



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'
(02.10.2000 - 19.04.2001)



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 2ας Οκτωβρίου 2000

(Ώρα έναρξης: 11.12 π.μ.)

(Αρ. 1)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, η σημερινή συνεδρία της Βουλής είναι η πρώτη της πέμπτης συνόδου της Βουλής και με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να καλωσορίσω όλους και να ευχηθώ όπως η σύνοδος αυτή είναι το ίδιο παραγωγική με τις προηγούμενες.

Αρχίζουμε όπως πάντα με το Κεφάλαιο Α΄, νομοθετική εργασία. Για το πρώτο θέμα υπάρχει πρόταση για αναβολή και αναβάλλεται. Το δεύτερο θέμα...

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν έχομε ένσταση για την αναβολή, κύριε Πρόεδρε, δεδομένου ότι υπάρχει παράκληση, όπως αντιλαμβάνομαι, αλλά, επειδή ξανασυζητήθηκε το θέμα, εμείς θα θέλαμε στην επόμενη συνεδρία να μπει στην ημερήσια διάταξη και να γίνει επ' αυτού συζήτηση και να υπάρξει λήψη ενδεχομένως απόφασης. Διότι δεν μπορούμε να επικαλούμαστε πάντοτε το ότι η κυβέρνηση θα καταθέσει νομοσχέδιο. Από το καλοκαίρι το αναμένουμε, τώρα μπήκαμε στον Οκτώβρη. Πρέπει σε κάποια στιγμή να πάρουμε θέση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω ενώπιόν μου τα πρακτικά που αναφέρονται στη συζήτηση που κάναμε για την αναβολή αυτού του θέματος τον Ιούνιο ή το Μάιο. Όμως η θέση ήταν τότε ότι θα αναβαλλόταν η συζήτηση αυτού του σχεδίου νόμου και η ψήφισή του ή καταψήφισή του, μέχρις ότου -και καθορίστηκε μάλιστα και χρονική περίοδος- η κυβέρνηση να ετοιμάσει το δικό της. Και, αν δε με απατά η μνήμη μου, η περίοδος αυτή που δόθηκε ήταν η καλοκαιρινή μόνο, επομένως έχουμε ακόμη λίγες μέρες. Η πληροφόρηση που έχω είναι ότι βρίσκεται στο τελευταίο στάδιο επεξεργασίας του νομοσχεδίου και αυτό το νομοσχέδιο θα είναι σύντομα κατατεθειμένο στη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι δεν έχουμε ένσταση για την αναβολή, αλλά έχει συζητηθεί πάρα πολλές φορές αυτό το θέμα στην επιτροπή Γεωργίας. Εκείνο που θέλω να πω, επειδή έχει κυκλοφορήσει η έκθεση γι' αυτή την πρόταση νόμου, είναι ότι δεν αποδίδει την πραγματικότητα σε καμιά απολύτως περίπτωση -τουλάχιστον όσον αφορά το Δημοκρατικό Κόμμα- γιατί, όταν έγιναν όλες αυτές οι συσκέψεις, όταν ζητήσαμε τη βοήθεια των τεχνοκρατών της Βουλής, για να επεξεργαστούν αυτή την πρόταση νόμου, τόσο εμείς όσο και το ΚΙΣΟΣ, που είχαμε συμφωνήσει, ήταν πάντοτε με την προϋπόθεση ότι αυτή η πρόταση κατατίθετο και από τους τρεις.

Δεν υποστηρίζαμε μία πρόταση η οποία είχε κατατεθεί. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και, επειδή η έκθεση έχει κυκλοφορήσει, θεωρώ αναγκαίο να ενημερωθεί το σώμα. Και πρέπει να γίνουν και οι αναγκαίες αλλαγές στην έκθεση, αν θα παραμείνει ως πρόταση νόμου, ανάλογα με την κατάθεση εκ μέρους της κυβέρνησης του σχετικού νομοσχεδίου. Και ανάλογα θα γίνει και η τοποθέτηση η δική μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Απλά νομίζω ότι θα βοηθήσω και στην άρση της ανησυχίας, που δικαιολογημένα υπάρχει, αφού για χρόνια όντως μιλούμε για τη δημιουργία ενιαίας Αρχής Υδάτων. Έχω την εντύπωση ότι το προσχέδιο από το Υπουργείο Γεωργίας έχει ετοιμαστεί, εστάλη στη Γενική Εισαγγελία. Αν μη τι άλλο, ας σταλεί με μία επιστολή του υπουργού προς την αρμόδια επιτροπή, έτσι που να υπάρχει και η σύγκριση και με την πρόταση νόμου. Και αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν και κάποιες άλλες βελτιώσεις που φαίνεται τα άλλα κόμματα να θέλουν. Αποφεύγομε και αντισυνταγματικές ίσως πρόνοιες. Και, αν όντως βρίσκεται προς το τέλος, θα ήταν δικαιολογημένη η αναβολή, πιστεύω. Και όλες οι πλευρές της Βουλής θα συναινέσουν, ώστε να δοθεί ένας ικανοποιητικός χρόνος -μιλώ για μερικές μέρες- έτσι που τον Οκτώβριο τουλάχιστο να αρχίσει μια συγκεκριμένη μελέτη του νομοσχεδίου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε καμία ένσταση να αναβληθεί, αλλά, ξέροντας ότι το υδατικό είναι ένα μείζον πρόβλημα και πιστεύοντας ότι η εγκαθίδρυση μιας Αρχής διαχείρισης των υδάτινων πόρων είναι απολύτως αναγκαία εις αυτόν τον τόπο, δεν μπορούμε να δεχόμαστε μια επ' αόριστον αναβολή. Θέλοντας να ελπίζουμε ότι μέσα στον Οκτώβρη θα επανέλθει το θέμα και θα είναι οριστική πλέον η συζήτησή του, είτε με τη συμμετοχή της κυβερνητικής πρότασης είτε χωρίς, εμείς θα προχωρήσουμε, πιστεύω, κατά πλειοψηφία τουλάχιστο, στη συζήτηση του θέματος. Δηλαδή αυτό το θέμα πρέπει να συζητηθεί εντός Οκτωβρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υποστηρίζουμε την αναβολή, βλέπουμε τη σκοπιμότητα. Ουσιαστικά οι πληροφορίες μας είναι ότι εντός του Οκτωβρίου θα κατατεθεί ένα τελικό νομοσχέδιο και επομένως δε θα ήταν σωστό να πούμε σε μια εβδομάδα ή σε δύο εβδομάδες. Πιστεύω όμως ότι πολύ σύντομα η Βουλή θα έχει ενώπιόν της το τελικό νομοσχέδιο από πλευράς κυβέρνησης και έτσι θα υπάρξει δυνατότητα μιας συνολικής αντίκρισης του θέματος, διότι υπάρχει η βούληση, φαίνεται, από όλες τις πλευρές, για να υπάρξει ένα τέτοιο νομοθέτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η επόμενη συνεδρία του σώματος, κύριε Πρόεδρε, αν δεν κάνω λάθος, θα είναι στις 12 Οκτωβρίου. Η παράκλησή μου είναι να σταλεί ένα μήνυμα στους αρμοδίους, ώστε μέχρι εκείνη την ημερομηνία, αν υπάρχει έτοιμο νομοσχέδιο, να έχει δοθεί στη Βουλή. Να σταλεί προ αυτής της ημερομηνίας στη Βουλή, διαφορετικά θα πρέπει να προχωρήσουμε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να σταλεί στην επιτροπή, κύριε Παπαδόπουλε, ούτως ώστε να λάβει γνώση η επιτροπή ότι υπάρχει αυτό το πράγμα, οπότε θα παρασχεθεί χρόνος για συζήτηση. Αν δεν υπάρχει, στις 12 του μηνός να είναι στην ημερήσια διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σύμφωνα με το πνεύμα της συζήτησης που προηγήθηκε, καλό θα ήταν, νομίζω, να αποστείλουμε μια επιστολή σήμερα στον αρμόδιο υπουργό.

Το δεύτερο θέμα απεσύρθη από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε στο τρίτο θέμα, που είναι η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 12.02.3 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Αγροτική Ανάπτυξη - Άρθρο 24.902 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης του Προϋπολογισμού του 2000.

Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι ομόφωνη, προχωρούμε. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 12.02.3 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Αγροτική Ανάπτυξη - Άρθρο 24.902 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Νίκος Μουσιούππας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσος Παπαδόπουλος

Δώρος Θεοδώρου

Ισίδωρος Μακρίδης

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρέας Φιλίππου

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Σεπτεμβρίου 2000, μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, με ημερομηνία 11 Ιουλίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £16.800 από το Κεφάλαιο 12.02.3 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24.902 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης του Προϋπολογισμού του 2000.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, καμιά δαπάνη δε διενεργείται από το σχετικό άρθρο, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τη σχετική επιστολή, ζητείται η αποδέσμευση κονδυλίων συνολικού ύψους £16.800 για την εκτέλεση διάφορων έργων που θα προωθηθούν στα πλαίσια της παραχώρησης οικονομικής βοήθειας σε κοινότητες για δευτερεύοντα έργα αγροτογεωργικής ανάπτυξης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση των σχετικών κονδυλίων για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχει ομιλητής επί του θέματος. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το κείμενο της απόφασης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 12.02.3 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24.902 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £16.800 από το Κεφάλαιο 12.02.3 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24.902 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στη σχετική επιστολή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, με αριθμό φακέλου 189/94/7 και με ημερομηνία 11 Ιουλίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ζητούμενου ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση της απόφασης;

Δεν υπάρχει ένσταση. Εγκρίνεται το κείμενο, όπως έχει αναγνωσθεί από το γραμματέα, ως απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εμείς θέλουμε να τονίσουμε ότι, άσχετα αν πέρασε ομόφωνα από την επιτροπή Οικονομικών αυτό το πράγμα, το περί Εισφοράς Υπουργών, έχουμε τις διαφωνίες μας. Και ειδικά για άλλες εισφορές υπουργών, που θα ακολουθήσουν, δεν μπορεί, κατά τη δική μας άποψη, να θεωρηθεί προηγούμενο, ότι, επειδή πέρασαν άλλες εισφορές υπουργών για άλλα θέματα, κατά τον ίδιο τρόπο θα περάσουν και τα υπόλοιπα. Διότι αυτά τα πράγματα...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, εδώ δίδονται κονδύλια, δίδονται ποσά έξω από προϋπολογισθέντα άρθρα...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όχι, είναι κατά τον ίδιο τρόπο που πέρασε και χρειάστηκε να δοθεί η έγκριση της Βουλής. Και λέμε εμείς ότι δε σημαίνει εκ προοιμίου, επειδή πέρασαν αυτά τα πράγματα σήμερα, ότι και τα υπόλοιπα κατά τον ίδιο τρόπο θα περάσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι εντελώς λανθασμένο να δίνεται η εντύπωση ότι η Βουλή σήμερα εγκρίνει κονδύλια κάτω από το Κεφάλαιο Εισφορές Υπουργών. Απλά θέλομε να υποδείξομε ότι πολύ λανθασμένα μερικά υπουργεία στα δικαιολογητικά σημειώματα, τα οποία στέλλουν στη Βουλή και κατά πάσαν πιθανότητα δίνουν και στη δημοσιότητα, περί Εισφορών Υπουργών παντελώς λανθασμένα δίνουν αυτή την αιτιολόγηση.

Η αιτιολόγηση είναι έγκριση μέρους κονδυλίων τα οποία είναι περασμένα μέσα στους κρατικούς προϋπολογισμούς. Και υπάρχει υποσημείωση πως, για να δαπανηθούν στο τέλος, προηγουμένως χρειάζεται η έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων. Και πολύ λανθασμένα -δεν ξέρω αν είναι εσκεμμένα ή όχι που γίνεται από τα γραφεία κάποιων υπουργών- δίδονται σημειώσεις ότι τάχατες είναι εισφορές υπουργών.

Εισφορές υπουργών μπορούν να γίνουν μόνο από το ιδιωτικό τους βάλαντιο και εκεί δε χρειάζεται καμία έγκριση της Βουλής. Υπεδείχθη αυτό το λανθασμένο στα αιτιολογικά σημειώματα των υπουργείων, έγινε παραδοχή του λάθους. Και η έγκριση, η οποία ζητείται σήμερα από τη Βουλή, απλά αφορά μέρος κονδυλίων τα οποία περιλαμβάνονται μέσα στους κρατικούς προϋπολογισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Βεβαίως, πρόλαβε ο κ. Καζαμίας, κύριε Πρόεδρε, αλλά αυτό το θέμα έχει εγερθεί στην επιτροπή. Τα κονδύλια δεν έχουν καμία σχέση με εισφορά οποιουδήποτε υπουργού. Είναι κονδύλια στους προϋπολογισμούς· αφορούν διάφορα υπουργεία και έχουν συγκεκριμένους τίτλους. Αυτά τα κονδύλια έχουν δεσμευτεί, κατά την ψήφιση του προϋπολογισμού, από τη Βουλή και, για να μπορέσουν να δοθούν, έρχεται αιτιολογημένο αίτημα στην επιτροπή Οικονομικών, η οποία αποδεσμεύει για συγκεκριμένες δαπάνες συγκεκριμένα ποσά.

Είναι γεγονός ότι από τα υπουργεία, στα δικά τους έγγραφα, τα οποία δεν έχουν επίσημο χαρακτήρα όσον αφορά τη Βουλή, χαρακτηρίστηκαν αυτά τα ποσά ως εισφορά υπουργού, γεγονός το οποίο και κάκισε και απέρριψε η επιτροπή Οικονομικών. Με έχει εξουσιοδοτήσει να κάνω τα διαβήματα στους υπουργούς, να σταματήσει αυτή η πρακτική, διότι είναι χορηγία του κράτους προς συγκεκριμένους πολίτες ή οργανώσεις ή ομάδες πολιτών. Είναι χρήματα των φορολογουμένων που

διατίθενται και διαχειρίζεται η Βουλή μαζί με την κυβέρνηση· δεν είναι χρήματα προσωπικά οποιουδήποτε υπουργού, για να θεωρούνται εισφορά.

Οι υπουργοί τουλάχιστο που ήρθαν στην επιτροπή παραδέχθηκαν ότι δεν αντιπροσωπεύει την πραγματικότητα και θα διορθωθεί αυτό το γεγονός. Επομένως, αν δει κανείς την απόφαση, κύριε Πρόεδρε, θα δει ότι αφορά δαπάνες κάτω από συγκεκριμένο κεφάλαιο και τίτλο του προϋπολογισμού. Και η επιτροπή Οικονομικών έχει δει, έχει ελέγξει πού πάνε αυτά τα ποσά και γι' αυτό τα έχει εγκρίνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως οι απόψεις που έχουν εκφραστεί έχουν όλες δόση αλήθειας, αλλά καμία άποψη, νομίζω, δεν εκφράζει ολόκληρη την αλήθεια. Η περίπτωση αυτή είναι μία παραλλαγή της περίπτωσης που το 1993 αυτή η Βουλή, με πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού, αποφάσισε να σταματήσει... Και την πλήρωσε τότε, βεβαίως και πολλά χωριά, κυρίως ο αγαπητός συνάδελφος κ. Βενιαμίν, ο οποίος τότε ήταν Υπουργός των Εσωτερικών.

Βεβαίως και είναι κονδύλια τα οποία υπό γενικό όρο περιλαμβάνονται στους προϋπολογισμούς, αλλά η διαδικασία με την οποία παραχωρούνται είναι η διαδικασία των χοροεσπερίδων και των συγκεντρώσεων, όπου ο υπουργός βγαίνει και ανακοινώνει εισφορά £1.000, £500, £2.000 £5.000 και περισσότερα προς την κοινότητα ή προς το σύλλογο ή προς την οργάνωση που τον έχει καλέσει εκεί πέρα.

Προσωπικά, δε νομίζω ότι πάνε για κακό σκοπό αυτά τα χρήματα, αλλά τουλάχιστον, επειδή ευρισκόμεθα πλέον ενόψει εκλογών, η Βουλή θα πρέπει να βάλει ένα τέρμινο, τότε θα σταματήσει αυτή η διαδικασία. Δεν μπορεί να μπούμε σε εκλογές και να έχουμε τους υπουργούς να γυρίζουν τα χωριά και τα σωματεία και να ανακοινώνουν χιλιάδες λίρες εισφορές.

Εγώ εισηγούμαι το τέρμινο να είναι η 1η Νοεμβρίου. Από 1η Νοεμβρίου δε θα δικαιούται κανένας υπουργός να κάνει οποιαδήποτε ανακοίνωση. Πλέον και το γεγονός ότι εμείς εδώ πέρα είναι πρωθύτερα που κατά κάποιον τρόπο εγκρίνομε. Ανακοινώθηκαν όλα αυτά τα πράγματα, πιθανώς και να εδόθησαν και ερχόμαστε εμείς σήμερα να επικυρώσουμε. Επαναλαμβάνω ότι δε διαφωνώ με τους σκοπούς για τους οποίους δίδονται, αλλά ενόψει εκλογών αυτή η διαδικασία πρέπει να ανασταλεί και μετά τις εκλογές έχει ο Θεός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ειλικρινά λυπούμαι· είμαστε λίγο εκτός διαδικασίας. Πέρασαμε την απόφαση και θυμηθήκαμε να κάνουμε ομιλίες επί θέματος αρχής.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έχουμε άλλα θέματα πιο κάτω παρόμοια, γι' αυτό κάνουμε τις ομιλίες.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Α! Ωραία, οπότε ας καλυφθεί στο επόμενο, αλλά θα έλεγα το εξής: Πιθανότατα να υπάρχει μια βάση και τότε, όντως, που με πρωτοβουλία δική μας είχαμε αποκόψει από το Υπουργείο Εσωτερικών ένα εκατομμύριο ή τόσα, ήταν πάλι συμπτώσει εκλογών. Αλλά εφόσον αιτιολογείται, ότι, και όπως ανέφερε και ο πρόεδρος της επιτροπής, είναι προβλεπόμενες δαπάνες στον προϋπολογισμό, θεωρώ λογικό το επιχείρημα του κ. Θεοδώρου, να ξεκινά από την πρώτη του χρόνου, οπότε είναι ο νέος προϋπολογισμός. Αν είναι δαπάνες που έχουν εγκριθεί και απλά είχαν δεσμευτεί και πρέπει να ελευθερωθούν, το ορθό είναι ότι είναι με το νέο προϋπολογισμό, οπότε δεν ελευθερώνονται κονδύλια, αλλά μετά τις εκλογές. Δηλαδή πάλι μπορεί να δεσμευτούν κάποια κονδύλια και να ελευθερωθούν μετά τις εκλογές.

Συνεπώς βλέπω το σημείο σας, απλά, επειδή λέχθηκαν πολλά και διάφορα, κάνω μια πρακτική εισήγηση που νομίζω αντανακλάται σε αυτό το οποίο λέχθηκε προηγουμένως. Ότι δηλαδή είναι κονδύλια που προβλέπονται στον προϋπολογισμό και χρειάζεται έγκριση της Βουλής για να ελευθερωθούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε. Ναι, κύριε Βενιαμίν.

ΧΡ. ΒΕΝΙΑΜΙΝ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα πρώτα θα ήθελα να απαντήσω στον κ. Θεοδώρου ότι για χορούς και διασκεδάσεις ουδέποτε παραχώρησα ποσά εγώ. Τα ποσά τα οποία παρεχωρούντο -και δεν ήταν £1.000.000, που είπε ο κ. Αναστασιάδης, αλλά £3.000.000 ως £4.000.000 που είχα στη διάθεσή μου, περισσότερο από £1.000.000-τα ποσά αυτά δεν εδίδοντο ούτε σε χορούς ούτε σε διασκεδάσεις, αλλά στο γραφείο μου, ενώπιον αντιπροσώπων όλων των κομμάτων. Αν ερχόταν ο Συναγερμός και ζητούσε να δούμε μία αντιπροσωπία, καλούσα και τα άλλα κόμματα. Αν ερχόταν το ΑΚΕΛ, καλούσα και τα άλλα κόμματα και ούτω καθεξής. Και κάθε απόφαση που παίρναμε και κάθε ποσό που διαθέταμε ήτο εν γνώσει όλων των κομμάτων, από τη στιγμή που παρεχωρείτο. Αυτό είναι το ένα.

Το δεύτερο: Το σύστημα τούτο βεβαίως, το οποίο καταχρώμεθα ίσως σήμερα, ήτο ένα σύστημα το οποίο υπήρχε από αμνημονεύτων χρόνων. Είναι λογικό ότι στα χωριά υπάρχουν ανάγκες τις οποίες δεν μπορείς να προβλέψεις και υπήρχε πάντοτε ένα διαθέσιμο ποσό από το οποίο μπορούσες να καλύψεις τις μικρές εκείνες ανάγκες. Και έτσι γινόταν. Βεβαίως εσείς τα κόμματα είναι που ενοχλείστε και το σταματήσατε. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Λήφθηκε η απόφαση. Προχωρούμε στο τέταρτο θέμα. Το τέταρτο θέμα είναι και πάλι Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 – Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού – Άρθρο

73 872 – Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και

Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Χρίστος Μαυροκορδάτος
Νίκος Μουσιούπας	Γιώργος Λιλλήκας
Τάσος Παπαδόπουλος	Δώρος Θεοδώρου
Ισιδωρος Μακρίδης	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Παναγιώτης Δημητρίου	Ανδρέας Φιλίππου
Κίκης Καζαμίας	Ανδρούλα Βασιλείου
Αβραάμ Αντωνίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 18 Σεπτεμβρίου 2000, μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με ημερομηνία 29 Ιουνίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £5.000 από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων σχολικών κτιρίων.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία δαπάνη διενεργείται από το εν λόγω άρθρο για δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων σχολικών κτιρίων, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με την αναφερθείσα επιστολή, η αποδέσμευση του πιο πάνω αναφερόμενου κονδυλίου ύψους £5.000 ζητείται για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την κατασκευή περιτοιχίσματος στο Γυμνάσιο Ξυλοφάγου για σκοπούς ασφάλειας των μαθητών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια της απαιτούμενης δαπάνης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια της εν λόγω δαπάνης, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το κείμενο της απόφασης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση ποσού ύψους £5.000 από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στη σχετική επιστολή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με αριθμό φακέλου Υ.Π.Π. 1/200/2 και ημερομηνία 29 Ιουνίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση και διενέργεια της πιο πάνω ζητούμενης δαπάνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι πάντα ομόφωνα τα νομοσχέδια και δη οι προϋπολογισμοί που αφορούν το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Όμως κάτι το οποίο είχε επισημανθεί σε τελευταία συνεδρία της επιτροπής Παιδείας και ήθελα να το επισημάνω και εδώ και ως παράκληση προς το Υπουργείο Παιδείας από το σώμα, αν είναι δυνατόν: Η Γενικός Ελεγκτής, σε ερώτηση για το ύψος του ποσοστού υλοποίησης των προϋπολογισμών του Υπουργείου Παιδείας, μάς έδωσε στοιχεία για το 1999 που αποδείκνυαν ότι το ψηλότερο ποσοστό υλοποίησης των προϋπολογισμών του Υπουργείου Παιδείας ήταν 52%, σε μια περίοδο όπου πραγματικά τα σχολεία και το εκπαιδευτικό σύστημα σε όλα τα επίπεδα, από την προδημοτική μέχρι την τριτοβάθμια εκπαίδευση, αντιμετωπίζουν σοβαρά στεγαστικά προβλήματα και προβλήματα υλικοτεχνικής υποδομής. Νομίζω ότι αφού η Βουλή εγκρίνει έγκαιρα και ομόφωνα όλους τους προϋπολογισμούς του Υπουργείου Παιδείας, αναμένουμε και απαιτούμε από το Υπουργείο Παιδείας να προβαίνει σε έγκαιρο προγραμματισμό για να αξιοποιεί, αν είναι δυνατόν, το 100% των προϋπολογισμών που εγκρίνει η Βουλή και όχι το 52%. Διαφορετικά εγκρίνουμε ποσά μόνο για λόγους εντυπώσεων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε επισκεφθεί ορισμένα σχολεία στη Λεμεσό και έχουμε παρατηρήσει ότι πράγματι υπάρχουν φοβερά προβλήματα. Εκτός από προβλήματα υλικοτεχνικής υποδομής, υπάρχουν προβλήματα συντήρησης. Σχολεία δεν έχουν περιτείχιμα και εξωγενείς παράγοντες παρεμβαίνουν στην ομαλή λειτουργία των σχολείων. Αίθουσες έχουν απλώς ονομαστεί, χαρακτηριστεί, αίθουσες τέχνης, αίθουσες μουσικής, αίθουσες ιστορίας και ψάχνει κανείς να δει αν έχει αλλάξει τίποτε με την αίθουσα και δεν έχει αλλάξει τίποτε απολύτως. Υπάρχουν φοβερά προβλήματα και βεβαίως πρέπει να εγκρίνουμε αυτά τα κονδύλια, αλλά πρέπει να πάει και ένα μήνυμα στο αρμόδιο υπουργείο, ότι πρέπει να γίνεται ένας καλύτερος προγραμματισμός και να μην αρχίζουν τα σχολεία και να υπάρχουν όλα αυτά τα

προβλήματα. Το Παγκύπριο Γυμνάσιο είναι ένα εργοτάξιο. Έχουμε πληροφορηθεί και θα το επισκεφθούμε αύριο. Και αυτό δεν ισχύει μόνο σε ορισμένα γυμνάσια, είναι σε μια πλειάδα γυμνασίων και λυκείων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για το θέμα που ηγέρθη δυο λόγια απλώς. Θα ήθελα να υπενθυμίσω στους έντιμους συναδέλφους ότι το πρόγραμμα επιδιόρθωσης των σχολικών κτιρίων το οποίο είχε καταρτίσει το Υπουργείο Παιδείας, αφορά επιδιορθώσεις σχολείων και προβλήματα σχολείων τα οποία υπάρχουν εδώ και πάρα πολλά χρόνια, θα έλεγε κάποιος ίσως, δεκάδες χρόνια. Προχωρεί σταδιακά η διεργασία αυτή, έχει ενημερωθεί η επιτροπή Παιδείας της Βουλής, νομίζω ότι έχουν γίνει πάρα πολλά πράγματα. Θα συμφωνήσω με τον κ. Φιλίππου ότι θα πρέπει τα κονδύλια αυτά να εγκριθούν, γιατί αφορούν σημαντικά τμήματα της υλικοτεχνικής υποδομής. Στην περίπτωση του Παγκυπρίου Γυμνασίου επρόκειτο περί παραβίασης από τον ίδιο τον εργολάβο, σύμφωνα με την ενημέρωση που είχε κάνει ο Υπουργός Παιδείας στην αρμόδια επιτροπή. Είναι κάτι που ήταν έξω από την ευθύνη του συγκεκριμένου Υπουργού Παιδείας. Εν πάση περιπτώσει, δόθηκε υπόσχεση ότι περί το πρώτο δεκαήμερο του Οκτωβρίου θα έχει λυθεί και το πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζει το Παγκύπριο Γυμνάσιο, με την επιτάχυνση των εργασιών και τη δραστική ανάληψη των υποχρεώσεων για εκτέλεση των έργων από τον εργολάβο. Υπάρχουν πράγματα τα οποία είναι πέρα από την ευθύνη και την υπαιτιότητα και την πολιτική βούληση του υπουργείου. Νομίζω ότι θα πρέπει να επαινεθεί και να μείνουμε σ' αυτό: Ότι προβλήματα δεκαετιών που αντιμετώπιζαν τα σχολεία μας, πάρα πολλά εκ των οποίων ήταν παλαιά, βρίσκουν λύση σήμερα με αυτή την αντιμετώπιση, της επιδιόρθωσης των κτιρίων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση της απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το κείμενο της αποφάσεως εγκρίνεται.

Το πέμπτο θέμα είναι και πάλι Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 22.07.3 – Υπουργείο Υγείας – Άρθρο 98.813 – Δευτερεύουσες Βελτιώσεις στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας του Προϋπολογισμού του 2000. Η έκθεση είναι και πάλι ομόφωνη και θεωρείται αναγνώστεια.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 22.07.3 - Υπουργείο Υγείας - Άρθρο 98.813 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούτσας, αναπλ. πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Τάσσος Παπαδόπουλος
Ισίδωρος Μακρίδης
Πρόδρομος Προδρόμου

Γιώργος Λιλλήκας
Δώρος Θεοδώρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 25 Σεπτεμβρίου 2000, σχετική επιστολή του Υπουργείου Υγείας, με ημερομηνία 17 Ιουλίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £153.200 από το Κεφάλαιο 22.07.3 - Υπουργείο Υγείας - Άρθρο 98 813 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων υπηρεσιών στις ιατρικές υπηρεσίες και υπηρεσίες δημόσιας υγείας.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία δαπάνη διενεργείται από το εν λόγω άρθρο για δευτερεύουσες βελτιώσεις στις ιατρικές υπηρεσίες και υπηρεσίες δημόσιας υγείας, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με την αναφερθείσα επιστολή, η αποδέσμευση του πιο πάνω αναφερόμενου κονδυλίου ύψους £153.200 ζητείται για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την αγορά ιατρικού εξοπλισμού για τις ανάγκες διάφορων νοσοκομείων και ιατρικών κέντρων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια της απαιτούμενης δαπάνης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια της εν λόγω δαπάνης, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το κείμενο της απόφασης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται, μία παρατήρηση. Δεν ξέρω αν είμαι ο μοναδικός ή εκ των μοναδικών, αλλά αυτές τις εκθέσεις, στις οποίες γίνεται αναφορά, δεν τις έχουμε πάρει αρκετοί εξ ημών.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Την Παρασκευή κυκλοφορήσανε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Α! Εν την Παρασκευή που την εκυκλοφορήσαν, κύριε Κυπριανού. Σάββατο, Κυριακή δε λειτουργούν τα ταχυδρομεία. Αν τα επήρατε, αν επήρατε τις εκθέσεις και εκφράζετε ικανοποίηση ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το κείμενο της απόφασης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 22.073 - Υπουργείο Υγείας - Άρθρο 98 813 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση ποσού ύψους £153.200 από το Κεφάλαιο 22.07.3 - Υπουργείο Υγείας - Άρθρο 99 813 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στη σχετική επιστολή του Υπουργείου Υγείας, με αριθμό φακέλου Ι.Υ. 11.18.15 και ημερομηνία 17 Ιουλίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση και διενέργεια της πιο πάνω ζητούμενης δαπάνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την έγκριση της απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Η απόφαση εγκρίνεται.

Το έκτο θέμα είναι και πάλι Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 14.02.3 – Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού – Άρθρο 30.629 – Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30.629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούτσας, αναπλ. πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσος Παπαδόπουλος

Δώρος Θεοδώρου

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Ανδρούλα Βασιλείου

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 25 Σεπτεμβρίου 2000, σχετικές επιστολές του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με ημερομηνίες 14 και 22 Σεπτεμβρίου 2000 αντίστοιχα, με τις οποίες ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £25.950 από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30.629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία δαπάνη διενεργείται από το εν λόγω άρθρο, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τις αναφερθείσες επιστολές ζητείται η αποδέσμευση του πιο πάνω αναφερόμενου ποσού για την κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την προβολή και προώθηση εμποροβιομηχανικών δραστηριοτήτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30.629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £25.950 από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30.629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στις σχετικές επιστολές του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με αριθμό φακέλου 1675 και ημερομηνίες 14 και 22 Σεπτεμβρίου 2000 αντίστοιχα.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την έγκριση του κειμένου αυτού ως απόφαση της Βουλής;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Η απόφαση εγκρίνεται.

Το έβδομο θέμα της νομοθετικής εργασίας δεν είναι έτοιμο. Και τελειώνουμε με τη νομοθετική εργασία για σήμερα. Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β'. Στην αρχή θα ήθελα να επισημάνω ότι στον κατάλογο των νομοσχεδίων και εγγράφων περιλαμβάνονται οι κανονισμοί για την αύξηση της λιανικής τιμής πώλησης των πετρελαιοειδών, θέμα που αποτελεί στην ουσία έναν εκ των κυριότερων σκοπών της σημερινής συνεδρίας. Υπενθυμίζω ότι σύμφωνα με την παρούσα νομοθεσία, με την υφιστάμενη νομοθεσία οποιαδήποτε διαφοροποίηση στις τιμές των πετρελαιοειδών θα πρέπει να γίνει μέσα από την έγκριση των σχετικών κανονισμών, που η ημερομηνία έναρξης της ισχύος τους είναι η ημερομηνία της κατάθεσής τους ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων, της ολομέλειας. Και αυτό γίνεται σήμερα.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι ως αποτέλεσμα διαβουλεύσεων που έγιναν με τις κοινοβουλευτικές ομάδες, η όλη διαδικασία κατάθεσης και έναρξης ισχύος των κανονισμών εξετάζεται από τη Βουλή σε συνεργασία με το αρμόδιο υπουργείο και αναμένεται σύντομα να κατατεθεί σχετική πρόταση νόμου που να ρυθμίζει πιο πρακτικά το όλο θέμα.

Σε ό,τι αφορά τα υπόλοιπα θέματα του Κεφαλαίου Β', θα ήθελα να το πάρω ως δεδομένο, ως συνήθως, ότι παραπέμπονται στις επιτροπές που αναγράφονται έναντι των διαφόρων θεμάτων που είναι στον κατάλογο.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2000	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Οδικής Ασφάλειας (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4. Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
5. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Παιδείας
6. Ο περί Εντάξεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού - Αμαθούνας Νόμος του	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	2000.		
7.	Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
8.	Ο περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
9.	Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
10.	Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Στροβόλου Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
12.	Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Άμυνας	Άμυνας
13.	Ο περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
14.	Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
15.	Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Υγείας
16.	Ο περί Προλήψεως Πυρκαγιών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Περιβάλλοντος
17.	Ο περί Οργανισμού Νεολαίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
18.	Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οδοντοτεχνιτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Υγείας	Υγείας
19.	Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
20.	Ο περί Ρύθμισης των Σχέσεων	Εξωτερικών	Εξωτερικών και

	Εμπορικού Αντιπροσώπου και Αντιπροσωπευομένου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.		Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
21.	Ο περί Εμπορικών Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
22.	Ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
23.	Ο περί Σκυροκονιάματος (Ενθάρρυνση και Έλεγχος Βιομηχανίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.
24.	Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ.5) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών
25.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Χαλαρώσεις) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
26.	Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
27.	Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
28.	Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Οργανωμένα Διαμερίσματα και Τουριστικά Χωριά) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.	Εμπορίου και Βιομηχανίας
29.	Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
30.	Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Σταθμά) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
31.	Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αλκοολόμετρα και Αραιόμετρα Αλκοόλης) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
32.	Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αλκοολομετρικοί Πίνακες)	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών

	Κανονισμοί του 2000.		Υποθέσεων
33.	Οι περί Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών - Θέση Τεχνικού (Μηχανολογίας/ Ηλεκτρολογίας) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
34.	Οι περί Αποχετεύσεων Απλικίου Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
35.	Οι περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
36.	Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Πιεσόμετρα Ελαστικών Μηχανοκίνητων Οχημάτων) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
37.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
38.	Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2000	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
39.	Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Άμυνας	Άμυνας
40.	Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Άμυνας	Άμυνας
41.	Οι περί Ανώτερου Ξενοδοχειακού Ινστιτούτου Κύπρου - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, Προϊστάμενου Κλάδου Ξενοδοχειακών Σπουδών, Καθηγητή Ξενοδοχειακών Σπουδών, Προϊστάμενου Κλάδου Γενικών Σπουδών, Καθηγητή Γενικών Σπουδών, Προϊστάμενου Εκπαιδευτών, Ανώτερου Εκπαιδευτή και Εκπαιδευτή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
42.	Οι περί της Προστασίας των	Εξωτερικών	Εξωτερικών και

	Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Κανονισμοί του 2000.		Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
43.	Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Όργανα Μέτρησης της Μάζας του Εκατόλιτρου των Δημητριακών) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
44.	Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
45.	Οι περί Μηχανοκίνητων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
46.	Οι περί Ρυθμίσεως του Ανοίγματος και Κλεισίματος των Φαρμακείων Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Υγείας
47.	Οι περί Προδιαγραφών, Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείων Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Υγείας
48.	Οι περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οδοντοτεχνιτών Κανονισμοί του 2000.	Υγείας	Υγείας
49.	Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Κώδικες Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
50.	Οι περί Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων - Θέση Λειτουργού Ελέγχου 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
51.	Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικοί) (Αρ.4) Κανονισμοί του 2000	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών
52.	Οι περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
53.	Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα – Τροποποίηση CYS 82:1992 (Αρ. 1) Κανονισμός του	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας

	2000.		
54.	Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
55.	Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
56.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
57.	Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
58.	Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
59.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας – Θέση Οικονόμου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Υγείας	Νομικών
60.	Οι περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
61.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
62.	Οι περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Εξουσίες Επιθεωρητών) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
63.	Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
64.	Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
65.	Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
66.	Οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών	Εσωτερικών	Εσωτερικών

	(Κατάταξη) Κανονισμοί του 2000.		
67.	Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη και Άλλες Χρεώσεις) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
68.	Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τηλεφωνικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
69.	Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά (Τέλη Απόρριψης) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
70.	Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρικτης Φύσης) Κανονισμοί του 2000.	Άμυνας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
71.	Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
72.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
73.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
74.	Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
75.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Νομικών
76.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
77.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

78.	Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
79.	Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών) Κανονισμοί του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
80.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Συγκοινωνιών και Έργων
81.	Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
82.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
83.	Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
84.	Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
85.	Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
86.	Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
87.	Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
88.	Εξαμηνιαία Έκθεση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Δημοκρατίας για την περίοδο που λήγει την 30ή Ιουνίου 2000.	Πρόεδρο της Δημοκρατίας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
89.	Πρόγραμμα Ευρωπαϊκών Εμπορικών Χρεογράφων της Κυπριακής Δημοκρατίας.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
90.	Έκθεση Πεπραγμένων, Απολογισμός και Ισολογισμός της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου για το 1999.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

91.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων προς την Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού σύμφωνα με το εδάφιο (3) του Άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμου του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
92.	Ετήσια Έκθεση της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το 1999.	Αρχή Λιμένων Κύπρου	Συγκοινωνιών και Έργων
93.	Διάθεση Ακίνητης Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 52-097 και ημερομηνία 19.7.2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
94.	Έγγραφα (Αρ. 67/2000 και Αρ. 68/2000) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
95.	Έγγραφα (Θ 65/2000-Θ 71/2000) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 27(Ι) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
96.	Έγγραφα (Αρ. 59/2000, 60/2000, 61/2000, 62/2000, 64/2000, 66/2000, 69/2000) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις και απαντήσεις, οι οποίες έχουν δοθεί γραπτώς, ως συνήθως.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.001 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 18 Ιουλίου 2000.

«Δημοσιογραφικές πληροφορίες αναφέρουν ότι έργα τέχνης που βρίσκονται σε διάφορους αποθηκευτικούς χώρους υφίστανται σοβαρή φθορά λόγω των ψηλών θερμοκρασιών που αναπτύσσονται στους χώρους αυτούς. Δε γνωρίζω πόσο τούτο ανησυχεί τους αρμόδιους, αποτελεί όμως μια ακόμη ένδειξη ότι λείπει από την πολιτεία μας ο σεβασμός προς τα έργα πολιτισμού, γεγονός που υποβαθμίζει την ίδια τη ζωή μας.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τι σκοπεύει να κάνει η κυβέρνηση μέχρις ότου γίνει πινακοθήκη, όπου θα φιλοξενηθούν τα έργα αυτά.

Θα ήταν επίσης χρήσιμο να υπήρχε στη Βουλή των Αντιπροσώπων ένας κατάλογος των έργων τέχνης που είναι αποθηκευμένα ή εκτίθενται σε διάφορα δημόσια κτίρια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.002 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηγεωργίου στις 2 Αυγούστου 2000.

«Στις 28 Ιουλίου το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ανακοίνωσε στις 11.00 π.μ. τα αποτελέσματα των εξετάσεων για το 2000 για τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Ωστόσο πριν από την ανακοίνωση του υπουργείου τρία ραδιοφωνικά κανάλια μετέδιδαν τα αποτελέσματα.

Είναι πασιφανές ότι έγιναν διαρροές από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Θα ήθελα να γνωρίζω πώς, ποιοι και με ποια ανταλλάγματα άφησαν να διαρρεύσουν τα αποτελέσματα, αλλά και γιατί επέλεξαν τα συγκεκριμένα κανάλια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.003 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Καίτη Κληρίδη στις 2 Αυγούστου 2000.

«Σε πρόσφατη επίσκεψή μου στην κοινότητα Ποταμιάς, μού αναφέρθηκε από το κοινοτικό συμβούλιο ότι κάποια προβλήματα που έχουν συζητηθεί με τις αρμόδιες αρχές παραμένουν σε εκκρεμότητα.

Παρακαλούνται τα αρμόδια υπουργεία να ενημερώσουν το σώμα για τις τελευταίες εξελίξεις αναφορικά με τα ακόλουθα προβλήματα:

1. Ανέγερση τρίτης αίθουσας διδασκαλίας στο δημοτικό σχολείο της κοινότητας με ταυτόχρονο διορισμό τρίτου δασκάλου. Το αίτημα υποβάλλεται για το λόγο ότι η κοινότητα είναι ακριτική, παρ' όλο που αυστηρά ομιλούντες η κοινότητα δεν πληρεί τα σχετικά κριτήρια.
2. Επίσπευση της διαδικασίας διαχωρισμού οικοπέδων για νεαρά και άπορα ζευγάρια και εφαρμογή των κριτηρίων που ισχύουν σε άλλες ακριτικές περιοχές όπως στο Μάμμαρι.
3. Κλείσιμο της δεξαμενής του παλιού βιολογικού σταθμού Αγίου Σωζομένου. Σημειωτέον ότι, παρ' όλο που έχουν γίνει συσκέψεις, δεν έγιναν ως τώρα συγκεκριμένα διαβήματα.
4. Επίσπευση της απομάκρυνσης του χοιροστασίου Ζαβού που γεινιάζει με την κοινότητα.

5. Επίσπευση των διαδικασιών για εκτέλεση των προγραμματισθέντων για το 2000 έργων ανάπτυξης, για τα οποία εγκρίθηκε ποσό £23.000 στους φετινούς προϋπολογισμούς.
6. Συμπλήρωση του εξωραϊσμού της κοινοτικής πλατείας, έργο για το οποίο προβλέπεται κονδύλι ύψους £10.000 σε δύο χρόνια.
7. Καθάρισμα της κοίτης του ποταμού Γιαλιά όπου απορρίπτονται ανεξέλεγκτα σκύβαλα και άλλα άχρηστα οικοδομικά υλικά. Μετά τον καθαρισμό θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για περιφραγή του χώρου προς αποφυγή απόρριψης αντικειμένων στο μέλλον.
8. Επιδιόρθωση και βελτίωση του οδικού δικτύου που συνδέει την Ποταμιά με το δήμο Ιδαλίου και με τη βιομηχανική περιοχή Ιδαλίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.004 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 9 Αυγούστου 2000.

«Στις πρόσφατες πυρκαγιές της επαρχίας Πάφου η εμπλοκή και δράση του Τμήματος Δασών ήταν καταλυτική, αφού μέσα σε σύντομο σχετικά χρονικό διάστημα οι πυρκαγιές τέθηκαν υπό έλεγχο.

Με βάση αυτό καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το θέμα της εκχώρησης εξουσιών στο Τμήμα Δασών για την προστασία των αγροτικών περιοχών από τις πυρκαγιές με παράλληλη ενίσχυσή του τόσο με έμψυχο όσο και άψυχο υλικό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.005 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 9 Αυγούστου 2000.

«Στην Αστυνομική Διεύθυνση Πάφου εδώ και αρκετό καιρό παραμένει κενή μία εκ των δύο θέσεων βοηθού αστυνομικού διευθυντή, παρ' όλο που υπάρχει αξιωματικός που λόγω υπηρεσίας και βαθμού θα έπρεπε να αξιοποιηθεί. Το όλο θέμα δημιουργεί σοβαρή παραβίαση των κανονισμών της αστυνομικής δύναμης με τη συστηματική παράλειψη και εμμονή της ηγεσίας της Δύναμης να διατηρεί τη θέση ακόμα κενή.

Με βάση αυτά καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πότε προτίθεται να προχωρήσει στην πλήρωση της πιο πάνω θέσης με την αξιοποίηση του διαθέσιμου αξιωματικού.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.006 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Χριστόδουλο Βενιαμίν στις 29 Αυγούστου 2000.

«Υπό της εταιρείας "Ερύμανθος" υποβλήθηκε αίτηση για τη δημιουργία χοιροστασίου στην περιοχή Αγίου Θεοδώρου Λάρνακας.

Παρ' όλον ότι η περιοχή αυτή φαίνεται να περιλαμβάνεται εντός των χώρων στους οποίους είναι δυνατή η ανάπτυξη κτηνοτροφίας, οι κοινότητες Αγίου Θεοδώρου και Αλαμινού πιστεύουν ότι η ανέγερση χοιροστασίου στο χώρο που μελετάται θα είναι μια συνεχής ενόχληση λόγω της δυσοσμίας που θα προκαλείται, όχι μόνο στις κοινότητες αλλά και στις παραλιακές περιοχές των κοινοτήτων τούτων, οι οποίες, όπως είναι γνωστό, βρίσκονται σε ανάπτυξη.

Παράκληση είναι όπως ο αρμόδιος υπουργός ενημερώσει το σώμα κατά πόσο θα επιδιώξει την εξασφάλιση της σύμφωνης γνώμης των επηρεαζόμενων κοινοτήτων προ της λήψεως οιασδήποτε απόφασης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.007 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστο Ρότσα στις 29 Αυγούστου 2000.

«Δημιουργείται τώρα στην Ευρώπη μια νέα αγορά τηλεπικοινωνιών που αφορά τα κινητά τηλέφωνα τρίτης γενιάς. Κάποιες χώρες ενοίκιασαν για μακρύ χρονικό διάστημα τις συχνότητες τους μέσω πλειστηριασμού, ενώ κάποιες άλλες βάσει της καταλληλότητας των ενδιαφερομένων και καταβολής συγκεκριμένου χρηματικού ποσού.

Στην πρώτη κατηγορία βρίσκονται χώρες όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, που εισέπραξε το ιλιγγιώδες ποσό των τριάντα δισεκατομμυρίων ευρώ και η Γερμανία, της οποίας ο πλειοδοτικός διαγωνισμός ξεπέρασε τα σαράντα πέντε δισεκατομμύρια ευρώ. Τα χρήματα θα διατεθούν για μείωση του δημόσιου χρέους, για την παιδεία, για έργα υποδομής και ίσως και για μείωση της φορολογίας.

Στη δεύτερη κατηγορία βρίσκονται χώρες όπως η Φινλανδία και η Γαλλία που δε χρέωσαν υπερβολικά ποσά για να μειωθεί το κόστος για τους καταναλωτές.

Ενώ όλα τούτα συνεχίζονται με αυξημένη ταχύτητα στην Ευρώπη, εμείς που βρισκόμαστε σε σχέση με το εν λόγω θέμα και πώς προτίθεται η κυβέρνηση να προχωρήσει;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.008 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Γιαννάκη Αγαπίου στις 13 Σεπτεμβρίου 2000.

«Λόγω του ότι τον τελευταίο καιρό αυξήθηκαν τα ατυχήματα που συμβαίνουν σε δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές, που σε μερικές περιπτώσεις ήταν και θανατηφόρα, δεδομένης και της σημασίας που οι δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές έχουν τόσο για τον τουρισμό όσο και για τον ντόπιο πληθυσμό, και εξαιτίας των κινδύνων που υπάρχουν για την ασφάλεια και υγεία αυτών που τις χρησιμοποιούν, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει το σώμα τα εξής:

- α. Πόσες δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές υπάρχουν στην Κύπρο και πόσες κατανέμονται κατά επαρχία;
- β. Κατά πόσο υπάρχουν δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές που λειτουργούν χωρίς να έχουν εξασφαλίσει άδεια λειτουργίας ή που δεν έχουν ανανεώσει τέτοια άδεια.
- γ. Κατά πόσο διεξάγεται κανονικά από τους αρμοδίους η υπό του νόμου και των κανονισμών προβλεπόμενη επιθεώρηση.
- δ. Αν κατά τα τελευταία χρόνια έχουν ανακληθεί άδειες λειτουργίας ή έχει διαταχθεί το κλείσιμο τέτοιων δεξαμενών, και πόσων, συνεπεία μη συμμόρφωσης με το νόμο και τους κανονισμούς.
- ε. Κατά πόσο έχουν κατηγορηθεί ενώπιον δικαστηρίου, και πόσα, πρόσωπα που διατηρούν ή διαχειρίζονται δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές, για παράλειψη συμμόρφωσης με το νόμο και τους κανονισμούς.
- στ. Κατά πόσο το αρμόδιο υπουργείο θεωρεί ικανοποιητικό τον τρόπο λειτουργίας των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών και ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την κατασκευή, τη διαχείριση, τη χρήση, την ασφάλεια, την καθαριότητα και την εποπτεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Αυγούστου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.03.085,

ημερομηνίας 27 Μαΐου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Όσον αφορά τη χορηγία που παραχωρεί το κράτος στο δήμο Πέγειας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Μέχρι το 1999 η χορηγία που παραχωρούσε το κράτος στους είκοσι τέσσερις δήμους ανερχόταν στο τέσσερα τοις χιλίοις επί των καθαρών εσόδων της άμεσης και έμμεσης φορολογίας του κράτους. Μετά από διαβουλεύσεις και με την Ένωση Δήμων, το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε αύξηση του ποσοστού για μεν το έτος 2000 στο εννέα τοις χιλίοις και από το έτος 2001 στο ένα τοις εκατόν. Ο τρόπος κατανομής του ποσού έχει αποφασιστεί από τους ίδιους τους δήμους.

Όσον αφορά το ύψος της χορηγίας που καταβλήθηκε στο δήμο Πέγειας ανέρχεται στα πιο κάτω ποσά:

1998	1999	2000
£50.500	£59.330	£181.921

Πρόσθετα αναφέρω ότι παραχωρήθηκε ειδική χορηγία στο δήμο Πέγειας £43.634 για επέκταση του οδικού φωτισμού στον κύριο δρόμο του Κόλπου των Κοραλλίων, καθώς και £120.000 για τη δαπάνη εκτέλεσης του υδρευτικού έργου για υδροδότηση της παραθεριστικής ζώνης Πέγειας.

Απολογούμαστε για την καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην απάντησή μας. Δυστυχώς δεν έγινε κατορθωτό να εντοπιστεί η πρώτη επιστολή σας με το κείμενο της επερώτησης ούτε και αν δόθηκε απάντηση από το υπουργείο μας.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Ιουλίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.035, ημερομηνίας 8 Οκτωβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με τα προβλήματα που δημιουργούνται λόγω του ότι το οδικό δίκτυο βρίσκεται κάτω από την ευθύνη δυο υπουργείων, του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Υπουργείου Εσωτερικών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Κατόπιν απόφασης της Κεντρικής Επιτροπής Προγραμματισμού, που λήφθηκε στη συνεδρία της στις 15 Δεκεμβρίου 1989, για τη σε βάθος μελέτη του θέματος της ανάθεσης του σχεδιασμού, κατασκευής, βελτίωσης και συντήρησης δρόμων σε ενιαίο φορέα, συστάθηκε τεχνική υποεπιτροπή από εκπροσώπους των Υπουργείων Συγκοινωνιών, Εσωτερικών, Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, καθώς και του Γραφείου Προγραμματισμού για εξέταση του θέματος.
2. Έγιναν αρκετές συνεδρίες της υποεπιτροπής κατά τα έτη 1990-91 και ετοιμάστηκε προκαταρκτική έκθεση με τις απόψεις των διαφόρων εμπλεκόμενων τμημάτων και υπουργείων.

Γενικό συμπέρασμα ήταν ότι οι θέσεις όλων των ενδιαφερομένων τμημάτων/υπουργείων, εξαιρουμένου του Τμήματος Δημόσιων Έργων και του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, είναι η διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης πραγμάτων, με όλα τα εμπλεκόμενα τμήματα ή αρχές να διατηρούν τις εξουσίες και αρμοδιότητές τους στους τομείς σχεδιασμού, κατασκευής, βελτίωσης και συντήρησης του οδικού δικτύου. Έκτοτε η κατάσταση παραμένει η ίδια.

3. Πρόσφατα το θέμα συζητήθηκε ξανά στο Υπουργικό Συμβούλιο και συστάθηκε νέα υπουργική επιτροπή για περαιτέρω μελέτη του.»

Απάντηση ημερομηνίας 31ης Ιουλίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.084, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου με πληροφορεί ότι η αξιολόγηση της υπό αναφορά προσφοράς έγινε με βάση τις προδιαγραφές της Αρχής που καθορίζουν τις ανάγκες της, χρησιμοποιώντας ψηλά πρότυπα ασφάλειας, και πως οι προδιαγραφές αυτές αντανakλούν τη στρατηγική της Αρχής για τη διασφάλιση της βελτίωσης ασφάλειας των εκατοντάδων στελεχών της που χρησιμοποιούν τα υπηρεσιακά οχήματα για την εκτέλεση των καθηκόντων τους.

Αναφέρει επίσης ότι ένας από τους προσφοροδότες προσέφυγε στο Ανώτατο Δικαστήριο κατά της απόφασης της Αρχής που αφορά την εν λόγω προσφορά. Ενόψει αυτής της εξέλιξης, έχω την άποψη ότι περιπτεύει οποιοσδήποτε περαιτέρω σχολιασμός, εφόσον το θέμα εκκρεμεί ενώπιον της δικαιοσύνης, η οποία έχει αρμοδιότητα να αποφασίσει για τη συγκεκριμένη προσφορά.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Αυγούστου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.087, ημερομηνίας 14 Απριλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με το πόσα κτίρια ενοικιάζονται από τον ιδιωτικό τομέα για στέγαση κυβερνητικών υπηρεσιών, ποια η χρήση τους και πόσα έχουν πιστοποιητικό τελικής έγκρισης, σας επισυνάπτω κατάλογο που αφορά το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων. Έχει ζητηθεί από το Υπουργείο Οικονομικών να σας ενημερώσει σχετικά με τα άλλα υπουργεία.

Τμήμα Αρχαιοτήτων

Ενοικιάζει στη Λεωφόρο Ομήρου 35, Λευκωσία, ισόγειο κατάστημα με υπόγειο, που χρησιμοποιείται από το τμήμα σαν αποθήκη.

Το υποστατικό έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

Τμήμα Δημοσίων Έργων

Δεν ενοικιάζει κτίρια για στέγαση των υπηρεσιών του.

Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας

Ενοικιάζει στην οδό Κυλλήνης, Μέσα Γειτονιά, Λεμεσός, τριώροφο κτιριακό συγκρότημα για τις ανάγκες στέγασης του τμήματος.

Το κτιριακό συγκρότημα δεν καλύπτεται από πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

Τμήμα Οδικών Μεταφορών

Λευκωσία

Ενοικιάζει στην οδό Βασιλέως Παύλου 17, Έγκωμη, το μέγαρο “ΚΑΜΕΡΗ” για τις ανάγκες στέγασης των κεντρικών γραφείων του τμήματος.

Έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

Ενοικιάζει στην οδό Λήδρας 20 το διαμέρισμα 17 και τα καταστήματα 13,15, 40, 41, 42, 47 και 49 για τις ανάγκες στέγασης του Επαρχιακού Γραφείου Ρύθμισης Οδικών Μεταφορών Λευκωσίας και του Γραφείου Έκδοσης και Ανανέωσης Αδειών Οδήγησης.

Δεν έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

Λεμεσός

Ενοικιάζει στην οδό Νίκου Παττίχη 106, στο δρόμο Πολεμιδιών, τρία καταστήματα για τις ανάγκες στέγασης του Επαρχιακού Γραφείου Ρύθμισης Οδικών Μεταφορών και του Γραφείου Εγγραφής και Έκδοσης Αδειών Κυκλοφορίας Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Έκδοσης/Ανανέωσης Αδειών Οδήγησης.

Δεν έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

Λάρνακα

Ενοικιάζει στην οδό Νίκου Δημητρίου, στην πολυκατοικία “Μαρίνος”, τα καταστήματα 3, 4 και 5 για τις ανάγκες στέγασης του Επαρχιακού Γραφείου Ρύθμισης Οδικών Μεταφορών Λάρνακας/Αμμοχώστου και του Γραφείου Εγγραφής και Έκδοσης Αδειών Κυκλοφορίας Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Έκδοσης/Ανανέωσης Αδειών Οδήγησης.

Δεν έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

Πολιτική Αεροπορία

Ενοικιάζει στη Λεωφόρο Γρίβα Διγενή, αρ. 16, το ισόγειο και τον τέταρτο όροφο για τις ανάγκες στέγασης του τμήματος.

Αναμένεται το πιστοποιητικό τελικής έγκρισης από τον ιδιοκτήτη.

Ενοικιάζει στη γωνία των οδών Ευαγόρα Παλληκαρίδη και Ιούς στην Ακρόπολη, Λευκωσία, κτίριο ΑΤΗΚ, τον τρίτο όροφο για τις ανάγκες στέγασης της υπηρεσίας του κέντρου ελέγχου περιοχής Λευκωσίας.

Αναμένεται το πιστοποιητικό τελικής έγκρισης από τον ιδιοκτήτη.

Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών

Ενοικιάζει στην οδό Ζήνωνος Κιτιέως, αρ. 9, Στρόβολος, δύο καταστήματα και γραφείο για τις ανάγκες του εργαστηρίου συντήρησης γραφειακού εξοπλισμού του τμήματος.

Έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών

Ενοικιάζει τριάντα εννέα καταστήματα σε παγκύπρια βάση, που χρησιμοποιούνται σαν ταχυδρομικά γραφεία.

Αναμένονται τα πιστοποιητικά τελικής έγκρισης από τους ιδιοκτήτες.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Αυγούστου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.089, ημερομηνίας 8 Μαΐου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους

«Σχετικά με το θέμα του ελλιμενισμού πλοίων στα κυπριακά λιμάνια και τα τέλη που καταβάλλουν στην Αρχή Λιμένων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στα κυπριακά λιμάνια προσεγγίζουν διάφορες κατηγορίες πλοίων, τα οποία:
 1. είτε πλευρίζουν στο κρηπίδωμα για να φορτώσουν / εκφορτώσουν φορτίο
 2. είτε ελλιμενίζονται κοντά στον κυματοθραύστη (λιμάνι Λάρνακας / Λεμεσού) ή στις δέστρες (dolphins, λιμάνι Λεμεσού), περιμένοντας οδηγίες (on orders) ή για να επισκευαστούν ή για λόγους ανώτερης βίας ή για να πάρουν / αφήσουν μέλος ή μέλη του πληρώματός τους ή για να εφοδιαστούν με καύσιμα ή προμήθειες ή, τέλος, για παροπλισμό (αυτό συμβαίνει κυρίως με κυπριακά επιβατηγά πλοία κατά τους χειμερινούς μήνες)
 3. είτε παραμένουν στο αγκυροβόλιο, αναμένοντας οδηγίες (on orders) ή για να εφοδιαστούν με καύσιμα ή για λόγους ανώτερης βίας ή γιατί βρίσκονται υπό κράτηση ή έχει απαγορευτεί ο απόπλους τους από το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας.

Όσον αφορά τα δικαιώματα που καταβάλλουν στην αρχή τα εν λόγω πλοία, εφαρμόζονται οι πρόνοιες των περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) Κανονισμών του 1976 έως 1999, αντίγραφο των οποίων επισυνάπτεται.

3. Συγκεκριμένα, καταβάλλονται στην αρχή τα ακόλουθα δικαιώματα:
 1. Από τα πλοία τα οποία πλευρίζουν στο κρηπίδωμα για να φορτώσουν / εκφορτώσουν:
 - α) Γενικά λιμενικά δικαιώματα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Μέρους I του πίνακα των συνημμένων κανονισμών,
 - β) πλοηγικά δικαιώματα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Μέρους II του πίνακα των συνημμένων κανονισμών,
 - γ) δικαιώματα παραβολής, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Μέρους III του πίνακα των συνημμένων κανονισμών,
 - δ) δικαιώματα χρήσης λέμβου πρόσδεσης, αν χρησιμοποιηθεί τέτοια λέμβος, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Μέρους IV του πίνακα των συνημμένων κανονισμών,
 - ε) δικαιώματα υπερωρίας, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Μέρους VII του πίνακα των συνημμένων κανονισμών, στις περιπτώσεις που ένα πλοίο θα εξυπηρετηθεί εκτός του κανονικού ωραρίου, και
 - στ) δικαιώματα αποκομιδής σκουβάλων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Μέρους XI του πίνακα των συνημμένων κανονισμών.
 2. Από τα πλοία τα οποία ελλιμενίζονται οπουδήποτε μέσα στο λιμάνι, αλλά όχι σε κρηπίδωμα, δηλαδή στον κυματοθραύστη (λιμάνι Λάρνακας / Λεμεσού) ή στις δέστρες (λιμάνι Λεμεσού).

- α) Γενικά λιμενικά δικαιώματα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Μέρους I του πίνακα των συνημμένων κανονισμών,
 - β) πλοηγικά δικαιώματα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Μέρους II του πίνακα των συνημμένων κανονισμών,
 - γ) δικαιώματα παραβολής, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Μέρους III του πίνακα των συνημμένων κανονισμών,
 - δ) δικαιώματα χρήσης λέμβου πρόσβασης, αν χρησιμοποιηθεί τέτοια λέμβος, σύμφωνα με τις πρόνοιες του μέρους IV του πίνακα των συνημμένων κανονισμών, και
 - ε) δικαιώματα αποκομιδής σκουβάλων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του μέρους XI του πίνακα των συνημμένων κανονισμών.
3. Από τα πλοία τα οποία παραμένουν στο αγκυροβόλιο, δηλαδή εκτός της λεκάνης του λιμανιού αλλά μέσα στη λιμενική περιοχή.
- α) Γενικά λιμενικά δικαιώματα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Μέρους I του πίνακα των συνημμένων κανονισμών, και
 - β) δικαιώματα αποκομιδής σκουβάλων, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Μέρους XI του πίνακα των συνημμένων κανονισμών.
- 4.1. Τα πλοία που αναφέρονται στην παράγραφο 2(α) (I), μόλις συμπληρώσουν την εργασία τους στο κρηπίδωμα – συνήθως αυθημερόν ή την επόμενη μέρα, εκτός από πλοία σιταράδικα που για να συμπληρώσουν την εργασία τους χρειάζονται πέντε έως έξι μέρες – αποπλέουν και αναχωρούν από το λιμάνι.
- 4.2. Τα πλοία που αναφέρονται στην παράγραφο 3.1.2 έχουν τη δυνατότητα να παραμείνουν ελλιμενισμένα για μεγάλο χρονικό διάστημα, γι' αυτό και στους σχετικούς κανονισμούς δικαιωμάτων παραβολής υπάρχει πρόνοια για αυξημένο συντελεστή χρέωσης, όταν η περίοδος παραμονής ξεπερνά τις εκατόν ογδόντα μέρες.
- 4.3. Τα πλοία που αναφέρονται στην παράγραφο 3.1.3 συνήθως παραμένουν στο αγκυροβόλιο για χρονική περίοδο από μία έως πέντε μέρες. Ωστόσο σημειώνεται ότι πλοία τα οποία τελούν υπό κράτηση ή τους έχει απαγορευθεί ο απόπλους, μετά από εξασφάλιση σχετικού διατάγματος του δικαστηρίου από το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, είναι δυνατό να παραμείνουν στο αγκυροβόλιο για μεγάλο χρονικό διάστημα, πολλές εβδομάδες ή κάποτε και μήνες. Εκτός από τα πλοία αυτά είναι δυνατό να έχουν παρατεταμένη παραμονή στο αγκυροβόλιο και άλλα πλοία για δικούς τους λόγους, για παράδειγμα μέχρι να εξεύρει ο πλοιοκτήτης φορτίο για να φορτώσουν.
4. Πληροφορικά αναφέρεται ότι:

- α) Τα δικαιώματα που αναφέρονται στις παραγράφους 3.1.1(α), 3.1.2(α) και 3.1.3(α) πιο πάνω πληρώνονται μόνο μια φορά, σε κάθε άφιξη του πλοίου στο λιμάνι, και ανεξάρτητα από τις μέρες που παραμένει στο κρηπίδωμα για εργασία ή στον κυματοθραύστη ή στις δέστρες ή στο αγκυροβόλιο.
- β) Όπως φαίνεται και πιο πάνω, οι κατηγορίες πλοίων που αναφέρονται στις παραγράφους 3.1.1 και 3.1.2 καταβάλλουν στην αρχή εκτός από τα γενικά λιμενικά δικαιώματα και δικαιώματα παραβολής, δηλαδή δικαιώματα για την πλεύρισή τους στο κρηπίδωμα ή στον κυματοθραύστη ή στις δέστρες και τη χρήση των χώρων αυτών, σ' αντίθεση με τα πλοία της παραγράφου 3.1.3 που καταβάλλουν μόνο γενικά λιμενικά δικαιώματα, παρά τη χρήση του αγκυροβολίου της αρχής, που σε κάποιες περιπτώσεις μάλιστα παρατείνεται για μεγάλο χρονικό διάστημα. Αυτό οφείλεται στο ότι στους κανονισμούς δικαιωμάτων της αρχής δεν περιλαμβάνεται κατηγορία για 'δικαιώματα αγκυροβολίου'. Το θέμα απασχόλησε σοβαρά την αρχή, η οποία έχει ήδη έλθει σε επαφή με το Σύνδεσμο Ναυτικών Πρακτόρων και συζητεί την εξεύρεση φόρμουλας για καθορισμό δικαιωμάτων αγκυροβολίου.
- γ) Γενικά όλα τα δικαιώματα που εισπράττει η Αρχή Λιμένων είναι πάρα πολύ χαμηλά και ιδιαίτερα αυτά που εισπράττονται από τα επιβατηγά πλοία και τα κρουαζιερόπλοια, τα οποία αποτελούν και το ένα τρίτο των πλοίων που προσεγγίζουν στο λιμάνι της Λεμεσού. Αναφέρεται ότι τα γενικά λιμενικά δικαιώματα που εισπράττονται από τα πλοία αυτά είναι μέχρι €90 για κάθε προσέγγιση.

Απάντηση ημερομηνίας 8 Αυγούστου 2000 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.093, ημερομηνίας 22 Ιουνίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Μετά από σχετική διερεύνηση του θέματος, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού γνωστοποιεί τα ακόλουθα:

1. Άτομο από τη Λάρνακα υπέβαλε στις 7 Μαρτίου 2000 αίτηση στο ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. για αναγνώριση τίτλου σπουδών που διατείνεται ότι απέκτησε από το Southeastern University/London Campus. Μέχρι στιγμής το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. δεν έχει προχωρήσει στη διαδικασία εξέτασης της περίπτωσης αυτής, επειδή τα στοιχεία της αίτησης είναι ελλιπή και ο ενδιαφερόμενος δεν έχει ακόμη ανταποκριθεί στη γραπτή υπόδειξη του ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. για υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και συγκεκριμένα πιστοποιημένου αντιγράφου του ίδιου του τίτλου σπουδών.
2. Σε άλλη επιστολή του προς το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ., με ημερομηνία 9 Μαΐου 2000, το ίδιο άτομο ζητούσε να μάθει κατά πόσο το Southeastern University, που λειτουργεί στο Washington, D.C. των Η.Π.Α. είναι αναγνωρισμένο. Πήρε απάντηση καταφατική, γιατί το εν λόγω πανεπιστήμιο αναγνωρίζεται από τις επίσημες αρχές της χώρας στην οποία λειτουργεί. Παράλληλα, στον αιτητή αφήνεται να νοηθεί ότι, ανεξάρτητα από την αναγνώριση ενός πανεπιστημίου, κάθε τίτλος σπουδών εξετάζεται ξεχωριστά, με βάση τα δικά του δεδομένα, νοουμένου ότι συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, και τυγχάνει αναγνώρισης, μόνο όταν πληρεί όλες τις πρόνοιες των σχετικών κανονισμών. Ζητήθηκε από τον αιτητή να ενημερώσει το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. για ποιο κλάδο σπουδών του

συγκεκριμένου πανεπιστημίου ενδιαφερόταν, αλλά μέχρι στιγμής δεν υπήρξε οποιαδήποτε ανταπόκριση.

3. Ο αιτητής δε ζήτησε να πληροφορηθεί αν το Southeastern University/London Campus είναι αναγνωρισμένο. Το πανεπιστήμιο αυτό δεν περιλαμβάνεται στον επίσημο κατάλογο των αναγνωρισμένων πανεπιστημίων που λειτουργούν στο Ηνωμένο Βασίλειο.
4. Ανεξάρτητα από την πιο πάνω πληροφόρηση, το κατά νόμο αρμόδιο όργανο για αναγνώριση τίτλων σπουδών και παροχή σχετικής πληροφόρησης είναι το ΚΥ.Σ.Α.Τ.Σ. και όχι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Σεπτεμβρίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.094, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

“Σχετικά με το θέμα ασφάλειας των πλοιαρίων των θαλάσσιων σκαφών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Ακτοπλοϊκά σκάφη μεταφοράς επιβατών στις ακτές της Δημοκρατίας

1. Τα πλοιάρια επιθεωρούνται από επιθεωρητές πλοίων του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας κάθε χρόνο για εξακρίβωση της συμμόρφωσής τους με τις εγκυκλίους 10/99 και 03/00 που έχει εκδώσει το τμήμα. Στις εγκυκλίους αυτές καθορίζονται οι προϋποθέσεις έκδοσης του πρωτοκόλλου επιθεώρησης ακτοπλοϊκού επιβατηγού σκάφους και τίθενται προδιαγραφές ασφάλειας.
2. Η επιθεώρηση περιλαμβάνει εξέταση της γάστρας, ενώ το σκάφος βρίσκεται έξω από το νερό, παρακολούθηση τυχόν επισκευών, εξέταση των σωστικών μέσων, των μέσων τηλεπικοινωνίας, του πυροσβεστικού εξοπλισμού, των μηχανημάτων και των προσόντων του πληρώματος.

Κάθε σκάφος υπόκειται σε μελέτη ευστάθειας και από φέτος έχει εισαχθεί απαίτηση για μελέτη κατασκευής.

Ο αριθμός των επιβατών που μπορούν να μεταφερθούν καθορίζεται από τον επιθεωρητή πλοίων με κριτήρια την ευστάθεια, τον προσφερόμενο χώρο και τα διαθέσιμα καθίσματα.

3. Η λιμενική ναυτική αστυνομία παρακολουθεί αυτά τα σκάφη και ελέγχει αν τους έχει εκδοθεί πρωτόκολλο. Στην πράξη όλα τα σκάφη που μεταφέρουν επιβάτες, δηλαδή επιβαίνοντες που πληρώνουν κόμιστρο, εφοδιάζονται με πρωτόκολλο.
4. Χαρακτηριστικό του υψηλού επιπέδου ασφάλειας των σκαφών αυτών είναι το γεγονός ότι στα είκοσι περίπου χρόνια ύπαρξης αυτής της δραστηριότητας, με εξήντα - ογδόντα σκάφη κάθε τουριστική περίοδο, έχει σημειωθεί ένα μόνο ατύχημα, ευτυχώς χωρίς θύματα, σε σκάφος που δεν είχε περάσει την επιθεώρηση του τμήματος.
5. Το τμήμα σκοπεύει στην αναβάθμιση των απαιτήσεων ασφάλειας με την εισαγωγή κανονισμών βάσει του νόμου 77/85.

Το προσχέδιο είναι έτοιμο και επίκειται υποβολή του στα αρμόδια όργανα για προώθηση.

Ταχύπλοα σκάφη

1. Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων εξουσιοδότησε την εταιρεία CBS Group of Companies με γνωστοποίησή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, με αρ. 3390 και ημερομηνία 25 Φεβρουαρίου 2000, να επιθεωρεί ταχύπλοα σκάφη. Έχουν ήδη αρχίσει επιθεωρήσεις με βάση τις σχετικές διατάξεις των περί Ταχύπλων Σκαφών Κανονισμών του 1999 σε σκάφη των οποίων οι ιδιοκτήτες ζήτησαν έκδοση άδειας κυκλοφορίας.

Με βάση τον Κανονισμό 10 των προαναφερόμενων κανονισμών, κανένα ταχύπλοο σκάφος δε χρησιμοποιείται, εκτός αν είναι εφοδιασμένο με ισχύουσα άδεια κυκλοφορίας, η οποία εκδίδεται μετά από αρχική επιθεώρηση του σκάφους και αφού ο ιδιοκτήτης του σκάφους ζητήσει γραπτώς την επιθεώρηση του σκάφους. Ο εξοπλισμός ασφάλειας για κάθε σκάφος διαπιστώνεται κατά την αρχική επιθεώρηση. Μέχρι σήμερα έχουν υποβληθεί επτακόσιες αιτήσεις για αρχική επιθεώρηση ταχύπλων σκαφών. Από τα σκάφη αυτά σε διακώσια έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία επιθεώρησης, ενώ τα υπόλοιπα βρίσκονται στη διαδικασία επιθεώρησης ή οι ιδιοκτήτες τους προβαίνουν στις απαραίτητες διευθετήσεις για την αρχική επιθεώρηση του σκάφους τους.

2. Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, με γνωστοποίησή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, με αρ. 3395 και ημερομηνία 24 Μαρτίου 2000, εξουσιοδότησε τους Ναυτικούς Ομίλους Αμμοχώστου, Κερύνειας, Λάρνακας και Λεμεσού να διενεργούν εξετάσεις, με βάση τις σχετικές διατάξεις των περί Ταχύπλων Σκαφών Κανονισμών του 1999, για απόκτηση άδειας χειριστή ταχύπλου σκάφους. Όλες οι αιτήσεις υποψηφίων διαβιβάζονται στην Κυπριακή Ιστιοπλοϊκή Ομοσπονδία που έχει εξουσιοδότηση από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού για να τις κατανέμει στους πιο πάνω ναυτικούς ομίλους. Οι πρακτικές εξετάσεις υποψηφίων έχουν αρχίσει από τους ομίλους αυτούς.

Με βάση τον Κανονισμό 12, μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί χίλιες διακόσιες εβδομήντα μαθητικές άδειες χειριστή και έχουν υποβληθεί στο Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας άλλες τετρακόσιες εξήντα αιτήσεις για συμμετοχή στις εξετάσεις για απόκτηση άδειας χειριστή ταχύπλου σκάφους. Σύμφωνα με τον Κανονισμό 22, το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας έχει εκδώσει διακόσιες σαράντα δύο άδειες χειριστών σε άτομα που έχουν προσκομίσει το πιστοποιητικό επιτυχίας στις πρακτικές και θεωρητικές εξετάσεις που εκδίδεται από τους εξουσιοδοτημένους ναυτικούς ομίλους.

Αριθμός αιτήσεων, τόσο για επιθεωρήσεις ταχύπλων σκαφών όσο και για συμμετοχή στις εξετάσεις, λαμβάνονται καθημερινά από το Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας και αποστέλλονται στους πιο πάνω εξουσιοδοτημένους οργανισμούς χωρίς καθυστέρηση.

2. Σύμφωνα με το άρθρο 4(2) των περί Ταχύπλων Σκαφών Νόμων του 1992 και 1999, οι προσωρινοί επισκέπτες που βρίσκονται στην Κύπρο για περίοδο μικρότερη των τριάντα ημερών δεν είναι υποχρεωμένοι να είναι εφοδιασμένοι με άδεια χειριστή ταχύπλου σκάφους που εκδόθηκε από αρμόδια αλλοδαπή αρχή και μπορούν να χειρίζονται ταχύπλοα σκάφη, νοουμένου ότι έχουν συνυπογράψει τη δεσμευτική δήλωση που προβλέπεται από τον Κανονισμό 11 των περί Ταχύπλων Σκαφών Κανονισμών του 1999.

Κατά την υπογραφή αυτής της δήλωσης, ο ιδιοκτήτης του σκάφους έχει την υποχρέωση να επισύρει την προσοχή του τουρίστα στις βασικές αρχές της

κυπριακής νομοθεσίας. Παράλληλα, χρησιμοποιώντας ένα τυποποιημένο ερωτηματολόγιο, εξετάζει κατά πόσο ο τουρίστας είναι σε καλή φυσική κατάσταση και γνωρίζει τις βασικές αρχές για ασφαλή διακίνηση στη θάλασσα, αποφυγή συγκρούσεων, διάσωση ανθρώπων από τη θάλασσα, καταπολέμηση φωτιάς, περιοχές λουομένων και σήματα.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Σεπτεμβρίου 2000 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.095, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Γιόλου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Δημιουργία κτηνοτροφικής ζώνης και μετακίνηση των κτηνοτροφικών μονάδων που είναι εντός της οικιστικής περιοχής Γιόλου

Στην κοινότητα Γιόλου της Πάφου δεκαεπτά κτηνοτρόφοι διατηρούν μονάδες αιγοπροβάτων με συνολικό αριθμό τετρακόσια εβδομήντα δύο ζώα. Τρεις από αυτούς διατηρούν τις μονάδες τους έξω από την κατοικημένη περιοχή και κατέχουν διακόσια δέκα αιγοπρόβατα. Το πρόβλημα εστιάζεται στους δεκατέσσερις κτηνοτρόφους οι οποίοι κατέχουν διακόσια εξήντα δύο ζώα και που διατηρούν σε οικόσιτη μορφή μέσα στην κατοικημένη περιοχή της Γιόλου.

Το θέμα απομάκρυνσης των ζώων από την κοινότητα της Γιόλου είχε τεθεί και παλαιότερα από τον ίδιο βουλευτή, όμως τότε ο πρόεδρος του κοινοτικού συμβουλίου δε συμφωνούσε.

Αρμόδιοι λειτουργοί του Τμήματος Γεωργίας σε πρόσφατη τηλεφωνική επικοινωνία εισηγήθηκαν στον πρόεδρο του κοινοτικού συμβουλίου Γιόλου κ. Σταύρο Βραχνό όπως αποταθεί ο ίδιος στον έπαρχο Πάφου και ζητήσει αναθεώρηση των πολεοδομικών ζωνών της κοινότητάς του, για να δημιουργηθεί κτηνοτροφική ζώνη όπου θα μετακινήθούν όλες οι κτηνοτροφικές μονάδες που βρίσκονται μέσα στην κατοικημένη περιοχή και προκαλούν σοβαρό πρόβλημα οχληρίας.

Παράλληλα, ο κ. Βραχνός ενημερώθηκε από τους αρμόδιους λειτουργούς του Τμήματος Γεωργίας ότι θα συνεργαστούν και θα εκφράσουν απόψεις για τις περιοχές που θα εισηγηθεί το κοινοτικό συμβούλιο για τη δημιουργία μιας τέτοιας ζώνης. Επίσης, παρασχέθηκαν πληροφορίες για τις πρόνοιες του ενοποιημένου σχεδίου κτηνοτροφίας, μέσω του οποίου παρέχονται κίνητρα για την απομάκρυνση οχληρών υποστατικών από τις κατοικημένες περιοχές.

Τέλος, ο πρόεδρος του κοινοτικού συμβουλίου πληροφορήθηκε ότι, αν τελικά δημιουργηθεί κτηνοτροφική ζώνη και εγκατασταθούν σ' αυτή τουλάχιστο τέσσερις κτηνοτρόφοι οι οποίοι θα κατέχουν συνολικά πέραν των πεντακοσίων αιγοπροβάτων, το κράτος, με δικά του έξοδα, θα δημιουργήσει δρόμους προσπέλασης και θα μεταφέρει νερό και ρεύμα σε κάποιο κεντρικό σημείο της κτηνοτροφικής ζώνης. Το κόστος για τη διακλάδωση του νερού και του ρεύματος από το κεντρικό σημείο στα υποστατικά θα βαρύνει τους κτηνοτρόφους, θα παρέχεται όμως σ' αυτούς κυβερνητική επιχορήγηση.

2. Προώθηση αναδασμού στην περιοχή Γιόλου

Η προώθηση αναδασμού στην περιοχή του χωριού Γιόλου ζητήθηκε από τους ενδιαφερόμενους ιδιοκτήτες και εγκρίθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος το 1993. Στη συνέχεια καθορίστηκε, από την προσωρινή επιτροπή αναδασμού, η περιοχή αναδασμού, που υπολογίζεται στα οκτακόσια εξήντα εκτάρια, και ζητήθηκε η ετοιμασία του καταλόγου ιδιοκτητών από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας. Ωστόσο η ετοιμασία του καταλόγου ιδιοκτητών αναστάλη λόγω έλλειψης προσωπικού του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, καθώς και της προτεραιότητας που ζητήθηκε να δοθεί στην ετοιμασία των καταλόγων ιδιοκτητών των περιοχών αναδασμού της κοιλάδας Διαρίζου, που θα αρδευτούν από το υδατικό έργο.

Στο μεταξύ, μέρος της πιο πάνω περιοχής αναδασμού (εκατόν είκοσι εκτάρια περίπου) έχει περιληφθεί στην έκταση που θα αρδευτεί από το αρδευτικό έργο της Έζουσας, που θα καλύψει είκοσι έξι χωριά της επαρχίας Πάφου. Όπως είναι φυσικό, θα δοθεί προτεραιότητα στην εφαρμογή αναδασμού στην αρδευόμενη έκταση του χωριού, όπως και στα υπόλοιπα χωριά που θα καλύψει το αρδευτικό έργο της Έζουσας.

Η περαιτέρω προώθηση του σχεδίου αναδασμού τόσο στην αρδευόμενη όσο και στην υπόλοιπη περιοχή της Γιόλου (ξηρική - αμπελουργική) θα εξαρτηθεί κατά κύριο λόγο από την ύπαρξη διαθέσιμου τεχνικού προσωπικού για το σκοπό αυτό, που στο παρόν στάδιο είναι πλήρως απασχολημένο με άλλα αρδευτικά σχέδια της επαρχίας Πάφου.

3. **Αρδευση της χαμηλής και της ψηλής περιοχής του χωριού**

Η χαμηλή περιοχή της κοινότητας Γιόλου περιλαμβάνει δύο υφιστάμενα αρδευτικά τμήματα (το Α/Τ “Γιόλου-Μηλιού” και το Α/Τ “Αμμάτι”) στα οποία είχαν παρουσιαστεί προβλήματα ανεπάρκειας νερού λόγω των ανομβριών της τελευταίας δεκαετίας. Για την οριστική επίλυση των προβλημάτων αυτών είχε αποφασιστεί η ενίσχυση των εν λόγω αρδευτικών τμημάτων με τη μεταφορά νερού από το φράγμα Ευρέτου. Για το σκοπό αυτό έχει ήδη συμπληρωθεί η κατασκευή κεντρικού αγωγού άντλησης - μεταφοράς νερού σε κεντρική αποθηκευτική υδατοδεξαμενή, απ’ όπου τα τελευταία δύο χρόνια τροφοδοτούνται ήδη τα δύο αυτά αρδευτικά τμήματα. Βρίσκεται ακόμα σε εκκρεμότητα η υλοποίηση σχεδίου για την τοποθέτηση νέου αρδευτικού δικτύου για την πλήρη αρδευτική κάλυψη όλης της περιοχής που περιλαμβάνεται στο Α/Τ “Γιόλου - Μηλιού”. Για το εν λόγω σχέδιο υποβλήθηκε σχετική πρόνοια στις προτάσεις του υπουργείου για τους προϋπολογισμούς του 2001.

Λόγω υψομέτρου, η ψηλή περιοχή της κοινότητας που περιλαμβάνει και τα αρδευτικά τμήματα “Άγιος Γεώργιος” και “Άγιος Νήπιος” έχει αποφασιστεί όπως καλυφθεί από το φράγμα Κανναβιούς. Οι εργασίες κατασκευής του φράγματος αυτού αρχίζουν μέσα στον ερχόμενο μήνα και αναμένεται να συμπληρωθούν σε τέσσερα χρόνια περίπου.»

Απάντηση ημερομηνίας 11 Αυγούστου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.096, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Όσον αφορά το πρόβλημα ορατότητας που παρατηρείται σε σημείο του κύριου δρόμου που διασχίζει την κοινότητα Γιόλου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στις 27 Ιουλίου 2000 το Υπουργείο Εσωτερικών, με επείγον μήνυμά του, ζήτησε από τον έπαρχο Πάφου διερεύνηση του θέματος και υποβολή σχετικής έκθεσης, για να μπορέσει ο Υπουργός Εσωτερικών να ενημερώσει τον έντιμο βουλευτή κ. Ηλία Μυριάνθους.
2. Ο έπαρχος Πάφου μόλις μας έχει πληροφορήσει ότι, λόγω αρμοδιότητας, θα ήταν καλύτερα το θέμα να τύχει διερεύνησης και άμεσου χειρισμού από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.
3. Για επίστευση του θέματος το Υπουργείο Εσωτερικών με επείγον τηλεμήνυμα έχει διαβιβάσει την ερώτηση του έντιμου βουλευτή κ. Ηλία Μυριάνθους στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων με την παράκληση όπως, λόγω αρμοδιότητας, επιληφθεί του θέματος το ταχύτερο δυνατό και σας ενημερώσει απευθείας για αποφυγή περαιτέρω καθυστέρησης.»

Απάντηση ημερομηνίας 21ης Σεπτεμβρίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.096, ημερομηνίας 6 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το πρόβλημα ορατότητας που παρατηρείται σε σημείο του δρόμου που διασχίζει την κοινότητα Γιόλου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Για επίλυση του προβλήματος ορατότητας που αντιμετωπίζει η κοινότητα Γιόλου στο σημείο που ενώνεται ο δρόμος της κοινότητας με τον κύριο δρόμο Πάφου - Πόλεως προωθήθηκε η επίταξη απαλλοτρίωσης λωρίδας γης του τεμαχίου 214/2/1 (νέο 669), φ/σχ. XXXV/53, ώστε να βελτιωθεί η ορατότητα. Στο μεταξύ, στο πιο πάνω τεμάχιο έχει ανεγερθεί ισόγεια κατοικία που καλύπτεται με πολεοδομική άδεια, σύμφωνα με τους όρους της οποίας η αιτήτρια θα παραχωρήσει την αναγκαία γη και θα κατασκευάσει πλακόστρωτα πεζοδρόμια.

Επειδή η παραχώρηση της αναγκαίας γης σύμφωνα με τη ρυμοτομία είναι συνάρτηση της προώθησης της πολεοδομικής άδειας, της εξασφάλισης άδειας οικοδομής, της τελικής έγκρισης κ.λπ. και δεν μπορεί να προσδιοριστεί χρονικά πότε θα γίνει (οι ενέργειες πρέπει να γίνουν από την ίδια την ιδιοκτήτρια), δόθηκαν οδηγίες για εκτέλεση των αναγκαίων εργασιών μέσα στο 2000 για επίλυση του προβλήματος ορατότητας στα όρια της γης που έχει απαλλοτριωθεί, ανεξάρτητα από τις πρόνοιες της πολεοδομικής άδειας.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 2000 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.104, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Αναφορικά με τα θέματα της ερώτησης του κ. Μυριάνθους, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Περιφερειακές Μονάδες Πυρόσβεσης

Υπάρχουν ήδη και λειτουργούν με επιτυχία δεκατέσσερις αγροτικοί πυροσβεστικοί σταθμοί σ' όλες τις επαρχίες με εκατόν τέσσερις έκτακτους πυροσβέστες. Γίνεται μελέτη για επέκταση του θεσμού και σε άλλες περιοχές, παραδείγματος χάριν, στα Λεύκαρα.

2. Πυροφυλάκια / Περιπολίες

Υπάρχουν αρκετά πυροφυλάκια τα οποία επανδρώνονται από άντρες του δασονομείου και λειτουργούν με επιτυχία. Περιπολίες γίνονται και από άντρες του Ταμείου Θήρας.

3. Μικρά πυροσβεστικά οχήματα

Έχει γίνει εισήγησή από τη Διεύθυνση Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, με επιστολή ημερομηνίας 17 Ιουλίου 2000 προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, για αγορά δεκατεσσάρων ευέλικτων μικρών οχημάτων και δεκατεσσάρων μεταφερόμενων αντλιών υψηλής απόδοσης με βυτία για τοποθέτηση σε ισάριθμα οχήματα 4X4, τα οποία θα ενισχύσουν την ικανότητα της πυροσβεστικής υπηρεσίας για γρηγορότερη ανταπόκριση / πρόσβαση / πυρόσβεση.

4. Περιοδείες στις αγροτικές περιοχές

Δόθηκαν οδηγίες και άρχισαν ήδη περιοδείες απ' όλες τις αστυνομικές διευθύνσεις.

5. Πολιτική Άμυνα

Είναι θέμα του Υπουργείου Εσωτερικών.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Αυγούστου 2000 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.105, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Το πανεπιστήμιο εφαρμοσμένων επιστημών και τεχνών είναι υπό ίδρυση. Η ίδρυσή του θα εξαρτηθεί από τα αποτελέσματα ερευνών/μελετών που θα είναι έτοιμες μετά το τέλος Αυγούστου του 2000. Ως εκ τούτου, μέχρι τότε δεν μπορεί να γίνεται λόγος περί σχολών.

Σε ό,τι αφορά μη εφαρμοσμένες σπουδές που ανήκουν στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, το Πανεπιστήμιο Κύπρου έχει απόλυτη αρμοδιότητα να ζητήσει την ίδρυση νέων σχολών. Μέχρι τώρα δε ζήτησε ούτε και μελετά το ενδεχόμενο λειτουργίας σχολής εκτός Λευκωσίας».

Απάντηση ημερομηνίας 22 Σεπτεμβρίου 2000 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.107, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με τη ΣΕΔΙΓΕΠ Στρουμπιού - Πολεμίου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η ΣΕΔΙΓΕΠ Στρουμπιού - Πολεμίου Λτδ ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 1994 και άρχισε τη λειτουργία της το 1995 με σκοπό την εξυπηρέτηση των παραγωγών/γεωργών της περιοχής μέσω της συγκέντρωσης και διάθεσης των φρούτων τους.
2. Όντως υπήρξαν αδυναμίες ή και παρατυπίες στον τρόπο λειτουργίας και διαχείρισης της εταιρείας από τα πρώτα στάδια λειτουργίας της μέχρι και σήμερα. Παρ' όλες τις προσπάθειες των λειτουργών του Τμήματος Συνεργατικής Αναπτύξεως, οι οποίοι με συνεχείς συμβουλές καθοδηγούσαν

συστηματικά το γραμματέα και την επιτροπεία της εταιρείας, η κατάσταση δεν έχει βελτιωθεί.

3. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η οικονομική κατάσταση της εταιρείας χειροτέρευσε περαιτέρω και λόγω της συνεχούς ανομβρίας των τελευταίων χρόνων και της κατάργησης των εισαγωγικών δασμών για τα εισαγόμενα φρούτα. Αν η εταιρεία δε λάβει σημαντικές κρατικές ενισχύσεις ή και σε μελλοντικό στάδιο επιδοτήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση, δεν προβλέπεται να βελτιωθεί ούτε η οικονομική της κατάσταση.
4. Εξαιτίας των πιο πάνω μελετάται ακόμη και η προσωρινή αναστολή των εργασιών της εταιρείας ή η συγχώνευσή της με άλλη συνεργατική εταιρεία διάθεσης γεωργικών προϊόντων στην επαρχία Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 21ης Αυγούστου 2000 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.001, ημερομηνίας 18 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Ο εμπλουτισμός της κρατικής συλλογής με έργα τέχνης Κυπρίων δημιουργών εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, το οποίο ξεκίνησε τη δραστηριότητα αυτή το 1962.

Σκοπός της συλλογής είναι η διαφύλαξη των σημαντικότερων έργων της σύγχρονης κυπριακής καλλιτεχνικής δημιουργίας και ταυτόχρονα η ποιοτική και αντιπροσωπευτική παρουσίαση της πορείας της σύγχρονης τέχνης του τόπου μας.

Σήμερα η συλλογή αποτελείται από 1 900 περίπου έργα τέχνης, από τα οποία τα εκατόν τριάντα εκτίθενται στους χώρους της υφιστάμενης κρατικής πινακοθήκης. Μεγάλος αριθμός έργων βρίσκεται στο εξωτερικό σε πρεσβείες και πρεσβευτικές κατοικίες, ενώ άλλα κοσμούν γραφεία σε διάφορες κρατικές υπηρεσίες. Τα υπόλοιπα έργα βρίσκονται αποθηκευμένα σε χώρους ανεπαρκείς και ακατάλληλους για τη σωστή φύλαξή τους. Επίσης στους χώρους αυτούς δεν παρέχεται η απαιτούμενη ασφάλεια (αλλά ούτε και οι απαραίτητες κλιματολογικές συνθήκες για την ενδεδειγμένη φύλαξή τους). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη φθορά έργων από τις μεταπτώσεις της θερμοκρασίας και την υγρασία. Για τις κακές συνθήκες φύλαξης των έργων υπάρχουν και σχετικές παρατηρήσεις του Γενικού Ελεγκτή.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ανησυχεί ιδιαίτερα γι' αυτό το θέμα και προωθεί διάφορα μέτρα. Η πρόταση του υπουργείου είναι όπως τα έργα αποθηκευτούν σε κατάλληλους χώρους, σε αποθήκες κάτω από το νέο κτίριο της κρατικής πινακοθήκης, η ανέγερση του οποίου περιλαμβάνει τη δημιουργία τέτοιων αποθηκευτικών χώρων. Μέχρι να παραδοθεί το νέο κτίριο, τα έργα θα φυλαχθούν στις νέες κρατικές αποθήκες οι οποίες ανεγείρονται στα Λατσία και αναμένεται να παραδοθούν στις αρχές Απριλίου 2001. Πρόκειται για πολύ μεγάλους αποθηκευτικούς χώρους οι οποίοι θα είναι εξοπλισμένοι με ειδικό σύστημα κλιματισμού, σύστημα συναγερμού και ειδικές μεταλλικές επιφάνειες για την τοποθέτηση των έργων.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα έχουμε σήμερα Κεφάλαιο Δ'.

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας και των συναδέλφων, λίγο εκτός θέματος ή εκτός διαδικασίας. Απλώς θα ήθελα να υπενθυμίσω στους συναδέλφους ότι την Τετάρτη και Πέμπτη θα πραγματοποιηθεί στη Λεμεσό ένα πολύ σημαντικό συνέδριο, κοινοβουλευτικό. Είναι πέραν των ογδόντα βουλευτών από περισσότερες από τριάντα χώρες, από τη Βρετανία μέχρι το Καζακστάν. Είναι χώρες του ΟΑΣΕ, του Οργανισμού για Ασφάλεια και Συνεργασία στην Ευρώπη. Το θέμα αφορά το οργανωμένο έγκλημα και τη διαφθορά, ένα θέμα για το οποίο μας κατηγορούν άδικα πολλές φορές, και πιστεύω ότι η παρουσία των συναδέλφων στις εργασίες του σεμιναρίου αυτού, του συνεδρίου, θα βοηθήσει πάρα πολύ στο να δοθούν και συγκεκριμένες απαντήσεις.

Θέλω να τονίσω ότι είναι ανοικτό στους συναδέλφους, ότι θα υπάρχει ταυτόχρονη μετάφραση στα ελληνικά, για όσους συναδέλφους παίζει κάποιο ρόλο αυτό, και επίσης ότι θα είναι ανοικτό και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Είναι η πρώτη διοργάνωση του ΟΑΣΕ που πραγματοποιείται στην Κύπρο και νομίζω ότι η παρουσία όσο το δυνατόν περισσότερων συναδέλφων -είναι έξι ενότητες, μπορούν να επιλέξουν, αν δεν μπορούν να παρακολουθήσουν όλο το συνέδριο, τις ενότητες που τους ενδιαφέρουν περισσότερο- είναι σημαντική. Θα γίνει στη Λεμεσό και πιστεύω έχει σημασία η όσο το δυνατόν πολυπληθέστερη παρουσία των συναδέλφων, και ως μου επιτραπεί να πω, ιδιαίτερα των συναδέλφων των επιτροπών Ελέγχου και Εγκληματικότητας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Και των Λεμεσιανών.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Και των Λεμεσιανών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα είμεθα όλοι εκεί.

Η επόμενη συνεδρίαση του σώματος ορίζεται για την Πέμπτη, 12 Οκτωβρίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τον Κρατικό Προϋπολογισμό του 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.
2. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
3. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).

4. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
5. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
6. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
7. Ο περί Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
8. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.2 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων».
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
2. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999). (Συνέχιση της συζήτησης).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.1998).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
 - α. «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Ρότσα). (16.6.1999).
 - β. «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (27.1.2000).
7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
 - α. «Η τεράστια οικολογική καταστροφή που συντελείται στην περιοχή του χωριού Κατύδατα, οι κίνδυνοι για την υγεία, τη ζωή και την περιουσία των κατοίκων και η εγκληματική αδιαφορία των αρμοδίων για τις παράνομες δραστηριότητες της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας Χαλκού (Hellenic Copper Mines) και την καταστροφή προστατευόμενων αρχαιολογικών χώρων στην περιοχή «Σκουριώτισσα» της Φουκάσας στην ίδια περιοχή.

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Στάθη Κιπτή).
(25.11.1999).

- β. «Η μόλυνση του περιβάλλοντος στο χωριό Κατύδατα από σκόνες, χημικές ουσίες και άλλα υλικά που διαχέονται από το μεταλλείο της Σκουριώτισσας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου).
(20.1.2000).

8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα περιβαλλοντικά δικαιώματα που εισπράττει το κράτος από τις λατομήσεις και η σωστή καταβολή του ποσού που δικαιούνται οι κοινότητες και οι δήμοι».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ηλία Μυριάνθους).
(13.1.2000).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του σώματος.

(Ωρα λήξης: 11.43 π.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μάτσης Γιαννάκης
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μούσκος Ανδρέας
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μυριάνθους Ηλίας
Γερασίμου Στέλιος	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γεωργιάδη Λία	Παρισινός Ανδρέας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Γιάγκου Κίκης	Πουργουρίδης Χρήστος
Δημητρίου Παναγιώτης	Ρότσας Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Σαμούτας Ευάγγελος
Θεοδώρου Δώρος	Στυλιανού Στέλιος
Ηλιάδης Δημήτρης	Συλλούρης Δημήτρης
Καζαμίας Κίκης	Τυρίμος Κυριάκος
Κατσουρίδης Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κιπτής Στάθης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος

Κληρίδη Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Κυπριανού Μάρκος	Χρίστου Ανδρέας
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναβολή έπειτα από συζήτηση (Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Ν. Αναστασιάδης, Δ. Ηλιάδης, Γ. Χριστοφίδης) του θέματος «Ο περί της Σύστασης Αρχής Υδάτων Νόμος του 1998».
2. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 12.02.3 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Αγροτική Ανάπτυξη - Άρθρο 24.902 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης του Προϋπολογισμού του 2000, η απόφαση και η έγκρισή της και η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Πιπτοκοπίτης, Κ. Καζαμίας, Μ. Κυπριανού, Δ. Θεοδώρου, Ν. Αναστασιάδης, Χρ. Βενιαμίν).
3. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73.872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφισταμένων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000, η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Λιλλήκας, Α. Φιλίππου, Ρ. Ερωτοκρίτου) και έγκρισή της.
4. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 22.07.3- Υπουργείο Υγείας - Άρθρο 98.813 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας του Προϋπολογισμού του 2000, η απόφαση και έγκρισή της.
5. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30.629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000, η απόφαση και έγκρισή της.
6. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
7. Ερωτήσεις βουλευτών: Φθορά έργων τέχνης αποθηκευμένων σε δημόσια κτίρια - Διαρροές των αποτελεσμάτων των εξετάσεων για το 2000 - Προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Ποταμιάς - Οι εξουσίες και η ενίσχυση του Τμήματος Δασών - Πλήρωση θέσης στην Αστυνομική Διεύθυνση Πάφου - Δημιουργία χοιροστασίου στον Άγιο Θεόδωρο Λάρνακας - Ενοικίαση των τηλεπικοινωνιών που αφορούν τα κινητά τηλέφωνα - Δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές.
8. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Οδικό δίκτυο Πέγαιας - Το οδικό δίκτυο - Οι προσφορές για την αγορά αυτοκινήτων από την

Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου - Κυβερνητικά κτίρια που ενοικιάζονται από ιδιώτες - Ελλιμενισμός πλοίων στα κυπριακά λιμάνια - Θέματα σχετικά με υπάλληλο του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας - Ασφάλεια πλοιαρίων και θαλάσσιων σκαφών - Προβλήματα κοινότητας Γιόλου - Πρόβλημα ορατότητας στον κύριο δρόμο Γιόλου - Μέτρα για αντιμετώπιση του προβλήματος των πυρκαγιών - Δημιουργία νέων κλάδων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου - Πρόβλημα ΣΕΔΙΓΕΠ Στρουμπιού-Πολεμίου Λτδ - Φθορά έργων τέχνης αποθηκευμένων σε δημόσια κτίρια.

9. Αναφορά του κ. Μάρκου Κυπριανού στο συνέδριο του Οργανισμού για την Ασφάλεια και Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) που διοργανώνεται στη Λεμεσό.



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 12ης Οκτωβρίου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.18 μ.μ.)

(Αρ. 2)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, όπως έχει προκαθοριστεί σήμερα θα ακούσουμε την ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2001. Καλώ τον Υπουργό Οικονομικών στο βήμα.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ:

(Τ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ)

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε,

Αξιότιμες κυρίες και αξιότιμοι κύριοι βουλευτές,

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που βρίσκομαι σήμερα στο βήμα, ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων, για να παρουσιάσω τον Προϋπολογισμό για το έτος 2001. Με δική σας εισήγηση από φέτος η ομιλία του Υπουργού Οικονομικών προηγείται της αναλυτικής εξέτασης του Προϋπολογισμού. Με αυτή την αλλαγή η κυβέρνηση αναπτύσσει την οικονομική και κοινωνική πολιτική της, στα πλαίσια της οποίας εντάσσεται ο Προϋπολογισμός και η Βουλή τον εξετάζει ολοκληρωμένα, έχοντας υπόψη της τη γενικότερη πολιτική προσέγγιση της κυβέρνησης.

Θεωρώ, καταρχήν, υποχρέωσή μου να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο και τα μέλη της Βουλής, και ιδιαίτερα τον Πρόεδρο και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, για την αρμονική και ιδιαίτερα γόνιμη συνεργασία που είχαμε κατά τη διάρκεια του 2000.

Θα ήθελα, επίσης, από το επίσημο αυτό βήμα να εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες μας προς την κυβέρνηση και τον αδελφό ελληνικό λαό για την αμέριστη, ανιδιοτελή και ολόψυχη συμπαράστασή τους στον κοινό αγώνα που διεξάγουμε για εθνική επιβίωση και εξεύρεση μιας δίκαιης και λειτουργικής λύσης στο εθνικό μας πρόβλημα. Πολύτιμη είναι, επίσης, η βοήθεια της Ελλάδας, πολιτική και τεχνική, για την προώθηση της ένταξής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι σχέσεις Κύπρου – Ελλάδας αναβαθμίζονται συνεχώς και τονίζω ότι η περαιτέρω ενίσχυσή τους σε όλους τους τομείς θα συνεχίσει να αποτελεί ένα από τους βασικότερους στόχους της πολιτικής μας.

Το έργο της ενοποίησης των κρατικών προϋπολογισμών που άρχισε από πέρυσι, συνεχίστηκε και στα πλαίσια του νέου Προϋπολογισμού με αποτέλεσμα από φέτος να υπάρχει μια λειτουργική παρουσίαση των δημόσιων δαπανών.

Εισήλθαμε σε ένα νέο αιώνα. Σε μια νέα εποχή. Σε μια εποχή κατάργησης των συνόρων και των φραγμών στη διακίνηση αγαθών, υπηρεσιών, ανθρώπινου δυναμικού και κεφαλαίων. Είναι η εποχή της παγκοσμιοποίησης, της παγκόσμιας οικονομικής ολοκλήρωσης. Μιας ολοκλήρωσης που δεν είναι εύκολο να προβλεφθεί πώς θα εξελιχθεί. Είναι μια εποχή που χαρακτηρίζεται, παράλληλα, από την τεχνολογική επανάσταση που καλύπτει όλους τους τομείς της οικονομίας. Σε αυτή την εποχή κλειδί για την επιτυχία είναι η ανταγωνιστικότητα, η ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και υπηρεσιών και η ικανότητα γρήγορης προσαρμογής στις συνεχώς μεταβαλλόμενες προτιμήσεις των καταναλωτών.

Δημιουργείται ένα νέο σκηνικό. Δεν επιλέξαμε αυτές τις κοσμογονικές αλλαγές. Ούτε και έχουμε επιλογή να τις αποφύγουμε. Δεν προσφέρεται ως επιλογή ο απομονωτισμός. Όπου δοκιμάστηκε απέτυχε. Τις προκλήσεις δεν μπορείς να τις παραγνωρίζεις. Δεν μπορείς να τις παρακάμπτεις. Τις αντιμετωπίζεις. Η κυπριακή κοινωνία αυτό απέδειξε ιδιαίτερα μετά το 1974. Ότι έχει τη δύναμη να αντεπεξέρχεται στις προκλήσεις και τις δυσκολίες. Να τις υπερβαίνει. Να τις μετατρέπει, με την ορθή οργάνωση, το συστηματικό προγραμματισμό και τη σκληρή δουλειά, σε ευκαιρίες παραπέρα προόδου.

Η νέα εποχή και η παγκοσμιοποίηση των αγορών βρίσκονται μπροστά μας. Όπως τόνισα και πέρυσι υπάρχουν δυο επιλογές. Μια προοδευτική και μια συντηρητική. Η Κύπρος έχει μια μόνο επιλογή. Την προοδευτική. Επιλογή και υποχρέωσή μας είναι η απελευθέρωση όλων των δημιουργικών δυνάμεών μας. Η επιλογή μας σημαίνει αποδοχή του ανταγωνισμού ως του κινητήριου μοχλού της οικονομίας. Οι σημερινές συνθήκες ημικατοχής δε μας επιτρέπουν να μείνουμε αδρανείς. Να μείνουμε στάσιμοι. Αντίθετα, επιβάλλουν την πρόοδο και την ανάπτυξη. Πρόοδος σημαίνει αλλαγές. Σημαίνει άριστη οργάνωση, στρατηγικό προγραμματισμό και εκσυγχρονισμό. Σημαίνει βαθιές τομές. Όλα αλλάζουν γύρω μας με ταχύτατους ρυθμούς. Πρέπει και εμείς να κάνουμε γρήγορα τις δικές μας αλλαγές.

Όλοι μαζί επιλέξαμε την ευρωπαϊκή πορεία. Μια επιλογή που είναι μονόδρομος. Πρέπει να την αξιοποιήσουμε γιατί διασφαλίζει την οικονομική ανάπτυξη και ευημερία και ταυτόχρονα την προοπτική επίλυσης του κυπριακού και την επιβίωσή μας στην πατρίδα γη. Αυτός είναι ο κοινός στόχος, το κοινό όραμά μας. Επαναλαμβάνω, όμως, η πραγματοποίηση αυτού του οράματος είναι συνώνυμη με αυτές τις τρεις λέξεις:

- προσαρμογή
- εκσυγχρονισμός

- τομές.

Προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να κινηθούμε. Χωρίς δογματισμούς, με αναλυτική μελέτη των δεδομένων και με καλά προγραμματισμένες κινήσεις. Κάναμε ουσιαστικά βήματα. Η ακινησία, η αναποφασιστικότητα, η ακαμψία είναι η καλύτερη συνταγή για οπισθοδρόμηση. Όμως, τα χρονικά περιθώρια μέχρι την ένταξη δεν είναι μεγάλα. Δε θα αφήσουμε τις προκλήσεις αυτές να ανακόψουν την πορεία της Κύπρου. Θα υπερβούμε τις προκλήσεις. Όλοι μαζί. Δε θα αφήσουμε περιθώρια για ανακοπή αυτής της προς τα μπρος πορείας μας.

Δεν έχουμε περιθώρια οπισθοδρομήσεων. Ούτε αμφιταλαντεύσεων. Η μόνη επιλογή μας είναι η ταχύτατη προσαρμογή στα ευρωπαϊκά δεδομένα. Δεδομένα, που άλλωστε, αποδέχονται όλες οι προηγμένες οικονομίες. Όλα τα προοδευτικά οικονομικά συστήματα. Η προσαρμογή αυτή είναι αναπόφευκτη. Αλλά είναι θετική προσαρμογή. Θετική για την οικονομία και για την κοινωνία. Πρέπει πιο γρήγορα και με μεγαλύτερη τόλμη να προχωρήσουμε στην εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο.

Η κυβερνητική πολιτική εστιάζεται στους ακόλουθους δυο άξονες:-

- ανταγωνιστική οικονομία
- κοινωνική συνοχή.

Είμαστε μια μικρή κοινωνία. Η κοινωνία μας απαιτεί τη στήριξη όσων έχουν ανάγκη. Η ανταγωνιστική οικονομία αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη λειτουργία ενός κοινωνικού κράτους. Ενός κράτους υπηρέτη του πολίτη. Ανταγωνιστική οικονομία σημαίνει κυρίως ένα πράγμα: Να σταματήσει το κράτος να κάνει τον επιχειρηματία. Θέλουμε το κράτος ρυθμιστή και προστάτη των ασθενεστέρων. Να διασφαλίζει τον ανταγωνισμό προς όφελος του καταναλωτή. Να επικεντρωθεί στη μεγάλη κοινωνική του αποστολή. Να προσφέρει κοινωνικά αγαθά και υπηρεσίες που βοηθούν τον πολίτη. Τον ετοιμάζουν για την ανταγωνιστική οικονομία του 21ου αιώνα. Του αιώνα της ηλεκτρονικής τεχνολογίας, της γνώσης και της πληροφορίας. Για την κυβέρνηση αποτελεί πεποίθηση ότι χωρίς ένα σύγχρονο και αποδοτικό κράτος, οι προσπάθειες για προσαρμογή στις νέες πραγματικότητες δεν μπορούν να καρποφορήσουν.

Αυτή η μεγάλη αλήθεια πρέπει να γίνει βίωμά μας. Η κατευθυντήρια γραμμή μας για την Κύπρο του 21ου αιώνα. Η ανταγωνιστική οικονομία και η κοινωνική συνοχή είναι η μόνη διέξοδη πορεία, για να αντιμετωπίσουμε και να αξιοποιήσουμε τις προκλήσεις της νέας εποχής. Της νέας οικονομίας.

Το 2000 είχαμε μια θετική πορεία της οικονομίας που συνεχίζεται για τρία συνεχή χρόνια. Είχαμε:-

- γρήγορους ρυθμούς ανάπτυξης
- συνθήκες πλήρους απασχόλησης
- μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος.
- αύξηση του εισοδήματος των πολιτών.

Οι θετικές αυτές εξελίξεις σημειώθηκαν παρά τις αρνητικές συνέπειες της πολυετούς ανομβρίας και την κατακόρυφη αύξηση της τιμής του πετρελαίου που ταλάνισε και τις ισχυρότερες ακόμη οικονομίες.

Η συνολική στρατηγική μας στόχευση ήταν ορθή. Ορθές ήταν οι οικονομικές μας επιλογές. Επαναλαμβάνω, όμως, ότι από εδώ και πέρα χρειάζεται να είμαστε πιο τολμηροί. Πιο γρήγοροι. Πιο αποφασιστικοί. Είναι ορθή η ρήση των σύγχρονων οικονομολόγων ότι στην εποχή μας το μεγάλο ψάρι δεν τρώει το μικρό, αλλά το γρήγορο ψάρι τρώει το αργό. Ας είμαστε λοιπόν γρήγοροι στις κινήσεις μας. Να προλαβαίνουμε τις εξελίξεις.

Ας δούμε τώρα:

- τις κύριες οικονομικές εξελίξεις κατά το 2000
- το πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης
- την πρόοδο στην ευρωπαϊκή μας πορεία
- τις βασικές κατευθύνσεις και τα σχέδιά μας για το μέλλον και
- τα μέτρα της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής που προωθούμε.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΟ 2000

Η κυπριακή οικονομία σημείωσε για τρίτο συνεχή χρόνο ιδιαίτερα ικανοποιητικό ρυθμό ανάπτυξης που εκτιμάται στο 4,8%, ο οποίος υπερβαίνει το μέσο ετήσιο στόχο του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 1999-2003 που τέθηκε στο 4%.

Η εγχώρια ζήτηση διευρύνθηκε κατά 4,7% και αποτέλεσε από την πλευρά της ζήτησης τον κύριο μοχλό της ανάπτυξης. Η ιδιωτική κατανάλωση παρουσίασε επιτάχυνση στο 5,5% σε σύγκριση με 3,1% το 1999, εξέλιξη αναμενόμενη σε κάποιο βαθμό μετά την επιβράδυνση που παρατηρήθηκε το 1999. Η αύξηση αποδίδεται στη σημαντική διεύρυνση του ιδιωτικού διαθέσιμου εισοδήματος λόγω, κυρίως, των φορολογικών ελαφρύνσεων και των κοινωνικών αντισταθμιστικών μέτρων, της μείωσης της εισφοράς στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης κατά μια ποσοστιαία μονάδα, της κατάργησης της εισφοράς προς το ΡΙΚ και των πρόσφατων μισθολογικών αυξήσεων προς τους δημόσιους υπαλλήλους. Η δημόσια κατανάλωση αυξήθηκε κατά 2,8% σε σύγκριση με μείωση 5% το 1999. Οι επενδύσεις παρουσίασαν αύξηση 3,4%. Ιδιαίτερα επισημαίνω την ικανοποιητική διεύρυνση των επενδύσεων σε μηχανικό εξοπλισμό που αποτελεί βασικό στόχο της κυβερνητικής πολιτικής. Η επιτυχία της εφαρμογής των σχεδίων παροχής χορηγιών για τεχνολογική αναβάθμιση και ανάπτυξη της βιομηχανίας συνέβαλαν προς αυτή την κατεύθυνση.

Ο ρυθμός ανάπτυξης από την πλευρά της προσφοράς στηρίχθηκε και φέτος στον τριτογενή τομέα που διευρύνθηκε κατά 6,7%. Όλοι οι τομείς των υπηρεσιών παρουσίασαν ικανοποιητικό ρυθμό ανάπτυξης. Το μεγαλύτερο ρυθμό σημείωσαν τα ξενοδοχεία/εστιατόρια που αναπτύσσονται κατά 10,1% και ο τομέας των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών κατά 13,5%. Ο γεωργικός τομέας επηρεάστηκε από την ανομβρία και σημείωσε αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης. Ο τομέας της μεταποίησης παρουσίασε ρυθμό ανάπτυξης 3,0%, αφού η ανταγωνιστικότητά του βελτιώθηκε, μεταξύ άλλων, από την τάση ανατίμησης της στερλίνας και του δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας και σε κάποιο βαθμό λόγω της τεχνολογικής αναβάθμισης και αναδιάρθρωσης του τομέα. Παρά τη βελτίωσή του ο τομέας συνεχίζει να αντιμετωπίζει διαρθρωτικά προβλήματα και αδυναμίες, που αντικατοπτρίζουν το μικρό βαθμό αξιοποίησης της σύγχρονης τεχνολογίας, τη χαμηλή παραγωγικότητα και την παραγωγή προϊόντων σχετικά υψηλής έντασης εργασίας, στα οποία η

Κύπρος δε διαθέτει πλέον συγκριτικά πλεονεκτήματα. Η προστιθέμενη αξία του τομέα των κατασκευών παρουσίασε αρνητικό ρυθμό, αλλά από τα μέσα του τρέχοντος έτους παρουσιάζει σταδιακή ανάκαμψη που προβλέπεται να συνεχισθεί το 2001. Με βάση αυτές τις επιδόσεις ο πρωτογενής τομέας συνεισέφερε το 4,1% του ΑΕΠ, ο δευτερογενής το 19,5% και ο τριτογενής το 76,4%.

Οι συνθήκες πλήρους απασχόλησης συνεχίστηκαν και φέτος. Το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε από 3,6% το 1999 σε 3,3% το 2000. Η επίδοση αυτή συγκρίνεται ευνοϊκά με τις πλείστες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις οποίες παρατηρούνται υψηλά ποσοστά ανεργίας.

Ο πληθωρισμός παρουσίασε αύξηση το 2000 και εκτιμάται ότι θα κυμανθεί στο 4,2%, αποκλίνοντας έτσι από το αντίστοιχο κριτήριο σύγκλισης της Συνθήκης του Μάαστριχτ. Η επιτάχυνση του πληθωρισμού που σημειώθηκε φέτος οφείλεται αποκλειστικά σε προσωρινούς παράγοντες, όπως η αύξηση της τιμής του πετρελαίου, η ανομβρία που συνέτεινε στη μείωση της προσφοράς γεωργικών προϊόντων και η ανατίμηση του δολαρίου και της στερλίνας έναντι της κυπριακής λίρας. Η αύξηση στις τιμές του ηλεκτρισμού και των γεωργικών προϊόντων δημιούργησε το 40% του πληθωρισμού. Εκείνο που έχει σημασία, όμως, πάνω σε μεσοπρόθεσμη βάση είναι ο υποκείμενος πληθωρισμός που υπολογίζεται σε 2,4% το 2000. Από τον Ιούνιο άρχισε, ήδη, η αποκλιμάκωση του πληθωρισμού η οποία προβλέπεται ότι θα συνεχισθεί και το επόμενο έτος.

Παρά το γεγονός ότι οι εξαγωγές αγαθών όσο και το πλεόνασμα του ισοζυγίου άδηλων πόρων παρουσίασαν ικανοποιητική διεύρυνση, το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών σημείωσε αύξηση από 2,5% του ΑΕΠ το 1999 σε 3,7% το 2000 λόγω της διεύρυνσης των εισαγωγών. Οι εισπράξεις από τον τουρισμό εκτιμώνται γύρω στα £1.196 εκ., σημειώνοντας αύξηση 15,8%, ενώ ο αριθμός των τουριστών υπολογίζεται στα 2,7 εκ. άτομα.

Ο στόχος που θέσαμε για τη σταδιακή μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος μέχρι το 2002 στο 2% του ΑΕΠ επιτυγχάνεται, αφού από 5,5% του ΑΕΠ που ανήλθε το 1998 υπολογίστηκε φέτος αρχικά στο 3,9%, ενώ με βάση τα πιο πρόσφατα στοιχεία αναμένεται ότι θα σημειώσει περαιτέρω μείωση. Η πιο πάνω μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, ως ποσοστό του ΑΕΠ, επιτεύχθηκε παρά τη σημαντική επιβάρυνση του Προϋπολογισμού για επιδότηση της τιμής των πετρελαιοειδών, τη σημαντικά αυξημένη επιδότηση γεωργικών προϊόντων και την απώλεια των εσόδων από την παραχώρηση φορολογικών ελαφρύνσεων και της αυξημένης χορηγίας προς το ΡΙΚ. Θετικά συνέβαλε, όμως, η αύξηση των εσόδων η οποία οφείλεται στη διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας και στη βελτίωση της φοροεισπρακτικής ικανότητας τόσο του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων όσο και της Υπηρεσίας ΦΠΑ. Εντός του 2000 καμιά πρόσθετη φορολογία δεν έχει επιβληθεί πλην της αύξησης του συντελεστή του ΦΠΑ και της εισαγωγής του χρηματιστηριακού τέλους. Το δημόσιο χρέος, εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού, υπολογίζεται να παρουσιάσει οριακή διεύρυνση και θα ανέλθει στο 63,7% του ΑΕΠ το 2001 από το 61,8% που προϋπολογίζεται για το 2000. Αναμένεται, όμως, ότι τελικά το δημόσιο χρέος μέχρι το τέλος του χρόνου θα διαμορφωθεί γύρω στο 60% του ΑΕΠ, ενώ μια ανάλογη θετική εξέλιξη αναμένεται και το 2001.

Όσον αφορά το νομισματικό τομέα, κατά τη διάρκεια του 2000, επικράτησαν συνθήκες άνετης χρηματοδότησης της παραγωγικής δραστηριότητας της οικονομίας. Η νομισματική πολιτική ασκήθηκε προς την κατεύθυνση της συγκράτησης των

πληθωριστικών πιέσεων, αλλά σε βαθμό που υπήρχε ικανοποιητική ρευστότητα για τη χρηματοδότηση της παραγωγής και των επενδύσεων.

Η ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Πρώτο, μέλημά μου, όταν ανέλαβα τα καθήκοντά μου, ως Υπουργός Οικονομικών, ήταν η ετοιμασία του Προγράμματος Δημοσιονομικής Εξυγίανσης που στόχευε στη σταδιακή μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος στο 2% του ΑΕΠ μέχρι το τέλος του 2002. Η αντιμετώπιση της δημοσιονομικής ανισοσκελίας δεν είναι υπόθεση μόνο της Εκτελεστικής εξουσίας. Είναι υπόθεση όλων. Η κυβέρνηση, στα πλαίσια αυτής της προοπτικής αντιμετώπισης του προβλήματος, είχε ένα ειλικρινή και γόνιμο διάλογο με όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα, ώστε να εξευρεθούν λύσεις στα προβλήματα αυτά. Από την πλευρά των εσόδων, έχουμε άλλωστε στα πλαίσια της εναρμόνισης των έμμεσων φόρων υποχρέωση να διαφοροποιήσουμε τους φορολογικούς συντελεστές. Η προσαρμογή αυτή θα γίνεται σταδιακά και ο διάλογος με τη Βουλή θα είναι συνεχής.

Ο μεταξύ μας διάλογος κατέληξε σε μια ικανοποιητική λύση με την αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ από 8% στο 10% από την 1η Ιουλίου 2000. Η κυβέρνηση, παράλληλα, μείωσε το φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων με την αύξηση του αφορολόγητου ορίου από £5.000 σε £6.000 και τη μετακίνηση όλων των φορολογικών κλιμάκων κατά £1.000 που ωφέλησε κυρίως τους πολίτες χαμηλών και μεσαίων εισοδημάτων. Παραχώρησε φορολογική έκπτωση £300 για τους πρόσφυγες με εισοδήματα κάτω από £10.000. Συνολικά οι φορολογικές ελαφρύνσεις ανήλθαν περίπου σε £41 εκ. σε σύγκριση με £18 εκ. που ήταν η νομική υποχρέωση της κυβέρνησης. Επιπρόσθετα, η κυβέρνηση κατάργησε τόσο την εισφορά προς το ΡΙΚ ύψους £10 εκ. καταβάλλοντας η ίδια προς το Ίδρυμα το αντίστοιχο ύψος ως κρατική χορηγία όσο και το φόρο κληρονομιών, τα ετήσια έσοδα του οποίου ήσαν £4 εκ. Ακόμη, εξαγγέλθηκαν αντισταθμιστικά κοινωνικά μέτρα ύψους £11 εκ. για ανακούφιση των χαμηλών εισοδηματικών στρωμάτων. Σημειώνω ότι εντός του 2000 δε θα υπάρξει θετική επίδραση στα δημόσια οικονομικά, από την αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ, γιατί η κυβέρνηση παραχωρεί περισσότερα από ό,τι θα εισπράξει. Η θετική επίδραση στα δημόσια έσοδα θα καταγραφεί από το 2001.

Η δημοσιονομική ανισοσκελία άρχισε να αναστρέφεται. Η κοινή αυτή προσπάθεια πρέπει να συνεχισθεί. Να αναστραφεί οριστικά αυτή η ανισοσκελία που θέτει σε κίνδυνο τη σταθερότητα της οικονομίας και την ευρωπαϊκή πορεία. Έχουμε υποχρέωση να μην αυξάνουμε το δημόσιο χρέος και να μεταφέρουμε το βάρος της αποπληρωμής στην επόμενη γενιά. Είναι χρέος απέναντι στα παιδιά μας. Δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε, ακόμη, τις αλυσιδωτές επιπτώσεις στα μακροοικονομικά μεγέθη. Τα ψηλά δημοσιονομικά ελλείμματα για να χρηματοδοτηθούν αφαιρούν πόρους από την ιδιωτική οικονομία ή αυξάνουν τον εξωτερικό δανεισμό. Οι αρνητικές παρενέργειες είναι γνωστές και πολλές χώρες βίωσαν αυτή την καταστροφική εμπειρία με εξωτερική οικονομική αστάθεια, αύξηση των επιτοκίων και του πληθωρισμού, μείωση των επενδύσεων, του ρυθμού ανάπτυξης και τελικά της οικονομικής ευημερίας. Τέλος, ποτέ δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι η δημοσιονομική σύγκλιση διευκολύνει την ενταξιακή πορεία της Κύπρου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα απαιτήσει από τις υποψήφιες χώρες την ετοιμασία οικονομικών προγραμμάτων που θα εμπεριέχουν το στοιχείο της δημοσιονομικής σύγκρισης. Ήδη, η Ευρωπαϊκή Ένωση δίδει ιδιαίτερη σημασία στη δημοσιονομική πειθαρχία και εξασκεί κριτική σε όσες υποψήφιες για ένταξη χώρες δεν ακολουθούν συγκεκριμένο πρόγραμμα δημοσιονομικής περισυλλογής. Η Κύπρος έχει θέσει ως στόχο την ένταξή της στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) το συντομότερο δυνατό, μετά που θα

καταστεί μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιδίωξη που απαιτεί την ικανοποίηση των κριτηρίων του Μάαστριχτ.

Η κυβέρνηση έχει δεσμευθεί να προχωρήσει σύντομα σε μια γενική αναθεώρηση, ένα εκσυγχρονισμό του φορολογικού συστήματος λαμβάνοντας υπόψη νέα δεδομένα, όπως είναι η ανάγκη για εναρμόνιση των φόρων κατανάλωσης, η μείωση της συνεισφοράς του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων στα δημόσια έσοδα, η ανάγκη για απλοποίηση του φορολογικού συστήματος και η μείωση του διοικητικού κόστους συλλογής των φόρων. Δεν μπορούμε, ακόμη, να παραβλέψουμε την προσπάθεια του ΟΟΣΑ κατά του επιζήμιου φορολογικού ανταγωνισμού. Η κυβέρνηση έδωσε μάχη για να μην περιληφθεί η Κύπρος στον κατάλογο των λεγόμενων «φορολογικών παραδείσιων», που ουσιαστικά αποτελεί δυσφήμιση η συμπερίληψη μιας χώρας σε αυτόν, με αρνητικές επιδράσεις στον τομέα των εταιρειών διεθνών δραστηριοτήτων. Η φορολογική μεταρρύθμιση θα είναι προϊόν και πάλι μιας κοινής προσπάθειας της κυβέρνησης, της Βουλής, των πολιτικών κομμάτων και των οργανωμένων συνόλων. Θα είμαστε δέκτες εισηγήσεων, ώστε να καταστήσουμε το φορολογικό μας σύστημα δίκαιο, απλό, εναρμονισμένο και κυρίως εργαλείο προαγωγής της οικονομικής ανάπτυξης και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Η προσπάθεια για εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών δεν εξαντλείται στο σκέλος των εσόδων. Ασκήσαμε εντατικό έλεγχο των δημόσιων δαπανών και περιορίσαμε το ρυθμό αύξησης της απασχόλησης στον κρατικό τομέα, ενώ προωθούνται μέτρα που αποσκοπούν στη γενικότερη μείωση των δαπανών προσωπικού. Βελτιώνονται οι μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου και βρίσκεται σε εξέλιξη πρόγραμμα βελτίωσης του όλου λογιστικού συστήματος, στοχεύοντας στον αποτελεσματικό δημοσιονομικό έλεγχο. Σεβόμαστε τα χρήματα των φορολογουμένων. Γι' αυτό παίρνουμε όλα τα μέτρα για τη χρηστή διαχείριση των χρημάτων του λαού.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ο Προϋπολογισμός του 2001 καταρτίστηκε όπως και οι δυο προηγούμενοι με βάση τη φιλοσοφία και τους στρατηγικούς στόχους της κυβερνητικής οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής που καθορίζονται στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης που καλύπτει την πενταετία 1999-2003. Οι στόχοι αυτοί βασίζονται στο τρίπτυχο: ανάπτυξη-σταθερότητα-κοινωνική συνοχή. Οι κυριότεροι επιμέρους στρατηγικοί στόχοι είναι:-

- η εντατικοποίηση των ρυθμών εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο
- η αναδιάρθρωση όλων των παραγωγικών τομέων της οικονομίας και η τεχνολογική αναβάθμιση
- η προσαρμογή στην κοινωνία της πληροφορίας
- ο εκσυγχρονισμός των επιχειρηματικών μονάδων
- η βελτίωση του ρόλου της Κύπρου ως περιφερειακού και διεθνούς κέντρου παροχής υπηρεσιών
- η αναβάθμιση του περιβάλλοντος
- η αναμόρφωση του δημόσιου τομέα
- η ενίσχυση του κοινωνικού ρόλου που διαδραματίζει το κράτος και η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής

Η διάρκεια εφαρμογής του Στρατηγικού Προγράμματος συμπίπτει με μια περίοδο όπου η οικονομία πρέπει να προσαρμοσθεί στο ευρωπαϊκό μέλλον της, αλλά και στα δεδομένα της νέας οικονομίας που διαμορφώνονται διεθνώς από τη δυναμική της παγκοσμιοποίησης και της τεχνολογικής επανάστασης.

Η Κύπρος για να ανταποκριθεί σε αυτή την ιστορική πρόκληση και να πετύχει τους στόχους που έθεσε πρέπει να αξιοποιήσει τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα που αφορούν, κυρίως, τη γεωγραφική θέση της στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων, το ευνοϊκό επιχειρηματικό κλίμα, το ψηλό μορφωτικό επίπεδο του ανθρώπινου δυναμικού της, να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητά της και να προσαρμοσθεί στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται στα πλαίσια της ασύνορης παγκόσμιας οικονομίας. Δεν περιορίζεται η κυβερνητική πολιτική μόνο σε αποκλειστικά οικονομικούς στόχους. Συναφής είναι η έμφαση που δίνεται σε παράγοντες που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής, όπως είναι το περιβάλλον, η πολιτιστική ανάπτυξη και η αναβάθμιση των υπηρεσιών υγείας για όλο το λαό.

Οι εξελίξεις που σημειώθηκαν την τελευταία πενταετία, με την ολοκλήρωση της πρώτης φάσης της τελωνειακής ένωσης και την πορεία ελευθεροποίησης του παγκόσμιου εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών που προωθεί ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου, δημιούργησε για τους παραγωγικούς κλάδους ένα έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον. Το κράτος στηρίζει τις παραγωγικές μας μονάδες για να επιβιώσουν άμεσα και να αναδιαρθρωθούν μεσοπρόθεσμα.

Η κυβέρνηση έχει θέσει ως ένα από τους κύριους στόχους πολιτικής την ενδυνάμωση του τομέα της μεταποίησης. Η εφαρμογή των σχεδίων επιχορήγησης για εισαγωγή σύγχρονης τεχνολογίας και του σχεδίου στήριξης των εξαγωγών συνεχίζεται με επιτυχία. Χρειαζόταν, όμως, μια πιο ριζοσπαστική προσέγγιση. Μια προσέγγιση που να μπορεί να δώσει στον κλάδο μια νέα δυναμική. Για το σκοπό αυτό η κυβέρνηση υιοθέτησε τη Νέα Βιομηχανική Πολιτική που έχει ως βασικούς άξονες:-

- την ενίσχυση υφιστάμενων και την προσέλκυση και ανάπτυξη νέων βιομηχανιών υψηλής τεχνολογίας,
- την ανασυγκρότηση και στήριξη της παραδοσιακής μεταποιητικής βιομηχανίας,
- την προσέλκυση ξένων επενδύσεων, κυρίως, έντασης κεφαλαίου.

Οι κυριότερες ομάδες μέτρων με τα οποία θα στηριχθεί η βιομηχανία είναι: τα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων, η εφαρμογή ολοκληρωμένης στρατηγικής για έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη, το κέντρο εξυπηρέτησης επενδυτών, η προώθηση συγχωνεύσεων, η παροχή εγγυήσεων για δανειοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η ενθάρρυνση της εξοικονόμησης ενέργειας, η ανάπτυξη της Ελεύθερης Ζώνης Λάρνακας και η παροχή κυβερνητικών χορηγιών για στήριξη του μεταποιητικού τομέα. Ήδη, τα πρώτα εκκολαπτήρια επιχειρήσεων βρίσκονται υπό προώθηση και η όλη προσπάθεια αναδιάρθρωσης της βιομηχανίας θα συνεχισθεί. Στον προϋπολογισμό του 2001 περιλαμβάνεται πρόνοια £16 εκ. για την ανάπτυξη της βιομηχανίας.

Ο γεωργικός τομέας πέρα από την παρατεταμένη ανομβρία αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό για τους ίδιους λόγους όπως και η μεταποίηση. Η κυβέρνηση συνέχισε και φέτος τη στήριξη της γεωργοκτηνοτροφίας με άμεσα μέτρα ενίσχυσης των εισοδημάτων των παραγωγών και παράλληλα με αναδιαρθρωτικές δαπάνες για

καλλιέργειες, όπου η Κύπρος θα έχει συγκριτικά πλεονεκτήματα και εμπορικές προοπτικές, υπό καθεστώς μέλους στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το 2000 θα δαπανηθούν για τη στήριξη της γεωργοκτηνοτροφίας πέραν των £70 εκ. Ιδιαίτερη μέριμνα δόθηκε στους πατατοπαραγωγούς και τους αμπελοουργούς των οποίων η παραγωγή αντιμετώπισε προβλήματα εμπορίας καθώς και προς τους σιτηροπαραγωγούς που επηρεάστηκαν από την ανομβρία. Ενισχύθηκαν, επίσης, οι κλάδοι της αγελαδοτροφίας, της αιγοπροβατοτροφίας, των εσπεριδοειδών, των φυλλοβόλων, καθώς και άλλων φρούτων και λαχανικών.

Ο τομέας των υπηρεσιών κατέχει δεσπόζουσα θέση στην οικονομία, αφού συνεισφέρει το 76% του ΑΕΠ. Η Κύπρος δεν είναι προικισμένη με φυσικούς πόρους. Ανέπτυξε, όμως, συγκριτικά πλεονεκτήματα που σχετίζονται με την ποιότητα της κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού. Αυτά τα πλεονεκτήματα σε συνδυασμό με τη γεωγραφική θέση της Κύπρου παρέχουν τις δυνατότητες για να αναπτυχθεί περαιτέρω ως ένα διεθνές κέντρο παροχής υπηρεσιών. Η κυβερνητική πολιτική στοχεύει στην παραπέρα ανάπτυξη των υφιστάμενων κλάδων και επιπρόσθετα την ανάπτυξη νέων κλάδων, όπως είναι οι υπηρεσίες τριτοβάθμιας υγείας και παιδείας όπου, ήδη, δημιουργήθηκε η απαραίτητη παράδοση και υποδομή. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου προωθεί την ελευθεροποίηση των υπηρεσιών καθώς το παγκόσμιο εμπόριο υπηρεσιών διευρύνεται με ταχείς ρυθμούς. Η Κύπρος πρέπει να αξιοποιήσει τις ευκαιρίες αυτές. Οι υπηρεσίες είναι δραστηριότητα με υψηλή προστιθέμενη αξία και θα πρέπει να συνεχίσουν να αποτελούν τη ραχοκοκκαλιά της οικονομίας. Στόχος μας είναι η ανάπτυξη νέων υπηρεσιών που σε συνδυασμό με την ενίσχυση της γεωργίας και της μεταποίησης να συμβάλουν στη μείωση της εξάρτησης από τον τουρισμό.

Ήδη, η κυβέρνηση εξήγγειλε το Μάιο του 2000, δύο πρωτοποριακά σχέδια που αφορούν τον τομέα των υπηρεσιών:

- Σχέδιο Παροχής Κυβερνητικών Χορηγιών για τεχνολογική αναβάθμιση του τομέα των υπηρεσιών
- Σχέδιο Παροχής Κυβερνητικών Χορηγιών για έρευνες αγορών του εξωτερικού.

Σύντομα θα κατατεθεί στη Βουλή νομοσχέδιο για την παραχώρηση φορολογικών κινήτρων για εισοδήματα από υπηρεσίες που παρέχουν κυπριακές εταιρείες στο εξωτερικό.

Τα σχέδια αυτά αποτελούν μέρος της προσπάθειας της κυβέρνησης να καταστεί η Κύπρος περιφερειακό κέντρο παροχής υπηρεσιών. Παράλληλα, η αυξημένη χρήση του ηλεκτρονικού εμπορίου έχει ευαισθητοποιήσει την κυβέρνηση, για να βρει λύσεις στα νομικά, τεχνικά και οργανωτικά προβλήματα που δημιουργούνται στις συναλλαγές με την επικείμενη ανάληψη σχετικής μελέτης.

Η ραγδαία ανάπτυξη των χρηματιστηριακών δραστηριοτήτων που σημειώθηκε πέρυσι και τα προβλήματα που ήταν φυσικό να δημιουργηθούν μας απασχόλησαν έντονα καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Ο χρηματιστηριακός δείκτης παρουσίασε πτωτική τάση, που ήταν σε κάποιο βαθμό αναμενόμενη μετά την αλματώδη άνοδο του δείκτη που σημειώθηκε το 1999. Η πτωτική τάση οφείλεται, επίσης, στη διαφοροποίηση του ψυχολογικού κλίματος. Η κυβέρνηση κατέβαλε προσπάθειες για βελτίωση αυτού του κλίματος. Παράλληλα, προωθεί σε συνεργασία με τα πολιτικά κόμματα θεσμικές αλλαγές που αποσκοπούν μεσοπρόθεσμα στη βελτίωση της

λειτουργίας της χρηματιστηριακής αγοράς. Στηρίζει τις προσπάθειες του Χρηματιστηρίου για βελτίωση της λειτουργικότητάς του, με την αναβάθμιση των συστημάτων πληροφορικής και η απούλοποίηση των τίτλων. Η οριστική τοποθέτηση του Σώματος επί των νομοσχεδίων και προτάσεων που εκκρεμούν ενώπιόν του θα ενισχύσει περαιτέρω το πλαίσιο ομαλής και υγιούς ανάπτυξης της αγοράς αξιών.

Τέτοια μέτρα είναι:

- η υιοθέτηση αυστηρότερων κριτηρίων εισαγωγής τίτλων στο ΧΑΚ
- η ρύθμιση του ποσοστού διάθεσης μετοχών στο ευρύ κοινό κατά τη δημόσια πρόσκληση
- η ρύθμιση των ιδιωτικών τοποθετήσεων
- η εισαγωγή του θεσμού των αμοιβαίων κεφαλαίων
- η ρύθμιση των δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών
- η ενδυνάμωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Στο σημείο αυτό θέλω να υπογραμμίσω, όπως έπραξα και πέρυσι, ότι το κοινό πρέπει να επενδύει με προσοχή λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές παραμέτρους των επιχειρήσεων, αλλά και τις δικές του οικονομικές δυνατότητες, και φυσικά, το στοιχείο του κινδύνου οποιασδήποτε επένδυσης. Χαιρετίζω με ικανοποίηση το ενδιαφέρον που επιδεικνύει ένας μεγάλος αριθμός εταιρειών για μετατροπή τους σε δημόσιες εταιρείες και εισαγωγή τους στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Αναμένουμε ότι όλη αυτή η κινητοποίηση των αποταμιεύσεων θα οδηγήσει σε αύξηση των επενδύσεων και εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων. Η ίδρυση εταιρειών επιχειρηματικού κινδύνου προσδοκούμε ότι θα συμβάλει στην ίδρυση βιομηχανιών και άλλων μονάδων που θα δώσουν στη μεταποίηση και στην οικονομία νέα πνοή και αναπτυξιακή δυναμική. Στηρίζουμε το χρηματιστηριακό θεσμό, γιατί αποτελεί στις σύγχρονες οικονομίες ουσιαστικό μηχανισμό προώθησης της οικονομικής ανάπτυξης.

Επίσης, έχει δρομολογηθεί η παραπέρα σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ των Χρηματιστηρίων Αξιών και των Επιτροπών Κεφαλαιαγοράς Κύπρου και Ελλάδας. Στο θέμα αυτό αποδίδουμε ύψιστη σημασία.

Η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο και η ολοκλήρωση της ενταξιακής πορείας απαιτεί την κατάργηση κρατικών μονοπωλίων σε ορισμένους κλάδους της οικονομίας. Δεν έχουμε πρόθεση τον τερματισμό της λειτουργίας των οργανισμών αυτών. Το κάνω ξεκάθαρο αυτό. Αντίθετα, τους στηρίζουμε σ' αυτό το μεταβατικό στάδιο, ώστε να βελτιώσουν την υποδομή τους, το νομικό πλαίσιο λειτουργίας τους και τη διάρθρωσή τους, για να μπορέσουν να λειτουργήσουν με επιτυχία στο νέο αναπτυξιακό περιβάλλον. Δεν μπορούμε, όμως, να αποφύγουμε τις αλλαγές. Αν δεν προχωρήσουμε γρήγορα σε αλλαγή των σημερινών δομών θα μείνουμε στάσιμοι στο θέμα αυτό. Τα κράτη παγκόσμια έχουν αποτύχει ως επιχειρηματίες. Χρειάζεται προσαρμογή των ημικρατικών οργανισμών στις νέες συνθήκες της αγοράς. Για αυτό λέμε να στις μετοχοποιήσεις, να στις ελευθεροποιήσεις, να στο κράτος ρυθμιστή. Ας μη ξεχνούμε ότι πάνω απ' όλα είναι ο πολίτης, είναι ο καταναλωτής. Και ο ανταγωνισμός υπηρετεί πάνω απ' όλα τον καταναλωτή, ωφελεί το μέσο πολίτη. Λέμε να στον ανταγωνισμό. Όχι στα κρατικά και ιδιωτικά μονοπώλια. Επαναλαμβάνω ότι η επιλογή μας είναι προοδευτική. Όχι συντηρητική. Η γρήγορη προσαρμογή θα δώσει

στους οργανισμούς νέες δυνατότητες και προοπτικές. Τονίζω για μια ακόμη φορά ότι αυτό είναι η πραγματική προοδευτική αλλαγή. Αυτός είναι ο εκσυγχρονισμός. Η απάντηση στις προκλήσεις της εποχής. Αυτό που πραγματικά εξυπηρετεί τους εργαζομένους, αλλά και το σύνολο του λαού.

Η τοπική αυτοδιοίκηση αποτελεί τον πυρήνα της πολιτικής οργάνωσης μιας χώρας. Είναι θεσμός που προάγει τη δημοκρατία και την ευρύτερη εμπλοκή των πολιτών στα κοινά. Η κυβέρνηση αναγνωρίζει αυτό το ζωτικής σημασίας ρόλο και στηρίζει την τοπική αυτοδιοίκηση στο αναπτυξιακό έργο της, γι' αυτό ενισχύει τους δήμους με την παραχώρηση του 1% των εσόδων της από άμεσους και έμμεσους φόρους που υπολογίζεται γύρω στα £12 εκ. Όσον αφορά την ύπαιθρο έχουν καταρτισθεί ειδικά σχέδια πενταετούς διάρκειας για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που αφορούν το οδικό δίκτυο των αγροτικών περιοχών, την αντικατάσταση των πεπαλαιωμένων υδρευτικών δικτύων, την εκτέλεση συμπληρωματικών υδρευτικών έργων και την αποχέτευση και βιολογική επεξεργασία των οικιακών λυμάτων των κοινοτήτων. Η όλη δαπάνη για αυτό το φιλόδοξο αναπτυξιακό σχέδιο θα ανέλθει σε £222 εκ. εντός της πενταετίας 2001-2005 και θα δώσει μια άλλη προοπτική στην κυπριακή ύπαιθρο.

Η διεθνής οικονομία αντιμετωπίζει τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν από την κατακόρυφη αύξηση της τιμής του αργού πετρελαίου, η οποία σε συνδυασμό με το ανατιμημένο δολάριο, οδήγησε σε αύξηση του κόστους παραγωγής, σε επιδείνωση των ισοζυγίων εξωτερικών συναλλαγών και επηρέασε τους οικογενειακούς προϋπολογισμούς εκατομμυρίων νοικοκυριών σε ολόκληρο τον κόσμο. Η Κύπρος εισάγει όλη την ενέργεια που χρειάζεται και οι επιπτώσεις, χωρίς την κυβερνητική παρέμβαση, θα ήταν πολύ σοβαρές στην οικονομία. Η κυβέρνηση παρακολουθεί το όλο πρόβλημα σε καθημερινή βάση και με τους χειρισμούς της περιόρισε τις αρνητικές επιπτώσεις. Η απόφαση να καλύψει μέρος της αύξησης στην τιμή του αργού πετρελαίου περιόρισε τις αυξήσεις στις τιμές της βενζίνης και του πετρελαίου. Το δημόσιο επιβαρύνθηκε μέχρι τώρα με £30 εκ. και κατάφερε να περιορίσει όσο ήταν δυνατό τις αρνητικές επιπτώσεις από τις αυξήσεις στις τιμές του πετρελαίου και της βενζίνης.

Η κυβέρνηση αποδίδει πρωταρχική σημασία στην κοινωνική διάσταση της πολιτικής της. Είμαστε μια μικρή κοινωνία που αγωνίζεται για επιβίωση και αντιμετώπιση μιας σοβαρής εχθρικής επιβουλής. Δεν υπάρχουν περιθώρια για κοινωνικές συγκρούσεις. Δε θέλουμε περιθωριοποιημένες ομάδες. Θέλουμε μια κοινωνία, συνεκτική, ομόθυμη στον κοινό αγώνα για την οικονομική πρόοδο και τη σωτηρία της πατρίδας.

Έτσι ακρογωνιαίος λίθος της πολιτικής μας είναι η υλική ενίσχυση των συνανθρώπων μας που έχουν ανάγκη. Θέλουμε μια κοινωνία ευαίσθητη στον ανθρώπινο πόνο. Μια ανθρώπινη κοινωνία. Και ανθρώπινη κοινωνία είναι αυτή που φροντίζει όλα τα μέλη της. Ειδικότερα, εκείνα που για διάφορους λόγους έχουν ιδιαίτερη ανάγκη στήριξης και φροντίδας. Είναι γι' αυτό το λόγο που η κυβέρνηση εφαρμόζει μια προωθημένη και γενναιόδωρη κοινωνική πολιτική με επίκεντρο τον άνθρωπο. Τον άνθρωπο ως πρόσωπο. Τον καθένα σύμφωνα με τις ανάγκες του. Στο χρόνο που διανύουμε η κυβέρνηση:

- αύξησε την κοινωνική σύνταξη από την οποία επωφελούνται 15.500 άτομα κατά 5% από 1.7.2000
- αύξησε την κατώτατη σύνταξη των κοινωνικών ασφαλίσεων κατά 10% από 1.7.2000

- η κυβερνητική επιχορήγηση προς τα εθελοντικά ιδρύματα αυξήθηκε το 2000 σε £3,75 εκ.

Η παροχή υψηλού επιπέδου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης αποτελεί μια από τις βασικές πτυχές της κοινωνικής πολιτικής. Άξονας αυτής της πολιτικής είναι η εισαγωγή ενός γενικού σχεδίου υγείας που θα αποτελεί σταθμό για την ουσιαστική και ισότιμη πρόσβαση όλων των πολιτών στο πολυτιμότερο αγαθό της υγείας. Μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου από τη Βουλή θα αρχίσει η εντατική προετοιμασία για εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Υγείας. Παράλληλα, η υποδομή του τομέα της υγείας βελτιώνεται με την ανέγερση του νέου Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας που αναμένεται να συμπληρωθεί τον Ιούνιο του 2003 και του Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου στο Παραλίμνι του οποίου η ανέγερση αρχίζει νωρίς το 2001. Ήδη έχουν προκηρυχθεί οι προσφορές. Η κυβέρνηση συνεχίζει το Σχέδιο αποστολής ασθενών στο εξωτερικό με δαπάνη £9,0 εκ. το 2000 και στηρίζει με γενναιόδωρες εισφορές και αγορά υπηρεσιών από μη κρατικά ιδρύματα τριτοβάθμιας ιατρικής περίθαλψης όπως το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής, το Ογκολογικό Κέντρο, το Χειρουργικό Μεταμοσχευτικό Ίδρυμα και το Αμερικανικό Ινστιτούτο Καρδιάς.

Η υψηλού επιπέδου παιδεία αποτελεί το μέσο απόκτησης από τους νέους μας και γενικότερα το εργατικό δυναμικό εκείνης της αναγκαίας εκπαίδευσης και κατάρτισης που θα δημιουργεί τα ανθρωποποίητα συγκριτικά πλεονεκτήματα για παραπέρα ανάπτυξη της οικονομίας μας.

Η ασύνορη παγκόσμια οικονομία απαιτεί τον εφοδιασμό με νέες δεξιότητες και η παιδεία μας προσαρμόζεται γρήγορα σε αυτές τις αλλαγές. Το Υπουργείο Παιδείας προχωρεί με καινοτόμες αλλαγές όπως η εφαρμογή του αναθεωρημένου τύπου Ενιαίου Λυκείου και το ολοήμερο δημοτικό σχολείο. Αξιοσημείωτη, επίσης, αλλαγή είναι η διεύρυνση του προγράμματος αξιοποίησης της πληροφορικής σε όλο το φάσμα της εκπαίδευσης και σε παγκύπρια βάση με την επέκτασή της, από την τρέχουσα χρονιά, σε όλα τα δημοτικά και γυμνάσια. Από φέτος το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών διεύρυνε τα σχέδια των παρεχόμενων υποτροφιών, ώστε να παρέχεται η ευκαιρία σε άριστους και άπορους μαθητές, να πραγματοποιούν το όνειρό τους για ανώτατες σπουδές. Το κράτος αναγνωρίζοντας την ιδιαίτερη σημασία της παιδείας παραχωρεί τη φοιτητική χορηγία, την οποία επέκτεινε καλύπτοντας τους φοιτητές αναγνωρισμένων κλάδων των σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο. Η κρατική φοιτητική χορηγία αποτελεί για τα χαμηλά και μεσαία εισοδηματικά στρώματα, ουσιαστική ενίσχυση για τη μόρφωση των παιδιών τους. Συνολικά από το 1996 διατέθηκαν £65 εκ. Το περασμένο ακαδημαϊκό έτος επωφεληθήκαν 15.800 φοιτητές έναντι δαπάνης £19.13 εκ. σε σύγκριση με κόστος £6 εκ. το 1995-1996 που παραχωρείτο φορολογική απαλλαγή.

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου επεκτείνεται με την περαιτέρω ανάπτυξη μεταπτυχιακών σπουδών, ενώ η Πολυτεχνική Σχολή θα αρχίσει τη λειτουργία της το 2002.

Η κοινωνική διάσταση της πολιτικής μας καλύπτει και το ευαίσθητο πεδίο των εργασιακών σχέσεων. Αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στη συνέχιση της τριμερούς συνεργασίας για επίλυση των προβλημάτων που αφορούν την αγορά εργασίας. Οι κοινωνικοί εταίροι επέδειξαν πνεύμα συνεργασίας ώστε η οικονομία μας να είναι ανταγωνιστική. Στα πλαίσια αυτά τοποθετείται και η συμβιβαστική πρόταση του Προέδρου της Δημοκρατίας για εξαίρεση των αυξήσεων στους φόρους κατανάλωσης από τον υπολογισμό της ΑΤΑ. Η πρόταση αυτή διασφάλισε το θεσμό σε μια χρονική

στιγμή έντονης αμφισβήτησής του και οποιαδήποτε ανακίνηση του θέματος μόνο προβλήματα μπορεί να δημιουργήσει στις εργασιακές σχέσεις.

Το κράτος στα πλαίσια της κοινωνικής πολιτικής του παρέχει την οικονομική αρωγή προς τους εκτοπισμένους, εφόσον η δοκιμασία τους συνεχίζεται με την κατοχή μέρους της πατρίδας μας. Στον Προϋπολογισμό του 2001 περιλαμβάνονται δαπάνες ύψους £114,1 εκ. σε σύγκριση με £94,8 εκ. το 2000 για ανακούφιση των εκτοπισθέντων και των παθόντων. Περιλαμβάνεται, επίσης, πρόνοια για χορηγία £9,0 εκ. στο Φορέα Ύψους Κατανομής Βαρών και εγγυήσεις ύψους £9,0 εκ. Ο Φορέας από το 1996 που λειτούργησε έγκρινε δάνεια £27,3 εκ. και εγγυήθηκε δάνεια £23,1 εκ., δηλαδή συνολικά £50,4 εκ. που αφορούν 3.347 αιτητές.

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ-ΕΝΤΑΞΙΑΚΗ ΠΟΡΕΙΑ

Οι ενταξιακές διαπραγματεύσεις Κύπρου-Ευρωπαϊκής Ένωσης συνεχίζονται με εντατικό ρυθμό και η μέχρι σήμερα πορεία θεωρείται πολύ ικανοποιητική. Η Κύπρος υπέβαλε τις διαπραγματευτικές της θέσεις σε όλα τα 29 κεφάλαια και, ήδη, έχουν κλείσει 16 κεφάλαια. Οι μέχρι σήμερα εκθέσεις και σχόλια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι θετικά αναφορικά με την πρόοδο που σημειώνει η Κύπρος. Εμείς είμαστε αποφασισμένοι να προχωρήσουμε και με ακόμη πιο εντατικό ρυθμό την εναρμόνιση και είμαστε αισιόδοξοι ότι ο στόχος μας θα επιτευχθεί εγκαίρως.

Η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο αποτελεί πρώτιστο μέλημα της οικονομικής πολιτικής και τέθηκε ως ο σημαντικότερος στόχος στα πλαίσια του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 1999-2003. Οι ρυθμοί της εναρμόνισης θα επιταχυνθούν. Όχι μόνο η ψήφιση νομοθεσίας. Αλλά και η ίδρυση και λειτουργία των μηχανισμών υιοθέτησης και ελέγχου της εφαρμογής του Κοινοτικού κεκτημένου. Το όλο έργο της εναρμόνισης δεν απαιτεί μόνο τη διάθεση ανθρώπινων πόρων, αλλά και σημαντικών χρηματικών πόρων. Η οικονομική βοήθεια που συμφώνησε να παραχωρήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πολύ μικρή σε σύγκριση με την απαιτούμενη δαπάνη. Η κυβέρνηση συνεχίζει τις προσπάθειές της για εξασφάλιση μεγαλύτερης χρηματοδοτικής βοήθειας. Σημειώνω με ικανοποίηση ότι κατά την πρόσφατη συνάντηση της Μικτής Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής ΕΕ – Κύπρου κοινή ήταν η προσπάθεια Βουλής και κυβέρνησης για εξασφάλιση περαιτέρω κονδυλίων.

Η δημόσια υπηρεσία ανέλαβε το μεγαλύτερο βάρος της εναρμονισιακής προσπάθειας. Προς το σκοπό αυτό σε ορισμένα κυβερνητικά τμήματα θα γίνει αναδιάρθρωση προσωπικού ή και περιορισμένη αύξησή του, ώστε το όλο έργο της εναρμόνισης να επιταχυνθεί και να ενισχυθούν οι υφιστάμενες ή να δημιουργηθούν νέες αποτελεσματικές και εξειδικευμένες δομές και μηχανισμοί για εφαρμογή του Κοινοτικού κεκτημένου. Ήδη, εκκρεμεί στη Βουλή συμπληρωματικός προϋπολογισμός για την ίδρυση αριθμού νέων θέσεων με σκοπό η υπηρεσία να ανταποκριθεί στο νέο ρόλο που επωμίζεται. Στο σημείο αυτό δρώμαι της ευκαιρίας να εκφράσω την ευαρέσκεια της κυβέρνησης για το αξιόλογο έργο που επιτελεί η δημόσια υπηρεσία και ιδιαίτερα στον τομέα της ολοκλήρωσης της εναρμόνισης και της όλης ενταξιακής προετοιμασίας.

Πρέπει να είμαστε στην πρώτη γραμμή της διεύρυνσης χωρίς οπισθοδρομήσεις. Ο νόμος για την κατάργηση του ανώτατου ορίου επιτοκίου με τον οποίο δώσαμε σαφές μήνυμα ότι η εναρμόνιση προχωρά με γρήγορους ρυθμούς θα εφαρμοσθεί από την 1η Ιανουαρίου 2001 και θα ληφθούν όλες οι αναγκαίες ασφαλιστικές δικλίδες για ορισμένες κατηγορίες δανείων όπως τα στεγαστικά και οι ανάγκες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Στα πλαίσια της εναρμόνισης έχει ψηφισθεί νόμος για τη σύσταση Νομισματικής Επιτροπής για την παρακολούθηση και σχεδιασμό μιας σύγχρονης νομισματικής πολιτικής μετά την ελευθεροποίηση των επιτοκίων. Συστάθηκε, επίσης, με κανονισμό στα πλαίσια του περί τραπεζικών εργασιών νόμου Σχέδιο Προστασίας των Καταθέσεων κατά το πρότυπο των μεγάλων αναπτυσσόμενων χωρών και σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ευρωπαϊκή πορεία απαιτεί τεράστιο νομοθετικό και διοικητικό έργο. Κυρίως, όμως, απαιτεί την αλλαγή νοοτροπίας και προσέγγισης στα οικονομικά και κοινωνικά θέματα. Απαιτεί την ελευθεροποίηση των δημιουργικών δυνάμεων κάθε ευρωπαϊού πολίτη, κάθε ευρωπαϊκής επιχείρησης. Απαιτεί τη δημιουργία ενός ανταγωνιστικού περιβάλλοντος. Απαιτεί μια οικονομία που να μπορεί να επιβιώσει στο νέο διεθνές περιβάλλον χωρίς την ατέρμονη κρατική στήριξη. Απαιτεί ευελιξία, γρήγορη προσαρμογή στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες, αύξηση της γνώσης και των δεξιοτήτων. Δηλαδή με δυο λέξεις απαιτεί αυξημένη:

- παραγωγικότητα
- ανταγωνιστικότητα

Έχω την ακράδαντη πεποίθηση, και πιστεύω ότι συμμερίζεστε τη θέση μου, ότι η κυπριακή οικονομία παρά τα επιμέρους διαρθρωτικά προβλήματα, είναι κατά βάση μακροοικονομικά υγιής και χαρακτηρίζεται από δυναμισμό και ευελιξία, διαθέτει κοινωνικούς εταίρους που αναζητούν συναινετικές λύσεις, προϋποθέσεις που την καθιστούν ικανή να αντιμετωπίσει με επιτυχία τις προκλήσεις του νέου ευρωπαϊκού και παγκόσμιου οικονομικού περιβάλλοντος.

Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ 2001

Είναι η δεύτερη χρονιά που υποβάλλεται ενοποιημένος Προϋπολογισμός. Το έργο της ενοποίησης συνεχίστηκε και φέτος, ώστε τα κονδύλια να περιλαμβάνουν όλες τις σχετικές δαπάνες και να αποφεύγονται έτσι επικαλύψεις, να ελαχιστοποιηθεί το διοικητικό κόστος εφαρμογής του προϋπολογισμού και να απεικονίζεται ορθά η δραστηριότητα και η αποτελεσματικότητα κάθε Υπουργείου, Υπηρεσίας ή Τμήματος.

Ο Προϋπολογισμός προβλέπει καθαρές δαπάνες ύψους £2.106,6 εκ. και καθαρά έσοδα £1.552,8 εκ. σε σύγκριση με £1.836,3 εκ. και £1.441,0 εκ. αντίστοιχα, με βάση τον Αναθεωρημένο Προϋπολογισμό του 2000. Στα πλαίσια της πολιτικής για λιτότητα και περιορισμό του δημοσιονομικού ελλείμματος έγινε κάθε δυνατή προσπάθεια για συγκράτηση του ρυθμού διεύρυνσης των δημόσιων καταναλωτικών δαπανών, περιλαμβανομένου και του κρατικού μισθολογίου.

Ο Προϋπολογισμός για το 2001 προβλέπει αναπτυξιακές δαπάνες ύψους £293,5 εκ. σε σύγκριση με £287,7 εκ. το 2000. Επιπρόσθετο ποσό ύψους £7,7 εκ. θα παραχωρηθεί από το Ταμείο Δημοσίων Δανείων. Από τις αναπτυξιακές δαπάνες που προτείνονται για το 2001 ποσό ύψους £55,1 εκ. (περιλαμβανομένων £2,0 εκ. για απαλλοτριώσεις) θα διατεθεί για την προώθηση και περαιτέρω εφαρμογή του προγράμματος για την Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου, £22,5 εκ. (περιλαμβανομένου £0,5 εκ. για απαλλοτριώσεις) για την Υδατική Ανάπτυξη, £7,0 εκ. (περιλαμβανομένου £1,0 εκ. για απαλλοτριώσεις) για τα έργα στους Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου, £20,9 εκ. (περιλαμβανομένου £1,0 εκ. για απαλλοτριώσεις) για Πολεοδομικά Σχέδια, £24,9 εκ. (περιλαμβανομένων £2,5 εκ. για απαλλοτριώσεις) για την Παιδεία, £15,5 εκ. για το Πανεπιστήμιο Κύπρου και £5,4 εκ. για την Πολιτιστική Ανάπτυξη, £21,8 εκ. για την Αγροτική Ανάπτυξη, £18,9 εκ. (περιλαμβανομένου £1,0 εκ. για απαλλοτριώσεις) για

το στεγαστικό πρόγραμμα των Κυβερνητικών Υπηρεσιών, £17,4 εκ. για την Ανάπτυξη της Δημόσιας Υγείας και £16,0 εκ. για προώθηση του τομέα της Βιομηχανίας και των Εξαγωγών. Περιλαμβάνονται, επίσης, πρόνοιες για την αγορά σύγχρονου εξοπλισμού για τις ανάγκες των διάφορων Τμημάτων και Υπηρεσιών.

Επισημαίνονται ιδιαίτερα οι πρόνοιες για νέα/συνεχιζόμενα μεγάλα έργα, όπως το τμήμα του νέου αυτοκινητόδρομου Λεμεσού-Πάφου από το Πισσούρι (Κόμβος Άσπρου) μέχρι την Πέτρα του Ρωμιού, τα τμήματα του νέου δρόμου Δεκέλειας-Αμμοχώστου, ο Νότιος Παρακαμπτήριος Λευκωσίας που θα διέρχεται από τον Κόμβο στην είσοδο της Λευκωσίας, η βελτίωση των Κυκλοτερών Κόμβων του Παρακαμπτηρίου Λεμεσού, ο Τουριστικός Παραλιακός Δρόμος Λεμεσού, η Λεωφόρος Λάρνακας-Κοφίνου στη Λάρνακα, τα μεγάλα υδρευτικά και αρδευτικά έργα των Κοιλάδων Διαρίζου και Έζουσας και Δυτικής Μεσαορίας, τα έργα για τους Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου, το Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και το Νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου, τα νέα κεντρικά Κυβερνητικά Κτίρια στη Λευκωσία, το Δικαστικό Μέγαρο Λευκωσίας, τα Επαρχιακά Κυβερνητικά Κτίρια στην Πάφο, οι επεκτάσεις του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λεμεσού, το νέο κτίριο της Βουλής των Αντιπροσώπων, καθώς και η διαμόρφωση των αρχαιολογικών χώρων Κάτω Πάφου και Κουρίου. Επισημαίνονται επίσης οι σημαντικές πρόνοιες για αναδιάρθρωση της γεωργίας, προώθηση της τεχνολογικής αναβάθμισης του τομέα της μεταποίησης και σχεδίων εφαρμογής της νέας βιομηχανικής πολιτικής, όπως και η εκτέλεση έργων υποδομής που θα υποβοηθήσουν την τουριστική δραστηριότητα.

Ακολουθώντας πιστά το τριετές πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγίανσης πετύχαμε να ανακόψουμε την ανοδική τάση του δημοσιονομικού ελλείμματος. Με τη δική σας συνεργασία το χαλιναγωγήσαμε και ακολουθεί τώρα πτωτική πορεία.

Τελειώνοντας την ανάλυση του Προϋπολογισμού του 2001, θα έλεγα ότι αυτός ο Προϋπολογισμός είναι:-

- αναπτυξιακός
- σταθεροποιητικός
- κοινωνικός

Και κυρίως, αποτελεί με τις πρόνοιές του ακόμη ένα βήμα, ένα μεγάλο βήμα πιο κοντά στην Ενωμένη Ευρώπη. Δίνει δύναμη και προοπτική στο όραμα της ευρωπαϊκής πορείας της Κύπρου.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΟ 2001

Οι παράγοντες που συνέτειναν στη φετινή θετική πορεία της κυπριακής οικονομίας συνεχίζονται. Από την υπεύθυνη στάση όλων μας εξαρτάται η αξιοποίηση των ενθαρρυντικών προοπτικών. Με βάση τα σημερινά δεδομένα ο ρυθμός ανάπτυξης προβλέπεται ότι θα κυμανθεί στο 4,5% σε πραγματικούς όρους, με τις υπηρεσίες να είναι ο κύριος μοχλός ανάπτυξης. Θετικός προβλέπεται να είναι ο ρυθμός ανάπτυξης και των τομέων της μεταποίησης και των κατασκευών. Οι συνθήκες πλήρους απασχόλησης θα συνεχισθούν με το ποσοστό ανεργίας να κυμαίνεται στο 3,3%. Ο πληθωρισμός θα αποκλιμακωθεί, ενώ το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα. Το δημοσιονομικό έλλειμμα θα συνεχίσει να μειώνεται και θα κυμανθεί γύρω στο 3,3% του ΑΕΠ. Πρέπει να τονίσω ότι η πορεία της οικονομίας το 2001 θα εξαρτηθεί και από τις εξελίξεις στην τιμή του πετρελαίου που μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την ευρωπαϊκή και την παγκόσμια οικονομία. Είναι για αυτό το λόγο που από τη δική μας

πλευρά πρέπει να διαφυλαχθεί η εργατική ειρήνη και τα μισθολογικά αιτήματα να βρίσκονται στα πλαίσια της παραγωγικότητας και να αποφευχθούν ακρότητες στις εργασιακές σχέσεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και Κύριοι,

Η χώρα μας γιόρτασε πριν λίγες μέρες τα σαράντα χρόνια της ανεξαρτησίας. Σαράντα χρόνια δημιουργίας, αλλά και μεγάλων δοκιμασιών λόγω των προβλημάτων που η τουρκική επεκτατική πολιτική δημιούργησε από τα πρώτα βήματα της νεοσύστατης πολιτείας. Είκοσι έξι χρόνια βιώνουμε το δράμα της κατοχής και μεγάλη ομάδα του λαού μας σηκώνει βαρύ σταυρό μαρτυρίου, ως πρόσφυγες, εγκλωβισμένοι και συγγενείς των αγνοουμένων. Οι ανείπωτες αυτές δυσκολίες δε λύγισαν το λαό μας. Δεν αντίκρισε μοιρολατρικά την τύχη του. Πέτυχε θαύματα. Σε λίγα χρόνια ξεπέρασε την οικονομική καταστροφή που επέφερε η τουρκική λαίλαπα. Η επιτυχία αυτή οφείλεται σε ένα και μόνο παράγοντα. Το φιλότιμο του κυπριακού λαού που εκφράζεται με την εργατικότητα του, τη δημιουργικότητά του, το συνεπέστατο επαγγελματισμό του και την τόλμη του να επενδύει σε νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Αυτός είναι ο πλούτος του λαού μας. Το εφалτήριο της πατρίδας για μια επιτυχή πορεία στο νέο διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

Οι δυνατότητές μας είναι δεδομένες. Τις αποδείξαμε στις δύσκολες συνθήκες του παρελθόντος. Αυτό μόνο δεν αρκεί. Απαιτείται να τις εξοπλίσουμε και να τις συμπληρώσουμε με ό,τι χρειάζεται ο νέος αιώνας, η νέα εποχή, η νέα οικονομία. Απαιτείται μια ταχεία προώθηση ριζικών διαρθρωτικών και τολμηρών αλλαγών σε όλο το φάσμα της κοινωνικοοικονομικής μας ζωής. Δεν πρέπει να χάσουμε το τραίνο της Ευρώπης. Ούτε το τραίνο του 21ου αιώνα. Η πρόσκληση για ένα νέο ξεκίνημα είναι ιστορικής σημασίας. Από αυτό εξαρτάται η πορεία της οικονομίας, αλλά πολύ περισσότερο η εθνική και φυσική παρουσία μας στην πατρική γη.

Με μεθοδικότητα, με συνεργασία, με συναντίληψη και συναινετικό πνεύμα να οικοδομήσουμε την Κύπρο του 21ου αιώνα. Ο λαός μας είναι από τη φύση του αισιόδοξος. Έχει όραμα για την οικονομία. Έχουμε μπροστά ένα νέο παγκόσμιο οικονομικό σκηνικό. Έχουμε, όμως, σε αυτή την πρόκληση να προβάσουμε την ιστορία μας, πλήρη από οικονομικές επιτυχίες. Έχουμε ένα υψηλό μορφωτικό επίπεδο και τη θέληση να ανταποκριθούμε στις νέες προκλήσεις. Το κοινό όραμά μας είναι μια ισχυρή ανταγωνιστική οικονομία, μια κοινωνία με αδιασάλευτη συνοχή στα πλαίσια της Ενωμένης Ευρώπης. Μια δυναμική και αναπτυσσόμενη οικονομία είναι η βάση πάνω στην οποία στηρίζεται αυτή η μακρόχρονη και επίμονη προσπάθεια για εθνική επιβίωση. Χρέος όλων μας είναι να ενδυναμώσουμε την κυπριακή οικονομία, να ενισχύσουμε την ευρωστία και το δυναμισμό της, γιατί αυτή αποτελεί το υλικό θεμέλιο και την υποδομή αυτής της μικρής κοινωνίας.

Θέλουμε την Κύπρο να είναι χώρα προόδου. Θέλουμε τον πολίτη να έχει όραμα για ένα καλύτερο μέλλον. Την πρόοδο αυτή θα την κερδίσουμε ενωμένοι. Είμαστε λίγοι για να είμαστε διχασμένοι. Να θέσουμε το συλλογικό υπεράνω του ατομικού. Το εμείς υπεράνω του εγώ. Ιδιαίτερα σε αυτή την κρίσιμη φάση που η πολιτική ηγεσία μας συλλογικά δίδει τη διαπραγματευτική μάχη για μια λύση του κυπριακού σύμφωνη με τις πρόνοιες των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κοινοτικό κεκτημένο. Να υπερβούμε τον εαυτό μας. Να δώσει η Κύπρος με επιτυχία τη μάχη για την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση η οποία μπορεί να αποβεί καταλύτης για επίλυση του εθνικού μας προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον Υπουργό Οικονομικών.

Το Πρώτο Κεφάλαιο που είναι η νομοθετική εργασία αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Τα αναγραφόμενα θέματα στον κατάλογο που είναι ενώπιόν σας, νομοσχέδια, προτάσεις νόμου, κανονισμοί, παραπέμπονται, εάν συμφωνείτε, στις επιτροπές που επίσης αναγράφονται στον κατάλογο που έχετε ενώπιόν σας ως συνήθως.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
2. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
3. Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
4. Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
6. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λεμεσού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2000.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
9. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
10. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αβοκάντο Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
11. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αγγουριών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

12.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αγκινάρων Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
13.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κουνουπιδιών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
14.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ακτινιδίων Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
15.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Βερίκοκων (Prunus Armeniaca L.) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
16.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Δαμάσκηνων Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
17.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κραμπιών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
18.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Λάχανων Βρυξελλών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
19.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σέλινων με Ραβδώσεις Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
20.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σπανακιού Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
21.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Εσπεριδοειδών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
22.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρότων Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
23.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μήλων και Αχλαδιών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
24.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρπουζιών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
25.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Πεπονιών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
26.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά	Εξωτερικών	Εξωτερικών και

	την Εξαγωγή Κερασιών Κανονισμοί του 2000.		Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
27.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φραουλών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
28.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κολοκυθιών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
29.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μελιτζανών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
30.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κρεμμυδιών (Ξερών) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
31.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ραδικιών Witloof Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
32.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μαρουλιών, Κατσαρών Αντιδίων και Πλατύφυλλων Αντιδίων (Σκαρόλες) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
33.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Γλυκών Πιπεριών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
34.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μπανανών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
35.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μπιτζελιών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
36.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Πράσων Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
37.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ροδακίνων και Νεκταρινιών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
38.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σκόρδων Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
39.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σπαραγγιών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
40.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά	Εξωτερικών	Εξωτερικών και

	την Εξαγωγή Επιτραπέζιων Σταφυλιών Κανονισμοί του 2000.		Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
41.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Τοματών που είναι καρποί της ποικιλίας <i>Lycopersicon esculentum</i> Mill Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
42.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φασολιών Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
43.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Ιατρικού Λειτουργού, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Υγείας	Νομικών
44.	Οι περί Υπουργείου Υγείας - Θέση Πρώτου Λειτουργού Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Υγείας	Νομικών
45.	Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Υγείας	Νομικών
46.	Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
47.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμου του 1999.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
48.	Έγγραφα (Θ. 73/2000-Θ. 75/2000) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 27(Ι) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
	Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1.	Ο περί Πρωτοκόλλου της Κυπριακής Δημοκρατίας (Εσωτερική Εθιμοταξία)	Γιώργο Λιλλήκα,	Κανονισμού της Βουλής

	(Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας για την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	και Δικαιωμάτων των Μελών του Σώματος
2.	Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Κατερίνα Παντελίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας.	Εσωτερικών
3.	Ο περί της Έκτης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2000.	Από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.	Νομικών
4.	Ο περί της Έβδομης Τροποποίησης του Συντάγματος Νόμος του 2000.	Από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.	Νομικών
5.	Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.	Εσωτερικών
6.	Ο περί Εγγραφής Εκλογέων και Εκλογικού Καταλόγου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.	Εσωτερικών
7.	Ο Τροποποιητικός (Αρ. 3) Κανονισμός της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας.	Από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.	Κανονισμού της Βουλής και Δικαιωμάτων των Μελών του Σώματος
8.	Ο Τροποποιητικός (Αρ. 4) Κανονισμός της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας.	Από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού	Κανονισμού της Βουλής και Δικαιωμάτων

	Συναγερμού.	των Μελών του Σώματος
9.	Σχέδιο Απόφασης της Βουλής για αύξηση του αριθμού των μελών της.	Από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.
		Νομικών

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το Κεφάλαιο Τρίτο είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις, οι οποίες εδόθησαν γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.009 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 27 Σεπτεμβρίου 2000.

«Η κοινότητα Δρούσιας με συνεχή υποβολή αιτημάτων ζητά όπως κατασκευαστεί λιμνοδεξαμενή, έτσι ώστε να μπορέσει να καλύψει κάποιες αρδευτικές της ανάγκες.

Σε απάντηση του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, που δόθηκε το 1998, αναφέρεται ότι οι λειτουργοί του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης μελέτησαν διάφορες τοποθεσίες για την κατασκευή εξωποτάμιας λιμνοδεξαμενής και κατέληξαν καταρχάς σε μια συγκεκριμένη τοποθεσία, για την οποία θα προωθηθεί περαιτέρω τεχνοοικονομική μελέτη από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Με βάση τα πιο πάνω, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα για τα εξής:

- α. Σε ποιο βαθμό έχουν προχωρήσει οι μελέτες για τη συγκεκριμένη λιμνοδεξαμενή;
- β. Ποια τοποθεσία έχει επιλεγεί;
- γ. Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η τεχνοοικονομική μελέτη;
- δ. Πότε θα υπάρξει επίλυση του προβλήματος;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.010 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Γιαννάκη Αγαπίου στις 28 Σεπτεμβρίου 2000.

«Με βάση στοιχεία που παραθέτει ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου Υπαλλήλων Τμήματος Ευημερίας της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ., τα κρατικά γηροκομεία “Άγιος Παντελεήμονας” και “Μέριμνα Λεμεσού” αντιμετωπίζουν πρόβλημα διοικητικής στελέχωσης και βρίσκονται σε απaráδεκτη κατάσταση σε σύγκριση με τα κρατικά γηροκομεία άλλων πόλεων. Παρατίθενται στοιχεία με βάση τα οποία τα κρατικά γηροκομεία Λεμεσού στελεχώνονται με το 50% και κάτω των αναγκών τους και των προβλέψεων του κρατικού προϋπολογισμού.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει το σώμα για την κατάσταση των πιο πάνω κρατικών γηροκομείων και να απαντήσει στους ισχυρισμούς για πρόβλημα στελέχωσής τους και, αν η κατάσταση είναι όπως περιγράφεται ανωτέρω, να πληροφορήσει το σώμα τι προτίθεται να πράξει για την επίλυση του προβλήματος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.011 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 4 Οκτωβρίου 2000.

« Η κατάσταση στο σκυβαλότοπο Αγίας Μαρινούδας έχει καταντήσει ανυπόφορη για την ποιότητα ζωής των κατοίκων. Πέραν τούτου οι επιπτώσεις στο περιβάλλον, εξαιτίας του ότι ο σκυβαλότοπος και λυματοότοπος έχει φθάσει σε σημείο κορεσμού, είναι τεράστιες, αφού τόσο επιφανειακά όσο και υπόγεια το έδαφος έχει υποστεί τεράστια αλλοίωση και μόλυνση.

Με βάση τα πιο πάνω, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα για τα ακόλουθα:

- α. Πότε προγραμματίζεται η οριστική μετακίνηση του σκυβαλότοπου - λυματοότοπου Αγίας Μαρινούδας;
- β. Ποια μέτρα λαμβάνονται για περιορισμό της μόλυνσης και της καταστροφής του περιβάλλοντος στην περιοχή;
- γ. Ποια μέτρα προγραμματίζεται να ληφθούν για βελτίωση του περιβάλλοντος στην περιοχή;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.012 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 4 Οκτωβρίου 2000.

« Η κοινότητα Αγίας Μαρινούδας με αίτημά της ζητά όπως εξασφαλιστεί πρόσβαση προς το νέο αυτοκινητόδρομο Λεμεσού - Πάφου που διασχίζει την κοινότητα.

Με βάση αυτό, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.013 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 6 Οκτωβρίου 2000.

« Στην Πάφο, με βάση παράπονα που εκφράζουν γονείς, οι ανάγκες για λογοθεραπευτές είναι αρκετά μεγάλες, αφού η υποστήριξη που παρέχεται σήμερα στα παιδιά τους που έχουν προβλήματα είναι μόλις μία ώρα την εβδομάδα.

Αυτό ουσιαστικά δημιουργεί τεράστια προβλήματα τόσο στα παιδιά όσο και στις οικογένειές τους, αφού η υποστήριξη που χρειάζονται τα παιδιά πρέπει να είναι καθημερινή και ποικιλόμορφη.

Με βάση αυτά, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει τα προβλήματα των παιδιών, όπως περιγράφονται πιο πάνω, και τι σκέψεις υπάρχουν για να δοθεί περισσότερη υποστήριξη τόσο σε θέματα λογοθεραπείας όσο και σε θέματα άλλης ειδικής εκπαίδευσης.»

Απάντηση ημερομηνίας 2 Οκτωβρίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.028, ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

« Σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Κανναβιούς για παραχώρηση τμήματος της κοίτης του ποταμού που τη διασχίζει για διαμόρφωση και χρήση του για κοινωνικές εκδηλώσεις και σε συνέχεια των επιστολών μου με τους ίδιους αριθμούς και ημερομηνία 24 Νοεμβρίου 1999 και 25 Απριλίου 2000, σας πληροφορώ ότι το

Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αρ. 52097, ημερομηνίας 19 Ιουλίου 2000, ενέκρινε το πιο πάνω αίτημα.

Το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας προχωρεί ήδη στην υλοποίηση της πιο πάνω απόφασης.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Αυγούστου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.079, ημερομηνίας 10 Φεβρουαρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με τα έργα ανάπτυξης που έγιναν κατά τα έτη 1995 μέχρι 1999 στους δήμους Λευκωσίας, Λεμεσού, Πάφου, Λάρνακας, Στροβόλου και Παραλιμνίου για τους πρόσφυγες που κατοικούν σ' αυτούς, σας διαβιβάζω τις εκθέσεις των αρμόδιων τμημάτων / υπηρεσιών που αναφέρονται στο θέμα:

1. Αντίγραφο επιστολής του διευθυντή του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων με αρ. 74/75/ΜΙ και ημερομηνία 8 Μαΐου 2000.
2. Αντίγραφο επιστολής του δήμου Λεμεσού με αρ. 140/33(Ε) ημερομηνία και 9 Μαΐου 2000.
3. Αντίγραφο επιστολής του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως με αρ. 212/18/Δ και ημερομηνία 22 Μαΐου 2000.
4. Αντίγραφο επιστολής του διευθυντή της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών με αρ. 223/60/ΣΤ5 και ημερομηνία 3 Αυγούστου 2000.
5. Αντίγραφο επιστολής του λογιστικού λειτουργού του Υπουργείου Εσωτερικών με αρ. 223/60/Γ/9 και ημερομηνία 9 Αυγούστου 2000.»

«ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Αρ. Φακ.: 223/60/Γ/9
Αρ. Τέλεφαξ: 02-671465

Υπουργείο Εσωτερικών
1435 Λευκωσία

9 Αυγούστου 2000

Διευθυντή Τ/Κ Περιουσιών

**Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.079 που υποβλήθηκε από το
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου
κ. Κίκη Γιάγκου.**

«Έχω οδηγίες να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση, αντίγραφο της οποίας λήφθηκε από τον κ. Χρίστο Νικολάου, Λογιστή 1ης Τάξης στις 3 Αυγούστου 2000 και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα για τα έργα ανάπτυξης που έγιναν στους πιο κάτω δήμους τα έτη 1995-1999 για τους πρόσφυγες που κατοικούν σ' αυτούς.

Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει βελτιωτικά έργα, έργα σε δρόμους Τουρκοκυπριακών συνοικιών και διάφορα άλλα και τα ποσά που δαπανήθηκαν έχουν ως εξής:

	£
Λεμεσός	399.897
Λάρνακα	323.911
Πάφος	158.228
Στρόβολος	18.000».

(Γ. Κωνσταντινίδης)
Λογιστικός Λειτουργός»

«ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Αρ. Φακ. 223/60/Στδ

Αρ. Τηλ. 302764

Αρ. Φαξ. 679430

Υπουργείο Εσωτερικών

Υπηρεσία Διαχείρισης

Τ/Κ Περιουσιών
Λευκωσία

3 Αυγούστου 2000.

Γενικό Διευθυντή

Υπουργείου Εσωτερικών,

Αναφέρομαι στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.079 με ημερομηνία 10 Φεβρουαρίου 2000 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου και σας πληροφορώ ότι από την Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, αναλυτικά για τους δήμους Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου, δαπανήθηκαν τα ακόλουθα ποσά για αναπτυξιακά έργα για επιδιορθώσεις τουρκοκυπριακών κατοικιών.

Έτος	Λευκωσία £	Λεμεσός £	Λάρνακα £	Πάφος £	Σύνολο £
1995	57.646	655.035	464.450	331.859	1.508.990
1996	55.147	623.272	389.953	335.420	1.403.792
1997	90.571	655.552	554.348	432.211	1.732.682
1998	48.833	674.962	618.900	438.651	1.781.346
1999	70.335	748.220	541.502	455.733	1.815.790
					£8.242.600

(Ιουλία Κωνσταντίνου Παλάλα)

για Διευθυντή»

«ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Αρ. Φακ.: 212/18/Δ
Αρ. Τηλ.: 306501
Αρ. Τέλεφαξ 677570

Υπουργείο Εσωτερικών
Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
Λευκωσία

22 Μαΐου 2000

Γενικό Διευθυντή
Υπουργείου Εσωτερικών,

**Θέμα : Ερώτηση με αρ. 23.06.007 04.079 που υποβλήθηκε από το
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου
κ. Κίκη Γιάγκου στις 10 Φεβρουαρίου 2000.**

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση του βουλευτή κ. Κίκη Γιάγκου σχετικά με τα έργα ανάπτυξης που έγιναν τα έτη 1995 – 1999 στους δήμους Λευκωσίας, Λεμεσού, Πάφου Λάρνακας, Στροβόλου, Παραλιμνίου για τους πρόσφυγες που κατοικούν σ' αυτούς και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει σε αρκετούς δήμους διάφορα έργα όπως:

- Διαμόρφωση χώρων πρασίνου και πάρκων.
- Επιδιορθώσεις δρόμων/πεζοδρόμων/πεζοδρομίων.
- Δημιουργία νέων χώρων στάθμευσης.
- Τα ποσά που δαπανήθηκαν ανά δήμο έχουν ως εξής:

Στρόβολος	£ 70.710
Λατσιά	£112.078
Αγλαντζιά	£ 21.823
Λακατάμια	£ 36.746
Λεμεσός	£ 14.874
Άγ. Αθανάσιος	£134.317
Πολεμίδα	£ 6.669
Λάρνακα	£101.137
Πάφος	£ 27.000

για Διευθυντή
Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως»

«ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Αρ. Φακ. 74/75/VI
Αρ. Τηλ. 803256
Αρ. Φαξ. (357) 02-675019

Υπουργείο Γεωργίας
Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
1413 Λευκωσία

Γενικό Διευθυντή
Υπουργείου Εσωτερικών,
(Μέσω Γενικού Διευθυντή Υπ. Γεωργίας
Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος)

Θέμα: Ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.079 που υποβλήθηκε από το βουλευτή κ. Κ. Γιάγκου στις 10 Φεβρουαρίου 2000, σχετικά με τα έργα ανάπτυξης που έγιναν τα έτη 1995 μέχρι 1999 στους δήμους Λευκωσίας, Λεμεσού, Πάφου, Λάρνακας, Στροβόλου και Παραλιμνίου.

Αναφέρομαι στην επιστολή σας ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 2000 με αρ. φακ. ερ. 23.06.007.04.079 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και επιθυμώ να σας πληροφορήσω ότι στους υπό αναφορά δήμους δεν έγιναν τα έτη 1995-1999 μεγάλα αναπτυξιακά έργα.

Οι πλείστοι δήμοι υπάγονται στα Συμβούλια Υδατοπρομήθειας των πόλεων και περισσότερες πληροφορίες είναι σε θέση να δώσει ο οικείος διευθυντής.

Όμως την τελευταία πενταετία έχουν υδροδοτηθεί πολλοί συνοικισμοί αυτοστέγασης σε αυτούς τους δήμους.

Συγκεκριμένα το τμήμα μου έχει εκτελέσει το έργο υδροδότησης του συνοικισμού αυτοστέγασης εκτοπισθέντων Παραλιμνίου περιοχή Ζ' με δαπάνη £7.000, ενώ στο δήμο Πολεμιδιών για τις φάσεις Κ.Λ και Μ έχει κατασκευάσει υδατοδεξαμενή 500 κ. μ. για την αύξηση του αποθηκευτικού χώρου.

(Κ. Σ. Κατσάβρας)

για Διευθυντή»

«ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Αρ. Φακ. 140/33(E)
Δήμος Λεμεσού

9 Μαΐου 2000

Γενικό Διευθυντή
Υπουργείου Εσωτερικών

1453 Λευκωσία.

Κύριε,

Αναφέρομαι στην κοινοποιηθείσα προς το δήμο μας επιστολή με στοιχεία αναφοράς ερ. 23.06.007.04.079 και ημερομηνία 15.2.2000 σχετικά με τα έργα ανάπτυξης που έγιναν στην τουρκοκυπριακή συνοικία της Λεμεσού και εσώκλειστα σας αποστέλλω κατάλογο που περιλαμβάνει τα έργα που έγιναν τα έτη 1955-1999.

Με εκτίμηση,

Χρίστος Κυριάκου

Αναπλ. δημοτικός γραμματέας»

«ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Έργα ανάπτυξης που έγιναν στο

δήμο Λεμεσού από το 1995 - 1999

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα που αφορά ερωτήσεις που υπέβαλε ο βουλευτής κ. Κίκης Γιάγκου σχετικά με έργα ανάπτυξης που έγιναν στο δήμο Λεμεσού τα έτη 1995 - 1999 και τα παραθέτω πιο κάτω με τη σειρά που έχουν γίνει:

1. Συγκρότημα πολυκατοικιών στην οδό Φραγκλίνου Ρούσβελτ.
2. Συντήρηση και ανακαίνιση υδατοπύργου Λεμεσού.
3. Πολυώροφος χώρος στάθμευσης στην οδό Σαλαμίνας.
4. Λεωφόρος Μακεδονίας.
5. Επιστρώσεις δρόμων με πρέμιξ.
6. Διαμόρφωση επίχωσης ανατολικού τμήματος έναντι Φραγκοκλησιάς.
7. Επιδιόρθωση, συντήρηση αποβάθρας παλιού λιμανιού.
8. Βελτιωτικά έργα στην τουρκοκυπριακή συνοικία της πόλεως Λεμεσού- Προϋπολογισμός Τ.Α.Ε.Π.
9. Παλινόρθωση σε σχίσματα αρχών κοινής ωφελείας που αφορά πεζοδρόμια και δρόμους.
10. Επέκταση δρόμου στην επίχωση προς το παλιό λιμάνι.
11. Πλατεία Ηρώων: Διαμόρφωση και εξωραϊσμός του χώρου.
12. Χώρος στάθμευσης παρά τον εναέριο.
13. Υπόγειος φωτισμός για το δημόσιο κήπο.

Με τιμή,

Σάββας Χριστοδούλου»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.093,

**ημερομηνίας 22 Ιουνίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας
Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.**

«Σας πληροφορώ ότι η θέση του διευθυντή Υδατοπρομήθειας Λάρνακας έχει ήδη πληρωθεί από άλλο άτομο εκτός του υποψηφίου, στον οποίο αναφέραστε στην επιστολή σας με ημερομηνία 27 Ιουνίου 2000 με στοιχεία 26.06.007.4.093 και το θέμα θεωρείται λήξαν.

Σχετική επί του θέματος είναι η προς εσάς επιστολή του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με αρ. 358/68/3Ε και ημερομηνία 7 Αυγούστου 2000, με το περιεχόμενο της οποίας συμφωνώ.»

**Απάντηση ημερομηνίας 9 Οκτωβρίου 2000 του Υπουργού Εμπορίου,
Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ.
23.06.007.04.103, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.**

«Σχετικά με το θέμα της ανάπτυξης του αγροτουρισμού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το πρόγραμμα για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και βρίσκεται σε ισχύ από το Δεκέμβριο του 1991.

Στο εν λόγω πρόγραμμα συμμετέχουν όλα τα χωριά της ενδοχώρας της Κύπρου. Για τους σκοπούς του προγράμματος όλα τα χωριά έχουν καταταγεί σε τρεις κατηγορίες, την Α' (πενήντα δύο χωριά), τη Β' (άλλα πενήντα δύο χωριά) και τη Γ' (στην οποία ανήκουν όλα τα υπόλοιπα χωριά της ενδοχώρας). Η κατάταξη των χωριών στις κατηγορίες αυτές έγινε με βάση διάφορα κριτήρια, όπως τον αρχιτεκτονικό τους χαρακτήρα, το ενδιαφέρον του ντόπιου πληθυσμού για τον αγροτουρισμό, την ευκολία πρόσβασης σ' αυτά και άλλα.

Το εν λόγω πρόγραμμα αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος, το οποίο έχει ήδη συμπληρωθεί, περιλάμβανε τη χρηματοδότηση από πλευράς Κ.Ο.Τ. της εκτέλεσης έργων ανάδειξης της λαϊκής αρχιτεκτονικής, του φυσικού περιβάλλοντος ή άλλων προσελκυστικών στοιχείων σε καθένα από τα πενήντα δύο χωριά της Α' κατηγορίας. Το δεύτερο μέρος, το οποίο εξακολουθεί να βρίσκεται σε ισχύ, είναι το σχέδιο οικονομικών κινήτρων για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού. Με βάση το σχέδιο αυτό, το οποίο διαχειρίζεται ο Κ.Ο.Τ., παραχωρείται σε δικαιούχο ιδιοκτήτη παραδοσιακής οικοδομής μερική επιδότηση του επιτοκίου του δανείου στο οποίο αυτός προβαίνει για την αποκατάσταση της οικοδομής του και τη μετατροπή της σε τουριστική επιχείρηση (παραδοσιακό τουριστικό κατάλυμα, ταβέρνα, πολιτιστικό κέντρο, μουσείο, κέντρο λαϊκής χειροτεχνίας κ.λπ.). Το ποσοστό επιδότησης ποικίλλει ανάλογα με την κατηγορία στην οποία έχει καταταγεί το χωριό στο οποίο βρίσκεται η οικοδομή και τη σκοπούμενη χρήση της οικοδομής που θα αποκατασταθεί.

Το σχέδιο αυτό σε συνδυασμό με άλλα σχέδια παροχής οικονομικών κινήτρων για την αποκατάσταση οικοδομών παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, όπως το σχέδιο για τις διατηρητέες οικοδομές του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως και το σχέδιο για τα μνημεία Β' Πίνακα του Τμήματος Αρχαιοτήτων, έχει ήδη πετύχει τη δημιουργία αριθμού αγροτουριστικών καταλυμάτων στην ύπαιθρο και υπάρχει ενδιαφέρον από το κοινό για περαιτέρω επενδύσεις στον τομέα αυτό. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, ενώ την 31η Δεκεμβρίου 1995 λειτουργούσαν δύο παραδοσιακά τουριστικά καταλύματα

με συνολική δυναμικότητα είκοσι επτά κλίνες, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1999 ο αριθμός των εν λόγω καταλυμάτων είχε αυξηθεί σε σαράντα δύο με συνολική δυναμικότητα τετρακόσιες τριάντα έξι κλίνες.

Περαιτέρω, ο Κ.Ο.Τ. βοηθά τους ιδιοκτήτες/διαχειριστές των μονάδων που έχουν ετοιμαστεί και λειτουργήσει στα πλαίσια του προγράμματος του αγροτουρισμού και στην εμπορία του προϊόντος τους. Συγκεκριμένα, ο Κ.Ο.Τ. έχει πρωτοστατήσει στην ίδρυση της Κυπριακής Εταιρείας Αγροτουρισμού, η οποία είναι ένας μη κερδοσκοπικός σύνδεσμος των ιδιοκτητών/διαχειριστών των αγροτουριστικών καταλυμάτων ανά το παγκύπριο και κύριο σκοπό έχει να βοηθήσει στο συντονισμό των ενεργειών μάρκετινγκ των μελών της, καθώς και στο συντονισμό των κρατήσεων τους. Προς τούτο, η εν λόγω εταιρεία προχωρεί στην προμήθεια και εγκατάσταση κεντρικού συστήματος κρατήσεων, καθώς και στη δημιουργία ιστοσελίδας με τα καταλύματα των μελών της. Σημειώνεται ότι ο Κ.Ο.Τ. διατηρεί την προεδρία και την αντιπροεδρία του διοικητικού συμβουλίου της εταιρείας και της παρέχει ποικιλόμορφη τεχνική και οικονομική βοήθεια.

Σε ό,τι αφορά τη διαφώτιση του κοινού για το πρόγραμμα του αγροτουρισμού, καταβλήθηκε ήδη πολύ μεγάλη προσπάθεια τόσο από τον Κ.Ο.Τ. όσο και από άλλα κυβερνητικά τμήματα, όπως το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως, αλλά και από ιδιωτικούς φορείς, όπως το Σύλλογο Αρχιτεκτόνων Κύπρου, τον Παγκύπριο Οργανισμό Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς και άλλους, για να ενημερωθούν οι κάτοικοι των χωριών τόσο για την αξία της διατήρησης της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής όσο και για το όφελος από την ανάπτυξη μιας αειφόρου μορφής τουρισμού, όπως ο αγροτουρισμός. Από τα τέλη της δεκαετίας του 1980 και μετέπειτα πραγματοποιήθηκε μεγάλος αριθμός επισκέψεων και επιτόπου παρουσιάσεων των θεμάτων αυτών στα χωριά της ενδοχώρας και οι ενέργειες αυτές πέτυχαν την αλλαγή στη στάση του κόσμου της υπαίθρου έναντι του αγροτουρισμού από μια αρχική επιφυλακτικότητα σε γενική αποδοχή της ιδέας. Η προσπάθεια αυτή συνεχίζεται σε συνεργασία πλέον και με άλλα κυβερνητικά τμήματα, όπως το Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, το οποίο έχει περιλάβει στο εκπαιδευτικό του πρόγραμμα για τους κατοίκους της υπαίθρου θέματα σχετικά με τον αγροτουρισμό.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Οκτωβρίου 2000 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.002, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηγεωργίου.

«Η διαρροή των αποτελεσμάτων των εισαγωγικών εξετάσεων έγινε από τεχνική αβλεψία κατά τη διάρκεια της προσπάθειας εισαγωγής τους στο διαδίκτυο από τον υπεύθυνο λειτουργό των μηχανογραφικών υπηρεσιών του υπουργείου.

Η έρευνα απέδειξε ότι η διαρροή δεν ήταν σκόπιμη έναντι ανταλλαγμάτων ούτε και έγινε προς συγκεκριμένα ραδιοφωνικά και τηλεοπτικά δίκτυα. Απλώς, τα συγκεκριμένα μέσα ενημέρωσης πήραν από μόνα τους τις πληροφορίες από το διαδίκτυο, επιτυγχάνοντας πρόσβαση σ' αυτό με δικό τους τρόπο.»

Απάντηση ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2000 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.003, ημερομηνίας 2 Αυγούστου 2000, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Καίτης Κληρίδη.

«Με τις πρόσφατες τοποθετήσεις και μεταθέσεις δασκάλων το Δημοτικό Σχολείο Ποταμιάς έχει ήδη στελεχωθεί με τρεις δασκάλους.

Στο Δημοτικό Σχολείο Ποταμιάς φοιτούν τριάντα έξι μαθητές, ένας αριθμός που δε δικαιολογεί την ανέγερση νέας αίθουσας. Όμως κατά παρέκκλιση, λόγω της ιδιαιτερότητας της συγκεκριμένης σχολικής μονάδας, το θέμα θα αντιμετωπιστεί κατά προτεραιότητα στα πλαίσια των προϋπολογισμών του 2002. Για την προσωρινή λύση του προβλήματος θα γίνει διαχωρισμός της μιας από τις δυο υφιστάμενες αίθουσες.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο Τέταρτο Κεφάλαιο τα θέματα αναβάλλονται.

Θα ήθελα, πριν κηρύξω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής, να επαναλάβω ότι κατά την πρωινή σύσκεψη των αρχηγών και εκπροσώπων των κομμάτων αποφασίστηκαν τα ακόλουθα:

1. Το Σάββατο, 21η Οκτωβρίου 2000, στις 9.00 το πρωί θα πραγματοποιηθεί ειδική συνεδρία του σώματος με μοναδικό θέμα συζήτησης «Οι τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό».
2. Τη μεθεπόμενη Πέμπτη, 26 Οκτωβρίου 2000, στις 9.30 το πρωί θα πραγματοποιηθεί ειδική κλειστή σύσκεψη της Βουλής, για να ασχοληθεί με εσωτερικά θέματα λειτουργίας της Βουλής.

Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την Πέμπτη, 19 Οκτωβρίου 2000, στις 4 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Σύστασης Αρχής Υδάτων Νόμος του 1998. (Πρόταση νόμου).
2. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.
3. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
4. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
5. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
6. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
7. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

8. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Στροβόλου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
9. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λεμεσού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
10. Ο περί Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
11. Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
12. Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
13. Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
14. Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
15. Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Αναπτύξεως) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999.
16. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 1999.
17. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.2 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
2. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999). Συνέχιση της συζήτησης).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.1998).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.

5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).

6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α. «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Ρότσα). (16.6.1999).

β. «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (27.1.2000).

7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
- α. «Η τεράστια οικολογική καταστροφή που συντελείται στην περιοχή του χωριού Κατύδατα, οι κίνδυνοι για την υγεία, τη ζωή και την περιουσία των κατοίκων και η εγκληματική αδιαφορία των αρμοδίων για τις παράνομες δραστηριότητες της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας Χαλκού (Hellenic Copper Mines) και την καταστροφή προστατευόμενων αρχαιολογικών χώρων στην περιοχή "Σκουριώτισσα" της Φουκάσας στην ίδια περιοχή»
- (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Στάθη Κιττή).
(25.11.1999).
- β. «Η μόλυνση του περιβάλλοντος στο χωριό Κατύδατα από σκόνες, χημικές ουσίες και άλλα υλικά που διαχέονται από το μεταλλείο της Σκουριώτισσας».
- (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου).
(20.1.2000).
8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα περιβαλλοντικά δικαιώματα που εισπράττει το κράτος από τις λατομήσεις και η σωστή καταβολή του ποσού που δικαιούνται οι κοινότητες και οι δήμοι».
- (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ηλία Μυριάνθους).
(13.1.2000).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών του σώματος.

(Ωρα λήξης: 5.00 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αντωνίου Αβραάμ

Μαυροκορδάτος Χρίστος

Βενιαμίν Χριστόδουλος

Μιχαηλίδης Θάσος

Γερασίμου Στέλιος

Μουσιούπτας Νίκος

Γεωργιάδη Λία

Μυριάνθους Ηλίας

Γεωργίου Αριστοφάνης

Παντελίδου Κατερίνα

Γιάγκου Κίκης	Παπαδόπουλος Τάσος
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παρισινός Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καζαμίας Κίκης	Ρότσας Χρήστος
Καράς Αντώνης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανού Στέλιος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κληρίδου Καίτη	Τυρίμος Κυριάκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστόφιας Δημήτρης
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ομιλία του Υπουργού Οικονομικών για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2001.
2. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
3. Ερωτήσεις βουλευτών: Αίτημα για κατασκευή υδατοδεξαμενής στην κοινότητα Δρούσιας – Κατάσταση κρατικών γηροκομείων στη Λεμεσό – Ο σκυβαλότοπος στην Αγία Μαρινούδα – Αίτημα Αγίας Μαρινούδας για πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού - Πάφου – Αίτημα για επιπλέον λογοθεραπευτές στην Πάφο.
4. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Οριοθέτηση του ποταμού στην κοινότητα Κανναβιού και εξωραϊσμός του χώρου – Αναπτυξιακά έργα που αφορούν τους πρόσφυγες σε διάφορους δήμους – Θέματα σχετικά με υπάλληλο του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας –

Άγνοια κοινοτήτων για τον τρόπο ένταξης σε σχέδια αγροτουρισμού – Διαρροές των αποτελεσμάτων των εισαγωγικών εξετάσεων για το 2000 – Προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινότητα Ποταμιάς.

5. Απόφαση της σύσκεψης αρχηγών / εκπροσώπων των κομμάτων για σύγκληση: α. ειδικής συνεδρίασης της Βουλής των Αντιπροσώπων με θέμα συζήτησης «Οι τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό» και β. ειδικής κλειστής σύσκεψης, για να ασχοληθεί με εσωτερικά θέματα λειτουργίας της Βουλής.



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 19ης Οκτωβρίου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.50 μ.μ.)

(Αρ. 3)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους κυρίους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, πριν μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα ήθελα να αναφερθώ στο θάνατο ενός πρώην μέλους της Βουλής των Αντιπροσώπων, του Αντωνάκη Σωτηριάδη. Ο Αντωνάκης Σωτηριάδης υπήρξε μέλος της Ε.Ο.Κ.Α. κατά τον απελευθερωτικό αγώνα του 1955-59. Εξελέγη βουλευτής το 1970. Εκτός από την ιατρική, ασχολήθηκε και με την ποίηση και τη λαογραφία και έχει εκδώσει περίπου είκοσι βιβλία.

Είμαι βέβαιος ότι εκπροσωπώ και εκφράζω τα αισθήματα όλων, εάν απευθύνω τα βαθιά μας συλλυπητήρια προς την οικογένειά του, και θα ήθελα να καλέσω τη Βουλή σε τήρηση μονόλεπτης σιγής εις μνήμην του.

(Μονόλεπτη σιγή.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αιωνία του η μνήμη.

Θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, διότι υπάρχει ένα νομοσχέδιο το οποίο πρέπει να κηρυχθεί επείγον και να ψηφιστεί

σήμερα. Συγκεκριμένα, πρόκειται για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 2) του 2000». Παρακαλώ την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών να εξετάσει το νομοσχέδιο και να επανέλθει με την έκθεσή της στο σώμα.

Όσον αφορά τα άλλα θέματα του Δευτέρου Κεφαλαίου, παραπέμπονται στις επιτροπές όπως αναγράφεται στον κατάλογο έναντι των θεμάτων, ως συνήθως.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Πολυτεχνικής Σχολής) Κανονισμοί του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
5. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
6. Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
7. Οι περί Ταμείου Θήρας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Υπαλλήλων του Ταμείου Θήρας) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
8. Ετήσια έκθεση και λογαριασμοί του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Καρότων και Τεύτλων.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας

Πρόταση νόμου	Κατατέθηκε από	Παραπέμπεται στην επιτροπή
Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 10) Νόμος του 2000.	Νίκο Κλεάνθους, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα, που είναι εξ αναβολής, είναι «Ο περί της Σύστασης Αρχής Υδάτων Νόμος του 1998», πρόταση νόμου.

Για το θέμα αυτό θα ήθελα να ενημερώσω το σώμα ότι ύστερα από τη σχετική απόφαση της ολομέλειας στις 2 Οκτωβρίου απέστειλα αυθημερόν επιστολή στον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με την οποία ζήτησα την κατάθεση το συντομότερο του σχετικού κυβερνητικού νομοσχεδίου έστω και υπό προκαταρκτική μορφή, προκειμένου η Βουλή, και ειδικότερα η αρμόδια επιτροπή, να έχει πλήρη εικόνα των θεμάτων που σχετίζονται με την αναγκαιότητα σύστασης ενιαίας Αρχής Υδάτων. Σε απάντηση της επιστολής μου αυτής ο υπουργός τόσο με έγγραφο όσο και προφορικά στο γραφείο μου με ενημέρωσε ότι το κυβερνητικό νομοσχέδιο, που θα ετύγχανε επεξεργασίας από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αναμένεται να κατατεθεί στη Βουλή σε τρεις περίπου μήνες. Με βάση αυτά, επικοινωνήσα τηλεφωνικά με το Γενικό Εισαγγελέα και τον παρακάλεσα θερμά να επιταχύνει τη μελέτη του όλου θέματος, ώστε το νομοσχέδιο να κατατεθεί στη Βουλή το συντομότερο. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας με επιστολή του, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου, αναφέρει ότι θα δοθεί προτεραιότητα από το Υπουργικό Συμβούλιο για κατάθεση στη Βουλή πριν το τέλος του χρόνου. Επίσης, στην ίδια επιστολή του ο Γενικός Εισαγγελέας αναφέρει ότι η Βουλή, υπό το φως της σοβαρότητας του νομοσχεδίου, αναμένεται ότι θα δείξει την αναγκαία κατανόηση, κατά την έκφρασή του, και θα αναμένει την κατάθεσή του.

Το όλο ζήτημα απασχόλησε την πρωινή σύσκεψη των αρχηγών ή εκπροσώπων των κομμάτων και, όπως διεφάνη, δεν υπάρχει ομοφωνία ως προς την αναβολή της συζήτησης της πρότασης νόμου, μέχρι να κατατεθεί το κυβερνητικό νομοσχέδιο. Συνεπώς, είμαι υποχρεωμένος να θέσω το θέμα ενώπιόν σας για τη λήψη της σχετικής διαδικαστικής απόφασης.

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατανοούμε την αδημονία εκείνων οι οποίοι ασχολούνται ειδικά με αυτό το θέμα, και πιο συγκεκριμένα της επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, να δουν να ρυθμίζεται αυτό το θέμα της Αρχής Υδάτων, που απασχολεί εδώ και πολλούς μήνες την επιτροπή και όλους εκείνους οι οποίοι αναμένουν κάποια τελική ρύθμιση.

Τον περασμένο Ιούνιο είχε τεθεί για πρώτη φορά ενώπιον της ολομέλειας η πρόταση νόμου η οποία και σήμερα ευρίσκεται στην ημερήσια διάταξη. Είχαμε τότε, κατόπιν επικοινωνίας με τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος,

ζητήσει αναβολή μέχρι τον Οκτώβριο, οπότε είχαμε προβλέψει πως, με βάση τα όσα το Υπουργείο Γεωργίας είχε κατά νουν, το νομοσχέδιο που προτίθεται η κυβέρνηση να καταθέσει θα ήταν έτοιμο για να τεθεί ενώπιον του σώματος. Το ίδιο είχαμε ζητήσει, δηλαδή αναβολή και πάλι, στην προηγούμενη συνεδρία του σώματος με το ίδιο αιτιολογικό, δηλαδή της κάποιας αναμονής, μέχρις ότου ετοιμαστεί το νομοσχέδιο.

Τώρα έχουμε μία επίσημη πλέον τοποθέτηση της εκτελεστικής εξουσίας, όσον αφορά το χρόνο τουλάχιστον ο οποίος απαιτείται για ολοκλήρωση αυτού του νομοσχεδίου. Το τρίμηνο -και πολύ ορθά έπραξε ο Πρόεδρος της Βουλής- θεωρείται από όλους μας ότι είναι μία χρονική περίοδος που θα έπρεπε να συντημθεί. Ακούσαμε από τον Πρόεδρο της Βουλής ότι η ανταπόκριση σ' αυτή την έκκληση για σύντμηση αυτού του χρονικού διαστήματος από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ήταν θετική και από πλευράς Γενικού Εισαγγελέα. Δεδομένου ότι η πρόταση νόμου που υπάρχει ενώπιόν μας εμπεριέχει και το στοιχείο της έγκρισης δαπανών, που, όπως γνωρίζουμε, μια τέτοια πρόνοια προσκρούει στο Σύνταγμα, οπωσδήποτε αύριο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και για λόγους αρχής και μόνο θα την αναπέμψει και πάλι στη Βουλή. Άρα, ο χρόνος τον οποίο ζητούμε εμείς, αντί τρίμηνο δύο μήνες, δηλαδή μέσα στο Νοέμβριο να κατατεθεί το νομοσχέδιο αυτό, είναι, κατά τη γνώμη μου, λογικό χρονικό διάστημα και δεν πρέπει να επιμένουμε σήμερα στη συζήτηση και ψήφιση μιας πρότασης νόμου η οποία πιθανόν -για να μην εκφράσω και βεβαιότητα, που σαν νομικός μπορώ να την εκφράσω- να θεωρηθεί ως αντισυνταγματική. Αλλά, άσχετα με αυτή την πτυχή, δε θα ανταποκρίνεται και στις σκέψεις και εισηγήσεις που η εκτελεστική εξουσία, χειριζόμενη το θέμα στον πρακτικό τομέα, ίσως να έχει.

Γι' αυτό, η παράκλησή μου και πάλι προς το σώμα είναι να δοθεί μια νέα αναβολή όχι αυτής της μορφής όπως η προχθεσινή? διότι η αναβολή που είχε ζητηθεί στην προηγούμενη συνεδρία σίγουρα δεν ήταν αναβολή μιας εβδομάδας, κύριε Πρόεδρε. Το αιτιολογικό το οποίο είχαμε θέσει ήταν περίπου το ίδιο. Μια αναβολή τουλάχιστον ενός, ενάμιση, δύο μηνών -μέσα στο Νοέμβριο αναμένουμε την κατάθεση του νομοσχεδίου- για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε σφαιρικά αυτό το φλέγον θέμα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι υπόψη του συναδέλφου ότι το θέμα για Αρχή Υδάτων βρίσκεται ενώπιον της Βουλής και ενώπιον διαφόρων επιτροπών Γεωργίας για πάρα πολλά χρόνια. Υπό τη μορφή συγκεκριμένης πρότασης νόμου έχει κατατεθεί στις αρχές του 1998 - σύντομα συμπληρώνονται τρία ολόκληρα χρόνια.

Εμείς έχουμε την άποψη ότι η καθυστέρηση της κυβέρνησης δεν οφείλεται σε τεχνικά ή άλλα προβλήματα αλλά πρώτα σε μια διαφωνία για την ίδρυση Αρχής, όπως εμείς τουλάχιστον την αντιλαμβανόμαστε ως ανεξάρτητη Αρχή Υδάτων και όχι ως τμήμα υπαγόμενο στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Και, δεύτερον, υπήρχε μια υποτίμηση και μια περιφρόνηση προς την άποψη της Βουλής, την ομόφωνη άποψη της Βουλής, για δημιουργία αυτού του οργανισμού.

Η επιτροπή προχώρησε μόνη της, έκαμε προσθήκες, έκαμε αλλαγές, στην παρουσία και με τη συμμετοχή εκπροσώπων όλων των αρμοδίων τμημάτων, και κατέληξε σε μια πρόταση νόμου την οποία έχουμε ενώπιόν μας, ένα πλαίσιο νόμου το οποίο έχουμε ενώπιόν μας.

Τον Ιούνιο ζητήθηκε αναβολή. Μεταφέρθηκε ως πρώτο θέμα στην πρώτη συνεδρία αυτής της ολομέλειας πριν ακριβώς δεκαπέντε μέρες -ήταν η πρώτη αναβολή. Σ' εκείνη τη συνεδρία ζητήθηκε δεύτερη αναβολή που, κατά την άποψή μου, δε δικαιολογείται από τους κανονισμούς. Δεύτερη αναβολή δεκαπέντε ημερών, γιατί κάποιιο ισχυρίζονταν ότι το υπουργείο εντός των ημερών θα καταθέσει το νομοσχέδιο.

Δεν υπάρχει νομοσχέδιο έτοιμο, δεν υπάρχει νομοσχέδιο έτοιμο! Είναι σε εμβρυώδη κατάσταση.

Και μάλιστα τόση ήταν η επιμονή όλων των πλευρών, περιλαμβανομένης και της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, που στην έκθεση της επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων λέγεται κατά λέξη το εξής: «Τα ίδια μέλη της επιτροπής» -του Δημοκρατικού Συναγερμού- «θα είναι έτοιμα να συναινέσουν στην προώθηση της εν λόγω νομοθεσίας, αν η κυβέρνηση δεν καταθέσει στη Βουλή ως το Σεπτέμβριο του 2000 το υπό μελέτη κυβερνητικό νομοσχέδιο». Αυτά λέγονται στην έκθεση της επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων.

Εμείς δε βλέπουμε λόγο για τη σημερινή αναβολή. Πρώτα πρώτα, σε τρεις μήνες ή σε δύο μήνες δεν ξέρω σε ποια κατάσταση θα βρίσκεται η Βουλή ενόψει βουλευτικών εκλογών. Θα κατατεθεί σε περίοδο που η Βουλή δε θα μπορεί να το χειριστεί, δε θα μπορεί να το συζητήσει, για να μείνουμε τον Οκτώβρη του 2001.

Δεύτερον, έχουμε την εντύπωση ότι η σημερινή συζήτηση και ενδεχόμενη ψήφιση της πρότασης νόμου ουδόλως εμποδίζει την κυβερνητική πλευρά να φέρει οποιοσδήποτε απόψεις, διότι μέσα στην πρόταση υπάρχει μεταβατική περίοδος ενεργοποίησης αυτού του νόμου-πλαίσιου.

Και, τρίτον, θεωρώ ατυχέστατο να λέγεται από κοινοβουλευτικό ότι ο Πρόεδρος θα την αναπέμψει, αν τυχόν ψηφιστεί σήμερα η πρόταση νόμου. Το θεωρώ ατυχέστατο. Ελπίζω ότι δεν είναι συμβουλές προς τον Πρόεδρο αυτές διά ζώσης και ελπίζω να υπάρξει σεβασμός του ό,τι αποφασίσει η Βουλή. Αν υπάρχουν αντισυνταγματικές πρόνοιες έπρεπε η Εισαγγελία να μας το είχε πει όταν εγένετο συζήτηση στην επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Αν θα είναι πολιτική πράξη η αναπομπή, όπως είχαμε και σε άλλες ατυχέστατες περιπτώσεις, τότε νομίζω ότι ο Πρόεδρος έχει κακούς συμβούλους και ελπίζω να τους απαλλαγεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μας απασχολεί αυτό το θέμα, τουλάχιστον απ' ό,τι ξέρω εγώ, τα τελευταία εννιάμισι χρόνια. Κάθε φορά που εσυζητείτο αυτό το θέμα -και δεν ήταν ολιγότερες από τρεις ή τέσσερις φορές το χρόνο και πέρασαν από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος αρκετοί υπουργοί- εκείνο το οποίο έκαμαν ήταν να λένουν «εντός ολίγου» και «σύντομα θα». Πέρασε η προηγούμενη Βουλή, ήρθε η νέα Βουλή και επανήλθε αυτό το θέμα. Συζητήθηκε ειλικρινά μέχρις

εξάντλησης και της τελευταίας λεπτομέρειας. Εφαίνετο, δε, ακόμα ότι και η εκτελεστική εξουσία συμφωνούσε στη δημιουργία Αρχής Υδάτων, Φορέα Υδάτων - δε θα σκοντάψουμε στο ποια θα ήταν η ονομασία η οποία θα εδίδετο. Και μάλιστα περί το τέλος του 1998 είχαν δέσμευση, όταν έκλεισε η Βουλή τον Ιούλιο, ότι μέχρι το τέλος του 1998 θα ήταν έτοιμοι και θα έβαζαν νομοσχέδιο ενώπιον της Βουλής.

Δεν έκαμαν αυτό το πράγμα. Αναλώσαμε και το 1999 ξανασυζητώντας αυτό το θέμα. Πάλι δεν είχαν κάνει απολύτως τίποτε και ήβραν την εύκολον λύση να μας πουν: «Ξέρετε, λόγω του φόρτου εργασίας που έχει η Γενική Εισαγγελία αλλά και το υπουργείο...» Χωρίς προσφορά, μάλιστα, προσέλαβαν ένα δικηγορικό γραφείο, για να αναλάβει τη συνυπομολόγηση, αν θέλετε, αυτού του νομοσχεδίου και να το δώσει στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος να ελεγχθεί, εφόσον τους έδιδαν τις θέσεις τους, ποιες ήταν που έπρεπε να συμπεριλαμβάνοντο σ' αυτό το νομοσχέδιο. Και κατ' επέκτασιν...

“Με £40.000” μου λέει φωναχτά κάποιος συνάδελφος. Ναι, και μάλιστα αρκετοί δικηγόροι είχαν διαφωνήσει για το ύψος να μη σταθούμε όμως σ' αυτό το θέμα, του ύψους της αμοιβής.

Όταν πάλι υπήρξε αυτή η καθυστέρηση, τι άλλο απέμενε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, με τα όσα είχε υπόψη της όλα αυτά τα χρόνια, από του να προχωρήσει από μόνη της λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο τις θέσεις των κομμάτων, αλλά και τις θέσεις οι οποίες εκφράζονταν από την εκτελεστική εξουσία, από την άλλη πλευρά; Και ήρθαμε τον Ιούλιο, πάλι είχε αναβληθεί, και είπαμε «με τη νέα περίοδο της Βουλής θα πρέπει επιτέλους να λήξει αυτό το θέμα».

Λυπούμαι ειλικρινά, με όλο το σεβασμό προς τον κ. Δημητρίου, δε θέλω να δεχθώ ότι είναι απειλή το να λέω ότι, αν προχωρήσουμε στην ψήφιση αυτού του νομοθετήματος, ε, να ξέρετε ότι δε θα περάσει, γιατί θα το αναπέμψει ο Πρόεδρος. Γιατί τουλάχιστον, ειλικρινά, με όλο το σεβασμό προς τους συναδέλφους μου του Δημοκρατικού Συναγερμού στην επιτροπή Γεωργίας, που είναι πλήρως καταρτισμένοι και ενήμεροι γι' αυτή την πρόταση νόμου, οι άνθρωποι απλώς είχαν πει «ξέρετε, δε θα προσυπογράψουμε μαζί σας ΑΚΕΛ, ΔΗ.ΚΟ. και ΚΙ.ΣΟΣ., αλλά τις θέσεις μας θα τις εκφράσουμε στην ολομέλεια». Σεβαστήκαμε αυτή την άποψη των ανθρώπων, γιατί φαίνεται ότι δεν μπόρεσαν μέσω της κοινοβουλευτικής τους ομάδας ή και άλλως πως να είναι έτοιμοι τότε να τοποθετηθούν.

Εμείς πιστεύουμε ειλικρινά ότι, αν δεν περάσει αυτή η πρόταση, και ειδικά μέσα σε παρατεταμένη ανομβρία για πολλά χρόνια, με το πλήγμα που υφίστανται όλοι οι κλάδοι, αλλά και για σκοπούς ύδρευσης ... Εκείνο εμάς που μας παραξενεύει είναι το εξής: Θέλαμε χθες νομοσχέδιο και προϋπολογισμό για πλωτή μονάδα, γιατί δεν έχουμε νερό. Θέλαμε χθες άλλη μονάδα σταθερή για σκοπούς αφαλάτωσης, γιατί θέλουμε νερό να δώσουμε του κόσμου να πει. Και εδώ τι ζητούν όλες οι πλευρές; Έχω την αντίληψη ότι ήταν αίτημα και θέση όλων των πλευρών ότι, αν υπήρχε ένας κοινός φορέας, μια Αρχή Υδάτων, που θα διαχειριζόταν αυτούς τους υδάτινους πόρους προς όφελος όλου του λαού γενικά ... γιατί το νερό δεν είναι ένα θέμα που αφορά μια επαρχία, αν είναι δικό μου ή αν είναι δικό σου, αλλά εδώ είναι ένα θέμα που αφορά τον κάθε Κύπριο και για να πίνουμε, αλλά και να αρδεύουμε και γενικά να κάνουμε χρήση του νερού.

Η άποψη η δική μας, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι θα πρέπει επιτέλους αυτή η Βουλή να αποφασίσει και να προχωρήσουμε να ψηφίσουμε την πρόταση νόμου. Και αν ακόμα η κυβέρνηση, πράγματι, η ίδια λέει ότι επείγεται, κανένας δεν την εμποδίζει ... Και εμείς δηλώνουμε από την πλευρά μας ότι θα δούμε

το θέμα με πάρα πολλή κατανόηση και καλοπιστία, αν φέρει οποιοσδήποτε τροποποιήσεις που, κατά την άποψή της, θα ήταν καλύτερα, αν έμπαιναν σ' αυτή την πρόταση νόμου για τη σύσταση. Εμείς λέμε προκαταβολικά ότι θα δούμε με κατανόηση αυτές τις τροποποιήσεις. Αλλά δεν μπορεί αυτό το πράγμα να συνεχίζει επ' άπειρον και να μένει σε εκκρεμότητα, γιατί -μακάρι να κάνω λάθος- αν, κατά τη δική μας άποψη, δεν περάσει τώρα αυτή η πρόταση νόμου, κύριοι, και πούμε «σε τρεις μήνες, μέχρι το τέλος του χρόνου, μπαίνουμε σε προεκλογική περίοδο, αυτό το πράγμα αφήστε το λίγο πιο μετά να δούμε τι θα γίνει», θα πάει στις ελληνικές καλένδες πάλι και μια νέα Βουλή πιο σοφή από μας ας αποφασίσει τι θα κάνει.

Επομένως, τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, εμείς είμαστε της άποψης ότι, παρά τις επανειλημμένες αναβολές, γιατί δεν είναι θέμα πλέον ότι κάποια κοινοβουλευτική ομάδα, που το σεβόμαστε πάντοτε, δεν είναι έτοιμη, γιατί δεν το μελέτησαν ή γιατί πρέπει να το ξαναδούν, που είναι η πρακτική που ακολουθούμε όλοι και δίνεται αυτή η αναβολή -ξεπεράστηκε αυτό το πράγμα- πλέον είναι θέμα πολιτικής απόφασης. Εμείς επιμένουμε ότι πρέπει να προχωρήσουμε στην ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά δε βλέπουμε το λόγο για τον οποίο θα πρέπει να αναβληθεί η συζήτηση και η ψήφιση του νομοθετήματος. Είναι ένα θέμα που δεν έχει τεθεί με την πρόταση νόμου την οποία, εις πίστιν της, έχει καταθέσει μια κοινοβουλευτική ομάδα. Είναι ένα θέμα που ταλαιπωρεί και συζητείται στην κυπριακή κοινωνία από καταβολής Κυπριακής Δημοκρατίας' εδώ και αρκετές δεκαετίες. Δεν μπορούσε και δεν μπορεί η κυβέρνηση, και οι προηγούμενες και η σημερινή, να προσποιηθεί άγνοια για το θέμα ή ανετοιμότητα στην αντιμετώπισή του γιατί έχει εμφανιστεί αιφνιδίως και πολύ περισσότερο που το υδατικό πρόβλημα ταλαιπωρεί τον πληθυσμό, την κοινωνία, την οικονομία και φτάνουμε πραγματικά σε ακραία σημεία κατά τη διάρκεια του θέρους με τις περικοπές τις οποίες όλοι υφιστάμεθα.

Έχουμε τη γνώμη, κύριε Πρόεδρε, ότι σήμερα θα πρέπει να προχωρήσουμε κανονικά στη διαδικασία μας. Όσο παρέχουμε αναβολές στην κυβέρνηση τόσο περισσότερο καθυστερούν. Κάποτε πρέπει να τους δώσουμε το μήνυμα ότι και οι αναβολές έχουν ένα όριο. Και αν ακόμα υποθέσουμε ότι ο νόμος θα είναι αντισυνταγματικός, γιατί ενδεχομένως θα απαιτούνται οι διενέργειες δαπανών και εξ αυτού θα κριθεί αντισυνταγματικός, δεν είμαστε εμείς που θα το κρίνουμε. Ας τον παραπέμψει ο Πρόεδρος και ας τον καταρρίψει ως αντισυνταγματικό το Ανώτατο Δικαστήριο. Εμείς όμως στα καθ' ημάς οφείλουμε να εκφράσουμε την ετοιμότητα και την αποτελεσματικότητα της Βουλής να νομοθετήσει για ένα φλέγον θέμα για την κυπριακή κοινωνία και δεν είναι δικό μας θέμα, αν θα είναι ή όχι σύμφωνα με το σύνταγμα. Εμείς πολιτικά ενεργούντες νομοθετούμε και δε βλέπουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι προκύπτει, από την όλη μέχρι τώρα διαδικασία, ένσταση ούτε από το ίδιο το κυβερνών κόμμα. Άλλη υπόθεση, αν σήμερα για τους δικούς τους λόγους ζητούν την αναβολή.

Ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος δεν είναι η πρώτη φορά που μας παραπέμπει από αναβολή σε αναβολή. Τη νομοθεσία για το περιβάλλον την περιμένουμε επί οχτώ χρόνια και θα έρθει πριν από το Πάσχα, μόλις κλείσει η Βουλή, μετά τις διακοπές, πριν από το τέλος του χρόνου, και θα είναι οχτώ

συμπεπληρωμένα έτη. Δε χρειάζεται, τουλάχιστον εκεί που έχουμε κατατεθειμένη εργασία από το ίδιο το κοινοβούλιο, να ακολουθούμε την παραπλανητική οδό της αναβολής. Δεν έχουμε κανένα δισταγμό, κύριε Πρόεδρε, να απορρίψουμε σ' αυτή την περίπτωση την αναβολή, γιατί δε βρίσκουμε καμία απολύτως λογική δικαιολογία για να την ασπασθούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλοι οι ομιλητές μέχρι τώρα έχουν τονίσει τη σοβαρότητα αυτού του θέματος. Είναι ένα θέμα που λίγο πολύ αφορά το δεύτερο εθνικό μας θέμα, το νερό και τη διαχείριση των υδάτων. Δεν ξέρω αν υπάρχει διαφωνία επ' αυτού, φαίνεται όμως ότι το πρόβλημα μάς απασχολεί όλους και πολύ περισσότερο ασφαλώς την εκτελεστική εξουσία, η οποία έρχεται να επιταχύνει τις διαδικασίες, να προσλάβει, λόγω φόρτου εργασίας, ιδιωτικό φορέα ο οποίος να ετοιμάσει συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Λέχθηκε ότι έχει πολλά χρόνια που μας απασχολεί αυτό το θέμα και συμφωνούμε. Λέχθηκε ότι είναι δεκαετίες και ερωτώ: Εφόσον τόσες δεκαετίες περιμέναμε, γιατί να μην περιμένουμε έναν ή δύο μήνες και περισσότερο, όταν είναι για ένα τόσο σοβαρό θέμα, όπως το θέμα της διαχείρισης των υδάτων, για το οποίο δε θα πρέπει κατ' αντιπαράθεση να ετοιμαστεί ένα νομοθέτημα, αλλά με συνεννόηση εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας;

Πιστεύουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτή τη στιγμή υπάρχει μια διαφοροποίηση και δεν μπορεί να ευσταθούν τα οποιαδήποτε επιχειρήματα ότι η εκτελεστική εξουσία παρακλύει την προώθηση ενός νομοθετήματος. Είναι σαφής η δέσμευση τόσο του αρμόδιου υπουργού, του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος επίσης, όπως επίσης και της Νομικής Υπηρεσίας, ότι σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, όπως αναφέρθηκε, εντός δύο μηνών, είναι δυνατό να υπάρξει ενώπιον του κοινοβουλίου το συγκεκριμένο νομοθέτημα. Γι' αυτό πιστεύουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι, αν υπάρχει η καλή θέληση, μπορούμε να δούμε τη σκοπιμότητα του να μην τρέξουμε ή να προστρέξουμε και στο τέλος να αναγκαστούμε να δούμε ακόμα ένα νομοθέτημα το οποίο να μην μπορεί να εφαρμοστεί στην πράξη.

Υπό το φως αυτού, πιστεύουμε ότι είναι σωστό να δοθεί αυτή η πολύ μικρή αναβολή και, αν εντός του Νοεμβρίου δεν υπάρξει αυτή η συμμόρφωση της εκτελεστικής εξουσίας σε αυτή την υπόσχεσή της και μάλιστα τη γραπτή, ε, τότε να το δούμε με ένα διαφορετικό φακό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι διότι θέλω να επιμένω πολύ στο θέμα της αναβολής που έχουμε ζητήσει, διότι στο κάτω-κάτω διαμορφώθηκαν οι θέσεις, αλλά θέλω να πω τούτο: Αν δεχθούμε όλα τα επιχειρήματα σε σχέση με την καθυστέρηση η οποία παρατηρείται και αν δεχθούμε και όλα τα επιχειρήματα σε σχέση με το επείγον του θέματος που έχει αναφέρει και ο κ. Πιπτοκοπίτης, ποιο είναι το πρόβλημα των δύο μηνών μπροστά στην αντιμετώπιση αυτού του σοβαρότατου θέματος που, επειδή

είναι ακριβώς σοβαρό, εκκρεμεί και η μελέτη του τόσα χρόνια; Τώρα που έφτασε η εκτελεστική εξουσία στο τελευταίο στάδιο και στην τελευταία υπόσχεση ότι μέσα σε δύο μήνες, Οκτώβριο και Νοέμβριο, θα καταθέσει το νομοσχέδιο, θα χαθεί ο κόσμος να δώσουμε δύο μήνες στην εκτελεστική εξουσία;

Και όσον αφορά τα όσα λέχθηκαν για το ότι μπαίνουμε σε προεκλογική περίοδο, εκεί είναι που θα φανεί η δική μας συνέπεια και σοβαρότητα και σωφροσύνη, με το να επισπεύσουμε, άσχετα με τις οποιεσδήποτε προεκλογικές συγκρούσεις ή αντιπαραθέσεις θα υπάρχουν, να προωθήσουμε ένα νομοθέτημα που θα είναι πλέον νομοθέτημα που θα προκύψει και από τη σφαιρική αντιμετώπιση του θέματος και από πλευράς κυβέρνησης.

Όσον αφορά το αντισυνταγματικό που ανέφερα, δεν το ανέφερα, αγαπητοί συνάδελφοι, ούτε ως απειλή ούτε ως προειδοποίηση. Ανέφερα ότι είναι ένα ενδεχόμενο, λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν πρόνοιες που, κατά τη γνώμη μας, είναι αντισυνταγματικές. Δεν ήταν στη βάση του ότι δημιουργούμε πολιτικό εκβιασμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Επί της διαδικασίας, αν επιτρέπεται, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι σε αυτές τις περιπτώσεις όπου είναι ξεκάθαρες οι τοποθετήσεις των κομμάτων είναι εντελώς άσκοπο, κατά τη γνώμη μου, να συνεχίζεται μια διαδικαστική συζήτηση η οποία απλώς θα μας φάει χρόνο. Εισηγούμαι, με όλο το σέβας, στο προεδρείο, αν δεν πάρει το ίδιο απόφαση, να θέσει σε ψηφοφορία το αν θα προχωρήσουμε στη συζήτηση της ουσίας του θέματος και της πρότασης νόμου ή αν θα συνεχίσουμε τη διαδικαστική συζήτηση. Εγώ προτείνω ότι η διαδικαστική συζήτηση έχει τερματιστεί και να μπούμε στην ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό θα έλεγα και εγώ, αλλά με κάποια κατανόηση θα ήθελα να δώσω ακόμα το λόγο σε ένα-δύο ομιλητές, χωρίς να σημαίνει ότι θέλω να παρατραβήξω το θέμα ούτε αυτή είναι η πρόθεσή μου.

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκτιμώ την άποψη του συνάδελφου Θεοδώρου...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν είναι για σένα, κύριε Αγαπίου, για να εξηγούμαστε.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Με συγχωρείτε! Με συγχωρείτε! Εδώ τίθεται ένα θέμα αρχής. Δε συζητούμε εδώ το αν θα περάσουμε το νομοσχέδιο ή όχι. Στο κάτω κάτω όσοι το υποστηρίζουν

θα το υποστηρίξουν και όσοι δεν το υποστηρίζουν θα το καταψηφίσουν. Συζητούμε ένα θέμα αρχής, αν αυτή η Βουλή θα πρέπει να εμπαίζεται συνεχώς.

Ο κ. Δημητρίου, που βρέθηκε, κατά τη γνώμη μου, σε πάρα πολύ δύσκολη θέση στη συνεδρία που ζητήθηκε η τελευταία αναβολή, είπε επί λέξει τα ακόλουθα: «Αν δε με απατά η μνήμη μου, η περίοδος αυτή που δόθηκε ήταν η καλοκαιρινή μόνο, επομένως έχουμε ακόμα λίγες μέρες.» Αυτό το λέει στις 2 Οκτωβρίου. «Η πληροφόρηση που έχω είναι ότι βρίσκεται στο τελευταίο στάδιο επεξεργασίας το νομοσχέδιο και αυτό το νομοσχέδιο θα είναι σύντομα κατατεθειμένο στη Βουλή.»

Ακούστε τώρα τι λέει ο κ. Αναστασιάδης, ο αρχηγός του κόμματός σας: «Απλά νομίζω ότι θα βοηθήσω και στην άρση της ανησυχίας, που δικαιολογημένα υπάρχει, αφού για χρόνια όντως μιλούμε για τη δημιουργία ενιαίας Αρχής Υδάτων. Έχω την εντύπωση ότι το προσχέδιο από το Υπουργείο Γεωργίας έχει ετοιμαστεί, εστάλη στη Γενική Εισαγγελία. Αν μη τι άλλο, ας σταλεί με μια επιστολή του υπουργού προς την αρμόδια επιτροπή, έτσι που να υπάρχει και η σύγκριση και με την πρόταση νόμου. Και αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν και κάποιες άλλες βελτιώσεις που φαίνεται τα άλλα κόμματα να θέλουν. Αποφεύγουμε και αντισυνταγματικές ίσως πρόνοιες. Και, αν όντως βρίσκεται προς το τέλος, θα ήταν δικαιολογημένη η αναβολή, πιστεύω. Και όλες οι πλευρές της Βουλής θα συναινέσουν, ώστε να δοθεί ένας ικανοποιητικός χρόνος -μιλώ για μερικές μέρες- έτσι που τον Οκτώβρη τουλάχιστο να αρχίσει μια συγκεκριμένη μελέτη του νομοσχεδίου.»

Ε, τι μας λέτε; Ποιον Οκτώβρη, κύριοι συνάδελφοι; Είναι γεγονός ότι ο κ. Αναστασιάδης δεν είπε ποιον Οκτώβρη. Αν θέλετε, τον Οκτώβρη που εγώ δε θα είμαι μέλος αυτής της Βουλής! Είναι η επιθυμία μου να ψηφίσω το νομοσχέδιο, γι' αυτό σας λέω: δεχτείτε να συζητήσουμε και να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές...

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα μείνω στην ουσία των επιχειρημάτων. Ακούστηκαν δύο επιχειρήματα. Ένα, ότι η κυβέρνηση έχει καθυστερήσει -με το οποίο θα συμφωνήσω βεβαίως και είναι αναντίρρητο, είναι ξεκάθαρο- και ότι αυτή η κυβέρνηση δε θέλει την Αρχή όπως αποτυπώνεται στην πρόταση νόμου σε σχέση με το νομοσχέδιο το οποίο επιδιώκεται. Αν δούμε προσεκτικά στην έκθεση, αλλά και στο περιεχόμενο των τοποθετήσεων που είχαν γίνει, θα δούμε ότι ένας από τους λόγους που ενδεχόμενα έχει δημιουργηθεί καθυστέρηση, πέραν των όσων λέγονται, είναι ότι γίνεται επεξεργασία γύρω από το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Και όλοι γνωρίζουμε, τουλάχιστο σε γενικές γραμμές, ότι όσον αφορά αγαθά και υπηρεσίες, όπως είναι αυτά που έχουν σχέση με το ηλεκτρικό, το τηλέφωνο, τις μεταφορές, τα σχολεία, την ύδρευση, στα πλαίσια της μετακίνησης προς την τοπική αυτοδιοίκηση, γίνεται αποκέντρωση. Και είναι επιδίωξη και της κυβέρνησης, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όχι το εδώ υπό συζήτηση, αλλά αυτό το οποίο βρίσκεται υπό ετοιμασία, όπως βεβαίως και με την πρόταση νόμου, η οποία εκκρεμεί σήμερα εδώ, η υλοποίηση της κατεύθυνσης αυτής. Αλλά ποιος είναι περισσότερο ικανός ενδεχόμενα να καλύψει τις διαστάσεις αυτές; Η πρόταση νόμου -με όλο το σεβασμό προς τους εισηγητές- ή η εκτελεστική εξουσία μετά από μια ενδελεχή και σε βάθος μελέτη; Εγώ απαντώ στο ερώτημα, λέγοντας το δεύτερο.

Αναφορικά με τη συνταγματική απειλή, ξεκαθαρίστηκε ότι αυτό δεν είναι απειλή, έχει σχέση με το χρόνο. Και όλοι επιθυμούμε, όπως ακούστηκε από όλες τις πλευρές, το συντομότερο να έρθει υλοποιούμενη η επιδίωξη αυτή. Αν γίνει οποιαδήποτε αναπομπή εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας, επιμηκύνεται ο χρόνος; Επιτυγχάνουμε αυτό που θέλουμε μέσα στις χρονικές προθεσμίες; Σίγουρα όχι, γιατί απλούστατα, πέρα από το αν είναι απειλή ή όχι, αν γίνει, στην πράξη θα επιμηκύνει το χρόνο. Και αυτό που θέλουμε όλοι και επιδιώκουμε, δηλαδή να το υλοποιήσουμε το συντομότερο, απλούστατα δε θα γίνει θα γίνει το αντίθετο

Τώρα, μια συγκεκριμένη εισήγηση και τελειώνω. Δεν είναι θέμα τροποποίησης του κυβερνητικού νομοσχεδίου, αν και εφόσον θα έρθει, όπως ακούστηκε, ή αν θα γίνουν προσθήκες στην πρόταση νόμου τη συγκεκριμένη, η οποία, αφού ψηφιστεί, θα γίνει νόμος, αν η κυβέρνηση επιθυμεί να έχει οποιαδήποτε διαφορετική άποψη. Αντιλαμβάνεστε ότι τα νομοθετήματα αυτά, που χαρακτηρίζονται από τη φιλοσοφία του νόμου πλαισίου, εκφράζουν ολόκληρη φιλοσοφία γύρω από τα θέματα αυτά. Και ορθότατα λέχθηκε και από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ ότι πρόκειται περί φιλοσοφίας και δεν είναι θέμα “ππατσιαρισμάτων” ή ξεχωριστών τροποποιήσεων που θα έρθουν εκ των υστέρων, γιατί απλούστατα η αντιπολίτευση πρόλαβε με πρόταση νόμου την κυβέρνηση που έπρεπε να φέρει το κυβερνητικό νομοσχέδιο. Θα πρέπει να περιμένουμε, αν θέλουμε να είμαστε υπεύθυνοι, στον καθορισμένο χρόνο -που δέχομαι ότι επιμηκύνει την όλη περίοδο, η οποία και για μένα ενδεχόμενα είναι απαράδεκτη- να έρθει ολοκληρωμένο νομοσχέδιο, να αποτυπώνει αυτές τις διαστάσεις και αυτές τις απόψεις, για να έχουμε την ευκαιρία να κάνουμε κάτι σωστό από την αρχή και να μη δημιουργείται πρόβλημα εκ των υστέρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Παρακαλώ θερμότατα. Εμείς έχουμε σεβαστεί όλες τις πλευρές και τις θέσεις τους, αλλά δεν μπορούμε να δεχθούμε, κύριε Πρόεδρε, να μας λεν “για να είμαστε υπεύθυνοι”. Δηλαδή είμαστε ανεύθυνοι;

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δεν είπα έτσι πράγμα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ε, με συγχωρείτε! Όταν λέτε “να είμαστε υπεύθυνοι”, εξυπακούεται σίγουρα ότι οι άλλοι είναι ανεύθυνοι. Με συγχωρείτε! Και θα πρέπει να το αποσύρετε, πιστεύω, ειλικρινά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μην προχωρήσουμε περισσότερο. Εγώ νομίζω ότι ήρθε η ώρα να προχωρήσουμε, να δεχθούμε την εισήγηση του κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είναι καιρός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είδατε, όταν ήρθε η ώρα σε ένα επικίνδυνο σημείο, επανέρχομαι. Να θέσω σε ψηφοφορία την πρόταση για αναβολή, νομίζω.

Πόσοι είναι υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση για αναβολή απορρίπτεται.

Να παρακαλέσω τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Επειδή προηγουμένως που συζητούσαμε την αναβολή, νομίζω, έγιναν όλες οι τοποθετήσεις και επί της ουσίας, να πάμε κατευθείαν στην ψήφιση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Συμφωνούμε.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι πρέπει να αναγνώσω την έκθεση, γιατί δεν είναι ομόφωνη και οπωσδήποτε θα πρέπει να μιλήσουμε πάνω στην ουσία, τι είναι αυτό που ψηφίζουμε. Δεν έγινε συζήτηση πάνω στην ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό εισηγούμαι και εγώ. Αφού αναγνωσθεί...

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Εγώ, εν πάση περιπτώσει, θέλω να μιλήσω γι' αυτό που θα ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εγώ εισηγούμαι την ανάγνωση της έκθεσης, σύμφωνα με τη διαδικασία, και στη συνέχεια συζήτηση επί της ουσίας.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύστασης Αρχής Υδάτων Νόμος του 1998»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος	Στέλιος Γερασίμου
Γιαννάκης Θωμά	Νίκος Πιπτοκοπίτης
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Ζαχαρίας Κουλίας
Ευάγγελος Σαμμούτας	Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον πρόεδρό της κ. Χρίστο Μαυροκορδάτο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και που στη συνέχεια υιοθετήθηκε από τις κοινοβουλευτικές ομάδες του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, σε πολλές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 3 Δεκεμβρίου 1998 και 22 Ιουνίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι του ίδιου υπουργείου (Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων-Κλάδος Υπαλλήλων Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων), του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων, των Συμβουλίων Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Αμμοχώστου, των Συμβουλίων Αποχετεύσεων Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου και Παλαιχωρίου, του Δήμου Πάφου, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η θέσπιση νομοθεσίας με την οποία ιδρύεται Αρχή Υδάτων, υπό τη μορφή νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, που θα έχει την αποκλειστική ευθύνη διαμόρφωσης κατευθυντήριων αρχών και χάραξης πολιτικής σε ό,τι αφορά την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων του τόπου.

Ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Χρίστος Μαυροκορδάτος, αναλύοντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της προτεινόμενης από την κοινοβουλευτική του ομάδα πρότασης νόμου στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής, ανέφερε πως η ανάγκη για δημιουργία ενός ανεξάρτητου φορέα/αρχής για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων της Κύπρου έχει διαπιστωθεί εδώ και αρκετά χρόνια και αναγνωρίστηκε και από την παρούσα κυβέρνηση, που από το 1993 αποφάσισε την ίδρυση ενιαίου φορέα υδάτων. Τα σοβαρά προβλήματα ανομβρίας και έλλειψης νερού που αντιμετωπίζει σήμερα ο τόπος, σύμφωνα με τον ίδιο, καθιστούν επιβεβλημένη τη δημιουργία μιας ανεξάρτητης Αρχής Υδάτων, ώστε να δημιουργηθούν όλες εκείνες οι προϋποθέσεις που θα βοηθήσουν στη δημιουργία των κατάλληλων μηχανισμών για την ορθότερη διαχείριση των υδάτινων πόρων της Κύπρου και τη σωστή αξιοποίηση του σπάνιου και πολύτιμου αυτού φυσικού πόρου προς όφελος της εθνικής οικονομίας. Με την

προτεινόμενη νομοθεσία, υποστήριξε ο ίδιος, επιφέρονται οι αναγκαίες ρυθμίσεις που απλοποιούν τις πολύπλοκες σημερινές διαδικασίες διαχείρισης των υδάτων, διασφαλίζουν πληρέστερη συνεργασία και έλεγχο και καθιστούν δικαιότερη και αποτελεσματικότερη την εξυπηρέτηση του κοινού.

Οι εκπρόσωποι όλων των φορέων που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής υποστήριξαν την ανάγκη για υιοθέτηση ολοκληρωμένης και συντονισμένης πολιτικής για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων της Κύπρου και παράλληλα υπέβαλαν εισηγήσεις για επιμέρους τροποποιήσεις της προτεινόμενης νομοθεσίας, ώστε η λειτουργία της Αρχής Υδάτων να καταστεί από κάθε άποψη λειτουργική και να εξυπηρετεί πληρέστερα τους σκοπούς για τους οποίους συστήνεται.

Οι αρμόδιοι κυβερνητικοί παράγοντες που παρευρέθηκαν στην επιτροπή την πληροφόρησαν ότι για τη δημιουργία ενιαίου φορέα διαχείρισης υδάτων ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας υπέγραψε στις 30 Ιουλίου 1999 σχετικό συμβόλαιο και ανέθεσε τη σύνταξη σχετικού νομοσχεδίου σε ιδιωτικό νομικό οίκο. Οι εργασίες για τη σύνταξη του εν λόγω νομοσχεδίου άρχισαν από τις 30 Αυγούστου 1999 και, όπως προβλεπόταν, αναμενόταν να συμπληρωθούν σε σαράντα πέντε εβδομάδες. Στόχος του υπό ετοιμασία σχετικού νομοσχεδίου, σύμφωνα με τους ίδιους αρμοδίους, είναι ο εκσυγχρονισμός της ισχύουσας νομοθεσίας που διέπει τη διαχείριση των υδάτων, η εναρμόνισή της με το κοινοτικό κεκτημένο και γενικότερα η θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για την ίδρυση ενιαίου φορέα διαχείρισης υδάτων στην κυβερνητική υπηρεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού μελέτησε το θέμα και έλαβε ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός της ολοένα και σοβαρότερης επιδείνωσης της κατάστασης σε σχέση με τους διαθέσιμους υδάτινους πόρους, η οποία δημιουργεί την επείγουσα ανάγκη για λήψη νομοθετικών μέτρων προς την κατεύθυνση δημιουργίας του επιθυμητού νομικού πλαισίου για την αντιμετώπιση του προβλήματος, θεωρεί ότι, ως η καθ' ύλην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή της Βουλής, έχει καθήκον να προωθήσει για ψήφιση την υπό συζήτηση πρόταση - νομοθετικό πλαίσιο αναφορικά με το θέμα.

Με βάση την πιο πάνω θέση της, η επιτροπή επαναδιατύπωσε τις διατάξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, επιφέροντας σ' αυτές ορισμένες αλλαγές που συνάδουν με τις διάφορες απόψεις που διατυπώθηκαν στο στάδιο της μελέτης του θέματος. Κατά τη θεώρηση του θέματος, η επιτροπή υιοθέτησε τη θέση για θέσπιση νόμου-πλασίου του οποίου το περιεχόμενο θα παρέχει την επιθυμητή ευελιξία σε σχέση με το χειρισμό των διάφορων θεμάτων που αφορούν το κοινοτικό κεκτημένο. Η έναρξη ισχύος του νόμου που προτείνεται ορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, για να καταστεί έτσι δυνατή η ετοιμασία όλων των αναγκαίων διεργασιών.

Οι κυριότερες διατάξεις του προτεινόμενου νόμου, όπως αυτός έχει τελικά διαμορφωθεί από την επιτροπή, επικεντρώνονται στα πιο κάτω:

1. Η εγκαθιδρυόμενη Αρχή Υδάτων Κύπρου θα αποτελεί νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου και θα λειτουργεί αυτόνομα, αντλώντας εξουσίες από τον ίδιο το νόμο.
2. Ειδικότερα, η Αρχή Υδάτων Κύπρου θα έχει εξουσία:
 - i. να διαμορφώνει κατευθυντήριες αρχές και να χαράσσει ενιαία πολιτική διαχείρισης των υδάτινων πόρων της χώρας προς όφελος του πληθυσμού και της εθνικής οικονομίας,

- ii. να υποβάλλει εισηγήσεις για τη λήψη των αναγκαίων νομοθετικών ή άλλων μέτρων,
 - iii. να κάνει χρήση κρατικών ή ημικρατικών υπηρεσιών, με τη συγκατάθεση των αρμόδιων κρατικών ή ημικρατικών οργάνων ή αρχής, κατά την εκτέλεση και εφαρμογή των διατάξεων του προτεινόμενου νόμου.
1. Το έργο της Αρχής θα ασκεί συμβούλιο με διευρυμένη αντιπροσωπευτικότητα το οποίο θα διορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η επιτροπή, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Δημοκρατικού Κόμματος και Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί, δηλώνοντας συνάμα ότι με τη θεσμική αυτή νομοθετική πρόταση τίθενται οι βάσεις για μια πιο ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων της νήσου.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δηλώνουν ότι, χωρίς να διαφωνούν με την ανάγκη θέσπισης νομοθεσίας που να εκσυγχρονίζει την υδατική νομοθεσία και τη δημιουργία ενιαίου φορέα διαχείρισης υδάτων, θεωρούν ότι η προώθηση στο παρόν στάδιο της ψήφισης της υπό συζήτησης νομοθεσίας δεν κρίνεται αναγκαία, μια και η κυβέρνηση προωθεί την ετοιμασία σχετικού νομοσχεδίου. Τα ίδια μέλη της επιτροπής υποστήριξαν ότι θα είναι έτοιμα να συναινέσουν στην προώθηση της εν λόγω νομοθεσίας, αν η κυβέρνηση δεν καταθέσει στη Βουλή ως το Σεπτέμβριο του 2000 το υπό μελέτη κυβερνητικό νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ναι, κύριε Μαυροκορδάτε.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κύπρος είναι μια ξηροθερμική χώρα που αντιμετωπίζει ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα λειψυδρίας. Οι συνεχείς ανομβρίες έχουν επιδεινώσει αυτό το πρόβλημα και είναι γι' αυτό που καθημερινά μας απασχολεί η διαχείριση του σπάνιου αυτού αγαθού, του νερού. Είναι γι' αυτό που η Βουλή τα τελευταία εννιά χρόνια, όπως ανέφερε ο συνάδελφος Νίκος Πιπτοκοπίτης, ασχολείται σχεδόν πάνω σε καθημερινή βάση με το πώς θα λυθεί αυτό το πρόβλημα. Η λύση του προβλήματος στρέφεται προς τρεις κατευθύνσεις. Πάντα εμείς λέγαμε ότι ένας σωστός προγραμματισμός για ορθολογιστική χρήση του νερού, αλλά και η αξιοποίηση των υφιστάμενων ποσοτήτων του νερού που έχουμε, των υδάτινων πόρων, των υδάτινων ποσοτήτων νερού, υπογείων, επιφανειακών, ανακυκλωμένου νερού, αποχέτευσης και αφαλάτωσης, θα έπρεπε να είναι η πρώτη έννοια μας. Και το τρίτο σημείο που θα έπρεπε να δούμε ήταν η εξοικονόμηση με κάθε τρόπο και η προσπάθεια εξεύρεσης νέων πόρων οικονομικών πηγών για συμπλήρωση των αναγκών μας.

Πάντοτε πιστεύαμε ότι αυτά όλα μπορούν να λυθούν μέσα από μια ανεξάρτητη Αρχή Υδάτων, στην οποία θα συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, κυβερνητικοί, υπουργεία, το Τμήμα Προγραμματισμού, αλλά και οι διάφοροι φορείς - αγροτικές οργανώσεις, καταναλωτές- και άλλοι οι οποίοι έχουν άμεση σχέση με τη χρήση του νερού. Μέσα από μια τέτοια Αρχή ανεξάρτητη θα ήταν πολύ πιο εύκολο να παρθούν αποφάσεις και να υλοποιηθούν αποφάσεις. Και πιστεύουμε ότι μακριά

από πολιτικές σκοπιμότητες μπορούν να λυθούν τα προβλήματα, να επιλυθούν, όχι το θέμα της λειψυδρίας ή των ανομβριών, αλλά τουλάχιστο το πρόβλημα της σωστής διαχείρισης.

Ήδη τα τελευταία χρόνια, τον τελευταίο χρόνο συζητούμε καθημερινά για την κατασκευή μονάδων αφαλάτωσης, οι οποίες μονάδες αφαλάτωσης ή κάποιες μορφές μονάδων αφαλάτωσης αμφισβητήθηκαν από κάποιους, περιλαμβανομένης και της δικής μας ομάδας, η οποία δικαιώθηκε που αντέδρασε στην κατασκευή της πλωτής μονάδας αφαλάτωσης, όπως αποδεικνύεται με την τελευταία απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Εν πάση περιπτώσει, εμείς πιστεύουμε ότι μια ανεξάρτητη Αρχή, η οποία θα μελετούσε όλες τις πλευρές του θέματος του υδατικού προβλήματος, θα μπορούσε να αποφασίσει πιο εύκολα και για την κατασκευή, αν χρειαζόνταν, των μονάδων αφαλάτωσης μετά από σωστή μελέτη και σωστό προγραμματισμό. Αυτό δεν έχει γίνει.

Η κυβέρνηση είχε πάρει την απόφαση από το 1993 για την ίδρυση φορέα υδάτων, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, και καθυστέρησε επτά χρόνια μέχρι σήμερα. Και μόνο όταν η Βουλή, η επιτροπή Γεωργίας, η δική μας η κοινοβουλευτική ομάδα κατέθεσε συγκεκριμένη πρόταση στη Βουλή για ίδρυση ανεξάρτητης Αρχής Υδάτων, τότε μόνο, και μετά από παρέλευση ενός χρόνου, ανέθεσε σε νομικό οίκο να επεξεργαστεί νομοσχέδιο για ίδρυση φορέα υδάτων. Θα πρέπει εδώ να ευχαριστήσω τις υπηρεσίες της Βουλής, οι οποίες έχουν επεξεργαστεί τη δική μας πρόταση, την έχουν διαμορφώσει, με τέτοιο τρόπο ώστε και οι ομάδες του Δημοκρατικού Κόμματος και του ΚΙΣΟΣ να συμφωνήσουν και να είμαστε σήμερα εδώ, ως πλειοψηφία της Βουλής, έτοιμοι να ψηφίσουμε αυτή την πρόταση. Η κυβέρνηση έχει δώσει όχι £40.000, αλλά £50.000 για την ετοιμασία αυτού του νομοσχεδίου. Εμείς έχουμε καταθέσει μια πρόταση και έχει διαμορφωθεί εδώ μια πρόταση πλαίσιο, χωρίς να πληρώσουμε οτιδήποτε, αλλά μόνο με τη βοήθεια των υπηρεσιακών παραγόντων, του διευθυντή της Βουλής και της γραμματείας της Βουλής. Πιστεύουμε ότι η πρόταση αυτή ήδη έχει καθυστερήσει πολύ. Έπρεπε να είχε ψηφιστεί εδώ και αρκετό καιρό, για να δώσει λύσεις στα προβλήματα που έχω αναφέρει. Ήδη δόθηκε το χρονικό περιθώριο στην κυβέρνηση, για να ετοιμάσει το δικό της νομοσχέδιο: Μέχρι σήμερα δεν είναι έτοιμη` πέρασαν οι σαράντα πέντε βδομάδες, που ήταν το όριο εκείνο, το περιθώριο που η ίδια η κυβέρνηση είχε θέσει. Και πολύ φοβούμαστε ότι θα καθυστερήσει ακόμη περισσότερο.

Με την πρόταση που θα ψηφίσουμε σήμερα θα κάνουμε ένα νόμο πλαίσιο στον οποίο η κυβέρνηση μπορεί να επιφέρει αλλαγές, να καταθέσει τις δικές της προτάσεις, μέχρι να τεθεί σε εφαρμογή αυτή η νομοθεσία. Θεωρούμε ιστορική εμείς τη στιγμή αυτή που η Βουλή ψηφίζει αυτή την πρόταση, αυτό το νόμο, για την ίδρυση Αρχής Υδάτων, γιατί είναι από πολύ παλιά που συζητείται` μπορεί τα τελευταία είκοσι χρόνια να συζητείται η ίδρυση μιας τέτοιας ανεξάρτητης Αρχής Υδάτων. Γι' αυτό εμείς θεωρούμε ιστορική τη στιγμή τη σημερινή ημέρα που θα ψηφιστεί αυτός ο νόμος για την ίδρυση ανεξάρτητης Αρχής Υδάτων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέψετε, γιατί θα είμαι πολύ σύντομος.

Δεν είναι ούτε κομματικό ούτε ιδεολογικό το θέμα και με όλο το σεβασμό προς το συνάδελφό μου, τον πρόεδρο της επιτροπής Γεωργίας, αυτή η πρόταση διαμορφώθηκε εξ υπαρχής, κατόπιν εισηγήσεων και θέσεων τουλάχιστον των τριών κομμάτων. Αυτά για χάρη της αντικειμενικότητας, για χάρη της ιστορίας. Δεν είναι πάνω στην πρόταση του ΑΚΕΛ-Αριστερά που στηρίχθηκε αυτή η πρόταση νόμου που είναι εδώ, αλλά είναι πάνω στις θέσεις οι οποίες είχαν διαμορφωθεί και από τα τρία κόμματα.

Θέλω όμως να αναφέρω κάτι το σημαντικό. Είναι κατεπείγουσα η ανάγκη να ψηφιστεί αυτή η πρόταση νόμου για ένα σοβαρό λόγο, πέραν του ότι έχουμε ανάγκη να υπάρξει αυτή η σωστή διαχείριση. Δε βλέπουμε, κάτω από τις πιο ευνοϊκές συνθήκες, αυτή η Αρχή ή αυτός ο φορέας να συστήνεται και να λειτουργεί και να θέσει κάτω από τον έλεγχό της αυτό το αγαθό που ονομάζεται νερό, αν δεν παρέλθει μια χρονική περίοδος πέντε με επτά χρόνια. Γιατί; Στην Κύπρο, όπως είναι γνωστό, υπάρχουν κοινότητες που έχουν δικές τους πηγές. Υπάρχουν δήμοι που η υδατοπρομήθεια είναι δική τους και δεν είναι υδατοπρομήθεια είτε του συμβουλίου είτε της κυβέρνησης είτε οποιουδήποτε άλλου φορέα. Αντιλαμβάνεστε ότι, για να έρθουν όλα αυτά τα πράγματα στην κατοχή, στην ιδιοκτησία αυτής της Αρχής Υδάτων, θα πρέπει να αποζημιωθούν, γιατί μπορεί να έχουν και εισόδημα. Και αυτά τα εισοδήματα ειδικά οι δήμοι -και αναφέρομαι στην Πάφο- ναι, έχει εισόδημα και πιθανόν και άλλοι δήμοι να έχουν-σίγουρα τα χρησιμοποιούν, για να ενισχύσουν τους προϋπολογισμούς τους για άλλα έργα.

Επομένως, δεν είναι ένα πράγμα που μπορεί να λήξει με την ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου. Θα πρέπει να ακολουθήσουν κανονισμοί, θα πρέπει να ψηφιστούν αυτοί οι κανονισμοί. Και εμείς λέμε από τώρα ότι, αν η εκτελεστική εξουσία έρθει και φέρει οποιεσδήποτε τροποποιήσεις οι οποίες είναι να βοηθήσουν στο να έχει καλύτερη λειτουργικότητα αυτή η Αρχή Υδάτων, εμείς λέμε, με ανοιχτό μυαλό και καλοπιστία, θα τις δούμε.

Είναι γι' αυτούς όλους τους λόγους, επειδή θα πάρει πολύ χρόνο, μέχρι που να υπάρξει υλοποίησή της, που λέμε ότι η κάθε βδομάδα ή ο μήνας που περνά είναι ένα εμπόδιο για την εφαρμογή και στην πράξη της σωστής διαχείρισης των υδάτων σε όλη την κυπριακή επικράτεια.

Εμείς δε θα πούμε άλλα, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, γιατί πιστεύουμε ειλικρινά ότι είναι πλεονασμός. Εμείς θα τοποθετηθούμε θετικά και θα υπερψηφίσουμε την πρόταση νόμου που βρίσκεται ενώπιον του σώματος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Σαμμούτας.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, αν επιτρέπετε, επειδή θα είμαι σύντομος. Η θέση και του δικού μας κόμματος είναι ότι θα πρέπει να ιδρυθεί πράγματι ένας φορέας, μια Αρχή Υδάτων. Όμως πιστεύουμε ότι η πρόταση αυτή δεν καλύπτει όλο το φάσμα. Και από την επιστολή την οποία απέστειλε ο υπουργός διαφαίνεται ότι υπήρξε μια καθυστέρηση πράγματι. Η τωρινή όμως καθυστέρηση οφείλεται σε κάποια οδηγία που καθορίζει το πλαίσιο διαχείρισης των υδάτινων πόρων και την περιβαλλοντική πτυχή του θέματος. Εμείς, επειδή πιστεύουμε ότι η πρόταση αυτή δεν καλύπτει πλήρως, δε θα ψηφίσουμε σήμερα. Παρ' όλων ότι κρίνουμε αναγκαίο

να υπάρχει ένα νομικό πλαίσιο που να δημιουργεί ένα φορέα, μια Αρχή η οποία να διαχειρίζεται τους υδάτινους πόρους, σήμερα δε θα δώσουμε θετική ψήφο. Πιστεύουμε ότι, αν δινόταν κάποιος χρόνος, για να μελετηθεί περισσότερο και η νέα ευρωπαϊκή οδηγία, θα είχαμε ένα πιο τέλειο θεσμικό πλαίσιο και αυτό θα ήταν το καλύτερο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν προχωρήσουμε σε ψηφοφορία, ήθελα να ξεκαθαρίσω ένα πράγμα. Αυτός ο κεντρικός φορέας διαχείρισης υδάτινων πόρων θα ενδιαφέρεται για την άρδευση ή και για την ύδρευση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Για όλα. Θα ενδιαφέρεται για όλα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Για όλα;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για όλα τα υπόγεια ύδατα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Εντάξει.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Και για την αφαλάτωση, κύριε Μουσιούττα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Επειδή έγινε μεγάλος λόγος στο παρελθόν για κάποιες αδικίες που συμβαίνουν αναφορικά με το τέλος για το πόσιμο ύδωρ -και δε θέλω σήμερα να αναφερθώ συγκριτικά στις επαρχίες- ήθελα να βεβαιωθώ, πριν ψηφίσω τουλάχιστον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα εκπληρωθεί η επιθυμία του κ. Μουσιούττα, για να πληρώνει όσο πληρώνουν και οι Λεμεσιανοί και για να μοιράζουμε το νερό. Τώρα που μας έλειψε και εμάς στη Λεμεσό δεν έχουμε καμιά ένσταση να το μοιραζόμαστε το νερό. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, δεν έχει δίκαιο. Διότι, για παράδειγμα, πανεπιστήμιο έχουμε στη Λευκωσία και τα παιδιά τα Λεμεσιανά πληρώνουν του κόσμου τα λεφτά, για να μπορέσουν να πάρουν ένα πτυχίο που ο Λευκωσιάτης το παίρνει με το εν δέκατο ή με το εν δεύτερο ή δεν ξέρω και εγώ με τι. Δηλαδή οι ανισότητες υπάρχουν σε πολλούς τομείς. Να τις βλέπουμε όλες και όχι μόνο εκείνες που μας συμφέρει.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Το νερό είναι βασικό αγαθό.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Και η παιδεία είναι βασικό αγαθό.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Το ψωμί το πληρώνουμε όλοι το ίδιο, τον ηλεκτρισμό, το τηλέφωνο. Το νερό γιατί όχι;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Γιατί δεν ισχύει και για την παιδεία το ίδιο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, παρακαλώ, προχωρούμε. Ο κ. Πουργουρίδης κάτι θέλει να πει.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προσθέτοντας στα όσα έχει πει ο συνάδελφος κ. Σαμμούτας, εμείς με λύπη μας δεν μπορούμε να δώσουμε θετική ψήφο. Και θέλω να σταθώ σε ένα σημείο μόνο. Πιστεύω ότι η Βουλή της Κύπρου, αν θέλει να προσεγγίζει τα θέματα αυτά όχι με τρόπο επιφανειακό, και δυστυχώς αυτό κάνουμε, δεν μπορεί να ψηφίζει νόμους αυτής της έκτασης, χωρίς να λαμβάνει υπόψη το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Δηλαδή τι κάνουμε σήμερα; Αυτή η νομοθεσία δε λαμβάνει καθόλου, μα καθόλου, υπόψη το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Ψηφίζουμε ένα νόμο τον οποίο, είτε θέλουμε είτε δε θέλουμε, πολύ σύντομα θα κληθούμε να τον τροποποιήσουμε υποχρεωτικά, για να συνάδει με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ποιο είναι, κύριε Πουργουρίδη, αν μου επιτρέπεται, το ευρωπαϊκό κεκτημένο του Δούναβη;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε δίνω νομικές συμβουλές από το βήμα της Βουλής. Έρχονται στο γραφείο μου και πληρώνουν όσοι θέλουν να πάρουν νομικές συμβουλές, κύριε Αγαπίου!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Δε σε ρώτησε πελάτης, κύριε Πουργουρίδη. Θέμα τάξης, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Είχα δικαίωμα να ρωτήσω τον κ. Πουργουρίδη, βάσει του κανονισμού. Αν ήθελε, μπορούσε να μου πει “δε σου επιτρέπω να με ρωτήσεις”. Όμως το να απαντά σε ένα βουλευτή όπως απαντά στους πελάτες του καφενέ που είναι δίπλα από το γραφείο του νομίζω ότι είναι προσβολή για τη Βουλή και ιδιαίτερα για τον ίδιο· όχι για μένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχή Υδάτων, για να σβήσει τις πυρκαγιές!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δίπλα από το γραφείο μου δεν έχει καφενέ!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εκτός αν είναι το ίδιο το καφενείο που είναι δίπλα από το γραφείο του Γιαννάκη Αγαπίου!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, όχι. Αγαπώ το Γιαννάκη! Όχι.

Εκείνο που θέλω να πω είναι ότι είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα αρχής. Όλα τα θεσμικά νομοθέτηματα που η Βουλή μας καλείται να ψηφίσει -και αυτό είναι ένα θεσμικό νομοθέτημα- πρέπει να τα ψηφίζουμε, αφού βεβαιωνόμαστε ότι συνάδουν με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Από μια πολύ πρόχειρη έρευνα που έχω κάμει, υπάρχουν βασικές πτυχές αυτού του νομοθετήματος που δε συνάδουν με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και θα υποχρεωθούμε να τις αλλάξουμε.

Συνεπώς, γι' αυτό το λόγο, εμείς δεν μπορούμε να δώσουμε θετική ψήφο. Παρ' όλο που δεχόμαστε ως ορθή τη φιλοσοφία ότι πρέπει να υπάρξει μια Αρχή που να διαχειρίζεται το νερό, αυτά τα θέματα θέλουν πολύ σοβαρή μελέτη, άπτονται συνταγματικών δικαιωμάτων των πολιτών, άπτονται συνταγματικών δικαιωμάτων των διαφόρων κοινωνικών συνόλων. Και δεν πρέπει να ψηφίζονται νόμοι, απλώς για να δίνονται πολιτικά μηνύματα. Οι νόμοι πρέπει να ψηφίζονται, για να δίνουν πρακτικά αποτελέσματα. Οι νόμοι δεν πρέπει να ψηφίζονται, για να είναι ευχολόγια. Οι νόμοι πρέπει να ψηφίζονται, για να μπορούν να δεσμεύουν και να φέρνουν αποτελέσματα με τη δεσμευτικότητά τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ. Ήρεμα!

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δυστυχώς, αυτά δε θα προκύψουν από αυτό το νόμο και γι' αυτό το λόγο εμείς θα απόσχουμε της ψηφοφορίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακούγοντας τον κ. Ερωτοκρίτου να κάνει αναφορά στο ευρωπαϊκό κεκτημένο...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι, όχι, ο κ. Ερωτοκρίτου ήταν. Θεώρησα ότι ήταν από κεκτημένη ταχύτητα λόγω της τοποθέτησής του στη γνωστή θέση από το κόμμα του. Ακούγοντας όμως την επανάληψη από τον κ. Πουργουρίδη, πείστηκα ότι έχουν δικαίο να προσπαθούν, αντί να πάνε στο μύλο να αλέσουν, να μας “καλλιεργούν” αυτές τις θέσεις, στηριζόμενοι στο ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Απλώς να υπενθυμίσω ότι όλα τα νομοσχέδια, τα κυβερνητικά, που κατατίθενται σήμερα δεν είναι στην ολότητά τους εναρμονισμένα με το ευρωπαϊκό κεκτημένο...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κακώς.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μα δεν το είχατε πει προηγούμενα ούτε το λέτε κάθε φορά που κατατίθεται κυβερνητικό νομοσχέδιο, ότι είναι “κακώς”, κύριε Πουργουρίδη. Πάντοτε αφήνετε στη Βουλή να εναρμονίσει εκείνο που δε συνάδει με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και υπάρχει αρκετός χρόνος. Στη συγκεκριμένη όμως περίπτωση, απλώς, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι η πρόταση νόμου είναι πολύ πιο κοντά στο ευρωπαϊκό κεκτημένο από ό,τι νομίζετε εσείς ή από ό,τι θα είναι το νομοσχέδιο το οποίο “καλλιεργείτε” εδώ και πέντε χρόνια.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επειδή έχουμε...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θέλετε, συνεχίζουμε, αλλά, επειδή έχουμε πολλή δουλειά να κάνουμε...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μια μικρή λεπτομέρεια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό. Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

Κύριε Πρόεδρε, προκύπτει ένα πολύ σημαντικό ζήτημα από την ψήφιση αυτής της πρότασης νόμου και θεωρώ καθήκον μου να το θέσω ενώπιον των συναδέλφων.

Εδώ, ο νόμος αυτός, στο άρθρο 4, μιλά για τις αρμοδιότητες της Αρχής Υδάτων Κύπρου. Πουθενά οι αρμοδιότητες δεν περιλαμβάνουν αρμοδιότητα χειρισμού ή διαχείρισης υδάτων. Δε θέλω να το διαβάσω. Δέστε το άρθρο 4. Όταν όμως γίνεται αναφορά στις αρμοδιότητες του συμβουλίου, το οποίο είναι η προϊστάμενη αρχή στην Αρχή Υδάτων, γίνεται αναφορά στη διαχείριση αυτού του τομέα, δηλαδή σε έκδοση αδειών, ανόρυξη φρεάτων. Αυτό το πράγμα είναι καθ' υπέρβαση των αρμοδιοτήτων της Αρχής που δίνεται στο συμβούλιο και νομοτεχνικά έπρεπε αυτή η πρόνοια, αυτή η αρμοδιότητα, να περιλαμβάνεται στις αρμοδιότητες της Αρχής και όχι στις αρμοδιότητες του συμβουλίου, το οποίο θα εφαρμόζει τις

αρμοδιότητες της Αρχής. Αν ψηφιστεί αυτή η πρόταση νόμου, οποιοσδήποτε θα μπορεί να προσβάλει απόφαση του συμβουλίου, ότι υπερβαίνει τις εξουσίες και τις αρμοδιότητες και της Αρχής, οι οποίες είναι καθοριστικές, δεν είναι ενδεικτικές. Πρέπει να προσεχτεί ιδιαίτερα αυτό το σημείο από αυτούς οι οποίοι θα το ψηφίσουν, διότι με αυτό τον τρόπο θα καταλήξουμε σε ψήφιση κάποιου ανενεργού νόμου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτά που ακούμε περί εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, ότι πιθανώς αυτή η πρόταση να αντίκειται ή να έρχεται σε σύγκρουση, δεν τα καταλαβαίνω. Όταν συζητείτο σε αρκετές συνεδρίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, από πλευράς εκτελεστικής εξουσίας δεν προτάθηκε ένσταση ή εν πάση περιπτώσει δεν ήταν εχθρικά τοποθετημένη, χρησιμοποιώντας το ευρωπαϊκό κεκτημένο ή οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή οδηγία.

Επομένως, με όλο το σεβασμό, αν υπήρχαν αυτές οι απόψεις ή αν το νομοσχέδιο ήταν σε αντίθεση προς το ευρωπαϊκό κεκτημένο ή προς οποιοσδήποτε ευρωπαϊκές οδηγίες, το μόνο και το πρώτο που θα πρόβαλλαν θα ήταν τούτο. Σε καμιά περίπτωση όμως δεν πρόβαλαν αυτό το επιχειρήμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω να τηρήσουν όλο το ευρωπαϊκό κεκτημένο σε σχέση με την Κύπρο!

Ο κ. Μυριάνθους.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών τάσσεται υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου για σύσταση Αρχής Υδάτων. Πιστεύουμε πως είναι μια θετική κίνηση, η οποία ουσιαστικά έλειπε από τα κυπριακά δρώμενα. Σίγουρα και τα προβλήματα ανομβρίας τα οποία παρουσιάζονται και η σοβαρή έλλειψη νερού που αντιμετωπίζει ο τόπος καθιστούν επιβεβλημένη τη δημιουργία τέτοιας Αρχής.

Θα έλεγα ότι, σε σχέση με ό,τι έχει αναφερθεί ήδη για το ευρωπαϊκό κεκτημένο, σίγουρα αυτό θα δώσει και τροφή στα αρμόδια τμήματα να επεξεργαστούν το συγκεκριμένο νομοθέτημα μαζί με το νομοθέτημα το οποίο ήδη επεξεργάζεται η εισαγγελία, ώστε, αν υπάρχουν οποιαδήποτε κενά, να συμπληρωθούν, αν υπάρχουν οποιοσδήποτε ελλείψεις, να αναφερθούν στην επιτροπή Γεωργίας. Πιστεύω ότι υπάρχει απ' όλους η πρόθεση να συναινέσουμε προς τη σύσταση Αρχής Υδάτων με όλα τα θετικά που μπορεί να απορρέουν απ' αυτή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης, και θα προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δεν μπορούμε να ψηφίσουμε αυτό το νομοθέτημα για πολλούς λόγους, αλλά και για έναν που θα αναφέρω τώρα ενδεικτικά. Προβλέπεται η δημιουργία Αρχής Υδάτων η οποία κατά πάσα πιθανότητα, όχι κατά πάσα πιθανότητα, οπωσδήποτε δε θα είναι δημόσια με την έννοια του να είναι ενταγμένη στη δημόσια υπηρεσία. Θα είναι μάλλον ημικρατικός οργανισμός ή κάτι άλλο. Αυτή τη στιγμή υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός υπαλλήλων που είναι στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων. Διερωτώμαι πώς θα λύσουμε αυτό το πρόβλημα. Θα προσλάβουμε καινούριους υπαλλήλους; Θα μεταφέρουμε τους δημόσιους και θα τους κάνουμε ημικρατικούς; Θα υπάρξουν και αυτά τα προβλήματα συν τοις άλλοις, γι' αυτό, ενόψει αυτών των δυσκολιών, εμείς δε θεωρούμε ότι μπορούμε να υποστηρίξουμε ένα τέτοιο νομοθέτημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Για το ευρωπαϊκό κεκτημένο δε θα μιλήσω, δε θα πω παράδειγμα που πρωτοστάτησαν κάποιοι για να μην εφαρμοστεί στο θέμα της ραδιοτηλεόρασης, γιατί επηρέαζε κάποιους φίλους του Δημοκρατικού Συναγερμού, αλλά με εκπλήσσει η τοποθέτηση του κ. Χριστοφίδη. Αν είναι τους υπαλλήλους που σκέφτονται, τότε ο πρόεδρος του κόμματός του δε θα έπρεπε να πρωτοστατεί για τις ιδιωτικοποιήσεις των ημικρατικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Καθίδρυση της Αρχής Υδάτων Κύπρου. Άρθρο 3.

Αρμοδιότητες της Αρχής Υδάτων Κύπρου. Άρθρο 4.

Έδρα της Αρχής. Άρθρο 5.

Εξουσίες υπουργού αναφορικά προς την Αρχή. Άρθρο 6.

Συμβούλιο της Αρχής Υδάτων Κύπρου. Άρθρο 7.

Συνεδρίες συμβουλίου. Άρθρο 8.

Αρμοδιότητες του συμβουλίου. Άρθρο 9.

Διευθυντής και προσωπικό της Αρχής. Άρθρο 10.

Επιτροπές. Άρθρο 11.

Κανονισμοί. Άρθρο 12.

Επιχορήγηση του κράτους. Άρθρο 13.

Ταμείο. Άρθρο 14.

Περιουσία της Αρχής και δάνεια. Άρθρο 15.

Προϋπολογισμός της Αρχής. Άρθρο 16.

Οικονομική διαχείριση. Άρθρο 17.

Έλεγχος διαχείρισης. Άρθρο 18.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 19.

Απαλλαγή φορολογίας κ.λπ. Άρθρο 20.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 21.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δεκαοκτώ αποχές τα άρθρα 1 μέχρι 21 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Αρχής Υδάτων Κύπρου (Σύσταση και Λειτουργία) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δεκαεπτά αποχές η πρόταση νόμου θεσπίζεται σε νόμο.

Για το υπ' αριθμόν 2 θέμα, που είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000», υπάρχει παράκληση όπως το αφήσουμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας, δεδομένου ότι χρειάζεται κάποιος χρόνος για να ετοιμαστεί το τελικό κείμενο. Αυτό μου ελέχθη.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Προχωρούμε με το υπ' αριθμόν 4 θέμα, που είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, είναι το πρώτο από τα νομοθετικά κείμενα που θα ακολουθήσουν σήμερα. Είναι αρκετά και για τα οποία θα γίνει αρκετή συζήτηση. Υπάρχουν και τροπολογίες. Για μερικά υπάρχουν δύο και τρεις εκθέσεις. Έπειτα από συνεννόηση με τους συναδέλφους της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού είναι παράκληση όπως οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες και θα επικεντρώνομαι στα βασικά σημεία των προτάσεων και της θέσης των κομμάτων στην κοινοβουλευτική επιτροπή. Γι' αυτό, αρχίζοντας απ' αυτή την έκθεση - έτσι κι αλλιώς δεν περιλαμβάνει τις θέσεις των κομμάτων - παρακαλώ όπως θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούπας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 5 Σεπτεμβρίου μέχρι 19 Οκτωβρίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης της

υπό αναφορά πρότασης νόμου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, ο πρόεδρος του Συμβουλίου και ο διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η Έφορος Εταιρειών, εκπρόσωποι του Κ.Ε.Β.Ε., της Ο.Ε.Β., του Π.Α.Σ.Ε.Χ.Α., του Συνδέσμου Δημόσιων Εταιρειών, του Συνδέσμου Χρηματιστών Κύπρου και του Συνδέσμου Επενδυτικών Εταιρειών.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή στις 2 Αυγούστου 2000 από τους βουλευτές Πρόδρομο Προδρόμου, Λευτέρη Χριστοφόρου και Δημήτρη Συλλούρη, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, ώστε να καθοριστεί το ανώτατο ποσοστό το οποίο οι επενδυτικοί οργανισμοί είναι δυνατό να κατέχουν σε ρευστά διαθέσιμα επί του συνόλου του ενεργητικού τους. Με την ίδια πρόταση νόμου σκοπείται επίσης η κατάργηση της κατ' εξαίρεση αποδοχής αιτήσεων επενδυτικών οργανισμών για εισαγωγή τίτλων τους στο χρηματιστήριο, χωρίς να πληρούνται οι βασικές προϋποθέσεις της χρηματιστηριακής νομοθεσίας οι οποίες ισχύουν για όλες τις άλλες αιτήτριες εταιρείες.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, απώτερος στόχος του νόμου μετά την εισαγωγή της προτεινόμενης ρύθμισης είναι η διασφάλιση ότι οι επενδυτικοί οργανισμοί θα προβαίνουν εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος σε επενδύσεις, γεγονός που υπαγορεύεται από τους σκοπούς της σύστασης και του ρόλου τους.

Κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της επιτροπής εξετάστηκαν με λεπτομέρεια και σε βάθος όλα τα θέματα τα οποία σχετίζονται με το θεσμικό πλαίσιο, καθώς και το καθεστώς λειτουργίας των επενδυτικών οργανισμών και της ενδεχόμενης επίδρασης που έχουν επί του συνόλου της οικονομίας και του χρηματιστηριακού θεσμού οι δραστηριότητες των επενδυτικών εταιρειών και ο προνομιακός τρόπος εισδοχής τους στο χρηματιστήριο.

Ειδικότερα και με βάση τις προτεινόμενες νέες ρυθμίσεις συζητήθηκε ενδελεχώς το ζήτημα της καθιέρωσης διά νόμου υποχρέωσης για τις επενδυτικές εταιρείες να μην μπορούν να κατέχουν ποσοστό πέραν του 20% του ενεργητικού τους σε ρευστά διαθέσιμα. Συνεπώς, σε τέτοια περίπτωση, οι επενδυτικές εταιρείες θα είναι υποχρεωμένες να προβαίνουν τάχιστα σε επενδυτικές δραστηριότητες, έτσι που να συμμορφώνονται προς την πιο πάνω απαγόρευση.

Ως αποτέλεσμα της όλης συζήτησης που διεξήχθη ενώπιον της επιτροπής, διαφάνηκε ότι στο παρόν στάδιο δεν έχουν ωριμάσει ακόμα οι συνθήκες για νομοθετική ρύθμιση του όλου ζητήματος και κρίθηκε ότι τούτο χρήζει περαιτέρω μελέτης και διερεύνησης, έτσι που να διασφαλίζεται ότι από την ενδεχόμενη ψήφισή τους σε νόμο δε θα διαταραχθούν οι συνθήκες της αγοράς ούτε και θα υπάρξουν συνταγματικά ή άλλα νομικά κωλύματα.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, η επιτροπή αποφάσισε, στο παρόν στάδιο, να εισηγηθεί την ψήφιση σε νόμο μόνο του μέρους εκείνου της υπό αναφορά πρότασης νόμου με το οποίο καταργείται το προνομιακό καθεστώς εισδοχής των επενδυτικών οργανισμών στο χρηματιστήριο, το οποίο για νομοτεχνικούς λόγους έχει ενσωματωθεί σε κείμενο σχετικών τροποποιητικών κανονισμών για τους οποίους η επιτροπή έχει ήδη υποβάλει σχετική έκθεση προς την ολομέλεια του σώματος για έγκρισή τους.

Για το απομείναν μέρος της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, που αφορά την απαγόρευση στους επενδυτικούς οργανισμούς να κατέχουν ποσοστό πέραν του είκοσι επί τοις εκατόν του ενεργητικού τους σε ρευστά διαθέσιμα, όλες οι πλευρές επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν τελικά, κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η έκθεση αφορά πρόταση νόμου που υποβλήθηκε από τους συναδέλφους Πρόδρομο Προδρόμου, Λευτέρη Χριστοφόρου και Δημήτρη Συλλούρη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και τροποποιεί το νόμο περί Χρηματιστηρίου, για να καθοριστεί ανώτατο ποσοστό το οποίο επενδυτικοί οργανισμοί είναι δυνατό να κατέχουν σε ρευστά διαθέσιμα επί του συνόλου του ενεργητικού τους και καθορίστηκε σε 20%. Υπάρχει και δεύτερη πρόνοια σ' αυτή την πρόταση νόμου που εισηγείται την κατάργηση της κατ' εξαίρεση αποδοχής αιτήσεων επενδυτικών οργανισμών για εισαγωγή τίτλων στο χρηματιστήριο, χωρίς να πληρούνται οι βασικές προϋποθέσεις της χρηματιστηριακής νομοθεσίας που ισχύουν για τις άλλες εταιρείες. Δηλαδή, οι επενδυτικοί οργανισμοί είχαν προνομιακή μεταχείριση και έμπαιναν πιο εύκολα στο χρηματιστήριο.

Η δεύτερη πρόνοια η οποία έχει γίνει ομόφωνα αποδεκτή, από όλες τις πλευρές, για νομοτυπικούς λόγους έχει ενσωματωθεί στους κανονισμούς, η ψηφοφορία των οποίων θα γίνει αργότερα είναι στην ημερήσια διάταξη σήμερα. Όσον αφορά το πρώτο μέρος, καταρχάς υπήρχαν επιφυλάξεις από όλες τις πλευρές πλην του Δημοκρατικού Συναγερμού. Εξετάστηκε σε πολλές συνεδρίες, σε πολλές συζητήσεις, σήμερα έγινε η τελευταία εξέταση το πρωί, αλλά εξετάστηκε και σε απογευματινή συνάντηση της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Στην έκθεση αναφέρεται ότι οι πλευρές επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν ενώπιον της ολομέλειας. Αντιλαμβάνομαι ότι πέρα από το Δημοκρατικό Συναγερμό, με κάποιες τροποποιήσεις που έχουν διαμορφωθεί στο κείμενο, αυτή η πρόταση θα γίνει αποδεκτή και από άλλες πλευρές, τουλάχιστον από το Δημοκρατικό Κόμμα. Επομένως, κύριε Πρόεδρε, αυτή είναι μια πρόνοια που περιλαμβάνει η πρόταση νόμου και είναι προς συζήτηση και ψήφιση. Εναπόκειται και στις άλλες πλευρές να τοποθετηθούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αντιλαμβάνομαι πως υπάρχει μια τροπολογία από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επειδή τουλάχιστον εγώ δεν είμαι μέλος της επιτροπής Οικονομικών, θέλω να ακούσω πώς αυτό το πράγμα θα ανακουφίσει τους επενδυτές. Επειδή το δικό μου μυαλό δεν το χωρεί, θέλω να ακούσω κάποιον που το ξέρει να μου εξηγήσει πώς τα δεκάδες εκατομμύρια που έχουν ήδη επενδυθεί και για τα οποία ο κ. Ρότσας έκανε καταγγελίες και τα οποία έχουν φυγαδευτεί στο εξωτερικό θα επιστρέψουν μ' αυτό τον τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται, από τη θέση μου. Η λογική αυτής της πρότασης νόμου από την αρχή ήταν πολύ απλή. Έχει παρατηρηθεί στην εξέλιξη ότι μετά από ένα σημείο η χρηματιστηριακή αγορά έπασχε από έλλειψη ρευστότητας. Βεβαίως, αν τα αίτια ήταν οικονομικά, αφορούσαν ακριβώς τις καταστάσεις που επικρατούν στην οικονομία της Κύπρου, δε θα ήθελε κανείς να δημιουργήσει τεχνητή ρευστότητα. Όμως, προφανώς, τεχνητή ήταν αυτή η έλλειψη που δημιουργήθηκε από πολύ συγκεκριμένα αίτια. Όλοι οι ανεξάρτητοι παρατηρητές αλλά και οι επίσημοι φορείς κατ' επανάληψη και στην επιτροπή Οικονομικών, αλλά και αλλού, είχαν σημειώσει ότι ένα από τα αίτια για τη μειωμένη ρευστότητα ήταν η δημιουργία μεγάλων σε μέγεθος επενδυτικών εταιρειών μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και, αν κανείς δει σήμερα το χάρτη του κυπριακού χρηματιστηρίου, φαίνεται ότι ο αριθμός των επενδυτικών εταιρειών είναι δυσανάλογα μεγάλος.

Βεβαίως, δεν πρόλαβε είτε η εκτελεστική εξουσία είτε η νομοθετική να προβλέψει αυτό το πρόβλημα. Όμως, από τη στιγμή που παρατηρήθηκε το φαινόμενο, ήταν ακόμη πιο ανησυχητικό, γιατί, σ' αυτούς τους επενδυτικούς οργανισμούς οι οποίοι, σύμφωνα με πρόχειρους υπολογισμούς, έχουν συλλέξει περί τα £500 εκατομ. από τα κεφάλαια που ήταν διαθέσιμα στην αγορά αν προσθέσουμε ακόμη μερικές εταιρείες οι οποίες δημιουργήθηκαν ως επενδυτικές μεν, αλλά εισήχθησαν τελικά στο χρηματιστήριο σε άλλη κατηγορία, αυτός ο όγκος κεφαλαίων υπερβαίνει τα £600 εκατομ., ίσως και τα £700 εκατομ. Αυτά τα κεφάλαια, τα οποία ουσιαστικά αφαιρέθηκαν από την αγορά μέσα σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, αφαιρέθηκαν με ένα πολύ συγκεκριμένο σκεπτικό. Θα δημιουργούνταν επενδυτικοί οργανισμοί σύμφωνα με τον κανονισμό του χρηματιστηρίου, ο οποίος μάλιστα κανονισμός -υπενθυμίζεται εδώ- προβλέπει προνομιακό καθεστώς, εντός ή εκτός εισαγωγικών, όπως θέλουμε να το πούμε, γι' αυτές τις εταιρείες. Σε αντίθεση με τίτλους άλλων εταιρειών, αυτές οι εταιρείες μπορούν να εισαγάγουν τους τίτλους τους, χωρίς να έχουν τριετή προϊστορία, και να καταθέσουν τους ανάλογους ισολογισμούς, και χωρίς όλες τις άλλες υποχρεώσεις που έχουν οι κανονικές, να τις πούμε έτσι, οι μη επενδυτικές εταιρείες. Επομένως, εκείνο που σε κάποια στιγμή ήταν πολιτική που ήθελε να ενθαρρύνει τη δημιουργία τέτοιων οργανισμών, οι οποίοι μάλιστα από ορισμένους θεωρούνται θεσμικοί επενδυτές, τελικά φτάσαμε, αντί να είναι ένας πνεύμονας του χρηματιστηρίου, να είναι μια πηγή ασφυξίας για τον πολύ απλό λόγο ότι διαπιστώθηκε ότι αυτές οι εταιρείες δεν επένδυσαν τα κεφάλαια τα οποία είχαν διαθέσιμα. Στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού έχουμε ζητήσει και έχουμε πάρει στοιχεία συγκεκριμένα για το τι έχει επενδυθεί.

Θα ήθελα λοιπόν, υποστηρίζοντας τη λογική αυτής της πρότασης νόμου, όχι για να απαντήσω άμεσα στο συνάδελφο που έθεσε το ερώτημα, να πω ότι το αρχικό σκεπτικό δεν ήταν για να ανακουφίσουμε ειδικά και ειδικότερα τους επενδυτές. Το σκεπτικό ήταν ότι εδημιουργείτο μια στρέβλωση στην αγορά. Ακριβώς επειδή στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ακούσαμε επιχειρηματολογία, κάποιοι μας είπαν «δεν μπορείτε με νόμο, κύριοι, να επηρεάσετε τα συναλλακτικά ήθη της αγοράς ή τις επενδυτικές αποφάσεις κάποιων οργανισμών. Έχουμε μια ελεύθερη οικονομία και δεν είναι δυνατό να τους επιβάλουμε να επενδύσουν... Βεβαίως αυτό είναι αλήθεια, όμως ταυτόχρονα είναι αλήθεια -και εγώ θα έλεγα ότι είναι ακόμη πιο μεγάλη αλήθεια- ότι αυτοί οι συγκεκριμένοι οργανισμοί έχουν αντλήσει μερικές εκατοντάδες εκατομμυρίων από την αγορά, σε μια εποχή που οι τιμές ήταν πολλαπλάσιες, περίπου διπλάσιος ο γενικός δείκτης απ' ό,τι είναι σήμερα, υπερδιπλάσιος μάλιστα μερικές φορές, με τη δέσμευση ακόμη και μέσα στο ενημερωτικό τους δελτίο ότι συστάθηκαν για να επενδύσουν μέσα στο χρηματιστήριο.

Και δεν είπε κανένας στους επενδυτές: «Κύριοι, δώστε μας τα κεφάλαια για να κάνουμε επενδυτικές εταιρείες και, όταν οι τιμές μειωθούν στο ήμισυ ή κάτω από το ήμισυ, μπορεί να επενδύσουμε». Επομένως, υπάρχει ένα στοιχείο έμμεσης παραπλάνησης και των επενδυτών, άρα θα έπρεπε κάποια στιγμή να αποκατασταθεί η τάξη και οι επενδυτικοί οργανισμοί να κάνουν αυτό που λέει το όνομά τους.

Τώρα, επειδή όντως υπήρξαν επιφυλάξεις, όπως το είπε και ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, μήπως αυτή η ενέργεια δεν είναι σύννομη, μήπως θα ήταν και αντισυνταγματική μια τέτοια τροποποίηση του νόμου; Εγώ θέλω να σας υπενθυμίσω πως ο κανονισμός αυτή τη στιγμή λέει και προβλέπει ότι εταιρείες αυτού του είδους, εισηγμένοι επενδυτικοί οργανισμοί, για να μπουν στο χρηματιστήριο, έχουν την υποχρέωση να μην επενδύουν σε ποσοστό πέραν του 10% του ενεργητικού τους σε τίτλους εταιρειών που είναι εκτός χρηματιστηρίου, διότι έχουν αυτή τη δυνατότητα, μέχρι 10% όμως μόνο. Επίσης, ταυτόχρονα δεν μπορούν να επενδύσουν, παρά μόνο αν υπάρχει ειδική άδεια του υπουργού σε γραμμάτια του δημοσίου πέραν του 10%. Και μετά ο κανονισμός λέει ότι, εν πάση περιπτώσει, και οι δύο αυτές κατηγορίες μαζί δεν πρέπει να υπερβαίνουν το 10%. Δηλαδή είναι 10% σύνολο. Φυσικά υπάρχει και ο περιορισμός για το τι επενδύουν στο εξωτερικό. Ήταν 25% του ενεργητικού τους, αλλά η Κεντρική Τράπεζα, βλέποντας ακριβώς την ιδίομορφη κατάσταση που διαμορφώθηκε με τόσο μεγάλα κεφάλαια να διακινούνται απ' αυτούς τους οργανισμούς, είπε: «Για λόγους ισοζυγίου των πληρωμών και για να προστατεύσουμε ακριβώς, όπως συνταγματικά είναι ο ρόλος της Κεντρικής Τράπεζας, και το νόμισμα της χώρας κ.τ.λ., περιορίζουμε τη δυνατότητα εξαγωγής κεφαλαίων απ' αυτές τις εταιρείες σε μέγιστο όριο πέντε εκατομμυρίων, ασχέτως πόσο είναι το 25% του ενεργητικού τους». Υπάρχει εταιρεία που το 25% του ενεργητικού της είναι πενήντα εκατομμυρίων.

Εν πάση περιπτώσει, μ' αυτή τη λογική και την αρχιτεκτονική του βασικού κανονισμού πιστεύω ότι, αν προσθέσουμε ότι οι εταιρείες αυτές δεν μπορούν να διατηρούν με τη μορφή ρευστών διαθέσιμων πέραν του 20% του ενεργητικού τους, δε βάζουμε τίποτα το καινούριο ή το διαφορετικό, όπως υπήρχαν κάποιες προϋποθέσεις, απλώς τις συμπληρώνουμε. Δεν είναι υποχρέωση επιπρόσθετη. Μ' αυτή τη λογική ήταν που πιστεύαμε και πιστεύουμε ότι πρέπει να ψηφιστεί αυτή η πρόταση νόμου και επιπρόσθετα θα έλεγα ότι και με τη σημερινή συγκυρία, την οποία δεν μπορούμε να μη λάβουμε υπόψη, με τις δραματικές εξελίξεις στην αγορά, και επειδή -ήδη το έχουν τονίσει πάρα πολλοί παράγοντες- εκτός από στενά χρηματιστηριακές διαστάσεις θα έχουμε και οικονομικές επιπτώσεις, αν συνεχιστεί αυτή η κατάσταση, δηλαδή επιπτώσεις στην πραγματική οικονομία, διότι είναι και θέμα που επενδύονται αυτά τα λεφτά. Αλλά επιπρόσθετα ίσως να έχουμε -και αρχίζει να υπάρχει αυτή η ανησυχητική οσμή- κοινωνικές αναταράξεις.

Επομένως, εμείς πιστεύουμε ότι, εάν αυτοί οι οργανισμοί ενθαρρυνθούν με την πρόταση νόμου που θα ψηφίσουμε, νιώσουν ότι υπάρχει κάποιο πλαίσιο και δεν είναι ελεύθεροι να κάνουν ό,τι θέλουν αυτά τα εκατοντάδες εκατομμύρια που έχουν αντλήσει, αλλά έχουν μια υποχρέωση απέναντι σ' αυτή την αγορά στην οποία προσβλέπουν, είναι ειδικοί οργανισμοί για να επενδύουν στο χρηματιστήριο, γι' αυτό έγιναν. Άρα λοιπόν, αφού θα έρθουν να επενδύσουν, και γνωρίζουμε από τα στατιστικά στοιχεία που είναι διαθέσιμα ότι υπάρχει μεγάλο περιθώριο επενδύσεων να κάνουν, είναι βέβαιο ότι θα τονωθεί η αγορά, είναι βέβαιο ότι θα ενισχυθεί η ρευστότητα όχι με τεχνητό τρόπο, αλλά με κεφάλαια που έχουν αντληθεί από αυτή την αγορά και θα επιστρέψουν μ' αυτό τον τρόπο. Ελπίζω ότι, παρά τις επιφυλάξεις που υπήρχαν, θα μπορέσουμε όλοι να δούμε αυτή την ανάγκη. Κανείς δε θέλει να εξαναγκάσουμε αυτές τις εταιρείες. Κάποιοι μας είπαν ότι θα κάνουν ζημιές.

Λυπούμαι, αλλά πρέπει να παρατηρήσω ότι μη επενδύοντας έχουν ήδη κάνει ζημιές, αν ζημιά είναι η μείωση της τιμής της μετοχής τους κάτω από την ονομαστική της αξία. Και είναι ζημιά.

Επομένως, αυτή τη στιγμή θα πρέπει να νομοθετήσουμε με γνώμονα τη γενικότερη διάταξη του χρηματιστηρίου ως θεσμού, το να υπάρχει μια τάξη, ο καθένας να κάνει εκείνο το οποίο είναι υπόχρεος να κάνει και εκείνο το οποίο δηλώνει ότι θα κάνει, και ακριβώς αντί να ακούμε απλώς την έκκληση του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας σήμερα το πρωί στην επιτροπή, ότι, αν όντως, όπως λένε πολλοί, οι τιμές είναι ελκυστικές και έχουν πέσει πολύ χαμηλά και υπάρχουν ευκαιρίες, τότε ας επενδύσουν. Μ' αυτό τον τρόπο εμείς ενθαρρύνουμε και σπρώχνουμε προς αυτή την κατεύθυνση τους επενδυτικούς οργανισμούς να επενδύσουν.

Ευχαριστώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Νόμιζα ότι πείστηκε ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι θέμα να πειστώ, κύριε Παναγιώτη Δημητρίου, ότι αυτή είναι μια πράξη καθαρά κρατικού παρεμβατισμού στον κατεξοχήν τομέα της λεγόμενης ελεύθερης οικονομίας και κατά συνέπεια, με τη λογική και τη φιλοσοφία, δε θα μπορούσα να διαφωνήσω. Με ενδιαφέρει όμως, γι' αυτό είχα υποβάλει και το ερώτημα, αν κάνουμε κάτι ουσιαστικό αυτή τη στιγμή ή αν απλώς θα ενεργήσουμε κατά τρόπο που θα επηρεάσει τον ωκεανό ως μερικές σταγόνες.

Δηλαδή, αν από τα £500 εκατομ. τα £350 εκατομ. έχουν ήδη επενδυθεί εκτός χρηματιστηρίου ή εκτός Κύπρου, όπως παρατηρεί συνάδελφος, εμένα με απασχολεί, κύριε Προδρόμου, το εξής: Μπορεί η Βουλή, από τη στιγμή που αποφάσισε να παρέμβει δραστικά στη λειτουργία των κανόνων της αγοράς, να ζητήσει πραγματικά το λόγο από εκείνους οι οποίοι κατά τη γνώμη μου υπεξείρεσαν με αυτό τον τρόπο δεκάδες εκατομμύρια λίρες και να πει ότι υπάρχει αναδρομική ισχύς και είναι υπόχρεοι να επαναφέρουν στο χρηματιστήριο -και ας πάνε να δανειστούν αν δεν έχουν- λεφτά τα οποία χρησιμοποίησαν σε άλλους τομείς. Διαφορετικά τι κάνουμε; Ψηφίζοντάς το και ομόφωνα μάλιστα ή έστω με επιφυλάξεις, το μόνο που πετυχαίνουμε είναι να δημιουργήσουμε την εντύπωση στους επενδυτές ότι έστω και αργά τους σκεφθήκαμε και τον ίδιο το θεσμό, αλλά στην πράξη είναι πολύ μικρό το ποσοστό των επενδυμένων χρημάτων που θα επιστρέψει στο χρηματιστήριο. Γι' αυτό περίμενα να ακούσω μέχρι τέλος το συνάδελφο, για να δω αν η θέση -και προφανώς έτσι είναι- αφού αυτά εισπράχθηκαν για σκοπούς του χρηματιστηρίου, να επιστρέψουν στην αγορά και στους επενδυτές μέσω του χρηματιστηρίου, είναι η ορθή.

Θα γίνω συγκεκριμένος: Αν μια εταιρεία πήρε £200 εκατομ. και ήδη, όπως όλοι γνωρίζουμε, τα £150 εκατομ. είναι σε δισκοθήκες, περίπτερα, εστιατόρια και εκτός Κύπρου ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Στα κοπάδια.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Στα κοπάδια ... πώς επιστρέφουν;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα, τότε, κύριε συνάδελφε, φοβούμαι ότι το 90% από αυτούς για τους οποίους γίνεται λόγος δε θα μπορέσουμε να τους θίξουμε, διότι πρόλαβαν και τα μετέφεραν σε κάποιες άλλες εταιρείες. Γι' αυτό εγώ λέω ότι ο μόνος τρόπος είναι να υπάρχει αναδρομική ισχύς που να περιλάβει όλες αυτές τις δραστηριότητες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Οι προθέσεις και τα ερωτηματικά του κ. Κατσουρίδη είναι εύλογα και ορθά, αλλά η πρώτη απάντηση είναι ότι δεν πρέπει να αναμένεται -και όχι ψευδαίσθηση προς τους επενδυτές θα είναι, αλλά ψευδαίσθηση και σε μας τους ίδιους που θα ψηφίσουμε σήμερα- ότι με μια πρόταση νόμου μόνο θα λύσουμε όλα αυτά τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί τα δύο χρόνια.

Εδώ αντιμετωπίζουμε ένα συγκεκριμένο φαινόμενο και το βελτιώνουμε. Και το φαινόμενο που βελτιώνουμε είναι όπως το εξήγησε ο συνάδελφος ο κ. Προδρόμου. Οι επενδυτικές εταιρείες που έχουν τώρα πέραν των £500 εκατομ. στη διαχείρισή τους και με έξοδα διαχείρισης σε βάρος των επενδυτών πάρα πολύ ψηλά, αλλά με επενδύσεις στο χρηματιστήριο όπως ήταν η πρόθεση και ο λόγος για τον οποίο τους δόθηκαν προνόμια πολλά, δύο εκ των οποίων, τα πιο σημαντικά, είναι, πρώτον, να μπαίνουν στο χρηματιστήριο χωρίς προηγούμενη ιστορία και λογιστικά και, δεύτερον, να έχουν το δικαίωμα να επενδύουν στο εξωτερικό 10% ή και με ειδική άδεια μέχρι 15%. Αυτά τα προνόμια είναι πολύ σημαντικά, για να καταρρίψουν το αντεπιχείρημα: «Παρεμβαίνετε στις δικές μας δουλειές». Και οι επενδυτές πρέπει επιτέλους να ξυπνήσουν και να ρωτήσουν πόσα τους χρεώνουν οι ίδιοι που διαχειρίζονται τα λεφτά τους στις επενδυτικές τους εταιρείες.

Όλα αυτά -πού κατατέθηκαν τα λεφτά και για το εξωτερικό- τα ζητώ στην έρευνα που ζήτησα από την κεφαλαιαγορά, γιατί όπως ξέρετε τώρα πάμε και για τρίτη έρευνα. Μια αυτή που εισηγήθηκε ο συνάδελφος ο κ. Θεοδώρου και κατ' επέκταση η επιτροπή Οικονομικών, μια αυτή που ζήτησα εγώ προηγουμένως και που ζητά ακριβώς αυτές τις λεπτομέρειες της κατάθεσης των επενδυτικών εταιρειών και των δημόσιων εταιρειών, πού κατέθεσαν τα λεφτά τους. Εκεί θα το βρούμε και εκεί θα αποφασίσουμε να το λύσουμε και υπάρχουν λύσεις, όπως η φορολογία στην πηγή. Είναι σκέψεις προς το παρόν, θα έρθουν και προτάσεις.

Εδώ θέλω να πω ένα πράγμα, για να πάει ως μήνυμα. Κάποτε κατηγορηθήκαμε ως παράταξη, κατηγορήθηκε και η κυβέρνηση και η Βουλή ότι υποκύπτει στις πιέσεις των χρηματιστών. Τότε προσωπικά εγώ αλλά και άλλοι συνάδελφοι προειδοποιήσαμε ότι υπάρχουν τρόποι σε αυτό το σώμα που θα φέρουν κάποια μέτρα τα οποία θα βάλουν πράγματα σε τάξη στο βαθμό που μπορούν. Τώρα

κάνουμε αυτό το πρώτο βήμα το οποίο είναι πολύ θετικό και θα συνεχίσουμε , είμαι βέβαιος, ως Βουλή και με άλλα.

Μια λεπτομέρεια που αφορά αυτό που ψηφίζουμε. Το λέω και ως πρόθεση αλλά και ως προειδοποίηση σε αυτούς που νομίζουν ότι έκαναν ό,τι έκαναν και τέλειωσε η ιστορία. Αν αυτό που θα ψηφίσουμε σήμερα θεωρείται ως παρέμβαση και βαρύ πλήγμα για τις επενδυτικές, όπως τις διαχειρίζονται κάποιοι, έχουν την ευχέρεια να σκεφτούν τρόπους επιστροφής των λεφτών που δεν έχουν επενδύσει ήδη στους επενδυτές τους, πριν εμείς προχωρήσουμε με πρόταση νόμου που να τους αναγκάζει να το πράξουν. Και αυτή η πρόταση μελετάται και έρχεται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Θέλησα να παρέμβω από το βήμα και όχι από τη θέση μου, διότι πολύ φοβούμαι ότι σήμερα είμαστε έτοιμοι να διαπράξουμε ένα μεγάλο λάθος και δε θα έχει διαφορά το αποτέλεσμα αυτού του νομοθετήματος από το τι συνέβη το 1999 και τις τραγικές συνέπειες του 2000 που θέλουμε να βελτιώσουμε. Γι' αυτό ανέβηκα στο βήμα, γιατί θέλω να αναλύσω με περισσότερη λεπτομέρεια τις ανησυχίες μας.

Η πρόταση, όπως έχει κατατεθεί, στοχεύει στο να υποχρεώσει στην ουσία τις επενδυτικές εταιρείες να επενδύσουν μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα στο πάτωμα ένα μεγάλο ποσοστό των κεφαλαίων τους, ανεξάρτητα αν οι τιμές είναι χαμηλές ή ψηλές, ανεξάρτητα αν τη δεδομένη στιγμή κάποιες αξίες είναι υποτιμημένες ή υπερτιμημένες. Και γνωρίζουμε όλοι τι σημαίνει υποτιμημένες και υπερτιμημένες και θυμάστε το 1999. Αν υποθέσουμε ότι υπάρχουν σήμερα £300 εκατομ. αδιάθετα, τα οποία θα μπορούσαν να μπουν τους επόμενους τρεις μήνες στο χρηματιστήριο, νομίζω ότι είναι πολύ εύκολο να κατανοήσει οποιοσδήποτε από εμάς ότι οι τιμές θα αρχίσουν να ανεβαίνουν κατακόρυφα και με πολύ γρήγορους ρυθμούς. Αν επιπλέον θα πρέπει να μην έχουν ρευστό πέραν του 20%, άρα το 80% να το έχουν επενδυμένο, η δυνατότητα αγοραπωλησίας τους θα είναι ελάχιστη. Κατά συνέπεια ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Τα £8,5 δις.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα έρθω και στα £8,5 δις. Κατά συνέπεια, είναι σαν να στέλνουμε από σήμερα το μήνυμα στους μικρομεσαίους επενδυτές, που είναι και τα θύματα της ιστορίας του 1999 και του 2000, «Επενδύστε, γιατί, αφού θα αγοράσουν οι επενδυτικές υποχρεωτικά, οι μετοχές θα πάνε πάνω».

Πραγματικά ο κ. Κατσουρίδης είχε αναφερθεί στο πώς θα λυθεί εκείνο το ζήτημα των δεκάδων ή εκατοντάδων εκατομμυρίων λιρών που έχουν πάει, εγώ λέω αλόγιστα, σε διάφορες επενδύσεις που αρχίζουν από κοπάδια και καταλήγουν σε πολυτελή αυτοκίνητα των διευθυντών. Και όπως μας είπε σήμερα, αν δεν κάνω λάθος, ο κ. Αυξεντίου, με τα λεφτά κάποιων επενδυτών που εμπιστεύθηκαν την άλφα δημόσια εταιρεία και επένδυσαν στα σχέδιά της ο διευθυντής αγόρασε πολυτελές

αυτοκίνητο, δεν του άρεσε την επόμενη μέρα το μερσεντές και το άλλαξε και πήγε να αγοράσει πόρσιε.

Συνεπώς, αυτή είναι η υπευθυνότητα αλλά και η αδυναμία και η έλλειψη ελέγχου από τους θεσμούς πάνω στην αλόγιστη εκμετάλλευση των λεφτών των επενδυτών. Δεν ξέρω, αν ήταν δικά τους λεφτά, αν θα έδιναν αυτά τα τεράστια κονδύλια για εσπιατόρια, μερσεντές και πόρσιε! Συνεπώς, αν θα αναζητήσουμε τι γίνονται τα λεφτά των επενδυτών, να τα αναζητήσουμε εκεί που πραγματικά σπαταλούνται και δεν αποτελούν καν επένδυση.

Έχει γίνει αναφορά στο ότι υπάρχει έλλειψη ρευστότητας ως της κύριας αιτίας που οι μετοχές σήμερα βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα. Σήμερα το πρωί στην επιτροπή Οικονομικών ο κ. Αυξεντίου είπε ότι υπάρχουν £8,5 δις σε καταθέσεις. Και το πολύ απλό και λογικό ερώτημα, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι: Αν είναι τόσο ελκυστικές οι τιμές και αν όσοι εμπλέκονται στο χρηματιστήριο έχουν τόσο εμπιστοσύνη ότι θα πάνε πάνω οι μετοχές και ότι θα λειτουργήσει ορθολογικά και σωστά ο θεσμός του χρηματιστηρίου, γιατί δεν επενδύουν αυτές τις καταθέσεις τους; Γιατί δεν επενδύουν οι χρηματιστές, που έκαναν πέρσι δεκάδες εκατομμύρια λίρες προσωπικά κέρδη, τα κέρδη τους φέτος που είναι χαμηλές οι τιμές;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Περιμένουν να εξευτελιστούν και άλλο οι τιμές.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι. Περιμένουν το φτωχό κόσμο ...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Τις επενδυτικές.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Περιμένουν το φτωχό κόσμο και τις επενδυτικές, που λέει ο κ. Προδρόμου.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μη βιάζεσαι και θα απαντήσω αναλυτικά.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα τάξης. Είναι πολύ προσφιλής η μέθοδος του κ. Προδρόμου, ο οποίος όταν είναι στην τηλεόραση και όταν είναι στη Βουλή, όταν μιλά κάποιος να μην τον αφήνει να ανοίξει το στόμα του! Την ώρα που ο άλλος συγκεντρώνεται και προσπαθεί να εξηγήσει κάτι, πηδά ο κ. Προδρόμου μέσα στη μέση, διακόπτεται ο ειρμός των σκέψεών του και δεν μπορεί να σκεφτεί παρακάτω. Γι' αυτό σας παρακαλώ, αν είναι δυνατό, κύριε Πρόεδρε, ο κάθε βουλευτής να δείχνει την εκτίμησή του προς τον ομιλητή, τουλάχιστον χωρίς να τον διακόπτει.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ελπίζω να το θυμάστε και όταν διακόπτουν άλλοι, κύριε Αγαπίου, εκτός αν ενδιαφέρεστε μόνο για το συγκεκριμένο συνάδελφο.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έληξε το θέμα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

...

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Γ. Λιλλήκα, τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Σπ. Κυπριανού αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Α. Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κύριε Προδρόμου, σάς παρακαλώ!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εάν λοιπόν, όπως λένε, είναι τόσο ελκυστικές οι τιμές των μετοχών σήμερα και αν ταυτόχρονα λένε ότι δεν παίζονται παιγνίδια στο χρηματιστήριο, κάποιιοι από αυτούς τους κυρίους περηφανεύονται ότι πέρσι έκαναν δεκάδες εκατομμύρια προσωπικά κέρδη, πέραν των κερδών των εταιρειών τους. Και το λογικό ερώτημα και απλό είναι: Γιατί δεν τα επενδύουν οι ίδιοι σήμερα που είναι χαμηλά οι τιμές, αφού όλα λειτουργούν ομαλά στο χρηματιστήριο, για να αυξήσουν τα κέρδη τους; Μήπως περιμένουν να έρθει το Ταμείο Προνοίας όπως εισηγήθηκαν κάποιιοι; Μήπως περιμένουμε να αυξήσουμε τα δάνεια όπως ήταν πάλι αίτημα από τις τράπεζες, για να τους φάνε και τα δεύτερα δάνεια; Νομίζω ζούμε στην Κύπρο, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, και είναι εύκολο να διερωτηθεί ο καθένας από εμάς για τα αποτελέσματα των δικών μας πράξεων. Και το τονίζω, γιατί έχομε συνηθίσει, εκ των υστέρων, αυτοί που τουλάχιστον ευθύνονται για κάποιες νομικές πρόνοιες που μπορεί να υποβοήθησαν στη σημερινή κατάσταση στο χρηματιστήριο να έρχονται από το βήμα της Βουλής με προτάσεις νόμου που δε διακατέχονται από τίποτε άλλο παρά από δημαγωγία. Και θα εξηγήσω τη συγκεκριμένη πρόταση που ψηφίζουμε σήμερα.

Είναι γεγονός ότι ηχεί πολύ εύχηχα στα αυτιά των επενδυτών, ιδίως αυτών των δεκάδων χιλιάδων μικρομεσαίων επενδυτών που έχασαν περιουσίες και τη δουλειά είκοσι χρόνων στο χρηματιστήριο, ηχεί πολύ ωραία η πρόταση να αναγκάσουμε τις επενδυτικές εταιρείες να επενδύσουν τριακόσια εκατομμύρια σε τρεις μήνες στο χρηματιστήριο. Ηχεί ωραία, γιατί οι τιμές θα πάνε πάνω. Και όταν οι τιμές πάνε πάνω, τι θα γίνει με τις επενδυτικές δηλαδή; Οι επενδυτικές θα αγοράσουν μετοχές σήμερα που είναι χαμηλές οι τιμές και όταν ανεβαίνουν οι τιμές -και ξέρουμε τι θα ακολουθήσει, θα ακολουθήσουν όλοι οι μικρομεσαίοι επενδυτές ξανά, για να μειώσουν τις ζημιές τους και θα τους παρακινήσουν οι διάφοροι ξανά να επενδύσουν, γιατί θα είναι καλό το κλίμα- οι επενδυτικές τις μετοχές που θα αγοράσουν θα τις βάλουν μέσα στο χαρτοφυλάκιο ή θα τις βάλουν στην τσέπη τους για πάντα; Κάποια στιγμή θα πωλήσουν. Όταν θα ανέβει σε τρεις μήνες ο δείκτης, από τις 308 που ήταν σήμερα στις 600 μονάδες, πάλι λόγω αυτής της νομοθεσίας και θα πρέπει να πωλήσουν οι επενδυτικές, για να κάνουν κέρδη, διότι είναι και αυτές εταιρείες και οφείλουν έναντι των επενδυτών τους να κάνουν κέρδη όχι ζημιές, για να σώσουν το χρηματιστήριο, τότε κάποιιοι εδώ θα επιρρίπτουν ευθύνες στις επενδυτικές, διότι έκαναν ζημιές και ζημίωσαν οι απλοί άνθρωποι που έδωσαν τα λεφτά τους στις επενδυτικές. Και ποιοι θα ζημιώσουν από την πώληση των μετοχών; Θα ζημιώσουν αυτοί που θα έχουν μπει τελευταίοι, όπως έγινε πέρσι το Νοέμβριο και το Δεκέμβριο.

Ο κ. Προδρόμου είπε ότι πολλές επενδυτικές εταιρείες πήραν τα λεφτά του κόσμου και μπήκαν στο πάτωμα ως άλλες εταιρείες. Αυτό είναι γεγονός. Αλλά γιατί το λέμε εδώ; Ποιος ευθύνεται γι' αυτό; Ευθύνεται η Βουλή; Ευθύνονται οι επενδυτές; Ευθύνεται η κυβέρνηση! Πού ήταν το Υπουργείο Οικονομικών να παρέμβει όπως παρενέβη σε άλλες περιπτώσεις; Πού ήταν οι θεσμοί του χρηματιστηρίου να παρέμβουν σε αυτούς τους κυρίους που μάζεψαν τριάντα, σαράντα, εξήντα εκατομμύρια για επενδυτική εταιρεία και χωρίς να ρωτήσουν κανέναν, από επενδυτική μετατράπηκαν σε άλλη εταιρεία. Πού είναι ο έλεγχος; Πού είναι η διαφάνεια, αφού αναζητούμε αιτίες για τα κακώς έχοντα του χρηματιστηρίου και θέλουμε να τα αναβαθμίσουμε;

Εμείς έχουμε προβεί, αγαπητοί κύριοι συνάδελφοι, σε μία τροπολογία, γιατί δεν αποσκοπούμε στο να ψηφίσουμε αυτή την πρόταση, όσο εύηχα και αν ηχεί στα αυτιά των επενδυτών σήμερα που ζημιώνουν, γιατί θα επαναληφθεί το φαινόμενο του 1999, του Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου· μετά βεβαιότητας. Και πρέπει να το θυμούμαστε, γιατί, όταν θα κληθούμε σε λίγους μήνες να διορθώσουμε τη νέα κρίση, δε θα δεχτούμε από αυτούς που σήμερα θέλουν να αρέσουν στους επενδυτές να φέρνουν προτάσεις νόμου, για να τους αρέσουν για δεύτερη φορά. Και θέλω να υπενθυμίσω εδώ ότι κάποιοι συνάδελφοι στην επιτροπή Οικονομικών, από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, όταν το 1998 ψηφίζαμε τον πρώτο νόμο, το νόμο-πλαίσιο για το χρηματιστήριο, και συνάδελφοι από άλλες κοινοβουλευτικές ομάδες έκαναν προτάσεις, για να γίνει αυστηρότερος ο νόμος, έφεραν ένσταση. Και είχαν δύο επιχειρήματα για την ένστασή τους, να γίνει αυστηρότερη η νομοθεσία. Το πρώτο επιχείρημα ήταν ότι δε θα πρέπει να πνίξουμε το θεσμό του χρηματιστηρίου, γιατί είναι νεαρός θεσμός και θα πρέπει να του αφήσουμε μία ευελιξία και το δεύτερο επιχείρημα, το οποίο σήμερα βέβαια έχουμε ξεχάσει -σήμερα θέλουμε παρέμβαση και αυστηρότερη νομοθεσία- ήταν ότι οι όποιες αδυναμίες παρουσιαστούν στο χρηματιστήριο θα τις λύσει ο νόμος της αγοράς: Η προσφορά και η ζήτηση. Η χαλαρή νομοθεσία κάτω από αυτό το επιχείρημα και ο νόμος της αγοράς, της προσφοράς και της ζήτησης, μας έφερε εδώ που βρισκόμαστε σήμερα, κύριοι συνάδελφοι. Δεν άκουσα κανένα από αυτούς τους συναδέλφους που ήθελαν χαλαρή νομοθεσία να απολογείται, αντίθετα φέρνουμε άλλες νομοθεσίες που θα ελκίσουν και θα ηχήσουν ωραία στους επενδυτές που έχουν χάσει τα λεφτά τους. Και ας τα ξαναχάσουν για δεύτερη φορά!

Εμείς έχουμε κάμει μια τροπολογία ως υπαλλακτική πρόταση. Και στην τροπολογία, την οποία θα έχετε πάρει όλοι ενώπιόν σας, ζητούμε όπως οριστεί ως ανώτατο όριο του κεφαλαίου που κατέχει μία επενδυτική εταιρεία τα εξήντα εκατομμύρια -θα μπορούσε να είναι πενήντα ή σαράντα, έχουμε ορίσει τα εξήντα- και να δώσουμε έξι μήνες στις επενδυτικές εταιρείες, για να εφαρμόσουν το νόμο. Η πρότασή μας αυτή αποσκοπεί στο να διορθώσει καταρχάς μία από τις αδυναμίες που έχουμε ψηφίσει από έλλειψη πείρας όλοι και εμπειριών, που επέτρεψε να δημιουργηθούν πολύ μεγάλες επενδυτικές εταιρείες για τα μεγέθη της Κύπρου. Μέχρι να περάσουν οι έξι μήνες, αναμένουμε ότι θα ψηφιστεί ο νόμος για τα αμοιβαία κεφάλαια και κατά συνέπεια αναμένουμε με αυτή τη ρύθμιση, την τροπολογία μας δηλαδή, οι επενδυτικές εταιρείες να μπορούν να μετατρέψουν τα κεφάλαιά τους σε επενδυτικά κεφάλαια. Αυτό θα είναι προς όφελος και του θεσμού του χρηματιστηρίου και προς όφελος των μικρομεσαίων επενδυτών που έδωσαν τα λεφτά τους προς τις επενδυτικές εταιρείες, γιατί γνωρίζουμε πώς θα λειτουργούν τα αμοιβαία κεφάλαια σε σχέση με τις επενδυτικές εταιρείες.

Συνεπώς, είναι μια ρύθμιση η οποία δε θα δημιουργήσει τεχνητή άνοδο των τιμών, δε θα δημιουργήσει ξανά φούσκωμα των τιμών και δε θα παρασύρει τους

επενδυτές σε άλλα λάθη. Εάν όμως κάποιος επιμένει ότι αυτά τα λεφτά που έχουν πάρει οι επενδυτικές, εγώ λέω και χρηματιστηριακές εταιρείες, από επενδύσεις τους ή δραστηριότητές τους στο χρηματιστήριο, στο πάτωμα, πρέπει να επανέλθουν στο πάτωμα, τότε θα μπορούσαμε να κάνουμε δύο τροπολογίες άλλες. Πρώτον, θα μπορούσαμε να προτείνουμε οι επενδυτικές και χρηματιστηριακές εταιρείες να μη δικαιούνται να επενδύουν, παρά μόνο σε μετοχές που είναι εισηγμένες στο πάτωμα ή σε εταιρείες που έχουν ήδη κάνει αίτηση εισδοχής στο πάτωμα και όχι σε κοπάδια και σε αυτοκίνητα και σε εστιατόρια, εκτός εάν αυτά τα κοπάδια κάνουν αίτηση για εισδοχή στο χρηματιστήριο και να ισχύει αναδρομικά αυτό βέβαια και θα μπορούσαμε επίσης, αν θέλουμε να αρέσουμε στον κόσμο, να εισηγηθούμε με νόμο όπως το 80% των κερδών που έβγαλαν χρηματιστηριακά γραφεία από την περσινή χρονιά από πράξεις στο χρηματιστήριο να επενδυθεί ξανά στο χρηματιστήριο τώρα. Πού βρίσκονται εκείνα τα εκατομμύρια;

Ο κ. Προδρόμου είχε πει προηγουμένως καταρχάς ότι κάποιες επενδυτικές εταιρείες έχουν παραπλανήσει τους επενδυτές, γιατί δεν τους είπαν τότε θα επενδύσουν και σε ποιες τιμές. Δε νομίζω να αναμένει κανένας ότι θα μπορούσε να μπει και χρονοδιάγραμμα και να προδιαγράψουμε εκ των προτέρων και τότε θα ανεβαίνουν και τότε θα κατεβαίνουν οι τιμές. Εκτός αν κάνουμε εκείνο που είπε ο συνάδελφος Κίκης Καζαμίας που απουσιάζει σήμερα, να ψηφίσουμε ένα νόμο σύμφωνα με τον οποίο οι τιμές θα πηγαίνουν μόνο πάνω. Τι γίνεται με τις δημόσιες εταιρείες που υπόσχονται κέρδη, επεκτάσεις, διευρύνσεις των δραστηριοτήτων τους και στην πορεία αποτυγχάνουν! Μήπως παραπλάνησαν τους επενδυτές; Τι γίνεται με τον έλεγχο για τα κεφάλαια που έχουν εισπραχθεί από τις δημόσιες εταιρείες με βάση το ενημερωτικό δελτίο για επένδυση εκείνων των εκατομμυρίων; Έχουν επενδυθεί και πού έχουν επενδυθεί; Αν δεν έχουν επενδυθεί πού βρίσκονται; Ποια η ευθύνη τους έναντι του επενδυτή;

Το πόσο βεβιασμένη είναι αυτή η πρόταση νόμου, η οποία, επαναλαμβάνω, δε χαρακτηρίζεται παρά από δημαγωγία κατά την άποψή μου και εμπερικλείει σοβαρότατους κινδύνους στους επόμενους λίγους μήνες, φαίνεται και από τη διατύπωση της πρότασης νόμου, αν δεν κάνω λάθος, και καλώ τους νομικούς να με διορθώσουν, διαβάζω το άρθρο 2(1): «Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του βασικού νόμου ή οποιωνδήποτε κανονισμών εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του, οι επενδύσεις επενδυτικού οργανισμού, ο οποίος έχει εισηγμένους τίτλους του στο χρηματιστήριο, σε λεφτά διαθέσιμα, δε δύναται να υπερβαίνουν το ποσοστό του 20% του ενεργητικού του». Όπως είναι διατυπωμένο, κατά την άποψή μου, βγαίνει το νόημα ότι οι επενδύσεις επενδυτικού οργανισμού δε δύναται να υπερβαίνουν το ποσοστό του 20%.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Σε λεφτά διαθέσιμα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εκείνο είναι μεταξύ δύο κομμάτων και είναι ως ερμηνεία του «...ο οποίος έχει εισηγμένους τίτλους στο χρηματιστήριο, σε λεφτά διαθέσιμα...». Πολύ φοβούμαι ότι θέλει επανεξέταση η διατύπωση...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Υποστήριξέ το και θα το διορθώσουμε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι, δεν το υποστηρίζω, αλλά είναι απόδειξη του βεβιασμένου της όλης προσπάθειας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ρότσας, παρακαλώ.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς μια απάντηση στον κ. Κατσουρίδη, τα αδιάθετα κεφάλαια είναι £250 εκατομ. όπως το έχει και η σημερινή εφημερίδα που κάθε Πέμπτη έχουμε εδώ στη Βουλή. Διακόσια Πενήντα εκατομ. λίρες αδιάθετα μετρητά στην τράπεζα. Εάν έχει σήμερα το χρηματιστήριό μας μία αξία £8 δις...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Που ανήκουν στις επενδυτικές;

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Μάλιστα, που ανήκουν στις επενδυτικές. Όχι μάλιστα επενδυτικές που είναι κάτω από τον τίτλο τους άλλες. Σε τρεις γνωστές επενδυτικές που έγιναν τελευταίως. Αδιάθετα £250 εκατομ., έχει το χρηματιστήριό μας μια κεφαλαιουχική αξία £8 δις, συνεπώς είναι πολύ χαμηλό το ύψος των μετρητών, διά να μας πάρει πίσω στα επίπεδα του Οκτώβρη και του Νιόβρη, που φοβάται ο συνάδελφος κ. Λιλλήκας, και να δημιουργήσουμε φούσκες. Αυτά τα λεφτά δεν μπορούν να δημιουργήσουν φούσκες. Το τι χρειαζόμαστε αυτά τα λεφτά, είναι για να μπουν μέσα τώρα που οι τιμές των μετοχών είναι σε πολύ λογικά επίπεδα, όπως μας λέχθηκε και σήμερα και γνωρίζουμε και οι ίδιοι, η Κύπρος πλέον έχει ένα λόγο τιμής προς κέρδη, κύριοι συνάδελφοι, πιο κάτω από το μέσο όρο της Ευρώπης, συνεπώς οι επιχειρήσεις μας είναι καλές, οι τιμές τους είναι χαμηλές και αυτό που χρειάζεται είναι να επανακτήσουμε την εμπιστοσύνη μας στο χρηματιστηριακό θεσμό. Και ποιοι θα το κάνουν αυτό; Οι μικροεπενδυτές; Ποιοι θα το κάνουν; Αυτοί το έκαναν ίδιοι και έκαψαν τα δάκτυλά τους. Θα το κάνουν αυτοί που γνωρίζουν. Αυτοί που καθημερινώς είναι στο πάτωμα και που κατά τεκμήριο είναι επαγγελματίες; Οι χρηματιστές και οι μεγάλες επενδυτικές εταιρείες. Αυτό θέλουμε να κάνουν.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Γιατί δεν το κάνουν;

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Δεν το κάνουν, διότι δεν τους πιέζει κανένας. Πιστεύουν ότι θα πέσει και άλλο. Και, εφόσον πιστεύουν ότι θα πέσει και άλλο, γιατί να πάρουν κάτι σήμερα, ενώ μπορεί να το πάρουν αύριο πιο φθηνά! Και σύμφωνα με τα λεγόμενα του κ. Λιλλήκα αυτό θα το κάνουν. Θα καταστραφεί και θα πάει στο 200 ή στο 140 ο δείκτης. Αυτό το οποίο θέλουμε εμείς, επειδή γνωρίζουμε τις ενέργειες σε άλλες οικονομίες και επειδή αυτό το παραλληλίζουν με αυτό που λέμε “εκκρεμές”, το “εκκρεμές” άμα πάει στα δεξιά πάει στο 850, άμα πάει στα αριστερά πάει στο 200 και κάνει κραχ, σπάζει. Και δεν μπορεί να σταματήσει στο 420, δηλαδή στο μέσο. Λόγω κεκτημένης ταχύτητας πάει πολύ αριστερά. Γιατί, εφόσον έχουμε τη γνώση του τι συνέβηκε σε άλλες χώρες, να μην παρέμβουμε και να το σταματήσουμε; Αυτό πρέπει να κάνουμε, κύριε Λιλλήκα. Και αν δεν το κάνουμε και αν απόψε δεν περάσει αυτό το νομοθέτημα,

αύριο δε θα πέσει τέσσερις, θα πέσει οκτώ μονάδες ο δείκτης. Και θα φανεί πλέον ότι είναι όλοι στο έλεος του Θεού.

Συνεπώς, εισήγησή μου προς τους έντιμους συναδέλφους είναι να το δούμε αυτό ως μέσο παρέμβασης, για να στηρίξουμε το χρηματιστηριακό θεσμό, ο οποίος βρίσκεται σε πολύ λογικά επίπεδα. Κανένας, κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί να ανεβάσει ή να κατεβάσει το δείκτη σε ψεύτικα επίπεδα παρά μόνο προσωρινά. Ο δείκτης έχει τη δική του δύναμη, κύριοι. Και αυτό που ελέχθη, ότι δημόσιες εταιρείες δεν πετυχαίνουν τους στόχους τους, εάν διάβαζε ο κ. Λιλλήκας τις πλείστες εκθέσεις δημοσίων εταιρειών, θα έβλεπε ότι πέτυχαν περισσότερα από τους στόχους τους: Η Λαϊκή Τράπεζα, η Τράπεζα Κύπρου, οι μεγάλες εταιρείες. Εντούτοις έπεφτε η αξία τους στο χρηματιστήριο, διότι κάποιοι πιστεύουν ότι θα πέσει και άλλο η αγορά και πουλάνε. Πουλάνε αυτοί που είναι στο πάτωμα. Αυτών πρέπει να δέσουμε τα χέρια, διαφορετικά θα καταστρέψουν την οικονομία. Και αυτή η εισήγησή μας, αυτό το νομοθέτημα, είναι ένας τρόπος να βάλουμε ένα χαλί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου, παρακαλώ.

Κύριε Δημητρίου, ζητήσατε το λόγο;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, να μιλήσει ο κ. Θεοδώρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Φοβούμαι ότι η πρόταση των αγαπητών συναδέλφων του Δημοκρατικού Συναγερμού αποτελεί μία σπασμωδική ενέργεια, ενόψει ενός σοβαρότατου αδιεξόδου στο οποίο έχουμε περιέλθει. Αντιλαμβάνομαι τα κίνητρα και τη σκοπιμότητα, αλλά δυστυχώς για μας και για τους επενδυτές το χρηματιστήριο δε λειτουργεί με διαταγές αναφορικά με το δείκτη. Λειτουργεί με κανονισμούς τους οποίους δεν εφαρμόσαμε, όταν έπρεπε να εφαρμόσουμε -οι αρχές του χρηματιστηρίου απειλούσαν ότι θα εφαρμόσουν τους κανονισμούς ... Πάντως δε λειτουργεί με διαταγές σε ό,τι αφορά το ύψος του δείκτη.

Υπάρχει η άποψη από τον αγαπητό κ. Ρότσα ότι είναι ελκυστικές οι τιμές. Η ίδια άποψη διατυπώθηκε και από κάποιους εκπροσώπους σήμερα στη συνεδρίαση της επιτροπής Οικονομικών, ιδιαίτερα από τους χρηματιστές, ότι είναι ελκυστικές οι τιμές. Πλην όμως δεν είδαμε τους χρηματιστές, τα χρηματιστηριακά γραφεία, να επενδύουν σε αυτές τις ελκυστικές τιμές. Και φαίνεται ότι η άλλη άποψη η οποία ακούστηκε σήμερα στην επιτροπή Οικονομικών, για το ύψος του δείκτη, πιθανό να είναι πιο κοντά στην αλήθεια. Ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας μας είπε ότι, κατά τη γνώμη του, ο δείκτης είναι πολύ πιο ψηλά από τις πραγματικότητες σήμερα. Ο κ. Αυξεντίου είπε ότι εάν λάβουμε υπόψη ότι η αύξηση του δείκτη ...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου ...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είπα έτσι πράγμα και τώρα θα μεταδοθεί αυτό το οποίο πάει να πει ο κ. Θεοδώρου ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Το είπα, κύριε, το είπα και το άκουσα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

... και θα έχουμε καταστροφικά αποτελέσματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κοιτάξετε ...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Διευκρίνισε, κύριε Θεοδώρου ... Διευκρίνισε ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

... μίλησε και για συγκεκριμένο νούμερο, μίλησε και για συγκεκριμένο νούμερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου, επειδή μερικά πράγματα ελέχθησαν, υποτίθεται, σε κλειστή συνεδρία, ίσως θα πρέπει να είμαστε ολίγον προσεχτικοί εις το πώς τοποθετούμαστε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Το αντιλαμβάνομαι, κύριε Πρόεδρε. Το αντιλαμβάνομαι, αλλά, ενώ από τη μια λέγονται απόψεις οι οποίες είναι υπέρ μιας θέσης, έχω την εντύπωση ότι πρέπει να υπάρξει και η άλλη άποψη, η οποία έχει ακουστεί από τα επίσημα, από τα επιστημότερα των χειλέων, στο κάτω κάτω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορεί να μην αναφέρονται ονόματα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει δε θα προχωρήσω σε περαιτέρω ανάλυση. Υπάρχει η άποψη ότι ο δείκτης είναι χαμηλότερα. Και είναι αυτός ο λόγος για τον οποίο δεν επενδύουν.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Θεοδώρου ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ορίστε.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Μια διόρθωση, κύριε Πρόεδρε. Ανέφερε ο κ. Αυξεντίου ότι για ορισμένες εταιρείες ... όχι για όλες τις εταιρείες ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μάλιστα.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

... για ορισμένες εταιρείες.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μάλιστα, μάλιστα, ναι. Σύμφωνα.

Έχω την εντύπωση, κύριε Πρόεδρε, ότι αν προχωρήσουμε αυτή τη στιγμή εσπευσμένα στην ψήφιση της πρότασης νόμου, πιθανό να δημιουργήσουμε άλλες στρεβλώσεις πάνω στις ήδη υφιστάμενες στρεβλώσεις, οι οποίες με τη σειρά τους θα επιφέρουν νέες αναταραχές και νέες αναταράξεις και προβλήματα στο χρηματιστήριο για τον επόμενο χρόνο.

Νομίζω ότι τα κυριότερα προβλήματα που πρέπει να μας απασχολήσουν αυτή τη στιγμή είναι άλλα. Είναι πώς διασφαλίζεται ότι οι επενδύσεις του κοινού στις επενδυτικές εταιρείες τυγχάνουν μίας σωστής διαχείρισης. Και πολύ φοβούμαι ότι σε αυτό τον τομέα δε δόθηκε καμία σημασία. Θέλω να εξηγήσω τι εννοώ: Καθημερινά είμαστε μάρτυρες πληροφοριών για εξαγορές διαφόρων επιχειρήσεων, κυρίως μικρών επιχειρήσεων, μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με ποσά τα οποία είναι αστρονομικά. Έχω ακούσει εγώ ότι αγοράστηκε εστιατόριο έναντι £800.000. Έχω ακούσει ότι αγοράστηκε περίπτερο έναντι επίσης παρόμοιου ποσού. Διερωτώμαι ποιος ελέγχει αυτές τις εξαγορές, ποιος ελέγχει αν ανταποκρίνονται στην πραγματική αξία αυτών των επιχειρήσεων. Και ποιος ελέγχει αν κάτω από το τραπέζι δε γίνονται τέτοιες δοσοληψίες, ώστε τελικά τα κεφάλαια των επενδυτικών εταιρειών, που αυτή τη στιγμή ανήκουν στις εταιρείες, στους μετόχους, να βρεθούν στο τέλος στις τσέπες αυτών που διευθύνουν τις επενδυτικές εταιρείες. Αυτά είναι πάρα πολύ σοβαρά προβλήματα και δε μας έχουν απασχολήσει.

Άρα νομίζω ότι, ως έκτακτη αντιμετώπιση αυτής της κατάστασης, πρέπει να θεσπίσουμε μία νομοθεσία, με βάση την οποία για λόγους δημόσιου συμφέροντος ο έλεγχος των επενδυτικών εταιρειών να περνά από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Εδώ μιλούμε για εταιρείες στις οποίες έχουν επενδύσει χιλιάδες άνθρωποι και υπάρχει πράγματι θέμα προστασίας του δημόσιου συμφέροντος. Εάν αυτό δεν είναι προστασία του δημόσιου συμφέροντος, διερωτώμαι τι μπορεί να είναι. Αυτό είναι το ένα το οποίο πρέπει να μας προβληματίσει και να το αντιμετωπίσουμε.

Το δεύτερο, έχω την εντύπωση ότι θα είμαστε πιο κοντά στην πραγματικότητα, εάν, αντί να προχωρήσουμε σε υποχρέωση των επενδυτικών εταιρειών να επενδύσουν τα κεφάλαιά τους μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, -που, όπως είπα, μπορεί να οδηγήσει σε στρεβλώσεις- δώσουμε το δικαίωμα στους μετόχους των επενδυτικών εταιρειών, εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, εάν δεν ικανοποιούνται από τη δραστηριότητα αυτής της επενδυτικής εταιρείας, να έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν τα λεφτά τους. Σε ποια τιμή θα εξαργυρωθούν οι μετοχές, είναι θέμα το οποίο μπορεί να αντιμετωπιστεί. Αυτό, μάλιστα, θα αποτελέσει πραγματική πίεση, πίεση από την αγορά, πάνω στις επενδυτικές εταιρείες και όχι πίεση από το νόμο, διότι, επαναλαμβάνω, με το νόμο δε λειτουργούν αυτές οι καταστάσεις.

Το τρίτο το οποίο πρέπει να μας προβληματίσει -και συμφωνώ με τον κ. Λιλλήκα που έθεσε επίσημως το θέμα- προσωπικά το έχω θέσει κατ' επανάληψη- είναι το μέγεθος των επενδυτικών εταιρειών. Εδώ, όντως, ένας πολύ μικρός αριθμός επενδυτικών εταιρειών ελέγχει τεράστια κεφάλαια, τόσο μεγάλα που είναι σε θέση πλέον τρεις άνθρωποι, τέσσερις άνθρωποι να διαμορφώνουν τις τιμές των μετοχών μέσα στο χρηματιστήριο κατά το δοκούν. Δε λειτουργούν, επαναλαμβάνω, οι νόμοι της αγοράς μέσα στο χρηματιστήριο- λειτουργεί η βούληση τριών, τεσσάρων, πέντε ανθρώπων, όχι περισσότερων. Αυτό το πράγμα πρέπει να αντιμετωπιστεί κατά τρόπο παρόμοιο που το συνταγματικό δικαστήριο των Ηνωμένων Πολιτειών αντιμετώπισε την περίπτωση της Microsoft. Το συνταγματικό δικαστήριο των Ηνωμένων Πολιτειών υποχρέωσε αυτό τον κολοσσό να διασπαστεί, να γίνουν δύο εταιρείες, για να υπάρχει ανταγωνισμός. Στην περίπτωση τη δική μας έχω την εντύπωση ότι μία νομοθετική ρύθμιση για το ύψος των κεφαλαίων της κάθε επενδυτικής εταιρείας -μπορεί να είναι πολλά τα εξήντα εκατομμύρια που είπε ο κ. Λιλλήκας, ίσως πρέπει να γίνουν ολιγότερα ... μιλώ για τα μεγέθη αυτής της οικονομίας ... Ίσως μια τέτοια ρύθμιση να δώσει μία κάποια ώθηση και μία κάποια λύση σε προβλήματα τα οποία υπάρχουν σήμερα αναφορικά με την έλλειψη, όχι ρευστότητας, βούλησης για επενδύσεις, λόγω του ότι ελέγχεται, όπως είχα πει, η χρηματιστηριακή αγορά από έναν πολύ μικρό αριθμό ατόμων.

Το τέταρτο σημείο, που νομίζω είναι κάτι το οποίο έπρεπε να είχαμε κάνει προ πολλού καιρού, είναι η ίδρυση των οργανισμών αμοιβαίων κεφαλαίων. Τα αμοιβαία κεφάλαια εξ ορισμού είναι υποχρεωμένα να απασχολούνται αποκλειστικά με επενδύσεις στο χρηματιστήριο, πράγμα που δε συμβαίνει με τις επενδυτικές εταιρείες. Δεν είναι υποχρεωμένες οι επενδυτικές εταιρείες να ασχολούνται μόνο με το χρηματιστήριο ή κυρίως με το χρηματιστήριο. Μπορούν να επενδύσουν όπου οι ίδιες κρίνουν ότι θέλουν να επενδύσουν. Δηλαδή, με άλλα λόγια, νομίμως αυτοί ...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έτσι είναι, κύριε Προδρόμου! Δεν είναι υποχρεωμένες οι επενδυτικές ... Ένα ποσοστό, όχι εξ ολοκλήρου. Είναι η διαφορά τους από τα αμοιβαία κεφάλαια τα οποία εξ ορισμού είναι υπόχρεα όλα τα κεφάλαια να τα επενδύουν σε μετοχές, σε αξίες στο χρηματιστήριο. Επομένως, ναι, η ίδρυση οργανισμών αμοιβαίων κεφαλαίων είναι μία αναγκαιότητα την οποία πρέπει όσο το δυνατό πιο σύντομα να αντιμετωπίσουμε.

Αναφορικά τώρα με τους επενδυτές οι οποίοι έχουν δανειστεί και οι οποίοι βρίσκονται σε μία οικτρή κατάσταση, η παγοποίηση των χρεών τους στις τράπεζες

είναι πλέον μία κοινωνική ανάγκη. Άκουσα σήμερα των Υπουργό των Οικονομικών να αναγγέλλει ότι θα αντιμετωπίσουν το θέμα των χρεών. Νομίζω ότι η πρότασή μας πρέπει να είναι παγοποίηση αυτών των χρεών επ' αόριστον ή τουλάχιστον για χρονικό διάστημα ενός έτους και βλέπουμε. Μιλάμε για σοβαρότατο κοινωνικό πρόβλημα ...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Θα πιναχθεί στον αέρα το τραπεζικό μας σύστημα ... Ήδη έχουν πρόβλημα ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κοιτάξετε, περάσαμε και άλλο Απίλα, εκτός από αυτόν, και επιβίωσαμε με την παγοποίηση. Εκτός από αυτόν τον Απίλα περάσαμε και άλλο Απίλα, κύριε συνάδελφε! Και επιβίωσαμε. Πρέπει να βρεθεί τρόπος. Εδώ μιλούμε για κοινωνική έκρηξη. Δεν ξέρω αν έχετε συνειδητοποιήσει τι συμβαίνει έξω, αλλά έχω την αίσθηση ότι επίκειται κοινωνική έκρηξη. Και όποιον πάρει ο Χάρος πλέον! Και αυτά τα φαινόμενα των βομβιστικών ενεργειών και της εγκληματικότητας τα οποία αναπτύσσονται γύρω από τα θέματα του χρηματιστηρίου δεν είναι τυχαία. Εάν λοιπόν θέλομε να αφήσουμε τα πράγματα να εξελιχθούν εντελώς ανεξέλεγκτα, να το κάνομε. Αλλά νομίζω ότι είναι ανάγκη κοινωνική για την κοινωνική συνοχή. Και η κοινωνική συνοχή είναι εκ των ων ουκ άνευ για μία κοινωνία. Είναι ανάγκη να αντιμετωπιστεί το θέμα αυτών των χρεών κατά τρόπο που να λύει το πρόβλημα δεκάδων χιλιάδων οικογενειών.

Και το τελευταίο, κύριοι συνάδελφοι, γιατί πρέπει να κάμνομε και ολίγη αυτοκριτική ... κάμαμε ήδη αρκετή ... Δεν μπορώ να μην αναφέρω από του βήματος της Βουλής το μέγα λάθος -κατά τη γνώμη μου είναι στίγμα αυτό το πράγμα για την πολιτική ζωή της Κύπρου- του χαρίσματος των κερδών του 1999. Είναι μια πράξη που με καμία λογική, με καμία δικαιοσύνη, με καμία αντίληψη περί κοινωνίας και περί δημοσίου συμφέροντος μπορεί να εξηγηθεί και να δικαιολογηθεί. Χαρίσαμε τεράστια ποσά, τεράστια ποσά από κέρδη τα οποία έγιναν αβρόχοις ποσίν, από κέρδη τα οποία έγιναν με απάτες εν πολλοίς και με κομπίνες και με στημένες μηχανές, σε εκείνους που δεν έπρεπε, κατ' ουδένα λόγο. Όταν φορολογούμε τον εργάτη, τον υπάλληλο με σαράντα τοις εκατόν του εισοδήματός του, εάν παίρνει πάνω από £12.000. Νομίζω ότι πρέπει να ντρεπόμεθα και πρέπει να δούμε πώς αυτό το θέμα των κερδών θα το αντιμετωπίσουμε. Είχαμε υποβάλει πρόταση -μέσα στις πολλές που είχαμε υποβάλει- στις 12 Οκτωβρίου 1999 -έχει περάσει ένας χρόνος και κάτι μέρες- για φορολογία των κεφαλαιουχικών κερδών. Μας αντιμετωπίσατε -μερικοί συνάδελφοι- ως εχθρούς του χρηματιστηρίου τότε. Σήμερα ακούω συναδέλφους, οι οποίοι τότε ήταν εναντίον της θέσπισης νομοθεσίας για φορολογία των κεφαλαιουχικών κερδών, να είναι υπέρ και χαίρομαι. Σημαίνει ότι έχουμε συνειδητοποιήσει τι μεγάλο λάθος και τι μεγάλο κακό κάναμε.

Κύριοι συνάδελφοι, θα τελειώσω συνοψίζοντας ότι στο θέμα της συγκεκριμένης πρότασης νόμου έχομε την αίσθηση ότι δεν πρόκειται να λύσει οποιοδήποτε πρόβλημα, γι' αυτό και δε θα την ψηφίσομε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Δ. Θεοδώρου, ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Σπ. Κυπριανού επέστρεψε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αυτή η νομοθεσία πλαίσιο δεν μπορεί να είναι η νομοθεσία - ή και οποιαδήποτε άλλη νομοθεσία μπορούσε να υπάρχει ή και θα υπάρξει- που μπορεί να ρυθμίζει όλες τις λεπτομέρειες, τη διαγωγή, τη συμπεριφορά και τη νοοτροπία του κόσμου και των εμπλεκόμενων φορέων. Δεν υπάρχει τρόπος να γίνει αυτό το πράγμα, ιδιαίτερα σε έναν τομέα όπου οι κανόνες της προσφοράς και ζήτησης, οι κανόνες της ελεύθερης αγοράς ισχύουν κατ' εξοχήν.

Συνεπώς ξεκινούμε απ' αυτό το σημείο για να αξιολογήσουμε και τη στάση της Βουλής και τη στάση της κυβέρνησης και τη στάση άλλων παραγόντων και να πούμε ότι δεν μπορούμε να μιλούμε με όρους του παρόντος και να έχουμε κατά νουν συμβάντα και γεγονότα του παρελθόντος. Μακάρι να είχαμε την πείρα του 1999, οπότε προληπτικά και η νομοθεσία-πλαίσιο που είχαμε εγκρίνει το 1993 και μετά, μέχρι το 1998, θα ήταν σίγουρα μια νομοθεσία που μπορούσε σε κάποιο βαθμό, επαναλαμβάνω, διότι δεν μπορούσε να ρυθμίζει τα πάντα, να ρυθμίζει και αυτά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα. Όταν μιλούμε για νομοθετικές ρυθμίσεις ή πρόνοιες πρέπει να έχουμε υπόψη ότι οι καλύτερες είναι εκείνες που είναι διαχρονικές και δημιουργούν βασικές ή θέτουν βασικές ρυθμίσεις θεμάτων τα οποία παρουσιάζονται και σήμερα, παρουσιάστηκαν και χθες και θα παρουσιαστούν και αύριο.

Υπάρχουν όμως και κάποιες ρυθμίσεις οι οποίες είναι μεταβατικές και αντιμετωπίζουν κάποια φαινόμενα που παρουσιάζονται σε κάποια συγκεκριμένη εποχή. Να μην παρασυρόμαστε από τα φαινόμενα κάποιας εποχής για να νομίζουμε ότι μπορούν να επανέλθουν πάντοτε ή και ότι ... Δεν μπορώ να συγκεντρωθώ, αγαπητοί συνάδελφοι, λυπούμαι πάρα πολύ, δεν μπορώ να συγκεντρωθώ για να συνεχίσω.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Γίνονται κάποιες διαβουλεύσεις για μια...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Σύμφωνοι, αλλά λέω και εγώ τη δική μου αδυναμία.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Φαντάζομαι να σας διακόπταμε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα ήταν καλύτερα ίσως, διότι θα μπορούσαμε να είχαμε και διάλογο.

Λέω ότι οι ρυθμίσεις κάποιων προβλημάτων που παρουσιάζονται κατά καιρούς, εποχιακών προβλημάτων, δεν μπορούμε να έχουμε την εντύπωση ότι πάντοτε έχουν διαχρονικό χαρακτήρα και δεν έχουν. Και είναι σ' αυτό το σημείο που αναφέρθηκα και στην αρχή, ότι χρησιμοποιούμε κάποια εμπειρία που βασίζεται σε κάποια φαινόμενα περσινά για να ρυθμίσουμε θέματα τα οποία πιθανόν και στο μέλλον να μην παρουσιαστούν. Έχουμε πει και άλλες φορές, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι κάθε νομοθέτημα, ειδικά σ' αυτό το "ζωντανό" τομέα του χρηματιστηρίου, παρουσιάζει κάποιες παρενέργειες και ουδείς, μα ουδείς μπορεί να ανέβει σ' αυτό το βήμα ή οπουδήποτε αλλού, να σταθεί και να ισχυριστεί ότι οποιαδήποτε σκέψη, εισήγηση μπορεί να αντιμετωπίζει σφαιρικά και κατά τρόπο

αποκλειστικό οποιωνδήποτε παρενεργειών τα πράγματα. Αυτό νομίζω, ειδικά στο θέμα του χρηματιστηρίου, πρέπει να θεωρήσουμε ότι είναι αρχή αξιωματική. Επομένως, εκείνο το οποίο πρέπει να κάνουμε όταν αντιμετωπίζουμε νομοθετήματα παρόμοιας φύσεως, όπως αυτό το οποίο έχουμε, ή προτάσεις νόμου όπως αυτή την οποία έχουμε ενώπιόν μας, πρέπει να δούμε κατά πόσο, ιδιαίτερα όταν είναι και μεταβατικής σημασίας, να δούμε κατά πόσο, λαμβανομένων υπόψη των υπέρ και των κατά, λαμβανομένων υπόψη των πιθανών επιπτώσεων και των επιπτώσεων που βλέπουμε ότι υπάρχουν, όταν αφεθούν τα πράγματα ως έχουν, να καταλήξουμε, αφού λάβουμε υπόψη λέω αυτά τα πράγματα, ότι, μάλιστα, είναι καλύτερο να γίνει αυτό παρά να μείνουν τα πράγματα στάσιμα, όπως παρουσιάζονται. Και είναι ακριβώς εδώ που θέλω να υπερθεματίσω υπέρ της πρότασης η οποία είναι ενώπιόν μας σήμερα και να πω ότι δε λύει τα προβλήματα του χρηματιστηρίου ούτε και άλλες προτάσεις που θα ακολουθήσουν ούτε και η δική μου η πρόταση που θα ακολουθήσει σε λίγο θα λύσει το πρόβλημα. Συμβάλλει όμως στην κάποια αντιμετώπιση και πιο συγκεκριμένα, και απευθύνομαι και στον κ. Κατσουρίδη, διότι είχε μια απορία και πιο συγκεκριμένα ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν μου επιτρέπτε, επί διαδικασίας.

Καθόσον μιλούσατε έγιναν διάφορες διαβουλεύσεις. Εγώ εισηγούμαι, αμέσως μετά τον τερματισμό της ομιλίας σας, ένα δεκαπεντάλεπτο διάλειμμα, για να γίνει μια προσπάθεια εξεύρεσης μιας κοινής φόρμουλας.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ε, αν υπάρχει, ευχαρίστως.

Καταλήγω επομένως και συντομεύω εν τοιαύτη περιπτώσει, για να μη χρειάζεται να γίνω πειστικότερος απ' όσο βλέπω ότι θα χρειαζόταν να γίνω. Λέω ότι η πρόταση που έχουμε ενώπιόν μας μπορεί να δημιουργεί και κάποιους προβληματισμούς, σε σχέση με τις επιπτώσεις που θα υπάρξουν στο μέλλον και δεν είναι αδικαιολόγητες οι επιφυλάξεις που έχουν ακουστεί. Όμως αυτή τη στιγμή συμβάλλει στην αντιμετώπιση του προβλήματος όπως παρουσιάζεται σήμερα.

Ποιο είναι το πρόβλημα; Το πρόβλημα είναι το εξής: Υπάρχει μεγάλη προσφορά μετοχών και υπάρχει μικρά ζήτηση, γιατί οι επενδυτές, οι μικροεπενδυτές, δε θέλουν να αγοράσουν, φοβούνται, θέλουν να πωλήσουν, διότι φοβούνται ότι θα χάσουν περισσότερα. Υπάρχει όμως κάποια άλλη ομάδα ανθρώπων οι οποίοι κινούνται στο χρηματιστηριακό χώρο και στο χώρο άλλων οργανισμών που είναι επενδυτικοί οργανισμοί οι οποίοι γνωρίζουν πότε είναι που επενδύουν, πότε πρέπει να επενδύουν και γνωρίζουν τις προοπτικές των οποιωνδήποτε επενδύσεων. Επειδή όμως παρουσιάστηκε -για λόγους που δεν μπορώ να ξέρω ή και δεν μπορώ να ερμηνεύσω- μια διστακτικότητα παρεμβολής των επενδυτικών οργανισμών σ' αυτή τη σημερινή διαδικασία και για το δικό τους καλό, διότι οι τιμές σε πολλές εταιρείες, πολλών μετοχών εταιρειών, είναι πιο κάτω από την πραγματική τους αξία... Και καλώς εχόντων των πραγμάτων αυτές οι επενδυτικές εταιρείες θα έπρεπε να προστρέξουν αυτή τη στιγμή να αγοράσουν μετοχές για να έχουν περιθώρια κέρδους μετά, άσχετα με τις πιθανότητες που έχει πει ο κ. Λιλλήκας, ότι στο μέλλον θα πωλήσουν και θα δημιουργηθεί μια νέα κατάσταση διαφορετική. Ίδωμεν, ίδωμεν, ίδωμεν, ίδωμεν!

Όμως, τι γίνεται; Κάπου έχουμε διαπιστώσει -και αυτό θα πρέπει να το πω- ότι οι επενδυτικοί οργανισμοί έχουν προτάξει κάποιους στόχους περιφρούρησης των

συμφερόντων εκείνων οι οποίοι έχουν ζητήσει από τον κόσμο να δώσει τα λεφτά του σ' αυτούς για να τα διαχειρίζονται. Και αναφέρθηκε από κάποιους συναδέλφους προηγουμένως ότι παρουσιάζεται ένα φαινόμενο υπερφόρτωσης, σε έξοδα των επενδυτικών εταιρειών, διαχειριστικά, διοικητικό συμβούλιο, έξοδα πολυτελείας και ούτω καθεξής. Έχω το φόβο ότι κάπου, κάποιος έχει υιοθετήσει μια νοοτροπία που έχει σχέση περισσότερο με τα ατομικά τους συμφέροντα, παρά με τα συμφέροντα των επενδυτών οι οποίοι τους έχουν εμπιστευτεί τα χρήματά τους.

Γι' αυτό, καταλήγω, η πρόταση η οποία είναι ενώπιόν μας για ψήφιση δημιουργεί πίεση πέραν από προβληματισμό, πίεση προς αυτές τις επενδυτικές εταιρείες να σπεύσουν, χωρίς ζημιά -όπως εξήγησα προηγουμένως- αυτή τη στιγμή και για το καλό το δικό τους και των επενδυτών τους οποίους αντιπροσωπεύουν, αλλά και για το γενικότερο καλό του χρηματιστηρίου, να σπεύσουν να κάνουν επενδύσεις και να αναζωογονήσουν το χρηματιστήριο τώρα που υπάρχει αυτή η ανισοκέλευση μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Με αυτό τον τρόπο θα αυξηθεί η ζήτηση, θα υπάρξει διάθεση μεγαλύτερων ρευστών και επομένως -εκείνο που είπα προηγουμένως- η συμβολή στην κάποια αντιμετώπιση του προβλήματος να είναι πραγματικότητα.

Η πρόταση του κ. Λιλλήκα: Ο κ. Λιλλήκας είπε περίπου ότι η πρόταση των τριών συναδέλφων είναι πρόχειρη. Δεν είναι πρόχειρη, αποδεικνύεται με τα όσα έχω πει. Αν επρόκειτο όμως να μιλήσουμε για πρόχειρη πρόταση, θα έπρεπε να μιλήσουμε για την πρόταση του κ. Λιλλήκα. Διότι η πρόταση του κ. Λιλλήκα ομιλεί για μείωση του κεφαλαίου. Μα γνωρίζετε τι σημαίνει νομικά και πρακτικά αυτό το πράγμα; Να περιοριστούν λέει τα κεφάλαια, το μετοχικό κεφάλαιο των επενδυτικών εταιρειών, σε εξήντα εκατομμύρια. Μα βάσει ποιας λογικής και ποιο σκοπό θα εξυπηρετήσει; Την αναζωογόνηση του χρηματιστηρίου και εκείνα τα λεφτά τα οποία υποτίθεται θα χρειαστούν να περικοπούν, για να μπούμε κάτω από αυτή την οροφή πού θα πάνε; Πού θα πάνε; Θα τα δωρίσουμε στον κόσμο; Μα είναι περίεργα αυτά τα πράγματα. Γι' αυτό δε συζητώ ότι έχει οποιαδήποτε λογική αυτή η πρόταση του συνάδελφου κ. Λιλλήκα.

Καταλήγω, έχοντας ακούσει και το τι έχει πει ο κ. Κατσουρίδης, με την ελπίδα ότι οι διαβουλεύσεις που θα ακολουθήσουν θα οδηγήσουν σε μια συναινετική πρόταση, γιατί άλλωστε έχουμε και ως Βουλή δεχόμεθα, ως Βουλή, υπαιτιότητά μας σε μεγάλο βαθμό, διότι δημιουργήσαμε την εντύπωση ότι με νομοθετήματα θα βάλουμε λεφτά στην τσέπη του κόσμου ή, όπως λέχθηκε ευφυώς από τον κ. Καζαμία, θα μπορέσουμε να εξασφαλίσουμε τις αξίες των μετοχών και το συνεχές κέρδος των επενδυτών να μπορέσουμε και εμείς ως Βουλή σήμερα να παρουσιάσουμε στο μέτρο του δυνατού ότι συμβάλλουμε στην αντιμετώπιση των προβλημάτων και της απελπισίας των μικροεπενδυτών.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Π. Δημητρίου, ο Πρόεδρος του σώματος κ. Σπ. Κυπριανού επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει εισήγηση για ένα διάλειμμα ενός τετάρτου.

(Ωρα διακοπής: 7.10 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 7.53 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε.

Ο κ. Κυπριανού να μας δώσει τη νέα πρόταση, όπως διαμορφώθηκε.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά από διαβουλεύσεις όλων των πλευρών έχουμε καταλήξει σε ένα κοινό κείμενο. Έγιναν υποχωρήσεις απ' όλες τις πλευρές και βρέθηκε η σωστή, πιστεύω, μέση λύση. Λοιπόν, αντιλαμβάνομαι... δεν ξέρω αν έχει δοθεί στους γραμματείς το κείμενο, κύριε Πρόεδρε, να σας το διαβάσω και να σας το δώσω. Όπως έχει διατυπωθεί τώρα είναι: «Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του βασικού νόμου ή οποιωνδήποτε κανονισμών εκδίδονται κατά εξουσιοδότηση του, ο μέσος τακτικός όρος των επενδύσεων επενδυτικού οργανισμού μέσα σε χρονική περίοδο ενός έτους ο οποίος έχει εισηγμένους τίτλους στο χρηματιστήριο σε ρευστά διαθέσιμα δε δύναται...»

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Πρέπει να αλλάξει το "διαθέσιμα" να πάει πάνω.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ναι. «...δε δύναται να υπερβαίνει το ποσοστό του είκοσι επί τοις εκατόν του ενεργητικού του. Νοείται ότι ο έλεγχος ως προς τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις του παρόντος εδαφίου θα διενεργηθεί για πρώτη φορά στο τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2001.» Ώστε δίνεται και η μεταβατική περίοδος που κάποιες πλευρές θέλανε. Υπάρχει μια μικρή φραστική διόρθωση, θα την κάνουμε μετά με τη γραμματεία, κύριε Πρόεδρε. Είναι ομόφωνες οι πλευρές και νομίζω ότι μπορούμε να κλείσουμε αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεπώς, αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν άλλα σχόλια.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω μια διευκρίνιση από δικής μου πλευράς.

Εμείς εξακολουθούμε να πιστεύουμε ότι αυτό δεν αποτελεί λύση του προβλήματος με κανένα τρόπο και ότι κατά κάποιον τρόπο προβαίνουμε σε ενέργειες οι οποίες μπορεί να είναι σπασμωδικές. Το γεγονός όμως ότι παρατείνεται για εννιά μήνες αυτή η υπόθεση. Εμείς το συνδυάζουμε με την προοπτική και θα έλεγα με την υποχρέωσή μας, να ψηφίσουμε νόμο περί αμοιβαίων κεφαλαίων, ώστε περιπτώσεις επενδυτικών εταιρειών, οι οποίες σ' αυτό το χρονικό διάστημα δε θα προσαρμοστούν, να τις μετατρέψουμε σε οργανισμούς αμοιβαίων κεφαλαίων. Δηλαδή με αυτή την έννοια κάνουμε και εμείς αυτή τη συναίνεση παρ' όλο που επαναλαμβάνουμε, το μέτρο αυτό καθεαυτό δεν το βλέπουμε ότι αποτελεί λύση του προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, παρακαλώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Πάμε στην ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της νέας πρότασης, όπως έχει διαμορφωθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται ομόφωνα, ως έχει διαμορφωθεί.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2000», πρόταση νόμου. Επειδή το θέμα αυτό είναι συναφές με το υπ' αριθμόν 7, εισηγούμαι οι εκθέσεις και των δυο να διαβαστούν μαζί και να γίνει ενιαία συζήτηση. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας επιτροπής να καταθέσει και τις δυο εκθέσεις.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται από τη θέση μου, επειδή δεν έχω μπροστά μου την ημερήσια διάταξη, το υπ' αριθμόν 7 είναι οι κανονισμοί;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ναι.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Λοιπόν, όντως η πρόταση του συναδέλφου κ. Ερωτοκρίτου, η οποία έχει γίνει αποδεκτή από την επιτροπή, έχει ενταχθεί στους κανονισμούς. Η έγκριση των κανονισμών είναι ομόφωνη, στο σύνολό τους, και οι κοινοβουλευτικές ομάδες έχουν τοποθετηθεί θετικά. Αντιλαμβάνομαι ότι ένας συνάδελφος έχει συγκεκριμένη παρατήρηση για μια μόνο πρόνοια. Νομίζω ότι δεν αξίζει τον κόπο να κάνουμε όλη την ανάγνωση: ας κάνει την εισήγησή του και ανάλογα ας τοποθετηθούν οι υπόλοιποι συνάδελφοι.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Μουσιούπας

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Ισίδωρος Μακρίδης
Χρίστος Ρότσας

Αβραάμ Αντωνίου
Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 5 Σεπτεμβρίου μέχρι 16 Οκτωβρίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Ρίκκο Ερωτοκρίτου και Δημήτρη Συλλούρη στις 2 Αυγούστου 2000, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, ο πρόεδρος του Συμβουλίου και ο διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η Έφορος Εταιρειών και εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του ΠΑΣΕΧΑ, του Συνδέσμου Δημόσιων Εταιρειών, του Συνδέσμου Χρηματιστών Κύπρου και του Συνδέσμου Επενδυτικών Εταιρειών.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, ώστε ο έλεγχος που διεξάγει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς επί των δραστηριοτήτων των επενδυτικών οργανισμών και της συμμόρφωσής τους με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας να καταστεί διεξοδικότερος, για να δίνεται πλήρης και πιστή εικόνα των δραστηριοτήτων των οργανισμών αυτών. Παράλληλα γίνεται πρόβλεψη για ανακοίνωση των αποτελεσμάτων του ελέγχου αυτού προς το κοινό.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αποσκοπούν σε καθιέρωση πλήρους διαφάνειας ως προς τις δραστηριότητες των επενδυτικών οργανισμών με την πληροφόρηση αρμοδίως του επενδυτικού κοινού για την παρούσα και μελλοντικά προβλέψιμη επενδυτική τύχη της τοποθέτησης των χρημάτων του, τη χρηματιστηριακή κυκλοφοριακή τους αξία, αλλά και το πραγματικό χρηματιστηριακό εκτόπισμα των επενδυτικών εταιρειών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου, έκρινε ότι για σκοπούς αρτιότερης νομοτεχνικής παρουσίασης θα πρέπει οι διατάξεις της να ενσωματωθούν στους ισχύοντες χρηματιστηριακούς κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, η επιτροπή προχώρησε σε ενσωμάτωση των σχετικών διατάξεων της υπό αναφορά πρότασης νόμου στους περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικούς) Κανονισμούς του 2000, οι οποίοι επίσης εκκρεμούν ενώπιον του σώματος και για τους οποίους έχει υποβάλει σχετική έκθεση προς την ολομέλεια με την οποία εισηγείται την έγκρισή τους.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τίτλοφορούνται «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος
Νίκος Μουσιούπας
Ισίδωρος Μακρίδης
Χρίστος Ρότσας

Παναγιώτης Δημητρίου
Κίκης Καζαμίας
Αβραάμ Αντωνίου
Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε μεγάλο αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 26 Ιουνίου μέχρι 16 Οκτωβρίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών, ο γενικός διευθυντής του ίδιου υπουργείου, ο πρόεδρος του Συμβουλίου και ο διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και η Έφορος Εταιρειών.

Οι ενδιαφερόμενοι σύνδεσμοι και οργανώσεις κλήθηκαν να καταθέσουν γραπτώς τις απόψεις τους σε εύθετο χρονικό διάστημα και από αυτούς απέστειλε γραπτώς τις θέσεις του μόνο ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επενδυτών Χρηματιστηριακών Αξιών (ΠΑ.Σ.Ε.Χ.Α.).

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 43 και 71 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Κανονισμών, για να πληρωθούν κενά που έχουν παρατηρηθεί σ' αυτούς, να διευκρινιστούν ασάφειες και να εισαχθούν διάφορες νέες ρυθμίσεις που κρίνονται αναγκαίες για την εύρυθμη λειτουργία του χρηματιστηριακού θεσμού.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή στις 13 Ιανουαρίου 2000 είχε προχωρήσει στην ψήφιση σχετικής πρότασης νόμου σε νόμο, με την οποία επέφερε διάφορες αναγκαίες τροποποιήσεις στη χρηματιστηριακή νομοθεσία. Στη συνέχεια, στις 28 Ιανουαρίου 2000 ο εν λόγω νόμος αναπέμφθηκε από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση διάφορων λόγων, μεταξύ των οποίων και νομοτεχνικών, ιδιαίτερα δε γιατί πλείστες όσες πρόνοιες της εν λόγω πρότασης νόμου τροποποιούσαν τους ισχύοντες χρηματιστηριακούς κανονισμούς. Ως αποτέλεσμα της επανεξέτασης του όλου θέματος, η Βουλή αποφάσισε να επαναψηφίσει σε νόμο μέρος μόνο της αναπεμφθείσας πρότασης νόμου, αφήνοντας σε εκκρεμότητα το μέρος εκείνο με το οποίο τροποποιούνταν οι χρηματιστηριακοί κανονισμοί. Ταυτόχρονα η κυβέρνηση από την πλευρά της ανέλαβε δέσμευση να καταθέσει η ίδια σχετικούς κανονισμούς για τα εναπομείναντα θέματα, έτσι που να καλυφθούν όλες οι πρόνοιες της αρχικής πρότασης νόμου, η οποία είχε κατατεθεί και εξεταστεί από την επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Υπό το φως της πιο πάνω δέσμευσης της η κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή τους υπό συζήτηση κανονισμούς με τους οποίους προνοούνται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Η μείωση του ποσοστού από 5% σε 2% που χρηματιστής ο οποίος ενεργεί για ίδιο λογαριασμό δύναται να κατέχει στο κεφάλαιο εισηγμένου εκδότη και η επέκταση του βαθμού συγγένειας για καθορισμό της έμμεσης κατοχής για σκοπούς υπολογισμού του πιο πάνω ποσοστού.
- Η μείωση του ανώτατου ορίου από 25% σε 5% του ποσοστού του μετοχικού κεφαλαίου που επιτρέπεται ένας εκδότης να κατέχει σε χρηματιστηριακή εταιρεία, έτσι που η εν λόγω χρηματιστηριακή εταιρεία να κατέχει με τη σειρά της τίτλους του εκδότη για ίδιο λογαριασμό.
- Η απαγόρευση προκαθορισμού από τους χρηματιστές ανώτατου και ελάχιστου αριθμού κινητών αξιών ως προϋπόθεση αποδοχής εντολής.
- Η αύξηση από £600.000 σε £1 εκατομ. της αναμενόμενης χρηματιστηριακής αξίας εισαγόμενων στο χρηματιστήριο τίτλων ως προϋπόθεση για την εισαγωγή τους.

- Η διαγραφή τίτλων εκδότη από το χρηματιστήριο στις περιπτώσεις που εκδότης δε συμμορφώνεται εντός δώδεκα μηνών με την απαίτηση της νομοθεσίας για διασπορά των τίτλων του στο ευρύ κοινό.
- Η προσθήκη νέας προϋπόθεσης για την εισαγωγή τίτλων εκδότη στο χρηματιστήριο, σύμφωνα με την οποία αυτός πρέπει να διατηρεί θετική, καθαρή θέση κατά το τελευταίο έτος πριν από την υποβολή της αίτησής του.
- Η αύξηση από £10.000 σε £30.000 της συνεισφοράς των χρηματιστών στο συνεγγυητικό ταμείο τους.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών η επιτροπή είχε την ευκαιρία να υπεισέλθει σε εις βάθος μελέτη πολλών άλλων θεμάτων που άπτονται της λειτουργίας του χρηματιστηρίου, καθώς και των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων των χρηματιστών και των επενδυτών αντίστοιχα. Με γνώμονα πάντοτε την ανάγκη ικανοποιητικής κάλυψης με συγκεκριμένες νέες ρυθμίσεις όλων των κατά καιρούς παρατηρούμενων κενών ή ασαφειών στη χρηματιστηριακή νομοθεσία, οι οποίες είτε δεν προνοούνται στους κανονισμούς που κατατέθηκαν από την κυβέρνηση είτε δεν ικανοποιούν την επιτροπή έτσι όπως προτείνονται από την κυβέρνηση, η επιτροπή προχώρησε σε νέες εισηγήσεις, ενσωματώνοντας στο κείμενο των υπό αναφορά κανονισμών νέες ρυθμίσεις, οι κυριότερες από τις οποίες είναι οι ακόλουθες:

- Η μείωση του ποσοστού επί τοις εκατόν του μετοχικού κεφαλαίου που μέτοχος από μόνος του μπορεί να κατέχει από 70% σε 60% και η αύξηση του ποσοστού του μετοχικού κεφαλαίου που πρέπει να είναι διεσπαρμένο στο ευρύ κοινό από 25% σε 35%. Από την υποχρέωση αυτή εξαιρούνται στον παρόν στάδιο εταιρείες οι οποίες έχουν υποβάλει αίτηση για εισαγωγή τίτλων τους στο χρηματιστήριο ή έχουν ήδη εισηγμένους τίτλους τους στο χρηματιστήριο κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του σχετικού κανονισμού, ενώ δίδεται παράλληλα σε αυτές η δυνατότητα να συμμορφωθούν με την πιο πάνω διάταξη μέσα σε διάστημα πέντε ετών από την έναρξη της ισχύος της σχετικής ρύθμισης.

- Η τροποποίηση του σχετικού κανονισμού ο οποίος αναφέρεται στην αναμενόμενη χρηματιστηριακή αξία τίτλων ως προϋπόθεση για την εισαγωγή τους στο χρηματιστήριο, ώστε αυτή να καθοριστεί από £600.000, που είναι σήμερα, σε £2 εκατομ. αντί της κυβερνητικής πρότασης, με βάση την οποία γίνεται η εισήγηση για αύξησή της στο £1 εκατομ. Προνοείται επίσης ότι για εκδότες των οποίων οι τίτλοι είναι ήδη εισηγμένοι στο χρηματιστήριο κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των σχετικών χρηματιστηριακών κανονισμών η αναμενόμενη συνολική χρηματιστηριακή αξία για κάθε νέα ή συνεχόμενη έκδοση εξακολουθεί να είναι για σκοπούς εισαγωγής τους στο χρηματιστήριο τουλάχιστον £600.000.

- Επιπρόσθετα, όσοι εκδότες έχουν ήδη υποβάλει αίτηση προς εισαγωγή τίτλων τους στο χρηματιστήριο, η οποία εκκρεμεί κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος των σχετικών κανονισμών, εξαιρούνται από την πιο πάνω ρύθμιση και για νέους εκδότες που δεν έχουν ακόμα υποβάλει αίτηση προς εισαγωγή των τίτλων ως ημερομηνία έναρξης της εφαρμογής της εν λόγω διάταξης τίθεται η 1η Ιανουαρίου 2001.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή εισηγείται την ενσωμάτωση στο κείμενο των υπό συζήτηση κανονισμών νέων διατάξεων, με τις οποίες προνοούνται αυστηρότερες ρυθμίσεις αναφορικά με τις υποχρεώσεις και τον έλεγχο των επενδυτικών οργανισμών από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Οι ρυθμίσεις αυτές αποτελούσαν

αντικείμενο πρότασης νόμου των βουλευτών κ. Ρίκκου Ερωτοκρίτου και Δημήτρη Συλλούρη, αλλά για νομοτεχνικούς σκοπούς κρίθηκε ορθό να περιληφθούν στους υπό συζήτηση κανονισμούς. Τέλος, η επιτροπή εισηγείται την πλήρη κατάργηση του υφιστάμενου προνομιακού καθεστώτος της κατ' εξαίρεση εισδοχής τίτλων των επενδυτικών οργανισμών στο χρηματιστήριο χωρίς την τήρηση των βασικών προϋποθέσεων εισδοχής που ισχύουν για όλες τις υπόλοιπες εταιρείες. Προβαίνοντας στην τελευταία πιο πάνω εισήγησή της, η επιτροπή υιοθετεί το μέρος εκείνο σχετικής πρότασης νόμου που είχε κατατεθεί στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Πρόδρομο Προδρόμου, Λευτέρη Χριστοφόρου και Δημήτρη Συλλούρη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το οποίο κρίθηκε επίσης προσφορότερο νομοτεχνικά να ενσωματωθεί στους χρηματιστηριακούς κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επισυνάπτοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο κανονισμών σύμφωνα με τα πιο πάνω, εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί τόσο από ουσιαστικής όσο και από νομοτεχνικής άποψης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ρότσας.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μου η ένσταση εστιάζεται στο γεγονός ότι μειώνεται το ποσοστό του μεγαλομέτοχου από το 70% στο 60%. Αν και αυτό θεωρείται λογικό και δημοκρατικό, εντούτοις σε αυτή την περίοδο των ισχνών αγελάδων -και φαίνεται ότι θα συνεχίσουν και άλλα χρόνια πλέον αυτές οι καταστάσεις- το τι κάνουμε είναι ότι δίνουμε άλλοθι στο μεγαλομέτοχο να δώσει τις μετοχές του και να απορροφήσει ρευστό από την οικονομία, κάτι που σήμερα δεν μπορεί να το κάνει χωρίς να βλάψει και τα υπόλοιπα ποσοστά που θα του μείνουν. Διότι αυτή τη στιγμή έχει 70%. Αν του λέμε ότι πρέπει να ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν είναι υποχρεωτικό.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ποιος είπε ότι δεν μπορεί να το κάνει;

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Μπορεί να το κάνει, αλλά η αγορά δεν τον αφήνει. Αν ο μεγαλομέτοχος που έχει το 70% ρίξει 10% στην αγορά και πέσει στο 60%, τότε όλοι θα τρέχουν να πουλήσουν, διότι, αν πουλά ο μεγαλομέτοχος, γιατί να μην πουλήσω και εγώ ο μικρομέτοχος! Αν, όμως, βάσει του νόμου πρέπει να πουλήσει, έχει άλλοθι. Ο νόμος με αναγκάζει, λέει.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έχει τρία χρόνια.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Έχει πέντε χρόνια αλλά ένα λεπτό. Τι σημαίνει τούτο; Σήμερα έχουμε ένα χρηματιστήριο της τάξης των £8 δισ. Πέντε χρόνια σημαίνει £160.000.000 το χρόνο απορρόφηση γι' αυτή τη μείωση. Δηλαδή, εδώ κάναμε τόση συζήτηση και με το συνάδελφο το Λιλλήκα και με άλλους για £150.000.000 ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ρότσα, αντιλαμβάνομαι ότι απλώς εγείρεις το θέμα της επιφύλαξης σας.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ναι, ότι τώρα ίσως να μην είναι η κατάλληλη στιγμή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, είναι μια επιφύλαξη η οποία σημειώνεται.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Από τη μια μειώνουμε στο 60% και από την άλλη προχωρούμε την πρόταση του κ. Παναγιώτη Δημητρίου, που τους δίνουμε το δικαίωμα να αγοράζουν το 10%. Είναι σχήμα οξύμωρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως είναι η άποψη του συναδέλφου και έχει κάθε δικαίωμα να την εκφράσει. Συζητήθηκε αυτό το θέμα στην επιτροπή Οικονομικών και θέλω να τονίσω πρώτα απ' όλα ότι η εφαρμογή για υφιστάμενες αιτήσεις ή αιτήσεις που έχουν ήδη ετοιμαστεί και θα υποβληθούν τον επόμενο ενάμιση μήνα θα είναι πέντε χρόνια.

Δεύτερον, όπως είχε πει και ο κ. Προδρόμου πριν φύγει, έχουμε δει ότι οι μεγάλοι οργανισμοί και οι μεγάλες εταιρείες που έχουν τον τεράστιο όγκο σε κεφάλαιο ήδη είναι κάτω από το 70% και δεν επηρεάζονται - οι τραπεζικοί οργανισμοί, μεγάλες επενδυτικές εταιρείες και ούτω καθεξής. Άρα, αυτή η εφαρμογή θα είναι σε μικρότερες εταιρείες και τα ποσά θα είναι πολύ λιγότερα. Το έχουμε δει και έχουμε καταλήξει οι υπόλοιποι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θεωρώ ότι ο κ. Ρότσας απλώς διετύπωσε μία επιφύλαξη και συνεπώς δεν τίθεται θέμα τροποποίησης ή αλλαγής.

Αντιλαμβάνομαι ότι οι διατάξεις της πρότασης νόμου με τον αριθμό 5 για καθαρά νομοτεχνικούς λόγους έχουν ενσωματωθεί στο κείμενο των κανονισμών με αριθμό 7. Συνεπώς, δεν τίθεται θέμα να ψηφιστεί το κείμενο της νομοθεσίας.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Επανερχόμαστε τώρα στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι "Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000", πρόταση νόμου. Παρακαλώ τον κ. Κυπριανού να δώσει τις ανάλογες εξηγήσεις.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και πάλι θα παρακαλούσα να θεωρηθεί αναγνωσθείσα η έκθεση. Είναι η πρόταση νόμου του συναδέλφου, του κ. Δημητρίου, για δικαίωμα των εταιρειών να αγοράζουν μέχρι 10% των μετοχών τους για σκοπούς στήριξης της τιμής

τους. Υπάρχουν πολλές ασφαλιστικές δικλίδες και διαφάνεια, περισσότερες μάλιστα απ' ό,τι προβλέπει η ευρωπαϊκή οδηγία. Τις έχει προσθέσει η επιτροπή και είναι ομόφωνη απ' όλες τις πλευρές, κύριε Πρόεδρε.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Εταιρειών
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Μουσιούτσας	Κίκης Καζαμίας
Ισίδωρος Μακρίδης	Αβραάμ Αντωνίου
Χρίστος Ρότσας	Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 5 Σεπτεμβρίου μέχρι 16 Οκτωβρίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου, κλήθηκε και παρευρέθηκε στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών, ο πρόεδρος του Συμβουλίου και ο διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η Έφορος Εταιρειών και εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του ΠΑΣΕΧΑ, του Συνδέσμου Δημόσιων Εταιρειών, του Συνδέσμου Χρηματιστών Κύπρου και του Συνδέσμου Επενδυτικών Εταιρειών.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Παναγιώτη Δημητρίου στις 2 Αυγούστου 2000, είναι η τροποποίηση του περί Εταιρειών Νόμου, ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε εταιρείες που έχουν τίτλους τους εισηγμένους στο χρηματιστήριο να αποκτούν ή να εξαγοράζουν τις μετοχές τους σε περιόδους που η αξία των μετοχών αυτών παρουσιάζει κάμψη.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, ένας από τους πολλούς λόγους της παρατηρούμενης αποσταθεροποίησης της χρηματιστηριακής αγοράς είναι και το νομοθετικό κενό που υπάρχει στον περί Εταιρειών Νόμο, αναφορικά με τη δυνατότητα μιας εταιρείας να αγοράζει τις μετοχές της. Το κενό αυτό επιβάλλεται να εκλείψει, ώστε οι εταιρείες αυτές να έχουν την ευχέρεια να κάνουν παρεμβατικές κινήσεις για σταθεροποίηση των χρηματιστηριακών πραγμάτων ως μέτρο αυτοάμυνας και με απώτερο στόχο τη στήριξη της αξίας της μετοχής τους.

Σύμφωνα με την ίδια αιτιολογική έκθεση, η προτεινόμενη τροποποίηση στον περί Εταιρειών Νόμο συνάδει και με τη δεύτερη οδηγία (77/91/ΕΟΚ της 13ης Δεκεμβρίου 1976) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, καθώς και τις σχετικές τροποποιήσεις της, με την οποία τονίζεται ο ρόλος των δημόσιων εταιρειών στην οικονομία των ευρωπαϊκών κρατών και η εξασφάλιση ισορροπημένης προστασίας των μετόχων, των πιστωτών και των επενδυτών στις εταιρείες αυτές με την παροχή της δυνατότητας στις δημόσιες, κατά κύριο λόγο, εταιρείες να αγοράζουν τις μετοχές τους.

Ειδικότερα, με την υπό συζήτηση πρόταση νόμου προτείνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η συγκεκριμένη εταιρεία να μην μπορεί να αγοράζει τις μετοχές της παρά σε ποσοστό μέχρι δέκα τοις εκατόν (10%) του καλυφθέντος κεφαλαίου.
2. Της συγκεκριμένης αγοράς να προηγείται απόφαση της γενικής συνέλευσης της εταιρείας για εξαγορά δικών της μετοχών, εκτός αν η πράξη αυτή είναι απαραίτητο να γίνει προηγουμένως για αποτροπή σοβαρής ζημιάς στην εταιρεία.
3. Η αγορά μετοχών να κοινοποιείται εντός δεκαπέντε ημερών στον Έφορο Εταιρειών και να αναφέρεται στην ετήσια έκθεση της εταιρείας.
4. Η εταιρεία με την αγορά των δικών της μετοχών να μην μπορεί να μειώσει το καθαρό ενεργητικό της κάτω από το ποσό του καλυφθέντος κεφαλαίου και του αποθεματικού, το οποίο, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία, για τις εταιρείες δεν μπορεί να διανεμηθεί.
5. Οι αποκτηθείσες με τον τρόπο αυτό μετοχές να μεταβιβάζονται εντός δεκαοκτώ μηνών από την ημερομηνία αγοράς τους.

Υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, η επιτροπή προχώρησε σε περαιτέρω επεξεργασία της επιφέροντας σε αυτή αριθμό ουσιαστικών τροποποιήσεων, οι οποίες κρίθηκαν αναγκαίες για την καλύτερη πρακτική εφαρμογή των προνοιών, καθώς και άλλες νομοτεχνικές τροποποιήσεις. Η επιτροπή, επισυνάπτοντας νέο, κατάλληλα διαμορφωμένο, σύμφωνα με τα πιο πάνω, κείμενο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Στροβόλου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Στροβόλου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούτσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο δήμο Στροβόλου για την αποπληρωμή δανείου συνολικού ύψους £700.000, το οποίο ο δήμος συνήψε με τη Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Στροβόλου με σκοπό να το χρησιμοποιήσει για την εκτέλεση της δεύτερης και τρίτης φάσης του πάρκου Ακροπόλεως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Στροβόλου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λεμεσού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λεμεσού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούτσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο δήμο Λεμεσού για την αποπληρωμή δανείου συνολικού ύψους £15.000.000, το οποίο ο δήμος συνήψε με την Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδας (κατάστημα Λεμεσού) με σκοπό να το χρησιμοποιήσει για την εκτέλεση διάφορων αναπτυξιακών έργων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λεμεσού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιλοφορείται «Ο περί Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Γιάγκου

Ανδρέας Φιλίππου

Αντώνης Καραός

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Χριστοφίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Σεπτεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Πυροβόλων Όπλων Νόμου, ώστε να επιτρέπεται υπό όρους η εισαγωγή, κατοχή και χρήση αγωνιστικών τόξων που χρησιμοποιούνται στο άθλημα της τοξοβολίας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, η πιο πάνω τροποποίηση κρίθηκε σκόπιμη, για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα εισαγωγής στην Κύπρο αγωνιστικών τόξων που χρησιμοποιούνται από τα μέλη της Κυπριακής Ομοσπονδίας Τοξοβολίας για το άθλημα της τοξοβολίας. Η Κυπριακή Ομοσπονδία Τοξοβολίας με αίτημά της ζήτησε να τροποποιηθεί η υφιστάμενη νομοθεσία, για να αρθούν τα εμπόδια που επηρεάζουν την ομαλή άσκηση του διεθνούς αυτού αθλήματος.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως μελέτησε το πιο πάνω αίτημα σε συνεργασία με την αστυνομία και έκρινε σκόπιμο να τροποποιηθεί ανάλογα η υφιστάμενη νομοθεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Είναι και εδώ ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Κίκης Καζαμίας

Ηλίας Μυριάνθους

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου

Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης, καθώς και εκπρόσωποι της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για το συνεργατισμό, ώστε να δοθεί η εξουσία στον Έφορο Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης να εκδίδει γενικές και ειδικές οδηγίες προς τις εγγεγραμμένες συνεργατικές εταιρείες για θέματα χρηματοπιστωτικής πρακτικής και δεοντολογίας με απώτερο στόχο την αντιμετώπιση του προβλήματος των ακάλυπτων επιταγών.

Ειδικότερα, με το νόμο που προτείνεται παρέχεται η εξουσία στον Έφορο Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης, είτε από μόνος του είτε σε συνεργασία με την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου, να εκδίδει οδηγίες προς τα συνεργατικά ιδρύματα με σκοπό τη δημιουργία κεντρικού αρχείου πληροφοριών, όπου θα καταχωρίζονται τα ονόματα των εκδοτών ακάλυπτων επιταγών και όλων όσοι καταδικάστηκαν για αδικήματα σχετικά με την έκδοση ακάλυπτων επιταγών. Με το ίδιο νομοσχέδιο παρέχεται επίσης η εξουσία στον Έφορο Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο σε κάθε συνεργατικό ίδρυμα που δε συμμορφώνεται με τις οδηγίες του.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι παρόμοια ρύθμιση έχει γίνει ήδη για τις εμπορικές τράπεζες με σχετική τροπολογία στο νόμο για τις τραπεζικές εργασίες. Σύμφωνα με τους αρμόδιους για το θέμα φορείς, οι ρυθμίσεις αυτές αναμένεται να υποβοηθήσουν στην αντιμετώπιση της μάστιγας των ακάλυπτων επιταγών.

Με τις τροπολογίες που προτείνονται συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του τίτλου του Μέρους XIII του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Προσθήκη νέου άρθρου 53Α στο βασικό νόμο. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Κίκης Καζαμίας

Ηλίας Μυριάνθους

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του διοικητικού συμβουλίου του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα, του Συνδέσμου Χρυσόχων-Αργυροχών Κύπρου και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας που διέπει τη σήμανση αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα, ώστε να δοθεί η ευχέρεια στο εργαστήριο του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα να εξαιρεί, κατά την κρίση του, από τη σφράγιση ορισμένα αντικείμενα που είναι εύθραυστα ή που δεν είναι δυνατό για τεχνικούς λόγους να σφραγιστούν. Σημειώνεται ότι στην υπό τροποποίηση νομοθεσία κριτήριο εξαίρεσης από τη σήμανση των αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα αποτελεί μόνο το μικρό βάρος αυτών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους του Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα, οι τροπολογίες που προτείνονται κρίνονται αναγκαίες για την προστασία των καταναλωτών, αφού στην αγορά της Κύπρου διατίθενται πολλά αντικείμενα μικρού βάρους και μεγέθους που παρουσιάζονται ως ασημένια ή χρυσά, ενώ στην πραγματικότητα δεν είναι.

Με τις τροπολογίες που προτείνονται συμφώνησαν όλοι όσοι παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Μέρους ΙΙ του Παραρτήματος Ι του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα δεν είναι έτοιμο. Τα θέματα με τους αριθμούς 14, 15 και 16 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Προχωρούμε με το υπ' αριθμόν 17 θέμα, που είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.2 – Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων – Άρθρο 04.631 – Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που Εξουσιοδοτεί τη Διενέργεια Δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.2 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Νίκος Μουσιούππας

Δώρος Θεοδώρου

Τάσος Παπαδόπουλος

Ισιδωρος Μακρίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Ανδρούλα Βασιλείου

Κίκης Καζαμίας

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18, 25 και 29 Σεπτεμβρίου 2000 μελέτησε επιστολές του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με ημερομηνίες 14 Ιουλίου και 12 Σεπτεμβρίου 2000, με τις οποίες ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £841.000 από το Κεφάλαιο 21.01.2 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δικαιώματα εμπειρογνομόνων για την ετοιμασία μελετών.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, καμιά δαπάνη δε διενεργείται από το εν λόγω άρθρο για δικαιώματα εμπειρογνομόνων για την ετοιμασία μελετών, χωρίς να δοθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τις πιο πάνω αναφερόμενες επιστολές, η αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου, ύψους £841.000, ζητείται για την κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με την ετοιμασία εγγράφων για προσφορές αναφορικά με την επιλογή επενδυτή με σκοπό την ανάπτυξη του λιμανιού της Λάρνακας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, κατά πλειοψηφία των μελών της, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια της απαιτούμενης δαπάνης και εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότησή της, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

Τα μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τάσσονται εναντίον της αποδέσμευσης του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια της σχετικής δαπάνης για λόγους αρχής, τους οποίους θα αναλύσουν κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Το μέλος της επιτροπής, βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί του θέματος κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς έχουμε διαφωνήσει με την έγκριση αυτής της δαπάνης, γιατί οι όροι εντολής προς τους μελετητές δεν περιλαμβάνουν αυτό που είναι η δική μας άποψη για τη γενικότερη ανάπτυξη του λιμανιού της Λάρνακας και η οποία ανάπτυξη, κατά την άποψή μας, πρέπει να περιλαμβάνει ένα λιμάνι πολλαπλών χρήσεων, αυτοδύναμο και ικανό να ανταγωνιστεί και άλλα λιμάνια, περιλαμβανομένου και αυτού της Λεμεσού.

Η πρόταση που γίνεται δεν καλύπτει αυτή μας τη θέση, γι' αυτό δε θα ψηφίσουμε το κονδύλι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να πω δυο λόγια για το κονδύλι που πρόκειται να ψηφίσουμε τώρα, γιατί είναι μια υπόθεση η οποία, κατά τη γνώμη μου, εξακολουθεί να παραμένει εντελώς αδιευκρίνιστη και να αφήνει περιθώρια για εξελίξεις που πιθανότατα να αποδειχθούν ανεπιθύμητες ή επιζήμιες. Και εξηγούμαι συγκεκριμένα:

Το κονδύλι των £841.000 προορίζεται για μελέτη για την αξιοποίηση του λιμανιού της Λάρνακας. Ο Υπουργός Συγκοινωνιών μας είπε, μας πληροφόρησε, αδρά βεβαίως, ότι μιλάμε πιθανώς για μία δαπάνη των £200.000.000, εκ των οποίων τα £50.000.000 έως £60.000.000 θα δαπανηθούν για το λιμάνι και τα υπόλοιπα για το χερσαίο χώρο. Ρωτήσαμε τι σημαίνει αυτό το θέμα του χερσαίου χώρου και μας απάντησε ότι πιθανότατα θα γίνουν ξενοδοχεία, διαμερίσματα, εστιατόρια, καταστήματα και οτιδήποτε άλλο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Και καζίνο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν ξέρω, καζίνο δε μας είπε.

Διερωτώμαι, κύριε Πρόεδρε, αν υπάρχει, αν χωρίς προβληματισμό θα πάμε να εγκρίνουμε μία ενέργεια, όχι απλώς δαπάνη αλλά μία επιλογή της κυβέρνησης, συνεπεία της οποίας πιθανότατα ολόκληρο το πολεοδομικό σχέδιο της Λάρνακας να αλλάξει. Δε θα μιλούμε για το συνηθισμένο εμπορικό κέντρο της Λάρνακας: το εμπορικό κέντρο θα πάει στο λιμάνι. Μα, αυτό θα σημαίνει ίσως ότι εκατοντάδες ή και χιλιάδες οι οποίοι εργάζονται και ζουν από το συγκεκριμένο εμπορικό κέντρο σήμερα πιθανόν να χάσουν το βιοπορισμό τους. Μιλούμε για άρδην αλλαγή του πολεοδομικού σχεδίου της Λάρνακας.

Δεν ξέρω αν είναι όλοι οι φορείς της Λάρνακας εμπειλεγμένοι σ' αυτή την κατάσταση. Προσωπικά ρώτησα τον υπουργό στη συνεδρία της επιτροπής κατά πόσο οι σύνδεσμοι των επαγγελματιών βρίσκονται σ' αυτή τη συντονιστική επιτροπή

-Επιτροπή Ανάπτυξης, πώς ονομάζεται- της Λάρνακας. Η απάντησή του ήταν «όχι» εκεί πέρα. Αργότερα με πληροφόρησαν κάποιοι άλλοι ότι η ΠΟΒΕΚ είναι μέσα. Δεν ξέρω, είναι συγχυσμένα τα πράγματα.

Δε γνωρίζω κατά πόσο η απόφαση αυτή θα έχει άσχημες συνέπειες για την πόλη ή καλές συνέπειες. Εγώ φοβούμαι πάντως ότι για μία μεγάλη μερίδα αυτοεργοδοτούμενων επαγγελματιών πιθανότατα να είναι καταστροφική αυτή η εξέλιξη. Και έχω την εντύπωση ότι θα έπρεπε να προβληματιστεί περισσότερο η Βουλή επ' αυτού.

Βεβαίως, γνωρίζω την ανησυχία των Λαρνακέων, οι οποίοι θέλουν εδώ και τώρα να γίνει λιμάνι εκεί πέρα. Και δεν υπάρχει θέμα ένστασης από πλευράς μας στο να γίνει λιμάνι. Υπάρχει όμως προβληματισμός αν με τη χερσαία ανάπτυξη η οποία σκοπεύεται θα πληγούν ή δε θα πληγούν τόσοι πολλοί επαγγελματίες στη Λάρνακα και δε θα ανατραπεί εντελώς το πολεοδομικό σχέδιο της πόλης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούπας, παρακαλώ.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, χωρίς προηγουμένως να έχει γίνει η μελέτη, δεν μπορεί κανένας να εκφράζει φόβους, έστω, ότι θα γίνει αυτό που εισηγείται ο συνάδελφος... όχι που εισηγείται· που σημειώνει. Πρέπει πρώτα να δούμε τι περιλαμβάνει αυτή η μελέτη και αν πράγματι, όταν θα την έχουμε στα χέρια μας, δούμε ότι ανατρέπει το κοινωνικοοικονομικό ισοζύγιο στη Λάρνακα, τότε μπορούμε να επέμβουμε επί της μελέτης διορθώνοντας ορισμένα σημεία. Ήδη πρέπει να πω ότι, όταν μας ανέπτυσε ο υπουργός τους όρους εντολής για τη μελέτη, είχε σημειώσει παρατήρηση της επιτροπής η οποία έγινε από το συνάδελφο, τον Τάσσο Παπαδόπουλο.

Αρχικά, σύμφωνα με τους όρους εντολής, επρόκειτο να αρχίσουν με την ανάπτυξη του θαλάσσιου χώρου και μετά πέντε χρόνια να αρχίσουν την ανάπτυξη του χερσαίου χώρου. Αν αυτό γινόταν, η πρόταση προς οποιοδήποτε επενδυτή δε θα ήταν καθόλου ελκυστική. Γι' αυτό το λόγο σημειώθηκε να γίνει μελέτη για παράλληλη ανάπτυξη, αν όχι ολόκληρου του χερσαίου χώρου, τουλάχιστον των εγκαταστάσεων εκείνων οι οποίες θα καθιστούσαν ελκυστική -και προσοδοφόρα ασφαλώς για τον τόπο- την υλοποίηση της μελέτης. Έχουν λογική, σίγουρα, οι φόβοι του συναδέλφου, του Δώρου Θεοδώρου, αλλά είναι κάτι το οποίο θα δούμε κάπως αργότερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θάσος Μιχαηλίδης.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έχει δώσει τη σειρά του στο Δώρο.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ναι, αναλαμβάνει ο Δώρος να με εκπροσωπήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Ο κ. Χριστοδουλίδης, παρακαλώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είχα την εντύπωση ότι είχα ζητήσει το λόγο, κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά μου είχε ζητήσει ο κ. Μιχαηλίδης νωρίτερα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όι, παρακαλώ! Εντάξει;

Η κυβέρνηση τούτη και ο υπουργός τούτος ... Λυτούμαι για το ότι μέχρι τώρα -και σωστά από πλευράς δικής μας μίλησε ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος- μίλησαν οι Λαρνακείς για ένα τόσο σοβαρό θέμα, το οποίο αφορά τη Λάρνακα, αφορά τη σημερινή της κατάσταση και τη μελλοντική της. Με δυο λόγια: Από το 1993 και εντεύθεν με στρατηγικό σχέδιο οδηγείται το λιμάνι της Λάρνακας στο φυσιολογικό μαρασμό ή στο τεχνητό κλείσιμό του. Από λιμάνι, όπως ήταν, με τις δυνάμεις και τις αδυναμίες του με αλληπάλλληλες κυβερνητικές αποφάσεις μετατρέπεται σε κρουαζιερο-μαρινο-λίμανο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι, τις ψαρόβαρκές μας θα μας τις στείλουν αλλού.

Για να επιτευχθεί τούτο, στο οποίο ουσιαστικά σύσσωμη η Λάρνακα είχε αντιδράσει και το οποίο είχε πολεμήσει, η κυβέρνηση και οι υπουργοί εφεύραν διάφορους τρόπους. Ο τελευταίος τρόπος του χρυσώματος του χαπιού είναι η προσφορά για την εξεύρεση στρατηγικού επενδυτή.

Για να αυξήσει το ποσό που θα πρόσφερε ο οποιοσδήποτε στρατηγικός επενδυτής, ένας ιδιοκτήτης μιας οποιασδήποτε περιουσίας θα έπρεπε να τιμά και να υπερτιμά την αξία της περιουσίας. Τι κάνουμε μέχρι τώρα; Υποτιμούμε τεχνηέντως την αξία του λιμανιού. Το οδηγούμε στο κλείσιμο αποδυναμώνοντάς το και από εκείνη την ελάχιστη δουλειά που έκαμνε μέχρι σήμερα, προγραμματίζουμε τις δύο γερανογέφυρές του, αξίας αγοράς £8.000.000 πριν αρκετά χρόνια, να τις φύγουμε, για να πάρει τι αυτός ο γενναιόδωρος ξένος ή ντόπιος στρατηγικός επενδυτής; Για να πάρει εκείνο το κρηπίδωμα, αφού του κατεδαφίσουμε και την αίθουσα επιβατών, αξίας πέραν του £1.200.000, η οποία δεν εγκαινιάστηκε από επιβάτες μέχρι τώρα, παρ' όλο που χτίστηκε, αποδυναμώνοντάς το από τον τεχνητό εξοπλισμό. Μόνο ανόητος στρατηγικός επενδυτής θα έρθει να προσφέρει κάτι πλησίον αυτού που έχει επενδύσει ο κυπριακός λαός. Ογδόντα εκατομμύρια έχει επενδύσει ο κυπριακός λαός για να έχει αυτό το λιμάνι, το οποίο απέδιδε μέχρι πριν τέσσερα χρόνια £15.000.000 με £16.000.000 στην οικονομία της Κύπρου και ιδιαίτερα στην οικονομία της Λάρνακας.

Η Λάρνακα χτυπήθηκε και το τελειωτικό χτύπημα, τουλάχιστον για την πλευρά του ΑΚΕΛ-Αριστερά, είναι αυτή η απόφαση, η οποία δε θα οδηγήσει στη δημιουργία επιβατηγού, του λεγόμενου, λιμανιού, που δεν μπορεί να είναι ούτε το αποκλειστικό ούτε το κύριο επιβατηγό, διότι υπάρχει σήμερα λιμάνι διπλής χρήσεως στην Κύπρο, το μέγα λιμάνι της Λεμεσού, το οποίο θα κάνει τα πάντα εκεί - και καλά κάνει εκείνα που κάνει· δε διεκδικήσαμε ποτέ λιμάνι στη Λάρνακα ισοδύναμο με το λιμάνι της Λεμεσού.

Είχαμε πει χαρακτηριστικά στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, μόλις εκλέγηκε την πρώτη φορά: «Παράλαβες δύο κτίρια, το ένα με έναν όροφο και το άλλο με επτά. Αυτό των επτά η κυβέρνησή σου και η προηγούμενη κυβέρνηση το έκαναν ουρανοξύστη των σαράντα πέντε. Ως Λαρνακείς θέλουμε από έναν όροφο, δεύτερο και τρίτο όροφο». Αυτή είναι η απαίτηση των Λαρνακέων, που δε συγκρούεται με κανένα σωστό συμφέρον άλλης πόλης και συγκεκριμένα της Λεμεσού.

Κόστιζε τότε £18.000.000, £25.000.000, £40.000.000 να γίνει ένα λιμάνι της αξιοπρέπειας, που να προσφέρει και να διατηρεί δουλειά. Με την τελευταία μελέτη £80.000.000, για να γίνει εκείνο το λιμάνι που ήθελαν οι Λαρνακείς. Όχι, όχι, όχι! Και σήμερα με μειωμένη την αξία -και αυτό είναι που κατηγορώ- αυτού του λιμανιού, αυτής της περιουσίας μας, των Λαρνακέων και όλης της Κύπρου, με τις διάφορες αποφάσεις μας το προσφέρουμε σε ένα γενναιόδωρο πατριώτη Κύπριο ή κάποιον από το εξωτερικό που θα αγαπήσει την ανάπτυξη της Λάρνακας και της Κύπρου... μούχτιν θα το δώσουμε και ούτε επιβατηγό θα έχουμε, κατοχυρωμένο επιβατηγό, ούτε για τα κρουαζιερόπλοια που θα έρθουν κάποτε από τον Ατλαντικό Ωκεανό και θα μπουν στη Μεσόγειο θα μας μείνει μια μαρίνα των πεντακάσιων θέσεων ή αυξημένη των χίλιων και όλα αυτά τα οποία έχει υποδείξει ο κ. Θεοδώρου. Το λιμάνι θα φτάσουμε στο σημείο να το επιχωματώσουμε με γη, για να το κάνουμε και καζίνο και εστιατόρια κτλ.

Επομένως, η αντίθεσή μας ήταν και παραμένει αντίθεση ουσίας και, πιστεύω, εκφράζουμε το καλώς νοούμενο συμφέρον του συνόλου των Λαρνακέων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους είχε ζητήσει το λόγο και μετά ο κ. Μούσκος.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω οι συναδέλφοι και όλοι μας είμαστε κουρασμένοι για να πούμε την ιστορία του λιμανιού, η οποία είναι μακρά και πικρά ιστορία. Όμως, κάπου μέσα στην πίκρα μας πρέπει να προσδιορίσουμε και τι θέλουμε. Και έχω υπόψη μου ότι υπάρχει ομόφωνη θέση της Επιτροπής Ανάπτυξης της Λάρνακας και σε κείμενο το οποίο διαμορφώθηκε στο οποίο λέμε -και το είπαμε στον κύριο υπουργό πρόσφατα- ότι εμείς εκείνο το οποίο θέλουμε, τουλάχιστον, είναι να προχωρήσει η κυβέρνηση τάχιστα, σύμφωνα με τις υποσχέσεις της, έστω με την απόδοση εκείνου του ρόλου, να διασφαλίσει έστω εκείνο το ρόλο και όχι με αντιφάσεις και μισόλογα και πολύ περισσότερο με πλήρη αδράνεια, όπως έχει καταγραφεί, να έχει καταδικάσει το λιμάνι στο να γίνει μία λιμνοθάλασσα -δε θα χρειαστεί επιχωμάτωση, βεβαιώνω, και έτσι δε θα μπορούμε σε εκείνα τα έξοδα.

Όμως, την ίδια στιγμή πρέπει να πω ότι ήταν όρος και ομόφωνη θέση ότι, μέχρι να περιμένουμε τον οποιοδήποτε στρατηγικό επενδυτή, είναι υποχρέωση του κράτους για μια τέτοια επένδυση, που αφορά υποδομή τόσων εκατομμυρίων και οπωσδήποτε είναι προς το δημόσιο συμφέρον, να προχωρήσει με βάση συγκεκριμένη μελέτη και απόφαση της κυβέρνησης και να υλοποιήσει έστω την πρώτη φάση προχωρώντας και διασφαλίζοντας ότι θα ακολουθήσουν και οι επόμενες, ώστε να μεγαλώσει και να αναπτυχθεί το λιμάνι, χωρίς να αποκλείεται και η χρήση της εμπορικότητας αλλά με απόδοση, ναι, κάποιου ρόλου συγκεκριμένου.

Αρα, πιστεύω ότι το βασικό παράπονο δεν είναι τι λιμάνι θα κάμουμε? είναι αν θα υπάρχει καθόλου λιμάνι και αν θα λειτουργεί καθ' οιονδήποτε τρόπο και, αν θα καθυστερήσουμε άλλο, κατά πόσο θα είναι υλοποιήσιμο το οποιοδήποτε έργο.

Ασφαλώς, συμφωνούμε και με την προσέγγιση του συναδέλφου, του κ. Χριστοδουλίδη, ότι κανένας δεν μπορεί να εισπράξει, για κάτι που αποτελεί εθνικό πλούτο, το καλύτερο δυνατό, εάν δε το διαφυλάξεις, αν δε το παρουσιάσεις και αν τη δεδομένη στιγμή δεν το έχεις σε τέτοια μορφή αναπτυγμένο, ώστε να εισπράξεις το καλύτερο δυνατό, που είναι και πάλι για το δημόσιο συμφέρον.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, καλέσαμε την κυβέρνηση να προχωρήσει χωρίς άλλη καθυστέρηση, γιατί ήταν και δέσμευση της ίδιας ενώπιον ολόκληρης της Επιτροπής Ανάπτυξης στο Προεδρικό Μέγαρο, και βλέπουμε τις αντινομίες και τις παλινδρομήσεις, σε σχέση με τις ίδιες τις αποφάσεις αυτές που θέλουν να αποδώσουν ρόλο.

Όσον αφορά την ψήφιση που θα ακολουθήσουμε -διότι τουλάχιστον το Δημοκρατικό Κόμμα θα ψηφίσει το κονδύλι- ναι, δε θεωρούμε ότι καθ' οιονδήποτε τρόπο είναι δυνατό να δεσμευτούμε για την υλοποίηση του έργου- εξάλλου γι' αυτό σας ανέφερα την ομόφωνη απόφαση- που δε γνωρίζουμε αν θα υπάρξει επενδυτής και με ποιους όρους ξεπουλήματος και αν θα το δεχθούμε, και καλούμε την κυβέρνηση να αναλάβει τις ευθύνες της, με βάση τις μελέτες και τις δεσμεύσεις και τις αποφάσεις της.

Όσον αφορά την ψήφιση αυτού του κονδυλίου, με κανέναν τρόπο δε σημαίνει ότι θα δεχτούμε αυτό που διακηρύττει δημόσια ο κύριος υπουργός, ότι μέλημά του θα είναι, και μέσα στο νέο κλίμα αυτής της μελέτης, να μετακινήσει τις γερανογέφυρες. Και το λέμε τούτο, διότι παράλληλα με την ψήφιση είναι και η δεσμευτική μας θέση και απόφαση ότι δε θα επιτρέψουμε κάτι τέτοιο και θα ξαναπορρίψουμε, όπως απορρίψαμε προηγουμένως, το σχετικό κονδύλι για τη μετακίνηση, γιατί δε νοείται να κάμνεις σπασμωδικές ενέργειες που δεν έχουν οικονομικό όφελος ή νόημα, εάν δεν έχουν ξεκαθαρίσει τις αποφάσεις τους και δε θα έχουν τροchioδρομήσει προηγουμένως προς υλοποίηση αυτές τις αποφάσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μούσκος, παρακαλώ.

Α. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλους μας μας διακατέχει κάποια αμφιβολία, όσον αφορά την έκβαση αυτής της μελέτης, αλλά κάτω από τις δοσμένες συνθήκες που ανέλαβε αυτή η κυβέρνηση μετά από την απόφαση της προηγούμενης κυβέρνησης να επενδύσει £80.000.000 στο λιμάνι της Λεμεσού, ενώ θα έπρεπε να γίνει μια ισόρροπη ανάπτυξη και των δύο λιμανιών, είμεθα αναγκασμένοι να δοκιμάσουμε, μέσα από τη μελέτη την οποία ετοίμασε η Τράπεζα Αναπτύξεως μετά από εντολή της κυβέρνησης Κληρίδη, να δοκιμάσουμε, ίσως δώσουμε πλέον ζωή στο λιμάνι μας.

Γι' αυτό και εμείς με κάποιους ενδοιασμούς ψηφίζουμε αυτό το κονδύλι και θα το ψηφίσουμε ελπίζοντας ότι στο μεσοδιάστημα, όπως ανέφεραν και άλλοι συναδέλφοι, θα διαφημιστεί το λιμάνι μας, θα γίνουν τέτοιες ενέργειες τόσο από την κυβέρνηση όσο και από την Αρχή Λιμένων, για να προσελκύσουν εργασία, διότι πράγματι σήμερα το λιμάνι βρίσκεται σε μία απελπιστική κατάσταση. Και δεν είναι μόνο το γεγονός ότι αδρανεί ένα μεγάλο κεφάλαιο, το οποίο επένδυσε η κυβέρνηση, της τάξης των £80.000.000, αλλά και πάρα πολλοί άνθρωποι έχουν χάσει ένα σημαντικό και σεβαστό εισόδημα το οποίο δεν μπαίνει στο σπίτι τους.

Γι' αυτό το λόγο θα ήθελα να παρακαλέσω τους συναδέλφους να στηρίξουν και να υποστηρίξουν αυτή την προσπάθεια η οποία γίνεται. Σίγουρα θα παρακολουθούμε ότι ο χερσαίος χώρος του λιμανιού, που αξίζει πολλά εκατομμύρια λίρες, δεν πρόκειται να ξεπουληθεί στον οποιοδήποτε ιδιώτη. Εμείς θα παρακολουθούμε, ούτως ώστε η αξιοποίηση αυτού του χώρου να γίνει με τέτοιο τρόπο, που να ωφελήσει τη Λάρνακα.

Εμείς δε θέλουμε να δώσουμε στον ιδιώτη γη, για να πωλεί διαμερίσματα ή για να φιλοξενεί ξένους από το εξωτερικό. Εμείς θέλουμε αυτή η κίνηση που θα δημιουργηθεί, μαζί με την ανάπτυξη του λιμενικού χώρου, να αποδώσουν στη Λάρνακα και στην οικονομία της Κύπρου οικονομικά οφέλη. Αυτός είναι ο στόχος στον οποίο στοχεύουμε και θα παρακολουθούμε στενά.

Οι φόβοι του κ. Δώρου Θεοδώρου, που είπε προηγουμένως ότι ίσως να περιορίζονται οι όροι προσφορών που θα ετοιμάσει ο σύμβουλος, μέσα στα πλαίσια της μελέτης ανάπτυξης που ετοίμασε... όμως υπάρχει και μία παράγραφος, συναδέλφε, που λέει: «Οι ενδεχόμενοι προσφοροδότες θα έχουν την ευχέρεια να προσφέρουν το μοντέλο εκείνο το οποίο, κατά τη γνώμη τους, θα είναι το καλύτερο». Οπότε σε εκείνο το στάδιο, όπως θα γίνει και με τις μαρίνες που επεράσαμε τους κανονισμούς και τους είχαμε υπερψηφίσει όλοι μας, με τον ίδιο τρόπο θα το δούμε και

εμείς ως τοπικοί παράγοντες αλλά και ως Βουλή, ότι όντως εκείνος ο οποίος θα επιλεγεί είναι εκείνος ο οποίος θα προσφέρει την καλύτερη λύση. Και, όταν λέω την καλύτερη λύση, εννοώ πάντοτε για το καλό της πόλης και για το καλό της οικονομίας της Κύπρου.

Αυτά ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να σας απασχολήσω περισσότερο. Είναι μεγάλο το θέμα του λιμανιού, το είπαμε πάρα πολλές φορές. Ας ελπίσουμε ότι θα το δούμε να αναβιώνει.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γερασίμου έχει κάτι να προσθέσει.

ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα επαναλάβω τα ίδια, αλλά, όσον αφορά ένα σημείο το οποίο έχει θίξει ο συνάδελφος, ο κ. Κλεάνθους, την έναρξη της πρώτης φάσης του έργου από την κυβέρνηση, εδώ ήδη ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων έχει αναλάβει κάποια δέσμευση, ότι θα ετοιμάσει ένα χρονοδιάγραμμα το οποίο θα μας παρουσιάσει στην Επιτροπή Ανάπτυξης, όσον αφορά το έργο το οποίο θα αρχίσει από το στρατηγικό επενδυτή, σε πόσα χρόνια θα μπορέσει να αρχίσει και, εάν το χρονοδιάγραμμα θα είναι το πιο κοντινό, τότε θα το αναλάβει η κυβέρνηση στην πρώτη φάση. Μας έχει πείσει ότι ο στρατηγικός επενδυτής θα μπορέσει να αρχίσει πολύ πιο ενωρίς ολόκληρο το έργο απ' ό,τι θα αρχίσει η κυβέρνηση την πρώτη φάση, που θα είναι £20.000.000 και θα χρειαστεί κάπου έξι μήνες διαφορά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 [Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000], καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 21.01.2 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση ποσού συνολικού ύψους £841.000 από το Κεφάλαιο 21.01.2 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στις σχετικές επιστολές του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με αριθμούς φακέλου Υ.Σ.Ε 168/99 και 168/99/3 και ημερομηνίες 14 Ιουλίου 2000 και 12 Σεπτεμβρίου 2000 αντίστοιχα.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ύστερα από σχετική ενημέρωσή της δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση και τη διενέργεια της πιο πάνω ζητούμενης δαπάνης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της απόφασης αυτής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές υπάρχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ, εννέα εναντίον και καμία αποχή η απόφαση εγκρίνεται.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 2 θέμα, που είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000».

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή υπάρχουν δυο τρεις εκθέσεις, εισηγούμαι να θεωρηθούν αναγνωσθείσες. Είναι ένα κείμενο που έχει διάφορες πρόνοιες. Είναι ομόφωνο πλην δύο σημείων που αφορούν την παράγραφο που αναφέρεται στην ιδιωτική τοποθέτηση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Στάθης Κιττής

Κίκης Καζαμίας

Μάριος Ματσάκης

Αβραάμ Αντωνίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 5 Ιουνίου μέχρι 10 Ιουλίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκε και παρευρέθηκε στην επιτροπή ο γενικός διευθυντής του

Υπουργείου Οικονομικών και άλλοι εκπρόσωποι του υπουργείου του, ο πρόεδρος του Συμβουλίου και ο διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εκπρόσωποι του Συνδέσμου Χρηματιστών Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επενδυτών Χρηματιστηριακών Αξιών (ΠΑΣΕΧΑ), του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και του Συνδέσμου Δημόσιων Εταιρειών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, ώστε να ρυθμιστεί λεπτομερέστερα ο θεσμός της προσφοράς προς το κοινό τίτλων δημόσιων εταιρειών οι οποίοι πρόκειται να εισαχθούν στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) διά δημόσιας πρόσκλησης. Περαιτέρω, με το ίδιο νομοσχέδιο επιφέρεται αριθμός αναγκαίων τροποποιήσεων στην ισχύουσα νομοθεσία.

Ειδικότερα, στον προτεινόμενο νόμο προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η αύξηση του ποσού των ελάχιστων καθαρών κεφαλαίων που πρέπει να διαθέτουν οι χρηματιστές.
2. Η ενίσχυση των εξουσιών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ώστε να έχει δικαίωμα προς συλλογή πληροφοριών, είσοδο και έρευνα αναφορικά με εταιρείες, μέλη του συμβουλίου τους ή οποιαδήποτε άλλα πρόσωπα εισπράττουν χρηματικά ποσά ή ανταλλάγματα για την απόκτηση τίτλων εταιρείας με την προοπτική ή την υπόσχεση ή αφού έχει ανακοινωθεί πρόθεση της εταιρείας για εισαγωγή της στο χρηματιστήριο.
3. Η ρύθμιση της ευθύνης όσων προεισπράττουν χρηματικά ποσά ή άλλα ανταλλάγματα για την απόκτηση τίτλων με προοπτική ή παραστάσεις ή αφού έχει ανακοινωθεί δημόσια η πρόθεση εταιρείας για εισαγωγή της στο χρηματιστήριο πριν από τη δημοσίευση ενημερωτικού δελτίου και για την επιστροφή των εισπραχθέντων εντόκως, αν έχουν παρέλθει έξι μήνες από την είσπραξη, χωρίς οι τίτλοι να έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο, εφόσον το πρόσωπο που κατέβαλε τα ποσά ή ανταλλάγματα το ζητήσει.

Όπως είναι γνωστό, το γενικότερο θέμα της ανάγκης ρύθμισης του θεσμού της ιδιωτικής τοποθέτησης τίτλων δημόσιων εταιρειών οι οποίοι πρόκειται να εισαχθούν στο ΧΑΚ, όπως επίσης του θεσμού διάθεσης στο κοινό τίτλων διά δημόσιας πρόσκλησης, έχει επανειλημμένα απασχολήσει τη Βουλή με δεδηλωμένη πρόθεσή της να προχωρήσει σε σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις. Δεδομένης της δήλωσης του Υπουργού Οικονομικών ενώπιον της επιτροπής ότι το όλο θέμα απασχολούσε επίσης την κυβέρνηση, η οποία είχε πρόθεση να προχωρήσει σε κατάθεση σχετικού νομοσχεδίου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού αποφάσισε να αναμένει την κατάθεση του πιο πάνω νομοσχεδίου.

Περαιτέρω, πρέπει να σημειωθεί ότι το θέμα της προείσπραξης χρηματικών ή άλλων ανταλλαγμάτων με σκοπό την παροχή από εταιρείες τίτλων οι οποίοι πρόκειται να εισαχθούν στο χρηματιστήριο και της ανεξέλεγκτης εκμετάλλευσης των ποσών αυτών είχε επίσης απασχολήσει τη Βουλή με αφορμή σχετική πρόταση νόμου του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Συναγερμού και μέλους της επιτροπής κ. Παναγιώτη Δημητρίου, η οποία τελικά ψηφίστηκε σε νόμο την 30ή Μαρτίου 2000. Ύστερα από την ψήφιση της εν λόγω πρότασης νόμου σε νόμο, το μέρος εκείνο του κυβερνητικού νομοσχεδίου με το οποίο προτείνονται ανάλογες νομοθετικές ρυθμίσεις δεν έχει απασχολήσει καθόλου την επιτροπή.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το κυβερνητικό νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε τελικά στη Βουλή, παρά το γεγονός ότι η ιδιωτική τοποθέτηση μετοχών δημόσιων εταιρειών είναι ένας αποδεκτός και συνηθισμένος θεσμός στις πλείστες χώρες του κόσμου, τον τελευταίο καιρό στην Κύπρο έτυχε εκμετάλλευσης από αρκετές δημόσιες εταιρείες, πάντα σε συσχετισμό με την αβέβαιη προοπτική ένταξης των τίτλων τους στο χρηματιστήριο, και έχει δημιουργήσει μια κατάσταση που χρήζει ρύθμισης με απώτερο στόχο την προστασία των μικρών κυρίως επενδυτών.

Περαιτέρω, στην ίδια εισηγητική έκθεση αναφέρεται ότι, χωρίς να παραγνωρίζεται η αναγκαιότητα της πιο πάνω ρύθμισης, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η ορθολογιστική χρήση της ιδιωτικής τοποθέτησης ως θεσμού δεν πρέπει να αποκλειστεί. Για το λόγο αυτό στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο έχουν περιληφθεί πρόνοιες οι οποίες δεν αποκλείουν την ιδιωτική τοποθέτηση, αλλά ρυθμίζουν το ποσοστό των τίτλων που ένας εκδότης θα μπορεί να προσφέρει στο κοινό με δημόσια πρόσκληση πριν από την εισαγωγή τους στο χρηματιστήριο και κατά τρόπο που να διασφαλίζεται ότι μια δημόσια εταιρεία θα διαθέτει ένα ουσιαστικό ποσοστό των τίτλων της στο ευρύ κοινό.

Κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή, προβαίνοντας σε σφαιρικότερη θεώρηση του όλου θέματος, κωδικοποίησε τα βασικότερα σημεία για τα οποία είχε σχηματισθεί η άποψη ότι χρήζουν περαιτέρω συζήτησης και προβληματισμού και τα οποία αναφέρονται στα ακόλουθα:

1. Το ύψος της τιμής διάθεσης τίτλων με ιδιωτική τοποθέτηση πρέπει να είναι του ίδιου ύψους με την τιμή διάθεσης τίτλων διά δημόσιας πρόσκλησης.
2. Να κατατίθεται από την ενδιαφερόμενη εταιρεία στο συμβούλιο του χρηματιστηρίου κατάλογος όλων όσοι έχουν εξασφαλίσει τίτλους με ιδιωτική τοποθέτηση.
3. Να μπορεί μια εταιρεία, όταν αποφασίζει να διαθέσει αποκλειστικά τίτλους της με ιδιωτική τοποθέτηση, να το πράξει χωρίς οποιουδήποτε περιορισμούς, όρους ή προϋποθέσεις.
4. Να εξαιρεθούν από οποιουδήποτε νομοθετικούς περιορισμούς, ως προς τα ποσοστά διάθεσης τίτλων διά δημόσιας πρόσκλησης, οι συγχωνεύσεις ή εξαγορές εταιρειών.
5. Να μελετηθεί το ενδεχόμενο το ποσοστό των τίτλων που θα διατίθεται διά δημόσιας πρόσκλησης να κλιμακώνεται ανάλογα με το ύψος του εκδοθέντος κεφαλαίου.
6. Να μελετηθεί ποιο πρέπει να είναι το ελάχιστο ποσοστό τίτλων που θα πρέπει να διατίθεται διά δημόσιας πρόσκλησης και κατά πόσο αυτό θα πρέπει να υπολογίζεται επί του ποσοστού που πρέπει να είναι διεσπαρμένο στο ευρύ κοινό ή επί του συνόλου της αρχικής ή της νέας έκδοσης.
7. Να προτείνεται η εισαγωγή τίτλων με αναμενόμενη συνολική χρηματιστηριακή αξία τουλάχιστον £1.000.000 αντί £600.000.
8. Να καθοριστεί το κατώτατο ποσό που θα διατίθεται διά δημόσιας πρόσκλησης. Εάν το κατώτατο αυτό ποσό είναι και το σύνολο της έκδοσης, τότε ο εκδότης να δύναται να επιλέγει να προσφέρει τους τίτλους του αποκλειστικά με ιδιωτική τοποθέτηση ή αποκλειστικά με δημόσια πρόσκληση.

Επιπρόσθετα, το μέλος της επιτροπής και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσος Παπαδόπουλος έθεσε προς προβληματισμό το ενδεχόμενο μείωσης του ποσοστού του μετοχικού κεφαλαίου που μπορεί να ελέγχει άμεσα ή έμμεσα μέτοχος εταιρείας, της οποίας τίτλοι πρόκειται να εισαχθούν στο χρηματιστήριο, από εβδομήντα σε εξήντα τοις εκατόν με ταυτόχρονη ανάλογη αύξηση του ποσοστού του μετοχικού κεφαλαίου που πρέπει να είναι ικανοποιητικά διεσπαρμένο στο ευρύ κοινό.

Υπό το φως των πιο πάνω σημείων, τα οποία αποτέλεσαν αντικείμενο γενικότερου προβληματισμού και τα οποία τέθηκαν στους αρμοδίους του Υπουργείου Οικονομικών για περαιτέρω ανταλλαγή απόψεων, η επιτροπή κατέληξε σε υιοθέτηση της τελικής εισήγησης του Υπουργείου Οικονομικών. Με βάση την εισήγηση αυτή, το κυριότερο σημείο το οποίο χρήζει άμεσης ρύθμισης είναι το ποσοστό τίτλων που πρέπει να προσφέρεται με δημόσια πρόσκληση στο ευρύ κοινό. Σύμφωνα με την ίδια θέση, είναι αδιάφορο στη συγκεκριμένη περίπτωση το σύνολο του κεφαλαίου της δημόσιας εταιρείας, αλλά σημασία έχει το υπό έκδοση κεφάλαιο το οποίο η συγκεκριμένη εταιρεία προτίθεται να εισαγάγει στο χρηματιστήριο και το οποίο εξέδωσε στο διάστημα των τελευταίων δώδεκα μηνών πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησής της και μέχρι την ημερομηνία έναρξης της διαπραγμάτευσης των σχετικών τίτλων της στο χρηματιστήριο.

Περαιτέρω, ο εκδότης δε θα πρέπει να έχει το δικαίωμα αποκλεισμού οποιουδήποτε ανταποκριθεί στη δημόσια πρόσκληση για εγγραφή και, σε περίπτωση που το ενδιαφέρον για εγγραφή είναι μεγαλύτερο από τον αριθμό των τίτλων που προσφέρονται, θα πρέπει να είναι υπόχρεος να ικανοποιήσει αυτό κατ' αναλογίαν. Η πρόνοια αυτή δε θα πρέπει επίσης να απαγορεύει τον καθορισμό από τον εκδότη ελάχιστου αριθμού αξιών που θα παραχωρηθούν σε κάθε αιτητή, αν ανακοινώνει τον ελάχιστο αυτό αριθμό με την πρόσκλησή του για εγγραφή.

Στη βάση της θέσης αυτής, η οποία υιοθετήθηκε από την επιτροπή, αποφασίστηκε ο καθορισμός του ποσοστού τίτλων το οποίο θα διατίθεται με δημόσια πρόσκληση να είναι κατ' ελάχιστον το τριάντα τοις εκατόν (30%) του υπό έκδοση κεφαλαίου το οποίο θα εισαχθεί στο χρηματιστήριο. Από τον καθορισμό του ποσοστού αυτού θα πρέπει να εξαιρούνται οι εκδόσεις κεφαλαίων για σκοπούς συγχωνεύσεων και εξαγορών, οι τίτλοι οι οποίοι έχουν εκδοθεί και παραχωρηθεί έναντι μη χρηματικού ανταλλάγματος ή δωρεάν προς υφιστάμενους μετόχους και οι οποιοσδήποτε ανέκκλητες αιτήσεις εντολέων για την απόκτηση τίτλων. Όλες οι προτεινόμενες ρυθμίσεις δε θα εφαρμόζονται στις περιπτώσεις εταιρειών που έχουν ήδη υποβάλει αιτήσεις για εισαγωγή τίτλων τους στο χρηματιστήριο ή για τις περιπτώσεις εισαγωγής ήδη εκδοθέντων τίτλων που είναι εισηγμένοι σε άλλα χρηματιστήρια της αλλοδαπής ή αφορούν εισαγωγή θυγατρικής εταιρείας εκδότη που είναι ήδη εισηγμένος στο χρηματιστήριο και στα μέλη του οποίου θα προσφερθούν οι μετοχές της θυγατρικής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και επισυνάπτοντας νέο, κατάλληλα διαμορφωμένο, από νομοτεχνικής πλευράς, κείμενο σχεδίου νόμου σύμφωνα με τα πιο πάνω, κατά πλειοψηφία των μελών της, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2000».

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, παρά το γεγονός ότι κατά τη συζήτηση του θέματος εξέφρασαν κάποιες προκαταρκτικές απόψεις, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του θέματος κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος και αφού προηγουμένως ενημερώσουν την κοινοβουλευτική τους ομάδα.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Δημήτρης Συλλούρης
Νίκος Μουσιούπας	Λευτέρης Χριστοφόρου
Τάσος Παπαδόπουλος	Ευάγγελος Σαμμούτας
Ισίδωρος Μακρίδης	Αριστοφάνης Γεωργίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Κώστας Παπακώστας
Παναγιώτης Δημητρίου	Κυριάκος Τυρίμος
Κίκης Καζαμιάς	Στάθης Κιπτής
Χρίστος Μαυροκορδάτος	Μάριος Ματσάκης
Τάκης Χατζηδημητρίου	Ζαχαρίας Κουλίας
Δώρος Θεοδώρου	Ανδρέας Φιλίππου
<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>	Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συνήλθε σε συνεδρία που πραγματοποιήθηκε την 31η Ιουλίου 2000 και επανεξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος του Συμβουλίου και ο διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ), ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης, καθώς και εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επενδυτών Χρηματιστηριακών Αξιών (ΠΑΣΕΧΑ), του Συνδέσμου Δημόσιων Εταιρειών Κύπρου, του Συνδέσμου Χρηματιστών Κύπρου και του Συνδέσμου Επενδυτικών Εταιρειών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, ώστε να ρυθμιστεί ο θεσμός της προσφοράς προς το κοινό διά δημόσιας πρόσκλησης τίτλων δημόσιων εταιρειών οι οποίοι πρόκειται να εισαχθούν στο ΧΑΚ. Περαιτέρω, με το ίδιο νομοσχέδιο επιφέρεται αριθμός αναγκαίων τροποποιήσεων στην ισχύουσα νομοθεσία.

Ειδικότερα, στον προτεινόμενο νόμο προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Η αύξηση του ποσού των ελάχιστων καθαρών κεφαλαίων που πρέπει να διαθέτουν οι χρηματιστές.
2. Η ενίσχυση των εξουσιών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ώστε να έχει δικαίωμα προς συλλογή πληροφοριών, είσοδο και έρευνα αναφορικά με

εταιρείες, μέλη του συμβουλίου τους ή οποιαδήποτε άλλα πρόσωπα εισπράττουν χρηματικά ποσά ή ανταλλάγματα για την απόκτηση τίτλων εταιρείας με την προοπτική ή την υπόσχεση ή αφού έχει ανακοινωθεί πρόθεση της εταιρείας για εισαγωγή της στο χρηματιστήριο.

Όπως είναι γνωστό, για το υπό αναφορά νομοσχέδιο η επιτροπή είχε υποβάλει προς την ολομέλεια του σώματος έκθεση με την οποία κατά πλειοψηφία των μελών της, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, εισηγήθηκε την ψήφισή του σε νόμο.

Όπως είναι επίσης γνωστό, το κυριότερο σημείο του υπό αναφορά νομοσχεδίου, το οποίο απασχόλησε ιδιαίτερα την επιτροπή, είναι ο καθορισμός του ποσοστού των τίτλων που μια εταιρεία πρέπει να διαθέσει στο κοινό, όταν αποφασίσει να προχωρήσει σε δημόσια πρόσκληση να τη διάθεση αριθμού τίτλων της οι οποίοι θα εισαχθούν στο ΧΑΚ. Σύμφωνα με την επίσημη θέση του Υπουργείου Οικονομικών, το ποσοστό τίτλων το οποίο θα διατίθεται με δημόσια πρόσκληση θα πρέπει να είναι τουλάχιστον το τριάντα τοις εκατόν (30%) του υπό έκδοση κεφαλαίου κατά την περίοδο που αρχίζει τους τελευταίους δώδεκα μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης για εισαγωγή των τίτλων στο χρηματιστήριο μέχρι την ημερομηνία έναρξης της διαπραγμάτευσής τους, των οποίων η συνολική αξία, με βάση την τιμή έκδοσής τους, θα πρέπει να είναι τουλάχιστον £250.000.

Ύστερα από τη διαπίστωση εκ μέρους διάφορων πλευρών ότι η ρύθμιση των ελάχιστων ποσοστών προσφοράς τίτλων στο κοινό, όταν εκδότης αποφασίσει να προσφέρει τίτλους του με δημόσια πρόσκληση, χρήζει περαιτέρω μελέτης, ώστε να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα, αποφασίστηκε η αναβολή της συζήτησης του όλου θέματος σε εύθετο χρόνο.

Υπό το φως της επανεξέτασης του όλου ζητήματος, η επιτροπή, κατά πλειοψηφία των μελών της, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, αποφάσισε να προχωρήσει σε διαμόρφωση νέου κειμένου σχεδίου νόμου, έτσι που να γίνει κλιμάκωση των ποσοστών των τίτλων που θα προσφέρονται προς το κοινό με δημόσια πρόσκληση, ανάλογη με το ύψος της κεφαλαιουχικής βάσης του εκδότη.

Επισυνάπτοντας νέο, κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο σχεδίου νόμου σύμφωνα με τα πιο πάνω, η επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2000».

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί του θέματος κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Δεύτερη συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος
Νίκος Μουσιούτσας

Παναγιώτης Δημητρίου
Κίκης Καζαμίας

Ισίδωρος Μακρίδης

Αβραάμ Αντωνίου

Χρίστος Ρόσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συνήλθε σε έξι συνεδρίες, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 5 Σεπτεμβρίου μέχρι 16 Οκτωβρίου 2000, και επανεξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο. Στο στάδιο της επανεξέτασης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκε στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών, ο γενικός διευθυντής του ίδιου υπουργείου, ο πρόεδρος του Συμβουλίου και ο διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και η Έφορος Εταιρειών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, ώστε να ρυθμιστεί ο θεσμός της προσφοράς προς το κοινό με δημόσια πρόσκληση τίτλων δημόσιων εταιρειών οι οποίες πρόκειται να εισαχθούν στο ΧΑΚ. Περαιτέρω, με το ίδιο νομοσχέδιο επιφέρεται αριθμός αναγκαίων τροποποιήσεων στην ισχύουσα νομοθεσία.

Όπως είναι γνωστό, για το υπό αναφορά νομοσχέδιο η επιτροπή είχε υποβάλει προς την ολομέλεια του σώματος δύο φορές σχετικές εκθέσεις με τις οποίες εισηγείτο την ψήφισή του σε νόμο. Το κυριότερο σημείο του νομοσχεδίου, το οποίο απασχόλησε ιδιαίτερα την επιτροπή, είναι ο καθορισμός του ποσοστού των τίτλων που μια εταιρεία πρέπει να διαθέτει στο κοινό, όταν αποφασίζει να προχωρήσει σε δημόσια πρόσκληση για τη διάθεση αριθμού τίτλων της οι οποίοι πρόκειται να εισαχθούν στο ΧΑΚ.

Ύστερα από τη διαπίστωση στην οποία προέβησαν διάφορες πλευρές ότι το θέμα της ρύθμισης των ελάχιστων ποσοστών προσφοράς τίτλων στο κοινό, όταν κάποιος εκδότης αποφασίζει να διαθέσει τίτλους του με δημόσια πρόσκληση, απαιτούσε ουσιαστικότερη και πιο ενδελεχή μελέτη, για να επιτευχθεί το καλύτερο υπό τις περιστάσεις δυνατό αποτέλεσμα, αποφασίστηκε στις 2 Αυγούστου 2000, κατά την τελευταία συνεδρία της ολομέλειας πριν από τις θερινές διακοπές του σώματος, η αναβολή της συζήτησης του όλου θέματος.

Επανεξετάζοντας το όλο ζήτημα η επιτροπή μελέτησε σε βάθος διάφορες εισηγήσεις, οι οποίες τέθηκαν ενώπιόν της τόσο από τους αρμόδιους κυβερνητικούς λειτουργούς όσο και από ενδιαφερόμενους οργανισμούς ή συνδέσμους. Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησε η επίσημη θέση του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία κατατέθηκε ενώπιόν της. Σύμφωνα με τη θέση αυτή, το ελάχιστο ποσοστό τίτλων το οποίο θα διατίθεται με δημόσια πρόσκληση από εταιρείες που έχουν υποβάλει αίτηση για εισαγωγή τίτλων τους στο χρηματιστήριο θα πρέπει να είναι τουλάχιστον το τριάντα τοις εκατόν (30%) του υπό έκδοση κεφαλαίου κατά την περίοδο που αρχίζει τους τελευταίους δώδεκα μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης για εισαγωγή των τίτλων στο χρηματιστήριο μέχρι την ημερομηνία έναρξης της διαπραγματεύσεώς τους. Η συνολική αξία των εν λόγω τίτλων με βάση την τιμή έκδοσής τους θα πρέπει να είναι τουλάχιστον £250.000.

Η επιτροπή, υιοθετώντας ως βάση για τη διαμόρφωση του νομοσχεδίου, ως προς το σημείο που αφορά την προσφορά τίτλων με δημόσια πρόσκληση προς το κοινό, την πιο πάνω επίσημη θέση του Υπουργείου Οικονομικών και επισυνάπτοντας νέο, κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο νομοσχεδίου σύμφωνα με τα πιο πάνω, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2000».

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι ότι έχει κυκλοφορήσει μια τροπολογία του συναδέλφου κ. Θεοδώρου, που αφορά το ποσοστό -δεν είναι πάνω στο θέμα αρχής αλλά πάνω στο ποσοστό. Και επίσης μια πρόνοια για την οποία ήμουν με την εντύπωση ότι ήμασταν ομόφωνοι η ώρα 4.00 το απόγευμα στην επιτροπή Οικονομικών, δηλαδή ότι ο νόμος θα είχε άμεση εφαρμογή και σε υφιστάμενες αιτήσεις, ειδημή, όπως θα πουν και άλλοι συνάδελφοι, μπορεί να είναι δώρον άδωρον η ψήφιση αυτού του νόμου.

Τώρα, δεν ξέρω αν υπάρχει από πλευράς ΑΚΕΛ επιφύλαξη, επειδή αντιλαμβάνεστε ότι έγιναν όλα κάτω από πίεση. Εάν όντως ήταν αντίθετοι σε αυτή την πρόνοια, απολογούμαι που δεν περιλήφθηκε.

Η εισήγησή μου, κύριε Πρόεδρε, επειδή έχουμε ακόμα δύο πολύ σημαντικούς προϋπολογισμούς, και επείγοντες, και η ώρα είναι προχωρημένη, εφόσον στο θέμα αρχής συμφωνούμε όλοι, να είμαστε σύντομοι, για να ολοκληρωθεί το θέμα όσο πιο γρήγορα γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Παρ' ότι, κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Κλεάνθους έχει μία τροπολογία...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Θα συζητηθεί την ερχόμενη βδομάδα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Διότι, κατά την άποψή μου, εάν υιοθετηθεί η πρόταση νόμου του κ. Κλεάνθους, πιθανόν να λύνει ουσιαστικά το πρόβλημα με τις εταιρείες που έχουν κάμει αίτηση και να αποφεύγεται ένα πρόβλημα το οποίο μας κάνει εμάς να ανησυχούμε για την άμεση εφαρμογή για τις εταιρείες που έχουν κάμει αίτηση. Γι' αυτό, εάν και οι συνάδελφοι συμφωνούν, θα μπορούσε η συγκεκριμένη πρόνοια...

Πρόδρομε, έχω μια πρόταση που πιθανόν να βοηθήσει να καταλήξουμε κάπου. Να αναβληθεί η συγκεκριμένη πρόνοια για την εφαρμογή στις εταιρείες που έχουν κάμει αίτηση για μια βδομάδα, η συγκεκριμένη πρόνοια, για να τη δούμε σε συσχέτισμό με την πρόταση νόμου του Νίκου του Κλεάνθους, η οποία δίνει το δικαίωμα επιστροφής των λεφτών για ένα μήνα σε όσους το επιθυμούν. Ίσως να λύσει, κατά την άποψή μου, για να μην μπω τώρα σε ανάλυση, κάποια προβλήματα που μπορεί να παρουσιαστούν με την εφαρμογή της σημερινής πρόνοιας. Αν γίνεται αποδεκτή αυτή, τότε για το υπόλοιπο μέρος είμαστε ομόφωνοι.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Η πρόνοια.. για να εξαιρεθούν οι εταιρείες οι οποίες σήμερα έχουν υποβάλει αίτηση, πρέπει να μπει πρόνοια που να τις εξαιρεί. Δεν μπορούμε να αφαιρέσουμε την πρόνοια που θα τις συμπεριλάβει. Άρα, αν ψηφίσουμε σήμερα να μην αφορά ο νόμος αυτός τις εταιρείες που έχουν ήδη υποβάλει αίτηση, θα πρέπει να έρθουμε ύστερα και να κάμουμε τροπολογία που να λέμε ότι τις αφορά. Νομίζω ότι θα είναι πάρα πολύ δύσκολο και θα είναι τετελεσμένο, εάν πούμε σήμερα ότι εξαιρούνται, και

θα δημιουργήσουμε και αναστάτωση σε αυτές τις εταιρείες, εάν μας ενδιαφέρει το τι θα γίνει.

Η τοποθέτηση, όπως την είπε ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, ήταν μετά από βάσανο. Γνωρίζουμε ότι θα αναστατωθεί ίσως ο προγραμματισμός, αλλά γνωρίζουμε και μια διαπίστωση που έγινε περί προσφοράς και ζήτησης τίτλων: Η προσφορά είναι τεράστια, η ζήτηση είναι μικρή, δεν πειράζει να γίνουν καθυστερήσεις. Αυτή ήταν η προσέγγιση και δε θέλουμε ο νόμος αυτός να ισχύσει για τα εγγόνια μας μόνο και για τα εγγόνια μας αλλά και για τα παιδιά μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα παιδιά τουλάχιστον, κύριε Προδρόμου.

Κύριε Θεοδώρου...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρόταση διαδικαστική: Εάν υπάρχει περιθώριο η πρόταση νόμου να μετατραπεί σε τροπολογία, να περάσουμε στην ψήφιση των άλλων δύο προϋπολογισμών που υπάρχουν και να ενσωματωθεί, θα ήταν η μια λύση και δε νομίζω να υπάρχει πρόβλημα. Είναι πρόταση διαδικαστική, χωρίς να ξέρω το περιεχόμενο.

Η άλλη λύση, κύριε Πρόεδρε, είναι να μείνει την επόμενη Πέμπτη. Και δε νομίζω ότι θα υπάρχει σοβαρό πρόβλημα να μείνει την επόμενη Πέμπτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, αν μου επιτρέπεις, ένα λεπτό.

Κύριε Θεοδώρου, η δική σας τροπολογία έχει σχέση με το σημείο που είναι υπό συζήτηση;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν έχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κακώς συνδέονται δύο ανόμοια πράγματα. Εδώ η πρόταση του κ. Κλεάνθους είναι μία αυτοτελής πρόταση, η οποία πρέπει να μελετηθεί, άσχετα με το τι είναι που θα αποφασίσουμε για τη βασική αυτή πρόταση που υπάρχει σχετικά με τη ρύθμιση της ιδιωτικής τοποθέτησης και τον επηρεασμό ή την υπαγωγή των υπό αναμονή εταιρειών σε αυτές τις πρόνοιες του νόμου που θα ψηφίσουμε. Και συνεπώς θα πρέπει, και για σκοπούς χρόνου, να παραμείνουμε στη συζήτηση -αν υπάρχουν και άλλες απόψεις ή αν έχουν τελειώσει οι απόψεις, να μπούμε σε ψηφοφορία- της πρότασης όπως έχει διαμορφωθεί με την αναφορά που έχει λεχθεί από τον κ. Κυπριανού, ότι δηλαδή θα εφαρμόζεται η πρόνοια εκείνη της ρύθμισης και στις εταιρείες που έχουν τώρα αιτήσεις στο χρηματιστήριο και την άλλη πρόνοια θα τη δούμε άλλη φορά.

Όσον αφορά την πρόταση του κ. Θεοδώρου, έχω να πω για προβληματισμό του ίδιου -φεύγω από το θέμα τούτο, διότι θα έρθει η τροποποιητική πρόταση, η τροπολογία: Είναι ψηλό το ποσοστό του 50% με τα δεδομένα που υπάρχουν σήμερα,

ιδιαίτερα αν περιλάβουμε και τις εταιρείες οι οποίες έχουν υποβάλει αίτηση. Διότι η αναστάτωση που θα δημιουργηθεί και που ήδη προβλέπεται σε κάποιο βαθμό από την ψήφιση της πρότασης νόμου, όπως έχει διαμορφωθεί, θα εκατονταπλασιαστεί λόγω του ότι θα επεκταθούν οι επιπτώσεις και πάνω στους επενδυτές και γενικότερα πάνω στην κίνηση του χρηματιστηρίου. Γι' αυτό, νομίζω ότι, εάν συμφωνήσετε και στη θέση αυτή του 30%, υπό το φως τούτων των επιχειρημάτων, κλείνουμε και αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κλεάνθους, απλώς δώστε μια διευκρίνιση: Όταν λέτε ότι εσείς θα βάλετε τροπολογία ή άλλως πως, εννοείτε να αναβληθεί το θέμα;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή αρκετοί συνάδελφοι μπορεί να αναφέρονται σε κάποια πρόταση νόμου δική μου, που μπορεί κάλλιστα να μετατραπεί σε τροπολογία, αν πραγματικά δεν είναι γνωστό τι ακριβώς διαλαμβάνει, νομίζω ότι με δύο λόγια μπορώ να πω ότι διαλαμβάνει μια μεταβατική περίοδο μέχρι τις 30 Νοεμβρίου. Ας τη θεωρήσουμε μια έκρυθμη κατάσταση την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί και στο χρηματιστήριο και στην κοινωνία. Και, εφόσον γνωρίζουμε πάρα πολλούς επενδυτές που κάνουν εκκλήσεις μέχρι και πιέσεις και απειλές για να τους επιστραφούν τα χρήματα που εισπράχθηκαν με το θεσμό της ιδιωτικής τοποθέτησης και παρά τις πρόνοιες της σχετικής νομοθεσίας όσον αφορά την επιστροφή τέτοιων χρημάτων -δε θα αναφερθώ στο ότι κάπου μπορεί, κατά την άποψη κάποιων, να έχουν καταστρατηγηθεί αυτές οι πρόνοιες με κάποιες παρατάσεις που δεν εδικαιούτο να δώσει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς- το νόημα ήταν να τους δοθεί αυτή η ευχέρεια. Και ίσως πολλαπλά να φανεί χρήσιμη και για τα προβλήματα που έχουμε καταγράψει και θεωρούμε ότι είναι πράγματι μια έκτακτη κατάσταση και να υπάρχει αυτή η υποχρέωση γενικά για όλους όσους εισέπραξαν με το θεσμό της ιδιωτικής τοποθέτησης και οι τίτλοι δεν έχουν ακόμα εισαχθεί στο χρηματιστήριο. Αυτή είναι η πρόνοια. Αν αυτό το πράγμα αισθάνονται οι συνάδελφοι, παρά την κόπωση, ότι θα μπορούσε να μετατραπεί σε τροπολογία, για να ολοκληρώσουμε πιο σφαιρικά αυτό το οποίο επιδιώκουμε σήμερα, νομίζω, εγώ αισθάνομαι ότι αυτό το πράγμα θα μπορούσε να το αποφασίσουμε και τώρα, αλλά επαφίεται στο σώμα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θέλω να κάνω μια ερώτηση, διότι διαμορφώνεται μια διαδικασία, για να καταλάβω τι σχέση έχει, διότι για μας είναι έτερον εκάτερον, μπορεί και το ένα να ψηφίσουμε και το άλλο. Αν γίνει αυτή η πρόταση τροπολογία και ενσωματωθεί στο νομοσχέδιο, τι θα αλλάξει; Το ΑΚΕΛ θα άρει την αντίρρησή του για τις υφιστάμενες εταιρείες, τις αιτήτριες; Δεν την αίρει απ' ό,τι κατάλαβα. Αν την άρει να το δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Επειδή ακριβώς δεν αναίρεσα τη θέση μας, απλώς έκαμα μια συμβιβαστική πρόταση για αναβολή της συγκεκριμένης πρόνοιας ή για διαμόρφωση εν πάση

περιπτώσει μιας συγκεκριμένης πρόνοιας, αν ψηφιστεί η πρόταση νόμου του κ. Κλεάνθους... Διότι πιστεύω ότι σε μεγάλο βαθμό δεν είναι αυτό που θα θέλαμε σήμερα, αντιλαμβάνομαι, να λύσουμε με την πρόταση νόμου που έχουμε μπροστά μας. Η προσπάθεια που γίνεται, αντιλαμβάνομαι, είναι να ρυθμίσουμε την ιδιωτική τοποθέτηση ή μάλλον καλύτερα να ρυθμίσουμε το ποσοστό των μετοχών που προσφέρονται στο κοινό με τη δημόσια πρόσκληση. Και γίνεται εισήγηση αυτή η πρόταση να καλύπτει και τις εταιρείες οι οποίες έχουν υποβάλει αίτηση στο χρηματιστήριο, τις εκατόν πενήντα οχτώ. Αντιλαμβάνομαι ότι είναι λογικό αυτό που λένε οι συνάδελφοι, και το λέμε κι εμείς, μέχρι που να μπουν οι εκατόν πενήντα οχτώ, σημαίνει ότι η πρόταση νόμου που θα ψηφιστεί σήμερα και θα ρυθμίζει το ποσοστό της δημόσιας πρόσκλησης θα τύχει εφαρμογής σε ένα με ενάμιση χρόνο. Είναι αλήθεια αυτό. Από την άλλη όμως, πρέπει να πούμε ότι και τα πράγματα έχουν αλλάξει και πολλοί δε θα αγοράζουν ούτε με παράκληση ιδιωτική τοποθέτηση μετά τα τελευταία ανοίγματα στο χρηματιστήριο σοβαρών εταιρειών, που άνοιξαν κάτω από την τιμή τους. Πέραν τούτου όμως, γεννιούνται σοβαρά προβλήματα τα οποία πρέπει να μας απασχολήσουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λιλλήκα, για να καταλάβουμε, θεωρείς ότι η πρόταση του κ. Κλεάνθους υποκαθιστά την πρόταση, ας πούμε, του κ. Προδρόμου;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι, και χωρίς να δημιουργείται ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διότι ο κ. Κλεάνθους δεν κατάλαβα να βάζει κατ' αυτό τον τρόπο το θέμα, εκτός αν ο ίδιος το διευκρινίσει.

Παρακαλώ.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Το θεωρώ ότι υποκαθιστά το νομοσχέδιο σ' αυτή την πρόνοια που θίξαμε σήμερα, για να είμαστε ειλικρινείς, και δεν είχαμε χρόνο να τη μελετήσουμε. Σήμερα έχουμε εισαγάγει την πρόνοια να καλύψει άμεσα και τις εταιρείες που έκαναν αίτηση στο χρηματιστήριο ήδη, οι οποίες πρέπει να πω ότι εισέπραξαν τα λεφτά νόμιμα, με βάση τον υφιστάμενο νόμο, όχι παράνομα.

Κατά συνέπεια, νομίζω ότι δε θα δημιουργήσει προβλήματα η πρόταση του κ. Κλεάνθους, αν τεθεί σε εφαρμογή άμεσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφόρου, παρακαλώ.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Πιστεύω ότι και οι δύο προτάσεις, και του κ. Προδρόμου και του κ. Κλεάνθους, μπορούν να μπουν και να ψηφιστούν, χωρίς να ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι νομοσχέδιο.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Της επιτροπής, της επιτροπής Οικονομικών, επειδή λέχθηκε προηγουμένως, νομοσχέδιο.

Σημασία έχει ότι και η πρόταση του κ. Κλεάνθους συμβάλλει στο να αποκατασταθούν αδικίες, αδικίες οι οποίες αυτή τη στιγμή δημιουργούν εκρηκτική κατάσταση. Πολλοί επενδυτές ζητούν επιτακτικά να τους επιστραφούν τα χρήματα που επένδυσαν σε εταιρείες που ακόμα δεν εισηχθησαν στο χρηματιστήριο και αυτές προφασίζονται εκατό λόγους και δεν τους επιστρέφουν τα χρήματα. Και ήδη αρχίζει να ογκούται η διαμαρτυρία όλων αυτών οι οποίοι ζήτησαν να τους επιστραφούν τα χρήματα και δεν επιστρέφονται. Πιστεύω ότι μ' αυτή την τροποποίηση ξεκαθαρίζει πλήρως και νομιμοποιείται ο επενδυτής και θωρακίζεται, ώστε, αν και εφόσον το θελήσει, άμεσα να του επιστραφούν τα χρήματα που επένδυσε, και αν ακόμα αυτοί που του υποσχέθηκαν ότι θα εισαγάγουν την εταιρεία στο χρηματιστήριο δεν μπόρεσαν να το κάνουν.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Διαδικασία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ο κ. Χρίστου έκανε μια πρόταση την οποία δεν πρόσεξε κανένας. Εδώ συζητούμε ένα νομοσχέδιο και μια πρόταση νόμου. Οι μεν ισχυρίζονται ότι έχει συνάφεια το ένα με το άλλο, οι άλλοι ότι δεν έχει. Στο τέλος καταλήγουμε στο ότι και τα δυο νομοθετήματα μοιάζουν. Είναι η ώρα περασμένη. Κανένας δεν τα μελέτησε.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι μελετημένα.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Απλώς εσείς που ασχολείστε με το χρηματιστήριο, εμείς δεν ασχολούμαστε.

Έχει εξηγήσει την πρόταση νόμου που... εμείς δεν είδαμε. Γιατί δεν το αναβάλλουμε μέχρι την ερχόμενη Πέμπτη, να δούμε και τα δυο νομοθετήματα και να έρθουμε εδώ μελετημένοι να αποφασίσουμε ποιο είναι το σωστό και, αν υπάρχει και συναίνεση, να είναι και ομόφωνο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Βεβαίως πρέπει να πω και εύχομαι να μην επαληθευθούμε ... Αφού έχουμε κάνει τόσο έντονες παρατηρήσεις και κριτικές, μέχρι σημείου για στημένα παιχνίδια - όχι εδώ, κατά καιρούς όλοι μας σχεδόν- διερωτώμαι τι θα πούμε, αν αύριο, λόγω του προκεχωρημένου της ώρας, προχωρήσουν προκεχωρημένα κάποιοι και μπουν μέσα οι τίτλοι με αυτό τον τρόπο, για να εξουδετερώσουν την οποιαδήποτε πιθανότητα μιας πρότασης νόμου που αποσκοπεί στο να ανακουφίσει ανθρώπους που μπορεί να έχουν φτάσει στα όρια της απελπισίας κυριολεκτικά. Πέραν του ότι θα χρησιμεύσει ενδεχομένως για να μην έρχονται να πουλούν μετοχές τους που έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο και θα μπορέσουμε έτσι να συγκρατήσουμε την κατάσταση. Εγώ δε

βλέπω καμιά σκοπιμότητα κακή, φτάνει να θεωρήσουμε ότι είναι μια μεταβατική διάταξη για μια πολύ έκρυθμη κατάσταση, όπως για παράδειγμα ο νόμος του ενοικιοστασίου, μετά τον εκτοπισμό χιλιάδων συμπατριωτών μας, που υποχρέωσε ακόμα και εκείνους που έλεγαν ότι είναι παραβίαση της ελευθερίας των συμβάσεων και ευεργέτησε την κοινωνική συνοχή και... την οποιαδήποτε κοινωνική αδικία.

Πιστεύω ότι με όλες τις αδυναμίες που μπορεί να έχει αυτή η πρόταση, αλλά και με την εκφρασμένη θέληση να κατανοήσουμε όλοι πού πρέπει να στοχεύσουμε, πρέπει να αποφασίσουμε, ανεξαρτήτως του προκεχωρημένου της ώρας, αν θέλουμε να έχουμε κάποιο πρακτικό αποτέλεσμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή, κύριε Κλεάνθους, να αποφασίσουμε και επί της δικής σας πρότασης υπό μορφή τροπολογίας;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Έστω και υπό μορφή τροπολογίας, κύριε Πρόεδρε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Φάνηκε προηγουμένως, κύριε Πρόεδρε, που διακόψαμε δέκα λεπτά, ότι ως επιτροπή βρήκαμε συναίνεση. Πιστεύω ότι ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν ακούεσαι.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Είναι ανοιχτό το μικρόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είσαι λίγο πιο ψηλός απ' ό,τι έπρεπε, Γιώργο, νομίζω.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εισηγούμαι να συνέλθει η επιτροπή για ένα δεκάλεπτο, για να δούμε και την τροπολογία του κ. Κλεάνθους ως τροπολογία και το υπόλοιπο, και πιστεύω ότι μπορεί να καταλήξουμε ομόφωνα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Και να μας επιτρέψετε να αποχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σήμερα, αυτή τη στιγμή, ενώπιόν μας γραπτώς τουλάχιστον, όχι προφορικώς, έχουμε για να ψηφίσουμε μια νομοθεσία η οποία ρυθμίζει την ιδιωτική τοποθέτηση -έτσι είναι γνωστή- την οποία συζητούμε εδώ και πολλούς μήνες. Ήδη η νέα πτυχή που παρουσιάστηκε για την εφαρμογή της πρόνοιας αυτής και στις εταιρείες που έχουν αιτήσεις στο χρηματιστήριο τώρα, που φάνηκε ότι υπάρχει μόνο πριν από λίγες μέρες, μας απασχόλησε δύο φορές στην επιτροπή Οικονομικών και είδαμε ότι, παρ' όλο που καταλήγουμε σε κάποιο σημείο, δεν είμαστε σίγουροι ότι δε θα υπάρχουν παρενέργειες. Και καλούμαστε σήμερα εδώ να συνδέσουμε αυτή την κατάληξη στην οποία φτάσαμε, για την οποία εξακολουθούμε να έχουμε και κάποιες επιφυλάξεις -κανένας δεν είναι σίγουρος ότι είναι σωστό αυτό το οποίο πάμε να κάνουμε- να συνδέσουμε μια πρόταση η οποία μας ελέγχθη ότι υπάρχει ενδεχόμενο να επιβάλλει την υποχρέωση στην εταιρεία να επιστρέψει λεφτά, να την περάσουμε και αυτή, για να ολοκληρώσουμε. Όχι! Αυτή η πρόταση να μείνει ξεχωριστά. Έχει βάση να τη δούμε, όπως είδαμε και τις άλλες προτάσεις, και να αποφασίσουμε τελικά την άλλη Πέμπτη. Σήμερα έχουμε ενώπιόν μας αυτή την πρόταση η οποία έχει αυτές τις δύο πτυχές: Πρώτον, τη ρύθμιση και, δεύτερον, την ισχύ της και επί των εταιρειών οι οποίες έχουν σήμερα τις αιτήσεις τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω την πρόταση του κ. Λιλλήκα για δέκα λεπτά συνεδρία της επιτροπής. Επαναλαμβάνω αυτή την παράκληση με όλη την εκτίμηση προς τη δουλειά που έκανε η επιτροπή Οικονομικών, γιατί αυτή η τροπολογία με άμεση εφαρμογή σήμερα τέθηκε στην επιτροπή Οικονομικών! Σήμερα τέθηκε στην επιτροπή Οικονομικών! Σήμερα τέθηκε στην επιτροπή Οικονομικών και δε νομίζω ότι είμαστε σοβαροί, αν κάτω από την πίεση οποιωνδήποτε παραγόντων κάνουμε αυτές τις παρεμβάσεις στις εννέα η ώρα και συζητούμε.

Θα μπορούσαμε, κύριε Πρόεδρε, επικαλούμενοι δύο πράγματα, να υποχρεώσουμε το σώμα σε αναβολή της συζήτησης. Δε θα το κάνουμε. Δε θα το κάνουμε, παρ' όλο που θα μπορούσαμε και λόγω της έκθεσης που πήραμε σήμερα και λόγω του δικαιώματος που έχει η κάθε κοινοβουλευτική ομάδα. Και δε μας ενδιαφέρει τι θα πει ο ένας και ο άλλος. Μας ενδιαφέρει σ' αυτό που θα ψηφίσουμε να έχουν αφαιρεθεί όσο το δυνατόν περισσότερες παρενέργειες και αυτό το πράγμα δεν υπάρχει ενώπιόν μας. Γι' αυτό, για να καταλήξουμε σ' ένα συμβιβασμό, γιατί είμαστε υπέρ του συμβιβασμού για σοβαρά θέματα, εισηγούμαστε να κάνουμε διάλειμμα τώρα, να το δούμε ως επιτροπή Οικονομικών και να επανέλθουμε ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν υπάρχει θέμα ψηφοφορίας.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για την αναβολή δεν υπάρχει θέμα. Αν ζητήσουμε αναβολή, ο Πρόεδρος είναι υπόχρεος να τη δώσει εδώ και τώρα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να μην το βάλουμε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι!

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Γιατί έχουμε ένσταση;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δε ζητούμε αναβολή. Ζητούμε να συζητηθεί και να αποφασισθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ, παρακαλώ!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κοιτάζτε, εγώ δεν καταλαβαίνω γιατί πρέπει να διακόψουμε τη συνεδρία. Αν υπάρχει τροπολογία από το συνάδελφο τον κ. Κλεάνθους, μπορεί να την καταθέσει. Δε θα πούμε όχι. Αλλά ως προς το επιχείρημα ότι σήμερα τέθηκε αυτή η αλλαγή μέσα στο νομοσχέδιο, ε, εδώ είναι και θέμα ουσίας πολύ απλό, ότι ψηφίζουμε ένα νομοσχέδιο και πρέπει να δούμε ποια θα είναι η εμβέλειά του. Και έχοντας διαπιστώσει ότι θα είναι θεωρητική η εμβέλειά του, βεβαίως λέμε ότι πρέπει να μπει κατά πλειοψηφία, απ' ό,τι φαίνεται, αυτή η τροποποίηση. Αν τώρα προκύπτει άλλη σκέψη για μια άλλη τροπολογία, η οποία έχει αποδειχθεί ότι δεν έχει σχέση άμεση με το ζήτημα της εφαρμογής του νομοσχεδίου, είναι άλλη διάταξη, μπορεί εν πάση περιπτώσει ο συνάδελφος να την προτείνει στην ολομέλεια. Γιατί να διακόψουμε; Εφόσον είναι φανερό ότι δεν είναι υπαλλακτική λύση καμιάς άλλης πρόνοιας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Παντελίδου, παρακαλώ.

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι φανερό ότι αυτά τα δύο ζητήματα είναι αλληλένδετα. Εδώ και ένα χρόνο περίπου η Βουλή προσπαθεί να βρει κάποια λύση στα προβλήματα αυτά. Τώρα που έχουμε φτάσει στη λύση του προβλήματος πρέπει να προχωρήσουμε, γιατί, αν περιμένουμε ακόμα μία εβδομάδα, τότε θα έρθουμε όλοι εδώ σε μία εβδομάδα με άλλες απόψεις. Και νομίζω ότι πρέπει να δράσουμε αμέσως, για να είμαστε εντάξει απέναντι στους επενδυτές, στο χρηματιστήριο και σε όλους τους φορείς και στους εαυτούς μας πρώτιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, είχα την εντύπωση ότι στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού είχε βρεθεί μία συναινετική ρύθμιση. Έτσι έχει αναφερθεί από τον πρόεδρο της επιτροπής. Και τώρα η συζήτηση έχει δείξει ότι δεν υπάρχει συναίνεση. Έχετε την εντύπωση ότι μία προσπάθεια δεκαπεντάλεπτη θα ήταν δυνατό να

οδηγήσει σε μία συναίνεση; Χωρίς να αποκλείεται και το ενδεχόμενο να εξεταστεί και η περίπτωση της πρότασης του κ. Κλεάνθους υπό μορφή τροπολογίας. Αν μπορεί να γίνει, μπορεί. Αν αποδεικνύεται ότι δεν μπορεί να γίνει, τότε θα επανέλθουμε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εκ των προτέρων πώς μπορεί να αποδειχθεί;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, είναι προχωρημένη η ώρα, αλλά...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Καταρχάς αυτό που θέλω να τονίσω είναι ότι, ναι, σήμερα ηγέρθη το θέμα, αλλά το είδαμε σε δύο διαφορετικές συνεδρίες. Το είδαμε το πρωί, το συζητήσαμε επανειλημμένα και μετά διακόψαμε, για να συνεχίσουμε το απόγευμα, ακριβώς για να έχουμε τη δυνατότητα να διαβουλευτούμε στις κοινοβουλευτικές μας ομάδες. Και πράγματι, ειδικά για το θέμα της άμεσης εφαρμογής, ήμουν με την εντύπωση ότι είχαμε καταλήξει. Είναι πολύ σοβαρό θέμα και είναι πιεστικό θέμα. Αξίζει, πιστεύω, να γίνει μια προσπάθεια, για να βρούμε μια ομόφωνη, μια συναινετική λύση.

Και με όλο το σέβας, κύριε Πρόεδρε, μιλούμε για προχωρημένη ώρα. Είναι 8.50 μ.μ. η ώρα. Ούτε μεσάνυκτα είναι... Εγώ θυμούμαι την προηγούμενη θητεία, κύριε Πρόεδρε, που μέναμε ως τη 1.00 και τις 2.00 το πρωί. Δε θα έλεγα ότι ένα κοινοβούλιο που συνεδριάζει μια φορά την εβδομάδα, αν μείνει ως τις 9.30 μ.μ., είναι κανένα ιδιαίτερο πρόβλημα. Επομένως...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είναι ένα νομοσχέδιο και μπορούμε να τοποθετηθούμε.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αφήστε με να ολοκληρώσω, παρακαλώ. Νομίζω ότι είναι σωστή η εισήγηση του κ. Χρίστου γι' αυτό το θέμα. Και ταυτόχρονα η τροπολογία ή η πρόταση νόμου - δεν έχει σημασία- που προτείνεται από τη δικιά μας την πλευρά, το Δημοκρατικό Κόμμα, ακούστηκε σαν σκέψη σήμερα το πρωί και φάνηκε ότι συγκέντρωνε την υποστήριξη όλων των εμπλεκομένων, όλων, το τονίζω, των εμπλεκομένων πλευρών σ' αυτό το θεσμό. Αλλά τίθεται θέμα κάποιου νομοτεχνικού ελέγχου, γι' αυτό εγώ δε βλέπω να βλάπτει σε τίποτα σε δέκα-δεκαπέντε λεπτά να ξανασυναντηθούμε. Και στο τέλος, κύριε Πρόεδρε, της συνεδρίασης, εάν καταλήξουμε να ψηφίσουμε, δημοκρατία είναι αυτή και είναι καλά να ψηφίζουμε. Δεν είναι ανάγκη πάντα να είναι ομόφωνα. Αλλά να εξαντλήσουμε κάθε προσπάθεια για συναίνεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι είναι άδικο να συνεχίζουμε αυτή την αντιπαράθεση γύρω από το θέμα αν πρέπει να διακόψουμε για δεκαπέντε λεπτά. Η παράκληση είναι να υιοθετήσουμε την πρόταση για μια διακοπή δεκαπέντε λεπτών. Δε σημαίνει ότι η κάθε πλευρά εγκαταλείπει τις θέσεις της. Και, επειδή μιλούμε για

τροπολογίες, ο καθένας δικαιούται να υποβάλει τροπολογία και η τροπολογία θα τεθεί σε ψηφοφορία.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεκαπέντε λεπτά, κύριε Πρόεδρε. Όχι σαράντα πέντε, όπως προηγουμένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα είμαστε ακριβείς δεκαπέντε λεπτά, σας παρακαλώ.

(Ωρα διακοπής: 8.53 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 9.26 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού να πληροφορήσει το σώμα πώς έχουν εξελιχθεί τα πράγματα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αντιλαμβάνεστε, δεν έχουν εξελιχθεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχουμε εξελίξεις.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όχι. Δεν υπήρξε, τουλάχιστο στη συνεδρίαση της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, οποιαδήποτε αλλαγή θέσεων από τις πλευρές. Επομένως, νομίζω, μπορούμε να προχωρήσουμε με την ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν τροπολογίες και αντιλαμβάνομαι ότι από την πλευρά της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ υπάρχει πρόταση υπό μορφή τροπολογίας, για να αφαιρεθεί η σχετική παράγραφος που αφορά το...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι επί της διαδικασίας να μπει ως τροπολογία η τροπολογία του κ. Κλεάνθους, για να διευκολύνουμε τη συζήτηση και την ψήφιση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας, και των συναδέλφων, νομίζω ότι η τροπολογία του κ. Θεοδώρου προηγείται με βάση τη σειρά των άρθρων, άρα μάλλον από εκεί πρέπει να αρχίσουμε και μετά να τεθεί εκείνη του κ. Κλεάνθους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κυπριανού, απλώς θέλω να διευκρινίσω πώς προχωρούμε, για να ξέρω εάν από πλευράς του ΑΚΕΛ υπάρχει πρόταση για τροπολογία ή εάν μένουμε στην τροπολογία όπως θα διατυπωθεί, καταλαβαίνω, από τον κ. Κλεάνθους. Συνεπώς, θα δώσω πρώτα... Παρακαλώ να αναγνωσθεί η τροπολογία που έχει υποβάλει ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Προτεινόμενη τροπολογία του βουλευτή κ. Δώρου Θεοδώρου στο νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000»

Προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 7 του υπό αναφορά νομοσχεδίου, με το οποίο τροποποιείται το εδάφιο (1) του άρθρου 58 του βασικού νόμου, ως ακολούθως:

Με την αντικατάσταση στην προτεινόμενη παράγραφο (γ) των λέξεων και του αριθμού “τριάντα τοις εκατόν (30%)” οπουδήποτε απαντώνται από τις λέξεις και τον αριθμό “πενήντα τοις εκατόν (50%)”.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, υπό κανονικές συνθήκες έπρεπε να μιλήσουμε πάνω σε θέμα αρχής, γιατί είναι πάρα πολύ σοβαρή η πρόταση νόμου που είναι μπροστά μας. Απασχολεί τη Βουλή πάρα πολύ καιρό. Τουλάχιστον εμείς είναι από τον Οκτώβριο του 1999 που υποβάλαμε τη συγκεκριμένη πρόταση. Η κυβέρνηση μας διαβεβαίωσε ότι θα έφερνε η ίδια πρόταση. Ολιγώρησε, ήρθε, 29 Μαρτίου, με κενό το σημείο του ποσοστού της δημόσιας πρόσκλησης, της δημόσιας προσφοράς. Και είναι ενδεικτικό και αυτό της διεγκυστίνδας που υπήρξε, εντός και εκτός της κυβερνήσεως, για τούτο το πολύ σοβαρό θέμα, το οποίο τελικά ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς χαρακτήρισε ως το σοβαρότερο πρόβλημα του χρηματιστηρίου -έτσι μας είπε ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς- και ως ευθυνόμενο για τις μεγαλύτερες στρεβλώσεις που έγιναν στο χρηματιστήριο. Εν πάση περιπτώσει, είπαμε, δε θα αναπτύξω το ζήτημα αυτό. Θα περιοριστώ μόνο στο να εξηγήσω τη δική μου τροπολογία.

Η τροπολογία μου βασίζεται στο σκεπτικό ότι το ποσοστό που πρέπει να δίδεται σε δημόσια προσφορά πρέπει να είναι αρκετά υψηλό, ώστε να δίδει την ευκαιρία πραγματικής διασποράς των μετοχών μέσα στις μάζες του κοινού. Η αρχική μας πρόταση ήταν για τα δύο τρίτα του δημοσιοποιημένου κεφαλαίου. Ήταν τότε 30%. Κι εμείς εισηγηθήκαμε το 20% να δίδεται με δημόσια προσφορά. Αργότερα, και με τις διάφορες διαβουλεύσεις και παλινδρομήσεις που σημειώθηκαν, δεχθήκαμε να είναι το μισό αυτού του ποσοστού. Δηλαδή το 15% από το 30% -και μιλώ σε απόλυτα νούμερα- να δίδεται με τη δημόσια προσφορά. Στη συνέχεια ήρθαν άλλες προτάσεις -δε θυμούμαι αν είναι από το υπουργείο ή από συναδέλφους στην επιτροπή- που μείωσαν ακόμα περισσότερο αυτό το ποσοστό και το έκαμαν εννιά από το τριάντα.

Εμείς εξακολουθούμε να εμμένουμε στην αρχική μας θέση ότι πρέπει να είναι το μισό. Και γι' αυτό η πρότασή μας είναι, αντί του 30% του δημοσιοποιημένου κεφαλαίου των δώδεκα τελευταίων μηνών, να γίνει το 50% του εκάστοτε δημοσιοποιημένου κεφαλαίου. Η συγκεκριμένη πρόνοια του νομοσχεδίου...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Το 15%.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είναι η πρότασή μας. Έχετε το δικαίωμα είτε να την...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Το 15% του 30% είναι το μισό.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μάλιστα, του 30%, το οποίο θα γίνει 40% πλέον τώρα, διότι το δημοσιοποιημένο κεφάλαιο, από 30%, αυξάνεται στο 40%. Εμείς λέμε το μισό από αυτό.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Το 20%;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μάλιστα, να δίδεται σε δημόσια προσφορά. Και με αυτό τον τρόπο πιστεύουμε ότι θα αποφευχθούν οι υπερτιμήσεις, οι στρεβλώσεις και πολλά άλλα κακά τα οποία έχουν παρουσιαστεί στο χρηματιστήριο. Μελλοντικά ίσως θα πρέπει να αυξηθεί ακόμα περισσότερο αυτό το ποσοστό, αλλά υπό τις σημερινές περιστάσεις νομίζουμε ότι αυτό που προτείνουμε ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω, θα ακολουθήσει συζήτηση επί της τροπολογίας αυτής;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αφού θα ψηφίσουμε. Απλώς, αν επιτρέπεται, μισό λεπτό θέλω να πω κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

“Μισό λεπτό” είναι σχήμα λόγου.

Κύριε Πρόεδρε, απλώς, επειδή η πρόταση του συναδέλφου φαίνεται ότι κατευθύνεται προς την ίδια πλευρά προς την οποία κινούμαστε όλοι, εγώ θέλω να υπενθυμίσω ότι δεν την κρίνουμε αναγκαία αυτή την αύξηση που προτείνει, διότι ήδη ψηφίζουμε με αυτό το νομοσχέδιο ότι η διασπορά γενικά από είκοσι πέντε γίνεται τριάντα πέντε χάρη στη μείωση του ποσοστού του εβδομήντα σε εξήντα. Επομένως, ήδη ενισχύεται η διασπορά. Ενώ ο λόγος για τον οποίο αποφάσισε η επιτροπή να λάβει υπόψη την έκδοση των μετοχών των τελευταίων δώδεκα μηνών και πάνω σ' αυτή να εφαρμόζει το 30% είναι ότι μας επισημάνθηκε ότι, εάν ελέγαμε, όπως είπαμε στην αρχή, 15% του συνολικού κεφαλαίου μιας εταιρείας, υπήρχε το πρόβλημα ότι τις μεγάλες εταιρείες, τις εταιρείες μεγάλης κεφαλαιοποίησης, οι οποίες θα έκαναν μία μικρή έκδοση, θα τις υποχρεώναμε να δώσουν το 15% του συνόλου. Αν η εταιρεία είχε εκατόν εκατομμύρια κεφάλαιο και ήθελε να αντλήσει πέντε, θα έπρεπε ξαφνικά να δώσει το 15% του εκατό πέντε, που ήταν παράλογο να το ζητούμε. Αυτό ήταν το αρχικό νομοσχέδιο.

Εμείς καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι μας ενδιαφέρει η σχέση μεταξύ δημόσιας προσκλήσεως και άλλων τρόπων διάθεσης, δηλαδή ιδιωτικής τοποθέτησης, να μη στρεβλώνει την αγορά, όπως υπενθύμισε ο συνάδελφος και επεσήμανε και ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και άλλοι. Άρα λοιπόν, αν λάβουμε υπόψη το κεφάλαιο των μετοχών που εκδίδονται τους τελευταίους δώδεκα μήνες, είναι ενδεικτικό ακριβώς του μετοχικού κεφαλαίου στο οποίο πρέπει να στοχεύουμε. Και πάνω σ' αυτό εφαρμόζουμε το 30%, που θεωρείται ικανοποιητικό, όταν ταυτόχρονα,

κατά τα άλλα, οι εταιρείες θα πρέπει πλέον να έχουν διασπορά 35%. Είναι μεγάλο άλμα και ίσως στο μέλλον, όπως το ανέφερε και ο κ. Θεοδώρου, να φτάσουμε σε πιο μεγάλη διασπορά, σε πιο μικρό ποσοστό του μεγαλομέτοχου. Είναι ιστορικοί οι λόγοι που είναι τόσο ψηλό το ποσοστό ακόμα στην Κύπρο και θα πρέπει να πάμε σταδιακά. Γι' αυτό το λόγο πιστεύουμε ότι είναι δραστικό το νομοσχέδιο, όπως έχει διαμορφωθεί στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού. Θα πρέπει προς το παρόν να απόσχουμε από το να κάμουμε ακόμα πιο δραστική την υποχρέωση δημόσιας πρόσκλησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας. Παρακαλώ να είμαστε σύντομοι.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά είναι σημαντικά δυστυχώς ή ευτυχώς νομοθετήματα και, όσο σύντομοι και να είμαστε, νομίζω ότι πρέπει να δώσουμε τον απαιτούμενο χρόνο, να ξέρουμε τι ψηφίζουμε και γιατί το ψηφίζουμε.

Πρώτον, θέλω να πω ότι η διασπορά αυξάνεται στο 35%, αλλά δεν έχει άμεση σχέση με το ποσοστό της δημόσιας πρόσκλησης. Αυξάνεται στο 35% η διασπορά για τον απλούστατο λόγο ότι, με απόφαση της Βουλής, μειώνεται το ποσοστό που κατέχει ένας μεγαλομέτοχος από το 70% στο 60%. Κατά συνέπεια, εκεί που η διασπορά μέχρι σήμερα ήταν 25% θα γίνεται 35%. Το πόσο ποσοστό θα διατεθεί όμως στη δημόσια πρόσκληση και κατ' ανάγκη πόσο θα μείνει για την ιδιωτική τοποθέτηση ή τις αμετάκλητες αιτήσεις δε συνδέεται. Και θα έλεγα όμως, για να μπει πάνω στη βάση του νόμου, όπως έχει συζητηθεί στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, προς τον κ. Θεοδώρου, αν συμφωνεί, αντί να το διατυπώσει όπως το διατύπωσε, να διατυπωθεί ως εξής: το 40% του εκδοθέντος κεφαλαίου τον τελευταίο χρόνο. Τώρα είναι 30%. Θα πλησιάσουμε το 50% περίπου...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δηλαδή μοιράζεις τη διαφορά, κύριε Λιλλήκα;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι, όχι. Δεν μπορώ να κάμω μαθηματικές πράξεις, να βρω το πενήντα ακριβώς. Και λέω το 40% του ολικού κεφαλαίου που εκδόθηκε τον τελευταίο χρόνο. Ενώ τώρα με την πρότασή μας...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Η τροπολογία, όπως την κατέθεσε, λέει το τριάντα να γίνει πενήντα του τελευταίου χρόνου.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Είναι λάθος η τροπολογία.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Επειδή βάζει το ποσοστό ο κ. Θεοδώρου, το 50% του 30%, άρα 15% ή το 50% του 40%, άρα 20%. Αυτό είναι που εννοεί. Εκατάλαβα καλά;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μάλιστα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Άρα, λέω, με το 30%, όπως ήταν διατυπωμένο στο νομοσχέδιο, σημαίνει ότι θα εδίδετο στη δημόσια πρόσκληση γύρω στο 9% με 10%. Και ο κ. Θεοδώρου θέλει να είναι 15%. Γι' αυτό λέω το 30% του ολικού κεφαλαίου που προβλέπεται τώρα να γίνει 40% του ολικού κεφαλαίου, εάν συμφωνείτε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δηλαδή να γίνει 16%.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κάπου εκεί.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είσαι ικανοποιημένος με το 16%;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είμαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ. Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να έχουμε και υπόψη πώς είναι διατυπωμένο το νομοσχέδιο ενώπιόν μας. Λέει «δεν προσφέρει, με τη δημόσια πρόσκλησή του, προς το κοινό ποσοστό τουλάχιστον 30% των τίτλων τους οποίους έχει εκδώσει και παραχωρήσει κατά την περίοδο που αρχίζει δώδεκα μήνες πριν από την υποβολή αίτησης» και ούτω καθεξής. Τελικά τι είναι που προτείνει ο κ. Θεοδώρου να γίνει; 50% ή θέλει άλλη διατύπωση; Ξέχασε το τι θα βγαίνει, όταν καθίσει ένας να κάμνει ανάλυση. Αυτό το 30% θέλετε να γίνει 50%, κύριε Θεοδώρου;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ναι, αλλά του εκάστοτε δημοσιοποιημένου κεφαλαίου. Είναι η διαφορά από την αρχική πρόταση. Με την πρόταση όμως του κ. Λιλλήκα δέχομαι τη διατύπωση εκείνη με το 40%.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για να ξέρουμε τι θα ψηφίσουμε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Λέω, με την ενδιάμεση πρόταση του κ. Λιλλήκα, δέχομαι, όπως είναι η διατύπωση; απλώς με αντικατάσταση του τριάντα από το σαράντα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Το εκάστοτε δημοσιοποιημένο...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Να φύγει το εκάστοτε δημοσιοποιημένο.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Α! Εντάξει.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Να γίνει όπως είναι η πρόταση, αλλά το τριάντα να γίνει σαράντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι αντιληπτή η τροπολογία.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν την έχω αντιληφθεί. Με αυτό τον τρόπο δε θα πετύχουμε αυτό που θέλει ο συνάδελφος. Θα πάει όλο στη δημόσια πρόσκληση και δε θα μείνει για άλλες προσκλήσεις, για ιδιωτική τοποθέτηση. Θα είναι το 50% του 40%.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ελπίζω η προχωρημένη ώρα να μην έχει κουράσει όλους τους βουλευτές και τον προεδρεύοντα εδώ και να μην ξέρουμε στο τέλος τι ψηφίζουμε.

Κύριε Λιλλήκα, παρακαλώ.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Είναι κατανοητό, κύριε Πρόεδρε. Είναι τεχνικά ζητήματα και τα συζητήσαμε κατ' επανάληψη. Το 30% του εκδοθέντος κεφαλαίου σε ένα χρόνο, τον τελευταίο χρόνο, σημαίνει περίπου το 9%. Και θα πηγαινε για ιδιωτική τοποθέτηση το 21%.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εάν η εταιρεία τον τελευταίο χρόνο πλήρωνε το τριάντα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ακριβώς, "εάν".

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είναι όλα θεωρητικά. Δηλαδή το 30% να γίνει 40%. Να το αποφασίσουμε, να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ. Έχει γίνει αντιληπτή η τροπολογία. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είναι ομόφωνη, εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία γίνεται αποδεκτή.

Ερχόμαστε τώρα στην τροπολογία του κ. Κλεάνθους και παρακαλώ να την υποβάλει.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Εγώ ευτυχώς δεν έχω αριθμούς, για να συγχυστούν, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι έχει κυκλοφορήσει το τελικό κείμενο όπως έχει διατυπωθεί, εκτός αν θέλετε να το διαβάσουμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να το διαβάσετε.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Μάλιστα.

«Παρά τις διατάξεις των άρθρων 58(A), 58(B) και 58(Γ) του βασικού νόμου, εκδότης, ο οποίος υποβάλλει αίτηση για εισαγωγή τίτλων του στο Χρηματιστήριο και του οποίου οι τίτλοι δεν έχουν ακόμη εισαχθεί το Χρηματιστήριο, έχει υποχρέωση προς επιστροφή οποιωνδήποτε ποσών που έχουν εισπραχθεί με αντάλλαγμα την παροχή τίτλων οι οποίοι σκοπεύεται να ενταχθούν στο Χρηματιστήριο οποτεδήποτε τούτο ζητηθεί γραπτώς στο πρόσωπο που έχει απαίτηση προς τούτο το αργότερο μέσα σε διάστημα επτά ημερών από την ημέρα που του ζητήθηκαν με τόκο προς 6% από την ημέρα είσπραξής τους:

Νοείται ότι σε περίπτωση κατά την οποία έχουν ήδη παραχωρηθεί τίτλοι, τότε με την επιστροφή των χρημάτων ως ανωτέρω θα πρέπει να επιστρέφονται και οι εν λόγω τίτλοι στον εκδότη.

Η ισχύς του παρόντος Νόμου αρχίζει από την ημέρα δημοσίευσης του παρόντος Νόμου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και ισχύει μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 2000».

Να πω μόνο δύο βασικά πράγματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τριακοστή Νοεμβρίου 2000;

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Μάλιστα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Σίντι που λαλούμε.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Όχι, όχι, δεν είναι αυτό το νόημα.

Κύριε Πρόεδρε, αντιληφθήκαμε όλοι, παρά τις κοπιώδεις προσπάθειες που κατέβαλε κυρίως η επιτροπή Οικονομικών και χωρίς να έχει πάντοτε την καλύτερη δυνατή τεχνική υποστήριξη, ότι έπρεπε να μπούμε μέσα σε αυτό τον κυκεώνα ενός νεοϊδρυθέντος θεσμού που είναι το χρηματιστήριο και με πολλούς, οι οποίοι το μόνο ίσως που να τους ενδιέφερε ήταν η άντληση και η υπεράσπιση των δικών τους καλουμένων συμφερόντων.

Μέσα σε αυτή τη δίνη ασφαλώς η οποιαδήποτε προσπάθειά μας δε σημαίνει ότι απόλυτα θα είναι και η πλέον πετυχημένη και είναι με αυτή την παραδοχή που και εγώ προβληματισμένος κατέθεσα αυτή την πρόταση. Ωστόσο, πιστεύω ότι με την καθολική κατανόηση του προβλήματος αυτή τη στιγμή, της κατάστασης όπως παρουσιάζεται ιδιαίτερα έκρυθμη με πολλές κοινωνικές προεκτάσεις, ίσως και εκρηκτικές, και την ίδια στιγμή κατανοώντας ότι διακινδυνεύεται και ο ίδιος ο θεσμός του χρηματιστηρίου, μια προσωρινή ρύθμιση σε σχέση με το θέμα των εισπραχθέντων χρημάτων μέσα από το θεσμό της ιδιωτικής τοποθέτησης δε θα ήταν βλαπτική για τους στόχους που θέλουμε να εξυπηρετήσουμε. Πρώτα απ' όλα γιατί είναι μια μεταβατική διάταξη και δεύτερον γιατί έγινε καθολικά αποδεκτό πως η τυχόν καθυστέρηση στην εισαγωγή νέων εταιρειών στο χρηματιστήριο θα ήταν ένας από τους πλέον αποτελεσματικούς τρόπους, για να μην υπάρξει πλεονάζουσα προσφορά σε σύγκριση με τη ζήτηση. Και είναι ο βασικός νόμος που διέπει την όλη κατάσταση.

Θα έλεγα ότι η οποιαδήποτε απαγορευτική διάταξη θα ήταν δύσκολο να επιβληθεί, παρ' όλον ότι γινόταν από όλους αποδεκτό, όλους τους εμπλεκόμενους, τουλάχιστο το πρωί που μπόρεσα να παρακολουθήσω ένα μέρος της συνεδρίας. Με βάση αυτό το σκεπτικό θα μπορούσε ένας να πει ότι εξυπηρετείται και αυτός ο σκοπός, αφού η υποχρέωση να επιστραφούν τα χρήματα σε όσους επιζητούν την επιστροφή τους θα μπορούσε να εξυπηρετήσει αυτό το σκοπό.

Από την άλλη, δε θα θέλαμε να δούμε τις εκρηκτικές κοινωνικές προεκτάσεις ενός προβλήματος ανθρώπων που φαίνεται ότι καταμαρτυράται, και όλοι έχουμε μια πληροφόρηση και το ομολογούν και εκείνοι που γίνονται αποδέκτες αυτών των πιεστικών εκκλήσεων, για να τους δοθούν τα χρήματά τους που επένδυσαν σε ιδιωτική τοποθέτηση και οι τίτλοι ακόμη δεν έχουν εισαχθεί στο χρηματιστήριο. Αυτούς τους ανθρώπους είναι δυνατό και να τους σώσουμε, αλλά και την ίδια ώρα να ελευθερωθούν είτε αμέσως είτε αργότερα κάποια κεφάλαια τα οποία είναι δυνατό να επενδυθούν στο χρηματιστήριο, παρά να υποχρεώνονται πολλοί από αυτούς τους επενδυτές να πωλούν μετοχές σε αυτή την πολύ καταθλιπτική κατάσταση που είναι ιδιαίτερα χαμηλές οι τιμές και έτσι να επιδεινώνεται το πρόβλημα και αυτών αλλά επίσης και η κατάσταση στο χρηματιστήριο.

Νομίζω ότι με αυτό το σκεπτικό δε θα μπορούσε κάποιος να πει ότι δεν είναι μια προσπάθεια, για να επιτύχουμε πολλαπλώς κάποιους στόχους που όλοι συμφωνούμε και κατανοούμε. Δεν είναι η εγγύηση της επιτυχίας αυτή η τροπολογία, ωστόσο δίνει τη δυνατότητα να απαντήσουμε πρακτικά και αποτελεσματικά για κάτι που στο κάτω κάτω μπορούμε να διορθώσουμε και να επανορθώσουμε σύντομα με την όποια εξέλιξη. Άλλωστε για ένα μήνα είναι. Αλλά, αν δεν είχαμε κάμει την οποιαδήποτε δραστική και αποτελεσματική μας παρέμβαση, ίσως να καθιστάμεθα κι εμείς οι ίδιοι συνένοχοι μιας εξέλιξης με απρόβλεπτες συνέπειες και προεκτάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κλεάνθους, να υποβάλω την ερώτησή μου;

Αυτή η τροπολογία υποκαθιστά την υπό αμφισβήτηση πρόνοια που υπάρχει στο νομοσχέδιο;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα μπορούσε να είναι κι εκείνη κι αυτή που λέτε εσείς;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Εκείνη δεν είναι δική μας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, απλώς λέω.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Εγώ δεν μπορώ να δω απόλυτα την ταύτιση και το συσχετισμό ούτε να εκτιμήσω τη σκοπιμότητα της μιας ή της άλλης. Μπορώ να πω καθαρά και το διατύπωσα πού αποβλέπει αυτή η τροπολογία, ακόμα και αν υπερκαλύπτεται. Ακόμα και αν αποτελεί πλεονασμό μια άλλη πρόταση, δε νομίζω ότι μπορεί να βλάψει. Σίγουρα δε συγκρούονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι κατανοητό.

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όταν σήμερα αρχίσαμε τη συζήτηση, είχα βάλει μια θέση που πιστεύω ότι είναι ορθή. Είπα ότι αυτός ο ευαίσθητος τομέας του χρηματιστηρίου πρέπει να αγγίζεται με ευλάβεια και προσοχή μεγάλη, γιατί δεν υπάρχει τίποτε το οποίο προσπαθούμε να ρυθμίσουμε που δε δημιουργεί κάποιες παρενέργειες, όπως τις ονομάζω, τις οποίες πρέπει να σταθμίσουμε πολύ σοβαρά. Οπωσδήποτε οτιδήποτε αποφασίσουμε να κάνουμε πρέπει να το μελετούμε μια και δυο και τρεις φορές, γιατί, όταν πάμε να διορθώσουμε κάτι, μπορεί να βλάψουμε άλλο τομέα ή να βλάψουμε άλλους. Αυτό ως θέση.

Έχω αποδέσμευση από την κοινοβουλευτική μου ομάδα, για να εκφράσω τις προσωπικές μου απόψεις και να πω ότι μάλιστα είμαι υπέρ της ρύθμισης της ιδιωτικής τοποθέτησης, όπως τελικά έχει καταλήξει η υπόθεση αυτή με την ψηφοφορία που προηγήθηκε. Είχα και έχω τις επιφυλάξεις μου σε σχέση με την ορθότητα της περίληψης στη ρύθμιση της ιδιωτικής τοποθέτησης των εταιρειών οι οποίες τετελεσμένα έχουν ένα σχήμα και έχουν τις αιτήσεις τους να εκκρεμούν στο χρηματιστήριο. Θα έχει εκεί πολλές παρενέργειες. Παρά ταύτα, είχαμε πάρει απόφαση να στηρίζουμε αυτή τη θέση και είχα συνταυτιστεί κι εγώ.

Είμαι κάθετα εναντίον αυτής της πρόχειρης προσπάθειας, να έρθουμε τώρα να προσθέσουμε νέο πονοκέφαλο με μια απλουστευτική προσέγγιση ότι προστατεύουμε τους επενδυτές και να υιοθετήσουμε αυτή την πρόταση του κ. Κλεάνθους, και μάλιστα κατά τρόπο παράτυπο, θεωρώντας την ότι είναι και τροπολογία. Δεν είναι τροπολογία και να είμαστε πιστοί στους τύπους. Εδώ έχουμε μια πρόταση νόμου ξεχωριστή ενώπιόν μας.

Λέει ότι είναι πρόταση νόμου που τιτλοφορείται: «Νόμος που τροποποιεί τους περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου ...» κ.λπ. Είπε ο κ. Κλεάνθους να προστατεύσουμε εκείνους που έκαναν ιδιωτική τοποθέτηση. Ερωτώ: Μα, ως τώρα ήμασταν εναντίον αυτών των ανθρώπων οι οποίοι έσπυσαν να παν να βρουν και να ευνοηθούν από τις εταιρείες και να πάρουν μετοχές. Να προστατεύσουμε μόνο αυτούς; Και τι γίνονται εκείνοι οι οποίοι πήραν μετοχές με δημόσια πρόσκληση και πλήρωσαν; Θα τους αφήσουμε εκτεθειμένους και να μην πάρουν τα λεφτά τους και να πάρουν μόνο εκείνοι οι οποίοι έχουν κάμει ιδιωτική τοποθέτηση;

Επί της ουσίας: Η πρόταση αυτή, όταν μελετηθεί, είναι διάτρητη και από πλευράς διατύπωσης και άλλως πως. Λέει: «Παρά τις διατάξεις των άρθρων 58(A), 58(B) και 58(Γ) του βασικού νόμου, εκδότης ο οποίος υποβάλλει ...», όχι υπόβαλε, διότι εκείνος που υπόβαλε δεν περιλαμβάνεται, υποβάλλει. Από τώρα που θα ισχύσει ο νόμος ισχύει το "υποβάλλει". Είναι ιστορικός ενεστώτας και ισχύει από τώρα. «...αίτηση για εισαγωγή τίτλων στο Χρηματιστήριο και του οποίου οι τίτλοι δεν έχουν ακόμη εισαχθεί στο Χρηματιστήριο, έχει υποχρέωση προς επιστροφή οποιωνδήποτε εισπραχθέντων ποσών με αντάλλαγμα την παροχή τίτλων ...», δηλαδή ότι πήρε αντάλλαγμα, όχι με την προσδοκία ανταλλάγματος. Μιλούμε ερμηνευτικά τώρα. «... οι οποίοι σκοπεύεται να ενταχθούν στο Χρηματιστήριο οποτεδήποτε τούτο ζητηθεί ...», από ποιον να ζητηθεί; «...γραπτώς στο πρόσωπο...», δηλαδή διαφοροποιούμε εδώ και το ποιος ζητά και σε ποιον θα επιστραφούν. Άλλη διατύπωση λανθασμένη. «...που έχει απαίτηση προς τούτο το αργότερο μέσα σε ...» κ.λπ. Αυτά τα ανέφερα, για να καταδείξω και να αποδείξω πόσο πρόχειρα ενεργούμε, ψηφίζοντας η ώρα δώδεκα παρά πέντε μια πολύ σοβαρή πρόταση νόμου, η οποία μπορεί να δημιουργήσει αλαλούμ στο χρηματιστήριο μεγαλύτερο από αυτό που επικρατεί.

Γι' αυτό, αν υπάρχει κατάληξη για τη βασική πρόνοια που καταλήξαμε για ρύθμιση του θέματος της ιδιωτικής τοποθέτησης και υπάρχει κατάληξη όσον αφορά την περίληψη και των εταιρειών οι οποίες αναμένουν έγκριση και έχουν τις αιτήσεις τους στο χρηματιστήριο, δεν πρέπει να προχωρήσουμε σήμερα ούτε ένα βήμα παρακάτω. Αφήνω που προσωπικά θα ήμουν υπέρ της άποψης να ψηφίσουμε τώρα τη ρύθμιση της ιδιωτικής τοποθέτησης και να αφήσουμε το θέμα της περίληψης των εταιρειών που υπάρχουν και της πρότασης του κ. Κλεάνθους μετά.

Επιπρόσθετα, παραβλέπουμε ότι υπάρχει μεγαλύτερη προστασία και σε μεγαλύτερο εύρος από αυτή που δίνουμε σε εκείνους που έχουν δηλώσει είτε με ιδιωτική τοποθέτηση είτε με δημόσια πρόσκληση από την πρόσφατη νομοθεσία που θεσπίσαμε. Το άρθρο 58(A)(3)(β) λέει -δε θα διαβάσω το προηγούμενο άρθρο που λέει ότι υποχρεούται εντός τριών μηνών να υποβάλει την αίτησή του, απλώς αναφέρομαι σε αυτό που είναι και πολύ πιο δραστικό- «Ενδιαφερόμενος αγοραστής που κατέβαλε οποιοδήποτε ποσό ή αντάλλαγμα σε εκδότη, εταιρεία ή πρόσωπο για την αγορά μετοχών, είτε σύμφωνα με τις διατάξεις του εδαφίου (1) ανωτέρω ή άλλως πως, δύναται μετά πάροδο τριών μηνών από την ημερομηνία υποβολής αίτησης για εισαγωγή των σχετικών τίτλων στο χρηματιστήριο ή ενωρίτερα σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης να ζητήσει γραπτώς την επιστροφή του ποσού ή

ανταλλάγματος, εφόσον δεν του έχουν δοθεί οι σχετικοί τίτλοι, ή του έχουν δοθεί οι σχετικοί τίτλοι αλλά δεν έχουν εισαχθεί ακόμη στο Χρηματιστήριο. Σε τέτοια περίπτωση ο εκδότης ή η εταιρεία ή το πρόσωπο που εισέπραξε το ποσό ή το ανταλλάγμα οφείλει να το επιστρέψει στον ενδιαφερόμενο αγοραστή εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία που ο ενδιαφερόμενος αγοραστής ήθελε ζητήσει επιστροφή του χρηματικού ποσού ή του ανταλλάγματος που κατέβαλε με τόκο 6% υπολογιζόμενο από ...» κ.λπ. Νοείται ότι αποκλείει το Συμβούλιο οποιοδήποτε εκδότη από την εισαγωγή του.

Όμως, σε αυτή την πρόνοια που καλύπτει τις περιπτώσεις που δημιουργήθηκαν μετά από τη θέσπιση του νόμου, δεν υπάρχει η χαρακτηριστική αναφορά που λέει ότι το χρηματιστήριο μπορεί να δώσει παράταση, όταν δε φταίει ο εκδότης. Εδώ είναι απόλυτη η διάταξη αυτή. Εδώ η διάταξη λέει ότι από την ώρα που πέρασαν τρεις μήνες και δεν υπόβαλε την αίτηση ή, και αν υπόβαλε την αίτησή του, από τη στιγμή που πέρασαν τρεις μήνες και δεν έχει εγκριθεί η αίτησή του, έχει υποχρέωση να επιστρέψει τα λεφτά. Και εκείνος που πήρε με ιδιωτική τοποθέτηση μετοχές να πάρει τα λεφτά του και εκείνος που πήρε μετοχές ή πήρε οποιοδήποτε δικαίωμα με δημόσια πρόσκληση. Άρα υπάρχει η προστασία του νόμου και δε χρειάζεται οποιαδήποτε άλλη προστασία η οποία να δημιουργήσει μεγαλύτερο αλαλούμ, διότι τάχα δεν εφαρμόζεται η διάταξη του νόμου. Γιατί ψηφίζουμε τους νόμους; Για να ερχόμαστε να τους επαναλαμβάνουμε με μεγαλύτερη δραστηριότητα, για να τους εφαρμόζουν, όταν πιστεύουμε ότι υπάρχουν οι νόμοι και πρέπει να εφαρμόζονται;

Γι' αυτούς τους λόγους, για την προχειρότητα της διατύπωσης αλλά και για το αχρείαστο της πρότασης αυτής του κ. Κλεάνθους, είμαι αντίθετος με την ψήφιση και έχω την άδεια της κοινοβουλευτικής μου ομάδας να καταψηφίσω την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να διευκρινίσει ο κ. Κλεάνθους κάτι και αμέσως θα δώσω το λόγο στους υπόλοιπους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Βεβαίως πρέπει να πω ότι αν είναι τόσο αχρείαστο, δε θα έπρεπε να υπάρχει και τόση επιχειρηματολογία για το αλαλούμ που μπορεί να προκαλέσει, διότι σημαίνει ότι το πολύ πολύ να επαναλαμβάνει κάτι. Τόσο πολύ προστατεύει αυτός ο νόμος που ψηφίσαμε, ο πολύ προσεγγμένος, που όσοι έκαναν αίτηση ασφαλώς δεν πήραν τα λεφτά τους, διότι φρόντισαν κάποιοι, με τη διατύπωση που έχει η νομοθεσία μέχρι σήμερα, να παρατείνουν το χρόνο και παράτυπα και παράνομα -κατά τους άλλους είναι νόμιμο, σημειώστε- και έχουν παρατείνει τους χρόνους, για να μην επιστρέψουν τα λεφτά. Είναι και αυτό μια επιβεβαίωση και ένας πρόσθετος λόγος ότι πρέπει να γίνουμε πιο αποτελεσματικοί, πιο δραστικοί, σήμερα που χρειάζεται, όχι αύριο που απλώς θα κάνουμε τις οποιοσδήποτε παρατηρήσεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας και μετά ο κ. Θεοδώρου.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς και οι δύο συνάδελφοι έχουν δίκαιο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Τελικά ο μόνος που δεν έχει είσαι εσύ, νομίζω.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Που μας έκαμες τούτη την ανακατωσιά ούλλην άδικα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εγώ έχω τρεις φορές δίκαιο, με βάση τα όσα είπε ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου. Τι είχαμε ζητήσει από την αρχή; Είχαμε πει να ρυθμίσουμε την ιδιωτική τοποθέτηση ή τη δημόσια πρόσκληση από τούδε και στο εξής και να αφήσουμε τα υπόλοιπα να τα δούμε με την ησυχία μας. Όπως ήρθε σαν κεραυνός εν αιθρία η πρόταση του κ. Κλεάνθους, την οποία ομόφωνα είπαμε να τη δούμε τώρα, το ίδιο ήρθε και το μεσημέρι η άλλη πρόταση, που δεν ήταν στο κυβερνητικό νομοσχέδιο και που την εισήξαμε "στο πόδι" -ας μου επιτραπεί ο όρος- χωρίς να σκεφτούμε τις επιπτώσεις ή τις παρενέργειες, όπως είπε ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου που εγώ έχω εντοπίσει τουλάχιστον τρεις σοβαρές επιπτώσεις και λέγω ότι δεν τις έχω εντοπίσει όλες. Θα υπάρξουν μεγαλύτερες επιπτώσεις, που δεν μπορέσαμε να τις μελετήσουμε. Γι' αυτό η παράκλησή μας είναι και προς τον κ. Κλεάνθους. Διότι ενώ υπάρχει ρύθμιση, όπως είπε ο κ. Δημητρίου, είναι γεγονός ότι κάποια παραθυράκια υπάρχουν και κάποιοι τα εκμεταλλεύονται, με αποτέλεσμα οι επενδυτές που ζήτησαν τα λεφτά τους πίσω να μην μπορέσουν να τα πάρουν, είναι γεγονός. Ταυτόχρονα έδωσε παρατάσεις το διοικητικό συμβούλιο παρατύπα...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δε δικαιούται.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Λέω το εξής: Θα μπορούσαμε με την άνεσή μας, την ερχόμενη Δευτέρα, στην επιτροπή Οικονομικών, να μελετήσουμε την πρόταση του κ. Κλεάνθους -στον οποίο κάνω παράκληση να την αποσύρει για την ώρα- αποσύροντας ταυτόχρονα και την άλλη πρόνοια που εισήξε η επιτροπή αυτόβουλα το μεσημέρι που έχει και αυτή σοβαρότατες, πιο σοβαρές απ' αυτήν επιπτώσεις. Να τα δούμε και τα δύο τη Δευτέρα και να μείνουμε με τη ρύθμιση της ιδιωτικής τοποθέτησης όπως έγινε τώρα, που ισχύει από τούδε και στο εξής. Είμαστε Πέμπτη βράδυ, μιλούμε για δύο μέρες ουσιαστικά, Παρασκευή ουσιαστικά. Δευτέρα να το ρυθμίσουμε και αυτό, αλλά να είμαστε βέβαιοι όλοι τι ψηφίζουμε και ποιες πιθανόν να είναι οι επιπτώσεις πάνω και στις εταιρείες που έχουν υποβάλει αίτηση και νόμιμα έχουν προχωρήσει -και γενικότερα στην οικονομία- από πιθανές συγχωνεύσεις, εξαγορές που έχουν προχωρήσει με βάση τα σχέδιά τους, αλλά και για το τι θα συμβεί με την επιστροφή των επενδύσεων που έχουν κάνει κάποιοι επενδυτές.

Διότι, για παράδειγμα, πρέπει να προβληματιστούμε σοβαρά κατά πόσο μπορεί η ιδιωτική τοποθέτηση, αυτοί που πήραν τίτλους, να τους υποχρεώσουμε... Και δεν είναι τόσο απλό να επιστρέψουν τα λεφτά όσοι πήραν τίτλους. Δεν είναι το ίδιο με τις αμετάκλητες αιτήσεις. Γι' αυτό χρειάζεται περισσότερη προσοχή. Αν αποδέχεται ο κ. Κλεάνθους να την αποσύρει και να τη δούμε τη Δευτέρα και αν αποδέχεται και ο Δημοκρατικός Συναγερμός να αποσυρθεί η άλλη πρόνοια, να μείνουμε με αυτή που ψηφίστηκε και να δούμε και τα δύο τη Δευτέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κάτι ξέχασα, κύριε Πρόεδρε, απολογούμαι στους συναδέλφους, έχω να πω και τούτο: Αν ψηφιστεί αυτή η πρόνοια, σημαίνει ότι την υποχρέωση των εταιρειών να επιστρέψουν τα λεφτά και σε εκείνους που έκαναν ιδιωτική τοποθέτηση και σε εκείνους που είχαν πληρώσει με δημόσια τοποθέτηση εντός τριών μηνών την παρατείνουμε ακόμη κανένα μήνα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μόνο ένα μήνα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, δεν είναι ένα μήνα. Εκείνους οι οποίοι έχουν τις αιτήσεις τους και έπρεπε να δώσουν τα λεφτά πίσω με βάση το νόμο και επειδή βρήκαν κάποιες προφάσεις, δεν τα δίνουν -που κακώς οι επενδυτές δεν τα ζητούν και δεν τους καταγγέλλουν- θα τους δώσουμε ακόμα ένα μήνα να κρατούν τα λεφτά του κόσμου, ενώ έπρεπε να τα είχαν δώσει ήδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Πάντως εν τυχερός ο κ. Λιλλήκας που δεν είμαστε σε Βουλή που δέρνουν. Διότι, με τούτη την ταλαιπωρία που μας προκάλεσε, αν ήμασταν σε τούρκικη Βουλή, σίγουρα θα τις "έτρωε"! Δεν υπάρχει αμφιβολία! Τέλος πάντων.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ποτέ δεν είναι αργά.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, για όνομα του Θεού, είμαστε πολιτισμένοι!

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω δυο λόγια μόνο. Νομίζω ότι τουλάχιστο σε θέματα όπως το χρηματιστήριο έχουμε δημιουργήσει μια παράδοση περίσκεψης. Δε λέω ότι δεν έχουμε ανεπάρκειες. Έχουμε ανεπάρκειες και κάναμε λάθη και εμείς, αλλά το γεγονός είναι ότι σκεφτόμαστε πολλές φορές, πριν δώσουμε ψήφο προς την άλφα ή προς τη βήτα κατεύθυνση. Και κατηγορηθήκαμε γι' αυτό το πράγμα. Μπορεί να είναι δικαίως, μπορεί να είναι αδικώς, αυτή είναι η πραγματικότητα. Αισθάνομαι ότι είναι πρόωρο να κληθούμε να ψηφίσουμε πάνω στην πρόταση του συναδέλφου Νίκου Κλεάνθους. Δε λέω ότι δεν έχει τη σημασία της, δεν αξιολογείται σωστά και λοιπά, αλλά εγώ τουλάχιστον αδυνατώ να τοποθετηθώ, αν κληθώ να το κάνω τώρα. Χρειάζομαι χρόνο, χρειάζομαι να τη δω σε συνδυασμό με το άρθρο 58(α), (γ), τι ήταν, ξέρω 'γω, και τα σχετικά, να δούμε τι καλύπτει, τι χρειάζεται ακόμα, να δούμε και το φραστικό της, αν χρειάζεται οτιδήποτε άλλο και στο τέλος τέλος εγώ τη βλέπω ότι είναι άλλο πράγμα. Γι' αυτό είναι που λέω ότι ο κ. Λιλλήκας έπρεπε κανονικά, αν ήμασταν σε άλλες Βουλές, να τις "φάει" κιόλας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δεν είναι άλλο πράμα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είναι άλλο πράμα, κύριε Λιλλήκα, είναι άλλο πράμα. Εμείς θέλουμε να θεσπίσουμε νομοθεσία για να ρυθμίζει τα θέματα της δημόσιας προσφοράς και της ιδιωτικής τοποθέτησης. Αυτό είναι διαφορετική υπόθεση. Εντελώς διαφορετική υπόθεση. Δηλαδή, στο τέλος τέλος της ημέρας, μπορούσε να γίνει και το ένα και το άλλο, αλλά δεν είναι ανάγκη να γίνουν και τα δύο τώρα, κατά τη γνώμη μου.

Και το τελευταίο που έχω να πω είναι το εξής: Αν μείνουμε στην ψήφιση απλώς του ποσοστού, με εφαρμογή εν καιρώ, δηλαδή ύστερα από... το ενωρίτερο σε ένα χρόνο, έχω την εντύπωση ότι έξω θα θεωρηθεί κοροϊδία. Δεν μπορούμε να φύγουμε και να τους πούμε ότι ψηφίσαμε νόμο ο οποίος θα ισχύσει μετά από ένα χρόνο το ενωρίτερο. Καταρχάς δε βλέπω να είναι και ένας χρόνος, διότι τούτες οι εταιρείες οι οποίες είναι τώρα στη σειρά δεν πρόκειται να μπουν σε ένα χρόνο μέσα. Δεν πρόκειται να μπουν σε ένα χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου, να μην ξαναμπούμε στη συζήτηση από την αρχή. Σας παρακαλώ!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, δεν ξαναμπάινω στη συζήτηση. Προτείνω επομένως...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, έχουμε μπροστά μας δύο τροπολογίες, τι κάνουμε;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Προτείνω να προχωρήσουμε μόνο στη συζήτηση, στην ψήφιση του νομοσχεδίου όπως έχει υποβληθεί, όποιοι είναι υπέρ, όποιοι είναι κατά, και η υπόθεση της πρότασης του αγαπητού κ. Κλεάνθους να αναβληθεί για την άλλη βδομάδα, τουλάχιστο για την άλλη βδομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, το θέμα έχει εξαντληθεί ως προς τις προτάσεις που είναι μπροστά μας. Σας παρακαλώ!

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Επειδή παρακολουθώ έξι ώρες με υπομονή, επιτρέψτε μου να πω και εγώ δύο λόγια. Αν παρακολουθούσαν οι δικηγόροι απόψε, οι ασκούντες το επάγγελμα του δικηγόρου αυτή τη συζήτηση, θα έπρεπε να χαίρονται, διότι οι δουλειές τους θα χιλιοπλασιάζονταν. Όσοι έχουν πείρα από τα δικαστήρια θα γνωρίζουν ότι, όταν αρνηθεί να τα επιστρέψει είτε η εταιρεία είτε ο ιδιώτης, θα του κινήσεις αγωγή. Στην καλύτερη περίπτωση θα δικαστεί...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι και ποινικό αδίκημα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι και ποινικό αδίκημα. Σήμερα πολλοί πηγαίνουν, ευχαρίστως θα πήγαιναν, φυλακή -προκειμένου να πιάσουν εκατομμύρια λίρες- για πέντε μήνες, έξι μήνες και ίσως και για λιγότερο καιρό? και επειδή είναι τα Χριστούγεννα και γεμώννουν οι φυλακές, βγαίνουν.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Άστε, να πούμε και... Αν θέλαμε να είναι αποτελεσματικό, παρά το ότι δεν είμαι ειδικός επί του θέματος, θα έπρεπε να προβλέπεται η πρόσθετη επιβάρυνση, όχι το 6% που έχει πει ο κ. Κλεάνθους, αλλά, όπως υπάρχει "penalty", πρόστιμο σε άλλες καθυστερήσεις πληρωμής...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Φόρος εισοδήματος...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Φόρος εισοδήματος, τέλη, και λοιπά.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αποχετευτικά...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Και αποχετευτικά. ... να το σκεφτεί διπλά και τριπλά, αν δεν τα επιστρέψει. Διότι, επαναλαμβάνω, ευχαρίστως θα περιμένει πέντε χρόνια να δικαστεί στο επαρχιακό και άλλα τέσσερα στο Ανώτατο Δικαστήριο, γιατί στο τέλος της ημέρας θα επιστρέψει το ποσό με το 6% των τόκων και εν τω μεταξύ θα κρατεί τα χρήματα και θα τα κάνει, όπως ο ίδιος πιστεύει, επένδυση με τον καλύτερο τρόπο. Αν νομίζετε ότι αυτό το πράγμα θα οδηγήσει αυτούς τους ανθρώπους στο να υποχρεωθούν να πληρώσουν τα χρήματα στον κόσμο πίσω είτε με τον υφιστάμενο νόμο -που όταν ακρωθεί, όταν δεν μπει μια εταιρεία, υποχρεούται να τα επιστρέψει- είτε με την τροποποίηση του κ. Κλεάνθους, πλανάσθε πλάνην οικτράν. Αν θέλουμε πραγματικά να είναι αποτελεσματικός, να βάλουμε πρόσθετη επιβάρυνση για κάθε καθυστέρηση...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κάθε μέρα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κάθε μέρα ή κάθε μήνα, δεν ξέρω πώς θα το ονομάσουμε. ... να τους υποχρεώσουμε να το επιστρέψουν. Αν είναι απλώς να κάνουμε νόμο που να τους δίνει την ευκαιρία... Κάποιος μου είπε χθες το βράδυ -και τελειώνω-, "Προτιμώ να τα χάσω", μου λέει, "παρά να τον τρέχω στα δικαστήρια και να μην τα πιάσω ποτέ". Αυτή είναι η ωμή πραγματικότητα και πρέπει να είμεθα ειλικρινείς με τους εαυτούς μας, ιδιαίτερα όσοι είναι δικηγόροι, που ξέρουν ότι αποφάσεις παίρνουν πολλοί, αλλά τις καθρώνουν και τις βλέπουν. Να εισπράξουν, πόσοι εισπράττουν; Αυτή είναι η υπόθεση. Διότι θα πτωχεύσουν ενδεχομένως, γιατί θα πεθάνουν ενδεχομένως και δεν ξέρω 'γω τόσα μπορούν να συμβούν και κανένας δε θα εισπράξει. Θέλετε, λοιπόν, θέλουμε να είναι ποινικό αδίκημα σοβαρής μορφής; Ναι, αν θέλουμε να είναι

αποτελεσματικός ο νόμος, αλλά και πρόσθετη επιβάρυνση για κάθε χρονική περίοδο καθυστέρησης, ώστε να υποχρεωθούν να τα επιστρέψουν, αν τα εύρουν να τα επιστρέψουν, αν δεν τα μετέτρεψαν σε οτιδήποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή η συζήτηση είναι επί της πρότασής σας κύριε Κλεάνθους, θα σας δώσω το λόγο.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται, δεν ξέρω αν είναι τροπολογία πάνω στην τροπολογία μου που υποβάλλει ο συνάδελφος, αν όμως είναι το φραστικό μέρος και η διατύπωση, δε νομίζω ότι είναι τόσο δύσκολο, για να είναι το βασικό επιχείρημα. Εδώ είναι καθαρά προβληματισμός. Ξέρουμε καλά τις συνέπειες, σε ένα μεγάλο βαθμό. Σε ποιους θέλουμε να δημιουργήσουμε ενδεχομένως προβλήματα, είναι το ερώτημα, ή σε ποιους θέλουμε να επιλύσουμε. Εγώ έτσι το αντιλαμβάνομαι, κύριε Πρόεδρε. Και λέω ότι είναι πολύ κατανοητό σε ποιους μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα, αλλά πού ιεραρχούμε ότι πρέπει να επιλύσουμε κάποια άλλα προβλήματα; Γι' αυτό το λόγο δεν έχω να αποσύρω οποιαδήποτε τροπολογία, απλά κάνω έκκληση είναι μόνο θέμα πολύ μικρής φραστικής διατύπωσης που διαμορφώνεται με το ίδιο πνεύμα που κατάλαβαν οι συνάδελφοι ότι θέλει να αποδώσει αυτή η τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε στην ψήφιση των τροπολογιών που είναι μπροστά μας. Θέτω σε ψηφοφορία...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Έγινε μια πρόταση από μένα να αποσυρθούν και οι δύο πρόνοιες και να τις δούμε τη Δευτέρα. Επί τούτου να ψηφίσουμε. Διότι φάνηκαν οι αδυναμίες ή τα κενά της πρότασης του κ. Κλεάνθους. Εγώ θα ρωτήσω τους συναδέλφους για την άλλη πρόνοια. Γι' αυτό έκαμα την πρόταση και για τις δύο. Ποιος έχει υπολογίσει τι σημαίνει οι εκατόν πενήντα οκτώ εταιρείες που είναι υποψήφιες τώρα στο χρηματιστήριο να αποσύρουν τις αιτήσεις τους αύριο; Τι σημαίνει με τις όποιες επενδύσεις έχουν κάνει, εξαγορές, συγχωνεύσεις;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Τούτες να τις αφήσουμε!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κανένας δεν είπε να τις αφήσουμε. Αβασάνιστα η κυβέρνηση δεν το έβαλε στο νομοσχέδιο, η ίδια η κυβέρνηση, και το βάλαμε εμείς το μεσημέρι, διότι κάποιος το είπε εκεί. Ποιος μέτρησε τις επιπτώσεις;

Συνεπώς, επί της διαδικασίας, εισηγούμαι και οι δύο να πάνε για τη Δευτέρα, για να τις μελετήσουμε με την ησυχία μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προ διαδικασίας, αν επιτρέπεται, να πω κάτι. Εγώ θα κάνω μια ομολογία, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Έχω πρόβλημα συνειδήσεως, το νιώθω. Πειθαρχώ στις αποφάσεις της κοινοβουλευτικής μου ομάδας, σέβομαι τις γνωμοδοτήσεις και τις εισηγήσεις αυτών των μελών της κοινοβουλευτικής επιτροπής που ασχολήθηκαν από το 1998 με τα θέματα του Χ.Α.Κ., δεν είχα πεισθεί ως απλός βουλευτής που δεν είχε την εξειδίκευση που πιθανόν να απαιτείτο, ψήφιζα αυτό που θεωρούσαν σωστό οι ειδικοί γι' αυτό το θέμα συνάδελφοι και από την άλλη πλευρά και αυτή τη στιγμή την ίδια στάση τηρώ. Θα ψηφίσω.

Δεν έχω καταλάβει, κύριε Πρόεδρε, και το ομολογώ, μπορεί να είναι εις βάρος μου, πολλούς από τους νόμους που ψηφίσαμε και που λέμε σήμερα είχαν αδυναμίες και δυστυχώς, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των συναδέλφων όλων, δεν έχω καταλάβει αν και αυτές οι προτάσεις μας ή οι τροπολογίες μας πράγματι θα βοηθήσουν στην επίλυση αυτού του φοβερού οικονομικού και κοινωνικού προβλήματος που έχει δημιουργηθεί.

Αλλά εγώ θα ψηφίσω χωρίς να αποδιώχνω από πάνω μου το βάρος και της προηγούμενης και της σημερινής ευθύνης. Φέρουμε ευθύνη, πιστεύω, γιατί ίσως δεν μπορέσαμε να εξαντλήσουμε στη μελέτη με τους τεχνοκράτες το θέμα και να πείσουμε. Είμαι και πειθαρχημένος βουλευτής και θέλω να πιστεύω ότι ενεργώ πάντοτε βάσει και της συνείδησης μου. Θα ψηφίσω ό,τι έχουμε αποφασίσει, αλλά διατηρώντας αυτή την αμφιβολία ότι αυτό που έκανα ή αυτό που κάνω ή που θα κάνω είναι το ορθό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, χωρίς να θέλω να σχολιάσω τα όσα είπε ο συνάδελφος, είτε έχουμε μελετήσει τους νόμους και αντιλαμβανόμαστε την κάθε λεπτομέρεια είτε όχι, η ευθύνη κατανέμεται εξίσου σε όλα τα μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων. Άρα αυτό το πράγμα δεν έχει καμιά σημασία και νομίζω ότι δε χρειάζεται να λέγεται.

Εισηγούμαι να μπει σε ψηφοφορία η πρόταση για μη συζήτηση και απόφαση απόψε επί των δύο σημείων και τα δύο σημεία να μεταφερθούν για τη συνεδρία της επιτροπής τη Δευτέρα και για ενδεχόμενη ψήφιση, αν ολοκληρωθεί η συζήτηση, την επόμενη Πέμπτη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Να μου επιτρέψετε να διευκρινίσω αυτό που έχω πει. Έχω αναλάβει ίσο μερίδιο ευθύνης...

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Είπες τα, ρε Δώρο!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι, λέχθηκε ότι δεν αναλαμβάνω τις ευθύνες μου. Όσο φταίει αυτοί που ξέρουν, φταίω και εγώ που δεν ήξερα και δεν κατάλαβα. Δε χωρεί συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους, παρακαλώ. Επί διαδικαστικού θέματος;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Ναι, ναι. Ανεξάρτητα του ποια θα είναι η τύχη του αιτήματος που έθεσε ο κ. Χρίστου, οφείλω να πω, για να μην υπάρχει τουλάχιστον το δικαιολογητικό μιας πιο πρόχειρης διατύπωσης, να μου επιτρέψετε να ξαναδιαβάσω, για να είναι υπόψη όλων ακριβώς. Είναι πολύ σύντομο, κύριε Πρόεδρε. Μόνο το σημείο που χρειάζεται διόρθωση:

«Παρά τις διατάξεις των άρθρων 58α, 58β και 58γ του βασικού νόμου, εκδότης ο οποίος υπέβαλε ή θα υποβάλει αίτηση για εισαγωγή τίτλων του στο χρηματιστήριο και του οποίου οι τίτλοι δεν έχουν ακόμα εισαχθεί στο χρηματιστήριο, έχει υποχρέωση προς επιστροφή οποιωνδήποτε ποσών έχει εισπράξει, με αντάλλαγμα την παροχή τίτλων, οποτεδήποτε τούτο ζητηθεί γραπτώς, στο πρόσωπο που το απαιτεί, το αργότερο μέσα σε διάστημα επτά ημερών, από την ημέρα που του ζητήθηκαν, με τόκο 6% από την ημέρα εισπράξης τους».

Νομίζω είναι μια διατύπωση που αίρει κάποιες δικαιολογημένες αναφορές για την καθαρότητα του νοήματος και το έδωσα, έτσι, για να ληφθεί υπόψη και αυτό, αν είναι δυνατόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ. Εδώ υπάρχουν, επαναλαμβάνω, δύο τροπολογίες. Η μια τροπολογία είναι αυτή που υποβλήθηκε από τον κ. Κλεάνθους και είμαι υπόχρεος να τη θέσω σε ψηφοφορία...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μα έχει πρόταση ο κ. Χρίστου για αναβολή. Υπάρχει διαδικαστική πρόταση για αναβολή των δύο σημείων.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Δεν ισχυρίζομαι ότι είμαι ο καλύτερος γνώστης του κανονισμού. Αλλά νομίζω ότι όταν έχουμε εξαντλήσει ουσιαστικά μια συζήτηση, είναι, το λιγότερο, προσβλητικό για εκείνον που υποβάλλει την τροπολογία να λέμε ότι πρέπει να το αναβάλουμε.

Νομίζω ότι αυτό το αίτημα είναι άκαιρο και θα μπορούσε να είχε γίνει εύστοχα μόνο την ώρα που υποβαλλόταν η τροπολογία και υπήρχε η ευκαιρία να δούμε τις τυχόν επιπτώσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιδιώκουμε απλώς να ψηφίσουμε κάτι, ασφαλώς μπορεί από την αρχή ένας να λέει ναι ή όχι. Αλλά, όταν μέσα από τη συζήτηση αναδιπλώνεται η πολυπλοκότητα του θέματος και οι πιθανές επιπτώσεις, είναι υποχρέωσή μας, αν το αντιλαμβανόμαστε, να ζητήσουμε αναβολή. Είναι υποχρέωσή μας. Εγώ λέω ότι δεν πρέπει να τίθεται καν προς συζήτηση από τους συναδέλφους. Αλλά εμείς το θέτουμε μπροστά στην έγκριση όλων. Ούτε καν ζητούμε την αναβολή, όπως δικαιωματικά μπορούσαμε να το κάνουμε, όπως είπα και προηγουμένως. Λέμε ότι εφόσον υπάρχει μια δυσκολία μελέτης του θέματος επακριβώς, να το αναβάλουμε. Και δεν ενοχλείται το θέμα το οποίο συζητούμε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μα, κύριε Χρίστου, ψηφίσαμε ήδη μια τροπολογία του νόμου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Το νόμο να τον ψηφίσουμε, κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μα ο νόμος είναι όπως τον διαμόρφωσε η επιτροπή. Θα πρέπει να τον τροποποιήσουμε, για να γίνει εκείνο που θέλετε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να τροποποιηθεί στο μέρος που έχει αναφέρει ο κ. Δημητρίου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όχι, αυτό για να πούμε ότι δεν τίθεται θέμα αναβολής τώρα. Είναι μια εισήγηση τούτη. Δεν είναι για αναβολή.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για αναβολή εκείνου του μέρους μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ. Δεν ξέρω, νομίζω ότι κάπου δεν προχωρούμε σωστά. Αλλά εφόσον υπάρχει η πρόταση για αναβολή, θα θέσω το θέμα της αναβολής και για τα δύο.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης για αναβολή των δύο τροπολογιών; Της μιας τροπολογίας όπως έχει υποβληθεί από τον κ. Κλεάνθους και της προτάσεως όπως απαλειφθεί από το νόμο η πρόνοια εκείνη που καλύπτει τις εταιρείες οι οποίες βρίσκονται σε εκκρεμότητα στο χρηματιστήριο;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Γιατί και οι δύο μαζί;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν θέλετε να ψηφίσουμε χωριστά, είναι δικαίωμά σας.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η πρότασή μας είναι και για τις δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορεί να υπάρχει πρόταση, κύριε Χρίστου, για να πάει χωριστά. Είναι δικαίωμά τους. Μπορεί ένας να έχει, ας πούμε, πρόταση για...

Λοιπόν, αν δεν υπάρχει ένσταση να ψηφιστούν και τα δύο, προχωρούμε.

Υπάρχει ένσταση; Δεν υπάρχει.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκαεπτά ψήφους υπέρ και εννέα εναντίον, η πρόταση για αναβολή γίνεται αποδεκτή. Το θέμα αναβάλλεται, δεν ξέρω, για μια βδομάδα ίσως.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Παράκληση, κύριε Πρόεδρε, να μπει στην ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της επιτροπής Οικονομικών την ερχόμενη Δευτέρα, ούτως ώστε να προσταθήσουμε την ερχόμενη Πέμπτη να έρθουν προς ψήφιση.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο νόμος;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο νόμος θα τεθεί. Ερχόμαστε τώρα στο νόμο, όπως έχει διαμορφωθεί μετά τις τροπολογίες που έχουν γίνει.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 58 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 7;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μια αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ και μια αποχή, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μια αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ και την αποχή του κ. Προδρόμου, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Πρόδρομος Προδρόμου
Νίκος Μουσιούππας	Αβραάμ Αντωνίου
Ισίδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Οκτωβρίου 2000.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού £15 εκατομμυρίων και η διάθεσή του για την κάλυψη των ελλειμμάτων των εταιρειών πετρελαιοειδών, τα οποία προέκυψαν μέχρι σήμερα λόγω της διαφοράς της διεθνούς τιμής του αργού πετρελαίου και των τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που έχουν κατατεθεί ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να εξηγήσει σύντομα περί τίνος πρόκειται.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι συμπληρωματικός προϋπολογισμός που αφορά δεκαπέντε εκατομμύρια λίρες επιχορήγηση για τα πετρελαιοειδή και είναι επείγον, διότι υπάρχει πρόβλημα ρευστότητας στις εταιρείες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιμο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £15.000.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τελειώνουμε τη νομοθετική εργασία με το θέμα που κηρύχθηκε επείγον και τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 2) του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 2) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούπας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε σε σημερινή της συνεδρίαση το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κηρύχθηκε επείγον.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση συμπληρωματικής πίστωσης από το ταμείο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ποσού ύψους £44.770, για την αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών, η ζητούμενη αύξηση πρόκειται να διατεθεί για την άμεση πρόσληψη οκτώ επιπρόσθετων λειτουργιών, με σκοπό την ενίσχυση της Υπηρεσίας Ελέγχου, Ερευνών και Συμμόρφωσης, καθώς και για τη μεταστέγαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σε νέα γραφεία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κυπριανού, πέστε μας περί τίνος πρόκειται.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι συμπληρωματικός προϋπολογισμός πάλι. Είναι ομόφωνος η έκθεση. Κατατέθηκε σήμερα και κηρύχθηκε επείγον. Δίνεται οικονομική ενίσχυση στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, για να μπορεί να εκτελεί καλύτερα το ρόλο της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ποσού £44.770 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 και οι Πίνακες εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση τα άρθρα 1 μέχρι 4 και οι Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 2) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τελειώνουμε εδώ με τη νομοθετική εργασία.

Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων έχει ήδη γίνει.

Ερωτήσεις και απαντήσεις δεν υπάρχουν.

Έχουμε τώρα και τα θέματα του Κεφαλαίου Δ'. Θα αρχίσουμε τώρα τη συζήτηση, αγαπητοί συνάδελφοι, για το Κεφάλαιο Δ'.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Καλή ιδέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για το Σάββατο, 21 Οκτωβρίου 2000, στις 9.00 το πρωί, με μοναδικό θέμα «Οι τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό».

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 10.20 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μουσιούπας Νίκος
Γερασίμου Στέλιος	Μούσκος Ανδρέας
Γεωργιάδη Λία	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παντελίδου Κατερίνα
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρίστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρίστος
Καράς Αντώνης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανού Στέλιος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κληρίδη Καίτη	Τυρίμος Κυριάκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός
Μαντοβάνη Μπενίτο
Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής κ. Σπ. Κυπριανού στο θάνατο του Αντωνάκη Σωτηριάδη, πρώην βουλευτή, και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη του.
2. α) Ενημέρωση από τον Πρόεδρο αναφορικά με την κατάθεση νομοσχεδίου συναφούς με την πρόταση νόμου «Ο περί της Σύστασης Αρχής Υδάτων Νόμος του 1998», διαδικαστική συζήτηση έπειτα από πρόταση για αναβολή της συζήτησης της πρότασης νόμου (Π. Δημητρίου, Α. Χρίστου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Δ. Ηλιάδης, Γ. Χριστοφίδης, Δ. Θεοδώρου, Γ. Αγαπίου, Ρ. Ερωτοκρίτου) και απόρριψη της πρότασης για αναβολή.
β) Ανάγνωση της σχετικής έκθεσης, η συζήτηση που ακολούθησε (Χρ. Μαυροκορδάτος, Ν. Πιπτοκοπίτης, Ευ. Σαμμούτας, Ν. Μουσιούπτας, Δ. Θεοδώρου, Χρ. Πουργουρίδης, Γ. Αγαπίου, Δ. Χριστοδουλίδης, Π. Δημητρίου, Η. Μυριάνθους, Ν. Κατσουρίδης) και ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί της Αρχής Υδάτων Κύπρου (Σύσταση και Λειτουργία) Νόμος του 2000».
3. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε [Μ. Κυπριανού, Ν. Κατσουρίδης, Πρ. Προδρόμου, Δ. Συλλούρης, Γ. Λιλλήκας, Σ. Χατζηγιάννης, Χρ. Ρότσας, Δ. Θεοδώρου, προεδρεύων (Α. Αντωνίου), Η. Μυριάνθους, Π. Δημητρίου] και ψήφισή της σε νόμο.
4. Εκθέσεις για την πρόταση νόμου και για τους κανονισμούς «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2000» και «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000», παρατηρήσεις (Χρ. Ρότσας, Μ. Κυπριανού) και έγκριση των κανονισμών, στο κείμενο των οποίων έχουν ενσωματωθεί και οι διατάξεις της πρότασης νόμου.
5. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Στροβόλου (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λεμεσού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πυροβόλων Όπλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο (ως νόμου του 2000).
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Σήμανσης Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για την Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που Εξουσιοδοτεί τη Διενέργεια Δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.2 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000, παρατηρήσεις και ομιλίες (Α. Χρίστου, Δ. Θεοδώρου, Ν. Μουσιούπτας, Δ. Χριστοδουλίδης, Ν. Κλεάνθους, Α. Μούσκος, Στ. Γερασίμου), ανάγνωση της απόφασης και έγκρισή της.

12. Έκθεση, συμπληρωματική έκθεση και δεύτερη συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000», παρατηρήσεις και συζήτηση (Μ. Κυπριανού, Γ. Λιλλήκας, Πρ. Προδρόμου, Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Ν. Κλεάνθους, Λ. Χριστοφόρου, Γ. Αγαπίου, Κ. Παντελίδου, Δ. Θεοδώρου, Χρ. Ρότσας, προεδρεύων, Σ. Χατζηγιάννης, Δ. Χριστοδουλίδης) και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 7 του 2000).
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 2000», οι παρατηρήσεις του κ. Μ. Κυπριανού και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 11 του 2000).
14. Έκθεση για το κηρυχθέν ως επείγον νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 2) του 2000», οι παρατηρήσεις του κ. Μ. Κυπριανού και ψήφισή του σε νόμο.



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Έκτακτη Συνεδρίαση 21ης Οκτωβρίου 2000

(Ώρα έναρξης: 9.32 π.μ.)

(Αρ. 4)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν εάν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το μοναδικό θέμα στη σημερινή έκτακτη συνεδρία είναι οι τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό. Αυτό το θέμα το έχουν εγγράψει το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το Δημοκρατικό Κόμμα.

Το βήμα έχει ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Σεβόμαστε την απόφαση των εκπροσώπων των κομμάτων. Συμφώνησαν όλα τα κόμματα να γίνει αυτή η συζήτηση στο επίπεδο των εκπροσώπων των κομμάτων μόνο, παρ' όλο που, κατά την προσωπική μου άποψη, αυτό δεν είναι σωστό, διότι εκπρόσωποι των κομμάτων είναι αυτοί που συμμετέχουν στο Εθνικό Συμβούλιο, είναι αυτοί που λένε τις θέσεις τους πάντα. Αν έπρεπε να γίνει μία συζήτηση, για να ακουστούν και άλλες απόψεις, έπρεπε η συζήτηση αυτή να είναι ανοικτή. Εάν μας ενοχλούν τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, θα μπορούσε να γίνει σε κλειστή συνεδρίαση σε πρώτο στάδιο, αν μας ενοχλεί οτιδήποτε με τα μορατόριουμ που έχουμε και τα οποία και εκείνα δεν είναι σωστά.

Όμως σήμερα δε θέλω να ανατρέψουμε αυτή τη συμφωνία. Αυτό το οποίο όμως θα έχουμε, αντιλαμβάνομαι, θα είναι μακριοί μονόλογοι των αρχηγών των κομμάτων και θα ήθελα τουλάχιστο στο θέμα χρόνου, εφόσον εμείς που είμαστε εδώ δε θα μιλήσουμε, να μας σεβαστούν και να μας πουν την ουσία και λιγότερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε νομίζω ότι υπάρχει θέμα. Πρώτα πρώτα, να εξηγήσω. Είναι συνηθισμένη αυτή η διαδικασία. Δεύτερον, ο χρόνος που παρέχεται ακριβώς δεν είναι πολύ μεγάλος. Διότι, αν πρόκειται να ανοιχθεί το θέμα σε όλα τα μέλη της Βουλής, θα πάρει αρκετές μέρες ίσως, χωρίς να σημαίνει αυτό ότι υποτιμάται καθ' οιονδήποτε τρόπον οποιοδήποτε μέλος της Βουλής. Όσον αφορά το χρόνο, νομίζω, να αφήσουμε τους αρχηγούς των κομμάτων, βάσει των όσων είπαμε στη σύσκεψη, να κάνουν τους υπολογισμούς τους.

Θα ήθελα και πάλι να καλέσω το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Χριστόφια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πάντως οι απόψεις που θα πω δεν είναι προσωπικές μου απόψεις. Οι δικές μου απόψεις εκφράζουν το σύνολο της ηγεσίας του κόμματος.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Το θεωρείτε κακό να υπάρχουν προσωπικές απόψεις;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Θεωρώ κακό να γίνεται τέτοια συζήτηση αυτή την ώρα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Και εγώ το ίδιο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Το Κυπριακό, κύριε Πρόεδρε, έχει να συζητηθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων εδώ και μερικά χρόνια. Παρ' όλα αυτά η πρόταση για να συζητηθούν οι εξελίξεις του Κυπριακού στη Βουλή δέχτηκε κριτική από ορισμένες πλευρές. Εμείς θεωρούμε ότι είναι αναγκαίο να συζητείται το πολιτικό μας πρόβλημα στο κοινοβούλιο. Κριτικά και, αν θέλετε, αυτοκριτικά τοποθετούμενοι, λέμε ότι κακώς μέχρι σήμερα, στα οκτώ σχεδόν χρόνια της παρούσας διακυβέρνησης, η Βουλή ουσιαστικά δεν έχει συζητήσει το Κυπριακό και τις εξελίξεις του. Μέσα από την υπεύθυνη και δημιουργική συζήτηση στο κοινοβούλιο εκφράζονται οι έγνοιες, οι ανησυχίες και οι προβληματισμοί του κυρίαρχου λαού για την πορεία του εθνικού μας θέματος, η λύση του οποίου θα σφραγίσει το μέλλον του ιδίου και των γενιών που θα έρθουν.

Η συζήτηση του Κυπριακού στη Βουλή, πέρα από αναγκαία, πιστεύουμε ότι είναι και προς όφελος του αγώνα που διεξάγουμε, γιατί μας δίδεται η ευκαιρία με τον πιο επίσημο τρόπο να απευθυνθούμε προς όλους εκείνους οι οποίοι πρωταγωνιστούν στις διεργασίες και διαμορφώνουν εξελίξεις και να στείλουμε τα δικά μας μηνύματα, να διατυπώσουμε θέσεις και απόψεις. Αν θέλετε, να διατυπώσουμε και τις δικές μας απαιτήσεις προς το διεθνή παράγοντα. Έχει μεγάλη σημασία επίσης να ακουστεί η φωνή της Βουλής των Αντιπροσώπων και από τους Τουρκοκυπρίους συμπατριώτες μας, οι κινητοποιήσεις των οποίων επιβεβαιώνουν κάτι που πάντα υπογράμμιζε το ΑΚΕΛ, ότι δηλαδή οι Τουρκοκύπριοι είναι σημαντικός παράγοντας στο όλο πλέγμα του Κυπριακού. Είναι ακόμα θεμιτό, επιβεβλημένο και απαραίτητο

τόσο ο Πρόεδρος όσο και οι κυβερνώντες, αυτοί δηλαδή που χειρίζονται τις τύχες του τόπου, να ακούσουν και το “εύγε”, εάν, κατά την άποψη του σώματος, αξίζει να λεχθεί, αλλά και την κριτική. Να ακούσουν τις εκτιμήσεις των εκπροσώπων του λαού για την πορεία πλεύσης που ακολουθούμε και για τους χειρισμούς που κάνουν. Αν σε όλα τα άλλα θέματα ο έλεγχος της εκτελεστικής εξουσίας είναι αναγκαίος, τότε είναι πολύ περισσότερο αναγκαίος στους χειρισμούς του Κυπριακού. Κατά συνέπεια είναι άδικη, θα λέγαμε και υποτιμητική, για τις πολιτικές δυνάμεις η επιχειρηματολογία που αναπτύσσεται, ότι η συζήτηση του Κυπριακού στη Βουλή αυτή την ώρα είναι δήθεν αχρείαστη και ζημιογόνα.

Ήταν και είναι επιβεβλημένη και απαραίτητη και η έγκαιρη συζήτηση των εξελίξεων στο Εθνικό Συμβούλιο. Αδικαιολόγητα, κατά την άποψή μας, καθυστερεί αυτή η συζήτηση. Προκάλεσε έκπληξη το επιχείρημα ότι η καθυστέρηση στη σύγκληση του Εθνικού Συμβουλίου σημειώθηκε, γιατί, όπως λέχθηκε, δήθεν επιδεικνύεται σεβασμός στη Βουλή και γι' αυτό αναμένεται να γίνει πρώτα η συζήτηση του Κυπριακού στην ολομέλεια του σώματος. Ένας τέτοιος ισχυρισμός είναι το λιγότερο παραπλανητικός. Στην πραγματικότητα, ο Πρόεδρος, για τους δικούς του λόγους, δε θέλησε μέχρι σήμερα να συγκαλέσει το Εθνικό Συμβούλιο, επικαλούμενος την έλευση του κ. Ντε Σότο και άλλων μεσολαβητών.

Εμείς έχουμε την πεποίθηση ότι το συμφέρον του αγώνα του λαού μας επέβαλλε τη σύγκληση του Εθνικού Συμβουλίου το ταχύτερο, πριν ακόμα μας επισκεφθούν ο κ. Ντε Σότο και οι όποιοι άλλοι ξένοι δραστηριοποιούνται στο Κυπριακό. Το Εθνικό Συμβούλιο έπρεπε να είχε ήδη συγκληθεί σε μια προσπάθεια, αφού αναλύσουμε σε βάθος και εκτιμήσουμε τις εξελίξεις, να καταλήξουμε σε κοινές, κατά το δυνατό, διαπιστώσεις, προσεγγίσεις, ώστε να συνομιλούμε όλοι με την ίδια γλώσσα με τους διάφορους συνομιλητές και διαμεσολαβητές.

Τώρα τι θα πούμε στον κ. Ντε Σότο; Εμείς θα μιλούμε για εκτροπή και για ανάγκη αποκατάστασης της σωστής βάσης διεξαγωγής των συνομιλιών και η κυβέρνηση θα εκφράζει ικανοποίηση για την εναρκτήρια δήλωση του γενικού γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών; Το Εθνικό Συμβούλιο θα συγκληθεί λίγες μέρες πριν τη Γενεύη, τη Δευτέρα. Έστω και αν ομοφωνήσουμε για το τι δέον γενέσθαι, θα έχουμε άραγε το χρόνο, για να γίνουν κάποιοι χειρισμοί, ώστε στη Γενεύη να μη βρεθούμε και πάλι προ δυσάρεστων εξελίξεων; Ασφαλώς δεν έχουμε πλέον την ευχέρεια του χρόνου. Θα έλεγα ότι η προληπτική πολιτική είναι και πάλι απούσα.

Κύριε Πρόεδρε, ελπίζω, μετά από αυτή τη συζήτηση, να μην ακουστούν ξανά οι ισχυρισμοί ότι όποια κριτική από πλευράς της αντιπολίτευσης κλονίζει την ομοψυχία στο εσωτερικό μας μέτωπο. Ελπίζω να μην αρχίσει και πάλι η συγχροδία των εκκλήσεων για ενότητα. Η ενότητα, κατά την άποψη του ΑΚΕΛ, είναι απόλυτα αναγκαία. Η κοινή στάση απέναντι στις εξελίξεις είναι επίσης απόλυτα αναγκαία. Μήπως όμως ενότητα σημαίνει απλώς έκφραση υποστήριξης προς τους χειρισμούς του Προέδρου της Δημοκρατίας; Λυπάμαι να παρατηρήσω ότι η επιχειρηματολογία που αναπτύσσεται οδηγεί στο συμπέρασμα ότι αυτή ακριβώς είναι η ερμηνεία για την ενότητα. Ενότητα δε σημαίνει υιοθέτηση της μιας άποψης. Ενότητα δε σημαίνει χειροκρότημα του Προέδρου της Δημοκρατίας. Ενότητα σημαίνει συζήτηση των πολλών απόψεων και προσπάθεια σύνθεσης αυτών των απόψεων, με στόχο τη διαμόρφωση κοινής εκτίμησης και στάσης απέναντι στα γεγονότα και τις ενδεχόμενες εξελίξεις.

Το ΑΚΕΛ εργαζόταν και θα συνεχίσει να εργάζεται για αυτού του είδους την

ενότητα. Για μια ενότητα που θα βασίζεται στον αμοιβαίο σεβασμό, τη συλλογικότητα και θα υπερασπίζεται τις βασικές αρχές λύσης του Κυπριακού. Θεωρώ επίσης άκομψη και άγαρμπη, ακόμα και παραπλανητική την προσπάθεια που λαμβάνει χώρα να παρουσιαστεί η κριτική που ασκείται για τις εξελίξεις στις συνομιλίες ως απόρριψη της διαδικασίας των συνομιλιών. Αυτό συνοδεύεται δε με το αγωνιώδες ερώτημα, θα έλεγα, “και τι προτείνετε;” Δεν έχω αντιληφθεί, κύριε Πρόεδρε, ότι υπάρχει κόμμα στη Βουλή των Αντιπροσώπων που απορρίπτει τη διαδικασία των συνομιλιών ως το εργαλείο που, σε συνδυασμό με τη διεθνοποίηση, θα οδηγήσει στην ειρηνική λύση του Κυπριακού. Αυτό όμως καθόλου δε σημαίνει ότι δεχόμαστε με απάθεια και χωρίς κριτικό φακό τις όποιες συνομιλίες, ακόμα και τις εκτροπές από εγκεκριμένες αρχές που μπορεί να οδηγήσουν σε απαράδεκτα αποτελέσματα. Θεωρούμε καθήκον μας να αγωνιζόμαστε για ουσιαστικές συνομιλίες και να υπερασπιζόμαστε αρχές, χωρίς τις οποίες χάνουν το νόημά τους και οι συνομιλίες και γενικά οι προσπάθειες για ειρηνική και δίκαιη λύση του προβλήματος.

Εδώ και καιρό το ΑΚΕΛ, κύριε Πρόεδρε, διαπιστώνει ότι το Κυπριακό βρίσκεται στην πιο κρίσιμη φάση που βρέθηκε από το 1974 και μετά. Οι εκτιμήσεις του ΑΚΕΛ είναι καλά γνωστές. Ας μου επιτραπεί όμως να τεκμηριώσω τις θέσεις και τις διαπιστώσεις μας και από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων. Προβάλλεται ο αντίλογος ότι η Τουρκία και ο Ντενκτάς ήταν πάντα αδιάλλακτοι και κυνικοί. Επέμεναν πάντα σε διχοτομικές θέσεις και κατά συνέπεια δεν υπάρχει τίποτε που να συνηγορεί υπέρ του ότι πραγματικά έχουμε οπισθοδρόμηση. Εμείς, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν εντοπίζουμε την οπισθοδρόμηση σε κάποια δραματική αλλαγή των θέσεων της Άγκυρας και του Ντενκτάς ή σε αλλαγή των θέσεων της δικής μας πλευράς. Και ασφαλώς οι θέσεις του Ντενκτάς και της Άγκυρας πάντα ήταν και εξακολουθούν να παραμένουν απαράδεχτες και διχοτομικές. Δεν μπορούμε όμως να παραβλέψουμε το γεγονός ότι σήμερα ισχυρές χώρες, με αποφασιστικό λόγο στη συμπεριφορά της διεθνούς κοινότητας, ακόμα και τα ίδια τα Ηνωμένα Έθνη όχι μόνο επιτρέπουν στον κ. Ντενκτάς να θέτει θέμα συνομοσπονδίας, αλλά και επιχειρούν να ικανοποιήσουν σε ένα βαθμό τις απαιτήσεις του. Αν δε διαπιστώσουμε αυτό το πολύ αρνητικό και το πολύ επικίνδυνο γεγονός, δε θα μπορέσουμε να παλέψουμε για την ανακοπή της διολίσθησης. Και θα συρόμεθα σε ατραπούς που οδηγούν σε υλοποίηση της φιλοσοφίας της ίσης απόστασης μεταξύ ομοσπονδίας και συνομοσπονδίας, με αποτέλεσμα να έχουμε απαράδεκτες προτάσεις για λύση.

Η παρούσα φάση του Κυπριακού άρχισε με την περιβόητη δήλωση των λεγόμενων G8 τον Ιούνιο του 1999, η οποία καλούσε σε διαπραγματεύσεις χωρίς προϋποθέσεις, και με το περιβόητο “όλα τα θέματα στο τραπέζι”. Επικρίναμε τότε τη δήλωση των G8, υποδεικνύοντας τους κινδύνους που κρύβουν οι διατυπώσεις που χρησιμοποιήθηκαν σ’ αυτή. Θέλω να υπενθυμίσω ότι το ΑΚΕΛ, με ανακοίνωσή του την 21^η Ιουνίου 1999, υποδείκνυε ότι «η ανακοίνωση των G8 δίνει την ευκαιρία στον Ντενκτάς να θέσει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων τις απαράδεκτες θέσεις του περί συνομοσπονδίας και αναγνώρισης δύο κρατών στην Κύπρο, πράγμα που μάλλον προσιωνίζεται την αποτυχία και μιας νέας ενδεχόμενης προσπάθειας επίλυσης του Κυπριακού». Και πιο κάτω, στην ίδια ανακοίνωση, επαναλαμβάνει την προειδοποίηση ότι «ορισμένοι μεθοδεύουν εκτροπή του Κυπριακού από τα Ηνωμένα Έθνη και τη βάση επίλυσης του προβλήματος, που είναι τα ψηφίσματα του Διεθνούς Οργανισμού». Και κατέληγε η ανακοίνωσή μας τονίζοντας ότι «χρειάζεται μεγάλη προσοχή, επαγρύπνηση και προληπτική διπλωματία, ούτως ώστε να εξουδετερώνονται οι πιθανοί κίνδυνοι και να ωθούνται τα πράγματα προς την ορθή κατεύθυνση». Εκφράσαμε την άποψη ότι έπρεπε να δοθεί μάχη, για να μην

υιοθετηθεί η δήλωση των G8 σε ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας. Και τούτο γιατί δεν είχαμε καμιά αμφιβολία πως με το “όλα τα θέματα στο τραπέζι” εννοούσαν ότι ο Ντενκτάς θα ήταν πλέον ελεύθερος να θέτει στις διαπραγματεύσεις θέμα συνομοσπονδίας. Σύμφωνα όμως με την άποψη των κυβερνήσεων, το “όλα στο τραπέζι” δε σήμαινε τίποτε άλλο παρά ότι όλες οι πτυχές του Κυπριακού θα είναι στο τραπέζι. Οι εξελίξεις δικαίωσαν δυστυχώς τις δικές μας εκτιμήσεις και τους δικούς μας φόβους και διέψευσαν πανηγυρικά τις ευσεβοποθικές εκτιμήσεις της κυβέρνησης.

Την ανακοίνωση των G8 ακολούθησε η έκθεση του γενικού γραμματέα. Εκτιμώντας εκείνη την έκθεση, η ολομέλεια της κεντρικής επιτροπής του ΑΚΕΛ, που συνήλθε στις 7 Ιουλίου, υπογράμμισε ότι «με όσα περιλαμβάνει, αλλά και με τις σημαντικές παραλείψεις της σε σχέση με προηγούμενες εκθέσεις και ψηφίσματα επιχειρείται για πρώτη φορά σε κείμενο του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών αλλοίωση της βάσης των διαπραγματεύσεων. Τα Ηνωμένα Έθνη και οι εκπρόσωποί τους δεν μπορούν να αναζητούν μέσες λύσεις ανάμεσα στις θέσεις των δύο πλευρών, όταν η τουρκοκυπριακή πλευρά παίρνει θέσεις αντίθετες των ψηφισμάτων και των συμφωνιών κορυφής, αλλά έχουν καθήκον να λειτουργούν ως θεματοφύλακες του καταστατικού χάρτη, των αρχών, των ψηφισμάτων, των αποφάσεων του διεθνούς οργανισμού».

Το “όλα στο τραπέζι” υιοθετήθηκε από το ψήφισμα 1250 του Συμβουλίου Ασφαλείας. Στην προαναφερθείσα απόφαση της ολομέλειας της κεντρικής επιτροπής του ΑΚΕΛ, κατά συγκεκριμένο τρόπο, υποδεικνύαμε ό,τι θα έπρεπε να γίνει από δικής μας πλευράς. Τι έπρεπε να γίνει από δικής μας πλευράς; Τόνιζε η απόφαση: «Πριν από την υιοθέτηση του κειμένου των G8, κατά τη διάρκεια της ετοιμασίας της έκθεσης του γενικού γραμματέα και προ της έγκρισης των ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας, έπρεπε να ακολουθηθεί ενεργός προληπτική διπλωματική πολιτική, η οποία να στοχεύει στη συμπερίληψη σ' αυτά τα ντοκουμέντα των βασικών πλαισίων και αρχών λύσης του Κυπριακού. Αυτό δεν έγινε. Το ΑΚΕΛ τονίζει με έμφαση ότι όσα παρέλειψε μέχρι τώρα να πράξει η κυβέρνηση πρέπει να γίνουν στο διάστημα μέχρι την επανέναρξη των συνομιλιών». Φωνή βοώντος εν τη ερήμω. Κανένας δε μας άκουσε.

Με βάση το ψήφισμα 1250 έγιναν οι εκ του σύνεγγυς συνομιλίες. Περιπτώ να υπενθυμίσω τον ανορθόδοξο και εν πολλοίς εκβιαστικό τρόπο με τον οποίον κλήθηκαν οι δύο πλευρές σε συνομιλίες. Σε δηλώσεις μας τότε είχαμε υπογραμμίσει την άποψη, την οποία είχα προσωπικά μεταβιβάσει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας εκ μέρους του κόμματός μας, ότι «ο Πρόεδρος πρέπει να ζητήσει έστω μικρό περιθώριο χρόνου και να ενημερώσει το Εθνικό Συμβούλιο για την πρόσκληση του γενικού γραμματέα σε συνομιλίες, για να υπάρξει συλλογική τοποθέτηση πάνω σε αυτό το θέμα».

Πρέπει όμως να υποδείξουμε, για μια ακόμα φορά, ότι η χρονική σύμπτωση της έναρξης των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών με την ευρωπαϊκή διάσκεψη του Ελσίνκι δεν ήταν καθόλου τυχαία. Αποσκοπούσε στο να χρησιμοποιηθεί η δήθεν πρόοδος στο Κυπριακό, για να προωθηθεί η Τουρκία στον προθάλαμο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως και έγινε. Οι εκτιμήσεις μας αυτές δεν είναι σημερινές και δε γίνονται εκ των υστέρων. Στις 30 του Νοβέρη 1999, και πάλι σε απόφαση της ολομέλειας της κεντρικής επιτροπής, υπογραμμίζαμε δυο σημεία. Πρώτον, ότι «οι εκ του σύνεγγυς συνομιλίες που συγκαλούνται στη Νέα Υόρκη δεν αφήνουν πολλά περιθώρια προσδοκιών για επίτευξη προόδου στο Κυπριακό, γιατί απουσιάζει η ξεκάθαρη βάση πάνω στην οποία πρέπει να γίνουν οι συνομιλίες» και, δεύτερον, ότι

«είναι φανερό ότι οι εκ του σύνεγγυς συνομιλίες συγκλήθηκαν όχι τόσο για να γίνει μια ουσιαστική και καρποφόρα διαπραγμάτευση στο Κυπριακό, αλλά για να εξυπηρετηθούν άλλες σκοπιμότητες, άσχετες με την ουσία του προβλήματος. Ο Αμερικανός Πρόεδρος επειγόνταν να εμφανίσει μια επιτυχία κατά τη διάρκεια της επίσκεψής του στην περιοχή. Η αμερικανική εξωτερική πολιτική και οι ιθύνοντες κύκλοι σε ηγετικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θέλουν να προβάλουν τις συνομιλίες της Νέας Υόρκης ως βήμα προόδου και κατά συνέπεια ως άλλοθι, για να δοθεί στην Τουρκία, κατά την ευρωπαϊκή συνάντηση κορυφής του Ελσίνκι, το καθεστώς της υποψήφιας χώρας για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση». Σε ολόκληρη εκείνη την περίοδο που ανασκοπούμε απουσίαζε από την κυβερνητική πολιτική η σωστή πρόβλεψη και η προληπτική δράση. Συρθήκαμε σε μια διαδικασία που πρόδηλα είχε στόχο πρώτιστα να εξυπηρετήσει τους ευρωπαϊκούς προσανατολισμούς της Τουρκίας και όχι την επίλυση του Κυπριακού. Αντί πρόβλεψης και προληπτικής πολιτικής, επεδείχθη η γνωστή άκριτη, κατά την άποψή μας, ευπιστία στις αμερικανικές υποσχέσεις και διαβεβαιώσεις, στοιχεία που μονίμως χαρακτηρίζουν την πολιτική του Προέδρου της Δημοκρατίας. Το Ελσίνκι χαρακτηρίστηκε από πολλούς σταθμός στις προσπάθειες λύσης του Κυπριακού και στην ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου. Δημιούργησε προσδοκίες για αλλαγή της τουρκικής στάσης στο Κυπριακό, προσδοκίες, που δυστυχώς ως τώρα δεν έχουν επαληθευτεί. Δε θα επαναλάβω τις εκτιμήσεις του ΑΚΕΛ για το Ελσίνκι. Είναι γνωστές και οι διαφωνίες μας και οι επιφυλάξεις μας και οι διαφορετικές μας εκτιμήσεις. Εμμένουμε στην ορθότητά τους. Ευχόμαστε όμως ειλικρινά για το καλό της Κύπρου να δικαιωθούν τελικά εκείνες οι προσεγγίσεις που αναμένουν καταλυτική θετική επίδραση του Ελσίνκι στο Κυπριακό.

Το συμπέρασμα που αβίαστα συνάγεται είναι πως η απόφαση των G8, το “όλα στο τραπέζι”, και η μετατροπή της στη θέση να ληφθούν πλήρως υπόψη τα ψηφίσματα του ΟΗΕ, που υιοθετήθηκαν και από το ψήφισμα 1250 του Συμβουλίου Ασφαλείας, το οποίο επίσης δυστυχώς χαιρέτισε η επίσημη ελληνοκυπριακή πλευρά, ήταν μια πρώτη υποχώρηση στον εκβιασμό του Ντενκτάς και της Άγκυρας, ότι δεν έρχονται σε συνομιλίες, αν δεν αναγνωριζέτο στον Ντενκτάς το ισότιμο καθεστώς.

Μια δεύτερη υποχώρηση και παραχώρηση στον Ντενκτάς και την Άγκυρα ήταν η εναρκτήρια δήλωση του γενικού γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών κατά τον τέταρτο γύρο των συνομιλιών στη Νέα Υόρκη. Η δήλωση του κ. Άναν δεν ήταν συνενπώς κεραυνός εν αιθρία. Υπήρξε το απότοκο της απόφασης των G8 και η λογική συνέπεια του 1250. Με τη δήλωση Άναν η εκτροπή άρχισε να παίρνει πιο επίσημο και έκδηλο χαρακτήρα. Εμείς επικρίναμε αυστηρά τη δήλωση Άναν, τόσο για το περιεχόμενό της όσο και για εκείνα τα οποία παραλείπει να αναφέρει. Τι είναι άραγε τα “μέρη”, που ήρθαν να αντικαταστήσουν τον όρο “δύο κοινότητες”, ακόμα και τον όρο “δύο πλευρές”; Γιατί ο γενικός γραμματέας αρνείται πεισματικά να διευκρινίσει ότι πρόκειται για τις δύο κοινότητες και όχι για δυο λαούς, δυο οντότητες, δυο κράτη; Γιατί δε γίνεται καμιά αναφορά στη μορφή και το περιεχόμενο της επιδιωκόμενης λύσης, δηλαδή στην δικαιοδική, διζωνική ομοσπονδία με μια κυριαρχία, μια διεθνή προσωπικότητα και μια ιθαγένεια; Γιατί αποφεύγεται η όποια αναφορά στον όρο “ομοσπονδία” ή έστω σε οτιδήποτε που να υπονοεί ότι στοχεύουμε στη λύση ενός κράτους και όχι δύο ξεχωριστών κρατών; Γιατί υπάρχει άρνηση για επαναβεβαίωση του ορισμού της πολιτικής ισότητας, όπως τα ίδια τα Ηνωμένα Έθνη το έχουν καθορίσει από το 1990; Από πού ξεφύτρωσε “το ισότιμο καθεστώς των μερών” και από πού προέκυψε η ανάγκη επαναπροσδιορισμού της πολιτικής ισότητας; Ενώ υπάρχει ο γνωστός ορισμός του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την πολιτική ισότητα των δύο κοινοτήτων από το 1990, που υιοθετήθηκε

από σωρεία ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας, στην αρχική δήλωσή του ο γενικός γραμματέας αναφέρεται σε ίσο καθεστώς των μερών που πρέπει να αναγνωριστεί στην τελική λύση με καθαρές και πρακτικές πρόνοιες. Αυτή η θέση, που σημαίνει ότι δεν ισχύει πλέον ο ορισμός που ξέραμε μέχρι σήμερα, αλλά αυτός που θα συμφωνηθεί, όχι μόνο δεν αναιρέθηκε, αλλά επιβεβαιώθηκε στις προφορικές διευκρινίσεις που δόθηκαν στην πλευρά μας. Επικαλείται μάλιστα ο γενικός γραμματέας την έκθεση του Ιούνιου του 1999, όταν ουσιαστικά αναφερόταν στο ότι χρειάζεται επανακαθορισμός του ορισμού της πολιτικής ισότητας, κατά τρόπο που να ικανοποιείται ο κ. Ντενκτάς.

Όλα αυτά τα ερωτήματα παραμένουν αναπάντητα και μετά τις προφορικές λεγόμενες διευκρινίσεις, τις οποίες ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκρινε ικανοποιητικές. Παραμένουν αναπάντητα και δίδουν την ευκαιρία διαφόρων ερμηνειών που να καλύπτουν και τον Ντενκτάς. Η αυτάρεσκη τοποθέτηση ότι σημασία έχει ποιες ερμηνείες εμείς δίδουμε ως μας επιτραπεί να πούμε ότι είναι ένδειξη αμηχανίας. Σημασία έχει τι λένε τα επίσημα ντοκουμέντα και ποιες ερμηνείες δίνουν αυτοί που διαφεντεύουν τις τύχες του κόσμου. Και, όταν ακριβώς αρνούνται να δώσουν μια ξεκάθαρη ερμηνεία, τότε έχουμε πρόβλημα, σοβαρό πρόβλημα. Όσο αρνούμαστε να το δούμε τόσο θα διολισθαίνουμε σε επικίνδυνα μονοπάτια που χαράζουν για μας.

Είναι για τούτο που εμείς επιμένουμε ότι υπάρχει εκτροπή από την ορθή βάση λύσης του Κυπριακού. Είναι για τούτο που εμείς επιμένουμε ότι είναι επιτακτική ανάγκη ανακοπής της διολίσθησης και επανόδου στα σωστά πλαίσια αναζήτησης λύσης του Κυπριακού. Η δήλωση Άναν είχε ως άμεση συνέπεια τις άτυπες σκέψεις που διατύπωσε ο κ. Ντε Σότο στη συνέχεια και αφορούσαν διάφορες πτυχές του Κυπριακού. Οι άτυπες αυτές σκέψεις κινούνται στην καλύτερη περίπτωση μεταξύ ομοσπονδίας και συνομοσπονδίας και στη χειρότερη, όπως συμβαίνει με τις άτυπες σκέψεις για το συνταγματικό, προβάλλουν ένα απαράδεχτο έκτρωμα, που δεν μπορεί να εφαρμοστεί και να λειτουργήσει στην πράξη. Για τούτο και ομόφωνα έχει απορριφθεί.

Η επιχειρούμενη από εκπροσώπους της κυβέρνησης και του κυβερνώντος κόμματος ωραιοποίηση της εικόνας και του περιεχομένου των άτυπων σκέψεων Ντε Σότο γίνεται, γιατί θέλουν να εμφανίσουν ότι η πολιτική τους οδηγεί τάχα σε βελτιωμένες ιδέες σε σχέση με το παρελθόν. Ελέγχθησαν αυτά τα πράγματα. Δεν είναι όμως δυνατόν από τη μια ο Πρόεδρος να επιστρέφει ως απαράδεχτο το άτυπο έγγραφο επί του συνταγματικού, από το οποίο εξαρτάται το είδος και το περιεχόμενο της λύσης, και από την άλλη ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος να μιλά για βελτιωμένες σε σχέση με το παρελθόν ιδέες. Η ωραιοποίηση είναι επικίνδυνη, γιατί αποτρέπει από του να γίνουν εκείνες οι ενέργειες που στοχεύουν πραγματικά να βελτιώσουν τα δεδομένα. Δεν μπορούμε να στέλλουμε διεθνώς μηνύματα ικανοποίησης για τα άτυπα έγγραφα, ενώ δε διασφαλίζουν στην πράξη το δικαίωμα των προσφύγων για επιστροφή στα σπίτια και τις περιουσίες τους. Δε διασφαλίζεται η αποστρατιωτικοποίηση, ο αποκλεισμός της ένοπλης επέμβασης.

Οι δικές μας εκτιμήσεις είναι προϊόν όχι κάποιας αντιπολιτευτικής διάθεσης, όπως κακώς ισχυρίζονται ορισμένοι, αλλά είναι προϊόν μιας επιστημονικής μελέτης των εξελίξεων. Θα μπορούσαν και αυτές να συζητηθούν στα πλαίσια εκείνης της επιτροπής που λειτουργεί κοντά στο Εθνικό Συμβούλιο σε μια προσπάθεια να καταλήξουμε, αν είναι δυνατό, σε κοινές διαπιστώσεις. Ούτε εκείνη η επιτροπή δεν έχει συγκληθεί. Όπως δεν έχει συνεδριάσει ακόμα και το Εθνικό Συμβούλιο. Εδώ και καιρό το ΑΚΕΛ προειδοποιεί ότι θα επιχειρηθεί να προωθηθεί λύση μέσης

απόστασης ανάμεσα στις θέσεις των δύο πλευρών, δηλαδή ανάμεσα στις θέσεις για ομοσπονδία που υποστηρίζει η ελληνοκυπριακή πλευρά και τις θέσεις για συνομοσπονδία που απαιτεί ο Ντενκτάς και η Άγκυρα. Γινόμαστε μάρτυρες αυτού του επιχειρούμενου συγκερασμού. Η μέση λύση όμως, που στοχεύει να ικανοποιήσει και να καλύψει την τουρκική πλευρά, όχι μόνο θα αφήσεται από τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου, αλλά θα βρίσκεται σε πλήρη αντίθεση και με τα ψηφίσματα και με τις συμφωνίες.

Κύριε Πρόεδρε, η συνομοσπονδία με όποιο κάλυμμα και να παρουσιαστεί στηρίζεται στη φιλοσοφία της διαίρεσης. Η διαίρεση μιας μικρής χώρας όπως είναι η Κύπρος, η διαίρεση του πλούτου, των πόρων και των δυνατοτήτων της, δεν πρόκειται να ωφελήσει ούτε τους Ελληνοκυπρίους ούτε τους Τουρκοκυπρίους. Αντίθετα θα είναι ζημιογόνα, καταστροφική θα έλεγα, και για τις δύο κοινότητες. Βιώνουμε ήδη τα αποτελέσματα της διαίρεσης. Τα ζουν και οι συμπατριώτες μας Τουρκοκύπριοι, που αισθάνονται να συνθλίβονται μέσα στο κατασκεύασμα το οποίο, κατά τα άλλα, έγινε δήθεν για να τους προστατέψει. Εάν τα συνομοσπονδιακά στοιχεία, φανερά ή συγκαλυμμένα, γίνουν αποδεχτά και περάσουν στη λύση του Κυπριακού, τότε αναμφίβολα θα αποτελέσουν βραδυφλεγή βόμβα στα θεμέλια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Θα προοιωνίζονται ένα άδηλο, ας μου επιτραπεί να το χαρακτηρίσω, ζοφερό μέλλον για τον κυπριακό λαό στο σύνολό του, αλλά και για την ειρήνη και τη σταθερότητα στην περιοχή.

Το μήνυμά μας λοιπόν προς τους ξένους είναι, αν σκέφτονται κάτι τέτοιο, να μην το πράξουν. Μη μεθοδεύσετε για να έρθουν προτάσεις που θα βρίσκονται εκτός των πλαισίων των περί Κύπρου ψηφισμάτων και των συμφωνιών υψηλού επιπέδου. Μη φέρετε σχέδια που δε θα συνιστούν δικαιοδική, διζωνική ομοσπονδία και δε θα διασφαλίζουν την ενότητα και τη μία κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας, τη μία διεθνή προσωπικότητα και τη μία ιθαγένεια. Μη φέρετε σχέδια που δε θα κατοχυρώνουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες των Κυπρίων. Εργαστείτε για λύση που να έχει ως βάση τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου, για να μπορέσει η λύση να γίνει αποδεκτή, για να μπορέσει να λειτουργήσει, για να μπορέσει να φέρει επιτέλους την ειρήνη στην Κύπρο και στην περιοχή. Καλούμε το γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, του οποίου τις υπηρεσίες για εξεύρεση λύσης του Κυπριακού όλα αυτά τα χρόνια εκτιμούμε, καλούμε το Συμβούλιο Ασφαλείας και ιδιαίτερα τα μόνιμα μέλη του, ξεχωρίζοντας, όχι τυχαία, τις Ηνωμένες Πολιτείες και τη Βρετανία, να πάρουν το μήνυμα πως και εμείς έχουμε τα περιθώρια και τα όριά μας, πέραν των οποίων δεν μπορούμε και δε θα προχωρήσουμε. Η παραβίαση αρχών, η παραβίαση δικαιωμάτων στο όνομα του συμβιβασμού, οι όποιες μεθοδεύσεις για εκτρωματικές λύσεις -που είναι δυνατό να μας σερβιριστούν και ως αδήριτη ανάγκη- θα καταστήσουν στο τέλος της ημέρας αδύνατη και τη λύση του Κυπριακού και την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία όντως μπορεί να εμπεδώσει το αίσθημα ασφάλειας ανάμεσα στις δυο κοινότητες.

Τούτες τις κρίσιμες ώρες θέλουμε να απευθύνουμε ένα καθαρό μήνυμα και προς τους Ελληνοκυπρίους και προς τους Τουρκοκυπρίους συμπατριώτες μας. Είναι αλήθεια ότι η διζωνική, δικαιοδική ομοσπονδία είναι ένας οδυνηρός συμβιβασμός, στον οποίο έχει προχωρήσει η ελληνοκυπριακή κοινότητα, για να αντιμετωπιστεί η διαίρεση της πατρίδας μας, την οποία προκάλεσε το φασιστικό πραξικόπημα της Χούντας και της ΕΟΚΑ Β' και η τουρκική εισβολή και κατοχή, και να αποτραπεί η οριστική διχοτόμηση της Κύπρου. Είναι καιρός να γίνει κατανοητό ότι η επιστροφή στο ενιαίο κράτος, το οποίο στην ουσία του είναι ένα δεύτερο ελληνικό κράτος,

αποτελεί καταστροφική ουτοπία. Οι εθνικιστικές και σοβινιστικές αντιλήψεις που προσεγγίζουν τους Τουρκοκύπριους ως πολίτες δεύτερης κατηγορίας, ως ενοχλητικούς παρείσακτους σε αυτό τον τόπο, πρέπει να καταπολεμηθούν και να εκλείψουν. Η Κύπρος είναι πατρίδα και των Τουρκοκυπρίων, οι οποίοι στα πλαίσια μιας διζωνικής και δικοινοτικής ομοσπονδίας θα απολαμβάνουν ως κοινότητα το δικαίωμα της πολιτικής ισότητας, όπως αυτό καθορίζεται σε σειρά ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας και σε εκθέσεις του γενικού γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, όπως δηλαδή η πολιτική ισότητα λειτουργεί στο ομοσπονδιακό σύστημα. Είναι καιρός να γίνει κατανοητό ότι η λύση της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας δε θα είναι μια προσωρινή διευθέτηση, η οποία ενδεχόμενα να ανατραπεί, για να προωθηθούν άλλοι στόχοι. Αυτή η προσέγγιση υπήρχε και με την ανακήρυξη της ανεξαρτησίας το 1960 και έγινε πρόξενος δεινών και περιπετειών. Αν διαπράξουμε ξανά το ίδιο λάθος, το αποτέλεσμα θα είναι καταστροφικό. Προς τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας στέλλουμε επίσης ένα ξεκάθαρο μήνυμα. Η κατοχή δε δημιουργεί δίκαιο και τα κατοχικά δεδομένα δεν μπορούν να θεωρούνται πραγματικότητες πάνω στις οποίες θα οικοδομηθεί η λύση. Είναι πέρα και έξω από κάθε λογική, αλλά και σε πλήρη αντίθεση με το διεθνές δίκαιο να αναμένεται η λεγόμενη "Τουρκική Δημοκρατία Βόρειας Κύπρου", ως ανεξάρτητη και κυρίαρχη τάχα οντότητα, να έλθει σε συμφωνία με άλλη κυρίαρχη οντότητα στην Κύπρο, για να βρεθεί μια ομπρέλα συνύπαρξης και κοινής εκπροσώπησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς. Αυτή η φιλοσοφία δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή.

Απότοκο της φιλοσοφίας για αναγνώριση των πραγματικοτήτων είναι η ουσιαστική άρνηση του δικαιώματος εθελοντικής επιστροφής και κατοχής περιουσίας των προσφύγων. Οι Τουρκοκύπριοι συμπατριώτες μας καλούνται να κατανοήσουν ότι η διασφάλιση των δικαιωμάτων της μιας κοινότητας και των μελών της ξεχωριστά, που είναι αναγκαία, δε νομιμοποιεί την καταπάτηση των δικαιωμάτων της άλλης κοινότητας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των μελών της. Όπως πρέπει να διασφαλιστούν τα δικαιώματα των Τουρκοκυπρίων, άλλο τόσο πρέπει να διασφαλιστούν τα δικαιώματα και των Ελληνοκυπρίων, άλλο τόσο πρέπει να διασφαλιστούν και τα δικαιώματα των θρησκευτικών ομάδων, των Μαρωνιτών, των Αρμένιδων και των Λατίνων. Η νοοτροπία που καλλιεργείται στους Τουρκοκύπριους, την οποία προβάλλουν ακόμα και ξένοι, ότι οι εδαφικές αναπροσαρμογές, αλλά και η ενάσκηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των Ελληνοκυπρίων κάτω από τουρκοκυπριακή διοίκηση είναι παραχωρήσεις που, αν θέλουν, τις κάνουν, είναι και απαράδεκτη και επικίνδυνη. Τα ανθρωπίνια δικαιώματα όλων δεν είναι δώρο το οποίο θα κάμουν οι Ελληνοκύπριοι στους Τουρκοκύπριους ή οι Τουρκοκύπριοι στους Ελληνοκύπριους. Τα ανθρωπίνια δικαιώματα των προσφύγων, των εγκλωβισμένων, γενικά όσων υποφέρουν και στις δυο κοινότητες τα παραβιάζει κατάφωρα η κατοχή, η παράνομη κατοχή, και πρέπει χωρίς άλλο να αποκατασταθούν και να γίνουν σεβαστά, αν θέλουμε να κτίσουμε ένα πραγματικά ειρηνικό και ευτυχισμένο μέλλον για το λαό μας στο σύνολό του.

Συνεπώς, τόσο οι Ελληνοκύπριοι όσο και οι Τουρκοκύπριοι, πρέπει να κατανοήσουμε ότι ο συμβιβασμός που θα μας επιτρέψει να ζήσουμε μαζί και να προοδεύσουμε στην κοινή μας πατρίδα ακούει στο όνομα "διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία", στη βάση των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και των συμφωνιών υψηλού επιπέδου. Οποιαδήποτε άλλη λύση παραπέμπει είτε σε επιστροφή στο ενιαίο κράτος είτε σε οποιαδήποτε μορφή διχοτόμησης θα είναι καταστροφική για την πατρίδα και το λαό μας στο σύνολό του.

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που ο χρόνος ο οποίος απομένει μέχρι την έναρξη

του επόμενου γύρου των συνομιλιών στη Γενεύη είναι πολύ περιορισμένος, πιστεύουμε ότι είναι δυνατό, έστω και τώρα, να επεξεργαστούμε στο Εθνικό Συμβούλιο μια κοινή πλατφόρμα η οποία θα είναι η βάση των περαιτέρω προσπάθειών μας, εκτός βέβαια και αν έχουμε διαφορετικούς στόχους, που, πιστεύω, δεν έχουμε διαφορετικούς στόχους· έχουμε κοινούς στόχους στη στρατηγική μας. Ο επιδιωκόμενος στόχος είναι η ομοσπονδία, η δικαιοδική, διζωνική ομοσπονδία, και αυτό έχει επιβεβαιωθεί και με επίσημες ελληνοκυπριακές προτάσεις. Αγωνιζόμαστε να απαλλάξουμε την πατρίδα μας από την τουρκική κατοχή, να την επανενώσουμε ειρηνικά και να αποκαταστήσουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα του λαού μας. Η κοινή λοιπόν πλατφόρμα μπορεί και πρέπει, κατά την άποψή μας, να περιλαμβάνει τα εξής σημεία:

1. Καταρχάς θα πρέπει να δοθεί ξεκάθαρο μήνυμα στο γενικό γραμματέα ότι αναμένουμε και επιμένουμε να υπάρξουν διορθωτικές κινήσεις από μέρους του που να αποκαθιστούν το σωστό πλαίσιο διεξαγωγής του διαλόγου και κατά συνέπεια τη σωστή βάση λύσης του Κυπριακού.
2. Να υπερασπιστούμε με ζέση και με συνέπεια στο διεθνή χώρο τη θέση μας ότι εμμένουμε σε λύση διζωνικής, δικαιοδικής ομοσπονδίας, βασισμένης στις αρχές που προνοούνται από τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου.
3. Από τώρα μέχρι και το Δεκέμβριο -δεν είναι τυχαία που αναφέρομαι στο Δεκέμβριο- πρέπει να εργαστούμε σκληρά, αποφασιστικά, προγραμματισμένα, μεθοδικά και συλλογικά, ώστε σε νέο ενδεχόμενο ψήφισμα να μην ενσωματωθεί το περιεχόμενο της εναρκτήριας δήλωσης Άναν, διότι, αν γίνει κάτι τέτοιο, τότε όλες οι μετέπειτα αναφορές σε ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών θα περιορίζονται ουσιαστικά στα δύο-τρία τελευταία ψηφίσματα και θα εξουδετερώνουν στην ουσία τα τόσο σημαντικά για μας προηγούμενα ψηφίσματα που καθορίζουν τη μορφή και το περιεχόμενο της επιδιωκόμενης λύσης. Άρχισαν να μας λένε «θα λαμβάνουμε υπόψη όλα τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, περιλαμβανομένου του 1250». Δε νομίζω το ότι ξεχωρίζουν το 1250 να είναι κάτι τυχαίο. Γι' αυτό είναι που κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου και για μελλοντικά ψηφίσματα, τα οποία ίσως να βρίσκονται, αν θέλετε, στην ίδια φιλοσοφία με το 1250.
4. Για την αποκατάσταση του σωστού πλαισίου λύσης του Κυπριακού και την αποτροπή ψηφίσματος που να περιλαμβάνει τη δήλωση Άναν πρέπει να εργαστούμε σε συντονισμό με την ελληνική κυβέρνηση και να αξιοποιήσουμε τα όποια ερείσματα διαθέτουμε στο διεθνή χώρο, ιδιαίτερα ανάμεσα στα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας. Σ' αυτό το σημείο θέλω να τονίσω με έμφαση ότι ο ρωσικός παράγοντας πρέπει επιτέλους να αξιοποιηθεί με συνέπεια και μέχρι το τέλος. Είναι άδικο να επιζητούμε στις δύσκολες στιγμές τη βοήθεια του ρωσικού παράγοντα και να δεχόμαστε να κρατείται μακριά από το χώρο που προετοιμάζονται σκέψεις και άτυπα έγγραφα στη βάση των οποίων είναι πιθανό αύριο, μεθαύριο να καταρτιστούν ιδέες και προτάσεις που θα δοθούν επίσημα.
5. Καθημερινά πρέπει να διακηρύττουμε προς κάθε κατεύθυνση ότι εμμένουμε σε ειρηνική λύση του Κυπριακού μέσω διαπραγματεύσεων, ότι για μας δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική διαδικασία από τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων στα πλαίσια του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Αυτή

όμως η θέση πρέπει να συνοδεύεται από την επίσης ουσιαστική θέση ότι δεν είναι δυνατό να αποδεχόμαστε συνομιλίες που στο τέλος της ημέρας οδηγούν σε συνομοσπονδιακά κατασκευάσματα ή μετατρέπονται σε μέσο μερικής ή συνολικής προώθησης των στόχων της Τουρκίας, είτε σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση είτε σε σχέση με το κυπριακό πρόβλημα.

6. Και τέλος πρέπει να δηλώνουμε ότι ναι μεν είμαστε έτοιμοι για λύση δικαιοδικής διζωνικής ομοσπονδίας που θα διασφαλίζει την πολιτική ισότητα των δύο κοινοτήτων στα πλαίσια της ομοσπονδίας, αλλά ταυτόχρονα εμμένουμε στο ότι η λύση πρέπει να διασφαλίζει και να κατοχυρώνει και τα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες όλων των Κυπρίων πολιτών.

Κύριε Πρόεδρε, ζητήσαμε να συζητηθεί το Κυπριακό στη Βουλή των Αντιπροσώπων, με κύριο στόχο να στείλουμε τα αναγκαία, κατά την εκτίμησή μας, μηνύματα και προς το εσωτερικό, αλλά και προς το εξωτερικό, στο διεθνές παράγοντα. Πιστεύουμε ότι έχουμε στείλει ως ΑΚΕΛ ξεκάθαρα μηνύματα και θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα βρουν ανταπόκριση. Θα ολοκληρώσω την ομιλία μου, κύριε Πρόεδρε, υποδεικνύοντας ότι η απαισιοδοξία απέναντι στις αντιξοότητες και η αποκαρδίωση είναι ο χειρότερος σύμβουλος ενός αγωνιζόμενου λαού, γιατί οδηγεί είτε στην παράδοση είτε σε εξτρεμισμούς, που με τη σειρά τους θα ανοίξουν νέες κερκόπορτες. Εμείς απορρίπτουμε και τη μια και την άλλη επιλογή. Για μας η παράδοση και ο εξτρεμισμός δεν είναι καν επιλογές. Εμείς επιλέγουμε το δρόμο της συνετής, αλλά αποφασιστικής πάλης, έχοντας πίστη στις δυνάμεις του λαού μας και στο δίκαιο του αγώνα μας. Το έχουμε διακηρύξει πλείστες τόσες φορές, θα το επαναλάβουμε και από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων σήμερα. Η κατάσταση είναι ακόμα αναστρέψιμη. Έστω και μέσα στις αντίξοες συνθήκες που δημιουργεί η λεγόμενη νέα τάξη πραγμάτων η Κύπρος μπορεί να επιτύχει μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του προβλήματός της. Μια λύση του Κυπριακού που θα στηρίζεται σε αρχές και θα διασφαλίζει ένα ελεύθερο και ειρηνικό μέλλον για το σύνολο του λαού μας, Ελληνοκυπρίους, Τουρκοκυπρίους, Αρμένηδες, Μαρωνίτες και Λατίνοους, δεν είναι ουτοπία. Μπορεί να γίνει πραγματικότητα με τη δική μας πάλη και το δικό μας αγώνα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο τώρα έχει ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσος Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες, κύριοι συνάδελφοι,

Πρώτ' απ' όλα θέλω να χαιρετίσω την παρουσία του Υπουργού Εξωτερικών, που παρακολουθεί αυτή τη συζήτηση, γιατί ελπίζω ότι οι απόψεις που παρατίθενται θα γίνουν πιο καλά κατανοητές και τα μηνύματα και οι εκτιμήσεις που θέλουν να δώσουν οι ομιλητές για τη σημερινή θέση του Κυπριακού και τις προοπτικές θα συνεκτιμηθούν καλύτερα, όταν ο Υπουργός των Εξωτερικών είναι παρών και έτσι μπορεί να σχηματίσει προσωπική γνώμη.

Έχει καταντήσει μια σχεδόν στερεότυπη φράση το ότι το Κυπριακό βρίσκεται "σε μια κρίσιμη καμπή". Αυτή τη φορά η φράση δεν πρέπει να κριθεί "συνηθισμένη". Αυτή τη φορά δεν είμαστε απλώς σε "κρίσιμη καμπή": αυτή τη φορά αντιμετωπίζουμε

μια αποφασιστική στροφή στην πορεία του Κυπριακού. Ότι το Κυπριακό πάντα βρισκόταν σε κρίσιμη καμπή είναι και φυσικό είναι και αναμενόμενο.

Γιατί; Γιατί από την αρχή της ίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας είχαμε πάντα να αντιμετωπίσουμε την επεκτατική πολιτική της Τουρκίας και τους σχεδιασμούς της, για να πετύχει αυτό που βρήκε την ευκαιρία να το πετύχει με το πραξικόπημα και την εισβολή. Δηλαδή η Τουρκία πέτυχε αυτό που πάντα λέω, να θεμελιώσει την πάγια επιδίωξή της, “να είναι αφέντης στα κατεχόμενα και ισότιμος συνέταιρος στις ελεύθερες περιοχές”.

Αυτή ήταν η πάγια πολιτική της Τουρκίας. Αν διάφορες συνθήκες, προηγουμένως, οδηγούσαν την Τουρκία να αποκρούσει αυτές τις πολιτικές επιδιώξεις της για την Κύπρο, η αναβαθμισμένη σημασία που έχει δοθεί στην Τουρκία από τους ισχυρούς της συμμάχους, ιδιαίτερα από τις Ηνωμένες Πολιτείες, αλλά και από τις άλλες δυτικές χώρες, ναι, σήμερα της επιτρέπει αυτά τα οποία έλεγε με μισόλογα και κρυφά, σήμερα, να τα λέει φανερά, με ένταση, με θράσος και με διεκδικητικότητα.

Λέω ότι είναι “αποφασιστική” η σημερινή καμπή, γιατί προκαθορίζει τη μορφή λύσης που επιδιώκουν η Τουρκία, οι ξένοι, δυστυχώς και τα Ηνωμένα Έθνη για την Κύπρο. Η λύση που προδιαγράφεται, χωρίς μισόλογα και χωρίς υπεκφυγές, είναι λύση δυο κρατών, αυτό που, με άλλη φράση, λέγεται “συνομοσπονδία”.

Ας ξεκαθαρίσουμε τους όρους μας μια και καλά.

Συνομοσπονδία σημαίνει δύο κράτη. Η “συνομοσπονδία” δεν είναι μεταλλαγή, δεν είναι μια άλλη μορφή ομοσπονδίας, δεν είναι μετεξέλιξη της ομοσπονδίας· είναι δυο κράτη τα οποία συνδέονται στην κορυφή με μια συμφωνία συνεργασίας που μπορεί να είναι ισχυρή ή μπορεί να είναι χαλαρή, αλλά η ιδιότητα των δυο χωριστών κρατών είναι εκεί. Και δεν υπάρχει μέση λύση μεταξύ ομοσπονδίας και δυο κρατών, “συνομοσπονδίας”. Δεν είναι δυνατό να υπάρξει “ενάμισι κράτος”. Και δεν μπορεί να παραγνωριστεί η ύπαρξη έστω και ενός συνομοσπονδιακού στοιχείου· εγώ το λέω ιχνοστοιχείο. Δεν μπορεί να λεχθεί ότι έστω και ένα στοιχείο δεν έχει σημασία, διότι κάθε ιχνοστοιχείο συνομοσπονδίας, ναι, καθορίζει ότι η λύση θα εξελιχθεί σε δυο κράτη. Γι’ αυτό είναι που πρέπει να είμαστε διπλά προσεκτικοί όσον αφορά τη δική μας θέση, την αντιμετώπισή μας, τι δεχόμαστε να συζητήσουμε.

Ειλικρινά πιστεύω ότι στην ιστορία του Κυπριακού υπήρξαν δυο σημαντικές ημερομηνίες, δυο σημαντικές καμπές στην πορεία του Κυπριακού.

Η μια ήταν το 1977, όταν η ελληνοκυπριακή πλευρά εγκατέλειψε την πολιτική του “ενιαίου κράτους” και δέχτηκε “δικονομική ομοσπονδία”· το “διζωνική” προστέθηκε αργότερα. Αυτή ήταν μια σημαντική καμπή η οποία έγινε, για να ξεκαθαρίσουμε κι αυτό το θέμα, υπό τις δεδομένες συνθήκες, υπό τους σχεδιασμούς που τότε μαγειρεύονταν για την Κύπρο· σωστά έγινε, τότε. Ήταν μια σωστή και καλή κίνηση. Ήταν μια σημαντική υποχώρηση από την πλευρά μας, η οποία ήταν επιβεβλημένη, για να αποτραπούν χειρότερα κακά, που δεν είναι της ώρας να αναλύσω.

Η άλλη σημαντική μέρα είναι η 12η Σεπτεμβρίου 2000. Είναι η μέρα που έχουν υποβληθεί προτάσεις, ιδέες, αν θέλετε -γιατί για μένα δεν έχει καμιά σημασία είτε “ιδέες” χαρακτηρίζονται είτε “προτάσεις” είτε είναι άτυπα έγγραφα είτε είναι γραπτά έγγραφα- για λύση δυο κρατών. Η δήλωση Άναν προδιαγράφει τη λύση δυο κρατών.

Με μια διαφορά: Το 1977 ήταν η δική μας πλευρά που επέλεξε την αλλαγή

πολιτικής και ήταν υπό την ηγεσία του Μακαρίου, που είχε τότε την καταπληκτική υποστήριξη όλου του λαού και όλων των κομμάτων, πλην της τότε ΕΔΕΚ. Δεν το ξεχνώ, κύριε Λυσσαρίδη· επειδή ανησυχήσατε που είπα “όλων των κομμάτων”. Η διαφορά τώρα, η σημαντική διαφορά, είναι ότι η στροφή έγινε από τα Ηνωμένα Έθνη. Και, όταν μιλούμε για κατολίσθηση ή πισωδρόμηση των θέσεών μας, εγώ τουλάχιστο κάνω σαφές ότι το σημαντικότερο δεν είναι τι κάναμε εμείς. Δε μιλούμε για υποχώρηση της δικής μας πλευράς· μιλούμε για υποχώρηση των Ηνωμένων Εθνών και αυτών που υπαγορεύουν την πολιτική στα Ηνωμένα Έθνη και ό,τι προτείνουν τα Ηνωμένα Έθνη.

Επομένως, όταν λέω ότι αυτή είναι πολύ-πολύ αποφασιστική καμπή, ναι, πρέπει να έχουμε πλήρη συναίσθηση ότι έγινε αυτή η καμπή και κανένας βαθμός, καμιά μορφή ωραιοποίησης, δεν μπορεί να κρύψει το γεγονός ότι αυτή είναι η λύση που από καιρό στόχευαν μερικές πλευρές και ότι είναι η λύση που προωθούσαν με τον έναν ή τον άλλο τρόπο. Έχουν αναφερθεί προηγουμένως προηγούμενες δηλώσεις του νέου γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και ψηφίσματα και άλλες θέσεις που δεν είναι ούτε της ώρας ούτε, νομίζω, είναι άγνωστες σε σας, για να τις επαναλάβω.

Γίνεται σήμερα η συζήτηση στη Βουλή για τις πρόσφατες εξελίξεις στο “εθνικό μας θέμα”. Μερικοί λένε “γιατί γίνεται η συζήτηση;” Δε θα επαναλάβω ότι αυτή η Βουλή, που εκπροσωπεί τους εκλεγμένους αντιπροσώπους του λαού, ναι, πρέπει να έχει κύριο μέλημά της τη συζήτηση του εθνικού θέματος. Για ένα μεγάλο διάστημα δε συζητήθηκε το Κυπριακό, για άλλες συγκυρίες και για άλλους λόγους. Τώρα όμως είναι επιβεβλημένη αυτή η συζήτηση για δυο λόγους:

Πρώτ’ απ’ όλα, γιατί επικρατεί πλήρης σύγχυση ανάμεσα στο λαό. Αυτό που ξέρει ο λαός είναι ότι υπάρχουν δυο αντίθετες απόψεις, ότι κόμματα και κυβέρνηση διαφωνούν σε “κάτι”.

Πρέπει, λοιπόν, να διευκρινιστεί τι είναι που συζητούμε, σε τι είναι που διαφωνούμε, ώστε ο λαός να μπορεί να πάρει θέση.

Το δεύτερο και πιο σημαντικό: Έχω την άποψη ότι τα Ηνωμένα Έθνη ποτέ δεν είναι δυνατό να υποβάλουν προτάσεις, όταν μια από τις δυο πλευρές καθιστά σαφέστατο ότι ούτε δέχεται ούτε συζητεί κάποιες προτάσεις. Όσοι έχουν πείρα από προηγούμενες προσφυγές μας στα Ηνωμένα Έθνη, από προηγούμενες συζητήσεις, αυτό το ξέρουν. Επομένως, τώρα που ο κ. Ντε Σότο ή άλλοι διαμεσολαβητές θα έρθουν στην Κύπρο, ναι, είναι καλά να ξέρουν, να πάρουν από αυτή τη Βουλή το μήνυμα ότι κανένα από τα κόμματα που είναι εδώ -έτσι θέλω να πιστεύω- κανένα από τα κόμματα που είναι εδώ δε δέχεται λύση συνομοσπονδίας. Πρόσθετα, δε δέχεται να συζητήσει μια μορφή ίσης αποστάσεως, αν θέλετε, μεταξύ ομοσπονδίας και συνομοσπονδίας. Εγώ θα ήθελα το μήνυμα από αυτή τη Βουλή να είναι ακόμα ένα, ότι κανένας μας δε δέχεται καν να συζητήσει, δε δέχεται να αναβαθμίσει μη συζητήσιμες προτάσεις, όπως είναι τα ιχνοστοιχεία της συνομοσπονδίας, να τις αναβαθμίσει σε διαπραγματεύσιμα θέματα. Ναι, ας φύγει αυτό το μήνυμα. Πιστεύω ότι αυτό είναι το μόνο μήνυμα που είναι δυνατό να μεταδοθεί πειστικά μόνο από αυτό το σώμα, από τη Βουλή. Γιατί το είπα και το επαναλαμβάνω: Αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναλαμβάνει -δε λέω ότι ανέλαβε- δεσμεύσεις που είναι αντίθετες με τη θέληση της πλειοψηφίας των πολιτικών κομμάτων, ναι, αυτές οι δεσμεύσεις δε δεσμεύουν κανέναν, πλην του ιδίου. Αυτό πρέπει να το ξέρουν οι ξένοι. Γιατί είμαι βέβαιος ότι αυτοί όλοι δεν ενδιαφέρονται, μόνο για να πετύχουν ένα χαρτί, για να μας πουν “αυτή είναι η συμφωνία”. Ενδιαφέρονται αυτός που θα υπογράψει τη συμφωνία

να μπορεί και να την παραδώσει. Να πείσει το λαό να τη δεχτεί. Να καταστεί η συμφωνία που θα επέλθει αποδεκτή και εφαρμόσιμη από τον κόσμο. Επομένως, ναι, και κρίσιμη και σημαντική και αναγκαία είναι αυτή η συζήτηση.

Θέλω να σας πω ότι -και αυτή δεν είναι δική μου άποψη- δυστυχώς πολλοί, κατά τη γνώμη μου, ανεύθυνοι, νομίζουν ότι πουλούν εξυπνάδα, μεταφέροντας σε ξένες πρεσβείες την άποψη ότι η μόνη λύση του Κυπριακού είναι “οι Τούρκοι απ’ εκεί, οι Έλληνες απ’ εδώ”.

Ναι, σας λέγω ότι ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει ακούσει από ξένες πρεσβείες ότι διάφοροι ανόητοι και ανεύθυνοι μεταδίδουν τέτοια μηνύματα σε ξένες πρεσβείες και, ναι, ανησύχησε. Ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μάς είπε ότι δυστυχώς μεταφέρονται αυτά τα μηνύματα σε ξένες πρεσβείες. Και, αν μεταφέρονται στις ξένες πρεσβείες, νομίζετε ότι τα ίδια μηνύματα δε μεταφέρονται και στα Ηνωμένα Έθνη; Επομένως, ναι, καλλιεργείται το κλίμα ότι υπάρχει μια μερίδα του λαού που λέει “καλά είναι να μείνουμε όπως είμαστε” ή ακόμα χειρότερα “εκείνοι απ’ εκεί, εμείς απ’ εδώ”. Δεν υπάρχει πιο καταστροφική πορεία για το Κυπριακό από την αποδοχή αυτής της νοοτροπίας, γιατί ούτε θα μείνουμε όπως είμαστε ούτε θα επιτευχθεί λύση που να επιτρέπει να μείνουν εκείνοι απ’ εκεί κι εμείς απ’ εδώ, λαμβανομένου υπόψη και του ανισοζυγίου πολιτικών και στρατιωτικών δυνάμεων και των επεκτατικών σχεδίων της Τουρκίας, που δεν πρόκειται να αλλάξουν.

Έχει λεχθεί από άλλους αφελείς ότι «μα τις ίδιες προτάσεις μάς τις είχαν υποβάλει και στο παρελθόν, μας τις είπαν οι Τούρκοι, και όμως δε φύγαμε από τις συνομιλίες». Μάλιστα, ο φίλος πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, απ’ ό,τι πληροφορούμαι, προψές σε ομιλία του στην Αγγλία, είπε ότι «τις ίδιες προτάσεις τις άκουσε ο κ. Παπαδόπουλος και δεν έφυγε από τις συνομιλίες, αλλά έμεινε και ακολούθησαν άλλοι εννέα γύροι συνομιλιών».

Λάθος τα γεγονότα σας, κύριε πρόεδρε του ΔΗΣΥ. Πρώτα, μετά από τις προτάσεις της τούρκικης πλευράς που άκουσα στη Βιέννη, δεν έγινε νέος γύρος συνομιλιών. Τουλάχιστο δεν έγινε με συνομιλητή εμένα. Όχι εννέα κανένας, ούτε ένας. Μετά από εμένα ήταν άλλοι συνομιλητές, που δεν ξέρω πόσους γύρους έχουν διεξαγάγει. Και εν πάση περιπτώσει εγώ δεν άκουσα τέτοιες προτάσεις από τα Ηνωμένα Έθνη από τους Τούρκους βεβαίως τις ακούσαμε. Και αυτή είναι η σημαντική αλλαγή, η αποφασιστική καμπή η οποία έχει γίνει. Τώρα ακούμε τέτοιες προτάσεις όχι από την τούρκικη πλευρά, αλλά από τα Ηνωμένα Έθνη.

Εμείς λέμε ότι δεν πρέπει να φοβούμαστε να συνομιλούμε. Δεν είναι αυτό το θέμα. Δε μας φοβίζει εμάς το γεγονός ότι ο Πρόεδρος Κληρίδης διεξάγει συνομιλίες. Δε φοβούμαστε να συνομιλούμε, αλλά ταυτόχρονα λέμε ότι «δεν μπορούμε να προσερχόμαστε παράλυτοι από το φόβο στις συνομιλίες». Ποιο φόβο; Το φόβο ότι, αν δε συνομιλήσουμε, τάχατες, αμέσως θα καταστραφεί η πορεία μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση ή θα μας διώξουν ή ότι, αν φύγουμε από τις συνομιλίες, αυτό θα είναι “πολιτική αυτοκτονία”. Μπορεί, αφού έχουμε ήδη αναλάβει τη δέσμευση ότι θα πάμε στον πέμπτο γύρο συνομιλιών, μπορεί να είναι αδύνατο, είναι αδύνατο, να πούμε ότι δε θα πάμε στις συνομιλίες στον πέμπτο γύρο. Αν όμως είναι “πολιτική αυτοκτονία” να υπερασπίσουμε τις θέσεις αρχών που υποστηρίζουμε, ναι, τότε θα είναι πολιτική αυτοχειρία να δεχτούμε να εμπλακούμε σε συζητήσεις θεμάτων που δεν είναι καν διαπραγματεύσιμα. Κατά την άποψη τη δική μου, δεν είναι “διαπραγματεύσιμο” θέμα η συνομοσπονδία· προσθέτω, έστω και ιχνοστοιχεία συνομοσπονδίας. Οι μεγάλες πολιτικές παραχωρήσεις δε γίνονται με τη λέξη “ναι, το δέχομαι”, “ναι, το παραδέχομαι”. Άμα είσαι ο αδύναμος, όπως είμαστε εμείς, σε αυτή

την αντιστοιχία δυνάμεων, άμα είσαι η πλευρά η οποία επείγεται και θέλει λύση “χτες” -ναι, κι εμείς είμαστε αυτή η πλευρά- όταν είσαι η πλευρά η οποία έχει εξαρτήσει την πορεία της προς την Ευρώπη από τη συμπεριφορά που δείχνει στις συνομιλίες, ναι, όταν δεχτείς να αναβαθμίσεις “μη διαπραγματεύσιμα” θέματα σε “διαπραγματεύσιμα”, ναι, κάτι θα αφήσεις στο τραπέζι. Και δεν έχει τέρμα η υποχώρηση που θα σου επιβάλουν οι άλλοι. Πιστεύω ότι δεν είναι σωστή εκτίμηση ότι «εμείς θα πάμε και θα πούμε πολύ ωραία τις απόψεις μας εκεί, για να τις διεκδικήσουμε». Αν είναι αυτή σωστή θέση, τότε γιατί δε διεκδικούμε αυτή τη θέση πριν μπούμε σ’ ένα διάλογο, δηλώνοντας την άρνησή μας να συζητήσουμε μη διαπραγματεύσιμα θέματα; Στο τέλος η κατάληξη θα είναι -πολύ φοβούμαι- ούτε λύση να βρούμε, τουλάχιστο πάνω σε αυτή τη βάση -δεν πιστεύω ότι υπάρχουν περιθώρια, για να βρεθεί λύση- μα ούτε και διασφάλιση για την ένταξη να έχουμε. Γιατί, αν είναι δυνατό να συζητούμε τέτοιου είδους θέματα, όπως, για παράδειγμα, ισότητα δυο μερών, που θα είναι η τελική κατάληξη, αν είναι να συζητούμε ένα μόρφωμα συνταγματικό, πολιτειακό, που δε θα είναι λειτουργήσιμο, που δεν μπορεί να διασφαλίσει ότι αυτό το μόρφωμα, αυτό το καθεστώς μπορεί να εφαρμόσει το ευρωπαϊκό κεκτημένο, αν και όταν μας δεχτούν, ε, τότε πολύ φοβούμαι ότι μόνοι μας θα αποκόψουμε τις γέφυρες που οδηγούν προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μόνοι μας. Και θα έρθει η ώρα που οι άσπονδοί μας φίλοι στην Ευρωπαϊκή Ένωση -και έχουμε και απ’ αυτούς- θα μας πουν, «αφού δέχεστε ότι η τελική κατάληξη είναι δυο ισότιμα μέρη -τονίζω, “τα μέρη”- φέρτε στις συνομιλίες με την Ευρωπαϊκή Ένωση και το άλλο “μέρος”, αν θέλετε να μπείτε». Τότε «εμείς θα δεχτούμε μόνο το μισό μέρος με σύνορα μέσα στη μέση», το οποίο ήδη είναι η λύση η οποία συζητείται σε μερικούς κύκλους. Θέλω στο σημείο αυτό να υπενθυμίσω μία σωστή, κατά τη γνώμη μου, τοποθέτηση που έχει κάνει ο Υπουργός Εξωτερικών πριν από κάποιο χρόνο.

Είπε τότε ο κύριος υπουργός: «Δεν πρέπει να θυσιάσουμε την καλή λύση του Κυπριακού -“καλή”, δεν υπάρχει καλή πλέον- τη βιώσιμη λύση του Κυπριακού, στο βωμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Νομίζω ότι ο πρώτος που θα παραδεχθεί αυτή τη σωστή θέση είναι ο Πρόεδρος Κληρίδης, η κυβέρνηση του και ο Υπουργός Εξωτερικών. Δεν είναι αυτοσκοπός η πορεία μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση· είναι μέσο, για να διασφαλίσουμε αυτά που θεωρούμε απαραίτητα δικαιώματα του λαού μας.

Όταν μιλούμε εμείς οι ίδιοι με διγλωσσία, λέγοντας, για παράδειγμα, ότι “έχουμε δώσει μία διπλωματική μάχη και την κερδίσαμε” ή ότι “οι χειρισμοί των Ηνωμένων Εθνών είναι ικανοποιητικοί” ή ότι “οι διευκρινίσεις που πήραμε είναι ικανοποιητικές” -παρεμπιπτόντως εγώ αμφισβητώ αν είναι ικανοποιητικές και δεν είμαι εγώ μόνο που το αμφισβητώ, αλλά και η Ελλάδα αμφισβητεί αν αυτές είναι ικανοποιητικές- λέγοντας ότι “είναι οι καλύτερες υπό τις περιστάσεις”, όταν λέμε ότι “αυτά τα άτυπα έγγραφα είναι βελτιωμένα σε σχέση με προηγούμενες προτάσεις”, τότε πολύ φοβούμαι ότι δεν αντιλαμβανόμαστε πως μόνοι μας υποσκάπτουμε την πειστικότητά μας και τη διαπραγματευτική μας δύναμη να επιφέρουμε αλλαγές στα “άτυπα έγγραφα”. Εάν αυτά τα άτυπα έγγραφα είναι βελτιωμένα σε σχέση με προηγούμενες προτάσεις, τότε με ποιο κύρος, με ποια πειστικότητα μπορεί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να πάει και να πει ότι «πρέπει να αποσυρθούν αυτά τα έγγραφα, πρέπει να αλλάξουν ριζικά»; Δε μιλούμε, επαναλαμβάνω, για μερικές παρωνυχίδες σ’ αυτά τα έγγραφα. Μιλούμε για τη φιλοσοφία που διέπει τη σύνθεση αυτών των εγγράφων, που είναι απαραίδεκτη, ξεκινώντας από τη δήλωση Άναν μέχρι και τα άτυπα έγγραφα. Δεν μπορείς, για παράδειγμα, να μιλάς για την εδαφική πτυχή και να μιλάς για τη “λειτουργικότητα των συνόρων” και κάποιος να πει “μα αυτό δεν είναι συνομοσπονδία”. Σύνορα πού υπάρχουν; Υπάρχουν σε δύο κράτη. Δεν

υπάρχουν σύνορα στη διοικητική γραμμή μιας ομοσπονδίας. Υπάρχει διαχωριστική γραμμή. Δεν υπάρχει “λειτουργικότητα των συνόρων”. Δεν μπορεί να μιλούμε για ένα μόρφωμα διακυβέρνησης στο οποίο, εκεί που περιμένεις να βρεις την πηγή της εξουσίας, δηλαδή την κυβέρνηση, εκεί που ο άλλος προσβλέπει να δει την πηγή της εξουσίας, της κεντρικής ομοσπονδιακής κυβέρνησης, να υπάρχει ένα κενό, να μην υπάρχει κυβέρνηση! Να υπάρχει “συντονιστικό γραφείο” και όχι κυβέρνηση. Να υπάρχει πρόνοια που να λέει ότι «καμιά απόφαση, καμιά απόφαση οποιασδήποτε μορφής, δεν μπορεί να ληφθεί από την κεντρική κυβέρνηση, εκτός αν έχει τη συναίνεση και των δυο πλευρών». Πώς θα πάρουμε αποφάσεις για εφαρμογή του ευρωπαϊκού κεκτημένου, πώς θα μπορούμε να λεγόμαστε κυβέρνηση, όταν η μια από τις δυο πλευρές -και δε θέλω να επιρρίψω τώρα ευθύνες είτε στη μια ή στην άλλη, τουρκοκυπριακή ή ελληνοκυπριακή- θα έχει στα χέρια της τον πειρασμό και το όπλο να οδηγήσει το κράτος, απλώς με την άρνησή της, σε παράλυση; Διότι χωρίς νόμους, χωρίς αποφάσεις, θα έχουμε ένα παράλυτο κράτος. Και από την παράλυση μέχρι τη διάλυση, ναι, είναι ένα πολύ μικρό βήμα. Αν δεχόμαστε ότι οι επεκτατικοί στόχοι της Τουρκίας δεν αλλάζουν, ναι, μόνοι μας θα της προσφέρουμε το μέσο, για να επιφέρει νόμιμα τη διάλυση, παίρνοντας τότε μαζί της και τη νομιμότητα και την κυριαρχία που τώρα δεν έχει.

Αυτό είναι το άλλο θέμα, το θέμα της γένεσης νέου κράτους, στο οποίο θα έρθω σε λίγο. Και ναι μεν εμείς λέμε ότι είναι απαράδεκτο το έγγραφο του κ. Ντε Στότο για τη δομή της εξουσίας και τις αρμοδιότητες -και σίγουρα το απορρίψαμε με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο- να μην ξεχνούμε όμως και τι είπε ο κ. Ντε Στότο. Λέει: «εσείς το απορρίψατε, αλλά το έγγραφό μου παραμένει στο τραπέζι». Για μένα η βασική αρχή, και αυτή είναι η βασική αρχή με την οποία άρχισα αυτή την ομιλία, είναι ότι, όταν είσαι η αδύναμη πλευρά και δεχτείς να αναβαθμίσεις μη διαπραγματεύσιμο θέμα σε διαπραγματεύσιμο, ναι, τότε, κάτι θα αφήσεις στο τραπέζι. Γιατί η Ελλάδα δε δέχεται να διαπραγματευτεί με την Τουρκία την κυριαρχία του Αιγαίου; Δεν μπορεί η Ελλάδα στις διαπραγματεύσεις να υπερασπίσει το κυριαρχικό δικαίωμά της για το Αιγαίο; Γιατί με τόση επιμονή τόσα χρόνια λέει «δε δέχομαι διαπραγματεύσεις· να πάμε στο Δικαστήριο της Χάγης»; Ακριβώς γιατί η κυριαρχία είναι μη διαπραγματεύσιμο θέμα. Και δεν μπορεί η Ελλάδα να αρχίσει να διαπραγματεύεται τέτοιο θέμα, να το αναβαθμίσει σε διαπραγματεύσιμο, γιατί γνωστού όντως του ανισοζυγίου δυνάμεων, ναι, τότε κάτι θα αφήσει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Και, όταν φύγεις από τις αρχές, τότε δεν υπάρχει τρόπος η κατολίσθηση να σταματήσει.

Ας κάνουμε όμως μια σύγκριση. Ας συγκρίνουμε κατά πόσο η δήλωση Άναν και αυτά τα άτυπα έγγραφα-ιδέες ανταποκρίνονται σε αυτά που αναμέναμε εμείς. Ας θυμηθούμε ποια είναι η ομόφωνη απόφαση που πήρε το Εθνικό Συμβούλιο, εγκρίνοντας την έκθεση της υπεπιτροπής που όρισε το Εθνικό Συμβούλιο, για να καθορίσει ποιες θα ήσαν οι επιδιώξεις μας στις συνομιλίες. Δεν πρόκειται βέβαια να διαβάσω την απόφαση, αλλά αναφέρω μόνο μερικές αρχές που είναι ήδη γνωστές. Πρώτον, εμείς δε δεχόμαστε μέσω αυτών των διαπραγματεύσεων να γεννηθεί νέο κράτος, αλλά επιδιώκουμε τη μετεξέλιξη του υφιστάμενου συντάγματος σε ένα σύνταγμα ομοσπονδίας. Έχει τεράστια σημασία η γένεση κράτους. Όμως η δήλωση Άναν μιλά για νέο συνεταιρισμό και μιλά για γένεση νέου κράτους. Δεύτερον, εμείς είπαμε ότι εμείς θέλουμε διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία στα πλαίσια ενός λειτουργήσιμου κράτους, αλλά προσθέσαμε και κάτι. Συνεπακόλουθα, απορρίπτουμε τη συνομοσπονδία. Και βεβαίως εγώ δεν έχω αμφιβολία ότι εμείς θα συνεχίσουμε να απορρίπτουμε τη συνομοσπονδία στις συνομιλίες, αλλά, από την ώρα που εμείς δεχόμαστε ότι η συνομοσπονδία είναι συζητήσιμο, διαπραγματεύσιμο θέμα, ναι, τότε

παρέχεις στους υπηρέτες των τούρκικων επιδιώξεων και στόχων, ναι, τότε δημιουργείς ευχέρεια άσκησης μεγαλύτερων πιέσεων και εκβιασμών πάνω στη δική μας πλευρά, για να δεχτούμε, ναι, λέω, έστω και ιχνοστοιχεία συνομοσπονδίας. Και ξέρετε πού θα καταλήξουμε, αν αυτή η παρωδία των συνομιλιών συνεχιστεί, που, όπως ξέρω εγώ, ήδη έχει μεθοδευτεί να συνεχιστεί και για τον επόμενο χρόνο; Ξέρετε τι θα γίνει το 2001; Θα μαλώνουμε μεταξύ μας αν η μια ή η άλλη πρόνοια είναι συνομοσπονδιακή ή είναι ομοσπονδιακή. Θα συζητούμε μεταξύ μας αν η παράδοση, καλή ώρα, υπηκοότητας ή διαβατηρίου από τον έπαρχο είναι άσκηση αρμοδιότητας ή αν αυτή η υπέρτατη εξουσία του κράτους να χορηγεί την υπηκοότητα στο λαό του, στους πολίτες, θα παραμείνει στην αρμοδιότητα της κεντρικής κυβέρνησης. Ναι, θα συζητούμε μεταξύ μας. Και, αν αυτά τα απλά θέματα σήμερα ο κόσμος δεν τα καταλαβαίνει και βρίσκεται σε σύγχυση για το ποιο είναι το αντικείμενο της διαφωνίας μας, σκεφτείτε, όταν θα συζητούμε αυτά τα πολυποίκιλα συνταγματικά και πολιτειακά θέματα που έχω αναφέρει, πόση σύγχυση θα επικρατήσει.

Η δήλωση Άναν, για μένα, πέραν των άλλων κακών που έχει, προκαθορίζει και ποιο θα είναι το πλαίσιο των μελλοντικών συζητήσεων. Κα ας μη μου λένε ότι αυτή η αναγνώριση της ισότητας που προνοεί η δήλωση Άναν είναι μια κατάληξη που θα έλθει στο μέλλον. Διότι τι λέει η δήλωση Άναν, ειδικότερα οι τέσσερις τελευταίες γραμμές; «Έχω καταλήξει» λέει ο γενικός γραμματέας «ότι η ισότητα των δυο μερών -must and should- πρέπει και οφείλει να αναγνωριστεί σαφώς στη συνολική συμφωνία, η οποία» προσθέτει, αυτές είναι οι κρίσιμες λέξεις «θα ενσωματώνει ακριβείς “πρακτικές και καθαρές” πρόνοιες που θα συμφωνηθούν στις συνομιλίες» που αρχίζουν. Δηλαδή οι συνομιλίες που θα διεξάγονται, λέει ο κ. Άναν, πρέπει να αποβλέπουν στον καθορισμό “καθαρών και πρακτικών” -είναι “clear and practical”- σαφών και πρακτικών προνοιών που να αντανakλούν αυτή την ισότητα στην τελική συμφωνία. Αυτό είναι το πλαίσιο που καθορίζει η δήλωση Άναν. Και όποιος ξεφύγει απ’ αυτό το πλαίσιο στο μέλλον και συζητά ή προτείνει άλλα πράγματα, ναι, θα βρεθεί εκτός πλαισίων. Τότε είναι που θα είναι εκτός πλαισίου και θα κατηγορηθεί ότι, ενώ δέχτηκε το πλαίσιο των διαπραγματεύσεων, τώρα προσπαθεί να εκφύγει από το πλαίσιο. Επαναλαμβάνω κάτι που πιστεύω ότι είναι κοινά αποδεχτό. Πιο εύκολο είναι να μπει στις συνομιλίες παρά να φύγει. Και όσες φορές μας ελέχθη ότι «ναι, αλλά μέσα σε “χρονοδιάγραμμα”, οι συνομιλίες θα τελειώσουν, ας πούμε, “τον τάδε χρόνο”, ξέραμε και ξέρουμε ότι ποτέ δεν μπορεί να ισχύσει τέτοιο χρονοδιάγραμμα και όχι για μας μόνο· για όλο τον κόσμο.

Αν είναι δύσκολο για μας σήμερα, αν είναι αυτοκτονία, είναι ένας χαρακτηρισμός που πλησιάζει την πραγματικότητα, να μην πάμε στον επόμενο γύρο των συνομιλιών -πλησιάζει, λέω, την πραγματικότητα της αυτοκτονίας- ε, θα είναι διπλά δύσκολο στον τρίτο ή στον τέταρτο γύρο να αρνηθούμε να μετάσχουμε στις συνομιλίες, στον τέταρτο, στον πέμπτο, στον έκτο ή άλλο γύρο διαπραγματεύσεων.

Μερικοί ρωτούν «καλά, κύριε, τι εισηγείστε; Τι θα γίνει; Να φύγουμε από τις συνομιλίες;» Να μου επιτραπεί να πω ότι αυτό είναι ένα ψευδοδίλημμα, γιατί η απάντηση δεν είναι μαύρο ή άσπρο. Έχει πολλούς τρόπους “να φύγεις μένοντας”. Έχει πολλούς τρόπους που μπορεί να παραμείνεις, αλλά να συζητάς εκείνα που όντως εσύ θέλεις να αποτελέσουν το πλαίσιο των συνομιλιών. Θέλω να πω ακόμα κάτι· και αυτό είναι πρόκληση. Ο κ. Ντενκτάς λέει ακόμα ότι βρισκόμαστε στο προκαταρκτικό στάδιο των συνομιλιών. Δεν ξέρω για πόσους είναι νέο αυτό που θα πω.

Σύμφωνα με τις πληροφορίες μου, ο κ. Ντενκτάς δε διαπραγματεύεται, δε συνομιλεί, δεν εμπλέκεται σε διαπραγματεύσεις ούτε εκ του σύνεγγυς ούτε με τον κ.

Ντε Σότο. Αυτό το ξέρω από πηγή αδιαμφισβήτητη. Ο κ. Ντενκτάς δε διαπραγματεύεται. Απλώς περιορίζεται "να εξηγή" τις δικές του θέσεις. Εμείς μιλούμε και διαπραγματευόμαστε μόνοι μας. Με τον εαυτό μας και με τον κ. Ντε Σότο μόνο.

Και προκαλώ την κυβέρνηση να μας πει. Προκαλώ οποιονδήποτε να μας πει: Διεξάγει ο κ. Ντενκτάς συνομιλίες ή όχι; Ή περιορίζεται και λέει στον κ. Ντε Σότο «εγώ δεν είμαι εδώ για να διεξάγω συνομιλίες για κανένα από τα τέσσερα κεφάλαια, πολύ περισσότερο για το εδαφικό, αν δεν αναγνωριστεί πρώτα το καθεστώς μου». «Είμαι εδώ» λέει, και επαναλαμβάνει στερεότυπα, σαν πλάκα του γραμμοφώνου: «Είμαι εδώ, για να εξηγή τις δικές μου θέσεις. Και για να σου εξηγήσω, κύριε Ντε Σότο, γιατί πρέπει να μου αναγνωριστεί από τώρα το ισότιμο καθεστώς μου». Αυτή είναι η πραγματικότητα. Μακάρι να κάνω λάθος. Αν κάνω λάθος, ας το πει η κυβέρνηση. Την προκαλώ, αφού εδώ είναι ο Υπουργός Εξωτερικών, ο κ. Κασουλίδης.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ:

(Ι. ΚΑΣΟΥΛΙΔΗΣ)

Έτσι είναι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εάν... Έτσι είναι, κύριε Κασουλίδη! Έτσι σας λένε!

Αν ο κ. Ντενκτάς λέει ότι ακόμα είμαστε στο προκαταρκτικό στάδιο, γιατί και εμείς δεν είμαστε στο προκαταρκτικό στάδιο; Δηλαδή, διαπραγματευόμαστε και συνομιλούμε μόνοι μας; Ναι, αυτό γίνεται. Αυτό που γίνεται τώρα είναι ότι μόνοι μας συνομιλούμε, εμείς με τον κ. Ντε Σότο, και, αν οποτεδήποτε γίνουν κάποιες δεσμεύσεις, αυτές είναι οι δεσμεύσεις που εμείς αυτόβουλα κάνουμε προς τον κ. Ντε Σότο χωρίς αντάλλαγμα, χωρίς η άλλη πλευρά να μας δώσει οποιαδήποτε άλλη παραχώρηση.

Μερικοί προσπαθούν να υποβαθμίσουν αυτή τη δυσμενή εξέλιξη και να την παρουσιάσουν ως "ήττα" του κ. Ντενκτάς, λέγοντας: «Ο κ. Ντενκτάς απείλησε να μην πάει, αλλά, ορίστε, πήγε. Ο κ. Ντενκτάς απείλησε ότι δε θα συνομιλεί, αλλά, ορίστε, είναι εκεί και συνομιλεί». Εγώ σας λέω ότι δε συνομιλεί. Εξηγεί τις θέσεις του και απαγορεύει στον κ. Ντε Σότο ακόμα και να μεταφέρει τι λέγει ο κ. Κληρίδης. Λέει: «Εγώ δε συζητώ τι λέει ο κ. Κληρίδης και ούτε θέλω να ξέρω τι λέει». Αυτού του είδους τις "διαπραγματεύσεις" διεξάγουμε.

Θέλω να προσθέσω κάτι, για να καταστήσω σαφή τη θέση του Δημοκρατικού Κόμματος. Θεωρώ ότι είναι τόσο δραματικό το στάδιο που έχει φτάσει το Κυπριακό λόγω της αποφασιστικής στροφής που έχω προαναφέρει, ώστε τουλάχιστο για μας, και το λέω δημόσια από το βήμα αυτό, η θέση μας δεν είναι η απόδοση ευθυνών. Η θέση μας δεν είναι εμείς να αποδώσουμε ευθύνες για το πώς φτάσαμε ως εδώ, ποιος φταίει ή ποιος δε φταίει. Ειλικρινά σας λέω. Εμείς πιστεύουμε ότι σ' αυτό το στάδιο που είμαστε τώρα χρειάζεται να στηρίξουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, για να είναι πειστικός στην προσπάθεια αποτροπής αυτών των τελεσμένων που τέθηκαν μπροστά μας. Αν όμως η θέση της κυβέρνησης είναι ότι αυτά που μας έχουν προτείνει είναι, ότι αυτά συνιστούν βελτίωση της θέσης μας, ε, ναι, τότε είναι οξύμωρο, χάριν δήθεν της ενότητας, να βοηθούμε σε μια πορεία, να στηρίζουμε μια πορεία που εμείς, κατά τη δική μας κρίση, λέμε ότι είναι καταστροφική. Αυτή είναι η σύγχυση στην οποία αναφέρθηκα προηγουμένως. Είναι δυνατό, πραγματικά, είναι

δυνατό να μην μπορούμε να συμφωνήσουμε στην εκτίμηση το τι είναι τα έγγραφα τα οποία έχουν δοθεί; Είναι δυνατό η μια πλευρά να λέει «είναι βελτίωση» και η άλλη να λέει «είναι καταστροφή»; Και μάλιστα η κυβέρνηση να μη μιλά με μια γλώσσα; Να μην έχει μια εκδοχή; Έχουμε τρεις φράσεις από την ίδια κυβέρνηση... Έχουμε έναν, τον Υπουργό Οικονομικών, που λέει «αυτά που μας πρότειναν δεν είναι ικανοποιητικά», Υπουργό Εξωτερικών, με συγχωρείτε ...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι για το χρηματιστήριο...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...να λέει «ούτε μας ικανοποίησε ούτε μας ικανοποιεί η δήλωση Ανάν», έχουμε τον κυβερνητικό εκπρόσωπο που λέει «έχουμε καταγάγει διπλωματική νίκη βελτιώνοντας τη δήλωση Ανάν με τις διευκρινίσεις», έχουμε άλλους να λένε «οι διευκρινίσεις που δόθηκαν είναι ικανοποιητικές», και να ακούω εγώ από ελληνική πλευρά ότι «υπό τις περιστάσεις αυτές ήταν οι καλύτερες διευκρινίσεις που μπορούσαμε να πάρουμε». Έχουμε ταυτόχρονα έκκληση του Υπουργού Εξωτερικών της Ελλάδας, του κ. Παπανδρέου, προς το γενικό γραμματέα του ΟΗΕ, να λέει «σε παρακαλώ να κάνεις δήλωση, σε παρακαλώ να προσθέσεις ότι η λύση η οποία επιδιώκεται είναι διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία» και ο γενικός γραμματέας του ΟΗΕ να αρνείται να το πει και ο κ. Παπανδρέου να ζητά από το γενικό γραμματέα περαιτέρω διευκρινίσεις. Αν οι "διευκρινίσεις" είναι ικανοποιητικές, τότε γιατί ζητούμε άλλες; Προχτές, πρόσφατα τις ζητήσαμε. Άρα δεν είναι ικανοποιητικές. Πρέπει να μη θεωρούνται ικανοποιητικές οι διευκρινίσεις που δόθηκαν.

Επαναλαμβάνω ξανά. Δε θα ακούσετε εδώ από μένα ούτε λέξη για απόδοση ευθυνών είτε στην κυβέρνηση είτε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Σκοπός και μέλημά μας είναι να δούμε αν υπάρχει τρόπος, αν μπορούμε να ενισχύσουμε τη δική μας διαπραγματευτική δύναμη, ώστε είτε αυτά τα έγγραφα να παύσουν να είναι στο τραπέζι είτε να τροποποιηθούν με τρόπο που να υποστηρίζουν, εν πάση περιπτώσει, τα ελάχιστα αναγκαία απαιτούμενα, που θα εξασφαλίζουν τη φυσική και την εθνική επιβίωση του ελληνισμού στην Κύπρο. Αυτός είναι ο σκοπός μας. Και σ' αυτή την προσπάθεια, ναι, είμαστε έτοιμοι να καταβάλουμε όσες προσπάθειες ζητηθούν από εμάς και να συμβάλουμε όσο μας ζητηθεί, γιατί, ναι, θεωρώ ότι αυτή είναι η τελευταία δωδεκάτη ώρα. Έχουμε περάσει ακόμα και τη δωδεκάτη ώρα του τελευταίου αναχώματος υπεράσπισης του ελληνισμού της Κύπρου.

Μερικοί, με αφέλεια, προτάσσουν το επιχείρημα: «Μένοντας στις συνομιλίες και υποστηρίζοντας τις θέσεις μας, δεν είναι σωστή πορεία; Φεύγοντας καταδικάζουμε την πορεία μας προς την Ευρώπη». Εγώ λέω ότι δεν μπορεί να μπαίνει αυτό το ψευτοδίλημμα -έτσι το ονομάζω- γιατί υπάρχουν και παραλλαγές του τι κάνεις, όταν μένεις στις συνομιλίες. Ακόμα, ότι δεν μπορεί να μπαίνει το δίλημμα «δηλαδή, κύριοι, δε θέλετε την ένταξή σας στην Ευρώπη; Γι' αυτό υποστηρίζετε αποχώρηση από τις συνομιλίες;». Μα δεν υπάρχει τέτοιο δίλημμα, κύριοι. Βεβαίως θέλουμε την ένταξή μας στην Ευρώπη, και έχω πει προηγουμένως κάτω από ποιες προϋποθέσεις. Ούτε πιστεύω εγώ ούτε δέχομαι ότι, αν σταθούμε σταθεροί σε θέσεις αρχών και πούμε «δε διαπραγματευόμαστε μη διαπραγματεύσιμα θέματα, όπως είναι η δημιουργία δυο κρατών», ότι, τάχατες, τότε θα μας διώξουν από την πορεία προς την Ευρώπη.

Αν θα ενταχθούμε ή δε θα ενταχθούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αγαπητοί συνάδελφοι, λέω ότι άλλα είναι τα κριτήρια της ένταξης ή της απόρριψής μας. Δε θα

ενταχθούμε επειδή είμαστε καλοί φίλοι και καλά παιδιά. Ούτε θα μας αποκλείσουν επειδή δείξαμε σταθερότητα σε θέματα που θεωρούμε εμείς ότι είναι θέματα ουσίας και αρχής. Ούτε το ένα ούτε το άλλο συμβαίνει. Άρα ας μην ερχόμαστε μόνοι μας να μπαίνουμε εμείς στο δίλημμα. Γιατί εκεί που μόνο εμείς το λέγαμε, ναι, τώρα ακούονται και μερικές φωνές στην Ευρωπαϊκή Ένωση: «Ε, μα είναι δυνατό να μπειτε, χωρίς να λύσετε το Κυπριακό;», «Είναι δυνατό να μπειτε, αν φύγετε από τις συνομιλίες;». Όχι, είναι δυνατό να μπούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έστω και αν "το έγκλημά" μας θα είναι ότι δείξαμε ότι δε δεχόμαστε να διαπραγματευθούμε θέματα που δεν είναι διαπραγματεύσιμα και προπάντων θέματα τα οποία κατανοεί η Ευρωπαϊκή Ένωση. Να μη δεχόμαστε ως σωστή τη θέση «εσείς συμφωνάτε οι δύο σας και εμείς κανονίζουμε το ευρωπαϊκό κεκτημένο». Χοντρά το λέω. Δεν είπε ο κ. Φερχόιγκεν «το προσαρμόζουμε το ευρωπαϊκό κεκτημένο». Το λέω χοντρά, γιατί η δική μας θέση είναι η ανάποδη. Δηλαδή, οι προτάσεις που υποβάλλονται από τα Ηνωμένα Έθνη πρέπει να είναι προσαρμοσμένες προς το ευρωπαϊκό κεκτημένο και όχι, μετά τις απαράδεκτες προτάσεις που θα πειθαναγκασθούμε κάποια ώρα να δεχτούμε, να μας πουν «εσείς δεχτείτε αυτά που σας προτείνουμε και είναι δυνατό να προσαρμοστεί το ευρωπαϊκό κεκτημένο προς αυτά που θα δεχτείτε». Μιλώ για τα θέματα που είναι βασικά, θεμελιώδη: Ομοσπονδία και όχι δυο κράτη, εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, εφαρμογή των τριών βασικών ελευθεριών. Το έγγραφο για τις "περιοσίες" να μην αρχίζει με τη φράση «όποιος έχει απαίτηση για την περιουσία του δικαιούται να τη διεκδικήσει». Η επικεφαλίδα έπρεπε να είναι «είναι αναφαίρετο και αναγνωρισμένο το δικαίωμα περιουσίας στον κάθε πολίτη», που είναι και η αλήθεια, που είναι μια αδιαμφισβήτητη αρχή. Όχι το έγγραφο να έχει έναν αριθμό εξαιρέσεων, με βάση τις οποίες τουλάχιστον οι μισοί δε θα δουν ποτέ τα σπίτια τους. Και με ποιο δικαίωμα είτε αυτή η κυβέρνηση είτε οποιαδήποτε κυβέρνηση, οποιοσδήποτε Ανάν, οποιοσδήποτε γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών μπορεί να διαπραγματευτεί την περιουσία του πολίτη;

Προσθέτω και κάτι άλλο: Αν και όταν γνωσθεί επίσημα ότι διεξάγεται διαπραγμάτευση για την αποστέρηση από έναν πολίτη του αναφαίρετου δικαιώματος που έχει στην περιουσία του, τότε εγώ θα προωθήσω αγωγές στο Ανώτατο Δικαστήριο της Κύπρου για διεκδίκηση Διατάγματος που να εμποδίζει τον Πρόεδρο από του να διαπραγματευτεί τέτοιο θέμα. Το δικό μας δικαστήριο θα εκδώσει το Διάταγμα, γιατί αυτό το δικαίωμα περιουσίας είναι αναφαίρετο δικαίωμα, όπως όλοι ξέρετε. Δεν υπάρχει τρόπος που μπορεί το κράτος να διαπραγματευτεί την αποξένωση ιδιωτικής περιουσίας οποιουδήποτε πολίτη. Και αν γι' αυτή τη βασική αρχή την οποία έχουμε επιβεβαιώσει με γνωμοδοτήσεις άριστων εμπειρογνομόνων, όπως μας έχει λεχθεί τουλάχιστο στο Εθνικό Συμβούλιο, αν ακόμα και γι' αυτή τη μη διαπραγματεύσιμη αρχή οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Αγγλία προσπαθούν να μας πείσουν ότι είναι δυνατό να παραγκωνιστεί αυτή η αρχή και πως, τάχατες, είναι δυνατό το ευρωπαϊκό κεκτημένο να προσαρμοστεί, ώστε να μην επιβάλλει την άμεση εφαρμογή της αρχής, σκεφτείτε τι θα γίνει, αν δεχτούμε να εμπλακούμε στις συνομιλίες, με τα άλλα θέματα που δεν είναι τόσο σαφή και ξεκαθαρισμένα.

Ρωτώ: Είναι δυνατό να φανταστούμε την πλευρά μας να εμπλακεί στις συνομιλίες για συζήτηση για το ποιες και πόσες θα είναι οι εξαιρέσεις του δικαιώματος περιουσίας, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι εγκαταλείπουμε το μη διαπραγματεύσιμο δικαίωμα της περιουσίας; Είναι δυνατό να εμπλακούμε σε λεπτομερή συζήτηση αν αυτές οι δεκατέσσερις κατηγορίες πολιτών που δε θα δικαιούνται να πάρουν πίσω τις περιουσίες τους θα γίνουν εννιά, θα γίνουν εφτά; Από την ώρα που εμπλέκεσαι και λέεις «δέχομαι να συζητήσω τις εξαιρέσεις», αυτό δε σημαίνει ότι δέχεσαι ως αρχή ότι το δικαίωμα περιουσίας είναι δυνατό να

περιοριστεί; Αυτό είναι το δίλημμα και αυτό είναι το επιχείρημα με βάση το οποίο εγώ λέγω ότι, από την ώρα που θα εμπλακούμε στη συζήτηση μη διαπραγματεύσιμων θεμάτων, ναι, τότε είναι που αναγκαστικά προδιαγράφεται η πορεία μας προς περαιτέρω κατολισθήσεις. Άρα το ερώτημα «θέλουμε την ένταξη ή όχι;» εγώ το θεωρώ ότι είναι ένα ψευδοδίλημμα, το οποίο δεν πρέπει να μπαίνει μπροστά στο λαό μας. Σίγουρα δεν πρέπει να μπαίνει από συναδέλφους. Βεβαίως θέλουμε την ένταξη. Ένταξη όμως πάνω στις αρχές που θέλει η Ευρωπαϊκή Ένωση, όχι πάνω σε προσαρμογές που εμείς θα συμφωνήσουμε μαζί με την τούρκικη πλευρά να γίνουν πάνω στο ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Η άποψη η δική μας είναι ότι τόσο τα κόμματα, καθένα στη διεθνή πλευρά που μπορεί, όσο και η διπλωματική υπηρεσία, όσο και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όσο και όλοι οι οποίοι έρχονται σε επαφή είτε με πρεσβείες είτε με μεσολαβητές πρέπει να μεταφέρουν αυτό το σαφέστατο μήνυμα: «Δε δεχόμαστε να μπαίνει στο τραπέζι οποιαδήποτε πρόταση που έχει ιχνοςτοιχεία συνομοσπονδίας. Και ότι, και αν ακόμα συζητήσετε τέτοιες παρεκτροπές, εμάς δε μας δεσμεύουν, ο λαός δε θα το δεχτεί, δεν είναι δυνατό να είναι βιώσιμη αυτή η λύση».

Θα μου πείτε τώρα: Πόσες μέρες μένουν από τώρα μέχρι την επόμενη Κυριακή που αρχίζουν οι συνομιλίες; Ασφαλώς λίγες. Όμως ποτέ δεν είναι αργά, όταν ο κίνδυνος είναι τόσο μεγάλος. Εγώ αναμένω μια απάντηση. Σ' αυτούς που λένε πως, αν φύγουμε από τις συνομιλίες, τότε διακινδυνεύουμε την πορεία μας προς την Ευρώπη, εγώ αντιστρέφω το ερώτημα: Είναι έτοιμοι να πουν ότι θα μείνουμε στο διηνεκές στις συνομιλίες; Ξέρω ότι ήδη προκαθορίζεται συνάντηση το Γενάρη του 2001. Θα μείνουμε και το Γενάρη; Θα μείνουμε και το Μάρτη του 2001; Θα μείνουμε μέχρι το τέλος του 2001, επειδή τότε υπολογίζεται ότι θα λήξουν οι ενταξιακές μας διαπραγματεύσεις, που όμως δε θα λήξουν; Και μετά ως το 2002; Και όταν δεχτούμε να συζητούμε τέτοιου είδους άτυπες προτάσεις, είναι δυνατό να μην εμπεδωθεί στη διεθνή κοινή γνώμη η εντύπωση ότι, ναι, «η συνομοσπονδία είναι μια συζητήσιμη λύση;». Και, από το "συζητήσιμη" ώσπου αυτή η πρόταση να γίνει αποδεκτή, γι' αυτούς που είναι τόσο πρόθυμοι να δεχτούν και να υιοθετήσουν όλες τις τούρκικες θέσεις, πόση μεγάλη απόσταση υπάρχει;

Ξανά επαναλαμβάνω: Είναι θέση μας ότι θα μείνουμε στο διηνεκές στις συνομιλίες; Ή προβλέπουμε κάποια ώρα που θα πούμε «ως εδώ και μη παρέκει και δε δεχόμαστε να μας θεωρείτε δεδομένους για νέο γύρο συνομιλιών»;

Εγώ έχω συγκεκριμένη άποψη. Η άποψή μου είναι: Μια και δεσμεύτηκε ο Πρόεδρος για τον πέμπτο γύρο, θα ήταν, ναι, θα συμφωνήσω με το συνάδελφο που είπε, «σχεδόν αυτοκτονία» ο Πρόεδρος τώρα να πει ότι δεν πηγαίνει. Ναι, αλλά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν πρέπει να συμφωνήσει για έκτο γύρο. Η θέση του πρέπει να είναι: «Για να έρθουμε στον έκτο γύρο του Γενάρη, που ήδη αποφασίστηκε, θέλω να δω συγκεκριμένη πρόοδο πάνω σε αυτά τα θέματα». Ας μη λεχθεί ότι με την παραμονή στο διάλογο είναι δυνατό να βελτιώσουμε τα έγγραφα. Αντίθετα, από δω και μπρος κάθε νέο «άτυπο έγγραφο» θα είναι χειρότερο από το προηγούμενο. Να σας πω ένα παράδειγμα. Θυμάστε τις ιδέες του κ. Ντε Σότο που υποβλήθηκαν στις 10 του Ιουλίου του 2000; Που μάλιστα ο ίδιος είπε, τον Ιούλιο, είπε ότι δεν είναι καν "ιδέες", "Σκέψεις" τις χαρακτήρισε. Σας λέω εγώ ότι η υπεπιτροπή του Εθνικού Συμβουλίου που εξέτασε εκείνο το έγγραφο των «Σκέψεων» επικεντρώθηκε και τόνισε με κατηγορηματικότητα ότι η φράση "κοινό κράτος" σημαίνει ένα "νέο κράτος" το οποίο συνθέτουν δυο ισότιμοι συνεταίροι και ότι αυτό είναι συνομοσπονδία. Αυτό εξηγήθηκε και προφορικά, και μάλιστα, όπως μας είπε ο Πρόεδρος Κληρίδης, ο κ. Κληρίδης είπε τότε στον κ. Ντε Σότο:

«Αν παραμείνουν αυτές οι ιδέες, μη θεωρείς ως δεδομένο ότι θα έρθω το Σεπτέμβρη». Εγώ δεν έχω αμφιβολία ότι ο κ. Κληρίδης με πολύ πείσμα και πολλή πειστικότητα και πολλή επιχειρηματολογία στις συνομιλίες του με τον κ. Ντε Σότο έχει καταπολεμήσει αυτή τη λέξη, γιατί σας λέω ξανά: "κοινό κράτος" σημαίνει δύο κράτη, σημαίνει συνομοσπονδία, είναι το "κοινό κράτος" των δυο μερών. Μήπως στο άτυπο έγγραφο που δόθηκε δεν έχει επανέλθει η φράση "κοινό κράτος"; Ρωτώ αυτούς που είδαν τα άτυπα έγγραφα. Και ας μου πουν: Είναι ή δεν είναι μέσα στα άτυπα έγγραφα ο όρος "κοινό κράτος" και μάλιστα με την προσθήκη της φράσης «των δυο συνιστώντων κρατών», (two component states); Εσείς που είδατε τα έγγραφα, πείτε μου. Και είναι αυτή ή δεν είναι πιο δυσμενής διατύπωση του εγγράφου «Σκέψεων» του κ. Ντε Σότο του Ιούλη του 2000;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εσείς που τα είδατε, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ δεν τα είδα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αφού είστε ...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επαναλαμβάνω όμως αυτό που είπα στην αρχή: Είναι δυνατό, είτε στο Εθνικό Συμβούλιο είτε εδώ στη Βουλή είτε ανάμεσα σε αξιωματούχους του κράτους, να μην μπορούμε να βρούμε μια συνισταμένη, μια σωστή εκτίμηση του τι είναι που προδιαγράφουν αυτά τα έγγραφα; Για μένα αυτό είναι αδιανόητο. Είναι αδιανόητο να υπάρχει τέτοια διαμετρικά αντίθετη θέση, ο ένας να λέει ότι τα έγγραφα είναι "βελτίωση" από τα προηγούμενα και ο άλλος, καλή ώρα εμείς, να λέμε ότι είναι "καταστροφικά". Ή εμείς κάνουμε λάθος ή άλλοι κάνουν λάθος. Και οι δυο να έχουμε δίκαιο δε γίνεται. Και νομίζω ότι, ναι -αυτό είναι το τρίτο σημείο που θέλω να πω- ναι, είτε το Εθνικό Συμβούλιο είτε εμπειρογνώμονες που, όπως λέγεται, άρχισαν να μελετούν τα έγγραφα, ας μας πουν, επιτέλους, ποια είναι η εκτίμηση αυτών των εγγράφων.

Είναι εδώ που θέλω ξανά να τονίσω τη θέση του Δημοκρατικού Κόμματος. Αν ο Πρόεδρος Κληρίδης έλεγε ή τώρα πει «αυτά τα έγγραφα, αυτά τα απαράδεκτα έγγραφα, προσπάθησα να τα ανατρέψω» -και εγώ έχω ακούσει ότι έχει γραφτεί από τον κ. Κληρίδη ένα εξαίρετο γράμμα, δεν το είδα, επιφυλάξω προς τον κ. Ανάν, όσον αφορά τη δήλωσή του- «δυστυχώς, όμως, δεν πρόρεσα, διότι έτσι θέλουν οι Αμερικάνοι, έτσι θέλουν οι Άγγλοι και καθ' υπαγόρευση έτσι θέλουν και τα Ηνωμένα Έθνη, αυτό είναι το μάξιμουμ που πρόρεσα να κάνω», ναι, εγώ σας λέω, και δε νομίζω ότι είναι λανθασμένη η πρόβλεψή μου, ο Πρόεδρος Κληρίδης θα είχε την υποστήριξη του ενενήντα τοις εκατόν του λαού. Διότι είναι κοινή η θέση και είναι κοινή η επιδίωξη της απόρριψης λύσης συνομοσπονδίας. Αν όμως αντιμετωπίζουμε το Κυπριακό ως να δίδουμε συνέντευξη για τον τύπο, για τα μέσα, ώστε να βρούμε "έξυπνη απάντηση" αποφυγής ευθυνών, η οποία είτε θα συσκοτίσει τη δυσμενή θέση στην οποία βρισκόμαστε είτε θα αποτελέσει "απάντηση", για να κλείσουν τα στόματα για δυο τρεις μέρες, και πολύ φοβάμαι ότι είμαστε όλοι μάρτυρες τέτοιων άτυχων και άστοχων προσπαθειών, ε, ναι, τότε νομίζω ότι δεν έχουμε σωτηρία ούτε εμείς ούτε η Κύπρος.

Τελειώνω με το εξής: Δεν πρέπει να φοβηθούμε να συνομιλήσουμε. Αλλά πιστεύω ότι είναι καταστροφικό να συρόμαστε στις συνομιλίες μισοπαράλυτοι από το φόβο ότι, τάχατες, θα εμποδιστεί η πορεία μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, αν απορρίψουμε απαράδεκτες προτάσεις. Πρέπει αυτό το πλέγμα να το αποτινάξουμε. Όταν υποστηρίζεις αρχές, δεν μπορεί ο άλλος να σου επιβάλει λύση, επειδή μόνο και μόνο είναι ο ισχυρός, επειδή έτσι εξυπηρετούνται οι σκοπιμότητές του.

Να θυμόμαστε και κάτι άλλο: Μέσα στην αδυναμία μας, την πλήρη αδυναμία μας, είναι και η δύναμή μας, γιατί είμαστε τόσο μικροί, που δεν υπάρχει δύναμη στον κόσμο, δεν υπάρχει χέρι ξένο που μπορεί να μας επιβάλει λύση που δε δέχεται ο κυπριακός λαός και που είναι αντίθετη με πανανθρώπινα δεκτές αρχές ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Αν δεν υπάρξει μια ελληνική υπογραφή κάτω από τη συμφωνία, ναι, και η εισβολή και η κατοχή θα είναι μόνιμα παράνομα και αμφισβητούμενα και νομίζω ότι στο χέρι μας είναι αυτή η δύναμη, να μη δεχτούμε θέματα, προτάσεις, ιδέες ή σκέψεις που είναι απαράδεκτες για την εθνική και φυσική επιβίωσή μας, κάτω από το αρχοντοχωριάτικο πλέγμα «ναι, διότι διαφορετικά θα μας επικρίνουν για αδιαλλαξία». Δε θα μας επικρίνουν. Ας κατανοήσουμε, ας συνειδητοποιήσουμε, ας κοινοποιήσουμε τη δύναμή μας να αρνηθούμε να υπογράψουμε πράγματα απαράδεκτα.

Και τελειώνω με αυτή τη φράση: Σ' αυτούς που αρέσκονται να κολλούν ταμπέλες... για μας, και ειδικότερα για τον ομιλούντα, την ταμπέλα ότι είμαστε απορριπτικοί, ότι είμαστε άρνηση, απαντώ: Ναι, είμαστε! Τι απορρίπτουμε; Απορρίπτουμε λύση δύο κρατών, απορρίπτουμε συνομοσπονδία, απορρίπτουμε λύση η οποία δε θα διασφαλίσει τα βασικά και ανθρωπίνια δικαιώματα όλων των εκτοπισμένων στην περιουσία τους, την ελεύθερη διακίνηση, την ελεύθερη εγκατάσταση, τη νομή περιουσίας. Απορρίπτουμε λύση που θα διατηρήσει τα τούρκικα στρατεύματα στον τόπο μας. Δεχόμαστε λύση διζωνικής κοινοτικής ομοσπονδίας, η οποία να είναι βιώσιμη. Αυτά που εμείς απορρίπτουμε, εγώ πιστεύω ότι κάθε Έλληνας Κύπριος τα απορρίπτει. Όλοι εσείς και άλλοι. Τότε, είστε τόσο απορριπτικοί όσο είμαστε και εμείς. Και είμαστε τόσο θετικοί όσο εσείς και όλοι οι άλλοι για τη λύση που επιδιώκουμε και στις αρχές στις οποίες θα επιμένουμε. Μια λύση που να διασφαλίζει, επαναλαμβάνω ξανά, ένα βιώσιμο κράτος δημοκρατίας, ειρήνης και ευημερίας με σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των πολιτών της Κύπρου και με αποχώρηση των τούρκικων στρατευμάτων και των εποίκων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για τα πρακτικά. Ο κ. Παπαδόπουλος είπε «απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου», νομίζω ότι εννοούσε «Εθνικού Συμβουλίου». Για τα πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το ελέγξουμε, να το ελέγξουμε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, αφού το ξέρετε όλοι, άρα διορθώστε το.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το ελέγξουμε. Ο κ. Παπαδόπουλος πρώτα.

Ο κ. Αναστασιάδης, πρόεδρος του ΔΗΣΥ, έχει το λόγο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ήμουν εξ εκείνων που, όταν ερωτήθηκα κατά πόσο θεωρείται σκόπιμος η συζήτηση του Κυπριακού εις τη Βουλή, οφείλω να πω ότι είχα επιφυλάξεις. Και οι επιφυλάξεις μου εστιάζοντο όχι εις την υπευθυνότητα των πολιτικών ηγετών βεβαίως, αλλά εις το σκοπούμενο. Αν δηλαδή ο στόχος της συζήτησης ήτο διά να ασκηθεί μια, κατά την άποψή μου, αρνητική κριτική, εάν ο στόχος ήταν να πούμε ότι ο Πρόεδρος δε θα πρέπει να προσέλθει στο διάλογο, όλα αυτά θα ήσαν ίσως μηνύματα, κατά τη δική μου θέση, ιδιαίτερα το δεύτερο και όχι το πρώτο, αρνητικά και ίσως επιζήμια για την εθνική μας υπόθεση.

Θέλω με ειλικρίνεια να εκφράσω την ευαρέσκειά μου, του κόμματός μου, γιατί με υπεύθυνο τρόπο, έστω και αν υπάρχουν διαφορές στις εκτιμήσεις, και ίσως η υπερβολική πολλές φορές, έστω και δικαιολογημένη, ανησυχία να δίδει άλλα από τα μηνύματα που πρέπει, θεωρώ ότι με τη σημερινή συζήτηση, όπως διεξάγεται πραγματικά, και αν ιδιαίτερα στο τέλος καταλήξουμε, που δεν έχω αμφιβολία ότι έτσι θα πράξουμε σε ένα ομόφωνο ψήφισμα, θα στείλουμε ίσως τα ισχυρότερα μηνύματα την καταλληλότερη στιγμή. Ταυτόχρονα τις επόμενες των ημερών θα έχουμε την ευχέρεια με ενιαίο πολιτικό το λόγο και ενιαίες τις θέσεις να προβάσουμε και προς τον κ. Ντε Σότο, αλλά και οπλισμένοι με μια ομοφωνία που θα διαπιστωθεί να συμπαρασταθούμε και στον Πρόεδρο εις τον επόμενο γύρο των συνομιλιών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ελέχθη, και θέλω να διευκρινίσω κάτι: Όσα θα υποστηρίξω δίνοντας τις δικές μου εκτιμήσεις δεν αποτελούν ωραιοποίηση ή απάντηση σε όσα απαράδεκτα ο κ. Ντενκτάς... ο κ. Ανάν, με συγχωρείτε, περιέλαβε εις την ανακοίνωσή του, για να το ξεκαθαρίσουμε. Ένα είναι όμως να θεωρείς και να κρίνεις κάποιον ως απαράδεκτο και άλλο είναι να υπερβάλλεις σε ό,τι αφορά τους κινδύνους μέσα από μια δήλωση. Εδόθη, κατά την άποψή μας, υπερβολική σημασία, υπέρμετρος σημασία σε μια δήλωση. Εφτάσαμε στο σημείο -και είναι εδώ το λάθος- να θεωρούμε ότι μπορεί μια δήλωση του γενικού γραμματέα να αλλάξει τη βάση των διαπραγματεύσεων, μπορεί μια δήλωση του γενικού γραμματέα να καταργήσει τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, να διαγράψει τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας, μπορεί μια δήλωση του γενικού γραμματέα να μειώσει αυτό που οι Ευρωπαίοι αξιούν απ' όλους όσους διαπραγματεύονται την ένταξη ή να δεχτούν εκπτώσεις από αυτό που θεωρείται ευρωπαϊκό κεκτημένο, γιατί έτσι είπε ο κ. Ανάν. Αλίμονο, αν υπήρχε μια ανάλογη δυνατότητα, ο γενικός γραμματέας να μπορεί να καταργήσει τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας, τις συμφωνίες κορυφής, το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Αλλά θέλω να σας υπενθυμίσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι δεν υπήρχε η δήλωση Ανάν, όταν το 1991 υπεβλήθησαν οι ιδέες Γκάλι, που πλείστοι τόσοι από εμάς τις εχαρακτήρισαν όχι ότι απλώς περιείχαν ιχνοστοιχεία συνομοσπονδίας, αλλά ότι οδηγούσαν στη συνομοσπονδία. Δεν είναι ανάγκη δηλαδή να υπάρχει, να μην υπάρχει μια δήλωση, αν η πρόθεση και η πολιτική εκείνων που είναι πίσω, υπαγορεύουν ή καθοδηγούν το γενικό γραμματέα, έχει αλλάξει από πλευράς πολιτικής, στοχεύσεων κ.λπ. και θέλει να οδηγήσει τις προτάσεις σε συνομοσπονδιακές. Το 1990 η συντριπτική πλειοψηφία έκρινε -και δεν υπήρχε τότε η δήλωση οποιουδήποτε γενικού γραμματέα -ότι το περιεχόμενο των ιδεών Γκάλι δεν

οδηγούσε παρά σε συνομοσπονδία. Υπάρχουν οι δηλώσεις, υπάρχουν τα στοιχεία. Αλλά και πάλι θα ήμεθα άδικοι, αν εθεωρούσαμε ότι ήταν οι κακοί χειρισμοί της οποιασδήποτε κυπριακής κυβέρνησης που οδηγούν, το ένα μετά το άλλο, στα αδιέξοδα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω έτσι ιστορικά να κάνουμε αναδρομή στην πορεία μας, για να δούμε αν υπήρξε μη πατριωτική κυβέρνηση σ' αυτό τον τόπο. Μήπως δεν ήταν πατριώτης ο Μακάριος, όταν - πολύ ορθά λέγοντας ο κ. Παπαδόπουλος και όντας τότε συνομιλητής και είναι υπ' αυτή την έννοια, φίλε κύριε Παπαδόπουλε, που είπα όσα είπα, όχι διότι ήστο εσείς ο δημιουργός των προτάσεων, αλλά ο κομιστής τότε ως συνομιλητής- όταν εφεύγαμε από την πολυπεριφερειακή, για να οδηγηθούμε στη διπεριφερειακή; Η απάντηση από τότε του Ντενκτάς ήταν η δημιουργία δύο κρατών και η μετεξέλιξη σε ομοσπονδία, *federation by evolution*. Και αν είναι κάτι που είπα, επαινώντας τον κ. Παπαδόπουλο και όχι κατακρίνοντάς τον, ήταν ότι είχε τη σοφία, έστω και αν είχε την πολυτέλεια, γιατί ήταν απαράδεκτες προτάσεις του Ντενκτάς, ξένες προς τις τέσσερις κατευθυντήριες γραμμές των συμφωνιών κορυφής Μακαρίου-Ντενκτάς, να παραμείνει στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων και να τις απορρίψει, για να μη θεωρηθεί ότι η ευθύνη εβάρυνε τη δική μας πλευρά.

Με αυτό το πνεύμα μίλησα, με αυτό το πνεύμα επαναλαμβάνω και σήμερα τη θέση. Και είναι άραγε η σημερινή δήλωση του γενικού γραμματέα η πρώτη εκτροπή, η πρώτη εκ των εκτροπών που παρακολουθούμε; Για μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκτροπή βαρυτάτη αποτελεί, διότι και το διά παραλείψεως έγκλημα είναι εξίσου με το εκ διά πράξεως έγκλημα. Το γεγονός ότι μέχρι σήμερα, μετά από είκοσι έξι χρόνια, δεν έχουν τύχει εφαρμογής τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών δεν είναι μια εκτροπή από τον καταστατικό χάρτη των Ηνωμένων Εθνών; Δεν είναι μια παραβίαση του διεθνούς δικαίου το γεγονός ότι το 1983, στις 15 του Νιόβρη, ανακηρύχθηκε το ψευδοκράτος, όταν προηγουμένως φυσικά είχε ανακηρυχθεί η ομόσπονδος πολιτεία της Δημοκρατίας της Κύπρου, για να τη διαδεχθεί σωρεία άλλων απαράδεκτων; Είναι για πρώτη φορά που αντιμετωπίζουμε αυτή τη στάση της Τουρκίας ή της τουρκοκυπριακής ηγεσίας η οποία επιδιώκει τα δυο ξεχωριστά κράτη; Είναι η πρώτη φορά που μπαίνει στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων; Είναι η πρώτη φορά που καταγράφονται στα στοιχεία και εις τα έγγραφα και εις την τράπεζα των διαπραγματεύσεων οι παράλογες αξιώσεις; Εν τοιαύτη περιπτώσει, αγνοούμε - που δεν αγνοούμε και όλοι γνωρίζουμε- πόσες ήταν οι φορές που ο γενικός γραμματέας επέκρινε ακριβώς την τουρκική πλευρά διά την αδιαλλαξία και διά το γεγονός ότι ήγειρε θέσεις εκτός αυτών ακριβώς των πλαισίων που τα ψηφίσματα καθορίζουν. Βεβαίως γνωρίζω το επιχείρημα ότι αυτή τη φορά δεν είναι η τουρκική πλευρά και είναι εδώ που είπα ότι δίδομε υπέρμετρο βάρος στη δήλωση Ανάν, που με κανένα τρόπο, επαναλαμβάνω, δεν μπορεί να αλλάξει τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το ελέγξουμε. Ο κ. Παπαδόπουλος πρώτα.

Ο κ. Αναστασιάδης, πρόεδρος του ΔΗΣΥ, έχει το λόγο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ήμουν εξ εκείνων που, όταν ερωτήθηκα κατά πόσο θεωρείται σκόπιμος η

συζήτηση του Κυπριακού εις τη Βουλή, οφείλω να πω ότι είχα επιφυλάξεις. Και οι επιφυλάξεις μου εστιάζοντο όχι εις την υπευθυνότητα των πολιτικών ηγετών βεβαίως, αλλά εις το σκοπούμενο. Αν δηλαδή ο στόχος της συζήτησης ήτο διά να ασκηθεί μια, κατά την άποψή μου, αρνητική κριτική, εάν ο στόχος ήταν να πούμε ότι ο Πρόεδρος δε θα πρέπει να προσέλθει στο διάλογο, όλα αυτά θα ήσαν ίσως μηνύματα, κατά τη δική μου θέση, ιδιαίτερα το δεύτερο και όχι το πρώτο, αρνητικά και ίσως επιζήμια για την εθνική μας υπόθεση.

Θέλω με ειλικρίνεια να εκφράσω την ευαρέσκειά μου, του κόμματός μου, γιατί με υπεύθυνο τρόπο, έστω και αν υπάρχουν διαφορές στις εκτιμήσεις, και ίσως η υπερβολική πολλές φορές, έστω και δικαιολογημένη, ανησυχία να διδει άλλα από τα μηνύματα που πρέπει, θεωρώ ότι με τη σημερινή συζήτηση, όπως διεξάγεται πραγματικά, και αν ιδιαίτερα στο τέλος καταλήξουμε, που δεν έχω αμφιβολία ότι έτσι θα πράξουμε σε ένα ομόφωνο ψήφισμα, θα στείλουμε ίσως τα ισχυρότερα μηνύματα την καταλληλότερη στιγμή. Ταυτόχρονα τις επόμενες των ημερών θα έχουμε την ευχέρεια με ενιαίο πολιτικό το λόγο και ενιαίες τις θέσεις να προβάλουμε και προς τον κ. Ντε Σότο, αλλά και οπλισμένοι με μια ομοφωνία που θα διαπιστωθεί να συμπαρασταθούμε και στον Πρόεδρο εις τον επόμενο γύρο των συνομιλιών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ελέχθη, και θέλω να διευκρινίσω κάτι: Όσα θα υποστηρίξω δίνοντας τις δικές μου εκτιμήσεις δεν αποτελούν ωραιοποίηση ή απάντηση σε όσα απαράδεκτα ο κ. Ντενκτάς... ο κ. Ανάν, με συγχωρείτε, περιέλαβε εις την ανακοίνωσή του, για να το ξεκαθαρίσουμε. Ένα είναι όμως να θεωρείς και να κρίνεις κάποια ως απαράδεκτα και άλλο είναι να υπερβάλλεις σε ό,τι αφορά τους κινδύνους μέσα από μια δήλωση. Εδόθη, κατά την άποψή μας, υπερβολική σημασία, υπέρμετρος σημασία σε μια δήλωση. Εφτάσαμε στο σημείο -και είναι εδώ το λάθος- να θεωρούμε ότι μπορεί μια δήλωση του γενικού γραμματέα να αλλάξει τη βάση των διαπραγματεύσεων, μπορεί μια δήλωση του γενικού γραμματέα να καταργήσει τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, να διαγράψει τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας, μπορεί μια δήλωση του γενικού γραμματέα να μειώσει αυτό που οι Ευρωπαίοι αξιούν απ' όλους όσους διαπραγματεύονται την ένταξη ή να δεχτούν εκπτώσεις από αυτό που θεωρείται ευρωπαϊκό κεκτημένο, γιατί έτσι είπε ο κ. Ανάν. Αλίμονο, αν υπήρχε μια ανάλογη δυνατότητα, ο γενικός γραμματέας να μπορεί να καταργήσει τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας, τις συμφωνίες κορυφής, το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Αλλά θέλω να σας υπενθυμίσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι δεν υπήρχε η δήλωση Ανάν, όταν το 1991 υπεβλήθησαν οι ιδέες Γκάλι, που πλείστοι τόσοι από εμάς τις εχαρακτήρισαν όχι ότι απλώς περιείχαν ιχνοστοιχεία συνομοσπονδίας, αλλά ότι οδηγούσαν στη συνομοσπονδία. Δεν είναι ανάγκη δηλαδή να υπάρχει, να μην υπάρχει μια δήλωση, αν η πρόθεση και η πολιτική εκείνων που είναι πίσω, υπαγορεύουν ή καθοδηγούν το γενικό γραμματέα, έχει αλλάξει από πλευράς πολιτικής, στοχεύσεων κ.λπ. και θέλει να οδηγήσει τις προτάσεις σε συνομοσπονδιακές. Το 1990 η συντριπτική πλειοψηφία έκρινε -και δεν υπήρχε τότε η δήλωση οποιουδήποτε γενικού γραμματέα -ότι το περιεχόμενο των ιδεών Γκάλι δεν οδηγούσε παρά σε συνομοσπονδία. Υπάρχουν οι δηλώσεις, υπάρχουν τα στοιχεία. Αλλά και πάλι θα ήμεθα άδικοι, αν εθεωρούσαμε ότι ήταν οι κακοί χειρισμοί της οποιασδήποτε κυπριακής κυβέρνησης που οδηγούν, το ένα μετά το άλλο, στα αδιέξοδα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω έτσι ιστορικά να κάνουμε αναδρομή στην πορεία μας, για να δούμε αν υπήρξε μη πατριωτική κυβέρνηση σ' αυτό τον τόπο. Μήπως δεν ήταν πατριώτης ο Μακάριος, όταν -πολύ ορθά λέγοντας ο κ.

Παπαδόπουλος και όντας τότε συνομιλητής, και είναι υπ' αυτή την έννοια, φίλε κύριε Παπαδόπουλε, που είπα όσα είπα, όχι διότι ήστο εσείς ο δημιουργός των προτάσεων, αλλά ο κομιστής τότε ως συνομιλητής- όταν εφεύγαμε από την πολυπεριφερειακή, για να οδηγηθούμε στη διπεριφερειακή; Η απάντηση από τότε του Ντενκτάς ήταν η δημιουργία δύο κρατών και η μετεξέλιξη σε ομοσπονδία, "federation by evolution". Και αν είναι κάτι που είπα, επαινώντας τον κ. Παπαδόπουλο και όχι κατακρίνοντάς τον, ήταν ότι είχε τη σοφία, έστω και αν είχε την πολυτέλεια, γιατί ήταν απαράδεκτες προτάσεις του Ντενκτάς, ξένες προς τις τέσσερις κατευθυντήριες γραμμές των συμφωνιών κορυφής Μακαρίου-Ντενκτάς, να παραμείνει στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων και να τις απορρίψει, για να μη θεωρηθεί ότι η ευθύνη εβάρυνε τη δική μας πλευρά.

Με αυτό το πνεύμα μίλησα, με αυτό το πνεύμα επαναλαμβάνω και σήμερα τη θέση. Και είναι άραγε η σημερινή δήλωση του γενικού γραμματέα η πρώτη εκτροπή, η πρώτη εκ των εκτροπών που παρακολουθούμε; Για μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εκτροπή βαρυτάτη αποτελεί, διότι και το διά παραλείψεως έγκλημα είναι εξίσου με το εκ διά πράξεως έγκλημα. Το γεγονός ότι μέχρι σήμερα, μετά από είκοσι έξι χρόνια, δεν έχουν τύχει εφαρμογής τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών δεν είναι μια εκτροπή από τον καταστατικό χάρτη των Ηνωμένων Εθνών; Δεν είναι μια παραβίαση του διεθνούς δικαίου το γεγονός ότι το 1983, στις 15 του Νιόβρη, ανακηρύχθηκε το ψευδοκράτος, όταν προηγουμένως φυσικά είχε ανακηρυχθεί η ομόσπονδος πολιτεία της Δημοκρατίας της Κύπρου, για να τη διαδεχθεί σωρεία άλλων απαράδεκτων; Είναι για πρώτη φορά που αντιμετωπίζουμε αυτή τη στάση της Τουρκίας ή της τουρκοκυπριακής ηγεσίας η οποία επιδιώκει τα δυο ξεχωριστά κράτη; Είναι η πρώτη φορά που μπαίνει στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων; Είναι η πρώτη φορά που καταγράφονται στα στοιχεία και εις τα έγγραφα και εις την τράπεζα των διαπραγματεύσεων οι παράλογες αξιώσεις; Εν τοιαύτη περιπτώσει, αγνοούμε - που δεν αγνοούμε και όλοι γνωρίζουμε- πόσες ήταν οι φορές που ο γενικός γραμματέας επέκρινε ακριβώς την τουρκική πλευρά διά την αδιαλλαξία και διά το γεγονός ότι ήγειρε θέσεις εκτός αυτών ακριβώς των πλαισίων που τα ψηφίσματα καθορίζουν. Βεβαίως, γνωρίζω το επιχείρημα ότι αυτή τη φορά δεν είναι η τουρκική πλευρά και είναι εδώ που είπα ότι δίδουμε υπέρμετρο βάρος στη δήλωση Ανάν, που με κανένα τρόπο, επαναλαμβάνω, δεν μπορεί να αλλάξει τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.

Ύστερα η εντολή του γενικού γραμματέα εδράζεται στο ψήφισμα 1250, το οποίο με τη σειρά του παραπέμπει στο 1288, που βεβαίως ομιλεί για λύση η οποία θα βασίζεται στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, το 1218, αφού γίνεται η παραπομπή από το 1250. Όπως εξίσου, επίσης, στο 1250 λέει "full consideration" και εδώ είναι που καμιά φορά φεύγουμε το "full", μένει το "consideration", και απλοποιούμε τα πράγματα, λέγοντας «λαμβανομένων υπόψη των ψηφισμάτων». Θα πρέπει τα ψηφίσματα να ληφθούν πλήρως υπόψη και οι συμφωνίες μάλιστα. Δεν είναι μόνο τα ψηφίσματα. Είναι και οι συμφωνίες. Και οι συμφωνίες δεν είναι παρά οι συμφωνίες βεβαίως κορυφής του 1977-1979. Γι' αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ενώ διαπιστώνουμε αυτή την απαράδεκτη στάση για την οποία λέχθηκε ότι επρόκειτο περί στάσης τακτικής, ακόμα και ως θέμα τακτικής, διαφωνούμε από πλευράς του γενικού γραμματέα να γίνονται δηλώσεις που μπορεί να παρερμηνευτούν, όπως και παρερμηνεύτηκαν.

Όμως στη Νέα Υόρκη βρεθήκαμε προ του διλήμματος: Ή να αποχωρήσουμε, να διακοπεί ο διάλογος, και να υποστούμε τις όποιες συνέπειες -και θα πω ποιες και απλώς θα επιστήσω την προσοχή μας στους κινδύνους- ή να παραμείνουμε, χωρίς

αυτό να σημαίνει ότι η παραμονή μας στο διάλογο σημαίνει ότι θα πρέπει να αποδεχόμεθα το όποιο απαράδεκτο. Και εδώ θα συμφωνήσω μαζί σας, κύριε Παπαδόπουλε, που στο τέλος της ομιλίας σας είπατε «κανένας, μα κανένας, όσο μικροί κι αν είμαστε, δεν μπορεί να μας επιβάλει την υπογραφή λύσης που θα αντίκειται στα συμφέροντα αυτού του λαού». Γι' αυτό συμφωνώ μαζί σας απόλυτα ότι, ενώ με σοφία και σωστή τακτική και στρατηγική μπορεί να απορρίψουμε, χωρίς να θεωρούμεθα ποτέ ως αδιάλλακτοι, στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων την όποια απαράδεκτη, αν προβληθεί, πρόταση, οι ευθύνες και το βάρος και οι συνέπειες, αν διακόψουμε το διάλογο αναίτια, απλώς και μόνο γιατί θέλουμε να υπερβάλουμε σε σημασία, θα είναι σοβαρές.

Εγώ θα έλεγα ότι έπρεπε να υποβαθμίσουμε τη σημασία της δήλωσης, όπως και το επράξαμε βεβαίως -και πρέπει να λέγεται- με δύο επιστολές, και να επιμεινουμε ότι η παρουσία μας στο διάλογο δίνεται, μόνο και εφόσον αυτά που θα συζητούνται θα συνάδουν με τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας, τις συμφωνίες κορυφής, το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Έχω την εντύπωση ότι κανένας, μα κανένας, γιατί άκουσα κάτι ανάλογο να λέγεται... τότε θα εξισωθούμε σε αδιαλλαξία με τον Ντενκτάς. Ε, δεν μπορεί να εξισωθούμε, γιατί εμείς τεκμηριωμένα και με στοιχεία όπως προκύπτουν από τα Ηνωμένα Έθνη είναι που θα προβάλλουμε τα όχι. Από τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών είναι που θα αιτιολογούμεθα να λέμε το όχι. Ο λόγος που η μέχρι σήμερα στάση του Ντενκτάς χαρακτηριζόταν και θα χαρακτηριστεί στη δοσμένη στιγμή ως αδιάλλακτη είναι απλούστατα γιατί οι θέσεις και οι προτάσεις του ήσαν εκτός πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών.

Ταυτόχρονα θα ήθελα να πω ότι δε θα πρέπει να δίδουμε την εικόνα, για να μη μεταδίδεται και προς τα έξω διάφορος η εντύπωση, ότι θα ήτο δυνατό ποτέ ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να αποδεχτεί οτιδήποτε που δεν αποδέχεται οποιοσδήποτε από εμάς. Εξάλλου, θα πρέπει να υπερτονίσω και να υπογραμμίσω ότι οι θέσεις και οι απαντήσεις που εδόθησαν στα όποια έγγραφα, άτυπα έγγραφα, που περιέχουν ιδέες και όχι προτάσεις -και πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε αυτό- ήσαν ομόφωνες από πλευράς Εθνικού Συμβουλίου, γιατί ήσαν οι ορθές θέσεις, όπως εκφράζονται από όλους εμάς σήμερα στη Βουλή. Εξ ου και πρέπει να γίνεται δεκτό ότι τα τρία των εγγράφων έχουν και θετικά στοιχεία εκτός από τα πολλά απαράδεκτα και αρνητικά. Γι' αυτό και τα υπομνήματα που εδόθησαν εστίαστηκαν στο να μη διαπραγματευτούμε τα απαράδεκτα, αλλά ακριβώς να τα απορρίψουμε, να μη διαπραγματευτούμε την αρχή, αλλά να την προστατεύσουμε. Και νομίζω ότι οι θέσεις ήσαν ομόφωνες όλων, του Προέδρου της Δημοκρατίας που ετοίμαζε τα έγγραφα, αλλά και των πολιτικών αρχηγών, που συνέβαλαν σημαντικά και τον βοήθησαν, ώστε να είναι ενιαίες οι θέσεις και οι προτάσεις μας προς την πλευρά του γενικού γραμματέα και του εκπροσώπου του.

Με κανένα τρόπο, και θέλω να το επαναλαμβάνω συνέχεια, δε θα ωραιοποιήσω τα απαράδεκτα. Εκείνο που σημασία έχει όμως είναι αν είχαμε, και είναι εδώ που επανέρχομαι, την πολυτέλεια να διακόψουμε το διάλογο. Λέχθηκε ότι ο κ. Ανάν δεν ενεργεί από μόνος του και εγώ συμφωνώ. Είναι κινούμενο. Αλίμονο, αν υπάρχουν κάποιοι που δεν αντιλαμβάνονται ότι σήμερα υπάρχει η υπερδύναμη και κάποιες άλλες των δυνάμεων οι οποίες ουσιαστικά ρυθμίζουν τα όσα ακόμα και η Γενική Συνέλευση, το Συμβούλιο Ασφαλείας αποφασίζουν. Όμως δε δέχομαι ότι άλλαξε η πολιτική είτε της Αμερικής είτε των Εγγλέζων. Και δεν το δέχομαι, γιατί, αν αλίμονο έτσι έχουν τα πράγματα, κυρίες και κύριοι, αν δηλαδή, παρά τις δηλώσεις Κλίντον στην έκθεση προς το κογκρέσο, όχι γιατί πιστώνω με φιλελληνισμό τους

Αμερικάνους, αλλά γιατί πιστεύω ότι τα δικά τους συμφέροντα δεν τους υπαγορεύουν να αλλάξουν πολιτική και τακτική, για να μην οδηγήσουν σε άλλες περιπέτειες την περιοχή... Αλλά αναλογιστήκατε όντως εμείς να λέμε ότι αυτοί άλλαξαν στάση, όταν οι ίδιοι δηλώνουν ότι θα αγωνιστούν ή εργάζονται, με συγχωρείτε, να αγωνιστούν όχι, εργάζονται, ώστε η λύση που θα δοθεί να είναι στη βάση των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών; Αυτά δήλωσε στις 13 Σεπτεμβρίου ο κ. Μόουζες εις απάντησιν των όσων ελέγοντο περί της δηλώσεως Ανάν, ότι η λύση που πρέπει να εξευρεθεί πρέπει να είναι στη βάση των ψηφισμάτων, θα είναι μία κυριαρχία, δικαιοκρατική ομόσπονδη δημοκρατία, με μία διεθνή εκπροσώπηση με βάση τις αρχές. Τα ίδια επανέλαβε ο κ. Κουκ αργότερα, στις 3 Οκτωβρίου, στη συνάντησή του με τον Υπουργό Εξωτερικών.

Ξέρετε τι με ανησυχεί; Αν όντως αυτή η δήλωση... Γι' αυτό λέω ότι δε θα έπρεπε να της δώσουμε τόση σημασία, αναγόντάς την πάνω και από τα ψηφίσματα, διότι φανταστήκατε ποιες θα ήταν τότε οι συνέπειες, αν διακόπταμε το διάλογο; Ακόμα σοβαρότερες απ' ό,τι κανείς μπορεί να υπολογίσει. Αν είναι αλλαγή πολιτικής, και θέλουν να μας οδηγήσουν στη συνομοσπονδία, για τη διακοπή του διαλόγου, όταν ο κ. Ντενκτάς προσήρχετο για να συζητήσει τα οποιαδήποτε θέματα, βεβαίως θα μας απεδίδετο απόλυτα η ευθύνη της διακοπής. Πότε επανερχόμεθα και κάτω από ποιες συνθήκες επανερχόμαστε; Αν, επαναλαμβάνω, έχει αλλάξει η πολιτική των δυνάμεων που καθορίζουν την πολιτική και του κ. Ανάν, τι είναι εκείνο το οποίο μας λέει ότι δε θα άρχιζε η σταδιακή αναγνώριση του ψευδοκράτους; Ποιοι μέχρι σήμερα παρεμποδίζουν την αναγνώριση του ψευδοκράτους, για να είμεθα δίκαιοι προς κάθε κατεύθυνση, χωρίς και πάλι να θεωρούμε ότι είναι και οι προστάτες μας; Δεν πάσχουμε ούτε από έλλειψη ωριμότητας ούτε και από έλλειψη πολιτικής αντιλήψεως. Όμως σας ερωτώ: Αν μία ισλαμική διάσκηψη ή ισλαμικά κράτη με το πράσινο φως αυτών που άλλαξαν πολιτική άρχιζαν να αναγνωρίζουν σταδιακά το ψευδοκράτος, μπορείτε να μου πείτε κάτω από ποιες συνθήκες θα επανερχόμεθα στο διάλογο; Δε θα συνομιλούσαμε πλέον με ψευδοκράτος, αλλά με κράτος, που μερικώς από αρκετές των χωρών ή μέρος των χωρών έχει αναγνωρισθεί και είναι τότε που, αν οδηγούμεθα πλέον πίσω στο διάλογο, οριστικά συνομιλούσαμε είτε το ηθέλαμε είτε όχι περί συνομοσπονδίας και συνομιλιών μάλιστα μεταξύ δύο κρατών.

Εδώ είναι επομένως που μέτρησε η ευθύνη, η ευθύνη δηλαδή ή παραμένουμε και προβάλλουμε τα όσα όχι επιβάλλεται και πρέπει, με συνέπεια στις ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου, στις αρχές όπως καθορίζονται στις παραμέτρους των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, του Συμβουλίου Ασφαλείας, των συμφωνιών κορυφής, του ευρωπαϊκού κερτημένου, ή διαφορετικά φορτωνόμαστε την ευθύνη. Και ένας δεύτερος κίνδυνος, κύριες και κύριοι, είναι ένας άλλος. Ένας δεύτερος κίνδυνος είναι το άλλο, η μη λύση του Κυπριακού, όπως λέχθηκε στο Ελσίνκι. Βεβαίως, έχει εκείνη η παράγραφος και μία άλλη γραμμή, ότι θα ληφθούν υπόψη και όλες οι παράμετροι, άλλες παράμετροι. Μεταξύ των παραμέτρων βεβαίως πιστεύω ότι η σημαντικότερη από αυτές είναι η προειδοποίηση πως, «εάν η μη λύση οφείλεται βεβαίως στην τουρκική αδιαλλαξία, αυτό δε θα είναι κώλυμα για να μπειτε». Αν όμως η μη λύση οφείλεται στη δική μας αποφυγή διαλόγου, μπορείτε να μου πείτε αν ισχύουν τα ίδια και αν δε θα δώσουμε στους άσπονδους -πολύ σοφά λέχθηκε- φίλους μας, που υπάρχουν δυστυχώς στην Ευρώπη, την αφορμή να πουν ότι η μη λύση δεν οφείλεται στην έλλειψη της βούλησης της άλλης πλευράς για διάλογο, αλλά στη διακοπή του διαλόγου από μία και μόνο δήλωση;

Η αξίωση του κ. Ντενκτάς, όπως καλά θα ενθυμείσθε... και έρχομαι τώρα σε ένα άλλο στοιχείο που λέχθηκε προηγουμένως, για να πω ότι καμιά φορά

υπερβάλλουμε σε εκτιμήσεις. Η ανησυχία μας μας οδηγεί στο να είμαστε υπερβολικοί στις τοποθετήσεις μας. Δεν αλλάζουν οι ιδέες που μπήκαν στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων. Ε, μόνο ένα παράδειγμα θα σας δώσω, αφού εδώσατε και εσείς το παράδειγμα του Ντε Σότο του Ιουνίου με το σημερινό. Στο Τράουτμπεκ όταν πήγαμε, οι ιδέες του κ. Γκόρντοβεζ ήταν κατά παρασάγκας χειρότερες και από εκείνες του κ. Γκάλι. Στην Κλιόν, στο Μοντρέ όταν πήγαμε, οι ιδέες Γκόρντοβεζ ήταν κατά παρασάγκας καλύτερες από τις ιδέες Γκάλι. Επομένως, έχει σημασία το με πόση συνέπεια μπορεί να μείνουμε στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων υπερασπιζόμενοι τα δικά μας και όχι με ποιο τρόπο φεύγουμε, γιατί κατ' αυτό τον τρόπο οπωσδήποτε ο κίνδυνος να χαρακτηριστείς και να φέρεις την ευθύνη είναι πολύ σοβαρότερος.

Αλλά και ρωτώ: Αν διακόπταμε, κυρίες και κύριοι, το διάλογο και φορτωνόμαστε την ευθύνη, μπορείτε να μου πείτε με ποια όπλα η Ελλάδα θα μπορούσε να δώσει τη μάχη της Νίκαιας; Μπορείτε να μου πείτε πώς θα μπορούσε να βοηθήσουμε, ώστε η Ελλάδα να μην έχει την άρνηση των υπολοίπων εταίρων, αφού θα της έλεγαν ότι η ευθύνη διακοπής του διαλόγου βαρύνει την ελληνοκυπριακή πλευρά και δεν είναι δυνατό να συνδέσουμε με τα εκατό προσχήματα που θα ήθελαν και θα επιδιώκουν να βρουν; Συνεπώς έχει σημασία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο χειρισμός, χωρίς να παραγνωρίζω, αλλά να επαναλάβω και να υπογραμμίσω αυτό που λέχθηκε, τη συνέπεια στις θέσεις, στις αρχές, στις επιδιώξεις. Και εδώ δε φαίνεται να υπήρξε η οποιαδήποτε διαφωνία μεταξύ μας.

Λέχθηκε για την απόφαση των G8, και θα έπρεπε να ενεργήσουμε πριν, θα έπρεπε να ενεργήσουμε. Δε διαφωνώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι πολλές φορές νομίζουμε ότι έχουμε τα στοιχεία της υπερδύναμης, για να ανατρέπουμε αποφάσεις των οκτώ ισχυροτέρων, μεταξύ των οποίων βεβαίως και η Ρωσία, της οποίας το ρόλο ουδέποτε εμείς αρνηθήκαμε και πάντοτε εκφράζουμε τις ευγνώμονες ευχαριστίες, γιατί ίσως είναι η μόνη -και παρά τη διαφωνία μας και με το προηγούμενο καθεστώς της Σοβιετικής Ένωσης- που υπήρξε εξ εκείνων των κρατών, μόνιμων μελών, που προστάτευσαν την Κυπριακή Δημοκρατία και είναι αδιανόητο να το απαρνείται κανένας. Αλλά θα ήταν εσφαλμένη πολιτική εκτίμηση, αν νομίζαμε ότι η σημερινή Ρωσία είναι η άλλοτε Σοβιετική Ένωση.

Θα πρέπει επομένως να μετρούμε και δυνάμεις και δυνατότητες και οι οκτώ ισχυροί της γης δεν είναι παρά οι πλείστοι όσοι και μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας. Τι είναι εκείνο το οποίο επεδιώκετο τότε και τι είναι αυτό το οποίο επέτυχαν σήμερα; Είναι καλά γνωστό ότι μετά το Μοντρέ, ακόμα και από το Τράουτμπεκ, ουσιαστικά δεν υπήρχε διάλογος. Η τότε αξίωση του κ. Ντενκτάς πέραν της αναγνώρισης ήτο και η διακοπή του ευρωπαϊκού διαλόγου, η ανάκληση της απόφασης της Ευρώπης για να γίνει διάλογος. Έχει επιτύχει στο στόχο του ο κ. Ντενκτάς; Βεβαιότατα όχι! Ούτε η Ευρώπη ανέκαλεσε ούτε εμείς σταματήσαμε το διάλογο. Αντίθετα, ευρισκόμεθα πλέον σε ένα προκεχωρημένο στάδιο διαλόγου, ευρισκόμεθα -τα μέλη της Μικτής Επιτροπής γνωρίζουν καλύτερα από κάθε άλλον- στα τελευταία ίσως στάδια και είμεθα πρωτοπόροι από όλες τις χώρες που στοχεύουν και σκοπεύουν να ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Διάλογος έκτοτε δεν υπήρξε και κρίθηκε ότι θα έπρεπε να εξευρεθεί κάποιος τρόπος, για να ξεκινήσει ο διάλογος. Υπήρξε η απόφαση των οκτώ ισχυροτέρων με πρόσκληση προς το γενικό γραμματέα. Και πάλι κάμνουμε ένα λάθος. Δίδουμε ερμηνείες πολλές φορές που δε θα έπρεπε να δίδονται από εμάς. Ας δίδονται από οποιουδήποτε άλλους, και ας είμεθα προσεκτικοί, για να εμμένουμε στις αρχές συνέπειας εμείς. Δεν μπορεί να λέμε «τα όλα στο τραπέζι», όταν εμείς εννοούσαμε

και εννοούμε όλα όσα αφορούν τη λύση του Κυπριακού μέσα στα πλαίσια πάντα των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, όπως εξάλλου καθορίζει η εντολή του 1250.

Βεβαίως, υπήρξε η ερμηνεία και από πλευράς του κ. Ντε Στότο αργότερα, ότι τα όλα στο τραπέζι σημαίνει ότι μπορεί και ο κ. Ντενκτάς να βάλει τις όποιες ιδέες ή προτάσεις του επιθυμεί. Αλλά αυτό δε σημαίνει ότι, αν είναι εκτός των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, θα γίνουν και δεκτές, και ούτε είναι η πρώτη φορά, και βάσει του ψηφίσματος ή της απόφασης των G8, που μπαίνουν οι ιδέες του κ. Ντενκτάς. Αν πάρετε το τρίπτυχο των ιδεών Γκάλι, θα τις δείτε αποτυπωμένες. Αν πάρετε τις απαντήσεις που σας εδόθησαν ακόμα και τότε, κύριε Παπαδόπουλε, θα δείτε ότι στην ουσία από τότε στόχευαν στη δημιουργία δύο ισοτίμων κρατών, άλλοτε ισοτίμων εταίρων έλεγαν, «co-founders of the republic of the new federation κ.λπ.». Αξίωσαν την ισότητα, αξίωσαν την κυριαρχία, εξ ου και η ανακήρυξη του κράτους στις 15 Νοεμβρίου 1983.

Εκείνο που στο τέλος θα πρέπει να μετρήσει είναι το άλλο. Μετά τη δήλωση, την απαράδεκτη δήλωση του κ. Ανάν, κατόρθωσε ο κ. Ντενκτάς να πάρει αναγνώριση; Ξεκίνησε ο διάλογος. Μπορεί να μην μπήκε σε όλες τις πτυχές και στο βαθμό ουσίας που θέλουμε. Και δε λέει κανένας ότι ο κ. Ντενκτάς θα έρθει με διαλλακτικότερες θέσεις. Εδώ είναι ακριβώς που πρέπει να γίνουν οι από δικής μας πλευράς χειρισμοί, ώστε να καταδειχθεί ότι εκείνος που παραμένει αδιάλλακτος και προσκολλημένος σε απαράδεκτες και εκτός των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών θέσεις δεν είναι άλλος από τον κ. Ντενκτάς και όχι η δική μας πλευρά. Και βεβαιότατα συμφωνώ μαζί σας ότι δεν μπορεί να κάνουμε διάλογο χάριν του διαλόγου, αλλά αυτός ο διάλογος, όπως άρχισε να διεξάγεται, κάπου θα δείξει αν μη τι άλλο τις προθέσεις των πλευρών. Και η δική μας πλευρά θα πρέπει να παραμείνει προσκολλημένη και προσηλωμένη, όπως το έχει πράξει μέχρι στιγμής, με συνέπεια σε όλα έχουν προλεχθεί, για να μην τα επαναλαμβάνω. Ο κ. Ντενκτάς τι θα επαναλαμβάνει; Αυτό το οποίο ουσιαστικά εγκατέλειψε, για να μπει στο διάλογο, χωρίς να γίνει κατορθωτό αυτό το οποίο επεδίωκε. Και δε θέλω να μπω σε άλλες λεπτομέρειες ή να αιτιολογήσω τα όσα απαράδεκτα περιέχει η δήλωση όπως ερμηνεύθηκε και παρερμηνεύθηκε και δικαιολογημένα προκάλεσε και την αντίδραση του Προέδρου και την αντίδραση του Εθνικού Συμβουλίου και τη μη παρουσία του στην πρώτη και στη δεύτερη συνάντηση και στις επιστολές που ακολούθησαν, ώστε να μπουν τα πράγματα στις σωστές τους διαστάσεις και να δοθούν τα ορθά μηνύματα προς κάθε πλευρά.

Συνεπώς, να μου επιτρέψετε να πω, παρακολουθώντας τα όσα ελέχθησαν, ότι δεν είναι δύο οι σημαντικές ημερομηνίες, το 1977 και το 2000. Δε θα πρέπει το 2000 με μια δήλωση του Ανάν να πούμε ότι άλλαξε η βάση των συνομιλιών. Δε δεχόμαστε ότι άλλαξε η βάση των συνομιλιών, γιατί, αν δεχτούμε, είναι όπως που να δεχόμαστε και δίνουμε το μήνυμα ότι δεχόμαστε να συζητήσουμε συνομοσπονδία, κάτι το οποίο κατηγορηματικά απορρίπτουμε. Και πρέπει να είμεθα ιδιαίτερα προσεκτικοί. Ναι, είναι απαράδεκτη η δήλωση. Ναι, θα πρέπει να μας κτυπήσει καμπανάκι στο πόσο προσεκτικοί θα πρέπει να είμαστε στα όσα έγγραφα θα μας δοθούν. Αλλά, προς Θεού, ας μην αναγάγουμε σε θέμα αλλαγής των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών μία απαράδεκτη δήλωση. Δεν έχει τη δυνατότητα ο άνθρωπος. Εκείνο που ορθά λέχθηκε είναι μέχρι το Δεκέμβρη, ναι, να προσπαθήσουμε να αγωνιστούμε και να δώσουμε τα σωστά μηνύματα, ώστε να μη γίνει ή να μετατραπεί αυτή η δήλωση σε ψήφισμα, σε απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας, γιατί, ναι, τότε είναι που διαφοροποιούνται τα πράγματα και θα διαφοροποιηθούν.

Λέχθηκε ότι υπάρχει αντίληψη -και εξ ου και η σύγχυση- ότι υπάρχουν δύο

πλευρές στην Κύπρο, εκείνη της κυβέρνησης και εκείνη των κομμάτων. Νομίζω ότι είναι μία η πλευρά, γιατί δε νομίζω κανένας να διαφώνησε, όταν ευρισκόμεθα στη Νέα Υόρκη, με όλες τις διαφορετικές εκτιμήσεις και τοποθετήσεις ότι θα έπρεπε να φύγουμε από το διάλογο -υπήρξαν διάφορες εισηγήσεις αντιμετώπισης της παραδέκτου δηλώσεως του κ. Ανάν- όπως και κανένας δε διαφώνησε ως προς το περιεχόμενο των υπομνημάτων που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έδωσε, είτε όσον αφορά τη δήλωση είτε όσον αφορά τα έγγραφα. Εξ ου και, όταν κρίθηκε ότι ήταν εντελώς απαράδεκτο και ξένο προς κάθε αρχή και ξένο προς κάθε συζήτηση το θέμα της συνταγματικής δομής, δεν έγινε σχολιασμός του εγγράφου, επιστράφηκε, όπως εδόθη, ως απαράδεκτο, ως μη λειτουργικό, ως αντιβαίνον το ευρωπαϊκό κεκτημένο, διότι μία μη λειτουργική λύση -ας μη ζούμε με ψευδαισθήσεις και αυταπάτες- δε θα μας επιτρέψει, όπως πολύ ορθά λέχθηκε προηγουμένως, να μπούμε στην Ευρώπη. Και έχω την εντύπωση ότι δεν μπορεί αυτοί που ξεκίνησαν αυτό το διάλογο και αυτή την εθνική στρατηγική που έχει δώσει μία άλλη δυναμική, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που δεν μπορεί κανένας να την παραγνωρίσει, μια άλλη δυναμική πολύ πέρα και πάνω από τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών...

Το ευρωπαϊκό κεκτημένο δεν είναι διαπραγματεύσιμο πέρα ή μόνο σε εκείνες των περιπτώσεων, των ελαχίστων, που μπορεί απλώς να είναι μεταβατικές διατάξεις. Βεβαίως, έχετε δίκαιο όσον αφορά το θέμα των περιουσιών, αλλά είναι γνωστή η θέση της κυβέρνησης. Είναι η κυβέρνηση που ετοίμασε το εμπεριστατωμένο έγγραφο που λέει ότι είναι αδιανόητη η αναγκαστική απαλλοτρίωση περιουσιών. Γι' αυτό και στις πολλές εξαιρέσεις, παρά το γεγονός ότι η αρχή της ιδιοκτησίας αναγνωρίζεται, είπαμε ότι δεν είναι δυνατό με τόσες εξαιρέσεις να θεωρείται ότι ισχύει ο κανόνας, εξ ου και ομόφωνη υπήρξε και πάλι και επ' αυτού του θέματος η δική μας θέση, όπως και επί του εδαφικού στην αναφορά που κάνατε προηγουμένως περί των συνόρων κ.λπ. Συνεπώς, εκείνο που λέω είναι ότι θα πρέπει να δώσουμε ένα μήνυμα, όπως πολύ ορθά λέχθηκε, προς κάθε κατεύθυνση, δεν είμεθα διατεθειμένοι να συζητήσουμε.

Και θα σας δώσω στη συνέχεια τις θέσεις μας, όπως έχουν εκφρασθεί στο μνημόνιο που επεδώσαμε στον κ. Παπανδρέου, για να δείτε τι δεχόμαστε και τι απορρίπτουμε, που και εμείς ανησυχούμε, όπως και εσείς ανησυχείτε, αλλά που, κατά την άποψή μας, πιθανό να υπάρχει μια διαφορά ως προς την εκτίμηση ενεργειών και χειρισμών, προκειμένου να μη βρεθούμε εκτεθειμένοι, και δε θέλουμε να βρεθούμε εκτεθειμένοι.

Έλεγα και προηγουμένως για την ευρωπαϊκή προοπτική και το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Τι σημαντικότερο υπάρχει, όταν λέει ότι ο κ. Φερχόιγκεν θα είναι στη διάθεση του γενικού γραμματέα, αν χρειαστεί να παρευρεθεί; Τι σημαντικότερο υπάρχει, όταν ο κ. Ντε Σότο στην καταληκτική δήλωση, στις 26 Σεπτεμβρίου, σε ερωτήσεις απαντούσε ότι δεν μπορεί αυτό που επιδιώκεται να έρθει σε σύγκρουση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο ή την ευρωπαϊκή προοπτική της Κύπρου; Είναι ξεκάθαρη η δήλωση, έγγραφος, αν θέλετε, μπορώ να σας τη διαβάσω. Δεν μπορεί συνεπώς, και είναι εδώ που πρέπει να μεθοδεύσουμε κατά τρόπο που, όπως ο κ. Μάουρερ βρίσκεται και είναι παρατηρήτης... Και μη μου πείτε ότι, αν δεχτούμε εμείς, σημαίνει ότι παραφρονήσαμε για να δεχτούμε κάτι εκτός ευρωπαϊκού κεκτημένου, για να μείνουμε εκτός Ευρώπης. Τότε, τι είναι όλος ο αγώνας που έχουμε, μέχρι σήμερα, κάνε μαζί με την Ελλάδα; Και γιατί θα πρέπει δηλαδή, αντί να πιστώσουμε με πατριωτισμό, να μειώσουμε τον πατριωτισμό εκείνων που χειρίζονται τα εθνικά θέματα, λέγοντας ότι «αν συμφωνήσετε οτιδήποτε εκτός ευρωπαϊκού κεκτημένου, ε, η Ευρώπη θα το δεχτεί;». Και γιατί θα πρέπει να συμφωνήσουμε, όταν έχω ακριβώς

την προστασία ότι έτσι υπαγορεύει το ευρωπαϊκό κεκτημένο και αυτό πρέπει να είναι μέσα στα πλαίσια της συμφωνίας που θα επιτύχουμε;

Γι' αυτό και θέλω να επαναλάβω ότι δε θα πρέπει να παραγνωρίζουμε αυτό που έχει υπερτονίσει και ο κ. Παπαδόπουλος. Κανένας, μα κανένας, δεν μπορεί να μας επιβάλει να υπογράψουμε κάτι με το οποίο δε συμφωνούμε. Η ουσία είναι μια: Να μη βρεθούμε εμείς στο σκαμνί, αλλά να είναι εκείνος που πρέπει, η υπόλογη Τουρκία, ο υπεύθυνος Ντενκτάς, η αδιάλλακτη πλευρά. Και θέλω να πω και κάτι, επειδή λέχθηκε ότι τάχα ο Πρόεδρος Κληρίδης στην Αμερική κατάργησε την Κυπριακή Δημοκρατία περίπου, εξίσωσε το κράτος με το ψευδοκράτος, ότι τάχα περίπου ξεπουλήθηκε η Κύπρος στη Νέα Υόρκη. Πότε, κυρίες και κύριοι, θα έχουμε μεγαλύτερη προστασία του κυπριακού κράτους; Όταν είναι εκτός ή όταν είναι μέσα στην Ευρώπη; Και βεβαιότατα όταν είναι μέσα στην Ευρώπη, έστω και με άλυτο το Κυπριακό. Αν δηλαδή η αδιαλλαξία του Ντενκτάς δεν επιτρέψει τη λύση, αλίμονο σε όσους διανοούνται Κύπρο εκτός Ευρώπης. Διότι το θέμα είναι ότι αν -και έτσι διαγράφονται ή προδιαγράφονται με βάση τις δηλώσεις και τις προθέσεις- ο κ. Ντενκτάς εμμένει στη σύναψη συνομοσπονδίας, κάτι το οποίο εμείς απορρίπτουμε, κάτι που είναι εκτός από τα πλαίσια όπως έχουν προαναφερθεί, αυτό σημαίνει ότι η Κύπρος τουλάχιστον πρέπει να έχει τη δυνατότητα ένταξης, οπότε ποια θα είναι η θέση της Κύπρου έναντι της Τουρκίας, που θα είναι υποψήφια, αλλά και ποιες θα είναι οι πιέσεις στον κ. Ντενκτάς ακόμα και από τους ίδιους τους Τουρκοκυπρίους που αντιλαμβάνονται πλέον πού τους οδηγεί η πολιτική του;

Νομίζω ότι υπάρχουν πολλές προοπτικές και δεν πρέπει να δίδουμε τη ζοφερή μόνο εικόνα στο λαό μας. Από εμάς εξαρτάται αν θα οδηγηθούμε σε λύση βιώσιμη, λύση λειτουργική, λύση που να μας επιτρέπει μια λύση ευρωπαϊκών προδιαγραφών, όπως εμείς την καθορίζουμε. Και είναι εδώ, επαναλαμβάνω, η νέα δυναμική που δημιουργήθηκε, γιατί το ευρωπαϊκό κεκτημένο, κι αν τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών μπορεί να αλλάξουν, το ευρωπαϊκό κεκτημένο δεν αλλοιούται με τίποτε. Και είναι ξεκάθαρα τα μηνύματα του κ. Φερχόιγκεν προς τον... και, αν δεν ήταν η Ευρώπη, διερωτώμαι αν θα μπορούσαν να δώσουν τέτοια μηνύματα και αν η ενταξιακή μας πορεία θα ήταν τόσο προχωρημένη, όταν λέει στον κ. Ντενκτάς ότι δεν τίθεται θέμα διαπραγμάτευσης με οποιονδήποτε άλλο εκτός της Κυπριακής Δημοκρατίας, όταν του λέει ότι δεν τίθεται θέμα συζήτησης για δεύτερο κράτος κυπριακό στην Ευρώπη, όταν ξεκάθαρα του δίδονται τα μηνύματα όχι μόνο από τον κ. Φερχόιγκεν, αλλά και από σωρεία άλλων παραγόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για τα όσα τον αναμένουν, όταν λέγεται ξεκάθαρα ότι δεν πρόκειται να γίνει δεκτή... Ακόμα χθες έδωσε συνέντευξη σε γερμανική εφημερίδα ο κ. Φερχόιγκεν και είπε ξεκάθαρα ότι, αν προσαρτηθεί η Κύπρος στην Τουρκία, δεν πρόκειται να γίνει δεκτό ως μέρος της Ευρώπης το κομμάτι που θα προσαρτηθεί και θα ανήκει στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Επαναλαμβάνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -και θέλω να το υπογραμμίσω- ότι δεν ήταν για αντιπαράθεση τα όσα είπα σήμερα, απλούστατα είναι μια ανάγκη να γίνουν και κάποιες άλλες εκτιμήσεις, πέρα από τις όσες έγιναν, και σε πολλά σημεία συμφωνούμε, σε πολλά ίσως να διαφέρουμε όχι ως προς τους στόχους και στο σκοπούμενο, αλλά ως προς τις εκτιμήσεις.

Θέλω να καταλήξω παραθέτοντας τις δικές μας θέσεις, που πιστεύω ότι βοηθούν και σ' αυτό που θα ακολουθήσει, έτσι ώστε -και είναι η εισήγησή μου- να καταλήξουμε σε ένα ομόφωνο ψήφισμα, το οποίο να δίδει μηνύματα προς κάθε κατεύθυνση και να αποτελεί βεβαίως και την κατευθυντήρια γραμμή ή τον ενιαίο πολιτικό λόγο προς όσους θα μας επισκεφθούν τούτες τις μέρες, για να γνωρίζουν

ακριβώς και τις δικές μας θέσεις. Οι θέσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού, του πολιτικού του γραφείου, και θέλω να πω και κάτι στο σημείο αυτό, οι θέσεις του κόμματος δε σημαίνει ότι δεν επιτρέπουν τη διαφορετική άποψη σε στελέχη βουλευτές του κόμματος. Θέλω να το ξεκαθαρίσω. Επιτρέπεται ακριβώς να έχουν κάποιοι διαφορετικές εκτιμήσεις επί διαφόρων θεμάτων, εμείς θεωρούμε αποδεκτές τις διαφορετικές εκτιμήσεις, όταν εκφράζονται χωρίς να αντιμάχονται την κοινή πολιτική και τους κοινούς στόχους. Όταν επομένως συμφωνούμε στους κοινούς στόχους και στην κοινή πορεία ή επιδιωκόμενους σκοπούς, δε βλέπω να είναι κακό να υπάρχουν και άλλες εκτιμήσεις απ' εκείνες που μπορεί να έχει η πλειοψηφία μέσα στο κόμμα μας. Αυτή είναι η διαφορετικότητα του δικού μας χώρου. Όμως δεν είναι αυτό που εξετάζεται.

Στο μνημόνιο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που δώσαμε στο Γεώργιο Παπανδρέου οι θέσεις μας διατυπώνονται ως ακολούθως: Ο Δημοκρατικός Συναγερμός πιστεύει πως η επίλυση του κυπριακού προβλήματος πρέπει να εδράζεται, πρώτον, στις αρχές του καταστατικού χάρτη, τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας και το διεθνές δίκαιο, δεύτερον, στις συμφωνίες υψηλού επιπέδου του 1977 και 1979 και, τρίτον, στο ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Πρώτον, η επιδιωκόμενη λύση πρέπει να είναι λειτουργική και βιώσιμη, να κατοχυρώνει για όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα.

Δεύτερον, οι αρχές της μιας και αδιαίρετης κυριαρχίας, της μιας διεθνούς οντότητας και της μιας ιθαγένειας είναι αδιαπραγμάτευτες και θα πρέπει να εμπεριέχονται απαρέγκλιτα και ρητά σε οποιαδήποτε συμφωνία λύσης και ουδεμία έκπτωση μπορεί να χωρέσει σε αυτό το τρίπτυχο.

Τρίτον, η αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων, η εξασφάλιση του δικαιώματος επιστροφής των προσφύγων στα σπίτια τους και τα δικαιώματα ιδιοκτησίας και ελεύθερης διακίνησης θα πρέπει να διασφαλιστούν πλήρως σε μια ενδεχόμενη λύση.

Τέταρτον, η διαδικασία των διαπραγματεύσεων υπό την αιγίδα των Ηνωμένων Εθνών εξακολουθεί να είναι υπό τις σημερινές συνθήκες η μόνη ενδεδειγμένη. Η διαδικασία αυτή δεν πρέπει να επιτραπεί να εκφυλιστεί ή και να χρεοκοπήσει με άκαρπες και ατέρμονες συνομιλίες που δε θα έχουν ως βάση τις αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 1(α), (β) και (γ), και εννοώ τα ψηφίσματα κ.λπ. Έτσι απαντώ και σ' αυτό, εδίδαμε απάντηση, προτού το εγείρετε το θέμα.

Πέμπτον, παρέκκλιση από το πλαίσιο και μετάθεση από τη βάση λύσης που προβλέπεται στις συμφωνίες υψηλού επιπέδου δεν πρέπει να γίνει αποδεκτή. Εξαρχής, συνεπώς, πρέπει να αποκρουστεί κάθε προσπάθεια συμπερίληψης συνομοσπονδιακών στοιχείων σε οποιοσδήποτε σκέψεις, ιδέες, προτάσεις ή σχέδια για επίλυση του Κυπριακού που θα υποβάλλονται κατά καιρούς είτε από αξιωματούχους των Ηνωμένων Εθνών είτε από άλλους ενδιαφερόμενους παράγοντες.

Έκτον, η πρόσφατη εναρκτήρια δήλωση του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, αλλά και οι κατά καιρούς εκδηλωθείσες τάσεις υπό μορφή βολιδοσκοπήσεων περί αναγνώρισης των λεγομένων πραγματικοτήτων, καθώς και οι ιδέες που άπτονται της συνταγματικής δομής του κράτους και τείνουν αμέσως ή εμμέσως να αλλάξουν τη βάση της επιδιωκόμενης λύσης θεωρούνται απαράδεκτες

εξαρχής, έστω και προς συζήτηση. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θεωρεί επικίνδυνη ακόμη και την αναπτυσσόμενη παραφιλολογία περί συνομοσπονδίας, πολύ περισσότερο συνεπώς ως αντικείμενο συζήτησης.

Έβδομον, εκφράζουμε τις πιο πάνω θέσεις ως αποτέλεσμα της ανησυχίας μας που προκύπτει από τον κίνδυνο σταδιακά παρόμοιες ή ανάλογες δηλώσεις με εκείνες του κ. Ανάν να ενσωματωθούν σε μελλοντικά ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών ή ακόμη και να επηρεάσουν, αν υιοθετηθούν, τη μεταξύ Κυπριακής Δημοκρατίας και Ευρωπαϊκής Ένωσης διαπραγμάτευση.

Όγδοον, η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί παράλληλο στρατηγικό στόχο, αλλά και καταλυτική διαδικασία, για την ευόδωση των προσπαθειών εξεύρεσης λύσης του προβλήματος. Η ενταξιακή προοπτική της Κυπριακής Δημοκρατίας παρέχει τις δυνατότητες στις κυβερνήσεις Ελλάδας και Κύπρου να αναγάγουν εις μείζον θέμα αρχής την κατά γράμμα τήρηση του ευρωπαϊκού κεκτημένου, ώστε αυτό να αποτελεί, πέρα από τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, το καθεαυτό κατευθυντήριο πλαίσιο στην προσπάθεια συμφωνημένης λύσης του Κυπριακού. Η αποσύνδεση της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση από τη λύση του Κυπριακού, που επιτεύχθηκε βασικά στο Ελσίνκι, μπορεί και πρέπει με τους αναγκαίους χειρισμούς να καταστεί ανεπιφύλακτη.

Ένατον, η ελληνική πλευρά θα πρέπει στο προσεχές Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη Νίκαια να εμμείνει στη συμπερίληψη στο έγγραφο εταιρικής σχέσης Τουρκίας - Ευρωπαϊκής Ένωσης ρήτρας η οποία να εξαρτά την ευρωπαϊκή προοπτική της Τουρκίας, μεταξύ άλλων, και από την αποτελεσματική συμβολή της στην προσπάθεια επίλυσης του Κυπριακού και τον τερματισμό της στρατιωτικής κατοχής εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Δέκατον, στο μεταξύ, και μέχρις ότου επιτευχθεί λύση του κυπριακού προβλήματος, η εμπέδωση και ενίσχυση του δόγματος του ενιαίου αμυντικού χώρου επιβάλλεται να είναι συνεχής και αδιάλειπτη. Η κοινή αμυντική προσπάθεια Ελλάδας - Κύπρου αποτελεί τον πιο ισχυρό κρίκο στις σχέσεις των δύο χωρών, που είναι και θα πρέπει να εξακολουθήσουν να είναι αρμονικές και ειλικρινείς και να ενισχύονται συνεχώς.

Υπάρχει και άλλη παράγραφος, την οποία να μου επιτρέψετε να μην αναφέρω, γιατί δεν είναι προς δημοσίευση. Έχω αναφερθεί στις βασικές πτυχές που αφορούν το Κυπριακό. Νομίζω ότι αυτό το μνημόνιο εκφράζει τις δικές μας θέσεις και δε βλέπω πού διαφωνούν ή πού διαφέρουν από όσες θέσεις έχουν εκφράσει οι προλαλήσαντες. Γι' αυτό και είμαι βέβαιος πως μέσα στο ίδιο πνεύμα και κλίμα, έστω κι αν εκφράσθηκαν διαφορετικές εκτιμήσεις, θα οδηγηθούμε στην υιοθέτηση μιας πρότασης, ενός ψηφίσματος, που θα δώσει πράγματι δυνατά τα μηνύματα προς κάθε κατεύθυνση και μέσα και εκτός Κύπρου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει τώρα ο πρόεδρος του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών κ. Βάσος Λυσαριδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για λόγους έμφασης θα προτάξω τον επίλογο εν είδει προλόγου. Θα ήθελα

να δηλώσω εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ότι οδεύουμε προς τη Γενεύη, με την έντονη βούληση να συνδράμουμε στην εξεύρεση λύσης, μέσα στα πλαίσια των αρχών και των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και του ευρωπαϊκού κεκτημένου, λύσης, η οποία θα κατοχυρώνει την ενότητα του χώρου και του κράτους και τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των πολιτών. Θέλω με ακόμα πιο έντονη κατηγορηματικότητα να δηλώσω ότι συζήτηση στη βάση των βολιδοσκοπήσεων που μας δόθηκαν στη Νέα Υόρκη είναι απαράδεκτη και καταστροφική, γιατί οι βολιδοσκοπήσεις οι οποίες μας δόθηκαν στη Νέα Υόρκη είναι πολύ χειρότερες ακόμα και απ' όσες έχουν παρουσιαστεί από αυτό το βήμα και πραγματικά ενέχουν και τα σπέρματα της εκτροπής από τα μέχρι σήμερα πλαίσια αναζήτησης λύσης, αλλά και της εκτροπής από οποιαδήποτε λύση ομοσπονδιακής μορφής.

Ο ευσεβοπισμός και η μη άντληση συμπερασμάτων από το παρελθόν αποτελούν πολύ επικίνδυνες περιπτώσεις για οποιοδήποτε λαό. Και θα πρέπει να πω ότι έχω την εντύπωση, πράγματι, ότι ακόμα και μέσα στη Βουλή δεν έχουμε διδαχθεί από τα σφάλματα του παρελθόντος. Η μετά το 1974 περίοδος μπορεί να χαρακτηριστεί ως περίοδος φρικτού εξαναγκασμού, σταδιακών, απαράδεκτων, μονόπλευρων παραχωρήσεων από τη δική μας πλευρά. Υπενθυμίζω ότι η πρώτη ομόφωνη απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου ήτο ότι δεν επρόκειτο ποτέ να εμπλακούμε σε διάλογο, στη βάση των αποτελεσμάτων της κατοχής και του εθνικού ξεκαθαρίσματος. Ομόφωνη απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου! Αυτή η απόφαση, στα πλαίσια ενός -κατ' εμέ- κακώς νοούμενου ρεαλισμού, εγκαταλείφθηκε και αποδεχθήκαμε, όχι ως λύση αλλά ως αρχή διαλόγου, πρώτα την ομοσπονδία, πολυπεριφερειακή, διπεριφερειακή, δικοινοτική και τελικά διζωνική. Δικοινοτική, παρά τις προειδοποιήσεις μας ότι κάθε υποχώρηση, εφόσον δεν υπήρχαν βήματα και από την άλλη πλευρά, θα παρέμενε και κάθε νέα λύση θα λάμβανε ως δεδομένη αυτή την παραχώρηση και με την ήδη γνωστή τοποθέτηση των ξένων ότι θα έπρεπε να αναζητείται λύση ίσης απόστασης μεταξύ των συνεχώς αναβαθμιζόμενων απαιτήσεων της Τουρκίας και των δικών μας παραχωρήσεων, ήτο φυσικό να αναμένεται ότι τα πλαίσια αναζήτησης λύσης συνεχώς θα εδιαφοροποιούντο σε βάρος της δικής μας πλευράς και ότι τότε μόνο θα μπορούσε πράγματι να υπάρξει ουσιαστική βάση για διάλογο, αν καταφέρναμε να δημιουργηθούν συνθήκες, ώστε οι τουρκοικοί στόχοι είτε γεωγραφικών είτε πολιτικών εξελίξεων στην Κύπρο να καταστούν ανέφικτοι. Το περίεργο είναι ότι οι οπαδοί των συνεχών υποχωρήσεων προβάλλουν ένα επιχείρημα: «Βλέπετε; Κάθε νέα δέσμη προτάσεων είναι χειρότερη από την προηγούμενη». Για να μας λεν περίπου: «Γιατί δε δεχθήκατε τις προηγούμενες δέσμες προτάσεων;» Άσε που δεν ήταν εφικτές, άσε που δεν είχαν γίνει δεκτές από την Τουρκία, αλλά ασφαλέστατα οι νέες θα είναι χειρότερες, εφόσον, όπως είπα, ακολουθείται μια μορφή συνεχών παραχωρήσεων και εκείνοι που είτε θέλουν λύση είτε θέλουν διαιώνιση ήτο φυσικό να στρέφονται συνεχώς προς την πλευρά της ήσσονος αντίστασης. Έτσι κάθε σύγκριση με προηγούμενες προτάσεις να μου επιτραπεί να πω ότι είναι εκ του πονηρού.

Η Τουρκία και τότε και τώρα δε θα ανεχθεί λύση που δεν εξυπηρετεί τα κατ' αυτή ευρύτερα εθνικά της συμφέροντα, εκτός αν εξαναγκαστεί, και δε χρειάζεται ανάλυση σ' εσάς ότι ασφαλώς δεν υπάρχει κανένα ελατήριο εκ μέρους της Τουρκίας για προστασία των τουρκοκυπριακών συμφερόντων, δεδομένου ότι με την πολιτική της κατοχής και του εποικισμού ουσιαστικά οι Τούρκοι είναι σήμερα τα τραγικότερα θύματα της τουρκικής εισβολής. Είμαστε εμείς θύματα, γιατί χάσαμε πατρίδες και βλέπουμε φυσικά τις πατρογονικές εστίες από τα βουνά ή από τους λόφους που δεσπόζουν αυτών των κατοικιών, αλλά η μεγάλη πλειοψηφία των Τουρκοκυπρίων

δεν είναι σε θέση να κάνει ούτε αυτό, γιατί οδηγήθηκε σε μαζική έξοδο στο εξωτερικό.

Δυστυχώς, ούτε τότε, αλλά πολύ φοβούμαι ούτε σήμερα, δε διδαχθήκαμε από την εμπειρία του παρελθόντος. Όταν δεχθήκαμε ως νόμιμο το διαχωρισμό του πληθυσμού που έγινε με την κατοχή, ήτο φυσικό να δεχθούμε ομοσπονδία. Όταν δεχθήκαμε το γεωγραφικό διαχωρισμό, άρχισαν να μας ρωτούν τι είδους σχέσεις θα υπάρχουν μεταξύ των οντοτήτων. Τότε δεν ήσαν κρατικές· θα τις ακούσετε κρατικές μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα. Και, όταν δεχθήκαμε τον από μακρού, από την εποχή της συμφωνίας Ζυρίχης-Λονδίνου, επιβληθέντα αναχρονιστικό, ρατσιστικό διαχωρισμό του πληθυσμού, είναι φυσικό να ζητούν τη νομιμοποίηση και την εσαεί επιβολή αυτών των ρατσιστικών προνοιών. Όταν δεχθήκαμε ονοματολογίες χωρίς καθορισμό του περιεχομένου, όπως «διζωνική/δικοινοτική», ήτο φυσικό να είμαστε έρμαιοι των ερμηνειών των ισχυρών.

Τι σημαίνει διζωνική/δικοινοτική ομοσπονδία; Γιατί εγώ πιστώνω με πατριωτισμό και καλή θέληση όσους δέχθηκαν ότι αυτό σημαίνει απλώς αυτό που και σήμερα προσπαθούμε να πούμε ότι σημαίνει, αλλά έχουμε λησμονήσει ότι τους ορισμούς δε τους δίδουμε εμείς από μόνοι μας. Όταν αποδεχθήκαμε ότι κάθε κοινότητα θα διοικεί μία ζώνη, έδιδαν την ερμηνεία ότι το δικαίωμα εγκατάστασης πρέπει να εγκαταλειφθεί. Θα μπορούσε κάποιος να πει “όχι”. Γιατί θα μπορούσαμε να λέμε ότι το δικαίωμα εγκατάστασης υπάρχει, αλλά τα πολιτικά δικαιώματα των Ελληνοκυπρίων που θα παν στην τουρκοκυπριακή πλευρά και των Τουρκοκυπρίων που θα έρθουν στην ελληνοκυπριακή πλευρά θα ασκούνται στην άλλη περιοχή. Και σας ρωτώ: Αν σε μια περιοχή για λόγους κοινωνικοοικονομικούς υπάρχει 90% από τη μια κοινότητα και 10% από την άλλη κοινότητα, το 10% θα διοικεί ερήμην του 90% εσαεί μέσα σε ευρωπαϊκά πλαίσια; Είναι ποτέ δυνατό αυτής της μορφής οι λύσεις να γίνουν αποδεκτές; Και, όταν κάθε Ευρωπαίος θα μπορεί να εγκαθίσταται σε οποιοδήποτε σημείο της Κύπρου, αυτό το δικαίωμα θα το στερούμε από τον Ελληνοκύπριο και τον Τουρκοκύπριο ανάλογα; Αυτά δε μας απασχόλησαν ποτέ στα σοβαρά και ποτέ δε τα συζητήσαμε ούτε στο Εθνικό Συμβούλιο. Οπωσδήποτε δεν είναι τώρα η ώρα για ανάλυση όλων αυτών των φαινομένων.

Με βάση και αυτή την προϊστορία, το Εθνικό Συμβούλιο κατέληξε με πλειοψηφία, με δικές μας διαφωνίες, οι οποίες όμως σήμερα υποχρεωτικά εκ των πραγμάτων δε βρίσκονται στο πολιτικό προσκήνιο, στις περιβόητες προτάσεις του 1989. Και μάλιστα θα ενθυμίσω εκείνους που ήσαν στο Εθνικό Συμβούλιο ότι είπαμε ότι αυτή είναι η τελευταία παραχώρηση. Δεν υπάρχουν περαιτέρω περιθώρια για οποιοσδήποτε περαιτέρω παραχωρήσεις. Και με αυτή τη βάση μπήκαμε στο διάλογο. Το πάρε-δώσε είχε ήδη προηγηθεί ως δώσε-δώσε, αλλά τώρα και πάλι ακούμε το πάρε-δώσε. Και σας προειδοποιώ! Και αν ακόμα δεχθούμε κάποιο τμήμα των βολιδοσκοπήσεων στο πάρε- δώσε, δε θα υπάρχει δώσε και την επόμενη φορά το μόνο που θα έχουμε να κάνουμε είναι να συζητούμε τι είδους συνομοσπονδία θα αποδεχθούμε!

Είναι γεγονός ότι η ανακήρυξη του χωριστού τουρκοκυπριακού κράτους καταδικάστηκε απ’ όλες τις χώρες και μέχρι σήμερα δεν αναγνωρίζεται παρά μόνο από την Τουρκία. Όμως δυστυχώς -και είχα προειδοποιήσει τότε ότι μόνο με δική μας υπογραφή θα γίνει αναγνώριση- δυστυχώς, τώρα υπάρχουν πιέσεις. Δεν ισχυρίζομαι ότι υπάρχει πρόθεση από καμιά πλευρά, συμπεριλαμβανομένης της κυβερνητικής, να είμεθα η πρώτη που θα αναγνωρίσουμε, “acknowledgement”, χωριστές οντότητες -δε θα τις λεν κρατικές στο πρώτο στάδιο- και με αυτό τον τρόπο να ανοίξουμε το δρόμο για καθολική αναγνώριση χωριστών κρατικών οντοτήτων. Να υπενθυμίσω ότι, δυστυχώς, υπήρξαν προ ετών δικές μας δηλώσεις για εξωτερική και

εσωτερική κυριαρχία, ένας νέος όρος που οι νομικοί θα πρέπει να ξέρουν ότι εισήχθη μόνο στην κυπριακή ονοματολογία, διότι δεν υπάρχει εσωτερική κυριαρχία. Όταν ο Ανάν δήλωνε προ μηνών ότι στο τελικό προϊόν του διαλόγου -όχι τώρα στη νέα του δήλωση, προ μηνών- θα αντανακλώνται και οι προτάσεις της τουρκικής πλευράς, Τουρκίας και Ντενκτάς, που και τότε ήσαν προτάσεις αναγνώρισης δύο χωριστών κρατών και συνομοσπονδίας, υπήρξε μια ακατανόητη απάθεια, η οποία αργότερα μας έφερε σε αντιπαράθεση με το γενικό γραμματέα, γιατί από τότε είχαμε πει ότι θα πρέπει να υποδειχθεί στο γενικό γραμματέα ότι το ζητούμενο δεν είναι η μη εκ των προτέρων αναγνώριση του κ. Ντενκτάς ως αρχηγού χωριστού κράτους, αλλά η μη εμπλοκή σε τέτοιο διάλογο, και σίγουρα ότι δεν είναι ποτέ δυνατό το προϊόν ενός τέτοιου διαλόγου να αντανακλά αυτής της μορφής τα φαινόμενα. Μήπως αυτό δεν έτο ενθάρρυνση προς το γενικό γραμματέα, εφόσον υπήρχε μια παθητική αποδοχή εκ μέρους μας, ότι θα μπορούσε πράγματι να εμπλακούμε σε διάλογο με βάση ότι τα συνομοσπονδιακά θα αντανακλούντο και στον τελικό διάλογο; Ναι, εμείς έπρεπε να κάμουμε από τότε σαφή τοποθέτηση, ότι: «Κύριε Ανάν, αν θα καλέσεις διάλογο, θα πρέπει να το καταστήσεις σαφές, ότι δεν είναι δυνατό αυτός ο διάλογος να εμπεριέχει και το θέμα της συνομοσπονδίας».

Ελέχθη για το θέμα των G8. Και πάλι δώσαμε τις δικές μας ερμηνείες, καλόπιστα και καλόβουλα, ότι αυτό σημαίνει απλώς ότι όλες οι πτυχές του κυπριακού προβλήματος θα συζητηθούν, αλλά δε σήμαινε ότι κάθε πλευρά θα μπορούσε να βάλει και οποιεσδήποτε προτάσεις έξω από το πνεύμα και το κλίμα των αρχών και των αποφάσεων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών! Όμως ποια ήταν η τελική ερμηνεία; Ότι ο κ. Ντενκτάς δικαιούται να φέρει το θέμα της συνομοσπονδίας. Και εγώ ερώτησα, όχι για λόγους ουσίας, αλλά απλώς για λόγους εντυπωσιασμού, δηλαδή εάν η δική μας πλευρά θα εδικαιούτο να βάλει θέμα αυτοδιάθεσης, διότι, αφού όλα είναι στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων, η πρόταση του κ. Ντενκτάς για συνομοσπονδία είναι εντελώς παράλογη και παράνομη. Η πρόταση για αυτοδιάθεση είναι νόμιμη και λογική και όμως δε τη φέρνουμε, γιατί εμείς θέλουμε να υπάρξει παραγωγικός διάλογος και όχι απλώς η κάθε πλευρά να προσέρχεται στο διάλογο με μαξιμαλιστικές τοποθετήσεις, οπότε η τύχη του διαλόγου είναι εκ των προτέρων προκαθορισμένη.

Δεν αντιδράσαμε. Δεν προβάλαμε αντιπαράθεση. Και έτσι όσοι είχαν ανάγκη λαθροβίωσης του διαλόγου το πέτυχαν: Οι Αμερικανοί για τις εκλογές, ιδίως την εκλογή της Χίλαρι, και οι Ευρωπαίοι και η Τουρκία, ούτως ώστε να βρεθούμε μπροστά στη συζήτηση αναβάθμισης των σχέσεων Τουρκίας και Ευρώπης με έναν εν ενεργεία διάλογο, άσχετα εάν αυτός ο διάλογος είναι ήδη νεκρός, εάν και εφόσον βέβαια ο Ντενκτάς και η Τουρκία θα επιμείνουν ότι μία από τις βάσεις του διαλόγου είναι και η συνομοσπονδία. Έτσι μπήκαμε στο νέο κύκλο των εκ του σύνεγγυς... εκ του σύνεγγυς, εκ του μακρόθεν, χωρίς να γνωρίζουμε τι λέει ο Ντενκτάς, αλλά και χωρίς να γνωρίζουμε τι λένε τα Ηνωμένα Έθνη προς τον Ντενκτάς. Κι αυτή η καχυποψία ακόμα υπάρχει. Είχαμε μια πικρή γεύση προηγούμενα, αλλά στη Γενεύη υπήρξε μία σαφώς πικρή γεύση. Όμως φαίνεται ότι η στάση μας θεωρήθηκε από τους αρμοδίους του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και πολύ σωστά από τους καθοδηγητές των αρμοδίων... γιατί συμφωνώ ότι ο σημερινός γενικός γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, ο κ. Ανάν, κάθε άλλο παρά εκπρόσωπος του συνόλου των εθνών τα οποία αντιπροσωπεύει είναι· να μου επιτραπεί να πω ότι είναι ένας υψηλός υπάλληλος κάποιων μεγάλων πλανηταρχικών συμφερόντων. Βρεθήκαμε λοιπόν στο φιάσκο της Νέας Υόρκης. Έκανε τις δηλώσεις του ο γενικός γραμματέας, που κατά τη γνώμη μου δεν ήσαν εναρμονισμένοι με τους όρους εντολής του. Και όσο και να θέλουμε, ίσως για λόγους τακτικής, αντιλαμβάνομαι το

καλόπιστο των προθέσεων να μη δώσουμε όση σημασία δώσαμε στις προτάσεις του Ανάν, δεν μπορούμε να το αποφύγουμε.

Μας μίλησε για νέο συνεταιρισμό δύο πλευρών. Ουσιαστικά μας μίλησε για δυο νέα κράτη, και για έναν ισότιμο συνεταιρισμό. Απέφυγε τη λέξη ομοσπονδία. Απέφυγε πολλά πράγματα, που δεν έπρεπε να αποφύγει. Έτσι ήτο δικαιολογημένη και η οργή όλων μας και η οργή του Προέδρου, που πρέπει εμείς να το καταγράψουμε, ότι η οργή δεν ήτο δική μας, η οργή ήτο του συνόλου της πολιτικής ηγεσίας, συμπεριλαμβανομένου και του Προέδρου.

Όμως ποιο ήταν το αποτέλεσμα της αντίδρασής μας; Όπως ξέρετε, εμείς είχαμε μια ειδική πρόταση. Είχαμε πει ότι αυτό μας έδιδε την ευκαιρία αλλαγής της διαδικασίας. Πώς; Ο Πρόεδρος θα μπορούσε να δηλώσει: «Εγώ είμαι υπέρ των συνομιλιών. Καμιά πλευρά δεν μπορεί να πει ότι είμαι εναντίον των συνομιλιών». Και αυτά τα διλήμματα δεν υπάρχουν. Δεν είναι συνομιλίες ή πόλεμος. Είναι καλές συνομιλίες ή όχι καλές συνομιλίες. Θα μπορούσε λοιπόν ο Πρόεδρος να πει: «Επειδή, λόγω της διπλής μου ιδιότητας ως εκπροσώπου της ελληνοκυπριακής κοινότητας και εκπροσώπου του συνόλου του λαού δημιουργούνται πολλές παρεξηγήσεις και δημιουργείται ισότητα του Προέδρου της Δημοκρατίας με έναν πολίτη της Δημοκρατίας, για να αποφεύγονται αυτού του είδους οι παρεξηγήσεις, εγώ θα ζητήσω από την ελληνοκυπριακή κοινότητα να ορίσει το διαπραγματευτή της, να πάμε πίσω ή να μείνουμε και εδώ, αν θέλετε, να ορίσει το διαπραγματευτή της, γιατί εγώ είμαι Πρόεδρος όλων των Κυπρίων και εγώ στο διάλογο είμαι υποχρεωμένος να προστατεύω τα δικαιώματα όλων των ομάδων». Πώς μπορείς να λες ότι είσαι προστάτης των δικαιωμάτων των Τουρκοκυπρίων, αλλά συζητάς ως Ελληνοκύπριος τις διαφορές που υπάρχουν μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων; «Θα παραμείνω στο διάλογο για τα θέματα που αφορούν το κράτος, όπως είναι η ασφάλεια, όπως είναι οι διεθνείς συνθήκες κ.τ.λ. Δεν εγκαταλείπω ούτε ως Πρόεδρος το διάλογο, αλλά διαφοροποιώ το ρόλο μου, διότι εγώ είμαι Πρόεδρος όλων των Κυπρίων».

Να υπενθυμίσω ότι εκπρόσωπος των Ελληνοκυπρίων ήτο η κοινοτική συνέλευση και τα δικαιώματα και τις ευθύνες της κοινοτικής συνέλευσης τα έχει σήμερα η Βουλή. Εμείς είμαστε οι εκπρόσωποι της ελληνοκυπριακής κοινότητας. Και καμία απόφαση η οποία δε θα εγκρίνεται από αυτή τη Βουλή δε δεσμεύει την ελληνοκυπριακή κοινότητα. Ο Πρόεδρος μπορεί να συζητεί, όπως είπα, εκ μέρους του συνόλου. Δεν μπορεί να συζητεί εκ μέρους μιας ομάδας του πληθυσμού. Δεν έγινε δεκτή η άποψή μου. Δε θα το συζητήσω. Υπήρξαν, όπως ξέρετε, διαφωνίες για το πώς έπρεπε να χειριστούμε το θέμα. Δεν πάω στο παρελθόν, δε με πειράζει. Κανένας δεν είπε ότι θα έπρεπε να διακοπεί ο διάλογος, για να μας καταλογιστεί η ευθύνη της διακοπής, αλλά υπήρχαν τρόποι με τους οποίους ο διάλογος θα μπορούσε να είχε διαφοροποιηθεί. Θα μπορούσε λοιπόν να παραμείνει στη Νέα Υόρκη ο Πρόεδρος και να λέει ότι «Είμαι εδώ και αναμένω προτάσεις στη βάση των όρων εντολής σας, για να εμπλακώ σε διάλογο. Δε διακόπτω το διάλογο». Και να κάνω και μια άλλη προειδοποίηση: Αν τα μηνύματα ήσαν ότι στη Νέα Υόρκη και υπό την αιγίδα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών συνεζητείτο, έστω και ως μία άποψη, ότι ήτο δυνατό τελικά να προκύψουν δύο οντότητες, τότε η Ευρώπη θα πρέπει να ανακόψει την ενταξιακή πορεία της Κύπρου και να αναμένει το αποτέλεσμα του διαλόγου στη Νέα Υόρκη; Θα έχουμε να κάνουμε με ένα κράτος ή θα έχουμε να κάνουμε με δύο κράτη; Ήτο φανερό, ό,τι και να λέμε, ότι υπήρξε μία σαφής προσπάθεια αλλαγής του πλαισίου αναζήτησης λύσης του Κυπριακού, στροφή προς συνομοσπονδιακές κατευθύνσεις.

Αν δε το διαπιστώσουμε αυτό το πράγμα, πολύ φοβούμαι ότι θα κάνουμε και σφάλματα στο μέλλον. Δε λέω ότι αυτό έγινε δεκτό από την κυπριακή κυβέρνηση. Δεν είναι αυτή η τοποθέτησή μου, διότι δεν έγινε έτσι· λέω ποια ήτο η προσπάθεια. Ήρθαν οι βολιδοσκοπήσεις. Θα ανέμενε κανείς ότι μετά την έντονη αντίδραση της δικής μας πλευράς, πάνω στη δήλωση Ανάν, οι βολιδοσκοπήσεις τουλάχιστο θα είχαν κάπως διαφοροποιηθεί, για να ικανοποιήσουν το δικαιολογημένο αίσθημά μας, ότι επρόκειτο περί συνομοσπονδιακών τοποθετήσεων του κ. Ανάν. Ήσαν έτσι οι προτάσεις; ακριβώς το αντίθετο! Ελέχθησαν μερικά, εγώ δε θέλω να μπω σε λεπτομέρειες, αλλά ελέχθησαν μερικά: Για το θέμα των περιουσιών και εγώ συμφωνώ. Κανένα κράτος δεν έχει δικαίωμα να διαπραγματευθεί την περιουσία οποιουδήποτε ατόμου, έχει μόνο δικαίωμα απαλλοτρίωσης για λόγους δημοσίου συμφέροντος και πάλι μόνο μια νόμιμη αρχή, όχι και η τουρκοκυπριακή μη νόμιμη εξουσία. Όπως επίσης, αυτά που είπα πριν για νέο κράτος κ.τ.λ.

Είναι γεγονός ότι υπήρξε ομόφωνη τοποθέτηση έναντι των βολιδοσκοπήσεων. Κανένα κεφάλαιο των βολιδοσκοπήσεων δεν έγινε δεκτό από τη δική μας πλευρά, δεν έγινε δεκτό καν ως βάση διαλόγου. Και αν κάνω λάθος, πρέπει να διορθωθώ. Είπαμε, εμείς θα επανακαταθέσουμε τις δικές μας θέσεις, που είναι σύμφωνες με τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, γιατί αυτές είναι εντελώς έξω· όλες. Έξω από τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και όλες με σαφείς συνομοσπονδιακές αιχμές. Το δε τελευταίο έγγραφο με εισήγηση του ίδιου του Προέδρου επεστράφη ως απαράδεκτο. Γιατί; Γιατί ήταν κακές οι συνταγματικές πρόνοιες; Δε θα επεστρέφετο ως απαράδεκτο, αλλά θα κάναμε τις αντιπροτάσεις μας, όπως κάναμε στα άλλα έγγραφα. Επεστράφη, γιατί ήτο σαφώς συνομοσπονδιακό, έμμεσα.

Είχα την εντύπωση ότι στη Νέα Υόρκη όλοι συμφωνούσαμε ποιο ήτο το περιεχόμενο των εγγράφων, ότι ήσαν απαράδεκτα ως βάση συζήτησης, όχι ως βάση λύσης του Κυπριακού, και ότι περιείχαν σπέρματα συνομοσπονδίας. Φαίνεται, δυστυχώς, ότι η εντύπωσή μου είναι λανθασμένη, διότι υπάρχουν τώρα επίσημες δηλώσεις, κυρίως από τον κυβερνητικό εκπρόσωπο, ότι λέχθηκε πριν: «Θα ήμουν ευτυχής αν μου εδίνετο η ευκαιρία να δημοσιοποιήσω το περιεχόμενο των βολιδοσκοπήσεων, για να καταδείξω στον κυπριακό λαό ότι αποτελούν βήμα προς τα μπρος, ότι δεν είναι συνομοσπονδιακές». Το «δεν είναι συνομοσπονδιακές» μπορεί να είναι μία προσωπική εκτίμηση του καθενός. Εγώ θα το δεχόμουν για διάλογο, αλλά το ότι ήσαν απαράδεκτες, ήσαν απαράδεκτες. Απόδειξη ότι ο Πρόεδρος σκεφτόταν αν θα δεχόταν καθορισμό νέας ημερομηνίας για νέο γύρο διαπραγματεύσεων, διότι ήθελε να ξέρει αν υπήρχε τρόπος εν τω μεταξύ να διαφοροποιηθούν οι βολιδοσκοπήσεις.

Εμείς δεχθήκαμε το εμπάργκο δηλώσεων για δύο λόγους: Πρώτον, γιατί, εφόσον είχαν απορριφθεί, δεν υπήρχαν κίνδυνοι για το λαό, γιατί πάγια θέση του κινήματός μας είναι ότι η ουσία του Κυπριακού δεν μπορεί να συζητείται ερήμην του λαού. Δε μιλάω για λεπτομέρειες. Εάν συζητούμε ουσία που σημαίνει πως ξεφεύγει από τα ομοσπονδιακά πλαίσια, που ήτο η άποψη τουλάχιστον της πλειοψηφίας και τώρα όλων, τότε έχει δικαίωμα ο λαός να το γνωρίζει εκ των προτέρων και όχι εκ των υστέρων. Από τη στιγμή που τεθεί μία υπογραφή κάτω από ορισμένα έγγραφα, ο λαός θα βρίσκεται μπροστά στον εκβιασμό ότι αναίρεση αυτής της υπογραφής θα έχει οδυνηρές συνέπειες για το μέλλον του κυπριακού ελληνισμού, για το μέλλον του συνόλου του λαού, γιατί εγώ συμφωνώ ότι οι Τουρκοκύπριοι δε θα υποφέρουν λιγότερο από μια κακή λύση, απ' όσο θα υποφέρουμε και εμείς. Και, δεύτερον, γιατί είχαμε την ελπίδα ότι οι προτάσεις που θα είχαν δοθεί στον Ντενκτάς ήσαν

διαφορετικές από τις δικές μας, για λόγους πίεσεως, και επομένως η αποκάλυψη των δικών μας βολιδοσκοπήσεων μπορούσε να διευκολύνει τακτικά τον κ. Ντενκτάς. Όμως, αν υπάρχει άποψη ότι αυτές οι προτάσεις μπορούν να αποτελέσουν βάση λύσης του Κυπριακού, θα ζητήσω από το Εθνικό Συμβούλιο να τις αποκαλύψει στο λαό ή να μας αποδεσμεύσει, διότι δεν είναι δυνατό να δεχθώ ότι είναι δυνατό να εμπλακούμε σε διάλογο με βάση τις βολιδοσκοπήσεις οι οποίες μας έχουν δοθεί. Αντίθετα η όλη προσπάθεια θα είναι να πείσουμε τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και τους Αμερικανούς και Βρετανούς, που βρίσκονται πίσω από αυτές τις προτάσεις, ότι, αν δε θέλουν να δολοφονήσουν το διάλογο, οι βολιδοσκοπήσεις τις οποίες θα αντιμετωπίσουμε στη Γενεύη θα πρέπει να είναι όχι απλώς διαφοροποιημένες, διότι απλή διαφοροποίηση δεν αλλοιώνει το πνεύμα, θα πρέπει να είναι πάνω σε ένα άλλο πνεύμα: Το πνεύμα των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Ο λαός πρέπει να γνωρίζει τι συζητούμε. Και εμείς θέλουμε να καταστήσουμε σαφές ότι δε θα εμπλακούμε σε διάλογο -δε θα εμπλακούμε σε διάλογο, όχι δε θα υπογράψουμε- αν στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων θα βρίσκεται το θέμα της συνομοσπονδίας. Αυτό θα δημιουργήσει εθισμό για τη διεθνή κοινή γνώμη. Αφ' ης στιγμής δεχθείς στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων να υπάρχει ένα συγκεκριμένο θέμα, το θέμα νομιμοποιείται πλέον. Και σε λίγα χρόνια -γιατί θα πάει χρόνια η κατάσταση- θα είναι μόνιμη και νόμιμη κατάσταση. Εμείς δε θα εμπλακούμε! Το δηλώνω με σαφήνεια και κατηγορηματικά ότι το κίνημά μας δε θα δεχθεί να εμπλακεί σε αυτού του είδους το διάλογο!

Ελέχθη πολύ σωστά ότι αυτή η συζήτηση πρέπει να έχει δύο στόχους: Ο ένας είναι τα μηνύματα προς τον κ. Ντε Σότο, που έρχεται τώρα, προς τον Άναν, προς τους Αμερικανούς, προς τους Βρετανούς. Και τα μηνύματα πρέπει να είναι κατηγορηματικά. Ναι, είμαστε μικροί και το ξέρουμε. Αλλά πολύ σωστά ελέχθη ότι κανένας δεν μπορεί να μας εξαναγκάσει να προσυπογράψουμε μια λύση με την οποία δε συμφωνούμε. Και είναι γεγονός ότι δόθηκε η εντύπωση σε πρεσβείες, και το ξέρω από πρώτο χέρι, ότι αυτός ο λαός πλέον κατέληξε στο συμπέρασμα ότι είναι προτιμότερη η νομιμοποίηση της παρούσης κατάστασης, για να εξασφαλίσουμε όσα έχουμε στις ελεύθερες περιοχές.

Εγώ προειδοποίησα ότι έχουν κάνει λάθος εκτιμήσεις. Πράγματι ο λαός, μεταξύ των προτεινομένων λύσεων, στις οποίες περιλαμβάνεται και η νομιμοποίηση του διαχωρισμού και η εμπλοκή της Τουρκίας στο χειρισμό των θεμάτων στις ελεύθερες περιοχές ... Ασφαλώς! Όταν μου πεις «θα σου κόψω τα δύο πόδια ή το ένα», θα πω ότι προτιμώ να μου κόψεις το ένα. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι δέχομαι να μου κόψεις το ένα πόδι και ότι αυτός ο λαός θέλει άλλη λύση. Θέλει λύση ενότητας του χώρου. Και, όταν λέω αυτός ο λαός, εννοώ το σύνολο. Ήμασταν χθες με το Πατριωτικό Μέτωπο των Τουρκοκυπρίων και είναι πιο έντονα προβληματισμένοι για το πόσο γρήγορα πρέπει να έρθει μια λύση ενότητας και οι άνθρωποι είπαν «με μία κυριαρχία, με μία διεθνή προσωπικότητα» κτλ., κτλ., για να μην τα επαναλαμβάνω, γιατί για εκείνους είναι εξίσου επείγουσα η ανάγκη εξεύρεσης μιας σωστής λύσης, αν δεν πρόκειται να εξαφανιστούν ως κοινότητα.

Και το δεύτερο είναι η ενότητα. Πάντοτε ήμασταν και είμαστε και τώρα υπέρ της ενότητας πάνω σ' ένα μίνιμουμ πρόγραμμα. Θα υπάρχουν πάντα διαφορές, ιδιαίτερα σε θέματα τακτικής. Αλλά, ας βρούμε τουλάχιστον μια κοινή γλώσσα πάνω στην οποία να κινηθούμε. Και η κοινή γλώσσα σίγουρα δεν μπορεί να στηρίζεται πάνω στην αποδοχή των βολιδοσκοπήσεων ως βάση διαλόγου. Λέω ως βάση διαλόγου, γιατί κανένας δεν τη δέχθηκε ως βάση λύσης ούτε ως βάση διαλόγου.

Θα πρέπει λοιπόν να καθορίσουμε ακριβώς μεταξύ μας το μίνιμουμ διάγραμμα που αποδεχόμεθα. Θα πρέπει ακόμα και πριν τη Γενεύη αλλά τουλάχιστον πριν τη Νέα Υόρκη -γιατί στη Γενεύη δεν προβλέπω οτιδήποτε- να υπάρξουν βήματα προς αυτή την κατεύθυνση. Υπήρξαν μερικά. Η επίσκεψη Ιβανόφ -την καλωσορίζω. Ήταν μια πάρα πολύ καλή ενέργεια. Υπήρχε η έκθεση Πόος και το ψήφισμα στο Ευρωκοινοβούλιο. Φτάσαμε στο σημείο να μην τολμούμε εμείς να προτείνουμε αυτά που προτείνει η Ευρώπη. Ελπίζω να είδατε την έκθεση Πόος. Αν δεν την είδατε, δέστε την -το ψήφισμα σίγουρα το είδατε- για να δείτε με πόση σαφήνεια τίθενται έναντι του κυπριακού προβλήματος.

Όμως εδώ έχω μια διαφορά. Εγώ δεν πιστεύω ότι η τελευταία φράση από μας πρέπει να ερμηνεύεται με το ποια θα είναι η στάση μας κατά τη διάρκεια των συνομιλιών. Συζητήθηκε στο Ελσίνκι και είπαν ότι δεν είναι αυτό που εννοούν. Μπορεί να το εννοούν -δε μας συμφέρει να δώσουμε αυτή την ερμηνεία. Η στάση εξαρτάται από το τι συνθήκες θα επικρατούν. Η ερμηνεία που δόθηκε επίσημα ήταν: Εφόσον θα είναι μοιρασμένη η Κύπρος, με ποιο τρόπο το κοινοτικό κεκτημένο θα ασκείται στην άλλη πλευρά; Δε λέω ότι αυτή ήταν η πρόθεση, για να μην παρεξηγηθώ. Δεν κινούμαι σε ευσεβοποιητικά πλαίσια, αλλά δε μας συμφέρει. Κύριοι, μας είπατε σαφώς ότι υπάρχει διαχωρισμός μεταξύ λύσης και ένταξης. Δε θα δεχθούμε τίποτε λιγότερο, τίποτε περισσότερο.

Αν στη Γενεύη οι βολιδοσκοπήσεις είναι οι ίδιες, ο διάλογος έχει δολοφονηθεί και θα ήταν σφάλμα να μην το ανακοινώσουμε ότι έχει δολοφονηθεί. Μετά τη Γενεύη θα πρέπει να αναληφθεί μια εκστρατεία από όλα τα κόμματα στην Ευρώπη, καθένα στο δικό του χώρο, αλλά βεβαίως και από πλευράς κυβερνήσεως. Θα πρέπει να υπάρχει ακόμα πιο στενή συνεργασία με τη Ρωσία. Θα πρέπει να αξιοποιηθεί η Κίνα, όχι γιατί θα παίξει ρόλο στο περιφερειακό προσκήνιο, αλλά γιατί είναι μέλος του Συμβουλίου Ασφαλείας. Θα πρέπει να γίνει αναβάθμιση των σχέσεών μας με την περιοχή. Για πρώτη φορά η Ευρώπη μέσω της έκθεσης Πόος και του ψηφίσματος αναγνωρίζει τη μεγάλη σημασία που έχει η Κύπρος για την Ευρώπη. Γιατί κάναμε το σφάλμα να λέμε πόση σημασία έχει η Ευρώπη για την Κύπρο -δεν ενδιαφέρεται ο Ευρωπαίος. Τώρα είπαν «αν θέλουμε γέφυρα προς τη Μέση Ανατολή, γέφυρα είναι η Κύπρος. Άρα, πρέπει να έχουμε καλές σχέσεις με την περιοχή και πρέπει να ομολογήσουμε ότι εγκαταλείψαμε από μακρού αυτές τις σχέσεις».

Θα πρέπει να υπάρξει στενή και προγραμματισμένη συνεργασία με την Ελλάδα σε όλους τους τομείς, ιδιαίτερα στον ευρωπαϊκό χώρο, δεδομένου ότι είναι η Ελλάδα που θα κληθεί να αρνηθεί οποιαδήποτε αναβάθμιση των σχέσεων της Τουρκίας με την Ευρώπη, όταν θα συζητιέται σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα αυτό το θέμα. Αν εμείς δείξουμε διστακτικότητα, γιατί η Ελλάδα να προχωρήσει παραπέρα; Ας μην αναζητούμε συνεχώς ευθύνες σε άλλους· ας αναλάβουμε τις δικές μας ευθύνες.

Εγώ πιστεύω ότι με μια κοινή μίνιμουμ, έστω, γραμμή όλων των πολιτικών δυνάμεων αλλά πάνω σε μια βάση όπως την έχω περιγράψει, υπάρχουν πιθανότητες να αναστρέψουμε το κλίμα. Προσωπικά δεν πιστεύω ότι υπάρχουν οποιεσδήποτε πιθανότητες σ' αυτή τη φάση του διαλόγου, αλλά, αν εμείς με τη στάση μας και με τη δραστηριότητά μας ανατρέψουμε το κλίμα που υπάρχει σήμερα, τότε θα στρέψουμε και την πορεία προς την ορθή κατεύθυνση και θα μπορούμε να ανοίξουμε το δρόμο για μια σωστή λύση του κυπριακού προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βέβαια, θα μπορούσα να ικανοποιήσω κάποιο συνάδελφο που διερωτάται πόσα θα πω με το να συνοψίσω την αναφορά μου γύρω από το τι συζητούμε σήμερα μέσα σ' ένα λεπτό. Και αυτό θα το κάνω, αλλά θα μου επιτραπεί στη συνέχεια, διεκδικώντας το χρόνο που μας ανήκει, να τοποθετηθούμε πάνω σε θέματα που έχουν θιγεί σήμερα, που απασχολούν τον τόπο, αλλά παράλληλα πιστεύουμε ότι δεν είναι θέμα μεγέθους, καμιά φορά, κόμματος, αλλά περισσότερο του τι λες και πώς το λες. Και αποδείχθηκε από πλευράς Ενωμένων Δημοκρατών ότι εξακολουθούν με συνέπεια να διατυπώνουν κάποιες απόψεις, να προβλέπουν κάποια πράγματα και χωρίς οποιαδήποτε σκέψη για οποιοδήποτε λεγόμενο πολιτικό κόστος να διατυπώνουν με παρρησία θέσεις και απόψεις.

Συνοπτικά, λοιπόν, θα μπορούσε κάποιος να πει ότι όλοι συμφωνούμε σ' ένα πράγμα, ότι αυτό που επιδιώκουμε είναι μια ομοσπονδιακή λύση. Μάλιστα, σ' αυτή τη λύση φανήκαμε ειλικρινείς, ώστε να της δώσουμε και το συγκεκριμένο όνομα που έχει σήμερα και που είναι «διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία». Παράλληλα, όλοι συμφωνούμε και εδώ, στην Κύπρο, αλλά και στην Ελλάδα ότι δεν μπορεί να αποδεχθούμε λύσεις συνομοσπονδίας. Δεν μπορεί για πολλούς λόγους στους οποίους θα αναφερθώ στη συνέχεια.

Τέλος, θα πω ότι, από τη στιγμή που το Εθνικό Συμβούλιο μπόρεσε να καταλήξει σε ομόφωνες αποφάσεις -και σ' αυτή την περίπτωση είναι πλήρως ομόφωνες, πλήρως ομόφωνες όσον αφορά το πλαίσιο λύσης, και αναφέρομαι σ' αυτά στα οποία κατέληξε η ειδική επιτροπή του Εθνικού Συμβουλίου, όπου και οι πέντε αντιπρόσωποι των κομμάτων καταλήξαμε σ' ένα πλαίσιο και κανένας δε διαφώνησε ούτε για την ορολογία ούτε για τις ερμηνευτικές διαστάσεις των ιδεών. Ντε Σότο, οι οποίες είχαν δοθεί από το καλοκαίρι, αλλά ούτε και για την προετοιμασία για το πώς στη συνέχεια θα αντιμετωπίσουμε οποιεσδήποτε πιέσεις- τότε ουσιαστικά δεν πρέπει ο λαός να ανησυχεί. Και αυτή η «ανησυχολογία» και η «συνομοσπονδολογία», η οποία λειτουργεί με έναν τρόπο που εκπέμπει μηνύματα ότι η πλευρά μας ουσιαστικά δεν ξέρει τι θέλει, πιστεύουμε ότι κάνει ζημιά. Κάνει ζημιά και για το λόγο ότι -αυτό που είπε ο κ. Παπαδόπουλος και το οποίο προσυπογράφη- κανένας δεν μπορεί να μας επιβάλει οποιαδήποτε λύση, αν εμείς οι ίδιοι δε βάλουμε το χέρι μας κάτω και δεν την προσυπογράψουμε, και αυτό είναι μια ασπίδα στην οποιαδήποτε «ανησυχολογία».

Επομένως, προς τι η συζήτηση σήμερα; Εμείς την έχουμε χαρακτηρίσει ως αχρείαστη. Αχρείαστη, γιατί, αν ισχύουν αυτά που είπε ο προηγούμενος ομιλητής, τα μηνύματα προς τον κ. Ντε Σότο και τα μηνύματα προς το λαό και ακόμα και προς τους Τουρκοκυπρίους και τους Ελληνοκυπρίους, τότε νομίζω ότι θα μας δοθεί η ευκαιρία αύριο ή μεθαύριο όλα τα κόμματα να δούμε τον κ. Ντε Σότο και να του δώσουμε σαφώς αυτά τα μηνύματα. Μπορούμε, παράλληλα, με περισσότερη άνεση, για να μη μας εμποδίζει το εμπόργκο με το οποίο δεσμεύτηκε η πλευρά μας διά του αντιπροσώπου της κοινότητάς μας, να τα συζητήσουμε μεθαύριο στο Εθνικό Συμβούλιο. Ποιος, λοιπόν, είναι ο λόγος να κάνουμε αυτή τη στιγμή τη συζήτηση, όταν, όπως ελέγχθη, οχτώ χρόνια δυσκολευόμαστε να φέρουμε ένα τέτοιο θέμα για να το συζητήσουμε εδώ, στη Βουλή; Μήπως η επιδίωξη να βγάλουμε ένα ψήφισμα;

Θα ήθελα πάνω σ' αυτό να πω ότι πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί στο τι μηνύματα θα δώσουμε που ίσως να χαλούν την εικόνα που ήδη υπάρχει. Υπάρχει μια εικόνα ότι η πλευρά μας συνολικά, ομόφωνα εγκρίνει τις ενέργειες, τους στόχους

που επιδιώκει η πλευρά μας και μέχρι τώρα δεν έχει κατηγορήσει κανένας τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι έχει ξεφύγει από αυτά τα πλαίσια που το Εθνικό Συμβούλιο έχει καθορίσει. Άρα, λοιπόν, αν θα κινηθούμε σ' ένα ψήφισμα, θα ήθελα να πω ότι, αν αυτό το ψήφισμα δεν είναι ομόφωνο, τότε τα μηνύματα ίσως να μην είναι αυτά που θα ήθελε αυτό το κοινοβούλιο να στείλει προς τα έξω.

Εκείνο που έχει μεγάλη σημασία είναι ότι σήμερα βρισκόμαστε σε μια διαδικασία σε εξέλιξη, των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών, που ξεκίνησε από ένα έντονο ενδιαφέρον από πλευράς της διεθνούς κοινότητας. Έχουν αναφερθεί τα συγκεκριμένα γεγονότα από το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, τα οποία δεν αμφισβητεί κανένας -διαφωνεί μάλλον με τις εκτιμήσεις όσον αφορά αυτά τα γεγονότα. Αλλά η ουσία είναι ότι οι πλέον αναπτυγμένες χώρες του κόσμου, οι G8, ήρθαν με μια δήλωσή τους, η οποία ερμηνεύεται με τον άλφα ή το βήτα τρόπο -δε θα σταθώ σ' αυτό το σημείο τώρα, για να αναλύσω το «όλα στο τραπέζι», διότι εκεί πάλι θα υπάρξει μια διαφορετική προσέγγιση- να οδηγήσουν το γενικό γραμματέα και τα Ηνωμένα Έθνη και το Συμβούλιο Ασφαλείας στο να προσκαλέσουν τις δύο πλευρές σε συνομιλίες. Αυτό ήταν μια ευκαιρία την οποία ορθά αξιοποίησε η πλευρά μας, ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο προσκλήθηκαν, και ξεκίνησε ένας διάλογος, ένας διάλογος εκ του σύνεγγυς, που μπορεί να έχει τις αδυναμίες του, μπορεί να έχει και τις δυνατότητές του, όμως συνεχίζεται αυτός ο διάλογος. Μπήκαμε με κάποιο προβληματισμό, αλλά μπήκαμε.

Ίσως να ήταν εύκολο, όπως λέχθηκε, και πολύ πιο δύσκολο είναι να βγούμε από αυτό το διάλογο, γι' αυτό μπήκαμε πράγματι στα δύσκολα. Βέβαια, τα δύσκολα δεν μπορεί να λεχθεί ότι είναι μόνο για την πλευρά μας. Δε συμφωνούμε ότι ούτε λίγο ούτε πολύ ο κ. Ντενκτάς κάνει έναν περίπατο, ότι ούτε λίγο ούτε πολύ ο κ. Ντενκτάς αντιμετωπίζει με αυτή την περιφρόνηση, που μας ελέχθη, το γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών. Έχει και αυτός τις δυσκολίες του. Και οι δυσκολίες ξεκινούν και από την Άγκυρα και από την Άγκυρα για τους γνωστούς λόγους της διαδικασίας ένταξης της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αυτή, λοιπόν, η διαδικασία, που καθορίστηκε όχι από εμάς αλλά από τα Ηνωμένα Έθνη, μας έχει φέρει στον τέταρτο γύρο των συνομιλιών. Και, προτού καν μπούμε στον τέταρτο γύρο, θα σας θυμίσω ότι υπήρχε μια λογική αντίκρισης της διαδικασίας με ένα είδος εξάντλησης συγκεκριμένων αριθμών γύρων. Έχουμε ολοκληρώσει τέσσερις γύρους, άρα τελειώνει η διαδικασία. Προφανώς δεν ήταν έτσι.

Εμείς πάντοτε λέγαμε ότι έχει σημασία όχι η αρίθμηση των γύρων αλλά η ολοκλήρωση της διαδικασίας και ότι δεν έχουμε την πολυτέλεια ούτε τη δυνατότητα να φύγουμε από τις συνομιλίες, προτού ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών αποφασίσει ότι ολοκληρώθηκε αυτή η διαδικασία. Βέβαια, τίθεται το ερώτημα: Στο διηλεκές να συνεχίζονται αυτές οι συνομιλίες; Εμείς δε λέμε κάτι τέτοιο. Εμείς λέμε ότι σήμερα δεν μπορούμε να μην πάμε στον πέμπτο γύρο των συνομιλιών. Το τι θα γίνει στον έκτο και αν υπάρξει και αν μας προταθεί είναι κάτι το οποίο θα αξιολογήσει το Εθνικό Συμβούλιο την κατάλληλη στιγμή.

Γιατί αυτή η στάση; Γιατί είναι σαφές, και κανένας δεν μπορεί να το αμφισβητήσει, ότι ο χρόνος λειτουργεί σε βάρος της υπόθεσής μας. Γιατί μειώνεται συνεχώς ο αριθμός των Τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας, γιατί αυξάνεται συνεχώς ο αριθμός των εποίκων, γιατί δημιουργούνται νέα τετελεσμένα, νέες εντυπώσεις, από τις οποίες ίσως να είναι πιο δύσκολο αύριο να ξεφύγουμε απ' ό,τι σήμερα. Εξάλλου, με τη συνέχιση του προβλήματος της Κύπρου συνεχίζεται το δράμα των εγκλωβισμένων μας, η αγωνία των συγγενών των αγνοουμένων μας, η

ταλαιπωρία των προσφύγων που αναμένουν με αγωνία την επιστροφή.

Κύριε Πρόεδρε, έχει δοθεί μεγάλη σημασία στη δήλωση Άναν. Ο κ. Παπαδόπουλος την παραλλήλισε με το άλλο ιστορικό γεγονός του 1977. Ίσως να έχει δίκαιο, ίσως όμως και να μην είναι έτσι. Εμείς πιστεύουμε ότι είναι κάτι που δεν αρέσει σε κανέναν, αυτή η δήλωση Άναν. Όμως, χάρη στις προσπάθειες του Προέδρου υπήρξαν κάποιες διευκρινίσεις, κάποιες αλλαγές, θα έλεγα, τουλάχιστον φραστικές, προφορικές, οι οποίες έδωσαν τουλάχιστον την ευκαιρία στην πλευρά μας να συνεχίσει τις συνομιλίες. Και με τη συνέχιση των συνομιλιών μας δόθηκαν κάποια έγγραφα, τα άτυπα έγγραφα, τα οποία εν μέρει αξιολογήθηκαν ως θετικά, σε κάποιο μέρος τους, σε κάποιο μέρος τους αξιολογήθηκαν ως αρνητικά. Ένα από αυτά ομόφωνα έχει απορριφθεί.

Δε νομίζω να είναι σωστό και δίκαιο να λέμε ότι συλλογικά και συνολικά αυτά τα έγγραφα πρέπει να απορριφθούν. Αν το κάνουμε αυτό σαν τακτική και σαν στρατηγική, πιστεύω ότι ουδέποτε θα βρεθούμε στο τραπέζι, γιατί ποτέ μα ποτέ δε θα μας δώσουν έγγραφα τα Ηνωμένα Έθνη στα οποία να συμφωνούμε εκατό τοις εκατόν. Πάντοτε θα υπάρχουν τα θετικά, πάντοτε θα υπάρχουν τα αρνητικά και εκεί είναι το πώς με σκληρή διαπραγμάτευση, με επιχειρήματα, με συλλογικό τρόπο και συζήτηση στο Εθνικό Συμβούλιο ή στην ειδική επιτροπή θα μπορέσουμε να πείσουμε για το τι είναι σωστό και τι είναι λάθος, με βάση ασφαλώς το γενικό κανόνα, που εκεί συμφωνούμε όλοι. Ποιον; Τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου, τις ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου, όλα αυτά στα οποία έχουμε συμφωνήσει.

Αν δεν το κάνουμε αυτό και ζητήσουμε ή απαιτήσουμε ακόμα ... γιατί και αυτό είναι στη σκέψη κάποιων: Να απαιτήσουμε από το γενικό γραμματέα να αποσύρει τη δήλωσή του, να απαιτήσουμε από το γενικό γραμματέα να αποσύρει τις ιδέες Ντε Σότο. Και, αν δεν το κάνει, τι θα κάνουμε; Ερωτώ: Θα φύγουμε από τις συνομιλίες; Αυτό υποβάλλεται;

Φαίνεται ότι δε θα φύγουμε από τις συνομιλίες και φαίνεται ότι, επειδή είμαστε και αδύναμοι, δε θα τα καταφέρουμε να πείσουμε ότι πρέπει να γίνουν αυτά που ζητούμε ή που απαιτούμε. Επομένως, μήπως θα ήταν πιο σοφό να κινηθούμε με έναν άλλο στρατηγικό τρόπο, ώστε, προβάλλοντας τα σωστά επιχειρήματα που ακούστηκαν από όλες τις πλευρές, να δούμε πώς ξεφεύγουμε από αυτά τα δύσκολα; Να δούμε πώς δε δεσμευόμαστε από οποιαδήποτε συνομοσπονδιακή λύση; Να δούμε πώς προωθούμε την ομοσπονδιακή λύση, τη διζωνική και δικαιοδική;

Επομένως, πράγματι θα το πούμε εμείς: Θα ήταν καταστροφική η φυγή από τις συνομιλίες αυτή τη στιγμή, ιδιαίτερα και μετά τη δέσμευση του Προέδρου της Δημοκρατίας να πάει στις συνομιλίες, αλλά και γιατί πιστεύουμε ότι η προσέγγιση της φυγής θα μας στερήσει της δυνατότητας να διαμορφώσουμε εμείς τις εξελίξεις του τύπου μας, του μέλλοντος της πατρίδας μας και της ιστορίας της πατρίδας μας.

Οπωσδήποτε αυτή η φυγή θα έχει και άλλο κόστος. Εγώ θα το αναφέρω, γιατί δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε αυτό που γίνεται στην Ευρώπη, δεν πρέπει να παραγνωρίζουμε αυτές τις θετικές εμπειρίες που παίρνουμε συνεχώς από τις Βρυξέλλες, από τις δηλώσεις των Ευρωπαίων αξιωματούχων ότι η Ευρώπη μας παρακολουθεί καθημερινά. Η Ευρώπη συμφωνεί με τον τρόπο που επιδιώκουμε η λύση να συνάδει με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και δίνει μηνύματα και στον κ. Ντενκτάς και στην Τουρκία. Μηνύματα για τα οποία θα πρέπει να κάνουμε λίγη υπομονή, πριν δούμε πώς θα αξιοποιηθούν καλύτερα.

Η φυγή, λοιπόν, από τις διαπραγματεύσεις δεν μπορεί να είναι λύση, ιδιαίτερα αυτή τη στιγμή, και γίνομαι συγκεκριμένος και για έναν ακόμα λόγο: Το 1993 βγήκε εκείνη η πολύ καλή γνωμοδότηση και, αν κάποιος ανατρέξει και τη διαβάσει, θα διαπιστώσει ότι υπάρχει ένας όρος, βασικός όρος, που από τότε μας προειδοποιεί η Ευρώπη ότι πρέπει να ισχύει για ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι οι δύο πλευρές θα κάνουν το παν, για να λύσουν το Κυπριακό με βάση τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία. Αυτή, λοιπόν, η ετοιμότητα της πλευράς μας και η πολιτική βούληση για λύση στο Κυπριακό, με βάση αυτό το είδος της λύσης, είναι προϋποθέσεις τις οποίες καθόρισε η Ευρωπαϊκή Ένωση στη γνωμοδότηση του 1993. Αλλά και σε όσους η μνήμη τους δεν πάει πίσω τόσο παλιά θυμίζω ότι κάτι ανάλογο αναφέρεται και στην απόφαση του Ελσίνκι τον περασμένο χρόνο.

Επομένως, παραμένουμε, συζητούμε, διαπραγματευόμαστε, προβάλλουμε τις θέσεις μας, τα επιχειρήματά μας, χρησιμοποιούμε ασφαλώς και το ευρωπαϊκό κεκτημένο και παραλληλίζοντας θα πω ότι εκείνο το τρίπτυχο που χρησίμευσε στο παρελθόν, το 1992, που παρουσίασε τις τρεις θέσεις, Ηνωμένων Εθνών και δύο πλευρών, θα μπορούσε έμμεσα να γίνει τετράπτυχο και η τέταρτη πτυχή να είναι το ευρωπαϊκό κεκτημένο προς το οποίο όχι να συγκλίνουμε, αλλά με το οποίο να ταυτιστούμε, αν είναι δυνατό.

Για τα έγγραφα Ντε Σότο. Είναι λάθος, πιστεύουμε, να χρησιμοποιούνται αυτά τα έγγραφα ως κάτι συγκεκριμένο. Διαφωνούμε ότι το άτυπο έγγραφο και το έγγραφο είναι το ίδιο πράγμα. Διαφωνούμε ότι, εφόσον απορρίφθηκε κάτι, σημαίνει ότι υπάρχει. Απορρίφθηκε το τέταρτο· δεν υπάρχει. Τα άτυπα αυτά τρία έγγραφα δεν υπάρχουν. Πρέπει να παίξουμε με την ορολογία και τον τύπο που υπάρχει στη διεθνή πρακτική.

Ρωτήθηκε ο κ. Φερχόιγκεν στη Μικτή Κοινοβουλευτική Επιτροπή που είχαμε στις Βρυξέλλες πριν από λίγες μέρες, στην παρουσία του κ. Παπαδόπουλου, ποια είναι η θέση του γι' αυτά τα έγγραφα και κατά πόσο αυτά συνάδουν με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Η απάντηση ήταν στερεότυπη: «Μα, ποια έγγραφα! Εμείς δεν ξέρουμε έγγραφα, δεν υπάρχουν για μας έγγραφα». Πώς εμείς, λοιπόν, εδώ συζητούμε αυτά τα έγγραφα και πώς ίσως κάποιος θα μας ζητήσει να τοποθετηθούμε σ' αυτά τα έγγραφα -που προσωπικά σας λέω ότι εγώ δεν τα έχω αυτά τα έγγραφα ούτε τα έχω διαβάσει ούτε θεωρώ ότι υπάρχουν. Μπορεί να τα έχει ο πρόεδρος μου, αλλά δεν είναι έτσι. Η θέση είναι ότι αυτά, εφόσον είναι άτυπα, δεν υπάρχουν, δεν είναι προτάσεις των Ηνωμένων Εθνών και επομένως δεν μπορεί να τοποθετηθούμε με τον έναν ή τον άλλο τρόπο. Μπορεί όμως να χρησιμοποιηθούν όπως χρησιμοποιήθηκαν και οι ιδέες Ντε Σότο, ως λέξεις-κλειδιά που δημιουργούν τη δυνατότητα στις δύο πλευρές να τοποθετηθούν στο κατά πόσο συμφωνούν ή όχι σε μια διαδικασία προσπάθειας να βοηθηθεί ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών να διατυπώσει ένα πλαίσιο λύσης στο Κυπριακό, που ασφαλώς θα είναι η αρχή για μια πιο ουσιαστική συζήτηση από τις δύο πλευρές.

Ξεκαθαρίζοντας για μια ακόμα φορά, οι Ενωμένοι Δημοκράτες δεν υποστηρίζουν συνομοσπονδία ούτε αποδέχονται συνομοσπονδία ως λύση του Κυπριακού. Οι Ενωμένοι Δημοκράτες εξακολουθούν από παλιά μέχρι τώρα, από την ίδρυσή τους, να υποστηρίζουν τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία. Μια λύση που τη λέμε με το όνομά της και καλούμε όλους όσους συμφωνούν να την ονοματίζουν, γιατί και σ' αυτό βλέπουμε κάποιες δυσκολίες. Κάποιοι τη λένε διπεριφερειακή, κάποιοι τη λένε μόνο δικοινοτική, κάποιοι τη λένε μόνο ομοσπονδία. Εμείς τη λέμε διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία με όλη τη σοβαρότητα και τη συνέπεια που πρέπει να έχουμε πάνω σ' αυτό το θέμα.

Ακόμα ένας λόγος που δεν μπορούμε να δεχθούμε τη συνομοσπονδία είναι γιατί όχι μόνο δεν μπορεί να λειτουργήσει, αλλά και γιατί δε συνάδει με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Μεθαύριο η Ευρώπη θα ζητά ... και μας το είπαν ήδη, και ο κ. Μάουρερ και ο κ. Φερχόιγκεν, ότι δεν μπορούν να έχουν δύο φωνές οι Κύπριοι, και μέσα από μια συνομοσπονδιακή λύση θα υπάρχουν δύο φωνές. Πώς θα λειτουργήσει αυτό το κράτος; Δε συνάδει επομένως με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή αυτή η λύση της συνομοσπονδίας, ενώ η λύση που ζητούμε πράγματι συμφωνούμε όλοι ότι πρέπει να διασφαλίζει όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των Κυπρίων, ανεξάρτητα από το αν είναι Ελληνοκύπριοι, Τουρκοκύπριοι, Αρμένιοι, Λατίνοι ή Μαρωνίτες.

Αυτή, λοιπόν, η πολιτική της διπλής πορείας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την οποία με ευλάβεια ακολουθεί η πλευρά μας τα τελευταία χρόνια άρχισε να αποδίδει: αποδίδει τουλάχιστον προς το ένα σκέλος της, προς το σκέλος της ενταξιακής μας πορείας. Το αν η σύζευξη αυτή θα είναι χαλαρή ή όχι μεταξύ λύσης και ένταξης είναι κάτι που από μας εξαρτάται και οπωσδήποτε θα ήταν ευχής έργον να προηγηθεί η λύση της ένταξης. Αλλά, αν αυτό δε γίνει, εμείς πρέπει να απαιτήσουμε η Ευρώπη να μας δεχθεί στους κόλπους της, γιατί δε φταίμε εμείς για το αδιέξοδο το οποίο ίσως να δημιουργηθεί.

Η απόφαση του Ελσίνκι, κύριε Πρόεδρε, εμείς θεωρούμε ότι ήταν μια ορθή, και τη χαρακτηρίσαμε και ως ιστορική απόφαση, έστω κι αν διαφωνούν αρκετοί. Θεωρούμε ότι άρχισε να δείχνει κάποια στοιχεία της χρησιμότητάς της. Αλλά ανυπομονούμε και στην ανυπομονησία μας επιδιώκουμε εδώ και τώρα να υπάρξει συγκεκριμένη συμμόρφωση της Τουρκίας και συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Θα σας παραπέμψω στην έκθεση Πόος, όπου γίνεται αναφορά στην αντίδραση της Τουρκίας από μόνο και μόνο το γεγονός ότι δόθηκε η εντύπωση ότι θα της επιβληθεί κάτι συγκεκριμένο. Και γίνεται εκεί η παραδοχή ότι, αντί να συμμορφωθεί η Τουρκία, στο τέλος παρεξέκλινε περισσότερο από το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Όμως, δηλώσεις όπως οι χθεσινές του κ. Γιλμάζ, αλλά και οι δηλώσεις που θα ακολουθήσουν και ενέργειες και πράξεις, ιδιαίτερα και με την εταιρική συμφωνία και με την έκθεση Μοριγιόν, του Φιλίπ Μοριγιόν, την οποία θεωρούμε και εκείνη σημαντική και αναμένεται σύντομα να υιοθετηθεί από το Ευρωκοινοβούλιο, πιστεύουμε ότι είναι μηνύματα που στέλλονται προς την πλευρά της Τουρκίας, μηνύματα που μπαίνουν κάτω από την ομπρέλα της απόφασης του Ελσίνκι.

Είναι καιρός, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να πούμε όλη την αλήθεια, να λέμε όλη την αλήθεια στο λαό. Κάποιες πολιτικές δυνάμεις τη λένε, κάποιες δεν τη λένε. Αν υπάρχει κάτι που μας βοήθησε μέσα από αυτή τη διαδικασία, ιδιαίτερα τα ένα δυο τελευταία χρόνια, επαναλαμβάνω, είναι ότι άρχισαν κάποιοι να ξεθαρεύουν και να λένε στο λαό ποια είναι η λύση την οποία συμφωνήσαμε το 1977. Διότι μέχρι πρόσφατα μόνο λίγες δυνάμεις, προς τιμήν τους, ονόμαζαν αυτή τη λύση, τη διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία. Αλλά, πέρα από αυτό, πρέπει να προετοιμαστούμε γι' αυτό τον ιστορικό συμβιβασμό για τον οποίο βάλουμε την υπογραφή μας, που τον δεχθήκαμε το 1977. Δυστυχώς, όμως, φαίνεται ότι, ενώ αποδεχθήκαμε αυτό το συμβιβασμό, ακόμα η στάση ζωής που έχουμε αλλά και η πρακτική μας δε συνάδουν με αυτή την υποχρέωση που έχουμε.

Μέσα στη νέα τάξη πραγμάτων, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και την εποχή της παγκοσμιοποίησης, που έχει και τα θετικά της και τα αρνητικά της - δε θα ασχοληθώ με αυτό το θέμα τώρα- πιστεύουμε ότι η Κύπρος θα πρέπει να προσαρμοστεί στους νέους κανόνες συμπεριφοράς και αντίδρασης διεκδικώντας τη

θέση που της ανήκει.

Το παράδειγμα της Ελλάδας πιστεύω ότι είναι σημαντικό για μας, γιατί η ελληνική κυβέρνηση απέδειξε ότι έχει συλλάβει αυτά τα μηνύματα των καιρών και παρουσιάζει μια εκπληκτική προσαρμογή στις μεθόδους και τις αντιλήψεις της νέας εποχής, ώστε και διεθνώς να έχει αναβαθμιστεί πολιτικά, αλλά και εσωτερικά να έχει αναπτυχθεί στον κοινωνικό και οικονομικό τομέα.

Η Ελλάδα για την Κύπρο αποτελεί το πλέον σημαντικό στήριγμά της τόσο στην ενταξιακή της πορεία όσο και στην προσπάθεια για λύση του Κυπριακού. Είναι γι' αυτό που καταδικάζουμε εκείνες τις φωνές που ακούγονται εναντίον αυτής της ορθής πολιτικής της ελληνικής κυβέρνησης, χωρίς να στερούμε το δικαίωμα οποιουδήποτε να εκφράζει τις απόψεις του. Αυτή η πολιτική ίσως να μην είναι ακόμα κατανοητή από κάποιους κύκλους εδώ στην Κύπρο, που ζουν ακόμα, να μου επιτραπεί να πω, σε άλλες εποχές και δεν εκπέμπουν στο μήκος κύματος της σύγχρονης εποχής. Χρειάζεται, επομένως, καλύτερη, πιστεύουμε, επικοινωνιακή σύζευξη μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου, ώστε να κατανοηθεί και στην Κύπρο η βαθύτερη σκοπιμότητα των επιλογών της ελληνικής κυβέρνησης αλλά και τα γενικότερα μηνύματα των καιρών.

Κύριε Πρόεδρε, θα κλείσω με μια αναφορά σε μια πραγματικότητα. Το 1974 αυτός ο τόπος έφαγε ένα διπλό χαστούκι, ένα ισχυρό διπλό χαστούκι. Ένα χαστούκι που ασφαλώς έχει ανατρέψει την κατάσταση. Δε μας επιτρέπει να οραματιζόμαστε ότι θα επιστρέψουμε σε θέσεις και σε συνταγματικές καταστάσεις του 1960. Αυτό το χαστούκι, βέβαια, πρέπει να αποτελεί και ανάμνηση, έντονη ανάμνηση, αλλά και τον τρόπο που θα ξυπνήσει όσους εξακολουθούν να ονειρεύονται. Εάν αυτό το πράγμα δεν το αντιληφθούμε, τότε λυπούμαι να πω ότι θα φτάσουμε εκεί που ο κ. Παπαδόπουλος είπε, ότι δε θα έχει σωτηρία αυτός ο τόπος.

Αλλά, για να μην κλείσω με αυτό το απαισιόδοξο μήνυμα, ναι, θα πω ότι αυτός ο τόπος έχει δυνατότητα σωτηρίας, γιατί το Εθνικό Συμβούλιο, μέσα από τις σωστές διαδικασίες που ακολουθεί και με τη λειτουργία αυτής της πολύ χρήσιμης, πιστεύω, επιτροπής -γιατί συμμετέχω σ' αυτή την επιτροπή, την ειδική επιτροπή που συζητά το Κυπριακό- είναι δυνατό να δώσει μηνύματα στο λαό ομογενοποίησης του πολιτικού λόγου και συγκεκριμενοποίησης του ποιος είναι ο στόχος στον οποίο οδεύουμε. Και αυτός δεν είναι άλλος παρά η διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία και η πλήρης ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μου επιτρέψετε να πω δυο λόγια από το βήμα.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο του σώματος κ. Σπύρο Κυπριανού αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχικά είχα την πρόθεση να μιλήσω αναλυτικά. Μετά εγκατέλειψα αυτή την πρόθεση. Παρ' ολίγον να με πείσει ο κ. Χριστοφίδης να το ξανακάμω, να αρχίσω να μιλώ αναλυτικά. Αλλά ας μείνει ως εκεί. Δε θα πω πολλά πράγματα, διότι τα περισσότερα που είχα υπόψη μου να πω έχουν ήδη λεχθεί.

Ειδικότερα, εις ό,τι αφορά τη δήλωση Άναν -Άναν λέγεται- και τα λεγόμενα έγγραφα, άτυπα, τυπικά, ιδέες, φαντασίες, εκεί είναι, όπως και αν τα περιγράψουμε. Όμως θα ασχοληθώ με μερικά σημεία.

Πρώτα απ' όλα θα ήθελα να ασχοληθώ με τον τρόπο που οι ξένοι μας βλέπουν, που οι ξένοι μας κρίνουν και που πολλές φορές μας παίρνουν για πράσινο χαβιάρι. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Θα σας διαβάσω τρία σημεία από τη χθεσινή δήλωση του Υφυπουργού Εξωτερικών της Γερμανίας που συναντήθηκε και με τον κ. Κασουλίδη, τον οποίο αναφέρει.

Το πρώτο σημείο είναι ότι καλωσόρισε τις δηλώσεις του Προέδρου Κληρίδη και του κ. Κασουλίδη και του κατοχικού ηγέτη, λέει το ΚΥΠΕ, ότι θα συνεχίσουν τις προσπάθειές τους και θα προσπαθήσουν με τις αποφάσεις και τις προτάσεις του γενικού γραμματέα να δημιουργήσουν βάσεις για παραπέρα διαπραγματεύσεις. Δε λέω ότι έτσι του ελέχθη. Όμως ποιες είναι οι εντυπώσεις που αποκομίζονται;

Δεύτερο σημείο: Ο Υφυπουργός ο Γερμανός, ο οποίος, υποτίθεται, είναι καλά ενημερωμένος, χαρακτήρισε τον τέταρτο γύρο των συνομιλιών ως παραγωγικό. Μετά χαρακτήρισε το γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών ως πάρα πολύ καλό γνώστη του Κυπριακού. Αυτό είναι άλλο θέμα βέβαια και δεν είναι του παρόντος να το συζητήσουμε.

Ένα όμως το οποίο είναι πιο σημαντικό και το οποίο με φέρνει σε μία άλλη σκέψη είναι η αναφορά του στην ένταξη. Είπε επακριβώς το εξής: «Η ενταξιακή πορεία, η λύση του Κυπριακού συνδέεται στενά με όλη αυτή τη διαδικασία». Γιατί το λέω αυτό; Το λέω αυτό, γιατί νομίζουμε ότι είναι στρωμένη με ροδοπέταλα η πορεία προς την Ευρώπη. Είπαμε ότι δεν είναι πολλές φορές, αλλά νομίζω ότι εξακολουθούμε κάποιοι να το πιστεύουμε. Ε, δεν είναι! Εγώ φοβούμαι -θα μου πείτε πάλι ότι εκφράζω φόβους. Εγώ φοβούμαι ότι θα βρεθούμε προ ενός τραγικού διλήματος. Να το πω χοντρά: Ή το δέχεστε ή δεν μπαίνετε -είναι το άλφα που θέλω να σας παρουσιάσω. Τι είναι αυτό το άλφα; Αυτό το άλφα είναι αυτό που προδιαγράφεται με τις ιδέες Άναν-Ντε Σότο. Το δέχομαι ότι δεν έγιναν δεκτές, χωρίς να σημαίνει ότι συμμερίζομαι την άποψη ότι ήσαν ικανοποιητικές οι διευκρινίσεις εις ό,τι αφορά τη δήλωση. Δεν ήσαν. Το πιο επικίνδυνο σημείο της δήλωσης εκεί είναι, αδιευκρίνιστο, και λέει ο Ντε Σότο ότι ισχύει απόλυτα. Αλλά παίρνουμε και τις προτάσεις. Είναι ένα πλαίσιο. Ελέχθη πολύ σωστά από τους συναδέλφους: «Μα, δεν μπορούν να μας υποχρεώσουν να δεχθούμε, να υπογράψουμε!» Βεβαίως δεν μπορούν. Δεν μπορούν να μας υποχρεώσουν, να μας πουν «υπογράψετε» και να υπογράψουμε. Όμως να μην υποτιμούμε καθόλου μία επικίνδυνη εξέλιξη που θα μας φέρει σε μία λεγόμενη αδήριτη ανάγκη. Είναι αυτό που πρέπει να ανακόψουμε. Χρειάζεται μία τροχοπέδη. Για να το πούμε εντελώς κυπριακά, χρειάζεται αντρόςιν, δυναμικό αντρόςιν, από την κυπριακή κοινωνία, από την κυβέρνηση, από τη Βουλή, από όλους μας. Δεν παλεύουμε για χωριστά πράγματα. Παλεύουμε για τα ίδια πράγματα, για τους ίδιους στόχους. Και, ειρήσθω εν παρόδω, ένα από τα σφάλματα τακτικής είναι που μετατρέψαμε, κατά την άποψή μου, τη διπεριφερειακή, ας μου επιτραπεί να λέω όχι διζωνική, διπεριφερειακή δικαιοδική ομοσπονδία σε λάβαρο αγώνα, αντί να επιμένουμε ότι εδώ είναι ο τελευταίος μας συμβιβασμός. Και πρέπει να προσέξουμε τον τρίτο παράγοντα, τους ξένους, πώς τους πείθουμε. Έχω την εικόνα ότι χρειάζεται μια πιο πειστική διεκδίκηση, ένας πιο πειστικός λόγος έναντι των τρίτων.

Όσον αφορά τα Ηνωμένα Έθνη, θυμάμαι που μιλούσαμε για τα Ηνωμένα Έθνη και λέγαμε ότι ήταν η ασπίδα της Κύπρου. Ήταν η ασπίδα που προστάτευε

την Κύπρο, την ανεξαρτησία της, την εδαφική της ακεραιότητα, την κυριαρχία της, την οντότητα του κράτους. Και ήταν. Μπορεί τα Ηνωμένα Έθνη να μην μπόρεσαν να λύσουν το Κυπριακό λόγω των γνωστών δεδομένων και της προηγούμενης εποχής και της σημερινής, αλλά τα Ηνωμένα Έθνη ήταν η ασπίδα μας. Εκ πείρας και απ' ό,τι θυμούμαι σας λέω ότι υπήρξαν φάσεις στην ιστορία του Κυπριακού και προ του '74 που, αν δεν παίρναμε τις σωστές αποφάσεις, δε θα υπήρχε κυπριακό κράτος. Ήταν η ασπίδα μας, η προστασία μας τα Ηνωμένα Έθνη. Και σιγά σιγά μπορέσαμε να συζητήσουμε, να διαβουλευτούμε, να δούμε. Όμως ουδέποτε βρεθήκαμε σ' αυτή τη φάση, αντίπαλος να είναι τα Ηνωμένα Έθνη. Ξέρω ότι είναι πολύ έντονο το "αντίπαλος".

Μιλούμε για διάλογο. Πού είναι ο διάλογος; Υπάρχει διάλογος; Δεν υπάρχει διάλογος· ούτε διαπραγματεύσεις ούτε διάλογος υπάρχει. Υπάρχει ένας διάλογος μεταξύ μας και της γραμματείας των Ηνωμένων Εθνών και, ως προς το τι κάμνει ο Ντενκτάς με τη γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών, δε γνωρίζουμε τίποτα. Και ο διάλογος μεταξύ μας και της γραμματείας των Ηνωμένων Εθνών εξελίσσεται στην προσπάθεια της γραμματείας να μας σπρώξει έξω από τις αποφάσεις και στη δική μας προσπάθεια να μείνουμε μέσα στις αποφάσεις. Και να μείνουμε στις αποφάσεις όχι μόνο ως λύσεις βεβαίως του Κυπριακού αλλά και ως βάση του διαλόγου. Να το προσέξουμε.

Είπα επανειλημμένα και το λέω και τώρα: Ουδείς έχει μαγική συνταγή. Ουδείς απολύτως. Θα πρέπει να καθίσουμε στο Εθνικό Συμβούλιο και στη συνέχεια με την ελληνική κυβέρνηση. Για το ρόλο της Ελλάδος πρέπει να το συζητήσουμε με την ελληνική κυβέρνηση. Δεν είναι δύσκολο για κανέναν από εμάς να είναι ευχάριστος στην ελληνική κυβέρνηση· καθόλου. Αλλά υπάρχουν ερωτηματικά, να το θέσω έτσι απλώς, που πρέπει να πάρουμε τις απαντήσεις. Αυτό δε γίνεται. Δε γίνεται με χωριστές συναντήσεις, κατά την άποψή μου. Σέβομαι και τη διαδικασία που υπάρχει, συνεργασία μεταξύ των κυβερνήσεων, αλλά σ' αυτή τη φάση, η οποία, όπως είπα και ο κ. Παπαδόπουλος, πράγματι είναι στροφή στην ιστορία του κυπριακού προβλήματος, χρειάζεται το Εθνικό Συμβούλιο με την ελληνική κυβέρνηση ξανά, όπως ενίεντο κάποτε στο παρελθόν. Αυτή είναι μια άποψη και μία εισήγηση. Εξάλλου, δε διεκδικώ την πατρότητα· είναι πολλοί εκείνοι οι οποίοι εισηγήθηκαν το ίδιο πράγμα.

Πάμε στην ενταξιακή πορεία. Ήδη έχω αναφερθεί στο θέμα των κινδύνων. Όμως να σπρώξουμε. Ασφαλώς θα πρέπει να σπρώξουμε προς την Ευρώπη, αλλά να έχουμε κατά νουν το ενδεχόμενο, αυτό που μπορεί να συμβεί στην πορεία ή στο τελευταίο σκαλί, όταν βρεθούμε πριν μπούμε, να μας πουν «ξέρετε δεν μπαίνετε, αλλά πρέπει να γίνει αυτό, για να μπειτε».

Για συνομοσπονδία τι να πει κανείς! Μόνο μια φράση θα χρησιμοποιήσω για τη συνομοσπονδία. Η συνομοσπονδία είναι η χειρότερη μορφή διχοτόμησης, διότι με τη συνομοσπονδία όχι μόνο θα τουρκοποιηθεί οριστικά, με την υπογραφή μας, ένα μεγάλο κομμάτι της Κύπρου, αλλά μακροπρόθεσμα δε θα επιβιώσει ο κυπριακός ελληνισμός στο υπόλοιπο, διότι η Τουρκία ξέρει πάρα πολύ καλά πώς να δημιουργεί αίσθημα ανασφάλειας και πώς να εκδιώκει τους πληθυσμούς. Και ας μη μου πει κανένας ότι είναι πρόωρο που αναμένουμε από την Τουρκία να αλλάξει στάση μετά το Ελσίνκι. Τι σημαίνει είναι πρόωρο; Ήδη η Τουρκία είναι αδιάλλακτη όσο ποτέ προηγουμένως. Όπως διαπιστώσαμε εύκολα, ο καθένας το διαπιστώνει, άρχισαν να είναι ακόμα πιο επιθετικοί, πιο διεκδικητικοί και στην περίπτωση του Αιγαίου. Ο κ. Τζεμ άρχισε να μιλά για μειονότητες στη Θράκη. Επομένως, χρειάζεται μία αναθεώρηση η πολιτική μας γενικά. Και εδώ και στην Αθήνα.

Δεν αντιδικούμε ούτε θέλουμε να αντιπαλεύουμε. Απλώς, είναι μία έντιμη κριτική, κάποιες τοποθετήσεις και κάποια σοβαρή συζήτηση που πρέπει να γίνει για το μέλλον της Κύπρου, γιατί στο κάτω κάτω της γραφής να μην ευγνωμονούμε για την υποστήριξη από την Ελλάδα, αλλά η Ελλάδα έχει τεράστιες ευθύνες έναντι της Κύπρου. Και πέρα από αυτές τις ευθύνες, ιστορικές, εθνικές, συμβατικές -λόγω του τι συνέβη το '74 έχει τεράστιες ευθύνες- σε τελευταία ανάλυση η Ελλάδα έχει ανάγκη μία ανεξάρτητη και όπως πρέπει Κύπρο εδώ, στην περιοχή αυτή της Μεσογείου. Δε χρειάζεται τον πλήρη αποκλεισμό.

Διάλογος. Τον ανέφερα και προηγουμένως. Αγαπητοί φίλοι, δεν είναι καινούριο ίσως αυτό που θα σας πω. Υπάρχουν τριών ειδών διάλογοι. Τώρα διάλογος δε γίνεται, αλλά υπάρχουν τριών ειδών διάλογοι, αν θέλετε διαιωνιζόμενοι, διότι κάποτε υπήρξε στοιχείο αυτή η φράση, "διαιωνιζόμενος διάλογος", μιας γενικότερης στρατηγικής που συζητήθηκε στην Αθήνα. Και ο κ. Κασουλίδης το γνωρίζει αυτό.

Διάλογος. Υπάρχει ο διάλογος ο οποίος αποδίδει. Το διάλογο αυτό να τον στηρίξουμε, σίγουρα να τον στηρίξουμε, όσο και αν διαιωνίζεται.

Υπάρχει ένας διάλογος που δεν αποδίδει ούτε θετικά ούτε αρνητικά. Αλλά μπορεί κανείς να το συζητήσει, μπορεί να είναι χρήσιμο να υπάρχει ως μέρος κάποιας γενικότερης στρατηγικής. Όχι ξεκρέμαστος, διάλογος για το διάλογο.

Και υπάρχει και ένας τρίτος διάλογος ο οποίος αποδίδει αρνητικά. Δεν είναι καν διάλογος είπα, διαδικασία: αποδίδει αρνητικά. Τι κάμνουμε; Σίγουρα η Βουλή πρέπει να στείλει τα μηνύματά της. Και, από ό,τι με χαρά άκουσα, στα βασικά σημεία υπάρχει ομοφωνία. Είναι ξεκάθαρο ότι σήμερα η Βουλή στέλνει το μήνυμα προς τα έξω, προς τους τρίτους, προς τα Ηνωμένα Έθνη, προς τον Ντε Σότο, τους Αμερικανούς, τους Βρετανούς, τους Γερμανούς και οποιουδήποτε άλλους, ότι δεν υπάρχει περίπτωση εμείς να δεχθούμε με τη θέλησή μας τέτοιου είδους λύσεις. Αλλά οφείλουμε εμείς τώρα στο εσωτερικό μας, εμείς, οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου, η πολιτική ηγεσία του τόπου, να προσέξουμε το ενδεχόμενο μιας εξέλιξης προς το σημείο που θα μας πουν "είναι αδήριτη ανάγκη". Αυτό να το προσέξουμε. Ξανασυνέβη αυτό το πράγμα στην ιστορία, και στη δική μας και άλλων χωρών, και πάει να ξανασυμβεί και σε άλλες περιπτώσεις.

Για την Τουρκία, για την ένταξη της Τουρκίας στην Ευρώπη, πρέπει να ειπωθεί ότι έχει χαρακτηριστεί σαν μία ελπίδα, ότι, δηλαδή, διά της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας προς την Ευρώπη θα μπορούμε εμείς, βεβαίως μέσω της Ελλάδος ή μέσω των Ευρωπαίων, να αποσπάσουμε κάποια οφέλη εις ό,τι αφορά την προσπάθεια επίλυσης του κυπριακού προβλήματος. Με προσεγίωσε πριν λίγες ημέρες ο εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που διαπραγματεύεται τη διεύρυνση. Ήταν εδώ με τον κ. Μάουρερ -Λανταπούρου, νομίζω, λέγεται, Ισπανός, έντιμος άνθρωπος. Μου είπε ξεκάθαρα: «Μην αναμένετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πιέσει την Τουρκία, για να αναλάβει οιαδήποτε ουσιαστική δέσμευση στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης. Μην το αναμένετε». Τι σημαίνει αυτό το πράγμα; Αυτό το πράγμα σημαίνει ότι πρέπει να κινητοποιηθούμε, και η Κύπρος και η Ελλάδα. Είπαμε να λέμε την αλήθεια. Δε λέμε την αλήθεια. Αυτά μου είπε ο εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και δεν υπάρχουν ενδείξεις περί του αντιθέτου. Ήδη ο κ. Τζεμ έγραψε τη γνωστή επιστολή προς τους δεκαπέντε και τους εξήγησε τους λόγους για τους οποίους η Τουρκία δεν πρόκειται να αναλάβει δεσμεύσεις για το Κυπριακό. Δε θέλει να συσχετιστεί καν το Κυπριακό με την εταιρική σχέση και με την ενταξιακή της πορεία η Τουρκία.

Όλα αυτά προς προβληματισμό. Λέω, δεν έχουμε μαγική συνταγή. Ο καθένας μπορεί να έχει τις σκέψεις του. Και το δέχομαι. Αλλά είναι εν τη συλλογική σοφία που θα μπορέσουμε να καταλήξουμε σε κάτι το οποίο θα μπορέσει να βοηθήσει. Γι' αυτό λέω και Λευκωσία και Αθήνα.

Ήθελα να πω και κάτι άλλο στο οποίο δεν έγινε αναφορά. Ίσως να θεωρηθεί ότι είναι εκτός θέματος. Δεν είναι, πιστεύω. Το εσωτερικό μας μέτωπο. Πρέπει να προσέξουμε το εσωτερικό μας μέτωπο, διότι και αυτό διαδραματίζει ρόλο στο κατά πόσο είμεθα πειστικοί ή δεν είμεθα. Και, όταν λέω εσωτερικό μέτωπο, δεν το περιορίζω στην κομματική ηγεσία, στην κυβέρνηση και στη Βουλή. Υπάρχει μία εικόνα της Κύπρου εκτός Κύπρου πάρα πολύ κακή. Υπάρχει μία διάβρωση τρομερή. Μία προσπάθεια αποπροσανατολισμού. Υπάρχει μία εικόνα που δεν μπορεί να βοηθήσει. Η κοινωνία μας υποφέρει. Η Εκκλησία μας υποφέρει. Τα πάντα δείχνουν μία εικόνα που -κάποτε το ξαναχρησιμοποίησα, να το ξαναχρησιμοποίησω- δεν είναι καινούρια· μου θυμίζει περίπου παραμονές της Άλωσης της Κωνσταντινούπολης. Είναι πολύ κακή εικόνα, ιδίως όταν τη βλέπει κανείς έξω από την Κύπρο.

Θα μου πείτε «τι μπορούμε να κάμουμε;» Ούτε κι εδώ υπάρχει μαγική συνταγή. Όμως πρέπει να πω ότι η πολιτική ηγεσία έχει σ' αυτά τα πράγματα λόγο και ρόλο. Το λόγο δεν τον αμφισβητεί κανείς, αλλά πιστεύω ότι πρέπει πλέον συλλογικά η πολιτική ηγεσία μαζί με την κυβέρνηση, τη Βουλή να δει πώς αντιμετωπίζονται αυτά τα φαινόμενα που υπονομεύουν τον αγώνα μας για επιβίωση. Τον υπονομεύουν, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία. Και έχουν ξεχαστεί από πλευράς Ηνωμένων Εθνών τα πάντα. Και απλώς προωθούν αυτά που προωθούν. Ούτε για αγνοούμενους ενδιαφέρεται ο κ. Άναν ούτε για εγκλωβισμένους ενδιαφέρεται. Συζητά, ακούτε κι εσείς, το θέμα των περιουσιών!

Περιέγραφα αυτές τις προτάσεις· επαναλαμβάνω, είναι χυδαίες. Απαράδεκτες όλες, αλλά αυτές είναι και χυδαίες. Και πρέπει, για να πείσουμε ότι τέτοια πράγματα δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτά από εμάς και να μην ελπίζουν στη θεωρία της αδήριτης ανάγκης, πρέπει να αντισταθούμε. Δε λέω με όπλα. Πρέπει να αντισταθούμε ψυχικά, πολιτικά, πνευματικά, ως λαός που αγωνίζεται για την επιβίωσή του. Όλα αυτά τα θέματα χρήζουν μελέτης άμεσης και άμεσων αποφάσεων.

Δε θέλω να πω τίποτε άλλο. Νομίζω ότι είναι αρκετά αυτά που ανέφερα υπό μορφή γενικών σχολίων πάνω σε ορισμένες πτυχές του θέματος που συζητήσαμε σήμερα.

Σας ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του σώματος κ. Σπύρος Κυπριανού επανέρχεται στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ελέχθη και με τόνο και με έμφαση από τον κ. Χριστοφίδη ότι είναι αχρείασθη αυτή η συζήτηση. Όταν άκουσα την ομιλία του κ. Χριστοφίδη πείσθηκα πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας πόσο χρήσιμη είναι αυτή η συζήτηση, επιτέλους. Διότι ακούσαμε εδώ πράγματα, από τα οποία, αν όντως θα είναι η πολιτική της επίσημης

ελληνοκυπριακής πλευράς, πράγματι θα πρέπει να καταλάβουμε ότι άλλαξε ο κόσμος και ότι πρέπει να υποταχθούμε στη νέα τάξη πραγμάτων, να κύψουμε τον αυχένα και να μην αντισταθούμε, διότι δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτε. Έτσι κατάλαβα εγώ τουλάχιστον.

Η σύγκριση με την Ελλάδα είναι εντελώς ατυχής. Η Ελλάδα έκανε μια κοινωνικοοικονομική επιλογή εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν έχει πρόβλημα κατοχής η Ελλάδα. Εδώ έχουμε πρόβλημα κατοχής και δεν πρέπει να καμωνόμαστε ότι αυτό δεν υπάρχει. Άρα πρέπει να δούμε πώς τέλος πάντων εκμοντερνιζόμαστε στα πλαίσια της νέας κατάστασης και της μόδας, η οποία μόδα κατά την εκτίμηση του κόμματός μου είναι εντελώς απαράδεκτη και αντιλαϊκή. Έτσι, για να το ξεκαθαρίσουμε. Είναι θέμα άποψης, όπως ελέχθη.

Ελέχθη επίσης ότι τα έγγραφα είναι άτυπα, δεν υπάρχουν, και δεν πρέπει να θεωρούμε ότι υπάρχουν. Δεν υπάρχουν ως επίσημα έγγραφα. Ως ιδέες βεβαίως υπάρχουν. Είναι σαν να γίνεται έκκληση στο Δημήτρη το Χριστόφια: «ξέρεις, για να είσαι ευτυχής από εδώ και πέρα θεώρησε ότι η κατοχή δεν υπάρχει και ότι το Δίκωμο δεν είναι κατεχόμενο και ότι είσαι στο Δίκωμο». Υπό αυτή την έννοια βεβαίως μπορώ να είμαι πανευτυχής. Δεν είναι δυνατό όμως είναι εξωπραγματικό κάτι τέτοιο.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ:

(Ι. ΚΑΣΟΥΛΙΔΗΣ)

...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Συγγνώμη;

Μιλώ για το χωριό μου και εννοώ ολόκληρη την Κερύνεια και ολόκληρη την κατεχόμενη περιοχή, αφού είπα για την κατοχή. Είναι για να το τονίσω, εν πάση περιπτώσει.

Συνεπώς, δεν μπορούμε να καμωνόμαστε ότι δεν υπάρχουν αυτές οι ιδέες και ότι δεν υπάρχει σοβαρότατος κίνδυνος αυτές οι ιδέες να είναι προζύμι ενός επίσημου εγγράφου που θα έρθει αύριο. Ούτε μπορούμε να καμωνόμαστε ότι δεν υπάρχει η δήλωση Κόφι Ανάν. Υπάρχει και λυπάμαι να παρατηρήσω ότι είναι σοβαρότατη εκτροπή από τους όρους εντολής του ίδιου του γενικού γραμματέα. Συνεπώς και η εκτίμηση για τους G8 δεν είναι θέμα πια διαφοράς άποψης. Δηλαδή πρέπει να γίνει κατανοητό ότι δεν είναι πια θέμα διαφορετικών ερμηνειών. Υπάρχει η ζωή και η πράξη που αποδεικνύει ότι το «όλα στο τραπέζι» είναι δικαίωμα στον Ντενκτάς να βάλει πάνω στο τραπέζι τη συνομοσπονδία και τα δύο ξεχωριστά κράτη, που τα έβαζε πάντα αλλά παράνομα. Δε νομιμοποιήθηκε ποτέ από τα Ηνωμένα Έθνη με ψηφίσματά τους να βάζει ο Ντενκτάς πάνω στο τραπέζι θέμα συνομοσπονδίας. Γι' αυτό χρειάζεται να παλέψουμε με όλες μας τις δυνάμεις και να διορθώσει τη δήλωση αλλά και την όλη συμπεριφορά του ο Κόφι Ανάν. Δεν είναι θέμα μιας δήλωσης. Μακάρι να ήταν θέμα μιας δήλωσης. Είναι θέμα μιας νέας πολιτικής προσέγγισης από πλευράς των Ηνωμένων Εθνών την οποία μεθόδευσαν οι Αμερικάνοι και οι Άγγλοι. Αυτή είναι η στιγνή πραγματικότητα και δεν είναι ο κ. Ντε Σότο από μόνος του που κάθεται και ετοιμάζει τις σκέψεις. Εκτιμούμε βεβαίως και τις δηλώσεις των Αμερικανών και τις δηλώσεις των Βρετανών και των οποιωνδήποτε για δικαιοδική διζωνική ομοσπονδία, όμως είναι οι εκπρόσωποί τους που κάθονται στο μαγειρείο μαζί με τον εκπρόσωπο του γενικού γραμματέα και ετοιμάζουν τις άτυπες -ή όπως θέλετε χαρακτηρίστε τις- αλλά υπαρκτές σκέψεις οι

οποίες είναι μπροστά μας.

Συνεπώς, επιμένω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι όντως χρειάζεται σθεναρή αντιμετώπιση αυτής της αλλαγής πολιτικής, γιατί οι συνομιλίες δε θα σταματήσουν ασφαλώς, οι συνομιλίες θα συνεχιστούν, μέσα από συνομιλίες θα λύσουμε το κυπριακό πρόβλημα, αλλά, αν συνεχιστούν στη βάση μιας εκτροπής από τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου, θα έχουμε κακά ξεμπερδέματα. Ούτε Ευρωπαϊκή Ένωση θα δούμε -και λυπάμαι να παρατηρήσω- ούτε σε τέτοια περίπτωση θα δει χαΐρι ο κυπριακός λαός. Και επειδή όλοι, είμαι σίγουρος, γνοιαζόμαστε για το χαΐρι αυτού του λαού και αυτού του τόπου, για ένα καλύτερο μέλλον, για μια επανενωμένη Κύπρο, πρέπει να πάρουμε τα μέτρα μας πριν είναι αργά. Δεν είναι θέμα αντιπαράθεσης πολιτικών. Να γίνει κατανοητό αυτό το πράγμα. Δεν είναι θέμα κύρους κανενός από εμάς. Είναι θέμα κοινών κινδύνων, οι οποίοι είναι απτόι μπροστά μας, τους ζούμε.

Ελέχθη ότι όλοι μας θεωρήσαμε εκεί επιτόπου απαράδεκτη τη δήλωση του γενικού γραμματέα. Εφόσον τη θεωρήσαμε απαράδεκτη, πώς τώρα λέμε ότι δεν είναι πολύ σοβαρό πράγμα το ότι είναι η δήλωση του γενικού γραμματέα. Είναι πολύ σοβαρό και είναι απαράδεκτη. Και εκεί, ναι μεν συμφωνήσαμε όλοι ότι βεβαίως δεν ήταν δυνατό να φύγουμε από τις συνομιλίες, διαφωνήσαμε όμως σε κάτι: Στο πώς αντιμετωπίσαμε τη δικαιολόγηση της δήλωσης του γενικού γραμματέα ή, αν θέλετε, τις διευκρινίσεις οι οποίες είχαν δοθεί εκεί διαφωνήσαμε. Εμείς θεωρήσαμε ότι εύκολα έγιναν δεκτές ως ικανοποιητικές αυτές οι διευκρινίσεις και κάναμε την πρότασή μας, η οποία δεν έγινε αποδεκτή από τον Πρόεδρο, ότι «έπρεπε να επιμείνουμε, να μείνουμε στη Νέα Υόρκη, να δηλώσουμε ότι εμείς ήρθαμε για συνομιλίες, αλλά για ουσιαστικές συνομιλίες, είμαστε πανέτοιμοι να κάτσουμε στο διάλογο, αλλά θέλουμε, κυρίες γενικές γραμματέα, γραπτά, όπως έχεις κάμει τη δήλωσή σου, γραπτά να κάμεις και αυτές τις διαβεβαιώσεις ότι δεν εννοείς αυτό και εκείνο».

Τι θα γινόταν, λέει κάποιος, αν έλεγε όχι ο γενικός γραμματέας; Αυτά τα αργιοί εγώ δεν τα δέχομαι. Κάναμε την προσπάθεια, μας είπαν: «δε δίνουμε γραπτή απάντηση» και ερχόμαστε εκ των υστέρων, τώρα, μετά από δύο μήνες, να πούμε: «τι θα γινόταν»; Εγώ λέω να κάναμε την προσπάθεια, να βλέπαμε εκεί επιτόπου, να μας έλεγαν ναι ή όχι και επιτέλους να συναποφασίσουμε τι θα κάνουμε! Και υπό αυτή την έννοια θα ήθελα να υπογραμμίσω και να κάμω έκκληση να μη συνεχιστεί αυτή η στάση: «αν δεν έχει θετικό αποτέλεσμα η προσπάθειά μας, τότε τι θα κάνουμε»; Να κάνουμε την προσπάθειά μας, και άμα δεν έχει θετικό αποτέλεσμα, να συζητούμε παρακάτω τι κάμνουμε.

Έγινε μια προσπάθεια από τον αγαπητό κ. Χριστοφίδη να τονίσει και πάλι το «αν φεύγαμε από το διάλογο». Κανένας εδώ δεν είπε να φύγουμε από το διάλογο. Ούτε στη Νέα Υόρκη είπε κανένας να φύγουμε από το διάλογο. Κατά συνέπεια ο διάλογος είναι το μέσο επίλυσης του κυπριακού προβλήματος, αλλά έχουμε καθήκον να αγωνιστούμε και για ουσιαστικό διάλογο και να μείνει στα σωστά πλαίσια αυτός ο διάλογος. Διαφορετικά, μέσω του διαλόγου, θα μας επιβάλουν λύση η οποία θα είναι απαράδεκτη και είναι πράγμα το οποίο απεύχεται ο καθένας από εμάς.

Και μια διευκρίνιση, διότι μου αρέσει πολύ να είμαστε ακριβείς. Δε λέω ότι είμαι κι εγώ πάντα ο πιο ακριβής, αλλά εν πάση περιπτώσει, τις ιδέες Γκάλι δεν τις απέρριψε το 1991 η καταπληκτική πλειοψηφία ως ιδέες που οδηγούσαν σε συνομοσπονδία. Έτσι, για να είμαστε ακριβείς. Ο Πρόεδρος τότε του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Κληρίδης δεν έβαλε τέτοια θέση στο Εθνικό Συμβούλιο και δεν ήταν η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού, μέχρι που πείσθηκε ή από τον κ.

Παπαδόπουλο ή από τον κ. Κυπριανού, διότι χρειαζόταν να υπάρξει συγκυβέρνηση και να κερδίσει τις εκλογές, να ενταφιάσει τις ιδέες Γκάλι. Έτσι για λόγους καθαρά ιστορίας και της πλήρους αλήθειας της όλης κατάστασης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω να πω κάτι για τη δήλωση Ανάν και ειδικότερα να απαντήσω στην άποψη που εκφράστηκε, ότι «είναι μια δήλωση και τίποτε σημαντικό και μεγαλοποιήσαμε τη σημασία της». Η δήλωση Ανάν είναι εναρκτήρια δήλωση των συνομιλιών.

Μόνο μια άλλη εναρκτήρια δήλωση υπάρχει, η εναρκτήρια δήλωση Κουεγιάρ, η οποία εισήξε για πρώτη φορά τη θεωρία ότι «η λύση που επιδιώκεται θα είναι δικοινοτική όσον αφορά τη συνταγματική πτυχή και διζωνική όσον αφορά την εδαφική πτυχή.» Ίσης σημασίας είναι η δήλωση και Ανάν. Είναι εναρκτήρια δήλωση πολύ μεγάλης σημασίας. Δεν είναι απλώς μια δήλωση «σας προσκαλώ να έρθετε στο διάλογο». Καθορίζει πλαίσιο για τις από εδώ και μπρος οι συνομιλίες.

Δε θα επαναλάβω τα επιχειρήματα που είπα και ας μην αναφέρουμε πολύ συχνά το ερώτημα: «είναι δυνατό μια δήλωση να ανατρέψει τα ψηφίσματα»; Διότι είναι η θέση των Ηνωμένων Εθνών και των υποβολέων ότι η δήλωση του γενικού γραμματέα εντάσσεται και είναι σύμφωνη με τα ψηφίσματα. Διότι το ψήφισμα 1250 του Συμβουλίου Ασφαλείας άλλαξε τα προηγούμενα ψηφίσματα που διαλαμβάνουν «λύση με βάση τα ψηφίσματα». Το «βάση» άλλαξε με το ψήφισμα 1250 και έγινε: «λαμβανομένων σοβαρώς υπόψη των ψηφισμάτων». Έτσι είπε ο κ. Ντε Σότο. Είπε ότι είναι μέσα στα δικαιώματα του γενικού γραμματέα να κάμνει αυτές τις δηλώσεις και να καθορίζει αυτό το πλαίσιο. Ο γενικός γραμματέας λαμβάνει μεν υπόψη τα ψηφίσματα, τα λαμβάνει, τα λαμβάνει, τα λαμβάνει υπόψη» αλλά τα παραγνωρίζει! Και ακόμα κάτι. Κοντά είναι ο Δεκέμβρης κι ας μην πολυλέμε ότι η δήλωση δεν ανατρέπει τα ψηφίσματα. Γιατί κάποιος μου είπε: «Αν, κύριε, εσείς θέλετε να καθορίσετε πλαίσια άλλα από αυτά που καθορίζουν τα ψηφίσματα, περιλαμβανομένου και του 1250, και αν κατηγορείτε τον κ. Ανάν ότι έχει φύγει από τους όρους εντολής που είχε, είναι εύκολο το πράγμα: το Δεκέμβρη που θα ανανεωθεί η ΟΥΝΦΙΚΥΠ, να περάσουμε ως νέο ψήφισμα όρων εντολής του γενικού γραμματέα τη νέα διατύπωση». Να πω κάτι που ξεχάστηκε προηγουμένως. Τότε, το Δεκέμβρη 2000, θα θυμηθούμε τη Ρωσία και θα σπεύδουμε να παρακαλούμε τη Ρωσία: «φέρε ένσταση στα ψηφίσματα». Αλλά δε θα φέρει ένσταση, αν προηγουμένως εμείς δεν υποδείξουμε τους κινδύνους που ενυπάρχουν. Σε μένα έχουν πει διπλωματικοί ότι υπάρχει αυτός ο σοβαρός κίνδυνος, το Δεκέμβρη, η εναρκτήρια δήλωση του γενικού γραμματέα να γίνει μέρος του ψηφίσματος για την ανανέωση της ΟΥΝΦΙΚΥΠ. Όπως βεβαίως θα επανέλθει, και θα το δείτε, και το λεγόμενο «παράρτημα» που χρειάστηκαν τόσο αγώνες την άλλη φορά, και να καταφέρουμε να φύγει. Τώρα, αν η δήλωση Ανάν άλλαξε ή δεν άλλαξε τον τύπο και το πλαίσιο των συνομιλιών, τι χρειάζονται οι εικασίες και οι εκτιμήσεις, για να πω μια φράση που είναι προσφιλής στους φίλους από το ΑΚΕΛ «η ίδια η ζωή απέδειξε άλλως πως». Απέδειξε ότι άλλαξε. Έχουμε ακόμα και τα ίδια τα άτυπα έγγραφα, τα

οποία δεν είναι μη υπαρκτά. Είναι πάρα πολύ υπαρκτά. Η φράση «άτυπα έγγραφα» είναι καθιερωμένη διπλωματική φράση, όταν θέλουν να πουν ότι είναι ανεπίσημα έγγραφα, αλλά είναι πάρα πάρα πολύ υπαρκτά, δυστυχώς! Αυτά τα ίδια τα έγγραφα και τα τέσσερα απορρέουν και αντανακλούν -έφυγε ο κ. Κασουλίδης που μας είπε ότι τουλάχιστο τα άλλα τρία είναι καλά και θα ήθελε να τα δημοσιεύσει, αν μπορούσε, για να κρίνει ο κόσμος- την εναρκτήρια δήλωση και την αρχή της ισότητας. Τα έγγραφα δεν περιέχουν αυτά που γράφουν οι εφημερίδες. Για παράδειγμα, για το εδαφικό, στο έγγραφο δεν αναφέρονται χωριά που θα επιστραφούν. Άδικα και αχρείαστα ξεκίνησαν οι πρόσφυγες να τσακώνονται, γιατί το χωριό του ενός είναι ή δεν είναι μέσα στα χωριά που θα επιστραφούν. Κανένα χωριό δεν αναφέρεται, κανένας αριθμός προσφύγων που θα επιστρέψει δεν αναφέρεται ούτε κριτήρια υπάρχουν που να καθορίζουν ποιοι και πόσοι εκτοπισμένοι θα επιστρέψουν. Αυτό το λέμε παρεμπιπτόντως.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι οι εφημερίδες που το λένε.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, δεν επικρίνω εγώ τις εφημερίδες. Λέω ότι τα δημοσιεύματα δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, τουλάχιστον όπως την έμαθα εγώ, όπως μου την είπαν.

Εν πάση περιπτώσει, εκείνο που θέλω να πω είναι ότι και τα τέσσερα έγγραφα, ναι, αντανακλούν κατά γράμμα τη δήλωση του κ. Ανάν, Άναν λέει ο κ. Κυπριανού και θυμώνει, όταν τον λέω Ανάν.

Ο κ. Αναστασιάδης είχε πει προηγουμένως...

Με συγχωρείτε άφησα ένα κομμάτι πίσω από αυτά που οφείλω να πω στον κ. Χριστοφίδη.

Δεν είπε ο κ. Φερχόιγκεν αυτά τα οποία είπατε. Ήμουν παρών, όπως ξέρετε, όπως κι εσείς, και μάλιστα εγώ προήδρευα της συνεδρίας. Ο κ. Φερχόιγκεν εκείνο που είπε σε απάντηση του ερωτήματος, αν τα άτυπα έγγραφα συμπίπτουν ή δε συμπίπτουν με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, είναι: «Δεν έχω μελετήσει τα έγγραφα, άλλωστε δεν έχουν δημοσιευθεί». Όμως και από τα σχόλια που έκαμε αργότερα και στις κατ' ιδίαν συνομιλίες φαίνεται ότι βεβαίως ξέρει το περιεχόμενο των εγγράφων. Ο άνθρωπος ήθελε να τηρήσει και εκείνος το εμπάργκο. Και μια και μιλούμε για τον κ. Φερχόιγκεν, δεν είπε ο κ. Φερχόιγκεν ότι θα αναμειχθεί στις συνομιλίες, ώστε να το θεωρούμε ως δεδομένο ή ως μεγάλο επίτευγμα.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είναι έτοιμος να μεταβεί, αν χρειαστεί.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Σαφέστατα και καθαρότατα όμως είπε: «Εμείς ενδιαφερόμαστε μόνο για τη διεύρυνση. Τα Ηνωμένα Έθνη για την ειρηνική λύση και οι δυο τομείς είναι εντελώς ξεκαθαρισμένοι και διάφοροι». Όσον αφορά τη Γενεύη είπε: «Είπα στον κ. Ανάν ότι πρέπει να συντονίσουμε τις προσπάθειές μας και προσπάθησα, αν επιτευχθεί τόση πρόοδος στη Γενεύη, ώστε με την παρουσία μου εκεί για εξήγηση του κοινοτικού κεκτημένου να μπορεί να επιτευχθεί μεγαλύτερη πρόοδος, ναι, τότε είμαι διατεθειμένος να μεταβώ στη Γενεύη». Πρόσθεσε όμως ότι για την ερμηνεία του

ευρωπαϊκού κεκτημένου είναι εκεί ο κ. Μάουερ και τον έδειξε μάλιστα που καθόταν εκεί και είπε: «Είναι αυτός που εξηγά το ευρωπαϊκό κεκτημένο».

Στο σημείο αυτό να πω και κάτι άλλο. Σε ερώτηση, είτε του κ. Χρίστου είτε του κ. Πόρος, δεν είμαι σίγουρος, που ξεκινούσε «ναι, όταν θα πάτε στη Γενεύη, τι θα πείτε;», θέλοντας να πει ότι εκείνο που έχει σημασία δεν είναι αν θα πάει ή δε θα πάει, αλλά τι θα πει όταν θα πάει, αν πάει, ο κ. Φερχόιγκεν διέκοψε την ερώτηση και είπε: «Εγώ δεν είπα ότι θα πάω στη Γενεύη». Έτσι είναι, κύριοι; Όσοι ήσασταν εκεί το επιβεβαιώνετε; Είπε: «Εγώ είπα ότι είμαι διατεθειμένος να πάω, αν η παρουσία μου θα προσφέρει ουσιαστική πρόοδο». Δεν είναι σημαντικό το θέμα, αγαπητοί μου φίλοι, αλλά το λέω για να μην παραποιούμε από την άλλη τις αποσπασματικές αυτές δηλώσεις -ο άνθρωπος μιλούσε χωρίς κείμενο- ώστε να φαίνονται ότι οι σχετικές δηλώσεις του συνιστούν μεγάλη αλλαγή στη στάση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θέλω να πω ότι, όταν εγώ ακούω τις διαβεβαιώσεις των ΗΠΑ και του Προέδρου Κλίντον ότι εργάζεται ο Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών προσωπικά για το Κυπριακό, αγωνιά για το Κυπριακό και θα εργαστεί για προώθηση λύσης, ειλικρινά σας λέω ότι εμένα η πρώτη μου παράκληση είναι «αν έν' κακόν τζαι ξόριστο»! Ας μην εργάζεται τόσο έντονα! Μήπως είναι κανένας εδώ στην αίθουσα που πιστεύει ότι είναι δυνατό, στο άμεσο μέλλον τουλάχιστον, οι Ηνωμένες Πολιτείες να προβάλουν οποιαδήποτε πρόταση ή επιχείρημα, όχι που δεν το δέχεται η Τουρκία, αλλά που είναι δυνατό να δυσανεμίσει την Τουρκία; Όταν οι ΗΠΑ δηλώνουν ότι εργάζονται για "λύση" του Κυπριακού, εννοούν ότι θα μας πείσουν και θα μας εκβιάσουν να ικανοποιήσουμε τις τελευταίες εναπομείνουσες απαιτήσεις της Τουρκίας.

Δεν είμαι μάντης, απλώς αναφέρομαι στο εφτάφυλλο, όπως ονομάζεται, του πρώην Υπουργού Εξωτερικών, του κ. Μπίκερ, όταν η Τουρκία επέτρεψε τις πτήσεις πάνω από το Ιράκ στον πόλεμο του Κόλπου, που δημοσιεύθηκε και είναι γνωστό και το οποίο εξηγά γιατί η Τουρκία είναι ο πολυτιμότερος σύμμαχος της Αμερικής και εξηγά τις υποχρεώσεις τις οποίες ανέλαβε η Αμερική έναντι της Τουρκίας: Τα χρήματα από τον πετρελαιοαγωγό του Ιράκ που περνούσε από την Τουρκία, τη συμπαράγωγή αεροπλάνων, την ένταξη της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις προσπάθειες των ΗΠΑ να μην "ενοχλείται" η Τουρκία για το Κυπριακό. Αυτά από τα επτά που μας αφορούν εμάς. Υπάρχουν και άλλες δεσμεύσεις των ΗΠΑ προς την Τουρκία.

Αρα, ας μην αρπαζόμαστε από τη γενική παρατήρηση ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες υποστηρίζουν τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία, γιατί, όπως ξέρετε και ξέρω, και οι Άγγλοι και οι Αμερικάνοι άλλως πως ερμηνεύουν τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία από ό,τι ξέρουμε και την ερμηνεύουμε εμείς. Και δεν έχει περάσει πολύς καιρός που σαφώς και δημόσια ο κ. Χάνι και σε προσωπική συζήτηση εξήγησε «γιατί να ενοχλούμαστε με τους τίτλους»; Είπε: «Τι μας νοιάζει εμάς, αν έχει κυριαρχία ή δεν έχει το νέο κράτος; Ας δούμε τις αρμοδιότητες και η κυριαρχία εκπηγάζει από τις αρμοδιότητες». Το έγγραφο το οποίο, όπως λέγεται, έδωσε ο κ. Ντε Σότο για τη δομή και τη νομή των εξουσιών, ναι, υποστηρίχθηκε σε μένα από διπλωμάτη ότι, ναι, είναι βασισμένο πάνω στη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία, αλλά εκφράζει την ερμηνεία του κ. Χάνι για το τι διαλαμβάνει η έννοια «δικοινοτική ομοσπονδία» και, κατά την ερμηνεία του, αυτό σημαίνει, ουσιαστικά, δύο χωριστά κράτη. Βεβαίως δε χρειάζεται κανένας να είναι δικηγόρος, όπως μου είπαν αυτοί που το διάβασαν, ούτε να ξέρει πολλά περί πολιτειακών συστημάτων, για να καταλάβει ότι το άτυπο έγγραφο που υπέβαλε ο κ. Ντε Σότο κάθε άλλο είναι παρά πλαίσιο για ένα κράτος. Αλλά ας μην ικανοποιούμαστε μόνο από αυτό το πράγμα. Είναι αξιόλογη η δήλωση

αυτή. Και γιατί είναι αξιόλογη νομίζετε; Γιατί, πειστικά ερωτώμενος ο κ. Άναν να κάμει την ίδια δήλωση, ότι η λύση που προωθεί αποβλέπει σε ένα κράτος, αρνείται να κάνει τέτοια δήλωση ή διευκρίνιση. Όχι γραπτά, όπως λέχθηκε προηγουμένως, αλλά, έστω, και προφορικά. Αρνήθηκε να το πει και αναγκάστηκε να το πει μετά από ειδικό μνημόνιο που του έστειλε ο κ. Παπανδρέου και το είπε στις Βρυξέλες για πρώτη φορά. Σε όλη τη διάρκεια της παραμονής της αποστολής της Κύπρου στις Ηνωμένες Πολιτείες αρνήθηκε. Βέβαια και η δήλωση που έκαμε στις Βρυξέλες... και απορώ πώς έγινε αυτή η εγχείρηση και προστέθηκαν μέσα οι λέξεις «με σεβασμό στα ψηφίσματα» που δεν υπάρχουν στη δήλωσή του.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Στρασβούργο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Στρασβούργο ή Βρυξέλες. Μια είναι η δήλωση. Παρεισέφεραν μέσα στη δήλωση, διά μαγικής χειρός αοράτου οι λέξεις «και με σεβασμό στα ψηφίσματα». Δεν είπε ο γενικός γραμματέας τέτοια φράση. Εγώ άκουσα τη δήλωσή του, τώρα, πρόσφατα, ηχογραφημένη. Πήρα το επίσημο αντίγραφο από το ΚΥΠΕ, πήρα το επίσημο αντίγραφο που έβγαλε η Ευρωπαϊκή Ένωση πάνω στη δήλωσή του. Και λέω: Αυτή η μαγική χειρ που παρενέβη, κυπριακή παρεμπιπτόντως, άραγε κατάλαβε αυτά που κατάλαβα κι εγώ; Ότι η δήλωσή του δεν ήταν ικανοποιητική και προσπάθησε να την εμβολιάσει, για να την καταστήσει πιο καλή;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είναι το ΚΙΣΟΣ που το έκαμε;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, δεν είναι το ΚΙΣΟΣ. Τούτη τη φορά δεν είναι το ΚΙΣΟΣ, είναι άλλου ο εμβολιασμός...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εμείς εμβολιάζουμε προς το καλό.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εκτός αν το εμβόλιό σας δεν πιάσει.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Το εμβόλιο είναι προς το καλό, αν ο ασθενής είναι ανεπίδεκτος, δε φταίμε εμείς.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, τελειώνω.

Να προσθέσω μόνο μια λέξη για το «όλα στο τραπέζι». Νομίζω έχει λεχθεί σαφώς από τον κ. Χριστόφια και τι ερμηνείες δίνουμε εμείς. Ασφαλώς, σε εκείνο το στάδιο, μας συνέφερε να δώσουμε τη δική μας ερμηνεία αντί της άλλης, στην προσπάθεια να πείσουμε και τους ξένους. Δυστυχώς είναι ξεπερασμένα αυτά. Γιατί, πάλιν, η ίδια η ζωή ήρθε και απέδειξε ποια είναι η ερμηνεία που δίνουν τα Ηνωμένα Έθνη σε αυτή τη φράση και, δυστυχώς, εκείνη η ερμηνεία είναι που ισχύει και όχι η δική μας. Όπως και τώρα για τη δήλωση Ανάν. Εκείνο που έχει σημασία είναι πώς την ερμηνεύει τη δήλωσή του και πώς την εφαρμόζει ο ίδιος και όχι τι εικασίες ή

εκτιμήσεις εμείς κάνουμε για το πώς έπρεπε να είχε ερμηνευθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Νομίζω ότι το κλίμα συνεχίζει να είναι θετικό, όμως υπάρχουν κάποιες διαφορετικές εκτιμήσεις που πάλι διογκώνουν ορισμένα γεγονότα, για τα οποία, ενώ συμφωνούμε όλοι, εντούτοις υπάρχει μια υπερβολή. Μια κινδυνολογία η οποία υποδηλώνει αδυναμία της δικής μας πλευράς να αντισταθεί, υποδηλώνει διαγραφή ή υποτίμηση των σχετικών ψηφισμάτων που μέχρι σήμερα υπάρχουν, το χειρίστο όμως, διαγράφει ακόμα και το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Λυτούμαι ειλικρινά, διότι δε θα συμφωνήσω με τον κ. Χριστοφίδη. Τα άτυπα έγγραφα υπάρχουν, κύριε Χριστοφίδη, δόθηκαν κάποιες ιδέες, δεν είναι οι προτάσεις όντως, αλλά δόθηκαν για σχολιασμό και έχουν σχολιαστεί με αυστηρότητα μάλιστα από τη δική μας πλευρά. Συνεπώς, δεν μπορεί να λέμε ότι είναι ανύπαρκτες ιδέες. Οι ιδέες δόθηκαν, αλλού έχουν θετικά, αλλού αρνητικά, δεν είναι οι τελικές προτάσεις. Αυτό να ξεκαθαριστεί. Επομένως, δεν μπορεί να λέμε είναι, έστω και άτυπα, ανύπαρκα. Είναι βολιδοσκοπήσεις που έχρηζαν απαντήσεως. Είναι μέσα στα πλαίσια του όλο διαλόγου. Επομένως, ορθά η δική μας πλευρά τις αντίκρισε και ορθότερα απάντησε με ομόφωνη μάλιστα θέση του Εθνικού Συμβουλίου. Αυτό χάριν διευκρίνισης και είμαι βέβαιος ότι ενδεχόμενα αυτό που απεδόθη να μην είναι αυτό που θέλατε να πείτε.

Άκουσα τον Πρόεδρο, και λυτάμαι γιατί θα διαφωνήσω με την εκτίμησή σας, κύριε Πρόεδρε, πως «αν πλησιάσουμε στην ένταξη, μπορεί να μας πουν ή δέξεστε αυτό ή διαφορετικά δεν μπαίνετε». Μα, ειλικρινά, άραγε δεν ήμασταν θεατές του τι έγινε, όταν ο κ. Σιούσιεν έκαμε συμμαχία με τον κ. Χάιντερ, για να κάμουν κυβέρνηση συνασπισμού, όταν με μόνο τις ιδέες του κ. Χάιντερ η Αυστρία βρέθηκε στον κίνδυνο να βρεθεί εκτός Ευρώπης ή με παγοποιημένες τις σχέσεις της, με σωρεία μέτρων τα οποία λήφθηκαν, απλώς και μόνο γιατί οι ιδέες του κ. Χάιντερ εφαρμοζόμενες θα μπορούσαν να παραβιάσουν ανθρώπινα δικαιώματα; Δεν υπήρξε παραβίαση, υπήρχε ο κίνδυνος, αν υλοποιούντο, να παραβιασθούν ανθρώπινα δικαιώματα. Και υπήρξε μια αντίδραση. Μα, είναι δυνατό η Ευρώπη η ίδια να έρθει να μας εισηγηθεί λύση μη λειτουργική, για να μας δεχθεί στο τέλος και να μην εργάζεται ούτε καν η Ευρώπη; Είναι κάποιες στιγμές που αντιλαμβάνομαι όλων την αγωνία μας, αλλά επικεντρωνόμαστε, κυρίες και κύριοι, πάντοτε σε οτιδήποτε αποτελεί υποπαράγραφο και όχι στην ουσία.

Ασχοληθήκαμε με τον κ. Φερχόιγκεν, με κάποιες εκ του προχείρου δηλώσεις τις οποίες έκαμε. Δεν πήραμε τα σοβαρά μηνύματα που έστειλε στην Άγκυρα, πήραμε αυτό το οποίο είπε για κάποιες μεταβατικές διατάξεις. Εγώ το βλέπω. Αν αύριο π.χ. γίνεται δημοψήφισμα, γιατί βρήκαμε την ιδανική λύση και θα επιστρέψουν όλοι στα σπίτια τους, και μας λένε ότι για να γίνει αυτό -όπως ήταν μέσα στις άτυπες ιδέες- απαιτείται μια διετία για την επιστροφή όσων θα επιστρέψουν στις περιουσίες τους, το ευρωπαϊκό κεκτημένο απαιτεί άμεσο εφαρμογή, αυτή η μεταβατική περίοδος αποτελεί εκτροπή από το ευρωπαϊκό κεκτημένο; Απλά σου λέει πως «αν συμφωνήσες δύο έτη για την αποκατάσταση πλήρως των ανθρωπίνων δικαιωμάτων,

δε θα είμαι εγώ το εμπόδιο και να ζητώ την επομένη αποκατάστασή τους, διότι αντιλαμβάνομαι ότι μιλάς για μια μεταβατική περίοδο».

Ο κ. Χριστόφιας είπε πως «κανένας δεν είπε να φύγουμε από το διάλογο»- βεβαίως δεν είπε- και πως «δεν υπήρξε η ανάλογη αντίδραση». Μα, δεν υπήρξε η ανάλογη αντίδραση, όταν ο Πρόεδρος δεν προσήλθε στις πρώτες δύο συναντήσεις και είχαμε συντάξει και επιδώσει υπομνήματα διαμαρτυρίας προς το γενικό γραμματέα, προβάλλοντας εντονότατα τη διαφωνία μας με τη δήλωσή του; Αυτό δεν ήταν ό,τι επεβάλλετο και έπρεπε να γίνει; Εγώ λέω να πάρω τη δική σας περίπτωση που λέτε: «Θα έπρεπε να μείνουμε και να περιμένουμε». Να μείνουμε στη Νέα Υόρκη, να μη φύγουμε από τη Νέα Υόρκη, μέχρις ότου διορθώσει τη δήλωση. Και ερωτώ: Αν δε διορθωνε τη δήλωση, όπως διεφάνη, με όλες τις πιέσεις που ασκήσαμε; Και ήσασταν μάρτυρας και ήταν όλα τα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου μάρτυρες. Και ο κ. Ντε Σότο επισκέφθηκε τον κ. Κληρίδη στο ξενοδοχείο του και οι Αμερικανοί και παρεμβάσεις υπήρξαν από πολλές και διάφορες πλευρές, για να μας δώσουν μηνύματα ότι παρερμηνεύσατε κακώς τη δήλωση του γενικού γραμματέα και εμείς επιμέναμε πως «όχι, ορθά την ερμηνεύσαμε, διότι θα την παρερμηνεύσουν άλλοι», όπως κι έγινε με τις δηλώσεις Ετζεβίτ και τις δηλώσεις Ντενκτάς. Εξ ου και η παρέμβαση του Προέδρου με τη δική μας ομόφωνη γνώμη, να γίνει γραπτή διαμαρτυρία και να γίνει επίκληση της κατάχρησης και παρερμηνείας από πλευράς Ετζεβίτ και Ντενκτάς. Και υπήρξε η άμεση ανταπόκριση από πλευράς αποστολής του κ. Ντε Σότο, οι δηλώσεις του κ. Ντε Σότο, οι οποίες έλεγαν τα τρία όχι, δηλαδή όχι στην αναγνώριση, όχι στην εξίσωση, όχι στην υποβάθμιση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Υιοθετήθηκαν από τον κ. Ανάν, δε θεωρήθηκαν ικανοποιητικές, υπήρξε συνάντηση του Προέδρου της Δημοκρατίας με τον κ. Ανάν, δόθηκαν διά ζώσης επεξηγήσεις, οι ίδιες που δόθηκαν στον κ. Γεώργιο Παπανδρέου, τον Υπουργό Εξωτερικών της Ελλάδας, αποτυπώθηκαν αυτές οι διαβεβαιώσεις πάνω σε επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας και επιδόθηκαν στο γενικό γραμματέα, έτσι που να του καθορίζουμε ότι η δική μας συμμετοχή στο διάλογο γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι η βάση του διαλόγου δεν έχει αλλάξει, αλλά εμμένουμε στις παραμέτρους όπως καθορίζονται από τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας, τις συμφωνίες κορυφής.

Λέχθηκε ακόμα κάτι και πρέπει να είμαστε καμιά φορά και λίγο προσεκτικοί. Όχι διότι εμείς υπερεκτιμούμε τη συμβολή ή τη βοήθεια που μέχρι σήμερα τύχαμε από τους Αμερικανούς, αλλά, πρέπει να κάμω μια παρένθεση, να μην αρνούμεθα και τη βοήθεια που δεχθήκαμε. Η μη αναγνώριση, κυρίες και κύριοι, του ψευδοκράτους, ναι, είναι και μετά από παρέμβαση των Αμερικανών που επήλθε, διότι, αν ήταν διαφορετική η πολιτική τους, ποιος θα ανέκοπτε όσους ελέγχουν να αναγνωρίσουν το ψευδοκράτος; Ας μην προκαλούμε στην αγωνία μας. Και με το δίκαιό μας δυσπιστούμε βεβαίως για τις προθέσεις τους, διότι δε μας έχουν πείσει μέχρι στιγμής, παρά τις δυνατότητές τους, ότι έχουν ασκήσει όση επιρροή μπορούσαν πάνω στην Τουρκία, αλλά ας μην είμαστε εχθρικοί και με τους πάντες. Δυστυχώς, υπάρχει μια νέα τάξη πραγμάτων, πολύ ορθά λέχθηκε πολλές φορές, που δεν είναι εκείνη που θα θέλαμε και θα επιθυμούσαμε, ιδιαίτερα οι αδύνατοι σε αυτό τον κόσμο. Στο Κουβέιτ υπήρξε η επέμβαση, για να γίνει τάχα η απελευθέρωση και η απαλλαγή από το Ιράκ, στην Κύπρο υπάρχει πλήρης αδιαφορία. Στο Κόσοβο υπήρξε μια εντελώς διαφορετική συμπεριφορά από ό,τι θα ανέμενε κανένας, αδιαφορώντας πλήρως και για χάρτες και ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Αν μου επιτρέπεις, να πω κάτι.

Δε με ενοχλεί να μιλά ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, και μια ώρα. Αλλά είπαμε ότι τη δευτερολογία μας θα την κάνουμε για πέντε λεπτά. Και εγώ έμεινα συνεπής στα πέντε λεπτά. Εκείνοι όμως που με ακολούθησαν, πάνε και δεν τελειώνουν.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ε, καλά! Γιατί το έκανες σε μένα και όχι στον κ. Παπαδόπουλο που έφαε δεκαπέντε λεπτά;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Και εσύ δώδεκα λεπτά!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ε, δώδεκα λεπτά, έχω ακόμα τρία.

Δημήτρη μου, θα φροντίσω να είμαι σύντομος.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Όχι, δεν... Δηλαδή, για να μην...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θα φροντίσω να είμαι σύντομος. Δεν είναι δυνατό να αποτελέσει αυτό αιτία τριβής. Για όνομα του Θεού!

Εκείνο που θέλω είναι... Γίνονται εκτιμήσεις οι οποίες... Επαναλαμβάνω. Επαναλάβαμε αυτή την ευλογημένη τη δήλωση ξανά και ξανά και την αναγάγαμε πέρα και από τα ψηφίσματα. Μα, προς Θεού, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι! Ποιο διεθνές δίκαιο, ποια διεθνής έννομος τάξη, ποια διεθνής πρακτική λέει ότι μια δήλωση αλλοιώνει αποφάσεις συλλογικών οργάνων διεθνούς οργανισμού; Διανοηθήκατε ποτέ να μπορεί ο γενικός γραμματέας να αλλάξει τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών;

Δηλαδή δεχόμαστε ότι εκείνο που θα είναι στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων θα είναι τα απαράδεκτα του κ. Άναν, αλλά όχι τα παραδεκτά ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών; Μόνοι μας δηλαδή απορρίπτουμε αυτό που έπρεπε να διεκδικούμε και διεκδικούμε... Λέμε δηλαδή ότι είναι δυνατόν ο Άναν να διαφοροποιήσει το ευρωπαϊκό κεκτημένο, γιατί έτσι αποφάσισε; Μπορεί να επιβάλει στην Ευρώπη ο κ. Άναν αυτό το οποίο ο ίδιος νομίζει ότι πρέπει να ακολουθήσει η Ευρώπη;

Και ύστερα είναι και το άλλο και το επαναλαμβάνω. Γιατί ειλικρινά θέλουμε να βλέπουμε τόσο ελαστική την Ευρώπη, προκειμένου και πάλι να ικανοποιήσουμε τις ανησυχίες μας; Μα, επιτέλους, η Ελλάδα θα είναι απύουσα; Δηλαδή τόσο υποτιμούμε το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η Ελλάδα; Είναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσοι τουλάχιστον έχετε επαφή με τους Ευρωπαίους, αδήριτη ανάγκη για κάποιους η διεύρυνση. Και γνωρίζουν πολύ καλά ότι χωρίς τη συγκατάθεση της Ελλάδας δεν πρόκειται να γίνει διεύρυνση. Το παραγνωρίζουμε αυτό. Παραγνωρίζουμε τις δυνατότητες αντίστασης της Ελλάδας. Παραγνωρίζουμε τα αποτελέσματα του Ελσίνκι, προσπαθώντας και πάλι να τα υποτιμήσουμε και να τα υποβαθμίσουμε, όταν για πρώτη φορά, επιτέλους, αποομηροποιηθήκαμε από τη βούληση της Τουρκίας να λύσει το Κυπριακό.

Δε λέω ότι δε θα βρούμε δυσκολίες. Δε διαφωνώ με τον Πρόεδρο ότι δε θα είναι ρόδινη η λεωφόρος. Αλλά οφείλουμε, από δικής μας πλευράς, να

καταστήσουμε όσο το δυνατό λιγότερες τις αντιστάσεις που θα αντιμετωπίσουμε. Και ένας λόγος που μπορεί να επικαλεστούν είναι αν εμείς ευθυνόμαστε για το μη διάλογο και όχι για τη μη λύση. Αν ο κ. Ντενκτάς προσποιηθεί ότι είναι έτοιμος για διάλογο, αλλά εμείς απέχουμε, αντιλαμβάνεστε ότι οπωσδήποτε η ευθύνη θα βαρύνει εμάς και η ευθύνη που θα βαρύνει εμάς δεν είναι ένα απλό επιχείρημα. Ξέρετε, ωραία, δεν πήγαμε. Όλοι είπαμε και όλοι αναγνωρίζουμε ότι από εμάς εξαρτάται η όποια παραδεκτή ή απαράδεκτη λύση. Από τη δική μας υπογραφή εξαρτάται ή όχι. Και ορθά λέχθηκε ότι κανένας δεν μπορεί να μας επιβάλει να υπογράψουμε εκείνο το οποίο δεν αποδεχόμαστε. Και αυτή τη στιγμή, πέρα από τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας, τις συμφωνίες κορυφής, έχουμε ένα πρόσθετο όπλο άμυνας, έχουμε ένα “ανοσοποιητικό” σύστημα εθνικής άμυνας που λέγεται ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Ας μην το υποβαθμίσουμε και αυτό. Επιτέλους! Δεν αφήσαμε ψηφίσματα. Δεν αφήσαμε αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας. Παραγνώρισαν τα πάντα, γιατί κάποιους έτσι τους βολεύει, να τα επιδιώκουν και να τα επικαλούνται. Εμείς ας παραμείνουμε, όπως και διεκδικούμε εξάλλου να παραμείνουμε, εκεί προσηλωμένοι. Γιατί πρέπει τα πάντα να τα υποβαθμίσουμε, γιατί κάπου, κάποιος είπε κάτι που μπορεί να μας ανησυχεί. Καλά μας τα λένε, για να ανησυχούμε και εμείς! Καλά μας τα λένε, για να είμαστε ακόμα πιο ενωμένοι στις απαντήσεις προς τα έξω και στη στρατηγική μας! Αλλά ας μην υποβαθμίζουμε τα πάντα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Αναστασιάδη. Θα οδηγηθούμε ξανά σε νέα συζήτηση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μα, με συγχωρείτε. Μίλησαν οι πάντες και...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πέρασε πολλή ώρα. Πέρασε πολλή ώρα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μα, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παράκληση είναι.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Απλώς επιχειρηματολογώ. Δε βλέπω γιατί έπρεπε να γίνουν όλες οι παρεμβάσεις, όταν εγώ δευτερολογώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έκαμα άλλη παρέμβαση. Απλώς...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, λέτε ότι δε θέλετε ένταση. Λυπάμαι να παρατηρήσω ότι εκεί οδηγούμαστε!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Καλά.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Εδώ είχε συμφωνηθεί μια διαδικασία. Παραβιάζεται κανονικότητα. Στο διπλάσιο χρόνο, στον τριπλάσιο χρόνο... Καθόμαστε και περιμένουμε και περιμένουμε...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εγώ σας είπα, κύριε Χριστόφια, ότι θα ήταν δυνατό να αποφύγουμε και τη δευτερολογία, αν θέλατε, και να προχωρήσουμε στην έγκριση ψηφίσματος, που θα ήταν το ισχυρότερο μήνυμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι δυνατό, να ολοκληρωθεί η συζήτηση. Αν είναι δυνατό.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κοιτάξετε. Ξέρετε, θέλω να είμαι πάντοτε, στο βαθμό που μπορώ να είμαι, αντικειμενικός. Λέω, κύριε, ότι το δικαίωμα του λόγου ή το δικαίωμα της απάντησης, μπορεί να περιορίζεται σε πέντε λεπτά, αλλά μπορεί εξ ανάγκης να επεκταθεί στα δώδεκα ή στα δεκαπέντε λεπτά. Ας μην ασχοληθούμε με τον τύπο, όταν δε μας ενδιαφέρει η ουσία. Δηλαδή, αυτή τη στιγμή συζητούμε για την ουσία του κυπριακού προβλήματος και μας ενδιαφέρει αν εγώ τήρησα το πεντάλεπτο ή υπερέβην το δεκάλεπτο!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Μα, εμένα με περιορίσατε, κύριε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εν πάση περιπτώσει, δε θα...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Εμένα με περιορίσατε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δημήτρη, δε θα δώσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι δυνατόν, τελειώνετε, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αυτοπεριοριστήκατε νομίζω και...

Αλλά, εν πάση περιπτώσει... Δεν πρόκειται αυτό να αποτελέσει αφορμή αντιπαράθεσης. Νομίζω ότι το βασικό συμπέρασμα που εξάγεται από τη σημερινή συζήτηση... διότι θα μπορούσαμε να συζητούμε για ώρες -ως γεγονός- υπάρχουν τα επιχειρήματα, τα πολλά επιχειρήματα που μπορούν να λεχθούν. Όμως μέσα σε ένα κλίμα συναίνεσης που διαμορφώνεται και ιδιαίτερα των ορθών και των από κοινού τοποθετήσεων, νομίζω ότι εκείνο που απομένει είναι να δούμε πώς επεξεργαζόμαστε ένα ψήφισμα, το οποίο θα δώσει τα ορθά μηνύματα προς κάθε κατεύθυνση, την αποφασιστικότητα όλων μας, όλων μας, να μη δεχθούμε καμιά, μα καμιά πρόταση ή ιδέα που να εκτρέπεται από όσα έχουμε περιγράψει και αποτελούν τις βάσεις για λύση σωστή, δίκαιη, λειτουργική, βιώσιμη, αλλά και ευρωπαϊκών προδιαγραφών,

ώστε να είμαστε και στην Ευρώπη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που το όνομά μου αναφέρθηκε από όλους τους ομιλητές που προηγήθηκαν, θα είμαι εντός των πλαισίων. Ίσως πάρω και λιγότερα από τα πέντε λεπτά.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Είναι που σε αγαπούμε, ρε Γιώργο!

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Θα αρχίσω με τον κ. Αναστασιάδη. Δε θα ασχοληθώ με το υπαρξιακό καθεστώς των άτυπων εγγράφων. Θα συμφωνήσω ότι όσο έγγραφα ήταν τα έγγραφα Γκόρντοβιτς στο Τράουμπεκ και το Μοντρέ και πολλά άλλα άτυπα έγγραφα, τόσο έγγραφα είναι και τα άτυπα έγγραφα που δόθηκαν από τον Ντε Σότο!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν είναι επίσημες προτάσεις, είναι βολιδοσκοπήσεις.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Συμφωνώ ότι δεν είναι προτάσεις. Μπορεί να είναι ιδέες. Μπορεί να είναι διαδικασία μέσα από την οποία να καλέσουν τις πλευρές να τοποθετηθούν πάνω σε τέτοια θέματα, αλλά δεν είναι σωστό από την πλευρά μας να τις αναβαθμίζουμε σε προτάσεις και να αρχίζουμε αυτή τη συζήτηση, αν είναι σωστό ή αν δεν είναι σωστό να τις δεχθούμε ή να μην τις δεχθούμε.

Και μια και είμαι στον κ. Αναστασιάδη, να πω ότι δε συμφωνώ να βγαίνει από το βήμα της Βουλής ένας χαρακτηρισμός, και θα χρησιμοποιήσω έκφραση αγγλική, ότι ο κ. Άναν, ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών είναι κινούμενο ή mobile. Με αυτό το πράγμα δε συμφωνώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είπα εγώ ότι είναι mobile;

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κινούμενο, που σημαίνει ότι κινείται από άλλους. Αν, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλούμε κάποιους για να μας επιδιαιτητεύσουν, για να λύσουμε το Κυπριακό και δείχνουμε δημόσια την αμφισβήτησή μας στη δυνατότητα να λειτουργήσουν αντικειμενικά, τότε αντιλαμβάνεστε ότι θα είναι δύσκολο αυτοί οι άνθρωποι να μπορέσουν να δουλέψουν σε κάποια πλαίσια.

Για τον κ. Παπαδόπουλο, θα δώσω ακριβώς, για να μπει στα πρακτικά, το λεκτικό της απάντησης του κ. Φερχόιγκεν στην ερώτηση του κ. Χρίστου. Απάντησε και είπε ο κ. Φερχόιγκεν: «I am not familiar with these proposals». Αυτό είναι το ένα. Δε θα επιχειρήσω να το μεταφράσω. Το δεύτερο που είπε είναι: "I do know that there are four different areas which were discussed, but as far as I know no papers

have been published yet».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Χριστοφίδη, να σας διακόψω, απλώς για να βοηθήσω. Οι κύριοι που είδα την περασμένη ημέρα, ήταν ο αναπληρωτής του Φερχόιγκεν και ο Μάουερ. Τους ρώτησα ρητά αν είχαν τα έγγραφα. Η απάντηση ήταν, ναι.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ σχολιάζω το τι, επίσημα, ο κ. Φερχόιγκεν είπε σ' εμάς. Και παραπέμπω σε αυτό το πρακτικό, που είναι επίσημο έγγραφο της υπηρεσίας της Βουλής, που μας δόθηκε για σκοπούς αναφοράς.

Για τον κ. Χριστόφια, θα ήθελα να πω ότι η πολιτική μας δεν πρέπει να περιορίζεται στην πρακτική του trial and error. Δηλαδή να δοκιμάσουμε και αν πετύχουμε, έχει καλώς, αν δεν πετύχουμε, βλέπουμε. Πιστεύω ότι πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη, κατά πόσο ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών θα αποδεχθεί ένα αίτημα όπως αυτό που λένε. Και να έχουμε και λύση. Σε περίπτωση που θα αρνηθεί, τι θα κάνουμε; Με αυτή την έννοια ήταν που είχα αναφερθεί σε αυτό το θέμα.

Ένα δεύτερο, θα συμφωνήσω ότι έχουμε κατοχή και ότι η κατοχή επιβάλλει μεγαλύτερη εγρήγορση και προετοιμασία. Στα πλαίσια αυτής της προετοιμασίας, πιστεύω ότι ένας εκσυγχρονισμός, και του τρόπου που λειτουργεί το Εθνικό Συμβούλιο -έγιναν εισηγήσεις και από το ΚΙΣΟΣ- και του τρόπου που οργανωνόμαστε και του τρόπου που αντιδρούμε σε οποιαδήποτε ενέργεια των Ηνωμένων Εθνών, δε βλάφτει, αλλά ωφελεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ταπεινά ομολογώ ότι δεν έχω τίποτε το καινούριο να πω. Όμως στην πολιτική η επανάληψη επιβάλλεται. Γι' αυτό, με την άδεια σας, θα είμαι επαναληπτικός.

Πολύ φοβούμαι ότι είναι σφάλμα να λέμε ότι κάπου, κάποιος, κάποτε έκανε κάποιες προτάσεις που δε θα ληφθούν υπόψη. Ο κ. Άναν είναι γενικός γραμματέας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, είτε είναι κινούμενος είτε δεν είναι κινούμενος. Και επομένως οι δηλώσεις του δεν μπορεί να περνούν απαρατήρητες και να μην προκαλούν ανησυχία, για το τι επιπτώσεις θα έχουν. Εμένα η ανησυχία μου σήμερα μάλιστα μεγαλώνει. Διότι αν δεν αντιλαμβανόμαστε πόση ανησυχία πρέπει να προκαλούν αυτές οι τοποθετήσεις, δε θα αντιδράσουμε ορθά.

Είναι μετά από τις δηλώσεις του κ. Άναν που είχαμε τις βολιδοσκοπήσεις, παρά τις δικές μας αντιδράσεις. Που σημαίνει κατέληξαν σε βολιδοσκοπήσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Διότι ο κ. Ντε Σότο δρα ως εκπρόσωπος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Και έκτοτε δεν υπήρξε καμιά διορθωτική κίνηση. Βέβαια θα αναμένουμε να δούμε τι θα μας φέρουν τώρα που έρχονται και αν πράγματι πήραν τα μηνύματα, ότι αυτός ο λαός δεν είναι διατεθειμένος να σηκώσει τα χέρια και να ανεχθεί τις βολιδοσκοπήσεις που ήταν βολιδοσκοπήσεις ολίγον ύποπτες -για να χρησιμοποιήσω σεξουαλική έκφραση- έναντί μας. Επομένως θα δούμε.

Υπάρχει μια διαφοροποίηση;

Εγώ θέλω να καταλήξω και να πω ότι, ναι, επιβάλλεται ο κ. Άναν να αντιληφθεί ότι πρέπει να κάνει διορθωτικές κινήσεις. Ναι, επιβάλλεται ότι τα Ηνωμένα Έθνη πρέπει να αντιληφθούν ότι αν έρχονται με αυτές τις βολιδοσκοπήσεις ή με ελαφρές τροπολογίες, έχουν δολοφονήσει το διάλογο. Επιβάλλεται εμείς να δώσουμε το μήνυμα από εδώ ότι αναμένουμε στη Γενεύη προτάσεις στη βάση των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και, εν πάση περιπτώσει, ότι δε θα παρακαθίσουμε σε συνομιλίες, αν στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων υπάρχει και η συνομοσπονδία.

Η δεύτερή μου ανησυχία -και κλείνω, κύριε Πρόεδρε,- είναι αν πράγματι δε θεωρούνται ως άκρως απορριπτέες αυτές οι βολιδοσκοπήσεις. Ναι, εγώ θα επιμείνω ότι πρέπει να δημοσιοποιηθούν. Δεν πρόκειται να δεχθώ να είμαι συνυπεύθυνος στη συγκάλυψη προτάσεων οι οποίες, κατά τη γνώμη μου, είναι καταστροφικές. Αν στο Εθνικό Συμβούλιο καταλήξουμε ότι πράγματι αυτές οι προτάσεις είναι άκρως απορριπτέες και ότι θα εργαστούμε όλοι ομόφωνα πάνω στις προτάσεις του 1989 – παρά τις δικές μου διαφωνίες, εγώ λέω πάνω σε αυτή τη βάση- τότε βεβαίως δεν υπάρχει λόγος ούτε ανησυχιών πολλών ούτε και δημοσιοποίησης των εγγράφων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Διάλειμμα δεκαπέντε λεπτών.

(Ωρα διακοπής: 1.53 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 2.24 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, υπάρχει ένα κείμενο ψηφίσματος που προτείνεται στην ολομέλεια. Κατατέθηκε από τον κ. Παπαδόπουλο και υπέστη κάποιες αλλαγές.

Παρακαλώ τον κ. γραμματέα να διαβάσει το κείμενο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων σε σημερινή συνεδρία της συζήτησε τις τελευταίες εξελίξεις στο κυπριακό πρόβλημα και ιδιαίτερα τα διαδραματισθέντα στον τέταρτο γύρο των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών, που πραγματοποιήθηκε στη Νέα Υόρκη στα τέλη Σεπτεμβρίου - αρχές Οκτωβρίου 2000.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων καταλήγει στην ομόφωνη διαπίστωση ότι η εναρκτήρια δήλωση του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Κόφι Άναν βρίσκεται εκτός του πνεύματος και του γράμματος του πλαισίου των συνομιλιών και της βάσης λύσης του κυπριακού προβλήματος...

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι διαδικαστικό το θέμα;

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα την εντύπωση ότι ήταν να σημειωθεί η διαφωνία μας. Επειδή διαβάζει ο γραμματέας ότι είναι ομόφωνο... Δεν είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα τεθεί σε ψηφοφορία στο τέλος.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Και θα δικαιολογήσω και τη στάση μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, συνεχίστε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

...του πλαισίου των συνομιλιών και της βάσης λύσης του κυπριακού προβλήματος, όπως αυτή καθορίζεται από τις αρχές, τις αποφάσεις και τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.

Διαπιστώνει επίσης ότι τα άτυπα έγγραφα τα οποία παρουσίασε στους εκπροσώπους των δύο κοινοτήτων ο εκπρόσωπος του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών κ. Ντε Σότο περιέχουν ιδέες και προτάσεις που δε συνάδουν με το πλαίσιο αρχών και με τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω, η Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. επαναλαμβάνει τη σταθερή εμμονή της σε λύση του Κυπριακού με βάση τα ψηφίσματα και τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών και τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου του 1977 και του 1979. Λύση διζωνικής δικοινοτικής μοσπονδίας αποτελεί την τελευταία και οδυνηρή υποχώρησή μας και όχι εναρκτήρια θέση για διαπραγμάτευση, με σκοπό την εξεύρεση μιας «μέσης διευθέτησης», και πρέπει να κατοχυρώνει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες του συνόλου του κυπριακού λαού, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων, και την αποκατάσταση της κυριαρχίας και της εδαφικής ακεραιότητας του κυπριακού κράτους και την αποχώρηση των στρατευμάτων κατοχής και των εποίκων·
2. καλεί τη γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών να επαναλάβει και επαναβεβαιώσει ότι οι συνομιλίες διεξάγονται στη βάση των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών και των συμφωνιών υψηλού επιπέδου του 1977 και του 1979 και να προβεί σε όλες τις απαραίτητες διορθωτικές κινήσεις·
3. απευθύνει έκκληση προς τους διάφορους διαμεσολαβητές που καθοδηγούν ή στηρίζουν την παρέμβαση των Ηνωμένων Εθνών στο κυπριακό πρόβλημα να στηρίξουν με περισσότερη αυστηρότητα, σταθερότητα και συνέπεια τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών, τις πρόνοιες των περί Κύπρου αποφάσεων και ψηφισμάτων στις συμφωνίες υψηλού επιπέδου, καθώς και το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Αποτελεί βασική και θεμελιώδη αρχή των συνομιλιών το ότι οι οποιοσδήποτε προτάσεις ή ιδέες πρέπει να συνάδουν πλήρως με το ευρωπαϊκό κεκτημένο·

4. διακηρύσσει ότι απορρίπτει οποιοσδήποτε προτάσεις και ιδέες περιέχουν σπέρματα συνομοσπονδίας ή δημιουργίας δύο κρατών και καλεί τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να επαναλάβει με κάθε σαφήνεια προς κάθε κατεύθυνση ότι ούτε θα αποδεχθεί ούτε πρόκειται να συζητήσει πλαίσιο λύσης του Κυπριακού

που περιέχει στοιχεία συνομοσπονδίας·

5. καλεί παράλληλα τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να συνεχίσει και εντείνει τις προσπάθειές του προς την κατεύθυνση της πλήρους διόρθωσης της κατάστασης που δημιουργήθηκε από την εναρκτήρια δήλωση του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και της επαναβεβαίωσης της βάσης των συνομιλιών και του πλαισίου λύσης του Κυπριακού, όπως ορίζονται από τα ψηφίσματα και τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών και τις δύο συμφωνίες υψηλού επιπέδου·
6. καλεί τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να συνεχίσει και εντείνει τις πρωτοβουλίες και χειρισμούς που θα στηρίζουν ουσιαστικά και αποτελεσματικά τους συμφωνημένους στόχους που έχουν καθοριστεί από το Εθνικό Συμβούλιο και τις αποδεκτές διαδικασίες και χειρισμούς για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος·
7. θεωρεί επιτακτική ανάγκη όπως το Εθνικό Συμβούλιο μελετήσει και αναλύσει σε βάθος τις τρέχουσες εξελίξεις του κυπριακού προβλήματος και, με βάση τις εκτιμήσεις και τα συμπεράσματα που θα διαμορφωθούν, να υπάρξει η απαραίτητη συνεννόηση με την ελληνική κυβέρνηση, ώστε να καθοριστεί η τακτική για τον περαιτέρω χειρισμό του εθνικού μας θέματος, με στόχο πάντοτε την εξεύρεση μιας λειτουργικής και βιώσιμης λύσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Μπορώ να μιλήσω από το βήμα, έτσι, κύριε Πρόεδρε;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαδικαστικά, πρώτα πρέπει να ψηφίσουμε, να καταψηφίσει και μετά να δικαιολογήσει την ψήφο του. Θα είναι σαν τριτολογία, αν μιλήσει τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως, έχοντας υπόψη το τι γίνεται στο Συμβούλιο Ασφαλείας, μπορεί να δικαιολογήσει την ψήφο του και εκ των προτέρων. Αλλά, δεν έχω κανένα πρόβλημα. Δε βλέπω μεγάλη διαφορά.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Αν είναι δικαιολογία της ψήφου...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό αντιλαμβάνομαι.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

...δεν μπορεί να γίνει, προτού γίνει η ψηφοφορία. Αυτό προβλέπει ο κανονισμός, εκτός αν θα ανοίξουμε το θέμα να μιλήσουμε ξανά. Εδώ υπάρχει ένα ψήφισμα. Είναι απόφαση της Βουλής. Η διαδικασία είναι ότι θα τεθεί σε ψηφοφορία, θα γίνει η ψηφοφορία και μετά θα πει ο καθένας τη γνώμη του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε νομίζω ότι χάθηκε ο κόσμος για τούτο το θέμα.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Νοουμένου ότι δε θα την ξαναπεί και εκ των υστέρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν θέλετε να πάμε ακόμα μια ώρα να συζητούμε αυτό το θέμα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Η διαφορά είναι απλή. Θα σας την πω. Τώρα που μιλά, πριν από την ψηφοφορία, δικαιούμαι να του απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ωραία. Για να είναι καθαρό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Για να διευκολύνω, θα ήθελα να διευκρινίσω ότι είναι αντιπρόταση που θα κάνω, όσον αφορά ψήφισμα, αν αυτό επιτρέπεται στη διαδικασία της Βουλής. Επιτρέψτε μας... Είμαστε νεότεροι και ίσως να μη γνωρίζουμε.

Θα αρχίσω με τη θέση ότι οι απόψεις του κόμματός μας, επί της συγκεκριμένης προσπάθειας που γίνεται για ένα ομόφωνο ψήφισμα, είναι ότι και επί της διαδικασίας που ακολουθήθηκε διαφωνούμε, αλλά και επί της ουσίας.

Η διαδικασία άρχισε ως εξής: Ήρθα στη Βουλή σήμερα και μου δόθηκε ένα από τα τέσσερα ψηφίσματα που κρατώ, κύριε Πρόεδρε. Δε μου λέχθηκε ποιος το ετοίμασε, τίποτε. Στη συνέχεια και κατά τη διάρκεια της συζήτησης, μου δόθηκε ένα δεύτερο, στη συνέχεια ένα τρίτο και όταν μας καλέσατε στο γραφείο σας, μου δόθηκε ένα τέταρτο, στο οποίο μου ζητήθηκε, σε τρία με πέντε λεπτά -όταν μάλιστα κάποιοι ετοιμάστηκαν να αναχωρήσουν- να τοποθετηθώ επί του εγγράφου.

Εν πάση περιπτώσει, πρόλαβα να το μελετήσω. Πιστεύω ότι η διαδικασία δεν ήταν η ορθή. Αν υπήρχε η πρόθεση να υπάρξει ψήφισμα, θα έπρεπε να ενημερωθούν όλες οι πλευρές και να ετοιμάσουμε και εμείς ψήφισμα, όπως και έχουμε κάμει. Εκτάκτως έχουμε ετοιμάσει κάτι ως αντιπρόταση, για να το θέσουμε ενώπιον της Βουλής. Η δική μας εισήγηση / πρόταση για ψήφισμα είναι ότι πρέπει να είναι ένα ψήφισμα συνοπτικό, περιεκτικό, που να στέλλει τα βασικά μηνύματα στα οποία λίγο πολύ όλες οι πλευρές έχουμε καταλήξει.

Το πρώτο είναι να περιέχει μια πρόνοια ότι η λύση είναι η διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία. Να υπάρχει μια δεύτερη πρόνοια που να αναφέρεται στην απόρριψη της συνομοσπονδίας και μια τρίτη πρόνοια για την ετοιμότητα της πλευράς μας να συνεχίσει τις συνομιλίες και να δείξει και την πολιτική της βούληση για λύση στο Κυπριακό, με βάση τη λύση της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας.

Επειδή αυτό δε μου δόθηκε χρόνος να το ετοιμάσω γραπτός, θα ήθελα να

εισηγηθώ, αν υπάρχει δυνατότητα υπηρεσιακά, να ετοιμαστεί ένα γραπτό κείμενο, να το δώ, να το εισηγηθούμε γραπτώς και αυτό και στη συνέχεια να τοποθετηθεί η Βουλή πάνω και στις δύο προτάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου, αν και λυπούμαι να παρατηρήσω το εξής: Κατά τον ίδιο τρόπο που όλοι διαβάσαμε το κείμενο, το διάβασε και ο κ. Χριστοφίδης. Ίσως τρία με πέντε λεπτά πριν από εκείνον, γιατί για κάποιο λόγο δεν ήταν στο γραφείο μου. Όμως από την άλλη πλευρά, από πλευράς ουσίας -δεν ξέρω αν δικαιούμαι ή αν δε δικαιούμαι, κύριε Αγαπίου. Από πλευράς ουσίας, δικαιούμαι;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Δικαιούστε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτά τα οποία ανέφερε ο κ. Χριστοφίδης περιλαμβάνονται στο ψήφισμα και μάλιστα κατά πολύ καλύτερο τρόπο.

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να μιλήσω απλώς επί του θέματος της διαδικασίας που ήγειρε ο συνάδελφος, διότι το ότι περιλαμβάνονται στο ψήφισμα τα στοιχεία αυτά που ζήτησε, το έχετε πει και εσείς και συμφωνούμε όλοι.

Στάλθηκε χθες, όπως η γραμματεία της Βουλής ισχυρίζεται -και δεν έχω λόγο να το αμφισβητήσω- ένα κείμενο ψηφίσματος το οποίο πληροφορηθήκαμε σήμερα ότι το ετοίμασε ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος. Είχαμε πάρει το κείμενο του ψηφίσματος αυτού ακριβώς πριν αρχίσει η συνεδρία της ολομέλειας. Επεξεργάστηκα κάποιες τροποποιήσεις τις οποίες, καθκόντως, ανέφερα στον συγγράψαντα το κείμενο και δε συζήτησα με καμιά άλλη πτέρυγα τις οποιοσδήποτε απόψεις είχα να εισηγηθώ.

Η διαφοροποίηση του κειμένου, όπως παρουσιάστηκε μέσα από δύο τρία δοκίμια, δόθηκε στον κ. Χριστοφίδη, όπως δόθηκε προς όλους, κατά τη διάρκεια της συζήτησης. Όμως η κρίσιμη στιγμή για τον καθένα μας -και αυτό το είχε διαπιστώσει και ο κ. Χριστοφίδης, όταν ήρθε και είδε ότι ο κ. Λυσσαρίδης είχε εκείνη τη στιγμή κάποιες απόψεις και εκείνη τη στιγμή είδε το κείμενο όπως διαμορφώθηκε- η κρίσιμη στιγμή ήταν στη συνεδρία που είχαμε στο γραφείο σας. Εκεί έγινε η συναινετική τοποθέτηση όλων των πλευρών. Γι' αυτό πιστεύω ότι είναι παρεξήγηση τα όσα είπε ο κ. Χριστοφίδης. Δεν υπήρχε κανένας ο οποίος δούλεψε προνομιακά και περιφρόνησε οποιονδήποτε. Η έκκλησή μου είναι, για σκοπούς ομοφωνίας - δεδομένου ότι συμπεριλαμβάνονται τα στοιχεία που έχετε αναφέρει, κύριε Χριστοφίδη- να γίνει η ψηφοφορία, για να εγκριθεί ένα ψήφισμα απόλυτα ομόφωνο, χωρίς οποιαδήποτε διαφωνία.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Πρώτον, όλα αυτά λέχθηκαν. Είπαμε ποια ήταν η σημερινή διαδικασία. Θέλω

να υπενθυμίσω ότι για τα ψήφισμα η διαδικασία συνήθως είναι τελικό προϊόν. Δεν μπορεί να γίνεται πέντε μέρες πριν. Αν, δε, κάποιος αισθάνεται ότι πρέπει να προτείνει κάτι συγκεκριμένο, ετοιμάζει και εκείνος το δικό του το ψήφισμα. Ο κ. Παπαδόπουλος αισθάνθηκε την ανάγκη να παρουσιάσει ένα ψήφισμα στη Βουλή. Αν εγώ αισθανόμουν την ανάγκη να παρουσιάσω ένα ψήφισμα, θα το παρουσίαζα. Άρα διαδικαστικά δεν τίθεται θέμα. Βρισκόμαστε εντελώς εντός των πλαισίων της διαδικασίας. Όταν πήρε το ψήφισμα το πρωί, αν έβρισκε ότι, πράγματι, αυτό το ψήφισμα δεν τον ικανοποιούσε, είχε δικαίωμα να καταθέσει το δικό του ψήφισμα ενώπιον της ολομέλειας. Άρα νομίζω ότι ούτε καν συζήτηση μπορεί να γίνει γύρω από αυτό το θέμα.

Τώρα, επί της ουσίας, φαίνεται ότι η διαφωνία είναι σε ορισμένες διαπιστώσεις, για το τι σημαίνει η δήλωση Άναν και λοιπά. Πρέπει να είμαστε ειλικρινείς και σαφείς. Αν αυτή είναι η διαφωνία, βρίσκεται πράγματι σε απομόνωση. Και εγώ είχα και έχω ακόμα, αν θέλετε, επιφυλάξεις σε ορισμένα σημεία. Αλλά καταλήξαμε σε κάτι το οποίο αντιπροσωπεύει την κοινή τοποθέτηση και αυτός ήταν ο στόχος μας. Και άλλες πλευρές είχαν επιφυλάξεις πάνω σε ορισμένα σημεία, αλλά η προσπάθεια όλων μας ήταν να καταλήξουμε σε κάτι το οποίο θα αντιπροσώπευε ομόφωνα, κατά το δυνατόν, διότι θέλαμε να δώσουμε ένα ομόφωνο μήνυμα και έτσι, με καλή πίστη, όλες οι πλευρές καταλήξαμε σε αυτό το ομόφωνο ψήφισμα.

Αν η διαφωνία έγκειται στο ότι δε συμμερίζεται ο κ. Χριστοφίδης τις διαπιστώσεις, πολύ φοβούμαι ότι χάνουμε χρόνο. Αν ήταν μόνο θέμα φραστικό, θα μπορούσε να είχε λεχθεί όταν συζητούσαμε τα φραστικά στο γραφείο σας. Αν όμως η διαφωνία είναι ότι πρέπει να απαλειφθούν οποιεσδήποτε πρόνοιες οι οποίες θεωρούν τη δήλωση Άναν όπως περιγράφεται στο ψήφισμα που μας έχει αναγνώσει ο γραμματέας, θα είναι περιττή η συζήτηση και χάσιμο χρόνου και να προχωρήσουμε.

Η έκκληση είναι, εφόσον λέει ότι βασικά τον ενδιέφερε να αποκλειστεί η συνομοσπονδία και να γίνει σαφές ότι συζητούμε στη βάση της ομοσπονδίας, αυτό περιέχεται στο ψήφισμα. Αν όμως είναι διότι διαφωνούν επί άλλων σημείων, νομίζω πως θα ήταν χάσιμο χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελα να παρατηρήσω το εξής: Αν για οποιουδήποτε λόγους, είτε τυπικούς είτε ουσιαστικούς, ο κ. Χριστοφίδης επιμένει στη διαφωνία του, να το κάνουμε αλλιώς. Να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

Ναι, κύριε Χριστοφίδη.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Απλώς πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Το θέμα δεν είναι σε τι συμφωνούμε όσον αφορά το ψήφισμα, αλλά σε τι διαφωνούμε. Και ασφαλώς υπάρχουν θέματα στα οποία διαφωνούμε και υπό το φως αυτού και δεδομένου ότι διαπιστώνεται μια πλειοψηφία, εμείς δε θα επιμείνουμε. Ήδη έχει τοποθετηθεί η αντιπρότασή μας για το τι είδους ψήφισμα αναμέναμε να εξετάσει η Βουλή. Εξακολουθούμε να θεωρούμε ότι διαφωνούμε με αυτό το ψήφισμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης. Θα πρέπει όμως να προχωρήσουμε, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Βεβαίως, δε θα μιλήσω, κύριε Πρόεδρε, απλώς είναι μια δήλωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ορίστε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θεωρώ ότι το ψήφισμα στο οποίο καταλήγει ομόφωνα η Βουλή, είναι μια έκφραση συμπαρατάσης και προς το έργο που θέλουμε και αναμένουμε και χρειάζεται και ο Πρόεδρος τη στήριξή μας. Η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν είναι η κυβέρνηση. Η Βουλή των Αντιπροσώπων εκφράζει το σύνολο του λαού και μεταδίδει κάποια μηνύματα, όχι τόσο προς τα έσω -διότι εκείνα θα μπορούσαμε να τα συζητήσουμε και στο Εθνικό Συμβούλιο- αλλά για να γνωστοποιήσουμε και την αποφασιστικότητά μας προς τους τρίτους. Είναι ένα ψήφισμα καθ' όλα μετρημένο, απόλυτα ορθό, συνάδει με τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, συνάδει με τις πάγιες αξιώσεις που πάντοτε είχαμε, δε γίνεται οποιαδήποτε κριτική, -και είναι εις πίστιν της αντιπολιτευσής, διότι δεν ηθέλησε να παραισφρήσει στοιχεία τα οποία μπορούσε να παρερμηνευθούν- μιλά για συνέχιση και επιμονή του Προέδρου στις προσπάθειές του με όλων την υποστήριξη. Συνεπώς θέλω να παρακαλέσω για υστάτη φορά ότι, επιτέλους, το μήνυμα που στέλλεται σήμερα δεν είναι προς την κυβέρνηση ή προς εμάς, είναι προς εκείνους που πρέπει να πάρουν τα μηνύματα και θα πρέπει να τα πάρουν με ομόφωνη απόφαση του κοινοβουλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε σε ψηφοφορία.

Πόσοι υποστηρίζουν το ψήφισμα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, μία εναντίον και μία αποχή, το ψήφισμα εγκρίνεται.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 26 Οκτωβρίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
2. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 10) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
3. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
4. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
5. Ο περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
6. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
7. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
8. Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
9. Οι περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οδοντοτεχνιτών Κανονισμοί του 2000.
10. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04 631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000.
11. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.01.2 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 13 4 30 - Μηχανογράφηση των Υπηρεσιών όλων των Κοινοτικών Συμβουλίων του Προϋπολογισμού του 2000.
12. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26 881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωρίων του Προϋπολογισμού του 2000.

13. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000.
14. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30 629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»
(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
2. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
(Συνέχιση της συζήτησης).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.1998).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.

5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).

6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α. «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Ρότσα). (16.6.1999).

β. «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (27.1.2000).

7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α. «Η τεράστια οικολογική καταστροφή που συντελείται στην περιοχή του χωριού Κατύδατα, οι κίνδυνοι για την υγεία, τη ζωή και την περιουσία των κατοίκων και η εγκληματική αδιαφορία των αρμοδίων για τις παράνομες δραστηριότητες της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας Χαλκού (Hellenic Copper Mines) και την καταστροφή προστατευόμενων αρχαιολογικών χώρων στην περιοχή "Σκουριώτισσα" της Φουκάσας στην ίδια περιοχή»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από

πρόταση του βουλευτή κ. Στάθη Κιττή). (25.11.1999).

- β. «Η μόλυνση του περιβάλλοντος στο χωριό Κατύδατα από σκόνες, χημικές ουσίες και άλλα υλικά που διαχέονται από το μεταλλείο της Σκουριώτισσας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (20.1.2000).

8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα περιβαλλοντικά δικαιώματα που εισπράττει το κράτος από τις λατομήσεις και η σωστή καταβολή του ποσού που δικαιούνται οι κοινότητες και οι δήμοι».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ηλία Μυριάνθους). (13.1.2000).

Υπενθυμίζεται επίσης η κλειστή συνεδρία, το πρωί της ερχόμενης Πέμπτης, όλων των μελών της Βουλής, για τα οργανωτικά θέματα τα οποία μας είχαν απασχολήσει επανειλημμένα στο παρελθόν.

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 2.41 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης

Αναστασιάδης Νίκος

Αντωνίου Αβραάμ

Βενιαμίν Χριστόδουλος

Γερασίμου Στέλιος

Γεωργίου Αριστοφάνης

Γιάγκου Κίκης

Δημητρίου Παναγιώτης

Ερωτοκρίτου Ρίκκος

Ηλιάδης Δημήτρης

Θεοδώρου Δώρος

Θωμά Γιαννάκης

Κατσουρίδης Νίκος

Μάτσης Γιαννάκης

Μαυροκορδάτος Χρίστος

Μιχαηλίδης Θάσος

Μουσιούττας Νίκος

Μυριάνθους Ηλίας

Παντελίδου Κατερίνα

Παπαδόπουλος Τάσος

Παπακώστας Κώστας

Παρισινός Ανδρέας

Πιπτοκοπίτης Νίκος

Πουργουρίδης Χρήστος

Προδρόμου Πρόδρομος

Σαμμούτας Ευάγγελος

Κλεάνθους Νίκος
Κληρίδη Καίτη
Κουλίας Ζαχαρίας
Κυπριανού Μάρκος
Λιλλήκας Γιώργος
Λυσσαρίδης Βάσος
Μακρίδης Ισίδωρος
Ματσάκης Μάριος

Στυλιανού Στέλιος
Συλλούρης Δημήτρης
Τυρίμος Κυριάκος
Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Χριστοδουλίδης Δώρος
Χριστόφιας Δημήτρης
Χριστοφίδης Γιώργος
Χριστοφόρου Λευτέρης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Η παρατήρηση του κ. Δημήτρη Συλλούρη σχετικά με το πλαίσιο και τη διαδικασία διεξαγωγής της συζήτησης για το θέμα «Οι τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό» και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν [Δ. Χριστόφιας, Τ. Παπαδόπουλος, Ν. Αναστασιάδης, Β. Λυσσαρίδης, Γ. Χριστοφίδης, Πρόεδρος (Σπ. Κυπριανού)].
2. Έγκριση ψηφίσματος έπειτα από διαδικαστική συζήτηση [Γ. Χριστοφίδης, Ν. Κατσουρίδης, Πρόεδρος (Σπ. Κυπριανού), Γ. Αγαπίου, Π. Δημητρίου, Β. Λυσσαρίδης].



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 26ης Οκτωβρίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.38 μ.μ.)

(Αρ. 5)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν εάν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έξω από τη Βουλή υπάρχουν επενδυτές, οι οποίοι κάνουν παράπονο εκτός των άλλων και επί της ουσίας, ότι η Βουλή δεν τους επιτρέπει να έρθουν μέσα να παρακολουθήσουν. Έχω την εντύπωση ότι οι παραστάσεις τους είναι ειρηνικές και δε νομίζω ότι υπάρχει πρόβλημα να έρθουν μέσα να μας ακούσουν. Εξάλλου, τουλάχιστο κάποιιοι που είμαστε κάπως προβληματισμένοι για κάποια νομοσχέδια έχουμε το θάρρος να πούμε τα επιχειρήματά μας μπροστά τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από πλευράς Βουλής δεν υπάρχει καμία απαγόρευση.

Θα αρχίσω με το Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, διότι υπάρχει ένα νομοσχέδιο, το οποίο πρέπει να κηρυχθεί επείγον και να συζητηθεί σήμερα. Το νομοσχέδιο αυτό τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2000». Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, παραπέμπεται στην αρμόδια επιτροπή Οικονομικών, με την παράκληση να

επιληφθει άμεσα του θέματος και να επανέλθει στην ολομέλεια κατά τη διάρκεια της σημερινής συνεδρίας.

Ο κατάλογος που αναγράφονται τα θέματα με τις επιτροπές, που αναφέρονται απέναντι από το κάθε θέμα, αν εγκρίνεται, προχωρούμε ως συνήθως.

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η επιτροπή Οικονομικών είχε μια συνεδρία τώρα, πριν συνέλθει η ολομέλεια, και είχε καταλήξει, τουλάχιστον έτσι αντιληφθήκαμε όσοι ήμαστε εκεί, σε κάποια...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιο είναι το πρόβλημα;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα τα θέματα τούτα να μείνουν τελευταία, μέχρις ότου γίνει η συγγραφή των σχετικών προτάσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Φυσικά, θα μείνει στο τέλος αυτό ειδικά το θέμα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, για το θέμα της κατάθεσης, έχει συμφωνήσει ομόφωνα η επιτροπή να κηρυχθεί επείγον και να κατατεθεί σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επαναλαμβάνω ότι τα θέματα που αναφέρονται στο Κεφάλαιο Β' παραπέμπονται στις επιτροπές που αναφέρονται απέναντι από το κάθε θέμα.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί του Δεύτερου Πρωτοκόλλου της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε Περίπτωση Ένοπλης Σύρραξης (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί του Συμβουλίου Εξαγωγής	Εμπορίου, Βιομηχανίας και	Εμπορίου και Βιομηχανίας

Κυπριακών Επιτραπέζιων Σταφυλιών για το Έτος 1999.	Τουρισμού	
4. Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το ΘΟΚ δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Έγγραφο (Αρ. 63/2000) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6. Έγγραφο (Αρ. 70/2000) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Έγγραφα (Αρ. Θ. 72/2000, Θ. 76/2000, Θ. 77/2000 και Θ. 78/2000) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 27(Ι) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 11) Νόμος του 2000.	Μάρκο Κυπριανού, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου	Γιώργο Λιλλήκα,	Οικονομικών και

Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 12) Νόμος του 2000.	βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Προϋπολογισμού
3. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 13) Νόμος του 2000.	Μάρκο Κυπριανού, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Γιαννάκη Αγαπίου, βουλευτή ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Νομικών
5. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Εσωτερικών

Επανερχόμαστε στη νομοθετική εργασία, Κεφάλαιο Α΄. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα (Κυρωτικός) Νόμος του 2000».

Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε, είναι μια ειδική έγκριση. Εισηγούμαι, επειδή αργήσαμε κιόλας, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της
Χρηματοδότησεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα (Κυρωτικός)
Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσος Παπαδόπουλος

Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κλεάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Οκτωβρίου 2000.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο Κοινοτικό Συμβούλιο Αγίου Τύχωνα για την αποπληρωμή δανείου συνολικού ύψους £3.800.000 που το συμβούλιο αυτό συνήψε με την HSBC REPUBLIC BANK (CYPRUS) LIMITED και το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την ανακατασκευή μέρους του τμήματος του παραλιακού δρόμου Λιμόνια-Ξενοδοχείο Ηλίας και πάροδος Μουταγιάκας-Ξενοδοχείο Αμαθούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί του θέματος;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγύσεως της Χρηματοδότησεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το δεύτερο θέμα να το αφήσουμε στο τέλος μαζί με το άλλο.

Επομένως προχωρούμε στα θέματα 3 και 4, που υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος

του 2000» (πρόταση νόμου) και «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000».

Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Τάκης Χατζηδημητρίου
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Αντιπρόσωποι</u>
Θάσος Μιχαηλίδης	<u>θρησκευτικών ομάδων:</u>
Γιώργος Λιλλήκας	Πετρός Καλαϊτζιάν
Μάριος Ματσάκης	

Όπως είναι γνωστό, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε ο πρόεδρος της κ. Σοφοκλής Χατζηγιάννης, και ετοίμασε έκθεση που κυκλοφόρησε στην ολομέλεια της Βουλής τον Ιούλιο του 2000, η συζήτηση όμως ενώπιον της Βουλής αναβλήθηκε εν αναμονή της κατάθεσης σχετικού νομοσχεδίου.

Ειδικότερα, υπενθυμίζεται η θέση της Βουλής ότι το θέμα που πραγματευόταν η πρόταση νόμου για επέκταση της παροχής της ειδικής χορηγίας και στις οικογένειες που έχουν τέκνα που φοιτούν σε εκπαιδευτικά αξιολογημένους-πιστοποιημένους κλάδους σπουδών ιδιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου θα έπρεπε να αφεθεί να ρυθμιστεί με κυβερνητικό νομοσχέδιο, τόσο για να αποφευχθούν οποιοδήποτε τυχόν λόγοι αντισυνταγματικότητας της προτεινόμενης ρύθμισης όσο και για να δοθεί στην κυβέρνηση η ευκαιρία να μελετήσει το ενδεχόμενο περαιτέρω επέκτασης της εν λόγω χορηγίας, σύμφωνα με τις εισηγήσεις της επιτροπής που περιλαμβάνονται στην προαναφερθείσα έκθεσή της.

Στη συνέχεια το Υπουργείο Οικονομικών κατέθεσε στη Βουλή, όπως αναμενόταν, το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 19 Σεπτεμβρίου και 17 Οκτωβρίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριών αυτών κλήθηκε και εξέφρασε τις απόψεις του ο Υπουργός Οικονομικών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ιδρυμάτων Ανώτερης Εκπαίδευσης (ΣΙΑΕΚ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (ΠΑΣΙΣΤΕ) και των φοιτητικών οργανώσεων ΠΟΦΝΕ και ΣΕΦΙΣΤΕ.

Επισημαίνεται ότι οι διατάξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι ταυτόσημες με αυτές της πιο πάνω πρότασης νόμου.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου εγέρθηκαν εκ νέου τα ίδια ζητήματα για τα οποία γίνεται αναφορά στην προαναφερθείσα έκθεση που ετοίμασε η επιτροπή για την πιο πάνω πρόταση νόμου.

Αναφορικά με τα εγερθέντα ζητήματα, ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε ότι καταρχήν συμμερίζεται την άποψη της επιτροπής για την ανάγκη αναθεώρησης στο σύνολό του του συστήματος παροχής των ειδικών χορηγιών στις οικογένειες των φοιτητών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου και του εξωτερικού, με απώτερο στόχο αφενός τη δικαιότερη κατανομή της εν λόγω χορηγίας και αφετέρου την αύξηση του αριθμού των δικαιούχων, υπό την προϋπόθεση όμως ότι θα τεθούν κριτήρια οικονομικά ή άλλα, έτσι ώστε να επωφεληθούν και οικογένειες που δεν καλύπτονται σήμερα με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία.

Ωστόσο, ο Υπουργός Οικονομικών κατέστησε σαφές ότι από δημοσιονομικής άποψης στο παρόν στάδιο αντιμετωπίζει αρνητικά την πρόωγηση οποιασδήποτε μορφής επέκτασης της φοιτητικής χορηγίας, πέραν αυτής που προτείνεται με το υπό μελέτη νομοσχέδιο, για το λόγο ότι κάτι τέτοιο συνεπάγεται τεράστια αύξηση της σχετικής δαπάνης που είναι πέραν των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους. Για τους λόγους αυτούς ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε έτοιμος να επανεξετάσει μόνο την περίπτωση επέκτασης της χορηγίας και για φοιτητές που παρακολουθούν μονοετείς ή και διετείς κλάδους σπουδών οι οποίοι είναι εκπαιδευτικά αξιολογημένοι-πιστοποιημένοι από τα αρμόδια συμβούλια.

Στη βάση της πιο πάνω δήλωσης του Υπουργού Οικονομικών και σε συνεργασία με τους εκπροσώπους του ίδιου υπουργείου, η επιτροπή προχώρησε στη διαμόρφωση των διατάξεων του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, έτσι ώστε να καλύπτει και την πιο πάνω κατηγορία φοιτητών. Ωστόσο, η επιτροπή δηλώνει ότι αναμένει το συντομότερο δυνατό από την κυβέρνηση να ολοκληρώσει τη μελέτη για την αναθεώρηση του συστήματος της φοιτητικής χορηγίας στη βάση αυτών που έχουν τεθεί υπόψη των κυβερνητικών αρμοδίων στα πλαίσια της μελέτης της πιο πάνω πρότασης νόμου και του πιο πάνω νομοσχεδίου και να επανέλθει στο θέμα με συγκεκριμένες προτάσεις με τις οποίες να αίρεται η άδικη μεταχείριση σε βάρος ορισμένων κατηγοριών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, το οποίο ουσιαστικά υποκαθιστά την υπό αναφορά πρόταση νόμου.

Πρέπει να διευκρινίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις έχει ετοιμάσει κάποιες τροπολογίες, με τις οποίες μπορούμε να πούμε ότι δεν καθίσταται ομόφωνη η έκθεση, και αναμένω να υποστηριχθούν οι τροπολογίες από τους συναδέλφους της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ζήτησε το λόγο ο κ. Λυσσαρίδης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Για θέμα διαδικασίας. Εμείς τις τροπολογίες θα τις πάρουμε αυτή τη στιγμή. Δεν έχουμε χρόνο να τις μελετήσουμε. Γι' αυτό εισηγούμαι να αναβληθεί για μία εβδομάδα, να μας δοθεί καιρός να μελετήσουμε τις τροπολογίες, που θα ακουστούν τώρα για πρώτη φορά. Επομένως η εισηγήσή μου είναι αναβολή για μία εβδομάδα, ούτως ώστε να έχουμε χρόνο να μελετήσουμε το αιτιολογικό των τροπολογιών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είστε σύμφωνοι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβάλλονται τα σχέδια νόμου 3 και 4 για μία εβδομάδα.

Το υπ' αριθμόν 5 είναι «Ο περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Στέλιος Γερασίμου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Λία Γεωργιάδη

Γιαννάκης Θωμά

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ανδρέας Παρισινός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Ιανουαρίου, στις 10 Φεβρουαρίου και στις 19 Οκτωβρίου 2000. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας, ώστε να παρασχεθεί εξουσία στο Υπουργικό Συμβούλιο να εκδίδει κανονισμούς για σκοπούς

διασφάλισης της καταβολής ίσης αμοιβής μεταξύ ανδρών και γυναικών για εργασία ίσης αξίας και γενικά για οποιοδήποτε θέμα απαιτεί ρύθμιση με κανονισμούς.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι προτεινόμενες με το νομοσχέδιο ρυθμίσεις, που αποφασίστηκαν ύστερα από διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους, θα βοηθήσουν στη δημιουργία κατάλληλων δομών για καλύτερη εφαρμογή της υπό τροποποίηση νομοθεσίας.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις διατάξεις του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη σ' αυτόν νέου άρθρου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο έκτο θέμα, που είναι «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» (πρόταση νόμου).

Παρακαλείται ο πρόεδρος της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ομόφωνο. Το 6 και το 7 είναι μαζί, αφορούν το ίδιο θέμα και διευθετούν μία εκκρεμότητα που προήλθε από ακυρωτική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου και λύουν ένα πρόβλημα προαγωγής υπαξιωματικών. Θα παρακαλέσω να προχωρήσουμε στην ψήφιση χωρίς περαιτέρω συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάκης Χατζηδημητρίου, πρόεδρος

Δώρος Χριστοδουλίδης

Αντώνης Καραός

Κώστας Παπακώστας

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Νίκος Μουσιούπτας

Κώστας Κωνσταντίνου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 7 Σεπτεμβρίου και 12 Οκτωβρίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Άμυνας, ο Αρχηγός του ΓΕΕΦ και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η τροποποίηση της βασικής περί Στρατού της Δημοκρατίας νομοθεσίας, ώστε οι κανονισμοί που εκδίδονται από το Υπουργικό Συμβούλιο να μπορούν να έχουν αναδρομική ισχύ.

Απώτερος στόχος της προτεινόμενης ρύθμισης είναι η έκδοση κανονισμών που να ρυθμίζουν την αναδρομική προαγωγή υπαξιωματικών των οποίων η προαγωγή σε αξιωματικούς επηρεάστηκε από αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 6 σχεδίου νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για το 7 θέμα η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάκης Χατζηδημητρίου, πρόεδρος

Δώρος Χριστοδουλίδης

Αντώνης Καραός

Κώστας Παπακώστας

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Νίκος Μουσιούπτας

Κώστας Κωνσταντίνου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 7 Σεπτεμβρίου και 12 Οκτωβρίου 2000, στα πλαίσια των οποίων κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Άμυνας, ο Αρχηγός του ΓΕΕΦ και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Με τους κανονισμούς που προτείνονται και που εκδίδονται με βάση το άρθρο 27 του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου, ρυθμίζεται η διαδικασία που θα ακολουθηθεί για την αναδρομική προαγωγή των υπαξιωματικών που επηρεάστηκαν από ακυρωτικές αποφάσεις του Ανώτατου Δικαστηρίου, με απώτερο στόχο να αντιμετωπιστούν μέσα στα πλαίσια της χρηστής διοίκησης τα προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί στην εύρυθμη λειτουργία της Εθνικής Φρουράς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

Δεν υπάρχει ένσταση. Έτσι οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το όγδοο θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το ένατο θέμα είναι «Οι περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οδοντοτεχνιτών Κανονισμοί του 2000».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους Κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οδοντοτεχνιτών Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος

Κατερίνα Παντελίδου

Δώρος Χριστοδουλίδης

Θάσος Μιχαηλίδης

Κυριάκος Τυρίμος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Οκτωβρίου 2000. Στην πιο πάνω συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Συμβουλίου Οδοντοτεχνιτών και του Συνδέσμου Εργαστηρίων Οδοντοτεχνιτών Κύπρου.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 21 του περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οδοντοτεχνιτών Νόμου του 1996, σκοπείται η ίδρυση και λειτουργία ταμείου συμβουλίου οδοντοτεχνιτών και η ρύθμιση της λειτουργίας οδοντοτεχνικών εργαστηρίων, του τρόπου λειτουργίας του Συμβουλίου του Παγκύπριου Συνδέσμου Οδοντοτεχνιτών και των διαδικασιών εγγραφής στο Μητρώο Οδοντοτεχνιτών.

Ειδικότερα, με τις βασικότερες πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών καθορίζονται:

1. Η λειτουργία του Συνδέσμου Οδοντοτεχνιτών και οι διαδικασίες που πρέπει να τηρούνται στη γενική συνέλευση.
2. Η ίδρυση και η λειτουργία οδοντοτεχνικών εργαστηρίων.
3. Ο απαραίτητος εξοπλισμός που πρέπει να διαθέτει κάθε οδοντοτεχνικό εργαστήριο.
4. Οι ποινές που θα επιβάλλονται σε οποιοδήποτε παραβαίνει τις διατάξεις των κανονισμών.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας, του Συμβουλίου Οδοντοτεχνιτών και του Συνδέσμου Εργαστηρίων Οδοντοτεχνιτών Κύπρου, οι υπό αναφορά κανονισμοί αποτελούν προϊόν διαβουλευσεων των εμπλεκόμενων μερών. Οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν επίσης ότι οι πιο πάνω κανονισμοί αποσκοπούν, ανάμεσα σ' άλλα, στην προστασία του κοινού και την παροχή υψηλής ποιότητας οδοντοτεχνικών εργασιών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το δέκατο θέμα είναι απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04 631 - Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000.

Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04 631 - Δικαιώματα Εμπειρογνωμόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2000, μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με ημερομηνία 3 Οκτωβρίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων ύψους £377.500 από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04 631 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δικαιώματα εμπειρογνωμόνων για ετοιμασία μελετών.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία σχετική δαπάνη διενεργείται από το σχετικό άρθρο αναφορικά με δικαιώματα εμπειρογνωμόνων για ετοιμασία μελετών, χωρίς προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων, αφού προηγηθεί σχετική ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ζητείται η αποδέσμευση κονδυλίου ύψους £377.500, το οποίο θα διατεθεί ως μέρος αμοιβής (40%) στον οίκο "Pricewaterhouse Coopers" για ετοιμασία μελέτης για την κατασκευή και διαχείριση των αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου με το σύστημα BOT.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια της απαιτούμενης δαπάνης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04 631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000, χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων, ύστερα από σχετική ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση ποσού ύψους £377.500 από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04 631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με αριθμό φακέλου Υ.Σ.Ε. 166/98/4 και ημερομηνία 3 Οκτωβρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση στην αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση και διενέργεια της πιο πάνω ζητούμενης δαπάνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκ παραδρομής πιθανόν, στην έκθεση αναφέρεται ότι είναι ομόφωνη η απόφαση της επιτροπής Οικονομικών. Εμείς προ ημερών είχαμε αποστείλει επιστολή στον πρόεδρο της επιτροπής, όπου τονίζαμε ότι δε συμφωνούμε με τον τρόπο που διατυπώνεται η έκθεση και ειδικότερα με το θέμα των αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου. Υποστηρίζουμε ανεπιφύλακτα την ανάπτυξή τους, τη δημιουργία προϋποθέσεων για την υποδοχή και των Κυπρίων και των ξένων που διακινούνται μέσω των αεροδρομίων, όμως η δική μας ανάλυση και η δική μας μελέτη του θέματος δεν καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το συμφερότερο για την Κυπριακή Δημοκρατία σύστημα ανάπτυξης είναι κατ' ανάγκη το λεγόμενο BOT, αλλά ενδεχομένως κάποια άλλα συστήματα, γι' αυτό δεν μπορούμε να ψηφίσουμε αυτό το κονδύλι, το οποίο μελετά την ανάπτυξη με αυτή την προϋπόθεση, δηλαδή του συστήματος ανάπτυξης BOT.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πρέπει να το θέσω σε ψηφοφορία. Πόσοι είναι υπέρ της προτεινόμενης απόφασης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η απόφαση υιοθετείται.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι πάλι απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.01.2 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 13 4 30 - Μηχανογράφηση Υπηρεσιών των Κοινοτικών Συμβουλίων του Προϋπολογισμού του 2000.

Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.01.2 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 13 4 30 - Μηχανογράφηση Υπηρεσιών των Κοινοτικών Συμβουλίων του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2000, μελέτησε επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών, με ημερομηνία 22 Σεπτεμβρίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων ύψους £9.720 από το Κεφάλαιο 16.01.2 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 13 4 30 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά χορηγίες για μηχανογράφηση υπηρεσιών των κοινοτικών συμβουλίων.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον

κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία σχετική δαπάνη διενεργείται από το σχετικό άρθρο, χωρίς προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου ζητείται για την πρόσληψη συμβούλου μελετητή για μηχανογράφηση των υπηρεσιών όλων των κοινοτικών συμβουλίων της ελεύθερης Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια της απαιτούμενης δαπάνης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 16.01.2 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 13 4 30 - Μηχανογράφηση Υπηρεσιών των Κοινοτικών Συμβουλίων, χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση ποσού ύψους £9.720 από το Κεφάλαιο 16.01.2 του κρατικού προϋπολογισμού για το 2000 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 13 4 30 - Μηχανογράφηση Υπηρεσιών των Κοινοτικών Συμβουλίων, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών, με αριθμό φακέλου 141/87/4 και ημερομηνία 22 Σεπτεμβρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση στην αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων, με την απόφασή της αυτή, εγκρίνει την αποδέσμευση και διενέργεια της πιο πάνω ζητούμενης δαπάνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση της απόφασης;

Δεν υπάρχει και συνεπώς η απόφαση εγκρίνεται.

Το δωδέκατο θέμα είναι και πάλι προτεινόμενη απόφαση της Βουλής που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26 881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωριών του Προϋπολογισμού του 2000.

Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη
διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών -
Άρθρο 26 881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωριών του
Προϋπολογισμού του 2000**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2000, μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών, με ημερομηνία 5 Οκτωβρίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £99.820 από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26 881 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά το Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωριών.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, καμιά δαπάνη δε διενεργείται από το σχετικό άρθρο, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τη σχετική επιστολή, ζητείται η αποδέσμευση κονδυλίων συνολικού ύψους £99.820 για την εκτέλεση διάφορων έργων που θα προωθηθούν μέσα στα πλαίσια του πιο πάνω σχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση των πιο πάνω κονδυλίων για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26 881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωριών χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £99.820 από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26 881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωριών για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στη σχετική επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών με αριθμό φακέλου 51/82/12 και με ημερομηνία 5 Οκτωβρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ζητούμενου ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση της απόφασης;

Δεν υπάρχει. Η απόφαση εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι επίσης απόφαση της Βουλής που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφισταμένων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφισταμένων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούτσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2000, μελέτησε σχετικές επιστολές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με ημερομηνίες 5 και 10 Οκτωβρίου 2000, με τις οποίες ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £114.200 από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δευτερεύουσες βελτιώσεις υφισταμένων σχολικών κτιρίων.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία δαπάνη διενεργείται από το εν λόγω άρθρο για

δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων σχολικών κτιρίων, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τις αναφερθείσες επιστολές, η αποδέσμευση του πιο πάνω αναφερόμενου κονδυλίου ύψους £114.200 ζητείται για την κάλυψη δαπανών που απαιτούνται για επιδιορθώσεις, βελτιώσεις και κατασκευή έργων σε διάφορα σχολικά κτίρια, κατάλογος των οποίων έχει αποσταλεί στη Βουλή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση των πιο πάνω κονδυλίων για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το κείμενο της απόφασης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £114.200 από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στις σχετικές επιστολές του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με αριθμούς φακέλων Υ.Π.Π. 1/200/2 και ημερομηνίες 5 Οκτωβρίου και 10 Οκτωβρίου 2000, αντίστοιχα.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως και η κοινοβουλευτική ομάδα του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών θα ψηφίσει το κονδύλι αυτό, αλλά ζήτησα να πάρω το λόγο, για να εκφράσω τη θέση μας, ότι, όπως είχαμε τονίσει και παλαιότερα, θα έπρεπε πρώτα αυτά τα κονδύλια να εγκριθούν, θα έπρεπε να γίνουν οι δαπάνες, ώστε τα σχολεία να μπορούν να δεχθούν τους μαθητές μας και όχι να γίνονται όλα εκ των υστέρων. Είχαμε επισκεφθεί, εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, μετά από άδεια του

Υπουργείου Παιδείας, διάφορα σχολεία στη Λεμεσό, στη Λάρνακα και στη Λευκωσία και τα προβλήματα είναι φοβερά. Και είναι απαράδεκτο να προχωρεί το Υπουργείο Παιδείας στις λεγόμενες αλλαγές του στη μέση εκπαίδευση, να τις ονομάζει, ψευδώς, ενιαίο λύκειο, πριν να εγκριθούν τα κονδύλια και πριν να γίνουν οι διαρρυθμίσεις εκείνες οι οποίες θα μπορούσαν να βοηθήσουν στην επιτυχή εφαρμογή των αλλαγών. Υπάρχουν αίθουσες οι οποίες έχουν βαφτιστεί αίθουσες υπολογιστών χωρίς κανένα υπολογιστή, αίθουσες οι οποίες έχουν βαφτιστεί αίθουσες μουσικής, ιστορίας και ούτω καθεξής και στις οποίες δεν υπάρχει τίποτα απολύτως μέσα. Συνεπώς, πολύ καλώς η Βουλή θα εγκρίνει αυτά τα κονδύλια, απλώς δεν έπρεπε να περάσει αυτό απαραίτητο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα την εντύπωση ότι είναι ένα πολυσυζητημένο θέμα και ότι δε θα συνεχίζαμε και σήμερα τη συζήτηση. Θα έλεγα όμως ότι, μετά την επίσκεψη που πραγματοποίησε η επιτροπή Παιδείας χθες την Τρίτη σε δύο λύκεια στο Παραλίμνι και στο Φρέναρος, στο Λύκειο Φώτη Πίττα εκείνο το οποίο λεγόταν από όλους τους μαθητές είναι ότι «καθυστερήσατε πολύ να εφαρμόσετε έναν τέτοιο προοδευτικό θεσμό». Σήμερα οι μέθοδοι διδασκαλίας είναι τόσο αποτελεσματικές, που χαιρετίζονται και από τον εκπαιδευτικό κόσμο και από το μαθητικό κόσμο, αλλά και από όλους όσους εμπλέκονται με το αντικείμενο αυτό που λέγεται νέος θεσμός, αν θέλετε, του ενιαίου λυκείου.

Εκείνο που χρειάζεται είναι να επισπευσθούν πράγματι οι συμπληρώσεις κάποιων κενών τα οποία παρατηρούνται. Είναι, νομίζω, αναμενόμενο ένας νέος θεσμός να παρουσιάζει προβλήματα. Αλλά πρέπει να υπενθυμίσω και πάλι ... Δυστυχώς, με υποχρεώνετε να σας απαντήσω ότι είναι η Βουλή που καθυστέρησε το Υπουργείο Παιδείας για δύο ολόκληρους μήνες, όταν δεν ενέκρινε το κονδύλι έγκαιρα, έτσι ώστε το υπουργείο να ήταν πανέτοιμο την ώρα που θα χρειαζόταν να εφαρμόσει το νέο θεσμό. Σήμερα οι υπολογισμοί είναι ότι την ερχόμενη βδομάδα θα υπάρχουν τα πάντα από πλευράς εξοπλισμού και θα λειτουργούν όλα στην εντέλεια. Άλλωστε, ήταν γνωστό ότι στις πρώτες οχτώ βδομάδες θα ήταν καθαρά θεωρητική η διδασκαλία. Τίποτε πραγματικά δεν έχει επηρεάσει τη λειτουργία του νέου θεσμού και επαναλαμβάνω ότι καθολική ήταν η εκτίμηση όλων των εμπλεκομένων, μετά από την επίσκεψη, ότι αυτός ο θεσμός έχει καθυστερήσει πάρα πολύ να εισαχθεί σ' αυτό τον τόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά την παρέμβαση του συναδέλφου, του κ. Φιλίππου, δεν είχα σκοπό να τοποθετηθώ, αλλά η παρέμβαση του κ. Χατζηγιάννη με αναγκάζει να τοποθετηθώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Το καταλάβαμε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχάριστο.

Δεν έχει ταχθεί κανένας εναντίον του θεσμού του ενιαίου λυκείου, όσον αφορά την ουσία και το περιεχόμενο. Και όλοι μάλιστα πιστέψαμε και πιστεύουμε ακόμη ότι ο θεσμός, αν εφαρμοστεί σωστά, μπορεί να συμβάλει στην αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης παιδείας στα παιδιά μας. Όμως, από την πρώτη στιγμή, το είχαμε επισημάνει έγκαιρα στην ολομέλεια, ότι το Υπουργείο Παιδείας βεβιασμένα σπεύδει να εφαρμόσει αυτό το θεσμό, χωρίς να έχει προετοιμάσει την απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή, αλλά και την απαραίτητη κατάρτιση των καθηγητών που θα εφαρμόσουν αυτό το νέο θεσμό. Είχαμε εισηγηθεί να ψηφιστούν τα απαραίτητα κονδύλια το 2000, για να τα χρησιμοποιήσει το Υπουργείο Παιδείας για την απαραίτητη δημιουργία των προϋποθέσεων για την επιτυχία του θεσμού και να εφαρμοστεί ο θεσμός από το Σεπτέμβριο του 2001. Είχαμε υπενθυμίσει και υπενθυμίζουμε και σήμερα γιατί απέτυχε ο θεσμός του ενιαίου λυκείου, όταν είχε εφαρμοστεί πειραματικά, σύμφωνα με τη βάση της έκθεσης Κασοτάκη, που το μόνο συμπέρασμα που βγαίνει είναι ότι ο θεσμός απέτυχε, κατά κύριο λόγο γιατί δεν είχε έγκαιρα σωστά προγραμματιστεί και δεν είχε τύχει της απαραίτητης στήριξης από πλευράς του Υπουργείου Παιδείας και παρ' όλα αυτά εφαρμόστηκε και ψηφίσαμε ομόφωνα τα κονδύλια, για να εφαρμοστεί. Σήμερα όμως βρισκόμαστε περί τα τέλη Οκτωβρίου και οι αίθουσες τεχνολογίας, που ήταν ένα από τα νεωτεριστικά στοιχεία του νέου θεσμού, παραμένουν άδειες αίθουσες!

Έχουμε επισκεφθεί πάρα πολλά σχολεία, πάρα πολλά λύκεια και πρέπει να πούμε ότι στα πλείστα δεν έχουν δημιουργηθεί νέες αίθουσες. Σε πολλά από αυτά τα λύκεια έχουν πάρει δύο από τις υφιστάμενες αίθουσες και τις έχουν ονομάσει ειδικές αίθουσες, χωρίς να έχει μπει καμία σύγχρονη τεχνολογία. Το υπουργείο απαντά ότι θα μπει η τεχνολογία τέλος Οκτωβρίου και το ερώτημα παραμένει: «Πότε θα εξοικειωθούν οι εκπαιδευτικοί με τη νέα τεχνολογία, για να τη χρησιμοποιήσουν»; Το φρούτο των θεωρητικών μαθημάτων είχε δημιουργηθεί στην πορεία, για να δικαιολογήσουμε το μεγάλο κενό που παρουσιάστηκε με την εισδοχή της τεχνολογίας στα σχολεία. Πέραν τούτου, πρέπει να πούμε ότι υπάρχουν αίθουσες και “ειδικές αίθουσες” που έχουμε επισκεφθεί, όπως της ιστορίας, που ξέρετε τι το ειδικό έχουν; Έχουν βάλει μια πρίζα! Αυτές είναι οι ειδικές αίθουσες! Στο τέλος πολύ φοβούμαι ότι θα εξελιχθεί αυτή η ιστορία σε ένα προπέτασμα καπνού, για να καλύψουμε τις μεγάλες ελλείψεις που έχουμε σε αίθουσες διδασκαλίας, για να υποχρεώσουμε όλα τα τμήματα να είναι μετακινούμενα. Εκεί αποσκοπεί στο τέλος όλη αυτή η ιστορία, πολύ φοβούμαι.

Θέλω να υπενθυμίσω ότι βιβλία δεν έχουν πάρει ακόμα όλα τα παιδιά στα σχολεία. Υπάρχουν βιβλία τα οποία δεν έχουν εγγραφεί ακόμη και μάλιστα για την τρίτη λυκείου που θα δώσουν και εξετάσεις σύντομα οι μαθητές για την εισδοχή τους στα πανεπιστήμια. Άλλα βιβλία τα φωτοτυπούμε, για να τα πάρουμε φωτοτυπημένα στους μαθητές.

Πέραν τούτου, υπήρχε δέσμευση από το Υπουργείο Παιδείας ότι μέχρι τον Ιούνιο, τον περασμένο Ιούνιο, δηλαδή πριν τέσσερις μήνες, θα είχε ολοκληρωθεί και θα είχε κατατεθεί και στη Βουλή το περιεχόμενο της δευτέρας και τρίτης τάξης λυκείου. Αρχίσαμε να εφαρμόζουμε ένα θεσμό και δεν ξέρουμε τι θα περιέχει η δευτέρα και τρίτη τάξη του ενιαίου λυκείου! Βρισκόμαστε στο τέλος Οκτωβρίου και ακόμα το Υπουργείο Παιδείας διαβουλεύεται με την ΟΕΛΜΕΚ για το περιεχόμενο της δευτέρας και τρίτης τάξης λυκείου! Και σε λίγους μήνες τα παιδιά θα πρέπει να επιλέξουν τα μαθήματα της δευτέρας τάξης λυκείου, αυτά τα παιδιά που είναι στην

πρώτη τάξη φέτος. Και διερωτόμαστε: Είναι ο καλύτερος τρόπος και οι καλύτερες προϋποθέσεις, για να εισαχθεί ένας νέος και σοβαρός θεσμός στην εκπαίδευση;

Υπάρχουν μεγάλα κενά τα οποία μας ανησυχούν και εκφράζουμε κι εδώ την έντονη ανησυχία μας για το αν θα επιτύχει τελικά ένας θεσμός που είναι σωστός στη βάση του ως θεσμός. Και θα πρέπει το Υπουργείο Παιδείας, το ταχύτερο δυνατό, να έρθει με ολοκληρωμένη πρόταση επιτέλους, διαφορετικά είναι σαν να κτίζουμε μια πολυκατοικία και αρχίσαμε από τον τρίτο όροφο, χωρίς να έχουμε βγάλει σχέδια για τον πρώτο και το δεύτερο όροφο.

Όσον αφορά τα κονδύλια που ψηφίζουμε σήμερα είναι και απαραίτητα και θα έλεγα και καθυστερημένα. Πρέπει να πούμε ότι οι ανάγκες και τα προβλήματα σε αίθουσες και σε συντήρηση ή επέκταση των σχολείων μας είναι τεράστιες. Όσοι έχουν επισκεφθεί -και θα αναφέρω ένα λύκειο που είχα πάει τελευταία- το Λύκειο Πέτρου και Παύλου στη Λεμεσό καταλαβαίνουν ότι είναι ντροπή για την κυπριακή κοινωνία που έχουμε τέτοιο λύκειο, ντροπή! Ούτε για αποθήκη δεν κάνει! Με τοίχους που είναι, δεν ξέρω, που είναι χειρότεροι και από ... θυμίζει χοιροτροφεία! Με τοίχους που έχουν να βαφτούν από δεκαπενταετίας. Με στέγες που δεν έχουν αλλαχτεί και τρέχουν πάνω στους τοίχους τα τσιμέντα. Αυτά είναι τα σχολεία μας! Σε μια κοινωνία που ευημερεί, σε μια κοινωνία που έχει λεφτά, αλλά που δεν έχει λεφτά για την παιδεία! Είχαμε συζητήσει κατ' επανάληψη και στην επιτροπή Παιδείας τις μεγάλες ανάγκες σε αίθουσες και χώρους των σχολείων μας και είχαμε εγκρίνει κονδύλια. Παρατηρείται το φαινόμενο, το οποίο είχε αναφέρει και η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, ότι γύρω στο 52% των κονδυλίων που εγκρίνει η Βουλή αξιοποιούνται για τη συντήρηση των σχολείων. Το 52% μόνο! Δηλαδή δεν αρκεί το γεγονός ότι έχουμε μειωμένα κονδύλια για την παιδεία, αλλά ούτε αυτά δεν αξιοποιούνται. Και ερχόμαστε να αποδεσμεύσουμε πολύ συχνά κονδύλια για συντήρηση των σχολείων τον Οκτώβριο ή το Νοέμβριο, ενώ θα έπρεπε να υπάρχει καλύτερος προγραμματισμός και να αποδεσμεύονται από τον Ιανουάριο, Φεβρουάριο, για να αξιοποιούνται αυτά τα λεφτά στη διάρκεια του χρόνου, αλλά να τελειώνουν και τα έργα έγκαιρα, ώστε να μπορούν να τα αξιοποιούν οι μαθητές και οι καθηγητές.

Συνεπώς, ναι μεν πρέπει να ψηφίσουμε και δε διαφωνεί κανένας να ψηφίσουμε αυτά τα κονδύλια, αλλά νομίζω ότι απαιτείται από όλους να σταλεί το μήνυμα προς το Υπουργείο Παιδείας, και δεν το λέμε από αντιπολιτευτική προδιάθεση, να κάνει καλύτερο προγραμματισμό, πιο έγκαιρο προγραμματισμό, ούτως ώστε να υπάρξει η απαραίτητη βελτίωση στην υλικοτεχνική υποδομή των σχολείων. Αυτή Βουλή, τουλάχιστο στα τέσσερα χρόνια που είμαι βουλευτής, ουδέποτε αρνήθηκε να εγκρίνει κονδύλια του Υπουργείου Παιδείας· ουδέποτε! Και μάλιστα πολλές φορές τα ψηφίζουμε, χωρίς να τα δούμε. Και αυτό δεν το αξιοποιεί το Υπουργείο Παιδείας.

Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει επιχειρηθεί ένας πλαταιασμός, ο οποίος, νομίζω, διαδικαστικά, από τη στιγμή που είναι μπροστά μας, θα πρέπει να σχολιαστεί. Αν και το αντικείμενο της ψηφοφορίας αφορά δευτερεύουσες βελτιώσεις υφισταμένων

σχολικών κτιρίων, επιχειρήθηκε ένας πλατειασμός και μια επέκταση σε σχέση με το ενιαίο λύκειο, για το οποίο οι απόψεις ακούστηκαν πάρα πολλές φορές τόσο εντός όσο και εκτός Βουλής. Το ζήτημα είναι ξεκάθαρο και μπορούμε να συζητούμε μέχρι αύριο για το θέμα αυτό, αν επιτρεπόταν, που, κατά την άποψή μου, δεν επιτρέπεται και ο πλατειασμός ίσως δεν μπορούσε να γίνει. Από τη στιγμή όμως που εγείρονται τα θέματα αυτά και παραγνώνεται το καθαυτό αντικείμενο ... Το οποίο ποιο είναι; Είναι ότι το Υπουργείο Παιδείας για πρώτη φορά έχει καταρτίσει δεκαετές πρόγραμμα ανεγέρσεως νέων σχολικών μονάδων και έχει καταρτίσει πρόγραμμα συμπλήρωσης όλων όσων είχαν μείνει μισοτελειωμένα από τις προηγούμενες διακυβερνήσεις. Έχει καταρτίσει συγκεκριμένο πρόγραμμα για τις βελτιώσεις αυτές, αφού έχει κάνει συγκεκριμένη ενδελεχή έρευνα προηγούμενης, προγράμματα που δεν υπήρχαν, και το γνωρίζουν οι συνάδελφοι στην επιτροπή Παιδείας, μέχρι της στιγμής που καταρτίστηκαν.

Τώρα λέγονται κάποια πράγματα σε σχέση με το ενιαίο λύκειο, τα οποία είναι χιλιοειπωμένα και μας αναγκάζουν να θυμίσουμε στους συναδέλφους ότι, αν υπήρξε οποιαδήποτε καθυστέρηση, αυτό οφείλεται στις τοποθετήσεις που είχαν κάνει σε σχέση με την προώθηση του ζητήματος αυτού τόσο από οικονομική άποψη, αλλά ιδιαίτερα και από νομοτεχνική άποψη. Όταν συζητιόταν το θέμα αυτό στην επιτροπή Παιδείας, οι συνάδελφοι της αντιπολίτευσης είχαν εγείρει επανειλημμένα προβλήματα και ενστάσεις αναφορικά με το θέμα αυτό. Όταν ήρθαν στην υλοποίηση, κάλεσαν τον υπουργό με πρωτοβουλία δική τους -ήταν βεβαίως ομόφωνη η απόφαση της επιτροπής Παιδείας- αλλά ουσιαστικά και αυτή η ενημέρωση δε στόχευε σε τίποτε άλλο, όχι, όπως διακηρύχθηκε, για να πιέσει τα πράγματα προς τα εμπρός, παρά να ανακαλύψει κάποια κακώς κείμενα, κατά τη δική τους άποψη, με αποτέλεσμα να φαίνεται ξεκάθαρα ότι το ενδιαφέρον για την προώθηση του ενιαίου λυκείου δεν είναι τίποτε άλλο παρά κάποιο ενδιαφέρον το οποίο εκκινεί από μια καθαρά αντιπολιτευτική αφετηρία. Δε θέλω να ανοιζουμε ξανά το θέμα αυτό. Θα πρέπει να επαινέσουμε το ότι τα χρήματα αυτά ξοδεύονται για βελτίωση υφισταμένων σχολικών κτιρίων, τα οποία εν πολλοίς μπορεί να μη χρησιμοποιούνται καν για το ενιαίο λύκειο. Και δε θα πρέπει να δραττόμεθα της ευκαιρίας, για να λέγονται ξανά αντιπολιτευτικά τοποθετήσεις που λέχθηκαν πάρα πολλές φορές.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Όταν ποσό της τάξεως των εκατό δεκατεσσάρων χιλιάδων διακοσίων λιρών, όπως προνοείται βάσει της πάγιας κοινοβουλευτικής πρακτικής, αποδεδεσμεύεται με απόφαση της Βουλής, δε θα ήταν σωστό να δίνεται η ευκαιρία σε κάποιους συναδέλφους της αντιπολίτευσης, ξεκινώντας από αυτό, να πηγαίνουν στο ενιαίο λύκειο, που είναι εντελώς μια, μα εντελώς, ξεχωριστή περίπτωση και άσχετη με το θέμα, για να λέγονται αυτά τα οποία λέγονται και για να παίρνουν βεβαίως τις απαντήσεις. Εγώ ανέμενα από το συνάδελφο κ. Λιλλήκα ότι, κάνοντας αναφορά στο ενιαίο λύκειο, θα παραδεχόταν ότι οι οποιεσδήποτε δυσοίονες προβλέψεις που είχε κάνει ο ίδιος, αλλά και η αντιπολίτευση, αναφορικά με την επιτυχία του θεσμού θα ισοδυναμούσαν με ένα mea culpa, ένα δικό του λάθος, γιατί ακριβώς έχει διαψευσθεί στις προβλέψεις και θα διαψευσθεί στη συνέχεια με την πρακτική εφαρμογή του θεσμού αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εισηγούμαι...

Ο κ. Μιχαηλίδης κάτι θέλει να πει.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Επί της διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Αυτά όλα τα θέματα που έχουν λεχθεί από τους ευπαιδευτους συναδέλφους εδώ πέρα έχουν λεχθεί στην επιτροπή Παιδείας κατ' επανάληψη. Όποτε έρθει το θέμα εκεί πέρα, τα λέμε όλα αυτά, κάνουμε τις παρατηρήσεις μας στους εκπροσώπους των υπουργείων. Πρόκειται απλώς για μια αποδέσμευση εδώ πέρα κονδυλίων που έχουμε εγκρίνει. Σπαταλούμε, πιστεύω, τον πολύτιμο χρόνο της ολομέλειας για θέματα τα οποία έχουν λεχθεί επανειλημμένα και μπορούν να λεχθούν και πάλι, όταν θα έρθει η ώρα. Εισηγούμαι να λήξει το θέμα και να σταματήσει η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σύμφωνοι.

Κάτι θέλει να αναφέρει ο κ. Μιχαηλίδης.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Επειδή ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας ανέφερε ότι η επιτροπή Παιδείας είχε επισκεφθεί -κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, συγγνώμη- είχε αναφέρει ότι η επιτροπή Παιδείας επισκέφθηκε τα Κοκκινοχώρια, κατ' ακρίβειαν ήμουν εγώ και ο πρόεδρος. Δηλαδή από τα εννιά μέλη της επιτροπής Παιδείας μόνο εμείς οι δύο ενδιαφερθήκαμε να επισκεφθούμε τα σχολεία να διαπιστώσουμε... Όμως θέλω να αναφέρω κάποια δήλωση της κ. Ανδρούλας Βασιλείου που αφορά το πρωινό...

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Απουσιάζαμε και είπα...

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Ε, δε λέγω, κυρία Βασιλείου... Είναι για να σας εξηγήσω. Όμως θα ήθελα να συμφωνήσω με κάποια δήλωσή σας που κάματε, κυρία Βασιλείου, το πρωί, ότι δεν μπορεί ο πρόεδρος μιας επιτροπής Παιδείας να βγαίνει στα μικρόφωνα -διότι οι σταθμοί δίνουν πάντα το λόγο στον πρόεδρο της επιτροπής να κάνει δήλωση- και να ξεχνά ότι το μεγαλύτερο μέρος της αντιπολίτευσης δε συμφωνά με τις δηλώσεις του. Γιατί το Παραλίμνι ήταν σε πιο καλό στάδιο ως ενιαίο λύκειο, Σοφοκλή, από το Λύκειο Φώτη Πίπτα; Και ξέρεις ότι τα είπες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν! Παρακαλώ! Τούτων λεχθέντων, να προχωρήσουμε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, άλλα έλεγε χθες ο συνάδελφος.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να πω το εξής: Αν πρόκειται να συνεχίσουμε τη συζήτηση για τα θέματα της παιδείας, έχω έτοιμη ομιλία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Λοιπόν, νομίζω ότι, αν έχουν κέφι οι συνάδελφοι να το συζητήσουμε, υπάρχει στο Κεφάλαιο Δ΄ και να πούμε τις απόψεις μας εκεί ολοκληρωμένα και να καταλήξουμε και κάπου πιο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Αντιλαμβάνομαι... Ναι, κυρία Βασιλείου.

Παρακαλώ, ησυχία!

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έχω να πω το εξής, κύριε Πρόεδρε, διότι, όσο αργούμε να συζητήσουμε, προσθέτω και καινούρια πράγματα...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έτσι, αν με καθυστερήσετε κι άλλο, δεν ξέρω για πόσες ώρες θα μιλώ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κυρία Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή αναφέρθηκε πολύ πρόσφατα στην επιτροπή Παιδείας από κάποιο προσκεκλημένο της ότι μετά λύπης του πρόσεξε ότι στη Λεμεσό μόνο δύο μέλη της επιτροπής Παιδείας επισκέφθηκαν τα σχολεία και επαναλαμβάνεται για δεύτερη συνεχή φορά αυτό το πράγμα -ορίζονται επισκέψεις σε σχολεία την εποχή που εμείς λείπουμε στο εξωτερικό για σκοπούς της Βουλής, δεν είναι για διακοπές που πηγαίνουμε- λοιπόν, νομίζω ότι αυτό το πράγμα πρέπει να ξεκαθαρίσει. Ή πρέπει να γίνονται αυτές οι επισκέψεις, όταν τα πλείστα μέλη της επιτροπής βρίσκονται στην Κύπρο ή να γίνεται μια διευκρίνιση, διότι βρισκόμαστε εμείς πολύ εκτεθειμένοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, νομίζω, με την άδεια όλων σας... Θα πάει επ' άπειρον αυτή η ιστορία και έχουμε άλλα θέματα. Εφόσον υπάρχει συμφωνία... συζητούμε, ενώ υπάρχει συμφωνία. Παρακαλώ, να θέσουμε σε... Είναι ομόφωνη η απόφαση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως, δεν υπάρχει αντίρρηση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το σχέδιο αποφάσεως υιοθετείται.

Προχωρούμε στο δέκατο τέταρτο θέμα, που είναι επίσης απόφαση της Βουλής...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30 629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα και παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το κείμενο της απόφασης.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30 629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 16 Οκτωβρίου 2000, μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με ημερομηνία 5 Οκτωβρίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £2.000 από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30 629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία δαπάνη διενεργείται από το εν λόγω άρθρο, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με την αναφερθείσα επιστολή, ζητείται η αποδέσμευση του πιο πάνω αναφερόμενου ποσού για την κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την προβολή και προώθηση εμποροβιομηχανικών δραστηριοτήτων και ειδικότερα για επιχορήγηση των ποιμνιοτρόφων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30 629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων, χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση ποσού ύψους £2.000 από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30 629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε σχετική επιστολή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με αριθμό φακέλου 1675 και ημερομηνία 5 Οκτωβρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ρότσας.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα μικρό σχόλιο. Παρά τα όσα ακούσαμε τώρα, μιλούμε για μια αποδέσμευση του ύψους των £2.000. Δεν μπορεί αυτό το σώμα, ένα υπουργείο να ασχολείται με τέτοιες αποδεσμεύσεις. Θα ήταν εισήγησή μου στον επόμενο προϋπολογισμό να βάλουμε ένα ποσό το οποίο να μη χρειάζεται την παρέμβαση της Βουλής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να συζητηθεί, όταν θα συζητούνται οι προϋπολογισμοί.

Είναι ομόφωνα αποδεκτό το κείμενο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εγκρίνεται.

Επανερχόμαστε στο δεύτερο θέμα της νομοθετικής εργασίας, που είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 10) Νόμος του 2000», πρόταση νόμου. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, είναι βασικά άφωνη, διότι δεν περιέχει θέσεις των διάφορων πλευρών. Παρακαλώ να θεωρηθεί αναγνωσθείσα και απλώς να πω ποιες είναι οι πρόνοιες που έχουν σήμερα ενώπιόν τους οι συνάδελφοι, για να ψηφίσουν.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 10) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπας

Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Νίκος Κλεάνθους

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23, 25 και 26 Οκτωβρίου 2000. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, η Έφορος Εταιρειών, ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και εκπρόσωποι του ΠΑΣΕΧΑ.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Νίκο Κλεάνθους εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος στις 19 Οκτωβρίου 2000, είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, έτσι που να θεσμοθετηθεί για προσωρινό χρονικό διάστημα η υποχρέωση από μέρους των εταιρειών που έχουν υποβάλει αίτηση για εισαγωγή τίτλων τους στο Χρηματιστήριο, και οι οποίες δεν έχουν ακόμη εκδώσει τίτλους, να επιστρέψουν οποιαδήποτε ποσά τα οποία εισέπραξαν με την προοπτική της παροχής τίτλων, εφόσον τους ζητηθεί, από τα πρόσωπα από τα οποία τα εισέπραξαν. Η επιστροφή των εν λόγω ποσών που θα πρέπει να γίνεται μέσα σε επτά μέρες από την ημερομηνία που αυτά απαιτούνται, θα γίνεται με τόκο προς 6% από την ημερομηνία εισπράξης τους.

Οι πρόνοιες της πιο πάνω πρότασης νόμου αφορούν εταιρείες που είχαν υποβάλει αίτηση για εισαγωγή τίτλων τους στο Χρηματιστήριο αλλά οι τίτλοι τους δεν εκδόθηκαν μέχρι τις 18 Οκτωβρίου 2000, ημερομηνία κατάθεσης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου. Οι πρόνοιες αυτές θα ισχύουν μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 2000.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου, λαμβάνεται υπόψη η έκρυθμη κατάσταση που έχει δημιουργηθεί πρόσφατα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, έτσι που αφενός να διακυβεύεται η τύχη του θεσμού και από την άλλη να δημιουργούνται ανεπίτρεπτες κοινωνικές καταστάσεις για ένα μεγάλο αριθμό επενδυτών, οι οποίοι έχουν εκφράσει επιθυμία για επιστροφή των χρημάτων που κατέβαλαν με βάση το θεσμό της ιδιωτικής τοποθέτησης. Επειδή

οι αντίστοιχες εταιρείες δε φαίνονται πρόθυμες να ικανοποιήσουν το αίτημα αυτό, παρά το γεγονός ότι δεν έχουν ακόμη εκδώσει τους αντίστοιχους τίτλους τους, αναμένεται ότι η παρούσα πρόταση νόμου θα συμβάλει σε μεγάλο βαθμό στην απάμβλυνση του όλου προβλήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού μελέτησε τις πρόνοιες της προτεινόμενης πρότασης νόμου, καθώς και τις πιθανές πρακτικές ή άλλες συνέπειες που δυνατό η ψήφισή της να επιφέρει, έχοντας ως γνώμονα τη διασφάλιση των συμφερόντων των επενδυτών και αντιμετωπίζοντας θετικά τις πρόνοιές της, αποφάσισε να παραπέμψει την πρόταση νόμου στην ολομέλεια για συζήτηση και λήψη τελικής απόφασης.

Επιπρόσθετα, η Βουλή στην τελευταία συνεδρία της στις 19 Οκτωβρίου 2000 ψήφισε αριθμό νομοθετημάτων για τη στήριξη του χρηματιστηριακού θεσμού. Μέσα σ' αυτά περιλαμβάνεται και νόμος που προβλέπει για την υποχρέωση εκδότη που προτίθεται να εισαγάγει τίτλους στο χρηματιστήριο να προσφέρει με τη δημόσια πρόσκλησή του προς το κοινό ποσοστό τουλάχιστον 40% των τίτλων τους οποίους εκδίδει και παραχωρεί. Τόσο την επιτροπή όσο και την ολομέλεια προβλημάτισε το ενδεχόμενο οι πρόνοιες αυτές να έχουν άμεση εφαρμογή και πάνω στις εταιρείες, οι οποίες είχαν ήδη υποβάλει αιτήσεις για εισαγωγή τίτλων τους στο χρηματιστήριο, αλλά εκκρεμούσαν κατά το χρόνο που ψηφίστηκε το νομοσχέδιο σε νόμο. Επειδή θεωρήθηκε ορθό να μελετηθούν διεξοδικότερα οι επιπτώσεις που δυνατό να έχει η άμεση εφαρμογή μιας τέτοιας πρόνοιας, αποφασίστηκε το θέμα αυτό ειδικά να επανεξεταστεί στην επιτροπή Οικονομικών, για να επανασυζητηθεί στην αμέσως επόμενη συνεδρία του σώματος.

Η επιτροπή αφού επανεξέτασε το ειδικό αυτό θέμα αποφάσισε να προωθήσει την άμεση εφαρμογή της πιο πάνω ρύθμισης, γι' αυτό και εισηγείται την περίληψη σχετικού άρθρου στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου, ως νομοτεχνικά ορθότερης λύσης, αφού και οι δύο ρυθμίσεις στοχεύουν στην τροποποίηση της ίδιας βασικής νομοθεσίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επισυνάπτοντας νέο κείμενο σχεδίου νόμου στο οποίο έχει ενσωματώσει όλες τις πιο πάνω προτεινόμενες ρυθμίσεις, το υποβάλλει προς την ολομέλεια του σώματος για συζήτηση και τελική λήψη αποφάσεων.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι με αφορμή τη συζήτηση που έγινε την περασμένη Πέμπτη στην ολομέλεια, όπως θα θυμάστε, και αυτή τη στιγμή υπάρχει η πρόταση νόμου του συναδέλφου κ. Κλεάνθους εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος, η οποία προβλέπει την επιστροφή χρημάτων τα οποία έχουν δοθεί με τις λεγόμενες ανέκκλητες αιτήσεις και δεν έχουν ληφθεί τίτλοι. Δεύτερον... Το κείμενο θα κυκλοφορήσει, φωτοτυπείται τώρα. Δεύτερον, σ' αυτή την πρόνοια έχει ενσωματωθεί η άλλη πρόνοια που μας στάλθηκε από την ολομέλεια την περασμένη Πέμπτη και αφορά την εφαρμογή του νόμου για τη δημόσια πρόσκληση και στις υφιστάμενες αιτήσεις. Επίσης θέλω να πληροφορήσω το σώμα ότι είναι αυτές οι δύο πρόνοιες, τις έχουμε δει στην επιτροπή Οικονομικών και οι πλευρές επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν στην ολομέλεια. Ταυτόχρονα και σε σχέση με αυτά τα δύο θέλω να πληροφορήσω το σώμα, μια και είμαι στο βήμα, κύριε Πρόεδρε, ότι κατατίθενται εκ μέρους της επιτροπής Οικονομικών σήμερα δύο προτάσεις νόμου. Η μία, που αφορά το διαχωρισμό των χρηματιστών σε διάφορες κατηγορίες, είχε ψηφιστεί παλαιότερα και αναπεμφθεί και επανακατατίθεται προς συζήτηση. Βεβαίως δε

σημαίνει ότι αυτό θα είναι το τελικό κείμενο. Και επίσης κατατίθεται πρόταση νόμου από την επιτροπή, η οποία θα απαγορεύει από τώρα και στο εξής την είσπραξη των χρημάτων με αυτές τις λεγόμενες αμετάκλητες αιτήσεις, δηλαδή πριν εγκριθεί η αίτηση στο χρηματιστήριο. Αυτές οι δύο προτάσεις νόμου θα σταλούν στην επιτροπή, για να μπορέσουμε να τις επεξεργαστούμε και να διατυπώσουμε τις θέσεις μας και το κείμενο. Κατά τα άλλα, κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν αυτές οι δύο πρόνοιες και είναι αυτές που θα πρέπει να ψηφίσουν οι συνάδελφοι σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, χωρίς να τοποθετούμαι υπέρ ή εναντίον των όσων προβλέπει η πρόταση νόμου που έχει ετοιμαστεί και είναι ενώπιόν μας, εξόφθαλμα υπάρχουν δύο αντισυνταγματικές πρόνοιες. Η μια αφορά την τροποποίηση νόμου μη δημοσιευθέντος και αποτελεί την πρόσκληση για δημόσια... Που εκ παραδρομής μεν έγινε, αλλά δε χάθηκε ο κόσμος, αν περάσει την επόμενη Πέμπτη, έτσι που να δημοσιευτεί ο νόμος, διαφορετικά τροποποιούμε νόμο μη δημοσιευθέντα· που δεν υπάρχει δηλαδή!

Για τη δεύτερη πρόνοια -έχω την εντύπωση- που αφορά το θέμα της επιστροφής των χρημάτων -επαναλαμβάνω, δεν παίρνω θέση ως προς το τι είναι ορθό ή τι εσφαλμένο- και πάλι είναι αντισυνταγματική πρόνοια και, αντί να ευνοήσουμε ή να βοηθήσουμε τους επενδυτές, στο τέλος θα τους καταστρέψουμε. Και θέλω να είμαι ξεκάθαρος, όχι γιατί είναι η πρόθεση κανενός να το κάνει κατ' αυτό τον τρόπο, αλλά, αν υπάρχουν αντισυνταγματικές πρόνοιες, να είστε βέβαιοι ότι κάποιος θα προσφύγει, ενδεχόμενα θα ζητήσουν αναστολή εφαρμογής του νόμου, ενδεχόμενα θα επιτύχουν και στο τέλος θα δημιουργήσουμε περισσότερη αναταραχή. Υπάρχουν ήδη νόμιμες πράξεις που έχουν γίνει, που δεν είναι δυνατό με νόμο να ακυρωθούν, διότι αυτό έρχεται σε αντίθεση με την ελευθερία των συμβάσεων.

Επομένως, πρέπει να είμεθα ιδιαιτέρως προσεκτικοί σ' αυτό το οποίο πάμε σήμερα να κάνουμε. Σήμερα μπορεί να φύγουν ευτυχώς οι επενδυτές, όταν όμως θα αντιμετωπίσουν την πραγματικότητα, ίσως είναι τότε που θα αντιμετωπίσουμε εμείς το βάρος της ευθύνης, γιατί δεν είχαμε τη σοβαρότητα να αντιμετωπίσουμε όπως πρέπει το νομοθέτημα. Γι' αυτό και εισηγούμαι για μεν τη μία διάταξη, αν είναι δυνατό, να μείνει την ερχόμενη Πέμπτη, που αφορά τη δημόσια διάθεση μετοχών - διότι δεν επηρεάζονται, πιστεύω, και οι οποιοδήποτε- είναι το θέμα της δημόσιας διάθεσης μετοχών, κύριε Πρόεδρε, της ιδιωτικής και δημοσίας, ας μείνει ως έχει, αφού έτσι αποφάσισαν ομόφωνα και κανείς δε διαφωνεί, διότι ο στόχος ή ο σκοπός δεν είναι η διαφοροποίηση, αλλά τουλάχιστον, όταν κάνουμε κάτι, να είναι από πάσης άποψης νόμιμο. Σήμερα νόμος δε δημοσιεύτηκε, συνεπώς δεν υπάρχει, και εμείς τροποποιούμε τη διάταξη εκείνου του νόμου! Επομένως, πάσχει νομικά. Για τη δεύτερη διάταξη, επαναλαμβάνω, τουλάχιστον απ' ό,τι είχα την ευκαιρία να ανταλλάξω απόψεις και με άλλους, φαίνεται ότι θα υπάρξουν εξίσου σοβαρά νομικά κωλύματα και για το θέμα της επιστροφής των χρημάτων, διότι υπάρχουν κάποιες των εταιρειών που φαίνεται να έχουν ολοκληρώσει τον κύκλο της σύμβασης μεταξύ των ενδιαφερόμενων επενδυτών και των εταιρειών και οπωσδήποτε θα έρθουμε να ακυρώσουμε συμβάσεις του ιδιωτικού δικαίου με νόμο, κάτι το οποίο δε νομίζω να συνάδει με το σύνταγμα. Αποτέλεσμα, θα ακυρωθεί η σύμβαση και στο τέλος εκείνοι που θα πληρώσουν -και μάλιστα κατά το χειρότερο τρόπο- θα είναι οι επενδυτές. Θα πρέπει να το μελετήσουμε προσεκτικά και, αν είναι δυνατό, να αναβληθεί για

δεκαπέντε μέρες τόσες, να ακουστούν και απόψεις πάνω στο θέμα εις όλο το εύρος, για να φανεί τι είναι εκείνο που πρέπει να κάνουμε. Τα θέματα του χρηματιστηρίου δε νομίζω να ρυθμίζονται με νόμους τόσο εύκολα ψηφιζόμενους. Χρειάζεται προβληματισμός για μακροπρόθεσμο όφελος.

Αυτά ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πάνω στην ουσία θα μιλήσει ο κ. Κλεάνθους, που έχει υποβάλει και την πρόταση νόμου.

Θέλω να πω στο συνάδελφο ότι αυτό είναι επανάληψη μιας κατάστασης που συμβαίνει εδώ και δύο χρόνια. Ενώ η κυβέρνηση έχει επίγνωση των προβλημάτων, ενώ αυτά τα προβλήματα έχουν διαβιβαστεί στην κυβέρνηση και στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας τουλάχιστον από ένα κόμμα, με υπόμνημα, είτε δεν ενδιαφέρεται είτε δεν υποβάλλει έγκαιρα τις σωστές λύσεις, με αποτέλεσμα η Βουλή να δρα κατά κανόνα σαν πυροσβέστης. Και απορώ και εκπλήσσομαι δηλαδή, γιατί οι διαμαρτυρόμενοι, αυτοί που ενδιαφέρονται για τη θεραπεία αυτών των κακών, έρχονται στη Βουλή να διαμαρτυρηθούν, που ούτε ρόλος της ούτε, θα έλεγα, ήταν ευθύνη της Βουλής να αναλάβει αυτές τις πρωτοβουλίες! Γιατί τα λέγω όλα αυτά; Γιατί η Βουλή δεν μπορεί από μόνη της, όταν αποσπασματικά αντιμετωπίζει ένα πρόβλημα, να έχει υπόψη όλα τα δεδομένα τα οποία συνθέτουν το πρόβλημα. Να σας δώσω ένα μικρό παράδειγμα: Γι' αυτή την περίπτωση, που έχει αναφέρει ο αγαπητός συνάδελφος, στην περασμένη συνεδρίαση της επιτροπής Οικονομικών εγώ ρώτησα να μάθω πόσες είναι οι εταιρείες που εξαιρούνται και τι ποσά είναι που εμπλέκονται. Μου ελέχθη, στην παρουσία πολλών συναδέλφων, από τους αρμοδίους -και εμείς δεν έχουμε τρόπο να το μάθουμε- "τέσσερις εταιρείες και μικρά ποσά". Ρωτώντας αν είναι τα μικρά ποσά εκατό χιλιάδες ή δέκα εκατομμύρια, μου εδόθη η απάντηση: "περίπου πέντε με εφτά εκατομμύρια". Ξέρετε πόσα είναι σήμερα; Διακόσια δεκατέσσερα εκατομμύρια! Καλά, τα εφτά να γίνουν δέκα, να γίνουν δεκαπέντε, να γίνουν είκοσι, το καταλαβαίνω, αλλά διακόσια δεκατέσσερα εκατομμύρια; Άρα, ενώ εγώ θα συμφωνούσα με τον κ. Αναστασιάδη ότι ο νόμος χρειάζεται και πολλή άλλη μελέτη και να μελετηθούν και άλλες πτυχές του νόμου, όμως εδώ αντιμετωπίζουμε μια κρίσιμη κατάσταση και επειγόντως λαμβάνονται αυτά τα μέτρα. Εγώ δε θα είχα ένσταση να αναβληθεί για μια βδομάδα, όμως θα ρωτήσω: Αν είναι σωστή η θέση, ότι οι πράξεις που έχουν συντελεστεί, δηλαδή που έγιναν αιτήσεις για μετοχές, που έχουν εκδοθεί μετοχές, που έχουν παραχωρηθεί και έχουν εκδοθεί και πιστοποιητικά, εξαιρούνται αυτόματα από το νόμο, γιατί είναι τετελεσμένες πράξεις, διερωτώμαι, από σήμερα, αγαπητέ συνάδελφε, μέχρι την επόμενη Πέμπτη, αν θα μείνει καμιά που δε θα συντελεστεί! Άρα, ενώ δε θα διαφωνήσω μαζί σας ότι είναι ένα κενό το οποίο δημιουργείται, λέω εγώ ως εγκριθεί ο νόμος, διότι διαφορετικά είναι σαν να μην κάνουμε τίποτε, και, δεύτερον, ως διαλογιστούν εκείνοι που έχουν την πραγματική ευθύνη ότι πρέπει επιτέλους να ενδιατρίψουν σ' αυτό το θέμα, να εξετάζουν τα δεδομένα τους σωστά και εκείνοι να φέρνουν μέτρα, όχι να αναγκάζεται η Βουλή να ενεργεί σαν πυροσβέστης!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είπα εξαρχής ότι δεν τοποθετούμαι επί της ουσίας ούτε και σημαίνει ότι είμαι αντίθετος με κάποια μέτρα που λαμβάνει η Βουλή. Όμως η ανησυχία μου είναι μια και από τα όσα είπε ο κ. Παπαδόπουλος φαίνεται να ταυτίζονται οι θέσεις μας. Διαβλέπουμε και οι δύο τις αδυναμίες, όπως εξίσου διαβλέπω κι εγώ αυτό που λέει, αν μέχρι την άλλη Πέμπτη δε θα έχουν όλοι ολοκληρώσει τις πράξεις. Να το κάνουμε, με την προϋπόθεση ότι προλαβαίνουμε τουλάχιστο να μη γίνουν παραπέρα πράξεις και την ερχόμενη Πέμπτη, όταν θα ψηφιστεί ο νόμος, να έρθουμε να διορθώσουμε το κακό, για να μην πάσχει συνταγματικά. Διαφορετικά, θα πέσει όλος ο νόμος και ενδεχόμενα κάποιοι δε θα επιστρέφουν λεφτά μέχρι να αποφασιστεί και δε θα πάρει κανένας λεφτά, αν νομίζει σήμερα πως θα τα πάρει.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες και λόγω του διαμορφωθέντος κλίματος - αντιλαμβανόμενοι όλες οι πλευρές φαίνεται να συμφωνούν- επισημαίνω απλά αυτά που είχα καθήκον να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η πρόθεση και της Βουλής και της επιτροπής Οικονομικών ήταν να βρει τρόπους να διαμορφώσει διεξόδους από τη σημερινή πάρα πολύ δύσκολη οικονομική και κοινωνική κατάσταση, όπως αυτή διαμορφώθηκε λόγω της κατάστασης του χρηματιστηρίου. Βασιζόμαστε στις απόψεις που έχουν συζητηθεί και διαμορφωθεί στην επιτροπή Οικονομικών, διότι είναι ένα δύσκολο θέμα και ασφαλώς μας ενδιαφέρει ό,τι αποφασίσουμε να συνάδει και με τους υφιστάμενους νόμους και να μην αντίκειται στο σύνταγμα, διότι αυτό δε θα εξυπηρετήσει, αλλά θα δυσκολέψει. Επομένως, αν υπάρχουν θέματα τα οποία μπορούν σήμερα να ψηφιστούν, για να εξυπηρετήσουν το στόχο, να το κάνουμε και όσα θέματα προκύπτουν ως συζητηθούν στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πίστευα ότι από τη συζήτηση την περασμένη Δευτέρα στην επιτροπή Οικονομικών είχαμε όλοι συνειδητοποιήσει ότι είχαμε κι εμείς τη δυνατότητα, μέσα από νομοθετική ρύθμιση, να αντιμετωπίσουμε ένα πολύ οξύ πρόβλημα μιας πραγματικά, όπως είπε και ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος, κρίσιμης κατάστασης. Εγώ θα την ονόμαζα ιδιαίτερα έκρυθμη κατάσταση και εθελουφλούμε όσοι δεν το βλέπουμε.

Ασφαλώς δεν έχουμε σκοπό να παρέμβουμε εκεί που δεν είναι δική μας αρμοδιότητα. Ωστόσο, όταν καταγράφονται τα φαινόμενα, όταν ξέρουμε τις αδυναμίες, όταν ξέρουμε τι έχει προηγηθεί, όλα τα ανορθόδοξα που μπορούσαν να συμβούν σε αυτό το θεσμό συνέβησαν, με όλες τις ευθύνες και τις κατηγορίες διάπλστα καταφανείς, αν σε όλα αυτά παραμείνουμε θεατές και θελήσουμε να εμφανιστούμε ότι κρυβόμαστε είτε πίσω από νομικίστικα διλήμματα είτε οποιεσδήποτε ενδεχόμενες σοφιστείες -και δεν το λέω γι' αυτά που ακούστηκαν τελευταία- μιλά για όλους μας ανεξαιρέτα- νομίζω είναι σαν να στρέφουμε την πλάτη

σε ένα πρόβλημα που πήρε εκρηκτικές διαστάσεις και που σίγουρα είναι και κοινωνικό πρόβλημα. Δεν είναι μόνο η τύχη του θεσμού του χρηματιστηρίου που διακυβεύεται.

Ασφαλώς, υπήρχαν πάρα πολλοί προβληματισμοί για τις νομικές προσεγγίσεις και για να μη δημιουργηθούν οποιεσδήποτε αδικίες. Όταν όμως υπάρχει αυτή η προϊστορία, όταν, όπου αγγίξεις, είναι ένα σοβαρό πρόβλημα, το οποίο όλοι κατανοούμε, με διάσπαρτες ευθύνες, νομίζω ότι εμείς έπρεπε να βρούμε την καλύτερη δυνατή λύση ως μια προσωρινή, και το τονίζω αυτό, διάταξη η οποία θα αντιμετώπιζε ενδεχομένως προσωρινά το πρόβλημα.

Μέσα σε αυτό το κλίμα, ενώ η πρόταση νόμου που εισηγήθηκα κάλυπτε όλες ανεξαιρέτα τις εταιρείες που δεν είχαν εισαχθεί οι τίτλοι τους στο χρηματιστήριο, αυτούτοις, με προτροπές συναδέλφων, είτε με τα σωστά διλήμματα που και ο κ. Αναστασιάδης έχει εκφράσει είτε με άλλες προσεγγίσεις που ήταν δυνατό να δημιουργήσουν αδικίες, οφείλω να ομολογήσω, με πολύ δισταγμό προσωπικό, γιατί έχω διαφορετικές θέσεις και έχω και πολύ διαφορετικά επιχειρήματα για να απαντήσω, είπα ότι και η συναίνεση αυτή την ώρα έχει να στείλει ένα μήνυμα: Ότι έχουμε και ευαισθησία και αναλαμβάνουμε τις ευθύνες μας, έστω και σε αυτή τη δύσκολη ώρα, ως Βουλή και ως νομοθετικό σώμα. Γι' αυτό συναίνεσα, με την κατανόηση ότι επρόκειτο για τέσσερις εταιρείες -όπως μας έλεγαν, και θα μας πληροφορούσαν σχετικά- και ουσιαστικά για αμελητέα ποσά. Αυτές οι τέσσερις είναι έντεκα, τα αμελητέα ποσά είναι £214 εκατομ. και ανακαλύπτουμε τώρα ότι είναι και άλλες εταιρείες τις οποίες δε μας έγραψαν. Δε λέω ότι είναι σκόπιμα, αλλά είναι για να πάρουμε ένα δείγμα του τι συμβαίνει, πόσο οργανωμένοι είμαστε και πόσες ευθύνες έχουν εκείνοι που είναι κατ' εξοχήν υπεύθυνοι.

Εγώ δεν έχω ιδιαίτερη σχέση, κύριε Πρόεδρε, με την επιτροπή Οικονομικών. Είμαι βέβαιος ότι άλλοι συνάδελφοι έχουν ενδιαφέρει και έχουν προσφέρει πολύ περισσότερα σε αυτή την επιτροπή. Ωστόσο, μπορούσα να κατανοήσω και ως μη μέλος της επιτροπής αυτής ότι υπήρχαν καταστάσεις ανεπιθύμητες από όλους μας και ότι υπήρχαν τεράστιες ευθύνες, για τις οποίες η οποιαδήποτε έμμεση ανοχή, έστω και η εντύπωση ανοχής από μέρους του νομοθετικού σώματος θα ήταν καταστροφική και για την αποστολή μας και για τον τρόπο που πρέπει εμείς να εκπληρώνουμε την αποστολή μας και να κάνουμε και τη δική μας παρέμβαση.

Μπροστά σε όλες αυτές τις καταστάσεις πιστεύω ότι η συναίνεση και η σύμφωνη γνώμη τη Δευτέρα από όλες τις πλευρές, στην παρουσία των εμπλεκόμενων και κυρίως εκείνων που υπεύθυνα ασκούν πολιτική και που έχουν την κατά νόμο ευθύνη ... Πίστευα ότι δε θα χρειαζόταν οποιαδήποτε συζήτηση, γιατί η δική μου πρόταση νόμου αντανάκλα ανεξαιρέτα όλων μας τις ανησυχίες, τις αγωνίες γι' αυτό των τεραστίων διαστάσεων πρόβλημα, που αφενός μεν βλέπουμε να κινδυνεύει ένας θεσμός και αφετέρου μπορεί να κινδυνεύει η ίδια η συνοχή της κοινωνίας. Και δεν μπορούμε να κρυφτούμε πίσω από το δάκτυλό μας.

Πρέπει να πω ότι χαίρομαι, αν σήμερα πραγματικά εξακολουθεί να υπάρχει αυτή η συναίνεση που υπήρξε στην επιτροπή. Το μοναδικό θέμα για το οποίο υπήρξαν προβληματισμοί ήταν το θέμα της νομικής προσέγγισης, όπως είπε ο κ. Αναστασιάδης. Ήταν όμως παρούσα και η γενική εισαγγελία και ήταν μαζί που διαμορφώσαμε τις λεπτομέρειες της πρότασης νόμου, χωρίς με αυτό να υπαινισσώμαι ότι ήταν δική τους ευθύνη αυτή η πρόταση νόμου η οποία παρουσιάζεται σήμερα στην ολομέλεια. Ωστόσο, το λέω για να τονίσω την υπευθυνότητα με την οποία προσεγγίσαμε τις δύσκολες νομικές πτυχές, που

κατανοούμε, και για να υπενθυμίσω ότι αυτά τα ίδια διλήμματα μπορούσαν να τεθούν και για την προηγούμενη νομοθεσία που ψηφίσαμε, η οποία είχε μια διαδικασία επιστροφής των χρημάτων, ακόμα και αν εκδίδονταν οι τίτλοι. Όμως αυτό δε μας εμπόδισε ούτε επιχειρηματολογήσαμε για νομικά ζητήματα ή για οποιεσδήποτε αντισυνταγματικότητες και περιπλοκές. Διότι ο νόμος που ψηφίσαμε δε διαχώριζε μεταξύ εταιρειών που είχαν εκδώσει τίτλους ή όχι. Ο μόνος διαχωρισμός αφορούσε τις εταιρείες οι οποίες είχαν εισπράξει χρήματα πριν τη θέσπιση του νόμου και εκείνες που θα εισέπρατταν μετά. Και στις δυο περιπτώσεις υπάρχει ακόμη διαδικασία, που κοντεύει να φθάσει ενδεχομένως στο τέλος της, για να δημιουργείται η υποχρέωση στις εταιρείες να επιστρέψουν τα χρήματα σε όσους εκ των επενδυτών θα ήθελαν να τα ζητήσουν.

Θέλω να πω ότι ίσως είναι μεγαλύτερα τα διλήμματα που θέτουμε, αλλά πιστεύω πως προσωπικά κι εγώ και η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος και όλες οι πλευρές της Βουλής, όπως θα καταφανεί στο τέλος, έχουμε όλοι την ίδια έγνοια, την ίδια αγωνία, ναι, και τις επιφυλάξεις που λέει ο κ. Αναστασιάδης. Ωστόσο, υπάρχει μια κατάσταση σήμερα που είναι απείρως πιο κρίσιμη, για να μην μπαίνουν τα οποιαδήποτε διλήμματα μπροστά μας. Νομίζω όλοι το κατανοούμε και οφείλουμε με αυτό τον τρόπο που το προσεγγίζουμε να πράξουμε το καθήκον μας, με την ελπίδα ότι οι άλλοι που έχουν την πραγματική ευθύνη και είναι τα θεσμικά όργανα, είναι η ίδια η κυβέρνηση, θα ανταποκριθούν σωστά, ώστε και ο θεσμός να λειτουργήσει πολύ καλύτερα, αλλά και τα προβλήματα τα οποία πήραν κοινωνικά εκρηκτικές διαστάσεις να μπορέσουμε σιγά σιγά να τα απαλύνουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Θέλω να ελπίζω ότι δε φθάσαμε στο σημείο της νεκροφίας. Η κατάσταση είναι πολύ πιο τραγική από ό,τι έχει παρουσιαστεί σήμερα στο σώμα της Βουλής και οι ευθύνες είναι τεράστιες. Αυτή η Βουλή χαιρέτισε το θεσμό του χρηματιστηρίου ως θεσμό ο οποίος θα απέσυρε το αδρανοποιημένο κεφάλαιο και θα το μετέτρεπε σε ενεργό και θα έκανε ανακατανομή πλούτου από τα πάνω προς τα κάτω. Αυτός είναι ο θεσμός, υποτίθεται, του χρηματιστηρίου. Αντί τούτου επιτρέψαμε να γίνεται μια τεράστια υπερτίμηση εταιρειών χωρίς έλεγχο, αφήσαμε τους μικροεπενδυτές εκτεθειμένους σε αυτού του είδους την πολιτική και, αντί να κάνουμε κατανομή πλούτου από πάνω προς τα κάτω, κάναμε μερικούς πολυεκατομμυριούχους σε βάρος των μικρών επενδυτών, οι οποίοι με λανθασμένα μηνύματα, λόγω του ότι δεν υπήρχε θεσμικό πλαίσιο, νόμιζαν ότι βρήκαν ευκαιρία να πολλαπλασιάσουν το μικρό τους έστω κεφάλαιο, το οποίο σήμερα κινδυνεύει να μηδενιστεί.

Οι ευθύνες της κυβέρνησης να επιτρέψει να λειτουργήσει αυτός ο θεσμός χωρίς ουσιαστικό θεσμικό πλαίσιο είναι τεράστιες. Αλλά και οι δικές μας ευθύνες, ως Βουλής, δεν είναι μικρές. Εμείς είχαμε προειδοποιήσει από την πρώτη στιγμή ότι, αντί να δημιουργήσουμε ένα θεσμό ο οποίος πραγματικά θα βοηθούσε την οικονομία να πάει μπροστά, δίνοντας εναύσματα σε εταιρείες οι οποίες έχουν τη δυνατότητα να αξιοποιήσουν αδρανοποιημένο κεφάλαιο, θα φθάναμε, όπως φθάσαμε σήμερα, σε αυτά τα τραγικά σημεία, όπου ίσως θα βρουν μέθοδο δισεκατομμύρια λίρες να πάνε στις τσέπες στεκεουλαδόρων, χωρίς αυτό να βοηθά την οικονομία κατά το ελάχιστο. Και οι ευθύνες μας δεν είναι μικρές ως Βουλής.

Σκεφθείτε ακόμα μια άλλη ευθύνη. Δεχθήκαμε να φορολογούνται οι συναλλαγές είτε κερδίζει κανείς είτε όχι. Αυτό ήταν δυστυχώς και η δική μας απόφαση. Το αποτέλεσμα είναι τώρα οι άνθρωποι οι οποίοι ζημιώνουν εκατοντάδες χιλιάδες λίρες να πληρώνουν και τεράστια ποσά γιατί ζημιώνουν!

Δε λέω ότι αυτό θα θεραπεύσει την κατάσταση. Ασφαλώς όχι. Είναι ένα μήνυμα. Επομένως, ανεξάρτητα αν αυτό το μέτρο το οποίο σήμερα καλούμαστε να ψηφίσουμε θα διορθώσει έστω και ελαφρώς και μερικώς την κατάσταση και αν ακόμα λόγω συνταγματικών κωλυμάτων, ας υποθέσουμε, δε θα διορθώσει και αυτό που προσπαθούμε να διορθώσουμε, να δώσουμε έστω ένα μήνυμα ότι πρέπει και εμείς πλέον να ασχοληθούμε με το να επιβάλουμε μια θεσμική λειτουργία πάνω σε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο και με συγκεκριμένους στόχους. Θα έχουμε τεράστια ευθύνη, γιατί η οικονομία αυτού του τόπου ουσιαστικά, αν δε βαδίζει προς καταστροφή, βαδίζει προς πολύ επικίνδυνη κατολίθηση λόγω της έλλειψης θεσμικού πλαισίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Καλούμαστε για πολλοστή φορά να ψηφίσουμε για μια πρόταση νόμου η οποία φαινομενικά, ναι, είναι σωστή. Αλλά πρέπει να ομολογήσουμε όλοι μας ότι δεν έχουμε καμιά πείρα πάνω σε αυτά τα θέματα. Ούτε μπορεί να υπάρχει εδώ συνάδελφος ο οποίος να γνωρίζει μετά βεβαιότητας ότι αυτό που πάμε να ψηφίσουμε θα διορθώσει την κατάσταση. Μπορεί και να κάμει κακό.

Εκείνο το οποίο εισηγούμαι είναι ότι ως σώμα, ασχέτως αν διαμορφωθεί μια ομοφωνία και ψηφίσουμε αυτή την πρόταση νόμου, θα πρέπει να περάσουμε έντονα το μήνυμα της Βουλής προς την κυβέρνηση αυτό τον περίφημο εμπειρογνώμονα που θέλει να φέρει για το νομικό πλαίσιο του χρηματιστηρίου να τον φέρει το συντομότερο δυνατό, για να προλάβουμε και άλλους τέτοιους πειραματισμούς. Διότι πρέπει να ομολογήσουμε ότι κάνουμε πειραματισμούς σε σχέση με το χρηματιστήριο. Άρα θα πρέπει να φέρουμε αυτό τον εμπειρογνώμονα, να δει όλες τις νομοθεσίες που έχουμε περάσει, να δει και τι πρόκειται ακόμη να περάσουμε, διότι κάθε φορά που ερχόμαστε εδώ βλέπουμε να κατατίθενται νέες τροποποιήσεις. Αυτό που θα καταλήξει; Σε ένα νόμο πλαίσιο ο οποίος δεν ξέρουμε ούτε και εμείς που τον ψηφίσαμε τι περιέχει. Άρα θα πρέπει να σταλεί πιστεύω αυτό το μήνυμα στην κυβέρνηση, να φέρει αυτό τον εμπειρογνώμονα το συντομότερο δυνατό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η σημερινή συνεδρία θέλω να υπενθυμίσω ότι είναι συνέχεια της συνεδρίας της προηγούμενης εβδομάδας. Δεν είναι ανεξάρτητο το τι καλούμεθα να ψηφίσουμε σήμερα από το τι ψηφίσαμε την περασμένη εβδομάδα. Την περασμένη εβδομάδα ψηφίσαμε ένα νομοσχέδιο το οποίο ρυθμίζει τη δημόσια πρόσκληση. Και βεβαίως θα είναι απαραίτητο και χρήσιμο να έρθει εμπειρογνώμονας και βεβαίως θα είναι απαραίτητο και χρήσιμο να δούμε νηφάλια,

συνοπτικά, όλο το θεσμικό πλαίσιο, διότι φυσικά έχει τεράστια κενά, πλην όμως το ζήτημα αυτό της ρυθμίσεως των νέων εκδόσεων ως προς τη δημόσια πρόσκληση συζητείται εδώ και ένα έτος τουλάχιστον. Υπήρχε νομοσχέδιο, και λυπούμαι που την περασμένη εβδομάδα κάπως επιπόλαια, για λόγους σχηματισμών πλειοψηφιών, εδώ, σ' αυτό το πάτωμα, όχι στο πάτωμα του χρηματιστηρίου, αλλάξαμε το νομοσχέδιο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εννοώ στο πάτωμα που πατούμε δεν ήταν...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Όχι, επειδή το συσχέτισες με το χρηματιστήριο, ονομάζεις τη Βουλή πάτωμα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είπα όχι, κύριε Αγαπίου, είπα όχι!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Υπάρχει πάτωμα και ειδικών αξιών.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Γι' αυτό το λόγο ερχόμαστε σήμερα να διορθώσουμε εκείνη τη ρύθμιση που κάμαμε την περασμένη εβδομάδα και να επανέλθουμε στο νομοσχέδιο. Βεβαίως το νομοσχέδιο αυτό, επειδή αργήσαμε να το ψηφίσουμε... Κι εγώ θα πω ότι άκουσα συναδέλφους οι οποίοι αποδίδουν ευθύνες σε διάφορες πλευρές, από τις οποίες ευθύνες δεν μπορεί να είναι άμοιρη η Βουλή, πλην όμως είναι αλήθεια ότι έχει το μικρότερο ίσως μερίδιο. Βεβαίως, δεν είναι αυτό το θέμα μας, να επιμερίσουμε ευθύνες.

Καθυστερούμε περίπου ένα έτος να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο και τι συμβαίνει στο μεταξύ; Όλες αυτές οι εταιρείες που επρόκειτο να ρυθμιστούν, διότι τότε ξέραμε ότι υπήρχε έφεση για το χρηματιστήριο, να είναι ήδη σε διαδικασία ένταξης, και να έχουμε ψηφίσει ένα νόμο την περασμένη εβδομάδα ο οποίος, όπως είπαμε χαριτολογώντας, είναι για τα εγγόνια μας. Υπήρξε η πρόθεση από την περασμένη εβδομάδα να συμπεριληφθούν και οι εταιρείες οι οποίες έχουν υποβάλει αίτηση, αλλά δεν έχουν ενταχθεί, γνωρίζοντας όλοι πολύ καλά ότι αυτό το πράγμα ήταν κατά κάποιο τρόπο αβαρία, διότι οι εταιρείες έχουν υποβάλει αίτηση με βάση τους όρους που γνώριζαν κι εμείς θα τους αλλάζαμε, πλην όμως είπαμε ότι είναι η κατάσταση τέτοια, όπως την περιέγραψαν είτε ο κ. Λυσσαρίδης είτε ο κ. Κλεάνθους είτε ο κ. Παπαδόπουλος, που μας υποχρεώνει να πάρουμε αυτό το μέτρο.

Στο ενδιάμεσο, και δε θέλω να υπενθυμίσω γιατί δεν ψηφίσαμε την περασμένη εβδομάδα, όμως θα υπενθυμίσω το εξής: Αυτή η δεύτερη πρόταση νόμου που πάμε να ψηφίσουμε σήμερα για τις αμετάκλητες αιτήσεις προέκυψε εκείνη τη στιγμή και κάποιοι την είχαν προβάλει ως εναλλακτική πρόταση, για να μη ρυθμίζουμε τις εταιρείες οι οποίες αναμένουν ένταξη. Αυτά τα πράγματα πρέπει να τα πούμε, για να είναι καθαρό το πώς κινούμαστε και το πού καταλήγουμε.

Δε θέλω να μακρηγορήσω, όμως θα πω ότι εμείς υποστηρίξαμε την περασμένη εβδομάδα ότι δεν ήταν εναλλακτική η πρόταση για τις αμετάκλητες

αιτήσεις και ότι έπρεπε να προχωρήσουμε στη συνολική ρύθμιση. Στο μεταξύ, έχει βρεθεί ένας τρόπος για να μην επιβαρυνθούν ίσως οι αιτήσεις οι υφιστάμενες όσο θα επιβαρυνθούν οι μελλοντικές αιτήσεις. Η πρόταση νόμου, η οποία είναι ομόφωνη σήμερα από την επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, μιλά για υποχρέωση να κάμουν 15% δημόσια πρόσκληση έναντι 30%, που θα θεσπίσουμε τελικά στο διηλεκές.

Όμως θα πρέπει να πούμε ότι, στο μεταξύ, παρουσιάστηκε η άλλη ρύθμιση που προτείνεται για τις αμετάκλητες αιτήσεις ως εκ των ων ουκ άνευ. Εγώ θα πω ότι δεν κατάλαβα, διότι έγιναν αναφορές στη συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών και στα όσα μας είπαν από το χρηματιστήριο. Δεν κατάλαβα αυτό το πράγμα το οποίο αμφισβητούν οι συνάδελφοι. Οι έντεκα εταιρείες στις οποίες αναφέρατε και που είναι μέσα στον κατάλογο είναι απλώς εταιρείες οι οποίες δε θα κάμουν δημόσια πρόσκληση. Δεν έχουν σχέση με τις τέσσερις εταιρείες που μας ανέφεραν. Πρόκειται περί συγχύσεως, και δεν πρέπει να αφήνουμε τέτοιες υπόνοιες εδώ, ότι ήρθε το χρηματιστήριο να μας γελάσει. Τώρα, αν έχετε άλλα ζητήματα στα οποία μπορεί να υπάρχει πρόβλημα πληροφόρησης, είναι άλλο θέμα. Αλλά αυτά τα στοιχεία που μας έδωσαν δεν παρουσιάζουν το πρόβλημα και παρακαλώ να διορθωθεί αυτή η παρανόηση.

Από εκεί και πέρα όμως το πρόβλημα είναι πραγματικό. Σε αυτή την κατάσταση φαίνεται ότι εκατόν πενήντα εννέα εταιρείες έχουν δεχθεί 1,8 δις αιτήσεις για 1,8 δις μετοχές που μπορεί να είναι για £500.000.000, £600.000.000, δεν ξέρω. Έχουν διαφορετική αξία. Αυτό είναι ένα πραγματικό πρόβλημα. Βεβαίως, εμείς είχαμε υποστηρίξει από την περασμένη εβδομάδα ότι νομοθεσία υπάρχει. Και εδώ δε θα πρέπει να δώσουμε την εντύπωση ότι ψηφίζουμε μια πρόταση νόμου μαγική σήμερα, βάσει της οποίας κάποιος θα κουνήσει το χέρι του και θα έρθουν τα λεφτά στον κόσμο. Ο νόμος υπάρχει, έχει ψηφιστεί από τη Βουλή ο περίφημος νόμος για την προέξοδωση, που προνοεί ότι οι εταιρείες πρέπει να επιστρέψουν τα χρήματα, εάν τα ζητήσουν οι επενδυτές, πλην όμως φαίνεται να έχει αδυναμίες εφαρμογής. Εάν οπωσδήποτε κριθεί αναγκαίο ότι πρέπει να ψηφίσουμε και αυτή την πρόταση νόμου σήμερα, μπορεί και να το κάμουμε. Όμως, αν είχε αδυναμίες εφαρμογής ο άλλος νόμος, να έχουμε υπόψη μας ότι μπορεί να έχει κι αυτός. Αυτά δεν τα λέμε, διότι έχουμε αντιρρήσεις, τα έχουμε συζητήσει στην επιτροπή.

Εγώ απλώς θέλω να κάμω σαφές ότι η διαφορά ανάμεσα στη σημερινή πρόταση νόμου και στο νόμο που ψήφισε η Βουλή πριν από μερικούς μήνες είναι πολύ απλή. Η πρόταση νόμου προβλέπει σήμερα, αν την ψηφίσουμε, ότι, ακόμα και αν κάποιος έδωσε τα λεφτά του σήμερα, μπορεί να τα πάρει αύριο, ενώ ο νόμος που είχαμε ψηφίσει πριν προέβλεπε κάποιες προθεσμίες. Αυτή είναι η ουσιαστική διαφορά, νομίζω, επί της ουσίας.

Από εκεί και πέρα όμως, εγώ πιστεύω προσωπικά ότι οπωσδήποτε πρέπει να προχωρήσουμε στο να ρυθμιστεί το θέμα της δημόσιας πρόσκλησης. Στο κάτω κάτω είναι η Βουλή που πρώτη το ζήτησε και είναι η Βουλή που είχε επισημάνει αυτό που διαπίστωσαν και ο πρόεδρος ο πρώην του χρηματιστηρίου και ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας, ότι δυστυχώς σήμερα υπάρχει ένα σύστημα που επιτρέπει να υπερτιμούνται τα περιουσιακά στοιχεία των εταιρειών, να υπάρχει υπερβολική τιμολόγηση αρχική της εταιρείας, με αποτέλεσμα, όταν πωληθούν οι τίτλοι ή όταν διατεθούν και έρθουν στην εμπορία, πάντα να γίνεται η διόρθωση στο τέλος και να έχουμε μια μόνιμη πορεία κάμψης. Σχετικά με αυτό το πράγμα, όσο κι αν πολλοί πιστεύουν ότι σήμερα έχει τελειώσει η ιστορία της δημόσιας πρόσκλησης, εγώ θα επιμείνω ότι δεν έχει τελειώσει, παίζει το

ρόλο της. Ακόμα κι αν σήμερα αυτοί που παίρνουν ίσως μετοχές εκτός δημόσιας πρόσκλησης μπορεί να μη θεωρούνται πλέον τυχεροί ή προνομιούχοι, η στρέβλωση παράγεται.

Βεβαίως, θα πρέπει αυτό το σώμα να έχει υπόψη του ότι -διότι δε θέλουμε να είμαστε άδικοι για κανέναν- ούτε τους επενδυτές θα βοηθήσουμε, εάν διαλύσουμε τις εταιρείες. Δεν υπάρχουν βουλευτές, πιστεύω, που είναι υπέρ των επενδυτών και άλλοι που είναι υπέρ των εταιρειών. Απλούστατα θα πρέπει να έχουμε υπόψη ότι αυτές οι ρυθμίσεις θα δημιουργήσουν κάποια λειτουργικά προβλήματα στο όλο σύστημα. Και θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι, αφού ψηφίσουμε σήμερα για τη δημόσια πρόσκληση, ειδικά των εκατόν πενήντα εννέα εταιρειών, να είμαστε σε θέση να δούμε μαζί με τις χρηματιστηριακές αρχές...

Έχουν δίκαιο οι συνάδελφοι που είπαν ότι θα έπρεπε να έρθουν από εκεί οι προτάσεις, πλην όμως επαναλαμβάνω ότι το ένα σκέλος αφορά νομοσχέδιο και πρέπει να το ψηφίσουμε. Εμείς προχωρούμε πέραν του νομοσχεδίου και λέμε να ρυθμίσουμε και τις εκκρεμώσεις αιτήσεις. Να έρθουμε μαζί λοιπόν με τις χρηματιστηριακές αρχές και να δούμε αν υπάρχουν οριακές περιπτώσεις, εταιρείες οι οποίες πρόκειται να μπουν και οι οποίες έχουν στοιχεία που να είναι κοντά σ' αυτά που ψηφίζουμε, να υπάρξει γι' αυτές μια διακριτική ευχέρεια. Όμως να μην επιτραπεί συνολικά το φαινόμενο του να προσφέρουν εταιρείες το 1% των μετοχών τους και να λένε ότι κάμνουν δημόσια πρόσκληση. Αυτό η Βουλή πρέπει να ψηφίσει -ψήφισε ήδη- και θα συμπληρώσει σήμερα ότι δεν το δέχεται, δεν το επιτρέπει, διότι είναι τελείως ανορθόδοξη πρακτική.

Από εκεί και πέρα όμως, προσωπικά, και θα κλείσω, κύριε Πρόεδρε, εγώ θα επαναλάβω ότι, ψηφίζοντας και επιμένοντας την περασμένη εβδομάδα να το ψηφίσουμε αυτό το πράγμα, έχω την πεποίθηση ότι είναι ενός είδους μορατόριουμ αυτό το πράγμα. Ναι, σημαίνει ότι οι περισσότερες από αυτές τις εταιρείες δε θα μπουν όπως έχουν συσταθεί και με τα σχέδια που έχουν κάμει. Και πιστεύω ότι αυτό χρειάζεται -και θα έπρεπε να ήταν απόφαση πολιτική και όχι έμμεση απόφαση μέσω ενός νομοσχεδίου- διότι εδώ έχουμε £3,7 δις περίπου κεφάλαια, τα οποία θέλουν να αντλήσουν αυτές οι εταιρείες μπαίνοντας στο χρηματιστήριο. Μακάρι να υπήρχε η δυνατότητα άνετα, μακάρι να μπορούσαν, όπως όλοι περιμέναμε, και να μπουν ακόμα εκατόν πενήντα εταιρείες. Όμως δεν πρέπει να αφήσουμε είτε από τη μια υπερβολή είτε από την άλλη να τρωθεί τελικά ο ίδιος ο θεσμός, ο οποίος σήμερα πραγματικά περνά πολύ κρίσιμες στιγμές και είναι πολλοί που αμφιβάλλουν για το μέλλον του. Γι' αυτό το λόγο πιστεύω ότι θα μπορούσαμε να σκεφτούμε ξανά το τι συμβαίνει ίσως με την πρόταση νόμου που πάμε να ψηφίσουμε. Αν και η δική μας η πλευρά έχει τοποθετηθεί θετικά, όμως για το νομοσχέδιο της δημόσιας πρόσκλησης και τη σημερινή συμπλήρωσή του νομίζω ότι πρέπει να προχωρήσουμε, αν είναι δυνατό, σήμερα. Δεν ξέρω το πρόβλημα που εγείρεται για το ότι ο νόμος δεν έχει δημοσιευτεί· δεν είμαι νομικός. Υπάρχουν έγκριτοι νομικοί, ας μας συμβουλευθούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της ουσίας της πρότασης νόμου θα πω μόνο μια φράση και ενδεχομένως άλλοι συνάδελφοί μου να πάρουν το λόγο από την κοινοβουλευτική

μας ομάδα. Θα υποστηρίξουμε την πρόταση νόμου, θα την ψηφίσουμε, γιατί εκείνοι που έχουν τη λιγότερη ευθύνη για το αποτέλεσμα στο οποίο έχουμε φτάσει είναι οι επενδυτές και ιδιαίτερα οι μικρομεσαίοι επενδυτές. Είναι όμως γεγονός ότι η ψήφιση είτε αυτής είτε της προηγούμενης είτε οποιασδήποτε άλλης πρότασης νόμου δημιουργεί αλυσιδωτές επιπτώσεις. Η πιο πιθανή επίπτωση από την ψήφιση και του περασμένου και του σημερινού θα είναι ο περιορισμός της εισαγωγής εταιρειών στο χρηματιστήριο.

Για ό,τι αφορά το χρηματιστήριο, γιατί είναι δύο τρία άλλα θέματα που ήθελα να θίξω εγώ, ανεξάρτητα, όπως είπα, του ότι θα ψηφίσουμε την πρόταση νόμου, πρώτα απ' όλα νομίζω ότι είναι καλά να ξεκαθαρίσουμε και μεταξύ μας και στον κόσμο τι είναι το χρηματιστήριο. Δεν είναι το χρηματιστήριο θεσμός δικαιότερης αναδιανομής του εθνικού μας εισοδήματος. Είναι θεσμός άντλησης κεφαλαίων από τις εταιρείες, από τη μεγάλη μάζα του κόσμου, και, δεύτερον, χώρος όπου οι μεγάλες εταιρείες και το μεγάλο κεφάλαιο δίδουν τη μάχη πώς ο ένας θα ελέγξει την εταιρεία του άλλου και ποιος θα φάει περισσότερες εταιρείες.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είναι υπεραπλούστευση τούτη.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, να πείτε τις απόψεις σας, όταν έρθει η ώρα. Και όποτε θέλετε το συζητούμε όση ώρα θέλετε, αν είναι υπεραπλούστευση αυτό το πράγμα, διότι, όπως είναι οι νόμοι με 20% σε μία εταιρεία, έχεις καθοριστικό λόγο. Παίρνουν τα λεφτά από τον πολύ κόσμο και δεν τα χρησιμοποιούν για να κερδοσκοπήσουν οι ορισμένοι. Δεν το παίζουν πουλώ-αγοράζω, για να κερδίσουν μια μικρή διαφορά στις μετοχές, αλλά για να αγοράσουν σημαντικό μερίδιο από κάποια εταιρεία. Και έχουν εξαγοραστεί δεκάδες εταιρείες σε τρελά ποσά αυτό τον καιρό.

Για ό,τι αφορά το πλαίσιο, από την αρχή υπήρξε αδυναμία, γιατί η κυβέρνηση παρακολουθούσε το θεσμό και δεν έφερε ολοκληρωμένη πρόταση. Και αδικούμε τη Βουλή, όταν λέμε ότι έχει ιδιαίτερες ευθύνες. Η Βουλή έχει ευθύνες στο εξής: Ενώ έχει πάρει πάνω της, στους ώμους της, το κύριο βάρος -και ειδικά οι συνάδελφοι της επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, για να επεξεργαστούν νόμο για το χρηματιστήριο- φυσικό επόμενο, επειδή κανένας δεν είναι εμπειρογνώμονας, ήταν ότι υπήρξαν και αδυναμίες. Εδώ είναι η δική μας ευθύνη. Και κάθε φορά που υπάρχει μια πρόταση νόμου δεν υπάρχουν κακές προθέσεις. Η έλλειψη εμπειρίας και γνώσης μάς οδηγεί να κάμνουμε και λάθη. Εκείνοι όμως που όφειλαν -και έχουν το μηχανισμό- να έφερναν σωστό πλαίσιο από την αρχή, να έκαναν όποτε χρειαζόταν τις σωστές τροποποιήσεις, είναι η κυβέρνηση και τα θεσμικά όργανα. Κι εγώ δεν μπορώ να ξεχάσω και θα το υπενθυμίσω. Όποτε έχει κρίση το χρηματιστήριο, ο Υπουργός Οικονομικών εκείνο που δηλώνει στην αρχή είναι ότι φταίει η ψυχολογία, η ψυχολογία των επενδυτών. Και όταν αρχίσουν βουλευτές να κάμνουν προτάσεις, θυμάται και η κυβέρνηση να συζητήσει. Η Βουλή κάνει ό,τι μπορεί.

Θέλω να θυμίσω, για ό,τι αφορά το ΑΚΕΛ, τρία βασικά σημεία: Πρώτον, ήταν το κόμμα που με δημοσιογραφική διάσκεψη προειδοποίησε τους επενδυτές να είναι προσεκτικοί και δεχτήκαμε επιθέσεις, ακόμα και ύβρεις από υποστηρικτές μας, ότι είμαστε εχθροί του θεσμού του χρηματιστηρίου. Δεύτερον, υποβάλαμε πολλές προτάσεις, κύριε Πρόεδρε, και γραπτές, και η συνήθης κυβερνητική πρακτική ήταν να τις ρίχνει στον κάλαθο των αχρήστων. Όλες οι προτάσεις κατά κανόνα έχουν αγνοηθεί, και οι δικές μας, φαντάζομαι και άλλων πλευρών, γιατί δεν έχω αντιληφθεί

να έγινε σοβαρός διάλογος για το θέμα με καμιά πλευρά από πλευράς κυβέρνησης. Αντίθετα τα κόμματα στο σύνολό τους, αναμεταξύ μας, κάθε φορά που υπάρχει θέμα, κάνουμε σοβαρό διάλογο. Τρίτον, το τελευταίο που θέλω να πω για ό,τι αφορά το ΑΚΕΛ, είναι ότι τώρα θέλουμε να πούμε στους επενδυτές ότι αυτό που κάμνουμε είναι μια προσωρινή ένεση. Αν και οι ίδιοι δεν είναι προσεκτικοί, αν η πολιτεία και πρώτα απ' όλα η κυβέρνηση και οι θεσμοί οι ανεξάρτητοι που ψηφίσαμε για να ρυθμίζουν τα του χρηματιστηρίου δεν αναλάβουν τις ευθύνες τους, το αδιέξοδο θα δημιουργηθεί ξανά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάρκος Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως, κάποια στιγμή, εκεί που συζητούσαμε κατά πόσο θα προχωρήσουμε σήμερα ή όχι στη συζήτηση, νομίζω ότι έχουμε μπει όχι μόνο στην ουσία των προτάσεων, αλλά στην ουσία και του θεσμού του χρηματιστηρίου.

Καταρχάς θέλω να διευκρινίσω κάτι, για να αποφευχθούν παρεξηγήσεις. Όταν έγινε εισήγηση για την πρόταση νόμου του συναδέλφου κ. Κλεάνθους, που μάλιστα αρχικά παρουσιάστηκε ως τροπολογία την περασμένη βδομάδα, δεν ήταν εναλλακτικά στην άμεση εφαρμογή του νόμου για τη δημόσια πρόσκληση. Αν αυτό το έθεσαν άλλες πλευρές, επειδή εμείς ήμασταν οι εισηγητές, θέλω να το διευκρινίσω. Μάλιστα η πλευρά μας, όσοι ήμασταν παρόντες, ψηφίσαμε ενάντια στην αναβολή και των δύο εισηγήσεων.

Παρ' όλα αυτά, έγινε μεγάλη συζήτηση την περασμένη Πέμπτη στην ολομέλεια, η οποία όμως δεν είχε αρχίσει εδώ. Είχε αρχίσει το πρωί στην επιτροπή Οικονομικών, όπου εγέρθηκε για πρώτη φορά το θέμα της επιστροφής χρημάτων που είχαν δοθεί με αμετάκλητες αιτήσεις, και κανένας δεν είχε ένσταση τότε, κύριε Πρόεδρε. Μάλιστα αυτό το επικρότησαν και οι χρηματιστές, το επικρότησε και η κυβέρνηση, η οποία ανέλαβε να το μελετήσει κιάλας.

Παρ' όλη τη συζήτηση που έγινε την Πέμπτη, εξετάστηκε ξανά τη Δευτέρα με τα θεσμικά όργανα και την κυβέρνηση. Και εκεί πάλι δεν προβλήθηκαν ενστάσεις. Και θέλω να υπενθυμίσω κάτι -το είπε και ο κ. Προδρόμου- θέλω να το προσθέσω και εγώ για να το τονίσω: Αυτά τα χρήματα οφείλουν να τα επιστρέψουν έτσι κι αλλιώς οι εταιρείες, βάσει του νόμου 42/2000 με κάποιες προθεσμίες, βάσει του περί Εταιρειών Νόμου, αλλά και βάσει του δικαίου, όπως μας το εξήγησε η Έφορος Εταιρειών. Από τη στιγμή που μια πρόταση δε γίνεται αποδεκτή, μπορεί να ανακληθεί. Εμείς ερχόμαστε να κωδικοποιήσουμε, να κάνουμε σαφές και να αφαιρέσουμε δικαιολογίες για ένα δικαίωμα που ήδη υπάρχει. Μάλιστα συμφωνώ με το συνάδελφο τον κ. Κλεάνθους ότι έχει συμβιβαστεί. Χάριν συναίνεσης, αλλά και πρακτικής εφαρμογής, η πρόταση έχει περιοριστεί στις αμετάκλητες αιτήσεις.

Από εκεί και πέρα, συμφωνώ ότι δε θα έπρεπε αυτές οι προτάσεις να προέρχονται από εμάς. Έπρεπε να έρχονται από την εκτελεστική εξουσία και ιδιαίτερα από τα θεσμικά όργανα του θεσμού. Και εμένα με εκπλήσσει -το είπε και ο κ. Παπαδόπουλος- που οι διαμαρτυρίες ή οι εκδηλώσεις των επενδυτών έγιναν έξω από το κοινοβούλιο, που είναι το μόνο όργανο της Δημοκρατίας που ενδιαφέρθηκε γι' αυτό το θεσμό και ανέλαβε πρωτοβουλίες με όλα τα προβλήματα και με όλους τους κινδύνους και τις ευθύνες που αναλαμβάνουμε από μόνοι μας. Εγώ θα περίμενα να είχε γίνει διαμαρτυρία έξω από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή έξω από το

Υπουργείο Οικονομικών ή το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου, που κάθονται απαθείς και εκφράζουν απόψεις για πρωτοβουλίες συναδέλφων. Και αυτό το είπαμε από πέρσι. Τα ίδια λέμε συνέχεια.

Κύριε Πρόεδρε, σε λίγο θα εγκρίνουμε ομόφωνα την ανανέωση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, αλλά με μεγάλη απάρεσκεια από την επιτροπή Οικονομικών -θέλω να το τονίσω- διότι από το Μάιο περιμένουμε να έρθει επιτέλους ο θεσμικός νόμος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Αν είχε δημιουργηθεί μια σωστή Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, δε θα συζητούσαμε σήμερα εμείς οποιοδήποτε θέμα.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να τους δώσουμε μόνο ένα μήνα.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Οποιοδήποτε θέμα αυτή τη στιγμή δε θα συζητούσαμε.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν θέλουμε να είμαστε...

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Τι είναι, κύριε Αναστασιάδη;

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είπα ότι, επειδή συμφωνώ μαζί σας, θα εισηγηθώ να τους δώσουμε μόνο ένα μήνα προθεσμία για να φέρουν νομοθεσία.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μάλιστα! Συμφωνώ απόλυτα!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εκεί είναι οι δικές μας οι ευθύνες.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό που θέλω να τονίσω είναι ότι, με τον ίδιο τρόπο που η Κεντρική Τράπεζα ελέγχει το χρηματοπιστωτικό σύστημα, με τον ίδιο τρόπο έπρεπε και ο θεσμός να ελέγχεται από μια τεχνοκρατική επιτροπή, μακριά από πολιτικούς ή πολιτειακούς αξιωματούχους.

Παρ' όλα αυτά, πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι το θέμα έχει εξαντληθεί. Το είδαμε την Πέμπτη, το είδαμε ξανά τη Δευτέρα και το είδαμε ξανά σήμερα. Μπορεί να έχουμε επιφυλάξεις, μπορεί να έχουμε ανησυχίες. Δεν ακούστηκαν συγκεκριμένα επιχειρήματα ενάντια στην υιοθέτηση της πρότασης νόμου. Το μόνο που ακούστηκε, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι κάποιοι χρησιμοποίησαν αυτά τα χρήματα που δεν έπρεπε να τα χρησιμοποιήσουν. Αυτό δεν είναι επιχείρημα, τουλάχιστο για τη δική μας πλευρά. Δεν έπρεπε να είχαν χρησιμοποιηθεί αυτά τα χρήματα με βάση τον περί Εταιρειών Νόμο και, αν τα χρησιμοποίησαν ή αν τα αξιοποίησαν ή ο τρόπος που τα χρησιμοποίησαν, αυτό δεν είναι δικαιολογία ή απειλή ή εκβιασμός, για να μην υιοθετήσουν το δικαίωμα επιστροφής.

Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι -βεβαίως έχω μακρηγορήσει εγώ- σίγουρα δεν είναι σωστό να πω ότι τέλειωσε το θέμα εδώ και να μη δοθεί ο λόγος στους

συναδέλφους. Ο λόγος που το άφησα στο τέλος ήταν για να πω την ιστορία αυτής της πρόνοιας. Πιστεύω όμως, κύριε Πρόεδρε, ότι ήρθε η ώρα, με όλα όσα έχουν πει οι συνάδελφοι, και συμφωνώ με όλους τους συναδέλφους, να βάλουμε το χέρι στην καρδιά και να ψηφίσουμε. Δεν υπάρχει άλλη επιλογή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας, μετά ο κ. Συλλούρης και ο κ. Θεοδώρου· τρεις ομιλητές.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Έχουν όλοι οι συνάδελφοι σωστά σκιαγραφήσει το πρόβλημα του χρηματιστηρίου, το οποίο, από μηχανισμός άντλησης κεφαλαίων για τις εταιρείες, έχει μετατραπεί σήμερα σε ένα σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα. Και λογικό είναι, θα έλεγα, η Βουλή των αντιπροσώπων του λαού, που βρίσκεται πιο κοντά στο λαό, να δείχνει αυτή την ευαισθησία για το κοινωνικό πρόβλημα το οποίο περιλαμβάνει πολύ μεγάλο αριθμό, δεκάδες χιλιάδες συνανθρώπους μας, οι οποίοι συνάνθρωποί μας έχουν επενδύσει ή έχουν αποφασίσει να ακολουθήσουν την πορεία του χρηματιστηρίου ως μια μορφή αύξησης των επαγγελματικών ή άλλων εισοδημάτων τους.

Τα προβλήματα του χρηματιστηρίου, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πω ότι έχουν απασχολήσει και την ολομέλεια, αλλά και την επιτροπή Οικονομικών, ιδιαίτερα την επιτροπή Οικονομικών, για χρονική διάρκεια πολύ μεγαλύτερη από οποιοδήποτε άλλο νομοθέτημα και από οποιοδήποτε άλλο κοινωνικό πρόβλημα. Το λέω αυτό, γιατί είναι σωστό να αναλαμβάνει η Βουλή και τις δικές της ευθύνες, το δικό της μερίδιο. Όμως το μερίδιο της Βουλής ή, αν θέλετε, η δική μας ευθιξία δεν πρέπει να μας οδηγήει στο να μοιραζόμαστε τις ευθύνες με αυτές τις ευθύνες που έχει η εκτελεστική εξουσία. Η Βουλή τοποθετήθηκε πολλές φορές αυτεπάγγελτα και με δική της πρωτοβουλία σε νομοθετικές ρυθμίσεις, για να διαμορφωθεί το οποιοδήποτε νομοθετικό πλαίσιο υπάρχει σήμερα για τη λειτουργία του χρηματιστηρίου. Και το έπραξε χωρίς να έχει την τεχνοκρατική στήριξη που έχει η κυβέρνηση με τους τεχνοκράτες της.

Κατά συνέπεια -και το λέω αυτό, για να το ακούσουν και οι επενδυτές- να μεν πρέπει να απευθύνονται στη Βουλή, αλλά πολύ περισσότερο πρέπει να απευθύνονται σε αυτούς που έχουν την εξουσία να ασκήσουν τον έλεγχο και να εφαρμόσουν τους νόμους. Πάει να δοθεί καμιά φορά η ψευδαίσθηση ότι η ψήφιση νόμων ή ένα νομικό πλαίσιο από μόνο του μπορεί να ρυθμίσει και να λύσει ένα πρόβλημα. Κανένας νόμος, και αυτό δεν πρέπει να το ξεχνά κανένας, κανένας νόμος από μόνος του δε λύνει προβλήματα. Είναι η εφαρμογή των νόμων που λύνει τα προβλήματα. Αν η Βουλή ψηφίσει νόμο, όπως έχει ψηφίσει, για την υποχρεωτική χρήση κρατών από τους μοτοσικλετιστές, για να τους προστατεύσει, ο νόμος από μόνος του δε θα τους προστατεύσει. Είναι η εφαρμογή του νόμου που θα προστατεύσει τους μοτοσικλετιστές. Το ίδιο και πολύ περισσότερο ισχύει, αγαπητοί συνάδελφοι, για το χρηματιστήριο. Έτσι, δεν πρέπει να έχουμε καμιά ψευδαίσθηση για τη σημασία ή τη βαρύτητα της νομοθεσίας, αν αυτή δεν εφαρμοστεί.

Έχει γίνει αναφορά και θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο θέμα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Εκείνο που λείπει σήμερα, αν θέλουμε πραγματικά να δούμε το χρηματιστήριο να παίρνει μια ορθολογική πορεία ανάπτυξης, αλλά και να προστατεύει και τους επενδυτές, είναι η αυστηρή εφαρμογή των νόμων. Και εδώ είναι ο ρόλος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Αναμέναμε, και υπήρχε δέσμευση από την κυβέρνηση, να φέρει το νόμο που θα αυξάνει τις εξουσίες της Επιτροπής

Κεφαλαιαγοράς από τον περασμένο Μάρτιο. Μετά ανανεώθηκε η δέσμευση για τον περασμένο Ιούνιο. Είμαστε στο τέλος Οκτωβρίου, αναγκαζόμαστε σήμερα να ανανεώσουμε -και συμφωνώ με τον κ. Αναστασιάδη- μόνο για ένα μήνα πρέπει να ανανεώσουμε τη θητεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, γιατί δεν έχουμε ενώπιόν μας αυτό το νομοσχέδιο.

Κάτω από την πίεση της κρίσης στο χρηματιστήριο, η Βουλή πολλές φορές αναγκάζεται να νομοθετήσει μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και χωρίς πραγματικά να έχουμε ποτέ πετύχει, μέσα σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα και με ελλιπείς πληροφορίες, να αξιολογήσουμε τις πιθανές επιπτώσεις της όποιας νομοθεσίας ψηφίζουμε. Κάτω από την πίεση και το ενδιαφέρον ψηφίζουμε και νομοθεσίες που παρουσιάζουν κενά. Να αναφερθώ στη νομοθεσία -σωστή στην ουσία της, που μπορεί να συμβάλει θετικά και στη βελτίωση του κλίματος στο χρηματιστήριο- για το δικαίωμα των εταιρειών να αγοράζουν το δέκα τοις εκατόν των μετοχών τους. Αν κάποιος ρίξει μια ματιά, θα δει ότι υπάρχουν σοβαρά κενά σε αυτή τη νομοθεσία που ψηφίσαμε, και υπάρχουν σοβαρά κενά, γιατί ψηφίσαμε βεβιασμένα, γι' αυτό θα πρέπει να τη συμπληρώσουμε. Διαφορετικά, αυτή και μόνο η νομοθεσία η οποία από μόνη της είναι θετική, στο πνεύμα της εννοώ, μπορεί να αξιοποιηθεί με τον ίδιο τρόπο και να έχουμε χειρότερα αποτελέσματα από ό,τι είχαμε με τα σημερινά παιχνίδια στο χρηματιστήριο.

Συνεπώς, όταν την περασμένη Πέμπτη η ολομέλεια της Βουλής αποφάσιζε την αναβολή των δύο θεμάτων για περισσότερη συζήτηση, νομίζω ότι σωστά και σοφά έπραξε. Αποδείχθηκε από τη συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών της Δευτέρας, αποδείχθηκε και από τη σημερινή συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών, την έκτακτη, όπου οι συνάδελφοι μεταξύ μας διαπιστώναμε ότι δεν είχαμε κατανοήσει το ίδιο πράγμα, όταν συζητούσαμε για κάποιες ρυθμίσεις όσον αφορά το ποσοστό της δημόσιας πρόσκλησης. Και αυτό δεν είναι τυχαίο. Ούτε είναι γιατί κάποιοι συνάδελφοι έδειξαν λιγότερο και κάποιοι άλλοι περισσότερο ενδιαφέρον για τη συγκεκριμένη νομοθεσία. Είναι γιατί δεν υπήρξε ο απαραίτητος χρόνος, για να κατανοήσουμε τις πρόνοιες και να δούμε τα προβλήματα ή τα κενά που παρουσιάζουν οι πρόνοιες που ψηφίζουμε. Εξ ου και σήμερα διαφοροποιείται με ομόφωνη απόφαση της επιτροπής Οικονομικών το ποσοστό της δημόσιας πρόσκλησης, το οποίο θα κληθούν να εφαρμόσουν και οι εταιρείες οι οποίες έχουν υποβάλει αίτηση στο χρηματιστήριο, αυτές οι εκατόν πενήντα τόσες εταιρείες. Αν το περνούσαμε την περασμένη Πέμπτη, θα είχε σοβαρά προβλήματα. Το διαπιστώσαμε σήμερα. Άρα καλό είναι από τη μια να συνεχίσουμε να επιδεικνύουμε το απαραίτητο ενδιαφέρον για το χρηματιστήριο, αλλά καλύτερο είναι να προσπαθούμε να αφιερώνουμε και τον απαιτούμενο χρόνο, για να ψηφίζουμε νομοθεσίες οι οποίες πραγματικά θα συμβάλλουν θετικά και όχι απλώς θα ακούγονται καλές. Και έχει ιδιαίτερη σημασία αυτό.

Θέλω να υπενθυμίσω εδώ ότι αυτό που σήμερα δημιουργεί το μεγαλύτερο πρόβλημα, πέρα από τα θεσμικά και τα όσα άλλα έχουν αναφερθεί, είναι και η κρίση αξιοπιστίας του χρηματιστηρίου. Οι επενδυτές δεν εμπιστεύονται το χρηματιστήριο. Και δεν το εμπιστεύονται, γιατί δεν υπάρχει η απαραίτητη διαφάνεια, η απαιτούμενη διαφάνεια στο χρηματιστήριο, αλλά και ο απαιτούμενος έλεγχος. Θα πρέπει να αντιμετωπίσει η κυβέρνηση, θα έλεγα, θετικά την πρόταση που έκαμε ο κ. Χριστόφιας, την επιστολή που έστειλε στον Πρόεδρο Κληρίδη, για μια διακομματική ομάδα η οποία θα εργαστεί υπό την αιγίδα του Υπουργού Οικονομικών, ούτως ώστε να διαμορφωθεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο βελτίωσης της νομοθεσίας για το χρηματιστήριο. Υπάρχουν πάρα πολλές ιδέες από όλους τους συναδέλφους και από

όλες τις κοινοβουλευτικές ομάδες, δεκάδες έτοιμες προτάσεις νόμου από όλους μας, να τις καταθέσουμε στην ολομέλεια. Όμως δε θα σταματήσουμε με αυτό τον τρόπο να λειτουργούμε πυροσβεστικά και να τρέχουμε πίσω από το πρόβλημα. Προχωρούμε σήμερα ομόφωνα με δύο ρυθμίσεις. Πέραν τούτου, θα πρέπει επιτέλους να δούμε σφαιρικά το ζήτημα, για να μην τρέχουμε πίσω από τις εξελίξεις.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Λιλλήκα τον Πρόεδρο αντικατέστησε στην έδρα ο προεδρεύων της Βουλής κ. Αναστασιάδης.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Ο κ. Συλλούρης, μετά ο κ. Θεοδώρου και μετά ο κ. Ρότσας.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, δεν ξέρω αν θα προχωρήσουμε με ψήφιση τώρα ή με αναβολή ή αν θα ψηφίσουμε με το χέρι στην καρδιά ή με το χέρι στην τσέπη. Αυτό που έχει σημασία όμως...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι η τσέπη η δική μας, δεν πειράζει. Εγώ φοβούμαι ότι είναι για τις τσέπες των άλλων που θα ψηφίσουμε σήμερα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κάποιες τσέπες, τέλος πάντων. Αυτό που πρέπει να λεχθεί -και υιοθετώ την κριτική που έκαναν κάποιιοι για την καθυστέρηση αρμοδίων να κάμουν τις ανάλογες προτάσεις- και πρέπει ταυτόχρονα να λεχθεί... και συμφωνώ με τον κ. Κατσουρίδη ότι αυτή η Βουλή έκαμε πολύ περισσότερα από όσα έπρεπε να κάμει, με κίνδυνο να κάμει και λάθη, με κίνδυνο ακόμα και να παρεξηγηθεί. Ιδιαίτερα η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα είχε κάμει πάρα πολλές προτάσεις και επομένως δεν ισχύει αυτό που λέχθηκε προηγουμένως, ότι δεν πρέπει να αδιαφορούμε και ότι πρέπει να έχουμε ενδιαφέρον. Ενδιαφέρον είχαμε. Δεν αδιαφορήσαμε ποτέ, τουλάχιστον ως Βουλή, και λέω και η κοινοβουλευτική μας ομάδα.

Αυτό το οποίο όμως πρέπει να πούμε είναι ότι δεν πρέπει να δίνουμε την εντύπωση ότι με ένα ή δύο νομοσχέδια, με παρεμβάσεις εν πολλοίς πυροσβεστικές, όπως είπε και ο κ. Λιλλήκας, λύνουμε το πρόβλημα. Αν θέλετε ακόμα να πούμε όλη την αλήθεια σήμερα στον κόσμο, η αλήθεια είναι ότι αυτό το νομοθέτημα, τουλάχιστον το ένα που θα ψηφίσουμε σήμερα, κατά την άποψή μου, προσθέτει ελάχιστα στον υφιστάμενο νόμο, τον 42(1) του 2000, βάσει του οποίου μέσα σε τρεις μήνες μπορούν οι επενδυτές να πάρουν τα λεφτά τους πίσω. Πέστε μου πού είναι η πλειοψηφία των εταιρειών που είναι λιγότερο από τρεις μήνες ή πόσες εταιρείες μέχρι τέλος του Νιόβρη δε θα καλύψουν την τριμηνία;

Επομένως, να μη μεγεθύνουμε τις εντυπώσεις, γιατί αυτός ο κόσμος, και αν αναφερόμαστε και σε ψυχολογίες κάποτε και όχι σε ευθύνες αρμοδίων και λειτουργίας των θεσμών μας και αυστηρής εφαρμογής του νόμου, όπως έπρεπε να γίνει, δεν πρέπει να παρασύρεται άλλο με μηνύματα πρόχειρα. Επομένως, εγώ δεν έχω ένσταση ούτε να ψηφίσουμε ούτε να αναβάλουμε. Αυτό που έχει σημασία όμως είναι ότι, με την πρόταση που ψηφίζουμε σήμερα, δεν προσθέτουμε πολλά. Και αυτό το μήνυμα θέλω να το στείλω ξεκάθαρο, γιατί πρέπει να είμαστε ειλικρινείς και με τους επενδυτές και προς όλους. Αν θέλαμε πράγματι να αγγίξουμε το θέμα της

ρευστότητας, έπρεπε να αγγίξουμε θέματα που πάνε προς την κατεύθυνση «τα λεφτά που χάθηκαν από την αγορά να έρθουν μέσα». Και πού είναι αυτά τα λεφτά; Όλοι το ξέρουμε. Είναι τα πεντακόσια εκατομμύρια των επενδυτικών εταιρειών, κάναμε ένα νόμο την προηγούμενη φορά, μια πρόταση, για να υποχρεώνουμε κατά κάποιο τρόπο... Αφήνω πίσω τα πόσα τετελεσμένα έχουμε μπροστά μας. Με πίεση εμείς αποδεχθήκαμε οι τρεις μήνες της υποχρέωσης να γίνουν εννιά. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, η συναίνεση ήταν πιο σημαντική για τη Βουλή και απαντώ και για την έκκληση για συναίνεση ότι εμείς είμαστε οι πρώτοι που επιδεικνύουμε τάσεις συναίνεσης, εξ ου και αποδεχθήκαμε την περασμένη βδομάδα οι τρεις μήνες που εισηγούμαστε να γίνουν εννιά. Εμείς πιστεύουμε ότι οι θετικές επιπτώσεις θα αρχίσουν να φαίνονται σίγουρα πολύ πριν από τους εννιά μήνες, διότι, για όσους καταλαβαίνουν, οι εννιά μήνες είναι το όριο που θα γίνει η εξέταση. Δεν είναι ο χρόνος εφαρμογής αυτής της πρότασης.

Ο άλλος τομέας είναι τα πολλά λεφτά, είναι τα πολλά κέρδη που αποκόμισαν κάποιοι, και τα οποία έχουν είτε κατατεθειμένα στην Κύπρο είτε κατατεθειμένα στο εξωτερικό ή κάπου προσωπικά επενδυμένα, αλλά όχι στο χρηματιστήριο. Και αντί οι επενδυτές να στρέφονται προς αυτές τις κατευθύνσεις, έρχονται στη Βουλή. Είναι ευπρόσδεκτοι και, όπως ξέρετε, εγώ είπα να έρθουν μέσα. Είναι ευπρόσδεκτοι. Αλλά ας πάνε εκεί που ήταν οι σύμβουλοί τους. Δεν είμαστε εμείς που συμβουλευάμε τους επενδυτές από πού, τότε και πόσα να αγοράσουν.

Αλλά εμείς τι ευθύνη έχουμε; Έχουμε ευθύνη, έστω και τώρα, εκεί που συνταγματικά και νομικά μας επιτρέπεται, ναι, να παρέμβουμε με ειδικές νομοθεσίες, με φορολογίες στις καταθέσεις, με υποχρέωση στις επενδυτικές εταιρείες να επιστρέψουν πίσω τα λεφτά, όπως το εισηγήθηκα και την προηγούμενη φορά. Αυτή η πρόταση νόμου που θα ψηφίσουμε σήμερα δεν είναι ούτε η πρόταση που θα λύσει το πρόβλημα αλλά πάσχει -και έχω πολλές αμφιβολίες γι' αυτό που θα κάνουμε- με έναν τρόπο ο οποίος φέρνει σε αδικία κάποιες εταιρείες -ελάχιστες φυσικά είναι αυτές- που δεν emπίπτουν στην τριμηνία, ενώ ήξεραν ότι έχουν την τριμηνία να προσαρμοστούν. Όμως ας τον ψηφίσουμε. Και εμείς είμαστε οι πρώτοι που θα φέρουμε και πολλές άλλες προτάσεις και θα κριθούμε όλοι, όταν θα φτάσει το μαχαίρι στο κόκαλο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είχαμε, κύριε Πρόεδρε, περίπου συμφωνήσει ότι θα προχωρούσαμε στην ψήφιση των κατά τα άλλα ομόφωνων νομοσχεδίων και προτάσεων νόμου χωρίς να συζητήσουμε. Επειδή συζητούμε και επειδή γενικεύθηκε πλέον η συζήτηση και το θέμα, αισθάνομαι ότι οφείλουμε να πάρουμε και εμείς το λόγο. Και, επειδή πρόκειται περί ενός πάρα πολύ σοβαρού θέματος, που έχει σχέση και με τις ευθύνες των διαφόρων θεσμών, της Βουλής συμπεριλαμβανομένης, αλλά και των κομμάτων και του κάθε βουλευτή χωριστά, αισθάνομαι ότι πρέπει να κάμουμε και μία μικρή αναδρομή για το θέμα των ευθυνών.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Όχι αναδρομή.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κυρία συνάδελφος, δεν πρόκειται να σας καθυστερήσω περισσότερο απ' όσο σας καθυστέρησαν οι άλλοι συνάδελφοι. Σας διαβεβαιώ ότι θα είμαι και συντομότερος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου, να παρακαλέσω κάτι. Εάν είναι να μείνουμε επί του θέματος, θα είναι καλύτερο. Είναι δική μας έκκληση... Είναι δικαίωμά σας· εγώ δε θα σας πω όχι.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αισθάνομαι ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρήστε, κύριε Θεοδώρου. Μη δώσετε καμιά δικαιολογία.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αισθάνομαι ότι από τη στιγμή που μίλησαν ένα σωρό βουλευτές... Και αν δεν ήταν ο συνάδελφος Ρότσας και εγώ... Και να κάμνετε έκκληση σε μένα και στον κ. Ρότσα να μείνουμε επί του συγκεκριμένου θέματος! Το λιγότερο, να εφαρμόζετε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρήστε, κύριε Θεοδώρου. Δεν πρόκειται να επιτρέψω σε κανέναν να σας διακόψει ή να σας καθυστερήσει από το χρόνο σας, όσο και αν θέλει.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν έχω πρόβλημα, και αν με διακόψουν.

Εν πρώτοις, και είναι πράγματα τα οποία είπαμε πολλές φορές, εκλήθημεν να θεσμοθετήσουμε, να νομοθετήσουμε για ένα θεσμό περί του οποίου δεν είχαμε ιδέα. Εγώ δηλώνω -και δε νομίζω να είμαι ο μόνος, αυτή είναι η εντύπωσή μου- ότι, αν όχι όλοι, τουλάχιστον η συντριπτική πλειοψηφία των συναδέλφων της επιτροπής Οικονομικών, αλλά και των βουλευτών εδώ στην ολομέλεια δεν είχαμε ιδέα περί του τι εστί χρηματιστήριο. Η κυβέρνηση είχε την ευθύνη να μας παρουσιάσει μελετημένες προτάσεις από εμπειρογνώμονες, από ειδικούς, οι οποίες να βασίζονται πάνω στις εμπειρίες των άλλων χωρών, πάνω στις παρατηρήσεις που έγιναν σε άλλες χώρες και πάνω στα παθήματα άλλων χωρών. Διότι δεν είμαστε οι πρώτοι που παθαίνουμε αυτά τα οποία διαδραματίζονται σήμερα. Στα τέλη του 19ου αιώνα τα έπαθαν στο χρηματιστήριο του Λονδίνου, το 1929 το έπαθαν στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης και ούτω καθεξής. Εμείς απλώς, επειδή έχουμε μια καθυστέρηση έναντι των άλλων χωρών είτε εβδομήντα είτε πενήντα είτε εκατό χρόνια, το παθαίνουμε ετεροχρονισμένα.

Η κυβέρνηση, λοιπόν, η οποία μετακαλεί για φύλλου πήδημα εμπειρογνώμονες από το εξωτερικό και πληρώνει του κόσμου τα λεφτά, δεν αισθάνθηκε την ανάγκη πάνω σε ένα τόσο σοβαρό θεσμό να ζητήσει τις υπηρεσίες εμπειρογνομόνων από το εξωτερικό. Νομοθετήσαμε και θεσμοθετήσαμε με βάση αυτά που οι εδώ υπάλληλοι κάποιων υπουργείων ή κάποιου υπουργείου μάς παρουσίασαν και ως άσχετοι, όπως είμαστε, περίπου το περάσαμε χωρίς πολλές διαφοροποιήσεις. Όμως...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι και άσχετοι!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Άσχετοι, το τονίζω...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να μιλάτε για τον εαυτό σας!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μιλώ για τον εαυτό μου, κύριε συνάδελφε. “Άσχετοι” υπό την έννοια ότι δεν γνωρίζαμε το αντικείμενο. Δεν είναι άσχημο να λέμε και την αλήθεια.

Όμως αισθάνομαι ότι από νωρίς αρχίσαμε να αντιλαμβανόμεθα τι γινόταν. Και εδώ είναι που πρέπει να κάμουμε εντοπισμό των ευθυνών. Εμείς του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, έτσι ήταν τότε, από το καλοκαίρι του 1999 υποβάλαμε μνημόνιο και δέσμη προτάσεων ολοκληρωμένη στον Υπουργό Οικονομικών, την οποία στην πρώτη ή στη δεύτερη συνεδρίαση της Βουλής, μόλις άνοιξε δηλαδή η Βουλή -12 Οκτωβρίου εν πάση περιπτώσει η ημερομηνία- τη βάλαμε μπροστά στην επιτροπή Οικονομικών. Τι διελάμβανε αυτή η δέσμη προτάσεων; Θα τα πω ένα-ένα, κύριοι συνάδελφοι, για να αντιληφθούμε όλοι μας πόσο βλέπαμε ή προβλέπαμε ορισμένα πράγματα εμείς που δεν είμαστε ειδικοί.

Πρώτον, δεν μπορούσε ο θεσμός της ιδιωτικής τοποθέτησης να μείνει και να γίνεται με τον τρόπο που γινόταν, διότι δημιουργούσε στρεβλώσεις, δημιουργούσε το σύνδρομο το στερητικό, με τις ελάχιστες μετοχές που άφηναν για τη δημόσια προσφορά, και οδηγούσε σε διόγκωση των τιμών! Σε ένα παραφούσκωμα των τιμών, το οποίο σε τελευταία ανάλυση θα απελευθέρωνε ο ίδιος ο επενδυτής, αυτός ο επενδυτής ο οποίος έσπευδε, για να αγοράσει αυτές τις μετοχές. Και επαληθεύτηκε αυτό το πράγμα.

Δεύτερον, δεν αντιλαμβανόμεθα γιατί έπρεπε οι χρηματιστές να έχουν το δικαίωμα και να κάνουν τους συμβούλους και να αγοράζουν μετοχές για τον εαυτό τους και να εμπορεύονται αυτές τις μετοχές. Αυτά τα πράγματα, κύριοι συνάδελφοι, ήταν πράγματα που και ένα νήπιο, αν τα έβλεπε, θα τα αντιλαμβανόταν. Και τα αντιληφθήκαμε και τα αντιληφθήκαμε, βλέποντας να γίνονται στο χρηματιστήριο πράγματα και θαύματα! Και ακούγοντας τους συμπολίτες μας, αυτούς που αναμίχθηκαν με το χρηματιστήριο, να δηλώνουν ότι αγόρασαν μετοχές στην τάδε τιμή, τη στιγμή που ο δείκτης γι’ αυτές τις μετοχές κατέβηκε πολύ χαμηλότερα, βρισκόταν ή εν πάση περιπτώσει ξεκίνησε χαμηλότερα, όμως αγοράστησαν σε πολύ ψηλότερες τιμές... Τι γινόταν; Οι χρηματιστές αγόραζαν για τον εαυτό τους τις μετοχές και μετά την πάροδο πέντε λεπτών, δέκα λεπτών ή μισής ώρας τις μοσχοπουλούσαν στους επενδυτές με διαφορά όχι αμελητέα, με αποτέλεσμα να κερδίζουν καθημερινά δεκάδες και εκατοντάδες χιλιάδες λίρες και στο τέλος αυτής όλης της ιστορίας να έχουν μαζέψει ο καθένας δεκάδες ή και εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες και να οδηγηθούμε σε ένα άλλο φαινόμενο. Στο φαινόμενο πλέον της ανισορροπίας των δυνάμεών μας στο χρηματιστήριο, που δεν αφήνει τους νόμους της αγοράς να λειτουργήσουν ελεύθερα. Αυτοί που κατέχουν αυτά τα τεράστια κεφάλαια είναι σε θέση, κύριοι συνάδελφοι, να ρυθμίζουν το ύψος των τιμών. Καθορίζουν κατά βούληση το ύψος των τιμών. Θέλουν να ρίξουν μία μετοχή; Την κάμνουν χύμα “in no time”, που λέει και ο Εγγλέζος, σε ελάχιστο χρονικό διάστημα.

Θέλουν να την ανεβάσουν στα ύψη; Την ανεβάζουν στα ύψη χωρίς καμία δυσκολία. Εδώ μετοχές εταιρειών κλειστών που δε λειτουργούσαν για χρόνια ανέβαιναν και ανέβαιναν και ανέβαιναν, για να βκούσιν στο χρηματιστήριο, διότι έτσι εσύμφερε σε κάποιους, σε αυτούς οι οποίοι είναι πλέον οι κύριοι του παιχνιδιού μέσα στο χρηματιστήριο.

Ζητήσαμε λοιπόν ρύθμιση αυτού του θέματος με διαχωρισμό των χρηματιστών -σε δύο κατηγορίες προτείναμε εμείς- αργότερα προτάθηκε σε τρεις -σε εκείνους οι οποίοι θα ασκούσαν το ρόλο του μεσίτη, και μόνο αυτό θα έκαμναν, και σε εκείνους οι οποίοι θα μπορούσαν να διαφημίζουν το χαρτοφυλάκιο, και μόνο αυτό θα έκαμναν, τους “brokers” και τους “market-makers”. Έγινε η τροποποίηση, για να γίνουν τρεις οι κατηγορίες, να μπουν και οι σύμβουλοι. Και την δεχθήκαμε. Και ψήφισε αυτή η Βουλή, εφόσον μιλούμε για ευθύνες, ομόφωνα τη νομοθεσία, η οποία ανεπέμφθη από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Κάτι ευρέθηκε που ήταν κατά κάποιο τρόπο αντισυνταγματικό και ανεπέμφθη από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και έγινε δεκτή αυτή η αναπομπή. Και εξακολούθησε να ισχύει, μέχρι σήμερα ισχύει ακόμα αυτό το καθεστώς των χρηματιστών, οι οποίοι κάνουν πάσαν δουλειά εκεί πέρα! Τα πάντα τα κάνουν χωρίς να υπάρχει ο διαχωρισμός τον οποίο προτείναμε.

Τώρα προχωρούμε να ρυθμίσουμε και αυτό το θέμα ξανά. Δεν ξέρω αν είναι αργά ή δεν είναι αργά, αλλά ξέρω ότι αυτοί που έκαναν την μπάζα τους την έκαναν εν πάση περιπτώσει! Θα ισχύσει από τούδε και στο εξής. Όμως η ανισορροπία των δυνάμεων μέσα στο χρηματιστήριο δεν πρόκειται να αλλάξει, κύριοι συνάδελφοι. Δεν υπάρχει τρόπος να αλλάξει, διότι το πουλί επτάξαε! Ό,τι έγινε έγινε. Και εδώ είναι η κυβέρνηση που ευθύνεται!

Για την ιδιωτική τοποθέτηση. Προτείναμε συγκεκριμένα ποσοστά τα οποία θα πηγαίνουν με ιδιωτική τοποθέτηση και συγκεκριμένα ποσοστά που θα πηγαίνουν με δημόσια προσφορά. Ο Υπουργός των Οικονομικών μάς διαβεβαίωσε -μιλώ για τον Οκτώβριο του 1999- λέγοντας: «κοιτάξετε, δεν υπάρχει λόγος να προχωρήσετε· φέρνουμε εμείς συγκεκριμένο νομοσχέδιο πολύ σύντομα». Το “πολύ σύντομα” έγινε 29 Μαρτίου του 2000, από τον Οκτώβριο του 1999 ήρθαμε στις 29 Μαρτίου του 2000! Και μας έφεραν μεν νομοσχέδιο, αλλά χωρίς πρόταση. Δεν υπήρχε στο νομοσχέδιο ποσοστό που να καθοριζόταν για τη δημόσια προσφορά. Έμεινε κενό εκείνο το σημείο που αφορούσε την υποτιθέμενη πρόταση της κυβέρνησης για το ποσοστό της δημόσιας προσφοράς. Και εξακολουθεί να υπάρχει μέχρι σήμερα αυτή η κατάσταση, όχι μέχρι σήμερα, μέχρι την περασμένη συνεδρία της Βουλής, όπου με πρόταση δική μας καθορίστηκε το ποσοστό το οποίο καθορίστηκε.

Ζητήσαμε, κύριοι συνάδελφοι -θα επαναφέρω τα σημεία αυτά- ζητήσαμε να εισαχθεί νόμος περί Κεφαλαιουχικών Κερδών. Βεβαίως, σε αυτό το θέμα πρέπει να ομολογήσω ότι οι κύριοι που κάθονται σήμερα στα θεωρεία αντέδρασαν πιο έντονα απ’ ό,τι αντέδρασαν οι χρηματιστές, γιατί νόμιζαν ότι ήσαν και αυτοί μέρος αυτής της εφορίας που κέρδιζε και κέρδιζε το χρηματιστήριο. Ο δεικτής ανέβαινε, αλλά ήταν μετοχές που κρατούσαν στα χέρια τους. Εκείνοι που ήξεραν το κόλπο πουλούσαν τις μετοχές στους κυρίους, τις χιλιάδες των επενδυτών, έπαιρναν λεφτά και έμεναν στους κυρίους τα χαρτιά στο χέρι. Και νόμιζαν ότι έκαναν κέρδη. Και φθάσαμε στο σημείο, παρά την επιμονή μας, παρά το ότι μέχρι τέλους αγωνιστήκαμε κάτω από την πίεση, την αφόρητη πίεση -εδώ επαναλαμβάνω ότι ντρέπομαι, διότι υποχωρήσαμε σε αυτό το θέμα- να δεχθούμε να χαρίσουμε σε πέντε, δέκα, είκοσι, τριάντα μεγαλομετόχους και χρηματιστές δεκάδες και εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες από τα κέρδη που έκαμαν χωρίς να ιδρώσουν, μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα. Τη στιγμή που εμείς νομοθετούμε, ώστε όποιος ιδρώνει, όποιος ιδροκοπά, για να βγάλει ένα

μεροκάματο, ακόμα και με τα “overtime” του, να φορολογείται, αν παίρνει πάνω από δώδεκα χιλιάδες, σαράντα τοις εκατόν. Σαράντα τοις εκατόν από αυτό τον ιδρώτα οφείλει να το δίνει εισφορά στο κράτος. Ενώ οι κύριοι οι οποίοι έκαμαν αυτά τα τεράστια κέρδη, ωσάν να επρόκειτο περί ιερών αγελάδων δηλαδή, δεν έχω καταλάβει, απαλλάχθηκαν. Και εδώ το πουλί επέταξε!

Επροτείναμε τη δημιουργία παράλληλης αγοράς για τις μικρές εταιρείες. Και πολλές στρεβλώσεις γίνονται από τις μικρές εταιρείες και πολλά παιχνίδια παίζονται μέσω τέτοιων μικρών εταιρειών. Δεν είναι νοητό σε ένα χρηματιστήριο όπου μπαίνουν εταιρείες με εκδόσεις των εκατόν εκατομμυρίων ή των εβδομήντα εκατομμυρίων ή των πενήντα εκατομμυρίων να μπαίνουν και εταιρείες του μισού εκατομμυρίου. Αυτά τα πράγματα οδηγούν σε στρεβλώσεις. Δεν προχώρησε ούτε ο θεσμός της παράλληλης αγοράς.

Επροτείναμε το θεσμό των οργανώσεων αμοιβαίων κεφαλαίων, ο οποίος πολύ θα βοηθούσε τις καταστάσεις, εάν ψηφιζόταν. Η νομοθεσία περί Αμοιβαίων Κεφαλαίων δεν έχει πολύ καιρό που ήρθε από πλευράς της κυβέρνησης και εξακολουθεί να είναι και αυτή στάσιμη.

Τέλος, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να πω και κάτι άλλο, για το οποίο οι ευθύνες πλέον του κράτους είναι τεράστιες. Όταν βλέπαμε αυτή τη φούσκα να διογκώνεται πέρσι, και να διογκώνεται και να διογκώνεται, καταγγέλλαμε, και μέσα στην επιτροπή Οικονομικών, στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το φαινόμενο και ζητούσαμε να εφαρμόσει τακτική και πρακτική ανάλογη με αυτή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς του ελληνικού χρηματιστηρίου και να θέσει υπό έλεγχο εκείνες τις περιπτώσεις των μετοχών που φαινότουσαν να αποτελούν φούσκες. Και δε λέγαμε εμείς ότι είναι φούσκα; έλεγαν έγκριτα έντυπα του εξωτερικού. Η εφημερίδα “Financial Times” απεκάλεσε πέρσι το χρηματιστήριο της Κύπρου “φούσκα της Μεσογείου”! Ε, λοιπόν, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δεν αισθάνθηκε την ανάγκη αυτό το θέμα να το διερευνήσει. Και άφησε τα πράγματα να εξελίσσονται και να εξελίσσονται, μέχρι του σημείου που η φούσκα έσπασε. Μπορεί να μην έσπασε ακόμα, αλλά ξεφουσκώνει με ένα ρυθμό που μοιάζει με έκρηξη.

Γιατί τα λέω αυτά τα πράγματα, κύριοι συνάδελφοι; Για να υποδείξω ότι, ναι, έχουμε και εμείς ευθύνες. Και έχουμε ευθύνες, διότι λόγω αγνοίας αφήσαμε να μείνουν ελλείψεις και παραλείψεις τις οποίες δεν ήμαστε σε θέση αρχικά να τις δούμε. Όταν όμως τα είδαμε, και ήταν έγκαιρα όταν τα είδαμε, και τα υποδείξαμε και αγωνιστήκαμε γι’ αυτά τα πράγματα, δυστυχώς η κυβέρνηση -που ήταν η αρμόδια να αντιμετωπίσει αυτά τα τεράστια ζητήματα- ολιγώρησε. Και όχι μόνο ολιγώρησε, αλλά ανέπεμψε και νομοθεσίες τέτοιες που θα μπορούσαν να θεραπεύσουν μερικώς ή περισσότερο κάποια από αυτά τα κακά τα οποία βρισκότουσαν εν εξελίξει.

Δεν είναι λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, ευθύνη της Βουλής αυτές οι ιστορίες; είναι ευθύνη της κυβέρνησης. Είναι ευθύνη της κυβέρνησης, η οποία με ελαφρότητα αβάσταχτη, αβάσταχτη ελαφρότητα, προχώρησε σε ένα θεσμό για τον οποίο -θέλω να αποκαλύψω και αυτό το πράγμα- ολίγα χρόνια προηγουμένως κάποιος εμπειρογνώμονας -όχι επί αυτής της διακυβέρνησης- που μετακλήθηκε από το εξωτερικό, για να συμβουλευτεί για τη δημιουργία χρηματιστηρίου, έδωσε αρνητική γνωμοδότηση: Να μη γίνει χρηματιστήριο, διότι είναι πολύ μικρός ο τόπος, πολύ μικρά τα μεγέθη και δεν μπορεί ένα χρηματιστήριο στην Κύπρο να λειτουργήσει όπως θα πρέπει να λειτουργήσει. Προχώρησε λοιπόν η κυβέρνηση με αβάσταχτη ελαφρότητα και οδήγησε τα πράγματα εδώ που ήρθαν σήμερα.

Και εγώ διερωτώμαι γιατί οι επενδυτές ήρθαν σήμερα στη Βουλή. Αν περιμένουν οι επενδυτές ότι η Βουλή είναι σε θέση να ρυθμίσει το δείκτη, για να μην κατεβαίνει, όπως προσφυώς είπε ο αγαπητός μου συνάδελφος κ. Καζαμίας, η Βουλή δεν έχει τέτοια δύναμη. Η Βουλή δεν έχει μαγικές ικανότητες, δεν έχει μαγικές ιδιότητες και δεν μπορεί να διατάξει το δείκτη να μην κατεβαίνει. Εάν θα διαμαρτυρηθούν, πρέπει να διαμαρτυρηθούν για όσα έγιναν στο παρελθόν και να ζητήσουν από εκείνους οι οποίοι τα διέπραξαν επανόρθωση, στο βαθμό που είναι δυνατό να υπάρξει επανόρθωση. Γιατί δεν είναι δυνατό να υπάρξει απόλυτη επανόρθωση.

Ήδη η Βουλή, τρέχοντας ίσως πίσω από τα γεγονότα -γιατί δυστυχώς εκεί φτάσαμε- εδώ και μια δυο εβδομάδες προχωρεί στην ψήφιση τέτοιων νομοθεσιών οι οποίες φαίνεται ότι είναι δυνατό εν μέρει, εν μέρει, να περιστείλουν αυτό το κακό το οποίο βρίσκεται εν εξελίξει. Θα συνεχίσουμε αυτή την προσπάθεια, κύριοι συνάδελφοι: θα τη συνεχίσουμε, παρ' όλων ότι έχει καταστήσει η υπόθεση "χρηματιστήριο" η πλέον χρονοβόρα και ψυχοφθόρα υπόθεση μέσα στη Βουλή. Οι ώρες που διαθέτουμε για το χρηματιστήριο δεν περιγράφονται. Και το χάλασμα της ψυχικής μας διάθεσης ... μιλάμε για κάτι το οποίο αισθάνομαι ότι είναι αβάσταχτο πλέον, αλλά θα σηκώσουμε το βάρος για όσο καιρό μας απομένει ακόμα σε αυτή τη θητεία της Βουλής, προσπαθώντας να υπερασπίσουμε τα συμφέροντα αυτών των ανθρώπων, οι οποίοι εν τη απελαία τους μπήκαν σε μία κομπίνα χωρίς να το αντιλαμβάνονται, νομίζοντας ότι γινόταν ανακατανομή του εθνικού εισοδήματος προς όφελός τους. Τώρα αντιλαμβάνονται ότι μπήκαν στην πλεκτάνη αυτή και στη μηχανή αυτή η οποία σκοπό είχε να μεταφέρει τον όποιο πλούτο είχαν μαζέψει στα χέρια τους με τις οικονομίες τους, με τις αποταμιεύσεις τους, με τις στερήσεις τους, ακόμα και με τα δάνεια που έκαναν, στα χέρια ορισμένων ανθρώπων, οι οποίοι πλέον κατέστησαν κύριοι της κυπριακής οικονομίας.

Και τα προβλήματα δεν είναι μόνο για αυτούς τους επενδυτές: τα προβλήματα είναι για την κοινωνία ολόκληρη και πολύ φοβούμαι, και το επαναλαμβάνω, για την οικονομία ολόκληρη. Έρχεται η ώρα, κύριοι συνάδελφοι, που αυτή η ιστορία θα εξελιχθεί σε οικονομική κρίση. Εγώ δεν είμαι βέβαιος ότι τα λεφτά τα οποία έχουν μαζευτεί στα χέρια αυτών των ανθρώπων θα διατεθούν με υπεύθυνο τρόπο, που θα αναπτύξει την οικονομία.

Ακούονται πολλά πράγματα. Ακούονται πράγματα φανταστικά για εξαγορές επιχειρήσεων υπερτιμημένων: Εταιρείες ή επιχειρήσεις που αξίζουν £100.000 ή £200.000 εξαγοράζονται στην τιμή των £800.000 ή του £1.000.000. Και εγώ δεν μπορώ να αποκλείσω το ενδεχόμενο πίσω από αυτές τις πράξεις να βρίσκονται πράξεις κάτω από το τραπέζι. Όλη αυτή η υπερτίμηση γιατί γίνεται δηλαδή; Ίσως διότι ένα μέρος αυτών των λεφτών της εξαγοράς κάτω από το τραπέζι μεταφέρεται από τα ταμεία των επενδυτικών εταιρειών στις τσέπες αυτών που ελέγχουν τις επενδυτικές εταιρείες. Και είναι ένα θέμα που πρέπει και αυτό να το προλάβουμε. Πρέπει να ζητήσουμε ή να νομοθετήσουμε, αν είναι δυνατό, τέτοιο έλεγχο πάνω στη διαχείριση των επενδυτικών εταιρειών, διότι πρόκειται περί δημοσίου συμφέροντος πλέον, ούτως ώστε τουλάχιστον τα λεφτά αυτά, τα οποία βρίσκονται στα ταμεία των επενδυτικών εταιρειών, να τα προστατεύσουμε. Να διαφυλάξουμε ότι δε θα πάνε στις τσέπες ορισμένων, αλλά θα μείνουν ως λεφτά των επενδυτικών εταιρειών.

Κύριε Πρόεδρε, δε μακρηγόρησα, ελπίζω. Ελπίζω ότι δε μακρηγόρησα, τουλάχιστον όχι περισσότερο από τους άλλους συναδέλφους, αλλά αισθάνομαι ότι αυτά τα πράγματα έπρεπε σήμερα να λεχθούν και ευχαριστώ για την υπομονή που είχατε να με ακούσετε.

(Χειροκροτήματα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

(Κτυπά τη σφύρα.)

Να παρακαλέσω... Δυστυχώς στην κυπριακή Βουλή, κυρίες και κύριοι, δεν επιτρέπονται οι εκδηλώσεις αυθορμητισμού είτε προς επιδοκίμασιν είτε προς αποδοκίμασιν των κυρίων βουλευτών. Συνεπώς, μην το επαναλάβετε, γιατί θα είμαι υποχρεωμένος να εκκενώσω την αίθουσα, με βάση τους κανονισμούς.

Κύριε Αγαπίου, μπορείτε να με αντικαταστήσετε;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Όπως επιθυμείτε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα της Βουλής κ. Ν. Αναστασιάδη αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Γ. Αγαπίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ)

Θέλετε να σας δώσω το λόγο, κύριε Αναστασιάδη; Τον έχετε.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, με όσα άκουσα, πραγματικά, ιδιαίτερα και από τον κ. Θεοδώρου...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μπορώ να έχω την προσοχή σας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία! Δε θα επιτρέψω να επεμβαίνετε κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Αναστασιάδη.

Παρακαλώ, κύριε Αναστασιάδη, έχετε το λόγο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Τα όσα άκουσα από τον κ. Θεοδώρου, αλλά και τα όσα λέγονται και γράφονται από ανθρώπους που έχουν γνώση του χρηματιστηρίου και δεν είναι άσχετοι, όπως άκουσα, όσο εμείς... Καταρχήν, δεν είμαι βέβαιος αν μπορεί να απαλλαγούμε λόγω βλακείας, λόγω ασχετοσύνης! Διότι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα μπορούσε ως υπεύθυνοι εκπρόσωποι και αντιπρόσωποι όλων αυτών που σήμερα βλέπουμε και θέλουμε να τους ικανοποιήσουμε, κατά έναν τρόπο, να αξιώνουμε από την κυβέρνηση να φέρει πραγματογνώμονες, διαφορετικά να μη νομοθετούσαμε. Και δεν είναι ελαφρυντικό...

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εάν μου επιτρέπετε, το αξιώσαμε εμείς ως Κίνημα.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Λυσσαρίδη, έχω την εντύπωση ότι έχετε οικονομικό σύμβουλο τον καθηγητή κ. Πασιαρδή, ο οποίος όχι μία αλλά πολλές φορές δημόσια έχει δηλώσει ότι δεν είναι με νομοθετήματα που ρυθμίζεται η πορεία του χρηματιστηρίου ούτε με νομοθετικές παρεμβάσεις που λαμβάνονται στα έδρανα κατά τον τρόπο που ελήφθη την περασμένη εβδομάδα απόφαση που καταδεικνύει την προχειρότητα. Την προχειρότητα υπό ποίαν έννοια; Κάτω από το κλίμα πανικού ή ιδιαίτερα της ικανοποίησης, προσπαθούμε με κάθε τρόπο... Π.χ., ας περάσουμε ένα νομοθέτημα σήμερα και βλέπομε την επόμενη εβδομάδα αν θα διορθώσουμε ή όχι την κατάσταση. Αυτός δεν είναι τρόπος αντιμετώπισης ενός θεσμού ο οποίος λειτουργεί σε όλα τα κράτη του κόσμου...

Και δεν είναι αυτό που είπατε, βεβαίως, κύριε Κατσουρίδη. Έχετε το δικαίωμα να έχετε τις απόψεις σας για το θεσμό του χρηματιστηρίου. Δεν πρόκειται... Νόμιζα ότι εκάθετο στα αριστερά μου... Αυτό δεν έχει σημασία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας ακούει από το καφενείο της Βουλής.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εντάξει, κύριε Αγαπίου!

Εκείνο που σημασία έχει είναι ότι ο θεσμός λειτουργεί, για να αποφεύγουμε το άλλο μεγάλο κεφάλαιο, τις τράπεζες. Διότι βοηθά, υποτίθεται, κάποιες εταιρείες να απορροφούν χρήματα χωρίς δανεισμό. Ε, ας μιλούμε και με τις σωστές διαστάσεις των θεμάτων και ας μην απλοποιούμε ή να μηδενίζομε τα πάντα, απλά γιατί σήμερα... όπως αυτό που άκουσα, παραδείγματος χάριν!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν το Δεκέμβρη του 1999 περνούσαμε τη νομοθεσία περί αφορολογήτου των κερδών εκ του χρηματιστηρίου, ήταν τότε η μεγάλη ευφορία που όλοι κέρδιζαν -και δεν είναι είκοσι. Και είναι προσβολή για το σώμα της Βουλής να πείτε ότι ομοφωνήσαμε, για να κερδοσκοπήσουν είκοσι εταιρείες. Δείξατε προηγουμένως τους κυρίους επενδυτές που κάθονται στα θεωρεία, για να πείτε ότι ήταν και με την πίεση των κυρίων. Εάν εννοείτε ότι αυτοί ήσαν οι είκοσι μεγαλοκαρχαρίες στους οποίους κάναμε το χατίρι, ε, λυπούμαι πάρα πολύ! Επιτέλους, χρειάζεται κάποια προσοχή του τι επιτέλους και μέχρι πού φτάνει καμιά φορά η προσπάθειά μας να χαϊδέσομε αυτιά, για να ικανοποιήσομε. Και εγώ δεν είμαι εδώ, για να πω αυτά που θα ικανοποιήσουν τους σημερινούς δυστυχείς. Εκείνο που με ενδιαφέρει είναι να δούμε ότι δεν επαναλαμβάνομε το λάθος. Και με όσα ελέχθησαν εκείνο που με ανησυχεί είναι τι θα γίνει αύριο το χρηματιστήριο και τι θα γίνουν οι τίτλοι αυτών των μικροεπενδυτών, εάν οδηγήσομε με τη συμπεριφορά μας ακόμα περισσότερο... ή δημιουργήσομε τη δυσπιστία προς το θεσμό. Πού θα οδηγήσομε τις μετοχές;

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Σπ. Κυπριανού επανέρχεται στην έδρα.)

Ακόμα κάτι άλλο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Υπάρχει νομοθεσία που λέει ότι, εάν παρέλθει τρίμηνο από την ημέρα είτε τοποθέτησης ιδιωτικής είτε αγοράς είτε ανεκκλήτου προσκλήσεως και δεν εισαχθεί η συγκεκριμένη εταιρεία στο χρηματιστήριο, έχουν το δικαίωμα οι επενδυτές να αξιώσουν να τους επιστραφούν τα χρήματα. Και, αντί να υποδείξουμε ότι υπάρχει σχετική νομοθεσία, ερχόμαστε να φέρομε μια άλλη νομοθεσία, που φαίνεται να έχει και στοιχεία αντισυνταγματικότητας.

Και δε δέχομαι, κύριε Θεοδώρου, ότι ευθύνεται ο Πρόεδρος, διότι επισήμανε αντισυνταγματικές διατάξεις. Έχει καθήκον εκ του συντάγματος ο Πρόεδρος να μην υπογράφει νομοθετήματα τα οποία εμπεριέχουν αντισυνταγματικές διατάξεις. Αλλά και η Βουλή, εν τοιαύτη περιπτώσει, γιατί δεν έκανε τις σχετικές τροποποιήσεις, ώστε ταυτισμένη με το σύνταγμα να διαχωρίσει και να βρει πού ήταν η αντισυνταγματικότητα, ώστε να αφαιρέσει την αντισυνταγματική διάταξη και να προχωρήσει στη θεσμοθέτηση; Ας μην αρεσκόμεθα όλοι σήμερα να λέμε με τον ευκολότερο τρόπο «ε, ευθύνη φέρει η κυβέρνηση, νίπτομεν τας χείρας μας, γιατί, κύριοι επενδυταί, δε χτυπάτε αλλού την πόρτα»!

Εδώ νομίζω ότι είναι εις όλους γνωστό ότι ο θεσμός του χρηματιστηρίου είναι στη νηπιακή του ηλικία και η ασχετοσύνη, φαίνεται, δεν ήταν μόνο στους επενδυτές οι οποίοι παρεσύρθησαν. Για να λέμε και τα πράγματα ως έχουν, κάποιος λένε: «Εννά πα' να παίξω στο χρηματιστήριο». Στο χρηματιστήριο δεν πάει για να παίξει κανένας, κύριοι! Πάει για να επενδύσει στο χρηματιστήριο. Εμείς το κάμαμε καζίνο το χρηματιστήριο. Θα πρέπει να λέμε τα πράγματα με το όνομά τους. Και βεβαίως υπάρχουν κενά. Και βεβαίως θα πρέπει να δούμε πώς μπορεί να βελτιώσουμε την κατάσταση. Αλλά μην προσπαθείτε με μέτρα τα οποία είναι σπασμωδικά να δημιουργήσουμε μεγαλύτερες καταστροφές.

Ετέω απλώς προ της Βουλής το δίλημμα: Εάν αύριο θεσπίσουμε αυτή τη νομοθεσία στην οποία, σας λέω, όπως έχει φαίνεται ότι υπάρχουν σοβαρές αντισυνταγματικές διατάξεις, εάν μεν δεν εγκριθεί εκ καθήκοντος από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, θα πούμε «φταίει ο Κληρίδης, διότι δεν το πέρασε». Δε θα φταίει ο Κληρίδης; φταίμε εμείς, διότι εν γνώσει μας περνούμε αντισυνταγματικό νόμο.

Δεύτερον, εάν, παραδείγματος χάριν, θεωρηθεί ότι είναι συνταγματική η διάταξη και αύριο... διότι εγώ λέω τα πράγματα με το όνομά τους. Φαίνεται ότι αυτές οι εκατόν πενήντα εταιρείες τα χρήματα που πήραν βεβαίως δεν τα έβαλαν σε θησαυροφυλάκια, για να τα φυλάγουν για τους επενδυτές. Κάπου τα έχουν επενδύσει, κάπου έχουν κάνει αγορές άλλων εταιρειών, κάπου οπωσδήποτε έχουν δημιουργήσει μια αλυσίδα...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

...έστω και παράνομα. Δε θα διαφωνήσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Δεν είναι εδώ το θέμα: εδώ είναι να δούμε πώς έχει η κατάσταση. Γιατί θα σας ερωτήσω...

Κύριε Κλεάνθους, σας βλέπω που αγανακτείτε.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Δεν αγανακτώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Και εγώ αγανακτώ. Είναι παρανομίες αυτές. Βεβαιότατα! Έχετε δίκαιο!
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...Γενικό Εισαγγελέα.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να πω κάτι άλλο... Άλλο αυτό! Μπορεί, αν θέλομε, ως Βουλή να τον καλέσουμε να κάνει έρευνες.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Και να πάρει -βεβαίως!- και έτσι έπρεπε να γίνεται.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριοι, δεν είναι αυτεπάγγελτα. Αν δεν έχει καταγγελία ο Γενικός Εισαγγελέας να πάει να κάνει... Όφειλε η Κεφαλαιαγορά να κάνει θέμα.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Γιατί να τον καλέσουμε;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να τελειώσω, κύριε Αριστοφάνη.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Αριστοφάνη, εγώ θα προχωρήσω και, αν έχετε άλλη άποψη, πέστε την όπως θέλετε.

Έρχομαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εις ένα άλλο, σοβαρότερο θέμα. Εάν αύριο όλοι οι επενδυτές καλέσουν τις εταιρείες αυτές, τις εκατόν πενήντα, να τους επιστρέψουν τα χρήματα και που, όπως όλοι, φαίνεται, γνωρίζουμε, αυτά τα χρήματα τα έχουν επενδύσει σε τίλους αξιών στο χρηματιστήριο... Οι τράπεζες φαίνεται, εξ όσων πληροφορούμαι, ότι ήδη τα δανειστικά περιθώρια, με βάση τις οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας, τα έχουν ξεπεράσει. Θα αποταθούν για δανεισμό, δε θα πάρουν. Για να επιστρέψουν τα χρήματα, θα υποχρεωθούν κατ' ανάγκην να ρευστοποιήσουν τίλους. Προσέξτε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι! Εις βάρος ποίων και πάλι θα είναι αυτή η κατάσταση, αν αρχίσουν μαζικά ρευστοποιήσεις, για να επιστρέψουν τα χρήματα στους επενδυτές; Μιλούμε για εκατομμύρια λιρών.

Από μόνοι μας θα βάλομε τη θηλιά στο λαιμό των επενδυτών και πρέπει να προβληματιστούμε ιδιαίτερα, πολύ περισσότερο αν αυτό που κάνουμε σήμερα είναι και αντισυνταγματικό. Ενώ δε θα επιτύχομε οτιδήποτε, την ίδια ώρα θα οδηγήσομε ίσως το χρηματιστήριο σε μια τέτοια πτώση, που είναι τότε που θα λέμε πόσο άσχετοι

ήμαστε, όταν περνούσαμε νόμους με τόση ίσως προχειρότητα, χωρίς να ξέριουμε ή χωρίς να έχουμε μελετήσει σε βάθος τις συνέπειες αυτής της νομοθετικής παρέμβασης που επιδιώκομε με στόχο βεβαίως και την αγαθή πρόθεση να προστατεύσουμε τους επενδυτές αλλά με πολλούς διαφαινομένους κινδύνους, που, αν δε μελετηθούν σοβαρά, είναι τότε που εμείς θα φέριμε την ευθύνη και μην τολμήσει κανένας να βγει να τους πει «ξέριετε, είναι η κυβέρνηση που φταίει». Διότι, αν αύριο με τις μαζικές, ενδεχόμενα, ρευστοποιήσεις οι τιμές πάρουν την κατιούσα, ε, όσοι εκρατούσαν και κανένα τίτλο που πιθανόν να είχε και καμιά αξία είναι τότε που θα μας καταρώνται, διότι ήμαστε τόσο επιπόλαιοι!

Και θέλω να πω κάτι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Την περασμένη εβδομάδα -και σήμερα έχουμε την τροποποίηση, για να δείτε ότι καμιά φορά η πίεση δεν είναι ο σοφότερος σύμβουλος- επεράσαμε την περασμένη εβδομάδα τη νομοθεσία περί ιδιωτικής τοποθέτησης. Ορθή η πρόθεση του νομοθέτη, η διατύπωση εσφαλμένη! Δεν το είδε κανένας. Στην προσπάθεια να περάσουμε οτιδήποτε, περάσαμε 40% στη δημόσια, δεν προβλέψαμε όμως για την ιδιωτική τοποθέτηση. Σε μία εβδομάδα ανακαλύψαμε το λάθος. Αυτά, και ήρθαμε σήμερα να τροποποιήσουμε τι; Ανύπαρκτο νόμο! Νέα συνταγματική εκτροπή! Πάλι δε μας απασχολεί στα σοβαρά! Πάλι θεωρούμε ότι, αν αύριο ο Κληρίδης τον υπογράψει το νόμο, φταίει ο Πρόεδρος, ο όποιος Πρόεδρος έχει υποχρέωση!

Εγώ δε θα ξεχάσω ποτέ την αναπομπή του νόμου περί της ψήφου στα δεκαοκτώ. Ενώ η θέση τότε του Προέδρου της Δημοκρατίας και του Δημοκρατικού Κόμματος ήτο υπέρ -και ήταν ομόφωνα ίσως που τον περάσαμε- ενασκών ακριβώς τις συνταγματικές προνομίες για προστασία του συντάγματος που είχε ο τότε Πρόεδρος κ. Κυπριανού, ανέπεμψε το νόμο και, όταν τον επεράσαμε ξανά, έγινε η παραπομπή στο Ανώτατο Δικαστήριο και το Ανώτατο Δικαστήριο μας είπε ότι ήταν παράνομος ο νόμος. Όχι διότι ήτο αντίθετος με τη θέση της ψήφου στα δεκαοκτώ, αλλά γιατί εκ καθήκοντος όφειλε να πράξει αυτό που έπραξε, και απεδείχθη ότι πολύ ορθά έπραξε, διότι μετά ήβραμεν τους τρόπους, και με βάση την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ώστε όλοι μαζί να προχωρήσουμε στην έγκριση.

Επομένως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα εισηγούμουν το εξής: Νομίζω ότι ελέχθησαν αρκετά, για να δείξουν ότι πράγματι υστερούμε ίσως σε γνώση. Ελέχθησαν μάλιστα και για ευθύνες της κυβέρνησης. Εδώ θα είμαι αυστηρός. Όφειλε, ναι, ο Υπουργός Οικονομικών να είχε μετακαλέσει ήδη αυτό το εμπειρογνώμονα για τον οποίο και δέσμευση ανέλαβε και εις εμένα. Όφειλαν να είχαν καταθέσει τα μέτρα τα οποία... το νομοσχέδιο περί κεφαλαιο... που ρυθμίζει τις εξουσίες της Κεφαλαιαγοράς. Γι' αυτό και δική μου εισήγηση είναι, όταν θα έριουμε σ' εκείνο το συγκεκριμένο, μόνο δυο μήνες να δώσουμε προθεσμία ή ανανέωση της θητείας. Και ο λόγος που είπα δίμηνο, ύστερα από συνεννόηση και με κάποιους συναδέλφους από άλλα κόμματα, είναι για να παρασχεθεί ο χρόνος πλήρους εξέτασης του νομοθετήματος για να μην έχουμε ανανεώσεις, αλλά δε θα ανανεώνουμε πέραν του διμήνου, μέχρι που να υποχρεωθούν... ή και θα σκεφτούμε, αν δεν έρθει η νομοθεσία, τι άλλο θα πράξουμε.

Συνεπώς, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με όλη την ευθύνη απέναντι σ' αυτούς που κάθονται στα θεωρεία και χειροκροτούν τα καλά λόγια και προκειμένου να τους προστατεύσουμε και να μην τους καταστρέψουμε, εισηγούμαι δεκαπενθήμερη αναβολή με σοβαρότατη μελέτη για όλες τις επιπτώσεις. Μπορούμε, αν θέλετε, να κάνουμε έκκληση, που δεν ξέρω πάλι και πόσο σοφή είναι, προς το συμβούλιο του χρηματιστηρίου να επιβραδύνει πλέον και να είναι αυστηρότερο στην εξέταση των νέων εισαγομένων εταιρειών. Η νομοθεσία για να πάρουν τα χρήματα πίσω, να

ανακτήσουν τις καταθέσεις τους υπάρχει, οι πλείστες όσες είναι πέραν του τριμήνου εκτός χρηματιστηρίου, επομένως υπάρχει νομοθεσία που δίνει το δικαίωμα εις τους επενδυτές δ' επιστολής του δικηγόρου τους να πάρουν πίσω τα χρήματα και δε χρειάζεται αυτό που εκ πανικού προσπαθούμε να προωθήσουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω στο σημείο που φτάσαμε, εκτός αν υπάρχουν άλλοι ομιλητές...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Ειλικρινά έχω συγχυστεί εγώ. Είχα ακούσει τον κ. Αναστασιάδη να λέει προηγουμένως ότι θα πάμε όλοι με συναίνεση και είναι ομόφωνα και όλοι εννά ψηφίσουμε και τα τσιαούτα. Με όλα αυτά τα οποία έχουμε ακούσει μου λέει «μην το ψηφίσετε». Ειλικρινά, εσείς θα το ψηφίσετε ή δε θα το ψηφίσετε; Ε, διότι ειλικρινά όλα αυτά τα οποία λέχθηκαν, αν λάβουμε υπόψη μας τις πρώτες τοποθετήσεις τις οποίες εκάμετε, έρχονται σε πλήρη αντίθεση με την κατάληξη!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ένα λεπτό.

Εμείς εμμένουμε και θα υποστηρίξουμε την πρόταση του συναδέλφου, του κ. Κλεάνθους, η οποία κατατέθηκε εκ μέρους του Δημοκρατικού Κόμματος, όχι γιατί θα λύσουμε μόνιμα ή απόλυτα το πρόβλημα, αλλά το ολιγότερον ως ένα προσωρινό μέτρο και ως ένα μέτρο ακόμα πίεσης προς εκείνους που φέρουν την ευθύνη, που δεν είναι άλλοι από την κυβέρνηση, ίσως επιτέλους λάβουν και οι ίδιοι μέτρα ή με νομοθετήματα ή με εμπειρογνώμονες ή με οτιδήποτε άλλο, για να στηρίξουμε πράγματι αυτό το θεσμό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Επειδή δε θα ήθελα ποτέ να μένουν συνάδελφοι εν συγχύσει και ίσως να περιέλθουμε εν πλήρη συγχύσει, διευκρινίζω και υπενθυμίζω και, αν ο κ. Πιπτοκοπίτης δεν αντιλαμβάνεται ποιους ακούει, είπα: Δεν τοποθετούμαι επί της ουσίας. Από την αρχή επεσήμανα ορισμένα συνταγματικά προβλήματα και κάλεσα, χωρίς τοποθέτηση επί της ουσίας, αν είναι δυνατό -και στο τέλος αυτή ήταν η κατάληξη μου- να αφήσουμε για δεκαπέντε μέρες αυτό το θέμα, να το εξετάσουμε σε

βάθος, μήπως από ασχετοσύνη πληρώσουν άλλοι και όχι εμείς και πληρώσουν αυτοί που προσπαθούμε να προστατεύσουμε στο τέλος.

Αυτό είπα, κύριε Πιπτοκοπίτη, και τίποτε άλλο πέραν αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκείνο που ήθελα... ο κ. Κουλιás κάτι θέλει να πει.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά απ' όσα έχω ακούσει από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, τον κ. Αναστασιάδη, θέλω να πω τα εξής, ενόψει και του γεγονότος ότι ο ίδιος ο Υπουργός Οικονομικών, που έχει την κύρια ευθύνη σ' αυτό τον τομέα, ανέλαβε κάποιες δεσμεύσεις και δεν τις εφάρμοσε.

Τι ήταν το χρηματιστήριο; Είχαν εφευρεθεί όροι, ότι ήταν η ατμομηχανή της οικονομίας και ότι οι εταιρείες θα αντλούσαν κεφάλαια όχι από τις τράπεζες αλλά από τον κόσμο με τον κόσμο να κερδίζει λογικά ποσοστά, αντί 8% τόκο να παίρνει ένα 10% με 12% από τις μετοχές και οι εταιρείες να μη δανείζονται από τις τράπεζες. Αυτός ήταν ο θεσμός του χρηματιστηρίου. Και ποιοι είχαν την ευθύνη, ποιοι ήταν οι πυλώνες του χρηματιστηρίου; Ήταν το διοικητικό συμβούλιο, ήταν οι δημόσιες εταιρείες και οι χρηματιστές. Αυτοί οι τρεις πυλώνες «εφάν τα φκία μας», να μας πείσουν όλους και έπεισαν και τον κυπριακό λαό «φέρτε τις οικονομίες σας και εμείς υπεύθυνα θα τις χειριστούμε». Η κατάληξη ποια ήταν; Η κατάληξη ήταν οι μεν χρηματιστές να συγκεντρώσουν τα χρήματα στις τσέπες τους, οι δε δημόσιες εταιρείες να συμπράττουν προς αυτή την κατεύθυνση. Και η εφημερίδα «Πολίτης» δημόσια κατάγγειλε εταιρεία ότι πώλησε το 9% των μετοχών της και εισέπραξε £18.000.000, ενώ η περιουσία της ήταν £15.000.000. Αυτά όλα εν τη παρουσία του κράτους.

Και θέλω να υπερασπιστώ το σώμα με το ότι εδώ κατ' επανάληψιν οι βουλευτές όλοι, μηδενός εξαιρουμένου, και ιδιαίτερα οι συνάδελφοι της Επιτροπής Οικονομικών, κατέβαλλαν κάθε προσπάθεια να κάνουν κάποια πράγματα. Στο τέλος της ημέρας... μα, ένας βουλευτής, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν έχει καμιά τεχνογνωσία πίσω του, για να ξέρει τι θα κάνει! Το κράτος, το οποίο διέθετε τους τεχνοκράτες, παρέμεινε απλός θεατής και δεν είναι θέμα ασχετοσύνης. Εδώ, εν γνώσει και εν επιγνώσει των πάντων υφαρπάζονταν τα χρήματα του κοσμάκη. Στο τέλος της ημέρας πού έχουμε καταλήξει; Καταλήξαμε σε ένα τραγικό σημείο, οι κύριοι χρηματιστές να έχουν και τις επενδυτικές, να έχουν και τις εταιρείες τους, να εισπράττουν και προμήθεια. Και παρατηρείται το εξής φαινόμενο: Ένας χρηματιστής να αγοράζει μια εταιρεία του από την άλλη, να πληρώνεται δυο φορές και να παίρνει και προμήθεια κατά την πράξη, τρεις φορές, δηλαδή. Άρα, λοιπόν, ποια προοπτική έχει αυτός ο κοσμάκης που βάζει τα λεφτά; Έχει καμιά προοπτική; Η κατάληξη ποια θα είναι στο τέλος της ημέρας; Και εν συνεχεία τίθεται το ζήτημα: Η προσπάθεια που κάνουμε σήμερα θα φέρει κανένα αποτέλεσμα;

Ο κ. Αναστασιάδης είπε ότι «με τούτα που είπαμε, ουαί και αλίμονο αύριο το πρωί!». Έχει δίκαιο. Δηλαδή, ο κόσμος που μας ακούει τι θα πει στο τέλος της ημέρας; Η εισήγηση ποια είναι, κύριε Πρόεδρε; Η κυβέρνηση, η οποία είναι ένοχη αυτής της υπόθεσης και κάθεται και παρακολουθεί ως απλός θεατής... και ακούω τους συναδέλφους να λένε «η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς». Ποια είναι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς; Είναι πέντε άνθρωποι, ο Σορόκος και ο Χαραλάμπους, που υπάγονται διοικητικά στον Υπουργό Οικονομικών. Και, άμα καμιά εταιρεία θέλει να

βοηθηθεί, πάει στον υπουργό και του λέει «κανόνισ' τη δουλειά». Αυτή είναι η κατάληξη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Άλλαξε ο Σορόκος.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Άλλαξε ο Σορόκος...

Κύριε Πρόεδρε, για να ολοκληρώσω. Αυτά τα λέω με λίγο έντονο τρόπο, διότι αυτά συμβαίνουν. Λέμε ότι υπάρχει Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Ποια επιτροπή υπάρχει; Εδώ είναι καθαρά ευθύνη του ίδιου του Υπουργού Οικονομικών.

Ως εκ τούτου, κύριε Πρόεδρε, αν θυμάστε, εκλείαν το χρηματιστήριο, για να διορθώσουν τους τίτλους. Θυμάστε την απούλοποίηση, την οποία μας υποσχέθηκαν πολλές φορές και είπαν θα την κάνουν το Μάρτη. Ήρτεν ο Οκτώβρης και απούλοποίηση δεν είδαμε, διότι οι εταιρείες δεν έφεραν τα μητρώα τους. Ε, και ποιοι είναι οι κύριοι των εταιρειών να μην τα φέρουν; Για ποιο λόγο δεν τα φέρνουν; Να τον βγάλεις έξω, κύριε!

Δηλαδή, το ίδιο το διοικητικό συμβούλιο του χρηματιστηρίου έχει τεράστιες ευθύνες. Εφάρμοσε την κειμένη νομοθεσία που έλεγε ότι σε εφτά μέρες πρέπει να δει τους τίτλους; Στο τέλος επουλούσαν αυτοί που τύπωναν τίτλους για τον εαυτό τους και ο κοσμάκης δεν μπορούσε να πουλήσει τις μετοχές που του πούλησαν σε τεράστια επίπεδα.

Αρα, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι το εξής: Να περάσουμε τη νομοθεσία, αλλά, αν την περάσουμε, τα μαντάτα ενδεχομένως να είναι κακά. Να κλείσουν οι κύριοι το χρηματιστήριο, να μετακαλέσουν ειδικό, να διορθώσουμε όλα τα συστήματα, και την απούλοποίηση και τα θέματα της κεφαλαιαγοράς και τα θέματα των νομοθεσιών και τα θέματα των επενδυτικών, για να διαφυλαχθούν τα λεφτά του κόσμου, και, άμα πειστεί και βγει υπεύθυνα ο Υπουργός Οικονομικών και πει «εδιόρθωσα, κύριοι, το σύστημα», να πιάσουν δουλειά. Τουλάχιστον να διαφυλάξουμε αυτό που μας έμεινε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα προσπαθήσω, όπως είναι ευχή όλων, να είμαι σύντομος, αλλά δε σας το υπόσχομαι. Και γιατί δεν το υπόσχομαι; Γιατί η πρόκληση η οποία προέκυψε από τα όσα έχουν πει διάφοροι συνάδελφοι είναι τέτοια, που καλύπτει όλες τις πτυχές του κεφαλαίου «χρηματιστήριο». Και νιώθω την ανάγκη να αγγίξω αυτές τις πτυχές και να βάλουμε κάποια πράγματα στη θέση τους, για να έρθω μετά και στη νομοθεσία η οποία βρίσκεται ενώπιόν μας για ψήφιση.

Το χρηματιστήριο δούλεψε το 1996, το 1997, το 1998 και ουδείς είχε ανακαλύψει τότε οποιαδήποτε κενά ή οποιοσδήποτε αδυναμίες της νομοθεσίας. Ουδείς είχε την πείρα, για να προβλέψει ότι θα παρουσιάζονταν σε κάποιο στάδιο αδυναμίες και κενά στη νομοθεσία. Και ήρθε το έτος 1999. Κατά το έτος εκείνο είχαμε γίνει μάρτυρες μιας αναταραχής, μιας μέθης των πάντων, να προστρέξουν σ'

αυτή την πηγή του πλούτου, διά να γίνουν οι πάντες πλούσιοι. Και διαπορούσε ο κάθε λογικός άνθρωπος που παρακολουθούσε την κατάσταση πώς μπορούν να υπάρχουν συνθήκες που όλοι να πλουτίζουν και κανείς να μη χάνει. Υπήρχαν μετοχές οι οποίες εξ αντικειμένου άξιζαν μία λίρα και έφτασαν στο ποσό των είκοσι λιρών, γιατί, λέει, δούλεψε ο νόμος της προσφοράς και της ζήτησης κατά έναν ξέφρενο τρόπο και οδήγησε τα πράγματα σε ένα σημείο που δεν ελεγχόταν πλέον. Και, όταν έχανε κάποιος κάποιο κέρδος, έλεγε «όχι, δεν πρέπει να χάσω αυτό το κέρδος και πρέπει να περιμένω, όχι μόνο για να το καλύψω αυτό το κέρδος, το οποίο άρχισε να μειώνεται, αλλά για να πιάσω και περισσότερα».

Τότε, τότε, όποια νομοθεσία και αν επερνούσε, όποια κενά και αν προσπαθούσαμε να καλύψουμε, δε θα μπορούσαμε να βάλουμε φρένο σ' αυτή την κατάσταση που δημιουργήθηκε. Και, αν συνεχιζόταν αυτή η κατάσταση και το έτος 2000, σίγουρα δε θα κάναμε αυτή τη συζήτηση τώρα. Όμως κάποιοι έλεγαν -και εμείς δεν είμαστε ειδικοί- αλλά κάποιοι ειδικοί έλεγαν ότι αυτή η κατάσταση είναι κατάσταση παραλόγου και κάποτε θα οδηγήσει σε τραγικές εξελίξεις, και ήρθαν οι τραγικές εξελίξεις.

Και ρωτούμε τώρα ποιος φταίει. Και προσπαθούμε με αλληλοαιτιάσεις να βρούμε εξηγήσεις. Και η εξήγηση είναι μία: Ότι και οι επενδυτές ήταν άπειροι και οι νομοθέτες ήταν άπειροι και εκείνοι που διαχειρίζονται τα χρηματιστηριακά πράγματα ήταν άπειροι και επιπρόσθετα το φαινόμενο που παρουσιάστηκε στην Κύπρο έχω πληροφορηθεί από ειδικούς ότι, όπως αυτό παρουσιάστηκε το 1999, δεν παρουσιάστηκε σε κανένα άλλο χρηματιστήριο. Δηλαδή, να δημιουργούνται τιμές-φούσκες και παρά ταύτα να τις βλέπουμε, να χαιρόμαστε, γιατί έχουν ωραίο χρώμα, και να λέμε μετά, όταν λογικά θα αναμέναμε ότι θα ξεφούσκωναν, «ξέρετε, τι έγινε επιτέλους και ποιος φταίει».

Όλοι φταίνουν. Αλλά για το ότι η Βουλή δημιούργησε την εντύπωση ότι το σώμα αυτό μπορεί να λύσει τα προβλήματα φταίει η ίδια η Βουλή. Φταίει η ίδια η Βουλή ίσως ως σύνολο αλλά και κάποιοι συνάδελφοι, οι οποίοι με το ενδιαφέρον ίσως το γνήσιο αλλά και με την ασχετοσύνη που έχει αναφέρει ο κ. Θεοδώρου κατά καιρούς έχουν διατυπώσεις σκέψεις, απόψεις που μπορεί να ακούγονται στα καφενεία και να ηχούν πολύ ωραία στα αυτιά εκείνων που πάσχουν, αλλά αποτελεσματικότητα να μην έχουν. Και είναι γεγονός...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Δημητρίου, αν επιτρέπεται, μία μικρή διακοπή. Εδώ ακούμε τόση ώρα για την ασχετοσύνη των βουλευτών και ότι φταίμε όλοι. Εγώ θα ήθελα να κάνω μία δήλωση: Δε θεωρώ τον εαυτό μου άσχετο και ουδεμία ευθύνη αναλαμβάνω. Δε φταίω καθόλου εγώ. Εσείς οι άλλοι, αν το δέχεστε κι αν το ανέχεστε, πέστε το. Εγώ ούτε άσχετος είμαι ούτε ευθύνη δέχομαι.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Παπαδόπουλε, αν είχατε προσέξει, όταν αναφερόμουν στη λέξη ασχετοσύνη... Κύριε Παπαδόπουλε, σε σας απευθύνομαι. Σε σας απευθύνομαι. Όταν αναφερόμουν στη λέξη ασχετοσύνη, θα έπρεπε να είχατε προσέξει και μειδίαμα, διότι ήταν κατ' ευφημισμόν που αναφερόμουν.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή δε θα φαίνεται το μειδίαμα μέσα στα πρακτικά, γι' αυτό και η παρέμβασή μου!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και όταν ταυτόχρονα αναφερόμουν σε ευθύνες των πάντων, είναι τουλάχιστο για να εκλείψει αυτή η τάση του να προσπαθούμε να επιρρίψει ο ένας ευθύνες στον άλλο, για να βρούμε εξήγηση για την τραγωδία η οποία μαστίζει αυτή τη στιγμή το χρηματιστηριακό χώρο.

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει λεχθεί, και το ασπάζομαι και το επαναλαμβάνω, πως δεν μπορεί κανένας να αναμένει με νομοθετικές ρυθμίσεις να ικανοποιηθεί η ελπίδα και ο ευγενικός πόθος που έχει ο κάθε επενδυτής. Να κερδίζουν οι πάντες δεν υπάρχει τρόπος. Ούτε και να εφαρμοστεί εκείνο το οποίο πολύ εύστοχα ο κ. Καζαμίας έχει πει: Πρέπει να ψηφίσουμε νόμο όχι μόνο -είπε για να κρατήσουμε τις τιμές κι εγώ προσθέτω- όχι μόνο για να κρατήσουμε τις τιμές, αλλά και για να τις ανεβάζουμε συνέχεια, για να υπάρχει εξασφαλισμένο συνεχώς το κέρδος. Δεν μπορούν να γίνουν αυτά τα πράγματα. Τι κάνουμε; Μετά από τα κτυπήματα και τα παθήματα προσπαθούμε εμβλαωματικά να παρέμβουμε ως Βουλή, για να επιτύχουμε κάποια συμβολή στη διόρθωση των πραγμάτων. Λέω, συμβολή. Δεν υπάρχει κανένας τρόπος και καμία μαγική συνταγή που να αντιμετωπίσει το πρόβλημα στην έκτασή του, όπως παρουσιάζεται. Έχουμε περάσει κάποιες νομοθεσίες και εκείνοι που έχουν υποβάλει τις προτάσεις έχουν πει και την ώρα που τις υπέβαλλαν και την ώρα που τις υπεστήριζαν ότι ανέμεναν κάποια συμβολή στην αντιμετώπιση. Ποτέ κανένας δεν έχει πει ότι έχει τη μαγική συνταγή, για να μπορέσει να αντιμετωπίσει σε όλο το εύρος την κατάσταση.

Συνεπώς εκείνο το οποίο πρέπει τώρα σε αυτό το στάδιο να δούμε είναι οι θεσμικές ατέλειες που υπάρχουν ή τα κενά. Έχουμε τρεις νομοθεσίες σοβαρές, τις οποίες πρέπει να προσπαθήσουμε να ψηφίσουμε και να ζητήσουμε από το αρμόδιο υπουργείο το συντομότερο δυνατό να τις φέρει ενώπιον του σώματος. Αυτή είναι η νομοθεσία για τα αμοιβαία κεφάλαια. Αυτή η νομοθεσία προβλέπεται να βοηθήσει στην αντιμετώπιση του προβλήματος που δημιουργούν οι επενδυτικές εταιρείες λόγω του τρόπου που λειτουργούν και του τρόπου που συμπεριφέρονται. Και μια και μιλώ για τις επενδυτικές εταιρείες, πρέπει να διερωτηθώ κατά πόσο εκείνοι που είπαν στον κόσμο «Είμαστε οι πέντε ξύπνιοι. Εσείς όλοι οι αφελείς φέρτε τα λεφτά σας, διότι εμείς οι πέντε ξύπνιοι θα σας κάνουμε κέρδη», κατά πόσο αισθάνονται αυτή τη στιγμή πραγματικά άνετα και συνειδησιακά εντάξει με την κατάσταση που έχουν δημιουργήσει, να κρατούν τόσα λεφτά του κόσμου στις τράπεζες και να λεν «Ξέρετε, είπαμε φέρτε μας και θα επενδύσουμε και θα σκεφτούμε μετά τι επενδύσεις θα κάνουμε». Και τρέχουμε τώρα να τους πιέσουμε να επενδύσουν και ακούμε να γίνονται επενδύσεις σε τόπους και όχι μόνο επενδυτικές που είναι, αλλά και οι άλλες εταιρείες που ξεκίνησαν ως επενδυτικές για να καλύψουν το επιχειρημα. Για να τρέχουν να επενδύσουν σε κάποιους τόπους που προηγουμένως οι τιμές τους ήταν πολύ χαμηλές και τώρα ανεβαίνουν στα ύψη ή και να σκορπούν λεφτά κατανέμοντας και διανέμοντας τα χρήματα μεταξύ τους σε υψηλούς μισθούς και απολαβές και ωφελήματα, χωρίς να σκέφτονται ότι εκείνα τα λεφτά ανήκουν στον κόσμο γενικότερα.

Και κλείω με το θέμα των επενδυτικών, για να έρθω στο δεύτερο νομοθέτημα. Η νομοθεσία που θα ενισχύσει το ρόλο και τις εξουσίες της χρηματαγοράς πρέπει πάση θυσία, και καλώς ελέχθη από όλους, να βρεθεί ενώπιον του σώματος το συντομότερο δυνατό.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κεφαλαιαγοράς.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κεφαλαιαγοράς. Με συγχωρείτε. Ευχαριστώ.

Και η τρίτη νομοθεσία η οποία πρέπει να προωθηθεί είναι για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Είναι βασικές νομοθεσίες οι οποίες θα υποβοηθήσουν στην ισορροπηση των πραγμάτων μέσα σ' αυτό τον πολυτάραχο χώρο των χρηματιστηριακών πραγμάτων.

Επιπρόσθετα, εκείνο το οποίο πρέπει να γίνει είναι να αποφασιστεί πολιτική ως προς το ποιες εταιρείες θέλουμε, μετά απ' αυτό το ξέφραγο αμπέλι, να είναι στο χρηματιστήριο. Θέλουμε εταιρείες οποιουδήποτε κεφαλαίου; Ένα. Θέλουμε εταιρείες οποιασδήποτε φύσης, οι οποίες δε θα συμβάλλουν στο σκοπό για τον οποίο εγκρίθηκε το χρηματιστήριο; Θέλουμε εταιρείες οι οποίες θα μας δημιουργήσουν μεγαλύτερα προβλήματα από αυτά που έχουμε; Και τι ρυθμό περαιτέρω εισαγωγής των εταιρειών είναι που θέλουμε να έχουμε; Θέλουμε να τις εντάξουμε αυτές που έχουμε τώρα και να δημιουργήσουμε ένα περαιτέρω πληθωρισμό; Φαίνεται ότι δεν είναι αυτή η θέση μας. Θέλουμε τις αιτήσεις αυτών των εταιρειών να τις παγοποιήσουμε, μέχρις ότου διορθωθούν τα πράγματα;

Είναι ερωτήματα τα οποία πρέπει να απαντηθούν όχι από τη Βουλή, όχι από τον οποιοδήποτε μεμονωμένα, αλλά και από ειδήμονες, αλλά και από τους αρμοδίους, οι οποίοι είναι το διοικητικό συμβούλιο του χρηματιστηρίου και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Επιπρόσθετα, έχω τη γνώμη ότι, επειδή το θέμα του εμπειρογνώμονα ετέθη και η άποψη έχει υιοθετηθεί, εξ όσων γνωρίζω, από το Υπουργείο Οικονομικών... Υπήρξε μια καθυστέρηση. Δεν ξέρω αν είναι δικαιολογημένη ή αδικαιολόγητη, γνωρίζω όμως ότι εντός των ημερών ο εμπειρογνώμονας θα είναι στην Κύπρο. Να μην προχωρήσουμε σε οποιοδήποτε σπασμωδικές κινήσεις, είτε ως Βουλή είτε ως οποιοδήποτε άλλο αρμόδιο σώμα, που θα έχουν τέτοιες παρενέργειες που όχι μόνο δε θα διορθώσουν εκείνα που σκοπεύουν να διορθώσουν, αλλά θα δημιουργήσουν και μεγαλύτερα προβλήματα και μεγαλύτερα κακά.

Να αφήσουμε σε κάποιο στάδιο το χρηματιστήριο να λειτουργήσει ελεύθερα και, αφού προβούμε σε κάποιες θεραπευτικές κινήσεις που έχουν σχέση με τα παθήματα και των επενδυτών και όλων που βλέπουμε αυτή την κατάσταση, αφού κάνουμε ό,τι μπορούμε, και αυτά τα νομοθετήματα που είναι σήμερα ενώπιόν μας είναι μία συμβολή προς αντιμετώπιση των τρεχόντων προβλημάτων, να αφήσουμε το χρηματιστήριο μετά να λειτουργήσει με βάση τους κανόνες οι οποίοι ρυθμίζουν την αγορά γενικότερα. Γιατί, με τις συνεχείς παρεμβάσεις ή τις ελπίδες που δημιουργούμε ότι μπορούμε με νομοθετήματα να αλλάξουμε την κατάσταση, θα δημιουργήσουμε ξανά κακή ψυχολογία και στους επενδυτές και σ' εκείνους που θέλουν να λειτουργήσουν στο χρηματιστήριο. Και το αποτέλεσμα θα είναι χειρότερο απ' αυτό το οποίο σήμερα τείνουμε να διορθώσουμε.

Και επί των νομοθετημάτων, των προτάσεων νόμου. Δεν αισθάνεται κανένας ότι τετραγωνίζει τον κύκλο με τις τρεις πρόνοιες οι οποίες υπάρχουν στην πρόταση νόμου που βρίσκεται ενώπιόν μας. Δηλαδή, ναι, σωστά ρυθμίζεται και πάλι το θέμα της ιδιωτικής τοποθέτησης και της ισορροπίας μεταξύ ιδιωτικής τοποθέτησης και επένδυσης με δημόσια πρόσκληση. Σωστά. Αν είναι το σαράντα ή το τριάντα, είμαι

της γνώμης ότι δεν είναι κανένας σίγουρος, όπως δεν είμαστε την περασμένη εβδομάδα που ψηφίζαμε το σαράντα σίγουροι ότι πράγματι είναι το σωστό. Όμως φαίνεται ότι αυτή η ρύθμιση είναι καλύτερη απ' εκείνη που κάναμε την περασμένη εβδομάδα και επομένως θα την υποστηρίξουμε.

Όσον αφορά τις εταιρείες οι οποίες τώρα αναμένουν στο χρηματιστήριο έγκριση των αιτήσεών τους, επειδή προτιθέμεθα με τη ρύθμιση αυτής της ισορροπίας ιδιωτικής τοποθέτησης και δημόσιας πρόσκλησης να δημιουργήσουμε ένα καινούργιο καθεστώς και θα είναι άδικο αυτό το καθεστώς να ισχύσει αμέσως γι' αυτές τις εταιρείες, η πρόταση που έχουμε υποβάλει προνοεί περιορισμό του ποσοστού κατά το ήμισυ εκείνου που ισχύει για τις άλλες εταιρείες. Και αυτό νομίζω είναι μία καλή προσέγγιση. Μπορεί να μην είναι η καλύτερη ή η άριστη.

Όσον αφορά την πρόνοια η οποία έχει ενσωματωθεί στην πρόταση νόμου που είχε καταρχάς εισηγηθεί ο κ. Κλεάνθους, φαίνεται ότι, παρά τις οποιεσδήποτε επιφυλάξεις και σκέψεις μας ως προς τον πιθανό αντίκτυπο σε άλλες παραμέτρους, σαν ιδέα είναι σωστή και, παρόλο που δεν έχουμε ομόφωνη απόφαση στην κοινοβουλευτική ομάδα ότι θα την υποστηρίξουμε, τουλάχιστον προσωπικά βλέπω ότι θα είναι κάτι καλύτερο απ' ό,τι είναι η αντιμετώπιση της κατάστασης χωρίς οποιαδήποτε παρέμβαση. Ίσως η αναβολή για σκοπούς μελέτης να ήταν η σοφότερη γνώμη και άποψη. Όμως, επειδή τα γεγονότα τρέχουν και θα διαφοροποιηθούν οι καταστάσεις μέσα στις προσεχείς λίγες μέρες και ίσως η πρόταση αυτή να είναι τελείως άχρηστη, όταν περάσουν ακόμα λίγες μέρες, υπό τις περιστάσεις έχω τη γνώμη ότι θα χρειαστεί να ρυθμίσουμε και αυτό το θέμα και τουλάχιστον, όσον αφορά εμένα προσωπικά, θα την υποστηρίξω την πρόταση, για να λήξει και αυτό το θέμα. Πρέπει όμως να σταματήσουμε πλέον εμείς, παρά το ενδιαφέρον μας, να επεμβαίνουμε σπασμωδικά στα τρέχοντα θέματα του χρηματιστηρίου. Πρέπει να τα αφήσουμε στους αρμοδίους, πιέζοντάς τους ταυτόχρονα να προχωρήσουν με αυτές τις νομοθεσίες που έχω αναφέρει και με οποιεσδήποτε παρεμβατικές νομοθεσίες πιστεύουν ότι πρέπει να προωθηθούν άμεσα, για να αντιμετωπίσουν περιστασιακά κάποιες συνθήκες.

Και καταλήγω επαναλαμβάνοντας τούτο: Με αυτές τις ενέργειές μας να αφήσουμε το χρηματιστήριο να λειτουργήσει ελεύθερα, για να μπορέσει να βρει το δρόμο του. Διαφορετικά, αν προσπαθούμε να το νταντεύουμε συνεχώς, τότε εκείνο που θα επιτυγχάνουμε είναι να το υποσκάπτουμε συνέχεια, με αποτέλεσμα να μην εξυπηρετεί το σκοπό για τον οποίο ιδρύθηκε. Και εδώ να πω και κάτι: Το σκοπό αυτό τον έχουμε υιοθετήσει όλοι στη Βουλή. Το νόμο για το χρηματιστήριο δεν έχω πληροφόρηση ότι κάποιος δεν τον ψήφισαν· δεν ήμουν στη Βουλή.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήθελα να σας παρακαλέσω το εξής: Θα δώσω το λόγο για τρίλεπτες σύντομες παρεμβάσεις. Νομίζω ότι μπορεί να συζητούμε μέρες. Δε θα τελειώσουμε.

Ναι, κάτι θέλετε να πείτε.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Είναι θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ακριβώς.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Έχω την εντύπωση ότι το θέμα έχει υπερεξαντληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό είπα και εγώ.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Νομίζω ότι περαιτέρω συζήτηση θα μας συγχύσει πιθανώς περισσότερο απ' ό,τι είμαστε μέχρι αυτής της στιγμής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μου επιτρέψετε νομίζω. Να μου επιτρέψετε. Είναι πάρα πολλή ώρα που τρεις ομιλητές ζητούν να μιλήσουν. Τρία λεπτά ο καθένας, να τελειώνουμε. Ο κ. Καζαμίας, ο κ. Φιλίππου, ο κ. Κυπριανού. Αν θέλει και ο εισηγητής. Νομίζω να προχωρήσουμε. Να δώσω το λόγο στον κ. Καζαμία.

K. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν το σώμα νομίζει ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί, εγώ προσωπικά δε θα επιμένω να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το ίδιο και οι άλλοι; Για τρία λεπτά επιτρέπεται, αλλά όχι περισσότερο, σας παρακαλώ, γιατί πραγματικά... Βεβαίως είναι πολύ ενδιαφέρον το θέμα.

Ναι, κύριε Κλεάνθους.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Επειδή είμαι συνεπής, άφησα τους συναδέλφους να μιλήσουν για το θέμα σε έκταση. Εγώ είπα απλώς τυπικά κάποια πράγματα στα οποία νόμιζα πως θα περιοριστούμε. Θέλω να σας πληροφορήσω ότι για το θέμα της συνταγματικότητας, που είναι το μόνο που έπρεπε να μας απασχολεί... να επιβεβαιώσουμε το εξής. Όσον αφορά το πρώτο που παρουσιάζεται ως τροποποίηση, κύριε Πρόεδρε, και ελέγχθη ότι είναι νόμος που δεν ισχύει: Αφ' ης στιγμής έχουμε βεβαιωθεί από τη γραμματεία της Βουλής ότι έχει υπογραφεί ο νόμος και εστάλη, έστω κι αν δε δημοσιεύτηκε, είναι σε ισχύ και άρα δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα για την τροποποίησή του. Αυτό είναι το ένα και το επιβεβαίωσε και η γενική εισαγγελία. Όσον αφορά πάλι το θέμα με τη πρόταση νόμου τη δική μου, κύριε Πρόεδρε, ναι, μας απασχόλησε. Και πάλι, με τη βοήθεια της γενικής εισαγγελίας, δεν υπάρχει θέμα συνταγματικότητας, διότι ακριβώς προχωρήσαμε σε εκείνες τις εξαιρέσεις που άλλαξαν την αρχική μορφή της πρότασης νόμου και έτσι δεν αντιμετωπίζουμε αυτό το πρόβλημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ. Να αφήσουμε και τους άλλους.

Ο κ. Καζαμίας έχει το λόγο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Θέμα διαδικασίας. Έχει λάθος ο κ. Κλεάνθους. Η ισχύς είναι από της δημοσίευσής, είναι καθαρό το άρθρο 82 του συντάγματος. Είναι συνταγματική πρόνοια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για θέμα διαδικασίας, ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε θα εκφέρω νομική άποψη, ούτε οτιδήποτε άλλο ούτε συμφωνώ ότι σαν βουλευτές πρέπει να δίνουμε νομικές γνωματεύσεις. Αυτό που είπε ο συνάδελφος, στέκει. Επικοινωνήσαμε με τη νομική υπηρεσία και μας διαβεβαίωσαν ότι η διαδικασία που ακολουθούμε είναι σωστή. Δεν πήραμε γνωμάτευση για ποιους λόγους. Αλλά δε θα ερχόταν η επιτροπή Οικονομικών να εισηγηθεί αυτό το θέμα, αν δεν είχε διευκρινίσει ότι μπορεί να γίνει νομικά και συνταγματικά. Μας διαβεβαίωσαν ότι η ταυτόχρονη δημοσίευση του νόμου που ψηφίσαμε την περασμένη εβδομάδα με το νόμο που θα ψηφίσουμε σήμερα δε δημιουργεί πρόβλημα και μπορεί να γίνει.

Αν μπορώ να έχω το λόγο, δεν είναι για το θέμα της ουσίας που θα μιλήσω, απλώς νιώθω την υποχρέωση να υπερασπιστώ ως ένα βαθμό το κύρος και της επιτροπής Οικονομικών, αλλά και της Βουλής. Ναι, παραδεχτήκαμε ότι δεν είμαστε εμπειρογνώμονες. Αλλά ακούστηκαν σχόλια περί ασχετοσύνης, περί επιπολαιότητας, περί ελαφρότητας.

Κύριε Πρόεδρε, είναι με πάρα πολλή σοβαρότητα που έχουμε μελετήσει, έχουμε εξετάσει και έχουμε δει τα όσα κείμενα τελούν ενώπιόν μας. Κι έχουμε δει τις επιπτώσεις. Και συζητήσαμε τις επιπτώσεις. Δεν είναι ούτε με ελαφριά την καρδιά και ούτε χωρίς να εξετάσουμε αυτά τα θέματα. Αυτό ισχύει για όλους τους νόμους, πιστεύω, που ψηφίζει αυτό το σώμα. Αν δεν έχουμε τεχνοκρατικές γνώσεις και θα ήταν καλύτερα να ζητηθεί συμβουλή, είναι άλλο θέμα. Αλλά εγώ πιστεύω ότι τουλάχιστον όσοι ασχολήθηκαν μ' αυτό το θέμα ξέρουν τις πιθανότητες, θετικές και αρνητικές, και ανάλογα πώς ζυγίζουν τα πράγματα, κάνουν την τελική τοποθέτηση.

Αλλά πραγματικά πιστεύω, όποια κι αν είναι η έκβαση της συζήτησης σήμερα, αν φύγει απ' εδώ το μήνυμα ότι η Βουλή υιοθετεί νόμους επιπόλαια, άσχετα, χωρίς να ξέρει τι κάνει, θα κάνουμε πολύ μεγαλύτερη ζημιά απ' αυτή που προσπαθούμε να διορθώσουμε. Γι' αυτό νομίζω ότι πρέπει να μην υποτιμούμε τόσο πολύ τους εαυτούς μας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καζαμίας είχε ζητήσει το λόγο. Μετά ο κ. Φιλίππου, ο κ. Κατσοουρίδης και κλείνουμε. Τρία λεπτά παρακαλώ.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά από εκατόν τριάντα πέντε λεπτά συζήτησης καταφαίνεται πόσο σοφή ήταν η προσέγγιση της επιτροπής Οικονομικών να ασχολούμασταν με τις υπό συζήτηση προτάσεις νόμου χωρίς να γίνει συζήτηση. Όλοι ισχυριζόμαστε - πιστεύω καλόπιστα- ότι νοιαζόμαστε για το καλό του χρηματιστηρίου. Δεν ξέρω όμως αύριο η απάντηση στην χρηματιστηριακή αγορά τι θα μας δώσει μετά τη σημερινή συζήτηση.

Κύριε Πρόεδρε, η συζήτηση που έγινε στο νομοθετικό σώμα, όταν ψηφίζαμε για πρώτη φορά τη νομοθεσία περί χρηματιστηρίου... δεν είναι ούτε επιπόλαια ούτε με ασχετοσύνη ούτε με ελαφρότητα που ψηφίστηκε. Θέλω να υπενθυμίσω απλά πως το νομοθετικό σώμα -και πιο συγκεκριμένα η αρμόδια επιτροπή του- κατηγορήθηκε ότι με τις αυστηρές πρόνοιες που εισήγαγε στο αρχικό νομοθέτημα -το οποίο καμία απολύτως σχέση δεν είχε με το κείμενο του νόμου που ψηφίσαμε ύστερα από ενάμιση χρόνο- θα κατέπνιγε εν τη γενέσει του το χρηματιστήριο, διότι ήταν πολύ αυστηρό. Κάποιοι από εμάς είχαν μπει σε μαύρες λίστες, γιατί ήταν εχθροί του χρηματιστηρίου. Είμαι σίγουρος ότι και αυτοί και όλοι μας δε χαιρεκακούμε, γιατί τα πράγματα δεν πήγαν καλά και επαληθεύθηκαν κάποιοι από εμάς, είτε η πλειοψηφία είτε η μειοψηφία.

Αφ' ης στιγμής ομόθυμη και ομόφωνη είναι η απόφαση της μετάκλησης του εμπειρογνώμονα και της δημιουργίας της επιτροπής έρευνας γι' αυτά που συνέβησαν μέχρι σήμερα, δεν υπάρχει λόγος να ενδιατρίβουμε επί αυτού, να κάνουμε είτε ενδοσκοπήσεις είτε νεκρωσίες είτε βιοψίες και δεν ξέρω κι εγώ πώς ονομάζονται. Σημασία έχει η συμπεριφορά μας απ' αυτή τη στιγμή για το σήμερα, για το αύριο, για το μέλλον της χρηματιστηριακής αγοράς στην Κύπρο, για το μέλλον και της οικονομίας μας και της κοινωνίας μας, αφ' ης στιγμής όλοι διαπιστώνουμε ότι μετατρέπεται και σε κοινωνικό πρόβλημα. Άρα προτείνουμε, όπως έχουν έρθει τα πράγματα... οι δύο προτάσεις νόμου, παρ' όλες τις σωστές σκέψεις που γίνονται για τα πιθανά συνεπακόλουθα, γνωρίζοντας ότι μη ψήφισή τους σήμερα... όχι μια βδομάδα αναβολή, μια νύχτα είναι αρκετή και το γνωρίζουμε -γιατί δεν είμαστε άσχετοι- τι μπορεί να γίνει μέσα σε είκοσι τέσσερις ώρες, όχι μια βδομάδα, εις βάρος των επενδυτών. Εις βάρος των επενδυτών με τελεία και υπογραφή.

Όμως δεν έχουμε άλλη επιλογή όπως ήρθαν τα πράγματα. Θα πρέπει να ψηφίσουμε αυτά τα νομοθετήματα. Όμως είναι έκκληση της δικής μας της πλευράς, όπως αυτή διατυπώθηκε στην επιστολή που έστειλε ο γενικός μας γραμματέας στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας -δε γνωρίζω το περιεχόμενο της απάντησης του Προέδρου που στάλθηκε χθες- να σταματήσουμε από σήμερα ή αν σήμερα η μέρα και η ημερήσια διάταξη έχουν συμπληρωθεί, από αύριο, να προσεγγίζουμε τα πράγματα στο πόδι.

Ίσως η χρονική διάρκεια μέχρι τις βουλευτικές εκλογές να είναι πρόσφορη για κάποιους από εμάς για λόγους που πολύ καλά μπορούμε να κατανοήσουμε όλοι μας. Πρέπει να αποφυγούμε την πρόκληση, γιατί έχουμε ευθύνη απέναντι στον τόπο μας. Να μη προχωρήσουμε με την υποβολή οποιωνδήποτε άλλων προτάσεων νόμου. Στο φάιλ μου εδώ έχω δεκαέξι προτάσεις οι οποίες προέρχονται από την κοινοβουλευτική μας ομάδα. Πιστεύουμε ότι η καταπληκτική πλειοψηφία θα μπορούσε να περάσει από σήμερα, εάν κατατίθονταν. Όμως στο πνεύμα της επιστολής του αρχηγού του κόμματός μας προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αναμένουμε τη θετική ανταπόκριση από όλες τις κοινοβουλευτικές, τουλάχιστον, πλευρές. Αυτό δε σημαίνει να σκοτώσουμε το χρόνο αναμένοντας και παρακολουθώντας ως θεατές. Να βάλουμε όλοι τις απόψεις μας κάτω, να τις μετρήσουμε και είμαι σίγουρος ότι σε πολλά σημεία θα συμφωνήσουμε και με διαδικασία τάχιστα, ίσως ξεκινώντας από την επόμενη συνεδρία του σώματος, να φέρνουμε εδώ προτάσεις νόμου της Βουλής, αν η κυβέρνηση συνεχίσει να αδιαφορεί. Αλλά να ζητήσουμε και την σύμπραξη των τεχνοκρατών της κυβέρνησης, ναι. Διότι δεν είμαστε σε αντιπαλότητα σ' αυτό το θέμα με οποιονδήποτε. Να προχωρήσουμε, να οριοθετήσουμε τους στόχους μας.

Τι ζητούμε να βελτιώσουμε σήμερα στα χρηματιστηριακά πράγματα: Πρώτον, διαφάνεια, δεύτερον, εφαρμογή του νόμου, τρίτον, καλύτερη αστυνόμευση, με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Ναι, να τραβήξουμε το αφτί της κυβέρνησης που καθυστερεί αδικαιολόγητα να φέρει το νομοθέτημα. Υποχρεωτικά θα δώσουμε μια παράταση σήμερα, όπως είπε ο κ. Αναστασιάδης. Ενώ θα είναι ομόφωνα, σίγουρα θα είναι με δυσφορία μεγάλη που θα το κάνουμε. Καλή αστυνόμευση και τέταρτο, σίγουρα, τη διαφάνεια. Αφού οριοθετήσουμε τους στόχους, να αναζητήσουμε τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να φτάσουμε στην επίτευξη αυτών των στόχων και θα είναι οι προτάσεις νόμου ή νομοσχέδια, αν βιαστεί και ερεθιστεί η κυβέρνηση να τα φέρει, για να τα ψηφίσουμε. Μόνο τότε μπορούμε να επισφραγίσουμε την υπευθυνότητά μας απέναντι στους επενδυτές με το σωστό τρόπο και όχι με γαργάλισμα των αφτιών τους, διότι μόνο με τέτοιο τρόπο θα αφήσουμε τους νόμους που όλοι θέλουμε να λειτουργήσουν σωστά στο χρηματιστήριό μας, για να μη δημιουργηθεί ξανά αυτή η κατάσταση.

Το περασμένο καλοκαίρι αρκετοί από εμάς γνωρίζαμε ότι σε ένα νεαρό χρηματιστήριο η πρώτη γραφική παράσταση η οποία δημιουργείται είναι μια γραμμή προς τα πάνω που δεν μπορείς να καθορίσεις πού θα σταματήσει και μετά ξέρεις με μαθηματική ακρίβεια ότι θα πέσει. Όμως δεν ξέρεις μέχρι πού θα πάει και μετά θα ξαναγίνει αυτό το πράγμα. Αλλά «το δīs εξαμαρτείν ουκ ανδρός σοφού». Κανένας δεν μπορεί να κατανέμει ευθύνες. Έγινε μια φορά. Γι' αυτό επιμένουμε. Θα μπορούσαμε να κάνουμε κι άλλες δέκα προτάσεις. Θα μπορούσαμε να αναφέρουμε και είκοσι που προτείναμε στο παρελθόν και δεν υιοθετήθηκαν.

Ε, απλά θα αυτοϊκανοποιούμαστε; Ποιο είναι το αποτέλεσμα; Το αποτέλεσμα είναι εκείνο το οποίο ζητά η κυπριακή οικονομία, η κυπριακή κοινωνία, είτε αυτοί ονομάζονται επενδυτές είτε ονομάζονται δημόσιες εταιρείες είτε οτιδήποτε άλλο. Αυτή είναι η προσέγγιση η δική μας. Δεν είναι τυχαία που τις τελευταίες μέρες δεν καταθέσαμε οποιεσδήποτε προτάσεις νόμου και είμαι σίγουρος ότι πάνω σ' αυτά -το βλέπω και στα πρόσωπά σας- θα συμφωνήσουμε. Φτάνει να τα εφαρμόσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω δύο ομιλητές μόνο. Είναι παράκληση να είναι πολύ σύντομοι. Ο κ. Φιλίππου και ο κ. Κατσουρίδης.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ που μου υπενθυμίζετε να είμαι σύντομος. Νομίζω ότι ποτέ δεν απασχόλησα τη Βουλή περισσότερο απ' όσο πρέπει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι για σας ειδικά που το είπα.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Το είπατε πριν να μιλήσω εγώ, κύριε Πρόεδρε. Εν πάση περιπτώσει. Κατ' αρχάς ένα σχόλιο γι' αυτά τα οποία είπε ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού και περίπου τα ίδια, με διαφορετικά λόγια, επανέλαβε ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ίδιου κόμματος. Όπως έχει η πραγματικότητα -και θα την υπενθυμίσω στη Βουλή- ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν ανέπεμπε τη νομοθεσία που ψηφίσαμε εδώ ομόφωνα τον περασμένο Δεκέμβριο, για να μπει επιτέλους μια τάξη στα θέματα του χρηματιστηρίου, επειδή η κυβέρνηση παρακολουθούσε απαθής και δεν έκανε τίποτα απολύτως, καθώς γέμιζε η φούσκα. Ο Πρόεδρος της

Δημοκρατίας ανέπεμψε το νόμο για δύο λόγους: Μερικοί βουλευτές που είχαν ψηφίσει το νόμο, ομόφωνα, μαζί με όλους μας -και παρευρίσκονται στη Βουλή- συμβούλευσαν τον Υπουργό Οικονομικών, μαζί με μερικούς χρηματιστές, ότι έπρεπε να τον αναπέμψει ο Πρόεδρος, διότι η νομοθεσία μας έβαζε μια μικρή τάξη στην αταξία.

Σας υπενθυμίζω, κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει λόγος να τα λέτε μεταξύ σας, θα τα ακούσετε από μένα!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, θα σας τα πω.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Θα τα ακούσετε από μένα, κύριε πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού... όταν θα πάρετε το λόγο από τον Πρόεδρο της Βουλής. Δύο ήταν τα άρθρα του νόμου που δεν άρεσαν σε μερικούς χρηματιστές. Το ένα άρθρο τους διαχώριζε σε κατηγορίες.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Τους μελλοντικούς χρηματιστές.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Δεν μπορούσε το ίδιο άτομο να κάνει τρεις δουλειές. Να συμβουλευεί τους επενδυτές να πουλήσουν σε χαμηλές τιμές, να μεσιτεύει για να πουλήσουν σε χαμηλές τιμές και να παίρνει την προμήθειά του -τότε, μέχρι που ψηφίστηκε ο νόμος, υπήρχε προμήθεια μέχρι και 4%, κύριε Πρόεδρε, και 5% και 6%- αλλά ταυτόχρονα και να αγοράζει. Μα είναι τόσο εξωφρενικό αυτό που γίνεται μέχρι αυτή τη στιγμή που μιλούμε, που πολύ σωστά, με πρωτοβουλία της Βουλής και με πολύ σοβαρή μελέτη, καταλήξαμε ομόφωνα να πούμε, «Όχι, σταματά ως εδώ. Χωρίζονται οι χρηματιστές σε τρεις κατηγορίες».

Ο δεύτερος λόγος για τον οποίο ανέπεμψε ο Πρόεδρος τη νομοθεσία -και δεν ήταν αυτός βέβαια συνταγματικός ούτε επικαλέστηκε αντισυνταγματικότητα- ήταν ο ακόλουθος, κύριοι συνάδελφοι, σας υπενθυμίζω. Αυτή τη στιγμή που μιλάμε, αν κάποιος μεγαλοεπενδυτής έχει κάνει μια πράξη που είναι άνω των £100 χιλιάδων, αυτός ο κύριος δεν πληρώνει την προμήθεια στο χρηματιστή. Ούτε αυτός που αγοράζει τις μετοχές των £100 χιλιάδων και άνω πληρώνει την προμήθεια. Αυτή τη στιγμή το μέγιστο ποσό είναι 1%. Μέγιστο ποσό, λοιπόν, £2 χιλιάδες. Είπαμε ότι αυτό το δικαίωμα των μεγαλοεπενδυτών, ομόφωνα είπε η Βουλή, πρέπει να το επεκτείνουμε και σε μικρομεσαίους επενδυτές. Σ' αυτούς που κάνουν πράξεις άνω των £20 χιλιάδων. Αλλά ο τζίρος των χρηματιστών λιγότευε. Το ερώτημα είναι: Ένα νομοθέτημα, το οποίο ψηφίσαμε ομόφωνα, πείστηκε ο Πρόεδρος και το ανέπεμψε! Και δυστυχώς, δυστυχώς, αυτή η Βουλή υπέκυψε! "Όχι" οχτώ, μεταξύ των οποίων και ο ομιλών και είμαι υπερήφανος για τη θέση μου.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Περιφρονείς την πλειοψηφία;

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Δεν είπα, κύριε πρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού...

Υπήρξε μεγάλη προσπάθεια και αυτή η Βουλή απέδωσε και έκανε ένα πολύ καλό νομοθέτημα, το οποίο, δυστυχώς, το χαλάσαμε κάπως στη συνέχεια. Σ' ένα θέμα έγινε μια μεγάλη υποχώρηση, τα είπε αυτά ο κ. Θεοδώρου του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, δε θέλω να τα επαναλάβω. Το κίνημα αυτό επέμενε ότι θα έπρεπε να υπάρχει φορολογία των κερδών. Και ίσως θα πρέπει η Βουλή να επανέλθει, αφού η κυβέρνηση εξακολουθεί κι εδώ να παραμένει απαθής, και να καταργήσει αυτή η Βουλή τη φορολογία των τελών που είναι 0,6%, αλλά τώρα ο επενδυτής και χάνει και φορολογείται. Και, ενώ πήρε μια πολύ καλή θέση η Βουλή και περιόρισε τα νόμιμα κέρδη των χρηματιστών σε μέγιστο ποσό 1% για τον πωλούντα και 1% για τον αγοράζοντα, δηλαδή ο χρηματιστής παίρνει 2% για κάθε πράξη, τώρα, κατά μέσο όρο, κάθε μέρα ο τζίρος είναι περίπου £20 εκατομ. Δηλαδή κάθε μέρα από τον κοινό κορβανά φεύγει μισό εκατομμύριο, φεύγει και πάει και είναι νόμιμο αυτό, περίπου. Είναι απλή μαθηματική πράξη να δούμε πότε το σύνολο της παραγωγής ενός έτους θα έχει χαθεί. Είναι απλή μαθηματική πράξη! Για κάθε πράξη, επαναλαμβανών, αυτή τη στιγμή νομίμως φεύγει από το κοινό 2,6% περίπου και είναι το μέγιστο αυτό που λέω, το μέγιστο. Συνεπώς, πότε θα φύγει το 100%; Κάντε μια πράξη και το βρήκατε.

Λοιπόν, αγαπητοί συνάδελφοι, ο κύριος λόγος που πήρα το λόγο είναι για να εισηγηθώ εδώ στη Βουλή να πάρουμε την πρωτοβουλία να ζητήσουμε τουλάχιστον αυτό το νόμιμο ποσοστό να ελαττωθεί κατά το ήμισυ. Η κυβέρνηση να συνεχίσει...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πάλι προτάσεις,

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, βεβαίως! Θα κάνουμε προτάσεις και θα μιλήσουμε οι βουλευτές, το λέω, σήμερα ενώπιον της ολομέλειας. Αντί να φεύγει 2,6%, εγώ θα μπορούσα να πω να φεύγει το ελάχιστο, τουλάχιστον ας φύγει το 1,3%, όχι το 2,6%. Θα χρειαστεί διπλάσιος χρόνος, για να εξαφανιστεί η ετήσια παραγωγή μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης. Ο κ. Αναστασιάδης.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Επειδή θα χρειαστεί να σχολιάσετε και μένα, μείνετε μετά από μένα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Απλώς ένα σχόλιο, Πρόεδρέ μου. Λυπούμαι πάρα πολύ, ειλικρινά, αλλά ακούγοντας τον κ. Φιλίππου είναι όπως που να ορκίστηκε χθες βουλευτής και κατέβηκε από την ακαδημαϊκή του έδρα. Ε, λυπούμαι πάρα πολύ, ο Πρόεδρος έχει δικαίωμα αναπομπής, αλλά και η Βουλή να απορρίψει την αναπομπή! Αν η Βουλή δεν την απέρριψε, δεν μπορείτε να κατηγορείτε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, γιατί οχτώ διαφωνήσατε τότε και είστε περήφανος, διότι ήσαστε στη μειοψηφία. Η δημοκρατία λειτουργεί με την πλειοψηφία και θα πρέπει να τη σεβόμαστε!

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Δεν είπα ότι δεν είχε δικαίωμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Είπα ότι το έκαμε για αντισυνταγματικούς λόγους.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Φιλίππου, να σας παρακαλέσω κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήρεμα, ήρεμα!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Νομίζω ότι εκείνο το οποίο είπατε ήταν ξεκάθαρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήρεμα!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Φαίνεται θέλετε να δημιουργήσετε εσείς την ένταση, διότι ηρεμία υπάρχει. Εκείνο το οποίο έλεγα, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι ήταν στη διακριτική ευχέρεια της Βουλής να δεχθεί ή να απορρίψει την αναπομπή. Δεν μπορείς να κατηγορείς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, γιατί ανέπεμψε το νόμο και να απαλλάσσεις τη Βουλή, γιατί υπερπήφισε. Συνεπώς, για όνομα του Θεού! Και ύστερα, όταν έλεγα ότι κάνουμε προτάσεις του ποδαριού, για να χαϊδεύουμε... απεδείχθη προηγουμένως. Στο πόδι κάναμε πρόταση τώρα για κατάργηση του άλφα ή βήτα τέλους. Και κατά τα άλλα μιλούμε περί σοβαρότητας!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Σέβομαι τη μακράν εμπειρία του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού στη Βουλή, αλλά η ειρωνεία για ακαδημαϊκά προσόντα δείχνει το επίπεδο της Βουλής.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ποια ειρωνεία;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αυτό είπατε, ότι όταν... στη Βουλή ακαδημαϊκός... φαίνεται ότι προτιμάτε...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Συγγνώμη, αυτό ήταν παρατραβηγμένο από δική σας πλευράς ή δεν ακούσατε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Καθόλου, καθόλου!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είπα όπως που να κατέβηκε χτες από την ακαδημαϊκή του έδρα, επειδή ήταν καθηγητής πανεπιστημίου και ότι ως χτες να ορκίστηκε. Όχι μόνο δεν ειρωνεύτηκα το συνάδελφο για τα ακαδημαϊκά του προσόντα, αλλά υπενθύμισα ότι πρόκειται περί καθηγητού πανεπιστημίου. Για τ' όνομα του Θεού!

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Νομίζω, αν ηρεμήσετε, αν ηρεμήσετε, που είναι δύσκολο φυσικά, αλλά αν ηρεμήσετε και επιτρέψετε και σε κάποιον άλλο να συμπληρώσει σκέψη... νομίζω ότι προσβάλλετε τη διανοητική ικανότητα αυτού του σώματος με τον τρόπο που μιλήσατε, «σαν να ήρθε χτες από την ακαδημαϊκή έδρα στη Βουλή»! Κανένας δεν μπορεί να φέρνει ως προσόν τη μακράν ή μικράν θητεία του στη Βουλή. Τα επιχειρήματα είναι που πείθουν και όχι αυτού του είδους οι σχολιασμοί και οι ειρωνείες. Ούτε ο συνάδελφος έθιξε τον Πρόεδρο. Είπε ότι αυτή η Βουλή εδέχθη την αναπομπή πλην ημών! Δηλαδή δεν έχουμε δικαίωμα να υπερασπίσουμε το γεγονός ότι ήμασταν μεταξύ εκείνων που δε δέχθηκαν;

Ορίστε;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι, ψηφίσαμε τελικά και ξέρετε πώς και γιατί. Όπως επίσης ψηφίσαμε τελικά για το τέλος και ξέρετε όλοι πώς και γιατί και ποιες ήταν οι απόψεις μας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός παραμένει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κακώς, αν έγινε! Το γεγονός παραμένει ότι υπήρχε ολοκληρωμένη πρόταση από τη δική μας πλευρά. Αναφερθήκατε στον κ. Πασιαρδή. Αυτές οι προτάσεις δόθηκαν στην κυβέρνηση ολοκληρωμένες και απορρίφθηκαν. Το να λέτε δε ότι είπατε ότι οι νόμοι δε λύουν προβλήματα, δεν είναι αυτό που είπατε! Όλοι οι νόμοι μόνοι τους δε λύνουν προβλήματα και ασφαλώς δε λύνουν προβλήματα, αλλά ποτέ δεν είπαμε ότι δε χρειάζεται θεσμικό πλαίσιο, για να λειτουργήσει αυτό το σώμα. Ασφαλώς χρειάζεται και ασφαλώς δεν υπήρξε και ασφαλώς είμαστε υπεύθυνοι, η κυβέρνηση πολύ περισσότερο, αλλά και εμείς, γιατί δεχθήκαμε όλη αυτή την ακαταστασία που επικράτησε στο χρηματιστήριο. Αλλά φοβούμαι πολύ ότι...

Είπατε ότι ο λόγος για τον οποίο αναπέμφθηκε ήταν συνταγματικός· δεν ήταν. Και αυτό είπε ο κ. Φιλίππου, ότι δεν ήταν αυτοί οι λόγοι, για να κρύβεται τώρα η Βουλή πίσω από αντισυνταγματικότητα. Άλλωστε υπενθυμίζω, και αν ακόμα ήταν αυτοί οι λόγοι, θα έπρεπε να μας πει το Ανώτατο Δικαστήριο αν ήταν ή όχι αντισυνταγματικό. Δηλαδή κάθε φορά που αναπέμπει ο οποιοσδήποτε Πρόεδρος ένα νομοθέτημα, γιατί νομίζει ότι είναι αντισυνταγματικό, η Βουλή σηκώνει τα χέρια και λέει ότι έτσι έχουν τα πράγματα; Ασφαλώς όχι! Αν η Βουλή επέμενε ότι δεν είναι -και δεν είπε ο Πρόεδρος ότι ήταν- τότε αναμένει την απόφαση του δικαστηρίου. Αυτά είπε ο κ. Φιλίππου και όχι αυτά για τα οποία τον κατηγορήσαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν αυτά τα οποία είπε ο κ. Λυσσαρίδης αποτελούν απολογία γιατί εδέχθη και το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών την αναπομπή του Προέδρου, τη δέχομαι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης και τελειώσαμε.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Εξαντλήθηκαν όλα τα θέματα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να τελειώσουμε. Νομίζω πάμε σε ψηφοφορία.

Ο κ. Κατσουρίδης ζήτησε το λόγο πριν πολλή ώρα, πριν πολλή ώρα, γι' αυτό του δίνω το λόγο.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα δεν εξαντλήθηκε. Ο κ. Κατσουρίδης δευτερολογεί, ο κ. Φιλίππου μάς είπε για ένα νόμο και δεν είναι έτσι τα πράγματα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, όχι, μην παραπονιέστε! Μιλήσατε κι εσείς και ο κ. Αναστασιάδης και ο κ. Δημητρίου...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Φιλίππου εδώ μας είπε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαι δίκαιος, προσπαθώ να είμαι δίκαιος!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

...ότι κάποιος από μας εδώ όλους πήγαν και έκαναν μια δουλειά με τους χρηματιστές! Εγώ θέλω και νομίζω θα ήταν χρήσιμο...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Δεν αναφέρθηκα σε ονόματα, κύριε συνάδελφε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Να αναφερθείτε!

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Δεν αναφέρθηκα σε ονόματα!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Να αναφερθείτε!

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Όπως λέμε στα κυπριακά, «όποιος έχει μύγα μυγιάζεται»!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε νομίζω ότι χρειάζεται αυτή η συζήτηση τώρα.

Παρακαλώ!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Φιλίππου, ο νόμος που ψηφίστηκε εδώ μέσα -κι εγώ δεν τον είχα ψηφίσει, ήμουν έξω από τη Βουλή- ο νόμος έλεγε ότι διαχωρίζονται οι χρηματιστές από τούδε και στο εξής. Προστάτετε τους χρηματιστές οι οποίοι εσείς λέτε σήμερα ότι κάνουν αυτά που κάνουν. Να ξέρουμε τι λέμε!

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Δεν προστάτετε κανένα χρηματιστή!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ!

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Δεν προστάτετε κανένα χρηματιστή!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κάποια τάξη! Παρακαλώ!

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Εσείς προστατεύσατε τους χρηματιστές!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εγώ;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Σας παρακαλώ, κύριε Προδρόμου!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ο νόμος ήταν για το μέλλον, κύριε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Προδρόμου, νομίζω αρκεί, αρκεί!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν αναφερόμαστε σ' ένα νόμο, να διευκρινίσουμε κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω λέχθηκαν και...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα, αλλά ούτε θα συζητούμε σήμερα για το τέλος αν είναι ψηλό. Κι εγώ ήθελα να κάμω ομιλία εφ' όλης της ύλης για το χρηματιστήριο και να μη θεωρηθεί εξαντληθέν το θέμα. Έχουμε πολλά να πούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει εξαντληθεί για απόψε το θέμα. Δεν εξαντλείται στο μέλλον. Για απόψε μόνο εξαντλήθηκε.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα τηρήσω τα τρία λεπτά που είπατε. Είναι τρεις επισημάνσεις που έδωσε αφορμή η αναφορά του κ. Αναστασιάδη στο πρόσωπό μου. Για ό,τι αφορά τις τράπεζες που με σχολίασε να πω την άποψή μου. Ναι, οι τράπεζες, διαδραματίζοντας το ρόλο που είπα ότι διαδραματίζει το χρηματιστήριο, διπλοκέρδισαν και μέσω των χρηματιστηριακών τους γραφείων και γιατί όλοι δανείστηκαν από κοντά τους και εκεί θα καταλήξει η αποπληρωμή του δανεισμού.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Γι' αυτό έχουν πρόβλημα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ορίστε;

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Γι' αυτό έχουν μεγάλο πρόβλημα τώρα, διότι δάνεισαν με εγγύηση μετοχές στις οχτακόσιες πενήντα μονάδες και τώρα είναι τριακόσιες ο δείκτης και έχουν μεγάλο πρόβλημα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κοιτάξτε, αν έχουν πρόβλημα, κύριε Ρότσα, «ο Θεός διά του λίμπουρου φτερά» κάποτε.

Λοιπόν, το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι ο προβληματισμός που έθεσε ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού με την ομιλία του ήταν πολύ εντονότερος- γύρω από διάφορα θέματα, δεν τοποθετούμαι- πολύ εντονότερος από τον

προβληματισμό του συναδέλφου, του κ. Λιλλήκα, που αποτέλεσε αφορμή να δεχθεί δημόσια επίθεση περί εξυπηρέτησης συμφερόντων.

Το τρίτο που θέλω να πω είναι ότι από όλες τις ομιλίες, και ιδιαίτερα από την ομιλία του προέδρου του Δημοκρατικού Συναγερμού, προκύπτει, κατά τη γνώμη μου, ένα θέμα τάξης και ευθιξίας για τον Υπουργό Οικονομικών. Απέτυχε! Απέτυχε στο χειρισμό του κατεξοχήν οικονομικού ζητήματος!

Και θα 'θελα να κλείσω, κύριε Πρόεδρε, υπενθυμίζοντας την πρότασή μας, ότι η κατάσταση αντιμετωπίζεται μόνο συναινετικά, με κοινή προσπάθεια, χωρίς καμιά άλλη προσπάθεια πολιτικής ή κομματικής εκμετάλλευσης και λυπούμαστε, γιατί ο Πρόεδρος απέρριψε αυτή την πρότασή μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μισό λεπτό, νομίζω το οφείλω στο φίλο μου το Νίκο. Εγώ, χωρίς να υιοθετώ ποτέ τη δήλωση του Ανάν, θα επαναλάβω αυτό που ο Ανάν είπε. Δική μου δήλωση, εγώ την ερμηνεύω όπως εγώ ήθελα να την πω. Συνεπώς, δεν είπα ότι απέτυχε ο Υπουργός Οικονομικών...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Όχι όπως την ερμήνευσε ο Παπαπέτρου!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ας την ερμηνεύουν όπως θέλουν, τη νύφη να μην την πληρώνει όμως ο κόσμος!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δε θα ήθελα να προσθέσω τίποτε, παρά μόνο να πω ότι απλά έκαμα ορισμένες επισημάνσεις από ενδιαφέρον, που πιστεύω όλοι το έχετε, και μπορεί μεν να μην είπαμε όσα έπρεπε και θέλαμε πολλοί να πούμε, όμως ήταν, όσα τουλάχιστον ο κ. Καζαμίας είπε, νομίζω ταυτόσημα -απλώς τα είπε με άλλο τρόπο- με εκείνα που κι εγώ επεσήμανα. Γι' αυτό και, επειδή φαίνεται ότι είναι αδήριτη ανάγκη όπως εξελίχθηκαν τα πράγματα, παρά να προστατεύσουμε πλέον, όπως εξελίχθηκαν οι καταστάσεις, από χειρότερα ενδεχόμενα τους επενδυτές, ουδείς δεσμεύει την κοινοβουλευτική ομάδα. Αντίθετα, πιστεύω ότι θα ακολουθηθεί η διαδικασία, πλην εγώ, επειδή δε θέλω να συμεριστώ το βάρος, εξέρχομαι της αιθούσης και δε θα ψηφίσω.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Μπορείτε να μείνεις.

(Ο κ. Αναστασιάδης εξέρχεται της αίθουσας.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 58 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη ειδικής διάταξης. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Να ψηφίσουμε. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οχτώ. Ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ θέλω να εγείρω ένα θέμα διαδικασίας. Τι σημαίνει ομόφωνο, όταν κάποιος εξέρχεται της αίθουσας;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είναι οι παρόντες που ψηφίζουν.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Παρακαλώ, κύριε Προδρόμου, μη μου απαντάτε εσείς! Διότι είναι καλό να κάνουμε ομιλίες πύρινες, αλλά την ώρα που θα τοποθετηθούμε δεν τοποθετούμαστε!

ΠΡ. ΠΡΟΔΟΜΟΥ:

...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Προδρόμου, σε παρακαλώ!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εσείς είπατε ότι ο κ. Λιλλήκας είπε τα ίδια με τον...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Προδρόμου, σε παρακαλώ, σε παρακαλώ πολύ! Δεν αναφέρθηκα σε κανένα όνομα εγώ και μη μου απαντάτε εσείς. Μετά που θα τελειώσω, άμα θέλετε να πάρετε το λόγο.

Εγώ θέλω να γίνει καταμέτρηση ότι είναι τριάντα οχτώ ψήφοι...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σαράντα δύο. Πόσοι είναι εναντίον, πόσες αποχές και πόσοι δηλώνουν απόντες, διότι το “εξέρχομαι” σημαίνει “δηλώνω απών”.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το “ομόφωνα” και νομικά και κοινοβουλευτικά σημαίνει ομοφωνία όλων των παρόντων στο σώμα. Άρα, αν είχε και το θάρρος της γνώμης του ο πρόεδρος του κόμματος να πει ότι «εγώ εξέρχομαι της αίθουσας», αυτό κατεγράφη...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καταγράφεται, καταγράφεται.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

... και δεν είναι δικαίωμα του καθενός να το σχολιάσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καταγράφεται.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αλλά το ομόφωνο σημαίνει ομόφωνο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καταγράφεται. Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, το θέμα είναι όντως σοβαρό, για να υπάρχει ακριβής εικόνα στα πρακτικά, αλλά και στο κοινό, θα έπρεπε να γίνει ονομαστική τότε ψηφοφορία ποιοι ήταν οι παρόντες και να γίνει δεκτό.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε νομίζω ότι χρειάζεται. Ακούστε, νομίζω η εικόνα είναι καθαρή.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ακούστε να σας πω. Έχω την εντύπωση ότι, και είναι λυπηρό ειλικρινά, το επίπεδο της Βουλής άρχισε να μειώνεται. Εγώ θα παρακαλέσω τον κ. Αγαπίου... Με αυτές τις μεθοδεύσεις και αυτές τις προσπάθειες να πλήξουμε συναδέλφους! Είναι απόλυτο συνταγματικό μου δικαίωμα να δηλώσω απών -μάλιστα ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ μου είπε "να παραμείνετε" -και αυτό δήλωσα! Είχα το θάρρος να το πω!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα ποιος σας είπε ότι μιλούσα για σας, κύριε Αναστασιάδη; Ανάφερα το όνομά σας;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Για ποιον μιλούσατε, αφού εγώ δήλωσα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι θέμα δικό μου! Εσείς δηλώσατε απών.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Α, μιλάτε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν εξήλθατε μόνος σας από την αίθουσα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ θερμότητα!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν κατάλαβα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ θερμότητα!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν ήσαστε ο μόνος που εξήλθε από την αίθουσα!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Έστω κι αν άλλοι εξήλθαν...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να δηλωθεί, κύριε Αναστασιάδη! Να δηλωθεί!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πρέπει να πούμε ότι ο κ. Χριστόφιας δεν ήρθε εσκεμμένα; Μα σοβαρομιλάτε επιτέλους;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ευθύνη παίρνουμε την ώρα που ψηφίζουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Λυσσαρίδη. Έληξε το θέμα.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Για να λύεται για πάντα αυτό το θέμα, ναι, είναι δικαίωμα κάποιου να ψηφίσει υπέρ, εναντίον ή αποχή ή να δηλώσει απών. Αυτό είναι μέσα στα δικαιώματα των μελών της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι καθαρά, καθαρά.

Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Έχει ακόμα ένα, κύριε Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κατεπαίγον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το επείγον τώρα. Το ξέρω. Είναι μπροστά μου. Είναι το νομοσχέδιο που έχει κηρυχθεί ως επείγον και τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2000». Είναι ομόφωνο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Μουσιούπας

Τάσος Παπαδόπουλος

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Αβραάμ Αντωνίου

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Γιώργος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή στις 26 Οκτωβρίου 2000 και κηρύχθηκε επείγον αυθημερόν.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, ώστε να παραταθεί η θητεία των μελών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς που διορίστηκαν στις 28 Απριλίου 2000, η οποία λήγει στις 27 Οκτωβρίου 2000, για περίοδο ακόμη ενός έτους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα μέλη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, των οποίων η θητεία λήγει στις 27 Οκτωβρίου 2000, είχαν διοριστεί για περίοδο έξι μόνο μηνών, με την προοπτική ότι στο μεταξύ θα γινόταν κατορθωτή η προώθηση νέου θεσμικού πλαισίου για τη σύσταση, οργάνωση και λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Με βάση την προσέγγιση αυτή, θα έπρεπε η περίοδος διορισμού των εν λόγω μελών να ήταν σύντομη, ώστε να υπάρχει η ευχέρεια εφαρμογής των προνοιών του νέου θεσμικού πλαισίου για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε σχέση με τον τρόπο και χρόνο του διορισμού των μελών της.

Επειδή, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η τελική διαμόρφωση του νομοσχεδίου για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς συνεχίζεται και βρίσκεται σε τελικό στάδιο, για να μπορέσει αυτή να συνεχίσει απρόσκοπτα το έργο της μέχρι την κατάθεση στη Βουλή και ψήφιση της σχετικής νομοθεσίας, σύμφωνα με τα πιο πάνω, κρίνεται αναγκαία στο παρόν στάδιο η ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομιλήτης; Δεν υπάρχει.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγγνώμη, η πρόταση είναι για ανανέωση για ένα χρόνο και νομίζω είχε συμφωνήσει και ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Υπάρχει εισήγηση η ανανέωση να είναι για ένα μήνα, αλλά δε θα προλάβουμε να εξετάσουμε το νομοσχέδιο, γι' αυτό εισηγούμαι να είναι για δύο μήνες, ήτοι μέχρι το τέλος του χρόνου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα απλώς να διευκρινίσω ότι η πρόνοια μέσα προβλέπει ανανέωση για ένα χρόνο, έχει δίκαιο ο κ. Παπαδόπουλος -απλώς για σκοπούς ακρίβειας- εκτός αν στο μεταξύ ψηφιστεί ο καινούριος νόμος. Αλλά για σκοπούς άσκησης πίεσης, για να έρθει ο καινούριος νόμος, δεν υπάρχει ένσταση να βάλουμε δύο μήνες.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Να μπει ημερομηνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Γίνεται από όλους δεκτό;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 10) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέψετε. Προς αποφυγή οποιασδήποτε παρεξηγήσεως, πολύ συχνά σε ψηφοφορίες που είναι ομόφωνες οι τοποθετήσεις δεν παρευρίσκονται όλοι οι βουλευτές εδώ. Εγώ δήλωσα από το βήμα της Βουλής ότι θα

ψηφίσουμε. Προς άρση οποιασδήποτε παρεξήγησης γύρω από το πρόσωπό μου, διότι έκαμα κι εγώ πύρινη ομιλία, μεν πα τζαι έπιαέν με τζαι μένα το κολάνι! Εντάξει;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ξεκάθαρα τα πράγματα. Είναι ξεκάθαρα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ!

Το Κεφάλαιο Τρίτο είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις, οι οποίες εδόθησαν γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.014 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Μάριο Ματσάκη στις 16 Οκτωβρίου 2000.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα πιο κάτω ερωτήματα:

1. Υπάρχει διαρροή χημικών αποβλήτων, από το σταθμό της Α.Η.Κ. Δεκέλειας, στη θάλασσα;
2. Αν ναι, τι είδους είναι αυτά τα απόβλητα και πώς επηρεάζουν το περιβάλλον;
 - α. Υπάρχουν πιθανές επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία;
 - β. Υπάρχουν πιθανές επιπτώσεις στην ποιότητα του νερού που παράγεται από την παρακείμενη μονάδα αφαλάτωσης;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.015 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κώστα Παπακώστα στις 17 Οκτωβρίου 2000.

«Από το 1995 η κυβέρνηση διαβεβαίωνε ότι θα άρχιζαν σύντομα οι εργασίες για ανέγερση του Περιφερειακού Νοσοκομείου Κοφίνου. Έχουν περάσει πέντε χρόνια και δεν έγινε κανένα πρακτικό βήμα για υλοποίηση αυτών των υποσχέσεων.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πού βρίσκεται το θέμα του νέου νοσοκομείου Κοφίνου και πότε προγραμματίζεται η έναρξη εργασιών για ανέγερσή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.016 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κώστα Παπακώστα στις 17 Οκτωβρίου 2000.

«Ο διαχωρισμός των τριάντα τεσσάρων οικοπέδων αυτοστέγασης στο Καλό Χωριό Λάρνακας καθυστερεί αδικαιολόγητα.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το πότε θα διαχωριστούν αυτά τα οικόπεδα, για να δοθούν στις δικαιούχες οικογένειες έπειτα από έγκριση για αυτοστέγαση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.017 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 19 Οκτωβρίου 2000.

«Η δημοσιοποίηση των ημερήσιων τιμών των γεωργικών προϊόντων, που καθορίζονταν στη Χονδρική Αγορά Λευκωσίας, ήταν ένα μέτρο το οποίο ίσχυε για

αρκετό καιρό και το οποίο σύμφωνα με τους παραγωγούς είχε αρκετά θετικά αποτελέσματα.

Με βάση αυτά, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς προσεγγίζει την επαναφορά της δημοσιοποίησης των πιο πάνω τιμών, οι οποίες για κάποιο λόγο σταμάτησαν να δημοσιοποιούνται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.018 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 20 Οκτωβρίου 2000.

«Αρκετά παράπονα γίνονται από συνδέσμους γονέων των εκπαιδευτηρίων Πάφου, όπου γίνονται βελτιωτικά έργα ή έργα συντήρησης, ότι δεν υπάρχει η κατάλληλη επίβλεψη από τις Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με αποτέλεσμα να γίνονται κακοτεχνίες οι οποίες θέτουν σε αμφισβήτηση την καταλληλότητα των εν λόγω κτιρίων, καθώς και την ασφάλεια που παρέχουν τα κτίρια αυτά.

Με βάση αυτά, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο όπως επιληφθεί του πιο πάνω προβλήματος, ώστε να σταματήσει η οποιαδήποτε εκμετάλλευση του δημοσίου, που κατ' επέκταση επηρεάζει την ασφάλεια των παιδιών.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.019 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 20 Οκτωβρίου 2000.

«Η υφιστάμενη οργανωτική δομή και στελέχωση της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου δημιουργεί σοβαρά προβλήματα στην επαρχία Πάφου. Συγκεκριμένα απαιτείται η άμεση διαφοροποίηση του οργανογράμματος της επαρχιακής διοίκησης, καθώς επίσης και η ικανοποιητική στελέχωσή της με την πρόσληψη επιπρόσθετου επιστημονικού προσωπικού.

Με βάση αυτά παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει τα προβλήματα αυτά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.020 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αριστοφάνη Γεωργίου στις 20 Οκτωβρίου 2000.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Προτίθεται το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να προβεί σε τροποποίηση του νόμου περί υποχρεωτικής ασφάλισης των εργαζομένων, με σκοπό τη δημιουργία ταμείου κάλυψης των εργαζομένων που πέφτουν θύματα εργατικών ατυχημάτων, ενώ οι εργοδότες τους, κατά παράβαση του νόμου, δεν είναι ασφαλισμένοι, δηλαδή ταμείου ανάλογου με το MIF, που υφίσταται για σκοπούς τροχαίων ατυχημάτων;
2. Προτίθεται το υπουργείο σας να παραχωρήσει οιαδήποτε βοήθεια ή να καλύψει τους εργαζομένους που υπέστησαν ατύχημα στις περιπτώσεις που οι εργοδότες τους ήταν ανασφάλιστοι και οι εργαζόμενοι κέρδισαν την υπόθεση στο δικαστήριο, αλλά τελικώς, λόγω έλλειψης περιουσίας, δεν μπόρεσαν να αποζημιωθούν;»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Οκτωβρίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.067, ημερομηνίας 4 Ιανουαρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με την παράνομη επέμβαση σε κρατική γη στο χωριό Κλαυδιά, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ετοιμάστηκε ονομαστικός κατάλογος των προσώπων που επεμβαίνουν σε κρατική γη, στον οποίο συμπεριλαμβάνεται και ο κ. Θεμιστοκλής Χατζηκωνσταντή.
2. Ο κατάλογος βρίσκεται ήδη στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για ταχεία διεξαγωγή της αναγκαίας χωρομετρικής εργασίας, για την ακριβή εξακρίβωση των επεμβάσεων.
3. Εναντίον όλων των επεμβάσεων προωθείται η λήψη των αναγκαίων μέτρων για αποκατάσταση της νομιμότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Οκτωβρίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.007, ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστου Ρότσα.

«Σας πληροφορώ ότι με την εγκαθίδρυση της Εθνικής Ρυθμιστικής Αρχής Τηλεπικοινωνιών (σχετικό νομοσχέδιο βρίσκεται υπό συζήτηση στη Βουλή των Αντιπροσώπων) και την ψήφιση νέας τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας, που θα καταργεί το μονοπώλιο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, η κυβέρνηση προτίθεται να προχωρήσει στη χορήγηση αδειών παροχής τηλεπικοινωνιακών δικτύων και υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας σε τρίτους.

Η κυβέρνηση παρακολουθεί στενά τα δρώμενα και πρακτικές, όχι μόνο στον ευρωπαϊκό χώρο, αλλά και στον υπόλοιπο κόσμο. Οι κύριες μέθοδοι χορήγησης τέτοιων αδειών είναι ο πλειστηριασμός (Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Ολλανδία, Ελβετία, και άλλες χώρες) και ο διαγωνισμός ομορφιάς (Δανία, Φινλανδία, Γαλλία, Νορβηγία, Ισπανία, Σουηδία και άλλες χώρες). Τα υπέρογκα ποσά που έχουν καταβληθεί για εξασφάλιση αδειών κινητής τηλεφωνίας τρίτης γενιάς (Ηνωμένο Βασίλειο: 38.5 δισεκατομμύρια ευρώ Γερμανία: 50.8 δισεκατομμύρια ευρώ Γαλλία: £19.8 δισεκατομμύρια ευρώ), με την εφαρμογή και των δύο πιο πάνω μεθόδων και οι πιθανές επιπτώσεις, κυρίως στις τιμές και στην ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, στην ευρεία εισαγωγή υπηρεσιών πολυμέσων, στην αποτελεσματική χρήση του φάσματος των ραδιοσυχνοτήτων, στη διασφάλιση της παροχής καθολικής υπηρεσίας έχουν προκαλέσει μεγάλο προβληματισμό στην κυβέρνηση και στην ευρωπαϊκή επιτροπή.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η κυβέρνηση έχει αποφασίσει τη διεξαγωγή δημόσιας διαβούλευσης για δημόσια συζήτηση του θέματος, όπου όλοι οι ενδιαφερόμενοι φορείς θα έχουν την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους. Τα αποτελέσματα της πιο πάνω διαδικασίας θα αναλυθούν και θα αξιολογηθούν και κατόπιν θα ληφθούν τελικές αποφάσεις αναφορικά με τη διαδικασία χορήγησης αδειών κινητής τηλεφωνίας τρίτης γενιάς. Η δημόσια διαβούλευση και η τελική διαδικασία που θα επιλεγεί θα διεξαχθούν με τη βοήθεια εξειδικευμένων συμβούλων που θα προσληφθούν για το σκοπό αυτό.

Είμαι στη διάθεσή σας για περισσότερες πληροφορίες ή και διευκρινίσεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Οκτωβρίου 2000 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ανδρέα Μουσιούττα στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.010, ημερομηνίας 28 Σεπτεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Γιαννάκη Αγαπίου.

«Σχετικά με το θέμα της στελέχωσης των κρατικών στεγών και ηλικιωμένων και αναπήρων 'Άγιος Παντελεήμονας' και 'Μέριμνα' Λεμεσού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Από το 1981 οι δυο πιο πάνω στέγες, λόγω της άμεσης γεινιάσής τους, ενοποιήθηκαν και λειτουργούν κάτω από ενιαία διεύθυνση με κοινή κουζίνα και κοινό προσωπικό.

Το διοικητικό προσωπικό των πιο πάνω στεγών μέχρι πρόσφατα απαρτιζόταν από μια ιδρυτικό λειτουργό πρώτης τάξης που κατείχε τη θέση διευθύντριας και δυο ιδρυματικούς λειτουργούς, που εκτελούσαν καθήκοντα βοηθού διευθύντριας. Πρόθεση του Τμήματος υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας ήταν να ενισχύσει το διοικητικό προσωπικό με τρίτη ιδρυματική λειτουργό, η οποία θα εκτελούσε επίσης καθήκοντα βοηθού διευθύντριας. Αυτό δεν κατέστη δυνατό να γίνει μέχρι σήμερα, λόγω της ύπαρξης κενών θέσεων ιδρυματικού λειτουργού στο τμήμα, για τις οποίες ξεκίνησε ήδη η διαδικασία πλήρωσης.

Οι εν λόγω στέγες απασχολούν επίσης μεγάλο αριθμό βοηθητικού προσωπικού, που αποτελείται από οκτώ βοηθούς γραφείου, δεκαέξι βοηθούς στέγης, τρεις μόνιμες καθαρίστριες, έντεκα ωρομίσθιες καθαρίστριες, ένα μάγειρα Α' και δύο μάγειρες Β'. Στις δύο στέγες φιλοξενούνται σήμερα εξήντα οκτώ ένοικοι.

Είναι γεγονός ότι η κένωση μιας θέσης ιδρυματικής λειτουργού από τις εν λόγω στέγες, λόγω της προαγωγής μιας εκ των βοηθών διευθυντριών και της μετάθεσής της σε άλλη επαρχία, δημιούργησε κάποιο πρόβλημα ελλειπούς στελέχωσης στο επίπεδο της διοίκησης των στεγών.

Για κάλυψη του κενού που δημιουργήθηκε, το Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας έχει ήδη προβεί στις απαραίτητες διευθετήσεις, ώστε από τις 23 Οκτωβρίου 2000 να μετατεθεί μια έκτακτη ιδρυματική λειτουργός που υπηρετεί στην κρατική στέγη ηλικιωμένων της επαρχίας Πάφου (όπου σήμερα ο αριθμός των ενοίκων είναι μειωμένος) στις δύο στέγες της Λεμεσού.

Τονίζεται ότι με την πλήρωση των πέντε κενών θέσεων ιδρυματικού λειτουργού, για τις οποίες ξεκίνησε ήδη η διαδικασία πλήρωσης, θα τοποθετηθεί και τρίτη ιδρυματική λειτουργός στις πιο πάνω στέγες, για ενίσχυση του διοικητικού προσωπικού.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ'. Υπάρχει το θέμα «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές», του οποίου η συζήτηση έχει αρχίσει. Θέλετε να συνεχίσουμε;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, το μόνο που θέλω να αναφέρω είναι κάποιες ημερομηνίες. Είναι τον περασμένο Μάιο που άρχισε η συζήτηση. Έκτοτε ήμουν ο δεύτερος ομιλητής και είμαι έτοιμος και κουβαλώ μια ομιλία στη βαλίτσα μου. Την έχω ξαναδιατυπώσει τρεις, τέσσερις φορές. Θα είχε νόημα να συζητηθεί, όταν ξεκινούσε το νέο σχολικό έτος. Αρχισα και εγώ να χάνω το ενδιαφέρον μου για το θέμα και έτσι έχω την εντύπωση να το αφήσουμε ως του χρόνου, νομίζω θα είναι καλύτερα...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρία είναι την προσεχή Πέμπτη, 2 Νοεμβρίου 2000, στις 4:00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
2. Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2000.
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτυξέως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2000.
5. Ο περί Εντάξεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας Νόμος του 2000.
6. Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
7. Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
8. Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
9. Οι περί Ρυθμίσεως του Ανοίγματος και Κλεισίματος των Φαρμακείων Κανονισμοί του 2000.
10. Οι περί Προδιαγραφών, Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείων Κανονισμοί του 2000.
11. Οι περί Αποχετεύσεων Απλικίου Κανονισμοί του 2000.
12. Οι περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Εξουσίες Επιθεωρητών) Κανονισμοί του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων.»

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
2. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές.»

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999). (Συνέχιση της συζήτησης).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.1998).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
 - α. «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μίτσερού και Αστρομερίτη»

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Ρότσα). (16.6.1999).

- β. «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (27.1.2000).

7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

- α. «Η τεράστια οικολογική καταστροφή που συντελείται στην περιοχή του χωριού Κατύδατα, οι κίνδυνοι για την υγεία, τη ζωή και την περιουσία των κατοίκων και η εγκληματική αδιαφορία των αρμοδίων για τις παράνομες δραστηριότητες της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας Χαλκού (Hellenic Copper Mines) και την καταστροφή προστατευόμενων αρχαιολογικών χώρων στην περιοχή "Σκουριώτισσα" της Φουκάσας στην ίδια περιοχή».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Στάθη Κιττή). (25.11.1999).

- β. «Η μόλυνση του περιβάλλοντος στο χωριό Κατύδατα από σκόνες, χημικές ουσίες και άλλα υλικά που διαχέονται από το μεταλλείο της Σκουριώτισσας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (20.1.2000).

8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα περιβαλλοντικά δικαιώματα που εισπράττει το κράτος από τις λατομήσεις και η σωστή καταβολή του ποσού που δικαιούνται οι κοινότητες και οι δήμοι».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ηλία Μυριάνθους). (13.1.2000).

Σε αυτό το σημείο κηρύττω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

Υπενθυμίζω ότι το πρωί της Πέμπτης, στις 10.00 π.μ., θα είναι η συνέχεια της σημερινής πρωινής συνεδρίας για τα εσωτερικά θέματα της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7. 57 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μακρίδης Ισίδωρος
Αναστασιάδης Νίκος	Ματσάκης Μάριος
Αντωνίου Αβραάμ	Μάτσης Γιαννάκης
Βασιλείου Ανδρούλα	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μιχαηλίδης Θάσος
Γερασίμου Στέλιος	Μουσιούπας Νίκος
Γεωργιάδη Λία	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Ηλιάδης Δημήτρης	Ρότσας Χρίστος
Θεοδώρου Δώρος	Σαμμούτας Ευάγγελος
Θωμά Γιαννάκης	Στυλιανού Στέλιος
Καζαμίας Κίκης	Συλλούρης Δημήτρης
Καράς Αντώνης	Τυρίμος Κυριάκος
Κατσουρίδης Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κιττής Στάθης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χρίστου Ανδρέας
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοφίδης Γιώργος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κοινοτικού Συμβουλίου Αγίου Τύχωνα (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και αναβολή των θεμάτων μετά από εισήγηση του κ. Βάσου Λυσσαρίδη.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του με τίτλο «Ο περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οδοντοτεχνιτών Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04 631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000, η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων, η σύντομη παρέμβαση του κ. Ανδρέα Χρίστου και έγκρισή της.
9. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.01.2 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 13 430 - Μηχανογράφηση Υπηρεσιών των Κοινοτικών Συμβουλίων του Προϋπολογισμού του 2000, η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων και έγκρισή της.
10. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26 881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωριών του Προϋπολογισμού του 2000, η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων και έγκρισή της.
11. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000, η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων, η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Φιλίππου, Σ. Χατζηγιάννης, Γ. Λιλλήκας, Ρ. Ερωτοκρίτου, Στ. Κιττής, Θ. Μιχαηλίδης, Α. Βασιλείου, Τ. Χατζηδημητρίου) και έγκρισή της.

12. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30 629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000, η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων, η σύντομη παρέμβαση του κ. Χρίστου Ρότσα και έγκρισή της.
13. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 10) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Ν. Αναστασιάδης, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Χρίστου, Ν. Κλεάνθους, Β. Λυσσαρίδης, Α. Βασιλείου, Πρ. Προδρόμου, Γ. Αγαπίου, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Λιλλήκας, Δ. Συλλούρης, Δ. Θεοδώρου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Ζ. Κουλίας, Π. Δημητρίου, Κ. Καζαμίας, Α. Φιλίππου, Χρ. Ρότσας), η διαδικαστική συζήτηση για τον τρόπο ψηφοφορίας (Ν. Κατσουρίδης, Πρ. Προδρόμου, Π. Δημητρίου, Α. Γεωργίου, Ν. Αναστασιάδης, Β. Λυσσαρίδης, Δ. Θεοδώρου) και ψήφισή της σε νόμο [με (Αρ. 9) του 2000].
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 9) Νόμος του 2000», οι σύντομες παρεμβάσεις των κ. Τάσσου Παπαδόπουλου και Μάρκου Κυπριανού και ψήφισή του σε νόμο [με (Αρ. 10) του 2000].
15. Ερωτήσεις βουλευτών: Θέμα διαρροής χημικών αποβλήτων από το σταθμό της ΑΗΚ Δεκέλειας - Η ανέγερση Περιφερειακού Νοσοκομείου Κοφίνου - Διαχωρισμός οικοπέδων αυτοστέγασης στο Καλό Χωριό Λάρνακας - Ανάγκη δημοσιοποίησης των ημερήσιων τιμών των γεωργικών προϊόντων - Πρόβλημα στα βελτιωτικά έργα των εκπαιδευτηρίων Πάφου - Πρόβλημα οργανωτικής δομής και στελέχωσης της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου - Υποχρεωτική ασφάλιση εργαζομένων σε περιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων.
16. Απαντήσεις υπουργών σε ερωτήσεις βουλευτών: Παράνομη κατοχή χαλίτικης γης και τουρκοκυπριακής γης από γεωργό - Ενοικίαση των τηλεπικοινωνιών που αφορούν τα κινητά τηλέφωνα - Κατάσταση κρατικών γηροκομείων στη Λεμεσό.
17. Η σύντομη διαδικαστική παρέμβαση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου για το θέμα «Κυπριακή Παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές».



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 2ας Νοεμβρίου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.27 μ.μ.)

(Αρ. 6)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» (πρόταση νόμου) και μαζί με αυτό είναι «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000».

Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, αλλά έχει κατατεθεί στην προηγούμενη συνεδρία.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν ξέρω αν έχει κυκλοφορήσει η νέα τροπολογία σήμερα από τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Εγώ έχω τις τελευταίες τροποποιήσεις όπως κατατέθηκαν στην τελευταία συνεδρία της επιτροπής την Τρίτη και με βάση αυτές τις τροπολογίες θα κάνω τις δικές μου προσεγγίσεις.

Κύριε Πρόεδρε, όπως όλοι θα θυμούνται, το θέμα των χορηγιών έχει προσεγγισθεί με τον τρόπο που προσεγγίζεται σήμερα, μετά τη φορολογική μεταρρύθμιση, όταν είχε γίνει προ τετραετίας περίπου, μέσα από τη θέση ότι γύρω στα £5.000.000 με £6.000.000 θα έπρεπε να παραχωρούνται στους φοιτητές υπό μορφή χορηγίας και όχι πίστωσης φορολογικής, όπως προβλεπόταν μέχρι τότε. Έκτοτε, τα τελευταία τέσσερα χρόνια, τα £5.000.000 έως £6.000.000 έχουν γίνει £19.500.000 -πάντοτε μιλώ περίπου- και είναι γεγονός ότι έχει πλέον διαφανεί ότι θα πρέπει να επανεξεταστεί από την αρχή όλη η φιλοσοφία για την παροχή αυτής της χορηγίας.

Η εκτελεστική εξουσία έχει καταθέσει νομοσχέδιο, αυτό το οποίο βρίσκεται σήμερα και ενώπιόν μας, διά του οποίου νομοσχεδίου ουσιαστικά γίνεται πρόταση να επεκταθεί η παροχή χορηγίας, εκεί που υπάρχουν δίδακτρα £1.500, και για τους φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο σε αξιολογημένους κλάδους σπουδών που είναι τριετούς και τετραετούς κύκλου. Και αυτό αυτόματα δημιουργεί ένα πρόβλημα, ότι οι φοιτητές κολεγίων μονοετούς και διετούς φοίτησης, και πάλι αξιολογημένων κλάδων στην Κύπρο, μένουν έξω από την παραχώρηση αυτής της χορηγίας. Το ίδιο μένουν έξω και φοιτητές αναγνωρισμένων σχολών στο εξωτερικό μονοετούς και διετούς φοίτησης. Μέσα από τις πολλές συζητήσεις στην επιτροπή Παιδείας της Βουλής διεφάνη ότι θα μπορούσαμε ως σώμα και με τη συγκατάθεση της εκτελεστικής εξουσίας να παραχωρήσουμε κρατική χορηγία και σε αυτές τις δύο κατηγορίες των σπουδαστών μας.

Ξεκινώ από τη θέση ότι η Βουλή από μόνη της δεν μπορεί να επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό, εκτός αν συγκατατεθεί προς το σκοπό τούτο και η εκτελεστική εξουσία. Επειδή, μέχρι και σήμερα που είμαστε στη Βουλή, ακόμη δεν έχει δοθεί από την εκτελεστική εξουσία η συγκατάθεσή της για παραχώρηση αυτών των χορηγιών και στους μονοετούς και διετούς φοίτησης σπουδαστές των κολεγίων της Κύπρου που είναι αξιολογημένα, αλλά και των αναγνωρισμένων σχολών του εξωτερικού μονοετούς και διετούς φοίτησης, επειδή, επαναλαμβάνω, μέχρι και σήμερα δεν εδόθη η συγκατάθεση, η Βουλή μέσα από την εκτίμηση ότι ο Υπουργός Οικονομικών θα μπορούσε να συγκατατεθεί τελικά και να μη γίνει αναπομπή οποιασδήποτε νομοθετικής ρύθμισης, εισήγηση της επιτροπής Παιδείας θα ήταν να προχωρήσει στο να εγκρίνει αυτή τη χορηγία, με την προσέγγιση όμως ότι οι φοιτητές αυτοί θα παίρνουν το ήμισυ της χορηγίας που δίνεται εν σχέσει με τους άλλους φοιτητές.

Πρέπει να πω ότι κατ' επανάληψη έχει συζητηθεί το θέμα στην επιτροπή Παιδείας και διεφάνη ότι θα μπορούσαμε να είμαστε ομόφωνοι σε αυτή την προσέγγιση, με κάποιες άλλες τροπολογίες, τις οποίες οφείλω να ομολογήσω ότι μπορεί να τις δει θετικά η Βουλή. Επειδή ο νόμος προβλέπει ότι μόνιμος κάτοικος, ώστε να μπορεί να πάρει αυτή τη χορηγία, είναι αυτός που είναι τα τελευταία τρία χρόνια στην Κύπρο, αυτό προκαλεί μία αδυναμία για κάποιους που επαναπατρίζονται στην Κύπρο και μπορεί να έχουν συμπληρώσει ένα χρόνο ή δύο χρόνια μόνιμης διαμονής. Αυτή, νομίζω, την αλλαγή μπορούσε η Βουλή να τη δει θετικά. Μέσα στο νομοσχέδιο το οποίο έχουμε διαμορφώσει ως επιτροπή Παιδείας κάνουμε πρόνοια όπως έχει διακριτική εξουσία ο Υπουργός Οικονομικών όχι μόνο σε περιπτώσεις που είναι άρρωστοι -που υπάρχει μία διακριτική εξουσία- να δίδεται και σε αυτή την περίπτωση... δηλαδή υπάρχει τροπολογία που επιτρέπει στον Υπουργό Οικονομικών να θεωρήσει ότι κάποιος είναι, έστω και για μικρότερο χρονικό διάστημα, μόνιμος κάτοικος Κύπρου.

Από εκεί και πέρα, έχει καταχωρισθεί αριθμός τροπολογιών από τους συναδέλφους του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις που, κατά την εκτίμησή μας, θα πρέπει να σημαίνουν πέραν των £12.000.000 περίπου επιβάρυνση του προϋπολογισμού, γεγονός το οποίο σίγουρα θα πρέπει να μας κάνει να αναμένουμε ότι θα προχωρήσει ο Υπουργός Οικονομικών να συμβουλευθεί, μέσα από τις διαδικασίες που προσφέρονται, για αναπομπή οποιασδήποτε νομοθεσίας, διότι η κυβέρνηση προτείνει επιβάρυνση £1.200.000 περίπου και με τις τροπολογίες που έχουμε μπροστά μας από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις οδηγούμεθα περίπου στα £12.000.000. Πού είναι αυτές οι αλλαγές που εισηγούνται οι συνάδελφοι; Με δύο λόγια οι συνάδελφοι εισηγούνται όπως αυτοί που κάνουν ξένη γλώσσα, για

σκοπούς προετοιμασίας εισαγωγής σε πανεπιστήμια, παίρνουν και αυτοί για ένα χρόνο τη χορηγία των £1.500. Υπάρχει επιπρόσθετη τροπολογία από τους συναδέλφους, γι' αυτούς που δεν τελειώνουν, επί παραδείγματι, στα τέσσερα χρόνια τη νομική ή στα έξι χρόνια την ιατρική, αλλά για κάποιους λόγους, είτε λόγω καταλήψεων είτε λόγω απεργιών, παρατείνεται η φοίτηση τους, να υπάρχει διακριτική εξουσία, έτσι ώστε αυτοί να παίρνουν και πέραν της κανονικής φοίτησης αυτή τη χορηγία, μάξιμουμ όμως μέχρι δύο χρόνια παράταση. Υπάρχει επίσης τροπολογία όπως σπουδαστές στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, δηλαδή αυτοί που εργάζονται και κάνουν μεταπτυχιακό, να μπορούν να παίρνουν αυτή τη χορηγία. Νομίζω ότι η Βουλή θα μπορούσε να δεχθεί, κατά την ταπεινή μου άποψη, αυτή την τροπολογία - μιλούμε για πολύ μικρό αριθμό φοιτητών, γύρω στους δέκα περίπου- άλλωστε οι φοιτητές μας που κάνουν μεταπτυχιακό στο εξωτερικό παίρνουν για το χρόνο εκείνο αυτή τη χορηγία.

Θα έλεγα όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι, εάν η Βουλή προχωρήσει και δώσει κατά κύριο λόγο στις... Υπάρχει επίσης και η προσέγγιση από τους συναδέλφους - δεν ξέρω αν την έχουν εγκαταλείψει- τις £1.500 που παίρνουν οι φοιτητές που πληρώνουν διδάκτρα στο εξωτερικό να τις παίρνουν και οι φοιτητές μονοετούς και διετούς φοίτησης των κολεγίων της Κύπρου. Αυτό το πράγμα θα σημαίνει σε χρήματα γύρω στα £6.000.000, και νομίζω ότι φεύγομε από τους αριθμούς εκείνους για τους οποίους αναμένουμε ότι σιωπηρά το Υπουργείο Οικονομικών μπορούσε να δεχθεί κάποιες διαφοροποιήσεις.

Οι τροπολογίες οι οποίες φαίνεται ότι προσεγγίζονται από την πλειοψηφία της Βουλής ανεβάζουν την επιβάρυνση από το £1.200.000 περίπου στα £3.500.000, δηλαδή έχουμε μία διαφοροποίηση περίπου £2.000.000 με £2.500.000, και από την εκτίμηση που βγαίνει από τη συζήτηση στην επιτροπή μπορεί να μη γίνει αναπομπή, αν προχωρήσει η Βουλή και δώσει και σε εκείνες τις κατηγορίες.

Θα έλεγα ότι είναι απόλυτα δικαιολογημένο να καλυφθούν αυτοί οι φοιτητές. Πρώτα πρώτα γιατί, αν δεν καλυφθούν, θα κλείσουν τα μικρά κολέγια. Και είναι σωστή η εξής άποψη: Γιατί να μην πάει ο φοιτητής σε κολέγια που είναι τεσσάρων ετών, αφού στα δύο χρόνια μπορεί να σταματήσει και να πάρει το δίπλωμα εκείνο; Γιατί να μην πάει, λοιπόν, στο κολέγιο όπου μπορεί να παίρνει τη χορηγία; Εάν θα ήταν δικαιολογημένο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να πάρει αυτός που κάνει μία ξένη γλώσσα τη χορηγία, γιατί να μην την παίρνει και αυτός που είναι στον τόπο του και προετοιμάζεται να μάθει τη γλώσσα εκείνη, για να μπει στο πανεπιστήμιο; Γιατί πρέπει να παίρνει £1.500 κάποιος ο οποίος είναι στο εξωτερικό και προετοιμάζεται στη γλώσσα, για να μπει στο πανεπιστήμιο, και ο άλλος που ο πατέρας του είναι στην Κύπρο και του κάνει ιδιαίτερα, για να μάθει εκείνη τη γλώσσα, να μην παίρνει τις £1.500; Αλλά επεκτείνω τον προβληματισμό μου. Εάν αυτός ο οποίος προετοιμάζεται να μπει στο πανεπιστήμιο θα πάρει τις £1.500, γιατί οι μαθητές των λυκείων, που πληρώνουν χιλιάδες, και είναι πραγματικότητα... Δεν πληρώνουν οι γονείς τους χιλιάδες λίρες, για να είναι έτοιμοι να δεχθούν τον ανταγωνισμό, για να περάσουν τις εξετάσεις, για να μπουν σε ένα ελληνικό πανεπιστήμιο; Γιατί λοιπόν να μη δοθεί η βοήθεια αυτή και σε αυτούς τους φοιτητές; Ουκ έστι, λοιπόν, τέλος.

Είναι, νομίζω, πεντακάθαρο ότι επηρεαζόμεθα από τις επικείμενες εκλογές του Μαΐου. Τολμώ να πω αυτό το πράγμα, και θα κάνω έκκληση στους συναδέλφους. Λαμβανομένης υπόψη και της διαβεβαίωσης που έχουμε από το Υπουργείο Οικονομικών ότι θα επανεξεταστεί από την αρχή η όλη φιλοσοφία, και η όλη φιλοσοφία κατά την άποψή μου, και τη λέω ως προσωπική μου άποψη, είναι ότι τούτα τα εκατομμύρια των είκοσι, είκοσι πέντε που πηγαίνουν με τον τρόπο που

πηγαίνουν... θα έλεγα ότι θα μπορούσαν να δίνονται στο Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών -ο κ. Φιλίππου ξέρω ότι υποστηρίζει μια τέτοια άποψη, τον έχω ακούσει κατ' επανάληψη, πιστεύω ότι είναι απόλυτα σωστή- και να παραχωρούνται στους φτωχούς και στους αριστούχους.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και στους πρόσφυγες.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θεωρώ ότι οι πρόσφυγες θα είναι εκ των αριστούχων, κύριε Κουλία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εν πάση περιπτώσει, η Βουλή δεν έχει σήμερα ενώπιόν της μια τέτοια προσέγγιση. Αλλά, από τη στιγμή που φύγαμε από τα £5.000.000, πήγαμε στα £19.500.000 και θα πάμε με τη θέση της πλειοψηφίας στα £23.000.000 περίπου, αν περάσουν οι τροπολογίες του ΑΚΕΛ, θα πάμε στα £30.000.000 περίπου και, αν περάσει και η δική μου άποψη ότι πρέπει η Βουλή να δει και το θέμα των μαθητών του λυκείου, θα πρέπει να πάμε και παρακάτω, πρέπει να τεθεί επί τάπητος πλέον ο προβληματισμός για το πώς πρέπει να παραχωρείται αυτή η χορηγία η κρατική. Άλλωστε αυτά τα χρήματα είναι από το φορολογούμενο κυπριακό λαό που βγαίνουν, δεν είναι από την τσέπη οποιουδήποτε. Δεν μπορεί ένας ο οποίος παίρνει βαθμό 10 1/2 στο απολυτήριό του ή 11 και ψάχνει να βρει, δεν ξέρω πού, να πάει να σπουδάσει, να παίρνει αυτή τη χορηγία, και να μην έρθουμε ευθύς εξαρχής να πούμε αυτή η χορηγία υπό μορφή υποτροφιών -και να είναι και διπλάσια εγώ σας λέω- να παραχωρείται στους αριστούχους και στους φτωχούς.

Πρέπει να πω ότι το νομοσχέδιο, όπως έχει κατατεθεί από την κυβέρνηση -και τελειώνω, για να μην κάνω και κατάχρηση του βήματος- κατατέθηκε, γιατί ήθελε, μέσα από την αξιολόγηση που έγινε τελευταία στα κολέγια, η αξιολόγηση έγινε στις 14 Ιανουαρίου 2000, εφόσον οι φοιτητές τριετούς και τετραετούς κύκλου σπουδών στο εξωτερικό παίρνουν αυτή τη χορηγία, με την αξιολόγηση και των δικών μας κολεγίων, η εκτελεστική εξουσία ήθελε να επεκτείνει τη χορηγία και στα δικά μας τα κολέγια.

Εάν, αγαπητοί συνάδελφοι, και τελειώνω, έρθουμε και δεχθούμε την τροπολογία που εισηγείται το ΑΚΕΛ, αυτοί που πηγαίνουν ένα χρόνο, στην Κύπρο, σε ένα κολέγιο της Λάρνακας και κατοικούν στη Λάρνακα να παίρνουν £1.500 και όχι £750 που θα πει μέσα από την πλειοψηφία που προσεγγίζει η επιτροπή, γιατί αυτοί που σπουδάζουν στην Αγγλία ή δεν ξέρω πού αλλού, που έχουν πολλά έξοδα, να παίρνουν το ίδιο ποσό; Θεωρείτε ότι είναι δίκαιη μια τέτοια προσέγγιση; Βεβαίως, υπάρχει και η τροπολογία του ΑΚΕΛ αυτά τα ποσά με βάση την ισοτιμία της λίρας να διαφοροποιούνται.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Αφαιρέθηκε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εφόσον αφαιρέθηκε, δε θα τη σχολιάσω. Σαν τελική προσέγγιση, κύριε Πρόεδρε, εισηγήσή μου προς το σώμα είναι η Βουλή να προχωρήσει ομόφωνα στο νομοσχέδιο, όπως έχει ετοιμαστεί από την πλειοψηφία, και θα εισηγούμουν να δεχθεί πρόσθετα, διότι νομίζω δεν είναι στο κείμενο, να παίρνουν τη χορηγία οι φοιτητές που κάνουν μεταπτυχιακό στο πανεπιστήμιο. Επίσης θα μπορούσε να δει θετικά, πιστεύω, η...

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Νοουμένου ότι εργάζονται.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Νοουμένου ότι εργάζονται· αυτό εννοούσαμε. Και θα μπορούσε η επιτροπή να δει ενδεχομένως και θετικά το θέμα της παράτασης. Λέω τη λέξη “ενδεχομένως”, διότι με τις καταλήψεις που υπάρχουν ενδεχομένως ένας να μην τελειώσει στα τέσσερα χρόνια και να τελειώσει στα τεσεράμισι. Σ’ αυτή την περίπτωση να έχει διακριτική εξουσία ο υπουργός να ελέγξει αν πράγματι είναι δικαιολογημένο. Η διαφορά με το “μόνιμος κάτοικος” έχει ήδη ενσωματωθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας, παρακαλώ.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Βεβαίως, πρέπει να πω ότι δεν έχω κατανοήσει την αναφορά του συναδέλφου όσον αφορά τις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές. Δε θα το σχολιάσω· θα το αντιπαρέλθω, διότι, αν η πρόθεση είναι να το δούμε κάτω απ’ αυτό το πρίσμα, τότε πρέπει να προειδοποιήσω ότι θ’ αρχίσει πολύ νωρίς ο προεκλογικός αγώνας και θ’ αρχίσουν από πολύ νωρίς σοβαρά ζητήματα να μη βρίσκουν συναίνεση στο κλίμα που τα αντιμετωπίζαμε μέχρι σήμερα. Εάν αυτή είναι η πρόθεση, είμαστε έτοιμοι να το συζητήσουμε.

Όμως θέλω απλώς να υπενθυμίσω ότι αυτό το θέμα είχε έρθει ενώπιον της ολομέλειας τον περασμένο Ιούλιο και οι τροπολογίες μας κατατέθηκαν τον περασμένο Ιούλιο, όχι την περασμένη εβδομάδα. Κατά συνέπεια, δεν υπήρχε καμιά πολιτική σκοπιμότητα ενόψει των βουλευτικών εκλογών. Και να πω ακόμα ότι, αν δεν είχαμε καταθέσει αυτές τις τροπολογίες, για τις οποίες ο κ. Χατζηγιάννης έχει φέρει εντονότατη ένσταση, δε θα συζητούσαμε σήμερα εδώ ούτε και τη συναινετική πρόταση για μειωμένη έστω χορηγία στους φοιτητές που είναι στους μονοετείς και διετείς κλάδους των ιδιωτικών κολεγίων στην Κύπρο. Άρα από τις τροπολογίες μας, οι οποίες έχουν παρουσιαστεί ως αχρείαστες, ήδη φαίνεται δύο, αν όχι τρεις, να υιοθετούνται.

Οι τροπολογίες μας πρέπει να πω ότι στηρίζονται πάνω σε μία απλή αλλά βασική αρχή, ότι η παιδεία πρέπει να είναι δικαίωμα και στο δικαίωμα αυτό πρέπει να έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές, όπως συμβαίνει στις πλείστες των ευρωπαϊκών χωρών. Και, εξ όσων τουλάχιστο γνωρίζω, ίσως η μόνη εξαίρεση να είναι η Αγγλία, που έχει δίδακτρα. Η Γαλλία, η Γερμανία και άλλες χώρες δεν έχουν δίδακτρα για κανένα φοιτητή, είτε αυτός είναι πλούσιος είτε είναι φτωχός. Και ο λόγος που δεν έχουν δίδακτρα δεν είναι γιατί δε θέλουν να κάνουν κοινωνική πολιτική· είναι γιατί

θεωρούν την παιδεία ένα ύψιστο αγαθό, στο οποίο πρέπει να έχουν πρόσβαση όλοι και στον τομέα αυτό να έχουν ίσα δικαιώματα όλοι, ανεξαρτήτως κοινωνικής τάξης.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Βεβαίως, κύριε συνάδελφε, αν μου επιτρέπεται, δεν επιχορηγούν όμως πλούσιους και φτωχούς που σπουδάζουν. Για να εξηγήμαστε δηλαδή!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι, θα σας πω τι κάνουν...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν επιχορηγούν πλούσιους και φτωχούς που σπουδάζουν.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Θεοδώρου, θα σας απαντήσω, είναι πολύ απλό. Επειδή το ξαναείπατε, θα σας πω την απλή λογική. Στη Γαλλία, για παράδειγμα, είναι δωρεάν η παιδεία από την προδημοτική, από την ηλικία των τριών χρόνων, μέχρι την ανώτατη, που επιτρέπει να αποκτήσει κάποιος όσα διπλώματα θέλει, όσα θέλει. Εκεί που κάνουν την κοινωνική τους πολιτική είναι όταν δίνουν υποτροφίες στους φτωχούς φοιτητές και... Εμείς τι ζητούμε; Αυτό που δίνουμε είναι...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έν' αυτό που είπα τωρά.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ε, αυτό που ζητούμε εμείς, κύριε...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εμείς πλούσιους και φτωχούς... βρέσει ο Θεός σε ούλλους μας! Ετέλειωσε!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Θεοδώρου, κάνετε ένα μεγάλο λάθος! Πλούσιοι και φτωχοί πληρώνουν, κύριε Θεοδώρου, γιατί αυτός ο τόπος δεν παρέχει δωρεάν παιδεία. Πέστε μου έναν που δεν πληρώνει στα κολέγια. Πέστε μου έναν Κύπριο που σπουδάζει στην Αγγλία ή στην Αμερική και δεν πληρώνει. Και το πρόβλημα αρχίζει από την ώρα που το Πανεπιστήμιο Κύπρου δεν έχει βοηθηθεί στο να επεκταθεί και σε νέες σχολές και σε νέους κλάδους, για να μπορεί να απορροφά το μέγιστο αριθμό των Κυπρίων φοιτητών. Και αναγκάζονται οι Κύπριοι φοιτητές να προσφύγουν στο εξωτερικό. Και η πλάκα...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Φταίει η κυβέρνηση που...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Προδρόμου, να σας πω. Φταίει η κυβέρνηση που παρεμποδίζει και αποκόπτει ποσά κάθε χρόνο, αφού θέλετε απάντηση, από τον προϋπολογισμό μέσω του Γραφείου Προγραμματισμού. Και έχουν κατ' επανάληψη διαμαρτυρηθεί οι αρχές του πανεπιστημίου και το διοικητικό συμβούλιο, που διορίστηκε από την κυβέρνηση, για τις παρεμβάσεις του Γραφείου Προγραμματισμού και για την παρεμπόδισή του να υλοποιήσει το ταχύτερο δυνατό τόσο την πανεπιστημιούπολη όσο και άλλες σχολές.

Και υπάρχουν συγκεκριμένες σχολές που έχουν αποκοπεί από τους προϋπολογισμούς. Εάν δεν είχε αυτή την οικονομίστικη και λανθασμένη πολιτική η κυβέρνηση, θα είχαμε περισσότερους Κυπρίους φοιτητές που θα σπουδάζαν στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και, κατά συνέπεια, δε θα είχαν το κόστος που έχουν να σπουδάσουν στο εξωτερικό. Άστε το παράδοξο -και εδώ είναι που διορθώνει η τροπολογία μας κάποια ζητήματα- να έχουμε, για παράδειγμα, φοιτητές Κυπρίους που είναι στη Γερμανία ή στη Γαλλία ή στην Ιταλία ή στην Ισπανία οι οποίοι μαθαίνουν τη γλώσσα της χώρας, για να μπουν στο πανεπιστήμιο και, ενώ η χώρα που τους φιλοξενεί, στην οποία είναι ξένοι, τους αναγνωρίζει ως φοιτητές, τους παρέχει όλα τα δικαιώματα των φοιτητών, όπως και των φοιτητών της δικής τους εθνικότητας, η Κύπρος, η Κυπριακή Δημοκρατία, δεν τους αναγνωρίζει ως φοιτητές. Για να πάρουν τι; Για να πάρουν μία χορηγία η οποία δεν καλύπτει ούτε το ένα πέμπτο των εξόδων τους ούτε το ένα έκτο των εξόδων τους, για να είναι σ' αυτή τη χώρα.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Ε, άρα, γιατί να πληρώσει η Κυπριακή Δημοκρατία;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Άρα, γιατί να πληρώσουμε, ε;

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Ή να τα καλύψουμε όλα ή να μην πληρώσουμε τίποτα... Άμα εν τα έχουν ανάγκη!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Να πληρώσουμε, διότι αυτοί οι άνθρωποι πληρώνουν έξοδα, για να σπουδάσουν, και εμείς υποτίθεται ότι θέλομε να έχουν το δικαίωμα να σπουδάσουν! Αν είναι, αν συμφωνούμε, να τους κόψομε τη χορηγία, σε όλους. Είναι κι αυτή μια λύση. Θα περισσέψουν λεφτά στο κράτος, άμα την κόψομε!

Υπήρχε -και αναφέρομαι τώρα στην τροπολογία για την εκμάθηση της γλώσσας- ο προβληματισμός ή η ανησυχία από πλευράς της κυβέρνησης ότι κάποιοι θα το εκμεταλλευτούν. Κύριοι συνάδελφοι, για να πάει ένας σήμερα σε μια από τις χώρες... Και δεν αναφέρομαι μόνο στην Αγγλία, γιατί στην Αγγλία μπορεί κάποιος να υποστηρίξει ότι μπορεί όσον αφορά τα αγγλικά, και με τα ιδιαίτερα μαθήματα, κάποιος να φτάσει σε τέτοιο επίπεδο -αφού αρχίζει η διδασκαλία από το δημοτικό- που να μπορεί να ενταχθεί στο πανεπιστήμιο απευθείας και να μη χρειαστεί να κάνει την εκμάθηση γλώσσας σε μια άλλη χώρα, στην Αγγλία ή στην Αμερική. Για τα γαλλικά, τα αγγλικά, τα γερμανικά, τα ισπανικά, τα ιταλικά... μη μου πείτε ότι, όσα ιδιαίτερα και αν κάνει κάποιος στην Κύπρο, θα είναι σε θέση να ενταχθεί στο πανεπιστήμιο. Για να μάθει τη γλώσσα, πρέπει να πάει στη χώρα και τα μαθήματα της γλώσσας τα κάνει στο πανεπιστήμιο· δεν τα κάνει σε ιδιωτικά φροντιστήρια. Και, για να κάνει αυτό το προπαρασκευαστικό έτος, πληρώνει, του στοιχίζει τουλάχιστο £10.000. Τι; Θα το εκμεταλλευτούν κάποιοι και, για να πάρουν £1.500, θα πάνε να ξοδέψουν £10.000; Δε γνωρίζω να υπάρχουν τέτοιοι ηλίθιοι! Και μπαίνει η δικλίδα η ασφαλιστική από μέρους μας, να παίρνουν τη χορηγία αυτοί οι φοιτητές, αφού εξασφαλίσουν την εγγραφή στο πανεπιστήμιο, για να είμαστε βέβαιοι ότι δεν πήγαν να μάθουν τη γλώσσα και να επιστρέψουν στην Κύπρο. Να πάρουν τη χορηγία, αφού ενταχθούν στο πανεπιστήμιο, αναδρομικά. Με αυτό τον τρόπο νομίζω ότι πρέπει να ικανοποιηθούν οι όποιες ανησυχίες τις οποίες έχουν κάποιοι.

Όσον αφορά την παράταση κατά δύο χρόνια κατ' εξαίρεση από τον Υπουργό Οικονομικών, νομίζω ότι ο κ. Χατζηγιάννης, αν έχω αντιληφθεί καλά, εξέφρασε συμφωνία, γιατί υπάρχει μέσα στο νόμο αναφορά μόνο για λόγους υγείας. Και είναι γνωστό ότι υπάρχουν πολλά άλλα ζητήματα, όπως είναι οι απεργίες, οι καταλήψεις, που μπορούν να παρουσιαστούν και να παρεμποδιστεί ένας φοιτητής να πάρει το πτυχίο του τη δεδομένη στιγμή, χωρίς να έχει ευθύνη ο ίδιος. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει ομοφωνία για την παράταση αυτή και στο να δοθεί αυτή η διακριτική εξουσία στον υπουργό.

Έρχομαι τώρα στο θέμα των μονοετών και διετών κλάδων σπουδών στην Κύπρο. Εδώ υπάρχει μία σοβαρή, κατά την άποψή μας, ανισομερής αντιμετώπιση των κολεγίων, αλλά και των φοιτητών. Θέλω να υπενθυμίσω, κύριοι συνάδελφοι, ότι έχουμε πιστοποιημένους και αξιολογημένους κλάδους σπουδών, αλλά δεν έχουμε πιστοποιημένα εκπαιδευτικά ιδρύματα, που είναι το σοβαρότερο ζήτημα. Και είμαι σίγουρος ότι, όταν γίνει η αξιολόγηση πλέον των ιδρυμάτων, κάποια από τα ιδρύματα δε θα πάρουν την απαιτούμενη πιστοποίηση, ενώ έχουν κλάδους σήμερα πιστοποιημένους. Το κόστος που θα προκύψει από τη δική μας τροπολογία, σύμφωνα με τα στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών, είναι περίπου £5.000.000 - μας είπε ο Υπουργός Οικονομικών- για να καλυφθούν αυτοί που φοιτούν σε πιστοποιημένους, αξιολογημένους κλάδους, μονοετείς και διετείς. Τι είναι οι μονοετείς και διετείς κλάδοι σπουδών στην Κύπρο; Είναι κατά 99% επαγγελματικής φύσεως κλάδοι σπουδών. Δηλαδή φοιτούν παιδιά τα οποία δε θα συνεχίσουν στο πανεπιστήμιο, για να πάρουν ακαδημαϊκούς τίτλους· θα αποφοιτήσουν και θα ενταχθούν στην αγορά εργασίας. Ποιοι φοιτούν στους επαγγελματικούς κλάδους από κοινωνικής πλευράς; Μήπως είναι τα παιδιά από τις εύπορες τάξεις που πάνε να σπουδάσουν, να γίνουν ιδιαίτερες γραμματείς ή ένα άλλο επάγγελμα φοίτησης ενός ή δύο ετών;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Επιτρέψτε μια διακοπή, κύριε Λιλλήκα;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Βεβαίως.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι άδικο εάν ένας τέτοιος φοιτητής πάρει £750, αφού αυτός που πάει στην Αγγλία ή οποιαδήποτε άλλη χώρα, που πληρώνει £5.000 και £6.000 δίδακτρα, θα πάρει τις £1.500; Αυτή είναι η απορία μας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Πρέπει να πω, κύριε Χατζηγιάννη ότι...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

£16.000.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έχετε δίκαιο. Είναι £16.000, αλλά εγώ υπολόγισα μόνο τα δίδακτρα...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, δίδακτρα £16.000.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

£16.000 διδάκτρα!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ακόμα της ιατρικής στην Αγγλία είναι...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Και η απορία λοιπόν είναι η εξής: Αυτός που πηγαίνει εδώ, στην Κύπρο, για ένα χρόνο, να σπουδάσει κομμωτική ή, ξέρω 'γω, μουσική, στο ωδείο, όπου είναι αξιολογημένοι οι κλάδοι και παίρνει £750... Είναι άδικο; Διότι ο κ. Κιττής έχει και 'κείνος μέσα στην επιτροπή Παιδείας -και παρέλειψα να το πω- υποβάλει την εισήγηση αυτοί που παίρνουν £1.500 στο εξωτερικό να αυξηθούν.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Χατζηγιάννη, εννά ξανακάμετε ομιλία; Επέτρεψα μία διακοπή, αλλά όχι και δεύτερη ομιλία.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εντάξει.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Πρέπει να χαιρετίσω τη σημερινή θέση του κ. Χατζηγιάννη, έστω κι αν διαφωνούμε. Γιατί τον περασμένο Ιούλιο από αυτό το βήμα, κύριε Χατζηγιάννη, ταχθήκατε εναντίον του να πάρουν οποιαδήποτε χορηγία οι φοιητές, οι μονοετείς και διετείς. Το χαιρετίζω το ότι σήμερα δέχεστε μία συμβιβαστική πρόταση, αντί να πάρουν όλη τη χορηγία, να πάρουν τη μισή.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Μία τελευταία διακοπή μόνο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα σας επιτρέψω.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εκείνο που λέγαμε τον Ιούλιο και, αν θέλετε, επικαλούμαι τα πρακτικά είναι το εξής: «Ας ψηφίσουμε τώρα που είναι έτοιμο το νομοσχέδιο, να πάρουν οι των τριετών και τετραετών, διότι περίμεναν αυτοί οι άνθρωποι επί σειρά μηνών -να μην πω ετών- να πάρουν τη χορηγία και να δούμε όλα τα υπόλοιπα θέματα μεταγενέστερα με την ησυχία μας». Αυτό λέμε και σήμερα. Ας περάσουμε αυτό το οποίο υπολογίζομε ότι μπορεί η κυβέρνηση να το δεχτεί, γιατί σας υπενθυμίζω ότι, αν υπάρξει αναπομπή, δε θα πάρει κανένας. Αυτό το πράγμα το ξεχνούμε, ότι, αν κάνει ο Πρόεδρος αναπομπή, δε θα ισχύσει αυτός ο νόμος και δε θα πάρει κανένας. Ας περάσουμε λοιπόν εκείνη την πτυχή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγιάννη, παρακαλώ! Εάν θα μιλούν δύο ομιλητές ταυτοχρόνως, εγώ δεν έχω ένσταση, απλώς...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Αντωνίου, προσπαθούμε να βρούμε μία... Κύριε Πρόεδρε, προσπαθούμε να βρούμε μια ομόφωνη προσέγγιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σύμφωνοι, αλλά...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Λέω ότι, εάν είμαστε έτοιμοι...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Να βάλουμε δύο βήματα, κύριε Πρόεδρε!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Να γίνεται διάλογος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, αυτό λέω, αυτό λέω. Μπορεί να εφαρμόσουμε αυτή τη μέθοδο των δύο ομιλητών ταυτοχρόνως.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, μου επέτρεψε ο κ. Λιλλήκας...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Διακοπή, όχι ομιλία!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι, διακοπή. Ας ψηφίσουμε εκείνο το οποίο μπορεί σήμερα να το δεχτεί η κυβέρνηση με πολλή, αν θέλετε, ανοχή, διότι εκείνοι προτείνουν £1.200.000 και εμείς θα τους πάρουμε στα £3.700.000, και τα υπόλοιπα εκατομμύρια να τα δούμε εν καιρώ. Αυτό προσπαθώ να πω.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μάλιστα.

Λοιπόν... Βέβαια, τον περασμένο Ιούλιο, κύριε Χατζηγιάννη, είχαμε ακούσει ότι οι προτάσεις μας θα κόστιζαν £40.000.000 -έχω σημειώσεις- και είχαμε ακούσει κάτι αστρονομικούς αριθμούς φοιτητών τότε, για να έρθει το Υπουργείο Οικονομικών να μας πει για πέντε εκατομμύρια.

Εν πάση περιπτώσει, εμείς θεωρούμε ότι είναι και μέτρο κοινωνικής δικαιοσύνης, τα παιδιά των πιο άπορων οικογενειών που ακολουθούν επαγγελματικές σπουδές να παίρνουν αυτή τη χορηγία και να αντιμετωπίζονται ως ισότιμοι φοιτητές με τους άλλους.

Είναι ταυτόχρονα και ένα μέτρο, αν θέλετε, στήριξης των μικρών κολεγίων τα οποία έχουν μονοετείς και διετείς κλάδους σπουδών έναντι των μεγάλων κολεγίων που έχουν τριετείς και τετραετείς -και τους έκαναν τριετείς και τετραετείς, για να παίρνουν τη χορηγία- και που, χωρίς κανένα πρόβλημα, θα φιλοξενούν και θα εγγράφουν όλους τους φοιτητές, για να παίρνουν τη χορηγία, και στα δύο χρόνια θα τους δίνουν και ένα δίπλωμα φοίτησης δύο χρόνων. Και στο τέλος θα την πληρώσουν τα κολέγια με τα μονοετή και διετή προγράμματα.

Πέραν τούτου, δεν μπορώ να δεχτώ ότι τα £5.000.000 είναι τέτοιο υπέρογκο ποσό, με τα δεδομένα των ποσών των κονδυλίων που δαπανούνται για την παιδεία σ' αυτό τον τόπο, ότι είναι τόσο υπέρογκο ποσό που δεν το αντέχει η οικονομία μας, για την οποία, κατά τα άλλα, ο Υπουργός Οικονομικών δε διστάζει δευτερόλεπτο να διατυπώνει την άποψη ότι είναι εξαιρετική και τα αποτελέσματά μας είναι εξαιρετικά. Τα £5.000.000 επιπλέον στην παιδεία είναι που δημιουργούν το πρόβλημα;

Εάν θα το αναπέμψει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, είναι δική του ευθύνη. Ο καθένας παίρνει τις πολιτικές του ευθύνες, εάν το θεωρεί αυτό τόσο σοβαρό θέμα. Ούτως ή άλλως και η πρόνοια για τα £3.000.000, κύριε Χατζηγιάννη, και εκείνη είναι αντισυνταγματική...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν είναι, κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Είναι αντισυνταγματική...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Παραπλανείτε...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Χατζηγιάννη, έδωσε τα στοιχεία ο Υπουργός Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ο Υπουργός Οικονομικών...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Και με τα £3.000.000 τα οποία αποτελούν τη συμβιβαστική πρόταση από πλευράς της επιτροπής Παιδείας, είναι αντισυνταγματική η πρόταση, γιατί είναι από την επιτροπή Παιδείας που βγαίνει η αύξηση στα £3.700.000 και όχι από το υπουργείο. Άρα, εάν είναι να το αναπέμψει για αντισυνταγματικούς λόγους, θα το αναπέμψει ούτως ή άλλως, και για τη μισή χορηγία, όπως θα το αναπέμψει για την πλήρη χορηγία. Και εμείς εισηγούμαστε την αποδοχή της πλήρους χορηγίας.

Έγινε αναφορά στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και στα μεταπτυχιακά. Θέλω να πιστεύω ότι εκεί υπάρχει μια ομοφωνία της επιτροπής. Οι φοιτητές οι μεταπτυχιακοί, που είναι δέκα περίπου στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, πρέπει να τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης που τυγχάνουν οι φοιτητές οι Κύπριοι που κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό, να παίρνουν τη χορηγία που μέχρι σήμερα εστερούντο. Και

αυτό, πρέπει να πω, στη λογική του κ. Χατζηγιάννη και αυτό είναι αντισυνταγματικό. Δηλαδή δεν είναι στις προτάσεις της κυβέρνησης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Μα είναι δέκα άτομα, κύριε...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ε, αύριο μπορεί να είναι δεκαπέντε, κύριε Χατζηγιάννη. Τους επόμενους πέντε που θα έρθουν του χρόνου θα τους εξαιρέσουμε;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κύριε Χατζηγιάννη, παρακαλώ, εάν συνεχίσει η συζήτηση κατ' αυτόν τον τρόπο, δεν πρόκειται να οδηγηθούμε σε ένα συγκεκριμένο αποτέλεσμα μέσα στο λογικό χρόνο που θέλουμε.

Παρακαλώ, κύριε Λιλλήκα, συνεχίστε και ολοκληρώστε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συνεπώς, η λογική αυτή, όπως την έχω πει, στηρίζεται πάνω στις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης από τη μια, αλλά και στην κατοχύρωση του δικαιώματος πρόσβασης στην παιδεία σε όλους τους φοιτητές.

Επειδή έγινε αναφορά στους μαθητές, να δίνουμε και στους μαθητές του λυκείου που κάνουν ιδιαίτερα τη χορηγία, πρέπει να πω ότι θα αρκούσαν οι μαθητές και οι γονείς, κύριε Χατζηγιάννη, των λυκείων, εάν η κυβέρνηση αναλάμβανε πραγματικά τα έξοδα και δεν τους επιφόρτωνε με το να πληρώνουν για τις κόλλες της φωτοτυπικής και για τα βιβλία σήμερα και αν φρόντιζε επιτέλους η κυβέρνηση να αναβαθμίσει το επίπεδο της παρεχόμενης εκπαίδευσης, για να μην είναι υποχρεωμένοι να κάνουν ιδιαίτερα. Και δε θα είχαν ανάγκη για χορηγία. Αρκεί να πράξει τούτο μόνο η κυβέρνηση και θα είναι ευχαριστημένοι και οι γονείς και οι μαθητές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ξέχασα την τσάντα μου και έχασα πάλι την ευκαιρία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Λοιπόν. Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ελέχθη ότι η παιδεία είναι δικαίωμα. Ελέχθη ότι δίνουμε λίγα στην παιδεία, ότι πρέπει να δώσουμε

περισσότερα. Πάνω σ' όλα αυτά τα πράγματα είμαστε απόλυτα σύμφωνοι. Ποια όμως είναι η διαφορά του θέματος που σήμερα συζητούμε με την έγνοια μας για την παιδεία; Να δίνουμε χρήματα μέσα σε ένα γενικό πλαίσιο, μια γενική πολιτική αναβάθμισης της παιδείας, στήριξής της, ώστε να δημιουργούμε τέλος πάντων κάποιες προϋποθέσεις, για να ολοκληρώσουμε ένα εθνικό σχέδιο για την παιδεία. Αν πάσχει από κάτι αυτό το θέμα των παροχών, είναι το ότι από την πρώτη μέρα που το εγκαθιδρύσαμε, πριν από πάρα πολλά χρόνια, μέχρι σήμερα δίνει χρήματα, χωρίς να συνδέεται με οποιοδήποτε τρόπο με οποιαδήποτε πολιτική, με οποιοδήποτε στόχο, με οποιαδήποτε επιδίωξη. Και διερωτώμαι αν είναι γενικά η απόφασή μας και η θέση μας να προωθήσουμε...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και χωρίς καμιά βελτίωση της παιδείας.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα σίγουρα! Αυτό είναι το πρόβλημα, να υπάρχει ένας στόχος, μια πολιτική, να βάλουμε και χρήματα για να την υλοποιήσουμε. Όπως συζητούμε για το ενιαίο λύκειο και λέμε δεν έχει αίθουσες, δεν έχουν τα αναγκαία εργαλεία μέσα οι αίθουσες και πρέπει να επενδυθούν χρήματα και πρέπει να κτίσουμε σχολεία και πρέπει να σπουδάσουμε καθηγητές και πρέπει κτλ., ναι, εκεί να ξοδευτούν χρήματα και να ξοδευτούν πάρα πολλά χρήματα. Έτσι όπως πάμε, σκορπούμε χρήματα, δημιουργούμε μια έννοια παροχής και μας ξεστρατίζει από τους πραγματικούς μας στόχους. Και για να αναφερθούμε και λίγο στην ιστορία, πώς προέκυψε αυτό το θέμα των παροχών; Ναι, προέκυψε το θέμα των παροχών ως ενίσχυση της πιο πλούσιας τάξης στην Κύπρο. Φυσικά, υπήρχαν πάντα οι εξαιρέσεις κάποιων φτωχών που πήγαιναν στην Αμερική ή στην Αγγλία, αλλά ανακαλύφθηκε αυτό το σύστημα, για να χρηματοδοτηθούν οι σπουδές των παιδιών που θα πήγαιναν στην Αγγλία και στην Αμερική και θα είχαν, λέει, μεγάλο κόστος σπουδών λόγω διδάκτρων. Ύστερα από χρόνια είναι που επεκτάθηκε, διότι ήταν πλέον παράλογο να δίνουμε στους πλούσιους αποζημιώσεις και τα φτωχά παιδιά που πήγαιναν στα πανεπιστήμια της Ελλάδας να μην παίρνουν. Και το επεκτείναμε και στα παιδιά της Ελλάδας, για να πάρει μια άλλη διάσταση.

Τώρα μπήκαμε σε ένα τρίτο στάδιο. Επειδή δώσαμε και στα φτωχά παιδιά της Ελλάδας και επειδή επεκτάθηκε το θέμα, σκεφθήκαμε και το εσωτερικό. Και μπαίνουμε μέσα στο θέμα της ιδιωτικής πλέον τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που κάνει τα πρώτα της βήματα μέσα στην έννοια της κοινωνίας, του κοινωνικού, του επιστημονικού ανταγωνισμού. Και γίνεται αυτή η μεγαλόψυχη κίνηση/ενίσχυση και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και δίδεται και στους τριετείς και στους τετραετείς. Και ήρθαμε εμείς, η Βουλή, και δεχθήκαμε το επιχείρημα ότι υπάρχουν και οι μονοετείς και οι διετείς, που είναι επαγγελματική τάξη, και να δώσουμε και σ' αυτά τα παιδιά. Να δώσουμε και σ' αυτά τα παιδιά μέσα σ' αυτό το πνεύμα, εφόσον πηγαίνουμε προς αυτή την κατεύθυνση. Και ελέγχθη εκεί: Ναι, αλλά, επειδή ακριβώς πρόκειται για επαγγελματικής, όχι επιστημονικής, κατάρτισης -αυτά τα παιδιά σε ένα χρόνο ή δύο χρόνια μπαίνουν στην αγορά- θα ήταν δυνατό και θα ήταν μεγαλόψυχο να έπαιρναν το μισό εκείνων που θα κάνουν πανεπιστημιακές σπουδές. Και εγώ σας λέω ότι δεν τελειώνει η ιστορία εδώ. Γιατί να αφήσουμε έξω εκείνους που κάνουν επαγγελματική σπουδή σε ιδιωτικά κολέγια και δεν έχουν πλήρεις κύκλους σπουδών, αλλά κάνουν ειδικά μαθήματα σε ορισμένα θέματα; Γιατί αυτούς να τους κόψουμε πίσω; Και αυτά είναι παιδιά του κυπριακού λαού. Και αυτά μπορεί να είναι από τα πιο φτωχά των φτωχών στρωμάτων του κυπριακού λαού. Δηλαδή, αν πάμε να βάλουμε κάποια

πλαίσια μέσα σ' αυτή την έννοια των παροχών, δεν είναι από κοινωνική αναισθησία, αλλά είναι από αίσθημα πολιτικής ευθύνης, κοινωνικής ευθύνης και ευθύνης έναντι της παιδείας του τόπου που το κάνουμε. Διότι διαφορετικά είναι δυνατό να δημιουργηθούν καταστάσεις που, τέλος πάντων, θα είναι και εκτός του ελέγχου μας. Και ελέγχθη κατ' επανάληψη -ήταν το επιχείρημα του κ. Φιλίππου προηγουμένως- ότι, αν αυτά τα χρήματα ξοδεύονταν για το κυπριακό πανεπιστήμιο, θα είχαμε σήμερα ένα λαμπρότατο πανεπιστήμιο, που θα κάλυπτε τις ανάγκες πιθανόν του τόπου σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό και θα έλαμπε η Κύπρος με ένα σπουδαίο πανεπιστήμιο, που θα ήταν δυνατό να αναπτυχθεί και να εξελιχθεί. Αλλά για το πανεπιστήμιο δίνουμε £12.000.000 και για τις παροχές δίνουμε £22.000.000! Δεν ξέρω πραγματικά πάνω σε ποια λογική θα προωθηθεί αυτή η υπόθεση.

Τώρα, στο θέμα της κοινωνίας, της κοινωνικής πολιτικής. Ναι, είμαι και εγώ απ' εκείνους που υποστήριζαν πάντα την πολιτική ότι τα παιδιά του λαού, ανεξάρτητα από το σπίτι από το οποίο προέρχονται, είναι ισότιμα. Και είναι ισότιμα και πρέπει να είναι ισότιμα μέσα σε ένα σχολείο και μέσα σε μια σχολική κοινωνία. Αλλά αυτό πότε; Αν υπήρχε η διαφοροποίηση στο επίπεδο των γονιών. Αν οι γονείς πλήρωναν φόρο εισοδήματος, αν οι πλούσιοι πλήρωναν φόρο εισοδήματος. Αλλά μέσα σ' αυτή την κοινωνία, που όσο περνά ο καιρός καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι ο φόρος εισοδήματος περίπου καταντά άχρηστος και όσοι βγάζουν τα περισσότερα χρήματα παίρνουν και τις περισσότερες απαλλαγές και επιβαρύνονται πολύ ολιγότερο από οποιονδήποτε άλλο μέσα στο κοινωνικό σύστημα της Κύπρου και μεταφέρεται όλο το βάρος το φορολογικό πάνω στα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα με τους έμμεσους φόρους και πλήττονται τα λαϊκά στρώματα με αυτό τον τρόπο, και είναι τα λαϊκά στρώματα που επιβαρύνονται με τη φορολογία σήμερα και όχι τα πλούσια στρώματα, ε, εκεί να μου επιτρέψει ο πλούσιος πλέον, ναι, να κάνω και μια διαφοροποίηση για το παιδί του· να πω: «Κύριε πλούσιε, εσύ που δεν πληρώνεις φόρο εισοδήματος τουλάχιστον πλήρωνε για τις υπηρεσίες που σου προσφέρει το κράτος στις σπουδές.» Ναι, εδώ ερχόμαστε σ' αυτή τη νέα αντίληψη πλέον, που ομολογώ ψυχικά εμένα δε με ικανοποιεί, αλλά είναι ο κοινωνικός συμβιβασμός που πρέπει να κάνεις, για να μπορέσεις να βρεις μια λογική πάνω στο τι είναι κοινωνία και τι είναι παιδεία, για να πεις: «Ξέρεις, είμαι υποχρεωμένος να επιβαρύνω τα παιδιά, εφόσον οι γονείς δεν καταβάλλουν.»

Άρα να μη σκεφτόμαστε και να μη συζητούμε ότι οιαδήποτε παροχή είναι προώθηση κοινωνικής πολιτικής. Μπορεί να είναι και το αντίθετο· να είναι επιβάρυνση της κοινωνικής πολιτικής.

Και θέλω να καταλήξω, κύριε Πρόεδρε, σε τούτο: Ακριβώς επειδή υπάρχει η συνείδηση και η συναίσθηση ότι κάτι δεν πάει καλά με αυτό το θέμα των παροχών, δεχθήκαμε όλοι και όλες οι πλευρές ότι χρειάζεται επανεξέταση αυτό το θέμα. Λοιπόν, ας πούμε ότι θα εγκρίνουμε ένα σύστημα παροχών τώρα, το οποίο όμως θα επανεξεταστεί. Και να μη θεωρεί καμιά τάξη κεκτημένο της δικαίωμα αυτό το θέμα των παροχών, που λειτουργεί πλέον πειστικά πάνω σε όλους μας. Και υπάρχει και μια πολλαπλότητα απόψεων από τους ενδιαφερομένους, διότι κανείς δεν ικανοποιείται πλέον με την παροχή την οποία του δίνουμε.

Τώρα σε ό,τι αφορά τις θέσεις του κινήματος πάνω στο θέμα των τροπολογιών, ναι, δεχόμαστε ότι η συμβολή του ΑΚΕΛ υπήρξε πολύτιμη στη συζήτηση. Και δέχομαι το επιχείρημα του κ. Λιλλήκα ότι με τον προβληματισμό τους ώθησαν το νομοσχέδιο παρακάτω. Όντως το πέτυχαν και είναι αξιόπαινοι προς αυτή την κατεύθυνση. Μας βοήθησαν να προβληματιστούμε και να διευρύνουμε το νομοσχέδιο και να καλύψουμε ό,τι μέσα στα πλαίσια μιας αντικειμενικής, τέλος

πάντων μιας κριτικής προσέγγισης μπορεί να σταθεί. Διότι, εδώ που τα λέμε, φοβούμαι ότι τυχόν προσπάθεια κάλυψης των πάντων μπορεί στο τέλος να είναι και αναποτελεσματική και μη χρήσιμη.

Ναι, δεχόμαστε απόλυτα και θα ψηφίσουμε μαζί με το ΑΚΕΛ την τροπολογία για επέκταση από τα τέσσερα χρόνια στα έξι χρόνια στις περιπτώσεις όπου αντικειμενικά αποδεικνύεται ότι δεν μπορούσαν να παρακολουθήσουν οι φοιτητές και αυτό το δικαίωμα, ναι, να παραχωρείται στον Υπουργό Οικονομικών.

Πάνω στο θέμα της εκμάθησης ξένων γλωσσών, παρ' όλο που μπορώ να πω ότι υπάρχει πολλή κριτική -και η κριτική που ανέφερε ο κ. Χατζηγιάννης είναι σωστή- όμως υπάρχουν και πραγματικά προβλήματα, έναντι των οποίων δεν μπορούμε να μείνουμε ασυγκίνητοι, στην εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας σε κάποια χώρα, όταν δεν είναι δυνατό να τη μάθει στην Κύπρο. Δε θα καταψηφίσουμε, απλώς θα κάνουμε αποχή, για να διευκολύνουμε, αν τυχόν σχηματίζεται πλειοψηφία, να περάσει αυτή η τροπολογία.

Θα ψηφίσουμε επίσης οι φοιτητές του πανεπιστημίου που εργάζονται να παίρνουν την παροχή και θα καταψηφίσουμε πρόταση ισοπεδωτικών παροχών μεταξύ πρωτοετών, δευτεροετών, τριτοετών, τεταρτοετών, εσωτερικών, εξωτερικών κτλ. φοιτητών. Εκεί νομίζουμε ότι αυτό το οποίο επιτυγχάνεται είναι μια πρόοδος, που μας παρέχει την ευχέρεια να επανεξετάσουμε τα θέματα καλύτερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η συζήτηση, που έχει επεκταθεί προς την κατεύθυνση μιας ανάλυσης της ορθότητας ή του ορθολογιστικού των χορηγιών όπως δίνονται σήμερα, είναι πάρα πολύ σημαντική και δεν είναι η πρώτη φορά που γίνεται σ' αυτό το σώμα. Και για αρκετά σημεία που έχει πει ο κ. Χατζηδημητρίου αξίζει να προβληματιστούμε. Πλην όμως υπάρχει μια ιστορία αυτού του θέματος, που εγώ την αντιλαμβάνομαι ολίγον διαφορετικά, σε ό,τι αφορά τη μνήμη μου, απ' ό,τι ο κ. Χατζηδημητρίου. Το 1995, όταν εδώ συζητήτο και αποφασίστηκε η μεταρρύθμιση του φορολογικού συστήματος...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συγνώμη, κύριε Χρίστου, να μου επιτρέψετε μια μικρή διακοπή, έτσι για λόγους ιστορίας. Η πρώτη τροπολογία γι' αυτό το θέμα ήταν επί προεδρίας του κ. Ψυλλίδη στην επιτροπή Παιδείας, που έφερε για πρώτη φορά και εγκυβιβάστηκε αυτή η έννοια των παροχών και για τα παιδιά του εξωτερικού. Εν συνεχεία μπήκε μέσα σ' αυτά τα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης. Συγνώμη, συνεχίστε, γιατί είμαι βέβαιος ότι δε θα διαφωνήσουμε παρακάτω.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Βουλευτής του ΔΗΚΟ! Επειδή είπατε για λόγους ιστορίας, γι' αυτό.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εκείνο που είχε συμβεί, κύριε Χατζηδημητρίου, όμως ήταν ότι το 1995 η πίστωση που έπαιρναν οι γονιοί για παιδιά που σπούδαζαν, αδιακρίτως πού,

αντικαταστάθηκε από χορηγία. Με αυτή την έννοια η χορηγία είναι δικαιότερη από την πίστωση, γιατί υπήρχαν πάρα πολλές οικογένειες που πλήρωναν είτε μικρό είτε καθόλου φόρο εισοδήματος και δεν υπήρχε περιθώριο να πιστωθούν, αφού δεν πλήρωναν. Και υπήρχαν οικογένειες που πλήρωναν φόρο εισοδήματος. Και δεν αναφέρομαι στους μεγαλοβιομήχανους· μιλώ για τους δημόσιους υπαλλήλους των οποίων ο μισθός ήταν γνωστός και πλήρωναν φόρο εισοδήματος.

Υπήρχε επομένως μια άνιση μεταχείριση μεταξύ όμοιων ανθρώπων σε ό,τι αφορά το ότι είχαν παιδί που σπούδαζε. Η σημερινή μέθοδος είναι δικαιότερη, τουλάχιστον ως προς τούτο. Δε λέω ότι δε δημιουργεί προβλήματα. Και είναι σωστό ότι δε λαμβάνει υπόψη ούτε την επιτυχία του κάθε φοιτητή ούτε την οικονομική κατάσταση της οικογένειας και ενδεχομένως και άλλες παραμέτρους. Και ουδείς διαφωνεί να συζητήσουμε το όλο θέμα από την αρχή και μαζί με την κυβέρνηση και μαζί με τους γονιούς και μαζί με τους ίδιους τους φοιτητές. Όμως μπροστά μας έχουμε ένα σύστημα το οποίο δεν μπορεί να παραμένει ως σύστημα ετεροβαρές προς κάποιες ομάδες φοιτητών. Είναι με αυτή την έννοια που έχουμε εισηγηθεί αυτές τις τροπολογίες, γιατί καλά ή κακά και στη μέση παιδεία το ίδιο σύστημα ακολουθούμε. Στη μέση παιδεία κανένας δεν πληρώνει. Εκεί δεν υπάρχουν πλούσιοι και φτωχοί; Δεν υπάρχουν μαθητές καλοί και μαθητές αδύνατοι; Δεν έχει υπεισέλθει αυτό το στοιχείο και νομίζουμε ότι ούτε στο πανεπιστήμιο είναι σωστό να υπεισέλθει. Αυτό το δικαίωμα της δωρεάν παιδείας πρέπει να υπάρχει. Στο θέμα των χορηγιών να το συζητήσουμε. Όμως τώρα έχουμε μπροστά μας μια δομή την οποία ούτε είμαστε έτοιμοι ούτε ίσως η πολιτεία είναι έτοιμη να έρθει να υποκαταστήσει με κάτι άλλο ενδεχομένως πιο σωστό, πιο ανταποκρινόμενο στις σημερινές απαιτήσεις και στις σημερινές ανάγκες. Είναι αυτό που θέλουμε να διορθώσουμε και πιστεύουμε ότι οι προτάσεις διορθώνουν αυτό το σύστημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας, και δε θέλω να εμποδίσω τον κ. Πιπτοκοπίτη. Ήδη πέρασε μια ώρα και είδα περίπου έξι χέρια. Είναι άνευ τέρματος οι συζητήσεις; Διότι εγώ προβλέπω ότι μέχρι το Μάιο θα συνεδριάζουμε στο τέλος πέντε φορές τη βδομάδα! Ίσως είναι καλά να βάλουμε χρονοδιάγραμμα για τις παρεμβάσεις γενικώς να είναι μέχρι πέντε λεπτά, διότι όσο πλησιάζουν οι βουλευτικές εκλογές δε θα κατεβαίνουμε από το βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, στην πρωινή κλειστή συνεδρία έγιναν αρκετές συζητήσεις ως προς τον τρόπο διεξαγωγής των εργασιών της ολομέλειας.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι στην κρίση σας, κύριε Πρόεδρε, να θεωρήσετε ότι ένα θέμα εξαντλήθηκε. Ένα θέμα που συζητείται πάνω από μια ώρα και ακόμα διασταυρώνονται τα ίδια επιχειρήματα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά ήδη μέχρι της στιγμής μίλησαν από τρία κόμματα, υπάρχει το Δημοκρατικό Κόμμα, υπάρχουν οι Ενωμένοι Δημοκράτες, επομένως ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε! να μιλήσει ο κ. Πιττοκοπίτης και η κ. Βασιλείου τζαι κανεί!

Ο κ. Χατζηγιάννης κάλυψε όλο το Δημοκρατικό Συναγερμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ. Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Θα παρακαλούσα να είμαστε σύντομοι και εντός του θέματος του συγκεκριμένου.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Πολύ σύντομα. Θα ξεκινήσω από εκεί που έχει μείνει ο κ. Χρίστου που λέει πως, ναι, μπορεί να σηκώνει αναθεώρηση το σύστημα και πρέπει να γίνει αναθεώρηση, πρέπει να μπουν νέα κριτήρια, αλλά σήμερα υπάρχει και λειτουργεί αυτό το σύστημα. Ξεκινώ από εκεί.

Εμείς πιστεύουμε ότι είναι άδικο αυτό που αναφέρεται στο νομοσχέδιο που είναι υπό ψήφιση για το μόνιμο κάτοικο. Βάσει άλλου νόμου ένα άτομο, από τη στιγμή που έρχεται στην Κύπρο και δηλώνει την πρόθεσή του να παραμείνει, θεωρείται μόνιμος κάτοικος. Και πιστεύω ότι γίνεται μια τεράστια αδικία σε όλους αυτούς τους Κύπριους που επαναπατρίζονται και τους θέλουμε να επαναπατρίζονται για δέκα λόγους, αλλά θα περιοριστώ μέσα σε πολύ μικρό χρόνο και δε θα εξηγήσω τους λόγους. Παρά να εργοδοτούνται παράνομα, νόμιμα λαθρομετανάστες -δεν το λέω από ρατσισμό- με όλα αυτά τα προβλήματα, θέλουμε αυτούς τους ανθρώπους να γυρίσουν πίσω. Και δεν μπορεί αυτό το πράγμα να αφήνεται στη διακριτική εξουσία του κάθε υπουργού! Εμείς θέλουμε να γίνει ξεκάθαρο, στην παράγραφο (δ) του άρθρου 2 να αντικατασταθεί τελείως ο ορισμός της έννοιας “μόνιμος κάτοικος” και να λέει τα ακόλουθα: «Μόνιμος κάτοικος σημαίνει για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου άτομο το οποίο διαμένει μόνιμα στη Δημοκρατία». Γιατί, επομένως, αυτούς τους ανθρώπους που έρχονται στην Κύπρο και επαναπατρίζονται θα πρέπει να τους στέλλουμε από γραφείο σε γραφείο, από παράγοντα σε παράγοντα, στον υπουργό, για να εξασκήσει τη διακριτική του εξουσία; Αν το παιδί του επαναπατρισθέντος πέτυχε μέσα από τους κανονισμούς, πληρεί τις άλλες προϋποθέσεις και φοιτά στο κυπριακό πανεπιστήμιο, γιατί να του λέμε: «Κύριε, τώρα να δούμε αν η διακριτική εξουσία του υπουργού θα πρέπει να εφαρμοστεί»!

Γι' αυτό εμείς, όταν θα φθάσουμε στην ψηφοφορία, θέλουμε να γίνει αυτή η διαφοροποίηση και ειλικρινά κάνω έκκληση προς όλα τα μέλη της Βουλής να το δούμε με κατανόηση αυτό το πράγμα. Εμείς ειλικρινά, ως Δημοκρατικό Κόμμα, αυτές τις χορηγίες και αυτό το νομοσχέδιο δεν το βλέπουμε σε καμιά απολύτως περίπτωση ούτε μέσα από κομματικές σκοπιμότητες ούτε μέσα από ιδεολογίες ή οτιδήποτε άλλο. Το βλέπουμε ως μια ανάγκη, μέσα από αυτό το υπάρχον σύστημα σήμερα, αν μπορεί να τύχουν κάποιας βοήθειας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πιττοκοπίτη, έχετε υποβάλει τροπολογία γραπτή ή θα την κυκλοφορήσετε;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όχι, απλώς τώρα την έχουμε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα υποβληθεί στην ώρα της.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Στην ώρα της.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ως κοινοβουλευτική ομάδα τοποθετηθήκαμε πάνω στην τροπολογία του ΑΚΕΛ και επειδή ο κ. Πιττοκοπίτης ανέφερε μεμονωμένα ένα μόνο θέμα, τη θέση του κόμματος θα την εκθέσει ο κ. Κιττής, εν συντομία πάντοτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κιττής, παρακαλώ, και αμέσως μετά θα δώσω το λόγο στην κ. Βασιλείου.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Επειδή ο κ. Πιττοκοπίτης έχει μεγαλύτερη επιφάνεια από εμένα, φαίνεται πρόλαβε να πάρει το λόγο, αλλά έπρεπε να ακουστούν κάποιες ...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όχι, ζήτησα το λόγο πριν από εσάς, συνάδελφε. Αν έν' για επιφάνεια νομίζω...

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Έχετε μεγαλύτερη επιφάνεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κιττή, έτσι αντιλήφθηκα, ότι είχε ζητήσει πρώτος το λόγο.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Εν πάση περιπτώσει, δεν έχουμε παράπονο, κύριε Πρόεδρε, φτάνει να ακουστούν και οι θέσεις μας!

Το Δημοκρατικό Κόμμα, κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά το θέμα των χορηγιών, όπως έχει παρουσιαστεί και απ' όσα έχει πει ο κ. Χατζηδημητρίου και απ' όσα έχει πει ο κ. Χρίστου επί του θέματος... θα τους δίδοταν η ευκαιρία να τοποθετηθούν σ' αυτό το θέμα και είμαι σίγουρος ότι θα περνούσε αυτή η άποψη, αν συζητείτο πραγματικά το θέμα το οποίο έχω εγγράψει ενώπιον της επιτροπής, αλλά δυστυχώς ορίστηκε η συνεδρία -φαίνεται εκ παραδρομής- ημέρα που βρισκόμουν στο εξωτερικό για αποστολή της Βουλής. Αφορούσε τη δίκαιη κατανομή και την εφαρμογή ενός μέσου, όχι όπως το παρερμήνευσε πριν λίγο ο κ. Χατζηγιάννης, ότι δηλαδή εισηγούμαι αύξηση της χορηγίας σε αυτούς που πάνε στην Αγγλία. Προς Θεού, δεν είπα κανένας έτσι πράγμα! Έχω εγγράψει θέμα και ο τίτλος μιλά από μόνος του. Εννοούμε να βρεθεί κάποιο σύστημα με βάση το οποίο να γίνεται δίκαιη κατανομή αυτής της χορηγίας, αυτής της δυνατότητας που θέλουμε να δίνουμε στα παιδιά μας που σπουδάζουν είτε εδώ είτε στο εξωτερικό, με βάση κριτήρια που να έχουν και μια σωστή κατεύθυνση, όπως έχει πει ο κ. Χατζηδημητρίου. Να εξυπηρετούνται οι στόχοι της εκπαίδευσής μας πραγματικά και να επιτελείται και μια δίκαιη υπηρεσία προς αυτούς που παίρνουν την παροχή. Δηλαδή να λαμβάνεται υπόψη η

εισοδηματική δυνατότητα -και δεν είναι δύσκολο να γίνει αυτό το σύστημα με βάση του τι δηλώνει ο καθένας στο φόρο εισοδήματος ή ό,τι άλλο μπορεί να βρεθεί- στην κατανομή αυτού του υπέρογκου ποσού. Γιατί σωστά λέχθηκε ότι, αν δίνονταν αυτά τα ποσά προς την παιδεία με τον τρόπο που έχει γίνει εισήγηση, αλλά και με μια πιο λελογισμένη θα έλεγα εκπαιδευτική πολιτική, θα μπορούσε να εξυπηρετηθεί καλύτερα η παιδεία μας και τα παιδιά τα ίδια τα οποία σήμερα παίρνουν αυτή τη χορηγία.

Βεβαίως, αυτό το ανέφερα ως θέση από την οποία τουλάχιστον εμφορείται η ομάδα μας και θα ήθελα να πω ότι, όσον αφορά τις τροπολογίες ασφαλώς, εμείς δε θα στηρίξουμε τις τροπολογίες, πλην εκείνης που αναφέρεται στο άρθρο 3 και που αφορά την ειδική χορηγία που παρέχεται με βάση την υποπαράγραφο αυτή και καλύπτει φοιτητή που παρακολουθεί στο Πανεπιστήμιο Κύπρου κλάδο σπουδών του οποίου το πρόγραμμα σπουδών για την απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου ή διπλώματος είναι διάρκειας ενός τουλάχιστον έτους. Αυτή θα τη στηρίξουμε, κύριε Πρόεδρε.

Όσον αφορά το θέμα του μόνιμου κατοίκου που υπάρχει η πρόνοια στην οποία έχει αναφερθεί ο κ. Πιπτοκοπίτης, με τις όσες γνώσεις νομικών διαθέτω, θα έλεγα ότι υπάρχει στο βασικό νόμο, στο άρθρο 2, η ερμηνεία ακριβώς που αφορά το ποιοι είναι οι δικαιούχοι των χορηγιών και λέει: «Φοιτητής σημαίνει Κύπριο πολίτη μόνιμο κάτοικο της Δημοκρατίας που συμπλήρωσε το δέκατο έβδομο έτος της ηλικίας του». Αυτό από μόνο του καλύπτει και τους επαναπατριζόμενους. Αν κακώς εφαρμόστηκε ο νόμος και κακώς εφαρμόζεται ο νόμος από το Υπουργείο Παιδείας και δε δίνεται η χορηγία στους επαναπατριζόμενους... Ο κάθε Κύπριος που επαναπατριάζεται, από την ώρα που δηλώνει μόνιμος κάτοικος της δημοκρατίας, ότι επαναπατριάζεται, αποκτά τα δικαιώματα κάθε μόνιμου κατοίκου της Κύπρου. Επομένως, δε χρειάζεται προσθήκη ερμηνείας σε αυτό το νόμο, για να πούμε: «βάρτε τους τζαί τούτους μέσα». Είναι και εκείνοι κομμάτι της Δημοκρατίας. Οι επαναπατριζόμενοι είναι Κύπριοι που έρχονται και η πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας να τους εξυπηρετεί και να τους προσελκύει να έρθουν στην Κύπρο εφαρμόζεται και σε αυτή την περίπτωση. Από την ώρα που έρχονται και επαναπατριάζονται και έχουν υποχρέωση να υπηρετήσουν στην Εθνική Φρουρά -και το κάνουν οι άνθρωποι- δικαιούνται να έχουν και τα δικαιώματα κάθε Κύπριου πολίτη. Επομένως, πιστεύω ότι καλύπτονται ήδη από το νόμο με την ερμηνεία του όρου "φοιτητής".

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πράγματι εμείς αντιμετωπίζουμε το θέμα από την άποψη της κοινωνικής προσφοράς. Θα ξοδεύουμε ένα ποσό γύρω στα £20 εκατομ. για την παροχή αυτών των χορηγιών και διερωτώμαι: Είναι πράγματι αυτός ο τρόπος, για να εξασφαλίσουμε εκείνα τα παιδιά τα οποία έχουν ανάγκη; Πολύ πρόσφατα εγώ ήρθα αντιμέτωπη με δυο, τρία παραδείγματα καλών μαθητών, φτωχών μαθητών, οι οποίοι είχαν γενικό 19 και 8/10 και δεν μπόρεσαν να εξασφαλίσουν υποτροφία, γιατί είχε παιδιά με γενικό 19 και 9/10. Σημαίνει ότι το παιδί που είχε γενικό 19 και 8/10 δεν αξίζει να βοηθηθεί; Δίδουμε όλα αυτά τα λεφτά τα οποία πηγαίνουν ασχέτως απορίας και ασχέτως

επίδοσης! Πιστεύω ότι είναι σπατάλη χρήματος. Ενώ μπορούσε αυτά τα λεφτά, αν όχι όλα, τουλάχιστο το μισό αυτού του ποσού να δοθεί στο Ίδρυμα Υποτροφιών, το οποίο αυτή τη στιγμή παίρνει, ακούστε, κύριε Πρόεδρε, £300.000 το χρόνο, αν δε με απατά η μνήμη μου, για να δώσει υποτροφίες. Μα, τι είναι £300.000 μπροστά στις ανάγκες οι οποίες υπάρχουν; Με το να δώσεις σε ένα φτωχό παιδί £1.000 ή £1.500 δεν το εξυπηρετείς! Δεν μπορεί να σπουδάσει με αυτό το ποσό! Ενώ, δώσε στα παιδιά τα οποία έχουν ανάγκη ένα σεβαστό ποσό ...

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κυρία Βασιλείου, τα δίνεις στον πατέρα του και στη μητέρα του, δεν τα δίνεις στο παιδί. Δεν είναι το παιδί που τα παίρνει.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ο πατέρας και η μητέρα φυσικά θα τα δώσουν για το παιδί τους.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι αναγκαστικά.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ο Κύπριος ο γονιός νοιάζεται τόσο πολύ για το παιδί του, που η τεράστια πλειοψηφία τους θα τα δώσουν για το παιδί τους. Αλλά εγώ λέω ότι δεν είναι αρκετό αυτό το ποσό. Χρειάζεται περισσότερα ένα παιδί να σπουδάσει στην Κύπρο και πολύ περισσότερα στο εξωτερικό.

Άρα συμφωνώ με όλους τους συναδέλφους, οι οποίοι μέχρι τώρα έχουν μιλήσει επί του θέματος και έχουν υπερασπιστεί την άποψη ότι θα πρέπει να εξετάσει η κυβέρνηση έναν καλύτερο τρόπο να δοθούν αυτά τα λεφτά στην παιδεία. Να δοθούν, όπως είπαμε, και στο Ίδρυμα Υποτροφιών και για τη βελτίωση των σχολικών κτιρίων και για θέματα υλικοτεχνικής στήριξης των μαθητών μας. Υπάρχουν πάρα πολλοί τρόποι.

Γι' αυτό εμείς προτιθέμεθα να μην ψηφίσουμε τις τροπολογίες, όχι διότι δε συμφωνούμε ότι τα παιδιά τα οποία μαθαίνουν τη γλώσσα ή τα παιδιά τα οποία προπαρασκευάζονται, για να μπουν στο πανεπιστήμιο, δεν αξίζουν βοήθειας. Αντιθέτως, εμείς πιστεύουμε ότι, ναι, αξίζουν μεγαλύτερης βοήθειας, όχι όμως να δίδονται χωρίς κανένα κριτήριο αυτά τα λεφτά. Πρέπει να τεθούν κριτήρια και να δοθούν αυτά τα λεφτά εκεί που υπάρχει πραγματική ανάγκη.

Και μια μικρή παρατήρηση πάνω στο θέμα των επαναπατρισθέντων. Συμφωνώ με το συνάδελφο κ. Κιττή ότι θα πρέπει να δίδονται αυτές οι χορηγίες στα παιδιά των επαναπατρισθέντων και επαναπατρισθέντες θα πρέπει να θεωρούνται τα παιδιά των οικογενειών που έχουν μόνιμη κατοικία στην Κύπρο, αλλά, αν δεν κάνω λάθος, σύμφωνα με το νόμο τον εκλογικό, για να θεωρηθεί ένας ότι είναι πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας και να έχει τα δικαιώματά του, πρέπει να έχει μείνει στην Κύπρο τουλάχιστον έξι μήνες.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Επιτρέπετε μια διακοπή;

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ναι.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Υπάρχει ειδικός ορισμός στον παρόντα νόμο για το ποιος είναι μόνιμος κάτοικος και λέει ότι πρέπει να έχει μόνιμη διαμονή στην Κύπρο τα τελευταία τρία χρόνια. Και είναι αυτό που θέλουμε να διορθώσουμε. Είναι τροποποίηση η οποία γίνεται ...

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, εμείς είμαστε ανοικτοί να γίνει μια τροποποίηση, για να καλύψουμε όλα τα παιδιά των επαναπατρισθέντων που είναι μόνιμοι κάτοικοι Κύπρου, αλλά συμφωνώ ότι δεν πρέπει να αφηθεί αυτό στη διακριτική εξουσία του οποιουδήποτε υπουργού, είτε του σημερινού είτε του αυριανού, διότι έτσι είναι σαν να ερχόμαστε να ενθαρρύνουμε το ρουσφέτι. Και γιατί να πηγαίνει να εκλιπαρεί το βουλευτή του ή το δημοτικό του σύμβουλο ή τον άλφα ή το βήτα να εξασκήσει πίεση πάνω στον υπουργό; Δεν πρέπει να υπάρχει αυτό και πρέπει να είναι δικαιωματικό.

Αρα εμείς, κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο, αλλά, δυστυχώς, με αυτή την παρατήρηση, δε θα ψηφίσουμε τις τροπολογίες, με μια και μοναδική εξαίρεση για τους φοιτητές του Πανεπιστημίου Κύπρου που κάνουν το μεταπτυχιακό τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, έχει κλείσει ο κύκλος των κομμάτων. Καταλαβαίνω ότι υπάρχουν και άλλοι. Αντιλαμβάνεστε ότι ο χρόνος είναι ένα απαραίτητο στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη. Θα συμφωνούσατε να έχετε το λόγο για πέντε ή επτά λεπτά το πολύ;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Τρία λεπτά.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Πιο λίγα, κύριε Πρόεδρε. Τρία λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ δέχομαι πέντε και θα παρακαλούσα να μην παραβιαστεί αυτό το πεντάλεπτο. Θα δώσω το λόγο αμέσως στον κ. Προδρόμου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να τους παρακολουθείτε, γιατί ... ξέρετε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε θα ήθελα να ανάψω τα κόκκινα λαμπάκια.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Γιατί όχι;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, έχετε δίκαιο ότι μίλησαν όλα τα κόμματα, αλλά από ένα κόμμα μίλησαν δυο βουλευτές, οπότε τώρα θα δοθεί η ευκαιρία να ισοφαρίσουμε, για να μη χρειαστεί να κάμουμε και νέα κόμματα για να μιλούμε στη Βουλή!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι για θέμα χρόνου που μίλησε ο καθένας, κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Βεβαίως, ναι, αλλά δε μετράται ο χρόνος, δυστυχώς, αντίθετα από το τι ζήτησε ο κ. Κατσουρίδης.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Άτε, ρε, τζι' έφαες τα λεπτά σου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όι, τούτα εν τα έφαα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τούτη η εισαγωγή δε μετρά στο χρόνο.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Βεβαίως.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εγώ θα έλεγα, κύριε Πρόεδρε, ότι ακριβώς επειδή συμφώνησαν πολλοί συνάδελφοι ότι το σύστημα αυτό πρέπει να αλλάξει, θα πρέπει να πούμε ακόμα κάτι και πρέπει να το πούμε σήμερα, ότι είναι η τελευταία χρονιά που η Βουλή δέχεται να εγκρίνει με αυτό τον τρόπο επιχορήγηση των σπουδών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

«Μιάλον βούκκον βάλε τζαι μιάλον λόον μεν πεις!»

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μπορούμε να μην το δεχτούμε, κύριε συνάδελφε, διότι εγώ νιώθω ιδιαίτερα έντονα και ακούγοντας κάποιες εισηγήσεις φοβούμαι -κάποιος συνάδελφος μίλησε και για προεκλογική περίοδο- φοβούμαι ότι υπάρχει -πολύ κοντά μας είναι- ο κίνδυνος, το ενδεχόμενο να καταλήξουμε να κάμνουμε φτηνό συνδικαλισμό. Ακούμε επιχειρήματα εδώ και, επειδή κάποιος αναφέρθηκαν σε ευρωπαϊκές χώρες, μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι σε οποιαδήποτε ευρωπαϊκή χώρα θα ακούγονταν ως πρωτοφανή αυτά τα πράγματα που συζητούμε εδώ. Πουθενά δε γίνεται λόγος να πληρώνει το κράτος τις οικογένειες των πολιτών, επειδή έχουν παιδιά που σπουδάζουν. Το κράτος οφείλει να παρέχει παιδεία -αυτό είναι ένα. Εάν το δικό μας το κράτος έχει ελλείψεις, να βάλουμε όλο το βάρος εκεί, για να μην υπάρχουν οι ελλείψεις. Το να δίνει το κράτος λεφτά στους πολίτες, για να πάνε να σπουδάσουν, πιστεύω ότι είναι παγκόσμια πρωτοτυπία και ας μην κάμνουμε συγκρίσεις με άλλες χώρες και ας μη λέμε ότι αλλού είναι δωρεάν η εκπαίδευση, διότι, αν πάμε σε οποιαδήποτε χώρα και πούμε ότι κάποιος παίρνει τόσα λεφτά από το κράτος, για να κάνει ό,τι του γουστάρει- και αυτό είναι πραγματικότητα- όπως είπε ο κ.

Χατζηδημητρίου, δεν υπάρχει απολύτως κανένα κριτήριο- τότε πιστεύω ότι θα μας κοιτούν πολύ παράξενα.

Πρέπει να πούμε ότι είναι ο τελευταίος χρόνος ... και θα ήθελα να αναφερθώ σε αυτό που είπε ο κ. Χρίστου. Πράγματι, όταν έγινε η μικρή μεταρρύθμιση το '96 από την προηγούμενη Βουλή, ήταν πολύ σωστό το ότι αποφασίστηκε ότι εγκαταλείπεται το σύστημα των πιστώσεων και εκπτώσεων και περνούμε στις χορηγίες. Δυστυχώς, όμως, έχουμε εμείς οι ίδιοι σε μερικές περιπτώσεις καταστρατηγήσει αυτή την αρχή στην προσπάθειά μας να δώσουμε κάποιες παροχές που δεν είναι χορηγίες σε διάφορες κατηγορίες πληθυσμού.

Όμως, εγώ τότε μη όντας μέλος της Βουλής είχα αντιληφθεί ότι η Βουλή είχε πάρει αποφάσεις πολιτικής. Και μία απόφαση πολιτικής ήταν το ότι, για παράδειγμα, δεν εδίδονταν περισσότερα χρήματα σε όσους πληρώνουν δίδακτρα. Να πιστέψω ότι ήταν τυχαία η απόφαση; Εγώ είχα θεωρήσει ότι δεν ήταν τυχαία. Και ότι η Βουλή είπε ότι, αν κάποιος θεωρούν ότι σε χώρες όπου υπάρχουν δίδακτρα είναι καλύτερες οι σπουδές, ε, τότε ας πληρώσουν τις καλύτερες σπουδές- αν αυτό είναι αλήθεια, διότι μπορεί να υπάρξει και αμφισβήτηση. Σε πάρα πολλές χώρες δεν υπάρχουν δίδακτρα και δεν μπορεί κανείς να πει ότι το επίπεδο των σπουδών είναι υποδεέστερο.

Άρα, αυτές οι διαφοροποιήσεις που ερχόμαστε να κάμουμε εν είδει πρόχειρης δικαιοσύνης εδώ μέσα πιστεύω ότι πέφτουν στο κενό. Είναι πολύ απλή η λύση -έχει ακουστεί από πολλούς συναδέλφους ξεκινώντας από τον πρόεδρο της επιτροπής, τελευταία από την κ. Βασιλείου: Να διατεθούν αυτά τα πολύ ψηλά κονδύλια ... και θα ήθελα να αντιπαρέλθω ισχυρισμούς που ακούγονται εδώ ότι το κράτος τσιγκουνεύεται. Είναι υπέρογκο αυτό το ποσό που δίνουμε γι' αυτή τη χρήση -αυτό να το παραδεχθούμε. Αυτά τα χρήματα μπορεί να διατεθούν ευρύτερα για την παιδεία και ένα μέρος τους θα ήταν αρκετό, για να έχουμε ένα άριστο σύστημα υποτροφιών για αρίστους και για απόρους.

Και έχει δίκαιο ο συνάδελφος, ο κ. Χατζηδημητρίου, το έχουμε ξαναντιμετωπίσει στην επιτροπή Παιδείας· δεν είναι ζήτημα παιδείας, εκπαίδευσης. Το έχουμε ξαναντιμετωπίσει το ότι δεν έχουμε στην Κύπρο αξιόπιστο σύστημα πιστοποίησης των οικονομικών δυνατοτήτων ενός εκάστου των πολιτών. Όταν θα αποφασίζαμε για το τι θα γίνει με τους φοιτητές μας στην Ελλάδα και για το αν θα edικαιούντο κάποια προνόμια εκεί ως άποροι, ψηλώσαμε τα χέρια πάνω κι εμείς και η πλευρά από απέναντι, η εκτελεστική, οι εκπρόσωποι της εκτελεστικής εξουσίας, διότι το σύστημά μας είναι τέτοιο, που δεν παρέχει τα χεγγύα.

Άρα, κι εκεί πρέπει να γίνει μια προσπάθεια, αν θα έχει νόημα το να λέμε ότι θα δίνουμε σε άπορους υποτροφίες. Εκτός αν άποροι θα είναι, όπως είπε και ο συνάδελφος προηγουμένως, αυτοί οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να μη δηλώνουν τους πόρους τους, ενώ εύποροι θα θεωρούνται εκείνοι των οποίων τα εισοδήματα είναι θέμα δηλώσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο χρόνος σας έχει λήξει, κύριε Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι δε χρειάζεται να απαντήσω ως προς το ότι, αν η κυβέρνηση κόβει λεφτά από το πανεπιστήμιο, το οποίο όλοι λέμε

εδώ ότι είναι ανεπαρκές ... Ε, ας γινόταν πιο επαρκές από άλλες κυβερνήσεις, να μη χρειάζεται αυτή η κακή κυβέρνηση που σήμερα κόβει λεφτά να τα κόβει!

Εγώ θα ήθελα να υπογραμμίσω ότι όσο έχουμε την έγνοια και τη φροντίδα να βοηθήσουμε κάποιες κατηγορίες του κυπριακού λαού να έχουν πρόσβαση στην εκπαίδευση άλλο τόσο θα πρέπει να μην είμαστε ανεύθυνοι διασκορπώντας χρήματα. Είπε κάποιος συνάδελφος ότι δεν είναι πολλά £5.000.000. Δεν ξέρω αν είναι πολλά ή λίγα. Είναι λεφτά των φορολογούμενων κι εμείς πρέπει να θεωρούμε ότι και μία λίρα είναι πολλή, εάν είναι να παίρνουν, για παράδειγμα, χορηγία κάποιιοι για να μάθουν γλώσσα.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, κύριε Πρόεδρε, θα εγκρίνει την τροποποίηση για τους εργαζόμενους στο πανεπιστήμιο εδώ στην Κύπρο. Θέλουμε να αντιμετωπιστεί το θέμα των επαναπατριζόμενων, αλλά δεν είναι τόσο απλό, όπως το έθεσε ο κ. Πιττοκοπίτης. Όταν νομοθετούμε, δυστυχώς έχουμε την υποχρέωση να έχουμε στη μια πλευρά του μυαλού μας την κατάχρηση. Δεν πρέπει να γίνει ένας νόμος που να επιτρέπει σε κάποιους, ίσως ελάχιστους, να έρχονται εδώ για να πάρουν τις £1.000. Θα πρέπει να γίνει μια ρύθμιση. Γι' αυτό, η ρύθμιση που υπάρχει στο νομοσχέδιο είναι σωστή, πλην όμως, αν υπάρχει η αντίρρηση ότι δε θέλουμε να πάει...

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Δε θέλω να σε διακόψω, αλλά το εισιτήριο είναι κάτι παραπάνω από £1.000 και δε θα βρουν εισιτήριο £1.000 για να έρθουν εδώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εφτηνύσαν τα εισιτήρια τώρα με τις φιλελευθεροποιήσεις.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Για όνομα του Θεού! Για όνομα του Θεού!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, δεν είναι θέμα κόστων εισιτηρίου. Ξέρετε πολύ καλά ότι στους νόμους θέλουμε να διασφαλίζουμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Προδρόμου, παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ευτυχώς, κύριε Πρόεδρε, επειδή το νομοσχέδιο που έχουμε εδώ μπροστά μας έχει μια πρόνοια για μας ικανοποιητική. Κάποιοι λένε «ας μη μείνει στη διακριτική ευχέρεια του υπουργού». Αν είναι να ψηφίσουμε τώρα κάτι άλλο, θα πρέπει να υπάρξει μια πρόταση λογική. Δηλαδή, αν είναι πολλοί οι τριάντα μήνες τα τελευταία τρία χρόνια, ας γίνει, ξέρω 'γω, ένας χρόνος. Αλλά να το αποφασίσουμε να είναι μια πρόταση που να τελειώσει.

Θα έλεγα λοιπόν, και κλείνω, κύριε Πρόεδρε, πραγματικά, ότι είναι μια χαρακτηριστική περίπτωση αυτή. Δεν αφορά μόνο τις χορηγίες. Πρέπει να μας προβληματίσει το ότι η κοινωνική πολιτική που εφαρμόζουμε συνολικά στην Κύπρο ως πολιτεία είναι πεπαλαιωμένη. Αυτό είναι ένα παράδειγμα. Δεν είναι κοινωνική πολιτική που ασκούμε: είναι κάτι άλλο. Είμαστε και λίγο κακομαθημένοι γενικά και η Βουλή δεν πρέπει να ενθαρρύνει αυτή την άποψη, κυρίως όταν διαπιστώσαμε στην επιτροπή Παιδείας ότι αυτή η χορηγία προκαλεί μια στρέβλωση της αγοράς και

ήρθαμε να την επεκτείνουμε στα μονοετή και διετή προγράμματα. Είναι λοιπόν φανερό ποιου είδους αποφάσεις πρέπει να πάρουμε αντί να αρκεστούμε να μιλήσουμε υπέρ ή εναντίον...

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Έφαες την ώρα σου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

...υπέρ ή εναντίον της κυβέρνησης, κύριε Μουσιούττα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σε συντομία, όπως πάντα, τις θέσεις του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών τις έχει εκφράσει ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου και επί των τροπολογιών θα κάμουμε όπως ακριβώς είπε ο κ. Χατζηδημητρίου. Πήρα το λόγο για να τονίσω ορισμένα πράγματα, τα οποία τονίζουμε σ' αυτή τη Βουλή τα τελευταία τέσσερα πέντε χρόνια.

Το σύστημα το οποίο και σήμερα θα υπερψηφίσει η Βουλή, όπως είναι φανερό, είναι ένα κακό σύστημα· δεν υπάρχει χειρότερο σύστημα. Και καλύτερα συστήματα υπάρχουν. Τα έχουμε αναφέρει τα τελευταία χρόνια και χαίρομαι ιδιαίτερα, διότι όλοι οι συνάδελφοι οι οποίοι μίλησαν προηγουμένως συμφωνούν πλέον ότι έχει ωριμάσει η κατάσταση, ώστε να αλλάξει αυτό το σύστημα. Και απλώς θέλω να υπενθυμίσω -το είπε και η κ. Βασιλείου, το είπε και ο κ. Χατζηγιάννης, το είπε και ο κ. Χατζηδημητρίου, το είπανε όλοι: Το σύστημα αυτό μπορεί να αντικατασταθεί με ένα σύστημα όπου ούτε καν όλα αυτά τα χρήματα, μπορεί και τα μισά από αυτά τα χρήματα, από τα £20.000.000 που δίνονται τώρα και θα γίνουν £23.000.000 μόλις τελειώσει η συνεδρίαση σήμερα, μπορεί να δίνονται τα μισά στο Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου, το οποίο αξιοκρατικά, κατόπιν εξετάσεων, θα δίνει αυτά τα ποσά με αξιοκρατικό τρόπο και με κάποια διαδικασία. Μπορεί να υπάρχουν πλήρεις υποτροφίες, μπορεί να υπάρχουν υποτροφίες οι οποίες να καλύπτουν τα δίδακτρα και τα μισά έξοδα του ενδιαφερόμενου και μπορεί να καλύπτονται απλώς τα δίδακτρα και τα υπόλοιπα να τα καλύπτει ο γονιός του.

Ήθελα απλώς να τονίσω δύο στοιχεία, τα οποία είναι τελείως απλά, είναι απλοϊκά, είναι ευκολοκατανόητα. Αυτές οι £1.500 που δίνει το κράτος μας για παιδιά που σπουδάζουν στις Ηνωμένες Πολιτείες, φέρ' ειπείν, ή στην Αγγλία ... και χαίρομαι ιδιαίτερα, γιατί ο συνάδελφος, ο Δώρος ο Θεοδώρου, το είπε εδώ, από το βήμα, με την άδεια του κ. Χατζηγιάννη, ότι για παιδί δικό του, που σπουδάζει στην Αγγλία γιατρός, δίνει £16.000 δίδακτρα· μόνο για δίδακτρα! Σκεφτείτε πόσα άλλα δίνει, για να νοικιάζει και για να μπορεί να ζει. Ερωτώ λοιπόν εγώ: Με αυτές τις £1.500 θα μπορούσε να σπουδάσει ένα τέτοιο παιδί; Του είναι άχρηστες οι £1.500. Δεν είναι ούτε καν πουρμπουάρ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ποιος σου είπε ότι είναι άχρηστες;

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Παρακαλώ! Παρακαλώ! Λοιπόν, και ένας γιατρός στις Ηνωμένες Πολιτείες -το έχουμε αποφασίσει αυτό εδώ- μπορεί να σπουδάζει, αν θυμούμαι καλά, μέχρι έντεκα χρόνια. Δηλαδή, το κράτος αυτό θα δώσει στο γονιό £11.000 και £5.500: £16.500. Αλλά αυτό δεν αποτελεί ουσιαστική προσφορά προς τα έξοδα του γονιού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Φιλίππου, υπάρχει πρόταση τροπολογίας επί αυτού του σημείου; Διότι εδώ...

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Τελειώνω, τελειώνω. Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας! Παρακαλώ μη με διακόπτετε! Δώσατε πέντε λεπτά στον καθένα να ομιλήσει. Ο καθένας είπε αυτό το οποίο πίστευε κι εγώ αυτή τη στιγμή κάνω το καθήκον μου όπως το αντιλαμβάνομαι. Προσπαθώ να εξηγήσω τα ευκολοκατανόητα τα οποία όλοι ξεχνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν υπάρχει πρόταση τέτοια να συζητηθεί, είναι άλλο θέμα, κύριε Φιλίππου. Δεν υπάρχει αυτή η πρόταση. Εάν θέλετε να βάλετε αυτή την πρόταση, να τη βάλετε.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αφήστε με να εξαντλήσω τα πέντε λεπτά κι εγώ μόνος μου θα καταθέσω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Φιλίππου, υπάρχει και κανονισμός σε αυτό το σώμα για το ότι οι αγορεύσεις περιορίζονται στο θέμα αυτό καθεαυτό που είναι προς συζήτηση.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Μα, συζητώ το θέμα αυτό καθεαυτό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε συζητάτε!

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Βεβαίως συζητώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Σχηματίζεται ήδη μία συναντίληψη, κύριε Πρόεδρε, και θα πάρω την πρωτοβουλία ... ο κ. Μουσιούπτας το είχε πει από την άλλη φορά· απλώς είχαμε πολλές δουλειές και δεν το κάναμε αυτό. Θα έρθουμε με πρόταση στην επιτροπή Παιδείας και τελικά, ελπίζω, στην ολομέλεια που θα λέμε ότι αυτό το σύστημα πρέπει να καταργηθεί, ότι πρέπει να υπάρξει ένα σύστημα υποτροφιών με χρήματα που θα δίδονται στο Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών και να παίρνουν τα χρήματα αυτοί που τα έχουν ανάγκη και αυτοί που είναι έξυπνοι. Τελεία και παύλα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης, παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα μείνω μέσα στα πέντε λεπτά.

Καταρχάς, θα ήθελα να πω ότι διαφωνώ πλήρως με τις θέσεις που έχουν εκφραστεί από το συνάδελφο, τον κ. Φιλίππου, αναφορικά με το τελευταίο του σχόλιο, ότι τα λεφτά πρέπει να τα παίρνουν μόνο αυτοί οι οποίοι είναι έξυπνοι.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Και φτωχοί, είπα, κύριε Ματσάκη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Και φτωχοί.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Μα, δεν ακούσατε τι είπα;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε συνάδελφε! Χρήματα τα οποία δίνονται, κύριε Πρόεδρε, στην παιδεία είναι καλώς δοσμένα και οποιαδήποτε επένδυση της πολιτείας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι επικερδής σε αντίθεση με το χρηματιστήριο. Και με αυτό που ελέγχθηκε και προηγουμένως από τον κ. Χατζηδημητρίου, ότι στους μαθητές του δεκάμισι γιατί να δίνουμε λεφτά, και πάλι δε συμφωνώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεκάμισι;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Είπατε με γενικό δεκάμισι, νομίζω.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν είπα τίποτε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης το είπε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης -σύγχυσα τους Χατζήδες.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

19,8.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Διότι, κύριε Πρόεδρε, δε σημαίνει ότι ένας ο οποίος είναι άριστος σαν απόφοιτος του πανεπιστημίου κατ' ανάγκη θα πετύχει και στη ζωή. Και να σας αναφέρω γι' αυτούς που δεν το γνωρίζουν ότι ο Αϊνστάϊν ήταν κούτσουρο όταν ήταν στο σχολείο.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Και δυσλεκτικός.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Και δυσλεκτικός. Οπότεν εγώ τοποθετούμαι και λέω ότι είναι μεγαλύτερο το κέρδος, όταν δίνουμε λεφτά σε αυτούς οι οποίοι δεν είναι τόσο καλοί μαθητές στο γυμνάσιο ή στο λύκειο, διότι αυτοί έχουν περισσότερα να κερδίσουν από το πανεπιστήμιο.

Το δεύτερο που ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε... Καταρχάς, θα ήθελα να πω ότι οι θέσεις του κόμματός μας έχουν ήδη εκφραστεί από τον κ. Κιττή. Αυτές είναι κάποιες σκέψεις που αποτελούν τροφή προς προβληματισμό. Δύο πράγματα μόνο και τελειώνω.

Το δεύτερο αφορά το εξής: Συζητούμε για την αδικία που υπάρχει, όταν δίνουμε τα ίδια λεφτά σε φοιτητές οι οποίοι πηγαίνουν στην Αθήνα, που είναι εδώ κοντά, στην αυλή μας, και στην Αγγλία ή στην Αμερική, όπου τα κόστα είναι μεγαλύτερα. Ξεχνούμε την αδικία που υπάρχει μέσα στην ίδια την Κύπρο για φοιτητές οι οποίοι έρχονται από πόλεις εκτός της Λευκωσίας. Ξεχνούμε το κόστος, τη διαφορά του κόστους για τους φοιτητές που έρχονται από τη Λεμεσό, από την Πάφο, και από τη Λάρνακα και από την ελεύθερη Αμμόχωστο, που τους δίνουμε τα ίδια λεφτά με αυτούς που το σπίτι τους είναι έξω από το πανεπιστήμιο. Και αυτό θα πρέπει να μας προβληματίσει.

Και το τελευταίο, κύριε Πρόεδρε, αφορά τους Κύπριους του εξωτερικού. Αναφερθήκατε σε αυτούς που επαναπατρίζονται και συμφωνώ με τις θέσεις που εκφράσθηκαν, αλλά εγώ πιστεύω ότι πρέπει να μας προβληματίσει κι εκείνη η περίπτωση που δεν επαναπατρίζονται οι γονείς, αλλά που τα παιδιά τους έρχονται στην Κύπρο, τους επιβάλλουμε να κάμουν στρατιωτική θητεία και όμως, εάν κερδίσουν μία θέση στο πανεπιστήμιο, επειδή οι γονείς τους μένουν στην Αγγλία και είναι μονίμως εγκατεστημένοι εκεί, Κύπριοι του εξωτερικού, αυτούς δεν τους δίνουμε ούτε ένα γρόσι. Ε, ίσως θα πρέπει να το σκεφτούμε αυτό.

Ευχαριστώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, διότι... Αντιλαμβάνομαι ότι...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ το λόγο από την ώρα που ξεκίνησε η συζήτηση αυτή. Δε θα υπενθυμίσω ότι έχω οποιαδήποτε προτεραιότητα, αλλά τουλάχιστον είμαι μέλος της επιτροπής Παιδείας και έχω μείνει από τους τελευταίους! Υπάρχει μια πληροφόρηση που θα τη δώσω μέσα σε τρία λεπτά, όχι σε πέντε. Νομίζω ότι θα πρέπει να...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, συνεχίστε.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ.

Μιλώ για το θέμα των αριθμών. Η διαφορά μας δεν είναι πέντε εκατομμύρια. Η διαφορά μας είναι είκοσι εκατομμύρια. Διότι, όπως πολύ ορθά λέχθηκε παρενθετικά και χωρίς να το τονίσουν παρά ταύτα ξεκάθαρα οι συνάδελφοι, σήμερα οι χορηγίες που πληρώνονται είναι της τάξης των είκοσι εκατομμυρίων. Το ενάμισι εκατομμύριο συν δυόμισι εκατομμύρια, σύνολο τριάμισι, που αφορούν την κάλυψη...

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Τέσσερα εκατομμύρια.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Περίπου. Είναι χοντρικοί οι αριθμοί, κύριε Καζαμία. ...που αφορούν την κάλυψη των χορηγιών για τους τριτοετείς, τεταρτοετείς, διετεείς και μονοετείς, με το ήμισυ σύμφωνα με τη φιλοσοφία που εξηγήθηκε, είναι επιπλέον των είκοσι εκατομμυρίων. Οι δε τροπολογίες του ΑΚΕΛ-Αριστερά ισοδυναμούν με δέκα εκατομμύρια λίρες. Κατά συνέπεια πάμε στο συνολικό ποσό των τριάντα εκατομμυρίων συν. Ένα ποσό το οποίο είναι τρομακτικά υψηλό.

Για τη φορολογική πίστωση του 1996, έχει απόλυτο δίκαιο ο Ανδρέας Χρίστου, όπως το έχει θέσει προηγουμένως, με την εξής επιπλέον διευκρίνιση: Η φορολογική πίστωση του 1996 με τη φιλοσοφία των κλιμάκων ευνοούσε στο τέλος της ημέρας τα ψηλά εισοδηματικά στρώματα, εξ ου και η αδικία και η δικαιοσύνη και εν κατακλείδι και πρακτικά, για να ωφεληθείς πραγματικά από τη φορολογική πίστωση, θα έπρεπε το εισόδημά σου -αναφέρομαι στο δημόσιο υπάλληλο που ανέφερε- να ισοδυναμεί περίπου με δεκαπέντε χιλιάδες λίρες το χρόνο, με αποτέλεσμα αυτοί οι οποίοι είχαν λιγότερα εισοδήματα να μην καρπούνται αυτή την κοινωνικής σημασίας συμπεριφορά και χειρονομία του κράτους.

Κάτι ακόμα και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, που είναι πολύ σημαντικό, είναι αυτό το οποίο αφορά την επαναδιατύπωση των κριτηρίων για τις υποτροφίες. Θα πω το εξής: Υπάρχουν καταπιστεύματα τα οποία ισοδυναμούν με πάρα πολλές χιλιάδες, ενδεχόμενα και εκατομμύρια λίρες, τα οποία αφέθηκαν από διαθέτες πριν από πενήντα ή και εκατό χρόνια και αφορούν βεβαίως σημερινά λύκεια, παλαιότερα γυμνάσια, σε σχέση με βράβευση με αστεία ποσά σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα -πέντε, δέκα ή είκοσι λιρών- με τα δεδομένα και τα μέτρα της εποχής, με αποτέλεσμα να έχει συσσωρευτεί ένας πλούτος στα καταπιστεύματα αυτά. Αν η εκτελεστική εξουσία θα κάτσει και θα επεξεργαστεί επαναδιατύπωση του περιεχομένου των θεμάτων αυτών, θα πρέπει να συμπεριλάβει και τα καταπιστεύματα με το κατάλληλο νομοθετικό πλαίσιο, για να μπορούμε να κάνουμε κοινωνική πολιτική, ενδεχόμενα χωρίς την επιβολή φόρων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο τελευταίος είναι ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δύο μικρά σχόλια, κύριε Πρόεδρε. Το πρώτο αφορά την αναφορά του κ. Φιλίππου ότι πρέπει να βοηθούνται, να επιχορηγούνται και να επιδοτούνται οι φτωχοί και οι έξυπνοι. Το "φτωχοί" και το "άποροι" είναι κατανοητό και μπορεί εξ αντικειμένου να κριθεί και να διαπιστωθεί, παρ' όλο που στην Κύπρο φημολογείται ότι

το 20% του πληθυσμού μας έχει εισοδήματα κάτω από το όριο της υποφερτής φτώχειας! Ποιοι είναι φτωχοί; Ποιοι είναι άποροι; Σε ποιο βαθμό; Το “έξυπνοι” όμως; Ποιος θα καθορίσει το IQ; Η βαθμολογία; Αν είναι από το απολυτήριο, εγώ προκαλώ τους πενήντα έξι εδώ να μου πουν τα απολυτήριά τους και αν ο κ. Φιλίππου ή ο οποιοσδήποτε θεωρητικός τούς κατατάσσει στους έξυπνους! Από συμφοιτητές μου και συμμαθητές μου, ξέρω ότι οι μαθητές που αποφοίτησαν με βαθμό δέκα έως έντεκα άριστευσαν και στο πανεπιστήμιο, άριστευσαν και στην ιδιωτική, στην κοινωνική τους ζωή! Να μην αναφερθούμε σε ονόματα. Την ευφυΐα του άλλου δεν μπορείς να τη μετρήσεις. Και αυτό το IQ τεστ σήμερα καταργείται, διότι δεν έχει να δείξει τίποτε σε σχέση με την ευφυΐα. Μόνο μάγος πρέπει να είσαι, για να πεις ότι τούτο το παιδί είναι έξυπνο και το άλλο είναι βλαξ. Και γιατί ο μη πανέξυπνος να μη δικαιούται να φοιτήσει, για να βελτιώσουμε αυτές τις πνευματικές του δυνατότητες πρόσληψης νέων εμπειριών; Το θεωρώ αντιδραστική αντίληψη, αντιδραστική προσέγγιση.

Το δεύτερο σημείο είναι αναφορικά με αυτό το ευτελές, όπως έχει χαρακτηριστεί, ποσό των £750 ή των £1.500. Τι είναι μπροστά στις £16.000 ετήσιων διδάκτρων περίπου; Εγώ να πάρω την Αθήνα που σπούδασαν τα δύο παιδιά μου. Το κάθε παιδί στοιχίζει στην οικογένεια γύρω στις £5.000 περίπου, για να σπουδάσει. Και προκαλώ... Δεν ξέρω τα εισοδήματα του καθενός μας και ποιοι είναι αυτοί που δεν παίρνουν χαμπάρι τις £1.000. Εμείς προσωπικά, ως οικογένεια, όταν ερχόταν από το Υπουργείο Οικονομικών η επιταγή των £1.000 ή των £500, καλύπταμε τα έξοδα δύο μηνών ενός παιδιού. Μπορεί να υπάρχουν άτομα που να έχουν πολύ ψηλά εισοδήματα και για εκείνους οι χίλιες, οι δύο χιλιάδες ή οι τρεις χιλιάδες λίρες να μην είναι τίποτε!

Πιστεύω όμως, αν έχουμε 20% κάτω του υποφερτού ορίου φτώχειας και για όλες τις οικογένειες με μεσαία εισοδήματα, έστω και αυτό το χαρακτηρισθέν ως ευτελές ποσό -και που λέγεται ότι καλύτερα να μη δίνεται μάλιστα- των £750 ή των £1.500 δεν είναι λίγο. Ας ρωτήσουμε όλους εκείνους που τα λαμβάνουν χάριν της προοδευτικότητας και της προσπάθειας που έχει γίνει από τη Βουλή με το νόμο τον οποίο έχουμε θεσπίσει. Επομένως, ας μην κρίνουμε πάντοτε θα έλεγα εξ ιδίων τα αλλότρια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λιλλήκα, παρακαλώ! Με όλο το θάρρος και με όλο το σεβασμό προς τα δικαιώματα των βουλευτών, αν αρχίσουμε να κάνουμε και δευτερολογίες, δεν ξέρω... Και επειδή τέθηκε και θέμα από πολλή ώρα ότι το θέμα έχει εξαντληθεί, αντιλαμβάνεστε ότι δεν είναι δυνατό να δώσω...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί προσωπικού θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιο είναι το προσωπικό θέμα;

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης δημιούργησε ένα προσωπικό θέμα. Μόλις είδε ότι βγήκα έξω, δημιούργησε το θέμα.

Είναι θέμα προτεραιοτήτων, κύριε συνάδελφε...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Τώρα εγείρει το προσωπικό ο κ. Φιλίππου, αλλά δε θα μετατρέψω τη συζήτηση σε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Φιλίππου, μα πού βρίσκετε το προσωπικό θέμα;

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Είπε ότι η άποψη που εξέφρασα είναι αντιδραστική. Επιστρέφω το χαρακτηρισμό, κύριε Πρόεδρε, στον κ. συνάδελφο, διότι του ανήκει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι το θέμα έχει εξαντληθεί, με όλο το σεβασμό, επαναλαμβάνω, προς τα δικαιώματα των βουλευτών. Κάπου πρέπει να βάλουμε ένα τέλος. Γι' αυτό...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ως πρόεδρος της επιτροπής, θέλω να επιστήσω...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι να ξαναρχίσουμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι, κύριε Χατζηγιάννη, σας παρακαλώ!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μιλήσω. Επιτρέψτε μου να πω ότι δε θα μιλήσω. Έχω προσέξει κάτι στη νομοθεσία και πρέπει να το αναφέρω στην ολομέλεια, για να ξέρει τι αποφασίζει.

Ο νόμος στον ορισμό της έννοιας “μόνιμος κάτοικος” αναφέρεται στο φοιτητή και όχι στους γονείς. Η τριετία μπήκε κάτω από την προσέγγιση ότι πολλοί Κύπριοι είχαν εγκατασταθεί στο εξωτερικό, στον ελλαδικό χώρο ιδιαίτερα, υπάρχουν όμως περιπτώσεις που ο ένας εκ των δύο γονέων είναι Ελλαδίτης και ο άλλος είναι Κύπριος. Πάρα πολλοί γονείς στέλλουν το παιδί τους στην Κύπρο τον τελευταίο χρόνο, στα λύκεια εδώ, για να δώσει προεισαγωγικές εξετάσεις, γιατί θεωρείται ότι ο συναγωνισμός στην Κύπρο είναι πιο εύκολος. Άρα, λοιπόν, θέλω να γνωρίζει η

Βουλή ότι, αν υπάρξει τροποποίηση, ώστε μόνιμος κάτοικος να είναι αυτός που είναι στην Κύπρο και να αναφέρεται και στο φοιτητή, αυτοί που είναι μόνιμα εγκατεστημένοι στο εξωτερικό, αλλά έρχονται απλώς στην Κύπρο, για να δώσουν προεισαγωγικές εξετάσεις τον τελευταίο χρόνο, θα παίρνουν χορηγία! Δεν είναι τυχαία που μπήκε η τριετία τότε, γιατί απλώς είχαν κατά νουν ότι δε θα έρθει για τρία χρόνια μόνος του ο μαθητής στην Κύπρο και οι γονείς του να είναι στην Ελλάδα, για να δώσει απλώς προεισαγωγικές. Άρα, λοιπόν, απλώς σας ενημερώνω, για να ξέρετε τι ψηφίζετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Χατζηγιάννη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Οι Κύπριοι που είναι στα πανεπιστήμια της Αθήνας τόσα χρόνια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Είμαστε στο στάδιο των τροπολογιών

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Μισό λεπτό μόνο. Νομίζω ότι θα βοηθήσει.

Επί του θέματος που ανέφερε τώρα ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας και ακούγοντας και τις σκέψεις συναδέλφων που έχουν πρόθεση να καταθέσουν τροπολογία, θα ήθελα να παρακαλέσω, επειδή είναι λίγο περίπλοκο το θέμα και από δικής μας πλευράς έχουμε και εμείς κάποια προσέγγιση, παρακαλώ να μην τεθεί σε ψηφοφορία η τροπολογία σήμερα. Να παραμείνει στην ημερήσια διάταξη της επιτροπής Παιδείας, να το δούμε με νηφαλιότητα σε συνεδρία της επιτροπής, να το δούμε με την ησυχία μας, να το ρυθμίσουμε λογικά και να το φέρουμε ισοζυγισμένα. Πολύ φοβούμαι ότι, αν βιαστούμε σήμερα, θα διαπιστώσουμε ίσως απόψε ή αύριο το πρωί ότι κάτι έμεινε πίσω και θα επανέλθουμε. Και σίγουρα κάτι τέτοιο θα είναι εναντίον μας.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Γι' αυτή την πτυχή μιλάς.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Γι' αυτή την πτυχή του θέματος που αφορά είτε την τριετία είτε τους δικαιούχους και συνδέεται με τους επαναπατρισθέντες και λοιπά. Αυτή είναι η παράκληση.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι θέμα διαδικασίας, κύριε Δημητρίου;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σε αυτό που έχει πει ο κ. Καζαμίας έχω να πω κάτι, για να διευκολύνω και τη διεκπεραίωση της εργασίας μας σήμερα. Έχουν ακουστεί οι δύο απόψεις και η άποψη η βασική είναι να μην παρέχεται η διακριτική ευχέρεια στον Υπουργό Παιδείας να παρέχει αυτή τη... Νομίζω ότι αυτό ως θέση αρχής είναι σωστό και έχω κάμει μια τροποποίηση η οποία ικανοποιεί τους πάντες, εφόσον τα κριτήρια τα βασικά μένουν, να αποκτά αυτομάτως το δικαίωμα ένας φοιτητής που πληρεί τα κριτήρια τα οποία ουσιαστικά αναφέρει η επιτροπή. Και επομένως κλείνει το θέμα σήμερα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Διαβάστε το να δούμε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η εισήγηση είναι η εξής: Η εισήγηση είναι να φύγει από το νομοσχέδιο η πρόνοια που αναφέρεται στη διακριτική ευχέρεια του υπουργού και να λέει: «Νοείται ότι άτομο το οποίο διαμένει στη Δημοκρατία για περίοδο μικρότερη από τριάντα μήνες κατά τα τελευταία τρία έτη πριν από την έναρξη των σπουδών του θεωρείται μόνιμος κάτοικος Κύπρου...»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μικρότερη ή μεγαλύτερη;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μικρότερη. «...εφόσον πληρεί τις υπόλοιπες προϋποθέσεις που τίθενται με τον παρόντα Νόμο...» και βάζουμε τα κριτήρια. Εφόσον η συζήτηση μέχρι τώρα δεν έγινε επί των ουσιαστικών προνοιών ως προς τους όρους κάτω από τους οποίους ένας θα εγκριθεί σαν άτομο, με αυτή την τροποποίηση λύνουμε το πρόβλημα και θέτουμε στο περιθώριο τη διακριτική ευχέρεια, οπότε μένουν καθοριστικά τα κριτήρια μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας, παρακαλώ.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά την τροπολογία αυτή, είχε συζητηθεί κάτι παρεμφερές στην επιτροπή Παιδείας. Η πρόνοια να δώσουμε διακριτική εξουσία στον υπουργό δεν ήταν έτσι απροβλημάτιστα που μπήκε, παρότι συμφωνούμε και με την προσέγγιση του ΔΗΚΟ για το θέμα. Έγινε έντονη συζήτηση πάνω σ' αυτό το θέμα. Υπάρχουν όντως οικογένειες που μπορεί να έρθουν τους τελευταίους έξι μήνες και όντως να έχουν εγκατασταθεί στην Κύπρο, από το Λονδίνο ή από την Αυστραλία. Εκείνα τα παιδιά στερούνταν αυτού του δικαιώματος, ενώ οι γονείς...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αυτό το καλύπτει.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δεν το καλύπτει, διότι μπαίνουν άλλα κριτήρια από κάτω. Και είπαμε εμείς, για να μην υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα και κάποιιο να αδικούνται...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τέθηκε μια άποψη από τον κ. Καζαμία και η πικρή μας εμπειρία λέει ότι αυτά που γίνονται την τελευταία στιγμή ενδεχόμενα είτε να αφήσουν κενά είτε να αδικήσουν είτε να δώσουν πλεονεκτήματα αχρείαστα σε κάποιους. Ας το δει η επιτροπή με την ησυχία της σε μια επόμενη συνεδρία και να μας το φέρει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Επειδή είναι πάνω στην πρόταση τη δική μας, κύριε Πρόεδρε, που γίνεται αυτή η συζήτηση, εμείς θα αποδεχθούμε την πρόταση του κ. Καζαμία με μια προϋπόθεση: Να μπει χρονοδιάγραμμα ότι εντός ενός μηνός θα το δει η αρμόδια επιτροπή, θα μελετηθεί, να ξεκαθαρίσει και να έρθει ενώπιον του σώματος. Να μην το αφήσουμε δηλαδή και όποτε έρθει ενώπιον του σώματος.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Στην επόμενη συνεδρία της επιτροπής, κύριε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, το σημείο αυτό μένει λοιπόν στα χέρια της επιτροπής Παιδείας η οποία σε διάστημα όχι μεγαλύτερο του ενός μηνός θα πρέπει να ετοιμάσει την πρότασή της.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τεθούν οι τροπολογίες οι οποίες είναι μπροστά στο σώμα σε ό,τι αφορά το νομοσχέδιο που είναι μπροστά μας. Παρακαλώ τον...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει ετοιμαστεί...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Άτε πάλε!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Συγγνώμη, κύριε Κατσουρίδη. Αντιλαμβάνομαι ότι έχει ετοιμαστεί πάνω στο νομοσχέδιο το κυβερνητικό νομοσχέδιο τροποποιητικό με τις θέσεις της επιτροπής. Και φαντάζομαι ότι είναι πάνω σ' εκείνο που πρέπει να γίνει η ψηφοφορία.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι τροπολογία πάνω στο νομοσχέδιο.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ακριβώς!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι τροπολογία πάνω στο νομοσχέδιο.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι τροπολογία πάνω στο κείμενο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...του νομοσχεδίου, όπως έχει διαμορφωθεί.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...όπως έχει διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να αναγνωστούν πρώτα οι τροπολογίες, μία-μία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΑΚΕΛ-ΑΡΙΣΤΕΡΑ-ΝΕΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ ΠΟΥ ΤΙΤΛΟΦΟΡΕΙΤΑΙ «Ο ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ (ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΟΣ) (ΑΡ. 2) ΝΟΜΟΣ ΤΟΥ 2000»

1. Η παράγραφος (β) του άρθρου 2 του νομοσχεδίου (σελίς 2 νομοσχεδίου) να αντικατασταθεί από την ακόλουθη νέα παράγραφο:

«(β) με τη διαγραφή από την ερμηνεία του όρου “κανονική διάρκεια σπουδών” της λέξης “καταληκτικού” (τέταρτη γραμμή) και την προσθήκη, αμέσως μετά τις λέξεις “του παρόντος Νόμου.”, αφού διαγραφεί η τελεία (όγδοη γραμμή), της φράσης “καθώς και για άλλους σοβαρούς λόγους που αποδεδειγμένα δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του φοιτητή.”»

Σκεπτικό: Η προτεινόμενη τροπολογία στοχεύει στην παροχή εξουσίας στον Υπουργό Οικονομικών να παρατείνει μέχρι δύο χρόνια την παραχώρηση της ειδικής χορηγίας των φοιτητών όχι μόνο για σοβαρούς λόγους υγείας που ισχύει σήμερα, αλλά και για άλλους λόγους που δεν οφείλονται στους φοιτητές, όπως, καταλήψεις, απεργίες κ.ά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η τροπολογία είναι αντιληπτή από όλους και στοχεύει στο να δώσει εξουσία...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δε χρειάζεται η επεξήγηση, κύριε Πρόεδρε, γιατί έχει συζητηθεί επί μακρόν στην επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Πόσοι υποστηρίζουν την τροπολογία αυτή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία γίνεται αποδεκτή.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να δικαιολογήσω την ψήφο μου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ως προς αυτή την τροπολογία και ως προς όλες τις τροπολογίες που η επιτροπή Παιδείας έχει επιφέρει στο κυβερνητικό νομοσχέδιο, επειδή αυτές οι τροπολογίες επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό και ξέρουμε ότι είναι αντισυνταγματική κίνηση, γι' αυτούς τους λόγους αρχής, παρ' όλο που επί της ουσίας αρκετών τροπολογιών συμφωνώ, δε θα ψηφίζω υπέρ των τροπολογιών που έχουν γίνει από την επιτροπή. Εκτός κι αν είχαν εξασφαλίσει τη συγκατάθεση του υπουργού και ξέραμε ότι ο υπουργός δέχεται αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

2. Η παράγραφος (ε) του άρθρου 2 του νομοσχεδίου (σελίς 3 νομοσχεδίου) να τροποποιηθεί με την προσθήκη στο τέλος της ερμηνείας του όρου “φοιτητής” της ακόλουθης νέας παραγράφου και επιφύλαξης:

«Ο όρος “φοιτητής” περιλαμβάνει επίσης πρόσωπο που παρακολουθεί πρόγραμμα εκμάθησης γλώσσας για εισδοχή του στο κανονικό πρόγραμμα του εκπαιδευτικού ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης διάρκειας μέχρι ενός έτους:

Νοείται ότι η ειδική χορηγία για την κατηγορία αυτή των φοιτητών παραχωρείται μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος εκμάθησης γλώσσας και νοούμενου ότι οι εν λόγω φοιτητές έχουν εξασφαλίσει εγγραφή στο Μητρώο Φοιτητών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης εκτός της Δημοκρατίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού της Δημοκρατίας.».

Σκεπτικό: Η προτεινόμενη τροπολογία στοχεύει στην παραχώρηση της ειδικής χορηγίας και σε φοιτητές που παρακολουθούν για ένα μόνο χρόνο πρόγραμμα εκμάθησης ξένης γλώσσας που απαιτείται για εισδοχή τους σε πανεπιστήμιο. Για αποφυγή καταχρήσεων προτείνεται η χορηγία αυτή να δίνεται μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος εκμάθησης της ξένης γλώσσας και νοουμένου ότι αποδεδειγμένα οι εν λόγω φοιτητές εξασφάλισαν μετά το πρόγραμμα αυτό εισδοχή σε πανεπιστήμιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι υποστηρίζουν την τροπολογία αυτή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

3. Το άρθρο 3 του νομοσχεδίου να τροποποιηθεί με την προσθήκη στο τέλος της παραγράφου (α) (α) (ii) αυτού (σελίς 4 νομοσχεδίου) της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι η ειδική χορηγία που παραχωρείται με βάση την υποπαράγραφο αυτή καλύπτει και φοιτητή που παρακολουθεί στο Πανεπιστήμιο Κύπρου κλάδο σπουδών του οποίου το πρόγραμμα σπουδών για την απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου/διπλώματος είναι διάρκειας ενός τουλάχιστον έτους πλήρους φοίτησης, έστω και αν ο εν λόγω φοιτητής κατά τη διάρκεια της φοίτησής του εργάζεται στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.».

Σκεπτικό: Η προτεινόμενη τροπολογία στοχεύει στο να καλύψει και εκείνους από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές του Πανεπιστημίου Κύπρου οι οποίοι, ενόσω σπουδάζουν, εργάζονται παράλληλα στο πανεπιστήμιο αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι υποστηρίζουν την τροπολογία αυτή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Αντιλαμβάνομαι ότι η τελευταία τροπολογία συναρτάται με τη δεύτερη τροπολογία και, εφόσον αυτή έχει απορριφθεί, δεν υπάρχει θέμα. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 5.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε. Έχουμε αναφερθεί σε τροπολογία, η οποία δεν είναι καταγεγραμμένη εδώ και η οποία έχει τροποποιηθεί και υιοθετηθεί, αντιλαμβάνομαι, από την πλειοψηφία. Όμως για τους μονοετείς και διετείς κλάδους, και νομίζω ότι αυτή πρέπει να μπει πρώτα ως τροπολογία, όπως την εισηγούμαστε εμείς, και μετά να μπει...

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Μετά το σύνολο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Βεβαίως. Διαφορετικά θα είναι ανορθόδοξο.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πάνω στο κεφάλαιο τούτο υπάρχει η εξής προσέγγιση: Υπάρχει το κυβερνητικό και υπάρχει και το ενιαίο κείμενο, με το οποίο η πλειοψηφία

της Βουλής εισηγείται να παίρνουν το 1/2, περιλαμβανομένων κάποιων κατηγοριών, και υπάρχει και η τροπολογία που δεν κυκλοφόρησε το ΑΚΕΛ, που λέει να παίρνουν ίσο ποσό. Πρέπει να μπει νομίζω η τροπολογία του ΑΚΕΛ πρώτα σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει γραπτή τροπολογία εδώ;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Βασικά η τροπολογία αποσκοπεί, κύριε Πρόεδρε, στο να έχουν δικαίωμα οι φοιτητές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιο άρθρο τροποποιητικό, κύριε Λιλλήκα;

Δεν το έχω κοντά μου· θα μας βοηθήσει η γραμματεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλά, θα βρεθεί το άρθρο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Να τυγχάνουν ουσιαστικά, αν θέλετε, οι φοιτητές μονοετών και διετών αναγνωρισμένων κλάδων σπουδών σε ιδιωτικές τριτοβάθμιες σχολές εκπαίδευσης της ίδιας χορηγίας, της ίδιας μεταχείρισης, με τους υπόλοιπους φοιτητές που φοιτούν σε τριετείς ή τετραετείς κλάδους σπουδών. Αυτή είναι η πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι υποστηρίζουν την τροπολογία αυτή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Παρακαλώ το γραμματέα να προχωρήσει στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ως έχει τροποποιηθεί από την πλειοψηφία της Βουλής, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μα πρέπει να μπει η τροπολογία κάτω, κύριε συνάδελφε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ως έχει τροποποιηθεί...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Από την επιτροπή και την ολομέλεια. Θα το θέσει τώρα ο γραμματέας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, διευκρινίζεται ότι το νομοσχέδιο το οποίο ψηφίζει η Βουλή είναι ως έχει τροποποιηθεί από την αρμόδια επιτροπή και την ολομέλεια της Βουλής.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Με εξαίρεση το (δ), αφού θα πάει να συζητηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου, όπως το έχω εξηγήσει;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα οκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα οκτώ ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμία αποχή.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπας

Γιώργος Λιλλήκας

Ισιδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον πιο πάνω προϋπολογισμό σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 16 και στις 30 Οκτωβρίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, κλήθηκε και παρευρέθηκε ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης και ο γενικός διευθυντής του ίδιου οργανισμού.

Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης για το 2000 προβλέπει δαπάνες ύψους £2.028.840 και έσοδα ύψους £4.523.693.

Όπως είναι γνωστό, ο εν λόγω προϋπολογισμός κατατέθηκε στη Βουλή πολύ καθυστερημένα, κατά την πρώτη συνεδρίαση της νέας συνόδου της Βουλής στις 2 Οκτωβρίου 2000. Η επιτροπή, στα πλαίσια παλαιότερης δέσμευσής της, η οποία έχει κοινοποιηθεί σε όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς, σύμφωνα με την οποία σε καμία περίπτωση δε θα εξετάζει τους προϋπολογισμούς των οργανισμών αυτών, όταν αυτοί κατατίθενται εκπρόθεσμα στη Βουλή, αποφάσισε σε πρώτο στάδιο, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις κοινωνικές ανάγκες που ο οργανισμός αυτός καλείται να εξυπηρετεί, να διερευνήσει τους λόγους της μη έγκαιρης κατάθεσης του εν λόγω προϋπολογισμού στη Βουλή.

Από την εξέταση του συγκεκριμένου αυτού θέματος προέκυψε ότι η καθυστέρηση στην κατάθεση του εν λόγω προϋπολογισμού οφειλόταν αποκλειστικά και μόνο στο Υπουργείο Οικονομικών, αφού ο προϋπολογισμός είχε παραπεμφθεί σε

αυτό για έγκριση από το Νοέμβριο του 1999. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε ο εκπρόσωπος του αρμόδιου υπουργείου στην επιτροπή, η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της μελέτης του εν λόγω προϋπολογισμού οφειλόταν στο ότι εγείρονταν σ' αυτόν σοβαρά θέματα αναβαθμίσεων και δημιουργίας νέων θέσεων, τα οποία έχρηζαν διεξοδικής μελέτης.

Η επιτροπή, θεωρώντας ότι ο συγκεκριμένος ημικρατικός οργανισμός επιτελεί υψίστης σημασίας κοινωνικό έργο και παρά το γεγονός ότι σε καμιά περίπτωση δεν αποδέχεται τη θέση του Υπουργείου Οικονομικών για το γεγονός ότι απαιτήθηκε τόσο μεγάλο χρονικό διάστημα για την προώθηση του εν λόγω προϋπολογισμού στη Βουλή, αποφάσισε για τελευταία φορά να προχωρήσει στην εξέτασή του, επισημαίνοντας παράλληλα ότι η πάροδος τόσο μεγάλου χρονικού διαστήματος για τη σε βάθος μελέτη του είναι απαράδεκτη και ταυτόχρονα αποτελεί έλλειψη σεβασμού προς το νομοθετικό σώμα.

Υπό το φως της πιο πάνω απόφασής της, η επιτροπή προχώρησε στην εξέταση του υπό συζήτηση προϋπολογισμού κατά την οποία ενημερώθηκε από τον πρόεδρο του οργανισμού για τα σχέδια και την πολιτική του, καθώς και για άλλες λεπτομέρειες, οι οποίες, μεταξύ άλλων, αφορούν τα σχέδια του οργανισμού για την αγορά οικοπέδου με σκοπό την ανέγερση ιδιόκτητων γραφείων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση όλα τα πιο πάνω, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού.

Ταυτόχρονα, με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή καλεί τους αρμοδίους να μεριμνήσουν για την έγκαιρη κατάθεση στη Βουλή του προϋπολογισμού του οργανισμού για το 2001, ώστε να μην επαναληφθεί το φαινόμενο το οποίο παρατηρήθηκε φέτος, να επιλαμβάνεται, δηλαδή, η Βουλή της εξέτασης των προϋπολογισμών ημικρατικών οργανισμών στη λήξη ουσιαστικά του έτους στο οποίο αυτοί αναφέρονται.

Ο πρόεδρος της επιτροπής, βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, για λόγους αρχής που άπτονται του θέματος της μη έγκαιρης κατάθεσης του εν λόγω προϋπολογισμού στη Βουλή δήλωσε ότι θα απέσχει από τη διαδικασία της ψήφισης του σχετικού νομοσχεδίου ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, όπως ξέρετε, έχει κατατεθεί πολύ καθυστερημένα στη Βουλή και η επιτροπή Οικονομικών προβληματίστηκε κατά πόσο θα πρέπει να τον εγκρίνει ή να τον εξετάσει πρώτ' απ' όλα και να τον εγκρίνει ή όχι. Ως θέμα αρχής δε θα έπρεπε ούτε να εξεταστεί ούτε να εγκριθεί. Δόθηκε προειδοποίηση στον οργανισμό και στο Υπουργείο Οικονομικών ότι προϋπολογισμοί που θα κατατίθενται καθυστερημένα δε θα εξετάζονται. Και υπενθυμίζω ότι δημιουργήθηκε εξίσου μεγάλο πρόβλημα με τον προϋπολογισμό της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, που μάλιστα ήρθε με τρεις μήνες, τέσσερις μήνες καθυστέρηση. Αυτός ο προϋπολογισμός ήρθε με δέκα μήνες καθυστέρηση! Η επιτροπή Οικονομικών προβληματίστηκε και τελικά κατέληξε ότι θα εξετάσει τον προϋπολογισμό και θα τον εγκρίνει, όχι γιατί θέλει να επιβραβεύσει την

αμέλεια και την καθυστέρηση που παρουσιάστηκε, αλλά περισσότερο διότι ο οργανισμός αυτός έχει συναλλαγές με τρίτους, με πολίτες, με άτομα της Δημοκρατίας, τα οποία δεν πρέπει να επηρεαστούν αρνητικά από την αμέλεια ή την αδράνεια των αρμόδιων αρχών, συν το γεγονός ότι η καθυστέρηση οφείλεται βασικά στο Υπουργείο Οικονομικών και όχι στον ίδιο τον οργανισμό, που είχε υποβάλει εμπρόθεσμα τις προτάσεις του για τον προϋπολογισμό.

Ταυτόχρονα, κύριε Πρόεδρε, με την υιοθέτηση αυτής της απόφασης, μου εζητήθη από την επιτροπή Οικονομικών να βρω κάποιο τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε από τη μια να εγκριθεί ο προϋπολογισμός και από την άλλη να σταλεί το μήνυμα της απαρέσκειας και της δυσφορίας με την οποία τον εγκρίνουμε. Η εισήγησή μου, που υποβάλλω προς τις κοινοβουλευτικές ομάδες, κύριε Πρόεδρε, και για να μην υπάρξει και πρόβλημα έγκρισης...

(Ακούγεται θόρυβος κινητού, ο οποίος επηρεάζει και τα μικρόφωνα.)

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κλείστε τα mobiles!

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αν δεν κάναμε το πρώι τη συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα πως υπάρχει δικαιολογία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω πόσες συζητήσεις θα κάμουμε, κύριε Κυπριανού, επί του θέματος αυτού, μέχρις ότου τα καταφέρουμε να μεταβάλουμε ολίγον την κατάσταση!

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, θα συνεχίσω.

Η εισήγηση που υποβάλλω προς τις κοινοβουλευτικές ομάδες, προς όλες τις πλευρές, είναι όπως ψηφιστεί από ένα μέλος της κάθε κοινοβουλευτικής ομάδας μόνο ο προϋπολογισμός και οι υπόλοιποι συνάδελφοι να μη συμμετάσχουν στην ψηφοφορία, για να μη δημιουργηθεί πρόβλημα εάν είναι αποχή η ψηφοφορία ή όχι. Με αυτό τον τρόπο, νομίζω, εάν περάσει με ψήφους μόνο τεσσάρων ή πέντε -η κ. Βασιλείου πρέπει να διαλέξει, δεν ξέρω- βουλευτών, πιστεύω ότι μπορεί να πάει ένα πιο δυνατό μήνυμα προς τους αρμοδίους για την απαρέσκεια αυτού του σώματος. Τώρα να το βάλουμε στην έκθεση και να το γράψουμε στα πρακτικά, λυπούμαι -είναι ένα από τα θέματα που πρέπει να εξετάσουμε- αλλά καμιά φορά δεν πιστεύω ότι λαμβάνονται σοβαρά υπόψη από την εκτελεστική εξουσία.

Η κοινοβουλευτική ομάδα του ΔΗΚΟ δέχτηκε ήδη αυτή την πρόταση και ελπίζω ότι και οι υπόλοιπες πλευρές θα δεχθούν την εισήγησή μου και θα ορίσουν έναν -εμείς ορίσαμε τον κ. Μουσιούττα...

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Μόνο το προεδρείο.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όχι, για να μην τύχει εκμετάλλευσης από οποιαδήποτε πλευρά. Τουλάχιστον ένας από κάθε κόμμα να το ψηφίσει και οι υπόλοιποι να μη συμμετάσχουν καθόλου στην ψηφοφορία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα πω ότι το μήνυμα, μετά από τις διευκρινίσεις του κ. Κυπριανού, εξατμίστηκε πλέον. Είναι σαν να τους λαλούμε: «Εντάξει, μη μας λάβετε υπόψη σας, συμφωνήσαμε να το κάμουμε αυτό.» Δεν υπήρχε λόγος νομίζω να γίνει αυτή η δήλωση εδωπέρα. Συνεννοηθήκαμε με τις ομάδες μας, θα γινόταν η ψηφοφορία, οπότε, ναι, θα έπαιρναν μήνυμα με αυτό το πράγμα. Τώρα, είτε ψηφίσουμε όλοι είτε ψηφίσουμε τέσσερις-πέντε, ετέλειωσε, εξατμίστηκε το μήνυμα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα διερωτώνται τι εκάμαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, θα ήταν ίσως η ώρα να αποσταλεί μία επιστολή από μέρους του προεδρείου της Βουλής σε όλους τους ημικρατικούς οργανισμούς...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι στην κυβέρνηση που καθυστερεί, όχι μόνο στους ημικρατικούς οργανισμούς!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και στην κυβέρνηση ασφαλώς, αλλά δεν είμαι σίγουρος ότι δεν ευθύνονται και οι ημικρατικοί οργανισμοί. Πρέπει να υπογραμμίσουμε ότι συνέβησαν δύο περιστατικά τα οποία η Βουλή μετά δυσκολίας εδέχθη και θα είναι η τελευταία προειδοποίηση και προς την κυβέρνηση και προς τους οργανισμούς αυτούς ότι αυτή η Βουλή δεν πρόκειται από δω και μπρος να ψηφίσει προϋπολογισμούς.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης ποσού £2.028.840 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο και δεύτερο μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Πόσοι δηλώνουν απόντες!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές; Πόσοι δεν παίρνουν μέρος...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όταν είσαστε παρόντες, δεν ξέρω τι...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Οι υπόλοιποι είναι αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με βάση την ερμηνεία του κανονισμού, από τη στιγμή που είναι παρόντες και δε συγκεντρώνει την πλειοψηφία του σώματος, μία απόφαση δεν μπορεί να περάσει.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το σύνταγμα λέει παρόντων και ψηφίζοντων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Άρα οι παρόντες δεν έχουν σημασία. Οι ψηφίζοντες είναι περισσότεροι από... Οι άλλοι δηλώνουν απλώς παρόντες, όπως κάνει το ΚΙΣΟΣ, όταν συζητείται ο προϋπολογισμός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Λοιπόν, με αυτή την επιφύλαξη το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 4 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούτσας

Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εσωτερικών και Οικονομικών και ο πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ποσού ύψους £35.500 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την παραχώρηση γενικής αύξησης μισθών και συντάξεων στους υπαλλήλους και συνταξιούχους του οργανισμού και για την καταβολή εφάπαξ επιδόματος σε υπαλλήλους οι οποίοι αφυπηρετούν πρόωρα από την υπηρεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προόμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ποσού £35.500 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000.
Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού (Αρ. 1) του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Εντάξεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εντάξεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούπας

Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών και ο γενικός διευθυντής του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η δημιουργία νομοθετικού πλαισίου για τον καθορισμό των προϋποθέσεων και της διαδικασίας ένταξης στην υπηρεσία του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας των έκτακτων υπαλλήλων που υπηρετούσαν σ' αυτό την 29η Δεκεμβρίου 1995.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το έκτακτο προσωπικό το οποίο προσλήφθηκε και υπηρετεί από την 29η Δεκεμβρίου 1995 στο Συμβούλιο Αποχτεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας καλύπτει μόνιμες ανάγκες και απασχολείται σε συνεχή βάση στο οικονομικό και τεχνικό τμήμα του συμβουλίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και, λαμβάνοντας υπόψη ότι παρόμοια ρύθμιση έχει γίνει για το έκτακτο προσωπικό που υπηρετούσε στο δήμο Πάφου και δεδομένης της προϋπόθεσης ότι οι εν λόγω υπάλληλοι θα μονιμοποιηθούν, μόνο εφόσον κατέχουν τα προσόντα του αντίστοιχου σχεδίου υπηρεσίας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομιλητές υπάρχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Καταρτισμός Πίνακα. Άρθρο 3.

Δημοσίευση Πίνακα. Άρθρο 4.

Ένσταση. Άρθρο 5.

Τελικός Πίνακας. Άρθρο 6.

Δημιουργία νέων θέσεων. Άρθρο 7.

Διορισμοί. Άρθρο 8.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 8;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 8 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εντάξεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσαμε να αναβληθεί αυτό το θέμα. Υπάρχουν δυο-τρία σημεία που θα θέλαμε να επανεξετάσουμε. Να μας δοθεί η ευκαιρία, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα αναβάλλεται.

Κύριοι συνάδελφοι, υπενθυμίζω ότι, μετά το τέλος της νομοθετικής εργασίας, θα συνεχίσει η κλειστή συνεδρία, για να ολοκληρωθεί η συζήτηση σήμερα, για να μπορέσουμε να ετοιμάσουμε τις σχετικές εκθέσεις, για να αποφασίσουμε επί ορισμένων πραγμάτων.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 7 θέμα, που είναι «Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Κίκης Γιάγκου

Μάριος Ματσάκης

Γιαννάκης Θωμά

Ανδρέας Φιλίππου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων, ώστε να παρασχεθεί δυνατότητα έκδοσης κανονισμών με αναδρομική ισχύ για θέματα που αφορούν τους όρους υπηρεσίας, τα σχέδια συντάξεων και χορηγημάτων και την αξιολόγηση των υπαλλήλων του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομιλητές δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Ισίδωρος Μακρίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Δώρος Θεοδώρου

Κυριάκος Τυρίμος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 19 Οκτωβρίου 2000. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Συμβουλίου Φαρμακευτικής και του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη φαρμακευτική και τα δηλητήρια, ώστε να εναρμονιστεί με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και παράλληλα να αποφευχθεί η δημιουργία μονοπωλίων.

Συγκεκριμένα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο:

- α. εισάγεται διάταξη με βάση την οποία μπορεί να διαγραφεί το όνομα φαρμακοποιού από το οικείο μητρώο υπό ορισμένες προϋποθέσεις·
- β. προβλέπεται ότι η πώληση φαρμάκων πραγματοποιείται από φαρμακοποιούς που απασχολούνται σε εγγεγραμμένα φαρμακεία·
- γ. καθορίζεται ότι κανένα άτομο δεν μπορεί να είναι ιδιοκτήτης περισσότερων του ενός φαρμακείων ή να είναι κάτοχος πέραν του 51% του μετοχικού κεφαλαίου εταιρείας που διατηρεί επιχείρηση φαρμακείου·
- δ. παρέχεται η δυνατότητα έκδοσης κανονισμών σχετικά με την εκ περιτροπής λειτουργία των φαρμακείων·

- ε. παρέχεται η ευχέρεια σε πρόσωπα ή εταιρείες που διατηρούν επιχείρηση φαρμακείου κατά την ημερομηνία της έναρξης ισχύος του παρόντος Νόμου να συμμορφωθούν με τις προτεινόμενες διατάξεις εντός δεκαπέντε ετών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας τόνισαν την ανάγκη για την άμεση ψήφιση σε νόμο του νομοσχεδίου, για να επιτευχθεί η εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου δήλωσαν ότι με το νόμο που προτείνεται θεραπεύονται ορισμένες αδυναμίες της υφιστάμενης νομοθεσίας και παράλληλα αναβαθμίζονται οι υπηρεσίες που παρέχονται από τους φαρμακοποιούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ομιλητές;

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση είναι ομόφωνη, αλλά υπάρχουν και δύο τροπολογίες από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Ομόφωνες οι τροπολογίες, σίγουρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ το γραμματέα να καταθέσει τις τροπολογίες.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογίες από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας

Γίνεται εισήγηση για τροπολογία του νομοσχεδίου, που τιτλοφορείται «Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», ως ακολούθως:

1. Στο άρθρο 15 του βασικού νόμου (το οποίο τροποποιείται με το άρθρο 6 του νομοσχεδίου) να προστεθεί μετά την προτεινόμενη επιφύλαξη στο τέλος του εδαφίου (1) αυτού και η ακόλουθη νέα επιφύλαξη:

«Νοείται περαιτέρω ότι η ανωτέρω επιφύλαξη δεν τυγχάνει εφαρμογής σε σχέση με την ιδιοκτησία των φαρμακείων που ανήκουν στις συντεχνίες ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, νοουμένου ότι αυτά λειτουργούν ως μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί για την εξυπηρέτηση των μελών τους.»

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει εδώ θέμα να μην ονομάζουμε... να βάλουμε μόνο “συνδικαλιστικές οργανώσεις”.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ίσως είναι ένα ερώτημα, κατά πόσο αφήνουμε καμιά συνδικαλιστική οργάνωση έξω και δεύτερον...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αφού δεν έχει άλλη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω. Κύριε Μιχαηλίδη, αντιλαμβάνομαι ότι μπορεί να είναι, ας πούμε, φαρμακεία τα οποία ανήκουν σε αναγνωρισμένες συνδικαλιστικές οργανώσεις;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σωστή η παρατήρηση, αλλά επρόκειτο να ψηφίσουμε έτσι ένα νόμο ο οποίος θα κάλυπτε όλη αυτή την τάξη και στο μέλλον... Όμως φαίνεται ότι μιλούμε για την κατάσταση όπως επικρατεί σήμερα. Δεν υπάρχουν άλλα φαρμακεία που ανήκουν σε άλλες συνδικαλιστικές οργανώσεις εκτός των τριών οι οποίες αναφέρονται στην τροπολογία. Γι' αυτό, αν υπάρξουν στο μέλλον, ευχαρίστως να κάνουμε τροποποίηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεύτερη τροπολογία.

2. Στο άρθρο 16 του βασικού νόμου (το οποίο τροποποιείται με το άρθρο 7 του νομοσχεδίου) να προστεθεί, μετά την προτεινόμενη παράγραφο (β) στο εδάφιο (1) αυτού, η ακόλουθη επιφύλαξη:

«Νοείται ότι στην περίπτωση των φαρμακείων που ανήκουν στις συνεχνές ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ οι πρόνοιες σε σχέση με την κατοχή του 51% τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας από το πρόσωπο που καθορίζεται στην υποπαράγραφο (i) της παραγράφου (α) του εδαφίου (1) δεν τυγχάνουν εφαρμογής.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η δεύτερη είναι συνεπακόλουθη της πρώτης.

Πόσοι υποστηρίζουν τις τροπολογίες αυτές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ομόφωνες.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, επομένως οι τροπολογίες γίνονται αποδεκτές.

Παρακαλώ, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.
Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.
Τροποποίηση του άρθρου 4Α του βασικού νόμου. Άρθρο 4.
Αντικατάσταση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.
Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.
Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.
Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.
Τροποποίηση του άρθρου 42 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.
Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 10;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί Ρυθμίσεως του Ανοίγματος και Κλεισίματος των Φαρμακείων Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ρυθμίσεως του Ανοίγματος και Κλεισίματος των Φαρμακείων Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος
Κατερίνα Παντελίδου
Δώρος Χριστοδουλίδης
Θάσος Μιχαηλίδης
Κυριάκος Τυρίμος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 19 Οκτωβρίου 2000. Στην πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Συμβουλίου Φαρμακευτικής και του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 42 της νομοθεσίας για τη φαρμακευτική και τα δηλητήρια, σκοπείται ο καθορισμός των ωρών λειτουργίας των φαρμακείων κατά τις αργίες.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς:

- α. Καθορίζονται οι αργίες και οι ημιαργίες των φαρμακείων.
- β. Προβλέπεται η δυνατότητα του Υπουργικού Συμβουλίου:
 - i. να καθορίζει το Σάββατο ως αργία των φαρμακείων, νοουμένου ότι παραμένουν ανοικτά τα μισά από αυτά·
 - ii. να ρυθμίζει με γνωστοποίησή του την εκ περιτροπής διανυκτέρευση ή και διημέρευση των φαρμακείων.
- γ. Προβλέπονται ποινές για όσους παραβαίνουν τις διατάξεις των προτεινόμενων κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Συμβουλίου Φαρμακευτικής και του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου δήλωσαν ότι με τους υπό αναφορά κανονισμούς αντιμετωπίζεται το πρόβλημα σχετικά με τις διημερεύσεις και διανυκτερεύσεις των φαρμακείων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Προδιαγραφών, Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείων Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Προδιαγραφών, Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείων Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος

Κατερίνα Παντελίδου

Δώρος Χριστοδουλίδης

Θάσος Μιχαηλίδης

Κυριάκος Τυρίμος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 19 Οκτωβρίου 2000. Στην

πρώτη συνεδρία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Συμβουλίου Φαρμακευτικής και του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 42 της νομοθεσίας για τη φαρμακευτική και τα δηλητήρια, σκοπείται η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών από τους φαρμακοποιούς, με απώτερο στόχο την αναβάθμιση της δημόσιας υγείας.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς:

- α. υιοθετείται η ευρωπαϊκή πρακτική με βάση την οποία τα φάρμακα χορηγούνται από το φαρμακοποιό που διευθύνει το φαρμακείο·
- β. τίθενται προδιαγραφές για την εσωτερική και εξωτερική εμφάνιση του φαρμακείου, η οποία πρέπει να συνάδει με την αποστολή του·
- γ. λαμβάνονται πρόνοιες για το μέγεθος, το σχεδιασμό και τον εξοπλισμό του φαρμακείου, καθώς και πρόνοιες που αφορούν την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Συμβουλίου Φαρμακοποιών και του Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι με τους προτεινόμενους κανονισμούς συντελείται η εναρμόνιση με την ευρωπαϊκή πρακτική και παράλληλα βελτιώνεται ο τρόπος λειτουργίας του ιδιωτικού φαρμακείου.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Υπάρχει τροπολογία ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τροπολογία από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των κανονισμών, που τιτλοφορούνται «Οι περί Προδιαγραφών, Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείων Κανονισμοί του 2000», ως ακολούθως:

Η παράγραφος (2) του προτεινόμενου κανονισμού 4 τροποποιείται με την προσθήκη στο τέλος αυτής της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι οι πιο πάνω πρόνοιες δεν τυγχάνουν εφαρμογής στην περίπτωση των φαρμακείων που ανήκουν στις συντεχνίες ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, νοουμένου ότι αυτά λειτουργούν ως μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί για την εξυπηρέτηση των μελών τους.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση για την έγκριση της τροπολογίας, η τροπολογία γίνεται αποδεκτή.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Οι κανονισμοί εγκρίνονται ως έχουν τροποποιηθεί.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Οι περί Αποχeteύσεων Απλικίου Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αποχeteύσεων Απλικίου Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Κίκης Γιάγκου

Μάριος Ματσάκης

Γιαννάκης Θωμά

Ανδρέας Φιλίππου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου Επάρχου Λευκωσίας και εκπρόσωπος του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Απλικίου.

Οι υπό έγκριση κανονισμοί, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 49 του περί Αποχeteυτικών Συστημάτων Νόμου, θεσμοθετούν τη διαδικασία διαχείρισης και λειτουργίας του αποχeteυτικού συστήματος στην κοινότητα Απλικίου και προνοούν για την επιβολή και είσπραξη από το οικείο συμβούλιο αποχeteύσεων τελών και δικαιωμάτων για την κάλυψη των εξόδων κατασκευής και συντήρησης του συστήματος.

Ο εκπρόσωπος του Συμβουλίου Αποχeteύσεων Απλικίου συμφώνησε με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομιλητές δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση: οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το τελευταίο θέμα, το υπ' αριθμόν 12, είναι «Οι περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Εξουσίες Επιθεωρητών) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Εξουσίες Επιθεωρητών) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος
Αριστοφάνης Γεωργίου
Γιαννάκης Θωμά
Ανδρέας Παρισινός

Στέλιος Γερασίμου
Λία Γεωργιάδη
Νίκος Πιπτοκοπίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Ιανουαρίου, στις 10 Φεβρουαρίου και στις 19 Οκτωβρίου 2000. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 9 του περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμου, σκοπεύεται η θέσπιση κανονισμών οι οποίοι να ρυθμίζουν τις εξουσίες των επιθεωρητών που προβλέπονται στην ισχύουσα πιο πάνω αναφερόμενη νομοθεσία, με στόχο την καλύτερη δυνατή εφαρμογή της.

Σύμφωνα με τους εκπρόσωπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι προτεινόμενοι κανονισμοί, οι οποίοι ρυθμίζουν τις εξουσίες των επιθεωρητών, παρ' όλο που δεν αποτελούν πλήρη εναρμόνιση με την κοινοτική οδηγία 75/117/ΕΟΚ, η οποία αφορά την ίση αμοιβή μεταξύ ανδρών και γυναικών για εργασία ίσης αξίας, εντούτοις ενδυναμώνουν την υποδομή για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας. Οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν στην επιτροπή ότι για την καλύτερη εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, το υπουργείο τους θα καταθέσει σύντομα κανονισμούς στη Βουλή, οι οποίοι να ρυθμίζουν τη σύνθεση και τους όρους εντολής της Τεχνικής Επιτροπής, η οποία θα βοηθά το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών στο έργο του. Όσον αφορά την εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι λόγω της εκτεταμένης νομολογίας που υπάρχει στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την ίση αμοιβή μεταξύ ανδρών και γυναικών για εργασία ίσης αξίας, η οποία θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, απαιτείται να γίνει αρκετή εργασία, γι' αυτό και αποφασίστηκε να υλοποιηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών και ανέφεραν ότι με την αναμενόμενη κατάθεση από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στη Βουλή των κανονισμών οι οποίοι θα προβλέπουν τη σύνθεση και τους όρους εντολής της Τεχνικής Επιτροπής, η οποία θα βοηθά το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών στο έργο του, αναμένεται η καλύτερη εφαρμογή των προνοιών της ισχύουσας νομοθεσίας. Τέλος κάλεσαν το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να τηρήσει τα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα σχετικά με την εναρμόνιση της ισχύουσας σχετικής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Εξουσίες Επιθεωρητών) Κανονισμοί του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Β', κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων να θεωρηθεί ότι έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 2) του 2000.	Οικονομικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
3. Ο περί της Σύμβασης για την Απαγόρευση των Χειρότερων Μορφών Εργασίας των Παιδιών και την Άμεση Δράση με Σκοπό την Εξάλειψή τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
4. Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
6. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού των Δανειστικών Επιτρόπων Νόμος (Αρ. 1) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

8. Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας, Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας, 1ης Τάξης, Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας, 2ης Τάξης, Πρώτου Επιθεωρητή Εργασίας, Ανώτερου Επιθεωρητή Εργασίας, Επιθεωρητή Εργασίας, 1ης Τάξης, Επιθεωρητή Εργασίας, 2ης Τάξης και Επιθεωρητή Εργασίας, 3ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
9. Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Εργασίας και Λειτουργού Εργασίας Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Νομικών
10. Οι περί Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως - Θέσεις Λειτουργού Πολεοδομίας 1ης Τάξεως και Ανώτερου Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Νομικών
11. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 6) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12. Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Λιμένων Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13. Έγγραφα (Αρ. Θ. 79/2000, Θ. 80/2000, Θ. 81/2000, Θ.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

82/2000 και Θ. 83/2000)
που αφορούν την εξαίρεση
από την αναστολή
πλήρωσης θέσεων πρώτου
διορισμού στη δημόσια
υπηρεσία σύμφωνα με τον
περί Αναστολής Πλήρωσης
Θέσεων Πρώτου Διορισμού
στη Δημόσια Υπηρεσία
(Προσωρινές Διατάξεις)
Νόμο αρ. 27(Ι) του 2000.

- | | | | |
|-----|---|------------------------------------|------------------------------------|
| 14. | Έγγραφα (Αρ. 71/2000 και 72/2000) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 15. | Ακολουθητέα πορεία αναφορικά με τη Σύσταση (Αρ. 190) που υιοθετήθηκε κατά τη 87η Σύνοδο της Γενικής Συνδιάσκεψης Εργασίας τον Ιούνιο του 1999. | Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων | Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων |

Το Κεφάλαιο Γ' είναι οι ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.021 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 26 Οκτωβρίου 2000.

«Με βάση το σχέδιο που έχει καταρτίσει το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την τεχνολογική αναβάθμιση της μεταποιητικής βιομηχανίας, παραχωρείται επιδότηση του επιτοκίου των δανείων που γίνονται προς το σκοπό αυτό, αλλά και επιδότηση του κόστους αγοράς των μηχανημάτων.

Παρ' όλα αυτά αρκετές επιχειρήσεις που έχουν κάνει αίτηση για να εξασφαλίσουν την επιδότηση αυτή έχουν απορριφθεί. Υπάρχουν δε περιπτώσεις επιχειρήσεων της ίδιας δυναμικότητας και τεχνολογικής διάρθρωσης στις οποίες έχουν δώσει την επιδότηση, ενώ σε κάποιες άλλες την έχουν απορρίψει.

Με βάση αυτά, φαίνεται καθαρά ότι κάποιες επιχειρήσεις αδικούνται στον τρόπο που η υπηρεσία του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού τις αξιολογεί.

Παρακαλείται λοιπόν το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα για τα εξής:

- α. Γιατί υπάρχει αυτή η διάκριση μεταξύ των επιχειρήσεων της ίδιας δυναμικότητας και διάρθρωσης;
- β. Ποια είναι τα κριτήρια με τα οποία αξιολογούνται οι επιχειρήσεις αυτές;

- γ. Ποια είναι τα κύρια σημεία τα οποία καταχωρίζονται στα θετικά μιας επιχείρησης και ποια στα αρνητικά;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.022 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 26 Οκτωβρίου 2000.

«Το δημόσιο νηπιαγωγείο της κοινότητας Πομού αντιμετωπίζει σοβαρότατα λειτουργικά προβλήματα, με κυριότερο την αίθουσα διδασκαλίας, η οποία χρειάζεται ολοκληρωτική αναδόμηση.

Με βάση αυτά, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πρόβλημα αυτό και πότε ενδέχεται να προβεί στην επίλυσή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.023 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 26 Οκτωβρίου 2000.

«Το αρδευτικό δίκτυο του υδατοφράκτη Πομού κατασκευάστηκε το 1960 με μεταλλικές σωλήνες, οι οποίες σήμερα έχουν υποστεί φθορά, με αποτέλεσμα αρκετές ποσότητες νερού να χάνονται κάθε χρόνο λόγω διαρροών.

Με βάση αυτό υπάρχει άμεση ανάγκη πλήρους αντικατάστασης του δικτύου.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω πρόβλημα.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.097, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με την τήρηση του χρονοδιαγράμματος βελτίωσης του δρόμου Πόλης-Περιστερώνας - Λυσού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο δρόμος έχει μήκος 12 χμ. και μέχρι το 1999 συμπληρώθηκε το τμήμα 0-4,8 χμ. έναντι δαπάνης £900.000 περίπου.
2. Η μελέτη για τη βελτίωση του υπόλοιπου δρόμου μέχρι τη Λυσό δόθηκε σε ιδιώτη μελετητή από τις 18 Νοεμβρίου 1997 με αρχική ημερομηνία λήξης τις 18 Δεκεμβρίου 1998. Λόγω ενστάσεων ιδιωτών στην περιοχή Στενής και της κοινοτικής αρχής Περιστερώνας, έγιναν αλλαγές στην αρχική όδευση, αφαιρέθηκε ο παρακαμπτήριος Περιστερώνας και δόθηκε παράταση συμπλήρωσης της μελέτης για περίοδο έξι μηνών, δηλαδή μέχρι τις 18 Ιουνίου 1999. Ταυτόχρονα δόθηκαν οδηγίες στο μελετητή να ετοιμάσει σχέδια για τα δύο τμήματα στα οποία διαχωρίστηκε το έργο, δηλαδή πριν την Περιστερώνα, μήκους 3,3 χμ., και μετά την Περιστερώνα, μέχρι τη Λυσό, μήκους 2,1χμ., ώστε να ενταχθούν σ' ένα συμβόλαιο κατασκευής για σκοπούς επίσπευσης.
3. Κατά την προώθηση της μελέτης και ειδικά για το τμήμα πριν την Περιστερώνα υπήρξαν ενστάσεις στην όδευση. Μελετήθηκαν τρεις διαζευκτικές οδεύσεις και τελικά δόθηκαν οδηγίες στο μελετητή, για να προχωρήσει στην τελική όδευση, που εγκρίθηκε κατά τον Ιούνιο του 1999.
4. Τα σχέδια ήδη συμπληρώθηκαν από το μελετητή. Για το πρώτο τμήμα τα σχέδια υποβλήθηκαν στο κτηματολόγιο για απαλλοτριώσεις στις 25 Φεβρουαρίου 2000 και για το δεύτερο τμήμα το Σεπτέμβρη του 2000. Για το όλο έργο θα υποβληθούν τα σχέδια για εργασίες πολιτικής μηχανικής από τον

ιδιώτη μελετητή στο Τμήμα Δημοσίων Έργων για έλεγχο μέχρι τέλος Νοεμβρίου 2000.

5. Θα καταβληθεί προσπάθεια για συμπλήρωση των απαλλοτριώσεων και πλήρη συμπλήρωση των σχεδίων και εγγράφων για ζήτηση προσφορών μέχρι τον Απρίλη του 2001.»

Απάντηση ημερομηνίας 27 Οκτωβρίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.099, ημερομηνίας 12 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν.

«Όσον αφορά τον ισχυρισμό για παραχώρηση τουρκοκυπριακής περιουσίας για ανέγερση επαγγελματικών κτιρίων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο πελάτης του δικηγορικού γραφείου του κ. Πουργουρίδη, κ. Κωστάκης Νεοφύτου (Αϊφωτίτης), δεν έχει οποιαδήποτε ισχύουσα, έννομη σχέση με τον κηδεμόνα τουρκοκυπριακών περιουσιών.
2. Η επικαλούμενη στην υπό αναφορά επιστολή του δικηγόρου κ. Σάββα Φασουλιώτη, του δικηγορικού γραφείου του κ. Πουργουρίδη, έννομη σχέση του πελάτη τους με τον κηδεμόνα (άδεια χρήσης ημερομηνίας 18 Νοεμβρίου 1975), τερματίστηκε, με την έγγραφη συγκατάθεση του κ. Νεοφύτου, στις 19 Μαρτίου 1976, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται (Παράγραφος Α').
3. Η υφιστάμενη έννομη σχέση είναι μεταξύ της εταιρείας Diogenis Herodotou & Sons Ltd, ως μισθωτή της υπό αναφορά τουρκοκυπριακής περιουσίας από τον κηδεμόνα, και του κ. Νεοφύτου, ως υπεκμισθωτή, δυνάμει σχετικής πρόνοιας στη σύμβαση μίσθωσης μεταξύ του κηδεμόνα και της εταιρείας του κ. Ηροδότου. Να σημειωθεί ότι ανάλογη σχέση υπήρχε και μεταξύ των ιδιοκτητών, δηλαδή του ΕΦΚΑΦ και των κ. Ηροδότου και Νεοφύτου, από το 1962.
4. Τα ανωτέρω επεξηγήθηκαν κατά κόρον και κατ' επανάληψη, τόσο γραπτά όσο και προφορικά, τόσο προς τους προηγούμενους δικηγόρους του κ. Νεοφύτου, Π.Λ. Κακογιάννης και Σία, όσο και προς τους νυν κ. Πουργουρίδη και Ηλιοφώτου, αλλά και στον ίδιο τον κ. Νεοφύτου, τον οποίο συμβουλευσαμε μάλιστα αν αισθάνεται ότι αδικείται από τη στάση του κ. Ηροδότου, να ασκήσει τα τυχόν ένδικα μέσα που του προσφέρει η μεταξύ τους έννομη σχέση.
5. Περαιτέρω αν και οι νυν δικηγόροι του κ. Νεοφύτου αισθάνονται ότι δεν ικανοποιούνται από τις κατά κόρον και κατ' επανάληψη επεξηγήσεις που τους δόθηκαν, γραπτά και προφορικά, μπορούν, αν το επιθυμούν, να ασκήσουν οποιαδήποτε ένδικα μέσα νομίζουν ότι διαθέτουν εναντίον του κηδεμόνα τουρκοκυπριακών περιουσιών, αντί των αχρείαστων καταγγελιών στη Βουλή.
6. Για την πλήρη ενημέρωσή σας επί του όλου θέματος επισυνάπτω επίσης σχετική αναλυτική και εμπειριστατωμένη έκθεση του προϊστάμενου της υπηρεσίας στη Λεμεσό, εκ μέρους του επάρχου Λεμεσού, προς τον Υπουργό, ημερομηνίας 3 Μαρτίου 2000.

ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΝ

Διά του παρόντος συμφωνείται όπως η μεταξύ της Δημοκρατίας της Κύπρου, ως επιτάσσουσας αρχής, δυνάμει της Δ.Π. 671 / 11 Σεπτεμβρίου 1975 διά της κεντρικής επιτροπής και του κυρίου Κωστάκη Ν. Αϊφωτίτη σύμβασις ενοικιάσεως,

υπό ημερομηνίαν 18 Νοεμβρίου 1975 (ενοικιαστήριον έγγραφον υπ' αριθμόν φακ. 27/75), τερματισθή.

Εν Λεμεσώ τη 19ην Μαρτίου, 1976.

Αρ. Φακ. Υ.Δ.Τ.Π.343.

Υπουργείο Εσωτερικών

ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΛΕΜΕΣΟΥ

3 Μαρτίου 2000

Κύριε Υπουργέ,

Αξιοποίηση/εκμετάλλευση του τουρκοκυπριακού τεμαχίου
με αρ. 486, Φ/ΣΧ. LIV/58.5.I, Λεμεσός (πρώην Σινεμά
PIO) από τους Διογένη Ηροδότου και Κωστάκη Νεοφύτου
(Αϊφωτίτη)

Αναφέρομαι στο συνημμένο σημειώμά σας με ημερομηνία 31η Ιανουαρίου 2000, σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο κ. Διογένης Ηροδότου είναι μη πρόσφυγας, θέσμιος ενοικιαστής με απευθείας συμφωνία ενοικίασης (TENANCY AGREEMENT), ημερομηνίας 11 Απριλίου 1962, με το ΕΦΚΑΦ της τουρκοκυπριακής περιουσίας γνωστής ως "Τζιαμούδα" ή "Κήπος του Αλλάχ" στη Λεμεσό, η οποία ανανεώθηκε στις 19 Μαρτίου 1971 με ισχύ μέχρι την 30ή Νοεμβρίου 1975.
2. Η πιο πάνω συμφωνία αφορούσε την ενοικίαση του υφιστάμενου καφενείου του ΕΦΚΑΦ και την ανέγερση από το μισθωτή θερινού κινηματογράφου στον κήπο με δικά του έξοδα. Η συμφωνία έδινε στο μισθωτή το δικαίωμα υπενοικίασης μέρους ή ολόκληρου του μισθίου σε τρίτα πρόσωπα.
3. Ο κ. Ηροδότου, που ασχολείται με κινηματογραφικές επιχειρήσεις με βάση την πιο πάνω συμφωνία, ανήγειρε στο συγκεκριμένο χώρο το θερινό κινηματογράφο γνωστό ως 'PIO' Λεμεσού το 1962.
4. Στο παρελθόν, μετά την επίταξη των τουρκοκυπριακών περιουσιών και τη σύσταση της Υπηρεσίας Προστασίας και Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, η πιο πάνω περιουσία διεκδικήθηκε από πρόσφυγες για επαγγελματικούς σκοπούς. Προσπάθεια όμως της υπηρεσίας γι' ανάκτηση της κατοχής της δεν είχε θετικό αποτέλεσμα, γιατί σύμφωνα με γνωμάτευση του νομικού συμβούλου της, αυτό δεν ήταν δυνατό να γίνει λόγω συνταγματικού κωλύματος.
5. Επειδή η ανάκτηση κατοχής της περιουσίας δεν ήταν δυνατή, η υπηρεσία κάλεσε τον κ. Ηροδότου και υπέγραψε ΑΔΕΙΑ (LICENCE), ημερομηνίας 20ής Μαρτίου 1976, για ενοικίαση της περιουσίας γι' ακαθόριστη περίοδο, αρχομένης από τις 11 Νοεμβρίου 1975, ημερομηνία που δημοσιεύτηκε το πρώτο διάταγμα επίταξης των τουρκοκυπριακών περιουσιών με ενοίκιο £900 το χρόνο. Στις 27 Αυγούστου υπογράφηκε νέα ΑΔΕΙΑ γι' ακαθόριστη περίοδο, με ισχύ από 1η Νοεμβρίου 1978 και ενοίκιο £90 το μήνα.

6. Κατά το 1993 ο κ. Ηροδότου υπέβαλε αίτηση με την οποία ζητούσε την υπογραφή νέου μακροχρόνιου συμβολαίου με την υπηρεσία, με σκοπό τη μετατροπή του υφιστάμενου θερινού κινηματογράφου του σε συγκρότημα χειμερινών κινηματογράφων. Το αίτημα εγκρίθηκε από τον κηδεμόνα τουρκοκυπριακών και υπογράφηκε η σύμβαση μίσθωσης, ημερομηνίας 4 Μαΐου 1995, με ισχύ από την 1η Μαΐου 1995 – 29 Απριλίου 2010, με κλιμακωτό ενοίκιο που θα κυμανθεί μεταξύ £6.400 - £11.200 το χρόνο για την ανέγερση κινηματογράφων και καφετερίας, αφού πρώτα εξασφαλίσει τη σχετική πολεοδομική και οικοδομική άδεια από την αρμόδια αρχή. Αντίγραφο της σύμβασης επισυνάπτεται για εύκολη αναφορά.
7. Ο κ. Ηροδότου έχει στο μεταξύ εξασφαλίσει την πολεοδομική και οικοδομική άδεια από την αρμόδια αρχή, δηλαδή το δήμο Λεμεσού, για την ανέγερση συγκροτήματος τριών χειμερινών κινηματογράφων και καφετερίας, του οποίου ήδη έχει αρχίσει την ανέγερση, αφού κατεδάφισε τον υφιστάμενο θερινό κινηματογράφο του.
8. Σημειώνεται ότι στο στάδιο της μελέτης του αιτήματος του κ. Ηροδότου για την υπογραφή της πιο πάνω σύμβασης μίσθωσης, εξετάστηκε από το νομικό σύμβουλο της υπηρεσίας η νομική πτυχή του θέματος, ο οποίος γνωμάτευσε ότι η κατοχή της περιουσίας από τον αιτητή προστατεύεται από το Άρθρο 5 του Νόμου 139/91, όπου στην περίπτωση αυτή ο κηδεμόνας διαχειρίζεται την περιουσία του ΕΦΚΑΦ χωρίς να έχει τη δυνατότητα ανάκτησης κατοχής της, δεδομένου ότι την 20ή Ιουλίου 1974 υπήρχε έννομη σχέση μεταξύ του κ. Ηροδότου και του ιδιοκτήτη (ενοικιαστήριο έγγραφο ημερομηνίας 17 Μαρτίου 1971) και ότι ο σκοπός για τον οποίο θα χρησιμοποιείτο ο χώρος δεν αποτελούσε κώλυμα, καθότι η σχετική πρόνοια του νόμου δε θέτει περιορισμούς. Εξάλλου η αρχική ενοικίαση από το ΕΦΚΑΦ προνοούσε ανάπτυξη του χώρου με την ανέγερση θερινού κινηματογράφου. Το τελικό κείμενο της σύμβασης διαμορφώθηκε ύστερα από διαβούλευση με το Γενικό Εισαγγελέα.
9. Ο “αντίδικος” κ. Κώστας Νεοφύτου (Αϊφωτίτης), που επίσης είναι μη πρόσφυγας, υπενοικιάζει από τον κ. Ηροδότου με ενοικιαστήριο έγγραφο, ημερομηνίας 21ης Απριλίου 1962, το υφιστάμενο καφενείο του ΕΦΚΑΦ έναντι ενοικίου £24 το μήνα, του οποίου μετέτρεψε τη χρήση και χρησιμοποιεί μέρος του ως κατάστημα ηλεκτρικών οικιακών συσκευών και μέρος του ως σουβλατζίδικο/εστιατόριο.
10. Ο κ. Ηροδότου από καιρό έχει ειδοποιήσει τον κ. Αϊφωτίτη ότι η τους συμφωνία υπενοικίασης του υφιστάμενου καφενείου του ΕΦΚΑΦ τερματίζεται, λόγω της πρόθεσής του ν’ αναπτύξει γενικά το χώρο του ΕΦΚΑΦ με την ανέγερση χειμερινών κινηματογράφων, προτείνοντάς του όπως έλθουν σε φιλικό διακανονισμό γύρω από το θέμα τυχόν αποζημιώσεων του. Σημειώνεται ότι, με βάση τα αρχιτεκτονικά σχέδια και τους όρους της εγκριθείσας ανάπτυξης το υφιστάμενο καφενείο θα κατεδαφιστεί και ο χώρος που καταλαμβάνει θ’ αποτελέσει μέρος του χώρου στάθμευσης της ανάπτυξης.
11. Ο κ. Αϊφωτίτης δεν έχει αποδεχτεί την πρόταση του κ. Ηροδότου, γιατί πιστεύει ότι έχει έννομο συμφέρον να παραμείνει στο χώρο που υπενοικιάζει, γι’ αυτό και προσπαθεί με διάφορες ενέργειές του, μέσω δικηγόρων, να διασφαλίσει τα συμφέροντά του.

Ακολουθώντας τις οδηγίες σας είχα συνάντηση στο γραφείο μου στις 3 Φεβρουαρίου 2000, με τους δυο αντιδίκους (κ. Κ. Αϊφωτίτη και Μάριο Ηροδότου), σε μια προσπάθεια άσκησης της επιρροής μου για την επίλυση της μεταξύ τους διαφοράς. Αφού συζητήθηκαν οι παράμετροι του όλου θέματος, έγινε πρόταση, εκ μέρους του κ. Ηροδότου, στον κ. Αϊφωτίτη γι' αποζημίωσή του με ένα ποσό γύρω στις £10.000, προκειμένου ν' αποχωρήσει φιλικά από το χώρο και να αποφευχθούν οι χρονοβόρες και δαπανηρές δικαστικές διαδικασίες. Ο κ. Αϊφωτίτης επιφυλάχθηκε ν' απαντήσει το συντομότερο δυνατό, αφού συμβουλευτεί τους νομικούς συμβούλους του. Η απάντηση που έδωσε τελικά ήταν αρνητική και ότι θα προχωρούσε με νομικά μέσα για διεκδίκηση των συμφερόντων του.

Σε ό,τι αφορά το ερώτημα κατά πόσο μπορεί ο κάτοχος παλιού ενοικιαστηρίου εγγράφου να κατεδαφίζει και ν' ανεγείρει νέα κτίρια σε περιουσία του ΕΦΚΑΦ, με βάση τα όσα αναφέρονται πιο πάνω, η απάντηση είναι καταφατική.

Σημειώνεται ότι στο παρελθόν ο παραπονούμενος ήγειρε το ίδιο θέμα, μέσω του δικηγορικού γραφείου Π.Λ. Κακογιάννης & Σία και του δικηγορικού γραφείου Χρήστου Πουργουρίδη & Σία, το οποίο έτυχε χειρισμού από τους νομικούς συμβούλους της υπηρεσίας. Στους αιτητές δόθηκαν οι απαντήσεις με τις επιστολές του διευθυντή της Υπηρεσίας Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, με αρ. φακ. 184/85/Γ4(29), ημερομηνιών 12 Ιουνίου 1996 και 18 Φεβρουαρίου 2000, αντίστοιχα, αντίγραφα των οποίων επισυνάπτονται.

Το εγχειρόμενο θέμα αποτελεί βασικά ιδιωτικής φύσης διαφορά, την οποία οι δύο ενδιαφερόμενοι θα πρέπει να επιλύσουν μεταξύ τους φιλικά ή μέσω δικαστηρίου.

Ν. Αντωνιάδης

για έπαρχο»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.101, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με την κατακύρωση των προσφορών για την αναδόμηση των κατοικιών των τριών συγκροτημάτων, Σ1, Σ2, και Σ3, στον κυβερνητικό οικισμό Τσιακκιλερού Λάρνακας, σας πληροφορώ ότι η κατακύρωση των προσφορών για την αναδόμηση των κατοικιών των δύο από τα τρία συγκροτήματα στο χαμηλότερο προσφοροδότη και του άλλου συγκροτήματος στο δεύτερο χαμηλότερο προσφοροδότη έγινε από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, μετά από εισήγηση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, με μοναδικό κριτήριο την έγκαιρη μεταστέγηση των προσφύγων.

Κατά την αξιολόγηση των προσφορών διαπιστώθηκε ότι ο χαμηλότερος προσφοροδότης δεν είχε τη δυνατότητα να συμπληρώσει και τα τρία συγκροτήματα κατοικιών (σύνολο ενενήντα δύο) μέσα στα χρονικά πλαίσια του συμβολαίου. Τούτο βασίστηκε στην εμπειρία του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως των τελευταίων οκτώ χρόνων, όταν ο ίδιος προσφοροδότης ανέλαβε διάφορα συμβόλαια του τμήματος για ανέγερση κατοικιών στους κυβερνητικούς οικισμούς Τσιακκιλερού και Κοκκίνων και επανειλημμένα παρατηρήθηκε καθυστέρηση στη συμπλήρωση των έργων.

Όσον αφορά την απαίτηση του ίδιου προσφοροδότη για αποζημιώσεις ύψους £60.000, αναφέρεται ότι αυτή δε σχετίζεται με την κατακύρωση των πιο πάνω

προσφορών, αλλά με καθυστέρηση στην έναρξη των εργασιών ανέγερσης των κατοικιών, η οποία σύμφωνα με τα στοιχεία του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως ανέρχεται σε δεκαέξι (16) εργάσιμες μέρες και το ποσό της απαίτησης κρίνεται υπερβολικά ψηλό και εκτός συζήτησης.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι το Κεφάλαιο Δ΄ δεν μπορεί να συζητηθεί σήμερα, εφόσον θα συνεχίσουμε με τη κλειστή συνεδρία.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι παραιτούμαι από το δικαίωμα λόγου στο Κεφάλαιο Δ΄ και ζητώ να θεωρηθεί περατωθείσα η συζήτηση για την παιδεία, διότι κατάντησε το θέμα ανέκδοτο και δε θέλω να χαλάσω το ανέκδοτο της Βουλής!

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να σας τη μοιράσω!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω, με αυτό που λέτε, κύριε Χατζηδημητρίου, εισηγείστε να γίνει συζήτηση σήμερα; Δηλαδή...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, όχι, είναι πρόθεσή μου, αν δεν μπει πάνω σε καινούρια βάση το Κεφάλαιο Δ΄, ώστε να διαφυλάσσονται και να προστατεύονται και τα θέματα και οι βουλευτές, να εισηγηθώ να μη συνεχιστεί το Κεφάλαιο Δ΄.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πολύ σωστά. Αυτοεξευτελιζόμεθα!

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ φτάνουμε στο τέλος των εργασιών της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την επόμενη Πέμπτη, 9 Νοεμβρίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

2. Ο περί της Σύμβασης για την Απαγόρευση των Χειρότερων Μορφών Εργασίας των Παιδιών και την Άμεση Δράση με Σκοπό την Εξάλειψή τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
3. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
4. Ο περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
5. Οι περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
6. Ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμησης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
7. Ο περί Ρύθμισης των Σχέσεων Εμπορικού Αντιπροσώπου και Αντιπροσωπευομένου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
8. Ο περί Εμπορικών Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
9. Ο περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
10. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
11. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Σταθμά) Κανονισμοί του 2000.
12. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αλκοολόμετρα και Αραιόμετρα Αλκοόλης) Κανονισμοί του 2000.
13. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αλκοολομετρικοί Πίνακες) Κανονισμοί του 2000.
14. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Πιεσόμετρα Ελαστικών Μηχανοκίνητων Οχημάτων) Κανονισμοί του 2000.
15. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Όργανα Μέτρησης της Μάζας του Εκατόλιτρου των Δημητριακών) Κανονισμοί του 2000.
16. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αβοκάντο Κανονισμοί του 2000.
17. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αγγουριών Κανονισμοί του 2000.
18. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αγκινάρων Κανονισμοί του 2000.
19. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κουνουπιδιών Κανονισμοί του 2000.

20. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ακτινιδίων Κανονισμοί του 2000.
21. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Βερίκοκων (*Prunus Armeniaca* L.) Κανονισμοί του 2000.
22. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Δαμάσκηνων Κανονισμοί του 2000.
23. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κραμπιών Κανονισμοί του 2000.
24. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Λάχανων Βρυξελλών Κανονισμοί του 2000.
25. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σέλινων με Ραβδώσεις Κανονισμοί του 2000.
26. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σπανακιού Κανονισμοί του 2000.
27. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Εσπεριδοειδών Κανονισμοί του 2000.
28. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρότων Κανονισμοί του 2000.
29. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μήλων και Αχλαδιών Κανονισμοί του 2000.
30. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρπουζιών Κανονισμοί του 2000.
31. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Πεπονιών Κανονισμοί του 2000.
32. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κερασιών Κανονισμοί του 2000.
33. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φραουλών Κανονισμοί του 2000.
34. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κολοκυθιών Κανονισμοί του 2000.
35. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μελιτζανών Κανονισμοί του 2000.
36. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κρεμμυδιών (Ξηρών) Κανονισμοί του 2000.
37. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ραδικιών Witloof Κανονισμοί του 2000.

38. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μαρουλιών, Κατσαρών Αντιδίων και Πλατύφυλλων Αντιδίων (Σκαρόλες) Κανονισμοί του 2000.
39. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Γλυκών Πιπεριών Κανονισμοί του 2000.
40. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μπανανών Κανονισμοί του 2000.
41. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μπιζελιών Κανονισμοί του 2000.
42. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Πράσων Κανονισμοί του 2000.
43. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ροδακίνων και Νεκταρινιών Κανονισμοί του 2000.
44. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σκόρδων Κανονισμοί του 2000.
45. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σπαραγγιών Κανονισμοί του 2000.
46. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Επιτραπέζιων Σταφυλιών Κανονισμοί του 2000.
47. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ντοματών που είναι Καρποί της Ποικιλίας *Lycopersicon Esculentum* Mill Κανονισμοί του 2000.
48. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φασολιών Κανονισμοί του 2000.
49. Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
50. Ο περί Αρχαιοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων».

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).

2. «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (11.2.1999).
(Συνέχιση της συζήτησης).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (8.10.1998).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998.
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
 - α. «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Ρότσα). (16.6.1999).
 - β. «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (27.1.2000).
7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
 - α. «Η τεράστια οικολογική καταστροφή που συντελείται στην περιοχή του χωριού Κατύδατα,

οι κίνδυνοι για την υγεία, τη ζωή και την περιουσία των κατοίκων και η εγκληματική αδιαφορία των αρμοδίων για τις παράνομες δραστηριότητες της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας Χαλκού (Hellenic Copper Mines) και την καταστροφή προστατευόμενων αρχαιολογικών χώρων στην περιοχή "Σκουριώτισσα" της Φουκάσας στην ίδια περιοχή».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Στάθη Κιπτή). (25.11.1999).

- β. «Η μόλυνση του περιβάλλοντος στο χωριό Κατύδατα από σκόνες, χημικές ουσίες και άλλα υλικά που διαχέονται από το μεταλλείο της Σκουριώτισσας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου). (20.1.2000).

8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα περιβαλλοντικά δικαιώματα που εισπράττει το κράτος από τις λατομήσεις και η σωστή καταβολή του ποσού που δικαιούνται οι κοινότητες και οι δήμοι».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ηλία Μυριάνθους). (13.1.2000).

Κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίας αυτής. Αμέσως μετά θα συνεχίσει η κλειστή συνεδρία για το θέμα που αφορά τον τρόπο λειτουργίας της ολομέλειας και των κοινοβουλευτικών επιτροπών.

(Ωρα λήξης: 6.26 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αντωνίου Αβραάμ	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μιχαηλίδης Θάσος
Γερασίμου Στέλιος	Μουσιούπτας Νίκος
Γεωργιάδη Λία	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παντελίδου Κατερίνα
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρίστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος

Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρίστος
Καζαμίας Κίκης	Σαμούτας Ευάγγελος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανού Στέλιος
Κιττής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος
Κληρίδη Καίτη	Φιλίππου Ανδρέας
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Ματσάκης Μάριος	Χρίστου Ανδρέας
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Συζήτηση για την πρόταση νόμου «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Ειδικών Χορηγιών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» (Σ. Χατζηγιάννης, Ζ. Κουλίας, Γ. Λιλλήκας, Δ. Θεοδώρου, Λ. Γεωργιάδη, Τ. Χατζηδημητρίου, Α. Χρίστου, Ν. Κατσουρίδης, Ν. Πιττοκοπίτης, Ν. Μουσιούπτας, Στ. Κιττής, Α. Βασιλείου, Πρ. Προδρόμου, Α. Φιλίππου, Μ. Ματσάκης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Δ. Χριστοδουλίδης, Κ. Καζαμίας, Π. Δημητρίου), υποκατάσταση της πρότασης νόμου από το νομοσχέδιο και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε [Μ. Κυπριανού, Θ. Μιχαηλίδης, Δ. Θεοδώρου, Χρ. Πουργουρίδης, προεδρεύων (Α. Αντωνίου), Τ. Χατζηδημητρίου] και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος (Αρ. 1) του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εντάξεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φαρμακευτικής και Δηλητηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», οι σύντομες παρεμβάσεις των κ. Θάσου Μιχαηλίδη, προεδρεύοντος και Παναγιώτη Δημητρίου και ψήφισή του σε νόμο.

7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ρυθμίσεως του Ανοίγματος και Κλεισίματος των Φαρμακείων Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Προδιαγραφών, Ιδρύσεως και Λειτουργίας Φαρμακείων Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αποχτετεύσεων Απλικίου Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Καταβολής Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Εξουσίες Επιθεωρητών) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Ίσης Αμοιβής Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Εξουσίες Επιθεωρητών) Κανονισμοί του 2000».
11. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
12. Ερωτήσεις βουλευτών: Επιδοτήσεις Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε επιχειρήσεις - Προβλήματα στο δημόσιο νηπιαγωγείο της κοινότητας Πομού - Διαρροές στο αρδευτικό δίκτυο του υδατοφράκτη Πομού.
13. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Ο δρόμος Πόλης - Περιστερώνας - Λυσού - Ισχυρισμός για παραχώρηση τουρκοκυπριακής περιουσίας για ανέγερση επαγγελματικών κτιρίων - Ο κυβερνητικός οικισμός Τσιακκιλερού.
14. Η σύντομη διαδικαστική παρέμβαση του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου σχετικά με το θέμα «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές».



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 9ης Νοεμβρίου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.30 μ.μ.)

(Αρ. 7)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η Κύπρος μαζί με όλες τις χώρες της κοινοπολιτείας τιμά και φέτος τη μνήμη των εβδομήντα εκατομμυρίων νέων που έχασαν τη ζωή τους κατά τη διάρκεια των δύο παγκοσμίων πολέμων. Βαρύ το τίμημα της ανθρωπότητας κατά του ναζισμού και του φασισμού, κατά του παραλογισμού των δύο καταστροφικών παγκοσμίων πολέμων. Τίμημα που μέρος του πλήρωσε και η Κύπρος, με τη συμμετοχή χιλιάδων εθελοντών, από τους οποίους πολλοί έδωσαν τη ζωή τους στο πλευρό των συμμάχων, αγωνιζόμενοι για την ελευθερία και τη δημοκρατία. Σε σαράντα εννέα κοιμητήρια σε δεκαοκτώ χώρες βρίσκονται θαμμένοι οι νεκροί εθελοντές της Κύπρου του δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, ενώ η πατρίδα τους στην ανατολή του 21ου αιώνα αγωνίζεται ακόμα για τη δική της ελευθερία και αποκατάσταση των δικαίων του λαού της. Στη μνήμη των εβδομήντα εκατομμυρίων νεκρών, σας καλώ σε δύο λεπτών σιγή.

(Τήρηση δίλεπτης σιγής)

Αιώνια τους η μνήμη.

Προχωρούμε στη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Έχει κυκλοφορήσει και η συμπληρωματική έκθεση. Παρακαλώ τον πρόεδρο της κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση...

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα έχει αναφερθεί από αρκετούς συναδέλφους, ειδικότερα δικηγόρους, που είναι πιο ενήμεροι για το θέμα, και περιέχει σημαντικές πρόνοιες που το καθιστούν και ανεφάρμοστο και παράλογο νομοθέτημα. Εάν θα συζητηθεί σήμερα, εμείς θα το καταψηφίσουμε. Ιδιαίτερα καταψηφίζουμε το σημείο στο νομοθέτημα που λέει ότι δε δικαιούται ο πιστοποιών υπάλληλος να πιστοποιεί κείμενα που δεν είναι στις επίσημες γλώσσες, ενώ όσοι ξέρουν τι κάμνουν οι πιστοποιούντες υπάλληλοι ξέρουν ότι πιστοποιούν μόνο την υπογραφή όχι το κείμενο. Τα θέματα των περιοχών και το πού δικαιούνται να πιστοποιούν ή όχι είναι δευτερεύον θέμα, κατά τη γνώμη μου, παρ' όλο που είναι σοβαρό.

Αρα εισήγησή μου είναι, επειδή το πρώτο κώλυμα το οποίο έχω αναφέρει πιστεύω ότι είναι γενικά παραδεκτό και πιθανότατα η επιτροπή Εσωτερικών δεν επεσήμανε αυτή τη διαφοροποίηση, να πάει το θέμα πίσω στην επιτροπή, για να το επανεξετάσουν. Εάν δε θα πάει στην επιτροπή, για να το εξετάσουν, εμείς θα το καταψηφίσουμε.

Συγγνώμη, μπορεί να παραπεμφθεί και στην επιτροπή Νομικών, όπου εκεί ξέρουν οι δικηγόροι τι κάνουν οι πιστοποιούντες υπάλληλοι, διότι δεν είμαι σίγουρος αν όλοι είσαστε ενήμεροι για το τι κάνουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε. Εμείς ζητούμε αναβολή αυτού του θέματος για τους σκοπούς που ανέφερε και ο κ. Παπαδόπουλος. Παρά το γεγονός ότι φαίνεται ένα ασήμαντο νομοσχέδιο, εντούτοις θα δημιουργήσει τέτοια αναταραχή και τέτοια προβλήματα, που κανείς δε θα γνωρίζει πού θα καταλήξουν.

Το αρμοδιότερο σώμα, βλέπω από την έκθεση, το αρμοδιότερο σώμα γι' αυτή την υπόθεση είναι ο δικηγορικός σύλλογος, και δεν έχει κληθεί να πει τις απόψεις του. Γι' αυτό εισηγούμαι, όταν θα συζητηθεί ξανά, αν θα συζητηθεί ξανά, να κληθεί και ο δικηγορικός σύλλογος.

Εδώ αυτό το νομοσχέδιο καταργεί πρόνοιες και δεν τις αντικαθιστά με άλλες. Συγκεκριμένα λέει: «Απαγορεύεται να γίνεται πιστοποίηση από πιστοποιούντα υπάλληλο εγγράφων εταιρειών». Ποιος θα τα πιστοποιεί; Δε λέει μέσα. Και οι πιστοποιήσεις εγγράφων εταιρειών είναι κατά εκατοντάδες, ίσως και χιλιάδες, κάθε μέρα. Θα δημιουργηθεί ένα κενό σε μία εποχή κατά την οποία εμείς προσπαθούμε να αυξήσουμε τις υπηρεσίες στον τόπο μας, θα δημιουργηθεί τέτοιο κενό, πού δε θα ξέρομε πού θα καταλήξει.

Γι' αυτό συνενώνω τη φωνή μου με τη φωνή του κ. Παπαδόπουλου, ώστε να αναβληθεί το θέμα και να συζητηθεί ξανά στην επιτροπή Εσωτερικών και στην επιτροπή Νομικών να το συζητήσουν μαζί θα έλεγα, και να κληθεί και ο Παγκύπριος Δικηγορικός Σύλλογος να εκφράσει τις απόψεις του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι αναγκαία η αναβολή. Πράγματι, για όσους γνωρίζουν, είναι μόνο προβλήματα που θα δημιουργηθούν. Οι πιστοποιούντες υπάλληλοι δε βεβαιώνουν το περιεχόμενο κανενός εγγράφου ούτε την ορθότητά του, απλώς την υπογραφή, ότι ο κ. τάδε υπέγραψε ενώπιόν τους το τάδε κείμενο. Μπορεί να είναι κινέζικα, ελληνικά, αραβικά ή γαλλικά. Είναι την υπογραφή και μόνο που βεβαιώνουν. Και σε μια χώρα που παρέχει υπηρεσίες αυτό το νομοθέτημα θα είναι "τραγωδία", δηλαδή θα είναι ένα πράγμα εντελώς αδιανόητο.

Γι' αυτό πρέπει να αναβληθεί, να συνεξεταστεί από τις επιτροπές Εσωτερικών και Νομικών και απαραίτητως να κληθεί και ο δικηγορικός σύλλογος, που είναι το κατεξοχήν επιστημονικό σώμα που μπορεί να έχει άποψη επί του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Κατσουρίδης είναι άρρωστος γι' αυτό δεν είναι εδώ σήμερα. Κουβένιασα μαζί του, διαβιβάζοντας τις απόψεις που εκφράστηκαν το πρωί, και δεν έχει καμία διαφωνία για την αναβολή.

Πιστεύω όμως ότι την κοινή συνεδρία δύο επιτροπών, η οποία είναι έργο πολύ δύσκολο για να επιτευχθεί... νομίζω ότι πρέπει να την αποφύγουμε. Να καλεστούν οι συνάδελφοι δικηγόροι, που έχουν άποψη, να πάνε και στην επιτροπή Εσωτερικών, καθώς και ο δικηγορικός σύλλογος, και να κλείσει, να μη το μεγεθύνουμε το θέμα, διότι θα παραταθεί για χρόνο άγνωστο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφόρου, παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, γιατί να μην πάει το θέμα στην επιτροπή Νομικών, αντί να τρέχουν οι νομικοί της επιτροπής Νομικών να πάνε σε άλλη επιτροπή;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μα είναι ήδη σε μια επιτροπή. Είναι σωστό να το πιάσουμε να το πάρουμε σε άλλη επιτροπή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει τεθεί το θέμα, αποφασίστηκε, δε νομίζω ότι με βάση μια απόφαση μπορούμε να το μετακινήσουμε.

Ο κ. Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ζήτησα το λόγο, περισσότερο για να πω ότι με τις αναφορές που έγιναν ίσως να αδικείται η επιτροπή Εσωτερικών. Και επειδή απουσιάζει και ο πρόεδρός της, ο οποίος θα κάλυπτε πλήρως αυτά που θα έλεγα, θα πω ότι συζητήθηκε το θέμα σε δύο ή τρεις συνεδριάσεις. Ήταν γνωστό εις όλους το θέμα της αλλαγής και των τροποποιήσεων για τους πιστοποιούντες υπαλλήλους. Έγινε εκτενής συζήτηση. Μάλιστα, στην τελευταία συνεδρίαση υπήρξε αναφορά και στο θέμα των γλωσσών,

που αναφερόταν μέσα. Και χαρακτηριστικά θα έλεγα ότι δεν υπήρχε αφέλεια από μας ότι ο πιστοποιών υπάλληλος πιστοποιεί αποκλειστικά και μόνο την υπογραφή που όλοι γνωρίζουμε και δεν πιστοποιεί τα έγγραφα. Το θέσαμε στους κρατικούς λειτουργούς που ήρθαν, οι οποίοι και συμφώνησαν μαζί μας ότι πρέπει να γίνει... χωρίς να γίνεται αναφορά σε συγκεκριμένη γλώσσα, αλλά υπάρχει δυνατότητα να πιστοποιείται οποιοδήποτε έγγραφο, γιατί αποκλειστικά και μόνο πιστοποιείται η υπογραφή του υπογράφοντος και τίποτε άλλο.

Για τα άλλα ζητήματα που προκύπτουν έγινε εις βάθος, εκτενής συζήτηση. Και δεν είναι τόσο απλές οι πτυχές, όπως ίσως να παρουσιάστηκαν εδώ, ότι ουσιαστικά ερχόμαστε να καταργήσουμε ένα προηγούμενο καθεστώς και ότι θα προκληθεί ατασθαλία με τη δημιουργία νέου καθεστώτος. Εκεί -και τελειώνω- και από τους κρατικούς λειτουργούς και από άλλους προσκεκλημένους αναφέρθηκαν...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ποιους κρατικούς λειτουργούς εκαλέσετε;

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ήρθε και εκπρόσωπος των πιστοποιούντων υπαλλήλων. Εγώ θα αναφέρω κάτι συγκεκριμένο. Ο πιστοποιών υπάλληλος, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, να μην υπεισέλθουμε στην ουσία του πράγματος. Λέμε κάποια επιχειρήματα για το θέμα αναβολής, εντάξει, αλλά...

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Την επιτροπή την ενόχλησε όντως, ιδιαίτερως, όταν ο εκπρόσωπος των πιστοποιούντων υπαλλήλων έφερε το συγκεκριμένο έγγραφο -και σας λέω αυτά θα τα έλεγε και ο ίδιος ο πρόεδρος της επιτροπής- και εκεί εμφανιζόταν ότι ο πιστοποιών υπάλληλος ουσιαστικά ασχολείται με πελάτες και δεν είναι λειτουργήμα αυτό το οποίο επιτελεί. Αυτή η πελατειακή σχέση πράγματι ενόχλησε την επιτροπή. Αλλά εκεί αναφέρθηκε από τους κρατικούς λειτουργούς, παρουσία του πιστοποιούντος υπαλλήλου, του εκπροσώπου, ότι υπήρξαν ατασθαλίες, μεγάλες μάλιστα, με το υφιστάμενο καθεστώς. Άρα χρειάζεται βελτίωση.

Τώρα, αν συμφωνήσουμε στις μεν ή στις δε βελτιώσεις, αυτό είναι άλλη υπόθεση. Αλλά η επιτροπή, επαναλαμβάνω, επειδή απουσιάζει ο πρόεδρος της, μελέτησε το θέμα με σοβαρότητα και εις βάθος και γιατί υπήρχε προβληματισμός για όλη την έκταση αυτών των τροποποιήσεων, γι' αυτό μέχρι σήμερα ακόμα δεν υπήρξε σαφής και ξεκάθαρη τοποθέτηση από τα κόμματα, γιατί υπήρχε προβληματισμός για όλη την έκταση αυτών των τροποποιήσεων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Για το θέμα σε ποια επιτροπή θα παραπεμφθεί... Εισηγούμαι, και πρέπει, να παραπεμφθεί και στην επιτροπή Νομικών για τον εξής σημαντικό λόγο: Όχι μόνο γιατί είναι νομικού περιεχομένου η υπόθεση αυτή, αλλά φαίνεται ότι στην επιτροπή Εσωτερικών δε γνωρίζουν ότι παγκόσμια ο θεσμός του certifying officer τείνει να

εκλείπει και να σταματήσει. Είναι μία απηρχαιωμένη νομοθεσία από τον καιρό της αγγλοκρατίας. Σε όλα τα άλλα μέρη του κόσμου αυτοί που πιστοποιούν τις υπογραφές δεν είναι ειδικοί υπάλληλοι επί τούτου, αλλά υπάλληλοι σε άλλα επαγγέλματα. Βεβαίως, από τη στιγμή... Ή δικηγόροι ή ειδικοί commissioners για τους όρκους, που μπορεί να μην είναι δικηγόροι.

Ανεξάρτητα όμως από αυτό, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι, εφόσον είναι σημαντικό το νομοθέτημα, θα πρέπει να πάει και στην επιτροπή Νομικών, για να συζητηθεί η φιλοσοφία και η αρχή του νομοθετήματος. Όσον αφορά την αρχή και τη φιλοσοφία, εάν η εκσυγχρονιστική προσέγγιση είναι αυτή που έχω πει, ότι ο θεσμός αυτών των επαγγελματιών τείνει να φθίνει σε σχέση με τα καθήκοντα, δε γίνεται εμείς να τα κάνουμε αυστηρότερα, μάλιστα από λανθασμένες εντυπώσεις και από πλημμελή ίσως πληροφόρηση.

Δεν αιτιώμαι κανέναν, αλλά, ενόσω δεν ήταν μπροστά άνθρωποι που γνώριζαν, και το κείμενο έχει διατυπωθεί λάθος, γιατί, όπως πολύ σωστά λέχθηκε, οι πιστοποιούντες υπάλληλοι δε βεβαιώνουν ποτέ το περιεχόμενο του εγγράφου, αλλά μόνο την υπογραφή... Και βεβαίως στο θέμα των εταιρικών εγγράφων, το οποίο θίχτηκε προηγουμένως, που είναι εντελώς εξωφρενικό για κάποιους που γνωρίζουν νομικά, από τη στιγμή κατά την οποία μνημονεύεται η υπογραφή του συγκεκριμένου υπογράφαντος εις το έγγραφο και είναι αυτό που βεβαιώνεται, τι σημασία έχει αν απεικονίζονται τα εταιρικά έγγραφα ή δεν απεικονίζονται εταιρικά έγγραφα, με δεδομένο ότι αυτός που έλεγξε την υπογραφή πρώτα ήταν το τμήμα του Εφόρου Εταιρειών. Δηλαδή, μπερδεύουμε τα πράγματα κατά τρόπο αλλοτρώσαλλο.

Πρέπει να πάει στις δύο επιτροπές, και να είναι παρούσα και η επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγαπίου, παρακαλώ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θέλω να πληροφορήσω το σώμα πως έχω ανακαλύψει, δεν ήθελα να κάνω συζήτηση επί της ουσίας, πως οι τροπολογίες που έγιναν, οι δύο τουλάχιστον, αντιβαίνουν στη συνθήκη της Χάγης, η οποία κυρώθηκε με το Νόμο 50 του 1972 «Ο περί Συμβάσεως περί Καταργήσεως της Υποχρέωσης της Νομιμοποίησης Αλλοδαπών Δημοσίων Εγγράφων». Δύο από τις τροπολογίες αντιβαίνουν σ' αυτό το νομοθέτημα, το οποίο η Βουλή ψήφισε το 1972.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουλίας, παρακαλώ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Επειδή τυγχάνει να είμαι μέλος της επιτροπής Εσωτερικών, κύριε Πρόεδρε... Παρά την προσπάθεια που κατέβαλα να εξηγήσω ότι ενδεχόμενη ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου θα είχε σοβαρές παρενέργειες στο επάγγελμα, γενικά σε όλα όσα χρειάζονται να πιστοποιηθεί ένα έγγραφο, δυστυχώς δεν εισακούστηκα και έχουμε αναγάγει το θέμα σε συνδικαλιστικό ζήτημα περίπου, διότι κάποιοι πιστοποιούντες υπάλληλοι έχουν διαφορά μεταξύ τους, όσον αφορά το ποιος θα πιστοποιεί ποιου. Το ζήτημα δεν είναι αυτό. Το ζήτημα είναι να εξυπηρετείται ο πολίτης. Τώρα, αν θα μετακινείται κάποιος από τη μια ενορία στην άλλη, είναι άλλου παπά ευαγγέλιο. Η ουσία είναι αν ο πολίτης εξυπηρετείται την ώρα που θέλει τον πιστοποιούντα

υπάλληλο στο κτηματολόγιο, για να γίνεται η δουλειά του, ή στο γραφείο του το δικηγόρο.

Είναι οπωσδήποτε αναγκαίο, κατά την άποψή μου, να πάει και στην επιτροπή Νομικών, όπου εκεί μπορούν να μετρηθούν οι παρενέργειες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι υπάρχει ομοφωνία στην αναβολή. Τώρα, επειδή ετέθη το θέμα αν θα πάει και στις δύο επιτροπές και υπάρχει μερική διαφωνία, θα έλεγα...

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Διαφωνώ, κύριε Πρόεδρε, για λόγους πρακτικούς και για λόγους τάξης. Εφόσον είναι σε μια επιτροπή, έγινε αντικείμενο συζήτησης σε μια επιτροπή, δε νομίζω να είναι ανεπαρκής τούτη η επιτροπή να συνεχίσει και να ολοκληρώσει την υπόθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή ετέθη το θέμα, και δε βλέπω να είναι θέμα με βάση τους κανονισμούς, πιστεύω ότι είναι θέμα της ίδιας της ολομέλειας να αποφασίσει αν θα πάει στις δύο επιτροπές ή όχι. Τα επιχειρήματα έχουν ακουστεί.

Ποιοι υποστηρίζουν την άποψη να πάει ξανά το θέμα στην επιτροπή Εσωτερικών και, αν θέλουν μέλη της επιτροπής Νομικών, ασφαλώς μπορούν να το παρακολουθήσουν;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγγνώμη, είναι ο Πρόεδρος που αποφασίζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Για την παραπομπή θεμάτων στην επιτροπή είναι ο Πρόεδρος που αποφασίζει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν αυτή είναι η ερμηνεία, παρακαλώ τον κ. Αγαπίου να επιβεβαιώσει -είναι ο αρμόδιος επί των κανονισμών- κατά πόσο ο Πρόεδρος έχει απόλυτο δικαίωμα σε αυτό το θέμα.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Το έχει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν έτσι είναι, εφόσον το θέμα έχει συζητηθεί στην επιτροπή Εσωτερικών, δεν ξέρω αν είναι σε μία, δύο, τρεις συνεδρίες, νομίζω ότι μπορεί να πάει στην επιτροπή Εσωτερικών και μπορούν να παρακολουθήσουν τη συνεδρία μέλη της επιτροπής Νομικών.

Προχωρούμε στο θέμα υπ' αριθμόν 2, που είναι «Ο περί της Σύμβασης για την Απαγόρευση των Χειρότερων Μορφών Εργασίας των Παιδιών και την Άμεση Δράση

με Σκοπό την Εξάλειψή τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης για την Απαγόρευση των Χειρότερων Μορφών Εργασίας των Παιδιών και την Άμεση Δράση με Σκοπό την Εξάλειψή τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος	Λία Γεωργιάδη
Αριστοφάνης Γεωργίου	Νίκος Πιπτοκοπίτης
Ανδρέας Παρισινός	Μάριος Ματσάκης
Στέλιος Γερασίμου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της Σύμβασης για την Απαγόρευση των Χειρότερων Μορφών Εργασίας των Παιδιών και την Άμεση Δράση με Σκοπό την Εξάλειψή τους, η οποία υιοθετήθηκε στη Γενεύη, την 1η Ιουνίου 1999, κατά την 87η Σύνοδο της Γενικής Συνδιάσκεψης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας, και στην οποία η Κυπριακή Δημοκρατία αποφάσισε να προσχωρήσει με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στη συνεδρία του ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2000.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από το σώμα απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσαν στην επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τόσο το υπουργείο τους όσο και τα Υπουργεία Παιδείας και Πολιτισμού και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, από τα οποία ζητήθηκαν οι απόψεις σε σχέση με διατάξεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους, συμφωνούν με την κύρωση της σύμβασης. Σύμφωνα με εκτίμηση των ίδιων υπουργείων, η εφαρμογή των διατάξεων της σύμβασης διασφαλίζεται επαρκώς με την υφιστάμενη στην Κύπρο νομοθεσία, γι' αυτό και δεν απαιτείται η θέσπιση νέας νομοθεσίας. Εξάλλου η Κύπρος έχει ήδη κυρώσει και εφαρμόζει πλήρως όλες τις συμβάσεις στις οποίες γίνεται αναφορά στο προοίμιο της υπό εξέταση σύμβασης.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, τα μέλη του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος, από τα οποία ζητήθηκαν οι απόψεις γραπτώς, συμφωνούν με τις εισηγήσεις του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για κύρωση της σύμβασης.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ που παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Σύμβασης. Πίνακας, Μέρος Ι, Μέρος ΙΙ. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης για την Απαγόρευση των Χειρότερων Μορφών Εργασίας των Παιδιών και την Άμεση Δράση με Σκοπό την Εξάλειψή τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο θέμα υπ' αριθμόν 3, που είναι «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, προεδρεύων

Γιώργος Λιλλήκας

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρέας Φιλίππου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρούλα Βασιλείου

Καίτη Κληρίδη

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μη μέλη της επιτροπής:

Λία Γεωργιάδη

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27

Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής περί εταιρειών νομοθεσίας για την εναρμόνισή της με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις πρόνοιες της πρώτης οδηγίας 68/151/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 1968, σε ό,τι αφορά το συντονισμό των εγγυήσεων που απαιτούνται στα κράτη μέλη εκ μέρους των εταιρειών.

Το προτεινόμενο νομοσχέδιο στοχεύει ειδικότερα στην εναρμόνιση με δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο, το οποίο καθιστά υποχρεωτική την αποκάλυψη εκ μέρους των εταιρειών βασικών εγγράφων και πληροφοριών, περιλαμβανομένων του ιδρυτικού εγγράφου και καταστατικού της εταιρείας, του ονομαστικού και εκδοθέντος κεφαλαίου, της οποιασδήποτε αύξησης του κεφαλαίου και του διορισμού ή παραίτησης συμβούλων. Τα στοιχεία αυτά θα δημοσιεύονται σε δημόσιο μητρώο.

Παράλληλα, σκοπείται η προστασία και εγκυρότητα των συναλλαγών που γίνονται από τους αξιωματούχους των εταιρειών με τρίτα πρόσωπα και η δέσμευση των εταιρειών αυτών έναντι των τρίτων προσώπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ρότσας.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω, αλλά ίσως σ' αυτή την τροποποίηση του νόμου θα πρέπει να εισαγάγουμε και την πρόνοια οι ιδιωτικές εταιρείες να δημοσιεύουν τους λογαριασμούς τους καταθέτοντάς τους στον Έφορο Εταιρειών, κατά τον ίδιο τρόπο που τους καταθέτουν οι δημόσιες εταιρείες. Αυτό γίνεται και σε άλλες χώρες και βοηθά στη διαφάνεια και στην ενημέρωση των ατόμων εκείνων που κάνουν πράξεις με τις εταιρείες.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 33Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του υπότιτλου στο ΜΕΡΟΣ IV του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 103 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 192 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 211 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 365 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στα επόμενα δύο θέματα με τους αριθμούς 4 και 5, για τα οποία υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Οι περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, προεδρεύων

Γιώργος Λιλλήκας

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρέας Φιλίππου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρούλα Βασιλείου

Καίτη Κληρίδη

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μη μέλη της επιτροπής:

Λία Γεωργιάδη

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν

και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η εναρμόνιση της νομοθεσίας που διέπει την ευρεσιτεχνία με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τον Κανονισμό 1610/96 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Ιουλίου 1996, σχετικά με την καθιέρωση συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι αντίστοιχες με τις προτεινόμενες στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο ρυθμίσεις έχουν ήδη υιοθετηθεί στην ίδια βασική νομοθεσία και εφαρμόζονται αναφορικά με τα φαρμακευτικά προϊόντα.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 78 της βασικής νομοθεσίας περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας, σκοπείται ο καθορισμός των πληρωτέων τελών και του εντύπου της αίτησης για τη χορήγηση του σχετικού πιστοποιητικού.

Σύμφωνα με τον προαναφερθέντα κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η πιο πάνω ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, γιατί το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της κατάθεσης της αίτησης για την παραχώρηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας για ένα φυτοπροστατευτικό προϊόν και της έκδοσης της άδειας κυκλοφορίας του στην αγορά μειώνει την πραγματική προστασία που προσφέρει το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, με αποτέλεσμα ο χρόνος που παρέχεται για προστασία να μην είναι επαρκής, τόσο για την απόσβεση των επενδύσεων έρευνας όσο και για τη δημιουργία των πόρων που είναι αναγκαίοι για τη διατήρηση μιας αποτελεσματικής έρευνας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου Μέρους. Άρθρο 2.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο θέμα υπ' αριθμόν 6, που είναι «Ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, προεδρεύων

Γιώργος Λιλλήκας

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρέας Φιλίππου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρούλα Βασιλείου

Καίτη Κληρίδη

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μη μέλη της επιτροπής:

Λία Γεωργιάδη

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και

Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του άρθρου 5 της βασικής νομοθεσίας για τη συγκάλυψη, έρευνα και δήμευση εσόδων από ορισμένες εγκληματικές πράξεις, ώστε να εναρμονιστεί περαιτέρω με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την Κοινή Δράση (Joint Action) 98/699 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 3ης Δεκεμβρίου 1998.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την εν λόγω Κοινή Δράση, από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να ληφθούν τα αναγκαία μέτρα, ώστε να θεωρούνται ως γενεσιουργά αδικήματα, αναφορικά με το ξέπλυμα χρήματος, για τους σκοπούς της σχετικής σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης και των εθνικών τους νομοθεσιών, όλα τα αδικήματα που τιμωρούνται με στερητική της ελευθερίας ποινή μεγαλύτερη του ενός έτους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στα επόμενα δύο θέματα με τους αριθμούς 7 και 8, για τα οποία υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Ρύθμισης των Σχέσεων Εμπορικού Αντιπροσώπου και Αντιπροσωπευομένου (Τροποποιητικός) Νόμος του

2000» και «Ο περί Εμπορικών Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Ρύθμισης των Σχέσεων Εμπορικού Αντιπροσώπου και Αντιπροσωπευομένου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί Εμπορικών Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, προεδρεύων

Γιώργος Λιλλήκας

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρέας Φιλίππου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρούλα Βασιλείου

Καίτη Κληρίδη

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μη μέλη της επιτροπής:

Λία Γεωργιάδη

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Τα πιο πάνω νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη ρύθμιση των σχέσεων εμπορικού αντιπροσώπου και αντιπροσωπευομένου, ώστε αυτή να εναρμονιστεί με το κοινοτικό κεκτημένο. Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο διευρύνονται τα καθήκοντα του εμπορικού αντιπροσώπου, καθώς επίσης οι περιπτώσεις τερματισμού της εμπορικής αντιπροσωπείας.

Σκοπός του δεύτερου υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τους εμπορικούς αντιπροσώπους, ώστε να καταστεί δυνατή η έκδοση κανονισμών από το Συμβούλιο Εγγραφής Εμπορικών Αντιπροσώπων που θα αφορούν τα απαιτούμενα προσόντα για εγγραφή προσώπου ως εμπορικού αντιπροσώπου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις και των δύο υπό συζήτηση νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 7 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρύθμισης των Σχέσεων Εμπορικού Αντιπροσώπου και Αντιπροσωπευομένου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 8 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικών Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα επόμενα θέματα με αριθμούς από το 9 μέχρι το 15 υπάρχει και πάλι κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Σταθμά) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αλκοολόμετρα και Αραιόμετρα Αλκοόλης) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αλκοολομετρικοί Πίνακες) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Πιεσόμετρα Ελαστικών Μηχανοκίνητων Οχημάτων) Κανονισμοί του 2000» και «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Όργανα Μέτρησης της Μάζας του Εκατόλιτρου των Δημητριακών) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, προεδρεύων

Γιώργος Λιλλήκας

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρέας Φιλίππου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρούλα Βασιλείου

Καίτη Κληρίδη

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μη μέλη της επιτροπής:

Λία Γεωργιάδη

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα μέτρα και σταθμά, με στόχο την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο σε ό,τι αφορά τα όργανα μετρήσεων και τις μεθόδους μετρολογικού ελέγχου. Ως αποτέλεσμα των πιο πάνω τροποποιήσεων, η Κυπριακή Δημοκρατία θα δέχεται την κυκλοφορία στην αγορά και τη χρήση οποιουδήποτε μέτρου ή σταθμού το οποίο θα φέρει οποιoδήποτε ισχύον σήμα που πιστοποιεί την έγκριση ΕΟΚ τύπου και/ή ισχύουσα σφραγίδα που πιστοποιεί την αρχική επαλήθευση.

Με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, που όλοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 68 της βασικής νομοθεσίας για τα μέτρα και σταθμά, σκοπείται η τροποποίηση ή η

θέσπιση κανονιστικών ρυθμίσεων αναφορικά με την κατασκευή, τον έλεγχο και τη θέση σε κυκλοφορία αριθμού οργάνων μέτρησης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
2. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
3. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Σταθμά) Κανονισμοί του 2000.
4. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αλκοολόμετρα και Αραιόμετρα Αλκοόλης) Κανονισμοί του 2000.
5. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αλκοολομετρικοί Πίνακες) Κανονισμοί του 2000.
6. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Πιεσόμετρα Ελαστικών Μηχανοκίνητων Οχημάτων) Κανονισμοί του 2000.
7. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Όργανα Μέτρησης της Μάζας του Εκατόλιτρου των Δημητριακών) Κανονισμοί του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του θέματος με αριθμό 9.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Αντικατάσταση του Μέρους IV του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 37 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 38 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Διαγραφή του άρθρου 55 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Αντικατάσταση του άρθρου 63 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Αντικατάσταση του άρθρου 67 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 68 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα με την έγκριση των κανονισμών.

Το υπ' αριθμόν 10 είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 11 είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Σταθμά) Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 12 είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αλκοολόμετρα και Αραιόμετρα Αλκοόλης) Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αλκοολομετρικοί Πίνακες) Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 14 είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Πιεσόμετρα Ελαστικών Μηχανοκίνητων Οχημάτων) Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 15 είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Όργανα Μέτρησης της Μάζας του Εκατόλιτρου των Δημητριακών) Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Για τα επόμενα θέματα με αριθμούς από το 16 μέχρι το 48 υπάρχει και πάλι κοινή έκθεση. Είναι έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο της παράρτημα. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, προεδρεύων

Γιώργος Λιλλήκας

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρέας Φιλίππου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρούλα Βασιλείου

Καίτη Κληρίδη

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μη μέλη της επιτροπής:

Λία Γεωργιάδη

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των πιο πάνω κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 8 του περί Γεωργικών Προϊόντων (Εξαγωγή) Νόμου, είναι η υιοθέτηση των αντίστοιχων κανονισμών που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με τον ποιοτικό έλεγχο των φρέσκων φρούτων και λαχανικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω κανονισμών, ζήτησε να πληροφορηθεί από τους αρμοδίους ποιες είναι οι πιθανές επιπτώσεις στους παραγωγούς μας σε περίπτωση υιοθέτησης των προτεινόμενων κανονισμών. Σύμφωνα με τις διαβεβαιώσεις που πήρε η επιτροπή, με την υιοθέτηση των υπό συζήτηση κανονισμών δεν πρόκειται να υπάρξουν οποιεσδήποτε δυσμενείς επιπτώσεις στους παραγωγούς, μια και, όπως αναφέρθηκε, ήδη ισχύουν αυστηρά πρότυπα για τα γεωργικά προϊόντα που προορίζονται για εξαγωγή, και, όπως επίσης δηλώθηκε, τα προϊόντα που διατίθενται για εσωτερική κατανάλωση είναι εξίσου υψηλής ποιότητας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αβοκάντο Κανονισμοί του 2000.
2. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αγγουριών Κανονισμοί του 2000.
3. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αγκινάρων Κανονισμοί του 2000.
4. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κουνουπιδιών Κανονισμοί του 2000.
5. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ακτινιδίων Κανονισμοί του 2000.
6. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Βερίκοκων (*Prunus Armeniaca* L.) Κανονισμοί του 2000.
7. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Δαμάσκηνων Κανονισμοί του 2000.
8. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κραμπιών Κανονισμοί του 2000.
9. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Λάχανων Βρυξελλών Κανονισμοί του 2000.
10. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σέλινων με Ραβδώσεις Κανονισμοί του 2000.
11. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σπανακιού Κανονισμοί του 2000.
12. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Εσπεριδοειδών Κανονισμοί του 2000.
13. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρότων Κανονισμοί του 2000.
14. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μήλων και Αχλαδιών Κανονισμοί του 2000.
15. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρπουζιών Κανονισμοί του 2000.
16. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Πεπονιών Κανονισμοί του 2000.
17. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κερασιών Κανονισμοί του 2000.
18. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φραουλών Κανονισμοί του 2000.

19. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κολοκυθιών Κανονισμοί του 2000.
20. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μελιτζανών Κανονισμοί του 2000.
21. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κρεμμυδιών (Ξηρών) Κανονισμοί του 2000.
22. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ραδικιών Witloof Κανονισμοί του 2000.
23. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μαρουλιών, Κατσαρών Αντιδίων και Πλατύφυλλων Αντιδίων (Σκαρόλες) Κανονισμοί του 2000.
24. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Γλυκών Πιπεριών Κανονισμοί του 2000.
25. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μπανανών Κανονισμοί του 2000.
26. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μπιτζελιών Κανονισμοί του 2000.
27. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Πράσων Κανονισμοί του 2000.
28. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ροδακίνων και Νεκταρινιών Κανονισμοί του 2000.
29. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σκόρδων Κανονισμοί του 2000.
30. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σπαραγγιών Κανονισμοί του 2000.
31. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Επιτραπέζιων Σταφυλιών Κανονισμοί του 2000.
32. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ντοματών που είναι Καρποί της Ποικιλίας *Lycopersicon Esculentum* Mill Κανονισμοί του 2000.
33. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φασολιών Κανονισμοί του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Μαυροκορδάτος, παρακαλώ.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα διαφωνήσω. Ήθελα απλώς να κάμω μια παρατήρηση. Τον τελευταίο καιρό συζητούμε και εγκρίνουμε μαζικά κανονισμούς εναρμόνισης. Πιστεύω ότι η έγκριση αρκετών από αυτούς τους κανονισμούς θα έχει επιπτώσεις και στους γεωργούς -ειδικά τα πρότυπα τα οποία συζητούμε σήμερα- και θα κληθούν να καταβάλουν αρκετά έξοδα, για να εναρμονιστούν οι κανονισμοί με τα πρότυπα τα

ευρωπαϊκά. Η διαβεβαίωση βέβαια των αρμοδίων είναι ότι δε θα έχουμε επιπλέον κόστος, αλλά, διαβάζοντας αυτούς τους κανονισμούς, φαίνεται ότι θα χρειαστεί να κάνουν κάποιες επενδύσεις οι γεωργοί. Θα ήθελα να παρακαλέσω να περιληφθεί στην έκθεση ότι εκεί όπου θα υπάρχει κόστος θα πρέπει η κυβέρνηση να καταβάλει αυτό το κόστος της εναρμόνισης, για να μην το επωμιστούν οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι, οι οποίοι ήδη είναι βεβαρημένοι με πολύ ψηλό κόστος.

Επίσης θα ήθελα να πω το εξής: Όλες οι υπό ένταξη χώρες εκμεταλλεύονται κονδύλια εναρμόνισης, τα οποία θα έπρεπε και η Κύπρος να εκμεταλλευθεί. Δυστυχώς, εμείς δεν τα εκμεταλλευόμαστε. Δεν παίρνουμε τέτοια κονδύλια και γι' αυτό θα πρέπει το κράτος να καταβάλει αυτά τα ποσά και να μην τα επωμιστούν οι ενδιαφερόμενοι γεωργοί και κτηνοτρόφοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου, παρακαλώ.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Απλώς θα ήθελα να πληροφόρησω το σώμα ότι μας αναφέρθηκε στην επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ότι οι γεωργοί μας ήδη ακολουθούν όλους αυτούς τους κανονισμούς. Είναι απλώς για λόγους εναρμόνισης που ψηφίζουμε. Αλλά ήδη τους ακολουθούμε. Δε θα υπάρχει επιπρόσθετο κόστος από τώρα και στο εξής, επειδή περνούμε τώρα αυτούς τους κανονισμούς.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Εκεί, όπου υπάρχει, να περιληφθεί η πρόταση που έκανα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου, παρακαλώ.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σε πάρα πολλές περιπτώσεις η Ευρωπαϊκή Ένωση βοηθά τις χώρες οι οποίες βρίσκονται σε διαδικασία ένταξης και η θέση μας πρέπει να είναι η κυβέρνησή μας να διεκδικήσει τα δικαιώματά μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με κάλυψε ο κ. Μαυροκορδάτος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ενδεχομένως, σε ορισμένες περιπτώσεις, αυτά που ψηφίζουμε να είναι μέρος της πρακτικής ή της εθνικής νομοθεσίας η οποία εφαρμόζεται. Έχουμε όμως και πολλές περιπτώσεις που δεν είναι έτσι. Είχαμε ψηφίσει την περασμένη φορά νομοθεσία για τα θέματα παραγωγής και διάθεσης αυγών, πουλερικών και άλλων και εκεί μας είχαν πει ότι κάθε παραγωγός, για να μπορέσει να εφαρμόσει την

εναρμονιστική νομοθεσία, χρειάζεται, για παράδειγμα, στην περίπτωση της αυγοπαραγωγής £20.000 κεφαλαιουχική δαπάνη. Είναι αυτό που εννοεί ο συνάδελφος. Νομίζω ότι η Βουλή πρέπει ομόφωνα να στηρίξει αυτή την απαίτηση, διότι διαφορετικά, εξ αντικειμένου, ο Κύπριος παραγωγός τίθεται σε δυσμενέστερη θέση, σε συνθήκες πάρα πολύ δύσκολες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Αφού είπε ότι καλύφθηκε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δικαιούται να μου ξαναδώσει το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ζήτησε το λόγο, αλλά δε μίλησε. Άφησε τον κ. Χρίστου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Βεβαίως καλύφθηκα, διότι, όπως το έχει θέσει ο κ. Μαυροκορδάτος, εννοεί, αν υπάρχει αυτό το κόστος. Φυσικά δεν ξέρω αν μπορούμε να βάλουμε ότι πρέπει να καλυφθεί. Εμείς το επισημαίνουμε, και εδώ η Βουλή θα πρέπει στην εφαρμογή αυτών των μέτρων να σταθεί αρωγός στους γεωργούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε με την έγκριση των κανονισμών.

Το υπ' αριθμόν 16 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αβοκάντο Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 17 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αγγουριών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 18 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αγκινάρων Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 19 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κουνουπιδιών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 20 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ακτινιδίων Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 21 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Βερίκοκων (*Prunus Armeniaca* L.) Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 22 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Δαμάσκηνων Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 23 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κραμπιών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 24 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Λάχανων Βρυξελλών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 25 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σέλινων με Ραβδώσεις Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 26 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σπανακιού Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 27 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Εσπεριδοειδών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 28 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρότων Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 29 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μήλων και Αχλαδιών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 30 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρπουζιών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 31 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Πεπονιών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 32 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κερασιών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 33 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φραουλών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 34 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κολοκυθίων Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 35 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μελιτζανών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 36 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κρεμμυδιών (Ξηρών) Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 37 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ραδικιών Witloof Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 38 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μαρουλιών, Κατσαρών Αντιδίων και Πλατύφυλλων Αντιδίων (Σκαρόλες) Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 39 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Γλυκών Πιπεριών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 40 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μπανανών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 41 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μπιζελιών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 42 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Πράσων Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 43 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ροδακίνων και Νεκταρινιών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 44 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σκόρδων Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 45 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σπαραγγιών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 46 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Επιτραπέζιων Σταφυλιών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 47 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ντοματών που είναι Καρποί της Ποικιλίας *Lycopersicum Esculentum* Mill Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 48 είναι «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φασολιών Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο θέμα υπ' αριθμόν 49, που είναι «Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Κίκης Γιάγκου

Μάριος Ματσάκης

Γιαννάκης Θωμά

Ανδρέας Φιλίππου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 20 του περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των υφιστάμενων περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) Κανονισμών, ώστε να εναρμονιστεί ο τρόπος αξιολόγησης των υπαλλήλων του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων με τα ισχύοντα στη δημόσια υπηρεσία. Παράλληλα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς καθίστανται έγκυρες και κηρύσσονται νόμιμα γενόμενες οι υπηρεσιακές εκθέσεις των υπαλλήλων του ΚΥΠΕ οι οποίες συντάχθηκαν το 1990 και μετέπειτα αλλά πριν από την έναρξη της ισχύος των εν λόγω κανονισμών.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό αναφορά Κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το τελευταίο θέμα της νομοθετικής εργασίας είναι «Ο περί Αρχαιοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999», το οποίο αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία. Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Θεωρείται ότι αυτή έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Οι περί Τμήματος Γεωργίας- Θέσεις Πρώτου Γεωργικού Επιθεωρητή και Πρώτου Κτηνοτροφικού Επιθεωρητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Νομικών
5. Οι περί Τμήματος Γεωργίας- Θέσεις Λειτουργού Γεωργίας και Επιθεωρητή Γεωργίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Νομικών
6. Οι περί της Διεθνούς	Εξωτερικών	Εξωτερικών και

	Συμβάσεως EUROCONTROL Κανονισμοί του 2000.		Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
7.	Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτου υπαλλήλου από το Συμβούλιο Ελέγχου Λιπασμάτων, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
	Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στην επιτροπή
1.	Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	κ. Δώρο Θεοδώρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2.	Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	κ. Ανδρέα Χρίστου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Τάσσο Παπαδόπουλο, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Δημήτρη Ηλιάδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Εσωτερικών

και

Ανδρούλα Βασιλείου,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας
Λευκωσίας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο Τρίτο είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις, οι οποίες εδόθησαν γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.024 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους την 1η Νοεμβρίου 2000.

«Στην περιοχή κοντά στο φράγμα της Ευρέτου υπάρχουν γεωτρήσεις των κοινοτήτων Γουδιού, Σκούλλη, Χόλη και Χρυσοχούς, καθώς και του δήμου Πόλεως Χρυσοχούς, οι οποίες χρησιμοποιούνται για σκοπούς ύδρευσης. Κοντά σ' αυτές τις γεωτρήσεις υπάρχει χοιροστάσιο και υπάρχουν φόβοι ότι τα λύματά του δεν πέφτουν σε στεγανοποιημένες δεξαμενές, με αποτέλεσμα να απορροφούνται από το έδαφος.

Αυτό ουσιαστικά εγκυμονεί κινδύνους και ενδέχεται σε σύντομο χρονικό διάστημα να υπάρξει μόλυνση των νερών των μοναδικών για σκοπούς ύδρευσης γεωτρήσεων των πιο πάνω κοινοτήτων.

Με βάση αυτά, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα για τα εξής:

- α. Τι έλεγχοι γίνονται στο συγκεκριμένο χοιροστάσιο για τα λύματα και τα ζωικά απόβλητα;
- β. Τι έλεγχος γίνεται στην ποιότητα του νερού των πιο πάνω γεωτρήσεων;
- γ. Οι κοινότητες της περιοχής διαπιστώνουν ότι δεν έχουν παρατηρήσει μέχρι σήμερα διέλευση λυματοφόρου οχήματος το οποίο να καθαρίζει τις δεξαμενές λυμάτων του χοιροστασίου. Με βάση αυτό, ζητείται να γίνει έλεγχος για το πιο πάνω θέμα.
- δ. Υπάρχει πρόθεση να μετακινηθεί το συγκεκριμένο χοιροστάσιο;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.025 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους την 1η Νοεμβρίου 2000.

«Οι κοινότητες Γουδί, Σκούλλη, Χόλη και Χρυσοχού ζητούν όπως βελτιωθούν και συντηρηθούν με επίστρωση μπετόν τα ερείσματα των δρόμων που ενώνουν τις τέσσερις κοινότητες μεταξύ τους.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα για το πιο πάνω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.026 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους την 1η Νοεμβρίου 2000.

«Οι αγροτικοί δρόμοι που έγιναν στα πλαίσια του αρδευτικού έργου του φράγματος της Ευρέτου χρειάζονται βελτίωση και συντήρηση.

Με βάση αυτό, οι κοινότητες Γουδί, Σκούλλη, Χόλη και Χρυσοχού ζητούν την οικονομική στήριξη του κράτους προς αυτή την κατεύθυνση.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα για το πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω αίτημα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.027 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους την 1η Νοεμβρίου 2000.

«Ενώ τα έργα για δημιουργία κτηνοτροφικής περιοχής στην κοινότητα Χρυσοχούς έχουν ολοκληρωθεί εδώ και δέκα χρόνια περίπου, δεν έχει γίνει οποιαδήποτε μετακίνηση εκεί κτηνοτροφικών μονάδων που βρίσκονται εντός της κατοικημένης περιοχής της κοινότητας.

Με βάση αυτά, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα για τα ακόλουθα :

- α. Γιατί δεν έχει γίνει οποιαδήποτε μετακίνηση μέχρι σήμερα κτηνοτροφικών μονάδων στην εν λόγω περιοχή και ποιοι είναι οι λόγοι;
- β. Τι μέτρα λαμβάνονται, για να μετακινηθούν οι συγκεκριμένες κτηνοτροφικές μονάδες;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.028 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους την 1η Νοεμβρίου 2000.

«Παρά τις υποσχέσεις και διαβεβαιώσεις των αρμοδίων ότι από το 1999 θα ξεκινούσαν οι εργασίες για τη βελτίωση του δρόμου Σίμου-Λάσας, μήκους 3,7 χμ., εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει οτιδήποτε. Επιπλέον, από το 1998 υπάρχει σημαντικό ποσό στους προϋπολογισμούς για το έργο αυτό, αλλά παραμένει αναξιοποίητο.

Με βάση αυτά, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πότε προγραμματίζεται η έναρξη εργασιών για το συγκεκριμένο έργο και γιατί εδώ και τρία χρόνια, ενώ μπαίνει ποσό στον προϋπολογισμό, αυτό δεν αξιοποιείται.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Νοεμβρίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.098, ημερομηνίας 11 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με τη βελτίωση του δρόμου Σταυρού της Ψώκας - Λυσού, σας πληροφορώ ότι η Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου συνεχίζει τις εργασίες βελτίωσης και ασφαλτόστρωσης του τμήματος του δρόμου που εμπίπτει στην αρμοδιότητά της. Οι εργασίες θα συνεχισθούν κατά τη διάρκεια του 2001 και υπολογίζεται να ολοκληρωθούν το έτος 2002.»

Απάντηση ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.101, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με την κατακύρωση των προσφορών για την αναδόμηση των κατοικιών των τριών συγκροτημάτων, Σ1, Σ2, και Σ3, στον κυβερνητικό οικισμό Τσιακκιλερού Λάρνακας σας πληροφορώ ότι η κατακύρωση των προσφορών για την αναδόμηση των κατοικιών των δύο από τα τρία συγκροτήματα στο χαμηλότερο προσφοροδότη και του άλλου συγκροτήματος στο δεύτερο χαμηλότερο προσφοροδότη έγινε από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, μετά από εισήγηση

του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, με μοναδικό κριτήριο την έγκαιρη μεταστέγηση των προσφύγων.

Κατά την αξιολόγηση των προσφορών διαπιστώθηκε ότι ο χαμηλότερος προσφοροδότης δεν είχε τη δυνατότητα να συμπληρώσει και τα τρία συγκροτήματα κατοικιών (σύνολο ενενήντα δύο) μέσα στα χρονικά πλαίσια του συμβολαίου. Τούτο βασίστηκε στην εμπειρία του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως των τελευταίων οκτώ χρόνων, όταν ο ίδιος προσφοροδότης ανέλαβε διάφορα συμβόλαια του τμήματος για ανέγερση κατοικιών στους κυβερνητικούς οικισμούς Τσιακκιλερού και Κοκκίνων και επανειλημμένα παρατηρήθηκε καθυστέρηση στη συμπλήρωση των έργων.

Όσον αφορά την απαίτηση του ίδιου προσφοροδότη για αποζημιώσεις ύψους £60.000, αναφέρεται ότι αυτή δε σχετίζεται με την κατακύρωση των πιο πάνω προσφορών, αλλά με καθυστέρηση στην έναρξη των εργασιών ανέγερσης των κατοικιών, η οποία σύμφωνα με τα στοιχεία του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως ανέρχεται σε δεκαέξι (16) εργάσιμες μέρες και το ποσό της απαίτησης κρίνεται υπερβολικά ψηλό και εκτός συζήτησης.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνουμε τώρα στο Κεφάλαιο Τέταρτο και εδώ είναι το υπ' αριθμόν 2 θέμα που τιτλοφορείται «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές», για το οποίο έχει αρχίσει η συζήτηση σε προηγούμενη συνεδρία. Είναι θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου. Αν δεν υπάρχουν ομιλητές, να θεωρήσουμε ότι η συζήτηση για το θέμα αυτό έχει τελειώσει και όλα τα σχετικά θα αποσταλούν στους αρμοδίους.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες». Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου. Δεν ξέρω αν η έκθεση είναι ομόφωνη ή όχι.

Παρακαλώ, ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με τη σύμφωνο γνώμη και του σώματος, θα ήθελα, εάν δεν υπάρχει ένσταση, να εγκρίνουμε το τέταρτο θέμα, που τιτλοφορείται Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998. Καθυστέρησε πάρα πολύ, έχω την εντύπωση ότι υπάρχει πλήρης ομοφωνία και στην έκθεση και στις διαπιστώσεις του σώματος. Να την εγκρίνουμε, γιατί ήδη η έκθεση του 1999 είναι προ των πυλών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση της Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998

Παρόντες:

Ανδρέας Χρίστου

Γιαννάκης Αγαπίου
Κώστας Παπακώστας
Λευτέρης Χριστοφόρου

Καίτη Κληρίδου
Νίκος Μουσιούπτας
Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε την ετήσια έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998 σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 24 Ιανουαρίου και 27 Μαρτίου 2000. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε η Επίτροπος Διοικήσεως, η οποία ανέλυσε συνοπτικά τα κυριότερα θέματα που εγείρονται στην ετήσια έκθεσή της και επισήμανε τις σημαντικότερες παρατηρήσεις και εισηγήσεις που περιέχονται σ' αυτή.

Εισαγωγικά

Η υπό εξέταση έκθεση, η οποία αποτελεί την πρώτη ετήσια έκθεση της πρώτης θητείας της νέας Επιτρόπου Διοικήσεως, κοινοποιήθηκε στη Βουλή των Αντιπροσώπων, όπως απαιτεί η σχετική νομοθεσία, στις 13 Ιουλίου 1999.

Υπενθυμίζεται ότι το Νοέμβριο του 1998 ο τότε Επίτροπος Διοικήσεως, ο οποίος διένυε το δεύτερο χρόνο της δεύτερης εξαετούς θητείας του, παραιτήθηκε από τη θέση του λόγω του διορισμού του στη θέση του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και ότι στις 18 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους ανέλαβε τα καθήκοντά της η νέα Επίτροπος Διοικήσεως για νέα εξαετή θητεία.

Συνεπώς, όπως επισημάνθηκε στην επιτροπή από την Επίτροπο, η υπό συζήτηση έκθεση ουσιαστικά καλύπτει τις δραστηριότητες του προηγούμενου Επιτρόπου Διοικήσεως και ελάχιστες ημέρες από τη δική της θητεία. Λόγω της ιδιομορφίας αυτής, τα γεγονότα παρατίθενται στην έκθεση σε περιγραφική μάλλον μορφή χωρίς αξιολογικές αναφορές σ' αυτά. Για τον ίδιο λόγο, αντί να παρατεθούν προσωπικές κρίσεις και εκτιμήσεις για τις σχέσεις του Επιτρόπου με την εκτελεστική και τη νομοθετική εξουσία, γίνεται απλή αναφορά στους στόχους στους οποίους θα επικεντρωθεί η δραστηριότητά του στη νέα περίοδο.

Εξουσίες και αρμοδιότητες Επιτρόπου Διοικήσεως

Όπως είναι γνωστό, ο θεσμός του Επιτρόπου Διοικήσεως άρχισε να λειτουργεί στην Κύπρο από το 1991, αφότου ψηφίστηκε από τη Βουλή η σχετική νομοθεσία, η οποία τροποποιήθηκε μεταγενέστερα με σκοπό τη διεύρυνση και τον ακριβέστερο προσδιορισμό των αρμοδιοτήτων του Επιτρόπου. Στις αρμοδιότητες του Επιτρόπου υπάγεται σήμερα και η τοπική αυτοδιοίκηση υπό την ευρεία της έννοια. Επίσης, ύστερα από πρόσφατη τροποποίηση της ίδιας νομοθεσίας ο Επίτροπος δύναται να παρεμβαίνει αυτεπάγγελτα, ανεξάρτητα από την υποβολή ή μη παραπόνου. Η δυνατότητα αυτεπάγγελτης παρέμβασης διασφαλίζει την έγκαιρη παρέμβαση προς όφελος και υποστήριξη ευρύτερων συμφερόντων, όπως είναι η χρηστή διοίκηση και γενικά η προστασία των θεσμών. Επιπρόσθετα, περιορίστηκε το χρονικό πλαίσιο υποβολής παραπόνου σε δώδεκα μήνες, αφότου ο ενδιαφερόμενος λάβει γνώση της σχετικής πράξης ή παράλειψης.

Στα πλαίσια των εξουσιών και αρμοδιοτήτων του, όπως αυτές προδιαγράφονται στην υπό αναφορά νομοθεσία, ο Επίτροπος Διοικήσεως διερευνά, ύστερα από υποβολή σχετικού παραπόνου, ενέργειες της διοίκησης είτε για παραβίαση ατομικών δικαιωμάτων είτε για παράβαση των νόμων ή των κανόνων της χρηστής διοίκησης και της ορθής συμπεριφοράς προς τους διοικουμένους. Επίσης,

είναι αρμόδιος να διερευνά, ύστερα από εντολή του Υπουργικού Συμβουλίου, οποιοδήποτε θέμα που αφορά τη λειτουργία οποιασδήποτε υπηρεσίας, για να διαπιστώνεται κατά πόσο αυτή λειτουργεί εύρυθμα και σύμφωνα με τους νόμους και τις αρχές της χρηστής διοίκησης. Τέλος, μπορεί αυτεπάγγελα να επιλαμβάνεται υποθέσεων γενικότερου ενδιαφέροντος.

Σύμφωνα με την πιο πάνω νομοθεσία, ο Επίτροπος Διοικήσεως υποβάλλει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ετήσια έκθεση αναφορικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, την οποία κοινοποιεί τόσο στις αρμόδιες αρχές, ώστε να συμμορφωθούν, όσο και στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο. Οι εκθέσεις αυτές κοινοποιούνται επίσης στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων και σε περίπτωση που ο Επίτροπος Διοικήσεως έχει καταλήξει στο συμπέρασμα ότι με την ενέργεια εναντίον της οποίας στρέφεται το παράπονο έχουν παραβιαστεί τα ανθρώπινα δικαιώματα του ενδιαφερόμενου προσώπου και ότι δυνατό αυτή να συνιστά ποινικό αδίκημα η έκθεση κοινοποιείται και στο Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Εξάλλου, ο Επίτροπος Διοικήσεως αποστέλλει στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων μηνιαίο συνοπτικό σημείωμα για τις εκθέσεις με τις οποίες ασχολείται κάθε μήνα το γραφείο του, με ιδιαίτερη αναφορά στις πιο σημαντικές από αυτές.

Δραστηριότητες του Επιτρόπου Διοικήσεως κατά το 1998

Στην υπό συζήτηση ετήσια έκθεση εκτίθενται οι δραστηριότητες της υπηρεσίας του Επιτρόπου Διοικήσεως κατά το 1998 και δίνεται αριθμητική και στατιστική ανάλυση της εργασίας που έχει επιτελεστεί κατά το χρόνο αυτό. Όπως αναφέρεται στην έκθεση, κατά το 1998 υποβλήθηκαν για διερεύνηση εννιακόσια σαράντα επτά (947) παράπονα, δηλαδή παρουσιάστηκε μείωση κατά 22% σε σύγκριση με τα παράπονα που υποβλήθηκαν το 1997, το οποίο κατέχει το ρεκόρ από τη δημιουργία του θεσμού, ενώ άλλα εκατόν ενενήντα τέσσερα (194) εκκρεμούσαν από τον προηγούμενο χρόνο και τέσσερα (4) παράπονα επανήλθαν για εξέταση. Δηλαδή, συνολικά το 1998 εκκρεμούσαν χίλια εκατόν σαράντα πέντε (1145) παράπονα.

Από τον πιο πάνω αριθμό διεκπεραιώθηκε η εξέταση οκτακοσίων πενήντα τεσσάρων (854) παραπόνων, ενώ συντάχθηκαν τριακόσιες ογδόντα επτά (387) εκθέσεις. Από τα τριακόσια ογδόντα επτά (387) παράπονα, για τα οποία συντάχθηκε τελική έκθεση, τα εκατό πενήντα τέσσερα (154) κρίθηκαν αβάσιμα και τα υπόλοιπα διακόσια τριάντα τρία (233) κρίθηκαν βάσιμα. Για εξήντα οκτώ (68) παράπονα διακόπηκε η έρευνα, γιατί διαπιστώθηκε αναρμοδιότητα του Επιτρόπου Διοικήσεως, για σαράντα ένα (41) παράπονα διακόπηκε η έρευνα, γιατί στο μεταξύ οι παραπονούμενοι είχαν ικανοποιηθεί και τέλος για σαράντα οκτώ (48) παράπονα διακόπηκε η έρευνα για άλλους λόγους.

Από την περαιτέρω ανάλυση των παραπόνων που υποβλήθηκαν το 1998 προκύπτει ότι τα περισσότερα παράπονα αφορούσαν υπαλληλικά, εκπαιδευτικά και εργατικά θέματα και πως μεγάλος επίσης αριθμός αφορούσε διαδικαστικά θέματα και καθυστερήσεις.

Ανάμεσα στις σημαντικότερες δραστηριότητες της υπηρεσίας του Επιτρόπου Διοικήσεως και μέσα στα πλαίσια ανάπτυξης διεθνών σχέσεων και επιμόρφωσης ήταν η συμμετοχή σε εκπαιδευτικό σεμινάριο στην Αθήνα, το οποίο οργάνωσε ο Συνήγορος του Πολίτη, θεσμός αντίστοιχος με αυτόν του Επιτρόπου Διοικήσεως. Στο σεμινάριο αυτό κλήθηκαν και μίλησαν για το θεσμό και τις εμπειρίες τους Ευρωπαίοι Ombudsmen.

Γενικές διαπιστώσεις Επιτρόπου Διοικήσεως

Οι γενικές διαπιστώσεις του Επιτρόπου Διοικήσεως, όπως αυτές αναλύονται στην ετήσια έκθεσή του για το 1998, συνοψίζονται πιο κάτω:

1. Από άποψη διεκπεραιωθείσας εργασίας, το 1998 παρατηρήθηκε μείωση στον αριθμό των παραπόνων που διεκπεραιώθηκαν κατά 0.2%. Η μείωση αυτή αντικατόπτριζε ως ένα βαθμό τα προβλήματα που αντιμετώπισε το Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως κατά το 1998, αφού και κατά το χρόνο αυτό λειτούργησε με ελλιπές προσωπικό. Αναφέρεται σχετικά ότι ενώ από το 1991 μέχρι σήμερα σημειώνεται μια σταθερή και σταδιακή αύξηση των παραπόνων που υποβάλλονται, εντούτοις δεν υπήρξε ανάλογη αύξηση των λειτουργιών που εργάζονται στο γραφείο αυτό. Αφετέρου, η μείωση του αριθμού της διεκπεραιωθείσας εργασίας οφείλεται και στο γεγονός ότι η θέση παρέμεινε για ενάμιση μήνα κενή, μέχρι δηλαδή το διορισμό της νέας Επιτρόπου Διοικήσεως στις 18 Δεκεμβρίου 1998. Στο διάστημα αυτό δεν διεκπεραιώνονταν παράπονα, αφού με βάση τη σχετική νομοθεσία οι λειτουργοί του γραφείου αυτού διερευνούν παράπονα μόνο κατ' εξουσιοδότηση του Επιτρόπου.
2. Γενικά υπήρξε θετική ανταπόκριση στις συστάσεις του Επιτρόπου κατά το 1998, γι' αυτό και υποβλήθηκαν μόνο τρεις ειδικές εκθέσεις για μη συμμόρφωση σε εισηγήσεις του Επιτρόπου και συγκεκριμένα για το Υπουργείο Εσωτερικών, το Τμήμα Μεταναστεύσεως και την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.
3. Ο μεγαλύτερος αριθμός παραπόνων, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, υποβλήθηκε εναντίον του Υπουργείου Εσωτερικών, γεγονός που ως ένα βαθμό οφείλεται στο ότι στο υπουργείο αυτό υπάγονται τμήματα ή υπηρεσίες που δέχονται και εξετάζουν πολλά αιτήματα από μέρους του κοινού και γενικά έρχονται σε συνεχή επαφή με το κοινό. Επίσης αρκετά μεγάλος αριθμός παραπόνων στρέφονταν κατά των Αρχών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου.
4. Αναφορικά με το θέμα της ταλαιπωρίας του κοινού διαπιστώθηκε ότι το 1998 όπως και προηγουμένως ορισμένα τμήματα ή υπηρεσίες, όπως το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, το Τμήμα Μεταναστεύσεως και το Υπουργείο Υγείας, δυσλειτούργουσαν ή λειτούργουσαν με μειωμένο ή ανεπαρκές προσωπικό σε σχέση με τον όγκο εργασίας τους. Συνέπεια τέτοιας δυσλειτουργίας είναι η ταλαιπωρία του κοινού κυρίως λόγω καθυστερήσεων στη διεκπεραίωση αιτήσεων ή αιτημάτων των πολιτών ή λόγω λήψης αποφάσεων από αναρμόδιο όργανο. Στην περίπτωση του Υπουργείου Υγείας το κοινό ταλαιπωρείται σε αρκετές περιπτώσεις λόγω αδυναμίας να παρασχεθούν στους δικαιούχους τα αναγκαία φάρμακα για τη θεραπεία τους ή αδυναμίας να τύχουν κατάλληλης θεραπείας στο εξωτερικό ή αδυναμίας να τύχουν ικανοποιητικής περίθαλψης στο Γενικό Νοσοκομείο.
5. Η καταστροφή του περιβάλλοντος και η πρόκληση οχληριών που διαπιστώθηκαν σε αρκετές περιπτώσεις κατά τη διερεύνηση παραπόνων κατά το 1998 δεν αντιμετωπίστηκαν από μέρους της διοίκησης, όπου αυτό ήταν δυνατό, δραστικά και με την ευαισθησία που επιβάλλουν οι σύγχρονες αντιλήψεις στον τομέα αυτό. Εξάλλου διαπιστώθηκε ότι και στις περιπτώσεις όπου παρενέβη η διοίκηση αυτό έγινε κατασταλακτικά με σημαντική καθυστέρηση.

6. Από τη διερεύνηση παραπόνων που αφορούν παράβαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων διαπιστώθηκε ότι οι σημαντικότερες παραβάσεις εξακολουθούν να αφορούν το δικαίωμα της ιδιοκτησίας και το δικαίωμα της αναφοράς. Οι περισσότερες από τις παραβάσεις του δικαιώματος της ιδιοκτησίας αφορούν κυρίως δεσμεύσεις ακίνητης περιουσίας πολιτών κατά τρόπο που ισοδυναμεί με ουσιαστική αδρανοποίησή της χωρίς ωστόσο να προηγηθεί απαλλοτρίωση.

Στόχοι/Προτεραιότητες Επιτρόπου Διοικήσεως

Μετά τη συμπλήρωση επτά χρόνων λειτουργίας του θεσμού στην Κύπρο σταθερός στόχος για το Γραφείο του Επιτρόπου Διοικήσεως παραμένει η ταχεία και αποτελεσματική διεκπεραίωση των παραπόνων και αναφορών που υποβάλλονται στο Γραφείο του. Παράλληλα επιδιώκεται, πέρα από την τυπική νομιμότητα, μια αποφασιστική παρέμβαση-μεσολάβηση για την εγγύηση των δικαιωμάτων των πολιτών και την προστασία του πολίτη από κάθε μορφής διοικητική αυθαιρεσία.

Στα πλαίσια της επιδίωξης των πιο πάνω στόχων θα επιδιωχθεί ειδικότερα:

- α. Η σύσταση στο Γραφείο του Επιτρόπου Διοικήσεως Υπηρεσίας Εξυπηρέτησης και Πληροφόρησης των Πολιτών, έτσι ώστε να επιτευχθεί πιο άμεση, προσωπική επαφή με τον πολίτη καθώς και ευελιξία στη διαδικασία χωρίς γραφειοκρατική νοοτροπία.
- β. Η αποκέντρωση του θεσμού με καθιέρωση στενής συνεργασίας με τις επαρχιακές διοικήσεις και τους δήμους, κυρίως αυτούς που βρίσκονται σε απόσταση από τη Λευκωσία, έτσι που να γίνει πιο αποτελεσματική αξιοποίηση του ρόλου του Επιτρόπου Διοικήσεως.
- γ. Η επέκταση της ήδη στενής συνεργασίας με Επιτρόπους Διοικήσεως άλλων χωρών και η συμμετοχή σε διεθνή σεμινάρια και συνέδρια που αφορούν το θεσμό. Με σκοπό το συνεχή εκσυγχρονισμό του θεσμού προγραμματίζεται η διοργάνωση παρόμοιων συνεδρίων και στην Κύπρο. Επίσης προγραμματίζεται συστηματική συμμετοχή των λειτουργών του γραφείου σε εκπαιδευτικά σεμινάρια.
- δ. Η σταθερή και αναβαθμισμένη συνεργασία με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για την πληροφόρηση της κοινής γνώμης αναφορικά με τα συμπεράσματα και τις εισηγήσεις του Επιτρόπου Διοικήσεως σε θέματα δημόσιας διοίκησης και εν γένει προβολή του έργου που διεξάγεται από αυτόν.
- ε. Η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του Επιτρόπου Διοικήσεως με την παροχή σε αυτόν δυνατότητας αυτεπάγγελτης παρέμβασης. Αυτό θα αποτελεί μια περαιτέρω εγγύηση της ανεξαρτησίας του και της αποτελεσματικότητας του ελέγχου που διεξάγει.
- στ. Η ενδυνάμωση της σχέσης που διατηρεί το Γραφείο του Επιτρόπου Διοικήσεως με τη νομοθετική και εκτελεστική εξουσία και η εξέλιξή της σε ουσιαστική συνεργασία σε όλους τους τομείς. Ιδιαίτερα θα επιδιωχθεί η περαιτέρω ανάπτυξη σχέσεων με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, η οποία σταθερά στηρίζει την ύπαρξη και την ανέλιξη του θεσμού.

Συμπεράσματα και Διαπιστώσεις της Επιτροπής

Υπό το φως των πιο πάνω και στη βάση των απόψεων που ανταλλάχθηκαν με τη νέα Επίτροπο Διοικήσεως, η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι όπως επίπονη ήταν η

μέχρι σήμερα προσπάθεια για την εδραίωση του θεσμού του Επιτρόπου Διοικήσεως, έτσι και η προσπάθεια που χρειάζεται για τον εκσυγχρονισμό του θεσμού δε διαφαίνεται εύκολη, ιδίως για τη διαμόρφωσή του με βάση τις διεθνείς αντιλήψεις για συνεχή ανανέωση. Βασική προϋπόθεση για την επιτυχία του θεσμού είναι η σωστή λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών και η επίδειξη ιδιαίτερης ευαισθησίας, τόσο από την εκτελεστική όσο και από τη νομοθετική εξουσία. Ανεξάρτητα όμως από αυτό, η επιτυχία του θεσμού δεν είναι δυνατή χωρίς τη θετική αντίκριση του θέματος από τους ίδιους τους πολίτες, τους οποίους τάχθηκε να υπηρετήσει.

Εκτιμώντας τη στάση των πολιτών απέναντι στο θεσμό, μέσα από τα αριθμητικά και στατιστικά στοιχεία που παρατίθενται στην υπό συζήτηση ετήσια έκθεση του Επιτρόπου και για τα οποία έγινε ήδη αναφορά πιο πάνω στην παρούσα έκθεση, συμπεραίνεται ότι ο θεσμός καθιερώθηκε στη συνείδηση του Κύπριου πολίτη, ο οποίος ανταποκρινόμενος θετικά εμπιστεύθηκε σε μεγάλο βαθμό το δίκαιό του στον Επίτροπο, υποβάλλοντας παράπονα σ' αυτόν.

Έχοντας την πιο πάνω άποψη και λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις, τις διαπιστώσεις και τις προθέσεις που διαλαμβάνονται στην υπό συζήτηση ετήσια έκθεση, η επιτροπή διαδηλώνει τη δική της πρόθεση να συνεχίσει να ενδιαφέρεται για την πορεία και την ανέλιξη του θεσμού και κυρίως να στηρίζει και να συνδράμει έμπρακτα το έργο του Επιτρόπου Διοικήσεως, τον οποίο θεωρεί το βασικότερό της συνεργάτη.

Ειδικότερα, δηλώνει ότι αντικρίζει θετικά τους στόχους προτεραιότητας που τίθενται στην υπό αναφορά έκθεση και ότι προτίθεται να συμβάλει έμπρακτα στην επίτευξή τους στο βαθμό βέβαια που οι αρμοδιότητες και ο ρόλος της, αλλά και οι εξουσίες της Βουλής ως νομοθετικό όργανο, της το επιτρέπουν. Τέτοια έμπρακτη έκφραση του δεδηλωμένου πια ενδιαφέροντός της συνιστά η απόφαση της επιτροπής να εξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα εκθέσεις του Επιτρόπου Διοικήσεως, η επιλογή των οποίων γίνεται με δική του υπόδειξη, που αφορούν σημαντικές περιπτώσεις μη συμμόρφωσης των αρμόδιων αρχών προς τις εισηγήσεις του Επιτρόπου οι οποίες περιέχονται στις υπό μελέτη κάθε φορά εκθέσεις.

Παράλληλα η επιτροπή θεωρεί σημαντική τη δυνατότητα αυτεπάγγελτης παρέμβασης, ανεξάρτητα από την υποβολή ή μη παραπόνου, η οποία όπως αναφέρθηκε ήδη πιο πάνω θεσπίστηκε νομοθετικά πρόσφατα, σε χρόνο μεταγενέστερο της υποβολής της υπό συζήτηση ετήσιας έκθεσης για το 1998. Η δυνατότητα αυτή αναμένεται ότι θα διασφαλίσει την έγκαιρη παρέμβαση του Επιτρόπου, εκεί όπου χρειάζεται, προς όφελος και υποστήριξη ευρύτερων συμφερόντων όπως η χρηστή διοίκηση και γενικά η προστασία των θεσμών. Αναφορικά με την εξέλιξη αυτή σημειώνεται ότι η επιτροπή, συμμεριζόμενη την άποψη πως η παράλειψη υιοθέτησης της αυτεπάγγελτης παρέμβασης αποτελούσε αδυναμία του θεσμού, κάτι που υπεδείχθη επανειλημμένα τόσο από τον προηγούμενο όσο και από την νέα Επίτροπο Διοικήσεως, προχώρησε προς την κατεύθυνση αυτή καταθέτοντας στη Βουλή η ίδια η επιτροπή σχετική πρόταση νόμου η οποία και υιοθετήθηκε από την ολομέλεια του σώματος το Δεκέμβριο του 1999. Στα πλαίσια της τελευταίας αυτής αναθεώρησης της νομοθεσίας που διέπει τον Επίτροπο Διοικήσεως περιορίστηκε και το χρονικό πλαίσιο υποβολής παραπόνου σε δώδεκα μήνες, αφότου ο ενδιαφερόμενος λάβει γνώση της σχετικής πράξης ή παράλειψης. Ο εν λόγω χρονικός περιορισμός κρίθηκε αναγκαίος ύστερα από τη διαπίστωση ότι λόγω καθυστερημένης υποβολής παραπόνου από πολίτες σε πολλές περιπτώσεις καθίσταται ανέφικτη η εξέταση του, ενώ αυτή συχνά δεν μπορεί να

καταλήξει σε ουσιαστικό αποτέλεσμα λόγω της δημιουργίας στο μεταξύ δικαιώματος τρίτων.

Γνωρίζοντας τη φύση, τον όγκο αλλά και την ποιότητα της εργασίας που επιτελείται στο γραφείο του Επιτρόπου Διοικήσεως, η επιτροπή δε μένει αδιάφορη από τη διαπίστωση της ελλιπούς στελέχωσης του γραφείου αυτού. Αντίθετα, συμμερίζεται την άποψη της Επιτροπής ότι απαιτείται η ενίσχυσή του με απώτερο στόχο την αποφυγή οποιασδήποτε μελλοντικής δυσλειτουργίας στο χώρο αυτό.

Η Επιτροπή εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι ο ρόλος του Επιτρόπου έχει γίνει πια σαφής στη διοίκηση και για το γεγονός ότι έχει δημιουργηθεί το αναγκαίο κλίμα εμπιστοσύνης και συνεργασίας με τις περισσότερες αρχές και υπηρεσίες που ασκούν εκτελεστική ή διοικητική λειτουργία. Ωστόσο δεν παραβλέπεται η δυνατότητα για περαιτέρω αναβάθμιση των σχέσεων του Επιτρόπου με την εκτελεστική εξουσία, η οποία αδιαμφισβήτητα θα αποβεί προς όφελος της τελευταίας, γιατί, όπως χαρακτηριστικά έχει ήδη λεχθεί, η περαιτέρω εμπέδωση του θεσμού του Επιτρόπου Διοικήσεως «θα ενισχύσει την αξιοπιστία της δράσης της κυπριακής πολιτείας και ιδιαίτερα της εκτελεστικής εξουσίας».

Προς την πιο πάνω κατεύθυνση η επιτροπή αναμένει ότι θα συμβάλει σημαντικά η νομοθεσία που θεσπίστηκε πρόσφατα για τις Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου (Νόμος Αρ. 158(Ι)/99) με την οποία ουσιαστικά κωδικοποιούνται όσες από τις γενικές αρχές του Διοικητικού Δικαίου είχαν πάγια καθιερωθεί από τη νομολογία και ήταν γενικά αποδεκτές, με στόχο αυτές να καταστούν γνωστές και πέρα από νομικούς και δικαστές σε όλους όσους μετέχουν στη λειτουργία της δημόσιας διοίκησης, αλλά και στους ίδιους τους διοικούμενους. Ειδικότερα η Επιτροπή εκτιμά ότι το νομοθέτημα αυτό θα βοηθήσει από κάθε άποψη το έργο του Επιτρόπου Διοικήσεως, αφού βασικός σκοπός της θέσπισής του είναι ακριβώς ο σαφής προσδιορισμός των νόμιμων ορίων δράσης της δημόσιας διοίκησης. Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή επιθυμεί να εκφράσει αφενός την ικανοποίηση και την ευαρέσκειά της για την ψήφιση του νόμου αυτού, για τον οποίο εργάστηκε και η ίδια και αφετέρου να εκφράσει την εκτίμησή της για το σοβαρό και αξιόλογο έργο της νομοπαρασκευαστικής επιτροπής που κωδικοποίησε τις αρχές αυτές.

Συνεκτιμώντας τα αποτελέσματα της μέχρι σήμερα προσπάθειας ενημέρωσης/διαφώτισης διοικούντων και διοικούμενων αναφορικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κάθε πλευράς στα πλαίσια του θεσμού του Επιτρόπου Διοικήσεως και το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στην προσπάθεια αυτή, η επιτροπή προτρέπει όσους εμπλέκονται με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να συνδράμουν στην περαιτέρω προσπάθεια για διαφώτιση. Στόχος της επιδιωκόμενης ενημέρωσης είναι να καταστεί ακόμη πιο σαφής ο ρόλος που μπορεί να διαδραματίσει ο θεσμός του Επιτρόπου στον έλεγχο της διοίκησης και στην προστασία βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων των πολιτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθεί ότι εδώ εγκρίνεται η έκθεση.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να μη μείνει ως εκκρεμότητα και το 2001!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επανερχόμαστε τώρα στο υπ' αριθμόν 3 θέμα. Επαναλαμβάνω: υπάρχει αναγκαιότητα να διαβαστεί η έκθεση;

Ο κ. Μαυροκορδάτος, παρακαλώ.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ απλώς θα ήθελα σύντομα να πω δυο λόγια. Εάν δε διαβαστεί η έκθεση, δε με πειράζει. Αν μου επιτρέψετε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν δεν υπάρχουν συγκρουόμενες απόψεις, δε βλέπω γιατί χρειάζεται να διαβαστεί. Μπορείτε να κάμετε την εισήγησή σας ή τις παρατηρήσεις σας. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής-γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες»

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος

Ισιδωρος Μακρίδης

Θάσος Μιχαηλίδης

Κυριάκος Τυρίμος

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας εξέτασε αυτεπάγγελτα το πιο πάνω θέμα ύστερα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 Νοεμβρίου 1998 και 17 Φεβρουαρίου 2000. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Υγείας, εκπρόσωποι του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, της Γυναικολογικής Εταιρείας Κύπρου και των τοπικών αρχών της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε και ο βουλευτής κ. Χρίστος Μαυροκορδάτος.

Εισάγοντας το όλο θέμα, ο εισηγητής του κ. Χρίστος Μαυροκορδάτος επισήμανε την ανάγκη για ανέγερση νέου νοσοκομείου που να καλύπτει τις ανάγκες των κατοίκων της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα να περιθάλπονται σε νοσηλευτήριο σύμφωνα με τα διεθνή δεδομένα. Παράλληλα, όμως, τόνισε ο εισηγητής, το νέο νοσοκομείο πρέπει να προσφέρει ποιοτική φροντίδα για ένα ευρύ φάσμα νοσημάτων και απαραίτητα πρέπει να περιλαμβάνει γυναικολογική και μαιευτική κλινική.

Η δήμαρχος Δερύνειας δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι η ανέγερση νέου νοσοκομείου και η συμπερίληψη σ' αυτό γυναικολογικής και μαιευτικής κλινικής είναι ύψιστης σημασίας και σπουδαιότητας για την περιοχή. Επιπρόσθετα, η δήμαρχος διαμήνυσε τα αισθήματα των κατοίκων και ειδικά των γυναικών της περιοχής που αισθάνονται να παραγνωρίζονται, αφού στερούνται της παροχής νοσοκομειακής φροντίδας στον τομέα της γυναικολογίας και μαιευτικής.

Ο δήμαρχος Παραλιμνίου επισήμανε ότι η υπόσχεση για ανέγερση νοσοκομείου στην περιοχή Αμμοχώστου χρονολογείται εδώ και είκοσι χρόνια, ενώ

τώρα υπάρχουν βάσιμες υποψίες ότι θα καθυστερήσει το όλο έργο κατά ένα ακόμη χρόνο. Παράλληλα, πρόσθεσε ο δήμαρχος, στη μέχρι τώρα καθυστέρηση της ανέγερσης του νοσοκομείου προστίθεται και το πρόβλημα ότι αυτό θα λειτουργήσει χωρίς γυναικολογική και μαιευτική κλινική.

Ο Υπουργός Υγείας δήλωσε ότι η ανέγερση του νέου νοσοκομείου Αμμοχώστου έχει ήδη τροχοδρομηθεί και αναμένεται στο δεύτερο εξάμηνο του 2000 να αρχίσει η ανέγερση της πρώτης φάσης του όλου έργου. Ο υπουργός επισήμανε ότι, ενώ οι εργασίες για την ανέγερση του νοσοκομείου είχαν προγραμματιστεί να αρχίσουν το πρώτο εξάμηνο του 1999, παρατηρήθηκε καθυστέρηση που οφείλεται στις υφιστάμενες χρονοβόρες διαδικασίες.

Σύμφωνα με τον υπουργό, επιπρόσθετα με τη λειτουργία εξωτερικών ιατρείων και τμημάτων επείγοντων περιστατικών, θα λειτουργήσουν και κλινικές παθολογίας, καρδιολογίας, χειρουργικής και παιδιατρικής. Η λειτουργία της γυναικολογικής και μαιευτικής κλινικής προγραμματίζεται να αρχίσει στη δεύτερη φάση του έργου. Τέλος, ο υπουργός πρόσθεσε ότι η καθυστέρηση της λειτουργίας της γυναικολογικής και μαιευτικής κλινικής στηρίζεται στην εισήγηση εμπειρογνομόνων οι οποίοι έκριναν ότι στο παρόν στάδιο δεν πρέπει να λειτουργήσει τέτοια κλινική, γιατί με βάση τα στατιστικά δεδομένα η λειτουργία της εκτιμάται ότι θα είναι οικονομικά ασύμφορη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, καλεί το αρμόδιο υπουργείο να προχωρήσει στις απαραίτητες ενέργειες, ώστε το όλο έργο να υλοποιηθεί το ταχύτερο δυνατό και να μελετηθεί με αίσθημα καλής πρόθεσης και με βάση το αίτημα και τις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής τη συμπερίληψη γυναικολογικής και μαιευτικής κλινικής στο υπό ανέγερση νοσοκομείο Αμμοχώστου.

Η επιτροπή με την ευκαιρία αυτή επιθυμεί να τονίσει για ακόμη μια φορά την πάγια θέση της ότι στον τομέα της υγείας πρέπει να παρέχεται ποιοτική φροντίδα με βάση τις ανάγκες και ανεξάρτητα από την αναλογία πληθυσμού και το ύψος της δαπάνης.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα του νοσοκομείου Παραλιμνίου απασχολεί τους κατοίκους της ελεύθερης Αμμοχώστου, αλλά και τους πρόσφυγες κατοίκους της Αμμοχώστου που κατοικούν στην περιοχή, τα τελευταία έντεκα χρόνια. Στην ελεύθερη Αμμοχώστο λειτουργεί τα τελευταία χρόνια ένα νοσοκομείο, που δεν μπορεί να ονομαστεί νοσοκομείο αλλά εξωτερικά ιατρεία με υποτυπώδεις υπηρεσίες. Επειδή έχει δημιουργηθεί η εντύπωση σε κάποιους ότι είναι νοσοκομείο, έχει καταστεί και κίνδυνος για τις ζωές των ανθρώπων. Σε μια περιοχή όπου κατοικούν περίπου σαράντα χιλιάδες ντόπιοι κάτοικοι και την οποία επισκέπτονται καθημερινά εξήντα με εβδομήντα χιλιάδες ξένοι παραθεριστές τους καλοκαιρινούς μήνες δεν έχουμε νοσοκομείο, για να εξυπηρετήσουμε ούτε τους ντόπιους κατοίκους ούτε τους ξένους παραθεριστές. Αλλά με την ονομασία νοσοκομείο μεταφέρονται εκεί κάποιοι, όταν έχουμε ένα επεισόδιο, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η περίθαλψή τους, να είναι διαμετακομιστικός σταθμός και, μέχρι να οδηγηθούν στο νοσοκομείο της Λάρνακας, πολλοί χάνουν και τη ζωή τους και αυτό είναι και επικίνδυνο.

Τα τελευταία δέκα χρόνια έχει εξαγγελθεί η ανέγερση νέου σύγχρονου Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου, το οποίο θα εξυπηρετήσει τους κατοίκους της ελεύθερης

Αμμοχώστου, αλλά στο άμεσο μέλλον, με την επιστροφή, και ολόκληρης της περιοχής της επαρχίας Αμμοχώστου. Έχει εξαγγελθεί η ανέγερση ενός σύγχρονου νέου νοσοκομείου, συζητείται, πολλοί υπουργοί -τρεις τουλάχιστον υπουργοί- τα τελευταία χρόνια έχουν εξαγγείλει από τις πλατείες σε προεκλογικές συγκεντρώσεις την ανέγερση αυτού του νοσοκομείου και μέχρι σήμερα έχουν περάσει οκτώ χρόνια και δεν έχει αρχίσει η ανέγερση αυτού του νοσοκομείου.

Θα πρέπει να τονίσω ότι τα τελευταία τέσσερα χρόνια έχουμε και στους προϋπολογισμούς του Υπουργείου Υγείας δύο εκατομμύρια, αν δεν κάμνω λάθος, συνάδελφοι, για την ανέγερση αυτού του νοσοκομείου, τα οποία μεταφέρονται από χρόνο σε χρόνο, γιατί δεν αξιοποιούνται, γιατί δεν άρχισε ούτε η μελέτη. Φέτος έχει αναφερθεί ότι έχουν γίνει τα σχέδια και ότι θα τεθεί και ο θεμέλιος λίθος. Βέβαια δεν είναι η πρώτη φορά που ακούσαμε για την κατάθεση του θεμελίου λίθου, αλλά φέτος οριστικά ο Υπουργός Υγείας είπε ότι μέχρι το τέλος του χρόνου θα κατατεθεί και ο θεμέλιος λίθος. Και θα πρέπει να πω ότι η έκθεση, η οποία δεν έχει αναγνωσθεί, το αναφέρει, το 1998 όταν συζητείτο στη Βουλή, είχε αναφερθεί από τον υπουργό ότι αρχές του 2000 θα αρχίσει η ανέγερση. Τελευταία, σε συζήτηση που είχαμε στο νοσοκομείο Παραλιμνίου, μας αναφέρθηκε ότι έχουν γίνει τα σχέδια και ότι προχωρούν· εψάχναν μάλιστα και επενδυτή και γι' αυτή την περίπτωση, για να κτίσει το νοσοκομείο. Δεν μπορώ βέβαια να κατανοήσω ποιος θα είναι ο επενδυτής που θα το κτίσει και θα το εκμεταλλευτεί και μετά θα το δώσει στην κυβέρνηση! Αλλά έγιναν και αυτές οι σκέψεις.

Μετά από πάροδο αρκετού χρονικού διαστήματος διεπιστώθη ότι δεν μπορεί να εξευρεθεί επενδυτής γι' αυτό το έργο και απεφασίσθη να κτιστεί το νέο σύγχρονο ονομαζόμενο Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου, το οποίο, αγαπητές συναδέλφισσες, -ιδιαίτερα συναδέλφισσες- και αγαπητοί συνάδελφοι, δεν περιλαμβάνει κανένα τμήμα που να εξυπηρετεί τις γυναίκες. Λες και οι γυναίκες της Αμμοχώστου δεν έχουν ανάγκη από ιατρική περίθαλψη, λες και οι γυναίκες της Αμμοχώστου διαφέρουν από όλες τις γυναίκες της υπόλοιπης Κύπρου!

Μας είχε αναφερθεί από τον Υπουργό Υγείας ότι δε χρησιμοποιούν οι γυναίκες το νοσοκομείο. Είναι επόμενο να μην το χρησιμοποιούν, γιατί δεν υπάρχει νοσοκομείο. Όταν θα γίνει όμως νοσοκομείο, πολλές γυναίκες -και μάλιστα είναι και πολύτεχνες οι γυναίκες της ελεύθερης Αμμοχώστου, αν δούμε τα στατιστικά στοιχεία, και άπορες- θα χρησιμοποιήσουν οπωσδήποτε το νοσοκομείο. Μας έχει αναφερθεί ότι εξυπηρετούνται από τον ιδιωτικό τομέα και από ιδιωτικές κλινικές. Και εμείς λέμε, ναι, εφόσον δεν υπάρχουν νοσοκομεία, θα πάνε στις ιδιωτικές κλινικές. Αλλά η εξυπηρέτηση σε αυτό τον τομέα από τις ιδιωτικές κλινικές εξυπακούεται και τεράστιο κόστος.

Όλες οι γυναικείες οργανώσεις όλων των κομμάτων έχουν ζητήσει επίμονα να συμπεριληφθούν και οι τομείς της γυναικολογίας και μαιευτικής και γυναικολογική πτέρυγα σε αυτό το νοσοκομείο. Επιμένει η κυβέρνηση, επιμένει ο υπουργός να μη συμπεριληφθούν και μάλιστα θέτει και το θέμα: «Όταν θα ανοίξει η Αμμοχώστος και θα επιστρέψουν οι γυναίκες της Αμμοχώστου, τότε θα κάμουμε σε δεύτερο στάδιο και τμήμα γυναικολογίας και μαιευτικής».

Το ερώτημα είναι: γιατί σήμερα δε γίνεται; Οι σαράντα χιλιάδες πληθυσμού που είναι εκεί, οι είκοσι χιλιάδες γυναίκες που ζουν εκεί και άλλες τόσες γυναίκες ξένες που βρίσκονται στην περιοχή δε χρειάζονται τμήμα γυναικολογίας και μαιευτικής; Γιατί στην Πάφο για παράδειγμα -χωρίς να θέλω να υποτιμήσω- ή στις άλλες επαρχίες στα γενικά νοσοκομεία έχουν περιληφθεί τέτοια τμήματα και στην

ελεύθερη Αμμόχωστο, στην Αμμόχωστο -γιατί θα επιστρέψει και περιμένουμε να επιστρέψει και η υπόλοιπη Αμμόχωστος- να μην υπάρχει αυτό το τμήμα;

Το πιο εξωφρενικό και σκανδαλώδες είναι ότι δεν έχει περιληφθεί, αγαπητοί συνάδελφοι, τμήμα εντατικής παρακολούθησης! Δηλαδή, εάν κάποιος κάμει μία εγχείρηση και έχει υποτροπή και χρειαστεί να εισαχθεί σε μονάδα εντατικής παρακολούθησης, δεν ξέρω τι θα γίνει! Θα τον μεταφέρουμε με την ambulance στο νοσοκομείο της Λάρνακας; Θα τον μεταφέρουμε σε ιδιωτικές κλινικές; Πού θα οδηγηθεί; Πώς θα πεθάνει αυτός ο οποίος θα έχει υποτροπή!

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Πώς θα ζήσει!

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Πώς θα πεθάνει! Κατά τη μεταφορά του. Εγώ θέλω να αναφέρω αυτά τα θέματα και να πω ότι είναι σκανδαλώδης ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζει η κυβέρνηση το θέμα της ανέγερσης νέου σύγχρονου νοσοκομείου στο Παραλίμνι. Το έχουμε διαπιστώσει και συζητήσει σε πολλές επισκέψεις και συζητήσεις μας. Το έχουμε συζητήσει και σε επισκέψεις με συναδέλφους και των ακριτικών περιοχών, όταν το είδαμε και από τη σκοπιά της ακριτικής περιοχής, αλλά εξακολουθεί να επιμένει η κυβέρνηση και ο Υπουργός Υγείας ότι δε θα περιληφθεί τώρα, αλλά σε μεταγενέστερο στάδιο.

Θα ήθελα να παρακαλέσω και σήμερα την κυβέρνηση: Πριν αρχίσει η ανέγερση, πριν κατακυρωθούν οι προσφορές, να κάμει δεύτερες σκέψεις, να γίνουν οι σχεδιασμοί, γιατί πιστεύω ότι, αν ξεκινήσει σήμερα, και το κόστος θα είναι πιο μικρό απ' ό,τι θα είναι τα επόμενα χρόνια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου, παρακαλώ.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Μια ερώτηση στον κ. Μαυροκορδάτο. Να μας εξηγήσει, μήπως εκείνο που εννοούσε ο υπουργός είναι, σαν αποτέλεσμα της ύπαρξης πολλών ιδιωτικών κλινικών αυτής της ειδικότητας, η αγορά υπηρεσιών, όταν έλεγε «ας πάσι σε ιδιωτικές κλινικές»; Η αγορά υπηρεσιών από το κράτος;

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Δεν είναι αυτό που εννοούσε και μάλιστα μας είχε αναφέρει ότι μια γέννα στο νοσοκομείο, σε οποιοδήποτε νοσοκομείο, στοιχίζει χίλιες τριακόσιες λίρες και οπωσδήποτε, αν πάρουμε οικονομικά το θέμα, δε συμφέρει. Το ερώτημα όμως είναι -εφόσον δε συμφέρει, τότε δε συμφέρει σε κανένα τόπο της Κύπρου, σε καμιά επαρχία, σε κανένα νοσοκομείο- θα πρέπει να εγκαταλείψουμε τα νοσοκομεία και να πάμε στις ιδιωτικές κλινικές; Η παρατήρησή του ήταν ότι εξυπηρετείται ο τομέας από τους ιδιώτες. Εξυπηρετείται! Εάν η κυβέρνηση είναι έτοιμη να επιδοτήσει, να μας το αναφέρει. Ειδικά για τους κατοίκους της περιοχής αυτής.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Είναι γι' αυτό που ρωτώ. Είναι σωστά να το εξετάσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφόρου, παρακαλώ.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Εγώ θα προβώ σε μερικές διαπιστώσεις και ιδιαίτερα για την ελεύθερη Αμμόχωστο και να πω ότι η ελεύθερη Αμμόχωστος δεινοπάθησε, επί δεκαετίες, από την ανεπάρκεια έργων υποδομής. Τα μόνα δύο μεγάλα έργα που απαιτούσε η ελεύθερη Αμμόχωστος, ίσως από την ανεξαρτησία, ήταν το νοσοκομείο και ο υπεραστικός δρόμος. Περνώντας μέσα από χίλια μύρια κύματα έγινε κατορθωτό να τροχιοδρομηθεί και να υλοποιείται αυτό το μεγαλόπνοο έργο του υπεραστικού δρόμου. Με το νοσοκομείο όμως μπορώ να πω ότι ήταν μια υπόθεση...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μια διακοπή επιτρέπεται;

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Βεβαίως.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Για να είμαστε ακριβείς. Ένα μεγάλο έργο το οποίο...

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ο νότιος αγωγός.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ήταν ο νότιος αγωγός, ο οποίος έγινε επί προεδρίας Κυπριανού. Για λόγους ιστορίας είναι το μόνο έργο υποδομής που έχει γίνει.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Απλώς διαρθρώνοντας το λόγο μου αναφέρθηκα στο νοσοκομείο, θέλοντας να δείξω ιδιαίτερη ευαισθησία και να δώσω έμφαση στο ότι η απαίτηση για νοσοκομείο στην ελεύθερη περιοχή Αμμόχωστου είναι απαίτηση δεκαετιών και ήταν ένα από τα πιο μεγάλα έργα, το οποίο όμως ακόμα δεν υλοποιήθηκε. Και η ευθύνη κατανέμεται σε όλους όσους διαχειρίστηκαν την πραγματοποίηση και υλοποίηση αυτού του συγκεκριμένου έργου. Δε χωρούν ούτε δικαιολογίες ούτε αιτιολόγηση από οποιονδήποτε αρμόδιο ή αναρμόδιο ή από οποιονδήποτε υπεύθυνο ή ανεύθυνο. Μια ολόκληρη περιοχή, η οποία είναι ολόκληρη ακριτική περιοχή που σφύζει από τουρισμό και ανάπτυξη, δεν έχει ένα πολύ σημαντικό έργο που έχει να κάμει με την υγεία των κατοίκων. Η φροντίδα υγείας της Κυπριακής Δημοκρατίας σταματά έξω από την ελεύθερη Αμμόχωστο. Αυτή είναι η σκληρή πραγματικότητα!

Το νοσοκομείο, που είναι κατ' ευφημισμό νοσοκομείο, είναι νοσοκομείο της ντροπής! Δεν μπορεί να ανταποκριθεί ούτε σε αυτό που ανταποκρίνονται τα εξωτερικά ιατρεία των γενικών νοσοκομείων που έχουμε σε διάφορες πόλεις. Και σίγουρα η περιοχή μας δεν πρέπει και δεν μπορεί να θεωρείται υποβαθμισμένη στα μάτια του οποιουδήποτε, γιατί και μεγάλη συνεισφορά έχει στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν μέσα από τον τουρισμό, αλλά και μέσα από τους άλλους τομείς παραγωγής, και σίγουρα απέδειξε ότι αξίζει να έχει έργα και ιδιαίτερα έργα προτεραιότητας, όπως είναι η υγεία. Και οποιονδήποτε από εμάς κρίνεται, ακόμα και κυβερνήσεις, κρίνεται σε δύο ζητήματα: Στην υγεία και στην παιδεία! Αποδείχτηκε ότι για την ελεύθερη

Αμμόχωστο όλες οι κυβερνήσεις στο θέμα της υγείας πήραν απροβίβαστο! Αυτή είναι η πραγματικότητα!

Όμως πρέπει να επαινέσουμε τις προσπάθειες που έγιναν τα τελευταία χρόνια, έστω και αργοπορημένα, να μπει στους προϋπολογισμούς και να τροχοδρομηθεί η υλοποίηση αυτού του έργου. Εμείς σίγουρα απαιτούσαμε πιο γρήγορους και πιο ταχείς ρυθμούς. Όμως εδώ σήμερα σας αποκαλύπτω: Δεν ήμουνα προετοιμασμένος να μιλήσω για το νοσοκομείο Αμμοχώστου ούτε εκ των προτέρων είδα ότι θα συζητείτο σήμερα στο Κεφάλαιο Δ΄. Διαφορετικά θα έφερνα το έγγραφο του Υπουργείου Υγείας, των τεχνοκρατών, όπου ούτε λίγο ούτε πολύ απορρίπτεται η ιδέα δημιουργίας αναβαθμισμένου γενικού νοσοκομείου, με συμπερίληψη γυναικολογικής και εντατικής κλινικής, για έναν και μόνο λόγο βασικά: Γιατί οι ανάγκες της περιοχής εξυπηρετούνται, όπως αναφέρει προκλητικά, από την ύπαρξη ιδιωτικών κλινικών! Με αυτό το σκεπτικό έπρεπε να καταργηθούν όλες οι γυναικολογικές κλινικές και όλες οι μονάδες εντατικής παρακολούθησης, γιατί υπάρχουν σε όλες τις πόλεις ιδιωτικές κλινικές!

Το θέμα της δημόσιας υγείας έχει να κάνει με την ιδιωτική υγεία; Σε καμία περίπτωση! Με αυτό το σκεπτικό έπρεπε να καταργηθούν όλα τα γενικά νοσοκομεία! Τον απορρίπτουμε αυτό τον ισχυρισμό των τεχνοκρατών και είναι προς πίστη αυτού του υπουργού, όταν του το αναφέραμε και σε δημόσιο διάλογο που ανέλαβε να ελέγξει και να συζητήσει με τους τεχνοκράτες του, πώς και γιατί αφέθηκε στην προσφορά, παρά τις προειδοποιήσεις μας -και εδώ είναι το εγκληματικό και η εγκληματική αμέλεια- και στην επιτροπή, ως πρόεδρος της επιτροπής Ακρικών Περιοχών, έγκαιρα τους προειδοποιήσαμε ότι δε νοείται σύγχρονο γενικό νοσοκομείο, μετά από τόσα χρόνια καθυστέρηση και στέρση του να γίνει το όραμα πραγματικότητα μετά από τόσες δεκαετίες, όταν αυτό το νοσοκομείο είναι κολοβωμένο! Είναι ένα νοσοκομείο περιορισμένων δυνατοτήτων και αφαιρούνται δύο βασικές μονάδες: Η γυναικολογική και η εντατική κλινική! Ποιοι είναι οι ειδήμονες και ποιοι είναι οι γιατροί...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ξέρετε πόσα κορυφαία νοσοκομεία της Ευρώπης, κύριε συνάδελφε, κορυφαία, με παγκόσμια εμβέλεια, δεν έχουν ούτε τη μια μονάδα ούτε την άλλη;

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Καλά συνάδελφε, την Ευρώπη βρήκαν να την εφαρμόσουν στο Παραλίμνι και στην ελεύθερη Αμμόχωστο; Γιατί δεν εφαρμόστηκε και στη Λεμεσό;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Να απαντήσω εγώ.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Εγώ πιστεύω ότι...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Να πω κάτι όμως. Εγώ πιστεύω ότι θα ήταν πιο πειστικό, αν και ο συνάδελφος ζητούσε να καταργήσουμε τη γυναικολογική κλινική και την εντατική στη

Λεμεσό. Ε, δεν μπορεί να έχουν όλες οι περιοχές και η ελεύθερη Αμμόχωστος με την ίδια δυναμικότητα, με τόση προσφορά, να στερείται αυτό το δικαίωμα, λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχει κερδοσκοπία σ' αυτά τα ζητήματα από τις ιδιωτικές κλινικές, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο βασικός λόγος που ζητά ο κόσμος μας νοσοκομείο στην ελεύθερη Αμμόχωστο είναι η γυναικολογική κλινική! Και άμα αυτό το βασικό, για το οποίο ουσιαστικά πολλές φτωχές οικογένειες υποχρεώνονται να πηγαίνουν στις ιδιωτικές κλινικές χωρίς να έχουν την οικονομική δυνατότητα να ανταποκριθούν, δεν υλοποιείται μέσα από δαπάνη £10.000.000 που θα γίνει, τότε αμφισβητώ ακόμα και την ουσία και τη σημασία ενός νοσοκομείου που δε θα ανταποκρίνεται σ' έναν τόσο νευραλγικό τομέα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μου επιτρέπετε;

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Βεβαίως.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κάνει λάθος στηριγμένος στην αλήθεια ο κ. Πουργουρίδης. Πράγματι και τα παλιά και τα νέα νοσοκομεία κοινοτικής ή δημόσιας ιατρικής στο εξωτερικό δε συστεγάζουν στον κοινό τους χώρο μαιευτικές ή γυναικολογικές κλινικές. Αλλά υπάρχει και ο δημόσιος τομέας και ο κοινοτικός τομέας και ο δημοτικός τομέας ...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πώς απαντά σ' αυτά τα ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

... της γυναικολογίας και της μαιευτικής, κύριε Πουργουρίδη. Δε συστεγάζονται για άλλους λόγους.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Εμείς, πιστεύω μέσα στα πλαίσια της λογικής, απαιτούμε ένα σύγχρονο γενικό νοσοκομείο, που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής και ιδιαίτερα στις ανάγκες όλων εκείνων οι οποίοι δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να αιμοδοτούν τις ιδιωτικές κλινικές, που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να αιμοδοτούν την ιδιωτική υγεία, που δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να μη χρειάζονται τη φροντίδα, τη μέριμνα, την προστασία της δημόσιας υγείας. Είναι αδιανόητο και απαράδεκτο να υπάρχει αυτό το αίτημα σε εκκρεμότητα τόσα χρόνια, να μπαίνει στις ράγες της υλοποίησης και να αφαιρούνται τα δύο βασικά τμήματα της εντατικής και της γυναικολογικής κλινικής. Θα επιμείνουμε μέχρι τέλους, ώστε ταχύτατα να γίνει ένα σύγχρονο αποτελεσματικό γενικό νοσοκομείο. Κι εγώ πειστικά θα αναφέρω ότι, αν αυτό το νοσοκομείο στερείται αυτών των δύο ουσιαστικότερων μονάδων, το ίδιο το νοσοκομείο από μόνο του χάνει από τη δυναμικότητά του και από τη δυνατότητά του, χάνει από την ιατρική του ικανότητα, χάνει και το έργο ως επένδυση.

Και, αν αυτή η Δημοκρατία αποφασίζει και επενδύει £10.000.000, για να κάνει νοσοκομείο μικρής εμβέλειας, μικρών δυνατοτήτων, πιστεύω ότι μιλούμε και για διασπάθιση δημοσίου χρήματος, εάν και εφόσον δεν είναι ολοκληρωμένη αυτή η μονάδα. Γιατί γνωρίζετε πολύ καλά ότι είναι πολύ πιο εύκολο αυτές οι μονάδες να συμπεριληφθούν στο υφιστάμενο έργο από την αρχή από το να χρειάζεται να

συμπεριληφθούν εκ των υστέρων με νέα έξοδα, με νέα κόστα, με νέες προσθήκες και σίγουρα μετά από τόσα χρόνια προσμονής να μην υπάρχει η δυνατότητα άμεσα να εξυπηρετήσουμε τον κόσμο της περιοχής.

Οι κάτοικοι της ελεύθερης Αμμοχώστου δεν είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Και πρέπει να γίνει ξεκάθαρο: Η ελεύθερη Αμμόχωστος έδωσε πολλά για τον τόπο. Δεν πήρε πίσω τίποτα όχι με την έννοια του αντισταθμίσιματος αλλά με την έννοια της ισόρροπης ανάπτυξης σε όλες τις επαρχίες και σε όλες τις περιοχές.

Με αυτή τη λογική πιστεύω ότι με πνεύμα και συναίνεσης αλλά, πιστεύω, και με πειστικά επιχειρήματα θα εισακουσθεί το αίτημα να γίνει ένα ολοκληρωμένο νοσοκομείο και σίγουρα θα υπάρξει ανάλογη ανταπόκριση. Και εκτός του ότι η παρούσα κυβέρνηση τροχοδρόμησε αυτά τα δύο μεγάλα έργα, πιστεύω ότι έχει και την πολιτική βούληση να μην υστερήσει στην οικοδόμηση του νέου νοσοκομείου και να εισακούσει όχι τους τεχνοκράτες αλλά τον ίδιο τον κόσμο της περιοχής, τη Βουλή, ακόμα και τον ίδιο τον υπουργό, ο οποίος επαναсуζητά το θέμα.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Δηλαδή, σε τούτη την κυβέρνηση, κύριε συνάδελφε, είναι τεχνοκράτες που διοικούν ή η κυβέρνηση;

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Γνωρίζετε πολύ καλά ότι έχουν και οι τεχνοκράτες το ρόλο τους και εμείς έχουμε καθήκον ως Βουλή που ελέγχουμε, εκεί που βλέπουμε ότι υπάρχει εκτροπή εκ μέρους των τεχνοκρατών, να το επισημαίνουμε στην πολιτική ηγεσία. Και, όπως είπα, είναι εις πίστιν του Υπουργού Υγείας που ανέλαβε να ερευνήσει και να αποφασίσει περαιτέρω για τα θέματα αυτών των δύο κλινικών.

Τελειώνοντας, πιστεύω ότι ήρθε η ώρα να γίνει το νέο γενικό νοσοκομείο. Δε χωρούν άλλες καθυστερήσεις και ολιγωρία στο έργο και πιστεύω ότι αυτό που στερηθήκαμε για τόσα χρόνια στην περιοχή θα γίνει μια πραγματικότητα με ένα ουσιαστικό και ζωτικό έργο για την υγεία και την ποιότητα ζωής των κατοίκων της περιοχής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης, παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά την κατάσταση που επικρατεί στο υφιστάμενο, ούτω καλούμενο, γενικό νοσοκομείο για το οποίο μιλάμε, εγώ είχα την ευκαιρία να διαπιστώσω ίδιους όμμασιν όχι ως βουλευτής αλλά ως γιατρός τις δυνατότητές του από το 1996, όταν έτυχε να μεταφέρω εκεί τον Ισαάκ Σολωμού και διαπίστωνα από πρώτο χέρι την αδυναμία των υφιστάμενων «νοσοκομειακών εγκαταστάσεων» να δώσουν άμεση ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σ' ένα σοβαρά τραυματισμένο άτομο.

Όσον αφορά τα μελλοντικά σχέδια του Υπουργείου Υγείας και την απόφασή τους να μη συμπεριλάβουν τη μαιευτική και γυναικολογική κλινική, είτε κάποιος συνάδελφος ότι ένα από τα επιχειρήματα του υπουργού ήταν ότι μια γέννα κοστίζει £1.300 και δε γίνονται αρκετές γέννες σ' εκείνη την περιοχή.

Μπορεί μια γέννα να αξίζει £1.300, κύριε Πρόεδρε, αλλά μία ζωή είναι ανεκτίμητης αξίας. Και κατά τη διάρκεια ενός τοκετού... είναι μια περίοδος εκείνη κατά την οποία μπορούν να συμβούν πολλές ιατρικές επιπλοκές όχι μόνο στη μάνα αλλά και στο νεογνό. Και ένας μητρικός ή ένας νεογνικός θάνατος είναι από τις πιο τραγικές πτυχές στην παροχή ιατρικής βοήθειας και εδώ στην Κύπρο όλοι γνωρίζουμε ότι έχουμε αυξημένο αριθμό τέτοιων θανάτων σε ολόκληρη την Κύπρο. Οπότε, είναι απαραίτητο να υπάρχει ένα σωστά στελεχωμένο μαιευτικό γυναικολογικό τμήμα για την αντιμετώπιση αυτού του ενδεχομένου.

Βεβαίως, θα πρέπει να πούμε, κύριε Πρόεδρε, ότι σ' ένα τέτοιο τμήμα, γυναικολογικό και μαιευτικό, δεν πηγαίνουν μόνο γυναίκες για να γεννήσουν· είναι και γυναικολογικό: παρακολουθούνται οι γυναίκες γενικά, γίνονται εγχειρήσεις γυναικολογικής φύσεως που δεν έχουν καμία σχέση με τον τοκετό. Και αυτές οι περιπτώσεις είναι πολύ περισσότερες, είμαι βέβαιος, από τους τοκετούς αυτούς καθαυτούς.

Εν πάση περιπτώσει, θα πρέπει το Υπουργείο Υγείας να μην αντιμετωπίζει το θέμα κατά πόσο θα φτιάξει ένα τμήμα ή όχι από καθαρά κερδοσκοπική, από επιχειρησιακή σκοπιά. Δεν κερδίζουν λεφτά τα νοσοκομεία. Τα νοσοκομεία είναι εκεί για να προσφέρουν μια υπηρεσία στον κόσμο χωρίς να κερδίζουν. Εγώ δεν ξέρω κανένα νοσοκομείο κρατικό που να κερδίζει λεφτά είτε στην Κύπρο είτε στο εξωτερικό.

Το δε επιχείρημα ότι οι τοκετοί δεν είναι πολλοί στην περιοχή, γι' αυτό δε συμφέρει, ε, τότε πώς τυγχάνει στην περιοχή εκείνη να υπάρχουν τόσες πολλές ιδιωτικές κλινικές και να συμφέρει σ' αυτές να είναι εκεί πέρα! Ο λόγος, βεβαίως, είναι, κύριε Πρόεδρε, ότι ίσως αυτές οι κλινικές να μην ξοδεύουν τόσα πολλά λεφτά, για να έχουν την απαραίτητη στελέχωση και τον απαραίτητο εξοπλισμό, που είναι πανάκριβα, για να μπορούν να δίδουν την ιδανική ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, όπως θα έπρεπε να γίνεται και όπως πρέπει να γίνει σ' ένα τμήμα ενός κρατικού νοσοκομείου.

Οπότε, κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν έχω καμιά απολύτως αμφιβολία ότι όχι μόνο για τις σαράντα χιλιάδες των κατοίκων της περιοχής αλλά επίσης και για το μισό εκατομμύριο των τουριστών που επισκέπτονται την περιοχή είναι απολύτως απαραίτητο να υπάρχει και η μαιευτική γυναικολογική κλινική, όπως είναι και το θέμα μας, αλλά οπωσδήποτε και μονάδα εντατικής παρακολούθησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης, παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα του νοσοκομείου συζητείται σε διάφορες περιπτώσεις εδώ και δέκα δεκαπέντε χρόνια στο κοινοβούλιο και επανέρχεται με την υπογράμμιση της ανάγκης να συμπεριληφθεί μαιευτική και γυναικολογική μονάδα στο μέλλον να ανεγερθεί γενικό νοσοκομείο Αμμοχώστου.

Έχω να παρατηρήσω σε όσα ελέχθησαν, διότι δεν έχει κανένας να προσθέσει τίποτε στις αναγκαιότητες... αν δε ακούσει ένας τους συναδέλφους της συμπολίτευσης, έχω τη γνώμη ότι δε χρειάζεται να μιλήσει η αντιπολίτευση. Είναι

τόσο έντονα που τα είπαν, που τι χρεία υπάρχει αντιπολιτεύσεως ούσης παρομοίας της συμπολίτευσως;

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Δεν είναι θέμα συμπολίτευσης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ, κύριε! Παρακαλώ! Παρακαλώ!

Θέλω να διευκρινίσω δύο ιστοπεδώσεις οι οποίες δεν είναι δεχτές από την κοινή λογική και από τη διαδρομή του θέματος. Δεν είναι από το 1974 που υπάρχει αυτό το αίτημα. Το 1974 ήταν όλα ερείπια και υπήρχαν προτεραιότητες και προτεραιότητες, όταν οι άνθρωποι ήταν κάτω από τα δένδρα και μέσα στα αντίσκηνα. Έγινε κάτι πρόχειρο, το οποίο περίπου λειτούργησε τέλη της δεκαετίας του 1970, αλλά συν τω χρόνω με την αύξηση και του πληθυσμού και του τουρισμού και του κυπριακού πληθυσμού ένεκα του τουρισμού, εν συνεχεία, είχαμε να καλύψουμε ανάγκες εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων, ντόπιων και διερχομένων τουριστών. Άρα, ας μη λέμε ότι ήταν από την πρώτη ημέρα ένα αίτημα. Δεν ήταν αίτημα, γιατί δεν υπήρχε ανάγκη, γιατί υπήρχαν άλλες προτεραιότητες. Αυτό είναι το πρώτο.

Το δεύτερο, ναι, συν τω χρόνω δεν ήταν μόνο μία ανεπαρκής μονάδα ήταν μια παγίδα στην οποία μετεφέροντο άνθρωποι για να αποθάνουν, είτε γιατί δεν υπήρχε προσωπικό είτε γιατί δεν υπήρχαν εγκαταστάσεις και μηχανήματα είτε διότι δεν είχε δυνάμεις ο ασθενής, για να αντέξει τη μεταφορά από το Παραλίμνι στη Λάρνακα ή τη Λευκωσία για να αντιμετωπιστεί η περίπτωσή του. Άρα, ήταν και παραμένει μια παγίδα: ανεπαρκείς εγκαταστάσεις, ανεπαρκής μηχανικός εξοπλισμός, ανεπαρκές προσωπικό.

Σ' αυτό το θέμα θέλω να κάμω μια αναφορά, γιατί είχα μακράν εμπλοκή. Το προσωπικό το ανεπαρκές, ιατρικό, νοσηλευτικό και άλλο, όλα αυτά τα χρόνια κατέθεσε ζωή, μόχθο, φιλοτιμία σε απεριόριστο χρόνο με περιορισμένες απολαβές, γιατί, όταν πονούσε ο συνάνθρωπός τους, δεν έλεγαν «θέλουμε υπερωρίες, ζητούμε το άλφα ή το βήτα». Αγώνιστηκαν αυτοί οι άνθρωποι, για να προσφέρουν ό,τι ήταν ανθρωπίνως δυνατό μέσα από τις πιο αντίξοες συνθήκες και, κάθε φορά που συζητούμε αυτό το θέμα, οφείλουμε να κάνουμε μια αναφορά εκτίμησης και τιμής σ' αυτούς που συνέβαλαν με αυτό τον τρόπο.

Η δεύτερη ιστοπέδωση, την οποία δεν είναι δυνατό να δεχθώ λογικά, είναι η οξύτατη κριτική εναντίον των «εκτρεπομένων» τεχνοκρατών. Οι τεχνοκράτες, από τη στιγμή που μιλούμε επί πολιτικού επιπέδου, φεύγουν από τη σκηνή. Τους κρίνουμε μόνο, εάν για αλλότριους σκοπούς, εάν ασκώντας λανθασμένα τα καθήκοντά τους, με αμέλεια ή με δόλο, παραβαίνουν τα σχέδια της υπηρεσίας τους. Αν αυτό δε συνέβη και οι τεχνοκράτες έτσι νόμιζαν, δικαίωμά τους ήταν να νομίζουν. Επιστήμονες είναι, κάνουν τις εισηγήσεις. Αυτό δεν είναι εκτροπή: είναι άποψη σωστή ή λανθασμένη, είναι κάτι το εντελώς διαφορετικό. Αν υπάρχει εκτροπή, τότε να αναζητηθεί στις πολιτικές αποφάσεις και σ' αυτούς που τις λαμβάνουν και εκεί να απευθύνουν την κριτική τους οι συνάδελφοι της συμπολίτευσης και να αφήσουν τα περί εκτρεπομένων τεχνοκρατών, γιατί αυτά αποτελούν υπεκφυγές, για να μη λέμε τα πράγματα με τις πολιτικές διαστάσεις τις οποίες έχουν.

Αυτή η κυβέρνηση δημαγωγώγησε επανειλημμένα στην ελεύθερη Αμμόχωστο σε πολλά θέματα όχι μόνο σ' αυτό. Ήταν από την πρώτη πενταετία υπόσχεση -όχι από τη δεύτερη, από την πρώτη- όπως και στο λιμάνι της Λάρνακας και σε άλλα

θέματα. Πέρασε μια πενταετία με τη δημαγωγία να οξύνεται τις παραμονές τις τελευταίας προεδρικής εκλογής και να επαναλαμβάνεται. Έχουμε ήδη καθυστερήσει από εκείνους οι οποίοι επρόβαλαν το θέμα και το αίτημα κατακρίνοντας τις προηγούμενες κυβερνήσεις, που στο τέλος τέλος είχαν περισσότερες ανάγκες να αντιμετωπίσουν από αυτές που υπάρχουν σήμερα, γιατί πολλά έργα έγιναν εν τω μεταξύ -και γίνονται και από αυτή την κυβέρνηση και ό,τι έγινε δεν έχουμε καμιά αρνητική διάθεση, για να μην το αναγνωρίσουμε, αλλά να έχουμε ένα μέτρο όταν μιλούμε. Οι τελευταίοι που μπορούν να ασκούν κριτική είναι οι συμπολιτευόμενοι και, αν έχουν κριτική να ασκήσουν, να στραφούν προς την κατεύθυνση της κυβερνήσεως την οποία στηρίζουν απέναντι σε κανέναν άλλο.

Το άλλο θέμα που ήθελα να θίξω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι, χωρίς να είμαι καθόλου ειδικός και χωρίς να διεκδικώ αναγκαστικά την ορθότητα της άποψής μου, πραγματικά διερωτώμαι όχι γιατί πρέπει να υπάρχει πτέρυγα γυναικολογική και μαιευτική διερωτώμαι γιατί δεν πρέπει να υπάρχει. Γιατί; Ακόμη και οι ιδιωτικές μονάδες, οι οποίες λειτουργούν ως επιχειρήσεις, είναι φυσικό για λόγους οικονομικής στενότητας ή επιχειρηματικών συνδυασμών να μην έχουν όλα εκείνα τα οποία ή, μάλλον, να μην μπορούν να έχουν όλα εκείνα τα οποία χρειάζονται, για να αντιμετωπιστούν κρίσιμα περιστατικά όπως αυτά τα οποία πολύ ορθώς ανέφερε ο κ. Ματσάκης ως ειδικός, ως γιατρός. Κατά συνέπειαν, ακόμη και αν δεχθούμε ότι είναι λίγοι οι τοκετοί, υπάρχει τίποτε πολυτιμότερο σ' αυτό τον κόσμο από τη ζωή ενός παιδιού που μπορεί να χαθεί άδικα, για να κάνουμε μια οικονομία; Υπάρχει τίποτε πιο θλιβερό από ένα μωρό που γεννιέται και μένει ορφανό την ώρα που έρχεται στον κόσμο από τη μάνα του, για να πούμε ότι είναι θέμα οικονομίας; Υπάρχει καμιά οικονομία ή κανένα τίμημα που μπορεί να αντισταθμίσει μια παρόμοια απώλεια ζωής για εκείνη που φέρνει τη ζωή και για το μωρό που φτάνει σ' αυτό τον κόσμο; Σίγουρα δεν υπάρχει.

Εγώ είμαι σαφέστατα υπέρ αυτής της μονάδας, γιατί δε βρίσκω ούτε ένα λόγο για να μην υπάρχει και για να μη σώσουμε κρίσιμα περιστατικά στην πιο ευαίσθητη στιγμή, στα πιο ευαίσθητα σημεία της ζωής των ανθρώπων.

Με αυτά που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, διαφοροποιώ σαφώς τους τεχνοκράτες, οι οποίοι μπορούν να λειτουργήσουν με τα ψυχρά δεδομένα των αριθμών, με τις στατιστικές των πολλών ή των λιγότερων γεννήσεων. Εμείς όμως έχουμε άλλο ρόλο είτε είμαστε κυβερνώντες είτε είμαστε μη κυβερνώντες ...

(Απευθυνόμενος προς βουλευτές που μιλούν μεταξύ τους): Παρακαλώ, αν θέλετε.

Σκεφτόμαστε πολιτικά. Και ποιος είναι ο ρόλος μας; Να δώσουμε ένα άλλο μήνυμα εκτός από τους αριθμούς, τις στατιστικές, τα κτίρια, τα μηχανήματα και να πούμε ότι πέρα και πάνω απ' όλα αυτά τα πράγματα υπάρχει και πρέπει να υπερισχύει αυτό που λέμε κοινωνία, αυτό που λέμε άνθρωπος, αυτό που λέμε ανθρωποκεντρικό κράτος που λειτουργεί όχι μόνο για τους αριθμούς αλλά και για τους ανθρώπους και τίποτε πιο όμορφο δεν υπάρχει από ένα παιδί που γεννιέται και τίποτε πιο σπουδαίο δε συμβαίνει σ' αυτό τον κόσμο από μια γυναίκα που φέρνει ένα παιδί σ' αυτό τον κόσμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ηλιάδη. Θέλω να ξέρω πόσοι άλλοι ομιλητές, υπάρχουν εκτός από τον κ. Θαλασσινό... ε... (Γελά.)

Με συγχωρείτε! Κύριε Παρισινέ, συγνώμη!

Ο κ. Παρισινός...ναι, μετά τον κ. Παρισινό.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ευπρόσδεκτο το Θαλασσινό, πρώτον, γιατί αγαπώ τη θάλασσα και, δεύτερον, γιατί μιλούμε για παραθαλάσσιο νοσηλευτικό κτίριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι φαίνεται ότι δεν το είπα από λάθος ότι το είπα σκόπιμα. Εντάξει, κύριε Παρισινέ.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Είχα, συνάδελφε Πρόεδρε, την εντύπωση ότι τα τελευταία χρόνια στην επιτροπή Υγείας με τη συναντίληψη και την άψογη συνεργασία που υπάρχει με τους συναδέλφους όλων των πλευρών είχαμε τοποθετήσει τα θέματα υγείας πάνω και έξω από κομματικές αντιπαλότητες ή από κομματικές διαφορές ή από τοπικιστικές εξάρσεις. Γιατί πραγματικά άκουσα σήμερα να μιλούμε για συμπολίτευση, για αντιπολίτευση που τοποθετείται ή άκουσα πολύ έντονα τους φίλους εξ Αμμοχώστου να τονίζουν την αναγκαιότητα εδώ και τώρα και στο συγκεκριμένο χώρο, στη συγκεκριμένη επαρχία, να γίνουν συγκεκριμένα έργα.

Θα ήθελα να πω απλά ότι τι θα λέγαμε εμείς, οι βουλευτές της Λευκωσίας όλων των κομματικών πλευρών, όταν η Πάφος, η Λεμεσός, η Λάρνακα από χρόνια έχουν την ευτυχία να διαθέτουν εξαιρετικά νοσηλευτικά κτίρια, θαυμάσια οργανωμένα, και η Λευκωσία, που εξυπηρετεί πέραν του 50% με 55% των ασθενών παγκύπρια, έμεινε τελευταία και καταϊδρωμένη και εξυπηρετείται από το παμπάλαιο Γενικό Νοσοκομείο, που ακόμα στέκει και προσπαθεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, και μόλις τώρα μπορούμε να περιμένουμε ότι σε λίγα χρόνια θα ολοκληρωθεί η ανέγερση του νέου γενικού νοσοκομείου;

Θα ήθελα ξεκάθαρα να πω ότι για το θέμα της ελεύθερης Αμμοχώστου η επιτροπή Υγείας ομόφωνα όλα αυτά τα χρόνια εισηγήθηκε την αναγκαιότητα να υπάρξει νοσηλευτήριο που να ανταποκρίνεται απόλυτα στις ανάγκες της περιοχής τονίζοντας ότι θα εξυπηρετήσει τόσο τις χιλιάδες των κατοίκων της περιοχής, αλλά τονίζοντας ιδιαίτερα και το ότι, από την ώρα που αποφασίσαμε να ζούμε και να στηριζόμαστε πάνω στον τουρισμό, είμαστε ταυτόχρονα και υπόχρεοι να δίνουμε τη σωστή εικόνα. Και τι εικόνα δίνουμε προς τα εκατομμύρια των τουριστών, όταν στην πρώτη ανάγκη, που είναι και ιδιαίτερης σημασίας το θέμα της αντιμετώπισης προβλημάτων υγείας, παρουσιάζουμε εκείνο που έχουμε σήμερα να επιδείξουμε;

Προσωπικά ως πρόεδρος της επιτροπής αλλά και με τους συναδέλφους έχουμε επανειλημμένα επισκεφθεί το χώρο. Ο κ. Ηλιάδης τόνισε ιδιαίτερα το θέμα της προσφοράς και των αόκνων προσπαθειών που καταβάλλονται από το εκάστοτε ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό. Δε διαφωνώ. Ίσα ίσα, τους συγχαρήκαμε τους ανθρώπους, γιατί δουλεύουν κάτω από αρκετές δύσκολες συνθήκες. Όμως, πρέπει να παρατηρήσω -και το λέω προς εσάς, τους συναδέλφους- ότι με εξέπληξε ειλικρινά το ότι κατά μήνα Αύγουστο, που είναι η καρδιά της τουριστικής σεζόν, όταν έχουμε εκεί πέραν του μισού εκατομμυρίου ξένους τουρίστες και όταν και ο ντόπιος πληθυσμός υπερδιπλασιάζεται με τη φιλοξενία των ντόπιων τουριστών, επισκεπτόμενος το περί ου ο λόγος οίκημα έβλεπα στο τζάμι του κολημένες δεκάδες

μικρές χειρόγραφες ανακοινώσεις που έλεγαν «ο ωτορινολαρυγγολόγος κατά το μήνα Αύγουστο θα απουσιάζει λόγω αδείας», «ο χειρουργός, ο οφθαλμίατρος, οι οποιοσδήποτε ειδικότητες θα απουσιάζουν λόγω διακοπών». Και πήγα αμέσως στο διευθυντή ιατρικών υπηρεσιών και έκαμα παραστάσεις, ότι είναι υποχρεωμένο το υπουργείο αμέσως να μεριμνά διά την αντικατάστασιν διά την κρίσιμη εκείνην περίοδον. Δε δικαιολογούμεθα κατ' ουδένα λόγο να έχουμε έλλειψη ειδικοτήτων την κρίσιμη εκείνη ώρα της αιχμής.

Χαίρομαι να παρατηρήσω ότι τούτη η κυβέρνηση -και δεν είμαι απολογητής κανενός- πήρε την απόφαση την πολιτική για την ανέγερση νέου σύγχρονου νοσοκομείου. Μάλιστα, είχαμε την ευκαιρία στην επιτροπή να δούμε και τα σχέδια και να μας επεξηγηθούν και τον τρόπο λειτουργίας και προπαντός την πολύ σοφή προσέγγιση της προοπτικής. Δεν κάνουν...δεν υποδεικνύουν οι μελετητές ένα έργο για το σήμερα, αλλά συμπεριλαμβάνουν και την προοπτική για το αύριο και μάλιστα όσον αφορά τις εξελίξεις τις ευτυχείς, όταν θα απελευθερωθούν τα σκλαβωμένα μας εδάφη.

Και διερωτώμαι... λυπούμαι που απουσιάζει από την αίθουσα ο κ. Ηλιάδης: πιστεύω ότι είναι βαρύς ο χαρακτηρισμός της δημαγωγίας, διότι δεν μπορώ να χαρακτηρίσω δημαγωγική μία κυβέρνηση, όταν παίρνει απόφαση πολιτική να ανεγείρει το συγκεκριμένο νοσηλευτήριο. Δε θεωρώ δημαγωγία την απόφαση μίας κυβερνήσεως να δώσει τις οδηγίες ώστε να ετοιμαστούν τα σχέδια ενός νοσηλευτηρίου. Δε θεωρώ δημαγωγία το να συμπεριλάβει μία κυβέρνηση στους προϋπολογισμούς κονδύλι διά τα κατασκευαστικά σχέδια και την έναρξη των εργασιών για την ανέγερση.

Αν υπήρξε καθυστέρηση, είναι άλλο θέμα, και χαίρομαι να παρατηρήσω ότι το αρμόδιο υπουργείο με τη συνεργασία του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, το οποίο είχε κάνει και την εισήγηση, προσπάθησε να ανεύρει τρόπο ανέγερσης που θα είχε ως αποτέλεσμα τη σύντμηση του χρόνου ανέγερσης και παράδοσης στους πολίτες της Δημοκρατίας αυτού του νέου νοσοκομείου. Εάν απέτυχε αυτή η προσπάθεια και υπήρξε καθυστέρηση, σίγουρα είναι άλλο θέμα. Από την ώρα, όμως, που οριστικά έκλεισε εκείνη η δυνατότητα και πιθανότητα, τότε προχωρά στο να βγει σε προσφορές και η διαβεβαίωση του αρμόδιου υπουργού είναι ότι μέχρι το τέλος του χρόνου θα είναι σε θέση να αρχίσει η κατασκευή, νοουμένου ότι και το κονδύλι υπάρχει εις τον προϋπολογισμό.

Τώρα, για το συγκεκριμένο θέμα που ο συνάδελφος είχε θέσει στην επιτροπή μας, για την αναγκαιότητα να υπάρχει και να λειτουργεί γυναικολογική μαιευτική κλινική, θέλω ενημερωτικά να σας πω: Ακούστηκαν πολλά για τεχνοκράτες, για πολιτικές αποφάσεις, για υποχρεώσεις, για αναγκαιότητες και λοιπά. Εκεί μας ανελύθη πλήρως η στατιστική μελέτη που έγινε τα τελευταία χρόνια με τους αριθμούς των προσερχομένων εις το νοσοκομείο Λάρνακας που εξυπηρετεί την περιοχή με τη γυναικολογική του κλινική και τη λειτουργία των ιδιωτικών κλινικών. Μάλιστα, υπήρξε και η επιθυμία ή, αν θέλετε, η διάθεση του αρμόδιου υπουργείου να επιδοτήσει τις γυναίκες που έχουν ανάγκη, ώστε να κάνουν χρήση των ιδιωτικών κλινικών, για να εξυπηρετούνται στην περιοχή εκείνη.

Παράλληλα, όμως -και θέλω να ενημερωθείτε- μας έφερε και τις στατιστικές από άλλες περιοχές, και ιδιαίτερα από τη Λευκωσία, που είναι το μεγαλύτερο κέντρο. Και ξέρετε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι το Μακάριο Νοσοκομείο, το οποίο θεωρείται νοσοκομείο μητέρας και παιδιού, φιλοξενεί τη γυναικολογική μαιευτική κλινική, που είναι η μόνη κλινική στην οποία, αν την επισκεφθείτε ανά πάσαν στιγμή, θα βρείτε

ολόκληρα δωμάτια άδεια; Ότι είναι η μόνη κλινική που έχει συνεχώς κλίνες ελεύθερες; Δεν είναι τυχαίο παρά το ότι έχει εξαιρετική υπηρεσία και θαυμάσιους επιστήμονες και όλες οι γυναίκες που έχουν εξυπηρετηθεί μας λένε τα καλύτερα λόγια και για την επιστημονική αλλά και για την ανθρώπινη περιποίηση και προσέγγιση των οποίων τυγχάνουν στην κλινική εκείνη.

Γιατί δεν υπάρχει αυτή η ανταπόκριση; Και έχουμε στεγάσει, όπως ξέρετε, πολλές άλλες κλινικές στο Μακάριο Νοσοκομείο οι οποίες είναι υπερπλήρεις και ο εκάστοτε διευθυντής του Μακαρίου Νοσοκομείου αντιμετωπίζει πρόβλημα διαπληκτισμού μεταξύ των κλινικαρχών για το ποιος θα μπορέσει να εξυπηρετηθεί παίρνοντας κάποιες κλίνες, αλλά στο θέμα της μαιευτικής πτέρυγας είναι απόλυτοι, δεν παραχωρούν, και δεν είναι λογικό να στεγάζει άλλα είδη ασθενών η γυναικολογική μαιευτική κλινική δε συμβιβάζεται.

Ο λόγος που παρατηρείται αυτή η έλλειψη πληρότητας του χώρου αυτού είναι ότι... και μας επεξηγείται: Το θέμα της γυναικολογίας, το θέμα του γυναικολόγου έχει μια ιδιαιτερότητα για τις γυναίκες. Είναι προσωπική επιλογή και πρέπει να αισθάνεται η γυναίκα πολλή άνεση με το γιατρό της στο θέμα αυτό. Και εμείς που είμαστε γιατροί το κατανοούμε πλήρως. Και γι' αυτό είμαστε φανατικοί υποστηρικτές της ελεύθερης επιλογής γιατρού, γιατί γενικά ο γιατρός είναι κάτι που είναι προσωπική επιλογή, το να αισθάνεσαι άνετα και να έχεις εμπιστοσύνη στο γιατρό ο οποίος σε παρακολουθεί, σε εξετάζει και σε θεραπεύει. Αλλά για τη γυναικολογία είναι χίλιες φορές μεγαλύτερη αυτή η αναγκαιότητα. Και τούτος είναι ο λόγος, η αιτία που λειτουργούν με εξαιρετικά αποτελέσματα στον ιδιωτικό τομέα οι γυναικολογικές-μαιευτικές κλινικές, ενώ τολμώ να πω ότι υπολειτουργεί σε όλο τον κρατικό μηχανισμό ο τομέας τούτος. Αυτοί ήταν οι λόγοι που εξετάστηκαν.

Και εδώ άκουσα σήμερα για τεχνοκράτες και θέλω να παρατηρήσω τούτο: Σίγουρα πολύ εύκολα εμείς μπορούμε να κατηγορήσουμε τους τεχνοκράτες για εκτροπή, ότι παρασύρουν την πολιτική ηγεσία, αλλά, αν δεν κάνει η πολιτική ηγεσία αυτό που οι τεχνοκράτες είναι τεταγμένοι να υποδείξουν στην εκάστοτε πολιτική ηγεσία, είμαστε έτοιμοι να κατηγορήσουμε την πολιτική ηγεσία ότι ισοπεδωτικά δεν έλαβε υπόψη και παρέκαμψε ή δεν άκουσε όσα οι ειδήμονες, οι τεχνοκράτες είχαν εισηγηθεί για ένα συγκεκριμένο θέμα. Άρα σίγουρα η προσέγγιση είναι η εξής: Είναι επιθυμητή, είναι επιβεβλημένη η μελέτη -και η Δημοκρατία μας πληρώνει εκατομμύρια λίρες, για να έχει μελέτες και από ξένους αλλά και από Κυπρίους τεχνοκράτες για χίλια δυο θέματα- είναι ανάγκη να γίνονται μελέτες και είναι υποχρέωση των πολιτικών να λαμβάνουν υπόψη και να ζητούν την τεχνοκρατική άποψη. Απ' εκεί και πέρα είναι θέμα ανοιχτομυαλοσύνης και ικανότητας του πολιτικού να επιλέξει ποιος του υποδεικνύει το πιο σωστό, το πιο πρακτικό, το πιο ρεαλιστικό, το πιο λειτουργικό, για να έχει το αποτέλεσμα.

Χαίρομαι να παρατηρήσω ότι ο νυν Υπουργός Υγείας με πολύ καλή διάθεση το συζήτησε στην επιτροπή. Και είχαμε ομόφωνα κάνει την εισήγηση· ζητούμε από το υπουργείο να ξαναδεί τα στοιχεία, να μελετήσει και τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων, όπως εξετάστηκαν τόσο από τον εισηγητή όσο και από τους δημάρχους της περιοχής και εκπροσώπους των διαφόρων οργανώσεων, και να διαπιστώσει πραγματικά αν υπάρχει η δυνατότητα να γίνει τώρα, διότι, ο ίδιος το τόνισε, υπάρχει και το γεγονός της καθυστέρησης στο να γίνει τώρα -υπάρχει η προοπτική σίγουρα- και θα είναι οικονομικά εις βάρος του κράτους, διότι, αν θα γίνει μετά από πέντε, μετά από δέκα χρόνια σίγουρα το κόστος θα είναι πολύ μεγαλύτερο. Άρα η διάθεση εκ μέρους του υπουργού υπάρχει και έπρεπε αυτό ιδιαίτερα να το εκτιμήσουμε.

Και καταλήγω με το εξής: Προσωπικά και ως πρόεδρος της επιτροπής Υγείας πιστεύω ότι η οριστική λύση αυτών των προβλημάτων που παρουσιάζονται είναι η εισαγωγή και εφαρμογή του εθνικού συστήματος υγείας, που αμέσως θα δώσει το δικαίωμα και την ευκαιρία στον κάθε πολίτη να κάνει την επιλογή και του γιατρού και του νοσηλευτηρίου και θα έχει πλήρη και αναβαθμισμένη κάλυψη ιατρικής φροντίδας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Παρισινού, ο κ. Αβραάμ Αντωνίου επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ο κ. Τυρίμος, παρακαλώ.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα συμφωνήσω με τον κ. Παρισινό, ότι η γυναικολογία και μαιευτική είναι μία ιδιαίτερη περιοχή στην ιατρική η οποία έχει κάποιες ιδιαιτερότητες, γι' αυτό και οι γυναίκες προτιμούν να έχουν το γυναικολόγο τους. Όμως κανένας τεχνοκράτης ο οποίος είναι γνώστης του αντικειμένου το οποίο εξετάζει δε θα συνηγορούσε στο να κτιστεί νοσοκομείο στο οποίο να μην υπάρχει κλινική μαιευτικής-γυναικολογίας και ιδιαίτερα εντατικής μονάδας. Και ο λόγος είναι ότι αυτή τη στιγμή ζητούμε εντατικολόγους, διότι υπάρχουν τόσα δύσκολα περιστατικά, που χρειάζεται οπωσδήποτε η παρουσία τους. Ένα γενικό νοσοκομείο δεν είναι νοσοκομείο ή μία κλινική ρουτίνας που θα πάει οποιαδήποτε γυναίκα να γεννήσει φυσιολογικά ή θα τύχει μίας χειρουργικής επέμβασης. Το νοσοκομείο είναι και μέρος αναφοράς και σαν μέρος αναφοράς χρειάζεται υποστηρικτικές υπηρεσίες, τις οποίες δε διαθέτουν δυστυχώς οι περισσότερες κλινικές. Δεν είναι η πρώτη φορά που ιδιωτική κλινική παραπέμπει δύσκολα περιστατικά στο νοσοκομείο, για να συνεχίσει η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Το ότι κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού στο Παραλίμνι υπήρχε έλλειψη ωτορινολαρυγγολόγων, οφθαλμιάτρων και άλλων ειδικοτήτων δείχνει ότι υποβαθμίζεται αυτό το νοσοκομείο. Και ίσως να είναι και η πολιτική να υποβαθμιστεί, γιατί έχουμε κάποιες άλλες σκοπιμότητες. Τώρα, γιατί χρειάστηκε τόσος καιρός να βρούμε στρατηγικό επενδυτή, γιατί για τέσσερα συνεχή χρόνια υπάρχει πρόνοια £1.000.000 στον προϋπολογισμό και μέχρι σήμερα δεν μπορέσαμε να κάνουμε ούτε αρχιτεκτονικά ούτε κατασκευαστικά σχέδια; Είναι αυτά τα οποία με κάνουν να πιστεύω ότι υπάρχουν κάποιες άλλες σκοπιμότητες· ίσως να μεθοδεύουμε την ιδιωτικοποίηση. Γι' αυτό, παρά να συζητούμε για οτιδήποτε, πρέπει οπωσδήποτε να στείλουμε το μήνυμα ότι χρειάζεται να γίνει και μονάδα εντατικής παρακολούθησης και μονάδα γυναικολογίας και μαιευτικής για τους λόγους τους οποίους ανέφερα.

Και θέλω να αναφέρω και κάτι: Στο φετινό προϋπολογισμό υπάρχει πρόνοια για £10.000.000, δηλαδή, εκεί που υπολογιζόταν ότι με £6.000.000 θα μπορούσε να κτιστεί ένα νοσοκομείο, φέτος χρειάζονται £10.000.000 συν £5.000.000 για τους εξοπλισμούς. Δεν ξέρω γιατί αυξήθηκε το κόστος. Ίσως αυτή η καθυστέρηση, αυτή η απροθυμία στην κατασκευή ενός έργου, στοιχία τα οποία παρατηρούνται τα τελευταία χρόνια, να είναι αυτά τα οποία αυξάνουν και το κόστος. Γι' αυτό, παρά να συζητούμε, καλύτερα είναι να φύγει το μήνυμα ότι, αν θα γίνει για την ελεύθερη Αμμόχωστο νοσοκομείο, πρέπει να γίνει σύγχρονο νοσοκομείο, πρέπει να υπάρχουν όλες οι ειδικότητες, για να μπορέσει να αντεπεξέλθει και, τονίζω, στα δύσκολα

περιστατικά που χρειάζονται μονάδα εντατικής παρακολούθησης. Αν πούμε ότι είναι το νοσοκομείο της Λάρνακας κοντά στο Παραλίμνι, τότε και στη Λάρνακα το νοσοκομείο της Λευκωσίας είναι πολύ πιο κοντά, γι' αυτό πρέπει οπωσδήποτε, αν θα γίνει, να είναι σύγχρονο και να διαθέτει όλο τον εξοπλισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης, εκτός αν υπάρχει άλλος που θα ήθελε να απαντήσει στον κ. Τυρίμο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πειθαρχώ στις θέσεις της κλειστής συνεδριάσεως της ολομέλειας, πειθαρχώ στις θέσεις και τις εκτιμήσεις της κλειστής ολομέλειας στις δύο συνεχόμενες συνεδριάσεις, που είπε ότι το Κεφάλαιο Δ'...

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Δεν πρέπει να τις αποκαλύψεις!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ο τύπος τις αποκάλυψε! Ειπώθηκε ότι το Κεφάλαιο Δ' πρέπει να αναβαθμιστεί, το Κεφάλαιο Δ' πρέπει να είναι και ενδιαφέρον και ζωντανό και πρέπει να ασχολείται η ολομέλεια περισσότερες ώρες από όσες μέχρι τώρα ασχολείτο, από τις 4.30 μ.μ. μέχρι τις 5.30 μ.μ. Και χαίρομαι ειλικρινά και νιώθω όχι κουρασμένος, όπως και οι συνάδελφοι που βρίσκονται εδώ, για να μιλήσω για ένα θέμα το οποίο είναι υψίστης σημασίας. Δεν αφορά μόνο την περιοχή ή την επαρχία της Αμμοχώστου. Είναι το θέμα της υγείας, της δημόσιας υγείας, του τομέα της δημόσιας υγείας. Και με το υφιστάμενο ακόμη σύστημα είναι υποχρέωση του κράτους να παρέχει ιατροφαρμακευτική περίθαλψη τουλάχιστο στους δικαιούχους. Δε μιλώ για όλο το λαό· τουλάχιστο στους δικαιούχους. Και οι δικαιούχοι της ελεύθερης περιοχής της Αμμοχώστου έχουν τα ίδια και ίσα δικαιώματα με τους υπολοίπους. Άρα είναι θέμα βασικότατο.

Υπενθυμίζω για σκοπούς ιστορικής ανάμνησης ότι το 1992 στον προϋπολογισμό υπήρχε πρόνοια για τη δημιουργία νοσοκομείου στην ελεύθερη Αμμόχωστο. Η κυβέρνηση Κληρίδη, άμα παρέλαβε την εξουσία το 1993, με τον κ. Μανώλη Χριστοφίδη προχώρησε και υπεσχέθη ένα σύγχρονο γενικό νοσοκομείο πάσης φύσεως και πάσης εργασίας. Και είχε δηλώσει μάλιστα ο κ. Χριστοφίδης ότι το 1994, σε ένα χρόνο, θα το εγκαινιάζε. Επομένως, είναι εις πίστιν της κυβέρνησης και του σημερινού υπουργού ότι ξανακαταθέτει πάλι τούτα τα πράγματα, αλλά δεν είναι εις πίστιν, πιστεύω, της κυβέρνησης Κληρίδη που από το 1993 μέχρι το 2000 δεν υλοποίησε αυτό που είχε υποσχεθεί. Και δεν ξέρω πότε θα το υλοποιήσει. Και θα το υλοποιήσει, αν το υλοποιήσει, ακρωτηριασμένα. Δε συνάδει με καμία σύγχρονη αντίληψη, δεν μπορεί να υπάρξει γενικό νοσοκομείο ή νοσοκομείο στο οποίο θα υπάρχουν εσωτερικοί ασθενείς χειρουργημένοι ή άλλοι και να μη γίνεται πρόνοια -είναι εγκληματικό- να μην υπάρχει τμήμα εντατικής θεραπείας! Πού ξανακούστηκε! Η ιδιωτική κλινική, η μικρή, των οκτώ, δέκα κλινών σήμερα διαθέτει τμήμα εντατικής θεραπείας!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ή θα πρέπει να διαθέτει, κύριε Ματσάκη. Θα πρέπει να διαθέτει. Άλλως πως, μπορείς να χάσεις μια ζωή από το τίποτε. Και μιλούμε για νοσοκομείο σύγχρονο που θα εξυπηρετεί -και είναι λάθος να μιλούμε για νοσοκομείο 40 000 κατοίκων- τη μισή Κύπρο. Κατά συγκεκριμένους μήνες, ο πληθυσμός της ελεύθερης Αμμοχώστου από Κυπρίους πολίτες δικαιούχους, θα έλεγα μέρος εξ αυτής οι δικαιούχοι, βρίσκεται σε εκείνη την περιοχή, πέραν των χιλιάδων επισκεπτών στους οποίους το κράτος δεν είναι υπόχρεο να παρέχει δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Άρα θα μπορούσε το κράτος απ' αυτούς να έπαιρνε σημαντικό μερίδιο εσόδων, όπως γίνεται σε ολόκληρο τον κόσμο όπου υπάρχει δημόσιος, δημοτικός, ιδιωτικός τομέας υγείας. Επομένως, δεν πρέπει καν να συζητείται το ότι θα πρέπει να αποτελέσει ιδιαίτερο νοσοκομείο εκείνο της ελεύθερης Αμμοχώστου χωρίς γυναικολογική-μαιευτική και χωρίς τμήμα εντατικής θεραπείας.

Ο κ. Παρισινός, εν τη προσπάθειά του να μας πείσει, μας είπε ότι δεν είναι θέμα συμπολίτευσης και αντιπολίτευσης, που, κατά κάποια άποψη, είναι σωστό. Είναι σωστό, είναι θέμα υγείας. Και όλοι θα έπρεπε να ακολουθούμε τη σωστή πολιτική -που δεν την ακολουθούμε, γι' αυτό είναι θέμα πλέον έκφρασης αντίθετης άποψης, είτε από το χώρο της συμπολίτευσης είτε από το χώρο της αντιπολίτευσης- στη γυναικολογική και ειδικά στον τομέα της μαιευτικής σήμερα που ήρθε το κράτος μέσω ειδικών κονδυλίων κοινωνικής πρόνοιας και επιχορηγεί την εγκυμοσύνη και τον τοκετό. Την επιχορηγεί η κυπριακή κοινωνία και είναι επίτευγμα των εργαζομένων και της κυπριακής κοινωνίας. Είναι λογικό, όταν μία γυναίκα η οποία είναι έγκυος και ξέρει ότι θα πάρει £400 -αν δε με απατά η μνήμη μου- μόλις γεννήσει το παιδί της, να δείξει και μία προτίμηση -δικαίωμά της- προς τον ιδιωτικό τομέα. Αλλά αυτή η οποία δεν έχει τις δυνατότητες να πληρώσει £1.100, £1.200, £1.300 -που οφείλει η κυπριακή κοινωνία, το κυπριακό κράτος να τις δώσει δωρεάν στους δικαιούχους- αναγκάζεται η εξ ελεύθερης περιοχής της Αμμοχώστου να έρθει στη Λάρνακα, να διανύσει 60χμ., 70χμ., 80χμ.- και μιλούμε για συνεχή παρακολούθηση, τακτική, κανονική παρακολούθηση – να κάνει εννέα με δέκα επισκέψεις, υπό κανονικές συνθήκες, μέχρι να γεννήσει. Γιατί; Γιατί; Γεννιούνται ερωτηματικά. Επιστημονικά δεν υπάρχει απάντηση, κοινωνικά δεν υπάρχει απάντηση προς όφελος της απόφασης της κυβέρνησης. Ας γυρέψουμε πιθανή απάντηση στηριγμένη κάπου αλλού· δεν είμαι αρμόδιος και δε θα το αναφέρω.

Κλείνοντας, πιστεύω ότι είναι λανθασμένη η απόφαση της σημερινής κυβέρνησης. Και το μήνυμα που πρέπει να βγει από την ολομέλεια, ανεξαρτήτως τοποθέτησης κομματικής, είναι ότι και αυτή η περιοχή δικαιούται να έχει ένα πλήρες σύγχρονο γενικό νοσοκομείο που να μπορεί να συμβαδίζει με τις σύγχρονες αντιλήψεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ενώ έχουμε...

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα ήθελα με μία πρόταση να κλείσω το θέμα, αν μου επιτρέπετε. Πρώτα πρώτα, θα πρέπει να εκφράσω την ικανοποίησή μου, γιατί όλοι έχουμε διαπιστώσει την ανάγκη ότι πρέπει άμεσα και χωρίς άλλη καθυστέρηση να αρχίσει η ανέγερση νέου σύγχρονου γενικού νοσοκομείου στην ελεύθερη Αμμόχωστο, που θα εξυπηρετεί τις ανάγκες και της ελεύθερης Αμμοχώστου, και μελλοντικά της Αμμοχώστου, και των ξένων παραθεριστών. Και, το δεύτερο, όλοι

συμφωνούμε ότι πρέπει αυτό το νοσοκομείο να είναι πλήρες, θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα τμήματα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, εδώ δε συμφωνούμε.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Η πλειοψηφία τουλάχιστον· όσοι μίλησαν βλέπουν την ανάγκη ότι θα πρέπει αυτό το νοσοκομείο να είναι άρτια εξοπλισμένο και να περιλαμβάνει όλα τα τμήματα, και τη γυναικολογική-μαιευτική και τη μονάδα εντατικής παρακολούθησης. Γι' αυτό θα παρακαλούσα άμεσα να σταλεί το μήνυμα από τη Βουλή στην κυβέρνηση, στο Υπουργείο Υγείας, με την απαίτηση της Βουλής να περιληφθούν αυτά τα τμήματα και την απαίτηση για άμεση έναρξη αυτού του νέου γενικού νοσοκομείου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι μπορούμε να κλείσουμε το θέμα. Έχουν ακουστεί όλες οι απόψεις. Είναι γεγονός ότι η πλειοψηφία τάσσεται υπέρ της ανέγερσης νοσοκομείου εκεί στην Αμμόχωστο, με όλες τις αναγκαίες μονάδες όλων των ειδικοτήτων. Αυτό είναι το αίσθημα της πλειοψηφίας. Νομίζω ότι μπορεί να σταλεί η έκθεση της αρμόδιας επιτροπής στην εκτελεστική εξουσία με το αίσθημα το οποίο εξεφράσθη από την πλειοψηφία των βουλευτών όπως το γενικό νοσοκομείο ανεγερθεί το ταχύτερο και, αν είναι δυνατό, να υπάρχουν όλες οι ειδικότητες και ειδικότερα, θέμα το οποίο συνεζητήθη, γυναικολογική κλινική και άλλες συναφείς υπηρεσίες.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Όχι όλες οι ειδικότητες, διότι υπάρχει και νευροχειρουργική, υπάρχει και... Μιλήσαμε για τις συγκεκριμένες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή, κύριε Μαντάκη, δεν είμαστε ειδικοί στα θέματα της υγείας, αλλά, επειδή ελέχθη και διευτυπώθη αυτή η απαίτηση...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Για μαιευτική και για μονάδα εντατικής παρακολούθησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, μπορούμε να περιοριστούμε στο ειδικότερο θέμα, αυτό της γυναικολογικής κλινικής και ίσως της μονάδας εντατικής παρακολούθησης.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, είπατε μία φράση, η οποία είμαι σίγουρος ότι είναι στη ρύμη του λόγου που ελέχθη, "αν είναι δυνατό, να συμπεριληφθεί". Ασφαλώς η συζήτηση δεν είχε αυτό το σκοπό, το "αν είναι δυνατό". Η συζήτηση ήταν απαίτηση. Οι ομιλητές απαίτησαν να περιληφθούν αυτοί οι δύο τομείς στο νοσοκομείο. Είναι ίσως φραστικό λάθος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχουμε καμία διαφωνία, εφόσον, επαναλαμβάνω, η πλειοψηφία των μελών του σώματος έχει ταχθεί υπέρ αυτής της απαίτησης.

Εδώ κλείνει η σημερινή συνεδρία. Υπενθυμίζω ότι, ύστερα από σχετικές συνεννοήσεις με τον Πρόεδρο του σώματος, στις 10.00 π.μ. της επόμενης Πέμπτης θα πραγματοποιηθεί νέα κλειστή σύσκεψη της Βουλής, όπως έχει συμφωνηθεί.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την Πέμπτη, 16_Νοεμβρίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
2. Ο περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
3. Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000.
4. Ο περί Τέκνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
5. Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
6. Οι περί Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών - Θέση Τεχνικού (Μηχανολογίας / Ηλεκτρολογίας) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
7. Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας – Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας, Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας 1^{ης} Τάξης, Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας 2^{ης} Τάξης, Πρώτου Επιθεωρητή Εργασίας, Ανώτερου Επιθεωρητή Εργασίας, Επιθεωρητή Εργασίας 1^{ης} Τάξης, Επιθεωρητή Εργασίας 2^{ης} Τάξης και Επιθεωρητή Εργασίας 3^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
8. Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Εργασίας και Λειτουργού Εργασίας Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
9. Οι περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
10. Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

11. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Οι σωστοί στόχοι και μορφές της επαναπροσέγγισης και οι δραστηριότητες ομάδας επιχειρηματιών υπό την αιγίδα ξένων παραγόντων».

(Θέμα εγγραφέν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος). (11.2.1999).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου). (24.9.1998).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
 - α. «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Ρότσα). (16.6.1999).
 - β. «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου). (27.1.2000).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α. «Η τεράστια οικολογική καταστροφή που συντελείται στην περιοχή του χωριού Κατύδατα, οι κίνδυνοι για την υγεία, τη ζωή και την περιουσία των κατοίκων και η εγκληματική αδιαφορία των αρμοδίων για τις παράνομες δραστηριότητες της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας Χαλκού (Hellenic Copper Mines) και την καταστροφή προστατευόμενων αρχαιολογικών χώρων στην περιοχή "Σκουριώτισσα" της Φουκάσας στην ίδια περιοχή».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Στάθη Κιττή).
(25.11.1999).

β. «Η μόλυνση του περιβάλλοντος στο χωριό Κατύδατα από σκόνες, χημικές ουσίες και άλλα υλικά που διαχέονται από το μεταλλείο της Σκουριώτισσας».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου).
(20.1.2000).

5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα περιβαλλοντικά δικαιώματα που εισπράττει το κράτος από τις λατομήσεις και η σωστή καταβολή του ποσού που δικαιούνται οι κοινότητες και οι δήμοι».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ηλία Μυριάνθους).
(13.1.2000).

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του σώματος.

(Ωρα λήξης: 6.06 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης

Μουσιούπας Νίκος

Αντωνίου Αβραάμ

Μούσκος Ανδρέας

Βασιλείου Ανδρούλα

Μυριάνθους Ηλίας

Γερασίμου Στέλιος

Παπαδόπουλος Τάσος

Γεωργιάδη Λία

Παπακώστας Κώστας

Γεωργίου Αριστοφάνης

Παρισινός Ανδρέας

Γιάγκου Κίκης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρήστος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Κιπτής Στάθης	Συλλούρης Δημήτρης
Κληρίδη Καίτη	Τυρίμος Κυριάκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Φιλίππου Ανδρέας
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Μαυροκορδάτος Χρήστος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μιχαηλίδης Θάσος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του προεδρεύοντος κ. Α. Αντωνίου στους νεκρούς των δύο παγκόσμιων πολέμων και τήρηση δίλεπτης σιγής στη μνήμη τους.
2. Διεξαγωγή συζήτησης (Τ. Παπαδόπουλος, Γ. Αγαπίου, Δ. Ηλιάδης, Α. Χρίστου, Λ. Χριστοφόρου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ζ. Κουλίας) για την αναβολή ή μη της συζήτησης του θέματος «Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και παραπομπή του θέματος στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης για την Απαγόρευση των Χειρότερων Μορφών Εργασίας των Παιδιών και την Άμεση Δράση με Σκοπό την Εξάλειψή τους (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000», η σύντομη παρέμβαση του κ. Χρ. Ρότσα και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Οι περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000», ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.

6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συγκάλυψης, Έρευνας και Δήμευσης Εσόδων από Ορισμένες Εγκληματικές Πράξεις (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Ρύθμισης των Σχέσεων Εμπορικού Αντιπροσώπου και Αντιπροσωπευομένου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και «Ο περί Εμπορικών Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή τους σε νόμους.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Σταθμά) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αλκοολόμετρα και Αραιόμετρα Αλκοόλης) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αλκοολόμετροι Πίνακες) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Πιεσόμετρα Ελαστικών Μηχανοκίνητων Οχημάτων) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Όργανα Μέτρησης της Μάζας του Εκατόλιτρου των Δημητριακών) Κανονισμοί του 2000», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
9. α) Έκθεση για τους κανονισμούς:
 - Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αβοκάντο Κανονισμοί του 2000.
 - Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αγγουριών Κανονισμοί του 2000.
 - Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αγκινάρων Κανονισμοί του 2000.
 - Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κουνουπιδιών Κανονισμοί του 2000.
 - Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ακτινιδίων Κανονισμοί του 2000.
 - Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Βερίκοκων (*Prunus Armeniaca* L.) Κανονισμοί του 2000.
 - Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Δαμάσκηνων Κανονισμοί του 2000.
 - Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κραμπιών Κανονισμοί του 2000.
 - Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Λάχανων Βρυξελλών Κανονισμοί του 2000.
 - Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σέλινων με Ραβδώσεις Κανονισμοί του 2000.
 - Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σπανακιού Κανονισμοί του 2000.
 - Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Εσπεριδοειδών Κανονισμοί του 2000.

- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρότων Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μήλων και Αχλαδιών Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρπουζιών Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Πεπονιών Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κερασιών Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φραουλών Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κολοκυθιών Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μελιτζανών Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Κρεμμυδιών (Ξηρών) Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ραδικιών Witloof Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μαρουλιών, Κατσαρών Αντιδίων και Πλατύφυλλων Αντιδίων (Σκαρόλες) Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Γλυκών Πιπεριών Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μπανανών Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Μπιτζελιών Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Πράσων Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ροδακίνων και Νεκταρινιών Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σκόρδων Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Σπαραγγιών Κανονισμοί του 2000.
- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Επιτραπέζιων Σταφυλιών Κανονισμοί του 2000.

- Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ντοματών που είναι Καρποί της Ποικιλίας *Lycopersicum Esculentum* Mill Κανονισμοί του 2000.
 - Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φασολιών Κανονισμοί του 2000.
- β) Σύντομες παρεμβάσεις (Χρ. Μαυροκορδάτος, Α. Βασιλείου, Α. Φιλίππου, Α. Χρίστου, Δ. Συλλούρης) και έγκριση των κανονισμών.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (Διάρθρωση και Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
 11. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
 12. Ερωτήσεις βουλευτών: Προβλήματα στις γεωτρήσεις των κοινοτήτων Γουδιού, Σκούλλη, Χόλη, Χρυσοχούς και του δήμου Πόλεως Χρυσοχούς – Αίτημα των κοινοτήτων Γουδιού, Σκούλλη, Χόλη και Χρυσοχούς για βελτίωση δρόμων – Αίτημα των κοινοτήτων Γουδιού, Σκούλλη, Χόλη και Χρυσοχούς για βελτίωση αγροτικών δρόμων – Αίτημα της κοινότητας Χρυσοχούς για μετακίνηση κτηνοτροφικών μονάδων – Καθυστέρηση στην έναρξη των εργασιών για βελτίωση του δρόμου Σίμου - Λάσας.
 13. Απαντήσεις υπουργών σε ερωτήσεις βουλευτών: Ο δρόμος Σταυρού της Ψώκας - Λυσού – Ο κυβερνητικός οικισμός Τσιακκιλερού.
 14. Λήξη της συζήτησης του θέματος «Κυπριακή παιδεία - Προβλήματα και προοπτικές».
 15. Η σύντομη παρέμβαση του κ. Α. Χρίστου για το θέμα «Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την Ετήσια Έκθεση του Επιτρόπου Διοικήσεως για το 1998», η έκθεση της επιτροπής και έγκρισή της.
 16. Έκθεση για το θέμα «Η μη συμπερίληψη μαιευτικής - γυναικολογικής νοσηλευτικής μονάδας στο υπό ανέγερση Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου και ποιες οι σκοπιμότητες», η συζήτηση που ακολούθησε (Χρ. Μαυροκορδάτος, Α. Βασιλείου, Λ. Χριστοφύρου, Δ. Ηλιάδης, Χρ. Πουργουρίδης, Δ. Χριστοδουλίδης, Κ. Γιάγκου, Μ. Ματσάκης, Α. Παρισινός, Κ. Τυρίμος, Γ. Αγαπίου) και λήξη του θέματος.



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 16ης Νοεμβρίου 2000

(Ωρα έναρξης: 4.23 μ.μ.)

(Αρ. 8)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με τη συμπλήρωση δεκαεπτά χρόνων από την παράνομη ανακήρυξη του ψευδοκράτους στα κατεχόμενα, η Κύπρος διεξάγει ακόμα αγώνα εθνικής και φυσικής επιβίωσης.

Παρά το γεγονός ότι η ανακήρυξη του εκτρωματικού ψευδοκράτους ουδέποτε περιεβλήθη οποιασδήποτε νομικής ισχύος και ουδέποτε απέκτησε νομιμότητα και αναγνώριση, οι συνέπειες της εισβολής και της κατοχής των εδαφών μας συνεχίζουν να υφίστανται και ο κυπριακός λαός συνεχίζει να στερείται τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα ελεύθερης διακίνησης, εγκατάστασης και ιδιοκτησίας, ενώ οι πρόσφυγες εμποδίζονται από το να επιστρέψουν στα σπίτια τους και τις περιουσίες τους και η τύχη των αγνοουμένων ακόμα παραμένει αδιερεύνητη.

Με πρόφαση την ασφάλεια των Τουρκοκυπρίων και με αφορμή το προδοτικό πραξικόπημα της Χούντας το 1974, η Τουρκία ακολούθησε ένα μακροπρόθεσμο σχεδιασμό για κατάληψη και τουρκοποίηση του νησιού, που καμία σχέση δεν έχει με τους Τουρκοκύπριους και τα συμφέροντά τους, πράγμα που απέδειξε και η μετανάστευση πολλών εξ αυτών.

Για πολλοστή φορά βρισκόμαστε σε διαδικασία αναζήτησης λύσης του Κυπριακού. Βρισκόμαστε σε μια καθοριστική και κρίσιμη καμπή. Οι στιγμές απαιτούν τη μέγιστη δυνατή προσοχή, την ανάλογη δυνατή εγρήγορση, τη μέγιστη δυνατή προσπάθεια, αλλά και την εξίσου μεγάλη ανάγκη ενότητας.

Πρώτοι εμείς, η ελληνοκυπριακή πλευρά, αναζητούμε μια δίκαιη, βιώσιμη και διαρκή λύση. Πρώτοι εμείς βιαζόμαστε περισσότερο από οποιονδήποτε άλλο. Αλλά

είναι παράλογο να εξισώνεται το θύμα με το θύτη, η πλειοψηφία με τη μειοψηφία, το άδικο με το δίκαιο.

Είναι για τούτο που πρέπει να στρέψουν όλοι τις προσπάθειές τους προς την κατεύθυνση της Τουρκίας, ώστε να νιώσει την ανάγκη να συνεργαστεί θετικά για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του Κυπριακού.

Η Βουλή της Κυπριακής Δημοκρατίας για μια ακόμα φορά καταδικάζει την παράνομη ανακήρυξη του κατοχικού ψευδοκράτους. Απαιτεί την ανάκλησή του και την αποκατάσταση των δικαιωμάτων του λαού, Ελλήνων Κυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων, πάντα με βάση τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών, τις αποφάσεις του Συμβουλίου Ασφαλείας και τις συμφωνίες κορυφής.

Η Βουλή, κυρίες και κύριοι, της Κυπριακής Δημοκρατίας τιμά σήμερα επίσης την εξέγερση του Πολυτεχνείου, τους αγώνες της ηρωικής γενιάς που όρθωσε ανάστημα ενάντια στη χούντα των Αθηνών. Τιμά τη μνήμη των ηρωικών νεκρών, τιμά τους αγώνες του αδελφού ελληνικού λαού για ελευθερία και απαλλαγή από το ξενοκίνητο και εθνικά επιζήμιο καθεστώς της δικτατορίας, που τόσα δεινά είχε προκαλέσει στον ελληνισμό με αποκορύφωμα την καταστροφή της Κύπρου.

Η Βουλή της Κυπριακής Δημοκρατίας αποτίνει τέλος φόρο τιμής στον ήρωα της κυπριακής ελευθερίας Κυριάκο Μάτση, που έπεσε αγωνιζόμενος για την πατρίδα και συνέβαλε με τη θυσία του στην επίτευξη του στόχου για αποτίναξη του αποικιακού ζυγού κατά τον απελευθερωτικό αγώνα του 1955-59.

Σας καλώ σε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των πεσόντων στο Πολυτεχνείο, αλλά και στους αγώνες για ελευθερία της Κύπρου μας.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη.

Ερχόμαστε τώρα στα θέματα της σημερινής ημερήσιας διάταξης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Θα αρχίσουμε από το Κεφάλαιο Β', που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και τούτο γιατί υπάρχει πρόταση νόμου η οποία πρέπει να κηρυχθεί ως επείγουσα και να συζητηθεί σήμερα. Η πρόταση νόμου τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και, εάν δεν υπάρχει ένσταση, κατατίθεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως με την παράκληση να ολοκληρωθεί η μελέτη της και να παρουσιαστεί ενώπιον του κοινοβουλίου, προκειμένου να τύχει της αναλόγου ψηφίσεως.

Κατά τα άλλα ακολουθεί η υπόλοιπη κατάθεση η οποία και θεωρείται ότι γίνεται σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει δοθεί σε ένα έκαστον των βουλευτών.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
2. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

3.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων
6.	Ο περί Κεντρικής Τραπεζής της Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.	Άμυνας	Άμυνας
8.	Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού και Άμυνας
9.	Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
10.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 7) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
11.	Έκθεση του Υπουργού Εσωτερικών για τροποποίηση των ορίων των κοινοτήτων Πύργου και Μονής της	Εσωτερικών	Εσωτερικών

επαρχίας Λεμεσού.

12. Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων, σύμφωνα με το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμου του 1999.
- Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
- Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται, επειδή δεν είμαι και πολύ καλός γνώστης των διαδικασιών, έχουμε ένα θέμα για την υποκλοπή τηλεφωνημάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό είναι στο Κεφάλαιο Δ΄ και θα το δούμε στο τέλος.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Όχι, θέλουμε να εγγραφεί στην ολομέλεια και η ολομέλεια να αποφασίσει πού το παραπέμπει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό δεν είναι στο Κεφάλαιο Β΄ που γίνεται.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εντάξει. Ωραία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι στο τέλος, όταν συζητείται το Κεφάλαιο Δ΄. Το έχω υπόψη μου, κύριε Κατσουρίδη.

Προχωρούμε τώρα... Καταρχάς εγκρίνεται η κατάθεση της πρότασης νόμου και η παραπομπή της στην αρμόδια επιτροπή Θεσμών και Αξιών; Εγκρίνεται.

Προχωρούμε τώρα στη νομοθετική εργασία. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεδομένου ότι υπήρξε και πρωινή συνεδρία και αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει το ενδεχόμενο να προχωρήσουμε και στη συζήτηση του Κεφαλαίου Δ΄ και επειδή τα νομοθετήματα στο σύνολό τους σήμερα είναι εκ συμπτώσεως ομόφωνα ή ως συνήθως συμβαίνει ύστερα από την επεξεργασία που τυγχάνουν στις κοινοβουλευτικές επιτροπές, να είναι δηλαδή ομόφωνα, θα εισηγούμουν, εάν δεν έχετε ένσταση, να θεωρούνται οι σχετικές εκθέσεις αναγνωσθείσες, προκειμένου να επισπεύσουμε το έργο και να προχωρήσουμε στη συζήτηση του Κεφαλαίου Δ΄.

Για τα δύο πρώτα θέματα υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και «Ο περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Εάν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθεί η έκθεση αναγνωσθείσα. Αν όμως έστω και ένας των κ. συναδέλφων θέλει να ακουστεί η έκθεση, τότε θα καλέσω τον πρόεδρο της οικείας επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση. Φαίνεται ότι δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και «Ο περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, προεδρεύων

Γιώργος Λιλλήκας

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρέας Φιλίππου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρούλα Βασιλείου

Καίτη Κληρίδη

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μη μέλη της επιτροπής:

Λία Γεωργιάδη

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Τα πιο πάνω νομοσχέδια κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του πρώτου προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την προστασία του ανταγωνισμού, έτσι ώστε να περιληφθούν σε αυτήν ορισμένες πρόνοιες που στοχεύουν στην ενίσχυση της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού και στη βελτίωση της λειτουργίας της, με στόχο να καταστεί αποτελεσματικότερη η εφαρμογή της νομοθεσίας και παράλληλα η Κύπρος να ανταποκριθεί στις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο τροποποιητικό νομοσχέδιο προβλέπεται:

- Η μείωση των μελών της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού από επτά σε πέντε·
- η πλήρης και αποκλειστική απασχόληση του προέδρου με τα θέματα που αφορούν την επιτροπή·

- ο καθορισμός του ασυμβίβαστου της ιδιότητας του προέδρου της επιτροπής με οποιοδήποτε επάγγελμα·
- η δυνατότητα εξέτασης υποθέσεων από υποεπιτροπές της επιτροπής για την αύξηση της αποδοτικότητάς της·
- η απόκτηση από την επιτροπή δικής της υπηρεσίας κατά το πρότυπο της υπηρεσίας του Επιτρόπου Διοικήσεως· και
- η αύξηση των χρηματικών ποινών που επιβάλλονται από την επιτροπή σε περιπτώσεις παραβάσεως του νόμου.

Με το δεύτερο προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων επιχειρήσεων, έτσι ώστε να αντικατασταθεί η ερμηνεία του όρου που αφορά την υπηρεσία της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, για να συνάδει με την προαναφερθείσα τροποποίηση που προτείνεται να γίνει στον περί Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις και των δύο υπό συζήτηση νομοσχεδίων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κίκης Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τη σοβαρότητα αυτού του νομοθετήματος νομίζω ότι δε χρειάζεται πολύς κόπος από κάποιον να την επισημάνει και πολύ περισσότερο να την αποδεχθεί εκείνος ο οποίος την ακούει. Όμως θα είναι χωρίς κανένα ουσιαστικό αντίκρισμα, αν η πολιτεία χωρίς καμιά καθυστέρηση δεν προχωρήσει στην έμπρακτη από μέρους της αποδοχή αυτού του νομοθετήματος και να προχωρήσει σε πρακτικά βήματα, έτσι που αυτή η επιτροπή χωρίς χρονοτριβή, το ενωρίτερο δυνατό, να μπει σε λειτουργία, γιατί έχει άμεση σχέση με την προστασία του καταναλωτικού, και όχι μόνο, κοινού και εκφράζει τα καλώς νοούμενα συμφέροντα όλων μας. Γίνεται αυτή η αναφορά, κύριε Πρόεδρε, γιατί στο πολύ πρόσφατο παρελθόν σειρά νομοθετημάτων αποχαιρέτιστηκαν ευμενώς από αυτό το νομοθετικό σώμα, όμως μέχρι στιγμής δυστυχώς -και κυρίως τέτοια που έχουν σχέση με την προστασία και τα συμφέροντα των καταναλωτών- στην πράξη δεν έχουν κανένα αντίκρισμα. Πιστεύουμε και ευχόμαστε αυτό το νομοθέτημα να μην έχει την ίδια τύχη και θα το παρακολουθούμε και, αν σύντομα διαπιστώσουμε ότι δεν υπάρχει έμπρακτη αποδοχή ουσιαστικά αυτού του νομοθετήματος, τότε θα επανέλθουμε πιο συγκεκριμένα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχει. Προχωρούμε στη δεύτεραν ανάγνωσιν του πρώτου νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων 9Α, 9Β, 9Γ και 9Δ. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με προσθήκη νέου άρθρου 13Α. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με προσθήκη νέου άρθρου 15Α. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αντικατάσταση του τίτλου του ΜΕΡΟΥΣ VII αυτού. Άρθρο 14.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 36Α. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του άρθρου 41 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.

Δυνατότητα διενέργειας αποσπάσεων. Άρθρο 17.

Πρώτος διορισμός μελών της Επιτροπής. Άρθρο 18.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 19;

Δεν υπάρχει.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, το νομοσχέδιο ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Προχωρούμε στη δευτέραν ανάγνωσιν του υπ' αριθμόν 2 νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Δεν υπάρχει.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχει, συνεπώς το νομοσχέδιο ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000». Και πάλιν η έκθεση είναι ομόφωνος και, αν δεν υπάρχει ένσταση, θα θεωρηθεί η έκθεση αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Αντώνης Καράς

Δώρος Θεοδώρου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και εκπρόσωποι του ΕΤΕΚ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών Νόμου, ώστε κατά την υποβολή αίτησης για εξασφάλιση άδειας οικοδομής να απαιτείται η υποβολή μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών σχεδίων και μελετών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών, στόχος της προτεινόμενης ρύθμισης είναι η διασφάλιση της ασφάλειας των μηχανολογικών και ηλεκτρικών εγκαταστάσεων στις οικοδομές, γι' αυτό και προτείνεται η παροχή εξουσίας στις αρμόδιες αρχές να επιβάλλουν τους αναγκαίους όρους για την ασφάλεια των εν λόγω εγκαταστάσεων κατά τη χορήγηση άδειας οικοδομής. Για το θέμα αυτό το Υπουργείο Εσωτερικών άρχισε την επεξεργασία των σχετικών κανονισμών, μετά την ολοκλήρωση της οποίας αυτοί θα κατατεθούν στη Βουλή για έγκριση.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου. Παράλληλα, οι εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου υποστήριξαν πως η προτεινόμενη ρύθμιση δεν πρέπει να τυγχάνει εφαρμογής στις απλές οικοδομές, για να μη δημιουργείται καθυστέρηση. Για το ίδιο θέμα οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου υποστήριξαν πως παράλληλα με την τροποποίηση που προτείνεται θα έπρεπε να είχαν κατατεθεί στη Βουλή και οι σχετικοί κανονισμοί, για να μελετηθούν ταυτόχρονα από την επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής; Εάν δεν υπάρχει, παρακαλώ να προχωρήσουμε στη δευτέραν ανάγνωσιν.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγνώμη.

Η επιτροπή έχει εγκρίνει ομόφωνα αυτό το νομοθέτημα. Θέλω να διευκρινίσω ότι ζητήματα που ηγέρθησαν από την τοπική αυτοδιοίκηση και που αφορούν απλές οικοδομές γίνεται ξεκάθαρο ότι θα ρυθμιστούν με τους κανονισμούς οι οποίοι θα κατατεθούν, για να μη φθάσουμε στο σημείο, εάν θέλει ένας να προεκτείνει κατά τριάντα τετραγωνικά ένα υποστατικό, να χρειάζονται μηχανολογικά και ηλεκτρολογικά σχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Προχωρήστε στη δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 6;

Δεν υπάρχει.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι «Ο περί Τέκνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Είναι πρόταση νόμου. Και πάλιν η έκθεση είναι ομόφωνος. Εάν δεν υπάρχει ένσταση, κύριε Δημητρίου και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Τέκνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Καίτη Κληριδίη, αναπλ. πρόεδρος

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μάρκος Κυπριανού

Γιαννάκης Αγαπίου

Δημήτρης Ηλιάδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε από το μέλος της βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Μάρκο Κυπριανού, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 4 Νοεμβρίου 1999 και στις 9 Νοεμβρίου 2000. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Τέκνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση), ώστε να προβλεφθεί ότι δεν μπορεί να προσβληθεί δικαστικά η πατρότητα τέκνου, όταν η σύλληψη επιτεύχθηκε με σπέρμα δότη κατόπιν συγκατάθεσης του ίδιου του συζύγου.

Ο καταθέσας την πρόταση νόμου βουλευτής, μέλος της επιτροπής, κ. Μάρκος Κυπριανού τόνισε ότι παρ' όλο που το θέμα που πραγματεύεται το υπό συζήτηση σχέδιο νόμου θα πρέπει να αντιμετωπιστεί στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης νομοθεσίας, εντούτοις η ύπαρξη κενού που δημιουργεί προβλήματα, κυρίως

κληρονομικής φύσεως, δικαιολογεί την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου η οποία και θα αποτελέσει το έναυσμα για την υιοθέτηση πλήρους σχετικής νομοθεσίας.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσε ότι, προτού τοποθετηθεί επί του θέματος, θα ήθελε να μελετήσει την ισχύουσα σε άλλες χώρες σχετική νομοθεσία.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δήλωσε ότι συμφωνεί με το περιεχόμενο της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, παρά τις αρχικές επιφυλάξεις που είχαν διατυπωθεί επί του θέματος κατά την πρώτη συνεδρία της, κρίνοντας ότι η ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου θα αποτελέσει την αρχή για μια ολοκληρωμένη νομοθεσία, ομόφωνα εισηγείται την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Τέκνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μάλιστα, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η ιδέα όπως φαίνεται και από την έκθεση έχει υιοθετηθεί από όλα τα μέλη της επιτροπής. Έχω μία νομοτεχνικής φύσεως παρατήρηση να κάμω, διότι έλειπα όταν ε συζητείτο. Φαίνεται ότι δεν πρέπει να αρκεστούμε μόνο στο ότι θεωρείται νόμιμο τέκνο του γάμου ένα παιδί το οποίο γεννιέται από σπέρμα δότη με τη συγκατάθεση του συζύγου, αλλά πρέπει να αναγνωρίζεται και από τον πατέρα, το σύζυγο, ως νόμιμο τέκνο του. Και κάπου είναι που υπάρχει ένα κενό στην όλη διατύπωση και θα μπορούσα... δηλαδή τώρα θα έλεγα ότι το σπέρμα παίρνεται κατόπιν συγκατάθεσης του ιδίου του συζύγου του οποίου δέον να θεωρείται νόμιμο τέκνο διά σκοπούς διατροφής, διά σκοπούς συντήρησης και για όλους τους άλλους και γονικής μέριμνας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος. Κύριε Γεωργίου, θα σας δώσω το λόγο μετά.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Η άποψη είναι σωστή, κύριε Πρόεδρε, αλλά απαιτείται μια πάρα πάρα πολύ σοβαρή αλλαγή τουλάχιστον άλλων τριών νομοθετημάτων όσον αφορά την αναγνώριση πατρότητας και δεν μπορούμε έτσι απλώς να πούμε θεωρείται και αναγνωρίζεται. Να πάει πίσω στην επιτροπή να το δούμε. Για παράδειγμα υπάρχουν αποφάσεις του δικαστηρίου που δεν επιτρέπεται το δικαστήριο να λαμβάνει υπόψη του πορίσματα του DNA χωρίς τη συγκατάθεση του πατρός ή της μητρός. Άρα εγώ δεν έχω ένσταση στην άποψη, αλλά παρακαλώ να πάει πίσω στην επιτροπή να εξεταστεί και από αυτή τη σκοπιά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν δεν υπάρχει ένσταση... Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου κάτι θέλει να πει.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...για να γίνει σύνδεση με τα άλλα νομοσχέδια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι που να υπάρξει μια συνέχεια. Ναι.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δεν έχω ένσταση στο να πάει πίσω, κύριε Πρόεδρε. Οι απόψεις μου θα ήταν ευρύτερες και επειδή πρόκειται περί μεγάλου και κεφαλαιώδους θέματος, είπαμε ότι κατ' επιείκεια θα εγκρίναμε αυτό το πράγμα, αλλά καθίστατο ανάγκη να προχωρήσουμε σε θεσμικό νομοσχέδιο που να προβλέπει κάθε πτυχή αυτού του θέματος. Και, αφού θα πάει πίσω, είναι καλά να κληθούν και οι ανάλογες υπηρεσίες να τα δούμε μαζί και ο Επίτροπος Νομοθεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, το αίτημα γίνεται δεκτό.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Να θέσουμε αυτό που έχει τονίσει ο κ. Γεωργίου. Είναι εκσυγχρονιστικός νόμος χωρίς συζήτηση, αλλά να μην παραβλέψουμε το γεγονός ότι σήμερα τουλάχιστον από την κοινοβουλευτική συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης έχει εγκριθεί η σύμβαση, η λεγόμενη περί βιοηθικής. Και θα ήθελα να υπενθυμίσω ότι, παρ' όλο που η Κύπρος έχει προσυπογράψει αυτή τη σύμβαση, φαίνεται ότι υστερούμε στο θέμα της νομοθεσίας. Γι' αυτό θα έκαμνα μία έκκληση προς τις αρχές, να δούμε αυτό το θέμα μέσα στα πλαίσια των νέων αντιλήψεων, των σύγχρονων περί βιοηθικής, να δούμε πώς θα πρέπει και η κυπριακή νομοθεσία να συμβαδίζει με αυτή τη νομοθεσία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σαν εισηγητής της πρότασης νόμου θα ήθελα να πω δυο λόγια. Καταρχάς θέλω να πω ότι η πρώτη φορά που εξετάστηκε στην επιτροπή Νομικών ήταν πέρσι το Νιόβρη, πριν ένα χρόνο. Και τότε ελέχθη και πάλιν προς τους αρμοδίους της εκτελεστικής εξουσίας ότι αυτό το θέμα της σύλληψης τέκνων με δωρητή σπέρματος θα πρέπει να ρυθμιστεί, διότι είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα και μάλιστα πρέπει να ρυθμιστεί ο ευρύτερος θεσμός. Μετά από ένα χρόνο δεν έχει έρθει καμία εισήγηση και δεν έχει γίνει καμία ρύθμιση. Μπορούμε να πάμε να το στείλουμε πίσω, μπορούμε να το συζητούμε για μία, δύο, δέκα εβδομάδες σε όσες επιτροπές θέλετε. Αλλά η πραγματικότητα είναι ότι αυτού του είδους οι συλλήψεις τέκνων γίνονται, δημιουργείται ένα καθεστώς παιδιών που γεννιούνται με σπέρμα που δεν είναι του συζύγου και, σε περιπτώσεις διαζυγίου, κληρονομικών διαφωνιών ή οποιουδήποτε άλλου καυγά, αυτά τα παιδιά θα βρεθούν στο επίκεντρο του καυγά

μεταξύ εμπλεκόμενων συμφερόντων, να μου επιτραπεί ο όρος, είτε είναι σύζυγοι που χωρίσανε είτε είναι κληρονόμοι που αμφισβητεί ο ένας την περιουσία του άλλου. Γι' αυτό εμένα η παράκλησή μου είναι, ασχέτως όλων των άλλων, που είναι πολύ σωστά, που είπαν οι συνάδελφοι, αν όντως συμφωνούμε, αν δε συμφωνούμε είναι άλλο ζήτημα, αν όμως συμφωνούμε ότι πρέπει αυτό το θέμα να αντιμετωπιστεί, να μην καθυστερήσει πολύ και να έρθει στην επόμενη συνεδρίαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Δεν έχω ένσταση ούτε εγώ να παραπεμφθεί ξανά στην επιτροπή και συμφωνώ με τον κ. Κυπριανού πως αυτό ειδικά το νομοθέτημα είναι επείγουσας ανάγκης, γιατί, για να αντιληφθούμε, κύριε Πρόεδρε, οποιοσδήποτε σύζυγος αυτή τη στιγμή μπορεί να υποβάλει αίτηση στο δικαστήριο για το θέμα αναγνώρισης πατρότητας. Δηλαδή να λέει ότι το παιδί δεν είναι δικό του, παρά το γεγονός ότι υπήρξε η συγκατάθεσή του, για να ληφθεί σπέρμα και να μείνει έγκυος η σύζυγός του από άλλο άντρα. Είναι επείγουσας ανάγκης. Ανεξάρτητα από το γεγονός ότι υπάρχουν πολλά κενά στο νόμο αυτό και χρειάζεται συμπλήρωση... Ούτε έχουμε νομοθέτημα που να λέει για παράδειγμα ότι εκείνος που έδωσε το σπέρμα δεν μπορεί να ισχυρισθεί ότι το παιδί είναι δικό του. Ναι, δεν απαγορεύεται σε αυτόν που έδωσε το σπέρμα να πει αύριο «το παιδί είναι δικό μου, ζητώ εγώ την πατρότητά του», ενώ ήταν άλλος ο σκοπός για τον οποίο έγινε. Γι' αυτό πιστεύω ότι πρέπει να πάει πίσω στην επιτροπή. Τουλάχιστον όμως αυτό το κομμάτι να περάσει, αν είναι δυνατό, και ταυτόχρονα, όπως λέει και η έκθεση, να εξεταστούν όλες οι πιθανότητες που υπάρχουν για τροποποίηση αυτού του νόμου και για συμπλήρωσή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι έχει καλυφθεί το θέμα. Να γίνει δεκτή η εισήγηση παραπομπής στην επιτροπή με την παράκληση ότι η αναβολή δίδεται μόνο για δύο εβδομάδες. Το θέμα θα είναι στην ημερήσια διάταξη για τις επόμενες δύο εβδομάδες, έτσι που να επιτευχθεί και ο στόχος του εισηγητού για προστασία όσων εν τω μεταξύ τέκνων θα έχουν γεννηθεί, με την παράκληση να ληφθούν υπόψη όλα όσα ελέγχθησαν και είναι πάρα πολύ χρήσιμα.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Ανδρέας Μούσκος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Κώστας Κωνσταντίνου

Στάθης Κιτήης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των

Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, καθώς και του διοικητικού συμβουλίου και της διεύθυνσης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ). Εκπρόσωποι του γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δεν παρέστησαν στις εργασίες της επιτροπής, παρά το γεγονός ότι προσκλήθηκαν για το σκοπό αυτό, όμως διαβίβασαν στην επιτροπή τη συμφωνία τους με τις τροπολογίες που προτείνονται.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για την ανάπτυξη ηλεκτρισμού, ώστε να καταστεί δυνατή η διεύρυνση των εξουσιών της ΑΗΚ πέραν του παραδοσιακού της ρόλου που αφορά την παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας.

Ειδικότερα με το νόμο που προτείνεται παρέχεται η δυνατότητα στην ΑΗΚ, με την έγκριση του αρμόδιου υπουργού, να δραστηριοποιείται σε τομείς που στοχεύουν στην εκμετάλλευση και ανάπτυξη των περιουσιακών της στοιχείων, των τεχνικών της δυνατοτήτων, των εγκαταστάσεων, των υπηρεσιών και της τεχνογνωσίας της.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους των αρμόδιων υπουργείων, η τροπολογία που προτείνεται κατέστη αναγκαία ύστερα από την ανάθεση από το Υπουργικό Συμβούλιο στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου της διεξαγωγής τεχνοοικονομικής μελέτης για κατασκευή μονάδας αφαλάτωσης στο Βασιλικό.

Με τις τροπολογίες που προτείνονται συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι «Οι περί Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών - Θέση Τεχνικού (Μηχανολογίας/Ηλεκτρολογίας) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών - Θέση Τεχνικού (Μηχανολογίας/Ηλεκτρολογίας) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Καίτη Κληρίδη, αναπλ. πρόεδρος	Χριστόδουλος Βενιαμίν
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Μάρκος Κυπριανού
Γιαννάκης Αγαπίου	Δημήτρης Ηλιάδης
Αριστοφάνης Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων. Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, παρ' όλο που κλήθηκαν, λόγω κωλύματος δεν παρευρέθηκαν, διαβίβασαν όμως τη θέση τους στην επιτροπή.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, είναι ο καθορισμός νέων σχεδίων υπηρεσίας για τη θέση Τεχνικού Μηχανολογίας/Ηλεκτρολογίας στο Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, με το νέο σχέδιο υπηρεσίας διαφοροποιούνται και αναβαθμίζονται, σε σχέση με το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας, τα απαιτούμενα προσόντα για τη διεκδίκηση της θέσης.

Ειδικότερα, το υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας καθορίζει ως προσόντα για τη διεκδίκηση της θέσης το δίπλωμα του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου ή ισότιμο προσόν στη μηχανολογία ή ηλεκτρολογία ή ηλεκτρονική μηχανική ή απολυτήριο αναγνωρισμένης σχολής μέσης τεχνικής ή γενικής εκπαίδευσης σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Με το υπό αναφορά σχέδιο υπηρεσίας αναβαθμίζονται τα προσόντα που απαιτούνται για διεκδίκηση της θέσης και περιορίζονται στην κατοχή του διπλώματος ΑΤΙ ή ισότιμου προσόντος στη μηχανολογία, ηλεκτρολογία ή ηλεκτρονική μηχανική, ή απολυτηρίου αναγνωρισμένης σχολής μέσης τεχνικής εκπαίδευσης στις πιο πάνω ειδικότητες και τριετής τουλάχιστον πείρα σχετική με τα καθήκοντα στην οικεία ειδικότητα.

Η ανάγκη αλλαγής του εν λόγω σχεδίου υπηρεσίας, όπως διευκρίνισαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, προέκυψε μετά τη διαπίστωση από το αρμόδιο τμήμα ότι λόγω του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας επιτρέπεται η διεκδίκηση της θέσης από κατόχους απολυτηρίου σχολών μέσης εκπαίδευσης, με αποτέλεσμα το τμήμα να στελεχώνεται με προσωπικό το οποίο δεν έχει τις απαραίτητες γνώσεις για να μπορεί να αντεπεξέλθει στα καθήκοντα της θέσης.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι στη συνεδρία της επιτροπής καθώς και οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, οι οποίοι διαβίβασαν τη θέση τους στην επιτροπή, συμφώνησαν με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Παράλληλα, όμως, η επιτροπή επισημαίνει την ανάγκη δημιουργίας, το ταχύτερο δυνατό, ξεχωριστής δομής ανέλιξης στη δημόσια υπηρεσία των αποφοίτων του ΑΤΙ από αυτή των αποφοίτων των σχολών μέσης εκπαίδευσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στο τέλος της έκθεση υπάρχει μια αναφορά για το γεγονός ότι θα πρέπει να χωριστούν οι κλίμακες και οι θέσεις που αναφέρονται σε αποφοίτους μέσης παιδείας από αυτές των αποφοίτων του ΑΤΙ. Και θέλω με αυτή την ευκαιρία να αναφερθώ σε μια πρόταση νόμου την οποία τόσο εγώ όσο και μερικοί άλλοι συνάδελφοι έχουμε καταθέσει και η οποία βρίσκεται υπό συζήτηση στην επιτροπή Εργασίας, στην πρόταση ακριβώς για τη δημιουργία μιας ειδικής κλίμακας στη δημόσια υπηρεσία για τους αποφοίτους του ΑΤΙ. Και τούτο είναι ένα πολύ καλό παράδειγμα για το τι θέσεις ακριβώς εννοούμε. Έχει αναλάβει το τμήμα Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών να μελετήσει την υπόθεση και να δει για ποιες θέσεις στη δημόσια υπηρεσία μπορεί να γίνει μια ξεχωριστή κλίμακα για τους αποφοίτους του ΑΤΙ. Πιστεύω ότι θα πρέπει αυτή η εργασία να επιταχυνθεί, διότι δεν μπορώ να φανταστώ πώς μπορεί μια θέση να εξομοιώνει τους αποφοίτους της μέσης εκπαίδευσης με τους αποφοίτους του ΑΤΙ. Νομίζω ότι είναι αδικαιολόγητο, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η παράκληση της κ. Βασιλείου είναι να επισπευσθεί η μελέτη και της άλλης πρότασης νόμου. Φυσικότερα, επειδή είναι πρόταση νόμου, αν συνεπάγεται επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, αντιλαμβάνεστε ότι θα πρέπει να έχουμε και τη συγκατάθεση της εκτελεστικής εξουσίας.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Μια διευκρίνιση. Έχει αναλάβει ήδη το τμήμα Προσωπικού. Να τους υποδείξουμε ότι μέσα στον κατάλογο, τον οποίο ανέλαβαν να μας παρουσιάσουν, ένα παράδειγμα αυτών των θέσεων είναι και αυτοί που αναφέραμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Με όλο το σεβασμό προς την αξιότιμο συνάδελφο και στους άλλους συναδέλφους, δεν είναι ακριβώς έτσι το θέμα. Εκείνο που ανέλαβε να κάνει το τμήμα

Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού είναι ακόμα μια καταγραφή. Αυτό το θέμα, με αυτή την πρόταση νόμου, δημιουργεί τόσες παρενέργειες στο σύνολο της δομής της δημόσιας υπηρεσίας, που δεν υπάρχει τέλος.

Αν π.χ. στην προκειμένη περίπτωση για μια θέση παρουσιάζεται ότι πληρεί το σχέδιο υπηρεσίας ένας απόφοιτος λυκείου και ένας απόφοιτος του ΑΤΙ ... δεν είναι το μόνο, γιατί θα δούμε ότι για άλλες θέσεις πληρούν το σχέδιο υπηρεσίας και απόφοιτος του ΑΤΙ, αλλά και απόφοιτος πανεπιστημίου. Ανάλογα με το είδος της θέσης, ναι, υπάρχουν αυτά τα πράγματα. Επομένως, για να πει κάποιος ότι μπορεί να το θεραπεύσει ... Δεν μπορεί μεμονωμένα, με το να διορθώνεις μια θέση, να σημαίνει ότι κάνεις και διόρθωση. Πρέπει να γίνει μελέτη σε βάθος στο σύνολο της δημόσιας υπηρεσίας και όλων των θέσεων με τους ανάλογους τίτλους, με τα ανάλογα σχέδια υπηρεσίας. Πιστεύουμε ότι, ψηφίζοντας απλώς ένα νόμο που πιστεύεις ότι θα λύσει ένα πρόβλημα, πιθανόν την ίδια στιγμή να δημιουργείς άλλα δυο χιλιάδες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε νομίζω ότι υπάρχει διαφωνία μεταξύ των θέσεων των δύο.

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω δυο λόγια. Όταν θα έρθει η εισήγηση επί της πρότασης που ανέφερε η κ. Βασιλείου, θα συζητήσουμε το ευρύτερο θέμα της τεχνικής κλίμακας και της ξεχωριστής κλίμακας που θα πάρει το ΑΤΙ. Απλώς εδώ βάλαμε τη σημείωση, για να δείξουμε τη διαφωνία μας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με το υφιστάμενο καθεστώς.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

... και να επιλυθεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Γεωργίου.

Νομίζω ότι δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Για τα επόμενα δύο θέματα με τους αριθμούς 7 και 8 υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας, Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας 1ης Τάξης, Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας 2ης Τάξης, Πρώτου Επιθεωρητή Εργασίας, Ανώτερου Επιθεωρητή Εργασίας, Επιθεωρητή Εργασίας 1ης Τάξης, Επιθεωρητή Εργασίας 2ης Τάξης και Επιθεωρητή Εργασίας 3ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και «Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Εργασίας και Λειτουργού Εργασίας Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000».

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας, Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας 1ης Τάξης, Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας 2ης Τάξης, Πρώτου Επιθεωρητή Εργασίας, Ανώτερου Επιθεωρητή Εργασίας, Επιθεωρητή Εργασίας 1ης Τάξης, Επιθεωρητή Εργασίας 2ης Τάξης και Επιθεωρητή Εργασίας 3ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και 2. «Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Εργασίας και Λειτουργού Εργασίας Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Καίτη Κληρίδη, αναπλ. πρόεδρος

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μάρκος Κυπριανού

Γιαννάκης Αγαπίου

Δημήτρης Ηλιάδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, παρ' όλο που κλήθηκαν, λόγω κωλύματος δεν παρευρέθηκαν, διαβίβασαν όμως τη θέση τους στην επιτροπή.

Οι υπό αναφορά κανονισμοί εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία.

Σκοπός των πρώτων υπό αναφορά κανονισμών είναι ο καθορισμός νέων σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας 1ης Τάξης, Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας 2ης Τάξης και Πρώτου Επιθεωρητή Εργασίας στο νεοδημιουργηθέν Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, καθώς και ο καθορισμός νέων σχεδίων υπηρεσίας για τις υπόλοιπες θέσεις που αναφέρονται στον υπό αναφορά κανονισμό, οι οποίες μεταφέρθηκαν στο νέο τμήμα από το Τμήμα Εργασίας και μετονομάστηκαν ή αναβαθμίστηκαν.

Σκοπός των δεύτερων υπό αναφορά κανονισμών είναι ο καθορισμός νέων σχεδίων υπηρεσίας για τη νέα θέση Λειτουργού Εργασίας Α΄ και για την υφιστάμενη θέση Πρώτου Εργατικού Λειτουργού, η οποία με τους παρόντες κανονισμούς μετονομάζεται σε θέση Ανώτερου Λειτουργού Εργασίας στο Τμήμα Εργασίας.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι, καθώς και οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, οι οποίοι διαβίβασαν τη θέση τους στην επιτροπή, συμφώνησαν με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή των πιο πάνω κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω μόνο ότι ιδιαίτερα τα θέματα με τους επιθεωρητές εργασίας είναι αυτά που αφορούν την ασφάλεια στους χώρους δουλειάς. Επειδή τον τελευταίο καιρό είχαμε πολλά σοβαρά εργατικά ατυχήματα, εκείνο που θα έλεγα είναι να ακολουθηθεί η αντίστροφη σε ταχύτητα μέθοδος, γιατί αυτοί οι κανονισμοί καθυστέρησαν αρκετά να έρθουν στη Βουλή. Η Βουλή τάχιστα προχώρησε, αλλά τάχιστα πρέπει να προχωρήσει και η διαδικασία πλήρωσης αυτών των θέσεων, για να σώσουμε ζωές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Γεωργίου.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 7 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 8 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 9 θέμα, που είναι «Οι περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος

Στέλιος Γερασίμου

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ευάγγελος Σαμμούτας

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Τμήματος Αναδασμού του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Υπουργείου Εσωτερικών και των αγροτικών οργανώσεων ΕΚΑ και Παναγροτικός Σύνδεσμος.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ και Αγροτική, παρ' όλο που προσκλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 45 της νομοθεσίας περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων, είναι η τροποποίηση των ομότιπων κανονισμών, ώστε αυτοί να συνάδουν με τις διατάξεις των τροποποιήσεων που επήλθαν το 1997 στην πιο πάνω νομοθεσία.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις τροποποιήσεις που επιφέρουν οι κανονισμοί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού επέφερε σ' αυτούς τις αναγκαίες νομοτεχνικές διορθώσεις, συμφωνεί με το σκοπό και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Νίκος Μουσιούππας

Νίκος Κλεάνθους

Κώστας Κωνσταντίνου

Στάθης Κιτήης

Κίκης Καζαμίας

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Οκτωβρίου και στις 9 Νοεμβρίου 2000. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, η Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης και εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 93, 97(1) και 387(1)(β) της βασικής νομοθεσίας για τις εταιρείες, σκοπεύεται η τροποποίηση των ομώνυμων κανονισμών με στόχο τη μηχανογράφηση και τη βελτίωση των εντύπων του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη που αφορούν την ίδρυση και λειτουργία εταιρειών.

Ειδικότερα, με βάση όσα στοιχεία κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους αρμόδιους φορείς, με τους προτεινόμενους κανονισμούς επιδιώκεται η μεγαλύτερη διαφάνεια και η καλύτερη πληροφόρηση του κοινού στα θέματα των εταιρειών, προσπάθεια που κρίνεται απαραίτητη, τόσο στα πλαίσια καλύτερης εξυπηρέτησης του πολίτη όσο και για σκοπούς εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κекημένο.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου, χωρίς να διαφωνούν με την ουσία των τροπολογιών που προτείνονται, εξέφρασαν αρχικά ορισμένες επιφυλάξεις για το

χρόνο έναρξης της ισχύος των τροπολογιών που προτείνονται και για το θέμα της έγκαιρης διεκπεραίωσης των εργασιών του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη, τις οποίες όμως απέσυραν αργότερα, μετά την ανταλλαγή απόψεων με την Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Ανδρέας Μούσκος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Κώστας Κωνσταντίνου

Στάθης Κιπτής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), καθώς και του ΚΟΤ. Στις εργασίες της επιτροπής δεν προσήλθαν εκπρόσωποι της συντεχνίας του προσωπικού του ΚΟΤ και της ΕΥΚΟΤ, παρά το γεγονός ότι προσκλήθηκαν για το σκοπό αυτό.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 7 και 21 της νομοθεσίας για την ίδρυση και λειτουργία του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, σκοπείται η τροποποίηση του σχεδίου συμπληρωματικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του ΚΟΤ που ισχύει από το 1994, για να συνάδει με τα σύγχρονα δεδομένα και τις σύγχρονες απαιτήσεις.

Με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή διαβιβάζει παράκληση προς την Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών όπως προωθήσει ενιαίο σχέδιο συντάξεων και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για όλο το φάσμα των υπαλλήλων της δημόσιας υπηρεσίας, συμπεριλαμβανομένων και των ημικρατικών οργανισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, ερωτώ αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Ερχόμαστε τώρα στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη, που περιλαμβάνει το θέμα «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 2) του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 2) του 2000»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Κώστας Παπακώστας

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Νοεμβρίου 2000. Στα πλαίσια της μελέτης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Συμβουλίου του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών και του ΣΙΤΟΠ. Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΠΕΕ, παρ' όλο που προσκλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ποσού £2.500.000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών του φορέα σχετικά με την παροχή δανείων για σπουδές και παραχώρηση εγγυήσεων για στεγαστικά δάνεια.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Συμβουλίου του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι με την έγκριση των κονδυλίων αυτών θα καταστεί δυνατό να παραχωρηθούν τα σπουδαστικά δάνεια τα οποία έχουν εγκριθεί και των οποίων οι δικαιούχοι έχουν ήδη αρχίσει σπουδές σε εκπαιδευτικά ιδρύματα, ενώ αρκετοί θα αποκτήσουν δικαίωμα σύναψης στεγαστικού δανείου.

Οι εκπρόσωποι του ΣΙΤΟΠ δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι η καθυστέρηση της κατάθεσης του υπό εξέταση συμπληρωματικού προϋπολογισμού δεν επιτρέπει στο συμβούλιο του Φορέα να τον υλοποιήσει δεδομένου ότι είναι

πρακτικά αδύνατο με τις υφιστάμενες διαδικασίες να εξεταστούν όλες οι σχετικές αιτήσεις και συνεπώς το όλο θέμα αποτελεί εμπαιγμό για τους πρόσφυγες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής, ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Και πάλι πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω ότι η κοινοβουλευτική επιτροπή Προσφύγων έγκαιρα είχε εντοπίσει την εξάντληση των κονδυλίων για φέτος, από το Μάιο. Από το Μάιο μέχρι σήμερα, παρά τις έντονες συνεδριάσεις και την επιμονή του νομοθετικού σώματος, παρά την ομοφωνία όλων των πλευρών, προς την εκτελεστική εξουσία και παρά την επίσης ομόφωνη πρόταση για την παραχώρηση £7.500.000 είτε ως εγγύηση είτε ως δανειοδοτήσεις, για να καλυφθούν οι άμεσες ανάγκες από τις χιλιάδες και πλέον αιτήσεις, και ιδιαίτερα για σπουδαστικά δάνεια, δυστυχώς, έχουν φέρει πολύ καθυστερημένα £2.500.000, τα οποία δε θα επαρκέσουν να ικανοποιήσουν τις εκατό τριάντα ήδη εγκριμένες αιτήσεις σε έναν αριθμό της τάξεως περίπου των τριάντα υποθέσεων. Συνεπώς, έχουμε πει και χθες στη συνεδρία, και είμαστε όλοι ομόφωνοι, ότι κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών του 2001 πρέπει να ληφθεί υπόψη ο αριθμός των δύομισι χιλιάδων αιτήσεων που εκκρεμούν ενώπιον του φορέα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής; Δεν υπάρχει.

Να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ποσού £2.500.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών και του Πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 2) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Και τελειώνουμε με την πρόταση νόμου που έχουμε κηρύξει επείγουσα και τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Ανδρέας Χρίστου, πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Κώστας Παπακώστας

Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μάριος Ματσάκης

Στάθης Κιττής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε η ίδια στη Βουλή και κηρύχθηκε επείγουσα, σε σημερινή συνεδρία της.

Σκοπός της πιο πάνω πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, ώστε στις περιπτώσεις διαδικασίας προαγωγής σε θέση προϊστάμενου τμήματος, ο γενικός διευθυντής του οικείου υπουργείου να είναι αρμόδιος να προβαίνει στις προβλεπόμενες από το νόμο συστάσεις προς την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας (ΕΔΥ).

Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η πιο πάνω ρύθμιση κρίνεται αναγκαία ύστερα από πρόσφατη απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου σε αναθεωρητική έφεση, αναφορικά με τη διαδικασία επιλογής του καταλληλότερου υποψηφίου για προαγωγή στη θέση προϊστάμενου συγκεκριμένου τμήματος.

Σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση κατά την πιο πάνω διαδικασία, καθορίζεται από ρητή διάταξη της σχετικής νομοθεσίας ότι αρμόδιος να προβαίνει στις απαραίτητες εκ του νόμου συστάσεις προς την ΕΔΥ είναι μόνο ο προϊστάμενος τμήματος στο οποίο υφίσταται η κενή θέση. Ως εκ τούτου, όπως διατυπώνεται στην ίδια απόφαση, ο γενικός διευθυντής του οικείου υπουργείου, έστω και αν προΐσταται όλων των λειτουργιών που υπάγονται στο υπουργείο, δεν είναι αρμόδιος να προβαίνει σε τέτοιες συστάσεις ούτε και στην περίπτωση που η θέση του προϊστάμενου τμήματος είναι κενή. Ως συνέπεια των πιο πάνω, σε περίπτωση χηρείας της θέσης του προϊστάμενου τμήματος η προαγωγή στη θέση αυτή δεν καθίσταται δυνατή λόγω του κενού στη σχετική νομοθεσία.

Κρίνεται σκόπιμο να σημειωθεί ότι η πιο πάνω εξέλιξη στο όλο ζήτημα καθώς και η άμεση ανάγκη για τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας επισημάνθηκαν στην επιτροπή τόσο από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα όσο και από το Γραμματέα της ΕΔΥ, στα πλαίσια της μελέτης σχετικού νομοσχεδίου με το οποίο προτείνεται σειρά άλλων τροποποιήσεων στη βασική νομοθεσία για τη δημόσια υπηρεσία. Επίσης τονίστηκε ιδιαίτερα στην επιτροπή το γεγονός ότι σήμερα εκκρεμεί μεγάλος αριθμός

προαγωγών στη θέση προϊστάμενου διάφορων τμημάτων και η σχετική διαδικασία πλήρωσής τους, ύστερα από την πιο πάνω απόφαση, προσκρούει στο νομοθετικό κενό, με αποτέλεσμα πιθανή δυσλειτουργία των επηρεαζόμενων τμημάτων στα οποία θα παραμένει κενή η θέση του προϊσταμένου.

Υπό το φως των πιο πάνω η επιτροπή συμφωνεί με την άποψη των αρμοδίων ότι είναι αναγκαία η κάλυψη του διαπιστωθέντος κενού, γι' αυτό και θα ευνοούσε τη συμπερίληψη σχετικής πρόνοιας στο κείμενο του νομοσχεδίου που εκκρεμεί ενώπιόν της. Ωστόσο, δεδομένου ότι η μελέτη του υπό αναφορά νομοσχεδίου δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί και λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη την επείγουσα ανάγκη για πλήρωση των κενών θέσεων προϊστάμενων τμημάτων που σήμερα παραμένουν κενές, η επιτροπή αποφάσισε την άμεση προώθηση της αναγκαίας νομοθετικής ρύθμισης καταθέτοντας την υπό συζήτηση πρόταση νόμου της οποίας και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 34 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 35 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Το Κεφάλαιο Β' έχει ήδη γίνει.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ'. Οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.029 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Αντώνη Καρά στις 8 Νοεμβρίου 2000.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα πιο κάτω:

1. Έχουν γίνει μεταβιβάσεις ιδιοκτησίας ακινήτων από Τουρκοκυπρίους σε Ελληνοκυπρίους από το 1974 μέχρι σήμερα;
2. Αν έχουν γίνει, παρακαλώ να κατατεθεί στη Βουλή ο κατάλογος των ονομάτων τόσο των Ελληνοκυπρίων αγοραστών όσο και των Τουρκοκυπρίων πωλητών.
3. Στην περίπτωση που έγιναν μεταβιβάσεις, παρακαλώ να κατατεθούν τα στοιχεία των μεσολαβητών ή κτηματομεσιτών.
4. Αν έχουν γίνει μεταβιβάσεις, ποια αποτελέσματα έχουν σε τουρκοκυπριακή γη η οποία κατέχεται σήμερα από πρόσφυγες;
5. Επίσης να δοθούν οι τιμές πωλήσεως κατά στρέμμα και οι τιμές πωλήσεως ομόρων κτημάτων που ανήκουν σε Ελληνοκυπρίους.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.030 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 9 Νοεμβρίου 2000.

«Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια μέτρα περιβαλλοντικής ανάπτυξης έχουν ληφθεί εντός και εκτός του διυλιστηρίου Λάρνακας για αναβάθμιση του περιβάλλοντος τα τρία τελευταία χρόνια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.031 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 9 Νοεμβρίου 2000.

«Το άρθρο 5Α-(1) του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου προνοεί ότι το Υπουργικό Συμβούλιο δύναται, με γνωστοποίησή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να καθορίζει περιοχές της παραλίας ή περιοχές της παραλίας που εφάπτονται σ' αυτήν εντός των οποίων απαγορεύεται η ανέγερση οποιασδήποτε οικοδομής, εκτός αν εξασφαλισθεί έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου, ύστερα από ικανοποίηση της αρμόδιας αρχής ότι εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον.

Για όλες τις περιοχές έχουν δημοσιευθεί τέτοιες γνωστοποιήσεις, οι οποίες είναι γνωστές ως ζώνες προστασίας της παραλίας. Στην πράξη, σε κάποιες περιοχές (ιδιαίτερα της Λάρνακας) λόγω διάβρωσης ή και εισχώρησης της θάλασσας σε τεμάχια, που επηρεάζονται από τη ζώνη προστασίας της παραλίας, παρατηρούνται τα εξής προβλήματα:

1. Ζώνες προστασίας της παραλίας έχουν εξαφανισθεί και μετατραπεί σε θάλασσα, με αποτέλεσμα να ανεγείρονται οικοδομές οι οποίες εμποδίζουν τη χρήση της παραλίας από το κοινό.
2. Η θάλασσα βρίσκεται σήμερα πέραν της ζώνης προστασίας της παραλίας, με αποτέλεσμα κάποιες Αρχές δίκαια να μη χορηγούν άδειες ανάπτυξης ιδιωτικών τεμαχίων.

Μπροστά σ' αυτή την κατάσταση, οι μεν ιδιοκτήτες δεν μπορούν να αξιοποιήσουν εγγεγραμμένη στο όνομά τους περιουσία, ενώ ταυτόχρονα το κοινό δεν μπορεί, σε περίπτωση αξιοποίησης των περιουσιών αυτών, να έχει προσπέλαση στην παραλία.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πώς σκέφτεται να αντιμετωπίσει τα σοβαρά αυτά προβλήματα και τι σκέψεις γίνονται.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.032 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 14 Νοεμβρίου 2000.

«Την Κυριακή 12 Νοεμβρίου 2000 οργανώθηκε στη Λευκωσία, στο Δημοτικό Κήπο, εκδήλωση επικοινωνίας με τους ξένους εργαζομένους μέσα στα πλαίσια κατανόησης του πολιτισμού τους.

Η ανθρώπινη προσέγγιση των ξένων εργατών και η πολυπολιτιστική αντίληψη αποτελεί στοιχείο που εμπλουτίζει την κυπριακή κοινωνία και την πολιτιστική μας κληρονομιά.

Η κυβέρνηση δυστυχώς έχει αποξενωθεί από τέτοιες πρωτοβουλίες και ενέργειες. Τούτο επισημάνθηκε από τους οργανωτές της εκδήλωσης.

Με αυτή την ευκαιρία ρωτούμε την κυβέρνηση για μια ακόμη φορά πού βρίσκεται η δημιουργία ενός πολυδύναμου κέντρου αλλοδαπών, που έχει από μακρού αποφασισθεί και για το οποίο έχει εξευρεθεί μάλιστα και ο κατάλληλος χώρος.

Εξακολουθεί η κυβέρνηση να θέλει να λειτουργήσει ένα τέτοιο κέντρο, χωρίς μάλιστα οικονομική επιβάρυνση, ή έχει εγκαταλείψει το σχέδιο, που έπρεπε να προωθηθεί το φθινόπωρο του 1999;

Έχει παραιτηθεί η κυβέρνηση από την ανθρωπιστική και πολιτιστική προσέγγιση των ξένων εργαζομένων και διατηρεί μόνο τις διωκτικές της αρμοδιότητες και τούτο πώς συμβιβάζεται με τις διεθνείς συμβάσεις που έχει υπογράψει;

Θα προχωρήσει ή όχι στη δημιουργία του κέντρου αλλοδαπών και ποιος ο σχετικός προγραμματισμός;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.033 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Φιλίππου στις 15 Νοεμβρίου 2000.

«Επιτροπή εμπειρογνομόνων που ορίστηκε μετά τη διάσκεψη υπουργών Παιδείας στην Πράγα πριν από δύο χρόνια αξιολόγησε σαράντα ένα εκπαιδευτικά συστήματα και το 2000 υπέβαλε σχετική έκθεση.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Αληθεύει ότι στις θετικές επιστήμες, που προάγουν την κριτική σκέψη και τις αναλυτικές ικανότητες, η Κύπρος κατετάγη τελευταία;
2. Πού οφείλεται η αποτυχία αυτή;
3. Ποια διορθωτικά μέτρα έχουν ληφθεί, ώστε να μην επαναληφθεί η αποτυχία;»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ. Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.092, ημερομηνίας 16 Ιουνίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με τις μεταβιβάσεις ακινήτων από Τουρκοκυπρίους σε Ελληνοκυπρίους από τις 20 Ιουλίου 1974 μέχρι σήμερα, επισυνάπτω καταλόγους

που ετοίμασε το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, στους οποίους φαίνονται οι μεταβιβάσεις τουρκοκυπριακών περιουσιών που έγιναν σε Ελληνοκυπρίους στις επαρχίες Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου.

Για την επαρχία Λευκωσίας η έρευνα συνεχίζεται ακόμα και θα σας ενημερώσουμε ευθύς μόλις αυτή συμπληρωθεί.

Στις επαρχίες Αμμοχώστου και Κερύνειας δεν έχουν γίνει οποιοσδήποτε μεταβιβάσεις.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

Απάντηση ημερομηνίας 9 Νοεμβρίου 2000 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.017, ημερομηνίας 19 Οκτωβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Το δελτίο τιμών των γεωργικών προϊόντων ετοιμάζεται από την Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και είναι στη διάθεση οποιουδήποτε καθημερινά. Οι χονδρικές τιμές λαμβάνονται τις πρωινές ώρες και η διακύμανσή τους αντιπροσωπεύει τις τιμές από το άνοιγμα της χονδρικής αγοράς μέχρι η ώρα 8 π.μ.

Όπως είναι γνωστό, οι χονδρικές τιμές των γεωργικών προϊόντων μετά την ώρα που λαμβάνονται συνήθως διαφοροποιούνται προς τα κάτω.

Επίσης, σημειώνεται ότι ο τρόπος εμπορίας των γεωργικών προϊόντων έχει διαφοροποιηθεί σε σύγκριση με το παρελθόν και αρκετές ποσότητες διακινούνται από τους συνδέσμους ή και παραγωγούς απευθείας προς τις φρουταρίες.

Επομένως, οι χονδρικές τιμές του δελτίου τιμών του υπουργείου είναι ενδεικτικές και δεν αντιπροσωπεύουν το σύνολο των χονδρικών πωλήσεων.

Όσον αφορά τις λιανικές τιμές, οι οποίες μέχρι κάποια περίοδο δίνονταν σε ραδιοσταθμούς, θα πρέπει να σημειωθεί πως αυτές δεν μπορεί να μεταδίδονται σήμερα, γιατί το ανώτατο ποσοστό μικτού κέρδους λιανοπώλη, το οποίο ήταν ελεγχόμενο με βάση σχετικό διάταγμα, έχει ελευθερωποιηθεί και οι τιμές λιανικής πώλησης των προϊόντων διαμορφώνονται σύμφωνα με την προσφορά και τη ζήτηση. Ως εκ τούτου, αποφεύγεται η μετάδοση λιανικών τιμών πώλησης, καθότι δεν μπορούν να είναι αντιπροσωπευτικές των λιανικών τιμών όπως αυτές διαμορφώνονται στην ελεύθερη αγορά.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιοσδήποτε τυχόν αναγκαίες διευκρινίσεις ή επιπρόσθετες πληροφορίες.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Τέταρτο, τα εγγραφέντα θέματα προς συζήτηση. Υπάρχει έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το υπ' αριθμόν 2 θέμα, που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού».

Έγινε αυτεπάγγελτη εξέταση ύστερα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου. Συνεπώς, παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής, ο οποίος είναι ο ίδιος, αντιλαμβάνομαι...

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου. Το θέμα έχει συζητηθεί εξαντλητικά στην επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Έχουμε καταλήξει σε ομόφωνες αποφάσεις και θα εισηγούμουν να διαβιβαστούν στα αρμόδια τμήματα της κυβέρνησης, για να προχωρήσει στην υλοποίηση της απόφασής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το θέμα που τιτλοφορείται «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος

Στέλιος Στυλιανού

Γιαννάκης Θωμά

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Ευάγγελος Σαμμούτας

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε αυτεπάγγελα το πιο πάνω θέμα, που ενεγράφη μετά από πρόταση του προέδρου της κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου, σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 5 Νοεμβρίου 1998 και 20 Απριλίου 2000. Στο στάδιο της εξέτασης του θέματος, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων) και του Υπουργείου Υγείας (Υγειονομικές Υπηρεσίες - Γενικό Χημείο), ο έπαρχος Αμμοχώστου, οι δήμαρχοι Παραλιμνίου και Δερύνειας, ο πρόεδρος της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου και της Οικολογικής Κίνησης.

A. Εισαγωγή

Ο πρόεδρος της επιτροπής και εισηγητής του θέματος στην εισαγωγή του επισήμανε την ακαταλληλότητα του νερού που παράγεται από τη μονάδα αφαλάτωσης Δεκέλειας και τα προβλήματα που δημιουργούνται στους πολίτες από την κατανάλωση του νερού αυτού ιδιαίτερα στους δήμους και στις κοινότητες της ελεύθερης Αμμοχώστου, όπου χρησιμοποιείται αποκλειστικά αφαλατωμένο νερό για την υδροδότηση. Η ακαταλληλότητα του νερού αυτού είναι εμφανής και με γυμνό μάτι από το κοκκινωπό χρώμα του.

Ο εισηγητής ανέφερε επίσης ότι πραγματοποιήθηκαν επανειλημμένα αρκετές μετρήσεις και αναλύσεις στο πόσιμο νερό των πιο πάνω περιοχών από το Γενικό Χημείο και διαπιστώθηκε ότι η περιεκτικότητά του σε σίδηρο ήταν πολύ πιο ψηλή από

τα επιτρεπτά όρια που ορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε ορισμένες μάλιστα περιπτώσεις η περιεκτικότητα του νερού σε σίδηρο ήταν μέχρι και δώδεκα φορές πιο ψηλή από τα ανώτατα επιτρεπτά όρια. Το γεγονός αυτό αποδεικνύει τη σοβαρότητα του προβλήματος και τους κινδύνους για την υγεία των καταναλωτών στις περιοχές αυτές.

Ο κ. Μαυροκορδάτος επισήμανε επίσης ότι έχουν ήδη παρουσιαστεί σοβαρά προβλήματα στις μεταλλικές εγκαταστάσεις υδροδότησης των περιοχών αυτών, οι οποίες έχουν υποστεί διάβρωση, εξαιτίας του ότι το αφαλατωμένο νερό είναι πολύ μαλακό. Οι κάτοικοι όμως των δήμων και κοινοτήτων αυτών, πέραν του ότι κινδυνεύει η υγεία τους, έχουν υποστεί και σοβαρή οικονομική ζημιά για δύο κυρίως λόγους: Πρώτον, εξαιτίας της καταστροφής του δικτύου διασωλήνωσης -εκεί όπου οι σωλήνες είναι μεταλλικοί προκύπτει ανάγκη αντικατάστασής τους- και, δεύτερον, εξαιτίας της καθημερινής ανάγκης για αγορά νερού. Ένας πρόσθετος σοβαρός λόγος που, σύμφωνα με τον εισηγητή, δημιουργεί προβλήματα στην ποιότητα του νερού είναι η παρουσία σ' αυτό παθογόνων μικροοργανισμών και κολοβακτηριδίων, που οφείλεται στο γεγονός ότι η μονάδα αφαλάτωσης Δεκέλειας γεινιάζει με τον ηλεκτροπαραγωγό σταθμό της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, όπου ελλιμενίζονται και πραγματοποιούν εκφορτώσεις διάφορα πλοία.

Τέλος, ο εισηγητής δήλωσε ότι, παρά το μεγάλο αριθμό συσκέψεων που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία δύο χρόνια για το πρόβλημα αυτό, στην παρουσία όλων των εμπλεκόμενων μερών και υπό την προεδρία του επάρχου Αμμοχώστου, όπου διαπιστώθηκε βάσει στοιχείων η ύπαρξη του σοβαρού αυτού προβλήματος, αυτό δυστυχώς εξακολουθεί να υφίσταται, χωρίς να υιοθετείται οποιαδήποτε ουσιαστική λύση.

B. Θέσεις και απόψεις όσων παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής

1. Θέσεις Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων)

Οι εκπρόσωποι του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων δήλωσαν ότι πραγματοποιήθηκαν αρκετές χημικές αναλύσεις νερού, που λήφθηκε από διάφορα σημεία δειγματοληπτικά, σχετικά με την περιεκτικότητά του σε σίδηρο. Ως αποτέλεσμα των αναλύσεων του νερού σε τακτά χρονικά διαστήματα, εκεί όπου παρουσιάζεται πρόβλημα λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για συνεχή βελτίωση της ποιότητάς του. Από τις αναλύσεις αυτές αποδεικνύεται ότι το νερό το οποίο προέρχεται από τη δεξαμενή αφαλάτωσης δεν περιέχει ανιχνεύσιμες ποσότητες σιδήρου. Παρά τις πιο πάνω διαπιστώσεις και με στόχο την παραπέρα βελτίωση της ποιότητας του παρεχόμενου νερού, έχουν δοθεί αυστηρές οδηγίες στην εταιρεία που διαχειρίζεται τη μονάδα αφαλάτωσης από το Νοέμβριο του 1998 για αύξηση της περιεκτικότητάς του σε ασβέστιο σε συνδυασμό με αύξηση του διοξειδίου του άνθρακα που περιέχεται σ' αυτό. Έγινε επίσης εισήγηση να ανοιχτούν οι πλύσεις κατά μήκος των αγωγών του τμήματος από τη μονάδα αφαλάτωσης Δεκέλειας προς την επαρχία Αμμοχώστου και να συνεχιστούν οι δειγματοληψίες.

Τέλος, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν στην επιτροπή ότι για τη μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση των παραπόνων αυτών προγραμματίζεται η εκπόνηση νέας μελέτης όσον αφορά τα μεταλλικά δίκτυα διασωλήνωσης σε σχέση με τη διάβρωση που αυτά έχουν υποστεί. Ταυτόχρονα, παρατήρησαν ότι το πρόβλημα οξείδωσης που παρουσιάζουν τα δίκτυα αυτά επιδεινώνεται και λόγω του ότι δεν υπάρχει συνεχής ροή νερού εξαιτίας της λειψυδρίας.

Παράλληλα, θα διερευνηθεί κατά πόσο εφαρμόζονται οι όροι του συμβολαίου που υπογράφηκε με την εταιρεία που διαχειρίζεται τη μονάδα αφαλάτωσης Δεκέλειας, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο υφίσταται θέμα απόδοσης ευθυνών και καταβολής αποζημιώσεων.

2. Θέσεις Υπουργείου Υγείας (Υγειονομικές Υπηρεσίες - Γενικό Χημείο)

Οι εκπρόσωποι του πιο πάνω υπουργείου δήλωσαν ότι, λόγω του κοκκινωπού χρώματος που παρουσίαζε σε πολλές περιπτώσεις το νερό στις περιοχές της ελεύθερης Αμμοχώστου κατά το 1998, λήφθηκαν διάφορα δείγματα από τα συστήματα ύδρευσης για εξέταση από το Γενικό Χημείο. Τα αποτελέσματα των αναλύσεων έδειξαν ότι η περιεκτικότητα του νερού σε σίδηρο στις περιπτώσεις των δήμων Δερύνειας και Παραλιμνίου ήταν υψηλότερη από τα επιτρεπτά όρια. Ακολούθησε δειγματοληψία από όλες τις κοινότητες που υδρεύονται με αφαλατωμένο νερό και διαπιστώθηκε ότι σε τέσσερις περιπτώσεις η περιεκτικότητα του νερού σε σίδηρο ξεπερνούσε τα ανώτατα επιτρεπτά όρια που ορίζει η Ε.Ε., που είναι 200mg/l. Συγκεκριμένα, οι περιπτώσεις αυτές παρουσιάστηκαν σε στρατόπεδο της Δερύνειας, στο εμπορικό κέντρο των Βρυσούλλων, σε σταθμό βενζίνης στο Δασάκι Άχνας και σε σταθμό βενζίνης στο Λιοπέτρι.

Σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, από την περαιτέρω διερεύνηση του προβλήματος διαπιστώθηκε ότι μόνο σε κοινότητες που υδρεύονται με αφαλατωμένο νερό αυτό παρουσιάζει κοκκινωπό χρώμα, πράγμα που οφείλεται στη διάβρωση των σωλήνων από το αφαλατωμένο νερό. Το θέμα συζητήθηκε σε έκταση σε κοινές συσκέψεις που πραγματοποιήθηκαν με συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων κρατικών τμημάτων και υπηρεσιών, καθώς και εκπροσώπων των επηρεαζόμενων δήμων και κοινοτήτων, ώστε να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα όσον αφορά το pH και τη σκληρότητα του νερού, αλλά και όσον αφορά τον καθαρισμό του συστήματος διασωλήνωσης. Από τις συσκέψεις αυτές διαφάνηκε ότι, όπου η διασωλήνωση είναι μεταλλική, παρουσιάζεται αύξηση του ποσοστού του σιδήρου πέραν των επιτρεπτών ορίων.

Σχολιάζοντας τους πιθανούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία από την κατανάλωση του νερού αυτού, οι εκπρόσωποι των Υγειονομικών Υπηρεσιών ανέφεραν ότι οι συγκεντρώσεις σιδήρου που εντοπίστηκαν δε δημιουργούν πρόβλημα στη δημόσια υγεία αλλά προβλήματα που αφορούν την αισθητική πλευρά, τη γεύση, το χρώμα και την οσμή. Πρόβλημα επίσης προκύπτει από την εμφάνιση κηλίδων κατά το πλύσιμο των ρούχων. Όσον αφορά την ποιότητα του θαλάσσιου νερού που λαμβάνεται για αφαλάτωση και τις πληροφορίες που υπήρξαν ότι συγκεντρώνονται σε αυτό παθογόνοι οργανισμοί, οι πιο πάνω εκπρόσωποι ισχυρίστηκαν ότι δεν εντοπίστηκαν ποτέ τέτοιοι οργανισμοί αλλά μόνο κολοβακτηριοειδή. Αυτό συνέβη, όταν στην περιοχή ναυλοχούσε πλοίο που εκφόρτωνε πετρελαιοειδή για τις ανάγκες της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. Οι Υγειονομικές Υπηρεσίες, για αποφυγή παρόμοιου προβλήματος στο μέλλον, έκαναν έκκληση προς την Αρχή Λιμένων Κύπρου να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες. Κατόπιν τούτου, η Αρχή Λιμένων Κύπρου εξέδωσε σχετικές οδηγίες προς όλους τους πλοιοάρχους, ώστε να λαμβάνουν τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα όσον αφορά τη διαχείριση των υγρών και στερεών αποβλήτων των πλοίων τους, όταν αυτά βρίσκονται στην περιοχή. Οι ίδιοι εκπρόσωποι πρόσθεσαν ότι από τις μέχρι τώρα

μικροβιολογικές εξετάσεις φαίνεται ότι το αφαλατωμένο νερό δεν παρουσιάζει κανένα πρόβλημα.

3. Θέσεις επάρχου Αμμοχώστου

Ο έπαρχος Αμμοχώστου δήλωσε ότι πραγματοποιήθηκαν αρκετές συσκέψεις υπό την προεδρία του στην παρουσία όλων των εμπλεκόμενων τμημάτων και υπηρεσιών, καθώς επίσης και όλων των εμπλεκόμενων δήμων και κοινοτήτων, κατά τις οποίες διαπιστώθηκε βάσει στοιχείων ότι υφίσταται πρόβλημα αναφορικά με την ποιότητα του νερού που προέρχεται από τη μονάδα αφαλάτωσης Δεκέλειας. Τα πορίσματα των συσκέψεων αυτών αποστέλλονταν στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, για να προβεί στη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για αντιμετώπιση του προβλήματος. Ο έπαρχος Αμμοχώστου ανέφερε επίσης ότι, επειδή το πρόβλημα συνεχίζει να υφίσταται, ζητήθηκε και από τον ίδιο τον Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος να παρέμβει, για να βοηθήσει στην αντιμετώπισή του, δίδοντας ρητές οδηγίες στη διαχειρίστρια εταιρεία της μονάδας αφαλάτωσης να προβεί στη λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων για αποκατάσταση της ποιότητας του νερού.

4. Θέσεις των επηρεαζόμενων δήμων Δερύνειας και Παραλιμνίου και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου

Όλοι οι εκπρόσωποι των επηρεαζόμενων τοπικών αρχών δήλωσαν ότι το πρόβλημα συνεχίζει να υφίσταται και ότι επιβάλλεται να ληφθούν μέτρα για βελτίωση της ποιότητας του πόσιμου νερού που παραχωρείται από τη μονάδα αφαλάτωσης Δεκέλειας με την προσθήκη ασβεστίου και μαγνησίου στις σωστές αναλογίες. Τόνισαν επίσης ότι πρέπει να δοθεί κρατική επιχορήγηση για αντικατάσταση μέρους του υδρευτικού δικτύου, το οποίο έχει υποστεί φθορά λόγω της σύνθεσης του νερού, και να αποδοθούν ευθύνες για τυχόν παραλείψεις όσον αφορά την εφαρμογή των όρων του συμβολαίου από την εταιρεία η οποία διαχειρίζεται το σταθμό αφαλάτωσης.

5. Θέσεις Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών δήλωσαν ότι πρέπει να αναθεωρηθούν οι υφιστάμενες προδιαγραφές για την παραγωγή αφαλατωμένου νερού, διότι δε συνάδουν με τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Επίσης επισήμαναν ότι απαιτείται νέα τεχνική και τεχνολογική υποδομή, καθώς και εισαγωγή σύγχρονων τεχνολογικών μεθόδων διεκπεραίωσης των εργασιών, ώστε αυτές να είναι πιο ασφαλείς, πιο υγιεινές και κατάλληλες για την εξοικονόμηση του νερού και αποφυγή της σπατάλης του. Επίσης, αρκετά υλικά που χρησιμοποιούνται (σωλήνες, εξαρτήματα κ.λπ.) είναι ακατάλληλα, είτε από την εποχή που αγοράστηκαν είτε λόγω των κακών συνθηκών φύλαξής τους.

6. Θέσεις Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου και της Οικολογικής Κίνησης

Οι εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου και της Οικολογικής Κίνησης δήλωσαν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση κατατάσσει το σίδηρο στις ανεπιθύμητες ουσίες. Οι ίδιοι εκπρόσωποι τόνισαν επίσης ότι, αφού το αφαλατωμένο νερό διαβρώνει τους σωλήνες, θα έπρεπε να υπάρχει και σχετική πρόνοια όσον αφορά το κόστος

αντικατάστασής τους και πρόσθεσαν ότι η διάβρωση αποτελεί την αιτία που εισβάλλουν στο πόσιμο νερό πιο εύκολα διάφορα βακτηρίδια.

Ως μια πιθανή λύση, οι πιο πάνω εκπρόσωποι εισηγήθηκαν την αραίωση του αφαλατωμένου νερού με νερό που προέρχεται από φράγματα.

Γ. Θέσεις – Συμπεράσματα της επιτροπής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα καλεί την κυβέρνηση να προβεί στη λήψη όλων εκείνων των μέτρων που θα συμβάλουν στη βελτίωση της ποιότητας του αφαλατωμένου νερού που παράγεται στο σταθμό αφαλάτωσης στη Δεκέλεια.

Η επιτροπή καλεί επίσης την κυβέρνηση:

1. να ενισχύσει οικονομικά τους δήμους των οποίων το δίκτυο διασωλήνωσης έχει υποστεί διάβρωση, ώστε να το αντικαταστήσουν·
2. να διερευνήσει τη δυνατότητα καταβολής αποζημιώσεων στους καταναλωτές των περιοχών αυτών για τυχόν ζημιές που έχουν υποστεί λόγω της κακής ποιότητας του νερού·
3. να εξετάσει τη δυνατότητα αναθεώρησης των προδιαγραφών παραγωγής αφαλατωμένου νερού, ώστε να συνάδουν με τα ευρωπαϊκά πρότυπα· και
4. να διερευνήσει κατά πόσο η εταιρεία η οποία διαχειρίζεται το σταθμό αφαλάτωσης έχει παραβιάσει τους όρους του συμβολαίου και, σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έχει συμβεί αυτό, να κινηθεί τη σχετική διαδικασία για απόδοση ευθυνών και καταβολή αποζημιώσεων.

Τέλος, η επιτροπή, ενόψει των πιο πάνω προβλημάτων που παρουσιάζονται στο νερό που παράγεται από τη μονάδα αφαλάτωσης στη Δεκέλεια, καλεί την κυβέρνηση να επανεξετάσει την πολιτική της για κατασκευή παρόμοιων μονάδων αφαλάτωσης και να εξεύρει υπαλλακτικές λύσεις για εξοικονόμηση νερού και αντιμετώπιση των προβλημάτων λόγω της λειψυδρίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο θέμα είναι το υπ' αριθμόν 3. Υπάρχει έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη» (αυτεπάγγελτη εξέταση ύστερα από πρόταση του βουλευτή κ. Χρίστου Ρότσα) και «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες» (αυτεπάγγελτη εξέταση ύστερα από πρόταση του βουλευτή κ. Κυριάκου Τυρίμου).

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Συγγνώμη, είναι και το τέταρτο θέμα το ίδιο. Αν θα ανοίξει η συζήτηση για το τρίτο...

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Είναι το πέμπτο θέμα...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Το πέμπτο;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πέμπτο θέμα, κύριε Αγαπίου, είναι το εξής: «Τα περιβαλλοντικά δικαιώματα που εισπράττει το κράτος από τις λατομήσεις και η σωστή καταβολή του ποσού που δικαιούνται οι κοινότητες και οι δήμοι». Όχι, νομίζω ότι δεν είναι τούτο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Είναι το υπ' αριθμόν 4, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται «Η τεράστια οικολογική καταστροφή που συντελείται στην περιοχή του χωριού Κατύδατα, οι κίνδυνοι για την υγεία, τη ζωή και την περιουσία των κατοίκων και η εγκληματική αδιαφορία των αρμοδίων για τις παράνομες δραστηριότητες της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας Χαλκού (Hellenic Copper Mines) και την καταστροφή προστατευόμενων αρχαιολογικών χώρων στην περιοχή "Σκουριώτισσα" της Φουκάσας στην ίδια περιοχή» και «Η μόλυνση του περιβάλλοντος στο χωριό Κατύδατα από σκόνες, χημικές ουσίες και άλλα υλικά που διαχέονται από το μεταλλείο της Σκουριώτισσας».

Αν θα ανοίξει η συζήτηση, να ανοίξει και για τα δύο θέματα. Είναι πανομοιότυπα. Αφορούν τη λατόμηση και την καταστροφή του περιβάλλοντος που συντελείται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να δώσουμε το λόγο στον πρόεδρο της επιτροπής Περιβάλλοντος, τον κ. Ηλιάδη. Οι εκθέσεις είναι ομόφωνες και θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται 1. «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη» και 2. «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες»

Παρόντες:

Δημήτρης Ηλιάδης, πρόεδρος	Κυριάκος Τυρίμος
Καίτη Κληρίδη	Τάκης Χατζηγεωργίου
Χρίστος Ρότσας	Μάρκος Κυπριανού
Πρόδρομος Προδρόμου	Μάριος Ματσάκης
Χρίστος Μαυροκορδάτος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε τα πιο πάνω θέματα από κοινού σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7 Μαρτίου και 16 Μαΐου 2000. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσίες Περιβάλλοντος και Μεταλλείων), του Υπουργείου Εσωτερικών (Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως), ο έπαρχος Λευκωσίας, εκπρόσωποι των χωρικών αρχών Μιτσερού και Αστρομερίτη, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων και των ιδιοκτητών των λατομείων, καθώς και εκπρόσωποι του γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ.

Τα πιο πάνω θέματα εξετάστηκαν αυτεπάγγελα από την επιτροπή, έπειτα από πρόταση των μελών της βουλευτών κ. Χρ. Ρότσα και Κ. Τυρίμου, αντίστοιχα.

Εισάγοντας τα πιο πάνω θέματα οι εισηγητές τους αναφέρθηκαν στα προβλήματα που δημιουργούνται στην περιοχή Μιτσερού και Αστρομερίτη από τη λειτουργία των λατομείων που βρίσκονται εκεί και ειδικότερα στα προβλήματα σκόνης, στις εκκωφαντικές εκρήξεις και στη γενικότερη οχληρία που δημιουργείται για τους κατοίκους της περιοχής από τα πιο πάνω, καθώς και στην καταστροφή που επιτελείται στο φυσικό περιβάλλον της περιοχής. Επίσης οι πιο πάνω εισηγητές έκαναν αναφορά στον κίνδυνο επηρεασμού των υδροφόρων στρωμάτων από την υψηλή αλμυρότητα της απόβλητης λάσπης ορισμένων λατομείων. Τα μέτρα που λαμβάνονται για τον περιορισμό των πιο πάνω προβλημάτων δεν είναι, κατά την άποψη των εισηγητών, ικανοποιητικά. Οι πιο πάνω εισηγητές αναφέρθηκαν επίσης στην παράλειψη των ιδιοκτητών των λατομείων να επαναφέρουν το περιβάλλον στην προηγούμενη κατάστασή του. Όπως είναι γνωστό υπάρχει υποχρέωση για τους ιδιοκτήτες των λατομείων να επαναφορά του εδάφους και του περιβάλλοντος, μετά τη διεξαγωγή των εργασιών τους, στην προτεραία τους μορφή. Κάτι τέτοιο δε γίνεται, με αποτέλεσμα, ειδικότερα στην περίπτωση του λατομείου της ΕΜΕ, η περιοχή να έχει αφεθεί πλήρως κατεστραμμένη.

Επίσης οι πιο πάνω εισηγητές ήγειραν το θέμα των κριτηρίων με βάση τα οποία παραχωρούνται τα προνόμια λατόμησης στην περιοχή, της χρήσης που γίνεται από τους δικαιούχους των εν λόγω προνομίων και του φαινομένου που παρατηρείται να πωλούνται σε άλλους τα προνόμια αυτά, ενώ στη συνέχεια οι παλιοί κάτοχοι των αδειών ζητούν νέες άδειες για λατόμηση σε άλλες περιοχές.

Οι εκπρόσωποι της κυβερνητικής πλευράς κατέθεσαν στην επιτροπή στοιχεία σε σχέση με το κάθε ένα από τα λατομεία που λειτουργούν στην περιοχή, τα οποία, όπως ελέγχθη, λειτουργούν με βάση μεταλλευτική μίσθωση που τους παραχωρείται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία για τα μεταλλεία και τα λατομεία. Οι αρμόδιες υπηρεσίες παρακολουθούν τις εργασίες των μεταλλείων και έχουν επιβάλει για την κάθε περίπτωση μέτρα, με στόχο τον περιορισμό της σκόνης, του θορύβου και για τη συλλογή της λάσπης. Παράλληλα καταβάλλονται προσπάθειες, ώστε οι δικαιούχοι των μισθώσεων να ανταποκρίνονται προς τις υποχρεώσεις τους και να καταβάλλουν τα τέλη που τους έχουν επιβληθεί.

Όπως ειδικότερα ανέφεραν οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, θα ήταν ουτοπία να υποστηριχθεί ότι τα λατομεία δεν αλλοιώνουν το περιβάλλον, ούτε και είναι εφικτό κάτι τέτοιο. Εντούτοις γίνονται προσπάθειες, ώστε τα λατομεία να λειτουργούν σε οργανωμένες ζώνες λατόμησης και οι ιδιοκτήτες τους να συμμορφώνονται με τους όρους που τους επιβάλλονται. Τα τελευταία τρία χρόνια έχει παρατηρηθεί βελτίωση της κατάστασης αυτής παρ' όλο που εξακολουθούν να υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης, ώστε να περιοριστούν οι επιπτώσεις στο περιβάλλον. Από το λατομείο του Αστρομερίτη φαίνεται να δημιουργούνται μεγαλύτερα προβλήματα, σε σύγκριση με τα υπόλοιπα λατομεία. Όπως ελέγχθη, η μονάδα αυτή ξεκίνησε στο συγκεκριμένο χώρο πολύ μικρότερη και επεκτάθηκε στη συνέχεια σε βαθμό που, εκεί όπου βρίσκεται, να προκαλεί πρόβλημα στους κατοίκους. Για το λόγο αυτό τουλάχιστον η σκυροθραυστική της μονάδα θα πρέπει, κατά την άποψη της πιο πάνω υπηρεσίας, να μετακινηθεί στη λατομική ζώνη Μιτσερού. Η γενικότερη άποψη της υπηρεσίας είναι ότι θα πρέπει να τεθούν αυστηρά κριτήρια στην παραχώρηση αδειών οι οποίες και πρέπει να παραχωρούνται με πολλή φειδώ από τις αρχές.

Οι εκπρόσωποι των κοινοτήτων Μιτσερού και Αστρομερίτη εξέφρασαν την άποψη ότι δε θα πρέπει κατ' ανάγκη να μετακινηθούν τα μεταλλεία αλλού, αλλά να

εξευρεθούν οι τεχνικοί τρόποι και μέθοδοι που να περιορίζουν στο ελάχιστο τις επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον και στην υγεία των κατοίκων.

Ιδιαίτερα προβλήματα παρουσιάζονται σε μεμονωμένες κατοικίες που γεινιάζουν με συγκεκριμένα λατομεία, όπου η διαβίωση των κατοίκων γίνεται πραγματικά προβληματική και καταντά ανυπόφορη.

Οι εκπρόσωποι των ιδιοκτητών των λατομείων αναφέρθηκαν στα μέτρα που λαμβάνουν μετά από υπόδειξη των αρμόδιων αρχών και στην προθυμία τους να συμβάλουν στην όσο το δυνατό μείωση ή και εξάλειψη των προβλημάτων από τη λειτουργία των λατομείων τους.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ εξέφρασαν την άποψη ότι υπάρχουν εκ πρώτης όψεως κάποια προβλήματα από τη λειτουργία των λατομείων, αλλά σημείωσαν τη βελτίωση που έχει παρουσιαστεί τα τελευταία χρόνια, καθώς και τις καλές προθέσεις των ιδιοκτητών να προχωρήσουν σε περαιτέρω λήψη μέτρων για βελτίωση της κατάστασης.

Ο Βοηθός Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας αναφέρθηκε στη μελέτη που διενήργησε στο παρελθόν η υπηρεσία του για την περίοδο 1991-1994, με θέμα τη διεξαγωγή διαχειριστικού ελέγχου για την παραγωγή και διάθεση λατομικών υλικών. Στη μελέτη αυτή έχουν εντοπιστεί αδυναμίες στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος από τις λατομήσεις, καθώς και ανεπάρκεια της νομοθεσίας, η οποία δεν περιλαμβάνει σωστά κριτήρια για την παραχώρηση αδειών λατόμησης, ούτε και δυνατότητα επέμβασης για τερματισμό παραβάσεων και παρανομιών. Επίσης στην μελέτη αυτή εντοπίζεται καθυστέρηση στην επαναφορά του φυσικού περιβάλλοντος, καθώς και η μη χρήση του περιβαλλοντικού τέλους για την επαναφορά του περιβάλλοντος, πάντοτε για το σκοπό της αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος. Η μελέτη αυτή αφορούσε την περίοδο 1991-1994, ενώ, όπως λέχθηκε, παρατηρείται βελτίωση σε ότι αφορά την επαναφορά του περιβάλλοντος τα τελευταία χρόνια.

Οι εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων αναφέρθηκαν στα περιβαλλοντικά προβλήματα που προκαλούνται από τη λειτουργία των λατομείων στην περιβαλλοντική ζώνη, η οποία, κατά την άποψη της εν λόγω οργάνωσης, έγινε τυχαία και χωρίς την ενδεδειγμένη μελέτη, με αποτέλεσμα τα προβλήματα που προκαλούνται να μην μπορούν να λυθούν ικανοποιητικά. Επίσης οι πιο πάνω εκπρόσωποι εξέφρασαν την άποψη ότι οι διαμαρτυρίες για τη λειτουργία των λατομείων δεν είναι έντονες, διότι επωφελούνται από τη λειτουργία τους και από τις δραστηριότητες των λατομείων οι κοινότητες. Ειδικότερα, για την περίπτωση του λατομείου του Αστρομερίτη υπάρχει εντονότερο πρόβλημα και εκτός από τη μεγάλη οχληρία για τους κατοίκους έχει υποστεί επέμβαση η κοίτη του ποταμού με αποτέλεσμα να ανατραπεί η φυσική μορφή της κοίτης και να καταστραφεί το τοπίο. Παράλληλα προκαλούνται ζημιές στις γεωργικές καλλιέργειες και οχληρία στους διακινούμενους στον αυτοκινητόδρομο. Το συγκεκριμένο λατομείο, κατά την άποψη της οργάνωσης αυτής, αποτελεί χαρακτηριστική περίπτωση μονάδας που θα πρέπει να μετακινηθεί σε μεταλλευτική ζώνη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού άκουσε τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων και ενημερώθηκε διεξοδικά για τα μέτρα που έχουν ληφθεί ή που λαμβάνονται για τον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων από τη λειτουργία των λατομείων στις περιοχές αυτές, έχει καταλήξει στα ακόλουθα:

1. Η επιτροπή κατανοεί ότι η λειτουργία των λατομείων αναπόφευκτα προκαλεί φθορά στο περιβάλλον και οχληρία στους ανθρώπους που κατοικούν σε κοντινή απόσταση. Εντούτοις με τη σωστή και συστηματική λήψη μέτρων οι δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στο περιβάλλον όσο και στους κατοίκους μπορούν να περιοριστούν σε μεγάλο βαθμό. Η επιτροπή παρατηρεί ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση υπάρχουν μεγάλα περιθώρια βελτίωσης των μέτρων που λαμβάνονται. Ο στόχος των αρμόδιων αρχών και όλων των εμπλεκομένων θα πρέπει να είναι η όσο το δυνατό μικρότερη ζημιά και η όσο το δυνατό μεγαλύτερη αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, ενώ για τα θέματα της υγείας των κατοίκων δεν πρέπει να γίνεται κανένας συμβιβασμός. Η επιτροπή ωστόσο δεν είναι ικανοποιημένη από τη μέχρι τώρα κατάσταση. Ιδιαίτερα όσον αφορά την περιοχή του μεταλλείου της ΕΜΕ, η οποία αφήθη πλήρως κατεστραμμένη, οι αρμόδιες αρχές πρέπει να επέμβουν αποφασιστικά για την κατά το όσο το δυνατό μεγαλύτερη αποκατάσταση του περιβάλλοντος και την επιβολή κυρώσεων, εάν προκύπτουν οποιοσδήποτε ευθύνες.
2. Η επιτροπή για την παρακολούθηση του θέματος ζήτησε και πήρε από τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή των μέτρων απάμβλυνσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τις δραστηριότητες των λατομείων, καθώς και χρονοδιάγραμμα της πληρωμής καθυστερημένων λατομικών δικαιωμάτων. Η επιτροπή πιστεύει ότι οι πιο πάνω ενδιαφερόμενες εταιρείες οφείλουν να ανταποκρίνονται πλήρως προς τις υποχρεώσεις τους, για να εξακολουθούν να δικαιούνται των προνομίων μίσθωσης που τους έχουν παραχωρηθεί. Για το σκοπό αυτό και οι αρμόδιες υπηρεσίες θα πρέπει να εντείνουν τον έλεγχο που διενεργούν τόσο για τη λήψη των σχετικών μέτρων όσο και για την τήρηση των οικονομικών υποχρεώσεων των δικαιούχων.
3. Ειδικά η λατομική μονάδα στον Αστρομερίτη ξεκίνησε πολύ μικρότερη και επεκτάθηκε στη συνέχεια σε τέτοιο βαθμό που να προκαλεί σοβαρό πρόβλημα στους κατοίκους και στη γύρω περιοχή. Για το λόγο αυτό η επιτροπή κρίνει ότι τουλάχιστον η σκυροθραυστική της μονάδα θα πρέπει να μετακινηθεί το συντομότερο δυνατό σε λατομική ζώνη.
4. Η επιτροπή έχει διαπιστώσει ότι η υφιστάμενη νομοθεσία για τα μεταλλεία και τα λατομεία (αυτό αποτελεί και παραδοχή τόσο των κυβερνητικών υπηρεσιών όσο και του εκπροσώπου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας) παρουσιάζει πολλά κενά και αδυναμίες. Ειδικότερα, η επιτροπή πιστεύει ότι πρέπει να τεθούν ορθά, σύγχρονα και αυστηρά κριτήρια για την παραχώρηση αδειών λατόμησης και σαφείς όροι και προϋποθέσεις για τη λειτουργία των λατομείων, που να ανταποκρίνονται στις σημερινές κοινωνικές αντιλήψεις για τη λειτουργία τέτοιων μονάδων. Ακόμη θα πρέπει να τεθούν περιορισμοί και να γίνεται έλεγχος σε σχέση με τη μεταβίβαση των δικαιωμάτων μίσθωσης, να επιβάλλονται αποτρεπτικές ποινές και να υπάρχουν άλλες επιπτώσεις στις περιπτώσεις παραβίασης των όρων και των υποχρεώσεων από τους δικαιούχους των μισθώσεων.

Η επιτροπή, ολοκληρώνοντας τη μελέτη του θέματος, δηλώνει ότι θα παρακολουθεί, με βάση τα χρονοδιαγράμματα που της έχουν σταλεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες, το όλο θέμα, ενώ καλεί την εκτελεστική εξουσία να προχωρήσει στη λήψη των ενδεδειγμένων μέτρων, ώστε να επιτύχει τις λιγότερες δυνατές αρνητικές επιπτώσεις για το περιβάλλον και τους κατοίκους. Παράλληλα η εκτελεστική εξουσία θα πρέπει να εφαρμόσει πιο συνετή πολιτική στα θέματα της λατόμησης με τη

βελτίωση της υφιστάμενης νομοθεσίας, για την παραχώρηση των σχετικών μισθώσεων και των όρων για τη λειτουργία των λατομείων και με την άσκηση πιο συστηματικού ελέγχου στην παρακολούθηση της λειτουργίας των μονάδων και της συμμόρφωσής τους με τις υποχρεώσεις τους. Η επιτροπή τέλος, επαναλαμβάνοντας και τη θέση των αρμοδίων της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, καλεί την εκτελεστική εξουσία να παραχωρεί τις σχετικές άδειες με φειδώ και με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον, στο οποίο σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν η ποιότητα ζωής των ανθρώπων αυτού του τόπου και το φυσικό του περιβάλλον.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για τα θέματα που τιτλοφορούνται 1. «Η τεράστια οικολογική καταστροφή που συντελείται στην περιοχή του χωριού Κατύδατα, οι κίνδυνοι για την υγεία, τη ζωή και την περιουσία των κατοίκων και η εγκληματική αδιαφορία των αρμοδίων για τις παράνομες δραστηριότητες της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας Χαλκού (Hellenic Copper Mines) και την καταστροφή προστατευόμενων αρχαιολογικών χώρων στην περιοχή “Σκουριώτισσα” της Φουκάσας στην ίδια περιοχή» και 2. «Η μόλυνση του περιβάλλοντος στο χωριό Κατύδατα από σκόνες, χημικές ουσίες και άλλα υλικά που διαχέονται από το μεταλλείο της Σκουριώτισσας»

Παρόντες:

Δημήτρης Ηλιάδης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Καίτη Κληριδίη

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Στάθης Κιττής

Κυριάκος Τυρίμος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε τα δύο πιο πάνω θέματα σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Φεβρουαρίου, την 21η Μαρτίου και στις 16 Μαΐου 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης των θεμάτων αυτών, η επιτροπή στις 29 Φεβρουαρίου 2000 πραγματοποίησε επίσκεψη στην περιοχή του χωριού Κατύδατα, για να διαπιστώσει η ίδια τα τυχόν προβλήματα που δημιουργούνται από τη λειτουργία του μεταλλείου της Σκουριώτισσας. Το πρώτο θέμα εξετάστηκε αυτεπάγγελα από την επιτροπή έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Στάθη Κιττή, ενώ το δεύτερο εξετάστηκε μετά από παραπομπή του από την ολομέλεια, όπου ενεγράφη με εισήγηση του βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου. Στις συνεδρίες της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Περιβάλλοντος, Μεταλλεία, Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων και Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης, Τμήμα Γεωργίας και Τμήμα Δασών), του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Αρχαιοτήτων), του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τμήμα Εργασίας), καθώς και του Υπουργείου Υγείας, ο έπαρχος Λευκωσίας, εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων, της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας Χαλκού, καθώς και ο πρόεδρος και μέλη της κοινότητας Κατυδάτων.

Στην πρώτη συνεδρίαση για το θέμα, που πραγματοποιήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 2000, ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Δ. Ηλιάδης ανέφερε ότι παρόμοιο θέμα με το υπό εξέταση απασχόλησε και στο παρελθόν την επιτροπή Περιβάλλοντος,

η οποία, αφού πήρε τις διαβεβαιώσεις όλων των πλευρών ότι δεσμεύονται να λάβουν όλα τα ενδεχόμενα μέτρα για την άρση ή το μετριασμό των προβλημάτων που είχαν παρουσιαστεί από τη λειτουργία του μεταλλείου, θεώρησε το θέμα λήξαν. Εντούτοις, και μέσα στα πλαίσια της συνήθους παρακολούθησης των προβλημάτων που κατά καιρούς απασχολούν την επιτροπή, το θέμα επανέρχεται με αφορμή την εγγραφή του από τους δύο εισηγητές.

Εισάγοντας το πρώτο θέμα, ο εισηγητής του κ. Στάθης Κιττής αναφέρθηκε στις κακές συνθήκες που επικρατούν στην περιοχή από τη λειτουργία του μεταλλείου, οι οποίες συγκριτικά με το παρελθόν είναι πολύ χειρότερες, μια και, όπως είπε, στο χώρο εκείνο δε γίνεται μόνο η εξόρυξη μεταλλεύματος, αλλά και η επεξεργασία του. Ως αποτέλεσμα της επεξεργασίας αυτής, σύμφωνα με τον ίδιο εισηγητή, υπάρχει οχληρία στην περιοχή και δημιουργούνται κίνδυνοι για την υγεία των κατοίκων. Αυτό, σύμφωνα με τον κ. Κιττή, επιβεβαιώνει και η έκθεση του υγειονομολόγου δρος Βωνιάτη, την οποία και κατέθεσε στην επιτροπή.

Ο εισηγητής του δεύτερου θέματος κ. Χατζηδημητρίου, συμφωνώντας με τα όσα ανέφερε ο εισηγητής του πρώτου θέματος, δήλωσε ότι η επαναδραστηριοποίηση του μεταλλείου χαιρετίζεται και είναι επιθυμητή, όμως ταυτόχρονα είναι αισθητή η επιβάρυνση που έχει επιφέρει στο περιβάλλον. Όπως ανέφερε, η ανάπτυξη και ο σεβασμός στο περιβάλλον πρέπει να συνυπάρχουν. Φαίνεται όμως ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση έχει υποτιμηθεί το πρόβλημα από τις διάφορες πλευρές, με αποτέλεσμα οι κάτοικοι να είναι ανάστατοι και να αισθάνονται ανασφάλεια. Για την κατάσταση αυτή, που θα έμενε η ίδια, αν δεν ανακινούσε το θέμα η Βουλή, ευθύνη έχει και η κυβερνητική πλευρά, η οποία δεν επιδεικνύει ενδιαφέρον να διερευνήσει την κατάσταση.

Ο εισηγητής παρόμοιου θέματος, που είχε απασχολήσει την επιτροπή Περιβάλλοντος στο παρελθόν, κ. Κ. Τυρίμος αναφέρθηκε στους όρους που είχαν τεθεί τότε στην εταιρεία και στις διαβεβαιώσεις που του είχαν δοθεί ότι θα τηρούνταν. Ειδικότερα, όπως είπε, θα γινόταν αλλαγή του τύπου της δυναμίτιδας που χρησιμοποιείται, έλεγχος των σταγονιδίων του θειικού οξέος, αντικατάσταση των sprinklers με σταγονίδια και κάλυψη του σπαστήρα με σκέπαστρο.

Εκ μέρους της χωρικής αρχής των Κατουδάτων, οι εκπρόσωποί της ανέφεραν ότι εκείνο που επιθυμούν είναι η κυβέρνηση να δει το πρόβλημα και να διεξάγει αναλύσεις τόσο στις φυτείες όσο και στα χώματα επί συστηματικής βάσης, για να διαπιστωθεί το πρόβλημα. Οι ίδιοι δήλωσαν ότι δεν μπορεί να αφήνεται μια κατάσταση να αντιμετωπίζεται από τους ίδιους τους κατοίκους και είναι ευθύνη της κυβέρνησης να αντιμετωπίσει το πρόβλημα. Όπως ανέφεραν, παρατηρούνται καταστροφές στα γεωργικά τους προϊόντα, προβλήματα στην υγεία τους, όπως φαγούρα, κάψιμο στα μάτια και αναπνευστικά προβλήματα, που, κατά την άποψή τους, προέρχονται από τη λειτουργία του μεταλλείου και την επεξεργασία του μεταλλεύματος.

Εκ μέρους της κοινότητας κατέθεσαν επίσης στην επιτροπή γεωπόννοι, οι οποίοι ανέφεραν ότι εκτίμησαν τις ζημιές τις οποίες υφίστανται τα δέντρα και διαπίστωσαν ότι από τον αέρα μεταφέρονται ποσότητες θειικού οξέος πάνω στα δέντρα που επηρεάζουν τον καρπό τους. Πρόσθετα, ανέλαβαν να καταθέσουν σχετική έκθεση στην επιτροπή.

Εκ μέρους της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων δηλώθηκε ότι από περιβαλλοντικής άποψης το έργο χωροθετήθηκε με λανθασμένο τρόπο. Εκείνο που κυριάρχησε, φαίνεται, είναι η επιθυμία του κέρδους σε βάρος της

σωστής χωροθέτησης και του περιβάλλοντος. Κατά την άποψή τους, αποτελεί κοινή ευθύνη όλων η σωστή χωροθέτηση εργοταξίων και η προστασία του περιβάλλοντος. Τα εργοτάξια αυτού του τύπου μπορούν να λειτουργούν, αν λαμβάνονται περισσότερα μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος και καταβάλλονται οι ανάλογες αποζημιώσεις προς τους κατοίκους που επηρεάζονται.

Οι εκπρόσωποι της εταιρείας Hellenic Copper Mines αναφέρθηκαν στο έργο και στις δραστηριότητες της εταιρείας τους, μίλησαν για τη σύγχρονη τεχνολογία που χρησιμοποιείται από τους ίδιους και την προσπάθειά τους να συνδυάσουν την αναβίωση της μεταλλευτικής βιομηχανίας με σύγχρονες τεχνολογικές μεθόδους και με σεβασμό προς το περιβάλλον. Ανέφεραν επίσης ότι εργοδοτούν είκοσι επιστήμονες που φροντίζουν για την τήρηση όλων των επιστημονικών και τεχνολογικά ενδεδειγμένων όρων και κάλεσαν την επιτροπή και οποιουδήποτε ενδιαφερομένους να επισκεφτούν το χώρο, για να διαπιστώσουν οι ίδιοι την κατάσταση.

Οι πιο πάνω εκπρόσωποι, αναφερόμενοι στο ιστορικό του θέματος, δήλωσαν ότι πριν από την έναρξη εργασιών στο χώρο, το 1993, διεξήχθη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, που υποβλήθηκε προς τις αρμόδιες αρχές.

Επίσης ανέφεραν ότι η εταιρεία έχει εισαγάγει το θεσμό μετρήσεων, τα αποτελέσματα των οποίων κοινοποιούνται στους αρμόδιους κρατικούς λειτουργούς κάθε έξι μήνες. Οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων επαναλαμβάνονται κατά τακτά χρονικά διαστήματα.

Οι εκπρόσωποι δήλωσαν επίσης ότι έχουν υλοποιήσει τους όρους που είχαν τεθεί στην εταιρεία για βελτίωση των μέτρων που λαμβάνουν.

Όσον αφορά το αρχαιολογικό μνημείο, το γνωστό ως “Σκούρος”, οι εκπρόσωποι της εταιρείας ανέφεραν ότι έχουν καλέσει το Τμήμα Αρχαιοτήτων να τους συμβουλευτεί πώς να το προστατεύσουν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού ενημερώθηκε σε πρώτο στάδιο από όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές για την κατάσταση που επικρατεί στην περιοχή, τα τυχόν προβλήματα που παρουσιάζονται από τη λειτουργία του μεταλλείου της Σκουριώτισσας και τα μέτρα που λαμβάνονται με υπόδειξη των κυβερνητικών υπηρεσιών για βελτίωση της κατάστασης, αποφάσισε να πραγματοποιήσει επίσκεψη στην περιοχή, για να διαμορφώσει ιδίαν αντίληψη για την όλη κατάσταση. Η επιτροπή πραγματοποίησε την εν λόγω επίσκεψη στις 29 Φεβρουαρίου 2000. Στην παρουσία όλων των ενδιαφερόμενων πλευρών και των κυβερνητικών υπηρεσιών επισκέφθηκε το χώρο λειτουργίας του μεταλλείου, διάφορες φυτείες στην περιοχή που της υπέδειξαν οι κάτοικοι, τη λίμνη όπου διοχετεύονται τα νερά έκπλυσης του μεταλλεύματος, το σωρό της αρχαίας σκουριάς και τα γραφεία της εταιρείας.

Η επιτροπή από την επίσκεψή της αυτή, χωρίς να προχωρεί σε θέματα που απαιτούν τεχνογνωσία και εξειδικευμένες γνώσεις, διαπίστωσε εκ πρώτης όψεως τα ακόλουθα:

1. Η λίμνη όπου διοχετεύεται η λάσπη μετά από την έκπλυση του μεταλλεύματος, που στην ουσία αποτελεί ένα προκατασκευασμένο φράγμα στο οποίο διοχετεύονται μεγάλες ποσότητες λάσπης, είναι χωρίς περίφραξη, ενώ έχει μεγάλο βάθος, με αποτέλεσμα να κρίνεται επικίνδυνη ιδιαίτερα κατά τις νυκτερινές ώρες. Για το λόγο αυτό απαιτείται η άμεση περίφραξή της.

2. Η επιτροπή επίσης διαπίστωσε την ύπαρξη διαρροών, τόσο μέσω των τοιχωμάτων της προαναφερθείσας λίμνης όσο και μέσω του εδάφους, στη γύρω γεωργική περιοχή.
3. Η επιτροπή διαπίστωσε την ύπαρξη ακάλυπτων ηλεκτρικών αγωγών που τροφοδοτούν με ρεύμα τις συσκευές άντλησης, οι οποίοι απαιτούν άμεση κάλυψη, για να είναι ασφαλείς για τους εργαζομένους ή άλλους διερχομένους στην περιοχή.
4. Τα μέλη της επιτροπής διαπίστωσαν εμφανείς επιπτώσεις στις φυτείες της περιοχής από τη σκόνη του μεταλλείου, που ενδέχεται να επηρεάσουν την καρποφορία των δένδρων ή να έχουν ως αποτέλεσμα τη συγκέντρωση ποσοτήτων χαλκού.

Η επιτροπή στη συνέχεια ζήτησε από την Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος να της υποβάλει έκθεση σε σχέση με την περιβαλλοντική κατάσταση που επικρατεί και την παρακολούθηση της μονάδας παραγωγής χαλκού στη Σκουριώτισσα. Η πιο πάνω έκθεση κατατέθηκε στην επιτροπή στα πλαίσια της δεύτερης της συνεδρίασης για το θέμα. Στην έκθεση αυτή παρατίθενται αναλυτικά στοιχεία σε σχέση με το ιστορικό του θέματος και τους προβληματισμούς που εκφράστηκαν από την επιτροπή κατά την εξέτασή του. Από την έκθεση παρατίθενται συνοπτικά τα ακόλουθα στοιχεία κατά θέμα:

1. **Υπόγεια νερά:** Τα μέχρι τώρα αποτελέσματα σε ό,τι αφορά τις παραμέτρους ρύπανσης, κυρίως οξύτητα, χαλκό και σίδηρο, δείχνουν ότι αυτές κυμαίνονται σε πολύ χαμηλά επίπεδα.
2. **Σκόνη:** Τα μέτρα για τον περιορισμό της σκόνης που λήφθηκαν μέχρι τώρα κρίνονται σοβαρά και έχουν ικανοποιητικά αποτελέσματα. Εντούτοις η προσπάθεια πρέπει να είναι συνεχής και να γίνεται εντονότερη κατά τη θερινή περίοδο. Χρειάζεται επίσης να υλοποιηθεί πρόγραμμα περαιτέρω εγκλεισμού των μηχανημάτων του τριβείου, που είναι η κύρια πηγή σκόνης. Τέλος, σημειώνεται ότι ο περιορισμός της σκόνης στο μηδέν, ιδιαίτερα στο άμεσο περιβάλλον των εργασιών και σε μικρή ακτίνα από αυτές, είναι εκ των πραγμάτων αδύνατος λόγω της φύσης των εργασιών που γίνονται.
3. **Εδάφη και καλλιέργειες:** Από αναλύσεις σε δείγματα ελαιολάδου, σε δείγματα από ροδάκινα και νεκταρίνια και σε φύλλα από ελαιώνες σε διάφορες χρονικές περιόδους, καθώς επίσης και από δένδρα που βρίσκονται κοντά στο μεταλλείο διαπιστώθηκε ότι η συγκέντρωση χαλκού ήταν σε ανεκτά επίπεδα και η οξύτητα του ελαιολάδου σε φυσικά πλαίσια. Σημειώνεται ότι η συνεχής εναπόθεση οποιασδήποτε μορφής σκόνης σε φύλλα φυτειών δεν μπορεί να αποφευχθεί εντελώς και αναμένεται να δημιουργήσει κάποια προβλήματα τόσο στην ανάπτυξη όσο και στην καρποφορία. Για το θέμα απαιτείται περιοδική και επιλεκτική παρακολούθηση και πιθανόν υιοθέτηση κάποιας πολιτικής αποζημιώσεων για απώλειες παραγωγής.
4. **Δενδροφυτεύσεις:** Οι μέχρι τώρα ενέργειες απέδωσαν περιορισμένα αποτελέσματα. Χρειάζεται πιο εντατική προσπάθεια.
5. **Λίμνη νερών έκπλυσης:** Δίνεται η τεχνική περιγραφή της λίμνης αυτής, στην οποία καταλήγει ο πολτός από την επεξεργασία του μετάλλου, καθώς και η περιεκτικότητα του πολτού σε μέταλλα. Διαπιστώνεται επίσης ότι δεν μπορούν

να αποφευχθούν πλήρως οι διαρροές είτε μέσω του φράγματος είτε μέσω του εδάφους.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος η δυναμικότητα των αντλιών του διαλύματος είναι αρκετά μεγαλύτερη της απαιτούμενης, ενώ κινητές αντλίες επιτρέπουν πρόσθετο δυναμικό άντλησης, αν χρειαστεί. Ο υπερχειριστής επιτρέπει την αποφυγή της διάβρωσης του φράγματος και την ελεγχόμενη διοχέτευση των υπερχειλίσεων. Το σύστημα συμπληρώνεται με το δίκτυο διατρήσεων-παρατηρητηρίων.

Αναφορικά με θέματα ασφάλειας, θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για περιφράξη της λίμνης και των χώρων άντλησης του νερού, προστασία και μόνωση των ηλεκτρικών αγωγών, να υπάρξουν κατάλληλες ασφαλιστικές δικλίδες για την αποφυγή ηλεκτροπληξίας από τους ρευματοδότες, με τους οποίους τροφοδοτούνται οι συσκευές άντλησης, και να γίνει αντικατάσταση των καλωδίων μεγάλου μήκους με μόνιμους ρευματοδότες.

6. **Δονήσεις από τις εκρήξεις:** Οι μετρήσεις που έχουν καταγραφεί από την έναρξη της λειτουργίας του μεταλλείου είναι πολύ χαμηλότερες του επιτρεπτού ορίου. Οι μετρήσεις θα πρέπει να συνεχιστούν.
7. **Αρχαίες σκουριές:** Κατά την κατασκευή του δρόμου πρόσβασης προς το μεταλλείο “Φοίνικας” έγινε κάποια επέμβαση στους σωρούς αρχαίας σκουριάς, με τη μερική μετακίνηση μικρής ποσότητας σκουριάς σε μικρή απόσταση και τη μερική επικάλυψή της με λεπτό στρώμα χώματος που προήλθε από τις χωματοουργικές εργασίες στο συγκεκριμένο τμήμα του δρόμου πρόσβασης.

Η κατάσταση αυτή είναι αναστρέψιμη, αφού τα χώματα μπορούν να καθαριστούν, αλλά και γιατί η μικρή ποσότητα σκουριάς μπορεί να επαναφερθεί στον αρχικό σωρό με μηχανικά μέσα, εργασία που συνιστάται να γίνει.

8. **Όξινες εκπομπές:** Το θέμα αφορά τη χρήση του θειικού οξέος. Έχουν ληφθεί ικανοποιητικά μέτρα για την ελαχιστοποίηση του πιθανού προβλήματος, με τη μερική αντικατάσταση (80%) των καταιονητήρων με τη μέθοδο εκχύλισης με σταγόνες, εργασία που θα πρέπει να ολοκληρωθεί, και με το φιλτράρισμα του θειικού οξέος στα κελιά ηλεκτρόλυσης. Λαμβάνοντας υπόψη τις ποσότητες που χρησιμοποιούνται, το ανοικτό του χώρου και τους ανέμους που επικρατούν, λογικά δεν αναμένεται να υπάρχει πρόβλημα στην ατμόσφαιρα. Παρ’ όλα αυτά, η εταιρεία θα πρέπει να ολοκληρώσει το σχετικό πρόγραμμα που άρχισε για την εξεύρεση πιο ευαίσθητων τρόπων ανίχνευσης θειικού οξέος στην ατμόσφαιρα και να δημοσιοποιήσει τα αποτελέσματα. Χρειάζεται επίσης να αξιοποιηθεί σχετικά ο βροχομετρικός σταθμός στο ύψωμα του Προφήτη Ηλία, που βρίσκεται μέσα στο μεταλλείο, με στόχο την παρακολούθηση γενικά της ποιότητας της βροχής με την ανάλυση σειράς σχετικών παραμέτρων.

Σύμφωνα με τις δηλώσεις τόσο των εκπροσώπων της εκτελεστικής εξουσίας όσο και της ίδιας της ενδιαφερόμενης εταιρείας, η εταιρεία έχει δεσμευθεί να αναθέσει τη διεξαγωγή μελετών σε ιδιώτες οι οποίοι θα είναι αποδεκτοί από τους κατοίκους της περιοχής και από τις αρμόδιες υπηρεσίες. Την εποπτεία του περιεχομένου και της διεξαγωγής των μελετών θα αναλάβουν οι αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες με τη συμμετοχή εκπροσώπων των κατοίκων. Ειδικότερα, οι πιο πάνω μελέτες θα επικεντρωθούν στα ακόλουθα:

1. Η περιβαλλοντική μελέτη θα αξιολογήσει την κατάσταση που επικρατεί και τα συστήματα παρακολούθησης του περιβάλλοντος και θα υποβάλει εισηγήσεις για βελτιώσεις.
2. Η γεωπονική μελέτη θα εξετάσει τις επιπτώσεις της σκόνης στο έδαφος και στις φυτείες.
3. Η ιατρική μελέτη θα εξετάσει θέματα πνευμονολογικών παθήσεων, δυσκρασίες αίματος και ανωμαλίες ήπατος και νεφρών στους εργαζομένους και κατοίκους Κατυδάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού ενημερώθηκε διεξοδικά γύρω από το θέμα, αφού επισκέφθηκε επιτόπου την περιοχή και αφού έλαβε υπόψη της όλες τις απόψεις που εκφράστηκαν, έχει καταλήξει στα ακόλουθα συμπεράσματα:

1. Η επιτροπή αναγνωρίζει το έργο που επιτελείται από τη βιομηχανική αυτή μονάδα, η οποία είναι συμφέρουσα για τον τόπο, αφού είναι καθαρά εξαγωγική εταιρεία, έχει προσελκύσει ξένα κεφάλαια και λειτουργεί στη γραμμή αντιπαράταξης. Η εταιρεία χρησιμοποιεί σύγχρονη τεχνολογία και ταυτόχρονα συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες για την προστασία του περιβάλλοντος.
2. Οι μεταλλευτικές δραστηριότητες, σύμφωνα και με τη δήλωση της αρμόδιας υπηρεσίας, είναι τέτοιας φύσης, ώστε είναι πρακτικά αδύνατο να εξαλειφθούν πλήρως όλες οι επιπτώσεις που προκαλούν. Εντούτοις είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι επιπτώσεις αυτές βρίσκονται συνέχεια σε αποδεκτά επίπεδα και δεν απειλούν τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον. Για το σκοπό αυτό θα πρέπει να διαπιστωθεί ο βαθμός που το περιβάλλον ή η υγεία των κατοίκων επηρεάζονται από τη λειτουργία της μονάδας, καθώς και κατά πόσο επιβάλλεται η βελτίωση και επαύξηση των μέτρων αυτών.
3. Η επιτροπή χαιρετίζει την κοινή απόφαση της κυβέρνησης, των κατοίκων και της εταιρείας όπως διεξαχθεί ολοκληρωμένη επιστημονική μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων, καθώς και τυχόν επιπτώσεων στην υγεία των κατοίκων της περιοχής από τη λειτουργία της μεταλλευτικής μονάδας. Πολύ σημαντικό θεωρείται από την επιτροπή η συμμετοχή των ιδίων των κατοίκων της περιοχής τόσο στον καθορισμό του περιεχομένου των μελετών όσο και των προσώπων που θα τις αναλάβουν, ώστε τα αποτελέσματά τους να είναι αδιάβλητα και εκ των προτέρων αποδεκτά από όλους.
4. Η επιτροπή, ανεξάρτητα από τα αποτελέσματα των μελετών, οι οποίες θα πρέπει να διεξαχθούν ούτως ή άλλως, πιστεύει ότι θα πρέπει στο μεταξύ να ληφθούν άμεσα μέτρα για την περίφραξη της λίμνης, για την κάλυψη των καλωδίων μεταφοράς ρεύματος και την εντατικοποίηση των μέτρων που ήδη λαμβάνονται για τον περιορισμό της σκόνης και της εκπομπής θειικού οξέος.
5. Παρά τα μέτρα που λαμβάνονται, η επιτροπή πιστεύει ότι υπάρχουν περιθώρια αυστηρότερου και συστηματικότερου ελέγχου από πλευράς των αρμόδιων κρατικών υπηρεσιών για την προστασία του περιβάλλοντος, της υγείας και της ποιότητας ζωής των κατοίκων της περιοχής.

Η επιτροπή, ολοκληρώνοντας σε πρώτο στάδιο τη μελέτη του θέματος αυτού, δηλώνει την πρόθεσή της να το παρακολουθεί, ενώ θα αναμένει τα αποτελέσματα των πιο πάνω μελετών, για να εκφράσει οποιοσδήποτε περαιτέρω απόψεις για το χειρισμό του. Στο μεταξύ, καλεί όλες τις πλευρές να αντιμετωπίζουν τα προβλήματα με συνεργασία και να επιδεικνύουν την απαιτούμενη κοινωνική υπευθυνότητα, ώστε

μια σύγχρονη μεταλλευτική μονάδα να λειτουργεί χωρίς να θυσιάζονται αγαθά, όπως είναι το υγιεινό φυσικό περιβάλλον, η γεωργική απασχόληση και ο παραδοσιακός τρόπος ζωής των κατοίκων.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτά τα θέματα έχουν απασχολήσει επί μακρόν την επιτροπή. Πρέπει να πω ότι για το δεύτερο θέμα έγινε και επιτόπια επίσκεψη της επιτροπής με όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες. Υπήρξε εποικοδομητική συζήτηση από τους συναδέλφους και ασκήθηκε εποικοδομητική κριτική, η οποία καταγράφεται με συγκεκριμένες απόψεις και εισηγήσεις, οι οποίες έχουν υιοθετηθεί από όλες τις πλευρές.

Θα έλεγα ότι μπορούν οι εκθέσεις, μη υπάρχουσας ενστάσεως, να διαβιβαστούν στην εκτελεστική εξουσία με ένα ιδιαίτερο σημείωμα της προεδρίας, να ληφθούν σοβαρότατα υπόψη οι παρατηρήσεις οι οποίες γίνονται από τους συναδέλφους μέσω των εκθέσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Ηλιάδη.

Έτσι και το τρίτο θέμα διαγράφεται, ως εξαντληθέν. Το τέταρτο θέμα... κι αυτό εξηντλήθη;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Επομένως, πάμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Τα περιβαλλοντικά δικαιώματα που εισπράττει το κράτος από τις λατομήσεις και η σωστή καταβολή του ποσού που δικαιούνται οι κοινότητες και οι δήμοι».

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Το πέμπτο θέμα, κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ πιο «ήπιο» και ήταν ένα θέμα αρχής στο οποίο και πάλι η επιτροπή ήταν απολύτως ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Το τέταρτο θέμα δεν εξαντλήθηκε. Ορίστηκαν...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Σαφώς, η επιτροπή επεφύλαξε στον εαυτό της τη στενή παρακολούθηση του θέματος και την επαναφορά και επανεξέτασή του οιαδήποτε στιγμή είτε οι εισηγητές είτε οιοσδήποτε εκ των συναδέλφων κρίνει ότι πρέπει να επανέλθουμε.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Αυτή ήταν η τελική κατάληξη της επιτροπής, κύριε Πρόεδρε, αλλά υπάρχει το θέμα αυτό, και εγώ τουλάχιστον ως εισηγητής πιστεύω ότι το θέμα είναι ακόμη ανοικτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρώτον, να σταλθούν τα πορίσματα προς τις αρμόδιες υπηρεσίες και, δεύτερον, ορθά θίγεται, θα είναι στην ανοικτή ημερήσια διάταξη ο αυστηρός έλεγχος από την πλευρά της επιτροπής Περιβάλλοντος.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κύριε Γεωργίου...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επί του ίδιου θέματος θα ήθελα πολύ σύντομα να πω το εξής: Συνεχίζεται ήδη η ζημιά που προκαλείται από τη σκόνη και την όξινη βροχή, οι υπηρεσίες συγκαλύπτουν τη μεταλλευτική εταιρεία και είναι εδω που υπάρχει το πρόβλημα και από το χημείο και από άλλες υπηρεσίες. Συνεπώς, θα πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα επίμονοι σ' αυτά τα πράγματα, για να προστατεύσουμε τους κατοίκους και στα θέματα υγείας και στα θέματα των καλλιεργειών τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι αυτό που έθιξε και ο κ. Κιπτής. Αντιλαμβάνομαι ότι πρέπει να δώσουμε περιθώριο να σταλθούν τα πορίσματα και, εντός ενός μηνός, αν θέλετε, ασκήστε έλεγχο για το τι έχει γίνει και ποια τα αποτελέσματα από τα πορίσματα της επιτροπής Περιβάλλοντος.

Κύριε Χατζηδημητρίου, με συγχωρείτε, θέλετε το λόγο;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μου παράντζιλε ο κοινοβουλευτικός μου εκπρόσωπος να σιωπήσω.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που τιτλοφορείται «Τα περιβαλλοντικά δικαιώματα που εισπράττει το κράτος από τις λατομήσεις και η σωστή καταβολή του ποσού που δικαιούνται οι κοινότητες και οι δήμοι». Όπως έχετε πει, έχει ήδη εξεταστεί. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Τα περιβαλλοντικά δικαιώματα που εισπράττει το κράτος από τις λατομήσεις και η σωστή καταβολή του ποσού που δικαιούνται οι κοινότητες και οι δήμοι»

Παρόντες:

Δημήτρης Ηλιάδης, πρόεδρος

Καίτη Κληρίδη

Τάκης Χατζηγεωργίου

Μάριος Ματσάκης

Χρίστος Ρότσας

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Κυριάκος Τυρίμος

Μη μέλη της επιτροπής:

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω θέμα σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Μαΐου 2000. Στη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Περιβάλλοντος και Υπηρεσία Μεταλλείων και Λατομείων), του Υπουργείου Εσωτερικών (Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως), της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου και της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων.

Εισάγοντας το θέμα, ο εισηγητής του βουλευτής κ. Ηλίας Μυριάνθους ανέφερε ότι αφορμή για την εγγραφή του θέματος αυτού υπήρξε η αναθεώρηση των δικαιωμάτων που εισπράττει το κράτος από τα λατομεία. Σύμφωνα με τον εισηγητή, ενώ αναμενόταν ότι με την αύξηση των τελών θα αυξανόταν ανάλογα και το ποσό που παραχωρείται για την επαναφορά του περιβάλλοντος, εντούτοις τα ποσά που διατίθενται για το σκοπό αυτό εξακολουθούν να είναι περιορισμένα και να μην αξιοποιούνται κατάλληλα. Σύμφωνα με τον εισηγητή, θα πρέπει να εξευρεθούν τρόποι για τη σωστή διάθεση και αξιοποίηση των ποσών που λαμβάνονται από τα δικαιώματα, ώστε να διατίθενται ανάλογα με την κατάσταση του περιβάλλοντος των περιοχών που γειτνιάζουν με τα λατομεία, οι οποίες και υφίστανται τις συνέπειες από τη λειτουργία των λατομείων αυτών. Παράλληλα θα πρέπει να γίνουν μελέτες και σχεδιασμός από την τοπική αυτοδιοίκηση για μείωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον από τη λειτουργία των λατομείων.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Τμήματος Μεταλλείων και Λατομείων, μετά την τελευταία αναθεώρηση, τα δικαιώματα έχουν αυξηθεί από 10 σε 15 σεντ. Τα λατομικά αυτά δικαιώματα εισπράττονται από την Υπηρεσία Μεταλλείων και Λατομείων με σκοπό το 75% να διατίθεται στις τοπικές αρχές, οι οποίες, σε συνεργασία με την επαρχιακή διοίκηση, το εκμεταλλεύονται κυρίως για την ανάπτυξη των επηρεαζόμενων από τη λειτουργία των λατομείων κοινοτήτων. Το υπόλοιπο 25% διατίθεται για την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος. Ειδικότερα το ποσό αυτό κατατίθεται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και στη συνέχεια ακολουθείται συγκεκριμένη διαδικασία μέσω τεχνικών επιτροπών, όπου λαμβάνονται αποφάσεις για τα έργα που θα πραγματοποιηθούν με στόχο την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος. Στο στάδιο αυτό βρίσκονται προς ολοκλήρωση τα έργα που αφορούν το μεταλλείο του Αμιάντου και στη συνέχεια θα πάρει σειρά η αποκατάσταση άλλων περιοχών που έχουν επηρεαστεί από άλλα μεταλλεία.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, η πρακτική που ακολουθείται τώρα, σε αντίθεση με όσα εφαρμόζονταν προηγουμένως, είναι να υποβάλλεται μαζί με την αίτηση για την άδεια λειτουργίας λατομείου η πρόταση του αιτητή για την επαναφορά του περιβάλλοντος, ενώ με την παραχώρηση της σχετικής άδειας επιβάλλονται στον ενδιαφερόμενο οι όροι για την επαναφορά του φυσικού περιβάλλοντος.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Δήμων Κύπρου δήλωσαν ότι δεν ήταν προετοιμασμένοι για να εκφράσουν απόψεις για το θέμα, γι' αυτό και επιφυλάχθηκαν να διερευνήσουν το ποιοι δήμοι επηρεάζονται και να ενημερώσουν την επιτροπή.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο της Υπηρεσίας Μεταλλείων, τα ποσά προς τους δήμους κατατίθενται σ' αυτούς απευθείας, γι' αυτό και ζητήθηκε να αποσταλούν στη Βουλή στοιχεία σε σχέση με τα ποσά που λαμβάνουν οι δήμοι και τον τρόπο με τον οποίο τα αξιοποιούν.

Ο εκπρόσωπος της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου ανέφερε ότι θεωρείται πολύ σημαντικό να τηρούνται οι όροι που επιβάλλονται στα λατομεία σε σχέση με την επαναφορά του περιβάλλοντος. Αναφορικά με τα κονδύλια που λαμβάνουν οι κοινότητες, ανέφερε ότι αυτά δεν είναι ικανοποιητικά και απαιτείται να συνεισφέρουν και οι ίδιες οι κοινότητες πέραν του 25% για έργα περιβαλλοντικής φύσεως.

Ο εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων δήλωσε ότι η διάθεση μέρους των δικαιωμάτων προς τις επηρεαζόμενες κοινότητες αποτελεί ένα μέσο για να καταπραυνθούν οι ανησυχίες των επηρεαζόμενων κοινοτήτων και ένα δέλεαρ για τους κοινοτάρχες. Πρόσθετα εισηγήθηκε τη θέσπιση σχετικών κανονισμών, με βάση τους οποίους θα ρυθμίζεται η χρήση των κονδυλίων αυτών από τις κοινότητες, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα ποσά αυτά θα διατίθενται εξ ολοκλήρου για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων και την απάμβλυνση των προβλημάτων που τους δημιουργεί η λειτουργία των λατομείων και όχι για άλλα έργα εκτός των σκοπών αυτών. Επίσης, εισηγήθηκε όπως το 25% των εισπραττόμενων ποσών διατίθεται απευθείας σε έργα ανάπτυξης του περιβάλλοντος. Τέλος εισηγήθηκε το επιβαλλόμενο τέλος να διαφοροποιείται, ανάλογα με το αν το συγκεκριμένο λατομείο λειτουργεί εντός ή εκτός μεταλλευτικής ζώνης.

Οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος εξέφρασαν την άποψη ότι με την είσπραξη του περιβαλλοντικού τέλους απαμβλύνεται, αλλά δεν εξαλείφεται η ζημιά από τη λατομική δράση στην Κύπρο. Σε σχέση με το ποσοστό του 75% που διατίθεται προς τις κοινότητες, οι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος εισηγήθηκαν την ενεργότερη συμμετοχή των κοινοτήτων στο σχεδιασμό περιβαλλοντικών έργων, οι οποίες θα πρέπει να έχουν λόγο στις διάφορες διαδικασίες εξέτασης και εκτίμησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον και δικούς τους συμβούλους ως τοπικές αρχές.

Στα πλαίσια της εξέτασης του θέματος αυτού, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία για τον τρόπο που κατανέμονται στις κοινότητες τα ποσά που προέρχονται από τα λατομικά δικαιώματα, καθώς και για το παρεμφερές θέμα που αφορά τη διαδικασία μεταβίβασης ή εκχώρησης δικαιωμάτων λειτουργίας λατομείων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, με βάση την ενημέρωση που είχε, πιστεύει ότι ο ρυθμός με τον οποίο επιχειρείται η αποκατάσταση του περιβάλλοντος δεν είναι ικανοποιητικός. Η κατάσταση αυτή οφείλεται αφενός στο γεγονός ότι τα ποσά που διατίθενται δεν είναι επαρκή, αλλά και στο γεγονός ότι δε γίνεται κατάλληλη αξιοποίησή τους προς τη σωστή κατεύθυνση. Η επιτροπή έχει την άποψη ότι θα πρέπει να τεθούν από την εκτελεστική εξουσία συγκεκριμένα πλαίσια για την αξιοποίηση των ποσών αυτών, ώστε να διασφαλίζεται ότι αυτά θα διατίθενται για τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων και την αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος στις κοινότητες που επηρεάζονται από τη λειτουργία των λατομείων.

Η επιτροπή θεωρεί επίσης απολύτως αναγκαία την αυστηρή τήρηση των όρων των λατομικών αδειών και την απαρέγκλιτη επιβολή των κυρώσεων που προβλέπονται για τους παραβάτες.

Επιπρόσθετα η επιτροπή θεωρεί αναγκαίες τις διαφορές στο ύψος του τέλους, ανάλογα με το αν ένα λατομείο λειτουργεί εντός ή εκτός μεταλλευτικής ζώνης και ανάλογα με το βαθμό της καταστροφής που προκαλεί.

Η επιτροπή, υποβάλλοντας την παρούσα έκθεση προς το σώμα, επιφυλάσσεται να συνεχίσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις γύρω από το όλο θέμα και να επανέλθει όταν θα έχει ενώπιόν της τις εισηγήσεις της εκτελεστικής εξουσίας για τη νομοθετική ρύθμιση των διαφόρων θεμάτων που ηγέρθησαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεπώς και αυτού του θέματος η έκθεση θα σταλθεί.

Πριν κλείσουμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τη σημερινή συνεδρία του σώματος -πού είναι ο κ. Κατσουρίδης να το ακούσει- ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ κ. Ανδρέας Χρίστου ζητά την εγγραφή και παραπομπή στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή του ακόλουθου θέματος: «Η υποκλοπή τηλεφωνικών συνδιαλέξεων ως παραβίαση του νόμου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων».

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση. Το θέμα παραπέμπεται στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την Πέμπτη, 23 Νοεμβρίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη που θα κοινοποιηθεί στα μέλη του σώματος:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού των Δανειστικών Επιτρόπων Νόμος (Αρ. 1) του 2000.
3. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2000.
5. Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
6. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Πολυτεχνικής Σχολής) Κανονισμοί του 2000.

7. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
8. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30 629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000.
9. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.2 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04 631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000.
10. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 12.02.3 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24 909 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης του Προϋπολογισμού του 2000.
11. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93 829 - Δευτερεύοντα Οδικά Έργα του Προϋπολογισμού του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών του σώματος.

(Ωρα λήξης: 5.00 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης
 Αναστασιάδης Νίκος
 Αντωνίου Αβραάμ
 Βασιλείου Ανδρούλα
 Γερασίμου Στέλιος
 Γεωργιάδη Λία

Λιλλήκας Γιώργος
 Μακρίδης Ισίδωρος
 Ματσάκης Μάριος
 Μάτσης Γιαννάκης
 Μαυροκορδάτος Χρίστος
 Μιχαηλίδης Θάσος

Γεωργίου Αριστοφάνης	Μουσιούττας Νίκος
Γιάγκου Κίκης	Μούσκος Ανδρέας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παντελίδου Κατερίνα
Ηλιάδης Δημήτρης	Παπαδόπουλος Τάσσος
Θεοδώρου Δώρος	Παπακώστας Κώστας
Θωμά Γιαννάκης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Καζαμίας Κίκης	Πουργουρίδης Χρήστος
Καράς Αντώνης	Προδρόμου Πρόδρομος
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κιπτής Στάθης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοφίδης Γιώργος
	Χριστοφόρου Λευτέρης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Ομιλία του Αναπληρωτή Προέδρου της Βουλής κ. Νίκου Αναστασιάδη με αφορμή τις επετείους της παράνομης ανακήρυξης του ψευδοκράτους, της εξέγερσης του Πολυτεχνείου και της θυσίας του Κυριάκου Μάτση στον απελευθερωτικό αγώνα του 1955-59 και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των πεσόντων στο Πολυτεχνείο και στους αγώνες για ελευθερία της Κύπρου.
2. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και κήρυξη ως επείγουσας της πρότασης νόμου «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000».
3. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί της Προστασίας του Ανταγωνισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και «Ο περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», η σύντομη παρέμβαση του κ. Κίκη Καζαμιά και ψήφισή τους σε νόμους.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000», η σύντομη παρέμβαση του κ. Νίκου Κατσουρίδη και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Τέκνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε (Π. Δημητρίου, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Γεωργίου, Δ. Χριστοδουλίδης, Μ. Κυπριανού, Γ. Αγαπίου) και αναβολή του θέματος.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αναπτύξεως Ηλεκτρισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.

7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών - Θέση Τεχνικού (Μηχανολογίας/Ηλεκτρολογίας) (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Βασιλείου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Α. Γεωργίου) και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς 1. «Οι περί Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας, Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας 1ης Τάξης, Λειτουργού Επιθεώρησης Εργασίας 2ης Τάξης, Πρώτου Επιθεωρητή Εργασίας, Ανώτερου Επιθεωρητή Εργασίας, Επιθεωρητή Εργασίας 1ης Τάξης, Επιθεωρητή Εργασίας 2ης Τάξης και Επιθεωρητή Εργασίας 3ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και 2. «Οι περί Τμήματος Εργασίας - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Εργασίας και Λειτουργού Εργασίας Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000», η σύντομη παρέμβαση του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ενοποιήσεως και Αναδιανομής Αγροτικών Κτημάτων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Συμπληρωματική Ιατροφαρμακευτική Περίθαλψη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος (Αρ. 2) του 2000», η σύντομη παρέμβαση του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και ψήφισή του σε νόμο.
13. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο.
14. Ερωτήσεις βουλευτών: Ερωτήματα σχετικά με μεταβιβάσεις ιδιοκτησίας ακινήτων από Τουρκοκυπρίους σε Ελληνοκυπρίους - Λήψη μέτρων εντός και εκτός του διυλιστηρίου Λάρνακας για ανάπτυξη του περιβάλλοντος - Προβλήματα σε ζώνες προστασίας της παραλίας - Η ανάγκη προώθησης της δημιουργίας κέντρου αλλοδαπών - Αξιολόγηση εκπαιδευτικών συστημάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
15. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Μεταβίβαση τουρκοκυπριακών περιουσιών μετά το 1974 - Ανάγκη δημοσιοποίησης των ημερήσιων τιμών των γεωργικών προϊόντων.
16. Σύντομη παρέμβαση του κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου, έκθεση για το θέμα «Η παρουσία ψηλών ποσοστών σιδήρου και άλλων στοιχείων στο νερό του σταθμού αφαλάτωσης Δεκέλειας από τον οποίο υδροδοτούνται τα χωριά της ελεύθερης Αμμοχώστου και άλλες περιοχές και οι πιθανοί κίνδυνοι για την υγεία του λαού» και λήξη του θέματος.
17. Ι. Διαδικαστική παρέμβαση του κ. Γιαννάκη Αγαπίου και εκθέσεις για τα ακόλουθα θέματα:
 - «Η λειτουργία λατομείων στις περιοχές Μιτσερού και Αστρομερίτη» και «Η ανεξέλεγκτη χορήγηση αδειών λατόμησης στην περιοχή Μιτσερού και ο τρόπος εκμετάλλευσης των φυσικών πόρων του κράτους από ιδιώτες».

- «Η τεράστια οικολογική καταστροφή που συντελείται στην περιοχή του χωριού Κατύδατα, οι κίνδυνοι για την υγεία, τη ζωή και την περιουσία των κατοίκων και η εγκληματική αδιαφορία των αρμοδίων για τις παράνομες δραστηριότητες της Ελληνικής Μεταλλευτικής Εταιρείας Χαλκού (Hellenic Copper Mines) και την καταστροφή προστατευόμενων αρχαιολογικών χώρων στην περιοχή “Σκουριώτισσα” της Φουκάσας στην ίδια περιοχή» και «Η μόλυνση του περιβάλλοντος στο χωριό Κατύδατα από σκόνες, χημικές ουσίες και άλλα υλικά που διαχέονται από το μεταλλείο της Σκουριώτισσας».
- II. Οι σύντομες παρεμβάσεις των κ. Δημήτρη Ηλιάδη, Στάθη Κιπτή, Αριστοφάνη Γεωργίου και του προεδρεύοντος (N. Αναστασιάδη) και λήξη των θεμάτων.
18. Έκθεση για το θέμα «Τα περιβαλλοντικά δικαιώματα που εισπράττει το κράτος από τις λατομήσεις και η σωστή καταβολή του ποσού που δικαιούνται οι κοινότητες και οι δήμοι» και λήξη του θέματος.
19. Εγγραφή έπειτα από εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ κ. Ανδρέα Χρίστου του θέματος «Η υποκλοπή τηλεφωνικών συνδιαλέξεων ως παραβίαση του νόμου και των ανθρώπινων δικαιωμάτων» και παραπομπή του στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 23ης Νοεμβρίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.19 μ.μ.)

(Αρ. 9)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κυρίους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε με το Κεφάλαιο Α΄: Νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η έκθεση είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπας

Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2000.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης για την έκδοση ομολογιακού δανείου ύψους £3 εκατομμυρίων, το οποίο θα εξασφαλιστεί με την έκδοση και διάθεση χρεογράφων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης, μέσα στα πλαίσια των προγραμμάτων του, κτίζει κατοικίες και διαχωρίζει οικοπέδα τα οποία διαθέτει σε προσιτές τιμές και με ευνοϊκούς όρους σε δικαιούχες οικογένειες. Για τη χρηματοδότηση μέρους των αναπτυξιακών του προγραμμάτων ο οργανισμός έχει ήδη περιλάβει στον προϋπολογισμό του για το έτος 2000 πρόνοια για τη σύναψη δανείου ύψους £3 εκατομμυρίων, το προϊόν του οποίου θα χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση αγοράς γης, καθώς και για τη χρηματοδότηση μέρους των δαπανών ανέγερσης κατοικιών/διαμερισμάτων και το διαχωρισμό οικοπέδων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 2 θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού των Δανειστικών Επιτροπών Νόμος (Αρ. 1) του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού των Δανειστικών Επιτροπών Νόμος (Αρ. 1) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούτσας

Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2000.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο των Δανειστικών Επιτροπών ποσού ύψους £4,7 εκατομμυρίων και η διάθεσή του για τη δανειοδότηση του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο Οργανισμός Γεωργικής Ασφάλισης αντιμετωπίζει και φέτος ουσιαστικό πρόβλημα ανταπόκρισης στις οικονομικές του υποχρεώσεις προς τους ασφαλισμένους γεωργούς. Το πρόβλημα βιωσιμότητας του οργανισμού αναμένεται να λυθεί μεσοπρόθεσμα με τη σταδιακή εφαρμογή των εισηγήσεων της σχετικής αναλογιστικής μελέτης η οποία έχει γίνει για λογαριασμό του οργανισμού. Επειδή το αποθεματικό του οργανισμού φθάνει μόλις τα £5,6 εκατομμύρια εξαιτίας του γεγονότος ότι έχει εξαντληθεί κατά τη διετία 1997-1998 λόγω ασυνήθιστα εκτεταμένων ζημιών και δεδομένου ότι οι οικονομικές υποχρεώσεις του ανέρχονται στα £10,3 εκατομμύρια, ο οργανισμός, για να μπορέσει να ανταποκριθεί, θα χρειαστεί επιπλέον ποσό της τάξης των £4,7 εκατομμυρίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο των Δανειστικών Επιτρόπων ποσού £4.700.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού των Δανειστικών Επιτρόπων Νόμος (Αρ. 1) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;
(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούππας

Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2000.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή

κυβερνητικής εγγύησης στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού (ΚΟΑ) για την έκδοση ομολογιακού δανείου ύψους £10 εκατομμυρίων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο ΚΟΑ αποφάσισε να συνάψει δάνειο ύψους £10 εκατομμυρίων με τη διαδικασία της έκδοσης εγγυημένων από την κυβέρνηση χρεογράφων για χρηματοδότηση διάφορων έργων και εξόφληση υφιστάμενων δανείων που έχει συνάψει με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του για την κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπας

Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2000.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού ποσού ύψους £208.000 και η διάθεσή του για την παραχώρηση αυξήσεων στους μισθούς των υπαλλήλων του οργανισμού, καθώς και για τη δημιουργία μιας θέσης λειτουργού μάρκετινγκ στην κυπριακή πρεσβεία του Δουβλίνου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, μέσα στα πλαίσια ανανέωσης της συλλογικής σύμβασης με τις ενδιαφερόμενες συντεχνίες για τα έτη 1998-2000, συμφωνήθηκε να παραχωρηθούν στους υπαλλήλους του οργανισμού οι πιο κάτω μισθολογικές αυξήσεις:

1. Από 1.1.1999 1% επί των βασικών μισθών της 31/12/1998 με ελάχιστο ποσό βασικής αύξησης £2,25 το μήνα.
2. Από 1.1.2000 2% επί των βασικών μισθών της 31/12/1999 με ελάχιστο ποσό βασικής αύξησης £4,50 το μήνα.

Περαιτέρω, αναφορικά με τη δημιουργία μιας θέσης λειτουργού μάρκετινγκ στην κυπριακή πρεσβεία του Δουβλίνου, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η δημιουργία της εν λόγω θέσης κρίνεται αναγκαία εξαιτίας του γεγονότος ότι το τουριστικό ρεύμα από την Ιρλανδία παρουσίασε σχετική αύξηση κατά τα τελευταία δύο χρόνια. Συγκεκριμένα από 20 140 το 1997 αυξήθηκε στις 31 130 το 1999 (αύξηση 49,7%), ενώ η ανοδική τάση συνεχίζεται και το 2000 με αύξηση κατά 12% τους πρώτους επτά μήνες του χρόνου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού ποσού £208.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 5 και 6 δεν είναι έτοιμα. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 7 θέμα, που είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Στάθης Κιπτής
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Μάριος Ματσάκης
Τάκης Χατζηγεωργίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Θάσος Μιχαηλίδης	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Γιώργος Λιλλήκας	Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 20 και 32 της βασικής νομοθεσίας για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, σκοπεύεται η δημιουργία Ερευνητικής Μονάδας Τραπεζικών και Χρηματοοικονομικών Μελετών εντός της Σχολής Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την πιο πάνω βασική νομοθεσία, τόσο η ίδρυση όσο και η κατάργηση ερευνητικών μονάδων προϋποθέτουν την έκδοση κανονισμών από το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου κατόπιν σχετικής εισήγησης της Συγκλήτου, η οποία εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο και στη συνέχεια από τη Βουλή των

Αντιπροσώπων. Υπενθυμίζεται επίσης ότι με την πιο πάνω διαδικασία έχει ήδη ιδρυθεί και λειτουργεί στο Πανεπιστήμιο Κύπρου η Ερευνητική Μονάδα Αρχαιολογίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Πανεπιστημίου Κύπρου, η δημιουργία της εν λόγω ερευνητικής μονάδας επιβάλλεται από την ύπαρξη γνωστικού αντικείμενου που είναι διεπιστημονικού χαρακτήρα και το οποίο δεν καλύπτεται από τα υφιστάμενα τμήματα του πανεπιστημίου. Στόχος της νέας ερευνητικής μονάδας είναι η προώθηση της έρευνας σε τομείς που ενδιαφέρουν κυπριακούς τραπεζικούς και χρηματοοικονομικούς οργανισμούς τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα. Ωστόσο, ιδιαίτερη έμφαση θα δίνεται σε επιστημονικές μελέτες που αφορούν ολόκληρο τον τραπεζικό και χρηματοοικονομικό τομέα, τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο, και όχι σε βραχυπρόθεσμες μελέτες για συγκεκριμένους οργανισμούς. Παράλληλα, η μονάδα αυτή θα παρέχει το μηχανισμό μέσω του οποίου κυβερνητικοί οργανισμοί θα μπορούν να εκμεταλλευτούν τις εμπειρίες καθηγητών του Πανεπιστημίου Κύπρου και ενός διεθνούς δικτύου ακαδημαϊκών ερευνητών. Επιπρόσθετα, θα καταβληθεί ιδιαίτερη προσπάθεια, ώστε να ενταχθεί η μονάδα στο πρόγραμμα Med-Campus της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στις δραστηριότητες της υπό ίδρυση μονάδας θα μετέχουν καθηγητές από διάφορα τμήματα του πανεπιστημίου που έχουν ερευνητικά ενδιαφέροντα σε θέματα που σχετίζονται με την αποστολή της μονάδας.

Όπως επισημάνθηκε στην επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους, η χρηματοδότηση της μονάδας θα προέρχεται από διεθνείς οργανισμούς, κυπριακές τράπεζες και χρηματοοικονομικούς οργανισμούς, καθώς και από το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Επίσης τονίστηκε ιδιαίτερα το γεγονός ότι ήδη εξασφαλίστηκε η χρηματοδότηση συγκεκριμένων προγραμμάτων της μονάδας από την Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως και το ευρωπαϊκό πρόγραμμα Med-Campus. Τέλος, επισημάνθηκε ότι οι γενικές δραστηριότητες της μονάδας θα αξιολογούνται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Κύπρου κάθε τρία χρόνια, σύμφωνα με τους σχετικούς κανονισμούς.

Στη βάση των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμμερίζεται την άποψη των αρμοδίων ότι η νέα ερευνητική μονάδα θα συμβάλει τόσο στην αναβάθμιση της επιστημονικής προσέγγισης, σύμφωνα με διεθνείς εμπειρίες, των κυπριακών τραπεζικών και χρηματοοικονομικών οργανισμών όσο και στη διαδικασία εναρμόνισης των οργανισμών αυτών με την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

Δεν υπάρχει. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30 629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000». Παρακαλώ τον Πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30 629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούπας

Δώρος Θεοδώρου

Τάσος Παπαδόπουλος

Ισιδωρος Μακρίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρίστος Ρότσας

Μάριος Ματσάκης

Παναγιώτης Δημητρίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 2000 μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με ημερομηνία 25 Οκτωβρίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £1.000 από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30 629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία δαπάνη διενεργείται από το εν λόγω άρθρο, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με την αναφερθείσα επιστολή, ζητείται η αποδέσμευση του πιο πάνω αναφερόμενου ποσού για την κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την προβολή και προώθηση εμποροβιομηχανικών δραστηριοτήτων που αναφέρονται αναλυτικά σε σχετικό σημείωμα του αρμόδιου υπουργείου, το οποίο έχει κατατεθεί στο αρχείο της Βουλής και βρίσκεται στη διάθεση κάθε μέλους του σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 [Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000], καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30 629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων, χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση ποσού ύψους £1.000 από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30 629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε σχετική επιστολή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού με αριθμό φακέλου 1675 και ημερομηνία 25 Οκτωβρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του εν λόγω ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την υιοθέτηση αυτής της απόφασης;

Δεν υπάρχει. Η απόφαση εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι και αυτό «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04.631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04 631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούπας

Δώρος Θεοδώρου

Τάσος Παπαδόπουλος

Ισίδωρος Μακρίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρίστος Ρότσας

Μάριος Ματσάκης

Παναγιώτης Δημητρίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 2000 μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με ημερομηνία 2 Νοεμβρίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων ύψους £9.520 από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04 631 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δικαιώματα εμπειρογνομόνων για ετοιμασία μελετών.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία δαπάνη διενεργείται από το σχετικό άρθρο αναφορικά με δικαιώματα εμπειρογνομόνων για ετοιμασία μελετών χωρίς προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων, αφού προηγηθεί σχετική ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ζητείται η αποδέσμευση κονδυλίου ύψους £9.520, το οποίο θα διατεθεί ως αμοιβή του οίκου "Cyprus Bureau of Shipping" για τη διεξαγωγή εξέτασης της αντοχής πλοίων με κυπριακή σημαία, καθώς επίσης και για τη διεξαγωγή έρευνας για τη συνεισφορά της κυπριακής εμπορικής ναυτιλίας στην οικονομία της Κύπρου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια της απαιτούμενης δαπάνης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το κείμενο της απόφασης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 [Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000], καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04 631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000, χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων, ύστερα από σχετική ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση ποσού ύψους £9.520 από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04 631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με αριθμό φακέλου Υ.Σ.Ε. 92/85, 83/97/5 και ημερομηνία 2 Νοεμβρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του εν λόγω ποσού για τη διενέργεια της πιο πάνω ζητούμενης δαπάνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση της απόφασης;

Δεν υπάρχει. Η απόφαση εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι επίσης «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 12.02.3 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24 909 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης του Προϋπολογισμού του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 12.02.3 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24 909 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Νίκος Μουσιούπας

Τάσος Παπαδόπουλος

Ισιδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Δώρος Θεοδώρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Ματσάκης

Ζαχαρίας Κουλίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 2000, μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, με ημερομηνία την 31η Οκτωβρίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £17.000 από το Κεφάλαιο 12.02.3 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24 909 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης του Προϋπολογισμού του 2000.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, καμιά δαπάνη δε διενεργείται από το σχετικό άρθρο, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τη σχετική επιστολή, ζητείται η αποδέσμευση κονδυλίων συνολικού ύψους £17.000 για την εκτέλεση διάφορων έργων που θα προωθηθούν στα πλαίσια της παραχώρησης οικονομικής βοήθειας σε κοινότητες για δευτερεύοντα έργα αγροτογεωργικής ανάπτυξης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση των σχετικών

κονδυλίων για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 [Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000], καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 12.02.3 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24 909 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης, χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £17.000 από το Κεφάλαιο 12.02.3 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24 909 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στη σχετική επιστολή του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με αριθμό φακέλου 189/94/7 και με ημερομηνία την 31η Οκτωβρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ζητούμενου ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση της απόφασης;

Δεν υπάρχει. Η απόφαση εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93 829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια του Προϋπολογισμού του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93 829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούτσας

Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης
Χρίστος Ρότσας
Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηδημητρίου
Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2000 μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με ημερομηνία 8 Νοεμβρίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £325,675 από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93 829 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δευτερεύοντα οδικά σχέδια.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία δαπάνη διενεργείται από το εν λόγω άρθρο για δευτερεύοντα οδικά σχέδια, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με την αναφερθείσα επιστολή, ζητείται η αποδέσμευση του πιο πάνω αναφερόμενου ποσού για την κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την εκτέλεση των δευτερευόντων οδικών σχεδίων που αναφέρονται σε σχετικό σημείωμα του αρμόδιου υπουργείου, το οποίο έχει κατατεθεί στο αρχείο της Βουλής και βρίσκεται στη διάθεση κάθε μέλους του σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το κείμενο της απόφασης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 [Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000], καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93 829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια, χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £325.675 από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93 829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε σχετική επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με αριθμό φακέλου Υ.Σ.Ε 14/99 και ημερομηνία 8 Νοεμβρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού για τη διενέργεια της απαιτούμενης δαπάνης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση της απόφασης;

Δεν υπάρχει. Η απόφαση εγκρίνεται.

Ερχόμαστε τώρα στη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη, που περιλαμβάνει δύο νομοσχέδια. Το πρώτο είναι «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που αναφέρεται ως «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπας

Γιώργος Λιλλήκας

Ισιδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Νοεμβρίου 2000.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Νόμου, ώστε ο όρος “πολύτεκτη οικογένεια” για τους σκοπούς του νόμου αυτού να διευρυνθεί και να είναι η οικογένεια που έχει τέσσερα ή περισσότερα εξαρτώμενα τέκνα αντί έξι που ισχύει σήμερα.

Όπως είναι γνωστό, μέσα στα πλαίσια της παροχής οικονομικής αρωγής στους πολύτεκνους, έχει ήδη παραχωρηθεί, με ανάλογη τροποποίηση του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεων Νόμου, το δικαίωμα σε πολύτεκνες οικογένειες που έχουν τέσσερα αντί έξι ή περισσότερα, όπως ίσχυε παλαιότερα, τέκνα να απαλλάσσονται από την καταβολή δασμού και φόρου κατανάλωσης πάνω σε επιβατικά οχήματα που μπορούν να μεταφέρουν έντεκα έως δώδεκα πρόσωπα περιλαμβανομένου του οδηγού.

Υπό το φως των πιο πάνω, η προτεινόμενη με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο τροποποίηση κρίνεται απαραίτητη, ώστε να καταστεί δυνατή η παραχώρηση από την Αρχή Αδειών άδειας οδικής χρήσης ιδιωτικού λεωφορείου πολύτεκτης οικογένειας και σε οικογένεια με τέσσερα εξαρτώμενα τέκνα, πράγμα που, με βάση την ισχύουσα ως τώρα νομοθεσία, δεν ήταν δυνατό, αφού άδεια μπορούσε να παραχωρηθεί μόνο σε

πολύτεχνες οικογένειες με έξι και περισσότερα εξαρτώμενα τέκνα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 11Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το δεύτερο θέμα είναι «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Αντιλαμβάνομαι ότι και αυτή είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ευάγγελος Σαμμούτας

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρέας Μούσκος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 21η Νοεμβρίου 2000.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του νόμου περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών, ώστε ο καθορισμός με κανονισμούς του ύψους των μη βασικών τελών ή άλλων χρεώσεων που επιβάλλει η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου

(ΑΤΗΚ) να μπορεί να γίνεται με αναφορά σε οποιαδήποτε φόρμουλα ή άλλη μέθοδο ή τρόπο υπολογισμού, που πρέπει όμως να συνάδει με τα κριτήρια που προβλέπονται στην ίδια νομοθεσία.

Η ανάγκη κατάθεσης και προώθησης της ψήφισης του εν λόγω νομοσχεδίου προέκυψε κατά την εξέταση από την επιτροπή σχετικών κανονισμών, με βάση τους οποίους παρέχεται στην ΑΤΗΚ η εξουσία να καθορίζει για ορισμένες υπηρεσίες το ύψος των τελών, χωρίς να απαιτείται η κατάθεση στη Βουλή σχετικών κανονισμών για έγκριση, και αυτό για σκοπούς ευελιξίας της Αρχής, ώστε να εισάγει με ταχείς ρυθμούς νέες υπηρεσίες ενόψει της προετοιμασίας της στο επερχόμενο ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Ειδικότερα, κατά την εξέταση των εν λόγω κανονισμών προέκυψε το ερώτημα κατά πόσο η παράκαμψη της Βουλής για αναθεώρηση ορισμένων τελών από την ΑΤΗΚ έρχεται σε αντίθεση με το άρθρο 43 του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμου, θέμα για το οποίο ζητήθηκε γνωμάτευση από τη Νομική Υπηρεσία. Με βάση τη γνωμάτευση που δόθηκε στην επιτροπή, σύμφωνα με τη σχετική διάταξη της εν λόγω νομοθεσίας για την αναθεώρηση των τελών για όλες τις υπηρεσίες που παρέχει η ΑΤΗΚ, που γίνεται στα πλαίσια σχετικών κανονισμών, απαιτείται η έγκριση των σχετικών κανονισμών από το Υπουργικό Συμβούλιο, καθώς και η κατάθεσή τους στη Βουλή για έγκριση.

Το περιεχόμενο της πιο πάνω γνωμάτευσης, η οποία κάνει αναφορά και σε παλαιότερες σχετικά με το ίδιο θέμα γνωματεύσεις, αποτέλεσε αντικείμενο εξέτασης από την επιτροπή σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2000 στην οποία παρέστησαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της ΑΤΗΚ. Από την όλη συζήτηση διαπιστώθηκε από όλες τις πλευρές η ανάγκη τροποποίησης της υφιστάμενης σχετικής διάταξης της περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών νομοθεσίας κατά τρόπο που να παρέχεται η εξουσιοδότηση στην Αρχή να αναθεωρεί ορισμένα από τα τέλη της χωρίς την ανάγκη κατάθεσης των σχετικών κανονισμών στη Βουλή, θέμα το οποίο πραγματεύεται το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, λαμβάνοντας υπόψη ότι η προτεινόμενη με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ρύθμιση είναι αναγκαία, ώστε οι μελετώμενοι από αυτή σχετικοί κανονισμοί της ΑΤΗΚ που καθορίζουν διάφορα τέλη να είναι νομοτυπικά ορθοί, υιοθετεί το σκοπό και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 43 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ συμπληρώνεται η νομοθετική εργασία για σήμερα. Όσον αφορά το Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, τα θέματα κατατίθενται σύμφωνα με τον πίνακα που έχετε ενώπιόν σας και παραπέμπονται στις αρμόδιες επιτροπές που είναι έναντι των θεμάτων.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Άδειας Άσκησης του Επαγγέλματος των Τεχνιτών Οχημάτων Όλων των Ειδικοτήτων και Ίδρυσης και Λειτουργίας Συνεργείων Συντήρησης και Επισκευής Οχημάτων Νόμος του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
2. Ο περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5. Ο περί Καταναλωτικής Πίστης Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
6. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7. Οι περί Ίδρυσης και Λειτουργίας Συνεργείων Συντήρησης και Επισκευής Οχημάτων Κανονισμοί του	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων

2000.			
8.	Οι περί Άδειας Άσκησης του Επαγγέλματος των Τεχνιτών Οχημάτων Όλων των Ειδικοτήτων Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
9.	Ετήσια Έκθεση και Λογαριασμοί Χρήσεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το Έτος 1999.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
10.	Έκθεση Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας για το Έτος 1999.	Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές	
1.	Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Παναγιώτη Δημητρίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Νομικών
2.	Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 14) Νόμος του 2000.	Πρόδρομο Προδρόμου, Δημήτρη Συλλούρη, Λευτέρη Χριστοφόρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3.	Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Γιαννάκη Αγαπίου, βουλευτή ΑΚΕΛ - Αριστερά - Νέες Δυνάμεις	Νομικών
4.	Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Ευάγγελο Σαμμούτα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Είναι μία πρόταση νόμου που έχει κατατεθεί από εμένα για τροποποίηση του περί Δικαστηρίων Νόμου. Αυτή η πρόταση ήδη έχει κατατεθεί για τροποποίηση άλλου νόμου, αλλά, επειδή ανακάλυψα ότι οι ίδιες πρόνοιες που υπάρχουν στο νόμο περί Ποινικής

Δικονομίας υπάρχουν και στον περί Δικαστηρίων Νόμο, γι' αυτό ήταν ανάγκη να τροποποιηθούν και τα δύο νομοθετήματα, και δεν είναι άλλη πρόταση αυτή είναι απλώς η ίδια πρόταση που υπέβαλα την περασμένη φορά και σκοπεύει στην τροποποίηση του περί Δικαστηρίων Νόμου επίσης. Απλώς οι ίδιες τροποποιήσεις αφορούν δύο νομοθεσίες που προβλέπουν τα ίδια πράγματα, την Ποινική Δικονομία και τον περί Δικαστηρίων Νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Όσον αφορά το Κεφάλαιο Γ', που είναι ερωτήσεις και απαντήσεις, αυτές δόθηκαν γραπτώς ως συνήθως.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.034 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κώστα Παπακώστα στις 16 Νοεμβρίου 2000.

«Έχω πληροφορηθεί ότι αριθμός τουρκοκυπριακών περιουσιών που βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές της Δημοκρατίας έχουν μεταβιβασθεί μετά το 1974 σε Ελληνοκυπρίους.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες τουρκοκυπριακές περιουσίες που βρίσκονται στις ελεύθερες περιοχές έχουν μεταβιβασθεί σε Ελληνοκυπρίους, τότε και σε ποιους έχουν μεταβιβασθεί και σε ποιες τιμές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.035 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 17 Νοεμβρίου 2000.

«Γνωρίζω ότι για κάποιο χρονικό διάστημα το Γραφείο της Γενικού Ελεγκτού ερευνούσε υπόθεση απάτης εις βάρος του δημοσίου στην κατασκευή του δρόμου Σταυρού της Ψώκας - Πλατιάς Σχινιάς.

Πριν κοινοποιηθεί το πόρισμα της Γενικού Ελεγκτού, δημοσιεύθηκαν πληροφορίες για συμβιβασμό με την εργοληπτική εταιρεία, με καταβολή επιπρόσθετου ποσού ύψους £250.000.

Αν αληθεύει η πληροφορία για μικρότερο πάχος ασφαλτικού οδοστρώματος, τι σημαίνει τούτο για την ποιότητα του δρόμου και ποιες συνέπειες μπορεί να έχει για την ασφάλεια εκείνων που χρησιμοποιούν το δρόμο;

Επίσης, ποιο κόστος θα έχει για την κυβέρνηση η ανακατασκευή του έργου και πώς αξιολογούνται οι ευθύνες της εργοληπτικής εταιρείας;»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Νοεμβρίου 2000 του Υπουργού Οικονομικών κ. Τάκη Κληρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.059, ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 1999, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Όσον αφορά την παράνομη εξαγωγή συναλλάγματος από το αεροδρόμιο Λάρνακας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Με βάση στοιχεία που τηρούνται από το Τμήμα Τελωνείων, κατά τα έτη 1998 και 1999 σημειώθηκαν εξήντα έξι και εκατό σαράντα μία περιπτώσεις, αντίστοιχα, παράνομης εξαγωγής συναλλάγματος ή/και κυπριακών λιρών από Ελληνοκυπρίους.

Οι πιο πάνω υποθέσεις, κατά κανόνα, τυγχάνουν εξώδικης διευθέτησης αντί ποινικής δίωξης, με βάση τις εξουσίες που παρέχονται στο διευθυντή Τελωνείων από τις διατάξεις του άρθρου 178 του περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου 82/67 για συμβιβασμό αδικημάτων.

Τυχόν κοινοποίηση των ονομάτων των ατόμων που έχουν παρανομήσει, όπως ζητείται στην εν λόγω ερώτηση, καταστρατηγεί το σκοπό και την έννοια του συμβιβασμού. Για παρόμοιο θέμα έχει ζητηθεί και στο παρελθόν γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, σύμφωνα με την οποία η ονομαστική αναφορά στις περιπτώσεις παραβάσεων της νομοθεσίας καλό είναι να αποφεύγεται.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στις ερωτήσεις με αρ. 23.06.007.04.100 και 23.06.007.04.102, ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με το σύστημα ασφαλείας που τοποθετήθηκε στο Τμήμα Τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών, την αγορά από τις Κυπριακές Αερογραμμές ηλεκτρονικών υπολογιστών και τη διαδικασία που ακολουθούν για την προμήθεια φθαρτών στο εν λόγω τμήμα, οι Κυπριακές Αερογραμμές, από τις οποίες ζητήθηκε να υποβάλουν τις απόψεις τους, ανέφεραν τα πιο κάτω:

1. Η εγκατάσταση πλήρους συστήματος ασφαλείας στο Τμήμα Τροφοδοσίας έγινε με σκοπό την προστασία της περιουσίας της εταιρείας και ταυτόχρονα για να ικανοποιήσει προαπαιτήτηση των μεγάλων ευρωπαϊκών αεροπορικών εταιρειών που είναι πελάτες των Κυπριακών Αερογραμμών.

Η βασική υποδομή στοίχισε συνολικά £10.010 και το κόστος για την αγορά και την εγκατάσταση κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης και βίντεο ανήλθε στις £7.405.

Με βάση σχετική πληροφόρηση από τον αρμόδιο διευθυντή, καμιά κάμερα δεν είναι στραμμένη προς οποιοδήποτε συγκεκριμένο αυτοκίνητο.

2. Το Τμήμα Τροφοδοσίας, στα πλαίσια εφαρμογής του ευρύτερου σχεδίου αυτοματοποίησης και μηχανογράφησης της εταιρείας, έχει εφοδιαστεί με τον ανάλογο εξοπλισμό και λογισμικά συστήματα. Η εγκατάσταση του συστήματος έχει συμπληρωθεί κατά το 80%, δηλαδή από τους είκοσι τρεις υπολογιστές έχουν εγκατασταθεί οι δεκαεπτά και οι υπόλοιποι έξι χρησιμοποιούνται προς το παρόν για σκοπούς εκπαίδευσης του προσωπικού. Η εγκατάστασή τους προϋποθέτει τη λειτουργία του συστήματος στον τομέα παραγωγής. Το κόστος για την αγορά και την εγκατάσταση του όλου συστήματος ανέρχεται στις £140.555.
3. Οι Κυπριακές Αερογραμμές χρησιμοποιούν βασικά κυπριακές πατάτες και μόνο το 15% είναι εισαγόμενες.
4. Οι Κυπριακές Αερογραμμές για σκοπούς καλύτερου ελέγχου της ποιότητας των φθαρτών και εξασφάλισης καλύτερων τιμών τα τελευταία δεκατρία με δεκατέσσερα χρόνια προμηθεύεται τα φθαρτά από αγοραστή που τα εξασφαλίζει καθημερινά από τη χονδρική αγορά ή, κατά καιρούς, τα προμηθεύεται απευθείας από τους παραγωγούς. Προηγουμένως, όταν η εταιρεία αγόραζε τα φθαρτά μέσω της διαδικασίας των προσφορών, παρατηρείτο η ελάττωση της ποιότητας του εμπορεύματος μετά την εξασφάλιση του σχετικού συμβολαίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2000 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.013, ημερομηνίας 6 Οκτωβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Στην πόλη και επαρχία Πάφου εργοδοτούνται τέσσερις λογοθεραπεύτριες, που καλύπτουν τις βασικές ανάγκες λογοθεραπείας. Στις περιπτώσεις παιδιών που φοιτούν

σε απομακρυσμένα σχολεία πράγματι υπάρχει πρόβλημα. Σε αυτές τις περιπτώσεις η ενισχυμένη παρουσία του δασκάλου ειδικής εκπαίδευσης καλύπτει μερικώς το πρόβλημα, αφού αυτός παρέχει και αγωγή λόγου. Στις σοβαρές περιπτώσεις παιδιών με ειδικές ανάγκες (φοίτηση σε ειδικά σχολεία ή μονάδες ειδικής αγωγής) παρέχεται καθημερινή στήριξη από δασκάλους διάφορων ειδικοτήτων.»

Απάντηση ημερομηνίας 21ης Νοεμβρίου 2000 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.021, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Η ερώτηση του αξιότιμου βουλευτή αναφέρεται σε δυο ξεχωριστά σχέδια:

1. Σχέδιο επιδότησης επιτοκίου των δανείων για τεχνολογική αναβάθμιση της μεταποιητικής βιομηχανίας

Σκοπός του σχεδίου αυτού (η ισχύς του οποίου τερματίστηκε το τέλος του 1998) είναι η επιδότηση των δανείων τακτής προθεσμίας που προορίζονται για την υλοποίηση επενδύσεων σε καινούρια μηχανήματα και εξοπλισμό στο μεταποιητικό τομέα. Η επιδότηση παραχωρείται σε όλους τους αιτητές που εξασφάλισαν δάνεια τακτής προθεσμίας για την αγορά καινούριων μηχανημάτων και εξοπλισμού, νοουμένου ότι αυτοί πληρούν τους όρους και τις προϋποθέσεις του σχεδίου (π.χ. ελάχιστο ύψος δανείων κατ' έτος κ.ά.).

2. Σχέδιο παροχής κυβερνητικών χορηγιών για τεχνολογική αναβάθμιση της μεταποιητικής βιομηχανίας

Σκοπός του σχεδίου αυτού (η ισχύς του οποίου έχει παραταθεί μέχρι και το τέλος του 2000) είναι η παροχή χορηγιών σε υφιστάμενες ή νέες μεταποιητικές μονάδες που επένδυσαν ή θα επενδύσουν σε καινούρια μηχανήματα και εξοπλισμό για αύξηση της παραγωγικότητάς τους ή και βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων τους.

Για το σκοπό του συγκεκριμένου σχεδίου έχει συσταθεί αρμόδια συμβουλευτική επιτροπή (η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Γραφείου Προγραμματισμού) που προβαίνει σε βαθμολόγηση των αιτήσεων με βάση αξιολόγησή τους, η οποία ετοιμάζεται προηγουμένως από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Η χορηγία παραχωρείται μόνο στις αιτήσεις οι οποίες συγκεντρώνουν βαθμολογία εξήντα μονάδων και άνω, η δε βαθμολόγηση γίνεται με βάση κριτήρια, όπως αυτά περιγράφονται στις σελίδες 2 και 3 του ενημερωτικού βιβλιαρίου που κυκλοφόρησε με την έναρξη των σχεδίων (αντίγραφο του επισυνάπτεται). Τα συγκεκριμένα κριτήρια βαθμολογίας και η βαρύτητα εκάστου εγκρίθηκαν από τους Υπουργούς Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών.

Σε γενικές γραμμές τα κριτήρια αξιολόγησης και βαθμολόγησης μπορούν να διαχωριστούν σε κριτήρια οικονομικής φύσεως και κριτήρια που αφορούν την τεχνική πλευρά της συγκεκριμένης επένδυσης. Στα θετικά μιας επιχείρησης συμπεριλαμβάνονται τα υγιή οικονομικά αποτελέσματα, όπως αυτά καταγράφονται στους ηλεγμένους οικονομικούς λογαριασμούς της για τα δυο χρόνια που προηγούνται της επένδυσης (όπως αυτό προνοείται από τα κριτήρια του σχεδίου), ο βαθμός της οργάνωσης της εταιρείας, η τεχνολογία και ο αυτοματισμός της συγκεκριμένης επένδυσης, η συμβολή της επένδυσης στην παραγωγικότητα της επιχείρησης, η πραγματοποίηση εξαγωγών κ.ά.

Είναι δυνατό εκ πρώτης όψεως κάποιες επιχειρήσεις να φαίνεται ότι έχουν την ίδια δυναμικότητα και τεχνολογική διάρθρωση. Όμως λεπτομερέστερη ανάλυση των επιμέρους στοιχείων, οικονομικών και τεχνικών, όπως αυτά έχουν προαναφερθεί, φανερώνουν διαφορές οι οποίες έχουν επιπτώσεις στη συνολική βαθμολογία, με αποτέλεσμα ορισμένες εταιρείες να αδυνατούν να εξασφαλίσουν την απαιτούμενη βαθμολογία για την παραχώρηση χορηγίας.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Στο Κεφάλαιο Δ΄ δεν υπάρχει θέμα για σήμερα, αλλά, πριν κλείσουμε τη σημερινή συνεδρία, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι οι βουλευτές κ. Ανδρέας Παρισινός και Δημήτρης Συλλούρης ζητούν εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού όπως εγγραφεί στη Βουλή και εξεταστεί αυτεπάγγελα από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας το θέμα «Η προστασία της δημόσιας υγείας από τη νόσο της σπογγοειδούς εγκεφαλοπάθειας (νόσο των τρελών αγελάδων)». Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το θέμα εγγράφεται και παραπέμπεται ...

Παρακαλώ, ο κ. Μαυροκορδάτος.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Το θέμα αυτό έχει εγγραφεί ακριβώς με τον ίδιο τίτλο, για να συζητηθεί στην επιτροπή Γεωργίας, από τον υποφαινόμενο και το συνάδελφο Μάριο Ματσάκη. Και νομίζω ότι, σύμφωνα με τον κανονισμό, όταν ένα θέμα είναι εγγεγραμμένο για συζήτηση στη Βουλή, δεν μπορεί να επανεγγραφεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Το θέμα αυτό δεν άπτεται μόνο της γεωργίας· είναι περισσότερο θέμα δημόσιας υγείας και προστασίας των καταναλωτών. Εγώ δεν επιμένω να συζητηθεί στην επιτροπή Εμπορίου, αλλά, νομίζω, η καταλληλότερη επιτροπή είναι η επιτροπή Υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μαυροκορδάτος.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα αφορά τη μεταφορά ασθένειας στις αγελάδες η οποία προέρχεται από ζωοτροφές και προσθετικά των ζωοτροφών και πιστεύω ότι είναι θέμα που αφορά και την υγεία, αλλά η ουσία είναι από πού προέρχεται. Εάν θέλουν να συζητήσουν το θέμα καθαρά από άποψη υγείας, ως ασθένεια, να το διατυπώσουν με αυτό τον τρόπο, αλλά εμείς έχουμε το δικαίωμα να συζητήσουμε αυτό το θέμα ως αποτέλεσμα της κακής διατροφής ζώων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνώ απόλυτα με το συνάδελφο. Το θέμα αυτό αφορά κατά κύριο λόγο τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και όχι τις Ιατρικές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλάτε πιο κοντά στα μικρόφωνα, παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ναι ... Είχα πει ότι αφορά ιδιαίτερα, κατά κύριο λόγο, τις Κτηνιατρικές και όχι τις Ιατρικές Υπηρεσίες, για το λόγο ότι αυτή η ασθένεια ή ο λοιμογόνος παράγοντας που την προκαλεί δε μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο· μεταδίδεται μόνο από ζώο σε ζώο ή από ζώο στον άνθρωπο. Η μόνη περίπτωση που έχει μεταδοθεί παρόμοια ασθένεια σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας στο παρελθόν από άνθρωπο σε άνθρωπο αφορούσε την ασθένεια γκούρου, που παρουσιαζόταν λόγω κανιβαλισμού, όταν έτρωγαν κάποιιοι ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Γκούρου είναι μία μορφή σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας που παρουσιαζόταν στην Παπούα-Νέα Γουινέα και παρουσιαζόταν, μόνο όταν έτρωγαν τους εγκεφάλους των προγόνων τους. Οπότεν έχει δίκαιο ο συνάδελφος, ότι πρέπει να συζητηθεί στην επιτροπή Γεωργίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης και μετά ο κ. Ερωτοκρίτου.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Παρ' όλο που είμαι γιατρός, κύριε Πρόεδρε, και με όλο το σέβας, επειδή το τελευταίο διάστημα πραγματικά ακούμε να γίνεται συζήτηση για τούντην επικίνδυνη νόσο, από την οποία, πέραν των αγελάδων των τρελών των ονομαζόμενων, μπορεί να πεθάνουν και άνθρωποι, παρ' όλο που έχουν σώας τας φρένας τους, από αυτή τη νόσο μπορεί να πεθάνουν -και έχουμε αρκετά δείγματα- και επειδή για το θέμα συνήθως μέχρι τώρα μιλούσαν όχι ιατροί, αν εξαιρέσουμε τον κ. Ματσάκη, ο οποίος ως ιατροδικαστής έκανε εξαιρετική επιστημονική τοποθέτηση επί του θέματος σήμερα το πρωί που τον άκουγα ... Μιλά ο Υπουργός της Γεωργίας, μιλούν κάτι κτηνιατρικοί λειτουργοί κτλ. Είναι θέμα που αφορά και την υγεία, είναι θέμα που αφορά και την επιτροπή Υγείας, αλλά δεν υπάρχει σύγκρουση εδώ, θα έλεγα, συμφερόντων. Εφόσον -η άποψή μου- έχει εγγραφεί στην επιτροπή Γεωργίας, όλοι οι ενδιαφερόμενοι, συμπεριλαμβανομένων και των ιατρών, χωρίς να υποβιβάσουμε οτιδήποτε ή το επίπεδο σε οτιδήποτε, μπορούμε να συμμετάσχουμε επί ίσοις όροις σ' αυτή την επιτροπή. Διότι η διάσπαση, πέρα από το ότι συγκρούεται με τον κανονισμό, στον οποίο πρέπει να είμαστε αυστηροί, δε θα προσφέρει τίποτε περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εάν δεχτούμε τη λογική που ακούστηκε ότι, επειδή προέρχεται από τα ζώα η λοιμογόνος αυτή νόσος, θα πρέπει να περιοριστεί στην επιτροπή Γεωργίας, ε, τότε, όταν θα τεθεί θέμα αύξησης της τιμής των πετρελαιοειδών ή του

ηλεκτρικού ρεύματος, το θέμα θα πρέπει να εγγραφεί πρώτα στην επιτροπή Γεωργίας, γιατί έχει σχέση το πετρέλαιο με τη γη, από την οποία ανορύσσεται, ή το ηλεκτρικό θα πρέπει να πάει στην πρωταρχική πηγή ενέργειας ... Ε, δεν είναι λογική αυτή, με όλο το σεβασμό! Εδώ τίθεται θέμα επιδημιολογικής προσέγγισης, όχι έρευνας, που αφορά τη δημόσια υγεία. Οι επικεφαλής οι οποίοι μπορούν να δώσουν συμβουλές, αλλά και γνώμες και τα φώτα στα θέματα αυτά είναι ανώτεροι λειτουργοί του Υπουργείου Υγείας - όχι των Κτηνιατρικών Υπηρεσιών- γιατί μιλούμε για ανθρώπους ευτυχώς και δε μιλούμε για ζώα. Εάν μιλούμε για ζώα -και η πτυχή αυτή παραμένει ισχυρά και μπορεί να την εξετάσει το Υπουργείο Γεωργίας με τις Κτηνιατρικές Υπηρεσίες- μπορεί να συνεχίσει περιοριζόμενο να την εξετάσει παράλληλα. Πρέπει να πάει στην επιτροπή Υγείας, γιατί η ανησυχία, καταληκτικά λέω και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, που προξενείται δεν είναι δυστυχώς στα ζώα, που δεν έχουν λογική και κρίση, αλλά είναι στους ανθρώπους, που ακούουν και καταναλώνουν τα ζώα αυτά ενδεχομένως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προσωπικά εγώ, με όλο τον οφειλόμενο σεβασμό, δε βλέπω σε τι βλάφτει να ασχοληθούν και οι δύο επιτροπές με ένα τόσο σοβαρό θέμα. Αυτό το θέμα απασχολεί όχι μόνο την Κύπρο, αλλά όλη την Ευρώπη και πέραν της Ευρώπης. Αν θέλετε, να συνεννοηθούν μαζί μου οι πρόεδροι των δύο επιτροπών, να το ρυθμίσαμε το θέμα διαδικαστικά πώς θα γίνει.

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα διαφωνήσω με την πρόταση που κάνετε. Επισημαίνω όμως το ενδεχόμενο η πρακτική που πιθανό να υιοθετηθεί σήμερα να επεκταθεί χωρίς περιορισμό, φειδώ και αυτοέλεγχο. Και αυτά που συζητούσαμε στην κλειστή συνεδρία να τα ξεχάσουμε και να δημιουργούμε εντυπώσεις προς τα έξω εντελώς αχρείαστες σε ό,τι αφορά το μέτρο και τη σοβαρότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά δεν αντιλαμβάνομαι, εάν πρόκειται να συζητηθεί σε επιτροπή το θέμα αυτό, γιατί τέθηκε εδώ. Ούτως ή άλλως, ο ίδιος ο πρόεδρος της επιτροπής Γεωργίας ή ο πρόεδρος της επιτροπής Υγείας ή οποιοδήποτε μέλος ή οποιοσδήποτε βουλευτής είχε δικαίωμα, χωρίς να γίνει αυτή η διαδικασία, να το θέσει προς συζήτηση το θέμα εδώ. Εγώ είχα την εντύπωση, όταν ο κ. Μαυροκορδάτος ηγέρθη, ότι θα ζητούσε να συζητηθεί στην ολομέλεια της Βουλής επειγόντως, να προταχθεί από τα θέματα του Κεφαλαίου Δ' και να συζητηθεί επειγόντως. Και προσωπικά, αφού δεν έχει γίνει αυτή η εισήγηση από άλλους, υποβάλλω εγώ την εισήγηση. Είναι πολύ σοβαρό θέμα να συζητηθεί στην ολομέλεια και να καλέσουμε εδώ από το βήμα της Βουλής να μας μιλήσουν τόσο ο Υπουργός Γεωργίας όσο και ο Υπουργός Υγείας γι' αυτό το θέμα. Νομίζω ότι ήταν αχρείαστη η συζήτηση που κάναμε, αν πρόκειται να πάει σε επιτροπές το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι έχουμε λύσει το πρόβλημα. Δηλαδή έχουμε συμφωνήσει ότι, όπως παρουσιάστηκε το θέμα σήμερα, θα ασχοληθούν και οι δύο επιτροπές. Για το πώς θα γίνει διαδικαστικά, επαναλαμβάνω, εισήγησή μου είναι οι δύο πρόεδροι των επιτροπών

να συνεννοηθούν μαζί μου.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 30 Νοεμβρίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
2. Ο περί Τέκνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
3. Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 2000.
5. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000.
6. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Πολυτεχνικής Σχολής) Κανονισμοί του 2000.
7. Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη και άλλες Χρεώσεις) Κανονισμοί του 2000.
8. Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τηλεφωνικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
9. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Ιατρικού Λειτουργού, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
10. Οι περί Υπουργείου Υγείας - Θέση Πρώτου Λειτουργού Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
11. Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
12. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Χαλαρώσεις) Κανονισμοί του 2000.
13. Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
14. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)

Κανονισμοί του 2000.

15. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Οργανωμένα Διαμερίσματα και Τουριστικά Χωριά) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
16. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
17. Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2000.
18. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
19. Οι περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Κανονισμοί του 2000.
20. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2000.
21. Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Κώδικες Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2000.
22. Οι περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) Κανονισμοί του 2000.
23. Οι περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Καθορισμένα Πρότυπα - Τροποποίηση CYS 82:1992) (Αρ. 1) Κανονισμός του 2000.
24. Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2000.
25. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
26. Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
27. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
28. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
29. Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
30. Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση,

Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2000.

31. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 2000.
32. Οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί του 2000.
33. Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά (Τέλη Απόρριψης) Κανονισμοί του 2000.
34. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2000.
35. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2000.
36. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.
37. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
38. Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας Κανονισμοί του 2000.
39. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.
40. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
41. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
42. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
43. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Κανονισμοί του 2000.
44. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
45. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2000.
46. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
47. Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας

(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

48. Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 2000.
49. Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.
50. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
51. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
52. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Λοιπόν, νομίζω ότι σ' αυτό το σημείο τελειώνει η σημερινή μας συνεδρία.
Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 4.42 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μουσιούπτας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρήστος
Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος

Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κληρίδη Καίτη	Τυρίμος Κυριάκος
Κουλίας Ζαχαρίας	Φιλίππου Ανδρέας
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Μακρίδης Ισίδωρος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Ματσάκης Μάριος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μάτσης Γιαννάκης	Χρίστου Ανδρέας
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μιχαηλίδης Θάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού των Δανειστικών Επιτρόπων Νόμος (Αρ. 1) του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησης του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 14.02.3 - Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού - Άρθρο 30 629 - Προβολή και Προώθηση Εμποροβιομηχανικών Δραστηριοτήτων του Προϋπολογισμού του 2000, η σχετική απόφαση και έγκρισή της.
7. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.01.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 04 631 - Δικαιώματα Εμπειρογνομόνων για Ετοιμασία Μελετών του Προϋπολογισμού του 2000, η σχετική απόφαση και έγκρισή της.

8. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 12.02.3 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24 909 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης του Προϋπολογισμού του 2000, η σχετική απόφαση και έγκρισή της.
9. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93 829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια του Προϋπολογισμού του 2000, η σχετική απόφαση και έγκρισή της.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
12. α. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
β. Σύντομο σχόλιο του κ. Γ. Αγαπίου σχετικά με την κατατεθείσα πρόταση νόμου «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000».
13. Ερωτήσεις βουλευτών: Μεταβιβάσεις τουρκοκυπριακών περιουσιών σε Ελληνοκυπρίους - Πληροφορίες για παρατυπίες στην κατασκευή του δρόμου Σταυρού της Ψώκας-Πλατιάς Σχινιάς.
14. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Ελληνοκύπριοι που συνελήφθησαν για παράνομη εξαγωγή συναλλάγματος - Εξοπλισμός του Τμήματος Τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών και Θέματα σχετικά με το Τμήμα Τροφοδοσίας των Κυπριακών Αερογραμμών - Αίτημα για επιπλέον λογοθεραπευτές στην Πάφο - Επιδότησεις Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε επιχειρήσεις.
15. Διαδικαστική συζήτηση [Χρ. Μαυροκορδάτος, Δ. Συλλούρης, Μ. Ματσάκης, Δ. Χριστοδουλίδης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Πρόεδρος (Σπ. Κυπριανού), Α. Χρίστου, Δ. Θεοδώρου] σχετικά με την εγγραφή και παραπομπή για εξέταση του θέματος «Η προστασία της δημόσιας υγείας από τη νόσο της σπογγοειδούς εγκεφαλοπάθειας (νόσο των τρελών αγελάδων)».



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 30ής Νοεμβρίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.21 μ.μ.)

(Αρ. 10)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε με το Κεφάλαιο Πρώτο, τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Για το θέμα αυτό, εκτός από την πρώτη έκθεση που έχει κυκλοφορήσει, υπάρχουν και δύο συμπληρωματικές εκθέσεις. Οι εκθέσεις είναι ομόφωνες και θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Κίκης Γιάγκου

Μάριος Ματσάκης

Γιαννάκης Θωμά

Ανδρέας Φιλίππου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Οκτωβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Γραφείου Επάρχου Λευκωσίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών από ενέργειες κατάχρησης εξουσίας των πιστοποιούντων υπαλλήλων και από τυχόν προσπάθεια καταδολίευσης του δημοσίου.

Σύμφωνα με τους εκπρόσωπους του Υπουργείου Εσωτερικών, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Σε περίπτωση που οι πιστοποιούντες υπάλληλοι πιστοποιούν υπογραφές και σφραγίζουν οποιαδήποτε έγγραφα εκτός των καθορισμένων ορίων της περιοχής όπου εκτελούν τα καθήκοντα του αξιώματός τους, τα έγγραφα αυτά να είναι άκυρα·
2. όταν οι πιστοποιούντες υπάλληλοι πιστοποιούν, υπογράφουν και σφραγίζουν έγγραφα που σκοπό έχουν τη μεταβίβαση και εγγραφή ακίνητης ιδιοκτησίας, η υπογραφή και η σφραγίδα τους να τίθεται στην παρουσία δύο προσώπων που είναι προσωπικά γνωστά τους, τα οποία να προσυπογράφουν τα έγγραφα αυτά ως μάρτυρες·
3. οι πιστοποιούντες υπάλληλοι να μην μπορούν να υπογράφουν, πιστοποιούν και σφραγίζουν οποιαδήποτε έγγραφα που συντάσσονται σε άλλη γλώσσα, εκτός από τις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας και επίσης να μην μπορούν να

πιστοποιούν, υπογράφουν και σφραγίζουν έγγραφα που παρέχουν εταιρικές πληροφορίες εταιρειών που είναι εγγεγραμμένες στον Έφορο Εταιρειών· και

4. αύξηση των ισχυόντων ποινών στις οποίες υπόκεινται οι πιστοποιούντες υπάλληλοι που ενεργούν κατά παράβαση του υπό τροποποίηση νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

**Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το
νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος	Στέλιος Στυλιανού
Χριστόδουλος Βενιαμίν	Στάθης Κιπτής
Κίκης Γιάγκου	Μάριος Ματσάκης
Λευτέρης Χριστοφόρου	Ζαχαρίας Κουλίας

Όπως είναι γνωστό, το εν λόγω νομοσχέδιο συζητήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και προωθήθηκε για ψήφιση στην ολομέλεια του σώματος στις 2 Νοεμβρίου 2000, η συζήτησή του όμως αναβλήθηκε ύστερα από σχετική εισήγηση μέλους της Βουλής για επανεξέτασή του από την επιτροπή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή επανεξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Νοεμβρίου 2000, στα πλαίσια της οποίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και εκπρόσωποι πιστοποιούντων υπαλλήλων.

Τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών όλων των κοινοβουλευτικών ομάδων επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν στο όλο θέμα κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

**Δεύτερη συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος	Μάριος Ματσάκης
Κίκης Γιάγκου	Ζαχαρίας Κουλίας
Λευτέρης Χριστοφόρου	Ανδρέας Φιλίππου
Στάθης Κιπτής	

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω νομοσχέδιο συζητήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και προωθήθηκε για ψήφιση στην ολομέλεια του σώματος στις 2 Νοεμβρίου 2000, η συζήτηση του όμως αναβλήθηκε ύστερα από σχετική εισήγηση μέλους της Βουλής, για να επανεξεταστεί από την επιτροπή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή επανεξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2000 στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υπό το φως των πρόσθετων απόψεων και παρατηρήσεων που υποβλήθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να εισηγηθεί την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί με βάση τις πιο κάτω εισηγήσεις της:

1. Η εκτέλεση των καθηκόντων του πιστοποιούντος υπαλλήλου αποκλειστικά και μόνο στον τόπο ή στην περιοχή που κατονομάζεται στο διορισμό του να αποτελεί

υποχρέωση του υπαλλήλου αυτού και η παράβαση της να αποτελεί ποινικό αδίκημα, χωρίς όμως να επιφέρει την ακύρωση των εγγράφων τα οποία πιστοποιούνται. Η τροποποίηση αυτή θεωρείται δικαιότερη για τον καλόπιστο πολίτη, ο οποίος δε θα υφίσταται με τον τρόπο αυτό τις συνέπειες της παρανομίας του πιστοποιούντος υπαλλήλου, ενώ παράλληλα επιτυγχάνεται η ασφάλεια των συναλλαγών.

2. Να απαλειφθούν οι διατάξεις του νομοσχεδίου με βάση τις οποίες η πιστοποίηση υπογραφής που τίθεται σε έγγραφο που συντάσσεται σε γλώσσα άλλη από τις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας απαγορεύεται. Έτσι θα διατηρηθεί η υφιστάμενη πρόνοια, με βάση την οποία οι πιστοποιούντες υπάλληλοι πιστοποιούν υπογραφές σε έγγραφα που συντάσσονται σε οποιαδήποτε γλώσσα.
3. Να διαγραφεί η πρόνοια με βάση την οποία απαγορεύεται σε πιστοποιούντα υπάλληλο να πιστοποιεί υπογραφές σε έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με εταιρείες που έχουν συσταθεί και εγγραφεί σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Εταιρειών Νόμου. Η επιτροπή έχει την άποψη ότι, εφόσον οι πρόνοιες της νομοθεσίας για τις εταιρείες επιτρέπουν τη σύνταξη των εγγράφων αυτών, τότε θα πρέπει να διατηρηθεί και η δυνατότητα της πιστοποίησης της υπογραφής των προσώπων που δικαιούνται να τα υπογράψουν.

Στα πλαίσια της συζήτησης του νομοσχεδίου αυτού, ανταλλάχθηκαν απόψεις και εισηγήσεις για την ανάγκη εκσυγχρονισμού του θεσμού των πιστοποιούντων υπαλλήλων ή και αντικατάστασής του με άλλους πιο σύγχρονους θεσμούς. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών δηλώνει πρόθυμη να εξετάσει οποιαδήποτε επίσημη πρόταση υποβληθεί σε αυτή για τη νομοθετική ρύθμιση του γενικότερου αυτού θέματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο όπως έχει τελικά διαμορφωθεί από την ίδια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομιλητής;

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι, διότι, όταν έγινε η συνεδρία της επιτροπής Εσωτερικών, παρά το ότι είχαν προσκληθεί και τα μέλη της επιτροπής Νομικών, απουσίαζα και δεν είχα παρευρεθεί. Είχα όμως κάποιες απόψεις, τις οποίες εξακολουθώ να έχω, εν σχέσει ακόμη και μ' αυτή την τροποποίηση, που έχει κατατεθεί πρόσφατα ενώπιον της Βουλής. Αν ο σκοπός του νομοσχεδίου είναι να ελεγχθεί κατά τον πλέον δυνατό τρόπο η ορθότητα της πιστοποίησης της υπογραφής κάποιου, τότε θα πρέπει να ξεφύγουμε από την επαγγελματική προσέγγιση για το κατά πόσο αυτή γίνεται σε μία περιοχή ή όχι από έναν πιστοποιούντα υπάλληλο, αλλά να ελέγξουμε κατά πόσο υπάρχουν οι ασφαλιστικές δικλίδες που να εξασφαλίζουν πράγματι ότι η πιστοποίηση εκείνου του προσώπου του οποίου η υπογραφή πιστοποιείται είναι ορθή. Κι αν είναι αυτός ο σκοπός, δε βλέπω ότι με τις τροποποιήσεις που έχουν γίνει εξυπηρετείται.

Εξηγούμαι: «Πιστοποιών υπάλληλος που εκτελεί τα καθήκοντα του αξιώματός του σε τόπο ή περιοχή άλλη από αυτή που κατονομάζεται στο διορισμό του είναι ένοχος ποινικού αδικήματος και υπόκειται στην ποινή που προβλέπεται στο άρθρο 13». Πρακτικά αυτό το πράγμα, κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σημαίνει ότι φτάνει ένας από μια επαρχία στη Λευκωσία και ανακαλύπτει ότι πρέπει να έχει πιστοποίηση από πιστοποιούντα υπάλληλο. Θέλει να πάει σε κάποιον ο οποίος τον

ξέρει ή να πάρει κάποιους που τον ξέρουν, διότι υπάρχει μια τέτοια πρόνοια στο βασικό νόμο, για να πουν ότι ο Κώστας Γιαννή, που είναι μπροστά σας, είναι ο Κώστας Γιαννή. Ο νόμος ο βασικός ψηφίστηκε πριν να υπάρχουν ταυτότητες. Έχω τη γνώμη ότι πρέπει να δώσουμε μεγάλη σημασία στην ταυτότητα, η χρήση της οποίας σήμερα δεν έχει οδηγήσει σε παρανομίες, δεν έχει επιτρέψει παρανομίες σε ό,τι αφορά μεταβιβάσεις και άλλες περιπτώσεις που χρειάζεται πιστοποίηση. Πηγαίνουν στο κτηματολόγιο κάποιοι να κάνουν μεταβιβάσεις. Παρ' όλο που ο κτηματολογικός υπάλληλος δεν τους ξέρει προσωπικά, ελέγχει με την παρουσίαση της ταυτότητας την ταυτότητα του προσώπου που παρουσιάζεται και έτσι απλοποιεί την κατάσταση και τη διαδικασία και ταυτόχρονα δίνει και την αυθεντικότητα ή και εξασφαλίζει κατά τον καλύτερο τρόπο το ότι η πιστοποίηση είναι ορθή. Άρα εδώ δεν είναι η ποινικοποίηση της πιστοποίησης από έναν υπάλληλο πιστοποιούντα που ενεργεί σε μια περιοχή που εξυπηρετεί αυτό το σκοπό, διότι, αν υπάρχει πιστοποιιών υπάλληλος στην περιοχή Τρυπιώτη, είναι αδύνατο να ξέρει όλους τους κατοίκους. Άρα, εάν εκ προοιμίου, εκτός από τις περιπτώσεις κάποιων χωριών, χωρεί η έλλειψη γνώσης όλων των κατοίκων, προς τι ο γεωγραφικός περιορισμός της αρμοδιότητας; Αλλά κι αν υπάρχει αυτός ο περιορισμός, προς τι ο περαιτέρω περιορισμός σε βαθμό μάλιστα εξουδετέρωσης της δυνατότητάς του να πιστοποιήσει την ταυτότητα κάποιου που μπορεί να προέρχεται από άλλη περιοχή και να είναι γνωστός του;

Επίσης όσον αφορά την επιφύλαξη για τις μεταβιβάσεις ακίνητης περιουσίας, δέχομαι ότι είναι μια περαιτέρω ασφαλιστική δικλίδα και είναι σωστή. Όσον αφορά την τροποποίηση που προτείνεται του άρθρου 13, αν σ' αυτό το νόμο δεν υπάρχει ποινικοποίηση της ψευδούς ή αμελούς πιστοποίησης από πιστοποιούντα υπάλληλο, και δεν υπάρχει, ποινικοποιούμε την πιστοποίηση εγγράφου, λέει, το οποίο δε διαβάζεται καλά είναι αγγλικός ο νόμος ή έχει διαγραφές. Δεν είναι σκοπός να

τιμωρήσουμε τον πιστοποιούντα υπάλληλο, διότι το έγγραφο το οποίο υπογράφει κάποιος δε διαβάζεται καλά. Θέλουμε να τον τιμωρήσουμε, εάν πιστοποιήσει αμελώς ή δολίως μια υπογραφή. Και, αν είναι αυτός ο σκοπός, η ποινικοποίηση της παράβασης των προνοιών των άρθρων 5 και 8 του νόμου δεν εξυπηρετεί το σκοπό. Και θα έλεγα, αν θα ποινικοποιήσουμε τις πράξεις του πιστοποιούντος υπαλλήλου, να τις ποινικοποιήσουμε με τη γενικότερη πρόνοια, ως παράβαση οποιασδήποτε πρόνοιας του παρόντος νόμου, ώστε να καλύπτει κι αυτή την περίπτωση, της ψευδούς ή αμελούς πιστοποίησης.

Αυτές τις δύο παρατηρήσεις βασικά ήθελα να κάνω και να πω ότι θα έπρεπε σ' αυτό το νόμο να προσθέσουμε, διότι είναι εργαλείο που το χρησιμοποιούμε συνέχεια, το εξής: Στην ταυτότητα του πολίτη, ως μία απαραίτητη προϋπόθεση για πιστοποίηση από πιστοποιούντα υπάλληλο, την παρουσίαση της ταυτότητας του πολίτη, όταν είναι Κύπριος, όταν είναι ξένος, οποιουδήποτε άλλου εγγράφου, και την αναγραφή του αριθμού της ταυτότητας και του διαβατηρίου, διότι μπορεί να υπάρχουν ταυτότητες που φέρουν παλιές φωτογραφίες, αλλά ψηλά χαμηλά ένας μπορεί να καταλάβει αν είναι εκείνο το άτομο και, αν έχει αμφιβολία, να μην πιστοποιήσει.

Αυτά ήθελα να πω, για να καταλήξω στο ότι πρέπει είτε να μας δοθεί κάποιος χρόνος και να μην προχωρήσουμε τώρα στη συζήτηση του θέματος αυτού ή, αν είναι δυνατό, και οι συνάδελφοι της επιτροπής Εσωτερικών δε φέρουν καμία ένσταση, να μπει την ερχόμενη εβδομάδα, παρ' όλο που θα λείπω προσωπικά, αλλά κάποιος άλλος θα το στηρίξει. Λυπούμαι πράγματι, διότι θα υπάρξει η παρατήρηση ότι αναβλήθηκε δύο και τρεις φορές. Συμφωνώ. Και ο λόγος που παρουσιάζονται τόσο καθυστερημένα αυτές οι απόψεις αναφέρθηκε από μένα στην αρχή. Αυτές είναι οι απόψεις μου και παρακαλώ να ληφθούν υπόψη από το σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς τα κυριότερα σημεία που ανέφερε ο κ. Δημητρίου αφορούν το βασικό νόμο και όχι την τροποποίηση. Εμείς είχαμε κάνει μια πρόταση, σ' ένα νομοσχέδιο μια συγκεκριμένη τροποποίηση.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι ο πολίτης δεν εμποδίζεται να έρθει από τη Λεμεσό, να πάει στον πιστοποιούντα υπάλληλο της περιοχής του κτηματολογίου ή των ιπποδρομιών. Ο υπάλληλος δε δικαιούται να πάει σε άλλη περιοχή.

Το τρίτο που θέλω να πω είναι ότι, επειδή έχουμε ομοφωνήσει στην επιτροπή, έχουμε ακούσει όλους, συμπεριλαμβανομένου και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου... Και λέμε στο τέλος "οποιαδήποτε άλλη πρόταση για τροποποίηση ή αλλαγή"... και τονίζουμε την ανάγκη να γίνει εκσυγχρονισμός. Υπάρχουν απόψεις πως δε χρειάζονται πια πιστοποιούντες υπάλληλοι, υπάρχουν συνάδελφοι που λένε να πιστοποιούν οι δικηγόροι όπως στο εξωτερικό, υπάρχουν διάφορες απόψεις. Επειδή, κατά τη γνώμη μου, δεν επηρεάζεται η ουσία αυτών που έθιξε ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου, να ψηφίσουμε και, με δεδομένη τη δυσκολία που εμείς θα έχουμε την επόμενη εβδομάδα, κάτι που σημαίνει πως παραπέμπεται για τον επόμενο χρόνο, να ψηφίσουμε την τροποποίηση. Και ευχαρίστως να ετοιμάσουν όποιοι συνάδελφοι θέλουν τροποποιήσεις και στο βασικό νόμο, να τις δούμε και να τις εγκρίνουμε. Δεν είναι θέμα αρχής, πιστεύω, αυτό που θα ψηφίσουμε σήμερα. Τα κύρια σημεία που παρεμπόδιζαν τη λειτουργία των πιστοποιούντων υπαλλήλων, όπως εξετέθησαν από τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο, έχουν αντιμετωπιστεί, έχουμε ομοφωνήσει. Διαφορετικές απόψεις μπορεί να υπάρχουν μέχρι τέλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτός ο νόμος, κατά τη γνώμη μου, καταρχήν δεν έπρεπε να έρθει. Το νομοσχέδιο που ψηφίζουμε σήμερα δεν είναι εκείνο που ήρθε από την εκτελεστική εξουσία, διότι ήταν ολότελα λανθασμένο. Έχει δίκαιο ο κ. Δημητρίου σε ό,τι αφορά τις ποινές. Ούτε ο βασικός νόμος ούτε η τροποποίηση ποινικοποιεί παρανομίες των πιστοποιούντων υπαλλήλων, εκτός από την περίπτωση που κάποιος πιστοποιήσει δυσανάγνωστο έγγραφο και δεν είναι ο πιστοποιών υπάλληλος της περιοχής. Αν πιστοποιήσει ψεύτικα, εάν πιστοποιήσει παραπλανητικά, δεν καθορίζεται σ' αυτό το νόμο. Γι' αυτό πιστεύω ότι η εισήγηση θα έπρεπε να ήταν, αντί να τροποποιηθεί το άρθρο που προβλέπεται η τιμωρία, να λέει ότι όποιος πιστοποιών υπάλληλος παραβεί οποιεσδήποτε πρόνοιες αυτού του νόμου τιμωρείται με την τιμωρία που αναφέρει ο νόμος. Διότι ο νόμος λέει ότι όποιος παραβεί το άρθρο 8 τιμωρείται με διάφορες ποινές. Το άρθρο 8 μιλά μόνο για την περίπτωση του δυσανάγνωστου εγγράφου.

Φυσικά έχω να κάνω και μια παρατήρηση. Εδώ βάλαμε την πρόνοια ότι, όταν πρόκειται περί μεταβιβάσεως ακίνητης περιουσίας, δηλαδή όταν έρθει ένας γέρος και δώσει ένα πληρεξούσιο, για να μεταβιβάσει την ακίνητή του περιουσία -λέει η τροποποίηση- πρέπει να έχει δύο μάρτυρες εκτός από την ταυτότητα. Ο βασικός νόμος δίνει δικαίωμα στον πιστοποιούντα υπάλληλο να πιστοποιήσει μια υπογραφή, αν δει την ταυτότητα του ατόμου ή αν δυο γνωστοί του πουν ότι αυτός είναι ο Γιαννάκης Αγαπίου. Τώρα τροποποιείται ο νόμος και λέει ότι, όταν πρόκειται για μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας, πρέπει ο πιστοποιών υπάλληλος, εκτός από όλα τα άλλα, να έχει και δύο μάρτυρες γνωστούς του, που να λένε ότι αυτός που υπογράφει είναι ο κύριος τάδε. Προσέξτε τώρα τι γίνεται για μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας. Μεταβιβάζω ένα κτήμα αξίας £100. Θέλω δύο μάρτυρες να πιστοποιήσουν ότι είμαι εγώ που δίνω την πιστοποίηση. Υπογράφω ένα πληρεξούσιο έγγραφο και δίνω εξουσιοδότηση στο

πληρεξουσιοδοτούμενο να αποσύρει από το λογαριασμό μου ένα εκατομμύριο λίρες. Εδώ δε χρειάζεται να έχω δύο γνωστά άτομα, για να πιστοποιήσουν την ταυτότητά μου. Δηλαδή κάπου προσκρούει. Δέχομαι ότι, για να γίνεται μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας, πρέπει να υπάρχουν δύο γνωστοί άνθρωποι. Το ερώτημα είναι τι γίνεται, όταν... Έχουμε παραδείγματα τελευταία όπου δικηγόροι σέρνονται στα δικαστήρια, γιατί με δόλο έβαλαν ανθρώπους και υπέγραψαν πληρεξούσια έγγραφα και μεταβιβάστηκαν είτε οι περιουσίες τους είτε οι οικονομίες τους σε άλλους ανθρώπους.

Παρά το γεγονός ότι έπρεπε -και δέχομαι την απολογία του κ. Δημητρίου- έπρεπε εμείς της επιτροπής Νομικών να πάμε, όταν εσυζητείτο αυτό το θέμα στην επιτροπή Εσωτερικών... Και αυτός ήταν ο λόγος, κύριε Δημητρίου, που αναβλήθηκε η συνεδρίαση την περασμένη φορά. Νομίζω ότι ουδέν κακόν αμιγές καλού. Ας αναβληθεί, κατά την προσωπική μου γνώμη, για ακόμη μια εβδομάδα, να πάμε να κάτσουμε, να βοηθήσουμε να διορθωθεί αυτό το νομοθέτημα, για να μην είμαστε και εμείς εκτεθειμένοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με το τελευταίο που έχει πει ο κ. Αγαπίου κάλυψε τη διαδικαστική πρόταση που ήταν να κάμω. Είναι ολοφάνερο ότι δεν είναι έτοιμη η Βουλή να το ψηφίσει σήμερα. Ήδη έχει γίνει συζήτηση πάνω στην ουσία. Το σύνταγμα λέει ότι δεν μπορεί να αναβληθεί η συζήτησή του για πάνω από μια εβδομάδα· άρα υποχρεωτικά να πάει στην επιτροπή πίσω και να έρθει εδώ, να συζητηθεί, την επόμενη εβδομάδα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε θέλω να δυσκολεύω τη Βουλή, αλλά εγώ δεν αποδέχομαι ότι είναι ολοφάνερο ότι δεν είναι έτοιμη. Ας ήταν έτοιμη. Τρεις εβδομάδες ολόκληρες... τζιαι στο κάτω κάτω, τα δεκατρία μέλη της επιτροπής Εσωτερικών, εκ των οποίων οι μισοί είναι δικηγόροι, μπορεί να έχουν κάποια άποψη. Λοιπόν, εδώ το θέμα... εμένα με ενοχλεί ως ένα βαθμό -πρέπει να το πω- το φοβερό πάθος με το οποίο οι συνάδελφοι δικηγόροι αντιμετωπίζουν το θέμα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ωραία! Εγώ θα συμφωνήσω και να φέρουμε και τροποποιήσεις πάνω στο βασικό νόμο. Εγώ, για παράδειγμα, έχω την άποψη ότι δεν πρέπει να υπάρχει πιστοποιιών υπάλληλος που να είναι ταυτόχρονα υπάλληλος σε δικηγορικό γραφείο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Έτσι λέει ο νόμος, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Λέω εγώ, κύριε Αγαπίου, και θα κάνω πρόταση ν' αλλάξει ο νόμος: Να μη δικαιούσαι στο γραφείο σου να έχεις πιστοποιούντα υπάλληλο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Έτσι λέει ο νόμος.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, να αναβληθεί για μια βδομάδα και να το δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω να αναβληθεί για μια βδομάδα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Παρ' όλο που ήμουν ο εισηγητής της αναβολής, έχω τη γνώμη ότι, επειδή χρήζει βαθύτερης μελέτης αυτό το θέμα, δέχομαι την πρόταση με κάποια μικρή τροποποίηση που μπορεί να ικανοποιεί τώρα, ως τροποποιητικό νομοσχέδιο που έχει κατατεθεί και όπως έχει διαμορφωθεί, τις ανάγκες της παρούσης περίπτωσης να προχωρήσουμε στην ψήφιση της πρότασης, όπως διαμορφώθηκε, με μία τροποποίηση: Εκτός από το πέντε και οκτώ, να προστεθεί και το επτά. Το επτά είναι εκείνο το άρθρο που προνοεί για το πώς είναι που πιστοποιείται με την επιφύλαξη τη γενική η επιτροπή Εσωτερικών σύντομα ή σε κάποιο χρονικό διάστημα που δε θα είναι των ελληνικών καλενδών να ξαναδεί το θέμα γενικότερα και το νόμο όπως είναι, το βασικό και τον τροποποιητικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβάλλεται για μια βδομάδα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εν εκατάλαβεν ο Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Τέκνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Η έκθεση έχει διαβαστεί σε προηγούμενη συνεδρία. Αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα συζητήθηκε εκ νέου στη σημερινή συνεδρία της επιτροπής Νομικών και το κείμενο της πρότασης νόμου έχει επαναδιατυπωθεί. Κύριε Δημητρίου;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, η επαναδιατύπωση και η νομοτεχνική επεξεργασία έχει ολοκληρωθεί από την επιτροπή Νομικών και η πρόταση τελικά είναι αυτή την οποία έχετε ενώπιόν σας. Είναι ομόφωνο. Η ιδέα παραμένει της πρότασης του κ. Μάρκου Κυπριανού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνο. Είναι κανείς άλλος που θέλει να λάβει το λόγο;

Όχι. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τέκνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Είναι ομόφωνη η έκθεση, κύριε Πρόεδρε.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Κώστας Παπακώστας

Κίκης Γιάγκου

Μη μέλη της επιτροπής:

Λία Γεωργιάδη

Αντώνης Χατζηρούσος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2000. Στα πλαίσια της μελέτης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Συμβουλίου του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών και του ΠΑΣΥΠΕΕ. Οι εκπρόσωποι του ΣΙΤΟΠ, παρ' όλο που προσκλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμου, έτσι ώστε να παρέχεται η εξουσία στο συμβούλιο του φορέα να εκχωρεί αρμοδιότητές του στον πρόεδρο ή στο διευθυντή του φορέα ή σε επιτροπή που να αποτελείται από μέλη του.

Συγκεκριμένα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο παρέχεται:

1. εξουσία στο συμβούλιο του φορέα να αναθέτει, υπό όρους, οποιοσδήποτε από τις αρμοδιότητές του στον πρόεδρο ή στο διευθυντή του ή σε επιτροπή η οποία θα

αποτελείται από μέλη του συμβουλίου και το συμβούλιο έχει το δικαίωμα να ανακαλεί, όποτε επιθυμεί, την ανάθεση αρμοδιοτήτων·

2. δικαίωμα στο διευθυντή του φορέα να παρίσταται στις συνεδρίες του συμβουλίου και να εκφέρει τις απόψεις του, χωρίς όμως να έχει δικαίωμα ψήφου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Συμβουλίου του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις θα βοηθήσουν το συμβούλιο στην ταχύτερη διεκπεραίωση της εργασίας του.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί νομοτεχνικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω επισημάνει ότι ο νόμος αυτός δεν εμπεριέχει πρόνοια εν σχέσει με τη θητεία των μελών του συμβουλίου και της αναθεωρητικής επιτροπής. Γι' αυτό, έχω καταθέσει πρόταση -λυπούμαι διότι είναι καθυστερημένα που την κατέθεσα, αλλά σήμερα το έχω επισημάνει- με την οποία εναρμονίζεται αυτό το θέμα με τα ισχύοντα σε άλλους ημικρατικούς οργανισμούς, διότι είναι διά βίου, όπως είναι διατυπωμένος ο νόμος, που παραμένουν μέλη των οργάνων αυτών εκείνοι που είναι διορισμένοι. Και παρακαλώ τους συναδέλφους να το δουν πάνω σ' αυτή τη βάση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επί της ουσίας δε διαφωνούμε με τον κ. Δημητρίου. Η έγνοια μου είναι μήπως τώρα, αυτή τη στιγμή...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έβαλα ως τον Αύγουστο.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

...η υιοθέτηση αυτής της πρότασης προσκρούσει σε κάποια άλλη πρόνοια μέσα στους κανονισμούς ή στη νομοθεσία -αυτή είναι η έγνοια μας. Επί της ουσίας δε διαφωνούμε. Και θα εισηγούμουν, αν δε διαφωνεί και ο εισηγητής, να γίνει μια μικρή συζήτηση στην αρμόδια επιτροπή, για να...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ε, αναβάλετέ το για την άλλη εβδομάδα!

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όι! Νομίζω ότι μπορούμε να υιοθετήσουμε το ένα μέρος και να παραπεμφθεί αυτό το θέμα στην επιτροπή, για να συζητηθεί, για αποφυγή οποιασδήποτε ανωμαλίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου θέλει να πει κάτι.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ακριβώς διαδικαστικά θα ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι, επειδή οι προτάσεις που είναι ενώπιον της Βουλής, η κύρια πρόταση, είναι για θέματα τα οποία επείγουν, για να λύσουν τεχνικά προβλήματα λειτουργίας του φορέα, να εγκριθεί σήμερα και να την υποβάλει σαν νέα πρόταση ο κ. Δημητρίου ...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αφού την υπέβαλα ...

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ας θεωρηθεί ότι υπεβλήθη με αυτό τον τρόπο και να την εξετάσουμε στην επιτροπή, αν τυχόν υπάρχουν οποιαδήποτε ζητήματα, για να μην προκαλέσουμε άλλα προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνείτε;

Συμφωνείτε. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο τέταρτο θέμα, το οποίο είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού
Νόμος (Αρ. 14) του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Νίκος Μουσιούππας	Τάκης Χατζηδημητρίου
Ισίδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου
Χρίστος Ρότσας	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Κίκης Καζαμίας	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £1.163.000 και η διάθεσή του για παραχώρηση κυβερνητικής εισφοράς στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου για την κάλυψη των δαπανών του μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου.

Όπως είναι γνωστό, μετά την κατάργηση της νομοθεσίας για την εισφορά υπέρ του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου παραχωρήθηκαν πιστώσεις ύψους £3 εκατομμυρίων για αντιμετώπιση των δαπανών λειτουργίας του ΡΙΚ μέχρι τον Οκτώβριο του 2000. Το ίδρυμα, για να αντιμετωπίσει τις δαπάνες λειτουργίας μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου, χρειάζεται πιστώσεις ύψους £1.163.000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται

στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να μιλήσει, να λάβει το λόγο;

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να δηλώσω ότι θα καταψηφίσω το νομοθέτημα, γιατί η συνεχής αιμοδότηση του ιδρύματος, χωρίς να παρατηρείται βελτίωση, την οποία επανειλημμένα έχουν υποσχεθεί οι διοικούντες και οι διευθύνοντες το ίδρυμα, έχει καταντήσει ένας διαχρονικός εμπαιγμός όχι μόνο για το κοινοβούλιο, το οποίο καλείται μόνο να ψηφίζει κονδύλια, αλλά και για το φορολογούμενο πολίτη και για την κοινωνία ολόκληρη, που παρακολουθεί ένα ίδρυμα να βρίσκεται στις χειρότερες του στιγμές, να παραπαίει και να μην ανταποκρίνεται ούτε στην εθνική ούτε στην κοινωνική ούτε στην πολιτιστική του αποστολή, για την οποία άλλωστε υποτίθεται ότι ζητάει τα χρήματα και τα λαμβάνει άφθονα από το ταμείο του φορολογούμενου πολίτη. Για λόγους αρχής και συνέπειας θα καταψηφίσω αυτό το συμπληρωματικό προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι άλλος που θέλει να λάβει το λόγο;

Ναι, ο κ. Μακρίδης.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αυτό αποτελεί δέσμευση της Βουλής ήδη με την απόφαση να ακυρώσουμε τα τέλη προς το ΡΙΚ.

Όσον αφορά τον έλεγχο του ΡΙΚ, πιστεύω ότι πρέπει να το εξετάσουμε, όταν θα κατατεθούν οι προϋπολογισμοί του ΡΙΚ. Τότε θα είναι η ώρα να κάνουμε τον ανάλογο

έλεγχο, κατά πόσο λειτουργεί ορθά και χειρίζονται τα ανάλογα κονδύλια με τον πλέον αποδοτικό τρόπο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Υπάρχουν ασφαλώς, κύριε Πρόεδρε, πολλές παρατηρήσεις που μπορεί να κάνει κανένας για τη λειτουργία του ιδρύματος. Αυτή η συζήτηση έχει ξαναγίνει με άλλη ευκαιρία και έχουν ακουστεί οι απόψεις και του κ. Ηλιάδη και άλλων βουλευτών τόσο του δικού του κόμματος όσο και άλλων κομμάτων.

Έχω την εντύπωση ότι η Βουλή με όση ετοιμότητα στηρίζει το ίδρυμα και συμβάλλει στη λειτουργία του ψηφίζοντας τους προϋπολογισμούς και τα κονδύλια που χρειάζονται γι' αυτό το σκοπό με την ίδια σταθερότητα και αυστηρότητα πρέπει να ελέγχει το κρατικό ίδρυμα και για την ποιότητα των προγραμμάτων του και για την υλοποίηση των στόχων και της αποστολής του και για την τήρηση της αξιοκρατίας και για την τήρηση των όρων εργασίας του προσωπικού και ούτω καθεξής. Πιστεύω ότι το ένα δεν αντιμάχεται το άλλο. Αντίθετα, μας επιφορτίζει με περαιτέρω ευθύνες για στενή παρακολούθηση του κρατικού αυτού ιδρύματος.

Εμείς θα ψηφίσουμε το κονδύλι. Πιστεύω ότι είναι καθήκον μας να το ψηφίσουμε. Είναι δέσμευσή μας να το ψηφίσουμε, όπως δέσμευσή μας είναι να ασκήσουμε και τον αναγκαίο κοινοβουλευτικό έλεγχο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος ομιλητής;

Να πάμε σε ψηφοφορία. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £1.163.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1, 2 και 3 μαζί με τον πίνακα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμιά αποχή τα άρθρα 1, 2 και 3 μαζί με τον πίνακα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 12) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδεμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμιά αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το πέμπτο θέμα είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000». Είναι, αντιλαμβάνομαι, ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Καίτη Κληρίδη, αναπλ. πρόεδρος

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μάριος Ματσάκης

Μάρκος Κυπριανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Νίκος Κλεάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η προσθήκη στο άρθρο 36 του Ποινικού Κώδικα, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με τον τροποποιητικό νόμο αρ. 15(Ι) του 1999, φράσης η οποία εκ παραδρομής δεν είχε περιληφθεί στο κείμενό του κατά τη δημοσίευσή του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο πάνω σ' αυτό το θέμα;

Όχι. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος του σώματος κ. Σπύρος Κυπριανού αντικαθίσταται στην έδρα από τον κ. Νίκο Μουσιούττα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ)

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα που είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Πολυτεχνικής Σχολής) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη και παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής Παιδείας να τη διαβάσει.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Πολυτεχνικής Σχολής) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρούλα Βασιλείου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Λιλλήκας

Ανδρέας Φιλίππου

Στάθης Κιπτής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 19, 20 και 32 της βασικής νομοθεσίας για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, σκοπείται η ίδρυση Πολυτεχνικής Σχολής η οποία θα περιλαμβάνει τα πιο κάτω τμήματα:

1. Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών.
2. Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Παραγωγής.
3. Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και Μηχανικών Περιβάλλοντος.
4. Τμήμα Αρχιτεκτονικής.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Πανεπιστημίου Κύπρου, η ίδρυση Πολυτεχνικής Σχολής αποφασίστηκε στα πλαίσια της βασικής επιδίωξης για ανάπτυξη του Πανεπιστημίου Κύπρου. Ειδικότερα, το πανεπιστήμιο ανέθεσε τη μελέτη της προοπτικής και της σκοπιμότητας της ίδρυσης Πολυτεχνικής Σχολής σε ειδική επιτροπή που αποτελούνταν από καθηγητές αναγνωρισμένων πανεπιστημίων του εξωτερικού, του Πανεπιστημίου Κύπρου και εκπροσώπους του Γραφείου Προγραμματισμού και του ΕΤΕΚ. Η ειδική επιτροπή υπέβαλε στη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Κύπρου την εμπειριστατωμένη εισήγησή της και στη συνέχεια μια διευρυμένη ειδική επιτροπή υπέβαλε συμπληρωματικές εισηγήσεις. Με βάση τις εισηγήσεις αυτές και αφού τηρήθηκε η προβλεπόμενη από τη σχετική νομοθεσία διαδικασία, το Πανεπιστήμιο Κύπρου πρότεινε την ίδρυση Πολυτεχνικής Σχολής, η οποία προβλέπεται στους υπό συζήτηση κανονισμούς.

Όπως επεξηγείται αναλυτικά στο μνημόνιο που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, αναμένεται ότι η Πολυτεχνική Σχολή, ως εκπαιδευτικό και ερευνητικό κέντρο, θα παρέμβει ουσιαστικά στον προγραμματισμό και την ανάπτυξη της σύγχρονης κυπριακής κοινωνίας. Ειδικότερα, αναμένεται ότι η νέα σχολή θα συνεισφέρει σημαντικά στην προσπάθεια υλοποίησης των στρατηγικών αποφάσεων της κυβέρνησης για τη μετατροπή της Κύπρου σε δυναμικό, ανταγωνιστικό κέντρο υψηλής τεχνολογίας και σύγχρονων υπηρεσιών, αλλά και για την επιτυχή αντιμετώπιση των εθνικών προβλημάτων. Επιπρόσθετα, αναμένεται ότι η σχολή αυτή θα συνεργαστεί στενά με άλλες σχολές του Πανεπιστημίου Κύπρου, αναπτύσσοντας διεπιστημονικά προγράμματα και αξιοποιώντας περαιτέρω το ανθρώπινο δυναμικό και τον εξοπλισμό του πανεπιστημίου.

Αναφορικά με την υλοποίηση της ίδρυσης Πολυτεχνικής Σχολής, επισημάνθηκε στην επιτροπή ότι αυτή θα γίνει σταδιακά. Σε πρώτο στάδιο θα αρχίσει η στελέχωση της σχολής, με προκήρυξη θέσεων πρωτοβάθμιου καθηγητή στις επτά κύριες ειδικότητες των τμημάτων της, και κατά το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 αναμένεται ότι τα τμήματα θα είναι έτοιμα να δεχτούν τους πρώτους φοιτητές, ο συνολικός αριθμός των οποίων θα ανέρχεται στους εκατό πέντε. Τέλος, όπως αναφέρεται στο επεξηγηματικό μνημόνιο, για τις κτιριακές εγκαταστάσεις της σχολής δε θα απαιτηθούν πρόσθετες δαπάνες, αφού η σχολή αυτή συμπεριλαμβάνεται στο εγκεκριμένο χωροταξικό σχέδιο της πανεπιστημιούπολης.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση κανονισμών, οι πιο πάνω εκπρόσωποι επισήμαναν στην επιτροπή την ανάγκη συμπερίληψης σ' αυτούς σχετικής πρόνοιας για την κατάργηση του υφιστάμενου Πολυτεχνικού Τμήματος, το οποίο, σύμφωνα με τη βασική νομοθεσία για το πανεπιστήμιο, ανήκει στη Σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών. Συναφώς, σημειώνεται η παρατήρηση ότι, ενώ στο παρελθόν η ίδρυση

νέων σχολών γινόταν με αναδόμηση σε σχολές των υφιστάμενων τότε τμημάτων που είχαν το ίδιο γνωστικό αντικείμενο, στην περίπτωση αυτή η ίδρυση της νέας σχολής δε γίνεται με αναδόμηση, αλλά με την κατάργηση του υφιστάμενου τμήματος και την εξ ύπαρχής ίδρυση της νέας σχολής.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών και των Ενωμένων Δημοκρατών, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών και εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως έχουν τελικά διαμορφωθεί, σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να εκφράσουν τις απόψεις τους κατά τη συζήτηση των κανονισμών ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Ρίκκος Ερωτοκρίτου διαφωνεί με την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών για λόγους αρχής που αφορούν την ουσία της επιχειρηματολογίας, η οποία αναφέρεται στο επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει τους κανονισμούς, σε σχέση με τη σημερινή θέση των πανεπιστημιακών αρμοδίων αναφορικά με την ίδρυση Σχολής Καλών Τεχνών, γι' αυτό επιφυλάσσεται να εκφράσει περαιτέρω τις απόψεις του κατά τη συζήτηση των κανονισμών ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Οι κ. Κιττής, Φιλίππου, Ερωτοκρίτου.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ήθελα να δηλώσω... όχι, επειδή αναφέρεται μέσα στην έκθεση ότι θα τοποθετηθούμε εδώ, ήθελα απλώς να πω ότι και εμείς συμφωνούμε με την ίδρυση της Πολυτεχνικής Σχολής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν ακριβώς έντεκα χρόνια, ημέρα Πέμπτη, 30 Νοεμβρίου 1989, η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε τότε ομόφωνα την ίδρυση των πρώτων έντεκα τμημάτων του Πανεπιστημίου Κύπρου. Σήμερα η Βουλή, σε λίγο, θα ψηφίσει -υποθέτω ομόφωνα ή έστω με μια διαφωνούσα ψήφο- την κατάργηση ενός από τα έντεκα τμήματα και την ίδρυση μιας σχολής.

Αγαπητοί συνάδελφοι, σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο του πανεπιστημίου 144 του 1989 και τους κανονισμούς 321 του ίδιου έτους, που ψηφίστηκαν ομόφωνα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων μετά από πολύμηνες συζητήσεις, ιδρύθηκαν τότε οι ακόλουθες τρεις σχολές με τα πρώτα έντεκα τμήματα: Σχολή Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών με Τμήματα Ελληνικών Σπουδών, Φιλοσοφίας και Ιστορίας, Τουρκικών Σπουδών, Ξένων Γλωσσών και Φιλολογιών, Επιστημών της Αγωγής και Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, η Σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών με Τμήματα Μαθηματικών και Στατιστικής, Πληροφορικής, Φυσικών Επιστημών και Πολυτεχνικό Τμήμα και η Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης με Τμήματα Οικονομικών και Δημόσιας Διοίκησης και Διοίκησης Επιχειρήσεων. Όπως είπα ξεκινώντας, αξίζει πραγματικά να σημειωθεί ότι σήμερα έχουν ήδη περάσει έντεκα χρόνια από τότε που ιδρύθηκαν αυτά τα τμήματα. Το 1996 το Τμήμα Ελληνικών

Σπουδών, Φιλοσοφίας και Ιστορίας μετεξελίχθηκε σε Φιλοσοφική Σχολή και το 1999 το Τμήμα Φυσικών Επιστημών μετεξελίχθηκε σε δύο τμήματα, το Τμήμα Φυσικής και το Τμήμα Χημείας. Δυστυχώς, για λόγους που δεν είναι του παρόντος, το Πολυτεχνικό Τμήμα μέχρι αυτή τη στιγμή που μιλούμε δε λειτούργησε καθόλου.

Σήμερα θα ψηφίσουμε την ίδρυση της Πολυτεχνικής Σχολής. Η προώθηση της μετεξέλιξης του τμήματος και ίδρυσης της σχολής οφείλεται κυρίως στο Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ (σήμερα ΚΙΣΟΣ), στον πρόεδρό του Βάσο Λυσσαρίδη και στο Λυκούργο Κάπα, ο οποίος ήταν Υπουργός Παιδείας τη συγκεκριμένη περίοδο που προτάθηκαν και ιδρύθηκαν οι πρώτες θέσεις στο Πολυτεχνικό Τμήμα, ουσιαστικά, γιατί η σχολή ήτο και είναι ανύπαρκτη μέχρι αυτή τη στιγμή που μιλούμε, προκηρύχθηκαν στη συνέχεια και ήδη έχουν επιλεγεί δύο πρώτοι καθηγητές.

Αναφέρω τέλος, και το αναφέρω αυτό κριτικά, γιατί δείχνει την προχειρότητά μας, έστω και αν πήρε στο κράτος από το 1992, που αυξάνονται οι ευθύνες, μέχρι το 2000, οκτώ δηλαδή συναπτά έτη, να καταθέσει νομοσχέδιο, ότι το νομοσχέδιο αυτό δεν προνοούσε ότι μετεξελίσσεται το τμήμα σε σχολή, όπως είχε γίνει για παράδειγμα με το τμήμα το οποίο σας έχω αναφέρει προηγουμένως, που έγινε Φιλοσοφική Σχολή, και εκτός όλων των άλλων δε μας έλεγε τίποτα για το υπάρχον Πολυτεχνικό Τμήμα. Και επιθυμώ να διορθώσω την έκθεση. Δε μας είπαν οι εκπρόσωποι, δηλαδή οι εκπρόσωποι της κυβέρνησης, κατά τη συζήτηση στην επιτροπή, την ανάγκη συμπερίληψης στους κανονισμούς σχετικής πρότασης για την κατάργηση του υφιστάμενου Πολυτεχνικού Τμήματος. Ζήτησα το λόγο και εγώ ήμουν εκείνος ο οποίος είπε ότι είτε έπρεπε να αναφερθούν σε μετεξέλιξη του υπάρχοντος τμήματος, οπότε θα είχε καλώς, είτε θα έπρεπε να αναφερθούν σε κατάργηση του υπάρχοντος τμήματος. Διαφορετικά, αν σιωπούσαμε και δε λέγαμε τίποτα, θα υπήρχε το παράδοξο μετά από

τόσα χρόνια μελέτης να ιδρύσουμε Πολυτεχνική Σχολή και να υπάρχει Πολυτεχνικό Τμήμα σε άλλη σχολή.

Θα ήθελα να κλείσω με μια ευχή και με μια παρατήρηση. Η ευχή είναι το πολυτεχνείο μας ως σχολή να δεχθεί τους πρώτους φοιτητές του το 2001-2002, δηλαδή το Σεπτέμβρη που μας έρχεται, σε λιγότερο από ένα χρόνο, δώδεκα χρόνια έστω μετά την ίδρυσή του ως τμήματος. Το δεύτερο το οποίο θα ήθελα να πω είναι ότι, αν η κοινωνία μας ήταν έτοιμη, θα μπορούσε άνετα να είχε πάρει σήμερα την απόφαση να χωροθετήσει... καταρχάς να μη δεχθεί τη λέξη "Πολυτεχνική Σχολή", να την αλλάξει, να ομιλήσει η Βουλή για πολυτεχνείο και να το χωροθετήσει σήμερα στη Λεμεσό, στην έξοδο της Λεμεσού προς την Πάφο. Όπως η Κρήτη έχει το πανεπιστήμιό της και έχει και το πολυτεχνείο της, και χωροταξικά αυτά είναι τοποθετημένα σε διαφορετικούς χώρους, θα μπορούσε αυτό να το κάνει και η Βουλή σήμερα. Βεβαίως, σήμερα η Βουλή δεν το κάνει αυτό. Σήμερα η Βουλή αποφασίζει ότι ιδρύεται Πολυτεχνική Σχολή, καταργείται το υπάρχον Πολυτεχνικό Τμήμα, και ευχόμαστε να λειτουργήσει το Σεπτέμβρη που μας έρχεται.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν μπορούσα, παρακαλώ θερμά να έχω την προσοχή σας. Θα μιλήσω όσο το δυνατό πιο σύντομα πάνω σε μια πτυχή που νομίζω ότι μας ενδιαφέρει όλους.

Χαίρομαι πραγματικά, γιατί πριν από μένα μίλησε ο κ. Φιλίππου, πρώην Υπουργός Παιδείας, ο οποίος κατά τεκμήριον κατέχει το αντικείμενο της παιδείας, αλλά και ιδιαίτερα για την αναφορά του στο πώς θα μπορούσε η χωροταξική τοποθέτηση του

πολυτεχνείου, της Πολυτεχνικής Σχολής του πανεπιστημίου καλύτερα, να γίνει στη Λεμεσό, στην είσοδο της Λεμεσού, αναφερόμενος βεβαίως στο πώς διαδικαστικά θα μπορούσε τούτο να γίνει πραγματικότητα με εισαγωγή σχετικής πρόνοιας προφανώς εις το νόμο.

Εγώ δε θα μείνω στα διαδικαστικά. Όπως αναφέρεται στην έκθεση, υπήρξε κάποια διαφωνία, η δική μου συγκεκριμένα, που έχει σχέση με την τεκμηρίωση της επιχειρηματολογίας που γίνεται εκ μέρους των πανεπιστημιακών για την εισαγωγή των κανονισμών που αφορούν την ίδρυση της Πολυτεχνικής Σχολής, γιατί κατά τη δική μου άποψη υπάρχει αναξιοπιστία, που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ακαδημαϊκή αναξιοπιστία. Και θα εξηγήσω τι εννοώ. Παίρνοντας το ιστορικό της ίδρυσης της Πολυτεχνικής Σχολής, θα δούμε από το αιτιολογικό σημείωμα πως η αναφορά που γίνεται στην επιτροπή που αποφάσισε για την ίδρυση της Πολυτεχνικής Σχολής, αυτή είναι μια ειδική επιτροπή (E.E.), με τα αρχικά αναφέρεται στο εισαγωγικό σημείωμα, η οποία αποτελείται από καθηγητές που δεν έχουν κανένα άλλο προσόν παρά μόνο προσόντα που έχουν σχέση με το αντικείμενο που διδάσκεται σ' όλες τις πολυτεχνικές σχολές του κόσμου, μηχανικοί, μηχανολόγοι, ηλεκτρολόγοι και ούτω καθεξής... Αυτή η ειδική επιτροπή, αφού πήρε την καταρχήν απόφαση, κάθισε και συζήτησε με μια περαιτέρω διευρυμένη επιτροπή η οποία απαιτείτο, βάσει των πρακτικών που εδόθησαν στην επιτροπή Παιδείας για όσους από τους συναδέλφους ήθελαν να ερευνήσουν ενδελεχώς το θέμα, και αποτελείτο από καθηγητές του Πανεπιστημίου Κύπρου οι οποίοι καμιά ιδιαίτερη εξειδίκευση δεν είχαν ούτε καν με το αντικείμενο το οποίο διδάσκονται οι φοιτητές στις πολυτεχνικές σχολές. Αλλά το σημαντικότερο και το βασικότερο απ' όλα είναι ότι ούτε η αρχική ειδική επιτροπή ούτε η διευρυμένη που μελέτησε το θέμα είχε οποιαδήποτε σχέση, από την άποψη της εμπειρογνωμοσύνης και των ειδικών προσόντων, με αυτό που αποκαλούμε στα αγγλικά administrative function

development, δηλαδή λειτουργική επέκταση, κτιριολογική, αλλά και λειτουργική, μεγάλων οργανισμών, όπως είναι το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Αν μπορώ, παρακαλώ να έχω την προσοχή σας. Αυτό το οποίο είχε γίνει κατά τη λήψη της απόφασης για τη δημιουργία της Σχολής Καλών Τεχνών, που αποτέλεσε μια διεγκυστίνδα δημόσιας αλλά και κοινοβουλευτικής συζήτησης σχετικά με τη χωροταξική της τοποθέτηση, ήταν κάτι ανάλογο, αλλά με αντίστροφη κατάληξη. Οι πανεπιστημιακοί, αφού συνέστησαν ειδική επιτροπή η οποία αποτελείτο και πάλι από πανεπιστημιακούς που καμιά σχέση δεν είχαν με τις αρχές της επιστήμης της λειτουργικής ανάπτυξης του πανεπιστημίου, γιατί είναι ειδική επιστήμη αυτό τούτο το αντικείμενο, από καθηγητές της θεατρολογίας, των εικαστικών τεχνών, της γλυπτικής, της ζωγραφικής από τις σχολές καλών τεχνών της Ελλάδας και του Πανεπιστημίου Αθηνών και του Πανεπιστημίου Κρήτης, αποφάσισαν ως ειδική επιτροπή πως η Σχολή Καλών Τεχνών θα πρέπει να γίνει. Και αποφάσισαν, όπως έγινε και με το πολυτεχνείο, ότι η Σχολή Καλών Τεχνών θα πρέπει χωροταξικά να τοποθετηθεί στη Λευκωσία, στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Μετά τη δημόσια συζήτηση που ακολούθησε για τη Σχολή Καλών Τεχνών και τις αντιδράσεις που υπήρξαν για το ότι δε θα έπρεπε να δημιουργηθεί στη Λευκωσία, αλλά οπουδήποτε αλλού -και καθόσον με αφορά υποστήριζα και εξακολουθώ να υποστηρίζω ότι πρέπει να ιδρυθεί στη Λεμεσό- οι πανεπιστημιακοί ανέκρουσαν πρύμναν και επιχειρηματολόγησαν σταθερά εντός και εκτός Βουλής πάνω στο εξής μοτίβο: Αποφάσισε η ειδική επιτροπή για τη δημιουργία της Σχολής Καλών Τεχνών, πλην όμως η απόφαση αυτή δεν είναι δεσμευτική. Δεν είναι δεσμευτική και δεν πρόκειται η Σχολή Καλών Τεχνών να δημιουργηθεί στη Λευκωσία, παρά το ότι η ειδική επιτροπή αποφάσισε ότι θα δημιουργηθεί στη Λευκωσία. Γιατί το έλεγαν αυτό; Για λόγους προφανέστατους. Από τη στιγμή κατά την οποία υπήρξε αντίδραση, υπήρξε αντεπιχείρημα και τεκμηρίωση αντίθετη, προτίμησαν αντί του

διαλόγου και αντί της θετικής επιχειρηματολογίας να πουν «δεν πρόκειται να προχωρήσουμε, παρά μόνο αν και εφόσον αποφασίσουμε με την παρεμβολή κάποιας άλλης επιτροπής, κάποιων άλλων εμπειρογνομόνων», για τη σύνθεση και την ύπαρξη των οποίων ποτέ δεν έδωσαν εξηγήσεις.

Το αντικείμενο αυτής της συζήτησης όμως σήμερα δεν είναι η Σχολή Καλών Τεχνών. Είναι, παρά ταύτα, όμως η επιχειρηματολογία κοινή και για την Πολυτεχνική Σχολή και για τη Σχολή Καλών Τεχνών. Και που εις μεν την πρώτην περίπτωση κατέληξε στη θετική πλευρά του επιχειρήματος, τη μια όψη του νομίσματος, που αποτελεί και το υπόβαθρο του αιτιολογικού σημειώματος, δηλαδή στην ίδρυση, με την ψήφιση των κανονισμών και την προγενέστερη ψήφιση του νόμου, εις δε την περίπτωση της Σχολής Καλών Τεχνών, με το αντίθετο επιχείρημα, λόγω του ότι υπήρξε αντίδραση, κατέληξε στο ότι δεν πρόκειται να προχωρήσει η ίδρυση και η χωροταξική τοποθέτηση της Σχολής Καλών Τεχνών στη Λευκωσία, γιατί απλούστατα υπήρχε αντίδραση και γιατί απλούστατα η απόφαση της ειδικής επιτροπής δεν είναι η τελική. Νομίζω ότι κάποιοι εμπαίζουν κάποιους. Νομίζω ότι κάποιοι φέρνουν επιχειρήματα στο μήκος των δικών τους δυνατοτήτων, ωσάν να επρόκειτο περί γυναικείου λαστέξ καλτσόν, το οποίο επιμηκύνεται ή σμικρύνεται ανάλογα με το μέγεθος της γυναίκας που το φορά, ξεχνώντας ότι τέτοιου είδους επιχειρήματα πρέπει να έχουν αντικειμενική υπόσταση και τεκμηρίωση.

Δεν πρόκειται να ψηφίσω τους κανονισμούς της Πολυτεχνικής Σχολής, γιατί δε δέχομαι ένα επιχείρημα να προβάλλεται σε δεδομένη στιγμή με τη θετική του όψη και σε άλλη στιγμή να προβάλλεται το ίδιο επιχείρημα με την αρνητική του όψη. Αυτό δεν τιμά τη νοημοσύνη όσων το ακούουν. Και πιστεύω πως έτσι πρέπει να πράξει αυτή η Βουλή, δίνοντας έμπρακτα το μήνυμα πως τα επιχειρήματα είναι καθολικής και

οικουμενικής σημασίας και περιεχομένου και δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται κατά το δοκούν, ανάλογα, και κατά περίπτωση.

Έχω μπροστά μου την παγκόσμια διακήρυξη για την ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση της ΟΥΝΕΣΚΟ, η οποία ψηφίστηκε σε world conference, δηλαδή σε παγκόσμια συνδιάσκεψη, στα κεντρικά γραφεία της οργάνωσης, στο Παρίσι, στις 5 έως 9 Οκτωβρίου του 1998. Και αναφέρεται συγκεκριμένα για το θέμα αυτό. Και να μου επιτρέψετε να αναφερθώ σε μια παράγραφο μόνο, ενδεικτικά και μόνο, που νομίζω ότι μπορεί να διαφωτίσει: «Είναι υποχρέωση των κυβερνήσεων, αλλά και των πανεπιστημίων να αναπτύσσουν καινοτόμα σχέδια και προγράμματα συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης διαφορετικών τομέων (different sectors) της κοινωνίας και να εξασφαλίζουν ότι η ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση και έρευνα και τα προγράμματά τους αποτελεσματικά συνεισφέρουν στην τοπική, περιφερειακή και εθνική ανάπτυξη».

Κατά συνέπεια, όταν οποιαδήποτε πόλη, και ιδιαίτερα η Λεμεσός, ως περιοχή εκτός της πρωτεύουσας, ζητά πανεπιστημιακή παιδεία, αφορμής δοθείσης από τη Σχολή Καλών Τεχνών, το πράττει, γιατί τούτο επιτάσσει η παγκόσμια διακήρυξη της ΟΥΝΕΣΚΟ σε σχέση με την υποχρέωση των ιδρυμάτων να συνεισφέρουν με τα προγράμματά τους, ανάμεσα στα άλλα, πέραν της περιφερειακής και εθνικής ανάπτυξης και στην τοπική ανάπτυξη.

Έγινε όμως και μια αναφορά, τόσο εντός όσο και εκτός Βουλής, από κάποιους έντιμους συναδέλφους, οι οποίοι υιοθέτησαν τις απόψεις των πανεπιστημιακών, ότι η ακαδημαϊκή τους τάχατες αυτονομία τούς επιβάλλει να αποφασίζουν για τη χωροταξική τοποθέτηση του πανεπιστημίου χωρίς κοντολογίς να δίνουν εξηγήσεις σε κανέναν, ωσάν και το πανεπιστήμιο να είναι ιδιωτικός οργανισμός ή επιχείρηση, ωσάν να πρόκειται περί διοικητικού συμβουλίου ιδιωτών οι οποίοι διορίζονται σ' αυτό τον

οργανισμό, αποφασίζουν κατά το δοκούν για την επέκταση και τη λειτουργία του και δε δίνουν εξηγήσεις σε κανέναν. Πέραν του ότι αυτό το επιχείρημα δεν μπορεί να ευσταθήσει σε οποιαδήποτε κοινή λογική, αν ανατρέξουμε στην ίδια παγκόσμια διακήρυξη της ΟΥΝΕΣΚΟ, θα δούμε το εξής σχετικά με την αυτονομία: Τα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα πρέπει να απολαύουν αυτονομίας, για να διαχειρίζονται τις εσωτερικές τους υποθέσεις. Αλλά, παρά αυτή τους την αυτονομία, πρέπει να γίνει καθαρό και ξάστερο ότι εξακολουθούν να είναι υπόλογα στην κυβέρνηση, στο κοινοβούλιο, στους φοιτητές και στην κοινωνία εν γένει. Το πανεπιστήμιο δεν είναι αμπελοχώραφο κανενός ούτε ιδιοκτησία κανενός πανεπιστημιακού ή ακαδημαϊκού, για να αποφασίζει αυτός για τη χωροταξική τοποθέτηση των νέων σχολών, πού θα γίνουν, με κριτήρια που ο ίδιος νομίζει ότι είναι ορθά ή θεωρεί ότι είναι σωστά, ιδιαίτερα μάλιστα όταν δε χρησιμοποιεί ειδικούς εμπειρογνώμονες, όπως κλήθηκε πάρα πολλές φορές από κάποια μέλη της Βουλής να πράξει.

Κατά συνέπεια, όταν κάποιοι προβάλλουν επιχειρήματα, έστω κι αν είναι ακαδημαϊκοί, να φροντίζουν να τα τεκμηριώνουν με υπόβαθρο, με αλήθεια και με πραγματικότητα, προτού τα εκφέρουν από του έρκους των οδόντων τους, διαφορετικά ας προτιμήσουν να μην επιχειρηματολογούν προτού γνωρίσουν τι είναι αυτό το οποίο συζητούν.

Είναι απλό το αίτημα της Λεμεσού και όλων των επαρχιών, θα έλεγα. Δικαιούνται οι επαρχίες περιφερειακή πανεπιστημιακή ανάπτυξη; Δικαιούνται. Δικαιούνται βάσει της παγκόσμιας διακήρυξης της ΟΥΝΕΣΚΟ, δικαιούνται βάσει της κοινής λογικής. Δικαιούνται οι πανεπιστημιακοί να προβαίνουν σε χωροταξική τοποθέτηση κατά το δοκούν, χωρίς να κάνουν οποιεσδήποτε έρευνες και παρά την ύπαρξη αυτής της παγκόσμιας διακήρυξης, που μιλά για περιφερειακή πανεπιστημιακή παιδεία; Δε δικαιούνται να το πράττουν. Παρά ταύτα, με έναν αυταρχισμό ακαδημαϊκό, που για

μένα εξακολουθεί να είναι ακατανόητος, αποφασίζουν κατά το δοκούν να προχωρήσουν στην ίδρυση της οποιασδήποτε σχολής, μεταξύ των οποίων και της πολυτεχνικής, για την οποία, παρενθετικά, σας διαβεβαιώνω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι δε θα είχα κανένα λόγο να μην ψηφίσω υπέρ, αν δεν είχαν αυτή τη συμπεριφορά, που σκιαγράφησα προηγουμένως, που αφορά μια άλλη εξέλιξη, τη Σχολή Καλών Τεχνών. Γιατί κι εγώ συνηγορώ στο ότι πρέπει να υπάρξει Πολυτεχνική Σχολή. Να αποφασίζουν, λέω, σύμφωνα με τα δικά τους κριτήρια, με τις δικές τους σκέψεις και γιατί έτσι θεωρούν οι ίδιοι ότι υπαγορεύει η ακαδημαϊκή τους αυτονομία, την οποία οι ίδιοι καθορίζουν, χωρίς να αποφασίζουν, βάσει των γραπτών κειμένων που τους αφορούν, πού ξεκινά και πού αρχίζει αυτή η ακαδημαϊκή αυτονομία! Η ακαδημαϊκή αυτονομία αφορά την ελευθερία σκέψης και έρευνας μόνο. Και δόθηκαν σκληροί αγώνες μέσα στα πανεπιστήμια, ιδιαίτερα τα ευρωπαϊκά, για να κατοχυρωθεί αυτή η ελευθερία σκέψης και έρευνας. Δεν έγινε ποτέ κανένας αγώνας, για να απολαύει κανένας πρύτανης και κανένας αντιπρύτανης του αυθαίρετου δικαιώματος να ανεγείρει παραπήγματα ή οποιαδήποτε υποστατικά μέσα στο χώρο της πανεπιστημιούπολης, για να στεγάζει είτε Σχολή Καλών Τεχνών είτε οποιοσδήποτε άλλες σχολές θέλει να δημιουργήσει.

Για όλους αυτούς τους λόγους, αρνούμαι να ψηφίσω τους κανονισμούς για την πανεπιστημιακή σχολή, θεωρώντας ότι έχω ήσυχη τη συνείδησή μου τουλάχιστο προς αυτούς οι οποίοι προσπαθούν με αλλοπρόσαλλα επιχειρήματα να εμπαίξουν και τη Βουλή, αλλά και τη συνείδηση εν πολλοίς των πολιτών αυτού του τόπου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ο πρόεδρος της επιτροπής.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δε νομίζω ότι ...

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς οι μηχανικοί ή οι τέως μηχανικοί του σώματος...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ορθότερο.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ορθότερο.

...δηλώνουμε τη μεγάλη μας ικανοποίηση και τη χαρά μας που σήμερα η Βουλή ψηφίζει για την ίδρυση της Πολυτεχνικής Σχολής, μιας σχολής που πιστεύουμε είναι αναπόσπαστο κομμάτι του κυπριακού πανεπιστημίου, τουλάχιστο στο μέγεθος που έχει σήμερα, μιας σχολής χωρίς την οποία το πανεπιστήμιο, η τεχνική μας εκπαίδευση, η επιστημονική γνώση, η έρευνα θα χωλαίνουν. Χαιρόμαστε, γιατί και οι κλάδοι οι οποίοι έχουν επιλεγεί συνάδουν και ελπίζουμε με υποειδικότητες να ανταποκριθούν περαιτέρω στις ανάγκες της σύγχρονης εποχής.

Δεν είμαστε λιγότερο Λεμεσιανοί από κανένα Λεμεσιανό, όπως και δεν αισθανόμαστε ότι άλλες πόλεις, άλλες επαρχίες μπορούν να τίθενται σε υποδεέστερη μοίρα όσον αφορά την ανώτατη εκπαίδευση την οποία παρέχει το κράτος. Θεωρούμε όμως ότι δε μας έδωσαν μέχρι σήμερα οι πρυτανικές αρχές και το συμβούλιο του πανεπιστημίου δείγματα μιας ασυνεπούς συμπεριφοράς. Δεν έχουμε στα χέρια μας τέτοια στοιχεία, ώστε να βρούμε και την ελάχιστη δικαιολογία για την εκτίμηση που έκανε ο απελθών από το βήμα συνάδελφος ή και για τους χαρακτηρισμούς που έχει

χρησιμοποιήσει. Δεν έχουμε συμφωνήσει πάντα με αυτά που προτείνουν οι πρυτανικές αρχές. Έχουμε όμως συμφωνήσει στη γενική φιλοσοφία με την οποία διαχειρίζονται και διοικούν το πανεπιστήμιο και τα διοικητικά και τα ακαδημαϊκά του θέματα. Γι' αυτό θέλουμε να πιστεύουμε ότι, παρά τις οποιεσδήποτε απόψεις που μπορεί να υπάρχουν για μια πιθανή άλλη χωροθέτηση της Πολυτεχνικής Σχολής, μια ψύχραιμη ανάλυση των στοιχείων θα δείξει ότι η απόφαση αυτή είναι ορθή. Είναι ορθή, γιατί κυρίως το μέγεθος του πανεπιστημίου μας, οι ανάγκες της συνολικής διάρθρωσης ενός πανεπιστημίου, της ανάπτυξης με έναν κεντρικό πυρήνα των βασικών επιστημών σε ένα πανεπιστήμιο φαίνεται να ευνοούσαν την τοποθέτηση της Πολυτεχνικής Σχολής στη Λευκωσία.

Τούτων λεχθέντων, θεωρούμε ότι το καθήκον μας, ως Βουλή των Αντιπροσώπων και ως κυπριακή πολιτεία, απέναντι στις άλλες πόλεις της Κύπρου και ειδικότερα, αν θέλετε, στη Λεμεσό, ως τη δεύτερη μεγάλη πόλη, το μεγαλύτερο δήμο ή τους μεγαλύτερους δήμους, αν συνυπολογιστούν όλοι της Κύπρου, δεν τελειώνει εδώ, με την έννοια ότι θα πρέπει και σ' αυτό το θέμα οργανωμένα και συνειδητά να υπάρξει αποκέντρωση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Και εμείς πιστεύουμε ότι στη Λεμεσό ειδικότερα, η οποία γειτνιάζει και με την Πάφο και σ' ένα βαθμό και με τη Λάρνακα, θα μπορούσε να χωροθετηθεί με ασφάλεια και με καθαρό πρόγραμμα, χωρίς προβλήματα διοίκησης και διαχείρισης, ένα δεύτερο πανεπιστήμιο. Το πανεπιστήμιο που εμείς αντιλαμβανόμαστε ως τέτοιο είναι εκείνο των εφαρμοσμένων επιστημών, που θα μπορούσε να λειτουργεί παράλληλα με το υφιστάμενο, χωρίς να συγκρούονται οι ειδικότητες ή οι κατευθύνσεις, χωρίς σύγκρουση στα προγράμματα των σπουδών τους, και το οποίο θα μπορούσε να εξυπηρετήσει χιλιάδες σπουδαστές και να ενοποιήσει και να αναβαθμίσει μια σειρά από ιδρύματα κρατικά, τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μια τάση που μας έρχεται και από την ίδια την Ευρώπη, αλλά και από τις πραγματικότητες που υπάρχουν στην Κύπρο και από τα στοιχεία τα οποία έχουμε στα χέρια μας για το πού

τελικά πηγαίνουν οι απόφοιτοι των τριτοβάθμιων σχολών. Το 75% τελικά αναζητά και παίρνει πανεπιστημιακή παιδεία.

Δεν είναι της ώρας, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, να αναπτύξουμε την άποψή μας γι' αυτό το θέμα. Πιστεύουμε όμως ότι και η καταρχήν ανακοίνωση, δήλωση πολιτικής της κυβέρνησης και οι τοποθετήσεις των ιδίων των πρυτανικών αρχών, αλλά και συγκεκριμένες μετρήσεις και έρευνες που έχουν γίνει γύρω από αυτό το θέμα κατατείνουν προς μια τέτοια πολιτική, μια καθαρή λύση, όπως είναι το δεύτερο πανεπιστήμιο, το οποίο πιστεύουμε ότι θα έχει να παίξει ένα δικό του ιδιαίτερο και σημαντικό ρόλο.

Γι' αυτό το λόγο, κύριε Πρόεδρε, εμείς θα εισηγηθούμε συζήτηση αυτού του θέματος στην επιτροπή Παιδείας της Βουλής με πρόσκληση όλων των αρμοδίων υπηρεσιών και φορέων και του Πανεπιστημίου Κύπρου και ταυτόχρονα θα ψηφίσουμε τους σημερινούς κανονισμούς, χαιρετίζοντας ακόμα μια φορά αυτό το μεγάλο βήμα, το οποίο ασφαλώς ανήκει σε όλη την κοινωνία της Κύπρου. Δε θα ήθελα να αφαιρέσω από κανέναν το δικαίωμα να θεωρεί ότι η πίεση που ασκήθηκε προς την κατεύθυνση της κυβέρνησης δεν ήταν και δική του προσπάθεια για την ίδρυση της Πολυτεχνικής Σχολής. Θέλω να σας θυμίσω ότι προς αυτή την κατεύθυνση πάρα πολλές προσπάθειες είχε κάνει και το Εμπορικό και Τεχνικό Επιμελητήριο, οι διάφοροι σύνδεσμοι μηχανικών· παρά πολλές προσπάθειες είχαν κάνει και οι επαγγελματικοί φορείς και τα εμπορικά επιμελητήρια και οι διάφορες άλλες υπηρεσίες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρ' όλο που εξηντλήθη το θέμα κατά τη γνώμη μου, να πει ο πρόεδρος της επιτροπής δυο λόγια και δέον να θεωρηθεί ότι εκκαλύφθη το θέμα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας πρέπει να μιλήσει και άνετα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θα είμαι συντομότατος πραγματικά.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Και οι εκπρόσωποι των επαρχιών, κύριε Πρόεδρε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Να πω μόνο ότι, κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την περασμένη εβδομάδα η επιτροπή Παιδείας είχε την ευκαιρία να επισκεφθεί την πανεπιστημιούπολη που είναι υπό ανέγερση. Είναι με μεγάλο θαυμασμό που φύγαμε από το χώρο, πιστεύω, όλοι οι συνάδελφοι, για το επιτελούμενο εκεί έργο. Πρόκειται περί μιας πόλης η οποία ανεγείρεται εδώ στη Λευκωσία. Νομίζω ότι όλοι κατανοείτε ότι κτίζουμε τη για να βάλλουμε φοιτητές μέσα. Αν θα ερχόμεθα και να λέμε ότι ο ένας έν' που το Παραλίμνι και θα πρέπει να γίνει η σχολή στο Παραλίμνι... εγώ είμαι που την Αχερίτου, έν' κατεχόμενη, δεν έχω αυτή την απαίτηση τώρα επί του παρόντος, αλλά για εθνικούς λόγους θα έλεγα τζαι γω ότι θα πρέπει κάπου εκεί στα σύνορα να γίνει η σχολή.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πάνω στα πτέλια.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Με δύο λόγια, κύριοι συνάδελφοι, έγινε πεντακάθαρο από το πανεπιστήμιο κατ' επανάληψη ότι είναι εναντίον -και αυτό δεν προέρχεται μόνο από τους σημερινούς είτε είναι πρύτανης είτε αντιπρύτανης είτε σύγκλητος- προέρχεται από όλους τους πανεπιστημιακούς- ότι είναι ανεπίτρεπτο να γίνεται ανάπτυξη του πανεπιστημίου και να μη γίνεται σε ενιαίο χώρο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Το είπε και η Τσουγιοπούλου, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εκείνο που έχει σημασία είναι ότι δεν μπορείς να πιάνεις μια σχολή εδώ και να την παίρνεις στην Πάφο, μια άλλη σχολή και να την παίρνεις στο Παραλίμνι ή στη Λεμεσό, χωρίς, επαναλαμβάνω, να υπάρχει οτιδήποτε εναντίον οποιασδήποτε πόλης. Εκείνο το οποίο ελέχθη από τους πανεπιστημιακούς και πρέπει να γίνει γνωστό είναι ότι οποιοδήποτε νέο πανεπιστήμιο -και τονίζω τη λέξη, όχι νέα σχολή- έχει το δικαίωμα να αναπτύσσεται σε ενιαίο χώρο. Αν θα κάμει σχολές το ίδιο το πανεπιστήμιο, αφού έχουμε και πανεπιστημιούπολη δίπλα, η ανάπτυξη πρέπει να γίνει σε ενιαίο χώρο. Ένας καθηγητής μπορεί να πηγαίνει στη διπλανή σχολή να διδάξει.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Χωρίς μελέτη, κύριε Χατζηγιάννη;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Γίνονται με μελέτες, κύριε Ερωτοκρίτου. Έχει λεχθεί κατ' επανάληψη ότι ετηρήθησαν όλες...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Δημητρίου, κανόνισε τα μέλη σου!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Βάλε τάξη, κύριε Δημητρίου!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εγώ δε διέκοψα το συνάδελφο προηγουμένως. Επαναλαμβάνω, ετηρήθησαν απαρέγκλιτα όλες οι διαδικασίες, οι οποίες ήταν και άψογες διαδικασίες. Αυτό το πράγμα ελέχθη, αυτό το πράγμα διαπιστώθηκε. Απ' εκεί και πέρα είναι κατανοητό ότι, αν ιδρυθεί οποιοδήποτε νέο πανεπιστήμιο, μία πόλη μεγάλη όπως είναι η Λεμεσός, ναι,

και το υποστηρίζω εγώ και δημόσια, να έχει, αν θέλετε, και προτεραιότητα. Οποιοδήποτε λοιπόν νέο πανεπιστήμιο μπορεί να ιδρυθεί σε οποιαδήποτε άλλη πόλη της Κύπρου εκτός της πρωτεύουσας. Αλλά οι σχολές οι οποίες έχουν σαν στόχο να αναπτυχθεί το πανεπιστήμιο πρέπει να γίνονται στον ενιαίο αυτό χώρο που σήμερα λέμε ότι είναι χώρος του πανεπιστημίου. Και άρα λοιπόν να...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μπορώ να σας ρωτήσω κάτι, κύριε Χατζηγιάννη; Να ρωτήσω κάτι, εάν μου επιτρέπετε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Ερωτοκρίτου...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, επειδή αφορά... Απαντάτε σ' αυτά που είπα εγώ. Αν μου επιτρέπετε... Είναι μια ερώτηση. Μου επιτρέπετε;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έχω ακούσει κατ' επανάληψη τις απόψεις σας στην επιτροπή Παιδείας.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Να ρωτήσω; Είναι ένα ελάχιστο πράγμα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έχω ακούσει και με προσοχή ό,τι έχετε πει προηγουμένως.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δεν επιθυμείτε να ακούσετε;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Να μου πείτε, κύριε Ερωτοκρίτου.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δηλαδή, κύριε Χατζηγιάννη, εάν αύριο ερχόταν η πολιτεία ή το πανεπιστήμιο και έλεγε ότι θα έπρεπε να γίνει μία σχολή ή ένα πανεπιστήμιο, σχολή του Πανεπιστημίου Κύπρου, στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου, βουλευτής των της εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου που είναι και ο τόπος της καταγωγής σας, θα ελέγατε όχι, να μη γίνει, γιατί θα πρέπει το πανεπιστήμιο να αναπτύσσεται χωροταξικά στον ήδη υπάρχοντα χώρο; Αυτή είναι η λογική...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Να σας απαντήσω, κύριε Ερωτοκρίτου. Ευθαρσώς και έντιμα σας λέω ότι είμαι βουλευτής όλης της Κύπρου. Εκλέγομαι και από την ώρα που εκλέγομαι και μετά εκπροσωπώ τα συμφέροντα όλου του κυπριακού ελληνισμού. Αυτή είναι η θέση μου και αυτό να το έχετε υπόψη σας!

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μπράβο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

«Πράμα που φαίνεται κολαούζο δε θέλει»!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όταν θα υπάρξει αίτημα για άλλο πανεπιστήμιο, θα δικαιούται, ναι, και η Αμμόχωστος, όπως θα δικαιούται και η Λεμεσός και η Λάρνακα και η Πάφος και να γίνει η σωστή αξιολόγηση για το πού πρέπει να γίνει.

Άρα, λοιπόν, εκείνο το οποίο σήμερα θέλω να ξεκαθαρίσω είναι ότι το πανεπιστήμιο πρέπει να αναπτύσσεται σε ενιαίο, επαναλαμβάνω, χώρο. Εδώ παίρνουμε πανεπιστημιούπολη που πρέπει να στεγάζει 8 500 περίπου φοιτητές με προοπτική, αν θέλετε, να πάμε στις 10 000 με 12 000. Εάν υπάρχει η αντίληψη η οποία μόλις έχει εκφραστεί προηγουμένως, σημαίνει ότι θα πρέπει να τα μετατρέψουμε

ενδεχομένως σε οτιδήποτε άλλο παρά σε στέγη φοιτητών αυτά τα οποία κτίζουμε και θα στοιχίσουν £100.000.000, που λέγονται “πανεπιστημιούπολη”.

Ξεκαθαρίζω ότι, για να μην ανησυχεί και ο συνάδελφος, παρευρέθηκα στα Κάτω Πολεμίδια σε σύσκεψη εκεί στο δημαρχείο και είπα, ναι, οποιοδήποτε νέο πανεπιστήμιο μπορεί να αναπτυχθεί στη Λεμεσό και μάλιστα λέγω ότι και προσωπικά, αν θέλετε, υποστηρίζω μια τέτοια εξέλιξη. Αλλά εδώ μιλούμε για μία σχολή νέα του πανεπιστημίου. Υπήρχε τμήμα το οποίο σήμερα γίνεται σχολή πανεπιστημιακή. Και θέλω να ξέρετε ακόμη κάτι: Δε θα υπάρξει ανάγκη για δαπάνη πρόσθετη, γιατί θα στεγαστεί στην πανεπιστημιούπολη. Άρα, λοιπόν, οπουδήποτε αλλού κτιστεί αυτή η σχολή θα πρέπει να υπολογίσετε και όλες τις άλλες υπηρεσίες που είναι αναγκαίες στην υλικοτεχνική υποδομή, ενώ εδώ θα υπάρχει και η φοιτητική εστία, εδώ θα υπάρχουν και οι χώροι για τη λειτουργία αυτής της σχολής, αλλά και οι άλλες υπηρεσίες. Γίνεται πεντακάθαρο λοιπόν ότι -το πιστεύω ειλικρινά και δεν έχω καμία αντιπαράθεση με το συνάδελφο, άλλωστε η γυναίκα μου είναι από τη Λεμεσό να το ξέρει ο συνάδελφος- εκείνο το οποίο... Ξεκαθαρίζω ότι η επιτροπή έχει άριστη συνεργασία με τις πανεπιστημιακές αρχές, τη σύγκλητο, τον πρύτανη, τον αντιπρύτανη και αυτή τη συνεργασία όλοι θα τη συνεχίσουμε. Και πιστεύω ότι οι προσεγγίσεις των πανεπιστημιακών αρχών είναι τέτοιες, που είναι προς όφελος του πανεπιστημίου· δεν προέρχονται από κίνητρα είτε προσωπικά είτε ιδιοτελή. Οποιοδήποτε νέο πανεπιστήμιο μπορεί να γίνει αλλού. Και μάλιστα θα έλεγα -και το έχω πει και δημόσια- ότι, όταν θα γίνει πανεπιστήμιο για τουριστικές σπουδές, η εισήγησή μου είναι να γίνει στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή, όταν έδιδα το λόγο στον κ. Χατζηγιάννη, είπα πως θεωρώ ότι εξηντλήθη το θέμα...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μα δεν εμιλήσαμε εμείς σαν ΔΗΚΟ, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εμίλησε ο κ. Κιττής στην αρχή.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Άλλο ο Κιττής, άλλο το ΔΗΚΟ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ο κ. Κιττής τοποθετήθηκε όσον αφορά την ευθύνη που είχε αναλάβει το ΔΗΚΟ να τοποθετηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Πιττοκοπίτη. Ποιος εννά μιλήσει που τους δκυο σας;

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ ήθελα απλώς να πω ότι θα λυθεί το πρόβλημα, αν γίνει πλωτό το πανεπιστήμιο τζαι να διά γυρόν, έτσι για να μεν έχουμε...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, άκουσα με πολλή προσοχή τους συναδέλφους και άκουσα και σοβαρά πράγματα, αλλά άκουσα και αστεία. Ανάλογα με το σε ποια συγκέντρωση βρίσκονται υπόσχονται τους και πανεπιστήμιο ή σχολείο! Τη στιγμή που δεν ξέρουμε αν θα γίνει και σχολή τουρισμού, εννά την κάμουμε στην ελεύθερη Αμμόχωστο!

Εγώ με όλη τη σοβαρότητα λέω: Εδώ και τέσσερα χρόνια η Πάφος απαιτεί να γίνει η πολιτιστική πρωτεύουσα της Κύπρου, λόγω των αρχαιοτήτων κ.ά. Επομένως, με την ίδρυση Σχολής Καλών Τεχνών θα ήταν, αν θέλετε, όχι γιατί το βλέπουμε τοπικιστικά

ή θέλουμε να δημοκοπούμε ή και να λαϊκίζουμε... πιστεύουμε ειλικρινά ότι ο χώρος αυτής της σχολής θα έπρεπε να είναι εκεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η Πάφος;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Σίγουρα, λόγω, λέω, του αρχαιολογικού και πολιτιστικού πλούτου που διαθέτει αυτή η επαρχία. Αν κάποιοι συνάδελφοι χαμογελούν...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Και εγκαταλειμμένων βουλευτών!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

...χαμογελούν ή εν πάση περιπτώσει μοιράζουν υποσχέσεις, εμείς θα πούμε τούτο: Αν δε συγκατατεθείτε, καταλάβετε το, θα είμαστε η επόμενη κυβέρνηση τζι εννά το κάμουμε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, γράψε τζι ένα για την Πάφο. Η συζήτηση εξαντλήθηκε.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών; Αντιλαμβάνομαι υπάρχει μία διαφωνία, για να μη μετρούμε τους άλλους. Εντάξει, όσοι είναι έξω ένας.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης του κ. Πιττοκοπίτη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έν' υπέρ όλοι εκτός ένας.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Πόσοι είναι "οι όλοι" όμως, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε;

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Πόσοι είναι “οι όλοι”;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Για τα επόμενα δύο θέματα με τους αριθμούς 7 και 8 υπάρχει κοινή έκθεση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα θέματα είναι «Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη και Άλλες Χρεώσεις) Κανονισμοί του 2000»...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Δεν είναι ομόφωνα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

...και «Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τηλεφωνικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Για τους πρώτους κανονισμούς υπάρχει τροπολογία του ΑΚΕΛ, όπως αντιλαμβάνομαι. Οι δεύτεροι κανονισμοί, το υπ' αριθμόν 8 θέμα, είναι ομόφωνα.

Ορίστε.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ο κ. Χρίστου, κύριε Πρόεδρε, κάτι θέλει να πει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε θα επιμένουμε να τεθεί σε ψηφοφορία η τροπολογία μας, αλλά έχει κατατεθεί άλλη τροπολογία από άλλο συνάδελφο και εν πάση περιπτώσει θέλουμε να μιλήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ ευχαρίστως.

Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται 1. «Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη και Άλλες Χρεώσεις) Κανονισμοί του 2000» και 2. «Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τηλεφωνικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ευάγγελος Σαμμούτας

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρέας Μούσκος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 27 Ιουνίου και 14 Νοεμβρίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, της Διεύθυνσης Τηλεπικοινωνιών του οικείου υπουργείου, του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου Προγραμματισμού, του διοικητικού συμβουλίου και της γενικής διεύθυνσης της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ), των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΕ-ΑΤΗΚ, ΕΠΟΕΤ, ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΔΕΟΚ, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ.

Με τους πρώτους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 43 του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμου, καταργούνται οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη Τηλεπικοινωνιακών Υπηρεσιών) Κανονισμοί και αντικαθίστανται με νέους κανονισμούς, με τους οποίους ρυθμίζεται ο καθορισμός νέων τελών που αποτελούν το τιμολόγιο για τις υπηρεσίες που παρέχει η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.

Ειδικότερα, στους εν λόγω κανονισμούς περιλαμβάνονται διατάξεις που αφορούν τις κατηγορίες των τελών, τον καθορισμό των βασικών τελών, τον ορισμό τελών κλήσεων εξωτερικού και άλλων μη βασικών τελών, τις χρεώσεις για κατασκευή ή επέκταση του δικτύου πέραν του οργανωμένου δικτύου της Αρχής, τη σύναψη ειδικών

συμφωνιών, τις ειδικές ή ποσοτικές εκπτώσεις, την καταβολή εγγυήσεων και την επιχορήγηση τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών.

Με τους δεύτερους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι επίσης εκδίδονται με βάση το άρθρο 43 του περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών Νόμου, τροποποιούνται οι ισχύοντες ομότιπλοι κανονισμοί με τη συμπερίληψη σε αυτούς διατάξεων που αναφέρονται στα τέλη των κύριων τηλεφωνικών συνδέσεων (συνδρομή, συνδιαλέξεις εσωτερικού και εξωτερικού, μέθοδο χρέωσης συνδιαλέξεων κ.λπ.), καθώς επίσης και διατάξεων που αφορούν την Υπηρεσία Κινητής Τηλεφωνίας, την Υπηρεσία Τηλεειδοποίησης, την Υπηρεσία Τηλεφωνικής Κάρτας και τα διεθνή μισθωμένα κυκλώματα.

Εκθέτοντας τις θέσεις τους ενώπιον της επιτροπής, οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Οικονομικών, του Γραφείου Προγραμματισμού και της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ανέφεραν τους λόγους για τους οποίους επιβάλλεται η άμεση προώθηση της έγκρισης των υπό συζήτηση κανονισμών, έτσι που να προωθηθεί χωρίς καθυστέρηση η νέα τιμολογιακή πολιτική της ΑΤΗΚ, που περιλαμβάνει την αναίσορρόπηση των τελών της. Ανάμεσα στους λόγους περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι:

- Οι τεχνολογικές εξελίξεις και η ανάγκη για κατανομή των οικονομικών πόρων που υπαγορεύονται από τις δυνάμεις της αγοράς.
- Η γενική συμφωνία για το εμπόριο των υπηρεσιών του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, στην οποία έχει προσχωρήσει και η Κύπρος, η οποία επιβάλλει τη δραστική μείωση των διεθνών τελών κατά τρόπο που να προσεγγίζουν το κόστος.
- Η απώλεια της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας.

- Η ανάγκη εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο, το οποίο απαιτεί την ύπαρξη ανταγωνισμού μέσω της φιλελευθεροποίησης της αγοράς, καθώς και η εγκαθίδρυση ρυθμιστικού φορέα.

Πρόσθετα με τα πιο πάνω, οι εκπρόσωποι της ΑΤΗΚ, τόσο προφορικά ενώπιον της επιτροπής όσο και μέσω υπομνημάτων τους που κατέθεσαν ενώπιόν της, ανέφεραν και τα ακόλουθα:

- Οι αυξήσεις των τελών που προτείνονται αφορούν τη σταθερή τηλεφωνία, καθώς και τις υπηρεσίες καταλόγου.
- Η αναίσορρόπηση των τελών που αφορούν τη σταθερή και την κινητή τηλεφωνία, τις μισθωμένες συνδέσεις και την υπηρεσία Ψηφιακού Δικτύου Ενοποιημένων Υπηρεσιών (ΨΗΔΕΥ) θα επιφέρει σημαντικές σταδιακές μειώσεις στις διεθνείς και υπεραστικές κλήσεις, μικρή μείωση στην κινητή τηλεφωνία και σταδιακή αύξηση στις τοπικές κλήσεις.
- Τα τέλη κλήσεων της σταθερής τηλεφωνίας τόσο για κλήσεις εντός περιφέρειας όσο και για κλήσεις μεταξύ περιφερειών (υπεραστικές) θα είναι ομοιόμορφα προς το τέλος του 2001.
- Με την αναίσορρόπηση των τελών επηρεάζονται αρνητικά οι συνδρομητές με χαμηλούς λογαριασμούς. Γι' αυτό η Αρχή, για μετριασμό των επιπτώσεων από τις προτεινόμενες αυξήσεις, ενέκρινε εναλλακτικό πακέτο με μηνιαίο τέλος συνδρομής £2 αντί £3 κατά την πρώτη φάση της αναίσορρόπησης και με πρόσθετη χρέωση δύο σεντ για κάθε επιτυχημένη κλήση. Στη δεύτερη φάση το μηνιαίο τέλος συνδρομής για το πακέτο παραμένει στις £2 και στην τρίτη φάση ανέρχεται στις £2,5. Κατά συνέπεια, οι χαμηλές εισοδηματικές τάξεις έχουν το δικαίωμα επιλογής του ειδικού αυτού πακέτου.

- Παράλληλα με τις προτεινόμενες αυξήσεις εισάγονται μειωμένα τέλη κατά τις νυκτερινές ώρες (20.00 μ.μ. - 07.00 π.μ.) τις καθημερινές και καθ' όλη τη διάρκεια του Σαββατοκυριακού και των επίσημων αργιών.

- Με τις προτεινόμενες αλλαγές των τελών η Κύπρος θα καταστεί η χώρα με το πιο χαμηλό κόστος τηλεφωνικής υπηρεσίας ανάμεσα στις αναπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΕ-ΑΤΗΚ, ΕΠΟΕΤ, ΟΗΟ-ΣΕΚ, ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ και ΔΕΟΚ συμφώνησαν με την αναϊσορρόπηση των τελών της ΑΤΗΚ και κατ' επέκταση με τις διατάξεις και των δύο υπό αναφορά κανονισμών.

Ειδικότερα, η συνδικαλιστική οργάνωση ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ με γραπτό υπόμνημά της που έστειλε στην επιτροπή, αφού επισημαίνει ότι η ΑΤΗΚ πρέπει να παραμείνει οργανισμός δημόσιας ωφέλειας, προτείνει τα ακόλουθα όσον αφορά τους πρώτους υπό αναφορά κανονισμούς:

- Το χρονοδιάγραμμα αύξησης των τελών σύνδεσης, συνδρομής και τοπικών κλήσεων μπορεί να επεκταθεί, αφού η σύσταση του ρυθμιστικού οργάνου της ΑΤΗΚ δε θα προωθηθεί άμεσα και η φιλελευθεροποίησή της θα επέλθει με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Υπάρχουν περιθώρια για μικρότερη αύξηση των τελών σε ορισμένες υπηρεσίες ή και περαιτέρω μείωση σε άλλες.

- Η πρόταση αναϊσορρόπησης θα μπορούσε να συνοδεύεται και με μέτρα κοινωνικής πολιτικής, όπως την επιχορήγηση των τελών στις ασθενέστερες οικονομικά τάξεις και την παροχή δωρεάν υπηρεσιών σε δυσπραγούντες ή σε ιδρύματα, νοσοκομεία, σχολεία κ.λπ.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ συμφώνησαν με τις πρόνοιες και των δύο υπό αναφορά κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ εξέφρασαν τις επιφυλάξεις τους ως προς το ύψος των προτεινόμενων αυξήσεων που επέρχονται στη σταθερή τηλεφωνία με τις διατάξεις των πρώτων υπό αναφορά κανονισμών, σχολιάζοντας ότι ορισμένα τέλη έχουν περιθώριο για μικρότερες αυξήσεις.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών συμφώνησαν με τις πρόνοιες και των δύο υπό αναφορά κανονισμών, καθώς και με την ανάγκη για αναίσορρόπηση των τελών της ΑΤΗΚ, αλλά με γραπτό υπόμνημά τους προς την επιτροπή εισηγούνται τα ακόλουθα:

- Συμπερίληψη ειδικής πρόνοιας για έκπτωση στις αγροτικές κοινότητες, στις οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα, στους συνταξιούχους, στους πολυτέκνους κ.λπ.
- συμπερίληψη ειδικής πρόνοιας για μειωμένα τέλη για πρόσβαση στο διαδίκτυο, όπου η σύνδεση είναι συνήθως μακράς διάρκειας.
- η σταδιακή εφαρμογή των αυξήσεων των τελών, αντί το 2001, να ολοκληρωθεί προς το τέλος του 2002, όταν θα επέλθει και η πλήρης φιλελευθεροποίηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, με βάση όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, έχει καταλήξει στα πιο κάτω:

1. Με τη σύμφωνη γνώμη της ΑΤΗΚ να επιφέρει στους πρώτους υπό αναφορά κανονισμούς τις ακόλουθες τροποποιήσεις:
 - α. Τη διαφοροποίηση του χρονοδιαγράμματος εφαρμογής της αναίσορρόπησης των τελών, δεδομένου του χρονικού διαστήματος που έχει μεσολαβήσει από την ετοιμασία των εν λόγω κανονισμών μέχρι την κατάθεσή τους στη Βουλή.
 - β. τη μείωση του εναλλακτικού πακέτου μηνιαίας συνδρομής της κύριας τηλεφωνικής σύνδεσης και για τις τρεις φάσεις αναίσορρόπησης στο ποσό

- της £1,5 και την παροχή της ευχέρειας για επιλογή του για μια μόνο τηλεφωνική σύνδεση για κάθε φυσικό πρόσωπο και για κάθε υποστατικό·
- γ. τον καθορισμό σε δύο σεντ για κάθε τέσσερα λεπτά για ολόκληρο το εικοσιτετράωρο του τέλους πρόσβασης στο διαδίκτυο·
- δ. τη συμπερίληψη στον πίνακα των βασικών τελών των υπηρεσιών πληροφοριών καταλόγου.
2. Να εγκρίνει τους δεύτερους υπό αναφορά κανονισμούς όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, χωρίς να διαφωνούν με τις πιο πάνω θέσεις της επιτροπής, εισηγήθηκαν την περαιτέρω τροποποίηση των πρώτων υπό αναφορά κανονισμών, έτσι ώστε:

- να μειωθεί η σταδιακή αύξηση της μηνιαίας συνδρομής που αφορά το κανονικό πακέτο από £3, £4 και £5 σε £2,5, £3 και £3,5 αντίστοιχα· και
- να επιβαρυνθούν κατά 10% οι μηνιαίοι λογαριασμοί των συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας που υπερβαίνουν τις £100.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό εξέταση κανονισμών όπως αυτοί έχουν τροποποιηθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όπως αναφέρεται και στην έκθεση αυτό το θέμα είχε απασχολήσει την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων σε πέντε συνεδριάσεις. Δεν είναι

επίσης κρυφό ότι απ' όλες τις πλευρές της Βουλής μέσα από τη συζήτηση στην επιτροπή εγίνετο και μια διαβούλευση, διαπραγμάτευση συζήτησης με την Αρχή Τηλεπικοινωνιών. Και γι' αυτά τα πράγματα είχαμε καταλήξει όλες οι πλευρές. Υπήρχε η διαφοροποίηση μόνο από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις μόνο σ' αυτό το συγκεκριμένο θέμα που αναφέρεται και στην έκθεση και όλα τα άλλα ήταν ομόφωνα.

Επειδή έχω πληροφορηθεί ότι υπάρχει πέραν αυτής της διαφορετικής τοποθέτησης εκ μέρους του ΑΚΕΛ και εισήγηση για τροποποίηση όσον αφορά το τέλος σύνδεσης με το διαδίκτυο από τους Ενωμένους Δημοκράτες, εγώ θέλω να πω ειλικρινά ότι είναι σε τρεις συνεδριάσεις που όλες οι πλευρές της Βουλής πιάσαμε και είχαμε βρει και είχαμε συμφωνήσει με την Αρχή Τηλεπικοινωνιών αυτά τα δύο σεντ για κάθε τέσσερα λεπτά για ολόκληρο το εικοσιτετράωρο. Δεν ήταν θέση που την απαιτήσαμε εμείς. Και είναι γι' αυτούς τους λόγους που, τουλάχιστον όταν είχα ενημερωθεί από τον έντιμο συνάδελφο, τον κ. Χριστοφίδη, είχα πει το ολιγότερο: Δεν μπορεί, τη στιγμή που η επιτροπή ζήτησε και επέμενε και συμφώνησε σ' αυτό το πράγμα, να ερχόμαστε σήμερα στη Βουλή και να διαφοροποιούμαστε. Και μιλώ όσον αφορά εμένα ως πρόεδρο της επιτροπής, κανέναν δε δεσμεύω, κανέναν δεν εκπροσωπώ, λέω όμως για λόγους αρχής, εφόσον το υιοθετήσαμε αυτό το πράγμα, δεν μπορούμε να αλλάξουμε. Και εμείς θα ψηφίσουμε τους κανονισμούς όπως έχουν διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Το νομοσχέδιο που ψηφίζουμε σήμερα ή οι κανονισμοί πιο σωστά ξεφεύγουν σημαντικά από τα όρια τα οποία καθορίζονται από την επικράτεια και από το ρόλο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου. Είναι θα έλεγα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πρώτη απόφαση της Βουλής η οποία στοχεύει στο να δώσει το δικαίωμα σε έναν

ημικρατικό οργανισμό να αναπροσαρμόσει τα τέλη του με συγκεκριμένο στόχο να καταστεί ικανός και αρκούντως δυνατός, για να αντιμετωπίσει τον επερχόμενο ανταγωνισμό λόγω της φιλελευθεροποίησης. Εμείς θέλουμε η Αρχή Τηλεπικοινωνιών να παραμείνει ένας ισχυρός, ισχυρότατος, αν είναι δυνατόν, εταίρος στο χώρο των τηλεπικοινωνιών στην Κύπρο. Και αυτός είναι ο κύριος λόγος για τον οποίο έχουμε συγκατατεθεί και έχουμε συμμετάσχει στη συζήτηση που έγινε στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων με θετικό τρόπο, παρ' όλο που γνωρίζουμε όλοι μας ότι από την αναπροσαρμογή των τελών θα υποστούν συγκεκριμένο βάρος και οι μικροί καταναλωτές και οι μεσαίοι και γενικά αυτοί που μέχρι σήμερα πλήρωναν πολύ χαμηλούς λογαριασμούς. Ταυτόχρονα, ασφαλώς, θα δοθεί η δυνατότητα στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών να ανταγωνιστεί στον πολύ σημαντικό χώρο των διεθνών τηλεπικοινωνιών, εκεί όπου σήμερα ήδη από την παράνομη διοχέτευση τηλεφωνημάτων υφίσταται ζημιές και εκεί όπου κτίζεται και ο μεγάλος ανταγωνισμός.

Έχουμε μια σειρά από παρατηρήσεις στην όλη δομή της πρότασης και θα θέλαμε να τις καταθέσουμε, γιατί πιστεύουμε ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων θα πρέπει να παρακολουθήσει το όλο θέμα από πολύ κοντά, κάμνοντας τις αναγκαίες διορθωτικές επεμβάσεις στο θέμα. Η αλλαγή που προτείνεται είναι ορθολογιστική. Γίνεται προσπάθεια η χρέωση να ανταποκρίνεται στο κόστος των υπηρεσιών. Και γίνεται προσπάθεια να γίνει διόρθωση προς το καλύτερο, εκεί που θα υπάρξει ανταγωνισμός. Και αυτό το σημειώνουμε και το υιοθετούμε. Ταυτόχρονα όμως έχουμε την εντύπωση ότι το κόστος παραγωγής σε ορισμένες περιπτώσεις είναι σχετικά ψηλό, παρ' όλο που υπάρχει μια γενική μείωση του κόστους στις τηλεπικοινωνίες λόγω της χρήσης της τεχνολογίας, λόγω της εκ τούτου αύξησης της παραγωγικότητας του προσωπικού. Έχουμε ακόμα την εντύπωση ότι και το κέρδος σε ορισμένες υπηρεσίες έχει υπολογιστεί με έναν ψηλό συντελεστή, με αποτέλεσμα να υπάρξουν οι γνωστές

αυξήσεις. Πέραν τούτων δε μας διαφεύγει ότι η Αρχή Τηλεπικοινωνιών έχει πραγματοποιήσει μέσα στο χρόνο που πέρασε, αν δεν κάνω λάθος -να με διορθώσει ο συνάδελφος πρόεδρος- ένα κέρδος £60.000.000 και έχει ένα συσσωρευμένο αποθεματικό κάπου £180.000.000.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Εκατόν τριάντα επτά εκατομμύρια λίρες.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εκατόν τριάντα επτά εκατομμύρια λίρες. Ευχαριστώ για τη διόρθωση. Εμείς χαιρόμαστε που υπάρχει αυτή η οικονομική ευρωστία, διότι θα τη χρειαστεί η Αρχή Τηλεπικοινωνιών και για την περαιτέρω αναβάθμιση του εξοπλισμού της μέσα στα επόμενα λίγα χρόνια και για την αντιμετώπιση του επερχόμενου ανταγωνισμού. Και δε θα θέλαμε αυτά τα χρήματα να σπαταληθούν για επιμέρους δαπάνες ή για στήριξη υπηρεσιών οι οποίες θα επιδοτούνται, ενώ έχουν ένα άλφα κόστος. Πλην όμως το σημειώνουμε αυτό, διότι θα θέλαμε μέσα σ' αυτή τη φιλοσοφία της τιμολόγησης που παρουσίασε η Αρχή Τηλεπικοινωνιών, όπως αναφέρει και κάποια συνδικαλιστική οργάνωση, να υπήρχε και μια κοινωνική διάσταση της πρότασης· δεν την έχουμε δει. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα υπάρξει στις επόμενες προτάσεις της Αρχής Τηλεπικοινωνιών και γι' αυτό το λόγο, επαναλαμβάνω, θα παρακολουθούμε από κοντά τα πράγματα.

Έχει δίκαιο ο κ. Πιπτοκοπίτης ότι στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων είχαν συμφωνηθεί τα πλείστα σημεία των προτάσεων. Μας έχει και εμάς προβληματίσει η χρέωση του Ίντερνετ, του διαδικτύου, μας έχει προβληματίσει και μετά από τη διακρίβωση του γεγονότος ότι το χρησιμοποιεί βασικά η νεότερη γενιά, μαθητές, φοιτητές, νέοι εργαζόμενοι, άνθρωποι δηλαδή που έχουν εξοικειωθεί με τα συστήματα αυτά. Και έχω την εντύπωση ότι δε θα αποτελούσε για την Αρχή Τηλεπικοινωνιών

μεγάλο πρόβλημα, αν υιοθετούνταν πιο χαμηλά τέλη ειδικά σ' αυτό τον τομέα. Γι' αυτό εμείς καταρχήν αντιμετωπίζουμε θετικά τις προτάσεις του κ. Χριστοφίδη. Η πρόταση την οποία έχουμε κάνει και η οποία δεν έτυχε παρά μόνο της δικής μας στήριξης, γι' αυτό δεν την καταθέτουμε ως τροπολογία σήμερα, ξεκινούσε από τη φιλοσοφία την οποία έχω αναφέρει στην αρχή: Να μην επιβαρυνθούν οι άνθρωποι, τα μικρά νοικοκυριά που έχουν μόνο εσωτερικές κλήσεις και εσωτερική τηλεφωνική σύνδεση με υπερβολικές αυξήσεις, διότι αυξήσεις θα έχουμε. Δεν έγινε δεκτή. Εμείς δε θέλουμε να διαρρήξουμε την ομοφωνία που έχει επιτευχθεί, γι' αυτό δεν τη θέτουμε ως τροπολογία.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Με όλο το σεβασμό, κύριε συνάδελφε. Τα δύο σεντ για το διαδίκτυο ήταν δικό σας αίτημα.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ναι, κύριε Πιπτοκοπίτη, αλλά από τότε... Κοιτάξτε, εγώ θεωρώ ότι κάθε μέρα γινόμαστε γύρω απ' αυτά τα θέματα σοφότεροι. Και θέλω να καταλήξω με το εξής: Εμείς θα ψηφίσουμε τους κανονισμούς, αλλά θα παρακολουθούμε από πάρα πολύ κοντά την εξέλιξη αυτού του θέματος και θα ζητήσουμε από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών σε έξι μήνες να μας φέρει μία προκαταρκτική έκθεση της εικόνας η οποία παρουσιάζεται με οικονομικά δεδομένα. Αν για παράδειγμα η χρήση του 2001, το πρώτο εξάμηνο, θα παρουσιάζει κέρδη πέραν εκείνων που εμείς αντιλαμβανόμαστε ότι πρέπει να έχει ένας οργανισμός δημοσίας ωφελείας, για να μπορεί να συντηρεί τον εαυτό του και να κάνει τις αναγκαίες αναβαθμίσεις, τότε εμείς θα εισηγηθούμε μείωση των τελών. Γιατί η Αρχή Τηλεπικοινωνιών πρέπει να εισπράττει τέλη στη βάση του πραγματικού της κόστους. Δεν είναι εκεί για να συσσωρεύει, παρά μόνο τα λογικά κέρδη τα οποία χρειάζεται για το σκοπό που είπαμε προηγουμένως. Γι' αυτό το λόγο, έχοντας υπόψη και τα πιο πάνω που έχω αναφέρει, δηλαδή την, κατά τη δική μας εκτίμηση, ψηλή κοστολόγηση των

σημερινών υπηρεσιών κατ' αντίθεση με την πραγματικότητα, θέλουμε να δούμε θετικά την πρόταση του κ. Χριστοφίδη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοφίδη, ελάτε.

Παρακαλώ επίσης να μας πείτε η τροπολογία σας σε ποιο κανονισμό αναφέρεται, γιατί στο σημείωμα δεν υπάρχει αναφορά.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Θα εξηγήσω, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η τροπολογία μας ουσιαστικά κρίνεται για δύο λόγους αναγκαία τόσο επί της διαδικασίας όσο και επί της ουσίας. Αν, κύριε Πρόεδρε, ακολουθούσαμε την εισήγηση του προέδρου της επιτροπής, του συνάδελφου Πιττοκοπίτη, και εγκρίναμε αυτή τη στιγμή την έκθεση της αρμόδιας επιτροπής, θα υπήρχε κενό στους κανονισμούς τους οποίους θα εγκρίναμε. Θα υπήρχε κενό, διότι δεν υπάρχει στους κανονισμούς που έχει ενώπιόν της η Βουλή καμία αναφορά για το τέλος πρόσβασης στο διαδίκτυο. Συγκεκριμένα, έχω ενώπιόν μου τους κανονισμούς και δεν υπάρχει πουθενά αυτή η αναφορά. Και αν, συνάδελφε πρόεδρε της επιτροπής, ένας οποιοσδήποτε καταναλωτής της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, αύριο ή όποτε εφαρμόζονταν αυτοί οι κανονισμοί, πλήρωνε τέλη αυξημένα όπως θα εισηγείτο η Βουλή, τότε θα μπορούσε να προσφύγει στο Ανώτατο Δικαστήριο και θα κέρδιζε την υπόθεση.

Επομένως, κρίναμε ως Ενωμένοι Δημοκράτες ότι δεν μπορούσε να περάσει τέτοια εισήγηση με το κενό που υπάρχει αυτή τη στιγμή στους κανονισμούς τους οποίους έχουμε ενώπιόν μας.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε συνάδελφε, για να συνάδει, αν θέλετε, με το ίδιο το περιεχόμενο της επιστολής της Αρχής που υπάρχει και συνοδεύει τους κανονισμούς που αναφέρετε και έχει προστεθεί.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Έχουμε, συνάδελφε, κύριε Πρόεδρε, τους κανονισμούς ενώπιόν μας και εδώ είναι και θέμα νομοτεχνικό. Να μας πουν τι θα δημοσιευτεί. Θα δημοσιευτούν οι κανονισμοί ή η έκθεση της επιτροπής; Και να πω επίσης ότι είναι με δική μας παρέμβαση που προστέθηκε αυτή η πρόνοια, η οποία δεν είναι ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής. Δεν είναι ενώπιον της ολομέλειας της Βουλής. Δε γνωρίζει η ολομέλεια της Βουλής αυτό το κενό, το οποίο αναφέρουμε και φέρουμε ενώπιόν σας αυτή τη στιγμή.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέπετε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω θα το επιτρέψω, διότι πρόκειται για διευκρίνιση, αν υπάρχει ή δεν υπάρχει κενό.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αυτό το πράγμα το οποίο έχει προστεθεί, κύριε συνάδελφε, στον κανονισμό, αναφέρεται μάλιστα ότι θα ισχύει από την 1η Αυγούστου, εκ παραλείψεως της γραμματείας, αν θέλετε, δεν έχει αναφερθεί αυτό το πράγμα, αλλά, αν λάβουμε υπόψη μας ότι αναφέρονται στην έκθεση τα δύο σεντ για κάθε τέσσερα λεπτά και έχει προστεθεί αυτό και στο κείμενο, θα συμπεριληφθεί και στη δημοσίευση αυτό το πράγμα.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μπορώ, να συνεχίσω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακριβώς θέλω να πληροφορήσω με τη σειρά μου ότι έχει επισημανθεί και έχει προστεθεί πάνω στο κείμενο. Τώρα, αντιλαμβάνομαι, η διαφορά είναι αν πρέπει να είναι δύο σεντ για κάθε τέσσερα λεπτά ή αν πρέπει να γίνει ένα σεντ για κάθε τρία λεπτά, όπως είναι η πρόταση των...

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Δεν έχω μπει επί της ουσίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, κενό δεν υπάρχει.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Προσωπικά, κύριε Πρόεδρε, δεν έχω πληροφορηθεί για τη συγκεκριμένη προσθήκη και παρακαλώ το συνάδελφο, τον πρόεδρο της επιτροπής, να διαβάσει ποια είναι επί λέξει αυτή η προσθήκη και πού μπήκε μέσα στους κανονισμούς, διότι, νομίζω, ούτε και οι άλλες πλευρές είναι ενήμερες και ούτε έχουν ενώπιόν τους αυτή την προσθήκη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Πιττοκοπίτη, διαβάστε.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αναφέρεται στη σελίδα 2 των κανονισμών και είναι αριθμημένο ως 1.7: Τέλη πρόσβασης στο διαδίκτυο: Δύο σεντ για κάθε διακόσια σαράντα δευτερόλεπτα ή μέρος της για ολόκληρο το εικοσιτετράωρο.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Αυτό δεν υπάρχει πουθενά.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είναι αυτό το οποίο είχε εξ αβλεψίας παραβλεφθεί, κύριοι συνάδελφοι, και εντοπίστηκε αυτό το πράγμα, προτού αρχίσουμε εδώ να συζητούμε, και προστέθηκε

αυτό το πράγμα, για να συνάδει και με την έκθεση. Το εντόπισε η γραμματεία και έχει κάνει τη σχετική διόρθωση.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Μπορείτε να μας διαβάσετε τι ακριβώς λέει, κύριε Πιττοκοπίτη;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Σας διαβάζω, είναι χειρόγραφα που είναι γραμμένα, κύριε συνάδελφε, και λέει. Πάμε στη σελίδα 2 και στα τέλη κλήσεως εσωτερικού 1.7 όπως έχει αριθμηθεί: «Τέλη πρόσβασης στο διαδίκτυο από την 1η Αυγούστου 2001: Δύο σεντ για κάθε περίοδο διακοσίων σαράντα δευτερολέπτων ή μέρος της για ολόκληρο το εικοσιτετράωρο».

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ήταν 1,3 σεντ τα τέσσερα λεπτά και η εισήγηση είναι από την 1η Αυγούστου 2001 να γίνει δύο σεντ τα τέσσερα λεπτά.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όπως ήταν το αίτημα των μελών της επιτροπής και συγκεκριμένα του ΑΚΕΛ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας.

Επομένως, αν υπάρχει αυτή η πρόνοια, είναι θέμα διαφωνίας ή συμφωνίας με το ποσό που αναφέρεται. Επομένως, κύριε Πιττοκοπίτη, αν δε συμφωνείτε με τα τέλη που καθορίζονται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα βάλουν την τροπολογία τους, κύριε Αγαπίου, και τελειώνει.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Με συγχωρείτε, μπορούν να κλείσουν τα τηλέφωνα των δημοσιογράφων;

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Εμένα ήταν κλειστό, δεν ξέρω τι έγινε! Φαίνεται ότι ενοχλήθηκε η ΑΤΗΚ με αυτά που λέω. Δεν ξέρω!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αγαπίου, αυτό είχαμε σκοπό να κάνουμε και ετοιμάσαμε και τροπολογία.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Είχα ασχοληθεί, κύριε Πρόεδρε, αν μπορώ να συνεχίσω, με το διαδικαστικό, όπου επιβεβαιώνεται αυτό που είπα.

Τώρα, επί της ουσίας, παρ' όλο που και επί του διαδικαστικού μέσα στην έκθεση δε γίνεται καμία αναφορά για το από πότε θα αρχίσει αυτή η αύξηση, η δική μας εισήγηση επί της ουσίας, όπως ελέχθη πολύ σωστά από το συνάδελφο Χρίστου προηγουμένως, είναι ότι τα αστρονομικά αυτά ποσά των εκατομμυρίων που ακούμε ότι η Αρχή Τηλεπικοινωνιών κερδίζει θα μας οδηγούσαν στο συμπέρασμα ότι θα έδειχνε κάποιο ανθρώπινο πρόσωπο για έναν τομέα υπηρεσιών όπως είναι το διαδίκτυο, που οπωσδήποτε με την παγκοσμιοποίηση της πληροφορίας βοηθά στο να μπορεί ο κάθε πολίτης να έχει πρόσβαση σε αυτή την υπηρεσία. Πιστεύουμε ότι το μήνυμα που θα δώσει αυτή η Βουλή, ότι αυξάνει τα τέλη πρόσβασης στο διαδίκτυο, θα δημιουργήσει έναν ανασταλτικό παράγοντα χρήσης του διαδικτύου. Θεωρούμε ότι, εφόσον πολύ σύντομα θα υπάρξει ελευθεροποίηση, μέχρι την ελευθεροποίηση να παραμείνει το τέλος που υπάρχει σήμερα, για να μη δημιουργηθούν συνειρμοί αύξησης των τελών για την πρόσβαση στο διαδίκτυο, και ας χάσει μερικές χιλιάδες λίρες η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.

Θεωρούμε λοιπόν ότι, με βάση την παρέμβασή μας, που φάνηκε ότι ήταν χρήσιμη και στη διαδικασία... και να πω ότι ήταν εξαιτίας της παρέμβασής μας που έγινε η προσθήκη, συνάδελφε Πιπτοκοπίτη.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όχι, κύριε συνάδελφε.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Εντάξει. Ρωτήστε και τη γραμματεία της επιτροπής σας.

Επομένως, για να μην εκτεθεί κιόλας και η Βουλή, νομίζω ότι αξίζει τον κόπο γι' αυτή την τροπολογία να δούμε όχι μόνο τη διαδικασία αλλά και την ουσία και να παραμείνει αυτή η τροπολογία που εισηγούμαστε, για να μην αυξηθεί το τέλος του διαδικτύου και να παραμείνει στο 1,3 σεντ για την ημέρα και στο ένα σεντ για το βράδυ.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χατζηγεωργίου.

Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Πρέπει να πω ότι η αρχική πρόταση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, σε ό,τι αφορά το διαδίκτυο, μιλούσε για αύξηση κατά τριακόσια περίπου τοις εκατόν. Δηλαδή, ενώ σήμερα ένας ο οποίος είναι συνδεδεμένος με το διαδίκτυο χρεώνεται ουσιαστικά είκοσι σεντ την ώρα, η αρχική πρόταση ήταν να πληρώνει εξήντα σεντ. Έγιναν διαπραγματεύσεις πράγματι με την Αρχή Τηλεπικοινωνιών και καταλήξαμε ότι θα μπορούσε να γίνει αποδεκτή μια αύξηση του πενήντα τοις εκατόν, δηλαδή δύο σεντ τα τέσσερα λεπτά, δηλαδή τριάντα σεντ την ώρα. Φυσικά, έτσι όπως διατυπώνεται η πρόταση μέσα από τους κανονισμούς, αυτή η αύξηση θα επιβληθεί από την 1η Αυγούστου του 2001, ενώ η αρχική συμφωνία που είχαμε κάμει με την Αρχή Τηλεπικοινωνιών ήταν να μπει αυτή η αύξηση αμέσως. Νομίζω ότι είναι και μια συμβιβαστική πρόταση που, εάν υιοθετηθεί από τους Ενωμένους Δημοκράτες, μπορούμε ομόφωνα να την υιοθετήσουμε.

Ένα άλλο σημείο, κύριε Πρόεδρε, που θα ήθελα να αναφέρω είναι ότι με δική μας παρέμβαση, η οποία έγινε ομόφωνα αποδεκτή από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Συγκοινωνιών και Έργων, φθάσαμε να γίνει αποδεκτό ένα εναλλακτικό πακέτο από την Αρχή Τηλεπικοινωνιών, που θα απαμβλύνει σημαντικά την επιβάρυνση πάνω στους χαμηλούς λογαριασμούς. Γιατί, αν παρέμεναν όπως ήταν οι κανονισμοί της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, για έναν που πληρώνει με τα σημερινά τέλη τρεις λίρες το μήνα θα αυξάνονταν, με βάση τις ίδιες τις εκτιμήσεις της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, στις εφτάμισι λίρες, ενώ με την υιοθέτηση του εναλλακτικού πακέτου αυτή η αύξηση θα είναι μόνο κατά μία λίρα.

Εάν έγινε η αναφορά, είναι απλώς για να καταλάβουμε τι ψηφίζουμε.

Υπάρχει ακόμα ένα σημείο το οποίο θα ήθελα να σημειώσω. Είναι σε ό,τι αφορά... γιατί πρέπει να παρακολουθούμε το πώς θα συμπεριφερθεί η Αρχή Τηλεπικοινωνιών, ιδιαίτερα ως προς τον κοινωνικό της ρόλο. Έχουμε ένα παράπονο, γραπτό παράπονο από τους τυφλούς, ότι δυστυχώς η Αρχή Τηλεπικοινωνιών δεν έχει κάνει δεκτά κάποια βασικά αιτήματα, τα οποία σε άλλες χώρες έχουν υιοθετηθεί. Όπως, για παράδειγμα, η έκδοση καταλόγου με γραφή που να διαβάζεται από τους τυφλούς όπως και το γεγονός ότι θα μπορούσε η Αρχή Τηλεπικοινωνιών να συμπεριλάβει και τους τυφλούς αλλά και κάποιες άλλες ομάδες πληθυσμού στις κατηγορίες εκείνες που θα τους έδιδε κάποια επιδότηση στα τέλη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Πιττοκοπίτη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εκείνο που πράγματι είναι ορθό, επειδή η Αρχή Τηλεπικοινωνιών -το κοινοβούλιο θα το χρειαστεί πολύ σύντομα και για πολλούς λόγους- έχει προειδοποιηθεί ότι... εμείς, όπως είπε και ο κ. Χρίστου, παρακαλούμε, και ο καθένας, αυτός ο οργανισμός να μείνει εύρωστος, να μπορεί να. Εάν όμως δημιουργούνται υπερκέρδη και φανεί, αν θέλετε, ότι

παραπληροφορήθηκε το σώμα λόγω κόστους ή και άλλως πως, αυτό το σώμα είναι εδώ, για να λάβει τα αναγκαία μέτρα στην ώρα τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, αντιλαμβάνομαι ότι αναπτύχθηκαν τα σχετικά. Να βάλουμε σε ψηφοφορία την τροπολογία των Ενωμένων Δημοκρατών.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα, δε θέλουν! Όπως έγινε τώρα, νομίζω ότι συμφωνούν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει διαφορά στην τιμή, κύριε Δημητρίου.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ναι, αλλά υπήρξε διαφορά στην ημερομηνία. Μπαίνει η 1η Αυγούστου του 2001, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό. Η πρόταση των Ενωμένων Δημοκρατών μιλά για 1η Ιανουαρίου του 2001. Η δική σας πρόταση, αντιλαμβάνομαι...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όπως απαντάται στον κανονισμό, πάει 1η Αυγούστου του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάει 1η Αυγούστου του 2001... Όμως, υπάρχει μια διαφορά στην τιμή και ίσως επιμένουν πάνω στη διαφορά της τιμής.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ορίστε, κύριε Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έχω την άποψη, κύριε Πρόεδρε, ότι θα ήταν πολύ σημαντικό για τη Βουλή να είναι ομόφωνη σε αυτό το θέμα, για να αντιμετωπίσει και με την αναγκαία ομοφωνία όλα τα ενδεχόμενα τα οποία θα παρουσιαστούν μπροστά μας.

Με την αλλαγή που γίνεται από την 1η Αυγούστου 2001, μετριάζεται αυτό που αρχικά είχαμε κι εμείς υπόψη μας, διότι θεωρούσαμε ότι είναι από την 1η Ιανουαρίου 2001 τα δύο σεντ. Μετριάζεται. Και, επειδή στο τέλος του χρόνου, στο τέλος του 2001, η Βουλή θα πρέπει να το ξαναμελετήσει συνολικά, με ενδιάμεσο σταθμό τον Ιούνιο του 2001, έχω την άποψη ότι μπορούμε να δεχθούμε ομόφωνα την ενδιάμεση πρόταση, διατηρώντας τις απόψεις μας κι εμείς, και να επανέλθουμε, όταν θα κάμουμε αυτή την εκτίμηση του χρόνου που πέρασε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σήμερα πόσα είναι η σύνδεση με το Ίντερνετ;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

1,3 σεντ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή, εσείς εισηγείστε παραμονή του υπάρχοντος.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Να πάει μέχρι το τέλος του 2001 και να ξεκινήσει απ' εκεί η αύξηση, εντάξει. Αντί 1η Αυγούστου, 1η Δεκεμβρίου να πάει, και να το δεχθούμε ομόφωνα, εντάξει. Για να έχουμε χρόνο μπροστά μας, να υπάρξει δυνατότητα. 1η Δεκεμβρίου.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Θα το δει η άλλη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση... Τώρα, σε ποιο κανονισμό υπάγεται η αναφορά σας; Επειδή είναι ο κανονισμός 7 και 8.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Είναι σε κανονισμό που δεν υπάρχει μέσα και προστέθηκε χειρόγραφα, όπως είπε ο συνάδελφος, ο Πιπτοκοπίτης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η προσθήκη πού έγινε; Στον 7 ή στον 8;

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Μετά το 1.6.1, πριν το 2, στη σελίδα 2. Να γίνει 1.7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι εξηντήθη η συζήτηση. Εδώ υπάρχει μία πρόταση από την επιτροπή που λέει: «Ως προσθήκη στο 1.6 είναι το 1.7. Τέλη πρόσβασης στο διαδίκτυο από 1η Αυγούστου 2001, δύο σεντ για περίοδο 240 δευτερολέπτων ή μέρος για ολόκληρο το εικοσιτετράωρο». Αυτό είναι που λέγω να τεθεί σε ψηφοφορία, να τελειώνουμε. Εκτός κι αν επιμένουν οι Ενωμένοι Δημοκράτες να βάλουμε την πρόταση όπως την έβαλαν.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Δημητρίου, μα, αφού είπαμε 1η Δεκεμβρίου και να πάει...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν κατάλαβα το νόημα, γιατί τρεις μήνες πάνω και κάτω!

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ε, εντάξει.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέτω το εξής και είναι και θέμα δεοντολογίας: Εάν θα συμφωνούμε στην επιτροπή ομόφωνα και μάλιστα θα ικανοποιείται το αίτημα κάποιας πλευράς και

θα ερχόμαστε εδώ στην ολομέλεια να διαφοροποιούμε, δικαίωμα αναφαίρετο της κάθε ομάδας, του κάθε βουλευτή, αλλά πιστεύω ότι θα έχουν και οι άλλοι το ίδιο δικαίωμα να συμπεριφέρονται κατ' αυτό τον τρόπο, εάν είναι έτσι που μπαίνει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας των Ενωμένων Δημοκρατών;

Ναι, κυρία Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης είπε κάτι το οποίο δε νομίζω να ευσταθεί. Γιατί τα μικρά κόμματα, τα οποία δε συμμετέχουν σε όλες τις κοινοβουλευτικές επιτροπές, πρέπει οπωσδήποτε να δεχθούν τις αποφάσεις της επιτροπής; Θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να εκφράσουν τις απόψεις τους μέσα στην ολομέλεια. Όπως και κάνουμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λογικό. Λοιπόν, ποιοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας όπως κατετέθη από τους Ενωμένους Δημοκράτες με τη διαφορά ότι, όπως αντιλαμβάνομαι, τώρα αντί 1η Αυγούστου να είναι 1η Δεκεμβρίου;

Κύριε Πρόεδρε, η τροπολογία μας αυτή τη στιγμή για σκοπούς συμβιβασμού είναι να τεθούν σε εφαρμογή αυτά που συμφωνήθηκαν από την 1η Δεκεμβρίου. Απλώς...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Δεν κάνουμε άλλη πρόταση για τα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκαταλείπετε το 1,3 σεντ και πάτε στα δύο σεντ αλλά με αναβολή της ημερομηνίας;

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Όστε η τροπολογία σας είναι δύο σεντ κάθε τέσσερα λεπτά αρχόμενη από την 1η Δεκεμβρίου του 2001.

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση τώρα πια για την έγκριση των κανονισμών 7 και 8.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται όπως έχουν διαμορφωθεί.

Για τα επόμενα τρία θέματα της ημερήσιας διάταξης με αριθμούς 9, 10 και 11 υπάρχει κοινή έκθεση. Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Ιατρικού Λειτουργού, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000», το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Υπουργείου Υγείας - Θέση Πρώτου

Λειτουργού Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Καίτη Κληρίδη, αναπλ. πρόεδρος

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μάριος Ματσάκης

Μάρκος Κυπριανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Νίκος Κλεάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Υγείας, της ΠΑΣΥΚΙ και ενδιαφερόμενος ιατρός. Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, παρ' όλο που κλήθηκαν, λόγω κωλύματος δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρία, αλλά διαβίβασαν τις απόψεις τους στην επιτροπή.

Οι υπό αναφορά κανονισμοί εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία.

Σκοπός των πρώτων υπό αναφορά κανονισμών είναι ο καθορισμός νέων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Ιατρικού Λειτουργού, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας.

Σκοπός των δεύτερων υπό αναφορά κανονισμών είναι ο καθορισμός νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Πρώτου Λειτουργού Υγείας στο Υπουργείο Υγείας και σκοπός των τρίτων υπό αναφορά κανονισμών είναι ο καθορισμός νέων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή στις Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας.

Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Υγείας, καθώς και της ΠΑΣΥΚΙ, δήλωσαν ότι τα υπό αναφορά σχέδια υπηρεσίας συζητήθηκαν εκτεταμένα και συμφωνήθηκαν ως αυτά κατατέθηκαν στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία. Την ίδια θέση διαβίβασε στην επιτροπή και η ΠΑΣΥΔΥ.

Ενδιαφερόμενος ιατρός, ο οποίος κλήθηκε στην επιτροπή μετά από γραπτή ένσταση που υπέβαλε για τους υπό αναφορά κανονισμούς, ζήτησε να περιληφθεί πρόνοια στα προτεινόμενα σχέδια υπηρεσίας, ώστε διδακτορικό δίπλωμα, η καταλληλότητα του οποίου να διαπιστώνεται από ιατρικό συμβούλιο, να αποτελεί πλεονέκτημα.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν στην επιτροπή ότι ουδέποτε τέθηκε ενώπιόν τους θέμα διδακτορικού διπλώματος, ούτε κατά το στάδιο της υποβολής των σχεδίων με εισηγήσεις για αλλαγές από μέρους της δημοσιοϋπαλληλικής πλευράς ούτε κατά το στάδιο των εκτεταμένων συζητήσεων που ακολούθησε.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΚΙ εξέφρασαν την αντίθεσή τους στην πιο πάνω προτεινόμενη εισήγηση, διευκρινίζοντας ότι το διδακτορικό δίπλωμα ως επιπλέον προσόν αξιολογείται από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας κατά τη λήψη της σχετικής απόφασής της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού άκουσε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Το μέλος της επιτροπής, βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, κ. Μάρκος Κυπριανού δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική του ομάδα αναμένει τις εισηγήσεις του Υπουργείου Υγείας αναφορικά με την καθιέρωση της θέσης του Διευθυντή Νοσοκομείων ως εξειδικευμένης θέσης με ειδικά προσόντα και αποκλειστικά καθήκοντα διοίκησης/διαχείρισης νοσοκομείων, θέμα που τέθηκε στα πλαίσια της εξέτασης του κρατικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας για το 2001.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Ιατρικού Λειτουργού, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
2. Οι περί Υπουργείου Υγείας - Θέση Πρώτου Λειτουργού Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
3. Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Απλώς μια παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε. Κάτω από την περιγραφή της θέσης του Ειδικού Ιατρού, θέση προαγωγής Α15, στα απαιτούμενα προσόντα το νούμερο (3) αναφέρει: «Πολύ καλή γνώση της ελληνικής και μιας άλλης από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Αυτό είναι διαφορετικό από τη συνήθη αναφορά που γίνεται σε πολύ καλή γνώση της ελληνικής και της αγγλικής γλώσσας. Αυτό σημαίνει, δηλαδή, ότι θα έχουμε δύο κατηγορίες τώρα γιατρών, κύριε Πρόεδρε. Θα έχουμε αυτούς που θα μιλούν πολύ καλά την ελληνική και την αγγλική και ένα γιατρό ο οποίος

πολύ πιθανόν να μιλά πολύ καλά την ελληνική και πολύ καλά πορτογαλέζικα, για παράδειγμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν είναι επίσημη γλώσσα των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ πιστεύω ότι πρέπει να αλλάξουν. Ή θα είναι όλα τα ίδια, δηλαδή να απαιτείται και μια άλλη από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για όλους ή μόνο η αγγλική, όπως αναφέρεται στους άλλους. Δεν μπορούμε να έχουμε δύο μέτρα και δύο σταθμά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απουσίαζα όταν συζητήθηκε το θέμα, αλλά βλέπω εδώ πράγματι ότι παρουσιάζεται αυτή η αντίφαση, ας πω, ή η αντίθεση. Στην περίπτωση του διευθυντή ομιλεί το σχέδιο υπηρεσίας για πολύ γνώση της ελληνικής και αγγλικής γλώσσας, ενώ στα άλλα σχέδια υπηρεσίας, του Πρώτου Ιατρικού Λειτουργού, παραδείγματος χάριν, το ίδιο λέει και εκεί και μετά Ανώτερος Ειδικός Ιατρός ε,... μιλά για... τώρα φυσικά το ερώτημα είναι κατά πόσο επιθυμούμε, εκ πρώτης όψεως, να γνωρίζει ένας ως ξένη γλώσσα οποιαδήποτε γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή να περιοριστούμε στα αγγλικά ή να μείνει όπως έχει, στα αγγλικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα, αν βγαίνει έξω από τη συνήθη πρακτική που ακολουθείται για τα σχέδια υπηρεσίας, αξίζει να εξεταστεί το θέμα.

Ναι, κυρία Κληρίδου.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, είχαμε δει το θέμα και στην επιτροπή και μας εξήγησαν οι αρμόδιοι ότι η νέα τάση θα είναι να βάζουν μια από τις ευρωπαϊκές γλώσσες αντί μόνο την αγγλική, αλλά προς το παρόν υπάρχει αυτό το πρόβλημα, ότι δηλαδή σε κάποια σχέδια υπηρεσίας αναφέρεται το ένα και σε κάποια το άλλο. Δεν είναι μόνο για τούτες τις περιπτώσεις, υπάρχουν και άλλα σχέδια υπηρεσίας που παρουσιάζουν το ίδιο φαινόμενο. Τότε νομίζω μας είχαν εισηγηθεί να το αφήσουμε, διότι είναι για μια ανώτερη θέση, και ότι θα πρέπει να δούμε το όλο θέμα της γλώσσας σε κάποια σχέδια υπηρεσίας σφαιρικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ως γεγονός μια αντίφαση. Είναι μια αντίφαση, γιατί, ενώ για παράδειγμα στην A15 ζητείται πολύ καλή γνώση της ελληνικής και μιας άλλης από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην επόμενη κλίμακα, που είναι Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, καθώς και στην προηγούμενη, που είναι Πρώτου Ιατρικού Λειτουργού, αυτό το πράγμα δεν υπάρχει. Ποια είναι η λογική σχέση;

Ακόμα να πω και κάτι άλλο. Λέει: «μια από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Κατ' αυτό τον τρόπο φανταστείτε ότι δεχόμαστε τη φιλανδική που τη μιλούν έξι με επτά εκατομμύρια άνθρωποι ή την πορτογαλική που τη μιλούν οκτώ εκατομμύρια και δε δεχόμαστε για παράδειγμα τη ρωσική που τη μιλούν πεντακόσια εκατομμύρια, αν λάβουμε υπόψη και τις άλλες δημοκρατίες.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Έχουμε και πολλά άτομα που μιλούν τη ρωσική στην Κύπρο, ενώ τη φιλανδική ή την πορτογαλική πόσους έχουμε που τις μιλούν;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κατά συνέπεια, δεν ξέρω αν είναι σκόπιμο, κύριε πρόεδρε της Επιτροπής Νομικών, να το δείτε ξανά, για να τεκμηριωθεί αυτή η διαφοροποίηση στην Α15 ειδικά, γιατί στην προηγούμενη και στην επόμενη είναι η αγγλική και στην Α15 εισέρχεται αυτό το στοιχείο με το οποίο...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Να το ξαναδείτε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να διευρυνθούν δηλαδή τα γλωσσικά κριτήρια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν πρέπει να περάσουν κάποια σχέδια υπηρεσίας, ας περάσουν εκείνα που ακολουθούν την καθιερωμένη τακτική και ας μείνει πίσω αυτό που αναφέρεται σε επίσημη γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για να το ξαναδεί η Επιτροπή Νομικών.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν είναι πρόβλημα το οποίο μπορεί να λύσει η Επιτροπή Νομικών. Τα σχέδια υπηρεσίας ήλθαν συμφωνημένα από όλες τις πλευρές με αυτή τη μορφή. Δεν είναι η Επιτροπή Νομικών που θα αποφασίσει ποια είναι η τακτική της κυβέρνησης, αν η ξένη γλώσσα θα είναι η αγγλική ή οποιαδήποτε ευρωπαϊκή. Βασικά είναι εκείνο το ερώτημα. Θα το διευρύνουμε και να πούμε ότι είναι όλες οι ευρωπαϊκές γλώσσες μέσα και, αν είναι μόνο οι ευρωπαϊκές γλώσσες, γιατί; Γιατί να μην το ανοίξουμε για όλες τις γλώσσες;

Εγώ λέω ότι δεν είναι θέμα για το οποίο θα αποφασίσουμε εμείς, η Επιτροπή Νομικών ή η Βουλή, είναι θέμα για το οποίο θα αποφασίσει η εργοδοτική πλευρά, που είναι η κυβέρνηση, με τη συντεχνία και με τους διάφορους εμπλεκόμενους. Δεν είναι θέμα δικό μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πώς γίνεται όμως να κατατεθούν την ίδια ώρα σχέδια και στο ένα σχέδιο να ζητείται γνώση ελληνικής και αγγλικής γλώσσας και σε άλλο σχέδιο να ζητείται γνώση ελληνικής και μιας επίσημης ευρωπαϊκής γλώσσας; Τι γίνεται; Αν άλλαξε η τακτική, γιατί δεν τα έβαλαν όλα;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μην παρατείνεται η συζήτηση, η πρόταση να επανεξεταστεί το θέμα και να απαντηθεί αυτό το ερώτημα είναι σωστή -παρ' όλο που προσωπικά θα λείπω και θα προεδρεύει η κ. Κληρίδη- και να κληθούν οι αρμόδιοι να δώσουν λόγο γιατί στη μια περίπτωση μιλά μόνο για αγγλική γλώσσα και σε άλλες για ευρωπαϊκή γλώσσα, και να μεταφερθούν στη Βουλή οι απόψεις και να αποφασίσει η Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χριστοδουλίδη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο που το σημειώσατε. Υπάρχουν διαφοροποιήσεις για τέσσερις θέσεις. Στη μια μιλά για μια εκ των δεκαπέντε υφισταμένων σήμερα επισήμων γλωσσών -όταν μπούμε, θα γίνουν είκοσι, είκοσι δύο- άρα γεννιούνται εύλογα ερωτηματικά, εκτός αν φωτογραφίζονται. Γιατί το λέω τούτο; Γιατί στις διαφοροποιημένες προτάσεις των σχεδίων υπηρεσίας, παρά την ομόφωνη έγκριση των συντεχνιών, για δύο θέσεις υπάρχει φωτογράφιση, κύριε Πρόεδρε, με αυτόματη φωτογραφική. Η μια παρατήρηση είναι για τη θέση... που γίνεται αναφορά στην ειδικότητα Ιατρού Εργασίας, όπου για πρώτη φορά μπαίνει μέσα με προοπτική για Διευθυντή Ιατρικών Υπηρεσιών, συγκεκριμένος κλάδος, δε γίνεται αναφορά σε άλλον, και η δεύτερη που γίνεται αναφορά σε προσόν ή τίτλο που αποκτήθηκε χρονολογικά το 1995. Και αυτό κατ' εμένα είναι φωτογραφική απεικόνιση. Δεν πρόσεξα την αναφορά στη γλώσσα, αλλά έχω την έγνοια. Δε λέω ότι αυτά τα άτομα που φωτογραφίζονται δεν

είναι ικανά, αλλά, αν πηγαίνουμε με τη φωτογράφιση -και απευθύνομαι προς την κ. Κληρίδη που θα αποφασίσει- το ανώτατο σώμα δεν είναι μόνο η κυβέρνηση. Αυτή ζητά την έγκριση τη νομοθετική. Άρα και εμείς έχουμε και το δικαίωμα και το καθήκον, εκεί που έχουμε αμφιβολίες... και θα παρακαλούσα την επιτροπή να δώσει σημασία και στα άλλα φωτογραφικά στιγμιότυπα μέσα στους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ συμφωνώ ότι πρέπει να ξανασυζητηθεί, αλλά εγώ θα ήθελα να επισύρω την προσοχή, γιατί εγώ δεν είμαι στην επιτροπή Νομικών, στο ότι υπάρχουν και μερικές άλλες ασάφειες. Σε μερικά σημεία λέει ότι πρέπει να είναι πολύ καλή η γνώση της ελληνικής και πολύ καλή της αγγλικής γλώσσας, σε άλλα λέει ότι πρέπει να είναι άριστη η γνώση της ελληνικής και πολύ καλή της αγγλικής και σε άλλα λέει ότι πρέπει να είναι πολύ καλή η γνώση της ελληνικής και καλή η γνώση της αγγλικής. Πρέπει να αποφασιστεί επιτέλους γλωσσικά τι πρέπει να είναι.

Επιπλέον να πω και το εξής, και τελειώνω: Η θέση που είπαμε ότι θέλει πολύ καλή γνώση της ελληνικής και μιας άλλης από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η θέση Ειδικού Ιατρού, που είναι θέση προαγωγής Α15. Για την Α14, που είναι θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, ζητείται πολύ καλή γνώση της ελληνικής και καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας. Δηλαδή, μπορεί κανείς να μπει στην Α14 με πολύ καλή γνώση της ελληνικής και καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας, για να πάει στην Α15 χρειάζεται μια από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για να πάει στην Α16 πρέπει να έχει πολύ καλή γνώση της αγγλικής. Δεν μπορεί να πάει πλέον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι...

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω ζητήσει το λόγο πριν από πολλούς συναδέλφους, αλλά δυστυχώς φαίνεται ότι στα αριστερά σας δε βλέπετε σήμερα.

Εκείνο που θα πω είναι ότι χαίρομαι για τη συζήτηση που γίνεται σήμερα, γιατί αυτή η συζήτηση γίνεται εδώ και δέκα χρόνια στην επιτροπή Νομικών όσον αφορά τα σχέδια υπηρεσίας. Εκείνο όμως το οποίο έγινε διαφορετικό σε αυτά τα σχέδια είναι ότι, παράδοξα θα έλεγα, έχει μπει εκείνη η διαφοροποίηση που ζητούσαμε να γίνει εδώ και χρόνια, αλλά όχι σε αυτό το ζήτημα. Να ήταν μια θέση αρχής η οποία να υιοθετείτο από το Υπουργείο Οικονομικών και να ερχόταν πλέον ως ένα δεδομένο συμφωνημένο γεγονός στη Βουλή.

Αυτή τη στιγμή δεν ευελπιστώ ότι θα λύσουμε το πρόβλημα με τα σχέδια υπηρεσίας των γιατρών, όμως εύχομαι στη συζήτηση που θα ακολουθήσει να γίνει η αρχή για να λύσουμε το πρόβλημα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι το θέμα που αφορά τα σχέδια υπηρεσίας θα αναβληθεί.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 12 μέχρι 52 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Το τελευταίο θέμα είναι η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000. Η έκθεση είναι ομόφωνη και επομένως θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια

**δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο
73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του
Προϋπολογισμού του 2000**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Τάκης Χατζηδημητρίου
Νίκος Μουσιούππας	Δώρος Θεοδώρου
Ισίδωρος Μακρίδης	
Χρίστος Ρότσας	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Πρόδρομος Προδρόμου	Μάριος Ματσάκης
Κίκης Καζαμίας	Ανδρούλα Βασιλείου
Γιώργος Λιλλήκας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2000 μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με ημερομηνία 15 Νοεμβρίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £27.500 από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία δαπάνη διενεργείται από το εν λόγω άρθρο για δευτερεύουσες βελτιώσεις υφιστάμενων σχολικών κτιρίων, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με την αναφερθείσα επιστολή, η αποδέσμευση του πιο πάνω αναφερόμενου κονδυλίου ύψους £27.500 ζητείται για την κάλυψη δαπανών που

απαιτούνται για επιδιορθώσεις, βελτιώσεις και κατασκευή έργων σε διάφορα σχολικά κτίρια, κατάλογος των οποίων έχει αποσταλεί στη Βουλή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση των πιο πάνω κονδυλίων για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα ήθελα να αναφέρω, ευκαιρίας δοθείσης, ότι περίπου τα μισά σχολικά κτίρια της Λεμεσού έχουν σοβαρά προβλήματα. Με τις βροχές τις χθεσινές και τις προχθεσινές πολλά σχολεία πλημμύρισαν και στο Γ΄ Γυμνάσιο Λεμεσού, το Γυμνάσιο του Αγίου Ιωάννη, έπεσε ένας τοίχος αντιστήριξης, μήκους περίπου πενήντα μέτρων και ύψους περίπου δύο μέτρων, και είμαστε τυχεροί που δεν πλάκωσε κανέναν και να τον σκότωνε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το

Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £27.500 από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στη σχετική επιστολή του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού με αριθμό φακέλου Υ.Π.Π. 1/200/2 και ημερομηνία 15 Νοεμβρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση της απόφασης;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η απόφαση εγκρίνεται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία. Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β', κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Να θεωρηθεί ότι έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

	Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 2000.		
2.	Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2001.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3.	Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
4.	Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Κάτω Πολεμιδιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
6.	Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους σκοπούς του περί Κοινοτήτων Νόμου του 1999 Νόμος του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
7.	Ο περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

9.	Οι περί Ταμείου Θήρας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
10.	Οι περί Ταμείου Θήρας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
11.	Οι περί Ταμείου Θήρας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
12.	Οι περί Ταμείου Θήρας (Πειθαρχικός Κώδικας) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
13.	Οι περί Αποχετεύσεων Πάφου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
14.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 8) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
15.	Οι περί Κέντρων Ενηλίκων Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
16.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
17.	Οι περί Αξιών και	Οικονομικών	Οικονομικών και

	Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.		Προϋπολογισμού
18.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Χαλαρώσεις) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
19.	Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
20.	Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
21.	Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Οργανωμένα Διαμερίσματα και Τουριστικά Χωριά) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.	Εμπορίου και Βιομηχανίας
22.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
23.	Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2000	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

24.	Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Άμυνας	Άμυνας
25.	Οι περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
26.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
27.	Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Κώδικες Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
28.	Οι περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων

29.	Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
30.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
31.	Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
32.	Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
33.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
34.	Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
35.	Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
36.	Οι περί Συμβουλίου	Εσωτερικών	Εσωτερικών

	Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 2000.		
37.	Οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
38.	Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά (Τέλη Απόρριψης) Κανονισμοί του 2000.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
39.	Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2000.	Άμυνας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
40.	Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
41.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
42.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων

	2000.		
43.	Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας Κανονισμοί του 2000.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
44.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Νομικών
45.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
46.	Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
47.	Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
48.	Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών) Κανονισμοί του	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών

2000.

- | | | | |
|-----|--|------------------------|------------------------|
| 49. | Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000. | Εξωτερικών | Συγκοινωνιών και Έργων |
| 50. | Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2000. | Εσωτερικών | Εσωτερικών |
| 51. | Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000. | Εσωτερικών | Εσωτερικών |
| 52. | Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000. | Εσωτερικών | Εσωτερικών |
| 53. | Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 2000. | Εσωτερικών | Εσωτερικών |
| 54. | Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000. | Εσωτερικών | Εσωτερικών |
| 55. | Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000. | Εσωτερικών | Εσωτερικών |
| 56. | Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας | Συγκοινωνιών και Έργων | Συγκοινωνιών και |

	Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.		Έργων
57.	Ετήσια Έκθεση της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου για το Έτος 1999.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
58.	Έγγραφο (Αρ. Θ. 85/2000) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 27(I) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
59.	Έγγραφο (Αρ. 74/2000) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
Πρόταση νόμου		Κατατέθηκε	Παραπέμπεται
		από	στην επιτροπή
Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.		Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών	Εσωτερικών

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Γ'. Οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.036 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 23 Νοεμβρίου 2000.

«Το σχολείο του Αγίου Ιωάννη της Μαλούντας αντιμετωπίζει σωρεία προβλημάτων που αφορούν θέματα ασφάλειας και άλλα που σχετίζονται με τη λειτουργικότητά του.

Σε υπόμνημά του ο σύνδεσμος γονέων καταγράφει τα πιο κάτω προβλήματα:

1. Ενίσχυση υποστυλωμάτων αίθουσας διδασκαλίας.
2. Ανέγερση αποχωρητηρίων για τους δασκάλους και μικρής κουζίνας για τις ανάγκες του σχολείου.
3. Εγκατάσταση κυρτωμάτων μπροστά από το σχολείο.
4. Επέκταση πεζοδρομίου.
5. Αγορά επιπρόσθετων ηλεκτρονικών υπολογιστών για τις ανάγκες του σχολείου.
6. Συντήρηση παλαιάς αίθουσας από το Τμήμα Αρχαιοτήτων.
7. Εγκατάσταση συστήματος κλιματισμού στις αίθουσες διδασκαλίας του σχολείου.

Πώς πρόκειται να αντιμετωπιστούν τα προβλήματα και ποιος προγραμματισμός υπάρχει;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.037 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 23 Νοεμβρίου 2000.

«Η οικοδόμηση εξοχικών και μη κατοικιών, διεσπαρμένων στην ύπαιθρο, ιδιαίτερα στην κοιλάδα Κλήρου προς Φικάρδου, δημιουργεί πρόβλημα μόλυνσης των υπόγειων υδάτων εξαιτίας της έλλειψης αποχετευτικού συστήματος.

Πώς αντιμετωπίζει το αρμόδιο υπουργείο τους κινδύνους που προκαλούνται από τα λύματα των βόθρων των πιο πάνω κατοικιών;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.038 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 23 Νοεμβρίου 2000.

«Έχω πληροφορηθεί ότι απέναντι από το γυμνάσιο Κλήρου υπάρχει φάρμα αλόγων και σύντομα πρόκειται να προστεθεί φάρμα για κοτόπουλα.

Ένα τέτοιο ενδεχόμενο πώς επηρεάζει τη λειτουργία του γυμνασίου, καθώς και το εκπαιδευτικό έργο του σχολείου;»

Απάντηση ημερομηνίας 24 Νοεμβρίου 2000 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.022, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με τη στέγαση του δημόσιου νηπιαγωγείου της κοινότητας Πομού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Το δημόσιο νηπιαγωγείο της κοινότητας Πομού στεγάζεται σε αίθουσα του δημοτικού σχολείου, η οποία έχει συντηρηθεί και βελτιωθεί ως μέρος του όλου κτιρίου στο οποίο στεγάζεται το δημοτικό σχολείο.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θεωρεί ότι η διευθέτηση αυτή είναι στα πλαίσια της εκπαιδευτικής του πολιτικής.

Τελευταία παρουσιάζεται η ανάγκη να χρησιμοποιηθεί η αίθουσα από το δημοτικό σχολείο ως αίθουσα οικιακής οικονομίας.

Ο σύνδεσμος γονέων και η κοινότητα έχουν εκπονήσει σχέδια για την ανέγερση αίθουσας νηπιαγωγείου στο χώρο του δημοτικού σχολείου.

Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, στα πλαίσια της πολιτικής του για τα νηπιαγωγεία και του νέου κτιριολογικού του προγράμματος, θα μελετήσει τρόπους αντιμετώπισης των προβλημάτων του νηπιαγωγείου της κοινότητας Πομού στο μέτρο των οικονομικών του δυνατοτήτων.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Δ΄ δεν υπάρχει.

Εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 7 Δεκεμβρίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Κάτω Πολεμιδιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 2000.
3. Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 2000.
5. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 13) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
6. Ο περί Σκυροκονιάματος (Ενθάρρυνση και Έλεγχος Βιομηχανίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
7. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000.
8. Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996.
9. Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998.

10. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
11. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
12. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2000.
13. Οι περί Ταμείου Θήρας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Υπαλλήλων του Ταμείου Θήρας) Κανονισμοί του 2000.
14. Οι περί Ταμείου Θήρας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμοί του 2000.
15. Οι περί Ταμείου Θήρας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2000.
16. Οι περί Ταμείου Θήρας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.
17. Οι περί Ταμείου Θήρας (Πειθαρχικός Κώδικας) Κανονισμοί του 2000.
18. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
19. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Ιατρικού Λειτουργού, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.

20. Οι περί Υπουργείου Υγείας - Θέση Πρώτου Λειτουργού Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
21. Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
22. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 11.04.2 - Υπουργείο Άμυνας - Άρθρο 345 - Δαπάνες Αμυντικής Θωράκισης - Ειδικό Κεφάλαιο 35Γ - Νέο Εξοπλιστικό Πρόγραμμα - Άρθρο 661.1 - Μεταφορικά ΕΠ με υλικό και υπηρεσίες υποστήριξης, του Προϋπολογισμού του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.28 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μάτσης Γιαννάκης
Βασιλείου Ανδρούλα	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Γερασίμου Στέλιος	Μιχαηλίδης Θάσος
Γεωργιάδη Λία	Μουσιούππας Νίκος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Μυριάνθους Ηλίας
Γιάγκου Κίκης	Παντελίδου Κατερίνα
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπαδόπουλος Τάσος

Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παπακώστας Κώστας
Ηλιάδης Δημήτρης	Παρισινός Ανδρέας
Θεοδώρου Δώρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κιπτής Στάθης	Φιλίππου Ανδρέας
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κουλίας Ζαχαρίας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χρίστου Ανδρέας
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Ματσάκης Μάριος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση και συμπληρωματικές εκθέσεις για το νομοσχέδιο «Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Π. Δημητρίου, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Αγαπίου, Τ. Παπαδόπουλος) και αναβολή του θέματος.
2. Ψήφιση σε νόμο της επαναδιατυπωθείσης πρότασης νόμου «Ο περί Τέκνων (Συγγένεια και Νομική Υπόσταση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000».

3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σύσταση, Σκοποί, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», σύντομη συζήτηση (Π. Δημητρίου, Α. Χρίστου, Α. Γεωργίου) και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 2000», παρατηρήσεις (Δ. Ηλιάδης, Ι. Μακρίδης, Α. Χρίστου) και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 12 του 2000).
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 4 του 2000).
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Πολυτεχνικής Σχολής) Κανονισμοί του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Στ. Κιπτής, Α. Φιλίππου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Χρίστου, Σ. Χατζηγιάννης, Ν. Πιπτοκοπίτης) και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τέλη και Άλλες Χρεώσεις) Κανονισμοί του 2000» και «Οι περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τηλεφωνικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε [Α. Χρίστου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Γ. Χριστοφίδης, προεδρεύων (Ν. Μουσιούπτας), Γ. Αγαπίου, Γ. Χατζηγεωργίου, Π. Δημητρίου, Α. Βασιλείου] και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Ιατρικού Λειτουργού, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Υπουργείου Υγείας - Θέση Πρώτου Λειτουργού Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και «Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια

Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000», παρατηρήσεις (Μ. Ματσάκης, Π. Δημητρίου, Κ. Κληρίδη, Α. Χρίστου, προεδρεύων, Δ. Χριστοδουλίδης, Α. Γεωργίου) και αναβολή των θεμάτων.

9. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 20.02.3 - Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Άρθρο 73 872 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις Υφιστάμενων Σχολικών Κτιρίων του Προϋπολογισμού του 2000, η σύντομη παρέμβαση του κ. Μάριου Ματσάκη, η απόφαση και έγκρισή της.
10. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
11. Ερωτήσεις βουλευτών: Προβλήματα στο σχολείο Αγίου Ιωάννη Μαλούντας - Τα λύματα των κατοικιών στην κοιλάδα Κλήρου προς Φικάρδου - Προβλήματα που αντιμετωπίζει το γυμνάσιο Κλήρου.
12. Απάντηση υπουργού στην ακόλουθη ερώτηση βουλευτή: Προβλήματα στο δημόσιο νηπιαγωγείο της κοινότητας Πομού.



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 7ης Δεκεμβρίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.19 μ.μ.)

(Αρ. 11)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κυρίους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Β΄, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει μια πρόταση νόμου η οποία πρέπει να κηρυχθεί επείγουσα και να ψηφιστεί σήμερα και η οποία τιτλοφορείται «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000». Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αυτό εγγράφεται και παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με την παράκληση να επιληφθεί του θέματος τώρα και να επανέλθει στο σώμα με τη σχετική έκθεση.

Ακολουθεί η υπόλοιπη κατάθεση, η οποία και θεωρείται ότι γίνεται σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ομαδικών Απολύσεων Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί Χρονομεριστικής Μίσθωσης Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 9) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
6. Οι περί Αρχής Κρατικών Εκθέσεων (Όροι	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας

- Υπηρεσίας)
(Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2000.
7. Οι περί Ιατρικών Υγείας Νομικών
Υπηρεσιών και
Υπηρεσιών Δημόσιας
Υγείας - Θέσεις
Διευθυντή, Πρώτου
Ιατρικού Λειτουργού,
Ανώτερου Ειδικού Ιατρού,
Ειδικού Ιατρού και
Επιμελητή (Σχέδια
Υπηρεσίας) Κανονισμοί
του 2000.
8. Οι περί Υπουργείου Υγείας Νομικών
Υγείας - Θέση Πρώτου
Λειτουργού Υγείας
(Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2000.
9. Οι περί Υπηρεσιών Υγείας Νομικών
Ψυχικής Υγείας - Θέσεις
Διευθυντή, Ανώτερου
Ειδικού Ιατρού, Ειδικού
Ιατρού και Επιμελητή

(Σχέδια Υπηρεσίας)

Κανονισμοί του 2000.

- | | | | |
|-----|---|-------------------------------------|--------------------------------|
| 10. | Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτου υπαλλήλου από τον ΚΟΤ δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου. | Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 11. | Έγγραφο (Αρ. Θ. 86/2000) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |

- Νόμο Αρ. 27(Ι) του 2000.
- | | | | |
|-----|--|-------------------------------------|--------------------------------|
| 12. | Έγγραφο (Αρ. 73/2000) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2000. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 13. | Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 6.12.2000 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Αρ. 4(ΙΙ)/2000). | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 14. | Έκθεση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 του Νόμου 74 | Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού | Εμπορίου και Βιομηχανίας |

του 1988.

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.	Δημήτρη Ηλιάδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου και Δώρο Θεοδώρου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Εσωτερικών
2. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
3. Ο περί Καταργητικού του περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών Νόμου του 1999 Νόμος του 2000.	Δώρο Θεοδώρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική	Ισιδωρο Μακρίδη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, Αβραάμ Αντωνίου,	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- | | | |
|---|--|--|
| Υπηρεσία
(Τροποποιητικός) (Αρ. 4)
Νόμος του 2000. | βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λευκωσίας,
Νίκο Μουσιούττα,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λευκωσίας | |
| 5. Ο περί Νομικών
Προσώπων Δημοσίου
Δικαίου (Έλεγχος
Λογαριασμών)
(Τροποποιητικός) Νόμος
του 2000. | Χρήστο Πουργουρίδη,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λεμεσού
και Ηλία Μυριάνθους,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Πάφου | Παρακολουθήσεως
Σχεδίων Αναπτύξεως
και Ελέγχου Δημόσιων
Δαπανών |
| 6. Ο περί Μητρώου
Πεσόντων κατά την
Τουρκική Εισβολή Νόμος
του 2000. | Μάρκο Κυπριανού,
αναπληρωτή
κοινοβουλευτικό
εκπρόσωπο, εκ μέρους
της κοινοβουλευτικής
ομάδας του Δημοκρατικού
Κόμματος | Νομικών |
| 7. Ο περί Προσφορών του
Δημοσίου
(Τροποποιητικός) (Αρ. 3)
Νόμος του 2000. | Χρήστο Πουργουρίδη,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λεμεσού
και Ηλία Μυριάνθους,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Πάφου | Παρακολουθήσεως
Σχεδίων Αναπτύξεως
και Ελέγχου Δημόσιων
Δαπανών |

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση και επομένως η πρόταση νόμου κηρύσσεται επείγουσα και παραπέμπεται στην επιτροπή Οικονομικών.

Συνεχίζουμε τώρα με το Κεφάλαιο Α΄, νομοθετική εργασία. Εάν δεν υπάρχει ένσταση, θα εισηγούμουν εκεί που οι εκθέσεις είναι ομόφωνες να μη διαβάζονται.

Υπάρχει ένσταση;

Δεν υπάρχει.

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Κάτω Πολεμιδιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Κάτω Πολεμιδιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούππας

Κίκης Καζαμίας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2000.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο δήμο Κάτω Πολεμιδιών για την αποπληρωμή δανείου συνολικού ύψους £6.312.030, το οποίο ο δήμος συνήψε με την Alpha Bank Ltd, με σκοπό να το χρησιμοποιήσει για την κατασκευή της Λεωφόρου Μακεδονίας και για τη βελτίωση της οδού Παναγίας Ευαγγελίστριας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Κάτω Πολεμιδιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα δεν είναι έτοιμο, συνεπώς προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα, που είναι «Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούππας

Δώρος Θεοδώρου

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου Νόμου, έτσι που να διατηρηθούν τα σημερινά όρια δανειοδότησης του δημοσίου από την Κεντρική Τράπεζα μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2001.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, η παράταση της ισχύος των σημερινών ορίων δανειοδότησης του δημοσίου από την Κεντρική Τράπεζα ζητείται, ούτως ώστε να παρασχεθεί στην κυβέρνηση η δυνατότητα επιλογής ως προς τους τρόπους χρηματοδότησης των αναγκών της ανάλογα με τις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες.

Τα ανώτατα επιτρεπόμενα όρια δανεισμού της κυβέρνησης από την Κεντρική Τράπεζα που ισχύουν σήμερα καθορίζονται σε 34% για προκαταβολές, 39% για γραμμάτια (ως ποσοστά των εσόδων της κυβέρνησης) και 20% για χρεόγραφα (ως ποσοστό των υποχρεώσεων όψεως της Κεντρικής Τράπεζας). Τα εν λόγω ποσοστά δανεισμού εκπνέουν στο τέλος κάθε χρόνου και ανανεώνονται με την ψήφιση τροποποιητικού νόμου. Τυχόν μη διατήρηση των εν λόγω ποσοστών οδηγεί αυτόματα στα περιθώρια που ίσχυαν κατά την περίοδο 1979 έως 1989, δηλαδή σε 25% για προκαταβολές, 30% για γραμμάτια και 20% για χρεόγραφα.

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, σε περίπτωση μη ανανέωσης των ποσοστών δανεισμού για το 2001 θα υπάρξει μείωση των συνολικών επιτρεπόμενων περιθωρίων κατά £265 εκατομ., ενώ η ανανέωση των σημερινών ποσοστών για το 2001 θα εξασφαλίσει ένα διαθέσιμο περιθωρίων ύψους £205 εκατομ. σε σύγκριση με £465 εκατομ. το 2000. Επειδή ο δανεισμός από την Κεντρική Τράπεζα αποτελεί κατά κανόνα την τελευταία πηγή δανεισμού, αφού πρώτα λαμβάνεται υπόψη ο δανεισμός από άλλες πηγές, σε περίπτωση αύξησης των άλλων χρηματοδοτικών πόρων η βελτιωμένη διαφορά που θα προκύψει δυνατό να οδηγήσει σε μειωμένη χρησιμοποίηση των διαθέσιμων πόρων της Κεντρικής Τράπεζας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 49 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 50 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 2000». Οι τοποθετήσεις των κοινοβουλευτικών ομάδων θα γίνουν εδώ στην ολομέλεια. Διερωτώμαι αν υπάρχει λόγος να διαβαστεί η έκθεση. Κύριε πρόεδρε της επιτροπής Οικονομικών, υπάρχει οτιδήποτε που πρέπει να λεχθεί από πλευράς σας;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού**

Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Νοεμβρίου και στις 4 Δεκεμβρίου 2000. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου Προγραμματισμού και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του πάγιου ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £38.942.373 και η διάθεσή του για διάφορους σκοπούς και προγράμματα, τα οποία αναφέρονται αναλυτικά στο παράρτημα που επισυνάπτεται στην παρούσα έκθεση.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, τα πιο πάνω ποσά προορίζονται για την κάλυψη δαπανών για την υλοποίηση διάφορων σκοπών και προγραμμάτων της κυβέρνησης, είτε γιατί δεν έγινε οποιαδήποτε πρόνοια στον προϋπολογισμό του 2000 γι' αυτά είτε γιατί η πρόνοια που έγινε υπήρξε ανεπαρκής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού άκουσε σε πρώτο στάδιο τις απόψεις και εξηγήσεις των κυβερνητικών αρμοδίων, οι οποίοι κλήθηκαν να αναλύσουν τους σκοπούς διάθεσης των ζητούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων, και αφού μελέτησε το αναλυτικό επεξηγηματικό σημείωμα σε σχέση με το υπό αναφορά νομοσχέδιο το οποίο κατατέθηκε ενώπιόν της, ζήτησε και πήρε

πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες ως προς ορισμένες από αυτές, για τις οποίες έκρινε ότι θα έπρεπε να διερευνηθεί περαιτέρω ο σκοπός για τον οποίο θα διατεθούν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υποβάλλοντας την παρούσα έκθεσή της προς το σώμα, αποφάσισε να τοποθετηθεί τόσο ως προς το σύνολο όσο και ως προς τις επιμέρους ζητούμενες πιστώσεις κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

	Ζητούμενη πίστωση	Σκοποί
	£	
1.	430.000	Κάλυψη των αυξημένων αναγκών που προέκυψαν από τη διεξαγωγή των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών για το Κυπριακό στη Νέα Υόρκη και Γενεύη.
2.	33.700	Κάλυψη των αυξημένων αναγκών που προέκυψαν λόγω αύξησης στις εκδόσεις βιβλίων από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.
3.	10.000	Κάλυψη των αυξημένων αναγκών που προέκυψαν λόγω της λειτουργίας: α. νέας τηλεφωνικής εγκατάστασης ISDN στο Ανώτατο Δικαστήριο, β. της νέας πτέρυγας του δικαστικού μεγάρου στη Λεμεσό, γ. του δικαστηρίου στο Παραλίμνι σε καθημερινή βάση και δ. των νέων κτιριακών εγκαταστάσεων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας.
4.	13.000	Κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που προέκυψε λόγω της ανάγκης για συμμετοχή των δικαστών στα πιο κάτω συνέδρια:

		<ul style="list-style-type: none"> α. Commonwealth Magistrates and Judges Association - 12th Triennial Conference 10-15 Σεπτεμβρίου 2000 (£10.900) β. 10ο Συμπόσιο Ευρωπαϊκών Δικαστών σε θέματα Ευρεσιτεχνίας 19 -23 Σεπτεμβρίου 2000 (£800) γ. Συνάντηση Προέδρων Συνταγματικών Δικαστηρίων 20 -21η Οκτωβρίου 2000 (£1.300)
5.	70.000	Κάλυψη των αυξημένων αναγκών που προέκυψαν λόγω της μετάβασης στη Νέα Υόρκη και Γενεύη για τις συνομιλίες για το Κυπριακό και λόγω της 4ης Διακρατικής Προσφυγής Κύπρου-Τουρκίας.
6.	4.383.000	<p>Κάλυψη:</p> <ul style="list-style-type: none"> α. ποσού £3.000.000 που αφορά την επιδότηση παραγωγών λόγω αύξησης της τιμής του πετρελαίου και β. της δαπάνης παραχώρησης έκτακτης οικονομικής βοήθειας στους γεωργούς για την αντιμετώπιση των συνεπειών της ανομβρίας του 1998 και άλλων αντίξοων καιρικών συνθηκών.
7.	100.000	Πρόσθετη πίστωση για καταβολή επιδοτήσεων σε δικαιούχους γεωργούς για κατασκευή εγγειοβελτιωτικών έργων.
8.	765.726	Κάλυψη της δαπάνης για επιδότηση όλων των ποσοτήτων σανού που έχουν επιθεωρηθεί και καταμετρηθεί κατά το 2000.
9.	175.000	<p>Πρόσθετη πίστωση για:</p> <ul style="list-style-type: none"> α. καταβολή αποζημιώσεων σε κτηνοτρόφους για αιγοπρόβατα και αγελάδες μολυσμένα με την ασθένεια που κατασχέθηκαν/θα κατασχεθούν και

εσφάγησαν/θα σφαγούν μέχρι τα τέλη του 2000 και

- β. κάλυψη δαπανών για τη συνέχιση της εκστρατείας κατά της βρουκέλλωσης.

10.

Πρόσθετη πίστωση για κάλυψη:

- | | |
|---------|--|
| 104.200 | α. της μισθοδοσίας, μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους, των υπηρετούντων ειδικών αστυφυλάκων που προσλήφθηκαν για ειδικά προσωρινά καθήκοντα, δυνάμει του άρθρου 30 του περί Αστυνομίας Νόμου, Κεφ. 285 (£441.762), |
| 30.820 | |
| 35.056 | |
| 284.604 | β. της αντιμισθίας των δεκαπέντε ειδικών αστυφυλάκων που θα προσληφθούν την 1η Δεκεμβρίου 2000, δυνάμει του άρθρου 30 του περί Αστυνομίας Νόμου, Κεφ. 285, για φρούρηση των εγκαταστάσεων του Κυπριακού Διυλιστηρίου Πετρελαίου Λτδ (£7.752). Η αντιμισθία των ειδικών αυτών αστυφυλάκων θα ανακτάται από το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου Λτδ και θα πιστώνεται στα έσοδα του κράτους και |
| | γ. της αντιμισθίας των δέκα ειδικών αστυφυλάκων που θα προσληφθούν την 1η Δεκεμβρίου 2000, δυνάμει του άρθρου 30 του περί Αστυνομίας Νόμου, Κεφ. 285, για φρούρηση του Ηλεκτροπαραγωγικού Σταθμού Βασιλικού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου. (£5.166) Η αντιμισθία των ειδικών αυτών αστυφυλάκων θα ανακτάται από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και θα πιστώνεται στα έσοδα του κράτους. |

(Καμιά νέα πρόσληψη ειδικού αστυφύλακα δε διενεργείται, προτού εγκριθούν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων κανονισμοί που διέπουν τους όρους και τις διαδικασίες πρόσληψης ειδικών

αστυφυλάκων. Σε περίπτωση που προκύπτει άμεση ανάγκη για πρόσληψη ειδικών αστυφυλάκων, οι θέσεις προκηρύσσονται και πληρώνονται μόνο μετά από επιτυχία σε γραπτό διαγωνισμό.)

11.	38.200	<p>Κάλυψη των αυξημένων δαπανών για συντήρηση και λειτουργία μηχανογραφικού και άλλου εξοπλισμού στην αστυνομία λόγω:</p> <p>α. αυξημένης δαπάνης για το ενοίκιο των τηλεφωνικών γραμμών που χρησιμοποιούνται για τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές,</p> <p>β. αυξημένων αναγκών σε αναλώσιμα λόγω εγκατάστασης νέων ηλεκτρονικών υπολογιστών ή και τερματικών και εκτυπωτών σε διάφορες υπηρεσίες της αστυνομίας και</p> <p>γ. αύξησης στις τιμές λόγω αύξησης του ΦΠΑ από 8% σε 10% από την 1η Ιουλίου 2000.</p>
12.	48.000	<p>Κάλυψη της δαπάνης που προέκυψε λόγω αυξημένου φόρτου εργασίας και λόγω μηχανογράφησης στο Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη.</p>
13.	50.000	<p>Κάλυψη έκτακτων περιστατικών που χρήζουν άμεσης ανάγκης βοήθειας και δεν καλύπτονται από άλλα σχέδια ή νομοθεσία στις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.</p>
14.	1.187.000	<p>Κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που απαιτείται για παροχή χρηματικών επιδομάτων εκτοπισθέντων λόγω αύξησης του αριθμού των δικαιούχων, καθώς και για</p>
	1.204.000	<p>παροχή χρηματικών επιδομάτων σε δυσπραγούντες από τις Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας.</p>

- | | | |
|-----|---------|---|
| 15. | 247.600 | Διάθεση πιστώσεων για την κάλυψη των δαπανών κατάσβεσης των πυρκαγιών που εξερράγησαν στις επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού και Λάρνακας κατά την περίοδο Ιουνίου-Ιουλίου 2000. |
| 16. | 90.000 | Διάθεση πιστώσεων για τη μίσθωση υπηρεσιών τοπογράφων, εργατών χωρομετρίας και άλλου προσωπικού (εργατών, βοηθών) για τη χωρομέτρηση των αγροτικών δρόμων, ώστε να καταστεί δυνατή η εγγραφή τους στα κτηματολογικά βιβλία. |
| 17. | 209.035 | Παραχώρηση χορηγίας προς το ΚΥΠΕ για την κάλυψη του προϋπολογισμού του μέχρι το τέλος του 2000. |
| 18. | 350.000 | Κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται μέχρι το τέλος του 2000 για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από το σεισμό της 11ης Αυγούστου, 1999. |
| 19. | 100.000 | Παραχώρηση επιχορήγησης προς το δήμο Πόλης Χρυσοχούς για το Περιφερειακό Σφαγείο Πόλης Χρυσοχούς. |
| 20. | 112.000 | Κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την επιστροφή στις τοπικές αρχές των δικαιωμάτων αδειών οικοδομής και διαχωρισμού οικοπέδων τα οποία εισπράττονται από την κυβέρνηση και πιστώνονται στα έσοδά της. |
| 21. | 500.000 | Παραχώρηση χορηγίας στο Κεντρικό Σφαγείο Κοφίνου για την αναβάθμιση:
α. του σφαγείου σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα (£400.000) και |

β. του συστήματος βιολογικής επεξεργασίας αποβλήτων (£100.000).

- | | | |
|-----|-----------------|---|
| 22. | 320.000 | Κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που προέκυψε από την ένταξη νέων κοινοτήτων στο σχέδιο δανειοδότησης νεαρών ζευγαριών σε κοινότητες της αποστρατιωτικοποιημένης ζώνης από τον Οργανισμό Χρηματοδοτήσεως Στέγης. |
| 23. | 46.008 | Κάλυψη της μισθοδοσίας εννέα προσοντούχων ατόμων από τις 14 Ιουνίου 2000 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000 που προσλήφθηκαν με σύμβαση για την αναδόμηση της Πολιτικής Άμυνας και των οποίων οι υπηρεσίες παρατάθηκαν από τις 14 Ιουνίου 2000 μέχρι τις 13 Ιουνίου 2001, σύμφωνα με την έγκριση του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών με αρ. Τ.369/60/2000 και ημερομηνία 14 Ιουνίου 2000. |
| 24. | 2.000.000 | Κάλυψη δαπανών που σχετίζονται με τα έργα που γίνονται για την τριτοβάθμια επεξεργασία των λυμάτων των αποχετευτικών συστημάτων Λάρνακας, Παραλιμνίου-Αγίας Νάπας και Πάφου και των κυβερνητικών υποχρεώσεων για τη μετακίνηση του εργοστασίου λυμάτων και των αγωγών του Αποχετευτικού Σχεδίου Λεμεσού - Αμαθούντας. |
| 25. | 31.000 | Κάλυψη των δαπανών λειτουργίας του νεοσύστατου Συμβουλίου Μελέτης Παρεκκλίσεων κατά το έτος 2000 (απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 51.618 και ημερομηνία 19 Απριλίου 2000). |
| 26. | 48.748
1.252 | Κάλυψη της υπερωριακής απασχόλησης του προσωπικού της Υπηρεσίας Μεταναστεύσεως, με σκοπό τη διεκπεραίωση των 17.630 καθυστερημένων |

υποθέσεων.

- | | | |
|-----|-----------|---|
| 27. | 2.650.000 | Κάλυψη της προκαταβολής για την αγορά κτιρίου από το δήμο Λεμεσού με σκοπό τη στέγαση του Επαρχιακού Κτηματολογικού Γραφείου Λεμεσού. |
| 28. | 130.000 | Κάλυψη της δαπάνης για:
α. την αγορά του αρχείου Γιώργου Φιλή (£60.000) και
β. τη συντήρηση και μεταφορά του αρχείου σε βίντεο ή DVD (£70.000). |
| 29. | 150.000 | Κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που προέκυψε από την αύξηση των μισθών και των λειτουργικών εξόδων των εκτοπισθεισών αρχών τοπικής διοικήσεως. |
| 30. | 100.000 | Κάλυψη:
α. δαπάνης για αυξήσεις που έχουν δοθεί στο εντόπιο προσωπικό βάσει των συμφωνιών με το ελληνικό δημόσιο (£5.000) - πρεσβεία Αθηνών και γενικό προξενείο Θεσσαλονίκης·
β. αναδρομικής καταβολής επιδομάτων εξωτερικού σε τρεις υπαλλήλους που διορίστηκαν αναδρομικά σε ανάλογες θέσεις στη δημόσια υπηρεσία και παραιτήθηκαν, για να παραμείνουν στις τάξεις του εντόπιου προσωπικού της πρεσβείας Αθηνών, σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. |
| 31. | 37.000 | Κάλυψη του αυξημένου ποσού που απαιτείται για το ενοίκιο της κυπριακής πρεσβείας στη Στοκχόλμη σύμφωνα με το ενοικιαστήριο συμβόλαιο. Η αναμενόμενη δαπάνη ανέρχεται σε £112.180, αλλά ένα |

μέρος της θα καλυφθεί από εξοικονομήσεις των εξόδων λειτουργίας γραφείου της πρεσβείας.

- | | | |
|-----|-----------|---|
| 32. | 130.000 | Για δάνεια που παραχωρούνται από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα με εγγύηση του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών. |
| 33. | 3.590.000 | Διάθεση πρόσθετων πιστώσεων συνολικού ύψους £3.720.000 που προορίζεται να καλύψει τη συνολική κρατική χορηγία ύψους £10.500.000, η οποία απαιτείται για την εφαρμογή του προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών για το τρέχον έτος 2000. Επιπρόσθετα, θα δοθούν εγγυήσεις ύψους £8.500.000 προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για κάλυψη δικαιούχων στέγασης (£5.000.000) και επαγγελματικής δραστηριοποίησης (£3.500.000), με βάση τους περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) Κανονισμούς του 1995. |
| 34. | 1.000.000 | Κάλυψη της αυξημένης δαπάνης που προέκυψε από τις επιστροφές μεγάλων ποσών στις εταιρείες πετρελαιοειδών, λόγω του ότι η τιμή αγοράς του πετρελαίου ήταν ψηλότερη από την τιμή πώλησης των τελικών προϊόντων. |
| 35. | 85.000 | Κάλυψη της δαπάνης πληρωμής της συνεισφοράς της Κύπρου στο «Commonwealth Fund For Technical Co. Operation (CFTC)» για το οικονομικό έτος 1999-2000, η οποία πληρώθηκε φέτος αντί το 1999. |
| 36. | 300.000 | Κάλυψη των αυξημένων δαπανών για παροχή οικονομικής βοήθειας σε αναπήρους για απόκτηση |

αυτοκινήτου μέσα στο 2000, λόγω αύξησης των περιπτώσεων που εγκρίθηκαν πέραν του αριθμού για τις οποίες περιλήφθηκε πρόνοια στον προϋπολογισμό του 2000.

- | | | |
|-----|-----------|---|
| 37. | 400.000 | Κάλυψη της δαπάνης για εφάπαξ οικονομική βοήθεια ύψους £2.000 σε πολύτεχνες οικογένειες για αγορά αυτοκινήτου. |
| 38. | 170.000 | Διάθεση ποσού για να καλύψει «κατά χάριν» παραχώρηση εφάπαξ οικονομικής βοήθειας. |
| 39. | 2.000.000 | Κάλυψη των αυξημένων δαπανών για προμήθεια μηχανογραφικού εξοπλισμού στη δημόσια υπηρεσία. |
| 40. | 3.000.000 | Καταβολή αποζημιώσεων για απαλλοτρίωση/επίταξη ιδιωτικής ακίνητης περιουσίας που χρησιμοποιήθηκε/θα χρησιμοποιηθεί για εκτέλεση διάφορων αναπτυξιακών έργων. |
| 41. | 128.389 | Πρόσθετη πίστωση που μαζί με την εγκεκριμένη πρόνοια των £220.000, δηλαδή συνολικά ποσό £348.389, θα χρησιμοποιηθεί, για πληρωμή προς την Τράπεζα Αναπτύξεως, ποσό που αντιπροσωπεύει την κάλυψη συναλλαγματικού κινδύνου και την επιχορήγηση του επιτοκίου κατά το ποσοστό που υπερβαίνει το 6% για τα σε ξένο νόμισμα δάνεια της τράπεζας, καθώς και την επιχορήγηση κατά το ίδιο ποσοστό του επιτοκίου του εγγυημένου ομολογιακού δανείου της τράπεζας των £5.000.000. |
| 42. | 300.000 | Κάλυψη: |

- α. διάφορων περιπτώσεων αποζημιώσεως κατόπιν συμφωνίας με το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας (£60.000),
 - β. Εφάπαξ οικονομικής αποζημίωσης ύψους £150.000 στην εταιρεία «Χυτήριο Μάριος & Ανδρέας Λτδ» για τις ζημιές που θα υποστεί η επιχείρηση, λόγω της απόφασης της κυβέρνησης για προσωρινή αναστολή των εργασιών του χυτηρίου,
 - γ. των εξόδων ξένων δικηγορικών οίκων του εξωτερικού που προσφέρουν νομικές υπηρεσίες στην Κυπριακή Δημοκρατία, κυρίως για αγωγές κατά της Τουρκίας (£90.000).
43. 3.200.000 Κάλυψη της πρόσθετης δαπάνης για ηλεκτρισμό και καύσιμα στις διάφορες κρατικές υπηρεσίες, η οποία κατέστη αναπόφευκτη εξαιτίας της αύξησης της τιμής του πετρελαίου και του ηλεκτρικού ρεύματος.
44. 48.800 Πρόσθετες πιστώσεις εξαιτίας:
- α. της καταβολής του υπολοίπου της αποζημίωσης (Honorarium) στον πρόεδρο, αντιπρόεδρο και μέλη του Κυπριακού Συμβουλίου Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών (ΚΥ.ΣΑ.Τ.Σ.), που κατέστη πληρωτέα από τις 22 Ιανουαρίου 1997 σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αρ. 50.350 και ημερομηνία 8 Οκτωβρίου 1999 και
 - β. της ενεργοποίησης των επιτροπών κρίσεως με καταβολή στα μέλη τους ετήσιου τιμητικού επιδόματος (Honorarium) £200, σύμφωνα με τους Κανονισμούς ΚΔΠ. 172/99 [Άρθρο 6 (11 και 10)].

45.	188.000	Κάλυψη δαπανών για την αναβαθμισμένη Κρατική Ορχήστρα Δωματίου και την Ορχήστρα Νέων.
46.	170.000	Πρόσθετη πίστωση που μαζί με την εγκεκριμένη πρόνοια των £1.250.000, δηλαδή συνολικά ποσό £1.420.000, θα χρησιμοποιηθεί, για να καλύψει το πρόσθετο κόστος μίσθωσης ενός αναμεταδότη στο δορυφόρο SIRIUS II, η οποία δημιουργήθηκε λόγω συναλλαγματικής διαφοράς.
47.	316.000	Κάλυψη των δαπανών συνέχισης/συμπλήρωσης των εργασιών σε τμήματα του νέου δρόμου από το νέο δρόμο Περιστερώνας-Κάτω Μονής μέχρι το δρόμο Λευκωσίας-Παλαιχωρίου μέσω των λατομείων Μιτσερού.
48.	116.000	Κάλυψη δαπανών για συνέχιση των εργασιών βελτίωσης του τελευταίου τμήματος του δρόμου Λινού-Ευρύχου.
49.	110.000	Πρόσθετη πίστωση για συμπλήρωση των εργασιών στο τμήμα του δρόμου Οράς-Αγίων Βαβατσινιάς και για έναρξη εργασιών για κατασκευή του παρακαμπτηρίου Οράς προς Οδού και Μελίνη.
50.	360.000	Κάλυψη δαπανών για συνέχιση των εργασιών σε τμήμα του δρόμου από Χολέτρια μέχρι Κελοκέδαρα και σε πρόσθετο τμήμα του παραποτάμιου δρόμου από Κιδάσι μέχρι Άγιο Νικόλαο.
51.	1.200.000	Πρόσθετη πίστωση για συνέχιση των εργασιών: α. της ανέγερσης νέου πύργου ελέγχου και β. της επέκτασης του χώρου στάθμευσης αεροσκαφών στον αερολιμένα Πάφου.

52.	50.000	Κάλυψη των αυξημένων αναγκών για τις απολαβές των ωρομισθίων των νεοπροσληφθεισών καθαριστριών στον αερολιμένα Λάρνακας, μετά από έγκριση της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού.
53.	157.000	Κάλυψη δικαιωμάτων για το έτος 1999 που δεν έχουν καταβληθεί προς την Αρχή Πολιτικής Αεροπορίας της Βρετανίας για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών για την αεροπλοϊμότητα των αεροσκαφών που είναι εγγεγραμμένα στο κυπριακό νηολόγιο (άρθρο 8 του περί Προϋπολογισμού Νόμου). (Αντίστοιχα ποσά εισπράττονται από τις αεροπορικές εταιρείες και κατατίθενται στα έσοδα.)
54.	38.000	Διάθεση των απαιτούμενων πιστώσεων για την πληρωμή των ναυτικών ομίλων που διενεργούν εξετάσεις για την απόκτηση άδειας χειριστή ταχύπλοου σκάφους. (Ίσο ποσό ανακτάται και πιστώνεται στα Έσοδα.)
55.	104.393	Κάλυψη των αυξημένων δαπανών που απαιτούνται για κάλυψη οφειλών προς τη Διεθνή Ένωση Ταχυδρομείων (UPU), που κατέστησαν πληρωτέες στα πλαίσια του θεσμού των Διεθνών Ενσήμων Απάντησης (International Reply Coupons).
56.	43.420	Κάλυψη των αυξημένων δαπανών στο Τμήμα Ταχυδρομικών Υπηρεσιών λόγω της καταβολής αυξημένης προμήθειας: α. στους αντιπροσώπους εξωτερικού ένεκα της αύξησης στις πωλήσεις γραμματοσήμων στο εξωτερικό και

		β. στους ταχυδρομικούς πράκτορες εσωτερικού ύστερα από την ανάθεση σ' αυτούς της πώλησης ταχυδρομικών δελταρίων.
57.	20.000	Πρόσθετη πίστωση που μαζί με την εγκεκριμένη πρόνοια των £15.000, δηλαδή συνολικά ποσό £35.000, θα χρησιμοποιηθεί, για να καλύψει την αυξημένη κυβερνητική χορηγία στους δήμους για το 2000 για τη συντήρηση των φώτων τροχαίας.
58.	40.000	Πρόσθετη πίστωση για την παραχώρηση πρόσθετης χορηγίας προς τον Αντικαρκινικό Σύνδεσμο Κύπρου.
59.	650.000	Πρόσθετη πίστωση για παραχώρηση πρόσθετης χορηγίας προς το Καραϊσκάκειο Ίδρυμα για κάλυψη του αυξημένου κόστους αγοράς αντιδραστηρίων, που απαιτούνται για τη δημιουργία Τράπεζας Μυελού των Οστών.
60.	1.000.000	Κάλυψη των αυξημένων δαπανών για θεραπεία Κυπρίων στο εξωτερικό με έγκριση του Ειδικού Ιατροσυμβουλίου ή του Υπουργικού Συμβουλίου.
61.	90.500	Κάλυψη των αυξημένων δαπανών για μετάκληση στην Κύπρο ξένων ειδικών, για να προσφέρουν εξειδικευμένη ιατρική περίθαλψη σε Κύπριους ασθενείς.
62.	385.677	Κάλυψη της αμοιβής: <ul style="list-style-type: none"> α. εκατόν τριάντα τριών νοσηλευτών, β. εκατόν ενενήντα ενός ιατρικών λειτουργών και

	131.017	γ.	παραιϊατρικού προσωπικού (είκοσι ενός ατόμων)
	275.776		των οποίων οι υπηρεσίες παρατάθηκαν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000, δυνάμει των διατάξεων του περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικού) Νόμου του 2000 (Νόμος Αρ. 54 (I) του 2000).
63.	900.000		Κάλυψη των αυξημένων δαπανών για ιατρική περίθαλψη στην Κύπρο από μη κυβερνητικές ιατρικές υπηρεσίες, οι οποίες κατέστησαν αναπόφευκτες και οι οποίες οφείλονται σε παράγοντες που δεν ήταν δυνατό να προβλεφθούν κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού του 2000.
64.	2.000.000		Κάλυψη των αναγκών των νοσοκομείων, υπηρεσιών, ιδρυμάτων κ.λπ. σε φάρμακα μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000.
65.	14.742		Κάλυψη της αμοιβής είκοσι τριών έκτακτων βοηθών γραφείων (δέκα πρώην έκτακτων ασφαλιστικών λειτουργών και δεκατριών πρώην έκτακτων λογιστικών λειτουργών) των οποίων οι υπηρεσίες παρατάθηκαν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000, δυνάμει των διατάξεων του περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικού) Νόμου του 2000 (Νόμος Αρ. 54(I) του 2000).
	26.733		
	12.495		
	105.482		

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γεωργίου, παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μέσα σε αυτό το πακέτο των προτάσεων για συμπληρωματικές πιστώσεις ουσιαστικά υπάρχει και ένα...

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, για ποιο θέμα μιλούμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για το υπ' αριθμόν 4.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για το υπ' αριθμόν 4 θέμα να διευκρινίσω, απολογούμαι, νόμιζα ότι είμαστε στο προηγούμενο θέμα... Όσον αφορά τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο (Αρ. 13), η έκθεση, ως συνηθίζεται, είναι απλώς διαβιβαστική και δεν περιέχει θέσεις των κομμάτων, γιατί είναι ένα πολύ μεγάλο πακέτο συμπληρωματικών προϋπολογισμών και κονδυλίων. Αυτό που γίνεται συνήθως είναι ότι όποια πλευρά έχει ένσταση για οποιοδήποτε κονδύλι ζητά αυτό να τεθεί σε ψηφοφορία και τίθεται σε ψηφοφορία.

Επομένως, να ρωτηθούν τα κόμματα αν έχουν ένσταση για οποιοδήποτε κονδύλι σε αυτό τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Γεωργίου, παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Η δική μας πλευρά, σε ό,τι αφορά το κονδύλι για τους ειδικούς αστυνομικούς στο κεφάλαιο για την αστυνομία, δε θα υπερψηφίσει, αλλά, για να δείξει ακόμη μία φορά την καλή της θέληση και την ανοχή στην καθυστέρηση που παρατηρείται και για να παράσχει περαιτέρω χρόνο για ξεκαθάρισμα της θέσης του υπουργού και του αρχηγού για το τι πρέπει να γίνει για το θέμα των ειδικών αστυνομικών, και λόγω της

εκκρεμότητας στην επιτροπή Νομικών των κανονισμών που έχουν έρθει στη Βουλή, θα τηρήσει αποχή.

Θέλουμε όμως να στείλουμε ένα μήνυμα, ότι γίνονται έκνομες και καθ' υπέρβαση εξουσίας προσλήψεις ειδικών αστυνομικών. Είχαμε προειδοποιήσει από καιρό στην επιτροπή Νομικών, από τότε που κατατέθηκαν οι προτάσεις με τους κανονισμούς, και είχαμε πει ότι, εφόσον ο ίδιος υπουργός είχε δηλώσει ότι δεν πρέπει να γίνονται αυτού του είδους οι προσλήψεις και θα πρέπει σε κάποιο στάδιο να καταργηθεί αυτός ο θεσμός, θα πρέπει τουλάχιστο μέχρι την έγκριση των κανονισμών, που θα προνοούν αξιοκρατικές διαδικασίες για τις προσλήψεις, να μην προχωρήσουν σε περαιτέρω προσλήψεις.

Αυτή την έκκληση την κάνουμε και σήμερα και προειδοποιούμε ότι, εάν τελικώς το θέμα δε λυθεί μέχρι και την ψήφιση των προϋπολογισμών του 2001, η θέση μας σε αυτό το κεφάλαιο θα είναι θέση αρχής ενάντια στην αναξιοκρατία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχουν άλλοι ομιλητές.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά το θέμα αυτό στο οποίο έγινε ειδική αναφορά, για τους ειδικούς αστυνομικούς και τα καθήκοντα τα οποία εκτελούν, βεβαίως για τη διαδικασία πρόσληψής τους γίνεται μία μακρά συζήτηση εδώ και πάρα πολύ καιρό

στην επιτροπή Νομικών της Βουλής, η οποία επεξεργάζεται τα σχετικά νομοθετήματα, και, αφού βεβαίως συμπληρωθεί η μελέτη γύρω από το θέμα αυτό, τα νομοθετήματα θα έρθουν ενώπιον της ολομέλειας.

Όμως θα πρέπει να υπενθυμίσω πως αυτή η Βουλή, ενεργώντας σύμφωνα με τη δική της άποψη -και είναι σεβαστή η άποψη- εξάλλου μιλούμε για κάτι το οποίο έχει γίνει στο παρελθόν, είχε αποφασίσει ειδικά γι' αυτούς τους ειδικούς αστυνομικούς, εάν θυμούμαι καλώς, πως στον προϋπολογισμό αναφορικά με την πληρωμή τους, τη μισθοδοσία τους, ενόσω δε δίδονται επαρκείς εξηγήσεις εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας ή ενόσω εκκρεμεί η συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών αναφορικά με τη διευκρίνιση και διασαφήνιση των προϋποθέσεων και των όρων πρόσληψης, αλλά και των καθηκόντων τους, θα είχε ψηφιστεί συντεταγμένο το κονδύλι, όπως είχε γίνει για ορισμένη χρονική περίοδο μόνο, με το δεδομένο πως, εφόσον θα εδίδοντο κάποιες διευκρινίσεις, θα γινόταν περαιτέρω ανανέωση.

Είμαι σε θέση να πληροφορήσω πως η συζήτηση στην επιτροπή Νομικών βαίνει προς το τέλος της. Πάει να συμπληρωθεί και συνολικά τα νομοθετήματα αυτά, τα οποία είναι τέσσερα, καλύπτουν και επιλύουν, κατά την άποψή μας, οριστικά και τελεσίδικα το θέμα των ειδικών αστυνομικών, τόσο αναφορικά με τους όρους πρόσληψης όσο και με τα καθήκοντα τα οποία θα εκτελούν και γενικά με τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας στα θέματα αυτά. Θα πρέπει παρενθετικά να πούμε ότι τα θέματα αυτά ήσαν εκεί όπως τα κατέλιπε η αγγλοκρατία, με τη φρασεολογία περί επικουρικών αστυνομικών, με τη φρασεολογία περί εξουσιών που δίδονται στον οικείο αστυνομικό διευθυντή με εισήγηση στον Αρχηγό της Αστυνομίας και με έγκριση από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, απλώς και μόνο να προσλαμβάνονται.

Νομίζω πως τα ποσά αυτά θα πρέπει να εγκριθούν. Το θέμα της ουσίας είναι

έτσι όπως το έχουμε πει, και η επίλυσή του επίκειται άμεσα με τη συμπλήρωση των νομοθετημάτων που έχω αναφέρει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Ο κ. Πιπτοκοπίτης, παρακαλώ.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Φαίνεται, αν συνεχιστούν οι ομιλίες, κύριε Πρόεδρε, ότι εμείς θα ψηφίσουμε εναντίον. Ειλικρινά, γιατί ξέρουμε και πώς προσλήφθηκαν, παραπλανήθηκε το κοινοβούλιο για τους σκοπούς που προσλήφθηκαν και χρησιμοποιούνται, όχι για εκείνους τους χώρους, αλλά και σε τελείως άλλες διαφορετικές θέσεις και χώρους, και προσπαθούν να μας πείσουν «ξέρετε, είναι χαμηλή η νοημοσύνη σας». Τουλάχιστο σιωπάτε, ίσως περάσει μέχρι πιο εκεί, να δούμε τι θα γίνει. Ειλικρινά, εάν συνεχίσετε, εμείς θα καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £38.942.373 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτού προχωρήσουμε στην τρίτη ανάγνωση, αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει θέμα αποχής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, έτσι θα θέσω σε ψηφοφορία το κονδύλι αυτό που αφορά τους ειδικούς αστυφύλακες.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του κονδυλίου αυτού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου ως συνόλου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δεκαεπτά αποχές.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Σκυροκονιάματος (Ενθάρρυνση και Έλεγχος Βιομηχανίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Σκυροκονιάματος (Ενθάρρυνση και Έλεγχος Βιομηχανίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος	Στέλιος Στυλιανού
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Νίκος Πιπτοκοπίτης
Ευάγγελος Σαμμούτας	Ζαχαρίας Κουλίας
Στέλιος Γερασίμου	Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Μεταλλείων), Εσωτερικών (Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως), του ΚΕΒΕ (Σύνδεσμος Σκυροποιών), της Κυπριακής Εταιρείας Τσιμέντων, του Τσιμεντοποιείου Βασιλικού και της Ομοσπονδίας Οικολογικών και Περιβαλλοντικών Οργανώσεων.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση του νόμου περί Σκυροκονιάματος (Ενθάρρυνση και Έλεγχος Βιομηχανίας), ώστε να παρέχεται η εξουσία στον προϊστάμενο της Υπηρεσίας Μεταλλείων να επιτρέπει τη διάθεση στην αγορά των άχρηστων λατομικών υλικών που παράγουν οι τσιμεντοβιομηχανίες κατά τη διεξαγωγή των εργασιών εξόρυξης και τα οποία, ενώ δε χρησιμεύουν στην παραγωγή τσιμέντου, είναι κατάλληλα για άλλες χρήσεις.

Ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Μεταλλείων επεσήμανε στην επιτροπή την αναγκαιότητα της προτεινόμενης τροποποίησης, επειδή με βάση τον υφιστάμενο νόμο οι τσιμεντοβιομηχανίες δικαιούνται να εκμεταλλεύονται μόνο τα λατομικά υλικά που είναι κατάλληλα για παραγωγή τσιμέντου και δεν έχουν το δικαίωμα να διαθέτουν στην αγορά λατομικά υλικά τα οποία είναι ακατάλληλα για παραγωγή τσιμέντου (υλικά αποκάλυψης). Συνεπώς, για να καταστεί δυνατή η εκμετάλλευση των άχρηστων αυτών υλικών από τις τσιμεντοβιομηχανίες ή τρίτους, θα πρέπει πρώτα να εξασφαλίσουν πολεοδομική άδεια και στη συνέχεια προνόμιο λατομείου, πράγμα το οποίο δεν είναι κατορθωτό λόγω του ότι στις πολεοδομικές ζώνες στις οποίες λειτουργούν οι συγκεκριμένες μονάδες δεν επιτρέπεται η χορήγηση πολεοδομικής άδειας λατομείου.

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος, ανέφερε ο ίδιος εκπρόσωπος, προτείνεται η υπό συζήτηση ρύθμιση, ώστε τα εν λόγω υλικά να μπορούν να χρησιμοποιούνται για διάφορα έργα και ταυτόχρονα να αποσυμφορηθούν οι περιοχές και το περιβάλλον όπου αυτά είναι τοποθετημένα.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως ανέφερε ότι τα άχρηστα υλικά που εξορύσσονται από τις τσιμεντοβιομηχανίες θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για άλλους σκοπούς, νοουμένου όμως ότι δε χρειάζονται για την αποκατάσταση του χώρου μετά τη λήξη των λατομικών εργασιών, σύμφωνα με τους

όρους της άδειας λατόμησης που κατέχει η συγκεκριμένη τσιμεντοβιομηχανία.

Ο εκπρόσωπος του ΚΕΒΕ, εκπροσωπώντας το Σύνδεσμο Σκυροποιών, επεσήμανε ιδιαίτερα τον κίνδυνο δημιουργίας αθέμιτου ανταγωνισμού μεταξύ των σκυροποιών και των τσιμεντοβιομηχανιών ως προς την παραγωγή και πώληση των άχρηστων λατομικών υλικών, αφού το κόστος παραγωγής θα είναι χαμηλότερο για τις τσιμεντοβιομηχανίες.

Ο εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Οικολογικών και Περιβαλλοντικών Οργανώσεων ανέφερε ότι συμφωνεί με τις διατάξεις του νομοσχεδίου, υπό την προϋπόθεση όμως που τέθηκε από τον εκπρόσωπο του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως.

Οι εκπρόσωποι της Κυπριακής Εταιρείας Τσιμέντων και του Τσιμεντοποιείου Βασιλικού ανέφεραν ότι συμφωνούν με τις διατάξεις του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων συμφωνεί με το σκοπό και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Σκυροκονιάματος (Ενθάρρυνση και Έλεγχος Βιομηχανίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Καίτη Κληρίδη

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αριστοφάνης Γεωργίου

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Νοεμβρίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως, ώστε αφενός να αυξηθεί από τρία σε πέντε χρόνια η περίοδος συσσώρευσης στην άδεια οδήγησης των βαθμών ποινής που λαμβάνονται υπόψη για στέρξη του δικαιώματος κατοχής ή απόκτησής της και αφετέρου να αυξηθεί από τρία σε πέντε χρόνια ο χρόνος παραγραφής των επιβαλλόμενων βαθμών ποινής.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, η υπό αναφορά τροποποίηση κρίνεται αναγκαία ως ένα μέτρο για περιορισμό των συνεχώς αυξανόμενων τροχαίων αδικημάτων, ιδιαίτερα των θανατηφόρων, καθότι, όπως ισχυρίστηκαν στην επιτροπή, οι αυστηρότερες ποινές επιφέρουν ταυτόχρονα αύξηση του βαθμού συμμόρφωσης και σύνεσης και συμβάλλουν στην αποτροπή της διάπραξης του αδικήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, έκρινε ότι στο παρόν στάδιο δε δικαιολογείται η υπό αναφορά τροποποίηση, αφού η πρόνοια του νόμου της οποίας σκοπεύεται η τροποποίηση τίθεται σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2001 και ως εκ τούτου δεν έχει αποδειχτεί από την εφαρμογή της ότι παρουσιάζει αδυναμίες. Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή κατά πλειοψηφία εισηγείται στη Βουλή την απόρριψη του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Καίτη Κληρίδη δήλωσε ότι διαφωνεί με την πιο πάνω απόφαση της πλειοψηφίας, γιατί θεωρεί ότι οι αυστηρότερες ποινές συμβάλλουν στην αύξηση του βαθμού συμμόρφωσης και ενέχουν αποτρεπτικό χαρακτήρα, στοιχείο που αποδεικνύεται από την εμπειρία ευρωπαϊκών χωρών. Περαιτέρω, δήλωσε η ίδια, ο νόμος του οποίου σκοπεύεται η τροποποίηση, όταν κατατέθηκε στη Βουλή υπό μορφή νομοσχεδίου,

προέβλεπε αυξημένη χρονική περίοδο συσσώρευσης των βαθμών ποινής και παραγραφής αυτών και είναι κατόπιν τροποποίησης που επέφερε η Βουλή που αυτή μειώθηκε στα τρία χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 20Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν είναι το υπ' αριθμόν 7, νομίζω ότι υπάρχει ένα πρόβλημα. Δεν είναι να υποστηριχτεί, να καταψηφιστεί το νομοσχέδιο. Είναι για απόρριψη, όχι για ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, δεν υπάρχει ένσταση όπως υιοθετηθεί η πρόταση της επιτροπής για απόρριψη του νομοσχεδίου αυτού.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο απορρίπτεται.

Για τα επόμενα δύο θέματα με αριθμούς 8 και 9 υπάρχει κοινή έκθεση. Είναι «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996» και «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996» και «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Ανδρέας Μούσκος

Ηλίας Μυριάνθους

Κώστας Κωνσταντίνου

Κίκης Καζαμίας

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Θάσος Μιχαηλίδης

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Μάριος Ματσάκης

Νίκος Κλεάνθους

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τα υπό αναφορά νομοσχέδια σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων της που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα από το Μάρτιο του 1996 μέχρι το Νοέμβριο του 2000.

Στα πλαίσια της εξέτασης των υπό αναφορά σχεδίων νόμου κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της ομάδας εργασίας για εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Ένωση για θέματα

συνεργατισμού, ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, η πρόεδρος και εκπρόσωποι της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών, εκπρόσωποι της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας, της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας, του Συνδέσμου Γραμματέων Συνεργατικών Ιδρυμάτων, του Συνδέσμου Εγκεκριμένων Λογιστών Κύπρου, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΣΕΚ, ΠΕΟ και ΔΕΟΚ, της συντεχνίας του προσωπικού της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών και του Παγκύπριου Συνδέσμου Συνεργατικών Υπαλλήλων.

Η επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να αξιολογήσει και μεγάλο αριθμό υπομνημάτων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, τα οποία διεξήλθε στην παρουσία όλων των ενδιαφερόμενων μερών, στα πλαίσια της κατ' άρθρο εξέτασης των πιο πάνω σχεδίων νόμου.

Σκοπός του πρώτου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για το συνεργατισμό, ώστε από τη μια να συμπληρωθούν ορισμένα κενά που εντοπίστηκαν από τη μέχρι τώρα εφαρμογή της, από την έναρξη ισχύος της, τον Αύγουστο του 1987, και από την άλλη να εναρμονιστούν οι σημερινές δραστηριότητες του συνεργατισμού με τα γενικά ισχύοντα στη δημόσια ζωή, χωρίς να εκφεύγουν από το πνεύμα και τις αρχές του συνεργατισμού.

Ειδικότερα, με το νόμο που προτείνεται:

1. σκοπείται η πρόληψη ίδρυσης ομοειδών εταιρειών στην ίδια κοινότητα
2. απλουστεύεται η διαδικασία αντιπροσώπευσης των εταιρειών στις γενικές συνελεύσεις άλλης εταιρείας
3. παρέχεται το δικαίωμα ένστασης για το ύψος των ελεγκτικών δικαιωμάτων που καλείται να καταβάλει εταιρεία

4. διευκρινίζονται καλύτερα τα θέματα των επιβαρύνσεων και των πιστωτικών διευκολύνσεων
5. καθορίζεται το θέμα του ύψους των ρευστών κεφαλαίων που πρέπει να διατηρούν οι εταιρείες και ο τρόπος επένδυσης των κεφαλαίων τους
6. ρυθμίζονται τα θέματα συγχώνευσης εταιρειών και συμπληρώνονται τα θέματα διαιτησίας.

Σκοπός του δεύτερου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για το συνεργατισμό, ώστε να επαναδιατυπωθούν οι διατάξεις του που αφορούν ποινικά αδικήματα, για να καταστούν πιο αποτελεσματικές.

Στα πλαίσια της εξέτασης των υπό αναφορά σχεδίων νόμου, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας εισηγήθηκε τη διαμόρφωση του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται καλύτερα η φερεγγυότητα των συνεργατικών ιδρυμάτων, με βάση την εκάστοτε σε ισχύ νομισματική και πιστωτική πολιτική και όχι το ποσοστό ρευστότητάς τους, και κατ' επέκταση να διασφαλίζονται τα δικαιώματα των πιστωτών/καταθετών σε περίπτωση συγχώνευσης εταιρειών, οπότε, αντί να τους γνωστοποιείται απλώς η συγχώνευση, θα απαιτείται και η συγκατάθεσή τους. Σύμφωνα με το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, η τελευταία ρύθμιση εφαρμόστηκε ήδη στην πράξη σε πρόσφατη περίπτωση συγχώνευσης εμπορικών τραπεζών. Η ρύθμιση αυτή θεσμοθετήθηκε με τον περί Μεταβίβασης Τραπεζικών Εργασιών και Εξασφαλίσεων Νόμο του 1997 (Νόμος Αριθμός 64(Ι) του 1997).

Οι πιο πάνω εισηγήσεις τέθηκαν ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου για έγκριση και το τελευταίο τις υιοθέτησε με απόφασή του, με Αρ. 45.670 και ημερομηνία την 21η Μαρτίου 1997.

Με την ευκαιρία της εξέτασης των υπό αναφορά σχεδίων νόμου, την επιτροπή απασχόλησε το θέμα αρχής αν θα ήταν σκόπιμο σε αυτό το στάδιο να προωθηθούν

για ψήφιση από τη Βουλή οι τροπολογίες που προτείνονται ή αν θα έπρεπε να αφεθούν για ψήφιση αργότερα, ανάλογα και με τις εξελίξεις στα πλαίσια της εναρμόνισης του τομέα με τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τομέας που τελεί υπό διαπραγμάτευση σήμερα.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή:

1. την προώθηση για ψήφιση σε αυτό το στάδιο των προτεινόμενων με τα υπό αναφορά νομοσχέδια τροπολογιών για σκοπούς διευκόλυνσης της λειτουργίας των συνεργατικών εταιρειών, με την επιφύλαξη ότι είναι έτοιμη να επανεξετάσει οποιοσδήποτε άλλες τροπολογίες στην υπό αναφορά νομοθεσία, όποτε αυτό κριθεί αναγκαίο, για σκοπούς εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο·
2. την ψήφιση σε νόμους των υπό αναφορά νομοσχεδίων όπως αυτά έχουν ενοποιηθεί σε ενιαίο κείμενο, στο οποίο ενσωματώθηκαν οι πιο κάτω τροπολογίες:
 - α. να αυξηθούν από τρία σε πέντε τα μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής Συνεργατικής Ανάπτυξης, τα οποία θα επιλέγονται από κατάλογο δέκα μελών που υποβάλλει η Παγκύπρια Συνεργατική Συνομοσπονδία·
 - β. να προβλέπεται η κατάθεση στη Βουλή για έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών, όπως ήταν άλλωστε η εισήγηση των εκπροσώπων της Παγκύπριας Συνεργατικής Συνομοσπονδίας·
 - γ. να παρέχεται δικαίωμα ένστασης στον αρμόδιο υπουργό αναφορικά με το ύψος των ελεγκτικών δικαιωμάτων που επιβλήθηκαν σε εταιρεία, ανεξάρτητα από το ύψος των δικαιωμάτων αυτών, νοουμένου ότι αυτά θα πληρωθούν·

- δ. να παρέχεται εξουσία στο αρμόδιο υπουργείο να εκδίδει οδηγίες στον Έφορο Συνεργατικής Ανάπτυξης για την εφαρμογή της εκάστοτε νομισματικής και πιστωτικής πολιτικής;
- ε. να περιοριστεί σε τρεις εξαμηνιαίες θητείες, αντί των τριών χρόνων, η θητεία αυτών που αναπληρώνουν παυθέντα μέλη εταιρείας;
- στ. να υιοθετηθεί η πιο πάνω αναφερόμενη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου του 1997 για τη συγχώνευση εταιρειών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του νέου ενοποιημένου κειμένου όπως αυτό διαμορφώθηκε τελικά.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή τονίζει ξανά την πρόθεσή της να παρακολουθεί την εφαρμογή στην πράξη των τροπολογιών αυτών και να επανέλθει, αν αυτό κριθεί αναγκαίο, και περαιτέρω ότι θα αναμένει την κατάθεση σχετικών τροπολογιών για την αναθεώρηση και των θεσμών, που εκδίδονται με βάση τη νομοθεσία για τις συνεργατικές εταιρείες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

- Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.
- Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.
- Τροποποίηση του άρθρου 23Α του βασικού νόμου. Άρθρο 9.
- Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.
- Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.
- Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.
- Τροποποίηση του άρθρου 38 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.
- Τροποποίηση του άρθρου 40 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.
- Τροποποίηση του άρθρου 43 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.
- Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου μέρους. Άρθρο 16.
- Τροποποίηση του βασικού νόμου με την αναρίθμηση μερών. Άρθρο 17.
- Τροποποίηση του άρθρου 51 του βασικού νόμου. Άρθρο 18.
- Τροποποίηση του άρθρου 52 του βασικού νόμου. Άρθρο 19.
- Τροποποίηση του άρθρου 57 του βασικού νόμου. Άρθρο 20.
- Τροποποίηση του άρθρου 59 του βασικού νόμου. Άρθρο 21.
- Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 22.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 22 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 10 θέμα, που είναι «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη και παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να την καταθέσει στο σώμα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι είναι μόνο θέμα να τοποθετηθεί το Δημοκρατικό Κόμμα, κύριε Πρόεδρε, για την παράταση μέχρι την 31η Δεκεμβρίου, για να δούμε σφαιρικά το όλο θέμα. Νομίζω ότι δεν πρέπει να υπάρχει ένσταση.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Οπότε είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομοφωνία, δηλαδή.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μην παρεξηγηθεί η θέση μας, λέω ότι η θέση μας είναι θέση πίστωσης χρόνου για μελέτη του βασικού, που θα έρθει την επόμενη Πέμπτη. Συνεπώς, να μην παρεξηγηθεί η θέση μας, γιατί την περασμένη φορά ήμασταν αντίθετοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι σαφές ότι εδώ δίνεται παράταση μέχρι το τέλος του χρόνου, απ' ό,τι

αντιλαμβάνομαι.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων
Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) Νόμος του
2000»**

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος	Τάκης Χατζηγεωργίου
Στέλιος Γερασίμου	Ζαχαρίας Κουλίας
Αριστοφάνης Γεωργίου	Νίκος Κλεάνθους
Κίκης Γιάγκου	Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 9 Μαρτίου, 13 Απριλίου, 9 και 23 Νοεμβρίου και 7 Δεκεμβρίου 2000. Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εξωτερικών, καθώς επίσης ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο Γενικός Λογιστής και η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Γραφείου Προγραμματισμού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, στη μορφή που αυτός κατατέθηκε αρχικά στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του νόμου για τις δημόσιες προσφορές, ώστε να

εξαιρεθούν από τις πρόνοιές του οι συμβάσεις παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών όλων των εμπειρογνώμων που σχετίζονται με θέματα εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και όχι μόνο όσων μετακαλούνται από το εξωτερικό, όπως ισχύει σήμερα, καθώς και οι συμβάσεις υπηρεσιών προς το γραφείο του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εφόσον υπάρχουν οι αναγκαίες για το σκοπό αυτό πιστώσεις.

Το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του προς τη Βουλή, ημερομηνίας 29 Μαρτίου 2000, εισηγήθηκε τη διαφοροποίηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου με την απάλειψη από αυτό του μέρους που αφορά το γραφείο του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας.

Όπως είναι γνωστό, πριν από δύο χρόνια η Βουλή ενέκρινε τροπολογία στη βασική νομοθεσία για τις δημόσιες προσφορές, ώστε για την περίοδο που λήγει στις 10 Δεκεμβρίου 2000 να εξαιρούνται από τις πρόνοιές της οι συμβάσεις παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών από εμπειρογνώμονες που μετακαλούνται από το εξωτερικό και σχετίζονται με θέματα εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας, εφόσον το συνολικό ποσό της δαπάνης δεν ξεπερνά τις πεντακόσιες χιλιάδες λίρες και για κάθε συγκεκριμένη σύμβαση τις πενήντα χιλιάδες λίρες. Σε αντίθετη περίπτωση απαιτείται η έγκριση της Βουλής.

Με βάση γραπτά στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το Γραφείο Προγραμματισμού, μέχρι το Μάρτιο του 2000 η συνολική δαπάνη για μίσθωση τέτοιων υπηρεσιών ανήλθε γύρω στις ενενήντα εννέα χιλιάδες λίρες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε κατά πλειοψηφία των μελών της να εισηγηθεί στη Βουλή την παράταση της ισχύουσας ρύθμισης για τις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που σχετίζονται με την

εναρμόνιση μέχρι το τέλος του τρέχοντος χρόνου, δηλαδή μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000, για να της παρασχεθεί ο αναγκαίος χρόνος να επανεξετάσει στο μεταξύ το όλο θέμα και να επανέλθει με τις τελικές της θέσεις.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του όλου θέματος στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 11 θέμα, που είναι «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι

ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Αντώνης Καράς

Ανδρέας Φιλίππου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Στέλιος Στυλιανού

Μη μέλη της επιτροπής:

Στάθης Κιπτής

Γιώργος Χριστοφίδης

Μάριος Ματσάκης

Η πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, μελετήθηκε σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2000 στα πλαίσια της μελέτης νομοσχεδίων που εκκρεμούν ενώπιόν της για τροποποίηση του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Προστασίας της Παραλίας Νόμου, ώστε να παραταθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2001 η ισχύς των αδειών για παροχή υπηρεσιών ή διευκολύνσεων που εκδόθηκαν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1993 και λήγουν την 31η Δεκεμβρίου 2000.

Η επιτροπή, συνεκτιμώντας τις απόψεις που εκφράστηκαν ενώπιόν της από τις εμπλεκόμενες πλευρές, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση της ειδικής διάταξης του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα, που είναι «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ευάγγελος Σαμμούτας

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρέας Μούσκος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 21 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Οδικών Μεταφορών) και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Κρατικό Αρχείο και Αστυνομία).

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 5 του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, τροποποιούνται οι ομότιλοι βασικοί κανονισμοί, ώστε να παρέχεται η εξουσία στον Έφορο Μηχανοκινήτων Οχημάτων να τηρεί μηχανογραφημένο αρχείο για όλα τα εγγεγραμμένα μηχανοκίνητα οχήματα, καθώς και χωριστό μηχανογραφημένο αρχείο για όλα τα οχήματα που έχουν διαγραφεί και παραμένουν διαγραφμένα για χρονική περίοδο μεγαλύτερη των δέκα χρόνων.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις τροποποιήσεις που επιφέρουν οι προτεινόμενοι κανονισμοί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνεί με το σκοπό και τις επιδιώξεις των εν λόγω κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να τιτλοφορούνται «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Για τα επόμενα θέματα με αριθμούς από το 13 μέχρι το 17 υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί Ταμείου Θήρας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Υπαλλήλων του Ταμείου Θήρας) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Ταμείου Θήρας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Ταμείου Θήρας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Ταμείου Θήρας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000» και «Οι περί Ταμείου Θήρας (Πειθαρχικός Κώδικας) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Αντώνης Καράς

Ανδρέας Φιλίππου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Στέλιος Στυλιανού

Μη μέλη της επιτροπής:

Στάθης Κιπτής

Γιώργος Χριστοφίδης

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών και εκπρόσωποι του Ταμείου Θήρας, των συνδικαλιστικών οργανώσεων του Ταμείου Θήρας και της ΠΑ.ΣΥ.Δ.Υ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 12 του περί Ταμείου Θήρας Νόμου, σκοπείται η θέσπιση κανονισμών που να ρυθμίζουν

τις απολαβές, τα επιδόματα και άλλα οικονομικά ωφελήματα, τη χορήγηση αδειών, τους διορισμούς, τις προαγωγές, την αξιολόγηση και τον πειθαρχικό κώδικα των υπαλλήλων του Ταμείου Θήρας κατά το πρότυπο των όσων ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Ταμείου Θήρας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Υπαλλήλων του Ταμείου Θήρας) Κανονισμοί του 2000.
2. Οι περί Ταμείου Θήρας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμοί του 2000.
3. Οι περί Ταμείου Θήρας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2000.
4. Οι περί Ταμείου Θήρας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.
5. Οι περί Ταμείου Θήρας (Πειθαρχικός Κώδικας) Κανονισμοί του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε τώρα με την έγκριση των κανονισμών.

Οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 13 είναι «Οι περί Ταμείου Θήρας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Υπαλλήλων του Ταμείου Θήρας) Κανονισμοί του 2000». Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Οι υπ' αριθμόν 14 είναι «Οι περί Ταμείου Θήρας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμοί

του 2000». Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Οι υπ' αριθμόν 15 είναι «Οι περί Ταμείου Θήρας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2000».

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Οι υπ' αριθμόν 16 είναι «Οι περί Ταμείου Θήρας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000». Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Οι υπ' αριθμόν 17 είναι «Οι περί Ταμείου Θήρας (Πειθαρχικός Κώδικας) Κανονισμοί του 2000». Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι το υπ' αριθμόν 18, που τιτλοφορείται «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου
Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2000. Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 71 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των χρηματιστηριακών κανονισμών για την πλήρωση κενών που έχουν παρατηρηθεί σε αυτούς.

Ειδικότερα με τους υπό αναφορά κανονισμούς προτείνονται τα ακόλουθα:

1. Η απαγόρευση της αποδοχής από μέρους των χρηματιστών εντολών για την αγορά τίτλων πριν ο επενδυτής προκαταβάλει το συγκεκριμένο αντίτιμο. Η απαγόρευση αυτή προτείνεται να εφαρμοστεί και στην περίπτωση εντολής για πώληση τίτλων, έτσι που να είναι αναγκαία η εκ των προτέρων παράδοση από τον επενδυτή στο χρηματιστή των αναγκαίων εγγράφων/τίτλων.
2. Ρυθμίζεται η περίπτωση εισαγωγής στο χρηματιστήριο νέας έκδοσης ήδη εισηγμένων τίτλων ή δικαιωμάτων προτίμησης ή δικαιωμάτων αγοράς μετοχών ή μετατρέψιμων ομολόγων κ.λπ. ανεξαρτήτως της χρηματιστηριακής τους αξίας.
3. Ρυθμίζεται η κατ' εξαίρεση αποδοχή της εισαγωγής τίτλων στο χρηματιστήριο νεοσυσταθείσας μητρικής εταιρείας στην περίπτωση που κρίνεται ότι παρέχονται ικανοποιητικά στοιχεία στους επενδυτές που επιτρέπουν την ορθή εκτίμηση των τίτλων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δε υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 19 μέχρι 21 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Ερχόμαστε τώρα στο θέμα που έχουμε κηρύξει επείγον στην αρχή της συνεδρίας και τιτλοφορείται «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού
για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης
Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία
(Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Ανδρέας Φιλίππου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη συνεδρίαση της ολομέλειας της 7ης Δεκεμβρίου 2000 και κηρύχθηκε επείγουσα.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας

για τη διαδικασία πρόσληψης έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, έτσι που να δοθεί η δυνατότητα νέας παράτασης της υπηρεσίας έκτακτου προσωπικού που ήδη υπηρετεί στη δημόσια υπηρεσία.

Η υπηρεσία των υπαλλήλων αυτών έχει επανειλημμένα παραταθεί έπειτα από τροποποιήσεις της σχετικής νομοθεσίας, με στόχο να δοθεί ο χρόνος να επιλυθούν διάφορα διοικητικά και νομικά προβλήματα, ώστε να δημιουργηθούν και να πληρωθούν μόνιμες θέσεις οι οποίες να καλύπτουν τις ανάγκες της δημόσιας υπηρεσίας.

Επειδή οι λόγοι για τους οποίους έχουν δοθεί οι παρατάσεις αυτές δεν έχουν μέχρι στιγμής εκλείψει, ενώ επίκειται η λήξη της τελευταίας παράτασης που δόθηκε στις υπηρεσίες των υπαλλήλων αυτών, κρίνεται σκόπιμο να μετακινηθεί στην 31η Δεκεμβρίου του 2001 η προβλεπόμενη στο νόμο ημερομηνία μέχρι την οποία μπορεί να παραταθεί η υπηρεσία των υπαλλήλων αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των πιο πάνω, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή δεν είναι η πρώτη φορά που ασχολούμαστε με αυτό το θέμα, νομίζω ότι πρέπει να στείλουμε το μήνυμα -για να μην κοροϊδεύουμε τους ενδιαφερόμενους και να θεωρούν ότι κάθε λίγο πρέπει να έρχονται στη Βουλή και να δημιουργείται μια εικόνα η οποία νομίζω ότι καθόλου δεν τιμά την πολιτεία μας- ότι αυτό το θέμα μπορεί να λυθεί μόνο από την εκτελεστική εξουσία και πρέπει να λυθεί

από την εκτελεστική εξουσία επιπέλους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούπτας.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να πληροφορήσω τους συναδέλφους ότι εκπρόσωποι σχεδόν από όλα τα κόμματα, ανεξαρτήτως αν για διάφορους λόγους δε συμμετέχει το ΚΙΣΟΣ, είναι σε επαφή με την εκτελεστική εξουσία για ρύθμιση αυτού του ακανθώδους θέματος και υπάρχουν βάσιμες ελπίδες ότι «τα μακρινά κοντά εγινήκασιν». Γι' αυτό το λόγο ζητούμε αυτή την παράταση, γιατί συμβαίνει να λήγει η ημερομηνία και δεν έχουν προλάβει ακόμα να τελειώσουν. Δε θέλω να μπω σε λεπτομέρειες για τα διαμειφθέντα μεταξύ της ομάδας και του Υπουργείου Οικονομικών. Απλά να πω ότι η υπόθεση είναι σε καλό δρόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μακρίδης.

I. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε με τα όσα είπε ο κ. Μουσιούπτας, για να φαίνεται και η θέση μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μασσάκης.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, ήθελα να πω ότι εγώ πιστεύω ότι είναι μια κοροϊδία αυτών των ανθρώπων και καταψηφίζω. Εδώ λέει ότι η υπηρεσία των υπαλλήλων αυτών έχει επανειλημμένα παραταθεί έπειτα από τροποποιήσεις και ερχόμαστε τώρα και το κηρύττουμε επείγον! Ξαφνικά το κηρύττουμε επείγον, ενώ επανειλημμένα κάθε χρόνο έχουμε το ίδιο βιολί! Νομίζω ότι κάτι δεν πάει καλά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε δηλαδή μια ψήφο εναντίον.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και εγώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε. Εγώ εψήφισα ποτέ υπέρ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικού) Νόμου του 1999. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικού) (Αρ. 5) Νόμου του 1997. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ και δύο εναντίον τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με σαράντα δύο ψήφους υπέρ και δύο εναντίον η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο. Με την ψήφιση της πρότασης νόμου τελειώνουμε με τη νομοθετική εργασία.

Το Κεφάλαιο Β΄ έχει ήδη γίνει. Ερωτήσεις και απαντήσεις δεν υπάρχουν. Κεφάλαιο Δ΄ επίσης δεν υπάρχει.

Φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 14 Δεκεμβρίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.
2. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000.
3. Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Αναγνώριση της Νομικής Προσωπικότητας των Διεθνών μη Κυβερνητικών Οργανισμών (Κυρωτικός) Νόμος του 1998.
4. Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
5. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
6. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
7. Οι περί Κέντρων Ενηλίκων Κανονισμοί του 2000.
8. Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
9. Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2000.

10. Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2000.
11. Οι περί της Διεθνούς Συμβάσεως EUROCONTROL Κανονισμοί του 2000.
12. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Ιατρικού Λειτουργού, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
13. Οι περί Υπουργείου Υγείας - Θέση Πρώτου Λειτουργού Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.
14. Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 4.40 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης

Μαυροκορδάτος Χρίστος

Αντωνίου Αβραάμ

Μιχαηλίδης Θάσος

Βασιλείου Ανδρούλα

Μουσιούπτας Νίκος

Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παρισινός Ανδρέας
Γιάγκου Κίκης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κιπτής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μάτσης Γιαννάκης	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και κήρυξη ως επείγουσας της πρότασης νόμου «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000».
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Δήμου Κάτω Πολεμιδιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κεντρικής Τραπέζης της Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 13) του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Γεωργίου, Μ. Κυπριανού, Ρ. Ερωτοκρίτου, Ν. Πιπτοκοπίτης) και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Σκυροκονιάματος (Ενθάρρυνση και Έλεγχος Βιομηχανίας) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000», η σύντομη παρέμβαση του κ. Γ. Χριστοφίδη και απόρριψή του.
7. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1996» και «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998» και ψήφισή τους σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000».
8. Παρατηρήσεις (Χρ. Πουργουρίδης, Ζ. Κουλίας, Α. Γεωργίου) για το νομοσχέδιο «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», η σχετική έκθεση και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 2 του 2000).
9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο.

10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους (με αριθμό 4 του 2000).
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ταμείου Θήρας (Απολαβές, Επιδόματα και Άλλα Οικονομικά Ωφελήματα των Υπαλλήλων του Ταμείου Θήρας) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Ταμείου Θήρας (Χορήγηση Αδειών) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Ταμείου Θήρας (Γενικοί) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Ταμείου Θήρας (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000» και «Οι περί Ταμείου Θήρας (Πειθαρχικός Κώδικας) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000», σχόλια (Δ. Συλλούρης, Ν. Μουσιούπας, Ι. Μακρίδης, Μ. Ματσάκης, Χρ. Πουργουρίδης) και ψήφισή της σε νόμο.



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 14ης Δεκεμβρίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.27 μ.μ.)

(Αρ. 12)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε με το Κεφάλαιο Πρώτο, που είναι η νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ.3) Νόμος του 2000». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Δεν είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Κίκης Καζαμίας
Νίκος Μουσιούππας	Αβραάμ Αντωνίου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισίδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Νοεμβρίου και 4 Δεκεμβρίου 2000. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής παρευρέθηκε ο Υπουργός Οικονομικών και ανώτερος λειτουργός του υπουργείου του.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η παράταση της ισχύος της νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα μέχρι τις 30 Ιουνίου 2001.

Όπως είναι γνωστό, η ισχύς της σχετικής νομοθεσίας για την υποχρέωση καταβολής εισφοράς για την άμυνα της Δημοκρατίας λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000.

Όπως είναι επίσης γνωστό, από την 1η Απριλίου 2000 οι φορολογικοί συντελεστές της εν λόγω εισφοράς έχουν μειωθεί, με απόφαση της Βουλής, κατά μία ποσοστιαία μονάδα, με αποτέλεσμα οι σχετικοί συντελεστές να έχουν διαμορφωθεί ως ακολούθως:

1. Μισθωτοί: 2% πάνω στις πραγματικές αποδοχές τους.
2. Εργοδότες: 2% πάνω στις πραγματικές αποδοχές των μισθωτών που εργοδοτούν.
3. Αυτοτελώς εργαζόμενοι: 2% πάνω στο πραγματικό τους εισόδημα.
4. Πρόσωπα που λαμβάνουν σύνταξη: 2% πάνω στο ποσό της σύνταξης που υπερβαίνει τις £3.000 ετησίως.
5. Πρόσωπα που κατέχουν ή ασκούν αξίωμα: 2% πάνω στο ποσό της χρηματικής

αντιμισθίας ή αποζημίωσης.

6. Πρόσωπα που λαμβάνουν μερίσματα: 3% πάνω στο συνολικό ποσό μερισμάτων.
7. Πρόσωπα που λαμβάνουν ή πιστώνονται με τόκους: 3% πάνω στο συνολικό ποσό των τόκων.
8. Πρόσωπα που λαμβάνουν ενοίκια: 3% πάνω στα συνολικά ακάθαρτα ενοίκια, μειωμένα κατά ποσοστό 25%.
9. Εταιρείες που έχουν κέρδη: 3% πάνω στο συνολικό κέρδος.
10. Οργανισμοί προσώπων με/ή χωρίς νομική προσωπικότητα: 3% πάνω στο εισόδημά τους.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, μέσα στα πλαίσια της εξαγγελθείσης από την κυβέρνηση ριζικής αναδόμησης του φορολογικού συστήματος, εξετάζεται και το ενδεχόμενο κατάργησης της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα, με ταυτόχρονη αύξηση του συντελεστή του φόρου προστιθέμενης αξίας, θέμα που αποτελεί και αντικείμενο σχετικής πρότασης νόμου, η οποία εκκρεμεί ενώπιον της Βουλής. Επειδή όμως δεν παρέχεται χρόνος για ολοκλήρωση της μελέτης του θέματος της αντικατάστασης της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα με αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ, κρίνεται σκόπιμη η παράταση της ισχύος της σχετικής νομοθεσίας για έξι μήνες, δηλαδή μέχρι τις 30 Ιουνίου 2001.

Η επιτροπή στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, αφού έλαβε υπόψη την πιο πάνω εξέλιξη, καθώς και το ενδεχόμενο, μετά την κατάθεση από την κυβέρνηση του σχεδίου για φορολογική αναδόμηση, να μην είναι δυνατό να της παρασχεθεί ο απαιτούμενος χρόνος μελέτης του όλου θέματος, ενόψει και των επικείμενων βουλευτικών εκλογών του Μαΐου του 2001, έκρινε σκόπιμο να δοθεί παράταση της ισχύος της εν λόγω νομοθεσίας για ένα χρόνο, αντί έξι μήνες, δηλαδή μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2001. Ταυτόχρονα με τη θέση αυτή, η επιτροπή διευκρινίζει

ότι, εάν στο μεταξύ καταστεί δυνατό να ολοκληρωθεί η μελέτη της φορολογικής μεταρρύθμισης, θα προτείνει την κατάργηση της υπό τροποποίηση νομοθεσίας για την έκτακτη εισφορά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως της πιο πάνω θέσης της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό έχει διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς διαφωνούμε μ' αυτή την εισήγηση και μάλιστα έχουμε υποβάλει τροπολογία σαν προϊόν συμβιβασμού. Ενώ η πρόθεση μας αρχικά ήταν να καταψηφίσουμε, λόγω της ευαισθησίας που υπάρχει στο θέμα, επειδή είναι θέμα άμυνας και ενίσχυσης της άμυνας, έχουμε εισηγηθεί να αντικατασταθεί και αντί να είναι μέχρι την 30ή Ιουνίου, όπως εισηγείται το νομοσχέδιο της κυβέρνησης, ή την 31η Δεκεμβρίου, όπως ομιλεί η αρμόδια επιτροπή, η εισήγησή μας είναι μέχρι την 31η Μαρτίου, έχοντας υπόψη τη δήλωση του αρμόδιου υπουργού, ότι εντός ολίγων μηνών θα φέρει νομοσχέδιο, ώστε να αντικατασταθεί η έκτακτη εισφορά με αύξηση του ΦΠΑ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θέλω να υπενθυμίσω ότι αυτό το σώμα είχε τοποθετηθεί σε κάποιο στάδιο υπέρ της ενσωμάτωσης αυτής της εισφοράς στο δείκτη του ΦΠΑ. Όμως η πρόταση που έχει γίνει από το συνάδελφο σε σχέση με την ημερομηνία φαίνεται ότι δε βοηθά πρακτικά στην υλοποίηση αυτής της θέσης. Τον

Μάρτιο θα είμαστε λίγες εβδομάδες πριν τις εκλογές. Δεν ξέρω ποια τροπή θα πάρουν τα πράγματα σχετικά με την αντιμετώπιση κάποιων θεμάτων. Το θέμα της άμυνας είναι ένα θέμα που δε σηκώνει ελαστικότητα όσον αφορά την οικονομική ενίσχυση του ταμείου και της άμυνας γενικότερα. Γι' αυτό, δεδομένης της θέσης του σώματος αυτού, υπολογίζουμε άπαντες ότι όταν λέμε μέχρι το τέλος του 2001, σημαίνει ότι σε κάποιο στάδιο με όλη την ευχέρεια αυτό το σώμα θα μπορέσει να επιληφθεί του θέματος αυτού και είτε τον Ιούνιο είτε τον Σεπτέμβριο είτε τον Οκτώβριο να μπορέσει να υλοποιήσει αυτό το οποίο έχουμε όλοι -έτσι αντιλήφθηκα τουλάχιστον- πει ότι πρέπει να γίνει.

Νομίζω να μείνει η τροποποίηση του νομοσχεδίου όπως έχει επιλεχθεί από την επιτροπή και η δέσμευση όλων να είναι να μην περιμένουμε εξ ανάγκης το τέλος του 2001 για να αναθεωρήσουμε τα πράγματα, αλλά να το κάνουμε σε μια πιο εύκαιρη περίπτωση, που εν πάση περιπτώσει δεν είναι, για τους λόγους που ανέφερα στην αρχή, ο Μάρτιος του 2001.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης και μετά ο κ. Αντωνίου.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σωστή η άποψη, που ήταν και ομόφωνη, των μελών της επιτροπής να παραταθεί η έκτακτη εισφορά μέχρι το τέλος Δεκεμβρίου του επόμενου έτους. Εάν εν τω μεταξύ γίνει η φορολογική μεταρρύθμιση και καταργηθεί, στα πλαίσια εκείνα της νέας τάξης της φορολογικής, η έκτακτη εισφορά, τίποτα δε μας εμποδίζει να το ξαναδούμε και να ακυρώσουμε το νόμο που ψηφίζουμε σήμερα. Όμως δεν είναι νοητό να θεωρείται ως ενδιάμεση πρόταση η σμίκρυνση του χρονικού διαστήματος και όχι η επιμήκυνσή του. Είναι δυνατόν η κυβέρνηση να λείπει έξι μήνες, εμείς, κηδόμενοι του θέματος της άμυνας, να λέμε σε δώδεκα μήνες και να θεωρείται η τριμηνία

ενδιάμεση πρόταση;

Δε νομίζω, κύριε Πρόεδρε, να ήταν σωστό να συζητήσουμε παρόμοια ευαίσθητα θέματα μέσα στην ένταση του προεκλογικού αγώνα μερικές μόνο εβδομάδες πριν από τις επόμενες βουλευτικές εκλογές. Άρα η δική μας άποψη, κύριε Πρόεδρε, και για λόγους ουσίας, αλλά και για λόγους πολιτικούς και ενδιαφέροντος για τη σταθερότητα του κεφαλαίου που ονομάζεται χρηματοδότηση της άμυνας, γιατί χωρίς αυτό δεν υπάρχει άμυνα, είναι να δεχτούμε την ομόφωνη θέση που έχει διαμορφώσει η Επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αντωνίου.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γνωστό ότι αυτό εδώ το σώμα ανέμενε και αναμένει, αν θέλετε, το θέμα της φορολογικής μεταρρύθμισης να αρχίσει να συζητείται και να ρυθμιστεί, αν είναι δυνατόν, κατά τους πρώτους μήνες του 2001. Αυτή ήταν η ειλημμένη υποχρέωση από μέρος της κυβέρνησης, όταν δεσμεύτηκε να φέρει πρόταση στο κοινοβούλιο πριν το τέλος αυτού του χρόνου. Με βάση τα δεδομένα, αυτή η πρόταση θα έρθει και ασφαλώς στόχος του σώματος είναι να λύσει αυτό το θέμα, αν είναι δυνατόν, κατά τους πρώτους δύο μήνες τους 2001. Αυτή η απαίτηση και αυτή η προσέγγιση, τουλάχιστον από την κοινοβουλευτική μας ομάδα, θεωρείται ότι είναι ο επιδιωκόμενος στόχος. Φοβούμαστε ότι με την παράταση των δώδεκα μηνών ίσως να στέλλεται ένα μήνυμα ότι η ίδια η Βουλή θα αποφύγει να ρυθμίσει το θέμα, παρά η κυβέρνηση. Γι' αυτό, ανεξαρτήτως αν θα υπάρξει παράταση έξι μηνών, όπως είναι η πρόταση της κυβέρνησης ή και περισσότερων, αυτό το σώμα πρέπει να αυτοδεσμευτεί ότι θα δοκιμάσει με πολλή επιμονή και σοβαρότητα να ολοκληρώσει τη συζήτηση και να ρυθμίσει το θέμα της φορολογικής μεταρρύθμισης κατά τους πρώτους μήνες του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με αυτή την παρέμβαση θέλετε να συμφωνήσετε ή να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία;

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί κάποιος να διαφωνήσει με τα επιχειρήματα τα οποία έχουν δοθεί. Συγκεκριμένα, για την ομογνωμία ότι πρέπει να ενισχύεται η άμυνα με τον ένα ή τον άλλο τρόπο. Θα έλεγα ότι το επιχείρημα ότι αν πάει μέχρι τον Μάρτιο, δημιουργούμε οποιοδήποτε πρόβλημα... Διαφωνώ μ' αυτό. Γιατί μπορούμε τον Μάρτιο, αν δε φέρει μέχρι τότε η κυβέρνηση σχετικό νομοσχέδιο, να το παρατείνουμε για ακόμα λίγο, αν κρίνουμε ότι υπάρχει τέτοιο δικαιολογητικό. Θα συμφωνήσω με τον κ. Αντωνίου ότι αυτή τη στιγμή το σώμα ουσιαστικά μεταθέτει το βάρος πάνω του, για να προχωρήσει σε μια διαβούλευση με την κυβέρνηση, ίσως σε ένα συνολικό πακέτο, ενώ μέχρι τώρα ήταν δέσμευση και υποχρέωση του αρμόδιου υπουργείου. Γι' αυτό και εμείς επιμένουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αντωνίου.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Θα τολμούσα να υποβάλω μια πρόταση. Να παραμείνει η παράταση μέχρι την 30ή Ιουνίου, όπως ήταν και η πρόταση της κυβέρνησης, κι απ' εκεί και πέρα, ανάλογα με τα δεδομένα, αποφασίζουμε. Αυτή είναι η πρόταση που τοποθετείται από τη δική μας κοινοβουλευτική ομάδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνείτε;

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η επιτροπή Οικονομικών έχει συζητήσει αυτό το θέμα, έχει κάνει τους υπολογισμούς της και φαίνεται ότι η κυβέρνηση θα καταθέσει εντός του μηνός τη νέα φορολογική πολιτική με νομοσχέδιο που θα τεθεί ενώπιον του σώματος. Από την άλλη βλέπουμε τις δυσκολίες μας όλοι και δε νομίζω ότι μέσα σε τρεις μήνες, δεδομένου ότι τον Ιανουάριο θα τον χρησιμοποιήσουμε για την ψήφιση των προϋπολογισμών, τον Φεβρουάριο θα έχουμε μόλις ξεκινήσει τη συνηθισμένη δουλειά μας... Μέσα στον Μάρτιο δε θα μπορέσουμε να ολοκληρώσουμε τη μελέτη της φορολογικής μεταρρύθμισης που θα εκφράζεται μέσα από το νομοσχέδιο που θα έρθει. Να θυμάστε, αν τελικά καταλήξουμε τον Μάρτιο, θα έρθουμε τον Μάρτιο εμείς οι ίδιοι και θα πούμε, «ξέρεις, δεν είχαμε κάνει καλή πρόβλεψη». Όχι, μπορούμε να κάνουμε πρόβλεψη. Είναι αδύνατο μέχρι τον Μάρτιο να ολοκληρώσουμε αυτή τη μεγάλη υπόθεση και το θέμα που ονομάζεται νέα φορολογική πολιτική. Επομένως προς τι να βάζουμε προθεσμίες στους εαυτούς μας τις οποίες εκ των πραγμάτων βλέπουμε ότι δεν μπορούμε να τηρήσουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν η καταληκτική ημερομηνία θα ήταν υποχρεωτικό να εξαντληθεί, αντιλαμβάνομαι τη συζήτηση. Δεδομένου ότι δεν είναι υποχρεωτικό και δεδομένου ότι αν υπάρξουν άλλες συνθήκες, είναι στα χέρια μας να ορίσουμε νέα ημερομηνία, ειλικρινά δεν αντιλαμβάνομαι γιατί τόσο μακρά συζήτηση. Εμείς υποστηρίζουμε την άποψη της επιτροπής, όχι γιατί θέλουμε να εξαντληθούν τα περιθώρια μέχρι τον Δεκέμβριο. Σε μας στέκει το ότι αν υπάρξουν προϋποθέσεις από πριν να αλλάξουμε τα σημερινά δεδομένα του τρόπου εισπράξεως, να το πράξουμε. Μήπως φοβούμαστε

τους εαυτούς μας, ότι δε θα πράξουμε αυτό που μπορούμε να πράξουμε, αν θέλουμε να το πράξουμε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης. Πολύ σύντομα, σας παρακαλώ, να μην παρατραβήξει η συζήτηση, για να γίνει ψηφοφορία.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει πρόταση από πλευράς της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για να πάει μέχρι τον Ιούνιο. Δεδομένου ότι υπάρχει και μέσα στην έκθεση η δέσμευση του υπουργού, ότι μέχρι την 31η Μαΐου θα καταθέσει στη Βουλή τελικές προτάσεις επί του θέματος, νομίζω ότι θα ήταν λογικό -και υπό το φως αυτής της συζήτησης, εμείς θα υποστηρίζαμε- να παραμείνει ως έχει, με βάση τη συζήτηση που υπάρχει στο νομοσχέδιο, για το τέλος Ιουνίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν κατάλαβα, δηλαδή αποσύρεται η γραπτή τροποποίηση για την 31η Μαρτίου;

Η επίλυση του θέματος, όλοι συμφωνούν, θα επέλθει μαζί με τη φορολογική μεταρρύθμιση. Ό,τι κι αν γίνει, είναι αδύνατο να συμπληρωθεί η συζήτηση και η έγκριση φορολογικής μεταρρύθμισης μέχρι το Μάρτιο. Όσον αφορά την εισήγηση για τον Ιούνιο, ας μη ξεχνάμε ότι τον Μάιο θα έχουμε εκλογές. Μέχρι να συνέλθει το σώμα, να καταρτιστούν οι επιτροπές, να ξαναγίνει η συζήτηση και να έρθουν εδώ, νομίζω ότι θέτουμε μια τεχνητή ημερομηνία, έναν αυτοπεριορισμό. Όπως έχει πει ο κ. Λυσσαρίδης, δεν είναι υποχρεωτική η 31η Δεκεμβρίου. Μακάρι να λυθεί το θέμα της φορολογικής μεταρρύθμισης προηγουμένως, κάτι για το οποίο εγώ αμφιβάλλω πάρα

πολύ, και στα χέρια της Βουλής είναι να συντηρήσει την περίοδο.

Εμείς θα υποστηρίξουμε την πρόταση όπως έχει έρθει από την επιτροπή Οικονομικών, που όπως αντιλαμβάνομαι ήταν ομόφωνη, παρ' όλο που για να είμαστε δίκαιοι οι Ενωμένοι Δημοκράτες δεν ήσαν παρόντες στη συνεδρία.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν είναι μέλη.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Α, δεν είναι μέλη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αντωνίου.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε.

Είναι ακριβώς εδώ η διαφωνία που υπάρχει. Η εντύπωση που επικρατεί εδώ, ότι είναι αδύνατο αυτή η Βουλή να μπορέσει μέχρι το Μάρτη ή το αργότερο μέχρι τον Απρίλιο να καταλήξει σε ρύθμιση του θέματος... είναι εδώ που υπάρχει η διαφωνία, διότι να θυμόμαστε ότι το θέμα "φορολογική μεταρρύθμιση" δεν είναι νέο· είναι συνέχεια αυτού που έγινε τον προηγούμενο χρόνο. Δηλαδή οι τοποθετήσεις και οι προσεγγίσεις είναι περίπου δεδομένες των διάφορων πλευρών, όσον αφορά τη φιλοσοφία της νέας φορολογικής μεταρρύθμισης. Συνεπώς, υπάρχει διαφορετική εκτίμηση για το αν θα μπορέσουμε ή δε θα μπορέσουμε. Πιστεύουμε ότι, όταν το σώμα θα δώσει την αναγκαία προσοχή, θα είναι δυνατό να καταλήξει εντός... Και, αν δεν καταλήξει, γιατί δε δίνουμε την παράταση, αφού δε θα καταλήξει;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Φιλίππου και μετά ο κ. Χριστοδουλίδης.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Έχει εξαντληθεί, κύριε Πρόεδρε, το θέμα. Να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, καλά, αυτό είχα υπόψη μου.

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς διευκρινιστικά να υπενθυμίσω στο σώμα ότι συνήθως οι παρατάσεις για την εισφορά είναι ανά εξάμηνο που εγκρίνονται. Επομένως, στην προβολή αυτής της θέσης μας δεν υπάρχει καμιά ιδιαιτερότητα.

Δεύτερον, αν υπάρχει σκέψη της διασυνδέσεως του νέου φορολογικού πακέτου με πιθανή κατάργηση ή εξεύρεση άλλου τρόπου συνεχίσεως αυτής της εισφοράς, τότε στον κατάλληλο χρόνο, πιστεύω, θα... Δηλαδή δε βλέπω να υπάρχει διαφορά αρχών εδώ επί του θεσμού αυτή τη στιγμή τουλάχιστον· είναι μόνο κανένας με κάποιες αντιλήψεις... Εμείς ίσως και σαν μοχλό πίεσης προς την κυβέρνηση, εάν πράγματι είναι διατεθειμένη, ως όφειλε, να καταθέσει έγκαιρα το φορολογικό πακέτο, σαν αντιπολίτευση δείχνουμε την καλή μας θέληση, ότι «ναι, κύριοι, καταθέστε το, είμαστε έτοιμοι ανά πάσα στιγμή και προ των εκλογών να το συζητήσουμε». Αυτή είναι η διαφορά. Δεν είναι ουσίας, πιστεύω, η διαφορά μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω είναι καθαρό το θέμα. Να προχωρήσουμε σε ψηφοφορία.

Είναι η μία πρόταση η οποία υπάρχει, η μία πρόταση του κ. Χριστοφίδη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Την έχει αποσύρει ο κ. Χριστοφίδης, αντιλαμβάνομαι...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Του κ. Αντωνίου, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Του κ. Αβραάμ Αντωνίου. Με συγχωρείτε, του κ. Αβραάμ Αντωνίου.

Πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι κατά;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απορρίπτεται.

Επομένως, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Να προχωρήσουμε στο δεύτερο θέμα, το οποίο είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000». Αντιλαμβάνομαι κι εδώ η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Καίτη Κληρίδη, αναπλ. πρόεδρος

Μάρκος Κυπριανού

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Ηλιάδης

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του Ποινικού Κώδικα, ώστε να καλυφθεί το κενό που έχει διαπιστωθεί στην αντιμετώπιση του φαινομένου της διγαμίας, που κάτω από ορισμένες συνθήκες, όταν διαπράττεται στο εξωτερικό, μένει ατιμώρητη.

Σύμφωνα με την αιτιολογική και εισηγητική έκθεση που συνοδεύουν το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η προτεινόμενη τροποποίηση αποσκοπεί στην αποτροπή και/ή περιορισμό του φαινομένου αυτού, το οποίο τον τελευταίο καιρό παρουσιάζει έξαρση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 179 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Δεν υπάρχει.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση στην ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στα επόμενα θέματα, υπ' αριθμόν 4 και 5. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και «Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000», αντίστοιχα. Υπάρχει κοινή έκθεση και αντιλαμβάνομαι ότι και εδώ είναι ομόφωνη, γι' αυτό θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Ανδρέας Μούσκος

Ηλίας Μυριάνθους

Κώστας Κωνσταντίνου

Κίκης Καζαμίας

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Θάσος Μιχαηλίδης

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Μάριος Ματσάκης

Νίκος Κλεάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους υπό αναφορά κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 Νοεμβρίου και στις 7 Δεκεμβρίου 2000.

Στις συνεδρίες αυτές κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών, του ΚΟΤ, του ΠΑΣΥΞΕ, του ΣΤΕΚ, του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Τουριστικών Καταλυμάτων, του ΠΑΣΙΚΑ (ΠΟΒΕΚ), του Συνδέσμου Ταξιδιωτικών Πρακτόρων Κύπρου και του Κυπριακού Συνδέσμου

Καταναλωτών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα, ώστε:

1. να καταργηθούν οι πρόνοιες της βασικής νομοθεσίας για τα διακριτικά σήματα που έχουν καταστεί ανενεργές
2. να παρασχεθεί η δυνατότητα στον ΚΟΤ να εκδίδει εγκύκλιες οδηγίες με τις οποίες να καθορίζει τα ελάχιστα κατά κατηγορία και τάξη ξενοδοχείου επίπεδα υπηρεσιών και ανέσεων που προσφέρονται και
3. να παρασχεθεί εξουσία στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΤ να μεταβιβάζει με απόφασή του μέρος των αρμοδιοτήτων του, που απορρέουν από τη βασική αυτή νομοθεσία, στο γενικό διευθυντή ή σε άλλους λειτουργούς του ΚΟΤ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 22 της βασικής νομοθεσίας για τα ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα, είναι η τροποποίηση των ομότιπλων γενικών κανονισμών, ώστε να είναι υποχρεωτική η ύπαρξη ενός γηπέδου αντισφαίρισης αναφορικά με ξενοδοχεία πέντε και τεσσάρων αστέρων, αλλά προαιρετική για ξενοδοχεία τεσσάρων αστέρων που βρίσκονται σε κατοικημένη περιοχή. Στους πιο πάνω κανονισμούς γίνεται επίσης εισήγηση για διαγραφή της πρόνοιας των σχετικών βασικών κανονισμών που προβλέπει τη δημοσίευση στον εγχώριο τύπο των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου του ΚΟΤ που αφορούν ανακατατάξεις ξενοδοχείων.

Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΞΕ και του ΣΤΕΚ σε κοινό υπόμνημά τους προς την επιτροπή, με ημερομηνία 23 Νοεμβρίου 2000, αναφέρουν ότι διαφωνούν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου που δίνει εξουσία στον Οργανισμό με εγκύκλιες οδηγίες του να καθορίζει με γενικό και απόλυτο τρόπο θέματα που αφορούν τα ξενοδοχεία, όπως είναι η επίπλωση και ο εξοπλισμός των μονάδων, χωρίς ο ΚΟΤ να

έχει τους κατάλληλους μηχανισμούς ή ειδικούς για το σκοπό αυτό και ιδιαίτερα για θέματα για τα οποία εφαρμόζονται υποκειμενικά κριτήρια. Στο ίδιο υπόμνημα εκφράζεται επίσης διαφωνία με την αόριστη και γενική εισήγηση του νομοσχεδίου αυτού για μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του διοικητικού συμβουλίου στο Γενικό Διευθυντή ή σε άλλους λειτουργούς του ΚΟΤ, εισήγηση που κατά την άποψη του ΠΑΣΥΞΕ και του ΣΤΕΚ εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την ξενοδοχειακή βιομηχανία.

Με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου και των υπό αναφορά κανονισμών συμφώνησαν όλοι οι άλλοι παρευρισκόμενοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή:

1. την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί με την προσθήκη σε αυτό πρόνοιας, έτσι που ο ΚΟΤ, πριν από την έκδοση εγκύκλιων οδηγιών για θέματα προσφερόμενων υπηρεσιών και ανέσεων σε ξενοδοχεία, να συνεννοείται με τους αρμόδιους επαγγελματικούς συνδέσμους, όπως ήταν η εισήγηση του ΚΟΤ·
2. την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία. Ταυτόχρονα η επιτροπή επιθυμεί να τονίσει προς τους αρμόδιους φορείς την πρόθεσή της να παρακολουθεί την εφαρμογή στην πράξη των τροπολογιών που προτείνονται και να επανέλθει, αν το κρίνει αναγκαίο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Όχι.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 10B του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Προσθήκη στο βασικό νόμο νέου άρθρου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αντίρρηση όπως τα άρθρα 1 μέχρι και το 6 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει.

Τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Όσον αφορά τους κανονισμούς, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο έκτο θέμα, που είναι «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων

(Εισφορές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000». Και εδώ υπάρχει ομόφωνη έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ανδρέας Παρισινός

Ανδρέας Φιλίππου

Στέλιος Γερασίμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 73 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών για τις εισφορές κοινωνικών ασφαλίσεων, ώστε από τον Ιανουάριο του 2001 να αυξηθούν κατά 3,27% τόσο οι βασικές ασφαλιστέες αποδοχές όσο και οι βασικές συντάξεις και τα εφάπαξ βοηθήματα. Αυξάνονται επίσης οι συμπληρωματικές συντάξεις κατά το ποσοστό αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2000 σε σύγκριση με το δεύτερο εξάμηνο του 1999.

Στους υπό συζήτηση κανονισμούς προβλέπονται αναλυτικά οι πιο κάτω αυξήσεις:

1. Η κυβερνητική εισφορά για τους εθνοφρουρούς από £0,80 αυξάνεται σε £0,83 την εβδομάδα.

2. Το ποσό των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών από £63,27 αυξάνεται σε £65,34 την εβδομάδα και από £3.290 σε £3.398 το χρόνο.
3. Το ύψος του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών από £380 την εβδομάδα και £1.647 το μήνα αυξάνεται σε £392 και £1.699, αντίστοιχα.

Οι πιο πάνω αυξήσεις καθορίστηκαν έπειτα από έρευνα που διεξήγαγε το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων σε συνεργασία με τον Αναλογιστή του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στους οικείους νόμους. Από την εν λόγω έρευνα προέκυψε ότι οι ασφαλιστέες αποδοχές το 1999 αυξήθηκαν κατά 3,27% σε σύγκριση με τις ασφαλιστέες αποδοχές το 1998.

Ως επακόλουθο της αύξησης του εβδομαδιαίου ποσού των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών από £63,27 σε £65,34, θα αυξηθούν κατά το ίδιο ποσοστό (3,27%) οι βασικές συντάξεις και τα εφάπαξ βοηθήματα. Οι συμπληρωματικές συντάξεις θα αυξηθούν από τον Ιανουάριο του 2001 κατά το ποσοστό αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2000 σε σύγκριση με το δεύτερο εξάμηνο του 1999, όπως προβλέπεται στο άρθρο 72 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου.

Δεδομένου ότι, σύμφωνα με τη νομοθεσία, από την αύξηση που δίδεται στις συντάξεις στην αρχή κάθε χρόνου αφαιρείται η ενδιάμεση τιμαριθμική αύξηση που δίδεται τον Ιούλιο, η καθαρή αύξηση στο ποσό των βασικών συντάξεων που θα δοθεί από 1.1.2001 θα είναι 1,027% και η καθαρή αύξηση στο ποσό των συμπληρωματικών συντάξεων θα είναι ίση με την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2000 σε σύγκριση με το πρώτο εξάμηνο του 2000.

Περαιτέρω, τα τεκμαρτά εισοδήματα των αυτοτελώς εργαζομένων αυξάνονται από την 1η Ιανουαρίου 2001 κατά το ίδιο ποσοστό όπως και τα ποσά των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών, δηλαδή κατά 3,27%.

Επειδή, σύμφωνα με τον περί Χορήγησης Κοινωνικής Σύνταξης Νόμο, το μηνιαίο

ύψος της κοινωνικής σύνταξης είναι ίσο με το 81% του ανώτατου ποσού της βασικής παροχής της σύνταξης γήρατος, το ποσό της κοινωνικής σύνταξης αυξάνεται από την 1η Ιανουαρίου 2001 από £125,73 σε £127,02 το μήνα.

Η αναθεώρηση των παροχών υπολογίζεται να αυξήσει τις δαπάνες του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά £9 εκατομ. περίπου με βάση τα δεδομένα του 2000. Ο κρατικός προϋπολογισμός θα έχει μια πρόσθετη επιβάρυνση ύψους £0,8 εκατομ., λόγω της αύξησης του ανώτατου ορίου ασφαλιστέων αποδοχών, της εισφοράς για τους εθνοφρουρούς και της αύξησης των ασφαλιστέων εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων, καθώς επίσης και πρόσθετη επιβάρυνση ύψους £1 εκατομ. περίπου, λόγω της αύξησης του ποσού της κοινωνικής σύνταξης και του ποσού της κατώτατης σύνταξης κοινωνικών ασφαλίσεων.

Σύμφωνα με την καθιερωμένη διαδικασία, τα πορίσματα της έρευνας, όπως εκτίθενται στη σχετική έκθεση, εξετάστηκαν και από το Συμβούλιο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο υιοθέτησε ομόφωνα τις εισηγήσεις για αναθεώρηση των ασφαλιστέων αποδοχών και παροχών, καθώς και την εισήγηση για αναθεώρηση των τεκμαρτών εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το έβδομο θέμα είναι «Οι περί Κέντρων Ενηλίκων Κανονισμοί του 2000». Και εδώ η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κέντρων
Ενηλίκων Κανονισμοί του 2000»**

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ανδρέας Παρισινός

Ανδρέας Φιλίππου

Στέλιος Γερασίμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 7 Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και του Παγκύπριου Συμβουλίου Ευημερίας. Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Ευημερίας Ηλικιωμένων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 9 του περί Κέντρων Ενηλίκων Νόμου, σκοπείται η θέσπιση κανονισμών για τα κέντρα ενηλίκων, τα οποία λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις της βασικής νομοθεσίας και παρέχουν σε ενήλικες, κατά τη διάρκεια της μέρας, φροντίδα, προστασία, απασχόληση, ψυχαγωγία, φαγητό, καθώς και άλλες υπηρεσίες.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους των Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας του

Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, με τους προτεινόμενους κανονισμούς ρυθμίζονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Ο τύπος της αίτησης για εγγραφή και έκδοση πιστοποιητικού του κέντρου.
2. Τα απαιτούμενα προσόντα του προσωπικού του κέντρου.
3. Ο έλεγχος της καταλληλότητας των υποστατικών του κέντρου.
4. Η απαιτούμενη επίπλωση και ο απαιτούμενος εξοπλισμός του κέντρου.
5. Η αναλογία του εσωτερικού χώρου του κέντρου προς κάθε ένοικο, καθώς και το επίπεδο των υπηρεσιών και διευκολύνσεων που πρέπει να παρέχονται στους ενοίκους.
6. Το είδος και η έκταση των παρεχόμενων από το κέντρο υπηρεσιών.
7. Η αναλογία του αριθμού του προσωπικού του κέντρου προς τον αριθμό των ενοίκων.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συμβουλίου Ευημερίας συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομιλητής;

Δεν υπάρχει ομιλητής.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Οι περί Μεταλλείων και

Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος	Στέλιος Στυλιανού
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Νίκος Πιπτοκοπίτης
Ευάγγελος Σαμμούτας	Ζαχαρίας Κουλίας
Στέλιος Γερασίμου	Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Μεταλλείων), του ΚΕΒΕ (Σύνδεσμος Σκυροποιών), της Κυπριακής Εταιρείας Τσιμέντων, του Τσιμεντοποιείου Βασιλικού και της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου. Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, παρ' όλο που κλήθηκαν να παραστούν, δεν παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 47 του περί Ρυθμίσεως Μεταλλείων και Λατομείων Νόμου, τροποποιούνται οι σχετικοί κανονισμοί, ώστε να επέλθει απλοποίηση της διαδικασίας επιβολής και είσπραξης των λατομικών δικαιωμάτων.

Ειδικότερα, με τους πιο πάνω κανονισμούς επιτυγχάνεται πιο αποτελεσματικός έλεγχος στην είσπραξη των λατομικών δικαιωμάτων από την Υπηρεσία Μεταλλείων, διευκολύνονται οι λογιστικές εργασίες της Υπηρεσίας Μεταλλείων και των μονάδων

λατόμησης και παρέχεται επίσης η δυνατότητα συγκέντρωσης και ανάλυσης στατιστικών στοιχείων σχετικά με την εξόρυξη λατομικών υλικών.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφωνούν με τις τροποποιήσεις που προτείνονται με τους κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των εν λόγω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Κανείς.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το ένατο θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία και τα τελευταία θέματα υπ' αριθμόν 12, 13 και 14 έχουν κοινή έκθεση και είναι «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Ιατρικού Λειτουργού, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Υπουργείου Υγείας - Θέση Πρώτου Λειτουργού Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και «Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000», αντίστοιχα. Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση έχει αναγνωσθεί σε προηγούμενη συνεδρία της Βουλής και είναι και ομόφωνη.

Υπάρχουν ομιλητές;

Ναι, ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα μιλήσω με την ευκαιρία που παρουσιάζονται αυτά τα σχέδια υπηρεσίας για ψήφιση και με την ευκαιρία που έχει απασχολήσει την επιτροπή Νομικών επανειλημμένα αυτό το θέμα για το πρόβλημα...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δεν ακούγεσαι.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ε! έν' ανοικτό! Τι να κάνω;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κάπου υπάρχει σαμποτάζ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λίγο πιο κοντά.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Κράτα το πάνω.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Με ακούετε τωρά; Ε! αν εφτάσαμε στο σημείο να κρατούμε τα μικρόφωνα πάνω, νομίζω πρέπει να έχουμε κάτι να τα κολλούμε εις τα πέττα μας!

Κύριε Πρόεδρε, θέλω, με την ευκαιρία που το θέμα αυτό συζητείται ενώπιον της Βουλής και από το γεγονός ότι το πρόβλημα της γλώσσας απασχόλησε την επιτροπή Νομικών επανειλημμένα, θέλω εντελώς προσωπικά, και χωρίς καν να συμβουλευτώ ή να διαβουλευτώ με την κοινοβουλευτική μου ομάδα, να εγείρω ένα θέμα τακτικής ή μάλλον θέμα τάξης, το οποίο μπορεί να μας εκθέσει και στην Κύπρο αλλά και διεθνώς.

Σε όλα τα σχέδια υπηρεσίας ξεχάσαμε ότι είμαστε το κυπριακό κράτος και οι εκπρόσωποι και ότι είμαστε το κράτος που αντιπροσωπεύουμε όλους τους Κύπριους. Είμαστε το επίσημο κυπριακό κράτος. Θα ανέμενα ότι κάποτε -και απλώς για να δείξομε και εκτίμηση προς όλους τους κατοίκους αυτού του τόπου- όταν θα μιλούμε για γλώσσες, θα αναφερόμαστε στις επίσημες γλώσσες του κράτους.

Φανταστείτε τώρα, εάν οποιοσδήποτε από το εξωτερικό ή ακόμα και ένας από το σύνοικο στοιχείο πάρει τα σχέδια υπηρεσίας που εγκρίνομε κάθε λίγο, στα οποία ουδεμία αναφορά γίνεται στις επίσημες γλώσσες του κράτους. Ασφαλώς η ελληνική είναι επίσημη γλώσσα του κράτους και είναι η γλώσσα την οποία μιλά η πλειοψηφία του κυπριακού λαού και η κατεξοχήν ομιλούμενη γλώσσα στην Κύπρο, αλλά νομίζω ότι κάποτε, τουλάχιστο για λόγους τακτικής... δε θα υποβάλει αίτηση κανένας για τις θέσεις τις οποίες έχομε υπό τις σημερινές συνθήκες, ώστε να διαταραχθεί η κυβερνητική ή η δημόσια υπηρεσία, αλλά νομίζω ότι είναι λάθος τακτικής συνεχώς στα σχέδια υπηρεσίας να παραγνωρίζομε τις επίσημες γλώσσες του κράτους. Απλώς πρέπει να σκεφτούμε, πρέπει να μας βασανίσει αυτό το θέμα και στα επόμενα σχέδια, ιδιαίτερα όταν συζητούμε λύση του προβλήματός μας, όταν συζητούμε θέμα επαναπροσέγγισης, όταν συζητούμε θέματα που έχουν σχέση με τις δυο κοινότητες, να μην ξεχνούμε ότι το κράτος αυτό έχει δύο επίσημες γλώσσες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τούτων λεχθέντων προχωρούμε στην έγκριση.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 12 κανονισμών;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 13 κανονισμών;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 14 κανονισμών;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Το Κεφάλαιο Β' είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Να θεωρηθεί ότι γίνεται σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές, ως συνήθως.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
2. Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
3. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
4. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός)	Οικονομικών	Παρακολουθήσε ως Σχεδίων

	(Αρ. 3) Νόμος του 2000.		Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
5.	Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Παρακολουθήσε ως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
6.	Ο περί Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Διορισμός, Αρμοδιότητες, Ίδρυση και Λειτουργία Γραφείου) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
7.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2001.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2000.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

9.	Ο περί της Σύμβασης για τη Διατήρηση των Αποδημητικών Ειδών που Ανήκουν στην Άγρια Πανίδα (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
10.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
11.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
12.	Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
13.	Ο περί Διεθνούς Συνεργασίας σε Ποινικά Θέματα Νόμος του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
14.	Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
15.	Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Γενικοί)	Οικονομικών	Παρακολουθήσε ως Σχεδίων

	(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.		Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
16.	Οι περί Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων - Θέση Λειτουργού για τις Εισπράξεις Φόρων 1ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Νομικών
17.	Οι περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Καθίδρυση Εφοριακού Συμβουλίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
18.	Οι περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Φορολογία Υπηρεσιών Διαχείρισης Πλοίων) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
19.	Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
20.	Έγγραφα (Αρ. 79/2000 και Αρ. 80/2000 και Αρ. 82/2000) σύμφωνα με τους περί	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Πρόσληψης Έκτακτων
Υπαλλήλων στη Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία
Νόμους του 1985 έως 1991.

- | | | | |
|-----|---|------------------------------------|------------------------------------|
| 21. | Έγγραφα (Αρ. 77/2000 και Αρ. 78/2000 και Αρ. 83/2000) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2000. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 22. | Συμβάσεις και συστάσεις που υιοθετήθηκαν κατά την 85η Σύνοδο της Γενικής Συνδιάσκεψης Εργασίας που έγινε τον Ιούνιο του 1997. | Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων | Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων |
| 23. | Σύσταση με αρ. 189 που υιοθετήθηκε κατά την 86η Σύνοδο της Γενικής Συνδιάσκεψης Εργασίας τον Ιούνιο του 1998. | Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων | Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων |

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Γ΄, ερωτήσεις-απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.039 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηγεωργίου στις 8 Δεκεμβρίου 2000.

«Υπάρχουν καθηγητές που παραπονιούνται ότι από τον Ιούνιο - Ιούλιο του 2000, που εργάστηκαν για τις προεισαγωγικές εξετάσεις, δεν έχουν ακόμη πληρωθεί.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα για τα εξής:

1. Αληθεύει η πληροφορία;
2. Πότε θα λάβουν οι καθηγητές τα αναλογούντα;»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2000 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.005, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με την πλήρωση μιας κενής θέσης βοηθού αστυνομικού διευθυντή στην Αστυνομική Διεύθυνση Πάφου, σας πληροφορώ ότι ο Αρχηγός Αστυνομίας έχει υπόψη του το θέμα και θα αποφασίσει για την πλήρωση της θέσης με βάση τις ανάγκες της Αστυνομικής Διεύθυνσης Πάφου.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2000 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.009, ημερομηνίας 27 Σεπτεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το αίτημα της κοινότητας Δρούσιας για κατασκευή λιμνοδεξαμενής, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο χώρος που έχει καταρχάς επιλεγεί για την προτεινόμενη λιμνοδεξαμενή βρίσκεται πλησίον της τοποθεσίας "Μουττάλια". Για το χώρο αυτό το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων έχει συμπληρώσει την απαιτούμενη λεπτομερή τοπογραφική εργασία.

2. Στη διάρκεια της χειμερινής περιόδου 1999-2000 έχουν γίνει εβδομαδιαίες μετρήσεις της επιφανειακής ροής σε δύο σημεία αργακιών της περιοχής, για τα οποία θα μελετηθεί η δυνατότητα κατασκευής δήμματος εκτροπής, αφού προηγουμένως γίνει αξιολόγηση των μετρήσεων αυτών από τον Κλάδο Υδρολογίας του τμήματος, με σκοπό να καθοριστεί η ετήσια απόδοση του δήμματος εκτροπής που τελικά θα επιλεγεί. Με βάση τα αποτελέσματα που θα υπάρξουν, θα μπορεί να καθοριστεί η μέγιστη χωρητικότητα της προτεινόμενης λιμνοδεξαμενής, καθώς και το μέγεθος του αγωγού μεταφοράς του νερού από το δήμμα προς αυτή.
3. Για τη συμπλήρωση της σχετικής τεχνοοικονομικής μελέτης για το όλο έργο, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι για σκοπούς ετοιμασίας ολοκληρωμένων κατασκευαστικών σχεδίων για τη λιμνοδεξαμενή απαιτείται όπως προηγηθούν και κάποιες επιτόπιες γεωτεχνικές έρευνες, θα πρέπει να αναμένεται ότι θα απαιτηθεί το λιγότερο ένας χρόνος.
4. Όσον αφορά, περαιτέρω, το χρόνο υλοποίησης του έργου, αυτός θα εξαρτηθεί από την έκβαση που θα έχει η υποβολή του έργου μέσω της σχετικής διαδικασίας που ακολουθείται για τους ετήσιους προϋπολογισμούς του κράτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 28 Νοεμβρίου 2000 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.018, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Οι Τεχνικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού διαθέτουν μόνο έναν τεχνικό στο Επαρχιακό Γραφείο Παιδείας και Πολιτισμού Πάφου. Τα έργα επιβλέπει προσωπικό το οποίο έχει έδρα τη Λευκωσία.

Καταβάλλεται προσπάθεια, στα πλαίσια των δυνατοτήτων του τμήματος, να γίνεται η καλύτερη δυνατή επίβλεψη των συντηρήσεων, βελτιώσεων και ανεγέρσεων σχολικών κτιρίων. Η γενική διεύθυνση μελετά τρόπους προς αυτή την κατεύθυνση και αναμένεται ότι θα σημειωθεί βελτίωση σ' αυτό τον τομέα.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Δ' δεν υπάρχει.

Φτάσαμε νωρίς στο τέλος της συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία, που θα είναι και η τελευταία προ των Χριστουγέννων και του νέου έτους, θα πραγματοποιηθεί την Πέμπτη, 21η Δεκεμβρίου 2000, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2001.
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2000.
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000.
4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2000.
5. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 2000.
6. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος

- (Αρ. 16) του 2000.
7. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2000.
 8. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 13) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
 9. Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
 10. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
 11. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
 12. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.
 13. Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
 14. Ο περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
 15. Ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας Νόμος του 2000.
 16. Ο περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
 17. Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

18. Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
19. Ο περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Νόμος του 2000.
20. Οι περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Κανονισμοί του 2000.
21. Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Αναγνώριση της Νομικής Προσωπικότητας των Διεθνών Μη Κυβερνητικών Οργανισμών (Κυρωτικός) Νόμος του 1998.
22. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
23. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
24. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.
25. Οι περί Αρχής Κρατικών Εκθέσεων (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
26. Οι περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Φορολογία Υπηρεσιών Διαχείρισης Πλοίων) Κανονισμοί του 2000.
27. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του ΚΥΠΕ Νόμος του 1999.
28. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας

- Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 7) Κανονισμοί του 2000.
29. Οι περί της Διεθνούς Συμβάσεως EUROCONTROL Κανονισμοί του 2000.
30. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 6) Κανονισμοί του 2000.
31. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 11.04.2 - Υπουργείο Άμυνας - Άρθρο 345 - Δαπάνες Αμυντικής Θωράκισης - Ειδικό Κεφάλαιο 35Γ - Νέο Εξοπλιστικό Πρόγραμμα - Άρθρο 661.1 - Μεταφορικά ΕΠ με υλικό και υπηρεσίες υποστήριξης του Προϋπολογισμού του 2000.
32. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93 829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια του Προϋπολογισμού του 2000.
33. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 22.07.3 - Υπουργείο Υγείας - Άρθρο 98 813 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας του Προϋπολογισμού του 2000.

34. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 12.02.03 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24 909 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης του Προϋπολογισμού του 2000.
35. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26 881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωριών του Προϋπολογισμού του 2000.
36. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Ιανουάριο του 2001.
37. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

Επίσης θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι μετά το τέλος της συνεδρίας της προσεχούς Πέμπτης θα ακολουθήσει η καθιερωμένη χριστουγεννιάτικη γιορτή της Βουλής. Για μας, για μερικούς από μας, είναι και η τελευταία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ώρα λήξης: 16.53 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μακρίδης Ισίδωρος
Αντωνίου Αβραάμ	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Γερασίμου Στέλιος	Μιχαηλίδης Θάσος
Γεωργιάδη Λία	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παντελίδου Κατερίνα
Γιάγκου Κίκης	Παπαδόπουλος Τάσος
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κιττής Στάθης	Φιλίππου Ανδρέας
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κληρίδη Καίτη	Χριστοδουλίδης Δώρος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χρίστου Ανδρέας
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοφίδης Γιώργος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Χριστοφίδης, Π. Δημητρίου, Δ. Ηλιάδης, Α. Αντωνίου, Β. Λυσσαρίδης, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Φιλίππου, Δ. Χριστοδουλίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο [ως (Τροποποιητικού) (Αρ. 5)].
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς «Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
4. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους [ως (Τροποποιητικών) Κανονισμών του 2000].
5. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κέντρων Ενηλίκων Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μεταλλείων και Λατομείων (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
7. Παρατηρήσεις του κ. Γιαννάκη Αγαπίου για τους κανονισμούς «Οι περί Ιατρικών

Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Πρώτου Ιατρικού Λειτουργού, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000», «Οι περί Υπουργείου Υγείας - Θέση Πρώτου Λειτουργού Υγείας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και «Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Διευθυντή, Ανώτερου Ειδικού Ιατρού, Ειδικού Ιατρού και Επιμελητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.

8. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
9. Ερώτηση βουλευτή: Καθυστέρηση στην πληρωμή καθηγητών που εργάστηκαν για τις προεισαγωγικές εξετάσεις.
10. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Πλήρωση θέσης στην Αστυνομική Διεύθυνση Πάφου - Αίτημα για κατασκευή υδατοδεξαμενής στην κοινότητα Δρούσιας - Πρόβλημα στα βελτιωτικά έργα των εκπαιδευτηρίων Πάφου.



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 21ης Δεκεμβρίου 2000

(Ώρα έναρξης: 4.26 μ.μ.)

(Αρ. 13)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πριν μπούμε στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα ήθελα να κάνω αναφορά στο φαινόμενο που έχουμε όλοι παρατηρήσει τις τελευταίες μέρες στην Τουρκία: Την καταπίεση, την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τις δολοφονίες πολιτικών κρατουμένων, την όλη μέθοδο η οποία χρησιμοποιήθηκε και χρησιμοποιείται εις βάρος αντιπάλων του καθεστώτος πολιτικών κρατουμένων. Είναι ένα φαινόμενο φοβερό το οποίο είναι αντίθετο προς κάθε έννοια ηθικής και δικαίου και αποτελεί βάνουση παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την ώρα που η Τουρκία θέλει να εμφανίζεται

ότι άρχισε να προχωρεί προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Λυπούμαι να πω ότι πριν λίγες μέρες στο Συμβούλιο της Ευρώπης είχε γίνει κάποια σκέψη, κάποια εισήγηση, για να αρθεί η παρακολούθηση των όσων γίνονται στην Τουρκία· ευτυχώς απερρίφθη. Η Τουρκία έχει ανάγκη παρακολούθησης, η Τουρκία έχει ανάγκη υποδείξεων, έχει ανάγκη πιέσεων από μέρους της πολιτισμένης ανθρωπότητας, για να συμμορφωθεί με τα ανθρώπινα δικαιώματα τα οποία καταπατούνται όχι μόνο στην Κύπρο, αλλά καταπατούνται μέσα στην ίδια την Τουρκία συνεχώς.

Κατόπιν διαβουλεύσεων με όλα τα κόμματα έχει διαμορφωθεί ένα κείμενο ψηφίσματος το οποίο θα παρακαλέσω το γραμματέα να διαβάσει στο σώμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ψήφισμα της Βουλής των Αντιπροσώπων

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Παρακολουθώντας με βαθιά ανησυχία και αποτροπιασμό τις επιθέσεις των τουρκικών δυνάμεων ασφαλείας εναντίον ανυπεράσπιστων πολιτικών κρατουμένων σε πολλές φυλακές της Τουρκίας, οι οποίες προκάλεσαν ήδη το θάνατο και τραυματισμό μεγάλου αριθμού κρατουμένων,

Ομόφωνα:

1. **Καταδικάζει** τις απαράδεκτες και παράνομες ενέργειες των τουρκικών σωμάτων ασφαλείας και την έξαρση της αυταρχικής πολιτικής παραβίασης των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων του τουρκικού λαού και την άσκηση απροκάλυπτης κρατικής τρομοκρατίας,
2. **Τονίζει** ότι οι παραβιάσεις αυτές είναι απόλυτα ασυμβίβαστες με τις υποχρεώσεις του τουρκικού κράτους που απορρέουν από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και άλλες διεθνείς συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα,

3. **Υπογραμμίζει** το γεγονός ότι οι ενέργειες της τουρκικής κυβέρνησης είναι διαμετρικά αντίθετες με τα πολιτικά κριτήρια της Κοπεγχάγης που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και με τους στόχους που περιέχονται στην εταιρική σχέση της Τουρκίας με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις που ανέλαβε η Τουρκία,
4. **Διαδηλώνει** την υποστήριξη και την αλληλεγγύη της στον αγώνα του τουρκικού λαού για εφαρμογή της δημοκρατίας και σεβασμό των ανθρώπινων δικαιωμάτων και πολιτικών ελευθεριών του,
5. **Καλεί** την Ευρωπαϊκή Ένωση, τους διεθνείς οργανισμούς και τη διεθνή κοινότητα γενικότερα να παρέμβουν άμεσα και αποτελεσματικά προς την τουρκική κυβέρνηση για συμμόρφωση με τις διεθνείς συμβατικές υποχρεώσεις της, με στόχο τη διασφάλιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων του τουρκικού λαού και τον άμεσο τερματισμό της χρήσης βίας από το τουρκικό κράτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση στην έγκριση του ψηφίσματος;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το ψήφισμα εγκρίνεται.

Θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, γιατί υπάρχει εισήγηση να κηρυχθούν κάποια θέματα επείγοντα και τα θέματα αυτά είναι, το πρώτο είναι «Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», πρόταση νόμου που κατατέθηκε από τον κ. Μάρκο Κυπριανού εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού, το δεύτερο είναι «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000», πρόταση νόμου που κατατέθηκε από τους κ. Ισίδωρο Μακρίδη, Αβραάμ

Αντωνίου και Νίκο Μουσιούττα, το τρίτο είναι το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 11) Νόμος του 2000» και το τέταρτο είναι το νομοσχέδιο «Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Αν δεν υπάρχει αντίρρηση, τα θέματα αυτά κατατίθενται και κηρύσσονται ως επείγοντα και παραπέμπονται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, για να τα μελετήσει, με την παράκληση να έρθει στην ολομέλεια με τις σχετικές εκθέσεις εντός της συνεδρίας.

Προχωρούμε. Σύμφωνα με τον κατάλογο που είναι ενώπιόν σας, τα υπόλοιπα θέματα του Κεφαλαίου Β΄ κατατίθενται και παραπέμπονται στις επιτροπές που αναγράφονται έναντι των θεμάτων ως συνήθως.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2001.	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Μηχανοκινήτων	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και

	Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2000.		Έργων
5.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
7.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 7) Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
8.	Οι περί της Διεθνούς Συμβάσεως EUROCONTROL Κανονισμοί του 2000.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
9.	Έγγραφα (Αρ. 75/2000, Αρ. 76/2000 και Αρ. 81/2000, Αρ. 84/2000, Αρ. 85/2000) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Εκπαιδευτική Υπηρεσία

Νόμους του 1985 έως 1991.

- | | | |
|--|---|---------------------------------------|
| <p>10. Έγγραφα (Αρ. 84/2000 και Θ. 87/2000 - Θ. 90/2000) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 27(I) του 2000.</p> | <p>Οικονομικών</p> | <p>Οικονομικών και Προϋπολογισμού</p> |
| <p>11. Ετήσια Έκθεση Δραστηριοτήτων της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού για το έτος 1999.</p> | <p>Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού</p> | <p>Εμπορίου και Βιομηχανίας</p> |

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

- | | | |
|--|--|---------------------------------------|
| <p>1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 15) Νόμος του 2000.</p> | <p>Πρόδρομο Προδρόμου, εκ μέρους της</p> | <p>Οικονομικών και Προϋπολογισμού</p> |
|--|--|---------------------------------------|

- | | | |
|---|---|------------|
| | κοινοβουλευτικής
ομάδας του
Δημοκρατικού
Συναγερμού | |
| 2. Ο περί Υδατοπρομήθειας (Δημοτικές και Άλλες Περιοχές) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. | Κυριάκο Τυρίμο, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις | Εσωτερικών |
| 3. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. | Κυριάκο Τυρίμο, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις | Εσωτερικών |

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα προχωρούμε στο Κεφάλαιο Α΄, νομοθετική εργασία. Το υπ' αριθμόν 1 θέμα είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2001».

Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση είναι ομόφωνη και εισηγούμαι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ίσως οι ομόφωνες εκθέσεις να μη διαβάζονται, αν συμφωνείτε όλοι;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ναι.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων
Καταναλώσεως Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Αβραάμ Αντωνίου
Νίκος Μουσιούττας	Γιώργος Λιλλήκας
Τάσσος Παπαδόπουλος	Τάκης Χατζηδημητρίου
Χρίστος Ρότσας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, επίσης και εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η αναπροσαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2001 των τελωνειακών δασμών, ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των διατάξεων που αφορούν το δεύτερο στάδιο της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Κύπρου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να τηρηθούν οι δεσμεύσεις της Κύπρου έναντι του Διεθνούς Οργανισμού Εμπορίου. Παράλληλα, με το νομοσχέδιο αυτό επιφέρονται ορισμένες τροποποιήσεις στο δεύτερο πίνακα του δασμολογίου σε σχέση με ορισμένα προϊόντα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Οικονομικών, με βάση τις διατάξεις του πρωτοκόλλου που καθορίζει τους όρους και τη διαδικασία εφαρμογής του δεύτερου σταδίου της συμφωνίας σύνδεσης της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο κυρώθηκε από τη Δημοκρατία με το Νόμο 321 του 1987 και τέθηκε σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 1988, η Κύπρος ανέλαβε

δέσμευση για μείωση των συντελεστών δασμών για συγκεκριμένα προϊόντα που προέρχονται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τρίτες χώρες. Με βάση τη δέσμευση αυτή, από την 1η Ιανουαρίου 1998 θα έπρεπε να μηδενιστούν οι δασμοί για τα εν λόγω προϊόντα που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και να υιοθετηθούν οι συντελεστές του κοινού εξωτερικού δασμολογίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα προϊόντα που προέρχονται από τρίτες χώρες.

Μεταξύ των δεσμεύσεων που ανέλαβε η Κυπριακή Δημοκρατία έναντι του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου στα πλαίσια της Τελικής Πράξης του Γύρου της Ουρουγουάης ήταν και η ετήσια μείωση κατά 2,4% του ανώτατου ορίου των προστατευτικών δασμών για τους οποίους υπάρχει δέσμευση έναντι του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου για τα εισαγόμενα γεωργικά προϊόντα μέσα στη δεκαετή περίοδο 1995-2004.

Για την υλοποίηση των αναγκαίων τροποποιήσεων στους δασμολογικούς συντελεστές που θα ισχύσουν για το 2001, τόσο ως αποτέλεσμα των δεσμεύσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας στα πλαίσια της συμφωνίας σύνδεσης Κύπρου-Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και έναντι του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, κρίνεται σκόπιμη η προώθηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Στο εν λόγω νομοσχέδιο, πέραν των πιο πάνω διαφοροποιήσεων στους δασμολογικούς συντελεστές, προνοούνται και οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Τροποποίηση του άρθρου 8(Ι) του δασμολογίου, με στόχο να καταστεί δυνατή η είσπραξη των φόρων κατανάλωσης που αναλογούν στα εμπορεύματα για τα οποία εισπράττονται εισαγωγικοί δασμοί και τα οποία δεν προσκομίζονται στο τελωνείο για τελωνισμό, παρ' όλο που περιλαμβάνονται στο δηλωτικό πλοίου ή αεροσκάφους.

2. Επιβολή εισαγωγικού δασμού 15% κατ' αξία στην κατεψυγμένη τσιπούρα και στο κατεψυγμένο λαβράκι.
3. Άρση των δασμών στα εισαγόμενα από την Ευρωπαϊκή Ένωση μανιτάρια και υιοθέτηση των συντελεστών δασμού του κοινού εξωτερικού δασμολογίου για τα μανιτάρια που εισάγονται από τρίτες χώρες.
4. Μείωση του φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα παλαιά οχήματα (αντίκες).
5. Δυνατότητα παραχώρησης δασμολογικής απαλλαγής στους πολτούς φρούτων και στα αποξηραμένα ή αφυδατωμένα φρούτα που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή φρουτογιαουρτιών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί, ως θέμα αρχής, τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου στο σύνολό του, με εξαίρεση την πρόνοια που αφορά την επιβολή εισαγωγικού δασμού 15% στην κατεψυγμένη τσιπούρα και στο κατεψυγμένο λαβράκι. Η επιτροπή έχει επιφυλαχθεί να τοποθετηθεί στην ολομέλεια για το θέμα αυτό, πιστεύοντας ότι το θέμα πολιτικής σε σχέση με τη δασμολόγηση των ψαριών θα πρέπει να τύχει πιο σφαιρικής αντιμετώπισης, αφού ληφθεί υπόψη η ανάγκη δημιουργίας συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού και αποφυγής μονοπωλιακών καταστάσεων σε σχέση με την παραγωγή και εμπορία του είδους αυτού. Με την πιο πάνω επιφύλαξη η επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Απλώς υπάρχει ένα άρθρο, κύριε Πρόεδρε, το οποίο δεν είναι ομόφωνο και αφορά την επιβολή δασμού σε εισαγόμενα κατεψυγμένα ψάρια, τα λαβράκια και τις τσιπούρες. Δύο άρθρα, τα οποία δεν είναι ομόφωνα και θα πρέπει να μπουν σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι η παράκλησή μου, επειδή δεν είχα την ευκαιρία να είμαι στην επιτροπή Οικονομικών, λόγω άλλης βουλευτικής υποχρέωσης, ακριβώς για το ίδιο άρθρο, θα ήθελα να παρακαλέσω, αντί να μπει προς ψήφιση, οποιαδήποτε πιθανή τροποποίηση να μείνει πίσω, να ψηφιστεί το υπόλοιπο το οποίο είναι ομόφωνο, επειδή κατά την άποψή μου δεν εδόθησαν ή αν θέλετε δεν είχαμε την ευκαιρία να ζητήσουμε κάποια περισσότερα στοιχεία που αφορούν αυτό το θέμα, η παράκλησή μου είναι να παραμείνει εκτός της σημερινής ψηφοφορίας και να το επανεξετάσουμε στην επιτροπή Οικονομικών. Λυπούμαι που δεν είχα την ευκαιρία αυτή την παράκληση και την πρόταση να την υποβάλω στους συναδέλφους της επιτροπής Οικονομικών. Όχι, η πρόνοια για τα ψάρια να παραμείνει ως έχει μέχρι εξέτασης της πρότασης της κυβέρνησης, με όλα τα δεδομένα τα οποία θα ζητήσουμε επιπλέον. Υποδεικνύεται από συναδέλφους έγκριτους νομικούς ότι θα πρέπει να το απορρίψουμε, όμως η πρόθεση δεν είναι να φύγει, αλλά να επανέλθει προς συζήτηση πιο συγκεκριμένα στην επιτροπή Οικονομικών.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς πάνω στο διαδικαστικό. Πιστεύω ότι, έστω μέσα στα πλαίσια που είπε ο κ. Καζαμίας, γιατί πρέπει να υπάρχει πρόνοια και γι' αυτό το είδος το εισαγόμενο, να το καθορίσουμε, να το τροποποιήσουμε, ούτως ώστε να παραμείνει το 0% που ισχύει σήμερα, αλλά να βγει αυτή η απόφαση, γιατί δεν μπορεί να υπάρχει πρόνοια στο δασμολόγιο γι' αυτά τα δύο είδη και να το δούμε στην επιτροπή Οικονομικών, όπως είπε ο κ. Καζαμίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς επειδή ο εισηγητής αυτής της τροποποίησης είναι ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου ο οποίος απουσιάζει, γι' αυτό το λόγο έχω την εντύπωση ότι είναι καλύτερα να μείνει το θέμα για μια επόμενη συνεδρίαση, ακολουθώντας τη διαδικασία που πρότεινε ο πρόεδρος της επιτροπής. Προτιμώ τη διαδικασία που πρότεινε ο πρόεδρος της επιτροπής, δηλαδή να το περάσουμε με μηδενικό συντελεστή και, αν θέλουμε να βάλουμε οποιοδήποτε συντελεστή στην επόμενη συνεδρίαση, να τον βάλουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως, προχωρούμε.

Απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι είναι μόνο ένα σημείο.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι δύο άρθρα, κύριε Πρόεδρε, τα έχει η υπηρεσία, μπορεί να γίνει η διόρθωση και να θεωρηθεί ότι η απόφαση της ολομέλειας είναι το 15% που επιβάλλεται σ' αυτά τα δύο σημεία να γίνει ατελώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα και προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 2.

Τελωνειακοί δασμοί, Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 3.

Δασμοί προτιμήσεως, Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

Γενικός δασμός, Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Τελωνειακές διευθετήσεις που αφορούν τις ένοπλες δυνάμεις κτλ. Άρθρο 6.

Επιβολή τελωνειακών δασμών. Άρθρο 7.

Φόροι κατανάλωσης, Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 8.

Διευθετήσεις περί τους φόρους κατανάλωσης που αφορούν τις ένοπλες δυνάμεις κτλ. Άρθρο 9.

Μείωση δασμού επί εμπορευμάτων επανεισαγομένων μετά προηγούμενη επεξεργασία. Άρθρο 10.

Απαλλαγή υπό όρους. Τέταρτος Πίνακας. Άρθρο 11.

Επιστροφή καταβληθέντος δασμού ή φόρου κατανάλωσης, Πέμπτος Πίνακας. Άρθρο 12.

Εξουσία τροποποίησης των διατάξεων που αφορούν την επιστροφή δασμών. Άρθρο 13.

Εξουσία επιστροφής τελωνειακού δασμού ή φόρου κατανάλωσης. Άρθρο 14.

Διάθεση μεταχειρισμένων εμπορευμάτων. Άρθρο 15.

Απαγορευτικές διατάξεις και περιορισμοί. Άρθρο 16.

Κατάργηση των περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμων του 2000, 25(I) του 2000, 114 (I) του 2000. Άρθρο 17.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 18 μαζί με τους Πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 18 μαζί με τους Πίνακες εγκρίνονται και προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούππας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ποσού ύψους £28.553.000 και η διάθεσή του αφενός για την κάλυψη των επιπρόσθετων δαπανών που υπολογίζεται ότι θα απαιτηθούν για την κατανάλωση καυσίμων για το έτος 2000 και αφετέρου για την επιχορήγηση των επιπρόσθετων δαπανών που θα επωμιστεί η Αρχή για το έτος 2000 με τη συμπερίληψη

νέων κατηγοριών δικαιούχων στο Σχέδιο Αγροτικής Πολιτικής της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι πιο πάνω ζητούμενες πρόσθετες πιστώσεις κρίνονται δικαιολογημένες, αφού οφείλονται στην αύξηση της τιμής του πετρελαίου και στην ανατίμηση του αμερικανικού δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας, καθώς και στην αύξηση των δικαιούχων επιχορήγησης, σύμφωνα με το Σχέδιο Αγροτικής Πολιτικής της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, το οποίο εφαρμόζεται με βάση σχετική νομοθεσία [143(I) του 1999].

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης των ζητούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ποσού £28.553.000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπτας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού συμβολικού ποσού ύψους £10, ώστε να καταστεί δυνατή η δημιουργία νέας δομής στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους αρμοδίους ενώπιον της επιτροπής, καθίσταται αναγκαία η αναδιάρθρωση του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού με την ίδρυση νέων θέσεων και την κατάργηση άλλων, αφού ο οργανισμός

λειτουργήσει για πολλά χρόνια χωρίς την αναγκαία δομή με αποτέλεσμα να δημιουργούνται λειτουργικά και άλλα προβλήματα. Πιο συγκεκριμένα, προτείνεται η δημιουργία σαράντα θέσεων έναντι συνολικού αριθμού σαράντα δύο θέσεων, βάσει της υφιστάμενης διάρθρωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης του συνολικού ποσού των £10 για την ίδρυση των υπό αναφορά θέσεων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με αυτό το νομοσχέδιο ουσιαστικά εγκρίνουμε πρόνοια £10 και έχει σχέση το συγκεκριμένο κονδύλι με αναβάθμιση θέσεων στο συγκεκριμένο ημικρατικό οργανισμό. Επειδή η σκέψη για την πρόνοια τουλάχιστο για κάποιες συγκεκριμένες θέσεις μάς βρίσκει σύμφωνους, όπως είναι παραδείγματος χάριν οι θέσεις γυμναστών που γίνεται πρόνοια να αμείβονται στις ίδιες κλίμακες που αμείβονται οι συνάδελφοι γυμναστές στη δημοτική... στη δημόσια εκπαίδευση, στη δημόσια εκπαίδευση...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Στη μέση εκπαίδευση.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

...στη μέση εκπαίδευση, με συγχωρείτε. Όμως υπάρχουν και θέσεις διοικητικών λειτουργιών που δεν υπήρχε ο χρόνος να γίνει η σύγκριση κατά πόσο οι πρόνοιες είναι οι ίδιες που ισχύουν και σε άλλους ημικρατικούς οργανισμούς ή στη δημόσια υπηρεσία.

Γι' αυτό η θετική μας ψήφο δίνεται με την επιφύλαξη, όταν θα προταθεί το συγκεκριμένο κονδύλι, το συγκεκριμένο ποσό για το συγκεκριμένο κονδύλι, να εξετάσουμε πιο βαθιά τις συγκεκριμένες προτάσεις και να τοποθετηθούμε ανάλογα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού £10 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας, Πρώτο και Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 μαζί με τους Πίνακες εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 μαζί με τους Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα έχει κοινή έκθεση με το υπ' αριθμόν 6 θέμα και είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2000» και «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 2000», αντίστοιχα. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 2000» και «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούττας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και εκπρόσωποι του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ).

Σκοπός του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £1.300.000 και η διάθεσή του για παραχώρηση αυξημένης κρατικής χορηγίας προς τον ΚΟΑ.

Σκοπός του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΚΟΑ ποσού ύψους £1.300.000 και η διάθεσή του για κάλυψη της επιπρόσθετης επιχορήγησης προς τα ποδοσφαιρικά σωματεία α', β', γ' και δ' κατηγορίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, σε σχέση με το πρώτο υπό αναφορά νομοσχέδιο έχει εγκριθεί η χορήγηση από το Υπουργικό Συμβούλιο έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης ύψους £1.300.000 προς τα αθλητικά σωματεία που υπάγονται στη δύναμη της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου, με τους όρους που έχουν τεθεί για προηγούμενες χορηγίες (δηλαδή αποκοπή μέχρι το 1/3 των χρεών των σωματείων). Το ποσό αυτό θα κατανεμηθεί από την Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου προς τα σωματεία των διάφορων κατηγοριών με βάση ήδη υφιστάμενα κριτήρια κατανομής και θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για τη δημιουργία, ενίσχυση και λειτουργία ακαδημιών ποδοσφαίρου, οι οποίες θα απασχολούν νεαρά άτομα ηλικίας από οκτώ μέχρι δεκαεφτά ετών. Ο ΚΟΑ θα παρακολουθεί την ακριβή υλοποίηση του μέρους αυτού της απόφασης και προς τούτο θα εξακριβώνει γεγονότα και θα ζητά εξηγήσεις και δικαιολογητικά από τα σωματεία.

Ως προς το δεύτερο νομοσχέδιο, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν, η ζητούμενη συμπληρωματική πίστωση £1.300.000 ζητείται για αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων που έχουν τα σωματεία, ώστε να ανταποκριθούν στα μεγάλα έξοδα λειτουργίας των ακαδημιών τους, για κάλυψη του κόστους συμμετοχής σε εθνικά πρωταθλήματα των ηλικιών κάτω των δεκαέξι ετών, του κόστους διακίνησης, διαιτησίας, ατομικού αθλητικού υλικού για τα παιδιά των ακαδημιών, καθώς και προπονητικής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά νομοσχεδίων, το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Τάσσος Παπαδόπουλος εξέφρασε τη θέση όπως η παραχώρηση χορηγίας προς τα σωματεία σύμφωνα με τα πιο πάνω τεθεί κάτω από όρους και προϋποθέσεις. Ειδικότερα, εισηγήθηκε τα αθλητικά σωματεία τα οποία καταδικάζονται για έκτροπα που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια αγώνων των ομάδων τους να αποκλείονται από το δικαίωμα εξασφάλισης της σχετικής χορηγίας.

Οι εκπρόσωποι του ΚΟΑ δήλωσαν στην επιτροπή ότι η πιο πάνω εισήγηση δεν είναι δυνατό να υιοθετηθεί στα πλαίσια των υπό συζήτηση νομοσχεδίων, καθότι με βάση τον Ευρωπαϊκό Αθλητικό Χάρτη της Ρόδου όλες οι χορηγίες δίδονται σε εθνικά προγράμματα και συγκεκριμένα σε ακαδημίες, όπως ακριβώς προνοεί και η σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Οι διατάξεις του χάρτη αυτού καθιστούν αδύνατη την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου, δηλαδή τη δημιουργία οικονομικού αντικινήτρου για όσα σωματεία εμπλέκονται σε βίαια επεισόδια στα γήπεδα.

Η επιτροπή, υπό το φως των πιο πάνω διευκρινίσεων που δόθηκαν από τους αρμοδίους, σύμφωνα με τις οποίες δεν είναι δυνατή η ρύθμιση του θέματος όπως αυτό έχει εγερθεί, θεωρεί ότι το θέμα της αθλητικής διαπαιδαγώγησης, με στόχο να δημιουργηθεί συνείδηση για επίδειξη αθλητοπρεπούς συμπεριφοράς στα γήπεδα τόσο από τους φιλάθλους όσο και από τους μετέχοντες στις διάφορες ομάδες, θα πρέπει να απασχολήσει πολύ σοβαρά τις ακαδημίες, οι οποίες θα πρέπει να περιλάβουν στα προγράμματά τους τα ανάλογα εκπαιδευτικά προγράμματα. Ταυτόχρονα, καλεί τους αρμοδίους να μελετήσουν τρόπους δημιουργίας κινήτρων στα σωματεία, έτσι που, αν η συμπεριφορά τους είναι άμεμπτη για μεγάλα χρονικά διαστήματα, να επωφελούνται μεγαλύτερης χορηγίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης των ζητούμενων συμπληρωματικών πιστώσεων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των υπό αναφορά νομοσχεδίων σε νόμους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε να αναφέρεται ως «ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 2000».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σωστά είπατε, το ένα συνδέεται με το άλλο. Δηλαδή, πρέπει να εγκριθεί το δεύτερο, για να εγκριθεί το πρώτο. Δηλαδή, η δαπάνη του ποσού £1.300.000 ως επιχορήγηση σε σωματείο πρέπει να εγκριθεί πρώτα, για να εγκριθεί το άλλο. Εγώ έχω υποβάλει στην επιτροπή Οικονομικών πρόταση σύμφωνα με την οποία, ενώ συμφωνούμε με τη διάθεση ποσού για επιχορήγηση των σωματείων, αθλητικών σωματείων -μιλώ για τα ποδοσφαιρικά σωματεία- παράλληλα πρέπει να υπάρξει πρόνοια σωματείο το οποίο ευθύνεται για αντιαθλητική συμπεριφορά ή οι οπαδοί του προκαλούν επεισόδια και διακοπή του αγώνος να τιμωρείται. Και η τιμωρία του είναι να αφαιρείται το αντίστοιχο ποσό από τη χορηγία που θα παίρνει -κάθε σωματείο κάνει έναν αριθμό αγώνων το χρόνο, είκοσι δύο, είκοσι τέσσερις, δεν είμαι σίγουρος- ένα εικοστό τέταρτο για κάθε αγώνα κατά τον οποίο οι οπαδοί του προκαλούν επεισόδια ή το σωματείο κρίνεται από δικαστική επιτροπή ότι είναι υπαίτιο γι' αυτή την τιμωρία. Θεωρώ ότι είναι αντιφατικό και παράλογο να πληρώνεται κρατική επιχορήγηση σε σωματεία που είναι υπαίτια αυτής της αντιαθλητικής συμπεριφοράς.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, κάνετε υπομονή και θα πείτε τα δικά σας.

Η δικαιολογία ότι τάχατες αυτό το ποσό δίνεται για τις ακαδημίες εκπαίδευσης είναι τόσο κενή όσο είναι το κενό επιχείρημα ότι το Ταμείο για την Αμυντική Θωράκιση είναι για την άμυνα, ενώ ουσιαστικά όλοι ξέρουμε ότι πάει στο γενικό κορβανά και τα ποσά τα οποία ήταν να δοθούν γι' αυτό το σκοπό διατίθενται για αλλού.

Εγώ έχω συγκεκριμένη πρόταση, την οποία έχω καταθέσει, που προνοεί αυτά τα οποία είπα. Αν η πρόταση της τροποποίησης δεν εγκριθεί, θα ψηφίσω εναντίον αυτού

του κονδυλίου. Αν συνάδελφοι πουν ότι το θέμα χρειάζεται περαιτέρω μελέτη, εισήγησή μου είναι να αναβληθούν και τα δύο, για να εξεταστούν.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, λυπούμαι πάρα πολύ, δε δέχομαι να πάρουν £1.300.000 για το 1999, μερικά σωματεία παίρνουν £300.000, άλλα παίρνουν μισό εκατομμύριο από αυτή την εισφορά, και δε δέχομαι να εγκριθεί αυτό το ποσό, χωρίς να συνδεθεί με την τιμωρία των σωματείων ή των οπαδών των σωματείων που κρίνονται υπαίτιοι για αντιαθλητική συμπεριφορά ή για πρόκληση επεισοδίων και διακοπή του αγώνα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάτι θέλει να αναφέρει ο πρόεδρος της επιτροπής...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με συγχωρείτε, με συγχωρείτε! Και όσον αφορά την άλλη αιτιολογία, ότι τα ποσά πληρώνονται και επήγαν -και απ' ό,τι πληροφορούμαι έχουν πληρωθεί- η τροποποιητική μου εισήγηση είναι άλλη. Οι ποινές θεωρούνται ότι είναι πρόστιμο και ως πρόστιμο διεκδικούνται και εισπράττονται, όπως κάθε άλλο πρόστιμο προς το δημόσιο. Δηλαδή, το δημόσιο θα βγάλει ένταλμα είσπραξης και θα πάει στο σωματείο να εισπράξει το αντίστοιχο ποσό. Αν δε τρεις φορές σε ένα πρωτάθλημα κριθεί ένα σωματείο υπαίτιο για αντιαθλητική συμπεριφορά ή για πρόκληση επεισοδίων που διέκοψαν αγώνα, αφαιρείται όλο το ποσό, διεκδικείται ολόκληρο το ποσό και δεν παίρνει τίποτε ούτε εκείνο το χρόνο ούτε τον επόμενο χρόνο, αν θα πληρωθεί. Νομίζω ότι είναι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού κάτι θέλει να πει ως πρόεδρος της επιτροπής.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με συγχωρείτε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε, τελειώστε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τέλειωσα, τέλειωσα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως οι πλευρές θα πουν τις απόψεις τους, αλλά εκείνο που θέλω να διευκρινίσω είναι ότι όντως ηγέρθη το θέμα στην επιτροπή Οικονομικών και συζητήθηκε. Και εκεί που καταλήξαμε είναι στο ότι, ναι μεν βλέπουμε τη χρησιμότητα του να υπάρχει ένα οικονομικό αντικίνητρο, και κάποιοι μάλιστα συνάδελφοι είπαν να το εγείρουν ανάποδα, να υπάρχει οικονομικό κίνητρο για τα σωματεία τα οποία επιδεικνύουν τη σωστή συμπεριφορά στα γήπεδα, από την άλλη πλευρά, ειδικά αυτό το κονδύλι που δίνεται στις ακαδημίες των σωματείων είναι προκαθορισμένο, δεν μπαίνει στο γενικό ταμείο των σωματείων και ελέγχεται από τον ΚΟΑ το πώς αξιοποιείται αυτό το κονδύλι. Ναι μεν στη θεωρία συμφωνούμε, αλλά ειδικά γι' αυτό το συγκεκριμένο ποσό δεν ενδεικνυόταν να υιοθετηθεί αυτή η πρόταση. Και μάλιστα μαζί με τον ΚΟΑ καταλήξαμε στο ότι θα μελετήσουμε το θέμα για τον τρόπο επιβολής οικονομικών κυρώσεων ή παροχής οικονομικών κινήτρων, από όποια πλευρά θέλει να το δει κανείς, στα σωματεία που δημιουργούν ή δε δημιουργούν επεισόδια στα γήπεδα.

Επομένως, το θέμα εξετάστηκε όπως είναι μέσα στην έκθεση, υιοθετείται η φιλοσοφία της οικονομικής επιβάρυνσης ή τιμωρίας, αλλά όχι στο συγκεκριμένο κονδύλι. Βεβαίως, οι άλλες πλευρές τώρα θα πουν τις απόψεις τους. Αυτή είναι η διαδικασία που ακολουθήθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου και μετά ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκ πρώτης όψεως, η ιδέα να υπάρχει μια περαιτέρω επιβάρυνση των σωματείων που καταδικάζονται για αντιαθλητική συμπεριφορά νομίζω ότι είναι μια ιδέα την οποία ασπάζομαστε όλοι. Εκείνο για το οποίο έχουμε κάποια ένσταση να προωθηθεί αυτή η ιδέα σήμερα είναι... Πρώτον, διαδικαστικά, όπως είναι διατυπωμένη, δεν είναι συμπληρωμένη η διαδικασία του πώς θα γίνεται αυτή η αποκοπή, από ποιους θα πληρώνεται, πότε θα πληρώνεται και τέλος πάντων πώς θα εφαρμόζεται η πρόνοια αυτής της ιδέας που θέλουμε να βάλουμε σε εφαρμογή. Δεύτερον, δεν πρέπει να συνδέσουμε αυτό το θέμα με τη χορηγία που είναι γενική χορηγία προς τα σωματεία, ένα νομοσχέδιο με το οποίο, όταν θα το ψηφίσουμε αυτό σε νόμο, εγκρίνουμε την παροχή χορηγίας στα σωματεία, αλλά να μελετηθεί και ίσως από άλλη επιτροπή, όχι την επιτροπή Οικονομικών· δεν είναι αρμοδιότερη η επιτροπή Οικονομικών. Να το μελετήσει η επιτροπή Παιδείας ως ξεχωριστή πρόταση νόμου, η οποία ενισχύει τις προσπάθειες για καταστολή της αντιαθλητικής συμπεριφοράς στα γήπεδα.

Γι' αυτό η εισήγησή μου είναι, για να μην υπάρξει οποιαδήποτε καθυστέρηση και στην παροχή των χορηγιών -άκουσα ότι καθυστέρησαν ήδη, αλλά δεν ξέρω- να ψηφίσουμε τα τρία νομοσχέδια που είναι ενώπιόν μας ως έχουν, ναι, την απόφαση η τροποποιητική πρόταση να πάει ως ανεξάρτητη πρόταση στην αρμόδια επιτροπή - αντιλαμβανόμαστε στην επιτροπή Παιδείας- η οποία να αντιμετωπίσει το θέμα και ίσως να τη συμπληρώσει διαδικαστικά και ταυτόχρονα και ουσιαστικά, αν υπάρχουν και άλλες ιδέες να προστεθούν για άσκηση πίεσης σ' εκείνους που μετέρχονται βία στα γήπεδα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το ποσό έχει καθιερωθεί για λόγους πολύ σημαντικούς. Και αυτοί οι σημαντικοί λόγοι είναι ουσιαστικά στα πλαίσια της σωστής οργάνωσης του αθλητισμού, της προτροπής, αν θέλετε, και της παροχής κινήτρων στα νεαρά παιδιά να ασχολούνται με τον αθλητισμό, αντί να ασχολούνται με οτιδήποτε άλλο ζημιογόνο για το χαρακτήρα και την ποιότητα των ανθρώπων που θα βγάζουμε. Και, όπως έχει αναφερθεί, αυτά τα ποσά αποδεδειγμένα πηγαίνουν προς αυτή την κατεύθυνση και κάποια σωματεία πληρώνουν πολύ περισσότερα ποσά από το ποσό το οποίο τους επιχορηγείται.

Σε ό,τι αφορά τα θέματα βίας και επεισοδίων, έχουμε επανειλημμένα τονίσει ότι ποτέ δεν ήμαστε υποστηρικτές και δε δικαιολογήσαμε οποιαδήποτε τέτοιας μορφής βία. Γνωρίζω πολύ καλά -υπό την ιδιότητά μου ως δικηγόρου πολλών σωματείων έχω εμφανιστεί σε διάφορα σώματα- ότι, αν υπάρξουν ζημιές, περικόπτονται τα κονδύλια που παίρνουν τα σωματεία από τον ΚΟΑ. Άρα πρώτη ποινή είναι η περικοπή γι' αυτές τις ζημιές, δεύτερη είναι η ποινή στις δικαστικές επιτροπές και τρίτη, σε περίπτωση στέρησης έδρας, οι απώλειες που έχουν από τα εισιτήρια, οι οποίες συμποσοούνται σε πολλές χιλιάδες λίρες.

Συνεπώς, δεν είναι με αυτό τον τρόπο που θα έρθουμε να θεραπεύσουμε το θέμα της βίας. Για να θεραπευθεί το θέμα της βίας, χρειάζεται πολύ διαφορετικός τρόπος. Πρέπει να θεραπεύσουμε τις σκοπιμότητες που υπάρχουν, πρέπει να θεραπεύσουμε πολλά κακώς έχοντα σε αυτό το χώρο και δε θα πρέπει να καταλήξουμε σε αυτό ειδικά το κονδύλι το οποίο είναι δημιουργημένο, για να κρατήσει τη νεολαία μακριά της διαφθοράς. Ιδιαίτερα σ' αυτό το κονδύλι δεν πρέπει να αγγίζουμε. Συνεπώς, η θέση μου είναι ότι αυτά τα οποία ο εισηγητής της πρότασης επιδιώκει να θεραπεύσει

υπάρχουν ήδη δοσμένα και, αν γίνει αυτό το οποίο φαίνεται εδώ, θα υπάρχει σοβαρότερο πρόβλημα.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου τον Πρόεδρο του σώματος αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ο κ. Παρισινός, παρακαλώ.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλη την εκτίμηση προς τις απόψεις του κ. Παπαδόπουλου, θέλω να πω ότι γινόμαστε καθημερινά μάρτυρες της προσπάθειας των ηγεσιών, των διοικητικών συμβουλίων των αθλητικών σωματείων να εμποδίσουν ή να ηρεμήσουν εκείνους τους "έξαλλους" φιλάθλους που προκαλούν τα προβλήματα. Γινόμαστε μάρτυρες του γεγονότος ότι χρησιμοποιούν τα μικρόφωνα και κάνουν επανειλημμένως εκκλήσεις ή κατεβαίνουν οι ίδιοι στο γήπεδο ή στην κερκίδα και προπηλακίζονται, και μάλιστα δημόσια, από αυτούς τους ανεγκέφαλους, θερμόαιμους φιλάθλους στην προσπάθειά τους να μην τιμωρηθεί το σωματείο και να επιβάλουν την τάξη. Αυτοί οι άνθρωποι που είναι στις ηγεσίες των αθλητικών σωματείων, και φαντάζομαι ο κ. Καζαμίας έχει προσωπική εμπειρία, ο κ. Χατζηγιάννης επίσης, αλλά και άλλοι συνάδελφοι, καταβάλλουν τεράστιες προσπάθειες να υπηρετήσουν ένα άθλημα το οποίο αγαπούν. Δεν πιστεύω να έχουν τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν εκείνοι αυτά τα έκτροπα, που όλοι απόλυτα καταδικάζουμε. Άρα σίγουρα θα πρέπει να βρούμε άλλους τρόπους να εμποδίσουμε αυτά τα απαράδεκτα έκτροπα και όχι να εμποδίσουμε το κουράγιο και τη διάθεση των ανθρώπων να προσφέρουν.

Αν θέλουμε να τιμωρήσουμε αυτούς τους ανθρώπους -τόνισε ο κ. Παπαδόπουλος ότι αποδεδειγμένα έχουν ευθύνη- ναι, υπάρχουν άλλοι τρόποι. Υπάρχει η αρμόδια

επιτροπή η οποία δύναται να τους στερήσει την ιδιότητα του φιλάθλου, κάτι που τους εμποδίζει να επαναδιεκδικήσουν εκλογή και να βρεθούν επικεφαλής σωματείων ή ακόμα και να εισέρχονται στον αγωνιστικό στίβο. Άρα πιστεύω ότι δεν είναι ο σωστός τρόπος. Με αυτό τον τρόπο τιμωρούμε άδικα ανθρώπους που δεν έπρεπε να τιμωρήσουμε, γιατί με την αγάπη τους και την αφοσίωσή τους προσπαθούν να αναδείξουν και να προαγάγουν ένα άθλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καζαμίας, παρακαλώ.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πέραν όσων λέχθηκαν από τους δύο προηγούμενους συνάδελφους, τον κ. Γεωργίου και τον κ. Παρισινό, θα ήθελα να κάνω μια μικρή διόρθωση στην εισαγωγή του κ. Παπαδόπουλου. Πρώτον, να πούμε ότι το ποσό που ανέφερε δεν έχει δοθεί, αντίθετα καθυστερεί πέραν του ενάμιση χρόνου. Δεύτερον, τα ποσά τα οποία διαμοιράζονται με βάση συγκεκριμένη φόρμουλα που έχει συμφωνηθεί μεταξύ όλων των σωματείων, και μιλούμε για εβδομήντα δύο σωματεία που υπάγονται στη δύναμη της ΚΟΠ από την πρώτη μέχρι την τέταρτη κατηγορία, ξεκινούν από τις £5.000 για τα σωματεία των μικρών κατηγοριών και φθάνουν μέχρι και £70.000 με £75.000 για μερικά από τα σωματεία της πρώτης κατηγορίας, ανάλογα με τη θέση με την οποία τερματίζουν στην προηγούμενη σεζόν. Υπάρχει δηλαδή και το αμειπτικό στοιχείο σ' αυτή τη χορηγία, για να υπάρχει και ένα σχετικό κίνητρο.

Νομίζω ότι θα ήταν λάθος, για λόγους αρχής, σ' ένα θέμα το οποίο εξέτασε η επιτροπή Οικονομικών και θεώρησε σκόπιμο να ζητήσει την ψήφισή του να παρεμβάλουμε τέτοιες ρήτρες, που δεν είναι της αρμοδιότητας της συγκεκριμένης επιτροπής, στην οποία ανήκω κι εγώ προσωπικά, αλλά δε με ενοχλεί να πω ότι δεν είμαστε οι αρμόδιοι, ως μέλη της επιτροπής Οικονομικών, να στείλουμε αυτό το μήνυμα.

Νομίζω ότι θα ήταν καλύτερα, αν θέλουμε να το συνδέσουμε, εκεί και όπου το κράτος καλείται να ενισχύσει οικονομικά αθλητικά σωματεία να στείλουμε και το μήνυμα ότι υπάρχει μια ιδιαίτερη ευαισθησία στα θέματα αναστολής και καταστολής της βίας, να γίνει ιδιαίτερη εξέταση του θέματος, και θα μπορούσαμε να το βάλουμε μέσα στην έκθεσή μας. Διότι υπάρχει ο τρόπος της επεξεργασίας της αθλητικής νομοθεσίας της συγκεκριμένης, είτε με διαφοροποίηση προς το αυστηρότερο της υφιστάμενης είτε με την ψήφιση νέας, όπως είναι π.χ. η ιδέα του αθλητικού δικαστή, που θα του δώσει την ευκαιρία με ευκολότερο τρόπο να επιληφθεί αυτών των ζητημάτων, ή να ζητήσουμε ακόμα πιο υπεύθυνη στάση από μέρους του σώματος της αστυνομίας, που πολλές φορές είναι θεατής ακόμα και σε επίκληση βοήθειας από νεαρά παιδιά. Άρα θα ήταν και λάθος ως θέμα αρχής να παρεμβάλουμε οποιοδήποτε κώλυμα προς αυτή την κατεύθυνση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος, παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Νομίζω δικαιούμαι να απαντήσω, διότι έγιναν αρκετά σχόλια.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μείνε στο τέλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Πρώτ' απ' όλα, δε χρειάζεται να απαντήσω στα επιχειρήματα ότι αυτό το μέτρο είναι καλό και για την ανάγκη η κυβέρνηση να ενισχύει τα αθλητικά σωματεία και δη τα ποδοσφαιρικά -είναι θέμα κρίσης αν είναι τα ποδοσφαιρικά ή του κλασικού αθλητισμού. Δεν είναι αυτό το θέμα. Περισσότερο να μου το λένε εμένα, γιατί είμαι από τους θιασώτες της ενίσχυσης από την κυβέρνηση των αθλητικών σωματείων όλων των κατηγοριών και

όλων των ειδικοτήτων. Άρα, όσα έχει πει ο φίλος συνάδελφος, ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, τα προσυπογράφω και υπερθεματίζω.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και ξεκινούμε από το ΑΠΟΕΛ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε συνάδελφε, έχει τουλάχιστον δέκα χρόνια να πάω σε γήπεδο.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ε, είσαι Αποελίστας!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Γι' αυτό δε διαφωνεί κανένας. Και παρακαλώ τους συναδέλφους να μη συζητούμε για την αξία του αθλητισμού και την υποχρέωση της κυβέρνησης να ενισχύει αυτά τα σωματεία. Αυτό είναι το πρώτο.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι υπάρχει νόμος, και αυστηρότατος, όσον αφορά την πρόληψη της βίας στα στάδια. Δεν εφαρμόζεται και δεν μπορεί να εφαρμοστεί ποτέ όπως είναι ο νόμος, εκ των πραγμάτων. Αυτά τα περί αθλητικού δικαστή είναι γι' αυτούς που διαβάζουν μόνο ελληνικές εφημερίδες και δικαιούται ο αθλητικός δικαστής από μόνος του να πει "αποκόπτω τόσους βαθμούς από τον έναν, τόσους που τους άλλους...". Μα, εδώ έχουμε σύνταγμα στην Κύπρο! Και ουδείς καταδικάζεται επειδή άκουσε ή υποψιάστηκε ο αθλητικός δικαστής ότι έγινε σικέ παιχνίδι ή ότι οι κύριοι τάδε προκάλεσαν επεισόδιο. Δεν έχει σχέση ο αθλητικός δικαστής με το νόμο περί αποδείξεως. Διακόσιους αθλητικούς δικαστές να βάλετε, η ίδια διαδικασία θα ακολουθείται, διότι έτσι λέει το σύνταγμα: μαρτυρία, απόδειξη, ενοχή ή αθωότητα -να μην μπολιαζόμαστε από άλλα θέματα.

Εμένα η πρότασή μου είναι πολύ απλή, κύριε Πρόεδρε: Να δοθούν όχι £1.300.000 αλλά £2.000.000, αν θέλετε, σ' ένα σωματείο. Γεγονός παραμένει ότι σήμερα το ποδόσφαιρο είναι μεγάλη επιχείρηση. Τα ποσά που ακούμε για τους προϋπολογισμούς των σωματείων είναι τεράστια. Και λέω: Η μόνη αποτροπή είναι να ξέρουν ότι το κράτος δεν έρχεται να δώσει οικονομική αρωγή στα σωματεία τα οποία κρίνονται υπαίτια, αγαπητέ συνάδελφε κύριε Παρισινέ, τα οποία κρίνονται υπαίτια για τα επεισόδια.

Εγώ δεν έχω αμφιβολία ότι η ηγεσία των σωματείων καταβάλλει πάρα πολλές προσπάθειες -τα ακούμε καθημερινά, άλλωστε, από την τηλεόραση και από τα ραδιόφωνα- για να αποτρέψει τους ανεγκέφαλους οι οποίοι νομίζουν ότι βοηθούν το σωματείο τους με το να προκαλούν επεισόδια. Όμως, έτσι είναι δυστυχώς η νομοθεσία όχι μόνο στην Κύπρο αλλά παγκόσμια: η διεύθυνση, η ηγεσία, η επιτροπή ενός σωματείου κρίνεται υπεύθυνη, έχει τεκμήριο ευθύνης για τις συμπεριφορές και τις ενέργειες των οπαδών του. Μόνο αυτός ο τρόπος υπάρχει η ηγεσία να πείσει, με το ότι “προβαίνοντας σε αντιαθλητικές ενέργειες δεν υποστηρίζετε το σωματείο σας, αλλά πλήττετε το σωματείο σας και δη οικονομικά”.

Έχω ακούσει αυτές τις εκκλήσεις, να δούμε χωριστά, ως χωριστό θέμα, τη βία στα γήπεδα και, και. Εγώ δαμαί έχω ένα απλό θέμα. Εδώ έρχεται το κράτος και ζητείται από τη Βουλή να δώσουμε £1.300.000 για ενίσχυση σωματείων. Κι εγώ λέω να τα δώσουμε, να δώσουμε και περισσότερα, αν θέλετε, αλλά να δώσουμε το μήνυμα ότι το σωματείο που κατά τεκμήριο ενέχεται -όχι η διοίκηση του σωματείου- σε υπαίτιο, σε αντιαθλητική συμπεριφορά θα τιμωρείται. Να το ακούσουν οι ανεγκέφαλοι και να ξέρουν ότι, κάθε φορά που δημιουργούν επεισόδια, είναι το σωματείο τους που τιμωρούν. Κι εγώ δε δέχομαι να πληρωθούν τώρα και να πάει το θέμα στις ελληνικές

καλένδες -για να μην πω ότι έχουμε και προεκλογικό έτος. Πείτε μου ποιος από εσάς θα ψηφίσει αποκοπή των κονδυλίων για το 2001!

Ο κ. Καζαμίας έχει αναφέρει ότι είναι καθυστερημένα. Όχι, δεν είναι καθυστερημένα. Το 1999 η Βουλή δεν ψήφισε κονδύλι.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Διότι δεν προτάθηκε για να ψηφίσει.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Διότι δεν προτάθηκε από την κυβέρνηση. Κι έρχεται αυτή η νομοθεσία να καλύψει και το 1999 και το 2000. Να σημειωθεί ότι η περίοδος των πρωταθλημάτων επηρεάζει δυο χρόνια.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Έφαεν τους έναν χρόνο η κυβέρνηση, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ξεκινά από το μισό χρόνο, Σεπτέμβρη, ας πούμε, αλλά συνεχίζεται αλλό μισό χρόνο. Άρα, εάν τούτο το εγκρίνουμε, το 2000 δε θα επηρεαστεί. Δε θα μπορεί να εφαρμοστεί αυτό που θεωρώ εγώ ότι είναι αποτρεπτικό μέτρο. Γι' αυτό εγώ θα επιμένω στην ψήφιση της τροποποίησής μου.

Θέλω να δηλώσω ότι δεν έχω εξουσιοδότηση από την κοινοβουλευτική μου ομάδα, δεν είναι άποψη της κοινοβουλευτικής μου ομάδας. Μπορεί να είμαι μόνος μου που θα ψηφίσω, αλλά θέλω να ψηφίσετε, να στοιχηθείτε, να μετρηθείτε και να πούμε ότι θέλουμε λεφτά για τα σωματεία μας ο καθένας, αλλά το θέμα της βίας στα γήπεδα ας μείνει διακηρυχτικό και θα το εξετάσουμε αργότερα, όταν έρθει. Εάν δε συμφωνείτε με την πρότασή μου...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν είναι πλήρης η πρόταση.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου είπε ότι η πρόταση δεν είναι πλήρης. Τον πληροφορώ ότι είναι πληρέστατη, και ποιος θα πκερώσει και πώς θα πκερωθεί και πώς θα εισπραχθεί. Όποιος, όμως, έχει αμφιβολίες...

Κύριε Συλλούρη, θα σας δώσουν το λόγο, είδαν σας!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έντζιε για να σας διακόψω!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή... να μην κουράζεστε με το χέρι πάνω συνέχεια! Διότι μου δίδετε εμένα την...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι 6.20 μ.μ. πρέπει να τελειώσει αυτή η συνεδρία.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Απλά δε με αφορά, κύριε Πρόεδρε, εμένα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ θα πω τις απόψεις μου, όση ώρα κι αν πάρουν. Το χέρι πάνω του συναδέλφου επενεργεί σαν πίεση πάνω μου: "Τέλειωνε, τζι' εβαρεθήκαμεν σε".

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι ψυχολογική επίδραση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ψυχολογική βία;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Λοιπόν, εάν οι συνάδελφοι έχουν οποιαδήποτε αμφιβολία για το αν η τροποποίησή μου είναι πλήρης ή είναι σωστή ή είναι λανθασμένη, έχω δεύτερη εισήγηση: Ας αναβληθεί και να συζητηθεί στις 15 του Γενάρη. Δεν έχει τίποτε που να μας εμποδίζει· περιμέναμε από το 1999, ας περιμένουν τα σωματεία ακόμα δεκαπέντε μέρες. Ήδη τα λεφτά τα πκερώσαν είτε σε προπονητές είτε σε αγορά παιχτών...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ξέρω εγώ... δυσθεώρητα ποσά για αγορά αγώνων.

Κύριε Πρόεδρε, διαζευκτική πρόταση και παρακαλώ να ερωτηθούν οι συνάδελφοι: Ή θα αναβληθεί, για να το μελετήσουμε πληρέστερα φέτος...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το νομοσχέδιο, όχι η πρόταση.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, το νομοσχέδιο, όχι η πρόταση.

...ή θα τεθεί σε ψηφοφορία, ψηφίστε... ακούαν, νομίζω, πριν να φύγουν οι εκπρόσωποι του τύπου, να ξέρουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ. Επειδή ετέθη θέμα αναβολής από τον κ. Παπαδόπουλο και για να διευκολύνουμε τη συζήτηση, εάν υπάρχει θέμα αναβολής, δε χρειάζεται να συνεχίσει η συζήτηση.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που ο κ. Παπαδόπουλος άσκησε ψυχολογική βία πάνω μου, ώστε να μη ζητώ το λόγο, εγώ δεν υπονόησα καθόλου ότι emίλησεν πολλά και ελπίζω να μην προχωρήσει και με την πρόταση, όταν σηκώνουμε το χέρι μας πάνω, να μας βάλλουν εμάς πρόστιμο όπως εννά βάλλουν στα σωματεία!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όι, να τα κόβκουν που τα σωματεία...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δε θέλω να πω τίποτε για την ουσία του θέματος, διότι πράγματι θεωρώ ότι έχει εξαντληθεί. Όπως βάζει το θέμα ο κ. Παπαδόπουλος, είναι καλύτερα να ψηφίσουμε. Να στοιχηθούν όλοι, ο καθένας τι πιστεύει για το θέμα.

Όμως, θέλω να πω κάτι για την πρόταση του κ. Δημητρίου, να εξετάσει το θέμα η επιτροπή Παιδείας. Πόσα βάρη τούτη η επιτροπή Παιδείας; Πόσα προβλήματα να μας λύσει; Έν' γερή η δύναμη του συναδέλφου, του κ. Χατζηγιάννη, αλλά εδώσαμεν τους ούλλα τα προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, ποιον προστατεύεις τώρα, τον κ. Χατζηγιάννη ή την επιτροπή;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι η κρίση που δημιουργεί η κυβέρνηση που είπα ψες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας, παρακαλώ.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω το εκάλυψε και ο κ. Συλλούρης. Θα μπορούσε να εγγραφεί ως θέμα από τον κ. Παπαδόπουλο για συζήτηση, γιατί όντως είναι μεγάλο

θέμα, και να γίνουν εισηγήσεις συγκεκριμένες πέρα από τη χρηματική, που μπορεί να μην αποκλειστεί, αλλά υπάρχουν και άλλες εισηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου και τελειώνουμε.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς το θέμα μπορεί να συζητηθεί οπουδήποτε, σε οποιαδήποτε επιτροπή, και να ασχοληθούμε με το πώς θα εμποδίσουμε τη βία στα γήπεδα. Αλλά τώρα υπάρχει μια συγκεκριμένη τροπολογία από το συνάδελφο, τον κ. Παπαδόπουλο. Μπορούμε να τοποθετηθούμε σ' αυτή την τροπολογία και οι παρευρισκόμενοι βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών τοποθετούνται υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Φιλίππου, υπέρ της τροπολογίας τοποθετείστε;

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Είναι προφανές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, απλώς για να... Κύριοι συνάδελφοι, διαδικαστικά, εφόσον ετέθη η πρόταση για αναβολή, είμαι υποχρεωμένος να τη θέσω σε ψηφοφορία. Πόσοι ψηφίζουν την πρόταση για αναβολή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρόταση για αναβολή απορρίπτεται. Επομένως, προχωρούμε στην τροπολογία που έχει υποβάλει ο κ. Παπαδόπουλος. Είναι αντιληπτή από όλους, αντιλαμβάνομαι.

Τροπολογία του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσου Παπαδόπουλου για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2000»

Το άρθρο 3 του νομοσχεδίου τροποποιείται με την προσθήκη της πιο κάτω επιφύλαξης:

«Νοείται ότι από το ποσό που καταβάλλεται, με βάση αυτό το νόμο, σε οποιοδήποτε ποδοσφαιρικό σωματείο πρώτης, δεύτερης, τρίτης και τέταρτης κατηγορίας που τυχόν θα κριθεί από την αρμόδια δικαστική επιτροπή της αντίστοιχης ομοσπονδίας ως υπαίτιο για αντιαθλητική συμπεριφορά ή πρόκληση επεισοδίων από το σωματείο ή τους οπαδούς του σε καθένα και οποιοδήποτε αγώνα ή αγώνες θα αποκόπτεται αντίστοιχο ποσό που ισοδυναμεί στον αντίστοιχο αγώνα ή αγώνες, αφού υπολογιστεί ότι το ποσό που καταβάλλεται αναλογεί σε ίσο ποσό για κάθε αγώνα που οφείλει να δώσει το σωματείο στα πλαίσια της περιόδου του πρωταθλήματος στο οποίο το σωματείο συμμετέχει.

Η πιο πάνω αποκοπή θα εφαρμόζεται για κάθε αγώνα στον οποίο σωματείο ή σωματεία ευρίσκονται υπαίτια όπως πιο πάνω.

Νοείται περαιτέρω ότι, αν το αναλογούν ποσό έχει ήδη καταβληθεί στο σωματείο ή σωματεία, με βάση τον παρόντα νόμο ή σχέδιο ή κανονισμό, ως ήθελε είναι η περίπτωση, η αντίστοιχη αποκοπή θα θεωρείται ως οφειλή από το σωματείο ή σωματεία προς τον ΚΟΑ και θα διεκδικείται και εισπράττεται όπως διεκδικούνται και εισπράττονται άλλες οφειλές ή πρόστιμα προς το δημόσιο, ανεξάρτητα από οποιαδήποτε άλλη ποινή έχει τυχόν επιβληθεί στο σωματείο ή σωματεία από άλλη αρμόδια αρχή και, εν πάση περιπτώσει, τα αντιστοιχούνται

ποσά υποχρεωτικώς θα αποκόπτονται από οποιοδήποτε ποσό επιχορήγησης ή βοήθειας καταβάλλεται από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού για το επόμενο οικονομικό έτος, εκτός αν μέχρι τότε έχει εισπραχθεί η αντίστοιχη αποκοπή».

Προστίθεται νέο άρθρο 4:

«Σωματείο που έχει βρεθεί από την αρμόδια δικαστική επιτροπή της αντίστοιχης ομοσπονδίας ως υπαίτιο για αντιαθλητική συμπεριφορά ή πρόκληση επεισοδίων από το σωματείο ή τους οπαδούς του σε τρεις τουλάχιστον αγώνες δε θα δικαιούται οποιαδήποτε χρηματική βοήθεια ή χορηγία για την επόμενη αθλητική περίοδο ή πρωτάθλημα».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέτω την τροπολογία του κ. Παπαδόπουλου σε ψηφοφορία. Πόσοι υποστηρίζουν την τροπολογία του κ. Παπαδόπουλου;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Άφησ' τον άνθρωπο!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν επιτρέπεται η βία, παρακαλώ, στην...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλά αντιλήφθηκα ότι δεν άκουσε ο συνάδελφος σε ποιο ήταν υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά ήταν βία ελαφρώς.

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 4 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού £1.300.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4 μαζί με τον Πίνακα;

Δεν υπάρχει. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου; Υπάρχει διαφωνία; Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο υπ' αριθμόν 4 ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου αριθμός 6.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £1.300.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3 μαζί με τον Πίνακα;

Δεν υπάρχει. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 14) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 2000». Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού

Νόμος (Αρ. 15) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Αβραάμ Αντωνίου
Νίκος Μουσιούππας	Γιώργος Λιλλήκας
Τάσσος Παπαδόπουλος	Τάκης Χατζηδημητρίου
Χρίστος Ρότσας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £4.000.000 και η διάθεσή του για την κάλυψη των ελλειμμάτων των εταιρειών πετρελαιοειδών που προέκυψαν κατά το δίμηνο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου λόγω της διαφοράς μεταξύ της διεθνούς τιμής του αργού πετρελαίου και των τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών.

Όπως είναι γνωστό, η αναπροσαρμογή της λιανικής τιμής των πετρελαιοειδών υπόκειται σε αναθεώρηση από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στο τέλος κάθε εξαμήνου από τον τελευταίο καθορισμό της λιανικής τιμής των πετρελαιοειδών, εκτός αν ο υπουργός για λόγους δημόσιου συμφέροντος θεωρεί σκόπιμο να προβεί στην αναπροσαρμογή αυτή νωρίτερα.

Επειδή η διεθνής τιμή του αργού πετρελαίου κατά την περίοδο Οκτωβρίου-Νοεμβρίου συνέχισε να βρίσκεται σε ψηλά επίπεδα (γύρω στα \$33 ανά βαρέλι), δημιουργώντας έλλειμμα στις εταιρείες πετρελαιοειδών, και επειδή έχει συμφωνηθεί ο επιμερισμός της αύξησης της τιμής του αργού πετρελαίου και της διαφοράς της συναλλαγματικής ισοτιμίας λίρας - δολαρίου να γίνεται μέσω της αύξησης της τιμής πώλησης των πετρελαιοειδών και της επιχορήγησης των εταιρειών πετρελαιοειδών,

απαιτείται η ψήφιση του πιο πάνω αναφερόμενου ποσού για κάλυψη των σχετικών ελλειμμάτων των εταιρειών. Επισημαίνεται, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, ότι, όταν οι συνθήκες της αγοράς το επιτρέψουν και επιβληθεί πρόσθετη φορολογία για απορρόφηση των υπερκερδών των εταιρειών πετρελαιοειδών, η κατανομή του ποσού στην άμυνα και την ΑΗΚ θα γίνει, αφού πρώτα αφαιρεθεί το συνολικό ποσό της επιδότησης που έχει παραχωρηθεί μέχρι σήμερα ύψους £33.000.000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομιλητές υπάρχουν;

Δεν υπάρχουν ομιλητές. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £4.000.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3 μαζί με τον Πίνακα;

Δεν υπάρχει. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούττας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο γενικός διευθυντής της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου συμβολικού ποσού £10 και η χρήση του για την υλοποίηση των κυριότερων προνοιών της συλλογικής σύμβασης μεταξύ της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου και των συντεχνιών ΕΟΥΕΣΚ-ΟΗΟ, ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ - ΠΕΟ για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 1998 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Οικονομικών, μετά από διαπραγματεύσεις που έγιναν μεταξύ της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου και των συνδικαλιστικών οργανώσεων, οι δύο πλευρές κατέληξαν σε

συμφωνία, αναφορικά με τους όρους της νέας συλλογικής σύμβασης, για την υλοποίηση των προνοιών της οποίας θα απαιτηθεί αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 1999 ποσό ύψους £83.000. Το ποσό αυτό θα καλύψει αναδρομικές αυξήσεις που παραχωρήθηκαν στο μισθολόγιο των υπαλλήλων της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, καθώς και τις συνεισφορές στα διάφορα ταμεία και μισθολογικές αυξήσεις για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2001 μέχρι τις 30 Απριλίου 2001. Το ποσό αυτό καλύπτεται από εξοικονόμηση που προέκυψε από την αναδιοργάνωση των υπηρεσιών της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, αλλά δεν μπορεί να καταβληθεί χωρίς την έγκριση της Βουλής, επειδή πρόκειται για νέο σκοπό για τον οποίο δεν υπάρχει οποιαδήποτε πρόνοια στον προϋπολογισμό της επιτροπής για το έτος 2000. Για το λόγο αυτό καθίσταται αναγκαία η νομοθέτηση συμβολικής πρόνοιας £10 έναντι του ποσού των £83.010 από το ταμείο της επιτροπής, ποσού που καλύπτεται από τις διάφορες εξοικονομήσεις που έχουν γίνει.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της αναγκαίας πιστώσεως για την υλοποίηση της σχετικής συλλογικής σύμβασης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου ποσού £10 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 30 Απριλίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3 μαζί με τον Πίνακα;

Δεν υπάρχει. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 11 και 12 έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000», πρόταση νόμου και «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να αναγνώσει την έκθεση, εκτός αν θέλει, συνοπτικά, να εξηγήσει περί τίνος πρόκειται ακριβώς.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Καίτη Κληρίδη

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρήστος Πουργουρίδης

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τα πιο πάνω προτεινόμενα νομοθετήματα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Νοεμβρίου και στις 7 και 14 Δεκεμβρίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Σκοπός των υπό αναφορά προτεινόμενων νόμων, οι οποίοι έχουν το ίδιο αντικείμενο, είναι η τροποποίηση του ποινικού κώδικα αναφορικά με το αδίκημα της πρόκλησης θανάτου λόγω αλόγιστης, απερίσκεπτης ή επικίνδυνης πράξης ή συμπεριφοράς, ώστε να αυξηθεί η ποινή φυλάκισης από δύο σε πέντε χρόνια και η χρηματική ποινή από χίλιες σε τρεις χιλιάδες λίρες.

Ο εισηγητής της πρότασης νόμου βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Χρήστος Πουργουρίδης υποστήριξε ότι δικαιολογείται η αύξηση των προβλεπόμενων για το πιο πάνω αδίκημα ποινών ως ένα μέτρο περιορισμού των θανατηφόρων τροχαίων ατυχημάτων, τα οποία, παρ' όλον ότι στον τόπο μας είναι πολύ περισσότερα σε σύγκριση με άλλες χώρες, επισύρουν ηπιότερες ποινές από αυτές άλλων χωρών.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και την εισηγητική και αιτιολογική έκθεση που συνοδεύουν το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η προτεινόμενη τροποποίηση για αύξηση των ποινών για το πιο πάνω αδίκημα αναμένεται να συμβάλει θετικά στην όλη προσπάθεια που καταβάλλεται για περιορισμό των θανατηφόρων ατυχημάτων. Περαιτέρω, δήλωσαν οι ίδιοι, παρ' όλο που η

προβλεπόμενη για το συγκεκριμένο αδίκημα ποινή φυλάκισης καθορίζεται στα δύο χρόνια, τα δικαστήρια επιβάλλουν χαμηλότερες ποινές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία και τις απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της και βασιζόμενη στο σκεπτικό ότι, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας, παρέχεται στο αρμόδιο δικαστήριο η ευχέρεια να επιβάλλει ποινή φυλάκισης μέχρι δύο χρόνια, έκρινε ότι στο παρόν στάδιο ενδείκνυται μερική αύξηση των ποινών, όχι όμως στο βαθμό που προβλέπουν οι προτεινόμενοι νόμοι. Περαιτέρω επισημάνθηκε στην επιτροπή ότι ο αριθμός των θανατηφόρων τροχαίων ατυχημάτων τα οποία επισυμβαίνουν στην Κύπρο δεν πρέπει να συγκρίνεται με αυτόν των άλλων χωρών, που, λόγω του ανεπτυγμένου οδικού και κυκλοφοριακού δικτύου τους, είναι περιορισμένος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αποφάσισε κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών να εισηγηθεί τη μείωση των προβλεπόμενων με τα προτεινόμενα νομοθετήματα ποινών, αφενός της φυλάκισης από πέντε σε τρία χρόνια και αφετέρου της χρηματικής ποινής από τρεις χιλιάδες λίρες σε δύο χιλιάδες λίρες, αφού πρώτα ενοποιηθούν τα δύο κείμενα σε ένα με τον τίτλο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000».

Ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Παναγιώτης Δημητρίου και το μέλος της κ. Ρίκκος Ερωτοκρίτου, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, διαφώνησαν με την πιο πάνω εισήγηση της πλειοψηφίας και εισηγήθηκαν τη μείωση των προβλεπόμενων με τα προτεινόμενα νομοθετήματα ποινών, της μεν φυλάκισης από πέντε σε τέσσερα χρόνια, της δε χρηματικής ποινής από τρεις χιλιάδες λίρες σε δύο χιλιάδες πεντακόσιες λίρες.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Καίτη Κληρίδη εισηγήθηκε την αύξηση των ποινών, όπως προτείνεται με τα υπό εξέταση σχέδια νόμου, γιατί θεωρεί ότι το αδίκημα που επισύρει τις εν λόγω ποινές είναι πολύ σοβαρό και δικαιολογεί το ύψος τους.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με τις προτάσεις αυτές σκοπείται η αύξηση της ποινής στην περίπτωση πρόκλησης θανάτου από αμελές οδήγημα. Αν υπάρχει διαφωνία -δεν υπάρχει διαφωνία ως προς την αύξηση, υπάρχει ομόφωνη θέση της επιτροπής- η μόνη διαφωνία που υπάρχει είναι ως προς το ύψος της αύξησης, δηλαδή όσον αφορά την ποινή της φυλάκισης και όσον αφορά το πρόστιμο. Και η διαφορά έγκειται στο εξής συγκεκριμένα: Η εισήγηση της πλειοψηφίας της επιτροπής είναι το ποσό που μπορεί να επιβάλλεται από το δικαστήριο να αυξηθεί μέχρι τις £2.000 και η ποινή να αυξηθεί μέχρι της περιόδου των τριών ετών. Υπάρχουν όμως απόψεις να είναι £3.000 το μέγιστο της χρηματικής ποινής που μπορεί να επιβληθεί και πέντε έτη στην περίπτωση της ποινής φυλάκισης. Επειδή κανένα σημείο απ' αυτά, δηλαδή δεν μπορεί ένας να μετρήσει με τις μέρες της φυλάκισης ή με τα δεκάλιρα το πόσο μπορεί να αποβληθεί μια κακή συνήθεια, είναι μία κατά γενική προσέγγιση τοποθέτηση, θα εισηγούμουν για να μην παίζουμε το παιχνίδι της κολοκυθιάς, αντί τρία, τέσσερα ή πέντε, να γίνει τέσσερα έτη για την ποινή φυλάκισης και £2.500 για την περίπτωση επιβολής προστίμου. Απλώς για σκοπούς συμβιβασμού, όχι διότι το τρία είναι χειρότερο από το δύομισι ή το δύο είναι ήσσονος σημασίας από το δύο ή και ανάποδα, όσον αφορά την ποινή φυλάκισης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως η πρόταση αυτή τη στιγμή είναι αυτή που έχετε αναφέρει.

Ο κ. Αγαπίου, παρακαλώ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Το νομοσχέδιο προέβλεπε αύξηση της ποινής φυλάκισης από δύο χρόνια σε πέντε και από £1.000 σε £3.000 πρόστιμο. Πρέπει να σας πω, για να διορθώσω το συνάδελφο κ. Δημητρίου, ότι το αδίκημα αυτό δεν αφορά μόνο την οδήγηση. Το αδίκημα αυτό αφορά την πρόκληση θανάτου εξ αμελείας για οποιονδήποτε λόγο. Δηλαδή καλύπτει και τον αμελή γιατρό ο οποίος επιφέρει το θάνατο του ασθενούς, καλύπτει και τον αμελή κάτοχο ενός σπιτιού που πετάσσει έξω από το σπίτι του μία πέτρα και κτυπά έναν πεζό ο οποίος περνά κάτω στο δρόμο, καλύπτει και τον κυνηγό ο οποίος αμελώς κτύπησε ένα συνάδελφό του χωρίς να το θέλει και τον σκότωσε και ούτω καθεξής.

Φυσικά δέχομαι ότι ο λόγος για τον οποίο ήρθε αυτό το νομοσχέδιο είναι η αύξηση των θανάτων από τα τροχαία δυστυχήματα. Έχουμε συνηθίσει να σεβόμαστε τις αποφάσεις και τις υποδείξεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τις ποινές για διάφορα αδικήματα. Ανέφερα προηγουμένως ότι η υφιστάμενη νομοθεσία προβλέπει δύο χρόνια φυλάκιση, £1.000 πρόστιμο και επιπρόσθετο δικαίωμα του δικαστηρίου να στερήσει την άδεια οδηγού, τουλάχιστον σε ό,τι αφορά τον αμελή οδηγό, για ένα χρόνο, αν δεν είμαι λανθασμένος, τουλάχιστον ένα χρόνο. Πρέπει να σας πω πως μέχρι σήμερα, με την υφιστάμενη νομοθεσία, όταν το δικαστήριο αποφασίσει να στείλει φυλακή –πάντοτε μιλώ για τους αμελείς οδηγούς- η φυλάκιση κυμαίνεται μεταξύ τριών και εννέα μηνών. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις επιβλήθηκε φυλάκιση ενός χρόνου και σε μία μόνο περίπτωση επιβλήθηκε φυλάκιση δεκαοκτώ μηνών. Τα δικαστήριά μας ουδέποτε είπαν ότι ο λόγος που δεν επιβάλλουν μεγαλύτερες ποινές είναι γιατί δεν τους το επιτρέπει ο νόμος και ουδέποτε εξέφρασαν παράπονο ότι η πρόνοια του νόμου για δύο χρόνια φυλακή είναι πολύ χαμηλή.

Προβλήθηκε ο ισχυρισμός ότι επειδή είναι δύο χρόνια η πρόνοια για τη φυλάκιση, γι' αυτό επιβάλλουν μικρότερη περίοδο φυλάκισης τα δικαστήρια. Μα είναι πολλά αδικήματα για τα οποία προβλέπεται δύο ή τρία χρόνια φυλάκιση και τα δικαστήριά μας πολλές φορές επέβαλαν το μέγιστο της ποινής, γιατί υπήρχαν λόγοι για να επιβάλουν το μέγιστο της ποινής. Και εδώ στα τροχαία ατυχήματα τα δικαστήρια, με όλα τα επιβαρυντικά, ποτέ δεν αποφάσισαν ότι αξίζει να επιβληθεί το μέγιστο της ποινής. Φυσικά μας λέχθηκε εδώ πως σε διάφορες χώρες της Ευρώπης ιδιαίτερα οι ποινές είναι μεγαλύτερες.

Μπορώ να έχω την προσοχή σας, κύριε αντιπρόεδρε του Δημοκρατικού Συναγερμού;

Είναι μεγαλύτερες οι ποινές σε άλλες χώρες, γιατί ισχύουν όλες εκείνες οι προϋποθέσεις για να μη γίνονται θανατηφόρα δυστυχήματα από αμελή οδήγηση. Υπάρχουν καλοί δρόμοι, υπάρχει καλή σήμανση, υπάρχει εξέταση των οχημάτων, υπάρχει ομοιόμορφη οδήγηση. Οδηγούν όλοι αριστερά στην Αγγλία, οδηγούν όλοι δεξιά στη Γαλλία και ούτω καθεξής.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Σε μας, πού οδηγούν;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Να πούμε τώρα πού οδηγούν. Πρώτα απ' όλα τα θανατηφόρα δυστυχήματα δεν αφορούν μόνο πεζούς ή τρίτους. Αφορούν τους ίδιους τους οδηγούς τα περισσότερα. Ζητούμε αύξηση των ποινών, για να δικάσουμε τους οδηγούς που σκοτώθηκαν; Δεν υπάρχουν για να τους τιμωρήσουμε. Έχουμε την υποδομή εκείνη που μας επιτρέπει ή που δικαιολογούμαστε να λέμε ότι, ναι, η απόλυτη ευθύνη είναι στον οδηγό; Δεν έχουμε καλούς δρόμους, τα αυτοκίνητά μας δεν ελέγχονται, έχει δέκα χρόνια που δεν έγινε έλεγχος των οχημάτων, έχουμε δύο εκατομμύρια τουρίστες, πολλές εκατοντάδες από

τους οποίους έρχονται από άλλο χώρο οδήγησης, οδηγούν στα δεξιά· μόλις βγουν από το λιμάνι, οδηγούν στα δεξιά, συγκρούονται με το όχημα που έρχεται από την αντίθετη πλευρά και προκαλούν θανατηφόρα δυστυχήματα.

Νομίζω ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος αύξησης των ποινών. Και πρέπει να σας πω ότι από το 1986 η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης εξέδωσε οδηγίες στις οποίες αναφέρεται ότι αντιτίθεται στις αυξήσεις των ποινών και λέει ότι οι ποινές ή τα αδικήματα ή και τα εγκλήματα ακόμα μπορούν να περιοριστούν με άλλους τρόπους. Με εκπαίδευση, με καθοδήγηση και ούτω καθεξής. Εμείς κάθε φορά που γίνεται κάτι, πρέπει να αυξήσουμε τις ποινές, διότι νομίζουμε είναι πανάκεια η αύξηση των ποινών. Παρ' όλον τούτο, παρά το γεγονός ότι πιστεύουμε ότι οι ποινές που προβλέπει το σχετικό άρθρο του ποινικού κώδικα είναι ικανοποιητικές, εντούτοις, για να δώσουμε και μια προειδοποίηση σε όσους αλόγιστα και με αμέλεια προκαλούν είτε δυστυχήματα στους δρόμους είτε ατυχήματα στους ασθενείς είτε ατυχήματα στο κυνήγι ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, είπαμε να αυξήσουμε τις ποινές από δύο χρόνια φυλάκιση σε τρία, 50% αύξηση και από £1.000 πρόστιμο σε £2.000 πρόστιμο, 100% αύξηση.

Νομίζω, συνάδελφοι, ότι η πρόταση, όπως ήρθε από την πλειοψηφία της επιτροπής, πρέπει να εγκριθεί και από τη Βουλή. Είναι ικανοποιητικές οι προβλεπόμενες ποινές, είναι αδικαιολόγητη η ποινή της φυλάκισης από δύο σε πέντε χρόνια ή από £1.000 σε £3.000. Γι' αυτούς τους λόγους εμείς ως κοινοβουλευτική ομάδα θα ταχθούμε υπέρ της ψήφισης του νόμου όπως έχει τροποποιηθεί από την επιτροπή Νομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης, παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Πολύ πριν έρθει το νομοσχέδιο από την κυβέρνηση, κύριε Πρόεδρε, είχα καταθέσει προσωπικά πρόταση νόμου με την οποία εισηγούμουν αύξηση της ποινής στα πέντε χρόνια. Πολύ συνοπτικά, πιστεύω ότι η κατάσταση που επικρατεί στην Κύπρο σε σχέση με τα θανατηφόρα δυστυχήματα είναι τραγική και αυτή η Βουλή έχει υποχρέωση να πάρει τα νομοθετικά εκείνα μέτρα που είναι αναγκαία για να προστατεύσουμε πολλούς ανθρώπους από του να χάνουν εντελώς αδικαιολόγητα τη ζωή τους. Σε χώρες όπως είναι η Μεγάλη Βρετανία, όπου έχουν πολύ καλύτερα στατιστικά δεδομένα όσον αφορά τα θανατηφόρα δυστυχήματα, πρόσφατα, πριν δύο χρόνια, η ποινή αυξήθηκε στα πέντε χρόνια, χωρίς, επαναλαμβάνω, η χώρα αυτή να έχει το πολύ άσχημο στατιστικό δεδομένο που έχει η Κύπρος. Άλλες ευρωπαϊκές χώρες έχουν πολύ πιο ψηλές ποινές απ' ό,τι έχει η Κύπρος. Το Ανώτατο Δικαστήριο, κατ' επανάληψη, έχει τονίσει ότι η ζωή στην Κύπρο εκτιμάται πολύ διαφορετικά απ' ό,τι εκτιμάται σε πλείστες ευρωπαϊκές χώρες και δικαιολογημένα το είπε αυτό. Και ενώ σε πλείστες ευρωπαϊκές χώρες οι ποινές για ανθρωποκτονία είναι της τάξης των πέντε με επτά ετών, στην Κύπρο, γι' αυτό το λόγο, επειδή η ζωή εκτιμάται πολύ διαφορετικά απ' ό,τι στις ευρωπαϊκές χώρες, για αντίστοιχα αδικήματα η ποινή είναι δέκα και δώδεκα και δεκαπέντε χρόνια. Νομίζω ότι αν αυξήσουμε την ποινή από τα δύο στα τρία χρόνια μόνο, κανένα απολύτως μήνυμα δε θα σταλεί και κανένα σωφρονιστικό αποτέλεσμα δε θα προκύψει, ενώ αν αυξήσουμε την ποινή από τα δύο στα τέσσερα χρόνια, θα σταλεί ένα μήνυμα σε πολλούς οδηγούς που είναι φταίχτες λόγω της εγωιστικής συμπεριφοράς τους.

Δέχομαι ότι υπάρχουν θανατηφόρα δυστυχήματα που δεν οφείλονται στην εγωιστική συμπεριφορά των οδηγών. Μα αυτούς δεν τους φέρνουν κάτω από το κεφάλαιο 210. Αυτούς τους κατηγορούν βάσει του άρθρου ότι οδηγούσαν αμελώς,

έστω και αν προκάλεσαν θάνατο σε κάποιον. Για να τον φέρουν βάσει του άρθρου 210 είναι η περίπτωση του οδηγού εκείνου που δεικνύει πλήρη αδιαφορία κατά τη διάρκεια της οδήγησής. Οδηγεί, για παράδειγμα, και περνά σκόπιμα με κόκκινο φως, οδηγεί και περνά δεκαπέντε αυτοκίνητα στη σειρά πάνω σε γραμμή άσπρη. Είναι αυτούς τους οδηγούς που φέρνουν στο δικαστήριο βάσει του άρθρου 210. Και τα στατιστικά δεδομένα δυστυχώς λένε πως τα πλείστα θανατηφόρα δυστυχήματα οφείλονται στον εγωιστικό τρόπο που οδηγούν πολλοί οδηγοί στην Κύπρο που δε σέβονται τους συνανθρώπους τους.

Με αυτό τον τρόπο πιστεύω ότι αν καταλήξουμε στη συμβιβαστική φόρμουλα που πρότεινε ο πρόεδρος της επιτροπής και αυξηθεί η ποινή στα τέσσερα χρόνια και £2.500 πρόστιμο, θα σταλεί ένα μήνυμα που θα έχει σωφρονιστικά αποτελέσματα, ενώ αντιθέτως, αν η ποινή αυξηθεί μόνο στα τρία χρόνια, ευσεβάστως δηλώνω ότι κανένα αποτέλεσμα δε θα φέρει. Νομίζω ότι, και τελειώνω με αυτό το ζήτημα, δεν μπορεί η Κύπρος να προβάλλει ως επιχείρημα ότι δεν έχουμε τους δρόμους που έχει η Ευρώπη. Χώρες όπως είναι η Ελλάδα, που έχουν πολύ χειρότερους δρόμους από εμάς, έχουν πολύ πιο ψηλές ποινές απ' ό,τι έχουμε εμείς. Και νομίζω ότι είναι καιρός επιτέλους ξεκάθαρα να σταλεί το μήνυμα ότι η Βουλή δε συμμερίζεται τη συμπεριφορά κάποιων ανθρώπων που σκοτώνουν με την αλόγιστη και προκλητικά απαράδεκτη συμπεριφορά τους άλλους συνανθρώπους μας και θα ήταν λογικό να αυξηθεί η ποινή στα τέσσερα χρόνια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ακούστηκαν πάρα πολλά επιχειρήματα. Δε θα τα επαναλάβω, θέλω να πω μόνο το εξής: Ας μείνουμε στην πτυχή της σωφρονιστικής πολιτικής, που

είναι πολιτική αυτή καθ' εαυτή και ας αφήσουμε όλα τα άλλα. Εάν αυτό το νομοθετικό σώμα θέλει να δώσει ορισμένα μηνύματα υιοθετώντας συγκεκριμένη πολιτική, θα συμφωνήσω με αυτά που ακούστηκαν. Πως το μήνυμα που πρέπει να φύγει θα πρέπει να είναι το μήνυμα της αποτρεπτικότητας, το μήνυμα δηλαδή ότι οι ποινές οι οποίες διπλασιάζονται, από δύο σε τέσσερα χρόνια, είναι κάτι το σημαντικό που πρέπει να λάβει υπόψη του ο αποδέκτης του μηνύματος και που δεν είναι αντίστοιχα ή αντίθετα η αύξηση από δύο σε τρία χρόνια. Βεβαίως, θα μπορούσε κάποιος να πει ότι μπορεί να γίνουν πέντε. Μπορεί να υπάρχουν συνάδελφοι οι οποίοι να εισηγούνται ότι θα μπορούσαν να γίνουν δέκα. Όμως πιστεύω ότι εξευρίσκοντας τη χρυσή ποιμή, τη χρυσή τομή, από την άποψη της υιοθέτησης πολιτικής και εκπομπής μηνύματος καθαρά μέσα σε σωφρονιστικά πλαίσια, που είναι καθήκον αυτής της Βουλής, το δύο που αυξάνεται σε τέσσερα είναι ισορροπημένο.

Και κάμνω έκκληση προς τους συναδέλφους των υπόλοιπων κοινοβουλευτικών ομάδων, από τους οποίους δε μας χωρίζει μεγάλη απόσταση, γιατί η διαφορά είναι μόνο ένα έτος· η εισήγηση των άλλων είναι από δύο σε πέντε και στο θέμα του ποσού είναι ταυτόσημη η θέση η συμβιβαστική· μιλούμε για αύξηση σε £3.000. Όμως στο θέμα αυτό είναι καλύτερα να πάει ομόφωνη συγκεκριμένη πρόταση με το αντίστοιχο πολιτικό μήνυμα, ότι αυτή η Βουλή, ομόφωνα, χωρίς καμιά διαφωνία, ψηφίζει την αύξηση από £2.000 σε £4.000, για να πάρουν το μήνυμα το αποτρεπτικό αυτοί που πρέπει να το πάρουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι δεν έχει πάρα πολύ νόημα η συζήτησή μας και νομίζω ότι θα είχε, εάν οι φυλακές ήταν γεμάτες με καταδικασθέντες σε διειτή φυλάκιση λόγω πρόκλησης θανατηφόρων δυστυχημάτων. Άρα...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε βάζουν δύο.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έχω ακούσει το σχόλιο του συναδέλφου. Λέει δε βάζουν δύο, άρα το αν θα μπορέσει η Βουλή να στρέψει την κοινωνία προς τη θετική κατεύθυνση που θέλουμε, θα είναι να δούμε την πιθανότητα αν μπορούμε να θεσπίσουμε κατώτατη ποινή. Διότι και τέσσερα να βάλεις, εάν λειτουργεί το δικαστήριο με τον τρόπο που λειτουργεί σήμερα και τα δύο δεν τα επιβάλλει και επιβάλλει έξι μήνες ή λιγότερο, σημαίνει ότι και με τα τέσσερα -αν γίνει τέσσερα ή τρία- με τον ίδιο τρόπο θα λειτουργεί. Τώρα από το μήνυμα δηλαδή, στην πράξη δε θα αλλάξει τίποτε.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Θα αλλάξει, γιατί θα καταδικάζουν σε τέσσερα χρόνια φυλάκιση.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δεν προνοεί το σύνταγμα για μίνιμουμ ποινή και επιμένω ότι και τρία να γίνουν και τέσσερα δε θα αλλάξει τίποτε στην πράξη, διότι δύο χρόνια δεν επιβάλλουν, πώς θα επιβάλουν τρία και τέσσερα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει βάση το επιχείρημα του κυρίου συναδέλφου. Αλλά νομίζω ότι με το συνταγματικό πλαίσιο που υπάρχει στην Κύπρο θα έχουμε σοβαρά προβλήματα·

σε άλλες παρατηρήσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου, όταν καθοριζόταν μια υπόθεση, κατώτατη ποινή προστίμου, το δικαστήριο είπε, «αυτό δεν μπορεί να ισχύσει». Κατ' αναλογία δε θα ισχύσει ούτε η κατώτατη ποινή για φυλάκιση.

Όσον αφορά όμως το σημείο που έθιξε, δεν είναι ακαδημαϊκό, διότι η άσεμνη επίθεση κατά θήλεος, κατά γυναικός, τιμωρείται από τον ποινικό κώδικα με ανώτατο όριο δύο χρόνια φυλάκιση. Σε μία πολύ βάρβαρη, άσεμνη επίθεση κατά μίας γυναικός, όπου υπεράσπιζα τον κατηγορούμενο -πολύ βάρβαρη και βιαιότατη, να μη σας το περιγράψω- το δικαστήριο με δισταγμό είπε: «Δεν μπορώ να του επιβάλω τη μέξιμουμ ποινή των δύο χρόνων». «Πρέπει να του επιβάλω ποινή κάτω από τα δύο χρόνια», είπε το δικαστήριο, «για το λόγο ότι από τη στιγμή που είναι η ανώτατη τα δύο χρόνια, αυτή πρέπει να επιβάλλεται σε ανθρώπους που έχουν προηγούμενες καταδίκες». Και του επέβαλε ποινή δεκαοκτώ μηνών φυλάκισης. Τα δικαστήρια αποφεύγουν την ανώτατη ποινή. Διότι σου λέει ο νομοθέτης είναι η Βουλή και είναι η Βουλή που καθορίζει το ανώτατο όριο και δεν επιβάλλουν ποτέ την ανώτατη ποινή. Γι' αυτό το λόγο παρακαλώ θερμά να υπερψηφίσουμε τα τέσσερα χρόνια ομόφωνα, για να στείλουμε ένα μήνυμα προς την κοινωνία. Σας λέω, από την εμπειρία μου μέσα στα δικαστήρια, ότι είναι πολλά δυστυχήματα που προκαλούνται από την εγωιστική συμπεριφορά των οδηγών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Κληρίδη, παρακαλώ.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, το συμπέρασμα που βγάζω εγώ από αυτή τη συζήτηση είναι ότι θα πρέπει να αλλάξουν νοοτροπία και οι βουλευτές και οι δικαστές, αν θεωρούμε ότι τα πέντε χρόνια είναι λίγα, όταν παίρνεις μίαν ανθρώπινη ζωή, έστω και αν είναι από αμέλεια. Εντελώς συμπτωματικά χθες την Κυριακή στην εφημερίδα «Observer» η

πρώτη είδηση ήταν ότι σκέφτονται στην Αγγλία να καταδικάζουν σε φυλάκιση για δέκα χρόνια εκείνους που σκοτώνουν άλλους στους δρόμους. Νομίζω ότι δύο χιλιάδες λίρες ή δύο χρόνια στη φυλακή είναι μικρό τίμημα, όταν παίρνεις μια ζωή. Και ο λόγος που ήρθε αυτή η νομοθεσία, την πρότεινε ο κ. Πουργουρίδης και ήρθε και από την κυβέρνηση, είναι επειδή προσπαθεί το κράτος να δώσει κάποια μηνύματα ότι πρέπει να αλλάξουμε όλοι συμπεριφορά. Και δεν είναι η μόνη νομοθεσία που μας έρχεται και δεν είναι η μόνη ενέργεια που γίνεται από μέρους του κράτους. Θα συσταθεί τώρα ένα εθνικό συμβούλιο για την οδική ασφάλεια. Όλα τα εμπλεκόμενα υπουργεία και το Υπουργείο Συγκοινωνιών και η αστυνομία και το Υπουργείο Παιδείας έχουν εισαγάγει προγράμματα για να αλλάξουμε νοοτροπία. Δεν πρέπει να το απομονώσουμε αυτό.

Πιστεύω ότι είναι σημαντικό να δοθεί ένα ισχυρό μήνυμα στον κόσμο, ότι αυτά τα πράγματα δεν μπορούμε να τα παίρνουμε με ελαφριά την καρδιά. Δηλαδή έκαμά το κατά λάθος, συγνώμη και τελειώνει η υπόθεση. Καταστρέφονται ζωές. Έχουμε συνάδελφο εδώ στη Βουλή που ξέρει τι σημαίνει αυτό το πράγμα, και επειδή εγώ ασχολούμαι με ομάδα πρωτοβουλίας για την οδική ασφάλεια, που αποτελείται από άτομα που είτε έχουν χάσει την αρτιμέλειά τους είτε έχουν χάσει αγαπημένα τους πρόσωπα, γνωρίζω από κοντά τι σημαίνει αυτό το πράγμα για μια οικογένεια. Γι' αυτό δεν πρέπει να το δούμε ως ένα νομικό θέμα και τι θα κάμουν τα δικαστήρια. Από εμάς εξαρτάται να προτρέψουμε τα δικαστήρια να επιβάλλουν αυστηρότερες ποινές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την εντύπωση ότι έχει εξαντληθεί το θέμα.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε. Για το θέμα οδική ασφάλεια που ανέφερε η συνάδελφος. Κανείς δε διαφωνεί και συμφωνούμε και πλειοδοτούμε σε οτιδήποτε που οδηγεί προς αυτή την κατεύθυνση. Θα ήθελα όμως να κάνω μια καταγγελία. Πρώτα,

πριν τρεις μέρες μια δεκαεννιάχρονη έχασε το πόδι της. Βγήκε ο διευθυντής του αρμόδιου τμήματος για τη συντήρηση του δρόμου εκεί και παραδέχτηκε ότι ευθυνόταν ο δρόμος. Σήμερα, για να καλύψουν τις ευθύνες του κράτους, πήγαν και εκάμαν όσα έπρεπε να είχαν γίνει προηγουμένως και να σωζόταν το πόδι εκείνης της νεαρής των δεκαεννιά χρονών.

Συνεπώς, αυτά τα πράγματα είναι ωραία να τα λέμε εδώ στη Βουλή. Αλλά γι' αυτούς που εκ των υστέρων αναγνωρίζουν, αλλά τρέχουν να συγκαλύψουν, θα πρέπει κάποτε να τους αποδοθούν και κάποιες ευθύνες.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα προχωρήσω... Κυρία Κληρίδη.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Απλώς να πω, κύριε Πρόεδρε, διότι είναι προκλητικός ο συνάδελφος. Να πω ότι στις πλείστες περιπτώσεις είναι οι άνθρωποι...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Προκλητικοί είναι αυτοί που εγκληματικά αμελούν και αφήνουν τους δρόμους όπως είναι και έχουμε θανάτους και ακρωτηριασμούς.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Κύριε Αριστοφάνη, εφόσον γίνεστε επιθετικός, τότε να σας ρωτήσω εγώ. Ο συνάδελφός σας ο κ. Παπακώστας, γιατί βγήκε έξω τώρα; Δε θα ψηφίσει μαζί σας; Και γιατί δε θα ψηφίσει μαζί σας; Η θυγατέρα του έφταιγε και έχασε τη ζωή της;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δε νομίζω ότι μπορούμε να χρησιμοποιούμε τον πόνο και την οδύνη ενός συναδέλφου για να προβάλλουμε απόψεις δικές μας εδώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου, παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ότι νοσεί το σύστημα, νοσεί. Και το ότι υπάρχουν σοβαρότατες ατέλειες στο οδικό μας δίκτυο, επίσης και αυτό... Αλλά είναι διαφορετικά τα πράγματα. Είμαι και εγώ κατά κάποιον τρόπο παθών, έχω χάσει συγγενή μου, πριν δύο χρόνια, ο οποίος η ώρα 6.30 το πρωί, ήταν μέρα, πήγε αγόρασε την εφημερίδα του, ήταν συνταξιούχος, εξήντα πέντε ετών, και επέστρεφε, δεξιά και “παγκέττο” στο δρόμο του Αγίου Παύλου, στο σπίτι του. Κάποιος νεαρός ο οποίος ερχόταν από τα καμπαρέ, κοιμήθηκε, ήρθε πίσω του στη δεξιά μεριά που πήγαινε ο άνθρωπος, τον έβαλε κάτω, τον σκότωσε ακαριαία και το δικαστήριο τον καταδίκασε σε ένα μήνα φυλακή. Λοιπόν, είναι αυτή η αξία μιας ζωής; Εδώ που τα λέμε εγώ δεν έχω ισχυρή άποψη για το αν πρέπει να αυξηθεί ή όχι, αλλά νοσεί το σύστημά μας. Υπάρχει πρόβλημα. Βεβαίως έχει ευθύνη το κράτος, διότι υπάρχουν δρόμοι των οποίων η κατάσταση είναι απαράδεκτη, αλλά υπάρχουν και οι ασυνείδητοι οδηγοί. Ο άλλος διασκέδαζε, κοιμήθηκε στο αυτοκίνητο και επειδή κοιμήθηκε στο αυτοκίνητο, γιατί διασκέδαζε, κάποιος άλλος έχασε τη ζωή του. Δεν μπορεί αυτά τα πράγματα να περνούν έτσι και δε δίδει μήνυμα το δικαστήριο στην κοινωνία, όταν τον καταδικάζει σε ένα μήνα φυλακή τον άλλο. Δε δίδει μήνυμα! Είναι σαν να λέει, «Σκοτώνετε και δεν υπάρχει πρόβλημα!»

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Έχει εξαντληθεί το θέμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ζήτησε το λόγο από τη θέση του ο κ. Κλεάνθους, ας μην τον αγνοήσουμε.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κανένας δεν μπορεί να έχει ισχυρές απόψεις, αλλά παράλληλα με το μήνυμα που επιλεκτικά για κάποια πράγματα στέλλουμε σήμερα γι' αυτό το θέμα, ας μην ξεχνούμε ότι είναι πλείστα άλλα θέματα για τα οποία στέλλουμε ανάποδα μηνύματα για τη ζωή και το σεβασμό. Και επιπλέον όχι να απαλλάσσουμε από ευθύνες πολλούς άλλους συντελεστές για τις τραγωδίες αυτές, που δεν είναι η μόνη που ανέφερε ο συνάδελφος, για να θεωρηθεί ως άλλοθι, ότι επειδή εμείς ψηφίζουμε κάποιες αυξημένες ποινές νομίζουμε ότι ελύθη και το πρόβλημα. Αυτό να το έχουμε κατά νουν, αλλά με σεβασμό ακριβώς στην ανθρώπινη ζωή και χωρίς υπερφίαλες, νομίζω, τοποθετήσεις να πούμε, «ναι». Ας στείλουμε συντηρητικά, σεμνά, κάποιο μήνυμα. Όμως δε λύνουμε σίγουρα και το πρόβλημα και έχουμε ίσως και άλλα θέματα που πρέπει να εξετάσουμε ως Βουλή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση έχει περιστραφεί γύρω από τις δύο προτάσεις, όπως περιλαμβάνονται στην έκθεση. Εδώ θα θέσω σε ψηφοφορία την πρόταση της πλειοψηφίας...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ανάποδα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ενώπιον του σώματος διαμορφωμένη η πρόταση της πλειοψηφίας για δύο χιλιάδες και τρεις χιλιάδες. Και τώρα υπάρχει πρόταση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, μέσα στην έκθεση είναι η πρότασή σας την οποία βάζετε εδώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, η πλειοψηφία έχει εισηγηθεί δύο χιλιάδες λίρες πρόστιμο και τρία χρόνια φυλάκιση και η τροπολογία της πρότασης αυτής, όπως είναι διαμορφωμένη από τους βουλευτές, είναι τέσσερα χρόνια φυλάκιση με δύομισι χιλιάδες λίρες πρόστιμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό που λέτε, κύριε Δημητρίου, είναι στην έκθεση ως πρόταση της μειοψηφίας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι. Υπάρχει τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τέλος πάντων. Θα θέσω την πρόταση των δύομισι χιλιάδων λιρών πρόστιμο και των τεσσάρων χρόνων ποινή φυλάκισης.

Πόσοι υποστηρίζουν την πρόταση αυτή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερεις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, δεκατέσσερεις εναντίον και καμία αποχή η πρόταση εγκρίνεται. Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 210 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου ως έχει διαμορφωθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκατρείς αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δικαιολόγηση ψήφου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Τι δικαιολόγηση ψήφου;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Να διαβάσετε τον κανονισμό της Βουλής, κύριοι συνάδελφοι, ιδιαίτερα όσοι είστε δικηγόροι. Δικαιούμαι να δικαιολογήσω την ψήφο μου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι αστείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, παρακαλώ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και η τροπολογία, όπως κατατέθηκε από τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού, όπως και η πρόταση, ήταν θέμα της έκθεσης. Τόσο οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Κόμματος όσο και οι συνάδελφοι του ΚΙΣΟΣ στην επιτροπή Νομικών είχαν υπόψη τους και την εισήγηση της πλειοψηφίας και την εισήγηση των συναδέλφων του Δημοκρατικού Συναγερμού. Απλώς, λυπούμαι να παρατηρήσω ότι δεν είναι καινούργιο αυτό το πράγμα. Ήταν στην επιτροπή, ας εφήφιζαν απ' εκεί, ίσως θα διαφοροποιούσαμε και εμείς τη θέση μας εάν ακολουθείτο αυτή η ψηφοφορία.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δε δικαιούται να αλλάξει γνώμη;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο συνάδελφος προκάλεσε τους δικηγόρους. Αυτή είναι η δικαιολογία της ψήφου της αρνητικής; Να στραφεί εναντίον άλλων, επειδή άλλαξαν τη θέση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, σας παρακαλώ να ηρεμήσουμε όλοι.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 13 θέμα, που είναι «Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργιών Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη, επομένως θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγραφής
Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργιών Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Γιαννάκης Θωμά

Μάριος Ματσάκης

Ανδρέας Παρισινός

Ανδρέας Φιλίππου

Στέλιος Γερασίμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία η ίδια κατέθεσε στη Βουλή, σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 Οκτωβρίου, στις 9 Νοεμβρίου και στις 7 Δεκεμβρίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Κύπρου. Οι εκπρόσωποι του Γραφείου του

Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν λόγω κωλύματος στη συνεδρία, αλλά διαβίβασαν γραπτώς τις απόψεις τους στην επιτροπή.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η νομοθετική ρύθμιση του επαγγέλματος του κοινωνικού λειτουργού με στόχο την κατοχύρωσή του και την προστασία του κοινού από μη προσοντούχα άτομα που πιθανόν να το ασκούν.

Την πιο πάνω πρόταση νόμου κατέθεσε στη Βουλή η επιτροπή μετά την υιοθέτηση απόψεων και εισηγήσεων που εκφράστηκαν ενώπιόν της από εκπροσώπους του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Κύπρου σχετικά με την κατοχύρωση του επαγγέλματός τους.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων συμφώνησαν με την ανάγκη κατοχύρωσης του επαγγέλματος του κοινωνικού λειτουργού, παράλληλα όμως υπέβαλαν εισηγήσεις για τροποποίηση ορισμένων προνοιών της πρότασης νόμου.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Κύπρου τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου το συντομότερο δυνατό, γιατί, όπως ανέφεραν, το επάγγελμα του κοινωνικού λειτουργού δεν είναι κατοχυρωμένο με αποτέλεσμα αυτό να ασκείται και από άτομα τα οποία δεν έχουν τις απαιτούμενες για το σκοπό αυτό γνώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις εισηγήσεις όλων των εμπλεκόμενων πλευρών, καθώς και τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η Νομική Υπηρεσία όσον αφορά τις πρόνοιες της πρότασης νόμου, διαμόρφωσε εκ νέου ορισμένες πρόνοιές της και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εφαρμογή του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Ίδρυση και σύνθεση Συμβουλίου. Άρθρο 4.

Λειτουργία Συμβουλίου. Άρθρο 5.

Μητρώο. Άρθρο 6.

Αίτηση για εγγραφή στο Μητρώο. Άρθρο 7.

Προσόντα για εγγραφή στο Μητρώο. Άρθρο 8.

Διαγραφή από το Μητρώο. Άρθρο 9.

Άσκηση του επαγγέλματος του Κοινωνικού Λειτουργού. Άρθρο 10.

Ποινικά αδικήματα και ποινές. Άρθρο 11.

Πειθαρχικό Συμβούλιο. Άρθρο 12.

Πειθαρχική δίωξη. Άρθρο 13.

Πειθαρχική έρευνα. Άρθρο 14.

Πειθαρχική διαδικασία. Άρθρο 15.

Πειθαρχικές ποινές. Άρθρο 16.

Κανονισμοί. Άρθρο 17.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 18.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνα απορριπτική και επομένως θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος	Στέλιος Στυλιανού
Γιαννάκης Θωμά	Νίκος Πιπτοκοπίτης
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Ζαχαρίας Κουλίας
Ευάγγελος Σαμμούτας	Ηλίας Μυριάνθους
Στέλιος Γερασίμου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 23 Νοεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Μεταλλείων), του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Αστυνομία), της Κυπριακής

Ομοσπονδίας Κυνηγιού και Διατήρησης Άγριας Ζωής, της ΠΟΒΕΚ (Πωλητές Φυσιγγίων) και του Συνδέσμου Παραγωγής Κυνηγετικών Φυσιγγίων.

Σκοπός του υπό εξέταση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τις εκρηκτικές ύλες, ώστε η παρεχόμενη δύναμη αυτής δυνατότητα στους κατόχους πυροβόλων όπλων να προμηθεύονται μικρές ποσότητες πυρίτιδας όπλου (διακόσια δράμια) και καψύλια για κατασκευή φυσιγγίων (διακόσια πενήντα) να καταργηθεί, με στόχο να αποφεύγεται το ενδεχόμενο της σταδιακής προμήθειας ανεξέλεγκτα μεγάλων ποσοτήτων πυρίτιδας.

Οι εκπρόσωποι της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κυνηγιού και Διατήρησης Άγριας Ζωής, του Συνδέσμου Παραγωγής Κυνηγετικών Φυσιγγίων και της ΠΟΒΕΚ (Πωλητές Φυσιγγίων) τάχθηκαν εναντίον της τροπολογίας που προτείνεται με το υπό αναφορά νομοσχέδιο για τους ακόλουθους λόγους:

- η ποσότητα της πυρίτιδας που προτείνεται να τεθεί υπό έλεγχο είναι τόσο μικρή που δε δικαιολογεί την ύπαρξη ανησυχίας για χρησιμοποίησή της για παράνομες ενέργειες
- στις περισσότερες χώρες του εξωτερικού είναι επιτρεπτή η κατοχή πολύ μεγαλύτερων ποσοτήτων πυρίτιδας για κατασκευή φυσιγγίων από τους κυνηγούς, οι οποίοι δεν κρίνεται σκόπιμο να στερηθούν της δυνατότητας που έχουν μέχρι σήμερα να αγοράζουν πυρίτιδα, για να κατασκευάζουν οι ίδιοι τα φυσιγγία τους
 - ορισμένα κυνηγετικά όπλα για να χρησιμοποιηθούν είναι απαραίτητο να γεμιστούν με πυρίτιδα και συνεπώς τυχόν υιοθέτηση της προτεινόμενης με το νομοσχέδιο απαγόρευσης θα έχει ως αποτέλεσμα την αχρήστευση τέτοιων όπλων κυνηγιού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, καθώς και το γεγονός ότι η προτεινόμενη με το υπό

συζήτηση νομοσχέδιο ρύθμιση δεν αφορά, σύμφωνα με τους αρμόδιους, εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, δεν υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την απόρριψή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Επαναλαμβάνω ότι η έκθεση είναι ομόφωνα απορριπτική και διερωτώμαι αν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην απόρριψη του νομοσχεδίου.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο απορρίπτεται.

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα κ. Αβραάμ Αντωνίου αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Νίκος Αναστασιάδης.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Ευχαριστώ τον κ. Αντωνίου.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας Νόμος του 2000». Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση είναι ομόφωνη και, αν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Στάθης Κιπτής
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Τάκης Χατζηδημητρίου
Τάκης Χατζηγεωργίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Θάσος Μιχαηλίδης	
Γιώργος Λιλλήκας	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Μάριος Ματσάκης	Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 7 Νοεμβρίου μέχρι 19 Δεκεμβρίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριών αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού και ανώτεροι λειτουργοί του ίδιου υπουργείου, καθώς και εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ, της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων Μέσης Εκπαίδευσης, της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Μαθητών (ΠΣΕΜ), της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες (ΠΟΣΥΓΟΠΕΑ) και του Παγκύπριου Συνδέσμου για τη Δυσλεξία.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η νομοθετική ρύθμιση της διεξαγωγής των εξετάσεων που γίνονται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για την επιλογή των υποψηφίων για εισδοχή στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας.

Ειδικότερα, στο υπό αναφορά νομοσχέδιο διαλαμβάνονται λεπτομερείς διατάξεις που αφορούν τα απαιτούμενα προσόντα των υποψηφίων, τον τρόπο και χρόνο διεξαγωγής των εξετάσεων, τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων, τα κριτήρια επιλογής, τον καθορισμό της εξεταστέας ύλης και άλλα συναφή θέματα.

Αναφορικά με το ιστορικό και το σκοπό των εξετάσεων αυτών, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, ανάμεσα σ' άλλα, επισήμανε στην επιτροπή ότι η εμπειρία που

αποκτήθηκε ύστερα από την κατ' έτος διεξαγωγή των εξετάσεων αυτών για πέρα από είκοσι χρόνια, επιτρέπει και επιβάλλει τη θεσμοθέτηση της όλης διαδικασίας η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν μόνο στον οδηγό εξετάσεων που εκδίδεται κάθε χρόνο για το σκοπό αυτό από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού. Εξάλλου, η λεπτομερής νομοθετική ρύθμιση της διαδικασίας αυτής αίρει την ανάγκη για διορθωτικές παρεμβάσεις από μέρους του αρμόδιου υπουργού κάθε φορά που παρουσιάζεται οποιοδήποτε πρόβλημα σε σχέση με τις εξετάσεις αυτές.

Επίσης επισημάνθηκε το γεγονός ότι σκοπός των εξετάσεων αυτών δεν είναι ο καθορισμός του επιπέδου των γνώσεων των υποψηφίων, αλλά η αριθμητική κατάταξή τους σε μια σειρά, με βάση την οποία να κατανέμονται οι θέσεις που προσφέρονται από τα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας, σύμφωνα πάντα με τις δηλωθείσες προτιμήσεις των υποψηφίων.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου έγιναν διάφορες εισηγήσεις από τους εκπροσώπους των εμπλεκόμενων πλευρών για τροποποιήσεις συγκεκριμένων διατάξεών του. Η κυριότερη από αυτές αφορούσε τη διατήρηση της δεύτερης και τρίτης κατανομής των θέσεων στους υποψηφίους, πρακτική που ακολουθείτο στο παρελθόν και που δεν περιλήφθηκε στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Την επιτροπή απασχόλησε ιδιαίτερα το ειδικότερο θέμα του εφαρμοστέου συστήματος κατανομής των θέσεων, ύστερα από σχετικής εισήγηση του βουλευτή κ. Ανδρέα Φιλίππου, ο οποίος έχει εγγράψει σχετικό θέμα για αυτεπάγγελτη εξέταση από την επιτροπή, καθώς και σχετικές παραστάσεις των οργανωμένων γονέων.

Η επιτροπή, μετά από προβληματισμό υιοθέτησε τελικά την εισήγηση για τρεις κατανομές, συμφωνώντας με την άποψη ότι το σύστημα αυτό, παρά το γεγονός ότι είναι περίπλοκο και χρονοβόρο, εντούτοις εξασφαλίζει δικαιότερη κατανομή για τους υποψήφιους, με βάση τη σειρά επιτυχίας κάθε ενός σε συνδυασμό με τις επιλογές του.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το νομοσχέδιο που θα ψηφίσουμε σε νόμο έχει αρκετά καλά στοιχεία, αλλά έχει και ορισμένες αδυναμίες. Θα ήθελα να υποδείξω αυτές τις αδυναμίες, ώστε στο μέλλον, αν θα προχωρήσουμε σε τροποποιήσεις, να είναι βοηθητικό.

Μια πρώτη αδυναμία, κύριε Πρόεδρε, είναι το γεγονός ότι από αύριο που θα είναι νόμος, όταν δημοσιευθεί στην εφημερίδα της κυβέρνησης, όσες θέσεις δίνονται, αυτές οι θέσεις θα παραχωρούνται στους υποψηφίους, αν υπάρχει ενδιαφέρον, ακόμα και όταν ένας υποψήφιος ενδεχομένως έχει δώσει λευκή κόλλα. Και αυτό το γεγονός δυσφημίζει άμεσα και τα ιδρύματα της Ελλάδας, στα οποία θα πάει ένας τέτοιος υποψήφιος, και τα ιδρύματα της Κύπρου. Και, για να αντιληφθούν οι συνάδελφοι -και δε θα μακρηγορήσω- πώς ακριβώς αυτό πράγματι συμβαίνει και δεν είναι θεωρία, φέτος στην Ελλάδα έμειναν κενές -παρά αυτή την πολιτική, η οποία δεν ήταν νομοθετημένη- ήταν απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου- εξακόσιες είκοσι τρεις θέσεις. Και, για να μη βιαστεί κάποιος και να πει «ναι, αυτές είναι κάποιες θέσεις επίζητες κάπου στην Ελλάδα», σας λέω ότι είναι και θέσεις στην Κύπρο. Έμειναν κενές είκοσι πέντε θέσεις στο Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο. Συνεπώς, θα ήταν σωστό -και το ζητήσαμε από τον Υπουργό Παιδείας, αλλά δεν το ήθελε- να υπήρχε ένα άρθρο το οποίο να έλεγε πως

απαιτείται η βάση. Και θα μπορούσαμε, αν αυτό ήθελε η κυβέρνηση, να μην καθορίσουμε τι είναι η βάση. Θα μπορούσε η βάση να καθορίζεται από την κυβέρνηση, με βάση και τα αποτελέσματα του προηγούμενου έτους. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η βάση ενδεχομένως είναι σαράντα πέντε από το εκατό και να μην επιμένουμε στο πενήντα από το εκατό. Και έτσι ο στόχος, ο δεδηλωμένος στόχος, να αυξάνουμε τους φοιτητές μας οι οποίοι φοιτούν στην Ελλάδα, θα εκπληρώνετο.

Μια δεύτερη αδυναμία αφορά το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου. Και γιατί αυτό υπεισέρχεται στο σημερινό νομοσχέδιο που θα ψηφίσουμε; Διότι υπάρχει άρθρο που αφορά το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών της Ελλάδας και λέει πως διατίθενται αυτές οι υποτροφίες στους Κυπρίους σπουδαστές. Δίνονται αυτές οι υποτροφίες με βάση τις εισαγωγικές εξετάσεις. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι γίνεται το ίδιο και για τις υποτροφίες του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου. Σας υπενθυμίζω ότι η αρχική νομοθεσία που ψηφίσατε ομόφωνα και την ξαναψηφίσαμε, όταν την ανέπεμψε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, έλεγε ότι όλες οι υποτροφίες δίνονται κατόπιν γραπτών εξετάσεων. Στη συνέχεια έγινε δυο - τρεις φορές τροποποίηση της νομοθεσίας, διότι ισχυριζόταν το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου ότι δεν είχε τη δυνατότητα να διεξάγει εξετάσεις, για να δώσει αξιοκρατικά αυτές τις υποτροφίες. Συνεπώς, θα μπορούσαμε να είχαμε μια τροπολογία, εκεί που λέει "Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών" να λέει "Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών της Ελλάδας και της Κύπρου" και με αυτό τον τρόπο θα κατοχυρώναμε ότι οι υποτροφίες που δίνονται δίνονται αξιοκρατικά.

Δεν είχαμε την ευχέρεια να συζητήσουμε αυτές τις απόψεις του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών με άλλα κόμματα, διότι, πιστεύω, θα ήταν εύκολο να τα πείσουμε. Γι' αυτό υπάρχουν δύο δυνατότητες. Η μία δυνατότητα θα ήταν να αναβληθεί η ψήφιση μέχρι τον Ιανουάριο, να ψηφίσουμε στις αρχές Ιανουαρίου και να γίνει μια προσπάθεια για να δούμε κατά πόσο μπορεί να υπάρξει πλειοψηφία γι' αυτές τις δύο συγκεκριμένες

θέσεις. Πρώτον, να υπάρχει βάση. Δεν καθορίζουμε ποια είναι η βάση, για να μη δεσμευόμαστε, και, αν έρθει η κυβέρνηση και μας πει ότι πρέπει να καθορίσουμε μια χαμηλή βάση, να καθορίσουμε μια χαμηλή βάση. Διότι, επαναλαμβάνω και κλείνω, αν δεν καθορίσουμε καθόλου, αφήνουμε το μηδέν. Η βάση είναι το μηδέν.

Με αυτά, κύριε Πρόεδρε, και επιφυλάσσομαι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Φιλίππου κάμνει μια εισήγηση για αναβολή ψήφησης.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι κατάλαβα. Έτσι είναι ή όχι, κύριε Φιλίππου;

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Επιθυμώ αναβολή, κύριε Πρόεδρε, αλλά δε θέλω να επιβάλω αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είχε γίνει γνωστό στην επιτροπή Παιδείας ότι κατατέθηκε αυτό το νομοσχέδιο και ότι έπρεπε μέχρι τις 15 Δεκεμβρίου να ψηφιστεί, γιατί έχει σημασία για τις εξετάσεις που θα γίνουν. Οποιαδήποτε αναβολή θα επηρεάσει την όλη διαδικασία, άρα, λοιπόν, το θέμα της αναβολής πρέπει να είναι εκτός συζήτησης, γιατί θα δημιουργήσουμε σοβαρό πρόβλημα στο όλο σύστημα των εξετάσεων.

Πάνω στο θέμα της ουσίας, οι θέσεις του κ. Φιλίππου έχουν τεθεί κατ' επανάληψη στην επιτροπή και έχει τονιστεί κατ' επανάληψη από την επίσημη πλευρά, αλλά επιμένει στην ίδια θέση, ότι αυτοί που παίρνουν το πέντε ή το οκτώ... Εδώ δεν έχουμε εξετάσεις γνώσεων των υποψηφίων είναι κατάταξη που έχουμε. Δηλαδή ένας που

μπορεί να πάρει πέντε θα είναι μαθητής του δεκαοκτώ ή του δεκαεπτά. Είναι θέμα πλέον κατάταξης και άρα, λοιπόν, δεν υπάρχει θέμα.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι κατατακτήριες εξετάσεις.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι κατατακτήριες εξετάσεις και έχει απορριφθεί αυτή η προσέγγιση. Εισηγούμαι να προχωρήσουμε στην ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ της αναβολής;

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Φιλίππου, είναι ένα θέμα που φαίνεται ότι ήρθε ομόφωνο.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

...τριάντα δευτερόλεπτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να σας δώσω τα τριάντα δευτερόλεπτα, αλλά είπτετε το θέμα αρχής, εκάμετε γνωστή τη θέση σας` εγώ τη σέβομαι απόλυτα, αλλά το θέμα είναι να μην...

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Δε χρονοτριβώ ποτέ, κύριε Πρόεδρε. Με την άδειά σας.

Είπε δυο πράγματα ο συνάδελφος κ. Χατζηγιάννης, που και τα δύο είναι αναληθή. Αν ψηφίσουμε τη νομοθεσία στις 15 Ιανουαρίου, δεν υπάρχει κανένα, μα κανένα απολύτως, πρόβλημα. Είναι κατανοητό το υπουργείο να θέλει να ψηφιστεί το νομοθέτημα που έχει υποβάλει το συντομότερο δυνατό, αλλά δεν υπάρχει κανένα απολύτως πρόβλημα.

Το δεύτερο, δεν είμαι σίγουρος αν κατάφερε ο συνάδελφος κ. Χατζηγιάννης να εξηγήσει καλά τι εννοεί με τις κατατακτήριες. Τι πάει να πει κατατακτήριες; Αν πάω εγώ, ο Ανδρέας Φιλίππου, και δώσω λευκή κόλλα και θέλω να πάω να γίνω μαθηματικός, αν υπάρχει κενή θέση, με αυτό που ψηφίζουμε την παίρνω τη θέση. Είναι δυνατό αυτό το πράγμα να το καταρρίπτει αυτό που είπε ο κ. Χατζηγιάννης; Ασφαλώς όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Χατζηγιάννης απάντησε εκ μέρους της επιτροπής Παιδείας, εκπροσωπώντας όλες τις άλλες απόψεις. Πιθανότατα δε, και είμαι βέβαιος, κύριε Φιλίππου, αν είστε εκ των τακτικών βουλευτών που συμμετέχετε στην επιτροπή Παιδείας, το “αναληθές” να είναι λίγο βαρύ και νομίζω να το αποσύρουμε.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Το αποσύρω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

“Ανακριβές” ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διότι, όταν ο πρόεδρος της επιτροπής μιλά εκ μέρους των μελών της επιτροπής, η διαφορετικότητα της άποψής σας είναι μεν σεβαστή, αλλά δε σημαίνει ότι δεν είναι και η αλήθεια.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν, ώστε σήμερα να προχωρήσουμε στη θέσπιση της νομοθεσίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η αίτηση του κ. Φιλίππου απορρίπτεται.

Υπάρχουν άλλοι ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Σκοπός των εξετάσεων. Άρθρο 3.

Δικαίωμα συμμετοχής. Άρθρο 4.

Γλώσσα δοκιμίων. Άρθρο 5.

Ομαδοποίηση σχολών κατά κύκλο. Παράρτημα 1. Άρθρο 6.

Τέλη εξετάσεων. Άρθρο 7.

Αιτήσεις για συμμετοχή στις εξετάσεις. Παράρτημα 2. Άρθρο 8.

Εξεταστικά κέντρα. Άρθρο 9.

Δήλωση προτίμησης. Άρθρο 10.

Βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων - αναβαθμολόγηση. Άρθρο 11.

Αναγωγή των αρχικών βαθμολογιών. Παράρτημα 3. Άρθρο 12.

Δικαίωμα διεκδίκησης θέσης. Άρθρο 13.

Κατανομή και προσφορά θέσεων προς τους υποψηφίους. Άρθρο 14.

Έναρξη φοίτησης στα τεχνολογικά ιδρύματα. Άρθρο 15.

Υποτροφίες ΙΚΥ. Άρθρο 16.

Υπηρεσία Εξετάσεων. Άρθρο 17.

Οδηγός Εξετάσεων. Άρθρο 18.

Καθορισμός εξεταστέας ύλης. Άρθρο 19.

Καθορισμός και υποχρεώσεις θεματοθετών. Άρθρο 20.

Καθορισμός και υποχρεώσεις βαθμολογητών. Άρθρο 21.

Υποχρεώσεις υποψηφίων. Άρθρο 22.

Επιτροπή εξεταστικού κέντρου. Άρθρο 23.

Καθορισμός και υποχρεώσεις επιτηρητών. Άρθρο 24.

Διαδικασία διαμόρφωσης, επιλογής και διαβίβασης των θεμάτων. Παράρτημα 4.

Άρθρο 25.

Υποψήφιοι με ειδικές ανάγκες. Άρθρο 26.

Λάθη στα δοκίμια. Άρθρο 27.

Επιστροφή και φύλαξη γραπτών. Άρθρο 28.

Δημοσίευση των Παραρτημάτων. Άρθρο 29.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 30.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών και των Παραρτημάτων;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα και τα Παραρτήματα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με τριάντα δύο ψήφους υπέρ και τρεις αποχές.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 16 θέμα, που είναι «Ο περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και επομένως θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εμπορικών Σημάτων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Νίκος Κλεάνθους	Γιώργος Λιλλήκας
Στάθης Κιττής	Δημήτρης Ηλιάδης
Παναγιώτης Δημητρίου	Ανδρέας Φιλίππου
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρούλα Βασιλείου

Καίτη Κληρίδη

Ανδρέας Μούσκος

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου Προγραμματισμού και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα εμπορικά σήματα με στόχο την εναρμόνιση της νομοθεσίας αυτής με το κοινοτικό κεκτημένο σε ό,τι αφορά στην υιοθέτηση εννοιών και μηχανισμών που ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε σχέση με τα εμπορικά σήματα.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπεύεται η εναρμόνιση με τη σχετική κοινοτική οδηγία που προβλέπει για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σε σχέση με τα εμπορικά σήματα. Η οδηγία αυτή καθορίζει μεταξύ άλλων τους λόγους απαράδεκτου και ακυρότητας της εγγραφής εμπορικού σήματος, προσδιορίζει τα δικαιώματα που εγγεγραμμένο εμπορικό σήμα παρέχει στον ιδιοκτήτη του, όπως επίσης και της πράξης ή παράλειψης που οδηγεί στην απώλεια των δικαιωμάτων αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ομιλητές, επομένως προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Κατάργηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Αντικατάσταση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Αντικατάσταση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Κατάργηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Αντικατάσταση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Αντικατάσταση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με προσθήκη νέων άρθρων 14Α, 14Β και 14Γ.

Άρθρο 11.

Κατάργηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 13.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.

Αντικατάσταση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 28Α.

Άρθρο 16.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 17.

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 18.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη του νέου άρθρου 32Α.

Άρθρο 19.

Τροποποίηση του άρθρου 33 του βασικού νόμου. Άρθρο 20.

Αντικατάσταση του άρθρου 37Α του βασικού νόμου. Άρθρο 21.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 37Β. Άρθρο

22.

Προσθήκη νέου άρθρου μετά τον υπότιτλο “Ποικίλες Διατάξεις”. Άρθρο 23.

Αντικατάσταση του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 24.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με προσθήκη νέου Πίνακα. Άρθρο 25.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 26.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων και των Πινάκων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα και οι Πίνακες εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικός)

Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 17 θέμα, που είναι «Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και επομένως θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Νίκος Κλεάνθους	Γιώργος Λιλλήκας
Στάθης Κιπτής	Δημήτρης Ηλιάδης
Παναγιώτης Δημητρίου	Ανδρέας Φιλίππου
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρούλα Βασιλείου
Καίτη Κληρίδη	
Ανδρέας Μούσκος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου Προγραμματισμού και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την υποχρεωτική ασφάλιση της ευθύνης των εργοδοτών, ώστε το ασφαλιστήριο να μην απαιτείται να καλύπτει, επιπροσθέτως της σωματικής ευθύνης, ευθύνη για θάνατο ή σωματική βλάβη προσώπου που επιβαίνει μηχανοκίνητου οχήματος, έστω και αν ο θάνατος ή η σωματική βλάβη προκλήθηκε ως αποτέλεσμα της εργοδότησής του και κατά τη διάρκεια της εργοδότησής του.

Η πιο πάνω τροποποίηση κρίνεται αναγκαία μια και η σχετική διάταξη για κάλυψη ευθύνης για θάνατο ή σωματική βλάβη, ενώ μεταφέρονται ως επιβάτες σε μηχανοκίνητο όχημα κάτω από συνθήκες που δημιουργούν ευθύνη στον εργοδότη τους, έχει περιληφθεί ήδη στο Νόμο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης Έναντι Τρίτου), ως αποτέλεσμα της εναρμόνισης των διατάξεων της νομοθεσίας αυτής με το αντίστοιχο κοινοτικό κεκτημένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι παρ' όλο που η έκθεση είναι ομόφωνη, όταν είδα το νομοσχέδιο, νομίζω ότι κάπου δεν είναι σωστά διατυπωμένο ή κάπου υπάρχουν κάποια κενά. Στο νομοσχέδιο υπάρχουν δύο τροπολογίες. Η πρώτη τροπολογία είναι ότι δεν καλύπτει τον...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κτύποι, κύριοι Συλλούρη, Προδρόμου και λοιποί, είναι για σας. Για σας κτυπά η καμπάνα. Παρακαλώ να σιωπήσετε, για να ακούσουμε τον κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Η πρώτη τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, εξαιρεί από την υποχρεωτική ασφάλεια οποιαδήποτε συμβατική ευθύνη. Επειδή εγώ γνωρίζω ότι οι σχέσεις εργοδότη και εργοδοτούμενου είναι συμβατική υποχρέωση, ίσως να παρασπονδήσουμε λίγο και να μην καλύψουμε ανθρώπους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αγαπίου, έχετε δίκαιο. Αν μου επιτρέπεται μια παρένθεση, πιστεύω ότι σήμερα με την αγορά υπηρεσιών είναι με σύμβαση· έχετε απόλυτο δίκαιο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Η δεύτερη τροπολογία εξαιρεί από την υποχρεωτική ασφάλεια τον επιβαίνοντα μηχανοκινήτου οχήματος. Ο επιβαίνων μηχανοκινήτου οχήματος είναι και οδηγός, είναι και επιβάτης. Αν καλύπτει και τον οδηγό, τότε εξαιρούμε από την υποχρεωτική κάλυψη έναν εργοδοτούμενο ο οποίος μπορεί να οδηγεί το μηχανοκίνητο όχημα του εργοδότη το οποίο είναι ελαττωματικό, γι' αυτό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αγαπίου, αν έχετε εισηγήσεις, έτσι που να διευκρινίζονται τα δύο...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Είναι δύσκολο αυτή τη στιγμή, κύριε Πρόεδρε, λόγω του χρόνου. Έχουμε εισηγήσεις, αλλά δεν πειράζει τίποτε, αν αναβληθεί. Η κάλυψη υπάρχει ήδη γι' αυτούς που ζητούμε να εξαιρέσουμε, γι' αυτό παρακαλώ να αναβληθεί για την επόμενη συνεδρία. Παρ' όλο που είναι εναρμονιστικό νομοσχέδιο, νομίζω ότι κάπου μπορούμε να το διορθώσουμε, για να μην αφήσουμε οποιοδήποτε κενό ή να μην αφήσουμε ακάλυπτους εργοδοτούμενους, που μπορεί με αυτή την τροποποίηση να αφήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν έχουμε καμιά ένσταση να αναβληθεί. Θέλω να πω όμως στο συνάδελφο ότι τα σημεία που εγείρει ηγέρθησαν στην επιτροπή Εξωτερικών και η συμβουλή του Γενικού Εισαγγελέα ήταν ότι καλύπτονται από άλλο νόμο έτσι κι αλλιώς. Εν πάση περιπτώσει, εγώ δεν έχω ένσταση να αναβληθεί· δεν πρόκειται να επηρεαστεί καθόλου η κατάσταση, γιατί ήδη άλλοι νόμοι καλύπτουν αυτούς τους εξαιρουμένους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση και έτσι αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρία της Βουλής, προκειμένου να επανεξεταστεί από την αρμόδια επιτροπή.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, αλλά ο κ. Αγαπίου εισηγούμαι να είναι παρών στη συνεδρία της επιτροπής, όταν θα το επανεξετάσει.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Σπύρος Κυπριανού επανέρχεται στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τα θέματα με αριθμούς 18, 19, 20 και 21 δεν είναι έτοιμα.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 22 θέμα, που είναι «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000». (Πρόταση νόμου). Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων
Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για την πρόταση νόμου που
τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του
2000»**

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος	Κίκης Γιάγκου
Στέλιος Γερασίμου	Ζαχαρίας Κουλίας
Αριστοφάνης Γεωργίου	Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Δεκεμβρίου του 2000.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, ώστε το Υπουργικό Συμβούλιο να είναι η αρμόδια αρχή για τους σκοπούς της νομοθεσίας αυτής, εκτός από τα άλλα πρόσωπα που προβλέπονται ήδη στην πιο πάνω νομοθεσία, και για το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη ότι η ρύθμιση αυτή θα υποβοηθήσει στην καλύτερη λειτουργία του Γραφείου του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας και ότι με την τροπολογία αυτή συμφωνεί και ο Υπουργός Οικονομικών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Όχι.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα επόμενα θέματα με αριθμούς 23 και 24 υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι η πρόταση νόμου «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και το νομοσχέδιο «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000». Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη.

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εμείς είχαμε επιφυλαχθεί, κύριε Πρόεδρε, και δηλώνουμε ότι θα ψηφίσουμε υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα είναι ομόφωνο.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3)

**Νόμος του 2000» και για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προσφορών
του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος	Κίκης Γιάγκου
Στέλιος Γερασίμου	Ζαχαρίας Κουλίας
Αριστοφάνης Γεωργίου	Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου και το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 2000.

Σκοπός της πρότασης νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή στις 7 Δεκεμβρίου 2000 από τον πρόεδρο της επιτροπής κ. Χρήστο Πουργουρίδη και το μέλος της κ. Ηλία Μυριάνθους, είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τις δημόσιες προσφορές, ώστε να παραταθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του 2002 η ισχύουσα ρύθμιση για τις συμβάσεις παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών εμπειρογνωμόνων, που σχετίζονται με θέματα εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας και άλλης θεσμικής υποδομής με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, η οποία λήγει κανονικά την 31η Δεκεμβρίου του τρέχοντος έτους.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου, που κατατέθηκε στη Βουλή μετά την κατάθεση της πιο πάνω πρότασης νόμου και συγκεκριμένα στις 14 Δεκεμβρίου 2000, είναι επίσης η παράταση για δύο χρόνια, δηλαδή μέχρι το τέλος του 2002, της πιο πάνω ισχύουσας ρύθμισης.

Όπως ειδικότερα αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου, η προτεινόμενη πιο πάνω πρόταση κρίνεται αναγκαία, γιατί, σύμφωνα με το εθνικό πρόγραμμα υιοθέτησης του κοινοτικού κεκτημένου, το έργο της εναρμόνισης, που θα συνεχιστεί μέχρι το τέλος του 2002, εξακολουθεί να απαιτεί ταχεία εξασφάλιση

συμβουλευτικών υπηρεσιών από εμπειρογνώμονες, τους οποίους δε διαθέτει η δημόσια υπηρεσία της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού μελέτησε τα πιο πάνω σχέδια νόμου, το περιεχόμενο των οποίων είναι ταυτόσημο, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών δήλωσαν ότι οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες υιοθετούν την ανάγκη παράτασης της πιο πάνω ρύθμισης, όπως προτείνεται στα υπό συζήτηση σχέδια νόμου, γι' αυτό και τάσσονται υπέρ της ψήφισης σε νόμο της υπό εξέταση πρότασης νόμου.
2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν ότι οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες θα τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση του όλου θέματος στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα είναι «Οι περί Αρχής Κρατικών Εκθέσεων (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αρχής Κρατικών Εκθέσεων (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Ηλίας Μυριάνθους

Ανδρέας Μούσκος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Κλεάνθους

Θάσος Μιχαηλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), του Γραφείου του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Κύπρου και των συντεχνιών του

προσωπικού τους. Δεν προσήλθαν στη συνεδρία της επιτροπής, παρά το γεγονός ότι προσκλήθηκαν, οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 5 και 7 της νομοθεσίας για την Αρχή Κρατικών Εκθέσεων, σκοπείται η τροποποίηση των ομώνυμων κανονισμών για τους όρους υπηρεσίας του προσωπικού της Αρχής, για να ρυθμιστεί καλύτερα το θέμα της αμοιβής για υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού της.

Με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως έχουν επαναδιατυπωθεί από καθαρά νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Κανείς.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Οι περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Φορολογία Υπηρεσιών Διαχείρισης Πλοίων) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Φορολογία Υπηρεσιών Διαχείρισης Πλοίων) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ρίκκος Ερωτοκρίτου
Νίκος Κλεάνθους	Ανδρέας Χρίστου
Στάθης Κιπτής	Γιώργος Λιλλήκας
Παναγιώτης Δημητρίου	Δημήτρης Ηλιάδης
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρέας Φιλίππου
Καίτη Κληρίδη	Ανδρούλα Βασιλείου
Ανδρέας Μούσκος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 2000.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 5Α και 12 της βασικής νομοθεσίας περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Τέλη και Φορολογικές Διατάξεις), σκοπείται ο καθορισμός της μεθόδου βεβαίωσης και είσπραξης της φορολογίας αναφορικά με εταιρείες παροχής υπηρεσιών διαχείρισης πλοίων, η οποία βασίζεται στη χωρητικότητα των πλοίων.

Όπως είναι γνωστό, με προηγούμενη τροποποίηση στη βασική νομοθεσία και με στόχο την εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο έχει γίνει πρόβλεψη για την εισαγωγή νέου συστήματος φορολογίας των πιο πάνω εταιρειών στη βάση της αρχής της

εξάλειψης των μέτρων που δημιουργούν επιζήμιο φορολογικό ανταγωνισμό. Οι προτεινόμενοι κανονισμοί στοχεύουν ακριβώς στην υλοποίηση της πιο πάνω πρόνοιας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με αριθμούς 27, 28, 29 και 30 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Το υπ' αριθμόν 31 θέμα αναβάλλεται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 32 θέμα, που είναι η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93 829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια του Προϋπολογισμού του 2000. Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω μια διαδικαστική εισήγηση. Για τα θέματα με αριθμούς 32, 33, 34 και 35, που είναι αποφάσεις της Βουλής των Αντιπροσώπων και είναι ομόφωνες, εισηγούμαι να θεωρηθεί για όλες μαζί ότι υιοθετούνται και να θεωρηθεί ότι έχουν αναγνωσθεί και οι αποφάσεις. Δεν υπάρχει λόγος να διαβάζεται κάθε απόφαση χωριστά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν συμφωνείτε, προχωρούμε κατ' αυτό τον τρόπο.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93 829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αβραάμ Αντωνίου

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 2000 μελέτησε επιστολές του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με ημερομηνίες 8 Δεκεμβρίου και 12 Δεκεμβρίου 2000, με τις οποίες ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £203.750 από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Άρθρο 93.829 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δευτερεύοντα οδικά σχέδια.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, καμιά δαπάνη δε διενεργείται από το εν λόγω άρθρο για δευτερεύοντα οδικά σχέδια, χωρίς να παρέχεται εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με την επιστολή του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2000, ζητείται η αποδέσμευση ποσού ύψους £163.750 για την κάλυψη

των δαπανών που απαιτούνται για την εκτέλεση των δευτερευόντων οδικών έργων που αναφέρονται σε σχετικό σημείωμα του ίδιου υπουργείου, το οποίο έχει κατατεθεί στο αρχείο της Βουλής και βρίσκεται στη διάθεση κάθε μέλους του σώματος. Σύμφωνα με την επιστολή του ίδιου υπουργείου ημερομηνίας 12 Δεκεμβρίου 2000, ζητείται επίσης η αποδέσμευση ποσού ύψους £40.000 για τους ίδιους πιο πάνω λόγους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου συνολικού ύψους £203.750 για τη διενέργεια των πιο πάνω αναφερόμενων δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της απόφασης με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 [Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000], καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου - Άρθρο 93.829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια, χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £203.750 από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93.829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά σε σχετικές επιστολές του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων με αριθμό φακέλου Υ.Σ.Ε.14/99 και ημερομηνίες 8 και 12 Δεκεμβρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ζητούμενου ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 22.07.3 - Υπουργείο Υγείας - Άρθρο 98 813 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αβραάμ Αντωνίου

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 2000, μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Υγείας, με ημερομηνία 4 Δεκεμβρίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £11.800 από το Κεφάλαιο 22.07.3 - Υπουργείο Υγείας - Άρθρο 98 813 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δευτερεύουσες βελτιώσεις στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, καμιά δαπάνη δε διενεργείται από το σχετικό άρθρο, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τη σχετική επιστολή, ζητείται η αποδέσμευση κονδυλίων συνολικού ύψους £11.800 για κάλυψη δαπανών που αναφέρονται σε σχετικό σημείωμα που κατατέθηκε από το Υπουργείο Υγείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση των πιο πάνω κονδυλίων για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 22.07.3 - Υπουργείο Υγείας - Άρθρο 98 813 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση ποσού ύψους £11.800 από το Κεφάλαιο 22.07.3 - Υπουργείο Υγείας - Άρθρο 98 813 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στη σχετική επιστολή του Υπουργείου Υγείας με αριθμό φακέλου Ι.Υ.11.18.15 και με ημερομηνία 4 Δεκεμβρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση στην αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ζητούμενου ποσού για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 12.02.03 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24 909 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αβραάμ Αντωνίου

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 2000 μελέτησε σχετικές επιστολές του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος με ημερομηνίες 5 και 12 Δεκεμβρίου 2000, με τις οποίες ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £52.500 από το Κεφάλαιο 12.02.03 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24 909 του Προϋπολογισμού του 2000, το οποίο αφορά δευτερεύοντα έργα αγροτογεωργικής ανάπτυξης.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία δαπάνη διενεργείται από το σχετικό άρθρο για δευτερεύοντα έργα αγροτογεωργικής ανάπτυξης χωρίς προηγούμενη έγκριση της Βουλής των

Αντιπροσώπων, αφού προηγηθεί σχετική ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με τις σχετικές επιστολές, ημερομηνίας 5 και 12 Δεκεμβρίου 2000, ζητείται η αποδέσμευση κονδυλίου συνολικού ύψους £52.500 για την κάλυψη δαπανών που απαιτούνται για την εκτέλεση δευτερευόντων έργων αγροτογεωργικής ανάπτυξης, που αναφέρονται σε σχετικά σημειώματα του αρμόδιου υπουργείου, τα οποία έχουν κατατεθεί στο αρχείο της Βουλής και βρίσκονται στη διάθεση κάθε μέλους του σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου συνολικού ύψους £52.500 για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 [Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000], καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 12.02.03 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24 909 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης του Προϋπολογισμού του 2000 χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Βουλής των Αντιπροσώπων, ύστερα από σχετική ενημέρωση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £52.500 από το Κεφάλαιο 12.02.03 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24 909 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης του Προϋπολογισμού

του 2000, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στις επιστολές του πιο πάνω υπουργείου με αριθμό φακέλου 189/94/7 και ημερομηνίες 5 και 12 Δεκεμβρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού χρημάτων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ζητούμενου ποσού για τη διενέργεια της σχετικής δαπάνης.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26 881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωριών του Προϋπολογισμού του 2000

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αβραάμ Αντωνίου

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 15 Δεκεμβρίου 2000, μελέτησε σχετική επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών, με ημερομηνία 30 Νοεμβρίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση πιστώσεων συνολικού ύψους £79.413 από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26 881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωριών του Προϋπολογισμού του 2000.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετική σημείωση που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, καμιά δαπάνη δε διενεργείται από το σχετικό άρθρο χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Σύμφωνα με τη σχετική επιστολή, ζητείται η αποδέσμευση κονδυλίου συνολικού ύψους £79.413 για την εκτέλεση διάφορων έργων που θα προωθηθούν στα πλαίσια του πιο πάνω σχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, συμφωνεί με την αποδέσμευση του πιο πάνω κονδυλίου για τη διενέργεια των σχετικών δαπανών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της σχετικής απόφασης, με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση της Βουλής για τη διενέργεια των εν λόγω δαπανών, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται.

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με ειδική διάταξη του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2000 (Νόμος Αριθμός 4(II) του 2000), καμιά δαπάνη δεν μπορεί να διενεργηθεί από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26 881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωριών χωρίς την εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ το καθ' ύλην αρμόδιο υπουργείο, ενεργώντας με βάση την πιο πάνω ειδική διάταξη, ζήτησε την αποδέσμευση διάφορων ποσών συνολικού ύψους £79.413 από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26 881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωριών για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στη σχετική επιστολή του Υπουργείου Εσωτερικών, με αριθμό φακέλου 51/82/12 και με ημερομηνία 30 Νοεμβρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, ύστερα από σχετική ενημέρωσή της, δεν έχει οποιαδήποτε ένσταση για την αποδέσμευση του πιο πάνω ποσού.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων, με την απόφασή της αυτή, εγκρίνει την αποδέσμευση του πιο πάνω ζητούμενου ποσού για τη διενέργεια των ζητούμενων δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των πιο πάνω αποφάσεων;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι αποφάσεις εγκρίνονται.

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Τα υπ' αριθμούς 36 και 37 θέματα είναι τα δωδεκατημόρια για το μήνα Ιανουάριο του 2001 και δε νομίζω ότι υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση από οποιαδήποτε πλευρά να θεωρηθούν αναγνωσθείσες οι αποφάσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι αποφάσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Ιανουάριο του 2001

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούππας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2000.

Με την πιο πάνω απόφαση της Βουλής παρέχεται η εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας για το μήνα Ιανουάριο του 2001 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον Προϋπολογισμό του 2000 και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Ιανουάριο του 2000, σχετικά με κάθε κεφάλαιο δαπάνης, όπως φαίνεται στον πίνακα που επισυνάπτεται στην απόφαση της Βουλής.

Όπως αναφέρεται και στην πιο πάνω απόφαση, δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε και μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση, μέχρι να εγκριθεί από τη Βουλή και να πάρει την τελική του μορφή ο Προϋπολογισμός του 2001.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το άρθρο 168 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, σε περίπτωση που ο προϋπολογισμός δεν ψηφιστεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων μέχρι την ημέρα που αρχίζει το οικονομικό έτος στο οποίο αυτός αναφέρεται, η Βουλή των Αντιπροσώπων μπορεί, αφού τηρηθούν οι διατάξεις του συντάγματος, με απόφασή της να εξουσιοδοτήσει τη διενέργεια οποιασδήποτε δαπάνης απαιτείται για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τον ένα μήνα κάθε φορά και σε καμιά περίπτωση τους δυο μήνες συνολικά από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ή από οποιοδήποτε άλλο λογαριασμό του δημοσίου, εφόσον το θεωρήσει αναγκαίο για τη συνέχιση των δημόσιων υπηρεσιών που προβλέπονται στον προϋπολογισμό μέχρι την εκπνοή του πιο πάνω χρονικού διαστήματος. Η δαπάνη που εγκρίνεται για οποιαδήποτε υπηρεσία, σύμφωνα με τα πιο πάνω, δεν μπορεί κατ' αναλογία να

υπερβαίνει το αντίστοιχο ποσό που έχει ψηφιστεί για την ίδια υπηρεσία στον προϋπολογισμό του προηγούμενου οικονομικού έτους.

Οι εξουσιοδοτήσεις που παρέχονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια των δαπανών που αναλύονται στον πίνακα που επισυνάπτεται είναι αναγκαίες για τη συνέχιση των διάφορων υπηρεσιών για τις οποίες γίνεται πρόνοια στον προϋπολογισμό του έτους αυτού, μέχρι να καταστεί δυνατή η μελέτη και η ψήφισή του από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Με βάση τα πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση απόφασης, με την ταυτόχρονη όμως διευκρίνιση ότι η εισήγηση αυτή δεν προκαθορίζει και τις τελικές θέσεις των μελών της για τον πιο πάνω υπό εξέταση προϋπολογισμό.

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Ιανουάριο του 2001

ΕΠΕΙΔΗ δε γίνεται κατορθωτή η μελέτη και ψήφιση του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2001 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους 2001.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ επιπρόσθετα με το ποσό που πρέπει να βαρύνει το Πάγιο Ταμείο, όπως προνοείται από το σύνταγμα ή νόμο, είναι αναγκαία η συνέχιση υπηρεσιών για τις οποίες γίνεται πρόνοια στον Προϋπολογισμό του 2000.

Γι' αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα ακόλουθα:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 2001 ποσού που δε θα υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον Προϋπολογισμό του 2000 και που αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα σε σχέση με κάθε κεφάλαιο δαπάνης, όπως φαίνεται στον πίνακα που επισυνάπτεται:

Νοείται όμως ότι το ποσό που θα δαπανηθεί κάτω από οποιοδήποτε άρθρο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό που προνοείται στον Προϋπολογισμό του 2001 σε σχέση με το άρθρο αυτό.

2. Δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και δεν μπορεί να πληρωθεί καμιά νέα θέση μέχρι την τελική έγκριση του Προϋπολογισμού του 2001 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.
3. Δεν μπορεί να διενεργηθεί δαπάνη από άρθρα που είναι σημειωμένα με σταυρό (+), μέχρι να παρασχεθούν πλήρεις λεπτομέρειες του σχεδίου και να ληφθεί η εξουσιοδότηση του Υπουργού Οικονομικών με μορφή “Εξουσιοδότησεως για Διενέργεια Δαπανών”.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του 2001

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούττας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Δεκεμβρίου 2000.

Με την πιο πάνω απόφαση της Βουλής παρέχεται σε ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου η εξουσιοδότηση για τη δαπάνη, για το μήνα Ιανουάριο του 2001, ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον

προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το 2000 και το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Ιανουάριο του 2000.

Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρι να εγκριθούν από τη Βουλή και να πάρουν την τελική τους μορφή οι προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων για το 2001.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) νομοθεσία, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονικά περιθώρια στα οποία υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο, ορισμένοι από αυτούς του προϋπολογισμούς, παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις της επιτροπής, δεν έχουν ακόμη κατατεθεί στη Βουλή, πράγμα που καθιστά αναγκαία την παροχή εξουσιοδότησης για τη διενέργεια δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω απόφαση της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα πιο πάνω και χωρίς να δεσμεύεται ως προς τις τελικές θέσεις που θα πάρει κατά τη μελέτη κάθε προϋπολογισμού ξεχωριστά, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση απόφασης.

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο του

2001

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) Νόμους, οι προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων

κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση των δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτούς.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση των προϋπολογισμών αυτών για μελέτη και ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα.

Γι' αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Ιανουάριο του 2001 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του 2000 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
2. Η εξουσιοδότηση αυτή δίνεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση, μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το νέο οικονομικό έτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των πιο πάνω αποφάσεων;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι αποφάσεις για τα δωδεκατημόρια εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο θέμα «Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», που κηρύχθηκε επείγον. Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Πετρελαιοειδών

**(Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του
2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε σε συνεδρία της την 21η Δεκεμβρίου 2000 την υπό αναφορά πρόταση νόμου, την οποία ο πρόεδρος της επιτροπής κ. Μάρκος Κυπριανού κατέθεσε εκ μέρους της στη Βουλή και η οποία κηρύχθηκε ως θέμα επείγουσας φύσεως.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας που διέπει τα πετρελαιοειδή, έτσι ώστε ο εκάστοτε καθορισμός των τιμών των πετρελαιοειδών με βάση το ισχύον σύστημα αυξομειώσεων, όπως αυτό περιγράφεται στους σχετικούς κανονισμούς για τα πετρελαιοειδή, να γίνεται με σχετικό διάταγμα που θα εκδίδεται από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και αντίγραφο του θα αποστέλλεται στη Βουλή για ενημέρωση αντί με την κατάθεση κανονισμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Απώτερος στόχος της προτεινόμενης νομοθεσίας είναι να απλοποιηθεί και να επιταχυνθεί η διαδικασία που διέπει σήμερα τον καθορισμό των τιμών των πετρελαιοειδών, μια και στην πράξη έχει αποδειχθεί ότι η εφαρμογή του όλου συστήματος δημιουργεί δυσκολίες στην ίδια τη Βουλή, που εκ των πραγμάτων είναι υποχρεωμένη να συνέρχεται ακόμη και σε έκτακτη συνεδρία, για να επιλαμβάνεται του όλου θέματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη σε αυτόν ειδικής διάταξης.

Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση στην ψήφισή της πρότασης νόμου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα από τα επείγοντα είναι «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης
Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία
(Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Κίκης Καζαμίας
Νίκος Μουσιούππας	Αβραάμ Αντωνίου
Τάσσος Παπαδόπουλος	Ανδρέας Φιλίππου
Ισίδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Χρίστος Ρότσας	Τάκης Χατζηδημητρίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Δώρος Θεοδώρου
Παναγιώτης Δημητρίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε αυθημερόν την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη συνεδρίαση της ολομέλειας της 21ης Δεκεμβρίου 2000 και κηρύχθηκε επείγουσα.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη διαδικασία πρόσληψης έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, έτσι που να δοθεί η δυνατότητα νέας παράτασης της υπηρεσίας έκτακτου προσωπικού που ήδη υπηρετεί στη δημόσια υπηρεσία.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή έχει πρόσφατα ψηφίσει σχετική νομοθεσία που δίδει τη δυνατότητα παράτασης της υπηρεσίας αριθμού έκτακτων υπαλλήλων που ήδη απασχολούνται στη δημόσια υπηρεσία. Επειδή εκ παραδρομής δεν περιελήφθη στη νομοθεσία αυτή μία από τις κατηγορίες έκτακτου προσωπικού που ήδη υπηρετεί στη δημόσια υπηρεσία, κρίνεται σκόπιμο η βασική νομοθεσία να τροποποιηθεί περαιτέρω, ώστε να καλύψει και την κατηγορία αυτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υπό το φως των πιο πάνω υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γι' αυτό εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικού) (Αρ. 6) Νόμου του 1999 [Αρ. 138(Ι) του 1999], Ν. 54(Ι) του 2000. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το τρίτο θέμα από τα επείγοντα είναι το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 11) Νόμος του 2000».

Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών
Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 11) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Αβραάμ Αντωνίου
Ισιδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Πρόδρομος Προδρόμου	Δώρος Θεοδώρου
Κίκης Καζαμίας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή την 21η Δεκεμβρίου 2000 και κηρύχθηκε ως επείγον αυθημερόν.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, ώστε να παραταθεί η θητεία των μελών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η οποία λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2000, για περαιτέρω χρονική περίοδο τριών μηνών, δηλαδή μέχρι την 31η Μαρτίου 2001.

Όπως είναι γνωστό, ο διορισμός των μελών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς γίνεται με ψήφιση σχετικής νομοθεσίας από τη Βουλή, η οποία όμως κατά την τελευταία ανανέωση της θητείας της περιόρισε τη χρονική διάρκειά της μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2001, αντί μέχρι τις 27 Οκτωβρίου 2001 όπως προτεινόταν αρχικά. Στην απόφασή της αυτή η Βουλή είχε συνεκτιμήσει τη δέσμευση της κυβέρνησης που είχε δοθεί από τον Υπουργό Οικονομικών να καταθέσει στο μεταξύ νομοσχέδιο με το οποίο να προτείνεται

η δημιουργία νέου θεσμικού πλαισίου ως προς τη λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της εκτελεστικής εξουσίας, το εν λόγω νομοσχέδιο αναμένετο να κατατεθεί έγκαιρα, ώστε να εδίδετο ο απαραίτητος χρόνος στην αρμόδια επιτροπή να το μελετήσει, πράγμα που όμως τελικά δεν κατέστη δυνατό να γίνει, αφού η κυβέρνηση μόλις πρόσφατα το έχει καταθέσει. Τούτο έχει ως αποτέλεσμα, υπό τις δεδομένες περιστάσεις, να καθίσταται αναγκαία η παράταση της θητείας των μελών της παρούσας επιτροπής μέχρι την 31η Μαρτίου 2001.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κάποιος που θέλει να λάβει το λόγο;

Δεν υπάρχει.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 11) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το τέταρτο θέμα από τα επείγοντα είναι «Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Καζαμίας

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο που κατατέθηκε στη συνεδρίαση της ολομέλειας της 21ης Δεκεμβρίου 2000 και κηρύχθηκε επείγον.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία (προσωρινές διατάξεις), ώστε να καταστεί δυνατή η παράταση της ισχύος της μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2001. Παράλληλα σκοπεύεται η εξαίρεση από τις διατάξεις της

νομοθεσίας αυτής ορισμένων θέσεων, ώστε να μειωθεί το διοικητικό κόστος και να εφαρμοστούν ομαλότερα οι διατάξεις της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Όχι.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση στην ψήφισή του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία. Έχει ήδη γίνει η κατάθεση των θεμάτων στο Κεφάλαιο Δεύτερο.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Τρίτο, που είναι οι ερωτήσεις και απαντήσεις, οι οποίες εδόθησαν γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.040 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 15 Δεκεμβρίου 2000.

«Στα λύκεια της πόλης Πάφου υπάρχουν αρκετά μετακινούμενα τμήματα και παράλληλα τα τμήματα αυτά είναι υπερπλήρη.

Ως εκ τούτου, η ανέγερση νέου λυκείου στην Πάφο είναι επιβεβλημένη.

Με βάση αυτά, καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πότε προβλέπεται η ανέγερση νέου λυκείου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.041 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 15 Δεκεμβρίου 2000.

«Στο Λύκειο Κύκκου στην Πάφο χρειάζεται να ανεγερθεί δεύτερο εργαστήριο χημείας και να εξοπλιστεί το εργαστήριο φυσικής με σύγχρονο εξοπλισμό.

Παράλληλα χρειάζονται βελτίωση τα γυμναστήριά του και ενίσχυση της βιβλιοθήκης με περισσότερα βιβλία.

Με βάση αυτά, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει τα πιο πάνω προβλήματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.042 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 15 Δεκεμβρίου 2000.

«Η Τεχνική Σχολή Πάφου αντιμετωπίζει σοβαρά λειτουργικά προβλήματα, τα οποία για αρκετά χρόνια παραμένουν ανεπίλυτα. Μερικά από τα προβλήματα αυτά είναι τα πιο κάτω:

1. Υπάρχουν κτιριακές εγκαταστάσεις με στέγες από αμίαντο.
2. Τα αποδυτήρια γυμναστικής είναι μικρά και ακατάλληλα.

3. Χρειάζεται δημιουργία αίθουσας πολλαπλής χρήσης.
4. Χρειάζεται ανέγερση νέας σχολικής καντίνας.
5. Η στελέχωση με εκπαιδευτικό προσωπικό είναι απαραίδεκτη, γιατί πάρα πολλοί καθηγητές διδάσκουν μόνο μερικές ώρες τη βδομάδα στην Τεχνική Σχολή Πάφου, ενώ τις υπόλοιπες σε άλλα εκπαιδευτήρια, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα πειθαρχίας και συνοχής του σχολείου.

Με βάση αυτά, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς και πότε προτίθεται να αντιμετωπίσει ουσιαστικά τα πιο πάνω προβλήματα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.043 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 15 Δεκεμβρίου 2000.

«Στο Γυμνάσιο Γεροσκήπου χρειάζεται επείγοντως να γίνει συντήρηση των κτιριακών εγκαταστάσεων και να βελτιωθούν τα γήπεδα, τα οποία με τις πρώτες βροχές γίνονται λίμνες.

Καλείται τα αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει τα πιο πάνω προβλήματα.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 2000 του Υπουργού Οικονομικών κ. Τάκη Κληρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.087, ημερομηνίας 14 Απριλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με το πόσα κτίρια ενοικιάζονται από τον ιδιωτικό τομέα για στέγαση κυβερνητικών υπηρεσιών, ποια η χρήση τους και πόσα έχουν πιστοποιητικό τελικής έγκρισης, σας επισυνάπτω κατάλογο που αφορά το Υπουργείο Οικονομικών.

Λευκωσία

1. Κτίριο Δ.Α. Λόρδου

Βυζαντίου-Αιπείας-Αργυροκάστρου, Στρόβολος

1 664 τ.μ. (300 τ.μ. αποθηκευτικός χώρος

και 1 364 τ.μ. γραφειακός χώρος)

Ετήσιο ενοίκιο £61.218

Έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

2. Ιωάννης Χαραλαμπίδης Λτδ

Ανδρέα Ζάκου 9, Έγκωμη

1ος - 6ος όροφος

3 000 τ.μ. (2 500 τ.μ. γραφειακός χώρος
και 500 τ.μ. αποθηκευτικός χώρος)

Ετήσιο ενοίκιο £66.457

Δεν έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

3. Μάριος Α. Σωφρονίου

Βυζαντίου και Μιχ. Παρίδη, Στρόβολος

1ος - 4ος όροφος, ισόγειο και υπόγειο

2 350 τ.μ. (400 τ.μ. αποθηκευτικός χώρος
και 1 950 τ.μ. γραφειακός χώρος)

Ετήσιο ενοίκιο £60.556

Δεν έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

4. Αντιγόνη Κυριακίδου

Στασίνου 3, Έγκωμη

350 τ.μ. γραφειακός χώρος

Ετήσιο ενοίκιο £11.340

Έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

5. S.D. CLINIC CO LTD

Βυζαντίου 26, Στρόβολος

460 τ.μ. αποθηκευτικός χώρος

Ετήσιο ενοίκιο £9.995

Έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

Λάρνακα

1. THERECHRYS ESTATE LTD

Γρίβα Διγενή 42

1 900 τ.μ. (1 500 τ.μ. γραφειακός χώρος

και 400 τ.μ. αποθηκευτικός χώρος)

Ετήσιο ενοίκιο £60.348

Έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

2. Ανθούλα Χριστοδούλου

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 505

Διαμέρισμα 80 τ.μ. (αποθηκευτικός χώρος)

Ετήσιο ενοίκιο £1.620

Έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

Παραλίμνι

Χρυσή Κωνσταντή Χατζησπύρου και άλλοι

Αντώνη Παπαδόπουλου 13

155 τ.μ. γραφειακός χώρος

Ετήσιο ενοίκιο £4.134

Δεν έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

Πάφος

Αντώνης Οικονομίδης

Γωνία Ν. Νικολαΐδη - Διγενή Ακρίτα

1 300 τ.μ. (250 τ.μ. αποθηκευτικός χώρος

και 1 050 τ.μ. γραφειακός χώρος)

Ετήσιο ενοίκιο £42.372

Δεν έχει πιστοποιητικό τελικής έγκρισης.

Είμαι στη διάθεσή σας για περισσότερες πληροφορίες.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

Απάντηση ημερομηνίας 13 Δεκεμβρίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.04.104,

ημερομηνίας 13 Ιουλίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το θέμα της αντιμετώπισης των πυρκαγιών, σας πληροφορώ ότι μετά από τη μεγάλη πυρκαγιά της ορεινής Λάρνακας, λήφθηκαν πρόσθετα μέτρα για άμεση αναβάθμιση του υφιστάμενου σχεδίου δράσης και παράλληλα άρχισε η μελέτη της βελτίωσης και αναβάθμισης του σχεδίου δράσης, ώστε οι αρμόδιες υπηρεσίες να καταστούν αποδοτικότερες και αποτελεσματικότερες. Συγκεκριμένα, για την άμεση αναβάθμιση του όλου συστήματος οργανώθηκαν τακτικές περιπολίες της αστυνομίας και των θηροφυλάκων στο ύπαιθρο, που κάλυπταν ολόκληρο το εικοσιτετράωρο, οργανώθηκαν παρατηρητήρια σε καίρια σημεία ευαίσθητων περιοχών, που δεν υπήρχαν προηγουμένως, για έγκαιρο εντοπισμό των πυρκαγιών κ.λπ. Τα μέτρα απέδωσαν καρπούς και πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν μετά από τη μεγάλη πυρκαγιά της ορεινής Λάρνακας, αντιμετωπίστηκαν έγκαιρα, συντονισμένα και αποτελεσματικά.

Εκτός από τη λήψη των άμεσων μέτρων που προαναφέρθηκαν, η κυβέρνηση προχωρεί στη βελτίωση του υφιστάμενου σχεδίου δράσης με την αναβάθμιση και αύξηση του εξοπλισμού των επίγειων δυνάμεων πυρόσβεσης, την ενίσχυση των πτητικών μέσων με την αγορά τριών ελικοπτέρων, κατάλληλων για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών της κυπριακής υπαίθρου, τα οποία θα καλύπτουν και άλλες ανάγκες της πολιτείας κ.λπ. Ταυτόχρονα, η Πολιτική Άμυνα, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, εκπονεί παγκύπριο σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών, ανάλογο το υφιστάμενο σχέδιο για την αντιμετώπιση των σεισμών, μέσα στα πλαίσια του οποίου θα συσταθούν, όπου φυσικά τούτο είναι πρόσφορο, και ομάδες πυρόσβεσης από τις κοινότητες της υπαίθρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 2000 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ.

23.06.007.05.004, ημερομηνίας 9 Αυγούστου 2000, του βουλευτή εκλογικής

περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Το Τμήμα Δασών έχει σήμερα τη νομική, διοικητική και τεχνική ευθύνη της κατάσβεσης πυρκαγιών που ξεσπούν μέσα σε κρατικά δάση ή σε απόσταση ενός χιλιομέτρου από την οροθετική γραμμή, ενώ για τις άλλες περιοχές της υπαίθρου τη νομική και διοικητική ευθύνη φέρει ο οικείος έπαρχος και την τεχνική η Πυροσβεστική Υπηρεσία ή το Τμήμα Δασών, ανάλογα με την περίπτωση.

Είναι γεγονός ότι πολλές περιοχές της υπαίθρου, κυρίως ορεινές και ημιορεινές, δεν καλλιεργούνται με αποτέλεσμα να έχουν καλυφθεί με πεύκα και άλλη δασική βλάστηση. Η προστασία των περιοχών αυτών θα είναι πιο αποτελεσματική, αν την ευθύνη αναλάβει το Τμήμα Δασών, για τους εξής λόγους:

1. Η κατάσβεση των πυρκαγιών στις περιοχές αυτές είναι πιο κοντά στο αντικείμενο του Τμήματος Δασών, η εμπειρία του οποίου είναι κοινώς παραδεκτή.

2. Βρίσκονται κοντά στους δασικούς σταθμούς και στις βάσεις του δασοπυροσβεστικού σώματος, γεγονός που καθιστά την κινητοποίηση των δυνάμεων και επέμβασή τους ευκολότερη.
3. Οι περιοχές αυτές γειτνιάζουν με τα κρατικά δάση και τυχόν επέκταση των πυρκαγιών θα επηρεάσει τα κρατικά δάση.

Σε περίπτωση που αποφασιστεί όπως το Τμήμα Δασών αναλάβει την πρόληψη και κατάσβεση πυρκαγιών στις προαναφερθείσες περιοχές θα πρέπει να ενισχυθεί τόσο με έμψυχο όσο και άψυχο υλικό.

Ωστόσο αξίζει να σημειωθεί ότι το έργο που επιτελούν τόσο ο οικείος έπαρχος όσο και η Πυροσβεστική Υπηρεσία στους τομείς αρμοδιότητάς τους είναι πολύ αξιόλογο και επαινετό.»

Απάντηση ημερομηνίας 14 Δεκεμβρίου 2000 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.028, ημερομηνίας 1ης Νοεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το νέο δρόμο Σίμου-Λάσας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η βελτίωση του δρόμου από τον κύριο δρόμο Πάφου-Πόλης προς Σίμου-Δρύμου-Άγιο Δημητριανό γίνεται σταδιακά στα πλαίσια του προϋπολογισμού.

Όλα τα τμήματα του δρόμου έχουν συμπληρωθεί εκτός από το τμήμα έξω από τη Σίμου μέχρι τη Λάσα, μήκους 2,6 χμ. περίπου (Χ.Δ. 4,8-7,4). Για το τμήμα αυτό υπήρχαν διαφωνίες μεταξύ των κοινοτήτων σχετικά με την όδευση και μετά από επανειλημμένες συσκέψεις και συμφωνία των τοπικών αρχών Λάσας και Δρύμου ο δρόμος θα ακολουθήσει τον υφιστάμενο δρόμο. Στο τμήμα αυτό περιλαμβάνονται και η πρόσβαση προς τη Δρύμου, μήκους 450 μ., καθώς και ορισμένες βελτιώσεις στρωφών. Η δαπάνη θα ανέλθει στο ποσό των £700.000 περίπου.

Τα κατασκευαστικά σχέδια, σύμφωνα με την όδευση που συμφωνήθηκε, συμπληρώθηκαν και στάλθηκαν στις υπηρεσίες κοινής ωφελείας για ετοιμασία των δικών τους μελετών, καθώς και στο Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας για τις απαλλοτριώσεις. Οι εργασίες αναμένεται να αρχίσουν μέσα στο 2001, μόλις συμπληρωθούν απαλλοτριώσεις, και θα συμπληρωθούν σε ένα χρόνο. Το ποσό που προτείνεται στον Προϋπολογισμό Αναπτύξεως του 2001 ανέρχεται στις £200.000 και θα διατεθεί για την έναρξη των εργασιών.

Σημειώνεται σχετικά ότι το ολικό μήκος του δρόμου είναι 11,5 χμ. με χαρακτηριστικά 5,5-7,5 μ. πλάτος.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, όπως γνωρίζετε, ακολουθεί η καθιερωμένη χριστουγεννιάτικη γιορτή της Βουλής. Με την ευκαιρία των Χριστουγέννων και του καινούριου χρόνου, εύχομαι σε όλους μας Καλά Χριστούγεννα και ευτυχισμένο τον καινούριο χρόνο.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για τη Δευτέρα, 8 Ιανουαρίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας του σώματος.

(Ωρα λήξης: 6.09 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης

Μαυροκορδάτος Χρίστος

Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούππας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκης	Παρισινός Ανδρέας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρίστος
Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κιπτής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Ματσάκης Μάριος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου του σώματος στην καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τουρκία και έγκριση σχετικού ψηφίσματος.
2. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Κ. Καζαμίας, Δ. Θεοδώρου) και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2000», η σύντομη παρέμβαση του κ. Κίκη Καζαμιά και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2000» και «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 16) του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Τ. Παπαδόπουλος, Μ. Κυπριανού, Π. Δημητρίου, Α. Γεωργίου, Α. Παρισινός, Κ. Καζαμίας, Δ. Συλλούρης, Γ. Λιλλήκας, Α. Φιλίππου) και ψήφισή τους σε νόμους (του δεύτερου με αρ. 14).
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 15) του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.

8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Π. Δημητρίου, Γ. Αγαπίου, Χρ. Πουργουρίδης, Ρ. Ερωτοκρίτου, Τ. Χατζηγεωργίου, Κ. Κληρίδη, Α. Γεωργίου, Α. Χρίστου, Δ. Θεοδώρου, Ν. Κλεάνθους) και ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο (με αριθμό 6).
10. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εγγραφής Επαγγελματιών Κοινωνικών Λειτουργών Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και απόρριψή του.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας Νόμος του 2000», οι αγορεύσεις των κ. Ανδρέα Φιλίππου και Σοφοκλή Χατζηγιάννη και ψήφισή του σε νόμο.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικών Σημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», οι παρατηρήσεις των κ. Γιαννάκη Αγαπίου και Τάσσου Παπαδόπουλου και αναβολή του θέματος.
15. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο.
16. Σύντομη παρέμβαση του κ. Ανδρέα Χρίστου, έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και

- για το νομοσχέδιο «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000» και ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο.
17. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Κρατικών Εκθέσεων (Όροι Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
 18. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Φορολογία Υπηρεσιών Διαχείρισης Πλοίων) Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
 19. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων - Άρθρο 93 829 - Δευτερεύοντα Οδικά Σχέδια του Προϋπολογισμού του 2000, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
 20. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 22.07.3 - Υπουργείο Υγείας - Άρθρο 98 813 - Δευτερεύουσες Βελτιώσεις στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας του Προϋπολογισμού του 2000, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
 21. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 12.02.03 - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Άρθρο 24 909 - Δευτερεύοντα Έργα Αγροτογεωργικής Ανάπτυξης του Προϋπολογισμού του 2000, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
 22. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 16.07.3 - Υπουργείο Εσωτερικών - Άρθρο 26 881 - Σχέδιο Αγροτικής Αναπτύξεως Ορεινών και Άλλων Χωριών του Προϋπολογισμού του 2000, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.

23. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Πάγιο Ταμείο για το μήνα Ιανουάριο του 2001, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
24. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Ιανουάριο 2001, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
25. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο.
26. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο.
27. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 11) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
28. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
29. Ερωτήσεις βουλευτών: Ανάγκη ανέγερσης νέου λυκείου στην Πάφο - Προβλήματα που αντιμετωπίζει το Λύκειο Κύκκου στην Πάφο - Λειτουργικά προβλήματα στην Τεχνική Σχολή Πάφου - Προβλήματα στο Γυμνάσιο Γεροσκήπου.
30. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Κυβερνητικά κτίρια που ενοικιάζονται από ιδιώτες - Μέτρα για αντιμετώπιση του προβλήματος των πυρκαγιών - Οι εξουσίες και η ενίσχυση του Τμήματος Δασών - Καθυστέρηση στην έναρξη των εργασιών για βελτίωση του δρόμου Σίμου - Λάσας.



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 8ης Ιανουαρίου 2001

(Ώρα έναρξης: 4.12 μ.μ.)

(Αρ. 14)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η σημερινή μας συνεδρία είναι η πρώτη του νέου χρόνου. Θα ήθελα να ευχηθώ σε όλους υγεία και οικογενειακή ευτυχία. Εύχομαι το 2001 να είναι ακόμη πιο παραγωγικό για τη Βουλή αλλά πάνω απ' όλα εύχομαι ο νέος χρόνος να ανοίξει το δρόμο για θετικότερες εξελίξεις για το μέλλον του τόπου μας.

Πριν μπούμε στην ημερήσια διάταξη θα ήθελα να κάνω αναφορά για το θάνατο δύο πρώην μελών της Βουλής, του Γεώργιου Τομπάζου και του Ιάκωβου Κατσουνωτού. Ο Γιώργος Τομπάζος υπήρξε μια διακεκριμένη προσωπικότητα του πολιτικού βίου του

τόπου. Στα πρώτα χρόνια της ζωής του εργάστηκε ως εκπαιδευτικός και στη συνέχεια ως οδοντίατρος. Το 1960 εκλέγηκε βουλευτής στις πρώτες βουλευτικές εκλογές μετά την ανακήρυξη της Κύπρου σε ανεξάρτητο κράτος. Το 1966 διορίστηκε Υπουργός Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. Από το 1970 μέχρι το 1975 υπηρέτησε ως προϊστάμενος της Κυπριακής Υπηρεσίας Πληροφοριών. Υπηρέτησε ακόμα ως Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων και ως Υπουργός Υγείας. Ανέπτυξε έντονη δράση στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα της Κύπρου. Ήταν ένας από τους πιο στενούς συνεργάτες του εθνάρχη Μακαρίου.

Ο Ιάκωβος Κατσουνωτός ήταν επίσης ένας διακεκριμένος πολιτικός και πρόσφερε πολλές υπηρεσίες ως μέλος του συνδικαλιστικού κινήματος από τη νεαρή του ηλικία. Ήταν από τα ιδρυτικά μέλη της ΔΕΟΚ, της οποίας διετέλεσε γενικός γραμματέας. Πήρε μέρος στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα του 1955-59. Ήταν επίσης ένα από τα ιδρυτικά μέλη του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ. Ως μέλος της ΕΔΕΚ εξελέγη βουλευτής το 1981 και διετέλεσε μέλος του σώματος μέχρι το 1991.

Και τους δύο εκλιπόντες χαρακτήριζε σεμνότητα, πραότητα, εργατικότητα και πατριωτισμός. Εκπροσωπώντας, όπως πιστεύω, τα αισθήματα όλων, εκφράζω βαθιά συλλυπητήρια προς τις οικογένειες των εκλιπόντων πρώην συναδέλφων και καλώ τη Βουλή ως ένδειξη τιμής προς τη μνήμη τους να τηρήσει μονόλεπτη σιγή.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αιωνία τους η μνήμη.

Αρχίζουμε σήμερα τη συζήτηση του προϋπολογισμού για το 2001. Όπως συμφωνήθηκε, θα μιλήσουν σήμερα οι αρχηγοί ή εκπρόσωποι των κομμάτων και οι ομιλίες τους δε θα υπερβαίνουν τα σαράντα πέντε λεπτά η καθεμιά. Με βάση την ίδια συμφωνία καθορίστηκε ο χρόνος που θα δοθεί σε κάθε κόμμα και ο οποίος είναι:

Δημοκρατικός Συναγερμός, έξι ώρες και δεκαπέντε λεπτά, ΑΚΕΛ, έξι ώρες, Δημοκρατικό Κόμμα, τέσσερις ώρες και δεκαπέντε λεπτά, ΕΔΕΚ, τρεις ώρες, Ελεύθεροι Δημοκράτες, δεκαπέντε λεπτά.

Αν δεν υπάρχει ένσταση, δεδομένου ότι η έκθεση της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής κυκλοφόρησε από μέρες, εισηγούμαι να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Δεν υπάρχει ένσταση, η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Νίκος Μουσιούττας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Δώρος Θεοδώρου

Ισιδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Παναγιώτης Δημητρίου

Κυριάκος Τυρίμος

Κίκης Καζαμίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Αβραάμ Αντωνίου

Μάριος Ματσάκης

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Ανδρούλα Βασιλείου

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κρατικός προϋπολογισμός για το 2001, μαζί με τα επεξηγηματικά του υπομνήματα για τις τακτικές και τις αναπτυξιακές δαπάνες και σχετικό κατάλογο για τα οικονομικά μεγέθη, αφού εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, υποβλήθηκε, με επιστολή του Υπουργού Οικονομικών ημερομηνίας 6 Οκτωβρίου 2000, προς τον Πρόεδρο της Βουλής και ακολούθως κατατέθηκε στο σώμα στην πρώτη του συνεδρία

της παρούσας συνόδου, στις 12 Οκτωβρίου 2000. Στη συνέχεια παραπέμφθηκε, σύμφωνα με την ακολουθητέα διαδικασία, ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για εξέταση και υποβολή σχετικής έκθεσης προς την ολομέλεια του σώματος.

Στην ίδια συνεδρία της ολομέλειας ο Υπουργός Οικονομικών κ. Τάκης Κληρίδης προέβη σε παρουσίαση του εν λόγω προϋπολογισμού ενώπιον του σώματος, η οποία με εισήγηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού προς τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους, που έγινε δεκτή και υιοθετήθηκε από τη φετινή χρονιά, στο εξής θα προηγείται της αναλυτικής εξέτασης του κρατικού προϋπολογισμού από την αρμόδια επιτροπή, αντί να έπεται αυτής, όπως γινόταν όλα τα προηγούμενα έτη.

Η επιτροπή, σύμφωνα με πάγια τακτική της, προχώρησε σε κατά προτεραιότητα μελέτη του παραπεμφθέντος ενώπιόν της ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού, πραγματοποιώντας δέκα συνολικά συνεδρίες στο διάστημα από 20 Οκτωβρίου μέχρι 20 Νοεμβρίου 2000. Πραγματοποίησε επίσης δύο συνεδρίες, τη 18η και την 21η Δεκεμβρίου 2000, για συζήτηση και έγκριση της παρούσας έκθεσης.

Πρώτιστος στόχος της επιτροπής ήταν η ολοκλήρωση, το ταχύτερο δυνατό, της μελέτης του εν λόγω προϋπολογισμού, μέσα από συντομότερες, αλλά και ουσιαστικότερες από προηγούμενα έτη διαδικασίες, ώστε να καθίστατο δυνατή η υποβολή της έκθεσής της προς την ολομέλεια του σώματος πριν από το τέλος του τρέχοντος οικονομικού έτους. Απώτερος στόχος της επιτροπής ήταν η έγκριση του προϋπολογισμού πριν από την έναρξη του έτους στο οποίο αυτός αφορά.

B. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Για πρώτη φορά επιχειρήθηκε από την επιτροπή η καθιέρωση νέας διαδικασίας εξέτασης του κρατικού προϋπολογισμού, γι' αυτό κρίνεται σκόπιμο στην παρούσα

έκθεση να αναλυθεί το σκεπτικό και ο τρόπος που η εξέταση αυτή διεξήχθη. Στόχος της επιτροπής είναι η νέα διαδικασία και τυχόν προβλήματα που προέκυψαν κατά την εφαρμογή της να αξιολογηθούν, έτσι που στο μέλλον η μελέτη του κρατικού προϋπολογισμού να καταστεί, με τις εμπειρίες που στο μεταξύ θα αποκτηθούν, πιο εποικοδομητική.

Σύμφωνα με τη νέα, ομόφωνα αποφασισθείσα, διαδικασία, τερματίζεται η ακολουθούμενη κατά τα προηγούμενα έτη διαδικασία εξέτασης των επιμέρους προϋπολογισμών των υπουργείων στην παρουσία μεγάλου αριθμού τεχνοκρατών και υπαλλήλων των αντίστοιχων υπουργείων. Μέσα στα ίδια πλαίσια, ειδικές ερωτήσεις όλων των βουλευτών αναφορικά με επιμέρους κονδύλια διαβιβάζονται στα αντίστοιχα υπουργεία, με την παράκληση να απαντώνται γραπτώς μέσα σε συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα. Σημειώνεται ότι η διαδικασία αυτή, η υποβολή δηλαδή επιμέρους ερωτήσεων από τους βουλευτές, δεν κατέστη δυνατό να αξιοποιηθεί στον αναμενόμενο βαθμό, γεγονός που οφείλεται προφανώς στο ότι η πρακτική αυτή εφαρμόζεται για πρώτη φορά. Αναμένεται όμως ότι στο μέλλον θα εμπεδωθεί και θα τελεσφορήσει.

Όλες οι συνεδρίες της επιτροπής, για τις οποίες τηρήθηκαν πλήρη αποστενογραφημένα πρακτικά, πραγματοποιήθηκαν στην παρουσία των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργών και στην πλειοψηφία τους με την ταυτόχρονη παρουσία του Υπουργού Οικονομικών και λειτουργών του ίδιου υπουργείου και του Γραφείου Προγραμματισμού. Οι πλείστοι από τους υπουργούς προσήλθαν συνοδευόμενοι μόνο από το γενικό διευθυντή του υπουργείου, καταθέτοντας εκ των προτέρων ή προσκομίζοντας πλήρη επεξηγηματικά σημειώματα για τα προγράμματα του υπουργείου τους. Επισημαίνεται εντούτοις η ανάγκη στο μέλλον όλοι οι υπουργοί να καταθέτουν στην επιτροπή, πριν από τις προκαθορισμένες συνεδρίες στις οποίες καλούνται να παραστούν, τα επεξηγηματικά σημειώματα για τα προγράμματα του

υπουργείου τους, πράγμα που σίγουρα θα συμβάλει στην καλύτερη διεξαγωγή της συζήτησης, αφού έτσι θα παρέχεται η ευχέρεια στα μέλη να προετοιμάζονται κατάλληλα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η ανάγκη να εισαχθεί νέος τρόπος εξέτασης του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού υπήρξε και παλαιότερη θέση της επιτροπής. Σύμφωνα με αυτήν η μελέτη του ετήσιου προϋπολογισμού του κράτους, του κατεχοχίν μέσου έκφρασης της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησης, θα πρέπει να διεξάγεται στη βάση της ευρύτερης θεώρησης της πολιτικής αυτής σε συνάρτηση με τους οικονομικούς δείκτες, τα οικονομικά μεγέθη και τον κυβερνητικό προγραμματισμό και να μην εξαντλείται μόνο σε παράθεση των επιμέρους προτεινόμενων κονδυλίων και συζήτηση για τη σκοπιμότητα και το ύψος τους, διαδικασία που εν πολλοίς είχε καθιερωθεί και εφαρμοζόταν μέχρι σήμερα.

Στη βάση της πιο πάνω θέσης της η επιτροπή επικέντρωσε κυρίως την προσοχή της στις ακόλουθες ενότητες και στα συναρτώμενα με αυτές επιμέρους κεφάλαια:

1. Οικονομική πολιτική - οικονομικοί δείκτες - οικονομικός προγραμματισμός.
2. Οικονομικοί τομείς, με έμφαση στη γεωργία, τη βιομηχανία, το εμπόριο, τη μεταποίηση, τον τουρισμό και τις κατασκευές.
3. Κοινωνική πολιτική και ανάπτυξη και τα επιμέρους κεφάλαιά της, δηλαδή παιδεία, υγεία, στέγαση, κοινωνικές ασφαλίσσεις κ.ά.

Στη διάρκεια της εξέτασης της πρώτης ενότητας, ο Υπουργός Οικονομικών ενημέρωσε την επιτροπή σε τρεις διαδοχικές συνεδρίες της σχετικά με μακροοικονομικά ζητήματα και θέματα δημοσιονομικής πολιτικής. Ταυτόχρονα και με εισήγηση της επιτροπής, προέβη σε ενημέρωση για ειδικότερα ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας, όπως είναι το κρατικό μισθολόγιο, η παραγωγικότητα, οι νέες προσλήψεις κ.ά., καθώς και για άλλα ζητήματα, όπως είναι η ανάγκη εκσυγχρονισμού

του φορολογικού συστήματος, το κόστος εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο, η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η ανάπτυξη της κεφαλαιαγοράς και η ανάγκη οικονομικής αυτονομίας της νομοθετικής εξουσίας.

Κατά την εξέταση της δεύτερης ενότητας, που αφορά τους οικονομικούς τομείς, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, στην παρουσία και του Υπουργού Οικονομικών, ενημέρωσαν την επιτροπή για θέματα της αρμοδιότητάς τους, που αφορούν μεταξύ άλλων την πολιτική της κυβέρνησης όσον αφορά τις μετοχοποιήσεις ημικρατικών οργανισμών, τις ιδιωτικοποιήσεις ζωτικών υπηρεσιών, την κατασκευή μεγάλων αναπτυξιακών έργων και τις πιθανές μεθόδους χρηματοδότησής τους, καθώς και για θέματα υδατικής και ενεργειακής πολιτικής, καυσίμων και περιβάλλοντος.

Η εξέταση ολοκληρώθηκε με την τρίτη ενότητα, που αφορά την κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης. Κλήθηκαν οι καθ' ύλην αρμόδιοι υπουργοί, δηλαδή ο Υπουργός Εσωτερικών, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ο Υπουργός Υγείας και ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού.

Επιπλέον, η επιτροπή εξέτασε θέματα πολιτικής που άπτονται των Υπουργείων Εξωτερικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, στην παρουσία των καθ' ύλην αρμόδιων υπουργών. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Άμυνας, παρόντων των Υπουργών Οικονομικών και Άμυνας, διεξήχθη μια πολύ εποικοδομητική συζήτηση για τις επιδράσεις των αμυντικών δαπανών στην οικονομία και τα προγράμματα της κυβέρνησης όσον αφορά μελλοντικές αμυντικές δαπάνες.

Τέλος, η επιτροπή, στα πλαίσια της εξέτασης του ειδικότερου θέματος του κόστους εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο, κάλεσε το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο οποίος παρέθεσε τα αναγκαία στοιχεία και επεξηγήσεις ως προς το επιτελούμενο από

την υπηρεσία του έργου της εναρμόνισης και τις σε σχέση με το έργο αυτό ανάγκες της Νομικής Υπηρεσίας σε προσωπικό.

Προτού γίνει αναφορά στην όλη φιλοσοφία και στη γενικότερη κυβερνητική πολιτική, όπως αυτές διαγράφονται μέσα από τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό και όπως ειδικότερα αναλύθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών τόσο στα πλαίσια της ομιλίας του ενώπιον του σώματος όσο και κατά την παρουσία του στην επιτροπή, κρίνεται σκόπιμο να τονιστεί ότι και φέτος η κυβέρνηση, τηρώντας την τακτική που εδώ και μερικά χρόνια έχει υιοθετήσει, κατέθεσε έγκαιρα τον κρατικό προϋπολογισμό στη Βουλή. Η επιτροπή, εκφράζοντας την ευαρέσκειά της για το θέμα αυτό, επιθυμεί επίσης να σημειώσει με ικανοποίηση το εξαιρετικό πνεύμα προθυμίας και συνεργασίας που επεδείχθη απ' όλους τους υπουργούς, αλλά και όλους ανεξαιρέτα τους συνεργάτες τους, τόσο όσον αφορά την παρουσία τους ενώπιον της επιτροπής μέσα στα πλαίσια της νέας διαδικασίας όσο και για κάθε συμπληρωματική πληροφορία και στοιχεία που ζητήθηκαν και τα οποία πρόθυμα και με συνέπεια κατατέθηκαν ενώπιόν της.

Γ. ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΔΑΠΑΝΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, όπως αυτά προκύπτουν από τη συνοδευτική επιστολή του Υπουργού Οικονομικών με την οποία κατατέθηκε ο υπό συζήτηση προϋπολογισμός στη Βουλή, διαμορφώνεται η ακόλουθη εικόνα σε σχέση με τα προϋπολογιζόμενα έσοδα και δαπάνες για το 2001:

Ο ενοποιημένος κρατικός προϋπολογισμός για το 2001 προβλέπει καθαρές δαπάνες £2.106,6 εκατομ. και καθαρά έσοδα £1.552,8 εκατομ., σε σύγκριση με £1.836,3 εκατομ. και £1.441,0 εκατομ., αντίστοιχα, με βάση τον αναθεωρημένο προϋπολογισμό του 2000.

Τα πιο πάνω ποσά αφορούν καθαρά έσοδα και καθαρές πληρωμές και σε αυτά δεν περιλαμβάνονται τα δάνεια και τα ποσά για τη χρηματοδότηση στο σκέλος των

εσόδων και οι αποπληρωμές για τα δάνεια, οι επιστροφές φόρων και δασμών και η αγορά μετοχών/αποθεματικού στο σκέλος των δαπανών.

Με βάση τον Πίνακα υπ' αριθμόν 4 που συνοδεύει τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, οι δαπάνες προσωπικού θα ανέλθουν στα £737.970 εκατομ., δηλαδή στο 35% του συνόλου του προϋπολογισμού, σε σύγκριση με £691.350 εκατομ. ή 37,6% του αναθεωρημένου προϋπολογισμού του 2000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που εξάγονται από το Σημείωμα για τις Οικονομικές Εξελίξεις κατά το 2000 και τις Προοπτικές για το 2001 του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού, οι προτεινόμενες αναπτυξιακές δαπάνες προϋπολογίζονται για το 2001 σε £293,5 εκατομ., σε σύγκριση με £287,8 εκατομ. εγκεκριμένες δαπάνες για το 2000. Επιπρόσθετο ποσό ύψους £7,7 εκατομ. θα παραχωρηθεί από το Ταμείο Δημόσιων Δαπανών. Από τις αναπτυξιακές δαπάνες οι κυριότερες πρόνοιες αφορούν τους τομείς που αναφέρονται πιο κάτω:

(Παρατίθενται συγκριτικά τα αντίστοιχα προτεινόμενα κονδύλια για το 2000, όπως αυτά εξάγονται από τα στοιχεία που είχαν κατατεθεί κατά την εξέταση του κρατικού προϋπολογισμού του 2000.)

Τομέας	Πρόνοια Ξεκατομ.	
	2001	2000
	(Προτεινόμενες)	(Προτεινόμενες)
Οδικό δίκτυο	55,1	59,9
Υδατική ανάπτυξη	22,5	22,4
Αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου	7,0	13,8
Πολεοδομικά σχέδια	20,9	23,9
Ανάπτυξη Δημόσιας Υγείας	17,4	15,8
Παιδεία	24,9	21,4

Πανεπιστήμιο Κύπρου	15,5	15,2
Πολιτιστική Ανάπτυξη	5,4	3,3
Αγροτική Ανάπτυξη	21,8	17,5
Στεγαστικό πρόγραμμα κυβερνητικών υπηρεσιών	18,9	18,0
Βιομηχανία και Εξαγωγές	16,0	15,6

(Συγκριτική ανάλυση των δαπανών και των εσόδων του προϋπολογισμού για την περίοδο 1998-2001 επισυνάπτεται ως Παράρτημα Α΄.)

Δ. ΣΤΟΧΟΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ - ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ- ΑΛΛΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

1. Στόχοι της οικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης, όπως παρουσιάστηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών

Σύμφωνα με τα γραπτά και προφορικά στοιχεία που κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Οικονομικών, ο προϋπολογισμός για το 2001 καλύπτει τον τρίτο χρόνο του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 1999-2003, του οποίου οι στρατηγικοί στόχοι βασίζονται στο τρίπτυχο κοινωνική δικαιοσύνη-σταθερότητα-ανάπτυξη.

Οι κυριότεροι επιμέρους στρατηγικοί στόχοι, με βάση την εισαγωγική ομιλία του Υπουργού Οικονομικών ενώπιον του σώματος, είναι η αναδιάρθρωση όλων των παραγωγικών τομέων της οικονομίας και η τεχνολογική αναβάθμιση, η εντατικοποίηση των ρυθμών εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο, η προσαρμογή στην κοινωνία της πληροφορίας, ο εκσυγχρονισμός των επιχειρηματικών μονάδων, η βελτίωση του ρόλου της Κύπρου ως περιφερειακού και διεθνούς κέντρου παροχής υπηρεσιών, η αναβάθμιση του περιβάλλοντος, η

αναμόρφωση του δημόσιου τομέα, η ενίσχυση του κοινωνικού ρόλου του κράτους και η διατήρηση της κοινωνικής συνοχής.

Παράλληλα, η ευρύτερη οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, με βασικό άξονά της την προετοιμασία της κυπριακής οικονομίας και κοινωνίας για την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στοχεύει στην ενίσχυση της μακροοικονομικής σταθερότητας και στην ικανοποίηση των κριτηρίων μακροοικονομικής σύγκλισης του Μάαστριχτ.

Όσον αφορά τους παραγωγικούς τομείς, προωθείται η αναδιάρθρωσή τους και ο εκσυγχρονισμός των παραγωγικών μονάδων, για να μπορέσουν να ενταχθούν επιτυχώς στο νέο, έντονα ανταγωνιστικό, διεθνές περιβάλλον και να αξιοποιήσουν τις νέες ευκαιρίες που προσφέρονται από την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και από την παγκοσμιοποίηση των αγορών. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στην αναβάθμιση του ρόλου της Κύπρου ως διεθνούς επιχειρηματικού κέντρου και κέντρου παροχής υπηρεσιών υψηλής ποιότητας. Στόχος είναι η περαιτέρω αναβάθμιση των υφιστάμενων κλάδων, καθώς και η ανάπτυξη νέων, όπως είναι οι συμβουλευτικές υπηρεσίες, η πληροφορική, η τριτοβάθμια εκπαίδευση και η τριτοβάθμια υγεία.

Ως προς το αναπτυξιακό πρόγραμμα για το 2001, ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στη συνέχιση και συμπλήρωση μεγάλων έργων υποδομής, ιδιαίτερα στους τομείς της οδικής και υδατικής ανάπτυξης, που καλύπτουν το 26,7% των συνολικών αναπτυξιακών δαπανών (περιλαμβανομένων των αποζημιώσεων για απαλλοτριώσεις). Περιλαμβάνονται επίσης έργα και υπηρεσίες αναγκαία για τη στήριξη της αναπτυξιακής πορείας της κυπριακής οικονομίας, καθώς και πρόνοια για συνέχιση ερευνητικών προγραμμάτων και για ανάπτυξη του τομέα παροχής υπηρεσιών.

Έμφαση τέλος αποδίδεται στην προώθηση της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο, στη συμμετοχή της Κύπρου σε αναπτυξιακά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στην επιμόρφωση του προσωπικού της δημόσιας υπηρεσίας.

2. Δημοσιονομική κατάσταση και δημοσιονομικοί δείκτες, όπως παρουσιάστηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών

Αναφορικά με τη δημοσιονομική κατάσταση και τη διακύμανση των δεικτών των διάφορων οικονομικών μεγεθών, σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών και τους σχετικούς πίνακες που συνοδεύουν τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, όπως αυτοί αρχικά κατατέθηκαν στη Βουλή, διαγράφεται για το 2001 η ακόλουθη εικόνα:

- α. Το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) σε τρέχουσες τιμές θα ανέλθει στα £5.901,7 εκατομ., σε σύγκριση με το αναθεωρημένο ύψος του £5.452,7 εκατομ. για το 2000.
- β. Το δημοσιονομικό έλλειμμα υπολογίζεται να περιοριστεί στο 3,3% επί του ΑΕΠ ή, σε απόλυτους αριθμούς, στα £194,2 εκατομ., σε σύγκριση με το υπολογιζόμενο ποσοστό του 3,9% επί του ΑΕΠ για το 2000 ή £210,6 εκατομ. σε απόλυτους αριθμούς. Η τελική διαμόρφωση του δημοσιονομικού ελλείμματος θα εξαρτηθεί από το βαθμό υλοποίησης του προϋπολογισμού, ιδιαίτερα όσον αφορά τις αναπτυξιακές και αμυντικές δαπάνες.

Η υποχώρηση του δημοσιονομικού ελλείμματος και η σύγκλισή του προς τα κριτήρια της Συνθήκης του Μάαστριχτ, δηλαδή προς το 3% του ΑΕΠ, οφείλεται, κατά κύριο λόγο, στη συνεχή προσπάθεια συμπίεσης των δημόσιων δαπανών και στη βελτίωση της φοροεισπρακτικής ικανότητας του

κράτους και τούτο παρά τη σημαντική αύξηση τόσο των κοινωνικών παροχών όσο και των επιχορηγήσεων.

Η συνεπής εφαρμογή του προγράμματος εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών, που καλύπτει την περίοδο 1999-2002, στοχεύει στη σταδιακή μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος, το οποίο μέχρι το τέλος του 2002 αναμένεται να περιοριστεί στο 2% επί του ΑΕΠ.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών συνεχίζονται οι διαβουλεύσεις με τη συνδικαλιστική πλευρά όσον αφορά τη μείωση του ύψους του κρατικού μισθολογίου σε συνάρτηση με τη μείωση της κλίμακας εισδοχής των νεοεισερχομένων, ως ένα από τα μέτρα που θα συμβάλουν στη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Επιπρόσθετα, η εφαρμογή του συστήματος αυτοχρηματοδότησης έργων ανάπτυξης του δημόσιου τομέα εντός του 2001 αναμένεται ότι θα επιδράσει θετικά ως προς το ύψος των δημοσιονομικών μεγεθών, η έκταση όμως της επίδρασης αυτής μακροπρόθεσμα θα εξαρτηθεί από τον αριθμό των έργων που θα υλοποιηθούν με τη μέθοδο αυτή και από το εύρος των δαπανών που θα εξοικονομηθούν.

Παράλληλα, το πρωτογενές ισοζύγιο συνεχίζει την αυξητική του πορεία και προβλέπεται να παρουσιάσει αυξημένο πλεόνασμα ύψους £135,8 εκατομ. ή ποσοστό 2,3% επί του ΑΕΠ, σε σύγκριση με £96,0 εκατομ. ή 1,8% για το 2000.

- γ. Το συνολικό δημόσιο χρέος προβλέπεται να φθάσει τα £5.990,6 εκατομ. ή ποσοστό 101,5% επί του ΑΕΠ, σε σύγκριση με £5.392,4 εκατομ. ή 98,9% επί του ΑΕΠ για το 2000.

- Το δημόσιο χρέος (εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού) αναμένεται να ανέλθει στα £3.758,5 εκατομ. ή σε ποσοστό 63,7% επί του ΑΕΠ, σε σύγκριση με £3.372,4 εκατομ. ή 61,8% για το 2000, συνεχίζοντας έτσι να αποκλίνει για τρίτη συνεχή χρονιά από το σχετικό κριτήριο της Συνθήκης του Μάαστριχτ, δηλαδή από το 60% επί του ΑΕΠ.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, μολονότι με βάση τα κριτήρια του Μάαστριχτ το δημόσιο χρέος καθορίζεται στο 60% επί του ΑΕΠ, αυτό δεν είναι απόλυτο, αλλά είναι ικανοποιητικό να υπάρχει ξεκάθαρη τάση προσέγγισής του.

- Το δημόσιο χρέος στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα ανέλθει στα £2.232,1 εκατομ. ή σε ποσοστό 37,8% επί του ΑΕΠ, σε σύγκριση με £2.020,1 εκατομ. ή ποσοστό 37,0% επί του ΑΕΠ για το 2000.
- Το συνολικό δημόσιο εξωτερικό χρέος (μακροχρόνιο, μεσοπρόθεσμο και βραχυχρόνιο) θα ανέλθει στα £941,5 εκατομ. ή σε 16,0% επί του ΑΕΠ, σε σύγκριση με £852,1 εκατομ. ή 15,6% επί του ΑΕΠ για το 2000.

δ. Ως προς το ισοζύγιο πληρωμών, από τα στοιχεία που παρατίθενται στο Σημείωμα για τις Οικονομικές Εξελίξεις κατά το 2000 και τις Προοπτικές για το 2001, που κατέθεσε το Υπουργείο Οικονομικών και το Γραφείο Προγραμματισμού, προκύπτει ότι το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρουσίασε αύξηση κατά το 2000 που οφείλεται κυρίως στην αύξηση των εισαγωγών.

Οι εξαγωγές αγαθών, περιλαμβανομένων και των επανεξαγωγών, εκτιμάται ότι θα σημειώσουν αύξηση κατά 7,3% το 2000, σε σύγκριση με μείωση 3,0% που επήλθε το 1999. Οι εισαγωγές αγαθών αναμένεται επίσης ότι θα παρουσιάσουν κατά το 2000 σημαντική διεύρυνση κατά 16,8%. Η

αύξηση αυτή οφείλεται στην αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης κατά το πρώτο εξάμηνο του 2000, εξαιτίας της αύξησης του συντελεστή του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) από 8% σε 10%, η οποία αναμενόταν το δεύτερο εξάμηνο του 2000. Οφείλεται επίσης στην αύξηση του ιδιωτικού διαθέσιμου εισοδήματος λόγω των φορολογικών ελαφρύνσεων που μεσολάβησαν, των μισθολογικών αυξήσεων, της μείωσης του συντελεστή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα και της κατάργησης της εισφοράς προς το ΠΙΚ.

3. Χρηματοδοτικές ανάγκες

Ως προς τις χρηματοδοτικές ανάγκες της κυβέρνησης για το 2001, από την επιστολή του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία υπέβαλε τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό στη Βουλή, προκύπτουν τα ακόλουθα στοιχεία:

- Οι χρηματοδοτικές ανάγκες για το 2001 θα ανέλθουν στα £677,2 εκατομ. ή σε ποσοστό 11,5% επί του ΑΕΠ, σε σύγκριση με £640,7 εκατομ. ή ποσοστό 11,8% επί του ΑΕΠ για το 2000. Σύμφωνα με τις προβλέψεις για τους διαθέσιμους χρηματοδοτικούς πόρους, το 2001 θα παρουσιαστεί έλλειμμα £116,1 εκατομ. περίπου, το οποίο θα πρέπει να καλυφθεί με πρόσθετο εξωτερικό δανεισμό.

(Συγκριτικοί πίνακες των δημοσιονομικών μεγεθών για τα έτη 1987-2001 επισυνάπτονται ως Παράρτημα Β΄.)

4. Άλλα οικονομικά μεγέθη

Αναφορικά με τα άλλα οικονομικά μεγέθη, από τα στοιχεία που ο Υπουργός Οικονομικών παρέθεσε κατά την παρουσίαση του υπό συζήτηση προϋπολογισμού στην ολομέλεια του σώματος, παρουσιάζεται η ακόλουθη εικόνα για το 2001 σε σύγκριση με το 2000:

- Ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να ανέλθει στο 4,5%, σε σύγκριση με 4,8% που ήταν το 2000, υπερβαίνοντας για τρίτη συνεχή χρονιά το μέσο ετήσιο στόχο του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης. Τέτοιες επιδόσεις συγκρίνονται ευνοϊκά με το μέσο ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης για το 2000 της Ευρωπαϊκής Ένωσης (3,2%) και της παγκόσμιας οικονομίας (4,2%).

Η σημαντική διόγκωση του μέσου ρυθμού ανάπτυξης το 2000 οφείλεται κατά κύριο λόγο στην εξαιρετική επίδοση του τουριστικού τομέα, με συνακόλουθες θετικές επιπτώσεις στους άλλους τομείς της οικονομίας, που επίσης παρουσιάζουν θετικούς ρυθμούς αύξησης. Εξάιρεση αποτελούν ο τομέας των κατασκευών και ο τομέας της γεωργίας, ο οποίος επηρεάστηκε από την ανομβρία. Στη διαμόρφωση του ρυθμού ανάπτυξης συνέβαλε επίσης η αυξημένη εγχώρια ζήτηση λόγω της σημαντικής επιτάχυνσης της ιδιωτικής κατανάλωσης και των επενδύσεων, όσο και η εξωτερική ζήτηση λόγω της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας.

Οι παράγοντες που συμβάλλουν στην ικανοποιητική πορεία της οικονομίας για το 2000 αναμένεται να συνεχιστούν και το 2001 με ικανοποιητικό ρυθμό επέκτασης των τριτογενών τομέων, με άξονα πάντα τον τουρισμό και τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, ενώ αναμένεται επίσης μικρότερος ρυθμός ανάπτυξης των δευτερογενών τομέων.

- Ο πληθωρισμός εκτιμάται ότι θα είναι της τάξης του 4,2% μέχρι τέλους του 2000, σε σύγκριση με 4,3% την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2000 και 1,7% το 1999, αποκλίνοντας από το κριτήριο του Μάαστριχτ, δηλαδή από το 2,8%.

Αυτό οφείλεται κυρίως στην κατακόρυφη αύξηση της διεθνούς τιμής του αργού πετρελαίου και στη συνακόλουθη αύξηση του ηλεκτρικού ρεύματος,

στη μειωμένη προσφορά γεωργικών προϊόντων λόγω της ανομβρίας, στην ανατίμηση της στερλίνας και του δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας και στην επιτάχυνση που σημειώθηκε στο διεθνή πληθωρισμό. Αναμένεται όμως πορεία αποκλιμάκωσής του και μείωσή του γύρω στο 3,0% για το 2001, σε συνάρτηση πάντα με την πορεία της τιμής του αργού πετρελαίου.

- Οι συνθήκες πλήρους απασχόλησης συνεχίστηκαν και κατά το 2000 με το ποσοστό ανεργίας να κυμαίνεται γύρω στο 3,3%, σε σύγκριση με 3,6% το 1999. (Το ποσοστό ανεργίας το οποίο διεθνώς θεωρείται φυσιολογικό κυμαίνεται μεταξύ 3% και 3,5%.)

Η μείωση αυτή οφείλεται στην επιμέρους μείωση της ανεργίας στους τομείς της μεταποίησης, των κατασκευών και του εμπορίου, με το 9% του επικερδώς απασχολούμενου πληθυσμού στον πρωτογενή τομέα, το 21,5% στο δευτερογενή και το 69,5% στον τριτογενή τομέα. Σε πραγματικούς αριθμούς οι άνεργοι προβλέπεται να περιοριστούν σε δέκα χιλιάδες εφτακόσιους το 2001, σε σύγκριση με δέκα χιλιάδες εννιακόσιους το 2000 και έντεκα χιλιάδες τετρακόσιους το 1999.

5. Οικονομικοί τομείς και προοπτικές

Από τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής τόσο από τον Υπουργό Οικονομικών όσο και από τους καθ' ύλην αρμόδιους υπουργούς κατά τη συζήτηση επί των οικονομικών τομέων, τα προβλήματα και τις προοπτικές ανάπτυξής τους, καθώς και τη συμβολή τους στο ΑΕΠ, προκύπτουν τα ακόλουθα:

- Η συνεισφορά του τομέα της γεωργίας στο ΑΕΠ υπολογίζεται να σημειώσει περαιτέρω μείωση και να φτάσει το 3,5% το 2000, σε σύγκριση με 4% το 1999.

Η μείωση αυτή οφείλεται στην ανομβρία και στις περικοπές στην παροχή νερού για άρδευση και στην κατά συνέπεια μειωμένη ποσότητα και ποιότητα της παραγωγής. Επέδρασαν επίσης ο διεθνής ανταγωνισμός και οι χαμηλές τιμές πώλησης των γεωργικών προϊόντων στο εξωτερικό.

- Ο τομέας της μεταποίησης και η συνεισφορά του στο ΑΕΠ παρέμεινε σε σταθερά επίπεδα μεταξύ 1999 και 2000, ενώ σε απόλυτους αριθμούς έχει αυξηθεί. Το 1999 ήταν 10,8% και το 2000 10,7%.

Η μη αύξηση της συνεισφοράς του μεταποιητικού τομέα στο ΑΕΠ οφείλεται στο μικρό μέγεθος των επιχειρηματικών μονάδων, στο χαμηλό βαθμό αξιοποίησης της προηγμένης τεχνολογίας και σύγχρονων μεθόδων διεύθυνσης και παραγωγής και στον έντονο ανταγωνισμό στην εγχώρια αγορά λόγω της αύξησης των εισαγωγών και της μείωσης των δασμών. Παρά ταύτα ο τομέας της μεταποίησης θα παρουσιάσει θετικό ρυθμό ανάπτυξης κατά 3,0% το 2000, σε σύγκριση με οριακή αύξηση 0,3% το 1999.

Αναφορικά με τη βιομηχανία από τον περασμένο χρόνο έχει τεθεί σε εφαρμογή η “Νέα Βιομηχανική Πολιτική” ως προς όλα τα κεφάλαιά της, εκτός από το κεφάλαιο για τα δάνεια προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και το κεφάλαιο της υψηλής τεχνολογίας, τα οποία αναμένεται σύντομα να τεθούν σε εφαρμογή. Τα κίνητρα και τα σχέδια στήριξης που προνοούνται στα πλαίσια της εν λόγω πολιτικής αναμένεται να δώσουν νέα ώθηση στην εγχώρια βιομηχανία.

- Ο τομέας των κατασκευών για δεύτερο συνεχή χρόνο παρουσίασε αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης ύψους 0,5%, ανακάμπτοντας όμως κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2000. Η συνεισφορά του στο ΑΕΠ μειώθηκε και περιορίστηκε στο 7,1% το 2000, σε σύγκριση με 7,7% το 1999.

Η μείωση αυτή οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην ικανοποίηση των πλείστων στεγαστικών αναγκών της πλειοψηφίας του πληθυσμού, ιδιαίτερα όσον αφορά τους εκτοπισθέντες και τις ανάγκες για δεύτερη κατοικία. Επιβράδυνση παρουσιάστηκε επίσης στην ανέγερση τουριστικών καταλυμάτων, λόγω της πτωτικής τάσης που παρουσίασε η επικερδότητα του τουριστικού τομέα για σειρά ετών.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, για την αναζωογόνηση του τομέα των κατασκευών έχει εισαχθεί το κίνητρο της επιταχυνόμενης απόσβεσης της αγοράς βιομηχανικών και μη οικιστικών κτιρίων στα δέκα χρόνια, εισήχθησαν απλοποιημένες διαδικασίες απόκτησης πολεοδομικής και οικοδομικής άδειας, μειώθηκαν οι συντελεστές για τα μεταβιβαστικά τέλη ακινήτων και προωθήθηκε η τυποποίηση των κατασκευαστικών υλικών με βάση ευρωπαϊκά πρότυπα, ώστε να υπάρξει μείωση του κατασκευαστικού κόστους.

- Ο τομέας των ξενοδοχείων/εστιατορίων παρουσιάζει ανοδική πορεία τα τελευταία τρία συνεχή χρόνια, με αύξηση του τουριστικού ρεύματος κατά εξακόσιες χιλιάδες και αύξηση των εσόδων κατά £330 εκατομ.

Η συνεισφορά του τουρισμού στο ΑΕΠ είναι μεταξύ 21% και 22% και η ανοδική πορεία του τομέα αναμένεται να συνεχιστεί και κατά το 2001. Στην ανοδική αυτή πορεία αναμένεται να συμβάλει περαιτέρω το Στρατηγικό Σχέδιο Τουρισμού, που βρίσκεται ήδη ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου για έγκριση και το οποίο θα καλύψει χρονική περίοδο που εκτείνεται μέχρι το 2010.

Ε. ΑΛΛΑ ΠΑΡΕΜΦΕΡΗ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

1. Αμυντικές δαπάνες

Οι συνολικές αμυντικές δαπάνες το 2001 θα ανέλθουν στο 2,3% επί του ΑΕΠ, σε σύγκριση με ποσοστό 1,4% επί του ΑΕΠ κατά το 2000.

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών τα τελευταία τρία έτη, περιλαμβανομένου και του 2000, οι αμυντικές δαπάνες έχουν παρουσιάσει μείωση έναντι των εσόδων και έτσι έχει επιτευχθεί ο στόχος που είχε τεθεί το 1992 για μηδενισμό των χρεών για αμυντικές δαπάνες μέχρι το 2001. Η αύξηση στα έσοδα, τα οποία προέρχονται από την υποχρεωτική καταβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα και τα οποία, όπως και οι δαπάνες, ύστερα από την ενοποίηση των τριών κρατικών προϋπολογισμών κατατίθενται και χρεώνονται αντίστοιχα στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, οφειλόταν κατά κύριο λόγο στην αύξηση κατά μία εκατοστιαία μονάδα της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα από τον Αύγουστο του 1998. Οι εν λόγω συντελεστές έχουν πρόσφατα, με τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, επαναφερθεί στα παλαιότερα επίπεδα, με συνακόλουθη μείωση των εσόδων.

Σύμφωνα με συμπληρωματικά στοιχεία τα οποία ζητήθηκαν από την επιτροπή και κατατέθηκαν, τα έσοδα από την επιβολή του τέλους για την έκτακτη εισφορά για την άμυνα κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2000 ανήλθαν στα £120 εκατομ., σε σύγκριση με £145 εκατομ. την αντίστοιχη περίοδο του 1999.

Ενδεικτικά, τα έσοδα από την επιβολή του τέλους αυτού έχουν ως εξής:

1998	£155,7 εκατομ.
1999	£187,9 εκατομ.
2000 (προβλεπόμενα)	£127,5 εκατομ.
2001 (προϋπολογιζόμενα)	£123,3 εκατομ.

2. Νέες θέσεις

Με βάση τους πίνακες που συνοδεύουν τον κρατικό προϋπολογισμό του 2001 δεν υπάρχει πρόνοια για δημιουργία νέων ή για αναβάθμιση υφιστάμενων θέσεων. Παρ' όλ' αυτά από τον Πίνακα υπ' αριθμόν 5 προκύπτει ότι δημιουργούνται τέσσερις (4) θέσεις στο Υπουργείο Οικονομικών και καταργούνται εκατόν σαράντα τέσσερις (144) σε διάφορα υπουργεία και υπηρεσίες.

Μέσα στα πλαίσια της εξέτασης του ειδικότερου αυτού κεφαλαίου, η επιτροπή αποφάσισε να συζητήσει και το νομοσχέδιο με τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 2000», το οποίο είχε κατατεθεί από την κυβέρνηση και εκκρεμούσε ενώπιόν της από τον Ιούλιο του 2000.

Με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προνοείται η δημιουργία, η αναδιάρθρωση και η κατάργηση αριθμού θέσεων στη δημόσια υπηρεσία οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στον κρατικό προϋπολογισμό του 2000. Οι προτεινόμενες νέες θέσεις ανέρχονται σε επτακόσιες εξήντα τέσσερις (764) και αφορούν διάφορα τμήματα και υπηρεσίες. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε το Υπουργείο Οικονομικών στις 3 Νοεμβρίου 2000, από τις θέσεις αυτές:

- οι τετρακόσιες (400) είναι θέσεις καθηγητή/εκπαιδευτή στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, όπου υπηρετεί ήδη ίσος αριθμός έκτακτου προσωπικού·
- οι εκατόν τριάντα τέσσερις (134) θα καλύψουν ανάγκες που προκύπτουν από την προσπάθεια εναρμόνισης σε διάφορες υπηρεσίες·
- εκατόν δέκα θέσεις (110) δημιουργούνται στα τελωνεία και στην υπηρεσία ΦΠΑ για ενίσχυση της φοροεισπρακτικής ικανότητας και για τον έλεγχο που διενεργούν οι υπηρεσίες αυτές. Παράλληλα, καταργούνται ογδόντα έξι (86)

θέσεις και σημειώνονται με διπλό σταυρό (++) για κατάργηση άλλες διακόσιες εννέα (209) θέσεις·

- η αναβάθμιση οκτακοσίων ογδόντα εννέα (889) θέσεων αφορά Βοηθούς Διευθυντές, Διευθυντές Μέσης Εκπαίδευσης και Επιθεωρητές Α΄ στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, «οι ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό συνεπάγονται ετήσια δαπάνη ύψους £13,88 εκατομ., με βάση τη μέση ετήσια μακροπρόθεσμη δαπάνη με τιμές του 2000, ενώ ταυτόχρονα άλλες ρυθμίσεις οδηγούν σε εξοικονόμηση ίση προς £1,06 εκατομ. Εάν δε ληφθεί υπόψη ότι δαπάνη ύψους £6,3 εκατομ. διενεργείται με βάση τις πρόνοιες εγκεκριμένων προϋπολογισμών προηγούμενων ετών, καθώς και λόγω κατάργησης αριθμού θέσεων που ήταν σημειωμένες με διπλό σταυρό (++) , η καθαρή συνολική δαπάνη θα ανέλθει στο ποσό των £6,51 εκατομ.».

(Συνοπτική κατάσταση για την ίδρυση/κατάργηση θέσεων στη δημόσια υπηρεσία για το 2001, καθώς και άλλοι σχετικοί πίνακες που δεικνύουν την κατάσταση στη δημόσια υπηρεσία για διάφορα έτη σε μόνιμο, έκτακτο και ωρομίσθιο προσωπικό επισυνάπτονται ως Παράρτημα Γ΄.)

3. Κόστος εναρμόνισης - Οικονομική βοήθεια από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Ο Υπουργός Οικονομικών κατέθεσε τα ακόλουθα σε σχέση με το κεφάλαιο αυτό:

- α. Το κόστος εναρμόνισης είχε υπολογισθεί το 1999 στα £550 εκατομ. περίπου και κάλυπτε την προενταξιακή περίοδο 1999-2002. Με βάση νέο πρόσφατο υπολογισμό, το κόστος αυτό μειώνεται στα £380 εκατομ., διαφορά που

οφείλεται, πρώτον, στο ότι δεν περιλαμβάνει το έτος 1999 και, δεύτερον, στο ότι δεν περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- Περίπου £150 εκατομ. για τη δημιουργία αποθηκευτικών χώρων για τα πετρελαιοειδή για ενενήντα μέρες, όπως είναι η υποχρέωση με βάση το κοινοτικό κεκτημένο. Για το θέμα αυτό έχει ζητηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μεταβατική περίοδος πέντε χρόνων και η εν λόγω δαπάνη θα γίνει μετενταξιακά.
 - Το κόστος πρόσληψης επιπρόσθετου προσωπικού για σκοπούς εναρμόνισης, το ύψος του οποίου θα εξαρτηθεί από τις θέσεις που θα εγκριθούν από τη Βουλή στα πλαίσια του σχετικού συμπληρωματικού προϋπολογισμού του 2000 που εκκρεμεί ενώπιόν της.
 - Το κόστος των αποχετευτικών συστημάτων -υπολογίζεται σε £350 εκατομ.- που θα προκύψει μετά το 2002, επειδή δεν είναι εφικτό να κατασκευαστούν αποχετευτικά συστήματα σε όλα τα χωριά με πληθυσμό πέραν των δύο χιλιάδων κατοίκων μέχρι τέλους του 2002, θέμα για το οποίο έχει ζητηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση μεταβατική περίοδος προσαρμογής μέχρι το 2011.
 - Το κόστος για εκσυγχρονισμό και αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα.
 - Το κόστος για αναβάθμιση των λιμανιών και αεροδρομίων, δεδομένης της πιθανής ανάληψης των έργων αυτών με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης.
- β. Αναφορικά με την οικονομική βοήθεια από την Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν δοθεί τα ακόλουθα στοιχεία:

Από το πρώτο, δεύτερο, τρίτο και τέταρτο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο σε ευρώ υπήρχαν διαθέσιμοι πόροι 210 εκατομ. (δάνεια 152 εκατομ., χορηγίες 51 εκατομ. και κεφάλαια κινδύνου 7 εκατομ.). Από αυτά έχουν αξιοποιηθεί πλήρως τα 195 εκατομ. (όλο το ποσό των δανείων και των κεφαλαίων κινδύνου και 36 εκατομ. ευρώ από τις χορηγίες).

Δεν αξιοποιήθηκαν 14,5 εκατομ. ευρώ από τα διάφορα πρωτόκολλα -τα 14 εκατομ. ευρώ αφορούν το τρίτο και το τέταρτο χρηματοδοτικό πρωτόκολλο- για λόγους που σχετίζονται με προβλήματα που δημιουργήθηκαν από την τουρκοκυπριακή πλευρά σε σχέση με διάφορα κατασκευαστικά έργα στην κατεχόμενη Λευκωσία για το κεντρικό αποχετευτικό σύστημα.

Με το νέο χρηματοδοτικό κανονισμό που διαδέχθηκε τα πρωτόκολλα θα διατεθεί για την Κύπρο και τη Μάλτα για το 2000 - 2004 συνολικό ποσό ύψους 95 εκατομ. ευρώ, εκ των οποίων η Κύπρος θα επωφεληθεί των 57 εκατομ. ευρώ. Για το 2000 θα διατεθούν 9 εκατομ. ευρώ (6 εκατομ. θα αφορούν την εναρμόνιση) και για καθένα από τα υπόλοιπα τέσσερα χρόνια θα διατεθούν 12 εκατομ. ευρώ.

4. Βαθμός υλοποίησης αναπτυξιακών έργων

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών ο βαθμός υλοποίησης των αναπτυξιακών έργων για το 2000 αναμένεται να κυμανθεί στα ίδια επίπεδα με το 1999, δηλαδή γύρω στο 70,7%.

Σύμφωνα πάντα με τον Υπουργό Οικονομικών οι σημαντικότεροι παράγοντες που συναρτώνται απόλυτα με το βαθμό υλοποίησης των αναπτυξιακών έργων είναι οι διαδικασίες απαλλοτριώσεων, που έχουν τώρα καταστεί πιο χρονοβόρες λόγω προσφυγής των πολιτών σε ένδικα μέσα, η ευαισθητοποίηση όσον αφορά το

περιβάλλον, που επιβάλλει την ετοιμασία των αναγκαίων περιβαλλοντικών μελετών, με αποτέλεσμα να καθυστερεί η έναρξη ορισμένων έργων, καθώς και τεχνικά ή άλλα προβλήματα στο στάδιο της εκτέλεσης, που συχνά συνεπάγονται αλλαγές σχεδίων και προγράμματος εργασίας.

5. Φορολογική μεταρρύθμιση

Με βάση δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών ενώπιον της επιτροπής στις 25 Οκτωβρίου 2000, το ισχύον φορολογικό σύστημα επανεξετάζεται σε επίπεδο ειδικών επιτροπών, λαμβανομένης υπόψη και της ενταξιακής πορείας της Κύπρου, με πρόθεση όχι την αύξηση των εσόδων του κράτους, αλλά τη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών και την απλούστευση του συστήματος. Σύμφωνα με τις ίδιες δηλώσεις αναμένεται η κατάθεση ολοκληρωμένης πρότασης πριν από το τέλος του 2000 και χωρίς κατ' ανάγκη να προηγηθεί κοινωνικός διάλογος.

6. Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, για να κριθεί η βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και κατά συνέπεια του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, θα πρέπει να παρέλθουν με βάση τον αναλογιστή πενήντα χρόνια. Ο αναλογιστής ετοιμάζει ετήσιες μελέτες με συγκεκριμένες εισηγήσεις και αναφέρει σχετικά ότι για τα επόμενα είκοσι χρόνια το ταμείο δε θα έχει κανένα πρόβλημα να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του. Στις εισηγήσεις περιλαμβάνεται η αύξηση των συντάξεων και η αύξηση των εισφορών. Όσον αφορά τους τρόπους επένδυσης των εσόδων του ταμείου, σε καμιά περίπτωση υπό τις δοσμένες καταστάσεις δεν υιοθετείται η εισήγηση για επένδυση των πόρων του ταμείου στο χρηματιστήριο. Το ενδεχόμενο αυτό θα πρέπει να εξεταστεί μακροπρόθεσμα και εν πάση περιπτώσει όχι υπό τη σκοπιά της ευνοϊκής επίδρασης που μία

ενδεχόμενη επένδυση στο χρηματιστήριο είναι δυνατό να έχει επί των τιμών των μετοχών.

ΣΤ. ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΟΥ 2001

Με βάση τα στοιχεία που προκύπτουν από το Σημείωμα για τις Οικονομικές Εξελίξεις για το 2000 και τις Προοπτικές για το 2001 του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού, η ενοποίηση των τριών κρατικών προϋπολογισμών, δηλαδή του Τακτικού, του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως και του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων, όπως παρουσιάστηκε με τον προϋπολογισμό του 2000, έχει προωθηθεί περαιτέρω με την ορθολογική ταξινόμηση και συγχώνευση/ανάλυση κονδυλίων, ώστε να αντικατοπτρίζει καλύτερα τις δραστηριότητες του κράτους.

Συγκεκριμένες δαπάνες, όπως τα υπηρεσιακά ταξίδια στο εξωτερικό, η φιλοξενία, η εκπαίδευση προσωπικού και άλλα τα οποία προηγουμένως περιλαμβάνονταν κάτω από τα κονδύλια που αφορούσαν διάφορα σχέδια/προγράμματα, έχουν τώρα ενσωματωθεί στα κατάλληλα άρθρα, ώστε να παρουσιάζεται το πραγματικό ύψος των δαπανών για κάθε κατηγορία και δραστηριότητα.

Η ενοποίηση έχει σε μεγάλο βαθμό ολοκληρωθεί, αλλά υπάρχουν ακόμη περιθώρια βελτίωσης, γι' αυτό συνεχίζεται η ενδελεχής μελέτη και επεξεργασία των διάφορων κονδυλίων, έτσι ώστε στον προϋπολογισμό του 2002 να υπάρξει πλήρης ενοποίηση.

Ζ. ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Η επιτροπή, προτού παραθέσει τις επιμέρους παρατηρήσεις και εισηγήσεις της, θεωρεί αναγκαίο να δηλώσει ότι η έγκριση είτε του συνόλου είτε ορισμένων από τις πρόνοιες που περιέχονται στον ετήσιο κρατικό προϋπολογισμό, δεδομένου του

πολιτειακού μας συστήματος, δε συνεπάγεται κατ' ανάγκην και έγκριση ή αποδοχή της κυβερνητικής οικονομικής πολιτικής. Από την άλλη, θεωρεί επίσης σκόπιμο να αναφέρει ότι ορισμένες θέσεις της που περιλαμβάνονται στην παρούσα έκθεση διατυπώνονται ανεξάρτητα από τη διαμόρφωση της τελικής θέσης των μελών της ως προς τον υπό αναφορά προϋπολογισμό κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

1. Γενικές διαπιστώσεις ως προς τη δημοσιονομική κατάσταση

Οι δημοσιονομικοί δείκτες, όπως αυτοί παρουσιάστηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών, δεικνύουν και πάλι ψηλό δημοσιονομικό έλλειμμα τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και ως ποσοστό επί του ΑΕΠ, γεγονός το οποίο απασχολεί και ανησυχεί ιδιαίτερα την επιτροπή, παρά το ότι σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών αυτό αναμένεται να παρουσιάσει κάμψη και να προσεγγίσει το 3,3% επί του ΑΕΠ το 2001, σε σύγκριση με 3,9% το 2000. Αν ληφθεί υπόψη ότι ύστερα από την ενοποίηση των τριών κρατικών προϋπολογισμών τα έσοδα του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης κατατίθενται τώρα στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και ότι αυτή τη στιγμή, σύμφωνα με τα σχετικά στοιχεία, οι δαπάνες για την άμυνα είναι λιγότερες από τα έσοδα, η εικόνα του δημοσιονομικού ελλείμματος σε σύγκριση με προηγούμενα έτη δεν είναι βελτιωμένη.

Παράλληλα, παρατηρείται πολύ ανησυχητική διεύρυνση του συνολικού δημόσιου και ενδοκυβερνητικού χρέους τόσο σε απόλυτους αριθμούς όσο και ως ποσοστό επί του ΑΕΠ, το οποίο θα ανέλθει, σύμφωνα με τα κατατεθέντα στοιχεία, στο 101,5% επί του ΑΕΠ το 2001, σε σύγκριση με 98,9% επί του ΑΕΠ το 2000.

Ως προς το δημόσιο χρέος (εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού), σε σύγκριση με προηγούμενα έτη παρατηρείται κλιμακωτή αύξησή του, η οποία κατά το 2001 θα φτάσει το 63,7% επί του ΑΕΠ, σε σύγκριση με 61,8% το 2000, αποκλίνοντας σημαντικά από το κριτήριο σύγκλισης του Μάαστριχτ, δηλαδή από το 60%.

Με ιδιαίτερη επίσης ανησυχία αντικρίζει η επιτροπή τις αυξητικές πληθωριστικές τάσεις, οι οποίες, αν και εν πολλοίς οφείλονται σε εξωγενείς και απρόβλεπτους παράγοντες, όπως είναι η αύξηση στις τιμές των καυσίμων και η άνοδος των τιμών των αγροτικών προϊόντων λόγω της ανομβρίας, έχουν εκτοξεύσει τον πληθωρισμό στο 4,3% - 4,2% το 2000. Οι εν λόγω παράγοντες, σε συνδυασμό με μελλοντική αύξηση του συντελεστή του φόρου προστιθέμενης αξίας, έτσι που να προσεγγίσει σταδιακά το 15% για σκοπούς εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο, δημιουργούν εύλογη ανησυχία και προβληματισμό με ποιους τρόπους η κυβέρνηση ενδέχεται να αντιμετωπίσει πιθανή εκτόξευση του πληθωρισμού σε ποσοστά τέτοια που να καθιστούν δύσκολο τον έλεγχο του και ποιες θα είναι οι επιπτώσεις σε τάξεις του λαού όπως οι συνταξιούχοι και οι μισθωτοί. Επιπρόσθετα, η επιτροπή τονίζει ότι ο πληθωρισμός θα είναι δύσκολο να ελεγχθεί στο μέλλον, αν το όλο ζήτημα δεν εξεταστεί από τώρα σφαιρικά, ιδιαίτερα εφόσον οι πιέσεις για μισθολογικές αυξήσεις προς την κυβέρνηση συνεχίζονται και τελικά αυτές παραχωρούνται, χωρίς να αξιολογείται επαρκώς η παραγωγικότητα της κάθε ομάδας, γεγονός που συμβάλλει υπό τις δεδομένες συνθήκες πληθωρισμού σε περαιτέρω αύξησή του.

Ικανοποιητικό θεωρεί η επιτροπή το ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης, ο οποίος υπολογίζεται για το 2001 στο 4,5%, σε σύγκριση με 4,8% κατά το 2000. Όμως αυτός συναρτάται άμεσα με την εξαιρετική επίδοση που παρουσιάζει τώρα ο τουρισμός, αλλά και με την επιτάχυνση της ιδιωτικής κατανάλωσης, δεδομένα που είναι αστάθμητα και συνεπώς δεν πρέπει να δημιουργούν ευφορία, αφού σε περίπτωση ενδεχόμενης κρίσης θα αποβούν σοβαροί αποσταθεροποιητικοί παράγοντες.

Με ικανοποίηση αλλά όχι με εφησυχασμό αντικρίζεται επίσης από την επιτροπή το γεγονός ότι κατά το 2000 το ποσοστό ανεργίας παρουσίασε ελαφρά κάμψη, δηλαδή περιορίστηκε στο 3,3%, σε σύγκριση με 3,6% το 1999. Σημειώνεται εντούτοις ότι η

μείωση της ανεργίας συναρτάται επίσης άμεσα με τη συνεχιζόμενη αυξητική επίδοση του τομέα του τουρισμού κατά το 2000 -παράγοντας ο οποίος εκ των πραγμάτων δημιουργεί αβεβαιότητα- εν αντιθέσει με τους υπόλοιπους τομείς, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους παρέμειναν σταθεροί ή σημείωσαν κάμψη. Το γεγονός αυτό θα πρέπει να προβληματίσει τους αρμοδίους ως προς τις μελλοντικές προοπτικές ανάπτυξης των υπόλοιπων αυτών τομέων και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις στο ποσοστό της ανεργίας από περαιτέρω κάμψη τους.

Επιπρόσθετα, ως προς το ειδικότερο κεφάλαιο της απασχόλησης στην Κύπρο ξένων εργατών η επιτροπή τονίζει ότι αναμένει από την κυβέρνηση να επανεξετάσει την πολιτική της στο θέμα της παραχώρησης άδειας εργασίας σε αλλοδαπούς σε συνάρτηση με τη γενικότερη οικονομική της πολιτική, ενώ τονίζει ότι αναμένει επίσης αυστηρότερη επιτήρηση και λήψη μέτρων όσον αφορά τα πρόσωπα που εργοδοτούν παράνομα αλλοδαπούς.

2. Επιμέρους παρατηρήσεις και εισηγήσεις

α. Δημοσιονομικό έλλειμμα - Δημόσιες δαπάνες

Είναι πρόδηλο ότι τα δημόσια οικονομικά, με ιδιαίτερη αναφορά στο δημοσιονομικό έλλειμμα και τις ολοένα διογκούμενες δημόσιες δαπάνες, εξακολουθούν να αποκλίνουν από τις επιθυμητές κατευθύνσεις και να εμπνέουν σοβαρές ανησυχίες. Παρά τις εξαγγελθείσες προθέσεις της κυβέρνησης και το πρόγραμμα εξυγίανσης των δημόσιων οικονομικών, του οποίου η εφαρμογή άρχισε το 1999 και εκτείνεται μέχρι το 2002, η επιτροπή θεωρεί ότι δεν έχουν καταβληθεί ουσιαστικές προσπάθειες προς την κατεύθυνση της συγκράτησης των δημόσιων δαπανών ή πως, εν πάση περιπτώσει, οι όποιες προσπάθειες δεν έχουν επαρκώς συγκεκριμενοποιηθεί, με αποτέλεσμα να παρουσιάζεται κατά τα τελευταία χρόνια η ίδια τετριμμένη εικόνα ως προς τους τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος.

Μέσα στα πλαίσια της συζήτησης σε σχέση με το ύψος του δημοσιονομικού ελλείμματος, ιδιαίτερη σημασία, όπως είναι γνωστό, αποδίδεται από την επιτροπή στο μέγεθος και την παραγωγικότητα της δημόσιας υπηρεσίας, της οποίας οι δαπάνες μονοπωλούν τον κρατικό προϋπολογισμό, αλλά και στα ειδικότερα προβλήματα που την ταλανίζουν και που μεγεθύνουν επικίνδυνα το δημοσιονομικό έλλειμμα, δηλαδή στα λειτουργικά της έξοδα, στην πρόσληψη μόνιμου και έκτακτου προσωπικού, στα ναύλα και τα ταξίδια στο εξωτερικό, στην επιμόρφωση κ.ά.

Η επιτροπή διατηρεί ακράδαντα την πεποίθηση ότι προς την κατεύθυνση της συμπίεσης των ειδικών αυτών δαπανών δεν κατεβλήθη ιδιαίτερη προσπάθεια εκ μέρους της κυβέρνησης. Με εξαίρεση το θέμα της εξαγγελίας της μη δημιουργίας νέων μόνιμων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία, για το οποίο υπήρξε σχετική μόνο συνέπεια, υπό την έννοια ότι οι προϋπολογισμοί των τελευταίων ετών δεν προέβλεπαν τη δημιουργία παρά ελάχιστων ή και καθόλου νέων θέσεων, για τα υπόλοιπα προβλήματα δεν έχουν ληφθεί ριζοσπαστικά διορθωτικά μέτρα.

Εντούτοις, η συνεπής θέση της κυβέρνησης σε σχέση με τη μη δημιουργία ή την αναβάθμιση υφιστάμενων θέσεων στην πλειονότητα των περιπτώσεων είναι φαινομενική και επίπλαστη, αφού εκ των υστέρων αναστρέφεται με την υποβολή εντός του ιδίου έτους συμπληρωματικών προϋπολογισμών, οι οποίοι κατατίθενται στη Βουλή με την αιτιολογία ότι ο αριθμός των υπό ίδρυση νέων θέσεων είναι ελάχιστος, ότι οι προτεινόμενες θέσεις δημιουργούνται έναντι κατάργησης άλλων, ότι αφορούν εφαρμογή συλλογικών συμβάσεων, ότι αφορούν την ένταξη έκτακτων υπαλλήλων με βάση σχετικές νομοθεσίες ή ότι αφορούν τους ζωτικούς τομείς της υγείας ή της παιδείας.

Είναι εμφανές ότι η Βουλή βρίσκεται στην πλειονότητα των περιπτώσεων έναντι τετελεσμένων, ιδιαίτερα όταν τα επιχειρήματα που προτάσσονται είναι της φύσεως των ανωτέρω. Η ίδρυση νέων θέσεων με συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς σημαίνει

αυτόματη ενσωμάτωση των εν λόγω θέσεων στον επόμενο ετήσιο προϋπολογισμό, με αποτέλεσμα στο σύνολό του το δημοσιονομικό έλλειμμα να αυξάνεται ή εν πάση περιπτώσει να διατηρείται στα ίδια επίπεδα, ενώ την ίδια ώρα η τελική διαμόρφωση και η εικόνα των δημοσιονομικών δεικτών είναι πλασματική. Γι' αυτό η επιτροπή θεωρεί αναγκαίο να τονίσει εμφαντικά ότι το βάρος της μείωσης των δημόσιων δαπανών το φέρει αποκλειστικά και μόνο η κυβέρνηση και δεν μπορεί, όπως κι αν αντικριστεί το ζήτημα, το βάρος αυτό να μετατίθεται με διάφορους τρόπους στη Βουλή.

Σε συνάρτηση με το ίδιο θέμα η επιτροπή καυτηριάζει τη συνέχιση της τακτικής της πρόσληψης έκτακτου προσωπικού. Η Βουλή έχει νομοθετήσει πολλές φορές, κατά τρόπο που να διασφαλίζεται πλέον ότι οι προσλήψεις έκτακτου προσωπικού δε δημιουργούν αυτοδίκαια αξιώσεις για μονιμοποίηση. Αυτό όμως σε καμιά περίπτωση δε συνεπάγεται ότι οι προσλήψεις εκτάκτων ή οι παρατάσεις των υπηρεσιών τους πρέπει να συνεχίζονται, και μάλιστα χωρίς τα αναγκαία ή πολλές φορές με εντελώς ανεπαρκή δικαιολογητικά, εκεί όπου θα μπορούσε με πιο ορθολογική κατανομή του υφιστάμενου εναλλάξιμου προσωπικού να εξυπηρετούνταν καλύτερα οι ανάγκες των συγκεκριμένων υπηρεσιών, αλλά και να βελτιωνόταν η παραγωγικότητα των εν λόγω υπαλλήλων. Η επιτροπή σημειώνει τον πολύ μεγάλο αριθμό αιτιολογικών σημειωμάτων που η κυβέρνηση καταθέτει στη Βουλή ζητώντας την πρόσληψη εκτάκτων ή την παράταση των υπηρεσιών τους ή την εξαίρεση από τη νομοθεσία για την αναστολή πλήρωσης μόνιμων θέσεων και είναι σε θέση να παραθέσει συγκεκριμένα στοιχεία, όταν της ζητηθεί.

Η Βουλή, επιδεικνύοντας πολλές φορές την ευαισθησία της στα προβλήματα της δημόσιας υπηρεσίας, έχει δηλώσει επανειλημμένα ότι επέστη ο χρόνος για ριζικές τομές. Αποτελεί πλέον επιτακτική ανάγκη η χάραξη από την κυβέρνηση μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης στρατηγικής και η υλοποίησή της μέσα σε

συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα. Στόχοι της στρατηγικής αυτής θα πρέπει να είναι ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας υπηρεσίας και η αύξηση της παραγωγικότητας. Η επιτροπή πιστεύει ότι η εισαγωγή σύγχρονων διοικητικών μεθόδων είναι το πρώτιστο, σε συνδυασμό με την εισαγωγή νέων διαδικασιών αποκέντρωσης και με μηχανογράφηση. Θα πρέπει ακόμη να αρχίσει και να ολοκληρωθεί με γοργούς ρυθμούς η εκπαίδευση όλων των δημόσιων υπαλλήλων στο σύγχρονο ενταξιακό πνεύμα. Τέλος, η εισαγωγή νέου δικαιότερου συστήματος αξιολόγησης, η δημιουργία νέων κινήτρων και η πραγματική επιβράβευση της συνέπειας και του επαγγελματισμού είναι ζητήματα που θα πρέπει να απασχολήσουν σοβαρά τους αρμοδίους μέσα στα πλαίσια του εκσυγχρονισμού της δημόσιας υπηρεσίας.

Η επιτροπή αναμένει την κατάθεση ενώπιόν της συγκεκριμένης στρατηγικής και δηλώνει ότι είναι έτοιμη να συζητήσει τα οποιαδήποτε επιμέρους σχετικά θέματα. Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή δεν παραλείπει να χαιρετίσει την πρόσφατη εισαγωγή σε διάφορα τμήματα του Υπουργείου Εσωτερικών του Χάρτη του Πολίτη ως ένα από τα σημαντικά νέα βήματα που θα συμβάλουν στην καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού.

Περαιτέρω, θα πρέπει να τονιστεί η ανάγκη εντατικοποίησης των προσπαθειών της κυβέρνησης για πάταξη των περιπτώσεων κατάχρησης εξουσίας και διασπάθισης δημόσιου χρήματος, τόσο με προληπτικό έλεγχο όσο και με λήψη μέτρων για την καταστολή τους. Καλείται η κυβέρνηση να εγκύψει με προσοχή στην ανάγκη επισκόπησης και εκσυγχρονισμού της ισχύουσας νομοθεσίας, έτσι που δημιουργώντας ένα ισχυρό θεσμικό πλαίσιο να αποτρέπονται, ει δυνατόν εν τη γενέσει τους, τα θλιβερά αυτά φαινόμενα. Εν ανάγκη καλείται να αναθέσει σε εγνωσμένου κύρους νομικούς τη σφαιρική μελέτη της ισχύουσας νομοθεσίας και την υποβολή εισηγήσεων για βελτιωτικές τροποποιήσεις εκείνων των ειδικών νόμων των οποίων τα κενά τυγχάνουν εκμετάλλευσης από επιτηδείς.

Περαιτέρω και μέσα στα πλαίσια του γενικότερου θέματος που αφορά το ύψος του δημοσιονομικού ελλείμματος, η επιτροπή επιθυμεί να επισημάνει ότι είναι ενήμερη πως, προς την κατεύθυνση της συγκράτησης των δημόσιων δαπανών, η κυβέρνηση συνεχίζει τις διαβουλεύσεις της με τη συνδικαλιστική πλευρά για τη μείωση του ύψους της κλίμακας των νεοεισερχομένων στη δημόσια υπηρεσία, καθώς επίσης και για την αύξηση του συνταξιοδοτικού ορίου ηλικίας. Αναμένει λοιπόν ότι εντός του 2001 η κυβέρνηση θα είναι έτοιμη να καταθέσει στη Βουλή τις τελικές της προτάσεις, θεωρώντας ότι η αβεβαιότητα ως προς την έκβαση των δύο αυτών θεμάτων δεν πρέπει να συνεχίζεται.

Μέσα στα ίδια πλαίσια, η επιτροπή επιθυμεί να δηλώσει ότι δεν παραγνωρίζει τις αυξημένες πιέσεις που ασκούνται από πολλές κοινωνικές ομάδες προς την κυβέρνηση με διάφορους τρόπους όσον αφορά την παραχώρηση ή την αύξηση χορηγιών, όπως επίσης τις επιδοτήσεις και εγγυήσεις που παραχωρούνται στους ημικρατικούς οργανισμούς και στους δήμους, καθώς και τις επιδοτήσεις στις τιμές των καυσίμων, οι οποίες στο σύνολό τους συμβάλλουν αναπόφευκτα στη διατήρηση, αν όχι στην αύξηση, του δημοσιονομικού ελλείμματος.

Η επιτροπή δεν παραγνωρίζει ακόμη το βάρος που προκαλείται επί των δημόσιων οικονομικών, ιδιαίτερα σε σχέση με την εικόνα που παρουσιάζεται στον εκάστοτε ετήσιο προϋπολογισμό, από τον αναγκαίο προγραμματισμό μεγάλων αναπτυξιακών έργων. Σημειώνει όμως ότι οι τελικές επιπτώσεις από τον προγραμματισμό και την κατασκευή των έργων αυτών επί των δημόσιων οικονομικών συναρτώνται απόλυτα με τον ετήσιο βαθμό υλοποίησης του προϋπολογισμού και την έναρξη ή συμπλήρωση μέσα στα δηλωθέντα χρονοδιαγράμματα των διάφορων αναπτυξιακών έργων.

Έχει ακόμη επίγνωση ότι προς την κατεύθυνση της αύξησης των δημόσιων εσόδων απαιτείται η εισαγωγή φορολογικών μέτρων και ότι από την πρόσφατη αύξηση

του συντελεστή του φόρου προστιθέμενης αξίας κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες η κυβέρνηση, λόγω διάφορων αντισταθμιστικών κοινωνικών μέτρων συνολικού ύψους £47,2 εκατομ., τα οποία παραχωρήθηκαν κατ' απαίτηση της Βουλής, σύμφωνα με δηλώσεις της δε θα αποκομίσει οποιαδήποτε καθαρά έσοδα και εντός του 2000 καμία άλλη θετική επίδραση δε θα υπάρξει επί των δημόσιων οικονομικών. Ως προς την τελευταία αυτή δήλωση της κυβέρνησης η επιτροπή επισημαίνει ότι, με βάση τα στοιχεία που της δόθηκαν από τους αρμοδίους, δεν είναι πεπεισμένη ότι δεν υπήρξαν οποιαδήποτε επιπρόσθετα έσοδα κατά το 2000 από την αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ. Επιπρόσθετα, η κυβέρνηση έχει πολύ μεγάλα έσοδα από το χρηματιστηριακό τέλος, το οποίο επιβλήθηκε για πρώτη φορά το 2000 και το οποίο θα συνεχίσει να εισπράττεται μέχρι τέλους του 2001.

Ενδεικτικά, σύμφωνα με τα συμπληρωματικά στοιχεία που η επιτροπή ζήτησε από την κυβέρνηση, τα έσοδα από το ΦΠΑ τα τελευταία τρία χρόνια έχουν ως ακολούθως:

1998	£225,8 εκατομ.
1999	£236,1 εκατομ.
2000 (προβλεπόμενα)	£298,2 εκατομ.
2001 (προϋπολογιζόμενα)	£346,0 εκατομ.

Επισημαίνεται επίσης ότι από την υποχρέωση για καταβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα και από τους φόρους κατανάλωσης επί των τσιγάρων, των αλκοολούχων ποτών και των οχημάτων παντός εδάφους, οι οποίοι επιβλήθηκαν επί των τσιγάρων στις 3 Ιουνίου 1999 και επί των αλκοολούχων ποτών και οχημάτων παντός εδάφους την 21η Οκτωβρίου 1999, η κυβέρνηση εισπράττει επιπρόσθετα πάνω σε ετήσια βάση £14 εκατομ.

Η επιτροπή έχει επίσης σημειώσει και αναμένει από την κυβέρνηση να καταθέσει τις νέες της προτάσεις για εκσυγχρονισμό και απλούστευση του φορολογικού

συστήματος. Σύμφωνα με τις δηλώσεις του Υπουργού Οικονομικών, από την αναμενόμενη φορολογική μεταρρύθμιση δε θα υπάρξουν νέα έσοδα για το κράτος. Η επιτροπή όμως αναμένει ότι αυτή θα αποτελέσει το πλαίσιο για μελλοντική συζήτηση των τρόπων εξασφάλισης νέων εσόδων στη βάση της δικαιότερης κατανομής των φορολογικών βαρών και της διαφοροποίησης του τρόπου φορολόγησης των εταιρειών.

Υπό το πρίσμα των πιο πάνω δεδομένων, η επιτροπή δηλώνει ακόμη έτοιμη να συζητήσει προτάσεις για την επιβολή διάφορων έμμεσων φορολογιών, νοουμένου ότι θα συνοδεύονται με άλλα σχετικά μέτρα για δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών, όπως είναι οι φόροι κατανάλωσης επί συγκεκριμένων καταναλωτικών αγαθών ή σε σχέση με τις χρηματιστηριακές επενδύσεις βραχυπρόθεσμου χαρακτήρα. Υιοθετεί επίσης την προσέγγιση ότι θα πρέπει να εξευρεθούν τρόποι και εργαλεία ενθάρρυνσης καλών και αποδοτικών επενδύσεων, το οποίο βέβαια αναμένει ότι είναι δυνατό να επιτευχθεί και μέσω της επικείμενης ελευθεροποίησης των επιτοκίων.

Στο σημείο αυτό η επιτροπή θεωρεί υποχρέωσή της να δηλώσει ικανοποίηση για τη βελτίωση της φοροεισπρακτικής ικανότητας του κράτους και καλεί την κυβέρνηση να εξαγγείλει συγκεκριμένα μέτρα για περαιτέρω πάταξη της φοροδιαφυγής, φαινόμενο το οποίο θεωρεί ότι δημιουργεί σοβαρές κοινωνικές αδικίες, χωρίς να παραγνωρίζει επίσης ότι η αναμενόμενη απλούστευση του φορολογικού συστήματος θα συμβάλει και στην αντιμετώπιση του φαινομένου της φοροαποφυγής.

Η επιτροπή επιθυμεί περαιτέρω να δηλώσει ότι η κατάθεση στη Βουλή των προτάσεων της κυβέρνησης για φορολογική μεταρρύθμιση, παρά τις κατά καιρούς σχετικές δηλώσεις της κυβέρνησης, έχει καθυστερήσει. Ιδιαίτερα τονίζει ότι η τελική κατάθεση των σχετικών νομοσχεδίων στη Βουλή, όπως έχουν εξελιχθεί τα πράγματα, δεν αναμένεται σύντομα. Το γεγονός ότι η παρούσα Βουλή εισέρχεται σε προεκλογική περίοδο ενόψει των επικείμενων βουλευτικών εκλογών θα έπρεπε να είχε συνεκτιμηθεί

από την κυβέρνηση σε πολύ προγενέστερο στάδιο, έτσι που με τις κατάλληλες ενέργειες εκ μέρους της η φορολογική μεταρρύθμιση να αποτελούσε αντικείμενο διαβούλευσης με τη Βουλή και τελικής συζήτησής της από την επιτροπή πριν από την έναρξη της συζήτησης του κρατικού προϋπολογισμού του 2001.

Κάποια θετική επίδραση επί των δημόσιων οικονομικών αναμένει η επιτροπή από την εφαρμογή του νέου Χρηματοδοτικού Κανονισμού Κύπρου - Μάλτας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το 2000-2004. Ιδιαίτερα όσον αφορά το κόστος της εναρμόνισης, η επιτροπή αναμένει από την κυβέρνηση, στα πλαίσια του επόμενου κρατικού προϋπολογισμού, εκείνα τα συγκεκριμένα στοιχεία μέσα από τα οποία θα είναι σε θέση να αξιολογήσει τους τρόπους με τους οποίους θα έχουν οι πόροι αυτοί στο μεταξύ επωφελώς χρησιμοποιηθεί. Ως προς το ίδιο ζήτημα, η επιτροπή, αφού μελέτησε τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τον Υπουργό Οικονομικών όσον αφορά τα κονδύλια που θα παραχωρηθούν στην Κύπρο μέσα στα πλαίσια του σχετικού χρηματοδοτικού κανονισμού, θεωρεί τα εν λόγω κονδύλια ουσιαστικά ασήμαντα. Η εν λόγω επισήμανση έχει ιδιαίτερη σημασία, αν ληφθεί υπόψη ότι η Κύπρος θα έπρεπε να είχε ήδη επωφεληθεί τα τελευταία χρόνια από τα κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως επωφελήθηκαν όλες οι υποψήφιες χώρες και όπως επωφελείται η Μάλτα αυτή τη στιγμή. Γι' αυτό καλείται η κυβέρνηση να εντατικοποιήσει τις ενέργειές της για εξασφάλιση περαιτέρω κονδυλίων από τους πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

β. Δημόσιο χρέος

Το διευρυμένο δημόσιο χρέος, η απόκλιση από τα κριτήρια σύγκλισης και το βάρος που δυνατό να έχει η συνεχιζόμενη διόγκωση του χρέους αυτού στις επερχόμενες γενεές ανησυχεί ιδιαίτερα την επιτροπή. Επίσης, η επιτροπή θεωρεί σοβαρό ζήτημα την εξυπηρέτηση του χρέους αυτού, με την κυβέρνηση να καταφεύγει τα τελευταία χρόνια σε πρόσθετο δανεισμό για αποπληρωμή του χρέους και αυτό παρά το

ότι το πρωτογενές πλεόνασμα συνεχίζει να παρουσιάζεται θετικό. Σημειώνεται βέβαια η δήλωση του Υπουργού Οικονομικών σύμφωνα με την οποία η κυβέρνηση κατά τους τελευταίους δεκαοκτώ μήνες δεν έχει προστρέξει σε εξωτερικό δανεισμό για αποπληρωμή τόκων. Η επιτροπή δηλώνει ότι το ζήτημα του διογκούμενου δημόσιου χρέους και οι σκοποί τους οποίους αυτό εξυπηρετεί θα την απασχολήσουν στο μέλλον εκτενέστερα και ότι θα επανέλθει, για να σχολιάσει περαιτέρω, με βάση τα στοιχεία που θα ζητήσει να κατατεθούν από την κυβέρνηση, τα ειδικότερα θέματα που αφορούν το βαθμό εξυπηρέτησης του χρέους αυτού σε συνάρτηση με τη χρηματοδότηση παραγωγικών ή άλλων επενδύσεων.

Όσον αφορά το ενδοκυβερνητικό χρέος προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η επιτροπή προβληματίζεται έντονα κατά πόσο το κράτος έχει τη δυνατότητα να αποπληρώσει μακροπρόθεσμα τις οφειλές του προς αυτό και τονίζει ότι, από τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της, σε καμιά άλλη χώρα δε γίνεται δανεισμός της κυβέρνησης από ανάλογης μορφής ασφαλιστικά ταμεία.

Η δανειοδότηση της κυβέρνησης από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα πρέπει να απασχολήσει πολύ σοβαρά τους αρμοδίους, οι οποίοι γνωρίζουν ότι για το θέμα αυτό η επιτροπή έχει εκφράσει επανειλημμένα τις ανησυχίες της, ιδιαίτερα όταν με βάση το κοινοτικό κεκτημένο είναι ήδη γνωστό ότι η κυβέρνηση δε θα έχει πλέον τη δυνατότητα να προσφεύγει στις γνωστές πηγές δανειοδότησης.

Τέλος, επισημαίνεται ότι η εξάρτηση της κυπριακής οικονομίας από τις υπηρεσίες και ειδικότερα από τον τουρισμό δημιουργεί συνθήκες επισφαλείς και ικανές σε συνθήκες κρίσης να ανατρέψουν όλα τα παρόντα δεδομένα, αφού σε τέτοια περίπτωση η οποιαδήποτε αύξηση του δημοσιονομικού ελλείμματος θα μεγεθύνει αναπόφευκτα το δημόσιο χρέος, με απρόβλεπτες συνέπειες από το φαύλο κύκλο που θα δημιουργηθεί.

γ. Ανάπτυξη της οικονομίας - Προοπτικές

Η οικονομία της Κύπρου βρίσκεται αντιμέτωπη τα τελευταία χρόνια με ένα πρωτόγνωρο φάσμα προοπτικών και τα νέα αστάθμητα δεδομένα της παγκοσμιοποίησης, αλλά και των απαιτήσεων που προκύπτουν από την ενταξιακή της πορεία. Απόλυτα συνυφασμένα με τα νέα αυτά δεδομένα είναι τα κεφάλαια της ελευθεροποίησης του χρηματοπιστωτικού τομέα και της ελευθεροποίησης των επιτοκίων, καθώς και τα κεφάλαια των επενδύσεων, της ελεύθερης διακίνησης κεφαλαίων, της χρηματοδότησης μεγάλων αναπτυξιακών έργων και της δημιουργίας συνθηκών ανταγωνισμού σε όλους τους τομείς της οικονομικής ζωής. Επιπρόσθετα, η κυπριακή οικονομία και κοινωνία βρίσκονται αντιμέτωπες με τα νέα δεδομένα που έχουν δημιουργηθεί από τη λειτουργία του χρηματιστηριακού θεσμού. Ήδη η πλειοψηφία των θεμάτων αυτών συζητείται και εξετάζεται με διάφορες μορφές και τρόπους από την επιτροπή και η Βουλή είναι κοινός όλων των πτυχών που συνιστούν τα ζητήματα αυτά.

Με βάση τα δεδομένα αυτά, η επιτροπή επιθυμεί να τονίσει ότι αναγνωρίζει την αναγκαιότητα σοβαρών τομών και διαρθρωτικών αλλαγών, με στόχο τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας μας και τη δημιουργία συνθηκών ανταγωνισμού σε όλους τους τομείς και κεφάλαια της οικονομίας. Δεν παραγνωρίζεται καθόλου η αναγκαιότητα ελευθεροποίησης ζωτικών τομέων που επηρεάζουν την οικονομική ζωή, όπως είναι για παράδειγμα η ελευθεροποίηση της εισαγωγής και εμπορίας καυσίμων, των αερομεταφορών και των τηλεπικοινωνιών. Αυτό όμως δε σημαίνει κατ' ανάγκη ισοπέδωση των κερτημένων των εργαζομένων ούτε εκποίηση της κρατικής περιουσίας. Με αυτά τα δεδομένα η επιτροπή αποδίδει επίσης ιδιαίτερη σημασία στην επέκταση του κοινωνικού ρόλου του κράτους και στην περαιτέρω ανάπτυξη της κοινωνικής του πολιτικής.

Για το σκοπό αυτό κατά την ανανεωτική αυτή προσπάθεια πρέπει να ληφθούν ιδιαίτερα υπόψη οι σοβαρές ευαισθησίες της κυπριακής κοινωνίας, οι οποίες δεν πρέπει να παραγνωρίζονται, η ιδέα ότι η κοινωνική ειρήνη πρέπει να πρυτανεύει και σε γενικές γραμμές ότι κάθε οικονομία, και ιδιαίτερα η κυπριακή, θα πρέπει να αντιμετωπίζεται στη βάση των δικών της ιδιαιτεροτήτων. Μέσα στα πλαίσια των ιδιαιτεροτήτων αυτών, οι οποίες συνίστανται μεταξύ άλλων στις συνεχιζόμενες συνθήκες ημικατοχής, στο μικρό εύρος της οικονομικής δραστηριότητας λόγω της έκτασης της Κύπρου, του μικρού πληθυσμού, της έλλειψης εκμεταλλεύσιμων φυσικών πόρων και στη σχεδόν απόλυτη εξάρτηση από τον τουρισμό, δε θα πρέπει να παραγνωρίζεται ότι είναι με πνεύμα σύνεσης, σοβαρότητας, συνεργασίας και συναίνεσης μεταξύ κυβέρνησης και Βουλής που όλα τα μεγάλα θέματα της οικονομίας είναι δυνατό να επιλυθούν. Μέσα στο πνεύμα αυτό είναι δυνατό να εξευρεθούν οι επιθυμητές λύσεις που θα αναγάγουν ημικρατικούς οργανισμούς κοινής ωφέλειας σε σύγχρονες ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και που θα εκσυγχρονίσουν το φορολογικό σύστημα στη βάση της μείωσης εκείνων των άμεσων φορολογιών που στην πλειοψηφία τους αυτή τη στιγμή επωμίζεται ο πολίτης σε δυσαναλογία προς την πραγματική του συμβολή στο ΑΕΠ και σε συνθήκες ανισότητας ως προς τη συνεισφορά του στα βάρη αυτά έναντι πιο προνομιούχων τάξεων του λαού. Μόνο υπό το πρίσμα αυτό είναι δυνατό η κυπριακή οικονομία να μεταβεί ομαλά στα νέα δεδομένα και να προσαρμοστεί ευκολότερα στις προκλήσεις των καιρών.

Το μικρό εύρος της κυπριακής οικονομίας δημιουργεί εκ των πραγμάτων την ανάγκη για επέκταση της οικονομικής δραστηριότητας στο εξωτερικό και διεξόδου, ει δυνατόν, σε ξένες αγορές. Μέχρις ότου καταστεί δυνατή η προοπτική αυτή με τις κατάλληλες νομοθετικές τροποποιήσεις, είναι αναγκαία η ενίσχυση του ζωτικού τομέα των υπηρεσιών, η περαιτέρω ενίσχυση των παραδοσιακών τομέων, όπως είναι η

γεωργία -τομέας ο οποίος τονίζεται ότι δεν πρέπει να εγκαταλειφθεί- και οι κατασκευές, και η μετατροπή της Κύπρου σε αξιόλογο κέντρο επαγγελματικών υπηρεσιών στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου. Ως προς τον παραδοσιακό τομέα της μεταποίησης, ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται από την επιτροπή στην προσέλκυση και ανάπτυξη υψηλής τεχνολογίας και στη βελτίωση της παραγωγικότητας και κυρίως της ποιότητας, ώστε τα προϊόντα μας να καταστούν ανταγωνιστικότερα τόσο εντός της κυπριακής αγοράς όσο και στο εξωτερικό.

δ. Χρηματιστηριακός θεσμός

Ως προς το θεσμό και τη λειτουργία του χρηματιστηρίου, η επιτροπή αναγνωρίζει το μέγιστο ρόλο που διαδραματίζει στα οικονομικά δρώμενα του τόπου και στην αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας, συμβάλλοντας στη χρηματοδότηση παραγωγικών και κατ' επέκταση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Είναι γνωστά σε όλους τα προβλήματα που ταλανίζουν το θεσμό και το ότι η Βουλή, στην προσπάθειά της να συμβάλει στην ομαλότερη λειτουργία του θεσμού, έχει πολλές φορές αναλάβει πρωτοβουλίες, τις οποίες κανονικά θα έπρεπε να είχε αναλάβει η κυβέρνηση και άλλα αρμόδια σώματα, με δεδηλωμένη εκ των προτέρων και σαφή τοποθέτηση ως προς την αναγκαιότητα ή μη για λήψη διορθωτικών και άλλων μέτρων.

Η επιτροπή δεν επιθυμεί να σχολιάσει περαιτέρω το ζήτημα αυτό, δεδομένου του γεγονότος ότι έχει πάρει τέτοιες προεκτάσεις και εξετάζεται ως προς την αναθεώρηση του θεσμικού πλαισίου του χρηματιστηρίου από τον εμπειρογνώμονα που η κυβέρνηση έχει μετακαλέσει και ως προς το ενδεχόμενο διάπραξης ατασθαλιών και αδικημάτων από την ειδικά διορισθείσα, κατ' απαίτηση και κατόπιν πρωτοβουλίας της Βουλής, ερευνητική επιτροπή.

Οι μοναδικές επισημάνσεις που κρίνεται σκόπιμο να γίνουν ως προς το θέμα αυτό είναι ότι η επιτροπή, μέσα από το παραπεμφθέν και εκκρεμούν ενώπιόν της νομοσχέδιο

που προνοεί τη δημιουργία νέου θεσμικού πλαισίου για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, θα επιδιώξει, χωρίς να διαταράσσονται οι αναγκαίες ισορροπίες, να προσδοθεί στην επιτροπή αυτή πραγματικό κύρος και αυτονομία, ώστε να μπορέσει ενδυναμωμένη να επιτελέσει το ρόλο της στον ευαίσθητο αυτό χώρο.

Επιπλέον, επιθυμεί να επισημάνει ότι η προστασία του επενδυτικού κοινού, με ιδιαίτερη έμφαση στην επιμόρφωση και στη σωστή ενημέρωση και πληροφόρησή του μέσα στα πλαίσια των πολύ νέων και άγνωστων συνθηκών που δημιούργησε η λειτουργία του χρηματιστηριακού θεσμού στην Κύπρο, αποτελούσε και συνεχίζει να αποτελεί πρώτιστη υποχρέωση της κυβέρνησης. Η επιτροπή ανέμενε ότι η κυβέρνηση θα είχε αναλάβει από καιρό το ρόλο αυτό και ότι μέσω των αρμόδιων σωμάτων της θα είχε ήδη προχωρήσει μεθοδικά να εκπληρώσει το καθήκον της αυτό, πράγμα που δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έγινε.

ε. Παρουσίαση/μορφή προϋπολογισμού - Βαθμός υλοποίησης - Κόστος εναρμόνισης

Για δεύτερη συνεχή χρονιά ο ετήσιος κρατικός προϋπολογισμός κατατίθεται στη Βουλή σε ενοποιημένη μορφή. Η επιτροπή επισημαίνει ότι δεν έχουν ούτε και φέτος επέλθει ουσιαστικές αλλαγές στον τρόπο παρουσίασης των διάφορων κονδυλίων παρά την ενοποίηση των τριών προϋπολογισμών, δηλαδή του Τακτικού, του Προϋπολογισμού Αναπτύξεως και του Ταμείου Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να αναφύονται αντικειμενικές δυσκολίες στη μελέτη του κειμένου του σχετικού προϋπολογισμού και στην εξέταση και σφαιρική εκτίμηση επιμέρους κονδυλίων.

Αναμένεται η απλούστευση της παρουσίασης του προϋπολογισμού, στη βάση της αρχής της διαφάνειας, έτσι που να καθίσταται εύκολη η άσκηση ελέγχου, με άξονα τη συγκέντρωση και συγχώνευση διάσπαρτων κονδυλίων για τον ίδιο σκοπό και για

δαπάνες της ίδιας μορφής, την αποφυγή επικαλύψεων, τον ορθολογικό διαχωρισμό των κεφαλαιουχικών και των καταναλωτικών δαπανών, με τελικό στόχο την αποφυγή της σύγχυσης και της παρουσίασης νοθευμένης εικόνας του προϋπολογισμού.

Περαιτέρω, η επιτροπή επισημαίνει ότι δεν είναι εμφανές στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό το καθόλου ευκαταφρόνητο και διαφορούμενο κόστος της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο ούτε αναλύεται με οποιοδήποτε τρόπο σε ξεχωριστό κεφάλαιο ούτε και στα επεξηγηματικά υπομνήματα που τον συνοδεύουν. Είναι αδύνατο να διακριβώσει κανείς ποια είναι τα αντίστοιχα κονδύλια και εξίσου δύσκολο να διαπιστώσει ποιες είναι οι αντίστοιχες μόνιμες θέσεις στη δημόσια υπηρεσία. Αυτό σημειώνεται ότι δεν παρουσιάζεται ούτε και στα συμπληρωματικά στοιχεία που κατατέθηκαν στις 3 Νοεμβρίου 2000. Στο σημείο αυτό η επιτροπή δηλώνει ότι αναμένει από την κυβέρνηση να υποβάλει, ταυτόχρονα με την κατάθεση του επόμενου ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού, σαφή και συνολικό περίγραμμα που θα περιλαμβάνει όλες τις θέσεις στη δημόσια υπηρεσία που εξυπηρετούν το σκοπό της εναρμόνισης, μόνιμες και έκτακτες, τις συγκεκριμένες ημερομηνίες πρόσληψης των υπηρετούντων, καθώς και την αναμενόμενη διάρκεια των υπηρεσιών τους.

Αναφορικά με το βαθμό υλοποίησης του προϋπολογισμού, ενώ οι επιβραδυντικοί παράγοντες που έχει αναφέρει ο Υπουργός Οικονομικών και που σχετίζονται με τις νομικές διαδικασίες ως προς τις απαιτούμενες απαλλοτριώσεις και τις αναγκαίες περιβαλλοντικές μελέτες είναι γνωστοί στην επιτροπή, παρά ταύτα δε δικαιολογούν τις οποιεσδήποτε καθυστερήσεις στην εκτέλεση των έργων με όλα τα επακόλουθα, που είναι η αύξηση του κατασκευαστικού κόστους, η απώλεια ωφέλειας από τη μη συμπλήρωσή τους και η πιθανή εκμετάλλευση των καθυστερήσεων από επιτηδείς για την επίτευξη προσωπικού οφέλους. Εφόσον οι πιο πάνω παράγοντες είναι γνωστοί εκ των προτέρων, θα πρέπει να συνεκτιμώνται στο στάδιο του προγραμματισμού και σε

συνάρτηση πάντα με το χρόνο κατάρτισης του προϋπολογισμού από τα αρμόδια τμήματα, έτσι που στην τελική παρουσίαση να μην εμφανίζεται εσφαλμένη εικόνα.

Η επιτροπή, υποβάλλοντας την παρούσα έκθεσή της για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2001 στην ολομέλεια του σώματος, τονίζει συμπερασματικά ότι πρωταρχικός στόχος της κυβέρνησης θα πρέπει να είναι ο ετήσιος ποσοστιαίος περιορισμός των δημόσιων δαπανών, με απώτερο σκοπό μέχρι την αναμενόμενη ημερομηνία ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση το ύψος του δημοσιονομικού ελλείμματος να μειωθεί δραστικά.

Η κυβέρνηση για την επίτευξη του στόχου αυτού θα πρέπει να προβεί σε σαφή ιεράρχηση των προτεραιοτήτων της όσον αφορά τις δημόσιες δαπάνες, πάντα σε συνάρτηση με μία ισοζυγισμένη φορολογική πολιτική και μέσα σε πλαίσια συνθηκών κοινωνικής δικαιοσύνης. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να προβεί σε εξισορρόπηση του δημόσιου δανεισμού στον οποίο προσφεύγει και να προχωρήσει με ευελιξία στη λήψη εκείνων των αποφάσεων οι οποίες θα δημιουργήσουν συνθήκες περαιτέρω σταθεροποίησης της οικονομίας σε επίπεδο πλήρους απασχόλησης, καταπολεμώντας ταυτόχρονα το διογκούμενο πληθωρισμό με ενίσχυση των συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού. Στην πορεία αυτή θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτική ως προς τους χειρισμούς της και θα πρέπει να έχει πάντα ως γνώμονα τις ιδιαιτερότητες και ευαισθησίες της κυπριακής κοινωνίας και την αναγκαιότητα οι οποιοσδήποτε νέες τομές και διαρθρωτικές αλλαγές να επέλθουν σταδιακά και χωρίς να επηρεάζουν τις κοινωνικές ισορροπίες.

Η επιτροπή στο στάδιο αυτό αποφάσισε να μην προχωρήσει σε οποιοσδήποτε ουσιαστικές διαφοροποιήσεις ή σε περικοπές οποιωνδήποτε επιμέρους κονδυλίων. Εντούτοις, τα μέλη της επιτροπής επιφυλάσσονται να εισηγηθούν τροπολογίες σε επιμέρους κονδύλια και να τοποθετηθούν ανάλογα στο στάδιο της κατά κεφάλαιο

έγκρισης των δαπανών του υπό αναφορά προϋπολογισμού κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια του σώματος.

Με τις επιφυλάξεις αυτές, η επιτροπή υποβάλλει στη Βουλή για ψήφιση τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό. Οι τροπολογίες του προϋπολογισμού που στο μεταξύ κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία αποφασίστηκε να υποβληθούν στην ολομέλεια του σώματος και, αφού ληφθούν τελικές αποφάσεις σε εκείνο το στάδιο, να ενσωματωθούν ανάλογα στο τελικό κείμενο μαζί με τυχόν τροπολογίες βουλευτών οι οποίες ενδεχομένως θα υποβληθούν και θα εγκριθούν από το σώμα.

Τέλος, η επιτροπή επισημαίνει ότι και φέτος η όλη συζήτηση και μελέτη του κρατικού προϋπολογισμού διεξήχθη υπό τις γνωστές και δεδομένες συνθήκες που επικρατούν στο συγκεκριμένο ανεπαρκή χώρο όπου στεγάζεται η Βουλή, με αποτέλεσμα να έχει στη διάθεσή της περιορισμένα μέσα και διευκολύνσεις τόσο όσον αφορά ανθρώπινο δυναμικό όσο και τεχνικά μέσα για διεξαγωγή ενδεδειγμένης και εις βάθος έρευνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε πει, και δεν ξέρω αν είναι ειλημμένη απόφαση ή όχι, ότι οι ομιλίες των αρχηγών των κομμάτων δε θα υπερβαίνουν τα σαράντα πέντε λεπτά. Η δική μου θέση πάντα είναι ότι δεν μπορεί να υπάρξει περιορισμός στο χρόνο ομιλίας, αλλά ήταν συμφωνία κυρίων ότι πρέπει να περιστρέφεται γύρω από τα σαράντα πέντε λεπτά. Δε θέλω, όταν μιλώ, στα σαράντα τρία λεπτά να ανάψει το κόκκινο φως και να μου πείτε ότι έχω ακόμα δύο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν είναι απόφαση της Βουλής, είναι συμφωνία κυρίων. Έτσι λειτουργεί έγινε ξανά στο παρελθόν.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Για λόγους τάξεως θα πρέπει να πω ότι το ίδιο ισχύει και για τους βουλευτές. Το ότι οι βουλευτές περιορίζονται σε δέκα και δεκαπέντε λεπτά είναι συμφωνία κυρίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η συμφωνία κυρίων προβλέπει ότι το κάθε κόμμα καθορίζει, μέσα στα πλαίσια του χρόνου που έχει συμφωνηθεί, πόσο χρόνο θα μιλήσουν οι βουλευτές του.

Καλώ τώρα στο βήμα τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Νίκο Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι υπουργοί,

Η συζήτηση του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού συμπίπτει φέτος με τις επικείμενες βουλευτικές εκλογές και είναι ως εξ αυτής της δυναμικής αναμενόμενες είτε οι εξάρσεις υπερβολής σε αρνητικούς και οξείς τόνους από πλευράς αντιπολίτευσης είτε σε θετικούς από πλευράς συμπολίτευσης.

Είμαστε της άποψης πως η ευκαιρία που παρέχεται στο κοινοβούλιο για μια διεξοδική και σε βάθος συζήτηση τόσο του εθνικού μας προβλήματος όσο και των δημοσιονομικών του κράτους, αλλά και της γενικότερης πολιτικοοικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης θα πρέπει να προσεγγίζεται με αντικειμενικότητα, χωρίς δογματισμούς και ιδιαίτερα με στόχο τη μακροπρόθεσμη οικονομική σταθερότητα και οικονομική ανάπτυξη του τόπου και όχι τις βραχυπρόθεσμες κομματικές επιδιώξεις.

Συμπληρώνονται φέτος είκοσι έξι χρόνια από την τουρκική εισβολή. Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες που εκδηλώθηκαν τόσο από τον Οργανισμό Ηνωμένων

Εθνών όσο και από μεμονωμένες χώρες μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας αλλά και την Ευρωπαϊκή Ένωση, λόγω της γνωστής τουρκικής αδιαλλαξίας το εθνικό μας πρόβλημα παραμένει δυστυχώς σε στασιμότητα. Στασιμότητα η οποία δυστυχώς παρατείνει μια απαράδεκτη ντε φάκτο κατάσταση που ενθαρρύνει δυστυχώς και επαυξάνει τις απαράδεκτες τουρκικές επιδιώξεις. Η επίγνωση, αλλά και η συνειδητοποίηση των δυσχερειών και της στασιμότητας που δημιουργείται, ώθησε την κυβέρνηση στην ανάληψη σημαντικών πρωτοβουλιών, είτε προς άρση του αδιεξόδου είτε προς ενίσχυση της κρατικής μας οντότητας, διασφάλισης του κυπριακού ελληνισμού αλλά και ενδυνάμωσης της διαπραγματευτικής μας θέσης.

Κορωνίδα των πολιτικών μας πρωτοβουλιών αποτελεί αναμφίβολα -και μιλώ για τις πολιτικές μας πρωτοβουλίες ως κράτος- η κορυφαία επιλογή της ευρωπαϊκής πορείας. Μιας πορείας που εξελίσσεται ενθαρρυντικά, παρά τις γνωστές αλλά και δεδομένες δυσκολίες που θα αντιμετωπίσουμε, και η οποία σε μέγιστο βαθμό προσδιορίζει τις επιλογές και τα βήματά μας σε όλους τους τομείς, όπως στον τομέα του εθνικού μας θέματος, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ατομικών ελευθεριών, αλλά και αυτού που εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού αποκαλούμε “ευρωπαϊκό εκσυγχρονισμό”.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επίγνωση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουμε και θα αντιμετωπίσουμε στην πορεία μας. Δυσκολίες ανάλογες με αυτές που ήδη αντιμετωπίσαμε μέχρι τώρα και που καταφέραμε να υπερβούμε επιτυχώς. Γιατί γνωρίζουμε πολύ καλά πως τις δυσκολίες δεν μπορούμε να τις αγνοήσουμε ή να τις παρακάμψουμε. Οφείλουμε να τις αντιμετωπίσουμε με τόλμη αλλά και αυτοπεποίθηση. Αξιοποιώντας το δυναμισμό και τη δημιουργικότητα του λαού μας, να τις μετατρέψουμε σε ιστορικές ευκαιρίες για περαιτέρω πρόοδο και ανάπτυξη.

Η Κυπριακή Δημοκρατία βρίσκεται μπροστά στο κατώφλι της Ενωμένης Ευρώπης. Και όπως τουλάχιστο βεβαιώνουν με τον πιο επίσημο και κατηγορηματικό τρόπο όλοι οι κοινοτικοί αξιωματούχοι, αλλά και οι εκθέσεις προόδου που κυκλοφορεί περιοδικά η ΕΕ, η Κύπρος έχει σαφέστατο προβάδισμα έναντι όλων των άλλων υπολοίπων υποψηφίων προς ένταξη χωρών. Ένα προβάδισμα που συνεχώς διευρύνεται χάρη στις συστηματικές προσπάθειες όλων μας. Της κυβέρνησης, των πολιτικών κομμάτων και της κοινωνίας των πολιτών που συνειδητοποιούν την ιστορική ανάγκη της ενσωμάτωσής μας στο ευρωπαϊκό οικοδόμημα.

Η πλήρης ένταξή μας στην ΕΕ θα ενισχύσει με τρόπο αποτελεσματικό την ασφάλεια του λαού μας, αλλά και θα εξασφαλίσει, με την εφαρμογή του ευρωπαϊκού κεκτημένου, εχέγγυα για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις ατομικές ελευθερίες, τα δημοκρατικά θέσμια και το σύγχρονο κράτος δικαίου. Την ίδια ώρα η ευρωπαϊκή μας πορεία λειτουργεί ως καταλύτης για την επίλυση του εθνικού μας προβλήματος. Και τα αποτελέσματα αυτής της καταλυτικής επίδρασης θα γίνονται πιο ορατά όσο πλησιάζει η στιγμή της πρώτης φάσης διεύρυνσης της ΕΕ.

Δεν αγνοούμε ασφαλώς ούτε τις απειλές της Τουρκίας ούτε τις διαφοροποιούμενες θέσεις κάποιων Ευρωπαίων εταίρων. Πιστεύουμε όμως πως με κανένα τρόπο δε θα πρέπει να υποκύψουμε στις τουρκικές απειλές ούτε και φυσικά νοείται υπαναχώρηση από εθνικούς, στρατηγικούς στόχους, που σε τελική ανάλυση διασφαλίζουν την κρατική μας οντότητα και ασκούν καταλυτική δυναμική, όπως έχω αναφέρει, αφού οποιαδήποτε ενέργεια προς υλοποίηση των απειλών που εκτοξεύει η Τουρκία οριστικά θα την απομονώσει, ενώ η τυχόν άρνηση κάποιων εκ των ευρωπαϊκών χωρών να ανταποκριθούν στις αποφάσεις του Ελσίνκι και της Νίκαιας ουσιαστικά θα σήμαινε αποκλεισμό της διεύρυνσης και αρνητικό επηρεασμό των δικών τους συμφερόντων.

Γι' αυτό και πιστεύουμε πως αντί του υπερτονισμού των απειλών θα πρέπει να υπάρξει εντατικοποίηση των ενεργειών κυβέρνησης και πολιτικής ηγεσίας μέσα σε κλίμα ενότητας και συλλογικότητας, ώστε μαζί να υλοποιήσουμε τον κοινό ευρωπαϊκό μας στόχο.

Η ενταξιακή πορεία της Κύπρου εξελίσσεται με ιδιαίτερα εντατικό και ελπιδοφόρο ρυθμό, αφού η Κύπρος έχει υποβάλει τις θέσεις της και για τα είκοσι εννέα υπό διαπραγμάτευση κεφάλαια και ήδη επιτυχώς έχουν κλείσει τα δεκαεπτά εξ αυτών.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Νίκαιας εξάλλου, που συνήλθε στις 6 Δεκεμβρίου, ξεκαθάρισε το θέμα της θεσμικής αναθεώρησης της ΕΕ και άνοιξε έτσι οριστικά το δρόμο για την επόμενη φάση της διεύρυνσης.

Θέλω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την ευκαιρία της σημερινής συζήτησης να επαναλάβω πως για μας η Ευρώπη δεν είναι ένας νεφελώδης, γενικός και αόριστος στόχος. Είναι, κατά την άποψή μας, το κορυφαίο όραμα της εποχής μας. Είναι ένας μεγάλος εθνικός στόχος που ξεπερνά τα στενά κομματικά σύνορα και κινητοποιεί τους ενεργούς πολίτες της κοινωνίας μας, όπου κι αν ανήκουν ιδεολογικά. Είναι η θεμελιώδης πολιτική επιλογή για τον τόπο, που υπηρετεί με συνέπεια την ανάγκη για μια ευρωπαϊκών προδιαγραφών λύση του Κυπριακού, που να κατοχυρώνει το αίσθημα εθνικής ασφάλειας αλλά και σιγουριάς για το λαό μας. Και είναι επιπροσθέτως ένας στόχος η επίτευξη του οποίου θα διευρύνει αποφασιστικά την οικονομική πρόοδο και την κοινωνική ευημερία του συνόλου των πολιτών και θα θέσει τη μικρή μας πατρίδα στην τροχιά των πιο ανεπτυγμένων, πολιτικά και κοινωνικά, κρατών του πλανήτη μας.

Γι' αυτό κι εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού με συνέπεια κάνουμε λόγο για την ανάγκη "ευρωπαϊκού εκσυγχρονισμού" της Κύπρου. Για την ανάγκη να κινηθούμε με ταχύτερους ρυθμούς στην κατεύθυνση προσαρμογής στο κοινοτικό κεκτημένο. Η ευρωπαϊκή επιλογή είναι η κατεξοχήν προοδευτική επιλογή για τον τόπο και την

κοινωνία. Είναι μια επιλογή που αρνείται τον απομονωτισμό και τη συντήρηση. Απορρίπτει ταυτόχρονα το δογματισμό και τις αγκυλώσεις του παρελθόντος. Προκρίνει την πρόοδο, προκρίνει τη μεταρρύθμιση, προκρίνει ακόμα τις τομές στο κράτος και την κοινωνία και δίνει έμφαση στα δύο στοιχεία εκείνα που αποτελούν τα θεμέλια μιας σύγχρονης ιδεολογίας, που αναγνωρίζονται στην ανταγωνιστική οικονομία, αλλά και που ταυτόχρονα συμβάλλουν στην κοινωνική συνοχή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο δεύτερος μετά την Ευρώπη άξονας στον οποίο εστιάστηκαν οι πρωτοβουλίες της κυβέρνησης ήταν η περαιτέρω αναβάθμιση της κοινής δράσης Λευκωσίας-Αθηνών. Η κοινή αυτή δράση σε διπλωματικό επίπεδο διευκολύνει σημαντικά τις ενταξιακές προσπάθειες της Κύπρου και ανατρέπει τους επιχειρούμενους τουρκικούς εκβιασμούς. Εκβιασμοί που αποσκοπούν στο πάγωμα της ευρωπαϊκής μας πορείας για όσο χρόνο το Κυπριακό παραμένει άλυτο.

Θα ήθελα με τη σημερινή ευκαιρία να εξάρω για μια ακόμη φορά το επίπεδο πολιτικής συνεργασίας και συνεννόησης που έχει αναπτυχθεί μεταξύ των κυβερνήσεων Αθηνών και Λευκωσίας. Μιας συνεργασίας η οποία αποδεικνύεται ιδιαίτερα επωφελής για την Κύπρο στον τομέα της προώθησης της κυπριακής ένταξης αλλά ακόμα και στον τομέα της αμυντικής θωράκισης της πατρίδας μας. Εκφράζουμε από το βήμα της Βουλής ειλικρινείς και ευγνώμονες ευχαριστίες για το εξαιρετο επίπεδο σχέσεων και για την πολυποίκιλη βοήθεια που η Ελλάδα παρέχει στην Κύπρο και επισημαίνουμε πως η αδελφική αυτή συνεργασία αποτελεί τη βασική προϋπόθεση για επιτυχή έκβαση του αγώνα που διεξάγουμε και δημιουργεί συνθήκες ασφάλειας και σιγουριάς για το λαό μας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως έχω ήδη αναφέρει, η ΕΕ παρέχει το πλαίσιο εκείνο για μια δίκαιη, βιώσιμη και λειτουργική λύση του Κυπριακού. Λύση που να μην αποκλίνει από το ευρωπαϊκό

κεκτημένο αλλά και τα υψηλά δεδομένα που ισχύουν στην Ευρώπη σε ό,τι αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ατομικές ελευθερίες. Είναι γι' αυτό ακριβώς το λόγο που χαιρετίσαμε ως ιδιαίτερος σημαντική την τελευταία γραπτή δήλωση του γενικού γραμματέα του ΟΗΕ στις 15 Νοεμβρίου, με την οποία το ευρωπαϊκό κεκτημένο καθίσταται μία από τις βασικές παραμέτρους στις οποίες θα πρέπει να στηρίζεται η επιδιωκόμενη λύση του Κυπριακού.

Βρισκόμαστε σε μια περίοδο αναμονής ως προς την περαιτέρω εξέλιξη της διαδικασίας του εκ του σύνεγγυς διαλόγου. Από τη μια πλευρά υπάρχει ακόμη ασάφεια ως προς την προοπτική σύγκλησης του επόμενου γύρου των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών λόγω της αρνητικής στάσης της Άγκυρας και του Ντενκτάς, ενώ από την άλλη πλευρά στις Ηνωμένες Πολιτείες σημειώθηκε μια κυβερνητική αλλαγή και εύλογο είναι να αναμένουμε να δούμε την πολιτική επί του Κυπριακού της νέας υπό τον κ. Μπους κυβέρνησης, ευελπιστώντας πάντοτε, ανεξάρτητα πόσο βάσιμη ή αβάσιμη είναι αυτή η ελπίδα, ότι επιτέλους έφτασε η ώρα αυτοί που σήμερα θέλουν να είναι οι κυβερνήτες του κόσμου να αναγνωρίσουν ότι επιτέλους δεν είναι με θεωρητικές προσεγγίσεις που λύνονται τα προβλήματα αλλά με ουσιαστικές παρεμβάσεις, προκειμένου να τύχουν εφαρμογής αρχές του διεθνούς δικαίου και πανανθρώπινες αξίες που αναγνωρίζονται είτε στο χάρτη των Ηνωμένων Εθνών είτε από αποφάσεις του ίδιου του οργανισμού, του Συμβουλίου Ασφαλείας, ακόμα και ευρωπαϊκών συλλογικών σωμάτων.

Ο μέχρι στιγμής απολογισμός από τη διαδικασία των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών δεν μπορεί να αξιολογηθεί ούτε θετικά ούτε αρνητικά. Καταφέραμε ωστόσο με τη συλλογική και επίμονη προσπάθεια κυβέρνησης και πολιτικής ηγεσίας να ανατρέψουμε τις δυσμενείς εντυπώσεις που δημιούργησε η εναρκτήρια δήλωση του κ. Ανάν στη Νέα Υόρκη με μια νέα γραπτή δήλωση του γενικού γραμματέα της 15ης Νοεμβρίου στη

Γενεύη. Θέσαμε με ευθύτητα, αποφασιστικότητα και συνέπεια τις πάγιες θέσεις της δικής μας πλευράς προς το διεθνή οργανισμό αποτρέποντας τις όποιες επιχειρούμενες εκτροπές. Εξασφαλίσαμε τη νέα γραπτή δήλωση του γενικού γραμματέα, η οποία κατά γενική ομολογία συνιστά ένα βήμα μπροστά.

Μια δήλωση που δεν αναμέναμε φυσικά να υιοθετεί στο σύνολό τους τις δικές μας πάγιες απόψεις και χωρίς αμφιβολία περιέχει μια σειρά από αρνητικά στοιχεία και αναφορές. Αυτά τα στοιχεία και τις αναφορές ωστόσο έχουμε, κατά την άποψή μας, τη δυνατότητα να ανατρέψουμε, μέσα από τη διαδικασία του διαλόγου. Αξιοποιώντας στο έπακρο την αρμονική συνεργασία τόσο με την ελληνική όσο και με άλλες κυβερνήσεις, αλλά και μια σειρά πλεονεκτήματα που μας παρέχει η ιδιότητα του υποψήφιου προς ένταξη κράτους σε συνδυασμό με την απόφαση του Ελσίνκι που αναγόρευσε και την Τουρκία βεβαίως σε υποψήφια προς ένταξη χώρα. Είναι καλά γνωστό πως το κείμενο της εταιρικής σχέσης που πρόσφατα διαμορφώθηκε στη Νίκαια δημιουργεί συγκεκριμένες βραχυπρόθεσμες δεσμεύσεις για την Τουρκία έναντι του Κυπριακού. Η χώρα αυτή, κατά το λεκτικό του κειμένου της Νίκαιας, υποχρεούται εντός του 2001 να συμβάλει στην επίλυση του Κυπριακού. Γεγονός που ασφαλώς δημιουργεί την υποχρέωση για την Άγκυρα να οδηγήσει, να παροτρύνει ή και να αναλάβει πρωτοβουλίες, έτσι ώστε ο Ντενκτάς να προσέλθει όχι απλώς στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων, αλλά να συμβάλει στην πρόοδο και στην επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Σε αντίθετη περίπτωση αναμένουμε από τον ΟΗΕ, αλλά ιδιαίτερα από την ΕΕ, χωρίς περιστροφές να καταλογίσουν ευθέως ευθύνες και στον κ. Ντενκτάς, αλλά κυρίως στην Άγκυρα για το ενδεχόμενο αδιέξοδο στο Κυπριακό.

Υπό το πρίσμα αυτό εμείς ερμηνεύουμε και τις πρόσφατες δηλώσεις του επιτρόπου Φερχόιγκεν, ο οποίος στέλνει προς πάσαν κατεύθυνση το μήνυμα πως αμεσότερη και ενεργότερη θα είναι η εμπλοκή της ΕΕ στις συνομιλίες για το Κυπριακό.

Μια εμπλοκή την οποία επιδιώκουμε και ευνοούμε, σε αντίθεση με την αρνητική στάση του Ντενκτάς, στο βαθμό που κινείται στην κατεύθυνση εφαρμογής του διεθνούς δικαίου και του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Για μας η Ευρώπη, όπως έχω επανειλημμένα πει, είναι ο κατ' εξοχήν προνομιακός χώρος, αν μάλιστα ληφθεί υπόψη πως στο σκληρό εσωτερικό πυρήνα της ΕΕ βρίσκεται πλέον και η Ελλάδα, ο φυσικός σύμμαχος της Κύπρου στη μεγάλη εθνική της προσπάθεια.

Ως εκ τούτου οφείλουμε αντί μεμψιμοιριών, αστήρικτης ή και άδικης πολλές φορές κριτικής, μέσα σε ένα κλίμα ενότητας και ομοψυχίας αλλά και στενής με την Ελλάδα συνεργασίας να εργαστούμε για να μεγιστοποιήσουμε τα οφέλη που θα προκύψουν από την ευρωπαϊκή μας πορεία.

Επιτρέψτε μου τώρα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά τις επιβεβλημένες αυτές αναφορές, να επικεντρωθώ στις οικονομικές εξελίξεις και στον προϋπολογισμό του κράτους για το 2001.

Θεμελιώδης προϋπόθεση για την επιτυχή διεξαγωγή του εθνικού μας αγώνα αλλά και για ευόδωση του μεγάλου ευρωπαϊκού μας οράματος είναι οπωσδήποτε η εύρωστη οικονομία. Καμιά μεγάλη και φιλόδοξη πρωτοβουλία δεν μπορεί να αναληφθεί με επιτυχία, αν δε στηρίζεται σε ισχυρά οικονομικά θεμέλια. Η γενικότερη εικόνα της οικονομίας παρουσιάζει ιδιαίτερα θετικές ενδείξεις. Ενδείξεις που δημιουργούν τη βάσιμη προσδοκία πως η περίοδος οικονομικής ανάπτυξης θα συνεχισθεί και πως η Κύπρος με σοβαρές αξιώσεις θα διεκδικήσει την είσοδό της και στο σκληρό πυρήνα της ΕΕ, στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Ένα στοιχείο που θα προσδώσει ασφαλώς στην Κύπρο πολλαπλά και αυταπόδεικτα πολιτικά και οικονομικά πλεονεκτήματα.

Ξεκινώντας τη σύντομη αναφορά μου στην πορεία της κυπριακής οικονομίας κατά το παρελθόν έτος και για τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, οφείλω πρώτα απ' όλα να

εξάρω το γεγονός της ενοποίησης των κρατικών προϋπολογισμών, που επιτρέπει για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά μια πιο λειτουργική παρουσίαση των δημοσίων οικονομικών.

Κατά το 2000 συνεχίστηκε η θετική πορεία της κυπριακής οικονομίας η οποία αντικατοπτρίζεται στους ακόλουθους δείκτες:

1. Υψηλοί ρυθμοί οικονομικής ανάπτυξης που υπερβαίνουν το μέσο όρο της ΕΕ.
2. Εξασφάλιση συνθηκών πλήρους απασχόλησης.
3. Μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος.
4. Αύξηση του εισοδήματος των πολιτών.

Η κυπριακή οικονομία παρουσιάζει για τρίτη συνεχόμενη χρονιά υψηλό ρυθμό ανάπτυξης, που κυμαίνεται στο 4,8%. Ρυθμός που υπερβαίνει τόσο το στόχο του 4%, που περιλαμβάνει το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης, όσο και το μέσο όρο της ΕΕ. Είναι, πιστεύω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σημαντικό να επισημάνουμε πως ο τριτογενής τομέας, ο τομέας δηλαδή των υπηρεσιών, παρουσιάζει μια σημαντική διεύρυνση της τάξης του 6,7%. Ο τριτογενής τομέας συνεισφέρει το 76,4% του ΑΕΠ, ο δευτερογενής τομέας το 19,55% και ο πρωτογενής τομέας το 4,1%. Αξίζει εδώ να αναφέρω πως τα έσοδα από τον τουρισμό σημείωσαν το 2000 θεαματική αύξηση της τάξης του 15,8% και έφθασαν τα £1,2 περίπου δις, ενώ ο αριθμός των τουριστών έφθασε στο ύψος ρεκόρ των 2 700 000 ατόμων.

Το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε το 2000 σε 3,3% από 3,6% το 1999. Η επίδοση αυτή συγκρίνεται ιδιαιτέρως ευνοϊκά με τα αντίστοιχα ποσοστά της ΕΕ, όπου τα ποσοστά ανεργίας κινούνται σε πολύ υψηλότερα επίπεδα.

Ο πληθωρισμός σημείωσε μικρή άνοδο και έφθασε το 4,2%. Γεγονός όμως που πρέπει να ερμηνεύσουμε με βάση τα διάφορα δεδομένα και που οφείλεται σε μια σειρά από εξωγενείς και προσωρινούς παράγοντες, όπως η αύξηση διεθνώς της τιμής του

αργού πετρελαίου, η παράταση της ανομβρίας που έπληξε καίρια τον αγροτικό τομέα αλλά και την οικονομία ευρύτερα και τέλος η ανατίμηση του δολαρίου και της στερλίνας έναντι της κυπριακής λίρας. Επισημαίνουμε ωστόσο με ικανοποίηση την τάση αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού που σημειώνεται από τον Ιούνιο και μετά, τάση που αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω με τη μείωση της τιμής του πετρελαίου διεθνώς που αντανακλάται ήδη στις μειωμένες τιμές των καυσίμων στην εγχώρια αγορά.

Ένας σημαντικός οικονομικός στόχος που έχει τεθεί και σταδιακά επιτυγχάνεται είναι η μείωση του δημοσιονομικού μας ελλείμματος. Φέτος αναμένεται να κυμανθεί σε επίπεδα χαμηλότερα του 3,9% σε σύγκριση με 5,5% του ΑΕΠ που ήταν πριν δύο χρόνια. Η σταδιακή αποκλιμάκωση του δημοσιονομικού ελλείμματος αναμένεται να συνεχισθεί και φέτος με μείωση που θα φτάσει το 3,3% του ΑΕΠ, ώστε να καταστεί εφικτός ο στόχος του 2% για το έτος 2002. Και οφείλουμε στο σημείο αυτό να επισημάνουμε πως η σημαντική αυτή μείωση επιτεύχθηκε παρά τις ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες επιβάρυνσης του προϋπολογισμού που προκάλεσαν η κυβερνητική επιδότηση της τιμής των πετρελαιοειδών που έφτασε τα £30 εκατομ., η συνεχιζόμενη επιδότηση των αγροτικών προϊόντων, η αυξημένη χορηγία προς το ΡΙΚ λόγω κατάργησης της εισφοράς και η απώλεια εσόδων λόγω διαφόρων φορολογικών ελαφρύνσεων που από το 1996 μέχρι πρόσφατα φτάνουν και ξεπερνούν τα £100 εκατομ. Παράλληλα όμως σημειώθηκε αύξηση των κρατικών εσόδων λόγω διεύρυνσης της οικονομικής δραστηριότητας και λόγω βελτίωσης των φοροεισπρακτικών μηχανισμών του κράτους.

Όπως έχω ήδη επισημάνει, ο σημαντικός στόχος της οικονομικής εξυγίανσης επιτυγχάνεται σταδιακά, ενώ ταυτόχρονα έχει σημαντικά αναβαθμιστεί η ασκούμενη από το κράτος κοινωνική πολιτική. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, όπως επανειλημμένα έχει τονίσει, πιστεύει στην κοινωνική αποστολή του σύγχρονου κράτους. Πιστεύει σε

ένα μικρό ευέλικτο και αποτελεσματικό κράτος που θα υπηρετεί τις ανάγκες του σύγχρονου πολίτη, ιδιαίτερα των ασθενέστερων και πιο ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.

Μια τέτοια αποστολή ανταποκρίνεται πλήρως στις προδιαγραφές του κράτους στο σύγχρονο κόσμο και στην Ευρώπη και προϋποθέτει πως το κράτος θα σταματήσει να παίζει το ρόλο του επιχειρηματία. Και το τελευταίο δε θα σταματήσουμε να το επαναλαμβάνουμε όσες αντιδράσεις κι αν προκαλεί από όσους ακόμα συντηρητικά πιστεύουν σε ένα διευρυμένο μονοκομματικό κράτος.

Πιστεύουμε πως το κράτος θα πάει ακόμα πιο μπροστά, αν σταματήσει να ασχολείται με δραστηριότητες ξένες προς την αποστολή του, τις οποίες αποδεδειγμένα μπορεί να αναλάβει με μεγαλύτερη επιτυχία και με σαφώς μικρότερο κόστος η ιδιωτική πρωτοβουλία.

Η επιτυχία του σύγχρονου κράτους είναι η εξεύρεση της ισορροπίας ανάμεσα στο δυναμισμό της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και στην κοινωνική αποστολή του κράτους. Μόνο με μια κοινωνία ανθρώπινη και ανταγωνιστική θα κερδίσουμε τη μάχη της Ευρώπης εξασφαλίζοντας παράλληλα την αναγκαία κοινωνική συνοχή.

Μέσα στο 2000 η κυβέρνηση προχώρησε στη λήψη μιας σειράς σημαντικών μέτρων κοινωνικής πολιτικής. Μιας πολιτικής που καθιέρωσε πρωτοποριακούς θεσμούς στήριξης των μεσαίων και χαμηλών εισοδηματικά στρωμάτων. Με την εισαγωγή του θεσμού της κοινωνικής σύνταξης και του επιδόματος πολύτεκνης μάνας, με την κοινωνική κάρτα για την τρίτη ηλικία, με την καθιέρωση των ετήσιων κρατικών χορηγιών για τους φοιτητές, με την παροχή σειράς χορηγιών για τους πολυτέκνους, με την επέκταση της στεγαστικής πολιτικής, με τη διαγραφή προπολεμικών χρεών αλλά και την τιτλοποίηση προσφυγικών κατοικιών, με τη ριζική αντιμετώπιση του χρονίζοντος υδατικού προβλήματος, με τη διάθεση συνολικού ποσού ύψους £400 εκατομ. για τις

ανάγκες της γεωργοκτηνοτροφίας την επταετία 1993-2000. Μερικά από τα μέτρα, που ενδεικτικά έχω μόνο αναφέρει περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα...

Περισσότερα βεβαίως θα λεχθούν από τους συναδέλφους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, όταν θα κάνουν ειδικότερη αναφορά στους τομείς και στο πολύμορφο έργο που η παρούσα κυβέρνηση έχει προσφέρει. Περιλαμβάνεται η δραστική μείωση της φορολογίας φυσικών προσώπων με την αύξηση του αφορολόγητου ορίου από £2.000 μέχρι το 1996 σε £6.000 και τη μετακίνηση όλων των φορολογικών κλιμάκων προς τα πάνω κατά £1.000 ή και περισσότερο. Η εξέλιξη αυτή ευνόησε ιδιαίτερα τα μικρά και μεσαία εισοδηματικά στρώματα του λαού μας. Φορολογική έκπτωση που καλύπτει τους πρόσφυγες με εισοδήματα κάτω των £10.000, που ανέρχεται στις £300. Αύξηση της κοινωνικής σύνταξης, από την οποία επωφελούνται 15 500 άτομα, κατά 5%. Αύξηση της κατώτατης σύνταξης των κοινωνικών ασφαλίσεων κατά 10%. Κυβερνητικές επιχορηγήσεις προς εθελοντικά ιδρύματα ύψους £3,75 εκατομ. Σχέδιο αποστολής ασθενών στο εξωτερικό που ξεπερνά τα £9 εκατομ. Κρατικές χορηγίες που για πρώτη φορά δόθηκαν προς 15 800 φοιτητές ύψους £19,2 εκατομ. Συνολικές φορολογικές ελαφρύνσεις που, όπως έχω αναφέρει, ξεπερνούν και οι δύο μαζί τα £100 εκατομ. Κατάργηση της εισφοράς στο ΡΙΚ ύψους £10 εκατομ. Κατάργηση του φόρου κληρονομιών ύψους £4 εκατομ. Αντισταθμιστικά κοινωνικά μέτρα ύψους £11 εκατομ. για ανακούφιση των χαμηλότερων εισοδηματικά στρωμάτων. Δαπάνες συνολικού ύψους £70 εκατομ. για στήριξη της γεωργοκτηνοτροφίας.

Αυτός είναι ο προϋπολογισμός του 2001 και οφείλω να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ήμουν πάρα πολύ συνοπτικός στην παράθεση ενός πλούσιου έργου και από πλευράς κοινωνικής προσφοράς, καθώς και φιλεργατικής πολιτικής, διότι δεν έγινε αναφορά σε μια σειρά μέτρων που ευνοούν την εργατική τάξη ούτε σωρεία άλλων

από τις εισοδηματικές τάξεις του λαού μας που έχουν ευνοηθεί από σειρά μέτρων που η παρούσα κυβέρνηση έλαβε, είτε αφορούν τη στεγαστική πολιτική είτε αφορούν την πολιτική όσον αφορά την τοπική αυτοδιοίκηση είτε γενικότερα τον καθένα από τους πολίτες αυτού του κράτους, ιδιαίτερα όμως τα μεσαία και χαμηλά αμειβόμενα στρώματα.

Ο προϋπολογισμός του 2001 κινείται στη βάση του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 1999-2003. Ένα σχέδιο που στηρίζεται στο τρίπτυχο ανάπτυξη-μακροοικονομική δημοσιονομική σταθερότητα-κοινωνική συνοχή και έχει ως απώτερο στόχο την έγκαιρη προετοιμασία της Κύπρου για την ενσωμάτωσή της στο ευρωπαϊκό γίγνεσθαι. Μια τέτοια προοπτική προϋποθέτει:

- α. ταχύτερη εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο,
- β. αναδιάρθρωση όλων των κλάδων της κυπριακής οικονομίας με ταυτόχρονη τεχνολογική αναβάθμισή τους,
- γ. προσαρμογή της Κύπρου στην κοινωνία της πληροφορίας,
- δ. ενίσχυση του ρόλου της Κύπρου ως διεθνούς και περιφερειακού κέντρου παροχής υψηλού επιπέδου υπηρεσιών,
- ε. εκσυγχρονισμός των επιχειρηματικών μονάδων, ώστε να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους,
- στ. αναμόρφωση του ευρύτερου δημόσιου τομέα και
- ζ. στήριξη της κοινωνικής αποστολής του κράτους και ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Η δυναμική και πολυεπίπεδη κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης συνεχίζεται και διευρύνεται, όπως διαπιστώνουμε μέσα και από τον προϋπολογισμό του 2001. Μια κοινωνική πολιτική που έχει στόχο όχι μόνο την ονομαστική αλλά και την ουσιαστική εναρμόνιση με την ΕΕ. Μια πολιτική που αντανάκλαται και στη διεύρυνση των

κοινωνικών δαπανών που από £210 εκατομ. που ήταν το 1992 έφτασαν στο ύψος ρεκόρ των £606 εκατομ. το 2000, σημειώνοντας μια θεαματική αύξηση της τάξης του 189%. Οι κοινωνικές δαπάνες το 1992 αντιπροσώπευαν το 21% του συνόλου των δημοσίων δαπανών. Έφτασαν να ξεπερνούν το 31% το 2000 και ως ποσοστό του ΑΕΠ από 6,8% το 1992 ανήλθαν σε 11,1% το 2000. Πιστεύω πως τα συντριπτικά αυτά στοιχεία καταρρίπτουν το μύθο που έντεχνα διοχετεύεται περί δήθεν έλλειψης κοινωνικής ευαισθησίας από την κυβέρνηση.

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού συνεπείς στην ιδεολογία του “κοινωνικού φιλελευθερισμού” στηρίζουμε και πιστεύουμε σε μια πολιτική κοινωνικής συνοχής. Μια πολιτική που θα αποτρέπει τις κοινωνικές συγκρούσεις, που δε θα δημιουργεί περιθωριοποιημένες και αποκλεισμένες κοινωνικές ομάδες. Που θα ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή όλων των πολιτών στην παραγωγική διαδικασία. Που θα δίνει ευκαιρίες στους νέους ανθρώπους να αναπτύξουν την επιχειρηματικότητα και τις πρωτοβουλίες τους. Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής κοινωνικής συνοχής στηρίζουμε το θεσμό της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής ως μέσου για εξασφάλιση ενός ικανοποιητικού βιοτικού επιπέδου για τους εργαζόμενους. Στηρίξαμε παράλληλα τη μερική του διαφοροποίηση για να τον καταστήσουμε πιο ευέλικτο, αλλά και για να αποτρέψουμε το ενδεχόμενο πληθωριστικών πιέσεων που με μαθηματική ακρίβεια πλήττουν τελικά την αγοραστική αξία του εισοδήματος των εργαζομένων.

Η επικείμενη εξάλλου ένταξη μας στην ΕΕ δημιουργεί μια σειρά από σοβαρές υποχρεώσεις για διαρθρωτικές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας του ευρύτερου δημόσιου τομέα και της οικονομίας. Αλλαγές που θα υλοποιούν το στόχο του “ευρωπαϊκού εκσυγχρονισμού” και θα επιτρέπουν στην Κύπρο να διακριθεί σε ένα έντονα ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον. Η σταδιακή κατάργηση των κρατικών και ιδιωτικών μονοπωλίων, χωρίς να θίγονται τα δικαιώματα των εργαζομένων, θα δώσει

νέα δυναμική στην οικονομία μας. Στις ελευθεροποιήσεις και αποκρατικοποιήσεις, όπως έχει αποδείξει η ευρωπαϊκή και παγκόσμια εμπειρία αλλά και η κυπριακή -και παραδείγματα έχουμε- ανήκει ο τομέας της ραδιοτηλεόρασης, καθώς και μερικοί τομείς της τηλεπικοινωνίας που καταδεικνύουν ότι πλέον το δικαίωμα επιλογής δεν είναι σ' αυτούς που έχουν τα μονοπώλια αλλά γενικότερα στους πολίτες. Το κόστος γενικότερα για τον καταναλωτή, αλλά και η ευρύτητα επιλογών δεν είναι πλέον σε εκείνους που σχεδιάζουν την παραγωγή, αλλά σε εκείνους που έχουν την αγοραστική δύναμη. Οι ελευθεροποιήσεις θα δημιουργήσουν νέες και καλύτερα αμειβόμενες θέσεις εργασίας και θα τονώσουν τον ανταγωνισμό προς όφελος των καταναλωτών. Ο Κύπριος πολίτης, στην αυταρχική και αναχρονιστική θέση της μιας επιλογής που εκπροσωπεί η λογική των μονοπωλίων, θα αποκτήσει τη φιλελεύθερη και προοδευτική δυνατότητα των πολλαπλών επιλογών. Σε μια οικονομία αληθινά ανταγωνιστική ο Κύπριος πολίτης θα είναι πραγματικά κυρίαρχος. Από την ώρα που θα έχει την ευχέρεια να επιλέγει υπηρεσίες και προϊόντα, θα επιβάλει τη δική του βούληση. Θα πάψει να είναι έρμαιο των επιλογών και των βουλήσεων κάποιων γραφειοκρατών που πίσω από τα γραφεία τους και μακριά από τους πολίτες αποφασίζουν γι' αυτούς χωρίς αυτούς. Ο ευρωπαϊκός εκσυγχρονισμός θα θέσει στο κέντρο της αναπτυξιακής προσπάθειας τον άνθρωπο, και το υπογραμμίζουμε, τον πολίτη και τις σύγχρονες ανάγκες του.

Ταυτόχρονα έλεγα ότι η επιδίωξή μας είναι ένα μικρό, σύγχρονο και ευέλικτο κράτος. Ένα κράτος-στρατηγείο το οποίο θα έχει την ευθύνη της εκπόνησης γενικών οικονομικών κατευθύνσεων και σχεδιασμών και θα παρεμβαίνει ρυθμιστικά, για να ελέγχει τη λειτουργία του ανταγωνισμού και να προστατεύει εκείνους που έχουν ανάγκη την κρατική μέριμνα.

Ο προϋπολογισμός του 2001 αντανakλά σε πολύ μεγάλο βαθμό αυτή τη φιλοσοφία και προάγει την επιδίωξη για μια οικονομία ανταγωνιστική και ανθρώπινη.

Κυρίως όμως δίνει έμφαση στην προώθηση των μεγάλων έργων υποδομής που τα τελευταία λίγα χρόνια έχουν αναμορφώσει το πρόσωπο της Κύπρου και την έχουν μετατρέψει σε ένα απέραντο εργοτάξιο.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην οδική ανάπτυξη και υποδομή με τις πρόνοιες για τους νέους αυτοκινητοδρόμους Λεμεσού-Πάφου, Δεκέλειας- Αμμοχώστου, το νότιο παρακαμπτήριο Λευκωσίας, τη βελτίωση των κυκλικών κόμβων της Λεμεσού, τον παραλιακό τουριστικό δρόμο της Λεμεσού, τη λεωφόρο Λάρνακας-Κοφίνου, με ποσά που υπερβαίνουν τα £50 εκατομ. Προωθούνται επίσης τα έργα στα διεθνή αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, έργα αναγκαία για την αναβάθμιση της τουριστικής μας υποδομής. Στον τομέα της δημόσιας υγείας θα διατεθούν £17,4 εκατομ., ενώ σημαντικές είναι οι πρόνοιες για το νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας και το νέο νοσοκομείο Αμμοχώστου. Όπως ήδη έχω αναφέρει, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στους τομείς της αναδιάρθρωσης της γεωργίας και την αγροτική ανάπτυξη, που θα απορροφήσει, όπως προγραμματίζεται, χωρίς τα ταμεία στήριξης £21,8 εκατομ., στους τομείς της εισαγωγής των νέων τεχνολογιών, της νέας βιομηχανικής πολιτικής, που θα απορροφήσει £16 εκατομ., της εκπαίδευσης, που θα απορροφήσει £40,4 εκατομ. και της βελτίωσης της τουριστικής υποδομής. Αξίζει τέλος να σημειώσουμε πως οριστική λύση δίνεται στο υδατικό πρόβλημα της Κύπρου χάρη στην αποφασιστικότητα της κυβέρνησης. Το 2001 θα ξεπεράσουμε τουλάχιστο την έγνοια για το αν θα υπάρξει το αναγκαίο για την ανθρώπινη ύπαρξη αγαθό, ενώ ταυτόχρονα θα διατεθεί το ποσό των £22,5 εκατομ.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε με ιδιαίτερη προσοχή αναλύσει τον προϋπολογισμό για το 2001 και με ικανοποίηση διαπιστώνουμε πως υπηρετεί, κατά την άποψή μας, αυτό που θέλουμε να υπηρετούμε και που είναι μια Κύπρος ευημερούσα, με ευρωπαϊκή προοπτική. Γιατί είναι ένας προϋπολογισμός, κατά

την άποψή μας, που διακρίνεται από αυξημένη κοινωνική ευαισθησία και χαρακτηρίζεται από τρία σημαντικά στοιχεία. Είναι αναπτυξιακός, σταθεροποιητικός και κοινωνικός και έχει ένα σαφή ευρωπαϊκό προσανατολισμό.

Με αυτές τις σκέψεις υπερψηφίζουμε τον προϋπολογισμό, δηλώνοντας ταυτόχρονα την υποστήριξη και την εμπιστοσύνη μας στην οικονομική πολιτική της κυβέρνησης.

Η κυπριακή οικονομία, όπως εξάλλου και όλες οι οικονομίες, βρίσκεται αντιμέτωπη με σημαντικές προκλήσεις. Προκλήσεις τις οποίες ο δυναμισμός των πολιτών, η αποφασιστικότητα της πολιτείας και η συνεργασία των πολιτικών δυνάμεων μπορεί να μετατρέψει σε ιστορικές ευκαιρίες.

Οφείλουμε λοιπόν όλα τα κόμματα μαζί να προχωρήσουμε στις μεγάλες τομές που θα μας φέρουν πιο κοντά στο στόχο της ένταξης. Αν κάποια κόμματα αρνηθούν την εθνική αυτή συναίνεση, η κοινωνία των πολιτών θα τα προσπεράσει.

Η μετάβασή μας από το χθες στο σύγχρονο ανταγωνιστικό κόσμο της ασύνορης οικονομίας δε θα γίνει χωρίς κραδασμούς. Μπορούμε ωστόσο τους κραδασμούς αυτούς να τους μειώσουμε αξιοποιώντας στο έπακρο τις ανεξάντλητες δυνάμεις της κοινωνίας μας και δείχνοντας εμπιστοσύνη στην πρωτοβουλία και την επιχειρηματικότητα των πολιτών.

Η μέχρι σήμερα προσπάθεια του λαού μας για εθνική και φυσική επιβίωση στηρίχθηκε στην ικανότητα της οικονομίας μας να προσαρμόζεται στις ραγδαία μεταβαλλόμενες διεθνείς συνθήκες. Αυτό απέδειξε και η τραγική εμπειρία του 1974. Η κρατική μας οντότητα περιφρουρήθηκε διεθνώς και αναδείχθηκε χάρη στην οικονομική ευρωστία του τόπου. Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού, απαλλαγμένοι από δογματικές αγκυλώσεις και ιδεολογικές προκαταλήψεις, απαλλαγμένοι από αντιλήψεις του παρελθόντος, που πρέπει να παραδεχτούμε δοκιμάστηκαν και απέτυχαν,

ατενίζουμε το μέλλον με αυτοπεποίθηση και αισιοδοξία. Και πιστεύουμε πως η Κύπρος θα διακριθεί στο νέο διεθνές οικονομικό περιβάλλον, αν απελευθερώσει περαιτέρω την οικονομία της. Αν δώσει περισσότερες ευκαιρίες στους νέους ανθρώπους. Αν εμπιστευθεί τις δυνάμεις, τη δημιουργικότητα και το δυναμισμό των πολιτών της, αν εν γένει όλοι μαζί οικοδομήσουμε αυτό που αποτελεί την αυριανή προοπτική, το μέλλον για τον τόπο, για τα παιδιά μας, για την πατρίδα μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ κ. Δημήτρης Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριοι υπουργοί, κύριοι εκπρόσωποι διαφόρων υπουργείων,

Επιτρέψτε μου, πριν αρχίσω την ομιλία μου, να ευχηθώ σε όλους και όλες χρόνια πολλά, υγεία και επιτέλους το 2001 να ανοίξει το δρόμο για τη λύτρωση του λαού μας. Τις ευχές μου απευθύνω προς ολόκληρο τον κυπριακό λαό, Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους.

Κύριε Πρόεδρε,

Με τη συζήτηση του κρατικού προϋπολογισμού μάς δίνεται η ευκαιρία να εκφράσουμε την άποψή μας από το επίσημο βήμα του κοινοβουλίου όχι μόνο για τον προϋπολογισμό αλλά και για την πραγματική πολιτική της κυβέρνησης. Μας προσφέρεται η δυνατότητα να τοποθετηθούμε πάνω στη φιλοσοφία που διέπει την κοινωνικοοικονομική πολιτική της κυβέρνησης, την εσωτερική διακυβέρνηση και γενικά τη διαχείριση του παραγόμενου υλικού και του πνευματικού πλούτου.

Λόγω των συνθηκών ημικατοχής της πατρίδας μας από τα τουρκικά στρατεύματα, στη συζήτηση του προϋπολογισμού ορθά περιλαμβάνονται και οι εξελίξεις στο

Κυπριακό. Επειδή πρόσφατα το Κυπριακό συζητήθηκε στο κοινοβούλιο και μας δόθηκε η ευκαιρία να αναλύσουμε σε έκταση τις θέσεις μας, θα περιοριστώ σήμερα σε μερικές, μόνο, βασικές διαπιστώσεις και εκτιμήσεις εκθέτοντας συνοπτικά τις απόψεις και εισηγήσεις μας για το τι δέον γενέσθαι.

Η βασική μας διαπίστωση είναι, κύριε Πρόεδρε, ότι το Κυπριακό βρίσκεται σε δεινή θέση. Υπάρχει οπισθοδρόμηση και εκτροπή, η ουσία των οποίων συνίσταται στην αλλοίωση της βάσης λύσης του προβλήματος. Έχουμε κατ' επανάληψιν υποδείξει ότι, αρχής γενομένης από την ανακοίνωση της Ομάδας των 8 του Ιούνη του 1999, επιχειρείται ο παραγκωνισμός των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και των συμφωνιών υψηλού επιπέδου ως της διεθνώς αποδεκτής βάσης για λύση του Κυπριακού.

Η εκτροπή αυτή, που κορυφώθηκε με τη δήλωση του γενικού γραμματέα της 12ης Σεπτεμβρίου του περασμένου χρόνου, έχει δημιουργήσει μια ποιοτικά διαφορετική και πολύ επικίνδυνη κατάσταση για την Κύπρο. Δεν αντιμετωπίζουμε απλά και μόνο την τουρκική αδιαλλαξία, η οποία είναι δεδομένη από το 1974, αλλά σήμερα έχουμε να αντιμετωπίσουμε και την εμφανή προσπάθεια κάλυψης της τουρκικής πολιτικής από πλευράς των Αγγλοαμερικανών, οι οποίοι εμπλέκουν μάλιστα και τη γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών. Αν η εκτροπή δεν αναχαιτιστεί και αν αφεθεί να ολοκληρωθεί, τότε η Κύπρος και ο λαός μας, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, θα βρεθούμε στη δίνη νέων οδυνηρών περιπετειών.

Όταν κάμνουμε αυτές τις διαπιστώσεις, κύριε Πρόεδρε, δεν κινούμαστε από αντιπολιτευτική διάθεση. Έχουμε, πιστεύω, αποδείξει έμπρακτα ότι, ακόμη κι όταν διαφωνούμε με τους χειρισμούς της κυβέρνησης και του Προέδρου της Δημοκρατίας, θέτουμε πάνω απ' όλα το καλό της Κύπρου και δε διστάζουμε να στηρίξουμε τις προσπάθειες του Προέδρου. Μακάρι τα πράγματα να ήταν διαφορετικά και δε θα

είχαμε κανένα πρόβλημα να το πούμε. Στόχος μας είναι η αντικειμενική και ψύχραιμη ανάλυση της πραγματικότητας, γιατί μόνο έτσι μπορούμε και να την αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά.

Οι κυβερνώντες πρέπει, επιτέλους, να αντιληφθούν ότι η ωραιοποίηση της κατάστασης και πολύ περισσότερο η εκτίμηση ότι τάχα η Τουρκία για πρώτη φορά βρίσκεται στριμωγμένη στο Κυπριακό βλάπτουν την υπόθεσή μας. Τη βλάπτουν, γιατί δε βοηθούν να διαμορφωθεί και να ακολουθηθεί με συνέπεια εκείνη η πολιτική η οποία θα προβλέπει έγκαιρα και θα αποτρέπει κινδύνους δημιουργώντας τις προϋποθέσεις εξόδου από τα σημερινά αδιέξοδα. Έγνοια όλων μας πρέπει να είναι όχι η δικαίωση της μιας ή της άλλης πολιτικής, της μιας ή της άλλης παράταξης, αλλά η δικαίωση του τόπου μας, η δικαίωση της Κύπρου.

Κύριε Πρόεδρε,

Προ της έναρξης των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών προβλήθηκε με πολλά πολιτικά, να μου επιτρέψετε να πω, πυροτεχνήματα η εκτίμηση ότι οι επικείμενες πρωτοβουλίες θα άλλαζαν τα δεδομένα στο Κυπριακό. Λίγο αργότερα η αναγόρευση της Τουρκίας σε υποψήφια χώρα για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση οδήγησε τους κυβερνώντες στην καλλιέργεια ψευδαισθησιακών προσδοκιών για επικείμενη αλλαγή στην τουρκική πολιτική. Σήμερα, ύστερα από πέντε γύρους συνομιλιών και αφού παρήλθε ένας και πλέον χρόνος από τότε που η Τουρκία βρέθηκε στον προθάλαμο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αντί να έχουμε δείγματα γραφής για μια πιο διαλλακτική στάση της Άγκυρας, στη βάση του σεβασμού των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, του διεθνούς δικαίου και των βασικών αρχών που διέπουν την Ευρωπαϊκή Ένωση, γινόμαστε, αντίθετα, μάρτυρες μιας ακόμη πιο σκληρής και αδιάλλακτης πολιτικής από μέρους της Τουρκίας και του Ντενκτάς.

Άγκυρα και Ντενκτάς επιμένουν σε λύση συνομοσπονδίας δυο κυρίαρχων κρατών.

Το Συμβούλιο Εθνικής Ασφάλειας της Τουρκίας παίρνει αποφάσεις που κάθε άλλο παρά δείχνουν θετική αλλαγή στάσης. Ο Ετζεβίτ υπερτονίζει τη σημασία που έχει η Κύπρος για την ασφάλεια της Τουρκίας, για να καταλήξει ότι, ακόμα και να το θέλουν οι Τουρκοκύπριοι, η Τουρκία δεν πρόκειται να αφήσει τον έλεγχο της Κύπρου. Ο Ντενκτάς απειλεί ότι δε θα προσέλθει στον επόμενο γύρο των συνομιλιών, αν δεν ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του. Το σχέδιο ενσωμάτωσης των κατεχομένων στην Τουρκία, που αποκάλυψε πρόσφατα η τουρκική εφημερίδα “Σαμπάχ” και που έχει αποφασιστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο στην Άγκυρα και άρχισε να εφαρμόζεται, είναι μια επιπλέον απόδειξη ότι οι ιθύνοντες κύκλοι στην τουρκική πρωτεύουσα όχι μόνο εμμένουν στη διακηρυγμένη πολιτική τους, αλλά και προχωρούν μεθοδικά στην υλοποίησή της.

Στο σημείο αυτό επιτρέψατέ μου, κύριε Πρόεδρε, να τονίσω ότι δε μας ικανοποιεί καθόλου η χλιαρή αντίδραση της κυβέρνησης με επικεφαλής τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Το θέμα είναι πολύ σοβαρό και χρειάζεται συλλογική μελέτη και λήψη των αναγκαίων αποφάσεων και μέτρων. Είναι παράδοξο να κινητοποιούνται μαζικά οι Τουρκοκύπριοι ενάντια στην υλοποίηση αυτών των αποφάσεων και η δική μας η κυβέρνηση να μας καθησυχάζει ότι, ούτε λίγο ούτε πολύ, τίποτε το σπουδαίο δε συμβαίνει!

Είναι φανερό ότι οι δυνάμεις στην Τουρκία, που θέτουν την παραδοσιακή επεκτατική πολιτική της χώρας πάνω από τους ευρωπαϊκούς της προσανατολισμούς, εξακολουθούν να ελέγχουν τα κέντρα αποφάσεων. Από την άλλη, πρέπει να διαπιστώσουμε ότι οι εκτροπές που σημειώθηκαν στα πλαίσια των εκ του σύνεγγυς συνομιλιών αξιοποιούνται από την Άγκυρα και τον Ντενκτάς για ακόμα πιο απαράδεκτες απαιτήσεις. Αυτό πρέπει να προβληματίσει και εμάς εδώ στην Κύπρο, αλλά και όσους στο εξωτερικό έχουν την άποψη ότι συναντώντας θέσεις της τουρκικής ηγεσίας θα

επιτύχουν να την εξευμενίσουν και να τη λογικέψουν.

Η πολιτική εξευμενισμού της Άγκυρας, που ακολουθήθηκε από τους Ευρωπαίους και στο Ελσίνκι και σε σχέση με το κείμενο της εταιρικής σχέσης Τουρκίας - Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι φανερό ότι δεν έχει αποδώσει. Ως τώρα, τουλάχιστον, δεν αποδίδει. Η Τουρκία παίρνει αυτό που ζητά, αλλά αρνείται να ανταποκριθεί στις κινήσεις καλής θέλησης. Αρνείται να δώσει ανταλλάγματα, όσο η απαίτηση γι' αυτά τα ανταλλάγματα δεν τίθεται αποφασιστικά. Για όσο καιρό η Τουρκία δε θα αισθάνεται κόστος από τη συμπεριφορά της, είναι αυταπάτη να αναμένεται αλλαγή στην πολιτική της.

Κύριε Πρόεδρε,

Η τεκμηριωμένη και αποφασιστική αντίδραση τόσο του κόμματός μας, καθώς και άλλων δυνάμεων, στη δήλωση του γενικού γραμματέα της 12ης του Σεπτεμβρη και η έστω και με καθυστέρηση ανάληψη ορισμένων διαβημάτων από πλευράς της κυβέρνησης είχαν ως αποτέλεσμα ο γενικός γραμματέας Κόφι Ανάν να προβεί σε μια νέα δήλωση στη Γενεύη, που εμπεριέχει θετικά στοιχεία. Ζητούμενο παραμένει, όμως, η πλήρης αποκατάσταση της ορθής βάσης διεξαγωγής των διαπραγματεύσεων για εξεύρεση λύσης του Κυπριακού, ζήτημα καθοριστικό για το περιεχόμενο της λύσης. Γι' αυτό, είναι υψίστης σημασίας οι χειρισμοί και η τακτική που θα ακολουθήσουμε στο άμεσο μέλλον.

Η σημερινή δεινή θέση στην οποία βρίσκεται το Κυπριακό δεν είναι άσχετη, να μου επιτρέψετε να πω, με τις παλινωδίες της κυβερνητικής πολιτικής, με την παθητική παρακολούθηση των εξελίξεων, με τον εφησυχασμό και την ευπιστία που χαρακτηρίζουν τους κυβερνώντες απέναντι σε διαβεβαιώσεις και υποσχέσεις του αμερικανοβρετανικού παράγοντα. Δεν είναι άσχετη, ακόμα, με την απουσία προληπτικής πολιτικής και ενεργού παρέμβασης στο διεθνή χώρο. Κατά συνέπεια, αν θέλουμε να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για έξοδο από τα επικίνδυνα αδιέξοδα,

θα πρέπει να εγκαταλειφθεί, επιτέλους, αυτή η ζημιογόνα προσέγγιση και πολιτική.

Θα πρέπει να ακολουθηθεί πολιτική δυναμικής υπεράσπισης των αρχών λύσης του Κυπριακού και αποφασιστικής διεκδίκησης των δικαίων της Κύπρου. Να μην αδρανοποιεί ο φόβος ότι θα μας επιρριφθούν ευθύνες, αν υπερασπιζόμαστε με αποφασιστικότητα θέσεις που κατοχυρώνονται μέσα από τα ίδια τα περί Κύπρου ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών. Να ακολουθηθεί προληπτική πολιτική, που να μας επιτρέπει να διαμορφώνουμε εξελίξεις και όχι να γινόμαστε ουραγοί των εξελίξεων.

Ταυτόχρονα, πρέπει να στέλλουμε συνεχώς το μήνυμα ότι θέλουμε ειρηνική λύση του Κυπριακού μέσα από έναν παραγωγικό διακοινοτικό διάλογο, ο οποίος, όμως, για να είναι παραγωγικός, πρέπει οι δύο κοινότητες να χρησιμοποιούν τον ίδιο πολιτικό κώδικα επικοινωνίας, τον κώδικα της δικοινοτικής διζωνικής ομοσπονδίας, του ενός κράτους με μια και μόνη κυριαρχία, μια ιθαγένεια και μια διεθνή προσωπικότητα, τον κώδικα της κατοχύρωσης των δικαιωμάτων των δύο κοινοτήτων αλλά και της διασφάλισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών όλων ανεξαιρέτα των Κυπρίων.

Πρέπει να αξιοποιήσουμε τα ερείσματα που διαθέτουμε στο διεθνή χώρο και ιδιαίτερα ανάμεσα στα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, όπως είναι η Ρωσία και η Κίνα, παράγοντες στους οποίους δεν πρέπει να στρεφόμαστε μόνο, όταν βρισκόμαστε σε δύσκολη θέση, αλλά που πρέπει να προσπαθήσουμε να τους εμπλέξουμε στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό στο παρασκήνιο του Κυπριακού.

Ο συντονισμός μας με την ελληνική κυβέρνηση, ιδιαίτερα σε θέματα που έχουν σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι μεγάλης σημασίας και πρέπει να γίνει όσο γίνεται πιο συστηματικός.

Όσον αφορά τη διαχείριση του εθνικού μας θέματος, για πολλοστή φορά θα επαναλάβουμε την απαίτηση για συλλογικές αποφάσεις και συλλογικούς χειρισμούς στα

πλαίσια του Εθνικού Συμβουλίου. Οι κυβερνώντες πρέπει να απαλλαγούν, επιτέλους, από το σύνδρομο να βλέπουν σε κάθε πρόταση, σε κάθε υπόδειξη, σε κάθε κριτική παρατήρηση αντιπολιτευτικές και υπονομευτικές διαθέσεις.

Αν οι διακηρύξεις για ενότητα δε γίνονται για λόγους εντυπωσιασμού, αλλά αποτελούν έκφραση μιας πολιτικής βούλησης, θα πρέπει η αντιπολίτευση να λαμβάνεται υπόψη και να εισακούεται όχι μόνο σε στιγμές κρίσιμες, που καλούμαστε όλοι να βγάλουμε τα κάστανα από τη φωτιά, αλλά και τότε που διαμορφώνονται πολιτικοί σχεδιασμοί και λαμβάνονται αποφάσεις.

Θα κλείσω την αναφορά μου στο Κυπριακό τονίζοντας για μια ακόμα φορά τη σημασία της επαναπροσέγγισης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, που, όσο επιδεινώνεται η κατάσταση στο Κυπριακό, άλλο τόσο αναβαθμίζεται ο ρόλος και η σημασία της σαν συστατικού στοιχείου του αντικατοχικού αγώνα του λαού μας.

Η ανοικτή αμφισβήτηση του Ντενκτάς αλλά και του ρόλου της Τουρκίας από πλατιά στρώματα των Τουρκοκυπρίων που εμμένουν σε λύση ομοσπονδίας είναι ίσως η πιο θετική και ελπιδοφόρα εξέλιξη την οποία είχαμε εδώ και χρόνια. Ταυτόχρονα, όμως, θα πρέπει να πούμε ότι αναβαθμίζονται και οι δικές μας ευθύνες. Κάθε δική μας ενέργεια, κάθε δική μας απόφαση και τοποθέτηση θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη και τον παράγοντα Τουρκοκύπριοι και να ενισχύει εκείνες τις δυνάμεις στην τουρκοκυπριακή κοινότητα που παλεύουν για ειρηνική επανένωση της Κύπρου κάτω από τη σκέπη μιας ομοσπονδίας.

Μόνο με ρεαλισμό, αγωνιστικότητα και χωρίς αυταπάτες μπορούμε να προσδοκούμε την επίτευξη των στόχων μας. Η όποια αυταπάτη οδηγεί σε δυσάρεστες εξελίξεις και δεν έχουμε την πολυτέλεια για άλλες εκπλήξεις.

Αυταπάτες δεν πρέπει να υπάρχουν ούτε στο ζήτημα της ενταξιακής μας πορείας. Η πορεία ένταξης δε φέρνει από μόνη της και αυτόματα τη λύση του Κυπριακού. Τα

δύο ζητήματα είναι αλληλένδετα και αλληλοεξαρτώμενα. Χρειάζεται αγώνας, για να καταστεί η ενταξιακή πορεία όντως βοηθητική ή, όπως συχνά λέγεται, καταλύτης στις προσπάθειες λύσης του Κυπριακού, που είναι και το κύριο ζητούμενο. Εδώ πρέπει να επαναλάβουμε ότι για μας η ενταξιακή πορεία και κατ' επέκτασιν η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν νόημα, εφόσον συμβάλλουν στην ορθή λύση του κυπριακού προβλήματος, στην επανένωση της πατρίδας και του λαού μας.

Θα χρειαστεί πάλι και αγώνας τόσο για την προώθηση της ένταξης όσο και για τη λύση του Κυπριακού, γιατί στο δρόμο μας παρεμβάλλονται εμπόδια όχι μόνο από την Τουρκία αλλά και από κάποιες άλλες δυνάμεις στο διεθνή χώρο, ακόμα και από μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα επιχειρήσουν, αντί να στηρίξουν τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να τις υπερκεράσουν στο όνομα της εξυπηρέτησης των συμφερόντων τους στην Τουρκία.

Ο δρόμος προς την Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι εύκολος· είναι δρόμος δύσκολος. Χρειάζεται συνεχής αγώνας, καλός προγραμματισμός, έντονη προβολή των θέσεών μας στις ευρωπαϊκές χώρες και συντονισμός ενεργειών και πρωτοβουλιών με την Ελλάδα, για να βρεθεί η Κύπρος με το σωστό τρόπο στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για να μπορέσουμε να σχεδιάσουμε μια αποτελεσματική στρατηγική, θα πρέπει πρώτα να κάνουμε μια ολοκληρωμένη μελέτη και αξιολόγηση της μέχρι τώρα πορείας μας, των προβλημάτων και των σκοπέλων που διαφαίνονται και των τρόπων υπερπήδησής τους. Η όποια ωραιοποίηση των δεδομένων και η μυθοποίηση της ευρωπαϊκής προοπτικής μόνο κινδύνους εμπερικλείουν, αφού θα αφήσουμε για άλλη μια φορά να μας ξεπεράσουν τα γεγονότα, να μας ξαφνιάσουν δυσάρεστες εξελίξεις, και τη θέση της προληπτικής πολιτικής θα πάρει και πάλι η πυροσβεστική πολιτική. Θα πρέπει, ακόμη, η κυβέρνηση και η ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού να πάψουν να φορτώνουν όλους τους άγαρμπους χειρισμούς τους, τις ατυχείς ενέργειές τους και τις

απαράδεκτες θέσεις τους για ιδιωτικοποιήσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Γιατί έτσι υποσκάπτουν και πληγώνουν την ίδια την ιδέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θέλω σ' αυτό το σημείο να επισημάνω έναν κίνδυνο που διαφαίνεται από την προεκλογική στρατηγική κάποιων, οι οποίοι θέλουν να παρουσιάσουν το ΑΚΕΛ ως αντίθετο προς την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτή η προσπάθεια κινδυνολογίας δεν πρόκειται να τους φέρει εκλογικά οφέλη, γιατί η θέση μας για υποστήριξη της ενταξιακής πορείας της Κύπρου είναι κρυστάλλινη και δεν επιδέχεται παρερμηνείες. Αυτή η τακτική, όμως, μπορεί, λυπούμαι να πω, να βλάψει την ίδια την υπόθεση της Κύπρου. Και αυτό γιατί, ενώ οι αξιωματούχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης δηλώνουν δημόσια την ικανοποίησή τους για το γεγονός ότι, σε αντίθεση με άλλες υποψήφιας χώρες, όπου υπάρχουν ενστάσεις από διάφορες πολιτικές δυνάμεις, στην Κύπρο όλα τα κόμματα υποστηρίζουν και στηρίζουν την ένταξη της Κύπρου, κάποιοι στην Κύπρο προσπαθούν να τους πείσουν ότι η αντίληψή τους είναι λανθασμένη. Ας θέσουμε όλοι πάνω από πρόσκαιρες και κομματικές σκοπιμότητες το καλό της Κύπρου. Το οφείλουμε στο λαό μας, το οφείλουμε στην ιστορία μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Στην εκπνοή του χρόνου είχαμε το δημοσίευμα των "Τάιμς" που επιβεβαίωσε την αποθήκευση πυρηνικών όπλων εν αγνοία της κυπριακής κυβέρνησης στη βάση Ακρωτηρίου από το 1960 μέχρι το 1975. Θα ήθελα και από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων να υπενθυμίσω ότι το ΑΚΕΛ στη διάρκεια της δεκαετίας του 1960, και όχι μόνο, είχε κατ' επανάληψιν καταγγείλει την ύπαρξη πυρηνικών όπλων στις βρετανικές βάσεις. Οι καταγγελίες μας τότε είχαν προσεγγιστεί από αρκετούς με δυσπιστία, με διάθεση ειρωνείας, ακόμα και χλευασμού, και είχαν αποδοθεί σε αντιδυτικά, τάχα, σύνδρομα του ΑΚΕΛ. Τώρα, επιβεβαιώνονται με τον πιο πανηγυρικό και επίσημο, θα έλεγα, τρόπο, μια που το δημοσίευμα των "Τάιμς" στηρίζεται σε

έγγραφα του βρετανικού Υπουργείου Άμυνας και του γραφείου του Βρετανού Πρωθυπουργού.

Για μια ακόμα φορά αποδεικνύεται ότι οι βρετανικές βάσεις, πέρα από απειλή για την ειρήνη στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, είναι ένα ξένο και επικίνδυνο καρκίνωμα στο έδαφος της πατρίδας μας. Από θέση αρχής το ΑΚΕΛ τασσόταν πάντα και εξακολουθεί να τάσσεται ενάντια στην ύπαρξη των βάσεων. Για ευνόητους λόγους, που έχουν σχέση με το κυπριακό πρόβλημα, το καθεστώς και το μέλλον των βάσεων δε βρίσκονται σήμερα στην ημερήσια διάταξη. Η δραστηριότητα, όμως, των Βρετανών στις βάσεις, το πώς τις χρησιμοποιούν και πώς συμπεριφέρονται είναι κάτι το οποίο δεν μπορεί να μη μας απασχολεί. Αυτά τα ζητήματα πρέπει, κατά την άποψή μας, ως πολιτική ηγεσία να τα αγγίξουμε και να απαιτήσουμε διαφάνεια γύρω από τις δραστηριότητες των βάσεων, που, εκτός των άλλων, είναι αντίθετες με το διεθνές δίκαιο και θέτουν σε κίνδυνο την ίδια την ύπαρξη της Κύπρου.

Το θέμα των βάσεων έχει εμπλακεί και στην τραγική περίπτωση της απαγωγής του Πανίκου Τζιακούρμα από ανθρώπους του κατοχικού καθεστώτος. Η απαγωγή έγινε σε έδαφος των βάσεων και οι Βρετανοί φέρουν μεγάλη ευθύνη τόσο για το γεγονός της απαγωγής όσο και για την απελευθέρωση του Τζιακούρμα. Δεν είναι νοητό να διεκδικούν σε κάθε ευκαιρία τη λεγόμενη κυριαρχία των βάσεών τους και από την άλλη να επιτρέπουν σε στοιχεία του κατοχικού καθεστώτος και στο ίδιο το κατοχικό καθεστώς να συμπεριφέρονται με τον τρομοκρατικό τρόπο που έχουν συμπεριφερθεί στην περίπτωση Τζιακούρμα!

Θεωρώ καθήκον μας να εκφράσουμε και από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων την συμπαράστασή μας προς τον Πανίκο Τζιακούρμα και την οικογένειά του. Καλούμε την κυβέρνηση να συνεχίσει να καταβάλλει κάθε προσπάθεια για την απελευθέρωσή του. Το ίδιο θα συνεχίσουμε να πράττουμε και εμείς

συνεργαζόμενοι προς τούτο και με την κυβέρνηση και με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ενώπιόν μας σήμερα βρίσκεται για συζήτηση ο όγδοος κατά σειράν προϋπολογισμός που κατατέθηκε στη Βουλή από τον Πρόεδρο Κληρίδη και την κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού. Η κατάθεση, συζήτηση και έγκριση ή απόρριψη ενός κρατικού προϋπολογισμού αποτελεί πράξη υψίστης πολιτικής σημασίας. Ένας προϋπολογισμός δημιουργεί ή θα έπρεπε να δημιουργεί προσδοκίες για ένα καινούργιο ξεκίνημα, μια νέα αρχή. Ένας προϋπολογισμός, ακόμα περισσότερο σε μια ημικατεχόμενη χώρα όπως είναι η Κύπρος, θα έπρεπε να χαρακτηρίζεται, κατά την άποψή μας, από τα πιο κάτω χαρακτηριστικά:

Πρώτον, να έχει χαρακτήρα αναπτυξιακό. Οι αναπτυξιακές δαπάνες και συνάμα η δυνατότητα υλοποίησής τους πρέπει να κατέχουν εξέχουσα θέση στον προϋπολογισμό, γιατί είναι μέσα από την ανάπτυξη που παρέχεται σε μια οικονομία και κατ' επέκτασιν σε μια κοινωνία η δυνατότητα να παράγει πλούτο και να θέτει υγιείς και υποσχόμενες βάσεις για το μέλλον.

Δεύτερον, να έχει χαρακτήρα κοινωνικό. Ο κρατικός προϋπολογισμός ως οικονομικό αλλά και κοινωνικό εργαλείο οφείλει σε πρώτη φάση να διασφαλίζει την ανάπτυξη και την αύξηση του εθνικού πλούτου. Σε μια δεύτερη φάση, όμως, ο προϋπολογισμός πρέπει να φροντίζει για την ανακατανομή του εθνικού πλούτου στη βάση των αναγκών του πολίτη, αν θέλουμε, φυσικά, αυτό το κράτος να ονομάζεται και να είναι κράτος κοινωνικό, κράτος ανθρώπινο. Τα έσοδα του προϋπολογισμού προέρχονται από τη φορολογία επί του πολίτη και στην ανάπτυξη συμβάλλουν με την εργασία τους όλοι οι εργαζόμενοι. Δίκαιο και ορθό, λοιπόν, είναι να έχουν όλοι ουσιαστικό μερίδιο στην ανάπτυξη, διότι, αγαπητοί συνάδελφοι, αν η ανάπτυξη είναι αυτοσκοπός και το τελικό της αποτέλεσμα, ο πλούτος που παράγει η κοινωνία,

καταλήγει στις τσέπες των λίγων, τότε λυπάμαι να παρατηρήσω ότι ως κοινωνία έχουμε αποτύχει παταγωδώς. Η ανάπτυξη πρέπει να συμβάλλει στη σμίκρυνση του χάσματος που χωρίζει τις διάφορες κοινωνικές ομάδες και όχι να το διευρύνει.

Τρίτον, ένας προϋπολογισμός πρέπει να ανταποκρίνεται στο περί δικαίου αίσθημα, όσον αφορά τις πηγές των εσόδων του. Αν αυτά τα έσοδα του κράτους είναι προϊόν άδικων και ισοπεδωτικών φορολογιών, τότε ο προϋπολογισμός ως νομοθέτημα κατοχυρώνει, και νομικά μάλιστα, την αδικία ως στοιχείο της καθημερινής ζωής στην κοινωνία μας και η εμπιστοσύνη των πολιτών έναντι ενός κοινωνικού κράτους δικαίου πληγώνεται ανεπανόρθωτα. Το κράτος χάνει την αξιοπιστία του ως κοινωνικός θεσμός και καθιερώνεται ως ένας θεσμός που εξυπηρετεί τις οικονομικά ισχυρές τάξεις του πληθυσμού.

Τέταρτον, τέλος, μέσω ενός κρατικού προϋπολογισμού πρέπει να δίνεται σε όλα τα μέλη της κοινωνίας το μήνυμα ότι τα δημόσια χρήματα, τα οποία ανήκουν σε όλο το λαό, τυγχάνουν σεβασμού και συνετής διαχείρισης. Πρέπει να δίνεται το μήνυμα της νοικοκυρεμένης διαχείρισης. Αν αυτό το μήνυμα δε φτάνει στο λαό, γιατί αντί συνετής διαχείρισης υπάρχουν σπατάλες, ατασθαλίες και παρατυπίες, τότε και πάλι οι αρχές έχουν καταπατηθεί και η κυβέρνηση ως διαχειριστής έχει αποτύχει.

Δυστυχώς, αλλού σε μεγαλύτερο και αλλού σε μικρότερο βαθμό, τα κριτήρια και οι αρχές που έχω παραθέσει απουσιάζουν από τον ενοποιημένο προϋπολογισμό. Οι ελπίδες και οι προσδοκίες για μια ανθρωπινότερη κοινωνία, για ευημερία, κοινωνική δικαιοσύνη και ένα ανθρωπινότερο, πιο κοινωνικό κράτος διαψεύδονται για όγδοη συνεχή χρονιά.

Το μοναδικό ίσως καινούργιο στοιχείο που φέρνει μαζί του ο προϋπολογισμός του 2001 είναι οι βελτιώσεις που επισημάναμε όσον αφορά τη μεθοδολογία της κατάρτισής του. Διαπιστώνουμε με ικανοποίηση ότι η ενοποίηση των προϋπολογισμών έχει σε

μεγάλο βαθμό ολοκληρωθεί. Υπάρχουν, φυσικά, ακόμα ορισμένα περιθώρια για βελτιώσεις. Μπορεί, πιστεύουμε, με περισσότερη προσπάθεια να επιτευχθεί καλύτερη κωδικοποίηση και πληρέστερη περιγραφή των δαπανών και να επιδιωχθεί συγχώνευση κονδυλίων εκεί όπου είναι απαραίτητο.

Επιτρέψτε μου στο σημείο αυτό να συγχαρώ τον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών για την πολύ καλή εργασία που έχουν κάνει, όπως και για τη νέα μεθοδολογία στην εξέταση των προϋπολογισμών που εφάρμοσαν φέτος.

Ο προϋπολογισμός του 2001 παρά τις επισημάνσεις και τις επικρίσεις μας εξακολουθεί, όπως και ο περσινός προϋπολογισμός, να κινείται μέσα στα ίδια συντηρητικά πλαίσια. Πρόκειται, δηλαδή, για έναν απλό ισολογισμό εσόδων και δαπανών όπου καθεχρονικά αυξάνονται λιγότερο ή περισσότερο τα διάφορα κονδύλια. Απουσιάζουν οι τομές και η ρήξη με το αντιλαϊκό του παρελθόν. Είναι ένας προϋπολογισμός με αριθμοκεντρικές προσεγγίσεις από τον οποίο απουσιάζει η ψυχή, το ανθρώπινο και το κοινωνικό πρόσωπο, απουσιάζει το όραμα και η στρατηγική για ένα πιο σύγχρονο μοντέλο ανάπτυξης και κοινωνικής πολιτικής.

Ο ρόλος, φυσικά, του κατεξοχήν κόμματος της αντιπολίτευσης δεν είναι η τεχνική ανάλυση του προϋπολογισμού. Μας ενδιαφέρει σίγουρα και έχουμε άποψη τόσο για τα έσοδα και από ποιους προέρχονται, όπως και για το από ποιους θα έπρεπε να προέρχονται. Το ίδιο έντονο είναι το ενδιαφέρον μας και για το πώς δαπανώνται τα χρήματα των φορολογουμένων, κατά πόσο, δηλαδή, γίνεται χρηστή και ορθολογική διαχείριση των εθνικών πόρων.

Εκτός απ' αυτά, όμως, είναι ένα μεγάλο μέρος των κοινωνικοοικονομικών δραστηριοτήτων του τόπου οι οποίες δεν αντανakλώνται κατ' ανάγκην μέσα στον κρατικό προϋπολογισμό. Γι' αυτό το λόγο, ας μου επιτραπεί να επιχειρήσω μια αναδρομή στα κοινωνικοοικονομικά δρώμενα του 2000 τα οποία είναι καθοριστικής

σημασίας για την παραπέρα πορεία.

Η κυπριακή οικονομία, η οποία κινήθηκε -με εξαίρεση πάντοτε τις διεθνείς τιμές των καυσίμων- μέσα σ' ένα ιδιαίτερα ευνοϊκό διεθνές οικονομικό περιβάλλον, είχε ικανοποιητικές επιδόσεις με ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 4,8%. Οι ψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης διεθνώς, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και ιδιαίτερα στις χώρες-οικονομικούς εταίρους της Κύπρου, σε συνάρτηση με την άνοδο της βρετανικής στερλίνας, ενεθάρρυναν τη μαζική κάθοδο τουριστών στην Κύπρο, η οποία έφτασε σε ύψη ρεκόρ με όλα τα συναφή οικονομικά οφέλη για τον τόπο. Κάποια ώθηση δόθηκε σίγουρα και στις εξαγωγές κυπριακών προϊόντων. Δυστυχώς, όμως, και η ανάπτυξη του 2000 στηρίχθηκε αποκλειστικά σχεδόν στις επιδόσεις της τουριστικής βιομηχανίας. Όσο προσοδοφόρος και αν είναι ο τουριστικός τομέας, άλλο τόσο ευάλωτος είναι σε εσωτερικούς και εξωτερικούς πολιτικούς και κοινωνικοοικονομικούς κλυδωνισμούς.

Ως ΑΚΕΛ πιστεύουμε επίσης ότι με τη λήψη ορισμένων διορθωτικών μέτρων από πλευράς κυβέρνησης η οικονομία θα μπορούσε να αναπτυχθεί με ακόμα ψηλότερους ρυθμούς. Το ουσιαστικότερο, όμως, είναι ότι η ανάπτυξη θα μπορούσε να στηρίζεται σε περισσότερους πυλώνες, έτσι ώστε να υπάρχει μείωση του επηρεασμού της από αστάθμητους παράγοντες και να παρουσιάζει σταθερότητα. Τα μέτρα που προτείνουμε είναι:

Πρώτον, επέκταση των μέτρων στήριξης των τομέων της παραγωγής. Παρά τη μεγάλη καθυστέρηση από πλευράς κυβέρνησης η αναδιαρθρωτική προσπάθεια για την εφαρμογή της νέας βιομηχανικής πολιτικής θα πρέπει να είναι η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων κλάδων και η ανάπτυξη νέων, για να ενισχυθεί η σημασία και ο ρόλος του τομέα της μεταποίησης στην οικονομία. Δυστυχώς, η επιδότηση επιτοκίου για τεχνολογική αναβάθμιση και οι διάφορες χορηγίες παραχωρούνται επιλεκτικά και χωρίς τον απαραίτητο ουσιαστικό έλεγχο, αν κρίνουμε

από παράπονα αρκετών βιοτεχνών και βιομηχάνων. Ανησυχούμε, διότι οι δευτερογενείς τομείς συρρικνώνονται. Η συνεισφορά τους στο ΑΕΠ μειώθηκε ελαφρά κάτω από το 20% παρά την περσινή δειλή ανάκαμψη μετά από έξι χρόνια σοβαρής κρίσης. Η κυβέρνηση φέρει τεράστια ευθύνη για τη συρρίκνωση της βιομηχανίας. Μόλις πρόσφατα κατάφερε να εξαγγείλει νέα βιομηχανική πολιτική και μέτρα στήριξης του τομέα, δηλαδή μετά από οκτώ σχεδόν χρόνια διακυβέρνησης του τόπου. Εκείνο που παντελώς απουσιάζει είναι η έρευνα, και θέλω να το τονίσω: απουσιάζει η έρευνα σε μια εποχή που η γνώση και η παραγωγή της γνώσης αποτελούν καθοριστικό παράγοντα για την ανάπτυξη.

Τα πράγματα, δυστυχώς, είναι πολύ πιο άσχημα στο γεωργοκτηνοτροφικό τομέα. Ο τομέας αυτός είναι σε βαθιά κρίση εδώ και χρόνια και το μερίδιό του στην παραγωγή του ΑΕΠ συρρικνώνεται φτάνοντας μόλις το 3,5% του ΑΕΠ. Η αδιαφορία του κράτους είναι παροιμιώδης. Πέραν της εισοδηματικής στήριξης και ενίσχυσης των γεωργοκτηνοτρόφων, που είναι αναγκαία, το ΑΚΕΛ ζητά την εκπόνηση σχεδίου εκσυγχρονισμού και αναδιάρθρωσης του τομέα της γεωργοκτηνοτροφίας με στόχο την επιβίωση και ανάπτυξή του και μέσα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεύτερον, λήψη μέτρων για υλοποίηση του προϋπολογισμού ανάπτυξης σε πολύ μεγαλύτερο ποσοστό. Στα οκτώ χρόνια διακυβέρνησης του κ. Κληρίδη και του Δημοκρατικού Συναγερμού, ο προϋπολογισμός ανάπτυξης υλοποιείται κατά 65% κατά μέσο όρο σε σύγκριση με 75,5% της προηγούμενης διακυβέρνησης. Αυτό και μόνο φωτογραφίζει αδυναμίες καθοδήγησης από πλευράς των πολιτικών προϊσταμένων των διαφόρων υπουργείων. Μεγάλο μέρος των αναπτυξιακών δαπανών είναι επαναλαμβανόμενο από προηγούμενα χρόνια κατά τα οποία παρά την έγκριση των κονδυλίων τα έργα δεν εκτελέστηκαν έγκαιρα, είτε γιατί υπήρξε κακός προγραμματισμός είτε γιατί έλειπε η πραγματική πολιτική βούληση.

Τρίτον, ταχύτερη υλοποίηση των προγραμμάτων αναβάθμισης της υλικής βάσης του τουρισμού και παροχή κινήτρων για εισαγωγή στην αγορά νέων τουριστικών προϊόντων.

Τέταρτον, επεξεργασία άμεσου σχεδίου δράσης και εξαγγελία κινήτρων για ανάκαμψη του τομέα των κατασκευών, ο οποίος αντιμετωπίζει βαθιά κρίση τα τελευταία πέντε χρόνια.

Το μεγαλύτερο, όμως, πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, της κυπριακής οικονομίας είναι το ψηλό δημοσιονομικό έλλειμμα και το τεράστιο χρέος. Οι μαζικές φορολογίες που επιβλήθηκαν στην αρχή της πρώτης θητείας του κ. Κληρίδη κράτησαν το δημοσιονομικό έλλειμμα σε χαμηλά επίπεδα μέχρι το 1996. Μετά το 1996 το δημοσιονομικό έλλειμμα ακολούθησε αυξητική τάση. Το 1999 μειώθηκε στο 4% και κάπου στα ίδια επίπεδα παρέμεινε και μέσα στο 2000 (3,9%). Η ελαφρά μείωση του ελλείμματος οφείλεται στην αύξηση των εσόδων της κυβέρνησης και όχι στο νοικοκύρεμά της.

Υπενθυμίζουμε ότι επιβλήθηκαν διαδοχικές αυξήσεις στους φόρους κατανάλωσης (καύσιμα και τσιγάρα) και ότι αυξήθηκε και ο φόρος προστιθέμενης αξίας κατά 2%. Σημαντικά, όμως, επιπλέον έσοδα είχε η κυβέρνηση από την απόδοση του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων -και εδώ κατέρρευσε ο ισχυρισμός της κυβέρνησης για το ύψος των ελαφρύνσεων που δόθηκαν στους μισθωτούς- και από τον εταιρικό φόρο λόγω του ότι οι εταιρείες που εισέρχονται στο χρηματιστήριο έχουν κάθε λόγο να δηλώνουν τα κέρδη τους.

Το ΑΚΕΛ εντοπίζοντας αυτό το φαινόμενο απαιτεί από την κυβέρνηση και τις αρχές του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων να ερευνήσουν και το φαινόμενο αυτό. Τι έγινε, δηλαδή, και εντελώς ξαφνικά τόσες κυπριακές εταιρείες μετατράπηκαν από ζημιογόνες σε κερδοφόρες; Προκαλούμε, λοιπόν, την κυβέρνηση να προχωρήσει άμεσα σε έρευνα. Ποιοι και πόσοι φοροδιαφεύγουν κάθε χρόνο, την ίδια στιγμή που οι

μισθωτοί εργατοϋπάλληλοι πληρώνουν τη μερίδα του λέοντος; Σε πόσες και ποιες εταιρείες από αυτές που έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου έχει διεξαχθεί έλεγχος για τα προηγούμενα χρόνια και ποια τα αποτελέσματα αυτού του ελέγχου;

Παράλληλα, όμως, μια σειρά από αδυναμίες της κυβερνητικής πολιτικής συνέβαλαν στη διατήρηση του δημοσιονομικού ελλείμματος σ' αυτά τα ψηλά επίπεδα. Αυτές οι αδυναμίες είναι:

Πρώτον, η συνεχής αύξηση των καταναλωτικών δαπανών του κράτους και η αδυναμία της κυβέρνησης να βάλει τάξη στα του οίκου της. Από £32 εκατομ. που ήταν το 1993 αναμένεται αυτά τα έξοδα να φτάσουν στα £118,3 εκατομ. το 2001 -σχεδόν τετραπλασιάζονται σε διάστημα οκτώ χρόνων.

Δεύτερον, η συνεχής αύξηση του αριθμού των δημοσίων υπαλλήλων. Από 32 500 που ήταν στο τέλος του 1992 έφτασαν τις 41 000 στο τέλος του 2000.

Τρίτον, οι συνεχείς χαριστικές αναβαθμίσεις προς όφελος συναγερμικών που έγιναν επί διακυβέρνησης Κληρίδη, αναβαθμίσεις και προαγωγές ημετέρων λίγες μόνο εβδομάδες πριν από την αφυπηρέτησή τους.

Τέταρτον, η αδυναμία της κυβέρνησης να εκσυγχρονίσει τα φοροεισπρακτικά τμήματα του κράτους.

Το συνολικό δημόσιο χρέος έχει φτάσει τα £5,9 δις, ποσό που ξεπερνά πλέον το ύψος του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος φτάνοντας το 101,5%. Το δημόσιο εξωτερικό χρέος έφτασε τα £941,5 εκατομ. και είναι περίπου τριπλάσιο από εκείνο που παρελήφθη από την προηγούμενη κυβέρνηση.

Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα, η κυβέρνηση Κληρίδη βρίσκεται εκτός των στόχων που η ίδια έθεσε. Με βάση αυτούς τους στόχους, η κυπριακή οικονομία δεν πληροί κανένα από τα κριτήρια σύγκλισης με τους δείκτες του Μάαστριχτ.

Συγκεκριμένα το δημοσιονομικό έλλειμμα έφτασε τα £210,6 εκατομ. ή το 3,9% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος και είναι εκτός κριτηρίων σύγκλισης του Μάαστριχτ. Το δημόσιο χρέος -για σκοπούς Μάαστριχτ- έφτασε το 63,7% του ΑΕΠ και βρίσκεται επίσης εκτός κριτηρίων του Μάαστριχτ. Αξιοσημείωτο και συνάμα ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι ως χώρα πληρώνουμε μόνο για τους τόκους των χρεών μας £333 εκατομ. ετήσια ή σχεδόν £1 εκατομ. την ημέρα.

Θυμάμαι στη συζήτηση των προϋπολογισμών του 1993 που ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ο κ. Κληρίδης από αυτό το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων κατηγορούσε με μανία την προηγούμενη κυβέρνηση ότι ανέβασε το δημόσιο χρέος στις £4.370 κατά κεφαλήν. Θεωρούσε αυτό το πράγμα απαράδεκτο και θεωρούσε ότι αυτή η κυβέρνηση είναι χρεωκοπημένη και πρέπει να φύγει. Με βάση, λοιπόν, το σκεπτικό του ίδιου του Δημοκρατικού Συναγερμού, το κατά κεφαλήν χρέος από £4.370 έχει υπερδιπλασιαστεί και σήμερα βρίσκεται στις £9.119 λίρες κατ' άτομο!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Μα, πού βάζεις τον πληθωρισμό; Είναι και ο πληθωρισμός μέσα!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Έχω μαζί μου μια λίστα με στοιχεία από την ομιλία του κ. Κληρίδη και κάνω σύγκριση τότε και σήμερα.

Η κυβέρνηση Βασιλείου, έλεγε ο κ. Κληρίδης στους προϋπολογισμούς του 1993, απέτυχε να επιβάλει πολιτική λιτότητας και περισυλλογής. Σήμερα τι γίνεται; Η μεγαλύτερη σπατάλη γίνεται επί της ανοικοκύρευτης σημερινής κυβέρνησης. Οι δαπάνες λειτουργίας του κράτους, όπως έχω πει και προηγούμενα, έχουν τετραπλασιαστεί.

Απέτυχε, έλεγε τότε ο κ. Κληρίδης, η κυβέρνηση να μειώσει το δημοσιονομικό έλλειμμα, τον εσωτερικό και τον εξωτερικό δανεισμό. Αυτή η κυβέρνηση τριπλασίασε

τον εξωτερικό δανεισμό, διπλασίασε τον εσωτερικό και παρά τις πολλές φορολογίες που επέβαλε το δημοσιονομικό έλλειμμα βρίσκεται στα ύψη.

Απέτυχε, έλεγε τότε ο κ. Κληρίδης, η κυβέρνηση να δημιουργήσει κλίμα αμεροληψίας και χρηστής διοίκησης. Χρειάζεται να πω οτιδήποτε για το σήμερα περί χρηστής διοίκησης και αμεροληψίας; Το ρουσφέτι είναι μέρος της ζωής μας, λένε οι ίδιοι οι κυβερνητικοί αξιωματούχοι, και βασικό χαρακτηριστικό της διακυβέρνησης.

Μπορώ να πω πάρα πολλά. Θα τα καταθέσω, όμως, και σε σχέση με το δημόσιο χρέος που, όπως είπα, έφτασε πάνω από το 100% του ΑΕΠ -είναι 101,5%- ενώ τότε ήταν 84% και εθεωρείτο ότι οδηγούμαστε στην καταστροφή. Υπάρχουν και αρκετά άλλα τα οποία καταθέτω.

(Στο σημείο αυτό καταθέτει το σχετικό έγγραφο, το οποίο και παρατίθεται πιο κάτω):

ΓΛ. ΚΛΗΡΙΔΗΣ (1992) (Συζήτηση προϋπολογισμών 1993)	ΣΗΜΕΡΙΝΕΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΕΣ
Η κυβέρνηση Βασιλείου απέτυχε να επιβάλει πολιτική λιτότητας και περισυλλογής.	Η μεγαλύτερη σπατάλη γίνεται επί ανοικοκύρευτης κυβέρνησης Κληρίδη. Οι δαπάνες λειτουργίας του κράτους τετραπλασιάστηκαν.
Απέτυχε να μειώσει το δημοσιονομικό έλλειμμα, τον εσωτερικό και τον εξωτερικό δανεισμό.	Αυτή η κυβέρνηση τριπλασίασε τον εξωτερικό δανεισμό, διπλασίασε τον εσωτερικό και παρά τις πολλές φορολογίες που επέβαλε το δημοσιονομικό έλλειμμα είναι στα ύψη.
Απέτυχε να δημιουργήσει κλίμα αμεροληψίας και χρηστής διοίκησης.	Επί διακυβέρνησης Κληρίδη υπάρχει πλήρης συναγερμοποίηση. Το ρουσφέτι

	είναι μέρος της ζωής μας και βασικό χαρακτηριστικό της κυβέρνησης.
Δεν υπάρχει εύρυθμη και συντονισμένη λειτουργία των κρατικών υπηρεσιών.	Σήμερα υπάρχει αλαλούμ. Οι υπουργοί αυτοσχεδιάζουν, λειτουργούν αυτόνομα και πολλές φορές οι θέσεις τους αλληλοσυγκρούονται.
Η γεωργία έχει συρρικνωθεί στο 5,5% του ΑΕΠ.	Σήμερα η γεωργία φτάνει μόνο το 3,9% του ΑΕΠ.
Υπάρχει υπερεξάρτηση του τουρισμού μας από τη βρετανική αγορά.	Σήμερα υπάρχει μεγαλύτερη εξάρτηση.
Το δημόσιο χρέος τώρα φτάνει τα £2,55 δις ή το 84% του ΑΕΠ.	Σήμερα φτάνει τα £5,9 δις -έχει υπερδιπλασιαστεί- και το 101,5%.
Χρωστούμε κατά κεφαλήν £4.370. Το χρέος έχει διπλασιαστεί.	Σήμερα κατά κεφαλήν χρωστούμε £9.119.
Οι τόκοι του χρέους ανέρχονται στα £140 εκατομ.	Οι τόκοι του χρέους σήμερα ανέρχονται στα £333 εκατομ. ή σχεδόν στο £1 εκατομ. την ημέρα.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Την κυπριακή κοινωνία κατά το 2000 απασχόλησε ένα ακόμα σοβαρό, πολύ σοβαρό ζήτημα, αυτό του χρηματιστηρίου. Ο κύκλος που άρχισε το 1999 ολοκληρώθηκε το 2000 με καταστροφικές επιπτώσεις για δεκάδες χιλιάδες συμπολίτες μας, μικροεπενδυτές. Όταν το 1999 όλοι πίστευαν ότι άνοιξαν οι κρουνοί του ουρανού και έβρεχε λίρες για τους φτωχούς, είχαμε το πολιτικό θάρρος να προειδοποιήσουμε τους επενδυτές για τον κίνδυνο που διέτρεχαν. Κατηγορηθήκαμε τότε. Το έτος 2000

επαληθεύτηκαν οι προειδοποιήσεις του ΑΚΕΛ όσον αφορά τη λειτουργία του χρηματιστηρίου. Την ευφορία του 1999 διαδέχθηκε όχι μόνο η διόρθωση αλλά και η κατακύλα των τιμών, που σημαίνει οικονομική καταστροφή για δεκάδες χιλιάδες επενδυτές. Εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες από τις οικονομίες και τις αποταμιεύσεις των απλών ανθρώπων του λαού διοχετεύθηκαν μέσω του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου στις τσέπες μιας δράκας επιχειρηματιών, οι οποίοι ασχολούνται επαγγελματικά με τα χρηματιστηριακά πράγματα του τόπου.

Το ΧΑΚ, αντί χώρος επένδυσης που προωθεί την ανάπτυξη, ανέδειξε μόνο τη μια πτυχή του χαρακτήρα του, την τζογαδόρική και την κερδοσκοπική. Το ΧΑΚ από χώρος αύξησης κεφαλαίων για επενδύσεις εξελίχθηκε σε αγωγό μεταφοράς των χρημάτων από τις τσέπες των πολλών στα ταμεία των λίγων. Οι διάφοροι επιτήδριοι εκμεταλλεύτηκαν την άγνοια και την απειρία του κόσμου, τα θεσμικά κενά που υπήρχαν και κυρίως τη μη εφαρμογή των νόμων αποσπώντας κατά τρόπο ληστρικό, να μου επιτρέψετε να πω, τις οικονομίες των μαζών.

Καλέσαμε κατ' επανάληψιν την κυβέρνηση και τα αρμόδια σώματα του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου να εφαρμόσουν αυστηρά τις νομοθεσίες και να ασκήσουν πραγματικά εποπτικό έλεγχο. Δυστυχώς, επικράτησε η άποψη αυτών που ήθελαν ελαστική νομοθεσία και έλεγχο υποστηρίζοντας ότι το θέμα θα το ρύθμιζε ο νόμος της αγοράς, η προσφορά και η ζήτηση, αυτός ο νόμος της αγοράς που θεοποιείται και από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων και σήμερα ακόμα και θα θεοποιηθεί στη διάρκεια αυτής της συζήτησης πλείστες όσες φορές από αρκετούς συναδέλφους που κάθονται στη δεξιά μου πλευρά.

Κύριε Πρόεδρε,

Η κυβέρνηση ακολούθησε την πολιτική του παθητικού θεατή και οι όποιες βελτιώσεις του νομικού πλαισίου πρέπει να πούμε ότι προήλθαν κύρια από τη Βουλή

των Αντιπροσώπων. Δε μείναμε όμως στις προειδοποιήσεις και τις προτροπές. Υποβάλαμε συγκεκριμένες προτάσεις στην κυβέρνηση και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Προωθήσαμε προτάσεις στη Βουλή για συμπλήρωση των κενών του θεσμικού πλαισίου. Απευθύναμε μέσω υπομνήματος δραματική έκκληση προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για να παρέμβει, ζητήσαμε το διορισμό διακομματικής επιτροπής, για να αποφευχθεί η κομματική και πιθανή προεκλογική εκμετάλλευση του θεσμού, και πετύχαμε από κοινού με άλλα πολιτικά κόμματα το διορισμό διερευνητικής επιτροπής για τα συμβάντα μέσα στο 1999 και το 2000.

Για του λόγου το αληθές, για να μην παραθέσω είκοσι δύο ή και περισσότερες ακόμα προτάσεις που είχαμε κάμει με αυτό το υπόμνημα, να μου επιτρέψετε να το καταθέσω στα πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων.

(Στο σημείο αυτό καταθέτει το υπόμνημα, το οποίο και παρατίθεται πιο κάτω):

Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Εισηγήσεις του ΑΚΕΛ για επίλυση των προβλημάτων

Ο Γενικός Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ Δημήτρης Χριστόφιας με επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στις 17 Οκτωβρίου 2000 εξέφρασε την ανησυχία του για την κατάσταση που δημιουργήθηκε στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Υπογραμμίζοντας τις αρνητικές επιπτώσεις για τους επενδυτές και την οικονομία γενικότερα, ο Δημήτρης Χριστόφιας τόνισε την ανάγκη για από κοινού με τις άλλες πολιτικές δυνάμεις αναζήτηση λύσεων. Στην επιστολή αυτή παρατέθηκαν ενδεικτικά κάποιες προτάσεις για βελτίωση της κατάστασης.

Σήμερα, με τη βοήθεια εξειδικευμένης ομάδας το ΑΚΕΛ είναι σε θέση να δώσει προς τα έξω το σύνολο των προτάσεών του για διόρθωση των κακώς εχόντων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου:

1. Το ΑΚΕΛ εμμένει στο διορισμό ανεξάρτητης διερευνητικής επιτροπής στην οποία να ανατεθεί η διερεύνηση και ανάλυση της πορείας του χρηματιστηρίου από το 1999 μέχρι σήμερα. Η επιτροπή να έχει το δικαίωμα, αν παραστεί ανάγκη, να μετακαλέσει ειδικούς από το εξωτερικό, για να τη βοηθήσουν στο έργο της. Να μελετηθούν ιδιαίτερα οι παράγοντες που οδήγησαν στην υπερβολική άνοδο του 1999 και στην πτώση του 2000: ποιοι χρηματιστηριακοί παράγοντες πωλούσαν μετοχές, όταν οι επενδυτές δεν είχαν τίτλους, κατά πόσο η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς εφάρμοσε τη νομοθεσία και τους κανονισμούς κ.ά. Εκεί όπου διαπιστώνονται παρατυπίες ή και παρανομίες, να αποδίδονται ευθύνες ή η δικαιοσύνη να ακολουθεί το δρόμο της.
2. Επειδή, κατά την άποψή μας, τα προβλήματα του ΧΑΚ δεν προσφέρονται ούτε για λαϊκισμό ούτε για κομματική εκμετάλλευση, εισηγούμαστε τη σύσταση και λειτουργία διακομματικής επιτροπής για το ΧΑΚ. Η επιτροπή να λειτουργήσει υπό την αιγίδα του Υπουργού Οικονομικών με αποστολή την παρακολούθηση της λειτουργίας του ΧΑΚ και των προβλημάτων που αναφύονται. Η λειτουργία μιας τέτοιας επιτροπής θα χρησιμεύσει ως γέφυρα μεταξύ εκτελεστικής και νομοθετικής εξουσίας για ταχύτερη επίλυση προβλημάτων που πιθανόν να παρουσιαστούν. Στην επιτροπή να συμμετέχουν όλα τα εντός και εκτός της Βουλής πολιτικά κόμματα. Η από κοινού μελέτη και επεξεργασία μέτρων που να στοχεύουν στην εύρυθμη λειτουργία του χρηματιστηρίου θα εξουδετερώσουν την οποιαδήποτε προσπάθεια πολιτικής ή κομματικής εκμετάλλευσης του χρηματιστηρίου.
3. Διοργάνωση σεμιναρίων και έκδοση διαφωτιστικού υλικού με στόχο τη σε βάθος ενημέρωση του επενδυτικού κοινού για τα χρηματιστηριακά πράγματα. Η εκστρατεία ενημέρωσης και η διοργάνωση σεμιναρίων και διαλέξεων να αναληφθούν από το Υπουργείο Οικονομικών σε συνεργασία με τις αρχές του

χρηματιστηρίου.

4. Αυστηρότερη εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η οποία, όμως, χρειάζεται έμπρακτη ενίσχυση, για να διαδραματίσει σωστά το ρόλο της. Απαιτείται άμεση στελέχωση και τεχνική υποστήριξη, ώστε να ανταποκριθεί στα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις της αναφορικά με την αυστηρότερη μελέτη για εισαγωγή νέων εταιρειών και την καλύτερη παρακολούθηση, έλεγχο και δυναμική παρέμβαση εκεί όπου διαπιστώνονται παραλείψεις, παρατυπίες και ιδιαίτερα παρανομίες. Προς τούτο επιβάλλεται η άμεση κατάθεση του νέου νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας και η ενίσχυση της επιτροπής, που καθυστερεί αδικαιολόγητα από την κυβέρνηση.
5. Μείωση ή και κατάργηση του τέλους 0,6% που καταβάλλεται για χρηματιστηριακές πράξεις και εισαγωγή στη θέση του φορολογίας κεφαλαιουχικού κέρδους. Η φορολογία αυτή πρέπει να λειτουργήσει με κλιμακωτούς συντελεστές με στόχο από τη μια την ενθάρρυνση της θεσμικής επένδυσης και από την άλλη να αποθαρρύνει την κερδοσκοπική δραστηριότητα, η οποία αναντίλεκτα είναι καθοριστικός παράγοντας στη στρέβλωση της χρηματιστηριακής αγοράς.
6. Επίσπευση της εισαγωγής του συστήματος αποϋλοποίησης (κεντρικό αποθετήριο και κεντρικό μητρώο αξιών), η οποία θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη απλοποίηση της λειτουργίας του ΧΑΚ και σε μεγαλύτερη διαφάνεια στα χρηματιστηριακά πράγματα. Να μελετηθεί παράλληλα η εισαγωγή λογισμικού συστήματος ελέγχου των χρηματιστηριακών πράξεων. Το σύστημα αυτό προγραμματίζεται να εντοπίζει πιθανά παιχνίδια ή απόπειρες κερδοσκοπίας σε βάρος των επενδυτών.
7. Εισαγωγή του θεσμού των αμοιβαίων κεφαλαίων. Ο χρόνος εισαγωγής των αμοιβαίων κεφαλαίων πρέπει να γίνει με ιδιαίτερη προσοχή και όταν θα υπάρχει σταθερότητα στο ΧΑΚ, ούτως ώστε να μην προκληθούν μαζικές ρευστοποιήσεις

και αστάθεια. Για να προωθηθεί, όμως, η αναγκαία νομοθεσία, πρέπει απαραίτητα να ψηφιστεί τουλάχιστον ταυτόχρονα η νομοθεσία για ενίσχυση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, που θα παρακολουθεί τη λειτουργία του θεσμού των αμοιβαίων κεφαλαίων.

8. Ρύθμιση των θεμάτων που εκκρεμούν και αφορούν την ιδιωτική τοποθέτηση (π.χ. προέγκριση είσπραξης από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ρύθμιση των τιμών παραχώρησης μετοχών για ιδιωτική τοποθέτηση, καθορισμός χρονικής περιόδου κατά την οποία ο μέτοχος δε δικαιούται να πωλήσει τίτλους που πήρε με ιδιωτική τοποθέτηση κ.λπ.).
9. Παροχή κινήτρων στους θεσμικούς επενδυτές (επενδυτικές εταιρείες, ασφαλιστικά και άλλα ταμεία) για μεγαλύτερη παρεμβολή τους στη χρηματιστηριακή αγορά.
10. Ανάλυση εκστρατείας διαφώτισης και εξαγγελία κινήτρων για προσέλκυση ξένων επενδυτών.
11. Να επισπευσθεί ο διαχωρισμός των χρηματιστών σε κατηγορίες (χρηματιστές, σύμβουλοι επενδύσεων, διαχειριστές αμοιβαίων κεφαλαίων κ.λπ.).
12. Να εισαχθούν αυστηροί κανονισμοί για τις αποτιμήσεις των μετοχών των υπό ένταξη στο ΧΑΚ δημόσιων εταιρειών με στόχο να εξαλειφθεί το φαινόμενο μια μετοχή ονομαστικής αξίας 10 ή 20 σεντ να προσφέρεται στο κοινό σε πολύ ψηλότερες τιμές.
13. Να διεξάγεται αυστηρότερος έλεγχος των χρηματιστηριακών πράξεων των συνδεδεμένων ατόμων και των εμπλεκομένων στο χρηματιστήριο παραγόντων (μέλη διοικητικών συμβουλίων δημόσιων εταιρειών και οι συγγενείς τους χρηματιστές, υπάλληλοι χρηματιστηριακών γραφείων κ.λπ.)
14. Ρύθμιση των θεμάτων που εκκρεμούν όσον αφορά τη δραστηριότητα των επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών (ρευστότητα, ποσοστό

επένδυσης στο εξωτερικό σε κρατικά ομόλογα, υποχρέωση πρόσληψης συμβούλων επενδύσεων, τρόπος είσπραξης χρημάτων από το κοινό).

15. Υιοθέτηση αυστηρότερων κριτηρίων εισαγωγής τίτλων στο ΧΑΚ και αυστηρή παρακολούθηση από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς της χρήσης των χρημάτων που οι δημόσιες εταιρείες εισπράττουν από το κοινό (έλεγχος κερδοφορίας, φήμης και πελατείας, δανεισμού, υλοποίησης προγραμμάτων ενημερωτικού δελτίου).
16. Η πρόθεση πώλησης τίτλων από ιδιοκτήτες ή μέλη διοικητικών συμβουλίων δημοσίων εταιρειών να προαγγέλλεται για μεγαλύτερη προστασία του επενδυτικού κοινού.
17. Λήψη μέτρων για πάταξη των παραχρηματιστηριακών δραστηριοτήτων.
18. Υποχρεωτική δημοσίευση του μητρώου των μετόχων που αποκτούν μετοχές με ιδιωτική τοποθέτηση.
19. Να μελετηθεί το θέμα της δημιουργίας παράλληλης αγοράς. Όταν και εφόσον δημιουργηθεί η παράλληλη αγορά, το χρηματικό όριο (κεφάλαιο) εισδοχής στο ΧΑΚ να αυξηθεί στα £3 εκατομ.
20. Να εισαχθούν κανονισμοί για μεγαλύτερη διαφάνεια στις δραστηριότητες δημοσίων εταιρειών (εξαγορές, συγχωνεύσεις, πωλήσεις ή αγορές κ.λπ., υλοποίηση υπεσχημένων ενημερωτικού δελτίου κ.λπ.).
21. Τα μέλη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς πρέπει να χαρακτηρίζονται από αντικειμενικότητα, ήθος και να έχουν εξειδικευμένες γνώσεις. Δεν πρέπει να έχουν οποιαδήποτε επαγγελματική σχέση με οργανισμούς που σχετίζονται με το ΧΑΚ.
22. Καθιέρωση τακτικών συσκέψεων όλων των εμπλεκομένων στο ΧΑΚ υπό την αιγίδα του Υπουργού Οικονομικών .

Τα μέτρα που προτείνονται πιο πάνω αποτελούν προσπάθεια του ΑΚΕΛ να βοηθήσει στην επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι επενδυτές και το

ΧΑΚ. Εκτός, όμως, από τη δική μας συμβολή, είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε με εποικοδομητικό πνεύμα όλες τις προτάσεις και τα μέτρα που έχουν υποβληθεί από άλλες πολιτικές δυνάμεις ή από εμπλεκόμενους στα χρηματιστηριακά, για να καταλήξουμε σε κοινές αποφάσεις.

Το ΑΚΕΛ επεδίωξε ήδη κοινές προσεγγίσεις και σύγκλιση θέσεων μέσα στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Αποτέλεσμα των κοινών προσεγγίσεων ήταν τα πρόσφατα νομοθετήματα και οι ρυθμίσεις της Βουλής όπως:

1. Αύξηση του κεφαλαίου εισδοχής στο ΧΑΚ στα £2 εκατομ. από £600.000 που ήταν μέχρι σήμερα.
2. Ρύθμιση της επιστροφής των χρημάτων της ιδιωτικής τοποθέτησης για όσους το επιθυμούν.
3. Παραχώρηση στις δημόσιες εταιρείες του δικαιώματος αγοράς του 10% του κεφαλαίου τους με ορισμένες προϋποθέσεις και με την εισαγωγή ασφαλιστικών δικλίδων προς αποφυγήν κερδοσκοπικών κινήσεων.
4. Υποχρέωση των επενδυτικών εταιρειών να μειώσουν τα ρευστά διαθέσιμά τους στο 20% και τα υπόλοιπα να επενδυθούν σε χρηματιστηριακούς τίτλους, ομόλογα κ.λπ. μέχρι τον Ιούλιο του 2001.
5. Εισαγωγή υποχρεωτικής διασποράς κεφαλαίου με μείωση του μεριδίου του μεγαλομετόχου στο 60%.
6. Καθορισμός ελάχιστου ποσοστού για δημόσια πρόσκληση.
7. Νομική ρύθμιση του καθεστώτος και των δραστηριοτήτων των συμβούλων επενδύσεων.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δυστυχώς, η κυβέρνηση και το κυβερνών κόμμα του Δημοκρατικού Συναγερμού δεν αξιοποίησαν την υπεύθυνη πρότασή μας για τη διακομματική επιτροπή, η οποία θα

μπορούσε να λειτουργήσει ευεργετικά τόσο για τον ίδιο το θεσμό του ΧΑΚ όσο και για τους επενδυτές και τις δημόσιες εταιρείες.

Φυσιολογικά, σε όλα τα δημοκρατικά πολιτεύματα τα κόμματα της αντιπολίτευσης έχουν μεγαλύτερη ευχέρεια για υποβολή προτάσεων που ικανοποιούν την κοινή γνώμη, γιατί η αντιπολίτευση δεν έχει την ευθύνη υλοποίησης των προτάσεων. Παρ' όλα αυτά εμείς ως αξιωματική αντιπολίτευση κρίναμε σκόπιμο για αποφυγή δημαγωγίας και πιθανών λαθών που θα έβλαπταν μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα το θεσμό του χρηματιστηρίου να εισηγηθούμε συλλογική και συναινετική ρύθμιση των θεμάτων μακριά από τα φώτα της δημοσιότητας. Αυτό θα έπρεπε πρώτη να το επιδιώξει η κυβέρνηση και το κυβερνών κόμμα. Αντί αυτού, γινόμαστε μάρτυρες, να μου επιτρέψετε να πω, υπόσκαψης αυτής της πρότασης και μιας πλειοδοσίας προτάσεων δημαγωγίας, που κάθε άλλο παρά θα εξυπηρετήσουν το θεσμό ή τους ίδιους τους επενδυτές.

Όσον αφορά τη διερευνητική επιτροπή, αναμένουμε η έρευνά της να μπει σε βάθος και να καλύψει όλες τις απόκρυφες πτυχές του παιχνιδιού που παίχθηκε σε βάρος των επενδυτών. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι εκείνοι που ευθύνονται, εκείνοι που στον κόσμο δεν εξέδιδαν τίτλους, αλλά οι ίδιοι πουλούσαν, θα τιμωρηθούν πραγματικά. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι η μετάκληση ειδικών από το εξωτερικό θα προσθέσει εμπειρίες για βελτίωση των πραγμάτων. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι μέσω της εξυγίανσης θα βελτιωθεί η λειτουργία του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.

Όμως, το μεγάλο κακό έγινε και χιλιάδες συμπατριώτες μας έχασαν περιουσίες. Βαριές και ασήκωτες είναι οι ευθύνες της κυβέρνησης, του Υπουργείου Οικονομικών και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Όλοι αυτοί που έχουν την ευθύνη για την προστασία των επενδυτών και την εύρυθμη λειτουργία του θεσμού είτε έκλεισαν τα μάτια είτε ψήλωσαν τα χέρια ανίκανοι να παρέμβουν. Και δυστυχώς, αγαπητοί συνάδελφοι, καταντήσαμε να ζούμε σε μια κοινωνία ατιμώρητων ενόχων. Έχει καταντήσει

παράδοση τα μεγάλα σκάνδαλα να κουκουλώνονται και να τιμωρούνται τα μικροπαραπτώματα των ανωνύμων μόνο. Όταν η εφαρμογή των νόμων κάνει διάκριση ανάμεσα σε επώνυμους και ανώνυμους, μεγάλους και μικρούς, τότε η ίδια η πολιτεία ευθύνεται για τη σήψη και τη διαφθορά.

Το ΑΚΕΛ ούτε σ' αυτή την περίπτωση δεν έμεινε με σταυρωμένα χέρια. Προχώρησε στην υποβολή νέας δέσμης από δεκάδες προτάσεις με στόχο όχι μόνο την τιμωρία των ενόχων αλλά και τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων, ώστε να μην ξανασυμβεί ποτέ στον τόπο μας παρόμοια απάτη. Τις προτάσεις ήδη τις έχω καταθέσει.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σε συντομία, στη συνέχεια της παρέμβασής μου θα παραθέσω τις θέσεις του ΑΚΕΛ πάνω σε ορισμένα ιδιαίτερα σημαντικά για μας και τους εργαζόμενους ζητήματα, όπως είναι η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή και το κουτσούρεμά της από την κυβέρνηση Κληρίδη, η ανάγκη για άμεση φορολογική μεταρρύθμιση και η ακόμα πιο μεγάλη ανάγκη για άμεση λήψη μέτρων για αντιμετώπιση ή και εξάλειψη, ακόμα, του προβλήματος της φτώχειας στην Κύπρο.

Όσον αφορά την περίπτωση της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής, η κυβέρνηση, ενεργώντας, όπως συνηθίζει, αυθαίρετα και εστιαστικά υπέρ των συμφερόντων του κεφαλαίου και σε βάρος των εργαζομένων, αφαίρεσε από το καλάθι του υπολογισμού της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής τους φόρους κατανάλωσης, σε μια περίοδο που οι φόροι κατανάλωσης αυξήθηκαν και θα αυξηθούν ακόμη περισσότερο στη συνέχεια. Αυτή η αυθαιρεσία των κυβερνώντων οδήγησε στο κουτσούρεμα του θεσμού της ΑΤΑ. Ο κάθε εργαζόμενος έχει απολέσει το 2% του τιμαριθμικού επιδόματος. Έχουμε υπολογίσει ότι η απώλεια για τους εργαζόμενους ανέρχεται στα £11 εκατομ. Αυτό το ποσοστό θα γίνει πολύ μεγαλύτερο, όταν η

κυβέρνηση προωθήσει και επιβάλει τους νέους φόρους κατανάλωσης που προγραμματίζει.

Το ΑΚΕΛ όχι μόνο διαφωνεί, αλλά και καταδικάζει ως έντονα αντιλαϊκή και αντεργατική την ενέργεια της κυβέρνησης. Στηρίξαμε και θα συνεχίσουμε να στηρίζουμε μέχρι τέλους τους αγώνες και τις κινητοποιήσεις των εργαζομένων και των συνδικαλιστικών τους οργανώσεων για ανάκληση της αυθαίρετης απόφασης της κυβέρνησης. Η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή είναι ένα από τα πιο βασικά κεκτημένα των εργαζομένων. Κερδήθηκε με αγώνες, κερδήθηκε με θυσίες και αίμα. Γι' αυτό, το ΑΚΕΛ θα συνεχίσει και θα εντείνει την υποστήριξή του προς τις κινητοποιήσεις των εργαζομένων, μέχρι να πετύχουν το στόχο τους.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Από την 1η Ιανουαρίου του 2001 εφαρμόστηκε και στην Κύπρο η περιβόητη και πολυδιαφημισμένη απελευθέρωση των επιτοκίων. Παρά την παλαιότερη δέσμευση του Προέδρου Κληρίδη ότι η ελευθεροποίηση θα γινόταν μέσα στο 2002 και θα συνοδευόταν από ασφαλιστικές δικλίδες για στεγαστικά, σπουδαστικά και άλλα δάνεια, στη συνέχεια η κυβέρνηση υπαναχώρησε καταθέτοντας στη Βουλή νομοσχέδιο το οποίο ψηφίστηκε από την πλειοψηφία του σώματος. Η πίστωση χρόνου που ζητήσαμε θα έδινε την ευκαιρία στον κόσμο να ρυθμίσει τα δάνειά του. Στο νόμο που εγκρίθηκε από τη Βουλή δεν περιλαμβάνονται οι ουσιαστικές, κατά την άποψή μας, ασφαλιστικές δικλίδες που ζητήσαμε και γι' αυτό υποχρεωθήκαμε να καταψηφίσουμε επικρίνοντας έντονα την κυβέρνηση για τη συμπεριφορά της.

Κατά την άποψή μας, η ελευθεροποίηση πραγματοποιήθηκε σε μια πολύ κρίσιμη περίοδο για την οικονομία. Η χρονική περίοδος που επιλέγηκε είναι περίοδος ψηλού πληθωρισμού, που δεν αφήνει περιθώρια για μείωση των επιτοκίων. Αναλύοντας ως κόμμα το ύψος των επιτοκίων που εξήγγειλαν οι εμπορικές τράπεζες έχουμε καταλήξει

σε δύο βασικές διαπιστώσεις, τις οποίες είναι καλά να ακούσουν εκείνοι που βιάστηκαν να ψηφίσουν την ελευθεροποίηση των επιτοκίων:

1. Τα επιτόκια όχι μόνο δε μειώθηκαν διαψεύδοντας εκείνους που προανάγγελλαν μείωση, αλλά παρουσίασαν απόκλιση προς τα πάνω για τον εξής απλό λόγο: Οι εμπορικές τράπεζες έχουν ενσωματώσει στο κανονικό επιτόκιο και τις παράνομες υπερχρεώσεις, τα study fees, δηλαδή, που επέβαλλαν αυθαίρετα στους δανειζόμενους. Βρήκαν, δηλαδή, οι τράπεζες τον τρόπο να νομιμοποιήσουν προηγούμενες παρανομίες μιας σειράς ετών.
2. Η ελευθεροποίηση των επιτοκίων δεν έφερε τον ανταγωνισμό στον τραπεζικό τομέα όπως διακήρυτταν οι υποστηρικτές της. Αντίθετα, αν αναλύσει κάποιος τα επιτόκια όλων των τραπεζών σήμερα, με εξαίρεση, βέβαια, εκείνα του συνεργατισμού, θα διαπιστώσει ότι είναι πανομοιότυπα. Ο πραγματικός ανταγωνισμός εξακολουθεί να είναι το ζητούμενο, την ίδια στιγμή που το τραπεζικό ολιγοπώλιο ζει και βασιλεύει.

Το ΑΚΕΛ, κύριοι συνάδελφοι, είχε προειδοποιήσει, και πάλι χωρίς να εισακουστεί. Αναμένουμε την παρέμβαση της κυβέρνησης και της Επιτροπής Ανταγωνισμού για έλεγχο και εφαρμογή του νόμου περί υγιούς ανταγωνισμού.

Έρχομαι τώρα σ' έναν άλλο βασικό τομέα της κοινωνικοοικονομικής ζωής του τόπου, που είναι η φορολογία. Δεν είναι μυστικό ότι τη μερίδα του λέοντος τόσο σε άμεσες όσο και σε έμμεσες φορολογίες την πληρώνει η μάζα του λαού, οι μισθωτοί εργατοϋπάλληλοι και οι μικρομεσαίοι.

Με βάση τη δική μας φιλοσοφία, ένα φορολογικό σύστημα θα πρέπει να εκπληρώνει βασικά τρεις αποστολές: Από τη μια το σύστημα θα πρέπει να εξασφαλίζει ικανοποιητικά έσοδα στο κράτος για την εύρυθμη λειτουργία του, χωρίς να διαταράσσονται οι κοινωνικές και οι αναπτυξιακές ισορροπίες, από την άλλη, όμως,

μέσω των εσόδων αυτών το κράτος θα πρέπει να ασκεί κοινωνική και αναπτυξιακή πολιτική. Το βασικότερο, όμως, στοιχείο σ' ένα φορολογικό σύστημα, και είναι εδώ που μπορεί να κριθεί ως δίκαιο ή άδικο, είναι το από ποιους και πόσα εισπράττει και σε ποιους και πόσα επιστρέφει.

Ένα σωστό και δίκαιο φορολογικό σύστημα θα πρέπει να συνθέτει τρεις βασικούς ρόλους, που για μας είναι οι εξής: εισπρακτικός, αναπτυξιακός, αναδιανεμητικός - κοινωνικός. Με βάση και το πιο πάνω σκεπτικό, η ριζική φορολογική μεταρρύθμιση θα πρέπει να καλύπτει τους πιο κάτω στόχους:

1. Κατοχύρωση δικαιότερης κατανομής φορολογικών βαρών.
2. Εκσυγχρονισμό.
3. Απλοποίηση.
4. Αποδοτικότητα.
5. Εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο αλλά όχι μονόπλευρη και επιλεκτική.

Στεκόμαστε, όμως, ιδιαίτερα στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών και υποστηρίζουμε να υιοθετηθούν φιλολαϊκά μέτρα, όπως είναι η κατάργηση φορολογιών, η σημαντική αύξηση του αφορολόγητου ορίου, η αύξηση των κοινωνικών παροχών και ελαφρύνσεων και η αύξηση της επιβάρυνσης για τις μεγάλες επιχειρήσεις, τον πλούτο, τη χλιδή και την πολυτέλεια. Μόνο με την εισαγωγή ριζικών φιλολαϊκών μέτρων θα αποκατασταθεί η αδικία σε βάρος των μισθωτών, παρ' όλο που η μέχρι σήμερα πολιτεία των κυβερνώντων δε μας επιτρέπει να είμαστε αισιόδοξοι.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Άφησα τελευταίο ένα ζήτημα το οποίο θεωρώ ιδιαίτερα σημαντικό και θα εξηγήσω το γιατί. Είναι το πρόβλημα της φτώχειας στην Κύπρο. Με βάση μελέτες που έχουν διεξαχθεί από το Τμήμα Στατιστικής και Ερευνών και άλλα ερευνητικά κέντρα, οι άνθρωποι που ζουν κάτω από το καθορισμένο όριο της φτώχειας φτάνουν μέχρι και τις

70 000, το ποσοστό είναι, δηλαδή, μεταξύ του 9% και του 10%. Το φαινόμενο αυτό αποτελεί ντροπή για την κοινωνία μας, χιλιάδες άνθρωποι να ζουν στο περιθώριο, μέσα στη φτώχεια και τη μιζέρια. Είναι προσβολή για μια κοινωνία που θέλει να ονομάζεται σύγχρονη, που θέλει να ονομάζεται ευημερούσα κοινωνία, που θέλει να ονομάζεται πολιτισμένη κοινωνία.

Για το ΑΚΕΛ ο εκσυγχρονισμός δεν είναι γράμμα κενό περιεχομένου. Για μας σύγχρονη κοινωνία είναι η κοινωνία που γνιοιάζεται και φροντίζει τον άνθρωπο. Είναι η κοινωνία, η ανθρώπινη κοινωνία, που διασφαλίζει την ευημερία σε όλους τους πολίτες. Είναι, κύριοι συνάδελφοι, το θέμα αυτό όχι μόνο προσβολή αλλά και πρόκληση για όλους μας αλλά ιδιαίτερα για το κράτος, αν αυτό το κράτος θέλει όχι μόνο να ονομάζεται, αλλά και να είναι σύγχρονο και προηγμένο. Η πρόοδος δεν μπορεί να επιμετρείται μόνο με αριθμούς και δεδομένα κατοχής της τεχνολογίας -αριθμοί μπορεί να λέγονται πολλοί και μπορεί να μας δείχνουν ευημερούντες. Η πρόοδος επιμετρείται κύρια με την κοινωνική ευαισθησία ενός κράτους, με την ικανότητα και τη βούληση ενός κράτους να κάνει όλους τους πολίτες του μετόχους της ανάπτυξης του πλούτου. Αυτό πρέπει να είναι και το κριτήριο αξιολόγησης ενός πολιτισμού.

Η συντριπτική πλειοψηφία των συμπατριωτών μας που ζουν κάτω από το επίσημα καθορισμένο όριο της φτώχειας είναι οι συνταξιούχοι, είτε αυτοί είχαν την ευκαιρία να εργαστούν είτε, πιο πολύ οι γυναίκες, δεν εργάστηκαν ποτέ ή εργαζόντουσαν στο σπίτι. Ο αριθμός των φτωχών γερόντων φτάνει τις 35 000 άτομα. Οι πιο πολλοί από αυτούς ζουν με εισόδημα που δεν ξεπερνά τις £150 το μήνα. Παρόμοιο -ίσως και χειρότερο- πρόβλημα παρατηρείται σε συνταξιούχα ζευγάρια, όπου η σύζυγος παίρνει μόνο την πενιχρή κοινωνική σύνταξη.

Επειδή, λοιπόν, οι συνταξιούχοι αποτελούν την πλειοψηφία του πληθυσμού που ζει κάτω από το όριο της φτώχειας και επειδή το χρέος μας απέναντί τους είναι μεγάλο,

γιατί αυτοί μας έδωσαν τη ζωή και αυτοί έδωσαν τις δύσκολες μάχες, για να έχουμε εμείς μια καλύτερη ζωή, το ΑΚΕΛ εισηγείται τη δημιουργία ταμείου συμπληρωματικών συντάξεων διά του οποίου το κράτος, μέσω του κρατικού προϋπολογισμού, θα συμπληρώνει τα εισοδήματα όσων λαμβάνουν τα πενιχρά ποσά των βασικών συντάξεων. Οι αυξήσεις, ανεξάρτητα από το κόστος, θα πρέπει να είναι τέτοιες, που να ανεβάζουν σταδιακά το εισόδημα πάνω από την καθορισμένη γραμμή της φτώχειας. Κατά τον ίδιο ακριβώς τρόπο θα πρέπει να αυξηθεί η κοινωνική σύνταξη. Αυτό καθίσταται αναγκαίο, δεδομένου ότι με την αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας αυτοί οι άνθρωποι θα κληθούν να πληρώνουν ακόμη ψηλότερη φορολογία ακόμη και για βασικά είδη.

Μια άλλη μεγάλη κατηγορία φτωχών είναι εκείνοι οι συνάνθρωποί μας οι οποίοι ρίχτηκαν στην ανεργία και εξακολουθούν να είναι άνεργοι πάνω από έξι μήνες, χωρίς να λαμβάνουν οποιοδήποτε επίδομα από το κράτος. Το πρώτο μέτρο που θα μπορούσε να ληφθεί είναι η επέκταση της χρονικής περιόδου λήψης ανεργιακού επιδόματος, αλλά παράλληλα, εφόσον κάποιος δεν αποκαθίσταται επαγγελματικά μέσα σε αυτό το διάστημα, να λαμβάνει βοήθημα από το Τμήμα Ευημερίας του Υπουργείου Εργασίας.

Πρέπει, τέλος, το κράτος να προχωρήσει σε γενναιόδωρη αύξηση των επιδομάτων και των βοηθημάτων του Γραφείου Εργασίας. Ιδιαίτερη φροντίδα υπό μορφή βοηθημάτων πρέπει να δοθεί σε μονογονικές οικογένειες. Αυτό αφορά ιδιαίτερα διαζευγμένες γυναίκες με παιδιά που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα, αλλά δεν τυγχάνουν καμιάς έμπρακτης βοήθειας από το κράτος. Έχω υπόψη μου δεκάδες περιπτώσεις διαζευγμένων γυναικών με δύο και τρία παιδιά, οι οποίες προσπαθούν να τα φέρουν βόλτα με £300 και £400 το μήνα.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο ενοποιημένος κρατικός προϋπολογισμός του 2001 δεν πληροί, κατά την άποψή

μας, τα βασικά χαρακτηριστικά που θα έπρεπε να περικλείει ο προϋπολογισμός ενός σύγχρονου κράτους στα οποία έχω αναφερθεί προηγούμενα. Τα αναπτυξιακά στοιχεία του προϋπολογισμού -μιλάμε στην πλειοψηφία για επαναλαμβανόμενα έργα- δε μας ικανοποιούν στο βαθμό που θα θέλαμε όσον αφορά στους κοινωνικούς τομείς, όπως είναι η υγεία, η παιδεία, η πρόνοια. Σε αυτούς τους τομείς παρατηρείται στασιμότητα, ενώ το φιλολαϊκό στοιχείο απουσιάζει σχεδόν πλήρως από τον προϋπολογισμό. Τέλος, αν κρίνουμε από τα ελλείμματα και το δημόσιο χρέος, οι προσπάθειες αυτής της κυβέρνησης να βάλει τάξη στα του οίκου της να μου επιτρέψετε να πω ότι είναι ανύπαρκτες.

Για όλους αυτούς και πολλούς άλλους ακόμα λόγους το ΑΚΕΛ θα τηρήσει στάση αποχής με εξαίρεση τα κονδύλια για τους πρόσφυγες και την άμυνα, θα καταψηφίσουμε, δε, διάφορα άλλα κονδύλια, την καταψήφιση των οποίων θα προτείνουμε στο σώμα.

Γνωρίζω ότι μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού θα ανέμενε την καταψήφιση από μέρους μας των προϋπολογισμών ως έμπρακτη απόρριψη της κυβερνητικής πολιτικής και αυτό συνηθίζεται ως πολιτική πρακτική από τα κόμματα της αντιπολίτευσης στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Όμως, ως ΑΚΕΛ δεν ξεχνούμε ότι η Κύπρος αντιμετωπίζει πρόβλημα κατοχής και ότι χρειάζεται πολιτική σταθερότητα στον αγώνα μας. Καταψήφιση του προϋπολογισμού από μέρους μας πιθανόν να οδηγούσε σε απόρριψη του προϋπολογισμού και στη δημιουργία πολιτικής κρίσης. Ως εθνική πολιτική δύναμη το ΑΚΕΛ πάντα έθετε και θα συνεχίσει να θέτει το καλό της πατρίδας μας πάνω από την όποια πολιτική ή ιδεολογική διαφορά. Με την αποχή από την ψήφιση του προϋπολογισμού δηλώνουμε τη διαφωνία μας με την κυβερνητική πολιτική, επιτρέπουμε, όμως, συνάμα τη διατήρηση της πολιτικής σταθερότητας και ισορροπίας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ τώρα στο βήμα τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσο Παπαδόπουλο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με τη σειρά μου θέλω να εκφράσω τις ευχές για το νέο χρόνο σε όλες και όλους και ύστερα θέλω να εκφράσω ικανοποίηση, γιατί στη σημερινή συνεδρία παρευρίσκεται σχεδόν το σύνολο του Υπουργικού Συμβουλίου. Και τους υπουργούς τούς διαβεβαιώ ότι δεν πρέπει να θεωρούν την παρακολούθηση αυτών των συζητήσεων ως χαμένο χρόνο, γιατί όντως υποβάλλονται εισηγήσεις και απόψεις που μπορεί να τους δώσουν τροφή για σκέψη, είτε για διαδικαστικές είτε για άλλες αποφάσεις. Θέλω να πω συγκεκριμένα ότι εγώ τουλάχιστο σε μια περίοδο, όταν Υπουργός Οικονομικών ήταν ο κ. Χριστοδούλου, είχα την ευκαιρία, μετά από τη συζήτηση στη Βουλή για τους προϋπολογισμούς, να συζητήσω μαζί του, και με άλλους λειτουργούς του υπουργείου, μερικές συγκεκριμένες εισηγήσεις που είχα υποβάλει για την περίληψη έργων ανάπτυξης στον ετήσιο προϋπολογισμό. Άλλο θέμα αν δεν έγινε τίποτε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, λέω από την αρχή ότι το Δημοκρατικό Κόμμα, με ομόφωνη απόφαση της κοινοβουλευτικής του ομάδας, θα ψηφίσει τον κρατικό προϋπολογισμό για το οικονομικό έτος 2001, με μερικές περικοπές σε συγκεκριμένες δαπάνες και με εισηγήσεις για επιβολή περιορισμών και προϋποθέσεων για την πραγματοποίηση μερικών άλλων δαπανών που περιλαμβάνονται στον προϋπολογισμό. Η απόφαση του Δημοκρατικού Κόμματος για ψήφιση του προϋπολογισμού του 2001 και η παροχή, έτσι, εξουσιοδότησης για πραγματοποίηση των δαπανών που προνοούνται με κανένα τρόπο δε συνιστά ούτε μπορεί να ερμηνευθεί ως έγκριση της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής της κυβέρνησης. Άλλωστε η

οικονομική και δημοσιονομική πολιτική της οποιασδήποτε κυβέρνησης, ιδιαίτερα σε ένα προεδρικό σύστημα, δεν εκφράζεται ούτε καθορίζεται με τον ετήσιο προϋπολογισμό. Ο προϋπολογισμός ουσιαστικά είναι η καταγραφή των δαπανών που εξουσιοδοτείται να πραγματοποιήσει το κράτος και των εσόδων που προϋπολογίζεται να έχει το κράτος μέσα στο επόμενο οικονομικό έτος 2001. Ιδιαίτερα τα έσοδα, αλλά και μεγάλο μέρος των δαπανών θα πραγματοποιηθούν με βάση νόμους και κανονισμούς που ήδη έχουν εγκριθεί από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στο παρελθόν και ισχύουν, είτε εγκριθεί ο προϋπολογισμός είτε όχι.

Με βάση αυτή την αρχή, οι βουλευτές της κοινοβουλευτικής μας ομάδας θα ψηφίσουν τον προϋπολογισμό στην ολότητά του, αλλά διατηρούν αλώβητο το δικαίωμα και την υποχρέωσή τους να επικρίνουν τη γενικότερη οικονομική και δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης, ακόμα διατηρούν και το δικαίωμα καταψήφισης επιμέρους κονδυλίων του προϋπολογισμού. Όπως επανειλημμένα έχει δηλωθεί από το Δημοκρατικό Κόμμα, το συνολικό έργο της κυβέρνησης δεν κρίνεται μόνο από τα λίγα που καθυπόκειται έχει επιτελέσει με τη συναίνεση της Βουλής, αλλά από τα πολλά που έχει παραλείψει ή αμελήσει, ενώ μπορούσε να πράξει, αν είχε ένα συγκροτημένο πρόγραμμα, πολιτική και όραμα. Η οικονομική πολιτική, όχι μόνο του δικού μας αλλά του οποιουδήποτε κράτους, καθορίζεται και ρυθμίζεται με πλειάδα νόμων, που εισάγονται κάθε οικονομικό έτος στη Βουλή, που καθορίζουν προγράμματα, επιδοτήσεις, τον έλεγχο οικονομικών δραστηριοτήτων του ιδιωτικού τομέα, την ίδρυση υπηρεσιών του κράτους για εφαρμογή τέτοιων προγραμμάτων, για επιδοτήσεις, για κίνητρα στον ιδιωτικό τομέα, για οικονομικές και επιχειρησιακές δραστηριότητες, για ρυθμίσεις ή έλεγχο τέτοιων δραστηριοτήτων και για πολλά άλλα. Κατά συνέπεια η τυχόν μη έγκριση των προϋπολογισμών δεν πρόκειται να αλλάξει τις θεσμικές, νομικές

και συμβατικές υποχρεώσεις της κυβέρνησης ούτε την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης.

Δεχόμαστε ότι ο ετήσιος προϋπολογισμός αντανακλά και εκφράζει ένα μικρό μέρος της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής της κυβέρνησης, αλλά παρέχει την ευκαιρία για συζήτηση της γενικότερης οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής της κυβέρνησης. Αναγνωρίζουμε ότι η καταψήφιση του προϋπολογισμού ή η άρνηση της έγκρισης του προϋπολογισμού, με αποχή, και έχει ιδιαίτερη σημασία το σημείο της αποχής, μπορεί να μεταδώσει ένα ηχηρό μήνυμα για τη δυσανασχέτηση ή τη διαφωνία της Βουλής για την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης και γνωρίζουμε ότι μερικά κοινοβουλευτικά κόμματα, σε περίοδο εκλογικών αναμετρήσεων, πιστεύουν ότι αυτό το μήνυμα δυσανασχέτησης και διαφωνίας πρέπει να δίνεται έντονα και αποτελεσματικά. Ενώ αναγνωρίζουμε το ενδεχόμενο, ιδιαίτερα σε προεκλογική περίοδο, η κυβέρνηση να χρησιμοποιήσει κονδύλια και δαπάνες του προϋπολογισμού για προώθηση προεκλογικών σκοπιμοτήτων, παρά ταύτα παραμένουμε μνήμονες του σοβαρού πολιτειακού προβλήματος που θα δημιουργηθεί σε περίπτωση καταψήφισης ή άρνησης, με αποχή, της έγκρισης των προϋπολογισμών. Το ενδεχόμενο δημιουργίας πολιτειακού προβλήματος από την τυχόν καταψήφιση ή άρνηση έγκρισης των προϋπολογισμών, με αποχή από την ψηφοφορία, μας έχει απασχολήσει σοβαρά. Θέλω να αναφέρω, σε περίπτωση που αυτό δεν είναι ευρύτερα γνωστό, ότι σε κάθε ψηφοφορία, όταν οι ψήφοι αποχής είναι περισσότεροι από τις θετικές ψήφους, δεν υπάρχει έγκυρη απόφαση. Αν δηλαδή τους προϋπολογισμούς τούς ψηφίσουν μόνο οι βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού και οι υπόλοιποι καταψηφίσουν ή τηρήσουν αποχή, δεν έχει έγκριση ο προϋπολογισμός, γιατί δεν υπάρχει απόφαση και αυτό είναι νομολογημένο. Αν το Δημοκρατικό Κόμμα καταψηφίσει τους προϋπολογισμούς ή έστω τηρήσει αποχή και ο συνολικός αριθμός των ψήφων καταψήφισης ή αποχής είναι

μεγαλύτερος από τις ψήφους για έγκριση του προϋπολογισμού, τότε δεν υπάρχει έγκριση των προϋπολογισμών. Και τότε δημιουργείται μέγιστο πολιτειακό πρόβλημα. Διότι το σύνταγμα δεν προβλέπει διαδικασία για άρση του αδιεξόδου και για συνέχιση της λειτουργίας του κράτους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το Δημοκρατικό Κόμμα έχει πλήρη επίγνωση ότι, με βάση την αριθμητική διάρθρωση των ψήφων στη Βουλή των Αντιπροσώπων και με τις δηλώσεις που έχουν ήδη γίνει, έχει το βάρος, την ευθύνη και το ρυθμιστικό ρόλο για την αποτροπή αυτού του αδιεξόδου. Έχουμε αποφασίσει ότι, ειδικότερα αυτή την περίοδο, η μη έγκριση του προϋπολογισμού θα πλήξει την κρατική οντότητα και έχουμε αποφασίσει ότι δεν εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον με την καταψήφιση του προϋπολογισμού του 2001 ή έστω με την τήρηση αποχής στην ψηφοφορία για έγκριση του προϋπολογισμού. Ελπίζουμε η συμπολίτευση να εκτιμήσει τους λόγους αυτής της απόφασης και να μην προκαλέσει χρησιμοποιώντας τη συζήτηση για τον προϋπολογισμό ως ευκαιρία για ελεγεία για το έργο της κυβέρνησης και αργότερα, μετά την ψήφισή του, τη διάθεση των κονδυλίων των δαπανών, που προβλέπονται, για σκοπούς προεκλογικής σκοπιμότητας.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις και όρους για τοποθέτηση του Δημοκρατικού Κόμματος για τον προϋπολογισμό του 2001, θα ασχοληθώ τώρα με τις συγκεκριμένες πρόνοιες και την αξιολόγηση των προτάσεων για τον προϋπολογισμό που έχουμε μπροστά μας.

Εμείς είμαστε κόμμα του κέντρου. Έχουμε τη δική μας κομματική τοποθέτηση για την οικονομία του τόπου. Επίκεντρο της δικής μας πολιτικής είναι ο άνθρωπος. Κρίνουμε και αξιολογούμε κάθε πρόταση με μόνα κριτήρια το αν η πρόταση συνάδει με τη δική μας πολιτική φιλοσοφία, αν αυτή εξυπηρετεί τις βασικές αρχές που θεμελιώνουν την πολιτική μας, το δημόσιο συμφέρον και αν ταυτόχρονα εξυπηρετεί τα συμφέροντα και τις προσδοκίες του κοινού πολίτη, του ανθρώπου, που είναι στο επίκεντρο της

πολιτικής και των επιδιώξεών μας. Εμείς δε θα ακολουθήσουμε ισοπεδωτική πολιτική άρνησης και επίκρισης της κάθε πολιτικής και δραστηριότητας της κυβέρνησης. Επικρίνουμε την πολιτική της κυβέρνησης, γιατί είναι ανερμάτιστη και γιατί δεν έχει συγκροτημένο σχέδιο, δεν είναι σφαιρική οικονομική πολιτική, δεν έχει όραμα και αποτελεσματικότητα στην εκπλήρωση ακόμα και των στόχων που η ίδια θέτει. Όμως επαναλαμβάνουμε την πολιτική τοποθέτησή μας ότι το κυβερνητικό έργο δεν μπορεί και δεν πρέπει να κρίνεται μόνο από τα λίγα που έχει πετύχει η κυβέρνηση, και αυτά με έγκριση της Βουλής ή με πίεση της Βουλής, αλλά από τα πολλά που έχει παραλείψει και τα οποία η Βουλή δεν έχει την ευχέρεια, λόγω συνταγματικών περιορισμών, να επιβάλει.

Αναγνωρίζουμε και επισημαίνουμε ότι υπήρξε βελτίωση στην παρουσίαση ενοποιημένου προϋπολογισμού από την κυβέρνηση. Ταυτόχρονα, τονίζουμε ότι αυτή η βελτίωση πραγματοποιήθηκε ως αποτέλεσμα πίεσης και απόφασης της Βουλής και όχι ως αποτέλεσμα κυβερνητικής πρωτοβουλίας. Όμως η παρουσίαση ενοποιημένου προϋπολογισμού ακόμα πάσχει. Και πάσχει γιατί; Πάσχει λόγω αναποφασιστικότητας της κυβέρνησης να πάρει έστω και διαδικαστικές αποφάσεις. Στον προϋπολογισμό του 2001 υπάρχουν ακόμα επικαλύψεις κονδυλίων και δεν υπάρχει αναφορά σε χωριστές στήλες για εκτελούμενα ή συνεχιζόμενα έργα και για τους ρυθμούς εκπλήρωσής τους, ώστε η Βουλή να μπορεί να ασκεί αποτελεσματικά το καθήκον της για κοινοβουλευτικό έλεγχο. Εκείνο που ιδιαίτερα μας ανησυχεί όσον αφορά αυτό το σημείο είναι ότι οι παραλείψεις στην πραγματική ενοποίηση του προϋπολογισμού δεν οφείλονται σε συμφυείς πρακτικές αδυναμίες, αλλά οφείλονται σε αντικρουόμενες επιδιώξεις εξουσιοκρατίας κυβερνητικών υπηρεσιών και παραγόντων για το ποιοι παράγοντες ή τμήματα ή εξουσίες θα έχουν κύριο λόγο και αρμοδιότητα στο χειρισμό των σχετικών κονδυλίων. Η κυβέρνηση, λόγω αναποφασιστικότητας και αδυναμίας να επιβάλει τη

θέλησή της στις αρμόδιες υπηρεσίες, δεν κατόρθωσε ακόμα να λύσει αυτό το πρόβλημα, που είναι πρόβλημα του συνδρόμου εξουσιοκρατίας μεταξύ των διάφορων κυβερνητικών υπηρεσιών. Στη συνέχεια της ομιλίας μου θα επισημάνω τις αδυναμίες και τα ελλείμματα της κυβερνητικής πολιτικής όσον αφορά την οικονομική και δημοσιονομική πολιτική.

Επισημαίνω ότι στη φετινή χρονιά η επιτροπή Οικονομικών εφάρμοσε για πρώτη φορά νέα διαδικασία εξέτασης του προϋπολογισμού, υιοθετώντας την πρόταση του προέδρου της επιτροπής Οικονομικών κ. Μάρκου Κυπριανού, ότι είναι πιο χρήσιμο και παραγωγικό η εξέταση του προϋπολογισμού να επικεντρώνεται στην εξέταση θεμάτων πολιτικής παρά στην εξέταση επιμέρους δαπανών του προϋπολογισμού για το προσωπικό ή για σχέδια που βρίσκονται σε εξέλιξη, όπως γινότανε στο παρελθόν. Ελπίζω ότι, αν αυτή η διαδικασία συνεχιστεί και στο μέλλον, θα βρεθούν πιο λυσιτελείς τρόποι για την υπέρβαση των πρακτικών προβλημάτων που έχουν παρατηρηθεί, ώστε να βρεθεί η χρυσή τομή μεταξύ της συζήτησης θεμάτων πολιτικής και άσκησης του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Αυτή η νέα και, κατά τη γνώμη μου, βελτιωμένη εξέταση των προϋπολογισμών αντανακλάται και στην έκθεση της επιτροπής Οικονομικών που έχουμε μπροστά μας και που, νομίζω, αποτελεί σημαντικό βοήθημα για όλους τους βουλευτές.

Νομίζω ότι δίκαιος έπαινος οφείλεται στον πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών για την έγκαιρη συμπλήρωση της εξέτασης του προϋπολογισμού, που συμπληρώθηκε, για πρώτη φορά από την Ανεξαρτησία, το Δεκέμβρη του περασμένου χρόνου, και στους υπηρεσιακούς παράγοντες της Βουλής και ειδικότερα το γενικό διευθυντή κ. Χριστοφόρου, τη διευθύντρια της Υπηρεσίας Κοινοβουλευτικών Επιτροπών κ. Μιχαηλίδου και τη γραμματέα της επιτροπής κ. Ιερωνυμίδου για τη

σύνταξη και παρουσίαση της έκθεσης κατά άρτιο, συγκροτημένο και εμπειριστατωμένο τρόπο και διατύπωση.

Τόσο η έκθεση όσο και η ανάλυση του προϋπολογισμού για μια ακόμα φορά φέρνουν στο προσκήνιο τις διαρθρωτικές και άλλες αδυναμίες της οικονομίας της Κύπρου. Θέλω να δηλώσω ότι το Δημοκρατικό Κόμμα δε θεωρεί ότι οι συμφυείς διαρθρωτικές αδυναμίες της οικονομίας, των διοικητικών θεσμών και των οικονομικών δεικτών βαρύνει μόνο την παρούσα κυβέρνηση. Όμως δεν μπορούμε να παραγνωρίσουμε ότι η σημερινή κυβέρνηση ασκεί ήδη την εκτελεστική εξουσία εδώ και επτά χρόνια και δικαιολογημένα αναμέναμε ότι έπρεπε ήδη να έχει διαμορφώσει και να προτείνει στο λαό συγκεκριμένες πολιτικές, σχέδιο και όραμα για τη σταδιακή έστω αντιμετώπιση αυτών των βασικών διαρθρωτικών αδυναμιών. Λυπούμαστε να διαπιστώνουμε ότι μέχρι σήμερα φαίνεται να λείπει η διαγραφή ενός συγκεκριμένου προγράμματος και πολιτικής για αντιμετώπιση της πρόκλησης για μια νέα διάρθρωση και για ένα νέο προσανατολισμό της οικονομίας του τόπου που να είναι ισχυρός και να μπορεί να αντιμετωπίσει με ευελιξία τις προκλήσεις που συνεπάγεται η ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Κατά ανώτατο όριο, το λεγόμενο στρατηγικό σχέδιο της κυβέρνησης αποβλέπει και εξαντλείται στη σταδιακή συμμόρφωση προς τους βασικούς δείκτες του Μάαστριχτ, εφόσον ήδη στους τέσσερις από τους πέντε υπάρχουν σοβαρές αποκλίσεις. Όμως η συμμόρφωση προς τους δείκτες του Μάαστριχτ, ακόμα και αν επιτευχθεί με οικονομικές θυσίες από το λαό, δεν μπορεί να αποτελέσει αυτοσκοπό ούτε και αναγκαστικά συνιστά συνταγή για τη θεραπεία των σοβαρών διαρθρωτικών αδυναμιών της οικονομίας μας ούτε και από μόνη της επιφέρει την επιδιωκόμενη αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος, τη βελτίωση της θέσης των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων και τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής του πολίτη. Με απλά λόγια, ο κύριος χαρακτηρισμός του

προϋπολογισμού που εξετάζουμε σήμερα είναι ότι αυτός ακολουθεί τα αχνάρια των προϋπολογισμών των τελευταίων επτά χρόνων. Στην ουσία είναι ο ίδιος ο προϋπολογισμός του 1993, μόνο που φυσιολογικά αλλάζουν τα μεγέθη και οι αριθμοί. Να σημειωθεί ότι, ακόμα και όπου αλλάζουν ή βελτιώνονται οι οικονομικοί δείκτες, αυτή η αλλαγή, είτε επί τα χείρω είτε για βελτίωση, οφείλεται σε εξωγενείς παράγοντες, όπως είναι ο εισαγόμενος πληθωρισμός, ο τουρισμός, οι τιμές του αργού πετρελαίου και η διακύμανση της ισοτιμίας της κυπριακής λίρας έναντι των ξένων νομισμάτων. Όλα βασισμένα σε εξωγενείς παράγοντες, και τα υπέρ και τα εναντίον. Είναι εύκολο να παρατίθενται επιλεκτικά μερικοί γνωστοί οικονομικοί δείκτες που παρουσιάζουν βελτίωση, λόγω εξωγενών παραγόντων και όχι λόγω σοβαρού κυβερνητικού προγραμματισμού και σχεδίου. Και δεν είναι δύσκολο να αποσιωπούνται άλλοι δείκτες, εξίσου σημαντικοί και αποφασιστικής σημασίας, που αποκαλύπτουν τις διαρθρωτικές αδυναμίες της οικονομίας και της κοινωνίας μας. Αναγκαστικά λοιπόν θα αναφερθώ σε μερικούς από αυτούς τους άλλους δείκτες.

Οποδήποτε άλλο και αν λεχθεί και οποιοδήποτε δείκτες και αν χρησιμοποιηθούν, γεγονός παραμένει ότι ο ενοποιημένος κρατικός προϋπολογισμός για το 2001 είναι ελλειμματικός σε έκταση £654 εκατομ. Τα καθαρά έσοδα υπολογίζονται σε £1.553 εκατομ. και τα έξοδα, οι δαπάνες δηλαδή, σε £2.107 εκατομ. Για να ολοκληρωθεί όμως η εικόνα, πρέπει να γίνει αναφορά και σε μερικά άλλα δεδομένα. Ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης αναμένεται να σημειώσει αύξηση 4,8%. Και αυτό είναι ικανοποιητική μονάδα οικονομικής ανάπτυξης. Όμως αυτή η αύξηση οφείλεται κατά κύριο λόγο στην επέκταση του τουριστικού τομέα που εξαρτάται από πολλούς εξωγενείς παράγοντες. Παράλληλα όμως έχουν σημειωθεί αρνητικοί ρυθμοί ανάπτυξης στη γεωργία και στις κατασκευές. Διαρθρωτικά η οικονομία έχει παρουσιάσει περαιτέρω επιδείνωση λόγω της μείωσης της συνεισφοράς στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν των τομέων της γεωργίας

και βιομηχανίας και της αύξησης της εξάρτησης της οικονομίας από τον ευαίσθητο τομέα του τουρισμού και των υπηρεσιών, που όλοι γνωρίζουμε πόσο ευάλωτος, πόσο αβέβαιος και αστάθμητος παράγων είναι. Το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε από 3,6% το 1999 σε 3,3% το 2000. Ο πληθωρισμός αυξήθηκε σημαντικά σε 4,2% από 1,7%, που ήταν το 1999, και σωστά μπορεί να λεχθεί -πρέπει ίσως να λεχθεί- ότι σε αυτή την αύξηση συνέβαλε η επίδραση προσωρινών παραγόντων, όπως ήταν η αύξηση μέσα στο 2000 της τιμής του αργού πετρελαίου, η αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας και η υποτίμηση της κυπριακής λίρας και όχι η αναβάθμιση των ξένων νομισμάτων, όπως έχει λεχθεί από προηγούμενο ομιλητή. Το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών σημείωσε σοβαρή επιδείνωση και το έλλειμμα ανέβηκε από 2,5% του ΑΕΠ το 1999 σε 3,7% το 2000, λόγω της απότομης επέκτασης των εισαγωγών, έστω και όταν ακόμα ληφθεί υπόψη η σημαντική αύξηση του τουρισμού.

Όλες αυτές οι εξελίξεις συνολικά, αλλά και καθεμιά χωριστά, πρέπει να εμπνέουν ανησυχίες, εφόσον δεν έχουν ταυτόχρονα τροχοδρομηθεί πολιτικές για την απάμβλυνση των διαρθρωτικών αδυναμιών και της αυξημένης αστάθειας, λόγω του πληθωρισμού και του ελλείμματος του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών.

Το κύριο θέμα αυτής της ομιλίας είναι να τονίσουμε την έλλειψη συγκεκριμένης πολιτικής, σφαιρικού σχεδιασμού και ύπαρξης οράματος, μέσα στα επτά χρόνια αυτής της διακυβέρνησης για την άρση ή έστω για την απάμβλυνση των διαρθρωτικών αδυναμιών της οικονομίας. Αν υπάρχει, ας μας λεχθεί. Η οικονομία προχωρεί και ανελίσσεται χωρίς ουσιαστική παρέμβαση της δικής μας κυβέρνησης, αλλά εξαρτώμενη αποκλειστικά από εξωγενείς παράγοντες. Δεν είναι καινούριο να πούμε ότι οι βραχυπρόθεσμες οικονομικές εξελίξεις, είτε θετικές είτε αρνητικές, βασίζονται σε εξωγενείς παράγοντες και κυρίως στον τουρισμό και δεν οφείλονται σε κυβερνητικές πολιτικές. Οι κυβερνητικές πολιτικές πρέπει να κρίνονται μεταξύ άλλων και από την

πρόοδο στο θέμα της απεξάρτησης της οικονομίας από ασταθείς παράγοντες, όπως είναι ο τουρισμός. Αν επομένως κρίνουμε την ανέλιξη της οικονομίας με μέτρο την απεξάρτησή της από εξωγενείς παράγοντες και την αναίρεση των διαρθρωτικών αδυναμιών, πρέπει να παραδεχτούμε ότι για μια ακόμα χρονιά οι ίδιοι οι αριθμοί αποδεικνύουν την έλλειψη κυβερνητικού σχεδιασμού ή την έλλειψη αποτελεσματικότητας στην εφαρμογή του όποιου σχεδιασμού υπάρχει.

Την αψευδή αυτή εικόνα διαγράφει η επιδείνωση των βασικών διαρθρωτικών δεικτών. Για παράδειγμα: Αύξηση του εμπορικού ισοζυγίου αγαθών, μείωση της συνεισφοράς των πιο σταθερών παραγωγικών τομέων, όπως είναι αυτοί της γεωργίας και της βιομηχανίας, ανεπαρκείς επενδύσεις για επίτευξη των ψηλών επιπέδων του ρυθμού ανάπτυξης, στους οποίους πρέπει να στοχεύουμε ενόψει της πορείας μας προς την Ευρώπη και του συναγωνισμού που θα αντιμετωπίσουμε, καθυστέρηση στην εισαγωγή νέας τεχνολογίας, χαμηλός ρυθμός αύξησης της παραγωγικότητας σε σύγκριση με τις ώριμες και προηγμένες οικονομικές μονάδες στην Ευρώπη, λόγω ακριβώς των ανεπαρκών επενδύσεων και της καθυστέρησης στην εισαγωγή μεθόδων και τεχνολογίας υψηλής παραγωγικότητας, χαμηλή ανταγωνιστικότητα της εγχώριας παραγωγής σε σχέση με τα ευρωπαϊκά δεδομένα. Και, νομίζω, είναι αποδεκτό ότι η παραγωγικότητα της Κύπρου είναι περίπου το πενήντα τοις εκατόν του μέσου όρου της παραγωγικότητας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γι' αυτό το θέμα ειδικά δε δεχόμαστε ως ορθό τον ισχυρισμό που τόσο συχνά ακούγεται, όχι μόνο από τις ηγεσίες των οργανώσεων των εργοδοτών, αλλά ακόμα και από υψηλά ιστάμενους κυβερνητικούς παράγοντες ότι η χαμηλή παραγωγικότητα οφείλεται στον Κύπριο εργατοϋπάλληλο και στα ψηλά μεροκάματα. Πρώτα, γιατί το εργατικό κόστος στο συνολικό προϊόν που παράγεται στην Κύπρο είναι κατά μέσο όρο 20%, ξεκινώντας από 15% στις βιομηχανίες και τις μορφές παραγωγής που έχουν χαμηλό εργατικό κόστος

και φτάνοντας στο 35%, το ψηλότερο, που είναι στις υπηρεσίες και στα ξενοδοχεία. Αλλά ακόμα γιατί είναι διεθνής κανόνας, που τόσο συχνά παραγνωρίζεται στην Κύπρο, ότι η ευθύνη και το κόστος για την εισαγωγή νέων μεθόδων και τεχνολογίας για αύξηση της παραγωγικότητας πρέπει να βαρύνει κατά 80% περίπου τον εργοδότη, ενώ οι καρποί της αυξημένης παραγωγικότητας πρέπει να διαμοιράζονται κατά ποσοστά περίπου 60% με 40% μεταξύ του εργοδότη και του εργοδοτούμενου.

Όπως έχω αναφέρει, εμείς θεωρούμε ότι η κυβέρνηση δεν έχει καταρτίσει ή, αν έχει καταρτίσει, δεν εφαρμόζει με πειθαρχία και συνέπεια ολοκληρωμένο σχέδιο και προγραμματισμό για αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αδυναμιών της κυπριακής οικονομίας και των αστάθμητων οικονομικών εξελίξεων, που εξακολουθούν να παραμένουν έρμαιο σε εξωγενείς παράγοντες. Αυτή η έλλειψη σχεδιασμού και οράματος γίνεται πιο ανάγλυφα φανερή από την κατολίσθηση και την επιδείνωση των δημοσιονομικών δεικτών, που η ίδια η κυβέρνηση κατέθεσε στη Βουλή και που διαπιστώνονται από την έκθεση της επιτροπής Οικονομικών. Αναφέρω τους κυριότερους από αυτούς τους δείκτες: Το δημοσιονομικό έλλειμμα αυξήθηκε στο 3,8% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος, έναντι του 3% που απαιτεί ο αντίστοιχος δείκτης του Μάαστριχτ. Το ταμειακό έλλειμμα αυξήθηκε από £610 εκατομ. το 1999 σε £641 εκατομ. το 2000. Το ύψος αυτό έχει ουσιαστική σημασία, διότι καθορίζει και τις πρόσθετες ανάγκες του κράτους σε δανεισμό και έτσι αυξάνεται το δημόσιο χρέος. Για δεύτερη συνεχή χρονιά, και είναι η δεύτερη συνεχής χρονιά αυτή, η Κύπρος δανείζεται, για να πληρώσει τους τόκους πάνω στο δημόσιο χρέος. Το συνολικό δημόσιο χρέος αυξήθηκε από £4,8 δις σε £5,4 δις, ξεπερνώντας έτσι το 100% του ΑΕΠ, σημειώνοντας και σ' αυτό το δείκτη σοβαρή απόκλιση από το δείκτη του Μάαστριχτ, που είναι 60%.

Δε θα επαναλάβω και φέτος αυτά που για τόσα χρόνια επαναλαμβάνω -ακόμα και σήμερα το πρωί τα είχα πει στον Υπουργό Οικονομικών- ότι στην περίπτωση της

Κύπρου ο δανεισμός από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων δεν μπορεί να θεωρείται στο σύνολό του ως ενδοκυβερνητικός δανεισμός. Η διαφορά μεταξύ των τρεχουσών δαπανών και των τρεχόντων εσόδων αυξήθηκε από £68 εκατομ. σε £81 εκατομ. το 2000. Αυτό σημαίνει ότι το κράτος αναγκάστηκε να συνάψει νέα δάνεια, για να καλύψει, εκτός από τις επενδυτικές δαπάνες του, ακόμη και ένα μέρος των καταναλωτικών δαπανών του. Ο ρυθμός αύξησης των καταναλωτικών δαπανών αυξήθηκε σε διπλάσιο ρυθμό, 10,5%, σε σύγκριση με τον αντίστοιχο των επενδυτικών δαπανών του κράτους, που ήταν 4,5%. Όσο και αν φαίνεται κρυφός αυτός ο δείκτης, ίσως είναι ο πιο σημαντικός δείκτης για την αναμόρφωση των διαρθρωτικών αδυναμιών του κράτους. Οι επενδύσεις στη δική μας περίπτωση πρέπει να αυξηθούν κατά μεγάλο βαθμό και όχι να είναι μόνο οι επενδύσεις των μισών των όσων είναι οι καταναλωτικές δαπάνες του κράτους. Αυτό αποτελεί ωρολογιακή βόμβα στη δυνατότητα της ανάπτυξης της οικονομίας και της αναδιάρθρωσης της οικονομίας μας. Ο ρυθμός αύξησης των δαπανών προσωπικού ανήλθε σε 9,2% το 2000 σε σύγκριση με το 1999, στοιχείο που επίσης είναι πολύ ανησυχητικό, λόγω της τεράστιας σημασίας που έχει ως ποσοστό επί των συνολικών δαπανών. Το 2000 ανερχόταν στο 30,5% στο σύνολο των δαπανών του κράτους, από 33% που ήταν το 1999, ως αποτέλεσμα της αυτοκινούμενης αύξησής του, λόγω των προσαυξήσεων, των προαγωγών, της ΑΤΑ και του αριθμού του εργοδοτούμενου προσωπικού.

Οι πιο πάνω δημοσιονομικοί δείκτες δίνουν την εικόνα μιας ανεξέλεγκτης δημοσιονομικής κατολίσθησης. Και διερωτάται κανένας για τη χρησιμότητα του λεγόμενου προγράμματος δημοσιονομικής εξυγίανσης, που έχει εξαγγείλει -αλλά δε φαίνεται να εφαρμόζει η κυβέρνηση ή τουλάχιστο να μην το εφαρμόζει με συνέπεια και πειθαρχία- και για την αξιοπιστία των δηλωμένων του στόχων. Η κυβέρνηση τα τελευταία επτά χρόνια δεν κατάφερε καν να οριοθετήσει και να αντιμετωπίσει τα

διαρθρωτικά προβλήματα των δημοσιονομικών, δηλαδή να περιορίσει τις καταναλωτικές δαπάνες και τις δαπάνες προσωπικού, χαράζοντας τις σωστές πολιτικές ή έστω οποιαδήποτε πολιτική πάνω σε αυτό το θέμα, και να αυξήσει δραστικά τις επενδυτικές δαπάνες. Δε θεωρώ υπερβολικό να προσθέσω ότι η κυβέρνηση στα τόσα χρόνια που πέρασαν δεν πέτυχε να επεξεργαστεί και να προτείνει πολιτική διοικητικής μεταρρύθμισης της δημόσιας υπηρεσίας. Αν κάποιος την ξέρει, αν κάποιος την έχει υπόψη του, παρακαλώ να λεχθεί στα πλαίσια της συζήτησης αυτών των προϋπολογισμών. Σε αρκετές περιπτώσεις έχουν αποδοθεί ευθύνες για τη χαμηλή παραγωγικότητα της δημόσιας υπηρεσίας στους δημόσιους λειτουργούς και τη νοοτροπία τους. Δεν μπορούμε να αρνηθούμε ότι σε κάποιες περιπτώσεις αυτό είναι σωστό. Όμως δεν πρέπει να αποκρύπτεται ούτε μπορεί να παραγνωρίζεται το γεγονός ότι την κύρια ευθύνη για τις διαδικασίες, για τη διεύθυνση, για τη νοοτροπία και την εύρυθμη λειτουργία της κρατικής μηχανής έχουν η κυβέρνηση και οι υπουργοί. Οι δημόσιοι λειτουργοί είναι απλά οι εκτελεστές των πολιτικών αποφάσεων και του έργου των εκάστοτε κυβερνήσεων, εργαζόμενοι κάτω από ένα αναχρονιστικό σύστημα διοίκησης.

Μέχρι αυτό το σημείο έχω περιοριστεί στο να επισημάνω τις δυσμενείς οικονομικές εξελίξεις και την κατολίπηση των δημοσιονομικών δεικτών, για να επισημάνω τη σοβαρότητα των κινδύνων που αντιμετωπίζει η κυπριακή οικονομία, ιδιαίτερα λόγω των διαρθρωτικών αδυναμιών της και της μεγάλης εξάρτησής της από εξωγενείς παράγοντες, που είναι αστάθμητοι και καθόλου σταθεροί. Εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος δεν επιδιώκουμε να αποδώσουμε στην κυβέρνηση Συναγερμού ευθύνες που δεν της ανήκουν. Άλλωστε αυτή η κυβέρνηση έχει ευθύνη για τόσα πολλά που έχει διαπράξει και για ακόμα περισσότερα που παρέλειψε να πράξει ή έστω να σχεδιάσει

στην εφταετία της διακυβέρνησής της, ώστε δε χρειάζεται να της αποδώσουμε ευθύνες που δεν έχει ή να προσθέσουμε ευθύνες που δεν της ανήκουν.

Ο απλός πολίτης όμως διερωτάται το εξής: Ποιος είναι ο μακροπρόθεσμος οικονομικός σχεδιασμός αυτής της κυβέρνησης; Ποιο είναι το οικονομικό της πρόγραμμα έξω από τη συνέχιση της πεπατημένης οδού και της φυσιολογικής αύξησης των παροχών, που έτσι κι αλλιώς εγκρίνονται από τη Βουλή και χρηματοδοτούνται από το συνεχώς αυξανόμενο δανεισμό; Ποιο είναι το όραμα της κυβέρνησης για μια σταθερή οικονομία βασισμένη στους δικούς μας πόρους και δυνάμεις, ώστε η οικονομία μας να μην είναι εξαρτώμενη στο σημερινό μεγάλο βαθμό από εξωγενείς και αστάθμητους παράγοντες και να μην είναι τόσο ευάλωτη στους κλυδωνισμούς της παγκοσμιοποίησης του εμπορίου και της οικονομίας; Μας αρκεί η αβεβαιότητα του πολιτικού μέλλοντος της Κύπρου και το αγχώδες ερώτημα αν αυτός ο λαός θα μπορέσει να εξασφαλίσει τα εχέγγυα για την εθνική και φυσική του επιβίωση. Τουλάχιστον ας άρουμε την αβεβαιότητα για το οικονομικό μας μέλλον, αν μη τι άλλο, για να μη δώσουμε προσχήματα σε άσπονδους φίλους, για να μπλοκάρουν την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τουλάχιστον αυτό σε μεγάλο βαθμό εξαρτάται από τις δικές μας δυνάμεις, από τους δικούς μας σχεδιασμούς, από την κατάρτιση προγράμματος ρεαλιστικού και εφικτού, από την ύπαρξη οράματος, έξω από την πεπατημένη και την απλή λογιστική παράθεση και καταγραφή στον προϋπολογισμό δαπανών και εσόδων.

Για παράδειγμα, σε μια συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών έκανα την εξής απλή ερώτηση: «Ποιος είναι ο προγραμματισμός της κυβέρνησης για τη σταδιακή αποπληρωμή ή έστω για τη σμίκρυνση του αφόρητου δημόσιου χρέους;» Η απάντηση που πήρα ήταν ότι ο σχεδιασμός αποβλέπει στη σμίκρυνση του δημόσιου χρέους, ώστε να συμμορφωνόμαστε με το σχετικό δείκτη του Μάαστριχτ. Όμως ο δείκτης του Μάαστριχτ, που έτσι κι αλλιώς τον έχουμε ξεπεράσει, καθορίζει το ανώτατο αποδεκτό

όριο χρέους, για να μη μας απορρίψουν, για να μη μας κλείσουν την πόρτα, αλλά δεν μπορεί να αποτελεί τον υπέρτατο στόχο ή το όραμά μας. Γιατί, ακόμα και όταν περιορίσουμε το δημόσιο χρέος στο ανώτατο ανεκτό όριο του Μάαστριχτ, αυτό θα σημαίνει ότι στην περίπτωση της Κύπρου για κάθε τρεις λίρες εσόδων του κράτους η μία θα διατίθεται μόνο και μόνο για την πληρωμή τόκων πάνω στο δημόσιο χρέος, όχι για την αποπληρωμή των χρεών. Εμείς όμως δε θέλουμε η μία λίρα να πηγαίνει για την αποπληρωμή των τόκων, για να συμμορφωνόμαστε με το δείκτη του Μάαστριχτ. Εμείς θέλουμε αυτή η λίρα να πηγαίνει σε επενδύσεις για την ανάπτυξη της οικονομίας μας.

Δε θα περιοριστώ όμως στην κριτική και στην άρνηση. Θέλουμε η δική μας κριτική να είναι εποικοδομητική, γιατί πιστεύουμε ότι το κράτος μας πρέπει να είναι κράτος όλων των πολιτών και όχι κομματικό κράτος που υπάρχει και λειτουργεί για εξυπηρέτηση του εκάστοτε κυβερνώντος κόμματος. Πριν μερικά χρόνια ο Υπουργός Οικονομικών, και το είχα πει στην αρχή, άκουσε τις εισηγήσεις μου και συζήτησε, πιστεύω, με καλή διάθεση το ότι αυτές μπορούσαν να αποτελέσουν χρήσιμο εργαλείο για την ανάπτυξη περαιτέρω μεθόδων και διαδικασιών για την κατάρτιση των προϋπολογισμών.

Θέλω να αναφερθώ πρώτα σε γενικές αρχές πολιτικής και ύστερα σε συγκεκριμένες εισηγήσεις. Το νέο οικονομικό όραμα και η στρατηγική μας θα πρέπει να προσδώσει πρωτεύοντα ρόλο στο στόχο της ανάπτυξης. Αυτό είναι αναγκαίο για να διατηρήσει και αυξήσει το βιοτικό επίπεδο του λαού, για να επιταχύνει τη σύγκλιση της ευημερίας στα επίπεδα διαβίωσης των πλουσιότερων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδιαίτερα για να μπορέσει να πετύχει, με κοινωνικά προγράμματα, την κοινωνική στήριξη των χαμηλών εισοδηματικά ομάδων και να εξουδετερώσει την κοινωνική περιθωριοποίηση των ασθενέστερων στρωμάτων του λαού.

Επίκεντρο της αναπτυξιακής προσπάθειας θα πρέπει να είναι η αύξηση της παραγωγικότητας, ο εκσυγχρονισμός των μονάδων, ιδιαίτερα στους τομείς της γεωργίας και βιομηχανίας, και η ποιοτική αναβάθμιση των προϊόντων των μονάδων παραγωγής. Και έχω ήδη πει ποιον βαρύνει η ευθύνη γι' αυτή την ανάπτυξη της παραγωγικότητας.

Σημαντική επιδίωξη πρέπει να είναι η σημαντική αύξηση των επενδύσεων και η άμεση και μαζική εισαγωγή της νέας τεχνολογίας και της πληροφορικής, στοιχεία τα οποία απαιτούν, μεταξύ άλλων, και επιλεκτικότητα στα κίνητρα που θα πρέπει να δοθούν από το κράτος. Και όχι μετά από δεκαπέντε χρόνια να μην έχει ακόμα συμπληρωθεί η μηχανογράφηση ούτε τα μηχανογραφικά συστήματα που έχουμε να είναι συμβατά το ένα με το άλλο! Για παράδειγμα, όταν μιλούμε για επιλεκτικότητα στα κίνητρα, δανειοδοτήσεις με ελκυστικούς όρους πρέπει να δίνονται περιοριστικά και επιλεκτικά σε βιομηχανίες που εισάγουν στις μεθόδους παραγωγής τους νέα τεχνολογία και συστήματα πληροφορικής.

Θα πρέπει να επιδιώξουμε τη δημιουργία και προώθηση των θεσμικών αλλαγών για την ομαλή λειτουργία του χρηματιστηρίου ως του κύριου άξονα της αύξησης των επενδύσεων των επιχειρήσεων και της προστασίας του αποταμιευτή επενδυτή, με φορολογία του σπεκουλαδόρου, του παίκτη επενδυτή, και πλήρη φορολογική απαλλαγή των πραγματικών επενδυτών που κρατούν τις μετοχές τους για έξι ή δώδεκα μήνες.

Πρέπει να επιδιώξουμε την ανασυγκρότηση και αναδιοργάνωση των κρατικών μονοπωλίων κάτω από νέο φιλελεύθερο καθεστώς, για να μπορέσουν να ανταγωνιστούν με τους ιδιωτικούς φορείς στα πλαίσια φιλελευθεροποίησης και προσφοράς υπηρεσιών, αλλά ταυτόχρονα με τον αποκλεισμό του ξεπουλήματος αυτής της περιουσίας του λαού σε ιδιώτες. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για κερδοφόρους ημικρατικούς οργανισμούς. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές θα πρέπει να διασφαλίζουν

πλήρως τα δικαιώματα του υφιστάμενου προσωπικού. Επίσης να επιδιώξουμε την προώθηση, στην περίπτωση των ιδιωτικών μονοπωλίων, της ενίσχυσης των εξουσιών, τη στελέχωση και ανεξαρτητοποίηση της υπηρεσίας προστασίας του ανταγωνισμού και της υπηρεσίας του καταναλωτή, ούτως ώστε να ενεργούν έξω από την επιρροή των εκάστοτε κυβερνήσεων, την προώθηση της δημιουργίας ενοποιημένων εποπτικών αρχών ή ρυθμιστών, των λεγόμενων regulators, ως ανεξάρτητων οργάνων στους κλάδους του χρηματιστηριακού τομέα, περιλαμβάνοντας όλους τους κλάδους κάτω από ενιαία αρχή -τράπεζες, ασφαλιστικούς οργανισμούς, επενδυτικές εταιρείες, αμοιβαία κεφάλαια κ.λπ.- τους τεχνικούς τομείς, περιλαμβανομένων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών και της Αρχής Ηλεκτρισμού, τους φορείς συγκοινωνιών, περιλαμβάνοντας τις οδικές, θαλάσσιες και αεροπορικές μεταφορές.

Επιδίωξή μας πρέπει να είναι ακόμα η προώθηση της αρχής της ισότητας ευκαιριών και η νομική κατοχύρωση της αξιοκρατίας στον ευρύ δημόσιο τομέα με σκοπό την αποκατάσταση της αξιοπρέπειας του ανθρώπου και την καταπολέμηση της νοοτροπίας του ρουσφετιού, για την οποία πολλοί ευθύνονται, και την αναγνώριση του κριτηρίου της αξίας ως βασικής ιδιότητας και αρετής, με σκοπό να τονώσει το ηθικό της νεολαίας μας, τον εκσυγχρονισμό της κοινωνίας μας και τη στήριξη του κράτους δικαίου. Και περιμένω ακόμα -και θα επαναλαμβάνω, όπως κάμνω κάθε πρώτη του μηνός με επιστολή μου προς τον πρόεδρο της επιτροπής Νομικών- να φέρει ενώπιον της ολομέλειας το νομοσχέδιο για την ποινικοποίηση του ρουσφετιού. Κύριε Δημητρίου, νομίζω, έχετε πάρει το τελευταίο μου γράμμα. Όποιο πολίτη ρωτήσετε, θα σας πει για τη μάστιγα της γραφειοκρατίας και τον υδροκεφαλισμό της δημόσιας υπηρεσίας. Θα σας πει ακόμα για την καθυστέρηση υλοποίησης των κυβερνητικών έργων ανάπτυξης, που έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους εκτέλεσης του έργου, λόγω της

φυσιολογικής αύξησης του κόστους με την πάροδο του χρόνου της εκτέλεσης του έργου.

Σχετικά με τα έργα ανάπτυξης και την περίληψή τους στον προϋπολογισμό, επαναλαμβάνω τις συγκεκριμένες προτάσεις και προϋποθέσεις που είχα υποβάλει απ' αυτό το βήμα, με την ομιλία μου, στις 20 του Γενάρη του 1999, για τους προϋπολογισμούς του έτους εκείνου:

- Την αρχή της εξ υπαρχής δικαιολόγησης της κάθε δαπάνης στα διάφορα κονδύλια πάνω σε ετήσια βάση πριν την υποβολή του προϋπολογισμού. Αναφέρομαι κυρίως στις καταναλωτικές δαπάνες, το λεγόμενο zero budgeting, και στις διάφορες χορηγίες και επιχορηγήσεις που προσφέρει ο φορολογούμενος πολίτης σε διάφορες ομάδες του πληθυσμού από το 1960.
- Την αποκέντρωση, με νομοθετικές ρυθμίσεις, όλων των αρμοδιοτήτων του κεντρικού συμβουλίου προσφορών προς τα υπουργεία και υπηρεσίες χωρίς περιορισμό του ύψους των δαπανών. Το μέτρο αυτό θα μειώσει σημαντικά το διοικητικό κόστος και θα αυξήσει το βαθμό ευθύνης των προϊστάμενων υπουργών στις δραστηριότητες των υπηρεσιών τους.
- Την αποκέντρωση των συγκεντρωτικών κονδυλίων, που τώρα είναι υπό τον έλεγχο των υπηρεσιών του Υπουργού Οικονομικών -για οτιδήποτε αγοράσουν, όλα τα υπουργεία πρέπει να αποταθούν στον Υπουργό Οικονομικών να μεταφερθούν τα κονδύλια στις υπηρεσίες των αρμόδιων υπουργείων- και την κατάργηση των λεγόμενων σταυρών στα κονδύλια για δαπάνες οι οποίες δεν μπορούν να δικαιολογηθούν, όταν υποβάλλονται. Αυτό σε συνδυασμό με τη βασική πρόνοια ότι τίποτα δε θα περιλαμβάνεται στον προϋπολογισμό, αν δεν είναι πλήρως έτοιμα όλα τα σχέδια και όλα τα συμβόλαια για την υποβολή προσφορών πάνω σε καθορισμένη δαπάνη. Με

- αυτή βέβαια την κατάργηση των σταυρών εξυπακούεται ότι δε θα περιλαμβάνονται κονδύλια τα οποία δεν μπορούν να δικαιολογηθούν, παραφουσκώνοντας το ύψος των προϋπολογισμών. Επομένως, θα εκλείψει η ανάγκη για το θεσμό του σταυρού που απαιτεί νέες εγκρίσεις από τις υπηρεσίες του Υπουργού Οικονομικών, πρόσθετη γραφειοκρατία και πρόσθετη καθυστέρηση, με αποτέλεσμα την αύξηση του διοικητικού κόστους.
- Την αποκέντρωση της εξουσίας έκδοσης κυβερνητικών επιταγών για εγκεκριμένα στον προϋπολογισμό κονδύλια από το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας στα κεντρικά λογιστήρια των υπουργείων. Ποια είναι η δικαιολογία; Ένα υπουργείο που πραγματοποιεί δαπάνη, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό, νομότυπα και πλήρως δεν μπορεί να εκδώσει την επιταγή, πρέπει να αποταθεί στο Γενικό Λογιστήριο, να ελέγξει το Γενικό Λογιστήριο αν όντως έγινε αυτή η δαπάνη και μετά να αποσταλεί στον πολίτη η επιταγή την οποία δικαιούται. Αυτή η διαδικασία ταλαιπωρεί το δικαιούχο πολίτη, είτε είναι συνταξιούχος είτε είναι εργολήπτης.
 - Την ιεράρχηση των επενδυτικών έργων και σχεδίων από την πλευρά της οικονομικής απόδοσης και του κοινωνικού κοινοτικού οφέλους που προσδίδουν.
 - Την προώθηση για έγκριση από τη Βουλή των έργων και σχεδίων σε κάθε προϋπολογισμό, μόνο αν πριν το έτος του προϋπολογισμού έχουν συμπληρωθεί οι μελέτες και τα κατασκευαστικά ή άλλα σχέδια και όχι προηγουμένως. Το στοιχείο αυτό θα αυξήσει τη διαφάνεια του έργου της κυβέρνησης, θα μειώσει την υπερτίμηση του ύψους του προϋπολογισμού και θα αυξήσει το ποσοστό υλοποίησης του προϋπολογισμού. Στον ετήσιο προϋπολογισμό πρέπει να διαχωρίζονται οι δαπάνες του προϋπολογισμού

σε τρεις κατηγορίες, σε νέα έργα σχέδια, σε υφιστάμενα προεγκριθέντα έργα σχέδια, σε επαναλαμβανόμενες τρέχουσες δαπάνες. Και όλα αυτά για σκοπούς διαφάνειας, καλύτερης ενημέρωσης και άσκησης πραγματικού κοινοβουλευτικού ελέγχου.

- Τη νομοθετική επιβολή καλύτερου συντονισμού στην εφαρμογή των έργων και σχεδίων στις περιπτώσεις που εμπλέκονται πολλές υπηρεσίες του κράτους ή και των ημικρατικών οργανισμών και των δημοτικών κοινοτικών αρχών. Εμείς πιστεύουμε ότι αυτό μπορεί να επιτευχθεί εισάγοντας το θεσμό μιας θεσμοποιημένης κρατικής επιτροπής έργων, στην οποία θα συμμετέχουν οι κρατικές υπηρεσίες δημοσίων έργων, οι αρμόδιοι ημικρατικοί φορείς, τηλεπικοινωνίες, Αρχή Ηλεκτρισμού κ.λπ. και εκπρόσωποι των δήμων και κοινοτήτων, ώστε να μην ανοίγονται τρεις φορές οι ίδιοι δρόμοι μετά την κατασκευή τους για εγκατάσταση των υπηρεσιών της καθημιάς Αρχής ξεχωριστά.
- Την αποκέντρωση των αποφάσεων στο στάδιο κατασκευής και εφαρμογής εγκεκριμένων έργων και σχεδίων από τις κεντρικές διοικήσεις στους εκτελεστικούς φορείς -υπουργεία, τμήματα- όπως επίσης και στο μέσο και κατώτερο διευθυντικό επίπεδο των φορέων αυτών.

Κάθε φορά που συζητούμε τους ετήσιους προϋπολογισμούς το πιο κοινότυπο θέμα που εγείρεται είναι η εφαρμογή λιτότητας από την κυβέρνηση και η συμπίεση των κυβερνητικών δαπανών. Όμως όσοι και όποιοι μιλούν γι' αυτό το θέμα φαίνεται να παραγνωρίζουν ότι τουλάχιστον το 70% των ετήσιων δαπανών της κυβέρνησης συνιστούν ανελαστικές δαπάνες, δηλαδή υποχρεώσεις της κυβέρνησης για δαπάνες που δεν μπορούν να περικοπούν. Τέτοιες δαπάνες είναι: 30% περίπου για τις αποπληρωμές τόκων δανείων και εξυπηρέτησης των δημόσιων χρεών, 20% συμβατικές

υποχρεώσεις για πληρωμή εργολάβων για συνεχιζόμενα έργα και περίπου 35% για την πληρωμή του κρατικού μισθολογίου. Το κρατικό μισθολόγιο της Κύπρου, σύμφωνα με στατιστικές μελέτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι ψηλότερο κατά 30% από το μέσο όρο του μισθολογίου των κρατικών υπηρεσιών των δεκαπέντε χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν ληφθούν υπόψη οι κρατικές υπηρεσίες που προσφέρονται στις άλλες χώρες, ο πληθυσμός και το βιοτικό επίπεδο της κάθε χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό σημαίνει ότι η Κύπρος είτε έχει υπεράριθμο προσωπικό στη δημόσια υπηρεσία είτε η δομή των θέσεων και του επιπέδου του μισθολογίου που προσφέρεται είναι πέραν του μέσου όρου του μισθολογίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνακόλουθα το θέμα του συνολικού κόστους του κρατικού μισθολογίου δεν μπορεί να μείνει έξω από μια σοβαρή συζήτηση του προϋπολογισμού. Δε φτάνει οι υπάλληλοι για το συνολικό κόστος του κρατικού μισθολογίου. Άλλωστε, και όπως είχα την ευκαιρία να πω δημόσια με άλλη ευκαιρία, σε δυσανασχέτηση μερικών, το κράτος μας πρέπει να είναι υπερήφανο για το επίπεδο αρτιότητας της δημόσιας υπηρεσίας. Η ευθύνη για τον πληθωρισμό του αριθμού των δημόσιων υπαλλήλων και του ύψους του μισθολογίου βαρύνει αποκλειστικά τις εκάστοτε κυβερνήσεις και όχι τους υπαλλήλους.

Αναφορικά με τη δημόσια υπηρεσία επισημαίνεται η ανάγκη για τα ακόλουθα:

- Τη ριζική αποκέντρωση των συστημάτων διοίκησης και των ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων, ιδιαίτερα στο θέμα λήψεως αποφάσεων, με σκοπό τη μείωση του διοικητικού κόστους και τη γρήγορη εξυπηρέτηση του πολίτη. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στην απλοποίηση των διαδικασιών στις υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, με τις ανάλογες νομοθετικές ρυθμίσεις και τον εκσυγχρονισμό των διαδικασιών. Αυτό είναι επείγοντως αναγκαίο να γίνει στις περιπτώσεις του κτηματολογίου και του Τμήματος Μεταναστεύσεως.

- Την αποτελεσματική απλοποίηση των διαδικασιών και των αναχρονιστικών εντύπων, που ταλαιπωρούν άμεσα τον πολίτη, έστω και αν αυτό θα σημαίνει την τροποποίηση πολλών κανονισμών και της βασικής, αναχρονιστικής, νομοθεσίας σε πολλούς κλάδους. Το έργο αυτό επείγει και επιτέλους πρέπει να τεθεί σε πορεία λύσης. Μελέτες υπάρχουν πολλές τόσο από Κυπρίους όσο και από ξένους εμπειρογνώμονες, και μάλιστα από τις ίδιες τις υπηρεσίες, οι οποίες παραμένουν στα συρτάρια του Υπουργείου Οικονομικών. Τα προβλήματα αυτά επηρεάζουν την απόδοση των λειτουργιών και έχουν δημιουργήσει και αρκετό πλεονασμό υπαλλήλων.
- Την επίσπευση επιτέλους της μαζικής μηχανογράφησης των διοικητικών διαδικασιών, στοιχείων και εντύπων, που τόσα πολλά χρόνια "ταλαιπωρείται" στα γραφεία των υπουργείων και στα συγκεντρωτικά συστήματα των διοικητικών αποφάσεων του Υπουργείου Οικονομικών. Το μέτρο αυτό θα αυξήσει την παραγωγικότητα, θα περιορίσει δραστικά τις ανάγκες για προσωπικό, έτσι που το υπεράριθμο προσωπικό να διοχετευθεί σε τμήματα που έχουν ανάγκη, αφού εφαρμοστεί σχέδιο εντατικής μετεκπαίδευσης.
- Την ανακατανομή των αρμοδιοτήτων των υπουργείων, όχι την αλλαγή των τίτλων των υπουργείων, και ως επακόλουθο την ανακατανομή των τμημάτων και υποτμημάτων σε πιο αρμόδια υπουργεία, στα οποία πρέπει, ακόμα και για σκοπούς κόστους, να συγκεντρωθούν οι ομοειδείς και παρεμφερείς δραστηριότητες. Για να αναφέρω μόνο δυο παραδείγματα, δε νοείται σήμερα σαράντα χρόνια μετά την Ανεξαρτησία, να υπάρχουν υπηρεσίες σχεδιασμού και κατασκευής αρχιτεκτονικών έργων σε τρία υπουργεία - Συγκοινωνιών και Έργων, Παιδείας και Άμυνας- ούτε τώρα πια δικαιολογείται

η υπαγωγή του Τμήματος Αρχαιοτήτων στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και όχι στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

- Την αναθεώρηση του θεσμού των εκθέσεων αξιολόγησης των δημόσιων λειτουργιών, με σκοπό την απλοποίησή τους και την υποχρεωτική κατάταξη των υπαλλήλων σε επίπεδα απόδοσης με προκαθορισμένη κατανομή των ποσοστών απόδοσης στα πλαίσια οροφών για τη διαβάθμιση της απόδοσης. Τέτοια μέτρα ενισχύουν το κριτήριο της αξίας και προάγουν την αξιοκρατία στα επίπεδα των προαγωγών.
- Την επαναξιολόγηση των σχεδίων υπηρεσίας και την κατάργηση των κλειστών σχεδίων για προαγωγές μέχρι την κλίμακα Α13.
- Τη συστηματική εκπαίδευση όλων των στελεχών της δημόσιας υπηρεσίας πάνω σε συνεχή βάση και την επεξεργασία σφαιρικού προγράμματος επανεκπαίδευσης και μετάταξης του πλεονάζοντος προσωπικού σε άλλες υπηρεσίες που τεκμηριωμένα έχουν τέτοια ανάγκη.
- Την εισαγωγή ειδικών κινήτρων απόδοσης και ενδεχομένως νέων συστημάτων αμοιβής μαζί με τα νέα συστήματα αξιολόγησης των δημόσιων λειτουργιών.

Οι πιο πάνω μεταρρυθμίσεις, μαζί με πολλές άλλες σκέψεις και εισηγήσεις που μπορούν να γίνουν, προαπαιτούν βέβαια ως πρώτιστο βήμα έναν ειλικρινή διάλογο με όλες τις συνδικαλιστικές οργανώσεις των λειτουργών του δημοσίου. Επιβάλλουν όμως μια πρώτη τοποθέτηση από μέρους της κυβέρνησης και συνεχή διάλογο με τις πολιτικές δυνάμεις για την τελική κατάληξη και οριοθέτηση της υπερκομματικής πολιτικής.

Στο σημείο αυτό είχα υπόψη μου να αναφερθώ στη φορολογία, αλλά σήμερα το πρωί υποβλήθηκε από τον Υπουργό Οικονομικών ένα προσχέδιο κάποιων εισηγήσεων για φορολογικές μεταρρυθμίσεις. Εγώ δε θα την αποκαλούσα φορολογική

μεταρρύθμιση αλλά μάλλον διαφοροποίηση των δεικτών της φορολογίας. Και επομένως θα ήταν, νομίζω, άπρεπο και άσοφο από μέρους μου να σχολιάσω θέματα φορολογίας ενόψει των συζητήσεων που αναμένονται να γίνουν στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής.

Παραδοσιακά, η συζήτηση του ετήσιου προϋπολογισμού στη Βουλή παρέχει στα κόμματα και στους βουλευτές την ευκαιρία να αναφερθούν και στο εθνικό θέμα. Δεν είναι αδικαιολόγητη αυτή η σύνδεση, εφόσον οι εξελίξεις ή η ανυπαρξία εξελίξεων για την επίλυση του Κυπριακού επηρεάζουν το επενδυτικό κλίμα και συνακόλουθα τις οικονομικές εξελίξεις. Και, αντίθετα, μια εύρωστη οικονομία και η οικονομική ευεξία είναι το αναγκαίο υπόβαθρο για την αντίσταση του κράτους και του λαού στις πολλαπλές και πολύμορφες πιέσεις για κλείσιμο του Κυπριακού, με τρόπο που δε θα διασφαλίζει τη φυσική και εθνική επιβίωση του ελληνισμού στην Κύπρο και που δε θα κρίνεται βιώσιμη λύση. Εξίσου παραδοσιακά όμως το Δημοκρατικό Κόμμα και εγώ προσωπικά δε θέλουμε να επιδοθούμε σε ανάλυση των πολιτικών εξελίξεων στα πλαίσια της συζήτησης του ετήσιου προϋπολογισμού. Ιδιαίτερα σε αυτή τη χρονική περίοδο, όταν οι διαβουλεύσεις που διεξάγονται στη Γενεύη -γιατί διαβουλεύσεις είναι- για να εξευρεθεί τρόπος για έναρξη των διαπραγματεύσεων για λύση του Κυπριακού, βρίσκονται στην πλάστιγγα και όταν είναι αβέβαιη ακόμα και η συνέχιση αυτών των προκαταρκτικών διαβουλεύσεων. Ιδιαίτερα όταν άρχισαν να προβάλλονται στο προσκήνιο αυτά που από καιρό λεγόντουσαν στα παρασκήνια, ότι δηλαδή η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι προβληματική λόγω της συνεχιζόμενης εκκρεμότητας του πολιτικού θέματος. Την ώρα που η κυβέρνηση ή μερικά μέλη της με απροσμέτρητη πολιτική αφέλεια φθέγγεται ή φθέγγονται ότι η Τουρκία είναι γωνιασμένη, αυτή η γωνιασμένη Τουρκία δε διστάζει να αναβαθμίσει την αδιαλλαξία και την επεκτατική της πολιτική και να μιλά για ενσωμάτωση των κατεχόμενων εδαφών μας.

Εμείς δεν κρίνουμε σωστό να γωνιάσουμε τη δική μας κυβέρνηση για τις παραλείψεις της να διαμορφώσει μια εφικτή, συγκροτημένη και ευφάνταστη οικονομική πολιτική που να καθιστά την Κύπρο επίλεκτη υποψήφια χώρα για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση πάνω σε καθαρά οικονομικά κριτήρια. Στην αβεβαιότητα που υπάρχει για το εθνικό μας θέμα εμείς δε θέλουμε να προσθέσουμε και την αβεβαιότητα για το οικονομικό μέλλον της Κύπρου. Αν υποβάλλουμε επικρίσεις για την έλλειψη οικονομικού οράματος από την πλευρά της κυβέρνησης, είναι γιατί πιστεύουμε ότι ο κυπριακός λαός μπορεί, έχει τις δυνατότητες και έχει την ικανότητα να διαμορφώσει τέτοιο όραμα και να επαναλάβει το μικρό οικονομικό θαύμα που πέτυχε μετά την τουρκική εισβολή και κατοχή.

Θα τελειώσω με τη διατύπωση του αυτόδηλου. Η ευρωστία της οικονομίας της Κύπρου είναι το αναγκαίο υπόβαθρο που θα δώσει στο λαό μας τη δύναμη και το σθένος, για να αντισταθεί σε κάθε πίεση για κλείσιμο του Κυπριακού μέσα σε πλαίσια που δε θα διασφαλίζουν την εθνική και φυσική επιβίωση του ελληνισμού στην Κύπρο. Όταν η κυβέρνηση και η κυβερνητική οικονομική πολιτική ενταχθεί μέσα σε αυτά τα πλαίσια, τότε όλοι μπορούμε να κατανοήσουμε ότι η οικονομική πολιτική και το όραμα είναι αναπόσπαστο μέρος του οράματος για δικαίωση του λαού μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο πρόεδρος του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών κ. Βάσος Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θέλω να πιστεύω ότι όλοι συμφωνούμε ότι, αν η υπερψήφιση του προϋπολογισμού ήτο αυτόματη και υποχρεωτική, η Βουλή θα μετατρεπόταν σε

δορυφορικό παράρτημα και μάλιστα μικρό παράρτημα της οποιασδήποτε κυβερνητικής πολιτικής. Γι' αυτό, επιχειρήματα στη βάση του ότι είναι αδιανόγητη η καταψήφιση του προϋπολογισμού, όταν τίθενται, κατά την άποψή μου, αυτό σημαίνει καταψήφιση της δημοκρατίας. Ούτε είναι δυνατό να δεχτώ ότι υπερψήφιση σημαίνει ότι η πλειοψηφία των παρόντων βουλευτών ψηφίζουν υπέρ και οι αποχές γίνονται αποδεχτές ως αρνητικές ψήφοι· ούτε αυτό ισχύει. Αυτά απλώς για να θέσω τη βάση και των δικών μας σκέψεων.

Θα πρέπει να πω ότι, παρά τις εξαγγελίες για εκσυγχρονισμό, για προσαρμογή προς το ευρωπαϊκό κεκτημένο, για νέες δομές και νέο πνεύμα, να μου επιτραπεί να πω ότι ο φετινός προϋπολογισμός αποτελεί μια ανιαρή επανάληψη των προηγούμενων, μια πικρή αναχρονιστική γεύση από τα παλιά, μια συντηρητική αντίληψη, χωρίς όραμα και χωρίς συγκεκριμένους στόχους. Εμείς θέλουμε έναν αλλιώςτικο προϋπολογισμό, εμείς προκρίνουμε μια αλλιώςτική κοινωνία. Εμείς προτείνουμε πραγματικά νέους θεσμούς, ριζική αναδιάρθρωση των κοινωνικοοικονομικών δεδομένων.

Βασικοί παράγοντες επιτυχίας της οποιασδήποτε πολιτικής είναι, πρώτον, η υιοθέτηση συγκεκριμένων στόχων και, δεύτερον, η ύπαρξη ενός κρατικού μηχανισμού που να είναι σε θέση να τους υλοποιήσει.

Οι στόχοι της κυβέρνησης, παρά τις περί του αντιθέτου φραστικές διαβεβαιώσεις, δεν οδηγούν σε κοινωνική συνοχή, αυξάνουν, αντί να αμβλύνουν, το χάσμα εχόντων και μη, εξακολουθούν να εστιάζονται σε μονοδιάστατες οικονομικές κατευθύνσεις, αδυνατούν να απορροφήσουν το υψηλής στάθμης ανθρώπινο δυναμικό, παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες δυσανάλογα χαμηλές με το κατά κεφαλήν εισόδημα, συντάξεις πείνας, δεν ενθαρρύνουν σύγχρονη αναπτυξιακή κατεύθυνση, γιατί ακόμα και τα κίνητρα είναι ισοπεδωτικά και όχι κατ' επιλογήν για εκείνες τις μονάδες που εισάγουν νέα τεχνολογία, συνθλίβουν το γεωργικό παράγοντα, παρά τις επιχορηγήσεις που

απλώς συντηρούν μη βιώσιμες επιλογές, και επιβραδύνουν τον, όσο υπάρχει, δημόσιο τομέα ή ακόμα τις δημόσιες υπηρεσίες με έναν κρατικό μηχανισμό επικίνδυνα γραφειοκρατικό, δυσκίνητο και εν πολλοίς αναχρονιστικό.

Ο δημόσιος τομέας χρειάζεται μια ριζική αναδιάρθρωση. Ενώ το ποσοστό του στην παραγωγή εθνικού προϊόντος είναι χαμηλό, σε σύγκριση με σχεδόν όλες τις ευρωπαϊκές χώρες, όλες, ο προϋπολογισμός του είναι υπερτροφικός και εξαντλείται κυρίως σε μη αναπτυξιακές κατευθύνσεις. Εμείς προτείναμε και προτείνουμε συγκεκριμένη αναδιάρθρωση που θα μετατρέψει τον κρατικό μηχανισμό σε υπηρέτη του πολίτη και μέσο αύξησης του εθνικού προϊόντος με ειδικά κίνητρα, όπως είπα, για βιώσιμες μονάδες. Τι προτείναμε; Προτείναμε να κατατίθεται μαζί με τον προϋπολογισμό κάθε τμήματος και πρόταση παραγωγικότητας και από την απόδοση του τμήματος να εξαρτάται ο επόμενος προϋπολογισμός. Ανεξάρτητη δε επιτροπή θα πρέπει να ελέγχει αυτή την παραγωγικότητα. Θα πρέπει να υπάρξει πραγματική εναλλαξιμότητα υπαλλήλων και ειδικά κίνητρα για βελτίωση της ατομικής απόδοσης. Αναδιάρθρωση των εμπλεκόμενων τμημάτων, ώστε να υπάρχει ένας ενιαίος φορέας για εξυπηρέτηση του κοινού. Ξέρουμε όλοι σε πόσα τμήματα πρέπει να απευθυνθεί ο πολίτης, για να εξυπηρετηθεί για ένα συγκεκριμένο πρόβλημα. Γραφείο παραπόνων και δικαιωμάτων του πολίτη με ειδικές ευθύνες και ειδικά δικαιώματα. Αναλογιστικές μελέτες έδειξαν σε αρκετές περιπτώσεις το υπεράριθμο του προσωπικού. Μου κάνει εντύπωση ότι κάθε φορά, κάθε κυβέρνηση λέει: «Ξέρετε, εμείς προσλάβαμε λιγότερους υπαλλήλους από την προηγούμενη». Με αυτό το ρυθμό θα γίνουμε όλοι δημόσιοι υπάλληλοι, διότι, εφόσον οι δημόσιοι υπάλληλοι θα αυξάνονται κάθε χρόνο και από κάθε κυβέρνηση, θα καταντήσουμε όλοι να είμεθα δημόσιοι υπάλληλοι! Η αμοιβή πρέπει να συνδέεται άμεσα με τα προσόντα και την προσφερόμενη εργασία.

Η ίδια πολιτική πρέπει να υιοθετηθεί στον ημικρατικό τομέα. Ποια πολιτική στον ημικρατικό τομέα; Ποιος είναι ο στόχος; Ο στόχος είναι η προσφορά υπηρεσιών προς τον πολίτη, όσο το δυνατό φθηνότερες υπηρεσίες και όσο το δυνατό καλύτερης ποιότητας. Αυτή είναι η βασική φιλοσοφία και με βάση αυτή τη φιλοσοφία θα πρέπει να καθορίσουμε πολιτική. Ποια; Ασφαλώς δεν είναι νοητό να αντικαταστήσουμε τα κυβερνητικά μονοπώλια με ιδιωτικά είτε μονοπώλια είτε ολιγοπώλια. Όπου είναι δυνατός ο πραγματικός ανταγωνισμός, ναι, θα πρέπει να στραφούμε προς αξιοποίηση. Ούτε δογματική προσήλωση προς μεθόδους ή οργανισμούς που αποβαίνουν αναχρονιστικοί και αντιπαραγωγικοί και εις βάρος του πολίτη ούτε αφελής υιοθέτηση μεθόδων που είναι εφικτές σε άλλες χώρες, σε συνθήκες ανταγωνισμού. Τα δε συμβούλια θα πρέπει να επιλέγονται αξιοκρατικά και να εγκρίνονται σε δημόσιες συνεδρίες της Βουλής.

Ποιες είναι οι δυνατότητες της κυπριακής οικονομίας; Υπηρεσίες, ευέλικτες βιομηχανικές μονάδες και γεωργοκτηνοτροφία που πράγματι τώρα αποδίδει κάτω του 4% του εθνικού προϊόντος. Η έλλειψη βασικών πρώτων υλών πρέπει να προσανατολίζει την οικονομία μας στην προσφορά ψηλής ποιότητας υπηρεσιών. Το ψηλό επίπεδο μόρφωσης και εξειδίκευσης ευνοεί παραγωγικές μονάδες ψηλής τεχνολογίας πάντα σε συνάρτηση με μεγάλες μονάδες του εξωτερικού, γιατί δεν είμαστε σε θέση να προσφέρουμε συνεχή ανανέωση τεχνολογίας. Στο γεωργοκτηνοτροφικό τομέα θα πρέπει μελετημένα να ενθαρρύνουμε τομείς που τα προϊόντα τους έχουν δυνατότητα απορρόφησης από την εσωτερική αγορά και εξαγωγικές δυνατότητες ποιότητας, μια επεξεργασία των κτηνοτροφικών προϊόντων και όλα αυτά φυσικά μέσα σε ένα σύστημα που θα σέβεται το φυσικό περιβάλλον.

Παρά την εξαγγελία πρόθεσης ταυτόχρονης κατάθεσης προϋπολογισμών και εσόδων, δηλαδή φορολογικών μέτρων, αυτό δεν έχει στην ουσία υλοποιηθεί. Η

φορολογική μεταρρύθμιση στην οποία έγινε ήδη αναφορά θα έπρεπε να είχε κατατεθεί μαζί με τους προϋπολογισμούς, γιατί μας ενδιαφέρει η φιλοσοφία των πόρων της κυβέρνησης και η φιλοσοφία της διάθεσης των πόρων.

Παραδείγματος χάριν, όλοι γνωρίζουμε ότι η ευρωπαϊκή μας προοπτική επιβάλλει στροφή προς το φόρο προστιθέμενης αξίας και γνωρίζουμε ότι αυτός ο φόρος είναι και εύκολα υλοποιήσιμος. Όμως θα πρέπει επίσης να γνωρίζουμε ή τουλάχιστο να γνωρίζουν οι κατά καιρούς κυβερνώντες ότι αυτός ο φόρος δεν είναι δίκαιος· είναι αναγκαίος, δεν είναι δίκαιος. Γι' αυτό, τότε μόνο γίνεται αποδεχτός, όταν συνοδεύεται με αντισταθμιστικά μέτρα ανακούφισης των οικονομικά ασθενέστερων στρωμάτων και των πολυμελών οικογενειών που με το φόρο προστιθέμενης αξίας επιβαρύνονται. Στην Κύπρο μιλούμε για εναρμόνιση του φόρου προστιθέμενης αξίας με την Ευρώπη, αλλά παραγκωνίζουμε την υποχρέωση να προσφέρουμε κοινωνικές υπηρεσίες ανάλογες με τις ευρωπαϊκές. Η μονόπλευρη εναρμόνιση πλήττει το μέσο πολίτη που δεν ανήκει στους προνομιούχους και δε χρειάζεται να πω το κοινότυπο ότι οι άμεσοι φόροι είναι πιο δίκαιοι από τους έμμεσους, αλλά, όταν καταφεύγουμε στους έμμεσους, πρέπει να έχουμε οπωσδήποτε άλλα μέτρα κοινωνικής πολιτικής.

Αναφέρθηκα στις υπηρεσίες και θα προσθέσω ότι στον τομέα αυτό υπάρχει μια άκρως υδροκεφαλική κατάσταση και σχεδόν μονοπωλιακή παρουσία του τουρισμού. Απαραίτητος ο τουρισμός, όμως ο τουρισμός δεν είναι ο μόνος κήπος υπηρεσιών ο οποίος είναι δυνατό να εξυπηρετήσει την εθνική μας οικονομία. Θα έπρεπε να υπάρχουν φορείς παροχής υπηρεσιών σε πολλούς κλάδους: διεύθυνσης, ιατρικής· υπάρχουν πολλοί. Η Κύπρος θα μπορούσε να αποβεί και μπορεί ακόμα να αποβεί περιφερειακό κέντρο παροχής ψηλού επιπέδου υπηρεσιών.

Εμείς απαιτήσαμε, όταν ήμασταν στην κυβέρνηση, αύξηση του ποσοστού για την έρευνα. Έγινε ένα πρώτο βήμα, ανεπαρκές. Ακόμα και σήμερα το ποσοστό το οποίο

διατίθεται στην έρευνα είναι κατά πολλές φορές χαμηλότερο από το μέσο ευρωπαϊκό και από πολλές άλλες χώρες που δεν είναι ευρωπαϊκές. Πώς θα πάμε σε υπηρεσίες χωρίς έρευνα;

Ζητήσαμε την επέκταση του πανεπιστημίου. Έγινε το πρώτο βήμα με το πολυτεχνείο, αλλά φοβούμαι ότι ο ρυθμός είναι πολύ βραδύς. Βραδύς είναι και ο ρυθμός της ανέγερσης κατάλληλης υποδομής και προσθήκης, π.χ. στα νοσοκομεία, των κατάλληλων χώρων, για να μπορούμε να κάνουμε ιατρική σχολή.

Αλλά και η μέση και η δημοτική εκπαίδευση πρέπει να προσαρμοστούν στις νέες απαιτήσεις. Η νέα τεχνολογία υποβάλλει και νέες επαναστατικές προσεγγίσεις και φυσικά χωρίς να αγνοείται ο βασικός στόχος της παιδείας, δηλαδή η διαμόρφωση ορθού πολιτικοηθικού κλίματος και ελεύθερων πολιτών με κοινωνικό προσανατολισμό, γιατί και οι δύο τομείς ακόμα δεν εξυπηρετούνται πλήρως από το σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα.

Στην περσινή συζήτηση διαπιστώσαμε ότι ουσιαστικός αρνητικός παράγοντας και η ευνοιοκρατία. Γιατί; Αποστερεί την κοινωνία υπηρεσιών αξιόλογων ατόμων, αλλά πλήττει και την αξιοπρέπεια των νέων, οι οποίοι εξαναγκάζονται να εξευτελίζονται μέσα σε κομματικά παραμάγαζα, για να ανεύρουν θέση στο κοινωνικό και το παραγωγικό γίγνεσθαι. Και δυστυχώς, πρέπει να πω, όλες οι κυβερνήσεις είναι συνένοχες. Στη διάρκεια της μικρής παραμονής μας στο κυβερνητικό σχήμα δώσαμε πρακτικά δείγματα αξιοκρατίας και σεβασμού του πολίτη.

Η Κύπρος βαδίζει προς την Ευρώπη. Και αυτό επιβάλλει συγκεκριμένες προσαρμογές. Αλλά και η ανθρωπότητα βαδίζει προς μιας μορφής παγκοσμιοποίηση που επηρεάζει και το κυπριακό σκηνικό. Και όσο και αν αυτή η παγκοσμιοποίηση είναι μονοδιάστατη, δεν μπορούμε να την αγνοούμε στον καθορισμό της δικής μας οικονομικής πολιτικής. Η οικονομική παγκόσμια ελίτ σήμερα συρρικνώνει το εθνικό

κράτος. Και αυτό δεν επηρεάζει μόνο τις μικρές χώρες, όπως είναι η Κύπρος, που μας επηρεάζει περισσότερο, αλλά όλες τις χώρες. Δεν υπάρχει παγκοσμιοποιημένη απάντηση. Δεν υπάρχει πολιτική δύναμη ελέγχου των οικονομικών κύκλων. Φανταστείτε ένα έθνος στο οποίο θα κυβερνά η οικονομική ελίτ χωρίς πολιτική κυβέρνηση. Αυτό είναι σήμερα είτε το θέλουμε είτε όχι το κλίμα που αντιμετωπίζουμε. Και βεβαίως θα θέλαμε να υπάρχει ένας συνασπισμός των λιγότερο ισχυρών κρατών, αλλά αυτός ακόμα δυστυχώς είναι στο μη εφικτό, όπως είναι και μη εφικτό να μετατρέψουμε τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών σε παγκόσμια κυβέρνηση. Γι' αυτό, χρειάζονται οι περιφερειακές ενώσεις. Και η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί μια τέτοια συσπείρωση προσπάθειας να αντιμετωπίσει σήμερα αυτή τη μονοδιάστατη παγκοσμιοποίηση. Ακόμα αποτελεί μια προσπάθεια να αντιμετωπίσει την πρόκληση της υπερέχουσας αμερικανικής τεχνολογίας. Και θα πρέπει να πούμε ότι, αν η Ευρώπη φτάσει στο σημείο της πλήρους ενοποίησης και σε θέματα εξωτερικής πολιτικής και άμυνας και δεδομένου ότι υπάρχει μεγάλη πιθανότητα η Ευρώπη να κυβερνάται κατά συνέχεια από σοσιαλιστικά κινήματα, που θα αποτελούν και μία γέφυρα προς τις ανεπτυγμένες χώρες, τότε πράγματι μπορούμε να δημιουργήσουμε μια νέα τάξη πραγμάτων.

Η Κύπρος βαδίζει προς ένταξη προς αυτό το χώρο. Δε θα αναφερθώ στα πολιτικά πλεονεκτήματα της ένταξης. Όμως θα πρέπει να τονίζουμε, όχι τα δικά μας πλεονεκτήματα, τα πλεονεκτήματα που έχει η Ευρώπη από την ένταξη της Κύπρου και μόνο έτσι θα είμαστε αποτελεσματικοί μέσα στο ευρωπαϊκό επίπεδο. Και το λέει ο Πόος: δεν το λέω εγώ. Μέσα στην έκθεσή του προς το ευρωκοινοβούλιο είπε πόσο σημαντική θα είναι η Κύπρος για μια Ευρώπη που θέλει να διαδραματίσει ένα ρόλο μέσα στη Μέση Ανατολή.

Βασικοί πυλώνες της οικονομικής πολιτικής πρέπει να είναι ο συντονισμός με αυτό το παγκόσμιο και ευρωπαϊκό γίνεσθαι αλλά πάντοτε με μια αποτελεσματική οικονομική και κοινωνική πολιτική. Για να το πετύχουμε, θα πρέπει να έχουμε αναδιάρθρωση της οικονομίας. Δεν μπορούμε να πάμε ούτε με το μονοδιάστατο ούτε με τις σημερινές επιχειρήσεις, όπως είναι, οι οποίες πρέπει να γίνουν ανταγωνιστικές στις προκλήσεις που προβάλλει και το παγκόσμιο αλλά κυρίως το ευρωπαϊκό γίνεσθαι. Όμως για μας τους σοσιαλιστές η ανταγωνιστικότητα η οποία θεοποιείται είναι μοχλός και όχι στόχος· στόχος παραμένει η προσφορά προς τον πολίτη ίσων ευκαιριών, καλύτερης ποιότητας ζωής, περισσότερου ελεύθερου χρόνου, για να μπορέσει να καλλιεργήσει τις δημιουργικές του δυνατότητες περαιτέρω. Η αποφυγή της περιθωριοποίησης πολιτών, η προστασία των λιγότερο προνομιούχων, η παραγωγική απορρόφηση της τεχνολογικής προόδου, η ισόρροπη ανάπτυξη μιας κοινωνικής συνοχής και η εξισορρόπηση της προόδου κέντρου και περιφέρειας. Γιατί και στην Κύπρο, παρ' όλο που είμαστε ένας μικρός χώρος, υπάρχει μεγάλη απόσταση μεταξύ του επιπέδου ανάπτυξης των αστικών περιοχών και της υπαίθρου.

Το ερώτημα: Αυτός ο προϋπολογισμός αποβαίνει εργαλείο εξυπηρέτησης μιας τέτοιας πολιτικής; Η απάντηση είναι κατηγορηματικά "όχι". Ο προϋπολογισμός, κατά την άποψή μας, εδραιώνει την παρούσα αγκυλωμένη κατάσταση. Δεν προτείνει αναδιανομή οικονομικών πόρων προς όφελος των οικονομικά ασθενέστερων στρωμάτων. Δολοφονεί ουσιαστικά, όπως είπα, με την ισοπέδωση τη δυνατότητα απορρόφησης της τεχνολογικής προόδου. Δεν αναβαθμίζει την έρευνα, δε διευρύνει, επαρκώς τουλάχιστο, τις κοινωνικές υπηρεσίες και δεν εμποδίζει τη δημιουργία μιας κοινωνίας με μεγάλα ποσοστά περιθωριοποιημένων πολιτών. Ήδη ελέχθη ότι 70 000 άτομα ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας.

Έχω ήδη αναφερθεί στο ρόλο του δημόσιου παράγοντα και στις επιβαλλόμενες διαρθρωτικές αλλαγές και μηχανισμούς και ελέγχου. Θα πρέπει ταυτόχρονα να μεγεθύνει την επενδυτική του παρέμβαση, κυρίως σε θέματα υποδομής και μεθόδους επανένταξης αδρανοποιημένου δυναμικού, λόγω των αλλαγών που υφίστανται. Υπάρχει μια προσπάθεια· δεν είναι επαρκής. Σήμερα το ποσοστό παρεμβολής του δημόσιου τομέα στην παραγωγή εθνικού προϊόντος είναι χαμηλό. Το ζητούμενο δεν είναι η παρασιτική μεγέθυνση του δημόσιου τομέα σε τομείς που δεν είναι δυνατό να είναι επαρκής, όπως είναι η ανάληψη επιχειρήσεων που μπορούν να αναπτυχθούν αποτελεσματικά με βάση τον ανταγωνισμό. Θα πρέπει επίσης να παραδεχτούμε ότι από πλευράς βιοτικού επιπέδου, ανεξάρτητα από τις 70 000 -που είπα πριν- κάτω από το όριο της φτώχειας, βρισκόμαστε σε ψηλότερο επίπεδο από τις χώρες της περιοχής. Και έτσι αντιμετωπίζουμε και το πρόβλημα που θα αντιμετωπίσει ο ανεπτυγμένος χώρος, αν δεν υπάρχει μια ισορρόπηση στην ανάπτυξη της μετανάστευσης και της αστυνόμευσης και η αστυνόμευση πρέπει πάντα να έχουμε υπόψη μας ότι δεν περιορίζεται ποτέ στην αστυνόμευση των συνόρων.

Τα δημόσια οικονομικά ακολουθούν την ίδια αρνητική πεπατημένη. Αναφορικά με τα έσοδα -δε θα μπω σε αριθμούς- η φοροδιαφυγή εξακολουθεί να ανθεί. Σύμφωνα με διεθνείς εκτιμήσεις, πέραν του 20% του εθνικού εισοδήματος φοροδιαφεύγει, ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά στην Ευρώπη. Μπορούμε να φανταστούμε ποια θα ήταν η οικονομία, αν, όχι το 20%, ένα 10%, 15% από αυτό που φοροδιαφεύγει βρισκόταν μέσα στα ταμεία της κυβέρνησης; Είναι κοινή διαπίστωση, είπα, ότι οι άμεσοι φόροι αποτελούν δικαιότερη μέθοδο. Η φοροδιαφυγή κάνει ακόμα χειρότερη αυτή την κατάσταση, διότι, ενώ υπάρχουν κάποιοι άμεσοι φόροι, δυστυχώς αυτοί που φοροδιαφεύγουν φυσικά είναι οι πλούσιοι και επομένως δεν είναι δυνατό και αυτοί οι φόροι ακόμα να αποδώσουν.

Τα έξοδα παραμένουν ανεξέλεγκτα και πρέπει να πούμε ότι η κομματική σκοπιμότητα παραμένει βασικό κίνητρο και η Βουλή -και αυτή είναι η δική μας δουλειά- αποτυγχάνει να ασκεί ουσιαστικό έλεγχο. Και σ' αυτό τον τομέα η αναξιοκρατία αποτελεί στην ουσία σπατάλη δημοσίου χρήματος, γιατί, όταν δεν είναι οι ικανότεροι αυτοί οι οποίοι προσλαμβάνονται, είναι σπατάλη δημοσίου χρήματος.

Τις διαπιστώσεις τις αναγνωρίζουν και οι κυβερνώντες και οι κατά καιρούς κυβερνήσαντες. Όμως οι διαπιστώσεις δε συνιστούν θεραπευτική αγωγή. Λείπουν τα μέτρα. Λείπει ίσως η θέληση, γιατί η επίδραση της οικονομικής ελίτ στην κυβερνητική πολιτική ίσως να είναι καταλυτική. Δεν είναι αρκετό, όταν κάνουμε εισηγήσεις, να εισπράττουμε επαίνους, οι οποίες όμως εισηγήσεις παραμένουν στα χοντροντούλαπα των εκκρεμοτήτων.

Στη δημοσιονομική πολιτική συνεχίζονται τα κρατικά ελλείμματα. Προσθέτω ότι ο στατιστικός απολογισμός μπορεί να κολακεύει την κυβερνητική πολιτική. Τα ελλείμματα είναι μεγαλύτερα των παρουσιαζομένων. Και ένα παράδειγμα το οποίο ήδη ελέχθη είναι το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Δεν είναι κυβερνητικό ταμείο. Το ταμείο αυτό δεν ανήκει στην κυβέρνηση. Έτσι το μέλλον για τις επόμενες γενιές καθίσταται ζοφερό, μια και θα κληθούν να ισοσκελίσουν κάποια πράγματα που ίσως να μην μπορούν να ισοσκελισθούν. Αν σήμερα πληρώνουμε £1.000.000 την ημέρα -απλώς τόκους- για τα δάνεια, δεν ξέρω, αν συνεχιστεί αυτή η πορεία, ποιο θα είναι το οικονομικό μας μέλλον!

Από τον τρόπο κατανομής των δημόσιων δαπανών καθορίζεται ο χαρακτήρας του κρατικού συστήματος. Δυστυχώς καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα ποσά που διατίθενται για κοινωνικές υπηρεσίες δεν είναι επαρκή και επομένως το κοινωνικό σύστημα το οποίο καλλιεργεί η κυβερνητική πολιτική είναι απαράδεκτο. Η παιδεία, χαμηλά ποσοστά. Η υγεία... Εδώ υπάρχει τώρα το σύστημα αυτό, το οποίο υποτίθεται ότι θα εγκρίνουμε, ελπίζω, αυτή η Βουλή, και με το οποίο ίσως πράγματι να υπάρξει μια

βελτίωση. Αλλά δεν ξέρω μετά πόσα χρόνια και αν πράγματι θα υπάρξει πολιτική βούληση της υλοποίησης. Ακόμα και εκεί που οι δαπάνες θα μπορούσαν να θεωρηθούν ικανοποιητικές, οι μηχανισμοί χωλαίνουν.

Δε θα μιλήσω για τα κοινωνικά φαινόμενα που προκύπτουν, την εγκληματικότητα, το οργανωμένο έγκλημα, τα ναρκωτικά.

Θα επανέλθω και φέτος στην έννοια του κοινωνικού μισθού. Γιατί καμιά φορά οι κυβερνώντες, οι κατά καιρούς κυβερνώντες, μας λένε: «Ξέρετε, οι μισθοί μπορούν να συγκριθούν σχεδόν με τους ευρωπαϊκούς». Δε μιλούμε για μισθό· μιλούμε για κοινωνικό μισθό. Κοινωνικός μισθός σημαίνει το ατομικό εισόδημα συν τις προσφερόμενες κοινωνικές υπηρεσίες. Έτσι πρέπει να συγκρινόμεθα με τις ευρωπαϊκές χώρες. Ποιες είναι οι κοινωνικές υπηρεσίες που παρέχουμε στον πολίτη, ούτως ώστε η αγοραστική δύναμη του μισθού να είναι η πρέπουσα; Γιατί, αν δώσουμε σε κάποιους και διπλάσια απ' ό,τι δίνουμε σήμερα, αλλά πούμε ότι δεν υπάρχει παιδεία -υπάρχει, αλλά να μην πω ότι η παραπαιδεία είναι πιο ανεπτυγμένη από την παιδεία- ότι θα πληρώνετε την παιδεία, θα πληρώνετε την υγεία, θα πληρώνετε τα πάντα, ο μισθός αυτός είναι καταθλιπτικά χαμηλός.

Είχαμε πει και πέρσι, το λέμε και φέτος λακωνικά: Βελτίωση των κρατικών αγαθών και υπηρεσιών, αξιολόγηση των κυβερνητικών τμημάτων, εμπλοκή και έλεγχος από τον πολίτη, προσλήψεις με μετρήσιμα κριτήρια, οργάνωση του δημόσιου τομέα στα πρότυπα διοίκησης των σύγχρονων επιχειρήσεων και λειτουργία τους με βάση τη χάρτα δικαιωμάτων του πολίτη, επενδύσεις για βελτίωση της οικονομικής υποδομής, δαπάνες για την επιστημονική έρευνα, δαπάνες για βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, όπως έργα απορρύπανσης, συντήρησης, αναπαλαίωσης κτλ. Δε θα τα επαναλάβω· τα έχω πει πέρσι. Ακόμα και οι άμεσοι φόροι δε στηρίζονται σε ορθολογικά κριτήρια. Γιατί; Γιατί επιβαρύνουν κυρίως τα μεσαία εισοδήματα. Είχαμε προτείνει την ενοποίηση των

μηχανογραφικών συστημάτων φόρου προστιθέμενης αξίας, φόρου εισοδήματος, Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για διασταύρωση των στοιχείων και επομένως να μπορούμε να ξέρουμε πράγματι πώς φορολογούμε, ποιους φορολογούμε και πόσο πρέπει να φορολογήσουμε. Είχαμε προτείνει την ενίσχυση των φορολογικών τμημάτων με προσωπικό και υλικοτεχνική υποδομή. Δε θα τα επαναλάβω, γιατί, όπως είπα, ελπίζω ακόμα, τουλάχιστον οι κυβερνώντες, να τα έχουν στα χέρια τους.

Ενώ θα πρέπει να συνεχιστεί η προώθηση της ευρωπαϊκής εναρμόνισης, πρέπει άμεσα -και θα το απαιτήσουμε, ελπίζω, ως Βουλή- να υπάρξουν αυξήσεις στις βασικές συντάξεις και αντισταθμιστικά, επιλεκτικά επιδόματα, για να μην επωμισθούν το βάρος της εναρμόνισης κυρίως οι λιγότερο εύποροι. Διότι...

Δε θα μιλήσω για το περιβάλλον· ο χρόνος φοβούμαι δε με παίρνει.

Είχαμε τονίσει την ενίσχυση και τη σωστή λειτουργία της κεφαλαιαγοράς, την ανεξαρτητοποίηση της Κεντρικής Τράπεζας με ταυτόχρονη δημιουργία νομισματικής επιτροπής. Βρισκόμαστε και φέτος στην ίδια μοίρα. Ο τρόπος λειτουργίας του χρηματιστηρίου θα πρέπει να πούμε ότι αποτελεί όνειδος για την κυβέρνηση και παράλειψη για τη Βουλή. Με την έμμεση δυστυχώς συμβολή και ορισμένων κομμάτων που με τη στάση τους ισχυροποίησαν την εντύπωση ότι το χρηματιστήριο είναι γέφυρα εύκολου κέρδους. Για τους αετονύχηδες ήταν το χρηματιστήριο απλώς ένα καζίνο εκ του ασφαλούς. Το αποτέλεσμα ήτο, αντί ενεργοποίησης του αδρανούς κεφαλαίου προς όφελος της οικονομίας, να γίνεται ανακατανομή πλούτου προς μια μικρή τάξη είτε νεόπλουτων είτε πρώην πάμπλουτων και νυν υπερπάμπλουτων. Οι ευθύνες της επιτροπής του χρηματιστηρίου είναι εξίσου μεγάλες. Πώς επετράπη η εισαγωγή στο χρηματιστήριο χρεοκοπημένων μονάδων ή γιατί επετράπη μονάδες μικρής προοπτικής να εκδίδουν τεράστιο αριθμό μετοχών; Γιατί επετράπη να κατακρατούνται τα ποσά για διασφάλιση μετοχών; Γιατί επετράπη στις τράπεζες να προβαίνουν σε ανεξέλεγκτους

δανεισμούς; Οι συνέπειες αυτής της καταστροφικής πολιτικής θα γίνονται ολοένα και πιο εμφανείς. Είναι μεγάλο το ποσοστό που εμπλέκεται. Γιατί μέχρι σήμερα δεν υπάρχει ακόμα κεφαλαιουχικός φόρος; Γιατί οι πτωχεύσαντες εξακολουθούν να πληρώνουν τα έξοδα κηδείας των περιουσιών που απώλεσαν με τον ισοπεδωτικό φόρο που κι εμείς έχουμε εγκρίνει; Γιατί στις εταιρείες στην ουσία παραχωρήθηκε φορολογική ασυλία; Το χρηματιστήριο από ελιξήριο για την οικονομία -και μπορούσε να είναι ελιξήριο- μετετράπη σε καρκίνωμα για τους ανήξερους μικροεπενδυτές.

Όσον αφορά τον τουρισμό, η υποτίμησή του θα ήτο ηλιθιότητα. Εμμονή σε μονοδιάστατη οικονομία είναι βλακεία. Ο τουρισμός θα αποτελεί και στο μέλλον το προβλεπτό την κύρια εισοδηματική μας πηγή. Όμως χρειάζεται συγκεκριμένη πολιτική. Τι είδους τουρισμό ενθαρρύνουμε; Τουρισμό που να μας επιχορηγεί ή να τον επιχορηγούμε; Ο συνεχής συναγωνισμός μείωσης τιμών θα δολοφονήσει την κότα που γεννά τα χρυσά αυγά. Προέχει το στοιχείο της ποιότητας.

Στη βιομηχανία αναφέρθηκα ήδη, λέγοντας ότι η κατάργηση της δασμολογικής προστασίας επιβάλλει ριζοσπαστική αναθεώρηση της βιομηχανικής μας πολιτικής, για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε μονάδες ανταγωνιστικές. Και η Κύπρος διαθέτει και επιστημονικό δυναμικό υψηλής στάθμης και έτσι μπορούμε να το πράξουμε.

Λέγεται κάτι για την παραγωγικότητα και νομίζουμε ότι υπάρχει μια παρεξήγηση. Τα είπαμε και πέρσι. Η Κύπρος έχει χαμηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα σε σύγκριση με το μέσο όρο στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επομένως, ο ρυθμός αύξησης της παραγωγικότητας θα πρέπει να είναι ψηλότερος, παρά σ' αυτές τις χώρες, για να υπάρξει μια σταδιακή σύγκλιση. Να μην περηφανευόμαστε λοιπόν για ορισμένους αριθμούς που φαίνονται εκ πρώτης όψεως ικανοποιητικοί.

Στη γεωργία δεν είναι αρκετό να μας λένε ότι το τάδε ποσοστό του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος δίδεται στη γεωργία. Το θέμα είναι η παντελής έλλειψη μακρόπνοου

σχεδιασμού. Τι είδους καλλιέργειες, ποιες έμμεσες μέθοδοι στήριξης της γεωργοκτηνοτροφίας, ποια υποδομή, ποιες μέθοδοι μεταποίησης, ποιοι εξειδικευμένοι τομείς; Αυτά είναι τα οποία θα πρέπει να συζητήσουμε, για να μην έχουμε την γκετοποίηση των αγροτών, των οποίων το εισόδημα είναι περίπου το 50% του μέσου.

Για την ανεργία επίσης και εδώ οι αριθμοί απατούν. Δεν παρουσιάζουν το πρόβλημα στη σωστή του διάσταση. Τη διαφυγή στο εξωτερικό υψηλής στάθμης εργατικού δυναμικού, επιστημονικού. Ξοδεύουμε £200.000, για να κάνουμε έναν μεγάλο επιστήμονα, τον οποίο δίνουμε δωρεάν στις χώρες στις οποίες παραμένει, γιατί δεν έχει τρόπο να αξιοποιηθεί στην πατρίδα του. Την ανεργία των νέων επιστημόνων, τη μη καθολική εμπλοκή των γυναικών στην αγορά εργασίας, την ετεροαπασχόληση - και δεν εννοώ την επιθυμητή εμπλοκή του αδρανοποιημένου προσωπικού σε άλλα συναφή επαγγέλματα. Γιατί, αντί ενίσχυσης και ολοκλήρωσης του πανεπιστημίου, εξάγουμε χιλιάδες φοιτητές το χρόνο;

Για την παιδεία είπα ξανά και ξανά. Χρειάζεται νέα τεχνολογία η οποία θα αρχίζει από την παιδική ηλικία.

Ο πολιτισμός αποτελεί τον παρία της κυβερνητικής πολιτικής. Ενώ έχουμε αξιόλογο ανθρώπινο δυναμικό σ' όλους τους τομείς της δημιουργίας, λείπει η υποδομή, λείπουν τα κίνητρα, λείπει η αναγνώριση του ρόλου των φορέων αυτής της τόσο σημαντικής πτυχής.

Το ΕΣΥ αποτελεί μια κοινωνική αναγκαιότητα. Τώρα θα εγκρίνουμε το νόμο πλαίσιο. Ασφαλώς, υπάρχουν πολλά κενά που πρέπει να διαφοροποιηθούν· ίσως και όροι· όμως πρέπει να αρχίσουμε. Θα συναντήσουμε δυσκολίες, να τις λύσουμε κατά τη διάρκεια της εφαρμογής, αλλά να μην αναβάλουμε αυτό το σχέδιο.

Είχα μερικές παρατηρήσεις για την ομιλία του υπουργού... θα σας τις χαρίσω. Θα σας τις δώσω, εννοώ, προσωπικά.

Όμως το δημοσιονομικό έλλειμμα είναι ανησυχητικό και ο πληθωρισμός ανέρχεται. Το δε έλλειμμα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών 3,7% δεν πρέπει να το θεωρούμε ικανοποιητικό. Αν δε περιλάβουμε τα πάντα στο δημόσιο χρέος, τότε έχουμε πέραν του 100% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος. Γι' αυτό νομίζω ότι εδώ χρειάζεται κάποια νέα μελέτη. Δεν έχω υπόψη μου την πρόταση της κυβέρνησης για φορολογική μεταρρύθμιση ή οτιδήποτε άλλο θα λεχθεί. Εμείς θα κρίνουμε αν και πόσο θα αυξηθεί ή θα μειωθεί το συνολικό φορολογικό βάρος. Ποιοι θα ωφεληθούν, ποιοι θα ζημιώσουν και πόσο από την προτεινόμενη φορολογική μεταρρύθμιση και ποιους οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους εξυπηρετεί αυτή η μεταρρύθμιση. Με αυτά θα εμπλακούμε σε διάλογο.

Και τώρα δυο λόγια για το εθνικό θέμα. Δε νομίζω ότι είναι δυνατό να υπάρξει συζήτηση του προϋπολογισμού χωρίς το εθνικό θέμα. Ασφαλώς, δε θα πάω στην προϊστορία των λαθών και των παραλείψεων και των χειρισμών. Απλώς θα διαπιστώσω με λύπη ότι οι προβλέψεις μας ότι η ακολουθούμενη διαδικασία θα οδηγούσε σε εκτροπή έχουν επαληθευτεί. Φτάσαμε στο σημείο οι τουρκικές προτάσεις οι οποίες είναι διαμετρικά αντίθετες προς τα ψηφίσματα και τις αρχές του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών να βρίσκονται στην τράπεζα των διαπραγματεύσεων και ο κ. Ανάν να λέει ότι είναι δυνατό να αντανakλώνται και στο τελικό προϊόν του διαλόγου. Και μιλάμε για δυο χωριστά κράτη και συνομοσπονδία. Αυτά άλλωστε διεφάνησαν και από την αρχική δήλωση του κ. Ανάν και από τις βολιδοσκοπήσεις, όπως μας τις λεν, τις οποίες μας έκαναν στη Νέα Υόρκη. Όταν σε βολιδοσκοπούν για μη ανεκτά θέματα, η βολιδοσκόπηση είναι προσβολή. Όταν κάποιο άνθρωπο τον βολιδοσκοπείς αν είναι παλιάνθρωπος, ασφαλώς θα προσβάλλεται. Στη Γενεύη είχαμε μια νέα δήλωση. Να μου επιτραπεί να πω ότι η φιλοσοφία ήτο η ίδια. Μπορεί να υπήρξαν φραστικές διαφοροποιήσεις. Γι' αυτό, εγώ δεν τη θεωρώ ούτε μεγάλο ούτε μικρό βήμα προόδου,

μια και η φιλοσοφία παρέμεινε η ίδια. Έτσι, θα πρέπει και τώρα να τις αντιμετωπίσουμε με τον ίδιο φακό, όπως τις αντιμετωπίσαμε στη Νέα Υόρκη. Και υπήρξε μία εκτροπή. Ενώ ομόφωνα είχαμε αποδεχτεί ότι αυτές οι βολιδοσκοπήσεις ήταν απαράδεκτες, ομόφωνα, δυστυχώς ο Πρόεδρος στο αεροδρόμιο Λάρνακας είπε ότι οι χειρισμοί των εκπροσώπων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών ήσαν περίπου ικανοποιητικοί. Αν σε κάποιους λέμε ότι οι χειρισμοί είναι ικανοποιητικοί, ασφαλώς δε θ' αλλάξουν τη φιλοσοφία τους. Σφάλμα! Να μην ξανακάνουμε το ίδιο σφάλμα. Δεν το λέω ως κριτική· το λέω ως προειδοποίηση. Τουρκία και Ντενκτάς, παρ' όλ' αυτά, είπαν: «Δε θα πάμε στις συνομιλίες». Και πάλι διεπράχθη ένα σφάλμα. Αμέσως πλείστοι εξ ημών διακήρυξαν προς τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών: «Προς Θεού! μη λάβετε υπόψη σας τον τουρκικό εκβιασμό και να μη διαφοροποιήσετε τη στάση σας». Μα αφού ήτο εμείς οι ίδιοι που θέλαμε διαφοροποίηση της στάσης, θα θεωρούσαμε ικανοποιητικό, αν δε διαφοροποιούσαν τη στάση τους; Ελπίζω στο Εθνικό Συμβούλιο να επικρατήσουν σοφότερες σκέψεις και να επιμένουμε στην αποστολή τέτοιων παρατηρήσεων και προτάσεων που θα δίνουν το μήνυμα τελεσίδικα ότι η δική μας πλευρά δεν πρόκειται να εμπλακεί ποτέ σε συνομιλίες οι οποίες δε θα στηρίζονται στην ενότητα του κράτους και του χώρου και στη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών.

Μια ελπιδοφόρα διάσταση είναι η ευρωπαϊκή. Θα ήτο σφάλμα να θεωρούμε την ένταξη διασφαλισμένη, αλλά εξίσου σφάλμα να υποτιμούμε τις δυνατότητες. Το κίνημά μας μετέχει ως ισότιμο μέλος στο Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα και έτσι έχουμε τη δυνατότητα εκεί να κάνουμε μια σωστή προβολή του Κυπριακού και τις περισσότερες φορές πιστεύω ότι θα υπήρχε και κοινός παρονομαστής αυτής της προβολής. Ασφαλώς, οι αποφάσεις του Ελσίνκι και της Νίκαιας ήσαν προϊόντα συμβιβασμού, αλλά, αντί μεμψιμοιριών, οι οποίες βοηθούν ουσιαστικά την τουρκική πλευρά, να

αξιοποιήσουμε τα θετικά -και υπάρχουν θετικά στοιχεία- ούτως ώστε να εδραιώσουμε την αντίληψη ότι είναι αδιανόητη η διασύνδεση ένταξης και λύσης, όπως επίσης είναι αδιανόητη η ενταξιακή πορεία της Τουρκίας να μην εμπλέκει και την πολιτική της πάνω στο Κυπριακό.

Είναι γεγονός ότι η συνεργασία με την ελληνική κυβέρνηση αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο για επιτυχία της πολιτικής μας και για μας τους σοσιαλιστές η συνεργασία μας με το ΠΑΣΟΚ μέσα στο Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα θα αποτελέσει το κύριο μέλημά μας μέσα στους προσεχείς μήνες, στους οποίους είμαι βέβαιος ότι θα υπάρξουν είτε καλές είτε κακές εξελίξεις αναφορικά με το θέμα μας.

Θα πρέπει να πούμε ότι η λύση την οποία προωθούμε αποβαίνει και προς όφελος του συνόλου των πολιτών και ιδιαίτερα των Τουρκοκυπρίων. Και είναι αυτό που πρέπει να προσπαθήσουμε να διαμηνύσουμε προς την τουρκοκυπριακή πλευρά, η οποία ίσως είναι το πιο τραγικό θύμα του τουρκικού επεκτατισμού. Και εγώ θέλω να εκφράσω και από το βήμα αυτό ουσιαστικά την αλληλεγγύη μας προς τους Τουρκοκυπρίους, οι οποίοι κάτω από αυτές τις αντίξοες συνθήκες προβαίνουν στις διαδηλώσεις που προβαίνουν, όπως επίσης ακόμα και σ' εκείνο το τμήμα του τουρκικού λαού που αγωνίζεται ενάντια στο τουρκικό κατεστημένο για αποκατάσταση δικαιωμάτων.

Χαιρετίζουμε την απόφαση της ελληνικής κυβέρνησης να μην επιτρέψει την αποδέσμευση χρηματοδοτικών πρωτοκόλλων προς την Τουρκία μετά τα γεγονότα που κατέληξαν στη σφαγή ενός μεγάλου αριθμού φυλακισμένων.

Ποια στρατηγική ν' ακολουθήσουμε; Εμμονή στη λύση την οποία έχω προδιαγράψει. Έντονη δραστηριότητα στις Ηνωμένες Πολιτείες. Τώρα έχουμε ένα νέο σχήμα και πολύ φοβούμαι ότι θα είναι πιο αρνητικό από το προηγούμενο. Κυβερνητική και κομματική συνεχής κινητοποίηση στον ευρωπαϊκό χώρο. Αναβάθμιση των σχέσεων με Ρωσία και Κίνα. Διεθνής εκστρατεία για προπαρασκευή προσφυγής στη Γενική

Συνέλευση, γιατί θα αναβαθμιστεί η Γενική Συνέλευση, ακριβώς λόγω της ανάγκης που αισθάνονται πολύ μικροί λαοί να έχουν κάποιο βήμα. Πανεθνική στρατηγική Ελλάδας και Κύπρου. Λαϊκή ενότητα σε μια αντικατοχική βάση. Αναβάθμιση των αμυντικών μας δυνατοτήτων με βάση το ενιαίο αμυντικό δόγμα. Υιοθέτηση της πρότασης για συμβούλιο εθνικής πολιτικής. Ελπίζω τώρα να έγινε κατανοητό πόση σημασία έχει να έχουμε εμπειρογνώμονες που θα μπορούν να μας πληροφορούν τι γίνεται στην Τουρκία, τι γίνεται στην Ευρώπη, τι γίνεται στην Αμερική.

Συζητούμε τον προϋπολογισμό στις παραμονές των εκλογών και θα 'θελα να αναφερθώ σε συντομία στο ρόλο των κομμάτων, αλλά κυρίως στα πλαίσια μέσα στα οποία θα πρέπει να διεξάγονται οι εκλογές. Τα κόμματα θα έπρεπε να είναι φορείς ιδεολογικών και συγκεκριμένων προτάσεων για τα προβλήματα της χώρας. Και εδώ είναι που χρειάζεται ακριβώς τα κόμματα να έχουν -και έχουν- τη διαφορετικότητά τους. Πελατειακά κόμματα πλήττουν την ουσία της δημοκρατίας. Η κομματική αξιοποίηση του κρατικού μηχανισμού αποτελεί ουσιαστική υπονόμηση των δημοκρατικών θεσμών και της ελευθερίας του πολίτη να επιλέγει. Το ίδιο ισχύει για το φανατισμό και την ποδοσφαιροποίηση της πολιτικής ζωής. Έτσι ο πολίτης μετατρέπεται σε κινούμενο αντικείμενο, αντί υποκείμενο, κριτή προτάσεων και προγραμμάτων. Η τεχνητή πόλωση διαιωνίζει την ύπνωση. Αυτό ενισχύεται από την ισοπεδωτική αντιμετώπιση της ηγεσίας. Λένε "η πολιτική ηγεσία", λες και όλοι έχουμε τις ίδιες απόψεις και τις ίδιες αντιλήψεις, γιατί αυτό οδηγεί σε αποπολιτικοποίηση, η οποία συμφέρει μόνο τα πολιτικοοικονομικά κατεστημένα. Ο ρόλος των μέσων μαζικής επικοινωνίας αποβαίνει καταλυτικός. Επιβάλλεται μια ισότιμη παρουσίαση απόψεων. Είναι φυσικό οι εκφραστές των μέσων μαζικής επικοινωνίας να προβάλλουν το εντυπωσιακό. Όμως η έκκληση είναι, τουλάχιστο τώρα που ο πολίτης καλείται επί τη βάσει προγραμμάτων και επιχειρημάτων, όσο το δυνατό να το αποφύγουν, παρ' όλο που ο εντυπωσιασμός είναι

φυσικό να αποτελεί στόχο των μέσων, ενώ στόχος του αληθινού πολιτικού θα πρέπει να είναι η αλήθεια. Θα πρέπει όμως να παραδεχτούμε ότι σ' αυτό φταίει καμιά φορά και ο ανιαρός τρόπος συζήτησης και μέσα στη Βουλή και έξω από τη Βουλή.

Ένα άλλο στοιχείο της εκλογικής εκστρατείας όλων μας είναι το θέμα των κομματικών δαπανών. Ενώ υπάρχουν νόμοι, δεν τηρούνται. Θα πρέπει να υπάρξει διαφάνεια και θα πρέπει να εφαρμοστούν οι νόμιμοι περιορισμοί για το ύψος των δαπανών όλων των κομμάτων.

Ποια θα είναι η στάση μας για τους προϋπολογισμούς; Υπάρχει ένα μεγάλο κοινωνικό έλλειμμα. Ούτε οι φραστικές ωραιοποιήσεις της κυβέρνησης αλλοιώνουν το σκηνικό ούτε εμείς θέλουμε να προβαίνουμε σε αντιπολιτευτικές κορώνες αλλά σε ρεαλιστικές προτάσεις. Υπάρχει μια τεράστια απόσταση μεταξύ διακηρύξεων και υλοποιήσεων που επαναλαμβανόμενες και μη υλοποιήσιμες ισοδυναμούν με εξαπάτηση των πολιτών. Οι καλύτερες δημοσκοπήσεις για το πού βρισκόμαστε, πώς αισθάνεται αυτός ο λαός για την κυβέρνηση, είναι να ρωτήσουμε τον αγρότη της Πισιλιάς, της Σολέας, της Μαραθάσας, να ρωτήσετε την οικοκυρά και το καλάθι της, τους μικρομεσαίους που κινδυνεύουν με εξαφάνιση, τους ετεροαπασχολούμενους νέους και τότε θα έχετε μια καλή εικόνα της δημοσκόπησης της κοινής γνώμης. Αν θέλετε και μια άλλη διάσταση, ρωτήστε τους πρωταγωνιστές της πολιτισμικής μας ζωής, που αποτελούν τώρα τους παρίες της κοινωνίας, αποτελούν όμως ουσιαστικά τους ηγέτες της κοινωνικής γνώμης. Ρωτήστε, όχι απλώς τους σοσιαλιστές, που έχουν μια διαμετρικά αντίθετη θεώρηση, και τους συντηρητικούς που σήμερα δυσανασχετούν και αγανακτούν και εμείς πρέπει να τους δώσουμε διεξόδους.

Συγκλίσεις στο εθνικό θέμα είναι επιθυμητές και θα τις επιδιώξουμε, γιατί εμείς ουδέποτε διαχωρίσαμε το λαό σε προδότες και πατριώτες. Στα καθημερινά προβλήματα όχι, γιατί σ' αυτά υπάρχει αντιπαράθεση συμφερόντων και επομένως, εξ

ανάγκης, διαφορετικές θεωρήσεις και διαφορετικές προτάσεις. Ο λαός πρέπει να απαιτεί συγκεκριμένες προτάσεις και τα κόμματα πρέπει να αποτελούν τους φορείς και την αιχμή αυτών των προτάσεων. Η ευρεία πολυσυλλεκτικότητα, όταν εγκαταλείπει την ιδεολογία, ισοδυναμεί, κατά την άποψή μου, με αποπολιτικοποίηση και καιροσκοπισμό και με αδυναμία να υπερασπίσει κανείς τη δική του κοσμοθεωρητική αντίληψη.

Θέλουμε μια κοινωνία που να λειτουργεί μέσα στα πλαίσια των θεσμών. Δε θέλουμε εξωθεσμικούς οργανισμούς που να μετατρέπονται σε υπερκυβερνήσεις. Η σημερινή κοινωνική διάρθρωση νοσεί. Με διαφοροποιήσεις κονδυλίων η ασθένεια δεν αντιμετωπίζεται. Χρειάζεται αλλαγή και συγχρονισμός. Αυτή την αλλαγή προτείνουμε και γι' αυτή θα εργαστούμε. Υπερψηφίζοντας τον προϋπολογισμό, θα συμβάλουμε στη διαίωνιση του συντηρητισμού. Θα τον καταψηφίσουμε, γιατί αυτό μας επιβάλλει το καθήκον μας για προάσπιση των λαϊκών συμφερόντων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ τώρα στο βήμα την κ. Ανδρούλα Βασιλείου, η οποία θα μιλήσει εκ μέρους των Ενωμένων Δημοκρατών.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, βλέπω ότι οι συναδέλφισσες δεν είναι εδώ...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Να μη θεωρηθεί ότι υποτιμούμε τις γυναίκες.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Θα έρθουν τώρα.

Καταρχήν να ευχηθώ σε όλους χρόνια πολλά κι ευτυχισμένα και ας ελπίσουμε ότι θα ανατείλουν καλύτερες μέρες και για την Κύπρο και για το λαό της.

Ο νέος χρόνος μας βρίσκει αντιμέτωπους με μία νέα έξαρση της τουρκικής αδιαλλαξίας ταυτόχρονα με τη σοβαρή επιδείνωση της κατάστασης στη Μέση Ανατολή.

Μέσα σε αυτές τις νέες συνθήκες είναι έκδηλη η τεράστια σημασία της δικής μας συμπεριφοράς. Έχουμε υποχρέωση να παραμείνουμε ψύχραιμοι και να απαντούμε στις εκρήξεις της τουρκικής αδιαλλαξίας με τη δική μας επιμονή για ειρηνική λύση του Κυπριακού, μέσα στα πλαίσια των αποφάσεων των Ηνωμένων Εθνών και της πορείας ένταξής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο κ. Ντενκτάς τις τελευταίες βδομάδες έχει φτάσει σε νέα ύψη αδιαλλαξίας και προκλητικότητας. Ισχυρίζεται ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση συμπεριφέρεται ως αποικιακή δύναμη απειλώντας να διακόψει τις συνομιλίες, οι οποίες, λέει, δεν εξυπηρετούν τίποτε, και να επιστρέψει στο τραπέζι των συνομιλιών, μόνον εφόσον αναγνωρισθεί ως ανεξάρτητο κράτος. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η επιθυμία του κ. Ντενκτάς θα ήταν να διακόψει πράγματι τις συνομιλίες, μια που έτσι κι αλλιώς ο στόχος του, είτε βρίσκεται στις συνομιλίες είτε όχι, είναι ένας και μοναδικός: να μην προωθηθεί λύση και σίγουρα όχι λύση ομοσπονδίας. Συνεχώς, δε, με διάφορες προκλήσεις, όπως τελευταία στην Πύλα με την απαγωγή του Τζιακούρμα, προσπαθεί να μας προκαλέσει, να μας κάνει να χάσουμε την ψυχραιμία και τον αυτοέλεγχό μας.

Η ουσία όλων αυτών των παράλογων αντιδράσεων έγκειται στο ότι τόσο ο Ντενκτάς όσο και η Άγκυρα έχουν διαπιστώσει ότι η επιδίωξή τους, η επιθυμία τους για αναγνώριση και νομιμοποίηση της εισβολής και αναγνώριση δύο κρατών, δεν έχει καμία απολύτως δυνατότητα αποδοχής από τη διεθνή κοινότητα. Οι εισηγήσεις τις οποίες υπέβαλε για προβληματισμό και συζήτηση ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών στη Γενεύη μιλούν ξεκάθαρα, μεταξύ άλλων, για την ανάγκη δημιουργίας ομοσπονδίας, και μάλιστα ομοσπονδίας την οποία να μην μπορεί να οδηγήσει σε αδιέξοδα το βέτο της μιας ή της άλλης πλευράς, και για την ανάγκη σεβασμού του δικαιώματος της ιδιοκτησίας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει κάνει ξεκάθαρο ότι στην Ευρώπη θα ενταχθεί ένα κυπριακό κράτος, μία Κύπρος. Ότι δεν είναι δυνατό να υπάρξουν ξεχωριστές διαπραγματεύσεις με τον κ. Ντενκτάς ούτε είναι δυνατό κάποια στιγμή να προσβλέπει σε ξεχωριστή ένταξη του ψευδοκράτους του στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Άρα, λοιπόν, μία Κύπρος, ομόσπονδη μεν αλλά μία, θα πρέπει να καταστεί μέλος, η οποία να έχει μία φωνή και να είναι σε θέση να δεσμεύει το ομόσπονδο κράτος στο σύνολό του, ασχέτως αν κατά την περίοδο εκείνη ο εκπρόσωπός του τυγχάνει να είναι Ελληνοκύπριος ή Τουρκοκύπριος. Σε αυτή τη μία Κύπρο θα λειτουργούν οι τέσσερις βασικές ελευθερίες, δηλαδή η ελεύθερη διακίνηση ατόμων, προϊόντων, κεφαλαίων και υπηρεσιών, που αποτελούν τη βάση της ενιαίας αγοράς μέσα σε ολόκληρη την Ενωμένη Ευρώπη, και θα υπάρχει πλήρης προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αρχές και έννοιες που θεωρούνται ανάθεμα από τον κ. Ντενκτάς.

Οι εξελίξεις αυτές έχουν δείξει την τεράστια σημασία που είχε και έχει η απόφαση του Ελσίνκι και το πόσο άδικο είχαν οι διάφοροι επικριτές της απόφασης. Η θέση ότι οφείλουμε να εργαστούμε σκληρά για λύση του Κυπριακού, αλλά ταυτόχρονα ότι η λύση δεν αποτελεί προϋπόθεση για την ένταξη, έχει φέρει τον κ. Ντενκτάς και την Άγκυρα στα σημερινά αδιέξοδα. Για πρώτη φορά ίσως από την εποχή της εισβολής η επίσημη Τουρκία διαπιστώνει ότι ο χρόνος αυτή τη στιγμή δε λειτουργεί υπέρ της. Η αρνητική της στάση έναντι της προοπτικής λύσης δε σταματά σε καμιά περίπτωση την πορεία της Κύπρου προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η πιθανότητα να ενταχθεί η Κύπρος υπό τη σημερινή της μορφή κάνει την Τουρκία, ιδιαίτερα τώρα, που ο δρόμος της διεύρυνσης άνοιξε με την απόφαση κορυφής στη Νίκαια, τρομερά ανήσυχη. Ανήσυχη, γιατί γνωρίζει ότι οι απειλές των κυρίων Ντενκτάς και Ετζεβίτ για δήθεν προσάρτηση των κατεχομένων στην Τουρκία, σε περίπτωση ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι χωρίς αντικείμενο. Η Τουρκία έχει επανειλημμένα δηλώσει και επιμένει

στην ευρωπαϊκή προοπτική της, στην προοπτική ένταξης της ίδιας της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά σε μια τέτοια περίπτωση μιλούμε για μια Τουρκία η οποία περιλαμβάνεται μέσα στα αναγνωρισμένα γεωγραφικά της όρια και σε καμιά περίπτωση δε θα έχει προσαρτήσει τα κατεχόμενα κυπριακά εδάφη. Βλέπουν, λοιπόν, ξεκάθαρα ότι ο μόνος δρόμος, η μόνη πιθανότητα ένταξης των κατεχομένων στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι με την επανένωση της Κύπρου μέσα από την ομοσπονδία. Χωρίς μια τέτοια προοπτική τα κατεχόμενα θα μετατραπούν στον ανασταλτικό παράγοντα που δε θα επιτρέψει ούτε και στην ίδια την Τουρκία να προσχωρήσει στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Γι' αυτό και η γνωστή λυσσαλέα αντίδραση στην εταιρική συμφωνία, την οποία αναγκάστηκε τελικά η Τουρκία να δεχθεί, γιατί κατάλαβε ότι είναι αδιανόητο να προσαρμοσθεί η Ευρωπαϊκή Ένωση στα σημερινά δεδομένα της Τουρκίας και όχι το αντίθετο.

Δεν πρέπει να ξεχνούμε, όμως, ότι εντός της ίδιας της Τουρκίας υπάρχουν πολλές ισχυρές δυνάμεις που αντιτίθενται στην ευρωπαϊκή πορεία και στον εκδημοκρατισμό της χώρας. Η επιθυμία πολλών για προσάρτηση των κατεχομένων, όπως φαίνεται από το πρόσφατο δημοσίευμα της “Σαμπάχ”, οι χιλιάδες πολιτικοί κρατούμενοι και το τελευταίο επεισόδιο στις φυλακές πείθουν πέραν πάσης αμφιβολίας γι' αυτή την πραγματικότητα. Γι' αυτό, είναι αναγκαία η συνεχής επαγρύπνηση και η έγκαιρη και έντονη αντίδραση σε τέτοιου είδους εκδηλώσεις. Στήριγμά μας πρέπει να είναι η προσήλωση στις αρχές της Ευρώπης και του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Όσο και να επιθυμούν πολλοί να βοηθηθεί η Τουρκία, ούτε τα κριτήρια της Κοπεγχάγης ούτε οι Συνθήκες της Ρώμης και του Μάαστριχτ μπορούν να αλλάξουν ούτε η Ευρώπη μπορεί να παύσει να είναι μια δημοκρατική ένωση ελευθέρων κρατών, που σέβονται και τηρούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και διασφαλίζουν τις δυνατότητες ανάπτυξης σε όλες τις μειονότητες και ομάδες πληθυσμού που την αποτελούν.

Η δική μας απάντηση σε αυτή την έκρηξη της τουρκικής αδιαλλαξίας θα πρέπει να είναι ψύχραιμη: επιμένουμε στις συνομιλίες, στην προοπτική της ομόσπονδης Κύπρου. Η τουρκική πλευρά θα πρέπει να γνωρίζει ότι αποχώρησή της από την προσπάθεια εξεύρεσης λύσης μπορεί να οδηγήσει σε αυτό που προσπαθεί να αποφύγει, δηλαδή στην ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολό της αλλά στην εφαρμογή του ευρωπαϊκού κεκτημένου μόνο στα εδάφη τα οποία βρίσκονται υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας σήμερα. Ούτε επιθυμούμε ούτε επιδιώκουμε μια τέτοια προοπτική, αλλά δεν εξαρτάται από εμάς να την αποκλείσουμε. Οφείλουμε, όμως, να επιμένουμε ότι η πρόσκληση προς τους Τουρκοκύπριους για λύση έστω και μετά την ένταξη μένει ανοικτή· λύση που θα δημιουργήσει την ομόσπονδη Κύπρο και θα επιτρέψει στους Τουρκοκύπριους μέσα σ' αυτά τα πλαίσια να απολαύσουν τα αγαθά τα οποία μπορεί να προσφέρει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δώσαμε και δίνουμε ξεκάθαρα τα μηνύματά μας προς τους Τουρκοκύπριους ότι τα οφέλη από την προοπτική ένταξης της ομόσπονδης Κύπρου στην Ευρώπη είναι τεράστια, ότι μέσα από τα διάφορα ταμεία της Ευρώπης και ιδίως τα διαρθρωτικά πολλά εκατομμύρια λίρες θα διοχετεύονται κάθε χρόνο προς τους Τουρκοκύπριους, κάτι που, μεταξύ άλλων, θα έχει ως αποτέλεσμα να ανέλθει το βιοτικό τους επίπεδο μέσα σε ελάχιστο χρονικό διάστημα. Γι' αυτό, επαναλαμβάνουμε ότι εμείς υποστηρίζουμε με προσήλωση τις προσπάθειες του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών για επίλυση του Κυπριακού. Συνεργαζόμαστε πλήρως και αρμονικά μαζί του πιστεύοντας ότι οι ιδέες και οι σκέψεις τις οποίες υποβάλλει μπορεί να αποτελέσουν τη βάση για εξεύρεση λύσης.

Ελπίζουμε, λοιπόν, αλλά σίγουρα δεν μπορούμε εμείς να επιβάλουμε τη λύση, μια που αυτό προϋποθέτει και αλλαγή της στάσης της τουρκικής πλευράς. Εν τω μεταξύ, πιστεύουμε ότι οφείλουμε να εντείνουμε τις προσπάθειές μας για επαφές με τους

συmpατριώτες μας Τουρκοκύπριους. Πέρα από τις συναντήσεις των πολιτικών αρχηγών, οι οποίες έχουν αρχίσει να γίνονται τακτικά και να οδηγούν σε ουσιαστικές συζητήσεις χάρη στις συνειδητές και ουσιαστικές προσπάθειες του πρέσβη της Σλοβακίας, θα πρέπει να επιδιώκουμε την προώθηση και άλλων συναντήσεων μεταξύ διαφόρων άλλων ομάδων. Το μήνυμά μας πρέπει να είναι ξεκάθαρο: η Κύπρος είναι αρκετά μεγάλη, για να μπορέσουμε να συζητήσουμε ειρηνικά Τουρκοκύπριοι, Ελληνοκύπριοι, Μαρωνίτες, Λατίνοι και Αρμένιοι, και από αυτή τη συνεργασία και συμβίωση μόνο καλά μπορεί να ακολουθήσουν.

Εν τω μεταξύ, παράλληλα με τις προσπάθειές μας για προώθηση του διακοινοτικού διαλόγου κάτω από τις καλές υπηρεσίες του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, οφείλουμε να συνεχίσουμε όλοι μαζί, όπως μέχρι και τώρα, την πορεία μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η τελευταία έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κύπρο διαπιστώνει την τεράστια πρόοδο την οποία έχουμε επιτελέσει και το ότι η Κύπρος βρίσκεται στην πρωτοπορία της προσπάθειας για ένταξη. Έχουμε μέχρι τώρα κλείσει προσωρινά δεκαεπτά κεφάλαια και μένουν άλλα δώδεκα για τα οποία έχουμε ήδη δώσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή όλα τα στοιχεία που έχουν ζητηθεί και έχει προχωρήσει σημαντικά η εργασία προετοιμασίας για το προσωρινό τους κλείσιμο. Στόχος είναι να επιτευχθεί σημαντική πρόοδος στη διάρκεια της σουηδικής προεδρίας, για να μπορέσει έτσι η Κύπρος να ολοκληρώσει ουσιαστικά τις διαπραγματεύσεις για τα υπόλοιπα κεφάλαια έως το τέλος της βελγικής. Είναι ένας πολύ φιλόδοξος στόχος, που προϋποθέτει σκληρή δουλειά από όλους τους άμεσα εμπλεκόμενους και φυσικά και πολύ μεγάλο όγκο εργασίας για τη Βουλή μας, η οποία θα έχει να συζητήσει και να εγκρίνει έναν πολύ μεγάλο αριθμό νομοσχεδίων και κανονισμών. Όμως, παρ' όλο το μέγεθος του έργου είμαστε βέβαιοι ότι είναι ένα έργο

που μπορούμε να επιτελέσουμε με επιτυχία, φτάνει όχι μόνο να μην υπάρξει επανάπαυση αλλά αντιθέτως εντατικοποίηση των προσπαθειών μας.

Κύριε Πρόεδρε,

Ο χρόνος που πέρασε, δηλαδή το 2000, ήταν αναμφισβήτητα χρόνος προόδου για την κυπριακή οικονομία. Η οικονομία παρουσίασε σημαντική πρόοδο με ρυθμό ανάπτυξης ελάχιστα χαμηλότερο του 5% σε συνθήκες ουσιαστικά πλήρους απασχόλησης και βελτίωσης των δημόσιων οικονομικών. Θέλουμε να τονίσουμε ιδιαίτερα το γεγονός ότι το συνολικό δημοσιονομικό έλλειμμα συνέχισε την πτωτική του πορεία και αναμένεται να διαμορφωθεί γύρω στο 3,9% του εθνικού εισοδήματος, ενώ για το 2001 θα πρέπει να κυμαίνεται γύρω στο 3,3% κυρίως σαν αποτέλεσμα της αύξησης των κρατικών εσόδων.

Δυστυχώς, η αύξηση των κρατικών εσόδων συνοδεύτηκε και από σχετικά ανάλογη αύξηση και των εξόδων, πράγμα που υπογραμμίζει ακόμα μια φορά την τεράστια σημασία που έχει να μπορέσουμε, επιτέλους, να θέσουμε υπό τον έλεγχό μας τις κρατικές δαπάνες. Δυστυχώς, η ίδια ακριβώς διαπίστωση έγινε και πέρσι και πρόπερσι, το αποτέλεσμα, όμως, εξακολουθεί να μας διαφεύγει. Αναφέρομαι σε ένα απόσπασμα της περσινής μου ομιλίας στο οποίο τόνιζα ότι συμφωνούμε με κάθε περικοπή δαπανών, όπου τούτο είναι εφικτό, αλλά πιστεύουμε ότι τελικά εκείνο που θα βοηθούσε ιδιαίτερα είναι η αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης από τα εξήντα στα εξήντα τρία χρόνια σε πρώτο στάδιο και η μείωση των μισθών στην εισαγωγική κλίμακα στη δημόσια υπηρεσία, πράγματα που θα οδηγήσουν σε ουσιαστική εξοικονόμηση πόρων.

Με αυτή τη διαπίστωση δεν υπάρχει κανένας που να διαφωνεί και εντούτοις δεν έγινε ουσιαστική πρόοδος. Μικροσυμφέροντα και ο φόβος της ανάληψης ευθυνών οδηγούν στη διαιώνιση ενός συστήματος το οποίο γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά ότι λειτουργεί σε βάρος της ευημερίας του συνόλου του κυπριακού λαού. Επιτέλους,

καιρός είναι να ληφθούν ριζικά μέτρα και θέλω να ελπίζω ότι δε θα χρειαστεί να επαναλάβουμε τις ίδιες διαπιστώσεις και του χρόνου.

Σε σχέση με αυτό, θα ήθελα επίσης να αναφερθώ και στο θέμα της παγοποίησης των κενών θέσεων των εκτάκτων και των ωρομισθίων. Οι προσλήψεις εκτάκτων και η σταθερή αύξηση των ωρομισθίων πρέπει να μας ανησυχούν ιδιαίτερα. Νομίζω ότι πρέπει να τεθεί τέρμα στην πρόσληψη εκτάκτων ή ωρομισθίων για κάλυψη μονίμων αναγκών και να δούμε με νέο φακό το θέμα της παγοποίησης, ιδιαίτερα εκεί που δημιουργούνται νέες ανάγκες για ειδικευμένο προσωπικό λόγω της ενταξιακής μας πορείας.

Άμεσα συνδεδεμένο με το θέμα των θέσεων είναι αυτό των μισθολογικών αναβαθμίσεων. Λογικό είναι κάθε εργαζόμενος να προσβλέπει σε βελτίωση των απολαβών του. Αυτό, όμως, δεν πρέπει ποτέ να είναι αποτέλεσμα προεκλογικών σκοπιμοτήτων, γι' αυτό και επικροτούμε την εισήγηση για αναβολή οποιωνδήποτε συζητήσεων για μετά τις εκλογές.

Το δεύτερο μεγάλο κονδύλι του προϋπολογισμού διατίθεται για την εξυπηρέτηση των χρεών. Το 2001, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό, αναμένεται να ξοδέψουμε για τόκους £352 εκατομ., ποσό σημαντικά μεγαλύτερο από το σύνολο των πληρωμών για κοινωνικές ασφαλίσσεις και πρόνοια και διπλάσιο από το σύνολο των κρατικών επενδύσεων. Η αντιμετώπιση αυτής της γάγγραινας θα μπορέσει να γίνει εφικτή τότε μόνο, όταν οι προϋπολογισμοί μας παύσουν να είναι ελλειμματικοί και γίνουν θετικοί παρουσιάζοντας έστω και ένα μικρό περίσσειμα. Σε μια τέτοια περίπτωση θα ακολουθήσει η γρήγορη μείωση του ελλείμματος τόσο σε σχετικούς όσο και σε απόλυτους αριθμούς και θα αποκτήσουμε τους αναγκαίους πόρους που θα επιτρέψουν στην Κύπρο να μετατραπεί σε πραγματικό κράτος πρόνοιας.

Η πολιτική αυτή συνάδει πλήρως με την ανάγκη φιλελευθεροποίησης της οικονομίας, πράγμα που θα οδηγήσει στην εισροή δεκάδων εκατομμυρίων λιρών στα κρατικά ταμεία και σε ανάλογη μείωση του δημόσιου χρέους. Αυτός είναι ακόμα ένας λόγος για τον οποίο απαιτείται η χωρίς καμία καθυστέρηση προώθηση της πολιτικής της φιλελευθεροποίησης, η οποία, εξάλλου, είναι και δέσμευσή μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μόνο τα έσοδα από την πώληση αδειών κινητής τηλεφωνίας τρίτης γενιάς θα μπορούν να ανέλθουν σε αρκετές δεκάδες εκατομμύρια λίρες, πράγμα που θα έχει αλυσιδωτά θετικές επιπτώσεις στην οικονομία.

Το τι πρέπει να κάνουμε, κύριε Πρόεδρε, είναι εμφανές και γνωστό σε όλους. Εντούτοις, λυπούμαστε να παρατηρήσουμε ότι ο ρυθμός υλοποίησης των διαφόρων μέτρων και η προσπάθεια για αναδιάρθρωση των δημόσιων οικονομικών είναι στην καλύτερη περίπτωση πολύ αργοί. Ένα παράδειγμα:

Από χρόνια είχαμε εισηγηθεί την αντικατάσταση της εισφοράς για την άμυνα με ανάλογη αύξηση του συντελεστή του φόρου προστιθέμενης αξίας. Η πρόταση αυτή, που ήταν αποδεκτή ουσιαστικά από την πλειοψηφία τουλάχιστον της Βουλής, δεν προχώρησε, γιατί η κυβέρνηση ανέλαβε να υποβάλει ολοκληρωμένη πρόταση η ίδια. Υπόσχεση ήταν αρχικά ότι η πρόταση θα υποβάλλετο μέσα σε δυο τρεις μήνες. Πέρασαν πάρα πολλοί μήνες, έκλεισε ο χρόνος και η πρόταση τελικά δεν υποβλήθηκε, αλλά αντίθετα η κυβέρνηση ήρθε και ζήτησε ανανέωση της εισφοράς για την άμυνα, την οποία και ενέκρινε η Βουλή για άλλον ένα χρόνο. Λόγω των επερχόμενων βουλευτικών εκλογών είναι πολύ αμφίβολο αν έστω και στο τέλος του 2001 θα ληφθούν τα ανάλογα μέτρα. Είναι γι' αυτό που εμείς καταψηφίσαμε την ανανέωση της εισφοράς για την άμυνα· όχι διότι διαφωνούμε με την άμυνα αλλά ως θέμα αρχής και εις ένδειξιν της απαρέσκειάς μας για την κωλυσιεργία της κυβέρνησης να αντικαταστήσει την εισφορά για την άμυνα με αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ.

Η κίνηση αυτή θα ήταν σωστή αλλά ταυτόχρονα και κοινωνικά δίκαιη. Σωστή, γιατί σήμερα φορολογούμε την εργασία και μειώνουμε σημαντικά την ανταγωνιστικότητά μας αυξάνοντας το κόστος παραγωγής. Σωστή, γιατί θα απλοποιούσε το φορολογικό σύστημα καταργώντας έναν ολόκληρο μηχανισμό επιβολής ξεχωριστής φορολογίας. Και θα ήταν κυρίως δίκαιη, γιατί, ενώ δε θα αυξανόταν το συνολικό ποσό της φορολογίας του πολίτη, εντούτοις θα οδηγούσε σε κάποια αναδιαμόρφωση και μετατόπιση του φορολογικού βάρους πέρα από τις ομάδες του πληθυσμού με πολύ χαμηλά ή χαμηλά εισοδήματα σε εκείνες με μεγαλύτερα εισοδήματα και ανάλογη αγοραστική δύναμη.

Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια είχαμε επίσης τονίσει ότι θα ήταν σωστό και χρήσιμο να εισαχθεί και μια νέα κατηγορία ΦΠΑ για είδη πολυτελείας του επιπέδου του 20%. Τα κρούσματα από μια ομάδα του πληθυσμού που καταναλώνει είδη πολυτελείας για λόγους επίδειξης έχουν πολλαπλασιασθεί τον τελευταίο καιρό και γι' αυτό θεωρούμε ότι είναι και κοινωνικά και οικονομικά σωστό να εισαχθεί αυτή η νέα κατηγορία, ο φόρος πολυτελείας.

Γενικά, σε σχέση με το όλο θέμα της φορολογίας, θα θέλαμε να υπογραμμίσουμε την ανάγκη υιοθέτησης μιας πολύ πιο θαρραλέας και αποφασιστικής πολιτικής. Το να επιδιώκουμε να είμαστε μέσα στα πλαίσια των δεικτών του Μάαστριχτ, δηλαδή με ένα δημοσιονομικό έλλειμμα όχι μεγαλύτερο του 3%, είναι μεν αποδεκτό από την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά δεν πιστεύουμε ότι αυτό θα πρέπει να μας ικανοποιεί. Ο στόχος μας θα πρέπει να είναι πλέον η μετατροπή του προϋπολογισμού μας σε πλεονασματικό. Πιστεύουμε ότι αυτό δεν είναι ουτοπία, αλλά αντίθετα είναι ένας ρεαλιστικός στόχος. Η υλοποίησή του θα μπορέσει να μετατρέψει πραγματικά την Κύπρο σε κράτος πρόνοιας.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είδες που ήρταν τζιαι οι συνάδελφοι! Πρέπει να το εκτιμήσεις, α!

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Βεβαίως!

Σε σχέση με το όλο θέμα των φορολογικών συντελεστών και της φορολογίας, θα ήθελα να επαναλάβω τα όσα είχα πει και πέρσι, ότι είναι κέρδος να κάνουμε ένα νέο ουσιαστικό βήμα προς την κατεύθυνση της αλλαγής των συντελεστών. Τα τελευταία χρόνια ήμαστε μάρτυρες, θα έλεγα, μιας επαναστατικής αλλαγής στον τομέα του φόρου εισοδήματος. Έτσι, ενώ το 1997 οι εταιρείες πλήρωσαν £102 εκατομ. σε σύγκριση με £158 εκατομ. που πλήρωσαν τα φυσικά πρόσωπα, το 2001 προβλέπεται ότι οι εταιρείες θα πληρώσουν £224 εκατομ., που θα είναι κατά μερικά εκατομμύρια λίρες περισσότερα απ' ό,τι θα πληρώσουν τα φυσικά πρόσωπα. Αυτή η αλλαγή επιτεύχθηκε κυρίως λόγω της συνειδητοποίησης από πλευράς εταιρειών ότι τους συμφέρει να κάνουν και να δείχνουν κέρδη, γιατί έτσι πιστεύουν ότι θα πετύχουν καλύτερες τιμές για τις μετοχές τους στο χρηματιστήριο.

Γενικά, πιστεύουμε ότι η μείωση του εταιρικού φόρου θα οδηγήσει όχι σε μείωση αλλά σε αύξηση των συνολικών φορολογητέων εισπράξεων. Θα αποκλείσει σχεδόν εξ ολοκλήρου τη φοροαποφυγή και θα λειτουργήσει σαν ένα δυνατό κίνητρο στην απασχόληση με παραγωγικές δραστηριότητες. Ταυτόχρονα, αυτό το μέτρο θα βοηθήσει στην κατάργηση της ισχύουσας διάκρισης μεταξύ φορολογίας υπεράκτιων και ημεδαπών εταιρειών. Είναι μια υποχρέωση που οφείλουμε να εκπληρώσουμε, αν θέλουμε να διατηρήσουμε τον υπεράκτιο τομέα στην Κύπρο με όλα τα απορρέοντα από αυτόν οφέλη.

Σε σχέση με αυτό, όμως, θα θέλαμε να υποδείξουμε ότι μείωση του εταιρικού φόρου στην Κύπρο θα είχε πολύ ωφέλιμες επιπτώσεις στην ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας και θα οδηγούσε σε άνοδο του βιοτικού επιπέδου. Το παράδειγμα της

Ιρλανδίας, όπου ο εταιρικός φόρος είναι σήμερα 12,5% τόσο για τις υπεράκτιες όσο και για τις ημεδαπές εταιρείες, είναι η καλύτερη απόδειξη των όσων ανέφερα. Στα λίγα χρόνια που μεσολάβησαν από την εισαγωγή του νέου εταιρικού φόρου, η οικονομία της Ιρλανδίας σημείωσε μια χωρίς προηγούμενο άνοδο και αποτελεί σήμερα παράδειγμα για ολόκληρη την Ευρώπη.

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα τώρα να αναφερθώ σε μερικά επιμέρους θέματα τα οποία είμαι βέβαιη ότι απασχολούν πολλούς από μας. Και πρώτα ο τομέας της υγείας.

Η υγεία αποτελεί το ύψιστο αγαθό για ένα λαό και γι' αυτό είναι υποχρέωση του κράτους να λαμβάνει όλα εκείνα τα μέτρα που πρέπει, ώστε, μέσα στα πλαίσια των οικονομικών του δυνατοτήτων, να προσφέρει την όσο το δυνατό καλύτερη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Το σημερινό σύστημα υγείας είναι πολυδάπανο, αναποτελεσματικό και ανεπαρκές και, ενώ διατίθεται ένα αρκετά ψηλό ποσοστό του ΑΕΠ -6%- για την υγεία, το αποτέλεσμα δεν είναι ανάλογα ικανοποιητικό, γιατί το όλο μας σύστημα χρειάζεται αναδιάρθρωση.

Το Εθνικό Σχέδιο Υγείας βρίσκεται αυτή τη στιγμή στο κατώφλι της ψήφισής του από τη Βουλή και οφείλουμε όλοι να αρθούμε στο ύψος των ευθυνών μας και να το υπερψηφίσουμε, γιατί, όσο καθυστερεί η υιοθέτηση του νόμου πλαισίου για το ΕΣΥ, τόσο μεγαλύτερο θα είναι το κόστος για την κυπριακή οικονομία και τόσο πιο δυσάρεστες θα είναι οι επιπτώσεις.

Ταυτόχρονα, έχουμε διατυπώσει τη θέση μας ως κόμμα ότι χωρίς άλλη χρονοτριβή θα πρέπει η κυβέρνηση να προχωρήσει στην κτιριακή αναβάθμιση όλων των νοσοκομείων μας, στη διοικητική τους αναδιάρθρωση, στην τεχνολογική τους αναβάθμιση, στη συνεχή επιμόρφωση του ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού και

στη μηχανογράφηση των υπηρεσιών, για να ετοιμαστεί όλη η απαραίτητη υποδομή για την εφαρμογή, σε μερικά χρόνια από σήμερα, του ΕΣΥ.

Ταυτόχρονα, το σχετικό νομοσχέδιο, που μόλις κατατέθηκε από την κυβέρνηση μετά από μεγάλη καθυστέρηση για αναθεώρηση της νομοθεσίας για τις ιδιωτικές κλινικές, θα πρέπει να συζητηθεί και να ψηφιστεί από τη Βουλή μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, γιατί η εφαρμογή των προνοιών αυτής της νομοθεσίας είναι απαραίτητη για την αναβάθμιση των παρεχομένων ιατρικών υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα, ενώ θα αυξήσει και τις δυνατότητες συνεργασίας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα σε θέματα υγείας μέσα στα πλαίσια της εφαρμογής του ΕΣΥ.

Όταν γίνουν όλα αυτά που ανέφερα, τότε θα μπορούμε πλέον να μιλούμε και για τη δυνατότητα να καταστεί η Κύπρος κέντρο προσφοράς ιατρικών υπηρεσιών για τη γύρω περιοχή.

Η μελετώμενη από ειδική επιτροπή εμπειρογνομόνων, που διόρισε το Πανεπιστήμιο Κύπρου, ίδρυση ιατρικής σχολής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και η αναβάθμιση και ένταξη της Νοσηλευτικής Σχολής στο νέο Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών, που έχει καταρχήν εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, θα βοηθήσουν επίσης στην αναβάθμιση των ιατρικών υπηρεσιών στον τόπο μας. Ελπίζουμε και ευχόμαστε όλα τα πιο πάνω να πάρουν σύντομα το δρόμο της υλοποίησης.

Στον τομέα της εκπαίδευσης υπάρχουν ακόμη πολλά να γίνουν, για να μπορέσουμε να πούμε ότι έχουμε ένα εκπαιδευτικό σύστημα που ανταποκρίνεται στις διεθνείς εξελίξεις και ανάγκες. Δυστυχώς, δε, με την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι διαφορές στα επίπεδα της παιδείας μας με εκείνα των Ευρωπαίων εταίρων μας θα είναι ακόμα πιο εμφανείς.

Είναι, φυσικά, αδύνατο μέσα στα πλαίσια της ομιλίας για τους προϋπολογισμούς να αναφερθώ με λεπτομέρεια στην πληθώρα των προβλημάτων στην παιδεία. Θα ήθελα, όμως, έστω και επιγραμματικά να αναφερθώ σε ορισμένα σημεία.

Καταρχήν, θα ήθελα να δηλώσω ότι θεωρώ πολύ σημαντικό να θεσμοθετηθεί η προδημοτική εκπαίδευση για όλα τα παιδιά ηλικίας τριών με εξίμισι χρόνων. Η προδημοτική εκπαίδευση είναι η βάση όλου του οικοδομήματος της παιδείας. Όσα χρήματα και αν χρειαστούν για την προδημοτική εκπαίδευση, θα είναι χρήματα καλοξοδεμένα, θα είναι η επένδυση με την ψηλότερη αποδοτικότητα.

Τον Ιούλιο του 1999 εγκρίναμε τον περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμο. Είναι τρομερά αποκαρδιωτικό, κύριε Πρόεδρε, που μέχρι σήμερα, ενάμιση χρόνο μετά, η κυβέρνηση δεν έχει καταθέσει προς έγκριση από τη Βουλή των σχετικών κανονισμών, βάσει των οποίων θα μπορέσει να τεθεί σε εφαρμογή αυτός ο νόμος. Τι αξία έχει, αγαπητοί συνάδελφοι, να ψηφίζουμε νόμους που μένουν ένα απλό χαρτί; Πώς απαντούμε όλοι εμείς και τι απαντά ο Υπουργός Παιδείας στους γονείς με παιδιά με ειδικές ανάγκες και στο βασανιστικό ερώτημά τους τι γίνεται με τα δικαιώματα του παιδιού τους που αναλάβαμε όλοι να εξασφαλίσουμε; Καλούμε, λοιπόν, την κυβέρνηση να καταθέσει χωρίς άλλη καθυστέρηση τους σχετικούς κανονισμούς και να προχωρήσει στην εφαρμογή του νόμου που ψηφίσαμε από την επόμενη σχολική χρονιά και εννοούμε να ξεκινήσουμε σωστά έχοντας κάνει όλη την αναγκαία προετοιμασία και προγραμματισμό.

Το Ενιαίο Λύκειο καλώς εισήχθη στη μέση εκπαίδευση. Πιστεύουμε ότι είναι μια μεταρρύθμιση που συνάδει με τις σύγχρονες αλλαγές στην αγορά εργασίας, καθώς και με τις ανάγκες σύμμετρης ανάπτυξης των ικανοτήτων των μαθητών. Παρατηρούνται, φυσικά, πολλές καθυστερήσεις τόσο στην προετοιμασία της υλικοτεχνικής υποδομής όσο και στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, που είναι καθοριστικές προϋποθέσεις για

την επιτυχία του Ενιαίου Λυκείου. Εμείς, όμως, πιστεύουμε ότι η εισαγωγή του θεσμού από τη φετινή χρονιά ήταν σωστή, γιατί διαφορετικά οι καθυστερήσεις θα ήταν πολύ μεγαλύτερες και θα έθεταν σε κίνδυνο την αξιοπιστία του.

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου προχωρεί με ικανοποιητικούς ρυθμούς. Από την επόμενη πανεπιστημιακή χρονιά ελπίζουμε να αρχίσει τη λειτουργία της και η νέα Πολυτεχνική Σχολή, που μόλις πρόσφατα εγκρίναμε στη Βουλή. Η ανέγερση της πανεπιστημιούπολης προχωρά με αργούς αλλά σταθερούς ρυθμούς. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου έγινε ήδη γνωστό στη διεθνή επιστημονική κοινότητα μέσα από τη συμμετοχή του σε εξωτερικά ερευνητικά προγράμματα, σε διεθνή συνέδρια, σεμινάρια και συμπόσια, από δημοσιεύσεις του ακαδημαϊκού του προσωπικού και από τις επιδόσεις των αποφοίτων του που συνεχίζουν μεταπτυχιακές σπουδές σε ξένα πανεπιστήμια. Το ακαδημαϊκό προσωπικό του πανεπιστημίου, καθώς και οι φοιτητές του, αναπτύσσουν ήδη αξιόλογη δράση μέσα στην κυπριακή κοινωνία, γεγονός που βοηθά στην προώθηση της πολιτιστικής, κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης της Κύπρου.

Είναι γι' αυτό που είμεθα ιδιαίτερα ευτυχείς, που μετά από συντονισμένες προσπάθειες των αρχών του πανεπιστημίου και της Βουλής τελεσφόρησε ο διάλογος με την κυβέρνηση και εγκρίθηκε επιτέλους από την κυβέρνηση το νέο σύστημα ανέλιξης του ακαδημαϊκού προσωπικού του πανεπιστημίου, και σύντομα ελπίζουμε να κατατεθούν προς έγκριση από τη Βουλή οι σχετικοί κανονισμοί. Τούτο θα επιτρέψει στο Πανεπιστήμιο Κύπρου να διατηρήσει άξιους επιστήμονες που μέχρι σήμερα αναγκάζονταν να φεύγουν από την Κύπρο, για να επιδιώξουν την ανέλιξή τους σε πανεπιστήμια του εξωτερικού. Με αυτό τον τρόπο θα προσελκύσουμε επίσης και νέους και καταξιωμένους επιστήμονές μας από το εξωτερικό.

Τέλος, θα ήθελα να επαναλάβω την περσινή μας εισήγηση για την ανάγκη να προχωρήσουμε ολοταχώς στη μετατροπή της Κύπρου σε κέντρο εκπαιδευτικών

υπηρεσιών για όλη την περιοχή και στην προσφορά σε ξένους φοιτητές δυνατοτήτων για σπουδές στο Πανεπιστήμιο Κύπρου στην αγγλική. Οι θετικές επιπτώσεις μιας τέτοιας κίνησης θα γίνουν εμφανείς πολύ γρήγορα τόσο στον οικονομικό όσο και στον κοινωνικό και πολιτικό τομέα.

Θα μπορούσα να μιλώ για ώρες για τα προβλήματα της παιδείας: για τις στεγαστικές ανάγκες των σχολείων μας, για τα σχολεία μαμούθ, για την ανάγκη προγραμματισμένης και όχι μόνο για τους τύπους εισαγωγής και εφαρμογής της πληροφορικής στα σχολεία μας και τη σύνδεσή τους με το διαδίκτυο, για την προώθηση με αποτελεσματικό τρόπο των ξένων γλωσσών στα σχολεία μας, για την αναδόμηση της τεχνικής εκπαίδευσης, για την ανάγκη πρόσληψης, επιτέλους, των εκπαιδευτικών ψυχολόγων, η οποία καθυστερεί από πέρσι, ώστε να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις ανάγκες μεγάλου αριθμού προβληματικών μαθητών. Σήμερα έχουμε μόνο δέκα εκπαιδευτικούς ψυχολόγους, δηλαδή έναν για κάθε δέκα χιλιάδες μαθητές. Ο κύριος υπουργός μάς διαβεβαίωσε ότι το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε καταρχήν την πρόσληψη τριάντα εκπαιδευτικών ψυχολόγων, αλλά η έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών δεν έχει ακόμη δοθεί. Ας ελπίσουμε ότι αυτό θα γίνει σύντομα, γιατί η παραβατικότητα των νέων έχει βαθιές ρίζες, που μόνο οι ειδικοί μπορούν να αντιμετωπίσουν.

Κλείνοντας με το κεφάλαιο παιδεία θα ήθελα να αναφερθώ στην υποχρέωση του κράτους να παράσχει τη δυνατότητα στα παιδιά των Τουρκοκυπρίων που κατοικούν στις ελεύθερες περιοχές να διδάσκονται την τουρκική γλώσσα. Ο κύριος υπουργός μάς διαβεβαίωσε ότι θα ανταποκριθεί άμεσα σε σχετικό αίτημα Τουρκοκυπρίων και θα αναλάβει να καταβάλει τα έξοδα δασκάλων της τουρκικής γλώσσας όπου χρειάζεται. Χαιρόμαστε για τη δήλωση του υπουργού, που επιβεβαιώνει την αναγνώριση από πλευράς κυβέρνησης της εν λόγω υποχρέωσης.

Θα ήθελα τώρα, κύριε Πρόεδρε, να αναφερθώ στον τομέα της έρευνας. Όπως όλοι γνωρίζουμε, η Κύπρος υστερεί πολύ στον τομέα της έρευνας σε σύγκριση με τις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ακόμα και με τις υπό ένταξη χώρες. Αυτό επισημαίνεται και σε εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κύπρο. Θα πρέπει να μας γίνει πλέον συνείδηση ότι χωρίς έρευνα δεν υπάρχει πρόοδος πάνω σε μακρόχρονη και σταθερή βάση. Χωρίς τα απαραίτητα στοιχεία μέσα από επιστημονικές έρευνες δεν μπορούμε ούτε να σχεδιάσουμε σωστά ούτε να εφαρμόσουμε σωστά πολιτική σε οποιοδήποτε τομέα.

Φυσικά, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι, όπως κάθε κανόνας, έτσι κι αυτός είχε τις εξαιρέσεις του. Γι' αυτό, είναι δίκαιο να αναφέρουμε το αξιόλογο έργο που επιτελείται από το Πανεπιστήμιο Κύπρου και από ιδιωτικά κολέγια τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στον τομέα της έρευνας, από το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής στον τομέα της επιστημονικής έρευνας στην ιατρική, από το Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών και από το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών στον τομέα της γεωργίας και του περιβάλλοντος. Πρόσφατα, δε, το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών Κύπρου έχει επιλεγεί από ομάδα εμπειρογνομώνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως ένα από τα τριάντα τέσσερα κέντρα αρίστων επιδόσεων στην Ευρώπη στον τομέα της γεωργίας και του περιβάλλοντος και έτσι δημιουργούνται για το Ινστιτούτο αυξημένες προοπτικές για έρευνα με στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ευτυχώς που εξαιτίας των υποχρεώσεών μας για εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο είμαστε υπόχρεοι να συμμορφωθούμε και με την Οδηγία που απαιτεί τη διεξαγωγή περιβαλλοντικών μελετών, προτού δοθεί η έγκριση για εκτέλεση δημόσιων και ιδιωτικών έργων και μόνο αφού προηγηθεί εκτίμηση των ενδεχομένων επιπτώσεών τους στο περιβάλλον. Ας ελπίσουμε ότι τουλάχιστον από τώρα και στο εξής θα

περισώσουμε ότι διέφυγε της μέχρι σήμερα αλόγιστης ανάπτυξης που έχει πληγώσει κρίσιμα το κυπριακό περιβάλλον.

Και μια και μιλούμε για έρευνα, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων μάς ανέφερε ότι θα ανατεθεί σε εμπειρογνώμονες να μελετήσουν το κυκλοφοριακό σύστημα της Λευκωσίας. Υπερθεματίζουμε για την ανάγκη μιας τέτοιας έρευνας, που θα πρέπει να μην περιοριστεί μόνο στη Λευκωσία, αλλά τουλάχιστον να συμπεριλάβει και τη Λεμεσό. Οι δημόσιες συγκοινωνίες στην Κύπρο είναι ανύπαρκτες και, αν θέλουμε να λύσουμε το κυκλοφοριακό πρόβλημα της Λευκωσίας, που έχει γίνει αφόρητο, και της Λεμεσού, που άρχισε επίσης να γίνεται οξύ, θα πρέπει να δούμε όχι αν αλλά πώς θα αναπτύξουμε τις δημόσιες συγκοινωνίες και μετά πώς θα ενθαρρύνουμε τους πολίτες να τις χρησιμοποιούν. Τα ιδιωτικά αυτοκίνητα έφθασαν στον αριθμό των 500 000, που για μια μικρή χώρα όπως η Κύπρος είναι ένας απίστευτα ψηλός αριθμός. Ελπίζουμε, λοιπόν, η πιο πάνω έρευνα να προχωρήσει χωρίς καθυστέρηση, γιατί, όσο καθυστερούμε, τόσο πιο δύσκολη θα γίνεται η εφαρμογή των λύσεων που θα προτείνονται.

Γενικά, θα ήθελα να τονίσω ότι θα πρέπει να διατεθούν αυξημένα κονδύλια στον τομέα της έρευνας σε όλους τους τομείς. Θα πρέπει, όμως, ταυτόχρονα να γίνεται πλήρης αξιοποίηση των πορισμάτων των ερευνών που γίνονται και όχι να παραμένουν ως κειμήλια στα συρτάρια των διαφόρων υπουργείων.

Κύριε Πρόεδρε,

Πολλά λέγονται και ακούγονται περί σκανδάλων και ατασθαλιών. Και φυσικά, αν ήθελε κάποιος να ασχοληθεί με αυτό τον τομέα, είναι αρκετό να ανοίξει την ετήσια έκθεση της Γενικής Ελεγκτού και να δώσει τα παραδείγματα της δικής του επιλογής.

Το θέμα δεν είναι αν υπάρχουν σκάνδαλα και ατασθαλίες. Αυτά έγιναν και γίνονται και σήμερα και θα συνεχίσουν να γίνονται, όποια κι αν είναι η κυβέρνηση,

τέτοια, δε, φαινόμενα υπάρχουν σε όλα τα κράτη. Εδώ, όμως, έγκειται ο ρόλος και η σημασία της Γενικής Ελεγκτού, να εντοπίζει και να επισημαίνει, όπως και κάμνει, παρατυπίες και τότε εναπόκειται στην κυβέρνηση και στο αντίστοιχο τμήμα της να διερευνούν εις βάθος την υπόθεση και, αν πράγματι υπάρχουν στοιχεία, να τα διαβιβάζουν στη Γενική Εισαγγελία, που έχει και την τελική ευθύνη να κινεί τις νομικές διαδικασίες, όπου αυτό δικαιολογείται.

Το ζητούμενο είναι η γυναίκα του Καίσαρα όχι μόνο να είναι τίμια, αλλά να φαίνεται κιόλας ότι είναι τίμια.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Η αξιοπιστία μιας κυβέρνησης κρίνεται από το κατά πόσο ο πολίτης είναι ικανοποιημένος ότι η εκάστοτε κυβέρνηση όχι μόνο δεν ενθαρρύνει τα σκάνδαλα και τις ατασθαλίες, αλλά παίρνει και δυναμικά μέτρα για την πάταξή τους, όπου υπάρχουν, ασχέτως της κομματικής τοποθέτησης των υπόπτων. Και δυστυχώς υπάρχουν περιπτώσεις που έχουν δημιουργηθεί εύλογα ερωτηματικά στο μυαλό των πολιτών.

Υπήρξαν περιπτώσεις που, ενώ ξέσπασε μεγάλος σάλος και λέχθηκαν και γράφτηκαν πολλά, τελικά κατέληξαν στη Γενική Εισαγγελία προς διερεύνηση και μετά ακολούθησε η σιγή των αμνών. Μήπως, όμως, ο πολίτης ξέχασε ή μήπως εύλογα διερωτάται; Αν η έρευνα περατώθηκε και το πόρισμά της ήταν αθωωτικό, να μας λεχθεί ξεκάθαρα, να το γνωρίζει ο λαός. Αν, όμως, υπήρξε κουκούλωμα των υποθέσεων, γιατί ο ύποπτος είχε γερές πλάτες, το πράγμα αλλάζει. Υπήρξαν τουλάχιστον δύο υποθέσεις στον ιατρικό τομέα που κανείς δε γνωρίζει το πόρισμα των ερευνών. Ούτε κι αυτός ο Υπουργός Υγείας, όταν ερωτήθη, δεν έχει πληροφορηθεί το πόρισμα της Γενικής Εισαγγελίας. Είναι αυτό διαφάνεια;

Κύριε Πρόεδρε,

Με την πείρα των πέντε χρόνων που είμαι στη Βουλή μου δημιουργείται η εντύπωση ότι οι ομιλίες που γίνονται με θέμα τους προϋπολογισμούς γίνονται σε ώτα μη ακουόντων, γιατί πολλές από τις προτάσεις που γίνονται φαίνεται ότι γίνονται και επαναλαμβάνονται κάθε χρόνο, χωρίς να βγαίνει κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα από αυτές. Θα εισηγούμουν, λοιπόν, όπως το Υπουργικό Συμβούλιο διόριζε μια ad hoc επιτροπή, για να μελετούσε όλες τις εισηγήσεις και προτάσεις που γίνονται μέσα στα πλαίσια αυτής της συζήτησης των προϋπολογισμών και μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα να ερχόταν πίσω με σχετική έκθεση προς το κοινοβούλιο στην οποία να αναφέρεται σε μέτρα τα οποία υιοθετήθηκαν και θα προωθηθούν, σε μέτρα που θα ήθελε να υιοθετήσει η κυβέρνηση, αλλά δεν μπορεί άμεσα να το κάνει λόγω ελλείψεως πόρων, και σε μέτρα στην υιοθέτηση των οποίων δεν πιστεύει ότι μπορεί να προχωρήσει στο άμεσο μέλλον. Είμαι βέβαιη ότι αυτού του είδους η δημιουργική ανταλλαγή απόψεων θα οδηγούσε σε μια ουσιαστική βελτίωση της επικοινωνίας μεταξύ Βουλής και κυβέρνησης αλλά και στην προώθηση μέσα σε τακτά χρονικά πλαίσια σειράς μέτρων από τα οποία μόνο όφελος θα προέκυπτε για την Κύπρο.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφέρω και να δηλώσω ότι το κόμμα των Ενωμένων Δημοκρατών συμφωνεί με τους προϋπολογισμούς του 2001 και θα τους υπερψηφίσουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ τελειώνει η σημερινή συνεδρία. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής, κατά την οποία θα συνεχιστεί η συζήτηση επί του προϋπολογισμού, θα πραγματοποιηθεί αύριο στις 10.00 το πρωί.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 8.21 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μάτσης Γιαννάκης
Αναστασιάδης Νίκος	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μουσιούττας Νίκος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρίστος
Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κιπτής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος

Λιλλήκας Γιώργος

Χρίστου Ανδρέας

Λυσσαρίδης Βάσος

Χριστόφιας Δημήτρης

Μακρίδης Ισίδωρος

Χριστοφίδης Γιώργος

Ματσάκης Μάριος

Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου του σώματος Σπύρου Κυπριανού στο θάνατο των πρώην βουλευτών Γεώργιου Τομπάζου και Ιάκωβου Κατσουνωτού και τήρηση μονόλεπτης σιγής.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2001», οι σύντομες διαδικαστικές παρεμβάσεις των βουλευτών Τάσσου Παπαδόπουλου και Δημήτρη Συλλούρη και οι αγορεύσεις που ακολούθησαν (Ν. Αναστασιάδης, Δ. Χριστόφιας, Τ. Παπαδόπουλος, Β. Λυσσαρίδης, Α. Βασιλείου).



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 9ης Ιανουαρίου 2001

(Ωρα έναρξης: 10.34 π.μ.)

(Αρ. 15)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Συνεχίζουμε τη συζήτηση επί των προϋπολογισμών του 2001 και με βάση τον κατάλογο των ομιλητών που έχω μπροστά μου πρώτος ομιλητής, τον οποίο καλώ να προσέλθει στο βήμα, είναι ο κ. Κώστας Κωνσταντίνου του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως είναι γνωστό, μια από τις πρώτες προτεραιότητες της κυβέρνησης του Γλαύκου Κληρίδη ήταν η ενίσχυση της άμυνας της Κύπρου σε συνεργασία με την Ελλάδα απέναντι στην τουρκική επιθετικότητα.

Ο σκοπός αυτής της στρατηγικής ήταν διπτός: Από τη μια να δημιουργηθεί εκείνο το επίπεδο αποτροπής, που να πείθει την Τουρκία ότι το κόστος μιας τυχόν προσπάθειας επέκτασης της κατοχής θα ήταν πολύ μεγαλύτερο από το τυχόν όφελος και από την άλλη να αποκτήσει ο πολίτης αίσθημα ασφάλειας, που να του επιτρέπει να ασχολείται απερίσπαστα με τα ειρηνικά του έργα και να δραστηριοποιείται σε οποιοδήποτε τομέα επιθυμεί, μέσα σε κλίμα βεβαιότητας και ασφαλούς διαβίωσης.

Επιστέγασμα των προσπαθειών των δύο κυβερνήσεων, Κύπρου και Ελλάδας, για

κοινή άμυνα και ασφάλεια ήταν η διακήρυξη του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου, το Νοέμβριο του 1993. Από το 1993 μέχρι σήμερα, στα πλαίσια αυτής της κοινής προσπάθειας, τόσο από πλευράς Ελλάδας όσο και από πλευράς Κύπρου, ανελήφθησαν πρωτοβουλίες σε όλους τους τομείς της αμυντικής δραστηριότητας, όπως στη σχεδίαση, στην εκπαίδευση, στην υποδομή, στους εξοπλισμούς κ.λπ., ώστε στην πράξη το δόγμα να λειτουργεί απρόσκοπτα και αποτελεσματικά.

Αποτέλεσμα αυτών των προσπαθειών για απρόσκοπτη και αποτελεσματική λειτουργία του δόγματος, ιδιαίτερα σε περίπτωση κρίσεως ή πολέμου, ήταν η υπογραφή από τις δύο κυβερνήσεις, το Νοέμβριο του 2000, του Κοινού Μνημονίου Χειρισμού Κρίσεων, που αποτελεί το εργαλείο με βάση το οποίο οι δύο χώρες από κοινού θα διαχειρισθούν μια κρίση σε οποιοδήποτε σημείο του ενιαίου αμυντικού χώρου και σε περίπτωση που αυτή εξελιχθεί σε πολεμική σύγκρουση να αντιμετωπισθεί με επιτυχία.

Τεχνικά το Κοινό Μνημόνιο Χειρισμού Κρίσεων υποστηρίζεται από το Σύστημα Διοικήσεως Ελέγχου Πληροφοριών, το γνωστό ΣΔΕΠ, που αποτελείται από ένα πλέγμα ηλεκτρονικών υπολογιστών και προγραμμάτων εγκατεστημένων στην Κύπρο και την Ελλάδα, μέσω των οποίων τα δύο επιτελεία ανταλλάσσουν μηνύματα και πληροφορίες, πραγματοποιούν τηλεδιασκέψεις και έχουν την εικόνα του θεάτρου επιχειρήσεων σε οποιαδήποτε περιοχή του ενιαίου αμυντικού χώρου.

Η υποστήριξη του δόγματος από πλευράς υποδομής έγινε με την κατασκευή της αεροπορικής βάσης “Ανδρέας Παπανδρέου” στην Πάφο -η οποία συνεχίζεται σήμερα με τα έργα β’ φάσεως- με σκοπό την εξυπηρέτηση των ελληνικών αεροσκαφών που θα προβαίνουν σε επιχειρήσεις πλέον και στο χώρο της Κύπρου, ενώ παράλληλα ξεκίνησε και η κατασκευή των εγκαταστάσεων ξηράς της νέας ναυτικής βάσης στο Μαρί.

Ταυτόχρονα, και προκειμένου να υπάρχει καλύτερη επιτήρηση του εθνικού εναέριου χώρου αλλά και του FIR Λευκωσίας και επίσης να διευκολύνεται η

προσέγγιση των ελληνικών αεροσκαφών προς την Κύπρο, μετακινήθηκε το ραντάρ Τροόδους σε νέα θέση, από την οποία υπάρχει ολόπλευρη κάλυψη αλλά και αξιοποίηση των δυνατοτήτων του στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό.

Παράλληλα, ένα δεύτερο υπερσύγχρονο ραντάρ μεγάλης εμβέλειας, το οποίο η Κυπριακή Δημοκρατία παρήγγειλε από τη Γαλλία, θα παραδοθεί εντός του 2001 στην Εθνική Φρουρά και θα ενισχύσει ακόμα περισσότερο τις δυνατότητες ελέγχου της αεροπορικής δραστηριότητας στην ανατολική λεκάνη της Μεσογείου, επ' ωφελεία της κοινής άμυνας και ασφάλειας Κύπρου - Ελλάδος.

Αναφορικά με την προμήθεια οπλικών συστημάτων και μέσων, μια από τις πρώτες ενέργειες της κυβέρνησης του Γλαύκου Κληρίδη ήταν η θεσμοθέτηση αυστηρών και αδιάβλητων διαδικασιών, ώστε μέσω αυτών να υπάρχει διαφάνεια, διασφάλιση του δημόσιου χρήματος και ευρύτητα συμμετοχής προσφοροδοτών, ώστε να επιτυγχάνεται η αγορά των καλύτερων προϊόντων, από αυτά που μπορούσαν να εξασφαλισθούν από τη διεθνή αγορά και, ει δυνατόν, με το μικρότερο κόστος.

Παρά τις δυσχέρειες που προέκυψαν λόγω εμπάργκο στην πώληση στρατιωτικού υλικού στην Κύπρο που εφαρμόζουν πολλές δυτικές χώρες, το εξοπλιστικό πρόγραμμα που βρισκόταν σε εξέλιξη το 1993, καθώς και το πενταετές 1996-2000 προχώρησαν με ταχύτατους ρυθμούς, με αποτέλεσμα να ανατραπεί σε μεγάλο βαθμό η εις βάρος μας αναλογία δυνάμεων και να ενισχυθεί σημαντικά η Εθνική Φρουρά με υπερσύγχρονα οπλικά συστήματα και μέσα.

Δεν είναι φρόνιμο να μπορούμε σε λεπτομέρειες και σε αριθμούς αναφορικά με τα μέσα που προμηθεύθηκε η Εθνική Φρουρά την τελευταία οκταετία. Όμως δεν μπορούμε να μην αναφερθούμε στη σημαντική ενίσχυση του αρματικού μας δυναμικού με σύγχρονα μέσα, όπως τα άρματα T80, τα τεθωρακισμένα οχήματα μάχης BMP3, τα τεθωρακισμένα οχήματα μεταφοράς προσωπικού "ΛΕΩΝΙΔΑΣ", τα πρόσθετα

αντιαρματικά κατευθυνόμενα βλήματα MILAN3, οι αντιαεροπορικοί πύραυλοι TORM1, οι πρόσθετοι αντιαεροπορικοί πύραυλοι ASPIDE, το νέο ραντάρ μεγάλης εμβέλειας, οχήματα πάσης φύσεως και πυρομαχικά. Παράλληλα, στα πλαίσια της παρεχόμενης βοήθειας από την Ελλάδα, η τελευταία έχει ενισχύσει σημαντικά την Κύπρο με οπτικά συστήματα και μέσα, όπως τα άρματα μάχης M48 A5 και AMX-30G, πυροβόλα, το περιπολικό σκάφος “ΚΕΡΥΝΕΙΑ”, φορητός οπλισμός και άλλα οπτικά συστήματα.

Την περίοδο αυτή, βρίσκονται σε εξέλιξη πολλά άλλα προγράμματα προμήθειας οπλικών συστημάτων, η ολοκλήρωση των οποίων θα ενισχύσει ακόμα περισσότερο τις επιχειρησιακές δυνατότητες της Εθνικής Φρουράς, καθιστώντας τη μια πραγματικά υπολογίσιμη αποτρεπτική δύναμη.

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, καλά είναι τα οπτικά συστήματα, όμως οι ένοπλες δυνάμεις δεν είναι ασφαλώς μόνο τα όπλα αλλά και άλλα διαθέσιμα μέσα. Είναι πρώτα και κύρια το στρατιωτικό προσωπικό και το υψηλό ηθικό από το οποίο πρέπει να εμπνέεται και να καθοδηγείται. Αυτός είναι ο καταλύτης που αναδεικνύει τις ένοπλες δυνάμεις σε πρωταγωνιστή της κοινωνίας, σε ό,τι ιερότερο και πολυτιμότερο έχει: την άμυνα και την ασφάλεια της πατρίδας!

Μέσα στα πλαίσια αυτά, η κυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη προχώρησε σε ριζικά και αποτελεσματικά μέτρα βελτίωσης όλων των παραμέτρων που συνθέτουν και επηρεάζουν τη ζωή του στρατιωτικού προσωπικού, ώστε απερίσπαστο από άλλα προβλήματα να εκτελεί την υψηλή αποστολή του.

Σ’ ό,τι αφορά τα στελέχη της Εθνικής Φρουράς, με σειρά νομοθετημάτων που ψηφίσθηκαν τα τελευταία χρόνια, διασφαλίσθηκε η αντικειμενική και αξιοκρατική αξιολόγηση και ανέλιξη των στελεχών στην κλίμακα της στρατιωτικής ιεραρχίας. Απόδειξη αυτού είναι το γεγονός ότι από το 1993 και μετά η επετηρίδα των αξιωματικών και υπαξιωματικών δε διαταράχθηκε καθόλου, κάτι που συνέβαινε πολύ συχνά στο

παρελθόν.

Η κυβέρνηση, αναγνωρίζοντας τις ειδικές συνθήκες κάτω από τις οποίες τα στελέχη της Εθνικής Φρουράς εκτελούν την αποστολή τους, όπως οι πολλές ώρες απασχόλησης, η συμμετοχή σε ασκήσεις σε συνδυασμό με τις συνθήκες διαβίωσης στο ύπαιθρο, καθώς και άλλα συναφή προβλήματα, καθιέρωσε το επίδομα ειδικών συνθηκών, που καταβάλλεται από το 1998 σε όλα ανεξαιρέτα τα στελέχη.

Παράλληλα, με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, καθιερώθηκε και στην Εθνική Φρουρά από το 1999 η πενθήμερη εβδομαδιαία εργασία, γεγονός που βελτίωσε το επίπεδο κοινωνικής ζωής των στελεχών αλλά και των οικογενειών τους.

Στον τομέα της εκπαίδευσης και της μετεκπαίδευσης των στελεχών της Εθνικής Φρουράς, η κυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη αύξησε σημαντικά τα σχετικά κονδύλια, με αποτέλεσμα ένας μεγάλος αριθμός μονίμων στελεχών που ξεπερνά τους τετρακόσιους, να μετεκπαιδεύονται κατ' έτος στην Ελλάδα και σε άλλες χώρες του εξωτερικού. Την ίδια στιγμή, αρκετά στελέχη συμμετέχουν σε σεμινάρια και συμπόσια που οργανώνονται σε χώρες του εξωτερικού στα πλαίσια του ΟΑΣΕ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ συμμετέχουν και σε ασκήσεις ειρηνευτικών αποστολών ως παρατηρητές.

Αναφορικά με τα στρατευμένα παιδιά μας, τους κληρωτούς, πεποίθηση της κυβέρνησής μας είναι ότι αποτελεί κοινωνική και εθνική ανάγκη η θητεία να αποτελεί από κάθε άποψη, και με την πλήρη έννοια του όρου, κερδισμένο χρόνο και για τη χώρα αλλά και για τους νέους.

Προϋπόθεση όλων αυτών είναι η δημιουργία συνθηκών και προϋποθέσεων καλής διαβίωσης, καθώς και ισότητας, δικαιοσύνης και αξιοκρατίας στη μεταχείριση των κληρωτών, από την ημέρα της κατάταξής τους μέχρι και την ημέρα της απόλυσής τους από την Εθνική Φρουρά.

Αναφορικά με τις συνθήκες διαβίωσης των κληρωτών στα στρατόπεδα και τα φυλάκια, η κυβέρνηση Κληρίδη δαπάνησε δεκάδες εκατομμύρια λίρες για τη δημιουργία σύγχρονων εγκαταστάσεων στρατωνισμού που να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις για μια άνετη διαβίωση, αντάξια του πολιτισμικού και οικονομικού επιπέδου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η προσπάθεια αυτή, που έχει άμεση επίπτωση στο ηθικό των στρατιωτών μας, συνεχίζεται με εντατικούς ρυθμούς, σε βαθμό που οι όποιες καθυστερήσεις υπάρχουν να οφείλονται στο γεγονός ότι λόγω του μεγάλου αριθμού έργων δεν μπορούν οι κρατικοί φορείς να ανταποκριθούν στο ρυθμό που η κυβέρνηση επιθυμεί.

Η δέσμευση της κυβέρνησης Κληρίδη για αξιοκρατία, αντικειμενικότητα και διαφάνεια στη μεταχείριση όλων των πολιτών δεν μπορούσε ν' αφήσει έξω και το τμήμα εκείνο των ένστολων πολιτών που υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία. Έτσι, αμέσως μετά την ανάληψη της διακυβέρνησης από τον Γλαύκο Κληρίδη, καθιερώθηκε το μηχανογραφικό σύστημα επιλογής των νεοσύλλεκτων στα όπλα, σώματα και ειδικότητες. Με το ίδιο μηχανογραφικό σύστημα γίνεται και η πρώτη μετάθεση των στρατιωτών μας στις μονάδες, σύμφωνα με τη δήλωση επιθυμίας του καθενός και τις ανάγκες που υπάρχουν. Διαπιστώθηκε ότι με το σύστημα αυτό ένα ποσοστό που αγγίζει το 70% περίπου ικανοποιείται στη φρουρά προτίμησης που δήλωσε, ενώ οι υπόλοιποι ικανοποιούνται συνήθως με τη δεύτερη μετάθεσή τους.

Με τα ίδια αξιοκρατικά κριτήρια γίνεται και η επιλογή των στρατιωτών μας ως εφέδρων αξιωματικών, ύστερα από αντικειμενικές και αδιάβλητες εξετάσεις, την διεξαγωγή των οποίων αναλαμβάνει το Υπουργείο Παιδείας σε συνεργασία πάντοτε με το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Είναι ευτυχές το γεγονός ότι, παρά τη δυσπιστία που διακατείχε τόσο τους νεοσύλλεκτους όσο και τους γονείς τους στα πρώτα χρόνια της εφαρμογής του νέου

αυτού συστήματος επιλογής, αλλά και μεταθέσεων, λόγω κυρίως δυσάρεστων καταστάσεων του παρελθόντος, εντούτοις τελικά πέρασε στην κυπριακή κοινωνία, η οποία το αγκάλιασε, και πιστεύουμε ότι αυτή η κοινωνία δε θα επιτρέψει να ανατραπεί στο μέλλον το σύστημα αυτό για χάρη των οποιωνδήποτε σκοπιμοτήτων.

Με δεδομένο ότι η επιχειρησιακή ικανότητα της Εθνικής Φρουράς στηρίζεται κατά ένα μεγάλο μέρος στην εφεδρεία και στην εθνοφυλακή, η κυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη έδωσε μεγάλη σημασία στη σωστή εκπαίδευση και οργάνωση του εφεδρικού δυναμικού της Εθνικής Φρουράς. Για το σκοπό αυτό, το Υπουργείο Άμυνας έχει αναθεωρήσει τα προγράμματα εκπαίδευσης, κατά τρόπο ώστε αφενός η απουσία των εφέδρων από τις εργασίες τους στο χρόνο της εκπαίδευσης να μη δημιουργεί οποιασδήποτε φύσεως κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα και αφετέρου η εκπαίδευσή τους στα νέα όπλα και στη σύγχρονη τακτική να είναι ουσιαστική αλλά και αποτελεσματική. Στα πλαίσια αυτής της εκπαίδευσης, μεγάλος αριθμός εφέδρων και εθνοφυλάκων ενισχύουν τα φυλάκια της γραμμής αντιπαράταξης, έτσι ώστε να διευκολύνονται και οι κληρωτοί που επανδρώνουν μόνιμα τα φυλάκια αυτά. Το μέτρο αυτό επεκτείνεται σταδιακά και στα στρατόπεδα του εσωτερικού.

Τα νέα κοινωνικά πλαίσια που διαμορφώνονται στην πατρίδα μας, σε σχέση με τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας, την εισαγωγή νέων οπλικών συστημάτων, νέων δογμάτων και νέων τακτικών, απαιτούν ένα θεσμικό πλαίσιο στο οποίο να εδράζεται πλέον η άμυνα στην ευρεία της έννοια, προσαρμοσμένο στις νέες απαιτήσεις, αλλά και ικανό να αντέξει στους κραδασμούς που οι αλλαγές αυτές επιφέρουν.

Από το 1993 μέχρι και σήμερα, δεκάδες νομοθετήματα που αφορούν τη λειτουργία της Εθνικής Φρουράς, του Υπουργείου Άμυνας και άλλων συναφών θεμάτων προωθήθηκαν για ψήφιση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Ένα από τα πλέον σημαντικά νομοθετήματα ήταν και η τροποποίηση του περί Εθνικής Φρουράς νόμου, με

την οποία έχει ρυθμιστεί η εκκρεμότητα που υπήρχε από το 1964, όταν συγκροτήθηκε η Εθνική Φρουρά, αναφορικά με την υπαγωγή της δύναμης. Με το νέο νομοσχέδιο η Εθνική Φρουρά υπήχθη κατευθείαν στον Υπουργό Άμυνας, ενώ παράλληλα καθορίσθηκαν οι αρμοδιότητες του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς και του γενικού διευθυντού του υπουργείου. Ένα άλλο σημαντικό νομοσχέδιο που ψηφίσθηκε σε νόμο ήταν ο περί Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτων Αναγκών, το γνωστό ΠΣΕΑ, το οποίο εκκρεμούσε επίσης για πολλά χρόνια, με το οποίο ρυθμίσθηκαν επιτέλους οι λεπτομέρειες κινητοποίησης του πολιτικού τομέα σε περίπτωση πολεμικών επιχειρήσεων, για την υποβοήθηση του έργου των ενόπλων δυνάμεων.

Μέσα στις διεθνείς υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι και η οργάνωση και λειτουργία του Κέντρου Έρευνας και Διάσωσης, με αποστολή το συντονισμό του έργου για τον εντοπισμό και διάσωση στον ελάχιστο χρόνο ατόμων των οποίων η ζωή βρίσκεται σε κίνδυνο από χερσαία, ναυτικά και αεροπορικά ατυχήματα μέσα στο FIR Λευκωσίας.

Εδώ και μερικά χρόνια το κέντρο αυτό λειτουργεί με επιτυχία σε πειραματική βάση και σε πολύ σύντομο χρόνο τα Υπουργεία Άμυνας και Εξωτερικών θα το φέρουν ενώπιον του Υπουργικού Συμβουλίου, για λήψη των σχετικών αποφάσεων, ώστε ν' αρχίσει και η επίσημη λειτουργία του.

Εδώ θέλω να επισημάνω ότι στο ψευδοκράτος λειτουργούν από το Νοέμβριο του 2000 δύο τέτοια κέντρα, ένα στην Κερύνεια και ένα στο Λευκόνοικο, ενώ ένα τρίτο στο Ξερό βρίσκεται υπό συγκρότηση. Παράλληλα, οι αρχές του ψευδοκράτους προβαίνουν σε συνεχείς παραστάσεις προς τους διεθνείς οργανισμούς για αναγνώριση των κέντρων αυτών.

Οι ένοπλες δυνάμεις της χώρας βρίσκονται πρωτίστως στην υπηρεσία της πατρίδας με αποστολή την εξασφάλιση της άμυνας της χώρας, την υπεράσπιση της

ανεξαρτησίας και της εδαφικής ακεραιότητας. Ταυτόχρονα όμως βρίσκονται στην πρώτη γραμμή μάχης για το κοινωνικό σύνολο και στην υπηρεσία των καθημερινών και έκτακτων αναγκών της κυπριακής κοινωνίας. Η προσφορά ουσιαστικού κοινωνικού έργου από την Εθνική Φρουρά είναι άοκνη και αδιάλειπτη.

Στο πολυδιάστατο κοινωνικό έργο της Εθνικής Φρουράς συγκαταλέγονται: η συμβολή στο έργο της αναδάσωσης της Κύπρου, η μεταφορά με στρατιωτικά μέσα (οχήματα, ελικόπτερα) ασθενών ή κινδυνευόντων ατόμων από μακρινές περιοχές, η επιτήρηση και κατάσβεση πυρκαγιών, η παροχή βοήθειας στον πληθυσμό σε περίπτωση σεισμών ή άλλων εκτάκτων αναγκών και ακόμα η καταπολέμηση των ναρκωτικών.

Το έργο αυτό της Εθνικής Φρουράς είναι πολλαπλώς σημαντικό. Πρώτον, γιατί πέρα από τον όγκο της συγκεκριμένης προσφοράς καλλιεργεί στα στελέχη και στους στρατευμένους υψηλή κοινωνική συνείδηση. Δεύτερον, καλύπτει μια σημαντική πτυχή της εθνικής ασφάλειας με την ευρύτερη έννοια του όρου. Τρίτον, γιατί κάνει πράξη την ενότητα του λαού και του στρατού και αναδεικνύει την ανθρωπιστική και κοινωνική αλληλεγγύη που πρέπει να διακατέχει τα μέλη μιας κοινωνίας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, η άμυνα, όπως και κάθε άλλο αγαθό που το κράτος έχει υποχρέωση να προσφέρει στους πολίτες, χρειάζεται πόρους, για να παραχθεί. Χωρίς πόρους, χωρίς χρήματα δεν μπορεί να υπάρξει ούτε άμυνα ούτε ασφάλεια αλλά ούτε και αποτροπή. Με τη διάθεση πόρων αγοράζουμε τα οπτικά συστήματα, εκπαιδεύουμε το προσωπικό και δημιουργούμε την υποδομή. Η διάθεση των πραγματικά αναγκαίων πόρων για την ενίσχυση της άμυνας δεν εξασθενεί την οικονομία -όπως κάποιοι μπορεί να υποστηρίζουν- γιατί μόνο όταν οι πολίτες νιώθουν ασφαλείς μπορούν ανεμπόδιστα και απρόσκοπτα να επιδίδονται στα ειρηνικά τους έργα, συμβάλλοντας έτσι στην πρόοδο και ανάπτυξη της χώρας. Αντίθετα, αν για

οποιοδήποτε λόγο παραμελήσουμε την άμυνα και αφήσουμε το αίσθημα ανασφάλειας να περιπλανάται στο λαό μας, οι πρώτες επιπτώσεις θα φανούν στην οικονομία της χώρας. Πιστεύουμε στην ισχυρή οικονομία, για να έχουμε ισχυρή άμυνα· αλλά και στο αντίστροφο: ισχυρή άμυνα για ισχυρή οικονομία.

Η άμυνα μέσα στο σημερινό κόσμο έγινε πιο πολύπλοκη και πολύπλευρη. Η γεωοικονομική διάσταση κοντά στη γεωπολιτική, οι πολυμερείς αμυντικές σχέσεις και οι διεθνείς οργανισμοί ασφάλειας, η παγκοσμιοποίηση είναι παράγοντες που εμπλέκονται άμεσα με την αμυντική ισχύ και το πολιτικοστρατιωτικό δυναμικό μιας χώρας. Μέσα στα πλαίσια αυτά, η ανάπτυξη της αμυντικής διπλωματίας κατέχει μια ξεχωριστή θέση και παίζει το δικό της ρόλο στο πλέγμα των διεθνών σχέσεων, που όσο περνά ο χρόνος γίνονται όλο και πιο πολύπλοκες.

Η Κύπρος σαν μια χώρα που αντιμετωπίζει ουσιαστικό πρόβλημα ασφάλειας αλλά και σαν ένα κράτος μέλος διεθνών οργανισμών και υποψήφιο για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανέλαβε τα τελευταία χρόνια πρωτοβουλίες στον τομέα της αμυντικής διπλωματίας, που έχουν στόχο:

- Την ενίσχυση της ασφάλειας της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Την ανάδειξη της Κύπρου σε παράγοντα ασφάλειας και σταθερότητας στην ευρύτερη περιοχή μας.
- Την ενδυνάμωση της κρατικής οντότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας.
- Μέσα απ' όλα τα πιο πάνω την υποβοήθηση των προσπαθειών για μια ειρηνική λύση του κυπριακού προβλήματος στη βάση των αποφάσεων και ψηφισμάτων του ΟΗΕ.

Οι πρωτοβουλίες που η κυβέρνηση Κληρίδη ανέλαβε ήταν η σύναψη αμυντικών συμφωνιών με αριθμό φιλικών χωρών, η ανταλλαγή επισκέψεων του Υπουργού Άμυνας της Κύπρου με ομολόγους του άλλων χωρών και ιδιαίτερα ευρωπαϊκών, η

ανταλλαγή επισκέψεων υπηρεσιακών παραγόντων, η ενεργότερη συμμετοχή μας στους ευρωπαϊκούς θεσμούς ασφάλειας, όπως στον ΟΑΣΕ και τη ΔΕΕ, η συμμετοχή στρατιωτικών σε διεθνείς δραστηριότητες αμυντικού περιεχομένου, όπως διεθνή συμπόσια, σεμινάρια, η παρακολούθηση ασκήσεων άλλων χωρών, η συμμετοχή στο πρόγραμμα “Ανοικτοί Ουρανοί” και άλλα.

Στα πλαίσια της ενταξιακής μας πορείας και της δυνατότητας που η Κύπρος είχε σαν υποψήφιο μέλος για συμμετοχή στην κοινή ευρωπαϊκή άμυνα και ασφάλεια, η κυβέρνηση, συνεκτιμώντας όλες τις παραμέτρους του θέματος αυτού, καθώς και τα πλεονεκτήματα που θα απεκόμιζε η Κύπρος, έγκαιρα δήλωσε την πρόθεσή της για συμμετοχή στον υπό συγκρότηση ευρωπαϊκό στρατό, έργο του οποίου θα είναι η διατήρηση ή η επιβολή της ειρήνης, οι ανθρωπιστικές αποστολές και οι αποστολές διαχείρισης κρίσεων.

Μετά την απόφαση του Ελσίνκι το Δεκέμβριο του '99, με την οποία δόθηκε το δικαίωμα στα υποψήφια για ένταξη μέλη να συμμετάσχουν, εφόσον ασφαλώς το επιθυμούν, στον ευρωπαϊκό στρατό, η Κύπρος δήλωσε από την πρώτη στιγμή ότι θα επιδιώξει τη συμμετοχή της στον ευρωπαϊκό στρατό, παρά το μικρό μέγεθος των ενόπλων της δυνάμεων.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, η Κυπριακή Δημοκρατία, διά του Υπουργού Άμυνας, κατέθεσε την 21η Νοεμβρίου 2000 στις Βρυξέλλες, στην άτυπη συνάντηση των 15+15, τη δική της συνεισφορά, που συνίσταται στη συμβολική διάθεση ενός λόχου γενικών μεταφορών, μέσων έρευνας και διάσωσης, δύο συστημάτων μη επανδρωμένων αεροσκαφών αναγνώρισης, καθώς επίσης στη διάθεση της υποδομής που διαθέτει και συγκεκριμένα της αεροπορικής βάσης της Πάφου, των πολιτικών αεροδρομίων, των λιμανιών, των τηλεπικοινωνιών και του συστήματος εναέριας και θαλάσσιας επιτήρησης.

Η συνεισφορά αυτή της Κύπρου έγινε ευμενώς δεκτή από όλα τα κράτη μέλη και τα υποψήφια μέλη, πλην της Τουρκίας, η οποία με τρωτά και αστήρικτα νομικά και πολιτικά επιχειρήματα προσπάθησε ανεπιτυχώς να πείσει την Ευρωπαϊκή Ένωση να μην αποδεκτεί την κυπριακή συνεισφορά. Στους ίδιους τόνους κινήθηκε και ο Τουρκοκύπριος ηγέτης Ραούφ Ντενκτάς, ο οποίος απείλησε μέχρι και διακοπή των συνομιλιών στην περίπτωση που η Ευρώπη έκανε δεκτή τη συνεισφορά της Κύπρου στον ευρωπαϊκό στρατό.

Με τη συμμετοχή της Κύπρου στην κοινή ευρωπαϊκή άμυνα και ασφάλεια, για πρώτη φορά στην τρισχιλιετή ιστορία της η ίδια η Κύπρος αξιοποιεί τη στρατηγική της θέση προς όφελος των δικών της συμφερόντων.

Είναι γνωστή η στρατηγική θέση της Κύπρου από αρχαιοτάτων χρόνων, εξαιτίας της οποίας πολλοί κατακτητές, Ασιάτες και Δυτικοί, δεν επέτρεψαν στους Έλληνες κατοίκους της, παρά μόνο το 1960 και μετά από ένοπλο αγώνα, να αποκτήσουν, έστω για λίγα χρόνια, την ελευθερία τους. Αυτή τη στρατηγική θέση ο ελληνισμός δεν μπόρεσε, δυστυχώς για πολλούς λόγους, να αξιοποιήσει έγκαιρα, ώστε να διασφαλίσει τα συμφέροντά του σ' ένα ζωτικό για την επιβίωσή του χώρο. Όλα αυτά τα χρόνια άλλοι ενέμοντο την Κύπρο προς όφελος των δικών τους συμφερόντων. Με τη διάθεση από την Κυπριακή Δημοκρατία των δυνάμεων, των μέσων και των εγκαταστάσεων, που ανέφερα προηγουμένως, στις δυνάμεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα πράγματα διαφοροποιούνται πλέον για την Ευρώπη, η οποία γνωρίζει ότι μπορεί να χρησιμοποιήσει τα στρατηγικά κεφάλαια της Κύπρου, σε ενδεχόμενες επιχειρήσεις της, σε μια από τις πλέον ευαίσθητες περιοχές στον κόσμο, αυτή της ανατολικής λεκάνης της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής.

Το γεγονός αυτό ωφελεί πολλαπλά και την Κύπρο. Η Κύπρος δεν επεδίωξε την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση για αποκόμιση οικονομικών ωφελημάτων, αλλά

πολιτικών πλεονεκτημάτων που θα ενίσχυαν την ασφάλειά της, τη διεθνή της παρουσία και θα δημιουργούσαν τις προϋποθέσεις για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος. Σε μια κρίσιμη για την ενταξιακή πορεία της Κύπρου εποχή τυχόν απουσία μας από τα ευρωπαϊκά δρώμενα και ιδιαίτερα από τον ευρωπαϊκό στρατό θα έδινε τα ανάλογα μηνύματα προς την Ευρώπη και το κυριότερο θα αφήναμε την Τουρκία να αλωνίζει, στον όποιο βαθμό μπορούσε, στον πιο σημαντικό τομέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτόν της ευρωπαϊκής άμυνας και ασφάλειας και κατ' επέκταση της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας.

Θ' αφήσω τα υπόλοιπα, κύριε Πρόεδρε, και θα τα καταθέσω γραπτώς.

(Στο σημείο αυτό παρατίθεται το υπόλοιπο της ομιλίας του κ. Κώστα Κωνσταντίνου που ο βουλευτής κατέθεσε γραπτώς στην ολομέλεια του σώματος λόγω του περιορισμένου χρόνου.)

Αναφορικά τώρα με την περίπτωση που θα υπάρξει λύση πριν την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η οποία θα προβλέπει αποστρατικοποίηση της νήσου με την παρουσία μιας διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης, τότε η συμμετοχή της Κύπρου στις δυνάμεις του ευρωπαϊκού στρατού, πέραν της υποδομής η οποία θα εξακολουθήσει να υπάρχει, θα μπορούσε ενδεχομένως να συνίσταται σε μια μεικτή δύναμη Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, η οποία θα συνεκροτείτο σε συνεννόηση με την Ευρωπαϊκή Ένωση και θα είχε σαν αποκλειστικό σκοπό τη συμμετοχή της στις αποστολές του ευρωπαϊκού στρατού εκτός Κύπρου.

Πέραν όμως της συμβολής της Κύπρου στην αμυντική πτυχή της Ευρώπης, δε θα πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός της συμβολής που μπορεί να έχει στον οικονομικό, τον πολιτικό και τον πολιτισμικό τομέα. Η Κύπρος προσφέρεται σαν η γέφυρα που θα ενώσει την Ευρώπη με τις χώρες της Μέσης Ανατολής και της ανατολικής λεκάνης της Μεσογείου. Εάν δε λάβουμε υπόψη ότι ο χώρος αυτός, πλην ελαχίστων περιπτώσεων,

χαρακτηρίζεται κατά κανόνα από έλλειμμα δημοκρατίας, κακή οικονομική κατάσταση, χαμηλό κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο, μπορούμε να καταλάβουμε πόσο χρήσιμη μπορεί να φανεί η Κύπρος στην προσπάθεια της Ευρώπης να βοηθήσει τις χώρες αυτές στο δρόμο τους για οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και πρόοδο. Και, βεβαίως, μπορεί αυτό να συμβεί και κατά την αντίθετη κατεύθυνση, δηλαδή για τις χώρες εκείνες της περιοχής που επιθυμούν να αποκτήσουν πρόσβαση προς την Ευρωπαϊκή Ένωση η Κύπρος θα αποτελέσει τον ενδιάμεσο χώρο απ' όπου οι χώρες αυτές θα αποκτήσουν πρόσβαση στην ηπειρωτική Ευρώπη και γενικότερα στη Δύση.

Η Κύπρος, λόγω της στρατηγικής της θέσης, αλλά και των οικονομικών, των κοινωνικών και των πολιτισμικών παραμέτρων που διαθέτει, μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην κοινή ευρωπαϊκή άμυνα και ασφάλεια και να αποτελέσει παράγοντα σταθερότητας και ασφάλειας στην ευρύτερη περιοχή της ανατολικής λεκάνης της Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής. Μπορεί επίσης να αποτελέσει τη γέφυρα επικοινωνίας μεταξύ της Ευρώπης και των χωρών της περιοχής αυτής. Η ένταξη της Κύπρου στο συλλογικό ευρωπαϊκό σύστημα ασφάλειας αποτελεί όρο και προϋπόθεση, όχι απλώς για την ασφάλεια της Κύπρου, αλλά και για την κατοχύρωση ζωτικών ευρωπαϊκών συμφερόντων στην ευρύτερη περιοχή μας. Οι πηγές κοιτασμάτων πετρελαίου στη ζώνη που καλύπτει τον αραβικό κόσμο, το Ιράκ - Ιράν και την περιοχή της Κασπίας - Καυκάσου, αλλά και οι δρόμοι των πετρελαίων προς την Ευρώπη είναι περιοχές στρατηγικής σημασίας για τη γηραιά ήπειρο. Η Κύπρος βρίσκεται στο κρίσιμο νοτιοανατολικό άκρο της, βατήρας έναντι των πηγών πετρελαίου, και στο σταυροδρόμι των δρόμων διακίνησής του προς την Ευρώπη. Η στρατηγική σημασία της Κύπρου για τα συμφέροντα της Ευρώπης είναι προφανής και σίγουρα θα πρέπει να γίνει αντικείμενο δικής μας εκμετάλλευσης στα πλαίσια των διεργασιών ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Να πείσουμε δηλαδή τους εταίρους μας ότι από την ένταξη

δε θα αποκομίσουμε μόνο εμείς οφέλη αλλά και εκείνοι. Ο Θουκυδίδης σημειώνει στο Α΄ βιβλίο του ότι: «Δεν υπάρχει ισχυρότερος δεσμός μεταξύ των πόλεων από το κοινό συμφέρον».

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Να μου επιτρέψετε να κάμω μίαν αναφορά ως βουλευτής εκ Πάφου ορμώμενος, για κάποια θέματα, γιατί αναμένω από τους συναδέλφους από την Πάφο να ακολουθήσουν τη μηδενιστική τακτική και πολιτική που ακολουθούν μέχρι τώρα και είμαι υποχρεωμένος για έργα ανάπτυξης να πω μερικά πράγματα, για να προλάβω και για να δοθεί μια προς τα έξω αντικειμενική άποψη των πραγμάτων.

Όσον αφορά τα έργα ανάπτυξης, κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, αυτή τη στιγμή η Πάφος είναι ένα πραγματικό εργοτάξιο. Αναφορικά με το δρόμο -θα τα πω εν συντομία, γιατί δεν έχω χρόνο- Λεμεσού - Πάφου θα δοθεί και το υπόλοιπο τμήμα στις 19 Ιανουαρίου στην κυκλοφορία και στους πολίτες όλης της Κύπρου.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ποιου πρώτου;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Στις 19 Ιανουαρίου 2001 θα δοθεί και το υπόλοιπο τμήμα, θα παραμείνει απλώς ένα τμήμα που υπάρχει το γνωστό πρόβλημα στην περιοχή της κοιλαδογέφυρας. Ο δρόμος προς το διαμέρισμα Κελοκεδάρων, βάσει των χρονοδιαγραμμάτων, στο τέλος του 2002 θα παραδοθεί στους κατοίκους και σε όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας και θα είναι ολοκληρωμένος. Ο δρόμος Πάφου προς το Πραιώρι - Άγιο Νικόλαο που οδηγεί προς τα ορεινά θέρετρα θα ολοκληρωθεί το 2004 και αυτό βάσει των χρονοδιαγραμμάτων. Επιπρόσθετα, από το ποσό των δέκα εκατομμυρίων λιρών που θα κοστίσει αυτό το έργο θα πληρωθούν εβδομήντα χιλιάδες λίρες για τα ερείσματα, κάτι το οποίο υποβοηθεί όσους χρησιμοποιούν τους δρόμους. Το γεφύρι

παρά τα Διπλωκάρτζια...

Μη γελάτε, συνάδελφοι!

Το γεφύρι παρά τα Διπλωκάρτζια έχει...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εμείς σας σεβόμαστε. Δεν είναι για σας που γελάσαμε, αλλά κάτι μου είπε ο συνάδελφος Κιπτής.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Το γεφύρι παρά τα Διπλωκάρτζια έχει ολοκληρωθεί και θα αρχίσουν οι διαδικασίες και για το υπόλοιπο τμήμα. Στην επαρχία Πάφου υπάρχει αυτή τη στιγμή το καλύτερο δευτερεύον οδικό δίκτυο και αυτό το λέω εν γνώσει του τι λέω. Έμειναν μόνο είκοσι χιλιόμετρα σε ολόκληρη την επαρχία, για να ολοκληρωθεί πλήρως αυτό το έργο που έχει ξεκινήσει εδώ και τρία χρόνια. Απέμεινε μόνο ο παρακαμπτήριος της Πέγειας, ο δρόμος Στατού που οδηγεί προς την Παναγιά, ο δρόμος Σίμου, Δρούσιας, Στενής και Λυσού. Όλοι οι άλλοι έχουν ολοκληρωθεί.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Κωνσταντίνου, μια ερώτηση.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μη με διακόπτετε, μετά.

Βρίσκεται υπό σχεδιασμό ο δρόμος Πάφου που οδηγεί προς την Πόλη Χρυσοχούς και τον Αύγουστο θα ολοκληρωθεί η διαδικασία με τις προσφορές και με τη μέθοδο της αυτοχρηματοδότησης και συντήρησης του έργου. Όσον αφορά το αρχαιολογικό πάρκο, γιατί αναμένω εκεί να αποδοθούν ευθύνες στην παρούσα κυβέρνηση, λέω, και να το έχετε υπόψη σας, ότι αυτό το έργο έχει σχεδιαστεί από προηγούμενη κυβέρνηση και, αν υπάρχουν λάθη, αυτά οφείλουμε να τα αποδώσουμε και σε προηγούμενες κυβερνήσεις και σε αυτούς που είχαν την εποπτεία και τον έλεγχο αυτού του έργου, για να προλάβω,

γιατί θα τοποθετηθείτε.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Επομένως, εσείς είστε οι εργολάβοι.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Όσον αφορά το αεροδρόμιο είναι έτοιμοι οι όροι προσφορών. Αν το σώμα εγκρίνει τις διαδικασίες οι οποίες ευρίσκονται ήδη σε προκαταρκτικό στάδιο, περί το τέλος του 2003 θα έχουμε ολοκλήρωση και θα παραδοθεί ασφαλώς και αυτό σε όλους όσους είναι έτοιμοι να το χρησιμοποιήσουν και ασφαλώς είναι πολύ σημαντικό ότι δε θα επιβαρυνθούν καν οι φορολογούμενοι πολίτες με βάση το νέο σύστημα το οποίο προωθείται. Αυτή τη στιγμή ολοκληρώνονται τα έργα τα οποία βρίσκονται στην πορεία εκτέλεσης και που αφορούν το πάρκινγκ για αεροπλάνα και αυτοκίνητα. Τέλος Φεβρουαρίου θα δοθούν και οι προσφορές για τα κυβερνητικά κτίρια στην Πάφο, που είναι το γνωστό θέμα που έχει απασχολήσει πολύ. Έχουν γίνει οι εργασίες του αλιευτικού καταφυγίου στον Άγιο Γεώργιο Πέγειας, το θέμα της μαρίνας είναι γνωστό, πολύ σύντομα, μετά και την ψήφιση των κανονισμών, θα βγουν σε προσφορές. Έχει εγκαινιαστεί το μουσείο στην Πόλη Χρυσοχούς πριν δεκαπέντε μέρες και θα σταθώ σε αυτό το σημείο, γιατί υπάρχει μια σοβαρή αντίφαση μεταξύ της μηδενιστικής τακτικής και πολιτικής που ακολουθείται από μερικούς συναδέλφους έναντι αυτής της κυβέρνησης και της πολιτικής της που είναι καθαρά αναπτυξιακή. Βγαίνουν οι συνάδελφοι στον αέρα και λεν ότι αυτή η κυβέρνηση δεν έχει προχωρήσει σε εκτέλεση κανενός πολεοδομικού έργου.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μερικοί.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μερικοί. Ο νοών νοείτω! Και όμως την ίδια στιγμή πριν δεκαπέντε μέρες, και

επικαλούμαι τα λόγια τα ίδια του δημάρχου Πόλεως Χρυσοχούς, ο οποίος ανήκει στο ΑΚΕΛ και έχει εκλεγεί με τη σημαία του ΑΚΕΛ, ο ίδιος ευχαρίστησε, ησπάσθη και ευχαρίστησε δημόσια και την κυβέρνηση...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ησπάσθη;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Ησπάσθη στην παρουσία και των τριών άλλων συναδέλφων...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Πώς ησπάσθη;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και αριστερά και δεξιά τον Υπουργό Εσωτερικών. Δημόσια ευχαρίστησε την κυβέρνηση και τον υπουργό, λέγοντας ότι είναι ο μόνος ο οποίος έχει προχωρήσει στην υλοποίηση και εκτέλεση όσων είχε εξαγγείλει και ότι έχουν ήδη υλοποιηθεί αρκετά πολεοδομικά έργα, όπως είναι και αυτό που εγκαινιάσθηκε προχθές από τον Υπουργό Εσωτερικών, αλλά βρίσκονται στην πορεία υλοποίησης και άλλα έξι, για τα οποία έγινε ονομαστική αναφορά. Αυτά δε τα είπα εγώ, δε τα είπε συναγερμικός βουλευτής, τα είπε ο δήμαρχος Πόλεως Χρυσοχούς δημόσια!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δηλαδή να αρχίσουμε να ασπαζόμαστε και εμείς τελικά, όταν γίνονται έργα!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Και παράλληλα επικαλούμαι και τις δηλώσεις του δημάρχου Πέγειας, του δημάρχου Πάφου, αλλά και του δημάρχου Γεροσκήπου. Αυτά σε αντίθεση με αυτά τα οποία συνάδελφοι λόγω τακτικής και πολιτικής μηδενιστικής ακολουθούν για καθαρά προεκλογικούς και μόνο λόγους.

Εν πάση περιπτώσει, λόγω χρόνου, δε θα πω τίποτε άλλο. Απλώς επικαλούμαι

λόγια, όχι συναγερμικών, αλλά δημάρχων αντιπολιτευομένων και ανηκόντων σε άλλους χώρους παρά στο Δημοκρατικό Συναγερμό.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο τώρα έχει ο κ. Γεώργιος Χατζηγεωργίου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα σε σχέση με τα αναπτυξιακά έργα, που συνεχίστηκε και τη χρονιά που μας πέρασε, είναι το χαμηλό ποσοστό υλοποίησης του προϋπολογισμού ανάπτυξης. Δεν υλοποιούνται πέραν του 65% οι προϋπολογισμοί σε ό,τι αφορά τα αναπτυξιακά έργα. Στην Πάφο αυτό το ποσοστό δεν ξεπερνά ούτε το 55%.

Τα τελευταία χρόνια έχουμε επαναλαμβανόμενες εξαγγελίες για νέα έργα και συνεχείς διαβεβαιώσεις για επιτάχυνση του ρυθμού εκτέλεσης των έργων που είναι υπό κατασκευή. Στην πράξη όμως συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο, με αποτέλεσμα σχεδόν όλα τα μεγάλα έργα ανάπτυξης να αντιμετωπίζουν καθυστερήσεις, μεταθέσεις των χρονοδιαγραμμάτων και αναβολές στην έναρξή τους.

Αυτό το απαράδεκτο φαινόμενο του χαμηλού ποσοστού υλοποίησης του προϋπολογισμού ανάπτυξης θα πρέπει επιτέλους να σταματήσει, γιατί ουσιαστικά χαλιναγωγεί την ανάπτυξη, αποστερώντας τον τόπο από βασικά έργα υποδομής, και παράλληλα επιβαρύνει τα δημόσια ταμεία με δεκάδες πρόσθετα εκατομμύρια ως αποτέλεσμα της αύξησης του κόστους εκτέλεσης των έργων.

Ένα άλλο χαρακτηριστικό των αναπτυξιακών έργων, και ιδιαίτερα των έργων που υπάγονται στο Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, είναι τα σοβαρά λάθη, οι

παραλείψεις και οι αδυναμίες που παρατηρούνται σε όλα τα στάδια και τις φάσεις εκτέλεσής τους. Λάθη και παραλείψεις στις μελέτες, στις απαλλοτριώσεις, στο στάδιο των προσφορών, στην επίβλεψη των έργων έχουν ως αποτέλεσμα τη διασπάθιση δεκάδων εκατομμυρίων λιρών. Τα σκάνδαλα και η διασπάθιση του δημοσίου χρήματος μέσα από την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων έχουν καταστήσει πλέον καθημερινό φαινόμενο, γεγονός που αποτυπώνεται και μέσα στις ετήσιες εκθέσεις της Γενικού Ελεγκτού.

Ο δρόμος Λεμεσού-Πάφου και τα έργα στο αρχαιολογικό πάρκο στην Κάτω Πάφο μπορούν κάλλιστα να διδάσκονται στα πανεπιστήμια ως πρότυπα προς αποφυγή. Είναι γεγονός ότι και ο δρόμος Λεμεσού-Πάφου και το αρχαιολογικό πάρκο είναι εργοτάξια για δέκα χρόνια, για δέκα ολόκληρα χρόνια. Ένας δρόμος πενήντα πέντε χιλιομέτρων, που σχεδιάστηκε και άρχισε πράγματι να κατασκευάζεται από προηγούμενη κυβέρνηση, το 1992, εκτελείται με ρυθμούς πέντε χιλιόμετρα το χρόνο. Και τα λάθη και οι παραλείψεις είναι τόσα πολλά, που πραγματικά θα πρέπει ο δρόμος αυτός να χρησιμοποιείται, και θα χρησιμοποιείται, είμαι σίγουρος, στο μέλλον ως παράδειγμα προς αποφυγή. Πέραν των £15 εκατομ. ήταν το τίμημα για το δημόσιο από τις παραλείψεις και τα λάθη στο δρόμο Λεμεσού-Πάφου και άλλο £1 εκατομ. από αυτά στο αρχαιολογικό πάρκο.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χατζηγεωργίου τον Πρόεδρο του σώματος αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Γιαννάκης Αγαπίου).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα απαντήσετε και στους ασπασμούς, κύριε Χατζηγεωργίου, φαντάζομαι.

Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δικαιολογημένα ο λαός μας και ο μέσος πολίτης αισθάνεται ότι το κράτος λειτουργεί ως ενδιάμεσος σταθμός είσπραξης εκατομμυρίων λιρών μέσα από

φορολογίες, που τις πιο πολλές φορές είναι και άδικες, και την ίδια στιγμή αυτά τα χρήματα διασπαθίζονται στα διάφορα καρτέλ, στους διάφορους επιτηδείους που κατάφεραν να παρεισφρήσουν στη διαδικασία εκτέλεσης των μεγάλων αναπτυξιακών έργων. Και όλα αυτά γίνονται σχεδόν χωρίς καμιά αντίσταση από αυτούς που θεσμικά έχουν και την υποχρέωση και την ευθύνη να διαφυλάσσουν το δημόσιο συμφέρον. Κάθε φορά που καταγγέλλουμε αυτά τα απαράδεκτα φαινόμενα και ζητούμε διερεύνηση των καταγγελιών και απονομή ευθυνών, παίρνουμε υποσχέσεις και διαβεβαιώσεις από τους εκάστοτε υπουργούς για πάταξη των σκανδάλων και για νοικοκύρεμα κατά την εκτέλεση των έργων. Αυτό όμως που συμβαίνει στην πράξη είναι το κουκούλωμα και η συγκάλυψη των σκανδάλων, γι' αυτό, κάθε φορά που εξαγγέλλεται μια τέτοια έρευνα για διερεύνηση των καταγγελιών για σκάνδαλα και ατασθαλίες, ο μέσος πολίτης ξέρει ότι η εξαγγελία γίνεται απλώς για δημαγωγικούς σκοπούς και δε στοχεύει στην τιμωρία των ενόχων.

Η σαθρή αυτή κατάσταση δεν μπορεί να συνεχιστεί άλλο. Αυτό που χρειάζεται είναι η κοινή προσπάθεια όλων προς την κατεύθυνση εξυγίανσης του τομέα εκτέλεσης δημοσίων έργων. Η όλη φιλοσοφία και πρακτική του κ. Νεοφύτου, του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων, που στοχεύει στην αποξένωση του κράτους από τον τομέα κατασκευής των έργων, όχι μόνο δεν αντιμετωπίζει το πρόβλημα, αλλά συμβάλλει στην αύξηση των φαινομένων κερδοσκοπίας σε βάρος του δημοσίου. Μέσα από αυτή τη φιλοσοφία και πρακτική, συνεργούσης της αναξιοκρατίας και της κομματικοποίησης, που τα τελευταία οκτώ χρόνια γνώρισαν πρωτόγνωρη άνθηση, οδηγήθηκε το Τμήμα Δημοσίων Έργων στην αναποτελεσματικότητα και υπάρχει σαφής πρόθεση και στόχος για παράκαμψή του και για πλήρη εκχώρηση του τομέα κατασκευής έργων στον ιδιωτικό τομέα.

Ο κ. υπουργός και οι λάτρεις των ιδιωτικοποιήσεων πλανώνται και συνάμα

παραπλανούν την κοινή γνώμη, όταν ισχυρίζονται ότι, εκχωρώντας τα πάντα στον ιδιωτικό τομέα, θα αντιμετωπίσουν και τα προβλήματα που παρατηρούνται στην εκτέλεση δημοσίων έργων. Και τούτο γιατί, όπως οι ίδιοι γνωρίζουν καλύτερα από όλους, ο ιδιωτικός τομέας πρώτιστο μέλημα έχει το κέρδος και, αν αφηθεί ανεξέλεγκτος ή με χαλαρούς μηχανισμούς ελέγχου, το αποτέλεσμα θα είναι διόγκωση του κόστους εκτέλεσης των έργων, κακή ποιότητα και όλα τα συνακόλουθα προβλήματα.

Ένας άλλος παράγοντας που οφείλουν η κυβέρνηση και ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων να λαμβάνουν σοβαρά υπόψη πριν από τη μηχανιστική μεταφορά και υιοθέτηση ξένων μοντέλων είναι το μικρό μέγεθος της οικονομίας μας και οι δυνατότητες ανάπτυξης ολιγοπωλιακών και μονοπωλιακών καταστάσεων. Ένα απλό παράδειγμα και δείγμα γραφής μάς δόθηκε από τις προσυμφωνημένες προσφορές, όταν αφέθηκαν οι μεγάλες εργοληπτικές εταιρείες, υπό συνθήκες περιορισμένου ανταγωνισμού, να στήσουν καρτέλ και να μοιράζουν τα έργα, με αποτέλεσμα το δημόσιο να χάσει πέραν των £20 εκατομ.

Η λύση για εξυγίανση του τομέα εκτέλεσης δημοσίων έργων δε βρίσκεται στις ιδιωτικοποιήσεις. Το κλειδί βρίσκεται στην ευαισθητοποίηση της εκτελεστικής εξουσίας και ιδιαίτερα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, για να βάλει τάξη στα του οίκου του.

Κύριε Πρόεδρε, ένας άλλος βασικός τομέας ευθύνης του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων είναι ο τομέας των δημοσίων μεταφορών. Τα κύρια χαρακτηριστικά της μέχρι σήμερα κυβερνητικής πολιτικής στον τομέα αυτό είναι η προχειρότητα και ο ερασιτεχνισμός. Η απουσία ολοκληρωμένης πολιτικής δημιουργεί τις προϋποθέσεις για καθημερινό πειραματισμό από πλευράς της κυβέρνησης, με αποτέλεσμα να γίνονται μελέτες, να κλειδώνονται στα συρτάρια, να ξανακάνουμε μελέτες, αλλά στο τέλος τίποτα να μην εφαρμόζεται. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση και

το κυκλοφοριακό χάος χρόνο με το χρόνο παίρνουν τεράστιες διαστάσεις και ουσιαστικά κατά τις ώρες αιχμής η κυκλοφορία στα αστικά κέντρα σχεδόν παραλύει. Έχουν γίνει μετρήσεις και έχει υπολογισθεί ότι η μέση ταχύτητα κυκλοφορίας στις ώρες αιχμής είναι μικρότερη ακόμη και από εκείνη που υπήρχε την εποχή που οι μετακινήσεις γίνονταν με άμαξες.

Η κατάσταση χρόνο με το χρόνο θα επιδεινώνεται, αν δεν εφαρμοστεί μια μακροπρόθεσμη πολιτική που να έχει ως στόχο τη βελτίωση και την αναβάθμιση του οδικού δικτύου στα αστικά κέντρα και την προσαρμογή του, έτσι που να υποβοηθεί και να στηρίζει τις δημόσιες μεταφορές. Πώς όμως είναι δυνατόν να περιμένει κανείς ανάπτυξη των δημοσίων μεταφορών, όταν τα τελευταία χρόνια ελάχιστα πολεοδομικά έργα έχουν προωθηθεί και σχεδόν όλα όσα κατασκευάστηκαν έγιναν με σοβαρές αδυναμίες και ελλείψεις στις τεχνικές προδιαγραφές;

Ο μη επαρκής έλεγχος των οχημάτων δημόσιας χρήσης και η ακαταλληλότητα μέρους των οχημάτων αυτών είναι ένας άλλος λόγος που απωθεί το επιβατικό κοινό από τη χρησιμοποίηση των δημοσίων μεταφορών ως μέσου μετακίνησης. Ένας άλλος βασικός παράγοντας που δυστυχώς δε λαμβάνεται υπόψη από το κράτος είναι η κοινωνική προσφορά των δημοσίων μεταφορών, αφού κυρίως αυτές απευθύνονται στα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα, στους συνταξιούχους, στους μαθητές και στους φοιτητές.

Τα τελευταία χρόνια δεκάδες χωριά έχουν μείνει χωρίς λεωφορείο, με αποτέλεσμα να ξεκοπούν αυτά τα χωριά, που στην πλειοψηφία τους είναι κοινότητες γερόντων και συνταξιούχων, από την υπόλοιπη Κύπρο. Το κράτος τιμωρεί στην απομόνωση αυτούς που παρέμειναν πεισματικά και επιμένουν να παραμένουν στα χωριά και τις ρίζες τους. Η κυβέρνηση όφειλε όχι απλώς να επιδοτεί αυτές τις άγονες γραμμές, αλλά να μεριμνά, έτσι που καμιά κοινότητά μας να μη μένει χωρίς λεωφορείο. Δυστυχώς, ακολουθώντας

το πνεύμα της εποχής, αντιμετωπίζει και αυτό τον τομέα η κυβέρνηση με στενά οικονομικά κριτήρια και δε λαμβάνει καθόλου υπόψη την κοινωνική πτυχή του θέματος.

Προτάσεις και λύσεις στο θέμα των δημόσιων μεταφορών σίγουρα υπάρχουν πολλές. Η καθεμιά από μόνη της δεν είναι αποτελεσματική. Αν όλες όμως ενταχθούν μέσα στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης συγκοινωνιακής πολιτικής, τότε μπορούμε να ελπίζουμε σε πιο ανθρώπινες πόλεις και πιο ανθρώπινο τρόπο αντιμετώπισης των κοινοτήτων μας.

Κλιμακωτό ωράριο, επιδότηση των περιφερειακών και των μεμονωμένων λεωφορειούχων, επιδότηση των άγονων γραμμών, βελτίωση-αναβάθμιση του οδικού δικτύου, επιδότηση του εισιτηρίου μέσα στις αστικές περιοχές για διάφορες ομάδες πληθυσμού, όπως οι εργαζόμενοι, οι μαθητές, οι συνταξιούχοι, καλύτερος έλεγχος και επιθεώρηση των δημόσιων μεταφορικών μέσων, αναβάθμιση και προσαρμογή του οδικού δικτύου στα αστικά κέντρα για υποβοήθηση και στήριξη των δημόσιων μεταφορών είναι ορισμένα μέτρα που, στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης πολιτικής, σίγουρα θα συμβάλουν στην απάμβλυνση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουμε σήμερα στον τομέα αυτό.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα τροχαία δυστυχήματα αποτελούν για τον τόπο μας μια πραγματική μάστιγα, αφού η χώρα μας κατέχει το θλιβερό προνόμιο να συγκαταλέγεται μεταξύ των πρώτων χωρών στην Ευρώπη σε αριθμό θανατηφόρων δυστυχημάτων κατ' αναλογία πληθυσμού. Τα αίτια είναι γνωστά και ξεκινούν από τον ίδιο τον ανθρώπινο παράγοντα και την απουσία οδικής συνείδησης και κυκλοφοριακής αγωγής, που σε συνδυασμό με το κακό οδικό δίκτυο και το μη επαρκή έως ανύπαρκτο, μέχρι πρόσφατα, έλεγχο των μηχανοκινήτων οχημάτων που κυκλοφορούν στους δρόμους έχουν ως αποτέλεσμα να χάνουμε σχεδόν καθημερινά και ένα συνάνθρωπό μας στην ασφαλτο. Δυστυχώς, παρά το γεγονός ότι είναι σε όλους

γνωστές οι αιτίες, αντί να γίνει προσπάθεια να κτυπηθεί το κακό στη ρίζα του, το κράτος μέχρι σήμερα προχωρεί με πολύ αργούς ρυθμούς σε ημίμετρα που δίνουν την εντύπωση ότι η κύρια έγνοια είναι η αύξηση των εσόδων μέσω της αύξησης των προστίμων, παρά η αντιμετώπιση του προβλήματος.

Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των τροχαίων δυστυχημάτων χρειάζεται όλοι, μακριά από απλουστεύσεις και κινήσεις εντυπωσιασμού, να εγκύψουμε με μεγαλύτερη σοβαρότητα και υπευθυνότητα σε όλες τις παραμέτρους που συνθέτουν το μεγάλο θέμα που λέγεται οδική ασφάλεια και να προωθήσουμε συγκεκριμένα μέτρα, που να συμβάλουν στον περιορισμό των δυστυχημάτων. Η καλλιέργεια οδικής συνείδησης, η βελτίωση του οδικού δικτύου και η συνεχής και επαρκής συντήρησή του, ο έλεγχος των μηχανοκινήτων οχημάτων είναι μέτρα που μπορούν, αν εφαρμοστούν προγραμματισμένα και αποτελεσματικά, να συμβάλουν στην πρόληψη και απάμβλυνση του όλου προβλήματος.

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να κάνω και μια μικρή, σύντομη αναφορά σε ό,τι αφορά τα έργα της επαρχίας μας. Και δεν είναι μηδενιστική η αναφορά που θα γίνει· θα γίνει αναφορά με βάση τα πραγματικά στοιχεία.

Τα έργα υποδομής που εκτελέστηκαν τα τελευταία χρόνια στην Πάφο ήταν σίγουρα πολύ λιγότερα από τις πραγματικές ανάγκες της πόλης και της επαρχίας της Πάφου και σίγουρα δε συμβάδισαν ούτε και μπόρεσαν να στηρίξουν τη γενικότερη ανάπτυξη της επαρχίας. Όλα σχεδόν τα έργα που αφορούν τους δήμους και την ύπαιθρο της Πάφου αντιμετωπίζουν καθυστερήσεις, αναβολές στην έναρξή τους και μεταθέσεις των χρονοδιαγραμμάτων. Είναι χαρακτηριστικό ότι από τα £13,5 εκατομ. που προβλέπονταν τα πέντε τελευταία χρόνια για βελτίωση του αγροτικού οδικού δικτύου δαπανήθηκαν μόνο τα £7 εκατομ. και για τα υδατικά έργα από τα £24,5 εκατομ. δαπανήθηκαν μόνο τα £13 εκατομ. Τα τελευταία χρόνια της διακυβέρνησης του τόπου

από το Δημοκρατικό Συναγερμό και τον κ. Κληρίδη μπήκαν στο ράφι σχεδόν όλα τα πολεοδομικά έργα των δήμων της Πάφου και τα μοναδικά πολεοδομικά έργα που έχει να επιδείξει η κυβέρνηση, μέσα στα οκτώ χρόνια διακυβέρνησης, είναι η πρώτη φάση του βόρειου παρακαμπτηρίου στην Πάφο, ένα έργο μήκους μόλις δύο χιλιομέτρων, και ένας μικρός χώρος στάθμευσης στην Πόλη Χρυσοχούς, στον οποίο έκανε αναφορά ο συνάδελφος, όπως έκανε και στα ευμενή σχόλια του δημάρχου προς τον Υπουργό Εσωτερικών. Όμως εδώ δεν κρίνουμε, συνάδελφε, τα συναισθήματα, αλλά τα πραγματικά γεγονότα και τα πραγματικά έργα που έχουν γίνει στην Πάφο.

Παρόμοια τύχη είχαν και κάποιες άλλες εξαγγελίες και υποσχέσεις της κυβέρνησης που αφορούν τον τομέα που είναι υπό την ευθύνη του Υπουργού Εσωτερικών και άπτονται της ποιότητας ζωής των κατοίκων της επαρχίας μας, όπως είναι η δημιουργία σύγχρονων σκυβαλότοπων-λυματοτόπων στην Πάφο και στην Πόλη Χρυσοχούς και η μετακίνηση της σκυροθραυστικής μονάδας στη Χλώρακα. Τα θέματα αυτά έχουν συζητηθεί κατ' επανάληψη στην επιτροπή Περιβάλλοντος της Βουλής. Δόθηκαν υποσχέσεις και διαβεβαιώσεις, τέθηκαν χρονοδιαγράμματα και από τους προκατόχους του κ. Χριστοδούλου, αλλά και από τον ίδιο, όμως κανένα χρονοδιάγραμμα δεν τηρήθηκε και οι υποσχέσεις και οι εξαγγελίες παρέμειναν κούφια λόγια. Η προχειρότητα, η ατολμία, η έλλειψη συντονισμού και η ευθυνοφοβία από πλευράς κυβερνώντων υποχρέωσαν την Επίτροπο Διοικήσεως να καταγγείλει την όλη συμπεριφορά της κυβέρνησης.

Αυτό τον ερασιτεχνισμό και αυτή την προχειρότητα της κυβέρνησης πληρώνουν μέχρι σήμερα οι κοινότητες της Πάφου, που καταδικάστηκαν η μεν Χλώρακα να συνυπάρχει με τις σκόνες και το θόρυβο της σκυροθραυστικής μονάδας, η δε Αγία Μαρινούδα, ο δήμος Γεροσκήπου και η ευρύτερη περιοχή με τα λύματα και τα σκύβαλα ενός υπερκορεσμένου σκυβαλότοπου. Αυτά είναι μερικά δείγματα γραφής της

αναπτυξιακής πολιτικής που ακολουθήθηκε από την κυβέρνηση τα τελευταία οκτώ χρόνια στην επαρχία μας και είναι γι' αυτό το λόγο που αντιμετωπίζονται με δυσπιστία οι νέες εξαγγελίες και τα νέα πενταετή προγράμματα του Υπουργού Εσωτερικών. Είναι γι' αυτούς τους λόγους που επικρατεί δικαιολογημένα αίσθημα απογοήτευσης και πικρίας στην Πάφο από τις αλλεπάλληλες αναβολές και καθυστερήσεις που παρατηρούνται στα πιο πολλά έργα της επαρχίας μας. Το γεγονός μάς υποχρεώνει να συνεχίσουμε να παρακολουθούμε στενά την πορεία όλων των έργων και, εκεί που διαπιστώνουμε υπαναχωρήσεις και ασυνέπεια, θα ασκούμε έντονη αλλά πάντοτε δημιουργική κριτική για το καλό της Πάφου και του τόπου γενικότερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηγεωργίου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ζητήσατε από το συνάδελφο να σχολιάσει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τον ασπασμό δεν τον σχολίασε.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

...τον ασπασμό του δημάρχου προς τον υπουργό. Ε, είδατε εσείς κόρακας να βγάζει κοράκου μάτι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω, ο κ. Κωνσταντίνου μήπως.

K. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να σχολιάσω, και ελπίζω και εύχομαι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δε θα σας επιτρέψω να...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...ο δήμαρχος της Πόλης Χρυσοχούς, μετά τη συμπεριφορά του, τα ευμενή σχόλια, την έκφραση ευγνωμοσύνης, η οποία έμπρακτα εκείνη τη στιγμή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα μου ζητήσατε να σας επιτρέψω, δε σας επέτρεψα και μιλάτε χωρίς να σας επιτρέψω.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...αναφορά και στον Υπουργό Οικονομικών, και εύχομαι και ελπίζω να μην είναι στις προγραφές του ΑΚΕΛ στις νέες δημορχιακές και να κοπεί από τους καταλόγους των υποψηφίων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εμείς... ζήτησε το αντίθετο όμως με τον υπουργό, κύριε Κωνσταντίνου, και στον ανασχηματισμό δεν περιλήφθηκε.

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Ηλίας Μυριάνθους του ΚΙΣΟΣ και να ετοιμάζεται ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Είμαι πανέτοιμος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όλοι οι Παφίτες είναι έτοιμοι.

Η. ΜΥΡΙΑΝΘΟΥΣ:

Όλοι οι Παφίτες θα μιλήσουν σήμερα, για να λύσουν τα προβλήματα της Πάφου.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε σήμερα, ακόμα μια φορά μέσα στις ίδιες συνθήκες και καταστάσεις, τους κρατικούς προϋπολογισμούς του 2001. Με εξαίρεση λοιπόν την ενοποίηση αυτών των προϋπολογισμών δε διαφαίνεται να παρουσιάζουν οποιαδήποτε στοιχεία μεταρρύθμισης και εκσυγχρονισμού, που χρειάζονται, για να μπορέσει το κράτος να ξεφύγει από τις στερεότυπες προσεγγίσεις και τα προβλήματα του παρελθόντος. Πέραν τούτου, οι προσεγγίσεις οι οποίες γίνονται στους προϋπολογισμούς είναι καθαρά λογιστικές, ωσάν να πρόκειται για μια απλή κατάσταση εισροών και εκροών. Δυστυχώς όμως οι προσεγγίσεις αυτές δε γίνονται μόνο σήμερα, οι προσεγγίσεις αυτές γίνονταν πάντοτε με παντελή έλλειψη μακροχρόνιας αναπτυξιακής πολιτικής σε όλους τους τομείς της οικονομίας και πολλές φορές με υιοθέτηση ευκαιριακών πολιτικών, που έρχονταν σε σύγκρουση μεταξύ τους. Υπάρχουν παραδείγματα πολλά. Μπορεί κάποιος να θυμηθεί την κατασκευή χοιροστασιών σε κοινότητες οι οποίες ήταν ενταγμένες στην πρώτη κατηγορία αγροτουρισμού. Μπορεί κάποιος να θυμηθεί περιπτώσεις βιοτεχνιών για τις οποίες ασκείτο πίεση να μετακινηθούν από κοινότητες, χωρίς να υπάρχουν έτοιμες βιοτεχνικές περιοχές, και πολλά άλλα.

Όλα αυτά όμως τα προβλήματα τα βλέπουμε συνεχώς να συσσωρεύονται και οι λύσεις τους να μετατίθενται στο μέλλον και στις επερχόμενες γενιές. Σίγουρα τέτοιες διαρθρωτικές αλλαγές δεν είναι εύκολο να γίνουν από τη μια στιγμή στην άλλη και ούτε παραγνωρίζει κανένας τις σκοπιμότητες που υπάρχουν, πολλές φορές τόσο σε πολιτικό όσο και σε συνδικαλιστικό επίπεδο, οι οποίες λειτουργούν ως τροχοπέδη στη γενικότερη ανάπτυξη. Για να γίνουν όμως αυτά, χρειάζεται να έρθουμε σε μετωπική ρήξη με το παρελθόν και τα κατεστημένα στα οποία κανένας μα κανένας δεν τολμά να αγγίξει. Έτσι λοιπόν ακούμε εδώ και χρόνια τις ίδιες ουσιαστικά εξαγγελίες να

επαναλαμβάνονται και τα προβλήματα να διαιωνίζονται και να μεγεθύνονται.

Γνωρίζουμε ότι την κυριότερη δαπάνη στον κρατικό προϋπολογισμό αποτελεί το κρατικό μισθολόγιο. Γνωρίζουμε ότι ο ρυθμός της δαπάνης αυτής επιταχύνεται με μεγάλους ρυθμούς. Κανένας όμως δεν τολμά να δώσει λύση στο πρόβλημα αυτό. Γνωρίζουμε όλοι ότι υπάρχουν τμήματα του δημοσίου που είναι υπεράριθμα σε προσωπικό, αλλά και τμήματα νευραλγικά που έχουν ελλείψεις. Όμως, αντί να γίνεται αξιολόγηση των τμημάτων, καθώς και αξιολόγηση της παραγωγικότητάς τους, αλλά και κοστολόγηση των προσφερομένων δημόσιων υπηρεσιών, προχωρούμε σε άσκοπες και απρογραμμάτιστες, πολλές φορές, δαπάνες και σε νέες προσλήψεις, που στο τέλος, για να περιορίσουμε το δημοσιονομικό έλλειμμα, μειώνουμε τον προϋπολογισμό ανάπτυξης αντί τις λειτουργικές και καταναλωτικές δαπάνες, οι οποίες έχουν φτάσει σήμερα στο 41% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος.

Το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών, μέσα από αυτή την κατάσταση, έχει εισηγηθεί σειρά μέτρων για χαλιναγώγηση των ανεξέλεγκτων κρατικών δαπανών και του καλύτερου λειτουργικού ελέγχου. Μερικές από αυτές τις εισηγήσεις είναι οι πιο κάτω:

1. Καθορισμός μακροχρόνιων οικονομικών στόχων από τα κυβερνητικά τμήματα και ετήσια αξιολόγηση του βαθμού υλοποίησής τους.
2. Καταρτισμός μακροχρόνιου προγράμματος χρηματοδότησης των κυβερνητικών τμημάτων.
3. Θεσμοθέτηση της μέτρησης και της διαχρονικής και διατμηματικής σύγκρισης της παραγωγικότητας των κυβερνητικών και ημικρατικών τμημάτων με βάση ποσοτικά, αλλά και ποιοτικά κριτήρια.
4. Αξιολόγηση με μετρήσιμα κριτήρια των δημοσίων υπαλλήλων και ανάλογη επιβράβευση ή τιμωρία.

Έχει λεχθεί ότι η Κύπρος έχει χαμηλότερα ποσοστά δημοσίων υπαλλήλων απ'

ό,τι έχουν χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν έχει λεχθεί όμως τίποτε για την παραγωγικότητα και τις απολαβές στο δημόσιο τομέα σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και σε σύγκριση με τον ιδιωτικό τομέα.

Μέσα λοιπόν από όλη αυτή την κατάσταση που επικρατεί στα δημόσια οικονομικά βλέπουμε το φορολογικό βάρος του πολίτη να αυξάνεται συνεχώς, με αποτέλεσμα σήμερα το φορολογικό βάρος να ανέρχεται στο 27% σχεδόν σε άμεσους και έμμεσους φόρους και, αν συνυπολογίσουμε και τις εισφορές στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το ποσό αυτό πλησιάζει το 40% του συνολικού εισοδήματος.

Το πρόβλημα όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε μένει ως εδώ. Σίγουρα το κάθε κράτος, για να λειτουργήσει και να παίξει τον κοινωνικό του ρόλο, χρειάζεται πόρους και οι πόροι αυτοί δεν μπορεί παρά να εξασφαλίζονται, κατά κύριο λόγο, από την επιβολή φορολογιών. Ο πολίτης όμως απαιτεί, εφόσον πληρώνει, να απολαύει ουσιαστικών και ποιοτικών δημόσιων αγαθών, ανεξάρτητα του αν ζει στον Κάτω Πύργο της Τηλλυρίας ή στην Πόλη Χρυσοχούς ή στη Λευκωσία. Δεν μπορεί σε αυτό τον τόπο να υπάρχουν πολίτες πρώτης και δεύτερης κατηγορίας, με τους μεν να απολαύουν προνομιακής μεταχείρισης από το κράτος και άλλους να μην έχουν ούτε τα στοιχειώδη δημόσια αγαθά.

Δεν μπορούμε να ανεχόμαστε να θυματοποιούνται συνεχώς οι πολίτες της περιφέρειας προς όφελος του κέντρου. Δεν μπορούμε να ανεχόμαστε την οποιαδήποτε μεταρρύθμιση, είτε αναπτυξιακή λέγεται είτε νομοθετική ή οτιδήποτε άλλο μπορεί να είναι αυτή, προς όφελος κάποιων επιτηδείων, που μπορούν να έχουν τις προσβάσεις, και να θυματοποιούνται πολίτες της περιφέρειας, οι οποίοι, επειδή είναι "μακριά από το Θεό", όπως συνηθίζεται να λέγεται, δεν έχουν μερίδιο στον παράδεισο.

Όλες αυτές λοιπόν οι πραγματικότητες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να σταματήσουν και το αγαθό της υγείας, το αγαθό της παιδείας ή το αγαθό της

αξιοκρατίας πρέπει να το απολαμβάνει με την ίδια ποιότητα ο κάθε πολίτης, ανεξαρτήτως του σε ποιο μέρος ζει ή ποιος είναι.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ως μέλος της επιτροπής Γεωργίας της Βουλής δεν μπορώ να πω ότι νιώθω ικανοποιημένος από τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται τα προβλήματα που απασχολούν τον αγροτικό κόσμο. Θα προσπαθήσω να αναφερθώ στα κυριότερα προβλήματα, τα οποία θεωρώ ως ουσιαστικά, και θα έπρεπε η κυβέρνηση να τα αντιμετωπίζει με μεγαλύτερη προσοχή και ευαισθησία.

Δυστυχώς η αγροτική τάξη βρίσκεται σήμερα στη χειρότερη κατάσταση παρά ποτέ. Τα χρέη των αγροτών στις συνεργατικές και στις τράπεζες συνεχώς αυξάνονται, αφού τα αλληπάλληλα πλήγματα που δέχονται δεν μπορούν να καλυφθούν, έστω και αν έχουν μια χρονιά επιτυχημένης παραγωγής.

Η αύξηση του κόστους παραγωγής, λόγω των αυξήσεων που μπαίνουν κατά καιρούς στα γεωργικά μηχανήματα, στα καύσιμα, στα λιπάσματα, στα φυτοφάρμακα κ.λπ., δε συνοδεύεται από αυξήσεις στις τιμές των γεωργικών προϊόντων. Μόνο την περίοδο 1999-2000 η αύξηση του κόστους παραγωγής ήταν πέραν του 10%.

Η παντελής έλλειψη προγραμματισμού και μελέτης των αναγκών στις διεθνείς αγορές για τα αγροτικά προϊόντα οδηγεί την αγροτική παραγωγή από αδιέξοδο σε αδιέξοδο. Η δημιουργία ίσως υψηλών προδιαγραφών ερευνητικών κέντρων γενετικής με βάση τον πρωτογενή τομέα θα επηρέαζε, πιστεύω, αρκετά θετικά την όλη κατάσταση.

Η κυβέρνηση, αρνούμενη να αντιληφθεί τη σοβαρότητα των προβλημάτων, το μόνο που στερεότυπα φαίνεται να διακηρύττει, μόλις κάποια κατηγορία γεωργών ζητήσει να επιλυθεί κάποιο από τα προβλήματά της, είναι τα ποσά που δαπάνησε ως βοήθεια προς τους γεωργούς τα τελευταία χρόνια, απομονώνοντάς το τόσο από το

ποσό που εισέπραξε ως δασμούς από τις εισαγωγές των αγροτικών προϊόντων όσο και από τις σημερινές συνθήκες, σε εθνικό και σε παγκόσμιο επίπεδο, που επικρατούν στη γεωργική παραγωγή και τα γεωργικά προϊόντα.

Δυστυχώς η έλλειψη σωστής αγροτικής πολιτικής βασισμένης στα πλεονεκτήματα που έχουμε σε σύγκριση με τις άλλες χώρες, κυρίως της Ευρώπης, που απορροφά τον κύριο όγκο της γεωργικής μας παραγωγής, καθώς επίσης και η εισαγωγή νέων μεθόδων καλλιέργειας μάς οδηγούν σ' αυτά τα αδιέξοδα.

Οι οποιοσδήποτε δικαιολογίες παρουσιάζονται κατά καιρούς για τη μη στήριξη της γεωργικής παραγωγής και το σταδιακό αφανισμό του τομέα της γεωργίας λόγω μικρών αποδόσεων πιστεύω ότι διαψεύδονται οικτρά με το παράδειγμα μιας γειτονικής χώρας με πιο αντίξοες κλιματολογικές συνθήκες, του Ισραήλ.

Έτσι λοιπόν έχω την άποψη ότι, αν πραγματικά θέλουμε την ευημερία της αγροτικής οικογένειας, πρέπει άμεσα να ετοιμάσουμε ένα σωστό στρατηγικό σχεδιασμό μέσα από τον οποίο θα προχωρήσουμε προς την απάμβλυνση των χρόνιων προβλημάτων που αντιμετωπίζει.

Παράλληλα, μέσα από τις διαπραγματεύσεις για ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει να πάρουμε όσα πιο πολλά μπορούμε με μια διεκδικητική πολιτική και όχι με μια αδιάφορη πολιτική που στόχο έχει πώς να κλείσουν άρον άρον τα κεφάλαια της εναρμόνισης. Οι επιδοτήσεις σίγουρα είναι καλές, όταν δίνονται σωστά και δίκαια, αλλά και αυτές δε λύνουν το βασικό ζητούμενο των αγροτών, που είναι μια αξιοπρεπή διαβίωση.

Αναπτυξιακή πολιτική

Δυστυχώς φαίνεται ότι υπάρχει μια λανθασμένη και παρεξηγημένη πολλές φορές αντίληψη για το τι εννοούμε με τον όρο περιφερειακή ανάπτυξη και κινητοποίηση των παραγωγικών συντελεστών της οικονομίας. Δεν έχουμε αντιληφθεί ότι, για να

μεγεθύνουμε σήμερα το εθνικό μας προϊόν, πρέπει και τον πιο ασήμαντο συντελεστή παραγωγής να τον ενεργοποιήσουμε προς όφελος και της οικονομίας, αλλά και της κοινωνίας γενικότερα. Αυτό ουσιαστικά συνεπάγεται ότι κάθε πολίτης αυτού του τόπου και κάθε περιοχή σ' αυτό το κράτος πρέπει να τύχουν της ανάλογης προσοχής και βοήθειας, ώστε να παραγάγουν στο μέγιστο των δυνατοτήτων τους. Εδώ είναι λοιπόν που μπαίνει ο ουσιαστικός ρόλος του κράτους, μέσα από μακρόπνοες και μεγαλεπήβολες αναπτυξιακές πολιτικές, να καταφέρει να δώσει μια ισορροπημένη και πολυδιάστατη ανάπτυξη της οικονομίας και της κοινωνίας γενικότερα. Με το να κάνουμε εξωραϊσμούς πλατειών σε κοινότητες οι οποίες τείνουν να αφανιστούν, γιατί ο μικρότερος κάτοικός τους έχει πάρει τη σύνταξή του πριν από πέντε ή δέκα χρόνια, αυτό δεν είναι αναπτυξιακή πολιτική. Τέτοια έργα δεν ανατρέπουν την κατάσταση αφανισμού των πλείστων κοινοτήτων μας. Τέτοια έργα δεν αναζωογονούν τις κοινότητες και δε λειτουργούν ως παράγοντας αναστροφής της ροής των κατοίκων από τις πόλεις στα χωριά. Για να γίνει αυτό, θα πρέπει να ξέρει ο πολίτης ότι θα βρει στην περιφέρεια τις ίδιες ευκαιρίες ουσιαστικής απασχόλησης και ουσιαστικών διευκολύνσεων, εξασφάλισης δημόσιων αγαθών, όπως η παιδεία και η υγεία.

Κοινωνική πολιτική

Δε θα κάνω ιδιαίτερη αναφορά στην κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης. Είναι παραδεκτό ότι έχουν γίνει κάποιες αυξήσεις στις βασικές συντάξεις και στα δημόσια βοηθήματα. Δεν μπορώ να πω όμως ότι όλα αυτά είναι ικανοποιητικά. Το είχα αναφέρει και πέρσι, θα το αναφέρω και σήμερα, ότι από το 1999 αναμένουμε από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων την τροποποίηση του καταλόγου βασικών αγαθών διατροφής και ένδυσης, με βάση τον οποίο ουσιαστικά καθορίζεται το ύψος των δημοσίων βοηθημάτων. Δυστυχώς ακόμα αναμένουμε. Ελπίζουμε ότι πριν από τη λήξη της θητείας αυτής της Βουλής θα τον έχουμε ήδη στην επιτροπή.

Πάφος και έργα ανάπτυξης

Είναι γεγονός, γενικά παραδεκτό από τους υπουργούς που επισκέπτονται περιοδικά την επαρχία μας, ότι η επαρχία μας αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα και ελλείψεις σε έργα υποδομής, που υποβαθμίζουν σε τελική ανάλυση την κοινωνικοοικονομική ζωή της επαρχίας, προβλήματα που πιθανόν να αντιμετωπίζουν και άλλες επαρχίες, όμως η χρόνια αδιαφορία για έργα υποδομής άμβλυσε τα προβλήματα αυτά και η ραγδαία ανάπτυξη των τελευταίων χρόνων έπιασε απροετοίμαστους όλους. Δε θα επιχειρήσω να αναλύσω τα προβλήματα της επαρχίας, θα αρκεστώ όμως να κάνω μια απλή αναφορά στο ότι η Πάφος σήμερα αποτελεί τον υπ' αριθμόν ένα παράγοντα στην ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού μας προϊόντος και τον υπ' αριθμόν ένα προορισμό για τους τουρίστες που επιδιώκουν υψηλής ποιότητας τουριστικές υπηρεσίες. Έτσι λοιπόν, αν πραγματική επιδίωξη της κυβέρνησης είναι η αναβάθμιση του τουριστικού μας προϊόντος, οφείλει πρώτιστα να επιλύσει όσο το δυνατό συντομότερα και μέσα στα καθορισμένα χρονοδιαγράμματα όλα τα προβλήματα όσον αφορά τα αναπτυξιακά έργα που απαιτούνται, όπως είναι:

1. το συγκοινωνιακό δίκτυο·
2. το αεροδρόμιο·
3. η κατασκευή της μαρίνας·
4. η επίλυση του προβλήματος του Ακάμα με σεβασμό φυσικά τόσο στον ανθρώπινο παράγοντα της περιοχής όσο και στο περιβάλλον· και
5. η βελτίωση των νοσοκομείων μας.

Όλα αυτά είναι προβλήματα που απαιτούν άμεση επίλυση. Και, όταν λέμε άμεση επίλυση, δεν εννοούμε ότι η απλή συμπερίληψη κάποιων κονδυλίων στους προϋπολογισμούς επιλύει τα προβλήματα αυτά. Χρειάζεται συντονισμός και επιτάχυνση των διαδικασιών, ώστε ακριβώς να απορροφούνται κανονικά μέσα στο κάθε

οικονομικό έτος τα ποσά αυτά. Πέρα από αυτά, χρειάζονται επίλυση αρκετά άλλα προβλήματα που αφορούν τη δημιουργία βιοτεχνικών και βιομηχανικών ζωνών, την υλοποίηση των υδατικών έργων και την ανέγερση και επιδιόρθωση αρκετών σχολικών κτιρίων.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, σίγουρα τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε ως κράτος είναι πάρα πολλά και τα προβλήματα αυτά συναρτώνται άμεσα ή έμμεσα και με τα οικονομικά μας μεγέθη. Οι συνεχείς προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης μας επιβάλλουν πράγματι να κάνουμε τομές και μεταρρυθμίσεις στην οικονομία μας. Για να γίνουν όμως όλα αυτά, χρειάζονται οράματα που θα χαράξουν τη δική μας αισιόδοξη πορεία στο παγκόσμιο γίγνεσθαι. Χρειάζονται οράματα τα οποία θα απολαύσουν οι επερχόμενες γενεές και γι' αυτό πρέπει να τους δώσουμε την ευκαιρία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Μυριάνθους.

Ο κ. Παρισινός του Δημοκρατικού Συναγερμού και να ετοιμάζεται ο κ. Κίκης Γιάγκου.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε υπουργέ,

Θα ήθελα πρώτα να ευχαριστήσω θερμά εσάς τους λιγοστούς συναδέλφους που έχετε το κουράγιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ουκ εν τω πολλώ το ευ.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Να παρακολουθείτε τις εργασίες της Βουλής. Είναι πραγματικά δύσκολο να μιλά

κανείς μπροστά σε άδεια έδρανα, αλλά ιδιαίτερα μπροστά σε εντελώς άδεια καθίσματα και αν εξαιρέσω τη μόνιμη παρουσία του κ. Γιώρκου, που μας τιμά πάντοτε και έχει περισσότερες παρουσίες και από εμάς τους βουλευτές, υπάρχει πλήρης αδιαφορία από τους πολίτες να παρακολουθήσουν τις εργασίες της Βουλής και ιδιαίτερα την κορυφαία κατά τεκμήριο συζήτηση που γίνεται στο σώμα αυτό, τη συζήτηση των προϋπολογισμών του κράτους. Σίγουρα φαίνεται ότι ο τρόπος που ακολουθούμε είναι άχαρος, δεν έχει ενδιαφέρον, δεν είναι ελκυστικός και χαίρομαι γιατί η διακομματική επιτροπή, που προήλθε από τη συζήτηση στην ολομέλεια της Βουλής, επεξεργάζεται κάποιες εισηγήσεις. Εύχομαι και ελπίζω να είναι η τελευταία φορά που συζητούμε με αυτό τον τρόπο τους προϋπολογισμούς του κράτους.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Πάντως, αν μου επιτρέπετε, κύριε συνάδελφε, η Πάφος σαν εκλογική περιφέρεια παρευρίσκεται και με τους τέσσερις βουλευτές και είναι η μόνη εκλογική περιφέρεια.

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Χαίρομαι και αισθάνομαι τιμή διότι ακολουθώ στο βήμα τρεις αγαπητούς εκ Πάφου συναδέλφους...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν και άλλοι εκτός από τους τρεις, κύριε Παρισινέ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πραγματοποιείται υπό την προεδρία Παφίτου πάλι, για να συμπληρωθεί η υπόθεση, διότι διαμαρτύρεται ο κ. Αγαπίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Φυσικά, μήπως επαληθευτεί το ρητό, “άμα γιωρκήσει η Πάφου”, κύριε Πιττοκοπίτη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Θα αποδειχθεί απόψε που θα μιλώ, αν θα γιωρκήσει η Πάφος!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Θα προσπαθήσω, κύριε Πιττοκοπίτη, να εκπροσωπήσω και εγώ κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο την επαρχία Λευκωσίας. Ελπίζω να μη μου αφαιρούνται λεπτά από το χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δε θα σας αφαιρεθούν τα λεπτά.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, από την ίδρυσή του, στην πολιτική του διακήρυξη, έθεσε τη φροντίδα για την υγεία του πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας σαν ύψιστο στόχο της κοινωνικής του πολιτικής. Συνεπέστατο το κόμμα στην πορεία του, με σταθερότητα και αποφασιστικότητα, στήριξε και υποστήριξε κάθε μέτρο που έτεινε να αναβαθμίσει την προσφερόμενη φροντίδα στους πολίτες και έδωσε ταυτόχρονα πειστικά παραδείγματα ήθους και ψηλού επιπέδου σωστής πολιτικής, δεοντολογίας, γιατί, είτε σαν αντιπολίτευση είτε σαν συμπολίτευση, χειρίστηκε τον ευαίσθητο τομέα της υγείας σαν θέμα ανθρώπινο, εθνικής διάστασης, πέρα και πάνω από πρόσκαιρες πολιτικο-κομματικές σκοπιμότητες, συμφέροντα ή αντιπαλότητες. Τούτο αποδείχτηκε περίτρανα τα τελευταία είκοσι τέσσερα χρόνια ζωής που μετρά ο μεγάλος Δημοκρατικός Συναγερμός. Πάντα έτοιμος, θαρραλέος, μελετημένος και αποφασιστικός επαίνεσε ή έψεξε αποφάσεις, κατάθεσε με παρρησία θέσεις, εισηγήσεις και πρωτοποριακές ιδέες, ανεξάρτητα του ποιος βρισκόταν στην προεδρική καρέκλα ή ποιος ήταν ο πολιτικός προϊστάμενος του Υπουργείου Υγείας.

Σήμερα, μπροστά στη νέα χρονιά του 2001, την πρώτη χρονιά του νέου αιώνα, θα προσεγγίσουμε με νηφαλιότητα και καλή πρόθεση τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας, που ουσιαστικά φωτογραφίζει τις προοπτικές στο ευρύτατο φάσμα των προσφερόμενων υπηρεσιών υγείας.

Η πρώτη μας αναφορά θα γίνει στην υπάρχουσα και εξελισσόμενη υποδομή των κρατικών νοσηλευτηρίων. Είχαμε τονίσει και στο παρελθόν ότι η Πάφος, η Λεμεσός και η Λάρνακα ευτύχησαν να διαθέτουν εξαιρετικά, από πλευράς νέων, σύγχρονων κτιριακών εγκαταστάσεων, κρατικά νοσοκομεία. Η Λευκωσία, που ουσιαστικά δέχεται και καλύπτει περίπου το ήμισυ των περιστατικών που χρήζουν εξέτασης και θεραπείας, οδεύει τώρα στην απόκτηση νέου Γενικού Νοσοκομείου. Υπερσύγχρονο, σε θαυμάσια τοποθεσία, τόσο από πλευράς φυσικού περιβάλλοντος όσο και από πλευράς προσιτής προσπέλασης από όλες τις πόλεις, το κέντρο της Λευκωσίας και τους γύρω δήμους, αλλά και από αέρος, με την κατασκευή ελικοδρομίου με άμεση σύνδεση με το τμήμα πρώτων βοηθειών και ατυχημάτων. Οι εργασίες συνεχίζονται με τον προκαθορισμένο ρυθμό και αναμένεται να παραδοθεί στο Υπουργείο Υγείας, για χρήση, στον προγραμματισμένο χρόνο.

Υποβάλλουμε εδώ την εισήγηση ότι οι παραγγελίες για νέο αναγκαίο εξοπλισμό θα πρέπει να γίνουν έγκαιρα, αφού είναι γνωστός ο χρόνος ολοκλήρωσης του έργου, ώστε να εγκατασταθούν την ίδια στιγμή και να λειτουργήσει αμέσως, χωρίς να υπάρξει χάσμα, να καμαρώνουμε το νέο κτίριο και να καθόμαστε με δεμένα χέρια να περιμένουμε το νέο εξοπλισμό, σαν σύγχρονες μωρές παρθένες.

Το επόμενο, άμεσο βήμα είναι η έναρξη ανέγερσης του νέου Νοσοκομείου Αμμοχώστου. Κατανοούμε την καθυστέρηση που προέκυψε από την ελπίδα και το ενδιαφέρον να διερευνηθεί η πιθανότητα νέου τρόπου ανάληψης του έργου, που θα ήταν ομολογουμένως ταχύτατος. Τώρα που ξεκαθάρισε οριστικά το θέμα, προχωρούμε

ανεμπόδιστα στην έναρξη του έργου κατά το πρώτο εξάμηνο τούτου του χρόνου και το πρώτο κονδύλι για £1.000.000 είναι ήδη στους προϋπολογισμούς και θα το ψηφίσουμε.

Η αποφασιστική κίνηση του Υπουργού Υγείας και της κυβέρνησης να υιοθετήσουν την ομόφωνη εισήγηση της επιτροπής Υγείας και της ολομέλειας της Βουλής για άμεση προσθήκη μαιευτικής-γυναικολογικής μονάδας, ως επίσης και μονάδας εντατικής θεραπείας, μας υποχρεώνει να τους συγχαρούμε θερμά, γιατί η απόφαση πάρθηκε γενναία, παρά την αντίθετη θέση και εισήγηση των επιστημόνων τεχνοκρατών. Ένα νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου, με κόστος £10.000.000 περίπου και άλλων £5.000.000 για τον απαραίτητο εξοπλισμό, θα καλύψει τις ανάγκες των κατοίκων της περιοχής και ταυτόχρονα θα μας κάνει περήφανους, γιατί θα προσφέρουμε υπηρεσίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα εκατομμύρια των ξένων και ντόπιων τουριστών, σε αξιοπρεπείς και πολύ αναβαθμισμένες συνθήκες και περιβάλλον.

Η ανασχεδίαση του Νοσοκομείου Αθαλάσσης είναι ένας άλλος σχεδιασμός στο πολυδιάστατο έργο της κυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη στον τομέα της υγείας. Ένα κονδύλι £100.000 θα διατεθεί για ετοιμασία μελέτης κατασκευαστικών σχεδίων και προκαταρκτικών εργασιών, με στόχο τη μετεξέλιξη του νοσοκομείου σ' ένα σύγχρονο κέντρο ψυχικής υγείας, όπως απαιτούν οι συστάσεις της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας και οι σύγχρονες επιστημονικές τάσεις στον ευρωπαϊκό χώρο.

Παράλληλα, χειροκροτούμε το μεγαλόπνοο σχέδιο της κυβέρνησης για αναβάθμιση της παροχής πρωτοβάθμιας φροντίδας, τόσο στην ύπαιθρο όσο και στις αγροτικές περιοχές, με τη δημιουργία νέων αστικών και αγροτικών υγειονομικών κέντρων και την ενίσχυση των υφισταμένων με προσωπικό και εξοπλισμό.

Η ενίσχυση των νοσοκομείων Παραλιμνίου, Κυπερούντας και Πόλης, των αγροτικών υγειονομικών κέντρων και η συν τω χρόνω δημιουργία πολυδύναμων υγειονομικών κέντρων, όπως παραδείγματος χάριν της Αγλαντζιάς και του Αγίου

Δομετίου, που δοκιμάστηκαν με επιτυχία, έδωσαν το έναυσμα στο Υπουργείο Υγείας να προωθήσει προγραμματισμό για ανέγερση και λειτουργία νέων κέντρων στη Λακατάμια, στην Κοφίνου, στο Δάλι, στη Λινόπετρα, στο Στρόβολο και αλλού. Απλό λοιπόν το συμπέρασμα: με μεθοδικότητα και σταθερή πρόοδο προχωρεί η κυβέρνηση στην ολοκλήρωση των σύγχρονων αναγκών, παγκύπρια, σε κτίρια και εγκαταστάσεις.

Αν την ίδια ώρα ρίξουμε το βλέμμα μας στο χώρο της μαχόμενης ιατρικής, θα δούμε με θαυμασμό την τολμηρή επένδυση εκατομμυρίων, για νέες υψηλού επιπέδου νοσηλευτικές μονάδες και εισαγωγή, εγκατάσταση και λειτουργία τελευταίου τύπου ιατρικού εξοπλισμού, ώστε να συγκρινόμαστε ευνοϊκότατα με τις πιο αναπτυγμένες χώρες στον τομέα της ιατρικής. Αναμένουμε από στιγμή σε στιγμή το πολυθρύλητο πια νομοσχέδιο που θα αφορά τις βασικές απαιτήσεις για τη λειτουργία των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων.

Εμείς σαν ΔΗΣΥ, την ώρα της συζήτησης των αναβαθμισμένων στοιχείων που θα απαιτούνται για σωστή λειτουργία μιας κλινικής, θα εισηγηθούμε και κάποια ειδικά, συγκεκριμένα κίνητρα που θα βοηθήσουν τον αξιόλογο, προοδευτικό ή νέο επιστήμονα να έχει το κουράγιο ν' ανοίξει το παράθυρο στην πρόοδο και τον εκσυγχρονισμό, γιατί θα αισθάνεται ότι η πατρίδα του, η πολιτεία του τον αγκαλιάζει με στοργή και στηρίζει τη γνήσια προσπάθεια και την ενθουσιώδη επιστημονική του διάθεση.

Από την ίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, εμείς οι πολιτικοί χαρακτηρίζαμε πάντα το Υπουργείο Υγείας σαν υπουργείο της κρατικής νοσηλείας. Δεκάδες φορές το θέμα συζητήθηκε στην επιτροπή Υγείας της Βουλής και ομόφωνα καλούσαμε τους υπουργούς να δείξουν και να αποδείξουν ότι ενδιαφέρονται για το σύνολο των επιστημόνων που υπηρετούν την υγεία. Σήμερα, πρέπει δίκαια να αποδώσουμε έπαινο στον πολιτικό προϊστάμενο του υπουργείου, γιατί με τις άψογες σχέσεις συνεργασίας που ανέπτυξε με τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο, τον εκφραστή του ιατρικού κόσμου,

και τη συνομολόγηση συμφωνιών για κάλυψη ή συμπλήρωση αναγκών ιατρικής φροντίδας, έδωσε χειροπιαστή την απόδειξη ότι επιτέλους το υπουργείο του μεριμνά για το σύνολο των φορέων της προσφοράς ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στην πατρίδα μας.

Μιλώντας για εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών, πρέπει να σημειώσουμε με ικανοποίηση τη διάθεση του ποσού των £ 2.50.000 για αγορά ιατρικού και άλλου εξοπλισμού και την ικανοποίηση του παλλαϊκού αιτήματος για αγορά και εγκατάσταση αξονικών τομογράφων στη Λάρνακα και Πάφο και ταυτόχρονη αντικατάσταση του τομογράφου της Λεμεσού. Με αυτή τη στέρεη υποδομή, δίκαια προχωρεί το κράτος στη συνεχή βελτίωση του ήδη ψηλού επιπέδου φροντίδας, με έμφαση στη πρόληψη των αιτίων νοσηρότητας και θνησιμότητας. Ευνοϊκότατοι οι πίνακες στατιστικής: Μέσος όρος ζωής, ογδόντα χρόνια οι γυναίκες και εβδομήντα πέντε οι άντρες - και εδώ προνομιούχες ως συνήθως οι γυναίκες. Βρεφική θνησιμότητα, έξι θάνατοι στις χίλιες γεννήσεις. Θνησιμότητα γενικά, 7,6 στους χίλιους πολίτες. Τούτοι οι πίνακες μας κατάταξαν διεθνώς στην εικοστή τέταρτη ανάμεσα σε εκατόν ενενήντα μία χώρες που αξιολόγησε η Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας.

Ήδη μέχρι σήμερα η κυβέρνηση Κληρίδη διέθεσε για τις κρατικές δαπάνες υγείας πάνω από £ 755.000.000 και εκτός από την πρωτοβάθμια φροντίδα, βελτίωσε σημαντικά τόσο τη δευτεροβάθμια όσο και την τριτοβάθμια με σειρά μέτρων, όπως παραδείγματος χάριν δεύτερη μονάδα αγγειογραφημάτων, καρδιολογικό θάλαμο επεμβατικής καρδιολογίας, θάλαμο για παιδιά με λευχαιμία και άλλα αιματολογικά προβλήματα, μονάδα μεταμόσχευσης μυελού των οστών και ειδικό θάλαμο για τούτο, αναβάθμιση τμημάτων ατυχημάτων και επειγόντων περιστατικών, ανανέωση του στόλου ασθενοφόρων, νέοι σταθμοί ασθενοφόρων στη Λινόπετρα και Κοφίνου, κάλυψη με ασθενοφόρα των υπεραστικών δρόμων κατά τους θερινούς μήνες, σημαντική

βοήθεια στη Νοσηλευτική Σχολή, θεαματική αποκέντρωση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας, νέα φάρμακα για νεφροπαθείς, καρκινοπαθείς, ασθενείς με AIDS, ασθενείς με κατά πλάκα σκλήρυνση και σωρεία άλλων ασθενειών, προληπτική οδοντιατρική θεραπεία, με εμπλοκή και συνεργασία των ιδιωτών οδοντιάτρων, τέσσερις νέες κινητές οδοντιατρικές μονάδες και τόσα άλλα.

Όμως σε ένα ζωτικό θέμα συνεχίζεται η καθυστέρηση. Και το όνομα αυτού, μηχανογράφηση. Το λέμε και το επαναλαμβάνουμε, δε χωρεί δικαιολογία. Καλούμε τον αρμόδιο υπουργό να πάρει την ευθύνη στα χέρια του και να απαιτήσει την άμεση έγκριση ποσού κάποιων εκατομμυρίων για ταυτόχρονη, παγκύπρια εγκατάσταση συστήματος μηχανογράφησης σε όλα τα νοσηλευτήρια, σε όλες τις υπηρεσίες. Θα σώσει τον ασθενή από την επικίνδυνη πολυφαρμακία, σώζοντας ταυτόχρονα και τα ταμεία του κράτους. Θα έχουμε, με μιας, υπηρεσίες πραγματικά ευρωπαϊκού επιπέδου. Θα βελτιωθούν σημαντικά η απόδοση και η λειτουργικότητα όλων των υπηρεσιών, προς όφελος του πολίτη και του κράτους.

Καλούμε το φίλο Υπουργό Οικονομικών και τους αρμόδιους του υπουργείου του να ψηλαφίσουν, με καθαρό μυαλό, το οικονομικό όφελος που τελικά θα προκύψει από μια τέτοια συμφέρουσα επένδυση και να δώσουν το πράσινο φως. Ιδού η Ρόδος! Εμείς ξέρουμε, χρειάζεται πολιτική αποφασιστικότητα. Και πριν φύγει το 2001, η επιστήμη είναι σε θέση να λειτουργήσει με ικανοποιητικό τρόπο και ολοκληρωμένο σύστημα στη μικρή μας Κύπρο.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τούτη την ώρα που μιλούμε, τίθενται σε εφαρμογή οι νέοι κανονισμοί για κυβερνητικά ιατρικά ιδρύματα και υπηρεσίες, που ψήφισε ομόφωνα η Βουλή. Αναμένουμε με ενδιαφέρον τα αποτελέσματα. Γνώμονάς μας υπήρξε η ανάγκη βελτίωσης των συνθηκών αντιμετώπισης των συνανθρώπων μας, που έχουν

πραγματική ανάγκη να κάνουν χρήση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα κρατικά μας νοσηλευτήρια. Σημειώνουμε ότι η μεγάλη μάζα των ασθενών δεν έχει, μέχρι της ώρας, επαρκώς ενημερωθεί για το νέο σύστημα που εφαρμόζεται. Η ενημέρωση, η διαφώτιση είναι πολύ χρήσιμη για να ξεπεραστούν οι δυσκολίες που πιθανό να προκύψουν στην αρχή από το νέο σύστημα. Ας γίνει σωστή χρήση των μέσων μαζικής ενημέρωσης, των λειτουργών των νοσηλευτηρίων και των τοπικών αρχών, για να περάσουμε γρήγορα τα τυχόν αναγκαία επεξηγηματικά μηνύματα. Τέλος, μπροστά μας, εμάς των βουλευτών, βρίσκεται με ολοκληρωμένη μελέτη, η μεγάλη πρόκληση υγείας του νέου αιώνα, το Εθνικό Σχέδιο Υγείας (ΕΣΥ).

Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού τοποθετηθήκαμε ήδη ξεκάθαρα, βλέποντας το ΕΣΥ να είναι ένα εκσυγχρονισμένο, ισορροπημένο και ανθρωποκεντρικό σύστημα υγείας, που φαίνεται να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες υγειονομικές ανάγκες και τις μελλοντικές απαιτήσεις ολόκληρου του κυπριακού λαού με βασικά πλεονεκτήματα:

1. Την παροχή υψηλής ποιότητας ιατροφαρμακευτικής φροντίδας στο σύνολο των πολιτών.
2. Την ελεύθερη επιλογή θεράποντα ιατρού και θεραπευτηρίων.
3. Την εξασφάλιση υγειονομικής ισότητας μεταξύ αστικών και αγροτικών κέντρων.
4. Τη δυνατότητα πρόσβασης όλων των ασθενών σε όλες τις εξειδικευμένες μονάδες και νοσοκομεία.
5. Την κατοχύρωση των εργασιακών σχέσεων των λειτουργών υγείας.
6. Την παροχή κινήτρων για αύξηση παραγωγικότητας και προσφοράς βελτιωμένων υπηρεσιών.
7. Τη δίκαιη κατανομή των εισφορών των πολιτών, σύμφωνα με τα πραγματικά τους εισοδήματα, και λοιπά.

Είπαμε το ιστορικό “ναι” και καλέσαμε τον Υπουργό Υγείας να δεσμευτεί, με τη

ψήφιση του πλαισίου νόμου, ότι θα ενδυναμώσει άμεσα τη στελέχωση και δομή του ίδιου του Υπουργείου Υγείας, για ν' ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των προσεχών χρόνων, για προετοιμασία του πεδίου εισαγωγής του ΕΣΥ. Άμεση να είναι η επέμβαση για διοικητική και λειτουργική αναμόρφωση των κρατικών νοσηλευτηρίων, ώστε να είναι πανέτοιμα να διαδραματίσουν τον πρωταγωνιστικό τους ρόλο στα πλαίσια του ΕΣΥ. Να γίνει υπεύθυνη τεχνοοικονομική μελέτη που να βεβαιώνει οριστικά ότι τα προτεινόμενα ποσοστά εισφοράς θα είναι ικανοποιητικά και θα παραμείνουν στο προτεινόμενο επίπεδο για μεγάλη περίοδο λειτουργίας του ΕΣΥ. Τέλος, να αναλάβει την επιστημονική, αλλά εκλαϊκευμένη ενημέρωση των πολιτών για την επερχόμενη εισαγωγή του σχεδίου.

Στόχος, μέσα σε συνθήκες ομόφωνης πολιτικής προσέγγισης, να πετύχουμε την αποδοχή τού, κατά τεκμήριο, σπουδαιότερου μέτρου κοινωνικής προσφοράς και αλληλεγγύης που εφαρμόστηκε ποτέ στην πατρίδα μας. Επισημαίνουμε με ικανοποίηση ότι η κυβέρνηση της Κύπρου, στα θέματα υγείας, ακολουθεί μια ορθή στρατηγική και ένα πολιτικό σχεδιασμό που τείνει να συντονίσει, με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, την παροχή φροντίδας στο σύνολο του κυπριακού πληθυσμού. Μεγάλο το έργο της κυβέρνησης στο χώρο της υγείας, η καλπάζουσα όμως επιστημονική και τεχνική εξέλιξη επιβάλλει να είμαστε πανέτοιμοι για συνεχή πρόοδο και αναβάθμιση.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός, κάνοντας πράξη το διακηρυγμένο ζωνότατο ενδιαφέρον του στο θέμα "υγεία", συνέστησε και λειτούργησε ειδική γραμματεία. Δεκάδες καταξιωμένοι επιστήμονες, που υπηρετούν διάφορους κλάδους της επιστήμης, συμμετέχουν και με τις σκέψεις, απόψεις, εισηγήσεις και προτάσεις, που έχουν σαν βάση την επιστημονική γνώση και την επαγγελματική πείρα, συμβάλλουν στη διατύπωση της πολιτικής πρότασης του κόμματός μας. Η ολοκληρωμένη ήδη πρόταση θα κατατεθεί πολύ σύντομα στο κοιματικό μας φόρουμ. Από τώρα τολμώ να δηλώσω

δημόσια ότι το δικό μας κόμμα θα καταθέσει, για τις επερχόμενες εκλογές, στο εκλογικό σώμα μια ρηξικέλευθη, δυναμική πρόταση που ν' αγκαλιάζει τα θέματα υγείας του πολίτη με πραγματικό ενδιαφέρον, περισσή αγάπη και κατανόηση, μέσα από ένα ανθρωποκεντρικό σύστημα, βασισμένο στις αρχές της επιλογής, της άμιλλας για το καλύτερο και της καινοτομίας.

Τελικός μας στόχος: Καινούργιος ρόλος, που να διασφαλίζει τη μέγιστη αξιοποίηση των πόρων του λαού μας και της επιστημονικής δεξιότητας των στελεχών που υπηρετούν την υγεία. Με αυτές τις θέσεις δηλώνουμε την απόφασή μας να υπερψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παρισινέ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Μία ερώτηση, επιτρέπεται, στον ομιλούντα;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν ο ομιλητής σάς επιτρέπει.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Ευχαρίστως.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε συνάδελφε, έχετε χαρακτηρίσει τη σχέση του πολιτικού προϊστάμενου του Υπουργείου Υγείας με τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο ως άψογη. Εάν όντως είναι άψογη αυτή η σχέση, τότε πώς εξηγείτε το γεγονός ότι ένα μεγάλο μέρος των μελών του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, οι δημόσιοι γιατροί, σε τρεις μέρες κατέρχονται σε παναπεργία;

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Γνωρίζετε πολύ καλά, αγαπητέ μου συνάδελφε, ότι το θέμα αυτό είναι καθαρά

συνδικαλιστικό και άπτεται των σχέσεων μεταξύ εργοδότη και εργοδοτούμενου. Εμείς μιλήσαμε για τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο που εκφράζει το σύνολο των ιατρών και δεν υπεισήλθαμε σίγουρα σε συνδικαλιστικά θέματα, γιατί ξέρουμε να διαχωρίζουμε, όπως επιβάλλει το σύνταγμα, τις υποχρεώσεις του κάθε τομέα και ο τομέας αυτός είναι νομοθετικός τομέας. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παρισινέ.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κίκης Γιάγκου. Απλώς θέλω να αναφέρω πως ο χρόνος που σπαταλείται για τις ερωτήσεις λαμβάνεται υπόψη και χρεώνεται το κόμμα του ομιλητή.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση και έγκριση ή απόρριψη του προϋπολογισμού του κράτους είναι ίσως το σοβαρότερο καθήκον του νομοθετικού σώματος. Η ευθύνη του κοινοβουλίου σαν θεσμός, αλλά και του καθενός από εμάς ξεχωριστά, είναι τεράστια στην εξέταση όλων των πτυχών αυτού του θέματος, αφού με βάση την απόφαση, τις παρατηρήσεις και εισηγήσεις μας, θα κινηθεί ο κρατικός μηχανισμός για τον επόμενο χρόνο.

Μεγαλύτερη όμως είναι η ευθύνη της κυβέρνησης που συντάσσει τους προϋπολογισμούς και τους φέρνει μπροστά μας ζητώντας έγκριση. Αναπόφευκτα, μας δίδεται η ευκαιρία να σχολιάσουμε όχι μόνο τα επιμέρους σημεία του προϋπολογισμού, αλλά και τη γενική πολιτική φιλοσοφία και κατεύθυνση της κυβέρνησης.

Δυστυχώς, πρέπει να τονίσουμε τη συντηρητική και αντιλαϊκή προσέγγιση που διαφαίνεται μέσα από τους προϋπολογισμούς και το σπρώξιμο της κυπριακής οικονομίας και κοινωνίας στην ανεξέλεγκτη οικονομία της αγοράς και στις ορέξεις του μεγάλου κεφαλαίου, περιορίζοντας το παρεμβατικό ρόλο του κράτους, αδιαφορώντας

για τις τεράστιες επιπτώσεις που αυτό το εγχείρημα εμπεριέχει, ιδιαίτερα όταν πραγματοποιείται με ταχύτητα και χωρίς προηγούμενη διεξοδική εξέτασή του και συμφωνία ή τουλάχιστον κατανόηση από όλους τους φορείς της κοινωνίας.

Η συνεχής επίκληση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της ενταξιακής πορείας μας δεν είναι δικαιολογία για τον τρόπο που ενεργεί η κυβέρνηση. Αντίθετα, είναι αδιάψευστη μαρτυρία ότι από την κυβέρνηση και την ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού λείπουν τα πολιτικά επιχειρήματα. Αυτό μου δίνει και την αφορμή να επισημάνω την τεράστια αντίθεση μεταξύ των λόγων και των έργων της κυβέρνησης. Ενώ θεωρεί την Ευρωπαϊκή Ένωση λίγο ή πολύ σαν την πανάκεια όλων των προβλημάτων μας και τη χρησιμοποιεί ως πρώτη δικαιολογία για οποιαδήποτε απόφασή της, την ίδια στιγμή εκθέτει την Κύπρο με τα σκάνδαλα που αφήνει να διαδραματίζονται κάτω από τη μύτη της και πολλές φορές με τη στήριξη και ενθάρρυνση κρατικών αξιωματούχων.

Αν οι ευρωπαϊκές χώρες είναι ευνομούμενες και κάνουν χρήση των θεσμών και νόμων τους, τότε εμείς σίγουρα δε θα βρούμε θέση ανάμεσά τους. Δεν υπάρχει, κύριοι συνάδελφοι, κανένας τομέας στην Κύπρο, πλην ελάχιστων εξαιρέσεων, που να μη βρίθει παρανομιών, σκανδαλωδών ενεργειών και ρουσφετιού. Επί διακυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη και Δημοκρατικού Συναγερμού και συγκυβέρνησης Γιώργου Βασιλείου και Ενωμένων Δημοκρατών, η ισονομία έδωσε τη θέση της στο ποια κομματική ταμπέλα έχει ο πολίτης, η αξιοκρατία έδωσε τη θέση της στο ρουσφέτι, η ευνομία έδωσε τη θέση της στην παρανομία!

Ζητά η κυβέρνηση εσωτερική ενότητα. Μα πώς να υπάρξει εσωτερική ενότητα, όταν τα δύο τρίτα των Κυπρίων πολιτών αντιμετωπίζονται ως εχθροί ή ανάξιοι να τύχουν ίσης μεταχείρισης με τους ευνοούμενους της ηγεσίας του Δημοκρατικού Συναγερμού; Διερωτώμαι επίσης πώς θα επικρατήσει τάξη και ασφάλεια, όταν μέσα στο αστυνομικό σώμα επικρατεί νωθρότητα, αδράνεια και αναποτελεσματικότητα! Κι

αυτό συνεπεία της κομματικοποίησης που επέβαλε στο δημόσιο ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

Είναι αδιανόητο, κύριοι συνάδελφοι, να μη λειτουργούν σωστά ζωτικής σημασίας υπηρεσίες, επειδή οι υπάλληλοι αισθάνονται σιγουριά ότι το μέσο τους θα τους βολέψει και θα τους καλύψει σε οποιαδήποτε περίπτωση αδυναμίας εκτέλεσης καθήκοντος και ανευθυνότητας. Είναι επίσης αδιανόητο οι εσωτερικές έριδες του Δημοκρατικού Συναγερμού να μεταφέρονται στα διάφορα υπουργεία και διάφορες υπηρεσίες, έτσι ώστε να υπάρχει ασυνεννοησία και συνεπώς αναποτελεσματικότητα και αδράνεια. Και μιλώ για το φαινόμενο ανυπαρξίας σχέσεων μεταξύ Αρχηγού Αστυνομίας και Υπουργού Δικαιοσύνης. Η μανία αυτής της κυβέρνησης να βολέψει όσο το δυνατό περισσότερους “ημέτερους” σε διάφορα πόστα, δεν την αφήνει να δει ότι τα μεγαλύτερα στρώματα του πληθυσμού αδικούνται και αγνοούνται. Οι πρόσφυγες έχουν κατακτήσει να είναι αποπαίδια της κοινωνίας, τη στιγμή που διάφοροι “ημέτεροι” λυμαίνονται τις τουρκοκυπριακές περιουσίες μπροστά στα μάτια των αρμοδίων.

Η απουσία ουσιαστικής αστυνόμευσης μας κάνει μάρτυρες της έξαρσης και αναβάθμιση του λαθρεμπορίου, της τρομακτικής αύξησης της διακίνησης ναρκωτικών και της εγκληματικότητας γενικά. Κάνει τον τόπο μας επικίνδυνο για τον καθένα. Ακόμα, η φιλοσοφία με την οποία εμπότισε το λαό η κυβέρνηση, της μονομανούς αποκόμισης ατομικού κέρδους, έφερε τα σκάνδαλα στο χρηματιστήριο. Ποια νομοθεσία εισήγαγε η κυβέρνηση, για να προστατέψει τους μικροεπενδυτές από τα σαγόνια των καρχαριών που μονοπωλούν το χρηματιστήριο; Τι έκανε αυτή η κυβέρνηση, για να προστατέψει τους αφελείς και καλόπιστους επενδυτές; Τίποτα. Και βρισκόμαστε σήμερα σε ένα στάδιο κοινωνικής αποσύνθεσης, μεγάλου όγκου προβλημάτων, εγκληματικότητας, αδιαφορίας για τα τεκταινόμενα και απομάκρυνσης του λαού από τα κοινά και την υγιή δραστηριότητα. Η ευθύνη της κυβέρνησης είναι τεράστια και πρέπει

να της αποδοθεί, ιδιαίτερα μπροστά στις εξελίξεις του εθνικού μας θέματος που κάθε άλλο παρά ρόδινες διαγράφονται.

Στο σημείο αυτό θα γίνω πιο συγκεκριμένος, παραθέτοντας παραδείγματα για να υποστηρίξω τα όσα είπα πιο πάνω. Θα αναφέρω σειρά σκανδάλων, για να φρεσκαριστεί ταυτόχρονα και η μνήμη όλων μας για τα έργα και ημέρες της κυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη και του Δημοκρατικού Συναγερμού. Μίλησα πολλές φορές για σκάνδαλα διαφόρων μορφών, οικονομικά, πολεοδομικά, παράνομες συναλλαγές με τα κατεχόμενα, επιλεκτική εφαρμογή των νόμων του κράτους. Επί διακυβέρνησης Κληρίδη, η αστυνομία μας δοκιμάζεται. Με την ανοχή και τις ευλογίες της ηγεσίας της τα πάντα κομματικοποιήθηκαν. Δημιουργήθηκαν οι κομματικές κλαδικές επιτροπές, οι οποίες ελέγχουν τα πάντα. Στυγνή κομματικοποίηση των πάντων, πρωτοφανής για τα κυπριακά δεδομένα. Συμπτώματα διάλυσης παντού. Και το λυπηρό, επικρατεί μια αρρωστημένη νοοτροπία που κάθε άλλο παρά ευνοεί την αξιοκρατία και τη δημοκρατία.

Ενέταξαν στη δύναμη της αστυνομίας εκατοντάδες μυστικούς αστυνομικούς και τους όπλισαν, με αποκλειστικό καθήκον την παρακολούθηση όλων εκείνων που δεν είναι της παρέας. Εμπεδώνεται το αστυνομικό “κράτος”, οι πολίτες φακελώνονται ανάλογα με τα πολιτικά τους φρονήματα. Ο Πρόεδρος της Βουλής κατήγγειλε ότι παρακολουθείται το τηλέφωνό του, ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ καταγγέλλει ότι παρακολουθούνται όλα τα στελέχη του κόμματος. Βουλευτές της συγκυβέρνησης κατήγγειλαν ότι απειλούνται και προπηλακίζονται. Ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού, του κυβερνώντος κόμματος, για να διασκεδάσει τις κακές εντυπώσεις, στέλλει επιστολή στο Γενικό Εισαγγελέα και ζητά έρευνα. Η ρήση λέει: «Θα λαπορτάρω τον καδή και ποιος θα τον δικάσει»! Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης βεβαιώνει ότι δεν παρακολουθείται το τηλέφωνο κανενός. Τότε γιατί εισήχθησαν από την κυβέρνηση Κληρίδη μηχανήματα κατάλληλα για παρακολουθήσεις

τηλεφωνικών συνδιαλέξεων;

Στη συνεδρία της επιτροπής Ελέγχου, στην οποία κλήθηκε ο κ. Μιχαηλίδης, διαφάνηκε ότι ο υπουργός γνώριζε για προσωπικές τηλεφωνικές συνδιαλέξεις του κ. Πουργουρίδη με το γιο του, αναφορικά με την πορεία της έρευνας που έκανε ο βουλευτής. Σε άλλο μέρος του κόσμου θα έπεφτε η κυβέρνηση, έστω και με την ελάχιστη υποψία μιας τέτοιας ενέργειας. Στην Κύπρο όμως όχι! Τις τηλεφωνικές συνδιαλέξεις μετέφερε στον κ. Μιχαηλίδη ανώτερος αξιωματικός που υπηρετεί στο αρχηγείο αστυνομίας. Και ο κ. Μιχαηλίδης, προφανώς σε στιγμή αφέλειας, παραδέχθηκε ουσιαστικά υποκλοπή τηλεφωνικής συνδιάλεξης μπροστά σε βουλευτές και δημοσιογράφους!

Το 1994 εισήχθησαν μέσω Βουλγαρίας ειδικά μηχανήματα που είχαν τη δυνατότητα παρακολούθησης πεντακόσιων είκοσι τηλεφωνικών συνδιαλέξεων ταυτόχρονα. Ορισμένα από αυτά ήταν για παρακολουθήσεις πολιτικών προσώπων. Το 1997 εισήχθησαν νέα μηχανήματα, για να ικανοποιούν τις ανάγκες του αστυνομικού “κράτους”.

Ποια η χρησιμότητα των δύο αυτοκινήτων, με έδρα τις κυβερνητικές κατοικίες, τα οποία έχουν τη δυνατότητα παρακολούθησης προσώπων από τριακόσια μέτρα και ποιοι οι λόγοι αλλαγής της εμφάνισής τους; Τα αυτοκίνητα της Υπηρεσίας Δίωξης Ναρκωτικών γιατί χρησιμοποιούνται από άλλες υπηρεσίες της αστυνομίας; Γιατί εκπαιδεύονται αστυνομικοί στις παρακολουθήσεις τηλεφώνων; Αυτά είναι τα επιτεύγματα της διακυβέρνησης Δημοκρατικού Συναγερμού-Ενωμένων Δημοκρατών σχετικά με την εσωτερική ασφάλεια, σχετικά με το σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα!

Με απασχολεί έντονα τον τελευταίο καιρό ένα πολύ σοβαρό θέμα, το οποίο έχω υπόψιν μου μετά από πληροφορίες πολιτών, τις οποίες διασταύρωσα και οι οποίες δεικνύουν ότι στην Κύπρο δρουν διάφορα κατασκοπευτικά κυκλώματα, τα οποία

παρέχουν σε διάφορες κυβερνήσεις ή μυστικές υπηρεσίες κάθε λογής πληροφορίες. Η τουρκική MIT, η ισραηλινή Μοσσάντ, η αμερικανική ΣΙΑ, καθώς και η αγγλική Ιντέλιτζενς Σέρβις, είναι οι παραλήπτες των πληροφοριών και οι καθοδηγούντες των πιο πάνω κυκλωμάτων.

Πιο συγκεκριμένα τώρα: Στην πόλη της Λάρνακας υπάρχει κατασκοπευτικός σταθμός των Αμερικανών, ο οποίος ελέγχει το αεροδρόμιο, καθοδηγεί τα αμερικανικά ελικόπτερα, παρακολουθεί τηλέφωνα. Ο σταθμός αυτός επανδρώνεται με τρεις πεζοναύτες και είναι εξοπλισμένος με υπερσύγχρονα συστήματα παρακολούθησης εναέριας κυκλοφορίας, υποκλοπής τηλεφωνημάτων και μετάδοσης μηνυμάτων. Οι άντρες της Μοσσάντ, από την άλλη, έχουν ουσιαστικά στήσει γραφεία στα αεροδρόμια και τα λιμάνιά μας και φαίνεται ότι τους έχουμε δώσει το δικαίωμα να λειτουργούν σαν κράτος εν κράτει. Για του λόγου το αληθές μπορεί ο καθένας να ρωτήσει τον απλό κόσμο που ταξιδεύει την Τρίτη και την Πέμπτη, καθώς και υπαλλήλους των αερολιμένων και των λιμανιών, για να διαπιστώσει πόσο έντονη είναι η παρουσία των Ισραηλινών, οι οποίοι έχουν αποθρασυνθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε να δίνουν και διαταγές σε αστυφύλακες της κυπριακής αστυνομίας.

Επίσης η μαρίνα της Λάρνακας, καθώς και η μαρίνα του “Σιέρατον” στη Λεμεσό, είναι μόνιμες είσοδοι και έξοδοι των Ισραηλινών κατασκόπων στο νησί, οι οποίοι μπαίνουν και βγαίνουν ανεξέλεγκτα, κάνουν τη δουλειά τους και φεύγουν σαν κύριοι και σαν να μην ήλθαν ποτέ σε ξένο κράτος, αλλά σαν να μετέβησαν από τη Χάιφα στην Ιερουσαλήμ! Σαν στο σπίτι τους δηλαδή. Στη δε περιοχή Ζυγίου, όπου βρίσκεται ο ναύσταθμος της Εθνικής Φρουράς, η κατασκοπευτική τους δράση είναι απίστευτα μεγάλη.

Οι Βρετανοί διαθέτουν στις κυρίαρχες βάσεις τους δορυφορικούς σταθμούς και δορυφορικές κεραίες, ειδικές εγκαταστάσεις και άλλα μοντέρνα μηχανήματα, με τα

οποία μπορούν να παρακολουθήσουν και να υποκλέψουν συνομιλίες και διάφορες κινήσεις σε τεράστιες αποστάσεις. Μπορούν ακόμα να υποκλέπτουν τις συνομιλίες μέσω κινητών τηλεφώνων. Διαθέτουν κινητές μονάδες παρακολούθησης εγκατεστημένες σε αυτοκίνητα. Μπορούν να κάνουν παρεμβολές σε όργανα επικοινωνιών. Η Ιντέλιτζενς Σέρβις υποκλέπτει στρατιωτικά μηνύματα και παρακολουθεί όλες τις στρατιωτικές μας δραστηριότητες. Παρακολουθούν τις στρατιωτικές ασκήσεις. Παρακολούθησαν την άσκηση “Νικηφόρος”. Υποκλέπτουν το κάθε τι που τους ενδιαφέρει. Αποκαλυπτικό ήταν το ΡΙΚ, που αποκάλυψε ότι δέκα Βρετανοί που μιλούσαν άπταιστα την ελληνική γλώσσα παρακολουθούσαν την άσκηση “Νικηφόρος” μαζί με τους φίλους τους της Μοσσάντ.

Επί των ημερών της διακυβέρνησης Κληρίδη το απολυτήριο του δημοτικού σχολείου αναβαθμίστηκε και υπερισχύει του πανεπιστημιακού διπλώματος, γιατί διαφορετικά δεν εξηγείται η προαγωγή αστυνομικών σε λοχίες, με μοναδικό προσόν το απολυτήριο του δημοτικού! Από τις πράξεις αυτές φανερώνεται περίτρανα πώς εννοούν την αξιοκρατία οι κυβερνώντες. Γυναίκα αστυνομικός προήχθη σε λοχία τη στιγμή που δεν πέρασε από την Αστυνομική Ακαδημία, γιατί δεν μπορούσε να παρακολουθήσει τα μαθήματα! Πρόσωπα που δε γνωρίζουν την αγγλική γραφή πέρασαν εξετάσεις στην αγγλική γλώσσα, επιπέδου μάλιστα GCE!

Ο δήμαρχος Παραλιμνίου, στέλεχος του Δημοκρατικού Συναγερμού, δημόσια κατάγγειλε ότι πολιτικό κόμμα -και ασφαλώς εννοούσε το Δημοκρατικό Συναγερμό- τον εκβίαζε να νομιμοποιήσει πολεοδομικά σκάνδαλα προς όφελος στελεχών του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε μια εποχή μάλιστα όπου πρόσφυγες και άλλοι σύρονται στα δικαστήρια για υποτυπώδεις παραβιάσεις, κτίσιμο φούρνων ή άλλων μικροεπεκτάσεων, όπως παραδείγματος χάριν η Κούλα Θεοχάρους και η Χαρίκλεια Παύλου από το Σούνι.

Πολιτικό πρόσωπο, πρωτοκλασάτο στέλεχος του κυβερνώντος κόμματος, κτίζει εξοχικές κατοικίες χωρίς άδεια. Παίρνει δάνεια από διάφορα κυβερνητικά ταμεία, τη στιγμή που πρόσφυγες φοιτητές κινδυνεύουν να διακόψουν τις σπουδές τους! Και ύστερα μας λεν οι κυβερνώντες ότι υπάρχει χρηστή διοίκηση!

Οι εταιρείες πετρελαιοειδών προμήθευσαν, με άδεια της κυβέρνησης, τον Αττίλα με ποσότητες ασφάλτου για επίστρωση του παράνομου στρατιωτικού αεροδρομίου Λευκονοίκου. Το έγκλημα, οργανωμένο και μη, επί των ημερών της διακυβέρνησης Κληρίδη γνώρισε πρωτόγνωρη άνθιση. Με ψευδείς στατιστικές η αστυνομία προσπαθεί να πείσει την κοινή γνώμη ότι εμειώθη το έγκλημα. Από το βήμα της Βουλής καλώ τον Αρχηγό Αστυνομίας να καταθέσει τα ημερολόγια μόνον των Τμημάτων Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων Λεμεσού και Αμμοχώστου, όπου θα διαφανεί ότι πέραν του 60% του σοβαρού εγκλήματος καλύπτεται. Ελπίζω να μην εξαφανιστούν τα ημερολόγια όπως εξαφανίζονται οι φάκελοι!

Όσον αφορά τα ναρκωτικά και τα τροχαία δυστυχήματα, περιπτεύει κάθε αναφορά, γιατί οι πάντες γνωρίζουν το πρόβλημα. Οι κρατικές υπηρεσίες δεν έλεγχαν και δεν ελέγχουν τα στοιχεία που παρουσιάζουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών, για να υπολογιστούν οι ζημιές τους, ώστε να τους κατανεμηθεί το 12% του κέρδους που προβλέπει η σχετική νομοθεσία. Είναι σκάνδαλο των σκανδάλων! Πιο σκανδαλώδες ωστόσο παραμένει το γεγονός ότι ο Γενικός Λογιστής υποδεικνύει προς το Υπουργικό Συμβούλιο μια σειρά από δραστηριότητες των εταιρειών, από τις οποίες έχουν τεράστια αφορολόγητα κέρδη, όπως το εισαγόμενο υγραέριο, το εισαγόμενο καύσιμο των αεροπλάνων, των λαδιών και λοιπά χωρίς να λαμβάνονται μέτρα!

Με τα παραδείγματα που ανέφερα θέλω να πιστεύω ότι και οι πλέον κακόπιστοι θα συμφωνήσουν ότι στον τόπο μας βασιλεύει η αναξιοκρατία, η επιλεκτική εφαρμογή των νόμων! Απόδειξη τούτου οι χιλιάδες υποθέσεις που έτυχαν αναστολής ποινικής

δίωξης από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα και τα συγχωροχάρτια της αστυνομίας.

Προσωπικά διερωτώμαι. Πού είναι η ισονομία που επαγγέλλετο ο κ. Κληρίδης, όταν ζητούσε την ψήφο του λαού; Πού είναι η ευνομία και η ευταξία; Το οργανωμένο έγκλημα, τα ναρκωτικά κτυπούν αμείλικτα την κοινωνία μας. Μεταξύ δύο κακών, τυραννία - ασυδοσία, το λιγότερο κακό είναι αυτό του οποίου προσδοκείται αντιμετώπιση με όσο γίνεται πιο ήπια μέσα, χωρίς προσφυγή σε ακρότητες.

Δεν είναι υπερβολή να λεχθεί πως το μέλλον ανήκει στους λαούς οι οποίοι, μετά τη θωράκιση των δημοκρατικών τους θεσμών, μπορούν να επιδείξουν αυτοσυγκράτηση, να τεθούν αλληλέγγυοι με ό,τι εκφράζει το μέτρο, οριοθετώντας, επιμένοντας στην εφαρμογή και καθιστώντας συνείδηση τους κανόνες δικαίου, οι οποίοι πρέπει να λειτουργούν σαν αντίβαρο στις υπερβολές και σαν αναγκαίο συμπλήρωμα της αληθινής έκφρασης των ατομικών ελευθεριών.

Δυστυχώς, σε αυτό τον τόπο τα συμφέροντα τα κομματικά των κυβερνώντων αποβαίνουν σε βάρος των συμφερόντων των δικαιωμάτων του κοινωνικού μας συνόλου. Σε δραματικό αδιέξοδο βρίσκεται ο τόπος μας, τόσο σε θέματα εσωτερικής διακυβέρνησης όσο και στο εθνικό μας θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Καίτη Κληρίδη, βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού, έχει το λόγο.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θέλω να αρχίσω αυτή τη σύντομη παρέμβαση που αφορά την ευρωπαϊκή μας πορεία σε σχέση με τους πολιτικούς και κοινωνικούς θεσμούς, κάνοντας αναφορά σε πρόσφατη δήλωση του κ. Δημήτρη Χριστόφια στο δέκατο όγδοο συνέδριο του κόμματός του. Θα θυμάστε ότι εκεί ο κ. Χριστόφιας δήλωσε ότι το κόμμα του είναι έτοιμο να συνεργαστεί με όλες τις δημοκρατικές και προοδευτικές δυνάμεις του τόπου και έβγαλε

έξω από τον ορισμό αυτό το Δημοκρατικό Συναγερμό. Δηλαδή, με μεγάλη αλαζονεία και με μια μονοκοντυλιά, ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ αποφάσισε ότι το κόμμα που διαθέτει το μεγαλύτερο αριθμό εδρών στην κυπριακή Βουλή και που υποστηρίζεται από το ένα τρίτο του ελληνοκυπριακού πληθυσμού δεν είναι δημοκρατικό και προοδευτικό. Ακόμα πιο αξιοσημείωτο για μένα είναι ότι το μέγεθος αυτής της αντιδημοκρατικής δήλωσης δεν επισημάνθηκε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και δε σχολιάστηκε ιδιαίτερα από τους πολιτικούς αναλυτές. Πόρρω απέχει αυτή η προσέγγιση του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ από τη φιλοσοφία που διέπει τη λειτουργία μιας σύγχρονης ευρωπαϊκής κοινωνίας, που βασίζεται πάνω στις αρχές της πλουραλιστικής δημοκρατίας, της πολυπολιτισμικής κοινωνίας, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της εφαρμογής του κράτους δικαίου και της ενδυνάμωσης της κοινωνίας των πολιτών. Χωρίς καν να το αντιληφθεί, ο κ. Χριστόφιας διέγραψε όλες αυτές τις αρχές με τη δήλωσή του.

Τα αναφέρω αυτά, για να επισημάνω ότι η πορεία μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση συνεπάγεται πρώτιστα αλλαγές στη νοοτροπία μας και μετά αλλαγές στους πολιτικούς και κοινωνικούς μας θεσμούς. Το πρώτο που θα πρέπει να αντιληφθούμε είναι ότι η βάση του οικοδομήματος που λέγεται Ευρώπη είναι μια δημοκρατική, πλουραλιστική κοινωνία, όπου η ενότητα επιτυγχάνεται μέσα από την αναγνώριση της διαφορετικότητας και όχι μέσα από την άρνησή της. Το να σεβόμαστε τη διαφορετικότητα σημαίνει να αναπτύξουμε μια νέα πολιτική κουλτούρα που θα μας βοηθήσει να συνυπάρξουμε και να ανοίξουμε ένα διάλογο όχι μόνο με τους Τουρκοκυπρίους, όπως το αντιλαμβάνεται το ΑΚΕΛ, αλλά και με τους παραδοσιακούς μας αντιπάλους στην ελληνοκυπριακή κοινότητα. Να καλλιεργήσουμε την πολιτική κουλτούρα της ανοχής. Αυτό είναι που αναμένεται από μας κατά την πορεία μας προς την Ευρώπη.

Στην Ευρώπη βλέπουμε ότι σε μεγάλο βαθμό η απόσταση που υπήρχε ανάμεσα στις κομματικές ιδεολογίες έχει σμικρυνθεί σημαντικά, εφόσον υπάρχει μια σύγκλιση όλων των παρατάξεων γύρω από την οικονομία της ελεύθερης αγοράς σε συνδυασμό φυσικά με το κράτος πρόνοιας, μια σύγκλιση που κάνει τις έννοιες της αριστεράς και της δεξιάς λιγότερο σημαντικές, εφόσον στην ουσία οι διαφορές είναι διαφορές στην αντίληψη για το βαθμό της κρατικής επέμβασης και όχι για την ουσία ως προς το πώς θα πρέπει να λειτουργήσει ένα δημοκρατικό πολίτευμα.

Στην Κύπρο, πιστεύω, βλέπουμε αυτή τη σύγκλιση των βασικών κοινωνικοοικονομικών θέσεων, αν κρίνω από την αντίδραση των κομμάτων στον Προϋπολογισμό του 2001. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσε ο Υπουργός Οικονομικών ενώπιον της επιτροπής, ο Προϋπολογισμός για το 2001 καλύπτει τον τρίτο χρόνο του Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης 1999-2003, του οποίου οι στρατηγικοί στόχοι βασίζονται στο τρίπτυχο κοινωνική δικαιοσύνη, οικονομική σταθερότητα και οικονομική ανάπτυξη. Φέτος και πάλι η επιτροπή, στο στάδιο μελέτης των προϋπολογισμών, αποφάσισε να μην προχωρήσει σε οποιεσδήποτε ουσιαστικές διαφοροποιήσεις ή σε περικοπές οποιωνδήποτε επιμέρους κονδυλίων. Είναι γι' αυτό πιστεύω που για χρόνια τώρα δε βλέπουμε ουσιαστικές αντιπαραθέσεις γύρω από τους προϋπολογισμούς, παρά την αντιπολιτευτική φιλολογία που ακούγεται κατά τη συζήτησή τους.

Η ευρωπαϊκή μας πορεία πιστεύω ότι μας παρέχει τη δυνατότητα να εκσυγχρονίσουμε την πολιτική μας ζωή. Η ευρωπαϊκή πρόκληση, ως εθνική πρόκληση, μας επιβάλλει τη συνεννόηση, τη συναίνεση και τον παραμερισμό των πολιτικών συγκρούσεων. Ο φανατισμός και η διχαστική παρελθοντολογία δεν έχουν θέση στη σημερινή Κύπρο. Πολιτικοί και κόμματα οφείλουμε να κοιτάζουμε μόνο μπροστά και, όταν διαφωνούμε, να αναζητούμε συνθέσεις και όχι να δημιουργούμε χάσματα.

Έχοντας από το 1998 μιλήσει για την “ευρωδημοκρατία”, ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει αρχές, πολιτικές και οράματα που αποτελούν τις βάσεις για μια ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου. Στο επίκεντρο της ιδεολογίας και της πολιτικής μας είναι ο άνθρωπος και οι ανάγκες του στο σύγχρονο κόσμο. Το κράτος υπάρχει, για να υπηρετεί τον άνθρωπο, και όχι το αντίστροφο. Με τις πολιτικές μας προτάσεις θέλουμε να διευρύνουμε τις επιλογές των πολιτών, να ενθαρρύνουμε τη δημιουργικότητά τους και να δυναμώσουμε τα δικαιώματά τους. Θέλουμε να δυναμώσουμε την οργανωμένη δράση των πολιτών, την κοινωνία των πολιτών, για να διαδραματίσουν ρόλο στις πολιτικές εξελίξεις του τόπου μας. Έχοντας ως επίκεντρο τον άνθρωπο, θέλουμε μια δυναμική ιδιωτική πρωτοβουλία, ένα κοινωνικό κράτος που να προστατεύει τον πολίτη. Στόχος μας είναι η ισορροπία ανάμεσα στο δυναμισμό της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και στον κοινωνικό και ρυθμιστικό ρόλο του κράτους. Αυτή είναι η ουσία της ιδεολογίας μας, που άλλωστε κυριαρχεί στην Ευρώπη.

Τα αναφέρω αυτά, για να αποδείξω ότι, αν εξετάσουμε την πολιτική φιλοσοφία του ΔΗΣΥ, θα δούμε ότι και δημοκρατική είναι και προοδευτική είναι, με την πραγματική σημασία των λέξεων αυτών. Αν εξετάσουμε την πολιτική φιλοσοφία του ΑΚΕΛ, θα δούμε ότι είναι στην ουσία άκρως συντηρητική και αναχρονιστική. Πώς αλλιώς μπορούμε να περιγράψουμε ένα κόμμα που λέει «είμαστε κομμουνιστές, γι’ αυτό είμαστε δημοκράτες». Η αντίληψη ότι υπάρχουν καλοί και κακοί πολίτες και δημοκρατικές και μη δημοκρατικές παρατάξεις στη σημερινή Κύπρο δε συνάδει με την πολιτική φιλοσοφία που διέπει την Ευρώπη. Σίγουρα μια πολιτική παράταξη έχει το δικαίωμα να επιλέξει τους συμμάχους της. Δεν έχει όμως το δικαίωμα, επειδή δεν έχει άλλη επιχειρηματολογία, να κηρύξει ένα κόμμα που πληρεί όλα τα ευρωπαϊκά κριτήρια και είναι μέλος της οργάνωσης των λαϊκών κομμάτων της Ενωμένης Ευρώπης, καθώς επίσης της Διεθνούς Δημοκρατικής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Δημοκρατικής

Ένωσης ως μη δημοκρατικό και μη προοδευτικό. Νομίζω ότι αρκετά έχω ασχοληθεί με αυτό το συγκεκριμένο θέμα.

Το δεύτερο σημείο που θα ήθελα να σχολιάσω αναφορικά με το ΑΚΕΛ είναι ότι γίνεται όλο και πιο αντιληπτό ότι δεν έχει ενστερνισθεί το ευρωπαϊκό όραμα για την Κύπρο. Η πρόταση για το μέλλον που παρουσίασε το ΑΚΕΛ ως απάντηση στην πρόταση της “ευρωδημοκρατίας” του ΔΗΣΥ παρακάμπτει την ευρωπαϊκή πρόσκληση και ουσιαστικά αγνοεί την Ευρώπη. Η πρόταση του ΑΚΕΛ, ενώ είχε συνολικά πενήντα σελίδες, αφιερώνει λιγότερο από μια σελίδα για τον ευρωπαϊκό στόχο της Κύπρου. Η Ευρώπη και η ευρωπαϊκή ανανέωση δεν είναι σίγουρα η κινητήρια δύναμη πίσω από τη σκέψη και τα προγράμματα του ΑΚΕΛ.

Το ΑΚΕΛ αρέσκει να κριτικάρει τη δήθεν έλλειψη κοινωνικής πολιτικής από το ΔΗΣΥ και την κυβέρνηση. Και πάλι αυτή η κριτική είναι άδικη, διότι, αν συγκρίνουμε τη σημερινή κοινωνική πολιτική στην Κύπρο με την κοινωνική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτή εκφράζεται στον κοινοτικό χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, τη λεγόμενη κοινωνική χάρτα, θα δούμε ότι οι αρχές και τα δικαιώματα που περιγράφονται στο χάρτη της Ενωμένης Ευρώπης είναι ήδη κατοχυρωμένα στην Κύπρο σε πολύ μεγάλο βαθμό και τροchioδρομείται φυσικά η εφαρμογή και των υπολοίπων μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο μέχρι το 2003.

Αυτά δεν τα λέμε εμείς, ο Δημοκρατικός Συναγερμός, τα λέει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία κυκλοφόρησε την πρώτη έκθεση αξιολόγησης για τη διεύρυνση το Νοέμβριο του 1998. Στα συμπεράσματά της για την Κύπρο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβεβαίωσε ότι η Κύπρος είχε επιτελέσει σημαντική πρόοδο στην υιοθέτηση του κοινοτικού κεκτημένου και ότι δε θα αντιμετώπιζε μεγάλα προβλήματα στην εφαρμογή των κεφαλαίων που υποβλήθηκαν μέχρι την περίοδο εκείνη.

Η δεύτερη έκθεση αξιολόγησης, που ετοιμάστηκε προ του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Ελσίνκι, αναφέρεται στο γεγονός ότι η Κύπρος έχει τη δυνατότητα να υιοθετήσει το ευρωπαϊκό κεκτημένο και να αντεπεξέλθει στις υποχρεώσεις της ως κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γενικά από την έκθεση αυτή εξάγεται το συμπέρασμα ότι η Κύπρος προηγείται όλων των άλλων υπό ένταξη χωρών και ότι τα θέματα που υπάρχουν υπό εκκρεμότητα μπορούν να αντιμετωπιστούν σχετικά εύκολα.

Δε θέλω να μπω σε λεπτομέρειες για την κοινωνική πολιτική του Δημοκρατικού Συναγερμού και της κυβέρνησης, διότι με αυτό το θέμα θα ασχοληθούν άλλοι συνάδελφοι. Θέλω απλώς να επισημάνω ότι η κοινωνική πολιτική αντανάκλαται από τη διεύρυνση των κοινωνικών δαπανών, που από £210.000.000 το 1992 έφθασαν στο ύψος ρεκόρ των £606.000.000 το 2000, δηλαδή μια θεαματική αύξηση της τάξης του 189%.

Θέλω να αναφέρω επίσης ότι η φορολογική μεταρρύθμιση, όπως συνεπάγεται από την ανάλυση από πλευράς του υπουργού, η οποία έγινε πρόσφατα στην επιτροπή Οικονομικών, αποβλέπει εξίσου στην πρόθεση της κοινωνικής δικαιοσύνης και όχι μόνο στην υλοποίηση των δεσμεύσεών μας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Γι' αυτό προτείνεται η αύξηση του αφορολόγητου ποσού από £6.000 σε £7.000 ή £8.000, κάτι που θα επιτρέψει σε σημαντικό αριθμό πολιτών να τεθούν εκτός φορολογικού πεδίου. Παράλληλα θα διαφοροποιηθούν και οι σχετικές κλίμακες προς όφελος των ασθενέστερων οικονομικά τάξεων. Σε μια πρόσφατη συζήτηση της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού με τον Υπουργό Οικονομικών συζητήσαμε το θέμα των ατόμων που βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας. Μας πληροφόρησε ο υπουργός ότι, σε συνδυασμό με τις φορολογικές ελαφρύνσεις, προγραμματίζονται και αυξήσεις στις παροχές, με ιδιαίτερο στόχο να αυξηθούν τα εισοδήματα των ατόμων που είναι κάτω από το όριο της φτώχειας, που ως επί το πλείστον είναι άτομα της τρίτης

ηλικίας που παίρνουν σύνταξη και διαζευγμένες γυναίκες που αγωνίζονται μόνες τους να μεγαλώσουν τα παιδιά τους.

Εμείς στο ΔΗΣΥ επιμένουμε στην “ευρωδημοκρατία”, επειδή πιστεύουμε ότι ολόκληρη σειρά πλεονεκτημάτων αναμένεται από την ένταξη, που καλύπτουν τον οικονομικό και κοινωνικό τομέα και τη ζωή γενικά. Οι νόμοι και τα επίπεδά μας θα αναβαθμιστούν και εκσυγχρονιστούν στις περισσότερες περιπτώσεις. Τα κοινωνικά προγράμματα θα ευθυγραμμιστούν με τα υψηλά επίπεδα του κοινοτικού χάρτη και μεγαλύτερη έμφαση θα δοθεί στο περιβάλλον και στη βελτίωση των επιπέδων ασφάλειας και ποιότητας. Πάνω απ’ όλα όμως, αναμένεται σημαντική βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, ιδιαίτερα στις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές του νησιού, οι οποίες θα επιλεγούν για παροχή αυξημένης βοήθειας από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέλω να τονίσω ότι η ευρωπαϊκή μας πορεία έχει ιδιαίτερη σημασία για εμάς τις γυναίκες, διότι μέσα στις θεμελιώδεις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κυρίαρχο στοιχείο του ευρωπαϊκού κεκτημένου είναι η αρχή της ισότητας των δύο φύλων. Εκεί που η νομοθεσία μας ακόμα υστερεί έναντι του ευρωπαϊκού κεκτημένου, είμαστε αναγκασμένοι να καλύψουμε το έλλειμμα μέχρι το 2003. Η πιο σημαντική νομοθεσία στον τομέα αυτό είναι η νομοθεσία για την ίση μεταχείριση ανδρών και γυναικών σε ό,τι αφορά τις ευκαιρίες απασχόλησης, επαγγελματικής εκπαίδευσης και ανέλιξης στο χώρο εργασίας. Αυτή η νομοθεσία έχει ετοιμαστεί από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και μελετάται τώρα από την τριμελή επιτροπή και από τη συμβουλευτική ομάδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα έρθει μπροστά μας, στη Βουλή, το αργότερο μέχρι το 2003, ίσως και πιο νωρίς, αν γίνει η επεξεργασία από όλους τους ενδιαφερομένους ως τότε, και αυτή η νομοθεσία θα καλύπτει και τη δημιουργία επιτροπής ίσων ευκαιριών, όπου θα μπορούν να προσφεύγουν γυναίκες ή άνδρες που νιώθουν ότι αδικούνται στο χώρο εργασίας και επίσης θα καλύπτει και το θέμα της

σεξουαλικής παρενόχλησης στους χώρους εργασίας.

Πιστεύω ότι η κυβέρνηση έχει δώσει ήδη απτά παραδείγματα ότι παίρνει στα σοβαρά τη δέσμευσή της να αυξήσει την εκπροσώπηση των γυναικών σε θέσεις κλειδιά, με τους διορισμούς που έχει κάνει, και πιστεύω ότι ο ΔΗΣΥ έχει κάνει ένα μικρό αλλά όχι επουσιώδες βήμα εισάγοντας την ποσόστωση όχι μόνο ενδοκομματικά, αλλά και στα ψηφοδέλτιά του. Όσοι συνάδελφοι πηγαίνουν στο Συμβούλιο της Ευρώπης θα ξέρουν ότι έχει ασχοληθεί αρκετά το Συμβούλιο της Ευρώπης με το θέμα αυτό. Θα ήθελα να αναφερθώ σε κάποιες εισηγήσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης, στη Σύσταση με αριθμό 1413 του 1999, που καλεί τα εθνικά κοινοβούλια να εισαγάγουν ειδικά μέτρα, για να διορθώσουν την υποεκπροσώπηση των γυναικών στη δημόσια ζωή. Τέτοιες εισηγήσεις είναι οι ακόλουθες:

1. Να δημιουργήσουν κοινοβουλευτικές επιτροπές για τα δικαιώματα των γυναικών και τις ίσες ευκαιρίες.
2. Να υιοθετήσουν μέτρα για ίση εκπροσώπηση στα πολιτικά κόμματα και να εισηγούνται να εξαρτάται η επιχορήγηση των κομμάτων απ' αυτό το κριτήριο.
3. Να εισαγάγουν μέτρα που να συμφιλιώνουν την προσωπική με τη δημόσια ζωή.
4. Να εισαγάγουν νομοθεσίες που να δημιουργούν ίσες ευκαιρίες στα παιδιά, ξεκινώντας από τη δημόσια δημοτική εκπαίδευση, ούτως ώστε να εξασφαλίζονται οι ίδιες ευκαιρίες πρόσβασης στην τεχνική εκπαίδευση.

Ελπίζω οι εισηγήσεις αυτές να μην πέφτουν εις ώτα μη ακουόντων, διότι είναι θέματα που αφορούν τη Βουλή.

Η έμφαση που δίνει η Ευρώπη στην πλουραλιστική και πολυπολιτισμική φύση όλων των κοινωνιών, που στην ουσία βασίζεται στο σεβασμό της ταυτότητας και της διαφορετικότητας του κάθε ατόμου, δεν μπορεί παρά να επηρεάσει θετικά και την Κύπρο. Είναι μέσα στα πλαίσια αυτά που ιδιαίτερη φροντίδα και προσοχή έχουν δοθεί

στις θρησκευτικές ομάδες των Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων μέσω του θεσμού του Επιτρόπου Προεδρίας και με τη διοργάνωση πρόσφατα εκδηλώσεων για τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς των ομάδων αυτών και από την κυβέρνηση και από το ΔΗΣΥ.

Μέσα στο σύγχρονο ευρωπαϊκό πνεύμα πιστεύουμε ότι υπάρχει περιθώριο βελτίωσης της εκπροσώπησης και αναγνώρισης των ιδιαιτεροτήτων των θρησκευτικών ομάδων, κατά τη διαδικασία διαπραγμάτευσης λύσης του Κυπριακού, και προς την κατεύθυνση αυτή θα πρέπει να εργαστούμε όλοι. Τα πολιτικά και κοινωνικά οφέλη από την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα είναι σημαντικότερα για όλους τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τα κυριότερα από αυτά, πιστεύουμε, θα είναι τα ακόλουθα:

1. Βελτίωση των σχέσεων μεταξύ της ελληνοκυπριακής και τουρκοκυπριακής κοινότητας της Κύπρου, έχοντας ως παράδειγμα την Ενωμένη Ευρώπη και συμμετέχοντας στους μηχανισμούς που ανέπτυξε η Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, από την οποία προήλθε η Ευρωπαϊκή Ένωση, γεννήθηκε από την πικρή εμπειρία του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου και από τη συνειδητοποίηση ότι η επανάληψη καταστροφικών πολέμων θα μπορούσε να τερματιστεί, μόνο αν τα έθνη και τα κράτη της Ευρώπης πλησίαζαν το ένα το άλλο και ανέπτυσαν κοινά συμφέροντα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Φαίνεται ότι βαρεθήκατε.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κάνουμε ευρωπαϊκές συνεννοήσεις.

K. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Πολύ ωραία! Είναι φιλικές.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να σας δώσουμε χρόνο να τα πείτε.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Όχι, θα πάω στο τέλος. Να σας πω μία ωραία ιστοριούλα. Εν πάση περιπτώσει, το δεύτερο είναι το εξής:

2. Θα προσφέρει βελτιωμένη ασφάλεια για ολόκληρο τον πληθυσμό της Κύπρου, η οποία θα προέρχεται από το γεγονός ότι η Κύπρος θα είναι μέλος μιας κοινότητας εθνών και κυρίαρχων κρατών που δίνει έμφαση στην προσήλωσή της στις αρχές της δημοκρατίας, στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών ελευθεριών και στο κράτος δικαίου.

Θέλω να κλείσω με ένα προσωπικό βίωμα, κάτι που μου συνέβη πρόσφατα και που πιστεύω ότι δείχνει την πραγματική ποιοτική διαφορά της πολιτικής κουλτούρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ταξιδεύοντας πρόσφατα στη Βραζιλία για το δεύτερο παγκόσμιο συνέδριο της Παγκόσμιας Κίνησης για τη Δημοκρατία, έπρεπε να κάνω σταθμό στη Φρανκφούρτη για αρκετές ώρες, γι' αυτό αποφάσισα να κατέβω στην πόλη, για να περάσει η ώρα. Καθώς περπατούσα στην πόλη, βρέθηκα μπροστά σε μια εκκλησία της Αγίας Αικατερίνης και αποφάσισα να μπω μέσα, για να τη δω και για να ανάψω ένα κερί. Η εκκλησία ήταν πολύ λιτή και πολύ ήσυχη. Καθώς την περιεργαζόμουν, πρόσεξα ότι σιγά σιγά μαζεύτηκαν μερικά άτομα, πολύ λίγα, ίσως είκοσι, και ξαφνικά - για μένα ξαφνικά- άρχισε να μιλά κάποιος και να κάνει προσευχή. Δεν πρόσεξα ότι ο πάστορας είχε ανέβει στο βήμα. Για την ακρίβεια, στην αρχή δεν ήμουν σίγουρη αν αυτός που είχε ανέβει στο βήμα ήταν ο πάστορας ή ένας από τους παρευρισκομένους, διότι φορούσε απλώς ένα σκούρο κοστούμι με ένα πουλόβερ.

Μετά από μια σύντομη προσευχή ο πάστορας άρχισε το κήρυγμα και από ένστικτο ετοιμάστηκα να φύγω. Όμως ο τόνος της φωνής του μετέδιδε μια ειλικρίνεια και μια

σοβαρότητα που με έκανε να μείνω και να ακούσω. Διερωτήθηκα γιατί μιλούσε για την ανάκριση του Χριστού από τον Πόντιο Πιλάτο, ενώ δεν ήταν μέρες του Πάσχα, αλλά μετά από λίγο κατάλαβα. Μας είπε ότι την ημέρα εκείνη -ήταν 8 Νοεμβρίου- πριν από σαράντα χρόνια η αστυνομία της Φρανκφούρτης είχε μαζέψει όλους τους Εβραίους κατοίκους της πόλης, γυναίκες, άνδρες και παιδιά, και, αφού τους περιήγαγε από τους κεντρικούς δρόμους της πόλης μπροστά στα μάτια των Γερμανών συμπολιτών τους, τους συγκέντρωσε στο χώρο που τώρα φιλοξενεί την κρατική έκθεση. Εκεί τους πήραν ό,τι είχαν και μπροστά στα μάτια των συμπολιτών τους, που συμμετείχαν και αυτοί στην ταπείνωσή τους, τους χλεύασαν και τους κακοποίησαν. Μετά, αφού τους περιήγαγαν και πάλι από τους κεντρικούς δρόμους, τους πήραν στον κεντρικό σταθμό του τρένου, για να μεταφερθούν σε στρατόπεδα συγκεντρώσεως.

Ο πάστορας με το κήρυγμά του μας θύμισε ότι το Χριστό τον βρίσκουμε στον άνθρωπο, όταν ταπεινώνεται και όχι όταν είναι στις δόξες του, και ότι, όταν γυρίζουμε την πλάτη μας στο συνάνθρωπό μας, εκείνη τη στιγμή γυρίζουμε την πλάτη μας στο Θεό. Ο πάστορας με άλλα λόγια υπενθύμιζε στο ποίμνιό του τις αμαρτίες που είχαν πράξει κάποιοι συμπολίτες τους και σε μας υπενθυμίζει την ανάγκη να αναγνωρίζουμε τα λάθη που έχει διαπράξει το δικό μας έθνος, η δική μας κοινότητα, η δική μας ομάδα.

Κατά την άποψή μου, εμείς οι Κύπριοι θα γίνουμε πραγματικά Ευρωπαίοι πολίτες, όταν είμαστε σε θέση και ως άτομα και ως ομάδες να αναλάβουμε τις ευθύνες για τα λάθη μας, όταν είμαστε σε θέση να αντιληφθούμε την πραγματική σημασία των αρχών που αποτελούν μια δημοκρατική κοινωνία. Ο δρόμος είναι μακρύς. Η βούληση και η θέληση, για να πετύχουμε αυτούς τους υψηλούς στόχους, υπάρχει. Σίγουρα από την κυβέρνηση και το Δημοκρατικό Συναγερμό αυτή η βούληση υπάρχει και καθοδηγεί την πολιτική μας στρατηγική. Η Ενωμένη Ευρώπη είναι για μας ένα όραμα και ένας εφικτός στόχος για τα οποία αγωνιζόμαστε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η ώρα είναι μία παρά οκτώ λεπτά. Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κουλίας. Δεν ξέρω η ομιλία του πόσο κρατά.

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με βάση το πρόγραμμα, εμείς στη 1.00 μ.μ. έχουμε δέσμευση. Επειδή βασιζόμαστε στο πρόγραμμα, θέλω να μη μας αφήσετε εκτεθειμένους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γι' αυτό προσπαθώ να ρωτήσω πόσος είναι ο χρόνος της ομιλίας του κ. Κουλία. Κύριε Κουλία, πόση ώρα θα διαρκέσει περίπου η ομιλία σας;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο χρόνος θα είναι τουλάχιστο δεκαπέντε λεπτά, αλλά, ειρήσθω εν παρόδω, και εγώ στη 1.00 μ.μ. ... Νόμιζα ότι θα μιλούσα πριν από τη 1.00 μ.μ., όμως εκ των πραγμάτων είναι αδύνατο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, μπορούμε να διακόψουμε εδώ. Βεβαίως, το πρόγραμμα έχει ανατραπεί και πρέπει να το έχουν υπόψη τους τα έντιμα μέλη του σώματος.

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνα που ήθελα να προσθέσω εδώ ή να θέσω ενώπιον των ολίγων συναδέλφων είναι ότι θα προτιμούσα να τα θέσω ενώπιον σύσκεψης αρχηγών και κοινοβουλευτικών εκπροσώπων πριν από τις 4.00 μ.μ., για να θίξουμε και ποιες είναι οι διευθετήσεις και το χρονικό περιθώριο που έχει ο κάθε βουλευτής και το κάθε κόμμα, ώστε να παρακολουθήσουμε, έστω και με ελάχιστη παρέκκλιση, όχι πολύ

μεγάλη, το πρόγραμμα όπως έχει ετοιμαστεί. Όπως έχουν εξελιχθεί τα πράγματα τώρα, βλέπω ότι υπάρχει ανατροπή του προγράμματος που ετοιμάστηκε και θα πρέπει να το ξαναδούμε πριν από τις 4.00 μ.μ., για να το φέρουμε στα συμφωνηθέντα ή διευθετηθέντα. Δε δεσμεύει κανένα βουλευτή φυσικά, αλλά είναι κάτι το οποίο για το καλό όλων είχαμε πει ότι θα ήταν καλό να εφαρμοστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε διαφωνώ να το συζητήσουμε, αλλά θα μπορούσαμε να καλύψουμε απόψε τη μία ώρα περίπου που ενδεχομένως έχει χαθεί, συνεχίζοντας μέχρι πιο αργά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, αντιλαμβάνομαι ότι η επανέναρξη της συνεδρίας θα είναι στις 4.00 μ.μ. Διερωτώμαι αν μπορούμε να την επιταχύνουμε, να την επισπεύσουμε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν μπορούμε, κύριε Πρόεδρε, διότι, αν προστεθεί και η σύσκεψη, τότε θα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απλώς προσπαθώ να δω, αγαπητέ Χρίστου, αν υπάρχει δυνατότητα να κερδίσουμε χρόνο. Αν δεν υπάρχει, δεν υπάρχει.

Ο κ. Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Επειδή είμαι ο πρώτος που θα μιλήσω το απόγευμα, λέω ότι δυστυχώς το πρόγραμμά μου είναι τέτοιο, που θα είμαι στις τέσσερις παρά ένα λεπτό στη διάθεσή σας, έτσι για να διευκολύνουμε τη διαδικασία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν ο κ. Κουλίας αναφέρει το όνομα του προέδρου του δεκαπέντε φορές στην ομιλία του, τότε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, θα επαναρχίσει η συνεδρία στις 4.00 μ.μ. και απ' εκεί και πέρα τα θέματα που προκύπτουν από την ανατροπή του προγράμματος θα εξεταστούν στη σύσκεψη των εκπροσώπων των κομμάτων.

Ευχαριστώ.

Η συνεδρία διακόπτεται για το απόγευμα, στις 4.00 μ.μ.

(Ωρα διακοπής: 12.55 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 4.10 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο βουλευτής του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Ζαχαρίας Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Λυπούμαι που δεν είναι η αγαπητή Καίτη Κληρίδη εδώ. Το πρωί ήταν η τελευταία που μίλησε και είπε ότι το κράτος πρέπει να είναι υπηρέτης του πολίτη. Νομίζω πως, αν το σημερινό κράτος πρόσφερε λιγότερες υπηρεσίες στον πολίτη, θα περνούσαμε καλύτερα. Επίσης, οι συνάδελφοι της συμπολίτευσης από το πρωί παραπονιούνται ότι χρησιμοποιούμε τις λέξεις “στείρα αντιπολίτευση” και “μηδενιστική πολιτική”. Είναι φρονιμότερο, αντί να χρησιμοποιούν μόνο αυτούς τους δύο όρους, να απαντούν στα επιχειρήματα που θέτει η αντιπολίτευση.

Προτού στραφώ προς το γραπτό μου κείμενο, θα ήθελα να πω και δυο λόγια για

την πρόσφατη παρατήρηση του κυβερνητικού εκπροσώπου, ο οποίος σε τηλεοπτική εμφάνιση πριν από δύο με τρεις μέρες ρωτήθηκε να πει τρία μεγάλα επιτεύγματα της σημερινής κυβέρνησης και απάντησε πως το πρώτο είναι ότι έχουμε νερό εικοσιτέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο, το δεύτερο είναι η ευρωπαϊκή μας πορεία και το τρίτο είναι ότι η κυβέρνηση αυτή έχει μετατρέψει την Κύπρο σε ένα πραγματικό εργοτάξιο.

Όσον αφορά το νερό, είναι γνωστό το τι συμβαίνει, διότι έχουμε όλοι βρύσες στο σπίτι μας και ξέρουμε τι γίνεται. Όσον αφορά την ευρωπαϊκή πορεία, ο κ. Παπαπέτρου θα πρέπει να ξέρει ότι, για να υποβάλει ο αρχηγός του αίτηση για την ένταξη στην Ευρώπη, χρειάστηκε να παρέμβει το παρόν σώμα. Όσον αφορά το θέμα του εργοταξίου, είναι πράγματι γεγονός ότι η Κύπρος και οι δρόμοι μας είναι γεμάτοι πλαστικούς κούκους. Δεν καταφέρνουν να τελειώσουν έγκαιρα έργο. Παράδειγμα από είναι ο δρόμος που οδηγεί από τη Λάρνακα προς την Αμμόχωστο. Δυστυχώς εκεί για πάρα πολύ καιρό είναι ατέλειωτο το έργο και πέντε λατόμοι οι οποίοι, ειρήσθω εν παρόδω, το έχει επισημάνει η ίδια η Γενική Ελεγκτής, παράνομοι όντας, ζητούσαν £38 εκατομ., για να εγκαταλείψουν το χώρο να περάσει ο δρόμος, τελικά πήραν £2 εκατομ. και κάτι, αλλά το έργο καθυστέρησε για δεκαπέντε μήνες. Είναι κατανοητό ποια είναι η ζημιά γι' αυτό τον τόπο και ιδιαίτερα για τον τουρισμό.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, το Δημοκρατικό Κόμμα διά του προέδρου του καθόρισε τη στάση του κατά υπεύθυνο τρόπο έναντι της κυβερνήσεως και των προϋπολογισμών που κατέθεσε ενώπιον του σώματος για ψήφιση. Ασφαλώς, η κριτική γίνεται με καλόπιστο τρόπο, με την ελπίδα πάντοτε ότι τα πράγματα θα γίνουν καλύτερα. Δυστυχώς όμως, παρά τις επισημάνσεις και των προηγουμένων χρόνων, ενώπιόν μας έχουμε έναν ελλειμματικό προϋπολογισμό της τάξεως πολλών εκατομμυρίων λιρών και το δημόσιο χρέος έχει φτάσει και ξεπεράσει τα £5,4 δις.

Η εικόνα αυτή δεν είναι ευχάριστη ούτε για την κυβέρνηση ούτε για τον πολίτη και ιδιαίτερα δε θα είναι ευχάριστη για τον αυριανό πολίτη και την επόμενη κυβέρνηση που θα κληθεί να πληρώσει τα σπασμένα της κακοδιαχείρισης και των προχειροτήτων των σημερινών κυβερνήσεων. Το αποτέλεσμα όμως των προχειροτήτων αντανάκλα κατά κύριο λόγο στις ασθενέστερες τάξεις και ιδιαίτερα στον αγροτικό και προσφυγικό κόσμο. Ασφαλώς, μέσα από τον προϋπολογισμό αντανάκλαται η πλήρης εγκατάλειψη της γεωργίας χωρίς τα απαιτούμενα κονδύλια στήριξης, είναι δε θέμα χρόνου και αντοχής των γεωργών το πόσο θα αντέξουν. Όμως είναι ξεκάθαρο ότι, αφού η κυβέρνηση δε στήριξε τη γεωργία με την ανάλογη υποδομή, για να την καταστήσει ανταγωνιστική, ο επερχόμενος ελεύθερος ανταγωνισμός είναι φυσικό επόμενο να εξαφανίζει γεωργικές οικογένειες οι οποίες υποχρεώνονται σε μεγάλους δανεισμούς, αφού δεν αντέχουν τα μικρά βαλάντια τους.

Ο προσφυγικός κόσμος και οι εγκλωβισμένοι φαντάζουν μέσα από τους προϋπολογισμούς οι φτωχοί συγγενείς αυτού του τόπου. Πολλοί πρόσφυγες παίρνουν γραπτή έγκριση για παραχώρηση οικοπέδου, αλλά μάταια περιμένουν, καθότι κρατούν μια γραπτή έγκριση για δύο, τρία, τέσσερα χρόνια χωρίς κανένα αποτέλεσμα. Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, που ως η αρμόδια έχει συζητήσει κατ' επανάληψη αυτά τα ζητήματα, δυστυχώς το αποτέλεσμα εξακολουθεί να είναι μέχρι σήμερα το ίδιο.

Οι φετινές βροχές αποκάλυψαν πλήρως την προχειρότητα με την οποία η κυβέρνηση αντιμετώπισε για τόσα χρόνια το θέμα της συντήρησης των προσφυγικών συνοικισμών και κατοικιών. Δυστυχώς πολλές προσφυγικές οικογένειες έχουν ταλαιπωρηθεί αφάνταστα και συνεχίζουν να ταλαιπωρούνται, καθότι το μόνο που συνεχίζει να γίνεται είναι καταγραφή των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν. Παραδείγματος χάριν, στο συνοικισμό Αγίων Αναργύρων στη Λάρνακα έχουν

καταγραφεί με την έναρξη των πρώτων βροχών εκατό σαράντα μία υποθέσεις ταρασών που μπάζουν νερά και, ενώ έχουν περάσει σχεδόν τρεις μήνες, δεν έχει καταστεί δυνατή η επιδιόρθωση, μια απλή μόνωση μιας ταράσας, με αποτέλεσμα να συνεχίζει να ταλαιπωρείται αφάνταστα ο κόσμος. Ασφαλώς πολλά άλλα προβλήματα συντήρησης παραμένουν στην καταγραφή και αναμένουν τη λύση τους ή αντιμετωπίζονται κατά πρόχειρο τρόπο και με υπερβολαβίες, οι οποίες γίνονται με σπασμωδικό τρόπο, για να εξυπηρετούνται κάποιοι ημέτεροι στα εργολαβικά έργα.

Οι φετινοί προϋπολογισμοί αφήνουν και πάλι τους εγκλωβισμένους μας στην τύχη των προηγούμενων χρόνων. Παρά τις πολλές συζητήσεις και έντονες διαμαρτυρίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, ώστε ν' αυξηθούν τα κονδύλια για τους εγκλωβισμένους, δυστυχώς τα κονδύλια παραμένουν ίδια με αυτά του 1999. Είναι άξιο να αναφερθούν τα ποσά που παραχωρούνται σ' αυτούς τους ανθρώπους και οι οποίοι έχουν παραμείνει ριζωμένοι στη γη τους.

Για κάθε εγκλωβισμένο παραχωρείται το μήνα το ποσό των £125 και, αν είναι συνταξιούχος, αυτό το ποσό μειώνεται ή προστίθεται στη σύνταξή του, για να φτάσει το ποσό των £125. Για κάθε εξαρτώμενο εγκλωβισμένου παρέχεται το ποσό των £60 μηνιαίως.

Μια άλλη τραγική πτυχή είναι τα πρόσωπα στα κατεχόμενα που χρειάζονται κατ' οίκον φροντίδα. Δυστυχώς το ποσό που παραχωρείται για κατ' οίκον φροντίδα και φαίνεται μέσα στους προϋπολογισμούς είναι της τάξεως των £25 έως £60 μηνιαίως, με αποτέλεσμα να είναι πολύ δύσκολο να εξευρεθεί κάποιος εθελοντής, παρ' όλο που τα πλείστα άτομα είναι τρίτης ηλικίας, για να παράσχει βοήθεια με αυτό το πενιχρό και απαράδεκτο επίδομα.

Μια άλλη τραγική πτυχή είναι οι δεκατρείς ανάπηροι που διαμένουν στην κατεχόμενη περιοχή. Αυτοί παίρνουν επίδομα £59 μηνιαίως, διότι τόσο παίρνουν και οι

ανάπηροι στις ελεύθερες περιοχές. Το είχαμε επισημάνει και πέρσι, αλλά δεν υπήρξε καμία ευαισθησία από την κυβέρνηση, καμία ανταπόκριση προς αυτή την κατεύθυνση, και εξακολουθεί να δίδεται το ίδιο ποσό. Στις ελεύθερες περιοχές υπάρχουν πάρα πολλοί άλλοι κοινωνικοί φορείς που μπορούν να συνδράμουν ένα συμπατριώτη μας, όταν βρίσκεται σε δύσκολη θέση.

Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι εγκλωβισμένοι είναι σχετικά με τα παιδιά τους που επιλέγουν να καταταγούν στην Εθνική Φρουρά. Το επίδομα που αυτή η πολιτεία τούς παραχωρεί είναι £1 την ημέρα, δηλαδή £30 το μήνα. Φανταστείτε ένα παιδί που η οικογένειά του είναι στο Ριζοκάρπασο και ως εκ τούτου δεν έχει πού να πάει να παίρνει επίδομα από την πολιτεία £1 ημερησίως. Αυτό νομίζω δεν τιμά κανέναν.

Οι εγκλωβισμένοι έχουν παιδιά σπουδαστές. Το επίδομα που τους δίνουν ποιο νομίζετε πως είναι, αγαπητοί συνάδελφοι; Για τους σπουδαστές στην Κύπρο £1.500. Αν μπορεί κάποιο παιδί σήμερα να φοιτήσει στο Πανεπιστήμιο Κύπρου και να παίρνει £1.500 ετησίως. Εδώ όλοι οι φοιτητές μας στην Κύπρο επιδοτούνται από την πολιτεία με £1.000. Αυτά τα παιδιά, που δεν έχουν από τον ήλιο μοίρα και που οι γονείς τους είναι εγκλωβισμένοι, παίρνουν £1.500. Οι σπουδαστές μας στην Ελλάδα παίρνουν £3.000 για φοίτηση και οι σπουδαστές σε οποιαδήποτε άλλη ξένη χώρα £4.500. Αυτό το επίδομα είναι πολύ πενιχρό σε σχέση με τα έξοδά τους, γιατί πρέπει να πληρώνουν και δίδακτρα.

Ασφαλώς, ανάλογο και σοβαρότερο ακόμα πρόβλημα αντιμετωπίζουν τα παιδιά των εγκλωβισμένων που φοιτούν στη δημοτική και τη μέση εκπαίδευση. Τα επιδόματα που δίδονται σε αυτές τις περιπτώσεις είναι £90-£150 μηνιαίως. Αυτά τα παιδιά χρήζουν ιδιαίτερης βοήθειας στα μαθήματα, χρειάζεται να αγοράζουν τα βιβλία, τα εποπτικά μέσα τους και να επιβιώσουν, που είναι βασική ανάγκη. Μερικά απ' αυτά τα

παιδιά αντιμετωπίζουν και ειδικά προβλήματα υγείας, αλλά το μάξιμουμ που μπορεί να παραχωρήσει η πολιτεία είναι £150. Σε επανειλημμένες ερωτήσεις γιατί μόνο τόσα, απαντάνε «γιατί τόσα παίρνουν και στις ελεύθερες περιοχές».

Δεν έχει ξεχωρίσει ακόμα η πολιτεία ότι αυτοί οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν τελείως διαφορετικά προβλήματα. Η κυβέρνηση δυστυχώς τηρεί απαράδεκτη στάση και η επίκριση και η κατάκριση τής αρμόζουν πλήρως και με όλη τη μεγαλοπρέπεια. Επιτέλους, πρέπει να κατανοήσουν ότι οι εγκλωβισμένοι είναι πολίτες αυτού του τόπου και αξίζουν τουλάχιστον ανθρώπινης μεταχείρισης.

Είναι όμως δίκαιο να κάνω μια θετική επισήμανση για το Υπουργείο Υγείας από το οποίο, όποτε του ζητήθηκε βοήθεια, η ανταπόκριση ήταν άμεση και θετική. Ο Υπουργός Υγείας επιλαμβάνεται με ιδιαίτερη ευαισθησία των θεμάτων των εγκλωβισμένων. Ελπίζουμε ότι αυτή την ευαισθησία του συγκεκριμένου υπουργού θα τη μιμηθούν και άλλοι συνάδελφοί του.

Επίσης, πάρα πολλά παιδιά εγκλωβισμένων αντιμετωπίζουν πρόβλημα σε ό,τι αφορά την απασχόληση σε πολύ χαμηλές θέσεις. Δυστυχώς ουδείς τους λαμβάνει υπόψη. Μάλιστα, πρόσφατα, είχαμε συγκεκριμένο παράδειγμα στο Γραφείο Ευημερίας στη Λάρνακα, όπου παιδί εγκλωβισμένου, που ο πατέρας του πέθανε στα κατεχόμενα, δεν προσλήφθηκε για θέση οδηγού-κλητήρα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Μήπως εργάζεται η κοπέλα;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Φαίνεται ότι η κυβέρνηση έχει πολλούς δικηγόρους εδώ!

Είναι παραδεκτό ότι τα σχεδόν πεντακόσια άτομα που ζουν στα κατεχόμενα είναι ηρωικές μορφές, που επέλεξαν να παραμείνουν ριζωμένοι εκεί, για να κρατήσουν τη γη

τους ελληνική. Θέλω να επισημάνω κάτι όσον αφορά τους προϋπολογισμούς, χωρίς να λέω ότι τα ποσά που δίνονται κακώς δίνονται. Δίνεται ως χορηγία στο Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης ΕΟΚΑ '55-'59 το ποσό των £470.000, για τους νεκρούς ήρωες αυτού του τόπου. Εγώ λέω πως ορθά δίνεται και να το ψηφίσουμε. Όμως για τους ζωντανούς ήρωες, για να δείτε τη λογική της κυβέρνησης κι αυτής της πολιτείας, δίνονται μόνο £573.000. Είναι ποτέ δυνατό δηλαδή να μπορέσουν αυτοί οι άνθρωποι να συντηρηθούν, να ζήσουν και να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τα καθημερινά και τα ιδιαίτερα προβλήματα που παρουσιάζονται; Αυτό το λέω όχι γιατί θεωρώ ότι κακώς εδόθη το κονδύλι των £470.000, αλλά γι' αυτούς τους ζωντανούς ήρωες γιατί να είναι £573.000; Γιατί να είναι περίπου £1.000 στον καθένα; Πώς θα επιβιώσουν, πώς θα κρατήσουν τη γη ελληνική εκεί που είναι; Νομίζω πως αυτό δεν τιμά κανέναν και ιδιαίτερα αυτούς που έχουν τη διαχείριση του δημόσιου χρήματος, αυτούς που έχουν ξοδέψει £4 εκατομ., για να κάνουν καλλιστεία στην Πέτρα του Ρωμιού, και έχουν ξεχάσει τους ανθρώπους που ζουν κάτω από τη σκλαβιά.

Επίσης, πρέπει να επισημανθεί ότι, παρά τις προσπάθειες που έγιναν προς την κυβέρνηση, έτσι ώστε στην κατεχόμενη Καρπασία να υπάρχει τουλάχιστο γιατρός, ασθενοφόρο και μόνιμη παρουσία των Ηνωμένων Εθνών, δυστυχώς ούτε αυτό κατέστη δυνατό και δεν είδαμε να γίνεται κανένα ιδιαίτερο διάβημα από το Υπουργείο Εξωτερικών ή από το Εθνικό Κέντρο, για να πιεστούν κάποιιοι και να λύσουν αυτό το ανθρωπιστικό ζήτημα.

Θα ήθελα τώρα να κάνω και κάποιες άλλες επισημάνσεις αναφορικά με το κυβερνητικό έργο. Ασφαλώς είναι πολλά και σοβαρά τα προβλήματα που απασχολούν την κοινωνία μας και η κυβέρνηση παρακολουθεί τα γεγονότα ως απλός θεατής.

Στον τομέα της παιδείας ο αναλφαβητισμός αποτελεί παράδοση. Αν δεν κάνω λάθος, ανεβαίνει στο 20%. Ολόκληρη η Κύπρος έχει μετατραπεί στην ουσία σε

ολοήμερο και ολονύχτιο σχολείο, με τη διαφορά ότι μετά το μεσημέρι πρέπει να μετέχουν και οι γονείς. Είτε με το να διαβάζουν στα παιδιά τους είτε με το να τρέχουν με το αυτοκίνητό τους από φροντιστήριο σε φροντιστήριο. Αυτά είναι τα επιτεύγματά μας στον τομέα της παιδείας.

Στο θέμα της εγκληματικότητας, που είναι ένας τομέας που επηρεάζει πολύ αρνητικά τον τόπο μας, δυστυχώς η νεανική παραβατικότητα και εγκληματικότητα έχουν προχωρήσει σε επικίνδυνα επίπεδα και η λήψη άμεσων μέτρων είναι απαραίτητη.

Τα ναρκωτικά είναι φαινόμενο καθημερινά εξελισσόμενο και η κυβέρνηση το βλέπει και το παρακολουθεί ως συνήθη εξέλιξη των πραγμάτων, ανήμπορη να αντιδράσει ή μη γνωρίζοντας πώς να αντιδράσει. Είναι φαινόμενο που καταστρέφει καθημερινά τη νεολαία μας. Η άμεση λήψη μέτρων είναι παραπάνω από αναγκαία. Όμως για την αντιμετώπιση της κατάστασης χρειάζονται πόροι, εξειδικευμένο προσωπικό και μέσα προς τις διωκτικές αρχές, που δυστυχώς η κυβέρνηση δεν τα ζητά μέσα από τους προϋπολογισμούς που έχει καταθέσει ενώπιον του σώματος.

Μέσα στη μεγάλη ακαταστασία που δημιούργησε η κυβέρνηση έχουμε και το θέμα του χρηματιστηρίου. Το χρηματιστήριο είναι θεσμός ο οποίος ισχύει για δεκαετίες σε πάρα πολλές χώρες του κόσμου και είναι βασικό εργαλείο της οικονομικής ανάπτυξης. Η Κύπρος είχε τη χρυσή ευκαιρία να εφαρμόσει στον τόπο μας το θεσμό του χρηματιστηρίου έχοντας κατά νουν τη γνώση και την εμπειρία άλλων χωρών με παράδοση στο θεσμό. Αντί αυτού όμως, σε ποιο τραγικό σημείο έχουμε οδηγήσει τα πράγματα; Το χρηματιστήριο από οικονομικός θεσμός έχει μετατραπεί στην ουσία σε ληστρική μηχανή αφαίμαξης της οικονομίας του τόπου και των καλόπιστων και ανυποψίαστων πολιτών, με τεράστιες οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες για τον τόπο μας. Αφού πρώτα από πλευράς κυβερνήσεως και από τους οικονομικούς παράγοντες του τόπου, καλή ώρα, όπως ήταν οι τράπεζες και οι διευθυντές τους, κατά

τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο πείστηκε ο πολίτης να εναποθέσει τις οικονομίες του στο χρηματιστήριο, στη συνέχεια το χρηματιστηριακό πεδίο μετατράπηκε σε πεδίο ανευθυνότητας και κατόπιν σε μηχανισμό κλοπής των χρημάτων του Κύπριου πολίτη.

Το θεσμικό πλαίσιο του χρηματιστηρίου είχε τις αδυναμίες του, όμως η απλή εφαρμογή της νομοθεσίας ελάχιστα προβλήματα θα δημιουργούσε. Απλούστατα, δηλαδή, δεν έγινε η απλή εφαρμογή της νομοθεσίας. Και ποια είναι τα προβλήματα που οι κύριοι που είχαν την ευθύνη του χειρισμού τα άφησαν να εξελιχθούν; Η διαπραγμάτευση γινόταν στο όνομα των ανυποψίαστων πολιτών, χωρίς να μπαίνει ο αριθμός ταυτότητας. Ποια συνέπεια είχε αυτό; Επέτρεπε στους χρηματιστές να αγοράζουν την ημέρα και να πουλάνε τη νύχτα στον κόσμο, κατά το δοκούν, αφού έθεταν τιμές που συνέφεραν τους ίδιους, μια πράξη απαράδεκτη και άκρως εγκληματική. Το διοικητικό συμβούλιο του χρηματιστηρίου έθεσε σε λειτουργία το ηλεκτρονικό σύστημα διαπραγμάτευσης κατά το ήμισυ χωρίς την αποϋλοποίηση, ενέργεια εγκληματική και παράνομη, καθότι δημιούργησε τεχνητή ζήτηση των μετοχών δημιουργώντας έναν παράδεισο κλοπής των χρημάτων του απλού πολίτη. Εδώ πρέπει να λεχθεί ότι αυτοί που τους ετοίμασαν το πρόγραμμα τούς είχαν επισημάνει ότι σε καμία των περιπτώσεων δεν μπορούσαν να θέσουν μέρος του συστήματος. Οι κύριοι στην ουσία τι έκαναν; Έφεραν χίλια ζυμωτήρια, αλλά άφησαν ένα φούρνο. Ψωμιά ψημένα έπαιρναν οι κύριοι που πρόσεχαν το φούρνο. Αυτή την απαράδεκτη κατάσταση έχουν δημιουργήσει.

Άλλη εγκληματική και παράνομη ενέργεια ήταν ο καθορισμός των πράξεων των χρηματιστηριακών συναντήσεων σε τρία ή πέντε λεπτά, με αποτέλεσμα να αγοράζουν οι επιτήδειοι και αυτοί που ήταν υπεύθυνοι για το χειρισμό των ηλεκτρονικών μηχανών. Η διαπραγμάτευση των μετοχών μόνο για όσους είχαν τίτλους μετοχών έδωσε την ευκαιρία στις εταιρείες να αρπάξουν τις οικονομίες των πολιτών κατά απαράδεκτο

τρόπο. Δηλαδή, αποφάσισαν κάποιοι ότι θα πουλούσαν μόνο όσοι είχαν τίτλους. Οι εταιρείες έβγαζαν τίτλους, κατά το δοκούν, για τους εαυτούς τους, τα συγγενικά τους πρόσωπα και τους φίλους τους. Ο απλός πολίτης ανέμενε μερικούς μήνες, για να πάρει τίτλους. Διερωτώμαι αυτή η πολιτεία τι έκανε. Μερικοί λένε ότι είναι αφελής. Εγώ πολύ φοβάμαι ότι δεν είναι αφέλεια. Αυτή είναι σοβαρή συνηγορία για κάποιους. Είναι ποινικά αδικήματα και πρέπει κάποιοι να έχουν υπόψη τους ότι δεν παραγράφονται. Υπάρχει το χαρακτηριστικό παράδειγμα σε συγκεκριμένη εφημερίδα, τον “Πολίτη”, που κατάγγειλε ότι μια εταιρεία πούλησε το 9% του συνολικού μετοχικού της κεφαλαίου και εισέπραξε £18 εκατομ., ενώ η συνολική του αξία ήταν μόνο £15 εκατομ.

Η ανυπαρξία Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και η ελλιπής στελέχωσή της μέχρι σήμερα καταδεικνύουν το απαράδεκτο των ανθρώπων που διαχειρίζονταν τα του χρηματιστηρίου. Μάλιστα, πρόσφατα, σε ραδιοφωνική συνέντευξη με το συνάδελφο Λευτέρη Χριστοφόρου και το σημερινό πρόεδρο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς παραδέχεται ο πρόεδρος ότι ακόμη και μέχρι σήμερα δεν έχουν καταφέρει να στελεχώσουν το σημαντικότερο όργανο του χρηματιστηρίου, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Πώς θα λειτουργεί νόμιμα και σωστά το χρηματιστήριο; Είναι ποτέ δυνατό; Λυπάμαι που δεν είναι εδώ ο αρμόδιος υπουργός να ακούει.

Η κρατική παρέμβαση και η παρέμβαση κάποιων που βρίσκονται στο κυβερνητικό στρατόπεδο για εισαγωγή εταιρειών που είχαν προβλήματα και δεν τηρούσαν τις προϋποθέσεις αποτελούν μία άλλη μελανή πτυχή αυτού του θεσμού.

Η μη εισαγωγή του θεσμού της αποϋλοποίησης, παρά τις επανειλημμένες χρονικές προθεσμίες που έθεταν οι ίδιοι, ασφαλώς ευνοούσε τους ημετέρους και όσους συνέπραξαν στα πιο πάνω οικονομικά εγκλήματα. Κατά κύριο λόγο την ευθύνη φέρουν η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, το διοικητικό συμβούλιο του χρηματιστηρίου, η κυβέρνηση, που δέχτηκε την εξακολούθηση του θεσμού κατά τον τρόπο που λειτουργεί μέχρι

σήμερα. Δεν είναι τυχαίο το ότι δεν προχωρούν να θέσουν σε εφαρμογή την αποϋλοποίηση. Δεν προχωρούν, γιατί εκεί οι πληροφορίες θα είναι κτήμα όλων των επενδυτών, των εταιρειών, όλων των ανθρώπων που ασχολούνται με το χρηματιστήριο.

Έχει λεχθεί από επίσημα υπουργικά χείλη ότι το χρηματιστήριο είναι ο καθρέφτης της οικονομίας. Η απάντηση είναι ότι τα εγκλήματα που διαπράχθηκαν στο χώρο του χρηματιστηρίου είναι ο καθρέφτης των σημερινών κυβερνήσεων, αποδεικνύοντας την ανευθυνότητα, την αναξιοπιστία τους, αλλά επίσης και το σεβασμό που έχουν προς τους θεσμούς, τους νόμους, και κατά κύριο λόγο το σεβασμό που τρέφουν και έδειξαν προς τον απλό, ανυποψίαστο και καλόπιστο πολίτη σ' αυτό τον τόπο.

Επιτέλους, είναι καιρός η κυβέρνηση να λάβει έστω και τώρα άμεσα μέτρα γι' αυτό το κρίσιμο θέμα. Ήδη ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγήθηκε κάποιους τρόπους. Είναι καιρός η κυβέρνηση να προχωρήσει στην αφαίρεση του τέλους, που στην ουσία αφαιμάσσει τον κόσμο που ζημιώνει παραμένοντας στο χρηματιστήριο, επιτέλους να λάβει εκείνα τα απαραίτητα μέτρα, να εφαρμόσει άμεσα την αποϋλοποίηση, να μην επιτρέπει πλέον την εισαγωγή εταιρειών που δεν είναι κερδοφόρες για τουλάχιστον τρία χρόνια και δεν τηρούν τις ελάχιστες υγιείς και σωστές προϋποθέσεις. Να μην επιτραπεί η εισαγωγή στο χρηματιστήριο των διάφορων εταιρειών που πολίτες αυτού του τόπου εμπιστεύτηκαν και έχουν τώρα ζητήσει τα χρήματά τους και δεν τους επιστράφηκαν. Είμαι βέβαιος ότι η πολιτεία έχει και την τεχνογνωσία και τους ειδικούς και, αν θέλει και εφόσον το αποφασίσει, θα βοηθήσει το θεσμό να πάει προς το καλύτερο.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο βουλευτής του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Θάσος Μιχαηλίδης.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κύριε υπουργέ,

Για μια ακόμη χρονιά οι μεγαλόστομες διακηρύξεις για αύξηση των δημοσίων δαπανών για την παιδεία αποδεικνύονται επιταγές χωρίς αντίκρισμα. Η λιτότητα στις δημόσιες δαπάνες για την παιδεία συνεχίζεται και με το νέο κρατικό προϋπολογισμό για το 2001. Το οικογενειακό βάλαντιο επιβαρύνεται για άλλη μια χρονιά και οι εργαζόμενοι αναγκάζονται να διπλοπληρώνουν τη “δωρεάν παιδεία” λόγω της υποβαθμισμένης δημόσιας εκπαίδευσης, ενισχύοντας παράλληλα το σύστημα της παραπαιδείας, καταθέτοντας ένα ακόμη σημαντικό κονδύλι πέραν του 50% των δημοσίων δαπανών στα ταμεία των φροντιστηρίων.

Το ότι η δημόσια εκπαίδευση βρίσκεται σε κρίση είναι σήμερα κοινώς γνωστό. Το γνωρίζει και το νιώθει ο καθένας και ιδιαίτερα όσοι εμπλέκονται άμεσα στα εκπαιδευτικά πράγματα, εκπαιδευτικοί, γονείς, μαθητές και φοιτητές, οι οποίοι είναι και οι πρώτοι που δέχονται τις αρνητικές συνέπειες αυτής της κρίσης. Ο προϋπολογισμός για την παιδεία για το 2001 αποτελεί συνέχεια της νεοφιλελεύθερης πολιτικής λιτότητας που ακολουθείται από την κυβέρνηση στα εννέα χρόνια που βρίσκεται στην εξουσία. Είναι προϋπολογισμός λιτότητας, παρά τις δηλώσεις του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού που, στην προσπάθεια βελτίωσης της κακής εικόνας της κυβερνητικής πολιτικής, επαναλαμβάνει συνεχώς ότι αυξήθηκαν οι δαπάνες για την παιδεία. Όμως η αλήθεια των αριθμών και η πραγματική εικόνα, όχι η εικονική πραγματικότητα της δημόσιας εκπαίδευσης, αποδεικνύουν ακριβώς το αντίθετο.

Σήμερα είναι ορατός ο κίνδυνος συρρίκνωσης της δημόσιας εκπαίδευσης και ανάπτυξης της ιδιωτικής. Λόγω της υποβάθμισης της δημόσιας εκπαίδευσης ολοένα και περισσότεροι μαθητές στρέφονται στην ιδιωτική εκπαίδευση. Αυτό φαίνεται ξεκάθαρα μέσα και από τον προϋπολογισμό για την παιδεία για το 2001. Το κονδύλι

επιχορήγησης των ιδιωτικών σχολείων, που δίνεται στη βάση της ετήσιας χορηγίας κατά μαθητή, σχεδόν διπλασιάστηκε τα τελευταία χρόνια και από τις £200.000 το 1999, τις £250.000 το 2000 ανέβηκε στις £400.000 το 2001.

Το ποσοστό των δαπανών για την παιδεία στο σύνολο του προϋπολογισμού παραμένει στα περσινά επίπεδα. Τα τελευταία χρόνια υπήρξε μια σημαντική μείωση των δημοσίων δαπανών για την παιδεία.

Ο παρακάτω πίνακας με τα στοιχεία των τριών τελευταίων ετών καταδεικνύει του λόγου το αληθές.

Προϋπολογισμός	Σύνολο	Παιδεία	Ποσοστό
1999	£1.959, 7 εκατομ.	£219,8 εκατομ.	11,2%
2000	£2.248,8 εκατομ.	£227,1 εκατομ.	10,1%
2001	£2.420,6 εκατομ.	£249 εκατομ.	10,3%

Πέρα όμως από την καθήλωση του προϋπολογισμού για την παιδεία, ο βαθμός υλοποίησης των αναπτυξιακών δαπανών εξανεμίζει τις όποιες προοπτικές κάλυψης ακόμα και στοιχειωδών αναγκών. Όπως επισήμανε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας τον περασμένο Οκτώβριο η Γενικός Ελεγκτής, το 1999 ο αναπτυξιακός προϋπολογισμός για την παιδεία υλοποιήθηκε κατά 50% μόνο.

Το Υπουργείο Παιδείας, παρά τις αντίθετες διακηρύξεις, προωθεί μονομερώς αποσπασματικές αλλαγές στην εκπαίδευση χωρίς προγραμματισμό και ουσιαστικό διάλογο. Ο τρόπος που ξεκίνησε η πειραματική εφαρμογή του ολοήμερου σχολείου, που εφαρμόζεται από τη φετινή σχολική χρονιά το ενιαίο λύκειο και που εξαγγέλλεται το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών επιβεβαιώνει του λόγου το αληθές.

Μέσα και από τα επιμέρους κονδύλια των προϋπολογισμών για το 2001 επιβεβαιώνεται η νεοφιλελεύθερη πολιτική λιτότητας που ακολουθεί η κυβέρνηση.

Παραθέτω ενδεικτικά στοιχεία από τους σημαντικότερους τομείς όπως παρουσιάζονται μέσα από τον Προϋπολογισμό του 2001.

Προδημοτική

Η κυβέρνηση, παρά τις υποσχέσεις, εγκλωβισμένη στη γενικότερη νεοσυντηρητική φιλοσοφία, εγκατέλειψε την πολιτική επέκτασης της δημόσιας προδημοτικής και αφήνει τα παιδιά ηλικίας τριών με τεσσερισήμισι χρονών στην ευθύνη του Υπουργείου Εργασίας. Στα εννιά χρόνια της διακυβέρνησής της ελάχιστα νέα δημόσια προδημοτικά τμήματα δημιουργήθηκαν.

Το ΑΚΕΛ το Σεπτέμβρη του 1999 κατέθεσε ολοκληρωμένες θέσεις για την προδημοτική εκπαίδευση. Το ΑΚΕΛ πιστεύει ότι το Υπουργείο Παιδείας, ως το πιο αρμόδιο, πρέπει να φέρει την ευθύνη των παιδαγωγικών προγραμμάτων όλων των παιδιών από τριών χρονών και άνω. Επίσης, σταδιακά πρέπει να επεκταθεί η δημόσια προδημοτική, ώστε να καλύψει όλα τα παιδιά από τεσσάρων χρονών μέχρι έξι και μακροπρόθεσμα από τριών χρονών. Η δημόσια προδημοτική πρέπει να θεσμοθετηθεί και τον τελευταίο χρόνο πριν από την εισδοχή των παιδιών στο δημοτικό να είναι υποχρεωτική και να παρέχεται δωρεάν.

Υλικοτεχνική υποδομή

Οι ελλείψεις στην υλικοτεχνική υποδομή έχουν πάρει δραματικές διαστάσεις. Εξακολουθούν να υπάρχουν σχολεία μαμούθ, τμήματα με μεγάλο αριθμό μαθητών, μετακινούμενα τμήματα, λυόμενες αίθουσες με στέγες αμιάντων. Αποθήκες και κλιμακοστάσια μετατρέπονται σε αίθουσες διδασκαλίας, ακατάλληλα εργαστήρια και αίθουσες πολλαπλής χρήσης κ.λπ.

Ο θεσμός του ενιαίου λυκείου, που εφαρμόζεται από τη φετινή σχολική χρονιά, δεν μπορεί να λειτουργήσει ομαλά κυρίως λόγω των ελλείψεων στην υλικοτεχνική υποδομή. Προβλέπεται ότι τον επόμενο χρόνο με τη λειτουργία του θεσμού στη δευτέρα λυκείου η

κατάσταση θα είναι χειρότερη, αφού θα πολλαπλασιαστούν οι ανάγκες σε αίθουσες διδασκαλίας και εργαστήρια.

Ο Υπουργός Παιδείας δημόσια, αλλά και ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, κατέθεσε ένα φιλόδοξο, εντατικό πρόγραμμα ανέγερσης νέων και βελτίωσης υφιστάμενων σχολικών κτιρίων.

Τελικά, τα κονδύλια για την ανέγερση νέων ή επέκταση και βελτίωση σχολικών κτιρίων και εξοπλισμού των σχολείων παραμένουν καθηλωμένα στα περσινά και προπέρσινά επίπεδα.

Ακόμα για τον εμπλουτισμό και την καλύτερη λειτουργία των βιβλιοθηκών, καθώς και για την εισαγωγή της πληροφορικής, για την οποία τόσος λόγος γίνεται, οι αυξήσεις είναι ανεπαίσθητες και κάθε άλλο παρά ανταποκρίνονται στις σημερινές, τις σύγχρονες ανάγκες.

Ολοήμερο δημοτικό σχολείο

Η πειραματική εφαρμογή του θεσμού ξεκίνησε πρόχειρα και απρογραμματίστα. Στη φετινή σχολική χρονιά επεκτάθηκε σε είκοσι δύο σχολεία από τα τέσσερα όπου εφαρμόστηκε αρχικά.

Ο θεσμός, που εφαρμόζεται κουτσουρεμένα λόγω κυρίως της πολιτικής λιτότητας, αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα λόγω των ελλείψεων στην υλικοτεχνική υποδομή. Η έλλειψη αιθουσών είναι εμφανής και το μάθημα των ηλεκτρονικών υπολογιστών και των αγγλικών διδάσκεται υποτυπωδώς λόγω έλλειψης ηλεκτρονικών υπολογιστών, βιβλίων και αναλυτικού προγράμματος.

Παρά το γεγονός ότι πολλαπλασιάστηκαν τα σχολεία στα οποία εφαρμόζεται πειραματικά ο θεσμός, το κονδύλι παραμένει καθηλωμένο στις £150.000 για το 2001 από £100.000 που προϋπολογίστηκαν για το 2000.

Το ΑΚΕΛ έγκαιρα, από το 1998, κατέθεσε τις προτάσεις του. Σήμερα επαναλαμβάνουμε ότι θεωρούμε το θεσμό του ολοήμερου δημοτικού σχολείου μια σημαντική καινοτομία, για την εφαρμογή της οποίας συντρέχουν σοβαροί κοινωνικοί και εκπαιδευτικοί λόγοι. Όμως πρέπει πρώτιστα να διαμορφωθεί ενιαίο και ολοκληρωμένο πρόγραμμα, να καλυφθούν οι ανάγκες στην υλικοτεχνική υποδομή των σχολείων και να υπάρξει πολιτική βούληση να δαπανηθούν τα αναγκαία κονδύλια.

Υπηρεσία Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας

Παρά τις εισηγήσεις των ειδικών, της ομάδας εργασίας για πρόληψη και αντιμετώπιση της σχολικής αποτυχίας και του λειτουργικού αναλφαριθμητισμού, και τα καθοδηγούμενα δημοσιεύματα ότι επίκειται η έγκριση νέων θέσεων, η υποβάθμιση και η ανεπαρκής στελέχωση της υπηρεσίας θα συνεχιστούν, αφού καμιά νέα θέση δεν προτείνεται στον Προϋπολογισμό για το 2001.

Ενιαίο λύκειο

Δυστυχώς με την ίδια βιασύνη και για λόγους εντυπώσεων το Υπουργείο Παιδείας προχώρησε στην εφαρμογή του θεσμού του νέου ενιαίου λυκείου από το Σεπτέμβριο του 2000. Πέντε μήνες μετά την έναρξη του θεσμού τα έργα υποδομής ακόμα δεν έχουν συμπληρωθεί, δεν υπάρχει ολοκληρωμένος σχεδιασμός ούτε συμφωνία για το περιεχόμενο της δευτέρας και της τρίτης τάξης του λυκείου.

Το ΑΚΕΛ στη Βουλή και δημόσια εξέφρασε με υπευθυνότητα και σαφήνεια τις θέσεις του. Το κόμμα εισηγήθηκε την αναβολή για ένα χρόνο της έναρξης λειτουργίας του νέου θεσμού, ώστε να διαμορφωθεί ολοκληρωμένος σχεδιασμός και να προετοιμαστούν έγκαιρα η υλικοτεχνική υποδομή, τα αναλυτικά προγράμματα, τα βιβλία, το περιεχόμενο της δευτέρας και της τρίτης τάξης, ο τρόπος αξιολόγησης των μαθητών και η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών.

Πανεπιστήμιο και τριτοβάθμια εκπαίδευση

Η κυβέρνηση Κληρίδη, συνεπής στη νεοφιλελεύθερη πολιτική, συνεχίζει τις περικοπές στο πανεπιστήμιο. Η πολιτική αυτή δημιουργεί ασφυκτικά πλαίσια στο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα του τόπου και περιορίζει την ανάπτυξη και αναβάθμισή του. Οι περικοπές σε ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό και η μη έγκριση της δημιουργίας νέων σχολών και τμημάτων μπαίνουν τροχοπέδη στην αναβάθμιση του πανεπιστημίου. Οι περικοπές οδηγούν σε περαιτέρω καθυστέρηση στην ανέγερση της πανεπιστημιούπολης με όλες τις αρνητικές συνέπειες.

Ο προϋπολογισμός για το πανεπιστήμιο είναι καθηλωμένος στα περσινά επίπεδα, £15,5 εκατομ. το 2001 έναντι £15,15 εκατομ. το 2000.

Το ΑΚΕΛ δε θα κουραστεί να εκφράζει την πάγια θέση του για στήριξη του πανεπιστημίου και να καλεί την κυβέρνηση να εγκαταλείψει την πολιτική περιορισμού της ανάπτυξής του και να παράσχει όλα τα μέσα, ώστε να αναβαθμιστεί το πανεπιστήμιο και να επισπευσθούν οι εργασίες ανέγερσης της πανεπιστημιούπολης.

Η κοινοβουλευτική μας ομάδα πιστεύει ότι η κυβέρνηση πρέπει να προχωρήσει προγραμματισμένα στην ίδρυση του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών διορίζοντας άμεσα ειδική προπαρασκευαστική επιτροπή, στην οποία να μετέχουν καθηγητές πανεπιστημίων και εκπρόσωποι των σχολών, και στη βάση χρονοδιαγράμματος να προχωρήσει στην εκπόνηση μελέτης. Στη βάση αυτής της μελέτης να διαμορφωθεί το νομοθετικό πλαίσιο, όπως έγινε και με την ίδρυση του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών πρέπει να είναι διοικητικά αυτόνομο, να έχει σωστές ακαδημαϊκές δομές σε όλα τα επίπεδα και να προσφέρει αναβαθμισμένα τετραετή προγράμματα, να εντάξει κάτω από τη στέγη του όλες τις δημόσιες σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και να επεκταθεί σε νέους τομείς, που έχει ανάγκη η Κύπρος και η κοινωνία μας.

Η διαδικασία εκπαιδευτικής αξιολόγησης-πιστοποίησης των κλάδων σπουδών των ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μετά από πολύχρονη καθυστέρηση, τη μεγαλύτερη ευθύνη για την οποία φέρει η κυβέρνηση, έδωσε τον περασμένο Γενάρη τα πρώτα αποτελέσματα. Όμως υπάρχουν ακόμα αρκετές εκκρεμότητες που αφήνουν εκτεθειμένους χιλιάδες φοιτητές και αποφοίτους. Η κυβέρνηση σε συνεργασία με τη Βουλή και τα αντίστοιχα σώματα αναγνώρισης πρέπει να ξεκαθαρίσει τα πράγματα, ώστε να τεθεί επιτέλους τάξη στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Κλείνοντας θέλουμε να επαναλάβουμε με έμφαση ότι ο ευαίσθητος τομέας της παιδείας δε σηκώνει κινήσεις εντυπωσιασμού και νεοφιλελεύθερες συνταγές, αποσπασματικές αλλαγές και δημοκρατικά ελλείμματα. Χρειάζονται πρώτιστα όραμα, στρατηγική και συλλογικές προσπάθειες. Χρειάζεται μια συνολική προοδευτική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, η οποία να προέλθει μέσα από έναν ευρύ κοινωνικό διάλογο και να στηριχτεί στην ουσιαστική αύξηση των δημοσίων δαπανών για την παιδεία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο κ. Λευτέρης Χριστοφόρου, βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αρχίζω φέτος την ομιλία μου για την προσφυγική πολιτική, με μια κοινή ευχή, με ένα κοινό πόθο: Να είναι η τελευταία χρονιά που διατηρούνται στο λεξιλόγιό μας οι λέξεις και οι έννοιες “πρόσφυγες” και “προσφυγική πολιτική”. Στην επόμενη συζήτηση του προϋπολογισμού, αντί συζήτησης για το προσφυγικό πρόβλημα, θα ήταν ευχής έργο και θα ήμασταν όλοι ευτυχείς πραγματικά, αν συζητούσαμε για την επιστροφή και

τη δραστηριοποίηση των προσφύγων στην πατρώα γη.

Η προσφυγική πολιτική πιστεύουμε ότι αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα κεφάλαια της κυβέρνησης. Είναι ίσως το σημαντικότερο, γιατί στα θέματα προσφυγικής πολιτικής κρίνεται καθημερινά η ευαισθησία της πολιτείας, κρίνεται καθημερινά ο τρόπος αντιμετώπισης και επίλυσης των προβλημάτων όλων αυτών οι οποίοι σήκωσαν από μόνοι τους το βάρος της εισβολής και της κατοχής.

Η μελέτη του Πανεπιστημίου Κύπρου, που έγινε κατ' εντολή της παρούσας κυβέρνησης και ουσιαστικά έβαλε τον δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων, καταδεικνύει την έκταση του προβλήματος. Καταδεικνύει σε ποιο μεγάλο βαθμό οι πρόσφυγες, πέρα από το ψυχολογικό και ηθικό κενό που σήκωσαν από την τουρκική εισβολή και κατοχή... Τα δισεκατομμύρια των απολεσθέντων, των χαμένων εισοδημάτων και τα δισεκατομμύρια των χαμένων περιουσιών ήταν αυτά που πραγματικά λύγισαν τον πρόσφυγα, που πραγματικά ξεσπιτωμένος δεν μπόρεσε να επαναδραστηριοποιηθεί στο βαθμό που ήθελε και δεν είχε ίσες δυνατότητες, δεν είχε τα ίδια κριτήρια και δεν είχε ισότιμη αντιμετώπιση.

Είναι γι' αυτό που εμείς υποστηρίζουμε ότι η ισότιμη κατανομή των βαρών έπρεπε να γίνει πραγματικότητα μετά το '74. Η φορολόγηση του πλούτου, η φορολόγηση της υπεραξίας, για να δημιουργηθεί το υπόβαθρο της ισότιμης κατανομής των βαρών, έπρεπε να αρχίσει αμέσως μετά την εισβολή. Μόνο έτσι θα μπορούσαμε να λέμε ότι ο πρόσφυγας αντιμετωπίστηκε δίκαια και ισότιμα, μέσα σε μια πολιτεία όπου κλήθηκε να σηκώσει από μόνος του το βάρος της εισβολής και της κατοχής.

Η παρούσα κυβέρνηση λειτούργησε και δραστηριοποίησε, έστω και ύστερα, μετά από δεκαεennιά τόσα χρόνια, το Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, μέσα στο πνεύμα ακριβώς να καλύψει εκείνο το οποίο δημιούργησε η εισβολή και η κατοχή στον πρόσφυγα. Αυτός ο Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών που στήριξε τον πρόσφυγα,

χρηματοδοτήθηκε με το ποσό των £50 εκατομ. και αυτά τα £50 εκατομ. ήταν το ελάχιστο μπροστά σε αυτό που έπρεπε ήδη να είχε γίνει για τον προσφυγικό κόσμο. Εμείς πιστεύουμε ότι αυτός ο φορέας, για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις πραγματικές ανάγκες του προσφυγικού κόσμου, μετά από τόσα χρόνια χαμένων εισοδημάτων και των απώλεια των περιουσιών, έπρεπε να χρηματοδοτηθεί με πολύ περισσότερα και έπρεπε να είχε δημιουργηθεί ένας ευέλικτος, αποτελεσματικός, αποδοτικός φορέας. Εμείς υποστηρίζουμε τη μετεξέλιξή του σε ένα σύγχρονο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που θα στηρίζει αποκλειστικά και μόνο τον πρόσφυγα.

Πρέπει να τονίσω ότι η ισότιμη κατανομή των βαρών είναι ένα καθαρά κοινωνικό μέτρο, ένα μέτρο δικαιοσύνης και έτσι πρέπει να αντιμετωπιστεί. Υπάρχει η ευχέρεια να πραγματοποιηθούν πολλά προς αυτή την κατεύθυνση και χαιρόμαστε γιατί η παρούσα κυβέρνηση επέδειξε ουσιαστικό ενδιαφέρον και εκδηλώνει έμπρακτη πρόθεση να συνεχίσει και να ολοκληρώσει το δίκαιο αίτημα των προσφύγων από το '74 για πραγματική και ουσιαστικά ισότιμη κατανομή βαρών. Ήταν γνωστό σε όλους φυσικά και τα προηγούμενα χρόνια, αλλά ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια, ότι υπήρξε γενναιόδωρη η προσφυγική πολιτική, κάτι που το επιβεβαιώνουν τόσο οι αριθμοί όσο και το έργο το οποίο επιτελέστηκε. Ουδείς δύναται σήμερα να αγνοεί και να παραβλέπει, και ιδιαίτερα να μηδενίζει, το μέγεθος του προσφυγικού έργου που επιτελείται. Και όσοι το επιχειρούν, βρίσκονται αντιμέτωποι με τη σκληρή πραγματικότητα. Ο μηδενισμός δεν μπορεί να περάσει στους πρόσφυγες.

Αποδίδοντας του λόγου το αληθές, ενδεικτικά παραθέτω στοιχεία τα οποία παρουσιάζονται σε όλους αυτούς που θέλουν να προσθέτουν μηδενικά. Διαγράφηκαν προπολεμικά χρέη των προσφύγων της τάξης των £75 εκατομ., διαγράφηκαν στεγαστικά δάνεια της τάξης των £55 εκατομ., καταργήθηκαν τα εισοδηματικά κριτήρια για όλους τους πρόσφυγες και επήλθε πραγματικά ισότιμη αντιμετώπιση του

προσφυγικού κόσμου, με πολλά εκατομμύρια λίρες κόστος. Σε όσους απορρίφθηκαν οι αιτήσεις αυτοστέγασης στο παρελθόν, δόθηκε επίδομα της τάξης του 50%, ύψους £12 εκατομ. Η συνολική δαπάνη συντήρησης των προσφυγικών οικισμών για τα χρόνια 1993 - 2000 ανήλθε στα £100 εκατομ. Ο Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών, όπως προείπα, προικοδοτήθηκε με ποσό £50 εκατομ. και το πρόγραμμα αναδόμησης των οικισμών από το 2000 μέχρι το 2004 προγραμματίζεται να κοστίσει £60 εκατομ. Το σημαντικό έργο εκατομμυρίων λιρών που υλοποιήθηκε τα τελευταία χρόνια αναμφίβολα ενίσχυσε σημαντικά τη φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου. Πρέπει να τονίσουμε όμως ότι όσα μέτρα και να ληφθούν, οι απώλειες των προσφύγων σε εισοδήματα και σε περιουσίες ανέρχονται σε δισεκατομμύρια, με αποτέλεσμα οι παροχές που προαναφέραμε να αποτελούν παροχές μόνο προσωρινής ανακούφισης των προσφύγων. Μόνο με πραγματικά ισότιμη κατανομή των βαρών, όπως τόνισα, θα μπορέσει να επέλθει πραγματική κοινωνική δικαιοσύνη μεταξύ των προσφύγων και των υπόλοιπων πολιτών.

Έτσι, μέσα από την προσφυγική της πολιτική η παρούσα κυβέρνηση ανέδειξε το ευρύτερο κοινωνικό της έργο, ανέδειξε το κοινωνικό της πρόσωπο, ένα κοινωνικό πρόσωπο που δε μετριέται με συνθήματα και μεγαλοστομίες, ένα κοινωνικό πρόσωπο το οποίο μετριέται και αντανακλάται μέσα από εκατομμύρια. Και είναι γνωστό ότι το έργο της κοινωνικής πολιτικής από 9% και 10% που ήταν επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) το 1992 ανήλθε σε 14% και είναι ακόμα γνωστότερο ότι υπερδιπλασιάστηκαν τα εκατομμύρια που διατέθηκαν για την κοινωνική πολιτική. Εμείς είμαστε αυτοί που λέμε ότι για τις λαϊκές μάζες πραγματικά πρέπει να υπάρχει ουσιαστική και κοινωνική στήριξη. Δεν επικαλούμαστε και δεν οικειοποιούμαστε ούτε τους πρόσφυγες ούτε τις λαϊκές μάζες με συνθήματα ή με υποσχέσεις για παροχές, αλλά στηρίζουμε πραγματικά, μέσα από έργο εκατομμυρίων λιρών, μέσα από ποσοστά

επί του ΑΕΠ, μέσα από μια γνήσια φιλολαϊκή κοινωνική πολιτική, η οποία αναδεικνύεται και δε διαγράφεται με κανένα μηδενισμό, με καμιά συνθηματολογία, με καμιά προσπάθεια επιχείρησης ισοπέδωσης. Παρά ταύτα, εμείς επιμένουμε ότι ο προσφυγικός κόσμος δεν πρέπει να αφηθεί χωρίς να στηριχθεί και χωρίς να του δώσουμε το εχέγγυο της φερεγγυότητας, χωρίς να του δώσουμε την αίσθηση ότι πράγματι αντιμετωπίζεται ως ισότιμος πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας, καλύπτοντας το χάσμα εκείνο που δημιούργησε η εισβολή του '74.

Καταθέσαμε στο Υπουργείο Οικονομικών, και είναι υπόψη του Υπουργού Οικονομικών, μια δέσμη επιπρόσθετων οικονομικών μέτρων που θα μπορέσουν να στηρίξουν περαιτέρω τον πρόσφυγα: Αύξηση της βοήθειας επιδιόρθωσης των προσφυγικών οικιών από £3.500 σε £7.000. Διαχωρισμός νέων οικοπέδων για να ικανοποιηθούν πλήρως όλα εκείνα τα νεαρά ζευγάρια τα οποία υπέβαλαν αιτήσεις. Προγραμματισμός και επίσπευση αναδόμησης όλων των κυβερνητικών οικισμών.

Εδώ επιτρέψτε μου να πω ότι μπορεί να ακούγονται πολλά για τους προσφυγικούς οικισμούς. Είμαι ο πρώτος που το διαπιστώνω και το διακηρύττω ότι οι κυβερνητικοί προσφυγικοί οικισμοί σήμερα δεν προσφέρουν αξιοπρεπή διαβίωση στον προσφυγικό κόσμο, αλλά πρέπει να πούμε ότι το '74 και εντεύθεν που ανεγέρθησαν αυτοί οι προσφυγικοί οικισμοί, ανεγέρθησαν με σαθρά υλικά, χωρίς σωστό έλεγχο και εποπτεία, κάτω από προχειρότητα και βιασύνη. Κληρονόμησε η παρούσα, και ίσως και οι προηγούμενες κυβερνήσεις, προσφυγικούς κυβερνητικούς οικισμούς οι οποίοι ήταν ευάλωτοι στα στοιχεία της φύσης και σίγουρα μετά από είκοσι έξι χρόνια βρισκόμαστε ενώπιον αυτού του καταντήματος και αυτής της κατάστασης που δε συνάδει με ανθρώπινες συνθήκες διαβίωσης, που δε συνάδει με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, που δε συνάδει με την πραγματική στήριξη του προσφυγικού κόσμου. Όμως, το 1993 και εντεύθεν άρχισε η αναδόμηση των προσφυγικών οικισμών. Το 1993 και εντεύθεν -και

είναι η πραγματικότητα- άρχισαν να αντικαθίστανται αυτές οι σαθρές προσφυγικές κατοικίες με νέους οικισμούς. Εμείς πιστεύουμε ότι αυτή η αναδόμηση δεν πρέπει να σταματήσει, πρέπει να συνεχιστεί, γιατί είναι τραγικά απαράδεκτο και άθλιο το φαινόμενο που παρουσιάζεται, ιδιαίτερα όταν αυτές οι κατοικίες βρίσκονται στο έλεος των στοιχείων της φύσης. Πιστεύουμε ότι πρέπει να υπάρξει περαιτέρω σχεδιασμός, ανάπτυξη και αναβάθμιση όλων των πρώην τουρκοκυπριακών συνοικιών και κοινοτήτων. Υπάρχει και εκεί πραγματικά εγκατάλειψη.

Όμως ένα μεγάλο κεφάλαιο που απασχόλησε την παρούσα Βουλή είναι η έκδοση τίτλων για τις προσφυγικές οικίες. Εμείς από την αρχή τονίσαμε... Και επειδή κατέθεσα σχετική πρόταση νόμου νομίζω ότι νόμιμα δικαιούμαι να αναφερθώ στην έκδοση τίτλων για τις προσφυγικές οικίες. Για την έκδοση τίτλων για τις προσφυγικές οικίες λέχθηκαν πάρα πολλά. Θα πω ότι είναι σεβαστές οι αντίθετες γνώμες και απόψεις και σέβομαι πραγματικά το δικαίωμα των συναδέλφων, με σκεπτικισμό ν' αντιμετωπίζουν την έκδοση τίτλων. Όταν όμως άρχισε να γίνεται πράξη η έκδοση τίτλων και όταν παρήλθαν δυο - τρία χρόνια από την έκδοση τίτλων για τις προσφυγικές οικίες και όταν πραγματικά δεν είδαμε να δημιουργείται κανένα πρόβλημα, είτε πολιτικό είτε άλλο πρόβλημα που πολλοί επεκαλούντο ότι θα επερχόταν με την έκδοση τίτλων, όταν δεν είδαμε ούτε ένα πρόσφυγα, είτε αριστερό είτε δεξιό είτε κεντρώο, να επιστρέφει τον τίτλο ιδιοκτησίας, όταν συνεχίζεται το αίτημα των ίδιων των προσφύγων για να προχωρήσει και να υλοποιηθεί η έκδοση τίτλων για τις προσφυγικές οικίες, είναι ηλίου φαεινότερο ότι η πολιτική έκδοσης τίτλων εδραζόταν και εστιαζόταν πραγματικά πάνω σε τρεις - τέσσερις βασικούς κανόνες:

Πρώτον, στην ενίσχυση της φερεγγυότητας των προσφύγων.

Δεύτερον, στην παροχή δυνατότητας στον πρόσφυγα να έχει ένα και μοναδικό τίτλο ιδιοκτησίας, όπως έχει ο κάθε πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τρίτον, στην εξασφάλιση καλύτερων και ανθρώπινων συνθηκών διαβίωσης, καθότι όταν υπάρχει ιδιοκτησία εκεί που διαμένεις, σίγουρα είναι διαφορετική η φροντίδα και η αντιμετώπιση.

Τέταρτον, ήταν ένα μέτρο καθαρά κοινωνικής δικαιοσύνης και κοινωνικής πολιτικής που έδινε στον πρόσφυγα τη δυνατότητα, μετά από είκοσι έξι χρόνια, να αποκτήσει το αυτονόητο, αυτό το οποίο εδικαιούτο, τον τίτλο ιδιοκτησίας.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια επιμένουμε σε συνεργασία με τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις, στο ότι πρέπει να επανέλθουμε στο θέμα και με λεπτότητα χειρισμών, αλλά και με αντίστοιχη ευαισθησία σε όλους αυτούς τους ανθρώπους, να προχωρήσουμε στην ολοκλήρωση της έκδοσης τίτλων για τις προσφυγικές οικίες. Και πρέπει να πούμε ότι αν σταμάτησε η έκδοση τίτλων για τις προσφυγικές οικίες, επειδή υπάρχει λανθασμένο μήνυμα, δεν το σταμάτησε η παρούσα κυβέρνηση· η παρούσα κυβέρνηση είχε διακηρυγμένη θέση να ολοκληρώσει την έκδοση τίτλων για τις προσφυγικές οικίες. Το σταμάτησε για σεβαστούς λόγους, τους οποίους έθεσαν τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Πρέπει να γνωρίζει ο πρόσφυγας ότι η Βουλή ήταν αυτή που ψήφισε κατά πλειοψηφία νόμο, με τη διχογνωμία του Δημοκρατικού Συναγερμού και τη διαφορετική άποψη για το θέμα της έκδοσης τίτλων, για να μην έχουν αυτή τη στιγμή και οι υπόλοιποι πρόσφυγες τον τίτλο ιδιοκτησίας, όπως ήταν η πολιτική της παρούσας κυβέρνησης και του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Εμείς συνεχίζουμε να πιστεύουμε ότι πρέπει να ενισχυθεί περαιτέρω ο Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών. Τα κονδύλια που διατίθενται σήμερα στον προϋπολογισμό δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις αυξημένες ανάγκες των προσφύγων, γιατί όπως είπα αυτό το έργο έπρεπε να γίνει το '74 και εντεύθεν. Δυστυχώς καθυστέρησε πολλά χρόνια, αλλά μπορούμε, έστω και τώρα, υπερδιπλασιάζοντας τον προϋπολογισμό -που σημειωτέον δεν είναι εκταμίευση καθαρά από τα δημόσια ταμεία, είναι δάνεια που

προσφέρουμε στους πρόσφυγες. Και εκμεταλλεζόμενος και την παρουσία του Υπουργού Οικονομικών, που τείνει πάντα ευήκοον ους στα προσφυγικά θέματα, πιστεύω ότι θα καταστεί πραγματικότητα ο διπλασιασμός του κονδυλίου στον προϋπολογισμό για το Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, για να ανέλθει στα £40 εκατομ.

Οι πρόσφυγες, στο μακρόχρονο αγώνα που διεξάγουν, επέδειξαν και αξιοπρέπεια και πατριωτισμό και ψηλή εθνική ευαισθησία και όλοι γνωρίζουν ότι οι πρόσφυγες ούτε παζαρεύουν ούτε ανταλλάσσουν την ελευθερία τους έναντι οποιουδήποτε ανταλλάγματος και δεν ανέχονται να παραμένουν πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Είναι χρέος και ευθύνη της πολιτείας, της κάθε πολιτείας, να καταβάλλει καθημερινά προσπάθειες για να αποκαταστήσει τη χαμένη φερεγγυότητα του πρόσφυγα και να τον καταστήσει ισότιμο πολίτη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Οφείλουμε να τονίσουμε ότι κανένα μέτρο και καμιά οικονομική βοήθεια δεν μπορεί να αντικαταστήσει την επιθυμία του προσφυγικού κόσμου για επιστροφή! Μόνο έτσι λύνεται άπαξ και δια παντός το προσφυγικό πρόβλημα.

Ουδείς από αυτό το βήμα δεν μπορεί και δε δικαιούται να λησμονήσει αυτούς που σήμερα στάθηκαν και βρίσκονται εκεί, στην κατεχόμενη γη μας, για να υπερασπίζονται τις δικές τους Θερμοπύλες και οι οποίοι είναι άξιοι θαυμασμού και τόσο η κοινωνία όσο και η πολιτεία οφείλουν να στηρίζουν με κάθε τρόπο. Η συνέχιση της παραμονής των εγκλωβισμένων μας στην Καρπασία και τα μαρωνίτικα χωριά προβάλλει τις πραγματικές διαστάσεις της συνεχιζόμενης εισβολής και κατοχής, της παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που αποτελεί όνειδος για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις ξένες δυνάμεις και ιδιαίτερα την Τουρκία, γιατί βρίσκονται εκεί άνθρωποι, μέσα στα ίδια τα σπίτια τους, στην ίδια τη γη τους, κάτω από ένα βάρβαρο και απάνθρωπο καθεστώς. Ένα καθεστώς που θέλει να τους στερήσει τα πιο βασικά ανθρωπίνια δικαιώματα, τις

πιο βασικές ατομικές ελευθερίες. Εκεί είναι που μετριέται καθημερινά η ευρωπαϊκή ευαισθησία, εκεί είναι που μετριούνται με τον πήχη η ανθρώπινη αξιοπρέπεια και η ανθρώπινη ευαισθησία για όσους θέλουν σήμερα στον κόσμο να προασπίζονται ατομικές ελευθερίες.

Πιστεύω ότι αντιλαμβανόμαστε όλοι τις ξεκάθαρες προθέσεις του Ντενκτάς, που δεν είναι σήμερα που εκδηλώθηκαν, είναι προθέσεις που εκδηλώθηκαν από το 1975. Και αν έχουμε μια ιδιαίτερη ευαισθησία είναι γιατί ο σημερινός Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, δισθανόμενος και προβλέποντας πώς οι Τούρκοι θα χειρίζονταν το θέμα των εγκλωβισμένων, υπέγραψε τη Συμφωνία της Τρίτης Βιέννης. Αυτή η συμφωνία, την οποία σημειωτέον υπέγραψε και η Τουρκία, αν εφαρμοζόταν, σίγουρα αυτή τη στιγμή θα βρίσκονταν στην Καρπασία και τα μαρωνίτικα χωριά πέραν των δέκα χιλιάδων εγκλωβισμένων.

Εμείς πιστέψαμε σε αυτή τη συμφωνία και πιστέψαμε γιατί θέλαμε να στηρίξουμε τους αγωνιζόμενους εγκλωβισμένους, θέλαμε να στηρίξουμε και να κρατήσουμε ελεύθερη πολιορκημένη την Καρπασία και τα μαρωνίτικα χωριά. Πιστέψαμε μέχρι τέλους. Και ο καθένας μπορεί να κάμει τον απολογισμό του σήμερα γι' αυτή τη συμφωνία και σε ποιο βαθμό έπρεπε όλοι να αγωνιστούμε να τη στηρίξουμε, έστω και μη εφαρμόζοντάς την η Τουρκία, η οποία πιστεύω ότι τελικά ίσως να μπορούσε να υποχρεωθεί να την εφαρμόσει. Ακόμα απαιτείται, πιστεύω, η στήριξη, με όλα τα μέσα, των εγκλωβισμένων μας, για να παραμείνουν στη γη τους.

Χαιρετίζουμε σημαντικά μέτρα που εφάρμοσε η κυβέρνηση Κληρίδη. Και εδώ θα πω ότι για τους εγκλωβισμένους μας -επειδή ακούστηκε ότι ουσιαστικά δεν παρέχεται εκείνη η επαρκής οικονομική βοήθεια- ναι, συμφωνούμε κι εμείς και ζητούμε καθημερινά περισσότερα, γιατί όσα και να δοθούν στους εγκλωβισμένους μας, όχι μόνο τα αξίζουν, αλλά και τα χρειάζονται. Η "αιμοδοσία" προς τους εγκλωβισμένους μας με οποιοδήποτε

τρόπο είναι “αιμοδοσία” για να τους κρατήσουμε ολόρθους εκεί, απέναντι στον Αττίλα, είναι “αιμοδοσία” για να προβάλλεται το πρόβλημα προς τα έξω με τον καλύτερο τρόπο. Είναι οικονομική στήριξη, για να μπορέσουν να συνεχίσουν να σηκώνουν εκείνο το πραγματικά βάρος μέχρι το τέλος του αγώνα, που δεν είναι άλλο από την επιστροφή.

Όμως δεν μπορούμε να διαγράψουμε αυτά τα οποία η παρούσα κυβέρνηση παραχώρησε και που, όπως είπα, μπορεί να θεωρούνται και να φαντάζουν λίγα. Ζητούμε περισσότερα και ελπίζουμε να το πετύχουμε. Παραχώρησε βοήθεια προς επιδιόρθωση των κατοικιών ύψους £700.000. Και είναι εδώ που καμιά φορά, χωρίς οποιοδήποτε αίσθημα ρεβανσισμού, πρέπει να γίνονται και συγκρίσεις.

Εμείς σήμερα αναφέρουμε τι παραχωρήθηκε τα τελευταία χρόνια. Τι έπρεπε ίσως να παραχωρηθεί και τα προηγούμενα χρόνια, ιδιαίτερα μετά το '74 που υπήρχε μεγάλος αριθμός εγκλωβισμένων μας, για να τους κρατήσουμε. Όπως είπα, παραχωρήθηκε βοήθεια προς επιδιόρθωση των κατοικιών ύψους £700.000 και εκδόθηκε ειδική ταυτότητα. Αυτά έγιναν τα τελευταία χρόνια και εγώ διερωτώμαι γιατί να μη γίνονταν πριν πολλά χρόνια όλα αυτά, αλλά και περισσότερα. Ενίσχυση της παιδείας στα κατεχόμενα με την αποστολή νεαρών δασκάλων. Ψήφιση... και αυτό είναι το σημαντικό, ότι από το '74 χρειάστηκε να παρέλθουν τόσα χρόνια, για να ψηφιστεί επιτέλους τα τελευταία χρόνια, με προσπάθεια της επιτροπής Προσφύγων και της κυβέρνησης, η οποία κατέθεσε το σχετικό νομοσχέδιο ή είχε τη θετική αντίκριση αυτού του νομοσχεδίου, για να αποκαθίστανται τα παιδιά των εγκλωβισμένων, αγνοουμένων και παθόντων με ποσοστό 10%...

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Πρόταση Αριστοφάνη Γεωργίου, συνάδελφε.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Συνάδελφε, γι' αυτό διόρθωσα και είπα με τη θετική, θερμή και απλώς θα έλεγα

ότι και η επιτροπή Προσφύγων έδωσε το δικό της θετικό στίγμα σε αυτή την προσπάθεια επίλυσης των προσφυγικών προβλημάτων. Ιδιαίτερα στη Βουλή είχαμε διαρκώς τη στήριξη και τη συμπαράσταση του γραμματέα της επιτροπής Προσφύγων, του κ. Ανδρέα Παυλάκη, που σίγουρα μέσα από μια συλλογική και συναινετική προσπάθεια δινόταν η δυνατότητα να υλοποιηθούν όλα αυτά τα οποία προαναφέραμε. Αλλά το μεγάλο ερώτημα είναι: Γιατί έπρεπε να παρέλθουν δεκαοκτώ τόσα χρόνια για να μπορέσει να καθοριστεί και να προσδιοριστεί αυτό το ποσοστό του 10% για την είσοδο των παιδιών των εγκλωβισμένων; Θα μπορούσε να γινόταν και πολύ πιο μπροστά.

Δημιουργήθηκε σύστημα κατ' οίκον φροντίδας των ηλικιωμένων και αυτών που αδυνατούν να αυτοσυντηρούνται. Υπήρξε και ουσιαστική ενίσχυση του μηνιαίου εισοδήματος των εγκλωβισμένων με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, βάση της οποίας κάθε εγκλωβισμένος, μετά τη συνταξιοδότησή του, θα συνεχίσει να λαμβάνει το 50% του επιδόματος, κάτι που δε συνέβαινε προηγουμένως. Υπήρξε επίσης κάλυψη των μεταφορικών εξόδων για δωρεάν μεταφορά από και προς τα χωριά τους. Αν τα αναφέρω αυτά ενδεικτικά και ακροθιγώς, είναι για να δείξω ότι και από την πολιτεία και από τη Βουλή υπάρχει καλή πρόθεση και προσπάθεια να στηρίξουμε αυτόν τον αγώνα. Και ακόμα, το ότι δημιουργήθηκε ο θεσμός του Επιτρόπου για τα Ανθρωπιστικά Θέματα, εγώ υποστηρίζω ότι είναι ένα ακόμα βήμα μπροστά.

Παρά ταύτα, εμείς εισηγούμαστε ότι πρέπει να συνεχιστούν όλα αυτά τα μέτρα στήριξης των εγκλωβισμένων μας, γιατί είναι οι ζώντες ήρωες, είναι αυτοί που, όπως είπα, αυτή τη στιγμή σηκώνουν το μεγάλο βάρος, το βάρος της κατοχής και πραγματικά είναι άξιοι συγχαρητηρίων για το ότι συνεχίζουν κάτω από αντίξοες συνθήκες. Εμείς επιμένουμε ότι πρέπει να συνεχιστεί η προσπάθεια για δημιουργία συνθηκών απρόσκοπτης μετάβασης των οικογενειών των εγκλωβισμένων μας στα κατεχόμενα

χωριά. Το αίτημα για μετάβαση δεύτερου ιερέα πρέπει να γίνει πραγματικότητα μέσα από τη συνεργασία με τα Ηνωμένα Έθνη. Οι εγκλωβισμένοι μας δεν έχουν κανένα προσωπικό εισόδημα εξαιτίας της κατοχής και τα προϊόντα που παράγουν δεν τους επιτρέπεται να τα εμπορεύονται στις ελεύθερες περιοχές, γι' αυτό πρέπει αυτά τα προϊόντα να καλύπτονται εφάπαξ από το ίδιο το κράτος. Είναι αναγκασμένοι να βρίσκονται εκεί και είναι αδιανόητο να μην μπορούν να εμπορεύονται αυτά τα προϊόντα και το κράτος να μην καταβάλλει εφάπαξ το ποσό κάλυψης της ίδιας της παραγωγής τους. Οι στεγαστικές συνθήκες των εγκλωβισμένων μας δεν είναι καλύτερες. Εμείς υποστηρίζουμε ότι παρά τις £700.000 που δόθηκαν, πρέπει να δοθεί ακόμα πρόσθετη οικονομική βοήθεια για επιδιόρθωση των προσφυγικών οικιών.

Ένα άλλο οδυνηρό πρόβλημα είναι το στεγαστικό πρόβλημα των παιδιών των εγκλωβισμένων. Σε αυτά τα παιδιά που υποχρεώνονται να είναι στις ελεύθερες περιοχές, σε αυτά τα παιδιά που υποχρεώθηκαν από το καθεστώς να χωριστούν από τις οικογένειές τους, σε αυτά τα παιδιά αξίζει να παρέχουμε διπλάσιο στεγαστικό επίδομα από αυτό που παρέχεται στους άλλους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, στους άλλους πρόσφυγες.

Η ηρωική αλλά και δραματική προσπάθεια των εγκλωβισμένων μας συνεισφέρει τα μέγιστα στον αγώνα μας. Η πολιτεία οφείλει να σταθεί αρωγός, προς επίλυση όλων των προβλημάτων τους, ιδιαίτερα μετά την πάροδο είκοσι έξι χρόνων θυσιών.

Κύριε Πρόεδρε, είμαι βουλευτής ημικατεχόμενης πατρίδας, αλλά και ημικατεχόμενης επαρχίας. Το ενδιαφέρον μου παραμένει σταθερά επικεντρωμένο στην κατεχόμενη γη και τα προβλήματα που δημιούργησε η εισβολή, αλλά και στο ελεύθερο κομμάτι της επαρχίας μου και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει. Πιστεύω ότι ο λαός της Αμμοχώστου, που αγωνίζεται και μοχθεί απέναντι στον Απίλα, δικαιούται κάθε βοήθειας και συμπαράστασης, για να διατηρηθεί ακμαίος και ζωντανός απέναντι στη

γραμμή κατοχής.

Η βρισκόμενη στην ελεύθερη περιοχή Αμμόχωστος και τα Κοκκινοχώρια παίζουν αποδεδειγμένα πρωταγωνιστικό ρόλο στη φυσική και εθνική επιβίωση του τόπου μας. Είναι γνωστή η πλούσια συνεισφορά τους στην οικονομία του τόπου ως η παραγωγικότερη γεωργική περιοχή, αλλά και ως ζωτικός τουριστικός χώρος. Χαιρετίζουμε το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια έγιναν σημαντικά έργα, όπως το πολιτιστικό κέντρο, η έναρξη της δημιουργίας του αυτοκινητόδρομου, ο προγραμματισμός των μαρίνων και τροχιοδρομήθηκαν άλλα έργα.

Όμως, η μη ανέγερση μέχρι σήμερα νοσοκομείου στην περιοχή, παρά τη συμπερίληψη κονδυλίων και σε προηγούμενους προϋπολογισμούς, δημιουργεί στην περιοχή και σε όλους μας έντονο αίσθημα πικρίας. Το νοσοκομείο Αμμοχώστου αποτελεί έργο ζωής, έργο εθνικής και κοινωνικής ανάγκης, όραμα δεκαετιών για την περιοχή και τους κατοίκους της που δεινοπάθησαν εξαιτίας της κρατικής αμέλειας. Χαιρετίζουμε την απόφαση της κυβέρνησης να υλοποιήσει αυτό το έργο, όμως αποτελεί και συνεχίζει να αποτελεί πρόκληση η εισήγηση των τεχνοκρατών του Υπουργείου Υγείας, να μη συμπεριληφθούν ζωτικές μονάδες σε αυτό το συγκεκριμένο νοσοκομείο. Σ' αυτή την απaráδεκτη λογική των τεχνοκρατών αντιτιθέμεθα πλήρως, όμως πιστεύουμε ότι με τη θετική στάση που τηρεί ο Υπουργός Υγείας θα καταστεί πραγματικότητα η δημιουργία ενός πλήρως σύγχρονου και ολοκληρωμένου νοσοκομείου, που θα συμπεριλαμβάνει γυναικολογική-μαιευτική μονάδα αλλά και μονάδα εντατικής παρακολούθησης.

Σήμερα, οι πληροφορίες που έχουμε ότι υπάρχει ο κίνδυνος για περαιτέρω καθυστέρηση στην υλοποίηση του έργου, για επαναπροκήρυξη των προσφορών για το νοσοκομείο, μετά το μεγάλο κομπολόι υποσχέσεων για έναρξη των εργασιών για το νοσοκομείο της Αμμοχώστου μέσα το 2001, μας βάζουν σε σκέψεις, μας βρίσκουν

κάθετα αντίθετους και θα ζητήσουμε άμεση διερεύνηση του θέματος. Η ανέγερση του νοσοκομείου καθυστέρησε εγκληματικά και δε θα ανεχθούμε άλλη καθυστέρηση, δηλώνοντας ότι θα είμαστε αμείλικτοι με όλους όσους άμεσα ή έμμεσα ευθύνονται για το θέμα. Μέχρι σήμερα λειτουργεί μόνο κατ' όνομα νοσοκομείο στην περιοχή μας. Όσον και αν φαίνεται υπερβολή, το κυπριακό κράτος στέρησε από την ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου την παροχή υπηρεσιών υγείας. Και για να δώσω τη διάσταση του θέματος πρέπει να τονίσω ότι η ελεύθερη επαρχία Αμμοχώστου έχει πληθυσμό μεγαλύτερο από την επαρχία Πάφου, φιλοξενεί ετησίως χιλιάδες συμπατριώτες μας και πέραν του ενός εκατομμυρίου τουρίστες, με τεράστια συνεισφορά στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Και όμως αυτή η σημαντική υπηρεσία δεν της προσφέρθηκε μέχρι σήμερα. Και αν πράγματι υπάρξει και περαιτέρω αναβολή, θα μας βρει αντίθετους και σίγουρα θα ζητήσουμε ευθύνες, από όπου και αν προέρχονται αυτές, είτε εντός της δημόσιας υπηρεσίας είτε εκτός. Δεν πρόκειται λοιπόν να ανεχθούμε περαιτέρω καθυστέρηση και, όπως είπα, θα είμαστε αμείλικτοι επί τούτου.

Ολοκληρώνοντας, θέλω να τονίσω με ιδιαίτερη έμφαση ότι η προσπάθεια που γίνεται αυτά τα χρόνια, τόσο σε κοινωνικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο, είναι αξιοθαύμαστη. Είναι μια προσπάθεια η οποία δίνει στην Κύπρο την πρωτιά σε διάφορους τομείς. Όχι μόνο στο ότι είναι ο καλός μαθητής της ένταξης στη διευρυμένη Ευρώπη, που δεν το αναγνωρίζουμε και δεν το διαφημίζουμε εμείς όσο πρέπει, αλλά μας το επικυρώνουν και μας το τεκμηριώνουν οι ίδιοι οι τεχνοκράτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης` όχι μόνο γιατί περάσαμε μέσα από χίλια μύρια κύματα για να φτάσουμε στον προθάλαμο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δε δόθηκε η απαραίτητη πίστωση και έμφαση στις άοκνες προσπάθειες που κατέβαλε η παρούσα κυβέρνηση για αυτή την πραγματικά εθνική προσπάθεια που καταβάλλεται για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και δεν είναι της παρούσης να αναφέρω και να προδιαγράψω τα πραγματικά εθνικά

οφέλη που θα μπορέσει να αποκομίσει η Κύπρος μέσα από αυτή την πορεία. Άλλωστε, έχουμε το τρανό παράδειγμα της Ελλάδας όπου και εκεί κάποτε κάποιοι αντιδρούσαν κάθετα στην ένταξη, με τα γνωστά σε όλους συνθήματα, όμως θεωρείται πλέον ότι ήταν μια ιστορική και εθνική επιτυχία γι' αυτούς που σήκωσαν το βάρος της προσπάθειας για την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι αυτή η μεγάλη αναγνώριση που επήλθε από άλλες χώρες για τις δικές τους κυβερνήσεις, όταν έδωσαν τον υπέρ πάντων αγώνα.

Όταν ο Δημοκρατικός Συναγερμός διακήρυξε τη δική του ευρωπαϊκή πορεία το 1976, σίγουρα πολλούς ξένιζε. Σίγουρα για τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις μπορεί να θεωρείτο όραμα ουτοπία, όμως εμείς στηρίξαμε με συνέπεια και σταθερότητα αυτή την προσπάθεια και δε θα παρεκκλίνουμε από αυτή την προσπάθεια. Αποδείξαμε ότι όσες δυσκολίες και όσες “Κασσάνδρες” και αν βρήκαμε στο δρόμο μας για την ευρωπαϊκή πορεία, μπορέσαμε και τις υπερπηδήσαμε και αποδεικνύουμε καθημερινά ότι θα παραμείνουμε σταθεροί και αταλάντευτοι, προσηλωμένοι σε αυτή την πορεία που είναι μια διέξοδος από τα πολλά αδιέξοδα που δημιούργησαν η εισβολή και κατοχή. Ίσως μετά από πολλά χρόνια να επαιρόμεθα γι' αυτή την προσπάθεια, όμως σήμερα πρέπει να την αναγνωρίσουμε και να τη στηρίξουμε. Και το εχέγγυο αυτής της πορείας είναι ο ίδιος ο Δημοκρατικός Συναγερμός και η κυβέρνηση που απέδειξαν ότι πιστεύουν σε αυτή την πορεία και στήριξαν τις δυνάμεις και τις προσπάθειες. Δεν οπισθοχώρησαν σε αυτή την πορεία, όταν άλλες πολιτικές δυνάμεις μας έλεγαν ότι θα χάσουμε τη μάχη της ευρωπαϊκής μας πορείας. Δώσαμε όλο τον εαυτό μας σε ένα έργο σιωπηρό, αφανές, έργο όμως που σίγουρα προσθέτει στον εθνικό προϋπολογισμό, στην εθνική προσπάθεια. Έτσι θα συνεχίσουμε αυτή την πορεία και αυτή την προσπάθεια.

Όμως, ένας άλλος τομέας όπου ήταν δημιουργική αυτή η κυβέρνηση είναι σίγουρα στον κοινωνικό τομέα. Είναι σε αυτό τον τόπο που για πρώτη φορά εφαρμόστηκε ένας

θεσμός που δεν εφαρμόζεται ούτε σε αυτές τις κυβερνήσεις που θεωρούνται ότι φέρουν το στίγμα είτε των σοσιαλιστών είτε των φιλολαϊκών. Είναι το θέμα της κοινωνικής σύνταξης. Διαγράφηκε ο όρος του επαίτη από την κυπριακή κοινωνία, γιατί και ο τελευταίος πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας έχει την ευχέρεια και τη δυνατότητα να παίρνει μια ελάχιστη σύνταξη από τα κρατικά ταμεία. Και επειδή πολλές φορές κάποιιοι προσπαθούν να μονοπωλήσουν όλες αυτές τις λαϊκές μάζες που βρίσκονται σε ασθενή οικονομική κατάσταση, θα πούμε ότι εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού πρώτοι θέσαμε σε αυτή τη Βουλή θέμα στήριξης αυτών των ανθρώπων που είναι κάτω από το όριο της φτώχειας. Και το θέσαμε, για να μπορέσουμε να στηρίξουμε και να βοηθήσουμε αυτούς που πραγματικά έχουν ανάγκη. Και ως κυβέρνηση και ως κόμμα αποδείξαμε ότι έχουμε το φιλολαϊκό στίγμα. Στην πράξη και όχι στα λόγια! Και το ότι σήμερα φθάσαμε στο σημείο να συζητούμε για αφορολόγητο ποσό της τάξης των £8.000 και £9.000 είναι πρωτοφανές, όχι μόνο για τα κυπριακά δεδομένα, αλλά και για ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Δεν υπάρχει αντίστοιχη χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με την οποία συγκρινόμαστε, που να έχει τόσο ψηλό ποσό αφορολόγητου εισοδήματος.

Ολοκληρώνοντας, θέλω να τονίσω ότι σήμερα, βρισκόμενοι στη χαραυγή ενός νέου αιώνα και με την πατρίδα μας να βρίσκεται εντός των διεργασιών και των αποφάσεων για τη συμμετοχή της στη διευρυμένη μεγάλη και ισχυρή ευρωπαϊκή οικογένεια, πιστεύω ότι βρισκόμαστε στην αφετηρία σημαντικών εξελίξεων για τον τόπο μας. Και κανένας δε δικαιούται να το παραγνωρίζει και να το υποβαθμίζει, πόσο μάλλον να το μηδενίζει. Η αγαστή συνεργασία μας με την Ελλάδα, η ευρωπαϊκή μας πορεία που χαράσσεται με σκληρούς αγώνες από την παρούσα κυβέρνηση και η επιβαλλόμενη ομοψυχία και συναίνεση είναι τα ισχυρότερα όπλα στον αγώνα επιβίωσής μας και συγχρόνως αποτελούν τα εχέγγυα για καλύτερες μέρες στον τόπο μας, που θα

έρθουν μόνο με την επιστροφή των προσφύγων στις πατρογονικές τους εστίες. Προς αυτή την κατεύθυνση πιστεύω ότι όλοι αγωνιζόμαστε, όλοι εργαζόμαστε και όλοι αγωνιούμε.

Σας ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Λ. Χριστοφόρου τον Πρόεδρο της Βουλής αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Α. Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου.

Κύριοι συνάδελφοι, παρακολουθώ ότι το πρόγραμμα όπως έχει καθοριστεί έχει ανατραπεί και συνεχίζει να ανατρέπεται. Δε γνωρίζω αν η ευθύνη βαρύνει τους εκπροσώπους των κομμάτων, για να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα. Αν αυτή η ευθύνη είναι στους εκπροσώπους των κομμάτων, οφείλουν να ενεργήσουν, ώστε όλοι οι ομιλητές να βρίσκονται εντός των χρονικών πλαισίων που έχουν οριστεί. Απ' εκεί και πέρα, εάν το καθήκον αυτό ανατίθεται στην προεδρία του σώματος, πρέπει να γνωρίζω πώς θα ενεργώ, όταν οι ομιλητές υπερβαίνουν τον καθορισμένο χρόνο που είναι, εξ όσων γνωρίζω, δεκαπέντε λεπτά.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι φυσικό ότι ο καθένας τρώει από το χρόνο ο οποίος είναι καθορισμένος για το κόμμα του. Αν δεν αφήσει σε άλλους συναδέλφους ή στους κύριους ομιλητές του χρόνο να μιλήσουν, αυτό ας το αναλογιστεί ο ίδιος.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εκείνο που έχει σημασία, κύριε Πρόεδρε... Μπορεί να έχουμε συναδέλφους που θα μιλήσουν δεκαπέντε λεπτά, μπορεί να έχουμε συναδέλφους που θα μιλήσουν εξήντα λεπτά. Σημασία έχει ο χρόνος που έχει δοθεί σε κάθε κόμμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό γνωρίζω, ότι τα κόμματα έχουν ορίσει χρόνο για τον κάθε ομιλητή τους ο οποίος είναι δεκαπέντε λεπτά, εκτός ορισμένων οι οποίοι έχουν δηλώσει ότι θα υπερβούν τα δεκαπέντε λεπτά. Και δυστυχώς ουδείς τηρεί αυτό το χρόνο.

Ο κ. Παπακώστας έχει το λόγο, παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ έδωσα το χρόνο μου στο Λευτέρη, για παράδειγμα.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Δε θα απαντήσω στον κ. Χριστοφόρου σε ό,τι αφορά τη φιλολαϊκή και φιλοπροσφυγική πολιτική της κυβέρνησης. Θα απαντήσω μόνο μερικώς, γιατί απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι τον αναμένει ο συνάδελφος κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, ο πρόεδρος της επιτροπής Προσφύγων.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Ευχαρίστως, είμαι καλός φίλος των προσφύγων.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Σε ό,τι αφορά την κατ' οίκον φροντίδα, κύριε Χριστοφόρου... Κύριε Χριστοφόρου, δε με παρακολουθείς... σε ό,τι αφορά την κατ' οίκον φροντίδα των εγκλωβισμένων μας, παραλείψατε να πείτε ότι εγώ προσωπικά είχα εγγράψει το θέμα, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής μου ομάδας.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Και το υλοποίησε η κυβέρνηση.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Μμ! Υποχρεώθηκε να το υλοποιήσει, αλλά όπως ανέφερε και ο συνάδελφος κ. Κουλίας προηγουμένως, αν τον έχετε ακούσει, το ποσό που δίνουν είναι τέτοιο που

είναι αποτρεπτικό από του να υλοποιηθεί σωστά αυτή η απόφαση.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Να το αυξήσουμε.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πέρασαν είκοσι επτά σχεδόν χρόνια από τη συμφορά του 1974 που την προκάλεσαν το προδοτικό πραξικόπημα και η βάρβαρη τουρκική εισβολή και κατοχή. Η πιο τραγική πτυχή του προβλήματός μας είναι το συνεχιζόμενο εδώ και είκοσι επτά χρόνια δράμα των εγκλωβισμένων, των αγνοουμένων και των παθόντων της κυπριακής τραγωδίας.

Αυτή η κυβέρνηση, που εξαγγέλλει με κάθε ευκαιρία, και κυρίως προεκλογικά, τη στοργή της προς τις οικογένειες των πεσόντων, των αγνοουμένων, των αναπήρων και των εγκλωβισμένων μας, αγνοεί, μέσα από τους προϋπολογισμούς, τις υποχρεώσεις της που υπαγορεύουν ενίσχυση και διεύρυνση της προσφοράς της προς τους παθόντες των αγώνων και της αντίστασης του λαού μας για ελευθερία και δημοκρατία. Δηλαδή, να εκπληρώσει το χρέος της για συνεχή καλύτερευση των συνθηκών διαβίωσής τους, δίδοντάς τους τη δυνατότητα για μια πιο άνετη και αξιοπρεπή ζωή. Αυτή η κυβέρνηση, όχι μόνο δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της έναντι της πολύπαθης αυτής τάξης των συνανθρώπων μας, αλλά ούτε και αποδέχεται δίκαια αιτήματα που η πολιτεία όφειλε να ικανοποιήσει στο μέγιστο βαθμό.

Παραθέτω τα πιο κάτω χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- Η μη καταβολή μέχρι σήμερα της ειδικής χορηγίας στα παιδιά παθόντων που φοιτούν στο Πανεπιστήμιο Κύπρου -είναι εξήντα πέντε περίπου φοιτητές- για τα ακαδημαϊκά έτη 1999-2000 και 2000-2001. Πρόκειται για μια δαπάνη της τάξεως των £32.500 ετησίως και μόνο.

- Η μη εξαγγελία μέχρι σήμερα των υποτροφιών για το ακαδημαϊκό έτος 2000-2001 για τα παιδιά παθόντων που φοιτούν σε κολέγια της Κύπρου και πανεπιστήμια του εξωτερικού. Έπρεπε να είχε δοθεί από τον Οκτώβριο που μας πέρασε.
- Η μη ικανοποίηση μέχρι σήμερα των αιτημάτων της Παγκύπριας Οργάνωσης Αποκατάστασης Παθόντων που εκκρεμούν από το 1999 ενώπιον του Υπουργού Οικονομικών -πού είναι ο κύριος υπουργός;- για αυξήσεις της τάξεως του 10% πάνω στα υφιστάμενα χορηγήματα και στα ειδικά επιδόματα των παθόντων, καθώς επίσης και του αιτήματος για παραχώρηση και στους παθόντες των ίδιων αυξήσεων που παραχωρούνται πάνω στα ποσά των βασικών συντάξεων του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Πρόκειται, κύριοι συνάδελφοι, για μια δαπάνη της τάξεως των £412.000 ετησίως. Και δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις, κύριοι συνάδελφοι, που τα παιδιά των παθόντων εκλιπαρούν κυριολεκτικά για μια χειρωνακτική θέση στο δημόσιο, πλην όμως ανεπιτυχώς, γιατί κάποιοι άλλοι επιτήδειοι "ημέτεροι" τους προλαβαίνουν. Αυτό είναι το κράτος πρόνοιας και δικαίου που εργολαβικά προπαγανδίζουν αυτοί που μας κυβερνούν σήμερα;

Στο ανθρωπιστικό θέμα των αγνοουμένων δεν υπήρξε καμιά πρόοδος ως προς την ουσία του θέματος. Σημειώνουμε βέβαια ως θετική εξέλιξη τις εκταφές λειψάνων που έγιναν και την αναγνώριση των οστών μικρού αριθμού αγνοουμένων μας. Όμως τι έγινε προς την κατεύθυνση να υποχρεωθεί η τουρκική πλευρά να δώσει στοιχεία; Τίποτα το συγκεκριμένο και ουσιαστικό! Αντίθετα, παρατηρείται μια υποτονικότητα και μια τάση περιθωριοποίησης του μεγάλου αυτού θέματος από πλευράς κυβέρνησης, που περιορίστηκε στις εκταφές, εγκαταλείποντας οποιαδήποτε άλλη προσπάθεια που θα μπορούσε να βοηθήσει στη λύση του ανθρωπιστικού αυτού προβλήματος που δεν

μπορεί να είναι άλλη από τη διακρίβωση της τύχης του κάθε αγνοούμενου. Η αδράνεια σε ένα θέμα που ταλανίζει για είκοσι επτά σχεδόν χρόνια χιλιάδες οικογένειες είναι απαράδεκτη και ασυγχώρητη. Πρόκειται για ένα θέμα που αφορά το στοιχειώδη σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, ένα τομέα όπου η διεθνής κοινότητα παρουσιάζεται ιδιαίτερα ευαίσθητη. Κι αντί να αξιοποιήσουμε την ευαισθησία αυτή και να ενεργήσουμε οργανωμένα και συντονισμένα, για να επιτύχουμε την ενεργό ανάμειξη του διεθνή παράγοντα για επίλυση του θέματος, εγκαταλείψαμε το θέμα σε μια διερευνητική επιτροπή, τη ΔΕΑ, που αδρανεύει για χρόνια. Μια επιτροπή που φαίνεται πως έχει ξεχασθεί από εκείνους που τη δημιούργησαν και που κυρίως έχουν ξεχάσει το λόγο για τον οποίο τη δημιούργησαν.

Οι ευθύνες της κυβέρνησης είναι τεράστιες και στην ολιγωρία που δείχνει στο ανθρωπιστικό αυτό θέμα. Ακόμη και για τα επιμέρους κοινωνικά προβλήματα που δημιουργήθηκαν ως αποτέλεσμα του δράματος των αγνοουμένων, καμιά συγκεκριμένη ενέργεια δεν έγινε, παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις των κυβερνήσεων, για να δοθεί επιτέλους ένα τέλος στο χρονίζον πρόβλημα της επαγγελματικής αποκατάστασης των παιδιών των αγνοουμένων. Και ούτε είδαμε καμιά πρόταση από μέρος της κυβέρνησης για αύξηση των χορηγημάτων που παίρνουν οι οικογένειες των αγνοουμένων, έτσι που να μπορούν να έχουν αξιοπρεπή διαβίωση, πράγμα που αποτελεί την ελάχιστη υποχρέωση του κράτους προς τις πολύπαθες αυτές οικογένειες.

Οι εγκλωβισμένοι μας, κύριοι συνάδελφοι, εδώ και είκοσι επτά σχεδόν χρόνια παραμένουν πεισματικά στις ρίζες τους, περήφανοι και ακλόνητοι, εμπόδιο στο οριστικό εθνικό ξεκαθάρισμα των κατεχομένων, ενισχύοντας έτσι την πολιτική ηγεσία στον αγώνα για δικαίωση του λαού μας. Δεν μπόρεσαν να τους λυγίσουν οι κίνδυνοι, τους οποίους γνώριζαν από την αρχή του εγκλωβισμού τους, ούτε οι διώξεις ούτε οι στερήσεις κάθε ανθρώπινου δικαιώματος ούτε κι αυτός ο απερίγραπτος πόνος από τη

στέρση των ίδιων των παιδιών τους. Αντλούν δυνάμεις από την ακλόνητη πίστη τους στη δίκαιη έκβαση του αγώνα μας και την ελπίδα ότι οι θυσίες τους δεν αγνοούνται από την πολιτεία, αλλά αξιοποιούνται. Και ότι ζωντανοί ή νεκροί θα υποδεχτούν στη σκλαβωμένη γη μας την ελευθερία και στα σκλαβωμένα σπίτια τους τα παιδιά και τα εγγόνιά τους.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι γνωστό και απεδείχθη στην πράξη ότι η απόφαση των εγκλωβισμένων μας να παραμείνουν στα χωριά τους, παρά τους απάνθρωπους περιορισμούς που τους επιβάλλει το παράνομο καθεστώς του Ντενκτάς και της Άγκυρας, αποτελεί συνειδητή επιλογή. Ωστόσο το μέγα ερώτημα είναι: Τι κάνει η κυβέρνηση για να στηρίξει τους εγκλωβισμένους μας; Δυστυχώς η απάντηση είναι απογοητευτική. Παρ' όλο που το θέμα απασχόλησε τα τελευταία χρόνια πάρα πολλές φορές την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, Εγκλωβισμένων, Αγνοουμένων, Παθόντων και που ομόφωνα υποστηρίχτηκαν μέτρα για στήριξη των εγκλωβισμένων μας, οι πιεστικές και επίμονες εκκλήσεις και εισηγήσεις της επιτροπής απευθύνονταν σε ώτα μη ακουόντων. Την 31η Ιουλίου 1998, σε συνάντηση του Προέδρου της Δημοκρατίας με εκπροσώπους των οργανώσεων των εγκλωβισμένων, βουλευτών της επαρχίας Αμμοχώστου και του εκπροσώπου των Μαρωνιτών στη Βουλή, κατατέθηκε υπόμνημα με τρεις βασικές εισηγήσεις.

Πρώτη εισήγηση

Να παραχωρηθεί στους εγκλωβισμένους ισάξια στεγαστική βοήθεια όπως και στους πρόσφυγες για επιδιόρθωση των κατοικιών τους: που οι περισσότερες κτίστηκαν πριν από πενήντα και πλέον χρόνια, κύριοι συνάδελφοι. Εδώ και είκοσι επτά χρόνια έμειναν όλες ασυντήρητες, γιατί το πενιχρό επίδομα ήταν απαγορευτικό για αντιμετώπιση της τεράστιας φθοράς, με αποτέλεσμα σήμερα να παρουσιάζουν άθλια εικόνα, με διαβρωμένους τοίχους, λιωμένα πορτοπαράθυρα και σχεδόν ανύπαρκτες

υδραυλικές εγκαταστάσεις και είδη υγιεινής. Επισημαίνεται ότι μετά από πιεστικές και επίμονες εκκλήσεις και εισηγήσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων, Εγκλωβισμένων, Αγνοουμένων, Παθόντων, που προηγήθηκαν της συνάντησης με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, η κυβέρνηση αποφάσισε τον Ιούνιο του 1997 να παραχωρήσει οικονομική βοήθεια στους εγκλωβισμένους για επιδιόρθωση των κατοικιών τους, £2000 ύψους περίπου για κάθε κατοικία. Αντί το 1997, η βοήθεια δόθηκε, όχι τυχαία, το Γενάρη του 1998, δηλαδή ένα μήνα πριν τις προεδρικές εκλογές, βοήθεια που δεν ήταν ικανοποιητική για να απαμβλύνει έστω και μερικώς το στεγαστικό πρόβλημα των εγκλωβισμένων μας.

Γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι, τι προϋπολογιζόταν στους προϋπολογισμούς του 1999 και του 2000 και τι προϋπολογίζεται στους προϋπολογισμούς του 2001 για την επιδιόρθωση των κατοικιών των εγκλωβισμένων μας; Μηδέν, είναι η απάντηση.

Δεύτερη εισήγηση

Κατατέθηκε η εισήγηση να τερματιστεί η αποκοπή του επιδόματος εγκλωβισμένου μόλις συνταξιοδοτηθούν με τη γνωστή μίνιμουμ σύνταξη των κοινωνικών ασφαλίσεων που κατά μέσο όρο αναλογεί σε εκατό λίρες στον καθένα, όταν πρόκειται για ένα ζευγάρι. Εισήγηση που στήριξε η κοινοβουλευτική επιτροπή Προσφύγων, έχοντας επίγνωση των αυξανόμενων αναγκών συντήρησης, ειδικότερα των ηλικιωμένων και υπερηλίκων που, ας σημειωθεί, αποτελούν το 80% περίπου του συνόλου των εγκλωβισμένων. Να σημειωθεί ότι το δημόσιο βοήθημα εγκλωβισμένου είναι £125 μηνιαίως και £60 για κάθε εξαρτώμενο. Δυστυχώς, η απόφαση της κυβέρνησης είναι να συνεχίσει να τους αποκόπτεται το μισό επίδομα εγκλωβισμένου μόλις συνταξιοδοτηθούν. Δηλαδή προσφέρει £62 και 50 σεντ στο σύζυγο και £30 στη σύζυγο, ποσό που δεν αρκεί ούτε για την ιατροφαρμακευτική τους περίθαλψη!

Διερωτώμαι, κύριοι συνάδελφοι, αν αυτή είναι η ασκούμενη από το κράτος

κοινωνική πολιτική που μας ανέφερε μόλις χθες ο κ. Νίκος Αναστασιάδης!

Τρίτη εισήγηση

Κατατέθηκε η εισήγηση όπως στα παιδιά των εγκλωβισμένων που κατοικούν στις ελεύθερες περιοχές προσφέρεται επιπρόσθετη στεγαστική βοήθεια για στήριξή τους και την αναπλήρωση μέρους της βοήθειας που κάθε γονιός προσφέρει για την αποκατάσταση των παιδιών του. Δυστυχώς και αυτή η εισήγηση υποβλήθηκε σε ώτα μη ακουόντων. Και το εκπληκτικό, κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι σε εκείνη τη συνάντηση στο προεδρικό, στην οποία παρευρισκόμενοι και εγώ προσωπικά, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ζήτησε εντός ενός μηνός να κατατεθούν στο Υπουργικό Συμβούλιο συγκεκριμένες εισηγήσεις από τον Επίτροπο Προεδρίας για Ανθρωπιστικά Θέματα και να εφαρμοστούν αμέσως, γιατί, κατά την έκφρασή του, δεν ανέτρεπαν τον προϋπολογισμό του κράτους!

Και είναι για να διερωτάται κανείς, κύριοι συνάδελφοι: γιατί τόσοσ εμπαιγμός και τόση υποτίμηση της νοημοσύνης των εγκλωβισμένων μας, των εκπροσώπων τους και της αρμόδιας επιτροπής της Βουλής που ομόφωνα στήριξε τις πιο πάνω εισηγήσεις; Αξίζει να σημειωθεί, κύριοι συνάδελφοι, ότι ο Επίτροπος Προεδρίας για Ανθρωπιστικά Θέματα με σημείωμα του, ημερομηνίας 20ής Μαρτίου 2000, αρ. 108, ενημέρωσε την επιτροπή Προσφύγων της Βουλής ότι συμφωνούσε με τις προαναφερθείσες εισηγήσεις τις οποίες και προώθησε προς τα αρμόδια υπουργεία με εισηγήσεις για έγκρισή τους. Η απάντηση όμως της κυβέρνησης ήταν και πάλι αρνητική, με το δικαιολογητικό ότι αν ικανοποιούνταν τα αιτήματα των εγκλωβισμένων, θα είχαν ως αποτέλεσμα την άνιση μεταχείριση των εγκλωβισμένων έναντι των προσφύγων και των ληπτών δημόσιου βοηθήματος! Είναι αυτή δικαιολογία;

Ένα άλλο σοβαρό θέμα που βρίσκεται στην πρώτη γραμμή του ενδιαφέροντος των εγκλωβισμένων της Καρπασίας είναι η αναβάθμιση και η ομαλή λειτουργία του

κατεχόμενου δημοτικού σχολείου Ριζοκαρπάσου. Στο κατεχόμενο δημοτικό σχολείο Ριζοκαρπάσου φοιτούν σήμερα τριάντα εγκλωβισμένα παιδιά και λειτουργεί με τρεις αξιόλογους εκπαιδευτικούς. Ο τρίτος εκπαιδευτικός πήγε μετά από πολλές προσπάθειες και πιέσεις της επιτροπής Προσφύγων προς τους αρμοδίους. Για να λειτουργήσει όμως το σχολείο ομαλά και παραγωγικά δεν αρκεί η ευσυνειδησία των εκπαιδευτικών και μόνο. Χρειάζεται και η σθεναρή στήριξη της κυβέρνησης και ειδικότερα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού. Οι εισηγήσεις του συνδέσμου γονέων και των εκπαιδευτικών του σχολείου που βρίσκονται ενώπιον του αρμόδιου υπουργού από τον περασμένο Οκτώβριο για δημιουργία κυλικείου -εντός του σχολείου- λειτουργία νηπιαγωγείου και ολοήμερου σχολείου είναι προοδευτικές, εφικτές και δίκαιες, αναβαθμίζουν το εκπαιδευτικό επίπεδο του κατεχόμενου σχολείου και δημιουργούν νέες προοπτικές, που θα ρίξουν περισσότερο φως στο σκοτάδι και θα δώσουν ελπίδα, θάρρος και δύναμη στους εγκλωβισμένους μας για συνέχιση της παραμονής τους στις πατρογονικές τους εστίες.

Για τους λόγους αυτούς η κυβέρνηση και ειδικότερα το αρμόδιο υπουργείο έχουν υποχρέωση να εξεύρουν τρόπους υλοποίησης των εισηγήσεων αυτών, το συντομότερο και όχι πάλι προεκλογικά, ανεξάρτητα από το ύψος της δαπάνης που θα απαιτηθεί. Ταυτόχρονα όμως, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού πρέπει να παραχωρήσει στους εκπαιδευτικούς του κατεχόμενου σχολείου Ριζοκαρπάσου τα κίνητρα που απορρέουν από την υπ' αρ. 49.433, ημερομηνίας 31ης Μαρτίου, 1999 Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, μερικά από τα οποία δυστυχώς καταπατούνται από το ίδιο το αρμόδιο υπουργείο.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το κράτος πρόνοιας που πολυδιαφημίζει αυτή η κυβέρνηση δεν καλύπτει την πιο πολυβασανισμένη και σκληρά δοκιμαζόμενη τάξη του λαού μας. Η στήριξή της δεν

μπορεί ούτε και πρέπει να συγκρίνεται με άλλες δυσπραγούσες τάξεις του λαού μας. Και το χειρότερο είναι ότι τα μηνύματα που στέλλει η κυβέρνηση δεν είναι μηνύματα αναγνώρισης των θυσιών των εγκλωβισμένων και των παιδιών τους που τους στηρίζουν με κάθε τίμημα ούτε είναι μηνύματα που να διδάσκουν στη νέα γενιά του τόπου μας ότι οι θυσίες τιμούνται και δεν αγνοούνται. Οφείλει αυτή η κυβέρνηση να αντιληφθεί το χρέος της και να αναλάβει τις ευθύνες της για τη διεθνή αξιοποίηση του όπλου που μας προσφέρουν οι εγκλωβισμένοι μας για τη διατήρηση της μνήμης των κατεχόμενων εδαφών μας.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παθόντες, εγκλωβισμένοι, αγνοούμενοι αποτελούν σήμερα την πλέον δεινοπαθούσα τάξη της κυπριακής τραγωδίας. Είναι συνεπώς χρέος του κράτους να στηρίξει χωρίς οποιαδήποτε φειδώ κάθε δίκαιο αίτημά τους, για να τύχουν μιας πιο ανθρώπινης και αξιοπρεπούς διαβίωσης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου του ΚΙΣΟΣ, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Σαράντα λεπτά τώρα θα μιλήσεις.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Μία ώρα.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα καταρχάς να χαιρετήσω την παρουσία του Υπουργού Οικονομικών, του κ. Κληρίδη, όπως και ανώτερων αξιωματούχων του κράτους.

Η συζήτηση από το κοινοβούλιο και η έγκριση ή απόρριψη του προϋπολογισμού ενός κράτους αποτελεί κατά τεκμήριο κορυφαία πράξη του πολιτεύματος. Η κυβέρνηση

καταθέτει και υποστηρίζει τη γενική πολιτική της και η αντιπολίτευση ελέγχει, εισηγείται και επικρίνει. Σε εκείνα τα πολιτεύματα στα οποία η κυβέρνηση προέρχεται από την πλειοψηφία της Βουλής και στηρίζεται σ' αυτήν, η καταψήφιση του προϋπολογισμού συνεπάγεται την πτώση της κυβέρνησης. Στο δικό μας όμως σύστημα και σε όλα τα συστήματα που είναι αμιγώς προεδρικά η καταψήφιση του προϋπολογισμού δε συνεπάγεται την πτώση της κυβέρνησης. Συνεπάγεται απλώς, όπως έγινε πρόσφατα, πριν δυο τρία χρόνια και στις Ηνωμένες Πολιτείες, ότι η κυβέρνηση υποχρεώνεται να αναθεωρήσει ριζικά την πολιτική της. Συνεπώς, αν ένα κόμμα πραγματικά αντιτίθεται στην κυβερνητική πολιτική στους προϋπολογισμούς, αυτό το κόμμα καταψηφίζει· δεν υπερψηφίζει ούτε ρίχνει λευκό. Όσοι συνεπώς, κύριοι συνάδελφοι, από εσάς δε συμφωνούν με την κυβερνητική πολιτική, μπορείτε, όπως και εμείς οι βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, να καταψηφίσετε τους προϋπολογισμούς και απλώς θα υποχρεώσετε την κυβέρνηση να τους κάνει πιο καλούς, να τους αλλάξει.

Η οικονομία... Η κυβέρνηση, ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ κ. Νίκος Αναστασιάδης και πολλοί φιλοκυβερνητικοί βουλευτές υποστηρίζουν ότι η οικονομία μας βρίσκεται σε αξιοζήλευτα επίπεδα με υψηλό κατά κεφαλήν εισόδημα, περισσότερο από £8.000 ετησίως, με υψηλό δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης, βρισκόμαστε γύρω στον αριθμό είκοσι δύο παγκοσμίως και ρυθμό ανάπτυξης, σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΔΗΣΥ κ. Νίκο Αναστασιάδη, που υπερβαίνει το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μα βεβαίως υπερβαίνουμε το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλίμονο αν δεν τον υπερβαίναμε! Η ψαλίδα θα μεγάλωνε. Δε μας είπε κανένας, υπερβαίνουμε το ρυθμό ανάπτυξης ραγδαία αναπτυσσόμενων χωρών όπως είναι οι χώρες της Άπω Ανατολής, όπως είναι η Κίνα, η Σιγκαπούρη και άλλες;

Είναι αλήθεια ότι στην Κύπρο μετά το 1960 και παρά την καταστροφή του 1974 και την προσφυγοποίηση του ενός τρίτου του πληθυσμού επιτελέστηκε ένα οικονομικό

θαύμα που οφείλεται στην απελευθέρωση από την αγγλοκρατία και στην εργατικότητα και στην επινοητικότητα των Κυπρίων. Πρέπει ωστόσο να σημειώσουμε ότι η ανάπτυξη υπήρξε μονόπλευρη και σε μεγάλο βαθμό, όπως έλεγε και ο αείμνηστος Γεώργιος Παπανδρέου, «ευημερούν οι αριθμοί και πένονται οι πολίτες». Πόσες για παράδειγμα πενταμελείς οικογένειες μισθωτών, εργατοϋπαλλήλων, αγροτών, συνταξιούχων, για τους οποίους ισχυρίστηκε πριν από λίγο κυβερνητικός βουλευτής ότι παίρνουν ψηλές συντάξεις, πόσοι από αυτούς στην Κύπρο έχουν εισόδημα που ξεπερνά τις £40.000; Ελάχιστοι. Αυτό συμβαίνει διότι μια μικρή μειοψηφία μεγαλοεισοδηματιών νέμεται τη μερίδα του λέοντος, ενώ εβδομήντα χιλιάδες περίπου συμπατριώτες μας ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας. Και αυτό σύμφωνα με επίσημα στατιστικά στοιχεία τα οποία περιέφερε και κυβερνητικός βουλευτής!

Ταυτόχρονα, όπως παραδέχεται ο Υπουργός Οικονομικών και τονίζει η επιτροπή Οικονομικών, δεν είναι όλα ρόδινα. Ο πληθωρισμός μας είναι υψηλός, το δημόσιο χρέος, το κατά Μάαστριχτ δημόσιο χρέος αναμένεται να αυξήσει την απόκλισή του από το σχετικό κριτήριο του Μάαστριχτ και το συνολικό δημόσιο χρέος για πρώτη φορά ξεπερνά το σύνολο του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος. Αγγίζουμε τα όρια των έξι δισεκατομμυρίων, δηλαδή μια πενταμελής οικογένεια ξεκινάει με χρέος που αγγίζει τα εξήντα, με συγχωρείτε, τα πενήντα εκατομμύρια λίρες· ξεπερνά τα σαράντα εκατομμύρια λίρες το χρέος ανά πενταμελή οικογένεια με τα οποία την προικοδοτούμε!

Ο αυτοκινητόδρομος και η Βουλή της Άρτας. Αγαπητοί συνάδελφοι, θα απορείτε. Μήπως έπρεπε να σας πω για το γεφύρι της Άρτας; Όλοι γνωρίζετε την ιστορία. Το κτίζανε τη μέρα και τη νύχτα χαλούσε. Προσιδιάζει στον αυτοκινητόδρομο Λευκωσίας-Αστρομερίτη-Τροόδους και το κτίριο της Βουλής. Τα προκαταρκτικά του αυτοκινητόδρομου Λευκωσίας-Μόρφου, όπως θυμούνται οι παλαιότεροι και μπορούν να μάθουν οι νεότεροι, ξεκίνησαν λίγο πριν από τον Ιούλιο του 1974, για να

σταματήσουν αμέσως μετά την καταστροφή. Έκτοτε ο δρόμος αυτός προγραμματίζεται αναβαλλόμενος ή αναβάλλεται προγραμματιζόμενος. Σε σχετικό σχόλιό του ο Υπουργός Συγκοινωνιών παρατήρησε ότι η καθυστέρηση οφείλεται κυρίως στο ότι ο δρόμος διέρχεται από τμήματα της νεκρής ζώνης, κάτι που χρειάστηκε χρονοβόρες διαβουλεύσεις με τα Ηνωμένα Έθνη. Θα μπορούσε όμως, λένε οι ενδιαφερόμενοι πολίτες που ταλαιπωρούνται καθημερινώς ή που ταλαιπωρούνται κάθε Κυριακή όλοι οι Λευκωσιάτες και όλη η περιοχή που χρησιμοποιεί το δρόμο, θα μπορούσε τουλάχιστον να είχε ξεκινήσει ο δρόμος Αστρομερίτη-Τροόδους. Δε διέρχεται αυτός ο δρόμος, ευτυχώς, από τη νεκρή ζώνη.

Η ιστορία με το κτίριο της Βουλής είναι ακόμη χειρότερη. Μετά από μεγαλύτερη αργοπορία, αποφασίστηκε επί προεδρίας Γλαύκου Κληρίδη ο χώρος, έγινε και κατακυρώθηκε διεθνής αρχιτεκτονικός διαγωνισμός, βραβεύτηκε το καλύτερο σχέδιο και όταν θα άρχιζε το έργο, άρχισαν τα ερωτηματικά και οι αναβολές και κανείς δεν ξέρει αν θα έχουμε κτίριο της Βουλής μετά από σαράντα χρόνια!

Αγαπητοί συνάδελφοι, θα επικεντρωθώ στη συνέχεια σε θέματα παιδείας και θα κλείσω με λίγα λόγια για τον πολιτισμό. Με διακόσιες χιλιάδες περίπου διδασκόμενους και διδάσκοντες στις διάφορες βαθμίδες της εκπαίδευσης μαζί με τις οικογένειές τους, η παιδεία αφορά το σύνολο του λαού μας. Η παιδεία συνεπώς απαιτεί, όπως η άμυνα και η εξωτερική πολιτική, έρευνα και προγραμματισμό, συνέπεια και συναίνεση. Χρειάζεται όραμα και συνέχεια, διάλογο και πειθώ, αξιοκρατία. Δυστυχώς η κυβερνητική πολιτική στην παιδεία τα τελευταία χρόνια, παρά τις κάποιες φωτεινές εξαιρέσεις, δεν είχε σχεδόν κανένα από αυτά τα στοιχεία. Λόγω των καλών αποτελεσμάτων που είχαν οι μαθητές μας σε σχετικούς διαγωνισμούς στο παρελθόν και της μεγάλης έφεσης των Κυπρίων για ανώτερες και ανώτατες σπουδές, εξακολουθούν ακόμη πολλοί να εφησυχάζουν.

Δυστυχώς έχουμε προβλήματα. Η Ουνέσκο, αξιολογώντας το εκπαιδευτικό σύστημα της Κύπρου, έκρουσε τον κώδωνα του κινδύνου από τον Απρίλη του 1997. Έρευνα από την Ευρωπαϊκή Ένωση σαράντα ενός εκπαιδευτικών συστημάτων που ανακοινώθηκε το 2000 κατέταξε την Κύπρο τελευταία στις θετικές επιστήμες. Νέα έρευνα που ανακοινώθηκε μόλις το Δεκέμβριο πάλι μας κατατάσσει ανάμεσα στις τελευταίες χώρες παγκόσμια. Και η απάντηση των κυβερνητικών ποια ήταν: Να αρνηθούμε να συμμετάσχουμε! Στην επόμενη έρευνα που θα γίνει δε θα συμμετάσχουμε!

Ο λειτουργικός αναλφαβητισμός και η νεανική παραβατικότητα αυξάνονται. Τα ναρκωτικά εισβάλλουν στα σχολεία. Εξωσχολικοί απειλούν μαθητές και καθηγητές. Μαθητές αντιπάλων σχολείων αλληλολιθοβολούνται. Έχουμε σχολεία μαμούθ και σχολεία εργοτάξια. Απουσιάζουν οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές. Οργιάζει η παραπαιδεία. Ρωτήστε τους γονείς. Αν δεν είστε εσείς γονείς, είναι τα παιδιά σας, ρωτήστε τα παιδιά σας. Ατυχείς χειρισμοί προκαλούν διαμάχες δασκάλων και καθηγητών. Εγκαταλείφθηκε από την κυβέρνηση το ενιαίο λύκειο. Τι είναι το ενιαίο λύκειο; Τι γνωρίζει η προοδευτική διάνοηση της Κύπρου ότι είναι το ενιαίο λύκειο; Η ένωση της γενικής εκπαίδευσης με την τεχνική εκπαίδευση. Αυτό προσπάθησε να κάνει η Κλαίρη Αγγελίδου, αυτό συνέχισε να κάνει ο διάδοχός της, ο κ. Χατζηνικολάου, αυτό συνέχισε να κάνει ο διάδοχός του ο κ. Κάππας. Και επειδή κατέληξε η κυπριακή πολιτεία, μετά από έρευνα, ότι δεν μπορούσε να συνεχίσει, αποφάσισε να αφήσει τη γενική εκπαίδευση και την τεχνική εκπαίδευση χωριστά. Παρ' όλα αυτά ψευδωνύμως η κυβέρνηση λέει ότι συνεχίζει το ενιαίο λύκειο και το έχει επεκτείνει σε όλα τα σχολεία της Κύπρου πλην των τεχνικών σχολών. Αν είναι δυνατόν! Οι αλλαγές που έγιναν φέτος στη γενική εκπαίδευση ονομάστηκαν ψευδεπίγραφα ενιαίο λύκειο. Οι αλλαγές αυτές έγιναν βεβιασμένα, χωρίς επαρκή μετεκπαίδευση των εκπαιδευτικών, χωρίς

ολοκληρωμένο πρόγραμμα και για τις τρεις τάξεις του λυκείου και ενώ απουσιάζει ο απαραίτητος τεχνολογικός εξοπλισμός. Στις εισαγωγικές εξετάσεις η κυβέρνηση κατέργησε τη βάση, γεγονός που δυσφημίζει τους φοιτητές μας και τα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας και της Κύπρου, διότι παρά την κατέργηση της βάσης -αν συνεπώς ένας ενδιαφέρεται να πάρει μια θέση, την παίρνει και με λευκή κόλλα- πέρσι έμειναν πεντακόσιες θέσεις αδιάθετες και φέτος εξακόσιες είκοσι επτά. Προκαλεί επίσης αντιδράσεις, διότι η Ελλάδα, η Ελλάδα που έχει τη μεγαλύτερη φοιτητική μετανάστευση στην Ευρώπη μάς δίνει τις θέσεις από το υστέρημά της, όχι από το περίσσειμα. Και φέτος στην Ελλάδα έμειναν εκτός ελληνικών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων έντεκα χιλιάδες Έλληνες αριστούχοι. Η αύξηση συνεπώς των Κυπρίων εισακτέων, που είναι ο δηλωμένος μας στόχος, μπορεί να επιτευχθεί και με μικρή μείωση της βάσης· δεν απαιτείται η κατέργησή της. Φέτος επιχειρήθηκε επίσης η κατέργηση της βήτα και της γάμα κατανομής θέσεων. Η έγκαιρη παρέμβαση του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών και οι αντιδράσεις της ΟΕΛΜΕΚ, της ΟΛΤΕΚ και των οργανωμένων γονιών την απέτρεψαν. Εξασφάλισαν έτσι θέση ή καλύτερευαν τη θέση τους- μερικοί σε επίζηλες θέσεις, θέσεις ιατρικής, θέσεις πολυτεχνείου και ούτω καθεξής- τριακόσιοι σαράντα επτά υποψήφιοι.

Οι δαπάνες για την παιδεία και τον πολιτισμό, που εμείς τις θεωρούμε επένδυση, είναι φέτος λιγότερο από 10,5% του συνόλου των κρατικών δαπανών. Ένα ελάχιστο 15% απαιτείται και είναι αναγκαίο και αυτό το ποσό να μην πάει για σπατάλες, στις οποίες θα αναφερθώ στη συνέχεια. Οι θέσεις του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών για την παιδεία είναι με λίγα λόγια οι ακόλουθες: Οι Έλληνες της Κύπρου αναγνώριζαν πάντα τη σημασία της παιδείας και ποτέ δεν τσιγκουνεύονταν στη μόρφωση των παιδιών τους. Δεν είναι άλλωστε τυχαίο ότι παρά την έλλειψη πανεπιστημίου στην Κύπρο, για τριάντα χρόνια κατέχουμε μια από τις πρώτες θέσεις παγκόσμια σε

ποσοστό φοιτητών και πτυχιούχων ανώτατων σχολών. Έτσι, ενώ η πατρίδα μας είναι φτωχή σε φυσικούς πόρους, είναι πλούσια σε ανθρώπινο δυναμικό υψηλής ακαδημαϊκής στάθμης. Λέμε τώρα είναι η ώρα, ήρθε η ώρα και για το κράτος μας να επενδύσει γενναιόδωρα στην παιδεία και τον πολιτισμό.

Οι θέσεις του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών για την παιδεία ξεκινούν από τη βασική αρχή ότι επίκεντρο είναι ο άνθρωπος, επίκεντρο είναι ο αποδέκτης, είτε αυτός είναι το νήπιο της προδημοτικής και το παιδί του δημοτικού είτε είναι ο έφηβος του γυμνασίου και του λυκείου είτε είναι ο φοιτητής του πανεπιστημίου και ο διά βίου εκπαιδευόμενος. Υποστηρίζουμε συνεπώς πρώτα ότι είναι καλό για τον διδασκόμενο και μετά ότι είναι καλό για το διδάσκοντα. Είναι αυτονόητο ότι ένας ικανοποιημένος εκπαιδευτικός επιτελεί καλύτερα τα καθήκοντά του, άρα είναι προς όφελος όλων μας η ικανοποίηση των δίκαιων αιτημάτων των εκπαιδευτικών. Θεωρούμε ότι η ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση είναι στρατηγικής σημασίας για την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική και πολιτική ανάπτυξη της Κύπρου και γι' αυτό υποστηρίζουμε την αναβάθμιση του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (ΑΤΙ). Βουλευτές απ' όλα τα κόμματα, πλην Λακεδαιμονίων, δηλαδή πλην Δημοκρατικού Συναγερμού, έχουμε καταθέσει και σχετική πρόταση νόμου ...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Όχι Λακεδαιμονίων, Αθηναίων.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Αθηναίων.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Λακεδαιμονίων. Και γι' αυτό...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Υποβάλαμε αυτή την πρόταση, προχωρεί αυτή η πρόταση, η κυβέρνηση ζητά συνεχώς αναβολές, δυστυχώς, ενώ ουσιαστικά συμφωνεί με την πρόταση νόμου για την αναβάθμιση του ΑΤΙ, θα πρέπει να ονομάζονται οι απόφοιτοι τεχνικοί μηχανικοί και όταν διορίζονται στο δημόσιο, να διορίζονται σε κλίμακα τουλάχιστον Α6. Μόλις πριν λίγο καιρό η κυβέρνηση αναβάθμισε τους δασκάλους και καλά έκανε, αναβάθμισε τους διευθυντές και τους υποδιευθυντές εκπαιδευτικούς και καλά έκανε. Επιτέλους είναι καιρός να αναβαθμίσει και τους αποφοίτους του ΑΤΙ.

Φέτος έχουμε είκοσι τέσσερις χιλιάδες περίπου φοιτητές, έντεκα χιλιάδες στην Κύπρο και δεκατρείς χιλιάδες στο εξωτερικό. Για τους τελευταίους ξοδεύουμε ετησίως σε συνάλλαγμα εκατό δέκα εκατομμύρια λίρες, περίπου όσα δεν έχει κοστίσει μέχρι σήμερα συνολικά από το 1989 το Πανεπιστήμιο Κύπρου. Κόστισε, σας πληροφορώ, μόνο ογδόντα ένα περίπου εκατομμύρια. Ο θεμέλιος λίθος της πανεπιστημιούπολης, παρ' όλο που έχει τεθεί από το 1997, μέχρι σήμερα, Γενάρης του 2001, δεν έχει κτιστεί ούτε μια αίθουσα. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου συνεπώς παραμένει καθηλωμένο, με 2 935 φοιτητές, έντεκα χρόνια μετά την ίδρυσή του. Είναι απαραίτητη η ταχεία ανέγερση της πανεπιστημιούπολης, η οποία θα καλύπτει τις ανάγκες οκτώ έως δέκα χιλιάδων φοιτητών. Προτείνουμε επίσης την άμεση αύξηση των εισακτέων στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, ανάλογα με το τμήμα, από 25% μέχρι 100%. Μπορεί να γίνει, τμήματα που δέχονται είκοσι έως τριάντα δυο εισακτέους να τους αυξήσουν σε σαράντα, όση είναι η χωρητικότητα των αιθουσών. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να έχουμε τμήματα που να έχουν δεκαπέντε φοιτητές, όταν ακριβώς η αντίστοιχη σπουδή στο Πανεπιστήμιο Αθηνών γίνεται με φοιτητές των τριακοσίων ή τετρακοσίων ατόμων.

Τα τελευταία χρόνια ο κρατικός προϋπολογισμός επιβαρύνεται -και μας το είπε ως θετικό ο κ. Αναστασιάδης, ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού- με εννέα

εκατομμύρια λίρες ετησίως για την αποστολή ασθενών στο εξωτερικό, ενώ η κυβέρνηση διακηρύσσει ότι θα μετατρέψει την Κύπρο, ακούστε, σε κέντρο παροχής ιατρικών υπηρεσιών.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Και ο Παπανδρέου...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Παρακαλώ. Χωρίς ιατρική σχολή όμως είναι αδύνατη η ουσιαστική αναβάθμιση της ιατρικής στην Κύπρο. Δεν κόστισε δέκα εκατομμύρια για να πάει ο κ. Παπανδρέου στο Λονδίνο· δέκα εκατομμύρια κοστίζουν οι Κύπριοι πολίτες που στέλλει το κράτος στο εξωτερικό, επειδή είναι ανίκανο να τους παράσχει ιατρική φροντίδα στην Κύπρο. Και οφείλουμε αυτή τη φροντίδα να την παράσχουμε και μπορούμε να την παράσχουμε, αν φρονηματοιστούμε. Χωρίς ιατρική σχολή είναι αδύνατη η ουσιαστική αναβάθμιση στην Κύπρο και η συνεχής επιμόρφωση των γιατρών μας.

Εμείς του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών υποστηρίζουμε την άμεση ίδρυση ιατρικής σχολής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, τουλάχιστον σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Αρκεί να φέρουμε δεκαπέντε Κυπρίους κορυφαίους γιατρούς -και έχουμε πολύ περισσότερους από εκατό στα καλύτερα ιδρύματα του εξωτερικού- σε πέντε, για παράδειγμα, σπουδές, ειδικότητες, στην Κύπρο, ειδικότητες για τις οποίες στέλλουμε ασθενείς στο εξωτερικό. Αυτοί οι δεκαπέντε καθηγητές μπορεί να είναι εδώ με λιγότερο από πενήντα χιλιάδες έκαστος, δηλαδή με λιγότερο από επτακόσιες πενήντα χιλιάδες ετησίως. Και μπορεί να αρχίσουμε να παρέχουμε ιατρική φροντίδα στην Κύπρο και να μειωθούν εκείνα τα δέκα εκατομμύρια που ξοδεύουμε για το εξωτερικό· αλλά τι θα γίνουν μετά οι μεσάζοντες;

Η σχέση μας με την Ελλάδα στα εκπαιδευτικά θέματα είναι αναγκαία, αυτονόητη και ωφέλιμη. Έχουμε πολλά να κερδίσουμε υιοθετώντας, μετά από αναγκαία μελέτη,

ορισμένα από τα επιτυχημένα μέτρα που θεσπίστηκαν πρόσφατα στην Ελλάδα. Η Ελλάδα μάς προσφέρει με προνομιακούς όρους πολλές θέσεις στα πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ της. Για τους πρωτοετείς μας πήραμε φέτος από την Ελλάδα, φέτος μόνο, 5 500 θέσεις, ενώ εμείς, ακούστε, έχουμε στην Κύπρο μόνον εκατόν σαράντα δύο Ελλαδίτες να σπουδάζουν! Συγκρίνατε ότι στην κατεχόμενη Κύπρο, στη μεταλυκειακή εκπαίδευση, που εκείνοι επιμένουν να τα θεωρούν πανεπιστήμια και εμείς αμφισβητούμε, σπουδάζουν δεκατέσσερις χιλιάδες Τούρκοι. Είναι απαραίτητο σε συνεργασία με την ελληνική κυβέρνηση να αυξήσουμε ουσιαστικά τον αριθμό των φοιτητών από την Ελλάδα και να τους παρέχουμε κάθε δυνατή βοήθεια για την ομαλή τους ένταξη στη φοιτητική κοινότητα και την κυπριακή κοινωνία. Μπορούμε επίσης, ως ένα μικρό αντίδωρο, από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου- το οποίο ιδρύθηκε με πρωτοβουλία της Βουλής και το οποίο υπολειτουργεί με πρωτοβουλία της κυβέρνησης!- μπορούμε να δώσουμε ορισμένες υποτροφίες, να δώσουμε μία υποτροφία σε κάθε τμήμα δικό μας, μία ή δύο, στον καλύτερο Ελλαδίτη φοιτητή που σπουδάζει εδώ. Αυτός είναι ένας τρόπος, για να ενθαρρύνουμε τους Ελλαδίτες φοιτητές να σπουδάσουν στην Κύπρο, όπως εκείνοι ενθαρρύνουν τους Κυπρίους με υποτροφίες που παρέχουν σε Κυπρίους φοιτητές.

Αναγνωρίζουμε ότι το επίδομα που παραχωρείται σε σπουδαστές και φοιτητές στην Κύπρο, ανεξάρτητα από την επίδοσή τους ή την οικονομική τους κατάσταση... τους στέλλουμε στις Ηνωμένες Πολιτείες, στην Αγγλία, σε οποιαδήποτε χώρα, ακόμη και σε οποιοδήποτε ίδρυμα της τελευταίας υποστάθμης. Επαναλαμβάνω, αναγνωρίζουμε ότι το επίδομα που τους δίνουμε είναι ένα δημοφιλές μέτρο. Ερώτημα: Είναι ένα σωστό μέτρο; Εμείς όμως του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών θεωρούμε ότι η κοινωνική δικαιοσύνη και η αξιοκρατία θα κέρδιζαν, αν ενισχυόταν περισσότερο ο θεσμός των υποτροφιών μέσω του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών προς όφελος των

αρίστων, παράλληλα με ένα σύστημα άτοκων δανείων προς όλους τους νέους που έχουν τις ικανότητες να σπουδάσουν, αλλά δεν έχουν τα οικονομικά μέσα. Υποστηρίζουμε την αναβάθμιση και την ανάπτυξη της ιδιωτικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με έμφαση στην ποιότητα. Η θέσπιση του ΣΕΚΑΠ και του ΚΥΣΑΤΣ με πρωτοβουλία της Βουλής και η λειτουργία τους από το 2000 εκτιμούμε ότι θα αποβεί προς όφελος όλων των ενδιαφερομένων, ιδιαίτερα των σπουδαστών και των γονιών τους.

Ζούμε στην εποχή της τεχνολογικής επανάστασης, κύριοι συνάδελφοι, και της κοινωνίας της πληροφορικής. Και όμως η διεθνής έρευνα στην οποία αναφέρθηκα προηγουμένως, μας πληροφορεί ότι στην Κύπρο είμαστε τελευταίοι ή προτελευταίοι στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Μια σύγχρονη χώρα δεν υποχρεώνει τους επιστήμονές της σε μόνιμη μετανάστευση και δεν εισάγει γνώση και τεχνολογία από ξένους ειδικούς που μας έρχονται ως τουρίστες. Αξιοποιεί τους επιστήμονές της και συνεισφέρει και προπορεύεται σε κάποιους τομείς. Δεν είναι δυνατό να λέμε ότι εναρμονιζόμαστε με την Ευρωπαϊκή Ένωση με προϋπολογισμό για την έρευνα και την ανάπτυξη 0,23% του δικού μας ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), όταν η Ευρώπη ξοδεύει 1,8% του δικού της ΑΕΠ, σύμφωνα με στοιχεία της EUROSTAT που μόλις ανακοινώθηκαν. Πρέπει να αυξήσουμε ουσιαστικά αυτά τα κονδύλια, βοηθώντας και ενθαρρύνοντας τον επαναπατρισμό των Κυπρίων επιστημόνων του εξωτερικού, το Πανεπιστήμιο Κύπρου και τα δημόσια και ιδιωτικά κέντρα και ινστιτούτα ερευνών, όπως για παράδειγμα το Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών και το Ινστιτούτο Νευρολογίας. Σήμερα, με κατάλληλη εκπαίδευση και προγραμματισμό, ακόμη και μικρές χώρες μπαίνουν στην πρωτοκαθεδρία ερευνητικών κατευθύνσεων. Μόλις χθες ανακοινώθηκε στην Ελλάδα ότι ο Έλληνας Πρωθυπουργός έδωσε συγχαρητήρια σε ένα διακεκριμένο καθηγητή του Πανεπιστημίου Κρήτης, γιατί έκανε σημαντικές έρευνες στη

βιοτεχνολογία. Η Κύπρος πρέπει και μπορεί να επιλέξει τους δικούς της τομείς, που θα μπορούσαν να είναι τα μαθηματικά και οι υπολογιστές, η οικονομία και η διοίκηση, η ηλιακή ενέργεια, η βιοτεχνολογία και άλλοι, όπου έχουμε κάποιο συγκριτικό πλεονέκτημα και δεν απαιτείται μεγάλο οικονομικό κόστος.

Στον τομέα της λυκειακής εκπαίδευσης παρακολουθούμε κριτικά τις αλλαγές που το Υπουργείο Παιδείας ονομάζει “ενιαίο λύκειο” και ευχόμαστε ό,τι είναι καλό για την παιδεία να επιτύχει. Δεν μπορούμε όμως να μην επισημάνουμε την απογοήτευσή μας από τον τρόπο με τον οποίο οι αλλαγές εισάγονται και επιβάλλονται. Δεδομένου ότι εγκαταλείφθηκε η ιδέα της ενοποίησης της τεχνικής και της γενικής εκπαίδευσης, υποστηρίζουμε την ουσιαστική αναβάθμιση της τεχνικής εκπαίδευσης και την αξιοποίηση των αποφοίτων της. Οι νέοι μας πρέπει πέρα από το πνεύμα να αναπτύσσουν σωστά και το σώμα. Θεωρούμε επιβεβλημένη για την υγεία και την ψυχική ισορροπία των παιδιών την αύξηση των ωρών του μαθήματος της γυμναστικής σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης και την αξιοποίηση των γυμναστών.

Οι νέοι μας αντιμετωπίζουν συγκεκριμένες φοβερές απειλές. Το εκπαιδευτικό μας σύστημα πρέπει να ενισχύσει την τεκμηριωμένη ενημέρωση των παιδιών στα θέματα εξαρτησιογόνων ουσιών και σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης, ώστε να αναπτύξουν συστήματα θωράκισης απέναντι στα ναρκωτικά και το AIDS. Στα δημοτικά σχολεία είναι απαραίτητη η προσωπική ενασχόληση του δασκάλου με το μαθητή, ιδιαίτερα των μικρών παιδιών. Επειδή αυξάνεται ανησυχητικά ο αριθμός των λειτουργικά αναλφάβητων, προτείνουμε τη σημαντική μείωση του αριθμού των μαθητών ανά τάξη, ιδιαίτερα στις πρώτες τάξεις του δημοτικού. Αυτό θα απαλλάξει και τους γονείς από την ανάγκη να αναπληρώνουν οι ίδιοι το δάσκαλο στο σπίτι. Προτείνουμε επίσης την καθιέρωση της ολοήμερης λειτουργίας του σχολείου μέσα στην επόμενη πενταετία. Θεωρούμε απαραίτητη την επέκταση της προδημοτικής εκπαίδευσης, ώστε να καλύπτει

τις ανάγκες όλων των παιδιών ηλικίας τριών έως πέντε χρονών και οκτώ μηνών. Τα νηπιαγωγεία μπορεί να είναι κρατικά, ιδιωτικά ή κοινοτικά. Οι ώρες λειτουργίας των νηπιαγωγείων πρέπει να επεκταθούν, ώστε να ανταποκρίνονται και στις ανάγκες των εργαζόμενων γονιών. Ένα καλό σύστημα απασχόλησης των παιδιών προσχολικής ηλικίας θα βοηθήσει και στην απάμβλυνση του προβλήματος της υπογεννητικότητας που άρχισε να μαστίζει και τη χώρα μας. Η παιδεία πρέπει να συμβαδίζει με τον πολιτισμό. Το σχολείο πρέπει να οδηγεί το παιδί στη γνωριμία και αγάπη για τη μουσική, τις εικαστικές τέχνες, το θέατρο, το εξωσχολικό βιβλίο και τα μουσεία με οργανωμένες επισκέψεις, ξεναγήσεις και εκδρομές.

Στα θέματα του πολιτισμού -και τελειώνω, κύριοι συνάδελφοι- επιβάλλεται να κινηθούμε σε δυο γενικούς άξονες. Ο πρώτος άξονας είναι η παράδοση και ο πολιτισμός του τόπου μας. Η προστασία και ανάδειξη των μνημείων του πολιτισμού μας στα ελεύθερα εδάφη της Κύπρου και η διάσωση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς -όση απέμεινε- στα κατεχόμενα από τους Τούρκους εδάφη μας πρέπει να είναι βασική μας έγνοια.

Ο δεύτερος άξονας είναι η γνωριμία και η συμβίωση, χωρίς αλλοτρίωση, με τα παγκόσμια πολιτιστικά δρώμενα και ιδιαίτερα τα ευρωπαϊκά, αφού προσπαθούμε και προσδοκούμε να ενταχθούμε σύντομα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όπως χρειαζόμαστε κτίριο Βουλής, χρειαζόμαστε, κύριοι συνάδελφοι, και έργα πολιτιστικής υποδομής, κρατικό θέατρο, πινακοθήκη, ωδείο και βιβλιοθήκη, μουσείο και μέγαρο μουσικής. Πρέπει να ενισχυθούν το ελεύθερο θέατρο και ο ΘΟΚ, όχι τόσο με επιπλέον κρατικές χορηγίες, αλλά κυρίως με την επιδότηση εισιτηρίων που θα προσφέρονται σε σπουδαστές, εργαζόμενους και συνταξιούχους. Υποστηρίζουμε ότι η Κρατική Ορχήστρα Κύπρου πρέπει να στελεχώνεται κατεξοχήν από Κύπριους καλλιτέχνες, αποτελώντας και κίνητρο για τους σπουδαστές μουσικής. Είναι απαράδεκτο η Κρατική

Ορχήστρα Κύπρου να στελεχώνεται κατεξοχήν από ξένους! Δεν έχουμε τίποτα με κανένα εξαιρετο ξένο, τους θέλουμε, τους αγαπούμε, να τους καλέσουμε να μας δώσουν μια συναυλία, όχι να τους εργοδοτούμε ενάντια σε Κύπριους εργαζόμενους. Και υπενθυμίζω στους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι όταν αξιοκρατικά επελέγη ένας Έλληνας πολίτης, για να αναλάβει τη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου, η κυβέρνηση αρνήθηκε να τον διορίσει, επειδή δεν ήταν Κύπριος πολίτης!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Δεν είχε τα προσόντα, κύριε Φιλίππου.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Αρνήθηκε... εξελέγη ανάμεσα στους τριάντα καλύτερους. Και να μη λέτε, κύριε συνάδελφε, όταν είστε άσχετος! Εξελέγη ανάμεσα στους τριάντα καλύτερους...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Δεν επιτρέπω! Δεν επιτρέπω!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Δεν επιτρέπω εγώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να ανακαλέσει ο συνάδελφος.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Δεν ανακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ο χαρακτηρισμός και τα επίθετα νομίζω ότι είναι εκτός αυτή της συζήτησης.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Όταν ένας συνάδελφος δε γνωρίζει...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

... το επίπεδο αυτής της συζήτησης κάποιιοι θα το ρίχνουν και κάποιιοι θα παρακολουθούν...

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Λέγω, λέγω, κύριε Πρόεδρε. Κύριε Πρόεδρε, μίλησε...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

...κακοχαρακτηρισμό ολόκληρο...

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μίλησε ο κύριος συνάδελφος χωρίς να του δώσετε το λόγο. Αφού μίλησε, λέγω εγώ ότι δεν είναι άσχετος ο κύριος συνάδελφος, λέγω ότι απλώς δε γνώριζε ότι ο επιλεγθείς ανάμεσα στους τριάντα... λέω ότι δεν είναι άσχετος...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εντάξει.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Λέγω απλώς ότι ο επιλεγθείς ανάμεσα σε τριάντα υποψηφίους για τη θέση του διευθυντή βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου, που ήτο Έλληνας πολίτης, δε διορίστηκε από την κυβέρνηση Κληρίδη, διότι ήτο Έλληνας πολίτης! Διότι δεν ήτο Κύπριος πολίτης! Και ο δεύτερος επικρατέστερος ήτο πάλι Έλληνας πολίτης, των Ηνωμένων Πολιτειών, ήτο Αμερικανός Έλληνας και δε διορίστηκαν ούτε ο πρώτος ούτε ο δεύτερος. Δεν έγινε διορισμός, για να μη διοριστούν! Και αυτή η κυβέρνηση διορίζει

δεκαέξι από τους τριάντα πέντε -με συγχωρείτε περισσότεροι- δεκαεπτά, δεκαοκτώ από τους τριάντα πέντε της κρατικής ορχήστρας, ξένους και δε διορίζει Κύπριους πολίτες!

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Και την επιλογή την κάνουν οι ξένοι, Ανδρέα.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Βεβαίως, και συγχαίρω το συνάδελφο που με βοήθησε, την επιλογή την κάνουν οι ξένοι.

Υποστηρίζουμε, επαναλαμβάνω, ότι η Κρατική Ορχήστρα Κύπρου πρέπει να στελεχώνεται κατεξοχήν από Κύπριους καλλιτέχνες, αποτελώντας και κίνητρο για τους Κύπριους σπουδαστές μουσικής.

Το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών έχει πλήρως επεξεργασμένη πολιτιστική πολιτική, η οποία θα παρουσιαστεί και θα συζητηθεί σε άλλο βήμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Φιλίππου ο κ. Ν. Μουσιούππας αντικατέστησε τον κ. Α. Αντωνίου)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ στο βήμα το βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Ισίδωρο Μακρίδη.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Από τις ομιλίες που άκουσα μέχρι στιγμής, έβγαλα το συμπέρασμα ότι βρισκόμαστε ενώπιον του υποσχόμενου κήπου της Εδέμ, στα αριστερά, και στην καμένη γη, στα δεξιά. Όχι, κύριοι συνάδελφοι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

I. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Υπάρχει ο κήπος, που είναι ο τόπος μας, κηπουρός είναι η κάθε κυβέρνηση και ιδιοκτήτης ο κυρίαρχος λαός, ο οποίος τον κάθε κηπουρό μισθώνει και απολύει στο τέλος του συμβολαίου του, ανάλογα με την αξία του. Ο κήπος ανθίζει πάντοτε, κάποτε περισσότερο και κάποτε λιγότερο. Αυτή είναι η εικόνα, κύριοι συνάδελφοι και αγαπητέ κύριε Ζαχαρία Κουλία.

Έχουμε έναν κοινό φίλο, ο οποίος λέει ότι, όταν μιλούμε για κάτι, είτε πρέπει να το γνωρίζουμε καλά ή να έχουμε ένα έντονο αίσθημα για το θέμα που μιλούμε, για να γινόμαστε πιστευτοί από το ακροατήριό μας.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Διαφορετικά θα είμαστε άσχετοι!

I. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Όχι “άσχετοι”, δεν το λέω. Κάπου ο αγαπητός συνάδελφος έχει εκφραστεί με έντονο συναίσθημα. Και το έπραξε τούτο. Δεν ξέρω πώς περιήλθε σε αυτό το συναίσθημα. Είναι λόγω της εμπλοκής του στα χρηματιστηριακά; Είναι λόγω του καψίματος από την εμπειρία του; Πάντως, μάθατε, πληρώνοντας ακριβά, αν είστε παίκτης, κύριε συνάδελφε. Ελπίζω με τα άλλα παιχνίδια να μην ασχολείστε με την ίδια τέχνη. Οπωσδήποτε. Ευχαριστώ για την εισαγωγή που μου επιτρέψατε να κάνω, για να αλλάξουμε και λίγο το κλίμα.

Θέλω να πω ότι το κόμμα μου θα υπερψηφίσει τους προϋπολογισμούς του 2001, γιατί σε αυτούς αντικατοπτρίζεται η οικονομική επιτυχία του παρελθόντος οικονομικού έτους και βασίζεται πάνω τους και η συνέχιση της ίδιας ανάπτυξης προς όφελος του λαού μας και του τόπου μας. Αυτές είναι οι θέσεις μας όσον αφορά τους προϋπολογισμούς.

Η ομιλία μου θα είναι σύντομη και θα ασχοληθώ γενικά με την οικονομία και την

Ευρωπαϊκή Ένωση. Το 2000 η κυπριακή οικονομία συνέχισε την ανοδική της πορεία. Ο ρυθμός ανάπτυξης εκτιμάται ότι ανήλθε στο 4,8%, σε πραγματικούς όρους, σε συνέχεια αύξησης 4,5% το 1999 και 5% το 1998. Η ικανοποιητική πορεία της οικονομίας προβλέπεται να συνεχιστεί και κατά τον επόμενο χρόνο με ρυθμό ανάπτυξης πέραν του 4%.

Ο ρυθμός ανάπτυξης βασίστηκε για μια ακόμα φορά στον τομέα των υπηρεσιών, ο οποίος στο σύνολό του διευρύνθηκε κατά 6,7%. Αυτό οφείλεται στα συγκριτικά πλεονεκτήματα που παρουσιάζει η Κύπρος στην παραγωγή και εξαγωγή υπηρεσιών. Από τους τομείς των υπηρεσιών το μεγαλύτερο ρυθμό ανάπτυξης παρουσίασε ο τομέας των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με ρυθμό 13,5%, ακολουθούμενος από τον τομέα των ξενοδοχείων και εστιατορίων, που αυξήθηκε κατά 10% περίπου.

Ο τομέας της γεωργίας αναμένεται να παρουσιάσει αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης, ως αποτέλεσμα των αντίξωων καιρικών συνθηκών, ενώ ο τομέας της μεταποίησης θα παρουσιάσει ικανοποιητικό ρυθμό ανάπτυξης, γύρω στο 2%, λόγω των θετικών επιπτώσεων της επιτελούμενης σταδιακά τεχνολογικής αναπροσαρμογής των παραγωγικών μονάδων.

Οι βασικότεροι παράγοντες που συνέβαλαν στην αύξηση του ρυθμού οικονομικής ανάπτυξης είναι η σημαντική διεύρυνση του ιδιωτικού διαθέσιμου εισοδήματος, η ικανοποιητική αύξηση των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών, η ικανοποιητική διεύρυνση επενδύσεων σε μηχανικό εξοπλισμό, η παροχή κινήτρων για τεχνολογική αναβάθμιση, η βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος, η ανατίμηση της στερλίνας έναντι της κυπριακής λίρας -ο μόνος εξωγενής παράγοντας- και τα μέτρα αναδιάρθρωσης υπέρ των παραγωγικών τομέων της οικονομίας.

Η ικανοποιητική ανάπτυξη της οικονομίας οδήγησε στη διατήρηση συνθηκών πλήρους απασχόλησης. Το 2000 το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε, από 3,6% το 1999,

σε 3,4%. Το ίδιο ποσοστό αναμένεται να ισχύσει και για τον επόμενο χρόνο. Το 2000 ο ρυθμός του πληθωρισμού παρουσίασε αύξηση και έφτασε στο 4,2%, από 1,7% το 1999, αποκλίνοντας από το σχετικό κριτήριο σύγκλισης του Μάαστριχτ. Οι λόγοι για την επιτάχυνση του ρυθμού πληθωρισμού εκτιμάται ότι έχουν εξωγενή προέλευση και είναι προσωρινής φύσης. Οι κυριότεροι από αυτούς τους λόγους είναι η αύξηση της ισοτιμίας του δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας, η αύξηση της τιμής του πετρελαίου και των παραγώγων του, η συνεχιζόμενη ανομβρία και η επακόλουθη αύξηση στις τιμές των γεωργικών προϊόντων, καθώς και η αύξηση του συντελεστή του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Ενθαρρυντικό της όλης κατάστασης είναι ότι ο υποκείμενος πληθωρισμός, δηλαδή ο πληθωρισμός πάνω σε μεσοπρόθεσμη βάση, υπολογίζεται στο 2,4% μόνο. Επίσης οι ενδείξεις είναι ότι ο πληθωρισμός άρχισε να παρουσιάζει αποκλιμάκωση και εκτιμάται ότι θα μειωθεί στο 2,5% το 2001 και έτσι θα βρίσκεται και πάλι μέσα στα πλαίσια των κριτηρίων του Μάαστριχτ.

Επίσης τα δημόσια οικονομικά παρουσίασαν βελτίωση, με το δημοσιονομικό έλλειμμα να σημειώνει μείωση, από 4% το 1999, σε 3,5% το 2000. Η μείωση επιτεύχθηκε, παρά τις σημαντικές δαπάνες που αναλήφθηκαν από το κράτος για την επιδότηση των γεωργών, των τιμών των πετρελαιοειδών και την απώλεια εσόδων από τις φορολογικές ελαφρύνσεις. Στην εξέλιξη αυτή συνέβαλαν θετικά η αύξηση των εσόδων από τη διεύρυνση της οικονομικής δραστηριότητας, την αύξηση του συντελεστή του φόρου προστιθέμενης αξίας, την εισαγωγή του χρηματιστηριακού τέλους και τη βελτίωση της φοροεισπρακτικής ικανότητας των αρμόδιων υπηρεσιών, καθώς και η μείωση της φοροδιαφυγής από εταιρείες που είναι εισαγμένες ή αναμένεται να εισαχθούν στο χρηματιστήριο.

Το 2001 αναμένεται περαιτέρω μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος στο 3,2%

του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος και έτσι ο στόχος που τέθηκε για εξυγίανση των δημόσιων οικονομικών, με τη σταδιακή μείωση του ελλείμματος στο 2% του ΑΕΠ το 2002, φαίνεται να επιτυγχάνεται. Παράλληλα, το δημόσιο χρέος, τροφοδοτούμενο από το έλλειμμα του δημοσίου, παρουσίασε οριακή διεύρυνση το 2000 στο 61,8% του ΑΕΠ, έναντι 60% το 1999, και αναμένεται να διατηρηθεί στα ίδια περίπου επίπεδα το 2001.

Παρά την ικανοποιητική ανάπτυξη της οικονομίας το 2000, η κυβέρνηση δεν παραγνωρίζει και το γεγονός ότι οι παραγωγικοί τομείς συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν διαρθρωτικά προβλήματα και αδυναμίες, που οφείλονται, σε μεγάλο βαθμό, στην έλλειψη σύγχρονης τεχνολογίας, στο χαμηλό επίπεδο παραγωγικότητας και στην παραγωγή μη ανταγωνιστικών προϊόντων. Αυτά όμως δεν μπορούν να επιλυθούν μέσα σε ένα ή δύο χρόνια αλλά πάνω σε μακροχρόνιο ορίζοντα και είναι προς αυτή την κατεύθυνση που στοχεύουν πλείστα όσα μέτρα πολιτικής που έγκαιρα υιοθέτησε και προωθεί η κυβέρνηση.

Μέσα στα πλαίσια αυτά, η πολιτική του κράτους όσον αφορά τη γεωργία επικεντρώθηκε στην επεξεργασία και προώθηση μέτρων αναδιάρθρωσης, αναβάθμισης και στήριξης των μονάδων παραγωγής. Επίσης η κυβέρνηση παραχώρησε ειδική βοήθεια στους πατατοπαραγωγούς για αντιμετώπιση των προβλημάτων διάθεσης της παραγωγής, ενώ βοήθεια δόθηκε και σε όλους τους γεωργικούς κλάδους για αντιμετώπιση των συνεπειών της ανομβρίας και της αύξησης της τιμής του πετρελαίου.

Αναφορικά με τον τομέα της μεταποίησης, η νέα βιομηχανική πολιτική στοχεύει στην εισαγωγή του θεσμού των εκκολαπτηρίων επιχειρήσεων, μέσω του οποίου θα παρέχεται η απαραίτητη υποστήριξη σε νέους επενδυτές, για να αναπτύξουν εκατοντάδες ιδέες. Έχουν ήδη εισαχθεί διάφορα σχέδια χορηγιών τα οποία στοχεύουν κυρίως στην τεχνολογική αναβάθμιση του μεταποιητικού τομέα, στην ενίσχυση της εργαστηριακής υποδομής και στην προώθηση των συγχωνεύσεων και κοινοπραξιών.

Για την ανάπτυξη του τομέα των υπηρεσιών η κυβέρνηση επεξεργάστηκε και προωθεί ειδικό πρόγραμμα δράσης για ανέλιξη της Κύπρου σε διεθνές κέντρο πληροφορικής και παροχής υπηρεσιών υψηλής ποιότητας. Αυτό περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, περιλαμβανομένων του θεσμικού πλαισίου, της φορολογίας, της χρήσης σύγχρονης τεχνολογίας και άλλων. Η κυβέρνηση επίσης έχει και την πολιτική που στοχεύει στην αναβάθμιση των υφιστάμενων κλάδων και επιπρόσθετα στην ανάπτυξη νέων κλάδων, όπως είναι οι υπηρεσίες τριτοβάθμιας υγείας, παιδείας και άλλες.

Στον τομέα των ελευθεροποιήσεων και του ανταγωνισμού η κυβερνητική πολιτική στοχεύει στην κατάργηση των κρατικών μονοπωλίων με τον εκσυγχρονισμό της υποδομής, του νομικού πλαισίου λειτουργίας τους και τη διάρθρωσή τους, για να μπορέσουν να λειτουργήσουν με επιτυχία στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον, και όχι στο ξεπούλημα, για το οποίο κάπου ακούμε, αλλά στη διατήρηση και την ενίσχυση της κρατικής περιουσίας και προπάντων στη διασφάλιση των κεκτημένων του προσωπικού που απασχολείται στον τομέα αυτό.

Όσον αφορά την εξυγίανση του χρηματοπιστωτικού τομέα, έχει εφαρμοστεί, από την 1η Ιανουαρίου 2001, ο νόμος για την ελευθεροποίηση των επιτοκίων, ενώ η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου συνεχίζει, με βάση χρονοδιάγραμμα, τη σταδιακή κατάργηση των περιορισμών στην κίνηση των κεφαλαίων. Και εκεί θα φανεί και η αξία της ελευθεροποίησης των επιτοκίων. Πλήρης κατάργηση προγραμματίζεται με την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όσον αφορά την ενταξιακή πορεία της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι διαπραγματεύσεις ακολουθούν μια πολύ ικανοποιητική πορεία. Έχοντας υποβάλει τις διαπραγματευτικές της θέσεις για όλα τα είκοσι εννέα κεφάλαια του κοινοτικού κεκτημένου, η Κύπρος έχει ήδη κλείσει δεκαεπτά κεφάλαια, διατηρώντας την πρώτη

θέση ανάμεσα στις υποψήφιες για ένταξη χώρες.

Οι προοπτικές όσον αφορά τις διαπραγματεύσεις κατά τη διάρκεια της σουηδικής προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δηλαδή το πρώτο εξάμηνο του 2001, είναι πολύ ενθαρρυντικές. Αναμένεται ότι θα κλείσουν αρκετά ακόμα κεφάλαια, πιστεύεται ότι υπάρχει δυνατότητα για μέχρι και επτά κεφάλαια, για τα οποία έχει ήδη καλυφθεί σημαντικό έδαφος μέσω διαβουλεύσεων και ανταλλαγής πληροφοριών με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ολοκλήρωση δε των διαπραγματεύσεων, σύμφωνα με τον οδικό χάρτη που καθόρισε η Ευρωπαϊκή Ένωση στο έγγραφό της για τη στρατηγική διεύρυνσης, αναμένεται να γίνει το αργότερο το πρώτο εξάμηνο του 2002.

Είναι γνωστό ότι η θετική έκβαση των διαπραγματεύσεων δεν είναι από μόνη της αρκετή για τη διασφάλιση γρήγορης ενταξιακής πορείας. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη είναι η έγκαιρη υλοποίηση των δεσμεύσεων που αναλαμβάνονται, στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων, όσον αφορά τη μεταφορά του κοινοτικού κεκτημένου στην εθνική έννομη τάξη, αλλά και την αποτελεσματική εφαρμογή και επιβολή των προνοιών του σε όλους τους τομείς. Η πρόοδος που έχει επιτευχθεί μέχρι σήμερα είναι αδιαμφισβήτητη.

Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει και από τις εκθέσεις της ίδιας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πολύ θετική για την Κύπρο είναι η περιοδική έκθεση προόδου όσον αφορά την ενταξιακή πορεία της Κύπρου για το 2000, που εξέδωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον περασμένο Νοέμβριο. Ένα από τα βασικά συμπεράσματα της έκθεσης που αντικατοπτρίζεται και στο έγγραφο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη στρατηγική διεύρυνσης, το οποίο περιλαμβάνει και γενική αξιολόγηση της προόδου όλων των υποψηφίων χωρών, είναι ότι η Κύπρος συνεχίζει να ικανοποιεί τα πολιτικά και οικονομικά κριτήρια της Κοπεγχάγης για την ένταξη. Ειδικότερα η Κύπρος και η Μάλτα εντοπίζονται ως οι δύο υποψήφιες χώρες που ήδη πληρούν τα οικονομικά κριτήρια για

την ένταξη. Κρίνεται δηλαδή ότι η Κύπρος έχει μια καλά λειτουργούσα οικονομία της αγοράς, ότι μπορεί να αντεπεξέλθει στις ανταγωνιστικές πιέσεις που συνεπάγεται η ένταξη και ότι είναι σε θέση να αναλάβει τις υποχρεώσεις της σε σχέση με την υιοθέτηση και εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου.

Οι διαπιστώσεις αυτές της ίδιας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αντικατοπτρίζουν σε μεγάλο βαθμό τις ορθές και αποτελεσματικές επιλογές της κυβέρνησης, πριν ακόμα αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις, όσον αφορά τις οργανωτικές ρυθμίσεις και τους μηχανισμούς λήψεως αποφάσεων, τη σύσταση της διαπραγματευτικής ομάδας, το συντονιστικό ρόλο που ανατέθηκε στο Γραφείο Προγραμματισμού, αλλά και την εξειδίκευση λειτουργιών σε όλα τα υπουργεία και υπηρεσίες σε θέματα που άπτονται της προετοιμασίας για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι ρυθμίσεις αυτές έχουν οδηγήσει σε ταχύτητα λήψεως αποφάσεων και επίλυσης προβλημάτων, ευελιξία και συντονισμένο έργο.

Θα ήταν παράλειψη να μην αναφερθεί κανείς και στον επικεφαλής της διαπραγματευτικής ομάδας, όπως και στους συνεργάτες του, καθώς επίσης και στο θετικό ρόλο που έχει διαδραματίσει μέχρι σήμερα το ίδιο το σώμα της Βουλής των Αντιπροσώπων στην έγκαιρη υιοθέτηση του κοινοτικού κεκτημένου. Ιδιαίτερα θετική συμβολή είχε η ταχεία διαδικασία εξέτασης και έγκρισης εναρμονισιακών νομοσχεδίων από την επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, πρακτική που θα πρέπει απαραίτητα να συνεχίσει να εφαρμόζεται και στο μέλλον.

Η δημόσια υπηρεσία έχει αδιαμφισβήτητα αναλάβει το μεγαλύτερο βάρος της εναρμονισιακής προσπάθειας. Θα πρέπει να παραδεχθούμε ότι το έργο που απαιτείται για την εναρμόνιση μιας μικρής χώρας, με συγκριτικά πολύ περιορισμένο αριθμό προσωπικού, δε διαφέρει κατά πολύ από την προσπάθεια που θα πρέπει να καταβληθεί από μια πολύ μεγαλύτερη χώρα.

Θα πρέπει να τονιστεί πρόσθετα ότι η διάθεση του απαραίτητου υφιστάμενου ανθρώπινου δυναμικού δεν είναι από μόνη της αρκετή για την πραγματοποίηση της εναρμόνισης. Η προσαρμογή του κοινωνικοοικονομικού πλαισίου προς το κοινοτικό απαιτεί την ίδρυση και λειτουργία νέων θεσμών και μηχανισμών ή σωμάτων, την υιοθέτηση πολιτικών και προτύπων, αλλαγές που προϋποθέτουν τη διάθεση σημαντικών κονδυλίων εκ μέρους του κράτους. Κατά τη διάρκεια της συζήτησης και της ψήφισης του προϋπολογισμού, η Βουλή των Αντιπροσώπων θα πρέπει, υπογραμμίζοντας τη δική της συμβολή και στήριξη στην ενταξιακή πορεία, να επιδείξει θετικό πνεύμα όσον αφορά την ψήφιση των εναρμονισιακών δαπανών που αφορούν είτε την πρόσληψη και κατάρτιση προσωπικού είτε την αγορά εξοπλισμού, την υλοποίηση κατασκευαστικών έργων και την εξασφάλιση τεχνικής βοήθειας και άλλων πολλών.

Οι απαραίτητες δαπάνες θα πρέπει να θεωρηθούν ως μια επένδυση στο μέλλον της χώρας μας, αφού όχι μόνο είναι απαραίτητες για την ένταξη, αλλά και γιατί διασφαλίζουν τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, των κυπριακών προϊόντων και υπηρεσιών.

Παρά την πιο πάνω παραδοχή, είναι γεγονός ότι η απαιτούμενη δαπάνη, που πρέπει μάλιστα να αναληφθεί σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, είναι πολύ ψηλή σε σχέση με το περιορισμένο ύψος των μακροοικονομικών μεγεθών του τόπου μας. Η οικονομική βοήθεια που η Ευρωπαϊκή Ένωση συμφώνησε να παραχωρήσει στην Κύπρο, στα πλαίσια του νέου χρηματοδοτικού κανονισμού για την Κύπρο και τη Μάλτα, για την περίοδο 2000 - 2004, αν και ουσιαστικά αυξημένη σε σχέση με τα ποσά των χορηγιών που παραχωρούνταν στο παρελθόν μέσω των χρηματοδοτικών πρωτοκόλλων, παραμένει πολύ χαμηλή σε σχέση με τις απαιτούμενες δαπάνες. Είναι γι' αυτό το λόγο που η κυβέρνηση συνεχίζει με επιμονή τις προσπάθειες για εξασφάλιση

περαιτέρω διευρυμένης χρηματοδοτικής στήριξης.

Ανεξάρτητα από το χρηματοδοτικό κόστος που θα πρέπει να αναληφθεί βραχυπρόθεσμα στην πορεία προς την Ευρώπη, γνώμονας όλων των αποφάσεών μας θα πρέπει να είναι η σταθερή πεποίθηση της κοινωνίας μας ότι η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση όχι μόνο θα επιφέρει ουσιώδους σημασίας για την επιβίωση του λαού μας πολιτικά οφέλη, αλλά και ότι η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο είναι ταυτόσημη με τον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των θεσμών και της πολιτικής της οικονομίας και της κοινωνίας γενικότερα, οδηγώντας στη μεγιστοποίηση των μεσοπρόθεσμων προοπτικών κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ στο βήμα το βουλευτή του ΑΚΕΛ κ. Χρίστο Μαυροκορδάτο.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επιτρέψτε μου προτού ασχοληθώ με το κύριο θέμα της ομιλίας μου, που αφορά την αγροτική πολιτική, να αναφερθώ και φέτος, για έβδομη χρονιά, σε δύο βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελεύθερη Αμμόχωστος. Και στα δύο προβλήματα βέβαια αναφέρθηκε ο συνάδελφός μου Λευτέρης Χριστοφόρου στην προσπάθειά του να δείξει το ενδιαφέρον του για την ελεύθερη Αμμόχωστο, με τη μόνη διαφορά ότι έχει επιρρίψει την ευθύνη γι' αυτά τα προβλήματα στους τεχνοκράτες, στους δημόσιους υπαλλήλους, λες και σε αυτό τον τόπο δεν υπάρχουν υπουργοί, δεν υπάρχει κυβέρνηση! Αν ήταν, αγαπητέ συνάδελφε, στη Βουλή σήμερα ο πρώην συνάδελφός μας Χρίστος Κουρτελλάρης θα έλεγε ότι «απόν ημπόρει να δέρει τον γάδαρο δέρνει το σάμα»! Και εσείς, στην προσπάθειά σας να δικαιολογήσετε την κυβέρνηση, κατηγοράτε τους τεχνοκράτες γι' αυτά τα προβλήματα και για την καθυστέρηση.

Το θέμα της ανέγερσης του νέου Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου χρονίζει. Η κατασκευή του νοσοκομείου έχει αποφασιστεί από το 1993 και, ενώ έχει εξαγγελθεί η ανέγερσή του από τρεις υπουργούς αυτής της κυβέρνησης, τρεις Υπουργούς Υγείας, και είχαν αναφερθεί και στην κατάθεση του θεμελίου λίθου -υπάρχει δε από το 1996 και κονδύλι για την ανέγερση του νοσοκομείου, το οποίο μεταφέρεται από χρόνο σε χρόνο- μέχρι σήμερα δεν έχει ακόμη αρχίσει και παρατηρείται μια αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Μετά δε και το τελευταίο γεγονός της έλλειψης ενδιαφέροντος υποβολής προσφορών και του εκβιασμού από εργοληπτικές εταιρείες για αλλαγή των όρων προσφορών, πολύ φοβούμαι ότι ούτε το 2001 δε θα αρχίσει η ανέγερση του νοσοκομείου και πολύ πιθανό να έχουμε και τέταρτο υπουργό ο οποίος θα εξαγγείλει την κατάθεση...

A. ΚΑΡΑΣ:

Στην επόμενη πενταετία θα το κτίσουμε, κύριε συνάδελφε. Μην ανησυχείς.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Στην επόμενη πενταετία θα το κτίσουν οπωσδήποτε άλλοι, κύριε συνάδελφε!

Να τονίσω ακόμα μια φορά την ανάγκη της ανέγερσης ενός σύγχρονου γενικού νοσοκομείου που θα περιλαμβάνει όλες τις ειδικότητες και όχι ενός κολοβού νοσοκομείου που δε θα περιλαμβάνει γυναικολογική - μαιευτική πτέρυγα και μονάδα εντατικής παρακολούθησης. Τελευταία ο Υπουργός Υγείας, με ταχυδακτυλουργικό τρόπο, ανακοίνωσε ότι το νέο νοσοκομείο θα περιλαμβάνει και γυναικολογική - μαιευτική πτέρυγα, όχι τροποποιώντας τα σχέδια, αλλά αφαιρώντας κρεβάτια από άλλες μονάδες και ονομάζοντάς τα “γυναικολογική πτέρυγα του Γενικού Νοσοκομείου Αμμοχώστου”. Γίνονται και αυτά!

Το δεύτερο πρόβλημα είναι αυτό της αποπεράτωσης του αυτοκινητόδρομου Δεκέλειας - Αμμοχώστου, του οποίου η κατασκευή αποφασίστηκε από το 1992, άλλαξε

τέσσερις οδεύσεις και επιτέλους άρχισε η κατασκευή του. Ο δε σημερινός υπουργός, ο οποίος διατείνεται ότι οι υποσχέσεις που δίνει υλοποιούνται με ακρίβεια, είχε πει ότι αυτό το έργο θα δινόταν στην κυκλοφορία, εκτός από μια μικρή απόσταση στην Ορμίδια, το 2000. Το 2000 έχει φύγει, το 2001 δε φαίνεται να τελειώνει ο δρόμος και φαίνεται ότι θα περάσει και το 2002, για να έχουμε δρόμο, με όλες τις αρνητικές επιπτώσεις για την τουριστική βιομηχανία και για την ανάπτυξη της ελεύθερης Αμμοχώστου.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι η όγδοη συνεχής χρονιά που συζητούμε τους προϋπολογισμούς που καταθέτει η κυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη και δυστυχώς και οι φετινοί προϋπολογισμοί κινούνται μέσα στα πλαίσια των προηγούμενων χρόνων, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την αγροτική οικονομία. Σάμπως και τα τελευταία οκτώ χρόνια στην Κύπρο δεν έχει συμβεί τίποτε, σάμπως και στα χρόνια αυτά ο ευρύτερος γεωργικός τομέας δεν έχει επηρεαστεί από τις ριζοσπαστικές αλλαγές στο διεθνές εμπόριο, σάμπως και η αγροτική οικονομία δεν έχει επιπτώσεις από την εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο!

Αν η επικρατούσα κατάσταση στην Κύπρο του 2001 ήταν η ίδια που ίσχυε το 1993, όταν ξεκινούσε η διακυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη, η εικόνα του προϋπολογισμού, ιδιαίτερα των δαπανών για ανάπτυξη, δε θα ήταν και τόσο άσχημη, αν λάβουμε υπόψη την αύξηση των κονδυλίων σε τρέχουσες τιμές. Οι κυβερνώντες και οι απολογητές της κυβερνητικής αγροτικής πολιτικής αρέσκονται στην απαρίθμηση εκατομμυρίων και περιορίζονται στην παράθεση ενός αριθμού, για να προπαγανδίσουν τη φιλαγροτική δήθεν πολιτική της κυβέρνησης, χωρίς όμως να δίνουν επεξηγήσεις στο λαό. Προσπαθούν λοιπόν, με το να λέγουν τη μισή αλήθεια, η οποία πάντα είναι χειρότερη από το ψέμα, να δικαιολογούν τα αδικαιολόγητα.

Σε προηγούμενες ομιλίες μας για τους προϋπολογισμούς, και όχι μόνο,

παραθέσαμε επίσημους αριθμούς, ποσοστά, και καταδεικνύαμε τις επικρατούσες τάσεις στην αγροτική οικονομία. Δεν ήταν πρόθεσή μας για φέτος να τα ξαναπούμε όλα αυτά. Η προσπάθεια όμως της κυβέρνησης να παραπληροφορήσει το λαό μάς υποχρεώνει να παραθέσουμε και αριθμούς και τις επικρατούσες αντικειμενικές τάσεις στην αγροτική οικονομία.

Αρχικά όμως είμαστε υποχρεωμένοι να ξανατονίσουμε ποια είναι η διαφοροποίηση που έχει επέλθει τα τελευταία χρόνια στην αγροτική οικονομία, διαφοροποίηση η οποία προκαθορίζει τα συγκεκριμένα, αυξημένα καθήκοντα και υποχρεώσεις του κράτους έναντι της γεωργίας, κτηνοτροφίας και αλιείας. Μόνο έτσι θα μπορέσουμε να κρίνουμε αντικειμενικά την κυβερνητική πολιτική και κατά πόσο έχει ανταποκριθεί θετικά ή έχει παραμείνει ουραγός των εξελίξεων.

Η παγκοσμιοποίηση του εμπορίου, με την υπογραφή των συμφωνιών της GATT και τη δημιουργία της Παγκόσμιας Οργάνωσης Εμπορίου, έχει φιλελευθεροποιήσει το εμπόριο αγροτικών προϊόντων μέσα σε μια ουσιαστικά ασύνορη αγορά. Για την κυπριακή αγροτική οικονομία αυτό σήμαινε τερματισμό του προστατευτισμού από το 1996. Ο προστατευτισμός αντικαταστάθηκε από συγκεκριμένους δασμούς και μερικές σταθερές επιβαρύνσεις, οι οποίοι όμως δασμοί μειώνονται κάθε χρόνο κατά 2,4%, ενώ την ίδια στιγμή οι εξαγωγικές επιδοτήσεις στα δικά μας γεωργικά προϊόντα μειώθηκαν αρχικά και εξακολουθούν μέχρι σήμερα να μειώνονται συνεχώς.

Από τη μια μέρα στην άλλη η αγροτική οικονομία βρέθηκε μέσα σε ένα κλίμα έντονου ανταγωνισμού. Τα εισαγόμενα εκτοπίζουν τα ντόπια γεωργικά προϊόντα. Στις διεθνείς αγορές τα κυπριακά προϊόντα αντιμετωπίζουν σκληρό ανταγωνισμό. Τα κυπριακά αγροτικά προϊόντα, ένεκα ψηλού κόστους, είναι μη ανταγωνιστικά. Επιβεβλημένη λοιπόν ήταν και εξακολουθεί να είναι η εφαρμογή μιας ευφάνταστης αγροτικής πολιτικής, η οποία θα συνέβαλλε στην επίλυση των διαρθρωτικών

προβλημάτων, στην αναδόμηση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, στον εκσυγχρονισμό της αγροτικής παραγωγής, στην αύξηση της παραγωγικότητας και κατ' επέκταση στη μείωση του κόστους παραγωγής.

Τα πιο πάνω επιβαλλόταν να γίνουν και για ένα δεύτερο λόγο. Η ακολουθούμενη πολιτική ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ιδιαίτερα μετά την ολοκλήρωση της τελωνειακής ένωσης αλλά πολύ περισσότερο μετά την υποβολή αίτησης ένταξης και τον προσδιορισμό έναρξης των ενταξιακών συνομιλιών, επέβαλλε εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο.

Πώς όμως θα επετυγχάνετο η αναδόμηση, η αναδιάρθρωση, ο εκσυγχρονισμός, η αύξηση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας της αγροτικής μας οικονομίας; Ποιος θα έπρεπε να είναι ο ρόλος του κράτους σε αυτή την περίπτωση; Τι έπρεπε να πράξει η κυβέρνηση προς αυτή την κατεύθυνση;

Με τη θέση του το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, όπως αυτή αναλύθηκε πλείστες τόσες φορές, υποστήριξε την ανάγκη διοχέτευσης στην αγροτική οικονομία νέων κεφαλαίων, τη χάραξη μιας έντονης αναπτυξιακής πολιτικής η οποία θα αναδιάρθρωνε τις καλλιέργειες και θα εκσυγχρόνιζε την παραγωγική διαδικασία. Η κυβέρνηση, ως ο διαχειριστής των κρατικών υποθέσεων, μπορούσε και έπρεπε να βοηθήσει. Και αυτό θα μπορούσε να γίνει και μέσω των προϋπολογισμών ανάπτυξεως, τους οποίους όμως η κυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη κρατεί για όγδοη συνεχή χρονιά καθηλωμένους.

Παρατηρούμε λοιπόν για το 2001 να προτείνεται για ανάπτυξη σε όλους τους τομείς του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος το ποσό των £42,7 εκατομ. ή 14,5% του συνόλου του προϋπολογισμού ανάπτυξης. Τα αντίστοιχα κονδύλια στους προϋπολογισμούς του 1993, όταν ανέλαβε η κυβέρνηση Κληρίδη, ήταν για το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος £33,6 εκατομ. ή 26,75% του συνόλου των αναπτυξιακών δαπανών, ήταν δηλαδή τα διπλάσια.

Προκαλούμε τους πολιτικούς προϊσταμένους του Υπουργείου Γεωργίας, αλλά και τους απολογητές της κυβερνητικής αγροτικής πολιτικής να αποπληθωρίσουν τα ποσά του 2001 και να τα συγκρίνουν, σε σταθερές τιμές, με αυτά του 1993. Το αποτέλεσμα να είναι σίγουροι ότι δε θα δείξει μόνο καθήλωση των κονδυλίων αλλά ουσιαστικά μείωση. Η κατάσταση γίνεται ακόμα πιο τραγική, αν συγκρίνουμε τις πραγματοποιηθείσες πραγματικές δαπάνες. Η σύγκριση γίνεται για τα έτη 1993, πρώτος χρόνος διακυβέρνησης Κληρίδη, και 1999, που υπάρχουν δημοσιευμένα επίσημα στοιχεία. Το 1999, από τα προϋπολογιζόμενα κονδύλια του Υπουργείου Γεωργίας, δαπανήθηκαν μόνο τα £25,9 εκατομ. Τα αντίστοιχα ποσά του 1993 για το Υπουργείο Γεωργίας ήταν £28 εκατομ., δηλαδή σε τρέχουσες τιμές το 1993 δαπανήθηκαν συνολικά περισσότερα κονδύλια από ό,τι το 1999. Η τραγικότητα της κατάστασης γίνεται χειρίστη, αν αποπληθωριστούν τα κονδύλια του 1999 και συγκριθούν με σταθερές τιμές του 1993. Αυτή λοιπόν είναι η αναπτυξιακή αγροτική πολιτική της κυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη!

Ο έντιμος Υπουργός της Γεωργίας συνέχεια αναφέρεται στα σχέδια αναδιάρθρωσης των εσπεριδοειδών, των φυλλοβόλων οπωροφόρων δένδρων, των επιτραπέζιων σταφυλιών και της πιστακιάς. Έχουμε αναφέρει στο παρελθόν, και επαναλαμβάνουμε και σήμερα, τα προωθούμενα δήθεν σχέδια αναδιάρθρωσης δεν είναι τίποτε άλλο από σχέδια εκρίζωσης. Και το εννοούμε. Με το σχέδιο αναδιάρθρωσης των εσπεριδοειδών, ουσιαστικά καμιά αναδιάρθρωση δεν πραγματοποιήθηκε. Απλώς συνέβαλε μέχρι σήμερα στην εκρίζωση πεντέμισι χιλιάδων δεκαρίων εσπεριδοειδών και σχεδόν πέντε χιλιάδων δεκαρίων γκρέιπ φρουτ. Αυτό σημαίνει ότι εκριζώθηκε περίπου το 20% της συνολικής έκτασης που εκαλύπτετο με εσπεριδοειδή. Και δε σταματούμε εδώ. Προγραμματίζεται νέα εκρίζωση δύο χιλιάδων δεκαρίων, ενώ η κυβέρνηση στοχεύει να “βοηθήσει” όσους θέλουν να απεγκλωβιστούν

από τη δραστηριότητα αυτή. Να τονίσουμε ότι αυτή ήταν μια από τις βασικές γεωργικές δραστηριότητες.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Αφού δεν πουλιούνται, κύριε συνάδελφε, δεν πουλιούνται!

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Αν ήμασταν εμείς, θα βρίσκαμε αγορές να τα πουλήσουμε!

Το περιβόητο σχέδιο αναδιάρθρωσης των φυλλοβόλων οπωροφόρων δένδρων, το οποίο αναλύσαμε σε προηγούμενες ομιλίες μας, ουσιαστικά ενθαρρύνει την εκρίζωση οπωροφόρων δένδρων και τη φύτευση δασικών φυτών. Για το περιβάλλον αυτό είναι καλό. Για τα εισοδήματα των φρουτοπαραγωγών δεν είναι βέβαια καθόλου καλό.

Και τα υπόλοιπα σχέδια αναδιάρθρωσης φυτικών καλλιεργειών έχουν την ίδια τύχη με τα προαναφερθέντα, γι' αυτό και δε θα τα αναλύσουμε στην παρούσα ομιλία. Η κυβέρνηση Κληρίδη και οι απολογητές της δήθεν φιλαγροτικής πολιτικής της προπαγανδίζουν ότι για πρώτη φορά δημιουργήθηκαν ταμεία στήριξης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, τα οποία προικοδοτήθηκαν με συγκεκριμένα ποσά. Αρχικά, να παρατηρήσουμε ότι η δημιουργία ταμείων στήριξης ήταν απόρροια της κατάργησης του προστατευτισμού και της ελευθεροποίησης των εισαγωγών και στα αγροτικά προϊόντα από το 1996, με την εφαρμογή της GATT, και της φιλελευθεροποίησης του εμπορίου.

Η απαίτηση του αγροτικού κόσμου ήταν και εξακολουθεί να είναι η θεσμοθέτηση πραγματικών ταμείων στήριξης, τα οποία θα διασφαλίζουν το αγροτικό εισόδημα σε βασικούς τομείς της αγροτικής οικονομίας, ώστε οι παραγωγοί να είναι σε θέση να προχωρήσουν προγραμματισμένα σε κεφαλαιουχικές επενδύσεις, σε αναδιαρθρώσεις και εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας. Με αυτό τον τρόπο η κυπριακή

γεωργία και κτηνοτροφία θα μπορούσαν να αντέξουν την πίεση των εισαγόμενων ομοειδών προϊόντων και να επιβιώσουν μέσα σε ένα κλίμα ελεύθερου ανταγωνισμού.

Είναι λοιπόν ενδιαφέρον να εξετάσουμε τι μέτρα στήριξης εφαρμόζει η κυβέρνηση, για τα οποία υπερηφανεύεται ότι τάχαιτες στηρίζουν τη γεωργοκτηνοτροφία. Μελετώντας κάποιος τα μέτρα στήριξης για το 2001, παρατηρεί ότι το σύνολο των κονδυλίων ανέρχεται στα £12,66 εκατομ. Απλώς αναφέρουμε ότι μέσα στο κονδύλι αυτό συμπεριλαμβάνεται και το ποσό των £2,088 εκατομ. που πρέπει να επιστραφεί στους αγρότες, σαν αντιστάθμισμα για τη φορολογία των δύο σεντ το λίτρο που επιβλήθηκε το Νοέμβρη του 1999 στο πετρέλαιο. Ταυτόχρονα να σημειωθεί ότι το αντιστάθμισμα αυτό δόθηκε εφάπαξ, ενώ το κόστος της φορολογίας θα επιβαρύνει το αγροτικό εισόδημα κάθε χρόνο. Να τονίσουμε επίσης ότι το αντιστάθμισμα, ένεκα της αύξησης της φορολογίας στο πετρέλαιο, αναφέρεται στα κυβερνητικά έγγραφα ως “μέτρο εισοδηματικής στήριξης καλλιεργητών λόγω αύξησης της τιμής του πετρελαίου”.

Με τον τρόπο αυτό θέλουν να στείλουν το μήνυμα ότι ο αγροτικός κόσμος δεν έχει επηρεαστεί από τις αλλεπάλληλες αυξήσεις στην τιμή του πετρελαίου μέσα στο 2000, αυξήσεις που ανήλθαν στα επτά σεντ το λίτρο ή συνολικά £9 εκατομ. Ο αγροτικός κόσμος θα πάρει μόνο τα £2,088 εκατομ. αντί τα £3 εκατομ. που υποσχέθηκε ο έντιμος Υπουργός Οικονομικών, τα οποία αντισταθμίζουν μόνο τα πρώτα δύο σεντ το λίτρο της επιβληθείσας φορολογίας για τον πρώτο χρόνο μόνο. Οι υπόλοιπες αυξήσεις επιβαρύνουν επιπρόσθετα το ήδη βεβαρημένο κόστος παραγωγής.

Η ίδια τακτική παρατηρείται επίσης στην κατά κεφαλήν επιδότηση των αιγοπροβάτων, η οποία δίδεται ως αντιστάθμισμα για την αύξηση κατά £5 τον τόνο που επιβλήθηκε στο κριθάρι το 1995, καθώς επίσης και την αύξηση κατά τρία σεντ το λίτρο που παραχωρήθηκε, για τον ίδιο λόγο, στην τιμή του αγελαδινού γάλακτος.

Τα τρία λοιπόν κονδύλια, από κοινού, σχεδόν καλύπτουν το 40% των £12,66

εκατομ. που αναφέρονται ως μέτρα στήριξης. Το ένα τρίτο δηλαδή του ποσού των ταμείων στήριξης είναι χρήματα που εισπράχθηκαν από τους ίδιους τους αγρότες είτε ως φορολογία του πετρελαίου είτε ως αύξηση της τιμής του κριθαριού και που το κράτος τα επιστρέφει πίσω ως αντιστάθμισμα. Και αυτό το ονομάζει “φιλαγροτική” πολιτική! Η στήριξη, αντί να παραχωρείται ως προϋπόθεση, για να προχωρήσει η αγροτική οικονομία μπροστά, αποτελεί απλώς προσπάθεια να διατηρηθεί το καθεστώς της στα ίδια επίπεδα που ήταν πριν την επιβολή αυξήσεων ή φορολογιών.

Αν αναλύσουμε δε και τα υπόλοιπα κονδύλια των ταμείων στήριξης, θα δούμε ότι τα πλείστα από αυτά παραχωρήθηκαν, για να αναπληρώσουν ένα μέρος του απολεσθέντος αγροτικού εισοδήματος για προϊόντα με προβληματική διάθεση, χωρίς ουδέποτε να καλύπτεται το πραγματικό κόστος. Τρανό παράδειγμα τα εσπεριδοειδή, για τα οποία παραχωρούνται επιδοτήσεις για εξαγωγή και χυμοποίηση, ενώ ο εσπεριδοκαλλιεργητής στο τέλος κάθε χρόνου εισπράττει πολύ λιγότερα από το πραγματικό κόστος παραγωγής.

Δεν είναι λοιπόν τυχαίο το ότι τα ταμεία στήριξης όπως λειτουργούν και όπως εφαρμόζονται αποκαλούνται ταμεία επαιτείας.

Η κυβέρνηση και τα συμπολιτευόμενα με αυτήν κόμματα κομπάζουν για την κατά χάριν οικονομική βοήθεια που δόθηκε, ένεκα ανομβρίας ή άλλων θεομηνιών, και που ανέρχεται στα £72 εκατομ. στα οκτώ χρόνια διακυβέρνησης Κληρίδη. Θα πρέπει να τονίσουμε ότι αποτελεί την ελάχιστη υποχρέωση του κράτους και της όποιας κυβέρνησης να βοηθά πληγέντες, ιδιαίτερα όταν, ένεκα θεομηνιών, υπάρχει πλήρης ή μεγάλο ποσοστό απώλειας εισοδήματος. Η φιλαγροτική πολιτική δεν είναι ένδειξη ευαισθησίας. Η βοήθεια αυτή ουδέποτε αναπλήρωσε πλήρως το απολεσθέν εισόδημα των πληγέντων και παρεχωρείτο πάντοτε μετά από εκδηλώσεις και κινητοποιήσεις των επηρεαζόμενων παραγωγών. Ποτέ δε δόθηκε χωρίς να τη ζητήσουν.

Κύριοι συνάδελφοι, στην αρχή της ομιλίας μου είχα αναφέρει ότι οι κυβερνώντες και οι απολογητές τους, για να αποδείξουν τη δήθεν φιλαγροτική πολιτική τους, αναφέρονται σε έναν αριθμό. Ο μαγικός αυτός αριθμός είναι ο αριθμός 430. Μέχρι τις βουλευτικές εκλογές θα τον ακούσουμε πολλές φορές. Αναλύοντας κάποιος καλόπιστα τον αριθμό αυτό, ο οποίος παραπέμπει στα εκατομμύρια που δόθηκαν από τη δήθεν φιλαγροτική κυβέρνηση της δεξιάς και ακροδεξιάς στον αγροτικό κόσμο, παρατηρούμε...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Τούτο πού κολλά;

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Σε όποιους κολλά, εν πάση περιπτώσει!

Παρατηρούμε, λοιπόν, ότι το 61,1% αυτού του ποσού αποτελεί τις μόνιμες επιδοτήσεις για τα σιτηρά και αμπέλια, οι οποίες παραχωρούνται από καταβολής της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτές οι επιδοτήσεις παρεχούντο από τις κυβερνήσεις Μακαρίου, Σπύρου Κυπριανού και Γιώργου Βασιλείου. Απλώς η κυβέρνηση Κληρίδη συνέχισε να παραχωρεί αυτές τις επιδοτήσεις, όπως και οι προηγούμενες κυβερνήσεις, διότι δεν μπορούσε να κάμει οτιδήποτε διαφορετικό.

Ένα ποσοστό της τάξης του 4,66% από τον αριθμό 430 εκατομ. είναι η συνεισφορά της κυβέρνησης στον ΟΓΑ, που αποτελεί συμβατική υποχρέωσή της, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία. Επομένως, το 66% περίπου των £430 εκατομ., ή ποσό £283 εκατομ., είναι συμβατικές υποχρεώσεις της κυβέρνησης που αναλήφθηκαν πολύ πριν ανέλθει στην εξουσία η κυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη, όταν ακόμα η αγροτική οικονομία της Κύπρου ήταν πλήρως προστατευόμενη. Η απλή συνέχιση τέτοιων επιδοτήσεων μέσα σε ένα κλίμα τελείως διαφορετικό, πολύ χειρότερο, δεν αποτελεί τιμή για τους κυβερνώντες και δεν καταδεικνύει τη “φιλαγροτικότητά” τους.

Εξετάζοντας το υπόλοιπο 34% των £430 εκατομ., παρατηρούμε ότι με το 11,6%, δηλαδή £50 εκατομ., προικοδοτήθηκαν τα ούτω καλούμενα ταμεία στήριξης, για τα οποία έχει γίνει ήδη αναφορά πώς λειτουργούν, το 16,7% είναι η κατά χάριν οικονομική βοήθεια για αντιμετώπιση της ανομβρίας και άλλων θεομηνιών, για την οποία ήδη αναφερθήκαμε, και όφειλε η κυβέρνηση να τη δώσει, και το υπόλοιπο 5,8% αφορά προγράμματα του Τμήματος Γεωργίας και Αναδασμού, από το οποίο τη μερίδα του λέοντος απορροφούν τα διάφορα σχέδια εκριζώσεων, όπως αυτά που αναλύσαμε ήδη. Αυτή λοιπόν είναι η ευφάνταστη φιλαγροτική πολιτική της παρούσας κυβέρνησης, που περηφανεύεται ότι διατήρησε τις επιδοτήσεις που κληρονόμησε και παραχώρησε βοήθεια σε πληγέντες!

Σε ό,τι αφορά όμως τις αναδιαρθρώσεις, τις αναδομήσεις και τον εκσυγχρονισμό, μόνο λόγια εύχη, συνθήματα και υποσχέσεις! Ο έντιμος Υπουργός Γεωργίας διανέμει σε δημοσιογράφους κείμενα, για να δώσει απαντήσεις στο 19ο συνέδριο του ΑΚΕΛ, μέσα στα οποία αναφέρει τα εξής: «Η πολιτική του Προέδρου Κληρίδη υπήρξε ιδιαίτερα φιλαγροτική, με την έννοια ότι προσέφερε κάθε μορφή στήριξης προς τον αγροτικό κόσμο, ενώ παράλληλα προώθησε και υλοποίησε πολυάριθμα νέα σχέδια και προγράμματα για την αναδόμηση και τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και για βελτίωση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας της αγροτικής μας οικονομίας». Και, επειδή κάθε πολιτική κρίνεται από το αποτέλεσμα της, κατηγορώ την κυβέρνηση ότι η ευφάνταστη φιλαγροτική πολιτική οδήγησε την αγροτική οικονομία στη συρρίκνωση. Και, από 6,1% της συμμετοχής της στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν το 1992, μειώθηκε στο 4,3% το 1998 και στο 3,5% το 2000, με βάση την έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού.

Αυτή λοιπόν η ευφάνταστη φιλαγροτική πολιτική οδήγησε στη συρρίκνωση του ενεργά απασχολούμενου στη γεωργία και κτηνοτροφία εργατικού δυναμικού από

τριάντα τέσσερις χιλιάδες εννιακόσιους ενενήντα δύο, ή 12,2%, το 1992, στους είκοσι επτά χιλιάδες πεντακόσιους τριάντα δύο, ή στο 8,9%, το 1998, και για το 2000 υπολογίζεται μείωση στο 7,5%. Παρατηρείται μια μείωση της τάξης των επτά χιλιάδων τετρακόσιων εξήντα ατόμων ή, σε ποσοστό, γύρω στο 21% και για το 2000 υπολογίζεται ότι θα ξεπεράσει το 25%.

Έχοντας όμως υπόψη μας ότι οι περισσότεροι κάτοικοι της υπαίθρου είναι μερικώς απασχολούμενοι στη γεωργία, αβίαστα εξάγεται το συμπέρασμα ότι ο αριθμός των ατόμων που τερμάτισαν τη γεωργική ενασχόληση είναι πολλαπλάσιος των επτά χιλιάδων τετρακόσιων εξήντα, που αναφέρουν τα επίσημα στοιχεία, ή, αν θέλετε, ότι χιλιάδες οικογένειες της υπαίθρου απώλεσαν το συμπληρωματικό εισόδημα από τη γεωργία, μειώνοντας έτσι τα συνολικά εισοδήματά τους και κατ' επέκταση το βιοτικό τους επίπεδο.

Αυτή λοιπόν η ευφάνταστη φιλαγροτική πολιτική οδήγησε στην αύξηση των γεωργικών χρεών στις συνεργατικές πιστωτικές εταιρείες. Μόνο λοιπόν τα γεωργικά χρέη σ' αυτά τα ιδρύματα ήταν το 1995 £116,8 εκατομ. και το 2000 έφτασαν τα £150 εκατομ. Φαίνεται ότι από τα πολλά εισοδήματα που είχαν οι αγρότες δανείστηκαν περισσότερο από τις συνεργατικές.

Θα μπορούσε κάποιος να μιλά με τις ώρες, παραθέτοντας πραγματικά και αντικειμενικά στοιχεία που διαψεύδουν τη συνθηματολογία του κυβερνητικού κόμματος, του ΔΗΣΥ, για τη δήθεν φιλαγροτική πολιτική που ακολουθείται. Η αναφορά απλώς κάποιων αριθμών δεν αποδεικνύει τίποτε το συγκεκριμένο. Είμαστε όμως υποχρεωμένοι να ανασκευάζουμε τις μισές αλήθειες που έντεχνα σερβίρονται, για να ωραιοποιήσουν την εικόνα της κυβέρνησης.

Θα ήταν όμως παράλειψη, αν δεν κάναμε αναφορά στην καταβαλλόμενη προσπάθεια εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο. Έχουμε αναφερθεί στο παρελθόν

στα λάθη, τις παραλείψεις, τους αυτοσχεδιασμούς της στιγμής, την έλλειψη κοινωνικού διαλόγου και άλλα τρωτά που έχουν γίνει σ' αυτή την προσπάθεια. Το βασικό όμως ερώτημα, που εξακολουθεί να παραμένει αναπάντητο και επικρέμαται σαν δαμόκλειος σπάθη πάνω στους γεωργούς και κτηνοτρόφους, είναι το εξής: Ποιος επωμίζεται το οικονομικό κόστος της εναρμόνισης;

Μέχρι σήμερα ο Κύπριος αγρότης πλήρωνε και συνεχίζει να πληρώνει αυτό το κόστος, κόστος που ανέρχεται σε πολλά εκατομμύρια λίρες. Κανένας όμως πολιτικός αξιωματούχος της κυβέρνησης δεν έχει δώσει απάντηση. Όλοι τηρούν σιγήν ιχθύος. Πρέπει επιτέλους να δοθεί μια συγκεκριμένη απάντηση. Η δική μας θέση είναι ότι το οικονομικό κόστος της εναρμόνισης στην αγροτική οικονομία θα πρέπει να το επωμιστεί το ίδιο το κράτος.

Ένα σοβαρό πρόβλημα, το οποίο θα κοστίζει όχι μόνο στην αγροτική οικονομία αλλά και στο σύνολο της εθνικής μας οικονομίας, είναι η αποψίλωση του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος από επιστημονικό προσωπικό. Υπάρχει μια τρομερή μείωση υπαλλήλων, που δημιουργεί αναμφίβολα καθυστερήσεις στη δημιουργία κατάλληλων φορέων, έλλειψη προσωπικού και μη στελέχωση των αναγκαίων κοινοτικών πλέον υπηρεσιών. Καταβάλλεται προσπάθεια για διαφοροποίηση του ρόλου του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και απομάκρυνσή του από την επιτυχημένη πρακτική επαφή με τους γεωργούς και κτηνοτρόφους. Βρισκόμαστε στα πρώτα στάδια αυτής της διαφοροποίησης. Απλώς επισημαίνουμε το λανθασμένο των επιλογών και την ανάγκη αλλαγής πολιτικής, ώστε το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος να στελεχωθεί με το αναγκαίο επιστημονικό προσωπικό.

Έπονται δυσκολότεροι καιροί για την αγροτική οικονομία. Ο Κύπριος αγρότης πρέπει να εκπαιδευτεί κατάλληλα όχι μόνο για το τι τον αναμένει με την ένταξη, αλλά

κύρια για το πώς θα αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις, πώς θα μπορέσει να αντεπεξέλθει. Πέραν λοιπόν της οικονομικής στήριξης ο Κύπριος αγρότης θα πρέπει να τύχει μιας πολύπλευρης επιμόρφωσης.

Η σημερινή κυβέρνηση και η ακολουθούμενη συντηρητική νεοφιλελεύθερη πολιτική της δεν μπορεί να σπάσει τα αδιέξοδα της αγροτικής οικονομίας. Η έλλειψη οράματος και η παράδοση των πάντων στην ούτω καλούμενη φιλελεύθερη φιλοσοφία οδηγεί την αγροτική οικονομία του τόπου από οπισθοδρόμηση σε οπισθοδρόμηση μέχρι και τον τελικό αφανισμό της. Οι κυβερνώντες έχουν αποδειχθεί κατώτεροι των περιστάσεων. Και όχι μόνο αυτό. Δεν καταδέχονται να ακούσουν άλλες απόψεις και άλλες ιδέες.

Τρόποι για να αναδομηθεί και εκσυγχρονιστεί η αγροτική οικονομία υπάρχουν. Θέσεις και προτάσεις έχουν δοθεί πλείστες τόσες φορές. Οι κυβερνώντες αρνούνται το διάλογο και ετσιθελικά και αυταρχικά συνεχίζουν τον κατήφορο της πολιτικής τους, παρασύροντας εκτός των άλλων και την αγροτική οικονομία. Το ζητούμενο όμως είναι η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των γεωργοκτηνοτρόφων, που αυτή η κυβέρνηση με την πολιτική της έχει καθηλώσει και μειώσει. Καθήκον μας είναι να τερματίσουμε τον κατήφορο και να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις για πραγματική αναδιάρθρωση, αναδόμηση και εκσυγχρονισμό, για αύξηση της παραγωγικότητας και μείωση του κόστους παραγωγής, για ανταγωνιστικότερη αγροτική οικονομία προς όφελος των γεωργοκτηνοτρόφων και του συνόλου της εθνικής οικονομίας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Χρίστου Μαυροκορδάτου, ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Σπύρος Κυπριανού επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ στο βήμα της Βουλής το βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Μάριο

Ματσάκη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εγώ θα μιλήσω για ένα μόνο θέμα το οποίο θεωρώ πολύ σημαντικό, το θέμα της υγείας, θα τηρήσω δε τα χρονικά πλαίσια που καθορίστηκαν για τη διάρκεια της ομιλίας των συναδέλφων, που είναι τα δεκαπέντε λεπτά. Θα παραθέσω...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ούλλοι δεκαπέντε λαλούμε!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Παρακαλώ να “κρατηθεί” η ώρα. Είναι 7.00 μ.μ. η ώρα σύμφωνα με το ρολόι μου.

Παρακαλώ να ανάψουν τα κόκκινα λαμπάκια, όταν τελειώσει ο χρόνος.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Παρεξηγιέται τούτο!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Αγαπητοί συνάδελφοι, θα παραθέσω μόνο δεκατρία δεδομένα υγείας για την Κύπρο, μια Κύπρο που βρίσκεται στον προθάλαμο ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα στοιχεία αυτά λήφθηκαν ως επί το πλείστον από κυβερνητικά έγγραφα, π.χ. τις στατιστικές υγείας και νοσοκομείων -το τελευταίο είναι του '99- και τους προϋπολογισμούς των τελευταίων πέντε χρόνων.

Το πρώτο σημείο: Στα τέσσερα κρατικά γενικά νοσηλευτήρια λειτουργούν σήμερα έξι μονάδες εντατικής παρακολούθησης, με αριθμό κλινών που κυμαίνεται γύρω στο πενήντα. Σε καμιά από αυτές τις μονάδες δεν υπάρχει εντατικολόγος, δηλαδή ειδικός αναισθησιολόγος εξειδικευμένος στην παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε ασθενείς που η κρισιμότητα της κατάστασής τους είναι τέτοια, ώστε να επιβάλλεται η

παραμονή τους σε συνθήκες εντατικής παρακολούθησης και θεραπείας. Ας σημειωθεί ότι πολλοί από αυτούς τους ασθενείς τελούν υπό συνεχή γενική νάρκωση και αναπνέουν με τη βοήθεια αναπνευστήρα, ότι η παρακολούθηση της λειτουργίας των ζωτικών τους λειτουργιών πρέπει να είναι συνεχής και ότι, αν δεν μπορεί να γίνει εξειδικευμένη παρέμβαση σε μερικά λεπτά, εύκολα μπορεί να προκληθεί ο θάνατος του ασθενούς.

Παραεμπιπτόντως, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συνάδελφους βουλευτές της Αμμοχώστου, οι οποίοι ζήτησαν από τον έντιμο Υπουργό Υγείας εντατική μονάδα για το νοσοκομείο Παραλιμνίου. Όντως, ο Υπουργός Υγείας υποσχέθηκε εντατική μονάδα, αλλά όχι στην Αμμόχωστο, στην Κυπερούντα! Ελπίζω βεβαίως ότι, όταν υλοποιηθεί αυτή του η υπόσχεση, θα αναβαθμίσει και το υπόλοιπο νοσοκομείο της Κυπερούνας, γιατί, όπως θα πρέπει να ξέρει, δεν μπορεί να λειτουργήσει μία εντατική χωρίς μια σωστή υποδομή και μια σωστή επάνδρωση ενός γενικού νοσοκομείου.

Δεύτερο σημείο: Σε κανένα κρατικό ή ιδιωτικό νοσηλευτήριο δε λειτουργεί παιδιατρική μονάδα εντατικής παρακολούθησης. Σε κανένα! Δεν υπάρχει ούτε μία μονάδα εντατικής παρακολούθησης για παιδιά στην Κύπρο! Όταν ένα παιδί χρειάζεται εντατική παρακολούθηση, εισάγεται εξ ανάγκης στις μονάδες των ενηλίκων αντί σε ειδική για την ηλικία του μονάδα.

Τρίτο σημείο: Ενώ το ποσοστό των ασθενών που ανήκουν στην τρίτη ηλικία αυξάνεται συνεχώς, σε κανένα κρατικό νοσηλευτήριο δε λειτουργεί έστω και ένας γηριατρικός θάλαμος και κανένας γεροντολόγος, δηλαδή ειδικός γιατρός για να παρέχει φροντίδα σε γηραιά άτομα, δεν εργοδοτείται από το Υπουργείο Υγείας. Εργοδοτείται ένας γεροντολόγος από το Υπουργείο Εξωτερικών, αλλά κάνει άλλη δουλειά.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Τι δουλειά κάμνει;

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Επισκέπτεται συχνά το Προεδρικό Μέγαρο! Βεβαίως, δεν ξέρω αν έχει αυτό σχέση με τη δουλειά του!

Τέταρτο σημείο: Σε έναν πληθυσμό επτακόσιων πενήντα χιλιάδων πολιτών δε λειτουργεί ούτε ένα τμήμα καρδιοπαιδοχειρουργικής ούτε ένα ανεξάρτητο τμήμα καρδιολογικής, παρ' όλο που χιλιάδες παιδιά χρήζουν φροντίδας καρδιοπαιδοχειρουργού και ειδικού καρδιολογικού κάθε χρόνο· περίπου τέσσερις χιλιάδες παιδιά.

Πέμπτο σημείο: Ενώ κάθε χρόνο γίνονται στα κρατικά νοσηλευτήρια εκατοντάδες χιλιάδες μικροβιολογικές εξετάσεις, σε κανένα από τα κρατικά εργαστήρια δεν εργοδοτείται έστω και ένας ειδικός ιατρός μικροβιολόγος. Και αυτό, παρ' όλο που εδώ και δύο χρόνια εκκολάπτεται στα νοσοκομεία μας το ανθεκτικό μικρόβιο γνωστό ως MRSA, που είναι ένα είδος σταφυλόκοκκου, ανθεκτικού στα αντιβιοτικά, το οποίο μικρόβιο έχει σκοτώσει πολλούς ασθενείς έπειτα από μετεγχειρητικές επιμολύνσεις.

Έκτο σημείο: Παρ' όλο που στην Κύπρο έχουμε ένα από τα ψηλότερα επίπεδα τροχαίων και εργατικών δυστυχημάτων, το Υπουργείο Υγείας δεν έχει ακόμη καταφέρει να δημιουργήσει μια συγκροτημένη υπηρεσία ασθενοφόρων και επείγουσας ιατρικής. Ως αποτέλεσμα πολλές ζωές χάνονται κάθε χρόνο, και αυτό έγινε παραδεκτό και από Υπουργούς της Υγείας...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Με τραυματολόγο μέσα.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

...γιατί άργησε το ασθενοφόρο ή γιατί δεν τους παρασχέθηκε έγκαιρα η κατάλληλη

ιατροφαρμακευτική φροντίδα λόγω ανεπαρκούς εξοπλισμού των ασθενοφόρων και ελλιπούς εκπαίδευσης των πληρωμάτων τους. Είναι αξιοσημείωτο, συνάδελφοι, ότι τα μόνα προσόντα που ζητούνται από τους οδηγούς ασθενοφόρων σήμερα είναι απολυτήριο γυμνασίου και άδεια οδηγού.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Άδεια οδηγού οχήματος Β΄.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Το ανέφερα στη γενικότητά του.

Έβδομο σημείο: Στην Κύπρο του 21ου αιώνα οι λίστες αναμονής σε μερικά τμήματα εξακολουθούν να είναι μερικά χρόνια, π.χ. ορθοπεδικής χειρουργικής μέχρι πέντε χρόνια για ψυχρά περιστατικά, αναμονή οφθαλμοχειρουργικής μέχρι τρία χρόνια, αναμονή πλαστικής χειρουργικής μέχρι δύο χρόνια.

Όγδοο σημείο: Οι δημόσιες δαπάνες υγείας ως ποσοστό του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος στην Κύπρο το '99 ήταν 1,8%. Το αντίστοιχο ποσοστό στη Γερμανία ήταν 8,2% και στη Γαλλία 7,8%. Υπενθυμίζω το κυπριακό 1,8%!

Ένατο σημείο: Υπουργικά χείλη υποστηρίζουν ότι ο αριθμός των νοσοκομειακών κλινών είναι σήμερα στην Κύπρο αρκούντως ικανοποιητικός. Όμως τα στοιχεία δείχνουν ότι το 1999 ο αριθμός νοσοκομειακών κλινών ανά χίλιους κατοίκους ήταν στην Κύπρο 4,6. Ο αντίστοιχος αριθμός στην Ισλανδία ήταν 15,9, στη Νορβηγία 15, στη Γερμανία 9,6. Υπενθυμίζω, στην Κύπρο 4,6!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Στην Αγγλία, κύριε Μάριε;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Θα το βρείτε στο κατάλληλο έγγραφο, αγαπητέ συνάδελφε. Ανέφερα μόνο ορισμένες χώρες, για να δείξω τη διαφορά.

Δέκατο σημείο: Κυβερνητικοί παράγοντες αρνούνται ότι επιχειρείται ιδιωτικοποίηση της ιατρικής στην Κύπρο. Τα στοιχεία τούς διαψεύδουν. Αρκεί να κάνουμε μια απλή διαχρονική σύγκριση του αριθμού των κλινών στα δημόσια και ιδιωτικά νοσοκομεία. Το 1976 οι δημόσιες κλίνες ήταν 1 946 και οι ιδιωτικές 1 137. Το 1999 οι δημόσιες κλίνες ελαττώθηκαν στις 1 527 και οι ιδιωτικές κλίνες αυξήθηκαν στις 1 545. Δηλαδή, ενώ το '76 οι δημόσιες ήταν περισσότερες από τις ιδιωτικές, αντιστράφηκαν το '99. Σχετικά αναφέρεται ότι οι κλίνες στο Νέο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, ενώ αρχικά προγραμματίσθηκε να είναι περί τις οκτακόσιες, τελικά ελαττώθηκαν στις τετρακόσιες περίπου, ενώ στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού ένας ολόκληρος όροφος, με δυνατότητα φιλοξενίας εκατόν είκοσι περίπου κλινών, παραμένει κενός και αναξιοποίητος.

Ενδέκατο σημείο: Στην Κύπρο του 21ου αιώνα οι ιδιωτικές κλινικές λειτουργούν με κανονισμούς του 1940 και του 1950. Αναμένουμε ακόμα το κυβερνητικό νομοσχέδιο για έλεγχο των ιδιωτικών κλινικών.

Δωδέκατο σημείο: Στην Κύπρο του 21ου αιώνα κανένας ποιοτικός έλεγχος εξάσκησης της ιατρικής επιστήμης δε συντελείται σε κανένα κυβερνητικό ιατρικό τμήμα.

Δέκατο τρίτο σημείο: Στην Κύπρο του 21ου αιώνα...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Δηλαδή;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δηλαδή, αγαπητέ συνάδελφε, κάθε τμήμα θα έπρεπε να ανακοινώνει πόσα περιστατικά είχε, τι ποσοστό θνησιμότητας είχε για τον κάθε χειρουργό, για παράδειγμα, για τον κάθε καρδιολόγο...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Έχεις δίκαιο.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

...για να ξέρουμε ότι υπάρχει ποιοτικός έλεγχος και να ξέρει ο ασθενής, πριν πάει, πόσες πιθανότητες έχει να επιζήσει.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Γιατί δεν τον έκανες εσύ;

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Τον έκανα κάποτε εγώ τον ποιοτικό έλεγχο με το δικό μου τρόπο· κάνοντας νεκροψίες σ' αυτούς που δεν επέζησαν.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μετά θάνατον!

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Το δέκατο τρίτο σημείο: Στην Κύπρο του 21ου αιώνα το Υπουργείο Υγείας είναι υπουργείο μόνο του δημόσιου τομέα, δηλαδή ασκεί σημαντικό έλεγχο μόνο στο 30% περίπου των εγγεγραμμένων ιατρών του τόπου.

Τελειώνοντας, δίδω δύο απλά στοιχεία που υποδηλώνουν ότι στην Κύπρο σήμερα ισχύει επαρχιακή διάκριση στον τομέα της υγείας.

1. Το 1999 νοσηλεύθηκαν ως εσωτερικοί ασθενείς στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας 13 830 ασθενείς. Αυτά λέει το έγγραφο της κυβέρνησης. Ο αντίστοιχος αριθμός στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού ήταν 16 119. Και όμως ο αριθμός των ειδικών ιατρών που εργοδοτούνται στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας είναι σχεδόν διπλάσιος από αυτόν της Λεμεσού.
2. Ενώ τα κρούσματα καρκίνου αυξάνονται, τα μέσα θεραπείας γίνονται πιο πολύπλοκα και η προσδοκία ζωής αυξάνεται διεθνώς, στην Κύπρο σήμερα χιλιάδες καρκινοπαθείς είναι αναγκασμένοι να ταλαιπωρούνται καθημερινά ταξιδεύοντας στη Λευκωσία, για να τύχουν θεραπείας σε εξειδικευμένο ογκολογικό

κέντρο. Είναι ενδεικτικό της θλιβερότητας αυτής της διάκρισης το γεγονός ότι ειδικός ογκολόγος επισκέπτεται τη Λεμεσό μόνο μια φορά την εβδομάδα, κάθε Τετάρτη, και σε κάθε του επίσκεψη προσπαθεί να εξετάσει δεκάδες ασθενείς, εβδομήντα με ογδόντα κάθε φορά. Αντιλαμβάνεστε τι είδους εξέταση μπορεί να κάνει ένας γιατρός ένα πρωινό σε ογδόντα ασθενείς, με την πολυπλοκότητα της ασθένειας του καρκινοπαθούς.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στη Λάρνακα;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Και στη Λάρνακα το ίδιο και στην Πάφο το ίδιο.

Παρεμπιπτόντως, τι έγινε αλήθεια εκείνη η υπόσχεση του Υπουργού Υγείας πέρσι ότι πολύ σύντομα θα λειτουργήσει στη Λεμεσό νευροχειρουργική μονάδα; Ή μήπως θα έχει την ίδια τύχη με τις υποσχέσεις τριών Υπουργών Υγείας τα τελευταία πέντε χρόνια για μετατροπή της Κλινικής Τριτοφτίδη σε οφθαλμολογικό κέντρο και ιατρική βιβλιοθήκη. Καμιά τέτοια υπόσχεση δεν υλοποιήθηκε. Και στην Κλινική Τριτοφτίδη, που κάποτε ήταν ένα πολύ αξιόλογο κτίριο στην πόλη μας, υπάρχουν σήμερα μόνο περιστέρια και αρουραίοι.

Επανερχόμενος στο θέμα της ογκολογίας, θα ήθελα επίσης να υπενθυμίσω ότι το '92 υπήρξε ένα κληροδότημα από την οικογένεια Παυλίδη στη Λεμεσό, το οποίο σήμερα ανέρχεται στο σημαντικό ποσό των £375.000, για δημιουργία ογκολογικού τμήματος στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού. Τίποτα δεν έχει γίνει μέχρι στιγμής. Και οι Λεμεσιανοί απαιτούν και θέλουν ογκολογικό τμήμα στην πόλη τους, για να εξυπηρετούνται όχι μόνο οι ασθενείς της Λεμεσού αλλά και της Πάφου. Και οι καρδιοπαθείς της Λεμεσού και της Πάφου μαζί είναι το 40% των καρκινοπαθών της Κύπρου ολόκληρης, δηλαδή περίπου τέσσερις χιλιάδες ασθενείς.

Τα ανωτέρω, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν τα είπα μόνο για να ασκήσω κριτική στην κυβέρνηση, αλλά ευελπιστώ ότι θα μας προβληματίσουν στο κατά πόσο σ' αυτό το κράτος έχουμε σήμερα μια σύγχρονη και υψηλού επιπέδου πολιτική υγείας, αντάξια του ευρωπαϊκού κεκτημένου, ή απλώς μια πολιτική υγείας που λαθροβιώνει και λειτουργεί εν πολλοίς τυχαία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ στο βήμα το βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού Χρίστο Ρότσα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δεκαπέντε λεπτά!

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Λιγότερο, αγαπητέ συνάδελφε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όι, έν' για τον κ. Ματσάκη που το λαλώ.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Αλλά μετά την ομιλία του κ. Ματσάκη αυτά που θα πω εγώ θα φαίνονται πεζά, διότι θα μιλήσω για την οικονομία. Πριν να προχωρήσω όμως, θα έλεγα για τον κ. Μαυροκορδάτο ότι αυτή η κυβέρνηση έχει δώσει τις μεγαλύτερες κατά κεφαλήν χορηγίες στη γεωργία απ' όλη την Ευρώπη. Και στην Ευρώπη ξέρετε ότι το 45% του προϋπολογισμού τους πάει στη γεωργία.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μα πού είναι ο κ. Μαυροκορδάτος; Λείπει.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Και τα μεγαλύτερα κατά κεφαλήν προβλήματα, αγαπητέ συνάδελφε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι προϋπολογισμοί του κράτους είναι στην ουσία μια ευκαιρία για ολική ανασκόπηση του έτους που πέρασε και αυτού που διανύουμε. Τα οικονομικά μεγέθη που πραγματοποιήθηκαν είναι μόνο ένα τμήμα της ανάλυσης και συνήθως περιορισμένης σημασίας, αφού αποτελούν παρελθόν. Περισσότερη σημασία έχουν οι προβλέψεις για το μέλλον, αλλά και οι διαπλεκόμενες παράμετροι που υποβοηθούν στην επίτευξη των οικονομικών μας στόχων. Ακόμα μεγάλη σημασία έχουν και οι στρατηγικές για το μέλλον, που πρέπει κάποτε να αναληφθούν για να διαφυλάξουμε τη συνεχή αύξηση του εθνικού μας πλούτου.

Κατά τη διάρκεια του παρελθόντος έτους πετύχαμε ικανοποιητική αύξηση στο εθνικό εισόδημα, 4,8% σε σύγκριση με 3,2% του ευρωπαϊκού, χαμηλή ανεργία, 3,3%, που είναι το ένα τρίτο της ευρωπαϊκής, και πληθωρισμό 4,2%, που είναι δυστυχώς διπλάσιος από τα ευρωπαϊκά επίπεδα, διότι κυρίως αυξήθηκε κατά δύο μονάδες ο ΦΠΑ, ακρίβυνε το δολάριο έναντι της κυπριακής λίρας και αυξήθηκε η τιμή του πετρελαίου.

Ο κ. Μαυροκορδάτος άργησε, για να ακούσει τα σχόλια.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Έπρεπε να τον περιμένετε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μπορείτε να τα επαναλάβετε, για να τα ακούσει!

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μπορείτε να τα επαναλάβετε!

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ο κ. Μαυροκορδάτος δεν ακούει τίποτε, όσες φορές και αν του τα πεις!

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Φαίνεται ότι εν άκουσες...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Θα του τα πει ο κ. Γερασίμου που θα 'ρθει σε λίγο.

Προσωρινές δηλαδή συνέπειες στον πληθωρισμό μας.

Αυτά είναι όντως θετικά κυρίως μεγέθη που αναγνωρίζονται και από την αντιπολίτευση, έστω και αν στην ευρηματικότητά της απάνω επικαλείται διάφορες αιτιάσεις, στην προσπάθειά της να μην αποδώσει τον οφειόμενο έπαινο στην κυβέρνηση. Δεν ακολουθεί όμως την ίδια πολιτική, όταν ψηλαφεί τα αρνητικά μεγέθη του 2000, όπως το δημοσιονομικό μας έλλειμμα ύψους 3,9% (Μάαστριχτ 3%) ή το δημόσιο χρέος του 61,8% (Μάαστριχτ 60%). Εδώ δεν αναφέρεται σε εξωγενείς παράγοντες, όπως μείωση εσόδων λόγω κατάργησης δασμών και αύξηση δαπανών για οικονομική αναζωογόνηση λόγω π.χ. της ανομβρίας.

Δυστυχώς όμως και στις εισηγήσεις της η αντιπολίτευση δεν προτείνει ριζοσπαστικά μέτρα ή ευφάνταστες λύσεις. Παραμένει στα οικονομικά που έληξαν με το τέλος της δεκαετίας του 1970, δηλαδή διεύρυνση των δαπανών και αύξηση της φορολογίας με μια ισχυρή δόση ιδεολογικής λεκτικής: «Στεκόμαστε όμως ιδιαίτερα στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών», μας είπε χθες ο κ. Χριστόφιας, «και υποστηρίζουμε να υιοθετηθούν φιλολαϊκά μέτρα, όπως είναι η κατάργηση φορολογιών, η σημαντική αύξηση του αφορολόγητου ορίου, η αύξηση των κοινωνικών παροχών και ελαφρύνσεων και η αύξηση της επιβάρυνσης για τις μεγάλες επιχειρήσεις, τον πλούτο, τη χλιδή και την πολυτέλεια.»

Αυτά όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γίνονταν στο μέτρο των δυνατοτήτων -και όσον αφορά το λεκτικό αφορούν εποχές παρωχημένες- από όλες τις κυβερνήσεις, από το Μακάριο μέχρι σήμερα, και εντούτοις κάθε χρόνο είχαμε παρόμοια προβλήματα, διαφορετικής ίσως φύσεως. Π.χ. το 1992, αν και πετύχαμε αύξηση του εθνικού εισοδήματος κατά 9,4%, είχαμε πληθωρισμό 6,5%. Με αυτή τη συντηρητική αντίληψη περί των οικονομικών ευρισκόμαστε συνεχώς μπροστά σε μια κατάσταση όπου φτιάχνεις το ένα και χαλάει το άλλο. Και αν δεν ξεφύγουμε από αυτή την κατάσταση, θα συνεχίσουμε να ευρισκόμεθα σε ένα φαύλο κύκλο, όπου κάθε χρόνο, ανεξαρτήτως κυβερνήσεως, θα έχουμε τα ίδια διαρθρωτικά προβλήματα.

Αυτό που προέχει δεν είναι τόσο η αναφορά στο παρελθόν όσο μια σύντομη έστω ανάλυση των προϋπολογισμών του 2001, για να αντιληφθούμε πού μας οδηγούν. Από τα προβλεπόμενα μεγέθη είναι σαφές ότι μιλάμε για έναν προϋπολογισμό σχεδιασμένο να ικανοποιήσει σταδιακά τα κριτήρια του Μάαστριχτ και την ένταξή μας στην Ευρώπη. Προβλέπουμε δηλαδή ρυθμό ανάπτυξης 4,5%, ανεργία 3,3%, πληθωρισμό 3%, δημοσιονομικό έλλειμμα 3,3% και δημόσιο χρέος 63,7%. Από όλους αυτούς τους δείκτες το δημόσιο χρέος έχει αυξητική τάση, γι' αυτό χρήζει ιδιαίτερης προσοχής. Περιορισμός δηλαδή των ελλειμμάτων και, γιατί όχι, πλεονασματικός προϋπολογισμός. Όταν η Ρωσία σήμερα κατόρθωσε να έχει πλεόνασμα στον προϋπολογισμό της, γιατί όχι και η Κύπρος αύριο. Χρειάζεται όμως, κύριοι συνάδελφοι, να περιορίσουμε επίσης και το λαϊκισμό μας για να τα καταφέρουμε και όχι όποιος ζητά χρήματα να του δίνουμε. Ομολογουμένως λοιπόν είναι ο προϋπολογισμός του 2001 σταθεροποιητικός ως προς την άποψη αυτή, αφού τα έσοδα και τα έξοδα αναπτύσσονται κατά παρόμοια αναλογία, δηλαδή 7% περίπου.

Παρά ταύτα, αντί η αντιπολίτευση να το εκτιμήσει και να επαινέσει την κυβέρνηση, της επιτίθεται, αποκαλώντας τα σταθεροποιητικά της βήματα στασιμότητα. Αν ξόδευε

περισσότερα απ' όσα εισέπραττε, θα την αποκαλούσε ανίκανη να βάλει τάξη στα του οίκου της, όπως ακριβώς έκανε ψες ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολιτεύσεως. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο, επειδή αναγνώριση δεν πρόκειται να βρει η κυβέρνηση από την αριστερά, ό,τι και να κάνει, οφείλει να συνεχίσει το φιλοπρόοδο οικονομικό έργο της, προτάσσοντας τα επιτεύγματα της οκταετίας της εις πείσμα των αρνητών της.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Έν' που τη δεξιά που έπρεπε να πεις!

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Μιλώ δεξιά, διότι δεν υπάρχει αριστερά.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Όι, έν' που τη δεξιά που έπρεπε να πεις.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ο λαός δε χρειάζεται παρά μερικά δείγματα αυτού του έργου, για να πεισθεί.

Για παράδειγμα...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ουκ εν το πολλώ το ευ.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

1. Οι κοινωνικές δαπάνες, από £210 εκατομ. το '92, έφθασαν τα £600 εκατομ. το 2000, δηλαδή μια αύξηση 190%. Η κοινωνική σύνταξη, που περιλαμβάνεται στις κοινωνικές δαπάνες, από μόνη της κόστισε £112 εκατομ.
2. Οι δαπάνες για την παιδεία διογκώθηκαν από £100 εκατομ. το '92 στα £256 εκατομ. το 2000. Αύξηση 260%!
3. Η υγεία, ενώ κόστιζε £55 εκατομ. το '92, το 2000 μάς κόστισε £110 εκατομ. Κάθε πόλη τώρα έχει ή αποκτά σύγχρονο νοσοκομείο.

Πιο συγκεκριμένα: Διεγράφησαν προπολεμικά χρέη, όπως πολύ ευστόχως είπε ο συνάδελφος προηγουμένως, ο κ. Χριστοφόρου. Διεγράφησαν τα δάνεια για αυτοστέγαση ύψους £54 εκατομ. Χαριστική παραχώρηση £12 εκατομ. στους πρόσφυγες που δεν εδικαιούνται βάσει των κριτηρίων. Ο Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών προικίσθηκε με £50 εκατομ. Δημιουργήθηκε και στελεχώθηκε η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου του κράτους για αποδοτικότερη δημόσια υπηρεσία. Εγκαταστάθηκαν 4 774 ηλεκτρονικοί υπολογιστές στη δημόσια υπηρεσία και 1 886 στα σχολεία μέσης εκπαίδευσης, έστω και αν κάποιοι συνάδελφοι, όπως ο κ. Λιλλήκας, ισχυρίζονται ότι υπάρχουν μόνο κενές αίθουσες με μόνο μια πρίζα!

Βέβαια, αν προτάξεις όλα αυτά, η αντιπολίτευση θα μεταθέσει το θέμα και θα σου πει ότι αυτά που κάνατε είναι λίγα εν σχέσει με τις φορολογίες που επιβάλατε. Και επειδή αυτή είναι κατ' επανάληψη η αντίδρασή της, είναι καιρός όντως να δούμε τα φορολογικά επιπρόσθετα έσοδα του κράτους μαζί με τις επιπρόσθετες δαπάνες τα τελευταία τουλάχιστον πέντε χρόνια.

Η κυβέρνηση πριν από πέρσι μόνο τον Οκτώβριο του 1993 επέβαλε σοβαρή φορολογία με την αύξηση του ΦΠΑ, αν θυμάστε, από το 5% στο 8%. Ουδεμία άλλη σοβαρή φορολογία επιβλήθηκε μέχρι τον Ιούλιο πέρσι, πλην της αμυντικής εισφοράς, που αυξήθηκε κατά 1%, για να πληρώσουμε τους S300, κύριε Πιπτοκοπίτη. Τα έσοδα λοιπόν της πενταετίας 1996-2000 αυξήθηκαν από τους φόρους κατανάλωσης κατά £12 εκατομ., την εισφορά για την άμυνα κατά £51 εκατομ., το ΦΠΑ κατά £480 εκατομ., σύνολο δηλαδή κατά £540 εκατομ. περίπου, ενώ οι επιπρόσθετες δαπάνες ήταν: φορολογικές ελαφρύνσεις, το γνωστό πακέτο Ιεροδιακόνου, £360 εκατομ., απώλειες λόγω ΕΕ, η κατάργηση των δασμών, £430 εκατομ., αντισταθμιστικά οφέλη λόγω της αύξησης του ΦΠΑ από το 8% στο 10% τον περασμένο χρόνο £66 εκατομ., χορηγίες σε φοιτητές £67 εκατομ., επιδότηση πετρελαιοειδών £34 εκατομ., επιδότηση γεωργικών

προϊόντων -πάλι λείπει ο κ. Μαυροκοράτος· όχι, είναι εδώ, συγγνώμη- £260 εκατομ., επιδότηση βιομηχανίας £54 εκατομ. Σύνολο, αγαπητοί συνάδελφοι, £1,2 δις. Δηλαδή το κράτος έδωσε περίπου δυόμισι φορές επιπλέον χρήματα απ' όσα εισέπραξε από επιπλέον φόρους. Γι' αυτό και αυτή η διακυβέρνηση χαρακτηρίζεται από φιλολαϊκή πολιτική όσο καμία άλλη προηγουμένως. Και ο κόσμος βλέπει. Ταυτόχρονα πετύχαμε και αύξηση του κατά κεφαλήν εισοδήματός μας από £5.000 το 1992 σε £8.000 σήμερα.

Όλα αυτά, κυρίες και κύριοι, τα υποσχθήκαμε στον κυπριακό λαό και τα κάναμε. Γι' αυτό και μας εμπιστεύεται. Η δε επερχόμενη φορολογική μεταρρύθμιση θα είναι ακόμα ένα δείγμα της τολμηρής, μα και ανθρώπινης παρέμβασής μας στα οικονομικά του τόπου μας.

Και τώρα τρεις εισηγήσεις για το χρηματιστήριο, που πιστεύω ότι είναι αναγκαίες για την ανόρθωσή του:

1. Άρση όλων των συναλλαγματικών περιορισμών εντός τριών μηνών και για τους Κυπρίους και για τους ξένους.
2. Ιδιωτικοποίηση του ΧΑΚ μέχρι την 1η Ιουλίου 2001.
3. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να ακολουθήσει αμερικανικά πρότυπα, που είναι τα πλέον εξελιγμένα, δοκιμασμένα και αξιόπιστα, σε εννέα μήνες.

Έχω την πεποίθηση, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτά τα μέτρα, και μόνο η εξαγγελία αυτών των μέτρων μπορεί να ωθήσει το χρηματιστήριο προς τα πάνω, αφού πλέον οι επενδυτές θα έχουν την προστασία και τη σιγουριά που τόσο καιρό ψάχνουν.

Με αυτά κλείνω την ομιλία μου και είμαι σίγουρος ότι το νέο έτος θα είναι καλύτερο για όλους μας.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χρίστου Ρότσα τον Πρόεδρο του σώματος αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έν' ο Νίκος Πιπτοκοπίτης τωρά. Ύστερα εσύ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σωστά τα εβάλετε, διότι ο κ. Μαυροκορδάτος μίλησε προηγουμένως και τώρα ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου μιλά στη θέση του κ. Μαυροκορδάτου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, υποτίθεται ότι κρατούμε μία σειρά. Εμίλησαν από το Δημοκρατικό Κόμμα, από το Δημοκρατικό Συναγερμό και επήγα στο ΑΚΕΛ, αλλά, εν πάση περιπτώσει, ας έρθει ο κ. Πιπτοκοπίτης να πάρει το λόγο. Δε θα συζητούμε τώρα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πιπτοκοπίτη, μια παρατήρηση. Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εισήγηση ναι, παρατήρηση όχι.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Η παρατήρηση είναι εισήγηση. Επειδή άλλως πως θα πάνε δύο του ΑΚΕΛ συνέχεια, ο κ. Γεωργίου και ο υποφαινόμενος, εγώ υποβάλλω, αν θα θέλατε, για σκοπούς εναλλαγών...

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Απλώς ερωτώ: Στον τόπο του συνάδελφου του Γιαννάκη Θωμά μίλησε ο συνάδελφος κ. Μαυροκορδάτος και επομένως η σειρά κρατήθηκε. Ακολούθησε μετά ο συνάδελφος ο Ματσάκης, θα ακολουθούσε ο Στέλιος Γερασίμου, που άλλαξε με το

συνάδελφο το Ρότσα, και τώρα είναι η σειρά μου.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ουδεμία μομφή προς εσάς, κύριε Πιττοκοπίτη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ενδιάμεσά σας θα μπει ο Γερασίμου.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Επειδή γίνονται συμφωνίες μέσα σ' αυτή τη Βουλή, δεν έχει δίκαιο ο κ. Πιττοκοπίτης. Και έχετε τη λίστα, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό και σωστά είπατε ότι είναι ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου, διότι διαφορετικά θα μπουν στη συνέχεια δύο του ΑΚΕΛ να μιλήσουν. Ο κ. Μαυροκορδάτος μίλησε στη θέση του κ. Γιαννάκη Θωμά, που δεν ήρθε. Στη θέση του κ. Μαυροκορδάτου, που είναι ο αριθμός έξι στη λίστα που έχουμε όλοι συμφωνήσει, πρέπει να μιλήσει ένας του ΑΚΕΛ από τους παρακάτω. Και είναι είτε ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου είτε ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης και μετά ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, για να μη χάνουμε χρόνο, εγώ δεν έχω πρόβλημα, γιατί δε με ενδιαφέρει αν είναι το ΑΚΕΛ που είναι μπροστά από εμένα ή ο Συναγερμός ή το ΚΙΣΟΣ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμείς δεν έχουμε πρόβλημα, αλλά γίνονται συμφωνίες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι για να μην υπάρχουν δύο ομιλητές από το ίδιο κόμμα συνέχεια. Αυτή είναι η προσπάθεια.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Όταν είστε έτοιμοι, πέστε μου.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Πάντα είμαστε έτοιμοι να σε ακούσουμε!

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η προσφυγική πολιτική της κυβέρνησης, οι πρόσφυγες, η σημερινή κοινωνική τους θέση, τα προβλήματα και η ανεπάρκεια των μέτρων που λαμβάνονται είναι το πρώτο θέμα με το οποίο θα ασχοληθώ σήμερα. Το ένα τρίτο του κυπριακού πληθυσμού, ως αποτέλεσμα του προδοτικού πραξικοπήματος και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής, βρέθηκαν να είναι πρόσφυγες στην ίδια τους την πατρίδα και εδώ και είκοσι έξι χρόνια συνεχίζουν, μαζί με τον υπόλοιπο κυπριακό λαό, τον αγώνα για μια ειρηνική και δίκαιη λύση του κυπριακού προβλήματος, που θα ενώνει και πάλι τη μικρή μας πατρίδα και θα δίδει το δικαίωμα επιστροφής σε όλους τους πρόσφυγες και θα κατοχυρώνει τα δικαιώματα ελεύθερης διακίνησης, εγκατάστασης και περιουσίας. Ο προσφυγικός κόσμος, παρά το ότι η εσωτερική διοίκηση και η οικονομική πολιτική τους έχουν γονατίσει, εντούτοις δεν έχουν ξεχάσει, δεν έχουν απεμπολήσει τα νόμιμα δικαιώματά τους και δεν έχουν επηρεαστεί στη θέλησή τους για επιστροφή.

Ο προηγούμενος συνάδελφος ανεφέρθη εις το θέμα “κοτσιάνια”. Εμείς έχουμε να πούμε τούτο: Ότι η προεκλογική σκοπιμότητα η οποία επιδιώχθηκε την τότε περίοδο, '97-'98, εξαντλήθηκε την ημέρα του δεύτερου γύρου των εκλογών. Απ' εκείνη την ημέρα μέχρι την ημέρα που αποσύρθηκε από το Ανώτατο Δικαστήριο η αναφορά του Γενικού Εισαγγελέα για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας πέρασαν δέκα μήνες. Κανένας τίτλος δεν εδόθη. Με την ανακοίνωση την οποία εξέδωσε ο Γενικός Εισαγγελέας, όταν απέσυρε από το Ανώτατο Δικαστήριο την αναφορά για τον Πρόεδρο, είπε ότι «θα φέρω στη Βουλή κανονισμούς με τους οποίους θα υλοποιήσω την απόφαση της κυβέρνησης». Η επιτροπή Προσφύγων της Βουλής, της οποίας προεδρεύω, αναμένει για δύο χρόνια αυτούς τους κανονισμούς. Όταν έρθουν, θα τους συζητήσουμε. Συνεπώς, τα λόγια περιπτεύουν και οι δηλώσεις για παραπλάνηση του λαού ας

σταματήσουν.

Στεγαστικό πρόβλημα και προβλήματα συνοικισμών

Στα πλαίσια της προσωρινότητας, μέχρι την επιστροφή, και, επειδή το πρωταρχικό θέμα ήταν αυτό της στέγασης, αναπτύχθηκαν διάφορα σχέδια στέγασης. Έχουμε όλοι πει ότι μέχρι το 1990 περίπου επιτελέστηκε ένα θαύμα σ' αυτό τον τομέα και μπορούμε να πούμε ότι στεγάστηκαν οι οργανικές οικογένειες που υπήρχαν το 1974, περίπου στον αριθμό εβδομήντα πέντε χιλιάδες. Ο μακροχρόνιος όμως αγώνας δημιούργησε νέες ανάγκες λόγω των αυξημένων αναγκών των συνοικισμών για συντηρήσεις και επιδιορθώσεις, ανάγκες για μεταστεγάσεις γερόντων και ασθενών από ορόφους σε ισόγεια, πρόβλημα γήρανσης των κτιρίων, αλλά και των κατοίκων των συνοικισμών. Γιατί δεν κτίζαμε, για να μείνουμε πάντοτε πρόσφυγες· κτίζαμε, για να επιστρέψουμε σύντομα στις πατρογονικές μας εστίες.

Πρόσθετα προς τα πιο πάνω προβλήματα, η παρούσα κυβέρνηση από τον Απρίλιο του '94 αποφάσισε να μην κτίζει νέες κατοικίες, παρά τις έντονες δικές μας θέσεις ότι πρέπει να συνεχίσει το κράτος να δίδει έτοιμες κατοικίες σ' αυτούς που τις έχουν ανάγκη, και υπάρχουν πολλοί τέτοιοι συμπολίτες μας. Εμείς σ' αυτό το θέμα προτείναμε να αναπτυχθεί πολιτική ανέγερσης κατοικιών και παραχώρησής των σε προσφυγικές και μη προσφυγικές οικογένειες και, ενώ φραστικά η κυβέρνηση συμφώνησε με την ορθότητα της πρότασης, εντούτοις μέχρι σήμερα δεν έχει κάνει τίποτε.

Ως εκ της πιο πάνω πολιτικής, καθοδηγήθηκαν οι δικαιούχοι στα σχέδια αυτοστεγάσεων, αλλά και εδώ δημιουργείται θέμα καθυστερήσεων, παραλείψεων και κοροϊδίας προς αυτούς που κρατούν στα χέρια τις εγκρίσεις, αλλά δεν έχουν οικόπεδα. Σε πρόσφατη συνεδρία της Βουλής μάς ελέχθη ότι τα δύο τρίτα των οικοπέδων που εξαγγέλθηκαν δεν έχουν ακόμη ετοιμαστεί και χρειάζονται ακόμη κάποια χρόνια, για να

είναι έτοιμα. Έτσι εκατοντάδες οικογένειες κρατούν τις εγκρίσεις για αυτοστεγάσεις για χρόνια στα χέρια τους, χωρίς να μπορούν να προχωρήσουν.

Τα παρεχόμενα ποσά για ανέγερση ή αγορά κατοικίας είναι εκτός σημερινών πραγματικοτήτων. Παρέχονται ποσά από £7.000-£10.000, ενώ, για να αγοραστεί ένα μικρό στούντιο, απαιτείται ποσό πέραν των £20.000. Συνεπώς, βλέπουμε πόσο βοηθούνται. Εμείς, επειδή πάντοτε είμαστε θέση και όχι άρνηση, προτείνουμε τα ακόλουθα:

1. Άμεση ριζική ανακατασκευή των κυβερνητικών οικισμών και όχι μόνο των πέντε συνοικισμών που ανακοίνωσε η κυβέρνηση. Και το πρόσθετο κονδύλι που υπάρχει στους προϋπολογισμούς για φέτος είναι £7 εκατομ., τα οποία δεν αντιπροσωπεύουν ούτε τον πληθωρισμό ούτε τον τιμάριθμο.

Άμεση λύση του προβλήματος στεγών των κατοικιών. Εδώ λέω ότι υπάρχουν δύομισι χιλιάδες στέγες οι οποίες μπάζουν νερά. Έχει καταντήσει ο πρόσφυγας να κρατά τον κουβά κάτω από τη στέγη, όταν υπάρχουν βροχές, που ευτυχώς πρέπει να υπάρχουν, κύριε Υπουργέ της Γεωργίας.

Να μην επαναληφθούν τα προβλήματα που εμφανίστηκαν στις ανακατασκευές στο συνοικισμό Μακαρίου Γ΄ στη Λεμεσό και στο συνοικισμό Ανθούπολης στη Λευκωσία.

2. Επίσπευση διαδικασίας διάνοιξης οικοπέδων και αποφυγή της γραφειοκρατίας του τρόμου, που έχω περιγράψει προηγουμένως.
3. Κατάργηση των εισοδηματικών κριτηρίων για χαμηλά και μεσαία εισοδήματα με εξαίρεση μόνο τα ψηλά εισοδήματα για σκοπούς ισότητας και δικαιοσύνης.
4. Αύξηση των παρεχόμενων ποσών, για να καλύπτεται ο πληθωρισμός και η μείωση της αξίας του χρήματος. Απαιτείται αύξηση πέραν του 25%.
5. Αλλαγή κριτηρίων και παρεχόμενων ποσών στο σχέδιο επιχορήγησης ενοικίων,

που είναι και το πιο συμφέρον για το κυπριακό κράτος, αλλά και διευκολύνει και τους πολίτες.

6. Τοποθέτηση ανελκυστήρων στις πολυκατοικίες.
7. Δημιουργία εμπορικών κέντρων, αθλητικών κέντρων και χώρων όπου η νεολαία θα έχει υγιή απασχόληση και διαπαιδαγώγηση τέτοια, που θα την κάνει αγωνιστική.
8. Να δημιουργηθούν ιατρεία και χώροι προσφοράς, καθημερινά, βοήθειας και φροντίδας στους γέροντες και στα μικρά παιδιά.
9. Κατασκευή πεζοδρομίων. Όχι να δίνονται μόνο £100.000 για όλη την Κύπρο, για να καλύψουν όλους τους συνοικισμούς.
10. Κατασκευή πάρκων. Οι χώροι αυτοί να μην είναι σκυβαλότοποι και χώροι στάθμευσης.
11. Η κυβέρνηση από το '94 μείωσε από £6.500 σε £3.500 τα παρεχόμενα ποσά για συντηρήσεις αυτοστεγάσεων και, όπως παραδέχεται, κατά τη συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών για τη συζήτηση του θέματος, ο Υπουργός Εσωτερικών, διαφωνεί το Υπουργείο Οικονομικών ως προς την επαναφορά του ποσού στις £6.500, που σήμερα πράγματι υπάρχει ανάγκη να δοθεί.
12. Θα πρέπει όσα ζευγάρια νεαρά υποβάλλουν αιτήσεις, για να μείνουν σε συνοικισμούς, να εγκρίνονται αυτόματα, γιατί έτσι θα αποφύγουμε να βλέπουμε μόνο άσπρες κεφαλές σήμερα στους συνοικισμούς. Σύμφωνα με μία ανάλυση που έχουμε κάνει, το 60%-80% των κατοίκων των συνοικισμών είναι πέραν των εξήντα πέντε ετών. Συνεπώς, έχουμε κοινωνική υποχρέωση να προχωρήσουμε σε αυτό το μέτρο.

Προσφορές συντήρησης οικισμών

Η ανάγκη συντήρησης των συνοικισμών είναι αποδεκτή από όλους. Κάθε χρόνο

δαπανώνται από £6 εκατομ. μέχρι £12 εκατομ., αλλά την ίδια στιγμή τα παράπονα των επηρεαζομένων αυξάνονται. Θεωρούμε ότι αυτά είναι δικαιολογημένα, γιατί τα ζούμε στην πράξη. Οι λόγοι για τους οποίους οι συντηρήσεις δεν είναι αποτελεσματικές είναι, κατά τη γνώμη μας, οι ακόλουθοι:

1. Έλλειψη τεχνικής και οικονομικής μελέτης των αναγκών.
2. Μη καταγραφή παραπόνων και απαιτήσεων των πολιτών.
3. “Ανεπάρκεια” των λειτουργών της πολεοδομίας στους συνοικισμούς.
4. Προκήρυξη προσφορών ετήσιας συντήρησης χωρίς σωστές προδιαγραφές ή και χωρίς καθόλου προδιαγραφές.
5. Κατακύρωση προσφορών σε πρόσωπα μη κατάλληλα και σε πρόσωπα τα οποία την προηγούμενη χρονιά εγκατέλειψαν το έργο και έρχονται την επομένη και το δίνουν στους ιδίους.
6. Έλλειψη ελέγχου κατά την εκτέλεση των εργασιών και παραλαβή εργασιών μη ανταποκρινόμενων στις προδιαγραφές που καθορίζονται μέσα στις προσφορές. Ποτέ δεν άσκησαν το δικαίωμα αποζημίωσης, που είχαν δικαίωμα να το πράξουν, και, ως μας δήλωσαν, πριν από δεκαπέντε, στη συνεδρία της επιτροπής, δεν το έκαναν, λέει, μήπως φύγει ο εργολάβος, ο κακός εργολάβος, όχι ο καλός.

Είναι γι’ αυτούς τους λόγους που πιστεύουμε ότι σ’ αυτό τον τομέα υπάρχει σοβαρή διασπάθιση δημόσιου χρήματος. Οι πρόσφατες προσφορές στους συνοικισμούς Μακαρίου Γ’ και Ανθούπολης για ριζικές αναδομήσεις έχουν καταδείξει για ακόμη μια φορά την έλλειψη προγραμματισμού, συντονισμού και θα δημιουργήσουν πολλές έξτρα εργασίες, για τις οποίες θα πληρωθούν περισσότερα από τα απαιτούμενα χρήματα, κατά εκατομμύρια. Αν δεν παρενέβαινε έγκαιρα η Βουλή με επιτόπου παρουσίες της, αυτά τα προβλήματα δε θα ελύοντο μέχρι και σήμερα.

Διαχείριση τουρκοκυπριακών περιουσιών

Όπως και τα προηγούμενα χρόνια, έτσι και φέτος είμαι υποχρεωμένος να θέσω μια ακόμα φορά το θέμα της σωστής λειτουργίας των επαρχιακών επιτροπών και της κεντρικής συμβουλευτικής επιτροπής, καθώς και την ανάγκη να υπάρξει περισσότερη διαφάνεια και ανθρώπινη συμπεριφορά. Το κράτος πρέπει να αναλάβει πλήρως τη δημιουργία αποχετευτικών συστημάτων στις τουρκοκυπριακές συνοικίες και στα τουρκοκυπριακά χωριά, όπου ζουν είκοσι χιλιάδες οικογένειες προσφύγων. Έχουμε διαπιστώσει πολλές φορές ότι οι παρανομίες που γίνονται ως προς την κατοχή τουρκοκυπριακών περιουσιών, αντί να μειώνονται, αυξάνονται, κάτι που γίνεται για εξυπηρέτηση συγκεκριμένων ευνοούμενων προσώπων. Χρειάζεται να υπάρξει πολιτική βούληση για πάταξη των παρανομιών, γιατί, ενώ φραστικά υπάρχει, στην πράξη γίνεται ακριβώς το αντίθετο και οι καταγραφές έχουν γίνει από την ίδια την κυβέρνηση.

Ένα άλλο φαινόμενο είναι τα κατ' ισχυρισμό συμβόλαια με Τουρκοκύπριους ιδιοκτήτες και η πώληση αέρα επί τουρκοκυπριακών περιουσιών. Και εδώ μιλούμε για εκατομμύρια, αγαπητοί φίλοι. Αυτή η κατάσταση πρέπει να παταχθεί και τα εισοδήματα πρέπει να πηγαίνουν στο "Ταμείο του Κηδεμόνα" για ανάπτυξη των τουρκοκυπριακών περιουσιών. Εδώ θα πρέπει να στηλιτεύσουμε και το αρμόδιο υπουργείο, αλλά και τη Γενική Εισαγγελία, η οποία αδρανεί και ποτέ δεν έχει λειτουργήσει για την πάταξη αυτού του είδους των παρανομιών.

Υπάρχει ανομοιομορφία στα ενοίκια τουρκοκυπριακών καταστημάτων, η οποία ουσιαστικά κρύβει την κυβερνητική πολιτική, η οποία προωθήθηκε στη Βουλή από τον τότε υπουργό Ντίνο Μιχαηλίδη, απερρίφθη από την επιτροπή, αλλά στην πράξη εφαρμόζεται και τείνει να βάζει ενοίκιο στους πρόσφυγες της τάξης του 80% του αγοραίου ενοικίου. Μια τέτοια πολιτική δεν μπορεί να μας βρει σύμφωνους, γιατί αγνοεί τις πραγματικότητες που δημιούργησε η προδοσία και η κατοχή.

Φορέας Ίσης Κατανομής Βαρών

Ο νόμος για ίση κατανομή βαρών ήταν το αποτέλεσμα ομόφωνης θέσης της Βουλής από το '89 -και ας μην περηφανεύονται κάποιοι που βγήκαν εδώ προηγουμένως ότι αυτοί τον έκαναν- και εκφράζει την επιθυμία για παραχώρηση στον προσφυγικό κόσμο μέρους της οικονομικής του φερεγγυότητας που είχε κατά το 1974. Παρά τις προθέσεις όλων μας, εντούτοις διαπιστώνουμε ότι η ίση κατανομή των βαρών παραμένει απλώς ένα όνειρο, γιατί ο φορέας δεν είναι τίποτε άλλο από ένα δανειστικό οργανισμό με διαφορά επιτοκίου και ο οποίος τυπικά δέχεται τις κατεχόμενες μας περιουσίες, αλλά απαιτεί διασφαλίσεις με εγγυητές και περιουσίες στις ελεύθερες περιοχές. Εδώ κάποιος συνάδελφος ανέφερε ότι θέλει να μετατρέψει το φορέα σε τράπεζα. Τράπεζες έχουμε και το χειρισμό από τις τράπεζες... και τώρα με τη φιλελευθεροποίηση επιτοκίων έχουμε δει τι γίνεται. Συνεπώς, δε χρειαζόμαστε άλλη μια τράπεζα να εκμεταλλεύεται τον προσφυγικό κόσμο. Χρειαζόμαστε την αρωγή του κράτους, για να στηρίξουμε πραγματικά τη φερεγγυότητα, η οποία έχει χαθεί με την εισβολή και την κατοχή.

Στηρίζουμε συνεχώς το φορέα, αλλά διαπιστώνουμε ότι τα πέντε σχέδια αναπτύσσονται με μεγάλη αργοπορία και υπάρχουν με βάση τα τελευταία στοιχεία δύομισι χιλιάδες καθυστερημένες αιτήσεις. Ταυτόχρονα παρατηρούνται προβλήματα στις διαδικασίες. Κατά το 2000, και ιδιαίτερα κατά την περίοδο Ιουνίου-Οκτωβρίου, έγιναν έντονες συζητήσεις και απαιτήθηκαν πρόσθετες εγγυήσεις για κάλυψη των εκκρεμούντων αιτήσεων. Το διοικητικό συμβούλιο του φορέα πρότεινε £7 εκατομ., για να καλύψει τις ανάγκες που υπήρχαν τότε με τις εγκρίσεις που είχε δώσει, αλλά το Υπουργείο Οικονομικών δέχθηκε μόνο £2,5 εκατομ., και ας μη μας λεν -μας είπαν προηγουμένως- ότι στηρίζουν πλήρως. Και μάλιστα πολύ καθυστερημένα, τον Οκτώβριο, και εγκρίναμε αυτό τον προϋπολογισμό το Νοέμβριο και η εκροή αυτών των ποσών φυσιολογικά, με τη γραφειοκρατία, θα γίνει τον Ιανουάριο.

Κατά το 2001 δεν αναμένεται να υπάρξει αύξηση των ποσών του προϋπολογισμού, γεγονός που σημαίνει ότι δυόμισι χιλιάδες αιτήσεις που εκκρεμούν θα χρειαστούν πέντε χρόνια για να ικανοποιηθούν. Κατά την άποψή μας, πρέπει να γίνει περαιτέρω απλοποίηση των διαδικασιών και να δοθούν περισσότερες εγγυήσεις, αλλά και κίνητρα, στην Κεντρική Συνεργατική Τράπεζα και στον Οργανισμό Στέγης για κάλυψη των εκκρεμούντων αιτήσεων σε μικρό χρονικό διάστημα, αντί σε πέντε χρόνια, γιατί εκείνοι που είχαν ζητήσει σπουδαστικό δάνειο πέρσι θα πάρουν τελικά αυτό το δάνειο μετά που θα τελειώσουν το πανεπιστήμιο.

Εμείς δε θέλουμε με όσα αναφέρουμε να θεωρηθεί ότι μηδενίζουμε την προσφυγική πολιτική που εφαρμόζεται από την κυβέρνηση. Πιστεύουμε ότι όσα γίνονται δεν είναι αρκετά, για να αντιμετωπίσουν τις ανάγκες που υπάρχουν, γι' αυτό και θεωρούμε ότι θα πρέπει να υιοθετηθούν οι πιο πάνω προτάσεις μας, για να ικανοποιηθούν τα δίκαια αιτήματα του προσφυγικού κόσμου.

Ως ΑΚΕΛ μπήκαμε στην πρωτοπορία του προσφυγικού κινήματος από την πρώτη στιγμή της προσφυγιάς και θα συνεχίσουμε με την ίδια αγωνιστικότητα μέχρι τη λύση του κυπριακού προβλήματος. Δίνοντας ιδιαίτερη και ξεχωριστή σημασία στο προσφυγικό, θα ψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς, παρά τη γενική θέση μας για αποχή, για τους πρόσφυγες, όπως και για την άμυνα.

Διασπάθιση δημόσιου χρήματος και σκάνδαλα

Μπαίνω σ' ένα κεφάλαιο που ανέμενα από τον κ. Πουργουρίδη να ασχοληθεί με αυτό. Πιστεύω -και κάνω μια εισήγηση- ότι κατά τον ετήσιο προϋπολογισμό πρέπει να γίνεται και μία εισήγηση από την επιτροπή Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών που να λέει πού και πώς έχουν αναλωθεί αυτά τα χρήματα και πού έχει εντοπίσει η επιτροπή Ελέγχου της Βουλής διασπάθιση δημόσιου χρήματος. Επειδή δεν έχει γίνει αυτό μέχρι σήμερα, θα επιχειρήσω με μία πολύ συνοπτική διαδικασία να θέσω μπροστά μας

κάποια δεδομένα.

Οι προϋπολογισμοί του κράτους είναι κάθε χρόνο ελλειμματικοί και τα τελευταία χρόνια βλέπουμε τη συνεχή αύξηση του εσωτερικού και εξωτερικού χρέους. Λαμβάνοντας υπόψη ότι για κάθε μέρα του χρόνου πληρώνουμε £1.000.000 τόκους, τότε αποκτά αυξημένη σημασία η πάταξη των φαινομένων σήψης, που ξεκινούν από ψηλά και φτάνουν πιο κάτω, διαφθοράς, απώλειας δημοσίου χρήματος από σκάνδαλα, κακό προγραμματισμό, καθυστερήσεις, μειωμένο έλεγχο, ανεπάρκεια διοικητικών και κυβερνώντων, και για πολλούς άλλους λόγους τους οποίους δεν μπορώ να αναλύσω στο λίγο χρόνο που έχω.

Θεωρώ όμως υποχρέωσή μου, ως του πιο παλιού ίσως μέλους της επιτροπής Ελέγχου της Βουλής, να θέσω σε συντομία κάποιες περιπτώσεις όπου το κράτος απώλεσε πολλά εκατομμύρια δημόσιου χρήματος, αυτού του χρήματος που κατά 51% εισπράττεται από τους μισθωτούς. Τέτοιες περιπτώσεις είναι οι ακόλουθες:

1. Ο πρώην Γενικός Ελεγκτής κατήγγειλε στη Βουλή ότι υπήρχε καρτέλ των μεγάλων εργοληπτικών εταιρειών που συμφωνούσε και ανέβαζε τις τιμές και, όπως είπε, αυτό του το αποκάλυψαν από μέσα. Η υπόθεση οδηγήθηκε στη Γενική Εισαγγελία, δώσαμε καταθέσεις και εδώ και τρία χρόνια δε δόθηκε καμιά απάντηση. Οι πληροφορίες λένε ότι η υπόθεση έκλεισε. Κουκουλώθηκε δηλαδή.
2. Όσον αφορά το φόρο εισοδήματος, παρατηρούνται παραλείψεις υποβολής φορολογικών δηλώσεων ύψους £32,5 εκατομ. κατ' έτος. Μέτρα; Δε λαμβάνονται. Και, ως λέει και η Γενική Ελεγκτής, είναι πολύ περιορισμένα.

Το '98 υπήρξαν £18 εκατομ. φόροι ανείσπρακτοι και τελικά το μεγαλύτερο μέρος δε θα εισπραχθεί απ' αυτούς. Δύο χιλιάδες εκατόν ογδόντα πρόσωπα πτώχευσαν ή διαλύθηκαν, με αποτέλεσμα το κράτος να απολέσει £4,8 εκατομ., ενώ, εάν το κράτος εκινείτο σωστά και στην ώρα που έπρεπε, θα προλάμβανε και θα

- εισέπρατε αυτά τα ποσά τα οποία δικαιούται. Άρα, συνεπεία της ανεπάρκειας του Εφόρου Φόρου Εισοδήματος -των υπηρεσιών του- της γραφειοκρατίας, της εσφαλμένης φοροεισπρακτικής πολιτικής, έχουν χαθεί δεκάδες εκατομμύρια λίρες, που δεν έφτασαν ποτέ στο δημόσιο.
3. Όσον αφορά την υπόθεση “Nissi Beach”, η κυβέρνηση, επειδή δύο “δικοί” της -και δε χρειάζεται να πω τα ονόματα, τα ξέρετε όλοι- ζήτησαν μείωση ενοικίου για τη γη που ενοικιάζουν, όπου έχουν ξενοδοχειακή μονάδα, αποφάσισε να ικανοποιήσει το αίτημά τους και αυτό θα είχε ως αποτέλεσμα το κράτος να χάσει άνω των £6 εκατομ. μέχρι το 2012. Η παρέμβασή μας μέσω της Βουλής ανάγκασε την κυβέρνηση να επανέλθει στην αρχική συμφωνία, αλλά έχουν εν τω μεταξύ απολεσθεί £464.000. Χάρη προς δύο ημετέρους.
 4. Όσον αφορά τα καλλιστεία, για σκοπούς προβολής -μας είπαν- της Κύπρου, η κυβέρνηση αποφάσισε να διοργανώσει τα καλλιστεία στην Κύπρο και, ενώ αρχικά υπολογιζόταν ποσό περίπου £3 εκατομ., πληρώθηκαν £4,5 εκατομ., χωρίς να υπάρχει σχεδόν καμιά δημοσιότητα στο εξωτερικό, αυτό που επεδιώκετο. Για μια μικρή απλή σύγκριση, περίπου αυτό το ποσό που δαπανήθηκε εδώ είναι τρεις φορές όσος ο ετήσιος προϋπολογισμός του Γραφείου Τύπου και Πληροφοριών, που είναι αρμόδιο να κάνει τη διαφώτιση και την εμφάνιση της πολιτικής και του προβλήματός μας.
 5. Όσον αφορά τα καθυστερημένα έξοδα, κατά το 1997 υπήρχαν £231,68 εκατομ. καθυστερημένα έσοδα και το 1998 £221,75 εκατομ. Η βελτίωση που παρατηρείται είναι εντελώς ανεπαίσθητη, γεγονός που αποδεικνύει την αδυναμία της κυβέρνησης να επιλύσει ένα πολύ σοβαρό και νευραλγικό για την οικονομία θέμα. Αποτέλεσμα της αδυναμίας αυτής της κυβέρνησης είναι το μεγαλύτερο μέρος από τα ανείσπρακτα έσοδα να χάνονται για το κράτος.

6. Όσον αφορά τη μονάδα αφαλάτωσης στη Δεκέλεια, λόγω του εσφαλμένου συμβολαίου και/ή λόγω σκοπιμοτήτων -γιατί γι' αυτό το θέμα τούς είχαμε προειδοποιήσει στη Βουλή, στην επιτροπή Ελέγχου, να προσέξουν τι συμβόλαιο θα έκαναν- πληρώνουμε επιπλέον 7,5 σεντ ανά κυβικό μέτρο νερού. Άρα 7,5 σεντ X 40 000 μ³ που παίρνουμε ημερησίως ισοδυναμεί με απώλεια £3.000 ημερησίως, ήτοι £1,095 εκατομ. ετησίως. Τι λοιπόν πρέπει να υπολογίσουμε, ότι το κράτος δεν έχει καλούς δικηγόρους ή ότι σκόπιμα και χαριστικά δίνονται στη συγκεκριμένη εταιρεία τα επιπλέον χρήματα; Και, ειρήσθω εν παρόδω, αυτή η συγκεκριμένη εταιρεία σε επόμενές της προσφορές υπέβαλε προσφορές με πολύ χαμηλότερα ποσά.
7. Από το διυλιστήριο Τερσεφάνου οι ζημιές στο κράτος λόγω καθυστερήσεων είναι ύψους £1,063 εκατομ.
8. Σχέδιο Καρκώτη - Βόρειος Αγωγός. Η μελέτη άρχισε το '95, κύριε Υπουργέ της Γεωργίας, που είστε εδώ, ξοδεύτηκαν £723.000 και το έργο εγκαταλείφθηκε. Με την απώλεια των χρημάτων εγκαταλείφθηκαν και οι περιοχές που θα εβοηθούντο και αφέθηκαν στο έλεος της ανομβρίας και της εγκατάλειψης.
9. Για τα υδατικά έργα "Ξυλούρικο" έγιναν μελέτες που κόστισαν £237.000 και τελικά το '98 εγκαταλείφθηκε το έργο.
10. Στο Σχέδιο Παροχής Εγγυήσεων και Δανείων υπάρχουν καθυστερήσεις £5,8 εκατομ., που έγιναν με τους τόκους £6,8 εκατομ., και στο τέλος θα τα πληρώσει το κράτος.
11. Απώλεια £1,3 εκατομ. από το σχέδιο κυβερνητικών εγγυήσεων για εξαγωγές λόγω διάλυσης μιας και μόνο εταιρείας. Πού ήταν το κράτος την ώρα που έπρεπε, για να εισπράξει το λαβείν του;
12. Στο Τμήμα Εφόρου Εταιρειών λόγω μη επίλυσης υπαρκτών λειτουργικών

- προβλημάτων εκκρεμούν και δε θα εισπραχθούν μάλλον ποτέ ποσά ύψους £6,055 εκατομ.
13. Μελέτη για το “Φιλοξενία” ύψους £315.000 πετάχτηκε στον κάλαθο των αχρήστων, όπως κλείστηκε και πετάχτηκε και το “Φιλοξενία”.
 14. Πώληση γης στην Αγία Νάπα σε παρανόμως κατέχοντες αυτή τη γη έναντι του εξευτελιστικού ποσού των £1,08 εκατομ. χωρίς τόκο. Ποιος έχει δικαίωμα να δώσει κρατική γη χωρίς τόκο, εφόσον θα υπήρχαν δόσεις; Και μέχρι σήμερα δεν εισέπραξαν ποσό £578.000.
 15. Στο κτηματολόγιο, για ανάθεση εργασιών εκτός ωρών εργασίας, πληρώθηκαν επιπλέον των προβλεπομένων £1,3 εκατομ. μεταξύ των ετών '95-'98. Ανεξέλεγκτη σπατάλη και επιλεκτική ανάθεση εργασιών σε ημετέρους και επιτηδείς. Παρακαλώ, μπορείτε να μάθετε ποιοι έχουν πάρει αυτές τις υπερωρίες, που σε σύνολο είναι περίπου £6 εκατομ., για να δείτε τα ονόματα και να καταλάβετε αυτό το οποίο λέω.
 16. Απώλεια ύψους £200.000 ετησίως από τη μη αναθεώρηση του ενοικίου στο κυβερνητικό αγρόκτημα Πάφου.
 17. Υπερβάσεις, κατά το '98, από το Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών ύψους £2,9 εκατομ.
 18. Λόγω των καθυστερήσεων στον αυτοκινητόδρομο Δεκέλειας-Αμμοχώστου είχαμε απώλειες ύψους £1,1 εκατομ.
 19. Το νέο νοσοκομείο Λευκωσίας, όπως αρχικά προγραμματίστηκε, θα κτιζόταν με δαπάνη περίπου £25 εκατομ. Ο κ. Μανώλης Χριστοφίδης όμως πήρε την έκθεση των μελετητών, τους επτά τόμους, την πέταξε στον κάλαθο των αχρήστων, έβγαλε δικό του σχέδιο και με αυτό έχουμε βγει σε προσφορές και έχουμε κατακυρώσει τις προσφορές σε σύνολο -με την αύξηση που εδόθη, £2,9 εκατομ., πρόσφατα, για να

έχουμε επίσπευση- £40,4 εκατομ. Και υπάρχει ήδη μεγάλη καθυστέρηση, που σημαίνει ακόμη περισσότερα εκατομμύρια απώλειες. Δώσαμε £2,9 εκατομ. επιπλέον, για να υπάρχει διπλή βάρδια, για να υπάρχει επίσπευση του έργου, και υπάρχει ήδη καθυστέρηση πολλών μηνών.

20. Η ακύρωση συμβολαίου στον κυκλοφοριακό κόμβο 6 στη Λεμεσό λόγω ελλιπούς προγραμματισμού και έλλειψης συντονισμού των κυβερνητικών τμημάτων στοίχισε στο κράτος £206.000.
21. Λόγω καθυστερήσεων στις δημοσιεύσεις απαλλοτριώσεων για το δρόμο Πρωταρά-Κάβο Γκρέκο πληρώθηκαν αποζημιώσεις ύψους £522.000, πέραν των όσων έπρεπε να είχαν πληρωθεί.
22. Από λάθη και παραλείψεις, από καθυστερήσεις και αμέλειες που παρατηρήθηκαν λόγω λανθασμένων μελέτης και σχεδιασμού στο δρόμο Λεμεσού-Πάφου θα πληρώσουμε επιπλέον ποσά ύψους £15 εκατομ. περίπου, χωρίς να υπολογίζονται τα χαριστικά ποσά συμβολαίου που έδωσε συνειδητά στο καρτέλ το ίδιο το Υπουργικό Συμβούλιο, και μετά από καταγγελία που είχε κάνει η επιτροπή Ελέγχου, αλλά δεν είχαν σταθεί να τα δουν αυτά τα πράγματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν επιθυμώ να συνεχίσω την απαρίθμηση και άλλων περιπτώσεων διασπάθισης δημόσιου χρήματος, αν και θα μπορούσα να το κάνω για ώρες αυτό το πράγμα. Λέγω δε ότι τα στοιχεία τα οποία έχω δώσει είναι όλα από τα επίσημα έγγραφα της Γενικής Ελεγκτού και άρα ας μη βγει κανείς να τα αμφισβητήσει -είναι έγγραφα της Γενικής Ελεγκτού και όχι δικό μου οι αριθμοί- και με αυτό τον τρόπο έχω απαριθμήσει περιπτώσεις απώλειας δημόσιου χρήματος πέραν £100 εκατομ. και αρκετά πέραν αυτού του ποσού.

Πιστεύω ότι τα όσα έχω αναφέρει πιο πάνω δείχνουν περίτρανα το μέγεθος της

σήψης, των σκανδάλων, της έλλειψης προγραμματισμού και συντονισμού, του ερασιτεχνισμού και της έλλειψης σεβασμού προς το δημόσιο χρήμα.

Έχω υποδείξει με την πιο πάνω ανάλυση ότι η κυβέρνηση μπορεί να κάνει εξοικονομήσεις -και ας μη λέει το αντίθετο- και μπορεί να βρει χρήματα χωρίς νέες φορολογίες, φτάνει μόνο να νοικοκυρευτεί.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης, παρακαλώ.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Για ακόμα μια φορά, όπως κάθε χρόνο, καλούμαστε να εγκρίνουμε προϋπολογισμούς, που για μας δεν είναι προϋπολογισμοί στην πράξη, αλλά είναι καταγραφή εσόδων και εξόδων ως διαχειριστής που είναι η κυβέρνηση. Δεν είδαμε κανένα όραμα, καμιά προοπτική, καμιά θετική εξέλιξη που να δίδει ελπίδες ούτε για τη βελτίωση των δημοσιονομικών μας ελλειμμάτων αλλά ούτε κυρίως για ένα σωστό νοικοκύρεμα ως διαχειριστής που είναι του δημόσιου χρήματος.

Προτού αρχίσω, ειλικρινά θέλω να αναφερθώ σε μια ανακοίνωση του ΚΙΣΟΣ, που είναι με πολλή έκπληξη που εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος την έχουμε πληροφορηθεί προ ολίγου. Κατηγορείται το Δημοκρατικό Κόμμα ότι, ούτε λίγο ούτε πολύ, συμπορεύεται με την κυβέρνηση, με την πολιτική της, και ότι έχουμε ακριβώς την ίδια οικονομική πολιτική και ότι αυτό το πράγμα ήταν πάντοτε η ίδια θέση μας. Το τελευταίο είναι σωστό, γιατί είναι μέσα από πολλή σοφία, πολλή υπομονή και με πάρα πολλή υπευθυνότητα που τοποθετούμεθα έναντι αυτού του τόπου και αυτού του λαού. Από την ομιλία μου που θα ακολουθήσει θα κρίνετε εσείς οι ίδιοι και όσοι μας παρακολουθούν κατά πόσο συμφωνούμε έστω και κατ' ελάχιστον με την οικονομική

πολιτική και τη διαχείριση του δημοσίου χρήματος από αυτή την κυβέρνηση.

Εδώ, όμως, ειλικρινά θέλω να πω ότι, αν κάποιος πρέπει να δώσουν εξηγήσεις, είναι το ΚΙΣΟΣ και όχι το ΔΗΚΟ, γιατί για πρώτη φορά πέρσι απέσχον από την ψηφοφορία, ενώ ήταν οι ίδιοι οι προϋπολογισμοί όπως κάθε χρόνο τα τελευταία οκτώ χρόνια -γιατί διορθώνω και τον πρόεδρο του κόμματός μου και άλλους, που μιλούν για επτά χρόνια· είναι οκτώ χρόνια αυτή η κυβέρνηση, γιατί μόνο δύο χρόνια της έμειναν και όχι τρία. Γι' αυτό πρέπει να το έχουμε όλοι υπόψη και να μη συγχυζόμαστε. Φαίνεται όμως...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Πρόπερσι.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μπορεί να είναι πρόπερσι, συνάδελφε, γιατί εσείς που απείχατε γνωρίζετε καλύτερα από εμάς και δεν εξηγήσατε και δε δώσατε λόγους ποτέ, όπως δε δώσατε λόγους ποτέ, όταν δε συνομιλούσατε με το Δημοκρατικό Κόμμα για τις δημοτικές εκλογές, αλλά στην κυβέρνηση του Γλαύκου του Κληρίδη συνομιλούσατε και μπήκατε. Όπως, κύριοι συνάδελφοι, δεν εξηγήσατε ποτέ σε αυτό το λαό γιατί, ενώ γνωρίζατε ότι S300 δεν υπάρχουν, με ολόκληρες κουστωδίες στη Ρωσία εκάμνετε και εκτόξευση για να δείτε τον πύραυλο!

Εσείς πρέπει να εξηγήσετε και όχι εμείς, γιατί το Δημοκρατικό Κόμμα δε συγχύζει τι είναι προεδρική δημοκρατία με την κοινοβουλευτική δημοκρατία. Και το Δημοκρατικό Κόμμα σαν κόμμα αντιπολίτευσης δεν μπορεί να φθάσει σε στείρα αντιπολίτευση, δεν μπορεί να δημιουργεί πολιτική κρίση για λόγους μικροπολιτικής και μικροπολιτικά συμφέροντα, γιατί αρχίζει η προεκλογική περίοδος για τις βουλευτικές εκλογές, γιατί εμείς, ναι, του Δημοκρατικού Κόμματος με ένα νέο ξεκίνημα -που, ναι, ξεκίνησε το μέλλον- θέλουμε να δείξουμε την αξιοπιστία μας και την υπευθυνότητά μας ενώπιον του

κυπριακού λαού, που σε τελευταία ανάλυση αυτός θα μας κρίνει.

Θέλω να αλλάξω όμως, και λίγο τον τόνο, αλλά, αν θέλετε, και τη ρουτίνα που είχε επικρατήσει από το πρωί μέχρι τώρα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Επήαινες καλά ως τώρα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μένω στη Λευκωσία τις τελευταίες μέρες και εψές το σπίτι μου ενοχλείτο μέχρι και η ώρα τέσσερις το πρωί παγκύπρια τηλεφωνικώς, γιατί επαρουσιάζετο μια εκπομπή αναμετάδοσης από το ΣΙΓΜΑ, που την παρουσίαζε το ΑΛΦΑ της Ελλάδος και ευρίσκετο ο πρώην υπουργός της Νέας Δημοκρατίας, ο Τριανταφυλλόπουλος, ο δημοσιογράφος, τρεις νομικοί και ένας αξιωματικός της ελληνικής αστυνομίας. Και εδώ παρουσίαζαν με όλη τη μεγαλοπρέπεια και σήμερα οδηγήθηκαν στο Γενικό Εισαγγελέα με εκατοντάδες και χιλιάδες στοιχεία ανθρώπων που έχουν ελληνοποιηθεί και που εκατοντάδες εξ αυτών είναι εγκληματίες που τους καταζητεί η Ιντερπόλ και μάλιστα αρκετοί από αυτούς τους ανθρώπους ζουν στην Κύπρο, τους οποίους μετέφεραν στις εκλογές τις τελευταίες στην Ελλάδα με τις μακεδονικές γραμμές και κάποιες άλλες με αεροπλάνα άχρηστα που μετά δυσκολίας κρατιούνταν στον αέρα και, όταν ψήφισαν και επέστρεψαν πίσω, τους ανέστειλαν και τους απέσυραν και τα διαβατήρια. Και μη μου πείτε πάλι, κύριοι συνάδελφοι, όπως και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ότι είμαι ρατσιστής!

Αυτά τα πράγματα δεν τα κατήγγειλλα και δεν τα καταγγέλλω τώρα γιατί είναι προεκλογική περίοδος, αλλά είχα προειδοποιήσει σ' αυτό τον τόπο πριν δύο χρόνια για το έγκλημα που γίνεται εις βάρος αυτού του λαού. Αυτή η κυβέρνηση αντί να λάβει μέτρα ήρθε, τουλάχιστον στην Πάφο, και έριξε αρκετή στάχτη στα μάτια όχι μόνο του παφίτικου λαού αλλά ανά το παγκύπριο και είπε ότι έκαμε καταγραφή. Ψες απεδείχθη το αντίθετο από τον εκπρόσωπο του απόδημου ελληνισμού, τον κ. Ασλανίδη, ο οποίος

κατηγορείται ότι με ολόκληρες βαλίτσες μετέφερε έγγραφα σε αστυνομική διεύθυνση στην Ελλάδα και με εντολή αξιωματούχου της κυβέρνησης υπεγράφοντο απλώς και τους εβγάζαν διαβατήρια. Και αυτά τα πράγματα δεν τα λέμε εμείς· εμείς είχαμε στοιχεία και εκεί που έπρεπε να τα δώσουμε τα δώσαμε. Έκαμαν μια καταγραφή δυόμισι χιλιάδες και τώρα παραδέχονται ότι, ναι, πάρα πολλοί εξ αυτών δεν έχουν ούτε πιστοποιητικά παλιννόστησης ούτε κανένα πιστοποιητικό ούτε και διαβατήριο.

Και να σας ενημερώσω ακόμα εις βάθος για την τελευταία μεγάλη κομπίνα που φαίνεται ότι έγινε στην Πάφο με εκατοντάδες χιλιάδες λίρες, που άλλοι την ανεβάζουν σε ένα εκατομμύριο λίρες για αγορά δολαρίων εκ μέρους δήθεν των Ποντίων και τους έφαγαν τις τριακόσιες χιλιάδες λίρες. Αυτά τα δολάρια αγοράζονταν, στέλλονταν στην Τσετσενία, Γεωργία και σε άλλες χώρες, σ' αυτούς που δεν έχουν κανένα στοιχείο, και με δύο χιλιάδες δολάρια ή και χίλια ακόμα φθάνουν στα αεροδρόμια της Κύπρου, παρουσιάζονται ως τουρίστες, δίδουν τα δολάρια πίσω και απλώς παραμένουν «αγγονίν» σε αυτό τον τόπο.

Τα κοινωνικά προβλήματα τα οποία θα αντιμετωπίσει αυτός ο τόπος είναι τεράστια και εγκληματούμε, κύριοι συνάδελφοι, όλοι, αλλά η κυβέρνηση «χτενίζεται». Φαίνεται ότι ο κύριος υπουργός έφυγε, γιατί έπρεπε και αυτός να πάρει τα δικά του μηνύματα, όσον αφορά το υπουργείο το δικό του...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εννά του τα μεταφέρει ο Κωστάκης.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εννά του τα πω εγώ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ.

Ελπίζω να επανέλθουν κάποιοι υπουργοί. Θα χαρούμε να μας ακούσουν και να πάρουν και τις σημειώσεις τους ή και ακόμα να μας διαψεύσουν για όλα αυτά τα οποία

λέμε.

Λέμε ότι αυτή η κυβέρνηση «χτενίζεται» και μάλιστα ο Υπουργός των Εσωτερικών τελευταίως έχει προσχωρήσει στο στρατόπεδο του Πιπτοκοπίτη, του «ρατσιστή», γιατί τι είπε σε επίσημές του δηλώσεις; «Κύριοι, αν συνεχίσει το φαινόμενο των λαθρομεταναστών, σε αυτό τον τόπο εμείς, οι Έλληνες Κύπριοι, θα γίνουμε μειοψηφία». Όταν, όμως, εμείς καταγγέλλαμε το γεγονός της πρώτης άφιξης στον Κόλπο των Κοραλλίων, που, παρακαλώ, μας τηλεφώνησαν από ξενοδοχεία χωρίς εποπτεία, χωρίς ραντάρ, χωρίς πτητικά μέσα, χωρίς απολύτως τίποτε, πάλι μας είχαν κατηγορήσει για ρατσιστές. Τώρα κατηγορεί το ένα υπουργείο το άλλο υπουργείο, κατηγορεί η μια υπηρεσία την άλλη υπηρεσία, που για σας είναι γνωστά, γιατί τους ζείτε καθημερινώς στη Βουλή που, όταν παρουσιάζονται δυο ή και τρεις υπουργοί ενώπιόν σας, έχετε όλοι ή έχουμε την εντύπωση ότι έχουμε μπροστά μας τρεις κυβερνήσεις, δυο κυβερνήσεις, άσχετο αν εμείς υποστηρίζουμε και αγωνιζόμαστε όλοι για την κρατική μας οντότητα και για να πείσουμε ότι μια είναι η κυβέρνηση. Καθημερινώς, όμως, αυτή η κυβέρνηση προσπαθεί με τον όποιο τρόπο να μας πει ότι είναι και δυο και τρεις και τέσσερις και ο καθένας κάμνει ό,τι θέλει και δεν είναι για πρώτη φορά που το ακούτε αυτό από το επίσημο βήμα της Βουλής.

Έχουν λεχθεί το πρωί από αγαπητούς, κατά τα άλλα, συναδέλφους, που πολύ τους εκτιμώ, πάρα πολλά πράγματα. Μίλησαν για το ότι περιορίστηκε το έγκλημα. Ειλικρινά δεν ξέρω... εγώ προψές ήρθα στην Κύπρο και, αγαπητοί μου συνάδελφοι, εσείς που είστε μόνιμα εδώ στην Κύπρο πράγματι ενημερώστε μας αν σε αυτό τον τόπο έχει περιοριστεί το έγκλημα. Πέστε μου ποια ώρα, ποια ημέρα, ποια εβδομάδα και ποιο μήνα δε γίνονται εγκλήματα πάσης μορφής και, το πιο σοβαρό απ' όλα, παρουσιάζεται οργανωμένο έγκλημα. Όχι εκείνοι οι μικροδιαρρήκτες, οι μικροαπατεώνες και εκείνοι που αρπάζουν μια τσάντα ή και οτιδήποτε άλλο, αλλά έχουμε φόνους πάνω σε μόνιμη

βάση, έχουμε διαρρήξεις σοβαρές και ληστείες πάνω σε μόνιμη βάση, έχουμε εμπρησμούς και το πρωί που σταματώ εκεί στα round-about -στη Λεμεσό παλαιότερα, τώρα ήρθαν και στην Πάφο- ρωτώ: «Είχαμε τίποτα ψες;» και λένουν μου: «Τρεις», «τέσσερις».

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εδώ είναι, κατά τους άλλους συνάδελφους, που έχει περιοριστεί το έγκλημα. Και «χτενίζονται» μεταξύ τους αρχηγοί με υπουργούς, εάν τα βρίσκουν ή δεν τα βρίσκουν, ποιος ευθύνεται ή ποιος δεν ευθύνεται το ολιγότερο, να γίνει ανασχηματισμός, όχι να μη γίνει ανασχηματισμός και ούτω καθεξής.

Εάν αυτή είναι διακυβέρνηση που εμπνέει εμπιστοσύνη και σοβαρότητα σε αυτό τον τόπο, ειλικρινά όλους θα μας κρίνει ο λαός και ειδικά το συνάδελφό μου, τον πολύ αγαπητό, τον κ. Ρότσα, που μιλούσε ακριβώς πριν από εμένα και που λέει: «Με τα τόσα που δώσαμε θα μας κρίνει ο λαός».

Από πού τα φέρατε, συνάδελφε, και δώσατέ τα; Από πού τα φέρατε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Από τη σωστή διαχείριση.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αυτή η Βουλή είναι για να ψηφίζει φόρους και αυτός ο λαός είναι για να πληρώνει και θέλει από την κυβέρνησή του, την όποια κυβέρνηση, να κάμνει έργο. Δεν είναι με ελεημοσύνη... που, ναι, τους ανθρώπους κάθε τάξης σε αυτό τον τόπο τους έχετε καταντήσει επαίτες!

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ποτέ!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Και άκουσα μάλιστα το πρωί συνάδελφο να λέει για δήμαρχο ο οποίος ησπάσθη - είπεν μας το στην καθαρεύουσα- ησπάσθη τη χείρα του υπουργού, είπε. Φθάσαμε σε σημεία που λέμε ότι η πορεία μας είναι ευρωπαϊκή και χαιρόμαστε και παρουσιάζουμε δημάρχους ή τους όποιους πολίτες να φιλούν το χέρι υπουργού, γιατί έκαμεν τους ένα πάρκινγκ! Εάν πράγματι είμαστε σοβαροί άνθρωποι...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν είπα το χέρι του.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Δε δέκοψα κανέναν, συνάδελφε, εγώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Τη βούκκα του, είπε.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Με συγχωρείς. Είναι πιο ευγενικό, είναι ευρωπαϊκό!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εδώ, σε αυτό τον τόπο, ειλικρινά θα πρέπει να σοβαρευτούμε και πρέπει να κατανοήσουμε όλοι μας ότι θα απέλθουμε και από τη ζωή και από τα αξιώματα. Αυτός ο τόπος πρέπει να μείνει και με τον τρόπο που κυβερνάτε δεν πρόκειται να μείνει! Και δε λέω ότι αυτό γίνεται από έλλειψη πατριωτισμού, προς Θεού, γιατί εμείς αναγνωρίζουμε πατριωτισμό στην κάθε πολιτική δύναμη, στον κάθε άνθρωπο. Είναι ο τρόπος της εκτίμησης, ο τρόπος που λειτουργούν, ο τρόπος που διαχειρίζονται που έχει

οδηγήσει τα πάντα στη διάλυση.

Τους κακοφάνηκε για σκάνδαλα. Φαίνεται ειλικρινά ότι ούτε εκθέσεις της Γενικού Ελεγκτού διαβάζετε ούτε στην επιτροπή Ελέγχου της Βουλής πηγαίνετε ούτε τα διάφορα θέματα που εγγράφονται στις διάφορες επιτροπές τα παρακολουθείτε, γιατί, αν τα παρακολουθούσατε... και ξεκινώ:

- Μεγάλο επίτευγμα, λιμανάκι στην Κάτω Πάφο. Το εγκαινίασε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και το εξύμνησαν οι πάντες. Αυτό το έργο που στοίχισε τρία εκατομμύρια και για το οποίο ήθελαν και κύπελλο. Και δε μας είπαν για το λιμανάκι της Κάτω Πάφου ότι αγωνιστήκαμε τέσσερα χρόνια, μέχρι που να χαλάσουμε τα εκτρώματά τους και από εφτακόσιες χιλιάδες λίρες πλήρωσαν τρία εκατομμύρια λίρες και από την άλλη ήθελαν και κύπελλο!
- Δίπλα, γειτονικά. Αρχαιολογικό πάρκο. Αν είναι δυνατό σχεδιασμός να τύχει τριακόσιων εβδομήντα δύο παρακαλώ -και δεν είναι δικά μου αυτά, είναι μέσα από τα επίσημα στοιχεία- τριακόσιων εβδομήντα δύο αλλαγών με πληρωμή έξτρα ποσού ενός εκατομμυρίου διακοσίων χιλιάδων λιρών.
- Δρόμος Λεμεσού-Πάφου. Πολλοί έτσι, με πολλή έπαρση, μιλούν γι' αυτό το δρόμο. Να σας θυμίσω, γιατί έχει μερικούς εδών που τα ξέρουν. Το 1992, όταν ξεκίνησε αυτός ο δρόμος, δεν είχε ολοκληρωμένα σχέδια και στον προϋπολογισμό του 1993, συνάδελφοι, όταν το ψάξετε αυτό το θέμα, θα βρείτε τέσσερα εκατομμύρια λίρες μόνο για κάποιες απαλλοτριώσεις και κάποια διοικητικά έξοδα. Και αυτό το κονδύλι εμπήκε με διαφωνία του Δημοκρατικού Κόμματος και του υποφαινόμενου, που δε συμφωνούσα -και μου συμπαραστάθηκαν έξι συνάδελφοι από την κοινοβουλευτική ομάδα- ότι, αν δεν έμπαινε κονδύλι για το δρόμο Λεμεσού-Πάφου, το ΦΠΑ από πέντε δε θα γινόταν οκτώ. Τότε με τον κ. Φαίδρο Οικονομίδη, τον Υπουργό Οικονομικών, και τον κ. Αδάμο Αδαμίδη, τον Υπουργό

Συγκοινωνιών και Έργων... και γι' αυτά επικαλούμαι και τη μαρτυρία του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου και σήμερα προέδρου του κόμματός μου, όπως και του κ. Κυπριανού, ότι με αυτό τον τρόπο είχε μπει το κονδύλι και ξεκίνησε ο δρόμος. Για τα σικέ που έγιναν, κάποιιοι, πιθανόν και εγώ, μπορούμε να γράψουμε κάποιο βιβλίο, όταν ολοκληρωθεί. Αυτό το έργο κόστιζε εξήντα οκτώ εκατομμύρια λίρες. Σας πληροφορώ ότι το τελικό κόστος αυτού του έργου θα ξεπεράσει τα εκατό δέκα εκατομμύρια λίρες, με σικέ προσφορές πολλών εκατομμυρίων λιρών, με αδράνεια στις απαλλοτριώσεις ή είπαν μας έγινε και λάθος! Με τρεις μελέτες λανθασμένες και στην κοιλαδογέφυρα, συνάδελφε, της Πέτρας του Ρωμιού που αναφέρεσουν, όπως και στη γέφυρα της Έζουσας, όπως και εκεί στον κυκλικό κόμβο. Λάθη τους που θα πληρώσει αυτός ο λαός, αλλά, όταν εκάμαμε τις υποδείξεις στον έντιμο Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων, όταν έδωσε ένα τμήμα του δρόμου πριν αποπερατωθεί, τι μας είπε ο κ. υπουργός; Είναι ο τρόπος που κυβερνούν σε αυτό τον τόπο. «Όσοι δεν μπορούν να τον χρησιμοποιήσουν ή δεν καταλαβαίνουν, ας πηγαίνουν από τον παλιό το δρόμο». Εγώ έρχομαι από τον παλιό το δρόμο· δεν πειράζει. Τρία χρόνια που ήταν στη Βουλή δεν ήρθε να παρακολουθήσει ποτέ αυτό το έργο. Ε, σήμερα που έγινε υπουργός ο άνθρωπος μας συμβουλεύει, εμάς που κάναμε αγώνα γι' αυτό το δρόμο, να πηγαίνουμε που τον παλιό! Μάλιστα, να τον ικανοποιήσουμε! Κανένα πρόβλημα!

Πήγαμε στο προεδρικό, με τους συνάδελφους βουλευτές της Λεμεσού. Ο κ. Χρίστου ήταν παρών, ο κ. Θεοδώρου Δώρος ήταν παρών, ο κ. Κυπριανού ήταν παρών και οι άλλοι, θυμάστε, συνάδελφοι, υπό την προεδρία του Προέδρου της Δημοκρατίας, για τους κυκλικούς κόμβους της Λεμεσού. Με είχε παρακαλέσει ο Πρόεδρος της Βουλής να πάω και εγώ ως πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών

και Έργων, επειδή ασχολούμαστε με αυτά τα θέματα και ίσως βοηθούσαμε εκεί, για να επιλυθεί αυτό το πρόβλημα. Και είχε παρθεί η απόφαση, ναι, να αρχίσει η ανακατασκευή των κυκλικών κόμβων, να γίνουν υπέργειες διαβάσεις και ούτω καθεξής. Εκεί είχα τονίσει και για τον κυκλικό κόμβο που θα εγίνετο στην Πάφο να μην κάμουμε τα ίδια λάθη. Και αυτό το πράγμα έγινε πριν τριάντισι χρόνια, αν δε με απατά η μνήμη μου. Και επέμενα. Ο κ. υπουργός σας, όταν κάνουμε δηλώσεις για τον κυκλικό κόμβο, λέει: «Αυτοί οι άνθρωποι ήρθαν από άλλο πλανήτη».

Γιατί τα λέω αυτά; Είναι για να δείτε τον τρόπο που κυβερνάτε. Τον τρόπο που αντιμετωπίζετε τις εισηγήσεις του όποιου βουλευτή, της όποιας κοινοβουλευτικής ομάδας, του όποιου πολιτικού κόμματος. Να μάθουμε να συνομιλούμε, να ανταλλάσσουμε απόψεις, γιατί ειλικρινά πιστεύω ότι όλοι θέλουμε το καλό αυτού του τόπου. Αν όμως είναι με αυτό τον τρόπο που θα δίδονται οι απαντήσεις ή και θα μας αντιμετωπίζετε, σας το λέω από τώρα: Ο κυκλικός κόμβος στην Πάφο θα χαλαστεί το 2003, γιατί δε θα είστε κυβέρνηση, και θα ανακατασκευαστεί. Να το ξέρετε! Σας το λέω από τώρα να το ξέρετε: Θα χαλαστεί!

Όλο το οδικό δίκτυο, παγκύπρια, και εγώ θέλω να είμαι ειλικρινής. Δεν είναι μόνο η επαρχία Πάφου που υποφέρει και έχει οδικό δίκτυο της δεκαετίας του '60, αλλά κατά τον ίδιο τρόπο αδικημένη είναι και η επαρχία της Λευκωσίας, όσο και αν φαίνεται παράδοξο. Το πρώτο έργο που είχε εγκριθεί από αυτή τη Δημοκρατία ήταν η λεωφόρος Μόρφου-Λευκωσίας. Μέχρι σήμερα είναι εκεί και δε γίνεται απολύτως τίποτε και από χρόνο σε χρόνο και από χρονοδιάγραμμα σε χρονοδιάγραμμα και κατά τα άλλα, ναι, βελτιωνόμαστε, κάμνουμε λεωφόρους, κάμνουμε, κάμνουμε, κάμνουμε... Εκείνα που κάμνουν, κύριοι, είναι εξ ανάγκης και κατόπιν πίεσης αυτής της Βουλής ή και άλλων οργανωμένων συνόλων, αλλά τα περισσότερα πολλές φορές οδηγούν, αυτά τα βελτιωμένα δίκτυα, εκεί που θα έρθουν να εξυπηρετήσουν κάποιους επώνυμους,

που θα αναβαθμίσουν τα δικά τους οικονομικά συμφέροντα ή το ολιγότερο θα τους δώσουν στήριξη.

Η Κύπρος πριν μερικά χρόνια είχε μια σοβαρή συμμετοχή στο εθνικό εισόδημα του τόπου από τη γεωργία. Οι κυβερνώντες, που ο κ. υπουργός δεν είχε την υπομονή να ακούσουν, γιατί φαίνεται ότι θέλουν να ακούουν εκείνα μόνο που τους αρέσουν, όχι και εκείνα που δεν τους αρέσουν, που πρέπει όμως πρώτα να ακούνε εκείνα που δεν τους αρέσουν, για να προβληματίζονται, έχουν οδηγήσει τη γεωργία σε συνεισφορά ποσοστού μόνο τέσσερα τοις εκατόν και κάτι στο εθνικό εισόδημα.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Τριάμισι τοις εκατόν, έτσι λέει η επιτροπή Οικονομικών.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Τριάμισι, λέει ο συνάδελφός μου. Εγώ δε θα μετρήσω, θα λέω τέσσερα, στρογγυλό αριθμό.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Στην Ευρώπη είναι δύο τοις εκατόν.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Έχουμε φθάσει, κύριοι, πριν δώδεκα χρόνια να βάλουμε τους αμπελουργούς να βγάλουν τα αμπέλια τους, γιατί πρέπει, κύριοι, να πάρετε αυτές τις βελτιωμένες ποικιλίες. Τις πήραν οι άνθρωποι, εκχέρσωσαν, φύτεψαν, συντηρούσαν, κλάδευαν, λίπαιναν και, όταν έφθασε το αμπέλι και έδιδε παραγωγή, τους είπαν: «Ξέρετε, κύριοι, αυτές οι ποιότητες είναι ακατάλληλες και δεν παραλαμβάνονται». Κάμαμε ολόκληρο αγώνα. Οδηγήσαν τα στις χωματερές και από την άλλη τώρα παρουσίασαν σχέδιο μέσα σε μια τριετία τούτες τις ποικιλίες να τις αντικαταστήσουν με κάποιες άλλες ποικιλίες που πάλι φέρνουν. Με ποια εγγύηση προς αυτούς τους ανθρώπους; Ναι, εμείς ως Δημοκρατικό Κόμμα το τονίζουμε: Θα επιμένουμε στο ότι η κυβέρνηση θα

πρέπει να εγγυηθεί και τα έξοδα στα οποία θα υποβληθούν αυτοί οι άνθρωποι και, ακόμα και κοστολογημένα, μέχρι την περίοδο που θα αρχίσει να παράγει το αμπέλι, θα πρέπει να είναι υποχρεωμένοι να παραλαμβάνουν αυτό το προϊόν, γιατί οι ίδιοι το φέρνουν, οι ίδιοι συμβουλεύουν, οι ίδιοι προτρέπουν τους αμπελουργούς να βάλουν αυτή την αμπελοκαλλιέργεια. Γιατί; Δεν μπορεί, κύριοι συνάδελφοι, όλες οι πλευρές της Βουλής, λέω, κατ' επανάληψη ισχυριζόμαστε ότι πρέπει να κρατήσουμε την ύπαιθρο στη ζωή. Εάν αυτά τα βασικά, που είναι ειδικά σε δύο επαρχίες, στη Λεμεσό και στην Πάφο, χιλιάδες σκάλες, εγκαταλειφθούν, πού είναι το περιβάλλον για μερικούς που κόπτονται, όταν θα εγκαταλειφθούν αυτά τα αμπέλια και αυτό το πράσινο; Σας το είπα και πέρσι, μπορεί να είμαι φορτικός, θα σας το πω και φέτος: Εάν εγκαταλειφθεί η αμπελοκαλλιέργεια, οι πυρκαγιές θα ξεκινούν από την όποια κοινότητα και θα έρχονται στην πλατεία Ελευθερίας ή στην πλατεία Ηρώων ή στην πλατεία του δήμου στην Πάφο ή οπουδήποτε αλλού. Και είναι εδώ που έχουμε υποχρέωση να στηρίξουμε αυτή την τάξη, των αμπελουργών.

Δημόσιες συγκοινωνίες. Γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι, να υπάρχουν δημόσιες συγκοινωνίες σε αυτό τον τόπο; Γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι, να υπάρχουν ικανοποιητικοί χώροι στάθμευσης; Ή τα πεζοδρόμια είναι για στάθμευση των οχημάτων και όχι για να περπατούν οι πεζοί! Γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι, ότι σχεδόν αυξάνονται τα μηχανοκίνητά μας με ένα ρυθμό περίπου 18% με 22%; Με τεράστια αφαίμαξη σε συνάλλαγμα για την αγορά τους και άλλο τόσο συνάλλαγμα για καύσιμα. Και θα μπορούσε, αν οργανώνονταν σωστά αυτές οι δημόσιες μεταφορές, να περιοριστεί όλο αυτό το κακό και ίσως ακόμα να βοηθούσε στο να σταματήσει αυτό το μακελεύω που αντιμετωπίζουμε καθημερινώς στην ασφαλτο όλοι οι πολίτες. Τουλάχιστον εννιάμισι χρόνια που είμαι πρόεδρος στην επιτροπή Συγκοινωνιών θα ελέχθη στην επιτροπή Συγκοινωνιών σαράντα φορές ότι κάμνουμε μελέτες. Οπότε η μια μελέτη μου θυμίζει

τώρα Κυπριακές Αερογραμμές...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είμαστε μελετηροί εμείς!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

...μου θυμίζει Αρχή Λιμένων και κάποιους άλλους οργανισμούς, που όταν διοριστεί ένα διοικητικό συμβούλιο λέει: «Τώρα κάμνουμε στρατηγικό σχέδιο». Και, όταν θα φύγουν στα τρία ή στα τέσσερα χρόνια, επανέρχεται άλλος να κάμει το στρατηγικό του σχέδιο, επανέρχεται ο άλλος και ούτω καθεξής.

Πάσχουμε, κύριοι, και είμαστε η μόνη χώρα που θα μπορούσε να είμαστε παράδειγμα προς μίμηση, γιατί είμαστε μικροί και ελεγχόμενοι, που μπορούσαμε να συστήσουμε δημόσιες συγκοινωνίες, δημόσιες μεταφορές, που ειλικρινά θα ήταν ένα μοντέλο που θα μπορούσαν και άλλες χώρες να το χρησιμοποιήσουν.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εμείς κυβερνούμε οκτώ χρόνια, όχι σαράντα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εκείνο που δεν άκουσα, τουλάχιστον κανέναν από τους συνάδελφούς μου τους τρεις που προηγήθηκαν, της Πάφου, επειδή... Καλά, ο ένας δε θέλει πυρκαγιές, για το λόγο ότι αρκετές πυρκαγιές βάλλουμε οι βουλευτές της αντιπολίτευσης. Οι άλλοι δύο; Δύο χρόνια, κύριοι, έχει κατακαεί ολόκληρη κοινότητα, η Επισκοπή της Πάφου. Καταγράφηκαν εκατόν ενενήντα δύο χιλιάδες λίρες ζημιά. Ακολούθησαν η Τάλα, η Τέρρα, η Στενή και η Περιστερώνα και οι εγκέφαλοι αυτής της κυβέρνησης αποφάσισαν: Θα αποζημιωθούν οι άνθρωποι που έχουν πληγεί στην επαρχία της Λεμεσού και στη Λάρνακα! Πήγε όμως ο Πρόεδρος εκεί, υποσχέθηκε! Ε, είναι και ο λόγος του ανθρώπου, εντάξει, μπορεί καμιά φορά μέσα-μέσα να μην τον κρατεί, αλλά κάπου κρατεί τον κιόλας!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Οπότε, κύριοι συνάδελφοι, εγώ προειδοποιώ ότι δε θα δεχθούμε, κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες. Όχι μόνο για Πάφο και για Λευκωσία· και για όποια περιοχή, για τον όποιο πολίτη, όποιο όνομα και αν φέρει, είναι δίκαιο και σωστό, για να σέβεται το κράτος, έχει υποχρέωση την ίδια στιγμή το ίδιο το κράτος να σέβεται τους πολίτες του και να τους παραχωρεί ίσα δικαιώματα, ίσες ευκαιρίες ή και βοήθειες ακόμα, αν χρειάζεται.

Κατηγορείται αυτή η κυβέρνηση... Και άκουσα συνάδελφο το πρωί να λέει: «Εφαρμόστε αξιοκρατία. Ειδικά στο στρατό, στους αξιωματικούς». Εγώ, εκτός από την αξιοκρατία του Φεσά και εκείνα τα σχέδια, τα οργανογράμματα, δεν ξέρω. Ειλικρινά δεν ξέρω.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Πες μας έναν του ΔΗΚΟ που την Πάφο που έκοψε πίσω προαγωγή, που είναι και δικό σου. Πες μας έναν. Ο πεθερός μου δώδεκα χρόνια ήταν λοχαγός.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εδώ κύριοι, πρέπει να κατανοήσουμε σε αυτό τον τόπο, όταν έχετε κάμει το ρουσφέτι επιστήμη, όταν έχετε κάμει το λαϊκισμό και τη δημοκοπία επιστήμη, πρέπει να γνωρίζετε ότι η Κύπρος είναι μια γειτονιά και γνωρίζει ο κάθε πολίτης, όταν θέλει, τι τρώει ο άλλος το βράδυ σπίτι του. Ξεκινούν το βράδυ και διορίζουν και την άλλη μέρα στήνουν στον τοίχο τη δημόσια υπηρεσία.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Πες μας ονομαστικά.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ξεκινούν και “τουφεκίζουν” καθημερινώς για τη χαμηλή παραγωγικότητα και τη νύκτα κάμνουν ακριβώς τα αντίθετα. Πέστε μου πόσες χιλιάδες θέσεις έχετε δώσει σε εκτάκτους και άλλους κατά τη διακυβέρνηση τη δική σας. Είναι εκεί και φαίνονται. Και συνεχίζουμε ακόμα, ειδικότερα αυτό το έγκλημα των εκτάκτων, γιατί εγώ το θεωρώ έγκλημα, είναι κοινωνικό το πρόβλημα. Τι θα κάμουμε μελλοντικά, η όποια κυβέρνηση; Όταν σήμερα έχεις χιλιάδες ανθρώπους που υπηρετούν ήδη κάποια χρόνια, ήταν ελεύθεροι και τώρα έχουν αποκτήσει οικογένεια, δε χρωστούσαν και τώρα χρωστούν, γιατί έκτισαν ένα σπίτι ή οτιδήποτε άλλο. Ποια είναι εκείνη η κυβέρνηση που θα έρθει να τους πει στα οκτώ, στα δέκα, στα δώδεκα χρόνια, «Κύριοι, απολύεστε»; Και δεν κατανοούμε την τεράστια ζημιά που κάμνουμε σε αυτόν τον τόπο, γιατί είναι ο εύκολος τρόπος να μας λεν. Καταργήσαμε μόνιμες θέσεις, παγοποιήσαμε μόνιμες θέσεις, αλλά, από την άλλη πόρτα, εκείνους που θέλουμε να βολέψουμε, τους βολεύουμε με τον άλφα ή το βήτα ή και το γάμα τρόπο.

Όσον αφορά την παιδεία, ειλικρινά γίνονται προσπάθειες. Δε θέλω να πιάσω το τελευταίο φυσικά, το συνδικαλιστικό μέρος, και το πόσο θα κοστίζει αυτό στο κράτος, όταν άνοιξαν τους ασκούς του Αιόλου για τους δασκάλους και τους καθηγητές. Να το θυμηθείτε και δεν ξέρω πού θα μας οδηγήσει αυτό το πράγμα.

Όσον αφορά τα σχολικά κτίρια, ναι, κύριοι, έχουμε παιδιά που φοιτούν σε νηπιαγωγεία, σε παράγκες με αμιάντους ακόμα. Έχουμε, κύριοι, στον προσφυγικό συνοικισμό στο Μούτταλο νηπιαγωγείο, παρακαλώ, για το οποίο δεν καταβάλλει ούτε ένα σεντ η κυβέρνηση, ούτε για να το επιδιορθώσει, γιατί λέει, «Εμένα η συνεισφορά μου είναι μόνο το προσωπικό εδώ, που είναι για σκοπούς επιτήρησης και διδασκαλίας των παιδιών». Το Υπουργείο Εσωτερικών λέει, «Να το δω, αλλά δεν είναι δικό μου», το Υπουργείο Παιδείας λέει, «Δεν είναι δικό μου και πρέπει να δούμε», το Υπουργείο Οικονομικών, το Υπουργείο Οικονομικών λέει, «Δεν είναι δικό μου» και κατ’ αυτόν τον

τρόπο σε πάρα πολλές περιπτώσεις αναγκάζουμε -είναι εδώ που ειλικρινά εγώ πιστεύω ότι εξευτελίζουμε τον πολίτη- εξευτελίζουμε αυτούς τους συνδέσμους γονέων και άλλους, τους αναγκάζουμε να καταφεύγουν στον άλφα, στο βήτα, στο γάμα υπουργό ή βουλευτές ή κόμματα ή άλλως πως και να επαιτούν να τους φτιάξει μια στέγη ενός νηπιαγωγείου ή να τους δημιουργήσει κάποιες κτιριακές εγκαταστάσεις, όπου μπορούν να φοιτήσουν ποια; Τα παιδιά αυτού του τόπου, που λέμε όλοι ότι τα παιδιά και η νεολαία είναι το μέλλον μας.

Πολύς θόρυβος γίνεται τον τελευταίο καιρό για τις ελευθεροποιήσεις, εκεί που βολεύει, για μετοχοποιήσεις, εκεί που βολεύει, για ιδιωτικοποιήσεις, εκεί που βολεύει, για στρατηγικούς επενδυτές, εκεί που συμφέρει και ειλικρινά έχουν συγχύσει αυτόν το λαό και στις περισσότερες περιπτώσεις και ανάλογα με το ακροατήριο που έχουν, προβάλλουν ότι αυτό είναι αναγκαίο λόγω της ευρωπαϊκής πορείας. Είναι αναγκαίο, γιατί έτσι είναι το ευρωπαϊκό κεκτημένο, που δεν υπάρχει πουθενά και καμιά υποχρέωση δεν έχουμε εκτός από φιλελευθεροποιήσεις. Καμιά απολύτως! Μια για πάντα να το κατανοήσει αυτός ο λαός. Δε θα δεχθούμε, τουλάχιστον όσο μας αφορά εμάς ως Δημοκρατικό Κόμμα, να εκποιηθεί κυβερνητική περιουσία. Δε θα δεχθούμε να γίνει όποια μετοχοποίηση και να μπουν ιδιώτες. Ναι, είμαστε έτοιμοι και θα συζητήσουμε τους όποιους άλλους τρόπους οι οποίοι θα διασφαλίζουν πρώτα το δημόσιο συμφέρον, το συμφέρον του κράτους. Δεύτερον, θα διασφαλίζουν απόλυτα το υφιστάμενο προσωπικό, ούτως ώστε να βρεθούν εκείνες οι δομές και οι υπαλλακτικοί τρόποι, ώστε να επιλύσουμε αυτό το θέμα. Και όσοι θα τα μεταφέρετε στον κύριο Υπουργό των Συγκοινωνιών που παρακολουθεί από τα πίσω καθίσματα, πέστε του να το ξεχάσει όταν λέει ότι το προσωπικό θα κατοχυρωθεί μόνο για έναν χρόνο. Αυτό είναι στη σκέψη του μόνο, στις προθέσεις του μόνο και δεν πρόκειται να δεχθούμε ποτέ να θυματοποιηθεί μόνιμο υφιστάμενο προσωπικό, από οποιαδήποτε υπηρεσία ήθελε

μετεξελιχθεί, διαφοροποιηθεί, μέσα από τις γραμμές που έχω περιγράψει.

Πρέπει επίσης την ίδια στιγμή να κατανοήσουν ότι... Πάλι το Υπουργείο Συγκοινωνιών και η Αρχή Λιμένων, να σταματήσουν να εμπαίζουν τη Λάρνακα, να σταματήσουν να εμπαίζουν εκείνους τους λιμενεργάτες και τους αδειούχους αχθοφόρους. Εάν η κυβέρνηση πράγματι έχει προθέσεις και θα το αλλάξει το λιμάνι στην πράξη και θα δώσει ζωή σε αυτό το λιμάνι, έχει υποχρέωση αυτά τα μηχανήματα να τα εκτιμήσει, να τα αγοράσει και είναι δικό της πρόβλημα, γιατί η κυβέρνηση η ίδια αποφάσισε μαζί με την Αρχή Λιμένων, όπως υπόσχεται, να αλλάξει τη χρήση αυτού του λιμανιού και να αποζημιώσει αυτούς τους ανθρώπους, ώστε να έχουν πάντοτε σειρά προτεραιότητας στην πρόσληψη, με οποιαδήποτε νέα μορφή· αυτοί οι άνθρωποι που εργάζονταν σε αυτό το λιμενικό χώρο.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Μέχρι να κάμουν κάτι, θα πάρουν σύνταξη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είναι και αυτό που λες και όταν λέμε αυτά, συνάδελφε, εννοούμε το συντομότερο.

Άκουσα ακόμα κάτι το πρωί που δεν μπορεί να περάσει ασχολίαστο, αλλά επειδή τουλάχιστον προσωπικά δεν ασχολήθηκα ούτε με αποκαλύψεις, ούτε με δηλώσεις πάνω σε στρατιωτικά θέματα... Το πρωί παρέλασε από εδώ μια σειρά οπλικών συστημάτων. Και άκουσα ακόμα ένα πολύ σοβαρό και προβληματίστηκα. Όχι για κανένα άλλο λόγο, γιατί είναι προεκλογική περίοδος και μου θύμισαν τους S300. Φαίνεται κάθε φορά όταν οι κυβερνώντες έχουν εκλογές. Τότε, ήυραν τους S300. Σήμερα, ξέρετε τι έχουν βρει; Ναυτική βάση στο Μαρί! Φαίνεται ότι σε κάθε εκλογική αναμέτρηση έχετε πεισθεί ότι αυτός ο λαός, επειδή τα αισθήματά του είναι γνωστά και για την άμυνα και για την πατρίδα, είναι σύνθημα το οποίο πιάνει τόπο -«Ας το σύρουμε τώρα να βγάλουμε τζαι το Μάη, μεν τζαι συρρικνωθούμε πιο κάτω, τζαι πιον εννά

βρούμε κάτι άλλο να τους πούμε. Να τους πούμε τότε για τα θωρηκτά ή τα υποβρύχια ή τα μαχητικά αεροπλάνα.»

Η ανεργία στον τόπο, που παρουσιάζεται, τάχατές μου, χαμηλή. Αυτό το πράγμα δεν αποδίδει την πραγματική εικόνα. Αυτοί οι αριθμοί που αναφέρονται στο 3,5, 3,6 τοις εκατόν ανεργία είναι θεωρητικοί, για το λόγο, κύριοι συνάδελφοι...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

3,3.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Ρότσα, που με διορθώνεις, 3,3, είναι εκείνοι που δικαιούνται και παίρνουν ανεργιακό επίδομα.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Όχι, κύριε συνάδελφε, είναι αυτοί που είναι εγγεγραμμένοι και δικαιούνται λεφτά για δουλειά.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όσο για την παραχάραξη στοιχείων για κάποιους ανθρώπους -όχι εσείς, όχι εσείς, όχι εσείς- είναι ειδικότητά τους. Σεβαστείτε μας· τουλάχιστον είμαστε στην επιτροπή Εργασίας, είμαστε συνδικαλιστές, σε ψηλά επίπεδα, κάπου είκοσι οχτώ χρόνια. Κάτι καταλάβουμε κι εμείς από τούτα τα πράγματα! Και ας μη μας πει κάποιος άλλος τη λέξη που είπε σε κάποιο άλλο συνάδελφο προηγουμένως.

Επομένως, λέω, ναι, οι περισσότεροι, μετά την εξάντληση του επιδόματος της ανεργίας, δεν εγγράφονται, οι περισσότεροι. Και θέλω να προειδοποιήσω ότι σε αυτό τον τόπο υπάρχουν τριάντα οχτώ χιλιάδες μόνιμοι αλλοδαποί και υπάρχουν άλλες δεκαοκτώ χιλιάδες παράνομοι, συν οχτώ χιλιάδες αυτοί που άλλοι τους ονομάζουν Ελληνοπόντιους, Ρωσοπόντιους, Τσετσενοπόντιους, Γεωργιανοπόντιους.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Αντιλαμβάνεστε τι λέει αυτό το πράγμα. Και είναι εδώ που η κυβέρνηση εγκληματεί, όπως και οι τοπικές αυτοδιοικήσεις. Γιατί αυτοί που εργάζονται εδώ ούτε επαγγελματικό φόρο πληρώνουν ούτε καμιά άλλη υποχρέωση εκπληρώνουν. Είναι στα νοσοκομεία μας συνέχεια και φόρο καταβάλλει αυτός ο φορολογούμενος πολίτης. Και, υποτίθεται, είμαστε χώρα υπό κατοχή, υπάρχει ασφάλεια στον τόπο, αλλά, τάχατές μου, δεν μπορούμε να ανακαλύψουμε ποιοι είναι αυτοί. Ναι, γιατί σκόπιμα βοηθά η ίδια η κυβέρνηση τους εργοδότες κεφαλαιοκράτες. Εφόσον είναι παράνομοι, τους προσλαμβάνουν και τους εκμεταλλεύονται. Και απολύουν άλλους τους οποίους πληρώνουν £400 και £500 και πιάνουν κάποιον με £200, γιατί, αν θέλετε, είναι συνηθισμένος, τόσο είναι το βιοτικό του επίπεδο, μέσα στην παρανομία πρέπει να ζήσει και, επομένως, προσφέρεται, τον εκμεταλλεύονται με αυτό τον τρόπο. Και η αλυσίδα συνεχίζει να δημιουργεί και εκμετάλλευση στο δικό μας ντόπιο εργατικό προσωπικό. Και, αν δε ληφθούν μέτρα σήμερα... Τα προβλήματα είναι τεράστια.

Μίλησε με πολλή έπαρση ο φίλος μου ο Ρότσας και είπε για κοινωνική πολιτική και το πόσα έχει προσφέρει αυτή η κυβέρνηση. Ξέρεις, κύριε συνάδελφε, οικογένειες οι οποίες επιχορηγούνται από το Γραφείο Ευημερίας, με τρία ή τέσσερα παιδιά, γιατί εγκαταλείφθηκαν από το σύζυγο νόμιμα ή παράνομα ή το άλφα ή το βήτα ή το γάμα, εν πάση περιπτώσει, δικαιωματικά τυγχάνουν κάποιου επιδόματος. Ξέρετε ότι εκείνη η γυναίκα που δεν τα βγάζει πέρα με τρία ή τέσσερα παιδιά, όταν αναγκαστεί να πάει καθαρίστρια, καμαριέρα ή οτιδήποτε άλλο, εκείνο το οποίο παίρνει, ως αμοιβή από την εργασία της, της το αφαιρούν από το επίδομα; Και με αυτό τον τρόπο λέει: «Εφόσον μου αφαιρούν τις £250, που θα πάρω σαν καμαριέρα από το επίδομά μου, γιατί να πάω να εργαστώ;» Ο σκοπός όμως που πάει είναι για να εξασφαλίσει επιπλέον αυτές τις

£250, για να μπορέσει να επιβιώσει και να συντηρήσει την οικογένειά της.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Να κάνουμε νόμο άλλο, να τελειώνουμε!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε συνάδελφε, γνωρίζεις πολύ καλά ότι η Βουλή δεν μπορεί να κάνει κανένα νόμο που να έχει οικονομικό κόστος στην εκτελεστική εξουσία. Και, μια και σας έμειναν δυο χρόνια ακόμα, κάμετέ το, εσείς που είστε κυβέρνηση! Φέρτε το και δεσμευτικά εμείς λέμε ότι θα το ψηφίσουμε. Τι άλλο πρέπει να κάνουμε; Το να μας λέτε εκ των υστέρων να κάνουμε νόμο... Ποιοι θα τον κάνουν;

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Πού να βρούμε χρήματα, συνάδελφε; Όλα εννά τα κάμετε; Πού εννά τα 'βρετε; Κάμετέ το, να τελειώνει η ιστορία!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Θα σας πω στο τέλος πού θα τα βρούμε.

Εκείνο το οποίο συμβαίνει, κύριοι... Και θέλω να προειδοποιήσω από αυτό το επίσημο βήμα της Βουλής, δε θα επιτρέψουμε αυτά που έγιναν τα περασμένα χρόνια και ειδικά το καλοκαίρι. Δε θα επιτρέψουμε σε υπουργούς να κρατούν τα βαλιτσάκια και να γυρίζουν τους δήμους και τις κοινότητες και να τους δίνουν, τάχατές μου, οικονομική βοήθεια από διάφορα κονδύλια -δευτερεύοντα έργα, που δικαιούται ο υπουργός μέχρι £20.000, έτσι λέει ο προϋπολογισμός- μέσα σ' αυτή την περίοδο. Γιατί θα σας πω ότι αυτό που κάνετε είναι εγκληματικό κάτω από την εξής έννοια: Όταν μέσα του Γενάρη ψηφίζεις τους προϋπολογισμούς, αν αυτά τα χρήματα που θα δώσεις για εκείνα τα προβλήματα τα θεωρούσες ότι ήταν δικαιολογημένα... Πού ήταν το πρόβλημά σας να τα περάσετε και να τα φέρετε σήμερα να τα εγκρίνουμε; Αλλά τα αφήνουμε και πηγαίνουμε με τον τρόπο που πηγαίνουμε και σπάζουμε την προσωπικότητα και την

αξιοπρέπεια αυτών των ανθρώπων και παρουσιαζόμαστε ότι, τάχατές μου, τους κάνουμε και χάρη, λέγοντας, για παράδειγμα, σε κάποιον «τζαι κοίταξε είντα που να κάμεις για τις εκλογές, α, τζαι εννά με ξαναχρειαστείς»!

Εμείς προειδοποιούμε από τώρα, προειδοποιούμε από τα τώρα, ειλικρινά, γιατί θα ξεκινήσει ένας έντονος αγώνας και μια μετωπική σύγκρουση, που δε θα έχει τέλος. Εμείς προειδοποιούμε!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Πάντως οι κοινοτάρχες του ΑΚΕΛ...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εμείς προειδοποιούμε! Μην αποτολμήσετε να προσπαθήσετε να κερδίσετε εκλογές με εξαγορά ψήφων, με εξαγορά συνειδήσεων! Μην τολμήσετε! Ο λαός έχει γνώση, έχει κρίση -έχουμε δημοκρατία, δόξα σοι ο Θεός -να πορευθεί, να πάει να ψηφίσει και να εκλέξει όποιους θέλει και να δώσει την όποια δύναμη και το όποιο ποσοστό σε όποιο κόμμα της αρεσκείας του. Αν θέλετε να λέμε ότι έχει δημοκρατία.

Τελειώνω με ακόμα μια προειδοποίηση, και είναι καλά τουλάχιστον που παρευρίσκεται ο συνάδελφος, ο πρόεδρος της επιτροπής Υγείας. Στην Πάφο, συνάδελφοι, έχει καταντήσει πλέον θεσμός οτιδήποτε το παλιό να το βγάζουμε και να το μεταφέρουμε στο νοσοκομείο της Πάφου. Αυτή τη στιγμή γίνεται προσπάθεια για να μεταφερθεί, όπως μας διαβεβαίωσε ο κύριος υπουργός, μέχρι το τέλος του Γενάρη ή του Φεβρουαρίου ο παλιός αξονικός τομογράφος που υπάρχει στη Λεμεσό. Από επίσημα στοιχεία -θα μου πεις ποια είναι τα επίσημα στοιχεία;- από κάποιους ανθρώπους που τον δουλεύουν- ποια είναι η πιο επίσημη πηγή;- ξέρουμε ότι δε λειτουργεί κανονικά. Επικοινωνήσαμε, τουλάχιστον εμείς, επανειλημμένα με τον κύριο υπουργό και μας διαβεβαίωσε ότι αυτό το πράγμα θα συντηρηθεί και θα είναι απόλυτα λειτουργικό. Και λέμε, αν είναι έτσι τα πράγματα, εμάς δε μας ενδιαφέρει το

μπογιάτισμα, η εμφάνιση· μας ενδιαφέρει τι είναι εκείνο που μπορεί να αποδώσει αυτός ο τομογράφος. Αν, παρ' ελπίδα, και το τονίζουμε αυτό το πράγμα, αν, παρ' ελπίδα, αυτός ο αξονικός τομογράφος έρθει στην Πάφο και έχει προβλήματα, ε, δεν ξέρω, προσωπικά θα ζητήσω μέχρι και παραιτήσεις!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Οι πρώτοι που θα αντιδράσουν θα είμαστε εμείς.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εμείς λέμε ότι καλόπιστα, καλόπιστα, δεχόμαστε τη διαβεβαίωση του κυρίου υπουργού. Αν όμως είναι διαφορετικά τα πράγματα, σημαίνει, κάποιος εμπαίξει κάποιους.

Τελειώνω. Με πολλή έπαρση οι κυβερνώντες, που το δημόσιο χρέος το έχουν εφταπλασιάσει από τον καιρό που ήταν κυβέρνηση το ΔΗΚΟ -γιατί το τριπλασίασε ο κ. Βασιλείου, προηγουμένως, και το υπόλοιπο είναι τούτων- λένε ότι έκαναν πολλά έργα. Ε, τι πρέπει να πει το Δημοκρατικό Κόμμα, όταν είχε παραλάβει μια καμένη γη, μετά από ένα πραξικόπημα και μια τούρκικη εισβολή, όταν είχε παραλάβει μια καμένη γη, όταν έπρεπε να στεγάσει εκατόν εβδομήντα χιλιάδες ανθρώπους, όταν έπρεπε να εργοδοτήσει ενενήντα τρεις χιλιάδες ανθρώπους, που από τη μια στιγμή στην άλλη έμειναν άνεργοι, όταν κατάρρευσαν τα ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων, τα πάντα, όταν χάσαμε το 65% των πλουτοπαραγωγικών μας πόρων, όταν είχαμε ένα κύριο λιμάνι στην Αμμόχωστο και το χάσαμε, όταν είχαμε έναν αερολιμένα στη Λευκωσία, τον μοναδικό, και τον χάσαμε, όταν χάσαμε ολόκληρη την τουριστική μας υποδομή, που ήταν στην Κερύνεια και στην Αμμόχωστο, και όταν αυτό το κόμμα, που διακυβέρνησε αυτό τον τόπο, έκανε, αντί ένα, δυο αεροδρόμια, αναβάθμισε τα λιμάνια, αποκατάστησε τα δίκτυα ηλεκτρικής, τηλεπικοινωνιών και όλα τα άλλα, έφτιαξε νέο οδικό δίκτυο και στέγασε τους πρόσφυγες, ανάλογα με τις ανάγκες που είχαν δημιουργηθεί,

αποκατάστησε επαγγελματικά ενενήντα τρεις χιλιάδες ανθρώπους. Γιατί, όταν λέτε για ρουσφέτι, ξεχνάτε ότι μας παραδόθηκε μια καμένη γη, ξεχνάτε ότι όλοι αυτοί οι άνθρωποι ήταν άνεργοι! Και βρέθηκε να μας πει ο κυβερνητικός εκπρόσωπος ότι οι καθαρίστριες, τάχατές μου, ήταν απ' έξω από το ΔΗΚΟ, ουρά, και περίμεναν, για να πιάσουν ταυτότητα, ταυτότητα, για να παν καθαρίστριες. Δεν πειράζει· εμάς να μας αφήνετε τις καθαρίστριες και εσείς πάρτε τους επιστήμονες και τους υψηλοθεσίτες, όπως κανονίσατε και τον τελευταίο στην κλίμακα Α16!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Δεν επαίρναν μούγια τότε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ναι, όλοι αυτοί που βρέθηκαν σήμερα και είναι ψηφοφόροι άλλων κομμάτων είναι γιατί τους πείσατε με τη συνέπειά σας, με την πολιτική σας και σας ακολούθησαν! Και σήμερα πάνω στα σκαλιά σας βρίσκονται αστυνομικοί και οι άλλοι, που σας λεν ότι είναι του Συναγερμού, οι διάφοροι, να μην τους ονομάσω, αλλά, ναι, αύριο που θα λλιάνουν οι ψήφοι εννάν πάνω στα σκαλιά του άλλου! Και ο τροχός γυρίζει, ο τροχός γυρίζει για όλους μας. Και δεν είναι αυτούς τους πολίτες που πρέπει να φτιάξουμε σ' αυτό τον τόπο. Και εμάς τουλάχιστον η πρότασή μας είναι εκεί, κατατέθηκε, το ρουσφέτι να ποινικοποιηθεί. Και, κύριε πρόεδρε της επιτροπής Νομικών, κύριε Δημητρίου, όπως μας ενημερώνει ο αρχηγός μου, κάθε τέλος του μηνός σας στέλλει μια επιστολή, ως προέδρου της επιτροπής Νομικών, κάθε μήνα, που σας λέει «προχωράτε το νομοσχέδιο για ποινικοποίηση, προχωράτε το νομοσχέδιο για ποινικοποίηση». Φυσικά, αν θα τον βαρεθείτε, ναι ή όχι, είναι ένα άλλο θέμα. Εμείς πάντως το λέμε δημόσια, ότι κάθε μήνα ο πρόεδρος του κόμματός μας σε υπενθυμίζει γι' αυτό το

πράγμα και σε καλούμε και τώρα να το προωθήσεις.

Τελειώνω, αγαπητοί συνάδελφοι, και λέω, με πολλή υπευθυνότητα, ότι την έντονη κριτική που κάνουμε προς την κυβέρνηση, εξειδικευμένα σε πάρα πολλούς τομείς, εμείς τη θεωρούμε υποχρέωσή μας. Έτσι, ναι, το νιώθουμε, μέσα από την υπευθυνότητα, ότι πρέπει να ψηφίσουμε όλα τα κονδύλια εκτός από εκείνα που, κατά τη δική μας άποψη, δεν πρέπει να εγκριθούν, γιατί ούτε το δημόσιο συμφέρον εξυπηρετούν ούτε αναγκαία είναι, αλλά σε κάποιες άλλες σκοπιμότητες και επιδιώξεις, κατά τη δική μας άποψη, στοχεύουν. Αυτά θα τα καταψηφίσουμε. Και εμείς, άσχετα αν θα μας κατηγορήσουν οι όποιοι, πιστεύουμε στην κρίση αυτού του λαού. Και λέμε, για ακόμα μια φορά, ότι αυτό επέβαλλε, όπως πάντοτε, η υπεύθυνη στάση του Δημοκρατικού Κόμματος, που θα εξακολουθήσει να υπάρχει. Και είναι μέσα από αυτή τη στάση που θα φανεί και η αξιοπιστία και η συνέπειά μας. Φαίνεται και με αυτή μας τη στάση, αν το κατανοήσουν κάποιοι, ναι, το ΔΗΚΟ είναι ο εκπρόσωπος του κεντρώου χώρου, ναι, το ΔΗΚΟ είναι και θα παραμείνει ο ρυθμιστής και θα είναι η κυβέρνηση η επόμενη σ' αυτό τον τόπο ή θα καθορίσει, με τη δική του συμμετοχή, ποια θα είναι η κυβέρνηση σ' αυτό τον τόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γερασίμου, παρακαλώ.

ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι...

Θα ησυχάσεις, συνάδελφε, τώρα που θα με ακούσεις· μη φοβάσαι.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Για μένα; Πες ό,τι θέλεις!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Πες του πού κάθεσαι, για να ξέρει πού να στείλει τα πυρά του!

ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ:

Είναι φίλος μου, μη φοβάστε!

Είμαστε εδώ και συμμετέχουμε για ακόμη μια χρονιά σε μια από τις πιο σημαντικές ετήσιες λειτουργίες αυτού του σώματος, που είναι η συζήτηση των προϋπολογισμών. Ο προϋπολογισμός, οποίος ετοιμάστηκε από τους διάφορους υπουργούς και εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, μας δίνει την ευκαιρία να προβούμε σε ένα συνολικό απολογισμό του έργου της κυβέρνησης. Κάθε αναφορά στα επιτεύγματα αυτής της κυβέρνησης ας γίνεται όχι με προδιάθεση μηδενιστικής προβολής, που δεν εξυπηρετεί τις προσδοκίες του λαού, αλλά με το ορθό πνεύμα και ας είμαστε έτοιμοι να παραδεχτούμε και να επαινέσουμε για τα επιτεύγματα την κυβέρνηση, ώστε να είμαστε σοβαροί έναντι του εαυτού μας και της Δημοκρατίας. Η συζήτηση των προϋπολογισμών δεν πρέπει να αποτελέσει στόχο εκτοξεύσεων επικρίσεων και διαστρέβλωσης των δεδομένων, αλλά να εμπλουτίζεται με νέες ιδέες, που στο επόμενο ή τα επόμενα έτη να υιοθετούνται.

Ο προϋπολογισμός είναι φανερός και συνεπής χάρις στην επιμονή και τις συνεχείς προσπάθειες της κυβέρνησης να νοικοκυρέψει αυτό τον τόπο με τη μείωση των άσκοπων δαπανών. Είναι εμφανής η δέσμευση της κυβέρνησης απέναντι στον κυπριακό λαό, που με αμείωτο ενδιαφέρον προχωρεί στην υλοποίηση των δεσμεύσεων της μέσω αυτού του προϋπολογισμού.

Άλλοι συνάδελφοι αναφέρθηκαν και άλλοι θα αναφερθούν διεξοδικά στους διάφορους τομείς. Εγώ θα ήθελα να αναφερθώ πιο ειδικά στα θέματα της αγροτικής και υδατικής πολιτικής.

Ο προϋπολογισμός του 2001 προβλέπει £21,8 εκατομ. για την αγροτική ανάπτυξη. Οι αγρότες έχουν δικαίωμα να περιμένουν περισσότερο από τον καθένα. Και οι δαπάνες της κυβέρνησης στον τομέα αυτό αναδεικνύουν μια σχέση διαρκείας

μεταξύ του αγρότη και της κυβέρνησης.

Ο χώρος της γεωργίας είναι ο κατεξοχήν χώρος ο οποίος πρέπει να προστατευτεί και η κυβέρνηση έχει δώσει το στίγμα της στον τομέα αυτό με τις διαρκώς αυξανόμενες δαπάνες και προγράμματα, που την καθιστούν αξιόπιστη. Κάθε αναφορά στην αγροτική πολιτική και ιδιαίτερα στο γεωργοκτηνοτροφικό τομέα πρέπει να γίνεται έχοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες του τομέα και τα προβλήματα που αυτός αντιμετωπίζει. Προβλήματα που άλλα είναι χρόνια και συσσωρεύτηκαν μέσα από μια μακρά κοινωνικοοικονομική ζωή του τόπου και άλλα άμεσα που δημιουργούνται από την αποκλειστική εξάρτηση του τομέα από τις απρόβλεπτες καιρικές συνθήκες και αντιξοότητες, καθώς και την έλλειψη νερού.

Στα πρώτα σίγουρα οι λύσεις δεν είναι εύκολες, αλλά απαιτούν μια επίμονη, επίπονη, μακρόχρονη, συντονισμένη και προγραμματισμένη προσπάθεια, καθώς σχετίζονται με θεσμούς, καταστάσεις, συμπεριφορές και νοοτροπίες που δεν αλλάζουν εύκολα από τη μια μέρα στην άλλη. Στα δεύτερα οι λύσεις πρέπει να είναι άμεσες και χωρίς χρονοτριβή, γιατί σχετίζονται άμεσα με το εισόδημα του αγρότη και με τη δυνατότητα που πρέπει να του δοθεί, για να συνεχίσει την άσκηση του επαγγέλματός του.

Επιπλέον, η προσδοκώμενη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση επιβάλλει τον εκσυγχρονισμό του τομέα και την αυτοδύναμη ανάπτυξή του υπό το φως της νέας δυναμικής ανάπτυξης πραγμάτων. Η πορεία του εκσυγχρονισμού, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, στοχεύει στη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για την αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων που προδιαγράφονται.

Επίσης η πορεία ελευθεροποίησης του εμπορίου, με τη δημιουργία συνθηκών άνισου ανταγωνισμού, καθώς και η πετρελαϊκή κρίση, που συνέτεινε στη μείωση της προσφοράς των γεωργικών προϊόντων, και η ανομβρία είχαν ως αποτέλεσμα ένα

αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης του τομέα.

Η κυβέρνηση, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τα πιο πάνω δεδομένα, έθεσε σε εφαρμογή σειρά προγραμμάτων και μέτρων αγροτικής πολιτικής που στοχεύουν στη στήριξη του τομέα, τον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωση του τομέα ενόψει και της επιδιωκόμενης ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βασικοί άξονες αυτής της πολιτικής ήταν η βελτίωση του αγροτοπιστωτικού συστήματος με την τροποποίηση των όρων και των ποσών δανειοδότησης και την εισοδηματική στήριξη του αγρότη, το εισόδημα του οποίου πλήγηκε από τις άκρως αντίξοες καιρικές συνθήκες που επικράτησαν τα τελευταία χρόνια. Στα πλαίσια αυτά τέθηκε σε εφαρμογή δέσμη μέτρων στήριξης με ετήσιο προϋπολογισμό £10 εκατομ. Οι συνολικές χορηγίες προς το γεωργικό τομέα τα τελευταία επτά χρόνια (1993-1999) ανήλθαν στα £359 εκατομ. και μέχρι το τέλος του 2000 η συνολική δαπάνη θα ανέλθει στα £400 εκατομ., όπως έχει πει ο συνάδελφός μου κ. Μαυροκορδάτος.

Αναλυτικότερα, ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε από την κυβέρνηση για αντιμετώπιση της κατάστασης στους ακόλουθους τομείς:

A. Στην προσπάθεια λύσης του υδατικού.

Ο τομέας της υδατικής ανάπτυξης, λόγω της κρισιμότητας από την επικράτηση πρωτοφανών συνθηκών ανομβρίας, απέκτησε ιδιαίτερη σημασία και συγκέντρωσε το ενδιαφέρον και την προσοχή της κυβέρνησης. Προς την κατεύθυνση αυτή οι ενέργειες αφορούσαν τη συμπλήρωση διαφόρων έργων στα πλαίσια των μεγάλων σχεδίων υδατικής ανάπτυξης, καθώς και την εξασφάλιση πρόσθετων πηγών. Εδώ να σημειώσουμε ότι η υδατική πολιτική της κυβέρνησης και η λύση που έχει δώσει, με τη δημιουργία αφαλατώσεων θαλάσσιου νερού, έχει αξιολογηθεί και επιβραβεύεται από τους πολίτες. Προωθήθηκε η αφαλάτωση θαλάσσιου νερού με τη λειτουργία, το 1998, της πρώτης μονάδας στη Δεκέλεια, ανέγερση δεύτερης μονάδας, που θα λειτουργήσει

στις αρχές του 2001 στη Λάρνακα, καθώς και ο προγραμματισμός για τρίτη μονάδα στο Παραλίμνι και τέταρτη στη Λεμεσό, με στόχο την άρση των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν και την παροχή νερού στο κοινό χωρίς περικοπές. Η κυβέρνηση ακόμη εξετάζει το ενδεχόμενο χρησιμοποίησης αφαλατωμένου νερού στη γεωργία, σε περίπτωση που το κόστος δεν είναι αποτρεπτικό. Ήδη έχει προωθηθεί και η χρήση ανακυκλωμένου νερού στη γεωργία το οποίο προέρχεται από την επεξεργασία των λυμάτων. Άλλα έργα τα οποία συμπληρώθηκαν είναι τα αρδευτικά δίκτυα Ακρωτηρίου, Αθηνού, Αβδελλερού, Παρεκκλησιάς, Κιτίου, η λειτουργία των διυλιστηρίων Τερσεφάνου και Λεμεσού, ο αγωγός Τερσεφάνου - Λευκωσίας, ανέγερση φραγμάτων κ.α.

B. Στον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την αναδιάρθρωση του τομέα, ώστε να γίνει ανταγωνιστικός με βάση τα νέα δεδομένα.

Για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων τέθηκαν σε εφαρμογή διάφορα σχέδια και προγράμματα για την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό του τομέα, καθώς και τη δημιουργία κατάλληλης υποδομής για αύξηση της παραγωγικότητας και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της παραγωγής. Τέτοια σχέδια είναι:

1. το ενοποιημένο σχέδιο ανάπτυξης της κτηνοτροφίας, το οποίο αποβλέπει στη σφαιρική αντιμετώπιση των προβλημάτων της κτηνοτροφίας και τον εκσυγχρονισμό των κτηνοτροφικών μονάδων, με ταυτόχρονη αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών και χωροταξικών προβλημάτων·
2. το σχέδιο αναδιάρθρωσης των εσπεριδοειδών και φυλλοβόλων οπωροφόρων δέντρων, το οποίο αποβλέπει στο να δώσει ικανοποιητικά κίνητρα στους καλλιεργητές, ώστε να αντικαταστήσουν προβληματικές, μη παραγωγικές, φυτείες με άλλες ποικιλίες και είδη με καλύτερες προοπτικές, στα πλαίσια οπωσδήποτε

των προσπάθειών να καταστήσουμε τους τομείς της αγροτικής μας οικονομίας ανταγωνιστικούς στο νέο περιβάλλον που διαμορφώνεται·

3. το σχέδιο για εκσυγχρονισμό και βελτίωση της αποδοτικότητας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και
 4. το σχέδιο για τους νέους αγρότες.
- Γ. Στη στήριξη του εισοδήματος των αγροτών, μέχρις ότου η Κύπρος ενταχθεί στην ΕΕ και ο Κύπριος αγρότης έχει τη δυνατότητα να μετάσχει στο μεγάλο προϋπολογισμό της ΚΑΠ και έχει τη στήριξη των κονδυλίων αυτών.

Οι τέσσερις άξονες της κυβέρνησης για τη στήριξη του γεωργικού εισοδήματος, ώστε ο κλάδος να στηριχθεί και να επιβιώνει άμεσα, είναι οι εξής:

1. Ο θεσμός των ταμείων στήριξης, ο οποίος καθιερώθηκε από το 1997, τα ποσά του οποίου ανέρχονται περίπου σε £10 εκατομ. το χρόνο για στήριξη και αναδιάρθρωση. Ο συνάδελφος κ. Μαυροκορδάτος για τα ταμεία στήριξης είχε πει ότι είναι ταμεία επαιτείας. Ας τα πείτε, κύριε Μαυροκορδάτε, αυτά τα ταμεία “ταμεία επαιτείας” έξω στην ύπαιθρο, όταν θα περνάτε να πάτε στο Παραλίμνι!
2. Οι μόνιμες παραδοσιακές επιδοτήσεις, και αφορούν τα αμπέλια, σιτηρά, με πολλά εκατομμύρια λίρες.
3. Η έκτακτη στήριξη σε περίπτωση προβλημάτων από την ανομβρία και άλλες αντίξοες συνθήκες.
4. Η παραχώρηση οικονομικής βοήθειας ως αντιστάθμισμα της τιμής των πετρελαιοειδών και των επιπτώσεων αυτής της αύξησης στο γεωργικό τομέα.

Για το 2001 θα δαπανηθεί ποσό £70 εκατομ. Μερικά από τα έκτακτα μέτρα στήριξης γεωργοκτηνοτροφικών προϊόντων, τα οποία απεφάσισε εξ υπουργών επιτροπή μέσα στο 2000, αφορούν την υπερπαραγωγή μπανανών, για τη σταθεροποίηση των τιμών των οποίων θα αυξηθεί η επιδότηση για την απόσυρση

μέρους της παραγωγής. Μέρος του ποσού θα παραχωρείται στους μπανανοκαλλιεργητές και μέρος στους συνδέσμους εμπορίας. Επίσης πάρθηκε απόφαση για την αύξηση της επιδότησης των μανταρινοπαραγωγών και την παραχώρηση πρόσθετης βοήθειας στους αμυγδαλοπαραγωγούς. Περαιτέρω έχει εγκριθεί ο τρόπος που θα κατανεμηθούν τα £3 εκατομ. τα οποία θα δοθούν σε διάφορους κλάδους του αγροτικού τομέα ως αντιστάθμισμα στην αύξηση των τιμών του πετρελαίου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η χορηγία του ΟΓΑ αυξήθηκε από το 50% στο 100% των ασφαλίστρων, ενισχύθηκε το αποθεματικό του οργανισμού, το οποίο είχε εξαντληθεί λόγω των υπέρογκων και πρωτοφανών ποσών αποζημιώσεων που έπρεπε να καταβληθούν, περιλήφθηκε η κάλυψη των πρόσθετων κινδύνων και προωθήθηκε η μελέτη επέκτασης του θεσμού και σε άλλους κλάδους. Επίσης γίνονται μελέτες για νέο τρόπο λειτουργίας του οργανισμού ο οποίος θα τον καθιστά αυτοδύναμο χωρίς την ανάγκη μεγάλης στήριξης από την κυβέρνηση.

Στον τομέα της κτηνοτροφίας, παράλληλα με το ενοποιημένο σχέδιο για την ανάπτυξη της κτηνοτροφίας και τον εκσυγχρονισμό των κτηνοτροφικών μονάδων, η κυβέρνηση συνέχισε και φέτος τη στήριξη του τομέα της αγελαδοτροφίας-αιγοπροβατοτροφίας με άμεσα μέτρα ενίσχυσης των εισοδημάτων των κτηνοτρόφων. Καταβάλλεται ήδη βοήθεια £6 ανά παραγωγικό ζώο στους αιγοπροβατοτρόφους, βοήθεια £22 ως επιδότηση του σανού, παραχωρείται αποζημίωση από τον ΟΓΑ και επιπλέον δίνεται οικονομική βοήθεια από την κυβέρνηση για την αύξηση της τιμής του πετρελαίου.

Διάφορα μέτρα λήφθηκαν για τη διευκόλυνση του αναδασμού, που στοχεύουν στην απάλειψη των μειονεκτημάτων από το ελαττωματικό σύστημα διακατοχής της γης, όπως η αύξηση της χορηγίας για τους αγροτικούς δρόμους από 50% μέχρι και 95%, η

παραχώρηση χαλίτικης γης για το μέγιστο του κλήρου και πολλά άλλα.

Για την ανάπτυξη του δασικού τομέα ετοιμάστηκε εθνικό πρόγραμμα για τα δάση της Κύπρου με τη συνεργασία του Οργανισμού Τροφίμων και Γεωργίας (FAO). Στα πλαίσια της επέκτασης της δασοκάλυψης αναδασώθηκε έκταση 2 000 εκταρίων, ενώ φυτεύτηκαν χιλιάδες δενδρύλλια για την εγκατάσταση δενδροστοιχιών στους νέους αυτοκινητόδρομους Λάρνακας - Αμμοχώστου και Λεμεσού - Πάφου.

Στον τομέα της αλιείας αναπτύχθηκε ραγδαία η ιχθυοκαλλιέργεια, όπου η παραγωγή σε τσιπούρα και λαβράκι υπερδεκαπλασιάστηκε (92 τόνοι το 1993 έναντι 1 313 τόνων το 1999). Από το 1999 παρατηρείται σημαντική αύξηση στις εξαγωγές καλλιεργημένων ειδών, ενώ η συνολική αξία των προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας τετραπλασιάστηκε.

Στον τομέα των κτηνιατρικών υπηρεσιών αναβαθμίστηκαν τα επίπεδα υγείας και ευημερίας των ζώων και των υγειονομικών συνθηκών στην παραγωγή και διάθεση ζωοκομικών προϊόντων με την εφαρμογή διαφόρων σχεδίων. Στόχος της κυβέρνησης ήταν και είναι η εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και καταβάλλονται προσπάθειες για πλήρη εναρμόνιση μέχρι το 2003. Για τον ίδιο τομέα ακόμα αναφέρεται η προώθηση του σχεδίου σήμανσης των ζώων.

Προς την κατεύθυνση της εναρμόνισης με την ΕΕ έχουν προωθηθεί πολλές νομοθεσίες που αφορούν κυρίως εναρμόνιση με Οδηγίες της ΕΕ. Οι νομοθεσίες αυτές βασικά αφορούν τη φυτοϋγεία, ζωοτεχνικά θέματα, το κρασί, τα πουλερικά και αυγά, την αλιεία και πολλά άλλα. Στόχος είναι η όλη προσπάθεια να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2002. Να σημειωθεί ότι το μισό περίπου του κοινοτικού κεκτημένου αφορά το γεωργικό τομέα.

Σε γενικές γραμμές ο προγραμματισμός μέχρι το τέλος της διακυβέρνησης θα είναι η συνέχιση και εντατικοποίηση της προσπάθειας για εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση

του τομέα, με στόχο την προαγωγή της αγροτικής οικονομίας και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου του αγροτικού κόσμου, η προώθηση της αφαλάτωσης για την ύπαρξη των αναγκαίων ποσοτήτων πόσιμου νερού και την αύξηση της διαθεσιμότητας για αρδευτικούς σκοπούς, καθώς και όλων των μέτρων για βελτίωση των προσφερομένων υπηρεσιών.

Κάθε αναφορά στην υποστήριξη της θέσης ότι ο αγροτικός τομέας είναι παραμελημένος ή εγκαταλείπεται είναι παραπλανητικός και δεν πείθει, γιατί από τη μέχρι σήμερα εφαρμογή των μέτρων στήριξης που εφάρμοσε η φιλαγροτική πολιτική της κυβέρνησης ικανοποιήθηκαν σε μεγάλο βαθμό οι ανάγκες των αγροτών.

Τα επιτεύγματα της κυβέρνησης στον αγροτικό τομέα είναι έκδηλα και μπορούμε με υπερηφάνεια και παρρησία να ομολογήσουμε τα όσα επέτυχε η κυβέρνηση με τη γενναιοδωρία της απέναντι στον αγροτικό κόσμο. Ο αγρότης εξακολουθεί να επιβιώνει, παρ' όλες τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει. Η αλήθεια είναι αυταπόδεικτη. Ας την αποδεχτούμε χωρίς διαστρέβλωση των δεδομένων. Η αντιπολίτευση οφείλει να παραδεχτεί αυτό το θαύμα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Θαύμα!

ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ:

Βεβαίως είναι θαύμα, γνωρίζοντας έξι χρόνια ανομβρία. Επί διακυβέρνησης δικής σας δεν υπήρχε έξι χρόνια ανομβρία και να παρέχεται νερό μία έως δυο φορές τη βδομάδα.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ούλα τα κακά πάνω σας!

ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ:

Καλώ όλους να εγκύψουμε στα προβλήματα του αγρότη και χωρίς μηδενιστική

διάθεση να υποδείξουμε τομείς και να εισηγηθούμε μέτρα που χρειάζονται βελτίωση, ώστε ο αγρότης να κρατηθεί και να συνεχίσει το έργο του.

Κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, θα ήταν παράλειψή μου, ως βουλευτής της επαρχίας Λάρνακας, να μην αναφερθώ και για τη Λάρνακα, γιατί, επειδή θα ακολουθήσει η ομιλία του φίλου μου του Δώρου Χριστοδουλίδη, πιστεύω ότι θα γίνει κάποια αναφορά. Αν δε θα κάνατε αναφορά, θα το απόφευγα, αλλά, επειδή πιστεύω ότι θα κάνετε αναφορά, έτσι...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δε θα κάμω.

ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ:

Αν δε θα κάμετε αναφορά, τότε θα τελειώσω την ομιλία μου.

Παρ' όλο που η Λάρνακα είναι μια πόλη η οποία είναι παραμελημένη τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια και έχει σοβαρά προβλήματα ανάπτυξης, πρέπει να δούμε πού βρίσκονται σήμερα αυτά τα έργα, τα οποία έχουμε απαίτηση να γίνουν και ως δήμος και ως επιτροπή ανάπτυξης Λάρνακας. Είμαι βέβαιος ότι τα προβλήματα τα οποία αντιμετώπιζε η ύπαιθρος ήδη, κατά τη συντριπτική τους πλειοψηφία, έχουν υλοποιηθεί ή είναι τροχοδρομημένα προς επίλυση.

Η πόλη της Λάρνακας αντιμετώπισε σοβαρά προβλήματα. Προβλήματα τα οποία τα τελευταία χρόνια απασχόλησαν τη Βουλή, όχι τη σημερινή, αλλά και την προηγούμενη Βουλή. Τέτοια προβλήματα ήταν το οδικό έργο, ήταν το λιμάνι, ήταν το αεροδρόμιο, η μαρίνα, το πάρκο της Αλυκής, γήπεδα αθλητικού τουρισμού και αρκετά άλλα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τούτα είναι τα καινούρια ή έγιναν;

ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ:

Το 1998 ο δήμαρχος Λάρνακας είχε υποβάλει ένα υπόμνημα στην κυβέρνηση και είχε ιεραρχήσει εννέα προβλήματα, εννέα έργα υποδομής. Σήμερα αξιολογούμε αυτά τα εννέα έργα υποδομής, τα οποία είχε απαιτήσει ο δήμαρχος και το δημοτικό του συμβούλιο.

Ήταν οδικά έργα. Μεταξύ αυτών ήταν οι τέσσερις κύριες οδικές αρτηρίες της αστικής περιοχής: Ο δρόμος Λάρνακος - Κοφίνου, ο οποίος υλοποιείται και είναι κοστολογημένος με £5 εκατομ., η λεωφόρος Στρατηγού Τιμάγια και το αποχετευτικό ομβρίων υδάτων, με προϋπολογιζόμενη δαπάνη £15,2 εκατομ., για το οποίο, αν θυμάστε, στις 13 Ιουλίου 2000 ψηφίσαμε τους κυρωτικούς νόμους -και σήμερα είναι όλα έτοιμα γι' αυτά τα έργα, ώστε να προκηρυχθούν προσφορές· θα αρχίσουν εντός του πρώτου εξαμήνου του 2001- και ο δρόμος Λάρνακας - Δεκέλειας, για τον οποίο ετοιμάζονται κατασκευαστικά σχέδια, τα οποία θα είναι ολοκληρωμένα το Σεπτέμβριο του 2001.

Όσον αφορά το λιμάνι, στο οποίο έχει αναφερθεί ο φίλος Νίκος Πιπτοκοπίτης, είναι ένα πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζει η Λάρνακα εδώ και αρκετό καιρό. Και εδώ υπάρχουν δύο πτυχές: Η μία πτυχή είναι η μετατροπή του λιμανιού σε επιβατικό και η δεύτερη πτυχή είναι το κοινωνικό πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι. Η κυβέρνηση αντιμετωπίζει και τα δύο προβλήματα με συνέπεια και με υπευθυνότητα. Όσον αφορά τη μετατροπή του λιμανιού, ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, μέχρι το Σεπτέμβριο του 2001, θα αποφασίσει κατά πόσο το λιμάνι θα μετατραπεί σε επιβατικό. Και, αν δεν εξευρεθούν στρατηγικοί επενδυτές, η κυβέρνηση έχει δεσμευτεί ότι την πρώτη φάση του έργου, αξίας £25 εκατομ., θα την αναλάβει η ίδια. Ο ίδιος ο υπουργός έχει δεσμευτεί ότι θα επιλύσει το σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοι στο λιμάνι.

Όσον αφορά την αναβάθμιση του αεροδρομίου Λάρνακας, κατασκευάζεται ο νέος

πύργος ελέγχου, κατασκευάζεται ο νέος πυροσβεστικός σταθμός, κατασκευάζεται σύγχρονη αποθήκη εκτελωνιστικών εμπορευμάτων. Τα έργα αυτά αναμένεται να ολοκληρωθούν το Σεπτέμβριο του 2001. Έχουν ολοκληρωθεί το έργο της βελτίωσης των κτιρίων στο χώρο ζύγισης των αποσκευών και ο υποσταθμός της ΑΗΚ.

Για τη μαρίνα Λάρνακας, το έχετε πει το πρωί, ότι το 2001 θα αρχίσει η υλοποίηση των έργων με τη μέθοδο του BOT.

Όσον αφορά ένα άλλο έργο, το οποίο είχε υποβάλει ο δήμος Λάρνακας, για το πάρκο της Αλυκής, απέναντι από το αεροδρόμιο -εσείς που ταξιδεύετε- αυτό εκκρεμεί από το 1983 και σήμερα έχουμε όχι δεσμεύσεις· άρχισε να υλοποιείται. Τον Ιούνιο του 2000 δημοσιεύτηκε απαλλοτρίωση £4 εκατομ. ελληνοκυπριακής ιδιωτικής γης και υπάρχει ένα κονδύλι £121.770, για να αρχίσει η πεζοδρομοποίηση περιμετρικά της Αλυκής. Κι εκείνο το σχέδιο έχει δεκαεφτά-δεκαοχτώ χρόνια που περιμένουμε να γίνει.

Τα γραφεία της επαρχιακής διοίκησης στη λεωφόρο Αθηνών ήδη έχουν ανακαινιστεί και σύντομα θα μεταφερθούν τα γραφεία, για να αναζωογονηθεί και να ενισχυθεί το εμπορικό μας κέντρο.

Για τα γήπεδα αθλητισμού η κυβέρνηση έχει παραχωρήσει στην παραλία του Μακένζυ μεγάλη έκταση γης για δημιουργία γηπέδων, αλλά ο δήμος επιφυλάχθηκε να κάμει τεχνοοικονομική μελέτη βιωσιμότητας.

Όσον αφορά το αστικό κέντρο, η κυβέρνηση έχει δεσμευτεί έναντι του δήμου ότι για όλα τα έργα τα οποία θα εκτελεστούν θα αναλάβει τις δαπάνες.

Και ερχόμαστε τώρα να πούμε ότι σ' αυτό το υπόμνημα, το οποίο έχει υποβάλει ο δήμος της Λάρνακας το Μάιο 1998, από τα εννιά αναπτυξιακά έργα σήμερα και τα εννέα έργα είτε έχουν αρχίσει να υλοποιούνται είτε είναι έτοιμα, για να αρχίσει η υλοποίησή τους το 2001.

Γι' αυτό το λόγο εμείς, ως Λαρνακείς, πιστεύουμε ότι αυτή η δεκαετία που η

Λάρνακα ήταν παραμελημένη προς όφελος άλλων επαρχιών, είτε αυτή είναι Λεμεσός είτε Λευκωσία είτε Αμμόχωστος ή Πάφος, αυτή η δεκαετία θα είναι η δεκαετία, και αναμένουμε ότι θα είναι, η δεκαετία η δική μας, της Λάρνακας. Και η Λάρνακα θα μετατραπεί σε ένα εργοτάξιο και αυτή η κυβέρνηση θα βάλει τη σφραγίδα της πάνω στην ανάπτυξη αυτής της πόλης και της επαρχίας της Λάρνακας.

Προς το σκοπό αυτό, εγώ, ως βουλευτής της επαρχίας της Λάρνακας, κάνω μια παράκληση στους συναδέλφους της Λάρνακας, όχι μόνο τους Λαρνακείς, αλλά και τους εξ Αμμοχώστου, όλων των κομμάτων, που κατοικούν στη Λάρνακα...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Προσωρινά.

ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ:

Προσωρινά. Το δέχομαι.

Να συνεργαστούμε με όλες μας τις δυνάμεις, για να μπορέσουμε όλοι να δούμε μια Λάρνακα μοντέρνα, μια Λάρνακα σύγχρονη και με καλύτερη ποιότητα ζωής των συμπολιτών μας.

Δεν έχω να προσθέσω τίποτε άλλο, κύριε Δώρο, επειδή θα είσαι ο επόμενος ομιλητής. Γι' αυτό θα είμαι έτοιμος να ακούσω εκείνα τα οποία θα πεις, αλλά δεν πρέπει να μένουμε στη μηδενιστική πολιτική, αλλά να αντιμετωπίζουμε τα πράγματα βλέποντας την ωμή πραγματικότητα. Γιατί έχω δηλώσει ότι η Λάρνακα, ναι, παραμελείτο τα τελευταία δεκαπέντε χρόνια.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τα οχτώ είναι δικά σας.

ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ:

Σας ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Στέλιου Γερασίμου, τον προεδρεύοντα του

σώματος αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι της Βουλής, δημοσιογράφοι, και όσοι είχατε την υπομονή να παρακολουθήσετε τις εργασίες της σημερινής ολομέλειας... Βέβαια, όταν άκουσα από το συνάδελφο κ. Γερασίμου ότι η κυβέρνηση Κληρίδη σε αυτή την περίοδο των οκτώ παρά κάτι χρόνων έχει επιτελέσει θαύμα -και μιλούσε για τον αγροτικό τομέα, τον τουριστικό και άλλους- λέω, επειδή εσύ, Χριστοδουλίδη, δεν είχες την ευκαιρία να ασχοληθείς με αυτά τα θέματα, γιατί να μην πιστέψεις του συναδέλφου σου του κ. Γερασίμου; Φαίνεται ότι αυτή η κυβέρνηση, παρά τις αντίθετες τοποθετήσεις της πλειοψηφίας των ομιλησάντων χθες και σήμερα, φαίνεται ότι κάτι ξέρει, για να λέει ο κ. Γερασίμου. Αλλά, όταν έκαμε το λάθος και πήγε και σε έναν τομέα για τον οποίο κάτι κατέχω, στη Λάρνακα, τότε λέω μήπως το θαύμα το υπόλοιπο αντιστοιχεί με τα έργα τα οποία επιτέλεσε η οκταετία Κληρίδη για τη Λάρνακα. Αν είναι έτσι, τότε φαίνεται το θαύμα της κυβέρνησης Κληρίδη να είναι κάπως υπερβολικό. Βέβαια, στο φινάλε μάς έδωσε τη ρητή υπόσχεση ο κ. Γερασίμου -και δεν τολμώ να μην τον πιστέψω- ότι η επόμενη δεκαετία θα είναι η δεκαετία της Λάρνακας. Νομίζω ότι οι Λαρνακείς που είχαν την ευκαιρία να τον παρακολουθήσουν και που θα διαβάσουν τα όσα είπε μπορούν να κρίνουν, διότι αυτά τα ακούσαμε το Μάρτιο του 1993, όταν αναλάμβανε ο κ. Κληρίδης. Μας είχε πει: «Αυτή η πενταετία θα είναι η πενταετία της Λάρνακας. Θα σας κάμω και λιμάνι, θα σας κάνω ό,τι ζητήσετε». Οκτώ χρόνια ακούμε σήμερα ότι υπάρχουν κάποια προβλήματα σε σχέση με τις υποσχέσεις του Προέδρου Κληρίδη το 1993, σε σχέση με

τις υποσχέσεις τεσσάρων, αν δε με απατά η μνήμη μου, Υπουργών Συγκοινωνιών που πέρασαν από τις κυβερνήσεις Κληρίδη και που πέρασαν ή που περνούν από τη Λάρνακα, ιδίως όταν κοντεύουν κάποιες εκλογές. Το 1993, μεταξύ πρώτου και δευτέρου γύρου των εκλογών, ο Πρόεδρος είχε δώσει κάποιες ρητές υποσχέσεις για το λιμάνι, το 1996 πάλι ήρθε κι έδωσε, στις βουλευτικές, θα έρθουν πάλι και σήμερα, αλλά δέχομαι με κάποια επιφύλαξη και αυτή τη δέσμευση του κ. Γερασίμου, ότι αυτή τη δεκαετία θα γίνει το θαύμα της νέας χιλιετίας και αυτή η κυβέρνηση, τουλάχιστον στα υπολειπόμενα δύο χρόνια, μέχρι το 2003, θα επιτελέσει αυτό το θαύμα. Οψόμεθα ες Φιλίππους. Εύχομαι να μη διαψευσθεί αυτή η υπόσχεση του κ. Γερασίμου και οι Λαρνακείς βουλευτές που θα είναι εδώ, στην επόμενη Βουλή, ας έχουν ως ένα εφιαλτήριο τα όσα έχει υποσχεθεί, αφού εξασφάλισε ξανά τις υποσχέσεις όλων των υπουργών και του Προέδρου ο κ. Γερασίμου. Επιτέλους, να γίνουν και για τη Λάρνακα...

Εκπληκτικό είναι το ότι όσοι μίλησαν από τη συμπολίτευση σήμερα δεν έχουν κάνει εκείνες τις επιθέσεις, με τις οποίες μας είχαν συνηθίσει, ενάντια στην αντιπολίτευση και ειδικά ενάντια στο ΑΚΕΛ. Σήμερα περιορίστηκαν στην κατάθεση, βασικά, στοιχείων, έργων κατ' ισχυρισμό, που επιτέλεσε αυτή η κυβέρνηση, τεκμηριωμένα, που θυμίζουν κάποιες επιχειρηματολογικές λογοδοσίες υπουργών ή ανωτάτων κυβερνητικών υπαλλήλων που έρχονται και λένε «επιτελέσαμε ένα, δύο, τρία τέσσερα πέντε, έξι, επτά». Αν θέλεις πιστεύεις, αν θέλεις δεν πιστεύεις. Έχω την πεποίθηση ότι, αν όλα όσα αναφέρονται ισχύσουν ή είναι παρόμοια με το θέμα που θα ασχοληθώ, δηλαδή το θέμα της άμυνας, κάποιος, κατά συρροήν πλέον, ενσυνείδητα, προσπαθεί να πείσει τον κυπριακό λαό ότι όλα πάνε καλά σήμερα, τη στιγμή που η συντριπτική πλειοψηφία του λαού σήμερα νιώθει ότι πολλά πράγματα δεν πάνε καλά, το εθνικό, η οικονομία, το έγκλημα κ.λπ. Όμως, για να το λένε και να καταθέτουν τους

ισχυρισμούς τους, ίσως αυτοί να γνωρίζουν κάτι που δεν το αισθάνεται τουλάχιστον η πλειοψηφία του κυπριακού λαού, που δεν το νιώθει τουλάχιστον η πλειοψηφία της Βουλής.

Προτού μπω στο κύριο θέμα μου, κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να κάνω μία αναφορά στην Ευρώπη, Ευρωπαϊκή Ένωση, σε σχέση με το ΑΚΕΛ, διότι έγινε πάλι χθες επίθεση από τον κ. Αναστασιάδη, σήμερα από την κ. Κληρίδη, οι οποίοι επαναλαμβάνουν ότι το ΑΚΕΛ είναι αντιευρωπαϊκό κόμμα, είναι αντιακροχρονιστικό, διότι δεν έχει μάθει τίποτε από τα θετικά της Ευρώπης, ότι δε θέλει την Κύπρο στην Ευρώπη. Είναι υπερβολές. Το ΑΚΕΛ έχει τις επιφυλάξεις του σε σχέση με την Ευρώπη ή την Ευρωπαϊκή Ένωση, θα έλεγα, καλύτερα. Κάπου έχει τις αντιθέσεις του με το τι τεκταίνεται στην Ευρώπη. Κάπου είναι κάθετα ενάντια σε θέσεις πολιτικές ή ενέργειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχει κανέναν από εδώ που συμφωνεί με το σύνδρομο του Περσικού Κόλπου, που εμφανίστηκε ως αποτέλεσμα του πολέμου ή των ενεργειών με συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΝΑΤΟ, χωρών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, για να αποκαταστήσουν την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα του Κουβέιτ; Εξόντωσαν εκατοντάδες χιλιάδες αθώους αμάχους, χρησιμοποίησαν χημικά τοξικά όπλα στον Περσικό Κόλπο, οι συνέπειες των οποίων πώς αποκαλύφθηκαν; Αφού αρρώστησαν και οι ίδιοι οι στρατιώτες τους.

Εμείς τότε είχαμε εκφράσει την αντίθεσή μας με τις ενέργειες και του ΝΑΤΟ και μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι κανένας από εδώ ή ο κυπριακός λαός, αν ερωτηθεί, ή ο ελληνικός λαός που συμφωνούν με το φαινόμενο του συνδρόμου της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, ενός φαινομένου που εμφανίστηκε μετά την επιδρομή και την επέμβαση στα εσωτερικά θέματα της τότε Γιουγκοσλαβικής Ομοσπονδίας, ή με τη χρησιμοποίηση -τι ακούμε σήμερα, κάποιιοι σήμερα το ακούν- εξασθενημένου δήθεν ουρανίου βομβών, οβίδων, χειροβομβίδων; Το ΑΚΕΛ είχε αντιπαχθεί σε αυτή την

ενέργεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχει κανέναν εδώ σήμερα που συμφωνεί; Ο κυπριακός λαός, ο ελληνικός λαός, οι βαλκανικοί λαοί ή οι ευρωπαϊκοί λαοί συμφωνούν με τις ενέργειες που οδήγησαν στην εμφάνιση του λεγόμενου συνδρόμου του Κόσοβο; Με τη χρησιμοποίηση ουρανίου εξασθενημένου ή “άλλως πως”, λέει ο κ. Πιπτοκοπίτης, που οδήγησε σε θανάτους δεκάδων, εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων τότε, κατά το ρίξιμο όλων αυτών των βομβών, που οδήγησε στην εμφάνιση του συνδρόμου σε πέντε, δέκα, πενήντα, εκατόν, εκατόν πενήντα στρατιώτες χωρών του ΝΑΤΟ και της Ευρωπαϊκής Ενώσεως; Ακούσατε πολλούς να πουν για το λαό ο οποίος βομβαρδίστηκε με αυτά τα όπλα; Το γιουγκοσλάβικο, τους Κοσοβάρους, διωχθέντες με παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους από το δικτάτορα Μιλόσεβιτς, που μπήκαν να τους προστατέψουν, να τους επαναφέρουν, και τους βομβάρδισαν, ως σήμερα οι ίδιοι παραδέχονται, με βόμβες εξασθενημένου ουρανίου; Αντιτάχθηκε το ΑΚΕΛ. Αντιτάχθηκε αυτή η Βουλή τότε στον επιδρομικό πόλεμο. Αντιτάχθηκε το 100% του κυπριακού λαού, το 99,7% του ελληνικού λαού, η Ελλάδα η οποία έχει επηρεαστεί - αποδεδειγμένο- και παρακαλώ ανοίξτε οποιοδήποτε σημερινό σχόλιο επιστημονικό επί των επιδράσεων τότε της χρησιμοποίησης των εξασθενημένων βομβών ουρανίου πάνω στην περιοχή των Βαλκανίων, Ρουμανία μέχρι Ουκρανία, Ελλάδα, δεν ξέρω, δεν μπορώ να πω στην Κύπρο, για να μη νομιστεί ότι σπέρνω και ζιζάνια φόβου. Ναι, το ΑΚΕΛ και τότε ήταν ενάντια στις επιδρομικές ενέργειες χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σήμερα.

Είναι η Ευρώπη ο παράδεισος όπως τον επαγγέλλονται και ο κ. Αναστασιάδης και η κ. Κληρίδης; Ο παράδεισος για τα εκατομμύρια των ανέργων, του 10% ή 11%; Όχι! Είναι ο παράδεισος για όλο τον κόσμο; Δεν παραβιάζονται ανθρωπίνια δικαιώματα σε αυτή την Ευρωπαϊκή Ένωση; Παραβιάζονται. Θέλετε δηλαδή να πούμε και εμείς ότι ό,τι γίνεται εκεί είναι καλό, ότι θέλουμε να μπούμε στην Ευρώπη αυτή την παραμυθένια,

την παραδεισένια, χωρίς να πούμε εκ των προτέρων την άποψή μας; Και τη λέμε. Ναι στην ένταξη, ναι στην ευρωπαϊκή πορεία, αλλά εμείς και τώρα και μετά θα αγωνιζόμαστε για μια πραγματικά ενωμένη, δημοκρατική, προοδευτική, κοινωνική Ευρωπαϊκή Ένωση, μαζί με όλες τις δυνάμεις τις κυπριακές και των υπολοίπων χωρών λαών που θα είναι στην Ένωση θα αγωνιζόμαστε, για να μην ξαναεπαναληφθούν σύνδρομα του Κόσοβο, σύνδρομα της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, να μην επαναληφθούν οι εξοντωτικές ενέργειες της τούρκικης κυβέρνησης μέσα στις φυλακές. Ακούσατε πολλές ευρωπαϊκές χώρες, πολλές κυβερνήσεις να διαμαρτυρηθούν για τις επιθέσεις, την εξόντωση των φυλακισμένων δημοκρατών, προοδευτικών Τούρκων; Τους ανέστειλαν για είκοσι τέσσερις ώρες την οικονομική χορηγία. Ακούσατε από τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις να καταδικάσουν την Τουρκία για την προχθεσινή επιδρομή δέκα χιλιάδων στρατιωτών της στο Βόρειο Ιράκ; Με ποιο πρόσχημα; Να διώξουν το κακομάζαλο ακόμα το ΠΕΚΑΚΑ. Αν έμειναν πέντε, δεκαπέντε παρτιζάνοι του ΠΕΚΑΚΑ, μπήκαν ξανά στο Βόρειο Ιράκ. Αυτή η Ευρώπη, η παραμυθένια, η δημοκρατική, η προοδευτική, που διοικείται στην πλειοψηφία της από σοσιαλιστές ή σοσιαλδημοκρατικές κυβερνήσεις, είπε λέξη; Ακούσατε για την υπόθεση Τζιακούρμα να πει τίποτε; Δεν ακούσαμε. Ακούσαμε προχθές τον κομισάριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μας λέει ότι είναι δύσκολη η πορεία της Κύπρου και θα επιθυμούσε να μας επαναλαμβάνει «η Κύπρος να έχει λυμένο το πρόβλημά της, πριν να μπει». Με αυτή την Ευρώπη έχουμε διαφορές, κάπου έχουμε συγκρούσεις. Προς Θεού! Κανεί πικιον να λένε κάποιοι ότι η πλευρά η από εδώ είναι πιο ευρωπαϊκή από την άλλη. Όλοι ανήκουμε στην Ευρώπη. Εμείς λέμε ότι ανήκουμε στον κόσμο όλο, στην υφήλιο. Είμαστε οι πρώτοι διεθνιστές, μη μας κατηγορείτε. Για οτιδήποτε άλλο να μας κατηγορήσετε, αλλά για διεθνιστική αλληλεγγύη και αγάπη προς το συνάνθρωπο, προς τον κάτοικο όλης της υφηλίου, μην τολμάτε να μας κατηγορείτε.

Κύριε Πρόεδρε, θα ασχοληθώ, θα σχολιάσω, θα προβληματίσω, θα θέσω υπό προβληματισμό δύο μύθους, οι οποίοι καλλιεργούνται εδώ και οκτώ χρόνια, δύο μύθους τους οποίους καλλιεργεί η κυβέρνηση Κληρίδη, και, όταν λέω η κυβέρνηση Κληρίδη, εννοώ τον Πρόεδρο από το 1993 μέχρι και σήμερα. Οι κυβερνήσεις του, οι υπουργοί του έρχονται και παρέρχονται, αλλά ο καθοδηγητής, ο εμπνευστής, όπως μας τον παρουσιάζουν, ο άνθρωπος που ασχολείται με τα πάντα είναι ο κ. Κληρίδης, άρα για μένα είναι η κυβέρνηση Κληρίδη.

Οι δύο μύθοι είναι, πρώτον, ότι η κυβέρνηση αυτή έχει επιβάλει τη χρηστή διοίκηση, ότι τηρούνται σήμερα οι διαδικασίες, δεν υπάρχουν σκάνδαλα, μας λένε, και, δεύτερον, είναι αναφορικά με το έργο που επιτέλεσε αυτή η κυβέρνηση από το 1996 και εντεύθεν σε ένα συγκεκριμένο τομέα, τον τομέα της άμυνας. Διότι κατηγορούμαστε εμείς ως μηδενιστές, ως στείρα αντιπολίτευση. Λέω το έργο που επιτέλεσε, θα θέσω κάποια στοιχεία ενώπιον του σώματος, ενώπιον του κυπριακού λαού και ο καθένας θα πει πόσο έργο, βάσει των δικών τους διακηρύξεων, βάσει των υλοποιήσεων αυτών των διακηρύξεων. Θα κρίνει ο καθένας μας αν δεν έκανε καθόλου έργο αυτή η κυβέρνηση στον τομέα της άμυνας ή έκανε και πόσο. Διότι οι αριθμοί είναι συγνοί και μένουν και οι αριθμοί που θα χρησιμοποιηθούν δεν είναι δικής μου εφευρέσεως, είναι επίσημα στοιχεία της κυβέρνησης Κληρίδη. Αλλά και τα σκάνδαλα. Δε θα αναφερθώ σε σκάνδαλα αμφισβητούμενα, για τα οποία γράφει μια εφημερίδα «ξέρετε, ελέχθη, έγινε» ή καταγγέλλει ένας βουλευτής της αντιπολίτευσης «έγινε το τάδε». Όχι! Θα αναφερθώ σε κάποια σκάνδαλα διαπιστωμένα είτε από τη δικαστική διαδικασία είτε και από το Γραφείο μόνο του Γενικού Ελεγκτού. Και δεν μπορεί κανένας να αμφισβητήσει τα δικαστήριά μας ή τις εκθέσεις του Γενικού Ελεγκτή.

Απλώς, επειδή προχθές είδα ένα ντοκιμαντέρ για τους ελέφαντες και ξαναθυμήθηκα, όταν έσμιξαν δύο ελέφαντες μετά είκοσι χρόνια, την αγάπη που έκαναν

μεταξύ τους μετά από είκοσι χρόνια χωρισμένοι -ανέφερε ο σχολιαστής ότι οι ελέφαντες δεν ξεχνούν- θα ήθελα να πω ότι στην Κύπρο ξεχνούμε. Επιλεκτικά θυμούμαστε. Επιλεκτικά να υπενθυμίσω σε όλους μας κάποια σκάνδαλα κάποιων χρονικών περιόδων.

Τα τρύπια κράνη τα περίφημα, επί διακυβερνήσεως Κληρίδη. Εφοδιάστηκε η Εθνική Φρουρά με κράνη ακατάλληλα και, στην πρώτη δοκιμή, μετά από πληροφορίες, μετά από αγώνες, αποδείχθηκε ότι αυτά τα κράνη δεν τηρούσαν τις προδιαγραφές. Έγινε δικαστική δίκη, κάποιοι τιμωρήθηκαν, κάποιοι αξιωματικοί υπεύθυνοι για την παραλαβή προήχθησαν στο βαθμό ταξίαρχου από το συνταγματάρχη. Το ανέφερα πριν από τρία χρόνια εδώ, από το βήμα της Βουλής. Αποδεδειγμένο δικαστικώς σκάνδαλο. Ακυρώθηκαν εκείνες οι παραγγελίες, μαυροπινακίστηκε ο εισαγωγέας, μέχρι την επόμενη προσφορά, δύο μήνες, και άρχισε να ξαναπαίρνει πάλι τις προσφορές. Σκάνδαλο!

Τα καύσιμα T80. Όταν τα λέγαμε εμείς εδώ στη Βουλή και όταν τα εγγράφαμε στην επιτροπή Ελέγχου, μας είπε ο κ. Πουργουρίδης -λυπούμαι που λείπει- ότι «ε, καλά σιόρ, δεν υπάρχει οικονομική ατασθαλία, αν πλήρωσε το κράτος καμιά οκτακοσιά λίρες». Τον πίστεψαν. Όταν λέγαμε εμείς ότι η χρησιμοποίηση ακατάλληλων καυσίμων για τα T80U θα οδηγήσει σε καταστροφές στους κινητήρες και σε άλλους μηχανισμούς, μα τι δεν έμεινε να μας πουν. Ο Πρόεδρος διέταξε παγκύπρια άσκηση όλων των αρμάτων στην περιοχή Καλού Χωριού Λάρνακας, συγκεντρώσαμε τα όσα είχαμε και δεν είχαμε, επήγε, συγνώμη για την έκφραση, τακκούρησε πάνω στο ατσάλι τους, έν' πολλά καλά, εσούσαν τον τόπο, είπαν μας τότε ότι ψεύδεται το ΑΚΕΛ για ακόμη μια φορά. Αναφέρομαι στην έκθεση ημερομηνίας 26 Ιανουαρίου 2000 της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, στη σελίδα 6, όπου διαβάζουμε: «Όλα σχεδόν τα άρματα T80U που έλαβαν μέρος στην άσκηση "Νικηφόρος 1998"», τότε που λέγαμε

εμείς, «παρουσίασαν προβλήματα λόγω ακαταλληλότητας των καυσίμων, με αποτέλεσμα να μην μπορούν να εκκινήσουν». Και υπενθυμίζει: «Η χρήση χαμηλής ποιότητας καυσίμων και ειδικά ακάθαρτων καυσίμων σε υψηλής τεχνολογίας άρματα είναι ανεπίτρεπτη. Λόγω των καυσίμων», συνεχίζει η έκθεση, «η επιχειρησιακή ικανότητα των αρμάτων έχει επηρεαστεί και για την επαναφορά της χρειάζεται να γίνουν διάφοροι έλεγχοι στα άρματα, όπως μετρήσεις, αφαίρεση ακατάλληλων καυσίμων, καθαρισμός ή αλλαγή των πέκκων». Όταν ήρθαν δύο μήνες μετά και μας έφεραν να αγοράσουμε από τη “Rosvoorouzhenie” μερικές χιλιάδες πέκκα για τα άρματα TU και ρωτήσαμε μήπως έχουν σχέση με το ακατάλληλο καύσιμο, όλοι οι στρατιωτικοί εμπειρογνώμονες του υπουργείου μάς είπαν «όχι, θέλουμε να δημιουργήσουμε αποθέματα». Μετά από δύο χρόνια ήρθε ο Γενικός Ελεγκτής και μας είπε «είχατε δίκαιο εσείς που είπατε ότι είναι τα πέκκα πρώτα από όλα που καταστράφηκαν». Εκκρεμεί η υπόθεση, κύριε Αριστοφάνη Γεωργίου, στην επιτροπή. Αυτή η έκθεση του Γενικού Ελεγκτή δεν ξέρω αν πήγε στα μέλη της επιτροπής σας, αλλά στην παράγραφο ε’ διαβάζουμε: «Αναφορικά με τα προβλήματα που παρουσιάστηκαν στους κινητήρες των αρμάτων T80U, κατά την άσκηση “Νικηφόρος”, έγινε εκτίμηση των ζημιών που φαίνεται να προκλήθηκαν στα φίλτρα κ.λπ., καθώς και των μελλοντικών ζημιών που πιθανόν να προκύψουν στα συστήματα τροφοδοσίας». Όταν τα λέγαμε εμείς, μας είπαν «ουδεμία επίπτωση αρνητική». Ο κ. Ματσάκης και ο κ. Παπακώστας αδιάψευστοι μάρτυρες. Μας έφεραν εμπειρογνώμονες που μας είπαν: «Όχι, κύριοι, έγινε, τελείωσε· καμία επίπτωση». Έρχεται ο Γενικός Ελεγκτής μετά πάροδον... Και σήμερα, το φαιδρόν, αυτές τις προδιαγραφές της κατασκευάστριας εταιρείας για το ποιο κατάλληλο καύσιμο χρειαζόταν δεν είχαν την ευαισθησία να τις ζητήσουν και περάσαμε από το ντίζελ στην κηροζίνη, την “jet a one”. Δοκιμάστε το αυτοκίνητό σας το ντίζελ να το δουλεύετε με “jet a one” ή μέσα στη μηχανή σας της κηροζίνης βάλτε ντίζελ και πέστε μου τι θα γίνει. Και

όμως άλφα αριθμός αρμάτων, όλων των αρμάτων, δε θα τον αναφέρω εδώ, χρησιμοποίησαν για δύομισι χρόνια ακατάλληλο, εκτός προδιαγραφών, καύσιμο.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Απλώς δε συμβουλευόνταν τα εγχειρίδια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αυτό είναι στη διάθεση της γραμματείας, κύριε Πρόεδρε, το έγγραφο. Επειδή είναι το μοναδικό, δε θα το αφήσω, μπορείτε να ανατρέξετε, αριθμός φακέλου TS4, παράγραφος 12. Δεν είναι από στείρα αντιπολίτευση, από μία μηδενιστική αντιπολίτευση που τα λέω. Είναι η Ελεγκτική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας που τα λέει. Τότε που τα έλεγε η “στείρα αντιπολίτευση”, μα τι περιπαιξίματα δεν ακούσαμε. Και ο υποφαινόμενος τι και τι δεν άκουσε. Έκανε την τιμή ένας Πρόεδρος της Δημοκρατίας να κάνει ολόκληρη άσκηση εκατοντάδων χιλιάδων λιρών, να συγκεντρώσει όλα τα άρματα, με όλους τους κινδύνους, για να αποδείξει ότι κινούνται τα άρματα. Εμείς δεν είπαμε ότι δεν κινούνται τα άρματα. Είναι τα καλύτερα που υπάρχουν στον κόσμο. Και, με αυτές τις αντίξοες συνθήκες και με αυτή την ακαταλληλότητα των κυβερνητών, έκανε τα T80U και κινηθήκαν.

Τα πυρομαχικά της “Πυρκάλ”. Υπενθυμίζω στο σώμα και στον κυπριακό λαό ότι αποφάσισαν, εκτός διαδικασιών, να δώσουν την παραγγελία των τάδε πυρομαχικών στην ελληνική οπλοβιομηχανία “Πυρκάλ”, παρακάμπτοντας όλες τις διαδικασίες, αφού έβγαλαν και άλλες προσφοροδότες εταιρείες ότι ήταν ακατάλληλες. Και, όταν το μάθαμε εμείς στη Βουλή, είδαμε ότι ήταν 33% πιο ψηλά από αυτούς απ’ όπου τα αγοράζαμε τόσα χρόνια. Τι δεν έγινε, για να πειστεί η Βουλή ότι για άλφα, βήτα, γάμα λόγους έπρεπε να δοθεί, πάση θυσία, η παραγγελία στην “Πυρκάλ”. Προς τιμή της, η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ, παρ’ όλο που κάπως τότε ονομάστηκε και ανθελληνική, δεν ψήφισε. Η πλειοψηφία της Βουλής συγκατατέθηκε σε ένα

συμβιβασμό, το 33% το υπερκέρδος να γίνει, κύριε Χριστοφόρου, δε θυμούμαι, νομίζω κάπου 17% ή 18%. Είπαμε, αφού έν' που τη μητέρα πατρίδα, «δεν πειράζει, να πάμε να τα πιάσουμε». Σκάνδαλο! Έγινε μεσολάβηση Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας, Πρωθυπουργού, υπουργών, για να τα πιάσουμε αυτά τα πυρομαχικά. Σκάνδαλο! Η Βουλή ολόκληρη αντέδρασε, αλλά, για να μην εκθέσουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τη συνεργασία με την Ελλάδα, είπαμε «ας πάει».

Το ραντάρ του Τροόδους. Όταν λέγαμε «κύριοι υπουργοί, το ραντάρ του Τροόδους, τα μάτια της ασφάλειας της Κύπρου, υπολειτουργεί», να μην πω ότι δε λειτουργεί, «δεν καλύπτει, μέρες, μήνες δεν εργάζεται», ψεύτες η αντιπολίτευση, στείρα, μηδενιστική. Ο ένας υπουργός, ο κ. Ομήρου, αναγκάστηκε και πετάχτηκε -ολόκληρη εκστρατεία- στη Γαλλία, για να πείσουμε τους Γάλλους να γίνει εκείνη η αντικατάσταση της κεραίας που από το 1993 δεν εργαζόταν και πετύχαμε την αντικατάσταση. Και ήρθε προχθές ο κύριος... κάπου σε μια σύγκρουση απόψεων, αντιπαραθέσεων μεταξύ κυπριακού υπουργείου και του κ. Δήμου, του πρώην αρχηγού της Εθνικής Φρουράς, ελέχθη ότι τόσα χρόνια η Κύπρος ήταν αόμματη, το ραντάρ δε λειτουργούσε. Είχαμε βέβαια -ας έν' καλά η Ελλάδα, κάτι μας έδωσε- ένα κινητό και ποσκολιούμαστε, θωρούσαμε κάπως, για το οποίο θριαμβολογήσαμε, γιατί το μεταφέραμε εκατό μέτρα, από τη μια πλατεία του Τροόδους λίγο πιο εκεί. Τι διθυράμβους ο υπουργός, ο κ. Χάσικος! Επετύχαμε το φοβερό, να μεταφέρουμε το ραντάρ εκατό μέτρα! Σκάνδαλο; Δεν ξέρω.

Τα παράκτια ραντάρ τα πολυθρύλητα. Όταν λέγαμε και εγώ και ο κ. Παπακώστας και όλοι οι άλλοι ότι κάτι μυρίζει, «στείρα και μηδενιστική αντιπολίτευση» έλεγαν. Δύο υπουργοί αυτής της κυβέρνησης μετά πάροδο κάποιων χρόνων είπαν «αλλού πηγαίναμε και αλλού καταλήγουμε» και σήμερα άκουσα, δεν το επιβεβαιώνω, ότι

υπάρχει και μια έκθεση, αυτή του κ. Στυλιανίδη, που καταλογίζει ευθύνες για το σκάνδαλο της επιλογής ή μη επιλογής των παράκτιων ραντάρ για χρήση από Εθνική Φρουρά και αστυνομία. Ο κ. Στυλιανίδης δεν ανήκει στη στείρα αντιπολίτευση. Αφού ξεσκεπάστηκε το σκάνδαλο, έγινε η διερεύνηση, επιβεβαίωση όλων όσων έλεγαν τότε ότι κάτι το κακό συμβαίνει. Μεταξύ άλλων αναφέρω ότι θα είναι τυχαία η συσχέτιση μεταξύ των αντιπροσώπων αυτών των ραντάρ των σκανδαλωδών, του συστήματος “Scoot” και του περίφημου “Bell”. Δεν υπάρχει καμία συσχέτιση, απλώς ίσως να είναι συνωνυμία ο αντιπρόσωπος ή σύμπτωση.

Τα σάπια κρέατα. Ας είναι καλά ένας χασάπης πολίτης και ο κ. Παπακώστας, γιατί παραμονή του Πάσχα θα ταΐζαμε τις χιλιάδες εθνοφρουρούς και τους προσκεκλημένους μας σάπια κρέατα. Βρέθηκαν ένας πολίτης με ευσυνειδησία και ένας βουλευτής να αφιερώσουν τη δύναμη και το χρόνο τους να ανακινήσουν το θέμα. Προς τιμή τότε του Υπουργού Άμυνας κ. Χάσικου, μόλις έγιναν οι καταγγελίες, διέταξε έρευνα, αναστολή. Εκατοντάδες τόνοι κρέατα, κατά την ανάκριση που έγινε στην επιτροπή μας, αποδείχθηκε ότι παρελήφθησαν χωρίς κανένα έλεγχο, με βούλα τυπική. Για όλα αυτά τα σκάνδαλα ακούσατε να πληρώσει κανένας για παρανομίες και για παραβιάσεις διαδικασιών; Τα σάπια κρέατα θα παραμείνουν στην ιστορία μας ως το σκάνδαλο των σάπιων κρεάτων. Όταν το ανέφερε ο κ. Παπακώστας, Παναγία μου!

Παραστρατιωτικό επιτελείο. Στοιχεία αυταπόδεικτα. Μόλις τα πήρε ο νέος αρχηγός της Εθνικής Φρουράς, είπε: «Τι μου κάνουν, τι χρειάζομαι εδώ, αφού υπάρχει;». Και έγινε κατονομασία ανθρώπων, από τους οποίους κάποιοι δικάζονται, κάποιοι κρίθηκε ότι ήταν αρκετά αφελείς και εν τη αγνοία τους συμπεριλήφθηκε το όνομά τους σε κάποιους καταλόγους. Αυτό το παραστρατιωτικό επιτελείο, του οποίου φαίνεται να ηγείτο, νομίζω, ο κ. Καράς, ο οποίος απουσιάζει -και δε θα ξανααναφέρω το όνομά του- έκανε και συνεδριάσεις για το τι οπλισμούς έχει η Εθνική Φρουρά, τι

χρειάζεται... Τζαι το τι χρειάζεται να αγοράσει η Εθνική Φρουρά δεν είναι προδοσία να το ξέρει κάποιος, αλλά γιατί ένα κόμμα πρέπει να ξέρει τι όπλα χρειάζεται η Εθνική Φρουρά να αγοράσει! Σε τούτο τον κακό τον αιώνα που ζούμε και σε αυτές τις κακές τις εποχές που ζούμε, γιατί να ξέρει το ΑΚΕΛ εκ των προτέρων τι θα χρειαστεί η Εθνική Φρουρά, τι όπλο θα αγοράσει! Γεννάται ένα ερωτηματικό, ένας προβληματισμός χωρίς κακό υπονοούμενο, αλλά είναι πρόβλημα. Βέβαια, είναι ενώπιον της δικαστικής δικαιοσύνης το παραστρατιωτικό επιτελείο. Και αυτός ο οποίος αποκάλυψε -το είχα πει και προηγουμένως- την υπόθεση, που τόλμησε να την καταγγείλει σε βουλευτή στο κοινοβούλιο, κινδυνεύει να έχει την τύχη του συνταγματάρχη Ντρέιφους στο “Κατηγορώ” του Εμίλ Ζολά. Κινδυνεύει! Το είχα πει πριν από έξι μήνες. Δηλαδή, πιθανόν να δικαστεί και να καταδικαστεί εκείνος ο οποίος κατήγγειλε την υπόθεση αυτή, η οποία ήταν άσκηση επί χάρτου. Έχω ακούσει αυτό το πράγμα, ότι απλώς είναι μια άσκηση επί χάρτου, ότι κάποιος συνταγματάρχης έκαμε ένα επιτελείο με επιτελάρχες, με βοηθούς κ.λπ., για να ασχολούνται με κάποια πράγματα που δεν μπορεί ένα κόμμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοδουλίδη, δε θέλω να παρέμβω, αλλά, επειδή αυτή η υπόθεση ευρίσκεται ενώπιον του δικαστηρίου, νομίζω ότι δεν πρέπει να παρατραβήξει το σχόλιο γύρω από αυτή την υπόθεση.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, η κυπριακή δικαιοσύνη δεν επηρεάζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, αλλά είναι μια τακτική την οποία πρέπει να τηρούμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Διά παν ενδεχόμενο σταματώ, αλλά είμαι πεπεισμένος ότι είναι αδέκαστος η κυπριακή δικαιοσύνη. Δε θα επηρεαστεί από το τι ελέχθη σε αυτή την αίθουσα, έστω κι

αν αυτή η αίθουσα είναι και αυτή εξουσία, κύριε Πρόεδρε, διότι εγώ δε δέχομαι η δικαστική εξουσία να είναι πάνω από την κοινοβουλευτική εξουσία. Ισοτιμη ναι, πάνω όχι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο σεβασμός ακριβώς είναι στη βάση της ισοτιμίας που πρέπει να υπάρχει.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ακριβώς εκφράζοντας το σεβασμό, κύριε Πρόεδρε, κλείνω το κεφάλαιο σκανδάλων.

Δε θα αναφερθώ στην υπόθεση S300, που δεν είναι σκάνδαλο, είναι απλώς μια αθέτηση απλώς μιας υποσχέσεως, η οποία στοίχισε στον κυπριακό λαό, με την πληρωμή την τελευταία την οποία εκάμαμε ενός υπολοίπου £17 εκατομ., μας στοίχισε, κατά τους δικούς μου υπολογισμούς, γύρω στα £150 εκατομ.! Απλώς ο Πρόεδρος έκρινε, αναλαμβάνοντας όλη την ευθύνη, ότι δεν μπορούσε να φέρει τους S300. Ως εδώ κατανοητό, αλλά να μας περιπαίζουν και να μας λένε ότι από την Κρήτη μάς προστατεύουν το ίδιο ή ακόμη και καλύτερα, νομίζω ότι αγγίζει το όριο των θαυμάτων του κ. Γερασίμου αυτή η νοοτροπία.

Το δεύτερο προβληματικό θέμα, που έχει καταντήσει μύθος, είναι το επίπεδο των αμυντικών ικανοτήτων της Κυπριακής Δημοκρατίας επί διακυβερνήσεως Κληρίδη από το 1993 μέχρι το 2001. Και ακούσαμε και εδώ από άλλους... Μάλιστα ο κ. Κωνσταντίνου, ο αγαπητότατος συνάδελφος, μας είπε ότι μας κατέστησε και απόρθητο φρούριο ο κ. Κληρίδης και μας είπε και τα όπλα τα μυστικά που υποτίθεται ότι δεν πρέπει να λέμε και εκείνα που μας έστειλε η Ελλάδα, την οποία ευχαριστούμε και ευγνωμονούμε για τη συμπαράσταση και τη βοήθεια, μας τα κατονόμασε, σαν να είμαστε σε κανένα χορό εθnikοφρόνων σωματείων, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, που πολλές φορές αποκάλυψε και τι είδους όπλο μάς έδωσε η Ελλάδα, με τα πληρώματά

τους κ.λπ., αλλά δεν ήταν, νομίζω, σήμερα να μας τα υπενθυμίσει ξανά. Ακόμα και αυτά που θα αγοράσουμε, που εμείς της επιτροπής Άμυνας κρατούμε το στόμα μας κλειστό, μας τα κατονόμασε, για να μας αποδείξει ότι η κυβέρνηση Κληρίδη και σε αυτό τον τομέα πέτυχε το θαύμα που είχε πει προηγουμένως ο κ. Γερασίμου.

Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε, διότι εγώ κάθε χρόνο τα λέω από αυτό το βήμα -όσοι δίνουν κάποια προσοχή στην κατάθεση των στοιχείων για τα θέματα της άμυνας θα θυμούνται- αλλά δυστυχώς ή ευτυχώς δε γινόμεν πιστευτός, μέχρι πρότινος που άρχισαν να λένε «μα ίσως τούτος να λέει και την αλήθεια, ας το ερευνήσουμε» και να αυξάνονται οι φωνές που περίπου βρίσκονται στην ίδια θέση με αυτές τις οποίες κατέθετα προηγουμένως και καταθέτω και σήμερα. Διότι από το 1993 έρχεται η κυβέρνησή μας, αφού κάνει τις μελέτες της μαζί με τους στρατιωτικούς, με το υπουργείο της, λάβει την έγκριση από το Υπουργείο Οικονομικών, και λέει ότι για το έτος αυτό η Εθνική Φρουρά χρειάζεται τόσα πράγματα, τα οποία στοιχίζουν λεφτά, αξίας άλφα λεφτά. Τα κρίνουν αναγκαία και έρχονται να μας πείσουν όλους εμάς στη Βουλή να τα ψηφίσουμε, γιατί χωρίς αυτά δε γίνεται τίποτα. Αυτή η ιστορία συνεχίζεται από το 1993. Τα στοιχεία τα κατέθεσα μέχρι το 1996. Λέγω σήμερα, από το 1996 μέχρι το 2001, από τον πίνακα αμυντικών δαπανών και ποσοστό επί ΑΕΠ κατά δική μου παράκληση, για τα έτη 1996-2000, που μας κατέθεσε το Υπουργείο Οικονομικών. Ευχαριστώ και ευγνωμονώ αυτούς οι οποίοι συνέταξαν αυτούς τους πίνακες. Βασικός τομέας της ενίσχυσης της αμυντικής θωράκισης είναι το λεγόμενο νέο εξοπλιστικό πρόγραμμα ή τα νέα εξοπλιστικά προγράμματα. Τι χρειάζεται για πέντε χρόνια -ακούσαμε πλήρη υλοποίηση του πενταετούς και του νέου τριετούς από τον κ. Κωνσταντίνου- τι χρειάζεται η άμυνά μας φέτος ή για τα επόμενα πέντε χρόνια.

Το 1996 το νέο εξοπλιστικό πρόγραμμα υλοποιήθηκε κατά 72%, κάτω από το μέσο όρο προηγούμενων κυβερνήσεων που πλησίαζαν το 100%, αλλά λέω ότι το '96

ήταν υποφερτό, 72%, και το επόμενο έτος, το '97, ψηλό, 60%. Εδώ είναι τα ρωσικά άρματα και οι S300 οι οποίοι δεν ήρθαν. Επομένως, έχουν υλοποιήσει κατά 72% και κατά 60%. Δεν μπορείς να ασκήσεις κριτική. Τους λέμε «ναι, υλοποιήσατε από τις ανάγκες περίπου τα μισά ή λίγο πιο πάνω από τα μισά». Και ακολουθεί το 1998, 21% από αυτά τα οποία κρίθηκαν αναγκασιότατα για την ενίσχυση της αμυντικής θωράκισης στον τομέα του νέου εξοπλιστικού προγράμματος. Λέω «συμπτωματικό το 1998». Το 1999 11,2% υλοποίησης των προγραμμάτων. Το 2000, προβλεπόμενο, επί κ. Χάσικου το 1999 και το 2000, 26%. Δηλαδή, γι' αυτά που η κυβέρνηση -οι στρατιωτικοί μάς είπαν- χρειάζεται, μέσα στα πλαίσια της ειρηνικής μεν επίλυσης του Κυπριακού, αλλά, για να μπορούμε να έχουμε και διαπραγματευτική κατά αυτούς καλύτερη θέση, επειδή ο άλλος είναι επιτιθέμενος, υλοποίησε μέσο όρο εξοπλιστικό πρόγραμμα 30% η πενταετία 1996-2001. Δηλαδή, γι' αυτά τα απαραίτητα όπλα, που έκριναν ότι χρειάζονται για την άμυνά μας, υλοποίησαν το 30%! Επιτέλεσαν θετικό έργο 30%! Το υπόλοιπο 70%, που δεν το έκαμαν για άλφα, βήτα, γάμα λόγους, πού μπορούμε να το κατατάξουμε; Βάσει ποιας λογικής; Είναι στείρα η αντιπολίτευση; Όχι, εκφράζοντας λύπη ή μαράζι ή γιατί το έκαμαν ή γιατί δεν το έκαμαν, αυτά μιλούν οι αριθμοί. Έπρεπε να αγοράσουν εκατό για ενίσχυση της άμυνας και αγόρασαν τριάντα! Επίτευγμα 30%! Θαύμα! Αρνητικό εγώ θα έλεγα. Το σύνολο των υλοποιήσεων των προϋπολογισμών κατά έτος... Το 1996 82%, το 1997 73%, το 1998 63%, το 1999 40%, το 2000 49,9%, πρόβλεψη υλοποίησης, το 49,9% δε θα το πιάσουν βάσει της πρακτικής. Δηλαδή, κάτω από το ήμισυ στο σύνολο της ενίσχυσης της άμυνας, την οποία παρέλαβαν, μας είπαν, τότε χάλια μαύρα και έκαναν την Κύπρο σήμερα απόρθητο κάστρο. Αν ήταν χάλια μαύρα τότε, εγώ λέω ότι είναι δύο φορές χάλια μαύρα σήμερα, διότι έχει χειροτερεύσει η κατάσταση. Δεν προφτάσαμε τις εξελίξεις ή τις ανάγκες. Υλοποίηση κάτω από το ήμισυ τοις εκατόν, κάτω από το 50%, όσων είχε δεσμευτεί, όσων είχε κρίνει η

κυβέρνηση απαραίτητα, όσων ο κυπριακός λαός -για τον οποίο θα πω δύο λέξεις και θα κλείσω- αγόγγυστα, υπό τη μορφή της ενίσχυσης της εισφοράς για την άμυνα, που είχε φτάσει και το 3% και το 4% και το 5%, κατέθεσε. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα, οικονομικό τώρα; Από τα έσοδα του ταμείου, τα οποία ήταν πάντοτε αυξημένα, εξοικονόμησε κατά την πενταετία αυτή η κυβέρνηση, από τους εργαζομένους, £157 εκατομ. Πού πήγαν; Αυτό που λέγαμε έχουν κλείσει τρύπες. Έχουν μειώσει, κύριε Καζαμιά, το δημόσιο χρέος. Το έκαναν επί σκοπού; Έδωσε ο κυπριακός λαός £1 δις επιπλέον φορολογία, για να κάνουμε άμυνα, και η κυβέρνησή μας κατακράτησε £157 εκατομ., για να τα βάλει αλλού; Δεν ξέρω! Τα έκαναν, επειδή δεν μπορούν; Είναι αυτό που είπε ο κ. Πιττοκοπίτης, «είναι και ανίκανη αυτή η κυβέρνηση»; Εγώ δεν ξέρω. Ξέρω τα γεγονότα, ότι από τις εξαγγελίες τους έχουν υλοποιήσει στον τομέα της άμυνας κάτω από το 50%, ότι έχουν εξοικονομήσει από την έκτακτη εισφορά που έδινε ο κάθε Κύπριος £157 εκατομ. Ας κριθούμε, οι αριθμοί δε σηκώνουν καμία κρίση, είναι επίσημοι, μπορώ να τους καταθέσω στη γραμματεία.

Επομένως, ολοκληρώνοντας, κύριε Πρόεδρε, ναι, καταγγέλλουμε και κατηγορούμε αυτή την κυβέρνηση ότι δεν πρόσφερε στον κυπριακό λαό τόσα όσα είχε εξαγγείλει, δεν πρόσφερε στον κυπριακό λαό όσα ανέμενε, όσα ο κυπριακός λαός έδωσε, για να ενισχύσει τουλάχιστον την άμυνα της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Ευχαριστώ και απολογούμαι στους συναδέλφους που τους έφαγα πέραν των δέκα λεπτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και φθάνουμε στον τελευταίο ομιλητή απόψε, τον κ. Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όταν μου ζητήθηκε να μιλήσω τελευταίος, μετά από δεκαεννιά άλλους

συναδέλφους -τους οποίους άκουσα όλους- ήλπιζα ότι δε θα έμενε κανένας στο τέλος για να με ακούσει και έτσι θα γλίτωνα την ομιλία. Όμως τελικά μείνατε κάποιοι και έτσι θα μας αντέξει και ο κυπριακός λαός για ακόμα λίγα λεπτά. Πώς θα σας ικανοποιήσω, με το κάνω συγκεκριμένες προτάσεις ή αντιπολίτευση στην κυβέρνηση; Θα επιλέξω το πρώτο.

Η Κύπρος, όπως κάθε χώρα, έχει τα δικά της χαρακτηριστικά, που καθορίζουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά της. Η επιτυχία ή αποτυχία μιας χώρας εξαρτάται, κατά τη γνώμη μου, από το βαθμό αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της και από την ικανότητα γρήγορης προσαρμογής στις νέες προκλήσεις. Αλλά καθώς ο χρόνος προχωρεί, η φύση και το είδος των προκλήσεων αλλάζουν. Και όταν οι χώρες εξακολουθούν να χρησιμοποιούν τις ίδιες πετυχημένες κατά το παρελθόν προσεγγίσεις, για να αντιμετωπίσουν νέες προκλήσεις και νέες απαιτήσεις, αποτυγχάνουν και αντιμετωπίζουν προβλήματα ή ακόμη και αδιέξοδα.

Θεωρώ μάλιστα ότι χώρες μικρών μεγεθών εξ ορισμού έχουν το συγκριτικό πλεονέκτημα της γρήγορης προσαρμογής, αλλά και δέχονται βαρύτατα πλήγματα, όταν δεν αξιοποιήσουν έγκαιρα αυτό το συγκριτικό τους πλεονέκτημα. Η Κύπρος είχε στο παρελθόν αποδείξει ότι έχει τις ικανότητες για σωστή και γρήγορη προσαρμογή, που έφεραν πολύ θετικά αποτελέσματα. Αυτές οι περιπτώσεις ήταν η ανεξαρτησία το 1960, αλλά και η μετά την τουρκική εισβολή περίοδος.

Σήμερα συντελούνται ταχείες αλλαγές στο παγκόσμιο περιβάλλον σε όλους τους τομείς, με χαρακτηριστικά δεδομένα την παγκοσμιοποίηση, την υψηλή τεχνολογία και τον ανταγωνισμό. Δεν μπορούμε όμως σήμερα ούτε να συνεχίζουμε με τις ίδιες προσεγγίσεις ούτε να χρησιμοποιήσουμε με εφησυχασμό τρόπους αντιμετώπισης είτε της περιόδου του 1960 είτε του 1975. Όταν μάλιστα συμβάλλουμε και υπογράφουμε συμμετοχή στις παγκόσμιες εξελίξεις -και με την υπογραφή της GATT και με την

υπογραφή άλλων διεθνών συμβάσεων- πρέπει να αντιλαμβανόμαστε ότι δεν υπάρχει επιστροφή και οποιαδήποτε ολιγωρία προσαρμογής είναι ζημιογόνος και αντιφατική. Ιδιαίτερα μάλιστα στην πολιτική και στη στρατηγική μας πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η καθολική απόφαση όλων των κομμάτων για ευρωπαϊκή προοπτική της Κύπρου. Μια προοπτική που σε καιρούς αντίθετους με το ρεύμα ο Δημοκρατικός Συναγερμός κατάθεσε ως μεγάλο στόχο και όραμα για τον τόπο μας.

Νομίζω ότι όσοι από εμάς θέλουμε με ορθολογισμό και άρα αποτελεσματικότητα να συμβάλουμε στη γρήγορη προσαρμογή της Κύπρου στα νέα δεδομένα και, κατ' επέκταση, στην αξιοποίηση των προοπτικών της, πρέπει, πέραν των πιο πάνω διαπιστώσεων, να καθορίσουμε και συγκεκριμένους τρόπους προσέγγισης και συγκεκριμένη πολιτική που αφορούν το εμπόριο, τη βιομηχανία, τον τουρισμό και τις υπηρεσίες. Οι δύο προσεγγίσεις που θεωρώ ότι και αναγκαίες είναι και μπορούν να βοηθήσουν στη γρήγορη και αποτελεσματική προσαρμογή -αλλά και παρ' όλο που είναι πολυσυζητημένες, αφού διευκρινιστούν, μπορούν να αποτελέσουν, από χωρία λεκτικής αντιπαράθεσης, κοινές προσεγγίσεις- είναι ο εκσυγχρονισμός και η ελευθεροποίηση.

Να μου επιτρέψετε όμως να εξηγήσω σύντομα τι εννοούμε με τις προσεγγίσεις του εκσυγχρονισμού και της ελευθεροποίησης. Ο εκσυγχρονισμός πρέπει επιτέλους να αποκτήσει νόημα και περιεχόμενο· και η πλειοψηφία των όσων τον επικαλούνται λεκτικά, ακριβώς, τον σταματά ή τον υποσκάπτει. Γιατί εκσυγχρονισμός σημαίνει έργα και όχι λόγια. Εκσυγχρονισμός σημαίνει πράξη και αποτελεσματικότητα. Εκσυγχρονισμός σημαίνει τόλμη για αλλαγή και ανατροπή των συνηθειών μας. Εκσυγχρονισμός σημαίνει να λες λίγα και να υλοποιείς περισσότερα.

Στα πλαίσια ακριβώς του εκσυγχρονισμού και της αλλαγής και ανατροπής των συνηθειών μας, έπρεπε να είχε γίνει η διαπίστωση ότι είναι αναγκαίες εκείνες οι αλλαγές

που μπορούν να μας κάνουν ανταγωνιστικούς στο νέο διεθνές φιλελεύθερο περιβάλλον.

Και το θέμα των ελευθεροποιήσεων είναι μια ανάγκη, δεν είναι θέμα ούτε ιδεολογικής αντιπαράθεσης ούτε δογματισμού. Η ανάγκη αυτή πρέπει να προσεγγιστεί και να υλοποιηθεί από την κάθε χώρα, ώστε να ανταποκρίνεται και στις ιδιαίτσες συνθήκες της χώρας. Είναι γι' αυτό το λόγο που τις ελευθεροποιήσεις δεν πρέπει να τις συζητούμε ούτε δογματικά ούτε στη βάση της ιδεολογικής σύγκρουσης ούτε της κομματικής αντιπαράθεσης. Αν πρέπει -και πρέπει- να γίνεται ένας διάλογος, είναι για το πώς πρέπει γρήγορα και ωφέλιμα, λαμβάνοντας υπόψη τα δικά μας δεδομένα, να προγραμματιστούμε προς την κατεύθυνση των ελευθεροποιήσεων. Αν μπορούμε, μετά από χρόνια καθυστέρησης -είτε λόγω λεκτικών αντιπαραθέσεων είτε λόγω μη αντίληψης των πραγματικότητων είτε λόγω ολιγωρίας και αναποτελεσματικότητας- να φύγουμε από το ΕΑΝ και να πάμε στο ΠΩΣ, τότε, ορθολογιστικά, νομίζω ότι η Κύπρος μπορεί να προχωρήσει στις ελευθεροποιήσεις μέσω του συνεταιρισμού του δημόσιου τομέα με τον ιδιωτικό.

Και θα ήθελα να πάρω λίγο από το χρόνο σας, για να εξηγήσω πώς μπορεί να εφαρμοστεί ένα σχέδιο συνεταιρισμού ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Η Κύπρος ως μικρή αγορά πρέπει να αντιμετωπίσει το νέο παγκόσμιο περιβάλλον και να αξιοποιήσει την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας με εξωστρέφεια. Ενώ όμως η Κύπρος έχει αξιόλογο ανθρώπινο δυναμικό και στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα, εντούτοις είναι δύσκολο να ανταγωνιστεί στο εξωτερικό ξένες μεγάλες εταιρείες. Είναι απ' όλους παραδεκτό ότι ο τομέας των υπηρεσιών, παραδείγματος χάριν, είναι ένας τομέας που μπορεί να αναπτυχθεί πάρα πολύ.

Όσα όμως μέτρα στήριξης και αν εφαρμόσουμε για ανάπτυξη του τομέα αυτού, δε θα πετύχουμε, λόγω ακριβώς της μη ύπαρξης μεγάλων οργανισμών στον ιδιωτικό τομέα που να μπορούν να αντέξουν σε έξοδα προβολής ή να ανταποκριθούν σε μεγάλα

έργα. Αξιοποιώντας όμως τις γνώσεις και τις εμπειρίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα σε ένα σχέδιο συνεταιρισμού, οι κυπριακές ιδιωτικές επιχειρήσεις, με τη στήριξη και συνεταιρισμό κρατικών και ημικρατικών τμημάτων, μπορούν να πετύχουν στο εξωτερικό, αλλά και να ανταγωνιστούν πολλές ξένες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο.

Άλλο παράδειγμα συνεταιρισμού είναι η κλασική περίπτωση των έργων αυτοχρηματοδότησης, όπου τα ιδιωτικά κεφάλαια και η τεχνογνωσία μπορούν συνεταιριστικά, με πηγές του κράτους ή και τεχνογνωσία κρατική, να δώσουν ώθηση στην ανάπτυξη. Επομένως ας αντιληφθούμε όλες τις έννοιες, “ελευθεροποίηση” -τέθηκε και προηγουμένως, νομίζω από τον κ. Πιττοκοπίτη- “μετοχοποίηση”, “ιδιωτικοποίηση”, με ένα άλλο πιο απλό και πιο πρακτικό τρόπο, χωρίς θεωρίες, αλλά με πρακτικότητα, χωρίς ρητορικές ασυνεννοησίες, αλλά με σύγχρονη αποτελεσματική προσέγγιση. Η πρότασή μας φυσικά είναι πρόταση όχι ανταγωνισμού, όπως το έθεσε ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος και που υπάρχει στην αντίληψη πολλών, είναι πρόταση συνεργασίας και συνεταιρισμού πρωτίστως.

Θα ήθελα τώρα να αναφερθώ στους συγκεκριμένους τομείς και το έργο που έχει επιτελεστεί στους τομείς του εμπορίου, της βιομηχανίας και του τουρισμού. Μιλώντας για παγκοσμιοποίηση πρέπει να γνωρίζουμε ότι στην περίοδο τούτη των τελευταίων χρόνων της παγκοσμιοποίησης το παγκόσμιο εμπόριο έχει δεκαπλασιαστεί.

Το εμπόριο στην Κύπρο αντιμετωπίζει προβλήματα. Το μεν εξαγωγικό εμπόριο παρουσιάζει πτωτική τάση τα τελευταία δώδεκα χρόνια, το δε λιανικό εμπόριο περνά μια περίοδο μεταβατική με την εμφάνιση των πολυκαταστημάτων και των υπεραγορών, τα ωράρια και τα ξεπουλήματα. Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ερευνά τα ευρωπαϊκά δεδομένα και θα προχωρήσει για πρώτη φορά σε ολοκληρωμένη μελέτη για αντιμετώπιση του όλου θέματος. Για πρώτη φορά, και θα πρέπει να τονιστεί,

το υπουργείο έχει εκπονήσει συγκεκριμένες μελέτες για το αμπελοοινικό πρόβλημα.

Λέχθηκε προηγουμένως ότι αυτός ο τύπος μόνο μελέτες παίρνει. Εμείς επικροτούμε την εκπόνηση μελετών και την υλοποίησή τους. Έγινε αναφορά σε κάποια προβλήματα για την επιλογή αμπελοκαλλιεργειών πριν δώδεκα χρόνια. Εμείς αυτά τα προβλήματα προσπαθούμε να τα λύσουμε. Επικροτούμε και θεωρούμε αναγκαία την προσέγγιση υιοθέτησης ολοκληρωμένων στρατηγικών στους διάφορους τομείς, που να εξυπηρετούν έτσι την ορθολογιστική και σύγχρονη αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Πιστεύουμε ότι με γνώμονα τη διευκόλυνση των εμπορευομένων πρέπει να γίνουν και άλλες μελέτες, όπως παραδείγματος χάριν για το τελωνείο, το θέμα των ακάλυπτων επιταγών, το ηλεκτρονικό εμπόριο, για το οποίο το υπουργείο έχει ξεκινήσει μελέτη και έχει ξεκινήσει μία προσπάθεια αντιμετώπισης του θέματος.

Δεν ξέρω πόσο χρόνο έχω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρκετό.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Οι περιορισμοί, όπως έχετε αντιληφθεί, κύριε Συλλούρη, έχουν εκλείψει.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα μείνετε μέχρι το πρωί; Πόσο μίλησα εγώ, κύριε Πρόεδρε; Δε με ενδιαφέρει για τους περιορισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τρία λεπτά;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα κλείσω σε πέντε λεπτά, δε θα το διαβάσω όλο, υπάρχει κατατεθειμένη η ομιλία μου στα πρακτικά.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τον επίλογο τώρα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, δε θα πω τον επίλογο. Θα αναφέρω ακόμα λίγα παραδείγματα από το έργο του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, αφού θέλω να τονίσω ένα θέμα το οποίο συζητείται και μάλιστα έχει συζητηθεί μετά από εγγραφή του από τον κ. Χατζηδημητρίου, του ΚΙΣΟΣ, και εμένα, το θέμα των ξένων εργατών. Εμείς ως κόμμα εισηγούμαστε ότι πρέπει επιτέλους να δημιουργηθεί ένας ενιαίος φορέας στον οποίο να υπάγονται όλες οι υπηρεσίες που αφορούν τους ξένους εργάτες.

Θα πω λίγα λόγια για τη βιομηχανία. Η συμβολή της βιομηχανίας στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν μειώθηκε τα τελευταία είκοσι χρόνια από 18% το 1981 σε 11,5% το 1999. Μετά τη διαπίστωση αυτή, το υπουργείο προχώρησε σε εκπόνηση εμπειριστατωμένης μελέτης για τη βιομηχανική πολιτική. Η νέα βιομηχανική πολιτική στηρίζεται σε δύο άξονες:

Πρώτον, με συγκεκριμένα μέτρα στηρίζει την παραδοσιακή μεταποιητική βιομηχανία. Τα μέτρα αυτά που αποβλέπουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας είναι:

- Η προώθηση των συγχωνεύσεων κοινοπραξιών και υπεργολαβιών.
- Η επιδότηση μελετών και ανάπτυξης εξειδικευμένου λογισμικού.
- Η εξασφάλιση κεφαλαίων κίνησης με την παροχή εγγυήσεων για δανειοδότηση μικρών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Η βελτίωση της ποιότητας με την παροχή κινήτρων για τη δημιουργία εργαστηρίων.
- Η παραχώρηση κινήτρων για προώθηση εξαγωγών βιομηχανικών προϊόντων.
- Η παροχή φορολογικών κινήτρων.
- Η παροχή κινήτρων για εξοικονόμηση ενέργειας.

Ο δεύτερος άξονας της νέας βιομηχανικής πολιτικής είναι η ανάπτυξη και

προώθηση της υψηλής τεχνολογίας. Έτσι θα αξιοποιηθεί το υψηλής ποιότητας επιστημονικό δυναμικό που έχουμε ως χώρα. Κύπριοι και ξένοι επιστήμονες θα έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν τις επινοήσεις ή εφευρέσεις τους σε εργαστηριακούς χώρους (εκκολαπτήρια) που ήδη δημιουργούνται με κυβερνητική στήριξη για το σκοπό αυτό. Η πρόταση αυτή δημιουργεί ένα νέο όραμα για τη βιομηχανία του τόπου μας που πρέπει να στηριχτεί από όλους.

Μέσα στα πλαίσια της πολιτικής μας για ολοκληρωμένους τομείς, το υπουργείο προχωρεί σε ολοκληρωμένη πρόταση πολιτικής για τα θέματα ενέργειας. Ένας τομέας που για χρόνια παραγνωρίζεται και που μαζί με την τεχνολογία αποτελούν τη ραχοκοκαλιά των σύγχρονων οικονομιών.

Ο τουρισμός συνεχίζει να παραμένει ο σημαντικότερος τομέας και η κινητήρια δύναμη της κυπριακής οικονομίας, με σταθερά ανοδική τάση, τόσο στον τομέα των αφίξεων όσο και στις συναλλαγματικές εισπράξεις. Η άνοδος στον αριθμό των τουριστών μεταξύ 1997 και 2000 ανέρχεται σε 600 000 περίπου ή σε 28,7% και η συνολική άνοδος των εισπράξεων σε £330.000.000 ή 37,8%. Το εισόδημα ανά τουρίστα ανέρχεται σε £430 περίπου και είναι ψηλότερο από το διεθνή μέσο όρο.

Εκείνο όμως που χαρακτηρίζει τα τελευταία χρόνια είναι μια έντονη προσπάθεια για υλοποίηση μιας σειράς έργων που συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος και της διαφοροποίησής του. Συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά στη θεαματική αύξηση των πολιτιστικών εκδηλώσεων, την ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού, των θεματικών πάρκων και του αγροτουρισμού. Η νομοθεσία για τις μαρίνες που εγκρίθηκε το 2000 θα επιτρέψει τη λειτουργία έξι μαρίνων, χωρητικότητας πέραν των 4 000 σκαφών, και την ανάληψη της διαχείρισής τους από ιδιώτες. Δόθηκαν άδειες για δύο γήπεδα γκολφ, ενώ επιπρόσθετα προωθούνται άλλα τέσσερα. Τα γήπεδα ποδοσφαίρου που συμβάλλουν στην ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού

αυξήθηκαν από είκοσι πέντε το 1997 σε σαράντα το 2000.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Συγνώμη, συνάδελφε, αλλά ένα θεματικό πάρκο νομίζω που έγινε είναι η βάση των S300. Στην Ίνια είναι που έγινε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δηλαδή, η εισήγησή σας είναι να το μετατρέψουμε σε...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όχι, μια και οι κατασκευάστριες εταιρείες και οι πύραυλοι δεν ήρθαν και ο τουρισμός ο περισσότερος που δεχόμαστε είναι Ευρωπαίοι, οι οποίοι δεν ξέρουν τα βλήματα S300. Γι' αυτό, θυμάστε, είχα πει από πέρσι· είναι μέσα στην προσφορά του Προέδρου προς την Πάφο, ένα νέο θεματικό πάρκο που θα τους ξεναγούμε εκεί, όπως υπάρχει και η πινακίδα: «Εκεί έπεσαν οι S300 αμαχητί!».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να συνεχίσω, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω σε δύο λεπτά. Απλώς, μόνο μισό λεπτό να σχολιάσω την παρέμβαση του συναδέλφου.

Αν η εισήγησή σας,,,

Κύριε Πιττοκοπίτη, κύριε Γερασίμου, παρακαλώ.

Σας παρενοχλεί το κόμμα μου. Μα, πόσοι έμειναν για να σας παρενοχλούν;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όσοι έμειναν, θα έρθουν και το Μάιο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Το Μάιο θα επανέλθουν, μην έχεις έγνοια.

(Γέλια)

Όσον αφορά την εισήγησή σας για μετατροπή σε θεματικό πάρκο, αντιλαμβάνομαι, της βάσης των S300, είναι μια εισήγηση την οποία μπορούμε να μεταφέρουμε. Όμως θα σχολιάσω στα σοβαρά το δικό σας σχόλιο, λέγοντας το εξής: Δεν μπορούμε να ισοπεδώνουμε· σωστά κάνατε, σωστή η κριτική εκεί που θέλατε να την κάνετε. Όμως στην αναφορά συγκεκριμένου έργου, που, όπως έχουν μιλήσει και πολλοί συνάδελφοι, μιλούν τα νούμερα, τουλάχιστον οφείλουμε, για να μη μηδενίζουμε τα πάντα, να το εκτιμούμε. Και πιστεύω ότι στο θέμα του τουρισμού ειδικά -τα νούμερα είναι εκεί- και η Πάφος ωφελείται και νομίζω και ως βουλευτής το είδατε και με επισκέψεις και του υπουργού και της επιτροπής και το εκτιμήσατε και έχετε συμβάλει και εσείς προσωπικά σ' αυτή την ανάπτυξη και ολόκληρη η Βουλή.

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Δε μίλησα για τον τουρισμό, για τα θεματικά πάρκα μίλησα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα το κάνω και τούτο. Αλλά λάβε υπόψη σου, πέραν του υπονοούμενού σου, και τα συγκεκριμένα στατιστικά στοιχεία που καταθέτουμε. Γιατί γίνεστε και πιο πειστικοί -το έχουμε περάσει και εμείς το στάδιο της αντιπολίτευσης- όταν παραδέχεστε και τα αποτελέσματα συγκεκριμένου έργου. Και εδώ υπάρχει ένα συγκεκριμένο έργο. Δεν το κάναμε μόνοι μας. Ήταν και με τη συμβουλή της Βουλής και μάλιστα εδώ, επ' αφορμή τούτου ειδικά, για το θέμα των μαρίνων, όπου η Κύπρος θα μπορεί σε πολύ λίγα χρόνια να δέχεται -ξεκινούν οι διαδικασίες των προσφορών- τέσσερις χιλιάδες σκάφη στις μαρίνες. Και είναι έργα τα οποία θα ενισχύσουν τον τουρισμό μας, το ναυτικό μας τουρισμό. Αυτά πρέπει, διότι είναι όλος ο λαός που θα τα πληρώσει, να τα θεωρήσουμε, νομίζω, ένα σωστό έργο, ένα σωστό επίτευγμα. Αν θέλετε, όχι μόνο της κυβέρνησης, αλλά ολόκληρης της πολιτείας.

I. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Έχει έτσι πράγμα, συνάδελφε;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Τι πράγμα;

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Σωστό επίτευγμα!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν υπάρχει, α;

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ είχα αντιληφθεί ότι έχουμε κουραστεί και ότι δε θα παρεμβαίναμε, για να τελειώσει ο ομιλητής, αλλά φαίνεται ότι οι εναπομείναντες αντέχουν αρκετά ακόμα και θα θέλουμε ακόμα κανένα ομιλητή ίσως.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μείνουν δώδεκα ώρες σημαίνει ότι είτε αντέχουν είτε έχουν φτάσει σε ένα σημείο που όσες ώρες και να μείνουν, δε θα καταλάβουν τίποτε!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είμαστε καλά προπονημένοι.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Οι κλίνες για τον αγροτουρισμό αυξήθηκαν από διακόσιες ενενήντα τέσσερις το 1997 σε τετρακόσιες τριάντα πέντε το 2000. Τα μέτρα που εξαγγέλθηκαν και προωθήθηκαν για το χειμερινό τουρισμό συνέβαλαν τεράστια στην απάμβλυνση του προβλήματος της εποχικότητας, ενώ η νέα τουριστική νομοθεσία που ετοιμάστηκε και θα υποβληθεί σύντομα στο Υπουργικό Συμβούλιο για έγκριση στοχεύει στη διευκόλυνση ή ενημέρωση όλων όσων ασχολούνται ή ενδιαφέρονται για τον τουρισμό, καθώς επίσης και στην εξυπηρέτηση και προστασία των τουριστών.

Η ευρωπαϊκή μας πορεία, με την ελευθεροποίηση και την είσοδο του ανταγωνισμού σε όλους τους τομείς της οικονομίας, μας οδήγησε σε μια σειρά από ενέργειες, ούτως ώστε να αποδευμευτεί η κυβέρνηση από επενδύσεις στην τουριστική βιομηχανία. Έτσι λήφθηκαν αποφάσεις που έχουν ήδη υλοποιηθεί:

1. Διακοπή της λειτουργίας της ζημιογόνου ξενοδοχειακής μονάδας “Φιλοξενία”.
2. Πώληση των μετοχών της Κυπριακής Εταιρείας Τουριστικής Αναπτύξεως (“Χίλτον”) σε ιδιώτη. Η πώληση απέφερε στο δημόσιο ταμείο ποσό £22.700.000.

Μετά από παραστάσεις του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σχετικά με τη σταδιακή απορρύθμιση στις αερομεταφορές, οι Κυπριακές Αερογραμμές μείωσαν τα ναύλα τους από και προς την Ελλάδα από το Νοέμβριο 1999. Η μείωση αυτή συνέβαλε, μεταξύ άλλων, στην αύξηση του τουρισμού από την Ελλάδα κατά 28,5% μεταξύ 1999 και 2000 (πρώτο εξάμηνο). Έγινε αποδεκτή η ανάληψη της κατασκευής και λειτουργίας των μαρίνων από τον ιδιωτικό τομέα. Οι έξι μαρίνες που προγραμματίζεται να κατασκευαστούν με ιδιωτική χρηματοδότηση (BOT) θα αποτελέσουν ένα από τα βασικότερα έργα τουριστικής υποδομής της Κύπρου.

Με τη νέα χιλιετία, όπου η παγκοσμιοποίηση είναι το κύριο χαρακτηριστικό, η τουριστική βιομηχανία εισέρχεται σε ένα ανταγωνιστικό πεδίο όπου εξωγενείς κυρίως παράγοντες διαμορφώνουν ένα νέο επιχειρησιακό περιβάλλον με εξωγενείς ανταγωνιστικές πιέσεις από νέους και υφιστάμενους τουριστικούς προορισμούς. Παράλληλα, ο τουρίστας ποιότητας που η Κύπρος πάντα είχε ως στόχο δεν είναι κατ’ ανάγκη πλούσιος, αλλά απαιτητικός. Επιπλέον είναι πιο ανεξάρτητος, δραστήριος και καλός γνώστης του προϊόντος, των υπηρεσιών και των προσφερόμενων τιμών.

Παράλληλα με τους εξωγενείς παράγοντες που επηρεάζουν τον τουρισμό της Κύπρου, η ραγδαία ανάπτυξη των τελευταίων χρόνων και η υπερεξάρτηση της οικονομίας από τον τουρισμό είχαν σαν αποτέλεσμα τη συσσώρευση μιας σειράς

προβλημάτων τα οποία η κυβέρνηση, όχι μόνο εντόπισε έγκαιρα, αλλά έχει ήδη τροχοδρομήσει την επίλυσή τους. Τέτοια προβλήματα είναι η αλλοίωση της ταυτότητας της Κύπρου ως τουριστικού προορισμού, η καταπόνηση του φυσικού περιβάλλοντος, η έξαρση της αντικοινωνικής συμπεριφοράς, το ψηλό λειτουργικό κόστος, η μείωση της παραγωγικότητας, η εποχικότητα, η υπερεξάρτηση από ορισμένους οργανωτές ταξιδιών, η ανάγκη για περισσότερα έργα υποδομής και λοιπά.

Πάγια πολιτική του ΔΗΣΥ είναι ο τουρισμός να παραμείνει ως μια μορφή ισορροπημένης ανάπτυξης όπου η οικονομική πτυχή δεν αντιστρατεύεται την παράλληλη ανάπτυξη άλλων παραγωγικών κλάδων ούτε την κοινωνική, περιβαλλοντική και πολιτιστική μας ανάπτυξη. Η σημαντικότερη ίσως εξέλιξη στον τομέα του τουρισμού είναι η εξαγγελία από την κυβέρνηση του στρατηγικού σχεδίου για τον τουρισμό μέχρι το 2010. Για πρώτη φορά η Κυπριακή Δημοκρατία αποκτά δεκαετές στρατηγικό σχέδιο, με κύρια επιδίωξη την επανατοποθέτηση του κυπριακού τουρισμού σε νέες βάσεις. Για πρώτη φορά ο τομέας του τουρισμού αποκτά το δικό του όραμα, βασισμένο στις εμπειρίες του παρελθόντος, αλλά και στις θέσεις και απόψεις όλων των φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που εμπλέκονται έμμεσα ή άμεσα στον τουρισμό.

Το όραμα που θα καθοδηγεί τη στρατηγική της επόμενης δεκαετίας είναι:

«Κύπρος, ένας ποιοτικός τουριστικός προορισμός που να ικανοποιεί τον επισκέπτη με ποικίλα ενδιαφέροντα και αναζητήσεις και να διασφαλίζει τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας ζωής για το ντόπιο».

Η επίτευξη του οράματος θα διασφαλιστεί μέσα από μια στρατηγική που έχει ως κεντρικό σημείο αναφοράς την αειφορία, η οποία ταυτίζεται με την έννοια της ποιότητας. Στα πλαίσια της αειφορίας, η τουριστική ανάπτυξη θα διασφαλίσει την ποιότητα της τουριστικής εμπειρίας του φυσικού περιβάλλοντος, αλλά και την ποιότητα της ζωής των κατοίκων, αξιοποιώντας τους διαθέσιμους πόρους χωρίς να τους καταπονεί ή να τους

εξαντλεί, επιτρέποντας έτσι στον τουρισμό να ανταποκριθεί επιτυχώς στις παρούσες και μελλοντικές ανάγκες τόσο του επισκέπτη όσο και του ντόπιου.

Η μεγιστοποίηση των κοινωνικοοικονομικών οφειλών θα επιδιωχτεί μέσα από την αύξηση των εσόδων που θα αποτελεί το βασικό δείκτη επιτυχίας του στρατηγικού σχεδίου. Η μεγιστοποίηση των εσόδων από τον τουρισμό θα επιτευχθεί με τη:

- βελτίωση της εποχικότητας,
- αύξηση των αφίξεων,
- αύξηση της διάρκειας παραμονής,
- αύξηση του επαναλαμβανόμενου τουρισμού.

Κρίσιμο σημείο για την επιτυχία του στόχου της αύξησης των εσόδων είναι η απομάκρυνση από την παραδοσιακή πρακτική επικέντρωση στη μεγιστοποίηση των αφίξεων και η επικέντρωση στη μεγιστοποίηση των εσόδων. Ο γενικός στόχος επιδιώκεται με τον καθορισμό του βαθμού ανάπτυξης και των προτεραιοτήτων των επιμέρους παραμέτρων που συνθέτουν το στόχο “έσοδα”.

Το σχέδιο διασφαλίζει την επίτευξη του οράματος, μετά από τον καθορισμό του επιπέδου ανάπτυξης του τουριστικού τομέα, τη σύνθεση των μακροπρόθεσμων στόχων για τον τομέα και τον καθορισμό των στρατηγικών τρόπων επίτευξης των επιμέρους στόχων. Πιο συγκεκριμένα, το σχέδιο αποτελείται από τέσσερις ενότητες, τη στρατηγική επανατοποθέτηση της Κύπρου, τη στρατηγική μάρκετινγκ, τη στρατηγική προϊόντων και τη στρατηγική ποιότητας/αξίας.

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα εργαστεί σκληρά, ούτως ώστε οι πιο πάνω στρατηγικές και στόχοι να υλοποιηθούν. Η στενή συνεργασία με όλους τους φορείς και ιδιαίτερα με τις τοπικές αρχές είναι απαραίτητη προϋπόθεση. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ενισχύσει την προώθηση όλων των αναπτυξιακών προγραμμάτων και τη στήριξη αυτού του στρατηγικού σχεδιασμού.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πότε ξεκινά, Δημήτρη;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αυτό θα ξεκινήσει με τη μαρίνα της Λάρνακας.

Μέσα στα πλαίσια της ευρύτερης αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα προωθήσει την αξιοποίηση ανεκμετάλλευτης δυνατότητας και την παρουσίαση της ανθρώπινης διάστασης του τουρισμού στην Κύπρο και της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, καθώς και την προσφορά ποιοτικά αναβαθμισμένων διακοπών, δίνοντας την ευκαιρία στον τουρίστα να έχει θετική επαφή με τη φύση και στενότερη και ουσιαστικότερη γνωριμία με τους Κυπρίους και τις παραδόσεις τους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, εδώ τερματίζεται η σημερινή συνεδρία. Θα συνεχιστεί αύριο, Τετάρτη, 10 Ιανουαρίου 2001, στις 10.00 το πρωί με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2001.

(Συνέχιση της συζήτησης)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

(Ωρα λήξης: 10.07 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης

Μακρίδης Ισίδωρος

Αντωνίου Αβραάμ

Ματσάκης Μάριος

Βασιλείου Ανδρούλα	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μιχαηλίδης Θάσος
Γερασίμου Στέλιος	Μουσιούπτας Νίκος
Γεωργιάδη Λία	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παντελίδου Κατερίνα
Γιάγκου Κίκης	Παπαδόπουλος Τάσος
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παρισινός Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Καζαμίας Κίκης	Ρότσας Χρίστος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κιττής Στάθης	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Κυπριανού Μάρκος	Χρίστου Ανδρέας
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστόφιας Δημήτρης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοφόρου Λευτέρης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συνέχιση της συζήτησης (Κ. Κωνσταντίνου, Γ. Χατζηγεωργίου, Η. Μυριάνθους, Α. Παρισινός, Κ. Γιάγκου, Κ. Κληρίδη, Ζ. Κουλίας, Θ. Μιχαηλίδης, Λ. Χριστοφόρου, Κ. Παπακώστας, Α. Φιλίππου, Ι. Μακρίδης, Χρ. Μαυροκορδάτος, Μ. Ματσάκης, Χρ. Ρότσας, Α. Γεωργίου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Στ. Γερασίμου, Δ. Χριστοδουλίδης, Δ. Συλλούρης) για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2001».



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 10ης Ιανουαρίου 2001

(Ωρα έναρξης: 10.08 π.μ.)

(Αρ. 16)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Αγαπητοί συνάδελφοι, συνεχίζουμε τη συζήτηση επί του προϋπολογισμού του 2001. Καλώ στο βήμα τον κ. Στάθη Κιττή του Δημοκρατικού Κόμματος.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Άμα ξεκινά η ημέρα με ομιλητή του ΔΗΚΟ, απ' ό,τι φάνηκε χθες που ξεκινήσαμε με τον κ. Κουλία, αν δεν κάνω λάθος...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Το απόγευμα.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Το απόγευμα, συγνώμη.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Με τον κ. Κωνσταντίνου.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Α! Με τον κ. Κωνσταντίνου. Όστε πάει ανάποδα, εντάξει. Ε! Μα το απόγευμα πήγε καλύτερα η ημέρα, θα πάει και σήμερα καλά, κύριε Πρόεδρε.

Η ομιλία μου για τον προϋπολογισμό για το έτος 2001, όπως είναι φυσικό, θα καλύψει μόνο μερικά σημαντικά θέματα που, κατά την άποψή μου, αξίζει να αναδειχτούν μέσα από την πληθώρα των θεμάτων που φυσιολογικά απασχολούν κάθε προηγμένη πολιτεία, ώστε να δοθεί η πρέπουσα προσοχή από τους αρμόδιους κρατικούς φορείς, αφού αναμένω ότι οι αναφορές που γίνονται από το βήμα αυτό, το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων, αποκτούν ή έστω θα έπρεπε να αποκτούν ιδιαίτερη βαρύτητα.

Τα θέματα που επέλεξα μπορεί να μην είναι από τα σοβαρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τόπος, όμως είμαι σίγουρος ότι απασχολούν πολύ σοβαρά και προβληματίζουν σημαντικές ομάδες του λαού μας, όπως για παράδειγμα τους φοιτητές μας, ένα σημαντικό κομμάτι της νεολαίας μας, τους αναξιοπαθούντες συμπολίτες μας που χρήζουν ιδιαίτερης φροντίδας και προστασίας από την πολιτεία, λόγω κάποιας σωματικής ή ψυχικής αναπηρίας, τους ηλικιωμένους συνταξιούχους της τρίτης, αλλά και της τέταρτης σήμερα ηλικίας.

Εκτός από αυτά, θα αναφερθώ τέλος σε ένα φαινόμενο που φαίνεται πως δεν το έχουμε πάρει όσο θα έπρεπε στα σοβαρά ως πολιτεία, ως κράτος, το δημογραφικό Απτίλα που καλπάζει ακάθεκτος, μειώνοντας ολοένα τις επόμενες γενιές.

Το πρώτο θέμα είναι αυτό που αφορά τους φοιτητές μας: Εδώ και έντεκα σχεδόν χρόνια αποκτήσαμε το πρώτο πανεπιστήμιο, αλλά μερικές δεκαετίες πριν, ιδρύσαμε δημόσιες σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ενθαρρύναμε την ίδρυση ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για τις οποίες πολλές φορές νιώσαμε υπερήφανοι, γιατί τα παιδιά μας καταξιώθηκαν επαγγελματικά είτε εδώ, στη χώρα μας, είτε στο εξωτερικό όπου συμπλήρωσαν τις σπουδές τους ως άριστοι επιστήμονες και εργοδοτήθηκαν, ανεβάζοντας την Κύπρο στα πιο ψηλά επίπεδα εκτίμησης από τις προηγμένες χώρες, συναγωνιζόμενοι κάτω από δυσμενέστερες συνθήκες τους άλλους

φοιτητές που ήταν προνομιούχοι είτε λόγω του ότι γνώριζαν καλύτερα τη γλώσσα -ήταν η μητρική τους γλώσσα- είτε γιατί είχαν στη διάθεσή τους περισσότερα μέσα. Εντούτοις, ποτέ το κράτος -και τονίζω το “ποτέ”- δεν κατάφερε να θεσπίσει ολοκληρωμένη πολιτική που να καλύπτει σφαιρικά τον τομέα της εκπαίδευσης.

Με αυτά δε θέλω να πω ότι δεν έγιναν πολλά. Αντίθετα, έχουν γίνει αρκετά στην εκπαίδευση, αλλά όχι κατά τρόπο συγκροτημένο και σε βαθμό συνολικό, παρά σπασμωδικά και μεμονωμένα, άλλοτε στον τομέα “εκπαιδευτήρια”, άλλοτε στον τομέα “διδασκεία ύλη”, λιγότερο όμως στον τομέα “φοιτητής”. Στο πρόσφατο συνέδριο της ΠΟΦΝΕ η δυναμική πλέον φοιτητώσα νεολαία μας κατάγγειλε την έλλειψη ενδιαφέροντος για τα προβλήματα των φοιτητών, όπως για παράδειγμα το στεγαστικό, την ίδρυση φοιτητικής εστίας και για τις υπόλοιπες σχολές, αφού η φοιτητική εστία του πανεπιστημίου θα καλύπτει μόνο το 1/3 των αναγκών, την έκδοση φοιτητικής ταυτότητας που θα συνοδεύεται με τα βασικά ωφελήματα και την οικονομική στήριξη των φοιτητικών ενώσεων. Αλλά υπάρχει και ένα άλλο κομμάτι της κοινωνίας μας, που εμείς οι ίδιοι, ως πολιτεία, δημιουργήσαμε, για να καλύψει τις ανάγκες της χώρας μας, στις κρίσιμες ώρες του ξεκινήματος σαν αυθύπαρκτο κράτος, στον τομέα της υψηλής τεχνικής κατάρτισης που θα στήριζε και που στήριξε πολύ αποτελεσματικά την οικονομία μας στα πρώτα της βήματα, ιδιαίτερα στον τομέα της παραγωγικότητας.

Αναφέρομαι στο Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο· που ενώ το κράτος επένδυσε αρκετά εκατομμύρια, για να το δημιουργήσει και να το εξοπλίσει με άριστο, μπορώ να πω, έμψυχο και άψυχο υλικό, “ξέχασε” να το αξιοποιήσει όσο θα έπρεπε και να στηρίξει το προϊόν του, τους φοιτητές μας, τους αποφοίτους του.

Το κράτος, για χρόνια τώρα, ενώ απολαμβάνει τις υψηλές υπηρεσίες των αποφοίτων του, είτε σαν μελών του στη δημόσια υπηρεσία είτε σε άλλους παραγωγικούς τομείς, μοιάζει να απολαμβάνει να τους εκμεταλλεύεται σαν επιστήμονες

κατώτερης αξίας και να τους μεταχειρίζεται με τον τρόπο αυτό. Αρνείται η πολιτεία επίμονα να τους ανταμείψει για την ανάλογη προς τις γνώσεις και την αξία προσφορά τους, υποτιμώντας τα ίδια τα παιδιά της, αλλά και πλήττοντας με τον τρόπο αυτό όσα πολύτιμα διέθεσε από τους κόπους του ίδιου του κυπριακού λαού με τη μορφή της επένδυσης στο ίδρυμα αυτό.

Θα πρέπει επιτέλους η πολιτεία να ξεφύγει από κάποια δεσμά. Ίσως κάποιες αόρατες δυνάμεις να της δένουν τα χέρια, είτε αυτές μπορούν να αποδοθούν στην αδιαφορία ή στην άγνοια ή στην αναποφασιστικότητα ή στην ενσυνείδητη εξυπηρέτηση άνομων οικονομικών συμφερόντων ανταγωνιστικών κύκλων - το τελευταίο θα ήθελα να μην το πιστέψω.

Να δικαιωθούν επιτέλους οι απόφοιτοι του ΑΤΙ και να πάψουν να αποτελούν αντικείμενο εκμετάλλευσης. Τέλος, κάτι θα πρέπει να γίνει και με τις άλλες δημόσιες σχολές, όπως το ΑΞΙΚ, τη Νοσηλευτική και το Δασικό Κολέγιο. Η ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου απαιτεί έγκαιρη αναβάθμιση της εκπαίδευσης και σε όλους αυτούς τους παραγωγικούς τομείς, ώστε να μην αλωθούν και αυτοί από τις επερχόμενες αλλαγές και τον αδυσώπητο ανταγωνισμό που θα φέρει η ένταξη.

Μια άλλη μερίδα του λαού μας -σχετικά μικρή αριθμητικά, αλλά ιδιαίτερα αδικημένη, θα 'λεγα, είτε από την τύχη είτε από τη φύση- είναι τα πρόσωπα που από κάποιο άσχημο παιχνίδι της μοίρας γεννήθηκαν ή έμειναν ανάπηροι σωματικά ή πνευματικά με αποτέλεσμα να μην μπορούν να συντηρούν τον εαυτό τους ή να χρήζουν ιδιαίτερης φροντίδας και θεραπείας. Αυτοί οι άνθρωποι τυγχάνουν στήριξης από το κράτος για κάποιες βασικές τους ανάγκες στον τομέα της περίθαλψης και της φαρμακευτικής αγωγής, αλλά τα δημόσια βοηθήματα που παίρνουν, σε σύγκριση με το συνεχώς αυξανόμενο κόστος ζωής, βρίσκονται σε εξευτελιστικά χαμηλά επίπεδα, κάτι που καθιστά τη ζωή τους πάρα πολύ δύσκολη και ίσως ανέφικτο να ζήσουν. Και

αναγκάζονται να επαιτούν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο κάποιοι άνθρωποι αυτών των τάξεων.

Το ίδιο συμβαίνει και με τις συντάξεις και τα χορηγήματα προς τους ανθρώπους που πρόσφεραν όσα μπορούσαν στην οικοδόμηση αυτού του κράτους, αφού, στη μεγάλη της πλειοψηφία, η σημερινή γενιά των “γερόντων” μας είναι η νεολαία των δύσκολων χρόνων του ’50 ή του ’60, με τους αγώνες της για την ελευθερία ή για την ειρηνική δημιουργία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ας κάνουμε κάτι, ώστε η ζωή τους να γίνει όσο το δυνατό πιο άνετη ή μάλλον περισσότερο ανθρώπινη. Οι συντάξεις είναι εξευτελιστικά χαμηλές για την πλειοψηφία αυτών των ανθρώπων που δεν έχουν άλλα εισοδήματα από οπουδήποτε ή άλλες συντάξεις ή βοηθήματα και καταλήγουν και αυτοί να ζουν σε συνθήκες άθλιες, συγκρινόμενες με τον υπόλοιπο πληθυσμό. Δυστυχώς οι τομείς αυτοί της κοινωνικής μέριμνας δεν τυγχάνουν της ιεράρχησης που τους αρμόζει σε ένα κράτος κοινωνικής μέριμνας και ανθρωπιάς, όπως όλοι οραματισθήκαμε. Η τάξη αυτή των συμπολιτών μας, κατά την ιεράρχηση από τους διαχειριστές των οικονομικών πόρων, αδικείται, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των αρμόδιων φορέων πολιτικής.

Ένα τρίτο θέμα που πιστεύω ότι θα έπρεπε να μας απασχολήσει είναι ένα θέμα που αφορά την εξέλιξη της κοινωνίας μας στις επόμενες δεκαετίες. Αν η Κύπρος κάποτε γλιτώσει από τη “βουλιμία” της Τουρκίας, από το δημογραφικό Απίλα σίγουρα δεν πρόκειται να γλιτώσει, αν συνεχίσουμε να αντιμετωπίζουμε την υπογεννητικότητα με την ίδια αδιαφορία με την οποία την αντιμετωπίζει η κυβέρνηση αυτή. Καμιά πολιτική, κανένα αποτελεσματικό μέτρο, κανένα κίνητρο που να μπορέσει να ανακόψει τη φθίνουσα τάση πληθυσμιακής ανάπτυξης σε μία χώρα ημικατεχόμενη που απειλείται από λαούς που γεννοβολούν με ιλιγγιώδεις ταχύτητες και που δεν κρύβουν τις επεκτατικές τους ορέξεις! Θα έπρεπε ο τομέας αυτός να ιεραρχείται από τους πρώτους, στις πρώτες προτεραιότητές μας.

Εντούτοις το κράτος, η κυβέρνηση, επιδεικνύει μια αδικαιολόγητη διστακτικότητα στην εφαρμογή πολιτικής για ενθάρρυνση των γεννήσεων. Και σαν πρώτο μέτρο προβάλλει η πολυδιαφημισμένη πρόθεση για επέκταση των χορηγημάτων και ωφελημάτων στις πενταμελείς οικογένειες. Το τρίτο παιδί, ναι, είναι πρόβλημα με τις σημερινές συνθήκες για πολλές οικογένειες στον τόπο μας. Οι απαιτήσεις της κοινωνίας μας, που σε λίγο με την ένταξη θα γίνει ακόμα πιο απαιτητική... Και όμως αυτή η υπόσχεση έχει δοθεί επανειλημμένα με διακηρύξεις από τον ίδιο τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας· εντούτοις η υλοποίησή της δεν έρχεται ποτέ. Κάθε λίγο κάποια υποκατάστατα -“ππατσιαρίσματα” θα έλεγα- προκύπτουν για να δικαιολογήσουν μια αναβολή στην εφαρμογή αυτής της πολιτικής που έχει επανειλημμένα δοθεί υπό μορφή υποσχέσεων.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Εμείς πιστέψαμε, κάναμε και τρίτο μωρό και περιμένουμε ακόμα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κάνε και τέταρτο εν τω μεταξύ.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Ο κ. Συλλούρης έχει τέσσερα απ’ ό,τι ξέρω.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είμαστε ευκολόπιστοι εμείς της δεξιάς, τι να κάνουμε;

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Χρίστο μου, πρέπει να κάνουμε ακόμα ένα.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Θα σε κανονίσουν πριν τις εκλογές.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Στηρίχτου στις δυνάμεις σου και κάνε τέταρτο και μη μου λες εμένα.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Παρά τις επανειλημμένες προσπάθειες των αρμόδιων φορέων του τομέα αυτού, το αόρατο εκείνο χέρι που λέγαμε πριν περικόπτει μόλις περάσουν οι εκλογές το σχετικό νομοσχέδιο ή τα σχετικά νομοσχέδια και περιορίζεται σε ευτελή και εξευτελιστικά ψίχουλα για την τάξη αυτών των ανθρώπων, λες και θέλουν να τους παίξουν ένα άσχημο παιχνίδι. Τους ενθαρρύνουν να κάνουν κι άλλα παιδιά, εξαγγέλλοντας πρόθεση να τους βοηθήσουν να αντεπεξέλθουν στα βάρη της μεγάλης οικογένειας κι όταν αυτοί προχωρήσουν, τους βγάζουν τη γλώσσα στην ουσία και τους κοροϊδεύουν από πάνω. Ξανά εξαγγέλλουν πρόθεση. Δικαιολογημένα λοιπόν η οργάνωση των ανθρώπων αυτών ξεκίνησε έναν αγώνα για τη διεκδίκηση των υπεσχημένων τουλάχιστον, αφού η υπόσχεση έχει δοθεί επανειλημμένα.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δε θεώρησα ότι έπρεπε να καλύψω άλλους τομείς του φάσματος της οικονομίας και της κοινωνικής πολιτικής, γιατί άλλοι συνάδελφοι το έχουν πράξει αυτό και πιστεύω ότι ο χρόνος είναι πολύτιμος για να ακουστούν και οι υπόλοιποι.

Ευχαριστώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι να παρατηρήσω ότι ο επόμενος ομιλητής μας, ο κ. Τάκης Χατζηγεωργίου, δεν είναι εδώ, όπως και ο κ. Τυρίμος, ο οποίος είναι ο πέμπτος στη σειρά. Ο επόμενος δικός μας ομιλητής είναι ο κ. Γιαννάκης Αγαπίου, που είναι ο έβδομος, αλλά εναπόκειται στον κ. Αγαπίου, κατά την εκτίμησή μας· θα ήθελε να μιλήσει τώρα, σε αντικατάσταση του κ. Τάκη Χατζηγεωργίου, ή εμμένει να παραμείνει στη σειρά του;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν έχω καμία αντίρρηση. Θέλει να λάβει το λόγο ο κ. Αγαπίου; Παρακαλώ.

Ο κ. Αγαπίου έχει το λόγο. Παρακαλώ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Επειδή η συζήτηση στη Βουλή αφορά κατά κύριο λόγο τους ίδιους τους βουλευτές και το σώμα της Βουλής και επειδή θα είναι η τελευταία ομιλία που κάνω για τους προϋπολογισμούς, θα εισηγηθώ στο μέλλον, αντί να δίνεται η ευκαιρία σε όλους τους βουλευτές να μιλούν ενώπιον κενών εδράνων, θα ήταν προτιμότερο να μιλούν οι αρχηγοί κάθε κοινοβουλευτικής ομάδας, να τους ακούσουν όλοι και να πηγαίνουμε στα σπίτια μας. Δεν υπάρχει κανένας λόγος να ερχόμαστε εδώ τρεις μέρες συνέχεια, να μιλούμε ενώπιον κενών εδράνων και απλώς να μας ακούει ο κυπριακός λαός μέσω των τηλεοράσεων και των ραδιοσταθμών. Επαναλαμβάνω ότι είναι αυτό το σώμα που πρέπει να ακούει τις ομιλίες, να τις σχολιάζει, να κριτικάρει ή να επαινεί το έργο της κυβέρνησης και όχι να τις ακούνε οι τοίχοι της Βουλής! Ο κόσμος ασφαλώς έχει κάθε δικαίωμα να ακούει, αλλά θα μπορούσαμε να κατατοπίσουμε τον κόσμο είτε με αρθρογραφία είτε με ομιλίες από τους ραδιοσταθμούς και όχι από το χώρο της Βουλής.

Έχει λεχθεί επανειλημμένα πως η συζήτηση για τους προϋπολογισμούς δίνει την ευκαιρία στο νομοθετικό σώμα να ασχοληθεί με την πολιτική της κυβέρνησης επί όλης της ύλης, γιατί αυτή είναι και η μόνη συζήτηση που προσφέρεται για το σκοπό αυτό. Άλλωστε, δεν μπορεί κανένας να ξεχωρίσει την οικονομία του τόπου από όλα τα άλλα προβλήματα που τον απασχολούν και που με τον έναν ή τον άλλο τρόπο είναι συνδεδεμένα μεταξύ τους.

Θα αναφερθώ με τη σειρά μου στα θέματα που αφορούν τα ανθρώπινα δικαιώματα στα οποία, κατά τη γνώμη μου, δε δίνεται η κατάλληλη προσοχή και σημασία από την εκτελεστική εξουσία, παρά τις πρόνοιες του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας γι' αυτά και τις πρόνοιες όλων των διεθνών συμβάσεων προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων που η Κύπρος έχει επικυρώσει και αποτελούν

αναπόσπαστο μέρος της νομοθεσίας μας. Όταν αναφέρομαι στα ανθρώπινα δικαιώματα, εννοώ τα δικαιώματα όλων εκείνων των ανθρώπων που βρίσκονται στη χώρα μας είτε σαν πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας είτε σαν επισκέπτες είτε ακόμα και όπως καλούνται “παράνομοι μετανάστες”, ανεξάρτητα από χρώμα, φυλή ή θρησκεία.

Προσπαθήσαμε να διορθώσουμε το νόμο με βάση τον οποίο εφυλακίζοντο άνθρωποι για αστικά χρέη, για να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις που έχουμε αναλάβει, αλλά έχω τη γνώμη πως αυτό το φαινόμενο δεν έχει εκλείψει, γιατί πάλι μπορούν να φυλακιστούν άνθρωποι με άλλο τρόπο για παράλειψη πληρωμής αστικού χρέους. Ψηφίσαμε νόμο για την πρόληψη της βίας στην οικογένεια, αλλά ακόμη οι πρόνοιές του δεν έχουν τεθεί σε εφαρμογή, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τα σώματα και τους οργανισμούς που έπρεπε να δημιουργηθούν. Εξακολουθεί να μην υπάρχει πλήρες σύστημα νομικής αρωγής και εξακολουθεί να υπάρχει σοβαρό πρόβλημα καθυστέρησης στην απονομή της δικαιοσύνης, για το οποίο θα μιλήσω αργότερα.

Η Κύπρος χρεώθηκε φέτος και με καταδικαστική απόφαση από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για τη μη έγκαιρη απονομή της δικαιοσύνης και τώρα που έχουν ανοίξει οι ασκοί του Αιόλου, ο Θεός να μας λυπηθεί από νέες προσφυγές και νέες καταδίκες.

Εξακολουθούν να υπάρχουν ακόμη φαινόμενα βίας και απάνθρωπης μεταχείρισης κρατουμένων, Κυπρίων πολιτών αλλά και ξένων ιδιαίτερα. Έχει φέτος προστεθεί στο παθητικό μας ακόμα μια καταδίκη από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο για άσκηση βίας εναντίον του Τουρκοκύπριου λαθρέμπορου Εϊμές. Εξακολουθεί να ισχύει ο αποικιακός και αναχρονιστικός νόμος περί αλλοδαπών, που μεταξύ άλλων περιέχει αντισυνταγματικές και ρατσιστικές πρόνοιες. Η συμπεριφορά μας έναντι των οικονομικών μεταναστών, όπως χαρακτηρίζονται από την Αρμοστία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες και που εμείς τους χαρακτηρίζουμε λαθρομετανάστες, δεν

περιγράφεται. Πρόσφατα παραδείγματα τέτοιας συμπεριφοράς υπάρχουν πολλά, αρκεί να αναφερθεί η περίπτωση των μεταναστών που επιστράφηκαν σιδεροδέσμοι στο Λίβανο και που παρ' ολίγον να τους πνίξουμε. Παρά την ψήφιση του νόμου περί προσφύγων, αρ. 6(Ι) του 2000, σκαλώνουμε σκόπιμα στην εφαρμογή των προνοιών του. Αντίθετα με τες πρόνοιες του εν λόγω νόμου που μας υποχρεώνουν σε παροχή προστασίας, δίκαιης μεταχείρισης, ανθρώπινων συνθηκών διαβίωσης, ακόμη και παροχή πολιτικού ασύλου, εμείς τους μαντρίζουμε και τους στέλλουμεν απ' εκεί που ήρθαν, χωρίς να βεβαιωθούμε εάν δεν είναι θύματα καταδίωξης για φυλετικούς, θρησκευτικούς ή πολιτικούς λόγους. Και φτάσαμε στο κατόντημα να ακούμε υπουργό της κυβέρνησης να κατηγορεί πρόσωπα και οργανώσεις, επειδή ζήτησαν τη διερεύνηση περιπτώσεων, αναφορικά με άτομα που είχαν το δικαίωμα να ζητήσουν προστασία και εμείς την υποχρέωση να τους την παράσχουμε.

Τι να πούμε για την αντιμετώπιση των προβλημάτων εκείνης της τάξης των ξένων εργατών και εργατριών που βρίσκονται νόμιμα στην Κύπρο; Πόσο ενδιαφέρον και φροντίδα έχουν επιδειχθεί από το κράτος μας για την ευημερία τους, την αναψυχή τους, τες συνθήκες εργασίας και διαβίωσης και την ανθρώπινη μεταχείρισή τους;

Στο εσωτερικό το ρουσφέτι και η αναξιοκρατία πλήττουν ανεπανόρθωτα τους θεσμούς και προσβάλλουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Θεωρητικά, υπάρχουν οι δικλίδες για αξιοκρατία, αλλά στην πραγματικότητα η ημετεροκρατία, η κομματοκρατία και η αναξιοκρατία τις αχρηστεύουν. Θυμηθείτε το πρόσφατο παράδειγμα κένωσης θέσης γενικού διευθυντή υπουργείου που ο μόνος από τους ενδιαφερόμενους που πληρούσε τα προσόντα του ισχύοντος σχεδίου υπηρεσίας θεωρήθηκε πως δεν επρόσκειτο στο κυβερνητικό στρατόπεδο. Κατατέθηκε νομοσχέδιο από την κυβέρνηση με νέο σχέδιο υπηρεσίας που απαιτούσε λιγότερα προσόντα από το προηγούμενο

σχέδιο, απλώς και μόνο για να δικαιούται υποψηφιότητα και πιθανότατα διορισμό ημέτερος, έστω και με λιγότερα προσόντα.

Η προστασία του πολίτη από εγκληματική δράση είναι ανύπαρκτη. Έρευνες για την εξακρίβωση καταχρήσεων και άλλων εγκληματικών πράξεων είτε δε συμπληρώνονται είτε δε βλέπουν το φως της δημοσιότητας και πολλές παρανομίες σκεπάζονται, όπως έχει αναφέρει και η βουλευτής του συγκυβερνώντος κόμματος.

Θέλω να αναφέρω και ένα θέμα αρχής που αφορά και τη συμπεριφορά μας έναντι των Τουρκοκυπρίων που κατοικούν στις ελεύθερες περιοχές ή που θέλουν να εγκατασταθούν σ' αυτές. Ανεξάρτητα από τα προσόντα τους, δεν μπορούν να προσληφθούν σε καμιά κυβερνητική υπηρεσία, γιατί όλα τα σχέδια υπηρεσίας αναφέρουν σαν απαραίτητο προσόν την άριστη ή την καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας. Έχουμε ξεχάσει πως το σύνταγμα προβλέπει πως η Κυπριακή Δημοκρατία αποτελείται από την ελληνική και την τούρκικη κοινότητα, και πως το άρθρο 3(1) προβλέπει πως οι επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας είναι η ελληνική και η τουρκική γλώσσα και πως αυτά τα άρθρα είναι θεμελιώδη άρθρα του συντάγματος και δεν μπορούν να τροποποιηθούν ούτε και με ομοφωνία των δυο κοινοτήτων. Ας προβλέπαμε τουλάχιστο στα σχέδια υπηρεσίας πως για τους Τουρκοκύπριους η καλή γνώση της τουρκικής γλώσσας θα ήταν απαραίτητο προσόν για την πρόσληψή τους στη δημόσια υπηρεσία. Έτσι, δε θα καταργούσαμε ουσιαστικά από μόνοι μας το δικοινοτικό χαρακτήρα της Κυπριακής Δημοκρατίας και ούτε θα δίναμε την ευκαιρία σε κανέναν να μας κατηγορήσει για καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Συνοφασμένη με το θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων είναι ασφαλώς και η καθυστέρηση στην απονομή της δικαιοσύνης και όπως ανέφερα και προηγούμενα η Κύπρος έχει χρεωθεί με μια καταδίκη από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Έχει καταντήσει πλέον κανόνας πως, για να τελειώσει μια αστική υπόθεση, χρειάζεται τέσσερα με πέντε

χρόνια και κάποτε δέκα ακόμα και μια ποινική υπόθεση γύρω στα δύο χρόνια, παρά το γεγονός πως τόσο το σύνταγμα όσο και η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Προάσπισης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων προβλέπουν πως ο καθένας δικαιούται να ακουστεί από το δικαστήριο μέσα σε εύλογο χρόνο και φυσικά αυτός ο χρόνος εκδίκασης δεν μπορεί να θεωρηθεί σαν εύλογος χρόνος. Μπορεί βέβαια να προβληθεί και το επιχείρημα πως η δικαιοσύνη είναι ανεξάρτητη εξουσία και η εκτελεστική εξουσία δεν μπορεί να παρέμβει στο έργο της και συνεπώς δεν μπορεί να ευθύνεται για την κατάσταση στην οποία βρίσκεται. Όμως πιστεύω πως δεν πρέπει να συγχύζεται η ανεξαρτησία της δικαιοσύνης από την υποχρέωση του κράτους παραχώρησης σ' αυτήν από την εκτελεστική και νομοθετική εξουσία όλων των μέσων για την ομαλή λειτουργία της. Και φυσικά μόνο η εκτελεστική εξουσία μπορεί να επιβαρύνει τον προϋπολογισμό με τα οικονομικά που χρειάζονται για το σκοπό αυτό, αφού είναι γνωστό πως η Βουλή από μόνη της δεν έχει τέτοιο δικαίωμα με βάση το σύνταγμα.

Είναι η γνώμη μου πως τα προβλήματα της δικαιοσύνης οφείλονται κατά κύριο λόγο στην έλλειψη της ανάλογης οικονομικής και ηθικής στήριξης από την εκτελεστική εξουσία. Με τον όγκο της δικαστικής ύλης είναι αδύνατο να γίνει σύντομη απονομή της δικαιοσύνης χωρίς πάνω απ' όλα τη σημαντική αύξηση των δικαστών. Και δεν είναι δικαιολογία να λέμε πως, όποτε μας ζητηθεί έγκριση κονδυλίου για νέο δικαστή, το εγκρίνουμε. Η σωστή διαδικασία θα ήταν να εγκριθεί από τώρα ένας σημαντικός αριθμός καινούριων δικαστικών θέσεων, έτσι που το Ανώτατο Δικαστήριο να είναι σε θέση ανά πάσα στιγμή και όποτε χρειαστεί να διορίζει τον κατάλληλο ή τους κατάλληλους δικαστές και να αποφεύγονται οι χρονοβόρες και γραφειοκρατικές διαδικασίες που ακολουθούνται μέχρι σήμερα.

Πρέπει να έχουμε υπόψη μας πως κάθε χρόνο προστίθενται στες καθυστερημένες αστικές υποθέσεις άλλες δυο περίπου χιλιάδες και, αν σήμερα χρειάζονται τέσσερα με

πέντε χρόνια και κάποτε δέκα να τελειώσει μια αστική υπόθεση, αν συνεχιστεί αυτή η κατάσταση, σε λίγο διάστημα θα χρειαζόμαστε δέκα και είκοσι χρόνια.

Δύο χρόνια είναι επίσης ο μέσος όρος εκδίκασης μιας ποινικής υπόθεσης, με αποτέλεσμα και στη μια και στην άλλη περίπτωση να χάνεται ή να καταστρέφεται μαρτυρική ύλη, να εκφοβίζονται οι μάρτυρες, πολλές φορές να πεθαίνουν οι διάδικοι και οι μάρτυρες, με καταστροφικές συνέπειες για το διάδικο που ευρίσκεται σ' αυτή τη θέση. Πώς μπορεί να λειτουργήσουν τα δικαστήριά μας χωρίς μηχανογράφηση των υποθέσεων, του αρχείου, και παροχή σύγχρονης τεχνολογίας, χωρίς ικανοποιητικούς κτιριακούς χώρους και εγκαταστάσεις για όλα τα δικαστήρια;

Ανάφερα και σε προηγούμενη χρονιά, επαναλαμβάνω και πάλι. Κάθε χρόνο προβλέπονται κονδύλια στους προϋπολογισμούς που είτε όλα είτε το μεγαλύτερό τους μέρος μεταφέρονται για τον επόμενο χρόνο, γιατί δεν προωθούνται τα έργα και πολύ φοβούμαι πως αυτή η τακτική θα συνεχίσει και για τα επόμενα χρόνια, εκτός εάν η Βουλή εξασκήσει όλη εκείνη την πίεση που χρειάζεται, για να χρησιμοποιούνται σωστά και αποτελεσματικά τα κονδύλια που ψηφίζει.

Στη Λεμεσό, για παράδειγμα, εδώ και δέκα χρόνια τώρα έχει απαλλοτριωθεί γη δίπλα από το δικαστήριο για την επέκτασή του, αξίας μισού εκατομμυρίου λιρών περίπου. Από τότε μέχρι σήμερα η αξία του μόνο συνεπεία των τόκων έχει υπερδιπλασιαστεί και ουδεμία εργασία έχει επιτελεστεί και το κτήμα παραμένει σαν ένα απλό χωράφι που με τη σκόνη, τα χόρτα και τες ακαθαρσίες που ρίχνονται σ' αυτό προκαλεί και οχληρία στο δικαστήριο.

Ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας μας, η απλοποίηση της δικονομίας, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη γρήγορη και αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης.

Στην Αγγλία, από το δίκαιο της οποίας έχει και τη μεγαλύτερη βάση το κυπριακό δίκαιο, για χρόνια λειτουργεί η Επιτροπή για τη Μεταρρύθμιση του Δικαίου (Law Reform

Committee), της οποίας έργο είναι εισηγήσεις για τον εκσυγχρονισμό και τη μεταρρύθμιση του δικαίου, έτσι που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της εποχής, και έχει βοηθήσει στην αναμόρφωση του αγγλικού δικαίου σχεδόν στην ολότητά του. Στην επιτροπή αυτή παίρνουν μέρος τα πιο φωτισμένα μυαλά της νομικής επιστήμης της Αγγλίας, όπως διάσημοι δικαστές, καθηγητές πανεπιστημίων και διαπρεπείς δικηγόροι. Σε μας υπάρχει κάτι ανάλογο, του οποίου προΐσταται ένας πολύ καλός νομικός χωρίς την ανάλογη βοήθεια και συμπαράσταση από το κράτος και παρά τις άοκνές του προσπάθειες και το φιλότιμό του ασφαλέστατα δεν μπορεί να ανταποκρίνεται πλήρως σ' αυτό το σοβαρό καθήκον.

Ας παραδειγματιστούμε λοιπόν από το παράδειγμα της Αγγλίας, και ας πλαισιώσουμε αυτό τον οργανισμό με διακεκριμένους επιστήμονες για αναθεώρηση και εκσυγχρονισμό του κυπριακού δικαίου.

Βουλευτής της κοινοβουλευτικής μας ομάδας έχει εγγράψει στη Βουλή το θέμα των προβλημάτων της δικαιοσύνης και της καθυστέρησης στην απονομή της και ελπίζω πως η συζήτησή του θα αποτελέσει μια θετική συμβολή στην προσπάθεια επίλυσης των προβλημάτων της δικαιοσύνης.

Προτού τελειώσω, θα ήθελα να αναφερθώ φωτογραφικά σε μερικά προβλήματα της πόλης και επαρχίας μου, όπως είναι το κυκλοφοριακό πρόβλημα, με κύρια έμφαση στους συγκοινωνιακούς κόμβους, η δημιουργία μαρίνας στη Λεμεσό και η αξιοποίηση δημόσιων κτιρίων που παραμένουν αναξιοποίητα. Η μαρίνα αποτελεί σημαντικό έργο υποδομής για τον τουρισμό μας, ιδιαίτερα τον ποιοτικό τουρισμό, και η επιτάχυνση της κατασκευής της είναι ζωτικής σημασίας, όχι μόνο για τη Λεμεσό, αλλά για ολόκληρη την Κύπρο. Η συμπλήρωση των αναγκαίων εγκαταστάσεων του λιμανιού, ιδιαίτερα η ανοικοδόμηση κατάλληλης αίθουσας επιβατών, καθώς και η επιδιόρθωση και αξιοποίηση δημοσίων κτιρίων είναι επιβεβλημένη ανάγκη. Στη Λεμεσό παραμένει

αναξιοποίητο το μεγαλύτερο μέρος του παλιού νοσοκομείου της πόλης, παραμένει εγκαταλειμμένο και αναξιοποίητο το κτίριο γνωστό σαν “Κλινική Μάριου Τριτοφτίδη”, που βρίσκεται στο κεντρικότερο σημείο της πόλης και έχει μετατραπεί σε σκυβαλότοπο, παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις των κυβερνήτων που δίνονται τα τελευταία πέντε με έξι χρόνια, πως θα επισκευαστεί και θα χρησιμοποιηθεί κατάλληλα για δημόσιους σκοπούς. Αυτά όλα συμβαίνουν σε χρόνο που οι κυβερνήτες ενοικιάζουν για τις ανάγκες του δημοσίου οικοδομές, την ανέγερση των οποίων χρηματοδοτούν ουσιαστικά προπληρώνοντας ενοίκια, προτού συμπληρωθούν οι οικοδομές αυτές και που φυσικά ανήκουν σε ημάτερα πρόσωπα.

Νομίζω πως, αν οι διαφημιζόμενες επισκέψεις και ανεκπλήρωτες υποσχέσεις υπουργών μετατραπούν σε έργα, τότε ίσως μπορούμε να προσβλέπουμε σε καλύτερες μέρες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ στο βήμα το βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Στέλιο Στυλιανού.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Κατά γενική ομολογία, το περιβάλλον αποτελεί ένα από τα πιο σοβαρά θέματα του καιρού μας. Και δικαιολογημένα απολαύει και θα απολαύει πάντοτε της καθολικής μέριμνας και φροντίδας. Το περιβάλλον εντάσσεται σαν προτεραιότητα στον προϋπολογισμό του 2001, όπως και στους δύο προηγούμενους προϋπολογισμούς. Είναι σημαντική πτυχή της φιλοσοφίας και των στρατηγικών στόχων που διέπουν την κυβερνητική πολιτική η οποία καθορίζεται στο στρατηγικό σχέδιο ανάπτυξης που καλύπτει την πενταετία 1999-2003. Πρωταρχικός επιμέρους στόχος του τρίπτυχου “ανάπτυξη - σταθερότητα - κοινωνική συνοχή”.

Η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο σε ό,τι αφορά τα περιβαλλοντικά θέματα σε καμιά περίπτωση δε θα μπορούσε να αγνοηθεί, να υποτιμηθεί ή να μείνει πίσω. Κύρια χαρακτηριστικά για την περίοδο μέχρι το 1998 στον τομέα του περιβάλλοντος εκτός από τη σύσφιγξη των δεσμών της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις εξελίξεις μετά τη διάσκεψη του Ρίο, είναι η λήψη συγκεκριμένων μέτρων που αφορούν στον προγραμματισμό και την ετοιμασία πλαισίου για τη νομική και θεσμική κάλυψη των προσπαθειών που καταβάλλονται για την αναβάθμιση του περιβάλλοντος.

Το σχέδιο δράσης για την προστασία του περιβάλλοντος υιοθετήθηκε από το Εθνικό Συμβούλιο το 1996 και στοχεύει στην επίτευξη αιεφόρου ανάπτυξης και επικεντρώνεται σε πέντε κύριους τομείς οικονομικής δραστηριότητας βάσει των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων: βιομηχανία, γεωργία, τουρισμό, ενέργεια και μεταφορές. Η οικονομική ανάπτυξη, για να είναι πραγματική και ουσιαστική, πρέπει απαραίτητως να συνοδεύεται από τη σωστή διαχείριση του περιβάλλοντος. Οι πολιτικές για οικονομική αποδοτικότητα και για διαχείριση του περιβάλλοντος είναι αλληλοσυμπληρωματικές. Χωρίς επαρκή προστασία του περιβάλλοντος η ανάπτυξη νοσεί και χωρίς ανάπτυξη η προστασία του περιβάλλοντος εξουδετερώνεται. Ορθή ανάπτυξη που μπορεί να έχει διάρκεια και σταθερότητα είναι η ανάπτυξη χωρίς αύξηση της χρήσης ενέργειας και φυσικών πόρων πέρα από τις δυνατότητες του περιβάλλοντος να την απορροφήσει. Στρατηγικός στόχος της περιβαλλοντικής μας πολιτικής είναι και πρέπει να είναι η λελογισμένη οικονομική ανάπτυξη σε συνδυασμό με την αντίστοιχη περιβαλλοντική προστασία.

Η ραγδαία ανάπτυξη που σημειώθηκε στον τόπο μας μετά την καταστροφή του 1974 και οι συμπαρομαρτούσες πιέσεις εξαιτίας των συνεπειών της βάρβαρης τουρκικής εισβολής και της συνεχιζόμενης κατοχής μεγάλου τμήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας έχουν καταπονήσει και έχουν πλήξει το περιβάλλον, ιδιαίτερα των

παραλιακών οικοσυστημάτων. Η Κύπρος απέκτησε δυστυχώς πολλά από τα αρνητικά χαρακτηριστικά της σύγχρονης καταναλωτικής κοινωνίας: υπερκατανάλωση νερού και ενέργειας, δημιουργία όγκων αποβλήτων, υπερκατανάλωση τροφίμων, ανάλωση γης και οικοδομικών υλικών και άλλα.

Το περιβάλλον είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο και ευάλωτο σε πολλές οικονομικές δραστηριότητες. Στην περίπτωση της Κύπρου οι δραστηριότητες αυτές εντοπίζονται κυρίως στον εξαστισμό των παράκτιων περιοχών, την αλόγιστη χρήση της γης, τα κάθε μορφής έργα υποδομής, την παραγωγή ενέργειας, την υπερχρήση και κατάχρηση των πόρων και το μαζικό τουρισμό.

Το υφιστάμενο πλαίσιο περιβαλλοντικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είναι ιδιαίτερα αυστηρό εξαιτίας της ιδιαίτερης σημασίας που αποδίδει η ΕΕ στο περιβάλλον, ορίζεται από το πέμπτο πρόγραμμα ανάπτυξης για το περιβάλλον, “Αειφόρος ανάπτυξης”, του 1993, το οποίο επικεντρώνεται στους τομείς της γεωργίας, βιομηχανίας, τουρισμού, ενέργειας και μεταφορών που θεωρούνται και οι κύριες οικονομικές δραστηριότητες με σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Η κυβέρνηση έχει πλήρη επίγνωση του γεγονότος ότι η επιτυχία της οικονομικής ανάπτυξης επιμετράται και από το βαθμό στον οποίο αυτή συμβάλλει στην επίτευξη συνετής διαχείρισης του περιβάλλοντος. Η ανησυχία της αυτή και το ενδιαφέρον της μεταφέρεται στο πρακτικό επίπεδο και μεταφράζεται στην κατάρτιση συγκεκριμένων μελετών και στη λήψη συγκεκριμένων μέτρων, που αποσκοπούν ακριβώς στην προστασία, τη συντήρηση και την αναβάθμιση του περιβάλλοντος. Τα τελευταία χρόνια η βαθύτερη κατανόηση των περιβαλλοντικών θεμάτων και η επίγνωση της μοναδικής σημασίας που έχει το περιβάλλον στη ζωή μας γενικά, σε συνδυασμό με την ανάγκη εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο όπου το περιβάλλον κατέχει πρωτεύουσα θέση, συνέβαλαν, ώστε τα πράγματα να μπου στην σωστή πορεία τους. Εφαρμόζεται ήδη

πρόγραμμα βραχυπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης περιβαλλοντικής πολιτικής. Ο ρόλος και οι δραστηριότητες της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος αναβαθμίζονται και προβλέπονται μηχανισμοί παρακολούθησης της πολιτικής αυτής και άμεσης παρέμβασης εκεί όπου απαιτείται.

Στα πλαίσια του στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης ήδη προωθούνται αρκετά από τα κυριότερα μέτρα του σχεδίου δράσης για την προστασία του περιβάλλοντος, με στόχο την ταχύτερη δυνατή υλοποίησή τους. Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στα μέτρα εκείνα που σχετίζονται άμεσα με την εναρμόνιση με το περιβαλλοντικό κεκτημένο της ΕΕ.

Τα κυριότερα μέτρα εναρμόνισης είναι τα εξής:

- Η εναρμόνιση με αριθμό οδηγιών και κανονισμών της ΕΕ και η ψήφιση από τη Βουλή των αναγκαίων νόμων για προστασία του περιβάλλοντος.
- Εθνικό πρόγραμμα εκπλήρωσης των δεσμεύσεων που πηγάζουν από τη σύμβαση για τις κλιματικές μεταβολές, που έχει επικυρωθεί από την ΕΕ, και το πρωτόκολλο του Κιότο.
- Ετοιμασία, επί τακτικής βάσης, έκθεσης για την περιβαλλοντική κατάσταση στην Κύπρο και το βαθμό εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής, σύμφωνα με τα δεδομένα και τις απαιτήσεις του κοινοτικού περιβαλλοντικού κεκτημένου.
- Ετοιμασία μελετών και σχετικών ολοκληρωμένων προγραμμάτων για τον έλεγχο και τη μείωση των επικίνδυνων για το περιβάλλον εκπομπών από τους τομείς της παραγωγής ενέργειας και των μεταφορών, από τη χημική βιομηχανία, τη βιομηχανία διαλυτικών και βαφών και την αποθήκευση και διακίνηση πετρελαιοειδών.
- Ετοιμασία ολοκληρωμένου προγράμματος διαχείρισης των αποβλήτων κάθε μορφής.

- Σταδιακή υλοποίηση του σχετικού νομοθετήματος της ΕΕ για χρησιμοποίηση αμόλυβδης βενζίνης, σε συνδυασμό με την απαγόρευση εισαγωγής βενζινοκίνητων οχημάτων που δε λειτουργούν με αμόλυβδη βενζίνη.
- Βελτίωση της διαδικασίας παραγωγής και της ποιότητας των καυσίμων με μείωση της περιεκτικότητάς τους σε θείο και μόλυβδο με βάση τα νεότερα ευρωπαϊκά πρότυπα.
- Έγκριση προτύπων για έλεγχο των εκπομπών καυσαερίων από τα μηχανοκίνητα οχήματα με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα.
- Επιτάχυνση του προγράμματος κατασκευής συστημάτων αποχέτευσης στα πλαίσια της σχετικής οδηγίας της ΕΕ.
- Δημιουργία της κατάλληλης οργανωτικής και υλικοτεχνικής υποδομής και ετοιμασία εφαρμογή ολοκληρωμένου προγράμματος ελέγχου της παραγωγής, κατανάλωσης, μεταφοράς, αποθήκευσης και επεξεργασίας επικίνδυνων χημικών ουσιών και ενίσχυση της εκτίμησης του βαθμού επικινδυνότητας, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες της ΕΕ.
- Ενθάρρυνση των βιομηχανιών για υιοθέτηση προγραμμάτων οικολογικής διαχείρισης και ελέγχου.
- Εναρμόνιση με τις οδηγίες της ΕΕ για την νιτρορρύπανση των υδάτινων πόρων και την προστασία των υπόγειων νερών.
- Εναρμόνιση με την οδηγία της ΕΕ για τους κινδύνους ατυχημάτων μεγάλης κλίμακας από βιομηχανικές δραστηριότητες, κύρωση της σχετικής σύμβασης της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας και ενίσχυση των μηχανισμών και της υποδομής για την αντιμετώπιση έκτακτων σοβαρών βιομηχανικών ατυχημάτων.
- Ετοιμασία προγράμματος νομοθεσιών και κώδικα πρακτικής για τη χρήση στα εργοστάσια και τον έλεγχο της διοχέτευσης στο περιβάλλον γενετικά

διαφοροποιημένων οργανισμών, με βάση τις σχετικές οδηγίες της ΕΕ και τις κατευθυντήριες γραμμές εφαρμογής τους.

- Μεγαλύτερη έμφαση στα προγράμματα και σχέδια που προσφέρονται από την ΕΕ στον τομέα του περιβάλλοντος, όπως το “LIFE”, “SAFE”, προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας, ερευνητικά προγράμματα για το περιβάλλον, προγράμματα ευρωμεσογειακής συνεργασίας κτλ.
- Τέλος, υπογραφή συμφωνίας προσχώρησης στην ευρωπαϊκή Υπηρεσία Περιβάλλοντος.

Εκτός από τα μέτρα εναρμόνισης με το κοινοτικό περιβαλλοντικό κεκτημένο, η κυβέρνηση μελετά και προωθεί σειρά άλλων μέτρων για τη στήριξη και αναβάθμιση του περιβάλλοντος, όπως μέτρα σχετιζόμενα με θέματα γενικής περιβαλλοντικής πολιτικής, περιβαλλοντικά-δημοσιονομικά μέτρα, μέτρα για περιβαλλοντική έρευνα, εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση, μέτρα για τη διαχείριση και προστασία της φύσης, του τοπίου και της άγριας ζωής, μέτρα για προστασία και διαχείριση του νερού και του εδάφους, μέτρα για την προστασία της ατμόσφαιρας και του παγκόσμιου κλίματος, μέτρα για το θόρυβο, μέτρα για την πυρηνική ασφάλεια και προστασία από τη ραδιενέργεια, μέτρα για τη διαχείριση αποβλήτων και καθαρή τεχνολογία, μέτρα για την προστασία από βλαβερές χημικές ουσίες, ατυχήματα και βιοτεχνολογία και άλλα.

Κατά τη διάρκεια του νέου στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης οι δαπάνες στον τομέα του περιβάλλοντος αναμένεται να ανέλθουν στα £16,2 εκατομ., από τα οποία £8,2 εκατομ. θα δαπανηθούν για την κατασκευή των αποχετευτικών συστημάτων. Για την ίδια περίοδο προβλέπεται ότι θα δαπανηθούν περίπου £130.000.000 για σκοπούς εναρμόνισης, από τα οποία £5.000.000 θα δαπανηθούν για προγράμματα ορθολογικής διαχείρισης στερεών απορριμμάτων και ανακύκλωσης και £5.000.000 για τη δημιουργία χώρου διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων.

Η υλοποίηση του σχεδίου δράσης για την προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί την επίσημη κυβερνητική πολιτική και είναι ο βασικός άξονας των ενεργειών για εναρμόνιση της Κύπρου με την αντίστοιχη πολιτική της ΕΕ.

Στο νομοθετικό τομέα έχουν τεθεί σε πλήρη εφαρμογή οι νόμοι για τον έλεγχο της ρύπανσης της ατμόσφαιρας και των νερών, έχει υιοθετηθεί σύγχρονη νομοθεσία για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία, έχουν επικυρωθεί οι διεθνείς συμβάσεις για την βιολογική ποικιλομορφία και τις κλιματικές μεταβολές, έχει εγκριθεί η επικύρωση της παγκόσμιας σύμβασης για την καταπολέμηση των συνθηκών ερημοποίησης και έχει υπογραφεί η ευρωπαϊκή σύμβαση για την πρόσβαση στις πληροφορίες για το περιβάλλον, τη δημόσια συμμετοχή στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και την προσφυγή στη δικαιοσύνη.

Παράλληλα, ολοκληρώθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος η ετοιμασία προσχεδίων νομοσχεδίου που περιλαμβάνει ριζικές και καθοριστικές ρυθμίσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και έχει ληφθεί και προωθηθεί για εφαρμογή σειρά μέτρων σε επιμέρους θέματα όπως τα ακόλουθα:

- α. Σύστημα μελετών επιμέτρησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον.
- β. Ενοποιημένο σχέδιο διαχείρισης της κτηνοτροφίας.
- γ. Μετακίνηση προβληματικών κτηνοτροφικών μονάδων.
- δ. Επεξεργασία των αποβλήτων χοιροτροφικών μονάδων.
- ε. Ορθολογική χρήση των φυτοφαρμάκων.
- στ. Νιτρορρύπανση από τη γεωργία.
- ζ. Προστασία των υπόγειων νερών.
- η. Επεξεργασία υγρών βιομηχανικών αποβλήτων.
- θ. Έλεγχος των εκπομπών αερολυμάτων.
- ι. Κεντρικός σταθμός επεξεργασίας βιομηχανικών και οικιακών λυμάτων.

- ια. Υποπεριφερειακό σχέδιο αντιμετώπισης περιστατικών ρύπανσης της θάλασσας από ατυχήματα, με τη συνεργασία Κύπρου - Ισραήλ - Αιγύπτου.
- ιβ. Εθνικό σχέδιο για τη διαχείριση ουσιών που επηρεάζουν τη στιβάδα του όζοντος.
- ιγ. Σχέδιο αποκατάστασης του χώρου και σταθεροποίησης των μπάζων στον Αμίαντο.
- ιδ. Μελέτη για τη διαχείριση της χερσονήσου του Ακάμα.
- ιε. Προώθηση της ετοιμασίας κώδικα συμπεριφοράς για την περιβαλλοντικά ανεκτή ξενοδοχειακή και επισιτιστική βιομηχανία.
- ιστ. Προώθηση της τεχνικής αναβάθμισης του διυλιστηρίου για την παραγωγή αμόλυβδης βενζίνης και την ελάττωση της περιεκτικότητας του πετρελαίου σε θείο και πολλά άλλα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί βασικό στόχο της κυβερνητικής πολιτικής. Όμως, παρά τις τόσες προσπάθειες που καταβάλλονται, η περιβαλλοντική μας πολιτική χωλαίνει και θα χωλαίνει, μέχρι να καταστεί δυνατή η εκδίωξη, αφού δεν αναμένεται αποχώρηση, των τουρκικών στρατευμάτων και η απελευθέρωση των κατεχομένων εδαφών μας, ώστε να γίνει κατορθωτή η εφαρμογή της πολιτικής αυτής σε ολόκληρη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τελειώνοντας, αν και πιστεύω στην αρχή της ενότητας του προϋπολογισμού που συμβάλλει στην επίτευξη της αναγκαίας ορθολογικότητας κατά τη διενέργεια δαπανών και την κατανομή των διαθέσιμων χρηματικών πόρων μεταξύ των διαφόρων αναγκών, θέλω για άλλη μια φορά να επισημάνω και να τονίσω και να υπογραμμίσω απ' αυτό το βήμα την ανάγκη να δοθεί μεγαλύτερη σημασία και να επιδειχθεί περισσότερη κατανόηση για κάποια ιδιαίτερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η πόλη και επαρχία

Λεμεσού, τα οποία σέρνονται και χρονίζουν. Τα προβλήματα αυτά αφορούν και το περιβάλλον, όπως είναι η αλυκή Ακρωτηρίου, η κοιλάδα του Κούρρη, το φράγμα της Άλασσας και άλλοι βιότοποι και χώροι ειδικής περιβαλλοντικής ευαισθησίας, αλλά και τα μέγιστα προβλήματα της παιδείας, όπως σχολικά κτίρια, επαρκής εξοπλισμός, οργάνωση και λειτουργία πανεπιστημιακών σχολών στη Λεμεσό. Αφορούν επίσης τις συγκοινωνίες, όπως αξιοποίηση του παλιού λιμανιού και αναβάθμιση του νέου, το οδικό δίκτυο, οι κυκλοφοριακοί κόμβοι στον υπεραστικό δρόμο, αφορούν τον τουρισμό, όπως η ενίσχυση της υφιστάμενης τουριστικής υποδομής και η δημιουργία επιπρόσθετης, η μαρίνα, η κατασκευή μικρού εξειδικευμένου τουριστικού αεροδρομίου, αφορούν τη βιομηχανία, όπως οι βιομηχανικές περιοχές, η ενίσχυση των βιομηχανιών μας ώστε να καταστούν περισσότερο ανταγωνιστικές και, τέλος, αφορούν τη γεωργοκτηνοτροφία μας, όπως η δημιουργία κτηνοτροφικών περιοχών και η μεταφορά τους όπου απαιτείται, η οικονομική ενίσχυση των κτηνοτρόφων, οι κτηνιατρικές υπηρεσίες, η αμπελοκαλλιέργεια, η μανταρινοπαραγωγή, η χαρουπτοπαραγωγή, η αμυγδαλοπαραγωγή, καθώς και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι φρουτοκαλλιεργητές μας με τη διάθεση των προϊόντων τους σε αμειπτικές τιμές.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η υπομονή, η κατανόηση, η αυτοσυγκράτηση στις διεκδικήσεις, η μετριοπάθεια, η καλοσύνη, η έμφυτη ευγένεια, η στωικότητα που επιδεικνύουν οι Λεμεσιανοί, ακόμα και όταν παραγνωρίζονται, ακόμα και όταν αδικούνται, σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να παρεξηγείται. Δε θέλουμε να γίνουμε επαναστάτες. Μη μας εξαναγκάσετε!

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Στέλιου Στυλιανού, ο κ. Γιαννάκης Αγαπίου αντικατέστησε τον Πρόεδρο στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ)

Ευχαριστώ, κύριε Στυλιανού.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Δώρος Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα, πριν αρχίσω την ομιλία μου, να σχολιάσω ένα θέμα που έχει γίνει το θέμα της χθεσινής μέρας κατά τρόπο που νομίζω ότι δεν είναι δίκαιος. Είναι το θέμα της συμμετοχής μικρού αριθμού βουλευτών στις συνεδριάσεις και στις συζητήσεις του προϋπολογισμού. Ειλικρινά πιστεύω ότι αυτές οι συζητήσεις δε γίνονται, για να ακούμε ο ένας τον άλλο. Αν θυμάστε, στην περσινή συζήτηση του προϋπολογισμού, επειδή ακριβώς αυτές οι συζητήσεις γινόντουσαν για να ακούμε ο ένας τον άλλο, αρνήθηκα, παρ' όλο που είχα έτοιμη την ομιλία μου, να μιλήσω. Γιατί έχουμε εκατοντάδες φορές ακούσει ο ένας τον άλλο, γνωρίζουμε τις απόψεις ο ένας του άλλου και κατά συνέπεια το ζητούμενο δεν είναι να ακούσουμε απλώς ο ένας τον άλλο. Το ζητούμενο είναι, πρώτον, η εκτελεστική εξουσία να παρακολουθεί αυτές τις συζητήσεις, γιατί είναι πιθανό να βγουν εισηγήσεις, προτάσεις, παρατηρήσεις, κριτικές οι οποίες να αποβούν πολύ χρήσιμες για τη διόρθωση ορισμένων κακώς κειμένων στη διοίκηση και, δεύτερο και σπουδαιότερο, να είναι κοινωνός ο λαός, η κοινή γνώμη. Έχει σημασία να έχει τη δυνατότητα ο λαός να παρακολουθεί αυτές τις συζητήσεις, όσοι ενδιαφέρονται, οι ενεργοί πολίτες. Γιατί με αυτό τον τρόπο καθίστανται καλύτερα πληροφορημένοι και μπορούν να συμβάλουν καλύτερα στα πολιτικά και στα κοινωνικά πράγματα του τόπου μας.

Θέλω να εκφράσω την ικανοποίησή μου, διότι για πρώτη φορά φέτος το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου μεταδίδει πλήρως τις εργασίες του κοινοβουλίου κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού και τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά. Επίσης πρέπει να πω

ότι και οι άλλοι ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί μεταδίδουν εκτενή αποσπάσματα από τις εργασίες της Βουλής και αυτό το θεωρώ πολύ θετικό στοιχείο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Για τη συζήτηση του φετινού προϋπολογισμού θα ασχοληθώ με συγκεκριμένα ζητήματα και δε θα μιλήσω εφ' όλης της ύλης. Έχω επιλέξει θέματα όπως το χρηματιστήριο, η δημόσια υπηρεσία και το δημοσιονομικό έλλειμμα, το οργανωμένο έγκλημα, τα αναπτυξιακά έργα - μετοχοποιήσεις - ιδιωτικοποιήσεις, την ελευθεροποίηση επιτοκίων, το σχέδιο υγείας, οι θεσμοί, οι αξίες και η διαφθορά.

Θα ξεκινήσω την ομιλία μου με το σχέδιο υγείας.

Σχέδιο Υγείας

Η εισαγωγή ενός σωστού συστήματος υγείας είναι μια επείγουσα κοινωνική αναγκαιότητα για τον τόπο μας. Οι λόγοι που επιβάλλουν την εισαγωγή αυτού του νέου σχεδίου υγείας είναι βασικά κοινωνικοί και οικονομικοί. Η σύνθεση του πληθυσμού μας με την αύξηση του ορίου ζωής αλλοιώνεται με κύριο χαρακτηριστικό την αύξηση του ποσοστού των ανθρώπων της τρίτης ηλικίας. Σήμερα το ποσοστό αυτό είναι περίπου το 11% του συνόλου του πληθυσμού, οι δε προοπτικές για την προσεχή εικοσαετία είναι περαιτέρω αύξηση στο 17%-18%.

Η φύση επίσης της ιατροφαρμακευτικής φροντίδας έχει αλλάξει. Ασθένειες όπως οι καρδιοπάθειες, ο καρκίνος, το AIDS, οι χρόνιες ασθένειες απαιτούν τη δαπάνη τεράστιων ποσών, τα οποία οι κρατικοί προϋπολογισμοί δε θα είναι σύντομα σε θέση να επωμισθούν.

Αν δε γίνουν έγκαιρες αλλαγές, το υφιστάμενο σύστημα υγείας θα καταρρεύσει. Οι αλλαγές αυτές θα πρέπει να είναι καίριες και αποφασιστικές, διαφορετικά η κατάρρευση, που μετά βεβαιότητας θα ακολουθήσει, θα οδηγήσει σε ένα σύστημα ιδιωτικής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης αμερικανικού τύπου, όπου οι μεν έχοντες την

οικονομική δυνατότητα να εξασφαλίζουν τέτοιες ιδιωτικές ιατρικές ασφαλίσεις θα έχουν μια τέλεια ίσως φροντίδα, οι δε μη έχοντες θα είναι καταδικασμένοι να έχουν πολύ χαμηλού επιπέδου περίθαλψη που σε καμιά περίπτωση δε θα είναι αρκετή για αντιμετώπιση ασθενειών με πολύ υψηλές δαπάνες.

Είμαστε μια χώρα, μια κοινωνία με παράδοση αλληλεγγύης παρόμοια με την Ευρώπη και είναι αυτή ακριβώς η κοινωνική αλληλεγγύη το κύριο στοιχείο που διαφοροποιεί την ευρωπαϊκή κοινωνία από την αμερικάνικη. Αυτή η αλληλεγγύη είναι εκείνη που διασφαλίζει την ισότιμη συμμετοχή του πολίτη στα αγαθά της υγείας, της παιδείας, της πρόνοιας και του πολιτισμού. Είναι εκείνη που διαφυλάσσει την κοινωνική συνοχή. Και αυτή την αλληλεγγύη οφείλουμε να την προστατεύσουμε ως κόρην οφθαλμού.

Η υποβολή του νομοσχεδίου για το Εθνικό Σχέδιο Υγείας υπήρξε προϊόν και όρος της συμμετοχής του κόμματός μας στην κυβέρνηση Κληρίδη το 1998. Και είμαστε περήφανοι, γιατί ένα όραμα που από το 1963 παρέμενε ιδέα κι επιθυμία, με τη δική μας πρωτοβουλία αρχίζει πλέον να αποκτά σάρκα και οστά. Το νομοσχέδιο που ήδη έχει τύχει πλήρους επεξεργασίας από την επιτροπή Υγείας είναι έτοιμο και απομένει η επίσημη τοποθέτηση των κομμάτων εντός του Ιανουαρίου. Πρόκειται για νόμο πλαίσιο. Η ολοκλήρωση του σχεδίου θα γίνει σταδιακά σε διάστημα πέντε ετών με την ψήφιση και την εφαρμογή δεκάδων κανονισμών. Οι βασικές πρόνοιές του είναι:

- Η καθολικότητα και υποχρεωτικότητά του.
- Η ανεξαρτησία του ταμείου που θα ιδρυθεί.
- Η παροχή πλήρους ιατροφαρμακευτικής φροντίδας σε όλο το πληθυσμό.
- Η ελεύθερη επιλογή από τον ασθενή τόσο ιατρού όσο και θεραπευτηρίου.
- Η εισφορά στο ταμείο από τους εργαζόμενους, τους εργοδότες και το κράτος.

Βεβαίως υπάρχουν κάποια σημεία στα οποία η επιτροπή δεν είναι ομόφωνη, όπως π.χ. στις αρμοδιότητες των οικογενειακών γιατρών, όμως αυτά είμαι βέβαιος ότι θα διευθετηθούν.

Είμαστε καθαρά τοποθετημένοι στο ζήτημα της υποχρεωτικής και καθολικής συμμετοχής. Δε χωρούν εξαιρέσεις. Όλοι θα πρέπει να συμμετέχουν και να εισφέρουν. Είμαστε επίσης εξίσου καθαροί στο ζήτημα της επαγγελματικής εξασφάλισης των ήδη εργαζομένων στο δημόσιο τομέα υγείας.

Αν είναι κάτι που θέλουμε να τονίσουμε και να υπογραμμίσουμε είναι η επείγουσα ανάγκη να προχωρήσει άμεσα η κυβέρνηση στην αναδιάρθρωση και το νοικοκύρεμα των κρατικών νοσοκομείων, τον εκσυγχρονισμό της διάρθρωσης, της διοίκησης, της λειτουργίας και του ελέγχου και στην άμεση εισαγωγή συστήματος μηχανογράφησης. Για τα ζητήματα αυτά δεν πρέπει να υπάρξει καθυστέρηση. Όταν το σύστημα θα ολοκληρωθεί, ο δημόσιος τομέας θα πρέπει να είναι ήδη πανέτοιμος για να αναλάβει τις ευθύνες του.

Ανησυχούμε, διότι η κυβέρνηση καθυστερεί επικίνδυνα σε αυτό τον τομέα. Ενώ την ίδια στιγμή ο ιδιωτικός τομέας υγείας, τόσο με δικές του πρωτοβουλίες όσο και με αποφάσεις του Υπουργείου Υγείας, καλπάζει. Τονίζουμε ότι δεν είμαστε ενάντια στην ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα. Πιστεύουμε όμως ότι βάση και ραχοκοκαλιά του ΕΣΥ πρέπει να είναι τα δημόσια θεραπευτήρια. Και αν αυτά δεν είναι σε θέση να αντεπεξέλθουν στον ελεγχόμενο έστω ανταγωνισμό που θα ακολουθήσει, θα καταρρεύσουν με αποτέλεσμα την ιδιωτικοποίηση της υγείας. Η υγεία όμως δεν είναι εμπόρευμα. Δεν πρέπει να λειτουργεί με βάση το κέρδος. Είναι αγαθό για τον κάθε πολίτη, είναι ευθύνη του κράτους και της κοινωνίας και τέτοια πρέπει να παραμείνει. Στο στάδιο που περνούμε οι επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα στην υγεία πρέπει να είναι απόλυτα ελεγχόμενες και να ακολουθούν τον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωση του

δημόσιου τομέα. Επί αυτού είμαστε κάθετοι και καλούμε την κυβέρνηση να παραδειγματιστεί από τις εμπειρίες άλλων χωρών.

Δημόσια Υπηρεσία - Δημοσιονομικό έλλειμμα

Το ποσοστό του δημοσιονομικού ελλείμματος επί του ΑΕΠ παρουσιάζεται μειωμένο το 2000 σε σχέση με το 1999 και προβλέπεται περαιτέρω μείωσή του για το 2001 (περίπου 3,3%). Ο απόλυτος όγκος του δημοσιονομικού ελλείμματος ήταν το 2000 £210 εκατομ. σε σχέση με £201 εκατομ. το 1999 και προβλέπεται να μειωθεί στα £194 εκατομ. το 2001. Το έλλειμμα του κρατικού προϋπολογισμού που αποτελεί τη βασική πηγή του δημοσιονομικού ελλείμματος ήταν το 2000 £880 εκατομ. σε σχέση με £842 εκατομ. το 1999 και προβλέπεται το 2001 να μειωθεί στα £844 εκατομ.

Η προβλεπόμενη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος παρ' όλο ότι αυτή καθ' εαυτή είναι μια ευχάριστη εξέλιξη, εντούτοις δεν μπορεί να είναι εφησυχαστική. Και ο λόγος είναι ότι αυτή η μείωση δεν οφείλεται σε μείωση των δαπανών αλλά σε αύξηση των εσόδων.

Το πρόβλημα έχει προ πολλού εντοπιστεί στο κρατικό μισθολόγιο και ειδικά στη χαμηλή παραγωγικότητα του δημόσιου τομέα. Σύμφωνα με στατιστικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης η παραγωγικότητα στην Κυπριακή Δημοκρατία νοσεί σοβαρά. Στο δημόσιο τομέα μόλις αγγίζει το 45% της μέσης ευρωπαϊκής παραγωγικότητας, εις δε τον ιδιωτικό τομέα το 55%. Συνεπώς το πρόβλημα του δημοσιονομικού ελλείμματος είναι κυρίως πρόβλημα παραγωγικότητας. Και δεν είναι μόνο του δημόσιου τομέα πρόβλημα αλλά και του ιδιωτικού. Είναι το πρόβλημα της κυπριακής οικονομίας. Η λύση αυτού του σοβαρού προβλήματος θα αποτελέσει τη λυδίαν λίθον της επιβίωσης της κυπριακής οικονομίας εν γένει. Είναι γι' αυτό που στα πλαίσια της προοπτικής ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση η αύξηση της παραγωγικότητάς μας καθίσταται όρος επιβίωσης της οικονομίας και του κράτους μας.

Το πρόβλημα, επαναλαμβάνω, είναι για όλους, και για το δημόσιο και για τον ιδιωτικό τομέα. Όμως, ειδικά για το δημόσιο τομέα τα πράγματα είναι πιο πιεστικά. Από εδώ πρέπει να ξεκινήσει μελετημένα και μεθοδευμένα η προσπάθεια βελτίωσης της παραγωγικότητας. Οι ευθύνες της κυβέρνησης για το θέμα αυτό είναι βαρύτατες. Όλα αυτά τα χρόνια της διακυβέρνησης Κληρίδη το ζήτημα αντιμετωπίστηκε επιφανειακά και επιπόλαια. Η αναδιοργάνωση και αναδιάρθρωση της δημόσιας υπηρεσίας καθυστερεί, η μηχανογράφηση καρκινοβατεί και οι δαπάνες του κρατικού μισθολογίου συνεχώς αυξάνονται. Κάθε νέος χρόνος προσθέτει £60 εκατομ. στο κρατικό μισθολόγιο. Περίπου δηλαδή δύο εκατοστιαίες μονάδες του ΦΠΑ. Είναι φανερό ότι βρισκόμαστε μέσα σε ένα φαύλο κύκλο από τον οποίο δεν πρόκειται να βγούμε με νέες φορολογίες. Πού θα σταματήσουμε; Ποιο θα είναι το τέλος αυτής της συνεχούς αύξησης των κρατικών δαπανών;

Δεν εισηγούμαστε με κανένα τρόπο μείωση των μισθών του δημόσιου τομέα. Αυτό για μας είναι απαράδεκτο και απορριπτέο. Βεβαίως, δεν εισηγούμαστε συνεχείς και αμελέτητες αυξήσεις, πράγμα που χειροτερεύει ακόμα περισσότερο την κατάσταση. Εισηγηθήκαμε στην κυβέρνηση, και το επαναλαμβάνουμε με κάθε ευκαιρία, ότι θα πρέπει η κυβέρνηση χωρίς άλλη καθυστέρηση να προχωρήσει σε αξιολόγηση της παραγωγικότητας κατά τμήμα της δημόσιας υπηρεσίας και σε εκτίμηση του μοναδιαίου κόστους των υπηρεσιών που το κράτος προσφέρει στον πολίτη.

Αυτό θα δημιουργήσει αφενός μια στερεή βάση, για να τίθενται συγκεκριμένοι στόχοι αναφορικά με τη μείωση του κόστους και των δαπανών, και αφετέρου θα εισάξει τις σωστές προϋποθέσεις για την ορθή αξιολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων. Σήμερα σχεδόν όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι αξιολογούνται ως εξάιρετοι. Αν όμως η αξιολόγηση ενός τμήματος καταδείξει ότι η παραγωγικότητα του τμήματος αυτού είναι χαμηλή έως απαράδεκτη, τότε θα είναι πολύ δύσκολο για τους τμηματάρχες να αξιολογούν όλους

τους υπαλλήλους ως εξαιρέτους. Θα είναι σχήμα οξύμωρο. Θα είναι υποχρεωμένοι να τους αξιολογήσουν πιο αυστηρά και να εισηγηθούν τρόπους και μεθόδους βελτίωσης της παραγωγικότητας του τμήματός τους. Μας λέχθηκε ότι η ΠΑΣΥΔΥ θα αντιδράσει σε μια τέτοια πρόταση. Εμείς δεν έχουμε τέτοιες ενδείξεις. Αλλά, και αν είχαμε, δε θα διστάζαμε να τις αποδοκιμάσουμε ως απαράδεκτες. Θεωρούμε αδύνατο η συντεχνία των δημοσίων υπαλλήλων να αντιδράσει σε προσπάθειες βελτίωσης της απόδοσης των δημοσίων υπαλλήλων, εφόσον τέτοιες προσπάθειες δε θα οδηγούν σε μείωση του εισοδήματός τους και υποβάθμιση των συνθηκών εργασίας τους. Η κυβέρνηση που για χρόνια τώρα κωφεύει στις εισηγήσεις και στις προτάσεις οφείλει να συνειδητοποιήσει ότι δεν υπάρχει άλλος τρόπος εξόδου από το φαύλο κύκλο που η ίδια έχει δημιουργήσει.

Ελευθεροποίηση επιτοκίων

Από την 1η Ιανουαρίου 2001 τα τραπεζικά επιτόκια έχουν ήδη ελευθεροποιηθεί με την κατάργηση του νόμου για το ανώτατο επιτόκιο. Η κυβέρνηση δια του Υπουργού Οικονομικών όπως και ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας μας διαβεβαίωναν κατηγορηματικά ότι η κατάργηση του νόμου για το ανώτατο επιτόκιο θα είχε ως αποτέλεσμα τη γενική μείωση των τραπεζικών επιτοκίων.

Θα πρέπει ταυτόχρονα να λεχθεί ότι η ελευθεροποίηση των επιτοκίων υπήρξε όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια της εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Εμείς υπήρξαμε εξαρχής πολύ επιφυλακτικοί, όχι διότι έχουμε διαφορετική θεώρηση του θέματος το οποίο θεωρούμε αναπόδραστη εξέλιξη της ενταξιακής μας πορείας, αλλά διότι πιστεύουμε ότι για λόγους υποκειμενικούς και αντικειμενικούς δεν είμαστε ακόμα έτοιμοι για τέτοιες εξελίξεις. Καταρχήν, σε ό,τι αφορά την πλήρη ελευθεροποίηση του νομισματοπιστωτικού συστήματος, το πρόβλημα της τουρκικής κατοχής και της απειλής κατά των ελευθέρων εδαφών της Δημοκρατίας δεν επέτρεπε με κανένα τρόπο την ελευθεροποίηση του συναλλάγματος, διότι κάτι τέτοιο θα μπορούσε

σε δεδομένη στιγμή κρίσης του κυπριακού προβλήματος να οδηγήσει σε ολική φυγάδευση του συναλλάγματος και κατ' επέκταση οικονομική κατάρρευση του κράτους. Η θέση μας είναι ότι η πλήρης ελευθεροποίηση θα μπορούσε να γίνει μόνο μετά την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι θετικό το ότι η ολότητα της Βουλής δέχθηκε αυτή τη θέση. Έτσι μείναμε μόνο στην ελευθεροποίηση των επιτοκίων.

Δυστυχώς, οι προβλέψεις μας για τα επιτόκια επαληθεύθηκαν πλήρως. Η ολιγοπωλιακή κατάσταση του τραπεζικού μας συστήματος δεν ήταν δυνατό να οδηγήσει σε μείωση των επιτοκίων. Και τα επιτόκια αυξήθηκαν ομοιόμορφα από όλες τις τράπεζες. Τη στιγμή που στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αυτά κυμαίνονται γύρω στο 4,5%-5% στην Κύπρο ανέρχονται τώρα πια στο 8,5%-10,5%. Το ευτύχημα είναι ότι περάσαμε ειδικές πρόνοιες για τα επιτόκια των υφιστάμενων στεγαστικών και σπουδαστικών δανείων καθώς και για τα επιτόκια των επαγγελματικών δανείων της πολύ μεγάλης κατηγορίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η ρύθμιση αυτή εξασφαλίζει μια σταθερότητα και αποτρέπει κατά το δυνατό ανωμαλίες για τα προσεχή δύο χρόνια. Μέχρι τότε η κυβέρνηση και η Κεντρική Τράπεζα οφείλουν να προχωρήσουν ταχύρρυθμα στη διασφάλιση του ανταγωνισμού στον τραπεζικό τομέα με την έγκριση και νέων τραπεζών, είτε ντόπιων είτε ξένων, έτσι ώστε ο αριθμός των τραπεζών στην Κύπρο να υπερβεί τουλάχιστον τις δέκα και ο καταμερισμός των τραπεζικών εργασιών να καταστεί πλέον ισορροπημένος. Ενόσω ο αριθμός των τραπεζών παραμένει περιορισμένος με μία δύο από αυτές να κατέχουν δεσπόζουσα θέση στο τραπεζικό σύστημα, τα επιτόκια δεν πρόκειται να μειώνονται, αλλά θα αυξάνονται. Ιδίως, αν το χρηματιστήριο πιάσει ψηλότερες αποδόσεις, τότε το πρόβλημα θα είναι ακόμα πιο δύσκολο.

Η αύξηση των επιτοκίων με την ελευθεροποίηση ήταν προβλεπτή. Όμως η κυβέρνηση είτε δεν πρόβλεψε ορθά είτε εν γνώσει της εξαπάτησε τη Βουλή. Κι αυτό

δημιουργεί σοβαρό θέμα αξιοπιστίας για το οποίο οι κυβερνώντες οφείλουν να δώσουν εξηγήσεις.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Έπεσαν τα επιτόκια.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, δεν έπεσαν τα επιτόκια.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Έπεσαν.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αυτό, κύριε συνάδελφε, είναι άποψή σας. Εγώ έχω δει τις ανακοινώσεις όλων των τραπεζών. Εκτός αν υπολογίζετε στα επιτόκια και τα παράνομα fees τα οποία επέβαλλαν. Αυτή τη στιγμή τα επιτόκια κυμαίνονται από 8,5% μέχρι 10,5%, ενώ ήταν 8% τα νόμιμα επιτόκια.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, είναι η άποψή σας. Όταν θα ανεβείτε στο βήμα να την πείτε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ να μη διακόπτεται ο ομιλητής από κανένα βουλευτή χωρίς την άδειά του.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι αυτή η είτε λανθασμένη είτε διαστρεβλωμένη πληροφόρηση από την κυβέρνηση προς τη Βουλή και το λαό δημιουργεί σοβαρό πρόβλημα αξιοπιστίας για το οποίο οι κυβερνώντες οφείλουν να δώσουν εξηγήσεις. Πολύ περισσότερο που οι χρεώστες εκλήθησαν από τις τράπεζες να επιλέξουν

ανάμεσα στο σταθερό επιτόκιο και στο κυμαινόμενο. Και είναι βέβαιο ότι πολλοί από αυτούς έκαναν την επιλογή τους με βάση τις κυβερνητικές διαβεβαιώσεις και πιθανόν να έχουν ήδη ζημιώσει. Η κυβέρνηση, όταν πληροφορεί τη Βουλή και το λαό, πρέπει να πληροφορεί υπεύθυνα και όχι με βάση κάποιες σκοπιμότητες και κάποια ιδιωτικά συμφέροντα που πιθανό να θέλει να εξυπηρετήσει.

Αναπτυξιακά έργα - Μετοχοποιήσεις - Ιδιωτικοποιήσεις

Πολύς λόγος γίνεται τα τελευταία χρόνια για ιδιωτικοποιήσεις ή μετοχοποιήσεις ημικρατικών οργανισμών και για ανάληψη έργων ανάπτυξης του κρατικού τομέα (αεροδρόμια, λιμάνια, δρόμοι κ.λπ.) από τον ιδιωτικό τομέα. Μάλιστα αυτή η μέθοδος ανάπτυξης που έχει υιοθετηθεί από όλες τις κυβερνήσεις της Ευρώπης, σοσιαλιστικές και συντηρητικές, θεωρήθηκε περίπου ότι αποτελεί και το τέλος της ιδεολογικής διαφορετικότητας. Περίπου γίναμε ένα και το αυτό σοσιαλιστές και συντηρητικοί. Η περίπτωση Σημίτη χρησιμοποιείται κατά κόρον, και από υπουργούς της κυβέρνησης Κληρίδη και από αξιωματούχους του Δημοκρατικού Συναγερμού, ως παράδειγμα αυτής της “κατάργησης” των ιδεολογικών ορίων.

Είναι όμως έτσι τα πράγματα ή μήπως υπάρχει όντως διαφορά; Καταρχάς θα πρέπει να θυμίσουμε και την περίπτωση της Μάργκαρετ Θάτσερ και του διαδόχου της Τζων Μέιτζορ, που υπήρξαν οι πρώτοι στην Ευρώπη που εφάρμοσαν τις ιδιωτικοποιήσεις οργανισμών του δημόσιου τομέα. Ιδιωτικοποίησαν σχεδόν τα πάντα. Σιδηροδρόμους, υδατοπρομήθειες, ακόμα και την κοινωνική μέριμνα. Ο θατσερισμός κινήθηκε πάνω στην αντίληψη ότι η βάση της ανάπτυξης είναι το κέρδος και προς την κατεύθυνση της μεγιστοποίησης του κέρδους, άρα και της ανάπτυξης, ιδιωτικοποίησαν τα πάντα.

Αποτέλεσμα αυτής της πολιτικής που στηρίζει την ανάπτυξη στη μεγιστοποίηση του κέρδους σε όλες τις περιπτώσεις χωρίς διάκριση, χωρίς έλεγχο, χωρίς όρια και

χωρίς φραγμούς ήταν να τεθεί σε κίνδυνο η δημόσια υγεία, η δημόσια ασφάλεια, η ίδια η κοινωνική μέριμνα και σε τελευταία ανάλυση η κοινωνική συνοχή. Αλλεπάλληλα και πολύνεκρα σιδηροδρομικά δυστυχήματα, δηλητηριάσεις από ακατάλληλο πόσιμο νερό, υποβάθμιση της κοινωνικής μέριμνας και ακόμα σοβαρές ασθένειες όπως η ασθένεια των τρελών αγελάδων, κατεξοχήν παραπροϊόν της μεγιστοποίησης του κέρδους, οδήγησαν τη βρετανική κοινωνία σε επικίνδυνες κατευθύνσεις. Και η κοινωνία αντέδρασε με την αποπομπή αυτής της συντηρητικής και κερδοκεντρικής διακυβέρνησης και την ανάδειξη στην εξουσία των εργατικών. Η Βρετανία δεν έχει ακόμα γλυτώσει από αυτή τη μάστιγα της εμποριοποίησης του κάθε αγαθού και συνεχίζει να πληρώνει το τίμημα της κοινωνικής εκτροπής που οι συντηρητικές διακυβερνήσεις αποτόλμησαν.

Αυτή η νεοφιλελεύθερη τάση της θεοποίησης του κέρδους και της καθιέρωσής του ως του μόνου ή του κυρίαρχου μέσου για την οικονομική ανάπτυξη μιας κοινωνίας είναι, κατά τη γνώμη μου, εξίσου λανθασμένη και ίσως πιο επικίνδυνη από την αντίθετη τάση των κομμουνιστικών καθεστώτων της Ανατολικής Ευρώπης να παραγνωρίσουν και να διαγράψουν την αγορά και το κέρδος από τις κοινωνίες τους και να βασίσουν την οικονομική ανάπτυξη στο συγκεντρωτικό προγραμματισμό και στη σχεδιοποίηση, στην κατάργηση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και στον καθορισμό των αναγκών του ατόμου με αποφάσεις άνωθεν.

Και οι δύο αντιλήψεις ξεκινούν από τη βάση ότι αγορά και κέρδος αποτελούν βασικά χαρακτηριστικά του κοινωνικού συστήματος, τα οποία οι μεν πρώτοι αποδέχονται και δομούν το κοινωνικό τους σύστημα επί αυτών, οι δε δεύτεροι τα απορρίπτουν και δομούν το κοινωνικό σύστημα άνευ αυτών. Και οι δύο αντιλήψεις διαπράττουν το ίδιο λάθος. Θεωρούν δηλαδή ότι κέρδος και αγορά είναι ουσιώδεις παράμετροι της κοινωνικής συγκρότησης και του κοινωνικού συστήματος. Στην

πραγματικότητα αγορά και κέρδος είναι όροι και έννοιες και μέσα για την οικονομική ανάπτυξη που πρέπει να τύχουν χειρισμού και ελέγχου από την οργανωμένη κοινωνία τόσο για σκοπούς κατεύθυνσης της ανάπτυξης προς τους τομείς που η κοινωνία χρειάζεται και επιθυμεί όσο και για σκοπούς προστασίας της δημόσιας ασφαλείας, της δημόσιας υγείας και της κοινωνικής συνοχής που αποτελεί όρο εκ των ων ουκ άνευ για την ύπαρξη και την εξέλιξη των κοινωνιών και τον περαιτέρω εξανθρωπισμό τους.

Η αγορά με κοινωνικό έλεγχο λοιπόν είναι η δική μας επιλογή. Για μας η αγορά είναι εργαλείο για την οικονομική ανάπτυξη εκεί που εμείς επιλέγουμε, στο βαθμό που εμείς επιλέγουμε και με τέτοιο τρόπο που εμείς αποφασίζουμε, για να περιφρουρήσουμε και να διασφαλίσουμε τη δημόσια υγεία και τη δημόσια ασφάλεια και να προστατεύσουμε και ενισχύσουμε την κοινωνική συνοχή.

Μέσα στα πλαίσια αυτής της κοινωνικής θεώρησης της αγοράς μια σειρά αγαθών και υπηρεσιών είναι αδιανόητο να ιδωθούν από την πλευρά της εμποριοποίησης και του κέρδους. Τέτοια αγαθά και υπηρεσίες είναι για τη δική μας κοινωνία η υγεία, η δημόσια ασφάλεια, η παιδεία, η κοινωνική μέριμνα, η κοινωνική ασφάλιση και η στέγη για τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα. Οι κρατικές υπηρεσίες οι οποίες παρέχουν αυτά τα αγαθά στο λαό πρέπει να προστατευτούν, να αναδιοργανωθούν και να εκσυγχρονιστούν, για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τον πόλεμο που ήδη έχει αρχίσει από πλευράς ορισμένων οικονομικών και πολιτικών κύκλων. Οι εργαζόμενοι στους κλάδους αυτούς πρέπει να συνειδητοποιήσουν ότι το κύριο καθήκον τους σε αυτή τη φάση είναι να καταστήσουν τους οργανισμούς στους οποίους εργάζονται πλήρως έτοιμους και ικανούς να αντιμετωπίσουν τόσο τις προκλήσεις της νέας εποχής όσο και τις απειλές από τον ιδιωτικό τομέα.

Ο εκσυγχρονισμός, η αναδιοργάνωση, η ενίσχυση και η αποτελεσματικότητα με τελειοποίηση των προσφερόμενων υπηρεσιών και η μείωση του κόστους πρέπει επίσης

να είναι το κύριο μέλημα όλων των εργαζομένων του δημόσιου τομέα. Ημικρατικοί οργανισμοί που δημιουργήθηκαν και ανδρώθηκαν με το αίμα και τον ιδρώτα του λαού μας θα πρέπει επίσης να εκσυγχρονιστούν και να αναδιοργανωθούν, για να αντιμετωπίσουν τον επιβαλλόμενο πλέον ανταγωνισμό με επιτυχία. Όχι να εκπιοηθούν όσα όσα στον ιδιωτικό τομέα κατά το θατσερικό πρότυπο. Ιδιαίτερα η Αρχή Τηλεπικοινωνιών και η Αρχή Ηλεκτρισμού θα πρέπει να διαφυλαχθούν ως κόρη οφθαλμού, διότι ήδη ο ιδιωτικός τομέας τις εποφθαλμιά και τις επιβουλεύεται.

Σε ό,τι αφορά τον αναπτυξιακό τομέα και τα νέα έργα που συνήθως απαιτούν πολλά εκατομμύρια λίρες, έχουμε ήδη δώσει τη συγκατάθεσή μας για την ανάληψή τους από τον ιδιωτικό τομέα. Ήδη συγκατατεθήκαμε για τις μαρίνες και τα αεροδρόμια, έργα που θα παραχωρηθούν στον ιδιωτικό τομέα με τη μέθοδο BOT.

Όμως, γιατί και υπό ποιους όρους δώσαμε αυτή τη συγκατάθεση; Πρώτα απ' όλα αυτά τα έργα θα κοστίσουν μερικές εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες. Είναι έργα απαραίτητα για την περαιτέρω ανάπτυξη του τουρισμού και της οικονομίας μας, η δε άντληση των κεφαλαίων είναι δυνατή από τον ιδιωτικό τομέα. Με την ανάθεση των έργων στον ιδιωτικό τομέα το κράτος στην πραγματικότητα κατευθύνει τις επενδύσεις του τομέα αυτού εκεί όπου οι ανάγκες της οικονομίας το απαιτούν. Κι αυτό είναι ένα ουσιαστικό στοιχείο που δε θα μπορούσαμε να παραβλέψουμε. Από εκεί και πέρα όμως η τελική μας συγκατάθεση θα εξαρτηθεί από τις διαδικασίες των προσφορών και τους όρους των συμβολαίων. Ζητούμε πλήρη διαφάνεια στις διαδικασίες και στις αποφάσεις και όρους τέτοιους που να μη συνιστούν ξεπούλημα των τομέων αυτών στο ιδιωτικό κεφάλαιο. Οι όροι αυτοί σχετίζονται κυρίως με τη χρονική διάρκεια των συμβολαίων εκμετάλλευσης των έργων, τα ωφελήματα του δημόσιου τομέα, τους όρους κατασκευής του έργου, τους όρους συντήρησης του έργου, την κατάσταση του έργου κατά την παράδοσή του στη Δημοκρατία, την εισαγωγή τεχνογνωσίας και την

εκπαίδευση του ντόπιου προσωπικού, τη διασφάλιση της κρατικής κυριαρχίας στους χώρους των έργων και τους οικονομικούς όρους κατά τη λειτουργία των έργων.

Είναι πρόδηλο ότι η τελική έγκρισή μας θα εξαρτηθεί από το βαθμό ικανοποίησης των όρων που θέσαμε. Το σημείο αυτό μας διαφοροποιεί από μόνο του από τους εκπροσώπους του νεοφιλελευθερισμού οι οποίοι κατά το θατσερικό πρότυπο θα ήταν έτοιμοι να εκχωρήσουν τα έργα αυτά κατά σκανδαλώδη τρόπο, ενέργεια που στην ουσία θα συνιστούσε ξεπούλημα και χάρισμα στον ιδιωτικό τομέα. Και δυστυχώς υπάρχουν παραδείγματα τέτοιων σκανδαλωδών συμβάσεων, όπου το δημόσιο ξεπούλησε συστηματικά τα συμφέροντά του και της κοινωνίας στο ιδιωτικό κεφάλαιο. Αναφέρομαι στο σταθμό αφαλάτωσης της Δεκέλειας που έγινε ερήμην της Βουλής, όταν αυτή τη στιγμή το κράτος πληρώνει το νερό προς 75 σεντ και πέρα τον τόνο, ενώ η ΑΗΚ έχει δώσει προσφορά για αφαλάτωση του νερού με κόστος 32 σεντ τον τόνο. Τέτοια φαινόμενα είναι που θέλουμε να εμποδίσουμε με την πολιτική μας στα ζητήματα αυτά.

Στόχος και μέλημά μας είναι να αξιοποιήσουμε μεν τις δυνατότητες του ιδιωτικού τομέα να συμβάλει στην ανάπτυξη, προστατεύοντας όμως ταυτόχρονα το δημόσιο συμφέρον.

Χρηματιστήριο

Το έτος 2000 σημαδεύτηκε από τις δραματικές εξελίξεις στο ΧΑΚ. Η απότομη άνοδος του δείκτη κατά το 1999 από 98 μονάδες στις 840, συνοδεύτηκε από μίαν συνεχή και ραγδαία πτώση από τις 840 στις 219 μονάδες το 2000. Δεκάδες χιλιάδες μικρομεσαίοι επενδυτές παγιδεύτηκαν με αυτή την εξέλιξη, με αποτέλεσμα να χάνουν αυτή τη στιγμή τα τρία τέταρτα έως τα δύο τρίτα των χρημάτων τους, αφού οι μετοχές που αγόρασαν το 1999 είναι ήδη υποτιμημένες κατά το πιο πάνω ποσοστό. Εκατοντάδες εκατομμύρια λίρες άλλαξαν χέρια και μεταφέρθηκαν από τους πολλούς

στα χέρια ελαχίστων μεγαλομετόχων και χρηματιστών. Όσοι δανείστηκαν για να αγοράσουν μετοχές υποχρεώνονται, ή θα υποχρεωθούν σύντομα, να πωλήσουν περιουσίες για να αποπληρώσουν τα χρέη που δημιούργησαν. Ένα τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα βρίσκεται εν εξελίξει με συνέπειες που δεν μπορούν εύκολα να προβλεφθούν και να εκτιμηθούν.

Ταυτόχρονα και παράλληλα η μείωση της αγοραστικής δύναμης τόσων δεκάδων χιλιάδων ανθρώπων αναμένεται ότι θα δημιουργήσει και σοβαρό οικονομικό πρόβλημα, αφού αυτές οι ομάδες υποχρεωτικά θα περιορίσουν την κατανάλωση αγαθών. Η μείωση της κατανάλωσης θα οδηγήσει σε μείωση της παραγωγής και εμπορίας με αποτέλεσμα τον άμεσο επηρεασμό της οικονομίας του τόπου. Ο οικονομικός επηρεασμός δε θα περιοριστεί μόνο σε αυτό τον τομέα. Η συσσώρευση τεράστιων κεφαλαίων στα χέρια πολύ μικρής ομάδας επιχειρηματιών, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη και του τρόπου με τον οποίο τα κεφάλαια αυτά αποκτήθηκαν, θα έχει ως αποτέλεσμα φαινόμενα διασπάθισης, κακοδιαχείρισης, σπατάλης και οικειοποίησης αυτών των κεφαλαίων μέσα από ανορθόδοξους και αντιπαραγωγικούς τρόπους όπως φυγάδευση κεφαλαίων στο εξωτερικό, σπατάλες σε είδη πολυτελείας, κομπίνες, υπερτιμήσεις εξαγοραζομένων επιχειρήσεων με διακίνηση χρημάτων κάτω από το τραπέζι.

Όλα αυτά θα πλήξουν καίρια την οικονομία του τόπου, η οποία αναπόφευκτα θα περάσει μέσα από σοβαρές δοκιμασίες και περιπέτειες, τουλάχιστον το 2001. Είναι έντονη η άποψή μας ότι οι εξελίξεις στο χρηματιστήριο δεν ήταν τυχαίες. Το απότομο φούσκωμα των τιμών το 1999 όπως και το ξεφούσκωμα που συνέβη το 2000 δεν ήταν τυχαία φαινόμενα. Είτε εξ αρχής είτε κατά τη διαδρομή, από ένα σημείο και μετά, υπήρξε μεθόδευση, για να καταστεί το χρηματιστήριο όχημα μεταφοράς πλούτου από τους πάρα πολλούς στους πάρα πολύ λίγους. Πίσω από τη σωρεία των λαθών και των παραλείψεων φοβούμαστε ότι κρύβεται σκοπιμότητα και μεθόδευση.

Γι' αυτό δεν ευθύνονται μόνο εκείνοι που ορατά επωφελήθηκαν. Ευθύνονται και όσοι είχαν τη νομική και πολιτική ευθύνη για τη λειτουργία του χρηματιστηρίου. Το διοικητικό συμβούλιο, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η κυβέρνηση. Η ευθύνη αυτή καθίσταται σοβαρότερη από το γεγονός ότι έγκαιρα υπήρξαν προειδοποιήσεις για την πορεία των πραγμάτων.

Το κόμμα μας, το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ τότε, έγκαιρα προειδοποιούσε και εύστοχα εισηγήθηκε μέτρα προς αντιμετώπιση της κατάστασης. Όταν από το καλοκαίρι του 1999 και νωρίτερα κατάγγελλε ότι γινόταν φούσκωμα των τιμών, όταν πρότεινε το διαχωρισμό των χρηματιστών σε κατηγορίες, έτσι ώστε να μην είναι νόμιμο ένας χρηματιστής να λειτουργεί και ως μεσίτης και ταυτόχρονα ως έμπορος αξιών, όταν επέμενε στη νομοθέτηση πλαισίων για την ιδιωτική τοποθέτηση, όταν κατάγγελλε τη διαπλοκή πολιτικών με οικονομικά συμφέροντα και ιδιαίτερα την αγορά μετοχών από κόμματα όπως ο ΔΗΣΥ και το ΔΗΚΟ με προνομιακούς τρόπους και μεθόδους δια της ιδιωτικής τοποθέτησης, όταν κατάγγελλε τις παρεμβάσεις τόσο της κυβέρνησης όσο και του κυβερνώντος κόμματος στα θέματα του χρηματιστηρίου και της κεφαλαιαγοράς.

Προειδοποιήσεις δεν υπήρξαν μόνο εκ των έσω. Το καλοκαίρι του 1999 η "Financial Times" αποκαλούσε το χρηματιστήριο της Κύπρου "φούσκα της Μεσογείου". Και, όμως, κανενός υπευθύνου δεν ίδρωνε το αυτί. Τα πράγματα αφέθηκαν να εξελίσσονται όπως προγραμματίστηκαν με αποκορύφωμα τη σκανδαλώδη απόφαση της Βουλής, στα τέλη του 1999, να χαρίσει ουσιαστικά τους φόρους από τα κέρδη που πραγματοποιήθηκαν στο χρηματιστήριο το 1999. Μια απόφαση που πάρθηκε κάτω από την αφόρητη πίεση που ασκήθηκε σε μας και από μέρους επενδυτών, με τον ΔΗΣΥ και το ΔΗΚΟ να σέρνουν δημαγωγικά και συμφεροντολογικά το χορό της μειοδοσίας. Τώρα κάτω από την πίεση των μαζών που εξαπατήθηκαν το σκηνικό έχει αλλάξει. Όλοι μιλούν για σκάνδαλα, κοινωνικό πρόβλημα, απάτη και όλοι βεβαίως νίπτουν τας χείρας.

Αλλά το σκάνδαλο και η απάτη θα πρέπει να αποκαλυφθεί και να τιμωρηθεί, θα πρέπει να αποδοθεί δικαιοσύνη σε αυτούς που αδικήθηκαν με τη συνέργεια της πολιτείας.

Γι' αυτό ζητήσαμε τη διεξαγωγή έρευνας σε βάθος και παγοποίηση των χρεών των επενδυτών. Η έρευνα θα πρέπει να γίνει με γρήγορους ρυθμούς και να προχωρήσει στο βάθος των πραγμάτων. Μερικοί λένε ότι αυτή η έρευνα θα είναι δύσκολο, αν όχι αδύνατο, να φθάσει σε ένα ικανοποιητικό αποτέλεσμα. Εμείς αντίθετα πιστεύουμε ότι όχι μόνο δεν είναι αδύνατο, αλλά είναι και απόλυτα εφικτό. Φτάνει αυτή να περιοριστεί στις αποφάσεις των συντεταγμένων οργάνων και στις παραλείψεις τους καθώς και στη διερεύνηση των συναλλαγών μερικών δεκάδων μεγαλομετόχων και χρηματιστών. Είμαστε βέβαιοι ότι, στο βαθμό που υπάρχει η πολιτική βούληση να χυθεί άπλετο φως στα όσα διαδραματίστηκαν κατά το 1999 και το 2000 στο χρηματιστήριο, ο στόχος θα επιτευχθεί. Από εκεί και πέρα το λόγο πρέπει να πάρει η δικαιοσύνη. Η ιστορία του ΧΑΚ τα δύο τελευταία χρόνια έχει καταστεί μια τραγωδία που απαιτεί κάθαρση. Το μέλλον του χρηματιστηρίου εξαρτάται σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό από το αν η ερευνητική επιτροπή θα κάνει καλά τη δουλειά της. Μόνο έτσι θα αποκατασταθεί η αξιοπιστία του θεσμού και θα επανατοποθετηθεί η λειτουργία του στη σωστή βάση. Και μόνο τότε το χρηματιστήριο θα καταστεί μοχλός ανάπτυξης της οικονομίας μας.

Οργανωμένο έγκλημα

Επί των κυβερνήσεων Κληρίδη έχει παρουσιαστεί μια ανησυχητική αύξηση του εγκλήματος και δη του οργανωμένου. Φατρίες του υποκόσμου συγκροτήθηκαν, οργανώθηκαν, αναπτύχθηκαν και δραστηριοποιήθηκαν σε διάφορες περιοχές της Δημοκρατίας και επιδόθηκαν σε μια προσπάθεια ελέγχου της νυκτερινής ζωής, των παράνομων δραστηριοτήτων, του λαθρεμπορίου ναρκωτικών, της πορνείας, της κυβείας και της παροχής “προστασίας” σε επιχειρηματίες.

Οι δραστηριότητες του υποκόσμου και προ πάντων ο ρυθμός ανάπτυξης του οργανωμένου εγκλήματος ήταν φυσικό να ανησυχεί σοβαρά την πολιτεία και ιδιαίτερα τη Βουλή, η οποία ανταποκρινόμενη στο λαϊκό αίσθημα όρισε ad hoc επιτροπή με αντικείμενο την μελέτη του φαινομένου, τον έλεγχο της εκτελεστικής εξουσίας και την υποβολή προτάσεων και εισηγήσεων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της απειλής. Και όντως επρόκειτο περί απειλής κατά της κοινωνίας, διότι απειλείτο ο κοινωνικός ιστός με διάβρωση και αποσάθρωση, ετίθετο σε κίνδυνο η ασφάλεια των πολιτών από τις βίαιες δραστηριότητες του υποκόσμου, ετίθετο σε κίνδυνο η σωματική και ψυχική υγεία της νεολαίας από την αυξανόμενη χρήση ναρκωτικών και μάλιστα σκληρών, απειλείτο η ίδια η οικονομική δραστηριότητα, απειλείτο η ίδια η λειτουργία θεσμών.

Οι λόγοι της ανάπτυξης του οργανωμένου εγκλήματος, πέραν των τεράστιων κερδών που αποφέρουν οι παράνομες δραστηριότητες στους ανθρώπους του υποκόσμου, είναι πολλοί και διάφοροι:

Πρώτον, η γενικότερη στροφή της κοινωνίας προς τον απότομο και εύκολο πλουτισμό.

Δεύτερον, το γενικό κλίμα διαφθοράς που έχει ενσκήψει και μαστίζει την κοινωνία μας, ιδιαίτερα σε ανώτερα οικονομικά πολιτικά και διοικητικά επίπεδα.

Τρίτον, η έμμεση πολιτική κάλυψη, που για ένα διάστημα εκδηλώθηκε με διάφορους τρόπους προς ανθρώπους του υποκόσμου με προεδρικές χάρες, με νομική αρωγή από πολιτικά πρόσωπα, με φιλικές κομματικές σχέσεις με παράνομους.

Τέταρτον, η ατιμωρησία ιδιαίτερα στα ανώτερα επίπεδα. Σχεδόν κανένα σκάνδαλο δεν τιμωρήθηκε, ελάχιστα διερευνήθηκαν και πολύ λιγότερα διαλευκάνθηκαν.

Πέμπτον, η κεκτημένη ταχύτητα πρώην στελεχών της ΕΟΚΑ Β΄ από την οποία αντλήθηκε το μεγαλύτερο μέρος των μελών του υποκόσμου.

Έκτον, η εμπλοκή κρατικών αξιωματούχων και προσώπων με πολιτική δύναμη σε παράνομες δραστηριότητες που σχετίζονται με τον υπόκοσμο.

Έβδομον, η διάβρωση μέσα στην αστυνομία.

Το κράτος και η κοινωνία εν πολλοίς λειτούργησαν ως ομφάλιος λώρος από τον οποίο τροφοδοτείτο το οργανωμένο έγκλημα, με κραυγαλέα παραδείγματα τις άδειες για καμπαρέ και αρτίστες και την ανεμπόδιστη νομιμοποίηση των κερδών του υποκόσμου μέσω του τραπεζικού συστήματος ή άλλων θεσμών του κράτους και της κοινωνίας. Πιο πρόσφατο παράδειγμα το χρηματιστήριο, στο οποίο εν πολλοίς έχουν μεταφερθεί οι δραστηριότητες του υποκόσμου κατά τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

Το οργανωμένο έγκλημα όχι μόνο δεν συρρικνώθηκε αλλά επεκτάθηκε. Είναι σήμερα μια λερναία ύδρα η οποία περισφίγγει την κοινωνία μας και απειλεί να την πνίξει. Σε όλα τα επίπεδα του οργανωμένου εγκλήματος υπάρχει σύνδεση και διασύνδεση και παρά τις κατά καιρούς εσωτερικές συγκρούσεις αλληλοστηρίζονται και αλληλοϋπηρετούνται.

Κλασικό παράδειγμα αυτής της συνεργασίας είναι η δολοφονία του Σάββα Σάββα, διευθυντή της Υπηρεσίας Θήρας, του οποίου η ακεραιότητα και η δράση απετέλεσε απειλή όχι μόνο για τη λαθροθηρία αλλά και για την παραγωγή, εμπορία και διακίνηση ναρκωτικών καθώς και για άλλες παράνομες δραστηριότητες. Με τη δολοφονία του οι άνθρωποι του υποκόσμου επέφεραν παραλυτικό πλήγμα κατά των δυνάμεων του νόμου. Έπληξαν το φρόνημα και την αποφασιστικότητα των οργάνων του νόμου, πολύ περισσότερο μάλιστα που τελικά η αστυνομία δεν μπόρεσε να εξιχνιάσει το έγκλημα και να προσάξει τους δολοφόνους στη δικαιοσύνη. Οι συνέπειες αυτής της αδυναμίας του κράτους να διαλευκάνει τη δολοφονία ανώτερου στελέχους του και να τιμωρήσει τους ενόχους έχει και θα έχει καταλυτικές συνέπειες στην προσπάθεια δίωξης και

καταστολής του οργανωμένου εγκλήματος στον τόπο μας. Και όσο περνά ο χρόνος τόσο οι συνέπειες θα μεγεθύνονται και θα γίνονται πιο αισθητές.

Στον τομέα του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος και της εμπορίας ναρκωτικών η κυβέρνηση μέσω της ΚΥΠ και του Υπουργού Εξωτερικών απέδωσε τα φαινόμενα αυτά στο ψευδοκράτος του Ντενκτάς. Και για μεν το ξέπλυμα μπορεί να έχουμε πείσει, για τα ναρκωτικά όμως φοβούμαι πως δεν τα καταφέραμε.

Υπήρξε η περιβόητη υπόθεση Ερκάν Εϊμές, ο οποίος συνελήφθη με κάμερες και τυμπανοκρουσίες, οι χειρισμοί όμως της αστυνομίας κατέστησαν την υπόθεση αυτή μπούμερανγκ για τη Δημοκρατία. Ήδη πληρώνουμε πολιτικό κόστος, χωρίς βέβαια να έχουμε αποδείξει ότι όντως τα κατεχόμενα είναι πηγή εμπορίας και διακίνησης ναρκωτικών.

Πρόσφατα υπήρξε μια δεύτερη σύλληψη Τουρκοκύπριου για εμπορία ναρκωτικών. Είναι μια υπόθεση χωρίς τα παρατράγουδα της υπόθεσης Εϊμές. Μια καθαρή υπόθεση για την οποία ο ίδιος ο Ντενκτάς θορυβήθηκε αφάνταστα. Εξαιτίας αυτής της σύλληψης το ψευδοκράτος δημιούργησε αντιπερισπασμούς στην Πύλα και προχώρησε ακόμα στην απαγωγή Ελληνοκύπριου μέσα στο έδαφος των Βρετανικών Βάσεων, με την αστήρικτη βεβαίως κατηγορία ότι διακινούσε ναρκωτικά. Η κατηγορία κατερρίφθη από τους Βρετανούς, όμως ο Ντενκτάς κρατά τον Ελληνοκύπριο αυτό για να τον χρησιμοποιήσει ως όμηρο για την ανταλλαγή με το δικό του άνθρωπο. Ήδη στην υπόθεση αυτή έχουν παρέμβει με άμεσες ή έμμεσες δηλώσεις για ανταλλαγή και πολιτικοί της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και πολύ φοβούμαι ότι τα πράγματα οδηγούνται σε παρωδία δίκης με την οποία ο εκβιασμός του Ντενκτάς θα περάσει. Αν κάτι τέτοιο συμβεί, θα είναι έγκλημα κατά της Δημοκρατίας. Ο εκβιασμός δεν πρέπει να περάσει. Οι νόμοι της Δημοκρατίας θα πρέπει να εφαρμοστούν και η απελευθέρωση του Ελληνοκυπρίου ομήρου θα πρέπει να επιδιωχθεί και να επιτευχθεί με πολιτικά μέσα, με

πιέσεις προς τους Βρετανούς, με παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των ΗΠΑ και του ΟΗΕ. Με κινητοποιήσεις της δικής μας, πρώτα απ' όλα, κοινής γνώμης. Είναι αληθινά ντροπή για την κοινωνία μας να κινητοποιούνται μόνο οι συγγενείς του Ελληνοκυπρίου ομήρου, η δε κοινωνία να παρακολουθεί αμέτοχη έως αδιάφορη το έγκλημα που έχει διαπραχθεί.

Θεσμοί, σύστημα αξιών και διαφθορά

Η οκταετία διακυβέρνησης από το Δημοκρατικό Συναγερμό θα παραμείνει στην ιστορία ως η οκταετία κατά την οποία οι θεσμοί και το σύστημα αξιών της κοινωνίας υπέφεραν περισσότερο παρά ποτέ από τα φαινόμενα διαφθοράς και εγκληματικότητας. Οι αμύντορες αυτής της οκταετίας αντιτείνουν ότι αυτό που συμβαίνει στην πραγματικότητα δεν είναι περισσότερη διαφθορά αλλά περισσότερη και συχνότερη αποκάλυψη των φαινομένων διαφθοράς. Και αν ακόμα ήταν έτσι τα πράγματα, αυτό που θα απάλλαζε τη διακυβέρνηση από τις ευθύνες θα ήταν η τιμωρία των ενόχων, ενέργεια που είναι υπόθεση πολιτικής βούλησης της κυβέρνησης και των διωκτικών αρχών να πολεμήσουν τη διαφθορά, να πατάξουν τα σκάνδαλα και να δώσουν σε όλους το μήνυμα ότι τέτοια φαινόμενα δε μένουν ατιμώρητα.

Δυστυχώς για τους κυβερνώντες και για την κοινωνία μας τα πράγματα δεν είναι όπως θέλουν να τα περιγράψουν οι αμύντορες της οκταετίας. Διότι κανένα ή σχεδόν κανένα κρούσμα διαφθοράς και εγκληματικότητας δε διαλευκάνθηκε και δεν τιμωρήθηκε. Οι ένοχοι παραμένουν ατιμώρητοι και διατηρούν ακόμα τις θέσεις και τα προνόμιά τους. Το μήνυμα που στέλλεται προς την κοινωνία είναι ότι τα σκάνδαλα και τα εγκλήματα, όταν γίνονται με τρόπο που δεν οδηγεί στην τιμωρία, αποτελούν επίτευγμα και ασιδосύνη και ότι όποιος τα καταφέρνει περίπου καταξιώνεται κοινωνικά.

Δημόσιοι υπάλληλοι έχουν πλουτίσει εκμεταλλευόμενοι τις θέσεις τους, εργολήπτες έχουν αποδεδειγμένα σκευωρήσει σε βάρος του δημόσιου συμφέροντος. Ανώτατοι κρατικοί λειτουργοί, υπουργοί και πολιτικά κόμματα έχουν επωφεληθεί οικονομικά λόγω του αξιώματός τους, μεγαλοκεφαλαιούχοι και χρηματιστές έχουν κατακλέψει μέσω του χρηματιστηρίου τις οικονομίες εκατοντάδων χιλιάδων μικρομεσαίων νοικοκυριών. Άνθρωποι του υπόκοσμου συνεργάζονται με κρατικούς αξιωματούχους, το κράτος και η κοινωνία τροφοδοτούν και στηρίζουν το οργανωμένο έγκλημα. Ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναπέμπει νόμους, όχι για προστασία του δημόσιου αλλά για προστασία κάποιων ιδιωτικών συμφερόντων. Από αυτή την πορεία της φθοράς και της σήψης δεν κατάφερε να αποτελέσει εξαίρεση και η ίδια η Εκκλησία.

Πού πάμε λοιπόν; Η κοινωνία μας νοσεί βαρύτατα. Η σημερινή Κύπρος θυμίζει τη Ρώμη της φθοράς και της παρακμής και ο κίνδυνος διάλυσής της είναι πλέον ορατός. Σήμερα το μεγαλύτερό μας πρόβλημα, το πιο άμεσο και το πιο απειλητικό δεν είναι μόνο η κατοχή. Είναι και η απειλούμενη διάλυση και διάβρωση της κοινωνίας μας από τη διαφθορά και την ανατροπή των ηθικών αξιών. Όλοι οι θεσμοί αμφισβητούνται πλέον και βρίσκονται εν κινδύνω. Αν αυτή η κατάσταση αφεθεί να συνεχισθεί, η τραγωδία θα είναι αναπότρεπτη. Ο τόπος χρειάζεται καθαρό αέρα και οξυγόνο. Έναν αέρα αλλαγής που θα ανατρέψει νοσηρές και σάπιες καταστάσεις. Ο τόπος χρειάζεται αλλαγή που θα καταστήσει το λαό κυρίαρχο και νοικοκύρη και θα αποκαταστήσει τις αξίες της κοινωνίας μας και τους θεσμούς που τόσο υποφέρουν σήμερα.

Προς αυτή την κατεύθυνση της σωτήριας αλλαγής θα εργαστεί το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών με όλες του τις δυνάμεις. Για μια αλλαγή που θα προέλθει από το λαό, με το λαό, για το λαό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Δώρου Θεοδώρου, τον προεδρεύοντα κ. Γιαννάκη Αγαπίου αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ο κ. Τάκης Χατζηγεωργίου του ΑΚΕΛ.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Θέλω και εγώ να πω δυο λόγια που έχουν σχέση με την έναρξη της ομιλίας του συνάδελφου του κ. Θεοδώρου, που αφορά τον τρόπο της παρουσίασης των προϋπολογισμών και της συνακόλουθης συζήτησης και την παρουσία ή όχι επαρκούς αριθμού συναδέλφων στην αίθουσα. Θα ήθελα να συμφωνήσω μαζί του ότι πράγματι είναι ανθρωπίνως δύσκολο να παρακολουθήσει κανείς τριών ημερών συζητήσεις από το πρωί μέχρι το βράδυ. Ταυτόχρονα...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Και εις πίστιν όσων παρευρίσκονται τώρα, αλλά παρευρίσκονταν και πάρα πολλές άλλες στιγμές αυτών των τριήμερων διαβουλεύσεων, λέω ότι κάποιοι συνάδελφοι είναι πάρα πολλές ώρες εδώ και κάποιοι άλλοι αρκετά ολιγότερες. Εντούτοις έχει σημασία το γεγονός ότι αυτή η συζήτηση μεταδίδεται από τα μέσα ενημέρωσης και επιτρέψτε μου σ' αυτό το σημείο, διασυνδέοντάς το με τα όσα έχω πει για τη συζήτηση, να πω και τούτο: Η πολιτική, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι πλέον ή τείνει να είναι μια βεβαρημένη έννοια και ένας από τους λόγους που την καθιστά σήμερα βεβαρημένη έννοια έχει να κάνει και με τα μέσα ενημέρωσης, τα οποία, ως εκ της φύσεώς τους και όχι γιατί έτσι έχουν αποφασίσει, επενεργούν με δυο τρόπους πάνω στην πολιτική ζωή. Πρωτ' απ' όλα,

απομυθοποιώντας τις πολιτικές προσωπικότητες -και πάρα πολύ καλά κάμνουν, αυτό νομίζω ότι είναι θετικό για την κοινωνία- δεύτερον, γιατί καθημερινοποιούν το χάρισμα του οποιοδήποτε πολιτικού εκπροσώπου και με αυτό τον τρόπο έρχονται τα πράγματα και παίρνουν τις διαστάσεις τους, όπως ταυτόχρονα, ως εκ της φύσεώς τους, επαναλαμβάνω και πάλι, μεγιστοποιούν όχι μόνο αδυναμίες, αλλά και συνήθειες καθημερινές ενέργειες. Ενώ, για παράδειγμα, το να βγάλει κανείς το σακάκι του είναι μια απόλυτα φυσιολογική πράξη, αγαπητοί φίλοι, σας πληροφορώ -και είμαι άνθρωπος των μέσων ενημέρωσης- ότι ακόμα και αυτή η συνήθης και φυσιολογική πράξη, όταν γίνεται στη Βουλή και η κάμερα εστιάζει, είναι αρνητική. Είναι αρνητική η συζήτηση με τον διπλανό, που είναι μια απόλυτα φυσιολογική πράξη.

Το λέω, γιατί ψες παρακολούθησα από την τηλεόραση του ΡΙΚ τις συζητήσεις -δε μέμφομαι καθόλου το ίδρυμα, αντίθετα το συχαίρω, γιατί καλύπτει φέτος αυτές τις συζητήσεις- και έγινα αυτόπτης μάρτυρας μιας υποβάθμισης του κοινοβουλίου, επειδή ακριβώς απέφυγαν να καλύψουν με τον τρόπο για τον οποίο υπάρχει δεοντολογία στο εξωτερικό. Έχει ευθύνη και η Βουλή, που δεν καθόρισε αυτές τις μεθόδους δεοντολογίας, βάσει των οποίων, φέρ' ειπείν, το BBC, όταν καλύπτει τις συζητήσεις στο βρετανικό κοινοβούλιο, υποχρεούται να ακολουθεί συγκεκριμένους κανόνες. Φέρ' ειπείν, δείχνει μόνο τον ομιλητή και, όταν δείξει από κάτω, δείχνει κάδρο συγκεκριμένου βουλευτή ο οποίος παρακολουθεί και αποφεύγει να δείξει συναδέλφους οι οποίοι μπορεί να χασμουρηθούν -και είναι φυσιολογικό να το πράξει κανείς μέσα σε τρία εικοσιτετράωρα- αποφεύγει να δείξει συναδέλφους που χαζογελούν -και μπορεί να συμβεί και αυτό σε κάποια στιγμή τριήμερων συζητήσεων- αγαπητοί φίλοι. Τέτοιοι κώδικες δεν είναι τυχαία που έχουν εφαρμοστεί στο εξωτερικό.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μπράβο!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Να προσθέσω, επίσης, αγαπητοί συνάδελφοι, να πω ότι το τι λέει κάποιος από κάτω δεν ακούεται. Και τώρα έχει λεχθεί κάτι που αφορά τη συζήτηση, αλλά δεν έχει ακουστεί. Δεν ακούεται το τι λέει ο συνάδελφος ο οποίος παρεμβαίνει. Άρα εμφανίζεται και πάλι μια χασμωδία. Λοιπόν, αυτά είναι θέματα...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αν μου επιτρέψετε...

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Βεβαίως σας επιτρέπω.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδεια του συναδέλφου, κοιτάξτε, αυτά τα πράγματα... Μπορεί να μιλούμε τόσες ώρες για προϋπολογισμούς και διάφορα άλλα, όμως αυτά τα πράγματα που θίγει ο συνάδελφος αφορούν την ποιότητα συμπεριφοράς αυτού του τόπου. Πολλές φορές και εμείς με τη συμπεριφορά μας, αντί να είμαστε υπόδειγμα ποιότητας, μπορεί να κάνουμε ακριβώς το αντίθετο. Παρ' όλο που είναι εκτός των προϋπολογισμών αυτό -αφορά τη γενική παρουσία μας- νομίζω ότι, πέραν του ότι θίγεται λεκτικά σήμερα, ναι, η επιτροπή Θεσμών, Αξιών ή οποιαδήποτε άλλη αρμόδια επιτροπή πρέπει να προχωρήσει... μια και πετύχαμε φέτος -και θα το πω, ιδιαίτερα με την πιεστική παρέμβαση του συναδέλφου του Δώρου Θεοδώρου πέρσι- να μεταδίδεται η συζήτηση για τους προϋπολογισμούς. Νομίζω ότι πρέπει να επεξεργαστούμε σχέδιο, ώστε του χρόνου η μετάδοση αυτή να είναι ποιοτικά πιο σωστή είτε με συζητήσεις είτε με σχόλια από ειδικούς. Διότι, αν θέλουμε πράγματι να εξυπηρετήσουμε το σκοπό, να δώσουμε προς την κοινωνία μας μια σωστή εικόνα, πρέπει, νομίζω, να πάρουμε και εμείς την ευθύνη να κάνουμε συγκεκριμένες εισηγήσεις.

Ευχαριστώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, να μπω στην ομιλία μου, η οποία έχει να κάμει κυρίως με το θέμα της παιδείας ή άλλως πως, όπως θέλω να το χαρακτηρίσω εγώ, το πρώτο εθνικό μας θέμα.

Η πρόσφατη κρίση αποτελεί ένδειξη ότι υπήρξε παντελής αδυναμία του αρμόδιου υπουργείου να χειριστεί μια κατάσταση απολύτως ελέγξιμη, πράγμα όμως το οποίο αποδεικνύει ότι τα μελλοντικά προβλήματα δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με το δέοντα τρόπο. Υπήρξε ένας χειρισμός που οδήγησε σε αναβάθμιση και όξυνση τις σχέσεις του διδασκαλικού κόσμου, οι συνέπειες του οποίου δυστυχώς θα φανούν αργότερα. Γιατί, όταν το υπουργείο παρουσιάσει τα προβλήματα με τον τρόπο που τα παρουσίασε, σκεφτείτε πώς είναι δυνατό να αντιμετωπίσει αύριο τα καίρια προβλήματα της παιδείας. Πριν όμως αναφερθώ σ' αυτά, επιτρέψτε μου να καταγράψω και να απευθύνω μια πρόταση προς τους δασκάλους των δημοτικών, τους δασκάλους των γυμνασίων, των τεχνικών σχολών και των λυκείων, προς τον Υπουργό Παιδείας, αλλά και προς τις συνδικαλιστικές οργανώσεις. Πρέπει να καταβληθεί άμεση προσπάθεια για σύσταση κοινού συνδικαλιστικού οργάνου. Είναι όλοι τους διδάσκαλοι των Κυπρίων και πρέπει να αποκτήσουν κοινή φωνή προς όφελος της παιδείας. Μια τέτοια ιδέα αν υλοποιηθεί, θα καταγραφεί στην ιστορία της παιδείας ως ιστορική κατάκτηση των ίδιων των εργαζομένων στα θέματα της παιδείας και, έστω και αν γνωρίζω το δύσκολο του εγχειρήματος, οφείλω να πω ότι οι δυσκολίες είναι για τους ανθρώπους της παιδείας, είναι για τους εκπαιδευτικούς. Πρωτίστως, λοιπόν, οι ίδιοι θα πρέπει να ενστερνισθούν αυτή την ιδέα και να συγκαλέσουν σύσκεψη τώρα που έχουν καταλαγιάσει τα πράγματα, που είχαν διαταραχθεί ένεκεν των συνδικαλιστικών ζητημάτων, και να συζητήσουν τη δημιουργία κοινού συνδικαλιστικού φορέα, για να υπάρχει μια φωνή των ανθρώπων που εργάζονται στην παιδεία.

Επανερχομαι όμως στο πρόβλημα της παιδείας. Όποιος έχει παιδιά, αγαπητοί φίλοι, στα σχολεία σήμερα γνωρίζει ότι οι νέοι μας αναλίσκονται στο κυνήγι των βαθμών μέσα από έναν άγριο αγώνα που καταπιέζει την ελευθερία τους και τη χαρά της δημιουργίας. Η γνώση χρησιμοποιείται ως όχημα για την επιτυχία στις εξετάσεις και όχι για την επιτυχία στη ζωή. Γνωρίζετε και γνωρίζουμε πάρα πολλούς που αρίστευσαν, αλλά δεν πέτυχαν στη ζωή, αγαπητοί φίλοι. Τέτοιο σύστημα παιδείας πρέπει να το αλλάξουμε και μπορεί να αλλαχτεί, μόνο αν οι ειδικοί κάτσουν κάτω και μελετήσουν τρόπους με τους οποίους να καταστήσουν την παιδεία μας γόνιμο έδαφος για αλλαγή της ίδιας της κοινωνίας μας σιγά σιγά.

Η παιδεία μας, φρονώ, αγαπητοί συνάδελφοι, χρειάζεται επανίδρυση -και ας καταγραφεί αυτή η λέξη- με ένα σύστημα όπου κύριος στόχος θα είναι πώς θα μάθουμε να μαθαίνουμε, πώς να αγαπήσουμε τη διαδικασία της γνώσης και της έρευνας. Για να γίνει αυτό, χρειάζεται μελέτη του θέματος. Προσωπικά υποστηρίζω πως η παιδεία μας θα πρέπει να θεωρηθεί καταρχάς ως το πρώτο εθνικό μας θέμα. Με πραγματική παιδεία ίσως να μη φτάναμε εδώ που φτάσαμε, και εννοώ στο κυπριακό πρόβλημα. Με μια πραγματική παιδεία δε θα μπορούσε να συρθούν όσοι εσύρθησαν από ατάλαντους και επίδοξους πολιτικούς προς την κατεύθυνση που εσύρθησαν και να έχουμε τα αποτελέσματα τα οποία έχουμε σήμερα. Ένας λαός με παιδεία δεν μπορεί να σύρεται από τις μεγάλες δυνάμεις προς την κατεύθυνση που θα ήθελαν να τον σύρουν, γιατί ένας λαός που γνωρίζει την αλήθεια, την πραγματική ιστορία του, και που έχει κρίσιν δεν μπορεί να γίνεται παίγνιο στα χέρια οποιουδήποτε.

Καταθέτω, αγαπητοί συνάδελφοι, αγαπητοί συμπολίτες, συγκεκριμένη εισήγηση. Ένα κτίριο και ένα σχολείο ολόημερο όπου θα παρέχεται η δυνατότητα ουσιαστικού μεσημεριανού διαλείμματος, με φαγητό και ανάπαυση, και ένας χώρος που θα εκπέμπει τα ευγενή ιδανικά της ελευθερίας της σκέψης και της δημοκρατίας θα πρέπει να είναι ο

πρώτος κανόνας. Αυτό θα είναι το σχολείο. Ούτε τα κτίρια που έχουμε σήμερα ούτε τα διαλείμματα που έχουμε σήμερα ούτε πολύ περισσότερο τα κτίρια με αυτού του είδους τα υλικοτεχνικά προβλήματα που παρουσιάζουν σήμερα, με αίθουσες κάτω από τις σκάλες πολλές φορές, με αίθουσες πρώην αποχωρητήρια.

Δεύτερον, ο νέος πρέπει... Θα δώσω πέντε βασικούς κανόνες, αγαπητοί φίλοι, και, αν έχετε την καλοσύνη, δώστε μου την προσοχή σας. Πρώτ' απ' όλα ο νέος πρέπει να μάθει καλά τη γλώσσα του. Να μάθει ελληνικά. Να οσμιστεί το αισθητήριο της γλώσσας και να κατέχει άριστα αυτό το εργαλείο της σκέψης.

Τρίτον, να μάθει καλά μια ξένη γλώσσα, για να μπορεί να αναζητεί άλλες πηγές γνώσης, αλλά και για να ξέρει ότι υπάρχουν και άλλοι πολιτισμοί στον πλανήτη και πως δεν είναι μόνος του πάνω στη γη. Για να μάθει να σέβεται την ανθρώπινη γνώση ως παγκόσμια κατάκτηση.

Τέταρτον, πρέπει να μάθει ένας νέος στο σχολείο τη νέα γλώσσα της πληροφορικής, γιατί αυτή η γλώσσα είναι οικουμενική και μπορεί να του ανοίξει δρόμους νέους. Είναι γλώσσα παγκόσμια. Είναι ίσως η εσπεράντο που αναζητούσαμε και μπορεί να βοηθήσει να κοινωνήσουμε στα παγκόσμια ρεύματα.

Πέμπτον, να μάθει τη γλώσσα των αισθημάτων. Ποιος γνωρίζει αυτό το κεφάλαιο που αποτελεί το ήμισυ της ανθρώπινης προσωπικότητας, για να μην πω περισσότερο; Για να είναι άνθρωπος ολοκληρωμένος. Για να μην είναι συναισθηματικά αναλφάβητος. Μαθαίνοντας τέχνες και γνωρίζοντας μέσα από τη γυμναστική την εξέλιξη του σώματός του.

Έκτον, να μάθει ιστορία. Αληθινή. Χωρίς υπερβολές. Όχι την ιστορία των νικητών. Μα την πραγματική. Ποιος θα τολμήσει σήμερα να ξαναγράψει την ιστορία της Κύπρου ή του κόσμου ή του ευρύτερου ελληνικού χώρου στα σχολεία μας και να πει «εδώ θα μπει τομή, για να πούμε την αλήθεια στα παιδιά μας»; Αν δεν πεις την

αλήθεια, θα έχεις ένα λαό ο οποίος θα ζει μέσα στο ψεύδος. Πρέπει να μάθει ο νέος κυρίως την ύπαρξη σημαντικών άλλων πολιτισμών μέσα από την ιστορία, τα μεγάλα γεγονότα των επαναστάσεων, τα μεγάλα πνεύματα του ανθρώπινου γένους.

Πρότεινα, όπως ίσως έχετε προσέξει, πέντε με έξι μαθήματα, και αυτό σημαίνει πάρα πολύ ολίγα σε σχέση με τον υπερβολικό φόρτο που έχει σήμερα ο μαθητής για να αντεπεξέλθει. Μπορούν, δεν έχω αμφιβολία, να προστεθούν ακόμα μερικά. Δεν υπαινίσσομαι ότι έχω καταγράψει τα μαθήματα που πρέπει μόνο να μαθαίνει ένας μαθητής. Μπορούν να προστεθούν ακόμα μερικά. Ήδη όμως μιλούμε για μια ουσιαστική αποφόρτωση των νέων, αλλά και μια ουσιωδέστατη κίνηση προς την ορθή κατεύθυνση. Προς την κατεύθυνση της ομορφιάς. Αυτής που θα σώσει τον κόσμο κατά τον Ντοστογιέφσκι. Προς την κατεύθυνση του να σκεφτόμαστε παγκόσμια και να δρούμε τοπικά, όπως είπε ο Μαρξ. Προς την κατεύθυνση της ειρήνης. Γιατί μακάριοι οι ειρηνοποιοί, όπως είπε ο Χριστός.

Για να διαδραματίσει όμως η εκπαίδευση προοδευτικό ρόλο σε μια σύγχρονη κοινωνία, χρειάζεται να είναι δημοκρατική, να παρέχει ίσες ευκαιρίες, να εξισώνει τις δυνατότητες επιτυχίας, να αντικρίζει το εκπαιδευτικό σύστημα ως ενιαίο σύνολο, να στηρίζεται πάνω σε επιστημονικές μελέτες και παιδαγωγικές μελέτες, έρευνες και να διασφαλίσει την ουσιαστική συμμετοχή όλων των εκπαιδευτικών, πολιτικών και κοινωνικών φορέων στη διαμόρφωσή της. Η παιδεία πρέπει να αντιμετωπίζεται ως βασικό κοινωνικό αγαθό, το οποίο πρέπει να διασφαλίζεται με τη δωρεάν εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες. Να είναι πολυπολιτισμική και να συνδέει δημιουργικά και γόνιμα την εθνική παράδοση με τη γνώση του πολιτισμού των άλλων. Η εκπαίδευση πρέπει να συνδεθεί με τις προσπάθειες για οικονομική ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό της οικονομίας. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει μέσα από συνεχή προγράμματα επιμόρφωσης να αναπτύσσουν προσόντα και δεξιότητες που να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες

απαιτήσεις. Καμιά εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν μπορεί να πετύχει, αν δεν εξασφαλιστεί η συμμετοχή και η συνεργασία των εκπαιδευτικών.

Αντ' αυτών, αγαπητοί συνάδελφοι, έχω την εντύπωση ότι στο χώρο της παιδείας, που -επαναλαμβάνω το ρήμα και την έκφραση- χρειάζεται επανίδρυση, υπάρχει βαθύ σκοτάδι και στο θέμα των προϋπολογισμών, των εκατοστιαίων μονάδων των προϋπολογισμών -φωνάζει η κυβέρνηση ότι είναι αρκετά που δίνει- υπάρχει βαθύ σκοτάδι. Αν αποφασίσουμε, και πρέπει να αποφασιστεί, ότι η παιδεία αποτελεί το πρώτο εθνικό μας θέμα και χωρίς ουσιαστική παιδεία δεν μπορούμε ούτε και αυτό το Κυπριακό να το λύσουμε, θα πρέπει επιτέλους να τολμήσει το κράτος να δώσει λεφτά για την παιδεία.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω δεδομένα, πρέπει να προωθηθούν αλλαγές που να αγκαλιάζουν όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, από την προδημοτική μέχρι το πανεπιστήμιο. Πρώτον, η προδημοτική εκπαίδευση πρέπει να επεκταθεί, ώστε να καλύπτει μέσα από μια δημόσια και δωρεάν παροχή όλα τα παιδιά από τριών χρονών. Δεύτερον, ο θεσμός του ολοήμερου δημοτικού σχολείου πρέπει να στηριχτεί ουσιαστικά. Τρίτον, το ενιαίο δωδεκάχρονο σχολείο πρέπει να είναι αυτόνομο και δημοκρατικό. Αυτό θα πρέπει να είναι ο στόχος για τη βασική γενική υποχρεωτική εκπαίδευση. Τέταρτον, η γενική λυκειακή βαθμίδα και η τεχνική / επαγγελματική εκπαίδευση πρέπει να αναδομηθούν και να εκσυγχρονιστούν, στηριγμένες στην ελεύθερη επιλογή και στις σύγχρονες αντιλήψεις ότι ο όρος γενική ανθρωπιστική παιδεία έχει ένα ευρύτερο περιεχόμενο. Πέμπτον, και τέλος, η καθολίκευση και η σύνδεση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την κοινωνία και τις ανάγκες της αποτελούν στη σύγχρονη εποχή μια αναγκαιότητα.

Έχω την άποψη πως μια τέτοια παιδεία, στο περιβάλλον που περιέγραψα, θα σημαίνει, ναι, επανίδρυση της παιδείας μας, πράγμα ωφέλιμο και χρήσιμο για όλους

μας. Τέτοιο έργο ανήκει όμως στους οραματιστές, και, δυστυχώς, δε βλέπω ή δε βλέπουμε κανέναν στο παρόν κυβερνητικό σχήμα.

Είπα στην αρχή της ομιλίας μου ότι θα ασχοληθώ κυρίως με την παιδεία, αλλά επιτρέψτε μου να πω δυο λόγια για άλλα δυο θέματα: ένα εξ αυτών η υγεία. Δεν πιστεύω ότι υπάρχει Κύπριος, συμπεριλαμβανομένων πρωτίστως των ασθενών, των γιατρών και του αρμοδίου υπουργείου, που να μην πιστεύει ότι τα νοσοκομεία μας, και κυρίως το νοσοκομείο της Λευκωσίας, αποτελούν χλεύη για κάθε πολιτισμένο άνθρωπο. Σε ένα κράτος σαν το δικό μας -δεν μπαίνω στα παραφκία άλλων, έχω συγκεκριμένη κουβέντα να πω για τα θέματα της υγείας- με επιστήμονες του κύρους των δικών μας επιστημόνων, με γιατρούς και νοσοκόμους με αναβαθμισμένη γνώση, θα έπρεπε από καιρό να μετατρέψουμε την Κύπρο σε σημαντικό περιφερειακό κέντρο υγείας. Δεν επιτρέπεται η Κύπρος να ξοδεύει τόσα εκατομμύρια λίρες, για να στέλλει τα παιδιά της, όταν πρόκειται να γιάνουν από φοβερές ασθένειες, στο Λονδίνο ή στο Ισραήλ. Γιατί έχουν περισσότερο νουν οι Λονδρέζοι ή οι Εγγλέζοι και οι Ισραηλινοί από μας; Τολμώ να πω ότι δεν έχουν ούτε και περισσότερη οικονομική δυνατότητα από μας να έχουν τα κέντρα τα οποία έχουν. Μπορούμε λοιπόν να γίνουμε σημαντικό κέντρο παροχής υγείας για την περιοχή, για τον αραβικό κόσμο, για τον ελληνικό κόσμο, για το βαλκανικό κόσμο. Πρέπει επιτέλους να γίνει μια συγκεκριμένη μελέτη. Μελέτησε αυτό το κράτος πόσα κοστίζει αυτό το πράγμα και ήρθε να πει «δεν το κάνω, επειδή... γι' αυτούς και αυτούς τους λόγους»;

Κλείνω με μια ακόμη πρόταση για τις συγκοινωνίες. Δεν υπάρχει στον κόσμο πόλη άνω των 200 000 κατοίκων, όπως είναι η Λευκωσία, που να μην έχει ένα δικό της αξιόπιστο σύστημα δημόσιας συγκοινωνίας. Στην ελάχιστή μας πρωτεύουσα κοντεύουμε να πνιγούμε κάποτε στο μποτιλιάρισμα. Για να διασχίσεις τη Λευκωσία σε

μια διάμετρο μόλις πέντε χιλιομέτρων, υπάρχουν περιπτώσεις που χρειάζεσαι πενήντα λεπτά ή και μια ώρα.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, πέρα από τα λόγια και πέρα από τη δυνατότητα της δημόσιας εμφάνισης και των μεγάλων λόγων -εδώ πρόκειται για την πρωτεύουσα του κυπριακού κράτους- μπορεί να κάνει ένα αξιόπιστο σύστημα δημόσιας συγκοινωνίας; Ένα τραμ, για να μπορεί να κινείται ο πολίτης, χωρίς, κατ' ανάγκη, πάντοτε να χρειάζεται να μετακινηθεί με το αυτοκίνητό του;

Δεν μπορώ να ξέρω πόσα εκατομμύρια κόστισε και πόσα εκατομμύρια θα συνεχίσει να κοστίζει ο δρόμος Λευκωσίας - Λεμεσού. Παίρνω μια από τις πιο σημαντικές μας αρτηρίες. Υποθέτω -και δεν έχω αμφιβολία ότι μάλλον δεν πέφτω έξω- ότι το ποσό θα ξεπερνά από τον καιρό που κατασκευάστηκε μέχρι σήμερα τα £100 εκατομ. Μετρήστε τον αριθμό των νεκρών σ' αυτό το δρόμο από τον καιρό που δημιουργήθηκε και, δεν έχουμε αμφιβολία, αυτοί θα είναι πέραν των χιλίων. Μετρήστε το κόστος των καυσίμων και σκεφτείτε αν δεν είναι λογική η ιδέα να μελετήσουμε, έστω και σχετικά αργά, τη δημιουργία ενός σιδηροδρόμου.

Οι νέες ιδέες προκαλούν πάντοτε έκπληξη και οι άνθρωποι το αλλιώτικο και το απ' αλλού φερμένο δεν το αντέχουν εύκολα. Ωστόσο, ο ρόλος ο δικός μας είναι αυτός.

Τελειώνω με μια λέξη για τον Ακάμα, την τελευταία αναλαμπή της συνείδησής μας. Είμαι πλέον σχεδόν βέβαιος ότι από εθνικό πάρκο αυτή η κυβέρνηση τον έχει ήδη μετατρέψει σε ιδιωτικό πάρκο. Ένα έργο μεγαλεπήβολο, όπως προγραμματίζεται στην είσοδο αυτού του εθνικού πάρκου, θα φέρει την ανάγκη για δημιουργία δεκάδων άλλων υπηρεσιών και στο σύντομο μέλλον ιδιωτικών πλαζ, ιδιωτικής μαρίνας, και αυτό το εθνικό πάρκο θα είναι το ιδιωτικό πάρκο οποιουδήποτε είχε τη δυνατότητα να κτίσει στην είσοδό του μεγαλεπήβολο έργο τουριστικό. Σ' αυτή την εξέλιξη πρέπει να αντιδράσει το κοινοβούλιο. Πρέπει να αγωνιστούμε ενάντια σε μια τέτοια εξέλιξη. Γιατί

τη γη δεν την κληρονομήσαμε, αγαπητοί φίλοι, από τους προγόνους μας, τη δανειστήκαμε από τους απογόνους μας. Δεν είναι δική μου η φράση, νομίζω ότι ανήκει σε έναν πολύ σοφό Ινδιάνο.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Καλή συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Λία Γεωργιάδη, παρακαλώ.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Έχω παρακολουθήσει την εισήγηση και την ομιλία του συναδέλφου και σε πολλά μέρη συμφωνώ με τις εισηγήσεις. Όμως θέλω να πω ότι, για να υλοποιηθούν τα οράματα, οι θέσεις και οι εισηγήσεις, όπως τέθηκαν, και στην παιδεία, πρέπει και το δικό σας κόμμα, ως ένα κομμάτι των κοινωνικών εταίρων, όταν θα ψηφίζουμε τους προϋπολογισμούς, να έχει πιο θετική αντιμετώπιση, διότι ο προϋπολογισμός είναι το πορτοφόλι του λαού, του κράτους, που ο καθένας συνεισφέρει, για να μπορέσουμε να έχουμε επιτυχία στον οραματισμό μας και στο σχεδιασμό μας.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ουσιαστικά, ψηφίζουμε με την αποχή μας.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Εντάξει, αν αυτή είναι η θέση σας, αγαπητέ συνάδελφε. Και, επειδή είσαστε νομομαθής ολκής, και το αναγνωρίζω εγώ ως συνάδελφός σας δικηγόρος, εγώ εισηγούμαι να περάσει ότι εσείς το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις ψηφίζετε με τη στάση σας τον προϋπολογισμό του κράτους.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είναι η Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και όχι το ΑΚΕΛ!

(Γέλια)

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Εντάξει. Εγώ απλώς σχολιάζω τη θέση του αγαπητού μου συνάδελφου.

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Η κυβερνητική πολιτική εστιάζεται σε δύο άξονες, την ανταγωνιστική οικονομία και την κοινωνική συνοχή. Στα χρονικά περιθώρια που έχω στη διάθεσή μου θα αναφερθώ στην κοινωνική πολιτική με τους στόχους και τα προγράμματα στους διάφορους τομείς της κοινωνικής συνοχής.

Η κυβέρνηση Κληρίδη έδωσε και δίδει ουσιαστική φροντίδα και προσοχή στην κοινωνική πολιτική, με όραμα και στόχο τη δημιουργία του κράτους πρόνοιας. Φιλοσοφία της είναι λιγότερο κράτος επιχειρηματίας, μεγαλύτερο κράτος πρόνοιας. Για να υλοποιηθούν οι θέσεις αυτές στον κοινωνικό τομέα, χρειάζεται κοινωνική συνοχή και ειρήνη που θα στηρίζεται σε συγκεκριμένες προϋποθέσεις, σωστή υποδομή και στρατηγικό προγραμματισμό. Μεταξύ των αναγκαίων προϋποθέσεων είναι η επίτευξη σταθερής οικονομικής ανάπτυξης, η διασφάλιση ενός ελάχιστου αποδεκτού επιπέδου διαβίωσης για όλους, ανεξάρτητα, τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, με την ανακούφιση των ασθενέστερων εισοδηματικά τάξεων και τη βελτίωση της κατανομής του εισοδήματος.

Η κοινωνική συνοχή επιτυγχάνεται, όταν υπάρχουν υγιείς εργατικές σχέσεις, εμπέδωση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και ελευθεριών, βελτίωση των όρων απασχόλησης των εργοδοτούμενων και σταδιακή εναρμόνιση νομικού και θεσμικού πλαισίου με τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αφού στόχος και σκοπός μας είναι να καταστούμε μέλος της ευρωπαϊκής οικογένειας. Η κοινωνική πολιτική ασκείται απ' όλα τα υπουργεία, κρατικούς και ημικρατικούς οργανισμούς. Όμως το Υπουργείο

Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στη διαμόρφωση και εφαρμογή της ευρύτερης κοινωνικής πολιτικής του κράτους μέσα από τους τομείς της εργασίας και της κοινωνικής ευημερίας. Και να μου επιτρέψετε να αναφερθώ, όσο μπορώ πιο σύντομα, στους τομείς αυτούς.

Στην εργασία η Υπηρεσία Βιομηχανικών Σχέσεων συμβάλλει στην επίλυση των εργατικών διαφορών. Από την 1η Ιανουαρίου μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου του 2000 η υπηρεσία μεσολάβησε σε εκατό δεκαέξι εργατικές διαφορές. Το 2000 πραγματοποιήθηκαν μόνο τρεις απεργίες και χάθηκαν εξακόσιες ενενήντα οκτώ εργάσιμες μέρες, σε σύγκριση με δεκαεπτά απεργίες και είκοσι χιλιάδες ενενήντα οκτώ εργάσιμες μέρες την αντίστοιχον περίοδο του 1999.

Αναμένεται ότι μέσα στο 2001 θα εκσυγχρονιστεί ο νόμος περί συντεχνιών, θα συμπληρωθούν οι εργασίες της τριμερούς επιτροπής εργατικού συμβουλευτικού σώματος για τα κριτήρια, τον καθορισμό των κατώτατων μισθών και με την προστασία των ανοργάνωτων εργοδοτούμενων. Σημειώνουμε ότι κατά την περίοδο 1993-2000 οι κατώτατοι μισθοί πωλητών, γραφέων, νοσηλευτικών βοηθών, βρεφοκόμων, παιδοκόμων και σχολικών βοηθών, που κυρίως είναι ανοργάνωτοι, δηλαδή δεν ανήκουν σε συγκεκριμένη συντεχνία, αυξήθηκαν κατά 46%.

Οι όροι, οι συνθήκες και η προστασία των εργαζομένων θα βελτιωθούν σημαντικά τόσο από τα νομοθετικά μέτρα που έχουν εισαχθεί το 2000 όσο και με νέα μέτρα που προωθούνται με βάση το ευρωπαϊκό κεκτημένο, όπως είναι ο νόμος για τη διατήρηση και διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργοδοτούμενων κατά τη μεταβίβαση επιχειρήσεων, ο νόμος για την ενημέρωση του εργοδοτούμενου από τον εργοδότη του για τους όρους που διέπουν τη σύμβαση ή σχέση εργασίας του. Επίσης προωθούνται διάφορα νομοσχέδια για τις ομαδικές απολύσεις και στο εργατικό συμβουλευτικό σώμα, στις τεχνικές επιτροπές, συνεχίζονται οι διαβουλεύσεις για τη θέσπιση νέων

νομοθεσιών, για τα εργατικά συμβούλια σε επιχειρήσεις κοινοτικής κλίμακας, τη γονική άδεια, τη μερική απασχόληση, την οργάνωση του χρόνου εργασίας και την ίση αμοιβή μεταξύ ανδρών και γυναικών. Θα τροποποιηθεί ο βασικός νόμος της ερμηνείας του όρου “εργασία ίσης αξίας”, για να περιλαμβάνει και εργασία ανόμοιας φύσης αλλά ίσης αξίας. Για να καταστεί πιο αποτελεσματικός ο νόμος για την ισομισθία, που έχει χρόνια που έχει ψηφιστεί, αλλά ουσιαστικά δεν έχει ακόμη ενεργοποιηθεί, ψηφίστηκε τροποποίηση του νόμου και το Υπουργικό Συμβούλιο απέκτησε την ευχέρεια να εκδίδει κανονισμούς που ρυθμίζουν τις εξουσίες των επιθεωρητών.

Στην απασχόληση καταβάλλεται προσπάθεια για πλήρη και παραγωγική απασχόληση και ορθολογιστική αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού κατά τομέα, επαγγελματική κατηγορία και περιφέρεια. Η διεθνοποίηση της οικονομίας, η ευρύτερη χρήση της πληροφορικής και οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις επιβάλλουν αντιμετώπιση με σημαντικές διαρθρωτικές μεταβολές, με νέες προσεγγίσεις, αναφορικά με τις μορφές απασχόλησης, την οργάνωση εργασίας και ανάπτυξη του εργατικού δυναμικού και καταπολέμηση της ανεργίας. Σημειώνουμε ότι το 2000 το ύψος της ανεργίας ήταν γύρω στο 3,4% έναντι του 3,6% το 1999. Μεταξύ των μέτρων που εισηγούμαστε, αλλά και προωθεί η κυβέρνηση, είναι η επανεκπαίδευση των ανέργων, η δημιουργία θέσεων εργασίας στον τομέα υπηρεσιών, οι διευκολύνσεις και τα κίνητρα στις εργαζόμενες μητέρες, η προώθηση της μερικής απασχόλησης για τα άτομα που δεν μπορούν να εργοδοτηθούν πάνω σε πλήρη βάση, η ενθάρρυνση επαναπατρισμού των Κυπρίων, η αναθεώρηση του συστήματος μαθητείας, η συνέχιση παροχής οικονομικής βοήθειας σε άνεργους ή υποαπασχολούμενους απόφοιτους της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για αυτοεργοδότησή τους.

Στα πλαίσια της προετοιμασίας για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση ετοιμάζεται το εθνικό σχέδιο απασχόλησης, με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής

Ένωσης για την απασχόληση. Η κοινή αξιολόγηση, που αφορά την αγορά εργασίας στην Κύπρο, βρίσκεται στο τελικό στάδιο και θα ετοιμαστεί το εθνικό σχέδιο απασχόλησης. Το σχέδιο αυτό θα μας ωφελήσει, διότι με την ένταξή μας και την εφαρμογή του θα ωφεληθεί η Κύπρος από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Έχει εκσυγχρονισθεί ο νόμος για την απασχόληση παιδιών και νεαρών προσώπων και ψηφίστηκε ο νόμος περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση. Και δίνει κάποια πρωτιά και στην κυπριακή κυβέρνηση και στη Βουλή το ότι έχουμε ψηφίσει αυτό το νόμο μέσα στην ευρωπαϊκή οικογένεια. Η επιτροπή ισότητας που θα εφαρμόζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην εργασία, επαγγελματική εκπαίδευση και συνθήκες εργασίας συζητείται στο εργατικό συμβουλευτικό σώμα. Οι γυναίκες οργανώσεις ζητούν όπως συμμετέχουν στην επιτροπή αυτή, επειδή κατά κύριο λόγο η δυσμενής διάκριση υπάρχει σε βάρος των γυναικών.

Ο έλεγχος και η υγεία των εργαζομένων είναι ο πρωταρχικός στόχος, είναι ο εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας για αποτελεσματική προστασία των εργαζομένων, των περιοίκων, του περιβάλλοντος και του κοινωνικού συνόλου. Έχουν εκδοθεί κανονισμοί για την ασφαλή χρήση του αμιάντου στην εργασία, τη σήμανση ασφαλείας και υγείας στην εργασία με βάση το ευρωπαϊκό κεκτημένο και προωθείται η συμπλήρωση νομοθεσίας για τις τροποποιήσεις του νόμου περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας, ως και οι κανονισμοί για τον έλεγχο των επικίνδυνων ουσιών.

Η μακρόχρονη και συνετή πολιτική της κυβέρνησης Κληρίδη και η συνεργασία των κοινωνικών εταίρων... και οι κοινωνικοί εταίροι είναι οι συντεχνίες, είναι η ΠΕΟ, η ΣΕΚ, η ΔΕΟΚ, και ένα κομμάτι της ΠΕΟ... και η ΠΕΟ είναι το ΑΚΕΛ, και η ΔΕΟΚ είναι το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών, η ΣΕΚ είναι ΔΗΚΟ και ΔΗΣΥ... Και συζητούν, συζητούν για προώθηση της κοινωνικής δικαιοσύνης και προστασία της κοινωνικής ευημερίας. Η κοινωνική προστασία επιτυγχάνεται μέσα από δύο μέσα, από την κοινωνική

ασφάλιση και την κοινωνική ευημερία. Το σχέδιο των κοινωνικών ασφαλίσεων παρέχει σε μισθωτούς και αυτοεργοδοτούμενους και τους εξαρτωμένους τους τις παροχές που διασφαλίζουν ένα βασικό όριο αξιοπρεπούς διαβίωσης. Οι παροχές του σχεδίου κοινωνικών ασφαλίσεων συνάδουν με τα επίπεδα των διεθνών συμβάσεων και σε ορισμένες περιπτώσεις υπερτερούν. Σημειώνεται ότι κατά την περίοδο 1994-2000 το ύψος των συντάξεων αυξήθηκε κατά 53,6% στο βασικό μέρος και κατά 25,3% στο συμπληρωματικό, ενώ ο πληθωρισμός ήταν μόνο 19,2%.

Η Κύπρος έχει μπει στη διαδικασία της πληθυσμιακής γήρανσης και τα άτομα άνω των εξήντα πέντε χρονών αποτελούν το 11,2% του πληθυσμού. Η κοινωνική σύνταξη που εισήχθη το 1995 εξασφαλίζει τα άτομα που δεν έχουν άλλη σύνταξη. Η κοινωνική σύνταξη είναι το 81% της βασικής σύνταξης γήρατος των κοινωνικών ασφαλίσεων και είναι σήμερα £125,73 δις το μήνα. Η δε συνολική δαπάνη που δίνεται είναι £25 εκατομ. και οι δικαιούχοι είναι περίπου 16 000 άτομα. Η σύνταξη αυτή έχει καθιερωθεί να λέγεται σύνταξη της οικοκυράς και της αγρότισσας. Είναι οι ομάδες των ατόμων που, ενώ προσφέρουν τόσο στην οικογένεια όσο και στην αγροτική οικονομία χωρίς ωράρια εργασίας, χωρίς διακοπές και γιορτές, χωρίς δικαίωμα απεργίας, η αξία της εργασίας τους μέχρι το 1995 είχε ηθική μόνο αξιολόγηση. Οι γυναικείες οργανώσεις όλων των χώρων των πολιτικών ζητούσαν επίμονα τη δικαίωση των τάξεων αυτών και η κυβέρνηση Κληρίδη προώθησε το νόμο της κοινωνικής σύνταξης. Η ενότητα των γυναικών, η πολιτική σύνεση υλοποίησαν την πολιτική απόφαση για την κοινωνική σύνταξη και αρχικά το όριο ηλικίας του δικαιούχου ήταν το 68ο έτος, το 1999 έγινε το 66ο έτος και την 1η Ιανουαρίου 2000 το 65ο έτος. Οι νόμοι περί τερματισμού της απασχόλησης, οι ετήσιες άδειες και τα ταμεία προνοίας είναι τα πρόσθετα μέσα προστασίας του εργαζομένου. Επισημαίνουμε ότι το 1993 από το Ταμείο Πλεονασμού το ανώτατο ποσό ήταν £8,909 εκατομ. και σήμερα είναι £19,108 εκατομ. Το Κεντρικό

Ταμείο Αδειών διέθεσε μέχρι σήμερα £5,222 εκατομ. για ίδρυση, επέκταση, συντήρηση και λειτουργικά έξοδα των κατασκηνώσεων των συντεχνιών, και των τριών που έχω αναφέρει, και επίσης £6,841 εκατομ. για τη λειτουργία του σχεδίου επιχορήγησης αδειών εργοδοτούμενων.

Το επίδομα τέκνου της πολύτεκνης οικογένειας είναι ένα επίδομα σημαντικό και είναι ένα κοινωνικό μέτρο. Το 1996 το επίδομα αυξήθηκε κατά 20% και καταβάλλεται στις οικογένειες με τέσσερα παιδιά και είναι £26,24 για κάθε παιδί. Από το μέτρο αυτό ωφελούνται 11 900 οικογένειες που έχουν συνολικά 42 500 παιδιά. Το επίδομα μάνας, ίσο με το επίδομα τέκνου, είναι το δώρο της κυβέρνησης Κληρίδη και η επιβράβευση της πολύτεκνης μάνας. Ψηφίστηκε σε νόμο στις 13 Ιουλίου 1970, με αναδρομική ισχύ από την 1η Οκτωβρίου 1999. Πέντε χιλιάδες μητέρες έναντι ετήσιας δαπάνης £1,7 εκατομ. εισπράττουν το επίδομα τέκνου. Υπάρχει πρόθεση να βοηθείται και η οικογένεια με τρία παιδιά στην προσπάθεια του κράτους για καταπολέμηση της υπογεννητικότητας. Στα πλαίσια της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο, συζητείται και προωθείται η τροποποίηση και η εξάλειψη των διακρίσεων λόγω φύλου, όπως π.χ. το επίδομα γάμου να δίδεται εξ ημισείας και στους δυο συζύγους, εφόσον υπάρχει, ανάλογα με τη βάση της ασφάλισής τους, και η παροχή και στις γυναίκες αυξήσεις για εξαρτώμενα παιδιά.

Το δεύτερο μέρος της κοινωνικής συνοχής είναι η κοινωνική ευημερία. Οι άξονες της κοινωνικής ευημερίας εστιάζονται στη διασφάλιση ενός αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης για κάθε πολίτη, με ιδιαίτερη έμφαση στην προστασία των πρεσβύτερων μελών της οικογένειας και των παιδιών. Εστιάζονται δε τα μέτρα αυτά στη στήριξη της οικογένειας, την πρόληψη της οικογενειακής δυσλειτουργίας και την αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με την υγιή ένταξη κάθε ατόμου στην κοινωνία, την προστασία, ευημερία και διασφάλιση των συμφερόντων των παιδιών και την

ενεργοποίηση και ενίσχυση των κοινοτήτων για αντιμετώπιση των αναγκών των κατοίκων τους σε τοπικό επίπεδο, με στόχο τη συλλογική δράση για γενικότερη κοινωνική ανάπτυξη.

Ο νόμος περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών εξασφαλίζει στο κάθε άπορο πρόσωπο την κάλυψη των βασικών και ειδικών αναγκών του με ανώτατο ποσό £118 το μήνα και £52 για κάθε εξαρτώμενο. Βοηθούνται παγκύπρια 15 084 περιπτώσεις ή 21 775 άτομα στις ελεύθερες περιοχές και 498 περίπου εγκλωβισμένοι με μία δαπάνη, που δόθηκε το 2000, που ανέρχεται στα £30 εκατομ. Υπάρχει δε από το 1993 μέχρι σήμερα μια αύξηση του ύψους του 66,20% στην αύξηση του επιδόματος αυτού. Υπάρχουν το σχέδιο παροχής κοινωνικής αρωγής και βελτίωσης των συνθηκών στέγασης για τα άτομα που είναι λήπτες δημοσίου βοηθήματος ή ανήκουν σε ομάδες χαμηλών εισοδηματικά τάξεων, το σχέδιο εκτάκτων βοηθημάτων, με το οποίο βοηθούνται άτομα με άμεσες ανάγκες που δεν καλύπτονται από άλλα σχέδια, το πρόγραμμα της κατ' οίκον φροντίδας ηλικιωμένων προσώπων και ατόμων με ειδικές ανάγκες και η έκφραση της φροντίδας προς τους γονείς μας και στα παιδιά μας με ειδικές ανάγκες. Το πρόγραμμα σήμερα εξυπηρετεί 3 000 άτομα και από το 1997 το πρόγραμμα επεκτάθηκε και στους εγκλωβισμένους. Η ιδρυματική φροντίδα ή η κρατική μέριμνα εκφράζεται μέσα από τις εκατόν είκοσι επτά στέγες ηλικιωμένων και αναπήρων παγκύπρια. Το κράτος καλύπτει τα τροφεία 2 134 απόρων που ζουν σε μη κρατικά ιδρύματα. Τα κέντρα ενηλίκων προσφέρουν διημερεύουσα φροντίδα για άτομα πέραν των δεκαοκτώ χρόνων από το 1997.

Η κυβερνητική πολιτική στοχεύει στην ενθάρρυνση και δραστηριοποίηση των πρεσβυτέρων πολιτών, με την προώθηση του σχεδίου της αυτοεργοδότησης των ηλικιωμένων, το σχέδιο για ενίσχυση οικογενειών για τη φροντίδα ηλικιωμένων μελών για κτιριακές μετατροπές, για να συνεχίσουν να ζουν τα ηλικιωμένα άτομα μέσα στις

οικογένειές τους, και τέλος την κοινωνική κάρτα που θα δίδεται στα άτομα άνω των 63 χρονών με ωφελήματα διάφορα προς τους δικαιούχους. Το 1995 το Υπουργικό Συμβούλιο ίδρυσε το συντονιστικό σώμα ηλικιωμένων, που συμμετέχουν οι κοινωνικοί εταίροι, και πρόσφατα το ανώτατο σώμα πολιτικής για θέματα ηλικιωμένων για διαμόρφωση της πολιτικής και των προγραμμάτων.

Η οικογένεια και το παιδί, που είναι ο πυρήνας της κοινωνίας και το παιδί ο αυριανός πολίτης, στηρίζονται, όταν υπάρχουν διάφορες αντιξοότητες, από το κράτος. Οι ουσιαστικές βοήθειες που προσφέρονται είναι για την καταπολέμηση της βίας, των διενέξεων και της παραμέλησης. Προσφέρονται υπηρεσίες σε 6 250 παιδιά και σε 2 500 οικογένειες. Η γυναίκα, για να έχει την ευχέρεια της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, χρειάζεται να διευκολύνεται στους παραδοσιακούς της ρόλους και τα καθήκοντα. Υπάρχουν 387 σταθμοί που φροντίζουν 15 908 παιδιά, 11 κρατικοί βρεφοκομικοί σταθμοί που φροντίζουν 561 παιδιά. Η τροποποίηση του νόμου για την άδεια μητρότητας για τις θετές μητέρες δίδει την ευχέρεια ομαλότερης συνοχής της υιοθετούσας οικογένειας. Η τροποποίηση του νόμου για την πρόληψη και προστασία θυμάτων βίας στην οικογένεια, που έγινε το 2000, δίδει στην Κύπρο παγκόσμια πρωτιά στο θέμα αυτό.

Το 2001 έχει κηρυχθεί ως έτος εθελοντικών υπηρεσιών. Ο εθελοντισμός ενεργοποιεί τις δυνάμεις αγάπης, φροντίδας και ενδιαφέροντος του ανθρώπου προς το συνάνθρωπό του χωρίς να προσβλέπει προς ατομικό οικονομικό συμφέρον. Η κυβέρνηση μέσα από το σχέδιο κρατικών χορηγιών την περίοδο 1993-2000, πρόσφερε 15 εκατομ. Το 2001 θα διατεθεί ποσό £3,5 εκατομ. για 290 προγράμματα. Είναι δηλαδή κατά 437% αυξημένα τα ποσά που δόθηκαν από το 1993, που ήταν μόνο του ύψους των £800. Υπάρχει συνολική κατανομή κρατικών χορηγιών κατά είδος προγράμματος και επαρχία για το 2000, όμως κατατέθηκε στη γραμματεία προς

αποφυγή περισσότερου χρόνου. Σημειώνω ότι 205 οργανώσεις ιδιωτικές επιχορηγούνται για 287 προγράμματα και προσφέρουν εθελοντικά τις υπηρεσίες τους.

Ο νόμος περί ατόμων με αναπηρίες, που ψηφίστηκε το 2000, κατοχυρώνει σφαιρικά το δικαίωμα των ομάδων των ατόμων με ειδικές ανάγκες και την παροχή ίσων ευκαιριών σ' αυτούς για την ένταξη και συμμετοχή τους στην κοινωνική και πολιτική ζωή του τόπου. Υπάρχουν επιδόματα τα οποία καλύπτουν από τη μορφή της βαριάς κινητικής αναπηρίας μέχρι την επιδότηση διακοπών, λαχείο προνοίας, αγορά τροχοκαθισμάτων και χορηγία στην επιτροπή νοητικά καθυστερημένων ατόμων. Από το 1996 και 1998 λειτούργησαν δυο κρατικά σπίτια στην κοινότητα, με μακροπρόθεσμο στόχο την αποκατάσταση και ένταξη των ατόμων που ζούσαν σε ιδρύματα στην κοινωνία.

Οι σύγχρονες τάσεις και αρχές της κοινωνικής πολιτικής επιδιώκουν τη μεγαλύτερη συνύπαρξη και αλληλοσυμπλήρωση των προγραμμάτων κοινωνικής ευημερίας με συλλογική ευθύνη και δράση. Χθες, 9 Ιανουαρίου 2000, δόθηκε το δείπνο στο ξενοδοχείο Hilton, από τον επαρχιακό σύνδεσμο ευημερίας γερόντων, ιδιωτική οργάνωση. Η αίθουσα ήταν γεμάτη από άτομα της τρίτης ηλικίας και όλα έγιναν με εθελοντική εργασία και δωρεάν. Τιμήθηκαν άτομα από 90 χρόνων και πάνω. Οι συνδαιτυμόνες ήταν όλοι από την επαρχία Λευκωσίας και την Κερύνεια. Παρούσες και οι γυναικείες και άλλες οργανώσεις που έχουν τα προγράμματά τους για την τρίτη ηλικία. Είναι άξιοι συγχαρητηρίων οι δωρητές, οι εθελόντριες και οι οργανώσεις. Η τοπική αυτοδιοίκηση έχει αυξημένες ευθύνες ιδιαίτερα σήμερα με την κατάργηση των συνόρων και την ταχύτητα των εξελίξεων. Οι εθελοντικές οργανώσεις και η τοπική αυτοδιοίκηση πρέπει να διεκδικήσουν ενεργότερη συμμετοχή στη διαμόρφωση της κοινωνικής πολιτικής.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Μου ελέχθηκε ότι έχω περισσότερο χρόνο, διότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι βουλευτής του κόμματός σας, κυρία Γεωργιάδη, που κάνει την παρατήρηση.

Μήπως έχετε παραβεί τους όρους που σας έχει θέσει η κοινοβουλευτική σας ομάδα;

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Χαίρομαι, φίλε Δώρο, που παρακολουθείς με μεγάλη προσοχή, διότι η γνώμη σου είναι ουσιαστική και μετά που παρακολούθησα εχτές πόσο ωραία έκαμνες την παρουσίασή σου, είπα ότι όσο ο Δώρος έρχεται και μιλά με αυτό τον τρόπο, θα έχουμε και εμείς ως Συναγερμός μια πιο δυνατή πολιτική μέσα στο κράτος τούτο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ώστε εβοήθησά σας.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Μάλιστα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χωρίς πληρωμή, όπως εκάμετε με το Λούλη, κυρία Γεωργιάδη.

(Γέλια)

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Εγώ ασχολούμαι με τις κομματικές μου δραστηριότητες και το έργο μας είναι η βιτρίνα μας, δεν έχουμε τόσο ανάγκη την επικοινωνιακή πολιτική, διότι εμείς επικοινωνούμε με τον κόσμο μας.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Δηλαδή δε σας ενδιαφέρει η ουσία, αλλά μόνο η βιτρίνα.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Αυτά τα οποία τόση ώρα σας αναφέρω και είπατε ότι παρακολουθείτε με τόση πολλή σοβαρότητα, με τόση πολλή προσοχή είναι το έργο το οποίο εμείς παράγουμε, στο οποίο συμμετέχετε και εσείς όταν δεν είναι ο χρόνος των προϋπολογισμών και δε θέλετε να έχετε το μερίδιο του “ευχαριστώ” του πολίτη μέσα σ’ αυτή την κοινωνική πολιτική. Αυτό είναι.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Φυσικά, κυρία Γεωργιάδη, δεν έχετε πει γιατί καθυστερούν να έρθουν οι νέοι κανονισμοί για τα δημόσια βοηθήματα που θα αλλάξουν εκείνα τα αναχρονιστικά που υπάρχουν. Και δεν έχει παρουσιαστεί από το Υπουργείο Εργασίας που είναι το αρμόδιο υπουργείο, η ανάλογη μελέτη η οποία γίνεται τώρα για οκτώ χρόνια και ποτέ δεν τελειώνει, γιατί τα πορίσματα δείχνουν ότι η φτώχεια είναι αυξημένη σ’ αυτό τον τόπο και επί τη βάση των οποίων θα γίνουν οι νέοι κανονισμοί, για να δίνονται τα δημόσια βοηθήματα στους αναξιοπαθούντες συνανθρώπους μας που δεν είναι λιγότεροι από δεκατέσσερις χιλιάδες οικογένειες.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Συμφωνώ ότι υπάρχει επίπεδο φτώχειας με βάση τα κυπριακά κριτήρια. Διότι αν εννοείτε ότι υπάρχει φτώχεια στην Κύπρο με βάση τη φτώχεια επί παγκόσμιου

επιπέδου, θα πω μια φράση: Τότε ο Θεός θα θυμώσει μαζί μας, διότι εμείς στην Κύπρο τον υπερκαταναλωτισμό τον κάναμε τρόπο ζωής και ζούμε μόνο για τον εαυτό μας, χωρίς να βλέπουμε τι γίνεται στις άλλες χώρες.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

...

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Συνάδελφε, απάντησα στην πρόκληση και όχι σε σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, παρακαλώ, όχι άλλες διακοπές. Όχι άλλες διακοπές, κύριε Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Είναι τριακόσιες λίρες: όσοι ζουν με λιγότερα από τριακόσιες λίρες θεωρούνται φτωχοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γεωργίου, δε θέλω άλλες διακοπές. Παρακαλώ, κυρία Γεωργιάδη, να συνεχίσετε.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Η κοινωνική πολιτική, όπως έχω αναφέρει, εκφράζεται -και η κοινωνική συνοχή- και από άλλα υπουργεία και οργανισμούς. Εκφράζεται και μέσα από τον αθλητισμό και τα προγράμματα εκτελούνται από τον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού. Η άσκηση του σώματος βοηθά κυρίως τη νεολαία μας. Τα προγράμματα άσκησης του σώματος βοηθούν κυρίως τη νεολαία μας να κρατηθεί μακριά από τα ναρκωτικά και τις καταστροφικές συνήθειες. Ο αθλητισμός αναπτύσσει τον άνθρωπο σωματικά και πνευματικά και κυρίως διδάσκει την ευγενή άμιλλα, τη συναδέλφωση, το “εμείς” αντί του “εγώ”, στοιχεία που είναι απαραίτητα στον αυριανό παγκόσμιο πολίτη με την εθνική ταυτότητα του πολίτη. Θέλω να πω ότι στην πολιτική ζωή άτομα που είχαν σχέση με

τον αθλητισμό δίνουν πάντοτε δείγματα σωστής επικοινωνίας και πολιτικής μέσα στον τόπο αυτό.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι το θέμα ψυχής.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Είναι, είναι θέμα ψυχής.

Και το τελευταίο μου θέμα είναι η γυναίκα. Ο εικοστός αιώνας είναι ο αιώνας των ανθρώπινων δικαιωμάτων και η οικουμενική σύμβαση για τα ανθρώπινα δικαιώματα άνοιξε το δρόμο για την κοινωνική δικαιοσύνη. Η κοινωνία αποτελείται από τους άνδρες και τις γυναίκες. Η συμμετοχή του κοινωνικού συνόλου στη διοίκηση και φροντίδα του κοινού σπιτιού τους, που είναι η οικογένεια, η κοινότητα, η επαρχία, το κράτος και όλος ο πλανήτης, είναι βέβαιο ότι θα έχει καλύτερα αποτελέσματα και δε θα υπάρχουν διακρίσεις σε βάρος ατόμων λόγω φύλου.

Οι γυναίκες της Κύπρου μέσα από τις οργανώσεις τους, μεταξύ των αγώνων και αιτημάτων τους έχουν επιτύχει να δημιουργηθεί ο εθνικός φορέας για τα δικαιώματα της γυναίκας, που πρόεδρος του είναι ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Είναι ένα μικτό σώμα με τη συμμετοχή των γυναικών, των γυναικείων συνδικαλιστικών οργανώσεων και του κράτους. Είναι σώμα συμβουλευτικού χαρακτήρα, ερευνητικού, που έχει να επιδείξει έργο κατά τη συμμετοχή του για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας. Επίσης παρακολουθεί και συμμετέχει σε διεθνή φόρα για τη γυναίκα. Τον Ιούνιο του 2000 στην ειδική σύνοδο του ΟΗΕ για τις γυναίκες η Κύπρος εκπροσωπήθηκε και έλαβε μέρος για πρώτη φορά και η Βουλή σ' αυτό το διεθνές σώμα για το θέμα της γυναίκας.

Από το 1999 η κυβέρνηση Κληρίδη ανταποκρίθηκε θετικά στο αίτημα της επιχορήγησης των γυναικείων και συνδικαλιστικών οργανώσεων για το έργο που

επιτελούν με το μικρό, δυστυχώς, ποσό των £4.000 κατά οργάνωση. Οι γυναίκες της Κύπρου που ανήκουν σ' όλους τους κομματικούς χώρους στην από κοινού αξιολόγηση επίλυσης των προβλημάτων τους πρώτο στόχο έχουν το εθνικό θέμα και τις συνέπειες της τουρκικής εισβολής και κατοχής του 1974 και αγωνίζονται όλες ως ένας άνθρωπος για την αποκατάσταση του δικαίου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, την επιστροφή όλων των προσφύγων με ασφάλεια στις γονικές εστίες, την ανακούφιση των εγκλωβισμένων και τη διευκρίνιση της τύχης των αγνοουμένων.

Οι διεθνείς γυναικείες και περιφερειακές οργανώσεις έχουν συμβουλευτική θέση στον ΟΗΕ, στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε άλλους φορείς. Σ' αυτές τις γυναικείες οργανώσεις που επιτελούν εθνικό και κοινωνικό έργο συμμετέχουν ενεργά και μέλη των ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και ΚΙΣΟΣ και έχουν ανάγκη τις κρατικές επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις. Θέλω να πιστεύω ότι το έργο τους αυτό εκτιμάται από τους κομματικούς τους χώρους και τολμώ να δηλώσω ότι μη ψήφιση των ζητούμενων ποσών από την αντιπολίτευση αποδυναμώνει το έργο των γυναικών. Το ποσό που υπάρχει φέτος στον προϋπολογισμό είναι £150.000, είναι κατά £25.000 μεγαλύτερο από το περσινό· όμως και αυτό το ποσό δεν είναι ικανοποιητικό, γιατί το έργο των γυναικών είναι πολύπλευρο.

Αναφέρω ότι τον Οκτώβριο του 2000 εξήντα πέντε γυναίκες από όλους τους πολιτικούς χώρους μετέβησαν με δικά τους έξοδα στη Νέα Υόρκη και έλαβαν μέρος στην παγκόσμια πορεία γυναικών ενάντια στη βία και στη φτώχεια· ήταν συνολικά είκοσι πέντε οργανώσεις. Εκμεταλλευόμενες την παρουσία τους στη Νέα Υόρκη, με τη βοήθεια του πρέσβη της Κύπρου, είχαν συναντήσεις με τους εκπροσώπους των πέντε μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας και εκπρόσωπο του γενικού γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και διοργάνωσαν φωτογραφική έκθεση για το Κυπριακό με τη βοήθεια του γραφείου πληροφοριών. Στα κέντρα λήψεως αποφάσεων της Νέας Υόρκης

και των Ηνωμένων Εθνών η κάθοδος των γυναικών της Κύπρου έτυχε θετικών σχολίων και οι γυναίκες της Κύπρου έγιναν πρέσβειρες της πατρίδας τους και τιμήθηκαν από το νομοθετικό σώμα της Νέας Ιερσέης, το δημοτικό συμβούλιο και το δήμαρχο της Νέας Υόρκης για τους αγώνες τους αυτούς. Οι γυναίκες έτυχαν χρηματοδότησης \$10.000 από την παροικία της Νέας Υόρκης και με απόφαση η οποία εκδόθηκε το Δεκέμβριο του 2000 η επιτροπή διαφώτισης παραχώρησε το ποσό των £3000 για τα έξοδα που πραγματοποίησαν οι γυναίκες.

Στην Ευρώπη αλλά και στον ΟΗΕ είναι υποχρεωτική η συμμετοχή και η ενίσχυση του ρόλου της γυναίκας στα κέντρα λήψεως αποφάσεων και είναι εντολή προς τα κράτη μέλη. Στην Κύπρο, ενώ έχουμε κάμει ουσιαστικά βήματα σε όλους τους τομείς, η συμμετοχή της γυναίκας στην πολιτική ζωή δεν είναι ουσιαστική.

Τελειώνοντας, θέλω να αναφερθώ στην πολιτική απόφαση η οποία αφορά την προσφυγική ταυτότητα.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Συγνώμη, είναι τριάντα πέντε λεπτά που μιλάς.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Διότι υπήρξε η διαφωνία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Εντάξει.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Άτε, τέλειωνε, τρώεις το χρόνο σου.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Λοιπόν...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

...

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Όχι, δεν μπορώ να το καταθέσω, διότι είναι ανδροκρατική απόφαση την προσφυγική ταυτότητα να την έχουν τα παιδιά των ανδρών και εκείνο το οποίο μας ενδιαφέρει εμάς είναι την προσφυγική ιδιότητα να την έχουν και τα παιδιά από μητέρες πρόσφυγες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μια ερώτηση, κυρία Γεωργιάδη. Αν υποθέσουμε ότι οι μισοί άνδρες πρόσφυγες είναι παντρεμένοι με τις μισές μη πρόσφυγες γυναίκες, αυτό θα σημαίνει ότι όλοι οι κάτοικοι της Κύπρου θα πρέπει να έχουν προσφυγική ταυτότητα. Αυτό το ερώτημα θα μπορούσαμε να το απαντήσουμε;

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Υπάρχει, υπάρχει απάντηση, αλλά, κύριε Πρόεδρε, επειδή η αντιπολίτευση μου γίνεται από τα δεξιά, που είναι το δικό μου κόμμα, ότι έχω φάει πολλή ώρα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ δε σας κάμνω, με συγχωρείτε...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Σας βοηθούμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, κύριε Συλλούρη, ένα λεπτό, εγώ δε σας κάμνω αντιπολίτευση, σας κάμνω μια ερώτηση διευκρινιστική. Ο κ. Συλλούρης θα μιλήσει μόνο αν το επιτρέψει η κ. Γεωργιάδη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, είναι θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι θέμα διαδικασίας, εντάξει.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ε, με τον ίδιο τρόπο που χτες κάναμε παρατήρηση στο ΑΚΕΛ ότι έπρεπε να τηρήσει τη σειρά του, επειδή δεσμευόμαστε όλοι και είναι συμφωνία κυρίων να τηρούμε τους χρόνους, ε, εμείς -λείπει ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, είναι εδώ ο συνάδελφος- λέμε στη συνάδελφο ότι δεκαεπτά λεπτά είναι η ομιλία μας.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Σωστό, αντιπροσωπεύεις εσύ, συνάδελφε, είναι σωστό!

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Δεν είναι συμφωνία κυριών.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Συνάδελφε, απλώς θέλω να σας πω ότι επειδή καλύπτω δύο εισηγήσεις, έχω πάρει την άδεια να είμαι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο χρόνος σας θα λογαριαστεί, κυρία Γεωργιάδη, στην κοινοβουλευτική σας ομάδα. Κάποιος θα κόψει πίσω, αν συμπληρωθεί ο χρόνος σας.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Όχι! Εμείς έχουμε ήδη τρεις συναδέλφους οι οποίοι δεν εμίλησαν.

Εν πάση περιπτώσει εκείνο στο οποίο θέλω να σας απαντήσω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι δεν μπορείτε αυτό το ερώτημα να το βάζετε μόνο για τα παιδιά των γυναικών προσφύγων, αλλά πρέπει να το βάζετε και για τα παιδιά των ανδρών προσφύγων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και για τους δυο υπέβαλα την ερώτηση.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Και θέλω να σας πω ότι στην επιτροπή Προσφύγων που συζητήθηκε, όλες οι προσφυγικές οργανώσεις, όλες οι γυναικείες οργανώσεις και σιωπηρώς τα κόμματα αποδέχθηκαν ότι αυτό το θέμα της μητρογονίας και της προσφυγικής ταυτότητας είναι κάτι το οποίο πρέπει να το δούμε, διότι δημιουργεί συνταγματικό πρόβλημα και είναι κατάφωρη παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των γυναικών. Και αν ήταν μαζί μας στα έδρανα ο συνάδελφός σας ο κ. Κουρτελλάρης και τον ρωτούσατε από πού είναι ο άντρας, θα σας απαντούσε: «Από το χωρκό της γυναίκας»! Μπορείτε να μου πείτε γιατί τα παιδιά των γυναικών να μην είναι που το χωρκό της μάνας τους, όταν ο άντρας της γυναίκας είναι που το χωρκό της γυναίκας του; Να μου δώσετε αυτή την απάντηση.

Εν πάση περιπτώσει, τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, - ευχαριστώ για την υπομονή που μου δείξατε- εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού θα ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, διότι πιστεύουμε ότι και έργο παρήξαμε και ήταν και με τη δική σας βοήθεια που ορισμένες νομοθετικές διατάξεις έχουν περάσει και είναι με μεγάλη μας λύπη που εσείς απέχετε και δε θέλετε το μερίδιό σας από αυτή την κοινωνική πολιτική που ψηφίσατε μέσω αυτής της Βουλής.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Γεωργιάδη, κυρία Γεωργιάδη, μια ερώτηση: Δε θέλετε να...

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Ο Πρόεδρος δε θέλει να με αφήσει να φύγω από το βήμα. Δεν ξέρω τι έχει πάθει σήμερα!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Πάντως τα δέκα λεπτά που αναλώθηκαν με παρεμβάσεις του προεδρείου και άλλων συναδέλφων του ΑΚΕΛ δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να αφαιρεθούν από το χρόνο τον οποίο δικαιούται ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Σίγουρα, έχετε απόλυτο δίκαιο.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Το χρόνο θα τον χρειαστούμε, για να δώσουμε απαντήσεις σε παρεμβάσεις συναδέλφων, οι οποίοι με ανακρίβειες από το βήμα της Βουλής έχουν δώσει κάποιες προς τα έξω αναφορές για...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κωνσταντίνου, εσείς διαμαρτυρηθήκατε μόνο για το χρόνο ο οποίος σπαταλήθηκε διακόπτοντας την κ. Γεωργιάδη. Δεν έχετε κανένα δικαίωμα να απαντήσετε σε συναδέλφους για τις ομιλίες τους, τη στιγμή που δε μιλάτε ως εκπρόσωπος ή εκ μέρους του κόμματός σας επί της ουσίας του θέματος.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Εγώ είπα ότι θα χρειαστούμε το χρόνο· δεν μπήκα στην ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι παρατηρήσεις σας ήταν αχρείαστες και αντικανονικές.

Κυρία Γεωργιάδη, αν έχετε τελειώσει, σας ευχαριστώ για τη συμμετοχή σας.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Επέστρεψα, γιατί εσείς με φωνάξατε, κύριε Πρόεδρε. Γι' αυτό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε θα ήθελα να υποβάλω την ερώτηση, για ευνόητους λόγους.

Κύριε Χατζηδημητρίου, θέλετε να μιλήσετε τώρα ή να διακόψουμε;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δεν είναι ο κ. Χατζηδημητρίου τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω ποια διαδικασία έχει συμφωνηθεί. Από ό,τι γνωρίζω...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Με τον προηγούμενο προεδρεύοντα συμφωνήθηκε ότι θα συνεχιστούν οι εργασίες με τον κατάλογο των εγγεγραμμένων συν του κ. Γιαννάκη Θωμά της κοινοβουλευτικής μας ομάδας ο οποίος ήταν εγγεγραμμένος να μιλήσει χθες, αλλά για λόγους αντικειμενικούς δεν μπόρεσε να μιλήσει. Έγινε αποδεκτό το αίτημά μας να μιλήσει σήμερα. Ανεξαρτήτως του αν θα προχωρήσει, όπως φαίνεται, η πρωινή συνεδρίαση μέχρι κάποια ώρα πέραν της 1.00 μ.μ., η πρότασή μας ήταν αυτή και είχε γίνει αποδεκτή και από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού και από τον προεδρεύοντα κ. Αβραάμ Αντωνίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η ώρα είναι περίπου 1.00 μ.μ. Υπάρχουν τρεις ομιλητές ακόμη. Υπολογίζεται ότι οι αγορεύσεις τους θα διαρκέσουν περίπου μία ώρα. Θέλετε να συνεχίσουμε; Εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Τι ώρα θα αρχίσουμε το απόγευμα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στις τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι θα μιλήσουν και οι τρεις εναπομείναντες στην πρωινή συνεδρία, διότι το απόγευμα οι ομιλητές είναι καθορισμένοι και ο χρόνος δε θα αρκέσει. Υπάρχουν δεκαέξι ομιλητές στην απογευματινή συνεδρία.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η διευθέτηση είναι πολύ λανθασμένη. Χτες κάναμε συμφωνία να διακόψουμε η ώρα μια και διακόψαμε. Είχαμε πει ότι σήμερα, αντί στις τέσσερις, θα ξεκινήσουμε στις τρεις. Εμείς έχουμε διευθετήσει το πρόγραμμά μας και έχουμε και υποχρέωση που πρέπει να πάμε. Πρόκειται περί κηδείας. Θα πρέπει να πάμε στην Ευρύχου. Έχουμε κηδεία στις δύο. Άρα, θα φύγουμε σχεδόν όλοι εμείς. Ποιος λόγος υπάρχει να μιλούν συνάδελφοι χωρίς την παρουσία σχεδόν κανενός; Να διακόψουμε τώρα, να αρχίσει η συνεδρία στις τρεις και να αφαιρεθούν πέντε λεπτά από τον κάθε ομιλητή. Πόσους ομιλητές έχουμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεκαέξι ομιλητές.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ωραία! Να αφαιρεθούν πέντε λεπτά από τον κάθε ομιλητή και...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε, κύριε Συλλούρη. Είναι δεκαέξι ομιλητές στην απογευματινή συνεδρία και τρεις ομιλητές που μένουν από την πρωινή, σύνολο δεκαεννιά.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να έρθουμε και αύριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πλέον οι δευτερολογίες και η ψήφιση.

Ο κ. Μουσιούπτας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ο προηγούμενος προεδρεύων, ο κ. Αβραάμ Αντωνίου, μου είπε ότι σειρά για ομιλία είχε ο κ. Θωμά και μάλιστα μου είπε να είμαι stand by, για να σας αντικαταστήσω, σε περίπτωση που θα θέλατε να αποχωρήσετε. Μου είπε ότι θα προχωρήσουμε μέχρι τις μία και τριάντα και ότι υπήρξε μια διευθέτηση. Γι' αυτό το λόγο, ας μη χάνουμε παραπάνω χρόνο ας προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Χατζηδημητρίου. Έτσι έχω σημειωμένο.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ο κ. Αντωνίου μου είπε ότι είναι ο κ. Θωμά.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται. Κατόπιν συμφωνίας, ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Κυριάκος Τυρίμος, μετά τον κ. Τυρίμο είναι ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου και θα έκλεινε, βάσει της συμφωνίας, την πρωινή συνεδρίαση ο κ. Γιαννάκης Θωμά. Αν υπάρχει πρόταση αλλαγής, δε δημιουργείται μείζον πρόβλημα, αλλά θα δυσκολέψουμε τις εργασίες της απογευματινής συνεδρίασης, με τον τεράστιο όγκο που θα προκύψει από δεκαέξι συν τρεις ομιλίες. Η παράκληση είναι να προχωρήσουμε τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, θα συνεχιστεί η συνεδρία, για να τελειώσουν οι τρεις ομιλητές, όση ώρα και να πάρει. Παρακαλώ μόνο τους ομιλητές να συντομεύσουν τις ομιλίες τους και παρακαλώ όχι παρεμβάσεις από συναδέλφους.

Λοιπόν, ποιος θέλει να μιλήσει πρώτος;

Ο κ. Τυρίμος.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Θα προσπαθήσω, κύριε Πρόεδρε, να είμαι πολύ σύντομος.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μια από τις βασικές πτυχές της κοινωνικής πολιτικής του κόμματός μας είναι ή υγεία. Επανειλημμένα θέσαμε την ανάγκη εφαρμογής ενός Εθνικού Σχεδίου Υγείας καλά μελετημένου, το οποίο να ανταποκρίνεται στις ανάγκες και απαιτήσεις της κυπριακής πραγματικότητας. Ενός σχεδίου υγείας που θα δίνει ίσες ευκαιρίες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από την κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση και τον τόπο διαμονής, ενός σχεδίου που θα διασφαλίζει το δικαίωμα του ασθενούς να τυγχάνει περίθαλψης από γιατρό και νοσηλευτήριο της επιλογής του.

Πολύ σωστά ο κ. Δώρος Θεοδώρου είπε ότι το σύστημα σήμερα είναι κατάλοιπο της αποικιοκρατίας και δεν μπορεί πλέον να αντεπεξέλθει ούτε στις ανάγκες ούτε στις απαιτήσεις, αλλά και οικονομικά είναι ασύμφορο. Επίσης, θα ήθελα να σχολιάσω με δύο λέξεις την καθολικότητα. Το νέο σχέδιο υγείας πρέπει οπωσδήποτε να είναι καθολικό. Πρέπει όλοι να συμμετέχουν. Αν δώσουμε την ευκαιρία σε ψηλά αμειβόμενους να έχουν το δικό τους σχέδιο υγείας, τότε υπάρχει κίνδυνος να διαχωρίσουμε τους ασθενείς σε προνομιούχους και μη, δηλαδή σε τάξεις.

Η παρούσα κυβέρνηση κατέθεσε το νομοσχέδιο για το Εθνικό Σχέδιο Υγείας στο τέλος του περασμένου χρόνου, παρ' όλο που οι εμπειρογνώμονες το είχαν προ πολλού ετοιμάσει. Η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα άσκησε κριτική, διότι, ενώ για οκτώ χρόνια δεν προχώρησε στην υλοποίηση των υποδείξεων των εμπειρογνομώνων, σε μια κίνηση εντυπωσιασμού και λόγω προεκλογικών δεσμεύσεων προχώρησε στην κατάθεση του νομοσχεδίου, πυροδοτώντας τις δικαιολογημένες αντιδράσεις των κοινωνικών εταίρων, ιδιαίτερα των δημοσίων υπαλλήλων των οποίων το κράτος είναι και ο εργοδότης.

Συγκεκριμένα, η κυβέρνηση δεν προχώρησε στην αναδιοργάνωση του Υπουργείου Υγείας και των τμημάτων του, στην αναδιοργάνωση των νοσοκομείων, στη συνεχόμενη εκπαίδευση των γιατρών στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, στη δημιουργία συστήματος πληροφορικής στην υγεία, στη δημιουργία υποδομής και μηχανισμών για ιατρικό έλεγχο, στην προώθηση κοινοτικής νοσηλευτικής, στη δημιουργία πολυδύναμων αγροτικών υγειονομικών κέντρων και στην αναβάθμισή τους. Συγκεκριμένα, δεν έχουν αναβαθμιστεί υγειονομικά κέντρα, όπως του Πύργου Τηλλυρίας, του Κάμπου, του Παλαιχωρίου, της Κλήρου. Δεν έχουν κτιστεί υγειονομικά κέντρα στη Λακατάμια και στη Δευτερά, τα οποία αποτελούν βασικό συστατικό στη δημιουργία του Εθνικού Σχεδίου Υγείας. Υπενθυμίζω ότι ούτε για το Νέο Νοσοκομείο Αμμοχώστου, το οποίο προγραμματίζεται εδώ και επτά χρόνια, έχουν αρχίσει οι εργασίες.

Το πιο βασικό είναι ότι μέσα από το προτεινόμενο νομοσχέδιο δεν κατοχυρώνεται ή ύπαρξη και αναβάθμιση των κρατικών νοσηλευτηρίων, τα οποία θα αποτελέσουν το βασικό άξονα λειτουργίας ενός Εθνικού Σχεδίου Υγείας. Επίσης δε διασαφηνίζεται η κατοχύρωση των κεκτημένων δικαιωμάτων τόσο των λειτουργών υγείας όσο και των εργαζομένων στο δημόσιο τομέα. Λυπούμαι επίσης να παρατηρήσω ότι, ενώ το νέο γενικό νοσοκομείο δεν προβλέπει τη δημιουργία τμήματος ογκολογίας, ακόμη δεν έχει ξεκαθαρίσει ο τρόπος συνεργασίας του ογκολογικού κέντρου της Τράπεζας Κύπρου. Γι' αυτό, και στους προϋπολογισμούς υπάρχει πρόνοια με το συμβολικό ποσό των £10. Παρακαλώ να σημειωθεί ότι τα λειτουργικά έξοδα του ογκολογικού κέντρου είναι γύρω στα £6 εκατομ. και είναι κατά πέντε φορές πιο ψηλά από ό,τι του ογκολογικού τμήματος του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας.

Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα το οποίο παρατηρείται στον τομέα της υγείας είναι τα σκάνδαλα για τα φάρμακα. Επανειλημμένα θέσαμε το θέμα της μηχανογράφησης,

δυστυχώς όμως για μια δεκαετία δεν έγινε κατορθωτή, με αποτέλεσμα την πολυφαρμακία στους ασθενείς και την εξαφάνιση βασικών φαρμάκων, τα οποία άγνωστο πού καταλήγουν. Οι κακές γλώσσες λένε ότι πάρα πολλά από αυτά καταλήγουν και στον ιππόδρομο. Το γεγονός όμως είναι ένα: Μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν ένοχοι και εκεί όπου δεν υπάρχει τιμωρία αρχίζει ή ασυδοσία. Απλώς υπενθυμίζω το σκάνδαλο με τις ερυθροποιητίνες, με τις αμφетаμίνες και το σκάνδαλο στο ινστιτούτο νευρολογίας όπου, όταν επεστράφησαν τα λεφτά, το θέμα θεωρήθηκε λήξαν. Δηλαδή, όταν ένας επέστρεψε τα λεφτά μετά από μια διασπάθιση ή κατάχρηση -και μιλούμε για ένα ποσό της τάξης των £370.000- τότε η υπόθεση έκλεισε, με αποτέλεσμα μέλη του συμβουλίου να δώσουν την παραίτησή τους, ενώ μια γυναίκα πρόσφυγας η οποία αδυνατούσε να πληρώσει ένα ποσό £2.000 που όφειλε στο δημόσιο φυλακίστηκε και χρειάστηκε και η παρέμβαση του Προέδρου της Δημοκρατίας, για να απελευθερωθεί.

Στο ινστιτούτο γίνεται πολύ σοβαρή και επιστημονική δουλειά, γι' αυτό επιβάλλεται να γίνει έλεγχος σε όλους τους τομείς. Αν ορισμένα πράγματα αφεθούν να περάσουν απαρατήρητα, τότε σιγά-σιγά θα το οδηγήσουμε στο μαρασμό.

Έρχομαι τώρα στα τέλη ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Όταν ψηφίσαμε το νόμο για τα τέλη, είχε τονιστεί ότι οι χρόνιοι ασθενείς, όπως οι ινσουλινοεξαρτώμενοι, οι νεφροπαθείς, οι ασθενείς με μεσογειακή αναιμία, όπως και άλλες ομάδες ασθενών με χρόνιες ασθένειες, δε θα πληρώνουν τέλη. Φαίνεται ότι κάποιες ασάφειες υπάρχουν στους κανονισμούς, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα στην εφαρμογή. Έχω την εντύπωση ότι οι κανονισμοί πρέπει να επανέλθουν προς συζήτηση στην επιτροπή Υγείας της Βουλής, για να γίνουν τροποποιήσεις όπου χρειάζεται.

Αποστολή ασθενών στο εξωτερικό. Παράνομα, κατά τη γνώμη μου, ο Υπουργός Υγείας ζητά προκαταβολή από όλους τους ασθενείς. Οι δικαιούχοι δωρεάν

ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ανεξάρτητα από τον τόπο που θα τύχουν θεραπείας, δεν πρέπει να πληρώνουν. Μεταβαίνουν στο εξωτερικό, διότι στην Κύπρο δεν υπάρχουν οι δυνατότητες για θεραπεία και όχι από ιδιοτροπία. Επομένως, πρέπει να τηρούνται ο νόμος και οι κανονισμοί. Έχω παράδειγμα στο οποίο ασθενής με χρόνια ασθένεια, συγκεκριμένα με λευχαιμία, μετέβη στην Αγγλία το Νοέμβριο για εξετάσεις και, όταν χρειάστηκε τον Ιανουάριο να ξαναμεταβεί, του ζητήθηκε να καταβάλει το ποσό των £1.500. Αναγκάστηκα να παρέμβω, γιατί έβλεπα ότι ήταν άδικο.

Τελειώνοντας το θέμα αυτό, παρακαλώ να μου επιτραπεί να σχολιάσω την κρίση που επικρατεί μεταξύ Υπουργού Υγείας και κυβερνητικών γιατρών. Η απεργία είναι όπλο στο χέρι των εργαζομένων. Γι' αυτό, δικαιούνται να το χρησιμοποιήσουν, όταν θίγονται τα συμφέροντά τους. Εφόσον και ο ίδιος ο Υπουργός διαπιστώνει ότι όντως είναι αδικημένοι, γιατί δεν κάνει εισηγήσεις, για να αρθεί η αδικία; Γιατί περιμένει να γίνει απεργία; Γιατί περιμένει από τους αδικημένους να κάνουν αυτοί το πρώτο βήμα; Ποιος επιτέλους θα πληρώσει αυτό το πείσμα; Δεν είναι οι ασθενείς; Γι' αυτό, καλούνται και οι δύο πλευρές με σύνεση να αρχίσουν συνομιλίες για επίλυση του προβλήματος. Χθες η συντεχνία των κυβερνητικών γιατρών έκανε το πρώτο βήμα. Κάλεσε τον Υπουργό Υγείας να καταθέσει συγκεκριμένες προτάσεις. Ελπίζω και εύχομαι να το πράξει. Ελπίζω να υπάρξει ανταπόκριση.

Υγεία και περιβάλλον. Το φυσικό περιβάλλον μέσα στο οποίο ο άνθρωπος ζει, κινείται και δημιουργεί επηρεάζει αποφασιστικά την ποιότητα ζωής του. Όμως στο οικονομικό σύστημα που ζούμε και όπως λειτουργεί σήμερα, θυσιάζονται όλα στο βωμό του γρήγορου και εύκολου κέρδους. Γι' αυτό, κάθε κράτος που στο επίκεντρο της πολιτικής του είναι ο άνθρωπος πρέπει να σέβεται και να προστατεύει το περιβάλλον. Στον τόπο μας δυστυχώς υπάρχει έλλειψη πολιτικής, οράματος και νόμων. Η ρύπανση που προκαλείται έχει επηρεάσει σοβαρά την υγεία των κατοίκων πολλών περιοχών.

Πρώτα οι αμιαντωρύχοι και οι μεταλλωρύχοι, ακολούθως οι κάτοικοι των περιοχών που γειτονεύουν με λατομεία και χυτήρια. Πρόσφατα οι κάτοικοι Εργατών πλήρωσαν οι ίδιοι, για να γίνει έρευνα και να αποδειχτεί ότι παρουσιάζουν αναπνευστικά προβλήματα, προβλήματα καρκίνου, αναιμίας μέχρι και πρόωρη θνησιμότητα. Είναι επιτέλους το κράτος θεματοφύλακας της υγείας του λαού; Πώς επιτρέπεται να κτίζονται σπίτια δίπλα σε μεταλλεία και χυτήρια και στο τέλος, αντί να πληρώσει αυτός που ρυπαίνει, πληρώνει ο φορολογούμενος αποζημιώσεις για το κλείσιμο ή τη μετακίνησή τους; Πώς δημιουργούνται πολεοδομικές ζώνες δίπλα σε μεταλλεία και δίπλα σε βαριές βιομηχανίες;

Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε στις μέρες μας είναι αυτό της διατροφής. Το 1962 η Ραχήλ Καρσόν στο βιβλίο της “Σιωπηλή Άνοιξη” έγραφε: «Σήμερα δεν έχουμε να αντιμετωπίσουμε απλά μια περιστασιακή δόση κάποιου δηλητηρίου το οποίο τυχαία κατέληξε σε κάποιο είδος τροφής μας, αλλά μια επίμονη και συνεχή δηλητηρίαση όλου του φάσματος του ανθρώπινου περιβάλλοντος». Από μελέτη που έγινε, διαπιστώθηκε ότι γίνεται μη ορθολογιστική και πολλαπλή χρήση δυνητικά ογκογόνων φυτοφαρμάκων -μέχρι και πέντε φυτοφάρμακα έχουν εντοπισθεί στο ίδιο προϊόν- στο 27% των δειγμάτων, ενώ ποσοστό 10,6% ήταν εκτός ορίων για χρήση. Υπολογίζεται ότι στην Κύπρο χρησιμοποιούνται τεσσεράμισι κιλά παρασκευασμάτων φυτοφαρμάκων ανά κάτοικο.

Ένα άλλο σοβαρό πρόβλημα που παρουσιάζεται είναι η βιομηχανοποίηση στην κτηνοτροφία με σκοπό την αύξηση της παραγωγικότητας και φυσικά του κέρδους. Τα δημητριακά είναι μεταλλαγμένα. Τα ζώα από χορτοφάγα τα έχουμε μετατρέψει σε παμφάγα και τρέφονται με ζωικές πρωτεΐνες, όπως είναι τα οστεάλευρα και τα κρεατάλευρα, με αποτέλεσμα τη σπογγειόμορφη εγκεφαλοπάθεια των βοοειδών και την τρομώδη νόσο των κοππαδιών.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σκοπός της ομιλίας μου είναι ο προβληματισμός: Μήπως είναι καιρός να στραφούμε προς τη φύση; Μήπως είναι καιρός να προστατεύσουμε όσο είναι δυνατό το περιβάλλον και την υγεία μας; Διότι το κέρδος είναι πολύ σχετικό. Τα χρήματα που ξοδεύουμε για τη θεραπεία των νέων ασθενειών είναι πολύ περισσότερα. Ας μελετήσουμε λοιπόν την πιθανότητα εκτροφής ζώων με φυσική διατροφή και την παραγωγή προϊόντων χωρίς φάρμακα. Ίσως να προτιμούνται και το κέρδος να είναι πολύ περισσότερο. Με όραμα και πολιτική βούληση μπορεί να γίνει πραγματικότητα.

Ευχαριστώ. Προσπάθησα να είμαι όσο το δυνατό πιο σύντομος.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Κυριάκου Τυρίμου, τον προεδρεύοντα κ. Γιαννάκη Αγαπίου αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Νίκος Μουσιούτσας.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ)

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φοβάμαι ότι εγώ θα σας απασχολήσω γύρω στη μισή ώρα. Αυτό σας το λέω εκ των προτέρων, για να κανονίσετε τα προγράμματά σας.

Η φετινή συζήτηση των προϋπολογισμών επιβαρύνεται από τη χρονική στιγμή. Βρισκόμαστε στη μέση της διαδρομής για την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων ένταξης με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ζούμε κάτω από την ένταση και την πίεση των διακοινοτικών συνομιλιών στα πλαίσια του ΟΗΕ. Είμαστε αντιμέτωποι με πολλά εσωτερικά προβλήματα και σε αυτά δε θα πρέπει να ξεχνούμε και την αναταραχή στα κατεχόμενα με τους Τουρκοκυπρίους.

Υπάρχει ακόμη γύρω μας, στην περιοχή μας και στον κόσμο, μια πρωτοφανής αναστάτωση από την οποία δε μένουμε ανεπηρέαστοι. Έννοια μας θα πρέπει να είναι πώς θα πορευτούμε μέσα σε έναν κόσμο δύσκολο και αντιφατικό, με το φορτίο του Κυπριακού και την προσπάθεια της επιβίωσης. Κύρια προϋπόθεση επιβίωσης είναι ένα ισχυρό εσωτερικό μέτωπο, που και αυτό κατά κύριο λόγο βασίζεται πάνω στην οικονομία.

Ποια είναι η κατάσταση της οικονομίας είναι καλά γνωστό στο σώμα τόσο από την ομιλία του κ. Υπουργού Οικονομικών όσο και από τις παρατηρήσεις των κ. συναδέλφων και ιδιαίτερα τις ομιλίες των συναδέλφων του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών. Η επανάληψη στοιχείων και μεγεθών δε θα πρόσθετε πολλά πράγματα και ίσως μάλιστα να μη συνέβαλλε σε μια δημιουργική συζήτηση.

Όπως η οικονομία είναι θεμέλιο για την περαιτέρω πορεία, το ίδιο σημαντική είναι η πολιτική που θα ακολουθήσουμε σε άλλους τομείς, είτε λιγότερο συζητημένους είτε βασικούς, της κρατικής ή κυβερνητικής δραστηριότητας. Γιατί, ακόμη και να έχουμε ισχυρή οικονομία που να ικανοποιεί τους δείκτες του Μάαστριχτ, ανταγωνιστική που να μπορεί να σταθεί μέσα στην παγκόσμια οικονομία, η Κύπρος χρειάζεται μια σοφή ευέλικτη εξωτερική πολιτική, για να μπορεί να επιβιώσει.

Ο συνδυασμός οικονομίας και εξωτερικής πολιτικής είναι αναγκαίος για την Κύπρο όσο σε κανένα άλλο μέρος του κόσμου. Στα τέλη του 2000 μπήκαμε σε μια νέα περίοδο για το Κυπριακό. Μετά από μια σειρά άνευ νοήματος συναντήσεων, όπου το μόνο στοιχείο που προέκυπτε ήταν το αδιέξοδο, εγκαινιάστηκε από το διεθνή παράγοντα μια νέα τακτική, της υποβολής αλληλοδιάδοχων προτάσεων, όχι κατ' ανάγκη συμβατών μεταξύ τους. Δεν μπορούμε να πούμε ότι η Βουλή είναι ενήμερη των εξελίξεων στο Κυπριακό. Και αυτό είναι λάθος· υποβαθμίζει τη λαϊκή αντιπροσωπία και αφήνει απληροφόρητο το λαό.

Το πρόβλημα δεν είναι θεωρητικό, γιατί κάποτε αυτός ο λαός θα κληθεί να τοποθετηθεί πάνω στις εξελίξεις. Και ένας λαός χωρίς ενημέρωση δε θα είναι σε θέση να τοποθετηθεί και το βάρος της ευθύνης θα πέσει αποκλειστικά στις ηγεσίες. Και τι θα συμβεί, αν λόγω έλλειψης πληροφόρησης ή και συμμετοχής εκδηλωθεί χάσμα απόψεων μεταξύ λαού και ηγεσίας; Τούτο είναι ένα ερώτημα που θα πρέπει να απασχολήσει την ηγεσία.

Όλοι γνωρίζουμε ότι να αλλάξουμε τον κόσμο, ώστε να δώσουμε λύσεις σύμφωνα με τις δικές μας απόψεις ή να τον προσαρμόσουμε στις δικές μας απαιτήσεις περί δικαιοσύνης και τρόπου διεθνούς συμπεριφοράς, είναι πράγμα αδύνατο. Άρα, θα πρέπει εμείς να αναζητήσουμε τα σημεία σύμπτωσης συμφερόντων με τους οποιουσδήποτε άλλους, για να βρούμε κάποια λογική και κάποια διέξοδο από τα σημερινά δεδομένα. Ποια είναι αυτά τα συμφέροντα; Αυτά πρέπει να μελετήσουμε και να αποκαλύψουμε.

Πρώτα από όλα σε κανέναν, μικρό ή μεγάλο, γειτονική ή απόμακρη χώρα, δε συμφέρει η ολική κατάκτηση της Κύπρου. Άρα, και η ολοκλήρωση των τουρκικών στόχων και επιδιώξεων δεν είναι πραγματοποιήσιμη. Μια Τουρκία που θα ήταν δυνατό να ελέγχει, πέραν των όσων σήμερα διαθέτει, και την Ανατολική Μεσόγειο γίνεται ο κλειδοκράτορας των συγκοινωνιών και της ενέργειας. Αλλάζει τη γεωστρατηγική ισορροπία της περιοχής. Μεταφέρει τα σύνορα της Ευρώπης δυτικότερα προς την Κρήτη. Αλλάζει την πολιτική και πολιτιστική φυσιογνωμία της περιοχής. Κόβει τις μέχρι τώρα γέφυρες επικοινωνίας που βασίζονται στην ελευθερία και τη δημοκρατία και εγκαθιστά νέα δεδομένα με αυταρχικά και στρατοκρατικά κριτήρια, περιθωριοποιεί την Ελλάδα και αιχμαλωτίζει την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μεταβάλλει βασικά συστατικά της κοινής εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας και δηλώνει επιστροφή στο παρελθόν των

κατακτήσεων και των οθωμανικών ονείρων, σε μια εποχή που ο κόσμος ξανοίγεται στο μέλλον με προοπτική την ειρήνη και τη δημοκρατία.

Αυτά και άλλα δεδομένα ανοίγουν δυνατότητες για την Κυπριακή Δημοκρατία και για την επιβίωση της σημερινής σύνθεσης του πληθυσμού. Στην Κύπρο είναι αλληλένδετα ο πληθυσμός και η σύνθεσή του με τους Ελληνοκυπρίους και τους Τουρκοκυπρίους. Πώς αυτά αξιοποιούνται; Πώς ο λαός της Κύπρου ως σύνολο θα διασφαλίσει το μέλλον του, προπαντός ύστερα από τη συμφορά του 1974, είναι το μέγα ζητούμενο για το οποίο πρέπει να δουλέψουμε όλοι μαζί, γιατί κανένας από μόνος του δεν κατέχει όλη την αλήθεια.

Αυτή η κοινότητα συμφερόντων είναι που διευκολύνει την πορεία μας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση και είναι η ευρωπαϊκή μας πορεία ένας στρατηγικός στόχος που ανοίγει προοπτικές και διαρρηγνύει αδιέξοδα. Η πραγμάτωση του στόχου της ένταξης θα σημαίνει και υπερφαλάγγιση των τουρκικών επιδιώξεων στην Κύπρο. Μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα δημιουργηθούν εντελώς νέα δεδομένα σε ένα νέο υπό διαμόρφωση κόσμο που θα ξεπεράσει τις κατοχικές καταστάσεις και τα στρατοκρατικά όνειρα της Τουρκίας.

Η παρακολούθηση των ευρωπαϊκών υποθέσεων έχει πια για μας ουσιαστική και πρακτική σημασία. Μας ενδιαφέρει πώς προχωρεί η διεύρυνση, ποιες τάσεις επικρατούν της εμβάθυνσης ή της εμπορικής διάστασης, ποια χώρα προεδρεύει, ποιες οι προτεραιότητές της και τι εμείς μπορούμε να αποκομίσουμε σε κάθε περίπτωση.

Ιδιαίτερης σημασίας για την ευρωπαϊκή μας πορεία είναι οι σχέσεις Κύπρου - Ελλάδας και η στενή συνεργασία για την προώθηση αυτού του μεγάλου στόχου. Αυτό όμως το αυτονόητο δεν είναι πάντοτε αντιληπτό και ούτε προωθείται χωρίς τριβές. Δεν έλειψαν οι τριβές ούτε για την απόφαση της 5^{ης} Μαρτίου 1995 ούτε για την απόφαση στο Ελσίνκι της 12^{ης} Δεκεμβρίου 1999 και ούτε για την πρόσφατη της Νίκαια το

Δεκέμβρη του 2000. Όμως και οι τρεις αυτές αποφάσεις συντέλεσαν στην παράκαμψη εμποδίων για την ενταξιακή μας πορεία και έκαναν το Κυπριακό θέμα διεθνούς διαφοράς της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Τουρκία.

Μπορεί να μην παίρναμε κάθε φορά το καλύτερο, όμως θα ήταν λάθος να μηδενίζουμε και ό,τι καταχωρήθηκε προς όφελος της Κύπρου. Και δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι στα διεθνή βήματα δεν υπάρχει κάποιος που υπαγορεύει όρους και κάποιος άλλος που υποχωρεί· υπάρχει πάντα στη μέση ο συμβιβασμός. Και από αυτό το συμβιβασμό σίγουρα η Τουρκία δε βρέθηκε κερδισμένη και αυτό γιατί, όσο και να θέλουν να ευνοήσουν την Τουρκία, κανένας συμβιβασμός δεν μπορεί να πάρει πλήρες διαζύγιο με τις αρχές και τις συμβάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και με τις συμβάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πέραν αυτών των συγκεκριμένων σταθμών στην ευρωπαϊκή μας πορεία, υπάρχει και ένα άλλο ζήτημα στις σχέσεις μας με την Ελλάδα. Μπαίνει πολλές φορές το ερωτηματικό αν υπάρχουν διαφορετικές προτεραιότητες μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας. Η απάντηση είναι σαφής και καθαρή: Ναι, υπάρχουν οι διαφορετικές προτεραιότητες σε επιμέρους στόχους. Για την Κύπρο μία είναι η προτεραιότητα: η απαλλαγή από την τουρκική κατοχή και η επιστράτευση για το σκοπό αυτό όλων της των δυνατοτήτων και επιλογών εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής, της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, της άμυνας, της παιδείας και του πολιτισμού.

Για την Ελλάδα υπάρχουν διαφορετικές άμεσες προτεραιότητες. Και αυτές εντοπίζονται στην ενδυνάμωση της χώρας στην οικονομία και σε προέκταση στην πολιτική, τη διπλωματία και την άμυνα. Για να έχει αξιόπιστο πολιτικό λόγο η χώρα, θα πρέπει να μετέχει στο σκληρό πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκεί που συζητούνται και παίρνονται οι αποφάσεις. Εκεί μέσα στο σκληρό πυρήνα θα μπορέσει αύριο η

Ελλάδα να υπερασπιστεί την ένταξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, όταν θα αντιμετωπίζει προβλήματα.

Η πολιτική του ευρώ είναι οικονομική προτεραιότητα αλλά ταυτόχρονα και εθνικός στόχος. Αυτό δεν είναι το μόνο σημείο τριβής μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου. Δε γίνεται ακόμη κατανοητή η συμμετοχή της Ελλάδας στο NATO και το ευρωπαϊκό σύστημα ασφάλειας. Οι απορίες είναι ευνόητες. Πώς γίνεται να μετέχει η Ελλάδα στο NATO και μέσα από το NATO να είναι σύμμαχος με τις Ηνωμένες Πολιτείες αλλά και με την Τουρκία; Πώς γίνεται να μετέχει η Ελλάδα στο NATO και νατοϊκά αεροπλάνα να βομβαρδίζουν τη Γιουγκοσλαβία; Πώς γίνεται να μετέχει η Ελλάδα στο NATO σε κοινά γυμνάσια με την Τουρκία, ενώ ταυτόχρονα πρωταγωνιστεί στα γυμνάσια “Τοξότης” και “Νικηφόρος” με την Εθνική Φρουρά;

Το ερώτημα όμως δεν είναι αυτό το ερώτημα είναι ένα άλλο: Όχι με ποιους και πώς κάνει γυμνάσια η Ελλάδα, αλλά πώς μπορεί καλύτερα να προστατεύσει τα εθνικά της συμφέροντα. Μπορεί να τα υπερασπιστεί καλύτερα έξω ή μέσα στα συλλογικά συστήματα ασφάλειας τα εθνικά της συμφέροντα, στα οποία σήμερα με τον έναν ή τον άλλο τρόπο μετέχει, όχι μόνο η Τουρκία, αλλά και ολόκληρη η Ευρώπη; Και αν βρεθεί έξω από τα συλλογικά συστήματα ασφάλειας, δε θα απομονωθεί, ενώ η Τουρκία θα έχει άμεσες προσβάσεις στον πυρήνα της λήψης των αποφάσεων;

Θα πρέπει να εννοήσουμε ότι στο σύγχρονο κόσμο δεν υπάρχει το σύστημα “εχθροί και φίλοι”. Και σίγουρα στην προκειμένη περίπτωση της Κύπρου με την κατοχή έχουμε ένα καθαρό σήμα εχθρότητας, αλλά μέσα στο ευρύτερο διεθνές σύστημα δεν υπάρχει η έννοια “εχθροί και φίλοι”. Δεν είναι ο κόσμος διαιρεμένος ανάμεσα στη δικαιοσύνη και την αδικία. Αν το κατανοήσουμε αυτό, θα κατανοήσουμε και την ελληνική εξωτερική και αμυντική πολιτική, για την οποία σήμερα εκφράζουμε πολλές αμφιβολίες. Η κατανόηση δε σημαίνει χειροκροτήματα, αλλά συνεννόηση με τις

συμφωνίες και με τις διαφωνίες μας για την εξυπηρέτηση όμως ενός κοινού σκοπού. Κι αυτοί οι κοινόι στόχοι μπορούν να επιτευχθούν, όχι μόνο με τις διαφορετικές προτεραιότητες, αλλά και τους διαφορετικούς εξωτερικούς προσανατολισμούς και τις διαφορετικές συμμαχίες Ελλάδας και Κύπρου. Αν εννοήσουμε αυτή τη νέα πραγματικότητα, ίσως ανοίξουν δρόμοι που ως τώρα είναι κλειστοί ή επικίνδυνοι, ιδιαίτερα για μας, και στα Βαλκάνια στην Κεντρική Ασία και αλλού.

Υπάρχει και ένα τρίτο σημείο τριβής. Οι σχέσεις Ελλάδας - Τουρκίας. Γίνονται συχνά συναντήσεις υπουργών εξωτερικών Ελλάδας και Τουρκίας και υπογράφηκαν σημαντικές συμφωνίες πάνω σε ζητήματα, όπως λέχθηκε, δευτερεύουσας σημασίας. Αν είναι δευτερεύουσας σημασίας αυτό είναι συζητήσιμο, αλλά υπογράφηκαν πολλές συμφωνίες. Το ερώτημα που προκύπτει για μας είναι αν οι επαφές, οι συνομιλίες και οι συμφωνίες που έγιναν θέτουν το Κυπριακό σε δεύτερη μοίρα και ακόμα ευρύτερα αν με τη νέα της τακτική η Ελλάδα ενίσχυσε ή εξασθένησε τη θέση της.

Η νέα ελληνική πολιτική πέτυχε ορισμένους αρχικούς στόχους που της επιτρέπουν να κινείται με περισσότερη ευελιξία στο διεθνή χώρο. Παλαιότερα προβαλλόταν το ελληνικό εμπόδιο για τη σύσφιγξη των σχέσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας. Οι άλλες χώρες παρουσιάζονταν φιλικές προς την Τουρκία και η Ελλάδα απομονωνόταν, όχι μόνο πάνω στο θέμα της Τουρκίας, αλλά και σε πολλά άλλα θέματα ζωτικής σημασίας συμπεριλαμβανομένου και του Κυπριακού.

Τώρα πια άρχισε να φαίνεται μια άλλη πραγματικότητα με τις ευρωπαϊκές χώρες να αντιδρούν στην ενταξιακή πορεία της Τουρκίας που φυσικά δεν άρχισε ακόμα. Αντιδρούν όμως έστω και στην ιδέα της ενταξιακής πορείας της Τουρκίας. Μπορεί ο όρος προς την Τουρκία σχετικά με το Κυπριακό να μην είναι ψηλά στις ευρωπαϊκές απαιτήσεις. Όμως ψηλά στις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η αλλαγή του ίδιου του συστήματος, του καθεστώτος της Τουρκίας, με επίκεντρο την απαίτηση για

περιθωριοποίηση του ρόλου των στρατιωτικών και φυσικά για σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αυτό είναι το πιο κεντρικό σημείο που μπορεί κανείς να ανακινήσει προς τους Τούρκους που ανατρέπεται ολόκληρο το σύστημα της ύπαρξης της Τουρκίας, όπως είναι σήμερα οργανωμένη.

Σε αυτό το στόχο υπάρχει κοινότητα συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ελλάδας και της Κύπρου. Μπορεί μάλιστα να μην είναι άσχετο με τις ευρωπαϊκές απαιτήσεις το λουτρό αίματος στις τουρκικές φυλακές. Δεν είναι άσχετη με τις ευρωπαϊκές απαιτήσεις η ενθάρρυνση των Τούρκων δημοκρατών. Αισθάνομαι την ανάγκη και από του βήματος της κυπριακής Βουλής να απευθύνω ένα χαιρετισμό προς τους ηρωικούς αυτούς ανθρώπους που μάχονται εναντίον της βίας, χάνουν τη ζωή τους, αντιμετωπίζουν τη βαναυση βία μέσα και έξω από τις φυλακές, κάτι που πραγματικά ισοδυναμεί με ηρωισμό και είναι ηρωισμός. Δε θα ξεχάσω έναν κρατούμενο· σίγουρα θα ήταν απεργός πείνας. Όταν τον μετέφεραν με το φορείο, είχε σηκωμένο το χέρι του και έκανε το σήμα της νίκης. Μπορεί λοιπόν να μην είναι άσχετη η ευρωπαϊκή πίεση με την ένταση που προσπαθεί να επιβάλει η Τουρκία στις σχέσεις με την Ελλάδα και στις σχέσεις με την Κύπρο.

Υπάρχει όμως μια ουσιαστική διαφορά στις τωρινές κρίσεις στις σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης - Τουρκίας από τις προηγούμενες. Τώρα υπαίτιο προβάλλει το τουρκικό καθεστώς και είναι αυτό που βρίσκεται υπό κατηγορία, ενώ παλαιότερα τις ελληνικές αιτιάσεις απέδιδαν στο προαιώνιο μίσος μεταξύ των λαών.

Οι αλλαγές στην Τουρκία δεν είναι ούτε θα είναι γρήγορες ούτε εύκολες. Ούτε θα πρέπει να αναμένουμε ότι η πολιτική της θα αλλάξει ιδιαίτερα πάνω στο Κυπριακό. Όμως αυτός είναι ένας δρόμος συνεχούς και σταθερής πίεσης, που κρατά το τουρκικό στρατοκρατικό σύστημα διακυβέρνησης κάτω από συνεχή αμφισβήτηση. Ίσως

χρειάζεται μια άλλου είδους σχέση μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου πλέον, ώστε να γίνουν καλύτερα αντιληπτές τόσο οι ελληνικές θέσεις όσο και οι κυπριακές ανησυχίες.

Οι συναντήσεις σε επίπεδο αρχηγών κυβερνήσεων που παράγουν ένα τελικό ανακοινωθέν ταυτότητας απόψεων ή έστω συμφωνίας για τους περαιτέρω χειρισμούς δεν ικανοποιούν ούτε πείθουν το λαό. Λίγο αποδοτικές ως καθόλου είναι και οι συναντήσεις υπουργών που καταλήγουν σε προγράμματα συνεργασίας. Ήλθε η ώρα να υπάρξει γεφύρωση των σχέσεων σε επίπεδο λαού, με διάφορους τρόπους που δε θα ήθελα να αναλύσω, παρ' όλο που έχω κάποιες σημειώσεις εδώ στην ομιλία μου.

Υπάρχουν σίγουρα καταστάσεις γύρω από το Κυπριακό που δεν τις γνωρίζει ο ελληνικός λαός, όπως υπάρχουν πολιτικές κατευθύνσεις της ελληνικής κυβέρνησης που εμείς δεν τις κατανοούμε. Από αυτό όμως το σημείο μέχρι το σημείο που φτάνουμε στο συμπέρασμα ότι η Κύπρος εγκαταλείπεται, ότι θυσιάζεται ως περιττό βάρος για μια νέα σχέση με την Τουρκία, υπάρχει μεγάλη απόσταση, αν δεν είναι και ύβρις.

Αν η Κύπρος οικοδομεί μια αξιόπιστη άμυνα, τούτο οφείλεται στις δαπάνες του λαού μας αλλά και στην ελληνική συμπαράσταση. Αν η ενταξιακή πορεία της Κύπρου προχωρεί, αυτό οφείλεται αποκλειστικά στην ελληνική βοήθεια. Αν έχουμε ελπίδες για ένα καλύτερο μέλλον αυτό συνδέεται με το βαθμό και την έκταση της εγκυρότητας που διαθέτει η Ελλάδα στο διεθνή χώρο.

Όμως είναι εξίσου κατανοητό ότι το ίδιο το μέλλον της Ελλάδας βρίσκεται υπό αίρεση χωρίς την Κύπρο, χωρίς αντιμετώπιση του τουρκικού επεκτατισμού και χωρίς μια αποδεκτή λύση. Ποιο αλήθεια μέλλον μπορεί να έχει η Ελλάδα, αν αφήσει στον εικοστό πρώτο αιώνα να χαθούν επτακόσιες χιλιάδες Έλληνες και να απολεσθεί προς όφελος της Τουρκίας ένα νησί με τόσο μεγάλη γεωστρατηγική σημασία όπως η Κύπρος;

Οι τύχες Ελλάδας και Κύπρου είναι αλληλένδετες και ο αγώνας πρέπει να κερδηθεί, παρ' όλες τις αντιξοότητες και τα αρνητικά δεδομένα που μας κληροδότησε η

συμφορά και η προδοσία της Χούντας το 1974. Για να είμαστε δίκαιοι έναντι της Ελλάδας, θα πρέπει να ομολογήσουμε ότι πολλές φορές, αν όχι πάντα, μεταθέτουμε τις ευθύνες μας προς την κατεύθυνση των Αθηνών. Για το πραξικόπημα ευθύνεται σίγουρα η Αθήνα· από εκεί εξεπορεύθη η προδοσία. Αλλά ευθύνεται μόνο η Αθήνα; Οι δικοί μας; Η ΕΟΚΑ Β΄; Η ανοχή της κοινωνίας μας έναντι των χουντικών; Η δουλοφροσύνη έναντι της Χούντας; Πού πάνε και πώς λογαριάζονται όλα αυτά στη λίστα των ευθυνών για την καταστροφή της Κύπρου;

Πολλοί δε διστάζουν να αποδίδουν ευθύνες στην Αθήνα για την παράταση της κατοχής και γι' αυτό αρνιούνται το νόημα στη στρατιωτική συνεργασία στα πλαίσια του ενιαίου αμυντικού δόγματος. Όμως, όπως εμείς ζητούμε από την Αθήνα να διώξει τα κατοχικά στρατεύματα, δε νομιμοποιούνται και εκείνοι να λέγουν ότι οι Κύπριοι δεν αγωνίζονται και δε μάχονται για την εκδίωξη του κατακτητή; Και το ένα είναι λάθος και το άλλο είναι λάθος, από τη στιγμή που επιλέξαμε τη διπλωματική και πολιτική ρύθμιση και αυτό απαιτεί, όχι άχρηστες αντιπαραθέσεις, αλλά σοβαρή και υπεύθυνη δουλειά.

Όλα αυτά δεν είναι μόνο θέματα του παρελθόντος. Καραδοκούν καθημερινά σε κάθε μας βήμα, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά την άμυνα και την πολιτική και διπλωματική αντιμετώπιση του Κυπριακού. Η εξισορρόπηση μεταξύ άμυνας και διπλωματίας όπως και ο χειρισμός των κρίσεων πρωταρχικής σημασίας απαιτούν έγκυρες κυβερνήσεις και λαϊκή αποδοχή. Είναι πια από όλους κατανοητό ότι δεν είναι δυνατή η λήψη αποφάσεων πάνω σε κρίσιμα σημεία χωρίς μια εκ των προτέρων συνεννόηση μεταξύ Αθηνών και Λευκωσίας και μια κοινή ανάληψη ευθύνης πάνω σε σημαντικές αποφάσεις.

Συζητούμε τους προϋπολογισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας, χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη την κατάσταση που επικρατεί στα κατεχόμενα. Την αλλαγή της δημογραφικής σύνθεσης του πληθυσμού, τη μειονεκτική θέση στην οποία βρίσκονται οι Τουρκοκύπριοι έναντι των εποίκων και την πολιτική, κοινωνική και οικονομική κρίση

που μαστίζει τα κατεχόμενα και ιδιαίτερα τους Τουρκοκυπρίους. Ένα από τα πιο σημαντικά γεγονότα της χρονιάς που πέρασε ήταν η κρίση των τραπεζών στα κατεχόμενα. Ήταν ένας μικρός πρόλογος της ευρύτερης κρίσης που παρουσιάστηκε αργότερα στην Τουρκία. Το κλείσιμο πέντε τουρκικών τραπεζών εξανέμισε τις οικονομίες εβδομήντα χιλιάδων Τουρκοκυπρίων και στοίχισε την απώλεια διακοσίων έως τρακοσίων εκατομμυρίων δολαρίων. Η κρίση στα κατεχόμενα αποκαλύπτει και τα όρια παρέμβασης και αντοχής της ίδιας της Τουρκίας, που αρνήθηκε κάθε ευθύνη για το ρόλο των τουρκικών τραπεζών και προχώρησε μόνο σε παροχές για τη συντήρηση του καθεστώτος του Ντενκτάς ύψους τρακοσίων περίπου εκατομμυρίων δολαρίων. Αν λογαριάσουμε ότι η συντήρηση του κατοχικού στρατού στοιχίζει άλλα τριακόσια εκατομμύρια δολάρια, τότε αντιλαμβανόμαστε ότι το μόνο που ενδιαφέρει την Άγκυρα είναι η συντήρηση της κατοχής και όχι η επίλυση των κοινωνικών ή οικονομικών προβλημάτων. Το να προβλέψει κανένας ότι δεν είναι δυνατή η επίλυση των προβλημάτων δεν είναι ούτε σκέψη αρνητική αλλά ούτε εκτός πραγματικότητας.

Γι' αυτό, θα πρέπει να έχουμε κατά νουν ότι η οικονομική κρίση στα κατεχόμενα θα συνεχίζεται χωρίς προοπτική επίλυσης. Ούτε οι Τουρκοκύπριοι από μόνοι τους θα μπορούν να λύσουν το οικονομικό πρόβλημα, αλλά ούτε η τουρκική κυβέρνηση είναι σε θέση να προσφέρει και άλλα χρήματα πέραν του ενός δισεκατομμυρίου που ξοδεύει σήμερα, όταν παίρνει δέκα δισεκατομμύρια γενναιόδωρα από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και αυτά με τόσους όρους.

Η κρίση στην οικονομία των κατεχομένων κατέστησε για πρώτη φορά τους Τουρκοκυπρίους παράγοντα ικανό να επηρεάσει τις εσωτερικές πολιτικές εξελίξεις. Η υπόθεση της λύσης και οι βασικές αρχές, όπως υποστηρίζονται από τις σαράντα μία τουρκοκυπριακές οργανώσεις, είναι τέτοιες που παρέχουν έδαφος για συνεννόηση και συνεργασία.

Για να υλοποιηθεί ο προϋπολογισμός και για να έχει μια πειστική εξωτερική παρουσία η Κυπριακή Δημοκρατία, χρειάζεται ένα ισχυρό, συνεκτικό, ενωμένο εσωτερικό μέτωπο. Αν υπάρχει κάτι που πρέπει να διαφυλάξουμε με όλες μας τις δυνάμεις είναι το καλό όνομα της Κύπρου. Καραδοκεί σε κάθε μας δραστηριότητα, ιδιαίτερα στο χώρο των χιλιάδων υπεράκτιων εταιρειών, και δεν μπορώ να δεχτώ τις δικαιολογίες από πλευράς κυβέρνησης, ότι δε συμβαίνει τίποτε στον υπεράκτιο χώρο, διότι αντικρούονται με την ίδια την πραγματικότητα. Λοιπόν, караδοκούν κίνδυνοι στο χώρο των χιλιάδων υπεράκτιων εταιρειών όπως και από ύποπτες δραστηριότητες ιδιωτών και ο κίνδυνος της δυσφήμισης της Κύπρου είναι ορατός. Σίγουρα, πέφτουμε και θύματα συκοφάντησης ξένων ή ανταγωνιστών μας, όμως υπάρχουν και κάποια πραγματικά προβλήματα που πρέπει να μας απασχολήσουν με μεγαλύτερη σοβαρότητα. Αναφέρθηκε όμως προηγουμένως ο συνάδελφος, ο κ. Θεοδώρου, πάνω σε όλα αυτά και έτσι δε θα επεκταθώ στη δική μου αναφορά.

Πέραν αυτών των ανησυχητικών φαινομένων, αντιπροσωπεύουμε και μια κοινωνία με βαθιά διχαστικά σύνδρομα, και ας μην έχουν την οξύτητα του παρελθόντος. Δεν μπορεί να μένουν ανοικτά όλα τα μέτωπα της σύγχρονης ιστορίας μας χωρίς έρευνα, χωρίς γνώση, χωρίς τα αναγκαία συμπεράσματα που είναι δυνατό να τύχουν μιας γενικής αποδοχής ως εθνική μνήμη. Ό,τι συνέβη σε αυτό τον τόπο είναι κοινό κτήμα από όπου πρέπει να βγάλουμε τα συμπεράσματά μας. Δυστυχώς, ο διχαστικός τρόπος προσέγγισης της ιστορίας απεικονίζεται και στους προϋπολογισμούς. Ο καθένας ιδιοποιείται ένα κομμάτι της ιστορίας και το παρουσιάζει ως δικό του κτήμα. Ο λαός μας χρειάζεται ερείσματα, χρειάζεται μια εσωτερική ισορροπία, δε χρειάζεται ψέματα ούτε μονοπωλήσεις ούτε αυτοδικαιώσεις.

Λάθος οι επιτροπές για την ΕΟΚΑ και λάθος οι επιτροπές για την αντίσταση. Η ιστορία είναι μία. Είναι ενιαία και αλληλένδετη. Είναι αλληλένδετη η ελευθερία με τη

δημοκρατία και είναι θέμα γενικής καταδίκης και αποδοκιμασίας ο φασισμός, η δικτατορία, η προδοσία του πραξικοπήματος, η διάλυση της Κύπρου, για να μπει ανενόχλητος ο Αττίλας. Εκείνο που χρειαζόμαστε είναι μια ενιαία επιτροπή από διακεκριμένους επιστήμονες που θα προσεγγίσουν επιστημονικά τη σύγχρονη ιστορία και εκεί που ήταν έκφραση της ψυχής του λαού μας, να δικαιωθεί ως κοινό κτήμα. Εκεί όπου λειτούργησε ως μοχλός καταστροφής, να παρουσιαστεί με ακρίβεια, για να μάθουν οι νεότεροι από πού να φυλάγονται.

Αυτό που σήμερα γίνεται είναι λεηλασία του προϋπολογισμού για αυτοπροβολή ορισμένων που για λόγους πολιτικής εκμετάλλευσης κατηλεύονται τον αγώνα του '55 - '59. Ο αγώνας όμως του '55 - '59 θέλει άλλου είδους αντιμετώπιση.

Πόση ώρα έχω πάρει μέχρι τώρα, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είκοσι τρία λεπτά, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα αφήσω κάποια θέματα πίσω. Έχω κάποια λεπτά ακόμα, για να πάω στο θέμα της άμυνας.

Είναι λάθος να διαχωρίζουμε την άμυνα από τις υπόλοιπες κρατικές πολιτικές. Είναι καιρός να δούμε την άμυνα σε πλήρη σύνδεση με την οικονομική, κοινωνική και επιστημονική ανάπτυξη του τόπου. Η άμυνα σε ένα σύγχρονο κράτος δεν είναι μόνο στολές, παρελάσεις και οπλικά συστήματα ούτε μόνο θέμα δαπανών που θα πρέπει συνεχώς να αυξάνονται ως ο μόνος δείκτης πατριωτικού προσανατολισμού. Οι δαπάνες για την άμυνα που φθάνουν τα διακόσια εκατομμύρια το χρόνο, έστω και αν δε φτάνουμε στην υλοποίηση του προϋπολογισμού, και διαμαρτύρεται ο κ. Δώρος...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, να το ξεκαθαρίσουμε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, αναφέρεστε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κρίνεται η αξιοπιστία των κυβερνώντων και...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι, σίγουρα. Είναι ένα θέμα στο οποίο αναφέρεστε συστηματικά με αυτή την έννοια.

Διακόσια εκατομμύρια το χρόνο είναι ένα τεράστιο ποσό χρημάτων που μπορεί να προσφέρει ασφάλεια, αλλά μπορεί να γίνει συντελεστής βιομηχανικής και επιστημονικής ανάπτυξης του τόπου. Θα πρέπει να μας προβληματίσει το ποσοστό των δαπανών που μένει στον τόπο. Τούτο είναι δυστυχώς ελάχιστο και περιορίζεται σε ορισμένους μόνο τομείς, όταν σε άλλες χώρες φθάνει το 40% μέχρι 70%. Δε φαίνεται να μας απασχόλησε σοβαρά η χρησιμοποίηση του ντόπιου δυναμικού για τη συντήρηση μηχανημάτων οπλικών συστημάτων, για την κάλυψη άλλων αναγκών της Εθνικής Φρουράς, για την ενεργοποίηση της βιομηχανίας, της οικονομίας και μπορώ να πω ακόμα και της τεχνολογικής μας ανάπτυξης.

Το Υπουργείο Άμυνας δεν μπορεί να είναι πια το υπουργείο της Εθνικής Φρουράς αλλά ένα υπουργείο με ένα ευρύτερο όραμα για τον τόπο. Γι' αυτό, και τα κριτήρια λήψης σχετικών αποφάσεων θα πρέπει να είναι πολιτικά και στην εξυπηρέτησή τους να εντάσσονται οι σχετικές αποφάσεις. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια θα πρέπει, πέραν της ενίσχυσης του στρατιωτικού σκέλους του υπουργείου, να αποκτήσει και ανάλογη στήριξη στον πολιτικό και διπλωματικό τομέα σε συνεργασία βέβαια με το Υπουργείο Εξωτερικών.

Τη νέα αυτή δομή επιβάλλουν η συμμετοχή του Υπουργείου Άμυνας σε διεθνείς οργανισμούς, όπως ο ΟΑΣΕ, η αποστολή στρατιωτικών ακολούθων στο εξωτερικό, οι

πολύπλοκες σχέσεις μας με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και την ειρηνευτική δύναμη, η συμμετοχή μας στην κοινή ευρωπαϊκή ασφάλεια. Πέραν της κύριας αποστολής της Εθνικής Φρουράς για την άμυνα του τόπου, η Εθνική Φρουρά έχει και μια ευρύτερη κοινωνική αποστολή για την αντιμετώπιση καταστροφών ή και παροχή βοήθειας προς τους συνανθρώπους μας.

Οι κοινωνικές και δημοκρατικές αξίες θα πρέπει να είναι εδραιωμένες μέσα στο στράτευμα. Έχουμε ευτυχώς πειθαρχημένους αξιωματικούς που υπηρετούν επαρκώς την άμυνα και που εκπληρούν την αποστολή τους με σεβασμό προς τους νόμους, τους πολίτες και τους στρατιώτες. Και, οσάκις προέκυψαν προβλήματα, η επιτροπή Άμυνας τα αντιμετώπισε με αποφασιστικότητα και αναζήτησε καθαρές λύσεις και αντιμετώπισεις.

Δεν μπορώ παρά να επαναλάβω και μια μεγάλη όμως εκκρεμότητα, στην οποία αναφέρθηκα πολλές φορές, που αφορά τις εθελόντριες που υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά με συμβόλαιο. Ενώ θα έπρεπε να ενισχυθεί ο ρόλος των γυναικών στην Εθνική Φρουρά, πλήττεται και υποσκάπτεται, με θύματα αυτές που υπηρετούν για τόσα χρόνια μέσα σε κλίμα προσωρινότητας και εκκρεμότητας. Λυπούμαι να πω ότι δικαιολογείται κάθε πικρία και απογοήτευση των ενδιαφερομένων, γιατί και αδικήθηκαν και εξαπατήθηκαν.

Μεγάλη επίσης παράλειψη ήταν η παραγνώριση των συνταγματαρχών που κρίθηκαν προακτέοι. Παρέμειναν στο βαθμό τους με την προοπτική της αποστράτευσης κατά παράβαση κάθε έννοιας δικαίου και αναγνώρισης προσφοράς.

Η άμυνά μας θα έμενε μετέωρη, αν δεν υπήρχε η στρατιωτική συνεργασία με την Ελλάδα. Ένα μικρό νησί δίπλα σε μια πανίσχυρη Τουρκία και αντιμέτωπο ενός τεράστιου προβλήματος λίγα θα μπορούσε να κάνει από μόνο του. Η στρατιωτική συνεργασία μέσα τα πλαίσια του ενιαίου αμυντικού δόγματος είναι μια πολιτική που

δυστυχώς καθυστέρησε να αρχίσει. Εκδηλώθηκε στα τέλη του 1993. Έκτοτε όμως, προχωρεί μεθοδικά και ενισχύει το ρόλο και τη θέση τόσο της Κύπρου όσο και της Ελλάδας σε μια κρίσιμη περιοχή, σε ένα χώρο εξαιρετικής γεωστρατηγικής σημασίας, δίνοντας ταυτόχρονα μηνύματα προς την Τουρκία αλλά και ευρύτερα προς την Ευρώπη.

Για την παιδεία, αν βρω καιρό κάποτε, θα μιλήσω αναλυτικότερα σε άλλη περίπτωση, παρ' όλο που είχα αρκετά να πω. Το ίδιο και πάνω στα θέματα του πολιτισμού, διότι ο πολιτισμός για την Κύπρο δεν αποτελεί απλώς ακόμα μια πτυχή ενδιαφέροντος· στην πραγματικότητα είναι η ψυχή του τόπου. Αν κινδυνεύουμε από κάτι, είναι από τον πολιτιστικό αφανισμό. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι τα πολιτιστικά μας στοιχεία στα κατεχόμενα εδάφη μας λεηλατήθηκαν και καταστράφηκαν, όταν δεν έγιναν αντικείμενα εμπορίας σε οίκους του εξωτερικού. Οι Τούρκοι κατακτητές ήθελαν να αλλάξουν τη φυσιογνωμία του τόπου, να την κάνουν Ανατολή, να την κάνουν μουσουλμανική.

Η μεγαλύτερη καταστροφή που υπέστη ο τόπος από την κατοχή είναι πρώτα και κύρια πολιτιστική. Είναι πολιτιστική καταστροφή η διάλυση των πόλεων και των χωριών μας. Ο πρόσφυγας, ο αποξενωμένος από την κοινωνία και το περιβάλλον του, είναι η μεγαλύτερη ανθρώπινη καταστροφή που θα μπορούσε να υπάρξει στον τόπο. Πάνω στα θέματα του πολιτισμού μίλησα σε άλλες περιπτώσεις και έτσι θα μείνω σε αυτή τη βασική αναφορά, με μια μόνο επίκληση: Αν είναι δυνατό, αν μας ακούει κανένας, αν έχουν σημασία αυτά που λέμε, να υπάρξει πολιτιστική πολιτική, να υπάρξει συντονισμός, διότι σήμερα υπάρχει διασπορά αρμοδιοτήτων σε πάρα πολλά υπουργεία, υπάρχουν πολιτιστικά φέουδα, τα οποία χρησιμοποιεί ο καθένας όπως θέλει χωρίς καμιά σύνδεση του ενός τομέα με τον άλλο. Αυτό το πληρώνει ο τόπος με εκβαρβαρισμό και ουσιαστικά με αδυναμία να υπερασπιστεί το πολιτικό του πρόσωπο.

Θα ήθελα επίσης να πω περιληπτικά ότι σε αυτό τον τόπο που ζούμε Ελληνοκύπριοι, Τουρκοκύπριοι, Μαρωνίτες, Αρμένιοι και Λατίνοι θα πρέπει κάποτε να δοθεί και αυτή η πολυπολιτισμική φυσιογνωμία του τόπου. Ιδιαίτερα θα πρέπει να δούμε με διαφορετικό μάτι και τους ξένους εργαζομένους και να καταλάβουμε ότι δεν είναι δούλους που έχουμε, αλλά ότι έχουμε ένα μεγάλο αριθμό ανθρώπων που ανέρχεται στο 7% ή 8%, αν όχι και περισσότερο, του εργατικού δυναμικού της χώρας μας. Δεν ξέρω ο κ. Πιττοκοπίτης πόσο τους ανεβάζει. Είναι περισσότεροι;

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όχι πόσο τους ανεβάζω, πόσοι είναι!

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πόσοι είναι περίπου;

N. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Είναι εξήντα χιλιάδες.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εξήντα χιλιάδες είναι πάνω από το 10% του εργατικού δυναμικού. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι είναι φορείς ενός πολιτισμού. Όλοι αυτοί οι άνθρωποι έρχονται από τις πατρίδες τους, για να εργαστούν εδώ και είναι κληρονόμοι και είναι εκφραστές πολιτισμών, από τους οποίους μερικοί είναι εξίσου αρχαίοι, αν όχι αρχαιότεροι, και εξίσου σημαντικοί με τον ελληνικό πολιτισμό. Αντί να απλώσουμε το χέρι και να δούμε όλους αυτούς τους ανθρώπους με τα χαρακτηριστικά τους, πνευματικά και πολιτιστικά, και να αντιληφθούμε ότι είναι δυνατό να αποκτήσουμε πολύτιμες εμπειρίες μέσα από αυτή τη διαδικασία, τους χρησιμοποιούμε με τον τρόπο που περιέγραψε και ο κ. Αγαπίου προηγουμένως και τους θεωρούμε ως τους παρίες που είναι απλώς εκεί για να διευκολύνουν μια δική μας άνετη και πολυτελή διαβίωση. Ασχολούνται με τα παιδιά μας, για να μην ασχολούμαστε εμείς, χωρίς να έχουμε συνείδηση του τι κάνουμε. Αν το

αναφέρω αυτό με τόση εμμονή, είναι γιατί για χρόνια τώρα επιμένουμε ότι η κυβέρνηση θα πρέπει να αρχίσει να αντιμετωπίζει διαφορετικά το θέμα, να ανοίξει κάποια κέντρα για τους αλλοδαπούς που εργάζονται στην Κύπρο, ώστε να βρίσκουν μια κοινωνική και πολιτιστική ενασχόληση. Να τους μεταχειριστούμε ως ανθρώπους, να τους διδάξουμε λίγα πράγματα για την Κύπρο, να τους δείξουμε τι είναι αυτός ο τόπος στον οποίο εργάζονται, να τους μάθουμε κάποια ελληνικά, να γίνουν πρεσβευτές της Κύπρου, όταν θα γυρίσουν πίσω στην πατρίδα τους. Αντί να τα πράξουμε όλα αυτά, τους χρησιμοποιούμε ως τους δούλους από τους οποίους πρέπει να αποκομίσουμε όσο το δυνατό περισσότερα οφέλη και αυτό οδηγεί σε χειρότερα δεινά την κοινωνία μας· δεν είναι μόνο ηθικά τα δεινά. Ανοίγει το δρόμο στο ρατσισμό που ήδη κάνει την εμφάνισή του σε αυτό τον τόπο.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι ζούμε σε έναν τόπο όπου θριαμβεύει ο ατομικισμός και πάσχει το δημόσιο πνεύμα και η συλλογική δουλειά. Άλλοι τόποι έχουν ευεργέτες. Οι ευεργέτες έφτιαξαν τη νεότερη Ελλάδα. Εμείς, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων, έχουμε πλούσιους που όχι μόνο δε δίνουν, αλλά και ζητούν ευεργεσίες από το κράτος! Οι δωρητές για την άμυνα είναι συνταξιούχοι. Δεν υπάρχει κανένας μεγάλος δωρητής μέσα στο χώρο της άμυνας. Θέλω να αναφέρω το όνομα Αβέρωφ, αλλά να μην παρεξηγηθώ ότι εννοώ τον Αβέρωφ Νεοφύτου, τον πρώην συνάδελφό μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα πάρει πάνω του.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ώστε δεν έχουμε ούτε “Αβέρωφ” ούτε “Κουντουριώτηδες”!

Έχουμε στα προάστια μας ανακτορικού τύπου κατοικίες, έχουμε τραπεζικά κτίρια που θυμίζουν Μανχάταν. Λείπουν όμως τα δημόσια κτίρια και η Βουλή είναι μια σκέτη ντροπή. Καιρός είναι ακόμα να δούμε ποιες αξίες καλλιεργούμε και ποιους ανθρώπους

προβάλλουμε ως πρότυπα· ποιοι λάμπουν μέσα στην κοινωνία μας! Δεν έχουμε παρά να ρίξουμε μια ματιά στα μέσα μαζικής επικοινωνίας, για να δούμε με τι υλικό τροφοδοτείται η νέα γενιά. Και ύστερα απορούμε για την αναζήτηση του εύκολου κέρδους και τα ποσοστά που αυξάνονται των χρηστών ναρκωτικών!

Θα πρέπει κάποτε να λογαριάσουμε από πού ξεκινήσαμε και πού καταλήξαμε, όχι για να κάνουμε παρελθοντολογία, αλλά για να βγάλουμε τα συμπεράσματά μας και να ανακόψουμε έναν κατήφορο που είναι υπαρκτός πια στη ζωή και την κοινωνία μας. Μέσα στο τραχύ και θολό τοπίο που μας περιβάλλει, χρειαζόμαστε μια στροφή στο εσωτερικό μέτωπο, ανασύνταξη και ενδυνάμωσή του, όπως και μια νέα κλίμακα αξιών με γνώση, ποιότητα και νέα επίπεδα. Ο λαός μας διαθέτει αρετές και ικανότητες. Το απόδειξε τις δύσκολες ώρες της βιβλικής καταστροφής του 1974. Δεν πρέπει να αφεθεί τώρα, ύστερα που κέρδισε πολλές μάχες, να γυροφέρνει χωρίς ρόλο και προορισμό.

Θα πρέπει να ενισχύσουμε τις αντοχές μας και να οπλιστούμε με σταθερότητα και υπομονή, να δώσουμε δείγματα ενότητας, γιατί ο αγώνας μας θα είναι μακρός και η έκβασή του θα σχετίζεται με την ίδια την επιβίωσή μας.

Οι παρατηρήσεις για την κυβερνητική πολιτική είναι θεμελιακές, γι' αυτό και η θέση μας είναι η απόρριψη μιας αποστεωμένης πολιτικής και η προβολή μιας νέας που θα μπορεί να αναζωογονήσει τον τόπο και να δώσει όραμα και προοπτική στους νέους.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηδημητρίου.

Ο τελευταίος ομιλητής της πρωινής συνεδρίας είναι ο κ. Γιαννάκης Θωμά του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Γ. ΘΩΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση στη Βουλή των κρατικών προϋπολογισμών αποτελεί ιστορικά σημείο αναφοράς για τα κυπριακά πολιτικά πράγματα. Οι εντός κοινοβουλίου πολιτικές δυνάμεις τοποθετούνται πάνω στις εξελίξεις του Κυπριακού, πάνω στην κοινωνική και οικονομική φιλοσοφία της εκάστοτε κυβέρνησης, έτσι όπως αυτή εκφράζεται μέσα από τους προϋπολογισμούς, αλλά και πάνω σε ζητήματα εσωτερικής διακυβέρνησης, όπως αυτή καθημερινά υλοποιείται από την κυβέρνηση.

Πολύ συνοπτικά θα αναφερθώ σε μερικά μείζονος, κατά τη γνώμη μας, σημασίας ζητήματα που απασχολούν τον κυπριακό λαό:

Έξαρση του εγκλήματος - Ευθύνες της κυβέρνησης

Στα πρώτα χρόνια της διακυβέρνησης Γλαυκού Κληρίδη οι πολλές και άγριες δολοφονίες είχαν συγκλονίσει τον κυπριακό λαό. Σήμερα οι δολοφονίες, που έχουν αποδοθεί στο ξεκαθάρισμα λογαριασμών μεταξύ των φατριών, συνεχίζονται, πλην όμως προκαλούν λιγότερη εντύπωση. Μάθαμε να ζούμε με αυτές. Έγιναν δυστυχώς μέρος του κυπριακού γίγνεσθαι. Οι εμπρησμοί, οι ανατινάξεις αυτοκινήτων, σπιτιών και επαγγελματικών υποστατικών έχουν γίνει πλέον ρουτίνα. Τα ναρκωτικά όχι μόνο έχουν μπει μέσα στα σπίτια, στα στέκια της νεολαίας, σε στρατόπεδα και σχολεία, αλλά αποστέλλουν μαζικά τα θύματά τους στις κλινικές για αποτοξίνωση. Έστειλαν δε και τα πρώτα τραγικά θύματά τους στους τάφους. Η πορνεία έγινε τόσο συνηθισμένο φαινόμενο, που οι πληροφορίες και οι καταγγελίες για εκπόρνευση γυναικών, πληροφορίες που άλλοτε συγκλόνιζαν τον κυπριακό λαό, δεν προκαλούν σήμερα εντύπωση σε απολύτως κανέναν. Το κουμάρι, τα διάφορα τυχερά παράνομα παιχνίδια όχι μόνο δε διώκονται, αλλά περίπου έγιναν αποδεκτά κοινωνικά, καταδικάζοντας σε διάλυση και χρεοκοπία εκατοντάδες, αν όχι χιλιάδες, κυπριακές οικογένειες.

Η παροχή “προστασίας” επί πληρωμή από διάφορες φατρίες του υποκόσμου, υπό το κράτος τρομοκρατίας και εκβιασμών σε βάρος επιχειρηματιών, ιδιαίτερα ιδιοκτητών

νυχτερινών κέντρων, μπυραριών, εστιατορίων κ.λπ., έγινε σχεδόν κανόνας. Οι επίδοξοι προστάτες ανατινάζουν τα αυτοκίνητα ή τα καταστήματα όσων αρνούνται “προστασία”, έτσι για να τους βοηθήσουν να αντιληφθούν ότι χωρίς “προστασία” κινδυνεύουν. Εν τω μεταξύ το κράτος παρακολουθεί ανήμπορο να παρέμβει και να ελέγξει την κατάσταση.

Και, ενώ το έγκλημα ανθίζει, η κυβέρνηση αποδεικνύεται κατώτερη των περιστάσεων. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εξακολουθεί να δίνει χάρες σε πρόσωπα που καταδικάστηκαν για κακουργήματα, μέχρι και για φόνο. Τα πρόσωπα αυτά απολύονται από τη φυλακή πριν εκτίσουν καν μερικές φορές το μισό της ποινής. Το τραγικό της υπόθεσης βρίσκεται στο γεγονός ότι αρκετοί από αυτούς που απολύθηκαν με τον τρόπο αυτό έχουν εν τω μεταξύ δολοφονηθεί.

Ενώ το έγκλημα ανθίζει και οι εγκληματίες συμπεριφέρονται πολλές φορές ως εθνικοί ήρωες, σε σημείο που τα παιδιά μας να τους μιμούνται και τα ρούχα που φορούν να γίνονται μόδα, διάφορες άστοχες, αψυχολόγητες και ανεπίτρεπτες ενέργειες κρατικών αξιωματούχων χειροτερεύουν την κατάσταση.

Οι κατά καιρούς δηλώσεις του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ότι έχει δεχθεί στο γραφείο του κατ’ επανάληψη πρόσωπα που έχουν καταδικασθεί για σοβαρά εγκλήματα και τα ενουθέτησε, δημιουργούν σοβαρά ερωτηματικά. Ιδιαίτερα σοβαρό είναι το γεγονός ότι τέτοιες συναντήσεις διαφημίζονται ως δήθεν σπουδαίο γεγονός. Τι μηνύματα στέλνει στο λαό και δη στη νεολαία η πρακτική αυτή; Είναι μήπως αυτή η πρακτική σωστή ή έστω επιτρεπτή;

Ένα άλλο αποκαρδιωτικό φαινόμενο, μάρτυρας του οποίου είναι ολόκληρος ο λαός, είναι η συνεχιζόμενη κόντρα, που πολλές φορές πήρε το χαρακτήρα ανοικτής σύγκρουσης, μεταξύ του Υπουργού Δικαιοσύνης και του Αρχηγού Αστυνομίας και λίγο προηγουμένως του Αρχηγού Αστυνομίας και του διευθυντή Κεντρικών Φυλακών.

Πόσο στα αλήθεια αποτελεσματική μπορεί να είναι η μάχη ενάντια στο σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα, όταν οι κύριοι συντελεστές από την πλευρά του κράτους, Αρχηγός Αστυνομίας, Υπουργός Δικαιοσύνης, διευθυντής Κεντρικών Φυλακών, αντί να συνεργάζονται για την καταπολέμηση του εγκλήματος, βρίσκονται σε έντονη προσωπική αντιπαράθεση, ανεξάρτητα από το σε ποια πλευρά πρέπει ή μπορεί να καταλογισθεί η ευθύνη για τις διαφορές τους;

Πολλές φορές εγκληματίες που αποφυλακίσθηκαν με προεδρική χάρη και κάποιοι από αυτούς που νουθετήθηκαν από τον κύριο υπουργό απείλησαν στη συνέχεια τόσο τους δικαστές που τους δίκασαν και τους καταδίκασαν όσο και τους αστυνομικούς που τους κυνήγησαν, αλλά και τους μάρτυρες που είχαν το θάρρος να σταθούν στο εδώλιο και να καταθέσουν εναντίον τους. Το μήνυμα που πήραν λοιπόν αρκετές φορές δικαστές, αστυνομικοί και μάρτυρες κατηγορίας ήταν ότι τόσο οι ίδιοι όσο και οι οικογένειές τους θα πληρώσουν ακριβά για την καταδίκη τους από τους εγκληματίες.

Κύριε Πρόεδρε, είναι καιρός οι κυβερνώντες να πάρουν το μήνυμα ότι οι επιλογές τους τουλάχιστο δε συμβάλλουν στην καταπολέμηση του σοβαρού εγκλήματος.

Το μήνυμα που φεύγει από την όλη συμπεριφορά των κυβερνώντων προς εγκληματικά στοιχεία είναι ότι οι εγκληματίες περίπου χαϊδεύονται.

Οι ποινές των δικαστηρίων, ιδιαίτερα οι ποινές για σοβαρά εγκλήματα πρέπει κατά κανόνα να εκτελούνται πιστά. Είναι ανεπίτρεπτα, άτοπα και παρεξηγήσιμα τα καλοπιάσματα και οι νουθεσίες του Υπουργού Δικαιοσύνης σε συγνοούς εγκληματίες. Αυτές οι πρακτικές πρέπει να αντικατασταθούν από την ένταση της δουλειάς για πρόληψη ιδιαίτερα των σοβαρών εγκλημάτων, από τη συνέπεια στη δίωξη και από τη μεγιστοποίηση στην εξιχνίαση.

Είναι απαίτηση των καιρών, είναι παλλαϊκή απαίτηση όπως το κράτος δείξει με έργα, με σκληρή δουλειά και συνέπεια ότι θα είναι αμείλικτο με το έγκλημα και τους εγκληματίες. Το έγκλημα μπορεί και πρέπει επιτέλους να χαλιναγωγηθεί.

Μια άλλη διάσταση του θέματος, που πρέπει να προσεχθεί ιδιαίτερα, είναι η συνεχώς ενισχυόμενη άποψη ανάμεσα στους απλούς ανθρώπους, ανάμεσα στον κόσμο, ότι οι επώνυμοι, οι άνθρωποι με μεγάλη οικονομική δύναμη και πολλές φορές οι ημέτεροι είναι υπεράνω του νόμου. Είναι μια συνεχώς ενισχυόμενη άποψη ότι όλοι αυτοί μπορούν να παρανομούν και να μένουν ατιμώρητοι, να ξεφεύγουν από το νόμο ή να καλύπτονται. Όλα αυτά έχουν καταλυτικές επιπτώσεις πάνω στο περί δικαίου αίσθημα του λαού, πάνω στην πίστη του λαού στο κράτος δικαίου.

Κεντρικές Φυλακές

Μιλώντας για το έγκλημα, θεωρώ αναγκαίο να αναφερθώ πολύ σύντομα στην απαράδεκτη κατάσταση που επικρατεί στις Κεντρικές Φυλακές. Στις Κεντρικές Φυλακές υπάρχει υπερπληθυσμός κρατουμένων και έλλειψη χώρων με όλα τα αρνητικά συνεπακόλουθα. Ελαφροποινίτες κρατούνται στα ίδια κελιά με βαρυποινίτες. Νεαρά πρόσωπα ή στρατιώτες που καταδικάστηκαν για πειθαρχικά παραπτώματα, πρόσωπα που βρίσκονται εκεί λόγω αδυναμίας να πληρώσουν £50 κρατούνται στους ίδιους χώρους με άτομα που καταδικάστηκαν για κακουργήματα και φόνους. Σήμερα κρατούνται στις Κεντρικές Φυλακές, μεταξύ άλλων, τριάντα οκτώ άτομα που πάσχουν από διάφορες ψυχικές ασθένειες, πλείστοι από τους οποίους έπρεπε να ήταν σε εξειδικευμένα ιδρύματα και όχι μέσα στις φυλακές.

Σε ολόκληρο τον κόσμο οι φυλακές χαρακτηρίζονται από τους ειδικούς ως τα πανεπιστήμια του εγκλήματος. Η αδυναμία διαχωρισμού των διαφόρων κατηγοριών φυλακισμένων δημιουργεί τέτοιες συνθήκες και ενδεχομένως και οι δικές μας φυλακές να αποτελούν πρότυπο τέτοιου πανεπιστημίου. Η κατάσταση που επικρατεί στις

Κεντρικές Φυλακές εκθέτει τη χώρα μας διεθνώς. Η Επίτροπος Διοικήσεως δε αναγκάστηκε επανειλημμένα να ασχοληθεί με το θέμα, ετοιμάζοντας και δημοσιοποιώντας συγκλονιστικές εκθέσεις.

Είναι άκρως απαραίτητο να δοθεί άμεση προτεραιότητα στον παραμερισμό των προβλημάτων που εμποδίζουν τη λειτουργία των φυλακών πάνω σε σωστή βάση.

Το πρόβλημα της φτώχειας

Η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών, έθεσε ξανά, μέσω του γενικού γραμματέα της, με έμφαση το πρόβλημα της φτώχειας, η οποία άρχισε να μετατρέπεται σε μαζική και να προσλαμβάνει διαστάσεις κοινωνικής μάστιγας. Εβδομήντα χιλιάδες άνθρωποι, ή ένας στους δέκα Κυπρίους, ζουν με εισοδήματα πείνας και αντεπεξέρχονται με μεγάλη δυσκολία και πολλές στερήσεις. Τα στοιχεία αυτά, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι στοιχεία που εφεύρε το ΑΚΕΛ. Είναι στοιχεία που έχουμε πάρει από το ίδιο το κυπριακό κράτος. Εδώ θα τονίσω ότι οι £135 σύνταξη που παίρνει ένας συνταξιούχος, ο οποίος πρέπει να πληρώσει £50 ή £60 ενοίκιο, δεν είναι σύνταξη η οποία μπορεί να τον οδηγήσει στον υπερκαταναλωτισμό. Και αυτοί οι άνθρωποι που ζουν με συντάξεις κάτω των £150 το μήνα είναι τριάντα πέντε χιλιάδες άνθρωποι.

Τη σημαία των φτωχών στην Κύπρο κρατούν δυστυχώς στα τίμια, ροζιασμένα και αποκαμωμένα από το χρόνο και τη σκληρή δουλειά χέρια τους οι συνταξιούχοι μας. Αυτοί που δούλεψαν σκληρά με αυταπάτηση μια ολόκληρη ζωή, γέννησαν, μεγάλωσαν και σπούδασαν παιδιά. Αυτοί που με τους αγώνες τους έκαναν το μεγάλο οικονομικό θαύμα και έφεραν την επάρκεια και αφθονία υλικών αγαθών στο λαό και στις νεότερες γενιές.

Γι' αυτούς τους ανθρώπους, τριάντα πέντε χιλιάδες από τους οποίους ζουν με λιγότερες από £150 το μήνα, πολλές φορές έχοντας να πληρώσουν ενοίκιο των £50,

£70 και £80, η σημαία της φτώχειας είναι ο σταυρός τον οποίο κουβαλούν ανεβαίνοντας το δικό τους Γολγοθά στα τελευταία χρόνια της ζωής τους. Και ο δρόμος προς το Γολγοθά γίνεται με το πέρασμα των χρόνων όλο και πιο ανηφορικός, καθότι η εξάρτηση από τα φάρμακα, αλλά και η εξάρτηση από άλλα πρόσωπα συνεχώς μεγαλώνει. Και όλα αυτά στοιχίζουν λεφτά τα οποία αφαιρούνται από τα λεφτά που μπορούν να διαθέσουν για τους εαυτούς τους.

Διαζευγμένες γυναίκες και ανήλικα παιδιά στερούνται τα πιο απλά πράγματα πολλές φορές. Διάφορες κατηγορίες αναπήρων ακολουθούν τους ηλικιωμένους στην πορεία προς το Γολγοθά, στους δρόμους της φτώχειας. Το Γραφείο Ευημερίας, ουσιαστικά υποστελεχωμένο, υπολειτουργεί, αδυνατώντας να αντιμετωπίσει έγκαιρα και αποτελεσματικά τις περιπτώσεις ανθρώπων που αποτείνονται για βοήθεια. Αιτήσεις για δημόσιο βοήθημα μπορεί να εξετάζονται μέχρι για έξι μήνες, αν μέχρι τότε αυτός που το ζήτησε ζει, αν δεν έχει πεθάνει από πείνα.

Διάφοροι παράγοντες, όπως η δραματική αύξηση του αριθμού των ανθρώπων που ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας, η δραματική αύξηση των διαζυγίων και των εγκαταλελειμμένων παιδιών, η αύξηση της βίας στην οικογένεια, η σεξουαλική κακοποίηση παιδιών, ο μεγάλος αριθμός υιοθεσιών, η αύξηση του αριθμού των αναγκαίων εκθέσεων προς τα δικαστήρια σε διάφορες υποθέσεις κ.λπ., έχουν πολλαπλασιάσει τον όγκο δουλειάς του Γραφείου Ευημερίας. Είναι απαραίτητο να επανεξετασθεί ριζικά η όλη δομή και η επάνδρωση του Γραφείου Ευημερίας. Η δε λειτουργία του πρέπει να τεθεί σε ποιοτικά νέα βάση, ώστε να επανακτήσει αποτελεσματικότητα στη λειτουργία του.

Κύριε Πρόεδρε, το πρόβλημα της φτώχειας, ένα καθόλα υπαρκτό και συνεχώς αυξανόμενο κοινωνικό πρόβλημα, χρήζει σύντομης, σφαιρικής και προπαντός ανθρωποκεντρικής προσέγγισης. Η λήψη μιας σειράς μέτρων, το κόστος των οποίων

θα είναι δυσανάλογα μικρό σε σχέση με την ανακούφιση που αυτά θα φέρουν για δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους, είναι επιβεβλημένη.

Η εισήγηση του ΑΚΕΛ για δημιουργία ταμείου συμπληρωματικών συντάξεων θα πρέπει να είναι ένα από τα μέτρα που πρέπει άμεσα να ληφθούν. Δεν μπορεί και δεν πρέπει να θεωρηθεί ως δεδομένο ότι το οφειλόμενο ευχαριστώ της κοινωνίας μας προς του απόμαχους της εργασίας θα είναι οι συντάξεις πείνας και η διαβίωσή τους σε συνθήκες βαθιάς φτώχειας.

Το κράτος, η οργανωμένη κοινωνία θα πρέπει να στηρίξει οικονομικά τις μονογονικές οικογένειες, γυναίκες και παιδιά που, λόγω οικογενειακών και άλλων συνθηκών, ζουν κάτω από τα όρια της φτώχειας, καθώς και άλλες κατηγορίες ανθρώπων που χρήζουν στήριξης, ώστε να μην τίθενται στο περιθώριο της κοινωνίας με όλα τα αρνητικά και για τους ίδιους και αργότερα για την ίδια την κοινωνία.

Κύριε Πρόεδρε, το ΑΚΕΛ κάνει έκκληση από το βήμα της Βουλής των Αντιπροσώπων προς την κυβέρνηση, τα πολιτικά κόμματα και τους κοινωνικούς φορείς για άμεση, θετική, αλλά προπαντός συλλογική αντιμετώπιση και επίλυση του προβλήματος της φτώχειας. Είναι η θέση μας ότι η κοινωνία και το κράτος έχει την αναγκαία οικονομική ευχέρεια, ώστε να λύσει το πρόβλημα αυτό.

Για το ΑΚΕΛ η κοινωνική αλληλεγγύη και η ευαισθησία απέναντι στις ανάγκες των κοινωνικά αδύνατων και των εν ανάγκη ευρισκομένων είναι τρόπος ζωής. Ευχόμαστε τα ευαίσθητα αυτά θέματα να αντιμετωπισθούν το ίδιο θετικά τόσο από την κυβέρνηση όσο και από τους άλλους κοινωνικούς φορείς, ώστε με συναίνεση να προχωρήσουμε το ταχύτερο δυνατό στην επίλυσή τους.

Η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ, τέλος, με συνέπεια θα εργασθεί και θα αναλάβει πρωτοβουλίες, ώστε να απαμβλυνθεί ουσιαστικά το φαινόμενο της φτώχειας, αλλά και για να καταπολεμηθούν οι αιτίες που σπρώχνουν τον κόσμο σε αυτή, στο

βαθμό βέβαια που αυτό μπορεί να γίνει στα πλαίσια του δεδομένου κοινωνικοοικονομικού συστήματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Θωμά.

Θέλω να πληροφορήσω το σώμα ότι η συνεδρία, μετά τη διακοπή, θα αρχίσει ακριβώς στις 3.00 μ.μ., ανεξάρτητα από το πόσοι βουλευτές θα βρίσκονται στην αίθουσα, γιατί υπάρχουν δεκαέξι βουλευτές και αντιλαμβάνεστε ότι θα είναι και η ψηφοφορία μετά των προϋπολογισμών. Αν πρόκειται να τελειώσουμε σήμερα, θα πρέπει να αρχίσουμε ακριβώς στην ώρα μας.

Καλή σας όρεξη.

(Ωρα διακοπής: 2.00 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 3.22 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συνεχίζουμε τη συζήτηση επί του προϋπολογισμού του 2001. Καλώ στο βήμα το βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος Νίκο Μουσιούττα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορώ να πω κυρίες συνάδελφοι...

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Μπορεί να σας ακούν από την τηλεόραση.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Υπάρχει οπωσδήποτε αντιπροσώπευση όλων των κομμάτων.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριοι περιορισμένοι συνάδελφοι!

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Η κρίση αξιών κατέστη διαχρονικό επιδεινούμενο πρόβλημα. Επέλεξα να το ανακινήσω, γιατί από τη φύση του επηρεάζει όλες γενικά τις εκφάνσεις της ζωής. Στο κάτω κάτω ας θεωρηθεί τούτο, ας θεωρηθεί, λέω, τούτο το θέμα μια διαφορετική νότα στο ρεπερτόριο της σημερινής συζήτησης των προϋπολογισμών.

Επειδή κατά τη γνώμη μου η ρίζα του κακού ανάγεται στο παρελθόν, είμαι αναγκασμένος να αναγνώσω εκτεταμένα αποσπάσματα της προ δεκαετίας θέσης μου, να τα συνδέσω με τα σημερινά, για να δώσω το τωρινό στίγμα κατάστασης πραγμάτων.

Η συντήρηση των αξιών και η κατοχύρωση των θεσμών στην περίπτωση της Κύπρου δεν αποτελεί θέμα αποκλειστικά ηθικοκοινωνικό. Ανάγεται αδιαμφισβήτητα σε θέμα εθνικό πρώτης γραμμής και αποτελεί την πεμππουσία και το θεμέλιο του αγώνα μας για την ύπαρξή μας σαν λαού και την επιβίωσή μας σαν ελληνισμού σ' αυτή την εσχατιά της Μεσογείου. Η κρίση αξιών, που μαζί με την κατοχή της μισής πατρίδας μας συνθέτουν την τραγωδία του τόπου μας, επιβάλλει εδώ ακριβώς να επικεντρώσουμε τις σκέψεις και τους προβληματισμούς μας, να περάσουμε από αξονικό τομογράφο τη νοσούσα κατάσταση, να την αναλύσουμε και να εισηγηθούμε, αν μπορέσουμε, λύσεις, που θα δώσουν έξοδο από τα φριχτά μας αδιέξοδα. Παρ' όλο που η λέξη αξία είναι έννοια αφηρημένη, θα την τοποθετήσω επιλεκτικά μέσα στο χρόνο σε τρεις περιόδους της ζωής της δικής μου γενιάς: Αξίες την περίοδο της αποικιοκρατίας, αξίες κατά τη διάρκεια του απελευθερωτικού μας αγώνα, αξίες σήμερα. Σε καθεμιά από αυτές τις περιόδους, που τις ζήσαμε, η λέξη αξία μάς δίνει το στίγμα του νοήματος και του περιεχομένου της και, επειδή σήμερα κατά γενική παραδοχή έχουμε κρίση αξιών, η αναπόφευκτη σύγκριση που θα προκληθεί ανάμεσα στο τότε και στο σήμερα θα είναι, πιστεύω, αρκετά αποκαλυπτική.

Περίοδος αποικιοκρατίας

Το καντήλι της ελπίδας χλωμοφώτιζε το ταλαιπωρημένο πρόσωπο ενός λαού. Φτώχεια, πολλή φτώχεια. Οι πολύ λίγοι να εκμεταλλεύονται τους πολλούς. Οι τοκογλύφοι καταδυναστεύουν και κατακλέβουν τους είλωτες. Ο μόχθος του εργάτη δεν πληρώνεται, κι ας δουλεύει σκληρά από ανατολή μέχρι δύση του ήλιου. Στερείται ο λαός το ψωμί του και διψά για μάθηση. Τον κύκλο της δουλείας συμπλήρωναν οι ανελεύθεροι αποικιακοί νόμοι που απαγόρευαν την ελληνική σημαία και τον εθνικό ύμνο, που προπηλάκιζαν και απέλαυναν κάθε επίδοξο προοδευτικό μεταρρυθμιστή, οι καταπιεστικές φορολογίες, η δεκατία επί της παραγωγής και οι άκαρδες μέθοδοι για είσπραξη των φόρων. Θυμούμαι ειδικά μια περίπτωση, μιας θειας μου που είχε οκτώ παιδιά και λεφτά δεν είχε, για να πληρώσει, πήραν σβάρνα οι εισπράχτορες να κυνηγούν τις όρνιθες, για να τις κατάσχουν, ενώ εμείς, τα παιδιά της γειτονιάς τότε, τρέχαμε μαζί τους και κάναμε ό,τι μπορούσαμε, για να μην τις πιάσουν. Οπότε τελικά κουράστηκαν οι εισπράχτορες με τις όρνιθες και πήραν μαζί τους ό,τι είχε και δεν είχε η γυναίκα: το τηγάκι της και τη χαλκοματένια μαγείρισσα.

Αν έκανα τούτη την αναδρομή, το έκανα για να σκιαγραφήσω, ιδιαίτερα για τους νεότερους, μια εικόνα της ζωής της Κύπρου επί αγγλοκρατίας. Ο λαός μας ενωμένος τότε στη δυστυχία του βύζαινε με τα σκασμένα από τη δίψα χείλη του, βύζαινε από το σπαργωμένο μαστάρι της ιστορίας του και θρεφόταν πνευματικά από τους δασκάλους του, τους παπάδες και τους παππούδες του, κι έστηνε είδωλα στα βάθρα της ψυχής του. Είδωλα που τα μεγάλωνε και τα ωραιοποιούσε με το πέρασμα των χρόνων ο θρύλος, η αχαλίνωτη φαντασία και η παράδοση.

Η ανθρωπιά ήταν το ιδεώδες του και ήταν το μέτρο που μετρούσε και κατάτασσε τους ανθρώπους. Ανθρωπιά! Μια λέξη τόσο πλατιά που μέσα της μπορεί να χωρέσει ό,τι ωραίο και υψηλό, ό,τι αγνό και ακριβό, ό,τι ηθικό και λεβέντικο, όλα, όλα όσα θα τα

Έλεγε σήμερα κανείς αξίες. Συνέπασχε ο λαός και συμπορευόταν. Ήξερε και για το Χριστό, γνώριζε και για τον Ιούδα. Κουβαλούσε το σταυρό του και οραματιζόταν θαμπά τη λύτρωση και μέσα στα αναστενάματά του αρθρώνονταν ψυχόρμητα λέξεις όπως δικαιοσύνη και λευτεριά. Έτσι αγνό και ιδεολόγο λαό τον βρήκε ο δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος. Προσφέρθηκε να πολεμήσει για την ελευθερία των λαών και τη δική του, για να γνωρίσει όμως, τελικά, την πίκρα και την απογοήτευση, τη διάψευση των ελπίδων του, την εξαπάτηση. Αυτές οι διαπιστώσεις στάλαξαν το πρώτο φαρμάκι στην ψυχή του και διέλυσαν τις ελπίδες του πως οι ξένοι θα του χάριζαν ποτέ την ελευθερία του.

Το 1955 -μπαίνουμε στην άλλη περίοδο- πνιγμένος από δίκαιη οργή παίρνει τη μοίρα του στα χέρια του, παλεύει μονιασμένος και μεγαλουργεί. Αξίες όπως η αγάπη για το συνάνθρωπο και την πατρίδα, η αγάπη και το πάθος για ελευθερία, η πίστη στο δίκαιο, η αυταπάρνηση, η αυτοθυσία, ο αλτρουισμός, η αντοχή και η καρτερία, η αλληλεγγύη στον κίνδυνο και η φιλία, η αξιοπρέπεια, η περηφάνια, η λεβεντιά, η περιφρόνηση του θανάτου χάριν της ελευθερίας, η ικανότητα μεταποίησης του πόνου σε δράση αγωνιστική, όλες, όλες οι αρετές, βιούσες και λανθάνουσες, εκδηλώθηκαν έμπρακτα και εκφράστηκαν αδιαμφισβήτητα και εκθαμβωτικά από έναν ολόκληρο σε ψυχική ανάταση λαό, το λαό μας. Τούτος ήταν ο λαός μας. Ένας ωραίος μικρός λαός με μεγάλο μπόι και πλατιά ψυχή!

Σήμερα μιλούμε για κρίση θεσμών και υπάρχει δυστυχώς θέμα. Γιατί όμως; Πότε και πώς δημιουργήθηκε; Κοιτάζουμε μέσα και έξω μας. Σμίκρυνε το μπόι των ανθρώπων, όμως πάχυναν οι άνθρωποι και το τετράπαχο λίπος που είχαν κάποτε οι χοίροι πέρασε φαίνεται κάτω από το πετσί μερικών ανθρώπων. Τα εμφανή λιπώματα από τον πάσης φύσεως καταναλωτισμό έφραξαν τις κλειδώσεις, τα κέντρα ερεθισμού και ευαισθησίας του, η ψυχή συρρικνώθηκε, το μάτι κοντοθώρασε. Στο κοινωνικό παζάρι που σεργιανίζει πράγματα ακριβά και ανεχτίμητα, πράγματα που πριν ούτε

πουλιούνταν μήτε αγοράζονταν, βρίσκονται σήμερα σε εμπορικό τιμοκατάλογο. Και οι γλώσσες που μιλούνε οιπραματευτάδες, γλώσσες πολλές και ακαταλαβίστικες, σωστός πύργος της Βαβέλ. Μα τι είναι που επιτέλους έφταιξε;

Επειδή ουδείς αναμάρτητος, αλλά επειδή ο λίθος πρέπει να ριφθεί, θα αμαρτήσω πρώτος, ρίχνοντας ανάλογα μικρές και μεγάλες πέτρες ενάντια σε ό,τι κατά τη γνώμη μου δημιούργησε το πρόβλημα. Και πρώτα πρώτα μια πέτρα για τον καθένα μας, γιατί κάποτε, κάπου, κάπως φταιξαμε. Μια πέτρα για τους φύλακες των θεσμών, όταν αφήνουν να περιφρονούνται και κατ' εξακολούθησιν να καταστρατηγούνται, συμβάλλοντας έτσι στην υπονόμηση της υγείας των αξιών. Λίθο αναθέματος πρέπει να ρίξουμε και στον εισαγόμενο ηθικό ξεπεσμό, γιατί στον αλληλοεξαρτώμενο κόσμο που σήμερα ζούμε η παρακμή των ηθικών αξιών που μαστίζει ιδιαίτερα τις λεγόμενες ανεπτυγμένες χώρες ήταν αδύνατο να μην επηρεάσει σε κάποιο βαθμό και τις αξίες στον τόπο μας.

Μέχρις όμως εδώ το κακό δεν ξεπερνά τα όρια ασφάλειας και θα μπορούσε και να απορροφηθεί και, με κόπο έστω, να μεταποιηθεί. Η μεγάλη κατάρα που έπληξε βαριά τον τόπο και τις αξίες είναι τα συγκλονιστικά γεγονότα που συντάραξαν τόπο, ανθρώπους και ψυχές. Είναι η προδοσία, η κατοχή και τα συνεπακόλουθα.

Είπαμε προηγουμένως πως ο λαός μας ήξερε για το Χριστό και γνώριζε για τον Ιούδα. Γελάστηκε όμως στις πεπιοθήσεις του, γελάστηκε, γιατί ο σύγχρονος Ιούδας “απελθών ουκ απήγγαστο”. Και βλέπει ο άνθρωπος για πρώτη φορά το έσχατο των εγκλημάτων, την προδοσία, να παραμένει ατιμώρητο. Βλέπει ακόμη πως το κακό το έφεραν εκείνοι. Εκείνοι που για μια ζωή τούς είχε με περηφάνια στημένους σαν είδωλα στα βάθρα της ψυχής του. Κι όταν βρέθηκε φάτσα με φάτσα με το φονικό, την αρπαγή το βιασμό, τον πάσης φύσεως βιασμό, τη σφαγή του δικαίου και το γκρέμισμα κάποιων

οσίων και ιερών του, ερείπιο σωριάστηκε ο εσωτερικός του κόσμος και “οιμωγή ολλυμένων αξιών” ξέσπασε στην ψυχή του.

Μετά την πρώτη παραζάλη, σέρνεται ο άνθρωπος μέσα στα αποκαΐδια και στα ερείπια. Απ’ εδώ μισή ζυγαριά της δικαιοσύνης. Πιο πέρα το σπαθί της λευτεριάς σπασμένο, κάτω από την ερπύστρια εγκαταλελειμμένου άρματος, που είχε την επιγραφή “MADE IN USA”.

Ώστε, λοιπόν, αυτοί είναι οι περίφημοι μεγάλοι, οι προασπιστές του δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των οικουμενικών αξιών;

Μέσα στον μπόγο της προσφυγιάς που έριξε στον ώμο του κουβαλά τον καημό και την πίκρα του. Κάπου στάθηκε. Κι όταν γύρισε ο Μακάριος, ανασκουμπώθηκε και ο λαός μαζί του και επιδόθηκε στο έργο της ανοικοδόμησης και της αναστήλωσης. Δούλεψε, δούλεψε σκληρά από τότε, του ήρθαν περιέργως και κάπως βολικά τα πράγματα και ίσαμε σήμερα ανέβασε το βιοτικό του επίπεδο σε βαθμό ζηλευτό. Όμως την ψυχή του την αλέθει καθημερινά το σαράκι της ανασφάλειας και η αβεβαιότητα για το μέλλον.

Αυτή η ανασφάλεια και η αβεβαιότητα για το μέλλον, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, είναι κατά τη γνώμη μου η κεντρική ρίζα του κακού που συνέβαλε στην κρίση αξιών που παρατηρούμε σήμερα. Και διερωτώμαι ειλικρινά αν υπάρχει στον κόσμο τόπος άλλος, όπου ο άνθρωπος βασανίζεται καθημερινά για το αν αυτό που χτίζει σήμερα θα είναι δικό του αύριο, αν το δέντρο που φυτεύει σήμερα θα μπορέσει αύριο να το χαρεί. Αυτή λοιπόν η ανασφάλεια και η αγωνία για το μέλλον εξασθενίζουν την άμυνα του ήδη τραυματισμένου ψυχικού μας κόσμου, δημιουργούν ματαιόδοξες σκέψεις, αμβλύνουν την ψυχική αντίσταση, εκθέτουν επικίνδυνα την ψυχή, καθιστώντας την ευάλωτη στις ροπές προς κενές και εφήμερες απολαύσεις. Το “φάγε, πίνε, ευφραίνου” βρίσκει πρόσφορο έδαφος, ο άνθρωπος παραστρατεί, ζει μόνο για το

σήμερα, γίνεται όργανο του εγωισμού και του πρόσκαιρου συμφέροντος και, τελικά, προώρριεται να χάσει και τη χέρσα πια ψυχή του.

Αυτά είπαμε στις 18 του Μάη του 1989, όταν το θέμα “Κρίση Θεσμών και Αξιών” συζητήθηκε στην ολομέλεια της Βουλής. Και απ’ αφορμή τη συζήτηση του θέματος η Βουλή συνέστησε την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, που συνήλθε στην πρώτη της συνεδρία στις 18 του Νιόβρη του 1991. Δίκαιος έπαινος αρμόζει σ’ αυτή την επιτροπή που σεμνά και αθόρυβα, νομοθετώντας, θεσμοθετεί την αξιοκρατία, τη χρηστή διοίκηση, το κράτος δικαίου, τα δικαιώματα του πολίτη. Θεάρεστο πραγματικά το έργο της, που δυστυχώς όμως από μόνο του δεν πρόκειται να αποδώσει, αν δεν αλλάξουν τα μυαλά και οι καρδιές μας, αν δεν αναστήσουμε την ανθρωπιά, αν δεν αναζητήσουμε τις ρίζες μας, αν δεν ξανάβρουμε το χαμένο “θεό” μας .

Έντεκα χρόνια από τότε που συζητήθηκε το θέμα και τα συμπτώματα παρακμής και ξεπεσμού καλπάζουν με αμείωτο ρυθμό. Οι δείχτες των λαθών και των παθών μας βρίσκονται μονίμως σε έξαρση. Η πάλαι ποτέ πανέμορφη κυπριακή κοινωνία μοιράζει κόλλυβα για την αδικοχαμένη ομορφιά της. Ξεφύτρωσαν νταβατζήδες και προστάτες, βαπόρια και βαποράκια. Ο μαμμωνάς κυριαρχεί. Ως και την Παναγιά κατέβασαν μερικοί από το εικονοστάσι της και κρέμασαν στη θέση της το χυδαίο είδωλο της καινούριας θρησκείας. Στα σκαλοπάτια του χρηματιστηρίου κλαίει γοερά, σαν εγκαταλελειμμένο νόθο, η αρετή. Δούλοι εμείς του καταναλωτισμού και της καλοπέρασης εισάγουμε δούλους Πακιστανούς για τους χοίρους μας, Φιλιππινέζες παιδαγωγούς για τα παιδιά μας, Ρουμάνες για την ψυχαγωγία μας. Τρώμε με πάθος, λες και θα πεθάνουμε αύριο, και στην πολιτική πασκίζουμε με πάθος να καβαλικέψουμε μια πατρίδα που την παρακολουθούμε όμως χωρίς πάθος να χάνεται.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα που καταπιαστήκαμε είναι πραγματικά ανεξάντλητο. Ό,τι είχα να πω το έδωσα σε αδρές γραμμές με το δικό μου τρόπο. Πριν προχωρήσω σε πρακτικές εισηγήσεις για το τι πρέπει να γίνει για αναστήλωση των αξιών, θα ήθελα νοερά και για σκοπούς ενός εκ βαθέων αυτοελέγχου να μεταφερθούμε στη σκηνή μιας υπέρτατης στιγμής της ιστορίας μας και της ιστορίας του τόπου μας. Του φώναξαν: «Παραδόσου· δεν υπάρχει περίπτωση διαφυγής». «Αν θα βγω», απάντησε, «θα βγω πυροβολώντας· αν θα βγω, θα βγω πυροβολώντας».

Όταν θα απομείνουμε μόνοι, μόνοι με τον εαυτό μας, ας κοιτάξουμε ο καθένας βαθιά μέσα μας. Αν ακόμα νιώθουμε να μας καφαλίζει η φλόγα της φωνής του, αν τα λόγια τούτα μας συγκλονίζουν ακόμα, έστω και λίγο, ε τότε, ναι, υπάρχει ελπίδα για τον κυπριακό ελληνισμό, να ξανασταθεί στα πόδια του, να επιβιώσει και να ξαναμεγαλουργήσει.

Ανακεφαλαιώνοντας τώρα και ιεραρχώντας τους κυριότερους λόγους στους οποίους κατά τη γνώμη μου οφείλεται το φαινόμενο της κρίσης αξιών, αυτοί δεν μπορεί παρά να είναι η ανασφάλεια και η αγωνία για το μέλλον, που είναι απότοκα της κατοχής, η ατιμωρησία της προδοσίας, η ανοχή της παραβατικότητας και η συγκάλυψη αδικημάτων, ο εισαγόμενος ηθικός ξεπεσμός. Τα μέτρα που θα εισηγούμουν είναι περίπου τα εξής:

1. Για βασικούς λόγους αρχής και ιστορίας, να αποδοθούν ευθύνες, έστω και τώρα, στους υπαίτιους της συμφοράς της πατρίδας μας.
2. Η ηγεσία του τόπου, κυβέρνηση, Βουλή, κόμματα, Εκκλησία, να ενισχύσουν στο λαό την πίστη ότι μπορούμε και θα παραμείνουμε ριζωμένοι στη γη μας και πως στο χέρι μας θα στέκει πάντα να δεχτούμε ή να απορρίψουμε ατιμωτική λύση.
3. Η γενιά μας να αποδείξουμε το σεβασμό μας στις αξίες, για να μας παραδεχτεί και να τις αποδεχτεί η νέα γενιά.

4. Να συμπληρωθεί η νομοθεσία ελέγχου εφαρμογής των θεσμών.
5. Η κυβέρνηση να συνάψει δάνειο από την Τράπεζα Αξιών του απελευθερωτικού αγώνα του λαού μας και να αναλάβει εκστρατεία ηθικοπνευματικής αναδάσωσης και αναστήλωσης αξιών.
6. Το Υπουργείο Παιδείας, το ραδιόφωνο η τηλεόραση και τα έντυπα μέσα να στρατευτούν στην προσπάθεια και με κατάλληλα ψυχολογικά και επιστημονικά προγράμματα να προβάλλουν καθημερινά, όχι τα κακά πρότυπα, όπως κατά γενική ομολογία συνηθίζουν να κάνουν σήμερα, αλλά τα καλά πρότυπα, που, δόξα τω Θεώ, η ιστορία μας βρίθει δειγμάτων. Είναι χρέος τους πατριωτικό να συμβάλουν στην ανάπτυξη χαρακτήρων, στη διαμόρφωση ενός νέου κλίματος και γενικά μιας νέας πνοής.

Τονίζω επίσης πως η συμμετοχή όλων μας στην προσπάθεια είναι καθήκον και χρέος μας προς το λαό που αντιπροσωπεύουμε και χρέος προσωπικό του καθενός μας προς όλους εκείνους, επώνυμους και ανώνυμους, που έδωσαν τη ζωή τους, για να έχουμε σήμερα εμείς πατρίδα.

Κύριε Πρόεδρε, σε μια άλλη ενότητα θα επιχειρήσω μια συντομότερη αναφορά για ένα μέγα, ένα κορυφαίο θέμα, το θέμα του εποικισμού της πατρίδας μας. Για το θέμα τούτο επιγραμματικά είχα αποφανθεί κάποτε πως, αν η εισβολή και κατοχή ενός τόπου αποτελεί εθνική τραγωδία, ο συνεχιζόμενος εποικισμός των κατεχομένων είναι η απαρχή εθνικού ξεριζωμού και ισοδυναμεί με εθνικό θάνατο. Μιλήσαμε για το θέμα στις 8 του Νιόβρη του 1990 και εισηγηθήκαμε τότε σαν κόμμα τα ακόλουθα:

1. Το θέμα να παραμείνει μόνιμα ανοικτό και εγγεγραμμένο σαν πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη των εργασιών του σώματος.

2. Να συσταθεί υποεπιτροπή, η οποία να προβάλλει στα κοινοβούλια όλου του κόσμου το πρόβλημα της συνεχιζόμενης εισβολής και κατοχής με ιδιαίτερη έμφαση στον εποικισμό.
3. Με ειδικές συχνές εκπομπές από την κυπριακή και ελλαδική τηλεόραση να επιχειρηθεί συνειδητοποίηση από μέρους των Ελλήνων των κινδύνων του εποικισμού.
4. Να υποβληθεί άμεσα ειδική προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών.
5. Διπλωματικές υπηρεσίες, απόδημοι, φοιτητικές οργανώσεις του εξωτερικού να αναλάβουν ειδική εκστρατεία διαφώτισης επί του θέματος.
6. Η υποεπιτροπή να ενημερώνει το σώμα κάθε μήνα.

Ενάμιση χρόνο όμως μετά, και συγκεκριμένα την άνοιξη του 1992, μετά από αλληπάλληλες συνεδρίες της επιτροπής Προσφύγων και Δημογραφίας του Συμβουλίου της Ευρώπης και παρά τη λυσσαλέα αντίδραση της τουρκικής αντιπροσωπίας, εγκρίνεται με συντριπτική πλειοψηφία από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης η έκθεση “Κουκό” για τον εποικισμό της Κύπρου, που υπαγόρευε τα ακόλουθα:

1. Καλούσε την εξ υπουργών επιτροπή του Συμβουλίου της Ευρώπης να δώσει εντολή στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Πληθυσμών να διεξαγάγει καταγραφή των κατοίκων ολόκληρης της Κύπρου, για να αποκαλυφθούν οι πραγματικοί αριθμοί Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων και εποίκων.
2. Ζητούσε από όλους τους ενδιαφερομένους να διατηρήσουν αυστηρή καταγραφή όλων των ξένων που εισέρχονται στην Κύπρο.

3. Ζητούσε από την τουρκοκυπριακή διοίκηση να ακυρώσει όλες τις παράνομες νομοθεσίες που ψήφισε και που επέτρεπαν τη δημογραφική αλλαγή στα κατεχόμενα και την πολιτογράφηση των εποίκων.
4. Καλούσε δε τις εγγυήτριες δυνάμεις να διατηρήσουν μόνο τα στρατιωτικά αποσπάσματα που τους επέτρεπαν οι συνθήκες Ζυρίχης και Λονδίνου.

Το ως άνω καταληκτικό κείμενο ενεκρίθη από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης μετά από τις ξεκάθαρες διαπιστώσεις του κ. Κουκό ότι η Κύπρος εποικίζεται μαζικά από τους Τούρκους της Ανατολίας, ότι ο εποικισμός αποτελούσε ξένο σώμα προς τους υφιστάμενους κατοίκους της Κύπρου, προέβλεπε πως αυτό θα ήταν το μεγαλύτερο εμπόδιο για την τελική λύση του Κυπριακού και σημείωνε πως ο εποικισμός αποτελούσε μαζική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των νομίμων κατοίκων της Κύπρου. Στην έκθεσή του ο κ. Κουκό υπογραμμίζει ότι τα περισσότερα τουρκοκυπριακά κόμματα ήταν εμφαντικά εναντίον της άφιξης εποίκων και της πολιτογράφησης των ως πολιτών του παράνομου καθεστώτος. Χαρακτηριστικά, ο Τούρκος δημοσιογράφος Κουτλού Ανταλί που δολοφονήθηκε τελευταία από τους Τούρκους έγραφε: «Φεύγουμε κλαίγοντας από τον τόπο μας, εκτοπιζόμενοι από τους εποίκους». Παράλληλα με το θέμα αυτό έγινε αναφορά στην τουρκοποίηση χιλιάδων ελληνικών τοπωνυμίων στα κατεχόμενα και στο μαζικό αφανισμό της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Μετά από είκοσι πέντε συνεδρίες της Επιτροπής Παιδείας του Συμβουλίου της Ευρώπης, επισκέφθηκε την Κύπρο και περιόδευσε στα κατεχόμενα ο γερουσιαστής Van der Werf, ο οποίος διαπίστωσε στην έκθεσή του την καταστροφή των εκκλησιών μας στα κατεχόμενα.

Συμπερασματικά, απ' όλη τη συζήτηση του θέματος, προέκυψε η άποψη της δημιουργίας ευρωπαϊκού ιδρύματος προστασίας της πολιτιστικής κληρονομιάς της

Κύπρου, στο οποίο μέτοχοι θα ήταν η Εκκλησία της Κύπρου και το ΕΦΚΑΦ. Οι εξουσίες του ιδρύματος θα περιελάμβαναν την ελεύθερη κυκλοφορία των εντεταλμένων αντιπροσώπων και εμπειρογνομώνων των δύο μερών για επίσκεψη, συντήρηση και προστασία των θρησκευτικών τους χώρων σε ολόκληρη την Κύπρο.

Δυστυχώς όμως αυτές οι καθοριστικές, αυτές οι τόσο σημαντικές για την Κύπρο αποφάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης που πάρθηκαν πριν από εννέα ακριβώς χρόνια, ύστερα από σκληρές μάχες του τότε εκπροσώπου μας στο Συμβούλιο της Ευρώπης συναγωνιστή Γιαννάκη Μάτση, δεν έτυχαν μέχρι σήμερα αξιοποίησης από τη δική μας πλευρά. Και καμιά δικαιολογία δεν μπορεί να αιτιολογήσει την ολιγωρία μας και καμιά πρόφαση δεν μπορεί να νομιμοποιήσει τις δυο κυβερνήσεις, που έκτοτε κυβέρνησαν, για την εγκατάλειψη ενός πολιτικού όπλου τόσο σημαντικού.

Και τώρα επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε, να αναφερθώ σε κάτι προσωπικό, για να πω πως συνεπής στην αρχή της ανανέωσης δε θα διεκδικήσω βουλευτική έδρα κατά τις προσεχείς βουλευτικές εκλογές.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Να κάμουμε συνεχνία, κύριε Μουσιούττα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ξέρω πως μπήκα στη Βουλή με το μέτωπο ψηλά και με λάβαρο το τρίπτυχο “Λευτεριά - Ανθρωπιά - Δικαιοσύνη”. Τώρα φεύγω με την πεποίθηση πως το τίμησα. Η συναδέλφωση όμως με όλους σας μου δίνει το δικαίωμα να παρακαλέσω να συνεχίσετε αδιαλείπτως την προσπάθεια αναστήλωσης αξιών, γιατί αγώνας χωρίς πίστη σε αξίες είναι καταδικασμένος σε αποτυχία. Να μεριμνήσετε επίσης πειστικά προς την όποια εκτελεστική εξουσία να αξιοποιήσει τα πορίσματα και τις αποφάσεις του Συμβουλίου της

Ευρώπης για τον εποικισμό της πατρίδας μας, που αποτελεί φρικτό έγκλημα πολέμου. Το πεδίο μάχης είναι σχεδόν παρθένο και στις δικαστικές μάχες που μπορούμε να δώσουμε το πλεονέκτημα της δικής μας πλευράς είναι ασυγκρίτως υπέρτερο του κατακτητή.

Τέλος, σαν επίλογο της σημερινής μου αναφοράς, επιτρέψτε μου να χρησιμοποιήσω τα ίδια λόγια που χρησιμοποίησα κάποτε, γιατί πιστεύω πως εκφράζουν τον καημό της γενιάς μου. Και είναι τούτα: Μπήκαμε από παιδιά σ' έναν αγώνα ελευθερίας. Παλεύαμε έκτοτε για ανθρωπιά και για δικαιοσύνη και δεν προσέξαμε πότε και πώς πέρασαν τα χρόνια, για να φτάσουμε βιολογικά σ' αυτό που είμαστε σήμερα. Ό,τι ωραίο οραματιστήκαμε για τον τόπο μας και για τις γενιές που θα έρθουν είναι στιγμές που μας ξεφεύγει, είναι στιγμές που φαντάζει άπιαστο. Η φλόγα της νιότης μιας γενιάς, κύριε Πρόεδρε, άρχισε να τρεμοσβήνει. Κάτω όμως από την στάχτη του χρόνου, η ζέστα της θρακιάς θρέφει ακόμα την πίστη και την ελπίδα πως θα αντέξουμε. Θα αντέξουμε και θα ζήσουμε τη μεγάλη μέρα του λυτρωμού της πατρίδας μας και λυτρωμένοι και οι ίδιοι εμείς θα μπορέσουμε να φωνάξουμε: «Φτάσαμε! Δε χαραμίσαμε τη ζωή μας!».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ στο βήμα το βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Ευάγγελο Σαμμούτα.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Μας έχει συγκινήσει με τα τελευταία του λόγια ο αγαπητός φίλος Νίκος Μουσιούπτας. Να είναι βέβαιος ότι για το τρίπτυχο το οποίο είπε, “Λευτεριά, ανθρωπιά και δικαιοσύνη” θα αγωνιζόμαστε και όλοι εμείς που είμαστε μέσα στη Βουλή, αλλά και εκτός της Βουλής.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Συζητούμε τους προϋπολογισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας για το 2001 σε μια κρίσιμη περίοδο για το κυπριακό πρόβλημα, σε μια περίοδο που η Κύπρος -και τούτο αναγνωρίζεται από πολλούς- είναι πιο κοντά στην ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Υπάρχουν όμως κάποιες πολιτικές δυνάμεις που θέλουν να αγνοούν την απόσταση που έχουμε διανύσει με προσοχή και προγραμματισμό μέχρι σήμερα. Υπάρχουν και θα υπάρξουν δυσκολίες στην ευρωπαϊκή μας πορεία και δεν μπορεί κανένας να θεωρεί δεδομένη τη θετική κατάληξη της πορείας αυτής. Θα πρέπει να δώσουμε και άλλες μάχες -και πολιτικές και οικονομικές- για να εξασφαλίσουμε τα επόμενα βήματα. Θα πρέπει να προβούμε συνάμα σε αλλαγές και εκσυγχρονιστικές τομές. Θα πρέπει όλοι να συνειδητοποιήσουμε ότι το περιβάλλον μέσα στο οποίο ζούμε σήμερα χαρακτηρίζεται από ραγδαίες και δραματικές αλλαγές, είναι ένα έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον, ενώ ταυτόχρονα το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας κάνει τα προβλήματα κοινά για όλους μας, σε χώρες, κοινωνίες και άτομα. Καλούμαστε όλοι, χωρίς χρονοτριβή, να προσαρμοστούμε στις αλλαγές αυτές. Εάν αγνοήσουμε τις προκλήσεις της εποχής μας, θα μείνουμε πίσω.

Η κυβέρνηση πήρε τα μηνύματα της εποχής και με σωστό προγραμματισμό, σταδιακά και με πλήρη σεβασμό στα νομικά, επαγγελματικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα και συμφέροντα των εργαζομένων θα προχωρήσει να μειώσει τα μη παραγωγικά τμήματα του δημόσιου τομέα, να προετοιμάσει κατάλληλα την υποδομή του κράτους, να αναβαθμίσει τις προσφερόμενες υπηρεσίες και να φιλελευθεροποιήσει ημικρατικούς οργανισμούς, για να τους καταστήσει ευέλικτους και πιο αποτελεσματικούς. Και όλες αυτές οι προσπάθειες, για να αντιμετωπιστούν με επιτυχία οι προκλήσεις που διαφαίνονται από την ενταξιακή πορεία της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την τεχνολογική πρόοδο και την παγκοσμιοποίηση της αγοράς στο

βαθμό που απαιτείται και είναι εφικτό. Τα μέτρα αυτά αντανακλώνται με ανάλογες πρόνοιες μέσα στον προϋπολογισμό.

Η δημόσια υπηρεσία κλήθηκε από πολύ νωρίς να αναλάβει το ρόλο του οργανωτή, προγραμματιστή, επόπτη, ελεγκτή, κατασκευαστή και παραγωγού. Κλήθηκε πολλές φορές να αναλάβει κι έναν άλλο ρόλο, αυτόν του επιχειρηματία. Όπως σχεδόν σε όλες τις χώρες, έτσι και στην Κύπρο η δημόσια υπηρεσία ξεκίνησε ως η κύρια πηγή παροχής υπηρεσιών και κατασκευής έργων. Όμως, σ' όλες σχεδόν τις ανεπτυγμένες χώρες η δημόσια υπηρεσία μετεξελίχθηκε σε υπηρεσία οργάνωσης, προγραμματισμού και εποπτείας, για να εξασφαλίσει στον πολίτη ποιότητα, επάρκεια και χαμηλό κόστος υπηρεσιών και έργων.

Στον τόπο μας εκείνο που επισημαίνεται είναι η επιμονή μας να δίνουμε ρόλους και ευθύνες σε ορισμένους τομείς της δημόσιας υπηρεσίας που έχουν ξεπεραστεί, ενώ θα ήτο προς το συμφέρον του πολίτη να δώσουμε αυτούς τους ρόλους σε άλλες υπηρεσίες πιο παραγωγικές. Πιστεύω ότι έφτασε ο καιρός να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις και προκλήσεις της νέας χιλιετίας. Οι μεταβαλλόμενες συνθήκες, τεχνολογικές, οικονομικές και άλλες, υπαγορεύουν επαναπροσδιορισμό του ρόλου του κράτους. Στόχος μας είναι η μείωση του ρόλου του κράτους και ο περιορισμός του μόνο στους τομείς εκείνους που η εμπλοκή του είναι πράγματι σημαντική και αναντικατάστατη. Το κράτος πρέπει να κατευθύνει την οικονομική δραστηριότητα και όχι να είναι μέρος της παραγωγής. Θα πρέπει να δούμε πώς μπορούμε να δημιουργήσουμε τις συνθήκες εκείνες όπου το κράτος θα γίνει πραγματικός υπηρέτης, να εξυπηρετεί τον πολίτη και να του προσφέρει τις καλύτερες δυνατές υπηρεσίες με όσο το δυνατό χαμηλότερο κόστος. Στόχος μας θα πρέπει να είναι η διαμόρφωση ενός κράτους που να σταματήσει να σπαταλά σε δραστηριότητες που δεν του αρμόζουν και να εξοικονομήσει πόρους, για να μπορέσει να καταστεί κράτος πρόνοιας.

Και εδώ πρέπει να περιστρέφεται η προσοχή μας, πού σταματά το κράτος και πού ξεκινά η ιδιωτική πρωτοβουλία και πού ενδείκνυται η συνεργασία του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Πολλές φορές ο κρατισμός είναι αναποτελεσματικός και αντιπαραγωγικός και ο ιδιωτικός τομέας αδίστακτος, όταν πρόκειται για οικονομικά συμφέροντα. Δεν μπορούμε να θεωρούμε ούτε το δημόσιο ούτε τον ιδιωτικό τομέα ανάθεμα, αλλά μία αναγκαιότητα. Μόνο εάν θεσπίσουμε μηχανισμούς ελέγχου, θα καταστήσουμε και τους δύο τομείς άκρως χρήσιμους και επωφελείς προς την κοινωνία, το φορολογούμενο πολίτη και τον καταναλωτή. Θα πρέπει να υιοθετήσουμε τη θεώρηση πως στο νέο διαμορφωμένο παγκόσμιο περιβάλλον το κράτος πρέπει να περιορίσει σημαντικά το εύρος του, αλλά και τις δραστηριότητές του. Πρέπει να δίνει στον πολίτη το δικαίωμα της επιλογής, διασφαλίζοντάς του ταυτόχρονα ποιότητα στις προσφερόμενες υπηρεσίες με το χαμηλότερο δυνατό κόστος.

Παράλληλα όμως το κράτος, από τη στιγμή που δημιουργεί νέες προοπτικές στον ιδιωτικό τομέα, πρέπει να βεβαιωθεί ότι ο ελεγκτικός και ρυθμιστικός του ρόλος έχει ενισχυθεί σε τέτοιο βαθμό που να δύναται να αντιστέκεται και να παρεμβαίνει στις ορέξεις του ιδιωτικού τομέα. Χαρακτηριστικό είναι και το σχόλιο του Γουίλιαμ Χάκμαν, δημάρχου της Ιντιανάπολης, που είπε σε κάποια ομιλία του: «Η κρατική μηχανή πρέπει να είναι έτοιμη να εγκαταλείψει τα παλιά προγράμματα και μεθόδους. Πρέπει να είναι ικανοποιητική ...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αν επιτρέπεται, τότε το είπε τούτο;

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Το είπε, νομίζω, το 1986, αλλά μπορεί να ισχύσει για την Κύπρο σήμερα.

«Πρέπει να είναι ικανοποιητική», είπε, «δημιουργική και ευφάνταστη, να αναλαμβάνει κινδύνους, να μετατρέπει τις λειτουργίες του κράτους από τρωκτικά του

προϋπολογισμού σε προσοδοφόρες λειτουργίες, να αποφεύγει παραδοσιακές εναλλακτικές λύσεις που απλώς συντηρούν το σύστημα. Πρέπει να συνεργάζεται με τον ιδιωτικό τομέα και να χρησιμοποιεί στέρεο επιχειρηματικό πνεύμα. Να απελευθερώνει την αγορά και να εστιάζει την προσοχή της στην επιμέτρηση της αποδοτικότητας και να ανταμείβει την αξιόπαινη προσπάθεια».

Είναι πεποίθησή μας πως μόνο μέσα από ριζικές αλλαγές σε κατεστημένα και νοοτροπίες θα μπορέσουμε να επιβιώσουμε σε μια νέα εποχή που τη χαρακτηρίζει ο σκληρότατος ανταγωνισμός.

Γι' αυτό πρέπει με τόλμη και όραμα να προχωρήσουμε σε ένα κράτος που θα πάψει να παίζει το ρόλο του επιχειρηματία και θα επικεντρωθεί σε τομείς όπως η κοινωνική πρόνοια, η υγεία, η παιδεία και η ασφάλεια.

Πιο συγκεκριμένα, θα ήθελα να πω λίγα λόγια για την πολιτική της κυβέρνησης, και ειδικότερα του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, στους τομείς των μεταφορών, των επικοινωνιών και άλλα.

Εναέριες μεταφορές

Όσον αφορά τις αεροπορικές μεταφορές, η φιλελευθεροποίηση των πτήσεων εντάσσεται στον άξονα της πολιτικής μας για μια ανταγωνιστική οικονομία. Παράλληλα, θα στηρίξουμε τον εθνικό μας μεταφορέα, ώστε να μπορέσει να βρει τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που θα του επιτρέψουν να επιβιώσει στο επερχόμενο έντονα ανταγωνιστικό περιβάλλον. Οι προοπτικές που υπάρχουν επιβάλλουν την ανάπτυξη των αερομεταφορών και τον εκσυγχρονισμό τους, για να μπορέσουν να ικανοποιήσουν τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες του επιβατικού κοινού.

Το θέμα της ανάπτυξης των αερολιμένων απασχόλησε συστηματικά την κυβέρνηση, ιδιαίτερα σε σχέση με τις απαιτούμενες επενδύσεις και την ανάγκη για αποδοτική διαχείρισή τους πάνω σε ανταγωνιστική βάση. Ως εκ τούτου, το Υπουργικό

Συμβούλιο αποφάσισε την αυτονόμηση της διαχείρισης των νέων αερολιμένων Λάρνακας και Πάφου και την εξεύρεση τρόπων χρηματοδότησης της κατασκευής τους με ιδιωτικά κεφάλαια. Για το σκοπό αυτό αναζητείται εξειδικευμένος οργανισμός διαχείρισης αερολιμένων, ο οποίος θα αναλάβει την ανάπτυξη και διαχείριση των δύο αερολιμένων για ορισμένα χρόνια και ακολούθως θα επιστρέψει τις εγκαταστάσεις στο κράτος. Η ετοιμασία του αναγκαίου νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου έχει ανατεθεί σε εξειδικευμένο οίκο ο οποίος έχει ήδη αρχίσει εργασία και αναμένεται να την ολοκληρώσει μέχρι τον Ιούνιο του 2001. Στο μεταξύ όμως συνεχίζονται και ολοκληρώνονται σύντομα σημαντικές εργασίες στους αερολιμένες, συνολικού ύψους £23 εκατομ., οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την ανέγερση νέου πύργου ελέγχου και νέου πυροσβεστικού σταθμού και μετεωρολογικού σταθμού στον αερολιμένα Λάρνακας. Στον αερολιμένα Πάφου τα έργα περιλαμβάνουν την ανέγερση επίσης νέου πύργου ελέγχου και την επέκταση του χώρου στάθμευσης αεροσκαφών και τροchioδρόμων. Τα έργα αυτά είναι σύμφωνα με τα τελικά σχέδια που ετοίμασε η “Σοφρεάβια” για την κατασκευή των νέων αεροδρομίων.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι μέσα στον τρέχοντα χρόνο λήφθηκαν με επιτυχία αρκετά ανακουφιστικά μέτρα τα οποία περιλαμβάνουν: Επιτάχυνση της διαδικασίας ελέγχου διαβατηρίων των επιβατών που προέρχονται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εγκατάσταση του κοινού συστήματος ελέγχου επιβατών και αποσκευών, ανακατασκευή του χώρου στάθμευσης λεωφορείων και κοινού, λειτουργία του γραφείου πληροφοριών στον αερολιμένα Λάρνακας, επέκταση και βελτίωση του χώρου ζύγισης αποσκευών, βελτιώσεις στα υποστατικά της καντίνας και του χώρου ανάπαυσης των εργατών.

Θαλάσσιες μεταφορές

Μέσα από την αναβάθμιση της ποιότητας του στόλου μας, για να πάψουν να χαρακτηρίζουν τη σημαία μας “σημαία ευκαιρίας”, θα προσπαθήσουμε να ενισχύσουμε ακόμη περισσότερο την Κύπρο, ώστε να καταστεί ναυτιλιακό κέντρο. Ο κυπριακός εμπορικός στόλος κατέχει σήμερα την έκτη θέση παγκοσμίως με 2 713 πλοία, συνολικής χωρητικότητας 27 759 283 τόνων. Η ποιοτική αναβάθμισή του για συνέχιση της ανοδικής πορείας της κυπριακής σημαίας είναι και φέτος η φιλοσοφία που χαρακτηρίζει τους προϋπολογισμούς του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας. Το δίκτυο των εμπορικών των κυπριακών πλοίων έχει επεκταθεί σημαντικά και καλύπτει σήμερα είκοσι λιμάνια σε δεκατρείς χώρες. Στόχος είναι να φτάσει κατά το 2001 στην πλήρη ανάπτυξή του, έτσι ώστε ο έλεγχος των κυπριακών πλοίων να διεξάγεται στα αναμενόμενα επίπεδα και με τα επιθυμητά αποτελέσματα. Η μηχανογράφηση του τμήματος, που η υλοποίησή της άρχισε τον Οκτώβριο του 2000, θα καταστήσει βαθμιαία τις προσφερόμενες υπηρεσίες πιο αποδοτικές και λειτουργικές και οι αδυναμίες θα περιοριστούν.

Τα πιο πάνω, μαζί με τις νέες υπηρεσίες, όπως είναι η έκδοση ναυτικών φυλλαδίων, η έγκριση πιστοποιητικών ναυτικής ικανότητας αλλοδαπών ναυτικών, ημερολογίων και ναυτολογίων των πλοίων, η εφαρμογή των κανονισμών περί ταχύπλων σκαφών, θα συμβάλουν στην αναβάθμιση της ναυτιλιακής υποδομής, θα βελτιώσουν περαιτέρω την εικόνα της κυπριακής σημαίας και θα αποφέρουν σημαντικά έσοδα στη Δημοκρατία.

Οι προϋπολογισμοί του Τμήματος Εμπορικής Ναυτιλίας για το 2001, χωρίς να ξεφεύγουν από την κυβερνητική φιλοσοφία για λιτότητα, ορθή διαχείριση και χρηστή διοίκηση, συνάδουν με την πολιτική μας για ποιοτική αναβάθμιση, τόσο του εμπορικού στόλου όσο και των προσφερόμενων υπηρεσιών του τμήματος, και στοχεύουν επίσης στην αύξηση των οικονομικών και άλλων οφελών της Δημοκρατίας. Ταυτόχρονα,

εξυπηρετείται η κυβερνητική πολιτική για επίσπευση της διαδικασίας εναρμόνισης της Κύπρου στον τομέα της εμπορικής ναυτιλίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Οδικές μεταφορές

Στον τομέα των δημόσιων επιβατικών μεταφορών η πολιτική μας στοχεύει στην εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο, στη διασφάλιση και συνέχιση της προσφοράς μεταφορικών υπηρεσιών στο κοινό, πολιτική που ταυτόχρονα εξυπηρετεί και τους σκοπούς της απάμβλυνσης της κυκλοφοριακής συμφόρησης και της μείωσης της ρύπανσης της ατμόσφαιρας που προκαλείται από την αυξημένη χρήση των ιδιωτικών αυτοκινήτων. Για την προώθηση της πολιτικής μας αυτής προωθούμε τη διεύρυνση των υφιστάμενων περιφερειακών εταιρειών λεωφορείων, καθώς και την ίδρυση νέων και ταυτόχρονα τη θέσπιση κανόνων ορθολογιστικής διαχείρισης και αναβάθμισης των υπηρεσιών που προσφέρονται στο κοινό που διακινείται με κόμιστρο κατ' επιβάτη. Η πολιτική αυτή, κατά την άποψή μας, αποτελεί τόσο κοινωνικό μέτρο όσο και μέτρο αντιμετώπισης της αστυφιλίας.

Στα πλαίσια αυτά, έχουν εγκριθεί από την κυβέρνηση τα σχέδια που αφορούν:

- Τη χορήγηση στις περιφερειακές εταιρείες λογικού κέρδους για τέσσερα χρόνια, θέτοντας κανόνες ορθολογιστικής διαχείρισης·
- τη δανειοδότηση των εταιρειών υπεραστικών οχημάτων για ανανέωση των ταξί τους·
- την παροχή χρηματικών κινήτρων για την απόσυρση των πλεοναζόντων λεωφορείων, ώστε να βελτιωθούν τα οικονομικά μεγέθη των περιφερειακών εταιρειών που θα ιδρυθούν·
- την παροχή δανείων μέσω του συμβουλίου των δανειστικών επιτρόπων για την εξαγορά ή μετοχοποίηση λεωφορείων για σκοπούς συνένωσης των λεωφορειούχων σε ενιαία μεταφορικά σχήματα·

- την επιδότηση των περιφερειακών εταιρειών λεωφορείων που, παρά τη συνετή διαχείρισή τους, παρουσιάζουν ζημιές·
- τη δανειοδότηση των περιφερειακών εταιρειών για εκσυγχρονισμό των λεωφορείων τους.

Πρόνοιες για την υλοποίηση των εν λόγω σχεδίων παρουσιάζονται στις προτάσεις μας για τον προϋπολογισμό του 2001.

Στον τομέα της οδικής ασφάλειας, που θεωρούμε θεμελιακής σημασίας, προωθούμε:

- Τη στελέχωση των κέντρων επιθεώρησης μηχανοκινήτων οχημάτων, για να καταστεί δυνατή η τακτική επιθεώρηση των αυτοκινήτων·
- την αντικατάσταση των μηχανημάτων επιθεώρησης οχημάτων με νέα, σύγχρονης τεχνολογίας, με τα οποία αναμένεται να αναβαθμιστεί η ποιοτική επιθεώρηση των οχημάτων και ταυτόχρονα να αυξηθεί η παραγωγικότητα των ΚΕΜΟ·
- την προσπάθεια δημιουργίας δύο κινητών μονάδων επιθεώρησης οχημάτων, για τις ανάγκες της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου και τη διεξαγωγή τυχαίων ελέγχων των οχημάτων στους δρόμους·
- τη στελέχωση της υπηρεσίας εξεταστών οδηγών, προκειμένου να αναβαθμιστεί το επίπεδο εξέτασης των υποψήφιων οδηγών·
- τη διεξαγωγή μελέτης για τον τρόπο εμπλοκής του ιδιωτικού τομέα στην επιθεώρηση των αυτοκινήτων·
- την άμεση εναρμόνιση της υφιστάμενης νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο σε τομείς που συμβάλλουν στην οδική ασφάλεια, όπως είναι η επιθεώρηση οχημάτων για την οποία προωθείται η ετοιμασία νομοθεσίας για την επιθεώρηση των ιδιωτικών αυτοκινήτων από τον ιδιωτικό τομέα, η υποχρεωτική τοποθέτηση συσκευών περιορισμού της ταχύτητας στα φορτηγά και στα λεωφορεία, η

υποχρεωτική τοποθέτηση των ζωνών ασφαλείας και στα πίσω καθίσματα των αυτοκινήτων και άλλα.

Ταχυδρομικές υπηρεσίες

Η πολιτική του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων για τις ταχυδρομικές υπηρεσίες συνίσταται κατά κύριο λόγο στη συνετή επέκταση και βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών στο κοινό, στην αντιμετώπιση του αυξανόμενου ανταγωνισμού από μέρους ιδιωτικών, τοπικών και πολυεθνικών εταιρειών, στην αύξηση της παραγωγικότητας, στην αύξηση των εσόδων και στην εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Με στόχο την προσφορά καθολικής υπηρεσίας στο σύνολο του πληθυσμού και ειδικότερα των αγροτικών περιοχών ολοκληρώνεται εντός του τρέχοντος έτους το σχέδιο για την εγκατάσταση και δωρεάν παραχώρηση ιδιωτικών ταχυδρομικών θυρίδων σε κοινότητες με πληθυσμό μέχρι διακόσιους κατοίκους. Στις κοινότητες της υπαίθρου με πληθυσμό πέραν των διακοσίων κατοίκων θα συνεχιστεί το σχέδιο της κατ' οίκον διανομής αλληλογραφίας. Ήδη το σχέδιο εφαρμόστηκε σε εκατόν τριάντα πέντε κοινότητες και προβλέπεται να ολοκληρωθεί εντός του έτους 2002.

Στα πλαίσια της εναρμόνισης και των θεσμικών αλλαγών αναμένεται ότι εντός του 2001 θα διοριστεί ο Επίτροπος Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων και θα αρχίσει να λειτουργεί το γραφείο του με αρμοδιότητα, μεταξύ άλλων, τον έλεγχο της προσφοράς ταχυδρομικής φύσεως υπηρεσιών στην Κύπρο. Εντός του ίδιου χρόνου αναμένεται να υποβληθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων νομοσχέδιο εναρμονισμένο με το κοινοτικό κεκτημένο. Αναμένεται επίσης να υποβληθεί το νέο θεσμικό πλαίσιο που θα παραχωρεί στα ταχυδρομεία διοικητική και οικονομική αυτονομία και την απαραίτητη ευελιξία που θα τους επιτρέψει να ανταπεξέλθουν στον ανταγωνισμό.

Θέλομε να επικρατήσει στις ταχυδρομικές μας υπηρεσίες αυτό που επικρατεί σ' όλες τις ευρωπαϊκές χώρες και σε πολλές χώρες της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης. Η πρότασή μας είναι: Εταιρεία ιδιωτικού δικαίου με μέτοχο το κράτος.

Τηλεπικοινωνίες

Μία ανταγωνιστική οικονομία επιβάλλει τη φιλελευθεροποίηση των τηλεπικοινωνιών για βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών και παράλληλη μείωση του κόστους των συνδιαλέξεων. Για να μπορέσει η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ) να επιβιώσει και να κρατήσει τον πρωταγωνιστικό της ρόλο στον τομέα της, επιβάλλεται να μετατραπεί σε μετοχική εταιρεία ιδιωτικού δικαίου, κάτι που θα την καταστήσει ευέλικτη και πιο αποτελεσματική. Στο ίδιο πνεύμα πιστεύουμε ότι η ΑΤΗΚ είναι δέσμια των χρονοβόρων διαδικασιών και δύσκαμπτη. Δε θα έχει δυνατότητα επιβίωσης μέσα σε ένα έντονο ανταγωνιστικό κλίμα, όπου οι ιδιωτικές εταιρείες θα μπορούν να ελίσσονται γρήγορα. Θέλομε η ΑΤΗΚ να παραμείνει ο κυριότερος παίκτης στην αγορά των τηλεπικοινωνιών. Γι' αυτό και πιστεύουμε ότι η μετατροπή της σε εταιρεία ιδιωτικού δικαίου επιβάλλεται. Και σ' αυτό τον τομέα είμαστε η τελευταία ευρωπαϊκή χώρα που διατηρεί ημικρατικό οργανισμό δημόσιου δικαίου για τις τηλεπικοινωνίες.

Η κυβέρνηση έχει αποφασίσει τη φιλελευθεροποίηση της αγοράς των τηλεπικοινωνιών και την εισαγωγή του ανταγωνισμού. Στόχοι μας είναι η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών και η εισαγωγή νέων υπηρεσιών σε χαμηλές τιμές, ώστε να καταστήσουμε την Κύπρο τηλεπικοινωνιακό κόμβο στην περιοχή μας. Το νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον θα προνοεί την παροχή όλων των βασικών υπηρεσιών σε όλους τους πολίτες της Κύπρου σε λογικές τιμές, δηλαδή θα παρέχεται καθολική υπηρεσία. Για να πετύχουμε τους στόχους μας, επιβάλλεται να δημιουργήσουμε τις αναγκαίες δομές. Για να μπορέσει ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Έχει το κόμμα χρόνο και θα χρησιμοποιήσω κάποιο χρόνο, γιατί... Θα παραλείψω και αρκετά, κύριε Πρόεδρε, και θα είμαι πολύ σύντομος.

Για να μπορέσει η Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου να ανταγωνιστεί με επιτυχία στο νέο περιβάλλον, η κυβέρνηση έχει αποφασίσει την αυτονόμηση του οργανισμού. Συγκεκριμένα, ο οργανισμός θα πρέπει να μετατραπεί σε μετοχική εταιρεία ιδιωτικού δικαίου. Η νομοτεχνική επεξεργασία του σχετικού νομοσχεδίου από τη Νομική Υπηρεσία βρίσκεται στο τελικό της στάδιο.

Θα ήτο όμως παράλειψη... Θα αφήσουμε ορισμένα κομμάτια, για να μπορέσουμε να τελειώσουμε στο χρόνο που μας παραχωρείται... Θα ήτο παράλειψη αν δεν ανέφερα τη θέση και τις απόψεις της ΕΠΟΕΤ, της συνδικαλιστικής οργάνωσης της ΑΤΗΚ, όσον αφορά τη μετοχοποίηση της ΑΤΗΚ. Η ΕΠΟΕΤ δεν αντιτίθεται στη διαφοροποίηση του καθεστώτος της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, με τη σκοπούμενη μετοχοποίησή της, εφόσον τα νομικά, επαγγελματικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα και συμφέροντα όλων των υφιστάμενων υπαλλήλων θα κατοχυρωθούν στο ακέραιο. Και συνεχίζει η ΕΠΟΕΤ: «Η θετική προσέγγιση από την ΕΠΟΕΤ της πρότασης για μετοχοποίηση της ΑΤΗΚ και μετατροπή της σε εταιρεία ιδιωτικού δικαίου στηρίζεται στα συμπεράσματα που προκύπτουν από τη μελέτη του τηλεπικοινωνιακού περιβάλλοντος διεθνώς και επιτοπίως, στα στοιχεία της νέας αγοράς και στην ανάγκη μετάβασης της ΑΤΗΚ από τηλεπικοινωνιακό οργανισμό συνδρομικής βάσης σε πελατοκεντρική επιχείρηση, ώστε να αντιμετωπίσει τις σύγχρονες προκλήσεις και ανταγωνισμούς στο διεθνές τηλεπικοινωνιακό πεδίο που καθίσταται συνεχώς και πιο ανταγωνιστικό». Αυτά δεν τα λέμε εμείς· τα λέει η ΕΠΟΕΤ, η συνδικαλιστική οργάνωση

της ΑΤΗΚ. Και συνεχίζει: «Η πορεία της Κύπρου προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπου ο ανταγωνισμός αποτελεί τη βάση της ελεύθερης αγοράς και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμμετοχή της Κύπρου στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου αποτελούν για την Κύπρο το διεθνές θεσμικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αναγκαστικά θα κινηθεί και στο τηλεπικοινωνιακό πεδίο, αλλά και σ' όλους τους άλλους τομείς εμπορίου και υπηρεσιών».

Για τις αρχαιότητες εκείνο το οποίο θα αναφέρω είναι ότι ετοιμάζεται το κτιριολογικό πρόγραμμα για το νέο κυπριακό μουσείο στη Λευκωσία, το πλέον μεγαλεπήβολο έργο που έχει αναλάβει το Τμήμα Αρχαιοτήτων, η αναβάθμιση των εκθέσεων των επαρχιακών μουσείων.

Για τα δημόσια έργα να πω για το δρόμο τόσο της Λεμεσού - Πάφου, τον αυτοκινητόδρομο Δεκέλειας - Αγίας Νάπας, την αναβάθμιση που πρόκειται να γίνει των κόμβων του παρακαμπτηρίου της Λεμεσού, για το δρόμο Αστρομερίτη - Κοκκινότριμιθιάς...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Πότε θα τελειώσει;

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μη ρωτάς, κύριε συνάδελφε!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Θα σας τα έλεγα, αλλά με πιέζουν για το χρόνο. Εάν θέλετε να ξεκινήσω από την αρχή, εγώ δεν έχω πρόβλημα. Απλούστατα, προσπαθώ να... διότι λήγει ο χρόνος.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Για το δρόμο Κοκκινότριμιθιάς...

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Αν μου επιτρέψετε, και θα σας επιτρέψω να ρωτήσετε μετά ό,τι θέλετε... Απλούστατα... Επειδή όμως ρωτάς για το δρόμο Κοκκινοτριμιθιάς-Αστρομερίτη...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Επειδή ξέρω ότι υπάρχουν τρία σχέδια...

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Μάλιστα, τρεις φάσεις.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

...υπάρχει μία κοροϊδία τα τελευταία δέκα χρόνια και τελικώς δεν καταλήγουν πουθενά. Και οι κοινότητες όλες της ευρύτερης περιοχής Λευκωσίας και Μόρφου και οι περιοχές Μαραθάσας και Σολιάς διερωτούνται πότε επιτέλους θα έχουν δρόμο, που δε θα γίνονται αυτά που γίνονται... τα θανατηφόρα κ.λπ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ολοκληρώστε.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Αναμένεται κατακύρωση των προσφορών για ανάθεση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ολοκληρώστε, γιατί...

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Είναι σε τρεις φάσεις, από δεκατέσσερις μέχρι είκοσι έξι μήνες.

Το οδικό δίκτυο της υπαίθρου... θα άξιζε να αναφερθούν ορισμένα: Νικόκλεια - Αρμίνου - Φιλούσα, Νικόκλεια - Άγιος Νικόλαος, Αθένου - Αβδελλερό - Λάρνακα, Ζύγι - Μαζωτός, Παχύαμμος - Κάτω Πύργος, Τσέρι - νέος δρόμος Λευκωσίας-Λεμεσού, Παραλίμνι - Πρωταράς - Κάβο Γκρέκο. Παραλείπω αρκετά.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ακολουθούμενη πολιτική της κυβέρνησης σε σχέση με τις φιλελευθεροποιήσεις στους τομείς των μεταφορών, των επικοινωνιών δεν αποτελεί επίθεση, όπως θέλουν κάποιοι να παρουσιάζουν, κατά των ημικρατικών οργανισμών. Γιατί, αν ήτο επίθεση εναντίον της ΑΤΗΚ, δε θα έρχοντο οι ίδιοι οι εργαζόμενοι να αποδέχονται την αλλαγή του καθεστώτος. Η κυβέρνηση δεν ξεπουλά κανένα ημικρατικό οργανισμό. Η κυβέρνηση του Γλαύκου Κληρίδη δε δίδει κανένα ημικρατικό οργανισμό σε ιδιώτες, Κυπρίους ή ξένους, ούτε λιμάνια ούτε αεροδρόμια ούτε τις τηλεπικοινωνίες, αλλά ούτε άλλους τομείς στρατηγικής σημασίας· η κυβέρνηση ακολουθεί την πολιτική που οι καιροί απαιτούν, οι ανταγωνιστικοί καιροί επιβάλλουν. Πρέπει κάποιες πολιτικές δυνάμεις του τόπου μας να πουν καθαρά στον κυπριακό λαό με ποιο τρόπο θα μπορέσουμε να έχουμε ένα σύγχρονο αεροδρόμιο, όταν σήμερα στοιχίζει διακόσια και πλέον εκατομμύρια λίρες και αύριο που θα γίνει μπορεί να φτάσει και τα £250 εκατομ. και τα £300 εκατομ. Μήπως θέλουν, είτε αεροδρόμια είτε λιμάνια, να συναφθούν νέα δάνεια, για να γίνουν τα έργα αυτά; Ας μας απαντήσουν.

Θα ήτο, πιστεύω, πιο φρόνιμο για όλους, γιατί πιστεύω ότι όλοι αγαπούμε αυτό τον τόπο, με συναίνεση να προχωρήσουμε στις αλλαγές εκείνες που η πορεία προς την Ευρώπη και το ανταγωνιστικό περιβάλλον απαιτούν, χωρίς να ξεχνούμε την κατοχύρωση των νομικών, επαγγελματικών, συνταξιοδοτικών ή άλλων δικαιωμάτων και συμφερόντων των εργαζομένων για ένα καλύτερο μέλλον της δικής μας πατρίδος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, προχωρούμε.

Το λόγο έχει ο βουλευτής του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, κ. Αβραάμ Αντωνίου.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Η συζήτηση των προϋπολογισμών στη Βουλή των Αντιπροσώπων παρέχει την ευκαιρία να γίνεται μια εκτενής ανάλυση της πορείας, καθώς και των προοπτικών της οικονομίας, και κατ' επέκτασιν να τίθεται υπό εξέταση η ευρύτερη οικονομική και κοινωνική πολιτική του κράτους.

Στις 12 Οκτωβρίου 2000 ο Υπουργός Οικονομικών καταθέτοντας τους προϋπολογισμούς προέβη σε μια εκτεταμένη ανάλυση τόσο των οικονομικών εξελίξεων για το 2000 όσο και των προοπτικών για το 2001. Εξετάζοντας τα στοιχεία σε ό,τι αφορά τις οικονομικές εξελίξεις για το 2000, μπορεί κανείς να διαπιστώσει έναν ικανοποιητικό ρυθμό ανάπτυξης, ο οποίος κυμαίνεται πέραν του 4,5%. Αυτό αποτελεί, κατά τη γνώμη μου, μία πολύ θετική εξέλιξη, γιατί βάζει την Κύπρο μέσα σε εκείνες τις χώρες με τον ψηλότερο ρυθμό διεύρυνσης του ΑΕΠ. Όμως, το πρόβλημα δεν πρέπει και δεν μπορεί να εξετάζεται από τη σκοπιά μόνο του ρυθμού οικονομικής διεύρυνσης.

Είναι γενικά παραδεκτό ότι η κυπριακή οικονομία αντιμετωπίζει και συνεχίζει να αντιμετωπίζει σοβαρά διαρθρωτικά προβλήματα. Δυστυχώς, ο πρωτογενής τομέας παρουσιάζει αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης. Ο τομέας της μεταποίησης παρά τη βελτίωση που παρουσίασε συνεχίζει να έχει σχετικά χαμηλή συμβολή στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν. Σοβαρά προβλήματα παρουσιάζονται επίσης στον τομέα των κατασκευών. Έτσι, βλέπουμε τον πρωτογενή τομέα να έχει συνεισφορά στο ΑΕΠ μόνο 4,1% και το δευτερογενή τομέα 19,5%.

Έχουμε την άποψη ότι παρά τις διακηρύξεις για τη λήψη μέτρων για τη διόρθωση της κατάστασης λίγα πράγματα έχουν γίνει προς αυτή την κατεύθυνση. Έχει κατ' επανάληψιν υποστηριχθεί ότι ακρογωνιαίος λίθος της ανάπτυξης των τομέων αυτών αλλά και γενικότερα της οικονομίας ήταν και παραμένει η ουσιαστική βελτίωση της παραγωγικότητας. Τίποτε το ουσιαστικό δεν μπορεί να επιτευχθεί, αν στο θέμα της παραγωγικότητας, από την οποία εξαρτάται κατά κύριο λόγο η ανταγωνιστικότητα των

προσφερομένων αγαθών και υπηρεσιών, δεν επέλθουν ριζικές μεταβολές. Δεν μπορούμε να μένουμε ήσυχοι, όταν η παραγωγικότητα στην Κύπρο συνεχίζει να βρίσκεται στο μισό περίπου αυτού που ισχύει στην Ευρώπη. Και δεν μπορούμε να θεωρούμε ότι η κατάσταση μπορεί να μεταβληθεί ουσιαστικά με ένα μέσο ρυθμό αύξησης της παραγωγικότητας της τάξης του 3% ή και λιγότερο.

Έχουμε την άποψη ότι πρέπει να γίνει σημαντική και αποφασιστική στροφή με την εισαγωγή νέας τεχνολογίας και των πλέον σύγχρονων μεθόδων παραγωγής. Πρέπει να επεξεργαστούμε και να εφαρμόσουμε το ταχύτερο δυνατό ουσιαστικά ενθαρρυντικά συστήματα, τα οποία να μπορούν να δώσουν μια ώθηση στην αύξηση της παραγωγικότητας. Και, όταν ομιλούμε για την παραγωγικότητα, δεν αναφερόμαστε μόνο στον ιδιωτικό τομέα: πρόβλημα υπήρχε και συνεχίζει να υπάρχει και στο δημόσιο τομέα.

Μιλώντας για το δημόσιο τομέα και χωρίς να προβαίνουμε σε μια σφαιρική ανάλυση του προβλήματος, θεωρούμε ότι το υφιστάμενο σύστημα αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων με εκθέσεις που στη συντριπτική τους πλειοψηφία ταξινομούν κατά ισοπεδωτικό τρόπο τους υπαλλήλους ως άριστους δεν μπορεί να αποτελεί κίνητρο για ανάπτυξη της προσωπικής συμβολής των υπαλλήλων. Ούτε μπορεί να αναμένεται αύξηση της παραγωγικότητας, τη στιγμή που η αναξιοκρατία τόσο στις προσλήψεις αλλά ιδιαίτερα στην προαγωγή υπαλλήλων προσλαμβάνει διαρκώς μεγαλύτερες διαστάσεις. Θεωρούμε, λοιπόν, κλειδί για την περαιτέρω ανάπτυξη της κυπριακής οικονομίας αυτό που ονομάζεται παραγωγικότητα.

Θα περάσω τώρα σε ένα θέμα που αφορά τις εργασιακές σχέσεις. Βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη μιας οικονομίας αποτελεί πάντοτε η εργατική ειρήνη. Γενικά ομιλούντες στην Κύπρο μπορούμε να πούμε ότι επικρατούν συνθήκες εργατικής ειρήνης. Αυτό δε σημαίνει ότι δεν υπάρχουν περιπτώσεις εργατικής αναταραχής και

αυτό είναι φυσικό να συμβαίνει, εφόσον το θέμα των ρυθμίσεων σημαντικών εργατικών θεμάτων σε αρκετές περιπτώσεις περνά μέσα από αντιπαραθέσεις. Το ερώτημα είναι κατά πόσο αυτές οι αντιπαραθέσεις μεταξύ εργοδοτών και εργατικού κινήματος και σε αρκετές περιπτώσεις και μεταξύ εργατικού κινήματος και κράτους μπορούν να ξεπεραστούν μέσα από ένα δημιουργικό και καρποφόρο διάλογο.

Το συνδικαλιστικό κίνημα της Κύπρου απέδειξε με την πολιτική του ότι στόχος του δεν είναι η δημιουργία εντάσεων και εργατικής αναταραχής. Το συνδικαλιστικό κίνημα της Κύπρου επέδειξε και σωφροσύνη και σύνεση αλλά σε μερικές περιπτώσεις και αυτοσυγκράτηση. Όμως, η εργατική ειρήνη δεν εξαρτάται μόνο από τη συμπεριφορά του συνδικαλιστικού κινήματος· η εργατική ειρήνη εξαρτάται και από τη συμπεριφορά και του κράτους και των εργοδοτών.

Εξετάζοντας την κατάσταση, όπως αυτή διαμορφώνεται γύρω από κεφαλαιώδη εργατικά ζητήματα, φθάνουμε στο συμπέρασμα ότι σοβαροί κίνδυνοι διαγράφονται για την εργατική ειρήνη.

Είναι πρώτα αυτό το θέμα της ΑΤΑ. Δυστυχώς, εδώ και αρκετούς μήνες συνεχίζεται η αντιπαράθεση μεταξύ μερίδας του συνδικαλιστικού κινήματος και της κυβέρνησης εξαιτίας του ότι με απόφαση της κυβέρνησης αφαιρείται από το δείκτη λιανικών τιμών η αύξηση των φόρων κατανάλωσης η οποία έχει επιβληθεί σε ορισμένα είδη. Αλλά το κακό δε σταματά εδώ. Δεδομένου ότι και η εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Ένωση προβλέπει περαιτέρω αυξήσεις στους φόρους κατανάλωσης, τούτο μεγεθύνει το πρόβλημα, με αποτέλεσμα η απώλεια στους μισθούς των εργαζομένων, που σήμερα ανέρχεται στο 1,95% των βασικών μισθών, να συνεχίσει να διογκώνεται.

Όπως είναι γνωστό, είχαμε μια σειρά απεργιακών κινητοποιήσεων. Πιστεύουμε ότι η κατάσταση δεν πρέπει να αφευθεί να εκτραχύνεται. Είναι η γνώμη μου ότι υπάρχουν σήμερα οι δυνατότητες για υπερπήδηση των δυσκολιών με στόχο μια κοινά

αποδεκτή ρύθμιση. Και προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει να κινηθούν όλοι οι ενδιαφερόμενοι και πρώτα και κύρια ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Ήδη, ο Πρόεδρος της Βουλής έχει αναλάβει μια προσπάθεια με στόχο την οριστική ρύθμιση του θέματος. Πιστεύω ότι αυτή η προσπάθεια του Προέδρου της Βουλής πρέπει να συνεχισθεί με τη στήριξη όλων των μελών του σώματος.

Υπάρχει ακόμα ένα θέμα το οποίο αποτελεί ένα είδος βραδυφλεγούς βόμβας στα θεμέλια των εργασιακών σχέσεων. Πρόκειται για το γνωστό θέμα που αφορά τη ρύθμιση της επίλυσης εργατικών διαφορών στις ουσιώδεις υπηρεσίες. Αυτό το θέμα παραμένει σε εκκρεμότητα για πάνω από πέντε χρόνια. Και, ενώ οι συζητήσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων πλευρών έχουν σμικρύνει ουσιαστικά το χάσμα των διαφορών, εντούτοις παρατηρείται μια στασιμότητα και ατολμία από πλευράς της κυβέρνησης για οριστική του ρύθμιση. Είναι και αυτό, λοιπόν, ένα πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπισθεί και να επιλυθεί χωρίς περαιτέρω χρονοτριβή.

Μιλώντας για την εργατική ειρήνη δεν μπορούμε να αφήνουμε έξω αυτά που συμβαίνουν στο δημόσιο τομέα. Υπήρξε τελευταία μια σοβαρή εργατική αναταραχή στο νευραλγικό τομέα της παιδείας. Απειλείται άμεσα μια αναταραχή στον επίσης νευραλγικό και ευαίσθητο τομέα της υγείας, αλλά διακρίνει κανείς και τον κίνδυνο μιας γενικότερης αναταραχής σε ολόκληρο το δημόσιο τομέα. Όπως είναι γνωστό, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απεφάσισε την επιβολή ενός είδους μορατόριουμ για τη συζήτηση και ικανοποίηση αιτημάτων στη δημόσια υπηρεσία, ενός μορατόριουμ που θα διαρκέσει μέχρι τις βουλευτικές εκλογές αλλά και τις επόμενες προεκλογικές περιόδους.

Δε θα ισχυρισθώ ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προέβη σ' αυτή την ενέργεια άνευ λόγου και άνευ αιτίας. Το ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσο αυτή η ενέργεια έγινε με το σωστό τρόπο και κατά πόσο θα αποσοβήσει τον κίνδυνο μιας εργατικής αναταραχής. Είναι πρώτα η άποψή μου ότι, προτού ο Πρόεδρος εξαγγείλει αυτή την

απόφαση, θα έπρεπε να είχε καλέσει τις ενδιαφερόμενες συνδικαλιστικές οργανώσεις, αν όχι για να συζητήσει το θέμα μαζί τους, τουλάχιστον για να τους γνωστοποιήσει την πρόθεσή του και να ακούσει τις αντιδράσεις τους.

Σε ό,τι αφορά τον επιδιωκόμενο στόχο, να μου επιτραπεί να αμφιβάλλω για το αν αυτή η απόφαση του Προέδρου μπορεί να λύσει το πρόβλημα. Εκείνο που πρέπει να εξετασθεί είναι κατά πόσο το ίδιο το σύστημα διαπραγμάτευσης και επίλυσης διαφορών στο δημόσιο τομέα είναι το καλύτερο. Φρονώ ότι το όλο σύστημα παρουσιάζει και κενά και αδυναμίες. Διερωτάται κανείς πώς είναι δυνατό στον ιδιωτικό τομέα να συνομολογούνται συμβάσεις συγκεκριμένης χρονικής διάρκειας δύο ή και τριών ετών, ενώ στο δημόσιο τομέα να μην υπάρχει ούτε αρχή ούτε τέλος στις συζητήσεις για εργατικά θέματα. Είναι, νομίζω, η ώρα να επιχειρηθεί μία πρακτική που εφαρμόζεται επιτυχώς στον ιδιωτικό τομέα να τύχει εφαρμογής ευρύτερα και στο δημόσιο τομέα.

Υπάρχει κάτι ακόμα που πρέπει να λεχθεί: Ενώ στον ιδιωτικό τομέα, με βάση τον Κώδικα Βιομηχανικών Σχέσεων, κάθε εργατική διαφορά εξετάζεται σε δεύτερο στάδιο με τη μεσολάβηση των αρμοδίων υπηρεσιών, στο δημόσιο τομέα ούτε υπάρχει ούτε λειτουργεί μεσολαβητική υπηρεσία. Είναι παραδεκτό και η πείρα σε όλες τις χώρες του κόσμου έχει αποδείξει ότι η ύπαρξη μεσολαβητικής υπηρεσίας αποτρέπει στις πλείστες περιπτώσεις τη σύγκρουση και ως εκ τούτου την καθιστά απαραίτητο εργαλείο στον τομέα των εργασιακών σχέσεων. Αυτό, λοιπόν, που είναι γενικός κανόνας στις πλείστες χώρες του κόσμου ούτε υφίσταται ούτε λειτουργεί για τη δημόσια υπηρεσία στην Κύπρο. Έτσι, με την πρώτη δυσκολία στις απευθείας διαπραγματεύσεις φθάνουμε σε αδιέξοδα και στην άμεση σύγκρουση. Είναι καιρός το σοβαρό πρόβλημα των εργασιακών σχέσεων στο δημόσιο τομέα να αποτελέσει αντικείμενο ενός εντατικού διαλόγου μεταξύ της κυβέρνησης και των συνδικαλιστικών οργανώσεων του δημόσιου τομέα.

Θα έρθω τώρα στο θέμα της ασφάλειας και υγείας στην εργασία. Με βάση στοιχεία του Υπουργείου Εργασίας, κατά τον περασμένο χρόνο ο συνολικός αριθμός των εργατικών ατυχημάτων ανήλθε στα 997, από τα οποία επτά ήταν θανατηφόρα, σε σύγκριση με 1 099 ατυχήματα μέσα στο 1999 και δώδεκα θανατηφόρα. Εκτός, όμως, των πιο πάνω γνωστοποιηθέντων ατυχημάτων, ένα ποσοστό ατυχημάτων της τάξης του 40%-45% δε γνωστοποιείται και τούτο λόγω της ύπαρξης πολλών μικρών οικογενειακών επιχειρήσεων.

Αν και τα στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι, κατά το υπό επισκόπηση έτος, ο συνολικός αριθμός των ατυχημάτων σε σύγκριση με εκείνον του προηγούμενου χρόνου έχει μειωθεί, εντούτοις το γεγονός αυτό δεν πρέπει να μας εφησυχάζει. Αντίθετα, θα πρέπει το κράτος να επιδιώξει πλήρη στελέχωση του Τμήματος Επιθεώρησης Εργοστασίων. Τούτο επιβάλλεται να γίνει άμεσα, καθότι η αρμόδια υπηρεσία επιθεώρησης του υπουργείου έχει επιφορτισθεί με την επιθεώρηση πέραν των 60 000 υποστατικών σε σύγκριση με 6 000 υποστατικά που επιθεωρούντο πριν από την εισαγωγή της νέας νομοθεσίας. Πέραν αυτού και λόγω της εναρμόνισης της νομοθεσίας μας με τα ευρωπαϊκά επίπεδα, νέες νομοθεσίες βρίσκονται υπό μελέτη και έγκριση. Τούτο συνεπάγεται πρόσθετο όγκο εργασίας για τους επιθεωρητές και μια πρόσθετη και επιβεβλημένη ανάγκη στελέχωσης της υπηρεσίας.

Επανειλημμένα έχουμε τονίσει ότι το κόστος των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών υπολογίζεται γύρω στα £30 εκατομ., ο δε μέσος όρος κόστους ανά ατύχημα γύρω στις £25.000. Όμως, το θέμα των εργατικών ατυχημάτων δεν είναι μόνο η οικονομική του πτυχή· είναι περισσότερο μια κοινωνική αναγκαιότητα, προκειμένου να έχουμε μια φιλεργατική πολιτική. Ως εκ τούτου, για κανένα λόγο δε δικαιολογούμε την κυβέρνηση γι' αυτή την αδράνειά της. Επιμένουμε ότι η υπηρεσία αυτή πρέπει χωρίς άλλη καθυστέρηση να στελεχωθεί κατάλληλα, ώστε να μπορεί να

επιτελεί απρόσκοπτα και αποτελεσματικά το έργο της τόσο προς όφελος της οικονομίας όσο και για τη διάσωση ανθρωπίνων ζωών.

Έρχομαι τώρα στο θέμα της οικονομικής πολιτικής. Όπως είναι γνωστό, το θέμα του φορολογικού συστήματος αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης και στο νομοθετικό σώμα και, με βάση την πρόνοια ότι οι συντελεστές του φόρου εισοδήματος θα πρέπει να αναθεωρούνται κάθε τέσσερα χρόνια το αργότερο, έχουν επέλθει αλλαγές στο φόρο εισοδήματος με ισχύ από 1η Ιανουαρίου 2000.

Βασικά, είχαμε αύξηση του αφορολόγητου ποσού από £5.000 σε £6.000 και ανάλογη διαφοροποίηση σε υπόλοιπες βαθμίδες. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την ελάφρυνση για φυσικά πρόσωπα γύρω στα £35 εκατομ. Όμως, αυτή η αλλαγή ήταν μιας περιορισμένης έκτασης αναθεώρηση του φορολογικού συστήματος και είχε γίνει αποδεκτή με την προϋπόθεση ότι η κυβέρνηση θα ετοίμαζε ολοκληρωμένες προτάσεις για ουσιαστικές μεταβολές στο όλο φορολογικό σύστημα με στόχο την ελάφρυνση των χαμηλών και μεσαίων εισοδηματικών τάξεων. Η φορολογική μεταρρύθμιση θα είχε στόχο να καταστήσει το φορολογικό σύστημα κοινωνικά δικαιότερο. Αναμένετο, λοιπόν, μια δραστική διαφοροποίηση των συντελεστών του φόρου εισοδήματος, ενόψει και του ενδεχομένου αύξησης του ΦΠΑ σε συσχέτισμό με την εναρμόνιση με τα ευρωπαϊκά δεδομένα.

Την περασμένη Δευτέρα ο Υπουργός Οικονομικών κατέθεσε στην επιτροπή Οικονομικών της Βουλής τη σχεδιαζόμενη από την κυβέρνηση φορολογική μεταρρύθμιση. Στο έγγραφο αυτό προσδιορίζονται οι βασικοί στόχοι, όπως η κυβέρνηση τους αντιλαμβάνεται σε ό,τι αφορά τη φορολογική μεταρρύθμιση. Στη βάση της κυβερνητικής αυτής φιλοσοφίας, διαγράφονται οι βασικές κατευθύνσεις της υπό εξέταση μεταρρύθμισης, χωρίς, ωστόσο, να γίνονται συγκεκριμένες προτάσεις.

Το πρώτο που αναφέρεται είναι το ενδεχόμενο αύξησης του συντελεστή του ΦΠΑ με παράλληλη πλήρη ή μερική κατάργηση της εισφοράς για την άμυνα. Το δεύτερο που προτείνεται είναι η υιοθέτηση των ελάχιστων συντελεστών φόρων κατανάλωσης που εφαρμόζονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Είναι χρήσιμο να υποδείξουμε εδώ την απόσταση που υπάρχει μεταξύ Κύπρου και Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τους υφιστάμενους συντελεστές αυτών των φόρων. Για τα διάφορα είδη βενζίνης υπάρχει μια διαφορά γύρω στα πέντε σεντ ανά λίτρο και μια διαφορά γύρω στα δώδεκα σεντ ανά λίτρο για το πετρέλαιο κίνησης, καθαρό και ακάθατο. Ουσιαστικές διαφορές υπάρχουν επίσης στα αλκοολούχα ποτά και τα καπνικά προϊόντα. Αυτές οι διαφορές, όπως και η διαφορά στο συντελεστή του ΦΠΑ, θα πρέπει να απαλειφθούν μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003, στη βάση της δέσμευσης που έχουμε αναλάβει έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπάρχουν, βεβαίως, και ορισμένες άλλες αλλαγές σε ό,τι αφορά τη φορολόγηση των εταιρειών και πρόταση για μείωση των συντελεστών του εταιρικού φόρου.

Ας δούμε τώρα τι προτείνει η κυβέρνηση για διαφοροποιήσεις στο φόρο εισοδήματος. Αυτό που προτείνεται είναι η αύξηση του αφορολόγητου ποσού και η ανάλογη διαφοροποίηση των υπολοίπων κλιμάκων. Και, ενώ στο έγγραφο δε γίνεται συγκεκριμένη πρόταση, εντούτοις ο κύριος Υπουργός Οικονομικών ανέφερε ότι γίνονται σκέψεις για αύξηση του αφορολόγητου ποσού από τις £6.000 στις £7.000 και ίσως μέχρι και τις £8.000. Την ίδια στιγμή, όμως, προτείνει την κατάργηση των προσωπικών εκπτώσεων και πιστώσεων και αυτό ασφαλώς αφορά την έκπτωση των £500 για τη σύζυγο και τα εξαρτώμενα παιδιά, την έκπτωση των £1.500 για τους συνταξιούχους, την έκπτωση για τους πρόσφυγες με εισόδημα μέχρι και £10.000 και άλλα.

Θέλω από την αρχή να καταστήσω σαφές ότι εμείς διαφωνούμε και διαφωνούμε έντονα με την άποψη για κατάργηση αυτών των εκπτώσεων. Αντίθετα, απαιτούμε την ουσιαστική αύξησή τους. Υπάρχει ο ισχυρισμός ότι η κατάργηση αυτών των εκπτώσεων καθιστά το σύστημα απλούστερο, αλλά και ότι δεν μπορεί να ασκείται κοινωνική πολιτική διά μέσου του φορολογικού συστήματος. Απορρίπτουμε τη θεωρία ότι δεν μπορεί και δεν πρέπει να ασκείται κοινωνική πολιτική με το φορολογικό σύστημα. Πιστεύουμε ότι δεν είναι κοινωνικά δίκαιο να φορολογείται κάποιος με τρεις ή και περισσότερους εξαρτώμενους όπως ακριβώς ένας χωρίς εξαρτώμενους και με το ίδιο ακριβώς εισόδημα. Αλλά, τι είδους φορολογική ελάφρυνση θα υπάρξει για τους εργαζόμενους, όταν, ενώ αυξάνεται το αφορολόγητο εισόδημα κατά £1.000, £1.500 ή και £2.000, την ίδια στιγμή το ίδιο άτομο μπορεί να χάσει το ίδιο ποσό ή και περισσότερο για προσωπικές εκπτώσεις δύο, τριών ή και περισσότερων εξαρτωμένων;

Με βάση δημογραφικά στατιστικά στοιχεία, υπολογίζεται ότι στην Κύπρο έχουμε πάνω από 200 000 εξαρτώμενα παιδιά. Υπολογίζεται επίσης ότι υπάρχουν γύρω στις 230 000 οικογένειες, που τούτο σημαίνει έναν εξαρτώμενο σύζυγο για κάθε οικογένεια. Έχουμε επίσης γύρω στις 80 000 συνταξιούχους και αρκετές χιλιάδες πρόσφυγες, οι οποίοι δικαιούνται φορολογικές εκπτώσεις. Διερωτάται κανείς πράγματι αν μπορεί να υπάρξει ουσιαστική ελάφρυνση, στη βάση αυτών των κυβερνητικών σκέψεων και προσεγγίσεων.

Υπάρχει, όμως, μια πρόταση του Υπουργείου Οικονομικών που πρέπει να σχολιασθεί. Συγκεκριμένα, το Υπουργείο Οικονομικών προτείνει όπως η κρατική εισφορά προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ύψους 4% πάνω στις ασφαλιστέες αποδοχές των εργοδοτούμενων και των αυτοτελώς εργαζομένων μειωθεί ή καταργηθεί και υπάρξουν τροποποιήσεις, ώστε η εισφορά αυτή να επιβαρύνει μόνο τους εργοδότες.

Έχω τη γνώμη ότι μια τέτοια ενέργεια όχι μόνο θα αποβεί σε βάρος του ίδιου του ταμείου και συνεπώς όλων των δικαιούχων, αλλά την ίδια στιγμή καταστρατηγεί μια βασική φιλοσοφία η οποία ίσχυσε από της ίδρυσης του κρατικού σχεδίου, για τριμερή εισφορά, δηλαδή, από το κράτος, τους εργοδότες και τους εργοδοτούμενους. Με αυτή, λοιπόν, την πρόταση παραβιάζεται αυτή η στοιχειώδης αρχή και φορτώνει το βάρος για τις κοινωνικές ασφαλίσεις στους ώμους μόνο των εργαζομένων και των εργοδοτών. Διαφωνούμε με αυτή την προσέγγιση και είμαι βέβαιος ότι το συνδικαλιστικό κίνημα της Κύπρου δεν πρόκειται να υιοθετήσει αυτή την άποψη.

Πώς εμείς βλέπουμε το θέμα της φορολογικής μεταρρύθμισης; Πιστεύουμε ότι ενόψει της αναμενόμενης, έστω σταδιακής, αύξησης του ΦΠΑ πρέπει να επέλθει μια σημαντική ελάφρυνση των εργαζομένων από το φόρο εισοδήματος. Παράλληλα, πρέπει να υπάρξουν κοινωνικές παροχές, ώστε να καλύψουν εκείνες τις κατηγορίες του πληθυσμού, όπως, για παράδειγμα, τους συνταξιούχους και τους χαμηλόμισθους, οι οποίες δε θα έχουν άμεση ωφέλεια από τις τροποποιήσεις στο φόρο εισοδήματος.

Πιο συγκεκριμένα, προτείνουμε όπως το αφορολόγητο ποσό αυξηθεί από τις £6.000 τουλάχιστον στις £9.000. Κατ' αναλογία, πρέπει να υπάρξει αύξηση και στις υπόλοιπες βαθμίδες, για παράδειγμα, το 20% να ισχύει μέχρι τις £12.000, το 30% πέραν των £12.000 και μέχρι τις £15.000 και το 40% πέραν των £15.000. Θεωρούμε ότι η έκπτωση για παιδιά και για σύζυγο, που σήμερα είναι μόνο £500, πρέπει να αυξηθεί τουλάχιστον στο διπλάσιο. Ο υπολογισμός του ενός έκτου του εισοδήματος για κοινωνικές ασφαλίσεις, ταμεία προνοίας και ασφάλειες να γίνεται επί του συνολικού εισοδήματος. Αυτή η αλλαγή επιβάλλεται, ώστε να μπορεί να καλύπτει το 6,3% των κοινωνικών ασφαλίσεων, ένα ποσοστό μεταξύ 5% και 7,5% για σκοπούς ταμείου προνοίας και ένα μικρό ποσό για σκοπούς ασφάλειας ζωής. Στα πλαίσια της φορολογικής μεταρρύθμισης, κρίνεται αναγκαία η κατάργηση της εισφοράς για την

άμυνα, καθώς και άλλων φόρων, όπως του επαγγελματικού φόρου που επιβάλλεται από τις δημοτικές αρχές, αυτές δε οι απώλειες των δήμων θα πρέπει να καλύπτονται από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Σε ό,τι αφορά τις παροχές, ένα σημαντικό θέμα που πρέπει να αντιμετωπισθεί άμεσα είναι οι βασικές συντάξεις από το κρατικό σχέδιο κοινωνικών ασφαλίσεων. Όπως είναι γνωστό, εξαιτίας του μειωμένου μέσου όρου εισφορών των αυτοτελώς εργαζομένων, ο οποίος μόλις που φθάνει το 60% του μέσου όρου εισφοράς των εργοδοτούμενων, οι συντάξεις βρίσκονται κατά 8% περίπου κάτω από αυτό που έπρεπε να ήταν. Βέβαια, αυτό το θέμα των εισφορών των αυτοεργοδοτούμενων βρίσκεται μπροστά στο νομοθετικό σώμα για συζήτηση και λήψη απόφασης. Ήδη η επιτροπή Εργασίας βρίσκεται στο στάδιο της τελικής εξέτασης του προβλήματος, στη βάση όλων των στοιχείων που έχουν ζητηθεί από το Υπουργείο Εργασίας. Είναι αυτονόητο, όμως, ότι αυτό το πρόβλημα, το οποίο συζητήθηκε αρκετές φορές τα τελευταία χρόνια, είναι και πολύπλοκο και δυσεπίλυτο. Αυτό, όμως, δε σημαίνει ότι δεν πρέπει να ρυθμιστεί.

Ανεξάρτητα, όμως, από την έκβαση των συζητήσεων γύρω από αυτό το πρόβλημα, θεωρούμε ότι η αδικία σε βάρος των συνταξιούχων δεν μπορεί και δεν πρέπει να συνεχίζεται. Πιστεύουμε ότι είναι η ώρα, σε συνάρτηση και με τη γενική φορολογική μεταρρύθμιση, οι βασικές συντάξεις να αυξηθούν άμεσα τουλάχιστον κατά 8% με την ανάλογη επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού. Υπολογίζουμε ότι η αύξηση του 8% των βασικών συντάξεων για τις ογδόντα τόσες χιλιάδες συνταξιούχους θα συνεπάγεται ένα κόστος για τον κρατικό προϋπολογισμό γύρω στα £12 εκατομ. Τούτο επιβάλλεται, ώστε να αρθεί άμεσα η αδικία που υπάρχει, αλλά και να ανεβούν οι συντάξεις σε ένα επίπεδο που θα κρίνεται κοινωνικά δικαιότερο και θα βρίσκεται πλησιέστερα προς τα ευρωπαϊκά επίπεδα.

Θα τελειώσω, αγαπητοί συνάδελφοι, με ένα θέμα που αφορά τα διπλά δικαιώματα σύνταξης γήρατος-χηρείας για τις χήρες. Όπως είναι γνωστό, το Ανώτατο Δικαστήριο με την απόφασή του στην αναθεωρητική έφεση με αριθμό 2148, ημερομηνίας 19 Ιανουαρίου 1999, έκρινε ότι το άρθρο 61(1) του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου είναι αντισυνταγματικό, γιατί παραβιάζει την αρχή της ισότητας που καθιερώνει το άρθρο 28 του συντάγματος.

Συγκεκριμένα, το σχετικό αυτό άρθρο της νομοθεσίας προβλέπει πως, αν ένα πρόσωπο θα εδικαιούτο να λαμβάνει συγχρόνως πέραν της μιας παροχής από το ταμείο, το πρόσωπο αυτό θα λαμβάνει μόνο τη μεγαλύτερη σε ύψος παροχή. Το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων για κάθε νέα αίτηση για σύνταξη γήρατος ή χηρείας που εξετάζεται μετά την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου καταβάλλει τώρα στη δικαιούχο ταυτόχρονα σύνταξη γήρατος και σύνταξη χηρείας, δηλαδή παρέχει διπλές συντάξεις. Οι αιτήσεις για σύνταξη γήρατος ή χηρείας που υποβλήθηκαν και απορρίφθηκαν πριν την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου δεν εξετάζονται.

Έχουμε την άποψη ότι η απόφαση του Τμήματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να στερεί από τις ασφαλισμένες χήρες το δικαίωμα να λαμβάνουν, βάσει των εισφορών τους, και οποιαδήποτε άλλη σύνταξη, είναι παράνομη και θα πρέπει να επανεξετάσει όλες τις αιτήσεις των χηρών και να τις μεταχειρισθεί κατά τον ίδιο τρόπο που μεταχειρίζεται τις ασφαλισμένες χήρες που συμπλήρωσαν τη συντάξιμη ηλικία μετά την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Μιλούμε για έναν αριθμό χηρών γύρω στις τρεις χιλιάδες.

Αυτές είναι σε γενικές γραμμές οι εκτιμήσεις, οι απόψεις και οι προτάσεις μας αναφορικά με την πορεία της οικονομίας, το θέμα των εργασιακών σχέσεων και τη φορολογική πολιτική. Θέλουμε να ελπίζουμε ότι η κυβέρνηση θα προσεγγίσει θετικά αυτές τις προτάσεις μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο κ. Νίκος Κλεάνθους του Δημοκρατικού Κόμματος.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση των προϋπολογισμών προσφέρει στον κάθε βουλευτή τη δυνατότητα να δώσει το δικό του στίγμα αξιολόγησης, κριτικής και ελέγχου της κυβέρνησης. Κυρίως όμως η συζήτηση των προϋπολογισμών με το δικό μας πολιτειακό σύστημα συνιστά την πιο σημαντική μορφή άσκησης ελέγχου της εκτελεστικής εξουσίας.

Δυστυχώς δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με όσους τυχόν πιστεύουν ότι η καταψήφιση των προϋπολογισμών προσφέρει τη δυνατότητα πτώσης της κυβέρνησης και προκήρυξης πρόωρων εκλογών ή αναπροσαρμογής των προϋπολογισμών για δυο βασικά λόγους. Πρώτον, γιατί η κυβέρνηση Κληρίδη δεν έδειξε διατεθειμένη ή ευαισθητοποιημένη να το πράξει ούτε όταν η βασική προεκλογική της υπόσχεση να φέρει τους πυραύλους S300 στην Κύπρο δεν τηρήθηκε, και δεύτερον, γιατί δε χωρούν "εμβολιασμοί" κοινοβουλευτικών συστημάτων σε προεδρικό σύστημα, αλλά ούτε και είναι εφαρμόσιμοι. Άρα το μόνο που θα επιτυγχάνετο θα ήταν ένα πολιτειακό πρόβλημα μαζί με τις συνέπειες οικονομικής και πολιτικής ανωμαλίας, το οποίο ενδεχομένως θα οδηγούσε σε παράλυση του κράτους λόγω αδιεξόδου, σε μια περίοδο που κάποιοι θέλουν να πλήξουν την κρατική μας οντότητα.

Δυστυχώς, δεν υπάρχουν στη δική μας περίπτωση συνταγματικές πρόνοιες που να επιλύουν τέτοιο αδιέξοδο, όπως συμβαίνει σε άλλο προεδρικό σύστημα δημοκρατίας, όπως είναι αυτό στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Ο Πρόεδρος και η κυβέρνηση στην Κύπρο δεν εκλέγονται από τη Βουλή ούτε υποχρεούνται σε παραίτηση, αν δεν έχουν την εμπιστοσύνη της Βουλής, ούτε προκηρύσσονται εκλογές, αν η Βουλή

καταψηφίσει τον προϋπολογισμό. Δυστυχώς, δεν υπήρξαν και υπαλλακτικές εισηγήσεις και προτάσεις από το ΚΙΣΟΣ που διακήρυξε δημόσια ότι θα υποχρεωνόταν η κυβέρνηση να αναπροσαρμόσει την πολιτική της. Πάνω σε ποιες λοιπόν συγκεκριμένες προτάσεις θα γινόταν η αναπροσαρμογή; Εξάλλου κάτι τέτοιο είναι αδύνατο με βάση το Σύνταγμα της Κύπρου ούτε και χρόνος θα παρείχετο.

Αν καταψηφιστούν οι προϋπολογισμοί, απλούστατα θα ισχύουν οι φορολογίες που επιβάλλονται με πληθώρα χωριστών νόμων και όχι βέβαια με τον προϋπολογισμό. Δηλαδή ο λαός θα πληρώνει τους φόρους, ενώ δε θα επιτρέπονται οι δαπάνες για νέα αναπτυξιακά έργα, επιδοτήσεις, χορηγίες και άλλες δαπάνες που δε συνιστούν επιβάρυνση του πάγιου ταμείου της Δημοκρατίας.

Η κοινωνική και οικονομική πολιτική της κυβέρνησης δεν καθορίζεται ασφαλώς από τον προϋπολογισμό, αλλά από την πληθώρα νόμων (ιδιαίτερα φορολογικών) και σχεδίων που καθορίζονται από άλλους χωριστούς νόμους που ψηφίζει η Βουλή στη διάρκεια του χρόνου και στις πλείστες περιπτώσεις και με τις ψήφους του ΚΙΣΟΣ και ενδεχομένως και ομόφωνα.

Οι θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος πάνω στην κοινωνική και οικονομική πολιτική της κυβέρνησης είναι ξεκάθαρες και πολύ καλά γνωστές. Διατυπώθηκαν με σαφήνεια από το βήμα της Βουλής, αλλά και επανειλημμένα δημόσια διακηρύχθηκαν οι θέσεις και οι διαφωνίες μας.

Το Δημοκρατικό Κόμμα ασκεί το ρυθμιστικό του ρόλο και ψηφίζοντας υπέρ του προϋπολογισμού, χωρίς να εγκρίνει τη γενικότερη κοινωνική και οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, που έτσι κι αλλιώς δεν εφαρμόζεται με τον ετήσιο προϋπολογισμό, για μια ακόμα φορά αποδεικνύει τη χρησιμότητα, την αποφασιστική σημασία του χώρου του κέντρου και το ρυθμιστικό ρόλο που έχει το Δημοκρατικό Κόμμα. Εκεί που χρειάστηκε να παρέμβει το Δημοκρατικό Κόμμα... Όλοι θυμούνται ότι με δική μας παρέμβαση

επιδιώξαμε και καταφέραμε να επιτύχουμε από την κυβέρνηση την παροχή £47 εκατομ. υπό μορφή αντισταθμιστικών μέτρων και άλλων φορολογικών ελαφρύνσεων, κάτι που δεν είχε αρχικά τη διάθεση να πράξει, αλλά ούτε και φάνηκε από το κόμμα της συμπολίτευσης τουλάχιστο να επιδιώκει μια τέτοια καλύτερευση με αντισταθμιστικά μέτρα, όπως τελικά έγινε. Το Δημοκρατικό Κόμμα ασκεί και θα ασκεί αυτό το ρυθμιστικό του ρόλο με υπευθυνότητα και δε χρειάζεται την έγκριση οποιουδήποτε για το πώς θα ασκήσει αυτό το ρόλο που του αναθέτει το εκλογικό σώμα.

Ο λαός, βέβαια, σε τελευταία ανάλυση είναι εκείνος που κρίνει τη συμπεριφορά αλλά και τη συνέπεια όλων μας. Εμείς αναγνωρίζουμε ότι είναι δικαίωμα του ΚΙΣΟΣ να διαφωνεί με την πολιτική της κυβέρνησης του Γλαύκου Κληρίδη και όμως να συμμετέχει. Είναι δικαίωμά του επίσης να επικρίνει και να κατακεραυνώνει το ΔΗΚΟ για τη συμμετοχή του στην κυβέρνηση Κληρίδη και στη συνέχεια να συμμετέχει σ' αυτή την κυβέρνηση. Εμείς τουλάχιστο παραδεχθήκαμε τότε το λάθος μας και διδαχθήκαμε, όμως το ΚΙΣΟΣ ποια δικαιολογία είχε μετά το δικό μας εγχείρημα και πείραμα;

Γι' αυτό όποιος διαφωνεί με μια συγκεκριμένη πολιτική επιδιώκει συμπόρευση με άλλες δυνάμεις για αλλαγή της διακυβέρνησης και όχι με εμβολιασμούς που δεν προσφέρουν κανένα άλλοθι. Αυτή ήταν, είναι και θα παραμείνει ως πρόκληση την κρίσιμη ώρα στις προεδρικές εκλογές, στις οποίες κριθήκαμε το 1998 και θα ξανακριθούμε όλοι το 2003.

Προέρχομαι από την εκλογική περιφέρεια της Λάρνακας και μελετώντας τους προϋπολογισμούς υπάρχει η ίδια διαπίστωση κάθε χρόνο. Μια στασιμότητα, ένα τέλμα σε όλα τα κύρια προβλήματα, αν και από τη διακυβέρνηση Κληρίδη εισπράξαμε οι Λαρνακείς τις πιο πολλές ανεκπλήρωτες υποσχέσεις. Πρώτη και καλύτερη η υπόσχεση να μετατρέψει το λιμάνι της Λάρνακας, με δικά του λόγια ο Πρόεδρος τότε Κληρίδης, "από λιμάνι των δακρύων σε λιμάνι της χαράς". Το μόνο που κατάφερε είναι να το

μετατρέψει σε λιμάνι της οργής, αφού στέρεψαν και τα δάκρυα και η υπομονή των Λαρνακέων.

Υποσχέθηκε να υλοποιηθούν και να αποπερατωθούν οδικά έργα που κυριολεκτικά καταταλαιπωρούν τους Λαρνακείς και παραμένουν στα χαρτιά με καθυστέρηση πέραν των τεσσάρων χρόνων, χωρίς να ξεκινήσουν βέβαια, όπως ο δρόμος Λάρνακας - Δεκέλειας, η λεωφόρος Στρατηγού Τιμάγια που μετατρέπεται σε λιμνοθάλασσα κατά τη διάρκεια των βροχών και ο πρωταρχικής σημασίας δρόμος που θα ένωνε τη Στρατηγού Τιμάγια με τον παρακαμπτήριο δρόμο Ριζοελιάς - Δεκέλειας.

Δόθηκε ακόμα η υπόσχεση για αναβάθμιση της τουριστικής υποδομής της Λάρνακας και το μόνο έργο αναβάθμισης είναι εκείνο των διυλιστηρίων για παράταση του χρόνου παραμονής τους μαζί με τις αλληλένδετες εγκαταστάσεις των πετρελαιοειδών και του υγραερίου, κάτι που είναι κοινά παραδεκτό ότι αποτελεί τροχοπέδη για την τουριστική ανάπτυξη της Λάρνακας, αφού της αποστερεί την καλύτερη ίσως συνεχόμενη παραλία που διαθέτουμε στην Κύπρο, μετά την απώλεια των παραλιών Αμμοχώστου και Κερύνειας.

Όμως, εκτός από το γεγονός ότι μια τέτοια απόφαση υποθηκεύει το μέλλον και την προοπτική της Λάρνακας, θέτει σε κίνδυνο τη ζωή χιλιάδων κατοίκων, αφού και από το στόμα του ίδιου του υπουργού κ. Ρολάνδη έγινε παραδοχή ότι το διυλιστήριο και οι εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών αποτελούν εύκολο στόχο και ίσως πρωταρχικό των Τούρκων, όχι μόνο σε περίπτωση γενικής σύρραξης αλλά και για την πρόκληση ενός θερμού επεισοδίου. Επιπλέον, εκτός από το γεγονός ότι θέτει σε κίνδυνο την υγεία και την ποιότητα ζωής χιλιάδων ανθρώπων που κατοικούν στην περιοχή αυτή, την ίδια ώρα προδιαγράφεται σκάνδαλο διασπάθισης δημοσίου χρήματος πολλών δεκάδων εκατομμυρίων λιρών που θα κληθεί στο τέλος να πληρώσει ο Κύπριος φορολογούμενος.

Για το θέμα της ενεργειακής πολιτικής και ειδικά για το θέμα του διυλιστηρίου και τις περιβόητες αναβαθμίσεις έχω περιεκτικά και απλά να αναφέρω τα ακόλουθα:

Η κυβέρνηση από το 1993 έκαμε μελέτες τις οποίες και επανέλαβε το 1997, αφήνοντας να διαρρεύσει πολύτιμος χρόνος, ενώ υπήρχαν όλα τα δεδομένα που καθιστούσαν αναγκαία την αναβάθμιση τότε που, αν γινόταν, θα είχε και αξία και χρησιμότητα. Το 1998 η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων απέρριψε τις αναβαθμίσεις του διυλιστηρίου ως μη βιώσιμες και ως μη συνάδουσες με την αναγκαιότητα ελευθεροποίησης της αγοράς, υποδεικνύοντας περαιτέρω πως με την ένταξη η λειτουργία του διυλιστηρίου πιθανό να μην μπορούσε να διατηρηθεί ένεκα περιβαλλοντικών λόγων. Απορρίπτοντας τις αναβαθμίσεις του διυλιστηρίου η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων επέδειξε την εναλλακτική λύση της δημιουργίας μεγάλων δεξαμενών αποθήκευσης και πρότεινε μάλιστα να τη χρηματοδοτήσει, ακόμα και να την επιδοτήσει.

Σήμερα το αρμόδιο υπουργείο αποδέχεται τη λύση των μεγάλων δεξαμενών που πρότεινε η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, αλλά δεν την υιοθετεί άμεσα γιατί, όπως ισχυρίζεται, δεν προλαμβάνει να τις κατασκευάσει μέχρι το 2003 και αντ' αυτού προχωρεί να επενδύσει τα λεφτά του Κύπριου φορολογούμενου σε ένα σενάριο προσωρινό που απορρίφθηκε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Είναι αυτό λογική; Και βλέπουμε τους κυβερνώντες, με αποδεδειγμένα λανθασμένα και παραπλανητικά στοιχεία, να αποπειρώνται να παρακάμψουν τις εισηγήσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας και με την αλαζονεία της εξουσίας που τους χαρακτηρίζει, να προχωρούν σε προσωρινές λύσεις αχρείαστες, αντί να προχωρούν άμεσα στην υλοποίηση της μόνιμης λύσης, που και οι ίδιοι αποδέχονται, αλλά με προσχήματα καθυστερούν ίσως, για να δικαιολογήσουν την επένδυση της αναβάθμισης που μόνο οι ίδιοι γνωρίζουν γιατί την κάμνουν. Βέβαια, αν αυτό ήταν μόνο μια κακή εκτίμηση χωρίς

σημαντικές οικονομικές συνέπειες, θα ήταν ίσως συγχωρητέο. Όμως η σπατάλη πλησιάζει τα εκατόν εκατομμύρια δολάρια, ενώ με τα ίδια λεφτά θα μπορούσαμε να υλοποιήσουμε τη μόνιμη λύση που επιλέγηκε και να επιτύχουμε την πλήρη εναρμόνισή μας στα καύσιμα τόσο για την ποιότητα όσο και για τις ενενήντα μέρες αποθήκευσης. Επιπρόσθετα θα εξοικονομούσαμε και θα μπορούσαμε να ελαφρύνουμε τον Κύπριο καταναλωτή, αφού με αυτό τον τρόπο θα βοηθήσουμε το επίμαχο θέμα της ελευθεροποίησης των πετρελαιοειδών, δίνοντας τη δυνατότητα με την κατασκευή κεντρικών αποθηκών αποθήκευσης και σε άλλες εταιρείες να αποθηκεύουν προϊόντα που θα εισάγουν. Είναι γνωστό και παραδεκτό πως η κατασκευή κοινών αποθηκών για τα έτοιμα εισαγόμενα προϊόντα δίνει τη δυνατότητα ουσιαστικής εξοικονόμησης κόστους που θα εξυπηρετήσει τους καταναλωτές. Με τις ενέργειες βέβαια της κυβέρνησης όλα τα σπασμένα θα τα πληρώσει ο Κύπριος φορολογούμενος.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πλήρη και τεκμηριωμένα στοιχεία θα καταθέσω τώρα για να μη σας απασχολώ περισσότερο. Θα πω μόνο πως αυτά τα στοιχεία, τις θέσεις και τις εισηγήσεις τις προσυπογράφουμε τόσο εγώ όσο και ο συνάδελφος Ανδρέας Μούσκος με πρόσφατη επιστολή που απευθύναμε στα αρμόδια υπουργεία και τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου.

Γι' αυτό ας μη σπεύσουν κάποιοι να θεωρήσουν ότι η αναφορά μου αυτή γίνεται από αντιπολιτευτική διάθεση. Από χρόνια είμαστε οι δύο εισηγητές του θέματος που ενεγράφη και συζητήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Βέβαια, εγώ προχώρησα και ζήτησα να συζητηθεί και στην επιτροπή Ελέγχου, αφού εμπίπτει πλέον η απόφαση της κυβέρνησης και στα πλαίσια της αρμοδιότητας της επιτροπής αυτής. Θα πρέπει ακόμα να σημειώσω πως δεν είναι τυχαία η συναντίληψη στην επιτροπή Εμπορίου και η έκφραση έντονων παρατηρήσεων και επιφυλάξεων που εκφράστηκε από όλους τους πολιτικούς χώρους έναντι της

απόφασης της κυβέρνησης και γενικά της ανυπαρξίας ορθολογιστικής ενεργειακής πολιτικής.

Αυτούσια την επιστολή, στην οποία έκαμα αναφορά, μαζί με τα συνημμένα έγγραφα τα καταθέτω

(Στο σημείο αυτό παρατίθεται η επιστολή με όλα τα συνημμένα έγγραφα, χωρίς όμως το φωτογραφικό υλικό που τη συνόδευε και το οποίο φυλάσσεται στον οικείο φάκελο στο αρχείο της Βουλής.)

«Βουλευτής Ανδρέας Μούσκος
Βουλευτής Νίκος Κλεάνθους

28 Δεκεμβρίου 2000

Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού

Κο Νίκο Ρολάνδη

Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού

Λευκωσία

Έντιμε κ. Υπουργέ,

Έχουμε για πολύ καιρό ασχοληθεί με το θέμα των αναβαθμίσεων του Κυπριακού Διυλιστηρίου και έχουμε συζητήσει το θέμα κατά καιρούς με ειδικούς και άλλους φορείς. Μετά από επίσκεψη στο χώρο που λέγεται Χημικές Βιομηχανίες αλλά και προβληματισμό για τα στοιχεία της έκθεσης Exergia που χρησιμοποιά το υπουργείο σας για προώθηση των αναβαθμίσεων του διυλιστηρίου, σας γνωστοποιούμε γραπτώς τις θέσεις μας για σειρά σχετικών θεμάτων εσωκλείοντας τα ακόλουθα:

- Νέος τερματικός - Σημείωμα με σκοπό να δείξει πως υπάρχει άμεση δυνατότητα για δημιουργία νέου τερματικού στην περιοχή των Χημικών Βιομηχανιών
- Σχόλια για παραλείψεις/ελλείψεις στη μελέτη της Exergia - Σενάρια τερματικού vs αναβαθμίσεων διυλιστηρίου

- Πίνακα που δεικνύει πως το κόστος των προσωρινότητων θα μπορούσε να χρηματοδοτήσει τη μόνιμη λύση του νέου τερματικού, ενώ με τη γρήγορη υλοποίηση του τερματικού θα μπορούσαν να υπάρχουν και σοβαρά άλλα οφέλη.

Πρόσθετα επιθυμούμε να τονίσουμε πως κρίνουμε πως ο νέος τερματικός, εκτός από τα οικονομικά οφέλη, χρειάζεται και για την ουσιαστική ελευθεροποίηση της αγοράς των καυσίμων, για να μπορέσουν νέες εταιρείες να εισέλθουν στην κυπριακή αγορά που σήμερα παρουσιάζει τις γνωστές ολιγοπωλιακές αδυναμίες.


Στην έκθεση για το νέο τερματικό, κάνουμε και κάποιες εισηγήσεις που θα οδηγήσουν στην επίσπευση της δημιουργίας του καθώς και στην καλύτερη αξιοποίηση υφιστάμενου εξειδικευμένου προσωπικού.

Είμεθα βέβαιοι πως θα μελετήσετε τις κοινές μας εισηγήσεις.

Με εκτίμηση



Βουλευτής Αντρέας Μούσκος



Βουλευτής Νίκος Κλεάνθους

Κοιν.

Πρόεδρο Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου κ. Δημήτρη Συλλούρη

Υπουργό Οικονομικών κ. Τάκη Κληρίδη

Υπουργό Εσωτερικών κ. Χριστόδουλο Χριστοδούλου

Υπουργό Συγκοινωνιών & Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου

Νέος Τερματικός Καυσίμων

Η σύντομη εικονογραφημένη αυτή έκθεση σκοπό έχει να δείξει πως υπάρχει άμεση δυνατότητα για δημιουργία νέου τερματικού στην περιοχή των Χημικών Βιομηχανιών.

Η τοποθεσία για το νέο τερματικό ως γνωστό επιλέγηκε να είναι μεταξύ του νέου ηλεκτροπαραγωγού σταθμού Βασιλικού και της τσιμεντοποιίας Βασιλικού στο χώρο των Ελληνικών Χημικών Βιομηχανιών που είτε αυτές καταλαμβάνουν είτε σε παρακείμενη γη βόρειά τους προς την ενδοχώρα, 500 περίπου μέτρα από τη θάλασσα. Η τοποθεσία αυτή περιβάλλεται από λόφους από τις τρεις πλευρές που βοηθούν στην απόκρυψη των έργων, με άνοιγμα προς τη θάλασσα. Υπάρχει οδικό δίκτυο που τη συνδέει με τον παλιό δρόμο Λευκωσίας - Λάρνακας - Λεμεσού με εύκολες περαιτέρω βελτιώσεις. Το περιβάλλον της οχληράς βιομηχανικής ζώνης Βασιλικού φαίνεται να επιτρέπει τέτοιες εγκαταστάσεις.

Οι Χημικές Βιομηχανίες περιφράσσουν μια έκταση περίπου 350 μέτρων κατά μήκος της θάλασσας με βάθος προς την ενδοχώρα 500 περίπου μέτρων. Όμως υπάρχει κενός αχρησιμοποίητος χώρος στα τελευταία τους 150 περίπου μέτρα σ' όλο το πλάτος(γύρω στα 50 000 τ.μ.). Πρόσθετα υπάρχει κενός αχρησιμοποίητος χώρος 50 περίπου μέτρων παράλληλα με την περιφραξη της αυλής του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού από τη θάλασσα μέχρι σχεδόν το τέλος του τεμαχίου των. Επίσης εφαιπτόμενο με αυτό τον κενό χώρο αλλά και αλλού υπάρχουν πρόχειρα ερειπωμένα ή αχρησιμοποίητα υποστατικά ή και κενοί χώροι. Τα πρόχειρα αυτά υποστατικά δίδουν την εντύπωση να μην είναι αδειούχα και θα μπορούν να κατεδαφιστούν δημιουργώντας πρόσθετη παραθαλάσσια διαθέσιμη γη 200x150 περίπου μέτρων (εμβαδού=30 000 τ.μ.) μεγαλώνοντας έτσι το διαθέσιμο κενό χώρο.

Πιο πίσω από το τέλος του τεμαχίου των Χημικών Βιομηχανιών και παραπλεύρως του, αρχίζουν να αναπτύσσονται για 300 περίπου μέτρα οι νέες δεξαμενές της ΑΗΚ χωρητικότητας 3x30 000 MT, όσο δηλαδή είναι περίπου όλες οι δεξαμενές που διαθέτουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών στις παραλίες της Λάρνακας. Όλος ο χώρος

δίπλα από τις δεξαμενές της ΑΗΚ και πίσω από τις Χημικές Βιομηχανίες είναι κενός και προσφέρεται για εγκαταστάσεις δεξαμενών.

Επίλογος

Προσπαθήσαμε να μεταφέρουμε τα τοπολογικά και άλλα δεδομένα της περιοχής για να δείξουμε πως:

- είναι εφικτή η δημιουργία νέου τερματικού δεξαμενών σε απόσταση από θάλασσα όσο και οι γιγαντιαίες δεξαμενές της ΑΗΚ,
- είναι επίσης τεχνικά εφικτή η εγκατάσταση δεξαμενών εντός του οπίσθιου ενιαίου μεγάλου κενού χώρου των Χημικών Βιομηχανιών σε απόσταση 350 μέτρων από θάλασσα,
- είναι δυνατό ο κενός χώρος εντός των Χημικών να μεγαλώσει κατεδαφίζοντας άχρηστες και πιθανώς παράνομες πρόχειρες κατασκευές και καθαρίζοντας κάποιους χώρους.

Παρατηρήσεις:

1. Η διαδικασία απόκτησης και επίταξης του χώρου για το νέο τερματικό, εντός και εκτός των Χημικών, μπορεί να αρχίσει άμεσα με επίταξη των κενών χώρων των Χημικών για χρήση του νέου τερματικού.

Για τις Χημικές βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία διάλυσης των, ο δε χώρος που καταλαμβάνουν είναι τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας με σύμβαση μίσθωσης και το μίσθωμα, απ' ό,τι γνωρίζουμε, δεν πληρώνεται. Ενόψει των πιο πάνω δεν θεωρείται ανέφικτο το κράτος να επιτάξει και να χρησιμοποιήσει τους κενούς χώρους άμεσα επικαλούμενο, αν χρειαστεί, και λόγους εθνικού συμφέροντος.

2. Περιβαλλοντική μελέτη για το νέο τερματικό

Εφόσον τα περιεχόμενα, οι εγκαταστάσεις του νέου τερματικού είναι γνωστά, ως επίσης γνωστή είναι και η τοποθεσία του και επειδή η ακριβής διάταξη των

δεξαμενών ουδόλως επηρεάζει την εξέλιξη μιας τέτοιας μελέτης, η μελέτη αυτή μπορεί να αρχίσει από τώρα.

3. Μελέτη-σχεδίαση δεξαμενών και τερματικού

Επειδή και ο χώρος αποτελεί τη μοναδική επιλογή σύμφωνα και με τους εμπειρογνώμονες, η σχεδίαση μπορεί να αρχίσει αμέσως τώρα και να περιλαμβάνει:

α. θαλάσσια και λιμενικά έργα και

β. διάταξη τερματικού που θα περιλαμβάνει σε πρώτη φάση:

- i. κατασκευή δεξαμενών και άλλων έργων για 45 ημερών αποθέματα με τα σημερινά δεδομένα και
- ii την προσθήκη άλλων 45 ημερών αποθέματα, αφού ελευθερωθεί η γη των Χημικών.

4. Υλοποίηση έργου

Επιτάχυνση διαδικασιών και σωστή παρακολούθηση θα βοηθήσουν. Για παράδειγμα η σχεδίαση του τερματικού μπορεί να ανατεθεί στη διεύθυνση του Κυπριακού Διυλιστηρίου σε συνεργασία με τους ξένους τους εμπειρογνώμονες. Πρόσθετα, ομάδα του διυλιστηρίου μπορεί να αποτελέσει τη διεύθυνση έργου που να επιβλέπει και να συντονίζει τις κατασκευές.

Είναι μέσα στις πραγματικότητες να δοθεί για τέτοιες μελέτες, προσφορές και κατακύρωση ένας χρόνος. Οι κατασκευαστικές εργασίες χρειάζονται δυο χρόνια με στόχο το έργο να τελειώσει περί τα τέλη του 2003.

Να σημειωθεί πως υπάρχει ενδιαφέρον και για εκτέλεση του έργου με τη μέθοδο του BOT που, αν επιλεγεί, αναμένεται πως το έργο θα μπορεί να υλοποιηθεί γρηγορότερα

Οφέλη από την άμεση κατασκευή τερματικού χωρίς να χρειαστούν οι αναβαθμίσεις του διυλιστηρίου και άλλες προσωρινότητες

1. Απασχόληση προσωπικού διυλιστηρίου

Εφόσον το διυλιστήριο δεν αναβαθμιστεί, θα δοθεί η ευκαιρία παράλληλης απασχόλησης προσωπικού του για τη δημιουργία του νέου τερματικού. Πρόσθετα η δημιουργία των νέων φορέων COSA & OSA, που προγραμματίζονται γύρω στο 2003, θα δώσει τη δυνατότητα να εργοδοτηθούν σ' αυτούς γύρω στο 20%-25% του προσωπικού του διυλιστηρίου, ενώ αντίθετα η ευκαιρία αυτή θα χαθεί αν το διυλιστήριο αναβαθμιστεί, οπότε το προσωπικό του διυλιστηρίου όχι μόνο δεν θα μπορεί να μεταφερθεί αλλά θα προσληφθεί και πρόσθετο προσωπικό για τη λειτουργία του.

2. Πραγματική φιλελευθεροποίηση της αγοράς στα καύσιμα

Είναι παραδεκτό από όλους πως μόνο με τη δημιουργία του νέου τερματικού που θα επιτρέψει σε νέες εταιρείες να εισέλθουν στην κυπριακή αγορά θα επιτευχθεί πραγματική φιλελευθεροποίηση της αγοράς των καυσίμων. Διαφορετικά θα διατηρήσουμε ολιγοπωλιακές καταστάσεις στο ανώτατο όριο τιμών.

3. Οικονομικά οφέλη

Θα εξοικονομηθούν και θα κερδηθούν σημαντικά ποσά από την αποφυγή των προσωρινότητων.

α. \$40 εκατομ. από τις προσωρινές αναβαθμίσεις του διυλιστηρίου,

β. \$30 εκατομ. από τις ενοικιάσεις στο εξωτερικό,

γ. \$7.2 εκατομ. από τα νέα ντεπόζιτα για 2-grade γκάζοϊλ,

δ. πολλά εκατομ. από τις επενδύσεις στις παλαιωμένες δεξαμενές της Λάρνακας για εναρμόνιση με VOCs,

- ε. \$4 εκατομ. ετησίως θα κερδηθούν από τις εισαγωγές των ετοιμών προϊόντων σε μεγάλα πλοία και μεγάλες δεξαμενές,
- στ. \$30 εκατομ. θα κερδηθούν από επιδοτημένο δάνειο από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων,
- ζ. \$15 εκατομ. Ετησίως θα κερδηθούν, αν κλείσει το διυλιστήριο και εισάγονται τα προϊόντα που παράγει σε μεγάλες δεξαμενές, με βάση τα στοιχεία της Exergia για τη λειτουργία του διυλιστηρίου για το 1998,
- η. αναβάθμιση των πλουτοπαραγωγικών πόρων του κράτους και της ποιότητας ζωής. Τρία χιλιόμετρα παραλίας θα απελευθερωθούν για ορθολογική χρήση, ενώ σημαντικές επενδύσεις, όπως το λιμάνι-μαρίνα, θα απαλλαγούν από σοβαρές ασυμβατότητες με προφανή οφέλη για την τοπική και εθνική οικονομία και αναμφίβολα η ποιότητα ζωής χιλιάδων κατοίκων θα βελτιωθεί.

Κόστος προσωρινότητων = κόστος μόνιμης λύσης του νέου τερματικού, ενώ θα υπάρχουν και σοβαρές επιπλέον εξοικονομήσεις

Ο πιο κάτω πίνακας δείχνει τις δυνατότητες εξοικονομήσεων από την απευθείας και χωρίς καθυστέρηση εφαρμογή της μόνιμης λύσης του τερματικού σε αντιπαράθεση με το κόστος των προσωρινών διευθετήσεων στην περίπτωση των αναβαθμίσεων του διυλιστηρίου.

	Εξοικονομήσεις από απευθείας εφαρμογή μόνιμης λύσης με δημιουργία μεγάλων δεξαμενών και τερματικού το 2003	Κόστος από προσωρινότητες λόγω αναβαθμίσεων διυλιστηρίου και καθυστέρησης δημιουργίας τερματικού ως το 2007 (στοιχεία Exergia)
--	--	--

Αναβαθμίσεις διυλιστηρίου		\$40
Ενδιάμεσες νέες δεξαμενές-εγκαταστάσεις για 2-grade γκάζοϊλ		\$7,3
Εναρμονίσεις VOCs στο διυλιστήριο και στις εγκαταστάσεις των εταιρειών	
Άλλες περιβαλλοντικές εναρμονίσεις διυλιστηρίου, φλόγα φουγάρου, επιστρεφόμενο ακάθαρτο νερό κ.λπ.	
Περαιτέρω αποθειώσεις διυλιστηρίου	
Ενοικιάσεις δεξαμενών στο εξωτερικό		\$26
Εξοικονομήσεις από εισαγωγές καυσίμων	\$16	
Εξοικονομήσεις από λειτουργία διυλιστηρίου με βάση στοιχεία της Exergia για 98	\$150	

Εξοικονομήσεις από επιδοτήσεις Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με βάση κόστος.	\$30	
Σύνολο	\$196	\$73,3 συν.....

Διαφαίνεται δηλαδή πως από μόνο του το κόστος \$73,3 εκατομμυρίων για προσωρινότητες συν το κόστος άλλων προσωρινών επενδύσεων, για τα οποία δεν έχουμε αριθμούς, είναι ικανό να χρηματοδοτήσει το κόστος του νέου τερματικού που είναι της τάξης των \$80 εκατομμυρίων. Επιπρόσθετα, η λειτουργία του νέου τερματικού φαίνεται να προσφέρει τεράστιες επιπλέον εξοικονομήσεις.

Σχόλια για παραλείψεις/ελλείψεις στη μελέτη της Exergia - Σενάρια τερματικού vs αναβαθμίσεων διυλιστηρίου

Η μελέτη των σεναρίων της Exergia φαίνεται να σφάλλει προς όφελος του σεναρίου των αναβαθμίσεων του διυλιστηρίου. Σαν παράδειγμα αναλύονται οι ακόλουθοι τομείς:

Χωρητικότητα νέου τερματικού

Η μελέτη της Exergia δε διαχωρίζει τη χωρητικότητα σε δεξαμενές για τις ανάγκες της Αρχής Ηλεκτρισμού για heavy fuel oil που έχει υποχρέωση να κατασκευάσει η ΑΗΚ σε δικούς της χώρους από τη χωρητικότητα σε δεξαμενές που χρειάζονται για τα πετρελαιοειδή που σήμερα αποθηκεύουν οι εταιρείες (βενζίνη, γκάζοϊλ κ.λπ.).

Σαν αποτέλεσμα υπολογίζει και χρεώνει στο σενάριο για το νέο τερματικό νέες δεξαμενές συνολικής χωρητικότητας 700 000 MT. Όμως σύμφωνα με τα στοιχεία της έκθεσης Arthur D Little στα οποία βασίστηκε η Exergia, οι ανάγκες της Κύπρου για 90 ημερών στρατηγικά αποθέματα διαχωρίζονται:

Έτος	Ανάγκες για 90 ημερών στρατηγικά αποθέματα σε μετρικούς τόνους		
	heavy fuel oil ΑΗΚ	Υπόλοιπα καύσιμα	Ολικά
2000	241 000	265 000	506 000
2005	331 000	313 000	644 000
2010	423 000	346 000	769 000

Για το καύσιμο της ΑΗΚ, το heavy fuel oil, η αναγκαία μέριμνα αποτελεί υποχρέωση της ΑΗΚ τόσο για το χώρο όσο και την ανάληψη του κόστους. Για τα υπόλοιπα καύσιμα που θα αποθηκευτούν στο νέο τερματικό χρειάζονται:

- 346 000 μετρικοί τόνοι που είναι ισοδύναμοι με γύρω στα 430 000 κυβικά μέτρα. Αν καλύψουμε και τις διαχειριστικές ανάγκες με άλλες 70 000 κυβικά μέτρα, μας δίδουν σύνολο χωρητικότητας 500 000 κυβικά μέτρα.
- 500 000 κυβ. μ. προς £66 (αποδεκτό από υπουργείο)= £33 εκατομ. ή \$50 εκατομ και όχι \$118 εκατομ. που κοστολογούνται οι δεξαμενές του τερματικού στην έκθεση Exergia.

Χρήση αγκυροβολίου ΑΗΚ

Τα φορτία των πλοίων που προδιαγράφονται για παραλαβή μαζούτ από την ΑΗΚ είναι 50 000 MT έκαστο, ενώ έτυχε να χρησιμοποιηθεί και πλοίο των 80 000 MT. Ακόμα κι όταν διπλασιαστεί η εγκατεστημένη ισχύς του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού Βασιλικού από 2 γεννήτριες σε 4, ο ελλιμενισμός πλοίων και η εκφόρτωση καυσίμων για το σταθμό θα είναι περιορισμένη (υπολογίζεται πως θα χρειάζεται για σκοπούς ΑΗΚ να ελλιμενίζεται ένα πλοίο κάθε 25 μέρες), επιτρέποντας τη χρήση του αγκυροβολίου και για σκοπούς του νέου τερματικού για πολλά χρόνια, όπως θα 'πρεπε να εσχεδιάζετο. Στη μελέτη της Exergia υπολογίζονται διπλά αγκυροβόλια για ΑΗΚ και για νέο τερματικό, που φαίνεται να μη χρειάζονται.

Διαφορά χερσαίων μεταφορικών καυσίμων αεροπλάνων

Η Exergia χρεώνει \$19,6 εκατομ. σαν επιπρόσθετο κόστος για τις χερσαίες μεταφορές καυσίμων αεροπλάνων προς το αεροδρόμιο Λάρνακας, παραλείποντας την αντίστοιχη εξοικονόμηση προς το αεροδρόμιο Πάφου, που όταν συμπεριληφθεί, η διαφορά μειώνεται από \$19,6 εκατομ σε \$2,70, δηλαδή 626% λιγότερα.

Τα οικονομικά οφέλη από το νέο τερματικό δε συνυπολογίζονται στην τελική αξιολόγηση, με αποτέλεσμα να δείχνεται μειωμένη η ελκυστικότητα του σεναρίου του τερματικού.

Στην οικονομική αξιολόγηση του σεναρίου των δεξαμενών και του τερματικού στο Βασιλικό, παραλείπονται να ληφθούν υπόψη τα οφέλη, όπως π.χ. τα \$4 εκατομ. κατ' έτος λόγω εξοικονόμησης ναύλων στα καύσιμα που εισάγονται επιπλέον της παραγωγής του διυλιστηρίου, όταν θα γίνονται με μεγάλα πλοία και μεγάλες δεξαμενές (περίπου 40% των αναγκών και συγκεκριμένα σε βενζίνη-γκάζοϊλ-καύσιμα αεροπλάνων εισάγονται 330 χιλιάδες τόνοι).

Μεγαλώνει η βάση σύγκρισης των σεναρίων με τη συμπερίληψη του ψηλού κόστους των καυσίμων και των στρατηγικών αποθεμάτων καυσίμων, με αποτέλεσμα να μειώνεται ή ακόμα να χάνεται η ποσοστιαία διαφορά υπέρ του τερματικού.

Ενώ η δημιουργία του νέου τερματικού υπολογίζεται να κοστίσει \$186 περίπου εκατομ. με τα στοιχεία της Exergια ή \$80 περίπου εκατομ. με τα στοιχεία της γερμανικής εταιρείας Oil Tanking (ειδικών στην ανέγερση τερματικών), στη συγκριτική βάση της Exergια συμπεριλαμβάνονται πολύ πιο μεγάλα κοινά ποσά, όπως \$6770 εκατομ. για την προμήθεια καυσίμων της περιόδου υπό εξέταση και 107 εκατομ. για τα αποθέματα, με αποτέλεσμα να δημιουργείται εικονικά λανθασμένη βάση σύγκρισης των σεναρίων και να μειώνεται η ποσοστιαία ωφελιμότητα του τερματικού, γιατί διαφορετικά ακούγονται οι 3 μονάδες στις 10, από τις 3 μονάδες στις 6 000.

Η υπερβολή στο κόστος του νέου τερματικού της Exergia

Συγκριτικός πίνακας μεταξύ κόστους σε εκατομμύρια της μελέτης του Υπουργείου Εμπορίου "Exergia" και άλλων μελετών			
	Μελέτη υπουργείου "Exergia"	Άλλη μελέτη (προκαταρκτική)	%διαφορά υπερβολής μελέτης υπουργείου
Δεξαμενές χωρητικότητας 90 ημερών	\$118,7	\$61,50	93%
Συντήρηση στην περίοδο μελέτης	\$22	\$6,50	238,5%
Διαφορά μεταφορικών για καύσιμα αεροπλάνων	\$19,6	\$2,70	626%
Λειτουργία νέου Φορέα "COSA"	\$24,5	\$16	53,1%
Εγκαταστάσεις για φόρτωμα πετρελαιοφόρων	\$10	\$5,50	81,8%
Εγκαταστάσεις LPG, ελλιμενισμού και άλλες συμπληρωματικές	\$58	\$30	93,3%
ΣΥΝΟΛΟ	\$252,8	\$122,2	106,7%

Η αμφισβήτηση είναι μεγάλη. Το υπουργείο προτείνει \$252,8 εκατομ., ενώ η άλλη μελέτη \$122,2 εκατομ., δηλαδή το ήμισυ.»

Πολύ συνοπτικά θέλω να κάμω αναφορά σε δύο ακόμη χαρακτηριστικά ζητήματα, στα κοινωνικά βοηθήματα και στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, την ώρα που συσσωρεύονται αιτήματα δίκαια ή υπερβολικά από κάποιες επαγγελματικές τάξεις, κάποιοι αναξιοπαθόντες συνάνθρωποί μας βρίσκονται σε απελπισία και απόγνωση για τον αγώνα της δικής τους επιβίωσης. Χαρακτηριστική περίπτωση αποτελούν τα κοινωνικά βοηθήματα που δίδονται σε συνανθρώπους μας που αντιμετωπίζουν κυρίως πρόβλημα υγείας και αναπηρίας και που δεν μπορούν τελικά να εργασθούν. Το κοινωνικό βοήθημα γνωρίζουμε ότι είναι μόλις £118 με κάποια πρόσθετα ποσά £15 ή £20 ειδικά για φάρμακα.

Και όμως ξέρουμε, χωρίς κοινωνική συνοχή και κοινωνική αλληλεγγύη δεν μπορεί στο τέλος να ευημερήσουμε και να ατενίζουμε το μέλλον με αισιοδοξία, πολύ περισσότερο όταν ζούμε σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα που χρειάζεται ένα αρραγές εσωτερικό μέτωπο. Χρειάζεται περισσότερη ευαισθησία αλλά και ρεαλισμός. Εδώ είναι που πρέπει όλοι να συμφωνήσουμε και να ζητήσουμε αμέσως διορθωτικές αλλαγές. Είναι ανάγκη βέβαια να εναρμονιστούμε με τους δείκτες του Μάαστριχτ στην κοινή επιδίωξη όλων, για να επιτύχουμε την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όμως το σπουδαιότερο είναι να προσαρμοσθούμε με τους απαραίτητους δείκτες ανθρωπιάς, αλληλεγγύης και κοινωνικής συνοχής που υπαγορεύει ο αγώνας που διεξάγουμε.

Τα ίδια ισχύουν και για το περιβόητο θέμα του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου που οδήγησε χιλιάδες επενδυτές σε απόγνωση και πολύ φοβάμαι ότι τα σημάδια κοινωνικής έκρηξης θα φανούν μετά τις βουλευτικές εκλογές. Και δεν είναι απλά γιατί τόσες χιλιάδες, κυρίως μικροεπενδυτές, έχασαν τις περιουσίες τους, αλλά γιατί εμπεδώθηκε το αίσθημα στον κόσμο ότι αυτό συνέβη με την ανοχή ή και την κάλυψη πολλές φορές της ίδιας της κυβέρνησης και των θεσμικών οργάνων που η ίδια διόρισε. Και είναι αλήθεια αδιαμφισβήτητη πως η κυβέρνηση δεν έπραξε τουλάχιστον το καθήκον της να προστατέψει στο βαθμό που θα 'πρεπε αυτούς τους επενδυτές και σίγουρα δε θα

υπήρχε σε τέτοιο βαθμό τόσο μεγάλο πρόβλημα, αν στοιχειωδώς παρενέβαινε σ' ένα εξόφθαλμα στημένο παιγνίδι. Μπορεί να υπάρχουν ευθύνες και αλλού, ακόμα και στους ίδιους τους επενδυτές, όμως, όπως ανέφερα, άλλη είναι η ευθύνη του ιδιοκτήτη που άθελά του βοηθά τον κλέφτη, όταν αφήνει ανοικτή την πόρτα του σπιτιού του και άλλη η ευθύνη ενδεχομένως της αστυνομίας που παρευρίσκεται και παρακολουθεί το συμβάν της διάρρηξης και της κλοπής αδιάφορα, ίσως και για να συγκαλύψει.

Καταλήγοντας, και με βάση τα όσα επιλεκτικά λόγω χρόνου ανέφερα, θέλω να τονίσω εμφαντικά τα ακόλουθα.

Στους προϋπολογισμούς του κράτους πρέπει οι αρχές της χρηστής διοίκησης, του ορθολογισμού, της νοικοκυρεμένης διαχείρισης και της ισορροπημένης ανάπτυξης όλων των περιοχών της Κύπρου να τηρούνται, αλλά και να φαίνονται ότι τηρούνται. Γιατί ένας λαός που καλείται σε τόσες οικονομικές θυσίες, και μάλιστα ιδιαίτερα λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες αμυντικής θωράκισης, θα ήταν σχήμα οξύμωρο, αν όχι εμπαιγμός, να κλονίζουμε την πίστη και το ηθικό του στον αγώνα φυσικής και εθνικής επιβίωσης με τη δημιουργία έστω και εντυπώσεων ή πραγματικής εγκατάλειψης αρχών όπως της ιστοπολιτείας, της κοινωνικής δικαιοσύνης, της αλληλεγγύης, της αξιοκρατίας, της χρηστής διοίκησης και εν γένει του κράτους δικαίου.

Ευχαριστώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Παρ' όλο που δεν επιτρέπεται, έτσι διευκρινιστικά, επειδή μιλήσαμε για την ενεργειακή πολιτική, απλώς πρέπει να πω ότι αύριο έχουμε τον υπουργό στην επιτροπή Εμπορίου για πλήρη ενημέρωση για την ενεργειακή πολιτική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σύμφωνοι.

Καλώ στο βήμα το βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Ρίκκο Ερωτοκρίτου.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο βουλευτής κ. Γιαννάκης Αγαπίου.)

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα οφέλη για την Κύπρο και το λαό της από την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα είναι αρκετά ουσιαστικά και ολόκληρος ο πληθυσμός του νησιού θα έχει πολιτικά, οικονομικά, κοινωνικά, περιβαλλοντικά και άλλα πλεονεκτήματα. Ο λόγος που θα αναφερθώ σ' αυτή την ειδικότερη πτυχή των θεμάτων που αφορούν την ενταξιακή μας πορεία είναι για να καταδείξω στη συνέχεια, στα πλαίσια της συζήτησης των προϋπολογισμών, πως ο ευρωσκεπτικισμός όπως εκφράζεται σε μεγάλο βαθμό από την αντιπολίτευση και λανθασμένος είναι και αποδοκιμαστέος με την έννοια του ότι υποθηκεύει πολιτικά το μέλλον το πολιτικό του λαού μας, αλλά και τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας και της κοινωνίας.

Ας δούμε όμως ποια είναι τα ειδικά πολιτικά-οικονομικά οφέλη από την ένταξη σε σύνοψη, προτού έρθω σ' εκείνο το οποίο έχω αναφέρει.

Πρόσβαση των κυπριακών προτύπων και υπηρεσιών σε μια τεράστια ενιαία αγορά που αποτελείται σήμερα από τις 15 πλέον οικονομικά ανεπτυγμένες χώρες της Ευρώπης με πληθυσμό πέραν των 370 εκατομ., με ακαθάριστο εθνικό προϊόν

\$7,269,116 εκατομ. και εισαγωγές \$1,644,806 εκατομ., σύμφωνα με στοιχεία του 1992, αναμένεται να οδηγήσει σε αύξηση των κυπριακών εξαγωγών στα κράτη μέλη.

Συμμετοχή της Κύπρου στην εσωτερική αγορά της Ένωσης, μια περιοχή όπου διασφαλίζεται η ελεύθερη διακίνηση προϊόντων, υπηρεσιών, ανθρώπων και αγαθών θα οδηγήσει μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα σε πιο αποτελεσματική κατανομή των μέσων παραγωγής σε δραστηριότητες στις οποίες η Κύπρος διαθέτει συγκριτικά πλεονεκτήματα. Ένα γεγονός που θα έχει θετικές επιπτώσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση. Προσέλκυση επενδύσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση σε δραστηριότητες όπου η Κύπρος διαθέτει αυτά τα συγκριτικά πλεονεκτήματα, θα επιταχύνει τη μετατροπή της Κύπρου σε περιφερειακό επιχειρηματικό κέντρο.

Υιοθέτηση του ευρώ και συμμετοχή της Κύπρου στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ONE), μια περιοχή όπου επικρατούν συνθήκες μακροοικονομικής σταθερότητας, αναμένεται να οδηγήσει σε χαμηλότερο πληθωρισμό και χαμηλότερα επιτόκια. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία μεγαλύτερης εμπιστοσύνης μεταξύ των οικονομικών παραγόντων, αυξημένων επενδύσεων και υψηλότερου ρυθμού ανάπτυξης. Επιπρόσθετα, η συμμετοχή στην ONE θα πρέπει να δώσει ώθηση στις κυπριακές εξαγωγές, λαμβάνοντας υπόψη ότι θα υπάρξει μείωση των εξόδων συναλλαγών που θα προκύψει από την κατάργηση τόσο των κινδύνων από το συνάλλαγμα και των εξόδων μετατροπής του ντόπιου νομίσματος σε ευρώ κατά τις εμπορικές συναλλαγές με άλλα μέλη της Οικονομικής Νομισματικής Ένωσης.

Υπαρξη μεγαλύτερης επιλογής για τους καταναλωτές όσον αφορά προϊόντα και υπηρεσίες. Αυξημένη οικονομική βοήθεια από την Ευρωπαϊκή Ένωση προς την Κύπρο, της οποίας το μεγαλύτερο ποσοστό χρηματοδότησης από την Ευρωπαϊκή Ένωση θα δοθεί στη γεωργία μέσω των διαρθρωτικών ταμείων.

Προτού αναφερθώ στα καθαρά πολιτικά οφέλη από την ένταξη, θα 'ταν χρήσιμο να υπενθυμίσω πως η Κύπρος την περίοδο 1995 - 1999 έλαβε 74 εκατομ. ευρώ τα οποία χρησιμοποιήθηκαν για την εναρμόνιση και την επιβαλλόμενη σύγκλιση της οικονομίας της Κύπρου με τις οικονομίες των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και για την ανάπτυξη δικοινοτικών έργων. Το συνολικό ποσό, δηλαδή από το 1978 που άρχισε η υπογραφή των τεσσάρων πρωτοκόλλων, είναι περίπου £210 εκατομ., δηλαδή περισσότερο από το ένα τρίτο δόθηκε κατά την περίοδο 1995-1999.

Η σημερινή κυβέρνηση αντιμετωπίζει με ιδιαίτερη προσοχή τη μεσογειακή διάσταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θέτει την Κύπρο στο επίκεντρο της προσπάθειας αυτής. Πέρα από την πολιτική και κοινωνική διάσταση της σχέσης αυτής, προωθείται η οικοδόμηση θεσμών που στοχεύουν στην ενίσχυση της οικονομικής συνεργασίας των χωρών της περιοχής. Με αφορμή τον αναπτυξιακό προσανατολισμό του Ευρωμεσογειακού Συνεταιρισμού, η κυπριακή κυβέρνηση πρότείνει τη δημιουργία Ευρωμεσογειακής Τράπεζας Αναπτύξεως, ώστε να υποβοηθηθεί ο ρόλος της αντίστοιχης Ευρωπαϊκής Τράπεζας Αναπτύξεως και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Επιπλέον, η οικονομική διάσταση των σχέσεων της Κύπρου με την Ευρωπαϊκή Ένωση μας παρέχει τη δυνατότητα για αξιοποίηση της γνώσης και της εμπειρίας μας με τρόπο που να υποβοηθάει τους γείτονές μας στη Μέση Ανατολή.

Ποια όμως θα είναι τα αμιγώς πολιτικά οφέλη από την ένταξη για τις δύο κοινότητες; Η βελτίωση των σχέσεων μεταξύ της ελληνοκυπριακής και της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Θα πρέπει σταθερά να θυμόμαστε, για ιστορικούς λόγους ότι η ΕΟΚ, η τότε δηλαδή Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, από την οποία προήλθε η Ευρωπαϊκή Ένωση, γεννήθηκε από την πικρή εμπειρία του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου και τη διαπίστωση πως η επανάληψη των πολεμικών συγκρούσεων στην

Ευρώπη μπορούσε να σταματήσει μόνο με τη στενότερη συνεργασία και την ανάπτυξη κοινών συμφερόντων από τις εθνότητες και τα κράτη της Ευρώπης.

Η Κύπρος, τόσο στην κρατική όσο και στην κοινοτική πολιτική της διάσταση, θα ωφεληθεί μέσα από την ευρωπαϊκή εμπειρία στη δημιουργία γεφυρών συνεννόησης μεταξύ λαών και κοινοτήτων καθώς και από την ενεργό συμμετοχή της στους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς ολοκλήρωσης, κυρίαρχο πολιτικό στοιχείο των οποίων παραμένει η συναίνεση.

Η αυξημένη ασφάλεια για ολόκληρο τον πληθυσμό της Κύπρου θα είναι γεγονός με την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Τούτο είναι η καταληκτική συνέπεια της συμμετοχής σε μια κοινότητα εθνών και κυρίαρχων κρατών, κυρίαρχο πολιτικό στοιχείο της οποίας είναι η προσήλωση στις αρχές της ελευθερίας, της δημοκρατίας, και στο σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών του κράτους δικαίου. Οι πιο πάνω αρχές επιβεβαιώνονται από την ίδια τη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η παραβίασή τους από οποιοδήποτε κράτος μέλος είναι απαράδεκτη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Νόμισα ότι απευθυνόσαστε σε μένα, κύριε Συλλούρη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ)

Παρακαλώ τους βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού να μη διακόπτουν τους βουλευτές τους, όταν μιλούν. Χρεώνεστε με το χρόνο που καθυστερείτε τον ομιλητή σας.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι ο κ. Ερωτοκρίτου που μας διέκοψε.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Απολογούμαι, κύριε Συλλούρη.

Η δέσμευση για προσφυγή στις ευρωπαϊκές συνθήκες και στο ευρωπαϊκό νομικό σύστημα για επίλυση προβλημάτων αναδεικνύει νομικοπολιτικά κεντρικό σημείο μηχανισμών για επίλυση διαφορών και προβλημάτων, που ξεπερνά τα στενά συμφέροντα πολιτικών ομάδων, κοινοτήτων και ομάδων πίεσης.

Οι Τουρκοκύπριοι θα αποκομίσουν τεράστια οφέλη από την πλήρη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σαν αποτέλεσμα το εισόδημα και το βιοτικό επίπεδο των Τουρκοκυπρίων θα παρουσιάσει απότομη και μόνιμη βελτίωση και οι Τουρκοκύπριοι θα επωφεληθούν όλα όσα απολαμβάνουν σήμερα οι πολίτες της Ευρώπης.

Οι μισθοί θα αυξηθούν, οι νέοι θα πάψουν να μεταναστεύουν, η ανεργία θα μειωθεί σημαντικά, η επικερδότητα θα αυξηθεί, οι κοινωνικές συνθήκες θα φθάσουν τα ευρωπαϊκά επίπεδα, τα ανθρώπινα δικαιώματα θα γίνονται σεβαστά και θα υπάρξει πιο φιλελεύθερη και αποδεκτή μορφή δημοκρατίας.

Από το 1998, στην “Τακτική Έκθεση για την Πρόοδο της Κύπρου προς την Ένταξη”, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει περιλάβει την ακόλουθη γενική εκτίμηση σε σχέση με την προοπτική ένταξης της Κύπρου στην Ενωμένη Ευρώπη και με την τουρκοκυπριακή κοινότητα μαζί: «Η ενσωμάτωση του βορείου μέρους της Κύπρου, ιδιαίτερα αν πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο της ένταξης της Κύπρου στην ΕΕ, δε θα παρουσιάσει μεγάλες οικονομικές δυσκολίες λόγω του μικρού μεγέθους και των δυνατοτήτων του, ιδιαίτερα όσον αφορά τη γεωργία και τον τουρισμό».

Τα κύρια πλεονεκτήματα της πλήρους ένταξης για τον απλό Τουρκοκύπριο μπορούν να συνοψισθούν ως ακολούθως:

- α. Ευρωπαϊκή υπηκοότητα που παρέχει την ελευθερία να ταξιδεύει παντού με την προστασία των εξωτερικών υπηρεσιών της ΕΕ και την ελευθερία ίδρυσης και λειτουργίας επιχειρήσεων ή απασχόλησης σε κάθε κράτος μέλος της ΕΕ.
- β. Αυξημένη ασφάλεια για τη ζωή, την οικογένεια και την περιουσία.
- γ. Απότομη αύξηση των μισθών τουλάχιστον τριπλάσια από τα σημερινά επίπεδα που ισχύουν στην Τουρκοκυπριακή κοινότητα. Για πολλούς η αύξηση αυτή θα είναι άμεση με τη δημιουργία της ενιαίας αγοράς αγαθών, εργασίας και κεφαλαίων, για άλλους οι μισθοί θα αυξηθούν ραγδαία και θα φθάσουν τους μισθούς που υπάρχουν στην περιοχή που ελέγχεται από την κυβέρνηση σε σχετικά σύντομο διάστημα δύο ως πέντε χρόνων.
- δ. Αύξηση τόσο της ποιότητας όσο και της ποσότητας των ευκαιριών απασχόλησης που υπάρχουν στην Κύπρο καθώς και της ελευθερίας να ταξιδεύουν εντός της ΕΕ για απασχόληση.
- ε. Το δικαίωμα των παιδιών και των νέων να σπουδάζουν σε κράτη μέλη της ΕΕ δωρεάν ή με τους ίδιους όρους όπως οι άλλοι ευρωπαίοι πολίτες και κατά συνέπεια να έχουν το δικαίωμα να προσφέρουν υπηρεσίες ή να εργαστούν.
- στ. Βελτιώσεις στα επίπεδα τροφίμων, άλλων προϊόντων, της ασφάλειας στη δουλειά και του περιβάλλοντος.
- ζ. Μείωση της μετανάστευσης των Τουρκοκυπρίων, ένα γεγονός που συμβαίνει σε πολύ μεγάλη έκταση στο κατεχόμενο από τους Τούρκους βόρειο τμήμα.
- η. Προσφυγή σε δικαστήρια της ΕΕ στις περιπτώσεις όπου παρουσιάζεται διάκριση ή άλλη παραβίαση της νομοθεσίας της ΕΕ.

Βέβαια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε διαφεύγει της προσοχής μας ούτε και του κυπριακού λαού, είμαστε βέβαιοι, ο ευρωσκεπτικισμός, που έχω αναφέρει στην αρχή με

επιεικείς πολιτικούς όρους, ιδιαίτερα όμως αναφέρθηκε από την αξιωματική αντιπολίτευση.

Ένας ευρωσκεπτικισμός, που μέσα από συνεδριακές τους αποφάσεις "δέχεται" την Ευρώπη όχι όπως εκ πρώτης όψεως θα νόμιζε κάποιος υπό όρους. Το αντίθετο, την απορρίπτει ολοκληρωτικά, υπό το κάλυμμα προϋποθέσεων.

Στο 18ο συνέδριό του το ΑΚΕΛ έθεσε τρεις προϋποθέσεις τις οποίες υιοθετεί για την ενταξιακή μας πορεία που, αν γίνουν δεκτές, ουσιαστικά την εξοβελίζουν στο πυρ το εξώτερο. Το ΑΚΕΛ "δέχεται" την ενταξιακή μας προοπτική, νοουμένου ότι:

1. στην ΕΕ εντάσσεται ολόκληρη η Κύπρος,
2. διασφαλίζονται σημαντικές κοινωνικοοικονομικές κατακτήσεις του κυπριακού λαού και
3. η ΕΕ επιτυγχάνει την ορθή επίλυση του Κυπριακού.

Η πιο πάνω απόφαση, ιδιαίτερα το προαπαιτούμενο ένταξης ολόκληρης της Κύπρου, επαναυιοθετείται με την απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής του ΑΚΕΛ στο 19ο Συνέδριο. Αν για το ΑΚΕΛ, λοιπόν, κατά την ημερομηνία της ένταξης δεν είναι λυμένο το Κυπριακό, και αν η ένταξη δεν αφορά ολόκληρη την Κύπρο, η ευρωπαϊκή μας προοπτική θα πρέπει να απορριφθεί μετά βδελυγμίας.

Και, αν το 2003 θα 'μαστε έξω από την πόρτα της ΕΕ πανέτοιμοι για την είσοδο μας, θα πρέπει να αρνηθούμε εμείς οι ίδιοι να μπορούμε, αν παρ' ελπίδα μέχρι τότε δεν έχει λυθεί το Κυπριακό; Θα πρέπει με βάση την απόφαση του ΑΚΕΛ να διαγράψουμε ότι έχουμε επιτύχει με την ενταξιακή μας προσπάθεια, τη στιγμή ακριβώς της ένταξής μας, αν το Κυπριακό, παρά τις προσπάθειές μας, δε θα έχει επιλυθεί μέχρι τότε; Μα αν θα 'πρεπε να 'ναι έτσι, τότε προς τι η ομόθυμη τοποθέτηση όλων των πολιτικών δυνάμεων πλην του ΑΚΕΛ και ενός εξωκοινοβουλευτικού κόμματος, ίσως πως μέσα

από τους ευρωπαϊκούς μηχανισμούς ολοκλήρωσης, αν ενταχθούμε χωρίς τη λύση, θα επιδιώξουμε τη λύση αξιοποιώντας σαν μέλη της ΕΕ το κοινοτικό κεκτημένο;

Μήπως αυτή η εξωπραγματική πολιτικά θέση του ΑΚΕΛ δεν ενισχύει πολιτικά τον κ. Ρομάνο Πρόντι και τους διάφορους Μπαρσόνι από την Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης, οι οποίοι αντί να εγείρουν οι ίδιοι ενστάσεις για την ένταξή μας με το πρόβλημα μας άλυτο, απλά το μόνο που έχουν να κάνουν, είναι να μας πουν, αν το ΑΚΕΛ καταφέρει ποτέ να εκλέξει Πρόεδρο το 2003, «δεν μπαίνετε στην ΕΕ με το Κυπριακό άλυτο, γιατί και δική σας πολιτική είναι πως πρέπει πρώτα να λύσετε το πρόβλημά σας και μετά να γίνετε δεκτοί στην ΕΕ».

Ποιο είναι το νόημα της τρίτης προϋπόθεσης της απόφασης του 18ου Συνεδρίου του ΑΚΕΛ για τη διασφάλιση των σημαντικών κοινωνικοοικονομικών κατακτήσεων του κυπριακού λαού; Μήπως αυτό θα αποτελεί και αποτελεί τη δικαιολογία για απόρριψη εναρμονιστικών θεσμικής σημασίας νομοθετημάτων που εκκρεμούν ή θα εκκρεμούν στη Βουλή, όπως το θέμα των όρων του ρυθμιστή (regulator) για την ελευθεροποίηση των τηλεπικοινωνιών ή για τη θεσμική αναγέννηση των Κυπριακών Αερογραμμών; Αν ψάχνουμε προσχήματα, πάρα πολύ εύκολα μπορούμε να τα βρούμε για κάποιους βεβαίως που ενδιαφέρονται.

Ο κυπριακός λαός πρέπει να γνωρίζει και να μάθει ποιοι υποθηκεύουν το εθνικό και κοινωνικό του μέλλον με “σοφίσματα” μέσα από παγκύπρια συνέδρια. Αν αυτοί οι ίδιοι αποκτήσουν κυρίαρχο πολιτικό ρόλο, ιδιαίτερα στις προεδρικές εκλογές, θα μετατραπούν σε επίσημη κρατική πολιτική που θα δρομολογούν πολιτικές πορείες αυτοκαταστροφής για το λαό μας.

Γνωρίζουμε, και γνωρίζει ο κυπριακός λαός πως έχουμε την ανάγκη για εκσυγχρονισμό της κοινωνίας, της οικονομίας και των δομών του κράτους. Και αυτό είναι εθνική και πατριωτική πολιτική. Για να μην αποτύχει αυτή η εθνική πολιτική, θα

πρέπει να συνυπολογιστεί πως βασικό συστατικό στοιχείο της είναι η οικουμενικότητα. Και από αυτό προκύπτει μια άλλη εθνική διάσταση. Αυτή του διεθνούς μας συντονισμού.

Αν θέλουμε να αξιοποιήσουμε τις νέες μεγάλες ευκαιρίες που προσφέρει η παγκοσμιοποίηση, θα πρέπει να επανασχεδιάσουμε την οικονομική μας πολιτική όλοι μαζί, για να ξεπεράσουμε τις καταστροφικές επιπτώσεις από την κούρσα ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών. Η δική μας εκδοχή του εκσυγχρονισμού με κοινωνική δικαιοσύνη και διεθνή συνεργασία είναι η μόνη αποτελεσματική πολιτική.

Όσοι εξακολουθούν να οχυρώνονται πίσω από παραλυτικές φοβίες της εποχής του ψυχρού πολέμου, όσοι διαγράφουν τις σημερινές ευκαιρίες με “σοφίσματα”, όσοι εγγράφουν πολιτικές προσημειώσεις για κινέζικα οικονομικά μοντέλα, όταν θα ανέλθουν στην εξουσία, να έχουν υπόψη πως ο κυπριακός λαός παρακολουθεί και τους παρακολουθεί και κρίνει τον καθένα από μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άκουσα μπράβο, κύριε Ερωτοκρίτου. Δεν ξέρω από ποια...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ, ίσως για τα μπράβο του κ. Πιπτοκοπίτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι από τον κ. Πιπτοκοπίτη, νομίζω ήταν άλλη η σημασία τους.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Γιώργος Χριστοφίδης των ΕΔΗ και παρακαλώ να ετοιμάζεται ο κ. Δημήτρης Ηλιάδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η δική μου εισήγηση δε θα ασχοληθεί με συναδέλφους ή πολιτικές άλλων κομμάτων εντός της Βουλής. Ίσως αυτό να είναι και ένα χαρακτηριστικό που μας κάνει, με αυτή την ενδοστρέφεια, να αφήνουμε τις εξελίξεις να προχωρούν και εμείς να συνεχίζουμε με μια συμπεριφορά που, αν δεν υποστεί μια μετάλλαξη, νομίζω ότι θα μας οδηγήσει στο να συνεχίσουμε να μην προλαβαίνουμε τα γεγονότα και να ερχόμαστε εκ των υστέρων ως θεατές να επιδιώκουμε να θεραπεύσουμε τα διάφορα προβλήματα.

Έχω επιλέξει συμπληρωματικά προς την εισήγηση της συναδέλφου Ανδρούλας Βασιλείου να αναφερθώ σε δύο βασικούς τομείς που δείχνω ιδιαίτερη ευαισθησία, όπως και το κόμμα μου, και που, πιστεύω, είναι τομείς που απασχολούν, θα πρέπει να απασχολούν, τον κάθε άνθρωπο, τον κάθε πολίτη του εικοστού αιώνα και που συναρτώνται με μια αισιόδοξη, θα έλεγα, νότα. Δε θα είμαι τόσο απαισιόδοξος όσο ο συνάδελφος Μουσιούττας, ο οποίος ξεκίνησε από μια χρονική στιγμή διαφορετική.

Θα μιλήσω, λοιπόν, για τις ελλείψεις που έχουμε σε κάποιους τομείς σημαντικούς που αφορούν το θεσμικό μας πλαίσιο και στους οποίους εξ υποχρέωσης θα πρέπει να προσαρμοστούμε, μια και σαν κράτος έχουμε αναλάβει κάποιες ευθύνες, αφού επιλέξαμε την ευρωπαϊκή πορεία, προς την οποία θα πρέπει να προχωρήσουμε χωρίς κανένα προβληματισμό, αλλά με ανάγκη προσαρμογής και νοοτροπιών και συμπεριφορών. Γι' αυτό έχω μιλήσει για μια αναγκαία κοινωνική μετάλλαξη του DNA της συμπεριφοράς μας. Θα επισημάνω τρία σημεία που αφορούν θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όχι με τη γενική τους μορφή αλλά με την εξειδικευμένη, και τρία θέματα που αφορούν τεχνολογία και επιστήμη, τομείς που πιστεύω ότι δε τους δίδουμε τόση προσοχή όση θα έπρεπε, με αποτέλεσμα, ναι, να εκτιθέμεθα σαν κράτος, σαν κοινωνία.

Το πρώτο θέμα στο οποίο θα αναφερθώ είναι το θεσμικό έλλειμμα που υπάρχει όσον αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων. Μόλις πρόσφατα είχαμε βιώσει κάποια περιστατικά μέσα από τα οποία διαφάνηκε ότι το κράτος υστερεί όσον αφορά τη διαμόρφωση θεσμικού πλαισίου μέσα από το οποίο να υπάρχει αυτή η προστασία των προσωπικών δεδομένων και η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Να θυμίσω ότι από το '81 το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει τη σχετική σύμβαση η οποία μπορεί να έχει προσυπογραφεί από την Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά μέχρι σήμερα ακόμα δεν την έχουμε επικυρώσει, ενώ είχαμε αναλάβει δέσμευση μέχρι το τέλος του 2000 να προχωρήσουμε σε κάτι τέτοιο. Είναι γι' αυτό που πιστεύω ότι θα πρέπει το συντομότερο, το αρμόδιο υπουργείο, το Υπουργείο Εσωτερικών, να φέρει το σχετικό νομοσχέδιο για την επικύρωση αυτής της ευρωπαϊκής σύμβασης για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Να πω επίσης ότι το συνολικό νομοθέτημα, που αφορά πάλι την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, έχει εξαγγελθεί και μάλιστα δημόσια από τη Γενική Εισαγγελία, ανακοινώθηκε ότι είναι έτοιμο, και διερωτώμαι γιατί ακόμα δεν έχει έρθει στη Βουλή, ώστε να προλάβουμε να το ψηφίσουμε, αφού το συζητήσουμε και το τροποποιήσουμε ανάλογα, πριν το τέλος της παρούσης συνόδου της Βουλής. Πιστεύω ότι θα πρέπει το συντομότερο και αυτό το νομοσχέδιο να έρθει ενώπιον της Βουλής, γιατί με αυτό τον τρόπο τουλάχιστο θα εκπληρώσουμε κάποιες δεσμεύσεις μας, κάποιες υποχρεώσεις μας που σαν κράτος οφείλουμε να τις εκπληρώσουμε. Λέω σαν κράτος και όχι σαν κυβέρνηση, γιατί πιστεύω ότι ο καθένας έχει το μερίδιο της ευθύνης αναλογικά και νομίζω ότι η πίεση μπορεί να ασκηθεί ακόμα και από τον τελευταίο πολίτη και μέσα από μη κυβερνητικούς οργανισμούς, αλλά και από το βήμα της Βουλής μέσα από την ομιλία αυτή.

Ένα δεύτερο σημαντικό βήμα, το οποίο πιστεύω ότι πρέπει να γίνει, αφορά το πρόβλημα που υπάρχει από τη μη επικύρωση της Σύμβασης της Ρώμης για τη δημιουργία διεθνούς ποινικού δικαστηρίου. Είναι γνωστό, κύριε Πρόεδρε, ότι το 1998 στη Ρώμη είχε αποφασισθεί και ετοιμάστηκε μια σύμβαση που πάνω σε μόνιμη βάση θα ιδρύετο και θα λειτουργούσε ένα μόνιμο διεθνές ποινικό δικαστήριο, για άτομα που κατηγορούντο για εγκλήματα πολέμου ή για οποιεσδήποτε παραβιάσεις των διεθνών αρχών και του ποινικού κώδικα. Πιστεύω ότι και σ' αυτό θα έπρεπε η πολιτεία να επιτάχυνε τα βήματά της και μέσα από τη διαδικασία της επικύρωσης να πρόσθετε τη φωνή της, ώστε να συμπληρωθεί ο αναγκαίος αριθμός των εξήντα χωρών που θα πρέπει να επικυρώσουν αυτή τη σύμβαση. Και δυστυχώς μέχρι τώρα ακόμα μόνο είκοσι επτά χώρες έχουν επικυρώσει αυτή τη σύμβαση που προβλέπει τη σύσταση ποινικού διεθνούς δικαστηρίου.

Ένα τρίτο πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, που εντοπίζω, και αδυναμία της πολιτείας, είναι το γεγονός ότι, ενώ εδώ και ένα χρόνο περίπου, από πέρσι το Γενάρη, είχαμε ως Βουλή εγκρίνει το νόμο για την παροχή πολιτικού ασύλου, μέχρι σήμερα δυστυχώς -ένα φαινόμενο που μπορώ να το αποκαλέσω και σύνδρομο- δεν έχουμε πετύχει να φέρει στη Βουλή το αρμόδιο υπουργείο τους σχετικούς κανονισμούς, ώστε να μπορεί να λειτουργήσει αυτός ο νόμος στην πράξη. Και παρουσιάζεται αυτή τη στιγμή το φαινόμενο η Κύπρος να είναι εκτεθειμένη και να κατηγορείται ότι δε συμπεριφέρεται με τον τρόπο που θα έπρεπε σε αυτούς τους ανθρώπους, που άλλοι τους λένε λαθρομετανάστες, άλλοι τους λένε οικονομικούς μετανάστες, άλλοι πρόσφυγες. Αλλά η ουσία είναι ότι υπάρχει ένα γεγονός ως "επίδοση": Το 2000 έγιναν τριακόσιες ογδόντα αιτήσεις για παροχή πολιτικού ασύλου και ούτε μία από αυτές τις αιτήσεις δεν κρίθηκε ότι πληρούσε τις προϋποθέσεις, ώστε να δοθεί πολιτικό άσυλο. Βέβαια, για να είμαι δίκαιος, θα πρέπει να πω ότι υπάρχει ειδική αντιπρόσωπος, η αντιπροσωπία της

Υπάτης Αρμοστίας για τους Πρόσφυγες, η οποία επικοινωνεί με τη Γενεύη γι' αυτό το θέμα και ότι υπάρχει ο συμβουλευτικός της ρόλος, αλλά νομίζω ότι αυτό δεν μπορεί να αποτελέσει δικαιολογία για μας που σαν κράτος ακόμα δεν έχουμε πετύχει να φέρουμε ένα νομοθέτημα που να λειτουργεί, με τρόπο ώστε από μόνοι μας να παίρνουμε τις αποφάσεις μας πάνω σε αυτό το πολύ σοβαρό θέμα. Αυτό σε συνδυασμό με τα τελευταία βιώματα που είχαμε, τις δύο περιπτώσεις κατά τις οποίες είχαμε αποστείλει ουσιαστικά τους ανθρώπους πίσω στον τόπο τους χωρίς καν να εξετάσουμε αν κάποιος από αυτούς είχαν το δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση, δημιουργεί ακόμα ένα πιο δύσκολο πρόβλημα για την πολιτεία.

Μίλησα γι' αυτά τα θέματα σε μια προσπάθεια να επισημάνω την ανάγκη που έχουμε σαν κράτος να χρησιμοποιούμε το θέμα "ανθρώπινα δικαιώματα" ως όπλο ειρηνικό στην προσπάθεια να διεκδικήσουμε και τα δικά μας ανθρώπινα δικαιώματα, που, όπως είναι γνωστό, από το 1974 καταπατούνται και μάλιστα βάνουσα από την Τουρκία. Είναι, πιστεύω, αντιληπτό ότι θα είναι δύσκολο να πείσουμε στα διεθνή δικαιοδοτικά όργανα που πάμε ή μέσα από άλλα κανάλια την επιδίωξή μας, ότι ζητούμε αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο, αν εμείς οι ίδιοι δε δείξουμε αυτή την αναγκαία κουλτούρα, αναγκαία προσέγγιση, ευαισθησία στα ανθρώπινα δικαιώματα των άλλων, είτε αυτοί είναι Κύπριοι είτε δεν είναι Κύπριοι.

Και έρχομαι, κύριε Πρόεδρε, στο θέμα της τεχνολογίας. Ζούμε πράγματι στην εποχή της ψηφιακής τεχνολογίας, μια εποχή που ασφαλώς μπορεί να χαρακτηριστεί ως επανάσταση, μετά τη βιομηχανική επανάσταση, και που παρέχει τρομερές δυνατότητες στον άνθρωπο τόσο στον τομέα της γνώσης και της πληροφόρησης όσο και στη διακίνηση αυτής της πληροφόρησης. Είναι γνωστό, κύριε Πρόεδρε, ότι υπάρχει ειδική πολιτική και ειδικό πρόγραμμα από πλευράς Ευρώπης, το πρόγραμμα "eEurope", που αποτελεί ουσιαστικά μια πολιτική πρωτοβουλία μέσα από την οποία επιδιώκεται να

διασφαλιστεί το δικαίωμα αυτό, ώστε οι επόμενες γενιές να επωφεληθούν πλήρως από τις αλλαγές που συνεπάγεται η λεγόμενη κοινωνία των πληροφοριών. Οι αλλαγές αυτές, οι σημαντικότερες που μπορεί να πει κάποιος ότι υπάρχουν αυτή τη στιγμή, δεν περιορίζονται απλώς στο χώρο της τεχνολογίας, αλλά επηρεάζουν όλους τους τομείς της ζωής φέρνοντας πιο κοντά τους ανθρώπους, ανεξαρτήτως του αν κατοικούν σε αγροτικές ή αστικές περιοχές, δημιουργώντας πλούτο, ανταλλάσσοντας γνώσεις και δημιουργώντας τεράστιες προοπτικές στον τομέα της ζωής όλων των ανθρώπων.

Είναι γνωστοί οι κύριοι στόχοι του “eEurope”. Επιτρέψτε μου πολύ σύντομα να πω δυο λόγια για τους τρεις βασικούς στόχους. Ο πρώτος είναι να εισαγάγει τον κάθε πολίτη, το κάθε σπίτι, το κάθε σχολείο -και λέω το κάθε, όχι όλα μαζί και αόριστα- την κάθε ιδιωτική επιχείρηση και τη δημόσια διοίκηση στην ψηφιακή εποχή και να αποκαταστήσει για όλους την ηλεκτρονική σύνδεση και επικοινωνία. Ο δεύτερος στόχος είναι να δημιουργήσει μια ψηφιακά εγγράμματη Ευρώπη, έναν ψηφιακά εγγράμματο πολίτη, ο οποίος να κατανοεί και να μη φοβάται αυτά τα θέματα που συναρτώνται με την ταχύτητα διακίνησης της πληροφορίας, στηριζόμενος ασφαλώς σε μια κατάλληλη προς τούτο παιδεία και κουλτούρα για την ανάπτυξη νέων ιδεών και προτύπων ανθρώπινης συμπεριφοράς και παραγωγικότητας. Και τρίτος στόχος είναι να ενισχύσει την κοινωνική συνοχή και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης, αλλά και την αυτονόμηση του ατόμου χωρίς αποκλεισμό κανενός και χωρίς διακρίσεις.

Μέσα από τους τρεις αυτούς στόχους δημιούργησε κάποιες προτεραιότητες η Ευρώπη. Πολύ συνοπτικά και σύντομα τις αναφέρω, προσπαθώντας να τις συγκρίνω, στη συνέχεια, με το τι υπάρχει στην Κύπρο. Πρώτη προτεραιότητα: η νεολαία στο διαδίκτυο μέσα από ειδικά κίνητρα, μέχρι και παροχή δωρεάν πρόσβασης στο διαδίκτυο. Να θυμίσω και να πω και να πληροφορήσω ότι στη Γαλλία υπάρχουν εφτά χιλιάδες τέτοια “πολυμεσικά πάρκα”, όπου δικαιούνται οι νέοι να πηγαίνουν εκεί και να

“σερφάρουν” -μία λέξη αγγλική, επιτρέψτε μου να τη χρησιμοποιήσω- να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο και την πληροφορική.

Η δεύτερη προτεραιότητα είναι κάτι που τελευταία μας απασχόλησε και μάλιστα ως Ενωμένοι Δημοκράτες πολεμήσαμε γι’ αυτό: φθηνή πρόσβαση στο διαδίκτυο. Δεν έγινε οποιαδήποτε φασαρία πάνω σε αυτό το θέμα, γιατί απλώς ήταν λίγα τα σεντ, όπως κάποιοι είπαν. Εδώ έπρεπε να περάσει ένα μήνυμα, ότι το διαδίκτυο είναι μέσα στη ζωή μας και θα έπρεπε να είναι φθηνότερο, όχι ακριβότερο. Εδώ η Ευρώπη το έχει ως δεύτερη σημαντική προτεραιότητα μέσα στις προτεραιότητές της για προώθηση της ψηφιακής τεχνολογίας.

Το τρίτο είναι η προώθηση του ηλεκτρονικού εμπορίου με την έννοια της πραγματοποίησης αγοραπωλησίας προϊόντων μέσα από το ηλεκτρονικό εμπόριο. Να πω απλώς ενδεικτικά ότι αυτή τη στιγμή το ηλεκτρονικό εμπόριο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανέρχεται στα 17 εκατομ. ευρώ και υπολογίζεται, μέχρι το 2003, να πάει μέχρι τα 340 εκατομ. ευρώ, ώστε δηλαδή μέσα από την ηλεκτρονική πληροφόρηση να γίνονται οι αγορές και οι πωλήσεις προϊόντων. Στις Ηνωμένες Πολιτείες βέβαια αυτά είναι σε τριπλάσιο ποσοστό.

Τέταρτη προτεραιότητα: ταχύτητα στο διαδίκτυο. Είναι κάτι που, πιστεύω, μέσα από την ήδη υπάρχουσα φιλελευθεροποίηση είναι δυνατό αυτό να επιτευχθεί και μάλιστα το συντομότερο.

Το πέμπτο είναι οι έξυπνες κάρτες, οι κάρτες κάθε είδους, που ήδη έχουμε αρχίσει να χρησιμοποιούμε και εμείς, και μάλιστα όχι με τη δεισιδαιμονία που πολλές φορές προσεγγίζουν κάποιοι αυτό το θέμα, όπως τις χρησιμοποιούμε στην περίπτωση των τραπεζών. Στο εξωτερικό σχεδόν έχει γίνει πρακτική για κάθε περίπτωση, ακόμα και για τη διακίνηση με τα λεωφορεία και με το μετρό.

Ένα πολύ σημαντικό, το οποίο δεν πρέπει να παραλείψω, είναι η ανάγκη, ως προτεραιότητα, η κυβέρνηση, η διοίκηση να έχει απευθείας σύνδεση με το διαδίκτυο και μάλιστα να αυξηθεί όσο το δυνατό περισσότερο η επικοινωνία μεταξύ πολίτη και δημόσιας διοίκησης. Μέσα από αυτή την επικοινωνία είναι δυνατό, και αυτό άρχισε να γίνεται ακόμα και στην κοντινή μας Ελλάδα, να υποβάλλονται οι φορολογίες μέσα από το διαδίκτυο.

Αν κάνουμε τώρα μια σύγκριση αυτών που λέει η Ευρώπη με το τι έχουμε εμείς, τότε νομίζω ότι θα πέσουμε από τα σύννεφα. Απλώς αναφέρω ότι υπάρχει μια υπηρεσία, ένα τμήμα στην Κύπρο, ενώ στο εξωτερικό, στη Γαλλία, για παράδειγμα, ο Πρωθυπουργός έχει ειδικό σύμβουλο για θέματα πληροφορικής. Εδώ έχουμε ένα τμήμα το οποίο το έχουμε υπαγάγει στο Υπουργείο Οικονομικών, του δίνουμε λεφτά με βάση τη γραφειοκρατική διαδικασία και προσπαθούμε με αυτό τον τρόπο να μπούμε σε ρυθμούς εικοστού πρώτου αιώνα. Βέβαια, δεν μπορώ να πω ότι οι άνθρωποι δεν κάνουν καλή δουλειά, όμως είναι αδύνατο εκ των πραγμάτων, εάν παραμείνει αυτό το τμήμα ως τμήμα εξαρτώμενο... Πιστεύω ότι θα πρέπει να αναβαθμιστεί και να γίνει ένα είδος διεύθυνσης που να μπορέσει να λειτουργήσει ελεύθερα και ανεξάρτητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοφίδη, απλώς θέλω να σας υποδείξω ότι ο χρόνος σας, ο χρόνος που έχει συμφωνηθεί έχει τελειώσει και το θέτω σε γνώση σας.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μου ανάψατε τα λαμπάκια, τα είδα, είμαι ευαίσθητος στην τεχνολογία, θα τελειώσω στο ένα λεπτό που μου είπε ο συνάδελφος ο κ. Θάσος!

Ένα σημαντικό θέμα που πιστεύω χρειάζεται στην Κύπρο είναι το θέμα...

Η ακρίβεια, συνάδελφε κυρία Βασιλείου, είναι σημαντικό θέμα και εγώ θα το σεβαστώ, όπως και αυτό που ελέγχθη από τον Πρόεδρο. Βέβαια...

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Αλλά να ακολουθήσει η ακρίβεια και από τα άλλα κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα άλλα κόμματα έχουν συνολικό... έχουν χρόνο, δεν έχει συμπληρωθεί ο χρόνος τους...

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ναι, το ξέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...και δεν μπορώ να διακόψω κανέναν.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Προς το παρόν, όχι. Λέω, επιφυλασσόμεθα προς το τέλος της ημέρας, όταν θα λήξει ο χρόνος των άλλων κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σίγουρα, εάν θέλουμε να τιμήσουμε τη συμφωνία την οποία έχουμε κάμει, πιστεύω ότι πρέπει να κρατηθούν...

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Έχω ακόμα ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορείτε να συνεχίσετε.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ.

Θα είμαι σύντομος, κάνοντας μια εισήγηση όσον αφορά το πώς είναι δυνατό σαν κοινωνία, σαν πολιτεία να προλάβουμε αυτή την τεχνολογική ανάπτυξη. Στο εξωτερικό υπάρχει ένας θεσμός που λέγεται κέντρο δημοκρατίας και τεχνολογίας. Βάζουν εκεί πολιτικούς, νομικούς και τεχνολόγους. Και οι τρεις κατηγορίες τεχνοκρατών ειδικών

συζητούν και ανάλογα προσαρμόζεται το θεσμικό πλαίσιο με την εξέλιξη της τεχνολογίας.

Και τέλος, κύριε Πρόεδρε, έρχομαι στο σημαντικό πρόβλημα που αφορά τη ραδιενέργεια. Ήδη είμαστε γνώστες και βιώνουμε το σύνδρομο των Βαλκανίων. Θέλω να εκφράσω τη λύπη μου, γιατί λόγω κάποιας προσπάθειας, για το ποιος θα διεκδικήσει τι, μεταξύ κάποιων υπουργείων, του Υπουργείου Εργασίας και του Υπουργείου Υγείας, εξακολουθούμε να μην έχουμε θεσμικό πλαίσιο πάνω σε θέματα ραδιενέργειας και ιοντίζουσας ακτινοβολίας, εξακολουθούμε να έχουμε ακτινοδιαγνωστικά κέντρα τα οποία να έχουν μηχανήματα που δεν ελέγχονται από κανέναν και ίσως να είναι και σαράντα χρόνων και να εκτίθενται σε ακτινοβολία και αυτοί που τα χρησιμοποιούν και αυτοί οι οποίοι είναι οι ασθενείς. Αυτό είναι λυπηρό· πιστεύω ότι το συντομότερο το Υπουργείο Εργασίας θα πρέπει να φέρει αυτό το νομοσχέδιο στη Βουλή, γιατί θα είμαστε εκτεθειμένοι όλοι μας γι' αυτή την αμέλεια, που πιστεύω ότι είναι εγκληματική.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χριστοφίδη.

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Δημήτρης...

Παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί θέματος διαδικασίας. Επειδή τυγχάνει να προεδρεύετε εσείς, που είστε βουλευτής της κοινοβουλευτικής μας ομάδας και επειδή μας ακούει ο κυπριακός λαός, ελπίζω, και μια παρατήρησή σας, ότι «έμεινε ένα λεπτό», προκάλεσε κάποια αντίδραση, θέλω να θυμίσω ότι εδώ χάριν συναίνεσης κάμνουμε εξαιρέσεις σε ό,τι αφορά τους χρόνους συζητήσεων και τα δικαιώματα των ομιλητών.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν κατάλαβε κανένας τίποτε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εμείς πάντως καταλάβαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ο κ. Ηλιάδης και να ετοιμάζεται ο κ. Λιλλήκας.

Κύριε Ηλιάδη, να σας πληροφορήσω ότι έχετε πενήντα ένα λεπτά στη διάθεσή σας.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Η γραμματεία μου είπε πενήντα τέσσερα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από τη γραμματεία πήρα αυτή την πληροφορία.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μονίμως συζητούμε, και έτσι πρέπει, με κριτικό πνεύμα τους προϋπολογισμούς, καθώς αυτοί εκφράζουν μια ολόκληρη πολιτική φιλοσοφία στη διακυβέρνηση αυτού του τόπου, κάτω μάλιστα από ιδιάζουσες συνθήκες. Οι προϋπολογισμοί ιεραρχούν τις προτεραιότητες του κράτους, καθορίζουν το μοντέλο της ανάπτυξης και προδιαγράφουν σε μεγάλο βαθμό την πορεία της οικονομίας και της κοινωνίας μας. Πέρα από αυτή την καθοριστική δυναμική των προϋπολογισμών, υπάρχει και η συγκεκριμένη διαχείριση της εξουσίας, οι πολιτικές επιλογές και οι συμπεριφορές των κυβερνώντων, οι πρακτικές, το ύφος και το ήθος μιας εξουσίας.

Η συνολική τοποθέτησή μας έχει κατατεθεί από τον πρόεδρο του κόμματός μας και οι άλλοι τομείς έχουν επαρκώς καλυφθεί από τους συναδέλφους, γι' αυτό θα περιοριστώ σε παρατηρήσεις επί ορισμένων θεμάτων που αφορούν την ελεύθερη Αμμόχωστο, τους πρόσφυγες, τους εγκλωβισμένους, τους αγνοούμενους και ασφαλώς το περιβάλλον.

Ελεύθερη Αμμόχωστος

Η ελεύθερη Αμμόχωστος, η ακριτική ελεύθερη Αμμόχωστος των Κοκκινοχωριών, αποτελεί τον πιο δυναμικό οικονομικό πνεύμονα, μια ραγδαία αλλά ορθόδοξα αναπτυχθείσα περιοχή, η οποία με τον τουρισμό και την παραδοσιακή γεωργική της παραγωγή προσφέρει πολλά στον τόπο μας. Ωστόσο, αυτή η ανάπτυξη οφείλεται στην εργατικότητα και την προοδευτικότητα των ανθρώπων μας και την ιδιωτική πρωτοβουλία. Η συμβολή του κράτους, εκτός από το έργο του νότιου αγωγού -έργο της διακυβέρνησης Κυπριανού, να το αναφέρουμε- υπήρξε περίπου ανύπαρκτη. Τα έργα υποδομής ελλείπουν παντελώς.

Ο αυτοκινητόδρομος Δεκέλειας - ελεύθερης Αμμοχώστου είναι έργο υποδομής απόλυτης προτεραιότητας. Ύστερα από ατελείωτες μελέτες και αμέτρητες οδεύσεις επί χάρτου, κάποτε το έργο άρχισε με μεγάλη καθυστέρηση να εκτελείται και επί του εδάφους. Αλλά η επιτάχυνση των εργασιών είναι απολύτως αναγκαία, για να μη μακροχρονίσει πέρα από τις καθυστερήσεις και να αυξηθεί η ταλαιπωρία που προκαλείται λόγω των κατασκευαστικών έργων. Οι πληροφορίες μας, όμως, ομιλούν περί του αντιθέτου. Θα σημειωθεί και νέα σημαντική καθυστέρηση, διότι συνέβη το τραγελαφικό να συζητά επί μακρόν το κράτος και να πληρώνει εκατομμύρια λίρες ως αποζημιώσεις για την απελευθέρωση κρατικής γης από λατόμους που την εκμεταλλεύονταν για χρόνια στην περιοχή Ορμίδας - Ξυλοφάγου. Ζητούσαν 32 εκατομ. λίρες αποζημιώσεις και τελικά συμβιβάστηκαν με 2,8 εκατομ.

Το Νοσοκομείο Παραλιμνίου, αν μπορεί να ονομαστεί έτσι αυτό το κατασκεύασμα, είναι μια μονάδα ανεπαρκώς στελεχωμένη και ελλιπέστατα εξοπλισμένη, όπου το ιατρικό, παραϊατρικό και το λοιπό προσωπικό, παρά τις υπεράνθρωπες προσπάθειες που καταβάλλει, δεν είναι δυνατό να καλύψει τις τεράστιες ανάγκες και να προσφέρει τις απαραίτητες ελάχιστες υπηρεσίες στους κατοίκους της περιοχής. Έτσι οι μεν εύποροι

καταφεύγουν στις ιδιωτικές πολυκλινικές, οι δε άποροι παγιδεύονται στο ούτω καλούμενο νοσοκομείο, μονίμως ταλαιπωρούμενοι και υποφέροντες, κάποτε δε και αποθνήσκοντες, λόγω των πολλαπλών ελλείψεων ή αποθνήσκουν απλώς καθ' οδόν μεταφερόμενοι προς πραγματικά νοσοκομεία.

Η ανάγκη άμεσης έναρξης και ταχείας διεκπεραίωσης των κατασκευαστικών έργων του νέου νοσοκομείου δεν είναι απλώς εκτέλεση μιας από μακρού ανεκπλήρωτης και ανειλημμένης προεκλογικής υπόσχεσης αλλά αναγκαίος όρος λειτουργίας ενός σύγχρονου κράτους με στοιχειώδη αντίληψη κοινωνικής αλληλεγγύης προς τους πολίτες του, αλλά και αναγκαία υπευθυνότητα απέναντι στο τεράστιο τουριστικό ρεύμα των ξένων επισκεπτών που κατακλύζουν την περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου.

Την περασμένη εβδομάδα, όμως, έγινε γνωστή και νέα εμπλοκή, που οδηγεί σε νέα μακρά καθυστέρηση. Έληξε η προθεσμία υποβολής προσφορών χωρίς να υποβληθεί ούτε μία, διότι οι όροι της προκήρυξης, σύμφωνα με τους ενδιαφερομένους, εθεωρήθησαν ασαφείς. Και έτσι πιθανότατα η διαδικασία θα ξαναρχίσει και πάλι από την αρχή.

Η αγροτική Αμμόχωστος

Η ψηλή τιμή του νερού του νότιου αγωγού, που ανεβάζει το κόστος της αγροτικής παραγωγής, συνεργούντων και άλλων λόγων, αναγκάζει ολοένα και περισσότερους αγρότες να εγκαταλείψουν το γεωργικό τομέα, για να εργαστούν στον τουρισμό. Τι θα γίνει όμως, αν εγκαταλειφθεί η γεωργία; Τι θα γίνει, αν παρουσιαστεί κρίση στον τουρισμό, που είναι ευαίσθητος και ευπαθής τομέας, και προκληθεί η αντίστροφη ροή στην τάση της απασχόλησης;

Όμως η γεωργία αποτελεί το σταθερότερο τομέα της οικονομίας μας και ακόμη οι αγροτικές περιοχές πρέπει να στηριχθούν, να συνεχίσουν τις παραγωγικές τους

ασχολίες, γιατί έτσι συντηρείται η συνοχή του κοινωνικού μας ιστού, οι παραδοσιακές μας αξίες και ο πολιτισμός του λαού μας. Εκτιμούμε τις αποζημιώσεις που παρέχονται στους παραγωγούς από την κυβέρνηση και οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι ήταν οι μεγαλύτερες που έχουν δοθεί ποτέ. Όμως αυτές ανακουφίζουν προσωρινά χωρίς να λύουν το πρόβλημα.

Η αναδιάρθρωση και ο εκσυγχρονισμός της αγροτικής παραγωγής επείγει και επιβάλλεται για οικονομικούς και κοινωνικούς λόγους αλλά πολύ περισσότερο ενόψει της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Όμως πρέπει να παρατηρήσουμε πως η αναδιάρθρωση και ανακατάταξη στην αγροτική πολιτική είναι μια πολιτική που δε βλέπουμε ούτε να μελετάται ούτε πολύ περισσότερο να ασκείται από την κυβέρνηση.

Ένας αριθμός έργων χρειάζονται για τις κοινότητες της περιοχής, στη Σωτήρα, στο Αυγόρου, στο Φρέναρος, στη Δερύνεια, στο δασάκι Άχνας, στο Λιοπέτρι, στις Βρυσούλλες. Δεν προχωρώ σε λεπτομέρειες, γιατί δεν είναι του παρόντος. Ιδιαίτερα, όμως, πρέπει να προσεχθούν οι κοινότητες οι οποίες δεν ευνοήθηκαν ή, αν θέλετε, δεν καταστράφηκαν από την τουριστική ανάπτυξη.

Ένα ευρύτερο κοινωνικό πρόβλημα, που παρουσιάζει μια ιδιαίτερη ένταση στην περιοχή της ελεύθερης Αμμοχώστου, είναι η διάδοση των ναρκωτικών ανάμεσα στη νεολαία της ελεύθερης Αμμοχώστου, που έχει πάρει εξαιρετικά ανησυχητικές διαστάσεις. Είναι από τις παρενέργειες τις αρνητικές του τουρισμού. Το κοινωνικό πρόβλημα είναι μέγα και η αντιμετώπισή του από το κράτος δεν μπορεί να εξαντλείται στην αναποτελεσματική, άλλωστε, καταστολή. Απαιτείται συστηματική επιστημονική, κοινωνική, ψυχολογική αρωγή και στήριξη και παρέμβαση της πολιτείας με συγκεκριμένο προγραμματισμό και εξειδικευμένο προσωπικό.

Οι πρόσφυγες

Στον τομέα των προσφυγικών προβλημάτων έγινε και γίνεται σημαντικό έργο και το εκτιμούμε. Οι μηδενισμοί ασφαλώς δεν ωφελούν. Η λειτουργία του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, παρά τα γραφειοκρατικά του προβλήματα, είναι μια θετική εξέλιξη, δεδομένης και της αξιόλογης χρηματοδότησής του από την κυβέρνηση.

Πρέπει να γίνει αναφορά, επίσης, στην ανάγκη για αύξηση των βοηθημάτων που παραχωρούνται για τα διάφορα σχέδια στέγασης των προσφύγων, τα οποία ως ποσά είναι εντελώς ανεπαρκή με τα σημερινά δεδομένα.

Διαφωνούμε σαφώς με τη συνεχιζόμενη απόφαση-άρνηση της κυβέρνησης να ανεγείρει νέους προσφυγικούς οικισμούς, μια πολιτική που πλήττει καίρια τα πιο φτωχά προσφυγικά στρώματα και κυρίως τα νέα ζευγάρια, που δεν έχουν τη δυνατότητα να κάνουν αυτοστεγάσεις, ακόμη και αν τους δοθεί το σχετικό επίδομα, το οποίο είναι ασφαλώς πολύ χαμηλό. Έτσι, ενώ έφυγε το ανώτατο όριο των εισοδημάτων και μπορούν να επωφελούνται ακόμη και οι εκατομμυριούχοι -και ουδείς φθόνος περί αυτού- οι πιο φτωχοί, που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη, παραμένουν αντικειμενικά αβοήθητοι. Είναι μια άδικη πολιτική που πλήττει ευθέως εκείνους που πρώτοι θα έπρεπε να βοηθούνται.

Η αναδόμηση των πρώτων κυβερνητικών οικισμών και ιδίως εκείνων στις Κόκκινες και στο Τσιακκιλερό στη Λάρνακα και όλων των άλλων, τους οποίους καθημερινά βιώνουμε, συνεχίζονται με τον προγραμματισμένο ρυθμό· μερικές φορές προχωρούν και με ρυθμό ταχύτερο από τον προγραμματισμένο. Και αυτό είναι γεγονός. Όμως, με τα ποσά που διατίθενται ετησίως, ούτε σε οκτώ χρόνια δεν τελειώνει ένα έργο αναδόμησης που ξεκίνησε πριν από πέντε χρόνια. Υπάρχει, γι' αυτό, ανάγκη διάθεσης μεγαλύτερων ποσών για επιτάχυνση. Γιατί είναι ντροπή για την κοινωνία μας άνθρωποι να ζουν σε θλιβερά υποστατικά, υγρά και ετοιμόρροπα, απολύτως ανθυγιεινά, ακατάλληλα ακόμη και για ζώα, στις σημερινές συνθήκες της Κύπρου! Χαιρετίζουμε

βεβαίως την κυβερνητική απόφαση για αναδόμηση των κατοικιών που επλήγησαν από τους σεισμούς στις επαρχίες Λεμεσού και Λευκωσίας.

Οι διαμαρτυρίες και τα μόνιμα παράπονα για τις αδικίες στην κατανομή των τουρκοκυπριακών περιουσιών εξακολουθούν να είναι δικαιολογημένα. Και δυστυχώς οι αυθαιρεσίες και η ευνοιοκρατία συνεχίζονται.

Μεγάλος αριθμός κατοικιών στους κυβερνητικούς οικισμούς κρατούνται παράνομα ή παράλογα από μη δικαιούχους ή μετανάστες ή υπερήλικες ή άλλους που δεν κατοικούν σ' αυτές. Παρουσιάζεται μια στασιμότητα και μια ατελείωτη διαχρονική επί όλων των κυβερνήσεων βραδύτητα στην ανάκτηση της κατοχής και την κάλυψη των αναγκών των προσφύγων που έχουν πραγματικές ανάγκες.

Και ένα άλλο πρόβλημα επί μακρόν χρονίζον και αρκετά ενοχλητικό, που το επαναλαμβάνουμε μονότονα σε κάθε συζήτηση προϋπολογισμού χωρίς βεβαίως κανένας αρμόδιος να ευαισθητοποιείται ποτέ. Στους πλείστους προσφυγικούς οικισμούς οι χώροι πρασίνου είναι μονίμως χώροι ακαθαρσίας και σκουπιδοτόποι, αντί να διαμορφωθούν κατάλληλα και να μετατραπούν σε πάρκα, σε παιδικές χαρές, που θα βελτιώσουν το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής των προσφύγων. Σε πολλούς οικισμούς που βρίσκονται στα όρια των δήμων, ενώ στους δήμους οι αντίστοιχοι χώροι είναι περιποιημένοι και φροντισμένοι, στους οικισμούς που βρίσκονται στα όρια των δήμων παρουσιάζεται μονίμως το εξής φαινόμενο: Οι μεν δήμοι νίπτουν τας χείρας, λέγοντας ότι οι προσφυγικοί οικισμοί είναι ευθύνη του Υπουργείου Εσωτερικών -και οι οικισμοί όμως πληρώνουν δημοτικούς φόρους και δεν τους πληρώνουν στο Υπουργείο Εσωτερικών- το δε υπουργείο απεκδύεται των ευθυνών του, λέγοντας ότι οι οικισμοί βρίσκονται μέσα σε δημοτικά όρια και γι' αυτό δεν έχει ευθύνη. Το αποτέλεσμα είναι ότι οι συνοικισμοί, έτσι κι' αλλιώς, αντιμετωπίζονται σαν γκέτο, σαν χώροι πολιτών δεύτερης κατηγορίας.

Αυτό βεβαίως δεν ονομάζεται κοινωνική προσφυγική και περιβαλλοντική πολιτική απέναντι σ' αυτούς τους νοικοκύρηδες, απέναντι σε αυτές τις οικογένειες που βρέθηκαν από τη μια μέρα στην άλλη ξεριζωμένοι στους συνοικισμούς!

Τέλος, αναφερόμενοι στα προσφυγικά προβλήματα ελπίζουμε, παρ' όλων ότων ότι έγινε μια νύξη χθες, ελπίζουμε να μην επανέλθει, προεκλογικά και δημαγωγικά, η επικίνδυνη πολιτικά για το εθνικό μας θέμα, ιδιαίτερα αυτή την περίοδο, υποσχεσιολογία για τιτλοποίηση προσφυγικών κατοικιών. Θα πρόκειται για εθνικά και πολιτικά επικίνδυνη προεκλογική δημαγωγία. Υπάρχουν και άλλοι τρόποι ουσιαστικής οικονομικής στήριξης των προσφύγων και ουδείς μπορεί να ισχυριστεί ότι είναι περισσότερο πρόσφυγας από τον άλλο. Βεβαίως, κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει μόνο ένας τρόπος επίλυσης των προβλημάτων. Είναι η απελευθέρωση, είναι η επιστροφή, είναι η Κερύνεια, είναι η Αμμόχωστος, είναι η Μόρφου, είναι η Καρπασία, είναι η απελευθέρωση, που όλο και πιο αραιά την ακούμε πλέον στο λεξιλόγιο της εθνικής και της πολιτικής και της κοινωνικής ζωής αυτού του τόπου! Είναι η απελευθέρωση!

Εγκλωβισμένοι - Αγνοούμενοι

Οι εγκλωβισμένοι -παρά την επινόηση διάφορων ωραιολόγων χαρακτηρισμών, μερικούς από τους οποίους ακούσαμε και χθες, “ηρωικοί”, “ακρίτες”, “αλύγιστοι”, “προζύμι επιστροφής” και άλλα πολλά- παραμένουν για το κράτος και την κοινωνία μας μια περιθωριακή περίπτωση και τα εντυπωσιακά επίθετα να μου επιτρέψετε να πω πως είναι μια νότα πικρής ειρωνείας.

Στο επίπεδο της μέριμνας και της κοινωνικής αλληλεγγύης υστερούμε ασφαλώς. Αυτή η κοινωνία του μεταπολεμικού νεοπλουτισμού όφειλε να ενδιαφερθεί περισσότερο για τα προβλήματα των εγκλωβισμένων Ελλήνων της Καρπασίας, καθώς και των Μαρωνιτών. Επίσης, περισσότερο και για τα παιδιά τους που ζουν στις ελεύθερες περιοχές.

Όμως πέρα από την ανθρωπιστική πλευρά, η υπόθεση των εγκλωβισμένων συνιστά ένα μέγα πολιτικό έγκλημα εθνικού ξεκαθαρίσματος. Από τις είκοσι χιλιάδες σχεδόν της Καρπασίας, έμειναν ελάχιστες εκατοντάδες υπερήλικες. Ένα κομμάτι του ελληνισμού, που εύστοχα χαρακτηρίστηκε ότι είναι “με ημερομηνίας λήξης”. Η τρομοκρατία, το έγκλημα, η καταπίεση, ο πρωτοφανής φασισμός του κατοχικού καθεστώτος και η στέρηση των αυτονόητων δικαιωμάτων οδηγούν σ’ ένα καθημερινά συντελούμενο εθνικό ξεκαθάρισμα.

Λανθασμένα, πολύ λανθασμένα, όλες οι κυπριακές κυβερνήσεις αφήνουν για είκοσι εφτά χρόνια να συντελείται το έγκλημα, κρατώντας χαμηλούς τόνους και αναμένοντας ότι έτσι δεν προκαλούνται οι Τούρκοι, για να τους εκδιώξουν. Αν με αυτό τον τρόπο επιτυγχάναμε την παραμονή τους θα έλεγε κανείς ότι, ναι, είναι μια σωστή πολιτική. Αλλά δεν είναι! Το έγκλημα συντελείται χωρίς καταγγελία τελικά, χωρίς η εγκληματούσα Τουρκία να πληρώνει τουλάχιστο διεθνώς πολιτικό κόστος και χωρίς να αξιοποιείται η εκούσια θυσία αυτών που έμειναν για να φυλάνε Θερμοπύλες.

Είναι μόνιμη η διαφωνία μας με αυτή την πολιτική και επαναλαμβάνουμε πως είναι καιρός το θέμα των εγκλωβισμένων ν’ αποτελέσει αιχμή του κυπριακού προβλήματος και της διεκδίκησης των δικαιωμάτων του κυπριακού ελληνισμού.

Ωστόσο, μια επιπρόσθετη δυσκολία στο πρόβλημα, για λόγους αντικειμενικότητας πρέπει να αναφερθεί, αποτελεί η πολυδιάσπαση των οργανώσεων που ασχολούνται με το θέμα, η πολυδιάσπαση των απόψεων, η ασυντόνιστη δραστηριότητα και, κατά συνέπεια, η αποδυνάμωση της όλης προσπάθειας των πολιτών, που είναι τόσο χρήσιμη, τη στιγμή μάλιστα που η επίσημη πλευρά στερείται πολιτικής και προσανατολισμού.

Δε θα έπρεπε ακόμη να μείνει ασχολίαστη η μέχρι και τελευταίως παρατηρούμενη έξαρση στην οργάνωση μαζικών επισκέψεων-εκδρομών στα κατεχόμενα υπό τον τίτλο του προσκυνήματος.

Αν εμείς οι ίδιοι, κύριοι συνάδελφοι, για να ικανοποιήσουμε τις συναισθηματικές μας ανάγκες ή απλώς την περιέργειά μας, ως πρόσφυγες και ως πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθιερώσουμε τους εαυτούς μας ως επισκέπτες στην ίδια την πατρίδα μας, στα ίδια μας τα σπίτια, ύστερα από αίτημα που υποβάλλουμε και με την άδεια του κατοχικού καθεστώτος, γιατί να ξαφνιαζόμαστε και να εξοργιζόμαστε, όταν ο κ. Ντενκτάς εκμεταλλεύεται το γεγονός διεθνώς; Γιατί, λοιπόν, διαμαρτυρόμαστε, όταν κάποιοι ξένοι τείνουν να εξεύρουν τρόπους αναγνώρισης του παράνομου καθεστώτος και εξίσωσής του με τη νόμιμη Κυπριακή Δημοκρατία, όταν εμείς οι ίδιοι τους προσφέρουμε το δικαίωμα μαζί και τα επιχειρήματα με τη δική μας συμπεριφορά; Θα ήθελα να καταθέσω από του βήματος της Βουλής την απόλυτή μας διαφωνία.

Το δράμα των αγνοουμένων και των συγγενών τους διαιωνίζεται χωρίς να αποτελεί αιχμή του κυπριακού προβλήματος, χωρίς ισχυρή καταγγελία και κόστος για την αναλήψιμη παρανομούσα Τουρκία. Παραμένει κι αυτό στο ανώδυνο για την Τουρκία ανθρωπιστικό επίπεδο, χωρίς αποφασιστική διεκδίκηση του δικαιώματος να μάθουμε με πειστικά τεκμήρια την τύχη του καθενός από τους ανθρώπους μας.

Το περιβάλλον

Κύριε Πρόεδρε,

Η μεταπολεμική ανάπτυξη και ιδιαίτερα η τουριστική έγινε περίπου συνώνυμη με την καταστροφή του περιβάλλοντος. Πανέμορφες περιοχές της πατρίδας μας έχουν μετατραπεί σε νεκρή φύση με το τσιμέντο να κυριαρχεί παντού. Το γρήγορο και εύκολο κέρδος ήταν και παραμένει η κινητήρια δύναμη ενός μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης

τόσο μονοδιάστατης και ανορθόδοξης που λειτούργησε και λειτουργεί σαν περιβαλλοντικός Απίλλας.

Τα περιβαλλοντικά προβλήματα στον περιορισμένο χώρο της ελεύθερης Κύπρου είναι πολλά, μεγάλα και πολύ ορατά. Δεν θα τα απαριθμήσω, ενδεικτικά μόνο αναφορές θα κάμω σε όσα έχουν μια ευρύτερη ποιοτική ή γεωγραφική σημασία.

Το θέμα του Ακάμα χρονίζει. Το Υπουργικό Συμβούλιο με τις αποφάσεις του υπό τον τίτλο, προσέξετε τον τίτλο, “διαχειριστικό σχέδιο για τη Χερσόνησο του Ακάμα” της 1ης Μαρτίου και της 30ής Αυγούστου 2000, το μόνο που αποφάσισε να διαχειριστεί ήταν πώς να ευνοήσει σκανδαλωδώς και να μετατρέψει από δασική γη με μηδενικό συντελεστή ανάπτυξης σε τουριστική γη την ιδιοκτησία γνωστού μεγαλοεπιχειρηματία. Τα υπόλοιπα παραπέμπονται από επιτροπή σε επιτροπή και από διάλογο σε διάλογο. Και τα υπόλοιπα, βεβαίως, είναι η προστασία και η διαχείριση του περιβάλλοντος, η ανάπτυξη και η στήριξη των κοινοτήτων, ώστε να επιβιώσουν οι άνθρωποι στη γη τους. Να δοθεί οικονομική και τεχνική στήριξη και βοήθεια στους κατοίκους της περιοχής για μία ήπια ανάπτυξη που θα τους ανήκει, που θα σέβεται η ανάπτυξη τους ανθρώπους και το περιβάλλον, που θα τους κρατήσει στη γη τους νοικοκύρηδες και αφεντάδες στον τόπο τους. Οι θέσεις της Βουλής είναι γνωστές και δε θα τις επαναλάβω. Διατυπώνονται με σαφήνεια στην ομόφωνη απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος και στην ομόφωνη έγκριση της έκθεσης από τον Ιούλιο ήδη του 1998 από την ολομέλεια.

Αλλά είναι αξιοσημείωτες οι αναφορές στον Ακάμα που περιέχονται στην τελευταία έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ενταξιακή πρόοδο της Κύπρου. Είναι το μόνο θέμα όπου τονίζεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις, ενώ παράλληλα υπογραμμίζεται ότι από τις αποφάσεις της κυπριακής κυβέρνησης στο θέμα της διαχείρισης του Ακάμα θα κριθεί η βούληση της Κυπριακής

Δημοκρατίας να συμμορφωθεί με το ευρωπαϊκό κεκτημένο στον τομέα του περιβάλλοντος.

Και είναι, επίσης, χαρακτηριστικό ότι στην τελευταία συνεδρίαση της Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής στις Βρυξέλλες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά ασυνήθιστο τρόπο έστειλε ειδικό εκπρόσωπό της, για να διατυπώσει τον προβληματισμό, τις απόψεις και τις ανησυχίες της όσον αφορά το θέμα του Ακάμα και τους χειρισμούς της κυβέρνησης.

Η διαχείριση των αποβλήτων και των απορριμμάτων είναι στην Κύπρο τόσο άθλια που το νησί ή τουλάχιστον το ελεύθερο νησί έχει μεταβληθεί σε ένα τεράστιο ανεξέλεγκτο σκουπιδότοπο που καταστρέφει το περιβάλλον, θέτει σε κίνδυνο την υγεία, υποβαθμίζει την ποιότητα ζωής και προσβάλλει τον πολιτισμό μας κατάφωρα.

Ο Πρόεδρος της Ένωσης Κοινοτήτων Λάρνακας ύστερα από σχετική έρευνα που έγινε, δήλωσε υπεύθυνα τελευταίως ότι μόνο στην επαρχία του υπάρχουν και λειτουργούν περίπου τριάντα ανεξέλεγκτοι σκουβαλότοποι. Σ' ολόκληρη την ελεύθερη Κύπρο πόσες εκατοντάδες άραγε υπάρχουν, κύριοι συνάδελφοι; Και ποια άθλια κατάσταση επικρατεί στους επίσημους και ελεγχόμενους σκουβαλότοπους του Κοτσιάτη και ακόμη χειρότερα της Αγίας Μαρινούδας; Οι περιγραφές ξεπερνούν την έννοια της αθλιότητας. Τα προβλήματα έχουν όνομα. Και ταλαιπωρούν τους ανθρώπους. Υπάρχουν άνθρωποι που δεν μπορούν απ' αυτή την αφόρητη κατάσταση να ανοίξουν παράθυρο στο σπίτι τους ούτε χειμώνα ούτε καλοκαίρι. Μπείτε για μια στιγμή στη θέση τους. Πηγαίνετε να κατοικήσετε εκεί ή επισκεφθείτε τους εκεί.

Η ποιότητα των καυσίμων του διυλιστηρίου, με ό,τι αυτό σημαίνει για την υγεία, το περιβάλλον αλλά και την οικονομία μας, συγκρίνεται μόνο με εκείνη του Πακιστάν, μόνο με το Πακιστάν. Σύμφωνα μάλιστα με επίσημες δηλώσεις χθεσινές του αρμόδιου Υπουργού, το περιβάλλον της Κύπρου δηλητηριάζεται και επιβαρύνεται με 250 τόνους

μολύβδου και 300 τόνους θειαφιού ετησίως από την καύση των υγρών παραγώγων του διυλιστηρίου μας.

Οι λίγες και μικρού μεγέθους βιομηχανικές μας μονάδες, και όταν ακόμη νομίμως λειτουργούν, προκαλούν τέτοια ρύπανση και μόλυνση, ώστε η επιστημονική μελέτη, η οποία ήταν άψογη και υποδειγματική, για το χυτήριο των Εργατών να είναι τόσο καταπελτική για τις σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία των κατοίκων και το περιβάλλον που να έχει οδηγήσει το Υπουργικό Συμβούλιο σε μια άρον-άρον απόφαση για τον άμεσο και οριστικό τερματισμό της λειτουργίας της μονάδας αυτής αμέσως.

Κατά τα άλλα το χυτήριο στους Εργάτες δεν παρανομούσε, λειτουργούσε νόμιμα με πολεοδομικές άδειες, με άδειες λειτουργίας που ανανεώνονταν ύστερα από υποτιθέμενους ελέγχους, ελέγχους οι οποίοι ήταν τόσο ανύπαρκτοι, ώστε να αποδεικνύεται ότι από το 1988 και για δεκατρία ολόκληρα χρόνια το χυτήριο νόμιμα και κυριολεκτικά σκορπούσε το θάνατο. Χωρίς την ευθύνη των ιδιοκτητών βεβαίως. Η ευθύνη ανήκει ακέραιη στο κράτος. Ούτε καν ο στοιχειώδης τεχνικός εξοπλισμός για την άσκηση στοιχειώδους ελέγχου δεν υπάρχει τις πιο πολλές φορές. Και όταν ο συνάδελφος Χριστοφίδης έκανε αναφορά στη ραδιενέργεια, ε! νομίζω ότι είναι ρομαντισμός, όταν δεν ελέγχουμε τις βιομηχανίες που λειτουργούν, να ψαχνόμαστε για ελέγχους της ραδιενέργειας.

Οι λατομήσεις, κύριοι συνάδελφοι, είναι περίπου ανεξέλεγκτες. Πολλές και ανεξέλεγκτες. Σύμφωνα με επίσημες δηλώσεις το 40% των λατομείων λειτουργούν με ληγμένες άδειες, ενώ πολλά έχουν επεκταθεί εκτός των ορίων τους παραβιάζοντας τις σχετικές άδειες. Είναι επίσης εκπληκτικό ότι παρέχονται άδειες λατόμησης σε θεσμοθετημένες περιοχές προστασίας της φύσης, όπως στην Ανδρολίκου, ακόμη και σε περιοχές αρχαιολογικών χώρων, όπως είναι ο Άγιος Σωζόμενος. Ότι απομένει μετά τις λατομήσεις είναι νεκρή φύση και κρανίου τόπος. Περί αποκατάστασης του

περιβάλλοντος ας μη γίνεται σοβαρός λόγος. Μία επίσκεψη μόνο εδώ κοντά στο Μιτσερό είναι αρκετή.

Η εγκατάσταση σταθμών και υποσταθμών ηλεκτρικής ενέργειας καθώς επίσης και καλωδίων υψηλής τάσης γίνεται σε κατοικημένες περιοχές, χωρίς να εφαρμόζεται η επικρατούσα στην Ευρώπη αρχή της συνετής πρόληψης. Δεν είναι βέβαιο αλλά είναι ενδεχόμενο να προκαλούνται μορφές καρκίνου από τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία και γι' αυτό το λόγο οι Ευρωπαίοι αποφάσισαν συνετώς πράττοντες να τοποθετούν παρόμοιες εγκαταστάσεις μακριά από κατοικημένες περιοχές, έστω κι αν αυτό συνεπάγεται κάποιο οικονομικό κόστος. Αλλά η υγεία των ανθρώπων και η ποιότητα της ζωής είναι μέριμνα ενός σύγχρονου ευρωπαϊκού κράτους.

Κι ενώ πνιγόμαστε στα περιβαλλοντικά προβλήματα, στον προϋπολογισμό ανάπτυξης για το 2001 συναντούμε την ίδια περίπου αντιμετώπιση για τα θέματα περιβάλλοντος όπως και στα προηγούμενα χρόνια. Φέτος παρατηρείται μία πολύ μικρή αύξηση στο συνολικό κονδύλι για το περιβάλλον. Είναι, όμως, τόσο ασήμαντη που δε θα αλλάξει καθόλου την κατάσταση. Ορισμένα κεφάλαια, όπως για παράδειγμα η προστασία των δασών, καλύπτονται μάλλον ικανοποιητικά. Για τα πλείστα οι πρόνοιες είναι ανεπαρκείς και τα κονδύλια πενιχρά μέχρι εξευτελιστικά, ενώ άλλα σοβαρά θέματα αγνοούνται εντελώς. Μια σύντομη σταχυολόγηση από τον προϋπολογισμό τεκμηριώνει την παρατήρηση, για να μην ομιλούμε εκ του προχείρου.

Το κατεξοχήν διοικητικό όργανο που υποτίθεται ότι αναλαμβάνει το στρατηγικό ρόλο της διεκπεραίωσης της κυβερνητικής πολιτικής στον τομέα του περιβάλλοντος είναι η Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας. Για τη λειτουργία της υπηρεσίας παρέχονται πιστώσεις ύψους £45.000. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί στο 0,001% του προϋπολογισμού του Υπουργείου Γεωργίας. Και στο 0,00015% του συνόλου του Προϋπολογισμού Ανάπτυξης για το 2001. Οι πιστώσεις αυτές θα

διατεθούν, οι £45.000: Πρώτον, για την απόκτηση υλικοτεχνικής υποδομής για μονάδες παρακολούθησης της ποιότητας των νερών των εδαφών και του ακουστικού περιβάλλοντος. Δεύτερον, για περιβαλλοντική πληροφόρηση και ευαισθητοποίηση που είναι ο σημαντικότερος τομέας, για να δημιουργήσουμε οικολογική και περιβαλλοντική συνείδηση σε μια κοινωνία η οποία υποφέρει από τα περιβαλλοντικά προβλήματα. Και τρίτον, για να πραγματοποιηθούν προγράμματα αντιμετώπισης εκτάκτων περιστατικών και επειγόντων προβλημάτων. Ακόμη η υπηρεσία στελεχώνεται από ελάχιστο προσωπικό. Ο διευθυντής και επτά λειτουργοί. Στο νέο προϋπολογισμό καμία πρόνοια για καμία καινούρια θέση δεν υπάρχει, ενώ δεν είναι μόνο οι δικές μας παρατηρήσεις, αλλά και η έκθεση η τελευταία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την πρόοδο της Κύπρου. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρει με σαφήνεια ότι απαιτείται η ενίσχυση της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος, για να μπορέσει να διεκπεραιώσει το έργο της.

Αρνητική εντύπωση προκαλεί η διαπίστωση ότι για άλλη μια χρονιά εξευτελιστικά χαμηλά ποσά διατίθενται για πολύ σοβαρές περιβαλλοντικές δραστηριότητες. Ενδεικτικά αναφέρεται η διάθεση £2.500 μόνο για τη διάσωση και προστασία μνημείων της φύσης. Οκτώ χιλιάδων λιρών για σχέδιο ελέγχου ασθενειών των ψαριών και £1.500 για τις έρευνες σχετικά με τα δελφίνια και τις επιπτώσεις τους στην αλιεία.

Βεβαίως, υπάρχουν και τομείς οι οποίοι δεν περιλαμβάνονται καθόλου και είναι αξιόλογοι, όπως είναι η ανάπτυξη των οικολογικών καλλιεργειών και η σήμανση των ζώων που παραπέμπονται στο κονδύλι του Γραφείου Προγραμματισμού μέσα από το οποίο θα καλυφθούν όλες οι ανάγκες όλων των υπουργείων για εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Δεν μπορεί να μείνει ασχολίαστη επίσης ύστερα από την οδυνηρή και καταστροφική εμπειρία των πυρκαγιών του περασμένου καλοκαιριού το γεγονός ότι δεν υπάρχει πρόνοια για την απόκτηση πυροσβεστικών ελικοπτέρων. Καμία αναφορά, καμία πρόνοια.

Κατά τα λοιπά, κύριε Πρόεδρε, ο Υπουργός Περιβάλλοντος καθημερινά τυρβάζει για την ανύπαρκτη περιβαλλοντική πολιτική και διαφημίζει τα £600.000.000 που θα δαπανηθούν για το περιβάλλον τα επόμενα δέκα χρόνια, παραλείποντας, επιμελώς, να αναφέρει ότι τα 500 από αυτά θα δαπανηθούν για τις αποχετεύσεις και παραπλανώντας σκοπίμως και ενσυνειδήτως την κοινή γνώμη και τον κυπριακό λαό.

Ενώ είναι πλέον παραδεκτή διεθνώς η αρχή ότι η διαχείριση του περιβάλλοντος αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της πολιτικής της ανάπτυξης, εκείνο που συναντούμε στα καθ' ημάς είναι μια αποσπασματική προσέγγιση της περιβαλλοντικής διάστασης της ανάπτυξης. Εξακολουθεί, ακόμη, να κυριαρχεί η αντίληψη ότι το στοιχείο του περιβάλλοντος είναι ένα ενοχλητικό εμπόδιο στην οικονομική δραστηριότητα και τη μεγιστοποίηση του κέρδους, του γρήγορου κέρδους, του εύκολου κέρδους. Η αιφόρος ανάπτυξη που αναφέρεται στο Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας για τα έτη 1999-2003 παραμένει γράμμα κενό, αν δεν αποτελεί μια ακόμη πικρή ειρωνεία.

Μεγάλα έργα χρηματοδοτούνται και εκτελούνται, χωρίς να προηγηθεί μελέτη επιμέτρησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και του αντίστοιχου περιβαλλοντικού κόστους. Πρόσφατες και χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις των σταθμών αφαλάτωσης, μεγάλων οδικών και άλλων έργων, όπως είναι το παραλιακό μέτωπο της Λεμεσού. Στο τελευταίο ξεκίνησαν τα έργα με προϋπολογισμένες δαπάνες σε σημερινές τιμές, δηλαδή πριν από δύο έτη που έγιναν οι προγραμματισμοί, £17.000.000. Οι εκτιμήσεις είναι ότι θα αγγίσουν τα £30.000.000 ή και περισσότερα οι δαπάνες για το παραλιακό μέτωπο. Ξεκίνησαν τα έργα χωρίς περιβαλλοντική μελέτη. Η επίσημη δικαιολογία είναι πως δεν κάναμε περιβαλλοντική μελέτη, για να αποφευχθεί περαιτέρω καθυστέρηση στην εκτέλεση του έργου. Το πρόβλημα ήταν οι λίγοι μήνες της περιβαλλοντικής μελέτης και όχι ένα έργο £30.000.000 και όχι τα είκοσι πέντε

χρόνια εξαγγελιών, μελετών και καθυστερήσεων που είχαμε μέχρι σήμερα που ξεκίνησε το έργο. Αυτή είναι απλώς η νοοτροπία.

Η υδατική πολιτική είναι ένα πολυσυζητημένο θέμα. Υδατική πολιτική και λελογισμένη διαχείριση των υδάτινων πόρων δεν υπάρχει. Αλλά ο αρμόδιος υπουργός κομπάζει ότι με τις αφαλατώσεις αυτή η κυβέρνηση έλυσε το υδατικό πρόβλημα της Κύπρου πλην της Λεμεσού. Θυμάστε τι έγινε με το Ζακάκι και το πείσμα του υπουργού να εγκαταστήσει μονάδα αφαλάτωσης σε λαϊκή παραλία λουομένων και στο χώρο ενός σημαντικού υδροβιότοπου, μέχρι που η Βουλή απέρριψε το σχετικό προϋπολογισμό. Τα σύγχρονα προβλήματα λύνονται με κοινωνικό διάλογο, με κοινωνική συναίνεση, με σύγκλιση με τις απόψεις των πολιτών και όχι με πείσματα, με αντιπαραθέσεις και με συγκρούσεις. Και, αν υπάρχει καθυστέρηση στη Λεμεσό, αυτή οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στην ετσιθελική συμπεριφορά του υπουργού.

Αλλά και εκεί που το “έλυσε” το πρόβλημα, πώς το έλυσε; Πώς το έλυσε το πρόβλημα, κύριοι συνάδελφοι; Σας παρακαλώ πολύ, όλοι επισκέπτεστε πολύ συχνά το αεροδρόμιο Λάρνακας. Όταν βρεθείτε στην περιοχή, σας παρακαλώ πάρα πολύ, ιδίως εσάς της συμπολιτεύσεως, πηγαίνετε και επισκεφθείτε την πολυδιαφημιζόμενη μονάδα αφαλάτωσης κοντά στο αεροδρόμιο Λάρνακας. Είναι τρία λεπτά. Είναι ένας βιασμός του περιβάλλοντος, ένα περιβαλλοντικό έκτρωμα, ένα έγκλημα μέσα στην προστατευόμενη από διεθνείς συμβάσεις και αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου της κυβέρνησης Κληρίδη περιοχή των αλυκών με τις τεράστιες εγκαταστάσεις και τα πολυώροφα κτίρια διοίκησης της μονάδας. Ήταν τόσο απρογραμματίστη, αμελέτητη και πρόχειρη η κατασκευή που, όταν άρχισε να υψώνεται το πολυώροφο κτίριο, διαπιστώθηκε ότι εμποδίζει τον πύργο ελέγχου του αεροδρομίου. Αχρηστεύτηκε ο πύργος ελέγχου και μετακινείται έναντι δαπάνης εκατοντάδων χιλιάδων λιρών ο πύργος

ελέγχου του αεροδρομίου της Λάρνακας. Ποιος πληρώνει αυτές τις προχειρότητες, αυτές τις βιασύνες και αυτές τις ανευθυνότητες, κύριοι συνάδελφοι;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε συνάδελφε, είναι το ραντάρ που μετακινείται.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ακριβώς, ασφαλώς, διότι εμποδίζεται η οπτική του.

Χωρίς καμία σοβαρή μελέτη, ενώ υπήρχε μια έκταση 60-70 χιλιομέτρων ακτογραμμής, δεν υπήρχε κανένας άλλος τόπος, κανένα άλλο σημείο για εγκατάσταση της μονάδας, εκτός από το προστατευόμενο ως περιβαλλοντικά αξιόλογο και ευαίσθητο οικοσύστημα της περιοχής των αλυκών. Ένα οικοσύστημα για το οποίο το ίδιο το Υπουργικό Συμβούλιο έχει διορίσει διαχειριστική επιτροπή με επικεφαλής το διευθυντή της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος. Τι θα διαχειριστεί το διαχειριστικό συμβούλιο; Αυτά δεν είναι έργα για να επαίρεται κανείς, είναι βαρβαρότητα για να εντρέπεται κανείς!

Κι αφού περί βιότοπου ο λόγος, αξίζει να αναφέρουμε ότι ο εντοπισμός, η καταγραφή, η τεκμηρίωση και η προστασία των βιοτόπων μας καθυστερεί απaráδεκτα, ενώ στο μεταξύ οι βιότοποι υφίστανται καταστροφικές παρεμβάσεις. Έτσι η Κυπριακή Δημοκρατία παραβιάζει τη Σύμβαση της Βέρνης ουχί αβρόχοις ποσίν, αλλά δεχόμενη αυστηρότατη κριτική από το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Τι γίνεται με την περιβαλλοντική νομοθεσία; Απλώς, δεν έχουμε! Η κατάθεση στη Βουλή του νόμου πλαισίου για το περιβάλλον που αναμενόταν σύμφωνα με τις κυβερνητικές διαβεβαιώσεις από το 1996 ακόμη αναμένεται. Σε κάποια φάση λόγω της σύγκρουσης των υπουργείων για τις αρμοδιότητες πληροφορηθήκαμε ότι θα γίνουν δύο νόμοι. Αργότερα ακούσαμε ότι θα γίνουν τρεις. Ύστερα ακούσαμε ότι θα γίνουν τέσσερις. Τώρα δεν ξέρουμε ούτε πόσοι θα γίνουν ούτε πότε θα έρθουν. Το γεγονός είναι ότι μέχρι στιγμής ούτε μία αράδα περιβαλλοντικής νομοθεσίας δεν έχει φτάσει στη

Βουλή. Κατά τ' άλλα ομιλούμε περί εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Αλλά ακόμα κι αν υποθέσουμε ότι, ως δια μαγείας, αύριο αποκτούμε περιβαλλοντική νομοθεσία, δεν υπάρχει υποδομή για να την εφαρμόσουμε. Δεν υπάρχει υποδομή! Και υποτίθεται επίσης ότι έχουμε αναλάβει δέσμευση ότι από την 1 Ιανουαρίου 2003 θα είμαστε εναρμονισμένοι, όχι μόνο στη θεωρία και στη νομοθεσία, αλλά και στην πράξη.

Είναι χαρακτηριστικές, κύριοι συνάδελφοι, οι αυστηρές παρατηρήσεις στα θέματα περιβάλλοντος που περιέχονται στην πρόσφατη έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πρόοδο της Κύπρου προς την ένταξη. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι από τις έξι χώρες της ομάδας που συμπορευόμαστε μαζί για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ σε όλα τα άλλα κεφάλαια λιγότερο ή περισσότερο η Κύπρος προηγείται, στο κεφάλαιο του περιβάλλοντος είμαστε τελευταίοι με μεγάλη διαφορά από την πέμπτη χώρα. Δεν έχει προσεχθεί καθόλου από την κυβέρνηση και το λαλίστατο υπουργό της η προειδοποίηση του εκπροσώπου της διαπραγματευτικής ομάδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε επίσημη συνεδρία της Μικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Κύπρου - Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι «αν η Κύπρος δεν προσέξει τον τομέα του περιβάλλοντος, είναι δυνατό να έχετε δυσάρεστες εκπλήξεις, όσον αφορά την ίδια την ένταξή σας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.», για να προσθέσει ότι το περιβάλλον δεν είναι ένα από τα είκοσι επτά κεφάλαια της εναρμόνισης, αλλά μέγιστη προτεραιότητα για το μέλλον της Ευρώπης.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, έχω τη γνώμη ότι είναι ντροπή να ασχολούμαστε με την προστασία και το σεβασμό του περιβάλλοντος της πατρίδας μας, επειδή μας αναγκάζει η Ευρώπη και όχι από αγάπη και σεβασμό προς τον τόπο μας και τις γενιές που έρχονται.

Παρ' όλα αυτά είναι ισχυρή μου πεποίθηση από τη μακρά μου εμπειρία και τη συμμετοχή μου από την ίδρυσή της στην επιτροπή Περιβάλλοντος μέχρι σήμερα και

από την τελευταία πενταετή μου προεδρία στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος ότι, δυστυχώς, με την πλήρη έλλειψη περιβαλλοντικής πολιτικής της κυβέρνησης και με την αυταρχική νοοτροπία του αρμόδιου Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, ο οποίος στερείται ακόμη και στοιχειώδους περιβαλλοντικής αντίληψης, δυστυχώς δεν υπάρχει άλλος τρόπος να περισωθεί ότι είναι δυνατόν από το κυπριακό περιβάλλον παρά μόνον μέσα από τη συμμόρφωση προς τα ισχύοντα στην Ευρώπη ως αναγκαιότητα επιβαλλόμενη για την εναρμόνιση και ως προϋπόθεση απολύτως αναγκαία για την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Μήπως, κύριοι συνάδελφοι, έχουμε προσέξει ποιες είναι οι προτεραιότητες που έθεσε η σουηδική προεδρία, αναλαμβάνοντας μόλις προχθές τα ηνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Είναι τα τρία “Ε”: “Enlargement - Environment - Employment”, δηλαδή “Διεύρυνση - Περιβάλλον – Απασχόληση”. Μείζων στόχος η διεύρυνση. Κατά τα λοιπά προτεραιότητα είναι ο σεβασμός, η διαχείριση και η ανάπτυξη του περιβάλλοντος. Όταν το Ιούνιο ήμασταν, αντιπροσωπία της Βουλής μας, στη Σουηδία, οι συνάδελφοι του σουηδικού κοινοβουλίου μάς είπαν: «Πρώτα είναι το περιβάλλον και ύστερα τα υπόλοιπα». Γιατί, αν τον έναν ή τον άλλο οικονομικό στόχο δεν τον πετύχουμε φέτος, μπορούμε να τον πετύχουμε του χρόνου. Αν όμως καταστρέψουμε φέτος το περιβάλλον, είναι για πολλές δεκαετίες ή για πάντα κατεστραμμένο. Γι’ αυτό θεωρούν εκείνοι ότι η προτεραιότητα του περιβάλλοντος δεν είναι μια από τις πολλές πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά είναι η επένδυση του ευρωπαϊκού μέλλοντος.

Η κυβέρνηση και ο υπουργός της επ’ αυτού του θέματος, κύριοι συνάδελφοι, είναι επικίνδυνοι με την αντιπεριβαλλοντική τους πολιτική. Είναι επικίνδυνοι, και δεν είναι υπερβολή, γιατί θέτουν σε κίνδυνο την ίδια την ενταξιακή μας προοπτική. Και δεν είναι υπερβολή, επαναλαμβάνω. Και να το προσέξουν πολύ, γιατί τα περιβαλλοντικά αδιέξοδα στα οποία οδηγούν την κοινωνία μας θα τα πληρώσει ο τόπος πολύ ακριβά

ακόμη και στις μεγάλες εθνικές μας επιλογές. Και η ευρωπαϊκή επιλογή χαρακτηρίστηκε, και ορθά, από τον αρχηγό του κυβερνητικού κόμματος ως η “κορωνίδα των πολιτικών μας πρωτοβουλιών”. Ας διασφαλίσουν την κορωνίδα των πολιτικών μας πρωτοβουλιών.

Στο κεφάλαιο που ονομάζεται περιβάλλον η μοναδική, ίσως, ελπιδοφόρα διαπίστωση που θα μπορούσε να γίνει είναι η εντεινόμενη ευαισθητοποίηση της κυπριακής κοινωνίας, η κινητοποίηση και η συμμετοχή των πολιτών που διεκδικούν πια την προστασία του περιβάλλοντος και τη συνακόλουθη ποιότητα ζωής σαν ατομικό και κοινωνικό δικαίωμα του σύγχρονου ανθρώπου. Σ’ αυτή τη θετική εξέλιξη ουσιαστική και αξιόλογη είναι η συμβολή του περιβαλλοντικού και οικολογικού κινήματος του τόπου μας με τη δραστηριότητα, τη φαντασία, την πρωτοτυπία και την ανιδιοτέλεια που το διακρίνει.

Παράλειψη, επίσης, θα ήταν, αν δε γινόταν αναφορά στην προσφορά της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του αρμόδιου υπουργείου, παρά την ανεπαρκή της στελέχωση και παρά το αντιεπιστημονικό και αυταρχικό κλίμα που επιβάλλεται άνωθεν στο Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Η συζήτηση του προϋπολογισμού φέτος πήρε χρώμα, κύριε Πρόεδρε, αλλά πήρε και ζωντάνια με τις παρεμβάσεις των βουλευτών. Ακούσαμε αρκετές ενδιαφέρουσες απόψεις από αρκετούς συναδέλφους. Ακούσαμε ακόμη και τους πιο ηχηρούς πολυβολισμούς εναντίον της κυβέρνησης από την πλευρά εκείνων που θα υπερψηφίσουν τους προϋπολογισμούς.

Εμείς δε συμφωνούμε με την αντίληψη ότι η συζήτηση του προϋπολογισμού είναι περίπου μια τυπική, τεχνοκρατική διαδικασία μέσα από την οποία απλώς παρέχεται η οικονομική δυνατότητα στο κράτος να συνεχίσει να λειτουργεί. Εμείς θεωρούμε ότι είναι μια κορυφαία κοινοβουλευτική διαδικασία δημοκρατικού διαλόγου όπου συζητείται το

συνολικό έργο της κυβέρνησης, όπου οι πολιτικές δυνάμεις κρίνουν, εισηγούνται και ψηφίζουν ανάλογα με την ιδεολογική και πολιτική τους τοποθέτηση.

Σ' αυτό το προεδρικό, μάλιστα, σύστημα, όπως είναι το δικό μας, όπου η κυβέρνηση συνταγματικά δε χρειάζεται την ψήφο εμπιστοσύνης του κοινοβουλίου, η συζήτηση του προϋπολογισμού αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία, καθώς αποτελεί τη μοναδική ευκαιρία για μια εφ' όλης της ύλης συζήτηση, πολιτική συζήτηση για τη διακυβέρνηση της χώρας, για τη διαχείριση των μεγάλων και κρίσιμων εθνικών θεμάτων. Αλλά σ' αυτή τη συζήτηση, κύριε Πρόεδρε, δεν κρίνεται μόνο η κυβέρνηση. Κρίνονται και τα κόμματα για τις απόψεις μας, για την πολιτική μας, για τις προτάσεις μας, για την ευθύτητα, το ύφος και το ήθος του πολιτικού τους λόγου. Και οι κρίνοντες κρίνονται. Με αυτή την αντίληψη και χωρίς να μηδενίζουμε και να ισοπεδώνουμε το έργο της κυβέρνησης, θεωρούμε ότι οι διαφωνίες μας είναι τέτοιες και τόσες που επιβάλλουν την καταψήφιση του προϋπολογισμού πλην, βεβαίως, των κονδυλίων που αφορούν την άμυνα και τους πρόσφυγες για τους γνωστούς λόγους αρχής και ευαισθησίας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ηλιάδη. Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Γιώργος Λιλλήκας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και παρακαλώ να ετοιμάζεται ο κ. Αντώνης Καράς.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συζήτηση των προϋπολογισμών του κράτους φυσιολογικά επικεντρώνεται στην πολιτική που η κυβέρνηση έχει ασκήσει τον προηγούμενο ή τα προηγούμενα χρόνια, όπως και στην πολιτική που προτίθεται να ακολουθήσει κατά το τρέχον έτος. Λογικό και υγιές είναι τα κόμματα, πέρα από την αξιολόγηση του έργου που έκανε ή δεν έκανε η

κυβέρνηση, να υποβάλλουν και τις εισηγήσεις τους για τα διάφορα ζητήματα που απασχολούν τον τόπο. Υγιές ακόμη θα ήταν η κυβέρνηση και το κυβερνών κόμμα να ακούνε με προσοχή τις εκτιμήσεις και εισηγήσεις των κομμάτων της αντιπολίτευσης και να τις αξιοποιούν θετικά. Έτσι, και ο τόπος θα εξυπηρετείτο καλύτερα και οι ίδιοι θα εβοηθούντο στο να παραγάγουν το νέο έργο.

Αντί τούτου, εδώ και δύο ημέρες παρακολουθούμε τους συναδέλφους βουλευτές του ΔΗΣΥ να αναλώνουν όλη τους την προσπάθεια, για να επιτύχουν ουσιαστικά δύο στόχους. Ο πρώτος στόχος είναι η απόλυτη ωραιοποίηση των πραγμάτων, σε σημείο που το μόνο πράγμα που έμεινε να μας πουν είναι ότι αυτή η κυβέρνηση, η αγγελικά καθοδηγούμενη, δημιούργησε στην Κύπρο τον επίγειο παράδεισο. Και εμείς οι αγάριστοι, ο κυπριακός λαός ο αγνώμων, δεν το βλέπουμε· δεν το αναγνωρίζουμε. Αν έτσι έχουν τα πράγματα, τότε νομίζω ότι ισχύει η γνωστή έκφραση του Μπρεχτ, την οποία παραφράζοντας απευθύνω στην κυβέρνηση και στην ηγεσία του ΔΗΣΥ: «Αφού αυτός ο λαός δεν εκτιμά το έργο σας, πρέπει, κύριοι κυβερνώντες, να αλλάξετε λαό!».

Αφού αυτός ο λαός δε βλέπει ότι του παρέχετε τις καλύτερες κοινωνικές παροχές, την ποιοτικότερη παιδεία, τα καλύτερα νοσοκομεία, τις ιδανικότερες συνθήκες ζωής, χωρίς έγκλημα και ναρκωτικά, τότε ο λαός αυτός είναι ανεπαρκής και σας πέφτει λίγος. Αλλάξετε λαό!

Ο δεύτερος στόχος τους είναι η αντίκρουση της κριτικής των αντιπολιτευτικών κομμάτων με την αφοριστική έκφραση “στείρα αντιπολίτευση”. Με αυτό τον τρόπο δεν μπαίνουν στην υποχρέωση να απαντήσουν στα συγκεκριμένα ζητήματα και ερωτήματα που οι βουλευτές της αντιπολίτευσης εγείρουν. Πιστεύουν ότι εξοφλούν την υποχρέωσή τους με το να παραθέτουν διάφορους αριθμούς τους οποίους διαμορφώνουν ανάλογα, όπως τους βολεύει καλύτερα. Τη μια προσθέτοντας ανόμοια στοιχεία για να διογκωθεί ένας αριθμός, την άλλη διαιρώντας διά του συνόλου για να

εστιαστούν σε ένα ποσοστό επί τοις εκατόν, και πάει λέγοντας. Μέχρι που ακούσαμε χθες το αμίμητο, ότι η Κύπρος, ενώ διαθέτει το 21% του κρατικού προϋπολογισμού για κοινωνικές παροχές έναντι του 41% που είναι ο μέσος όρος στην Ευρώπη, κατά κεφαλήν διαθέτουμε περισσότερο από τους Ευρωπαίους.

Εάν οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού έμπαιναν στον κόπο να συγκρίνουν μόνο κάποια στοιχεία που αφορούν τα οικογενειακά επιδόματα που ισχύουν στις χώρες της ΕΕ, όπως μας έχουν δοθεί από το Υπουργείο Εργασίας, όταν συζητούσαμε στην επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού τον προϋπολογισμό του υπουργείου, πιστεύω ότι θα απέφευγαν αυτές τις μεγαλόσχημες δηλώσεις.

Πολύ επιγραμματικά, γιατί δε θέλω να τα διαβάσω σε λεπτομέρεια, αναφέρω ότι, ενώ στην Κύπρο -και δεν αναφέρομαι στις πολύτεκνες οικογένειες- προσφέρουμε έκπτωση από το φορολογικό εισόδημα μόνο £500 για κάθε εξαρτώμενο παιδί, που για πολλές οικογένειες δεν έχει καμία χρηματική αξία, γιατί πολλές έχουν λιγότερο από το φορολογικό εισόδημα, γι' αυτές τις οικογένειες που φορολογούνται με 40% σημαίνει ότι τους παρέχει το κράτος ένα επίδομα της τάξης των £250 περίπου το χρόνο για τις πολύ πλούσιες οικογένειες. Όσον αφορά την Ευρώπη, επειδή εμείς κομπάζουμε ότι προσφέρουμε καλύτερες και πολύ περισσότερες κοινωνικές παροχές, αναφέρω ενδεικτικά ως παράδειγμα το Βέλγιο, όπου το πρώτο παιδί παίρνει 67 ευρώ το μήνα επίδομα, όχι έκπτωση από το φόρο εισοδήματος, το δεύτερο παιδί 124 ευρώ το μήνα, το τρίτο 185 ευρώ το μήνα. Στη Δανία το πρώτο παιδί παίρνει 1.500 ευρώ το χρόνο. Στη Γερμανία το πρώτο παιδί παίρνει 1.600 ευρώ το χρόνο. Πέρα απ' αυτά, δίνονται συμπληρωματικά επιδόματα στα παιδιά με ειδικές ανάγκες για την έναρξη του σχολικού έτους, στις μητέρες που είναι χωρίς σύζυγο, και πάει λέγοντας. Θα καταθέσω στη γραμματεία της ολομέλειας τα στοιχεία, για να μπορούν όσοι συνάδελφοι επιθυμούν να

συγκρίνουν τις κοινωνικές παροχές που παίρνουν στην Ευρώπη οι οικογένειες με αυτές που παίρνουν στην Κύπρο.

(Σε αυτό το σημείο ο κ. Λιλήκας καταθέτει τον κατάλογο με τα συγκριτικά στοιχεία στη γραμματεία της ολομέλειας.)

Οικογενειακές παροχές στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το έτος 1999

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΠΙΔΟΜΑ					ΆΛΛΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ
ΧΩΡΑ	ΠΛΗΡΩΜΗ ΑΠΟ	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ	ΟΡΙΟ ΗΛΙΚΙΑΣ	ΜΗΝΙΑΙΟ ΥΨΟΣ	
Βέλγιο	1ο παιδί	Άσκηση επαγγέλματος.	18 ετών 25 ετών, αν φοιτούν.	1ο παιδί: €67 2ο παιδί: €124 3ο παιδί και τα επόμενα: €165	Συμπληρωματικό επίδομα ειδικό για ανάπηρα παιδιά.
Δανία	1ο παιδί	Το παιδί πρέπει να διαμένει στη Δανία και ένας από τους γονείς να πληρώνει φόρους στη Δανία.	18 ετών	Παιδί από 0-3 ετών: €126 Παιδί από 3-7 ετών: €114 Παιδί από 7-18 ετών: €91	Συμπληρωματικό επίδομα για κάθε παιδί μονογονικής οικογένειας.
Γερμανία	1ο παιδί	Κατοικία στη Γερμανία.	18 ετών 21 ετών για	1ο παιδί: €128 2ο παιδί: €128	-Επίδομα για παιδιά μέχρι έξι ετών μονογονικής

			ανέργους και διαθέσιμους για εργασία. 27 ετών, αν φοιτούν.	3ο παιδί: €153 4ο παιδί και τα επόμενα: €179	οικογένειας. -Επίδομα ανατροφής παιδιού για τους πρώτους 24 μήνες από τη γέννησή του.
Ελλάδα	1ο παιδί	Πενήντα μέρες ασφάλισης το προηγούμενο έτος.	18 ετών 22 ετών, αν φοιτούν.	Κάτω από ένα καθορισμένο οικογενειακό εισόδημα: 1ο παιδί: €4.95 2ο παιδί: €17 3ο παιδί: €37 4ο παιδί: €44 Για κάθε επιπρόσθετο παιδί: €7.64	Επίδομα για γονείς αναπήρων παιδιών. -Επίδομα τέκνων στις μη εργαζόμενες μητέρες των οποίων οι σύζυγοι καλούνται υπό τα όπλα. -Επίδομα τέκνων στις εργαζόμενες μητέρες των οποίων οι σύζυγοι κρατούνται στις φυλακές. -Ειδικό επίδομα για μεγάλες

					οικογένειες με περισσότερα από 3 παιδιά.
Γαλλία	1ο παιδί	Το παιδί να κατοικεί στη Γαλλία.	20 ετών και το εισόδημα να μην ξεπερνά το 55% του κατώτατου μισθού.	2 παιδιά: €105 3 παιδιά: €239 4 παιδιά: €373 5 παιδιά: €507 6 παιδιά: €642 Για κάθε επιπρόσθετο παιδί: €134	-Επίδομα για μικρά παιδιά μέχρι 3 ετών (με βάση οικονομικά κριτήρια). -Επίδομα για μονογονική οικογένεια. -Επίδομα για στήριξη παιδιών που δεν αναγνωρίζονται από τους γονείς τους. -Διάφορα ειδικά επιδόματα για ανάπηρα παιδιά. -Επίδομα για την αρχή του σχολικού έτους (με βάση οικονομικά κριτήρια).
Ιταλία	1ο παιδί		18 ετών.	Το ύψος του επιδόματος	

				εξαρτάται από το οικογενειακό εισόδημα και από τον αριθμό των μελών της οικογένειας.	
Φινλανδία	1ο παιδί	Το παιδί να κατοικεί στη Φινλανδία.	17 ετών	1ο παιδί: €90 2ο παιδί: €110 3ο παιδί: €131 4ο παιδί: €152 5ο παιδί και για κάθε επιπρόσθετο παιδί: €172	-Συμπληρωματικό επίδομα για παιδιά μονογονικών οικογενειών. -Ειδικό επίδομα για παιδιά με αναπηρίες. -Επίδομα για φροντίδα παιδιών μέχρι 3 ετών στο σπίτι.
Σουηδία	1ο παιδί	Το παιδί και ένας από τους γονείς να κατοικεί στη Σουηδία για τουλάχιστον έξι μήνες.	16 ετών (άλλο παρόμοιο επίδομα δίδεται για	€79 Συμπλήρωμα για μεγάλη οικογένεια: 3ο παιδί: €21	Επίδομα παιδιών μονογονικής οικογένειας.

			παιδιά που φοιτούν στο γυμνάσιο).	4ο παιδί: €63 5ο παιδί και περισσότερα παιδιά: €79.	
Ηνωμένο Βασίλειο	1ο παιδί	Το παιδί και ο αιτητής να βρίσκονται στη χώρα, ο αιτητής να μην υπόκειται σε περιορισμούς σε σχέση με τη διαμονή του και το παιδί να ζει μαζί με τον αιτητή (ή ο αιτητής να συνεισφέρει στη συντήρηση του παιδιού).	18 ετών 19 ετών, αν φοιτούν.	Μεγαλύτερο δικαιούχο παιδί ζευγαριού: €70 Μονογονικής οικογένειας: €104 Κάθε άλλο παιδί: €57	Επίδομα εργαζομένων οικογενειών με παιδιά (ανάλογα με τα εισοδήματα).

Όλες αυτές οι αληθείες με τους παραφουσκωμένους αριθμούς που μας έχουν παραθέσει οι συνάδελφοι του ΔΗΣΥ δεν μπορεί παρά να μας θυμίζουν το φαινόμενο της φούσκας του χρηματιστηρίου. Κάποιοι, φαίνεται, θεώρησαν ότι, αφού οι μετοχές φουσκώνουν, γιατί να μη φουσκώνουν και τα οικονομικά στοιχεία των προϋπολογισμών.

Το ότι οι βουλευτές του κυβερνώντος κόμματος θα υποστήριζαν το κυβερνητικό έργο ήταν αναμενόμενο, αλλά αναμέναμε να έχουν ένα μέτρο στις υπερβολές τους. Αναμέναμε να σεβαστούν, σε κάποιο έστω βαθμό, τη νοημοσύνη τόσο των άλλων συναδέλφων τους όσο και του κυπριακού λαού. Δεν αναμέναμε όμως εκείνο που αποτελεί αποτυχία να το παρουσιάζουν ως επιτυχία. Εκείνο που στερούν από τους Κύπριους πολίτες να το παρουσιάζουν ως πολυεύσπλαχνη προσφορά. Γιατί αυτό έκανε χθες ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ κ. Αναστασιάδης. Θέλοντας να μας αποδείξει πόσο ευεργετική πολιτική έχει η κυβέρνηση για το λαό μας, στη σελίδα 7 της ομιλίας του αναφέρει ότι η κυβέρνηση διέθεσε £9 εκατομ. το 2000 για την αποστολή ασθενών στο εξωτερικό για θεραπεία.

Αυτό είναι το όραμα της κυβέρνησης, κύριε Αναστασιάδη; Το όραμα εξαντλείται με το να διαθέσει το 2001 £10 εκατομ. και το 2002, ας πούμε, £11 εκατομ. για αποστολή ασθενών στο εξωτερικό για θεραπεία; Έτσι κάνουν οι ευρωπαϊκές χώρες με τις οποίες θέλουμε να συγκρινόμαστε ή μήπως οι ευρωπαϊκές χώρες φροντίζουν να προσφέρουν τέτοιου επιπέδου ιατρικές υπηρεσίες στους πολίτες τους, που δε χρειάζεται να διασχίσουν θάλασσα για να τύχουν θεραπείας; Αν στα οκτώ χρόνια που είναι στην εξουσία ο ΔΗΣΥ διέθετε αυτά τα £9 με £10 εκατομ. το χρόνο, για να αναβαθμίσει τις ιατρικές υπηρεσίες στην Κύπρο, οι Κύπριοι πολίτες θα τύγχαναν θεραπείας στον τόπο τους. Θα απέφευγαν την ταλαιπωρία και τον εξευτελισμό, όταν υποχρεώνονται να

κτυπούν πόρτες, για να πετύχουν ταχύτερη μετάβασή τους στο εξωτερικό. Και ίσως να προσελκύαμε και ασθενείς στην Κύπρο από τις γύρω χώρες.

Εμείς σε καμία περίπτωση δεν αμφισβητήσαμε ότι η κυβέρνηση παράγει έργο. Όλες οι κυβερνήσεις παράγουν ένα ελάχιστο έργο, που είναι αυτονόητο. Όμως μια κυβέρνηση κρίνεται πάνω σε τρία επίπεδα: Πόσο έργο παρήγαγε, πόσο καλά ή κακά το παρήγαγε και τι έργο όφειλε να παραγάγει και παρέλειψε να το πράξει. Όταν κάποιος επιχειρήσει να προσεγγίσει την κυβερνητική πολιτική από αυτή τη σκοπιά, θα διαπιστώσει ότι η κυβέρνηση του ΔΗΣΥ αρκέστηκε στο ελάχιστο έργο, εκείνο που οι συνθήκες την ανάγκασαν, όπως για παράδειγμα αποζημιώσεις στους γεωργοκτηνοτρόφους λόγω της ανομβρίας ή εκείνο το έργο που η Βουλή με δική της πρωτοβουλία και αποφάσεις την υποχρέωσε. Ενδεικτική ήταν η ομιλία του αγαπητού συναδέλφου κ. Λευτέρη Χριστόφορου, ο οποίος, μιλώντας για πολιτική έναντι των προσφύγων, ενώ στην αρχή επιχείρησε να τα παρουσιάσει όλα ρόδινα, όταν υπέβαλε στον εαυτό του το ρητορικό ερώτημα αν όσα έγιναν είναι επαρκή, υποχρεώθηκε να στραφεί στον Υπουργό Οικονομικών, για να του πει ότι είναι λίγα και χρειάζονται περισσότερα κονδύλια και έργα για τους προσφυγικούς συνοικισμούς.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, οι πρόσφατες δηλώσεις του κ. Πρόντι και του Γερμανού Υπουργού Εξωτερικών κ. Φίσερ αποδεικνύουν ότι κάποιοι στην Ευρώπη δεν επιθυμούν ένταξη της Κύπρου πριν από τη λύση του Κυπριακού. Είναι εμφανές ότι κάποιοι δε θέλουν να καταστήσουν το Κυπριακό δικό τους πρόβλημα ούτε να το προσθέσουν στην ήδη βεβαρημένη ατζέντα τους με την Τουρκία. Αυτή η προσέγγιση δίνει ερείσματα στην Τουρκία να συνεχίσει και να οξύνει την αδιάλλακτη στάση της. Οι δηλώσεις των Ευρωπαίων αξιωματούχων είναι ανησυχητικές.

Πιο ανησυχητικές όμως είναι οι καθησυχαστικές δηλώσεις των εκπροσώπων της κυπριακής κυβέρνησης. Είτε η κυβέρνησή μας κρίνει ειλικρινά ότι μπλοφάρουν οι

Ευρωπαϊοί αξιωματούχοι και ηγέτες είτε, ως συνήθως, προσπαθεί να ωραιοποιήσει τα πράγματα για λόγους εσωτερικής κατανάλωσης. Στην πορεία μας προς την ΕΕ έχουμε ακόμη πολύ δρόμο να διανύσουμε. Και πολλοί θα είναι οι σκόπελοι που θα συναντήσουμε στο δρόμο μας. Δεν πρέπει ακόμη να ξεχνάμε ότι η ένταξη μιας χώρας στην ευρωπαϊκή οικογένεια απαιτεί όχι μόνο απόφαση των θεσμών της ΕΕ, αλλά και επικύρωση από όλα τα εθνικά κοινοβούλια των χωρών μελών. Θα πρέπει λοιπόν να αφαιρέσει η κυβέρνηση τα γυαλιά οφθαλμαπάτης και να στρωθεί στη δουλειά βάσει ενός στρατηγικού προγράμματος, αξιοποιώντας τόσο το κοινοβούλιο όσο και τα πολιτικά κόμματα, για να φθάσουμε στο ποθητό αποτέλεσμα της ένταξης.

Βέβαια, μια τέτοια προσέγγιση, που θα εξυπηρετούσε την υπόθεση της Κύπρου, προϋποθέτει πολιτική συνέπεια και αποφυγή του πειρασμού “εκμετάλλευσης” της ΕΕ είτε για εξυπηρέτηση μικροκομματικών εκλογικών σκοπιμοτήτων είτε για επιβεβαίωση πολιτικών θέσεων που δεν έχουν σχέση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

Το τελευταίο διάστημα, τα ηγετικά στελέχη του ΔΗΣΥ, σε μια προσπάθειά τους να αποπροσανατολίσουν τον κυπριακό λαό από τα σοβαρά προβλήματα που τον απασχολούν και ελπίζοντας να περιορίσουν τις διαρροές που γνωρίζει το κυβερνών κόμμα, εξαπέλυσαν μια καλά ενορχηστρωμένη καμπάνια παραπληροφόρησης και κινδυνολογίας. Απ’ αφορμή την ομιλία του κ. Χριστόφια στο συνέδριο του ΑΚΕΛ, στην οποία επισημάνθηκαν κάποια κακώς έχοντα στην ΕΕ, όπως το ψηλό ποσοστό ανεργίας, που ξεπερνά το 10%, και η αποτυχία της ΕΕ να μετατραπεί σε ένωση των λαών, ο κ. Αναστασιάδης και άλλα στελέχη του ΔΗΣΥ επιδόθηκαν σε μια έντονη προσπάθεια να πείσουν τον κυπριακό λαό ότι το ΑΚΕΛ αντιτίθεται στην ένταξη της Κύπρου.

Με μια περίεργη συλλογιστική ή καλύτερα “ασοφιστεία” κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι, αφού το ΑΚΕΛ έχει άποψη για τα τεκταινόμενα στην ΕΕ και αφού,

όταν η Κύπρος καταστεί μέλος της, το ΑΚΕΛ εργαστεί για να αλλάξει η φυσιογνωμία και ο χαρακτήρας της, τότε το ΑΚΕΛ πρέπει να είναι ενάντια στην ΕΕ. Και ως επιστέγασμα αυτής της εσχατολογίας μάς λέχθηκε ότι, αν το ΑΚΕΛ καταστεί κυβέρνηση, τότε υπάρχει κίνδυνος να μη μας δεχθούν στην ΕΕ.

Από αυτή την εσχατολογική ανάλυση προκύπτουν κάποια ερωτήματα στα οποία ο κ. Αναστασιάδης θα πρέπει να δώσει απάντηση. Πρώτον, ο ΔΗΣΥ δεν έχει άποψη για την οικονομική και κοινωνική πολιτική στην ΕΕ; Δεύτερον, όσοι έχουν άποψη και θέλουν ή επιδιώκουν αλλαγές και βελτιώσεις στην ΕΕ θεωρούνται επικίνδυνοι και αντιευρωπαϊστές; Τρίτον, όταν δηλαδή ένα κόμμα θέλει αλλαγές στην Κύπρο και στην πολιτική της εκάστοτε κυβέρνησης είναι εχθρός της Κύπρου; Τέταρτον, όταν ο κ. Σρέτερ και ο κ. Ζοσπέν αποφασίζουν στα πλαίσια της Διεθνούς Σοσιαλιστικής ότι θα πρέπει η ΕΕ να αποκτήσει πιο κοινωνικό πρόσωπο, είναι μήπως πολέμιοι της ΕΕ και της ευρωπαϊκής ιδέας; Πέμπτον, γιατί προσκάλεσαν τον αντιευρωπαϊστή κ. Καραμανλή να μιλήσει σε ημερίδα του ΔΗΣΥ, αφού ο κ. Καραμανλής επισήμανε σοβαρές αδυναμίες και ελλείψεις στην κοινωνική πολιτική και στο χαρακτήρα της ΕΕ; Έκτον, θέλουν ΕΕ που να αποφασίζει ποιος θα κυβερνά την Κύπρο, και όχι οι Κύπριοι; Γιατί αυτό σημαίνει, όταν λένε ότι η ΕΕ δε θα δεχθεί την Κύπρο, αν στην κυβέρνηση βρίσκεται το ΑΚΕΛ. Νομίζω ότι έχουν πολύ λανθασμένη εντύπωση για το πώς λειτουργεί η ΕΕ, η οποία και την κριτική δέχεται και σε καμιά περίπτωση δε λειτουργεί ως αποικιοκράτης. Τελικά ο ΔΗΣΥ θέλει την Κύπρο ισότιμο μέλος ή αποικία της ΕΕ; Γιατί, αν τη θέλει ως ισότιμο μέλος, θα πρέπει να αποβάλει αυτή τη νοοτροπία του υποτελούς υπηκόου και να συμπεριφερθεί με αξιοπρέπεια. Δε θα γίνουμε δεκτοί στην ΕΕ ούτε θα τύχουμε σεβασμού και εκτίμησης, αν απευθυνόμαστε σ' αυτήν έρποντες και λείχοντες.

Πέραν όμως όλων αυτών, η ηγεσία του ΔΗΣΥ θα πρέπει να ξεκαθαρίσει πότε επιτέλους μας λέει την αλήθεια. Όταν από τηλεοράσεως ο κ. Προδρόμου και άλλοι

βουλευτές του κόμματος δηλώνουν ότι το ΑΚΕΛ είναι ενάντια στην ΕΕ ή όταν από το βήμα της Βουλής ο κ. Αναστασιάδης δηλώνει ότι όλες οι πολιτικές δυνάμεις είναι ομόφωνες; Στην ομιλία του στη Βουλή πριν από δύο ημέρες έλεγε επί λέξει: «Θα πρέπει να υπάρξει εντατικοποίηση των ενεργειών της κυβέρνησης και της πολιτικής ηγεσίας, μέσα σε πνεύμα συλλογικότητας, ώστε μαζί να υλοποιήσουμε τον κοινό ευρωπαϊκό μας στόχο». Πότε λοιπόν μας λένε την αλήθεια;

Διαφορές ανάμεσα στα κόμματα, όσον αφορά τις αλλαγές που θα πρέπει να γίνουν στην Κύπρο στα πλαίσια της εναρμόνισης, υπάρχουν. Όλα τα πολιτικά κόμματα υιοθετούν ό,τι προβλέπει το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Ο ΔΗΣΥ έχει την τάση να τα αποδέχεται όλα χωρίς διαπραγμάτευση. Εμείς και άλλες πολιτικές δυνάμεις, για κάποια σημαντικά για την Κύπρο ζητήματα, λέμε ότι πρέπει να αγωνιστούμε για να επιτύχουμε καλύτερους όρους, όπως πέτυχαν πριν από εμάς άλλες χώρες, είτε ακόμη να διεκδικήσουμε κάποια μεγαλύτερη μεταβατική περίοδο πριν από την εφαρμογή του ευρωπαϊκού κεκτημένου σε κάποια ζητήματα, περιορίζοντας έτσι κάποιες αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία μας. Εμείς ζητάμε όπως η ΕΕ χρηματοδοτήσει μέρος από το κόστος της εναρμόνισης που κυμαίνεται γύρω στο £1 δις και θα το επωμισθεί ο Κύπριος φορολογούμενος.

Ουσιαστικές διαφορές υπάρχουν και στο ζήτημα του εκσυγχρονισμού του κράτους. Σ' αυτό το ζήτημα η ηγεσία του ΔΗΣΥ και η κυβέρνηση βρίσκονται σε αντίθεση με όλες τις άλλες πολιτικές δυνάμεις.

Στην προσπάθειά τους να επιβάλουν τις θέσεις τους για ιδιωτικοποιήσεις δε διστάζουν να παραποιούν και αυτό ακόμη το ευρωπαϊκό κεκτημένο, το οποίο το μόνο που ζητά είναι συνθήκες υγιούς και ελεύθερου ανταγωνισμού, προστασία του καταναλωτή και κατά συνέπεια τερματισμό κάθε μονοπωλίου ή ολιγοπωλίου, ιδιωτικού ή κρατικού.

Τόσο η κυβέρνηση όσο και η ηγεσία του ΔΗΣΥ απέτυχαν να ξεγελάσουν τον κυπριακό λαό λέγοντάς του ότι η ΕΕ επιβάλλει τις ιδιωτικοποιήσεις. Αφού απέτυχαν σ' αυτή την προσπάθεια, τώρα άρχισαν να πλάθουν άλλους μύθους. Έτσι μας προέκυψε η θεωρία του “λιγότερου κράτους” και του “κράτους επιχειρηματία”.

Αναφερόμενος ο κ. Αναστασιάδης στο θέμα αυτό, είπε: «Το κράτος θα σταματήσει να παίζει το ρόλο του επιχειρηματία, θα σταματήσει να ασχολείται με δραστηριότητες ξένες προς την αποστολή του, τις οποίες αποδεδειγμένα μπορεί να αναλάβει με μεγαλύτερη επιτυχία και με σαφώς μικρότερο κόστος ή ιδιωτική πρωτοβουλία».

Ποιος είναι όμως αυτός, κύριοι συνάδελφοι, που καθορίζει ποια είναι τελικά η αποστολή του κράτους; Και ποιος είναι αυτός ο τομέας στον οποίο οι ιδιώτες επιχειρηματίες δεν έχουν δραστηριοποιηθεί; Σήμερα στην Κύπρο υπάρχουν και ιδιωτικά νοσοκομεία και ιδιωτικά σχολεία και ιδιωτικές τηλεπικοινωνίες και εταιρείες που παρέχουν ασφάλεια και πολλές άλλες υπηρεσίες. Τελικά, θα πρέπει το κράτος να πάψει να προσφέρει αυτές τις υπηρεσίες, επειδή τις προσφέρουν οι ιδιώτες; Και από πότε θεωρείται αυτονόητο ότι οι ιδιώτες μπορούν να προσφέρουν πάντοτε καλύτερη ποιότητα και φθηνότερη υπηρεσία από το κράτος;

Να υπενθυμίσουμε το παράδειγμα της Αγγλίας; Από τότε που ιδιωτικοποιήθηκε η παροχή νερού και οι σιδηροδρομικές συγκοινωνίες, εμφανίστηκαν σοβαρές μολύνσεις στο νερό λόγω της αύξησης της παρουσίας αρουραίων μέσα στο νερό και πολλαπλασιάστηκαν τα θανατηφόρα δυστυχήματα των τρένων. Όσοι παρακολουθούν το βρετανικό τύπο -υπενθυμίζω απλώς ότι τώρα δε λειτουργούν τα τρένα στην Αγγλία- πρέπει να έχουν διαβάσει ότι ογδόντα Εργατικοί βουλευτές ετοιμάζουν πρόταση, για να παρουσιάσουν στο κοινοβούλιο, για επανακρατικοποίηση των τρένων και του νερού.

«Ο Κύπριος πολίτης», είπε ο κ. Αναστασιάδης, «θα πάψει να είναι έρμαιο των επιλογών κάποιων γραφειοκρατών που πίσω από τα γραφεία τους και μακριά από τους πολίτες αποφασίζουν γι' αυτούς χωρίς αυτούς».

Είναι καιρός, κύριοι συνάδελφοι, να πάψει η ηγεσία του ΔΗΣΥ να υποσκάπτει το κράτος και τις κρατικές υπηρεσίες. Να πάψει να ππαίει για όλα τα κακά τους δημόσιους υπαλλήλους. Αν οι κρατικές υπηρεσίες αντιμετωπίζουν προβλήματα, αυτό οφείλεται στην κακοδιαχείριση από την κυβέρνηση, στην έλλειψη προγράμματος και ελέγχου από πλευράς της κυβέρνησης. Δεν είναι το κράτος ως μηχανισμός αλλά η κυβέρνηση που αποτυγχάνει στον εκσυγχρονισμό και στη μεταρρύθμιση του κράτους.

Εάν η δημόσια υπηρεσία δε διαθέτει δίκτυο πληροφορικής δεν είναι γιατί οι δημόσιοι υπάλληλοι δε θέλουν την πρόοδο, αλλά γιατί η κυβέρνηση στερείται προγραμματισμού και οράματος. Είναι γιατί με λανθασμένες επιλογές οδηγήθηκαν τα διάφορα τμήματα της κρατικής μηχανής να διαθέτουν σήμερα διαφορετικά και μη συμβατά μεταξύ τους συστήματα.

Ο εκσυγχρονισμός του κράτους αρχίζει από τον εκσυγχρονισμό της πολιτικής σκέψης και των αντιλήψεων τόσο της κυβέρνησης όσο και του εκάστοτε κυβερνώντος κόμματος. Όταν το κυβερνών κόμμα πάψει να αντιμετωπίζει το κράτος ως μια μηχανή που πρέπει να υπηρετεί την πολιτική των πελατειακών σχέσεων, τότε θα υπάρξει το πρώτο έδαφος για ένα δημιουργικό διάλογο.

Ένα ουσιώδες κεφάλαιο στην υπόθεση του εκσυγχρονισμού του κράτους είναι ο καθορισμός των σχέσεων κράτους-πολίτη. Το κράτος από τη φύση του ενσαρκώνει την ανώτατη μορφή εξουσίας. Ο βαθμός δημοκρατικότητας ενός κράτους καθορίζεται από το σεβασμό που το κράτος επιδεικνύει έναντι των πολιτών του. Εξαρτάται ακόμη από το σε ποιο βαθμό το κράτος εφαρμόζει την αρχή της ισοτιμίας και ισονομίας. Οι

ενέργειες και αποφάσεις του κράτους πρέπει να χαρακτηρίζονται από διαφάνεια και να υπόκεινται σε εύκολο και αποτελεσματικό έλεγχο από τους πολίτες.

Από τη λειτουργία του κυπριακού κράτους, αγαπητοί συνάδελφοι, λείπουν δύο βασικές αρχές, αυτή της επιβράβευσης και αυτή της τιμωρίας. Οι δημόσιοι λειτουργοί που επιτελούν ένα εξαιρετικό έργο δεν τυγχάνουν καμίας έστω ηθικής επιβράβευσης. Αντίστροφα, πολιτικοί προϊστάμενοι υπηρεσιών ή λειτουργοί οι οποίοι με την πλημμελή άσκηση των καθηκόντων τους προκάλεσαν οικονομικό ή άλλο κόστος στο κράτος δεν πληρώνουν κανένα τίμημα. Και, επειδή η πολιτική ευθιξία δεν ευδοκίμει στην Κύπρο, αλλά ούτε και ρυθμίζεται δυστυχώς με νόμους, επιβάλλεται η διαμόρφωση ενός νομικού πλαισίου για τις ποινικές και αστικές ευθύνες των υπουργών, των μελών των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών και των λειτουργών του κράτους.

Όσο πιο κοντά στους πολίτες βρίσκονται τα κέντρα λήψης αποφάσεων, τόσο πιο αποτελεσματικός έλεγχος υπάρχει. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου προγράμματος αποκέντρωσης των υπηρεσιών και εξουσιών του κράτους.

Η αναβάθμιση της τοπικής αυτοδιοίκησης αλλά και η αξιοποίηση της σύγχρονης τεχνολογίας μπορούν να συμβάλουν θετικά προς αυτή την κατεύθυνση.

Σε μια συνεχώς μεταβαλλόμενη κοινωνία, με όλο και πιο σύνθετα προβλήματα, η επιμόρφωση των δημόσιων λειτουργών είναι πέρα από απαραίτητη. Το κράτος μπορεί να διαμορφώσει τέτοια προγράμματα επιμόρφωσης, αλλά και να δώσει κίνητρα στους λειτουργούς για την ανάληψη πρωτοβουλίας στον τομέα της συνεχούς επιμόρφωσης.

Ένα τέτοιο μέτρο, με την ταυτόχρονη αυστηρή εφαρμογή της αρχής της αξιοκρατίας στις προσλήψεις και προαγωγές, θα προσδώσει νέο δυναμισμό στην κρατική μηχανή.

Στα πλαίσια μιας οικονομίας της αγοράς, το κράτος θα έχει να ανταγωνιστεί, στην παροχή κάποιων υπηρεσιών, τον ιδιωτικό τομέα. Αυτή η εξέλιξη μπορεί να αποβεί προς όφελος του πολίτη, εάν το κράτος εκσυγχρονίσει και αναβαθμίσει τις υπηρεσίες του και συνάμα ρυθμίσει τα πλαίσια του ανταγωνισμού και τα επίπεδα ασφάλειας και προστασίας του καταναλωτή.

Η ιδιωτικοποίηση κρατικών υπηρεσιών δεν οδηγεί πάντοτε, όπως συνηθίζεται να λέγεται από το ΔΗΣΥ, σ' έναν υγιή ανταγωνισμό ούτε και εξυπακούεται τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων, ιδιαίτερα στην κυπριακή πραγματικότητα με τις πολιτικές ιδιαιτερότητες και το μικρό μέγεθος της αγοράς.

Μακριά λοιπόν από δόγματα, με τη σκέψη επικεντρωμένη στην καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής του και όχι την εξυπηρέτηση κομματικών σκοπιμοτήτων, μπορεί να διαμορφωθεί μέσα από τον πολιτικό διάλογο ένα πλαίσιο εκσυγχρονισμού του κράτους που θα διευρύνει τη δημοκρατία και θα διασφαλίζει την κοινωνική και οικονομική πρόοδο.

Οι απόψεις περί “λιγότερου κράτους” οδηγούν σε ένα κράτος που θα είναι απόν από το οικονομικό και κοινωνικό γίνεσθαι, ένα κράτος χωρίς κοινωνικό πρόσωπο και ρόλο. Αυτό δεν είναι εκσυγχρονισμός αλλά οπισθοδρόμηση. Ο εκσυγχρονισμός θέλει όραμα, αλλά και κοινωνική ευαισθησία.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Γιώργου Λιλήκα ο Πρόεδρος της Βουλής επέστρεψε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Αντώνης Καράς του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο προλαλήσας συνάδελφος προσπάθησε να μας πείσει με περισσή ικανότητα πως ό,τι λέγεται από το ΑΚΕΛ είναι σοφό, ιδιαίτερα όταν λέγεται από την ηγεσία. Δεν έχω καμιά αμφιβολία ούτε θέλω να αντισταθώ σε αυτή την άποψη. Κλείνοντας το συνέδριο ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ είπε κατηγορηματικά: «Είμαστε δημοκράτες, γιατί είμαστε κομμουνιστές». Δικαίωμά τους να είναι κομμουνιστές, αλλά διερωτώμαι, για να είσαι δημοκράτης, πρέπει να είσαι κομμουνιστής; Και ενώ περιέγραφε τη σοφία των κομμουνιστικών κομμάτων και ποιες προτάσεις κάμνει στην Κύπρο το ΑΚΕΛ, φρόντισε να παραλληλίσει την υπόθεσή τους με τον Ζοσπέν και τον Σρέντερ. Μα, αυτοί είναι σοσιαλδημοκράτες. Θα ήταν πιο πειστικός, κατά την άποψή μου, αν χρησιμοποιούσε τις δηλώσεις κάποιου κομμουνιστή ηγέτη. Και ενώ οι ίδιοι διακηρύττουν ότι είναι κομμουνιστές, εντούτοις αρνούνται ότι έχουν ένα κομμουνιστικό πρόγραμμα, αρνούνται ότι έχουν κομμουνιστική πρόταση και προσπαθούν να συνδέονται με διάφορες άλλες προτάσεις. Όμως, δεν κάμνουν καμιά νέα πρόταση, καμιά δική τους πρόταση και άλλοτε επικαλούνται το μοντέλο της Κίνας, άλλοτε οραματίζονται παλιές εποχές και άλλοτε νεφελωδώς προσπαθούν να βρουν στίγματα για να καθορίσουν την πορεία τους.

Η διαφορά μας ασφαλώς είναι ότι εμείς, ο Δημοκρατικός Συναγερμός, έχουμε καθαρή πρόταση και η πρότασή μας είναι πορεία προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, μια πορεία χωρίς ενδοιασμούς, μια πορεία χωρίς δισταγμούς, μια πορεία χωρίς ενστάσεις ή όρους. Όταν ο Δημοκρατικός Συναγερμός το 1976 έθετε ως πορεία πλεύσης την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η απάντηση του ΑΚΕΛ ήταν «ΕΟΚ - ΝΑΤΟ το ίδιο συνδικάτο». Αυτή ήταν η θέση του ΑΚΕΛ το 1976. Μετά από είκοσι χρόνια και από την ανάγκη της αλλαγής στο εσωτερικό, αναγκάστηκε το ΑΚΕΛ να συρθεί στο να πάρει αυτή τη θέση, καθυστερημένα δηλαδή κατά είκοσι χρόνια, για να θέσουν και προϋποθέσεις.

Θέτουν τρεις βασικές προϋποθέσεις, ενώ βρισκόμαστε έξω από την Ευρωπαϊκή Ένωση και ενώ ο κοινός στόχος είναι να ενταχθούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όχι για ιδιαίτερα οικονομικούς λόγους αλλά προπάντων για λόγους επιβίωσης, θέλει το ΑΚΕΛ να πιστεύει ότι μπορεί, ενώ είμαστε απ' έξω, ενώ είμαστε στη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, εμείς η μικρή και τραυματισμένη Κύπρος να θέτουμε όρους στην ομάδα των δεκαπέντε για το τι είναι εμείς που θέλουμε, για να ενταχθούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση! Αυτό μου θυμίζει την περίπτωση που κάποιος πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας θέλει να εξασφαλίσει ρεύμα από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και πηγαίνει εκεί και τους λέει: «Κοιτάξτε, εγώ θα βάλω ρεύμα από την ΑΗΚ, αλλά θα σας βάλω και όρους». Ε, αν του βάλουν ρεύμα, σφυράτε μου. Αν αυτή είναι η πολιτική σας, να πιστεύετε δηλαδή ότι εσείς θα βάλετε όρους, για να ενταχθεί η Κύπρος, τότε σίγουρα δεν έχετε πρόταση ευρωπαϊκή, δεν έχετε πορεία ευρωπαϊκή αλλά ακριβώς μια πορεία αντιευρωπαϊκή.

Μιλώντας ψες από αυτό το βήμα ο φίλος μου Δώρος Χριστοδουλίδης, επέκρινε την κυβέρνηση ότι προμήθευσε τα άρματα T80U με ακατάλληλα καύσιμα και ότι αυτά τα άρματα έπαθαν βλάβη. Αυτή την ιστορία την ξεκίνησε ο συνάδελφος κ. Χριστοδουλίδης και πραγματικά θα επλήττετο το ηθικό του λαού, θα επολλαπλασιάζετο η αμφιβολία και η αμφισβήτηση στην Εθνική Φρουρά, αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν παρενέβαινε, πράγματι για να επιδείξει το αξιόμαχο των αρμάτων. Τα άρματα αυτά έχουν λάβει μέρος σε παρελάσεις, έχουν λάβει μέρος σε ασκήσεις και είναι απολύτως εντάξει και απολύτως επιτυχή. Τώρα, αν υπάρχει καλύτερο καύσιμο από αυτό που χρησιμοποιήθηκε, είναι ένα άλλο θέμα, αλλά δεν ήταν νομίζω σκάνδαλο, όπως ήθελε να το παρουσιάσει το ΑΚΕΛ ανεπιτυχώς.

Και βεβαίως επέκρινε και την πλειοψηφία της Βουλής, γιατί δέχθηκε να αγοράσουμε πυρομαχικά από την ελληνική βιομηχανία πυρομαχικών την ΠΥΡΚΑΛ,

διότι ήταν ακριβότερα. Ναι, ήταν ακριβότερα, όμως όσοι ψηφίσαμε να αγοραστούν, ψηφίσαμε κατά συνείδηση, λαμβάνοντας υπόψη τα τόσα πολλά που προσφέρει η Ελλάδα στην υπόθεση της Κύπρου, πόσος στρατός υπηρετεί εδώ, πόσα οπλικά συστήματα μας έχουν δώσει δωρεάν. Ναι, αποφασίσαμε να αγοράσουμε έστω και ακριβότερα από την Ελλάδα και, αν τεθεί ξανά το δίλημμα ενώπιον του Δημοκρατικού Συναγερμού, και πάλι θα ψηφίσουμε υπέρ. Δεν είμαστε αγνώμονες, δεν είμαστε αχάριστοι.

Προσπάθησε επίσης ο συνάδελφος μου ο αγαπητός να πείσει ότι και τα υπό συζήτηση για αγορά ελικόπτερα έπαιρναν τρία και μισό άτομα. Στη συνέχεια το τροποποίησε και μας πληροφόρησε ότι παίρνουν τρία κόμμα τέσσερα. Βεβαίως απάντησε και πάλιν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας με την πτήση προς την Πάφο, όπου συνολικά μπήκαμε δεκαπέντε άτομα στο ελικόπτερο, εκ των οποίων τα δώδεκα ήταν με τα όπλα τους και με πλήρη εξάρτυση και διατροφή. Και αυτό το επιχείρημα, αν το αφήναμε, θα προχωρούσε στο φορολογούμενο πολίτη ο οποίος δικαιολογημένα θα αμφέβαλλε ως προς την αποτελεσματικότητα της εξασφάλισης οπλικών συστημάτων.

Λέχθηκε το πρωί εδώ ότι υπάρχει μια καθυστέρηση στον προβιβασμό των συνταγματάρχων στην Εθνική Φρουρά. Και πρέπει εδώ να αποφασίσουμε, διότι η πειθαρχία και η ιεραρχία είναι βασικός παράγοντας στην εξασφάλιση μιας αξιόμαχης δύναμης. Αν θέλουμε πράγματι να σχηματίσουμε Εθνική Φρουρά που να έχει δομή ενός ευρωπαϊκού στρατού, πρέπει να δεχθούμε και τη θεωρία της πυραμίδας. Δεν μπορείς να έχεις δέκα στρατηγούς, ένας είναι ο αρχηγός, και στη συνέχεια ακολουθεί η πυραμίδα. Και είναι γεγονός ότι στο βαθμό του συνταγματάρχη έχει συσσωρευθεί μεγάλος αριθμός, ώστε δημιουργείται αγκύλωση μέσα στη λειτουργία της δύναμης και πρέπει να εξευρεθεί ένας τρόπος εξόδου από την Εθνική Φρουρά καταξιωμένων στελεχών, στελεχών τα οποία πρόσφεραν πάρα πολλά. Στελέχη για τα οποία πρέπει

να λάβει πρόνοια η πολιτεία. Εδώ είναι και ευθύνη της Βουλής ότι πρέπει να υπάρχει όχι μόνο έξοδος στην πορεία των αξιωματικών προς τις ανώτατες θέσεις, αλλά και πώς να μη διατηρηθεί αυτή η αγκύλωση. Είναι οι κατώτεροι αξιωματικοί οι οποίοι δικαιολογημένα θέλουν να ανελιχθούν και είναι και οι ανώτατοι αξιωματικοί οι οποίοι πρέπει να έχουν έξοδο. Όμως η πολιτεία, αφού αναγνωρίσει την προσφορά των αξιωματικών που κατέχουν αυτούς τους βαθμούς, θα πρέπει να το αναγνωρίσει έμπρακτα και θα πρέπει να δοθούν κίνητρα και αποζημιώσεις στους αξιωματικούς αυτούς, έτσι ώστε να φύγουν από τη δύναμη αλλά να αισθάνονται ότι ανήκουν στη δύναμη. Και υπάρχει τρόπος· ο τρόπος είναι βεβαίως διά της ηθικής αμοιβής και διά της οικονομικής αμοιβής. Αν προχωρήσουμε σε αυτή την τομή, τότε διασφαλίζουμε την πειθαρχία και τη συνοχή στη δύναμη, αλλά και συμπεριφερόμαστε με δικαιοσύνη απέναντι σε αξιωματικούς οι οποίοι έχουν προσφέρει πάρα πολλά στη λειτουργία της Εθνικής Φρουράς.

Λέχθηκε επίσης το πρωί ότι έχουμε συμπεριφερθεί με αστοργία απέναντι στις εθελόντριες. Θέλω να πληροφορήσω το σώμα και ταυτόχρονα όσους μας ακούν ότι το Υπουργικό Συμβούλιο έχει ήδη λάβει απόφαση, ύστερα και από διαβεβαίωση του Υπουργού Άμυνας, ότι θα μονιμοποιηθούν οι εθελόντριες. Επομένως και αυτό το ζήτημα κλείνει, αναγνωρίζοντας η κυβέρνηση την τόσο μεγάλη προσφορά των εθελοντριών στη λειτουργία της Εθνικής Φρουράς.

Λέχθηκε χθες, καθ' όσον αφορά το αξιόμαχο της Εθνικής Φρουράς, ότι δεν εκδαπανούμε χρήματα, ότι το ποσοστό εκδαπάνησης είναι χαμηλό και η εισήγηση συνολικά ήταν ότι η Εθνική Φρουρά σήμερα δε βρίσκεται στη θέση στην οποία βρισκόταν. Θα πρέπει εδώ να πούμε ότι το σημαντικότερο επίτευγμα αυτής της κυβέρνησης, το σημαντικότερο επίτευγμα του Γλαύκου Κληρίδη, ήταν η διακήρυξη του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου, διακήρυξη η οποία έγινε το Νοέμβριο του

1993 από τον αείμνηστο Ανδρέα Παπανδρέου και τον Γλαύκο Κληρίδη. Αυτό το δόγμα, το οποίο έτυχε τόσο μεγάλης περιφρόνησης από μερικές πλευρές στην Κύπρο, αποτελεί σήμερα μια χειροπιαστή πραγματικότητα. Και αποτελεί μια χειροπιαστή πραγματικότητα, διότι η Ελλάδα, που είναι το ένα σκέλος του δόγματος, βρίσκεται στην Κύπρο. Και είχαμε την τύχη, κύριε Χριστοδουλίδη, να την παρακολουθήσουμε και σε ασκήσεις που για πρώτη φορά επί διακυβερνήσεως αυτής της κυβέρνησης είδατε, δηλαδή να πετούν εδώ πολεμικά αεροπλάνα της πολεμικής αεροπορίας της Ελλάδας. Να φτάνουν στην Κύπρο πολεμικά πλοία της Ελλάδας, δηλαδή να συμμετέχει ουσιαστικά η Ελλάδα στις στρατιωτικές ασκήσεις της Εθνικής Φρουράς. Αυτός ο συνδυασμός μαζί με την αναβάθμιση των οπλικών μας συστημάτων και την εκπαίδευση, αποτελεί στην πραγματικότητα μια ισχυρή αποτρεπτική δύναμη έναντι της Τουρκίας. Και προκαλεί βεβαίως δεύτερες σκέψεις στην Τουρκία η οποία, δεν έχω καμιά αμφιβολία και κανένας δεν πρέπει να έχει καμιά αμφιβολία, έχει ως μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο στόχο την κατάληψη ολόκληρης της Κύπρου αρκεί να της δοθεί η ευκαιρία. Και εδώ πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί.

Η πράξη κατέδειξε ότι ο λαός κατανοεί την ανάγκη της ύπαρξης όσο το δυνατό καλύτερης άμυνας και η ευθύνη της κυβέρνησης και της Βουλής ιδιαίτερα είναι να καθιερώσουν τέτοιες διαδικασίες και πρακτικές, έτσι ώστε η διαχείριση των χρημάτων του φορολογούμενου πολίτη να γίνεται με σεβασμό και διαφάνεια. Η διάθεση των χρημάτων να γίνεται σε οπλικά συστήματα βάση ενός προγράμματος μακράς πνοής προς εξυπηρέτηση συγκεκριμένου εξοπλιστικού προγράμματος.

Ένα εξοπλιστικό πρόγραμμα πρέπει απαραίτητα μέσα από τις ιδιαίτερες συνθήκες της κατοχής να εδράζεται στην αρχή “ισχυρή οικονομία - ισχυρή άμυνα”. Και τούτο γιατί αν πνίξουμε την οικονομία χάριν της άμυνας, τότε θα πνίξουμε την Κύπρο η οποία ενδεχομένως δε θα έχει επιτυχή πορεία στην προσπάθεια για ένταξη στην Ευρωπαϊκή

Ένωση η οποία αποτελεί για όλους μας το βασικότερο στρατηγικό στόχο για σωτηρία της πατρίδας μας.

Για ένα εξοπλιστικό πρόγραμμα μακράς πνοής, πρέπει η απόφαση να λαμβάνεται από της ηγεσίες των πολιτικών κομμάτων. Με αυτό τον τρόπο ικανοποιείται το αίτημα και το αίσθημα του λαού ότι η άμυνα είναι ευθύνη και δικαίωμα όλων. Η συμμετοχή των ηγετών των πολιτικών κομμάτων στον καταρτισμό του εξοπλιστικού προγράμματος εξασφαλίζει ότι αυτό θα έχει συνέχεια, συνέπεια και διάρκεια και επομένως δε θα κινδυνεύει να ανατραπεί από την όποια κυβέρνηση διαδεχθεί την προηγούμενη στην εξουσία.

Ένα εξοπλιστικό πρόγραμμα θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους εξοπλισμούς που ο επιδρομέας εξασφαλίζει ή προγραμματίζει να εξασφαλίσει, έχοντας κατά νου ότι οι εξοπλισμοί γίνονται για την απόκρουση συγκεκριμένου επιδρομέα. Επίσης θα πρέπει, μέσα στα όρια των δυνατοτήτων μας, χώρες με τις οποίες θέλουμε να αξιοποιήσουμε ή να ενδυναμώσουμε σχέσεις, να προτιμούνται κατά τους εξοπλιστικούς μας σχεδιασμούς.

Έχοντας υπόψη ότι εξοπλισμός είναι βασικά η εκπαίδευση και η κατάρτιση του έμψυχου υλικού, ιδιαίτερα έμφαση πρέπει να δίδεται στο έμψυχο υλικό. Στην αποτελεσματικότητά του θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερα έμφαση στο θέμα της εκπαίδευσης και της απόλυτης κατάρτισης των στρατιωτών μας πάνω σε εξειδικευμένα όπλα και μέσα.

Με αυτό ως δεδομένο, θα πρέπει οι ένοπλες δυνάμεις της Κύπρου να αξιοποιήσουν το ανθρώπινο δυναμικό για χρήση αποδοτικών και αποτελεσματικών μεθόδων, όπως π.χ. είναι αναγκαία η αναβάθμιση των μονάδων καταδρομών. Οι μονάδες αυτές, ενώ αναμένεται, αν υπάρξει ανάγκη, να έχουν τη δυνατότητα διείσδυσης και πρόκλησης σοβαρών ζημιών στον εχθρό, εντούτοις ένεκα μη εκσυγχρονισμού του

οπλισμού τους μετατρέπονται βαθμηδόν αλλά σταθερά σε μονάδες πεζικού. Αν ληφθεί υπόψη ότι οι καταδρομείς κατά κανόνα προσφέρονται για εξαιρετικές υπηρεσίες και αποστολές και αυτό καλύπτει πολύ έντονα τους εφέδρους, πείθεται πλέον ο καθένας ότι ο εκσυγχρονισμός των καταδρομών και των δυνάμεων ειδικών αποστολών είναι επιτακτική ανάγκη.

Με βάση τις στρατιωτικές δυνάμεις που διατηρεί η Τουρκία στην Κύπρο και με την υποστήριξη που δίνει από τις βάσεις της εκτός Κύπρου έχει τη δυνατότητα:

1. να εξαπολύσει συνολική επίθεση με πολλές δυνάμεις, ενώ θα έχει απόλυτο αεροπορικό έλεγχο,
2. να υπερτερεί σε αρματικό δυναμικό,
3. να υπερτερεί σε τεθωρακισμένα οχήματα, πυροβόλα και ελικόπτερα.

Είναι σαφές ότι η κυπριακή στρατιωτική δύναμη από μόνη της δεν μπορεί να αποτελέσει σοβαρή ή υπολογίσιμη δύναμη που να προκαλεί πραγματικό κόστος στην Τουρκία.

Από την πιο πάνω ανάλυση γίνεται αντιληπτό ότι η Κύπρος, της οποίας οι αμυντικές δαπάνες σε σύγκριση με την επιτιθέμενη Τουρκία είναι ελάχιστες, το μέγεθος της άμυνας που παράγουν δεν μπορεί να αποτελέσει ισχυρή αποτρεπτική δύναμη.

Είχε και εξακολουθεί να έχει η Κύπρος ανάγκη μιας σταθερής πειστικής και αποτελεσματικής συμμαχίας και η Ελλάδα είναι ο μόνος σύμμαχος και συμπαραστάτης στον αγώνα για μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του προβλήματός μας. Με την εξασφάλιση της συμμαχίας το σκηνικό διαφοροποιείται, τα δεδομένα αλλάζουν ριζικά και το κόστος που έχει να πληρώσει η Τουρκία από μια νέα επίθεση στην Κύπρο πολλαπλασιάζεται.

Επομένως η σχέση αυτή ενεργεί αποτρεπτικά στον τουρκικό επεκτατισμό και εδώ πρέπει να τονισθούν με ιδιαίτερη έμφαση οι δηλώσεις του τότε Πρωθυπουργού αείμνηστου Ανδρέα Παπανδρέου και του Προέδρου Γλαύκου Κληρίδη, όταν το

Νοέμβριο του 1993 διακήρυξαν ότι ο χώρος Ελλάδας - Κύπρου είναι ενιαίος. Οι διακηρύξεις αυτές έγιναν κατ' επανάληψη, για να επιμαρτυρούν την ύπαρξη της διάθεσης της Ελλάδας και της Κύπρου να συμπαραταχθούν σε όλα τα μέτωπα για τη συγκράτηση του τουρκικού επεκτατισμού.

Η Ελλάδα βρίσκεται σε θέση να διαδραματίσει έναν καθοριστικό ρόλο προς την κατεύθυνση της αναχαίτισης της Τουρκίας, γιατί:

1. η Ελλάδα είναι υπολογίσιμη δύναμη στο χώρο των Βαλκανίων ως χώρα σταθερότητας, φιλίας και συνεργασίας με τους λαούς της περιοχής,
2. είναι αξιόλογος εταίρος στο ΝΑΤΟ,
3. είναι μέλος της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης,
4. είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
5. έχει το ψηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα στα Βαλκάνια,
6. έχει τη στρατιωτική δυνατότητα να επεκτείνει την πολεμική της μηχανή πέραν των συνόρων της και να πλήξει ζωτικά συμφέροντα και στρατιωτικές εγκαταστάσεις μέσα στην Τουρκία,
7. είναι εγγυήτρια δύναμη της Κυπριακής Δημοκρατίας,
8. έχει εθνική και ηθική υποχρέωση έναντι του ελληνισμού της Κύπρου.

Ταυτόχρονα, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει καθήκον και δικαίωμα να μεριμνά και να ενισχύει τη δική της άμυνα, γιατί σε τελευταία ανάλυση, αν εμείς οι ίδιοι δε θέλουμε να σωθούμε προβάλλοντας την αναγκαία αντίσταση, υποβαλλόμενοι στις θυσίες που είναι απαραίτητες, κανένας από μηχανής θεός δεν πρόκειται να σπεύσει για να μας σώσει.

Είναι η διαπίστωσή μας ότι η κυβέρνηση, κινούμενη και ενεργώντας ορθά προς την κατεύθυνση της ισχυροποίησης της άμυνας και διερμηνεύοντας σωστά τα αισθήματα της συντριπτικής πλειοψηφίας του λαού, προχώρησε:

1. στη διακήρυξη και το κτίσιμο του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου και πέτυχε στα χρόνια που πέρασαν από το 1993 μέχρι σήμερα τη συνεχή και διαρκή αναβάθμισή του, ώστε σήμερα να αποτελεί μια ισχυρή πειστική πραγματικότητα,
2. στη σημαντική ενίσχυση και αναβάθμιση του αρματικού μας δυναμικού, έτσι ώστε η αναλογία με τα κατοχικά στρατεύματα να μην είναι πλέον ανησυχητική για τη δική μας πλευρά,
3. στην αποτελεσματική ενίσχυση της αντιαεροπορικής μας ομπρέλας, επιμηκύνοντας ταυτόχρονα το βεληνεκές της προστασίας μας,
4. στο κτίσιμο και στην επιχειρησιακή ετοιμότητα της αεροπορικής βάσης “Ανδρέας Παπανδρέου” στην Πάφο,
5. στην εξασφάλιση για την Εθνική Φρουρά πολλών σύγχρονων οπλικών συστημάτων και μέσων που κυριολεκτικά έχουν αλλάξει την όψη της. Συνολικά η Εθνική Φρουρά έχει μετασχηματισθεί τα τελευταία χρόνια σε ένα σύγχρονο, ευέλικτο, μικρό στρατό, ο οποίος ενισχυόμενος από τη λειτουργία του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου αποτελεί μια ισχυρή, πειστική, αποτρεπτική δύναμη, η οποία διασφαλίζει την ειρήνη στο νησί αλλά και ενισχύει τη διαπραγματευτική μας ικανότητα.

Ταυτόχρονα και παράλληλα, η κυβέρνηση στα πλαίσια της ενταξιακής μας πορείας προωθεί την ένταξη της χώρας στην Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ). Όπως είναι γνωστό η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας αποτελεί έναν από τους τρεις πυλώνες, στους οποίους στηρίζεται το ευρωπαϊκό οικοδόμημα με τη συνθήκη επανίδρυσης του Μάαστριχτ το 1992, που αποτελεί ως γνωστό το σημαντικότερο ορόσημο στη διαδικασία της ευρωπαϊκής ενοποίησης μετά την ιδρυτική πράξη του 1957. Οι άλλοι δυο πυλώνες είναι αυτοί της οικονομικής και νομισματικής ένωσης και αυτός της δικαιοσύνης και εσωτερικών υποθέσεων.

Το άρθρο 1.4 της συνθήκης καθορίζει ότι: «Η κοινή εξωτερική πολιτική και η πολιτική ασφάλειας περιλαμβάνουν το σύνολο των θεμάτων που αφορούν την ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της εν καιρώ διαμόρφωσης μιας κοινής αμυντικής πολιτικής, η οποία θα μπορούσε σε δεδομένη στιγμή να οδηγήσει σε κοινή άμυνα».

Ακολουθεί το 1997 η συνθήκη του Άμστερνταμ η οποία προβλέπει την ενίσχυση της κοινής εξωτερικής και πολιτικής ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της πλαισίωσης από μια κοινή αμυντική πολιτική. Ταυτόχρονα η συνθήκη προνοεί τη δυνατότητα ενσωμάτωσης της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και κατ' επέκταση ενσωματώνει τις αποστολές "Πέτερσπεργκ" (ανθρωπιστικές αποστολές διαχείρισης και ειρηνευτικές αποστολές).

Ακολούθησε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι το Δεκέμβριο του 1999, όπου υπογραμμίστηκε η βούληση για ανάπτυξη αυτόνομης ικανότητας λήψης αποφάσεων για διεξαγωγή στρατιωτικών επιχειρήσεων υπό την ηγεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παράλληλα δρομολογήθηκε το επόμενο σημαντικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση.

Η απόφαση του Ελσίνκι σε σχέση με τον πρωταρχικό στόχο αναφέρει επίσης ότι: «Τα ευρωπαϊκά μέλη του NATO που δεν είναι μέλη της ένωσης καθώς και οι υποψήφιοι για ένταξη χώρες θα κληθούν να συνεισφέρουν, εφόσον επιθυμούν, στη βελτίωση αυτή του στρατιωτικού δυναμικού». Η αναφορά αυτή, που είναι ιδιαίτερα σημαντική για την Κύπρο, έγινε μέσα σε κλίμα αντιδράσεων λόγω του προβλήματος της Κύπρου.

Τον Ιούνιο του 2000, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Φέιρα υιοθέτησε έκθεση της πορτογαλικής προεδρίας με τίτλο "Ενίσχυση της ευρωπαϊκής ασφάλειας και άμυνας".

Η γαλλική προεδρία κατά το τελευταίο εξάμηνο έθεσε ως στόχους:

1. την ενίσχυση του ευρωπαϊκού στρατιωτικού δυναμικού,
2. την παγίωση των δεσμεύσεων των χωρών για στρατιωτικές συνεισφορές,

3. την προετοιμασία μετάβασης στη μόνιμη φάση, δηλαδή φάση κατά την οποία η Ευρωπαϊκή Ένωση, διαθέτοντας μόνιμες δομές, ευρωπαϊκό στρατιωτικό επιτελείο και κέντρο ανάλυσης καταστάσεων, θα έχει πραγματική επιχειρησιακή ικανότητα.

Όπως γνωρίζετε, στα πλαίσια των ενταξιακών διαπραγματεύσεων που διεξάγει η Κυπριακή Δημοκρατία με την Ευρωπαϊκή Ένωση, τον περασμένο Απρίλιο έκλεισε θετικά και το κεφάλαιο της ΚΕΠΠΑ. Στην ανακοίνωση της ομάδας διαπραγματεύσεων αναφέρονται τα παρακάτω:

«Η Κύπρος έχει αποδεχθεί το κεκτημένο για το κεφάλαιο αυτό και είναι πρόθυμη να συμμετάσχει στην προβλεπόμενη δυναμική του ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης παγκόσμια».

Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής της κυβέρνησης αλλά και των υποχρεώσεών μας ως υποψήφιας χώρας, ανταποκριθήκαμε στην πρόσκληση της Ευρωπαϊκής Ένωσης για συμμετοχή στον υπό δημιουργία ευρωπαϊκό στρατό. Όσον αφορά το μέγεθος της συμμετοχής μας δώσαμε την ένδειξη ότι αυτή θα είναι συμβολική διάθεση προσωπικού, τονίσαμε όμως την υποδομή που έχουμε και η οποία πιστεύουμε έχει ιδιαίτερη σημασία τόσο για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και για την Κύπρο.

Ανεξάρτητα από τις διαφορετικές απόψεις που το κάθε πολιτικό κόμμα της Κύπρου είχε καθ' όσον αφορά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όλοι συμφωνούμε σε ένα πράγμα: ότι η ενταξιακή μας πορεία δε στοχεύει στην αποκόμιση οικονομικών ωφελημάτων αλλά στην επιδίωξη πολιτικών πλεονεκτημάτων που θα υποβοηθούσαν στην επίτευξη μιας δίκαιης και βιώσιμης λύσης του πολιτικού μας προβλήματος, μιας λύσης ενταγμένης στη λογική των αποφάσεων και ψηφισμάτων του ΟΗΕ, αλλά και των αρχών και αξιών στις οποίες στηρίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, στο λεγόμενο κοινοτικό κεκτημένο. Αυτή η στρατηγική επιλογή της Κύπρου που δεν αμφισβητείται από κανένα πολιτικό φορέα, αναφέρεται στην πολιτική της Ενώσεως που

ασκείται στα πλαίσια της ΚΕΠΠΑ. Επίσης επιδίωξή μας μέσα από την ένταξη είναι η ενίσχυση της ασφάλειάς μας η οποία και πάλιν εξαρτάται από τη λειτουργία της ΚΕΠΠΑ της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θα ήταν, κατά την άποψή μας, σοβαρότατο πολιτικό σφάλμα, αν από δική μας αδράνεια ή καλύτερα από έλλειψη πολιτικής και στρατηγικής αντίληψης ή προκατάληψης μέναμε έξω από τη διαμόρφωση του ευρωπαϊκού γίνεσθαι στο σημαντικό τομέα της ασφάλειας και της άμυνας, η οποία θα μας έφερνε αντίθετους με τις αρχικές βασικές μας επιδιώξεις.

Η απόφαση της Κυπριακής Δημοκρατίας για συνεισφορά στο αμυντικό δυναμικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έστω και συμβολική λόγω των μεγεθών, αποτελούσε μονόδρομο για την κυβέρνηση, γιατί σε αντίθετη περίπτωση, αφενός θα δίναμε τα ανάλογα μηνύματα στην Ευρώπη σε μια εποχή κρίσιμη για την ενταξιακή μας πορεία και το κυριότερο θα αφήναμε την Τουρκία να αλωνίζει στον όποιο βαθμό μπορούσε στον πιο σημαντικό τομέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σας είναι ήδη γνωστές οι προσπάθειες που καταβάλλει εδώ και μήνες προκειμένου να τύχει προνομιακής μεταχείρισης και δικαιώματος συμμετοχής στα όργανα λήψεως αποφάσεων με μόνο επιχείρημα το μέγεθός της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι φανερό ότι η κυβέρνηση έχει αναβαθμίσει την άμυνα, όπως έχω προαναφέρει, έχει σαφή προσανατολισμό προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, προσανατολισμό ο οποίος δεν μπορεί να μας εμποδίσει να ενταχθούμε στον ευρωπαϊκό στρατό που, αν ήταν άλλη η πολιτική, ενδεχομένως να ήταν και άλλη η πορεία της Κύπρου.

Σας ευχαριστώ, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο βουλευτής του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Κίκης Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κάθε χρόνο, τέτοια περίπου χρονική περίοδο, καλούμαστε, ως εκλεγμένοι αντιπρόσωποι του λαού, να εκτιμήσουμε τις προτάσεις της κυβέρνησης μέσα από τους προϋπολογισμούς για το χρόνο που ακολουθεί. Εδώ, προτού αρχίσω την παρέμβασή μου, θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μας προς το γραμματειακό και το λοιπό προσωπικό της Βουλής για τις πολύ άοκνες προσπάθειές του, έτσι που η συζήτηση αυτές τις τρεις μέρες να είναι εύρυθμη.

Το πολιτειακό μας σύστημα δεν υποχρεώνει την εκτελεστική εξουσία να καταθέτει πλήρεις προτάσεις για τις προθέσεις της για το δωδεκάμηνο που ακολουθεί όσον αφορά την πλήρη οικονομική και κοινωνική πολιτική της. Έτσι και ο προϋπολογισμός του 2001 δε μεταφράζεται πλήρως σε συμβόλαιο δεσμευτικών κυβερνητικών προθέσεων στον οικονομικό, αλλά και στον κοινωνικό τομέα. Ταυτόχρονα όμως η κυβέρνηση δεν επιτρέπεται να αφήνει τον κρατικό προϋπολογισμό να μετατρέπεται σε ένα απλό λογιστικό δεφτέρι με δεκάδες χιλιάδες στεγνούς αριθμούς, οι οποίοι είναι μεν αναγκαίο να αναφέρονται, όμως δε διανθίζονται με πολιτικές πινελιές που να κατευθύνουν προς σωστό πολιτικό προσανατολισμό. Η καθεχρονική σύγκριση των αριθμών και η διαπίστωση της εξόγκωσης του μεγέθους τους δεν πρέπει να μας ικανοποιεί ούτε να επαναπαύει τους κυβερνώντες, θεωρώντας ότι επιτελούν το καθήκον τους, και πολύ περισσότερο να τους επιτρέπει να κομπάζουν ότι, καταβάλλοντας τους μισθούς, για παράδειγμα, των κυβερνητικών γιατρών και των δασκάλων, επιτελούν το έργο τους στους τομείς της υγείας και της παιδείας αντίστοιχα ή, πολύ παραστατικότερα, δεν πρέπει, προσθέτοντας την καθεχρονική αύξηση του τιμαρίθμου ή του πληθωρισμού πάνω στις συντάξεις, που έτσι και αλλιώς είναι νομική τους

υποχρέωση, να περηφανεύονται ότι παράγουν κοινωνικό έργο προς όφελος των απόμαχων της δουλειάς, που βρίσκονται στην τρίτη ηλικία.

Ο ρόλος της αντιπολίτευσης, όχι μονάχα στην Κύπρο, αλλά και στα πλαίσια της διεθνούς πρακτικής, είναι πρώτιστα ελεγκτικός. Επικρίνοντας τα, κατά την άποψή της, κακώς ή ελλιπώς έχοντα, η αντιπολίτευση δεν παρουσιάζει πλήρη σχέδια δράσης, στην παρούσα περίπτωση δεν παρουσιάζει το δικό της αντιπροϋπολογισμό αλλά πολιτικές προτάσεις με τις δικές της προτεραιότητες. Το ρόλο αυτό το ΑΚΕΛ, όσο και η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις, τον παίζει τα τελευταία οκτώ χρόνια ως αντιπολίτευση πολύ σωστά και δημιουργικά, κατά την άποψή μας. Η συνθηματική προσέγγιση της κυβέρνησης Κληρίδη και του κυβερνώντος κόμματος του Δημοκρατικού Συναγερμού ενάντια στο ΑΚΕΛ και μόνο, από το χώρο της αντιπολίτευσης, που ακούσαμε επανειλημμένα και κατά το τελευταίο σαρανταοκτώωρο, δεν ευσταθεί και πέφτει στο κενό, αφού η αναφορά αυτή καμιά σχέση δεν έχει με την πραγματικότητα και γίνεται απλά και μόνο ως αφορισμός της αντιπολίτευσης, για να καλύψει τόσο τις ελλείψεις όσο και τις αδυναμίες της κυβερνητικής παράταξης στη διακυβέρνηση του τόπου. Για του λόγου το αληθές αρκεί κάποιος να ανατρέξει και να επισημάνει την ουσιαστική συμβολή τόσο του κόμματός μας όσο και της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις τα τελευταία οκτώ χρόνια, την πρακτική τους συμπεριφορά, που αφορά τόσο την πολιτική όσο και την οικονομική, την κοινωνική ή οποιαδήποτε άλλη πτυχή της καθημερινής τους δραστηριότητας. Δεν υπάρχει άλλη πολιτική δύναμη που να πρόσφερε τόσες πολλές προτάσεις που να καλύπτουν σχεδόν όλες τις πτυχές της πολιτικής και της οικονομίας όσο και της καθημερινότητας.

Ξεκινώντας από το Εθνικό Συμβούλιο, για τα θέματα που αφορούν το πολιτικό μας πρόβλημα και τις προοπτικές επίλυσής του, καθώς και θέματα ασφάλειας και άμυνας

του κράτους μας και προχωρώντας σε διάφορους άλλους τομείς, όπως είναι αυτοί της παιδείας, του πολιτισμού, του αθλητισμού, της οικονομίας, της τοπικής αυτοδιοίκησης και τόσοι άλλοι, η συμβολή του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις ήταν, είναι και θα παραμείνει πάντοτε αισθητή και στην ουσία υπολογίσιμη ακόμα και από τους κυβερνώντες.

Εδώ θα ήθελα παραστατικά να σας πω ότι στον τομέα της εκπαίδευσης αλλά και της παιδείας γενικότερα μπορούμε να περηφανευόμαστε ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για τις τόσες πολλές εποικοδομητικές προτάσεις που κάναμε, όχι μόνο κατά τη δική μας άποψη αλλά και των αρμοδίων κυβερνώντων. Αναφέρονται ενδεικτικά: η πρόταση του ΑΚΕΛ για ολοκληρωμένη εκπαιδευτική πολιτική, τα προβλήματα και τις προοπτικές της κυπριακής εκπαίδευσης, το χαρακτήρα, τις εξετάσεις, την παραπαιδεία, την τριτοβάθμια εκπαίδευση και τις προκλήσεις του εικοστού πρώτου αιώνα, τις δραστηριότητες στον τομέα της παιδείας τα τελευταία τέσσερα χρόνια, με περισσότερες από εκατό τριάντα προτάσεις, εκδηλώσεις και δραστηριότητες, το πρόγραμμα του πολιτιστικού γραφείου της κεντρικής επιτροπής του ΑΚΕΛ, με ογδόντα προτάσεις, σεμινάρια και συζητήσεις για τον τομέα του πολιτισμού, συμπεριλαμβανομένων και δώδεκα προτάσεων νόμου, το μνημόνιο της διακομματικής επιτροπής για τον αθλητισμό αναφορικά με την καταπολέμηση της βίας, την άποψή μας για τον αθλητισμό στο κατώφλι του εικοστού πρώτου αιώνα, για την τοπική αυτοδιοίκηση, για το χρηματιστήριο και τα τελευταία τέσσερα χρόνια τουλάχιστον ένα επίσημο υπόμνημα το οποίο επιδίδεται στον Υπουργό Οικονομικών.

Για τα συνδικαλιστικά προβλήματα όσο και για τα θέματα που αφορούν τη νεολαία, τους συνταξιούχους, τους μικρομεσαίους, τις γυναίκες, τους αγρότες, οι λαϊκές οργανώσεις και το κόμμα των Κυπρίων εργαζομένων είναι πάντοτε παρόντες όχι μονάχα τυπικά, αλλά και ουσιαστικά, με τις προτάσεις και τις ουσιαστικές παρεμβάσεις

τους. Το ίδιο και οι πλείστοι των εκπροσώπων τους σε ημικρατικούς οργανισμούς και άλλα σώματα στα οποία ανήκουν. Η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, με τα μέλη της σε όλες τις κοινοβουλευτικές επιτροπές, αλλά και στις λοιπές δραστηριότητες της Βουλής των Αντιπροσώπων στην Κύπρο και στο εξωτερικό, έχει ουσιαστική και πολλές φορές πρωτοπόρα και καθοριστικά θετική συμβολή. Χωρίς τυμπανοκρουσίες και στοιχεία λαϊκισμού και δημαγωγίας, δικαιούμαστε να ισχυριστούμε ότι η αντιπολιτευτική μας συμπεριφορά είναι πολύ πιο δημιουργική και επωφελής, τόσο για την εκτελεστική εξουσία όσο και για τον τόπο μας, παρά το ρόλο και τον έλεγχο που ασκεί η, ίσως σε παγκόσμια αποκλειστικότητα, ύπαρξη της σκιώδους κυβέρνησης του κυβερνώντος κόμματος του Δημοκρατικού Συναγερμού. Η αντιπολίτευση δεν υπάρχει για να θωπεύει και να γαργαλά τα αυτιά των κυβερνώντων, αλλά για να ελέγχει την εκτελεστική εξουσία στην καθημερινή της συμπεριφορά και να διαφυλάττει το δημόσιο συμφέρον από τυχόν παραλείψεις, αμέλεια και αυθαιρεσίες των εκπροσώπων της κυβέρνησης.

Μέσα λοιπόν στα πλαίσια που αναφέραμε μόλις προηγούμενα, ας θυμηθούμε τις πρώτιστες προτεραιότητες που έθετε ο Πρόεδρος Κληρίδης, αναλαμβάνοντας την προεδρία του κράτους, αναφορικά με την οικονομική πολιτική που ήθελε να ακολουθήσει, αφού προηγούμενα είχε εντοπίσει και καθορίσει τις μέχρι τότε αδυναμίες, κατά τις εκτιμήσεις του:

1. Το δημόσιο χρέος, που το 1972 ήταν κοντά στο 74% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος, θεωρήθηκε θεομηνία από τον Πρόεδρο Κληρίδη και έπρεπε να μειωθεί, γιατί είχε ήδη οδηγήσει την κυπριακή οικονομία στο “χείλος του κρημνού”. Τα λόγια δεν είναι δικά μου, είναι του Προέδρου Κληρίδη από την παρέμβασή του στη συζήτηση των προϋπολογισμών ένα μήνα προτού κερδίσει τις εκλογές.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Το 1992.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Ευχαριστώ για τη διόρθωση. Το δημόσιο χρέος, που το 1992 ήταν γύρω στο 75%. Θα ήταν ενδιαφέρον όμως να ακούσαμε ποια ανάλυση, στη βάση της ίδιας λογικής του, θα έπρεπε να κάνει δημόσια ο Γλαύκος Κληρίδης τώρα που συζητάμε τον προϋπολογισμό του 2001 και που το συνολικό δημόσιο χρέος προϋπολογίζεται να ανέλθει, για πρώτη φορά στα χρονικά της Κυπριακής Δημοκρατίας, πέραν του 100% του ΑΕΠ. Αν το 74%, 75% είχε οδηγήσει στο “χείλος του κρημνού”, το 101,5% σε ποιο φαράγγι του κρημνού θα οδηγήσει την γκρεμοτσακισμένη κυπριακή οικονομία; Την απάντηση θα πρέπει να τη δώσει ο ίδιος ο Πρόεδρος Κληρίδης.

Εμείς το είπαμε και στο παρελθόν, δεν έχουμε κανένα απολύτως πρόβλημα να το επαναλάβουμε και σήμερα. Η κινδυνολογία δεν είναι δικό μας χαρακτηριστικό αλλά αυτών που κυβερνούν τα τελευταία οκτώ χρόνια τον τόπο μας. Το να χρωστά κάποιος, όπως στην περίπτωση του κυπριακού κράτους, για το 2001, ακόμα και τόσα όσα παράγει σε ένα χρόνο δεν είναι πάρα πολύ ανησυχητικό, αν φυσικά υπάρχει ένα πρόγραμμα και μια προοπτική σταδιακής αποπληρωμής αυτού του χρέους. Το ίδιο ισχύει και για μια οικογένεια, ανάλογα με το ετήσιο εισόδημα που έχει, συγκρίνοντάς το με ένα χρέος. Η ανησυχία μας έγκειται ακριβώς στην έλλειψη τόσο ενός συγκροτημένου προγράμματος όσο και ενός συγκεκριμένου οράματος για μελλοντική σταδιακή βελτίωση της κατάστασης. Η υπεραπλουστευμένη ευχή για γρήγορη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση όχι μονάχα δεν επιλύει το πρόβλημα, αλλά δυσκολεύει περισσότερο τα πράγματα, αφού δεν επιτρέπει στους κυβερνώντες να αναζητήσουν και πολύ περισσότερο να καθορίσουν εναλλακτικούς τρόπους αντιμετώπισης της κατάστασης.

2. Συναφώς με την ύπαρξη και το μέγεθος του δημόσιου χρέους, ο Πρόεδρος Κληρίδης είχε θεωρήσει ως πολύ χαμηλή την αποδοτικότητα της κρατικής μηχανής και την παραγωγικότητα της κυπριακής οικονομίας. Όσον αφορά την κρατική μηχανή και τον ημιδημόσιο τομέα οι κατά διαστήματα διάφορες κυβερνήσεις Κληρίδη, κυρίως η σημερινή, αλλά και η συναγερμική οικονομική φιλοσοφία θα παραμείνουν και θα καταγραφούν στην ιστορία ως οι πλέον δυσφημιστικές για τη δημόσια υπηρεσία. Την ίδια στιγμή η καθημερινή συμπεριφορά και πρακτική των κυβερνώντων έχει τις ευλογίες και τις προτροπές του ιδιωτικού επιχειρηματικού κεφαλαίου, αφού χωρίς ουσιαστικό κόπο, από μέρους του, και ανέξοδα του προετοιμάζουν το έδαφος, για να εισέλθει και να επεκτείνει κερδοφόρα τις δραστηριότητές του σε τομείς που μέχρι τώρα, όχι μονάχα λόγω νομοθεσίας αλλά και λόγω κόστους, το κρατούν σε απόσταση.

Η στάση της συναγερμικής κυβέρνησης που καμιά ουσιαστική διάθεση δεν επιδεικνύει, για να διατηρήσει και να ενισχύσει τους ημικρατικούς οργανισμούς, για να αντεπεξέλθουν θετικά στο νέο ανταγωνιστικό περιβάλλον που διαμορφώνεται, γίνεται ακόμα πιο απαράδεκτη, κατά την άποψή μας, με την τακτική υπόσκαψης των ημικρατικών οργανισμών την οποία ακολουθεί, αφού στα σχέδια διαφοροποίησης του καθεστώτος ιδιοκτησίας τους θέλει να κερδίσει και τη συμπάθεια της κοινής γνώμης, παρουσιάζοντας την κατάστασή τους ως ζημιογόνα και επιβαρυντική για το δημόσιο ταμείο. Εδώ πρέπει να σημειώσουμε μια προσπάθεια μεγέθυνσης υπαρκτών προβλημάτων και αδυναμιών που υπάρχουν στους ημικρατικούς οργανισμούς και την έκφραση, κατά την άποψή μας, κυβερνητικής δυσφορίας εκεί και όπου οι τεχνοκράτες των ημικρατικών οργανισμών, εντοπίζοντας αυτές τις αδυναμίες και τα προβλήματα που πιθανό να αντιμετωπίσουν με την ελευθεροποίηση στους τομείς που είναι

δραστηριοποιημένοι, τροχιοδρομούν επίλυση των προβλημάτων και συμπλήρωση αυτών των αδυναμιών και ελλείψεων. Εδώ έχουμε την εντύπωση ότι η κυβέρνηση, αντί να εκφράζει την ικανοποίησή της για αυτές τις προσπάθειες, καμιά φορά επικρίνει ουσιαστικά αυτές τις δραστηριότητες, ισχυριζόμενη ότι τάχατες δε δικαιούνται αυτοί οι τεχνοκράτες να αναλαμβάνουν αυτές τις πρωτοβουλίες.

Κλασικότερο παράδειγμα αυτής της υποσκαπτικής ουσιαστικά πολιτικής προσέγγισης των κυβερνώντων είναι η αδράνεια προσέλκυσης νέων εταιρειών πελατών, π.χ. στα λιμάνια μας, όπως και η άρνηση των τοποτηρητών της κυβέρνησης στο διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Λιμένων Κύπρου, αλλά και του αρμόδιου υπουργείου, που έχει την πολιτική εποπτεία της Αρχής, να υλοποιήσουν εδώ και οκτώ τώρα χρόνια ειλημμένη ομόφωνη απόφαση της Βουλής για βελτίωση των οικονομικών της πόρων, αυξάνοντας συγκεκριμένα τέλη, με τα οποία μέχρι τώρα θα αποπληρωνόταν το ήμισυ του χρέους της Αρχής, που δημιουργήθηκε λόγω αναγκαίων αναπτυξιακών δαπανών, αλλά ταυτόχρονα θα επέλυε ριζικά και το πρόβλημα ρευστότητάς της.

Άλλο παράδειγμα υπόσκαψης του κρατικού μηχανισμού από μέρους των κυβερνώντων είναι η απαράδεκτη αδράνεια που έχει επιδειχθεί και συνέχιζε μέχρι χθες, γιατί σήμερα άκουσα μια σχετική είδηση, να επιδεικνύεται για τη βελτίωση και επέκταση των ταχυδρομικών υπηρεσιών, με αποτέλεσμα να παραμένει εντελώς ελεύθερο ουσιαστικά το πεδίο δράσης για ιδιώτες επιχειρηματίες στον τομέα αυτό. Σήμερα, επαναλαμβάνω, άκουσα από ραδιοφώνου, το μεσημέρι, μια ανακοίνωση προς αυτή την κατεύθυνση, μια ανακοίνωση και μια απόφαση, της οποίας η υλοποίηση έρχεται τουλάχιστο με πέντε χρόνια καθυστέρηση.

Ένα τρίτο παράδειγμα προς την ίδια κατεύθυνση, με πιο σοβαρές επιπτώσεις και αρνητικά αποτελέσματα για το δημόσιο ταμείο, είναι η κατάσταση που επικρατεί στα αεροδρόμιά μας και αφορά δραστηριότητες της πολιτικής αεροπορίας. Και, ενώ η κυβέρνηση προσπαθεί να πείσει για το ασύμφορο της διαχείρισης των αεροδρομίων μας, ταυτόχρονα αποκρύβει και αδρανεί να βελτιώσει τα έσοδα του κρατικού ταμείου, αφού οι διάφορες χρεώσεις σε ιδιώτες για εξυπηρέτηση ξένων αεροσκαφών είναι από εξευτελιστικές μέχρι ανύπαρκτες, συγκριτικά με άλλα αεροδρόμια και με τις χρεώσεις των συμβαλλομένων ιδιωτών που εξυπηρετούνται από το κράτος και που αυτοί, με τη σειρά τους, εξυπηρετούν χρεώνοντας πολύ ψηλά ποσά τα ξένα αεροσκάφη. Την πιο πάνω διαπίστωση δεν την αντλούμε από το χαρτοφυλάκιο οποιασδήποτε στείρας και μηδενιστικής αντιπολιτευτικής διάθεσης αλλά από διαπιστώσεις της Γενικού Ελεγκτού. Από μια υποφερτή βελτίωση αυτών των τελών θα ήταν δυνατό να αποπληρωθεί ο αναγκαίος εκσυγχρονισμός των αεροδρομίων μας, χωρίς να χρειασθεί να υποθηκευθεί σε ιδιώτες αυτός ο νευραλγικός τομέας, ενώ η πιθανή συνεργασία με οποιοδήποτε στρατηγικό συνεργάτη στον τομέα της διαχείρισης θα απέφερε πολύ πιο αυξημένα έσοδα και οφέλη στο δημόσιο ταμείο, παρά αν του ανετίθετο να επιβαρυνθεί πρώτα με το κόστος του αναγκαίου εκσυγχρονισμού.

Μια και μιλάμε για τα αεροδρόμιά μας, είναι καλό να θίξουμε και το γεγονός της αναποφασιστικότητας και έλλειψης ουσιαστικού ενδιαφέροντος από μέρους της κυβέρνησης για γρήγορη υλοποίηση βασικών έργων υποδομής, με αποτέλεσμα να αυξάνεται το κόστος κατασκευής τους, αλλά ταυτόχρονα, και αυτό είναι πολύ σημαντικότερο, να παρουσιάζεται απώλεια οικονομικού οφέλους μερικές φορές σε μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι το κόστος.

Η διακυβέρνηση Κληρίδη με την έναρξή της βρήκε έτοιμα σχέδια για πλήρη αναμόρφωση του αεροδρομίου της Λάρνακας, των οποίων η υλοποίηση θα στοίχιζε λιγότερο από £50 εκατομ. και θα κάλυπτε τις ανάγκες μας μέχρι το 2010, ενώ είχε προβλεφθεί και παραπέρα ανάπτυξη. Τα σχέδια αυτά μπήκαν στο περιθώριο, για αρκετό καιρό αναζητούνταν άλλες λύσεις, τελικά όμως, με μεγάλη καθυστέρηση, ουσιαστικά υπήρξε επιστροφή στα αρχικά σχέδια. Στο μεσοδιάστημα όμως, και ακόμα μέχρι σήμερα, τα τελευταία επτά-οκτώ χρόνια, το αεροδρόμιο βρίσκεται υπό συνεχείς επιδιορθώσεις. Τα σχεδόν £50 εκατομ. έχουν δαπανηθεί για διάφορες επιδιορθώσεις, αλλά οι ταξιδιώτες διαμετακομίζονται από και προς Κύπρο μέσω ενός διαρκούς εργοταξίου. Αντιλαμβάνομαι ότι είναι αυτής της μορφής τα εργοτάξια για τα οποία ένας συνάδελφος του ΔΗΣΥ μάς μιλούσε χθες αναφέροντας ότι η Κύπρος είναι ολόκληρη ένα εργοτάξιο! Έτσι, δυστυχώς, ακόμα καινούριο αεροδρόμιο δεν υπάρχει, τα εκατομμύρια έχουν δαπανηθεί, ενώ απωλέσθη τόσο το οικονομικό όφελος που θα προέκυπτε από το νέο έργο όσο και οι καλύτερες εντυπώσεις, με τα συνεπακόλουθα, που θα αποκόμιζαν οι ταξιδιώτες και κυρίως οι ξένοι επισκέπτες.

Παρόμοια αναπτυξιακά έργα με μεγάλη καθυστέρηση και απώλεια εκατομμυρίων λιρών οικονομικού οφέλους μπορούμε να παραθέσουμε. Είναι ο κόμβος της Ριζοελιάς, έργο του οποίου, το είπαμε και πέρσι, η καθυστέρηση πέντε χρόνων υπερδιπλασίασε το κόστος. Δεν είναι όμως αυτό το σημαντικό. Οι υπηρεσίες του κράτους είχαν αξιολογήσει ότι κάθε χρόνο η χρησιμοποίηση αυτού του κόμβου, από τη στιγμή που θα τέλειωνε, θα ήταν ύψους £8 εκατομ. το χρόνο. Η καθυστέρηση των πέντε χρόνων ουσιαστικά επιβάρυνε την κυπριακή οικονομία με £40 εκατομ. Το ίδιο μπορούμε να πούμε και για το δρόμο Λάρνακας - ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου, όπου το όφελος, το οικονομικό, το ετήσιο έχει

προϋπολογισθεί από τις ίδιες τις κρατικές υπηρεσίες στα £2 εκατομ. το χρόνο. Για το δρόμο δε Λεμεσού - Πάφου, αγαπητοί συνάδελφοι της Πάφου, αλλά και της Λεμεσού, να πούμε ότι θα έχουμε απώλειες οικονομικού οφέλους δεκάδων εκατομμυρίων λιρών.

3. Όσον αφορά το θέμα της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας, και εισέρχομαι τώρα στο τρίτο μέρος της ομιλίας μου, που η βελτίωσή της επίσης βρισκόταν πάντοτε στις προτεραιότητες των εξαγγελιών του Προέδρου Κληρίδη, δεν ήταν ποτέ δυνατό να προχωρήσει, γιατί απλά οι κυβερνώντες ξεκινούν από τη λανθασμένη βάση ότι η ανταγωνιστικότητα βελτιώνεται μονάχα με τη μείωση του εργατικού κόστους. Γι' αυτό και η κυβέρνηση πρωτοστατεί, φαίνεται, στην προσπάθεια που καταβάλλεται από μερίδα των εργοδοτών ενάντια σε κατακτήσεις των εργαζομένων, κυρίως ενάντια στην αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή. Η υπεραπλουστευμένη προσέγγιση της κυβέρνησης ότι η μείωση του τιμαριθμικού δείκτη κατά 1,5%, που συνέβηκε το 2000, δε σημαίνει τίποτα περισσότερο από έναν καφέ την ημέρα για κάθε εργαζόμενο. Είναι αφελής όμως αυτή η προσέγγιση τουλάχιστο. Η ουσία είναι πως με αυτή την αλλαγή για το 2000 £11 εκατομ. περίπου έφυγαν από τις τσέπες των εργαζομένων, με βάση τις συμβατικές υποχρεώσεις της εργοδοτικής πλευράς, και επέστρεψαν στο χρηματοκιβώτιο των εργοδοτών. Των εργοδοτών που αυτό που θα έπρεπε να περιμένουν από την κυβέρνηση και να απαιτούν, κατά την άποψή μου, δεν είναι η αλληλεγγύη, σε μια προσπάθεια διατάραξης των σχέσεών τους με το βασικό κοινωνικό τους εταίρο -στοιχείο βασικότατο για τις μέχρι τώρα επιτυχίες της κυπριακής οικονομίας, όπως γίνεται απ' όλους γενικά παραδεκτό- που είναι οι εργαζόμενοι, αλλά αυτό που έπρεπε να περιμένουν οι εργοδότες είναι μέτρα στήριξης στην προσπάθειά τους για ουσιαστική βελτίωση της παραγωγικότητάς τους, όπως είναι η τεχνολογική

αναβάθμιση στη σφαίρα της παραγωγής, αλλά και των τρόπων διοίκησης και προώθησης των προϊόντων τους.

Πρέπει να θεωρείται απαράδεκτο μια χώρα που θέλει να ενταχθεί ενεργότερα στην ευρωπαϊκή οικογένεια και γνωρίζει πως η παραγωγικότητά της βρίσκεται στο ήμισυ περίπου του μέσου όρου παραγωγικότητας των δεκαπέντε χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και περίπου στο ένα τρίτο των πλέον ανεπτυγμένων από αυτές να μην προσπαθεί τουλάχιστο να επενδύει στην έρευνα ή τουλάχιστο να επιχειρεί πρόσβαση στα αποτελέσματα της έρευνας διεθνώς. Το σχεδόν ανύπαρκτο 0,19% επί των δαπανών του προϋπολογισμού που προτείνεται από την κυβέρνηση για σκοπούς έρευνας, σε σύγκριση με το 2% τουλάχιστο που ισχύει για τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι χαρακτηριστικό της επιφανειακής προσέγγισης της κυβέρνησης όσον αφορά την ανάγκη αύξησης της παραγωγικότητας και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας.

Αναγνωρίζουμε ότι τα κονδύλια που μπορεί να διαθέσει η κυβέρνηση στο κρατικό ταμείο δεν είναι ανεξάντλητα. Όμως η ευθύνη των κυβερνώντων επικεντρώνεται και στην αξιολόγηση των προτεραιοτήτων στις δαπάνες της. Έτσι εισερχόμαστε τώρα σε ένα άλλο σοβαρό κεφάλαιο όπου καταφαίνεται, κατά την άποψή μας, η επιπόλαιη και επιφανειακή προσέγγιση επί διακυβέρνησης Γλαύκου Κληρίδη.

4. Η Κύπρος είναι η μοναδική υπό ένταξη χώρα που δε δικαιούται ουσιαστικής πρόσβασης σε ενταξιακά εναρμονισιακά κονδύλια, συνολικού ύψους 21 δις ευρώ, και αυτό βασικά εξ υπαιτιότητας της κυπριακής κυβέρνησης, που έπεισε ουσιαστικά την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι η κυπριακή οικονομία είναι τόσο εύρωστη που δύναται να υποστεί πλήρως το κόστος της εναρμόνισης, που θα κυμανθεί μέχρι την ένταξη γύρω στο £1 δις περίπου για το δημόσιο ταμείο, πέραν

του κόστους που θα στοιχίσει στον ιδιωτικό τομέα. Αυτό σημαίνει πως, εκτός από την αύξηση του δημόσιου χρέους κατά 15%, με τους αριθμούς που ισχύουν για το 2000, έχοντας υπόψη ότι για το 2001 υπολογίζεται ένα δημόσιο χρέος της τάξης περίπου των £6 δις, γίνεται αφάνταστα δύσκολη η διάθεση κάποιων πολύ μικρότερων κονδυλίων για συνδρομή σε μια αναγκαία προσπάθεια βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της κυπριακής οικονομίας.

Εδώ θεωρώ υποχρέωσή μου να επικρίνω την ευρωλαγνεία ή, αν θέλετε, καλύτερα τον ευρωλιγουρισμό που επιδεικνύουν διάφοροι κυβερνητικοί παράγοντες, αλλά και συναγερμικά στελέχη, που με υπέρμετρη σπουδή απαιτούν τη μηχανική και μόνο εναρμόνιση, αν είναι δυνατό σε χρόνο μηδέν, με οποιοδήποτε κόστος και μετά ό,τι ήθελε προκύψει. Και ας μη βιαστούν πάλι κάποιοι να ισχυριστούν ότι προβάλλουμε προσκόμματα στην ευρωπαϊκή μας πορεία. Όταν μερικοί από την παράταξή τους, είτε σε στιγμές έξαρσης ή ειλικρίνειας ή ακόμα και δυσανασχέτησης και αγανάκτησης σε διαπιστώσεις απάθειας ή ακόμα και εχθρικές ενέργειες των Ευρωπαίων εταίρων μας προς το πολιτικό μας θέμα, δηλώνουν αυστηρά ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση δε θα εισέλθουμε γονυπετείς αλλά με το κεφάλι ψηλά, τότε αυτό χαρακτηρίζεται τόλμη. Όταν εμείς αναλύουμε πως δικαιούμαστε δικαιότερης μεταχείρισης στην πορεία ένταξης και ότι, με το επίπεδο που έχουμε και το οποίο πετύχαμε ως Κύπριοι με πολύ σκληρή δουλειά, ολόκληρου του κυπριακού λαού, όχι μονάχα έχουμε να πάρουμε, αλλά τουλάχιστον έχουμε άλλα τόσα να προσφέρουμε από το νευραλγικό γεωγραφικό σημείο που βρισκόμαστε, το ανατολικότερο σημείο της Ευρώπης, τότε χαρακτηριζόμαστε ως μη ειλικρινείς στις προθέσεις μας για την ευρωπαϊκή προοπτική μας. Ακριβώς αυτά, όπως και άλλα συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας μας είναι που απαιτούμε από την εκτελεστική εξουσία να διαπιστώσει και

πολύ περισσότερο να αξιοποιήσει. Αυτή η αρχή ισχύει στις σχέσεις μας με τους ξένους, ισχύει για την ανάπτυξη της βιομηχανίας μας, της γεωργίας μας, αλλά και των υπηρεσιών, όμως πάνω σε ορθολογιστικότερη βάση και όχι περιστασιακά.

Μια βασική υποχρέωση των αρμόδιων υπηρεσιών του κράτους είναι η διαφάνεια, αλλά και η σωστή και έγκαιρη ενημέρωση των ενδιαφερομένων τόσο για τα σχέδια όσο και τα κονδύλια χορηγίας, έστω και δανειοδότησης, όσο πενιχρά και να είναι, που προσφέρονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στον τομέα αυτό δυστυχώς διαπιστώνεται έλλειψη πληροφόρησης και μη σωστός καταμερισμός σε ενδιαφερομένους.

Εδώ σημειώνουμε την απaráδεκτη καθυστέρηση προώθησης και υλοποίησης της σωστής διαπίστωσης ότι η Κύπρος είναι δυνατό να μετατραπεί σε πρότυπο διεθνές κέντρο τόσο παροχής όσο και εξαγωγής υπηρεσιών όχι μονάχα προς τον ευρωπαϊκό χώρο αλλά πολύ περισσότερο προς τις αραβικές χώρες, αλλά και την ασιατική ήπειρο. Πού βρίσκονται ακόμα τα σχέδια για μετατροπή της Κύπρου σε διεθνές ιατρικό, αλλά και εκπαιδευτικό κέντρο; Έχει καιρό να ακούσουμε. Γιατί έχει ουσιαστικά εγκαταλειφθεί η προσπάθεια διατήρησης και ανάπτυξης των εμπορικών και γενικότερα οικονομικών σχέσεων με τις γειτονικές και τις υπόλοιπες αραβικές χώρες; Μελλοντικά προς ποια κατεύθυνση νομίζουμε ότι έχουμε τις δυνάμεις, τις γνώσεις και τη μεγαλύτερη ευχέρεια να αποταθούμε με τα οποιαδήποτε νέα προϊόντα ή υπηρεσίες μας, για να τα προσφέρουμε; Μήπως έχουμε την ψευδαίσθηση ότι κάτι τέτοιο θα το προσφέρουμε ευκολότερα στην πιο ανεπτυγμένη από εμάς Ευρώπη ή μήπως αναμένουμε και προς αυτή την κατεύθυνση, με την ελεύθερη διακίνηση τόσο των προσώπων όσο και των κεφαλαίων, να στρατοπεδεύσουν στην Κύπρο διάφοροι Ευρωπαίοι που, εκμεταλλευόμενοι δωρεάν πλέον την υποδομή μας, θα απολαμβάνουν τους

καρπούς των κόπων μας, ενώ εμείς θα παραμένουμε ικανοποιημένοι από την ενοικίαση ή ακόμα και την πώληση των περιουσιών και των υποστατικών μας προς αυτούς; Οι κυβερνώντες πρέπει να γνωρίζουν ότι είναι στα έργα και όχι στα λόγια που κρίνονται. Και όσον αφορά τα αμέσως πιο πάνω λεχθέντα, επικρίνονται, γιατί απλά και πάλι αδρανούν, παραμένουν στα λόγια και δεν προχωρούν στα έργα.

Ένα σημείο το οποίο θα παραβλέψω και θα προχωρήσω στον επίλογό μου, κύριε Πρόεδρε, είναι η αναμόρφωση της δημόσιας υπηρεσίας. Ήταν προγραμματική δήλωση του κ. Κληρίδη από το 1993, προεκλογική, από το 1992. Επί οκτώ χρόνια ακούμε συνεχώς για σύσταση επιτροπών, επιστράτευση εμπειρογνομόνων, διενέργεια μελετών για αναζήτηση τρόπων αύξησης της παραγωγικότητας. Δεν αρκεί η μείωση του χρόνου στην έκδοση ταυτοτήτων ή διαβατηρίων, για να πούμε ότι έγινε πιο ευλύγιστη και ήρθε πιο κοντά στον πολίτη η κρατική μηχανή. Όσα και αν επιτευχθούν, διαγράφονται μπροστά στην πολιτική απόφαση που φαίνεται ότι πήρε και υλοποιεί η κυβέρνηση Κληρίδη για δυσφήμιση ουσιαστικά της κρατικής μηχανής.

Λογικά, θα ανέμενε κάποιος, με τις προτεραιότητες που η ίδια η κυβέρνηση διατείνεται ότι έχει, πως ο πρώτος προϋπολογισμός του νέου αιώνα και της νέας χιλιετίας θα ήταν κάτι διαφορετικό από τους προηγούμενους, θα άνοιγε νέες προοπτικές, τόσο στην κυπριακή οικονομία όσο και στην κοινωνία μας, θα χάρασσε το δρόμο για ένα καλύτερο αύριο. Μια λογική προέκταση που βασίζεται στην προϋπόθεση ότι αυτός ο προϋπολογισμός, πέρα από καταγραφή και εξουσιοδότηση δαπάνης κονδυλίων, πέρα από αριθμούς και έσοδα, είναι εμπλουτισμένος με όραμα και ελπίδα. Αυτή η προϋπόθεση δε φαίνεται πουθενά. Δε φαίνεται ούτε καν η υλοποίηση των προγραμματικών διακηρύξεων του Προέδρου της Δημοκρατίας. Είναι μια μονάχα πτυχή οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής, μιας γενικότερης συμπεριφοράς που, με

βάση τα ανησυχητικά στοιχεία των επανειλημμένων δημοσκοπήσεων, που για χρόνια τώρα έχουν στα χέρια τους προεδρικό και κυβερνών κόμμα, δεν επιδοκιμάζεται καν από τους ιδίους, τους μέχρι τώρα υποστηρικτές του κ. Γλαύκου Κληρίδη και του ΔΗΣΥ. Πώς είναι δυνατό λοιπόν να απαιτείται η αποδοχή της από την αντιπολίτευση;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ τώρα στο βήμα το βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παρά το γεγονός ότι είχα γράψει ομιλία, θα προτιμήσω να αλλάξω το στίλ της εδώ παρουσίασης των θέσεών μου πάνω στους προϋπολογισμούς και να συζητήσουμε μαζί, αν θέλετε, τι έκαμε αυτή η κυβέρνηση ειδικότερα στον τομέα της παιδείας, όπου έχω την τιμή να προΐσταμαι στο Δημοκρατικό Συναγερμό, αφού υπάρχει η ισοπεδωτική, κατά την άποψή μου, προσέγγιση ότι τίποτε δεν έχει γίνει από μέρους της εκτελεστικής εξουσίας. Τα τελευταία λοιπόν χρόνια θα έχετε όλοι επισημάνει ότι γίνονται τομές, αλλαγές σημαντικές στο χώρο της παιδείας.

Ενιαίο λύκειο

Θυμούμαι, και όλοι θα θυμάστε, ότι οι της αξιωματικής αντιπολίτευσης αρχικά μας έλεγαν ότι απέτυχε η πειραματική εφαρμογή του θεσμού. Μετά, όταν αντιλήφθηκαν ότι αυτό ήταν αναληθές, έλεγαν ότι πρέπει να αλλάξει όνομα. Να μην ονομάζεται “ενιαίο λύκειο”. Άλλο απολυτήριο να παίρνουν τα παιδιά της Κύπρου, άλλο της Ρόδου, άλλο της Κρήτης. Όταν αντιλήφθηκαν ότι και αυτό δεν πουλούσε στην αγορά, είπαν: «Ξέρετε, δεν είναι ακόμα κατάλληλη η ώρα να εφαρμοστεί ο θεσμός. Να αναβληθεί για του χρόνου.» Και οι ίδιοι προκάλεσαν και μια καθυστέρηση, όπως θα θυμάστε,

περίπου τριών μηνών καθυστέρηση με την καταψήφιση κονδυλίου £1 εκατομ. και κάτι, για να έρθουν ύστερα, όταν εφαρμόστηκε ο θεσμός, να λένε: «Δεν είστε έτοιμοι. Δε φέρατε έγκαιρα τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και οι αίθουσες δεν είναι έτοιμες, όπως είχατε υποσχεθεί.»

Σήμερα, περιοδεύοντας η επιτροπή Παιδείας στα κατά τόπους λύκεια, ένα πράγμα μόνο ακούμε: «Είναι ποτέ δυνατό να είμαστε μέχρι τώρα τόσο τριτοκοσμικοί; Αυτά τα οποία σήμερα φέρατε και εφαρμόζονται στο ενιαίο λύκειο, γιατί καθυστερήσατε τόσα χρόνια να τα κάμετε;» Μαθητές, γονείς και διδάσκαλοι. Όποιος έχει αμφιβολία ας επισκεφτεί, και να πάμε και μαζί, αν θέλετε, τα ενιαία λύκεια.

Ολοήμερο σχολείο

Κτίρια εκατομμυρίων λιρών το μεσημέρι τα κλείναμε και πηγαίναμε όλοι στο σπίτι μας. Σήμερα πηγαίνετε να δείτε όλοι σας, με την εφαρμογή του θεσμού του ολοήμερου λυκείου, πώς αξιοποιούνται τα κτίρια. Πώς δίνεται στήριξη στα μικρά παιδιά που οι γονείς τους στο σπίτι δεν μπορούν να τους δώσουν εκείνη τη μαθησιακή στήριξη, λόγω αδυναμίας ή και έλλειψης χρόνου. Και πολύ περισσότερο τα παιδιά της υπαίθρου, που δεν έχουν την ευκαιρία να κάνουν είτε ιδιαίτερα αγγλικά, γιατί δεν υπάρχουν στις απομακρυσμένες κοινότητες ινστιτούτα εκμάθησης της αγγλικής γλώσσας, κομπιούτερ, θέατρα και όλα τα άλλα, ασφαλώς ήταν μέχρι σήμερα σε υποδεέστερη μοίρα έναντι των παιδιών που ζουν στα αστικά κέντρα. Αρχικά υπήρχαν, όπως θα θυμάστε, αντιδράσεις στην εφαρμογή του θεσμού. Σήμερα επιζητείται καθημερινά από όλες τις κοινότητες να επεκταθεί αυτός ο θεσμός. Το ερώτημα είναι: «Γιατί καθυστερείτε;» Δεν είναι νέα τομή; Δεν είναι μια αλλαγή ο θεσμός του ολοήμερου σχολείου;

Προϋπηρεσιακή επιμόρφωση

Από το 1985, αν δε με απατά η μνήμη μου, αναστολή της εφαρμογής του νόμου, με αποτέλεσμα ο καθηγητής να έχει τελειώσει πριν από είκοσι χρόνια το πανεπιστήμιο

και να πηγαίνει στην έδρα να διδάξει χωρίς καμιά προϋπηρεσιακή επιμόρφωση. Σήμερα, εδώ και δύο χρόνια, με την εφαρμογή του θεσμού της προϋπηρεσιακής επιμόρφωσης, όλοι θα πρέπει να έχουμε αντιληφθεί τουλάχιστον δύο πράγματα: Πρώτον, ότι ο καθηγητής, τον οποίο τιμούμε και πρέπει να το πούμε, αλλά θα πρέπει να του δώσουμε εκείνη την ευκαιρία να αποδώσει εκείνο το οποίο πρέπει, παίρνει τα πρώτα φώτα προτού βγει στην έδρα. Επιπλέον, το σοβαρότερο, με την εφαρμογή της προϋπηρεσιακής επιμόρφωσης... Εδώ πρέπει να ομολογήσω ότι είχαν δίκαιο κάποιοι συνάδελφοι, και από το χώρο του ΑΚΕΛ, που έλεγαν «αφήστε κατά μέρος τον κατάλογο διοριστέων, γιατί η εφαρμογή του θεσμού της προϋπηρεσιακής θα ξεκαθαρίσει σε μεγάλο βαθμό τον κατάλογο διοριστέων». Πράγματι, παρατηρείται, και όσοι έχουν εγκύψει στο όλο πρόβλημα θα το δουν, ότι μόνο σε ορισμένους τομείς, εμποροβιολογίας, γυμναστικής, υπάρχει πρόβλημα. Σε όλους τους άλλους τομείς εκτιμώ ότι τα προσεχή δύο - τρία χρόνια δε θα υπάρχει πρόβλημα αναμονής στον κατάλογο και θα υπάρχει πλέον η δυνατότητα να διορίζεται ο καθηγητής μόλις αποπερατώνει τις σπουδές του.

Ασφαλώς όλοι θα κατανοείτε ότι η κυβέρνηση Κληρίδη και ο Δημοκρατικός Συναγερμός -κάποιοι αρέσκονται να λένε η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού· εγώ λέω που στηρίζει την κυβέρνηση Κληρίδη και είναι καθήκον του να το κάνει· εισήγαγαν αυτούς τους θεσμούς, εισήγαγαν αυτές τις αλλαγές, όταν κάποιοι έλεγαν «ξέρετε, δεν πειράζει, να μην εφαρμόσουμε αμέσως την προϋπηρεσιακή· να τους δίνουμε το δικαίωμα να απορρίψουν την πρόσκληση», με αποτέλεσμα να την απορρίψουν όλοι. Και ήρθαμε στο τέλος να αλλάξουμε τη νομοθεσία και να λέμε ότι όποιος δεν πηγαίνει για προϋπηρεσιακή διαγράφεται από τον κατάλογο. Αυτά τα οποία έλεγε πάντοτε ο Δημοκρατικός Συναγερμός.

Πανεπιστήμιο Κύπρου

Μέρα νύχτα ακούγαμε ότι δε γίνεται τίποτε στην πανεπιστημιούπολη. Και επιτέλους είπα να πάμε. Και πήγα, όχι μόνος μου. Πήγα και με τους συναδέλφους και με τους δημοσιογράφους. Έκπληκτοι οι πάντες. Σας καλώ να πάτε και εσείς να δείτε. Μια ολόκληρη πόλη, νέα πόλη, ανεγείρεται στις παρυφές της Λευκωσίας. Με εκατομμύρια λίρες έξοδα, με όλα τα μέσα τα οποία χρειάζονται για μια πόλη η οποία θα στεγάζει το φοιτητικό κόσμο, με τις ανέσεις, με όλα όσα χρειάζονται. Νοσοκομεία μέσα, πισίνες, ό,τι φανταστείτε.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μα πού, κύριε Χατζηγιάννη;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Στην πανεπιστημιούπολη, κύριε Κουλία. Όταν πάτε, θα τα δείτε. Εκατόν πενήντα χιλιόμετρα μόνο είναι οι υπόγειες σωληνώσεις, για να καλύπτουν μόνο τα θέματα θέρμανσης και κλιματισμού γενικότερα.

Ανάπτυξη μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών. Δημιουργία νέων σχολών. Ήδη ξεκινά η πολυτεχνική σχολή σε ένα χρόνο. Ήδη υπάρχει απόφαση για νομική σχολή για το πανεπιστήμιο και ασφαλώς είναι υπό συζήτηση και το αίτημα για ίδρυση ιατρικής σχολής.

Δεν έχουμε όμως παραλείψει να κρατήσουμε για το πανεπιστήμιο το καλύτερο προσωπικό. Γι' αυτό είπαμε ότι είναι ανάγκη να υπάρξει ρύθμιση, να προσφερθούν θέσεις, έτσι ώστε το καλό επιστημονικό προσωπικό να παραμένει στην Κύπρο και να μη φεύγει. Να υπάρχει δηλαδή η δυνατότητα ανέλιξης των πανεπιστημιακών.

Χορηγίες και υποτροφίες

Είχαμε ξεκινήσει, αν δε με απατά η μνήμη μου, με τα £5 εκατομ. περίπου, φτάσαμε στα £19,5 εκατομ. χορηγία για τις φοιτητικές σπουδές και, αν ο νόμος μπει σε εφαρμογή -αυτός για τον οποίο ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έκανε αναφορά- αισίως θα πάμε στα

£22 εκατομ. χορηγίες. Όλα αυτά δε νομίζω ότι πρέπει να παραβλέπονται από όσους κάνουν κριτική. Γιατί, αν κυκλοφορήσουμε, θα δούμε ότι είναι πολλοί οι γονείς που έχουν ανάγκη αυτή τη χορηγία.

Προδημοτική εκπαίδευση

Η αλήθεια είναι ότι υπήρξε καθυστέρηση σε αυτό τον τομέα. Σήμερα όμως, από φέτος, υπάρχει η λειτουργία άλλων εξήντα οκτώ δημόσιων νηπιαγωγείων και ήδη υπάρχει και πολιτική απόφαση να κτίζονται με δαπάνες του κράτους τα κτίρια για τα νηπιαγωγεία.

Τίτλοι σπουδών

Έρχομαι σε ένα άλλο κεφάλαιο το οποίο όλοι θα γνωρίζετε. Από το 1989, αν δε με απατά η μνήμη μου, κολέγια, πτυχία, απολυτήρια από ιδιωτικές σχολές, χωρίς κανένας να ξέρει επιτέλους ποια αξία είχαν. Ποιος έβαλε τάξη σε αυτούς τους τίτλους σπουδών; Δεν είναι επί της σημερινής διακυβέρνησης που το ΣΕΚΑΠ έκανε αξιολόγηση των κλάδων σπουδών και έδωσε εκείνη τη νομική υπόσταση που χρειάζονται αυτοί οι φοιτητές και που επιπλέον, με τη δημιουργία του ΚΥΣΑΤΣ, προνόησε ώστε να υπάρχει και έλεγχος ποια πτυχία επιτέλους μπαίνουν στην αγορά, έτσι ώστε να κρατήσουμε ψηλό επίπεδο; Δεν είναι επί διακυβέρνησης Κληρίδη;

Παιδαγωγικό Ινστιτούτο

Το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο και η βιβλιοθήκη του στηρίζονται και εμπλουτίζονται, αλλά και γενικότερα υπάρχει ολοένα μεγαλύτερος εμπλουτισμός σε όλο εκείνο το υλικό που χρειάζεται για να φέρει σε πέρας την αποστολή του, αφού σήμερα, όπως γνωρίζουμε, με την προϋπηρεσιακή επιμόρφωση είναι ιδιαίτερα επιφορτισμένο.

Προαγωγές - Τοποθετήσεις - Μεταθέσεις

Μιλούν όλοι για ρουσφέτι. Καλώ το νομικό κόσμο να μας πει επιτέλους επί της σημερινής διακυβέρνησης πόσες προσφυγές έχουν γίνει εναντίον αποφάσεων της

Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας για προαγωγές ή τοποθετήσεις ή μεταθέσεις εκπαιδευτικών. Ενώ όλοι γνωρίζουμε -και αυτό είναι κοινό μυστικό- πως η αξιοπρέπεια του εκπαιδευτικού εβάλλετο στο παρελθόν και χωρίζονταν σε ημετέρους και μη. Σήμερα πάρτε επιτέλους τις λίστες προαγωγών και κάμετε μια έρευνα όλοι σας, να μας πείτε και εμάς πού υπάρχει αναξιοκρατία. Υπάρχει, κύριοι συνάδελφοι, μια ρήση που λέει ότι φωνάζει ο κλέφτης, για να φοβηθεί ο σπιτονοικοκύρης. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Αν υπάρχουν κάποιοι που έπρεπε να παραπονοιούνται στον τομέα τούτο, είναι εκείνοι που για τόσα χρόνια είχαν αδικηθεί. Και αν έπρεπε να γίνει κάτι, έπρεπε να αρθούν οι αδικίες, οι οποίες δυστυχώς -πρέπει να το γνωρίζουν οι πάντες- μέσα από τις νομοθετικές ρυθμίσεις που υπάρχουν δεν μπορούν να αρθούν. Αλλά με κανένα τρόπο δεν υποστηρίχθηκε -γιατί είναι η κυβέρνηση Κληρίδη που διόρισε τα πρόσωπα τούτα- δεν υποστηρίχθηκε ποτέ να γίνονται αδικίες εις βάρος άλλων εκπαιδευτικών.

Ανέγερση σχολείων

Μας λένε ότι δεν κτίζονται σχολεία. Υπάρχουν γύρω στα δεκατέσσερα δημοτικά σχολεία που είναι υπό ανέγερση, δέκα γυμνάσια, πέντε λύκεια, τέσσερις τεχνικές σχολές. Όλα αυτά, μαζί με την αναβάθμιση που υφίστανται κάθε μέρα τα σχολεία, είναι έργα τα οποία επιβαρύνουν στα σίγουρα τον κρατικό προϋπολογισμό.

Πολιτισμός

Είμαι βέβαιος ότι θα έχετε κατά νουν ότι και στον πολιτιστικό τομέα δεν έχει υστερήσει αυτή η διακυβέρνηση. Έχει ήδη πάρει τα ποσοστά εκείνα τα οποία θα έπρεπε να έχει ως μερίδιο ο τομέας και του αθλητισμού, αλλά και του πολιτισμού. Στον πολιτιστικό τομέα επικεντρώνουμε τις προσπάθειές μας στη δημιουργία συνθηκών για μεγιστοποίηση των πνευματικών και δημιουργικών ικανοτήτων τόσο του ατόμου όσο και του συνόλου και ταυτόχρονα στην παροχή δυνατοτήτων στο σύνολο του λαού για

ποιότητα ζωής. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού προβλέπεται, ανάμεσα σε άλλα, η οικονομική ενίσχυση των πολιτιστικών φορέων, η ενίσχυση της πολιτιστικής ανάπτυξης της υπαίθρου και η προβολή της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Ιδιαίτερα επισημαίνονται οι αυξημένες πρόνοιες για ενίσχυση των λογοτεχνικών και μουσικών εκδηλώσεων, οι επιχορηγήσεις για τις εικαστικές τέχνες, η ανάπτυξη των βιβλιοθηκών και η χορηγία για εκδόσεις βιβλίων. Στον τομέα του πολιτισμού είναι επίσης σημαντικό να τονιστούν οι αυξημένες πρόνοιες για τα διάφορα σχέδια πολιτιστικής ανάπτυξης, που αποσκοπούν τόσο στην υποστήριξη και βελτίωση διαφόρων χώρων που ήδη εξυπηρετούν πολιτιστικές δραστηριότητες όσο και στην προώθηση νέων έργων πολιτιστικής υποδομής. Επίσης, είναι σημαντική η εξαιρετική έμφαση που δίνεται στην ενθάρρυνση της κινηματογραφικής κίνησης, με ιδιαίτερη προσπάθεια για δημιουργία κοινού ταμείου με την Ελλάδα για συμπαραγωγή ταινιών.

Η κρατική χορηγία προς το ΘΟΚ είναι ενδεικτική της επιθυμίας της κυβέρνησης Κληρίδη να ενισχυθεί η θεατρική παρουσία στο νησί μας και να συμβάλει στην πολιτιστική καλλιέργεια του λαού μας. Πέραν της χορηγίας αυτής, περιλαμβάνονται και ενισχυμένες πιστώσεις για άλλες δραστηριότητες προώθησης της θεατρικής κίνησης. Στους προϋπολογισμούς περιλαμβάνονται επίσης πιστώσεις για τον αθλητισμό, τον οποίο αποδίδουμε μεγάλη σημασία. Οι πρόνοιες αυτές αναμένεται να καλύψουν χορηγία προς τον ΚΟΑ για έργα υποδομής και για το σχολικό αθλητισμό.

Το εκπαιδευτικό προσωπικό μας πιστεύουμε ότι είναι η βάση πάνω στην οποία στηρίζεται το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Δεν πρέπει κατά συνέπεια να μας ξενίζει ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των προϋπολογισμών αφορά τον τομέα αυτό. Ήδη, όπως έχω αναφέρει, έχουν γίνει νομοθετικές ρυθμίσεις, ώστε να αναβαθμιστεί το ποιοτικό επίπεδο των εκπαιδευτικών μας.

Τεχνολογία - Πληροφορική

Οι εξελίξεις της επιστήμης και της τεχνολογίας και οι μεταβαλλόμενες ανάγκες της οικονομίας απαιτούν από τη μια διαρκή επιμόρφωση του προσωπικού και αναθεώρηση των προσφερομένων προγραμμάτων και από την άλλη προώθηση νέων μεθόδων και μέσων διδασκαλίας, περιλαμβανομένου του εξοπλισμού και της νέας τεχνολογίας. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια γίνονται πρόνοιες για προώθηση της πληροφορικής και του μαθήματος σχεδιασμού τεχνολογίας για εκπαιδευτικές έρευνες. Ειδικότερα στον τομέα της πληροφορικής πρέπει να τονιστεί ότι οι πρόνοιες αποσκοπούν στην υλοποίηση των σχεδίων μας για προώθηση του ηλεκτρονικού αλφαριθμητισμού στο γυμνασιακό κύκλο, στην εγκατάσταση ενός εργαστηρίου ηλεκτρονικών υπολογιστών σε κάθε τάξη του κατώτερου κύκλου των δημοτικών σχολείων και ενός ηλεκτρονικού μικροϋπολογιστή σε καθεμιά από τις τρεις τελευταίες τάξεις του δημοτικού και στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων των νέων τεχνολογιών της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών σε όλο το φάσμα του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Το διεθνές διαδίκτυο τέθηκε στη διάθεση όλων των σχολείων, με στόχο τόσο την ανάπτυξη δεξιοτήτων που απαιτούνται στη σύγχρονη κοινωνία όσο και την πρόσβαση στο χώρο των πληροφοριών.

Τελειώνοντας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για να μην πάρω και χρόνο από τους συναδέλφους, θα ήθελα να υπερτονίσω ότι ο τομέας της παιδείας αντικρίζεται υπερκομματικά πάντοτε στην επιτροπή Παιδείας της Βουλής. Είναι με συναίνεση που εργαζόμαστε και δε θέλω με κανένα τρόπο να υποστηρίξω ότι όλο το έργο στο οποίο ενδεικτικά έχω κάνει αναφορά είναι αποκλειστική υπόθεση του Δημοκρατικού Συναγερμού ή της κυβέρνησης Κληρίδη. Σίγουρα έχουν συμβάλει οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου, γιατί, επαναλαμβάνω, υπάρχει συναίνεση.

Όμως εκείνο το οποίο πρέπει να τονιστεί είναι ότι τα τελευταία χρόνια, και το ξεκαθαρίζω αυτό το πράγμα, στον τομέα αυτό υπάρχει μια αλλαγή, η οποία είναι πασιφανής. Είναι πασιφανής η προσπάθεια η οποία γίνεται για αναβάθμιση της

εκπαίδευσης. Είναι πασιφανής η προσπάθεια που γίνεται για νέες κτιριακές εγκαταστάσεις. Θέρμανση δεν είχαμε πουθενά. Σήμερα μπήκε ένα πρόγραμμα να μπει θέρμανση στα σχολεία. Υπήρχε μια εγκατάλειψη των κτιριακών εγκαταστάσεων των σχολείων επί σειρά ετών. Βέβαια, δεν παραγνωρίζει κανένας ότι υπήρχαν προτεραιότητες συνεπεία της εισβολής. Έπρεπε να στεγαστεί ο προσφυγικός κόσμος και άλλες προτεραιότητες. Αλλά σήμερα, μετά από τόσα χρόνια, έχουν βγει στην επιφάνεια όλα εκείνα τα προβλήματα στις κτιριακές εγκαταστάσεις. Το να βγαίνουμε κάθε μέρα και να λέμε ότι υπάρχουν ακατάλληλες αίθουσες και όλα τα άλλα τα οποία παρατηρούμε...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μα αφού έτσι είναι τα πράγματα!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι σωστό. Υπάρχουν ακατάλληλες αίθουσες. Αλλά εκείνο το οποίο πρέπει να σημειωθεί είναι ότι υπήρξε ανάγκη μετά την προσφυγιά το ένα τρίτο του μαθητικού πληθυσμού της νήσου να ξαναστεγαστεί. Άρα έπρεπε να κτιστούν νέα κτίρια και ήταν επόμενο κάποια παλιά κτίρια να παραμεληθούν. Αυτό όχι μόνο επί της σημερινής διακυβέρνησης αλλά και επί άλλων διακυβερνήσεων. Σήμερα όμως όποιος πάει στα σχολεία λέει ότι είναι εργοτάξια. Και σωστά γίνεται αυτή η αναφορά. Κτίζονται κάθε μέρα νέα σχολεία, γίνονται αναβαθμίσεις, προσθήκες αιθουσών, πέρα από όλο τον εξοπλισμό που σήμερα μπαίνει στα σχολεία.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μια μικρή ερώτηση, συνάδελφε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είμαι βέβαιος ότι ...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μια μικρή ερώτηση, αν μου επιτρέπετε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Με προειδοποίησαν ήδη για το χρόνο, κύριε Κουλία.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να απαντήσετε για τον αναλφαβητισμό, αγαπητέ συνάδελφε. Επειδή πάνε τόσο καλά τα πράγματα, αν είναι εύκολο, είναι ώρα να πληροφορηθεί το σώμα και ο λαός πώς συμβαίνει, αφού πάνε τόσο καλά τα πράγματα, να έχουμε τόσο σοβαρό πρόβλημα αναλφαβητισμού στα δημοτικά μας σχολεία. Τουλάχιστον στο Ριζοκάρπασο, που είναι κατεχόμενη περιοχή, τα μωρά που τελειώνουν το δημοτικό και έρχονται ξέρουν και διαβάζουν και γράφουν. Και ζουν κάτω από δύσκολες συνθήκες. Τα δικά μας πώς συμβαίνει να μην ξέρουν να διαβάσουν και να γράψουν;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Κουλία, θέλω να τονίσω από του βήματος της Βουλής ότι περιβάλλουμε με εκτίμηση και τον καθηγητή και το δάσκαλο και το νηπιαγωγό για το έργο που επιτελούν στα σχολεία και ότι οποιεσδήποτε αδυναμίες, οποιαδήποτε προβλήματα έχει καθήκον η πολιτεία να τα λύσει. Σήμερα ασφαλώς...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ναι, αλλά τι γίνεται με τον αναλφαβητισμό;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Υπάρχουν προγράμματα να περιοριστεί. Υπάρχει πρόβλημα και δεν είναι σημερινό ασφαλώς. Εκτός αν κάποιος ισχυρίζεται -δεν ξέρω αν ισχυρίζεστε- ότι εμφανίστηκε στον εικοστό πρώτο αιώνα ο αναλφαβητισμός. Νομίζω ότι όλοι κατανοούμε ότι υπάρχουν προβλήματα, όπως η νεανική παραβατικότητα και τόσα άλλα, που δεν έχω χρόνο να τα αναφέρω. Αλλά εκείνο που έχει σημασία...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Είναι υπαρκτό δηλαδή το πρόβλημα.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη τον Πρόεδρο της Βουλής αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Νίκος Μουσιούπτας.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ)

Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ, μην παίρνετε μόνος σας το λόγο.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Αλλά εγώ λέω ότι υπάρχουν προβλήματα και τα έχω τονίσει. Εκείνο που έχει σημασία είναι ότι είμαστε προς τη σωστή κατεύθυνση. Αυτό πρέπει να γίνει κατανοητό και σας καλούμε όλους να συμβάλετε και εσείς με τη σειρά σας σε αυτή την προσπάθεια.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ στο βήμα το βουλευτή του ΑΚΕΛ Νίκο Κατσουρίδη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εννά μας πεις για τον προϋπολογισμό της Κύπρου ή της Κίνας;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούοντας τον κ. Χατζηγιάννη, διερωτήθηκα προς στιγμή αν είμαστε κάτοικοι της ίδιας χώρας! Μετά κατάλαβα ότι δεν είμαστε, όταν ξαφνικά άκουσα να μιλά για την πανεπιστημιούπολη και νόμισα ότι ευρέθηκα στην Ντίσνεϊλαντ! Πισίνες, λίμνες, βαρκάδες...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έπρεπε να πάεις να δεις!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Υπάρχουν όμως τρία...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Αν επηέννετε μετά τις βροσιές...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Ήταν να έσει τζιαι ψαρούθκια!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Υπάρχουν τρία-τέσσερα γεγονότα όμως...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εν επροσέξετε, κύριε Κατσουρίδη, αν μου επιτρέπτε, που δεν έγινε κανένα σχόλιο αρνητικό μετά την επίσκεψη της επιτροπής; Είναι γιατί και βουλευτές και δημοσιογράφοι έμειναν έκθαμβοι για το έργο το οποίο επιτελείται στην πανεπιστημιούπολη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ δεν έχω την παραμικρή αμφιβολία, κύριε Χατζηγιάννη, ότι ο κυπριακός λαός είναι έκθαμβος και άφωνος γενικά από την πορεία της εφταετίας. Και με όλες αυτές τις επιτυχίες το μόνο σίγουρο είναι ότι ο πρόεδρος της επιτροπής Παιδείας επανεκλέγεται χωρίς κανένα πρόβλημα!

Υπάρχουν όμως τρία-τέσσερα σοβαρά θέματα...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τι είναι τούτοι οι υπαινιγμοί;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

... τα οποία θα ήθελα, παρ' όλο που δεν είμαι ειδικός, να σχολιάσω.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ελέγχεις τζιαι την Αμμόχωστο τωρά;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Διερωτώμαι γιατί, αφού είναι όλα τόσο καλά και άγια, συνεχώς υπάρχει σύγκρουση μεταξύ δασκάλων, καθηγητών και κυβέρνησης. Γιατί διαμαρτύρονται οι ομοσπονδίες γονέων; Γιατί διαδηλώνουν οι μαθητές; Γιατί καλούνται οι μαθητές να επιλέξουν για τη δεύτερα και τρίτη τάξη λυκείου μαθήματα, όταν τα προγράμματα που έπρεπε να είχαν ετοιμαστεί τον περασμένο Ιούνιο δεν είναι ακόμα έτοιμα; Γιατί να υπάρχει τελικά λειτουργικός αναλφαβητισμός σε κάτι που λειτουργεί τόσο υπέροχα; Εξόφθαλμα, τα πράγματα είναι λίγο διαφορετικά απ' ό,τι τα παρουσίασε ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ως την άλλη πενταετία εννά τον εξαλείψουμε, κύριε Κατσουρίδη!

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Κάθε ερώτημα έχει δύο όψεις.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ξέρετε ότι δε με ενοχλεί να με διακόπτουν. Απλώς θέλω να μετρά ο χρόνος υπέρ μου.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Χαρίζω σου που το χρόνο το δικό μου. Έχεις το λόγο μου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Η αναφορά του κ. Χατζηγιάννη είναι μια αναφορά διαφορετικής άποψης, εκτίμησης, κρίσης, κατά τη γνώμη μας εξωπραγματική, αλλά είναι η δική του εκτίμηση των πραγμάτων. Υπήρξε όμως μία αναφορά η οποία με τίποτε δεν μπορεί να περάσει απαρατήρητη, η αμφισβήτηση της δημοκρατικότητας του ΑΚΕΛ.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δεν είπε έτσι πράμα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν είπα έτσι πράμα.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, θα σας παρακαλέσω απ' εδώ και μπρος να σιωπήσετε, να με ακούσετε, διότι ξέρω και τις οδηγίες του επικοινωνιολόγου να με διακόπτετε συνεχώς.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Λέω λοιπόν ότι ο συγκεκριμένος συνάδελφος που έκαμε την αναφορά θα έπρεπε να ήταν πολύ πιο προσεκτικός. Η δημοκρατικότητα του ΑΚΕΛ έχει καταδειχτεί εβδομήντα πέντε ολόκληρα χρόνια και με τις προτάσεις του και κυρίως με την πρακτική του σε κοινωνικούς, πολιτικούς και εθνικούς αγώνες, σε αγώνες και εκτός Κύπρου ενάντια στο φασισμό, ενάντια στο χιτλερισμό και δεν μπορεί να τυγχάνει τόσης ειρωνείας η αναφορά του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ ότι είμαστε δημοκράτες. Για τη δημοκρατία δόθηκε αίμα.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Γιατί είσαστε ακελιστές!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είμαστε δημοκράτες, κύριε Ερωτοκρίτου, γιατί είμαστε ακελιστές. Μακάρι να μπορούσαν και κάποιοι άλλοι να πουν «είμαστε δημοκράτες, γιατί είμαστε...». Και δεν το συμπληρώνω.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αν γίνουμε όλοι ακελιστές...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έγινε αναφορά στο γιατί...

Κύριε Καρά, είναι ένα θέμα όπου δε δέχομαι παρέμβαση.

A. ΚΑΡΑΣ:

Μα έντζε μίλησα εγώ!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είπατε «αν γίνουμε όλοι ακελιστές». Ναι, αν γίνετε ακελιστής...

A. ΚΑΡΑΣ:

Όι, έννεν εγώ που είπα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Έν' ο Πρόδρομος που το είπε.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μα εβκήκες τζειπάνω τζιαι θυμώνεις μας, κύριε Κατσουρίδη, συνέχεια! Μα δηλαδή...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Νομίζω ήταν αρκετές οι διακοπές. Να αφήσουμε το συνάδελφο να τελειώσει.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εμένα δε με ενοχλεί. Είναι κι αυτό δείγμα το οποίο κρίνει ο κόσμος βλέποντας από την τηλεόραση. Δε θυμώνω σε κανέναν. Δεν είναι ιδιόν μου να θυμώνω. Λέω κάποια γεγονότα που γνωρίζει όλη η Κύπρος. Εάν κάποιους τους ενοχλούν ιδιαίτερα, δεν είναι πρόβλημα δικό μου.

Έγινε αναφορά στη θέση που είχε το ΑΚΕΛ, “ΕΟΚ και ΝΑΤΟ το ίδιο συνδικάτο”, από τον ίδιο συνάδελφο, ο οποίος λίγο μετά έκανε διθυράμβους για τον πατέρα αυτής της θέσης, τον Ανδρέα Παπανδρέου. Μας ειρωνεύτηκε, γιατί κάμνουμε αναφορά στον Ζοσπέν ή στον Σρέντερ. Μα στο κάτω κάτω αυτοί ανήκουν στην αριστερά. Μπορεί να

μην είναι ταυτόσημη με τη δική μας η δική τους αντίληψη για την αριστερά, αλλά ανήκουν στην αριστερά. Εγώ επιτέλους με το Συναγερμό έχω συγχυστεί. Όταν ασκεί εξουσία, είναι λαϊκό κόμμα. Λαϊκό του τύπου της Ευρώπης δηλαδή, που ανήκει και η Θάτσερ και όλοι οι άλλοι. Και σκληρό.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μα η Θάτσερ δεν ανήκει...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όταν μιλούν προεκλογικά και όταν μιλούν για τις σχέσεις τους με το ΠΑΣΟΚ, νομίζει κανένας ότι ανήκουν στη Σοσιαλιστική Διεθνή. Εκρίτικαρον το Δημήτρη το Χριστόφια, γιατί επεσήμανε κακώς έχοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και πολύ σωστά είπε ο κ. Λιλλήκας, επειδή εγώ ήμουν παρών, ότι ωχριούσε μπροστά στην κριτική που έκαμε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής ο νεότερος ως θέσεις της Νέας Δημοκρατίας, που εσείς εκαλέσετε και που τον χειροκροτήσετε και που είναι αδελφόν κόμμα. Ε, όταν τα λέει ο Καραμανλής, είναι προβληματισμός και όταν τα λέει το ΑΚΕΛ, είναι αντιευρωπαϊσμός; Είπε συνάδελφος, «βάζει όρους το ΑΚΕΛ για την ένταξη στην ΕΕ, ενώ εμείς δε βάζουμε». Εδώ είναι η διαφορά μας. Ούτε και για το Κυπριακό βάζετε όρους και γι' αυτό εφτάσαμε εδώ που εφτάσαμε.

Έγινε και γίνεται μία επιλεκτική αναφορά στις σχέσεις του Δημοκρατικού Συναγερμού με σοσιαλιστικές κυβερνήσεις και ιδιαίτερα με αυτή του ΠΑΣΟΚ. Υπάρχουν πράγματα που συμφωνούμε και πράγματα που διαφωνούμε, όπως φαντάζομαι κι εσείς. Αλλά εκεί που εκρίθηκε η ανθρωπιά, στην οποία αναφέρθηκε ο κ. Μουσιούττας, την ώρα δηλαδή που οι νατοϊκοί εβομβάρδιζαν τη Γιουγκοσλαβία, και τώρα αποδεικνύεται ότι είναι εγκληματίες πρώτου μεγέθους, όταν εμείς πέρσι είπαμε ότι είναι ναζιστική πολιτική, και πάλι την ειρωνευτήκατε από τα έδρανά σας. Όταν εβομβάρδιζαν με βόμβες εμπλουτισμένες με υδρογόνο...

A. ΚΑΡΑΣ:

Ουράνιο.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...ουράνιο, εσείς εταυτίζεσταν μαζί τους. Και ήμαστε κατηγορούμενοι, γιατί υπερασπιζόμαστε τη Γιουγκοσλαβία. Βέβαια έγινε και αναφορά στα Τ80, σάμπως και είναι το ΑΚΕΛ που προσήψε τις κατηγορίες. Είναι η Γενικός Ελεγκτής που edióρισε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Λέχθηκε ότι το σημαντικότερο επίτευγμα της κυβέρνησης Κληρίδη είναι το Δόγμα του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου. Εξέχασε ο συνάδελφος να μας πει πώς ελειτούργησε, όταν οι Τούρκοι προήλασαν στα Στροβίλια, πώς ελειτούργησε στα Ίμια. Στα Στροβίλια είχαμε το τραγελαφικό ο ένας να λέει είναι προέλαση στο δικό τους έδαφος, ο άλλος να λέει είναι νεκρή ζώνη και ο άλλος να λέει είναι Κυπριακή Δημοκρατία. Ξέχασε επίσης, εκτός από τα Στροβίλια, τους S300. Ήταν η κορωνίδα του σημαντικότερου επιτεύγματος οι S300! Ακόμα θα έρθουν στην Κύπρο! Αυτά είναι γεγονότα, δεν είναι κατηγορίες.

Λέχθηκε επίσης: «Πότε ξαναπέταξαν ελληνικά αεροπλάνα πάνω από την Κύπρο; Μόνο επί διακυβέρνησης Κληρίδη.» Βέβαια ξαναπέταξαν το 1963-64 με καθυστέρηση! Αλλά και όταν επέταξαν στην Κύπρο, για πρώτη φορά στη Λάρνακα, είχαμε και κάτι δηλώσεις ότι τώρα ενισχύθη η διαπραγματευτική μας θέση. Και πήγαμε μετά, τον Οκτώβρη, στις συνομιλίες και κάναμε κάθε είδους υποχώρηση!

Και γενικά, αφού το έφερε ο λόγος και είμαστε στο Κυπριακό, είναι εκπληκτικό πραγματικά να ακούεις την ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού -και να τα βάζει και σε γραπτές της ανακοινώσεις!- να λέει ότι για πρώτη φορά η Τουρκία βρίσκεται στη γωνιά, η Τουρκία βρίσκεται στην άμυνα. Η Τουρκία που κατόρθωσε να συζητούμε, κύριοι συνάδελφοι, τις δικές της θέσεις, που κατόρθωσε να θεωρείται επίτευγμα εάν

πεισθεί ο Ντενκτάς να επιστρέψει στις συνομιλίες. Για ποιο λόγο είναι το πήγαινε έλα; Τι έγινε σε όλες αυτές τις συνομιλίες μέχρι τώρα; Δε συζητήθηκε η ουσία. Δεν έγινε κανένα βήμα προς τα εμπρός επί της ουσίας. Προσπαθούμε να αποτρέψουμε την υιοθέτηση των θέσεων του Ντενκτάς από τη διεθνή κοινότητα, κάποιες από αυτές υιοθετήθηκαν, και τώρα αγωνιζόμαστε και αγωνιούμε αν θα γυρίσει πίσω στις συνομιλίες ο Ντενκτάς και η Τουρκία, η κατοχική δύναμη. Αυτή είναι η πολιτική που εγώνιασε την Τουρκία και την έβαλε στην άμυνα! Παίρνει ό,τι θέλει για την Ευρώπη, συμπεριφέρεται όπως θέλει στο Κυπριακό, τρομοκρατεί, δολοφονεί, βασανίζει τους πολίτες της και δε συγκινείται κανένας. Κατά τα άλλα, σε ό,τι κριτική γίνει, για ό,τι λεχθεί από οποιοδήποτε Κύπριο, η απάντηση είναι απλή: «Είμαστε Ευρωπαίοι. Έχουμε την Ευρώπη.»

Εδώ οδηγηθήκαμε, γιατί ακόμα και μέχρι σήμερα χαρακτηρίζουν δύο βασικά χαρακτηριστικά αυτή την κυβέρνηση και την πολιτική της στο Κυπριακό: απάθεια και αδράνεια -όταν δρουν οι άλλοι, είτε ξένοι είτε η Τουρκία, αναμένουν απλώς τις εξελίξεις- και αλλοπρόσαλλη πολιτική. Δε θέλω να τα ξανααπαριθμήσω· τα είπαμε πολλές φορές. Τη μια είμαστε με τη φουστανέλα και το γιαταγάνι στο χέρι, στην περίπτωση των πυραύλων, την άλλη υποχωρούμε κατά κράτος. Τη μια βάζουμε πέντε, επτά, δεκαεφτά προϋποθέσεις, μετά πάμε άνευ προϋποθέσεων και συζητούμε. Τη μια λέμε θα συζητήσουμε την ουσία και τελικά συζητούμε μόνο Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης, την άλλη λέμε ότι πετύχαμε νίκη και το μόνο που πετύχαμε είναι η διεθνής κοινότητα να μην απορρίπτει πλέον επίσημα και κατηγορηματικά τη συνομοσπονδία. Να βγαίνει με δήλωση ο Γενικός Γραμματέας, την οποία επαρουσίαζε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος σαν μεγάλη διπλωματική νίκη, και όταν μετά είχαμε βελτιωμένη δήλωση, να λένε: «Βλέπετε, από εκείνο το άσχημο σημείο, τώρα πετύχαμε ένα ή δύο βήματα -είναι θέμα

κρίσης- προς τα εμπρός.» Δε συζητώ. Συζητώ την ουσία. Αυτή είναι η σοφή και περίφημη πολιτική με την οποία εγωνιάσαμε την Τουρκία και την εθέσαμε στην άμυνα!

Και ποια είναι η συμβουλή, μάλιστα, ποια είναι η συμβουλή του επικοινωνιολόγου; Δε σας έμεινε τίποτε άλλο. Κρατηθείτε από την Ευρώπη. Ό,τι πει το ΑΚΕΛ, να του λέτε ότι είναι αντιευρωπαϊκό κόμμα, για να μπορέσουμε να πάμε παρακάτω. Άστε που και σήμερα ακόμα υπάρχει ακόμα ένα σημείο ως προς το οποίο, όσες συμβουλές και να δώσει ο κ. Λούλλης, δεν μπορούν να αποσυγχυστούν οι συνάδελφοι. Είναι κυβερνών κόμμα; Είναι συμπολιτευόμενο; Είναι κόμμα που στηρίζει την κυβέρνηση; Ακούσαμε μέχρι τώρα εκατόν εκδοχές. Όταν οι έρευνες δείχνουν ότι δεν πάει καλά η κυβέρνηση, όχι μόνο δεν είναι κυβερνών κόμμα, διερωτώνται αν είναι και συμπολιτευόμενο. Υπάρχει άλλο κόμμα που αποφάσισε να σχηματίσει σκιώδη κυβέρνηση, για να ελέγχει την κυβέρνησή του;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Τούτο έν' επίτευγμα όμως, α!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όταν τους είπε ότι δεν μπορείτε να αποσυνδέσετε την εικόνα σας από την εικόνα της κυβέρνησης, φυσικά επάρθη η απόφαση όλα να ωραιοποιηθούν, μέχρι του σημείου να μην επικοινωνούμε, να μην ξέρουμε αν μιλούμε για τα ίδια πράγματα.

Ο κ. Ερωτοκρίτου...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Ρε Νίκο, ο κ. Κωνσταντίνου ερώταν αν έχουν σκιώδη κυβέρνηση, ρε κουμπάρε!

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Αφού εν ιξέρουμε εμείς!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Εδήλωσέν το ο κ. Αναστασιάδης, Κωστάκη μου, επίσημα!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εννά μπει στην τρίτη κυβέρνηση.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Εδήλωσέν το ο πρόεδρος του κόμματός σας επίσημα και δημόσια.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Εθυμώσετε στο συνάδελφο του κόμματός μας, αλλά όταν έγινε η παρέμβαση δεν εθυμώσετε στο συνάδελφο το Ζαχαρία.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έν' εις το κέντρο. Να έχουμε σωστή διάκριση!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν τον άκουσα.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Έν' τα ανοίγματα!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν άκουσα τι είπε ο κ. Κουλίας εν πάση περιπτώσει.

Ο κ. Ερωτοκρίτου λοιπόν, πιστεύω, και δεν είναι ο πρώτος· είναι ο τρίτος βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού που ακούω και, αν δεν κάμνω λάθος, είναι ο σκιώδης υπουργός, κύριε Κωνσταντίνου, για θέματα Κυπριακού και ΕΕ, προϊστάται της αντίστοιχης γραμματείας...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Είναι υφυπουργός!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Είμαι υπαρκτός· δεν είμαι σκιώδης, κύριε Κατσουρίδη!

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αφήνω κατά μέρος την παρουσίαση που γίνεται του Ελσίνκι, την ωραιοποίηση και της Νίκαιας. Και μας είπε και ο κ. Αναστασιάδης ότι η Τουρκία είναι υπόχρεη, λέει, με βάση την απόφαση της Νίκαιας να εργαστεί για ορθή λύση του Κυπριακού. Βέβαια δεν της είπαν τέτοιο πράγμα της Τουρκίας στη Νίκαια. Της είπαν να βοηθήσει να συνεχιστούν οι συνομιλίες, δηλαδή να επανέλθει ο Ντενκτάς στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων. Και γιατί να έχει ένσταση η Τουρκία δηλαδή να βοηθήσει ακόμα και για μια λύση, εάν η λύση θα είναι η συνομοσπονδία; Άρα τίποτα δεν της είπαν και σε τίποτε δεν την υποχρέωσαν.

Όμως είπαν οι συνάδελφοι κάτι πάρα πολύ σημαντικό: Το ΑΚΕΛ είναι αντιευρωπαϊκό, γιατί έθεσε τρεις προϋποθέσεις για την ένταξη της Κύπρου στην ΕΕ. Το πρώτο σημείο που θέλω να παρατηρήσω είναι ότι υπήρξε, είμαι βέβαιος όχι εσκεμμένη, παραποίηση της θέσης του συνεδρίου. Εδώ ο κ. Ερωτοκρίτου στο γραπτό κείμενό του λέει ότι: «Το ΑΚΕΛ δέχεται την ενταξιακή μας προοπτική, νοουμένου μόνο ότι, πρώτον, στην ΕΕ εντάσσεται ολόκληρη η Κύπρος, δεύτερον, διασφαλίζονται σημαντικές κοινωνικοοικονομικές κατακτήσεις του κυπριακού λαού και, τρίτον, η ΕΕ επιτυγχάνει την ορθή επίλυση του κυπριακού προβλήματος.»

Η απόφαση του δέκατου όγδοου συνεδρίου και του δέκατου ένατου συνεδρίου του κόμματος... Θα σας διαβάσω του τελευταίου συνεδρίου, για να μη σας κουράσω, γιατί είναι πανομοιότυπα. Θα πω ακριβώς τι λέει και πού είναι η διαφοροποίηση, η οποία καταδεικνύει πέραν πάσης αμφιβολίας ποια είναι η θέση του ΑΚΕΛ στο θέμα της ΕΕ:

«Η ευρωπαϊκή πορεία της Κύπρου χρειάζεται μεγάλη προσοχή και σύνεση και πρέπει να αξιοποιείται πολιτικά για την επανένωση της Κύπρου και για αποτροπή τυχόν χωριστικής λύσης εν ονόματι ή χάριν της ένταξης.» Εγώ δεν μπορώ να φανταστώ Κύπριο που είναι έτοιμος να συμφωνήσει εν ονόματι της ένταξης σε χωριστική λύση. Το δέκατο ένατο συνέδριο του ΑΚΕΛ επαναλαμβάνει ότι η πορεία ένταξης και η ένταξη έχουν νόημα, εφόσον βοηθούν στη λύση του Κυπριακού -εφόσον βοηθούν στη λύση του Κυπριακού, όχι όρος η ΕΕ να μας βρει τη λύση- στη βάση των ψηφισμάτων του ΟΗΕ και των συμφωνιών υψηλού επιπέδου και ότι δε θα πρέπει η Κύπρος και η ενταξιακή της πορεία να καταστούν όμηροι της τουρκικής παρελκυστικής πολιτικής. Το κόμμα μας θεωρεί τη θέση ότι είναι δυνατόν η Κύπρος να ενταχθεί και πριν από την επίλυση του προβλήματος δικαιολογημένη, εφόσον η Τουρκία και ο Ντενκτάς εμμένουν με την αδιάλλακτη στάση και πολιτική τους να διαιωνίζουν τα αδιέξοδα και το διαχωρισμό. Σε τέτοια περίπτωση, δηλαδή που θα υποχρεωθούμε να ενταχθούμε πριν λυθεί το Κυπριακό και όχι όπως είπε ο κ. Ερωτοκρίτου ότι το ΑΚΕΛ θα αντιταχθεί στην ένταξη, εάν δεν έχει λυθεί το Κυπριακό, σε τέτοια λοιπόν περίπτωση η ένταξη πρέπει να αφορά σαφώς ολόκληρο το έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Διαφορετικά, η ένταξη θα έχει ως τίμημα για την Κύπρο τη διχοτόμηση, πράγμα εντελώς απαράδεκτο. Και λέω τώρα, αντιστρέφω το: Εάν οι συνάδελφοι αποδέχονται ένταξη μόνο της ελεύθερης Κύπρου, ουσιαστικά αποδέχονται την ευρωδιχοτόμηση. Και ο κ. Κασουλίδης και ο κ. Παπαπέτρου, όταν διακηρύχθηκαν αυτές οι θέσεις του ΑΚΕΛ, συμφώνησαν ότι, ναι, κανένας δεν μπορεί να εναντιωθεί σ' αυτές τις προϋποθέσεις, γιατί είναι πάρα πολύ απλό: Εάν ενταχθεί η μισή, όλα είναι τελειωμένα. Και θα σας θυμίσω ότι πριν δύο χρόνια απ' αυτό το βήμα όλα τα κόμματα επεσήμαναν αυτό τον κίνδυνο. Τώρα ξαφνικά είναι αντιευρωπαϊκή θέση. Λυπούμαι να πω ότι είναι αντικυπριακή θέση η αντίθετη. Κι εμείς δε θέλουμε ένταξη, ναι, αν θα σημαίνει διχοτόμηση.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ούτε εμείς θέλουμε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ακριβώς επειδή ούτε εσείς θέλετε, δεν μπορείτε να μας κατηγορείτε γι' αυτές τις λογικότερες και εθνικές προϋποθέσεις που θέτουμε. Πέρα απ' αυτό, που είναι το πιο ουσιαστικό, υπάρχει μια ωραιοποίηση στα όσα τεκταίνονται στην Ευρώπη και μία επιλεκτική αναφορά. Ο κ. Αναστασιάδης στην ομιλία του λέει γραπτώς ότι ο Φερχόιγκεν ξεκαθάρισε ότι η Κύπρος εισέρχεται στην ΕΕ. Θεωρείται η θέση του Επιτρόπου για τις Εξωτερικές Υποθέσεις ως το τεκμήριο της αλήθειας. Ευτυχώς που έχει κάνει αυτή τη δήλωση. Δεν μπορούμε όμως να λέμε ότι δε λαμβάνουμε υπόψη τις δηλώσεις του προέδρου της εκτελεστικής επιτροπής, του κ. Πρόντι, που μιλούν για το αντίθετο. Ο Φερχόιγκεν ισχύει και ο Πρόντι, που είναι ο πρόεδρός του, δεν ισχύει;

Αναφέρθηκαν σαν επίτευγμα αυτής της κυβέρνησης και η κοινή πορεία και οι κοινοί χειρισμοί Κύπρου-Ελλάδας. Μα, κύριοι συνάδελφοι, είναι άραγε ακελικοί βουλευτές, δηκοϊκοί βουλευτές, βουλευτές του ΚΙΣΟΣ που έβγαιναν από την τηλεόραση και εν είδει αγανάκτησης πλέον έλεγαν ότι μας υποχρέωσε η ελληνική κυβέρνηση να μη φέρουμε τους πυραύλους; Είπε ο Πρόεδρος ότι δε θα πάμε στον επόμενο γύρο των συνομιλιών δυο φορές, εκτός εάν έφτανε στο αεροδρόμιο των Αθηνών. Εδήλωνε ο Πρωθυπουργός: «Θα πάμε στον επόμενο γύρο. Θα πάμε στον επόμενο γύρο.» Θα φύγουμε από τις συνομιλίες, είναι απαράδεκτη η τοποθέτηση του Ανάν. Δημόσια δήλωση του κ. Παπανδρέου ότι δεν υφίσταται θέμα, πάμε στις συνομιλίες. Δεν κρίνω ούτε τη θέση του Προέδρου ούτε τη θέση της ελληνικής κυβέρνησης, αλλά κρίνω τον ισχυρισμό για τις ταυτόσημες θέσεις.

Άρση του βέτο για το χρηματοδοτικό πρωτόκολλο επί υπουργίας Αλέκου Μιχαηλίδη. Ο ίδιος ισχυρίζεται ότι διαφωνούσε και το είπε και δημόσια. Σε μας επαρουσιάστηκε σαν κοινή απόφαση των δύο κυβερνήσεων.

Στάση στο Ελσίνκι: Και πάλι προέκυψε θέμα κατά πόσο στη σύσκεψη του Σεπτεμβρίου, που προηγήθη του Ελσίνκι, και δημοσιοποιήθηκαν αυτά, κατά πόσο λοιπόν υπήρξαν ταυτόσημες θέσεις ή όχι.

Η ώρα είναι προχωρημένη, κύριοι συνάδελφοι, και αντιλαμβάνομαι ότι όλοι είμαστε κουρασμένοι και κυρίως αυτοί που μας παρακολουθούν, εάν μας παρακολουθούν.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Μεν βιάζεσαι, ρε Νίκο. Προχώρα τζι έν' εντάξει.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ποιο είναι το αβίαστο συμπέρασμα από έναν ο οποίος θα εξετάσει απλώς τα γεγονότα σε σχέση με το Κυπριακό και την ευρωπαϊκή πορεία;

Πρώτον, ότι υπάρχει πισωδρόμηση στο κυπριακό αδιαμφισβήτητη. Όσα χρόνια μεσολαβούν από το '93 μέχρι σήμερα τόσα χρόνια έχουμε πάει πίσω. Δεν είναι πλέον αυτονόητο για τη διεθνή κοινότητα ότι η λύση του Κυπριακού θα είναι μια ομοσπονδία που θα εδράζεται σε όλα εκείνα τα οποία συνηθίσαμε να θεωρούμε ως τις θέσεις μας.

Δεύτερον, δεν είναι δεδομένο ότι όλοι αγωνίζονται ή υιοθετούν ή αποδέχονται ή ανέχονται μία λύση μίας οντότητας, αλλά επικρέμαται ως δαμόκλειος σπάθη η λύση και η θεωρία, ανεξάρτητα από τη μορφή που θα πάρει και από την επωνυμία που θα πάρει, των δύο οντοτήτων.

Τρίτον, δεν υπάρχει εγγύηση ότι θα ενταχθούμε στην ΕΕ με άλυτο το Κυπριακό, ανεξάρτητα από διακηρύξεις, και πουθενά πλέον δεν αναφερόμαστε ως πρώτη προτεραιότητα ανάμεσα στις χώρες που περιμένουν. Και ας μην εμπαίζουμε τον κυπριακό λαό. Άστε που μετά την τελευταία τους σύσκεψη συζητούν κατά πόσο θα

υπάρξουν έξι χώρες που θα ξεχωρίζουν από τις υπόλοιπες ή αν θα παν όλοι μαζί. Και όλες οι πληροφορίες λένε ότι η πρώτη χώρα που θα ενταχθεί δεν είναι καμιά απ' αυτές που ενομίζαμε, με πρώτη και καλύτερη την Κύπρο, αλλά είναι η Πολωνία -το λένε καθαρά οι Ευρωπαίοι- γιατί αυτή συμφέρει και αυτή θέλει η Γερμανία, που είναι η κυρίαρχη δύναμη.

Τέταρτον, η Τουρκία προχωρά προς την ΕΕ με τις θέσεις και με τα βήματα που επιθυμεί και καμιά από τις προϋποθέσεις και τους όρους που της είχαν βάλει δεν υλοποιείται, είτε αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα είτε αφορά το Κουρδικό είτε αφορά το Κυπριακό ή τις ελλαδοτουρκικές σχέσεις.

Πέμπτον, αυτή η πολιτική, η νέα προσέγγιση, μετά το φιάσκο και την αποτυχία και την απογοήτευση από την πολιτική του δόγματος και των S300, η νέα πολιτική των σεισμών και ούτω καθεξής κατά παραδοχή του ίδιου του κ. Παπανδρέου δε μετακίνησε τις θέσεις της Τουρκίας ούτε κατά ένα γιώτα.

Έκτον, η θέση του ΑΚΕΛ στο θέμα της Ευρώπης δεν επιδέχεται πλέον άλλη αμφισβήτηση, εκτός και αν κάποιος επιμένει να ψεύδεται, γιατί δεν έχει πού αλλού να στηριχτεί.

Και έβδομον, είναι καλά να ξεκαθαρίσει με αφορμή αυτή τη συζήτηση αν υπάρχει έστω και ένας πολίτευτής σ' αυτό τον τόπο που αποδέχεται να μην ενταχθεί όλη η Κυπριακή Δημοκρατία στην ΕΕ, είτε η ένταξη γίνει πριν τη λύση ή μετά τη λύση του Κυπριακού.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το κριτήριο της αλήθειας είναι η πράξη, δεν είναι τα λόγια. Και σε ό,τι αφορά την οικονομική και κοινωνική πολιτική αυτής της κυβέρνησης και την εσωτερική της διακυβέρνηση και τα καλά ή τα κακά της εφταετίας, υπάρχουν σημεία που, όσο και να προσπαθήσουν οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού, δεν μπορούν να αλλάξουν την πραγματικότητα.

Πρώτον, όλα τα βασικά κριτήρια που τέθηκαν με το Μάαστριχτ, για να κριθεί η ενταξимость μιας χώρας ή όχι, δεν ανταποκρίνονται σήμερα στα δεδομένα της κυπριακής οικονομίας. Για μας ουδέποτε υπήρξε ευαγγέλιο το Μάαστριχτ. Για κάποιους όμως ήταν ευαγγέλιο. Κι εγώ θυμούμαι Υπουργό Οικονομικών στην Αθήνα, όταν επήγαμε σε μία σύναξη που οργάνωσε η Τράπεζα Κύπρου, και τότε πληρούσαμε τα κριτήρια, ε, είχε προσθέσει ένα μέτρο ύψος την ώρα που του έλεγε ο Παπαντωνίου «Μακάρι να ήμουν ο Υπουργός Οικονομικών της Κύπρου που πληρεί τα κριτήρια»! Τώρα, ο νυν υπουργός, που είναι τζιαι ψηλός, πρέπει να χάσει ένα μέτρο από το ύψος του;

Δεύτερον, το μόνο πράγμα για το οποίο εμφανίζονται να περηφανεύονται, και ο αριθμός πράγματι τους δικαιολογεί, είναι ο ρυθμός ανάπτυξης, ο οποίος όμως δεν οφείλεται στην αύξηση της παραγωγικότητας. Δεν είναι υγιής η αύξηση αυτού του ρυθμού. Οφείλεται κυρίως σε εξωγενείς παράγοντες. Αλλά από την άλλη ο ρυθμός ανάπτυξης, τον οποίο αφορίζαν όταν τα πρώτα πέντε χρόνια το ΑΚΕΛ επικαλείτο σαν βασικό δίκτυο για μια οικονομία, δε λέει τίποτα ως αριθμός. Εάν αυτή η ανάπτυξη που προκαλείται δεν κατανέμεται ισομερώς στην κοινωνία, ενδιαφέρει μόνο εκείνους τους ολίγους οι οποίοι τον χαίρονται. Και αν μάλιστα αυτά τα ποσά διαρθρωτικά κατανέμονται σε μη παραγωγικούς τομείς, συνεχώς και με αυξανόμενους ρυθμούς κτίζουμε πάνω στην άμμο. Μία ταξιδιωτική οδηγία από ένα-δυο Υπουργεία Εξωτερικών των μεγάλων χωρών, Γερμανίας, Αγγλίας, ας πούμε, απ' όπου αντλούμε πάρα πολύ τουρισμό, και καταρρέει η κατάσταση στην Κύπρο.

Τρίτον, δεν υλοποιούνται οι προϋπολογισμοί παρά μόνο μέχρι το 65%.

Τέταρτον, το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών δεν είναι για ανάπτυξη αλλά για συντήρηση του μηχανισμού.

Πέμπτον, τραγική συρρίκνωση των κατεξοχόν παραγωγικών τομέων, δηλαδή της μεταποίησης και του αγροτικού τομέα. Συνεχής επιβολή φόρων με τη μια ή την άλλη μορφή.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Μα, πού τους ήβρετε, κύριε Κατσουρίδη; Πέστε μας ποιους φόρους εβάλαμε τα τελευταία πέντε χρόνια. Πέστε ενώπιον του σώματος. Εμείς είμαστε οι μόνοι που μειώνουμε τους φόρους. Μειώσαμε το αφορολόγητο σε βαθμό που δεν ξέρομε τι άλλο να δώσουμε στους χαμηλά αμειβόμενους πλέον!

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος επανέρχεται στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήρεμα, ήρεμα! Ωραία ως εδώ πηγαίνομε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης πανικόβαλε την αριστερή πλευρά του Συναγερμού. Δε μιλά κανένας και μας λέει...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δηλαδή έχετε δικαίωμα εσείς που δεν πανικοβάλλεστε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι εννέα παρά δέκα!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...έχετε δικαίωμα να με διακόπτετε, για να δείξετε ότι δεν πανικοβάλλεστε;

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Όι, αυτά που λέτε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, σας ρωτώ: Έχετε αυτό το δικαίωμα, νομίζετε; Ή είναι μαγκιά; Εγώ έντξε έχω πρόβλημα να συζητήσω μαζί σας όσες ώρες θέλετε.

Λοιπόν...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Αν είχατε πρόβλημα, δε θα σας διέκοπτα...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε! δεν έχετε αντιληφθεί τους φόρους...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Ρότσα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, σας παρακαλώ!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ λέω αλήθεια!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ήρεμα!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εάν δεν έχετε αντιληφθεί τους φόρους που ψηφίσαμε, τότε είναι δικό σας το πρόβλημα! Εάν φρεσκάρετε τη μνήμη σας από τα πρακτικά, θα δείτε τι έχει επιβληθεί και τι δεν έχει επιβληθεί.

Η φοροδιαφυγή και η διασπάθιση του δημόσιου χρήματος είναι άνευ προηγουμένου! Έθεσε ένα ερώτημα ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ, το οποίο κάποια στιγμή πρέπει η κυβέρνηση να φροντίσει να απαντηθεί: Πώς σε διάστημα μηνών ή μάξιμουμ ενός χρόνου εταιρείες ζημιογόνες βρέθηκαν να πραγματοποιούν τεράστια

κέρδη; Είτε προηγουμένως απέκρυβαν τα κέρδη τους ή κάτι έχει συμβεί μαγικό. Και είναι ευθύνη σας να το βρείτε.

Ατέλειωτη αύξηση των καταναλωτικών δαπανών του δημοσίου.

Πενταπλασιασμός αυτών των δαπανών μέσα σε μία επταετία.

Σταθερή αύξηση του αριθμού των δημόσιων υπαλλήλων...

Θάσο, επεράσαμε;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Δεκαοκτώ λεπτά μας εμείναν.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ωραία!

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Διότι είχες αλλό δέκα· εφάαν μας τα!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα τα πω με ταχύτητα!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Στο μπάσκετ εν σβήνουν το ρολόι;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αναβάθμιση...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται σχόλια.)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ε, κύριοι συνάδελφοι, εγώ δεν έχω πρόβλημα· θα διακόψω στο χρόνο μου, αλλά αδιαμφισβήτητα ένα δεκάλεπτο επήρετέ το, για να κάμνουμε διάλογο, που με ευχαριστεί, εν πάση περιπτώσει!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ας σου τον δώσει ο Πρόεδρος!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν τον χρειάζομαι.

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Κωνσταντίνου, γιατί διαμαρτύρεσαι σαν να είμαστε στο γήπεδο: ωωω!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Μα γιατί εκλαμβάνετε ότι ό,τι πούμε είναι για σας;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, από τριάντα δύο χιλιάδες τους κάνατε σαράντα μία χιλιάδες τους δημόσιους υπαλλήλους!

Το δημόσιο χρέος άνευ προηγουμένου. Πληρώνουμε μόνο τόκους £333 εκατομ. ή £1 εκατομ. την ημέρα. Όλοι είμαστε παττισμένοι κοινώς, κατά την κυπριακή, χάρη στη σοφή οικονομική πολιτική! Το χρηματιστήριο το έχετε διαλύσει και μαζί βέβαια εκατοντάδες, για να μην πω χιλιάδες, συμπολίτες μας, οι συνταξιούχοι, οδηγήθηκαν στην αναξιοπρέπεια. Τους φτωχούς τους αναδείξατε ως θέμα. Πριν τη διακυβέρνησή

σας δεν υπήρχε το φαινόμενο στην Κύπρο. Επί διακυβέρνησής σας, όταν μια μέρα ο κ. Λευτέρης Χριστοφόρου διερωτήθηκε τι συμβαίνει, μας παρουσίασαν στοιχεία για εβδομήντα χιλιάδες άτομα κάτω από το όριο της φτώχειας. Τους αγρότες τους έχετε μετατρέψει σε επαίτες. Οι μεσαίοι εξαφανίζονται χάριν μερικών μεγαλοκεφαλαιούχων.

Η ανεργία στην επταετία, είτε είναι 4% είτε είναι 3%... Προχθές ο κ. Αναστασιάδης έκανε θέμα για το αν είναι 3,3% ή 3,4%. Μα ουδέποτε ήταν πάνω από 1,5% σ' αυτό τον τόπο! Και το πραγματικά εκπληκτικό φαινόμενο: Σε όλο τον κόσμο, όταν αυξάνεται η ανεργία, μειώνεται ο πληθωρισμός. Εδώ η ανεργία ανεβαίνει ψηλά, ανεβαίνει και ο πληθωρισμός!

Η απελευθέρωση των επιτοκίων, άλλη μεγάλη χίμαιρα που θα έφερνε την ανταγωνιστικότητα, ούτε τα μείωσε ούτε έφερε ανταγωνιστικότητα.

Η εργατική ειρήνη αποτελεί παρελθόν, κάτι για το οποίο η Κύπρος μπορούσε να περηφανεύεται. Έχουμε συνεχώς απεργίες, συγκρούσεις γύρω από θέματα εργασιακών σχέσεων.

Για να μη μιλήσουμε για το έγκλημα, τα ναρκωτικά και όλα αυτά τα φαινόμενα τα καθημερινά, που κατάντησε ο αρμόδιος υπουργός από την τηλεόραση να κτυπά ξύλο, για να μην έχουμε άλλους φόνους και εγκλήματα και πυρπολήσεις!

Λοιπόν, το τελευταίο σημείο που ήθελα να αναφέρω και κλείνω -επειδή είναι εδώ ο αγαπητός μου φίλος ο Αβέρωφ Νεοφύτου- “λιγότερο κράτος, λιγότερο κράτος”, δε θα μείνει κράτος!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν υπάρχει άλλη χώρα στην Ευρώπη με τόσο χαμηλό ποσοστό δημόσιου τομέα, μόνο 12%. Σ' όλες τις άλλες είναι από 20% και άνω. Και επειδή υπήρξε ο ισχυρισμός

ότι τίποτα δεν ιδιωτικοποιήθηκε και, επειδή για όλα όσα έμειναν, εισηγείστε τη φόρμουλα όχι της ιδιωτικοποίησης, λέτε τώρα, αλλά της μετατροπής τους σε οργανισμούς ιδιωτικού δικαίου...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μετοχοποίηση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...δύο φορές μας εγελάσετε σ' αυτή τη Βουλή, "Φιλοξένια" και "Χίλτον", και τελικά βρέθηκαν στα χέρια των ιδιωτών.

Ευχαριστώ πολύ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος αντικαθίσταται στην έδρα από τον κ. Γιαννάκη Αγαπίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ)

Καλώ στο βήμα το βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Πρόδρομο Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βεβαίως δε θα είναι αρκετός ο χρόνος, ούτε και αν μπορέσω να είμαι εφάμιλλος του προλαλήσαντος συναδέλφου στη συνοπτική δόση ειρωνείας με την οποία διάβασε τίτλους, για να καλύψω όλα αυτά τα θέματα που έχουν θιγεί. Υπάρχει όμως ένα πρόβλημα, κυρίως επειδή οι συνεδρίες αυτές μεταδίδονται ευρύτερα στην κοινή γνώμη, όσον αφορά τις ανακρίβειες. Κάποιες ανακρίβειες τουλάχιστον θα πρέπει να ανασκευάζονται, διότι είναι κατανοητό βεβαίως ότι τα κόμματα της αντιπολίτευσης δε θέλουν την κυβέρνηση, εχθρεύονται και το Συναγερμό και θα έχουν να πουν τα επιχειρήματά τους, αλλά δεν μπορούμε να φτάνουμε στο σημείο να λέμε, για

παράδειγμα, ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός αποτελεί τμήμα του Λαϊκού Κόμματος μαζί με την κ. Θάτσερ και το Συντηρητικό Κόμμα. Ε! όχι. Δεν ανήκουν στο Λαϊκό Κόμμα τα δεξιά κόμματα, δεν ανήκει ούτε το γκωλλικό κόμμα της Γαλλίας. Αυτού του είδους όμως οι αιχμές που ακούγονται καθημερινά για τον ευρωπαϊκό χώρο, χωρίς να θέλω εγώ να πω ότι το ΑΚΕΛ εχθρεύεται τον ευρωπαϊκό χώρο, δίνουν αυτή την εντύπωση, πρώτ' απ' όλα στην κοινή γνώμη. Και εγώ συμφωνώ με όσους συναδέλφους είπαν «ας μείνει η κοινή γνώμη με τις εντυπώσεις της», η οποία εντύπωση βεβαίως της κοινής γνώμης, όπως και αν διαβάζουμε και παραφράζουμε τις αποφάσεις του δεκάτου ογδόου ή δεκάτου ενάτου συνεδρίου του ΑΚΕΛ, δεν αλλάζει το γεγονός ότι το ΑΚΕΛ είναι εξόχως απρόθυμο έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μάλιστα, εάν κάποιον ενδιέφερε, θα πλήρωνε ίσως πολλά, για να πάρει τη συλλογή που έχει κάνει αυτό το κόμμα εδώ και μερικά χρόνια με δηλώσεις που αφορούν την ενταξιακή πορεία της Κύπρου. Ειλικρινά, δεν πιστεύω ότι έχει γίνει επισήμανση από ξένο πολιτικό πρόσωπο και να μην έχει καταγραφεί από το ΑΚΕΛ!

Φυσικά ούτε χρειάζεται να αποδείξω την απροθυμία αυτή του ΑΚΕΛ στην πορεία της εναρμόνισης. Τη ζούμε καθημερινά σε αυτό το σώμα και θα μπορούσαμε να είχαμε πολλές μαρτυρίες. Αλλά, όταν η απόφαση του συνεδρίου λέει ότι, εάν η Ευρωπαϊκή Ένωση δε βοηθήσει στη λύση του Κυπριακού, τότε αυτό είναι προϋπόθεση για την ένταξη της Κύπρου, άρα είναι αίρεση, επομένως η Κύπρος δε θα έπρεπε να ενταχθεί, εδώ είναι μια σοβαρή διαφορά. Η Κύπρος δεν προχωρά στην Ευρωπαϊκή Ένωση για να της λύσει η Ευρωπαϊκή Ένωση το Κυπριακό και να βοηθήσει σ' αυτό η ενταξιακή πορεία. Αυτό να είναι ξεκάθαρο. Όσοι εννοούν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα λύσει το Κυπριακό και, αν δεν το λύσει, δεν μπαίνουμε, ε, δικαιούται κάποιος να πει ότι δεν ασπάζονται τουλάχιστον την ευρωπαϊκή πολιτική της Κύπρου.

Ταυτοχρόνως όμως θα πρέπει να πούμε ότι είναι θλιβερό να ακούγεται από Κύπριους πολίτες και περισσότερο από Κύπριους πολιτικούς ότι, «να δούμε ποιος θα ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση». Είναι μία διαδικασία δικαιοκρατούμενη. Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι χώρος δικαίου, τουλάχιστον ως προς τη θεσμική τάξη. Και είναι πέραν της πολιτικής το γεγονός ότι έχει υποβάλει αίτηση η Κυπριακή Δημοκρατία. Εξετάζεται η αίτηση της Κυπριακής Δημοκρατίας και δε βοηθάμε κανέναν με το να ερχόμαστε εμείς οι ίδιοι και να θέτουμε σπόρο αμφισβήτησης, χωρίς βεβαίως να λέω ότι αυτά αποδεικνύουν τη στάση του ενός ή του άλλου. Ας κρίνει το κοινό που μας παρακολουθεί.

Επίσης θα ήθελα να επισημάνω ότι... Είπε κάποιος άλλος συνάδελφος προηγουμένως ότι ο Δημοκρατικός Συναγερμός προσπάθησε να δώσει την εντύπωση ότι, αν το ΑΚΕΛ κυβερνούσε, δε θα μας εδέχετο η Ευρωπαϊκή Ένωση. Κανείς δεν είπε αυτό το πράγμα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι ζούγκλα παρωχημένων εποχών ως προς τα πολιτικά θέσμια. Απλώς, με αυτά που λέει και διακηρύσσει το ΑΚΕΛ είναι βέβαιο ότι, αν είχε μεγαλύτερη επιρροή το ΑΚΕΛ στη διακυβέρνηση του τόπου, ουδέποτε η Κύπρος θα ήταν έτοιμη για ένταξη, όχι για κανένα άλλο λόγο, αλλά διότι προφανώς το κόμμα αυτό έχει διαφορετικές προτεραιότητες. Μας το έχει τονίσει.

Η άλλη προϋπόθεση των αποφάσεων του συνεδρίου τους είναι να μη θιγούν κατά τι τα κοινωνικοοικονομικά κεκτημένα του κυπριακού λαού και ένας Θεός, ίσως ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ!, ξέρει τι μπορεί να σημαίνει αυτή η έκφραση. Μπορεί να σημαίνει ότι οποιαδήποτε αλλαγή γίνεται, και γίνονται αλλαγές και μας επισημαίνει συνέχεια το ΑΚΕΛ... Προχθές σε συνέντευξη στη «Χαραυγή» διαβάζαμε ότι αυτή η κυβέρνηση είναι πολύ κακή, γιατί θα προκαλέσει ζημιά στον κυπριακό λαό, γιατί θέλει να επωμιστεί ο Κύπριος φορολογούμενος το κόστος της εναρμόνισης. Δηλαδή τον εκσυγχρονισμό της κυπριακής οικονομίας -γιατί περί αυτού πρόκειται- αυτή είναι η

εναρμόνιση- δε θα έπρεπε να τον επωμιστούν οι Κύπριοι πολίτες; Ποιος να τον επωμιστεί; Θέλουμε κάποιος να τον πληρώσει για μας;

Με αυτού του είδους τις αντιλήψεις δεν είναι θέμα Ευρωπαϊκής Ένωσης πλέον· είναι θέμα αν μπορούμε να προσεγγίσουμε τη σημερινή πολιτική, το σημερινό σύγχρονο διεθνές σκηνικό. Πιστεύω λοιπόν ότι όντως, εάν το ΑΚΕΛ είχε μεγαλύτερη επιρροή, θα γινόταν ό,τι έγινε το 1988-1989 με την αίτηση ένταξης, την οποία και παρακώλυσε με κάθε τρόπο.

Όσον αφορά τα ποσοστά φτώχειας, στα οποία αναφέρθηκε και ο κ. Χριστόφιας, εκτός από τον κ. Κατσουρίδη προηγουμένως, είναι γνωστό ότι υπάρχουν διάφοροι τρόποι μετρήσεως. Οι επίσημες μετρήσεις, που βρίσκονται και μέσα στις εκδόσεις του Τμήματος Στατιστικής και Ερευνών, δείχνουν ότι ευτυχώς, δόξα τω Θεώ μπορούμε να πούμε, το ποσοστό των φτωχών στην Κύπρο, σύμφωνα με τον κυρίαρχο, με τον επικρατούντα διεθνώς ορισμό, δεν υπερβαίνει ένα επίπεδο του 4% και είναι περίπου μόνιμο. Βεβαίως θα πρέπει να γίνουν και νεότερες μετρήσεις. Αυτοί όμως οι νεότεροι αριθμοί, που ήρθαν στην επιφάνεια κατόπιν συζητήσεως που έγινε σε μία επιτροπή της Βουλής, ναι, μπορεί κανένας να θεωρήσει πάρα πολλούς διαφορετικούς δείκτες και μπορεί να καταλήξει ότι είναι εβδομήντα χιλιάδες οι φτωχοί. Αλλά με αυτό το δείκτη τον οποίο μας φέρνουν εδώ θα πρέπει να δείτε ότι στις επίσημες μετρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι φτωχοί στις χώρες μέλη είναι γύρω στο 20% του πληθυσμού. Επομένως, θα πρέπει, όταν χρησιμοποιούμε αριθμούς, να έχουμε κάποιο σεβασμό προς τη λογική που βρίσκεται πίσω από τους αριθμούς. Διαφορετικά ας μην καταγγέλλει η αντιπολίτευση ότι η συμπολίτευση αναφέρει μόνο αριθμούς οι οποίοι δείχνουν να πηγαίνει καλά η οικονομία. Μα, την ίδια ή μάλλον αυτή την τακτική την οποία προσπαθούν να καταγγείλουν φαίνεται να εφαρμόζουν πρωτίστως οι ίδιοι. Και θα απαντούσα κιόλας ότι ο λειτουργικός αναλφαβητισμός έχει αυξηθεί από τη στιγμή που

περιορίστηκε ο κυριολεκτικός αναλφαβητισμός. Είναι προς τιμή της Κύπρου ότι σχεδόν μηδένισε τον κυριολεκτικό αναλφαβητισμό, όμως... Ο κ. Κουλίας δεν είναι εδώ τώρα, αλλά θα πρέπει να ξέρει ότι πριν από δεκαπέντε-είκοσι χρόνια δε μετρούσαμε καν το λειτουργικό αναλφαβητισμό. Επομένως, ας μην ψάχνουμε τέτοιους επιφανειακούς δείκτες, για να προωθήσουμε πολιτικές κρίσεις.

Κύριε Πρόεδρε,

Είναι αλήθεια ότι ο προϋπολογισμός δεν εξαντλεί την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης. Την καλύπτει όμως αυτή την πολιτική σε όλο της το εύρος -και με το παραπάνω θα έλεγα- η συζήτηση αυτή που γίνεται αυτό το τριήμερο στην ολομέλεια. Ακούμε από το στόμα συναδέλφων εκτιμήσεις, κρίσεις και ισχυρισμούς που αφορούν στο σύνολο των οικονομικών πραγμάτων, αλλά και της κοινωνικής πολιτικής και εν γένει της αναπτυξιακής πορείας της χώρας. Εμείς δεν εξεγειρόμαστε ούτε δυσανασχετούμε, όταν ακούμε κριτική. Υπάρχει κριτική που ακούγεται σ' αυτή την αίθουσα ετησίως και λαμβάνεται υπόψη πολύ σοβαρά. Σταχυολογώ απλώς και υπενθυμίζω ότι, όταν πρόπερσι ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ τότε, ο κ. Λυσσαρίδης, ανέφερε ότι θα ήταν ίσως ωφέλιμο και χρήσιμο να εισαγάγουμε αρχές επιχειρηματικής διεύθυνσης, ιδιωτικού management, όπως είχε πει, στον ημικρατικό τομέα, σίγουρα αυτή ήταν μία άποψη η οποία ήταν πολύ σωστή και θα μπορούσε να το αναγνωρίσουμε. Όπως επίσης και κάποιες προτάσεις που είχε καταθέσει πέρσι το ΔΗΚΟ, διά της ομιλίας -και πρόπερσι- του τότε κοινοβουλευτικού του εκπροσώπου και σήμερα προέδρου του, και που είχαμε σημειώσει στις δικές μας ομιλίες ότι ήταν εποικοδομητικές. Ακόμα και κάποια πράγματα που ακούσαμε σήμερα από τον πρόεδρο της επιτροπής Περιβάλλοντος δεν μπορούμε να μην ομολογήσουμε ότι, όταν το περιβάλλον είναι ένα από τα μεγαλύτερα κεφάλαια της εναρμόνισης, πρέπει να κάνουμε περισσότερα.

Δε θα ήθελα να εξαντλήσω τις περιπτώσεις αυτές. Υπάρχουν και άλλες απόψεις οι οποίες είναι ενδιαφέρουσες, έστω κι αν είναι επικριτικές απέναντι στην κυβέρνηση. Αλλά, όταν ακούμε ότι αυτή η κυβέρνηση τα βάζει με τους δημόσιους υπαλλήλους και, αν υπάρχει πρόβλημα στη δημόσια υπηρεσία, φταιν οι κυβερνήσεις και όχι οι υπάλληλοι πρώτα, ναι, συμφωνούμε. Αυτό όμως είναι χρόνιο πρόβλημα των κυπριακών κυβερνήσεων και της κυπριακής πολιτείας. Και ο συνάδελφος που το ανέφερε, για να κάνει κριτική σε αυτούς τους υπουργούς αυτής της κυβέρνησης, υπήρξε μέλος κυβερνήσεως η οποία τα ίδια έκανε. Ας έχουμε λοιπόν ένα μέτρο, για να είμαστε και περισσότερο πιστευτοί.

Δεν καταλαβαίνω λοιπόν γιατί κάποιοι συνάδελφοι από τη μεριά του ΑΚΕΛ έσπευσαν να πουν ότι ο προϋπολογισμός είναι ένα άψυχο λογιστικό δεφτέρι, το οποίο μάλιστα στερείται οράματος. Βεβαίως και είναι μια λογιστική πράξη ο προϋπολογισμός. Είναι μια συνοπτική λογιστική κατάσταση της ετήσιας οικονομικής διαχείρισης του κράτους, η οποία όμως επιτρέπει στην κυβέρνηση να εφαρμόσει την πολιτική της. Και θα πω ευθέως ότι ο προϋπολογισμός του 2001, αυτής της σημαδιακής πρώτης χρονιάς της δεκαετίας αλλά και του νέου αιώνα, δύο μόλις χρόνια πριν από τον αναμενόμενο ευτυχή τερματισμό της ευρωπαϊκής μας πορείας, αυτός ο προϋπολογισμός υπηρετεί πιστά και προωθεί το μεγάλο ευρωπαϊκό όραμα της Κύπρου. Φυσικά και δεν έχει ο ίδιος ο προϋπολογισμός όραμα. Τι όραμα να έχει μία κατάσταση λογαριασμών; Όραμα και πολύ συγκεκριμένο στόχο έχει η ευρύτερη αναπτυξιακή στρατηγική της κυβέρνησης, το όραμα του ευρωπαϊκού εκσυγχρονισμού της χώρας. Δεν ξέρω αν μας πέφτει λίγο, πάντως αυτό το όραμα μπορώ να διαβεβαιώσω ότι εμπνέει την κυπριακή κοινωνία και την καθοδηγεί στις επιλογές που κάνουν κάθε μέρα οι άνθρωποι στην καθημερινή τους ζωή. Ο προϋπολογισμός εντάσσεται στην ευρύτερη στρατηγική της κυβέρνησης, που εστιάζεται στο τρίπτυχο της προσαρμογής, του εκσυγχρονισμού και των τομών. Ενώ

ειδικότερα στον οικονομικό στίβο η στόχευση της οικονομικής πολιτικής εστιάζεται σε δύο άξονες, την ανταγωνιστική οικονομία και την κοινωνική συνοχή.

Επειδή όμως έγινε λόγος για όραμα, θυμάμαι ότι, όταν ήταν εδώ το κλιμάκιο του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, έγινε ολόκληρος πόλεμος στη Βουλή, διότι ακούστηκαν κάποιες καθαρά οικονομολογικές ως επί το πλείστον επισημάνσεις, τις οποίες εξάλλου η κυπριακή κυβέρνηση είτε λαμβάνει υπόψη είτε όχι, κατά βούληση. Οι περισσότερες μάλιστα από τις επισημάνσεις αυτές, κύριοι συνάδελφοι -το είχα τονίσει και τότε- βρίσκονται μέσα στις ετήσιες εκθέσεις της επιτροπής Οικονομικών που ψηφίζονται ομόφωνα και εγκρίνονται ως στόχοι. Κάποιοι λοιπόν από αυτό εδώ το βήμα ξεκίνησαν ολόκληρο ιερό πόλεμο εναντίον του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Διεθνούς Τράπεζας, ωσάν η Κύπρος να είχε επιλογή για το αν θα ενταχθεί στο διεθνές οικονομικό σύστημα του σύγχρονου κόσμου με αυτά ή με εκείνα ή με άλλα ρυθμιστικά όργανα και διεθνείς αρχές. Αυτοί που έκαναν κριτική είναι αυτοί οι οποίοι διαδήλωναν στους δρόμους της Πράγας εναντίον της παγκοσμιοποίησης. Είναι εκείνοι που μπροστά στην απόλυτη επιταγή της εναρμόνισης βρίσκουν διαρκώς προσχήματα και ζητούν αναβολές, διότι πιστεύουν ότι η ένταξη και ο ευρωπαϊκός εκσυγχρονισμός θα βλάψουν την Κύπρο. Είναι οι πολιτικές δυνάμεις που καθυστέρησαν όσο μπορούσαν τον εκσυγχρονισμό του χρηματοοικονομικού συστήματος, από τον οποίο εξαρτώνται τόσες άλλες αλλαγές και μεταρρυθμίσεις. Και όταν ήμαστε προσφάτως, η επιτροπή Οικονομικών, σε επίσκεψη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, θα ήταν καλά αυτοί οι συνάδελφοι οι οποίοι επέμεναν ότι δε χρειαζόταν να βιαστούμε με τη μεταρρύθμιση του χρηματοοικονομικού συστήματος να ακούσουν από τα στόματα των τεχνοκρατών υπευθύνων ότι είναι ένας τομέας στον οποίο η Κύπρος, παράφωνα σε σχέση με τις υπόλοιπες της επιδόσεις, έχει μείνει πίσω. Είναι οι ίδιοι αυτοί οι άνθρωποι οι οποίοι σκέφτονται την Ευρωπαϊκή Ένωση ως την ολοκλήρωση του καπιταλισμού. Δε

χρειάζεται καμία ερμηνεία γι' αυτό τον όρο, όπως προσπάθησαν προηγουμένως να κάνουν κάποιοι συνάδελφοι. Και εάν τελικά αυτό το πράγμα, να καταγγέλλει ένα αριστερό, σύμφωνα με τις διεκδικήσεις του κομμουνιστικό, κόμμα την Ευρωπαϊκή Ένωση ως ολοκλήρωση του καπιταλισμού, και αυτό να μας λεν μετά ότι σημαίνει απλώς μία κριτική στάση, ε! εδώ πρέπει να ομολογήσω ότι μένω έκθαμβος. Διότι προφανώς το κόμμα αυτό αντιπαλεύει τον καπιταλισμό. Πώς μπορεί να θεωρείται απλώς μία κριτική στάση, ούτως ώστε η Ευρωπαϊκή Ένωση να εξελιχθεί επί το βέλτιον; Δηλαδή τι θα έπρεπε να γίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση, αν δε θα ήταν μέρος αυτού του καπιταλιστικού κόσμου που ζούμε; Ας το διακηρύξουν ανοικτά. Να μη χρησιμοποιήσουμε εμείς πολιτικά επίθετα.

Βεβαίως κάποιος συνάδελφος, ο οποίος πολύ αρέσκεται στην επικοινωνιολογία και παρακολουθεί, φαίνεται, πολύ στενά το φερόμενο ως επικοινωνιολόγο-επικοινωνιακό σύμβουλο του Δημοκρατικού Συναγερμού -τόσο πολύ που συνήθως μας εξαγγέλλει εκ των προτέρων πράγματα που, αφού δεν τα έχουμε ακούσει, υποθέτουμε ότι θα μας τα πει αυτός ο άνθρωπος- αυτός ο συνάδελφος μας είπε ότι «δε σας έμεινε τίποτε άλλο, τώρα ασχολείστε με την Ευρωπαϊκή Ένωση». Μα, αν πολιτικοί με τις υπεύθυνες θέσεις που έχουν, πρόσωπα όπως ο συνάδελφος που το ανέφερε πιστεύουν πραγματικά ότι δεν έμεινε στο Συναγερμό τίποτε άλλο και αυτή είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση και αν δεν μπορούν να αντιληφθούν τις κοσμογονικές αλλαγές που έχουν γίνει σ' ολόκληρη την Ευρώπη, με όλες τις χώρες που είχαν προηγουμένως καθεστώς σοβιετικού τύπου να συνωστίζονται στη σειρά ποια πρώτη θα ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και αν δεν αντιλαμβανόμαστε ότι, θα τολμούσα να πω, από καθιδρύσεως της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν υπήρξε σημαντικότερη στρατηγική επιλογή για την Κύπρο από την επιλογή της Ευρώπης και απλώς ειρωνευόμαστε ότι αυτό μόνο έμεινε στο Δημοκρατικό Συναγερμό, τότε εγώ θα απαντήσω, επιστρέφοντας

το σχόλιο που έκαναν κάποιοι, «ας αφουγκραστούμε την κοινωνία εκεί έξω και ας δούμε αν είναι η ελπίδα του Δημοκρατικού Συναγερμού η Ευρωπαϊκή Ένωση ή αν όντως δεν είναι η ελπίδα ολόκληρης της Κύπρου -χωρίς βεβαίως σε καμία περίπτωση εμείς να θέλουμε να εξωραΐσουμε την Ευρωπαϊκή Ένωση- το ότι η Κύπρος πρέπει να εκσυγχρονιστεί ευρωπαϊκά, πρέπει να ενταχθεί, πρέπει να ακολουθήσει τον καιρό της».

Μετά λένε κάποιοι ότι δεν υπάρχει όραμα. Ε! μήπως δεν μπορούν να αντιληφθούν τους στρατηγικούς στόχους και το πολιτικό όραμα που είναι το υπόβαθρο της κυβερνητικής πολιτικής, διότι ακριβώς δε συμμερίζονται αυτό τον οραματισμό; Απορία. Μήπως δεν είναι έτοιμοι να συμμετάσχουν στο σύγχρονο κόσμο, αλλά προτιμούν να δαιμονολογούν; Διότι βεβαίως, όταν διαδηλώνεις και αντιμάχεσαι την παγκοσμιοποίηση, ωςάν να εξαρτάται από πολιτικές αποφάσεις, όταν είσαι συνεχώς απρόθυμος έναντι της ευρωπαϊκής εναρμόνισης, προφανώς δεν μπορείς να ακολουθήσεις, πιστεύω, το σύγχρονο κόσμο.

Άκουγα λοιπόν και τον άλλο συνάδελφο, τον κ. Λιλλήκα, να λέει ότι άδικα κατηγορούμε το ΑΚΕΛ· το ΑΚΕΛ απλώς επισημαίνει αδυναμίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ο προηγούμενος ποιος ήταν;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ο προηγούμενος ήταν ο όντως προηγούμενος.

Εγώ θέτω στη διάθεση του σώματος, των συναδέλφων, και ας προβληματιστεί ο καθένας και ας δώσει τις απαντήσεις του, εάν, όταν ένας γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ λέει επισήμως σε ένα συνέδριο ότι αυτό το πράγμα -η Ευρωπαϊκή Ένωση- είναι η ολοκλήρωση του καπιταλισμού, αν αυτό σημαίνει απλώς ότι είναι μία κριτική, για να βελτιωθεί. Να βελτιωθεί και να γίνει τι; Να μην είναι η ολοκλήρωση του καπιταλισμού;

Να είναι μερικώς καπιταλιστική ή να είναι κάτι άλλο; Το μόνο άλλο για το οποίο μας αφήνει κάποιες νύξεις το ΑΚΕΛ να καταλάβουμε τι εννοεί είναι ίσως αυτές οι συναθροίσεις με τα υπολείμματα της κομμουνιστικής διεθνούς, την οποία υποθέτω ότι προσπαθεί να ανασυστήσει. Αυτά όμως τα πράγματα δε θέλουμε να θεωρείται ότι τα λέμε καταγγέλλοντας το ΑΚΕΛ. Εφόσον το ΑΚΕΛ τα πιστεύει και στο βαθμό που τα πιστεύει, ας τα πει, για να είναι καθαρές οι επιλογές.

Βεβαίως, ίσως το πρότυπο για να μην είναι καπιταλιστική ολοκλήρωση η Ευρωπαϊκή Ένωση να το έχει δώσει ο εκπρόσωπος τύπου του ΑΚΕΛ, όταν μας είπε ότι, βεβαίως, φέρτε μας ένα μοντέλο με 51% κρατική οικονομία και το υπόλοιπο ας μείνει στον ιδιωτικό τομέα. Μα το πρόβλημα σ' αυτή την πολιτεία είναι ότι κάποιοι κακοί δαίμονες στο Δημοκρατικό Συναγερμό θέλουν να ξεπουλήσουν την περιουσία του κράτους και να την ιδιωτικοποιήσουν; Ο Δημοκρατικός Συναγερμός θέλει να λειτουργήσουν ελεύθερα και ανταγωνιστικά οι αγορές. Και επειδή ο κ. Παπαδόπουλος ανέφερε ότι «εμείς καταθέτουμε τις απόψεις μας, αλλά ας μην πάρουν φόρα κάποιοι συμπολιτευόμενοι και ν' αρχίσουν θριαμβολογίες και ελεγεία στην κυβερνητική πολιτική», έχουμε κι εμείς κριτική να κάνουμε στην κυβερνητική πολιτική, η οποία σε κάποιο βαθμό ομολογήθηκε και από τον Υπουργό Οικονομικών από αυτό το βήμα, παρουσιάζοντας τον προϋπολογισμό, ότι, ναι, δεν ήμασταν αρκετά τολμηροί. Λέμε ότι ο στόχος μας είναι να γίνουν οι αγορές ανταγωνιστικές, να λειτουργήσουν, οι ημικρατικοί οργανισμοί να προετοιμαστούν γι' αυτό τον ανταγωνισμό· να μην έχουν τη μοίρα που είχε ο ημικρατικός οργανισμός στο τέλος της δεκαετίας του '80, όταν αφέθηκε ανέτοιμος και ρίχθηκε στα βαθιά νερά του ανταγωνισμού στο χώρο της ραδιοτηλεόρασης. Και ερωτώ τους συναδέλφους: Πόσα άξιζε το ΡΙΚ το 1989 και πόσα αξίζει σήμερα, αν μπορούσαμε να το κοστολογήσουμε; Θέλουμε το ίδιο να πάθουν και οι άλλοι

οργανισμοί; Γιατί τους κρατούμε πίσω; Γιατί δαιμονολογούμε και λέμε ότι θα ξεπουληθούν στον ιδιωτικό τομέα;

Όμως ανάμεσα σ' αυτή την καταγγελία, η οποία δεν ευσταθεί, γιατί ουδεμία - δυστυχώς, λέγω εγώ- ιδιωτικοποίηση έγινε, και αυτούς τους αριθμούς που ακούμε, ότι στην Κύπρο είναι 12% το κράτος και αλλού είναι 20%... Δεν είναι η πρώτη φορά και θα παρακαλούσα και αυτούς να μην τους ρίχνουμε τόσο αστόχαστα. Δεν είναι εύκολο να μετρήσει κανείς το βάρος του κρατικού τομέα και αυτοί οι οποίοι αναφέρουν αυτά τα νούμερα θα έπρεπε να επιτρέπουν τη διαφάνεια λέγοντάς μας τι σημαίνει αυτό. Το 12% τίνας πράγματος;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δεν ανέφερα εγώ αυτό το ποσοστό· το ανέφερε ο κ. Κατσουρίδης και, απ' ό,τι θυμάμαι, το έχουν αναφέρει και άλλοι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ σε συζητήσεις προηγούμενων χρόνων. Είναι άραγε το μερίδιο του κράτους στην ετήσια παραγωγή της οικονομίας; Είναι άραγε η ιδιοκτησία;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ναι, αλλά τι σημαίνει;

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Ρωτήστε τους. Εσείς είστε κυβέρνηση.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δε θα τους ρωτήσω. Δε χρησιμοποιώ εγώ, κύριε Καζαμία, με συγχωρείτε, αυτό τον αριθμό. Εγώ λέω, και το έχω ξαναπεί, ότι το θέμα δεν είναι ποσοτικό. Και 2% να

ήταν, αν αυτή η απασχόληση του κράτους ήταν ανεπιθύμητη, ζημιογόνος και τελικά, αντί να βοηθά την οικονομία και τους πολίτες, παρήγε τα αντίθετα αποτελέσματα, εγώ θα έλεγα «μεταρρύθμιση του δημόσιου τομέα». Και ότι χρειάζεται μεταρρύθμιση δεν μπορεί να το αρνηθεί κανένας. Το να βρίσκουμε ποσοστά... Για να υπονοήσουμε τι; Να αφήσουμε τα πράγματα ως έχουν; Εγώ σας έχω προκαλέσει ξανά. Μπορεί το 12% να είναι λίγο, δεν ξέρω. Για μας δεν είναι θέμα ποσοστού. Για μας είναι θέμα να επαναπροσδιοριστεί ο ρόλος του κράτους. Να φτιάξουμε ένα κράτος με δυνατότητες κοινωνικής πρόνοιας που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες της εποχής. Αλλά, για να έχει αυτές τις δυνατότητες, δε θα πρέπει να κατασπαταλούνται τα χρήματα σε ανώφελες χρήσεις και παρεμβάσεις του κράτους. Ταυτόχρονα όμως αυτό το κράτος θα πρέπει να προσανατολιστεί και να φύγει από τους τομείς που είναι παραγωγικοί. Δε χρειάζεται το κράτος να είναι επιχειρηματίας· το έχουμε πει πολλές φορές.

Ένα κόμμα όμως το οποίο προφανώς φοβάται και αντιπαθεί τον ιδιωτικό τομέα ... Πιστεύω ότι το πρόβλημα δεν έγκειται στην αντίθεσή του με την κυβερνητική πολιτική ή με τα περί Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Είναι σημαντικότερο και φιλοσοφικό το ζήτημα. Ένα κόμμα το οποίο αντιπαθεί τον ιδιωτικό τομέα τι άλλο σημαίνει από ένα κόμμα το οποίο στρέφει τα νώτα του στη δημιουργικότητα της κοινωνίας των πολιτών; Δεν εμπιστεύεται τους πολίτες και επιθυμεί εν έτει 2001 να τους κηδεμονεύουμε, μέσω της γραφειοκρατίας του κράτους, όσο το δυνατό περισσότερο. Αυτή είναι η πολιτική που ακούμε και αυτό έχω να διαπιστώσω.

Επομένως, για ποιο εκσυγχρονισμό να μιλήσουμε με αυτούς οι οποίοι σαφώς εναντιώνονται στις κυριότερες εκφράσεις της σύγχρονης διεθνούς οικονομίας; Διακηρυκτικά, προγραμματικά το λένε οι άνθρωποι. Εναντιώνονται, φοβούνται την παγκοσμιοποίηση, αγκομαχούν και γκριιάζουν στο δρόμο προς την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτοί που κινδυνολογούν και έχουν φοβίες, την ώρα που η Κύπρος ξανοίγεται

στον κόσμο, αγνοούν ότι μια Κύπρος απομονωμένη θα ήταν καταδικασμένη. Το άνοιγμα της κυπριακής οικονομίας στο διεθνές, όπως χαρακτηρίζουν οι οικονομολόγοι το λόγο των εξωτερικών συναλλαγών μιας χώρας ως προς το ακαθάριστο προϊόν, το άνοιγμα λοιπόν αυτό είναι για την Κύπρο πέραν του 100%. Ενώ για χώρες όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες και άλλες υπερδυνάμεις του διεθνούς εμπορίου δεν ξεπερνά το 10% αυτή η εξάρτηση. Ακόμα και για μεσαίου μεγέθους βιομηχανικές χώρες δεν ξεπερνά το 20%-25%. Τι σημαίνει αυτό; Έχουμε απόλυτη ανάγκη τις διεθνείς οικονομικές σχέσεις. Μας συμφέρει η απελευθέρωση των αγορών και η ανάπτυξη των διεθνών συναλλαγών. Δε χρειάζεται να σας τονίσω ότι, επειδή σε κάποια στιγμή, όταν κάνουμε εθνική πολιτική, θα χρειαστεί να το δούμε εγωιστικά, η Κύπρος επωφελείται από το κίνημα της παγκοσμιοποίησης. Μας ενδιαφέρει απόλυτα λοιπόν η διεθνής συσσωμάτωση της κυπριακής οικονομίας και είναι κάτι που πρέπει να μεθοδεύσουμε· όχι κάτι που πρέπει να πάθουμε.

Η ασύνορη παγκόσμια οικονομία είναι η πρόκληση των ημερών. Ζούμε στις μέρες της λεγόμενης “νέας οικονομίας”. Μάλιστα, προτού καλά καλά συνειδητοποιήσουμε αυτή τη νέα πραγματικότητα, τώρα εξαγγέλλεται η ψηφιακή εποχή και για κάποιους η ψηφιακή οικονομία. Με τη σωστή αναπτυξιακή στρατηγική, αν ορθά και έγκαιρα προετοιμάσουμε τη χώρα και τις υποδομές της, θα κάνουμε την πρόκληση να φανεί πρόσκληση, πρόσκληση για την κυπριακή οικονομία να συμμετάσχει στις ευκαιρίες αυτού του νέου κόσμου, μηδενίζοντας όσο γίνεται τις προστριβές και τις ενδεχόμενες ανεπιθύμητες συνέπειες. Διότι θα υπάρξουν και τέτοιες. Αλλά εδώ είναι που θα φανεί αν μία κυβέρνηση, η οποία προτείνει παρεμπιπτόντως φορολογική μεταρρύθμιση, την οποία είχαμε υπόψη και η οποία λέει ακριβώς ότι, επειδή θα αυξηθεί ο ΦΠΑ -κόστος εναρμόνισης- θα δοθούν κοινωνικές παροχές συν απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος, που αφορά αυτή η απαλλαγή τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα... Θα μου πείτε ότι

αυτά είναι κάτω από το φόρο εισοδήματος και δεν τους αφορά. Υπάρχουν οι κοινωνικές παροχές. Και είναι πλεονέκτημα... Θα περίμενα εγώ να εκτιμηθεί το ότι ο Υπουργός Οικονομικών ήρθε στη Βουλή και, όπως έγινε στην προηγούμενη αύξηση του ΦΠΑ, όταν δύο-τρία κόμματα είχαν διαβουλευθεί και είχαν προτείνει από κοινού... είχαν ιεραρχήσει και είχαν διαλέξει τις πλέον απαραίτητες κοινωνικές παροχές, κάποιοι άλλοι τότε δε συμφωνούσαν... Εν πάση περιπτώσει είναι πλεονέκτημα το ότι ο Υπουργός Οικονομικών δίνει αυτή την ευχέρεια συνδιαλλαγής, διαβουλεύσεων, διαλόγου. Είναι απεριόριστες οι κοινωνικές παροχές που χρειάζονται ή που μπορεί να δώσει ένα σώμα όπως η Βουλή. Τα κονδύλια θα είναι περιορισμένα. Μηδενικού αποτελέσματος μεταρρύθμιση. Σημαίνει θα έχουμε τόσα έσοδα όσα προκύψουν από τις αλλαγές στο φορολογικό σύστημα και από την αύξηση του ΦΠΑ. Ας έρθουμε λοιπόν διαβουλευόμενοι να κάνουμε αυτές τις επιλογές, αφού αναγνωρίζουμε όλοι ότι υπάρχουν ανάγκες για κοινωνικές παροχές.

Όχι βέβαια ότι αυτή η κυβέρνηση, όπως είπε ο κ. Κατσουρίδης, άφησε στο έλεός τους τους συνταξιούχους, οι οποίοι έχουν κατακτήσει να είναι επαίτες, είπε. Έχουν αυξηθεί οι συντάξεις, έχει αυξηθεί και η κοινωνική σύνταξη, αλλά εν πάση περιπτώσει, επειδή οι ανάγκες πάντοτε θα υπάρχουν, ας έρθουμε να διορθώσουμε τα πράγματα εκεί που χρειάζεται. Διότι και αυτή η αλγεινή εικόνα για την κυπριακή οικονομία, παραπλανητικά νομίζω, που άφησαν ομιλίες πολλών συναδέλφων, και κυρίως η προκαταρκτική του κ. Χριστόφια, πρώτ' απ' όλα δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Εγώ θα αρκεστώ να σας αναφέρω δύο στοιχεία: Πρώτον, από το δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, της Υπηρεσίας Αναπτυξιακού Προγράμματος... δείκτης ο οποίος, εκτός του κατά κεφαλήν εισοδήματος, το οποίο δε λαμβάνεται υπόψη σε αριθμητικούς ονομαστικούς όρους, όχι σταθμίζεται ήδη σε όρους αγοραστικής αξίας. Εκτός όμως αυτού του δείκτη του οικονομικού,

συμπεριλαμβάνει και κοινωνικούς δείκτες, για να είναι πιο ολικός και ευαίσθητος και σημαίνων δείκτης. Σε όρους αυτού του δείκτη η Κύπρος έχει προοδεύσει. Από την εικοστή τρίτη, εικοστή τέταρτη -και όχι τη δέκατη έβδομη θέση, όπως είχαν πει κάποιοι συνάδελφοι από το ΑΚΕΛ, εννοώντας άλλο πράγμα· τα στοιχεία είναι στη διάθεση όποιου θέλει- από την εικοστή έκτη θέση φτάσαμε στην εικοστή δεύτερη παγκοσμίως, ενώ σε όρους κατά κεφαλήν εισοδήματος η Κύπρος είναι στην εικοστή πέμπτη -και πάλι τιμητική θέση- πάνω από ορισμένες χώρες ευρωπαϊκές, δυτικές. Αυτός ο δείκτης δε νομίζω, όταν μάλιστα προοδεύουμε σ' αυτή την κατάταξη, ότι συνάδει με την εικόνα που προσπαθούν κάποιοι συνάδελφοι να βάλουν στο μυαλό του Κύπριου πολίτη.

Ο άνθρωπος είναι ανικανοποίητος και εμείς οι ίδιοι, όσα κι αν έχουμε, όσα κι αν κατακτήσουμε, θα θέλουμε κι άλλα. Αν μας ρωτήσουν -και αυτό το δείχνουν οι δημοσκοπήσεις σχετικά με την οικονομική κατάσταση- αν μας ρωτήσουν, πάντοτε διεκδικούμε περισσότερα και καλά κάνουμε. Άρα είναι ευεπίφορο. Είναι έτοιμος ο άνθρωπος, μόλις ακούσει να του λένε ότι δεν κερδίζει αρκετά, ότι αδικείται, να πεισθεί. Η πραγματικότητα όμως, που είναι η καθημερινή πραγματικότητα του Κύπριου πολίτη, πέραν κάποιων ατυχημάτων τα οποία πρέπει να διορθώνει η οικονομική πολιτική, ναι, πρέπει στα χρόνια του ανοίγματος των αγορών, της παγκοσμιοποίησης, του ανταγωνισμού, να γίνει μεγαλύτερη προσπάθεια για κοινωνική συνοχή. Αυτό εμείς το απαιτούμε προγραμματικά και λέμε ότι είμαστε κόμμα του κοινωνικού φιλελευθερισμού. Όσο βαρεί ο όρος φιλελευθερισμός, άλλο τόσο βαρεί το κοινωνικό πρόσωπο που πρέπει να έχει η πολιτική. Αυτή λοιπόν την εικόνα που προσπαθούν κάποιοι να εμπεδώσουν στο μυαλό των ανθρώπων, και ίσως να βρίσκουν και πρόσφορο έδαφος, τη διαψεύδουν τα στοιχεία, όπως επίσης και το ότι ο Οργανισμός Παγκόσμιας Υγείας κατατάσσει την Κύπρο στην εικοστή τέταρτη θέση, όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του συστήματος υγείας. Τι σημαίνει αυτό; Είναι ικανοποιητικό; Ποσώς. Είμαστε οι

πρώτοι που θα μπορούσαμε να κάνουμε κριτική και γι' αυτό το Υπουργείο Υγείας προχωρεί και προσπαθεί να κάνει προγράμματα.

Πλην όμως, με το να ερχόμαστε εδώ και να λέμε ότι περίπου η Κύπρος πτώχευσε, οι πολίτες είναι επαίτες, είμαστε μια προλετάρια χώρα, δε νομίζω ότι πείθουμε κανέναν, ούτε καν τον εαυτό μας. Αν λοιπόν θα πρέπει να κάνουμε κριτική, θα πρέπει να κάνουμε κριτική για το ότι δεν υπήρξαμε τόσο γρήγοροι στο να προσαρμοστούμε στις αλλαγές, δεν υπήρξαμε όσο τολμηροί χρειαζόταν.

Δε θα επαναλάβω θέσεις τις οποίες είχα διατυπώσει τα προηγούμενα χρόνια και που αφορούν χρόνια προβλήματα των δημόσιων οικονομικών, όσον αφορά το δημόσιο τομέα, τους ημικρατικούς οργανισμούς, αλλά και το φορολογικό καθεστώς. Προχθές δημοσιεύτηκαν στην Ελλάδα στοιχεία φορολογικά και, ενώ η δομή ήταν η ίδια μέχρι πριν μερικά χρόνια, έχουν γίνει κάποιες πρόοδοι. Και φαίνεται ότι δεν είναι πλέον οι μισθωτοί στην Ελλάδα, δηλαδή τα αυτόματα εισοδήματα, οι μισθωτοί και οι εταιρείες, η αγγελάδα από την οποία μπορεί να αντλεί τα έσοδά του το κράτος, αλλά θα πρέπει να γίνει μια προσπάθεια να γίνει πιο αποτελεσματική η φορολογική πολιτική.

Εάν μελετήσουμε την πρόταση του υπουργού για τη φορολογική μεταρρύθμιση, θα δούμε ότι υπάρχουν τέτοιες θέσεις. Για μερικές από αυτές τις θέσεις, επειδή ήταν και προτάσεις του δικού μας κόμματος, εμείς επιμένουμε. Όταν αυτή η κυβέρνηση έρχεται και λέει να φορολογήσουμε αποτελεσματικότερα τα εισοδήματα από καταθέσεις που φέρνουν τόκους, αυτό σημαίνει άραγε αυτό το οποίο υπαινίσσεται το ΑΚΕΛ, ότι δηλαδή ευνοεί αυτή η κυβέρνηση μόνο το κεφάλαιο; Νομίζω ότι δεν μπορούν να ευσταθήσουν αυτού του είδους οι ισχυρισμοί. Όμως ταυτόχρονα την αποτελεσματικότητα του φορολογικού συστήματος τη βοηθούμε, όπως είναι η θέση μας, και με την έμμεση φορολογία, παρά το ότι από κάποιες πλευρές είναι ανεπιθύμητη. Αφού όμως τυγχάνει να είναι και το ενιαίο καθεστώς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει την ωφέλειά της και στην

Κύπρο, γιατί ως προς τις μεσογειακές χώρες, τις νότιες, δεν είναι κυπριακό το φαινόμενο. Όπου υπάρχει μεγάλο φαινόμενο φοροδιαφυγής, μπορούμε να καλύψουμε εν μέρει αυτό το δομικό πρόβλημα με ένα φόρο, ο οποίος είναι ο ΦΠΑ, ο οποίος φορολογεί αυτούς που ξοδεύουν.

Θα ήθελα να διευκρινίσω επίσης ότι τα όσα λέγονται περί αποχής της κυβέρνησης από αίτηση προενταξιακής βοήθειας δεν ευσταθούν. Ιδιαίτερα επιμένει σε αυτό το ζήτημα ο φίλος και συνάδελφος κ. Καζαμίας. Μακάρι να ήταν μαζί μας πρόσφατα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν θέσαμε αυτό το ερώτημα, όχι γιατί δεν το ξέρει, γιατί ξέρω ότι έχει ο ίδιος επισκεφθεί με άλλη ιδιότητα την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά για να το ακούσουμε όλοι μαζί αυτό που μας είπαν όσον αφορά την προενταξιακή βοήθεια: Το ζήτημα είναι αυτά τα βάρη που θα υπάρξουν να κατανεμηθούν ισότιμα. Να κρίνουμε λοιπόν προτάσεις όπως αυτή για τη φορολογική μεταρρύθμιση ως προς το εάν δε συμβάλλουν στην ισότιμη κατανομή.

Πιστεύω ότι είχαμε όλοι πει ότι το χρηματιστήριο θα έπρεπε να μείνει όσο γίνεται μακριά από την πολιτική. Βεβαίως έχουν ανοίξει κάποιοι συνάδελφοι το θέμα και δε θα μακρηγορήσω. Απλώς θα πω ότι βεβαίως και υπάρχουν ευθύνες το έχουμε προ καιρού σημειώσει. Εμείς όμως δεν καταλογίζουμε ευθύνες, για να αποκομίσουμε κομματικό όφελος, όπως ίσως κάποιοι άλλοι, αλλά για να δούμε ίσως αυτή την ώρα ποια πρέπει να είναι η διορθωτική πολιτική. Οι αναφορές όμως του γενικού γραμματέα του ΑΚΕΛ μας υποχρεώνουν να θυμηθούμε κάποια πράγματα για το ρόλο ενός εκάστου. Είναι άραγε τόσο απλά τα πράγματα όσο μας τα παρουσίασε ο κ. Χριστόφιας; Είναι αλήθεια ότι το ΑΚΕΛ το μόνο που είχε κάνει ήταν να προειδοποιήσει για το κακό που επέρχεται. Κάτι θυμάμαι ότι λεγόταν από τη μεριά αυτή των εδράνων στις αρχές του 2000 σχετικά με το δεύτερο κύμα της μεγάλης αταξίας και της απίστευτης υπερβολής στη διαδικασία σύστασης γιγαντιαίων επενδυτικών εταιρειών με τα κεφάλαια

που άντλησαν από τον κοσμάκη. Αν δε με απατά η μνήμη μου, δεν ήταν ακριβώς προειδοποιήσεις ήταν μάλλον υποσχέσεις λαμπρότερων ημερών στα όρια της θριαμβολογίας. Ακόμη θυμάμαι την κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ να δίνει στη Βουλή πραγματικές μάχες για τα χρηματιστηριακά, όπως τη μάχη εκείνη που δόθηκε προκειμένου να μην μπει κάποια τάξη στην επενδυτική συμπεριφορά των εισηγμένων επενδυτικών εταιρειών, οι οποίες κατά γενική ομολογία είχαν επιδεινώσει τα προβλήματα ρευστότητας της αγοράς. Ναι, το ΑΚΕΛ δεν ήθελε να μπουν κανόνες σύμφωνα με τα όσα διαλαμβάνονται στη νομοθεσία. Προτιμούσε, φάνηκε, την ασυδοσία αυτού του όψιμου μεγάλου κεφαλαίου, που ήταν οι νέες επενδυτικές εταιρείες. Επομένως, ας μη μας μιλούν κάποιοι για ελαστικότητα της νομοθεσίας, την οποία είχε επιθυμήσει μία πολιτική πλευρά. Εδώ έχουμε πρόσφατο παράδειγμα όπου ζητούσαμε να μη γίνει η νομοθεσία αυστηρότερη.

Ήταν όμως και η άλλη μάχη την οποία έδωσε το ΑΚΕΛ, η οποία επίσης άφησε απορίες. Δεν πέρασε πολύς καιρός και, θυμόμαστε καλά, η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ προσπάθησε να προστατέψει τις εκατόν πενήντα τότε αιτήτριες εταιρείες από την υποχρέωση να κάνουν πριν την εισαγωγή τους στο χρηματιστήριο ικανοποιητική δημόσια πρόσκληση, όπως συμβαίνει σε όλες τις χώρες του κόσμου. Αυτή η κοινοβουλευτική ομάδα προσπάθησε με κάθε τρόπο να εμποδίσει τη σχετική νομοθεσία που θα ψήφιζε η Βουλή. Προσπάθησε να μην τεθεί κάποιος φραγμός στην άλλη ασυδοσία των εικονικών δημόσιων προσκλήσεων, που προκαλεί επίσης, κατά γενική ομολογία, τεχνητή διόγκωση των τιμών και ένα σωρό στρεβλώσεις.

Ας τελειώνουμε λοιπόν με αυτό το μύθο που καλλιεργείται, ότι το κόμμα αυτό της αριστεράς είναι δήθεν ο αποκλειστικός υπερασπιστής του λαού σε κάποια μάχη με το μεγάλο κεφάλαιο, γιατί και στις δύο αυτές περιπτώσεις φαίνεται τουλάχιστον να συντάχθηκε με το κεφάλαιο, κατά τρόπο μάλιστα που τελικά δε θα εξυπηρετούνταν ούτε

αυτές οι ίδιες οι εταιρείες. Πώς λοιπόν μπορεί το ΑΚΕΛ να κατακρίνει άλλους ότι ήθελαν χαλαρή νομοθεσία; Ας ανατρέξουμε στα πρακτικά των συζητήσεων στην ολομέλεια.

Επίσης μου προκάλεσε εντύπωση ότι από αυτό το βήμα έγινε κριτική, χωρίς να ονομάζεται, στο Δημοκρατικό Κόμμα. Όλοι οι συνάδελφοι της αντιπολίτευσης μιλούσαν πολύ εύκολα για οκτώ χρόνια διακυβέρνησης που έκαψαν αυτό τον τόπο. Μα στα πέντε αυτά χρόνια ήταν εξίσου κυβέρνηση και το ΔΗΚΟ. Βεβαίως, δε θέλω να μοιραστούμε τις ευθύνες: εμείς λέμε είναι πολιτική του Γλαύκου Κληρίδη. Και είναι πολιτική την οποία προσυπέγραψε ο Συναγερμός, με τις εκάστοτε κριτικές του διαφοροποιήσεις. Πλην όμως αυτή η σαρωτική άποψη «οκτώ χρόνια Κληρίδη και Συναγερμού»... Το σημείωσα: Έλεγαν όλοι η κυβέρνηση του Δημοκρατικού Συναγερμού και επέκριναν τη βιομηχανική πολιτική, ο υπουργός ήταν του ΔΗΚΟ, τη γεωργική πολιτική, ο υπουργός ήταν του ΔΗΚΟ! Επαναλαμβάνω, εμείς αναλαμβάνουμε, αν υπάρχει τέτοιο ζήτημα, και εκείνη την ευθύνη. Απλώς θέλω να δείξω τη νοοτροπία και τη φόρα που έχουν πάρει κάποιοι. Επίσης το ίδιο συμβαίνει και με τη διακομματική. Ούτε λίγο ούτε πολύ μας είπαν ότι ο Συναγερμός την τορπίλισε. Αν δεν κάνω λάθος, το ΔΗΚΟ ουδέποτε συμμετείχε και ούτε θα συμμετάσχει σε αυτή την επιτροπή, που για την ακρίβεια δεν είναι επιτροπή, αλλά ήταν ένα μόνιμο φόρουμ, ένα βήμα συνεργασίας και συνεννόησης με τον Υπουργό Οικονομικών.

Επίσης θα ήθελα να σημειώσω τροχάδην ότι, ενώ για πρώτη φορά φέτος ο προϋπολογισμός μπορούσε να ψηφιστεί μέσα στις συνταγματικές προθεσμίες, εντός του 2000, ενώ κατατέθηκε έγκαιρα, ενώ η επιτροπή Οικονομικών έκαμε πολύ καλή δουλειά... Και εδώ θα πρέπει να συγχαρώ -είμαι μέλος της επιτροπής, όμως να μη θεωρηθεί ότι ευλογούμε τα γένια μας- κυρίως τον πρόεδρο της επιτροπής. Εφάρμοσε μια νέα μεθοδολογία ο κ. Μάρκος Κυπριανού, που ήταν από χρόνια στον αέρα, αλλά πρώτη φορά λειτούργησε. Έγκαιρα ήμασταν έτοιμοι να ψηφίσουμε τους

προϋπολογισμούς. Βεβαίως, υποβλήθηκε αίτημα για μια αναβολή. Είναι θεμιτό. Πλην όμως γιατί; Θα ήταν το συνέδριο του ΑΚΕΛ. Εγώ λέω ότι το κομματικό συνέδριο είναι μια κορυφαία στιγμή του κομματικού βίου και σίγουρα μια αξιοσέβαστη λειτουργία στη δημοκρατία και όλοι πρέπει να είμαστε ευαίσθητοι. Όμως και η συζήτηση του προϋπολογισμού στη Βουλή είναι η κορυφαία στιγμή του οικονομικού βίου του κράτους. Και οι πολιτειακοί θεσμοί υπερέχουν. Εγώ λέω λοιπόν ότι και το συνέδριο μπορούσε να γίνει και ο προϋπολογισμός επιτέλους να ψηφιστεί μέσα στο 2000. Για να μην υπενθυμίσω αυτό που έλεγε ο κ. Παπαδόπουλος τα προηγούμενα χρόνια, ότι ένας από τους λόγους μη ικανοποιητικής υλοποίησης του αναπτυξιακού προϋπολογισμού είναι ότι το κράτος δεν ξεκινά με προϋπολογισμό την πρώτη Ιανουαρίου. Σημειώνονται καθυστερήσεις. Δεν είναι ο μόνος λόγος. Είναι ένας από τους λόγους. Γιατί να μην το αποφύγουμε; Επαναλαμβάνω πως και το συνέδριο μπορούσε να γίνει και ο προϋπολογισμός να συζητηθεί και να ψηφιστεί έγκαιρα. Δε θέλω να δώσω ερμηνεία, αλλά κάποιες ερμηνείες που ακούστηκαν, δημοσιογραφικές, αναφέρουν ότι το συγκεκριμένο κόμμα ήθελε να αξιοποιήσει επικοινωνιακά -έφυγε ο κ. Κατσουρίδης- δεν ξέρω ποιος είναι ο δικός τους σύμβουλος- ήθελε να αξιοποιήσει επικοινωνιακά τα δύο γεγονότα, τα όσα θα είχε να πει στο συνέδριο και να προβάλει ως αντιπολίτευση και τα όσα θα είχε να πει και σε αυτή την ευκαιρία. Να μη συμπέσουν μέσα σε δύο-τρεις μέρες και πάει χαμένη η όλη υπόθεση!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Προδρόμου, δε θέλω να σας διακόψω, αλλά, με συγχωρείτε, σαν Πρόεδρος επεμβαίνω όχι για την ώρα, αλλά έχω την εντύπωση ότι η αναβολή της συζήτησης των προϋπολογισμών σε αυτή την ημερομηνία έγινε με τη συγκατάθεση όλων των κομμάτων. Και δεν ήγειρε κανένας ως τώρα θέμα για την καθυστέρηση της ψήφισης του προϋπολογισμού.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο Δημοκρατικός Συναγερμός δεν είχε αυτή την άποψη. Δεν επιμείναμε, διότι στόχος δεν ήταν να δημιουργήσουμε πρόβλημα. Εγώ όμως προσπαθώ να ερμηνεύσω μία συμπεριφορά σε σχέση με τις προτεραιότητες που θέτει εις έκαστος. Λέω είναι σεβαστό το ότι θα γινόταν κομματικό συνέδριο. Αλλά πιστεύω, αν ήταν στο δικό μου κόμμα, η εισήγηση θα ήταν να μην αναβληθεί ο προϋπολογισμός, αν υπάρχει το περιθώριο, να στριμωχθούμε και να γίνουν όλα. Εν πάση περιπτώσει, επειδή, κύριε Πρόεδρε, εγώ έτυχε να είμαι προσωπικά παρών στη σύσκεψη των εκπροσώπων, όταν πρώτη φορά τέθηκε το θέμα, η δική μου θέση ήταν, αν μιλούσαμε για μερικές μέρες -και φυσικά δεν εννοούσαμε να πάει τον άλλο χρόνο- δε θα υπήρχε πρόβλημα. Εν πάση περιπτώσει δε χάθηκε ο κόσμος ούτε θα πει κανένας ότι θα πρέπει να χρεώσουμε το ΑΚΕΛ με το κόστος από την καθυστέρηση στην εκτέλεση των προϋπολογισμών. Το λέω, επειδή είχα κλείσει το θέμα πριν την παρέμβαση του Προέδρου.

Πρέπει να κλείσω όμως, γιατί καταχρώμαι του χρόνου των συναδέλφων. Εγώ θα πω ως προς τις κοινωνικές παροχές ότι είναι στο χέρι μας με τη φορολογική μεταρρύθμιση να διορθώσουμε τυχόν ανισότητες που παράγει η ίδια η λειτουργία της οικονομίας. Δεν τις παράγει η κυβέρνηση· τις παράγει η λειτουργία της οικονομίας. Εμείς οι οποίοι λέμε να αφεθούν να λειτουργήσουν οι αγορές είμαστε οι πρώτοι που αναγνωρίζουμε ότι στο σημερινό έντονο ανταγωνισμό χρειάζεται το κράτος να σταθεί κοντά στον πολίτη, όταν δημιουργεί, αλλά δύο φορές κοντά στον πολίτη, όταν ο πολίτης το έχει ανάγκη. Λέμε λοιπόν ότι πρέπει να ανοίξουμε την Κύπρο στον κόσμο, πρέπει να ανοίξουμε την Κύπρο στο αύριο. Ο προϋπολογισμός δεν προώριστα από μόνος του να ανοίγει δρόμους· πλην όμως αντικατοπτρίζει την πολιτική βούληση μιας κυβέρνησης, η οποία, κατά την άποψή μας, έστω δύσκολα, έστω αργά -και δε θα πω ποιος φταίει-

ανοίγει κάποιους δρόμους. Την ώρα που κάποιοι δουλεύουν για την ένταξη, ελπίζω κάποιοι άλλοι να σταματήσουν να βυθίζονται σε παλιές κουβέντες και να ονειρεύονται κόσμους οι οποίοι έχουν ναυαγήσει.

Ευχαριστώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή θεωρώ ότι υπάρχει θέμα τάξης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι θέμα τάξης, δικαιούστε να διακόψετε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

...ζητώ ένα λεπτό. Με την άδεια και του κ. Δημητρίου.

Επειδή ακριβώς το θεωρώ θέμα εντιμότητας και θέμα αρχής και τάξης, θέλω να τονίσω ότι το ΑΚΕΛ είχε αναβάλει αυτόβουλα το συνέδριό του για έναν ολόκληρο μήνα. Και ξέρετε γιατί; Γιατί ο γενικός γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του κόμματος θα συνόδευε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στη Γενεύη το Νοέμβρη για τις συνομιλίες στο κυπριακό πρόβλημα. Και τον συνόδευσε και νομίζω είναι γνωστός στους κυρίους που κάθονται στα έδρανα του Δημοκρατικού Συναγερμού και ο ρόλος που διαδραμάτισε το ΑΚΕΛ και ο γενικός του γραμματέας στη διάρκεια των συνομιλιών εκεί, ο δημιουργικότερος ρόλος και η βοήθεια που πρόσφερε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Είχαμε αναβάλει το συνέδριο γι' αυτό το λόγο. Γι' αυτό ζητήσαμε να γίνει και μια αναβολή στη συζήτηση των προϋπολογισμών, διότι έπρεπε να κάνουμε και συνέδριο. Εάν δεν αρέσει σε κάποιους, είναι άλλο θέμα. Δε θέλω να ερίζω, όμως θέλω να σας υπενθυμίσω ότι το 1992 ο τότε πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού αρνήθηκε να συνοδεύσει τον τότε Πρόεδρο της Δημοκρατίας στη Νέα Υόρκη σε μια πολύ πολύ κρίσιμη φάση του Κυπριακού. Και το γεγονός αυτό αποδόθηκε σε προεκλογική εκστρατεία. Έτσι, για να τα θυμούμαστε αυτά τα πράγματα, επειδή, επαναλαμβάνω,

είμαι ολίγον τι ευαίσθητος πάνω στα ζητήματα τάξης και αρχής, ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να κάμω αυτή τη διευκρίνιση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο επόμενος ομιλητής είναι ο κ. Χρίστου, αλλά θα ήθελα να αναφερθεί και ο χρόνος που έχει στη διάθεσή του, όπως και όταν έρθει ο κ. Δημητρίου. Κύριε Μιχαηλίδη, πόσο χρόνο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε λεπτά.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι ένας κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος πρέπει να τυγχάνει μιας πιο ελαστικής μεταχείρισης, για να μην πω τίποτε παραπάνω!

Το πρώτο που ήθελα να σχολιάσω, κύριε Πρόεδρε, είναι η αναφορά του κ. Προδρόμου στις θέσεις του ΑΚΕΛ σε ό,τι αφορά την πορεία της εναρμόνισης. Εγώ θα πω το εξής: Είμαστε η κοινοβουλευτική ομάδα η οποία, συμμετέχοντας στην Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Μικτή Επιτροπή Κύπρου-Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχει καταθέσει τα εξής γραπτά σημειώματα: Σημείωμα για τα θέματα της ναυτιλίας, για τα θέματα των υπεράκτιων εταιρειών, για το σοβαρό θέμα του εμπάργκο που ασκεί η Τουρκία σε βάρους πλοίων με κυπριακή σημαία, για τα θέματα του κόστους της εναρμόνισης, για τα θέματα ασφάλισης οχημάτων, απόκτησης περιουσίας από ξένους, για θέματα που αφορούν το εργατικό δίκαιο. Είναι ακόμα υπό προετοιμασία σημειώματα που αφορούν τη συνθήκη του Σέιγκεν και τη λιμενική βιομηχανία. Προκαλώ τον κ. Προδρόμου ή οποιοδήποτε άλλο συνάδελφο να μας πληροφορήσει ποια κοινοβουλευτική ομάδα -αναφέρομαι ειδικά στη δική του- έχει ασχοληθεί με αυτά τα θέματα, έχει καταθέσει προτάσεις, με στόχο να στηρίξει τη σωστή

συζήτηση των θεμάτων και να βοηθήσει, ώστε να υποστηριχθούν οι προτάσεις της κυπριακής πλευράς κατά τον καλύτερο τρόπο.

Θα αναφερθώ επιγραμματικά μόνο στα σχόλια που έκαμε ο κ. Παπαδόπουλος σε ό,τι αφορά το ρόλο της κοινοβουλευτικής μας ομάδας και στα σχόλια της τωρινής προέδρου της Μικτής Επιτροπής, της κ. Ρόπτε, για τη συμβολή μας και για τη δημιουργική μας θέση. Να μην αναφερθώ στο ότι είμαστε η μοναδική κοινοβουλευτική ομάδα η οποία διατηρεί στενότερη σχέση με τους ευρωβουλευτές της αριστεράς στο Ευρωκοινοβούλιο, παριστάμεθα τέσσερις φορές το χρόνο σε ειδικές συνόδους της ομάδας και διαμέσου αυτών των ανθρώπων προωθήσαμε θέματα που αφορούν την Κύπρο και το πολιτικό θέμα και όλα τα θέματα που αφορούν τις συζητήσεις για την εναρμόνιση.

Δεύτερον, λέμε να μην επωμισθεί ο κυπριακός λαός το κόστος για την εναρμόνιση. Μάλιστα. Τι εννοούμε; Εννοούμε να μην επωμισθεί ο εργάτης, ο αγρότης, ο μεσαίος, ο μικρός επιχειρηματίας όλες αυτές τις σοβαρές επιπτώσεις που θα έχει η εναρμόνιση και η ένταξη. Εάν αυτό το πράγμα δεν το αναγνωρίσουμε, δεν το αναλύσουμε και δεν επωμισθεί συνολικά η πολιτεία το κόστος της εναρμόνισης, τότε, ναι, στους ώμους των φτωχότερων και των πιο αδύνατων στρωμάτων θα φορτωθούν βάρη που δεν τους ανήκουν, για μια πολιτική επιλογή η οποία εξυπηρετεί το σύνολο του κυπριακού λαού. Για να μην αναφερθώ στις ελλειπείς ή ασθενικές προσπάθειες να διασφαλιστεί οικονομική βοήθεια σε ό,τι αφορά την εναρμόνιση, οι οποίες δεν έγιναν, δεν απέδωσαν και δεν υπάρχει οικονομική βοήθεια για την εναρμόνιση, σε αντίθεση με άλλες χώρες.

Αυξήθηκαν οι φτωχοί στην Κύπρο, μάλιστα. Γιατί; Γιατί έχει μεγαλώσει το χάσμα μεταξύ πλουσίων και φτωχών στα οκτώ χρόνια που συζητούμε. Έχουν γίνει εβδομήντα χιλιάδες ενδεχομένως, εξήντα, πενήντα· δεν έχουν σημασία οι απόλυτοι αριθμοί. Γεγονός είναι ότι αυτή η ομάδα δεν καταγραφόταν εις τα στοιχεία του Γραφείου

Ευημερίας παρά με ελάχιστες εκατοντάδες. Σήμερα υπάρχει το φαινόμενο και οφείλουμε να το αντιμετωπίσουμε, όχι να το παραγνωρίζουμε και να προσπαθούμε, ωραιοποιώντας την κατάσταση, να το διαγράψουμε.

Αντιπαλεύουμε ασφαλώς την ιδέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η οποία λειτουργεί με τη λογική των μεγάλων μονοπωλίων και των πολυεθνικών. Και όχι μόνο εμείς την αντιπαλεύουμε. Την αντιπαλεύουν οι συνάδελφοι οι σοσιαλδημοκράτες, οι σοσιαλιστές. Ακόμα και οι κεντρώες δυνάμεις μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση δε δέχονται τη σημερινή πορεία. Σας παραπέμπω σε πρόσφατη ομιλία του Ευάγγελου Βενιζέλου, ο οποίος εξαπέλυσε πραγματικούς μύδρους, που υπερακόντιζαν τους μύδρους του κ. Κωστάκη Καραμανλή, σε σχέση με τη σημερινή πορεία που παίρνει η Ευρωπαϊκή Ένωση. Και εμείς θέλουμε μέσα από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μαζί με άλλες δυνάμεις που αποτελούν την πλειοψηφία του λαού της Ευρώπης, να δώσουμε μια άλλη προοπτική, την Ευρώπη της αλληλεγγύης, την Ευρώπη της οικολογίας, την Ευρώπη της δημοκρατίας. Αυτό είναι το όραμά μας.

Έγινε σχόλιο για την εικόνα που έδωσε ο κ. Χριστόφιας σε σχέση με την κυπριακή οικονομία. Μα δεν είναι ο κ. Χριστόφιας που έδωσε αυτή την εικόνα. Είναι ο κ. Γλαύκος Κληρίδης. Ο κ. Χριστόφιας πήρε τους εννέα δείκτες που χρησιμοποίησε ο νυν Πρόεδρος της Δημοκρατίας το 1992 ή αρχές του 1993, όταν συζητούσαμε τους προϋπολογισμούς από αυτό το βήμα, για να χαρακτηρίσει τότε την κυπριακή οικονομία ως καμένη γη. Με αυτούς τους εννέα δείκτες έκαμε τις συγκρίσεις του και σχολίασε τη σημερινή κατάσταση. Σαφώς πιο επώδυνη, σαφώς πιο δύσκολη, σαφώς πιο αρνητική. Άρα ο κ. Προδρόμου ας αιτιάζεται για τη διάθρωση αυτών των δεικτών, όχι τον κ. Χριστόφια, τον Πρόεδρό του και, αν διαφωνεί με τον Πρόεδρό του, ας έχει την τόλμη να το πει δημοσίως, ότι αυτά που έλεγες, Πρόεδρε, τότε δεν ήταν σωστά.

Όσο για το χρηματιστήριο, θα πω απλά ότι ο κ. Προδρόμου δημαγωγεί και το γνωρίζει, γιατί είναι δυστυχώς οι συνάδελφοι του Δημοκρατικού Συναγερμού που, με τη βοήθεια άλλων παραγόντων, εκτός Βουλής, αγωνιούσαν μήπως υπάρξει μια νομοθεσία η οποία τάχατες θα πλήξει το χρηματιστήριο εν τη γενέσει του. Και αφήσαμε τα πάντα ελεύθερα, τα πάντα χαλαρά και τώρα τρέχουμε πίσω από τα γεγονότα. Είναι η δική μας παράταξη που έδωσε και στον Υπουργό Οικονομικών προτάσεις, για τις οποίες είχαμε κολακευτικά σχόλια. Είναι εμείς που πρώτοι δώσαμε προτάσεις πολυσέλιδες και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και στο Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου. Εάν εκείνες οι προτάσεις που εδόθησαν τότε ακολουθούνταν, θα είχαμε ενδεχομένως πολύ λιγότερα προβλήματα από αυτά που έχουμε σήμερα.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Η κυβερνητική παράταξη έχει προσπαθήσει να πείσει τον κυπριακό λαό ότι οι ελευθεροποιήσεις και οι ιδιωτικοποιήσεις είναι ευλογία Κυρίου, ότι ο πολίτης θα ευεργετηθεί, ότι θα έχει φθηνότερες και καλύτερες υπηρεσίες, ότι περίπου οι δημόσιοι οργανισμοί έχουν μετατραπεί σε εχθρούς του λαού και πρέπει άρον άρον να παραμεριστούν, γιατί έρχεται ο ιδιωτικός τομέας, ο οποίος μόνο καλά φέρνει μαζί του. Ακόμα ορισμένοι στην ηγεσία του ΔΗΣΥ έχουν αναλάβει σταυροφορία, για να πείσουν την κοινή γνώμη ότι οι ημικρατικοί οργανισμοί έχουν μετατραπεί σε εκμεταλλευτές, ότι κλέβουν το λαό, ότι οι μεγάλες εταιρείες που έρχονται για να πάρουν τη θέση τους θα απαλλάξουν τον Κύπριο πολίτη από αυτά τα επαχθή μονοπώλια. Είναι όμως επαχθής ο ρόλος σήμερα, αυτή τη στιγμή που μιλούμε, της Αρχής Ηλεκτρισμού και της Αρχής Τηλεπικοινωνιών; Δεν είχαμε, κύριοι συνάδελφοι, και έχουμε τις καλύτερες υπηρεσίες στην Ευρώπη, ενδεχομένως δε και τις καλύτερες τιμές στην Ευρώπη; Δεν ιδρύθηκαν αυτοί οι οργανισμοί ιστορικά, όταν ο ιδιωτικός τομέας αρνείτο να αναλάβει την ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών και του εξηλεκτρισμού, γιατί η ύπαιθρος δεν τον συνέφερε

οικονομικά; Δεν είχαμε και έχουμε οργανισμούς με σαφή κοινωνική αποστολή, οι οποίοι εξυπηρετήσαν τον Κύπριο πολίτη, ανεξαρτήτως κόστους, αναλαμβάνοντας συχνά το κόστος, και στήριξαν την Κυπριακή Δημοκρατία τα δύσκολα χρόνια μετά το 1974; Μήπως τα κέρδη τους τα τσεπώνει κάποιος μεγαλοεπιχειρηματίας, κάποιος μεγαλομέτοχος; Μήπως δεν αποτελούν δική μας περιουσία, δικό μας κεκτημένο;

Επομένως, για την καταπληκτική πλειοψηφία του κυπριακού λαού, ημών περιλαμβανομένων, οι οργανισμοί αυτοί δεν είναι τα μονοπώλια με το απεχθές περιεχόμενο το οποίο θέλει να τους προσδώσει η ηγεσία του ΔΗΣΥ και ορισμένοι κυβερνητικοί εκπρόσωποι, αλλά είναι οργανισμοί κοινής ωφελείας που έχουν προσφέρει και προσφέρουν ανυπολόγιστες υπηρεσίες. Είπε προχθές ο κ. Αναστασιάδης στην ομιλία του το εξής εκπληκτικό: «Ο Κύπριος πολίτης θα είναι πραγματικά κυρίαρχος και, από την ώρα που θα έχει την ευχέρεια να επιλέγει υπηρεσίες και προϊόντα, θα επιβάλει τη δική του βούληση. Θα πάψει να είναι έρμαιο των επιλογών και των βουλήσεων κάποιων γραφειοκρατών, που πίσω από τα γραφεία τους και μακριά από τους πολίτες αποφασίζουν γι' αυτούς χωρίς αυτούς.» Αυτό είναι παραποίηση της πραγματικότητας και προσπάθεια παραπλάνησης. Ποια βούληση θα επιβάλει ο πολίτης; Αυτή που επέβαλε στις τράπεζες για τις χρεώσεις και τα επιτόκια, οι οποίες κατά τα άλλα λειτουργούν ανταγωνιστικά; Θα την επιβάλει στις μεγάλες κατασκευαστικές εταιρείες, οι οποίες λειτουργούν εδώ και δεκαετίες ανταγωνιστικά, αλλά, σύμφωνα με τον τέως Γενικό Ελεγκτή, πριν λίγο καιρό συγκρότησαν καρτέλ, για να καταδολιεύσουν ενδεχομένως το δημόσιο και τον πολίτη; Και αν με τους ημικρατικούς οργανισμούς ο πολίτης ήταν έρμαιο των γραφειοκρατών -που είναι μεγάλο ψέμα, διότι οι προϋπολογισμοί τους ελέγχονται και εγκρίνονται και από την κυβέρνηση και από τη Βουλή- τι θα γίνει με τους ιδιώτες, με τα διεθνή μονοπώλια; Ποιος θα τους

ελέγχει, ποιος θα τους χαλιναγωγεί στην ασυγκράτητη προσπάθειά τους για πραγματοποίηση κέρδους;

Το άλλο σκέλος του επιχειρήματος με το οποίο γίνεται πλύση εγκεφάλου στην κοινή γνώμη είναι ότι, εφόσον φύγει ο βραχνάς των κρατικών και ημικρατικών υπηρεσιών, η κυπριακή οικονομία και ο Κύπριος πολίτης θα απολαμβάνουν καλύτερων και φθηνότερων υπηρεσιών και ότι οι ιδιώτες θα ανταγωνίζονται ευγενώς μεταξύ τους και θα αγωνιούν πώς θα προσφέρουν το βέλτιστο στον Κύπριο καταναλωτή. Η μέχρι σήμερα εμπειρία των ελευθεροποιήσεων που έγιναν και η απόδοση στον ιδιωτικό τομέα μερικών κρατικών υπηρεσιών δεν επιβεβαιώνουν αυτό τον ισχυρισμό, αλλά τον καταρρίπτουν. Να πω για τον τερματικό εξοπλισμό; Για το κόστος; Για τις τιμές που προσφέρονται σήμερα στον Κύπριο καταναλωτή; Να πούμε για το κόστος συντήρησης των τηλεφώνων και των τηλεφωνικών συσκευών; Να πούμε για το τι στοιχίζει σε απομακρυσμένες περιοχές αυτή η υπηρεσία σήμερα, σε σχέση με το τι στοίχιζε επί Αρχής Τηλεπικοινωνιών; Να πούμε για το αν έχουν φθηνώνει οι κτηματολογικές εργασίες που δόθηκαν σε πολλούς ιδιώτες αυτή τη στιγμή; Να πούμε σε ποια τιμή αγοράζει σήμερα το Τμήμα Δημοσίων Έργων το προκατασκευασμένο, το προανάμικτο σκυρόδεμα, σε σύγκριση με το πόσο κόστιζε, όταν είχε τη δική του μονάδα στο παρελθόν; Να πούμε πως εσπευσμένα το Τμήμα Δημοσίων Έργων πήγε να αγοράσει μηχανές μαρκαρίσματος δρόμων, διότι, όταν βγήκε σε δημόσιες προσφορές, του ζήτησαν τρεις φορές παραπάνω από ό,τι ήταν το δικό του κόστος; Να πούμε αν έχουν φθηνώνει οι εργασίες ισοπέδωσης με τα τρακτέρ, σήμερα που έχουμε διαλύσει την υπηρεσία που είχαμε στην ηλεκτρομηχανολογική με τα τρακτέρ τα επιχορηγημένα; Και ούτω καθεξής.

Και ποια είναι η διεθνής εμπειρία από αυτή την πολιτική, κύριοι συνάδελφοι; Η Διεθνής Συνδικαλιστική Ένωση Τηλεπικοινωνιών σε έκθεσή της καταγράφει τις

επιπτώσεις: δραστικές περικοπές θέσεων εργασίας, κατακόρυφη πτώση ποιότητας υπηρεσιών, καθυστέρηση στη συντήρηση των βλαβών, προτεραιότητα με επίσημες οδηγίες στους μεγάλους πελάτες και επιβολή του λεγόμενου Union Free Environment, δηλαδή επιβολή περιβάλλοντος απαλλαγμένου από τα συνδικάτα!

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει μελετήσει τις επιπτώσεις από την ιδιωτικοποίηση και την ελευθεροποίηση των τηλεπικοινωνιών και στην έκθεσή του λέει μεταξύ άλλων τα εξής: «Η απελευθέρωση της αγοράς δεν είχε τις αντίστοιχες επιδράσεις στη διαθεσιμότητα της καθολικής υπηρεσίας. Η πρόσβαση στις νέες υπηρεσίες δε φαίνεται να έχει ξεπεράσει τα κύρια αστικά κέντρα, κάτι που έρχεται σε πλήρη αντίθεση με την ανάγκη για περιφερειακή ισότητα και ίσα δικαιώματα των πολιτών στην κοινωνία μας.»

Διεθνής Οργάνωση Εργασίας (ILO): «Η ελευθεροποίηση και ιδιωτικοποίηση απεδείχθησαν ευεργετικότερες για τους μεγάλους βιομηχανικούς καταναλωτές σε βάρος των μικρών και οικιακών καταναλωτών.»

Έκθεση της βρετανικής κυβέρνησης για τους σιδηροδρόμους. Μετά τα σοβαρά ατυχήματα και τις απώλειες δεκάδων ζωών, συγκροτήθηκε από τη βρετανική κυβέρνηση ερευνητική επιτροπή, η οποία κατέληξε σε σειρά συμπερασμάτων. Μερικά εγώ προσωπικά τα διάβασα στο περιοδικό "Newsweek", που δημοσιεύει εκτενές ρεπορτάζ. Τι λέει μεταξύ άλλων;

1. Η ιδιωτικοποίηση των βρετανικών σιδηροδρόμων δεν επέφερε βελτίωση ούτε στο δίκτυο ούτε στις αμαξοστοιχίες. Αντίθετα, παρουσιάζεται σοβαρή επιδείνωση της κατάστασης, συνεχής γήρανση των εγκαταστάσεων.
2. Παρ' όλο που η ιδιωτική εταιρεία επιχορηγείτο από το κράτος, δεν έκαμνε την αναγκαία συντήρηση και αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τα σοβαρά δυστυχήματα.

Καταλήγω με απόσπασμα από τελευταία ανακοίνωση όχι της ΠΕΟ, αλλά της ΕΠΟΠΑΗ-ΣΕΚ, που αναφέρεται στην Αρχή Ηλεκτρισμού. Λέει: «Κρούομε τον κώδωνα

του κινδύνου ότι τυχόν αλλαγές στη διαφανή πλουραλιστική δομή παροχής ηλεκτρικού ρεύματος που υπάρχει σήμερα και η οποία είναι κοντά στους πολίτες, υπέρ ενός αμφισβητήσιμου ανταγωνιστικού μοντέλου, το οποίο δε θα διασφαλίζει ειδικά ότι η ΑΗΚ θα γίνει πιο αποδοτική και ανταγωνιστική στο μέλλον, θα είναι καταστροφικές. Τέτοιες αλλαγές θα έχουν σκοπό να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντα των κυρίαρχων πολυεθνικών μονοπωλιακών κύκλων -η ΣΕΚ τα λέει αυτά!- που θέλουν να χρησιμοποιήσουν τον κρατικό τομέα της οικονομίας για κατανομή του εθνικού πλούτου προς όφελός τους. Αυτού του είδους μοντέλα ξεπουλούν τις βασικές υπηρεσίες του τόπου στα χέρια του πολυεθνικού κεφαλαίου, που δε γνωρίζει -λέει η ΣΕΚ!- ούτε σύνορα ούτε κατεχόμενες πατρίδες.»

Δεν τα λέμε όλα αυτά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για να φοβίσουμε το λαό, αλλά για να συνετίσουμε κάποιους στην κυβερνητική παράταξη που πήραν φόρα και δε σταματούν, λες και ο δημόσιος τομέας αποτελεί δική τους περιουσία, από την οποία βιάζονται να απαλλαγούν. Εμείς είμαστε πραγματιστές και δεν αποστρέφουμε τα μάτια από την πραγματικότητα που μας περιβάλλει. Γνωρίζουμε ότι στην πορεία ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα ελευθεροποιήσουμε και θα προσαρμόσουμε αρκετές ημικρατικές και κρατικές υπηρεσίες. Άλλο όμως για μας ελευθεροποίηση και άλλο ιδιωτικοποίηση. Και παρατηρούμε ότι η κυβερνητική πολιτική, όταν μιλά για ελευθεροποίηση, συχνά εννοεί και ευνοεί την ιδιωτικοποίηση ή την απόδοση σε μεγάλα οργανωμένα συμφέροντα κυρίαρχου, καθοριστικού ρόλου σε ευαίσθητους και κερδοφόρους τομείς υπηρεσιών. Η ελευθεροποίηση είναι μέρος της πορείας για ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θα γίνει. Είναι συμβατική μας υποχρέωση ως κράτους και ως λαού και θα την υλοποιήσουμε. Δεν είναι απόρροια της σκέψης ή επιπόνηση κανενός. Πολύ περισσότερο δεν είναι αποτέλεσμα της σκέψης αυτών που κομπάζουν ότι ενδιαφέρονται τάχατες για τον πολίτη και την ευημερία του.

Όμως οφείλουμε να προειδοποιήσουμε το λαό ότι οι κυβερνώντες δε λένε την αλήθεια για τις ελευθεροποιήσεις. Θέλουν να χειραγωγήσουν την κοινή γνώμη και να οδηγήσουν σε ιδιωτικοποιήσεις ή και κλείσιμο υπηρεσιών, όπως έκαναν με το “Φιλοξένια”, ενώ ήταν κερδοφόρα επιχείρηση, με κατατεθειμένα συσσωρευμένα κέρδη £1 εκατομ. Ακόμα προειδοποιούμε την κυβέρνηση ότι δε θα δεχθούμε τη μηχανιστική μεταφορά ξένων προτύπων, που δε θα λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των ανθρώπων, τις τοπικές ιδιαιτερότητες και την κοινωνική συνοχή και ισορροπία. Δε θα δεχθούμε βιαστικές και μαξιμαλιστικές προτάσεις, που θα αφήνουν εκτεθειμένους τους οργανισμούς στη βουλιμία των ξένων πολυεθνικών, πριν οι οργανισμοί προετοιμαστούν ανάλογα και αποκτήσουν την απαιτούμενη ευελιξία και αυτονομία στη δράση τους. Δε θα δεχθούμε τη μαζική απώλεια εργασίας, την υποβάθμιση του επιπέδου υπηρεσιών ή την εξασθένηση του κοινωνικού ελέγχου. Δε θα δεχθούμε ακόμα την ελευθεροποίηση των διαφόρων υπηρεσιών, πριν η ρύθμιση του κάθε τομέα θεσμοθετηθεί σε γερές βάσεις, ώστε να αποφευχθεί η εμπειρία της ιδιωτικής τηλεόρασης, διότι είναι θλιβερή εμπειρία, για την οποία ο λαός και η κοινωνία μας ακόμα πληρώνει και την οποία ο κ. Αναστασιάδης δυστυχώς ανέφερε ως παράδειγμα για μίμηση αντί για αποφυγή. Εμείς, κύριοι συνάδελφοι, ως κατακλείδα, δε δεχόμαστε το αόρατο χέρι της αγοράς, αλλά ζητούμε το ορατό χέρι του κράτους.

Η ηγεσία του ΔΗΣΥ τον τελευταίο καιρό προσπαθεί όχι μόνο να προβληθεί ως ευρωπαϊκή τοιαύτη, αλλά και να μοιράσει πιστοποιητικά ευρωπαϊστή ή αντιευρωπαϊστή στον υπόλοιπο λαό. Καταλαβαίνουμε το πρόβλημα. Δεν έχουν και πολλά να πουν μετά από μια διακυβέρνηση που βάλλεται από παντού και αναζητούν ρόλους και συνθήματα. Παλιά η ηγεσία του ΔΗΣΥ, όταν δεν είχε άλλα επιχειρήματα, όταν είχε αδιέξοδα, το έριχνε στον αντιακελισμό. Τώρα αποφάσισε να ανακυκλώσει μπαγιάτικα συνθήματα, ανάξια καν σχολιασμού. Όμως, κύριοι συνάδελφοι, ποιος σας έδωσε το

δικαίωμα να μοιράζετε πιστοποιητικά; Ποιος σας όρισε αντιπροσώπους της Ευρώπης; Πρέπει να αντιληφθείτε ότι τέτοιου είδους αναχρονιστικά ιδιοκτησιακά σύνδρομα μόνο θυμηδία προκαλούν και παραπέμπουν στο θλιβερό αλλά πρόσφατο παρελθόν, στους αλήστου μνήμης δικτάτορες και αναμορφωτές που διέθεταν “κατ’ αποκλειστικότητα”, μέσω των εδώ ελεεινών αντιπροσώπων τους, τον ελληνισμό και την εθνοκροσύνη. Και πρέπει να καταλάβετε μια για πάντα ότι δεν είστε ούτε ιδιοκτήτες του κράτους ούτε ιδιοκτήτες της πολιτικής. Εμείς δε θα συνεχίσουμε να ασχολούμαστε με αυτό το μουχλιασμένο πραγματικά επιχείρημα, το οποίο φαίνεται ότι ξεχάστηκε σε κάποιο συρτάρι είτε της ηγεσίας σας είτε των ειδικών σας και δε θα ασχοληθούμε με επιχειρηματολογία η οποία καταδεικνύει ότι λείπει η φαντασία να επινοηθούν νέα συστήματα μέσα σε νέες συνθήκες. Εμείς και ο λαός μας δεν έχουμε πολιτικό πρόβλημα με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι τους όρους, τις προϋποθέσεις, τις συνθήκες, το κόστος, το όφελος που διαπραγματευόμαστε και θα διαπραγματευτούμε, για να εξυπηρετήσουμε τα ύψιστα πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά συμφέροντα αυτού του λαού, προασπίζοντας και κατοχυρώνοντας με την εναρμόνιση όποιο μπορούμε μέρος από τα κεκτημένα του κυπριακού λαού.

Εμείς ξέρουμε και μελετούμε όσα διαδραματίζονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Εσείς είναι που δε γνωρίζετε τι γίνεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι η δική σας κυβέρνηση που πολλές φορές παρουσιάστηκε απροετοίμαστη και ανέτοιμη να απαιτήσει και να κερδίσει για τον κυπριακό λαό αυτά που δικαιούται. Είναι η δική σας στρεβλή αντίληψη που αποτελεί κίνδυνο για την ενταξιακή μας πορεία. Ευτυχώς που κάποιοι αξιωματούχοι του κράτους σώζουν κάπως την κατάσταση. Αν ήσασταν μόνοι σας, μάλλον οι Ευρωπαίοι ακόμα θα μας περιγελούσαν. Είναι εσείς που αγνοούσατε μέχρι πρόσφατα τι θα στοιχίσει η εναρμόνιση στο δημόσιο, τι θα στοιχίσει στον κυπριακό λαό, τι θα στοιχίσει στον ιδιωτικό τομέα. Είσαστε εσείς που αγνοείτε ή

ενδεχομένως αποκρύπτετε από τον κυπριακό λαό όλη την αλήθεια για την ένταξη, για τα πλεονεκτήματα, αλλά και τις επιπτώσεις της.

Ανακυκλώνετε ένα θέμα ανύπαρκτο για προεκλογική κατανάλωση, όπως κάνατε εν γνώσει σας για τους S300. Τότε ταΐσατε το λαό πυραύλους, τώρα σκέφτεστε να τον φλομώσετε με Ευρώπη. Όμως ένα πρέπει να ξέρετε: Αποδεδειγμένα δεν μπορείτε να εκπροσωπείτε επάξια την Κύπρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα είσατε ακόμα μια παραφωνία για δυο χρόνια στην Ευρώπη, όπου κυβερνούν τα αριστερά και σοσιαλιστικά κόμματα. Και για να κλείσω αυτό το θέμα, δεν είναι τις προθέσεις σας που αμφισβητούμε· θεωρούμε επικίνδυνες τις αυταπάτες σας.

Μια άλλη, εξίσου άχαρη, προσπάθεια είναι να παρουσιαστεί ο ΔΗΣΥ σαν εκσυγχρονιστικός, σαν ο εκπρόσωπος του ευρωπαϊκού εκσυγχρονισμού και οι υπόλοιποι σαν συντηρητικοί ή το λιγότερο υστερούντες. Να πούμε πρώτα ότι στην πολιτική δεν είσαι ό,τι δηλώσεις, αλλά κατατάσσεσαι εκεί όπου οι πολιτικές και ιδεολογικές σου αρχές και πρακτικές σε κατατάσσουν. Και ο ΔΗΣΥ κατατάσσεται, με τις παρέες που έχει, με τα κόμματα που συναναστρέφεται, αβίαστα και φυσιολογικά στο χώρο των συντηρητικών κομμάτων. Είναι τα κόμματα και οι πολιτικές δυνάμεις που στηρίζουν την καθεστηκυία τάξη, τα ισχυρά κατεστημένα στην κοινωνία και στην οικονομία που συντηρούν το διαχωρισμό των πολιτών σε προνομιούχους και μη, μεγαλώνουν την ψαλίδα μεταξύ πλουσίων και φτωχών, στηρίζουν τη λεγόμενη νέα τάξη πραγμάτων, μεγαλώνουν το χάσμα μεταξύ Βορρά και Νότου και γενικά εμπεδώνουν και διαιωνίζουν την κοινωνία των δύο τρίτων. Είναι συντηρητικά κόμματα, γιατί, ανεξάρτητα από τα μέσα, τις μεθόδους ή την πολιτική τους ορολογία, λειτουργούν, είτε το αντιλαμβάνονται είτε όχι, κατά τρόπο που εξυπηρετεί τα ιδιωτικά ή ομαδικά συμφέροντα σε βάρος του ευρύτερου κοινωνικού συνόλου, σε βάρος, της ισοτιμίας των πολιτών, σε

βάρος της κοινωνικής αλληλεγγύης, σε βάρος, σε τελική ανάλυση, της ίδιας της δημοκρατίας, της ισότητας των ευκαιριών και των δυνατοτήτων.

Η σύγχρονη επιστήμη και τεχνολογία, όπως και οι σύγχρονες μέθοδοι διοίκησης και οργάνωσης, αναντίλεκτα προσφέρουν ριζοσπαστικά μέσα και νέες προοπτικές και ανοίγουν πλατιούς ορίζοντες σε όλους ανεξαιρέτα τους τομείς της ανάπτυξης. Το ζητούμενο όμως δεν είναι η αποδοχή ή όχι των νέων λύσεων και προτάσεων, αλλά κατά πόσο αυτές οι προτάσεις χρησιμοποιούνται για το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο ή για ιδιοτελή συμφέροντα επιλεγμένων κοινωνικών ομάδων. Και είναι αυτό ακριβώς που κάνουν τα συντηρητικά κόμματα. Όταν μια νέα πρόταση, μια νέα αντίληψη διατηρεί τις παλιές σχέσεις, διατηρεί την παλιά σχέση μεταξύ των παραγωγικών δυνάμεων και των παραγωγικών σχέσεων, τότε ισχυροποιεί την παλιά παραδοσιακή σχέση και τίποτε κοινό δεν έχει με την πρόοδο. Ο ισχυρισμός λοιπόν ότι τα διάφορα μέτρα αποκρατικοποίησης και ελευθεροποίησης αποτελούν σύγχρονες προτάσεις για περιστολή του κοινωνικού κράτους, προς όφελος μάλιστα των πολιτών, είναι παραπλανητικός και απατηλός.

Ο ευρύτερος δημόσιος τομέας που γνωρίζουμε στην Ευρώπη υπήρξε αποτέλεσμα του μεταπολεμικού συσχετισμού των κοινωνικών δυνάμεων και των αντιλήψεων για το κοινωνικό κράτος. Η σημερινή νεοφιλελεύθερη προσπάθεια υπονόμησης και τελικής διάλυσής του δεν είναι νέα, αλλά αποτελεί μια προσπάθεια να γυρίσουμε πίσω στις σκοτεινές εποχές που προηγήθηκαν του κοινωνικού κράτους. Σήμερα ο νεοφιλελευθερισμός εκφράζει την αντεκδίκηση του ιδιωτικού κεφαλαίου, των πολυεθνικών, της νέας τάξης πραγμάτων με σύγχρονη επικάλυψη. Σήμερα ο νεοφιλελευθερισμός προσπαθεί να πάρει τη ρεβάνς για τις κατακτήσεις και τα ωφέληματα του κοινωνικού κράτους, που εμπεδώθηκε μεταπολεμικά και πρόσφερε προς το κοινωνικό σύνολο τεράστιες υπηρεσίες, το οποίο όμως η άρχουσα τάξη

πάντοτε θεωρούσε υποχώρηση από τις δικές της κατακτήσεις. Η αναίρεση παροχών και διασφαλίσεων στον οικονομικό και ευρύτερο κοινωνικό τομέα προπαγανδίζεται σαν ο νέος, φιλελεύθερος εκμοντερνισμός της ζωής μας. Όμως όχι μόνο δεν είναι πρόοδος, αλλά αποτελεί επαναφορά και επιστροφή στο παρελθόν και τη συντήρηση, που είναι η υπέρβαση και κατάργηση του κοινωνικού, η εμπέδωση και ισχυροποίηση του ατομικού, του ιδιωτικού, του στενά ομαδικού χαρακτήρα των κοινωνικών διεργασιών.

Ένα κόμμα όμως και μια παράταξη κρίνεται και από την πολιτική που ασκεί, ιδιαίτερα όταν βρίσκεται στην εξουσία. Και κανένα αντίκρισμα δεν μπορεί να έχει η σπαραξικάρδια συνθηματολογία για ευρωπαϊκό εκσυγχρονισμό, όταν ολόκληρη η κοινωνία σας θεωρεί, κύριοι συνάδελφοι, υπεύθυνους για την ανεργία, την αναξιοκρατία, το ρουσφέτι, την κατάπτωση αξιών, την καταρράκωση των θεσμών. Όταν απειλούνται οι συλλογικές συμβάσεις και ακρωτηριάζεται η ΑΤΑ. Όταν απορρυθμίζεται το ωράριο και επιχειρείται απαγόρευση των απεργιών. Όταν δίνονται δώρα εκατομμυρίων σε υπουργούς και ημετέρους, με αλλαγές ζωνών και συντελεστών δομήσεως. Όταν μεταβαπτίζονται περιοχές από γεωργικές σε τουριστικές, για να βολευτούν επιχειρηματίες σε βάρος του περιβάλλοντος. Όταν γεμίζει η δημόσια υπηρεσία με συνταξιούχους και κατόχους ειδικών προεκλογικών και μετεκλογικών προσωπικών συμβολαίων. Όταν λειτουργεί κομματικό γραφείο, υπηρεσία εξυπηρέτησης, που σε δεκαπέντε μήνες χειρίστηκε είκοσι μία χιλιάδες ανθρώπους. Όταν εξευτελίζονται οι νέοι για μια θέση στο δημόσιο. Όταν απειλείται η απλή αναλογική, μήπως μπουν στη Βουλή κάποια μικρά κόμματα και μας κόψουν ψήφους. Όταν με το χρηματιστήριο και όσα έκανε ή δεν έκανε η κυβέρνηση οδήγησε στην μεγαλύτερη οικονομική αφάιμαξη χιλιάδων ανθρώπων και στη συγκέντρωση αμύθητου πλούτου στα χέρια μερικών δεκάδων. Όταν στα συμβούλια των ημικρατικών ενσυνείδητα διορίζονται άνθρωποι που γνωρίζετε πως έχουν και εξυπηρετούν

προσωπικά τους συμφέροντα. Όταν ο Ακάμας και το διαχειριστικό σχέδιο, που έγινε με προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θυσιάζεται προς δόξα του μεγάλου κεφαλαίου, με σαφή πορεία σύγκρουσης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Όταν παρακολουθούνται οι υποψήφιοι βουλευτές από μυστικές υπηρεσίες, όπως δήλωσε η κ. Βραχίμη. Όταν κατηγορεί για πολιτική μιζέρια και τακτική υπόσκαψης ο τέως κυβερνητικός εκπρόσωπος το κυβερνητικό κόμμα. Όταν ο κ. Ταλιαδώρος, πρόεδρος του Οργανισμού Νεολαίας, αποπέμπεται, γιατί συνεργάστηκε με την αριστερά σε οργανώσεις νεολαίας και δήμους. Όταν χωρίς καμιά πλέον αμφιβολία παρακολουθούνται τα τηλέφωνα των πολιτών και των πολιτικών. Όταν τέλος η ΝΕΔΗΣΥ κατηγορεί το ΔΗΣΥ για συντηρητισμό, ανάσυρση ανθρώπων από ναφθαλίνη, οικογενειοκρατία, κουμπαροκρατία, εξυπηρέτηση συμφερόντων, για καρεκλοκένταυρους της συντήρησης, διαμοιραστές της πίτας και βολεψάκηδες της εξουσίας.

Εγώ σας χαρίζω τον εκσυγχρονισμό σας, σας χαρίζω τον υπαρκτό συντηρητισμό του ψευδώνυμου εκσυγχρονισμού!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλώ τώρα στο βήμα τον κ. Παναγιώτη Δημητρίου, αναπληρωτή πρόεδρο και κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Μέχρι να πάρει τη θέση του ο κ. Δημητρίου, εκτός θέματος, ήθελα να παρατηρήσω ότι αυτοί οι εκτυφλωτικοί προβολείς που μας κτυπούν επί τριήμερο έβλαψαν σοβαρά

την υγεία ημών των βουλευτών και από προβολείς δημοσιότητας έγιναν προβολείς πονοκεφάλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι μόνο για σας, για μένα ακόμα περισσότερο· ρωτάτε με.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εδώ που κάθομαι είναι το μεγάλο πρόβλημα. Τέλος πάντων, χάριν της άμεσης μετάδοσης...

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είχα κατά νουν να μιλήσω κατά έναν τρόπο εκτονωτικό, γιατί, μετά από είκοσι τέσσερις ώρες συζήτηση σ' αυτό το χώρο, οπωσδήποτε δε θα υπήρχε διάθεση από τους ήρεμους συναδέλφους να ακούσουν κατά τον τρόπο με τον οποίο έχουν ακούσει τα όσα έχει πει στην κορύφωση της συζήτησης ο κ. Χρίστου. Θεώρησε καλό ο κ. Χρίστου να κορυφώσει με έναν τρόπο φανατικό όχι την κριτική εναντίον της κυβέρνησης, αλλά την επίθεση εναντίον του Δημοκρατικού Συναγερμού. Δεν ξέρω ποιος επικοινωνιολόγος εσωτερικά έχει υποδείξει στο ΑΚΕΛ ότι όποιος παρουσιαστεί περισσότερο αντισυναγερμικός κερδίζει πόντους σ' αυτό το χώρο. Εγώ δε θα ακολουθήσω την τακτική που ακολουθείτο παλιά, ότι όποιος ύβριζε το ΑΚΕΛ εθεωρείτο ότι ήταν καλύτερος οπαδός του κόμματος στο οποίο ανήκει. Τώρα το ρόλο αυτό τον έχει αναλάβει ο κ. Χρίστου και το ΑΚΕΛ, φαίνεται!

Η επίθεση πράγματι μπορώ να πω ότι ήταν ανοίκεια και χειμαρρώδης και δε βλέπω σε ποιο σημείο και πώς μπορεί μια τέτοια συμπεριφορά να συμβάλλει σε έναν

εποικοδομητικό διάλογο, ο οποίος, κατά τεκμήριον, έπρεπε να ήταν αυτός που θα διέκρινε τη συζήτηση όλων μας αυτές τις είκοσι τέσσερις ώρες που έχω πει.

Έχουμε ακούσει εδώ από όλους τους συναδέλφους, ιδιαίτερα...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Σαράντα οκτώ ώρες.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, είναι είκοσι τέσσερις ώρες μετρημένες για τις... Είναι τρεις μέρες εδώ, αλλά είναι είκοσι τέσσερις ώρες μέχρι αυτή τη στιγμή.

Πέρα όμως από αυτά τα οποία έχουμε ακούσει από τον κ. Χρίστου, έχουμε ακούσει και πολλά από πολλούς συναδέλφους, ιδιαίτερα της αντιπολίτευσης, που έχουν μόνο περιεχόμενο υπερβολής και τίποτε άλλο. Και η υπερβολή είναι ο μεγαλύτερος εχθρός της αλήθειας. Η υπερβολή είναι μια τακτική η οποία συνιστά πράξη παραποίησης της πραγματικότητας, αλλά το χειρότερο είναι ότι εκείνοι οι οποίοι μετέρχονται την τακτική της υπερβολής και νομίζουν ότι δε λεν ψέματα παραπλανούν και τους εαυτούς τους, διότι τείνουν να πιστέψουν αυτά που λεν, ενώ, όταν λεν ψέματα, ξέρουν ότι λεν ψέματα και προσπαθούν να παραπλανήσουν και τους άλλους. Με αυτό τον τρόπο υποσκάπτουν και την αντικειμενικότητά τους, υποσκάπτουν και την πειστικότητά τους με τα επιχειρήματα τα οποία προβάλλουν. Ο στόμφος και η μονόπλευρη προσέγγιση των διαφόρων θεμάτων, με τα οποία ασκήθηκε κριτική από διάφορους συναδέλφους, σίγουρα δεν έχουν βοηθήσει στο να γίνουν πειστικότεροι και οπωσδήποτε δεν έχουν συμβάλει στη διεξαγωγή ενός εποικοδομητικού διαλόγου.

Πολλοί συνάδελφοι εδώ έχουν ασκήσει σωστή και αντικειμενική κριτική. Έχουν μάλιστα ξεπεράσει αυτό που λέμε κριτική και μόνο και έχουν υποβάλει εισηγήσεις εποικοδομητικές και προτάσεις που μπορούν να βοηθήσουν στη βελτίωση των πραγμάτων των πολιτικών και των οικονομικών και των κοινωνικών στον τόπο μας, κάτι

που αποτελεί, όπως ισχυριζόμαστε, όλων τον αντικειμενικό τους στόχο. Η κριτική και η αμφισβήτηση από πλευράς της αντιπολίτευσης είναι ένα εργαλείο δημιουργικού διαλόγου. Όταν όμως η κριτική είναι κακόπιστη, όταν η κριτική γίνεται με πάθος και φανατισμό, όπως έχουμε διαπιστώσει ότι γινόταν πριν ακριβώς από λίγα λεπτά, τότε αντιλαμβάνεστε ότι δημιουργεί όχι πόλωση -έχει λεχθεί ότι κάποια πολιτικά κόμματα, ένα πολιτικό κόμμα, το ΑΚΕΛ, προσπαθεί να επιφέρει- αλλά δημιουργεί και φανατισμό, μπορώ να πω, και διάσπαση του λαού. Εμείς δε θα ακολουθήσουμε το ΑΚΕΛ σ' αυτή την τακτική και πρακτική του.

Ο λαός έχει ακούσει αυτές τις μέρες τις θέσεις, τις απόψεις, έχει δει το ύφος και το ήθος των πάντων και έχει αντιληφθεί ποιοι είναι που έχουν ασκήσει κριτική, ποιοι είναι που έχουν προβεί σε μηδενιστική αντιμετώπιση των πάντων και ποιοι είναι που πράγματι μετέρχονται μέσα και επιχειρηματολογία που οδηγούν τον κόσμο σε πάθη και σε αντιπαραθέσεις, που ήταν φαινόμενο απερχομένων εποχών.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή τα επιμέρους θέματα έχουν συζητηθεί και οι θέσεις έχουν αναπτυχθεί εκατέρωθεν, και ιδιαίτερα από πλευράς του Δημοκρατικού Συναγερμού -άλλοι συνάδελφοι έχουν πει τις θέσεις του κόμματος σ' αυτά τα θέματα- δεν προτίθεμαι να επαναλάβω αυτή την επιχειρηματολογία και τις θέσεις που έχουν αναπτυχθεί, πρώτον, γιατί κήδομαι της υπομονής σας και, δεύτερον, γιατί αντιλαμβάνομαι πως η κόπωση είναι τέτοια, που δεν ωφελεί μια αναμάσηση και επανάληψη όλων όσων έχουν συζητηθεί αυτές τις τρεις μέρες σ' αυτή την αίθουσα.

Είμαι βέβαιος όμως ότι η κυβέρνηση, η οποία είναι μια δημοκρατική κυβέρνηση, που λαμβάνει υπόψη τις απόψεις των πάντων, θα μελετήσει εποικοδομητικά τις απόψεις και τις εισηγήσεις που έχουν εκφράσει πολλοί συνάδελφοι σ' αυτό το χώρο με καλή πίστη και καλή πρόθεση. Οι απόψεις οι οποίες έκδηλα ήταν κακόπιστες και η κριτική που, χωρίς οποιαδήποτε συζήτηση, φαίνεται να ήταν κριτική στείρα σίγουρα

έχουν περιπέσει ήδη στην περιφρόνηση και εκείνων που μας έχουν ακούσει, αλλά οπωσδήποτε και της κυβέρνησης. Από τη συζήτηση που έχει γίνει και από τις επιμέρους επισημάνσεις λαθών και παραλείψεων και παρατυπιών και ατασθαλιών φαίνεται ότι επιβεβαιώνεται ένα διαχρονικό συμπέρασμα, ότι, ναι μεν την πολιτική ευθύνη για τα λάθη και τις παραλείψεις και τις καθυστερήσεις στην εκτέλεση έργων φέρει η εκάστοτε κυβέρνηση, την εκτελεστική όμως ευθύνη φέρουν και οι κρατικοί λειτουργοί εκείνοι που έχουν την ευθύνη της υλοποίησης των σχεδίων των κυβερνητικών και των προγραμμάτων. Και, εφόσον έτσι έχουν τα πράγματα, η πιο εποικοδομητική αντιμετώπιση της συζήτησης που έχει γίνει σ' αυτό το εργαστήριο ιδεών αυτές τις μέρες θα είναι να μελετηθεί από κάθε υπουργείο ξεχωριστά μαζί με τους λειτουργούς του, ούτως ώστε να μην παρέρχεται κάθε χρόνο αυτή η σημαδιακή για το κοινοβούλιο συζήτηση χωρίς οποιοδήποτε θετικό αποτέλεσμα. Θα υποβάλω εισήγηση στον Πρόεδρο να ζητήσει από τους υπουργούς, από τον κάθε υπουργό, να εξετάσουν το μέρος της ομιλίας του κάθε βουλευτή που αφορά το υπουργείο τους και τις εποικοδομητικές απόψεις και εισηγήσεις να τις μελετήσουν, να τις προωθήσουν και ακόμα να τις συζητήσουν με τους συναδέλφους οι οποίοι τις έχουν υποβάλει.

Η κριτική που αναπτύχθηκε από τους αρχηγούς των κομμάτων και από τους συναδέλφους επικεντρώθηκε σε τρία κεφάλαια: στο Κυπριακό, στην οικονομία και στην εσωτερική διακυβέρνηση. Θα προσπαθήσω να απαντήσω και να αντιπαραθέσω, όσο πιο συνοπτικά μπορώ, τις δικές μας απόψεις στην κριτική που έχει διατυπωθεί σ' αυτά τα κεφάλαια. Όπως έχω πει, στα άλλα επιμέρους θέματα υπήρξαν απαντήσεις, εξετάθηκαν οι θέσεις του κόμματός μας και η οποιαδήποτε επανάληψη είναι περιττή, αχρείαστη και κουραστική.

Αναφέρομαι πρώτα στο Κυπριακό. Είναι κοινή διαπίστωση, είναι δεδηλωμένη εκτίμηση όλων των πολιτικών δυνάμεων του τόπου ότι η τουρκική αδιαλλαξία και

βουλιμία, καθώς και η εκμετάλλευση από την Τουρκία της ανεκτικότητας του διεθνούς παράγοντα, λόγω γεωπολιτικής σημασίας της, είναι οι λόγοι της συνέχισης της στρατιωτικής κατοχής της βόρειας Κύπρου και της μη επίλυσης του Κυπριακού.

Η Τουρκία είχε πάντοτε κατά νουν να δώσει συνομοσπονδιακή λύση στο Κυπριακό και η ανακήρυξη του παράνομου τουρκοκυπριακού κρατιδίου το 1983 δεν απέβλεπε ακριβώς σε τίποτε άλλο, παρά να δημιουργήσει τις βασικές προϋποθέσεις για επιβολή μιας τέτοιας λύσης. Όμως η Τουρκία κατόρθωνε όλα αυτά τα χρόνια να συγκαλύπτει τις προθέσεις της, γιατί εκμεταλλευόταν τις δικές μας δικαιολογημένες αντιδράσεις στις διάφορες μη δίκαιες για την πλευρά μας προτάσεις του διεθνούς παράγοντα. Αναγκάστηκε όμως τα τελευταία χρόνια να αποκαλύψει απερίφραστα και να διακηρύξει τη συνομοσπονδιακή πολιτική της λόγω του ότι ο διεθνής παράγοντας και οι διεθνείς συγκυρίες την καλούν να τοποθετηθεί καθαρά έναντι της ομοσπονδιακής λύσης. Αν αναζητηθούν, συνεπώς, γενεσιουργοί αιτίες για την έξαρση της τουρκικής αδιαλλαξίας, αυτές εντοπίζονται στον παράγοντα χρόνο που διέρρευσε και στην ανοχή που, για λόγους συμφερόντων, επιδεικνύουν χώρες που μπορούν να εξαναγκάσουν την Τουρκία να λογικευτεί. Είναι γεγονός ότι ο διεθνής παράγοντας, ο οποίος δε φαίνεται να έχει διάθεση να συγκρουστεί με την Τουρκία, προσπαθεί να συγκεράσει τα ασυγκέραστα. Από μας όμως εξαρτάται να σταθούμε σταθερά στις θέσεις που έχουμε αποφασίσει, ώστε, κι αν ακόμα υπάρξει οποιαδήποτε απόπειρα πίεσης της πλευράς μας για αποδοχή απαράδεκτων λύσεων, να είμαστε σε θέση και να τις απορρίψουμε και ταυτόχρονα να τις εξουδετερώσουμε.

Η επανατοποθέτηση του Κυπριακού από την κυβέρνηση Κληρίδη, με τη βοήθεια της Ελλάδας, στην ευρωπαϊκή του βάση και στη βάση παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων δημιούργησε νέα δυναμική για αντιμετώπιση του εθνικού μας προβλήματος.

Αναμενόταν από όλους να αναγνωρισθεί τουλάχιστον ότι στον τομέα της ευρωπαϊκής μας πορείας η κυβέρνηση Κληρίδη έχει επιτύχει. Δυστυχώς όμως η αντιπολιτευτική μανία δεν επέτρεψε ούτε αυτή την απλή παραδοχή, μήπως και πιστωθεί η κυβέρνηση Κληρίδη με οτιδήποτε θετικό. Μήπως και δημιουργηθεί η εντύπωση ότι είναι μηδενιστική η πολιτική και η κριτική την οποία ασκεί το ΑΚΕΛ έναντι της κυβέρνησης. Βέβαια, μιλώντας για την ευρωπαϊκή μας πορεία, θα πρέπει να πούμε ότι δεν είναι προεξοφλημένη η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δυσκολίες και εμπόδια υπάρχουν και θα υπάρχουν, όμως οι χειρισμοί που γίνονται, οι χειρισμοί που γίνονται συντονισμένα από την κυπριακή και την ελληνική κυβέρνηση, εξασφαλίζουν σταδιακά την παράκαμψη αυτών των δυσκολιών και εμποδίων και ευελπιστούμε ότι στο τέλος ο στόχος μας θα επιτευχθεί και η Κύπρος θα ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Όσον αφορά τώρα το παράπονο του ΑΚΕΛ, ότι κατηγορείται αδικαιολόγητα και άδικα ως αντιευρωπαϊκό κόμμα, έχω να πω τούτο: Αν παρακολουθούσε κάποιος τις αναφορές που έγιναν από μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ στο θέμα της Ευρώπης, αλλά και τη μόλις προ ολίγου αναφορά του κ. Χρίστου στην επισήμανση των τόσων κακών που υπάρχουν στην Ευρώπη, θα αντιληφθεί ότι καλώς έχει σχηματιστεί η εντύπωση ότι το ΑΚΕΛ είναι “δίψυχο” όσον αφορά αυτό το στόχο και όσον αφορά αυτή την ευρωπαϊκή πορεία. Γιατί ο υπερτονισμός των οποιωνδήποτε αδυναμιών και ατελειών -η Ευρώπη δεν είναι παράδεισος- κατά τον τρόπο που γίνεται από το ΑΚΕΛ, τι άλλο παρά αναιρεί τη θέση την οποία όψιμα το 1996 αποφάσισαν να ακολουθήσουν και να υιοθετήσουν, να συμπορευτούν με όλες τις άλλες πολιτικές δυνάμεις του τόπου για την Ευρώπη. Και ας μην προσπαθούν να παρουσιάζονται ότι είναι περισσότερο ευρωπαϊστές από οποιουσδήποτε άλλους. Εμείς δε θέλουμε να διανέμουμε πιστοποιητικά ευρωπαϊστών. Όμως είναι τα γεγονότα τα οποία μας αναγκάζουν να αναφερόμαστε στη συμπεριφορά του κάθε κόμματος και του καθενός, όσο αυτή αφορά

αυτό το κεφαλιώδες θέμα που ονομάζεται νέα διάσταση του κυπριακού προβλήματος, νέα πορεία της Κύπρου· η ευρωπαϊκή μας πορεία.

Έγινε αναφορά στον Καραμανλή και στον Ελευθέριο Βενιζέλο. Αλίμονο, αυτή η δημοκρατική Ευρώπη αν δεν είχε “Καραμανλήδες” και “Βενιζέλους”, για να κάνουν κριτική εσωτερική στο χώρο στον οποίο ανήκουν! Εμείς όμως, οι οποίοι δεν έχουμε ακόμα μπει στην Ευρώπη, προτρέχουμε να γίνουμε περισσότερο επικριτικοί των όσων ισχύουν στην Ευρώπη από αυτούς οι οποίοι είναι στην Ευρώπη και αγωνιούν να εκλείψουν οι αδυναμίες και τα λάθη τα οποία γίνονται στο χώρο αυτό. Και το κάνουμε, διότι η ιδεολογία μας δε συνάδει με την ιδεολογία τη γενική που ισχύει στην Ευρώπη, διότι οι αξίες εκείνες οι ευρωπαϊκές φαίνεται ότι δεν είναι εναρμονισμένες με τις αξίες τις οποίες διακηρύσσουμε ότι έχουμε. Διότι λένε στο ΑΚΕΛ, στην Κύπρο, ότι «είμαστε κομμουνιστές» και παραμένουν στα δόγματα εκείνα τα οποία η Ευρώπη έχει απεμπολήσει εδώ και πολλά χρόνια. Ας μην κρυβόμαστε και ας μην κατηγορείται ο Δημοκρατικός Συναγερμός ως αναχρονιστικό κόμμα. Εμείς ούτε δογματισμούς έχουμε ούτε παλαιοκομματικές αντιλήψεις. Εμείς στο Δημοκρατικό Συναγερμό έχουμε ελεύθερα μυαλά και δεχόμαστε και τα σωστά που προέρχονται από σοσιαλιστικές κινήσεις και τα σωστά που προέρχονται από φιλελεύθερες κινήσεις. Εμείς δεν είμαστε εκείνοι που θέλουμε τον πόλεμο των τάξεων. Εμείς είμαστε εκείνοι οι οποίοι διακηρύσσουμε ότι είμαστε υπέρ της συνεργασίας των κοινωνικών ομάδων. Εμείς είμαστε εναντίον του πολέμου μέσα στην κοινωνία, είμαστε υπέρ της συνεργασίας όλων των δυνάμεων της κοινωνίας για το κοινό καλό· αυτή είναι η ιδεολογία μας. Είμαστε υπέρ της κοινωνικής συνοχής.

Το δεύτερο θέμα το οποίο αποτέλεσε αντικείμενο συζήτησης είναι οπωσδήποτε το θέμα της οικονομίας. Ο προϋπολογισμός, κατά κύριο λόγο, σ’ αυτό το θέμα είναι που επικεντρώνεται. Οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν ακόμα και με την τελευταία ομιλία

του συναδέλφου κ. Χρίστου ήταν να παρουσιάσουν την οικονομία αυτού του τόπου ως χρεοκοπημένη. Να παρουσιάσουν την Κύπρο ως μια χώρα στην οποία η οικονομία βρίσκεται στα όρια της κατάρρευσης. Να παρουσιάσουν ότι αυτή η κυβέρνηση κατά την οκταετία που βρίσκεται στην εξουσία -πρέπει να θυμίσω ότι στην πρώτη πενταετία δεν ήταν μόνος του ο Δημοκρατικός Συναγερμός στην εξουσία, αλλά συγκυβερνούσε με το ΔΗΚΟ και σε κάποιο στάδιο με το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ- όχι μόνο δεν προσπάθησε να βοηθήσει στο να αναπτυχθεί η οικονομία, αλλά έκανε το παν για να καταστρέψει την οικονομία. Ε, όχι, κύριοι! Ένας τέτοιος μηδενισμός μόνο σε χώρες όπου δεν καταλαβαίνουν οι πολίτες είναι που μπορεί να αναπτύσσεται. Εμείς έχουμε πολίτες που έχουν και κρίση και ζουν τα γεγονότα στην Κύπρο. Ανέφερε προηγουμένως ο κ. Προδρόμου ότι μπορεί να υπάρχουν αιτήματα. Μπορεί να υπάρχουν αξιώσεις και απαιτήσεις από τον κόσμο για πιο πολλά. Όμως δεν είναι απ' εδώ που κρίνουμε την πρόοδο της οικονομίας. Είναι με τα διεθνή κριτήρια που κρίνουμε το επίπεδο μιας οικονομίας. Και οι διεθνείς δείκτες, τα διεθνή κριτήρια και οι δείκτες τους οποίους παρουσιάζει η οικονομία μας σήμερα, όπως και οι δηλώσεις τόσο αντιπροσώπων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και άλλων διεθνών οργανισμών, πιστοποιούν ακριβώς ότι αυτός ο τόπος έχει πάρει για καλά το δρόμο της προόδου. Άλλο θέμα, αν υπάρχουν κάποιες απόψεις εν σχέσει με το τι περισσότερο ή τι διαφορετικό είναι που μπορούσε να γίνει προς αυτή ακριβώς την κατεύθυνση της προόδου. Η αλήθεια είναι μια, ότι η Κύπρος αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε καλό δρόμο και όσον αφορά την οικονομία της και όσον αφορά τους άλλους κοινωνικούς της θεσμούς και ιδιαίτερα όσον αφορά τη δημοκρατία.

Παρά ταύτα, οφείλουμε να παραδεχθούμε ότι, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται από την κυβέρνηση και παρά τις μειώσεις, που είναι ίσως μικρές, που παρουσιάζονται κατ' έτος στους διάφορους δείκτες τους αρνητικούς της οικονομίας, στο

κεφάλαιο “δημοσιονομικό έλλειμμα και δημόσιο χρέος” εξακολουθεί η κατάσταση να είναι πραγματικά δυσάρεστη. Και φαίνεται πλέον καθαρά ότι καμιά πολιτική κυβέρνηση που δεν έχει μονολιθική κοινοβουλευτική πλειοψηφία δεν μπορεί, λόγω του προεδρικού συστήματος, να εφαρμόσει πολιτική δραστικής μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημοσίου χρέους, έστω κι αν ακόμα είναι έτοιμη να αναλάβει το πολιτικό κόστος. Η κυβέρνηση Κληρίδη ήταν και είναι έτοιμη να αναλάβει πολιτικό κόστος, προκειμένου να δαμάσει αυτό το “μινώταυρο” που κατασπαράσσει την οικονομία στον τόπο μας. Όμως δεν έχει κοινοβουλευτική πλειοψηφία στο χώρο τούτο, στον οποίο θα χρειαστεί να θεσμοθετηθούν πολλά πράγματα, για να επιτευχθεί αυτό το οποίο όλοι θέλουμε να γίνει, μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και μείωση του δημόσιου χρέους.

Εισηγήθηκα πέρσι με την ομιλία μου να συσταθεί μια επιτροπή σοφών, για να εξετάσει αντικειμενικά αυτά τα δύο προβλήματα που ανέφερα μαζί με τον πληθωρισμό και να υποβάλει τις εισηγήσεις της, οι οποίες μπορούσε να γίνουν σεβαστές από όλους, για να βοηθήσουμε στην επίλυση αυτών των προβλημάτων. Τον Ιούλιο, με επιστολή μου στον Πρόεδρο της Βουλής και προς το σώμα, είχα επαναλάβει περίπου την ίδια εισήγηση. Είχα εισηγηθεί, με πρωτοβουλία της Βουλής και σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών, να συσταθεί πενταμελής επιτροπή ανεξάρτητων οικονομολόγων, με εντολή την υποβολή πρακτικών εισηγήσεων και προτάσεων για αντιμετώπιση του προβλήματος του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους. Εισηγήθηκα και εισηγούμαι η επιτροπή αυτή να αποτελείται από όλους τους πρώην Υπουργούς Οικονομικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, με την επεξήγηση ότι η υλοποίηση των εισηγήσεων της επιτροπής θα πρέπει να προωθηθεί από το Υπουργείο Οικονομικών με τη συνεργασία της επιτροπής Οικονομικών της Βουλής. Την εισήγηση αυτή την επαναλαμβάνω. Να πάρει η Βουλή πρωτοβουλία, αν

δε θέλει να πιστωθεί όποια κυβέρνηση με αυτό το επίτευγμα της μείωσης του δημοσιονομικού ελλείμματος και του δημόσιου χρέους.

Το Υπουργείο Οικονομικών ανταποκρίθηκε θετικά στην πρόταση και με πληροφόρησε ότι είναι έτοιμο να συνεργαστεί για τη σύσταση μιας τέτοιας επιτροπής και για την αντιμετώπιση του προβλήματος. Δυστυχώς, από πλευράς Βουλής δεν υπήρξε οποιαδήποτε ανταπόκριση. Και διερωτώμαι: Όλοι εμείς οι οποίοι κοπτόμαστε, κατηγορούμε την κυβέρνηση για το φαινόμενο του αυξημένου δημοσιονομικού ελλείμματος και του αυξημένου δημόσιου χρέους, θέλουμε να διατηρηθεί η κατάσταση, για να έχουμε επιχειρήματα να κατηγορούμε την κυβέρνηση; Αν υπάρχει μια τέτοια πρόθεση, τότε πρέπει να σταματήσουμε να λέμε ότι εργαζόμαστε όλοι για να βοηθήσουμε αυτό τον τόπο.

Το τρίτο κεφάλαιο για το οποίο αναπτύχθηκε κριτική ήταν το κεφάλαιο της εσωτερικής διακυβέρνησης. Δριμύτατη κριτική έχουν αναπτύξει οι αντιπολιτευόμενοι συνάδελφοι εναντίον της εσωτερικής διακυβέρνησης του τόπου. Καμιά βελτίωση δεν έχουν δει! Δε θέλησαν να δουν οι συνάδελφοι ούτε στη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας ούτε στην εξυπηρέτηση του πολίτη ούτε στη βελτίωση της κοινωνικής θέσης του πολίτη ούτε και στη βοήθεια των οικονομικά ασθενέστερων τάξεων. Επιλεκτικά, επεσήμαναν πάγιες αδυναμίες στη λειτουργία του κράτους μας, τις μεγιστοποίησαν, χρησιμοποίησαν αυτές τις χρόνιες “παθήσεις” του δημόσιου τομέα και συσσωρευτικά τις φόρτωσαν όλες στην κυβέρνηση Κληρίδη. Όλα όσα αυτή τη στιγμή επισημαίνονται ως κακώς έχοντα σ’ αυτό τον τόπο έχουν παρουσιαστεί τα τελευταία χρόνια! Προηγουμένως τα πάντα λειτουργούσαν θαυμάσια! Διότι προηγουμένως ήταν καταστάσεις τις οποίες κάποιοι υποστήριζαν. Τώρα είναι καταστάσεις κυβέρνησης που δεν ανήκει στο χώρο τους. Δεν προτίθεμαι να απαριθμήσω τους τομείς της εσωτερικής διακυβέρνησης στους οποίους επιτεύχθηκε εκσυγχρονισμός και πρόοδος -κοινωνικές

ασφαλίσεις, λειτουργία του κτηματολογίου, δημόσια έργα, επαρχιακές διοικήσεις, τοπική αυτοδιοίκηση κ.λπ.- και τούτο, για να μη θεωρηθεί ότι κι εμείς ισχυριζόμαστε τώρα που κυβερνούμε ότι τα πάντα βαίνουν καλώς σ' αυτό τον τόπο και ότι η εσωτερική διακυβέρνηση είναι ομαλότατη και άριστη.

Οι επισημάνσεις που έγιναν από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Τάσσο Παπαδόπουλο στον τομέα αυτό για τις ελλείψεις και τις αδυναμίες στη λειτουργία τους κράτους είναι κατά βάση σωστές και αυτές οι ελλείψεις και αδυναμίες χρήζουν "θεραπείας". Είμαι βέβαιος ότι η κυβέρνηση προς αυτή την κατεύθυνση θα εργαστεί.

Παρ' όλο που εξακολουθεί να υπάρχει ακόμα το πρόβλημα της αξιοκρατίας στον τόπο μας, εντούτοις οφείλουμε να παραδεχθούμε ότι επετεύχθη μεγάλη πρόοδος στον τομέα αυτό. Δεν αρκεί η πρόοδος. Μας θλίβει το ότι υπάρχει ακόμα η νοοτροπία της ευνοιοκρατίας και του ρουσφετιού στον τόπο μας. Όμως έχω πει ότι το κακό έχει περιοριστεί και έχει περιοριστεί, γιατί με τις γραπτές εξετάσεις και τα άλλα μετρήσιμα κριτήρια που εφαρμόζονται έχουν περιοριστεί εξ αντικειμένου τα περιθώρια της ευνοιοκρατίας σε μέγιστο βαθμό. Με στατιστική μέτρηση θα έλεγα ότι κατά 80% έχει περιοριστεί αυτό το κακό στον τόπο μας. Εφόσον επιλέγονται με αδιάβλητες εξετάσεις τετραπλάσιοι στον αριθμό επιτυχόντες, που περίπου δεν απέχουν σε αξία πολλή ο ένας του άλλου, η υποκειμενική τελική επιλογή που γίνεται μέσω των συνεντεύξεων από τα αρμόδια όργανα, και αν ακόμα, για σκοπούς συζήτησης, δεν είναι η καλύτερη, εντούτοις δεν παραβιάζει βασικά την αρχή της αξιοκρατίας και δε βλάπτει το κράτος, γιατί όλοι οι υποψήφιοι είναι πολύ κοντά ο ένας στον άλλο. Είναι πάρα πολύ μικρός ο αριθμός των θέσεων που πληρούνται χωρίς τη διαδικασία των εξετάσεων και αφορούν κυρίως ανειδίκευτους εργάτες και εργάτριες, καθώς και υψηλές θέσεις επιστημονικού προσωπικού, όπου μετρούν, κατά κύριο λόγο, τα ακαδημαϊκά προσόντα. Οπωσδήποτε, επαναλαμβάνω, ουδείς συμφωνεί με τη διαιώνιση της νοοτροπίας του

ρουσφετιού στον τόπο μας, που ταλαιπωρεί τους πολιτικούς και εξευτελίζει τους πολίτες.

Η κυβέρνηση κατέθεσε εδώ και πολλά χρόνια νομοσχέδιο για ποινικοποίηση του ρουσφετιού. Παρόμοια πρόταση κατέθεσε και ο κ. Παπαδόπουλος. Ερωτήθηκα ως πρόεδρος της επιτροπής Νομικών γιατί καθυστερεί η μελέτη και αναφορά της οποιασδήποτε απάντησης της επιτροπής στη Βουλή. Πρέπει να θυμίσω ότι το θέμα τούτο συζητήθηκε αρκετές φορές στην επιτροπή Νομικών και ότι πολλοί συνάδελφοι, που, αν δεν κάνω λάθος, συνιστούσαν και πλειοψηφία, είχαν προβάλει το επιχείρημα ότι με την ποινικοποίηση του ρουσφετιού δεν αντιμετωπίζεται το πρόβλημα της αλλαγής της νοοτροπίας και περαιτέρω ότι, αν ποινικοποιηθεί η τακτική του ρουσφετιού, υπάρχει κίνδυνος να μονιμοποιηθεί η κατάσταση με τη μονοπώληση που μπορούν να κάνουν οι εκάστοτε κυβερνώντες. Όμως θα μπει στην επόμενη ακριβώς συνεδρία της επιτροπής Νομικών το θέμα και σύντομα το θέμα ως σύνολο θα τεθεί ενώπιον του σώματος για απόφαση.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τις ομιλίες των αρχηγών των κομμάτων διαφάνηκε ότι το ΑΚΕΛ θα τηρήσει αποχή κατά την ψήφιση του προϋπολογισμού, το ΚΙΣΟΣ θα καταψηφίσει κατά βάση τον προϋπολογισμό με εξαίρεση κάποια κονδύλια -εδώ πρέπει να παρατηρήσω γιατί να μην ψηφίσει και τις κοινωνικές παροχές μαζί με τα κονδύλια για την άμυνα και για τους πρόσφυγες- το ΔΗΚΟ θα ψηφίσει τον προϋπολογισμό με εξαίρεση κάποια κονδύλια και ο Δημοκρατικός Συναγερμός και οι Ενωμένοι Δημοκράτες, ως κόμματα που στηρίζουν την κυβέρνηση, θα ψηφίσουν τον προϋπολογισμό όπως έχει διαμορφωθεί συναινετικά από την επιτροπή Οικονομικών.

Το ΚΙΣΟΣ ακολουθεί αυτή την τακτική εδώ και πολλά χρόνια. Διαφωνούμε... Έχει τα επιχειρήματά του και δεν προτίθεται να αντιπαραθέσω τις δικές μας απόψεις.

Διαφωνούμε βέβαια με πολλά από εκείνα που έχουν λεχθεί σχετικά με τη θέση αυτή του ΚΙΣΟΣ, αλλά δεν εκπλησσόμαστε, γιατί αυτή είναι η τακτική που ακολουθεί εδώ και πολλά χρόνια. Εκπλησσόμαστε όμως με την παράδοση στροφή την οποία εδώ και δύο χρόνια έχει κάμει το ΑΚΕΛ, που ψήφιζε πάντοτε τους προϋπολογισμούς προηγούμενως, με τα επιχειρήματα τα οποία θα αναφέρω, που πρόβαλλαν τότε, λαμβάνοντας απόφαση να απόσχει της ψηφοφορίας. Μέχρι το 1998 το ΑΚΕΛ έλεγε ότι, λαμβάνοντας υπόψη το ότι έχουμε προεδρικό σύστημα και για λόγους υπευθυνότητας, για να μην παραλύσει το κράτος, όπως έλεγε, θα ψήφιζε τους προϋπολογισμούς. Ο κ. Χριστόφιας ανέφερε το 1998 -θα το διαβάσω αυτό, γιατί καταδεικνύει τη στροφή και την αντίθεση που υπάρχει μεταξύ της τότε θέσης του ΑΚΕΛ και της σημερινής- τα εξής: «Κύριε Πρόεδρε, όπως έχω ήδη επισημάνει και είναι γενικά αποδεκτό και παραδεκτό, η κυβερνητική οικονομική πολιτική δεν εξαντλείται στους κρατικούς προϋπολογισμούς. Έγκριση μέρους ή ακόμα και της πλειοψηφίας των προνοιών των κρατικών προϋπολογισμών δε σημαίνει κατ' ανάγκη και έγκριση της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της κυβέρνησης. Εκφράζοντας την απαρέσκεια και την αντίθεσή μας, θα καταψηφίσουμε όχι τους προϋπολογισμούς, και αυτό πρέπει να σημειωθεί, μια και πολλές φορές δείχνει την υπευθυνότητα αυτού του κόμματος, όσο κι αν φωνάζει το κυβερνών κόμμα ότι το ΑΚΕΛ τάχατες άσκησε και ασκεί μηδενιστική αντιπολίτευση, εμείς, λέω, θα καταψηφίσουμε όσες από τις πρόνοιες δε μας βρίσκουν σύμφωνους, ενώ θα υπερψηφίσουμε την πλειοψηφία των προϋπολογισμών, γιατί σ' αυτούς ιδιαίτερα τους προϋπολογισμούς περιλαμβάνονται αναπτυξιακά και κοινωνικά κονδύλια, τα οποία επαναλαμβάνονται επί σειρά διακυβερνήσεων, και επιθυμούμε την υλοποίησή τους».

Ερωτώ: Ποιο είναι το νόημα της αποχής, όταν λάβει υπόψη κάποιος αυτή τη θέση του ΑΚΕΛ, όπως εκφραζόταν από το γενικό γραμματέα; Μήπως η μετατόπιση της ευθύνης για τη μη παράλυση του κράτους σε άλλα κόμματα, που αισθάνονται την

ευθύνη τους και ψηφίζουν τους προϋπολογισμούς; Είναι πράξη υπευθυνότητας αυτή; Ή μήπως το ΑΚΕΛ έμμεσα καταψηφίζει; Διότι, όταν δε συμμετέχεις στην ψηφοφορία, και καταψηφίζεις εκείνο που δε θέλεις και καταψηφίζεις όλα τα άλλα κονδύλια τα οποία είναι αναγκαία για τη λειτουργία του κράτους, τι άλλο κάνεις παρά να μην ψηφίζεις το κρατικό μισθολόγιο; Ουσιαστικά εισηγείσαι την παράλυση του κράτους, δεν ψηφίζεις την παροχή συντάξεων, δεν ψηφίζεις τις κοινωνικές παροχές. Τι άλλη ερμηνεία μπορεί να δοθεί σ' αυτή την τακτική; Το πιο παράδοξο όμως είναι ότι το ΑΚΕΛ καταθέτει και τροπολογίες στον προϋπολογισμό για τον οποίο δε θέλει να πάρει μέρος και να πει «ψηφίζω ή καταψηφίζω». Απέχει. Γιατί το κάνει; Το κάνει, διότι θέλει να δημιουργήσει διλήμματα σε άλλα κόμματα που κρατούν εποικοδομητική στάση σ' αυτή την πρόκληση της ψήφισης ή μη ψήφισης των προϋπολογισμών. Και το πράττει, για να χρησιμοποιήσει τα κόμματα εκείνα που κρατούν τη σωστή θέση να ψηφίσουν τον προϋπολογισμό, πλην κάποιων κονδυλίων, για να επιτύχει, με την αποχή του μάλιστα, καταψήφιση κονδυλίων που το ίδιο επιλέγει, πράγμα που δε θα πετύχαινε με την τακτική της αποχής. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι αυτή η τακτική είναι πολιτική και τακτική πολιτικάντη.

Θέλω να χαρακτηρίσω τη στάση του ΔΗΚΟ να ψηφίσει τον προϋπολογισμό, για τους λόγους που ανέπτυξε ο πρόεδρος του, στάση εποικοδομητική και πολιτειακά υπεύθυνη.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τελειώνω υπογραμμίζοντας την ανάγκη σύγκλισης και συνεργασίας σε θέματα που αφορούν την επιβίωση του κράτους και της κοινής πατρίδας. Εμείς του Δημοκρατικού Συναγερμού, που στηρίζουμε την κυβέρνηση Κληρίδη, πιστεύουμε στη συνεργασία όλων των δυνάμεων, όλων των δυνάμεων του τόπου, για την πρόοδο, τη φυσική και εθνική επιβίωση του λαού μας. Η ψήφιση του προϋπολογισμού, όπως έχει διαμορφωθεί από την επιτροπή Οικονομικών,

είναι θεμελιακή συμβολή στη διαφύλαξη και ενδυνάμωση της κρατικής μας οντότητας. Πιστεύω ότι αυτή θα έπρεπε να ήταν η στάση όλων, να ψηφίσουν όσα κονδύλια από τον προϋπολογισμό βασικά βοηθούν στη λειτουργία του κράτους και να καταψηφίσουν εκείνα τα κονδύλια για τα οποία υπάρχει επιφύλαξη ή αντίθεση, γιατί προσκρούουν στη φιλοσοφία την οικονομική και την πολιτική τους.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο Μάρκος Κυπριανού.

Παρακαλώ, ο κ. Χριστόφιας.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θα πρωτολογήσει ο Μάρκος και μετά εσύ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Έχει ομιλία ακόμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, βεβαίως.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Α, συγνώμη, συγνώμη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών κ. Μάρκος Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αντιλαμβάνομαι ότι είναι προχωρημένη η ώρα και όλοι είμαστε κουρασμένοι μετά από τρεις μέρες συζήτησης των προϋπολογισμών, σε σημείο που έγινε μεγάλο σημείο...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...στο μικρόφωνο.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μα, έγινε μεγάλο σημείο ενδιαφέροντος η διάρκεια της ομιλίας μου περισσότερο παρά το αν θα ψηφιστούν ή θα καταψηφιστούν οι προϋπολογισμοί! Σε ένα βαθμό υπάρχει μία αγωνία γι' αυτή τη διάρκεια. Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι θα είμαι σύντομος όσο μπορώ, ίσως συντομότερος από τους προηγούμενους. Ίσως θα έπρεπε, όπως είχε εισηγηθεί άλλος συναδελφος, η δικιά μου παρέμβαση να είχε γίνει στην αρχή της συζήτησης, να είχα εισάξει τη συζήτηση των προϋπολογισμών, αλλά, εν πάση περιπτώσει, δεν ακολουθήθηκε αυτή η διαδικασία. Θα ήθελα, όμως, να αναφερθώ σε μερικά σημεία από την εμπειρία μου σαν πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών.

Καταρχήν, για να αποφευχθούν οποιεσδήποτε παρεξηγήσεις, οι θέσεις μου σαν βουλευτή του Δημοκρατικού Κόμματος έχουν πλήρως καλυφθεί από την ομιλία του προέδρου του κόμματός μας πάνω στη γενικότερη οικονομική πολιτική αλλά και από τις ομιλίες των συναδέλφων πάνω σε εξειδικευμένα θέματα. Όμως, αν και ξέρω, όπως είπα, ότι είμαστε όλοι κουρασμένοι, θα ήθελα δυο τρία σημεία -και ξέρω ότι μέσα υπάρχει αγωνία και για το αν θα υπάρξουν δευτερολογίες και για το τι θα γίνει με τις τροπολογίες- αλλά θα ήθελα δυο τρία σημεία γενικά να τα αναφέρω, γιατί πιστεύω ότι πρέπει να καταγραφούν στα πρακτικά της Βουλής, ιδιαίτερα ενόψει του ότι δε διαβάστηκε η έκθεση.

Θέλω να πιστεύω ότι εκφράζω την πλειοψηφία ή την ολότητα της Βουλής, άσχετα από την κομματική τοποθέτηση κάθε συναδέλφου, λέγοντας ότι τα κονδύλια των προϋπολογισμών δεν είναι ούτε χρήματα της κυβέρνησης ούτε βέβαια της Βουλής· είναι χρήματα του κυπριακού λαού, είναι χρήματα των φορολογουμένων και όλοι εμείς είμαστε οι προσωρινοί διαχειριστές τους μέσα από αυτό τον προϋπολογισμό. Και, επειδή μπήκαμε σε προεκλογική περίοδο -κακά τα ψέματα!- καλό είναι να το

ξεκαθαρίσουμε αυτό. Οι παροχές προς τους πολίτες ή τα αναπτυξιακά έργα ή άλλες δαπάνες δεν οφείλονται ούτε στη μεγαλοψυχία της κυβέρνησης ούτε στις παρεμβάσεις και τις προτροπές της Βουλής· οφείλονται στο καθήκον που έχουμε και οι δύο, εκτελεστική και νομοθετική εξουσία, να έχουμε από κοινού τη διαχείριση των εθνικών πόρων και που μέσω των προϋπολογισμών η μία εξουσία προτείνει και η άλλη εγκρίνει. Επαναλαμβάνω: είναι καθήκον μας να τα διαχειριζόμαστε προς το καλύτερο δυνατό όφελος του κυπριακού λαού.

Πιστεύω ότι το ίδιο -και να μου επιτραπεί εδώ μια παρέμβαση- συμβαίνει και με την επιδίωξη για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και αυτό, πιστεύω, είναι ένα κοινό όραμα, ένας κοινός στόχος, που ετέθη κατ' απαίτησιν του ίδιου του λαού. Η δική μου προσωπική εμπειρία μου λέει ότι τα εναρμονιστικά νομοσχέδια υιοθετούνται σχεδόν πάντοτε ομόφωνα και με συναίνεση και σε μια τόσο κρίσιμη περίοδο, που, πιστεύω, δεν είναι σωστό να αυτοαναιρούμε το μεγάλο πλεονέκτημα που έχουμε σαν Κυπριακή Δημοκρατία, δηλαδή την καθολική υποστήριξη για την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, άσχετα με τους λόγους που κάθε πολιτική δύναμη επιλέγει να υποστηρίξει αυτή την ευρωπαϊκή πορεία. Πιστεύω ότι δεν είναι σωστό, δεν εξυπηρετεί σε τίποτα να προσπαθούμε μερικοί να φαινόμαστε πιο Ευρωπαίοι από τους άλλους. Ο στόχος είναι κοινός, ο αγώνας είναι κοινός και πιστεύω ότι και η επιτυχία στο τέλος θα είναι κοινή.

Θα ήθελα επίσης να αναφέρω δυο λόγια για την καινούργια διαδικασία που ακολουθήσαμε φέτος στην εξέταση των προϋπολογισμών.

Καταρχήν, θα ήθελα να ευχαριστήσω για τα καλά τους λόγια το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος αλλά και τον κ. Προδρόμου, το συνάδελφο, για το γεγονός ότι η επιτροπή Οικονομικών, έστω με δικιά μου εισήγηση, ακολούθησε μια διαδικασία επικεντρωμένη στην ουσία της οικονομικής πολιτικής, αλλά και για το ότι -και ίσως και για πρώτη φορά στην ιστορία της ίδιας της Δημοκρατίας-

κατάφερε να τελειώσει την εξέταση των προϋπολογισμών και να ολοκληρώσει την εργασία της μέσα στα συνταγματικά πλαίσια.

Οφείλω, όμως, να παραδεχτώ ότι αυτή η επιτυχία οφείλεται στους συναδέλφους στην επιτροπή Οικονομικών. Η δουλειά που έγινε ήταν συλλογική και οφείλεται εξίσου σε όλους τους συναδέλφους. Έδειξαν ιδιαίτερη προθυμία για συνεργασία σε αυτό το δύσκολο έργο που είχαμε με αυξημένο αριθμό συνεδριών και, χωρίς να σταματήσουμε τη νομοθετική εργασία -και έχει μεγάλη σημασία αυτό το πράγμα- καταφέραμε αυξάνοντας τις συνεδρίες μας να τελειώσουμε μέσα στα συνταγματικά πλαίσια. Και πιστεύω ότι με τη σειρά μου και εγώ, ίσως εκ μέρους και των υπόλοιπων συναδέλφων, πρέπει να δώσουμε τις ευχαριστίες μας στους συναδέλφους στην επιτροπή Οικονομικών.

Ταυτόχρονα, νιώθω και την υποχρέωση να εκφράσω ίσως κάποιες απολογίες για πιθανές παρεξηγήσεις ή κάποια ένταση που μπορεί να παρουσιάστηκε κατά τη διάρκεια της συζήτησης των προϋπολογισμών, στην προσπάθεια να τηρηθεί η διαδικασία και ιδιαίτερα το χρονοδιάγραμμα, και πιστεύω ότι μέσα από τις εμπειρίες μας θα μπορέσουμε να βρούμε τις αδυναμίες και να βελτιώσουμε τη διαδικασία.

Βέβαια, η όλη διαδικασία, που πρώτη φορά εφαρμόστηκε, θα τύχει αυτοκριτικής -και το έχουμε αποφασίσει σαν επιτροπή Οικονομικών- και θα δώσει η κάθε πλευρά, ο κάθε συνάδελφος τις εισηγήσεις του για το πώς μπορεί να γίνει καλύτερη και πώς μπορεί να γίνει πιο αποδοτική. Υπήρχαν αδυναμίες, υπήρχαν κενά και υπάρχουν μεγάλα περιθώρια για βελτιώσεις. Σίγουρα, όλοι οι συνάδελφοι έχουνε εισηγήσεις και η άποψή τους και οι εισηγήσεις τους από την εμπειρία τους είναι ιδιαίτερα πολύτιμες. Και θα θέλαμε -έχουμε αποφασίσει όλοι- να αφήσουμε την εμπειρία μας μέσα σε μια έκθεση, ένα σημείωμα, για τους συναδέλφους που θα παίρνουν μέρος σε μελλοντικές

συζητήσεις στην επιτροπή Οικονομικών, όταν θα εξετάζονται οι προϋπολογισμοί. Δυστυχώς, όμως, επιγραμματικά να αναφέρω που παρουσιάστηκαν.

Πρώτον, φάνηκε ότι χρειάζεται περισσότερος χρόνος. Και η προσπάθειά μας να συνεχίσουμε τη νομοθετική εργασία ταυτόχρονα με την εξέταση των προϋπολογισμών δυσχέρανε το έργο μας. Πιθανώς να πρέπει να αφιερώνεται ένας μήνας εντατικών συνεδριάσεων για εξέταση του προϋπολογισμού και να σταματά για ένα μήνα η νομοθετική εργασία της επιτροπής Οικονομικών. Είναι κάτι το οποίο πρέπει να εξετάσουμε.

Δεύτερον, δεν αξιοποιήθηκε επαρκώς η διαδικασία των γραπτών ερωτήσεων και απαντήσεων για εξειδικευμένα κονδύλια που είχαμε εισηγηθεί. Οφείλω να αναφέρω ότι, τουλάχιστον εξ όσων γνωρίζω, μόνο ο συνάδελφος, ο κ. Τυρίμος, αξιοποίησε πλήρως αυτή τη διαδικασία...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

... και ο κ. Μαυροκορδάτος, αλλά πιστεύω ότι θα έπρεπε περισσότεροι συνάδελφοι να αξιοποιήσουν αυτή τη διαδικασία.

Το τρίτο είναι ότι υποκύπτουμε στον πειρασμό να εισάξουμε στην επιτροπή Οικονομικών συζητήσεις για εξειδικευμένα θέματα τα οποία τυγχάνουν συζήτησης σε άλλες κοινοβουλευτικές επιτροπές, πιο αρμόδιες, και θέματα που έχουν εγγραφεί με πρωτοβουλία βουλευτών. Άρα, κάπου επαναλάβουμε τις συζητήσεις που γίνονται σε άλλες αρμόδιες επιτροπές και στην επιτροπή Οικονομικών με μία επανάληψη των ίδιων επιχειρημάτων.

Όμως, έστω και με αυτές τις ατέλειες, οφείλω να πω ότι έγινε μια σε βάθος συζήτηση των προβλημάτων της οικονομίας, μπήκαμε σε βάθος στα μακροοικονομικά

ζητήματα αλλά και στο ρόλο των διαφόρων υπουργείων και τις δραστηριότητές τους πάνω στην οικονομία γενικότερα, ξεφεύγοντας από εξειδικευμένα κονδύλια τα οποία μπορούσαν να εξεταστούν με διαφορετικό τρόπο. Και πιστεύω ότι αυτό είναι ένα βήμα προς το θετικότερο και είναι κάτι το οποίο θα πρέπει να συνεχιστεί και να αξιοποιηθεί και στο μέλλον.

Θα ήθελα επίσης να κάμω μια αναφορά σε ένα ζήτημα οποίο θεωρώ πολύ σημαντικό. Είναι η αυτονομία, η οικονομική ανεξαρτησία της Βουλής. Είναι κάτι που το ένιωσα ιδιαίτερα έντονα μέσα από τη συζήτηση των προϋπολογισμών βλέποντας τις αδυναμίες που έχουμε ως προς τη στήριξη και τη στελέχωση των κοινοβουλευτικών επιτροπών τόσο με λειτουργούς, γραμματείς επιτροπών, αλλά και με τεχνοκράτες, εμπειρογνώμονες, αναλυτές. Και σ' ένα μεγάλο βαθμό και λόγω έλλειψης του αναγκαίου αριθμού αλλά και λόγω έλλειψης της δυνατότητας να προσλάβουμε εξειδικευμένο προσωπικό αναγκαζόμαστε να δεχόμαστε ή να υιοθετούμε τις εισηγήσεις ή τις αναλύσεις ή τα στοιχεία που θέτει η εκτελεστική εξουσία ενώπιόν μας. Αυτό υποσκάπτει το έργο μας του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Το γεγονός ότι σε ένα μεγάλο βαθμό αναγκαζόμαστε να βασιζόμαστε πάνω στα στοιχεία που μας δίνει η εκτελεστική εξουσία, χωρίς να υπαινίσσομαι οτιδήποτε, ταυτόχρονα μας αναγκάζει σ' ένα βαθμό να ακολουθούμε τα δικά της συμπεράσματα.

Πιστεύω ότι, αν λάβουμε υπόψη τον όγκο εργασίας που παρουσιάζεται πλέον στο κοινοβούλιο με τις αυξημένες απαιτήσεις και το γεγονός ότι, όχι τόσο για τα οικονομικά νομοσχέδια, αλλά για το χρηματιστήριο, για την εναρμόνιση, θα έρθει όγκος, τεράστιος όγκος νομοσχεδίων και, αν τα συνδυάσουμε αυτά και με τις διεθνείς κοινοβουλευτικές δραστηριότητες, την κοινοβουλευτική διπλωματία, θα πρέπει να ενισχύσουμε όσο μπορούμε τη λειτουργία της Βουλής και με προσωπικό και με τεχνικά μέσα.

Βεβαίως, υπάρχει το θεσμικό πρόβλημα, ότι εξαρτάται το νομοθετικό σώμα, η νομοθετική εξουσία, από την εκτελεστική οικονομικά. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν συνταγματικά ζητήματα, αλλά πιστεύω ότι θα πρέπει όλοι να έχουμε ως στόχο και προτεραιότητα και επιδίωξη την ανεξαρτησία, την οικονομική αυτονομία της νομοθετικής εξουσίας από την εκτελεστική. Μόνο έτσι θα μπορέσει να υπάρξει πραγματικός διαχωρισμός εξουσιών και θα μπορεί να επιτελεί σωστά το έργο του το κοινοβούλιο, και να νομοθετεί, αλλά και να ασκεί τον κοινοβουλευτικό έλεγχο. Είναι κάτι το οποίο δε θα πρέπει να αγνοήσουμε· είναι ένα θεσμικό ζήτημα το οποίο θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε.

Όμως, στο μεταξύ πιστεύω ότι πρέπει να αξιοποιήσουμε τη δήλωση του Υπουργού Οικονομικών στην επιτροπή Οικονομικών ότι δεν πρόκειται να αρνηθεί ή να απορρίψει οποιαδήποτε ανάγκη του κοινοβουλίου για στελέχωση ή τεχνικό υλικό. Αυτή η δήλωση, έστω και αν δε λύνει το θεσμικό ζήτημα, τουλάχιστον μας δίδει τη δυνατότητα να την αξιοποιήσουμε, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε το δύσκολο έργο που θα έχουμε να αντιμετωπίσουμε τα επόμενα χρόνια.

Τελειώνοντας -και βλέπω σημεία ανακούφισης στους συναδέλφους- θα ήθελα εκ μέρους όλων των συναδέλφων της επιτροπής Οικονομικών και της ολομέλειας να ευχαριστήσω καταρχήν τον Υπουργό Οικονομικών και τους συνεργάτες του για τη συνεργασία και τη βοήθεια που μας έδωσαν κατά τη διάρκεια της εξέτασης των προϋπολογισμών, ιδιαίτερα μέσα από αυτή τη νέα διαδικασία. Ήταν συνεχής η παρουσία του Υπουργού Οικονομικών, διότι με τη νέα διαδικασία δεν επρόκειτο απλώς για παρουσίαση του δικού του προϋπολογισμού αλλά για συμμετοχή και στην εξέταση των προϋπολογισμών άλλων υπουργείων. Ευχαριστώ και τους λειτουργούς του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους υπόλοιπους υπουργούς και συνεργάτες τους που ήρθαν πρόθυμα και συνεργάστηκαν στη συζήτηση στην επιτροπή Οικονομικών. Βεβαίως, αν ακολουθούσαν την εισήγησή μας και μας έστελλαν όλοι εκ των προτέρων τις γραπτές εισηγήσεις τους, θα ευκόλυναν πολύ το έργο μας για την κατευθείαν συζήτηση της πολιτικής των υπουργείων τους.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω εκ μέρους όλων μας τους λειτουργούς της Βουλής που βοήθησαν στην επεξεργασία και εξέταση των προϋπολογισμών: τη γραμματέα της επιτροπής Οικονομικών, την κ. Ιερωνυμίδου, τη διευθύντρια των κοινοβουλευτικών επιτροπών, την κ. Μιχαηλίδου, τη σκιώδη λειτουργό, όπως την ονομάζω, του προϋπολογισμού, την κ. Αναστασιάδου, τον κ. Ανδρέα Νεοφύτου, που είναι νέος λειτουργός και για πρώτη φορά συμμετείχε σε αυτή την εξέταση του προϋπολογισμού, όπως, βεβαίως, και την κ. Ανδρούλα Γεωργίου, που όλοι μας ξέρουμε πόσο χρήσιμη και τεράστια είναι η βοήθειά της σε οποιοδήποτε ρόλο διαδραματίζουμε.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Γρηγορίου.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Γρηγορίου, με συγχωρείτε!

Ήταν ιδιαίτερα δύσκολο και κοπιαστικό το έργο μας μέσα στα χρονικά πλαίσια που είχαμε θέσει, στην προσπάθεια να αντιμετωπίσουμε τις απαιτήσεις του χρονοδιαγράμματος που είχαμε βάλει μόνοι μας, και πιστεύω ότι χωρίς τη βοήθεια και των συναδέλφων αλλά και όλων των λειτουργών που έχω αναφέρει προηγουμένως δε θα μπορούσαμε να πετύχουμε αυτό το στόχο μας. Και πιστεύω ότι και από την έκθεση αλλά και από την έγκαιρη ολοκλήρωση του έργου μας φαίνεται ότι η βοήθεια που είχαμε ήταν σημαντική και αποτελεσματική.

Ευχαριστώ.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Κυπριανού, εάν μου επιτρέπει ο Πρόεδρος, να εντοπίσω μια αδυναμία του συστήματος;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αν θέλετε να ανοίξουμε συζήτηση, ευχαρίστως, αλλά δεν ξέρω αν επιτρέπει ο Πρόεδρος.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Αναφέρατε τον κ. Τυρίμο ως παράδειγμα συνέπειας. Απεδείχθη, όμως, ότι οι συνεπείς βουλευτές που υπέβαλαν γραπτώς τις προτάσεις τους στο τέλος αδικήθηκαν, διότι στο κείμενο το γραπτό των πρακτικών δεν ανεφέρθη καμία από τις εισηγήσεις τους οι οποίες είχαν υποβληθεί γραπτώς.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Βεβαίως, όλα τα προβλήματα θα ληφθούν υπόψη -δεν υπάρχει αμφιβολία. Αλλά εγώ εκείνο στο οποίο έκανα αναφορά προηγουμένως ήταν στην αξιοποίηση της διαδικασίας, η οποία, φαίνεται, δεν ήτανε στο βαθμό που θα έπρεπε αποτελεσματική για την εξέταση των εξειδικευμένων κονδυλίων. Αλλά, βεβαίως, τόσο από τα μέλη της επιτροπής αλλά και από συναδέλφους που παρευρέθηκαν στις συνεδρίες οποιαδήποτε εισήγηση για βελτίωση αυτής της διαδικασίας είμαστε έτοιμοι και να την υιοθετήσουμε και να την εισάξουμε στην έκθεσή μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να χαλάσω καμιά διαδικασία και καμιά συμφωνία, αλλά φαίνεται ότι ορισμένοι συνάδελφοι δε μας αφήνουν ούτε να αγιάσουμε, όπως θα έλεγε ο κ. Πουργουρίδης, ούτε να πάμε στο Άγιο Όρος! Και μιλώ για την κατάληξη της ομιλίας του κ. Δημητρίου. Μίλησε πρώτ' απ' όλα στην αρχή για αήθη επίθεση του συντρόφου μου, του Ανδρέα Χρίστου, και, για να δικαιολογήσει το πόσο, δήθεν, αήθης ήταν η επίθεση του Ανδρέα Χρίστου, προέβη ο ίδιος σε μία επίθεση επιλεκτική «ήθους», κατά τα άλλα, κατά του ΑΚΕΛ. Αφού ευχαρίστησε το Δημοκρατικό Κόμμα, επειδή θα ψηφίσει τους προϋπολογισμούς, αφού ευχαρίστησε το ΚΙΣΟΣ, επειδή θα τους καταψηφίσει...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Έτσι έκαμε ο κ. Δημητρίου! ...έκαμε μία, κατά τα άλλα, επίθεση με «ήθος», πράγματι απρόσμενο, κατά του ΑΚΕΛ, γιατί δηλώνει ότι θα τηρήσει στάση αποχής και θα καταψηφίσει ορισμένα κονδύλια, σαν να είναι αυτό προπατορικό αμάρτημα! Είναι διαδικασία της Βουλής την οποία είναι δικαίωμα κάθε κόμματος να ακολουθήσει και θέλω να πω εδώ στους συναδέλφους ότι αντέξαμε υπέρμετρα αυτή την κυβέρνηση και το γεγονός, βέβαια, ότι δε μας λαμβάνει υπόψη. Πόσα χρόνια να μη λαμβάνει υπόψη την αντιπολίτευση αυτή η κυβέρνηση, αποφασίσαμε να δώσουμε τα τελευταία δυο χρόνια κάποιες προειδοποιήσεις όχι μόνο λεκτικές αλλά και μέσω της ψηφοφορίας στους προϋπολογισμούς. Και η ίδια υπευθυνότητα μας διακατέχει και η ίδια θα μας διακατέχει.

Αυτά ήθελα να πω. Έτσι κι αλλιώς θα ζητούσα να μου δώσετε το λόγο, κύριε Πρόεδρε, γιατί είχα εκ των προτέρων προγραμματίσει στη δευτερολογία, που υποτίθεται ότι θα εγίνετο, να παραδώσω, για να υπάρχει στα πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων, την πρόταση του ΑΚΕΛ για εκσυγχρονισμό της κυπριακής κοινωνίας,

σε ό,τι αφορά και τους θεσμούς και την οικονομία και την παιδεία και γενικότερα τη ζωή μας, και να μου επιτρέψετε με αυτή την ευκαιρία να την παραδώσω, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΚΕΛ ΓΙΑ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ανάγκη για εκσυγχρονισμό των θεσμών και των διαδικασιών για ανανέωση της πολιτικής και κοινωνικής ζωής αλλά και για διεύρυνση της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του πολίτη με κεντρικό στόχο την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής στην Κύπρο είναι διαχρονική και πάντα επίκαιρη. Σήμερα όμως αυτή η ανάγκη προβάλλει, όσο ποτέ άλλοτε, πειστικά και απαιτητικά.

Τα τελευταία χρόνια οι όροι εκσυγχρονισμός και ανανέωση χρησιμοποιούνται από όλους τους πολιτικούς χώρους. Η κάθε πολιτική δύναμη προσδίδει διαφορετικό περιεχόμενο στους όρους αυτούς, ανάλογα με την ιδεολογικοπολιτική φιλοσοφία που την καθοδηγεί και τους πρωταρχικούς στόχους που θέτει. Υπάρχει όμως η δυνατότητα σύγκλισης απόψεων και κοινής αντιμετώπισης προβλημάτων, όπως είναι η σήψη που βρίσκεται σε εξέλιξη και εκφράζεται μέσα από την υποχώρηση και τον υποβιβασμό ηθικών και πολιτιστικών αξιών, η πολιτική και οικονομική διαφθορά, τα ναρκωτικά, η εγκληματικότητα, η κομματικοποίηση των θεσμών, το ρουσφέτι και η αναξιοκρατία, η κοινωνική αδιαφορία, η έλλειψη προγραμματισμού και στρατηγικής με όραμα κ.ά. Υπάρχει η δυνατότητα διαμόρφωσης και προαγωγής ηθικών και πνευματικών αξιών στα πλαίσια ενός σύγχρονου κράτους και κοινωνίας που να χαρακτηρίζονται από ένα όραμα που θα στοχεύει στην κοινωνική αλληλεγγύη και στην ισομερή κοινωνική ανάπτυξη όλων των στρωμάτων του πληθυσμού.

Για το ΑΚΕΛ η έννοια εκσυγχρονισμός εμπερικλείει κάθε προοδευτική πρόταση που συνδέεται άμεσα με τη διαμόρφωση εκείνου του πολιτικού και του

κοινωνικοοικονομικού πλαισίου που θα επιτρέπει την ικανοποίηση των υλικών και πνευματικών αναγκών του σύγχρονου Κύπριου.

Στόχος του ΑΚΕΛ, λαμβάνοντας υπόψη την κυπριακή κοινωνία του 2000 με τις συγκεκριμένες δομές και τα προβλήματα που την ταλανίζουν από τη μια και με το συγκεκριμένο περιφερειακό και διεθνές περιβάλλον από την άλλη, είναι να βοηθήσει τον εργάτη, τον υπάλληλο, τον αγρότη, τον ελεύθερο επαγγελματία, το μεσαίο και τον πνευματικό άνθρωπο να βελτιώσουν τη θέση τους στην κυπριακή κοινωνία και να ζήσουν μια ποιοτικά καλύτερη ζωή. Στην προσοχή μας βρίσκεται επίσης ο μικρός και μεσαίος Κύπριος επιχειρηματίας ο οποίος συνθλίβεται από τις μολόπετρες του μεγάλου κεφαλαίου.

Η πρόταση του ΑΚΕΛ γίνεται σε αντιδιαστολή με τις νεοφιλελεύθερες αντιλαϊκές αντιλήψεις και λαμβάνει υπόψη της το σημερινό στάδιο ανάπτυξης της κυπριακής κοινωνίας και τις ανάγκες της, καθώς επίσης και τις πολιτικές συνθήκες που επικρατούν στο νησί μας. Όπως έχουμε κατ' επανάληψη τονίσει, αυτό που προέχει σήμερα για το ΑΚΕΛ είναι η δημιουργία προϋποθέσεων που θα επιτρέψουν τη μεγαλύτερη δυνατή συσπείρωση των δημοκρατικών και προοδευτικών δυνάμεων με στόχο την αλλαγή στη διακυβέρνηση του τόπου, την απελευθέρωση και επανένωση του νησιού. Επιδίωξή μας αποτελεί επίσης η αναβάθμιση της κοινωνικής δικαιοσύνης, η προάσπιση και επέκταση των δικαιωμάτων των εργαζομένων, η διεύρυνση της δημοκρατίας και των δικαιωμάτων του πολίτη, ο εκσυγχρονισμός των θεσμών και των διαδικασιών και η ανανέωση της πολιτικής και κοινωνικής ζωής. Επίσης σε μια σύγχρονη κοινωνία δεν μπορούν να εμφανίζονται φαινόμενα ρατσισμού και εχθρότητας προς τους ξένους. Το ΑΚΕΛ θα αγωνιστεί ενάντια σε αυτά τα φαινόμενα και στις αιτίες που τα δημιουργούν.

Φιλοδοξούμε και ελπίζουμε ότι η πρότασή μας θα αποτελέσει βάση συζήτησης με τις άλλες δυνάμεις της αντιπολίτευσης, με κοινωνικούς φορείς και τους πολίτες με στόχο

να πετύχουμε την αλλαγή στις προεδρικές εκλογές και να ανοίξουμε το δρόμο για εκσυγχρονισμό της κυπριακής κοινωνίας.

Η ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΕΡΙΓΥΡΟΣ

Νέα τάξη πραγμάτων και παγκοσμιοποίηση

Οι εκτιμήσεις πάνω στις οποίες στηρίζεται η πρότασή μας στον κυπριακό λαό δεν παραγνωρίζουν την κατάσταση που επικρατεί διεθνώς και την επίδραση που δέχεται η Κύπρος από το διεθνές περιβάλλον.

Παρά τις εύχες διακηρύξεις και συνθήματα το πραγματικό περιεχόμενο της νέας τάξης πραγμάτων δεν είναι τίποτε άλλο παρά η κατάφωρη παραβίαση του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, η καταπάτηση του διεθνούς δικαίου, ο παραγκωνισμός και η χρησιμοποίηση του ΟΗΕ για την εξυπηρέτηση ιδιοτελών συμφερόντων, η επιβολή του «δικαίου» του ισχυρού ακόμα και με τη βία των όπλων. Επιχειρείται να εισαχθούν νέοι κανόνες στο διεθνές δίκαιο που να προσδίδουν νομιμοφάνεια στις επεμβάσεις των ισχυρών του κόσμου σε κάθε γωνιά του πλανήτη, όπου, κατά την εκτίμησή τους, κινδυνεύουν η δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Οι εθνικές μειονότητες και η δήθεν προστασία των συμφερόντων τους χρησιμοποιούνται ως άλλοθι, για να προωθούνται παράνομα γεωστρατηγικά και οικονομικά συμφέροντα.

Η νέα τάξη πραγμάτων αντί να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες επιχειρεί να στρέψει το ρολόι της ιστορίας προς τα πίσω τόσο στον πολιτικό όσο και στον κοινωνικοοικονομικό τομέα. Ο παγκόσμιος πολιτισμός, η σύγχρονη τεχνολογία των ηλεκτρονικών μέσων και του διαδικτύου στο λυκαυγές της νέας χιλιετίας δε φωτίζονται, όπως θα 'πρεπε, από επιτεύγματα που δημιουργούν πνευματική και πολιτιστική ανάταση. Παράγουν «αξίες» που υπηρετούν τους λίγους και καλλιεργούν το χωρίς όρια ατομικισμό και τη δίψα της κενής αξιών κερδομανίας. Αυτό γίνεται σε βάρος της

κοινωνικής αλληλεγγύης και σε βάρος εκατομμυρίων ανθρώπων του Τρίτου Κόσμου. Η νέα τάξη πραγμάτων είναι ταυτισμένη με τα μονοπώλια και τις πολυεθνικές εταιρείες.

Στον τομέα των διεθνών οικονομικών σχέσεων ζούμε στην εποχή της παγκοσμιοποίησης. Δεν αντιστρατευόμαστε την παγκοσμιοποίηση ως αντικειμενική διεργασία μετατροπής της υφελίου σε μια ενιαία παγκόσμια οικονομία, σε ένα παγκόσμιο χωριό, όπως την είχαν προβλέψει με εκπληκτική διορατικότητα οι πιο φωτεινοί διανοητές του σοσιαλισμού από τα μέσα του 19^{ου} αιώνα. Αλλά η παγκοσμιοποίηση, όπως συντελείται σήμερα, δε στρέφεται σε προοδευτική κατεύθυνση και δεν ενδιαφέρεται για την κοινωνική δικαιοσύνη.

Η παγκοσμιοποίηση με τον τρόπο που συντελείται εξυπηρετεί μόνο τα συμφέροντα των οικονομικών κολοσσών και των ηγετικών δυτικών κρατών. Ως η πιο κυνική έκφραση του νεοαποικισμού καταδικάζει στην πιο ανελέητη εξάρτηση τις αναπτυσσόμενες χώρες και στην πιο βαθιά εξαθλίωση τους λαούς τους. Η πείνα και οι ασθένειες αποδεκατίζουν ολόκληρους πληθυσμούς. Το χάσμα μεταξύ Βορρά - Νότου διευρύνεται συνεχώς. Σε έναν κόσμο που διαθέτει όλες τις δυνατότητες όλους τους πόρους, όλη την επιστημονική γνώση και τεχνολογική επάρκεια, για να διασφαλίσει αξιοπρεπή ζωή σε όλους τους ανθρώπους, περισσεύει η πείνα, η εξαθλίωση, η φτώχεια, η αρρώστια, η ανεργία, η αμορφωσιά, η εκμετάλλευση της παιδικής εργασίας, η απελπισία για το αύριο. Η εικόνα συμπληρώνεται με την οικολογική καταστροφή, που συντελείται στο όνομα και πάλι του κέρδους, με την εμπορευματοποίηση και τον εξευτελισμό ιδανικών και αξιών, του πολιτισμού ως τέτοιου και της ίδιας της υπόστασης του ανθρώπου.

Νέα τάξη πραγμάτων και παγκοσμιοποίηση συνοδεύονται με την ολόπλευρη επέλαση του νεοφιλελευθερισμού. Κάτω από τα απατηλά συνθήματα για ελευθερία της επιχειρηματικής δραστηριότητας και της αγοράς επιχειρείται ολομέτωπη επίθεση κατά

των κατακτήσεων και του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων, τους οποίους θέλουν να καταστήσουν έρμαιο των τυφλών και ανεξέλεγκτων νόμων της αγοράς και πηγή εύκολου κέρδους. Ρίχνουν εκατομμύρια ανθρώπους σ' ολόκληρο τον κόσμο στην ανεργία και στο κοινωνικό περιθώριο.

Η ανθρωπότητα μπορεί και οφείλει να ξεφύγει από τον εφιάλτη της επιστροφής στη βαρβαρότητα. Η νέα τάξη πραγμάτων, ο νεοφιλελευθερισμός και η παγκοσμιοποίηση στα μέτρα του κεφαλαίου δεν μπορούν να αποτελέσουν το μέλλον της ανθρωπότητας. Δεν τρέφουμε αυταπάτες για εύκολες νίκες και για από μηχανής θεούς. Όσες, όμως, κι αν είναι οι δυσκολίες, η αντικειμενική ανάγκη για προοδευτικό εκσυγχρονισμό θα συσπειρώνει τους λαούς στην πάλη ενάντια στην εξαθλίωση και την παγκόσμια ηγεμονία των λίγων. Οι διεθνείς κινητοποιήσεις που φουντώνουν μέρα με την ημέρα κατά του χαρακτήρα της παγκοσμιοποίησης αγκαλιάζονται σιγά σιγά από μεγαλύτερο αριθμό ανθρώπων. Αυτή η κοινωνική και υπερεθνική αντίδραση αναζωογονεί την ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον για την ανθρωπότητα.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πλέον μια υπαρκτή, περισσότερο οικονομική και λιγότερο πολιτική, οντότητα. Η ολοκλήρωσή της γίνεται με τρόπο που κάθε άλλο παρά ανταποκρίνεται στις επιθυμίες των προοδευτικών ανθρώπων του πλανήτη. Έχει πραγματοποιήσει σημαντικά βήματα στον τομέα της οικονομικής ολοκλήρωσης, ενώ ο κοινωνικός τομέας δεν εντάσσεται στις προτεραιότητές της. Στους τομείς της κοινής εξωτερικής πολιτικής, άμυνας και ασφάλειας η εξάρτηση από τις ΗΠΑ και το NATO είναι εμφανής. Το παράδειγμα της Γιουγκοσλαβίας κατέδειξε την πλήρη ταύτιση με την αμερικάνικη αντίληψη της νέας τάξης πραγμάτων, την υποκατάσταση του ΟΗΕ από το NATO και την αντικατάσταση του διεθνούς δικαίου με το δίκαιο του ισχυρού.

Η οικονομική ενοποίηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση αντανάκλα τους σημερινούς συσχετισμούς δυνάμεων τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο όσο και μέσα στην ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ως εκ τούτου, αναπτύσσεται προς την ίδια νεοφιλελεύθερη κατεύθυνση όπως και η παγκοσμιοποίηση και εξυπηρετεί τα συμφέροντα των υπερεθνικών κολοσσών και του μεγάλου κεφαλαίου. Επιπρόσθετα, η θεσμική μεταρρύθμιση που προωθείται θα ισχυροποιήσει ακόμα περισσότερο τη θέση των μεγάλων και οικονομικά πιο ισχυρών χωρών μελών, όσον αφορά τη συμμετοχή στα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη λήψη των αποφάσεων.

Ο τρόπος με τον οποίο διεξάγονται οι διαπραγματεύσεις με τις υποψήφιες προς ένταξη χώρες δείχνει ότι η Ευρώπη των δύο ή και περισσότερων ταχυτήτων είναι ο στόχος αυτών που έχουν τον αποφασιστικό ρόλο μέσα στην Ένωση.

Η κυπριακή κυβέρνηση, στην προσπάθειά της για ένταξη με κάθε τίμημα, δε διεκδικεί στις ενταξιακές διαπραγματεύσεις αυτά που πρέπει και δικαιούται η Κύπρος. Υπάρχουν περιθώρια αποκλίσεων και προσωρινών τουλάχιστον εξαιρέσεων από το κοινοτικό κεκτημένο, που όμως δεν αξιοποιούνται, με αποτέλεσμα η εναρμόνιση να προκαλεί επιπρόσθετα προβλήματα στην κυπριακή κοινωνία, ιδιαίτερα στον κοινωνικοοικονομικό τομέα.

Η Ευρώπη των λαών με τα σημερινά δεδομένα παραμένει ένα όραμα που απέχει από την πραγματικότητα. Για να υπάρξει κίνηση προς τη σωστή κατεύθυνση, χρειάζεται να στηριχθούν και να ενισχυθούν μέσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκείνες οι δυνάμεις που αγωνίζονται για μια ενιαία Ευρώπη των πολιτών, για τα ανθρώπινα δικαιώματα, για τις βασικές ελευθερίες, για το περιβάλλον, για τη δημοκρατία, την κοινωνική δικαιοσύνη και για μια καλύτερη ποιότητα ζωής.

Η κατάσταση στην Κύπρο

Τα τελευταία χρόνια βρίσκεται στην εξουσία η κυβέρνηση Κληρίδη. Η διακυβέρνηση Κληρίδη ως διακυβέρνηση του ΔΗΣΥ εκφράζει και εκπροσωπεί τα συμφέροντα του μεγάλου κεφαλαίου, διαπνέεται από συντηρητική, αντιλαϊκή φιλοσοφία και χαρακτηρίζεται από αυταρχική, ετσιθελική νοοτροπία.

Αυτή η διακυβέρνηση έθεσε πάνω απ' όλα την εξυπηρέτηση κομματικών και παραταξιακών συμφερόντων σε βαθμό που η κομματικοποίηση του κράτους, με την έννοια της άλωσης και της συναγερμοποίησης του κρατικού μηχανισμού, της δημόσιας υπηρεσίας και των ημικρατικών οργανισμών, έχει φτάσει σε πρωτόγνωρα επίπεδα. Η αναξιοκρατία και η ευνοιοκρατία βρίσκονται στο απόγειό τους, ενώ οι θεσμοί περιφρονούνται προκλητικά και καταρρακώνονται. Όσον αφορά την πρόσφατη ιστορία της Κύπρου οι κυβερνώντες εξακολουθούν να δικαιώνουν και να επιβραβεύουν το Γρίβα, την ΕΟΚΑ Β' το πραξικόπημα και τους πραξικοπηματίες.

Η αποδεδειγμένη ανεπάρκεια των κυβερνώντων, η κακή διαχείριση του κράτους, η έλλειψη οράματος και προγραμματισμού, η αποδιοργάνωση, η εικόνα μιας κυβέρνησης όπου ο κάθε υπουργός φαίνεται να λειτουργεί ανεξάρτητα, παραγοντικά και ετσιθελικά, είναι χαρακτηριστικά που αποτυπώνονται ακόμα και μέσα στις πολιτικές έρευνες τις οποίες το ίδιο το κυβερνών κόμμα διεξάγει.

Η κυπριακή κοινωνική πραγματικότητα χαρακτηρίζεται από κρίση αξιών, σήψη και διαφθορά, που προσλαμβάνουν συνεχώς και μεγαλύτερες διαστάσεις. Ο ατομικισμός και η προσπάθεια ατομικής ανάδειξης πάση θυσία έχουν αναχθεί σε ύψιστη κοινωνική αξία. Τα σκάνδαλα, το οργανωμένο έγκλημα, τα ναρκωτικά η πορνεία και η διαφθορά ξηλώνουν τον κοινωνικό ιστό. Η νοοτροπία του γρήγορου και εύκολου κέρδους αναδεικνύεται και μέσα από τον τρόπο λειτουργίας του χρηματιστηρίου.

Η κοινωνικοοικονομική πολιτική που ακολουθείται έχει έντονο αντιλαϊκό χαρακτήρα και επιχειρεί να αντιγράψει τα πρότυπα του νεοφιλελεύθερου μοντέλου. Η πολιτική αυτή εκφράζεται με τη σύμπλευση κυβέρνησης - κεφαλαίου στην επίθεση κατά των κατακτήσεων και του βιοτικού επιπέδου των εργαζομένων. Εκφράζεται μέσα από τη δημοσιονομική πολιτική της κυβέρνησης, που ρίχνει όλα τα βάρη στους ώμους των λαϊκών στρωμάτων και αρνείται να φορολογήσει τον πλούτο και τα μεγάλα κέρδη. Εκφράζεται μέσα από την προώθηση των ιδιωτικοποιήσεων, τη χωρίς ασφαλιστικές δικλίδες προώθηση των φιλελευθεροποιήσεων, την επιλεκτική προσαρμογή στο ευρωπαϊκό κεκτημένο, την καθήλωση των αναπτυξιακών δαπανών, την άρνηση να ληφθούν μέτρα κατά της ανεργίας, την άρνηση να αντιμετωπιστεί το θέμα των παράνομων ξένων εργατών, την παραμέληση των παραγωγικών κλάδων της οικονομίας και την αδιαφορία απέναντι στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι παραγωγικές ομάδες του πληθυσμού.

Όλα αυτά συνθέτουν ένα γκριζο σκηνικό από το οποίο απουσιάζουν το όραμα και η ελπίδα για κάτι το καλύτερο.

Τι χρειάζεται να γίνει

Για να μπορέσει η Κύπρος να μπει στο νέο αιώνα και στη νέα χιλιετία με νέες προοπτικές, χρειάζεται να δώσουμε **όραμα** και να ανανεώσουμε την **ελπίδα** στο λαό μας. Αυτός ο στόχος δεν μπορεί να προωθηθεί από τις δυνάμεις που βρίσκονται σήμερα στην εξουσία, αλλά ούτε και μπορεί να επιτευχθεί με ημίμετρα. Χρειάζεται να ανέλθουν στην εξουσία με την ψήφο του λαού οι δυνάμεις που θέλουν και μπορούν να φέρουν την αλλαγή και τον εκσυγχρονισμό.

Το ΑΚΕΛ θα πρωτοστατήσει προς αυτή την κατεύθυνση. Θα επιδιώξει συνεργασία με όλες τις δυνάμεις που στοχεύουν στην αλλαγή της διακυβέρνησης του

τόπου. Η συνεργασία αυτή θα στηρίζεται στην ισοτιμία, στον αλληλοσεβασμό και στην ειλικρίνεια.

Το κείμενο που ακολουθεί περιέχει τις απόψεις του ΑΚΕΛ για τον εκσυγχρονισμό της κυπριακής κοινωνίας, χωρίς φυσικά να καλύπτει όλες τις θέσεις και όλες τις προτάσεις του ΑΚΕΛ για κάθε ζήτημα που απασχολεί σήμερα την Κύπρο. Το ΑΚΕΛ εκφράζει ετοιμότητα να συζητήσει τις θέσεις και απόψεις του με τις άλλες πολιτικές δυνάμεις του τόπου που επιθυμούν την αλλαγή και που θέλουν να δώσουν **όραμα** και **ελπίδα** στην κυπριακή κοινωνία.

Θα τις συζητήσει επίσης με τον Κύπριο πολίτη, για να τον καταστήσει κοινωνό των απόψεών του, αλλά και για να ακούσει τις δικές του και να ενθαρρύνει τη συμμετοχή του στην προσπάθεια για εκσυγχρονισμό της κυπριακής κοινωνίας. Το ΑΚΕΛ επιδιώκει την ενεργό συμμετοχή του πολίτη στο πολιτικό και κοινωνικό γίγνεσθαι, γιατί τη θεωρεί απαραίτητη για τη διεύρυνση της δημοκρατίας και την επίτευξη της κοινωνικής προόδου. Πλείστες από τις προτάσεις που ακολουθούν στοχεύουν ακριβώς στην ενεργότερη και πιο συστηματική εμπλοκή των πολιτών στη διαμόρφωση και διαχείριση της πολιτικής και κοινωνικής ζωής του τόπου.

Είμαστε βέβαιοι ότι η προσπάθειά μας θα αποδώσει καρπούς. Οι προοδευτικές και δημοκρατικές δυνάμεις, οι άνθρωποι του πνεύματος, της τέχνης, της κοινωνικοοικονομικής ζωής αλλά και ο κάθε πολίτης μπορούμε μαζί να δώσουμε όραμα στον κυπριακό λαό και να ανανεώσουμε την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο.

Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΑΣ

ΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΣΕ ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η δημοκρατική και αποτελεσματική λειτουργία των θεσμών είναι το απαραίτητο συμπλήρωμα για την ύπαρξη μιας ευνομούμενης και ευημερούσας κοινωνίας. Είναι επίσης απαραίτητη προϋπόθεση, για να καλλιεργηθούν σωστές αξίες, ιδανικά και

πρότυπα στην κοινωνία, αλλά και για να μπορέσει να ξεδιπλώσει η κοινωνία τις δυνατότητές της και να αναπτυχθεί με τρόπο που να ανταποκρίνεται με επάρκεια στις ανάγκες και προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος Κύπριος.

Καθοριστικό ρόλο στις προσπάθειες για εκσυγχρονισμό της κυπριακής κοινωνίας θα διαδραματίσει ο σωστός προγραμματισμός, ο καλός συντονισμός και ο αποτελεσματικός έλεγχος από τους ασκούντες την εξουσία στα διάφορα επίπεδα.

Εκτελεστική εξουσία - Κυβέρνηση

Σ' ένα προεδρικό σύστημα, όπως αυτό της Κύπρου, η εκτελεστική εξουσία διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην πορεία εξέλιξης της κοινωνίας. Η κυβέρνηση πρέπει να νιώθει υπεύθυνη και δεσμευμένη έναντι του λαού, στη βάση των προεκλογικών της υποσχέσεων.

1. Η κυβέρνηση πρέπει να ασκεί πολιτική στη βάση ξεκάθαρων αξόνων και κατευθύνσεων και να επιδιώκει τομές στην κυπριακή κοινωνία. Χρειάζεται να ασκεί την εξουσία με συναινετικό πνεύμα, διάλογο, αποφασιστικότητα και συνέπεια. Ο σεβασμός στο Σύνταγμα και τους νόμους είναι υπέρτατη υποχρέωσή της.

Ο τρόπος που λειτουργεί σήμερα το Υπουργικό Συμβούλιο είναι αντιπαραγωγικός. Χρειάζεται να υπάρξει διαχωρισμός μεταξύ των θεμάτων καθημερινής διαχείρισης και αυτών της στρατηγικής λειτουργίας. Το έργο του Υπουργικού Συμβουλίου πρέπει να είναι επιτελικό και να αφιερώνεται στο σχεδιασμό για την πρόληψη και αντιμετώπιση των σοβαρότερων προβλημάτων.

2. Η κυβέρνηση θα πρέπει να βρίσκεται σε συνεχή επαφή και διάλογο με τα πολιτικά κόμματα, τα οργανωμένα σύνολα και το λαό με προγραμματισμένο και παραγωγικό τρόπο. Η συλλογικότητα θα πρέπει να αποτελέσει βασικό στόχο και μέσο του εκσυγχρονισμού της πολιτικής μας ζωής. Ο αυταρχισμός, ο

ετσιθελισμός και η αλαζονεία της εξουσίας δεν έχουν θέση στη διακυβέρνηση σε μια σύγχρονη δημοκρατική κοινωνία.

3. Η διακυβέρνηση του τόπου πρέπει να ασκείται με διαφάνεια και ο κάθε πολίτης να έχει την ευχέρεια να ενημερώνεται πλήρως για τα ζητήματα που τον αφορούν άμεσα και προσωπικά έχοντας δικαίωμα πρόσβασης στα σχετικά δημόσια έγγραφα.
4. Χαρακτηριστικό γνώρισμα των μελών της κυβέρνησης πρέπει να είναι η πολιτική ευθιξία. Οφείλουν να γνολιάζονται για την τήρηση των θεσμών και για το προσωπικό καλό παράδειγμα που χρειάζεται η κυπριακή κοινωνία, για να καταπολεμήσει τα σκάνδαλα, τη σήψη και τη διαφθορά. Για το σκοπό αυτό επιβάλλεται το Υπουργικό Συμβούλιο να θεσπίσει εσωτερικούς κανόνες δεοντολογίας και συμπεριφοράς των μελών του.
5. Να συσταθούν εξειδικευμένα συμβούλια κοινωνικής πολιτικής με τη συμμετοχή και πολιτικών και κοινωνικών φορέων, ρόλος των οποίων θα είναι η διαμόρφωση πολιτικών προτάσεων και η εποπτεία των πολιτικών δράσεων σε τομείς όπως η υγεία, το περιβάλλον, η προστασία του καταναλωτή κ.ά.
6. Το Γραφείο Προγραμματισμού έχει επιτελέσει σημαντικό και επιτυχημένο έργο στην ανάπτυξη της οικονομίας της Κύπρου. Επί διακυβέρνησης ΔΗΣΥ ο ρόλος του έχει υποβαθμιστεί σε μια υπηρεσία που περικόπτει αναπτυξιακά κονδύλια στο όνομα της οικονομικίστικης αντίληψης των πραγμάτων από πλευράς των κυβερνώντων. Το Γραφείο Προγραμματισμού χρειάζεται να επανακτήσει τον πραγματικό του ρόλο, να ενισχυθεί, να αποκτήσει μεγαλύτερη ευελιξία και να εναρμονιστεί ακόμα περισσότερο με τα σύγχρονα δεδομένα. Επιβάλλεται να δώσει περισσότερη έμφαση στη στρατηγική προσέγγιση της αναπτυξιακής πολιτικής, καθώς και στο σχεδιασμό των προγραμμάτων και των μέσων για την

υλοποίησή τους. Στόχος του θα πρέπει να είναι η συνεχής αξιολόγηση της κατάστασης της κυπριακής οικονομίας και ο προβληματισμός γύρω από την εξέλιξη και συνεχή προσαρμογή της στα σύγχρονα δεδομένα. Στα ζητήματα που πρέπει να απασχολούν το Γραφείο Προγραμματισμού χρειάζεται να περιλαμβάνονται και τα θέματα λειτουργίας και αποδοτικότητας του δημόσιου τομέα με στόχο την υποβολή προτάσεων για συνεχή βελτίωσή του.

7. Να υπάρξει αναδιάταξη και ανακατανομή υπηρεσιών, ώστε να υπαχθούν σε υπουργεία υπηρεσίες που είναι πιο σχετικές με αυτά. Για παράδειγμα, το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών και το Τμήμα Αρχαιοτήτων να μεταφερθούν στο Υπουργείο Παιδείας.
8. Η χρηστή διοίκηση και η αξιοκρατία πρέπει να είναι απαραίτητο συστατικό της κυβερνητικής πολιτικής. Μ' αυτό τον τρόπο θα δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την ορθολογιστική ανάπτυξη της κοινωνίας, την καταπολέμηση της σήψης και της διαφθοράς και θα δοθούν σωστά μηνύματα στη νεολαία. Μέτρα που θα μπορούσε να πάρει η κυβέρνηση προς αυτή την κατεύθυνση είναι:
 - α. Να διαμορφωθεί νόμος - πλαίσιο για τις πολιτικές και αστικές ευθύνες των υπουργών και των μελών των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών για τις αποφάσεις τους.
 - β. Να μεριμνά για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή του Κώδικα Γενικών Αρχών του διοικητικού δικαίου από τα διοικητικά όργανα.
 - γ. Να μεριμνήσει για τη διαμόρφωση και εφαρμογή ολοκληρωμένου Χάρτη των Δικαιωμάτων του Πολίτη. Να οργανωθεί εκστρατεία για διαφώτιση των πολιτών για τα δικαιώματά τους.

- δ. Να ρυθμιστεί, στη βάση νομοθετικού πλαισίου, το θέμα της λειτουργίας της ΚΥΠ και των σωμάτων ασφαλείας με στόχο τη διασφάλιση της αρχής της μη επέμβασης στην προσωπική ζωή των πολιτών.
 - ε. Να ολοκληρωθούν, να επεκταθούν και να εφαρμόζονται με συνέπεια οι νομοθεσίες που αφορούν προσλήψεις μονίμων και εκτάκτων υπαλλήλων στη δημόσια υπηρεσία.
 - στ. Να περιοριστούν τα περιθώρια ανεξέλεγκτης διακριτικής εξουσίας όλων των βαθμίδων διοίκησης.
 - ζ. Να διαμορφωθεί νομικό πλαίσιο για τις αστικές και άλλες ευθύνες των λειτουργών του δημόσιου και ημικρατικού τομέα όσον αφορά ανεπαρκή και μεροληπτική άσκηση των καθηκόντων τους, ζημιά που προκαλούν στο δημόσιο με τυχόν αποφάσεις τους ή κακοτεχνίες που επέτρεψαν ή κακοδιαχείριση των πόρων του δημόσιου και ημικρατικού τομέα.
9. Κύριο μέλημα της κυβέρνησης πρέπει να είναι η γρήγορη και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών. Ο πολίτης έχει δικαίωμα στη γρήγορη και αποτελεσματική εξυπηρέτηση. Δυστυχώς, η γραφειοκρατία που υπάρχει στη δημόσια υπηρεσία και στους ημικρατικούς οργανισμούς, καθώς και η λανθασμένη νοοτροπία και η προσέγγιση των πολιτών από μερίδα των δημοσίων υπαλλήλων, μετατρέπουν συχνά την εξυπηρέτηση των πολιτών σε χρονοβόρα διαδικασία με μεγάλη ταλαιπωρία, ενώ ταυτόχρονα περιορίζουν τη γρήγορη ανάπτυξη της κοινωνίας.
- Για τον εκσυγχρονισμό και τη μεγαλύτερη αποδοτικότητα της δημόσιας υπηρεσίας και των ημικρατικών οργανισμών με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη χρειάζεται:

- α. Να ολοκληρωθεί η μηχανογράφηση σ' όλη τη δημόσια υπηρεσία και τους ημικρατικούς οργανισμούς.
 - β. Να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας των δημοσίων υπαλλήλων.
 - γ. Να απλοποιηθούν οι διαδικασίες και να υπάρξει αποκέντρωση στην εξυπηρέτηση του πολίτη. Να αρχίσει διάλογος μεταξύ της κυβέρνησης και της ΠΑΣΥΔΥ με στόχο την περαιτέρω αναβάθμιση της εξυπηρέτησης των πολιτών από τους δημόσιους λειτουργούς.
 - δ. Να κατοχυρωθεί νομικά η ισότιμη μεταχείριση των πολιτών με επιπτώσεις για όσους παραβιάζουν αυτή την αρχή.
 - ε. Να εφαρμοστεί με αυστηρότητα ο θεσμός της εναλλαξιμότητας στη δημόσια υπηρεσία.
 - στ. Να διαμορφωθεί πρόγραμμα μόνιμης επιμόρφωσης των δημοσίων υπαλλήλων και να εφαρμοστεί σύστημα κινήτρων και αξιοκρατικής αξιολόγησής τους για την αύξηση της αποδοτικότητάς τους.
10. Η τεχνογνωσία του επιστημονικού δυναμικού της δημόσιας υπηρεσίας χρειάζεται να αξιοποιηθεί ως βάση πάνω στην οποία θα στηρίζονται οι κυβερνητικές αποφάσεις πολιτικής.
- Για να τύχει αυτή η τεχνογνωσία της μεγαλύτερης δυνατής αξιοποίησης, χρειάζεται να αφεθούν απερίσπαστοι οι επιστήμονες - δημόσιοι υπάλληλοι να προετοιμάζουν αντικειμενικά και αμερόληπτα τις μελέτες τους. Επίσης, χρειάζεται σε ζωτικούς τομείς να συσταθούν δεξαμενές σκέψης (think tanks) που θα συμβουλεύουν τους αρμόδιους υπουργούς και την κυβέρνηση.
- Ταυτόχρονα σ' αυτή την προσπάθεια χρειάζεται να αξιοποιηθεί το ακαδημαϊκό προσωπικό του Πανεπιστημίου και των άλλων εκπαιδευτικών και επιστημονικών ιδρυμάτων και οργανισμών του τόπου.

Εθνικό Συμβούλιο

Το Εθνικό Συμβούλιο ιδρύθηκε από τον αείμνηστο Πρόεδρο Μακάριο μέσα από την ανείπωτη συμφορά και τα ερείπια της τουρκικής εισβολής και κατοχής. Ιδρύθηκε ως συμβουλευτικός μεν θεσμός, αλλά πολύ σημαντικός και απαραίτητος για την προώθηση του Κυπριακού. Πράγματι, η ιστορική πείρα κατέδειξε πως, όταν το Εθνικό Συμβούλιο λειτουργεί σωστά, προσφέρει πολλά στον τόπο και το λαό. Μεγάλο επίτευγμα, που αποδεικνύει πόσο χρήσιμος είναι ο θεσμός, όταν λειτουργεί σωστά, συνιστούν οι ομόφωνες ελληνοκυπριακές προτάσεις του 1989.

Το Εθνικό Συμβούλιο πρέπει να λειτουργεί κατά τρόπο που να στέλλει στο λαό μήνυμα σοβαρότητας, υπευθυνότητας και κοινής βούλησης των πολιτικών δυνάμεων να συμβάλλουν δημιουργικά στη λήψη των ορθών αποφάσεων. Αυτό είναι απαραίτητο, γιατί κανενός οι ώμοι δεν είναι τόσο στιβαροί που να αντέχουν το δυσβάστακτο φορτίο μιας λύσης που οπωσδήποτε δε θα προσφέρεται για πανηγυρισμούς. Το ΑΚΕΛ είναι έτοιμο να αναλάβει τις ευθύνες που του αναλογούν. Το Εθνικό Συμβούλιο, εφόσον λειτουργεί ορθά και συλλογικά, στέλλει και τα αναγκαία μηνύματα στη διεθνή κοινότητα, κάτι πολύ σημαντικό για την προώθηση της υπόθεσής μας.

Το κάθε κόμμα, ωστόσο, για να μπορεί να συμβάλλει ουσιαστικά στη συζήτηση και τη λήψη αποφάσεων και για να νιώθει συνυπεύθυνο των χειρισμών, πρέπει να ενημερώνεται έγκαιρα και ολοκληρωμένα. Έχει σημασία όχι μόνο ο αριθμός αλλά κυρίως το περιεχόμενο των συνεδριάσεων του σώματος. Το Εθνικό Συμβούλιο δεν πρέπει να συγκαλείται για απλή ενημέρωση και εκ των υστέρων. Ακόμα και σε περιπτώσεις που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αισθάνεται ότι η οποιαδήποτε ενέργεια ή απόφασή του θα τύχει της στήριξης της πλειοψηφίας, και πάλι οφείλει να συγκαλεί το Εθνικό Συμβούλιο. Ο θεσμός του Εθνικού Συμβουλίου στηρίζεται στο συλλογικό και χωρίς προκαταλήψεις προβληματισμό.

Για την όσο το δυνατό πιο εύρυθμη λειτουργία του Εθνικού Συμβουλίου το ΑΚΕΛ εισηγείται:

1. Εμμονή στις βασικές αρχές και τις ομόφωνες ελληνοκυπριακές θέσεις, όπως έχουν εγκριθεί από το Εθνικό Συμβούλιο.
2. Έγκαιρη, πλήρη και συνεχή ενημέρωση των μελών του Εθνικού Συμβουλίου πριν τη λήψη αποφάσεων.
3. Αποφυγή σύγκλησης του σώματος μόνο για ενημέρωση, για λήψη τυπικών αποφάσεων και για έγκριση προειλημμένων αποφάσεων
4. Το Εθνικό Συμβούλιο πρέπει να έχει την καλύτερη δυνατή επιστημονική στήριξη. Γι' αυτό το σκοπό πρέπει να αξιοποιούνται και να συντονίζονται το Γραφείο Μελετών Κυπριακού του Υπουργείου Εξωτερικών, η ειδική υπηρεσία στη Νομική Υπηρεσία για θέματα Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Υπεπιτροπή του Εθνικού Συμβουλίου κ.ά.
5. Όσα διαμείβονται και αποφασίζονται στο Εθνικό Συμβούλιο, καθώς και οι πληροφορίες και στοιχεία που εξασφαλίζονται λόγω της συμμετοχής σε αυτό, να τηρούνται εμπιστευτικά, εκτός εάν το σώμα αποφασίσει διαφορετικά. Εμπιστευτικά να τηρούνται και τα έγγραφα που υποβάλλουν στο σώμα τα κόμματα, εκτός εάν τα ίδια τα κόμματα που καταθέτουν τα έγγραφα αποφασίσουν διαφορετικά.
6. Πρέπει να υπάρχει αυστηρή συμμόρφωση με τους κανονισμούς λειτουργίας του Εθνικού Συμβουλίου και ιδιαίτερα με την πρόνοια ότι ο Πρόεδρος εφαρμόζει τις ομόφωνες αποφάσεις και, αν αισθάνεται έντονη διαφωνία, τότε να προσφεύγει σε δημοψήφισμα. Όταν δεν υπάρχει ομοφωνία, ο Πρόεδρος να λαμβάνει σοβαρά υπόψη τη γνώμη της πλειοψηφίας.

Τα πιο πάνω με κανένα τρόπο δε σημαίνουν ότι δε γίνονται σεβαστά τα συνταγματικά και άλλα δικαιώματα του Προέδρου της Δημοκρατίας. Εφόσον, όμως, γίνεται δεκτή η αναγκαιότητα του Εθνικού Συμβουλίου, πρέπει να υπάρχει σεβασμός στον τρόπο λειτουργίας του σώματος.

Κοινοβούλιο

Το Κοινοβούλιο είναι ο πιο αντιπροσωπευτικός θεσμός ενός δημοκρατικού πολιτεύματος. Ενσαρκώνει και εκφράζει τη λαϊκή βούληση και κυριαρχία. Ως εκ τούτου, έχει να διαδραματίσει σοβαρό και σημαντικό ρόλο στις προσπάθειες για εκσυγχρονισμό της κοινωνίας. Για την πραγματοποίηση του στόχου τούτου είναι απαραίτητο να εκσυγχρονιστεί πρώτα και κύρια το ίδιο το Κοινοβούλιο. Το ΑΚΕΛ προτείνει:

1. Το Κοινοβούλιο να αυτονομηθεί από την κυβέρνηση όσον αφορά στον προϋπολογισμό του, για να είναι πιο ευέλικτο και να καθορίζει από μόνο του τις προτεραιότητές του.
2. Να αφιερώνεται περισσότερος χρόνος για τις συνόδους της ολομέλειας της Βουλής, να αναβαθμιστούν οι συνεδρίες της, να γίνει πιο ουσιαστική η παρέμβασή της στα σοβαρά ζητήματα που απασχολούν την κοινωνία και να δίνει τη σωστή εικόνα του σώματος προς το λαό.
3. Για την καλύτερη αποδοτικότητα στη λειτουργία των κοινοβουλευτικών επιτροπών να εφαρμόζεται πιστά ο σχετικός κανονισμός που έχει εγκριθεί από τη Βουλή.
4. Τα νομοθετήματα να συζητούνται έγκαιρα και ουσιαστικά στην ολομέλεια. Να υπάρχουν χρονικά περιθώρια και ανάλογο προσωπικό για το νομοτεχνικό έλεγχο των νομοσχεδίων και των σχεδίων νόμου.
5. Να προωθηθεί αμέσως το ζήτημα της επιστημονικής και γραμματειακής στήριξης των βουλευτών στο έργο τους με την απόσπαση κατάλληλου και ικανού

προσωπικού για κάθε κοινοβουλευτική ομάδα. Μ' αυτό τον τρόπο θα αυξηθεί ποιοτικά και ποσοτικά το παραγόμενο έργο.

6. Να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας, οι κτιριακές εγκαταστάσεις, ο εξοπλισμός και τα τεχνολογικά μέσα, ώστε η εργασία της Βουλής να είναι πιο αποδοτική.

Δικαστική εξουσία

Η δικαστική εξουσία είναι ένας από τους πυλώνες της κρατικής εξουσίας. Ο εκσυγχρονισμός της αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για το γενικότερο εκσυγχρονισμό της κοινωνίας. Δικαιοσύνη που απονέμεται καθυστερημένα δεν μπορεί να θεωρείται δικαιοσύνη.

Αυτά που χρειάζεται να γίνουν, για να ανταποκρίνεται έγκαιρα και αποτελεσματικά ο τομέας της δικαστικής εξουσίας στις σύγχρονες ανάγκες του Κύπριου πολίτη, είναι:

1. Εκσυγχρονισμός, κωδικοποίηση και ενοποίηση του δικαίου.
 - Επιτάχυνση της διαδικασίας αναθεώρησης και εκσυγχρονισμού.
 - Κατάργηση αναχρονιστικών θεσμών και νομοθεσιών.
 - Εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο λαμβάνοντας υπόψη το στάδιο ανάπτυξης της κυπριακής κοινωνίας.
 - Δημιουργία τράπεζας νομικής πληροφόρησης.
 - Συστηματική επιμόρφωση των λειτουργών της δικαιοσύνης.
2. Μείωση του χρόνου εκδίκασης των υποθέσεων. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με:
 - Λήψη πρακτικών και καταγραφή αποφάσεων με σύγχρονα ηλεκτρονικά μέσα.
 - Μηχανογράφηση των διοικητικών λειτουργιών των δικαστηρίων.
 - Υιοθέτηση ευέλικτων διαδικασιών πολιτικής και ποινικής δικονομίας.
 - Εισαγωγή θεσμών που θα αποφορτώνουν την ύλη των δικαστηρίων.

- Ενίσχυση της στελέχωσης των δικαστηρίων τόσο με δικαστές όσο και με διοικητικό προσωπικό.
- 3. Δημιουργία επαρκών και κατάλληλων χώρων και συνθηκών εργασίας.
- 4. Άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου και συντονισμού του προσωπικού.
- 5. Υιοθέτηση διαφανών διαδικασιών διορισμού και ανέλιξης δικαστικών λειτουργών.
- 6. Μελέτη διαχωρισμού του Ανωτάτου Δικαστηρίου σε Διοικητικό/Εφετείο και Συνταγματικό. Να μελετηθεί επίσης η εισαγωγή της τριτοβάθμιας δικαιοδοσίας.

Κόμματα

Τα κόμματα αποτελούν το βασικό κύτταρο κάθε δημοκρατικής και σύγχρονης κοινωνίας. Είναι η οργανωμένη έκφραση των ταξικών συμφερόντων, των διαφορετικών πολιτικών και ιδεολογικών προσεγγίσεων.

Τα τελευταία χρόνια είμαστε μάρτυρες μιας συνεχούς προσπάθειας να πληγεί η αξιοπιστία των κομμάτων, ώστε να κατέλθουν στο χαμηλότερο σκαλοπάτι υπόληψης στη συνείδηση του λαού. Είμαστε μάρτυρες μεθοδευμένης προσπάθειας να εμπεδωθεί η αντίληψη στον απλό πολίτη ότι τα πολιτικά κόμματα διαδραματίζουν καταστροφικό ρόλο στην εύρυθμη και αξιοκρατική λειτουργία και την ανάπτυξη της κοινωνίας, ότι καταδυναστεύουν τους πολίτες κ.ά. Αποτέλεσμα αυτής της στρεβλωτικής αντίληψης είναι μερίδα του λαού, ιδιαίτερα ανάμεσα στη νεολαία, να αποστασιοποιείται από την οργανωμένη πολιτική ζωή του τόπου και να οδηγείται στην παθητική αδιαφορία για τις πολιτικές και κοινωνικές διεργασίες.

Το ΑΚΕΛ θεωρεί ότι τα φαινόμενα αυτά οδηγούν σε πισωδρόμηση και ουδόλως συμβάλλουν στον εκσυγχρονισμό της κοινωνίας.

Η προσπάθεια να υποβαθμιστεί ο πολιτικός λόγος στη σύγχρονη κυπριακή κοινωνία επιδιώκεται και με την πρόταξη νομικίστικου λόγου και επιχειρημάτων. Για σωρεία ζητημάτων που άγγιζαν τα όρια σημαντικών σκανδάλων καταβλήθηκε

προσπάθεια κάλυψης με τυπικές νομικές διαδικασίες, γιατί αυτό επέβαλλε το συμφέρον κάποιων κυκλωμάτων.

Το ΑΚΕΛ θεωρεί ότι σε μια σύγχρονη κοινωνία οι χειρισμοί και οι διαδικασίες πρέπει να αποσκοπούν στη διασφάλιση και την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος καλλιεργώντας σωστά πρότυπα και αξίες. Οι νομικές διαδικασίες είναι σεβαστές, όμως σε καμιά περίπτωση δεν μπορούν να υποκαθιστούν την πολιτική διάσταση των θεμάτων ούτε και πρέπει να χρησιμοποιούνται με τρόπο που να εμποδίζει τη διερεύνηση σκανδάλων και την απονομή πολιτικών ή άλλων ευθυνών στους εμπλεκόμενους.

Σε μια σύγχρονη κοινωνία τεράστια σημασία έχει το περιεχόμενο και το είδος του πολιτικού λόγου που αρθρώνεται. Το ΑΚΕΛ θα συνεχίσει να επιδιώκει όπως η κομματική αντιπαλότητα διεξάγεται μέσα σε πολιτισμένα πλαίσια, μακριά από αντιπαραθέσεις σε προσωπικό επίπεδο και στη βάση πολιτικών επιχειρημάτων. Ο πολιτικός διάλογος πρέπει να στηρίζεται στο σεβασμό των αντιπάλων και των πολιτών.

Για να διαδραματίσουν τα κόμματα σωστά το ρόλο τους στην κοινωνία, χρειάζεται, κατά την άποψή μας:

1. Τα ίδια τα κόμματα ως ζωντανοί οργανισμοί να αναλάβουν την ευθύνη και να εφαρμόζουν πολιτική εκσυγχρονισμού και συνεχούς ανανέωσης αντιλήψεων και ανθρώπων. Ένα σύγχρονο κόμμα, κατά τη δική μας αντίληψη, πρέπει να καθοδηγείται σε όλα τα επίπεδα από ηγέτες οι οποίοι με τον τρόπο ζωής και συμπεριφοράς τους να αποτελούν παράδειγμα ανιδιοτελούς, χρηστού, τίμιου και αφοσιωμένου σε αξίες και ιδανικά πολίτη. Τα κόμματα πρέπει να λειτουργούν δημοκρατικά και να βρίσκονται σε άμεση επαφή με τα μέλη τους και το λαό. Ο ρόλος και το κύρος των κομμάτων θα αναβαθμιστούν με τη συμμετοχή όσο το δυνατό περισσότερων ικανών και έντιμων ανθρώπων στην πολιτική ζωή του

τόπου, με τη μεγαλύτερη συμμετοχή και άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου από μέρους των πολιτών, με την αναβάθμιση της συλλογικότητας, της διαφάνειας και της αξιοκρατίας στη λειτουργία τους.

2. Να αναβαθμιστεί ουσιαστικά η οικονομική στήριξη των κομμάτων εντός και εκτός της Βουλής από το κράτος έτσι που να αποφευχθεί ο κίνδυνος εξάρτησης από τον ιδιωτικό οικονομικό τομέα. Η οικονομική στήριξη να προσφέρεται στη βάση μετρήσιμων κριτηρίων.
3. Να έχουν πρόσβαση στα αποτελέσματα επιστημονικών ερευνών και να βοηθηθούν από το κράτος να δημιουργήσουν τα δικά τους κέντρα ερευνών.

Τοπική αυτοδιοίκηση

Η τοπική αυτοδιοίκηση αποκεντρώνει την εξουσία και ως εκ τούτου παρέχει πολλές δυνατότητες για εξυπηρέτηση των καθημερινών αναγκών των πολιτών. Για να μπορέσει να λειτουργήσει όμως πιο αποτελεσματικά σε μια σύγχρονη κοινωνία, χρειάζεται:

1. Να προωθηθεί η λειτουργία δεύτερου βαθμού τοπικής αυτοδιοίκησης με εκλεγμένους αντιπροσώπους και διευρυμένες αρμοδιότητες.
2. Να ενισχυθεί οικονομικά με ουσιαστικά κονδύλια που θα συνδέονται με τον τακτικό προϋπολογισμό, ώστε να αυτονομηθεί ακόμα περισσότερο από την εκάστοτε κυβέρνηση.
3. Να δημιουργηθεί θεσμικό πλαίσιο που να διέπει τη συνεργασία μεταξύ γειτονικών δήμων και κοινοτήτων.
4. Να δοθούν περισσότερες αρμοδιότητες στην τοπική αυτοδιοίκηση, ώστε να χειρίζεται άμεσα τα καθημερινά προβλήματα των πολιτών και να παίρνει η ίδια τις αποφάσεις που χρειάζονται.

5. Στους σχεδιασμούς του κράτους για θέματα όπως η υγεία, παιδεία, αθλητισμός κ.ά. θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη και η άποψη των τοπικών αρχών.
6. Να υπάρξει συνεργασία μεταξύ γειτονικών δήμων, έτσι που να περιοριστεί το κόστος για την προσφορά υπηρεσιών στους δημότες (π.χ. τεχνικές υπηρεσίες, αποκομιδή σκυβάλων κ.ά.)
7. Να υπάρξει περισσότερη διαφάνεια στη λειτουργία και στις διαδικασίες, ώστε ο πολίτης να ενημερώνεται άμεσα για ό,τι τον αφορά και να μπορεί να ασκεί έλεγχο.
8. Να διαμορφωθούν σε κάθε δήμο μηχανισμοί ελέγχου της προώθησης αιτημάτων και προβλημάτων που απασχολούν τους δημότες, ώστε να ξεπεραστούν γραφειοκρατικές καθυστερήσεις και να επισπευσθεί ο χρόνος επίλυσής τους.
9. Να δημιουργηθεί υπηρεσία ή να υιοθετηθούν άλλοι μηχανισμοί εσωτερικού ελέγχου τόσο της νομιμότητας και υλοποίησης αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου όσο και της οικονομικής διαχείρισης.

Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας-Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας

Οι δύο αυτοί θεσμοί έχουν να επιτελέσουν σημαντικότερο έργο αναφορικά με τη στελέχωση της δημόσιας και εκπαιδευτικής υπηρεσίας. Στη μέχρι σήμερα λειτουργία τους υπάρχουν πολλά προβλήματα και αδυναμίες. Για να εκσυγχρονιστούν, χρειάζεται:

1. Οι διορισμοί των μελών των δυο επιτροπών να γίνονται στη βάση αυστηρών και συγκροτημένων κριτηρίων, ώστε να διασφαλίζεται η στελέχωσή τους με πρόσωπα που ξεχωρίζουν για την ακεραιότητα του χαρακτήρα τους, την προσήλωσή τους στην αξιοκρατία, την αμεροληψία και την αντικειμενικότητα.
2. Η σύνθεσή τους να είναι αντιπροσωπευτική ολόκληρου του κοινωνικού και πολιτικού φάσματος, χωρίς κατ' ανάγκην να υπάρχει κομματική εκπροσώπηση.
3. Να διασφαλισθεί η διαφάνεια στη λειτουργία των επιτροπών με τη στενογράφιση και μαγνητοφώνηση των προφορικών συνεντεύξεων των υποψηφίων στη δημόσια

και εκπαιδευτική υπηρεσία. Οι υποψήφιοι να έχουν το δικαίωμα πρόσβασης στις σχετικές συνεντεύξεις, στις περιπτώσεις δικαστικών διαδικασιών, όταν θεωρούν ότι αδικήθηκαν.

4. Να εφαρμοστεί πλήρως ο σχετικός νόμος αναφορικά με την πλήρωση θέσεων.
5. Να υπάρχει πλήρης σεβασμός προς τις δικαστικές αποφάσεις. Όταν διαπιστώνεται περιφρόνηση, οι υπεύθυνοι να υφίστανται τις ανάλογες συνέπειες, στη βάση σχετικής νομοθεσίας που χρειάζεται να θεσπιστεί.

Ημικρατικοί οργανισμοί

Ο θεσμός των ημικρατικών οργανισμών ως οργανισμών κοινής ωφελείας ενισχύθηκε με τη σύσταση και λειτουργία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Στα χρόνια που πέρασαν προσέφεραν σημαντικές υπηρεσίες στον κυπριακό λαό, συμβάλλοντας τα μέγιστα στην ανάπτυξη ενός υγιούς συστήματος μικτής οικονομίας στον τόπο μας.

Είναι γεγονός αναντίρρητο ότι σήμερα αρκετοί ημικρατικοί οργανισμοί αντιμετωπίζουν προβλήματα κυρίως λόγω του επερχόμενου ανταγωνισμού. Η κυβέρνηση Κληρίδη ουσιαστικά προτείνει να προχωρήσουμε σε ιδιωτικοποιήσεις αυτών των οργανισμών.

Το ΑΚΕΛ, έχοντας ως γνώμονα τη στρατηγική σημασία του κάθε ξεχωριστού ημικρατικού οργανισμού και το κοινωνικό όφελος που προκύπτει από τη λειτουργία του, τάσσεται υπέρ της διατήρησης του δημόσιου και κοινωνικού τους χαρακτήρα. Ταυτόχρονα, προτείνει τον εκσυγχρονισμό των ημικρατικών οργανισμών, έτσι που να προετοιμαστούν καλύτερα και να καταστούν πιο ευέλικτοι και παραγωγικοί, για να αντεπεξέλθουν στα σημερινά δεδομένα και τον αναμενόμενο ανταγωνισμό. Συγκεκριμένα το ΑΚΕΛ προτείνει τα πιο κάτω:

1. Προώθηση δέσμης μέτρων με στόχο την αναδιάρθρωση, τη λιτότητα και την περισυλλογή. Κάθε οργανισμός να επεξεργαστεί τάχιστα συγκεκριμένα μέτρα και

προτάσεις προς αυτή την κατεύθυνση. Αυτά θα περιστρέφονται γύρω από τα ζητήματα της εισαγωγής σύγχρονης τεχνολογίας και μηχανογράφησης, αύξησης της παραγωγικότητας, μείωσης του κόστους κ.λπ.

2. Παροχή μεγαλύτερης ανεξαρτησίας τόσο από την κυβέρνηση όσο και από τη Βουλή προς τους οργανισμούς, για να καταστούν πιο ευέλικτοι όσον αφορά στη χάραξη στρατηγικής.
3. Εφαρμογή χρηστής διοίκησης και αξιοκρατίας στις προσλήψεις και στις προαγωγές.
4. Εξέταση της κάθε περίπτωσης ξεχωριστά, στη βάση της στρατηγικής του σημασίας και του κοινωνικού οφέλους. Σε σχέση με το ιδιοκτησιακό καθεστώς των ημικρατικών οργανισμών, το ΑΚΕΛ εμμένει στη θέση για διατήρηση του δημόσιου χαρακτήρα και του κοινωνικού ελέγχου, ώστε να συνεχίσει να εξυπηρετείται το κοινωνικό σύνολο.
5. Παροχή κινήτρων στο προσωπικό αλλά και αυστηρότερος έλεγχος και επιβολή κυρώσεων σε όσους δεν αποδίδουν ικανοποιητικά.
6. Θέσπιση νομοθεσίας που να απαγορεύει για τρία χρόνια την εργοδότηση αποχωρούντων υπαλλήλων σε ανταγωνιστικούς οργανισμούς.

Από τη σωστή λειτουργία των διοικητικών συμβουλίων εξαρτάται η εύρυθμη λειτουργία και η αποτελεσματικότητα των ημικρατικών οργανισμών. Για να ανταποκριθούν τα διοικητικά συμβούλια στις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας, χρειάζεται:

1. Η σύνθεσή τους να είναι αντιπροσωπευτική ολόκληρου του πολιτικοκοινωνικού φάσματος, δίχως κατ' ανάγκην να υπάρχει κομματική εκπροσώπηση.
2. Για τη στελέχωση των διοικητικών συμβουλίων των ημικρατικών οργανισμών να ακολουθούνται αντικειμενικά κριτήρια, όπως γνώση του αντικειμένου,

επαγγελματική πείρα και συναφής επιστημονική κατάρτιση. Να επιλέγονται πρόσωπα που να ξεχωρίζουν για το ήθος, την κρίση και την αντικειμενικότητά τους, έτσι που να εξυπηρετείται το δημόσιο συμφέρον.

3. Να διασφαλίζεται ότι τα μέλη των διοικητικών συμβουλίων δεν έχουν συμφέροντα που σχετίζονται με τον ημικρατικό οργανισμό στον οποίο διορίζονται.
4. Να υπάρχει πλήρης σεβασμός στις δικαστικές αποφάσεις. Όταν διαπιστώνεται περιφρόνηση, οι υπεύθυνοι να υφίστανται τις ανάλογες συνέπειες, στη βάση σχετικής νομοθεσίας που χρειάζεται να θεσπιστεί.

Επίτροπος Διοίκησης

Ο Επίτροπος Διοίκησης είναι σύγχρονος και αποτελεσματικός θεσμός που επιτελεί σοβαρό κοινωνικό έργο. Χρειάζεται να ενισχυθεί σε ανθρώπινο δυναμικό και με επιπρόσθετες ανάλογες αρμοδιότητες, ώστε να ανταποκριθεί καλύτερα στις πολλαπλές απαιτήσεις που προκύπτουν από τον πολυσύνθετο χαρακτήρα της σημερινής κοινωνίας.

Σχολικές εφορίες

Με πρωτοβουλία που πήρε το ΑΚΕΛ έχει εγκριθεί σχετικός νόμος και τα μέλη των σχολικών εφοριών θα είναι αιρετά από το 2001. Θέση του ΑΚΕΛ είναι ότι οι σχολικές εφορίες πρέπει να αναπτύξουν τη μεγαλύτερη δυνατή συνεργασία με τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και να αποκτήσουν τις απαραίτητες εξουσίες και μέσα για την ταχύτερη και οικονομικότερη εξυπηρέτηση των αναγκών της εκπαίδευσης.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η οικονομική και η κοινωνική πολιτική που εφαρμόζεται σε μια κοινωνία καθορίζει την ανάπτυξη του βιοτικού και πολιτιστικού επιπέδου των πολιτών της. Δεν είναι υπερβολή να λεχθεί ότι η οικονομική ανάπτυξη και η κοινωνική ευημερία αποτελούν τους ακρογωνιαίους λίθους πάνω στους οποίους στηρίζεται η προσπάθεια μιας

κοινωνίας να διατηρείται πάντα σύγχρονη και ικανή να ανανεώνεται. Το ίδιο ισχύει και για την περίπτωση της Κύπρου.

Το ΑΚΕΛ προσβλέπει σ' ένα νέο αιώνα ελπίδας, προοπτικής και ευημερίας για τους εργαζόμενους και τους μη προνομιούχους. Αυτή η προσδοκία δεν μπορεί να γίνει πραγματικότητα με την εφαρμογή της νεοφιλελεύθερης, αντιλαϊκής κοινωνικοοικονομικής πολιτικής της κυβέρνησης του ΔΗΣΥ.

Το ΑΚΕΛ αγωνίζεται για μια κοινωνικοοικονομική πολιτική με ανθρωποκεντρικούς στόχους, μια πολιτική πολύπλευρης και πολυεπίπεδης ανάπτυξης, ένα σύστημα μικτής οικονομίας στο οποίο να συνυπάρχουν και να συνεργάζονται η ιδιωτική, η κρατική και η συνεταιριστική - συνεργατική πρωτοβουλία.

Δεν υποτιμούμε τις επιδράσεις που ασκούν στην ανάπτυξη της οικονομίας μας οι διεθνείς εξελίξεις και ιδιαίτερα τα όσα διαδραματίζονται στον ευρωπαϊκό χώρο. Όμως, πρέπει ταυτόχρονα να υπερασπιζόμαστε τις πολιτικές και κοινωνικοοικονομικές επιλογές του λαού μας, τις παραδόσεις και τις κατακτήσεις του και τις αναπτυξιακές ιδιομορφίες της Κύπρου, φροντίζοντας παράλληλα αυτές να μην αποτελούν τροχοπέδη στην εξυπηρέτηση του πολίτη, στην ανάπτυξη και στις ανταγωνιστικές δυνατότητες της χώρας μας έναντι των άλλων οικονομικών παραγόντων.

Προς αυτή την κατεύθυνση το ΑΚΕΛ υποστηρίζει τα πιο κάτω:

1. Διατήρηση και εκσυγχρονισμό του μικτού συστήματος κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης. Στο επίκεντρο της ανάπτυξης πρέπει να βρίσκεται ο άνθρωπος και οι ανάγκες του και όχι η απολυτοποίηση των νόμων της αγοράς και η ευημερία των αριθμών.
2. Προώθηση μιας πολύπλευρης κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης που να οδηγεί μέσω της συνεχούς προσαρμογής στα τεχνολογικά δεδομένα και της αυξανόμενης παραγωγικότητας και εισαγωγής καινοτομιών σε ικανοποιητικές απολαβές των

εργαζομένων, να διασφαλίζει αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης, ασφάλεια στην εργασία σε ευχάριστο περιβάλλον, ικανοποιητικό ελεύθερο χρόνο και συνθήκες για δημιουργική ψυχαγωγία και εύκολη πρόσβαση στην ποιοτική, πνευματική και πολιτιστική δραστηριότητα.

3. Υπεράσπιση του κοινωνικού χαρακτήρα των οργανισμών δημοσίας ωφελείας.
4. Στήριξη και διαφύλαξη των δικαιωμάτων των εργαζομένων. Ο ρόλος του συνδικαλιστικού κινήματος πρέπει να αναβαθμιστεί ως ένας από τους βασικούς πυλώνες πάνω στους οποίους πρέπει να στηρίζεται το οικοδόμημα μιας σύγχρονης προοδευτικής και δημοκρατικής κοινωνίας. Μέσα σ' αυτά τα πλαίσια το ΑΚΕΛ θα αγωνιστεί μαζί με άλλες κοινωνικές και πολιτικές δυνάμεις για την υπεράσπιση του καθεστώτος της ελεύθερης συλλογικής διαπραγμάτευσης και της συνολολόγησης συλλογικών συμβάσεων. Απορρίπτει τη φιλοσοφία των «ευέλικτων εργασιακών σχέσεων» με την υπογραφή προσωπικών συμβολαίων, καθώς και με την άσκηση ψυχολογικής βίας πάνω στους εργαζομένους.
5. Προώθηση των επενδύσεων στην ανάπτυξη με τρόπο που να επεκτείνουν και να αναβαθμίζουν την αναπτυξιακή υποδομή.
6. Ουσιαστική βελτίωση της παραγωγικότητας μέσα από την τεχνολογική αναβάθμιση, τη βελτίωση της διοίκησης και της διαχείρισης των κυπριακών επιχειρήσεων και τη συνεχή επαγγελματική κατάρτιση.
7. Απόδοση ξεχωριστής σημασίας στην ανάπτυξη των παραγωγικών τομέων της οικονομίας, και ιδιαίτερα της βιομηχανίας, με ιδιαίτερη έμφαση στους τομείς της έρευνας, της τεχνολογίας και των εξειδικευμένων προϊόντων.
8. Προώθηση μιας δικαιότερης εισοδηματικής πολιτικής με αναβαθμισμένες συντάξεις και παροχές, καθώς και εισοδήματα που θα αυξάνονται με ρυθμούς υψηλότερους από την παραγωγικότητα οδηγώντας έτσι σταδιακά σε ανατροπή του

υφιστάμενου συστήματος κατανομής εισοδημάτων, που διευρύνει το χάσμα μεταξύ κερδών και μισθών.

9. Εισαγωγή ενός δικαιότερου φορολογικού συστήματος που θα εισπράττει με βάση το ύψος των εισοδημάτων και των κερδών, που θα αυξήσει τα έσοδα του κράτους και θα βοηθήσει στην υλοποίηση φιλολαϊκών προγραμμάτων.
10. Οικοδόμηση μιας κοινωνίας της απασχόλησης και όχι της ανεργίας. Η ανεργία πρέπει να αντιμετωπιστεί με μια σειρά από μέτρα όπως:
 - α. Επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης.
 - β. Εφαρμογή ολοκληρωμένης πολιτικής για την κατάρτιση του εργατικού δυναμικού.
 - γ. Αντιμετώπιση του φαινομένου της ανεξέλεγκτης έλευσης και εκμετάλλευσης αλλοδαπών εργατών.
 - δ. Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας μέσα από την περαιτέρω μείωση του εργάσιμου χρόνου και την ταυτόχρονη αύξηση της παραγωγικότητας με τελικό στόχο την εβδομάδα των 35 ωρών εργασίας, δίχως αυτό να συνεπάγεται μείωση των απολαβών και των παρεμφερών ωφελημάτων των εργαζομένων. Πρόσθετες ευκαιρίες για νέες θέσεις εργασίας μπορεί να δημιουργηθούν με τη στήριξη της βιομηχανίας με νέα κίνητρα, ιδιαίτερα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.
11. Προστασία, με σχετικές νομοθεσίες και κανονισμούς, των μικρομεσαίων μονάδων στο εμπόριο και τη βιοτεχνική παραγωγή από τη συγκέντρωση και συγκεντρωποίηση τεράστιου όγκου κεφαλαίων από τις εταιρείες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.
12. Προώθηση της αναδιάρθρωσης και αναδόμησης της αγροτικής οικονομίας με στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας, την αύξηση των συνεταιρισμών, τη

μείωση του κόστους ανά παραγόμενη μονάδα και τη μεγιστοποίηση της ανταγωνιστικότητάς της.

Η χάραξη μιας ορθολογικής, ολοκληρωμένης αναπτυξιακής κυβερνητικής αγροτικής πολιτικής, σε στενή συνεργασία με το οργανωμένο αγροτικό κίνημα, πρέπει βασικά να διαλαμβάνει:

- α. Διοχέτευση νέων κεφαλαιουχικών επενδύσεων.
- β. Καταβολή προσπαθειών με τη λήψη πρακτικών μέτρων για μείωση του κόστους της παραγωγής και των επενδυμένων κεφαλαίων.
- γ. Δημιουργία σύγχρονων, βιώσιμων γεωργοκτηνοτροφικών μονάδων.
- δ. Πραγματικές αναδιαρθρώσεις καλλιεργειών με ορθολογική χρήση των υδάτινων πόρων και διαχρονική στήριξη των παραγωγών.
- ε. Ενίσχυση της αγροτικής έρευνας και συνεχής επιμόρφωση των αγροτών.
- στ. Μόνιμη παρακολούθηση των προτιμήσεων της διεθνούς αγοράς και ανάλογος έγκαιρος επαναπροσανατολισμός της αγροτικής παραγωγής.
- ζ. Απλοποίηση δομών εμπορίας και διάθεσης.
- η. Διασφάλιση αγροτικού εισοδήματος.
- θ. Δημιουργία συνθηκών πλήρους απασχόλησης στην ύπαιθρο με επιδότηση παράλληλων παραγωγικών μονάδων.

Ο διάλογος μεταξύ κυβέρνησης - Βουλής - κομμάτων - αγροτικού κινήματος πρέπει να είναι συνεχής και στο κέντρο της προσοχής του να έχει τον αγρότη και γενικά τον κάτοικο της υπαίθρου. Ο διάλογος πρέπει να στηρίζεται στην αντιμετώπιση της αγροτικής οικονομίας με τον ευρύτερο κοινωνικό της ρόλο και σημασία, ώστε ο αγροτικός κόσμος να αισθανθεί έμπρακτα την κοινωνική αλληλεγγύη για τη διατήρηση και αναβάθμιση του πρωτογενούς ευρύτερου γεωργικού τομέα.

13. Ουσιαστική στήριξη για αύξηση των εξαγωγών με ιδιαίτερη βοήθεια στην προσπάθεια για διείσδυση σε νέες αγορές, όπως είναι οι χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και της Αφρικής.
14. Ανάπτυξη νέων προϊόντων και νέων υπηρεσιών που θα σχετίζονται τόσο με τις νέες αυτές αγορές όσο και με τις νέες τάσεις της διεθνούς οικονομίας (π.χ. κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ανάπτυξη λογισμικού για τις νέες λειτουργίες της οικονομίας, όπως ηλεκτρονικό εμπόριο κ.λπ.)

Το ΑΚΕΛ προσβλέπει σε ένα κοινωνικό κράτος, το οποίο μέσω των κατάλληλων αναπτυξιακών σχεδίων και δομών να μπορεί να διασφαλίζει στους πολίτες του:

- α. Βασικές παροχές και εισοδήματα τα οποία να στηρίζουν ένα ικανοποιητικό βιοτικό επίπεδο για όλους τους πολίτες. Προτεραιότητα θα δοθεί στην εξάλειψη του απαράδεχτου φαινομένου της διαβίωσης δεκάδων χιλιάδων ανθρώπων κάτω από το κοινωνικά καθορισμένο επίπεδο φτώχειας.
- β. Υψηλού επιπέδου ιατροφαρμακευτική περίθαλψη μέσα από ένα γενικό σχέδιο υγείας.
- γ. Εισαγωγή και εφαρμογή σύγχρονων προγραμμάτων κοινωνικής στήριξης και ενσωμάτωσης.
- δ. Το ΑΚΕΛ υποστηρίζει τη δημιουργία ενιαίου φορέα δημογραφικής πολιτικής με στόχο τη διαμόρφωση και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος δημογραφικής πολιτικής.
- ε. Κοινωνική ευαισθησία στην αντιμετώπιση των προβλημάτων των γυναικών και των νέων.
- στ. Παροχή υψηλού επιπέδου δωρεάν παιδείας σ' όλες ανεξαιρέτα τις βαθμίδες.

Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου με τη μέχρι σήμερα λειτουργία του έχει δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα με αποτέλεσμα χιλιάδες επενδυτές να χάσουν τις οικονομίες τους. Η πολιτεία οφείλει να λάβει όλα εκείνα τα μέτρα που απαιτούνται για εξυγίανση του θεσμού.

Το ΑΚΕΛ παρακολουθεί στενά τη λειτουργία του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου. Κατά καιρούς έχει υποβάλει προτάσεις που στοχεύουν στην εύρυθμη λειτουργία του ΧΑΚ και στην προστασία των επενδυτών. Προτείνουμε:

1. Αυστηρότερη εφαρμογή της υφιστάμενης νομοθεσίας από τις αρχές του ΧΑΚ.
2. Ενίσχυση του ρόλου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, στελέχωσή της με εξειδικευμένο προσωπικό και άμεση ψήφιση του νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας της.
3. Αυστηρότερα κριτήρια εισαγωγής νέων εταιρειών στο ΧΑΚ.
4. Μείωση ή κατάργηση του χρηματιστηριακού τέλους 0,6% και εισαγωγή φορολογίας κεφαλαιουχικού κέρδους για πάταξη της κερδοσκοπίας και ενθάρρυνση της θεσμικής επένδυσης.
5. Επίσπευση της εισαγωγής του συστήματος αποϋλοποίησης.
6. Εισαγωγή διαφανών διαδικασιών στο ΧΑΚ.
7. Εισαγωγή των Αμοιβαίων Κεφαλαίων .
8. Διεξαγωγή έρευνας για τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν το 1999 και το 2000 και απόδοση ευθυνών εκεί όπου υπάρχουν.
9. Νομοθετική ρύθμιση των δραστηριοτήτων των συμβούλων επενδύσεων.
10. Πάταξη των παραχρηματιστηριακών δραστηριοτήτων.
11. Γνωστοποίηση των κινήσεων των μεγαλομετόχων, προτού προβούν σε πωλήσεις μεγάλων πακέτων μετοχών.

12. Παραχώρηση κινήτρων (φορολογικών κ.ά.) προς τους θεσμικούς επενδυτές και σε επενδυτές του εξωτερικού.
13. Ρύθμιση του θέματος των ιδιωτικών τοποθετήσεων.
14. Ρύθμιση των δραστηριοτήτων και της λειτουργίας των επενδυτικών οργανισμών.
15. Αυστηρός έλεγχος των χρηματιστηριακών συναλλαγών των ατόμων που είναι συνδεδεμένα με δημόσιες εταιρείες.
16. Καταπολέμηση και πάταξη των στημένων παιχνιδιών στο ΧΑΚ.

ΝΕΟΛΑΙΑ

Για το ΑΚΕΛ η νέα γενιά αποτελεί το χρυσό απόθεμα της κοινωνίας μας, είναι το μέλλον και η προοπτική της. Αυτό δεν είναι θέμα που έχει να κάνει μόνο με τον παράγοντα ηλικία. Τη νέα γενιά ως κοινωνική ομάδα τη χαρακτηρίζει η αμφισβήτηση, ο αυθορμητισμός, η αναζήτηση και η ροπή προς την ανανέωση. Η νέα γενιά αποτελεί το πιο δυναμικό κομμάτι της κοινωνίας, γι' αυτό και εξ αντικειμένου είναι ριζοσπαστικό, προοδευτικό στοιχείο και φορέας αλλαγής. Ως εκ τούτου, έχει να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στον εκσυγχρονισμό της κυπριακής κοινωνίας.

Ως πρώτα βήματα για τη βελτίωση των συνθηκών ζωής και δραστηριοποίησης των νέων στην κοινωνία το ΑΚΕΛ προτείνει:

1. Την ποιοτική και ποσοτική αναβάθμιση της συμμετοχής των νέων στα κέντρα λήψης αποφάσεων που τους αφορούν. Η ενεργοποίηση του συντονιστικού και συμβουλευτικού ρόλου του Οργανισμού Νεολαίας, η αναβάθμιση και ενίσχυση του ρόλου των κεντρικών μαθητικών συμβουλίων, των επαρχιακών και της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής των Μαθητών μπορούν να προωθηθούν αμέσως.
2. Τη θεσμοθέτηση της συμμετοχής και παρέμβασης των νέων για τη διαμόρφωση και υλοποίηση πολιτικής, σε ό,τι τους αφορά άμεσα, στην τοπική αυτοδιοίκηση.

3. Την προώθηση της πρότασης για την εκλογή επιτροπών από τους στρατιώτες που σε συνεργασία με τις διοικήσεις θα ασχολούνται με θέματα συνθηκών ζωής και ψυχαγωγίας.
4. Για την απόκτηση στέγης από τα νέα ζευγάρια, που είναι ένα από τα πιο φλέγοντα ζητήματα που αντιμετωπίζουν, εισηγούμαστε:
 - α. Τη διεύρυνση των προγραμμάτων, την προσαρμογή των κριτηρίων στα νέα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα και τη βελτίωση των όρων δανειοδότησης από τον Οργανισμό Χρηματοδότησης Στέγης και τον Οργανισμό Ανάπτυξης Γης.
 - β. Την επιστροφή της αξίας του ΦΠΑ από την ανέγερση της πρώτης ιδιόκτητης κατοικίας κόστους μέχρι πενήντα χιλιάδες λίρες.
 - γ. Το διαχωρισμό οικοπέδων σε κρατική γη και παραχώρησή τους σε νεαρά ζευγάρια σε τιμή κόστους.
 - δ. Την επιχορήγηση από το κράτος του επιτοκίου για την αποπληρωμή τυχόν δανείου για οικιστικούς σκοπούς, καθώς και την παραχώρηση εφάπαξ χορηγίας σε άπορα νεαρά ζευγάρια.
5. Για την ανεργία, που επηρεάζει κατά ένα μεγάλο ποσοστό τους νέους, πέρα από τις αποφάσεις που θα πρέπει να ληφθούν σε επίπεδο οικονομικής πολιτικής, εισηγούμαστε:
 - α. Την αναβάθμιση του επαγγελματικού προσανατολισμού στα σχολεία.
 - β. Την ενεργοποίηση της μόνιμης επιτροπής για την παρακολούθηση του προβλήματος της ανεργίας ανάμεσα στους απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
6. Η ευνοιοκρατία και η αναξιοκρατία αποτελούν κοινωνική μάστιγα που συνθλίβει τα όνειρα και τις προσδοκίες των νέων και πρέπει να αντιμετωπιστούν. Η υιοθέτηση,

όμως, μιας σειράς μέτρων, νομοθετικών και άλλων ρυθμίσεων μπορεί να χαλιναγωγήσει το πρόβλημα. Προς τούτο προτείνεται:

- α. Η καθιέρωση διαφανών διαδικασιών και μετρήσιμων κριτηρίων για ζητήματα προσλήψεων, αποσπάσεων, μεταθέσεων και προαγωγών στη δημόσια υπηρεσία.
 - β. Η ενίσχυση και διεύρυνση των αρμοδιοτήτων και εξουσιών του Επιτρόπου Διοικήσεως.
 - γ. Η επιλογή των εφέδρων υπαξιωματικών και αξιωματικών στην Εθνική Φρουρά μέσα από αδιάβλητες γραπτές εξετάσεις λαμβάνοντας υπόψη και τα ακαδημαϊκά προσόντα του υποψήφιου.
 - δ. Η καθιέρωση διαδικασίας για εκ περιτροπής θητεία σε φυλάκια πρώτης γραμμής, έτσι ώστε να μην υπάρχουν μονίμως αδικημένοι στην Ε.Φ.
7. Παράλληλα με όλα αυτά, το ΑΚΕΛ προτείνει για τους νέους:
- α. Τον εκσυγχρονισμό και τον εκδημοκρατισμό της παιδείας, την υιοθέτηση ενός νέου συστήματος φοιτητικής πρόνοιας και υποτροφιών με αυξημένα κονδύλια, την επέκταση και την αναβάθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
 - β. Την επέκταση της υποδομής για τη δημιουργική απασχόληση των νέων.
 - γ. Την προληπτική αντιμετώπιση μιας σειράς προβλημάτων που αντιμετωπίζει η νεολαία με πρώτο αυτό των ναρκωτικών, υιοθετώντας ολοκληρωμένη πολιτική.

Το ΑΚΕΛ επιδιώκει την αγωνιστική στράτευση των νέων για δράση ενάντια στους όποιους απάνθρωπους μηχανισμούς της κοινωνίας, ενάντια στην παθητικότητα, έτσι ώστε η συλλογική δράση και η κοινωνική αλληλεγγύη να υποκαταστήσουν τον ατομικισμό και τον εγωκεντρισμό. Προτάσσουμε την κοινωνική ευαισθησία ενάντια στην αναληθσία και τη δίψα για το κέρδος.

ΓΥΝΑΙΚΑ

Η ανανέωση και ο εκσυγχρονισμός της πολιτικής και της κοινωνίας χρειάζεται την ενεργό συμμετοχή ανδρών και γυναικών. Θεμελιώδης αρχή της δημοκρατίας και του σεβασμού του ανθρώπου σε μια κοινωνία πρέπει να αποτελεί η ισότητα μεταξύ των γυναικών και των ανδρών. Σε μια εποχή που η ισοτιμία σε όλα τα επίπεδα της ζωής ως βασικό ανθρώπινο δικαίωμα παίρνει μια νέα διάσταση η αναγκαιότητα αυτή προβάλλει μπροστά μας όσο ποτέ άλλοτε πολύ επιτακτικά. Οι γυναίκες, που χαρακτηρίζονται από την ευαισθησία του ατόμου που δίνει ζωή, έχουν τη δυνατότητα να συμβάλουν στην οικοδόμηση μιας πιο ανθρώπινης κοινωνίας.

Η δική μας πρόταση θεωρεί ότι τα δικαιώματα των γυναικών είναι αναπόσπαστο κομμάτι των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και αποτελούν μέρος του οράματος του ΑΚΕΛ για μια πιο δίκαιη, πιο ανθρώπινη κοινωνία. Συγκεκριμένα προτείνουμε:

1. Η πολιτεία να δημιουργήσει τις αντικειμενικές και υποκειμενικές προϋποθέσεις, για να καταστεί η γυναίκα ενεργός και διεκδικητικός πολίτης. Αυτό θα επιτευχθεί με την καταπολέμηση των αναχρονιστικών αντιλήψεων και την ανατροπή των στερεότυπων ρόλων, καθώς και με την προώθηση συγκεκριμένων μέτρων και την εφαρμογή πολιτικής στήριξης της γυναίκας, έτσι που να είναι έτοιμη να αντεπεξέλθει στους πολλαπλούς της ρόλους.
2. Η ισότιμη συμμετοχή της γυναίκας στη δημόσια και πολιτική ζωή θα πρέπει να αντιμετωπιστεί από όλους ως θέμα ουσίας και όχι μόνο ως θέμα αριθμητικό. Στόχος πρέπει να είναι η δημιουργία εκείνων των προϋποθέσεων που θα δίνουν την ευκαιρία στη γυναίκα να συναγωνιστεί ισότιμα τον άνδρα με αποκλειστικά κριτήρια ανέλιξης τις γνώσεις και τις ικανότητές της, έτσι που να βρει τη θέση της σ' όλους τους φορείς εξουσίας και τα κέντρα λήψης αποφάσεων.

3. Να καταβληθούν εντατικές προσπάθειες για εξάλειψη των διακρίσεων στην οικονομική ζωή. Βοηθητική προς αυτή την κατεύθυνση θα είναι η θέσπιση νομοθεσίας που να κατοχυρώνει την ισότητα ευκαιριών ανάμεσα σε άνδρες και γυναίκες στην πρόσληψη, προαγωγή και επαγγελματική κατάρτιση. Να ενταθούν οι προσπάθειες για εφαρμογή στην πράξη του νόμου για ίση αμοιβή για εργασία ίσης αξίας.
4. Να ενισχυθεί και να αναβαθμιστεί ο Εθνικός Μηχανισμός για τα Δικαιώματα της Γυναίκας ως συλλογικός φορέας συζήτησης και λήψης αποφάσεων για ζητήματα που αφορούν την ισότητα.
5. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης να δημιουργήσει γενική διεύθυνση που να εποπτεύει τη σταδιακή εφαρμογή της ισότητας σε όλους τους τομείς ενθαρρύνοντας δημόσιους αλλά και ιδιωτικούς οργανισμούς να υιοθετήσουν πολιτικές ισότιμης συμμετοχής.
6. Να προωθηθεί η δημιουργία επιτροπής ίσων ευκαιριών ως μηχανισμού και θεσμού πρακτικής και αποτελεσματικής εφαρμογής των νόμων για την ισότητα.
7. Να προωθηθούν εκστρατείες στην κοινωνία μέσα από την παιδεία και άλλως πως, για να εκλείψουν οι αντιλήψεις που θέλουν τη γυναίκα να λειτουργεί μόνο στο σπίτι και την οικογένεια ή που την αντιμετωπίζουν και την προβάλλουν ως σεξουαλικό αντικείμενο.
8. Να εισαχθεί ο θεσμός της γονικής άδειας και για τους δύο γονείς. Αυτή να παρέχεται μετά τη λήξη της άδειας μητρότητας.
9. Να εγκύψουν η πολιτεία και η κοινωνία με περισσότερο ενδιαφέρον και στοργή στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν ειδικές ομάδες γυναικών.

ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ

Μια κοινωνία κρίνεται πόσο σύγχρονη είναι και από τη συμπεριφορά της απέναντι στα άτομα της τρίτης ηλικίας. Η κοινωνία που είναι γενναιόδωρη προς εκείνους που μέσα σε ιδιαίτερα αντίξοες συνθήκες πρόσφεραν τους κόπους μιας ολόκληρης ζωής για την ευημερία και πρόοδο του τόπου και για τις οικογένειές τους είναι κοινωνία σύγχρονη και πολιτισμένη.

Μια σύγχρονη κοινωνία, όπως την οραματίζεται το ΑΚΕΛ, δεν προσφέρει στους ηλικιωμένους μόνο θεωρητική στήριξη, αγάπη και αλληλεγγύη που είναι άλλωστε και βασική της υποχρέωση· προσφέρει λύσεις στα υπαρκτά προβλήματα που παρουσιάζονται καθημερινά.

Ως ελάχιστη ανταπόδοση στα τόσα πολλά που μας έχουν προσφέρει το ΑΚΕΛ προτείνει:

1. Το σύστημα παροχής της κοινωνικής σύνταξης έγινε ευνοϊκά αποδεκτό από το λαό και αποτελεί ένα βήμα προς τα εμπρός. Παρ' όλο που τα μέτρα που έχουν εισαχθεί μέχρι σήμερα κρίνονται ως θετικά, το επίπεδο των συντάξεων είναι τόσο χαμηλό, που δε διασφαλίζει το ελάχιστο αποδεκτό επίπεδο διαβίωσης. Αποτέλεσμα είναι πολλοί ηλικιωμένοι να ζουν κάτω από τα επίπεδα φτώχειας.
2. Το ΑΚΕΛ εισηγείται την αύξηση όλων των συντάξεων. Η αύξηση αυτή μπορεί να επιτευχθεί αφενός μέσα από τον εκσυγχρονισμό του συστήματος εισφορών προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων και αφετέρου από τον κρατικό προϋπολογισμό. Να αυξηθούν τα ποσά που δίνονται ως δημόσιο βοήθημα σε όσους δε δικαιούνται σύνταξη.
3. Η εισαγωγή των προγραμμάτων κατ' οίκον φροντίδας ηλικιωμένων έλυσε μια σειρά από προβλήματα και ιδιαίτερα απέτρεψε την ιδρυματοποίηση πολλών ηλικιωμένων. Αυτού του είδους η φροντίδα χρειάζεται να επεκταθεί, να τεθεί πάνω σε οργανωμένη βάση, να εμπλουτιστεί με ιατρική και ψυχολογική στήριξη, με

εκδρομές και μεταφορά από και προς ανοικτά κέντρα απασχόλησης ηλικιωμένων κ.λπ.

4. Η ιδρυματική φροντίδα προς τα άτομα της τρίτης ηλικίας είναι ποσοτικά ανεπαρκής και ποιοτικά υποβαθμισμένη. Το κράτος οφείλει να στηρίξει την προαγωγή ιδρυματικής πολιτικής από τους δήμους και άλλους φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης. Θεωρούμε προτεραιότητα την ίδρυση και λειτουργία ανοικτών κέντρων παραγωγικής απασχόλησης και ψυχαγωγίας ηλικιωμένων από όλους τους δήμους και τα μεγάλα περιφερειακά κέντρα της υπαίθρου. Παράλληλα να επιδιωχθεί η βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών στα ιδιωτικά γηροκομεία με αναβάθμιση του ελέγχου από το κράτος και την παροχή κινήτρων.
5. Κατάρτιση προγραμμάτων ενεργού συμμετοχής ηλικιωμένων στα κοινωνικά δρώμενα. Το κράτος, η τοπική αυτοδιοίκηση και άλλα οργανωμένα σύνολα οφείλουν να καταρτίσουν προγράμματα κοινωνικής δραστηριοποίησης των ηλικιωμένων (π.χ. δημιουργία ομίλων και λεσχών, λειτουργία ομάδων φροντίδας και στήριξης κ.ά.). Μ' αυτό τον τρόπο θα αποφεύγεται η ιδρυματοποίησή τους.
6. Να εκπονηθούν σχέδια διακοπών για ηλικιωμένους και να επεκταθεί ο θεσμός της κάρτας συνταξιούχων, ώστε να καλύπτει διακίνηση, είσοδο με έκπτωση σε θέατρα, κινηματογράφους, στάδια κ.λπ.

ΠΑΙΔΕΙΑ

Για να διαδραματίσει η εκπαίδευση προοδευτικό ρόλο σε μια σύγχρονη κοινωνία, χρειάζεται να είναι δημοκρατική, να παρέχει ίσες ευκαιρίες, να εξισώνει τις δυνατότητες επιτυχίας, να αντικρίζει το εκπαιδευτικό σύστημα ως ενιαίο σύνολο, να στηρίζεται πάνω σε επιστημονικές μελέτες και παιδαγωγικές έρευνες και να διασφαλίζει την ουσιαστική συμμετοχή όλων των εκπαιδευτικών, πολιτικών και κοινωνικών φορέων στη διαμόρφωσή της.

Η πρόταση του ΑΚΕΛ στοχεύει σε μια σύγχρονη εκπαίδευση με ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα και ανθρωπιστικό περιεχόμενο. Συνδυάζει τον κοινωνικομορφωτικό χαρακτήρα της με την ανάπτυξη της ποιοτικής της διάστασης, ώστε να ανταποκρίνεται στο διεθνοποιούμενο περιβάλλον του 21^{ου} αιώνα.

Σε μια σύγχρονη κυπριακή κοινωνία το ΑΚΕΛ θεωρεί ότι η εκπαίδευση πρέπει να ικανοποιεί τις πιο κάτω παραμέτρους:

1. Η παιδεία να αντιμετωπίζεται ως βασικό κοινωνικό αγαθό το οποίο πρέπει να διασφαλίζεται με τη δημόσια δωρεάν εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες.

Το κράτος να εγγυάται την ποιότητα της δημόσιας εκπαίδευσης και τη διασφάλιση των μορφωτικών ευκαιριών με την ελεύθερη πρόσβαση στη μόρφωση και τη διάβιου εκπαίδευση. Η πρόταση του ΑΚΕΛ δίνει προτεραιότητα στη δημιουργία μέσα από την παιδεία ανθρώπων με ολοκληρωμένη προσωπικότητα που να εμφορείται από τις αξίες της δημοκρατίας, της ισότητας, της αλληλεγγύης, και της κοινωνικής δικαιοσύνης, με βάση τις οποίες οι εκπαιδευτικοί θεσμοί κρίνονται από το κοινωνικό σύνολο.

2. Η εκπαίδευση να είναι πολυπολιτισμική και να συνδέει δημιουργικά και γόνιμα την εθνική παράδοση με τη γνώση του πολιτισμού των άλλων. Να συμβάλλει στη διαμόρφωση των κοινών οικουμενικών αξιών της δημοκρατίας, της ειρήνης, της οικολογικής συνείδησης σ' ένα νέο, ανοικτό περιβάλλον πολιτισμικού πλουραλισμού. Να ενισχύει την κοινωνική αλληλεγγύη διδάσκοντας πώς να συνυπάρχουμε και να συμβιώνουμε.

3. Να εκφράζει τα σύγχρονα δεδομένα που δημιουργούνται. Συγκεκριμένα:

Στον πολιτικό τομέα

Η εκπαίδευση πρέπει να φρονηματίζει τους νέους διδάσκοντάς τους την ιστορική αλήθεια για τα τραγικά γεγονότα του 1974 και άλλα γεγονότα της νεότερης ιστορίας της

Κύπρου προετοιμάζοντάς τους να ζήσουν σε μια ενωμένη και ομόσπονδη Κύπρο. Γι' αυτό, θα πρέπει να γίνει αναθεώρηση και εμπλουτισμός των σχολικών εγχειριδίων και των αναλυτικών προγραμμάτων της ιστορίας, ούτως ώστε να αποδίδεται ολοκληρωμένα η ιστορική πραγματικότητα.

Χρειάζεται επίσης να γίνουν βήματα για την ουσιαστική αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν από τις νέες διεθνείς πραγματικότητες, ιδιαίτερα ενόψει της πορείας της Κύπρου προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στον κοινωνικοοικονομικό τομέα

Η εκπαίδευση πρέπει να συνδεθεί με τις προσπάθειες για οικονομική ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό της κυπριακής οικονομίας.

Στη γνωσιολογία που χαρακτηρίζει το εκπαιδευτικό μας σύστημα πρέπει να προστεθεί και να δοθεί έμφαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, νοητικών ικανοτήτων με στόχο τη διαπαιδαγώγηση ελεύθερων και δημιουργικών πολιτών με έντονο το στοιχείο της κριτικής αντιμετώπισης των πραγμάτων, της κατανόησης της κοινωνικής αποστολής, του εργασιακού ήθους κ.λπ.

Στον επιστημονικό και τεχνολογικό τομέα

Η σύγχρονη εποχή χαρακτηρίζεται από μια εκρηκτική ανάπτυξη τόσο της επιστήμης όσο και της τεχνολογίας. Τα επιστημονικά επιτεύγματα από τη μια αλλά και οι νέες δυνατότητες και προοπτικές που δημιουργούνται με τη ραγδαία ανάπτυξη των νέων και επαναστατικών μέσων επικοινωνίας θα επηρεάσουν πολλές κοινωνικές διεργασίες.

Η σημερινή εκπαίδευση χρειάζεται ριζική αλλαγή στους στόχους, τη δομή και στις διαδικασίες της, καθώς και αλλαγή στην υλικοτεχνική της βάση, για να βοηθήσει τους πολίτες αλλά και ολόκληρες κοινωνίες να συμπορευτούν με τις επαναστατικές αλλαγές και να μην υποβαθμιστούν ή περιθωριοποιηθούν.

Το σχολικό πρόγραμμα χρειάζεται ολοκλήρωση, για να καλύπτει όλες τις πτυχές της ζωής. Το σύγχρονο σχολείο πρέπει να δημιουργεί οικολογική, οικονομική και νομική συνείδηση και πνεύμα ειρήνης και κατανόησης των οικουμενικών προγραμμάτων.

Επίσης επιβάλλεται η καθολική εισαγωγή των ηλεκτρονικών υπολογιστών στην εκπαίδευση με τελικό στόχο ένας μαθητής-ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής, η ουσιαστική αξιοποίηση του διαδικτύου και η ενίσχυση της διδασκαλίας της δεύτερης ξένης γλώσσας στο γυμνάσιο και το λύκειο, σύμφωνα, άλλωστε, με τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στο διοικητικό τομέα

Για να ανταποκρίνεται η κυπριακή εκπαίδευση στις σύγχρονες απαιτήσεις για σχεδιασμό, οργάνωση και αξιολόγηση του τρόπου λειτουργίας και των αποτελεσμάτων, απαιτείται η αναδόμηση του συστήματος, ο εκσυγχρονισμός της διοίκησης της παιδείας, η δημιουργία νέων υπηρεσιών πάνω σε οριζόντια διατμηματική δομή και η αποκέντρωση.

Οι εκπαιδευτικοί πρέπει μέσα από συνεχή προγράμματα επιμόρφωσης να αναπτύσσουν προσόντα / δεξιότητες που να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις. Καμιά εκπαιδευτική μεταρρύθμιση δεν μπορεί να πετύχει, αν δεν εξασφαλιστεί η συμμετοχή και η συνεργασία των εκπαιδευτικών.

4. Στην ανατολή του 21^{ου} αιώνα η παιδεία στην Κύπρο έχει ανάγκη από μια νέα πορεία, η οποία να στηρίζεται στο όραμα, τη στρατηγική και τη συλλογική προσπάθεια. Βασικές προϋποθέσεις για να υπάρξει ποιοτική αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός στη δημόσια εκπαίδευση στην Κύπρο του 2000, είναι η δραστική αύξηση των δαπανών για την παιδεία και την έρευνα και μια συνολική προοδευτική μεταρρύθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος τόσο στη δομή όσο και

στο περιεχόμενο δίδοντας προτεραιότητα στη δημιουργία επαρκούς και σύγχρονης υλικοτεχνικής υποδομής. Μια μεταρρύθμιση η οποία θα προωθήσει ριζοσπαστικές τομές στην εκπαίδευση και θα ανοίγει μέτωπα εναντίον της συντήρησης, του αναχρονισμού και της οπισθοδρόμησης.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω δεδομένα, πρέπει να προωθηθούν αλλαγές που να αγκαλιάζουν όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης από την προδημοτική μέχρι το πανεπιστήμιο:

1. Η προδημοτική εκπαίδευση πρέπει να επεκταθεί, ώστε να καλύπτει μέσα από μια δημόσια και δωρεάν παροχή όλα τα παιδιά από τριών χρονών. Η προδημοτική πρέπει να θεσμοθετηθεί και ο τελευταίος χρόνος πριν την εισδοχή στο δημοτικό να ενταχθεί στην υποχρεωτική εκπαίδευση.
2. Ο θεσμός του ολοήμερου δημοτικού σχολείου αποτελεί μια σημαντική εκπαιδευτική καινοτομία και συντρέχουν σοβαροί εκπαιδευτικοί και κοινωνικοί λόγοι για την εφαρμογή του. Πρέπει να στηριχτεί σε έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό, στην αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή και σ' ένα ολοκληρωμένο και αναβαθμισμένο πρόγραμμα.
3. Το ενιαίο δωδεκάχρονο σχολείο, που θα είναι αυτόνομο και δημοκρατικό, θα πρέπει να είναι ο στόχος για τη βασική γενική υποχρεωτική εκπαίδευση.
4. Η γενική λυκειακή (ΓΛ) βαθμίδα και η τεχνική / επαγγελματική εκπαίδευση (ΤΕΕ), πρέπει να αναδομηθούν και εκσυγχρονιστούν, στηριγμένες στην ελεύθερη επιλογή και τις σύγχρονες αντιλήψεις ότι ο όρος «γενική ανθρωπιστική παιδεία» έχει ένα ευρύτερο περιεχόμενο, το οποίο ενσωματώνει και την τεχνολογική γνώση. Η ποιοτική αναβάθμιση με την εισαγωγή και νέων σύγχρονων προγραμμάτων και μεθόδων δουλειάς πρέπει να οδηγήσει σταδιακά στην επιτυχή ενοποίηση των δύο τύπων σχολείων. Σε όλους τους απόφοιτους της ΓΛ και της ΤΕΕ πρέπει να

προσφέρονται διέξοδοι προς την τριτοβάθμια εκπαίδευση και σε μεταλυκειακά ιδρύματα επαγγελματικής ειδίκευσης και κατάρτισης.

5. Η τριτοβάθμια εκπαίδευση αποτελεί τον κύριο άξονα γύρω από τον οποίο θα περιστραφεί η προσπάθεια για ανταπόκριση στις προκλήσεις των καιρών. Η ελεύθερη πρόσβαση, η καθολίκευση και η σύνδεση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης με την κοινωνία και τις ανάγκες της αποτελεί στη σύγχρονη εποχή μια επιτακτική αναγκαιότητα. Η διαμόρφωση μιας ενιαίας τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, θεσμοθετημένης, διοικητικά και ακαδημαϊκά αυτόνομης, η οποία να περιλαμβάνει το Πανεπιστήμιο Κύπρου (το οποίο πρέπει να επεκταθεί με την ίδρυση νέων σχολών και νέων τμημάτων, ώστε να καλύψει όλο το εύρος των επιστημών), το νέο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών και Τεχνών, όπως και άλλες σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αποτελεί στην εποχή της έκρηξης της γνώσης και της τεχνολογίας απαραίτητη αναγκαιότητα και μια σημαντική επένδυση με άμεσες και μακροπρόθεσμες θετικές επιπτώσεις στην πρόοδο και ανάπτυξη ολόκληρης της κοινωνίας.

Άλλες προτάσεις του ΑΚΕΛ είναι:

1. Το Εκπαιδευτικό Συμβούλιο να αναδομηθεί και να διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο στη μελέτη και χάραξη της εκπαιδευτικής πολιτικής.
2. Δημιουργία νέων θεσμικών οργάνων, υπεύθυνων για την ανάπτυξη της παιδείας (π.χ. συμβούλιο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και διαμόρφωσης ανάπτυξης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης).
3. Ανάπτυξη ερευνητικών διαδικασιών στους τομείς της εκπαίδευσης, της τεχνολογίας και της επιστήμης. Αυτή να στηριχθεί από την πολιτεία και να αποτελέσει συστατικό στοιχείο του εκπαιδευτικού συστήματος. Να αναπτυχθεί ο

θεσμός των ερευνητικών ινστιτούτων και ερευνητικών μονάδων σε περιοχές υψηλής εθνικής προτεραιότητας.

4. Ανάπτυξη του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών ως αυτόνομου φορέα στήριξης των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών και ως φορέα άσκησης φοιτητικής πρόνοιας που να καλύπτει του φοιτητές στην Κύπρο αλλά και στο εξωτερικό.
5. Καθιέρωση μηχανισμού για τη συνεχή και μόνιμη αξιολόγηση του εκπαιδευτικού συστήματος.
6. Διασφάλιση του δικαιώματος στη χορηγία και για τους φοιτητές των αξιολογημένων-πιστοποιημένων κλάδων των ιδιωτικών σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
7. Να επεκταθεί η υφιστάμενη νομοθεσία που αφορά την ιδιωτική τριτοβάθμια εκπαίδευση με τρόπο που να διασφαλίζει την ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης και να εισάγει την αρχή του μη κερδοσκοπικού οργανισμού.

ΥΓΕΙΑ

Ο τομέας της υγείας και το επίπεδο ιατρικών υπηρεσιών που προσφέρονται στον μέσο πολίτη αποτελεί, μαζί με την παιδεία, ίσως τους πιο βασικούς δείκτες κοινωνικής ευημερίας αλλά και το βασικότερο γνώρισμα και αποδεικτικό στοιχείο σεβασμού του πολίτη από μια σύγχρονη και καλά οργανωμένη πολιτεία.

Η υγεία στο σύνολο της αλλά και οι επιμέρους τομείς της είναι κοινωνικό δικαίωμα στις σύγχρονες κοινωνίες και από τον τρόπο που αυτή προσφέρεται στον απλό πολίτη αποδεικνύει την ύπαρξη ή την απουσία κοινωνικών ευαισθησιών. Το ΑΚΕΛ διαπιστώνει και προτείνει τα πιο κάτω για τον εκσυγχρονισμό του τομέα της υγείας:

1. Στον τόπο μας αποτελεί επικίνδυνο και απαράδεκτο αναχρονισμό η μη ριζική αναδιάρθρωση και ριζοσπαστική ανασυγκρότηση μέχρι σήμερα του τομέα της

υγείας. Το ξεπερασμένο από το χρόνο αλλά και από τη βασική του φιλοσοφία και οργάνωση αποικιακό σύστημα υγείας, που εξυπηρετούσε την κυπριακή κοινωνία κατά τις πολύ προηγούμενες δεκαετίες, αποτελεί μέχρι σήμερα, όσο και αν ηχεί παράξενα, τη βασική οργανωτική δομή του τομέα υγείας στον τόπο μας. Οι αποσπασματικές, τυχαίες και χωρίς βασικό στόχο και κατεύθυνση διορθωτικές κινήσεις στο υφιστάμενο σύστημα, το μπάλωμα και η σπασμωδικότητα στην αντίκριση των προβλημάτων που κατά καιρούς αναφύονται χαρακτηρίζουν τη μέχρι σήμερα διαχείριση αυτού του ευαίσθητου τομέα. Αυτού του είδους οι χειρισμοί, στους οποίους προστίθενται συχνά και οι πολιτικές σκοπιμότητες των εκάστοτε κυβερνήσεων, είχαν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία του σημερινού προβληματικού και, τόσο από επιστημονικής όσο και από οικονομικής και διοικητικής πλευράς, ανεπαρκούς συστήματος υγείας στον τόπο μας.

2. Η εφαρμογή ενός σύγχρονου, καθολικού, ευέλικτου, αποδοτικού, σε ψηλά επιστημονικά επίπεδα και οικονομικά εφικτού Εθνικού Συστήματος Υγείας θα πρέπει να αποτελέσει ένα από τα πρωταρχικά μέληματα και στόχους μιας φιλολαϊκής διακυβέρνησης, που θα στοχεύει στον ανθρωποκεντρικό εκσυγχρονισμό της κοινωνίας. Θα πρέπει να γίνει κατανοητό από όλους πως η ανεπάρκεια του σημερινού συστήματος υγείας, οι αδυναμίες και ελλείψεις του, τραυματίζουν πάνω από όλα και κυρίως την υγεία αλλά και την αξιοπρέπεια και το αίσθημα ισότητας και δικαιοσύνης των ασθενέστερων στρωμάτων του λαού, που δεν έχουν δυνατότητες άλλων διεξόδων ή υπαλλακτικών λύσεων. Ο σύγχρονος πολίτης μέσα σε μια δημοκρατική και πολιτισμένη κοινωνία απαιτεί δικαιωματικά όπως απολαμβάνει υψηλών επιπέδων παροχή φροντίδας υγείας, τη στιγμή που τη χρειάζεται. Ο απλός πολίτης δεν επιτρέπεται να εκλιπαρεί κανέναν και δεν οφείλει

υποχρέωση σε κανέναν για ό,τι το σύστημα υγείας του παραχωρεί και του προσφέρει, γιατί είναι κοινωνικό του δικαίωμα και κατάκτηση.

3. Θα πρέπει αποφασιστικά και αμέσως να θεσμοθετηθούν εκείνα τα απαραίτητα διοικητικά μέτρα, ώστε ο τομέας της υγείας να απαγκιστρωθεί από εξωγενείς και άσχετες επιδράσεις και να ξεφύγει από το αρρωστημένο σύστημα αναξιοκρατίας και ρουσφετιού, το οποίο παράγουν και συντηρούν οι ανεπάρκειες και τα κενά στη νομοθεσία αλλά και η μεροληπτική συμπεριφορά έναντι των πολιτών αυτών που κυβερνούν και αυτών που διαχειρίζονται το σύστημα.
4. Αμετακίνητος στόχος για κάθε ευνομούμενη και ευαίσθητη κοινωνία θα πρέπει να είναι η υιοθέτηση όλων των συγχρόνων επιτευγμάτων της επιστήμης και τεχνολογίας, ώστε η προληπτική ιατρική να αποτελεί τον έναν από τους δύο συστατικούς πυλώνες στον τομέα της υγείας. Η προληπτική ιατρική με όλα όσα περικλείει αυτός ο όρος αποτελεί σήμερα την εμπροσθοφυλακή στο δύσκολο αγώνα για επίτευξη ψηλών επιπέδων υγείας για όλους. Ακόμα και για λόγους καθαρά οικονομικούς έχει αποδειχθεί ότι τα έξοδα στον τομέα των προληπτικών μέτρων υγείας αξιολογούνται ως μια επένδυση άκρως αποδοτική.
5. Το σύστημα υγείας στον τόπο μας οφείλει να υπερβεί τάχιστα συγκεκριμένες αρνητικές του υποδομές. Ένα σύγχρονο σύστημα υγείας οφείλει να απευθύνεται σε όλους τους πολίτες, ανεξάρτητα από την οικονομική τους κατάσταση, και όχι επιλεκτικά σε ορισμένα στρώματα του πληθυσμού. Βαρύνουσα σημασία έχει επίσης και η ταχύτητα με την οποία εξυπηρετούνται οι ασθενείς, ανεξάρτητα από την πολιτική, οικονομική ή κοινωνική τους υπόσταση. Μόνο με αυτό τον τρόπο υπάρχει ελπίδα ελαχιστοποίησης των κοινωνικών διακρίσεων που αποτελούν τη βασική αρνητική διάσταση στον τομέα.

6. Οι δαπάνες της παροχής υπηρεσιών υγείας από το Σχέδιο Υγείας πρέπει να επιμεριστούν στους πολίτες όχι ισοπεδωτικά αλλά σε άμεση σχέση με την οικονομική και εισοδηματική τους κατάσταση και με διακηρυγμένη την κοινωνική διάθεση της πολιτείας να είναι αλληλέγγυα προς τα ασθενέστερα κοινωνικά στρώματα. Να απαλλαγούν από την καταβολή εισφοράς τα χαμηλά εισοδηματικά στρώματα.
7. Αποτελεί αναχρονισμό ο κάθετος διαχωρισμός του συστήματος υγείας στον τόπο μας σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα χωρίς καμιά οργανωτική αλλά και επιστημονική αλληλοσυμπλήρωση ή διασύνδεσή τους. Το υπάρχον ιατρικό προσωπικό αλλά και οι συνολικές υπηρεσίες υγείας τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημοσίου τομέα αποτελούν εθνικό πλούτο και θα πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση όλων των πολιτών κάτω από τη σκέπη ενός σύγχρονου και αποδοτικού ενιαίου συστήματος υγείας .
8. Η αναδιοργάνωση του Υπουργείου Υγείας και η μετατροπή του από απλό εργοδότη του δημόσιου τομέα υγείας σε συντονιστικό όργανο και ρυθμιστή των θεμάτων υγείας τόσο του δημόσιου όσο και του ιδιωτικού τομέα πρέπει να αποτελέσει το αντικείμενο μιας ριζοσπαστικής μεταρρύθμισης. Για την ολοκλήρωση του επιτελικού ρόλου των υπηρεσιών του Υπουργείου Υγείας απαιτούνται μέτρα αναδιοργάνωσης των ιδίων των υπηρεσιών του αλλά και μεταστροφή της συνολικής φιλοσοφίας στον τρόπο αντίκρισης των προβλημάτων υγείας.
9. Το Εθνικό Σχέδιο Υγείας στον τόπο μας, λόγω έλλειψης της απαραίτητης πολιτικής βούλησης, δεν έχει γίνει ακόμα πραγματικότητα. Απαιτείται αμέσως η υιοθέτηση ενός μελετημένου χρονοδιαγράμματος (6-12 μήνες) για τη σταδιακή εφαρμογή όλων των επιμέρους διευθετήσεων που περιλαμβάνονται στις κατά καιρούς

μελέτες για το Εθνικό Σχέδιο Υγείας, λαμβάνοντας πάντα υπόψη τη δυνατότητα αναστρεψιμότητας αυτών των διευθετήσεων, στις περιπτώσεις που η εφαρμογή τους αποδεικνύεται μη αποδοτική με την πάροδο του χρόνου. Κάθε καθυστέρηση στην έναρξη εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Υγείας πλήττει καίρια την υγεία του λαού μας και αυξάνει τις δαπάνες για τυχόν μελλοντική εφαρμογή του. Παραδίδει σταδιακά τον τομέα της υγείας στα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα. Τα κενά που είτε σκόπιμα είτε όχι δημιουργούνται από την έλλειψη σύγχρονου και αποδοτικού Σχεδίου Υγείας έρχεται να συμπληρώσει η ιδιωτική επιχειρηματικότητα. Θα αποτελούσε τραγικό σφάλμα αλλά και κοινωνική οπισθοδρόμηση να αφηθεί ο τομέας της υγείας στα χέρια της ιδιωτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας και ιδιαίτερα με την ανάμειξη ξένων πολυεθνικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της υγείας.

10. Η ίδρυση ιατρικής σχολής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, καθώς και πανεπιστημιακού νοσοκομείου, να προωθηθεί τάχιστα, ώστε να καταστεί δυνατό να αντιμετωπίζονται στην Κύπρο όλες οι ανάγκες που έχουν οι πολίτες ως προς την υγεία.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ο πολιτισμός με την ευρεία του έννοια διαπερνά κάθε πλευρά της ζωής. Δεν είναι τυχαίο ότι η πίστη και η προσήλωση στη δημοκρατία θεωρούνται σημαντικό χαρακτηριστικό ενός πολιτισμένου λαού. Ο πολιτισμός διαμορφώνει τις πνευματικές, υλικές και ηθικές αξίες του λαού, τα αισθητικά κριτήριά του, τα πρότυπά του, την ποιότητα και οργάνωση της εργασίας του, του ελεύθερου του χρόνου, τη στάση του απέναντι στη φύση και τους άλλους λαούς, το σεβασμό του προς ό,τι σημαντικό και καταξιωμένο υπάρχει στην τοπική, εθνική και πανανθρώπινη κληρονομιά, τη θέλησή του να εργαστεί για το παρόν και το μέλλον της χώρας του και της ανθρωπότητας.

Η κυπριακή κοινωνία έχει ανάγκη από πολιτιστικές αξίες και αρχές που θα δίνουν όραμα, περιεχόμενο και προοπτική στον άνθρωπο. Που θα τον γεμίζουν με αυτοπεποίθηση για αγώνα με στόχο την οικοδόμηση μιας κοινωνίας ελεύθερης, δημοκρατικής, όπου θα κυριαρχούν πανανθρώπινες αξίες και ιδανικά και θα σφυρηλατούνται η αξιοπρέπεια και η περηφάνια.

Η συνεχιζόμενη τουρκική κατοχή και η ισχυρή επέλαση του καταναλωτισμού, η εμπορευματοποίηση της τέχνης κ.ά. είναι παράγοντες που σταδιακά διαβρώνουν τον Κύπριο πολίτη, γι' αυτό δημιουργείται η ανάγκη του σχεδιασμού της πολιτιστικής μας πολιτικής. Το ΑΚΕΛ επιζητά την πολιτιστική θωράκιση του κυπριακού λαού, και ιδιαίτερα της νεολαίας, από τη διαβρωτική και ψυχοφθόρα επίδραση της ξενόφερτης αλλά και της ντόπιας υποκουλτούρας.

Για την υλοποίηση μιας πολυδιάστατης πολιτιστικής πολιτικής το ΑΚΕΛ προτείνει:

1. Τη σύσταση ανεξάρτητης Ενιαίας Αρχής Πολιτισμού στην οποία να υπαχθούν όλοι οι υπάρχοντες σήμερα δημόσιοι πολιτιστικοί οργανισμοί και υπηρεσίες.
2. Στις αρμοδιότητες της Αρχής Πολιτισμού θα ανήκει πρώτιστα ο καταρτισμός πολιτιστικών προγραμμάτων σε κρατικό, περιφερειακό, δημοτικό και κοινοτικό επίπεδο με την άμεση εμπλοκή των δημιουργών και των ενώσεών τους.
3. Τη δημιουργία Συμβουλίου Πολιτισμού και την αξιοποίηση ως συμβούλων πολιτισμού προσωπικοτήτων του πνευματικού και καλλιτεχνικού χώρου που ζουν στην Κύπρο και στο εξωτερικό με στόχο την προβολή της κυπριακής πολιτιστικής κληρονομιάς και δημιουργίας και την προβολή του κυπριακού προβλήματος μέσα από την τέχνη και τα γράμματα στο εξωτερικό.
4. Να αποκτήσουν ουσιαστικότερο και πιο ενεργητικό χαρακτήρα οι διακρατικές πολιτιστικές μας συμφωνίες και να αυξηθούν οι πολιτιστικές μας ανταλλαγές με άλλα κράτη, ιδιαίτερα με την Ελλάδα και τον ευρωπαϊκό χώρο.

5. Να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες που παρέχει το κυπριακό Πανεπιστήμιο ως κέντρο επιστημονικής και πνευματικής δημιουργίας.
6. Να αναβαθμιστεί η διδασκαλία και καλλιέργεια των τεχνών σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης. Να καταρτιστούν πολιτιστικά προγράμματα που αφορούν την παιδεία, την τοπική αυτοδιοίκηση και τις κυπριακές παροικίες.
7. Να καθιερωθεί η συμμετοχή των οργανωμένων πολιτιστικών συνόλων στα κέντρα λήψης αποφάσεων όλων των πολιτιστικών προγραμμάτων.
8. Να ενθαρρυνθούν και ενισχυθούν οι πολιτιστικές ανταλλαγές ανάμεσα στις δυο κοινότητες Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων με στόχο να βοηθηθεί η επανένωση της Κύπρου και του λαού.

Με τη διαπίστωση πως η Κύπρος υστερεί έναντι άλλων ανεπτυγμένων χωρών όσον αφορά την υποδομή προτείνουμε:

1. Να καταρτιστεί πρόγραμμα για δημιουργία έργων υποδομής, όπως πολιτιστικά κέντρα, θέατρα, βιβλιοθήκες, εξειδικευμένα μουσεία, εκθεσιακοί χώροι κ.ά. με στόχο την πολιτιστική αποκέντρωση και την ορθολογιστική πολιτιστική ανάπτυξη.
2. Να δημιουργηθεί Τράπεζα Πολιτιστικής Προσφοράς για την παροχή βοήθειας προς ερασιτεχνικούς πολιτιστικούς οργανισμούς και δημιουργούς, έτσι που τα διάφορα πολιτιστικά προγράμματα να βρουν μέσω τους ευρύτερες προσβάσεις προς το λαό.
3. Να δημιουργηθεί Αρχείο Πολιτιστικής Κληρονομιάς, σκοπός του οποίου θα είναι η καταγραφή των ιστορικών χώρων, μνημείων και γενικά όλης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς με στόχο τη διάσωση, συντήρηση και μελέτη τους.
4. Να διαχωριστεί ο ρόλος του ΘΟΚ. Ο ΘΟΚ να έχει την ευθύνη για την πολιτιστική ανάπτυξη και να δημιουργηθεί Κρατική Θεατρική Σκηνή.

Για την υλοποίηση μιας τέτοιας σύγχρονης πολιτικής άποψης χρειάζονται αυξημένα κονδύλια, γι' αυτό και θα πρέπει να ενισχυθούν αισθητά τα κονδύλια για τον πολιτισμό στους κρατικούς προϋπολογισμούς. Παράλληλα, να διατεθούν κέρδη από το ΛΟΤΤΟ και τα άλλα τυχερά παιχνίδια, όπως έχει συμφωνηθεί με την Ελλάδα. Να αναληφθούν ακόμα οργανωμένες ενέργειες, για να ενισχυθεί οικονομικά ο τομέας του πολιτισμού τόσο στην Κύπρο όσο και από την Ενωμένη Ευρώπη, την ΟΥΝΕΣΚΟ και άλλους διεθνείς οργανισμούς.

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

Η καταναλωτική κοινωνία στην οποία ζούμε, ο καθημερινός βομβαρδισμός από την εισαγόμενη υποκουλτούρα, που καλλιεργεί τον ατομικισμό και τη νίκη ανεξαρτήτως κόστους, η ραγδαία τεχνολογική ανάπτυξη και άλλοι παράγοντες επηρεάζουν αρνητικά το σύγχρονο Κύπριο και τείνουν να δημιουργήσουν σοβαρά προβλήματα που αφορούν τόσο την κοινωνική του συμπεριφορά όσο και την υγεία του.

Κάτω από τις σωστές προϋποθέσεις η άθληση μπορεί να συμβάλει στη σωματική και ψυχική ανάπτυξη του ατόμου, να καλλιεργήσει τις δεξιότητες και το χαρακτήρα του και να προσφέρει υγιή ενασχόληση και ψυχαγωγία στον ελεύθερο χρόνο. Ο αθλητισμός πρέπει να αξιοποιηθεί σωστά προς όφελος του Κύπριου πολίτη, συμβάλλοντας στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του και στον ευρύτερο εκσυγχρονισμό της κυπριακής κοινωνίας.

Για τους ενήλικες ο αθλητισμός αποτελεί μια δυνατότητα χαλάρωσης από την καθημερινή πίεση. Εξυπηρετεί την υγεία τους και την αύξηση της παραγωγικής τους δραστηριότητας. Ταυτόχρονα, είναι ένας τομέας υγιούς απασχόλησης των παιδιών, που μπορεί να τα προστατεύσει από φθοροποιές επιδράσεις και να τα απομακρύνει από επικίνδυνους εθισμούς, όπως τα ναρκωτικά, που η εξάπλωσή τους παίρνει ανησυχητικές διαστάσεις.

Για τη νεολαία ο αθλητισμός είναι ένας χώρος που θα της επιτρέψει να αναπτύξει τόσο τα πνευματικά όσο και τα σωματικά της προσόντα. Είναι δραστηριότητα που μπορεί να αξιοποιηθεί για την ψυχαγωγία και τη σωστή διαπαιδαγώγηση της νεολαίας αλλά και για την ανάπτυξη δεξιοτήτων, γεγονός που θα της επιτρέψει να ικανοποιήσει κάποιες ευγενικές της φιλοδοξίες.

Μέσα στις ιδιαίτερα δύσκολες πολιτικές συνθήκες που διέρχεται ο τόπος, ο αθλητισμός έχει να διαδραματίσει και το ρόλο του άξιου πρεσβευτή της κρατικής μας οντότητας και υπόστασης στο διεθνή χώρο αλλά και του μέσου για επαναπροσέγγιση Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Για να ανταποκριθεί ο αθλητισμός στις ανάγκες του σύγχρονου Κυπρίου και να συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής του, το ΑΚΕΛ προτείνει τα ακόλουθα:

1. Διαμόρφωση ολοκληρωμένης κρατικής αθλητικής πολιτικής, η οποία θα στηρίζεται σε επιστημονική μελέτη που θα διεξαχθεί από ειδικούς. Για τη διαμόρφωση αυτής της ολοκληρωμένης πολιτικής χρειάζεται να υπάρξει συνεργασία και ανταλλαγή απόψεων μεταξύ του Υπουργείου Παιδείας, του ΚΟΑ, των αθλητικών φορέων και παραγόντων και των πολιτικών κομμάτων.
2. Επιβάλλεται να υπάρξει πλήρης εκδημοκρατισμός του αθλητισμού και να διασφαλιστεί ότι ο αθλητισμός δεν υποτάσσεται σε προσωπικές φιλοδοξίες και οικονομικά ή κομματικά συμφέροντα.
3. Δημιουργία των απαραίτητων αθλητικών χώρων υποδομής, που θα εξυπηρετούν τις ανάγκες των αθλητικών φορέων και του κάθε Κύπριου πολίτη.
4. Πάταξη της βίας και καταπολέμηση των προσυνηνομένων αγώνων, για να επανατοποθετηθεί ο αθλητισμός του τόπου στις σωστές του βάσεις.
5. Αξιοποίηση από τους αθλητικούς φορείς των σχολικών χώρων κατά τη διάρκεια των ωρών που δε χρησιμοποιούνται.

6. Μαζικοποίηση του αθλητισμού με την επέκταση του προγράμματος “Αθλητισμός για Όλους”. Στόχος θα πρέπει να είναι η εκπόνηση προγραμμάτων που θα απευθύνονται σε όλη την οικογένεια, έτσι που να επιτυγχάνεται η άθληση όλων των μελών της αλλά και η μεγαλύτερη σύνδεση μεταξύ τους. Η τοπική αυτοδιοίκηση να διαδραματίσει το δικό της ρόλο σε αυτή την προσπάθεια.
7. Δημιουργία συνοικιακών χώρων άθλησης, συνοικιακών πάρκων, ποδηλατόδρομων, πεζοδρομων κ.ά.
8. Περαιτέρω ενίσχυση του αγωνιστικού αθλητισμού με τη στήριξη του κράτους και τοποθέτησή του σε επιστημονική βάση, έτσι που να αποδώσει ακόμα περισσότερο. Να υπάρξει η ανάλογη μέριμνα και φροντίδα για τους αθλητές επιπέδου, που δε θα εξαντλείται μόνο σε οικονομικές απολαβές.
9. Εισαγωγή του θεσμού του καθηγητή φυσικής αγωγής στη δημοτική εκπαίδευση.
10. Άσκηση ουσιαστικού και αποτελεσματικού ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές για τις οικονομικές δαπάνες για την κατασκευή έργων υποδομής, καθώς και για ανάπτυξη αθλητικών προγραμμάτων.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Το φυσικό περιβάλλον μέσα στο οποίο ο άνθρωπος ζει, κινείται και δημιουργεί επηρεάζει αποφασιστικά την ποιότητα ζωής του. Παρ’ όλα αυτά, βρίσκεται συνεχώς σε κίνδυνο, γιατί όλα αυτά που είναι σημαντικότερα για την ποιότητα του περιβάλλοντος -ο αέρας, το νερό, η φυσική ομορφιά- θυσιάζονται στο βωμό του εύκολου και γρήγορου κέρδους ή προς όφελος άλλων στοιχείων που θεωρούνται πιο σημαντικά για το οικονομικό σύστημα με τον τρόπο που λειτουργεί σήμερα.

Στην Κύπρο το περιβάλλον επιβαρύνεται επιπρόσθετα από την παρουσία των ξένων στρατευμάτων και των βρετανικών στρατιωτικών βάσεων.

Το ΑΚΕΛ θεωρεί ότι το περιβάλλον διαδραματίζει το δικό του καθοριστικό ρόλο, σ' αυτό που ονομάζουμε ποιότητα ζωής. Ως εκ τούτου, χρειάζεται να του αποδίδεται η αρμόζουσα σημασία και σοβαρότητα. Η περιβαλλοντική πολιτική δεν πρέπει να στοχεύει απλά στην προστασία του υφιστάμενου περιβάλλοντος, αλλά να αποσκοπεί στη βελτίωση και στη διαχείρισή του με τέτοιο τρόπο, που να αποφεύγονται οι προβλεπτές απειλές και η περιβαλλοντική ανάπτυξη να θεωρείται ως αναπόσπαστο μέρος μιας συνολικής ανάπτυξης.

Μιλώντας για τη σύγχρονη κυπριακή κοινωνία σε συνάρτηση με το περιβάλλον, χρειάζεται να προσεχθούν μια σειρά από παράγοντες που είναι σημαντικοί:

Ανθρώπινες πόλεις - Κοινότητες

Οι πόλεις και οι κοινότητες είναι οι χώροι στους οποίους ο σύγχρονος Κύπριος ζει, κινείται, εργάζεται και δημιουργεί. Ως εκ τούτου, είναι πολύ σημαντικό να δημιουργηθούν εκείνες οι συνθήκες που θα επιτρέπουν την πιο άνετη διαβίωση, απασχόληση και ψυχαγωγία.

Ως απαραίτητα στοιχεία μιας σύγχρονης πόλης ή κοινότητας που θα βελτιώνουν την ποιότητα ζωής του πολίτη θεωρούμε τον πολεοδομικό σχεδιασμό, την τήρηση των κανόνων πολεοδομικής ανάπτυξης, έτσι που να διασφαλίζεται η ανέγερση αισθητικά ελεγμένων οικοδομών, ιδιαίτερα για κτίρια όπως σχολεία, νοσοκομεία, πολιτιστικά και αθλητικά κέντρα, πάρκα και το λειτουργικό οδικό δίκτυο. Χρειάζεται να εκπονηθούν σχέδια πολεοδομικής ανασυγκρότησης των πόλεων με στόχο να καταστούν οι πόλεις φιλικές προς τον πολίτη (πεζόδρομοι, ποδηλατόδρομοι, πλατείες, πάρκα κ.ά.).

Ως περιβαλλοντικό μέτρο αλλά και ως τρόπο βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης των πιο αδύνατων τάξεων, της νεολαίας και των συνταξιούχων θεωρούμε την προώθηση, την αναβάθμιση και επέκταση του συγκοινωνιακού δικτύου τόσο στις πόλεις όσο και στην ύπαιθρο. Για το σκοπό αυτό να γίνουν μελέτες που θα λαμβάνουν υπόψη

όλες τις πιθανές λύσεις. Οι επενδύσεις σ' αυτό τον τομέα να αποτελέσουν προτεραιότητα.

Υδάτινοι πόροι

Το νερό αποτελεί εθνικό πλούτο για το νησί μας, γι' αυτό και είναι απαραίτητο να υπάρξει ορθολογική διαχείρισή του. Η παρατεταμένη ανομβρία των τελευταίων χρόνων, καθώς και η υπεράντληση υδάτινων πόρων, έχουν προκαλέσει σοβαρό πρόβλημα έλλειψης νερού στην Κύπρο. Οι ανάγκες που υπάρχουν για την άρδευση και τον τουρισμό επιδεινώνουν περισσότερο την ήδη δύσκολη κατάσταση.

Είναι, ως εκ τούτου, απαραίτητο, να ληφθούν μέτρα που θα αντιμετωπίζουν το μεγάλο αυτό πρόβλημα. Το ΑΚΕΛ προτείνει τα πιο κάτω για την αντιμετώπιση του προβλήματος:

1. Η κυβέρνηση να αναθέσει σε ειδικούς να εκπονήσουν μελέτη για τον καταρτισμό ενός συνολικού σχεδίου για την ανάπτυξη και διαχείριση του υδατικού πλούτου της Κύπρου.
2. Η ιδέα της μεταφοράς νερού από γειτονικές χώρες θα πρέπει να αρχίσει να γίνεται αντικείμενο προκαταρκτικής μελέτης, έτσι ώστε να είμαστε έτοιμοι ως χώρα, όταν και εφόσον οι συνθήκες επιτρέπουν ένα τέτοιο εγχείρημα.
3. Να εφαρμοστεί η νομοθεσία που προνοεί τη δημιουργία Αρχής Υδάτων.

Ακάμας

Ιδιαίτερη σημασία και προσοχή επιβάλλεται να δοθεί στην προστασία και διαφύλαξη του εθνικού πάρκου του Ακάμα. Η ευνοιοκρατική μεταχείριση επιχειρηματιών με στόχο την αλόγιστη ανάπτυξη που θα έχει καταστροφικές συνέπειες για τον Ακάμα πρέπει να αντιμετωπιστεί αποφασιστικά. Ταυτόχρονα με τη διαφύλαξη του εθνικού πάρκου, θα πρέπει το κράτος να μεριμνήσει για τη στήριξη της ανάπτυξης

των κοινοτήτων της περιοχής, στα πλαίσια ενός ολοκληρωμένου και ισορροπημένου σχεδίου.

Ενέργεια

Το θέμα της αξιοποίησης εναλλακτικών μορφών ενέργειας (ηλιακή, αιολική) πρέπει να αποτελεί αντικείμενο συνεχούς μελέτης και ερευνών. Να ενθαρρυνθεί με οικονομική στήριξη η χρήση ηλιακής ενέργειας σε δημόσια κτίρια, καθώς και η εφαρμογή μεθόδων κατασκευής σπιτιών που να ελαχιστοποιούν την εξάρτηση από την ηλεκτρική ενέργεια για θέρμανση και ψύξη. Η μετεκπαίδευση των αρχιτεκτόνων να τύχει κρατικής βοήθειας.

Ρύπανση

Χρειάζεται να αξιοποιηθεί η σύγχρονη τεχνολογία, έτσι που να προληφθεί, αλλά και να κατασταλεί, όπου υπάρχει, η ρύπανση του αέρα, του νερού και του εδάφους. Το οικολογικό κόστος οικονομικών δραστηριοτήτων να αναλαμβάνουν οι ίδιοι οι βιομήχανοι με την εισαγωγή «πράσινης φορολογίας» με κύριο, βέβαια, στόχο τον περιορισμό κάθε ρύπανσης.

Πανίδα και χλωρίδα

Λαμβάνοντας υπόψη την πλούσια χλωρίδα και πανίδα της Κύπρου, τονίζουμε την ανάγκη όπως εντοπιστούν, καταγραφούν, μελετηθούν και διαφυλαχθούν τα οικοσυστήματα και τα είδη του νησιού (αλυκές Λάρνακας και Ακρωτηρίου, Ακάμας, Κάβο Γκρέκο κ.λπ.). Επίσης, χρειάζεται να δημιουργηθεί βοτανικός κήπος για την παρουσίαση ειδών της κυπριακής χλωρίδας.

Έρευνα

Σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου να δημιουργηθεί ανεξάρτητος φορέας, για να ενθαρρύνει την έρευνα σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον και τη σχέση του με τη δημόσια υγεία (ρύπανση, υδάτινοι πόροι, ηλιακή ενέργεια κ.ο.κ.)

Ανακύκληση σκυβάλων

Το κράτος να στηρίξει τις προσπάθειες δημιουργίας εργοστασίων ανακύκλησης σκυβάλων.

Αποχετευτικό

Να επιταχυνθεί η δημιουργία αποχετευτικών συστημάτων σε όλες τις πόλεις και τις μεγάλες κοινότητες.

Για να γίνουν όλα τα πιο πάνω κατορθωτά, χρειάζεται να καταρτισθεί μακροχρόνιο πρόγραμμα με συγκεκριμένους στόχους και δημιουργία αποτελεσματικών μηχανισμών ελέγχου και παρακολούθησης. Σημαντικό ρόλο σ' αυτή την προσπάθεια μπορεί να διαδραματίσει και η παιδεία ευαισθητοποιώντας τους πολίτες στην ιστορική παράδοση και τον πολιτισμό μας, καθώς και βοηθώντας τους να κατανοήσουν τις αξίες μιας διαφορετικής πρότασης ζωής.

Τέλος, χρειάζεται να αφυπνίσουμε και να ενεργοποιήσουμε όλα τα μέλη της κοινωνίας για την προστασία του τόπου μας. Να τους ενθαρρύνουμε να συμμετάσχουν στη διαμόρφωση και άσκηση περιβαλλοντικής πολιτικής.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Η Εκκλησία είναι ένας αρχαίος και σεβαστός θεσμός στην Κύπρο. Υπήρξαν περίοδοι στην κυπριακή ιστορία που η Εκκλησία διαδραμάτισε ουσιαστικό και θετικό ρόλο στον κοινωνικό, πολιτιστικό και πολιτικό τομέα μετέχοντας σε ευρύτερους αγώνες του κυπριακού λαού. Υπήρξαν όμως και περίοδοι που διαδραμάτισε αρνητικό ρόλο, ο οποίος την έφερε σε αντιπαράθεση με το λαϊκό αίσθημα και την ανάγκη προοδευτικής ανέλιξης της κυπριακής κοινωνίας.

Το ΑΚΕΛ καθόριζε πάντοτε τη στάση του έναντι της Εκκλησίας της Κύπρου στη βάση αρχών και αφού λάμβανε υπόψη του το ρόλο που διαδραμάτιζε εκάστοτε η Εκκλησία στην κυπριακή κοινωνία.

Στοχεύοντας στον εκσυγχρονισμό της κυπριακής κοινωνίας με τρόπο που να εξυπηρετεί τις ανάγκες του σύγχρονου Κυπρίου και τις προσπάθειές του για καλύτερη ζωή, δεν μπορούμε παρά να διαγράψουμε ένα πλαίσιο πολιτικών θέσεων και απόψεων για το ρόλο που αντιστοιχεί στην Εκκλησία της Κύπρου.

1. Πρέπει να υπάρχει σαφής διαχωρισμός κράτους και Εκκλησίας.
2. Η Εκκλησία θα πρέπει να προχωρήσει στον εκσυγχρονισμό όχι μόνο του Καταστατικού Χάρτη αλλά και των κοινωνικών αντιλήψεων που διέπουν την καθημερινή της λειτουργία.
3. Ο θρησκευτικός φανατισμός δεν ήταν χαρακτηριστικό της κυπριακής Εκκλησίας. Οι εντεινόμενες προσπάθειες καλλιέργειας θρησκευτικού φανατισμού γεννούν ερωτηματικά και προκαλούν ανησυχία. Η καλλιέργεια του θρησκευτικού φανατισμού αποτελεί επικίνδυνο αναχρονισμό και εγκυμονεί τεράστιους κινδύνους για οποιαδήποτε κοινωνία. Περιορίζει τα δημοκρατικά και ανθρώπινα δικαιώματα, αποτελεί τροχοπέδη στην ανάπτυξη της κοινωνίας και συνιστά παράγοντα που εκτρέφει την ένταση και την αντιπαράθεση. Μια σύγχρονη κυπριακή πολιτεία πρέπει να σέβεται, να διαφυλάττει και να εμπεδώνει το σχετικό άρθρο του Συντάγματος με το οποίο καθορίζεται ότι ο κάθε πολίτης έχει το δικαίωμα ελευθερίας της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας.
4. Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο που θα πρέπει να διακρίνει μια σύγχρονη κυπριακή κοινωνία, σε συνδυασμό με το ρόλο της Εκκλησίας, είναι το θέμα της διατύπωσης πολιτικών θέσεων από την ηγεσία ή μερίδα της ηγεσίας της Εκκλησίας. Οι ιερωμένοι της Κύπρου έχουν ασφαλώς το δικαίωμα να εκφράζουν τις απόψεις τους για το εθνικό πρόβλημα. Χρειάζεται όμως να γίνει κατανοητό ότι με την ανεξαρτησία της Κύπρου και την ανάπτυξη πολιτικών θεσμών ο εθναρχικός ρόλος της Εκκλησίας έχει παρέλθει.

5. Η συνεχής πολιτικολογία, η ενασχόληση με επιχειρηματικές δραστηριότητες, η δημιουργία και διαιώνιση κατεστημένων με ημέτερους και ευνοούμενους, τα σκάνδαλα και η διαφθορά είναι αρνητικά φαινόμενα που πλήττουν το κύρος της ίδιας της Εκκλησίας και συμβάλλουν στην παρακμή της κοινωνίας μας. Θεωρούμε ότι σε μια σύγχρονη κοινωνία η Εκκλησία και οι εκκλησιαστικοί ηγέτες πρέπει να αφοσιωθούν στο πνευματικό τους έργο, ώστε να διαδραματίσουν θετικό και εποικοδομητικό ρόλο στην αντιμετώπιση της κρίσης των ηθικών αρχών και πνευματικών αξιών, στην καλλιέργεια του σεβασμού προς τον άνθρωπο και στην προώθηση της κοινωνικής αλληλεγγύης και δικαιοσύνης.
6. Είναι επιτακτική ανάγκη να δημιουργηθούν ανεξάρτητοι μηχανισμοί διαχείρισης και ελέγχου της εκκλησιαστικής περιουσίας στους οποίους να έχει λόγο η κοινωνία και να λειτουργούν με διαφανείς διαδικασίες. Η φορολόγηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της Εκκλησίας πρέπει να καθιερωθεί.

ΤΑ ΜΕΣΑ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης έχει καθιερωθεί διεθνώς να θεωρούνται ως η τέταρτη εξουσία.

Έχουν τη δυνατότητα, αν η λειτουργία τους στηρίζεται στη σωστή φιλοσοφία και πρακτική, να επιδρούν θετικά στις ανθρώπινες συνειδήσεις. Έχουν τη δυνατότητα να προσφέρουν πλήρη, πολύπλευρη και αντικειμενική ενημέρωση, να ψυχαγωγούν και να προβληματίζουν σωστά, να μας φέρνουν πιο κοντά στην πολιτιστική δημιουργία της ανθρωπότητας και να βοηθούν τους ανθρώπους να γνωριστούν μεταξύ τους ξεπερνώντας διαφορές καταγωγής, κουλτούρας και γλώσσας. Έχουν όμως ταυτόχρονα τη δυνατότητα να μετατρέπουν τους ανθρώπους σε παθητικούς δέκτες, να ισοπεδώνουν κοινωνικές και πολιτιστικές αξίες, να επιβάλλουν μια συνθλιπτική ιδεολογική συναίνεση.

Τα ΜΜΕ σε παγκόσμιο επίπεδο, στην καταπληκτική τους πλειοψηφία, εξυπηρετούν τη λογική της νέας τάξης πραγμάτων και της άρχουσας τάξης στον πλανήτη. Το γεγονός ότι τα κυπριακά ΜΜΕ αντλούν πολλές από τις πληροφορίες τους από τα διεθνή μέσα δημιουργεί αυτόματα αρνητική δυναμική.

Η έκρηξη που συντελέσθηκε τα τελευταία χρόνια στο χώρο των ΜΜΕ στην Κύπρο έφερε μαζί της κάποια θετικά αλλά και αρκετά αρνητικά.

Αναγνωρίζοντας το ρόλο που διαδραματίζουν στη διαμόρφωση της κοινωνικής συμπεριφοράς και των συνειδήσεων τα ΜΜΕ, χρειάζεται να αξιοποιήσουμε στο έπακρο και θετικά αυτό το ρόλο. Για να γίνει όμως τούτο κατορθωτό:

1. Χρειάζεται να διαμορφωθεί ολοκληρωμένη πολιτική από την πλευρά της πολιτείας με τη συμμετοχή των κομμάτων, οργανωμένων φορέων και των ΜΜΕ στη βάση ξεκάθαρων στόχων. Η πολιτική αυτή πρέπει να έχει ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα και να στοχεύει στην οικοδόμηση μια σύγχρονης κυπριακής κοινωνίας, στη βάση σωστών αξιών και προτύπων.
2. Η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης θα πρέπει να λειτουργήσει με όσο το δυνατό μεγαλύτερη ανεξαρτησία, σωστά, αποδοτικά, αποτελεσματικά και δίχως σκοπιμότητες. Οι αρχές και ο κώδικας δεοντολογίας που διέπουν τη λειτουργία της πρέπει να γίνονται σεβαστές και οι παραβάτες να τιμωρούνται παραδειγματικά.
3. Θα πρέπει οι σχέσεις μεταξύ ιδιοκτητών-διευθυνόντων τα ΜΜΕ και των πολιτικών κομμάτων ή πολιτικών προσώπων να εδράζονται σε υγιείς βάσεις και να είναι σχέσεις αλληλοσεβασμού και όχι αλληλεξάρτησης. Η προβολή των θέσεων και της πολιτικής δραστηριότητας των κομμάτων πρέπει να γίνεται κατά τρόπο ισορροπημένο και καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.
4. Χρειάζεται να δοθεί η σωστή σημασία και να επιδειχθεί σοβαρότητα στο περιεχόμενο των προγραμμάτων που προβάλλονται από τα ΜΜΕ. Στόχος θα

πρέπει να είναι η αντικειμενική και πολύπλευρη ενημέρωση, ο σωστός προβληματισμός και η προαγωγή σωστών αξιών και προτύπων, καθώς και η προσφορά υγιούς ψυχαγωγίας, ξεκούρασης και αποφόρτισης από την ένταση της καθημερινής ζωής. Ιδιαίτερα πρέπει να ρυθμιστούν τα προγράμματα που απευθύνονται σε παιδιά κάτω των 12 ετών. Είναι επιτακτική ανάγκη οι κανονισμοί που εγκρίθηκαν από τα όργανα του κράτους να τύχουν σεβασμού και να εφαρμοστούν.

5. Το ΡΙΚ ως η δημόσια ραδιοτηλεόραση χρειάζεται να στηριχθεί οικονομικά και θεσμικά, για να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις των καιρών και να αποτελέσει σημείο αναφοράς και σύγκρισης για ποιοτική προσφορά στο λαό. Ταυτόχρονα, χρειάζεται να προωθηθεί μια δημοκρατική και αξιοκρατική διαχείριση του ΡΙΚ, να εξυγιανθεί το ίδρυμα και να λειτουργήσει πολύ πιο αποδοτικά.
6. Η Ένωση Συντακτών έχει το δικό της ρόλο να διαδραματίσει σ' αυτή την προσπάθεια με την προώθηση και αναβάθμιση της επαγγελματικότητας και της δεοντολογίας ανάμεσα στους δημοσιογράφους.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ένας νέος αιώνας και μια νέα χιλιετία φέρνουν μαζί τους πάντοτε την ελπίδα και την προσδοκία για κάτι το καλύτερο.

Η κυπριακή κοινωνία, όμως, του 2000 παρουσιάζεται βαριά τραυματισμένη και δεν είναι σε θέση με τα σημερινά δεδομένα να αντεπεξέλθει με αξιώσεις στις προκλήσεις των καιρών. Η σημερινή διακυβέρνηση, εμφορούμενη από μια συντηρητική και αντιλαϊκή φιλοσοφία, στερείται οράματος και αδυνατεί να διανοίξει προοπτικές για το μέλλον. Δεν έχει τη δύναμη και τη θέληση να καταπολεμήσει τη σήψη, τη διαφθορά και το έγκλημα. Ευθύνεται για την αναξιοκρατία και την ημετεροκρατία. Ελέγχεται για τη συρρίκνωση δημοκρατικών θεσμών. Είναι συνυπεύθυνη στη διεύρυνση της κοινωνικής

αδικίας. Με δυο λόγια, στερεί από την κυπριακή κοινωνία τη δυνατότητα να ενταχθεί με αξιώσεις στο παγκόσμιο γίγνεσθαι και να συναγωνιστεί αποτελεσματικά τις άλλες χώρες δημιουργώντας ταυτόχρονα συνθήκες για καλύτερη ποιότητα ζωής του Κύπριου πολίτη. Κατά συνέπεια, η αλλαγή στη διακυβέρνηση του τόπου είναι επιβεβλημένη προϋπόθεση για τον εκσυγχρονισμό και την πρόοδο της κυπριακής κοινωνίας.

Η πρόταση του ΑΚΕΛ προς τις πολιτικές δυνάμεις που επιδιώκουν την αλλαγή αλλά και προς το σύνολο του κυπριακού λαού φιλοδοξεί να απελευθερώσει εκείνες τις δυνάμεις στην κυπριακή κοινωνία που μπορούν να πάρουν την τύχη του κυπριακού λαού στα χέρια τους και να τον οδηγήσουν με ασφάλεια, σιγουριά και ευημερία σ' ένα απάνεμο λιμάνι, στη δική του Ιθάκη.

Αυτή είναι η πρόταση του ΑΚΕΛ. Είμαστε έτοιμοι να τη συζητήσουμε και να ανταλλάξουμε απόψεις με πολιτικά κόμματα, οργανώσεις και απλούς πολίτες. Είμαστε έτοιμοι να υιοθετήσουμε κάθε δημιουργική άποψη που διαφοροποιεί ή συμπληρώνει τις δικές μας σκέψεις και προτάσεις. Μας ενδιαφέρει όμως και το αποτέλεσμα. Επιδιώκουμε να συμβάλουμε στον εκσυγχρονισμό της κοινωνίας, να της προσφέρουμε όραμα και προοπτική.

Στόχος κάθε πρότασης και δραστηριότητάς μας είναι η κοινωνική πρόοδος και η βελτίωση της ζωής του ανθρώπου. Το ΑΚΕΛ έχει αποδείξει σ' όλα τα χρόνια ζωής και λειτουργίας του ότι διαθέτει το όραμα, τη θέληση και τις ικανότητες για να το πετύχει. Διαβεβαιώνουμε τον κυπριακό λαό ότι και αυτή τη φορά θα δώσουμε τον καλύτερό μας εαυτό και χέρι με χέρι μαζί του θα αγωνιστούμε για την υλοποίηση του φιλόδοξου αλλά εφικτού στόχου μας.

Σύνθημά μας: Να δημιουργήσουμε το όραμα, να ξαναδώσουμε την ελπίδα, να οικοδομήσουμε καλύτερο μέλλον για τον άνθρωπο, για την Κύπρο μας.

Υπόσχεσή μας: Θα το πετύχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Δεν έχω χρησιμοποιήσει τις λέξεις «αήθης επίθεση». Είχα πει «ανοίκεια επίθεση».

Άλλο το ανοίκεια και άλλο το αήθης.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και δεν είναι καθόλου χειρότερο. Το ανοίκεια επίθεση σημαίνει κάτι το οποίο δεν έχει σχέση με την ηθική αλλά απλώς με την ένταση της επίθεσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Ξέρω με πόση «αδημονία» περιμένετε να ακούσετε ξανά την ομιλία, αλλά, να με συγχωρέσετε, είναι τρία σημεία που θέλω να εγείρω.

Έχουμε παρακολουθήσει στα τελευταία στάδια της συζήτησης πράγματι το Δημοκρατικό Συναγερμό να έχει αναλάβει το ρόλο της απονομής πιστοποιητικών ευρωπαϊσμού. Έχει υιοθετήσει, περίπου, ότι το όραμα και η πολιτική του εκσυγχρονισμού της Κύπρου και της πορείας της προς την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι δική του πολιτική, είναι δικό του όραμα! Δεν ξέρω αν ζητούν και την αποκλειστικότητα! Μια απλή ερώτηση θα ήθελα να κάμω, κατά πόσο εν τη μεγαλοψυχία τους θα μπορούσαν να απονείμουν και σ' εμάς, του Δημοκρατικού Κόμματος, ένα πιστοποιητικό

έστω ουραγού στην πορεία τους προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, που με τόση υπερηφάνεια την προβάλλουν σαν λάβαρο του δικού τους οράματος!

Φαίνεται ότι ξεχνούν ποιος άρχισε την πορεία προς την Ευρώπη πρώτα με την τελωνειακή ένωση -διαφορετικό μιν, αλλά είναι ο προθάλαμος- καθώς και ότι εκείνη η συμφωνία έφερε την υπογραφή του προέδρου του Δημοκρατικού Κόμματος και ιδρυτή του, του κ. Κυπριανού! Ύστερα, ξεχνούν ότι στην Κύπρο έχουμε προεδρικό σύστημα και ότι όλα όσα κάμνει η κυβέρνηση με την ομάδα διαπραγματεύσεων είναι χωρίς αποτέλεσμα, είναι ασυμπλήρωτα, είναι χωρίς οποιαδήποτε πρακτική αξία, αν δεν εγκριθούν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων και ειδικότερα από την επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων!

Και θέλω να υπενθυμίσω ότι η επιτροπή -και θεωρώ ότι είναι καθήκον μου ως πρόεδρος της επιτροπής να το τονίσω, για να είμαστε δίκαιοι έναντι των μελών της επιτροπής- όχι μόνο υπερβάλλει σε ζήλο την κυβέρνηση, αλλά την ξεπερνά και στην αρτιότητα των συζητήσεων και στην πληρότητα των μελετών. Για να μην αναφερθώ τώρα στο πόσα νομοθετήματα και προτάσεις έχουν έρθει που ήταν ελλιπή ή αντίθετα με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και εμείς τα τροποποιήσαμε στην επιτροπή και εμείς τα διορθώσαμε! Για να μην αναφερθώ στην τελευταία συνεδρία, που δεκατέσσερα θέματα τα είχαμε ακυρώσει, γιατί δεν ήταν πλήρεις οι μελέτες! Και να πω και το ένα; Που εφέρετε... εφέραν -συγγνώμη, αλλά επειδή υιοθετήσετε όλοι την πορεία!- νομοσχέδιο το οποίο ακυρώνει υφιστάμενη νομοθεσία, δήθεν για να προσαρμοστούμε με την Ευρωπαϊκή Ένωση, ενώ είναι αντίθετο; Το νομοσχέδιο -ο κ. Αγαπίου έχει γράψει ολόκληρη μελέτη- δήθεν για τη συμπληρωματική ασφάλιση, που ακυρώνουμε την ασφάλιση του συνοδηγού;

Άρα, προτού ζητείτε τις δάφνες και τον κότινο της δόξας για τα μεγάλα σας επιτεύγματα για την ένταξη, καλά κάνετε να σκεφτείτε ότι την οφείλετε την οποιαδήποτε

πρόοδο στην επιτροπή Εξωτερικών. Και λέω εδώ και τονίζω: Αντί να απονέμετε πιστοποιητικά για το ποιος ήταν περισσότερο και ποιος λιγότερο ευρωπαϊστής, αφού πρώτα δώσετε το προβάδισμα σ' εμάς, το Δημοκρατικό Κόμμα, να έχετε υπόψη σας ότι όλα τα νομοσχέδια για εναρμόνιση, όλα, έχουν εγκριθεί ομόφωνα. Και ότι αυτοί που τους κατηγορείτε ότι είναι αντιευρωπαϊστές δεν υπολείπονται ούτε ζήλου ούτε φροντίδας ούτε μελέτης, όσον αφορά τη μελέτη αυτών των νομοθετημάτων.

Έχετε παραπονεθεί ότι μιλήσαμε -εγώ τουλάχιστον, δεν ξέρω οι άλλοι συνάδελφοι- για το ότι η οικονομική πολιτική αυτής της κυβέρνησης, ακόμα και η κοινωνική, δεν έχει όραμα, δεν είναι ολοκληρωμένη, είναι ανεργάτιστη, και ότι η κυβέρνηση ενεργεί ως πυροσβέστης και όχι ως προμηθέας· ως επιμηθέας. Και αντιπαρατάσσετε ότι, αν το ευρωπαϊκό όραμα μας πέφτει λίγο, ε, τότε δεν ξέρουμε για τι μιλούμε!

Μα, το ευρωπαϊκό όραμα, επαναλαμβάνω, δεν είναι δικό σας! Ούτε σας ανήκει ούτε είσαστε οι πρωτεργάτες ούτε εσείς μπορείτε να πάρετε την πίστωση για όσα πολλά ή λίγα έχουν επιτευχθεί προς αυτή την κατεύθυνση. Είναι ο λαός που υφίσταται τις συνθήκες. Είναι ο λαός που υφίσταται τις θυσίες. Και είναι ο λαός που έχει την πρωτοπορία σ' αυτή την ευρωπαϊκή πορεία.

Ναι, δεν μπορείτε να καυχάστε ότι αυτό είναι το όραμα ή, αν καυχάστε, τότε δεν έχετε κανένα όραμα, γιατί δεν είναι δικό σας όραμα! Έχετε ένα κομμάτι, ίσως ένα από τα μεγάλα κομμάτια, γιατί είστε μεγαλύτερο κόμμα, αλλά είναι μικρή η συνεισφορά σας. Και τουλάχιστον οι βουλευτές, μέλη της ομάδας σας, που είναι μέλη αυτής της επιτροπής και όχι άλλοι, που δεν είναι μέλη, ας καταμαρτυρήσουν τι είναι που γίνεται στην επιτροπή και ποιος είναι που φροντίζει, ώστε οι στοίβες των εγγράφων -δύο χιλιάδες νομοθετήματα, ογδόντα χιλιάδες σελίδες- να είναι μελετημένα και να είναι έτοιμα για την επιτροπή, για να πεισθούν οι συνάδελφοι να ψηφίσουν. Σίγουρα όχι ο Δημοκρατικός Συναγερμός!

Αυτά για το όραμα και αυτά για το πιστοποιητικό. Εξακολουθώ να διεκδικώ το πιστοποιητικό της πρωτιάς.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δώστε ένα πιστοποιητικό του ΑΚΕΛ να πατσίσουμε!

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Διανέμεις, όμως, με κατολίσθηση...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, είμαι πρόεδρος της επιτροπής και έχω ευθύνη να πω ποιοι συμβάλλουν, ποιοι δε συμβάλλουν, ποιοι είναι αδιάφοροι και πόσο άδικες είναι οι κατηγορίες με τις οποίες διαχωρίζουμε τους βουλευτές -τουλάχιστον εγώ μιλώ για τα μέλη της επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων- σε εκείνους που είναι ζηλωτές και εκείνους που είναι κρυφοαρνητές.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Σε ποιο;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αρνητές, ότι αρνούνται την πορεία, αλλά το κρύβουν. Και χρειάστηκε τον περασμένο μήνα σε δύο επίσημους αντιπροσώπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που επανέλαβαν σ' εμένα αυτού του είδους τις κατηγορίες, να πω «μας παρεξηγείτε» και νομίζω ότι αυτή είναι η αλήθεια, γιατί, εάν υπάρχουν αντιδικίες σ' αυτό το θέμα και ένα κόμμα διαστρέφει τις θέσεις άλλων κομμάτων, σημασία έχει ποιος από μας, ποιο από τα κόμματα έχει μεγαλύτερο ζήλο, ώστε οι ενταξιακές μας διαπραγματεύσεις να είναι στην ορθή κατεύθυνση, για να αποκτήσουμε αυτά τα οποία δικαιούμαστε.

Λέτε ότι δικαιούνται οι εκ των έσω να επικρίνουν ή να έχουν επιφυλάξεις, όσον αφορά την πορεία προς την Ευρώπη, αλλά δε δικαιούνται εκ των έξω. Λάθος σας! Ο

διευθυντής της υπηρεσίας διεύρυνσης, με τον οποίο είχα συνάντηση τον περασμένο μήνα, μας είπε, μάλιστα, πόσες παραλείψεις έχουμε κάμει, για να διεκδικήσει πράγματα.

Δεν ξέρω αν είναι γνωστό σ' εσάς ότι στην αρχή δεν εξητήσαμε χρήματα. Ενεργώντας σαν αρχοντοχωριάτες είπαμε... ήμουν παρών και μην πείτε ότι δεν είναι έτσι, γιατί ξέρω ότι τώρα αλλάσσουν τα λεγόμενα, αλλά εκεί είχε δώδεκα συναδέλφους! Ακούσαμε από επίσημο βήμα της Μεικτής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής ότι η Κύπρος δε θα αποτελέσει πρόβλημα για την Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί δε θέλουμε εμείς οποιαδήποτε συμμετοχή στα στηρικτικά ταμεία, και μάλιστα ήρθε αυτή η δήλωση μία μέρα μετά το Λουξεμβούργο και την ίδια ημέρα που ο rapporteur της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα έξοδα της διεύρυνσης, ο κ. Χριστοδούλου -τύγχανε να είναι πρώην υπουργός της Ελλάδος αλλά ευρωβουλευτής τότε- είχε δηλώσει: «Ναι, δικαιούσθε και να ζητήσετε». Και καλά! Δε ζητήσαμε την πρώτη φορά, γιατί ίσως έπρεπε, έτσι εκρίθη πολιτικά, ότι έπρεπε να συμπεριφερθούμε ως καλά παιδιά! Όχι απαιτητικοί· καλόβολοι και αρχοντοχωριάτες, με πολλά λεφτά, και επομένως... δεν έχουμε ανάγκη εμείς τα ψωροευρώ της Ευρωπαϊκής Ένωσης!

Ξέρετε ότι στις 18 του Δεκέμβρη του 2000 έχει υπογραφεί από την Κομισιόν η νέα ετήσια συμφωνία για το σχέδιο Sapard; Και ξέρετε ότι δεν έχουμε κάνει αίτηση να μετέχουμε; Έχω γράψει στον Υπουργό Εξωτερικών -δε λέω τίποτε το νέο, αλλά εγώ δεν τα δημοσιεύω, γιατί δε διεκδικώ τα πιστοποιητικά της πρωτιάς- να ενημερώσει την επιτροπή Εξωτερικών στην επόμενη συνεδρία της για το ποιες ενέργειες διπλωματικές έχουμε κάμει, σε ποιο βαθμό έχουμε διεκδικήσει, τι έχουμε διεκδικήσει, αν ξέρουν πόσα είναι τα κονδύλια που έχουν εγκριθεί με τη συμφωνία της 18ης Δεκεμβρίου του 2000 και τι σκοπεύουμε να κάμουμε, ώστε και εκ των υστέρων, μετά τις 18 του Δεκέμβρη, να συμπεριληφθούμε στο δεύτερο στάδιο του σχεδίου Sapard, που είναι σχέδιο ειδικά για την αγροτική και τη γεωργική ανάπτυξη. Και τώρα εμείς έχουμε έμπρακτα

παραδείγματα για το ότι χρειαζόμαστε αυτή τη βοήθεια, όταν ληφθεί υπόψη η βοήθεια που έχει δώσει η κυβέρνηση, που αναγκάστηκε να δώσει η κυβέρνηση, στους γεωργούς λόγω του ότι έχουν πληγεί από την ενταξιακή πορεία, ας πούμε, και την κατάργηση των φόρων εισαγωγής.

Δυο λέξεις για το δημοσιονομικό έλλειμμα. Εγώ χαίρομαι που αναγνωρίζεται επιτέλους ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος είναι ο Μινώταυρος, όπως σωστά είπε ο κ. Δημητρίου στην ομιλία του, της οικονομίας και χαίρομαι, διότι και άλλοι ενδιαφέρονται να γίνει πρόγραμμα το οποίο επιτέλους να πληροφορεί τη Βουλή ή την παρούσα ή τη μελλοντική ποιος είναι ο προγραμματισμός, ποιος είναι ο σχεδιασμός της κυβέρνησης, ώστε αυτή η ψαλίδα η μεγάλη, η ανυπόφορη, όπως τη χαρακτήρισα στην πρώτη μου ομιλία, να σμικρυνθεί.

Η δικαιολογία είναι ότι δεν έχει κοινοβουλευτική πλειοψηφία ο Δημοκρατικός Συναγερμός. Να μου επιτραπεί η παρατήρηση: Ευτυχώς που δεν έχει, γιατί με τον τρόπο συμπεριφοράς του φαντάζομαι με πόση αλαζονεία και πόση αυθαιρεσία θα κατευθύνονταν τα οικονομικά του κράτους. Αλλά ερωτώ το απλό ερώτημα: Καλά! Αφού δεν έχει πλειοψηφία ο Δημοκρατικός Συναγερμός, ώστε να επιβάλει το μέτρο και η κυβέρνηση Κληρίδη να υποστεί το πολιτικό κόστος που θα είχε η λήψη τέτοιων μέτρων, ρωτώ: Έχει υποβάλει καμιά πρόταση η κυβέρνηση;

Εγώ στα εννιά χρόνια που είμαι στη Βουλή αυτή την τελευταία φορά δεν έχω δει κανένα πρόγραμμα από την κυβέρνηση, πρόγραμμα ολοκληρωμένο, συνεπές -όχι διακηρύξεις- που να λέει: Αυτά τα μέτρα θέλουμε να πάρουμε, αλλά, για να τα πάρουμε, θέλουμε την έγκριση της πλειοψηφίας της Βουλής. Εγώ δεν έχω υπόψη μου τέτοιο μέτρο και είναι ακριβώς γι' αυτό που είχα επικρίνει την κυβέρνηση και την επικρίνω, ότι δεν έχει συγκροτημένο σχεδιασμό και ενεργεί σαν πυροσβέστης. Και αυτό ήταν το κύριο θέμα της ομιλίας την οποία εγώ έκαμα.

Όσον αφορά το θέμα του ρουσφετιού, ναι, έχει γίνει πρόοδος. Έπρεπε, όμως, να τονιστεί ότι αυτή η πρόοδος προήλθε από πρωτοβουλία της Βουλής, γιατί το σχετικό νομοθέτημα για εξετάσεις, όπως γνωρίζετε, υπεβλήθη από το συνάδελφο Δώρο Θεοδώρου, από τον κ. Ανδρέα Χρίστου και από εμένα. Εμείς το προωθήσαμε, εμείς καλέσαμε αλληπάλληλες συνεδρίες και τελικά ενεκρίθη ομόφωνα. Όμως, να μην παραγνωρίζουμε ότι αυτό το σχέδιο περιλαμβάνει μόνο όσους εισέρχονται, και με εξετάσεις μάλιστα, μέχρι την κλίμακα Α7 και δεν μπορεί να θεραπεύσει όλα τα κακά ούτε πιστεύω ότι έχει μειώσει τις κρίσιμες θέσεις, που είναι οι θέσεις λήψης αποφάσεων. Γι' αυτές δεν υπάρχει καμιά πρόοδος.

Χαίρομαι και εκτιμώ ιδιαίτερα το ότι ο πρόεδρος της επιτροπής Νομικών, ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου, δήλωσε τώρα ότι επιτέλους αυτή η πρόταση, που εγώ έχω καταθέσει... εάν η κυβέρνηση διεκδικεί την πατρότητα, δηλώνω επίσημα από το βήμα της Βουλής ότι εμένα δε με ενδιαφέρει. Είμαι πρόθυμος να εγκριθεί μία πρόταση η οποία θα λέγεται, έστω εκ των υστέρων, ότι είναι κυβερνητική πρόταση. Μόνο, να συμπληρώσετε την κυβερνητική πρόταση -γι' αυτό υπέβαλα τη δική μου- για εκείνους που είναι οι πρωταγωνιστές του ρουσφετιού και η κυβερνητική πρόταση τους εξαιρεί. Όπως οι υπουργοί, καλή ώρα! Όπως οι ανώτεροι τμηματάρχες! Για να μην πω για τους σιτευομένους παρά τω Προεδρικό! Διότι αυτοί είναι οι πρωταγωνιστές του ρουσφετιού και η πρόταση της κυβέρνησης απέκλειε αυτούς και άφηνε τους υπόλοιπους. Θα έπρεπε -μακάρι να μπορούσαμε- να περιληφθούν και οι βουλευτές, διότι έχει και βουλευτές. Δυστυχώς ή ευτυχώς, οι βουλευτές έχουν ασυλία. Δεν μπορούν να διωχθούν ποινικά, μπορούν όμως να διωχθούν ποινικά οι αξιωματούχοι των κομμάτων, οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης που υπάρχουν στα κόμματα και δεν ξέρω ποιοι άλλοι μπορεί να είναι οι παραλήπτες αυτών των οδηγιών.

Λυπούμαι που έχω καταχραστεί την υπομονή σας, αλλά νομίζω ότι αυτά έπρεπε να λεχθούν, για να μη δημιουργούνται λανθασμένες εντυπώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Λυσσαρίδη, με την άδειά σου, ξέχασα ένα πράγμα μόνο.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

(Κατευθύνεται προς το βήμα):

Να κάτσω εδώ με τους υπουργούς.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, πού ξέρεις! Καλομελέτα κι έρχεται!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι γνωστή η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος για έγκριση των προϋπολογισμών για τους λόγους που είχα εξηγήσει και δεν πρόκειται να τους επαναλάβω ούτε πρόκειται να αλλάξουμε παρά την πρόκληση τη θέση την οποία έχουμε πάρει. Επαναλαμβάνω: Εγκρίνοντας αυτό τον προϋπολογισμό δε διαφωνούμε με οτιδήποτε από αυτά που περιέχει ο προϋπολογισμός, διότι τα πλείστα από όσα περιέχει είναι υποχρεωτικό να περιληφθούν, διότι επιβάλλονται είτε από νόμους που ψήφισε είτε ομόφωνα είτε κατά πλειοψηφία αυτή η Βουλή και, εν πάση περιπτώσει, εκείνα με τα οποία εμείς διαφωνούμε είναι εκείνα που δεν περιλαμβάνονται μέσα στον προϋπολογισμό και που δεν μπορεί να τα περιλάβει η Βουλή, γιατί δεν έχει δικαίωμα, όπως όλοι γνωρίζουμε, να προσθέσει επιβάρυνση οικονομική πάνω στα οικονομικά της κυβέρνησης.

Η πολιτική της κυβέρνησης, τονίζω ξανά, η πολιτική της κυβέρνησης κρίνεται με την ευκαιρία της συζήτησης των προϋπολογισμών, αλλά η πολιτική της δεν εκφράζεται διά του προϋπολογισμού και δεν καθορίζεται με τον προϋπολογισμό αλλά με πληθώρα νομοσχεδίων, επαναλαμβάνω, με φορολογικά νομοσχέδια και άλλα τα οποία δεν είναι ενώπιον της Βουλής. Είτε εγκριθεί είτε δεν εγκριθεί ο προϋπολογισμός, τα φορολογικά νομοσχέδια θα ισχύουν και είναι τα φορολογικά νομοσχέδια που καθορίζουν την οικονομική και την κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης.

Επομένως, παρακαλώ... ευχαριστούμε, βέβαια, για την έκφραση εκτίμησης από μέρους του ΔΗΣΥ για τη θέση του ΔΗΚΟ -δεν είναι για επικύρωση, βάσει της δικής σας κρίσης, του αν σωστά ή λανθασμένα εκάμαμε· έτσι αποφασίσαμε εμείς -αλλά, επαναλαμβάνω, η έγκρισή μας οφείλεται σε όσα περιλαμβάνει ο προϋπολογισμός. Η επίκρισή μας είναι για όσα δεν περιλαμβάνει ή παραλείπει να περιλάβει ο προϋπολογισμός, διότι δεν είναι με τον προϋπολογισμό που καθορίζεται η πολιτική, επαναλαμβάνω, η πολιτική η οικονομική ή η κοινωνική.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Κύπρος είναι η χώρα των παραδόξων. Απονομή πιστοποιητικών από ένα κόμμα σε άλλο, έπαινοι ή και κατηγορίες από καθέδρας. Εγώ λέω ότι τα πιστοποιητικά ευρωπαϊσμού ή οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας απονέμονται από την πρακτική δράση της κάθε πλευράς στο πεδίο στο οποίο κρίνεται. Από το τι κάνει κάθε κόμμα στον ευρωπαϊκό χώρο κρίνεται η ευρωπαϊκή πολιτική των κομμάτων. Όμως πιστεύω πράγματι ότι αποτελεί υπονόμηση της προσπάθειάς μας, όταν προσπαθούμε να παρουσιάσουμε ορισμένα κόμματα ως αντιτιθέμενα στην ευρωπαϊκή πολιτική, διότι

αυτό δίνει λανθασμένα μηνύματα προς την Ευρώπη. Ίσα ίσα, ένα από τα επιχειρήματα τα οποία συχνά επικαλούμεθα στον ευρωπαϊκό χώρο, διότι είμεθα η μόνη χώρα που ομόφωνα, το σύνολο των πολιτικών δυνάμεων και εγώ πιστεύω και του λαού, πράγματι θέλουμε να πορευθούμε προς την Ευρώπη, γιατί όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι αυτό αποτελεί πράγματι μία κατάκτηση για την Κύπρο.

Το να εκφράζεται κριτική για αδυναμίες είναι φυσιολογικότατο. Εδώ εκφράζονται κριτικές για τις αδυναμίες κάθε κόμματος εντός του κόμματος, πολύ περισσότερο ο καθένας μπορεί να εκφράζει κριτική για οποιαδήποτε κατάσταση και μάλιστα για μία οικογένεια προς την οποία πορεύεται και με την οποία θέλει στο τέλος να συγχωνευθεί.

Ένα δεύτερο θέμα, πριν μπω στο θέμα για το οποίο ζήτησα το λόγο, είναι ότι είναι λάθος το ότι η Βουλή εξαρτάται οικονομικά από την κυβέρνηση. Πρόκειται περί ραγιαδισμού της Βουλής, γιατί σύμφωνα με το σύνταγμα η Βουλή καθορίζει τα του οίκου της και είναι η μόνη Βουλή στον κόσμο που θέλει έγκριση του προϋπολογισμού της από την εκτελεστική εξουσία. Κι αν αυτό επιβαλλόταν από το σύνταγμα, θα μπορούσαμε να πούμε τι μπορούσαμε να κάνουμε. Δυστυχώς, έχουμε ένα λειψό σύνταγμα. Το σύνταγμα λέει ακριβώς το αντίθετο. Επομένως, δεν μπορούμε να μεμφόμεθα κανέναν για τις αδυναμίες της Βουλής, αν εμείς οι ίδιοι δεν αναλάβουμε τις ευθύνες μας και δεν ασκήσουμε τα δικαιώματά μας, ώστε να κάνουμε μία Βουλή η οποία πράγματι να λειτουργεί ως ένα σύγχρονο κοινοβουλευτικό όργανο.

Ο λόγος που ήθελα να μιλήσω είναι μία παράδοξη αντίληψη που επικρατεί, φοβούμαι, σ' αυτή τη Βουλή. Περίπου επικρατεί το κλίμα ότι ένας προϋπολογισμός οπωσδήποτε πρέπει να υπερψηφίζεται, γιατί η καταψήφιση του προϋπολογισμού οδηγεί σε χάος και οδηγεί σε ανωμαλία. Τότε δεν υπάρχει λόγος να υπάρχει αυτό το σώμα! Αν αυτό το σώμα δεν μπορεί να ασκήσει το υπέρτατο δικαίωμα που έχει κάθε κοινοβουλευτικό σώμα, να εγκρίνει ή να απορρίπτει έναν προϋπολογισμό, τότε ειλικρινά

πιστεύω ότι δεν έχουμε λόγο υπάρξεως. Αυτό το σώμα και δικαίωμα και καθήκον έχει, κρίνοντας το σύνολο της κυβερνητικής πολιτικής, να τοποθετείται θετικά, αρνητικά ή έστω με μηνύματα προς την εκτελεστική εξουσία για το πώς βλέπει την οικονομική της πολιτική. Ούτε δέχομαι την άποψη ότι ο προϋπολογισμός δεν αποτελεί τον καθρέφτη της ευρύτερης οικονομικής πολιτικής. Μόνο ο προϋπολογισμός αποτελεί τον καθρέφτη, γιατί από τον προϋπολογισμό βλέπουμε τι είδους κίνητρα δίνονται σε μονάδες ή σε καταστάσεις προς τις οποίες θέλουμε να στραφεί η οικονομία, πώς γίνεται η κατανομή των οποιωνδήποτε εσόδων η κυβέρνηση έχει και πώς γίνεται η πολιτική της είσπραξης εσόδων από την κυβέρνηση.

Επομένως, το επιχείρημα ότι δήθεν ο προϋπολογισμός δεν αντανάκλα το σύνολο της οικονομικής πολιτικής δεν ευσταθεί πουθενά· είναι εντελώς ανεδαφικό. Επομένως, είτε το θέλουμε είτε όχι, η έγκριση των προϋπολογισμών, ναι, σημαίνει έγκριση της κυβερνητικής πολιτικής. Αυτό είναι διεθνής κανόνας και δεν μπορεί η Κύπρος να αποτελεί εξαίρεση. Η Κύπρος δεν είναι η μόνη χώρα με προεδρικό σύστημα· υπάρχουν και αλλού προεδρικά συστήματα. Και όμως εκεί υπάρχει αυτό το πρόβλημα. Ακόμα και πρόσφατα στις Ηνωμένες Πολιτείες το κογκρέσο αρνήθηκε να εγκρίνει τους προϋπολογισμούς τους οποίους υπέβαλε ο Πρόεδρος Κλίντον και ο Πρόεδρος Κλίντον εξαναγκάστηκε να εμπλακεί σε διάλογο και να δεχθεί τις απόψεις της πλειοψηφίας, διότι δεν υπήρχε καμιά προϋπόθεση πλέον για τον κ. Κλίντον να διατηρήσει την εξουσία. Ίσα ίσα, η Κύπρος έχει ένα πλεονέκτημα: Δυνάμει του συντάγματος, και όταν ακόμα ο προϋπολογισμός καταψηφιστεί -γιατί άκουσα μερικούς συναδέλφους να αναφέρονται σ' αυτό το θέμα- η κυβέρνηση δικαιούται από το Πάγιο Ταμείο και χωρίς προϋπολογισμό να πληρώνει τους υπαλλήλους και να εκπληρώνει όλες τις συμβατικές της υποχρεώσεις. Είναι γεγονός ότι δεν μπορεί να προβεί σε υλοποίηση αναπτυξιακών έργων. Μα μπορεί μια κυβέρνηση να σταθεί χωρίς αναπτυξιακά έργα; Για πόσο

χρονικό διάστημα; Άρα, είναι υποχρεωμένη πλέον να συμμορφωθεί προς τη θέληση της πλειοψηφίας της Βουλής, για να μπορέσει να επιβιώσει, γιατί μια κυβέρνηση χωρίς οιαδήποτε δυνατότητα εκτέλεσης έργων δεν είναι πλέον κυβέρνηση.

Επομένως, καταψήφιση του προϋπολογισμού δε σημαίνει ανωμαλία. Σημαίνει εξαναγκασμό της κυβέρνησης να δεχθεί τις απόψεις της πλειοψηφίας της Βουλής. Αλλά εδώ πράγματι κάποιοι έχουν δίκαιο υπό την εξής έννοια: Υπάρχουν προτάσεις προς αυτή την κατεύθυνση; Γιατί, για να εξαναγκάσεις μια κυβέρνηση να εγκαταλείψει τη δική της πολιτική και να προσαρμοστεί προς την πλειοψηφία, πρέπει να υπάρχουν οι διάφορες προτάσεις από τα διάφορα κόμματα και εκείνα τα κόμματα που θα μπορέσουν να εξασφαλίσουν την πλειοψηφία για τις προτάσεις τους να επιβάλουν και τη δική τους άποψη και τη δική τους οικονομική πολιτική.

Δυστυχώς, η Βουλή παραδοσιακά ασχολείται μόνο με επιμέρους κονδύλια και νομίζουμε ότι εξαντλούμε κάθε μας δυνατότητα με το να διαφοροποιούμε διάφορα κονδύλια. Η διαφοροποίηση των κονδυλίων δε διαφοροποιεί τη φιλοσοφία οιαδήποτε συστήματος. Επομένως, επαναλαμβάνω ότι είναι ανεδαφικό, απαράδεκτο και διεθνώς εντελώς εκτός πολιτικής να λέμε ότι ένας προϋπολογισμός υποχρεωτικά θα πρέπει να ψηφιστεί. Τότε μια κυβέρνηση δεν έχει λόγο να εμπλέκεται καν σε συζήτηση, αφού ξέρει ότι τελικά ο προϋπολογισμός της θα ψηφιστεί με τις διαφοροποιήσεις κονδυλίων, τις οποίες θα επιφέρουν τα διάφορα κόμματα κατά τη διάρκεια της συζήτησης μέσα στην οικονομική πολιτική. Ακόμα και αυτό που ελέχθη: «Μα η κυβέρνηση θα συνεχίσει να εισπράττει φόρους»... Μα για πόσο; Και να κάνει τι;

Λέχθηκε επίσης ότι η καταψήφιση των προϋπολογισμών σημαίνει ότι καταψηφίζουμε και τις κοινωνικές υπηρεσίες τις οποίες προσφέρει το κράτος. Καταψηφίζουμε τις κακές και τις ανεπαρκείς κοινωνικές υπηρεσίες. Δηλαδή, αν μια κυβέρνηση έρθει και πει ότι θα δίνω £5 το μήνα συντάξεις, θα πούμε δεν πρέπει να

καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό, γιατί περιέχει κοινωνικές υπηρεσίες των £5 το μήνα για τις συντάξεις; Εμείς λέμε ότι οι κοινωνικές υπηρεσίες τις οποίες προσφέρει το κράτος σε σύγκριση με το κατά κεφαλήν εισόδημα είναι εντελώς ανεπαρκείς και επομένως ζητούμε από την κυβέρνηση περισσότερα ποσά να δίνονται στις κοινωνικές υπηρεσίες, παρά να απορροφούνται κατά τρόπο εντελώς παρασιτικό από καταστάσεις οι οποίες δεν είναι υποχρεωτικό να είναι αυτές που είναι σήμερα.

Έχει δίκαιο η κυβέρνηση να λέει ότι, για να μπορέσει πράγματι να θεραπεύσει τα ελλείμματα τα δημοσιονομικά και τα χρέη και τα λοιπά, χρειάζεται να κάνει μία πολιτική καμιά φορά όχι και πολύ αποδεκτή από το κοινό. Λέχθηκε ορθά: «Ας έχουμε μία ολοκληρωμένη πολιτική, η οποία θα μας λέει με ποιο τρόπο θα εισπράττονται τα ποσά και πώς θα διατίθενται» και είμαι βέβαιος ότι όλες οι πλευρές της Βουλής είναι διατεθειμένες να εμπλακούν σε έναν τέτοιο διάλογο. Το να δίνουμε όμως λευκές επιταγές στην κυβέρνηση να εισπράττει χωρίς να ξέρουμε... και σήμερα δεν ξέρουμε! Ακόμα, είχαμε την πρόταση τη φορολογική, πριν ακόμα αρχίσουμε τη συζήτηση των προϋπολογισμών, και η δική μας η πρόταση ήταν ότι έπρεπε να συζητούνται τα φορολογικά μέτρα και ο προϋπολογισμός ταυτόχρονα. Τότε δε θα υπήρχε και το παράδοξο στο οποίο μερικοί συνάδελφοι αναφέρθηκαν, διότι δε θα εγκρίναμε τα φορολογικά μέτρα, εάν και εφόσον δεν είμαστε ικανοποιημένοι από την οικονομική φιλοσοφία των προϋπολογισμών.

Άρα, λυπούμαι να παρατηρήσω ότι σε καμία περίπτωση εμείς τουλάχιστο δε θα δεχθούμε ότι είμεθα υποχρεωμένοι να ψηφίσουμε προϋπολογισμούς, γιατί τάχα το αντίθετο θα αποτελούσε έλλειψη ευθύνης, έλλειψη υπευθυνότητας ή θα οδηγούσε το κράτος σε μαρασμό. Δεν οδηγεί το κράτος σε μαρασμό· οδηγεί την κυβέρνηση σε υποχρεωτική προσαρμογή και αυτός είναι ο στόχος.

Λέχθηκε ακόμα, και αυτό επίσης πρέπει να πω ότι δυσκολεύομαι να το αντιληφθώ, ότι και η αποχή σημαίνει καταψήφιση των προϋπολογισμών. Δε σημαίνει καταψήφιση των προϋπολογισμών. Η αποχή είναι αποχή! Και οι προϋπολογισμοί, αν έχουν περισσότερες θετικές ψήφους από αρνητικές, εγκρίνονται. Μιλώ, επειδή λέχθηκε για το ΑΚΕΛ ότι, αν και το ΔΗΚΟ έκανε αποχή, αυτό θα σήμαινε ότι οι προϋπολογισμοί θα απορρίπτονταν. Λάθος! Στο ελληνικό σύνταγμα παραδείγματος χάριν υπάρχουν περιπτώσεις όπου για ένα νομοσχέδιο χρειάζεται άλφα αριθμός θετικών ψήφων. Όταν δεν υπάρχει αυτό το φαινόμενο, τότε ασφαλέστατα αυτό που μετρά είναι η υπεροχή των υπέρ έναντι των κατά. Τότε δε θα υπήρχε διαφορά μεταξύ αποχής και αρνητικής ψήφου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Υπάρχει απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Το Ανώτατο Δικαστήριο δεν έχει καμία σχέση με τη λειτουργία της Βουλής· καμία απολύτως! Και είναι λάθος να μετατρέπουμε τη Βουλή σε παράρτημα των δικαστηρίων. Το είπα απ' αυτό το βήμα πάρα πολλές φορές. Ποιοι είναι εκείνοι, για να μας πουν πώς εμείς θέλουμε να λειτουργεί το κοινοβουλευτικό σύστημα; Τότε να το καταργήσουμε και να βάλουμε τους δικαστές να είναι και κοινοβούλιο! Δεν έχουν αυτό το δικαίωμα και δεν υπάρχει. Αλλά, κι αν υπήρχε, εγώ δε θα δεχόμουν ποτέ ότι ήταν ποτέ δυνατό να ευσταθεί. Ο τρόπος με τον οποίο λειτουργεί το κοινοβούλιο είναι δουλειά του κοινοβουλίου και του συντάγματος. Εκεί που θα μπορούσε να επέμβει το Ανώτατο Δικαστήριο είναι αν το σύνταγμά μας με σαφήνεια καθόριζε αυτό που λέτε, ότι πρέπει οι θετικές ψήφοι να είναι περισσότερες από τις αρνητικές και τις ψήφους αποχής και τότε πράγματι θα υπήρχε θέμα αλλαγής του συντάγματος. Δεν υπάρχει στο σύνταγμα αυτό

το θέμα, επομένως δεν είναι δυνατό να επικαλείται κανείς αυτού του είδους τα επιχειρήματα.

Λέχθηκε ακόμα: «Μα, καλά, γιατί ψηφίζετε τότε τα κονδύλια της άμυνας;» Διότι είμαστε ικανοποιημένοι και θέλουμε να δείξουμε ότι σ' αυτό δεν υπάρχει διαφορετική φιλοσοφία πάνω σ' αυτό το θέμα, η φιλοσοφία είναι κοινή. Δεν είναι όμως κοινή η φιλοσοφία για το θέμα των κοινωνικών υπηρεσιών, δεν είναι κοινή η φιλοσοφία για τον τρόπο των εισπράξεων των φόρων, δεν είναι κοινή η φιλοσοφία πάνω στην κατανομή του εθνικού εισοδήματος. Έχουμε διαφωνία και καταψηφίζουμε. Στο θέμα της άμυνας δεν έχουμε διαφωνία· καμιά πλευρά δεν έχει διαφωνία. Και όταν έχουμε διαφωνία ή αν είναι στα επιμέρους, θα την εκφράσουμε, αλλά ευτυχώς δεν υπάρχει στον προϋπολογισμό. Δεν είμαι υποχρεωμένος, ψηφίζοντας σήμερα τα κονδύλια για την άμυνα, να ψηφίσω και ορισμένα θέματα της άμυνας που θα έρθουν χωριστά, τα φορολογικά, για να δούμε με ποιο τρόπο θα τοποθετηθεί η κάθε πλευρά.

Επαναλαμβάνω ότι για μας είναι θέμα αρχής. Σεβόμαστε τις απόψεις όλων, σεβόμαστε εκείνους οι οποίοι πιστεύουν ότι η οικονομική πολιτική της κυβέρνησης είναι ορθή και ψηφίζουν τους προϋπολογισμούς. Αυτό πρέπει να πράξουν. Σεβόμαστε εκείνους που θέλουν να στείλουν ένα μήνυμα προς την εκτελεστική εξουσία ότι δεν είναι ικανοποιημένοι, αλλά τους δίνουν ένα περιθώριο ίσως συμμορφωθούν. Αυτό είπε ο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ πριν μερικά λεπτά απ' αυτό το βήμα. Εμείς έχουμε απογοητευθεί από μακρού ότι δεν πρόκειται να αλλάξουν φιλοσοφία, γι' αυτό επιμένουμε ότι η ορθή πολιτική είναι η καταψήφιση των προϋπολογισμών και, αν η κυβέρνηση θέλει να λειτουργήσει, να έρθει ξανά στη Βουλή να συζητήσει νέους προϋπολογισμούς μαζί με τη Βουλή μέσα σε μια νέα φιλοσοφία και, αν συγκεντρώσει πλειοψηφία, να την υιοθετήσει. Τότε θα είμαστε μειοψηφία εμείς ίσως. Εντάξει, τότε θα σεβαστούμε την άποψη της πλειοψηφίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Θα είμαι σύντομη, κύριε Πρόεδρε, διότι αντιλαμβάνομαι ότι όλοι μας και όλες μας είμαστε πολύ εξαντλημένοι από μια πολύ κουραστική ημέρα, αλλά δεν μπορούσα παρά να πω και εγώ μερικά λόγια ως δευτερολογία.

Λυπούμαστε πραγματικά γιατί ερίζομε γύρω από το θέμα της ευρωπαϊκής μας πορείας, ενώ είναι ένα θέμα το οποίο έπρεπε να ενώνει τους πάντες. Και έτσι ξεκινήσαμε. Και πιστεύω ότι ουσιαστικά είναι θέμα που ενώνει όλους μας, γιατί δεν άκουσα από κανέναν να πει ότι εναντιώνεται σ' αυτή την πορεία. Φυσικά είναι θέμα μέτρου το πώς αντιμετωπίζει το άλφα ή το βήτα κόμμα αυτή μας την πορεία. Αλλά πιστεύω ότι είναι ενάντια στο συμφέρον της Κύπρου, αντί να επικεντρώνουμε την προσοχή μας στο πώς να οργανωθούμε καλύτερα, για να αντιμετωπίσουμε τις δυσκολίες, που όντως υπάρχουν και να μη μας διαφεύγει αυτό, να καταναλώνουμε την ώρα μας στο να προσπαθούμε να πείσουμε ο ένας τον άλλο ότι ο άλφα ή ο βήτα είναι αντιευρωπαϊστής ή ο ένας είναι περισσότερο ευρωπαϊστής από τον άλλο. Εγώ θα έκανα μία έκκληση, όπως ξεκινήσαμε ενωμένοι γι' αυτή την πορεία και ξεκινήσαμε με την ομόφωνη απόφαση όλων των κομμάτων, έτσι θα πρέπει να συνεχίσουμε. Διότι, ναι μεν πρωτοπορούμε ως Κύπρος, αλλά οι δυσκολίες είναι ακόμα πίσω μας. Και θα τελειώσουμε με το καλό σε ένα χρόνο τα υπόλοιπα κεφάλαια, αλλά τότε αρχίζει μια νέα πολύ δύσκολη διαδικασία, στην οποία διαδικασία, να μην το ξεχνούμε, αγαπητοί συνάδελφοι και αγαπητές συναδέλφισσες, θα παίξουμε και εμείς ως Βουλή πολύ μεγάλο ρόλο. Και εδώ μιλώ για τη διαδικασία της έγκρισης της Κύπρου από τις δεκαπέντε χώρες-μέλη της Ευρώπης και από τις υπόλοιπες υπό ένταξη χώρες. Και εδώ ο ρόλος μας θα είναι επίσης πολύ σημαντικός, διότι πρέπει να οργάνωσουμε όλες τις

χώρες της Ευρώπης, να κάνουμε μία διαφώτιση και στα εθνικά κοινοβούλια και μέσα στο κοινοβούλιο το ευρωπαϊκό, για να πείσουμε ότι πράγματι η Κύπρος, εκτός από το ότι συμπλήρωσε χωρίς δυσκολίες το εναρμονιστικό της έργο, είναι και μία χώρα η οποία όντως ανήκει στην Ευρώπη και πρέπει να γίνει δεκτή. Άρα, πράγματι, πιστεύω ότι πρέπει τώρα και στο εξής να συνεχίσουμε αυτή την πορεία όλοι ενωμένοι, βλέποντας και αντιμετωπίζοντας τις δυσκολίες οι οποίες υπάρχουν, γιατί η πορεία μας προς την Ευρώπη είναι μεν μονόδρομος, αλλά μονόδρομος με πολλές δυσκολίες.

Αναφέρθηκε το θέμα του ρουσφετιού. Πράγματι, το ρουσφέτι είναι, κατά την άποψή μου, μία γάγγραινα η οποία έχει γίνει μέρος της ζωής των Κυπρίων, αλλά να μου επιτρέψει ο φίλτατος συνάδελφος κ. Παπαδόπουλος να διαφωνήσω ότι η ποινικοποίηση του ρουσφετιού θα δώσει λύση στα προβλήματα. Όχι, κύριοι, αυτό είναι αυταπάτη! Μακάρι να περάσει ο νόμος και θα τον ψηφίσουμε το νόμο. Ελπίζω να περάσει ομόφωνα, αλλά μην έχετε την ψευδαίσθηση ότι θα φέρει αυτό τέλος στο ρουσφέτι. Το ρουσφέτι μόνο εμείς όλοι, όλη η Κύπρος, πρέπει να το πολεμήσουμε. Να γίνει βίωμά μας ότι πρέπει να λέμε “όχι”, αλλά δεν τολμούμε να πούμε “όχι”, όταν μας ζητήσουν ρουσφέτι, διότι ξέρουμε ότι ο διπλανός θα το κάνει. Πρέπει να αρχίσουμε όλοι να συνειδητοποιούμε ότι πρέπει να αντιμετωπίσουμε αυτό το πολιτικό κόστος και να λέμε “όχι” στα αιτήματα για ρουσφέτι.

Όσον αφορά την οικονομία έχουμε αναφέρει ότι εμείς πιστεύουμε ότι το 2000 ήταν ένα έτος ικανοποιητικής οικονομικής ανάπτυξης. Παρ’ όλα αυτά βλέπουμε και τις αδυναμίες και αναφερθήκαμε με λεπτομέρεια σε τρόπους με τους οποίους πρέπει να αντιμετωπιστούν αυτές οι αδυναμίες. Υπάρχουν παρεκκλίσεις από τους δείκτες του Μάαστριχτ, αυτό όμως δε σημαίνει ότι δε θα μπούμε στην Ευρώπη, γιατί υπάρχουν αυτές οι ελάχιστες παρεκκλίσεις, διότι άλλο η ΟΝΕ και άλλο η Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό όμως θα πρέπει να μας κάμνει να εργαστούμε πολύ πιο συστηματικά και, όπως

αναφέραμε και στην πρωτολογία μας, θα πρέπει να έχουμε μια πολύ πιο δυναμική πολιτική, για να αντιμετωπίσουμε αδυναμίες, όπως το δημοσιονομικό έλλειμμα και άλλα.

Εμείς, όπως δηλώσαμε, έχουμε μελετήσει τους προϋπολογισμούς και, παρ' όλων ότων βλέπουμε ότι υπάρχουν αδυναμίες, εντούτοις θα τους υπερψηφίσουμε, διότι δεν έχουμε και δικαίωμα να προσθέσουμε κονδύλια τα οποία, κατά την άποψή μας, θα έπρεπε να ήταν πιο αυξημένα ή κονδύλια ακόμα που δεν υπάρχουν. Αλλά θέλω ταυτόχρονα να τονίσω ότι είναι δημοκρατικό δικαίωμα κάθε κόμματος να εξετάσει τους προϋπολογισμούς και να κρίνει το ίδιο αν θέλει να τους υπερψηφίσει ή να τους καταψηφίσει. Και δεν είναι σωστό, νομίζω, κανένα κόμμα να υποβάλλει στο άλλο κόμμα τι πρέπει ή δεν πρέπει να κάνει.

Εμείς, κλείνοντας, λέγω ότι, παρ' όλο που βλέπουμε και έχουμε επισημάνει αδυναμίες, συνεχίζουμε να πιστεύουμε ότι πρέπει να υπερψηφίσουμε τους προϋπολογισμούς.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεκαπεντάλεπτο διάλειμμα, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δύο λεπτά μόνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, αλλά ξέρετε κοντεύουν μεσάνυκτα. Αυτά μπορούμε να τα πούμε και άλλη φορά.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δύο λεπτά μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να τελειώνουμε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σας διαβεβαιώνω ότι θα είμαι πολύ πολύ σύντομος. Απλώς να κάνω μία δήλωση και να πω ότι εμείς, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, δε διεκδικούμε καθόλου το μονοπώλιο της ευρωπαϊκής πολιτικής και επιλογής. Εμείς αναφερθήκαμε σ' αυτό το θέμα, εξαιτίας του ότι τέθηκε προς συζήτηση, εννοώ το θέμα της ευρωπαϊκής μας πορείας, με τις διάφορες δηλώσεις που έγιναν εντός της Βουλής και εκτός της Βουλής. Σε καμιά περίπτωση δεν κάναμε οποιαδήποτε κριτική σε συναδέλφους που συμμετέχουν στην επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Άρα, αυτό το πράγμα πρέπει να παύσει να συζητείται στη βάση του ότι ένα κόμμα θέλει να κάνει διανομή πιστοποιητικών.

Απόδειξη του ότι εμείς δε θέλαμε ποτέ και δε θέλουμε να μονοπωλούμε αυτή την επιλογή είναι και το ότι, ως κυβέρνηση και ως κόμμα, έχουμε δεχτεί το διορισμό σ' αυτή την πολύ τιμητική θέση του κ. Βασιλείου, με τον οποίο στο παρελθόν είχαμε σ' αυτό το θέμα κάποιες αντιπαλότητες, ως διαπραγματευτή της Κύπρου για την ένταξή μας στην Ευρώπη. Και, δεύτερον, ως Δημοκρατικός Συναγερμός και πάλι, είχαμε συγκατανεύσει χωρίς οποιαδήποτε επιφύλαξη στην παραμονή του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου ως προέδρου της επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Δε διεκδικήσαμε εμείς το μονοπώλιο ούτε και τον υπερθεματισμό σ' αυτό το θέμα.

Όσον αφορά το δεύτερο σημείο -και κλείω- κατά πόσο αυτή η κυβέρνηση έχει οποιοδήποτε πρόγραμμα εν σχέσει με το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος, ναι, έχει. Έχει και το έχει εξαγγείλει περίπου, λέγοντας ότι μέχρι το 2001, αφού ξεκινήσαμε με 4%, πήγαμε στο 3,5%, αν δεν κάνω λάθος, και οδεύουμε προς το 3%, ίσως να είναι και κατώτερο το 2001. Άρα, αν υπάρχει κάποια δυσκολία, και την κατανοούμε όλοι, υπάρχει όσον αφορά τις αντιδράσεις που πιθανόν να υπάρξουν από

μία πρωτοβουλία της κυβέρνησης να αναφέρει αυτό που πρέπει να γίνει, για να κτυπήσει δραστικά αυτά τα δύο προβλήματα, να αντιμετωπίσει αυτά τα δύο προβλήματα.

Συνεπώς, πιστεύω ότι, αν ξεφύγει από την κυβέρνηση η εισήγηση του πώς δραστικά θα αντιμετωπιστούν αυτά τα δύο προβλήματα και η δική μας πρόταση γίνει αποδεκτή, και η Βουλή διευκολύνεται και ταυτόχρονα η εκτελεστική εξουσία ωφελείται και πολύ περισσότερο ο τόπος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προς χάριν της επιτάχυνσης, δε θα λάβω το λόγο και προς χάριν πάλι της επιτάχυνσης, δεκαπέντε λεπτά διάλειμμα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω το λόγο, απλώς, τώρα που πιάσαμε και εμείς το πιστοποιητικό από τον κ. Δημητρίου, δε θέλω να δευτερολογήσω και θέλω να το δηλώσω.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, δεκαπέντε λεπτά διάλειμμα.

(Ωρα διακοπής: 11.46 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 00.10 π.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν προχωρήσουμε στην ψηφοφορία, όπως ανέφερα προηγουμένως, δεν προτίθεμαι να πάρω το λόγο και να μιλήσω. Θα ήθελα όμως για σκοπούς ιστορικούς

να αναφέρω ότι το 1972 ήταν η πρώτη συμφωνία σύνδεσης με την Κοινή Αγορά τότε, επί Προέδρου Μακαρίου. Μετά ακολούθησαν όλες οι άλλες εξελίξεις.

Θα προχωρήσουμε στην ψηφοφορία. Θα αρχίσουμε από τις τροπολογίες. Θα παρακαλέσω τον κ. Μάρκο Κυπριανού, πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών, να προτείνει τις κοινές τροπολογίες ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις - ΔΗΚΟ.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως ξέρετε, εμείς δε θα λάβουμε μέρος σ' αυτή τη διαδικασία. Απλώς δηλώνουμε ότι θα καταψηφίσουμε τον προϋπολογισμό ως σύνολο εκτός της άμυνας και των προσφύγων.

Η παράκλησή μας είναι όπως για διαδικαστικούς λόγους οι τροπολογίες του προϋπολογισμού κυκλοφορούν αρκετές μέρες πριν, ώστε τα διάφορα κόμματα να είναι ενήμερα ότι υπάρχουν τροπολογίες και για το αιτιολογικό των τροπολογιών. Το λέω για το μέλλον· στην παρούσα διαδικασία δε θα λάβουμε μέρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μάρκος Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει σειρά τροπολογιών. Ορισμένες τροπολογίες είναι κοινές από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το Δημοκρατικό Κόμμα κι άλλες μόνο από το ΑΚΕΛ. Υπάρχει κατάλογος που αναφέρει και το άρθρο και θα τον ακολουθήσουμε. Ορισμένες θα τις εισηγηθώ εγώ, ορισμένες ο κ. Καζαμίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να προχωρήσουμε τροπολογία με τροπολογία. Πάμε στην πρώτη τροπολογία.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η πρώτη τροπολογία τροποποιεί το άρθρο 5 του νομοσχεδίου με την προσθήκη σε αυτό του ακόλουθου νέου εδαφίου (4):

«(4). Ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου, δεν επιτρέπεται η πλήρωση κενών θέσεων που προβλέπονται στον παρόντα Νόμο και οι οποίες παραμένουν κενές για πέντε συνεχή χρόνια και άνω και για τις οποίες δεν έχει αρμοδίως αρχίσει η διαδικασία της πλήρωσής τους».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται. Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η δεύτερη τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, αφορά προσθήκη σημείωσης υπ' αριθμόν 31 στον Πρώτο Πίνακα «Δελτία Δαπανών 2001 - Λεπτομέρειες δαπανών και ποσά που βαρύνουν το Πάγιο Ταμείο». Αφορά διάφορα κονδύλια στην τροπολογία που έχει κυκλοφορήσει γραπτώς:

«31. Κανένα ποσό δε διατίθεται από το Κεφάλαιο 12.02.3 - Άρθρο 24.909, Κεφάλαιο 14.02.3 - Άρθρο 30.629, Κεφάλαιο 15.04.2.20 - Άρθρο 470, Κεφάλαιο 16.01.2 - Άρθρο 349, Κεφάλαιο 16.03.3 - Άρθρο 610, Κεφάλαιο 16.07.3 - Άρθρο 44.881, Κεφάλαιο 16.07.3 - Άρθρο 65.615, Κεφάλαιο 16.11.3 - Άρθρο 07.879, Κεφάλαιο 16.11.3 - Άρθρο 50.879, Κεφάλαιο 18.25.2 - Άρθρο 21.499, Κεφάλαιο 20.02.3 - Άρθρο 73.872, Κεφάλαιο 21.01.2 - Άρθρο 04.631, Κεφάλαιο 21.04.3 - Άρθρο 93.829, Κεφάλαιο 22.01.2 - Άρθρο 499, Κεφάλαιο 22.07.3 - Άρθρο 99.813, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων η συγκατάθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και αφού προηγουμένως η τελευταία ενημερωθεί αρμοδίως. Σε περίπτωση που η επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού δε συγκατατεθεί ή και διαφωνεί με το ύψος του ποσού που προτείνεται προς διάθεση, το όλο θέμα υποβάλλεται με εισηγητική έκθεση της επιτροπής προς την ολομέλεια του σώματος, η οποία αποφασίζει σχετικά».

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μια διόρθωση, κύριε Πρόεδρε. Εκ παραδρομής έχει περιληφθεί και το Κεφάλαιο 18.25.2 - Άρθρο 21.499, το οποίο να διαγραφεί. Η γραμματεία και οι λειτουργοί είναι ενήμεροι γι' αυτή την αλλαγή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται. Πάμε στην τρίτη τροπολογία.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η επόμενη τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, αφορά μείωση κατά πέντε τοις εκατόν (5%) των κονδυλίων που αφορούν έξοδα λειτουργίας γραφείου πλην των κονδυλίων που αφορούν συμβατικές υποχρεώσεις. Είναι μια συμβολική περικοπή, για να σταλεί το μήνυμα της λιτότητας και περισυλλογής από όσους προτείνουν την τροπολογία προς την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται. Η επόμενη τροπολογία.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η επόμενη τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, αφορά επίσης μείωση κατά πέντε τοις εκατόν (5%) των κονδυλίων που αφορούν επιδόματα σε υπαλλήλους για υπηρεσία πέρα από τις συνήθεις ώρες εργασίας τους. Και πάλι είναι μια συμβολική πρόταση, για να σταλεί το μήνυμα της λιτότητας και περισυλλογής. Βεβαίως, ελπίζουμε πως και για το τρία και για το τέσσερα δε θα έρθουν συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί, για να αλλάξουν την απόφαση αυτή της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται. Ο κ. Καζαμίας για την επόμενη τροπολογία.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Στη σελίδα 78, Κεφάλαιο 01.01.2 - Άρθρο 052, Προεδρικός Επίτροπος, ποσό £10.802. Είναι νέα πρόνοια, νέα οργανική θέση, η οποία προτείνεται για πρώτη φορά στους προϋπολογισμούς, κύριε Πρόεδρε. Εισηγούμεθα αυτό το οποίο εισηγηθήκαμε και πέρσι και είχε υιοθετηθεί, αλλά φέτος επανήλθε με νέα μορφή, η θέση να καταργηθεί, να περιληφθεί, όμως, πρόνοια στο σχετικό άρθρο των κονδυλίων του Προεδρικού Επιτρόπου, άρθρο 106, “Πρόσθετες Βοηθητικές Υπηρεσίες” στη σελίδα 82, ώστε να παραμείνει ο τίτλος του Προεδρικού Επιτρόπου, όμως για κανένα λόγο η αμοιβή του να μην υπερβαίνει τις απολαβές γενικού διευθυντή υπουργείου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται. Η επόμενη τροπολογία.

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Σελίδα 156, Κεφάλαιο 11.01.2 - Άρθρο 499, Χορηγίες σε Συνδέσμους Εφέδρων, ποσό £10.000. Με το ίδιο αιτιολογικό, για να μην το επαναλάβω μετά, στα κονδύλια για τους προσκόπους, που είναι συνολικά £50.000, σημειώνουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι αυτή η οικονομική βοήθεια που προτείνεται από την κυβέρνηση είναι μεγαλύτερη από αυτή που προσφέρεται στις πολιτικές οργανώσεις νεολαίας και με την οποία πρόνοια διαφωνούμε· γι' αυτό προτείνουμε την καταψήφισή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεφτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται. Επόμενη τροπολογία, παρακαλώ.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Σελίδα 161, Κεφάλαιο 11.04 - Άρθρο 345, Δαπάνες Αμυντικής Θωράκισης, ποσό £135.210.010. Προτείνουμε μείωση του κονδυλίου που ανέρχεται σε £135.210.010 κατά £22.464.000, ώστε τελικά το ποσό που θα εγκριθεί να είναι £112.746.010 για λόγους τους οποίους δεν κρίνουμε σκόπιμο να επεξηγήσουμε εδώ. Οι βουλευτές της

κοινοβουλευτικής μας ομάδας, μέλη της επιτροπής Άμυνας, έχουν επεξηγήσει ήδη τη θέση μας στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς μια συμπλήρωση. Ταυτόχρονα, για λόγους τους οποίους έχουμε καταθέσει στην αρμόδια επιτροπή, κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών, η ομάδα μας θα καταψηφίσει στο Κεφάλαιο 35 - Άρθρο 661 το υπ' αριθμόν 7, όπως και στο άρθρο 662 το υπ' αριθμόν 5.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν κυκλοφόρησε. Σε ποια σελίδα του προϋπολογισμού;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μιλάμε για το Κεφάλαιο 35 - Άρθρο 661. Για το υπ' αριθμόν 1 έχει αναφερθεί ο κ. Καζαμίας με την εισήγηση για μείωση κατά £22.464.000. Το υπ' αριθμόν 7 στο Κεφάλαιο..

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, δεν υπάρχει στην ίδια σελίδα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μιλούμε για τον αναλυτικό προϋπολογισμό του Ταμείου Αμυντικής Θωρακίσεως, ως έχει κατατεθεί στην αρμόδια επιτροπή. Ποσό δεν ορίζεται, κύριε Πρόεδρε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τώρα το βρήκα, κύριε συνάδελφε, και εννόησα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είναι το υπ' αριθμόν 7 για το οποίο δεν υπάρχει πρόνοια σε κονδύλι, όπως και στο άρθρο 662 το υπ' αριθμόν 5, επαναλαμβάνω, στο μνημόνιο το αναλυτικό του Ταμείου

Αμυντικής Θωράκισης για τα οποία έχουμε καταθέσει τις απόψεις μας, την ένστασή μας για την ψήφισή τους στην αρμόδια Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, παρακαλώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αναφορικά με το πρώτο κονδύλι που έχει αναφέρει ο κ. Καζαμίας -να μην επαναλαμβάνω τους αριθμούς μήπως κάνω λάθος- εμείς θα ψηφίσουμε το ποσό όπως έχει, £135.210.010, αλλά θέλω να γίνει αυτή η διευκρίνιση σαφώς γνωστή: Δεν αλλάζει η νομοθετική υποχρέωση, που, για να αποδεσμευτεί οποιοδήποτε ποσό από το σύνολο, θα περάσει μέσω της επιτροπής. Απλώς το λέω προς άρσιν παρεξηγήσεως. Θα το ψηφίσουμε, αλλά αυτό δε σημαίνει ότι το εγκρίνουμε, διότι θα πάει πίσω στη διαδικασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ψηφίζουμε. Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται. Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Επαναλαμβάνω, κύριε Πρόεδρε: Οι δύο άλλες προτάσεις μας απάλειψης του συγκεκριμένου άρθρου, υπενθυμίζω, άρθρο 661 το υπ' αριθμόν 7 και άρθρο 662 το υπ' αριθμόν 5. Κύριε Πρόεδρε, δεν αναφερόμαστε σε οτιδήποτε, σεβόμενοι το απόρρητο ως έχει κατατεθεί και ζητηθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συμφωνώ, κύριε Πρόεδρε, να μη γίνει συζήτηση σ' αυτό το στάδιο για τις πρόνοιες αυτές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεφτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται. Προχωρούμε στην τροπολογία υπ' αριθμόν 8.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε. Κι αυτή είναι κοινή από το ΑΚΕΛ και το Δημοκρατικό Κόμμα. Αφορά το Κεφάλαιο 16.01.2 και είναι Χορηγία για Μηχανογράφηση Υπηρεσιών των Κοινοτικών Συμβουλίων. Στο κονδύλι για τους δήμους υπάρχει η σημείωση που προβλέπει ότι κοινοποιείται στη Βουλή οποιαδήποτε αποδέσμευση αυτού του κονδυλίου και η εισήγηση είναι να μπει η ίδια πρόνοια και για τη μηχανογράφηση των κοινοτικών συμβουλίων, δηλαδή να κοινοποιείται στη Βουλή η αποδέσμευση αυτών των κονδυλίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται. Η τροπολογία υπ' αριθμόν 9.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η τροπολογία υπ' αριθμόν 9, κύριε Πρόεδρε, είναι κοινή από το ΑΚΕΛ και το Δημοκρατικό Κόμμα και αφορά το Κεφάλαιο 17.02.2.40. Αφορά το κεφάλαιο της διαφώτισης και μπαίνει η σημείωση η οποία υπήρχε και τα προηγούμενα χρόνια, ότι,

όσον αφορά δικαιώματα οίκων δημοσίων σχέσεων, θα λαμβάνεται προηγουμένως η έγκριση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού και, αν υπάρχει διαφωνία, τότε της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται. Προχωρούμε στην επόμενη τροπολογία.

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Είναι μια τροπολογία η οποία εκ παραδρομής δεν έχει περιληφθεί, κύριε Πρόεδρε, αλλά θα δώσω ανάλυση σε μισό λεπτό. Είναι στη σελίδα 643, Κεφάλαιο 18.01.2 – Άρθρο 75, Διευθυντής Τυπογραφικών Υπηρεσιών, κλίμακα Α15, £7.217 και τα συνεπακόλουθα. Αυτή η θέση είναι σημειωμένη με διπλό σταυρό, όμως είναι κατειλημμένη από συνταξιούχο πρόσωπο και σαν θέμα αρχής η κοινοβουλευτική μας

ομάδα προτείνει την κατάργηση της θέσεως, επειδή είναι σημειωμένη ήδη με διπλό σταυρό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται. Η επόμενη τροπολογία.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Σελίδα 746, Κεφάλαιο 20.01.2 - Άρθρο 102.1, Διευθυντής Πολιτιστικής Ανάπτυξης, κλίμακα Α15, ποσό £3.534 και τα συνεπακόλουθα ωφελήματα. Εισηγούμεθα να προστεθεί στο άρθρο αυτό η ακόλουθη σημείωση: «Ανεξάρτητα από τη σημείωση 3 του παρόντος προϋπολογισμού, η θέση αυτή καταργείται από την 1η Ιουνίου 2001». Απ' ό,τι γνωρίζουμε, υπάρχει ένα συμβόλαιο εργοδότησης πάλι με συνταξιούχο πρόσωπο. Δε θέλουμε να διακόψουμε τη σύμβαση η οποία υπάρχει για εργοδότηση, όμως εναντιωνόμαστε στο να ανανεωθεί για άλλη μια φορά, γι' αυτό και προτείνουμε από 1η Ιουνίου την κατάργηση της θέσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία εγκρίνεται. Η επόμενη τροπολογία.

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Σελίδα 771, Κεφάλαιο 20.02.2 - Άρθρο 420, Σώμα Κυπρίων Προσκόπων, ποσό £20.000. Την επεξήγηση, γιατί προτείνουμε τη διαγραφή του ποσού, την έχω δώσει προηγουμένως. Ισχύει ό,τι ισχύει σαν δικαιολογητικό για τους έφεδρους αξιωματικούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται. Η επόμενη τροπολογία.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Στην ίδια σελίδα, στο ίδιο Κεφάλαιο, άρθρο 421, Σώμα Κυπρίων Οδηγών. Είναι κάτι παρόμοιο με το προηγούμενο. Για το λόγο αυτό ισχύει η εισήγηση για διαγραφή άλλου ποσού £20.000.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Σελίδα 819, Κεφάλαιο 20.03.2.05 - Άρθρο 499, Χορηγία προς το Συμβούλιο Ιστορικής Μνήμης, ποσό £470.000. Προτείνουμε τη μείωση του ποσού αυτού κατά £290.000, έτσι που να παραμείνουν £180.000 και το ποσό να καλύπτει την ανέγερση μνημείου για τον Κυριάκο Μάτση στη Λευκωσία. Για το υπόλοιπο ποσό προτείνουμε καταψήφιση λόγω της αθέτησης της υπόσχεσης της κυβέρνησης από το 1994 να προωθήσει το θεσμό του συμβουλίου ιστορικότερης μνήμης των αγώνων του κυπριακού λαού και όχι μόνο για μια συγκεκριμένη μικρή χρονική περίοδο. Η υπόσχεση αυτή της κυβέρνησης υπάρχει ανεκπλήρωτη από το 1994.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα αναφερθεί και στην ομιλία μου το πρωί σ' αυτό το θέμα. Πράγματι, κάποτε θα πρέπει να πάψουν οι διάφορες επιτροπές που διχάζουν τελικά το λαό και οδηγούν και σε πολιτικές εκμεταλλεύσεις ιστορικών περιόδων της Κύπρου αλλά και για έναν πρόσθετο λόγο: Όλοι εμείς εδώ μέσα έχουμε υποστεί από αυτούς τους ανθρώπους μια εξευτελιστική προσβολή. Πήγαμε σε εκδήλωση της 1ης Απριλίου, για να καταθέσουμε στεφάνια στο μνημείο των απαγχονισθέντων και των ηρώων που είναι στα Φυλακισμένα Μνήματα, και δε μας είχαν στον κατάλογο, δεν ήθελαν να μας επιτρέψουν να καταθέσουμε εμείς, τα κόμματα, στεφάνια στα μνημεία των πεσόντων! Αυτές τις καταστάσεις δεν μπορώ να τις δεχτώ και δεν μπορώ για κανένα λόγο να ψηφίζω αυτό το πράγμα.

Ήταν μάρτυς ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου. Μπορεί να ήταν λάθος, αλλά κάναμε έντονες συζητήσεις, για να μας επιτρέψουν στο τέλος, μετά που κατέθεσε και ο τελευταίος κλητήρας, να καταθέσουμε και εμείς τα στεφάνια μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται. Προχωρούμε.

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Σελίδα 931, Κεφάλαιο 22.01.2 - Άρθρο 499, Διάφορες Συνεισφορές, ποσό £650.000. Προτείνουμε μείωση του κονδυλίου κατά £100.000, έτσι που να διαγραφεί η χορηγία προς το Μέλαθρο Αγωνιστών ΕΟΚΑ γνωρίζοντας ότι μέχρι τώρα, τα τελευταία τέσσερα χρόνια, πέραν των επιπλέον συνεισφορών που γίνονται από διάφορα υπουργεία, η κυβέρνηση έχει αποπληρώσει ένα δάνειο £1.300.000 στο οποίο ήταν εγγυητής και, επειδή ο δανειολήπτης, που ήταν το ίδιο το μέλαθρο, δε θεώρησε

σκόπιμο να πληρώσει ούτε μια λίρα έναντι του χρέους, κλήθηκε η κυβέρνηση και το πλήρωσε. Πιστεύουμε ότι έχει εκπληρωθεί και με το παραπάνω η υποχρέωση της οποιασδήποτε κυβέρνησης. Πέραν τούτου, να σας ενημερώσω ότι με αγορά υπηρεσιών πληρώνεται προς το ίδιο ίδρυμα ένα ποσό αρκετών χιλιάδων λιρών επιπλέον αυτής της συνεισφοράς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Έχουμε ολοκληρώσει τη διαδικασία ψήφισης των τροπολογιών. Να παρακαλέσω το γραμματέα να προχωρήσει στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2001.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Να εξηγήσουμε για ακόμη μια φορά τη θέση μας. Η κοινοβουλευτική μας ομάδα δίνει θετική ψήφο στα κονδύλια που αφορούν τους πρόσφυγες, αυτά τα κονδύλια που ήταν γνωστότερα μέχρι τελευταία ως ΤΑΕΠ, ως επίσης και στις δαπάνες του συγκεκριμένου κονδυλίου που περιλαμβάνονται μέσα στον Τακτικό Προϋπολογισμό και καλύπτουν το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Για τα υπόλοιπα η στάση μας είναι στάση αποχής.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δε χρειάζεται να επαναλάβω την πάγια τακτική μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του προϋπολογισμού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο Προϋπολογισμός του 2001 ψηφίζεται σε νόμο.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Φτάσαμε στο τέλος της συνεδρίας. Κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίας αυτής. Η επόμενη συνεδρία θα πραγματοποιηθεί τη μεθεπόμενη Πέμπτη, η ώρα 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη, που θα κυκλοφορήσει:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000. (Αναπομπή).
2. Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 2000.
4. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 13) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
5. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.
6. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.
7. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
8. Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους Σκοπούς του περί Κοινοτήτων Νόμου του 1999 Νόμος του 2000.
9. Οι περί Ίδρυσης και Λειτουργίας Συνεργείων Συντήρησης και Επισκευής Οχημάτων Κανονισμοί του 2000.

10. Οι περί Άδειας Άσκησης του Επαγγέλματος των Τεχνητών Οχημάτων Όλων των Ειδικοτήτων Κανονισμοί του 2000.
11. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 11.04.2 - Υπουργείο Άμυνας - Άρθρο 345 - Δαπάνες Αμυντικής Θωράκισης - Ειδικό Κεφάλαιο 35Γ - Νέο Εξοπλιστικό Πρόγραμμα - Άρθρο 661.1 - Μεταφορικά ΕΠ με υλικό και υπηρεσίες υποστήριξης του Προϋπολογισμού του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

(Ωρα λήξης: 00.37 π.μ.)

Παρόντες βουλευτές:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μουσιούπτας Νίκος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος

Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρήστος
Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κιπτής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστόφιας Δημήτρης
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Συνέχιση της συζήτησης του νομοσχεδίου «Ο περί Προϋπολογισμού Νόμος του 2001» (Στ. Κιπτής, Γ. Αγαπίου, Στ. Στυλιανού, Δ. Θεοδώρου, Τ. Χατζηγεωργίου, Δ. Συλλούρης, Λ. Γεωργιάδη, Α. Γεωργίου, Κ. Κωνσταντίνου, Δ. Χριστοδουλίδης, Ν. Μουσιούπτας, Κ. Τυρίμος, Τ. Χατζηδημητρίου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Γ. Θωμά, Ευ.

Σαμμούτας, Α. Αντωνίου, Ν. Κλεάνθους, Ρ. Ερωτοκρίτου, Γ. Χριστοφίδης, Α. Βασιλείου, Ν. Κατσουρίδης, Δ. Ηλιάδης, Γ. Λιλλήκας, Α. Καράς, Κ. Καζαμίας, Σ. Χατζηγιάννης, Πρ. Προδρόμου, Δ. Χριστόφιας, Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Μ. Κυπριανού, Τ. Παπαδόπουλος, Β. Λυσσαρίδης) και ψήφισή του σε νόμο.



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 18ης Ιανουαρίου 2001

(Ώρα έναρξης: 4.27 μ.μ.)

(Αρ. 17)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε με το Κεφάλαιο Α΄, Νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι η αναπομπή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας του νόμου "Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000". Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε,

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνη;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, είναι ομόφωνη η έκθεση και εισηγούμαι να μην αναγνωσθεί.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων
Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για αναπεμφθέντα νόμο που
τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του
2000»**

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος

Αριστοφάνης Γεωργίου

Κίκης Γιάγκου

Νίκος Κλεάνθους

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών συνήλθε στις 18 Ιανουαρίου 2001 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο ψήφισε η Βουλή στις 21 Δεκεμβρίου 2000, ύστερα από αναπομπή του από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, ο Βοηθός Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και ανώτερος λειτουργός της Νομικής Υπηρεσίας.

Οι προτασσομένοι λόγοι αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας

5 Ιανουαρίου 2001, είναι οι ακόλουθοι:

1. Ο συντονισμός και η εποπτεία όλων των δημόσιων υπηρεσιών ανήκουν στην εκτελεστική εξουσία και ασκούνται από το Υπουργικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 54(δ) του Συντάγματος. Οι πρόνοιες του αναπεμφθέντος νόμου, όπως αυτός έχει ψηφιστεί, μεταβάλλουν τη διάρθρωση του Υπουργείου Οικονομικών, γεγονός που περιορίζει τις αρμοδιότητές του σε ουσιαστικά θέματα και δημιουργεί αδυναμίες συντονισμού και εποπτείας σε ζωτική υπηρεσία.
2. Καταργείται η υπαγωγή του Γενικού Λογιστηρίου στο Υπουργείο Οικονομικών, χωρίς να προβλέπεται η υπαγωγή του σε οποιοδήποτε άλλο υπουργείο ή η μετατροπή του σε ανεξάρτητο γραφείο ή υπηρεσία.
3. Ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας είναι ο προϊστάμενος του θησαυροφυλακίου της Δημοκρατίας και ο κατεξοχήν εκτελεστικός βραχίονας του Υπουργείου Οικονομικών σε θέματα πληρωμών και εισπράξεων, με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 127 του Συντάγματος. Ο αναπεμφθείς νόμος είναι ενδεχόμενο να δημιουργήσει λειτουργικά προβλήματα στο Υπουργείο Οικονομικών και πιθανότατα να καταστήσει αναπόφευκτη τη δημιουργία ειδικής υπηρεσίας στο πιο πάνω υπουργείο, για να αναλάβει το συντονισμό μεταξύ Υπουργείου Οικονομικών και Γενικού Λογιστηρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα τα ακόλουθα:

1. Δεν αποδέχεται τους λόγους αναπομπής, γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή να απορρίψει την αναπομπή και να εμμείνει στην αρχική της θέση όσον αφορά τον αναπεμφθέντα νόμο που ψήφισε στις 21 Δεκεμβρίου 2000.
2. Λαμβάνοντας εντούτοις η επιτροπή υπόψη τη θέση που εκφράστηκε από τους

αρμοδίους, ότι ο αναπεμφθείς νόμος θα μπορούσε να διατυπωθεί κατά τρόπο που οι διατάξεις του να ανταποκρίνονται απόλυτα στις προθέσεις και στο πνεύμα του νομοθέτη και κατά τρόπο που να μη δημιουργούνται οποιαδήποτε λειτουργικά προβλήματα στην υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών, αποφάσισε να εισηγηθεί στη Βουλή την προσθήκη στον αναπεμφθέντα νόμο σχετικής διάταξης για έναρξη της ισχύος του από την 1η Μαρτίου 2001, έτσι ώστε μέχρι την ημερομηνία αυτή να μελετήσει σχετικές τροπολογίες του πιο πάνω νόμου τις οποίες η κυβέρνηση ανέλαβε να αποστείλει στο μεταξύ στη Βουλή με σχετικό νομοσχέδιο που θα κατατεθεί ενώπιόν της.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή εισηγείται στη Βουλή να εμμένει στην αρχική της θέση όσον αφορά τον αναπεμφθέντα νόμο, ο οποίος όμως να τεθεί σε ισχύ από την 1η Μαρτίου 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Απλώς ομόφωνα η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου εισηγείται να απορριφθεί η αναπομπή, αλλά να δοθεί περιθώριο μέχρι την 1η Μαρτίου 2001, και γι' αυτό εισηγούμεθα η ισχύς του νόμου να ξεκινήσει από την 1η Μαρτίου, για να κάνει τις όποιες πρακτικές εισηγήσεις η εκτελεστική εξουσία, γιατί οι λόγοι που επικαλέστηκε η εκτελεστική εξουσία για την αναπομπή ήταν η λειτουργικότητα του Υπουργείου Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Πρέπει να γίνει τροπολογία τότε, διότι δεν μπορεί... ένας νόμος έχει ισχύ από την

ημέρα που δημοσιεύεται, εκτός εάν υπάρχει πρόνοια και, για να υπάρξει πρόνοια, δεν είναι αρκετό το να παρακαλέσουμε «θέσετέ τον σε ισχύ από την 1η του μηνός».

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχει διαμορφωθεί ήδη...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Α, έγινε τροπο...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

...στην επιτροπή.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Επειδή δεν το είπατε, ότι έγινε τροποποίηση.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έγινε στην επιτροπή.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είπεν το εκλαϊκευμένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι άλλος που θέλει να λάβει το λόγο;

Όχι. Να τη θέσω σε ψηφοφορία. Πόσοι υποστηρίζουν την αναπομπή;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ουδείς, κύριε Πρόεδρε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Την αναπομπή κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι υποστηρίζουν την αναπομπή;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κανέννας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποίοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η αναπομπή ομόφωνα δε γίνεται δεκτή. Συνεπώς, η Βουλή εμμένει στη θέση της και ο νόμος παραμένει εν ισχύι με έναρξη την 1η Μαρτίου 2001.

Τα θέματα με τους αριθμούς 2 και 3 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι "Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000" και "Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 2000". Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Μάρκο, είναι ομόφωνη;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ομόφωνη η έκθεση και θα παρακαλούσα να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για

τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Νίκος Μουσιούππας	Κίκης Καζαμίας
Τάσσος Παπαδόπουλος	Αβραάμ Αντωνίου
Ισίδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου
Πρόδρομος Προδρόμου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Ιανουαρίου 2001, στην οποία κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του πρώτου από τα υπό αναφορά νομοσχέδια είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου, ώστε να παραταθεί μέχρι και το φορολογικό έτος 2000 η ισχύουσα απαλλαγή από το φόρο εισοδήματος του ποσού, πέρα από το φιλοδώρημα ή το εφάπαξ ποσό, που παραχωρείται από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου σε οποιοδήποτε υπάλληλο κατά την αποχώρησή του από την υπηρεσία.

Σκοπός του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ποσού ύψους £1.500.000 και η διάθεσή του για κάλυψη της αποζημίωσης που θα παραχωρηθεί σε υπαλλήλους για πρόωρη αφυπηρέτησή τους από την Αρχή.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους αρμοδίους, η πιο πάνω ζητούμενη φορολογική απαλλαγή είχε παραχωρηθεί αρχικά για τα φορολογικά έτη 1991-1995 και στη συνέχεια παρατάθηκε σταδιακά για τα έτη 1996-

1999. Η πιο πάνω απαλλαγή αποτελεί και συνεχίζει να αποτελεί ένα σοβαρό κίνητρο για αριθμό υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών, ώστε να ανταποκριθούν στην προσφορά των οργανισμών αυτών για πρόωρη αφυπηρέτησή τους. Η παραχώρηση της απαλλαγής αυτής έχει περιληφθεί και στη συμφωνία για ανανέωση των συλλογικών συμβάσεων των ημικρατικών οργανισμών για τα έτη 1998-2000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που επίσης κατατέθηκαν από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η πρόωρη αφυπηρέτηση υπαλλήλων ημικρατικών οργανισμών είναι στο στάδιο αυτό επιθυμητή, καθότι με την εισαγωγή της σύγχρονης τεχνολογίας σε πολλούς από αυτούς μεγάλος αριθμός υπαλλήλων αντιμετωπίζει δυσκολίες προσαρμογής στο νέο αυτό περιβάλλον, με αποτέλεσμα το σύνολο της παραγωγικότητας των υπαλλήλων των οργανισμών αυτών να μειώνεται σημαντικά. Για το λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμη η παράταση της απαλλαγής από το φόρο εισοδήματος των ποσών που παραχωρούνται για πρόωρη αφυπηρέτηση ως κίνητρο για τους επηρεαζόμενους υπαλλήλους, ώστε να αποχωρήσουν οικειοθελώς από την υπηρεσία τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των επεξηγήσεων που της δόθηκαν, κατά πλειοψηφία των μελών της, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των υπό αναφορά νομοσχεδίων σε νόμους, αφού το πρώτο τροποποιηθεί με την έγκριση και του Υπουργείου Οικονομικών, ώστε η προτεινόμενη σ' αυτό ρύθμιση να ισχύει μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου 2001, και αφού τροποποιηθεί και ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Επίσης ο τίτλος του δεύτερου νομοσχεδίου τροποποιείται, ώστε να αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 2000 Νόμος του 2001».

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των υπό αναφορά νομοσχεδίων κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα ήθελα να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι έχει γίνει μια τροποποίηση στο νομοσχέδιο όπως κατατέθηκε και είναι με την έγκριση και του Υπουργείου Οικονομικών. Λόγω της καθυστέρησης στην έγκριση και της αλλαγής του χρόνου χρειάζεται να δοθεί παράταση στο νομοσχέδιο που αφορά το φόρο εισοδήματος μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου του 2001, για να μπορέσει να εφαρμοστεί η συλλογική σύμβαση και να έχει αποτελέσματα. Έχει ενσωματωθεί και αυτή η τροποποίηση μέσα στο κείμενο του συγκεκριμένου νομοσχεδίου. Ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός αφορά την παραχώρηση του ποσού της αποζημίωσης για πρόωρη αφυπηρέτηση και το νομοσχέδιο του φόρου εισοδήματος προβλέπει ότι αυτό το ποσό θα είναι αφορολόγητο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω κάποιος να μου εξηγήσει αν αυτή, που είναι η τρίτη τελευταία φορά που το παρατείνουμε, είναι όντως η τελευταία. Ή θα έρθει και για το 2002;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σύμφωνα με τα στοιχεία που μας έχουν δοθεί στην επιτροπή Οικονομικών, είναι όντως η τελευταία φορά. Υπήρχε πρόνοια μέσα στη συλλογική

σύμβαση που ανανεώθηκε για τους ημικρατικούς οργανισμούς και για το έτος 2000, βεβαίως υπό την αίρεση της έγκρισης από τη Βουλή, αλλά υπήρχε συγκεκριμένη πρόνοια μέσα στη συλλογική σύμβαση και γι' αυτό έχουν κατατεθεί τα δύο νομοσχέδια.

Βεβαίως, μας δηλώθηκε επίσης από το Υπουργείο Οικονομικών ότι διαφωνούμε με αυτή την πολιτική και με αυτή την τακτική, ότι το καταθέτουμε λόγω υποχρέωσής τους από τη συλλογική σύμβαση και ότι δεν προτίθενται να επαναφέρουν τέτοιο θέμα στη Βουλή. Άρα, θέλω να πιστεύω ότι είναι η τελευταία φορά που έρχεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αποδεχτό;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Αποδεχτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε. Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στην ψήφιση του νομοσχεδίου «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 2000».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πρώτου Πίνακα - Δελτία Δαπανών του βασικού νόμου. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 μαζί με τον Πίνακα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση τα άρθρα 1 και 2 μαζί με τον Πίνακα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 2000 Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται "Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 13) Νόμος του 2000", πρόταση νόμου.

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο σκοπός για τον οποίο προωθήθηκε στην ολομέλεια αυτή η πρόταση νόμου εγκρίνεται από όλα τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών. Όμως, το τελικό κείμενο της πρότασης κυκλοφόρησε μόλις χθες ή προχθές και κάπου έχουμε επισημάνει ότι υπάρχουν κάποια κενά και δυνατό κάποιες πρόνοιες να συγκρούονται με άλλες πρόνοιες του άρθρου 58 ή και του νόμου γενικότερα και η παράκλησή μου είναι να αναβληθεί η συζήτηση αυτής της πρότασης νόμου, όχι όμως για μια εβδομάδα, διότι ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών θα απουσιάζει και εγώ ως εισηγητής της αναβολής θα απουσιάζω, αλλά για δεκαπέντε μέρες, για να μπορέσουμε να αγγίξουμε αυτά τα θέματα τα νομοτεχνικά που έχω επισημάνει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει αντίρρηση για την εισήγηση για αναβολή;

Αναβάλλεται... για πόσο είπατε;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεκαπέντε μέρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι "Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000". Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων
Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου
(Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Αριστοφάνης Γεωργίου

Ηλίας Μυριάνθους

Κίκης Γιάγκου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε σημερινή συνεδρία της.

Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων (Διεύθυνση Ελέγχου και Τμήμα Δημόσιων Έργων), η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι του ΕΤΕΚ και του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τις δημόσιες προσφορές, ώστε να καλυφθούν κενά και να βελτιωθούν αδυναμίες που εντοπίστηκαν από τη μέχρι σήμερα εφαρμογή της στην πράξη. Ειδικότερα, με το νόμο που προτείνεται γίνεται εισήγηση για:

1. παροχή στα αρμόδια για κατακύρωση προσφορών όργανα της δυνατότητας να διαπραγματεύονται με τον προσφοροδότη τη χαμηλότερη ή συμφερότερη οικονομικά προσφορά χάριν του δημόσιου συμφέροντος
2. αύξηση των ανώτατων ορίων προσφορών που μπορούν να κατακυρώνουν τα υπηρεσιακά ή τα τμηματικά συμβούλια
3. καλύτερη επαναδιατύπωση των διατάξεων της αναφορικά με την εκπροσώπηση στο Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών
4. παροχή δυνατότητας για διενέργεια ειδικών ερευνών από τις τεχνικές επιτροπές που συνιστώνται με βάση το άρθρο 16 της βασικής νομοθεσίας για τις δημόσιες προσφορές

5. παράταση της θητείας των μελών των υπηρεσιακών ή τμηματικών συμβουλίων από τρία σε πέντε χρόνια
6. καλύτερη διατύπωση των προνοιών της βασικής νομοθεσίας που αφορούν την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων και παροχή στην τελευταία τόσο της εξουσίας να συνιστά μόνιμες ή ad hoc τριμελείς τουλάχιστον τεχνικές επιτροπές όσο και της εξουσίας να χειρίζεται θέματα ανανέωσης ή μεταβίβασης, εν όλω ή εν μέρει, υφιστάμενης σύμβασης δημοσίου, εφόσον συμφωνούν για το σκοπό αυτό τόσο ο αρχικός όσο και ο νέος συμβασιούχος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε στο παρόν στάδιο και ύστερα από σχετική εισήγηση του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας να προωθήσει το μέρος του νομοσχεδίου που αναφέρεται στην παράταση της θητείας των μελών των τμηματικών ή υπηρεσιακών συμβουλίων, η οποία εκπνέει στις 19 τρέχοντος μηνός, αφήνοντας για περαιτέρω εξέταση τις υπόλοιπες πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Με βάση την πιο πάνω θέση της, η επιτροπή έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις σε ό,τι αφορά το μέρος του νομοσχεδίου που προωθείται για ψήφιση:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, υιοθετούν την παράταση από τρία σε πέντε χρόνια της θητείας των μελών των τμηματικών ή υπηρεσιακών συμβουλίων, όπως προτείνεται στο υπό αναφορά νομοσχέδιο.
2. Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν στο θέμα αυτό κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γεωργίου.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Απλά να καταθέσω τη θέση της δικής μας πλευράς, κύριε Πρόεδρε. Θα είναι θετική, όμως θέλουμε να πούμε ότι επιφυλάττουμε στον εαυτό μας το δικαίωμα να επανέλθουμε, αν διαπιστώσουμε ότι τα θέματα για τα οποία οδηγηθήκαμε στην πενταετία έρχονται τώρα με αντίστροφο τρόπο να δημιουργήσουν προβλήματα που αφορούν τη χρηστή διοίκηση και τη διαφθορά μέσα στο χώρο της δημόσιας υπηρεσίας. Τότε θα επανέλθουμε με πρόταση για επάνοδο στην τριετία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κλεάνθους.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Η δική μας ομάδα, κύριε Πρόεδρε, προβληματίστηκε για κάποιες πρακτικές, τεχνικές δυσκολίες, που κυρίως επικεντρώθηκαν στο τμήμα των λογιστών που εκπροσωπούνται μέσα στα συμβούλια, και μας εζητήθηκε παράταση ιδιαίτερα και ειδικά γι' αυτή την κατηγορία που συμμετέχει. Έτσι, η θέση μας είναι ότι θα μπορούσε να ικανοποιηθεί αυτό το αίτημα για παράταση του χρόνου σε πέντε χρόνια, όχι όμως να ισχύει και για τα υπόλοιπα μέλη του συμβουλίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει πρόταση για αναβολή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ομόφωνη. Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τρίτη ανάγνωση ...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω αν εγώ κατάφερα να παρανοηθεί. Εμείς έχουμε παράσχει τη δυνατότητα παράτασης της θητείας μόνο στα μέλη που συμμετέχουν από τη λογιστική υπηρεσία· όχι σε οποιαδήποτε άλλη κατηγορία μελών που συμμετέχουν σε τούτα τα συμβούλια. Εκεί επικεντρώθηκε η πρακτική, τεχνική δυσκολία και δε βρίσκουμε κανένα λόγο να παρατείνεται η θητεία σε σχέση με τα υπόλοιπα μέλη. Και μάλιστα τα υπόλοιπα μέλη είπαν ότι το πολύ θα ήθελαν και θα ικανοποιούνταν και με τέσσερα. Γι' αυτό, θα προχωρήσουμε σε τροπολογία, ώστε να περιορίζεται η παράταση της θητείας μόνο στους λογιστές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άλλος απόψεις επί του θέματος;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Να προχωρήσουμε τώρα με την τροπολογία, κύριε Πρόεδρε. Η θητεία για τους μετέχοντες από τη λογιστική υπηρεσία στα συμβούλια τούτα θα παρατείνεται μέχρι συμπλήρωσης πενταετίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλοι σύμφωνοι; Να τεθεί σε ψηφοφορία η τροπολογία. Παρακαλώ, επανάληψη

της πρότασης. Παρακαλώ, επανάληψη της πρότασης, για να τη θέσω σε ψηφοφορία.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Εγκρίνουμε την παράταση της θητείας στα συμβούλια μόνο των μελών που προέρχονται από τη λογιστική υπηρεσία, των λογιστών και μόνο· όχι των άλλων μελών που μετέχουν σ' αυτά τα συμβούλια να τους παρατείνουμε τη θητεία από τρία σε πέντε χρόνια. Περιορίζεται η παράταση της θητείας με την τροπολογία τούτη μόνο στους λογιστές που μετέχουν στα συμβούλια. Έτσι αντιληφθήκαμε να ήταν και το αίτημα σήμερα και διερωτώμαι γιατί πήρε τόση έκταση αλλού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας τέθηκε ως θέμα που δημιουργεί πραγματικά δυσκολίες το θέμα των λειτουργιών που προέρχονται από το Γενικό Λογιστήριο. Όμως το νομοσχέδιο προνοεί για όλα τα μέλη και, εκτός των λογιστών, για τους οποίους τέθηκε επιτακτικά το ζήτημα, ότι δημιουργεί προβλήματα, γιατί δεν μπορούν να αποδώσουν στα τρία χρόνια, και ο διευθυντής του Τμήματος Δημοσίων Έργων υπέδειξε ότι και εκείνο το τμήμα έχει κάποιες δυσκολίες από το γεγονός ότι είναι τρία χρόνια μόνο και εισηγήθηκε όπως παραταθεί και εκείνος στα πέντε, διότι αυτό, λέει, θα αποδώσει καλύτερα και για το Τμήμα των Δημοσίων Έργων. Ουσιαστικά μιλούμε γι' αυτές τις δύο υπηρεσίες, που είναι το 90% των υπαλλήλων. Δεν υπάρχουν ισχυρές απόψεις, όμως, από τη στιγμή που θα έχει δυσκολίες και το Τμήμα Δημοσίων Έργων, ας δοθεί παράταση και για τα υπόλοιπα μέλη των συμβουλίων και όχι μόνο για τους λογιστές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα θέσω σε ψηφοφορία την τροπολογία του κ. Κλεάνθους.

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία γίνεται αποδεκτή.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου όπως έχει διαμορφωθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Στέλιος Γερασίμου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Λία Γεωργιάδη

Γιαννάκης Θωμά

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ανδρέας Παρισινός

Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 21η Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ώστε επίδομα μητρότητας για χρονικό διάστημα δεκατεσσάρων εβδομάδων να δικαιούται και οποιαδήποτε γυναίκα έχει υιοθετήσει παιδί ηλικίας μέχρι δώδεκα χρόνων, αντί παιδί ηλικίας μέχρι πέντε χρόνων που ισχύει σήμερα.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η πιο πάνω τροποποίηση, η οποία υιοθετήθηκε και από τα μέλη του Συμβουλίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, κρίθηκε αναγκαία, για να συνάδει με ανάλογη

διάταξη του περί Προστασίας της Μητρότητας Νόμου που έχει πρόσφατα τροποποιηθεί, με βάση την οποία η θετή μητέρα δικαιούται άδεια μητρότητας δεκατεσσάρων εβδομάδων, όταν το παιδί που υιοθετεί είναι ηλικίας μέχρι δώδεκα χρόνων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Χριστόδουλος Βενιαμίν, αναπλ. πρόεδρος	Ζαχαρίας Κουλίας
Κίκης Γιάγκου	Δώρος Θεοδώρου
Αντώνης Καράς	Ανδρέας Φιλίππου
Στάθης Κιπτής	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Κοινοτήτων Νόμου, ώστε το τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας να επιβάλλεται πάνω στην αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας που προέκυψε μετά τη γενική εκτίμηση που έγινε με βάση σχετική διάταξη που αφορά τη γενική εκτίμηση ακίνητης ιδιοκτησίας του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, με την υφιστάμενη ρύθμιση το τέλος ακίνητης ιδιοκτησίας επιβάλλεται πάνω στην αξία της ακίνητης ιδιοκτησίας, όπως αυτή υπολογίζεται με βάση τις εγγεγραμμένες αξίες που ισχύουν κατά το χρόνο έναρξης της ισχύος του περί Κοινοτήτων Νόμου. Ως εκ τούτου παρουσιάζεται πρόβλημα στον υπολογισμό του τέλους ακίνητης ιδιοκτησίας, γιατί τα ακίνητα που βρίσκονται στα όρια των κοινοτήτων δεν είναι όλα εγγεγραμμένα, με αποτέλεσμα να παρατηρείται απώλεια εσόδων από τα Κοινοτικά Συμβούλια.

Υπό το φως των πιο πάνω, πρόσθεσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, το υπουργείο τους έκρινε αναγκαία την τροποποίηση της ισχύουσας ρύθμισης.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου συμφώνησαν με τον προτεινόμενο νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 75 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους Σκοπούς του περί Κοινοτήτων Νόμου του 1999 Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους Σκοπούς του περί Κοινοτήτων Νόμου του 1999 Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Χριστόδουλος Βενιαμίν, αναπλ. πρόεδρος	Ζαχαρίας Κουλίας
Κίκης Γιάγκου	Δώρος Θεοδώρου
Αντώνης Καράς	Ανδρέας Φιλίππου
Στάθης Κιπτής	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας και εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας με την οποία να καθίσταται δυνατή η εφαρμογή από τα Κοινοτικά Συμβούλια της γενικής εκτίμησης ακίνητης ιδιοκτησίας που έγινε με βάση σχετική διάταξη που αφορά τη γενική εκτίμηση ακίνητης ιδιοκτησίας του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου.

Σύμφωνα με τους εκπρόσωπους του Υπουργείου Εσωτερικών, η θέσπιση του υπό συζήτηση νόμου κρίθηκε αναγκαία, για να καταστεί δυνατή η εφαρμογή της γενικής εκτίμησης ακίνητης ιδιοκτησίας δυνάμει του άρθρου 69 του περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) Νόμου για τους Σκοπούς του περί Κοινοτήτων Νόμου, όπως επιτάσσει σχετική διάταξη του πιο πάνω αναφερόμενου άρθρου.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου συμφώνησαν με τον προτεινόμενο νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους Σκοπούς του περί Κοινοτήτων Νόμου Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Εφαρμογή της γενικής εκτίμησης. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των άρθρων;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους Σκοπούς του περί Κοινοτήτων Νόμου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα με τους αριθμούς 9 και 10 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Το τελευταίο θέμα είναι η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 11.04.2 - Υπουργείο Άμυνας - Άρθρο 345 - Δαπάνες Αμυντικής Θωράκισης - Ειδικό Κεφάλαιο 35Γ - Νέο Εξοπλιστικό Πρόγραμμα - Άρθρο 661.1 - Μεταφορικά ΕΠ με υλικό και υπηρεσίες υποστήριξης του Προϋπολογισμού του 2000.

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα της αγοράς των ελικοπτέρων αποτέλεσε αντικείμενο εκτεταμένων συζητήσεων τον τελευταίο καιρό. Η κοινοβουλευτική ομάδα έκανε μια ανάπαυλα της μελέτης μετά που είχαμε τον προϋπολογισμό του 2001. Είχαμε βάλει για συζήτηση το θέμα αυτό στην κοινοβουλευτική ομάδα για χθες. Δυστυχώς, λόγω της πίεσης που είχαμε για ένα άλλο κομματικό πρόγραμμα, δεν έγινε κατορθωτό να κάμουμε μια ανασκόπηση αυτού του θέματος όπως τελικά διαμορφώνεται μετά τις δημόσιες συζητήσεις. Γι' αυτό το λόγο ζητούμε αναβολή, θα έλεγα μια βδομάδα, αλλά, επειδή ο πρόεδρος της επιτροπής Άμυνας θα απουσιάζει, καθώς και άλλοι συνάδελφοι, θα ζητούσα μια τελευταία αναβολή για δεκαπέντε μέρες.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Διαφωνούμε. Θα λείπουμε κι εμείς από την 1η μέχρι την 5η Φεβρουαρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν τέλειωσα ακόμα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Υποβάλλω αίτημα προς το σώμα για αναβολή της συζήτησης αυτού του θέματος για δεκαπέντε μέρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση;

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Όχι πριν τις 10 Φεβρουαρίου, κύριε Πρόεδρε, γιατί θα λείπουν και από άλλες κοινοβουλευτικές ομάδες και πιστεύω ότι δεν είναι σωστό. Θα φαίνεται ότι δόθηκε αυτή η αναβολή για να λείπουμε από την Κύπρο και να περάσει ή να μην περάσει. Να μη συζητηθεί πριν τις 10 Φεβρουαρίου, διαφορετικά να το συζητήσουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Βεβαίως θα ήθελα να κάμω μια διόρθωση στον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού. Εξ όσων κάλλιο γνωρίζουμε εμείς, τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, έχει τοποθετηθεί ο Δημοκρατικός Συναγερμός, και έχει τοποθετηθεί υπέρ της αποδεδειγμένης του σχετικού κονδυλίου για τα Μπελ, όπως και η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα, η οποία πρώτη είχε τοποθετηθεί. Έχει πάρει τεράστια δημόσια έκταση το όλο θέμα, δεν έμεινε Κύπριος που να μη γνωρίζει όλες τις πτυχές του θέματος, τα υπέρ και τα κατά, μέχρι σημείου που σε κάθε καφενέ της Κύπρου σήμερα να διερωτάται ο Κύπριος γιατί ο ένας είναι εναντίον και ο άλλος υπέρ. Δεν ξέρω αν υπάρχουν νεότερες εξελίξεις.

Ο Υπουργός Άμυνας σήμερα το πρωί, σε ερώτημα που τέθηκε στην κοινοβουλευτική επιτροπή, μας διαβεβαίωσε ότι είναι στην ημερήσια διάταξη και θα συζητηθεί. Υπενθυμίζω απλώς ότι θα είναι η πέμπτη φορά που για διάφορους λόγους αναβάλλεται, αν αναβληθεί. Ταυτόχρονα λέω ότι πολλά μέλη της κοινοβουλευτικής

ομάδας την περίοδο που υποδεικνύεται από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού θα είναι σε αποστολές της Βουλής στο εξωτερικό. Εγώ προτείνω να πάρουμε σήμερα την απόφαση, διότι σήμερα λείπουν οι λιγότεροι. Δικαιολογημένα ή συζητούμε και αποφασίζουμε και σεβόμαστε όλοι την απόφαση ή το αφήνουμε... δεν τολμώ να πω μετά τις εκλογές, διότι δεν ξέρω την πρόθεση της νέας Βουλής. Αλλά δε θα είναι δίκαιο, κύριε Πρόεδρε, ούτε έναντι των εισηγητών των κοινοβουλευτικών ομάδων να συζητηθεί εν τη απουσία τους ούτε έναντι των συναδέλφων οι οποίοι προγραμματίσαμε να είμαστε εδώ σήμερα, όπως και την περασμένη φορά που θα συζητείτο, ούτε και να αναστείλουμε όλες τις διεθνείς δραστηριότητες της Βουλής. Υπάρχει διαφορά εκτιμήσεως και διαφορά απόψεως.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας. Εγώ είχα υποβάλει προς το σώμα ένα αίτημα. Ακούστηκαν και αντίθετες απόψεις. Δεν ξέρω αν υπάρχουν άλλοι συνάδελφοι... Ο κ. Λυσσαρίδης βλέπω ότι ζητά το λόγο. Μετά να τεθεί το θέμα σε ψηφοφορία.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν οι δεκαπέντε μέρες δε βολεύουν και θα είναι τρεις βδομάδες, δεν είναι πρόβλημα. Εμείς είμαστε υπέρ της αναβολής. Υπάρχουν θέματα τα οποία θέλουμε να διερευνήσουμε και δε νομίζω ότι μια αναβολή δύο ή τριών βδομάδων θα αλλοιώσει το όλο θέμα.

Η παράκλησή μας είναι να γίνει δεκτή η αναβολή και να εναπομείνει στον Πρόεδρο και τη γραμματεία να καθορίσουν μια ημερομηνία που να είναι αποδεκτή από όλα τα κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέτω σε ψηφοφορία την πρόταση περί αναβολής.

Παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Με τον όρο ότι θα υπάρξει προσυεννόηση μεταξύ των κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέτω σε ψηφοφορία την πρόταση του κ. Λυσσαρίδη.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμιά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η πρόταση του κ. Λυσσαρίδη γίνεται αποδεκτή και το θέμα αναβάλλεται.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Να θεωρηθεί ότι έχει γίνει σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

**Νομοσχέδια, κανονισμοί,
έγγραφα, εκθέσεις**

**Κατατέθηκαν
από τα υπουργεία**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

- | | | | |
|----|--|---------------------------------------|---|
| 1. | Ο περί Πολιτικού Γάμου
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2001. | Δικαιοσύνης και Δημοσίας
Τάξεως | Νομικών |
| 2. | Ο περί Αξιών και
Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου
(Κεντρικό Αποθετήριο και
Κεντρικό Μητρώο Αξιών)
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |
| 3. | Ο περί Ιδιωτικών
Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος
Ίδρυσης και Λειτουργίας)
Νόμος του 2001. | Υγείας | Υγείας |
| 4. | Ο περί Προϋπολογισμού της
Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος
του 2001. | Συγκοινωνιών και Έργων | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |
| 5. | Ο περί Προϋπολογισμού της
Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου
Δυναμικού Κύπρου Νόμος του
2001. | Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |
| 6. | Ο περί της Τροποποιημένης
Σύμβασης Ίδρυσης του
Ευρωπαϊκού Οργανισμού
Δορυφορικών | Συγκοινωνιών και Έργων | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |

Τηλεπικοινωνιών (Κυρωτικός)
Νόμος του 2001.

- | | | | |
|-----|--|-------------------------|---|
| 7. | Ο περί Δημόσιας
Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2001. | Παιδείας και Πολιτισμού | Παιδείας |
| 8. | Ο περί Ρυθμίσεως της
Άσκησης του Επαγγέλματος
των Οπτικών
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2001. | Υγείας | Υγείας |
| 9. | Ο περί Κοινωνικών
Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 10. | Ο περί Προϋπολογισμού του
Κυπριακού Οργανισμού
Αναπτύξεως Γης Νόμος του
2001. | Εσωτερικών | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |
| 11. | Ο περί Προϋπολογισμού του
Ταμείου Τουρκοκυπριακών
Περιουσιών Νόμος του 2001. | Εσωτερικών | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |
| 12. | Ο περί Προϋπολογισμού του
Ταμείου Δημόσιων Δανείων
Νόμος του 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |

- | | | |
|--|-------------------------------------|-------------------------------------|
| 13. Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. | Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού | Εμπορίου και Βιομηχανίας |
| 14. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης (Κυρωτικός) Νόμος του 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 15. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 16. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Διακρίβωση των Δεξαμενών Πλωτών Μέσων) Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 17. Οι περί Σχολής Τυφλών - Θέση Πρώτου Δασκάλου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001. | Παιδείας και Πολιτισμού | Νομικών |
| 18. Οι περί Ίδρυσης και Λειτουργίας Συνεργείων | Συγκοινωνιών και Έργων | Συγκοινωνιών και Έργων |

	Συντήρησης και Επισκευής Οχημάτων Κανονισμοί του 2001.		
19.	Οι περί Άδειας Άσκησης του Επαγγέλματος των Τεχνιτών Οχημάτων Όλων των Ειδικοτήτων Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
20.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Οικονομικών	Συγκοινωνιών και Έργων
21.	Έκθεση προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τις επενδύσεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την περίοδο από 1.1.2000 μέχρι 30.6.2000.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
22.	Έκθεση όσον αφορά την παραχώρηση εγκρίσεων που δόθηκαν από τον Υπουργό Εσωτερικών προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης, σύμφωνα με	Εσωτερικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

το εδάφιο (3) του άρθρου 4 του
περί Προϋπολογισμού του
Κυπριακού Οργανισμού
Αναπτύξεως Γης Νόμου του
2000.

- | | | | |
|-----|--|-------------------------------------|--------------------------------|
| 23. | Έγγραφα (Θ. 91/2000, Θ. 92/2000, Θ. 1/2001-Θ. 4/2001) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 179 (I) του 2000. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 24. | Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από τον ΚΟΤ, δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών | Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |

- Προσώπων Δημοσίου Δικαίου
Νόμου.
25. Έγγραφο που αφορά την Σύγκοινωνιών και Έργων Οικονομικών και
πρόσληψη έκτακτων Προϋπολογισμού
υπαλλήλων από την Αρχή
Λιμένων Κύπρου, δυνάμει του
άρθρου 3(1)(α) του περί
Προσλήψεως Εκτάκτων
Υπαλλήλων εις την Υπηρεσία
Νομικών Προσώπων
Δημοσίου Δικαίου Νόμου.
26. Έγγραφο (Αρ. 2/2001-3/2001) Οικονομικών Οικονομικών και
σύμφωνα με τους περί της Προϋπολογισμού
Διαδικασίας Πρόσληψης
Έκτακτων Υπαλλήλων στη
Δημόσια και Εκπαιδευτική
Υπηρεσία Νόμους του 1995
έως 2000.
27. Έγγραφο (Αρ. 1/2001) Οικονομικών Οικονομικών και
σύμφωνα με τους περί Προϋπολογισμού
Πρόσληψης Έκτακτων
Υπαλλήλων στη Δημόσια και
Εκπαιδευτική Υπηρεσία
Νόμους του 1985 και τις

εγκυκλίου του Υπουργείου
Οικονομικών με Αρ. 741, 746
και 834, ημερομηνίας
4.10.1985, 6.12.1985 και
9.11.1987 αντίστοιχα.

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αρχείου Καταγραφής Μητρικών και Περιγεννητικών Θανάτων Νόμος του 2001.	Μάριο Ματσάκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Υγείας
2. Ο περί Φορολογίας Κεφαλαιουχικών Κερδών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Γιώργο Λιλλήκα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων και Διαιτολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Ανδρέα Παρισινό, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Υγείας
4. Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Αντώνη Καρά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
5. Ο περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Λειτουργίας Γραφείων Ενοικίασης Μηχανοκίνητων Δίκυκλων Οχημάτων	Αντώνη Καρά, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Συγκοινωνιών και Έργων

(Τροποποιητικός) Νόμος του
2001.

- | | | | |
|----|--|---|--|
| 6. | Ο περί Επιτρόπου Διοικήσεως
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2001. | Κοινοβουλευτική Επιτροπή
Θεσμών, Αξιών και
Επιτρόπου Διοικήσεως | Θεσμών, Αξιών και
Επιτρόπου
Διοικήσεως |
| 7. | Ο περί Προϋπολογισμού
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2001. | Νίκο Μουσιούττα, βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας
Λευκωσίας | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Γ'. Οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.044 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 28 Δεκεμβρίου 2000.

«Ο οδικός φωτισμός που υπάρχει σήμερα μέσα στις σήραγγες του αυτοκινητοδρόμου Λεμεσού - Πάφου θεωρείται ανεπαρκής. Ένα μέτρο με το οποίο πιστεύω ότι θα αντιμετωπιστεί το πρόβλημα είναι να μπογιατιστούν τα τοιχώματα των σηράγγων με άσπρο χρώμα, μέτρο το οποίο εφαρμόζουν αρκετές χώρες.

Με βάση αυτά, καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.045 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 28 Δεκεμβρίου 2000.

«Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το θέμα του καθεστώτος εργοδότησης των έκτακτων ειδικών αστυφυλάκων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.046 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 3 Ιανουαρίου 2001.

«Οι μεταθέσεις και οι τοποθετήσεις των μόνιμων στελεχών της Εθνικής Φρουράς γίνονται πολλές φορές με άδικο τρόπο και με διακρίσεις, αφού άλλοι υπηρετούν για μεγάλα χρονικά διαστήματα σε δυσμενείς μονάδες και άλλοι σε ευμενείς, λαμβανομένου υπόψη ότι έχουν τον ίδιο βαθμό, τα ίδια χρόνια υπηρεσίας και την ίδια ειδικότητα.

Πιστεύω λοιπόν ότι τα λεγόμενα μόρια, που ισχύουν και στον ελληνικό στρατό, για σκοπούς μεταθέσεων, θα έπρεπε να εισαχθούν και στην Εθνική Φρουρά.

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω θέμα.»

Απάντηση ημερομηνίας 20ής Δεκεμβρίου 2000 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.006, ημερομηνίας 29 Αυγούστου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν.

«Αναφορικά με την αίτηση που υπέβαλε η εταιρεία “Ερύμανθος” για τη δημιουργία χοιροστασίου στην περιοχή Αγίου Θεοδώρου Λάρνακας, σας πληροφορώ ότι η πολεοδομική αρχή απέρριψε, στις 23 Νοεμβρίου 2000, την υποβληθείσα αίτηση.

Εν τω μεταξύ το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως και ο έπαρχος Λάρνακας, σε συνεννόηση με τους αιτητές, καταβάλλουν προσπάθειες για εξεύρεση άλλου κατάλληλου χώρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Ιανουαρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.008, ημερομηνίας 13 Σεπτεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Γιαννάκη Αγαπίου.

«Σχετικά με πληροφορίες για τη λειτουργία των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Παγκύπρια ο αριθμός των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών ανέρχεται στις

εφτακόσιες είκοσι πέντε.

Κατά επαρχία λειτουργούν στη Λευκωσία είκοσι, στη Λεμεσό εκατόν είκοσι οκτώ, στην Πάφο εκατόν ογδόντα οκτώ, στη Λάρνακα πενήντα πέντε και στην Αμμόχωστο διακόσιες εβδομήντα τέσσερις.

2. Όλες οι πιο πάνω δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές λειτουργούν, χωρίς να έχουν εξασφαλίσει τη σχετική άδεια λειτουργίας.
3. Οι Υγειονομικοί Επιθεωρητές του Υπουργείου Υγείας προβαίνουν σε συστηματικό έλεγχο των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών, εκτός από τις δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές που είναι στις περιοχές των δήμων, οι οποίες ελέγχονται από δικές τους υγειονομικές υπηρεσίες.
4. Εξ όσων γνωρίζουμε, ο Υπουργός Υγείας με διάταγμά του στις 22 Σεπτεμβρίου 1998 ανέστειλε τη λειτουργία μιας κολυμβητικής δεξαμενής στη Λευκωσία.
5. Κανένας ιδιοκτήτης δημόσιας κολυμβητικής δεξαμενής δεν έχει κατηγορηθεί μέχρι σήμερα.
6. Το Υπουργείο Εσωτερικών, επειδή δε θεωρεί τον τρόπο λειτουργίας των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών ικανοποιητικό, ζήτησε και εξασφάλισε απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και εντός του πρώτου τριμήνου του 2001 θα προβεί στην προκήρυξη προσφορών για τις υπηρεσίες εμπειρογνώμονα, ο οποίος, εκτός από τον εκσυγχρονισμό της υφιστάμενης νομοθεσίας που διέπει την κατασκευή, τη χρήση, τη λειτουργία και τον έλεγχο των δημόσιων κολυμβητικών δεξαμενών, θα προχωρήσει και στη συγγραφή νομοθεσίας που να διέπει την κατασκευή, τη χρήση, τη λειτουργία και τον έλεγχο των υδροπάρκων.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2001 του Υπουργού Οικονομικών κ. Τάκη Κληρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.020, ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Αριστοφάνη Γεωργίου.

«Σ' ό,τι αφορά το πρώτο σκέλος της ερώτησης, αν δηλαδή έχει δημιουργηθεί ταμείο ή όχι για καταβολή αποζημιώσεων σε περιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Το άρθρο 17 των περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών Νόμων προβλέπει ότι ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί να λάβει κάθε μέτρο που αυτός κρίνει κατάλληλο για τη δημιουργία ταμείου το οποίο θα αποζημιώνει εργοδοτούμενους σε περίπτωση που παραμένουν χωρίς αποζημίωση για τους ακόλουθους λόγους:

1. Ο εργοδότης ήταν ανασφάλιστος·
2. ο ασφαλιστής κατέστη αφερέγγυος·
3. η επαγγελματική ασθένεια προήλθε από εργοδότηση σε διάφορους εργοδότες και δεν μπορεί να προσδιοριστεί με ακρίβεια το ποιος ευθύνεται.

Ο τέως Υπουργός Οικονομικών είχε αποδεχθεί εισήγηση των ασφαλιστών για ανάθεση σ' αυτούς της ευθύνης για δημιουργία και διαχείριση ενός ταμείου που θα έχει τους ίδιους σκοπούς που καθορίζονται στο υπό αναφορά άρθρο του νόμου. Μετά την παραχώρηση της συγκατάθεσής του, οι ασφαλιστές έχουν αρχίσει τις διαδικασίες για τη σύσταση εταιρείας περιορισμένης ευθύνης δι' εγγυήσεως, με την επωνυμία "Ταμείο Ασφαλιστών Ευθύνης Εργοδότη".

Η απόφασή του αυτή έχει κατά κύριο λόγο βασιστεί στο προηγούμενο παράδειγμα του Ταμείου Ασφαλιστών Μηχανοκινήτων Οχημάτων (MIF), που, ως γνωστό, αποτελεί το αντίστοιχο ταμείο για αποζημίωση θυμάτων ανασφάλιστων οδηγών ή αφερέγγυων εταιρειών και του οποίου η λειτουργία αποτελεί πρότυπο συνεργασίας μεταξύ κυβέρνησης και ιδιωτικού τομέα, το οποίο λειτουργεί απρόσκοπτα εδώ και τριάντα χρόνια.

Σημειώνεται ότι η δημιουργία και λειτουργία του ταμείου από τους ασφαλιστές θα γίνει κάτω από αυστηρές προϋποθέσεις (παρόμοιες με εκείνες που ισχύουν στην

περίπτωση του MIF). Βασική πάντως προϋπόθεση είναι η μη αποκόμιση οποιουδήποτε κέρδους από τις ασφαλιστικές εταιρείες ως αποτέλεσμα της λειτουργίας του ταμείου.

Οι ασφαλιστές αποδέχονται τις προϋποθέσεις που έχουν τεθεί, νοουμένου ότι θα υπάρχουν εκ μέρους της κυβέρνησης μηχανισμοί που να διασφαλίζουν ότι το ποσοστό εργοδοτών που δεν έχουν ασφαλιστεί περιορίζεται στο ελάχιστο. Ο στόχος αυτός είναι σημαντικό να επιτευχθεί, έτσι ώστε να περιορίζονται οι περιπτώσεις που το ταμείο θα καλείται να καταβάλλει αποζημιώσεις για ανασφάλιστους εργοδότες. Λαμβανομένου υπόψη ότι το ταμείο θα χρηματοδοτείται με επασφάλιστρο που θα επιβάλλεται από τις ασφαλιστικές εταιρείες στο ασφάλιστρο που θα εισπράττεται από τους ασφαλιζομένους, δηλαδή τους εργοδότες, σε περίπτωση ύπαρξης πολλών ανασφάλιστων εργοδοτών θα υποχρεωθούν οι λίγοι να χρηματοδοτούν τους πολλούς, γεγονός που θα προκαλέσει δικαιολογημένες αντιδράσεις από τους εργοδότες.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το οποίο, σύμφωνα με σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ορίσθηκε ως το υπεύθυνο υπουργείο για την υιοθέτηση μηχανισμού ελέγχου της ύπαρξης της απαιτούμενης ασφαλιστικής κάλυψης, βρίσκεται σε συνεργασία με το Υπουργείο Οικονομικών για την εφαρμογή μιας από κοινού αποδεκτής και εφαρμόσιμης λύσης. Προέκυψαν όμως ορισμένες τεχνικές δυσκολίες, για τις οποίες γίνονται προσπάθειες για επίλυσή τους.

Σ' ό,τι αφορά το δεύτερο σκέλος της ερώτησης, κατά πόσο δηλαδή το Υπουργείο Οικονομικών προτίθεται να παραχωρήσει οποιαδήποτε βοήθεια ή κάλυψη στους εργαζομένους που υπέστησαν ατύχημα στις περιπτώσεις που οι εργοδότες τους ήταν ανασφάλιστοι και οι εργαζόμενοι κέρδισαν την υπόθεση στο δικαστήριο, αλλά τελικώς, λόγω έλλειψης περιουσίας, δεν μπόρεσαν να αποζημιωθούν, αναφέρεται ότι το Υπουργείο Οικονομικών δεν προτίθεται να προβεί σε οποιοσδήποτε τέτοιες

αποζημιώσεις. Η εφαρμογή από την 1η Νοεμβρίου 1997 του νόμου περί υποχρεωτικής ασφάλισης διασφαλίζει σε μεγάλο βαθμό την καταβολή αποζημιώσεων από εργοδότη σε εργοδοτούμενο, ανεξάρτητα από το αν ο εργοδότης διαθέτει τα απαιτούμενα οικονομικά μέσα, στις περιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών, νοουμένου βέβαια ότι την ευθύνη φέρει ο εργοδότης. Η ίδρυση στο σύντομο μέλλον του Ταμείου Ασφαλιστών Ευθύνης Εργοδότη θα καλύψει και τις περιπτώσεις που ο εργοδότης ήταν ανασφάλιστος.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Δεκεμβρίου 2000 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.023, ημερομηνίας 26 Οκτωβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το αίτημα της αντικατάστασης του αρδευτικού δικτύου του υδατοφράκτη Πομού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Μέσα στην περίοδο 1988-1990, στα πλαίσια του αρδευτικού έργου Χρυσοχούς, το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων είχε προβεί με εξ ολοκλήρου κυβερνητικές δαπάνες στη βελτίωση του συστήματος διανομής νερού και στην αντικατάσταση του καναλιού του φράγματος με κλειστό αγωγό για σκοπούς μείωσης απωλειών νερού.
2. Έκτοτε το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων προβαίνει κάθε χρόνο σε διάφορες άλλες βελτιώσεις στο σύστημα διανομής του νερού, όπως αντικατάσταση βαλβίδων, φθαρέντων αγωγών, εγκατάσταση ατομικών υδρομετρητών κ.λπ., μέσα στα πλαίσια της συντήρησης του έργου.
3. Από τον ετήσιο ισολογισμό του νερού που παρέχεται από το φράγμα Πομού, δε φαίνεται να υπάρχουν απώλειες νερού από το δίκτυο του έργου πέραν των επιτρεπτών ορίων. Παρ' όλα αυτά όμως, το θέμα της αντικατάστασης του δικτύου

διανομής του νερού θα διερευνηθεί περαιτέρω, σε συνεργασία με τους εκπροσώπους του αρδευτικού έργου, και αν κριθεί αναγκαία η αντικατάστασή του, τότε αυτό θα προωθηθεί μέσω των ετήσιων προϋπολογισμών του κράτους.»

Απάντηση ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2001 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.026, ημερομηνίας 1ης Νοεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το αίτημα των κοινοτήτων Γουδιού, Σκούλλη, Χόλη και Χρυσοχούς για οικονομική στήριξη από το κράτος, με σκοπό τη βελτίωση και συντήρηση αγροτικών δρόμων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η ερώτηση αφορά αγροτικούς δρόμους οι οποίοι έχουν κατασκευαστεί τα τελευταία δέκα χρόνια μέσα στα πλαίσια της κατασκευής του αρδευτικού έργου Χρυσοχούς. Οι εν λόγω δρόμοι είχαν καταρχάς θεωρηθεί αναγκαίοι για την εγκατάσταση του αρδευτικού δικτύου του έργου και ως εκ τούτου είχαν κατασκευαστεί με κυβερνητικές δαπάνες. Έκτοτε όμως έχουν αποτελέσει το κύριο αγροτικό δίκτυο της κάθε κοινότητας, επειδή χρησιμοποιούνται εκτεταμένα από τους ιδιοκτήτες των τεμαχίων που καλύπτονται από το έργο, και θεωρούνται δημόσιοι δρόμοι.
2. Με βάση την υφιστάμενη πολιτική, η βελτίωση και συντήρηση των εν λόγω αγροτικών δρόμων εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου και των αντίστοιχων τοπικών αρχών. Οι προτάσεις, γενικά, για βελτίωση και συντήρηση αγροτικών δρόμων υποβάλλονται από τις τοπικές αρχές προς την επαρχιακή διοίκηση και ανάλογα τροποποιούνται ή εγκρίνονται για υλοποίηση μέσω του κρατικού προϋπολογισμού.

3. Σημειώνεται περαιτέρω ότι οι υπό αναφορά αγροτικοί δρόμοι βρίσκονται σχετικά σε καλή κατάσταση, γιατί κατά καιρούς τύγγαναν κάποιας επιδιόρθωσης από τα συνεργεία συντήρησης του αρδευτικού έργου Χρυσοχούς μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων που διαθέτουν.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Ιανουαρίου 2001 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.027, ημερομηνίας 1ης Νοεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Όσον αφορά τη μετακίνηση κτηνοτροφικών υποστατικών στην κτηνοτροφική περιοχή Χρυσοχούς, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η κτηνοτροφική περιοχή Χρυσοχούς δημιουργήθηκε το 1989 σε γη τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας, με σκοπό την εγκατάσταση των κτηνοτροφικών μονάδων των εκτοπισμένων κτηνοτρόφων κατοίκων του τουρκοκυπριακού χωριού Χρυσοχού. Σχεδόν όλοι οι κτηνοτρόφοι του χωριού έδειξαν ενδιαφέρον και ενοικίασαν οικόπεδα από την Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, για να εγκαταστήσουν τα υποστατικά των ζώων τους. Το ενοίκιο ήταν καθορισμένο για τους εκτοπισμένους στη μία λίρα ανά οικόπεδο το χρόνο.
2. Δυστυχώς, δεν έγινε μετακίνηση κτηνοτροφικών μονάδων στην περιοχή για το λόγο ότι επεκτάθηκε η αρδευόμενη έκταση γύρω από την κτηνοτροφική περιοχή, με αποτέλεσμα να μην υπάρχουν αρκετοί βοσκότοποι για βόσκηση των αιγοπροβάτων. Οι αρμόδιες υπηρεσίες δεν άσκησαν πιέσεις για τη μετακίνηση των κτηνοτροφικών μονάδων, γιατί το πρόβλημα περιοριζόταν μόνο σε δύο έως τρεις μονάδες αιγοπροβάτων που βρίσκονταν μέσα στο χωριό.
3. Οι κτηνοτρόφοι επέδειξαν εκ νέου ενδιαφέρον το 1999 και τόσο το Τμήμα Γεωργίας όσο και η επαρχιακή διοίκηση Πάφου τους ενθάρρυναν και τους

παρότρυναν να μετακινηθούν στην κτηνοτροφική περιοχή. Προέκυψε όμως το θέμα του ύψους του ενοικίου των κτηνοτροφικών οικοπέδων, γιατί η Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών απαιτεί την καταβολή είκοσι πέντε λίρες ενοίκιο ανά δεκάριο, με βάση τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, αντί μία λίρα, ως ήταν οι συμβάσεις που υπέγραψαν αρχικά οι κτηνοτρόφοι.

4. Τέλος, οι κτηνοτρόφοι έχουν ενημερωθεί από λειτουργούς του Τμήματος Γεωργίας για τις πρόνοιες του ενοποιημένου σχεδίου ανάπτυξης της κτηνοτροφίας, τόσο όσον αφορά την απομάκρυνση των υποστατικών από την κατοικημένη περιοχή του χωριού όσο και την επιδότηση του επιτοκίου για την ανέγερση κτηνοτροφικών υποστατικών και την αγορά του αναγκαίου εξοπλισμού.»

Απάντηση ημερομηνίας 16 Ιανουαρίου 2001 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.042, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σε ό,τι αφορά τα προβλήματα υπ' αριθμόν 1 - 4, σας πληροφορώ ότι η επίλυσή τους δρομολογείται μέσα στα πλαίσια ενός γενικού σχεδίου ανάπτυξης της σχολής. Η υλοποίηση του σχεδίου ανάπτυξης της σχολής αρχίζει το 2001 και αναμένεται να ολοκληρωθεί σε δύο χρόνια. Για το 2001 προβλέπεται να δαπανηθεί ποσό ύψους £400.000 και για το 2002 £300.000.

Το σχέδιο ανάπτυξης βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο, αφού για τα έργα που προγραμματίστηκαν για το 2001 έχουν ήδη προκηρυχθεί προσφορές και αναμένεται σύντομα να γίνει η κατακύρωσή τους.

Για το υπ' αριθμόν 5 πρόβλημα, που αναφέρεται στη στελέχωση με εκπαιδευτικό προσωπικό, επισημαίνεται ότι πράγματι, κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά,

δημιουργήθηκε πρόβλημα με τη στελέχωση της σχολής με καθηγητές των γενικών μαθημάτων. Ο λόγος που παρουσιάστηκε η κατάσταση αυτή οφείλεται στη συμφωνία μεταξύ Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και ΟΕΛΜΕΚ που αφορά τα κριτήρια τοποθέτησης εκπαιδευτικών. Το πρόβλημα αντιμετωπίστηκε σε κάποιο βαθμό με την προσωπική παρέμβαση του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού.

Εκτιμούμε ότι από την επόμενη σχολική χρονιά η στελέχωση της σχολής θα είναι η κατάλληλη.

Είμαι στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινίσεις.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κεφάλαιο Δ΄ δεν υπάρχει.

Εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 25 Ιανουαρίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2001.
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2001.
3. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος του 2001.
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2001.
5. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

6. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
7. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1998.
8. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2001.
9. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 8) Κανονισμοί του 2000.
10. Οι περί Αποχετεύσεων Πάφου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
11. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Χαλαρώσεις) Κανονισμοί του 2000.
12. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
13. Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2000.
14. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
15. Οι περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Κανονισμοί του 2000.
16. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας

- Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2000.
17. Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Κώδικες Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2000.
 18. Οι περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) Κανονισμοί του 2000.
 19. Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2000.
 20. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
 21. Οι περί της Επαγγελματικής Άδειας Οδηγού (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
 22. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
 23. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
 24. Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
 25. Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2000.
 26. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 2000.

27. Οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί του 2000.
28. Οι περί Κυβερνητικού Υδατικού Έργου του Σταθμού Επεξεργασίας Οικιακών Λυμάτων και Βιομηχανικών Αποβλήτων στη Βαθιά Γωνιά (Τέλη Απόρριψης) Κανονισμοί του 2000.
29. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2000.
30. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2000.
31. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.
32. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
33. Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούνας Κανονισμοί του 2000.
34. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.
35. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
36. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
37. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί)

- Κανονισμοί του 2000.
38. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργιών) Κανονισμοί του 2000.
 39. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
 40. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2000.
 41. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
 42. Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού – Αμαθούνας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
 43. Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 2000.
 44. Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2000.
 45. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
 46. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
 47. Οι περί Ξενοδοχείων και Τουριστικών Καταλυμάτων (Οργανωμένα Διαμερίσματα και Τουριστικά Χωριά) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι ενδεχόμενες ζημιές που υφίσταται το δημόσιο από τον τρόπο που χειρίζεται η κυβέρνηση τα στοιχεία των εταιρειών πετρελαιοειδών για το βαρετό μαζούτ». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κίκη Γιάγκου). (25.5.2000).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 4.58 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μιχαηλίδης Θάσος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μουσιούππας Νίκος
Γερασίμου Στέλιος	Μούσκος Ανδρέας
Γεωργιάδη Λία	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παντελίδου Κατερίνα
Γιάγκου Κίκης	Παπαδόπουλος Τάσος
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρίστος
Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος

Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λυσσαρίδης Βάσος	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστόφιας Δημήτρης
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μαυροκορδάτος Χρίστος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαντοβάνη Μπενίτο

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000», σύντομες παρατηρήσεις (Χρ. Πουργουρίδης, Γ. Αγαπίου) και απόρριψη της αναπομπής.
2. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος (Αρ. 2) του 2000», σύντομες παρατηρήσεις (Μ. Κυπριανού, Τ. Παπαδόπουλος) και ψήφισή τους σε νόμους με τους τίτλους «Ο περί Φορολογίας του Εισοδήματος (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής

- Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 2000 Νόμος του 2001».
3. Πρόταση του κ. Π. Δημητρίου για αναβολή της συζήτησης της πρότασης νόμου «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 13) Νόμος του 2000» και έγκρισή της.
 4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000», συζήτηση (Α. Γεωργίου, Ν. Κλεάνθους, Χρ. Πουργουρίδης) και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
 5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και ψήφισή σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
 6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
 7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εφαρμογής της Γενικής Εκτίμησης για τους Σκοπούς του περί Κοινοτήτων Νόμου του 1999 Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
 8. Αναβολή έπειτα από συζήτηση (Π. Δημητρίου, Ν. Πιττοκοπίτης, Δ. Χριστοδουλίδης, Β. Λυσσαρίδης, Ν. Κλεάνθους) του θέματος που αφορά την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 11.04.2 - Υπουργείο Άμυνας - Άρθρο 345 - Δαπάνες Αμυντικής Θωράκισης - Ειδικό Κεφάλαιο 35Γ - Νέο Εξοπλιστικό Πρόγραμμα - Άρθρο 661.1 - Μεταφορικά ΕΠ με υλικό και υπηρεσίες υποστήριξης του Προϋπολογισμού του 2000.
 9. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

10. Ερωτήσεις βουλευτών: Ο φωτισμός στις σήραγγες του αυτοκινητόδρομου Λεμεσού - Πάφου - Καθεστώς εργοδότησης των έκτακτων ειδικών αστυφυλάκων - Μεταθέσεις και τοποθετήσεις μόνιμων στελεχών της Εθνικής Φρουράς.
11. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Δημιουργία χοιροστασίου στον Άγιο Θεόδωρο Λάρνακας - Δημόσιες κολυμβητικές δεξαμενές - Υποχρεωτική ασφάλιση των εργαζομένων σε περιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων - Διαρροές στο αρδευτικό δίκτυο του υδατοφράκτη Πομού - Αίτημα των κοινοτήτων Γουδιού, Σκούλλη, Χόλη και Χρυσοχούς για βελτίωση αγροτικών δρόμων - Αίτημα της κοινότητας Χρυσοχούς για μετακίνηση κτηνοτροφικών μονάδων - Λειτουργικά προβλήματα στην Τεχνική Σχολή Πάφου.



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 25ης Ιανουαρίου 2001

(Ωρα έναρξης: 4.20 μ.μ.)

(Αρ. 18)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ξεκινούμε με το Κεφάλαιο Α', νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα της ημερήσιας διάταξης θα πρέπει να πω ότι αναβάλλεται. Έτσι προχωρούμε στο δεύτερο, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2001». Θα πρέπει να πω ότι η έκθεση είναι ομόφωνος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και αν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Υπάρχει ένσταση όπως θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας
Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισίδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου
Χρίστος Ρότσας	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Αβραάμ Αντωνίου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Ταμείου Θήρας.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Θήρας προβλέπει για το 2001 δαπάνες ύψους £2.284.488 και έσοδα ύψους £2.285.323. Τα έσοδα του ταμείου θα προέλθουν κυρίως από την έκδοση αδειών κυνηγίου και αδειών κατοχής κυνηγετικών όπλων, από τόκους, καταθέσεις ή επενδύσεις, καθώς και από την καταπολέμηση της τυμβωρυχίας, ενώ οι δαπάνες αφορούν κυρίως αποδοχές προσωπικού, ημερομίσθια, δαπάνες για τη βελτίωση βιότοπων και για την αγορά θηραμάτων από ιδιωτικά εκτροφεία.

Κατά τη συζήτηση του εν λόγω προϋπολογισμού η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί με λεπτομέρεια από τους εκπροσώπους του Ταμείου Θήρας αναφορικά με τις δραστηριότητες του Ταμείου και την ακολουθούμενη από αυτούς πολιτική σε διάφορους τομείς της αρμοδιότητάς του. Περαιτέρω, η επιτροπή ενημερώθηκε για την πάταξη της λαθροθηρίας, η οποία αριθμεί γύρω στις εξακόσιες καταγγελίες κατά τα τελευταία δύο χρόνια.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του για την κατά νόμο έγκρισή του.

Ταυτόχρονα και με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή επισημαίνει με ευαρέσκεια το έργο το οποίο επιτελείται από την υπηρεσία αυτή, το οποίο θεωρεί ιδιαίτερα αξιόλογο τόσο ως προς τις προσπάθειες για πάταξη της λαθροθηρίας, όσο και για τα προγράμματα που αφορούν τον εμπλουτισμό των βιοτόπων και την προστασία του θηράματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εάν δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Θήρας ποσού £2.284.488 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε τροποποίηση;

Όχι.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 4 και του Πίνακα;

Δεν υπάρχει.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση, κυρίες και κύριοι βουλευταί, όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, ψηφίζεται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 3 θέμα. Είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος του 2001». Θα πρέπει να επισημάνω και πάλι ότι η έκθεση είναι ομόφωνος. Εάν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου Μη μέλη της επιτροπής:

Αβραάμ Αντωνίου Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο αναπληρωτής πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ο προϋπολογισμός της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2001 προβλέπει δαπάνες ύψους £738.700 και έσοδα ύψους £900.000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, τα έσοδα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς προέρχονται από ποσοστιαία επιβάρυνση στα έσοδα του Χρηματιστηρίου ύψους δέκα τοις εκατόν (10%), με βάση απόφαση του Υπουργού Οικονομικών η οποία λαμβάνεται κατ' εξουσιοδότηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, καθώς και από άλλα έσοδα όπως είναι τόκοι, επιβαλλόμενα από την επιτροπή πρόστιμα κ.λπ. Αναφορικά με τις δαπάνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για το 2001 υπολογίζονται διαχειριστικά έξοδα ύψους £732.700, τα οποία κατανέμονται σε έξοδα αντιμισθίας της επιτροπής, σε αποδοχές προσωπικού και σε διάφορες άλλες δαπάνες.

Μέσα στα πλαίσια εξέτασης του υπό αναφορά προϋπολογισμού η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον αναπληρωτή πρόεδρο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για τη στελέχωση της επιτροπής που βρίσκεται σε πολύ προχωρημένο στάδιο, για τη μεταστέγασή της σε νέο κτίριο που έχει ήδη ολοκληρωθεί, καθώς επίσης και για την αναγκαιότητα άμεσης και πλήρους ανεξαρτητοποίησης της επιτροπής, ώστε να μπορεί να επιτελεί με συνέπεια τον εποπτικό της ρόλο. Ανταλλάχθηκαν επίσης απόψεις για τα ευρύτερα προβλήματα που παρουσιάζονται στο θεσμό του Χρηματιστηρίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού.

Με την ευκαιρία αυτή η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού δηλώνει για μια ακόμη φορά ότι στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θα πρέπει να δοθούν οι δέουσες εξουσίες και αρμοδιότητες, ώστε να είναι ικανή να επιτελέσει το έργο της με πλήρη ανεξαρτησία. Προς την κατεύθυνση αυτή η επιτροπή

θα επιδιώξει και η ίδια να συμβάλει, επιφέροντας τις αναγκαίες τροποποιήσεις όπου κρίνει σκόπιμο στο σχετικό νομοσχέδιο, το οποίο εκκρεμεί ενώπιόν της και το οποίο προβλέπει για την αναδιάρθρωση και για το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ποσού £738.700 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 6.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Συμπλήρωμα. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 7, των Πινάκων και του Συμπληρώματος;

Δεν υπάρχει.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, ψηφίζεται.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2001». Θέλω να επαναλάβω, είναι και η παρούσα έκθεση ομόφωνος. Εάν δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούππας, αναπλ. πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισιδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου
Χρίστος Ρότσας	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Αβραάμ Αντωνίου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων (ΚΥΠΕ) για το 2001 σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της διεύθυνσης του ΚΥΠΕ.

Στον προϋπολογισμό του ΚΥΠΕ για το 2001 προβλέπονται δαπάνες ύψους £610.378 και έσοδα του ίδιου ύψους. Η βασικότερη πηγή εσόδων του ΚΥΠΕ για το

2001 είναι η κυβερνητική χορηγία προς το πρακτορείο, η οποία ανέρχεται σε ποσό ύψους £530.978, καθώς και οι συνδρομητές, δηλαδή εφημερίδες, ραδιοσταθμοί, πρακτορεία ειδήσεων και πρεσβείες. Οι δαπάνες αφορούν κυρίως αποδοχές προσωπικού.

Μέσα στα πλαίσια της συζήτησης του εν λόγω προϋπολογισμού η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τις ανάγκες του πρακτορείου σε προσωπικό. Ειδικότερα κατατέθηκε ότι το ΚΥΠΕ έχει αναλάβει να υποβάλει εμπειριστατωμένη μελέτη στο Υπουργείο Οικονομικών με τις ακριβείς του ανάγκες και αντίστοιχα το αρμόδιο υπουργείο έχει αναλάβει να εξετάσει το ζήτημα και να επανέλθει με συγκεκριμένες προτάσεις στον προϋπολογισμό του 2002.

Από την ανταλλαγή απόψεων επί του θέματος αυτού, οι βουλευτές μέλη της επιτροπής διαπίστωσαν την αναγκαιότητα το ΚΥΠΕ να αναβαθμιστεί το συντομότερο σε περιφερειακό κέντρο πληροφόρησης στην περιοχή αλλά και στον ευρύτερο χώρο και δήλωσαν ότι προς την κατεύθυνση αυτή η επιτροπή θα συμβάλει υπερψηφίζοντας οποιαδήποτε προτεινόμενη αναδιάρθρωση αχθεί ενώπιόν της, αφού είναι αξιοσημείωτο ότι ήδη μέσα στα πλαίσια της δοσμμένης ανεπαρκούς στελέχωσης του ΚΥΠΕ, αυτό εκπληρώνει με ζήλο το έργο του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του, για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΚΥΠΕ για το 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του ΚΥΠΕ ποσού που δεν υπερβαίνει τις £610.378 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5 και των Πινάκων;

Δεν υπάρχει.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Και πάλι θα πρέπει να επισημάνω ότι η έκθεση είναι ομόφωνος. Εάν δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδότησεως του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισίδωρος Μακρίδης	Δώρος Θεοδώρου
Χρίστος Ρότσας	
Πρόδρομος Προδρόμου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Αβραάμ Αντωνίου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης για την αποπληρωμή δανείου συνολικού ύψους £6 εκατομ. με τόκο προς 8% ετησίως, το οποίο ο οργανισμός συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα με σκοπό να το χρησιμοποιήσει για την πληρωμή πρόσθετης έκτακτης κυβερνητικής βοήθειας στους ανομβριόπληκτους σιτοπαραγωγούς καλλιεργητικής περιόδου 1999-2000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντος ομιλητού, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Δεν υπάρχει.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για τη θέσπιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Θέλω να επισημάνω και πάλι ότι η έκθεση είναι ομόφωνος και συνεπώς φαντάζομαι ισχύουν τα όσα έχουν προλεχθεί. Δεν υπάρχει ένσταση όπως θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αβραάμ Αντωνίου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο Συμβούλιο Εμπορίας Κυπριακών Πατατών για την αποπληρωμή δανείου συνολικού ύψους £6 εκατομ. με τόκο προς 8% ετησίως, το οποίο το συμβούλιο συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα με σκοπό να το χρησιμοποιήσει για την πληρωμή πρόσθετης έκτακτης κυβερνητικής βοήθειας στους πατατοπαραγωγούς εαρινής εσοδείας πατατών 2000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ούτε και επ' αυτού.

Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Δεν υπάρχει.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται ομοφώνως και καθίσταται νόμος.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 7 θέμα, που είναι «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1998». Η έκθεση είναι ομόφωνη...

Ναι, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα δεν είναι τούτο που αναβάλαμε πριν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, είναι το πρώτο εκείνο. Είναι ο προϋπολογισμός, κύριε Κατσουρίδη, εκείνο. Τούτο φαίνεται να είναι άλλο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο θέμα ήταν ο προϋπολογισμός που ανεβλήθη. Τούτο δε γνωρίζω τι είναι, διότι...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν είναι ραδιοτηλεόραση, είναι του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του... Τι είναι ο συνοπτικός τίτλος, κύριε... Ένα λεπτό να σας πω, κύριε Κατσουρίδη.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Α, ναι, ναι, ναι, εντάξει. Είναι η εναρμόνιση του καθεστώτος που ισχύει για τις διαφημίσεις και τις εκπομπές, μεταξύ του ΡΙΚ και της ιδιωτικής ραδιοτηλεόρασης. Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση είναι ομόφωνος. Δεν υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1998»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιαννάκης Θωμά

Δώρος Θεοδώρου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Φιλίππου

Αντώνης Καράς

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 10 Νοεμβρίου 1999 και 22 Νοεμβρίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και

παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ), εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων του προσωπικού του ΡΙΚ, ΕΥΡΙΚ και ΣΥΤΥΡΙΚ, της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, καθώς και εκπρόσωποι της Ένωσης Συντακτών Κύπρου. Οι εκπρόσωποι της ΟΗΟ-ΣΕΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στην επιτροπή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα έκδοσης κανονισμών με αναδρομική ισχύ που να ρυθμίζουν θέματα προσωπικού, περιλαμβανομένων των όρων υπηρεσίας και της αξιολόγησης των υπαλλήλων του ΡΙΚ.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν όμως ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 2;

Δεν υπάρχει.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται και καθίσταται ομοφώνως νόμος.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνος. Εάν ακολουθήσουμε την ίδια τακτική, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Κίκης Γιάγκου

Στάθης Κιπτής

Γιαννάκης Θωμά

Δώρος Θεοδώρου

Δημήτρης Συλλούρης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 17 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο πρόεδρος

και ο διευθυντής της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου και ο πρόεδρος της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ραδιοτηλεόρασης.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου για το 2001, που κατατέθηκε στη Βουλή με βάση το άρθρο 36 του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου, προβλέπει έσοδα ύψους £428.500 που προέρχονται από τέλη που εισπράττει η Αρχή από παραχωρήσεις αδειών σε τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς, από εξέταση αιτήσεων για παραχώρηση αδειών ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών και από ποσοστά επί των εσόδων των σταθμών από τις διαφημίσεις, καθώς και από διοικητικά πρόστιμα που προέρχονται από παραβάσεις της ισχύουσας περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών νομοθεσίας.

Οι δαπάνες της Αρχής προβλέπεται να ανέλθουν για το έτος 2001 σε £360.670. Το ποσό αυτό αφορά κυρίως αποδοχές προσωπικού, λειτουργικά έξοδα, την αντιμισθία του προέδρου και των μελών της Αρχής, την αγορά εξοπλισμού και μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και το επόμενο ερώτημα είναι κατά πόσον υπάρχουν ομιληταί επί θέματος αρχής.

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής ποσού £360.670,00 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4 και του Πίνακα;

Δεν υπάρχει.

Δε σας απομένει παρά η τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο καταστεί νόμος;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ομόφωνα ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 8) Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφρονος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 8) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ευάγγελος Σαμμούτας

Μη μέλη της επιτροπής:

Θάσος Μιχαηλίδης

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 16 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών και του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του ίδιου Υπουργείου, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξεως (Αστυνομία), των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ, ΣΕΑΚ, της Παγκύπριας Εταιρείας Υπεραστικών Ταξί, της ΠΟΒΕΚ και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το εδάφιο (1) του άρθρου 5 της βασικής νομοθεσίας περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως, είναι η τροποποίηση των ομότιπλων κανονισμών, ώστε να καταργηθεί η πρόνοιά τους που θεωρείται επικίνδυνη για την ασφάλεια των παιδιών, η οποία προβλέπει ότι δύο παιδιά ηλικίας μεταξύ πέντε και δώδεκα ετών υπολογίζονται ως ένα άτομο, όταν μεταφέρονται με φορτηγό μηχανοκίνητο όχημα ή με λεωφορείο.

Η προτεινόμενη κατάργηση της πιο πάνω πρόνοιας εντάσσεται μέσα στα πλαίσια της λήψης πρόσθετων μέτρων για περιορισμό των οδικών δυστυχημάτων και αναβάθμιση της οδικής ασφάλειας.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με την τροποποίηση που επιφέρουν οι υπό εξέταση κανονισμοί.

Η Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων συμφωνεί με το σκοπό και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος τους ώστε να τιτλοφορούνται «Οι περί

Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ερώτημα είναι κατά πόσο υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής.

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το νομοσχέδιο αυτό αφορά τα παιδιά επιβάτες. Ως τώρα δύο παιδιά ανήλικα θεωρούνται ένας επιβάτης. Γι' αυτό βλέπαμε στα λεωφορεία των είκοσι πέντε, των τριάντα θέσεων, πενήντα και εξήντα παιδιά. Αυτοί οι κανονισμοί λένε ότι κάθε παιδί θεωρείται ένας επιβάτης. Επομένως, λεωφορείο των είκοσι πέντε ή των τριάντα θα πρέπει να βάζει είκοσι πέντε ή τριάντα παιδιά.

Περνούμε τους κανονισμούς τούτους σήμερα. Δεν είναι όμως αρκετό αυτό το πράγμα. Πρέπει να γίνει γνωστή στους λεωφορειούχους και σε όλους τους ανθρώπους που χρησιμοποιούν λεωφορεία η πρόνοια αυτών των κανονισμών. Δεν είναι αρκετό να τους εγκρίνουμε, γι' αυτό οι αρχές, ιδιαίτερα η αστυνομία...

(Ακούγεται θόρυβος κινητού, ο οποίος επηρεάζει τα μικρόφωνα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, να παρακαλέσω όποιος έχει κινητό τηλέφωνο να το απενεργοποιήσει.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

...ιδιαίτερα η αστυνομία να φέρει σε γνώση των ενδιαφερομένων τις πρόνοιες αυτού του νομοθετήματος, για να μην παρατηρείται το φαινόμενο στα λεωφορεία των είκοσι πέντε και των τριάντα θέσεων να βλέπουμε πενήντα και εξήντα παιδιά, για τους λόγους που αναφέρει το νομοθέτημα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω το γενικό διευθυντή της Βουλής να λάβει πρόνοια, ώστε να γνωστοποιηθούν οι εν λόγω πρόνοιες στις αρμόδιες αρχές, με σύσταση όπως γνωστοποιηθούν σε όλους του λεωφορειούχους. Πάρα πολύ ορθή η παρατήρηση του κ. Αγαπίου.

Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έν' κανονισμοί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγνώμη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έν' κανονισμοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, εν' κανονισμοί. Με συγχωρείτε. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμούς 10 έως 47 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Κι εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτάνουμε στο τέλος της νομοθετικής εργασίας.

Το Κεφάλαιο Β' είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Θεωρείται ότι αυτή έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

**Νομοσχέδια, κανονισμοί,
έγγραφα, εκθέσεις**

**Κατατέθηκαν
από τα υπουργεία**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

1. Ο περί Δημόσιας
Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας

Παιδείας και Πολιτισμού

Παιδείας

- (Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2001.
2. Ο περί Νομικών Συγκοινωνιών και Έργων Οικονομικών και Προσώπων Δημοσίου Προϋπολογισμού Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
3. Ο περί της Συμφωνίας Εξωτερικών Εξωτερικών και μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τη Συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος και στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πληροφοριών και Παρατηρήσεων σχετικά με το Περιβάλλον (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
4. Ο περί Ασφαλιστικών Εξωτερικών Εξωτερικών και Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5. Ο περί Γενετικά Εξωτερικών Περιβάλλοντος

	Τροποποιημένων Οργανισμών (Ελευθέρωση στο Περιβάλλον) Νόμος του 2001.		
6.	Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Περιβάλλοντος
7.	Ο περί της Σύμβασης για τους Υγρότοπους Διεθνούς Σημασίας Ειδικά σαν Βιότοποι Υδροβίων Πτηνών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Περιβάλλοντος
8.	Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
9.	Ο περί Προϋπολογισμού του 2001 του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Προσφύγων- Εγκλωβισμένων- Αγνοουμένων- Παθόντων
10.	Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί)	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών

	Κανονισμοί του 2001.		Υποθέσεων
11.	Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Βιολογικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
12.	Οι περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Σύνθεση και Όροι Εντολής της Τεχνικής Επιτροπής) Κανονισμοί του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
13.	Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Καταχώριση, Διαπραγμάτευση και Εκκαθάριση Άυλων Κινητών Αξιών) Κανονισμοί του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14.	Οι περί Αρχής Κρατικών Εκθέσεων - Θέση Διοικητικού Λειτουργού Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
15.	Οι περί Ελεγκτικής	Εμπορίου, Βιομηχανίας	Εμπορίου και

	Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	και Τουρισμού	Βιομηχανίας
16.	Οι περί Αποχετεύσεων Πάφου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
17.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Χαλαρώσεις) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
18.	Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
19.	Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
20.	Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Άμυνας	Άμυνας
21.	Οι περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών

	Εργοδοτούμενων σε Περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Κανονισμοί του 2001.		Υποθέσεων
22.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
23.	Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Κώδικες Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
24.	Οι περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) Κανονισμοί του 2001.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
25.	Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

	Κανονισμοί του 2001.		
26.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
27.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
28.	Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
29.	Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2001.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
30.	Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
31.	Οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη)	Εσωτερικών	Εσωτερικών

	Κανονισμοί του 2001.		
32.	Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2001.	Άμυνας	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
33.	Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
34.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
35.	Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
36.	Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
37.	Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή	Οικονομικών	Νομικών

- Έρευνας για την Πηγή των
Οικονομικών Πόρων
Δημόσιων Υπαλλήλων)
Κανονισμοί του 2001.
38. Οι περί Αστυνομίας Δικαιοσύνης και Δημοσίας Νομικών
(Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Τάξεως
Κανονισμοί του 2001.
39. Οι περί Αστυνομίας Δικαιοσύνης και Δημοσίας Νομικών
(Προαγωγές) Τάξεως
(Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001.
40. Οι περί Αστυνομίας Δικαιοσύνης και Δημοσίας Νομικών
(Πειθαρχικοί) Τάξεως
(Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001.
41. Οι περί Δημόσιας Παιδείας και Πολιτισμού Νομικών
Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
(Διεξαγωγή Έρευνας για
την Πηγή των Οικονομικών
Πόρων Εκπαιδευτικών
Λειτουργιών) Κανονισμοί
του 2001.
42. Οι περί Μηχανοκινήτων Εξωτερικών Συγκοινωνιών και
Οχημάτων και Τροχαίας Έργων
Κινήσεως (Τροποποιητικοί)

	(Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.		
43.	Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
44.	Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
45.	Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού - Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
46.	Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
47.	Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
48.	Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
49.	Οι περί Ρυθμίσεως της	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και

	Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.		Έργων
50.	Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτων υπαλλήλων από το ΘΟΚ δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων στην Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
51.	Έγγραφο (Αρ. 4/2001) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1985 έως 1991.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν

Παραπέμπονται

από

στις επιτροπές

1. Ο περί Ταφής
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2001.

Γιώργο Χριστοφίδη,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λεμεσού,
Μάριο Ματσάκη, βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας

Εσωτερικών

Λεμεσού

και

Ανδρέα Χρίστου,

κοινοβουλευτικό

εκπρόσωπο ΑΚΕΛ-

Αριστερά-Νέες Δυνάμεις

- | | | |
|---|--|--------------------------|
| 2. Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. | Μάρκο Κυπριανού, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος | Εμπορίου και Βιομηχανίας |
| 3. Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. | Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας | Εμπορίου και Βιομηχανίας |

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, ένας ένας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχουν τρία νομοσχέδια τα οποία, παρ' όλων ότων είναι εναρμονιστικού περιεχομένου, επειδή είναι καθαρώς περιβαλλοντικής υφής και κατόπιν συνεννοήσεως και με τον κ. Παπαδόπουλο, θα παρακαλούσα να παραπεμφθούν στην επιτροπή Περιβάλλοντος. Είναι το 5, για την απελευθέρωση στο περιβάλλον γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, το 6, για τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από τα έργα και το 7, για τη σύμβαση για τους υγρότοπους και τους βιότοπους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν δεν περιλαμβάνει κλωνοποίηση...

(Γέλια)

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Είναι αυτά τα τρία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει το ενδεχόμενο που είπε ο κ. Παπαδόπουλος;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι για κλωνοποίηση, κύριε...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Θα το εξετάσουμε και ύστερα θα απαντήσουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπονται στην επιτροπή Περιβάλλοντος.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Εν πάση περιπτώσει, δεν επιδιώκουμε να κλωνοποιήσουμε τον κ. Παπαδόπουλο, να μην ανησυχεί ο ίδιος.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αριστοφάνης Γεωργίου... Κύριε Συλλούρη, επειδή ήταν προηγουμένως που ζήτησε ο κύριος...

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Είναι για το ένατο θέμα, που είναι ο προϋπολογισμός του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών. Αυτός εξετάζεται πάντοτε από την επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων και όχι την Οικονομικών, γι' αυτό θα παρακαλούσα να πάει στην Προσφύγων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούππας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε, συνήθως έτσι γίνεται. Δυστυχώς έν' τζαι πάνω στην ατζέντα της Δευτέρας. Έκαμα τζι εγώ την παρατήρηση ότι τούτος πρέπει να πάει αλλού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παραπέμπεται επομένως στην επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων.

Ο κ. Συλλούρης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εφόσον έτσι είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, έτσι είναι. Κύριε Αριστοφάνη Γεωργίου, φαίνεται ότι έχει γίνει διόρθωση, παραπέμπεται σ' εσάς.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έγινε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Απλώς πληροφοριακά, τα θέματα ενέργειας τα συζητούμε εμείς, εδώ και πολλούς μήνες τώρα, στην επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας. Δεν ξέρω αν... Δε μας ενοχλεί φυσικά να πάει στην επιτροπή Περιβάλλοντος. Ένα από τα τρία αφορά την ενέργεια, αντιλαμβάνομαι.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Όχι, είναι γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί, επιπτώσεις στο περιβάλλον από την εκτέλεση έργων και υγράτοποι και βιότοποι.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Συγνώμη, εν το κατάλαβα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Όχι ενέργεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', το οποίο είναι ερωτήσεις και απαντήσεις. Θεωρείται ότι εδόθησαν.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.047 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Φιλίππου στις 24 Ιανουαρίου 2001.

«Τριάντα πέντε οικογένειες από το ακριτικό Καϊμακλί διαμαρτύρονται, διότι αυτές επιχορηγήθηκαν μόνο με £2.000 η καθεμιά για την αγορά κατοικίας στο συγκρότημα “Αλώνια”, ενώ άλλες οικογένειες που αγόρασαν στο ίδιο συγκρότημα επιχορηγήθηκαν με £3.000.

Στα πλαίσια της χρηστής διοίκησης και ίσης μεταχείρισης των πολιτών, οι τριάντα πέντε οικογένειες ζητούν να αρθεί η αδικία εις βάρος τους και να επιχορηγηθεί καθεμιά από αυτές με το επιπρόσθετο ποσό των £1.000.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να επιληφθεί του θέματος και να ενημερώσει σχετικά τη Βουλή.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Ιανουαρίου 2001 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.012, ημερομηνίας 4 Οκτωβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με αίτημα της κοινότητας Αγίας Μαρινούδας για απευθείας σύνδεσή της με τον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού-Πάφου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η κοινότητα Αγίας Μαρινούδας βρίσκεται νότια του αυτοκινητοδρόμου Λεμεσού-Πάφου και εξυπηρετείται μέσω του παλιού δρόμου Λεμεσού-Πάφου από τους ανισόπεδους κόμβους Γεροσκήπου και Αγίας Βαρβάρας. Στην περιοχή υπάρχει υπέργεια διάβαση για σύνδεση της περιοχής νότια του αυτοκινητοδρόμου με την περιοχή βόρειά του, χωρίς απευθείας πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο.

Σημειώνεται ότι στο τμήμα του νέου αυτοκινητοδρόμου Λεμεσού-Πάφου από την Αγία Βαρβάρα μέχρι την Πάφο υπάρχουν ήδη σε απόσταση 7 χμ. τρεις ανισόπεδοι κόμβοι (Αγίας Βαρβάρας, βιομηχανικής περιοχής, Γεροσκήπου-Κονιών) και ο τερματικός κόμβος Πάφου, ενώ στην περιοχή Αγίας Μαρινούδας προβλέπεται να κατασκευασθεί μελλοντικά και ο ανισόπεδος κόμβος που θα συνδέσει τον

αυτοκινητόδρομο Λεμεσού-Πάφου με τον υπό μελέτη αυτοκινητόδρομο Πάφου-Πόλεως Χρυσοχούς.

Με βάση τα πιο πάνω και λαμβάνοντας υπόψη τα διεθνή πρότυπα για αυτοκινητοδρόμους, το αίτημα για κατασκευή πρόσθετης απευθείας πρόσβασης ή και κόμβου στον αυτοκινητόδρομο για εξυπηρέτηση της κοινότητας Αγίας Μαρινούδας δεν μπορεί να ικανοποιηθεί για λόγους οδικής ασφάλειας και λειτουργικότητας.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

**Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.016,
ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας**

Αμμοχώστου κ. Κώστα Παπακώστα.

«Σχετικά με το διαχωρισμό τριάντα τεσσάρων οικοπέδων αυτοστέγασης στο Καλό Χωριό Λάρνακας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Αναμένεται μέσα στο Φεβρουάριο του 2001 η υποβολή από το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας των σχεδίων και πινάκων περιγραφής για εξασφάλιση της αναγκαίας έγκρισης του Υπουργικού Συμβουλίου για απαλλοτρίωση της επηρεαζόμενης ιδιωτικής ιδιοκτησίας.
2. Στο μεταξύ έχουν ετοιμαστεί οι μελέτες των εμπλεκόμενων τμημάτων / υπηρεσιών και οι σχετικές εργασίες για το διαχωρισμό των οικοπέδων προγραμματίζεται να αρχίσουν μετά τη δημοσίευση του αναγκαίου διατάγματος επίταξης.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

**Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.019,
ημερομηνίας 20 Οκτωβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ.**

Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με τη δομή και τη στελέχωση της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η εγκεκριμένη διάρθρωση του γενικού διοικητικού προσωπικού και του γενικού γραμματειακού και του τεχνικού προσωπικού κρίνεται αρκετά ικανοποιητική, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης. Εκεί που όντως υπάρχει πρόβλημα είναι στη μη έγκαιρη στελέχωση των υπηρεσιών, όχι μόνο της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου, αλλά και των άλλων επαρχιακών διοικήσεων, λόγω της βραδύτητας στην αναπλήρωση των κενών σε περιπτώσεις αφυπηρέτησης ή μετάθεσης μελών του υφιστάμενου προσωπικού.

Τα κενά που υπάρχουν στην Επαρχιακή Διοίκηση Πάφου, τόσο σε διοικητικό όσο και σε γραμματειακό προσωπικό, αναμένεται να καλυφθούν σε μεγάλο βαθμό με νέο προσωπικό το οποίο υπολογίζεται να προσληφθεί κατά τη διάρκεια του 2001.»

Απάντηση ημερομηνίας 23 Ιανουαρίου 2001 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.040, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Στα τρία λύκεια της πόλης της Πάφου υπάρχουν εννέα μετακινούμενα τμήματα και ο μέσος όρος των μαθητών κατά τμήμα είναι είκοσι έξι.

Πέραν των εννέα μετακινούμενων τμημάτων, θα δημιουργηθούν ανάγκες για επτά ακόμα τμήματα για τη σχολική χρονιά 2001-2002, λόγω της εγκατάλειψης των επτά αιθουσών διδασκαλίας του πρώην Α΄ Γυμνασίου Πάφου, που χρησιμοποιεί προσωρινά το Λύκειο Α΄ Εθνάρχη Μακαρίου. Συνολικά, η πόλη της Πάφου έχει ανάγκη από δεκαέξι νέες αίθουσες διδασκαλίας.

Οι ανάγκες αυτές για τη σχολική χρονιά 2001-2002 θα καλυφθούν με τέσσερις νέες αίθουσες στο Λύκειο Αγίου Νεοφύτου και δώδεκα στο Λύκειο Α΄ Εθνάρχη Μακαρίου, που θα είναι έτοιμες το Σεπτέμβριο του 2001.

Οι πρόσθετες ανάγκες που θα δημιουργηθούν σταδιακά, με την ολοκλήρωση του θεσμού του ενιαίου λυκείου, θα ικανοποιηθούν με την ανέγερση δώδεκα νέων αιθουσών στο Γυμνάσιο Αγίου Θεοδώρου και τη μετατροπή του σε εξατάξιο σχολείο. Η ανέγερση των δώδεκα νέων αιθουσών προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί το Σεπτέμβριο του 2003.»

Απάντηση ημερομηνίας 22 Ιανουαρίου 2001 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.044, ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το φωτισμό της σήραγγας του αυτοκινητοδρόμου Λεμεσού-Πάφου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η μελέτη για το φωτισμό της σήραγγας έγινε από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα BS 5489 Part 7 (κώδικας πρακτικής για φωτισμό σηράγγων). Όπως μας πληροφόρησε το αρμόδιο τμήμα, για την ένταση του φωτισμού λήφθηκαν υπόψη δύο παράγοντες. Ο πρώτος είναι η ένταση του εξωτερικού φωτισμού και ο δεύτερος το ότι το σκυρόδεμα της σήραγγας είναι γυμνό και όχι βαμμένο. Αυτοί οι δύο παράγοντες καθόρισαν την ένταση του φωτός στα άκρα της σήραγγας, ώστε να μη σκοτεινιάζει απότομα στην είσοδο και να εκτυφλώνεται ο οδηγός κατά την έξοδο, αλλά και για να υπάρχει ικανοποιητικός φωτισμός στο υπόλοιπο τμήμα της σήραγγας.

Με τη λύση που δόθηκε για το φωτισμό είχαν συμφωνήσει και οι Ιταλοί σύμβουλοι μηχανικοί που σχεδίασαν τη σήραγγα και που, όπως είναι γνωστό, διαθέτουν σημαντικές εμπειρίες στον τομέα αυτό.

Με βάση τα πιο πάνω, κρίνουμε πως δεν υπάρχει ανάγκη να βαφτούν τα τοιχώματα της σήραγγας για σκοπούς φωτισμού.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το μοναδικό θέμα του Κεφαλαίου Δ΄ είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι ενδεχόμενες ζημιές που υφίσταται το δημόσιο από τον τρόπο που χειρίζεται η κυβέρνηση τα στοιχεία των εταιρειών πετρελαιοειδών για το βαρετό μαζούτ». Αυτεπάγγελτη εξέταση ύστερα από εγγραφή του θέματος από το βουλευτή “της αστυνομίας” κ. Κίκη Γιάγκου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν είναι δυνατό, να το αφήσουμε για μια άλλη, επόμενη συνεδρία το θέμα αυτό. Υπάρχουν και κάποια νέα στοιχεία που θέλουμε να δούμε σε συνδυασμό με την αποθήκευση καυσίμων στη Λάρνακα, που είναι ένα θέμα που εμπλέκεται κάπως με το... Και έτσι ζητούμε να το αφήσουμε για λίγο μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γιάγκου, έχετε ένσταση;

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Δε φέρω ένσταση άμα μιλά ο πρόεδρος, κύριε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει, κύριε Γιάγκου μου. Ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, διάφορα δεν υπάρχουν στην ημερήσια διάταξη. Ως εκ τούτου, κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής των Αντιπροσώπων ορίζεται για την Πέμπτη, 1η Φεβρουαρίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 13) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2001.
3. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2001.
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2001.
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος του 2001.
6. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2001.
7. Ο περί Οργανισμού Νεολαίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
8. Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
9. Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
10. Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
11. Οι περί Σχολής Τυφλών - Θέση Πρώτου Δασκάλου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.

12. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 9) Κανονισμοί του 2000.
13. Ο περί Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Διορισμός, Αρμοδιότητες, Ίδρυση και Λειτουργία Γραφείου) Νόμος του 2000.
14. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2001.
15. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 11.04.2 - Υπουργείο Άμυνας - Άρθρο 345 - Δαπάνες Αμυντικής Θωράκισης - Ειδικό Κεφάλαιο 35Γ - Νέο Εξοπλιστικό Πρόγραμμα - Άρθρο 661.1 - Μεταφορικά ΕΠ με υλικό και υπηρεσίες υποστήριξης του Προϋπολογισμού του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής

Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου

Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι

ενδεχόμενες ζημιές που υφίσταται το δημόσιο από τον τρόπο

που χειρίζεται η κυβέρνηση τα στοιχεία των εταιρειών

πετρελαιοειδών για το βαρετό μαζούτ». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κίκη Γιάγκου). (25.5.2000).

(Ωρα λήξης: 4.34 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μουσιούπτας Νίκος
Αναστασιάδης Νίκος	Μούσκος Ανδρέας
Αντωνίου Αβραάμ	Μυριάνθους Ηλίας
Βασιλείου Ανδρούλα	Παντελίδου Κατερίνα
Γερασίμου Στέλιος	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρήστος
Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κληρίδη Καίτη	Φιλίππου Ανδρέας
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος

Μαυροκορδάτος Χρίστος Χριστοφόρου Λευτέρης
Μιχαηλίδης Θάσος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Θήρας Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Πρακτορείου Ειδήσεων Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Οργανισμού Γεωργικής Ασφάλισης (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Συμβουλίου Εμπορίας Κυπριακών Πατατών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1998» και ψήφισή του σε νόμο (ως Τροποποιητικός του 2001).
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 8) Κανονισμοί του 2000», οι παρατηρήσεις των κ. Γιαννάκη Αγαπίου και Νίκου Αναστασιάδη (προεδρεύων) και έγκρισή τους.

9. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και σύντομη διαδικαστική συζήτηση (Δ. Ηλιάδης, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Γεωργίου, Ν. Μουσιούπας, Δ. Συλλούρης).
10. Ερώτηση βουλευτή: Επιχορηγήσεις για αγορά κατοικιών στο Καϊμακλί.
11. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Αίτημα Αγίας Μαρινούδας για πρόσβαση στον αυτοκινητόδρομο Λεμεσού-Πάφου - Διαχωρισμός οικοπέδων αυτοστέγασης στο Καλό Χωριό Λάρνακας - Πρόβλημα οργανωτικής δομής και στελέχωσης της Επαρχιακής Διοίκησης Πάφου - Ανάγκη ανέγερσης νέου λυκείου στην Πάφο - Ο φωτισμός στις σήραγγες του αυτοκινητοδρόμου Λεμεσού-Πάφου.
12. Αναβολή του θέματος «Οι ενδεχόμενες ζημιές που υφίσταται το δημόσιο από τον τρόπο που χειρίζεται η κυβέρνηση τα στοιχεία των εταιρειών πετρελαιοειδών για το βαρετό μαζούτ» έπειτα από πρόταση του κ. Χρήστου Πουργουρίδη.



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 1ης Φεβρουαρίου 2001

(Ώρα έναρξης: 5.25 μ.μ.)

(Αρ. 19)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Α΄. Από τις διαβουλεύσεις που έγιναν υπάρχει μία παράκληση, αν συμφωνείτε όλοι, να αρχίσουμε με το θέμα που έχει σχέση με τα ελικόπτερα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το τελευταίο θέμα της νομοθετικής εργασίας είναι η απόφαση της Βουλής των

Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 11.04.2 - Υπουργείο Άμυνας - Άρθρο 345 - Δαπάνες Αμυντικής Θωράκισης - Ειδικό Κεφάλαιο 35Γ - Νέο Εξοπλιστικό Πρόγραμμα - Άρθρο 661.1 - Μεταφορικά ΕΠ με υλικό και υπηρεσίες υποστήριξης του Προϋπολογισμού του 2001.

Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση έχει διανεμηθεί από τον περασμένο Δεκέμβρη. Είναι εν γνώσει όλων των μελών του κοινοβουλίου. Υπάρχουν διαφορετικές απόψεις, οι οποίες θα υποστηριχθούν από του βήματος της Βουλής, έτσι εισηγούμαι να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 11.04.2 - Υπουργείο Άμυνας - Άρθρο 345 - Δαπάνες Αμυντικής Θωράκισης - Ειδικό Κεφάλαιο 35Γ - Νέο Εξοπλιστικό Πρόγραμμα - Άρθρο 661.1 - Μεταφορικά ΕΠ με υλικό και υπηρεσίες υποστήριξης του Προϋπολογισμού του 2001

Παρόντες:

Τάκης Χατζηδημητρίου, πρόεδρος	Δώρος Χριστοδουλίδης
Αντώνης Καράς	Κώστας Παπακώστας
Σοφοκλής Χατζηγιάννης	Νίκος Μουσιούπτας
Κώστας Κωνσταντίνου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας σε δυο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 30 Νοεμβρίου 2000 μελέτησε σχετική επιστολή του

Υπουργείου Άμυνας, με ημερομηνία 17 Οκτωβρίου 2000, με την οποία ζητείται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων η αποδέσμευση των απαιτούμενων πιστώσεων από το Κεφάλαιο 11.04.2 - Υπουργείο Άμυνας - Άρθρο 345 - Δαπάνες Αμυντικής Θωράκισης - Ειδικό Κεφάλαιο 35Γ - Νέο Εξοπλιστικό Πρόγραμμα - Άρθρο 661.1 - Μεταφορικά ΕΠ με υλικό και υπηρεσίες υποστήριξης του Προϋπολογισμού του 2001. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους ο Υπουργός Άμυνας, ο γενικός διευθυντής του ίδιου υπουργείου (ΥΠΑΜ) και ο Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς.

Όπως είναι γνωστό, με βάση σχετικό άρθρο που έχει περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, ουδεμία δαπάνη διενεργείται από το εν λόγω κεφάλαιο, χωρίς να ληφθεί εκ των προτέρων εξουσιοδότηση της Βουλής των Αντιπροσώπων για τη διενέργεια της δαπάνης αυτής, που δίδεται ύστερα από εισηγητική πρόταση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, αφού η τελευταία ενημερωθεί από το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Άμυνας.

Σύμφωνα με την αναφερθείσα επιστολή, η αποδέσμευση των πιο πάνω πιστώσεων ζητείται για την κάλυψη των δαπανών που απαιτούνται για την ενεργοποίηση της Σύμβασης ΚΟΥ010 και τη διενέργεια των πληρωμών που απορρέουν από αυτή για την αγορά τεσσάρων μεταφορικών ελικοπτέρων συνολικού κόστους £22.026.719 για τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς.

Σύμφωνα με την υπό αναφορά επιστολή, αλλά και τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Άμυνας για το 2000, όπως αυτός εγκρίθηκε από τη Βουλή, υπάρχει πρόνοια για την αγορά τεσσάρων μεταφορικών ελικοπτέρων υπολογιζόμενου κόστους £18.000.000.
2. Στα πλαίσια της προώθησης του προγράμματος για την αγορά των ελικοπτέρων, το Υπουργείο Άμυνας ενημέρωσε την επιτροπή με σχετική επιστολή του, καθώς

και προφορικά σε τέσσερις συνεδρίες της.

3. Για την εξασφάλιση των ελικοπτέρων ζητήθηκαν προσφορές από δώδεκα εταιρείες από τις οποίες ανταποκρίθηκαν μόνο τέσσερις.
4. Οι προσφορές αξιολογήθηκαν από την Επιτροπή Τεχνοοικονομικής Αξιολόγησης, η οποία πρότεινε ομόφωνα την επιλογή του ελικοπτέρου BELL 412EP της εταιρείας “BELL HELICOPTER TEXTRON ΗΠΑ”.
5. Με την πρόταση της επιτροπής αξιολόγησης συμφώνησε ομόφωνα το Ανώτατο Συμβούλιο Αμυντικής Σχεδίασης και Προγραμματισμού, καθώς και το Ειδικό Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών (ΕΚΣΠ) το οποίο, με την απόφασή του με αριθμό 41/00/A2 και ημερομηνία 21η Ιανουαρίου 2000, κατακύρωσε καταρχήν την προσφορά στην εν λόγω εταιρεία για την αγορά τεσσάρων μεταφορικών ελικοπτέρων.
6. Στη συνέχεια το θέμα παραπέμφθηκε σε συσταθείσα ad hoc επιτροπή για τη διαπραγμάτευση και ετοιμασία του κειμένου της προς υπογραφή σύμβασης καθώς και στον αναπληρωτή γενικό διευθυντή του Υπουργείου Άμυνας και στο Γενικό Λογιστή για τη διαπραγμάτευση των τιμών και των λοιπών εμπορικών / οικονομικών όρων.
7. Στα πλαίσια των πιο πάνω διαπραγματεύσεων διαμορφώθηκε το τελικό κείμενο της σύμβασης, το συνολικό τίμημα της οποίας ανέρχεται στα £22.026.719 περίπου.
8. Το Ειδικό Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, στις 17 Οκτωβρίου 2000, με την απόφασή του με αριθμό 55/10, προέβη στην τελική κατακύρωση της προσφοράς στην εταιρεία “BELL HELICOPTER TEXTRON ΗΠΑ”, με αποτέλεσμα να υπογραφεί η σχετική σύμβαση με αριθμό ΚΟΥ010.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού μελέτησε όλα τα στοιχεία και τις

απόψεις που τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε κατά πλειοψηφία των μελών της να εισηγηθεί στη Βουλή την απόρριψη της σχετικής απόφασης για ενεργοποίηση της υπό αναφορά σύμβασης και τη μη έγκριση της διενέργειας οποιωνδήποτε πληρωμών απορρέουν από αυτή.

Αναλυτικά, οι θέσεις των διαφόρων πλευρών, όπως αυτές εκτέθηκαν στην επιτροπή, έχουν ως ακολούθως:

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, αφού άκουσαν, όπως είπαν, καθετί το οποίο λέχθηκε για το πιο πάνω θέμα και ιδιαίτερα το γεγονός ότι η επιλογή του συγκεκριμένου τύπου ελικοπτέρου έγινε ομόφωνα από τα πλέον αρμόδια και εξειδικευμένα σώματα, το Ανώτατο Συμβούλιο Αμυντικής Σχεδίασης και Προγραμματισμού, το Ειδικό Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών και την Επιτροπή Τεχνοοικονομικής Αξιολόγησης, καθώς και το γεγονός ότι τηρήθηκαν πιστά κατά το γράμμα και το πνεύμα του νόμου όλες οι νόμιμες διαδικασίες, εισηγήθηκαν την έγκριση για ενεργοποίηση της υπό αναφορά σύμβασης, καθώς και τη διενέργεια των πληρωμών που απορρέουν από αυτή.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ- Αριστερά- Νέες Δυνάμεις κ. Δώρος Χριστοδουλίδης και Κώστας Παπακώστας εισηγήθηκαν την απόρριψη της ενεργοποίησης της υπό αναφορά σύμβασης και τάχθηκαν εναντίον της διενέργειας οποιωνδήποτε πληρωμών που απορρέουν από αυτή για τους πιο κάτω λόγους:

1. Οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν δεν είναι ικανοποιητικές.
2. Η επιλογή των συγκεκριμένων ελικοπτέρων δεν είναι εκείνη που έπρεπε να είναι, αφού αυτά δε θα μπορούν να ανταποκριθούν στους σκοπούς για τους οποίους προορίζονται ούτε και σε άλλες παράλληλες αποστολές που η Κύπρος έχει ανάγκη.
3. Τα συγκεκριμένα ελικόπτερα δεν μπορούν να μεταφέρουν τον απαιτούμενο

ικανοποιητικό αριθμό στρατιωτών, που σύμφωνα με τις προδιαγραφές είναι οκτώ έως δεκαπέντε με πλήρη φόρτο, αφού κατά τη δοκιμή δεν είχαν τη δυνατότητα να μεταφέρουν ούτε εννιά άτομα με τις εξαρτήσεις τους.

4. Τα υπό αγορά ελικόπτερα δε διαθέτουν θωράκιση.

Οι ίδιοι βουλευτές ζήτησαν την έναρξη νέων διαδικασιών για την εξεύρεση άλλου κατάλληλου τύπου ελικοπτέρων, που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Δημοκρατικού Κόμματος κ. Νίκος Μουσιούππας ανέλαβε, όπως είπε, να μεταφέρει τη θέση του κόμματός του που είναι η εξής:

«Το Δημοκρατικό Κόμμα (ΔΗΚΟ) τάσσεται εναντίον της ενεργοποίησης της υπό αναφορά σύμβασης και δεν εγκρίνει τη διενέργεια οποιωνδήποτε πληρωμών απορρέουν από αυτή για την αγορά των συγκεκριμένων ελικοπτέρων, γιατί θεωρεί ότι αυτά δεν ικανοποιούν τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς και κατά συνέπεια του τόπου».

Ο πρόεδρος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών κ. Τάκης Χατζηδημητρίου δεν κατέστη δυνατό να τοποθετηθεί στην επιτροπή επί του θέματος, λόγω απουσίας του στο εξωτερικό για θέματα που αφορούν τη Βουλή, γι' αυτό και η θέση του θα εκτεθεί κατά τη συζήτηση του όλου θέματος στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εγώ θα ήθελα να πάρω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ξεκινά η συζήτηση με κάπως βεβαρημένο κλίμα, με όλες τις συζητήσεις που προηγήθηκαν και με τη σχετική καθυστέρηση στην έναρξη της εργασίας της Βουλής, αλλά ας ελπίσουμε ότι αυτό δε θα επιβαρύνει το κλίμα και το ύφος της συζήτησης, γιατί εδώ που τα λέμε στην πραγματικότητα δεν πρόκειται να συζητήσουμε το μέλλον της Κύπρου ή κάποια απόφαση που θα αλλάξει το ρουν της ιστορίας: ένα πολύ απλό θέμα επομένως θα συζητήσουμε, την αγορά τεσσάρων ελικοπτέρων.

Η σημερινή συζήτηση γίνεται καθ' υπέρβαση των διαδικασιών που ακολουθούνται από της ίδρυσης της επιτροπής Άμυνας μέχρι σήμερα. Οι σχετικές πρόνοιες που διέπουν τη λειτουργία της επιτροπής έχουν σκοπό τη διαφύλαξη της άμυνας από πολλές δημόσιες συζητήσεις και την ταχύτερη δυνατή διεκπεραίωση των σχετικών αποφάσεων μέσα σε πνεύμα συναίνεσης των πολιτικών δυνάμεων. Σήμερα παρακάμπτεται η διαδικασία. Είναι τούτο τραγικό; Κατά τη γνώμη μου, όχι. Απλά το σημειώνουμε. Μιας και υπάρχουν διαφωνίες, ίσως να αποδειχθεί η δημόσια συζήτηση χρήσιμη για την καλύτερη ενημέρωση της κοινής γνώμης και τη δημόσια ανάληψη ευθύνης από την κάθε πλευρά. Τούτο δεν αποτελεί διάσπαση. Υπάρχει πάντα η ευρύτερη έννοια της ενότητας που προκύπτει μέσα από ένα δημοκρατικό διάλογο, προπαντός όταν το θέμα που συζητούμε δε συνιστά ζήτημα πολιτικής ή ιδεολογικής διαφοράς. Άλλωστε, να σημειώσουμε ότι δεν είναι και λίγες φορές που κακόπαθε αυτός ο τόπος και από ομόφωνες αποφάσεις.

Άλλωστε, το θέμα των ελικοπτέρων συνδέεται με απόφαση της επιτροπής προσφορών, ύστερα από ανοικτό διεθνή διαγωνισμό. Δεν αποτελεί δηλαδή κάποιο κρατικό μυστικό, εφόσον φυσικά περιορίσουμε τη συζήτηση στο θέμα που συζητούμε και δεν ξανοιχτούμε στο σύνολο της αμυντικής μας στρατηγικής και εφόσον στην προσπάθειά μας να θεμελιώσουμε επιχειρήματα δεν προχωρήσουμε σε λεπτομερείς

αναφορές για άλλα προγραμματιζόμενα οπλικά συστήματα. Αν λοιπόν υπάρχει ένα αντικείμενο σε αυτή τη συζήτηση, τούτο συνδέεται με τους θεσμούς και τη λειτουργία τους. Και τούτο είναι υπέρτερο θέμα από το είδος των ελικοπτέρων που πρόκειται να προμηθευτούμε. Με την ευκαιρία της συζήτησης αυτής να μου επιτρέψετε να διατυπώσω κάποιες σκέψεις και κάποιες εμπειρίες πάνω στις διαδικασίες, που όλοι μας θεωρήσαμε θεμελιακές για την αδιάβλητη, όσον φυσικά είναι δυνατό, κατακύρωση των προσφορών. Το θέμα της εξασφάλισης οπλικών συστημάτων και διαδικασιών είναι ένα από τα πιο πολυσυζητημένα θέματα και συνδέεται με την ίδια την πολιτική ιστορία του τόπου μας, την ευθύνη των υπουργών, το ρόλο της Εθνικής Φρουράς, τις αρμοδιότητες πολιτικών στελεχών της κυβέρνησης όπως και των αξιωματικών.

Νομίζω ότι θα είναι χρήσιμο να υπενθυμίσουμε ότι εγκαθιδρύσαμε με νόμο που ψήφισε η Βουλή Ειδικό Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών που αποτελείται από το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Άμυνας, το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εμπορίου, το Γενικό Λογιστή και έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Άμυνας που χειρίζεται θέματα εξοπλισμών και υποδεικνύεται από τον Υπουργό Άμυνας. Τη λειτουργία αυτού του Ειδικού Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών παρακολουθούν με συμβουλές και υποδείξεις ο Γενικός Εισαγγελέας και ο Γενικός Ελεγκτής. Δε γνωρίζω πώς θα μπορούσαμε να εγκαθιδρύσουμε ένα πιο αξιόπιστο συμβούλιο προσφορών. Οι κανονισμοί που συνοδεύουν το σχετικό νόμο εκκρεμούν από το 1999 ενώπιον του σώματος, ενώπιον της επιτροπής Ελέγχου, και ελπίζω κάποτε να ολοκληρωθεί η συζήτησή τους, αλλά αυτό δεν αφήνει κανένα κενό, γιατί το κενό καλύπτεται από την τυπική διαδικασία αγοράς οπλικών συστημάτων που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το '94 και τέθηκε υπόψη της Βουλής, οι δε πρόνοιες της τυπικής διαδικασίας, όταν δε συγκρούονται με το νόμο, εφαρμόζονται ως κανονισμοί για την εξασφάλιση των οπλικών συστημάτων. Σε αυτούς αναφέρεται η

μεθοδολογία λήψης απόφασης και τα διαδοχικά στάδια έγκρισής της μέσα από τις επιτροπές μελέτης, αναγνώρισης της στρατιωτικής ανάγκης και της διαγραφής των ελαχίστων στρατιωτικών απαιτήσεων. Ενώ αρχικά υπήρχαν φόβοι για το ανεφάρμοστο των διαδικασιών -και η επιτροπή είχε εκφράσει τέτοιους φόβους- λόγω συμμετοχής πολλών ανθρώπων και πολλών υπηρεσιών και περάσαμε μάλιστα και από ένα στάδιο αδράνειας, τελικά αποδείχθηκαν οι διαδικασίες λειτουργήσιμες, πειστικές και αποδοτικές.

Με όσα θεσμοθετήσαμε διατηρούμε υπεύθυνο τον υπουργό, όχι για την επιλογή του ενός ή του άλλου συστήματος, αλλά για τη νόμιμη και συνεπή εφαρμογή των διαδικασιών. Θα πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι, όταν ψηφίζονταν οι νέες διαδικασίες, η κυβέρνηση ήταν αρνητική και αντιδρούσε σε κάθε ευκαιρία. Έλεγε ότι της δέναμε τα χέρια. Ιδιαίτερα το Υπουργείο Άμυνας ζητούσε αναθεώρηση των διαδικασιών, γιατί με αυτές ισχυριζόταν ότι δεν μπορούσε να κάνει οποιαδήποτε αγορά. Υπήρχε ακόμα η κριτική ότι δίναμε αρμοδιότητες σε υπηρεσιακούς παράγοντες και στερούσαμε την πολιτική ηγεσία από την ανάληψη της πολιτικής ευθύνης.

Το επιχείρημα της Βουλής όμως υπήρχε: Εμείς επιδιώκουμε να προστατεύσουμε το κύρος της πολιτικής ηγεσίας και εξουσίας από τον πειρασμό των παρεμβάσεων ή από την ανάληψη πολιτικής ευθύνης για θέματα οικονομικής και τεχνικής διαχείρισης, που εύκολα θα μπορούσαν να διαβληθούν ή να παρεξηγηθούν. Το θέμα των όπλων, των οπλικών συστημάτων ή ό,τι βρίσκεται στο μεταίχμιο, αποδεικνύεται και είναι και θα είναι εξαιρετικά ευαίσθητο θέμα. Οι συγκρούσεις συμφερόντων είναι μεγάλες και άγριες και ο κουρνιαχτός που προκαλούν είναι μεγάλος, τόσος που σκεπάζει και συσκοτίζει πολλές φορές τα πράγματα. Να υπενθυμίσουμε προηγούμενα; Ναι, να υπενθυμίσουμε κάποια που απασχόλησαν σε μεγάλη έκταση τη Βουλή. Να περιοριστώ σε δύο; Στα AMX 30B2; Να πούμε την ιστορία τους; Με θύμα το ΔΗΚΟ και τον κ. Κυπριανού την

εποχή εκείνη; Να θυμηθούμε τους EXOCET; Αλλά να πούμε και για κάποια άλλα ακόμα; Να πούμε για τους όλμους των εκατόν είκοσι χιλιοστών; Να πούμε για τις διόπτρες νυκτός και για τα αυτοκίνητα ΑΚΜΑΚ; Και για ποια να πούμε και για ποια να μην πούμε; Και γιατί δημιούργησαν θόρυβο όλα αυτά τα πράγματα; Τώρα έχει κατακαθίσει ο κορνιαχτός. Και σίγουρα όλοι θα απορούμε γιατί έγινε τόσο θόρυβος την εποχή εκείνη στη Βουλή και στα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Δε θα αντέξω και στον πειρασμό να μην πω ότι και στους EXCOET υπεύθυνος ήταν και ο κ. υπουργός για τη φασαρία την εποχή εκείνη, αλλά και για τα ΑΚΜΑΤ και για τους όλμους των εκατόν είκοσι χιλιοστών. Τέλος πάντων, αυτή είναι η πραγματικότητα.

Τώρα λοιπόν θα διερωτόμαστε γιατί ξεσηκώθηκε όλος αυτός ο θόρυβος στη Βουλή και στα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Θα πρέπει να παραδεχτούμε όμως ότι δεν είναι πάντοτε άχρηστος ή χωρίς σημασία και ο ανταγωνισμός και η σύγκρουση των συμφερόντων και οι πληροφορίες που διάφορες ανταγωνιστικές εταιρείες διοχετεύουν είτε προς τη Βουλή είτε προς τον τύπο. Έχουμε και τέτοια περιστατικά, όπως το θέμα των ισπανικών σφαιρών και των σιγκαπουρέζικων διόπτρων που ενέπλεκαν Ελλαδίτες αντιπροσώπους.

Στην περίπτωση των ελικοπτέρων υπάρχει μια ουσιώδης διαφορά. Δε φαίνεται να υπάρχει άρνηση των διαδικασιών. Μπορώ να πω ότι οι διαδικασίες που ψηφίσαμε δεν αμφισβητήθηκαν σε καμιά περίπτωση, δεν αμφισβητήθηκε η εφαρμογή τους για άλλα οπλικά συστήματα ούτε αμφισβητήθηκε, όταν ζητούνταν οι προσφορές για ελικόπτερα το 1997 ούτε όταν υποβλήθηκαν οι προσφορές στις 17 Ιουνίου 1997 ούτε όταν ανοίχτηκαν στις 23 Ιουνίου 1997 ούτε δυόμισι χρόνια αργότερα, μέχρι την καταρχήν κατακύρωση της προσφοράς την 21^η Ιανουαρίου 2000, ούτε όταν έγινε η κατακύρωση στις 17 Οκτωβρίου 2000. Ούτε και σήμερα καμιά πλευρά διατυπώνει απόρριψη των διαδικασιών. Ούτε υπάρχει καταγγελία ότι συνέβη κάποιο σκάνδαλο που πρέπει να

αποτρέψουμε.

Στην έκθεση της επιτροπής Άμυνας μόνο η ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις λέει ότι οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν δεν είναι ικανοποιητικές. Οι υπόλοιπες τρεις επιφυλάξεις αφορούν τεχνικά χαρακτηριστικά, που είμαι βέβαιος ότι θα αναπτύξουν οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις ενώπιον του σώματος. Το ΔΗΚΟ υποστηρίζει ότι τα ελικόπτερα αυτά δεν ικανοποιούν τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς και κατά συνέπεια του τόπου. Κανένας έλεγχος, καμιά αμφισβήτηση της διαδικασίας ούτε από πλευράς ΔΗΚΟ. Αυτές τις διαδικασίες, που δεν τις αμφισβητούσαμε όταν τις ψηφίζαμε ούτε όταν εφαρμόζονταν, ερχόμαστε εκ των υστέρων να τις καταγγείλουμε και να τις απορρίψουμε, μετά που έφτασαν σε κάποιο πόρισμα. Πώς γίνεται οι διαδικασίες να είναι καλές, αλλά το αποτέλεσμα να είναι κακό; Αυτό παραμένει ένα αίνιγμα. Τα ελικόπτερα να είναι ακατάλληλα και να μη ζητούνται ευθύνες από κανέναν!

Σχετικά με τα ελικόπτερα όλα ήταν γνωστά και φανερά, γιατί έγινε ένας διεθνής διαγωνισμός στον οποίο προσκλήθηκαν να πάρουν μέρος δώδεκα εταιρείες, από αυτές ανταποκρίθηκαν οι τέσσερις και μετά την ανακοίνωση της σχετικής απόφασης της επιτροπής προσφορών μια εμπορική εταιρεία, παρ' όλων ότι είχε προσκληθεί η κατασκευάστρια εταιρεία που φέρεται να αντιπροσωπεύει, για να μετάσχει στο διαγωνισμό και δεν το έπραξε, απέστειλε προσφορά τον Ιούλιο του 2000 με ειδικό ταχυδρομείο προς την επιτροπή Άμυνας, ενώ βρισκόταν σε συνεδρίαση. Περιττεύει να προσθέσουμε ότι η ενέργεια αυτή ήταν εκτός νομικού πλαισίου και φυσικά έξω από τις αρμοδιότητες της επιτροπής. Η επιτροπή ομόφωνα καταδίκασε την ενέργεια, θεώρησε την αποστολή του σχετικού φακέλου πρόκληση και προσβολή για τη Βουλή και για τη Δημοκρατία και την απέκρουσε με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο, γιατί ακριβώς παραβίαζε τους θεσμούς και τις διαδικασίες. Το περίεργο είναι ότι σύμφωνα με

δημοσιεύματα στον τύπο η εμπορική αυτή εταιρεία παλαιότερα εκπροσωπούσε ανταγωνιστικά προς τη Ρωσική Ομοσπονδία συμφέροντα. Τώρα, το γεγονός ότι εμφανίζεται να αντιπροσωπεύει τη Ρωσία είναι ένα άλλο ζήτημα που επίσης χρειάζεται διευκρίνιση, προπαντός όταν το Φεβρουάριο του '99 δε συμπεριλαμβανόταν στις εταιρείες που αντιπροσώπευαν ρωσικά εργοστάσια σύμφωνα με διαβεβαίωση της ρωσικής πρεσβείας. Όπως επίσης, πώς εξηγείται να έχει έδρα η Intora, πέραν της Μόσχας και της Πετρούπολης, το Isle of Man, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ελβετία και τη Γιουγκοσλαβία; Ποια είναι η εταιρεία Intora; Ποιες οι δραστηριότητές της; Ποιος ο ρόλος του Βρετανού εκπροσώπου ή διευθυντή της; Με ποιες άλλες κυβερνήσεις συναλλάσσεται; Με ποια τραπεζικά ιδρύματα συνδέεται και ποιους αντιπροσωπεύει και ποια η σχέση με τη Ρωσική Ομοσπονδία; Αυτό όμως δεν είναι δική μου υπόθεση να ξεδιαλύνω. Αυτό είναι υπόθεση των κρατικών υπηρεσιών. Εγώ παραμένω στα ερωτήματα.

Πέραν της προσφοράς της Intora, γράφτηκε ότι έπρεπε να πάρουμε τα Puma της Eurocopter, για να έχουμε παρόμοια ελικόπτερα με αυτά της Ελλάδας. Ντύθηκε μάλιστα το επιχείρημα με πατριωτικό μανδύα. Λέχθηκε το εξής: «Τί λογής ενιαίο δόγμα έχουμε, όταν δεν παίρνουμε τα ίδια ελικόπτερα;» Η απάντηση είναι απλή: Άλλες οι ανάγκες ενός νησιωτικού κράτους, όπως η Ελλάδα, και άλλες της μικρής και ημικατεχόμενης Κύπρου. Και το σπουδαιότερο είναι ότι ζητήθηκαν προσφορές από την Eurocopter και δε δόθηκαν.

Η υποβολή της άτυπης προσφοράς της Intora, όπως και οι αναφορές διαφόρων δημοσιευμάτων ενεργοποίησαν έντονες αντιδράσεις εναντίον της απόφασης της επιτροπής προσφορών που αποσκοπούσε ουσιαστικά στην ακύρωση της κατακύρωσης της προσφοράς και στην επαναπροκήρυξη προσφορών. Και, αν τούτο γινόταν, τι είναι αυτό που θα εμπόδιζε οποιαδήποτε άλλη εταιρεία να επαναλάβει την

ίδια τακτική μετά την ολοκλήρωση ενός νέου διαγωνισμού; Σε τέτοια περίπτωση, δεν τίθεται πια θέμα ποια ελικόπτερα θα εξασφαλίσουμε, αλλά ποιο κράτος έχουμε, ποιο κράτος θέλουμε, ποιο το κύρος του και ποια η αξιοπιστία του!

Ένας διαγωνισμός μπορεί να επαναληφθεί; Βεβαίως, όταν οι προσφορές δεν ανταποκρίνονται στις προδιαγραφές. Όταν όμως κρίνει μια αρμόδια επιτροπή του υψηλότερου επιπέδου που είναι δυνατό να υπάρχει στην Κυπριακή Δημοκρατία, ύστερα από διεθνείς προσφορές, ότι οι εγγυήσεις, οι προδιαγραφές που εμείς ορίσαμε έγιναν σεβαστές, τότε με ποιο δικαίωμα μπορούμε να ακυρώσουμε ένα διαγωνισμό; Αν όμως πιστεύουμε ότι οι προδιαγραφές ήταν μεθοδευμένες, αν πιστεύουμε ότι η επιτροπή μάς εξαπάτησε ή ότι ήταν ανίκανη να υπερασπιστεί τα συμφέροντα του δημοσίου, τότε δεν είναι άλλο ελικόπτερο που θέλουμε, αλλά ζητούμε την παραίτηση του υπουργού, του πολιτικά υπεύθυνου για τη σωστή λειτουργία των διαδικασιών. Καταγγέλλουμε σε τέτοια περίπτωση τις διαδικασίες και ζητούμε μέτρα, κυρώσεις και παραιτήσεις. Η παύση του υπουργού συμπαρασύρει βέβαια και την επιτροπή. Την καταργούμε, για να ορίσουμε άλλη. Δεν κατηγορούμε την επιτροπή και αθωνούμε τον υπουργό! Και αν ακόμη κρίνουμε ότι οι διαδικασίες είναι ανεπαρκείς, τότε τις αλλάζουμε και αυτές, για να προφυλάξουμε την Εθνική Φρουρά από παρόμοιες απάτες.

Αν, ύστερα από τυχόν απόρριψη των ελικοπτέρων, αφήσουμε τον ίδιο υπουργό και την ίδια επιτροπή και τις ίδιες διαδικασίες, με ποιο κύρος και ποια αξιοπιστία θα προχωρήσει στη λήψη οποιασδήποτε άλλης απόφασης; Θα βγάλει και δεύτερη θετική απόφαση για άλλο ελικόπτερο, ενώ θα είναι διατυπωμένη και η πρώτη; Θα ακυρώσει την προηγούμενη απόφαση, για να διατυπώσει νέα; Και, αν ακολουθήσει αυτή την τακτική, τι είδους επιτροπή θα έχουμε; Ανεμόμυλο; Και, αν καταλήξει στην πρώτη απόφαση και πάλι, μετά από όσα έγιναν, πώς θα θεωρηθεί η επανάληψη της ίδιας απόφασης αδιάβλητη;

Όμως όλο το προηγούμενο διάστημα όχι μόνο οι διαδικασίες δεν αμφισβητήθηκαν αλλά ούτε οι προδιαγραφές. Οι προδιαγραφές, από τη στιγμή που προκηρύχτηκε ο δημόσιος διεθνής διαγωνισμός, ήταν προσιτές στον καθένα. Και είναι αυτές σήμερα που αμφισβητούνται. Θα καταθέσω τις προδιαγραφές -θα καταθέσω συνολικά έναν αριθμό εγγράφων στο τέλος, για να μη σπαταλώ την ώρα της συνεδρίασης- θα καταθέσω λοιπόν τις προδιαγραφές, ώστε να μπορούν όλοι οι συνάδελφοι να γνωρίζουν τι ζητήθηκε, αλλά και οι κατοπινότεροι, αν θελήσουν να μας κρίνουν, να ξέρουν πώς λειτουργούμε.

Θα καταθέσω επίσης έγγραφο του Ανωτάτου Συμβουλίου Αμυντικής Σχεδίασης και Προγραμματισμού, ημερομηνίας 25 Αυγούστου 1999, που λέγει ανάμεσα σε άλλα ότι: «Το επιλεγέν τελικά ελικόπτερο διαθέτει περισσότερα τεχνικοεπιχειρησιακά πλεονεκτήματα από τα λοιπά αξιολογηθέντα ελικόπτερα, όπως ακτίνα δράσης, νυκτερινές επιχειρήσεις, δυνατότητες ναυτιλίας, χρόνο, διαμόρφωση ελικοπτέρου σε αλλαγή ρόλου, εργονομία κ.λπ., τα οποία αναλύονται λεπτομερώς στην έκθεση αξιολόγησης». Και η έκθεση αξιολόγησης είναι τόμος πολλών εκατοντάδων σελίδων. Δεν πρόκειται εδώ για μια τυχαία και επιπόλαιη απόφαση.

Παραμένει όμως ένα ερώτημα: Έχουμε δική μας, ως Βουλή, ανεξάρτητη επιτροπή αξιολόγησης των ελικοπτέρων; Δυστυχώς, όχι. Και αυτό είναι ένα μειονέκτημα που υπάρχει όχι μόνο για την επιτροπή Άμυνας αλλά και στη λειτουργία του κοινοβουλίου. Είναι αυτό που διακινδυνεύουμε εμείς που συγκατανεύουμε στην αγορά ελικοπτέρων. Αν σε κάποιο στάδιο αποδειχθεί ότι εξαπατηθήκαμε, θα πρέπει και εμείς να πληρώσουμε το κόστος της αφέλειάς μας. Ελπίζουμε όμως ότι σε αυτή την Κυπριακή Δημοκρατία υπάρχουν ακόμη κάποιοι θεσμοί πάνω στους οποίους μπορούμε να βασιζόμαστε, ότι οι αξιωματικοί που μελέτησαν το θέμα, που αφιέρωσαν πολύ χρόνο για τις προδιαγραφές και την αξιολόγηση, που ανέλαβαν τις δικές τους ευθύνες, με την

υπογραφή τους, είναι άνθρωποι ικανοί για να κρίνουν ποιο ελικόπτερο χρειαζόμαστε.

Πάντως, παρακινδυνευμένη και επικίνδυνη ενέργεια θα είναι η παρεμβολή της Βουλής, με βάση τις γνώσεις των βουλευτών, να υποδεικνύει ποιο ελικόπτερο είναι κατάλληλο και ποιο ακατάλληλο για την Εθνική Φρουρά, όπως παρακινδυνευμένο και επικίνδυνο θα είναι να ορίζουμε το ποιες είναι οι επιχειρησιακές ανάγκες της Εθνικής Φρουράς. Και διερωτώμαι, αν η επιτροπή προσφορών, με βάση τις προδιαγραφές, δεν προχωρούσε σε απόφαση και άφηνε μετέωρη την αγορά των ελικοπτέρων, δε θα οριζόταν ερευνών λειτουργός, για να αναζητήσει ευθύνες; Γιατί οι καθυστερήσεις και ο χρόνος εξασφάλισης έχουν και αυτά σημασία. Θα ανεχόταν ο υπουργός μια τέτοια πιθανή κωλυσιεργία; Κι αν τη συγκάλυπτε, δε θα γινόταν και ο ίδιος συνυπεύθυνος των καθυστερήσεων;

Πέραν των διαδικαστικών ζητημάτων, που στην προκειμένη περίπτωση δεν αποτελούν απλά τυπικά ζητήματα, αλλά είναι και θέματα ουσίας, υπάρχει και η άλλη πτυχή, της αναγκαιότητας ή μη τέτοιων ελικοπτέρων. Υπάρχει το επιχείρημα ότι τέτοια ελικόπτερα δεν τα χρειάζεται ο στρατός μας, ότι χρειαζόμαστε μαχητικά, ότι χρειαζόμαστε πυροσβεστικά, ότι χρειαζόμαστε πολυδύναμα ελικόπτερα. Δε σκοπεύω να υπεισέλθω σε τέτοιου είδους συζήτηση. Θεωρώ αρμόδιους άλλους να κρίνουν τι ελικόπτερα χρειάζεται η στρατιωτική ηγεσία, όπως θεωρώ επίσης ότι μπορεί να εμπιστευτεί κανένας και τους αεροπόρους της Εθνικής Φρουράς.

Και για το θέμα αυτό υπάρχει μια μακρά ιστορία. Υπάρχει η αναγνώριση της στρατιωτικής ανάγκης για απόκτηση μεταφορικών ελικοπτέρων, που συντάχθηκε από πολυμελή επιτροπή αξιωματικών της Εθνικής Φρουράς, εγκρίθηκε από το Ανώτατο Συμβούλιο Αμυντικής Σχεδίασης και στη συνέχεια από τη Διυπουργική Επιτροπή του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης. Το πρόγραμμα μεταφορικών ελικοπτέρων περιλήφθηκε και στο πενταετές εξοπλιστικό πρόγραμμα της Εθνικής Φρουράς 1996 -

2000, που τέθηκε υπόψιν του Εθνικού Συμβουλίου το 1997.

Συζητούμε σήμερα ένα θέμα που κατ' επανάληψη εγκρίναμε στο παρελθόν και ουδέποτε αμφισβητήσαμε ή αρνηθήκαμε, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τα μεταφορικά ελικόπτερα. Τα μεταφορικά ελικόπτερα τα έκριναν αναγκαία αλληλοδιάδοχοι υπουργοί και αλληλοδιάδοχες ηγεσίες της Εθνικής Φρουράς. Τώρα έρχονται ορισμένοι -και δε λέγω ότι όλοι αυτοί είναι εντός Βουλής- και λένουν ότι δε χρειαζόμαστε μεταφορικά ελικόπτερα. Ποίους θα πιστέψουμε; Ποίων εμπειρογνομόνων βαραίνει η γνώμη για τη Βουλή; Αυτών που γνωρίζουμε, που είναι μέσα στις υπηρεσίες και μπορούμε να τους καλέσουμε να λογοδοτήσουν, όποτε θέλουμε, ή των άλλων που δεν τους γνωρίζουμε και σίγουρα δεν μπορούμε ούτε να τους βρούμε ούτε να ζητήσουμε εξηγήσεις ή ευθύνες για όσα υποστηρίζουν;

Αν πιστεύουμε ότι οι αλληλοδιάδοχες ηγεσίες της Εθνικής Φρουράς έκαναν ένα τόσο οφθαλμοφανές και θεμελιώδες λάθος, να ζητούν λάθος ελικόπτερο, να θέλουν ένα άχρηστο μέσο, τότε δε μας σώζει τίποτα. Αν κρίνουμε ότι η ηγεσία της Εθνικής Φρουράς δεν έχει επίγνωση των αναγκών της Εθνικής Φρουράς και κάνει εσφαλμένες προτάσεις και εισηγήσεις πάνω σε ένα τέτοιο απλό, απλούστατο, ζήτημα, τότε πώς μπορούμε να την εμπιστευτούμε για άλλες σοβαρότερες και κρίσιμότερες αποφάσεις;

Όμως, εφόσον έχουν διατυπωθεί επιχειρήματα εναντίον της αγοράς μεταφορικών ελικοπτέρων, είναι χρήσιμο να σχολιαστεί η αναγκαιότητά τους. Και φυσικά αυτά τα επιχειρήματα αφορούν κάθε λογής μεταφορικό ελικόπτερο. Και ίσως μάλιστα λεχθεί ότι υπάρχουν και άλλα ελικόπτερα καλύτερα από το επιλεγέν. Αυτό δεν το συζητούμε. Το θέμα που παραμένει είναι ποια ήταν διαθέσιμα, όταν γινόταν η επιλογή, όπως και ποιες ήταν οι ανάγκες που καλούμασταν να καλύψουμε.

Με την προμήθεια των ελικοπτέρων ενισχύεται η ίδια η έννοια της ασφάλειας της χώρας και εξασφαλίζεται η κρατική παρουσία μας σε χώρους κυριαρχίας της Κυπριακής

Δημοκρατίας. Και θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η κυριαρχία μας φθάνει ως εκεί που φθάνει το χέρι μας. Φθάνει ως εκεί που είμαστε σε θέση να έχουμε παρουσία. Ας μην προστεθεί στην αδυναμία μας να ελέγχουμε τα κατεχόμενα εδάφη μας η ανικανότητά μας να έχουμε παρουσία στον υπόλοιπο χώρο της κρατικής κυριαρχίας.

Τα ελικόπτερα στην προκειμένη περίπτωση καλούνται να καλύψουν το κενό που αφήνει η έλλειψη αεροπορίας και προσφέρουν την ευχέρεια για συνδυασμένες ενέργειες με τις μικρές μας ναυτικές δυνάμεις. Προάγουν ταυτόχρονα τη συνεργασία στρατού και αστυνομίας για πραγματοποίηση δύσκολων αποστολών, κάτι εξίσου τουλάχιστον αναγκαίο όσο και ο συντονισμός σε άλλους τομείς της κυβερνητικής δραστηριότητας.

Οι διάφορες διεισδύσεις που γίνονται από τη θάλασσα, με φανερούς ή αφανείς σκοπούς, αποτελούν ένα νέο κίνδυνο για την άμυνα και την ασφάλεια της Κύπρου, έναν άμεσο κίνδυνο που απειλεί την ίδια την κοινωνία, που υποσκάπτει τη νομιμότητα και που διαβρώνει την κρατική κυριαρχία μας. Οι συνδυασμένες και συντονισμένες επιχειρήσεις είναι αναγκαίες και θα γίνονται όλο και πιο επιβεβλημένες στο μέλλον. Γι' αυτό, στο ερώτημα κατά πόσο τα μεταφορικά ελικόπτερα μπορούν να αποδειχθούν χρήσιμα για αμυντικούς σκοπούς η απάντηση είναι "ναι".

Τα μεταφορικά ελικόπτερα χρειάζονται καθημερινά. Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει να αντιμετωπίσει μια ποικιλία κινδύνων και αμφισβητήσεων και πρέπει να έχει τα κατάλληλα μέσα, για να αμυνθεί. Και αυτά είναι κατά κύριο λόγο τα μεταφορικά ελικόπτερα, κατάλληλα μετασκευασμένα, ανάλογα με την κάθε αποστολή που αναλαμβάνουν.

Σχετικά με το ερώτημα ποιες αποστολές μπορεί να πραγματοποιήσει το επιλεγέν ελικόπτερο και ποιες αποστάσεις μπορεί να καλύψει, θα καταθέσω και πάλι το σχετικό έγγραφο που δόθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Άμυνας, με τις σχετικές αναφορές και απαντήσεις τόσο πάνω σε θέματα μεταφοράς προσωπικού, όπως και των

αποστάσεων που μπορεί να καλύψει.

Από ό,τι αναφέρει το σχετικό έγγραφο, το ελικόπτερο μπορεί να καλύψει σε όλη του την έκταση το FIR Λευκωσίας και να ανταποκριθεί σε μια ποικιλία αποστολών. Ιδιαίτερη σημασία έχει το θέμα της έρευνας και της διάσωσης. Η έρευνα και διάσωση αποτελεί ένα βασικό στοιχείο επάρκειας ενός σύγχρονου κράτους για λόγους ανθρωπιστικούς αλλά και για λόγους ασφάλειας. Δεν πρέπει ακόμη να μας διαφεύγει ότι μέσα από το σύστημα έρευνας και διάσωσης μπορούν να συγκεντρωθούν πολλές πληροφορίες στρατιωτικής φύσης. Άλλωστε, αυτός είναι ο λόγος που εκχωρήθηκε η έρευνα και διάσωση στο Υπουργείο Άμυνας.

Είναι γνωστό ότι, κάτω από το πρόσχημα των επιχειρήσεων ή γυμνασίων έρευνας και διάσωσης, προωθούνται στρατιωτικοί στόχοι και επιδιώξεις. Στα ανοικτά της Κύπρου παλαιότερα αλλά και τώρα γίνονται κοινά γυμνάσια ισραηλιτικών, τουρκικών και αμερικάνικων σκαφών και ελικοπτέρων για έρευνα και διάσωση. Μέσα στα πλαίσια αμφισβήτησης, στο Αιγαίο, οι Τούρκοι προωθούν σχέδια έρευνας και διάσωσης. Για έρευνα και διάσωση ετοίμασε η Τουρκία ειδικές δυνάμεις και οργάνωσε μάλιστα τρία κέντρα στα κατεχόμενα με ελικόπτερα του κατοχικού στρατού.

Αν συμβεί οτιδήποτε σε χώρους ελέγχου της Κυπριακής Δημοκρατίας και, λόγω αδυναμίας δικής μας, επέμβουν γειτονικές χώρες, τούτο δε θα είναι αρνητικό για το κύρος και την εξουσία της Κυπριακής Δημοκρατίας; Και ακόμα χειρότερα: Αν κινδυνεύσουν ζωές και επέμβει ο Ντενκτάς με τα σωστικά μέσα που του διασφαλίζει ο κατοχικός στρατός, ποια η δική μας θέση; Πόσο μεγάλος θα είναι ο διασυρμός; Και δε θα ισοδυναμεί αυτό με επέκταση της κατοχής; Υπάρχει όμως και μια ακόμη πτυχή που δε συζητήσαμε μέχρι τώρα, αυτή της συνεργασίας με δυνάμεις γειτονικών χωρών. Μια τακτική που η Τουρκία προωθεί συστηματικά. Όπως, άλλωστε, συνέβη πριν λίγες μέρες και όπως παλαιότερα συνέβη και με την Αίγυπτο.

Η εξασφάλιση τέτοιων μέσων για την αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων διευκολύνει την ενίσχυση των σχέσεων της Κύπρου με τις γειτονικές χώρες. Ένα νέο σύστημα διακρατικών συνεργασιών για θέματα ασφάλειας αναπτύσσεται, που πρέπει να το εκμεταλλευτούμε. Και, αν λογαριάσουμε ότι η νατοϊκή ηγεμονία και η επεμβατική πολιτική του NATO, όπως και της βρετανικής του προέκτασης, προκαλεί αντιδράσεις και δυσπιστία στην περιοχή, η Κύπρος ξεφεύγει από όλα αυτά και βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση. Είναι αυτά τα μηνύματα της σύγχρονης εποχής που πρέπει να πάρουμε και να παύσουμε να ερίζουμε ως κάτοικοι μιας συνοικίας. Η Κύπρος, αν διαθέτει τα κατάλληλα μέσα, μπορεί να προχωρήσει σε συνεργασίες με τις γειτονικές της χώρες για εξυπηρέτηση κοινών συμφερόντων και να ενισχύσει έτσι τη θέση της στην περιοχή.

Το διεθνές πλαίσιο για παρόμοιες συνεργασίες διαγράφεται από αποφάσεις του ίδιου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Το ενδιαφέρον μάλιστα για τη Μεσόγειο των διεθνών οργανισμών και επιμέρους κρατών μεγαλώνει, γιατί συνδέεται με την ειρήνη και την ασφάλεια στην Ευρώπη και, ευρύτερα, στον κόσμο. Και είναι αυτό το κυριότερο μας επιχείρημα στην ενταξιακή μας πορεία. Υπάρχει πλούτος πηγών και πληροφοριών γύρω από το θέμα αυτό. Θεωρώ χρήσιμο να καταθέσω στη γραμματεία κάποιες από αυτές τις μελέτες που αναφέρονται σε αυτό που η σύγχρονη ορολογία ονομάζει “soft security” και που θα μπορούσαμε να το πούμε, με ελεύθερη μετάφραση στα ελληνικά, “πρωτογενής ή γενική ασφάλεια”.

Διατυπώθηκαν όμως και άλλες αντιρρήσεις. Ελέχθη: «Θα έχουμε ελικόπτερα της Εθνικής Φρουράς, για να μεταφέρουν τραυματίες ή ασθενείς; Αυτά είναι δουλειά της αστυνομίας ή νοσοκομειακών ελικοπτέρων». Μια τέτοια αντίληψη, εκτός του ότι αντιβαίνει με το πνεύμα του συντονισμού και της συνεργασίας μεταξύ των διαφόρων τμημάτων, δημιουργεί και χάσματα μεταξύ κοινωνίας και στρατού. Εξάλλου, τραυματίες

ή ασθενείς μπορεί να είναι οι ίδιοι οι στρατιώτες σε ειρηνικές και μη περιόδους. Θα πρέπει να κατανοήσουμε ότι και ο στρατός μιας δημοκρατικής χώρας έχει και κοινωνική αποστολή και κοινωνικό ρόλο να διαδραματίσει και ευτυχώς τον διαδραματίζει, οσάκις χρειαστεί και παραστεί ανάγκη στην Κύπρο.

Άσκηση αυτού του κοινωνικού ρόλου θα συνδέει περισσότερο το λαό με το στρατό της χώρας μας. Ένα στρατιωτικό μάλιστα ελικόπτερο μπορεί μέσα σε ελάχιστο χρόνο να ανταποκριθεί σε επείγουσα αποστολή, όταν ελικόπτερα άλλων υπηρεσιών χρειάζονται πολλαπλάσιο χρόνο. Γίνεται ακόμη πολύς λόγος για μεταφορικά ή θωρακισμένα ελικόπτερα ή για στρατιωτικά ελικόπτερα. Όμως και το θέμα αυτό είναι απαντημένο. Ένα ελικόπτερο μπορεί να εφοδιαστεί με κάθε λογής μέσα και να διαδραματίσει ανάλογα με τα μέσα που διαθέτει διάφορους ρόλους. Κάτι ανάλογο γίνεται τόσο στα αεροπλάνα όσο και στα τανκς. Παρ' όλο που είμαστε ενημερωμένοι, δε θα ήθελα να προχωρήσω σε πλήρη αναφορά πάνω σε τεχνικά θέματα.

Λέχθηκε ακόμη: «Θα πάρουμε ελικόπτερα για μεταφορά επισήμων;» Και αυτό μπορεί να γίνει. Το C130 μεταφέρει αλεξιπτωτιστές αλλά και επισήμους. Εκείνο που σήμερα ψηφίζουμε είναι ένα μεταφορικό ελικόπτερο με τον αναγκαίο εξοπλισμό και την αναγκαία θωράκιση που το καθιστούν ικανό για τις αποστολές που το χρειάζεται η Εθνική Φρουρά.

Γίνεται όμως λόγος: «Γιατί μεταφορικά και όχι μαχητικά ελικόπτερα;» Το ένα όμως δεν αντιμάχεται το άλλο. Ίσως μάλιστα να βοηθά και να συμπληρώνει το άλλο. Όπως ακριβώς βοηθά και συμπληρώνει το φορτηγό ή το τζιπ τα τεθωρακισμένα οχήματα ή τα αυτοκινούμενα πυροβόλα. Όπως ακριβώς βοηθά το μεταφορικό αεροπλάνο τα μαχητικά καταδιωκτικά ή βομβαρδιστικά αεροπλάνα. Αυτά τα μεταφορικά ελικόπτερα, με ανάλογα εφόδια, μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο και σε πολεμικές επιχειρήσεις. Και έχει η Εθνική Φρουρά κατάλογο στρατιωτικών αναγκών που θα

καλύπτει το ελικόπτερο αυτό.

Θα ήθελα να επιμείνω σε ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο σημείο. Πρέπει να γνωρίζουμε ότι δεν υπάρχει ασφαλέστερος τρόπος ματαίωσης της αγοράς μαχητικών ελικοπτέρων από τη δημοσιοποίηση, τις πολλές συζητήσεις και τις αντιπαραθέσεις γύρω και από αυτό το ζήτημα. Δε θα ήθελα να πέσω στην παγίδα αναφορών σε αυτά τα θέματα. Υπέρτερο θέμα της επιχειρηματολογίας είναι η συναίσθηση της ευθύνης.

Υπάρχει και ένα άλλο σημείο: Γιατί από τις Ηνωμένες Πολιτείες και όχι από τη Ρωσία; Σίγουρα θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη τις σχέσεις μας με τις άλλες χώρες, προπαντός τις φιλικές χώρες. Όμως στο σύγχρονο κόσμο οι σχέσεις δεν είναι μονόδρομος, ούτε για μας ούτε για τους άλλους. Υπάρχει η αμυντική διπλωματία, η προώθηση, δηλαδή, σχέσεων μέσα από την άμυνα. Όποια αξία έχει και μπορεί να έχει, πρέπει να τη λαμβάνουμε υπόψη προς κάθε κατεύθυνση.

Εκείνο που για μας έχει ιδιαίτερη σημασία είναι η εξυπηρέτηση των δικών μας συμφερόντων και η ενίσχυση της άμυνάς μας με τα επιζητούμενα μέσα και υλικά. Οι μεγάλες και ισχυρές χώρες μπορούν να αυθαιρετούν, οι μικρές όχι. Εκείνο που αναζητούν είναι τα περιθώρια για επιβίωση. Και εκεί βρίσκεται η αξιοπρέπεια μιας μικρής και κατεχόμενης χώρας. Στη δυνατότητά της να επιβιώνει.

Υπάρχουν δύο τελευταία σημεία που θα ήθελα να θίξω. Πρώτον, την έκταση και τη μορφή των συζητήσεων γύρω από τα ελικόπτερα και, δεύτερον, το ρόλο της Βουλής μέσα στα πλαίσια των διαδικασιών.

Και πρώτα το θέμα των δημοσίων συζητήσεων και αντεκκλήσεων. Οι διάφορες συζητήσεις και αναφορές πήραν διαστάσεις πολύ μεγαλύτερες από όσες έπρεπε. Το κλίμα έχει φορτιστεί με διάφορα υπονοούμενα και έχουν δημιουργηθεί έμμονες ιδέες και προκαταλήψεις. Ένα τέτοιο κλίμα είναι δυνατό να ενεργεί αρνητικά για μια ελεύθερη συζήτηση και είναι καταδικαστέα η οποιαδήποτε σχετική αναφορά. Υπάρχει και μερίδα

του τύπου που ενεπλάκη στην υπόθεση των ελικοπτέρων με πρωτοφανές πάθος και σε ορισμένες περιπτώσεις με εμπάθεια. Ο λαός όμως είναι σε θέση να αξιολογήσει το ήθος και την ποιότητα του καθενός. Είμαστε μέσα σε μια μικρή κοινωνία και γνωρίζουμε πολύ καλά ο ένας τον άλλο.

Το δεύτερο σημείο που θέλω να θίξω είναι η παραίνεση προς την κυβέρνηση, να σεβαστεί την οιαδήποτε απόφαση της Βουλής. Τυχόν απόρριψη της δαπάνης δεν πρέπει να οδηγήσει την κυβέρνηση σε σκέψεις παράκαμψης ή παραγνώρισης της Βουλής ή ακόμη σε ιδέες για αλλαγή του ρόλου της Βουλής, όπως δημοσιεύτηκε σε μερίδα του τύπου. Μια απόρριψη θα έχει σίγουρα το δικό της κόστος και τις δικές της συνέπειες. Όμως η παράκαμψη της απόφασης θα έχει περισσότερες και βαρύτερες συνέπειες, θα σημαίνει παραγνώριση των δημοκρατικών θεσμών και διαδικασιών.

Η Βουλή έχει το δικαίωμα να δεχθεί ή να απορρίψει μια κατακύρωση προσφοράς. Και αυτό της το δικαίωμα θα είναι λάθος να το αρνηθεί η κυβέρνηση. Άλλωστε, η υπόθεση της άμυνας είναι θέμα κυβέρνησης αλλά και θέμα Βουλής και πολιτικών δυνάμεων του τόπου. Κανένας δε θα μπορέσει να προχωρήσει μόνος του. Άρα η δημοκρατία και οι διαδικασίες όπως αυτές ολοκληρώνονται τελικά στη Βουλή, με την ανάληψη της τελικής πολιτικής ευθύνης, θα πρέπει να γίνονται σεβαστές. Γι' αυτό, όταν μιλούμε για σεβασμό στις διαδικασίες, σε αυτές περιλαμβάνεται και η τελική έγκριση από πλευράς Βουλής.

Το σύστημα δούλεψε μέχρι της στιγμής αποδοτικά. Σε αυτό προσέκρουσαν θύελλες, αντιδράσεις και υπονομεύσεις και σε αυτό όμως στηρίχτηκε η αμυντική θωράκιση, για την οποία είμαστε όλοι περήφανοι.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα συζητούμε ένα θέμα που δεν είναι ούτε πολιτικό ούτε ιδεολογικό, ώστε να αισθανόμαστε δεσμευμένοι με μια εκ των προτέρων ειλημμένη θέση. Είμαστε ενώπιον ενός προβλήματος θεσμικού και τεχνικού

χαρακτήρα. Αν μπορέσουμε να σταθμίσουμε τα διάφορα επιχειρήματα, τότε θα μπορέσουμε να πάρουμε και την πιο σωστή απόφαση για το καλό της Εθνικής Φρουράς και της Κύπρου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το βουλευτή φυλάσσονται στον οικείο φάκελο στο Αρχείο της Βουλής.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Τηρώντας τον κανονισμό, κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα να μιλήσω από το βήμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτέλους αυτή η Βουλή σήμερα συζητά το θέμα για τα πολυθρύλητα BELL. Εδώ και κάποιους μήνες καθυστερούσε η συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια. Σήμερα κρίθηκε ομόφωνα, από όλες τις πλευρές, ότι έφθασε η κατάλληλη ώρα.

Έχει αρκετό καιρό που ο κυπριακός λαός, κύριε Πρόεδρε, λαμβάνει διάφορες διασταυρωμένες πληροφορίες για το κατά πόσο είναι κατάλληλα ή ακατάλληλα τα BELL. Έγινε θέμα συζητήσεως, πετύχαμε να γίνει θέμα συζητήσεως και στο τελευταίο καφενείο της Κύπρου. Έχουν ακουστεί πλείστα τόσα επιχειρήματα, υπέρ, κατά, που κατά την άποψή μου μπορεί να φωτίζουν, να διαφωτίζουν, αλλά ταυτόχρονα μπορεί και να συγχύσουν τον κόσμο. Το βασικό είναι αυτό το σώμα το νομοθετικό, το οποίο θα

πάρει την τελική απόφαση, οιαδήποτε απόφαση και αν πάρει, ξεκάθαρα να έχει υπόψη του τι είναι όλη αυτή η υπόθεση και, κατά συνείδηση, κατά κρίση, κατά απόφαση, να τοποθετηθεί. Δηλώνουμε για ακόμη μια φορά ότι από την πλευρά μας θα είναι σεβαστή η οιαδήποτε απόφαση αυτού του σώματος.

A. ΚΑΡΑΣ:

Θα ψηφίσετε κατά συνείδηση, κύριε συνάδελφε;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε όμως να πω ότι δημιουργήθηκε ένα κλίμα έντεχνα, παρόμοιο με εκείνο της περιόδου '92, '93. Ένα κλίμα κατασυκοφάντησης πολιτικών κομμάτων, αλλά και συγκεκριμένων βουλευτών. Ειδικά εναντίον των βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις που είναι μέλη της επιτροπής Άμυνας πολλά επώνυμα και ανώνυμα άρθρα και αρθρίδια κυκλοφόρησαν. Στους διαδρόμους της Βουλής συνεχώς κυκλοφορούσαν διαδοσίες που διέδιδαν ότι οι τάδε βουλευτές και το τάδε κόμμα έχουν συμφέροντα οικονομικά ή τα έχουν πάρει από τους αντίζηλους της εταιρείας των BELL.

Τώρα, σε αυτή την ιστορία το ΑΚΕΛ και οι βουλευτές του ουδέποτε... και προκαλώ οιαδήποτε έντιμο βουλευτή της επιτροπής Άμυνας να πει πότε και ποιος είπε ότι τα BELL είναι χειρότερα από τον τάδε τύπο ελικοπτέρου της τάδε χώρας. Ουδέποτε έχει λεχθεί από την πλευρά μας! Εμείς κρίναμε τα BELL βάσει εκείνων των προδιαγραφών τις οποίες είχαν καταθέσει οι κυβερνώντες. Δεύτερον, έχει αμφισβητηθεί εντονότατα και από υπουργικούς κύκλους και από κυβερνητικούς, αλλά και από κοινοβουλευτικούς, το δικαίωμα αυτής της Βουλής να έχει τον πολιτικό λόγο, το δικαίωμα το κατοχυρωμένο από το σύνταγμα.

Αυτή η Βουλή, κυρίες και κύριοι, δεν είναι εντολοδόχος του οιαδήποτε παγκοσμίας ολκής εμπειρογνώμονα στρατιωτικού ή οιαδήποτε άλλου

εμπειρογνώμονα. Είναι εντολοδόχος της βούλησης του λαού και μόνο, με πίστη και σεβασμό, όπως έχουμε ορκιστεί, στο σύνταγμα και στους συνάδοντας αυτό νόμους. Τίποτε άλλο! Με σέβας προς τους εμπειρογνώμονες, πολιτικά κρίνοντας, από την ευρυμάθεια ταυτόχρονα και την εμπειρία που αποκτά και οφείλει να αποκτά ο κάθε βουλευτής δικαιούται και οφείλει να κρίνει και να τοποθετηθεί. Τίποτε πίσω από αυτό. Δε θα κάμω αναφορά στον ειδικό νόμο περί αμυντικής θωρακίσεως και τι δικαιώματα παρέχονται σε αυτή τη Βουλή με το νόμο του 1985. Ζητώ και παρακαλώ οποιοσδήποτε το είχε αμφισβητήσει ή το αμφισβητεί απλώς να ενημερωθεί για το τι προνοεί ο νόμος. Τούτο το σώμα, τούτη η ολομέλεια, κρίνει, αποφασίζει· τελεία και παύλα. Όποιου δεν του αρέσει αποτύνεται στα άλλα σώματα που προνοούνται από το σύνταγμα. Το κύριο επιχείρημα των θερμότατων υποστηρικτών της αγοράς του συγκεκριμένου συστήματος των BELL ήταν: «Ξέρετε, κύριοι, το είπαν οι στρατιωτικοί εμπειρογνώμονες. Αυτοί οι στρατιωτικοί εμπειρογνώμονες αποφάσισαν. Εσείς ποιοί είστε και αμφισβητείτε; Εσείς γιατί παίρνετε πληροφορίες από άλλους ύποπτους εμπειρογνώμονες που ήρθαν σε κάποια φάση και σας έδωσαν πληροφορίες; Εσείς γιατί παίρνετε πληροφορίες από άλλες αντίζηλες εταιρείες και στηρίζετε σ' αυτές και στηρίζετε στους δικούς μας τους στρατιωτικούς εμπειρογνώμονες;». Πράγματι είναι ένα σοβαροφανέστατο, κατά την άποψή μου, επιχείρημα.

Όταν η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ τοποθετήθηκε πρώτη και γραπτά, *scripta manent* -το ίδιο κάμαμε με το ΕΣΥ, και είναι τιμητικό για μας, πιστεύω, γραπτά καταθέσαμε την άποψή μας- είχαμε πει... κατά την άποψή μας οι διαδικασίες που ακολουθήθηκαν δεν είναι ικανοποιητικές. Πράγματι δεν είχαμε τότε απόλυτη τεκμηρίωση έστω για την απόφαση των εμπειρογνώμόνων, τα κριτήρια. Δεν είχαμε τότε. Ήταν και από διαίσθηση, συν τα άλλα τα οποία κατ' εμένα δεν είναι τόσο βασικά. Γι' αυτή την απόφασή μας και ο πρόεδρος της επιτροπής σήμερα λέει: «Κύριοι»,

κακώς, «δεν είσαστε αρμόδιοι εσείς, υπάρχουν εμπειρογνώμονες, οφείλουμε να δείξουμε σεβασμό».

Θα επανέλθω στο θέμα του τι είπαν οι εμπειρογνώμονες, τι απαραίτητες προϋποθέσεις συνέταξαν και απαίτησαν οι εμπειρογνώμονες και αν και κατά πόσο αυτές τηρήθηκαν. Αλλά υπενθυμίζω και στο φίλτατο πρόεδρο της επιτροπής, όταν ο ίδιος ήγειρε μείζον θέμα για πυρομαχικά σπανιόλικα μέσω Ελλάδας ή Ελλάδας και Ισπανίας, πάλι και αυτός είχε στηριχτεί σε πληροφορίες άλλων, και πολύ σωστά έκαμε. Όταν αυτή η Βουλή συγκλονίστηκε από το αίτημα της κυβερνήσεως να πάμε στα πυρομαχικά της “Πυρκάλ”, κατά παρέκκλιση και κατά οιαδήποτε άλλη πρόφαση, πάλι εμπειρογνώμονες, υπενθυμίζω ο πρώην αρχηγός τι είχε πει: «Τα άλλα τα πυρομαχικά που παίρνατε τόσα χρόνια είναι ακατάλληλα». Και ήρθε τούτη η Βουλή, που δεν είναι εμπειρογνώμων, να του πει: «Όχι, κύριε, τόσα χρόνια τα χρησιμοποιήσαμε και δεν ακούσαμε παράπονο. Τώρα μας λες ότι ευρέθη το πυρομαχικό της “Norinco” ακατάλληλο; Κάτι συμβαίνει!». Και δε μεταπείστηκε η Βουλή αναφορικά με την ορθότητα της θέσης της. Για πολιτικούς λόγους η πλειοψηφία πήρε άλλη απόφαση. Άρα υπήρξαν και πρέπει να υπάρχουν οι περιπτώσεις που το πολιτικό τούτο σώμα οφείλει να σκέφτεται και να ενεργεί πολιτικά.

Επανέρχομαι στο κύριο επιχείρημα και της κυβέρνησης και, αντιλαμβάνομαι, των υποστηρικτών της BELL: «Κύριοι, αυτά ζήτησαν οι εμπειρογνώμονες, αυτοί έκριναν πως είναι εντάξει, άρα εσείς τι λέτε;». Θεωρητικά ας αποδεχτώ: Εμείς γιατί να μιλήσουμε, αφού μίλησαν οι εμπειρογνώμονες; Τι είχαν θέσει όμως ως προδιαγραφές οι εμπειρογνώμονες, των οποίων κατέχω και είναι γνωστά τα ονόματα και μπορούν να κατατεθούν και θα κατατεθούν στη γραμματεία της Βουλής; Είχαν θέσει είκοσι τέσσερις απαραίτητες ελάχιστες προδιαγραφές για τα μεταφορικά ελικόπτερα. Είκοσι τέσσερις! Με αγγλικά από το a μέχρι το z το εγγλέζικο. Από αυτές τις είκοσι τέσσερις...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Είκοσι έξι το εγγλέζικο το αλφάβητο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Είκοσι έξι; Μπορεί να άφησα κανένα ψηφίο. Απολογούμαι. Από το α το μικρό το εγγλέζικο μέχρι το z.

Και έχουμε διαπιστωμένη θέση ότι μία προδιαγραφή να μην πληρούται δε λαμβάνεται καν υπόψη ως προσφορά η προσφορά οιασδήποτε εταιρείας· πιστοποιημένη, διαπιστωμένη στρατιωτική και πολιτική τοποθέτηση, όχι από τη Βουλή, αλλά από αυτούς οι οποίοι εισηγούνται.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Σπύρο Κυπριανού αντικαθιστά στην έδρα ο Αναπληρωτής Πρόεδρος κ. Νίκος Αναστασιάδης.)

Στην περίπτωση τούτη, με τις φτωχές τεχνικές μου, τεχνολογικές μου γνώσεις, πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας, όπως λένε στο δικαστήριο, έχω διαπιστώσει έξι παραβιάσεις, αποκλίσεις από τις προδιαγραφές που επιτροπή εμπειρογνομόνων της Εθνικής Φρουράς απήτησε τότε, για να ληφθεί υπόψη η διαδικασία.

«Το ελικόπτερο», λέει εις το (f) το λατινικό το μικρό, «πρέπει να είναι θωρακισμένο εις τα ζωτικά του σημεία, να μπορεί να έχει μειωμένη ευπάθεια και ειδικά στο σύμπλεγμα των μηχανών των καυσίμων εις το πρόσθιο μέρος του ελικοπτέρου». Πρέπει, για να ληφθεί υπόψη η προσφορά, το ελικόπτερο πρέπει να είναι θωρακισμένο. Και τι δεν ακούσαμε!

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

«It must».

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

Να μπορεί να θωρακιστεί...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι...

Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:

...έτσι είπαμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

«It must».

Και τι δεν ακούσαμε, ότι είπαμε είναι παράξενο που παίρνουμε στρατιωτικό ελικόπτερο μη θωρακισμένο! Στην αρχή μάς είπαν: «Δε χρειάζεται». Ύστερα, μετά τρεις μήνες, μας είπαν: «Ναι, αλλά θα το θωρακίσουμε εις την τάδε χώρα και θα στοιχίσει τόσα λεφτά», \$900.000, αν δε με απατά η μνήμη μου.

Εις το σημείο (i): «Πρέπει να έχει εσωτερικό φωτισμό που να διευκολύνει τη δυνατότητα χρήσης νυχτερινών διοπτρών για τους πιλότους». Δεν εχρειάζετο, μας είπαν, και μαθαίνουμε ότι κοστίζει \$1.200.000, για να μπει ειδικός φωτισμός μετά την αγορά, μετά τη μεταφορά τους και την παράδοσή τους, για να μπορεί το ελικόπτερο τούτο να πετά τη νύχτα. Όλα αυτά είναι εδώ.

«Να έχει παθητικά μέσα αυτοάμυνας το ελικόπτερο». Προκαλώ οιονδήποτε από τους υποστηρικτές να μου υποδείξει ένα παθητικό -όχι ενεργητικό πλέον- παθητικό μέσο αυτοάμυνας του ελικοπτερου. Δε διέθετε, δε διαθέτει, δεν έγινε πρόνοια ότι θα τοποθετηθεί έστω και μετά την αγορά και την παραλαβή του!

«Να μπορεί να διεξάγει επιχειρήσεις διασώσεως μέρα και νύχτα υπό όλες τις συνθήκες». Θα στοιχίσει, για να μπορεί να κάνει αυτές τις επιχειρήσεις, επιπλέον \$160.347, αν θα γίνει κατορθωτό να μπουν και τα απαραίτητα.

«Να μπορεί να πετά σε διάφορους καιρούς και να έχει», βασικό για μένα, «δύο μηχανές το ελικόπτερο». Πόσες μηχανές έχει το υπό αναφορά BELL; Μία. Αν δε θεωρείται ότι το στρατιωτικό ελικόπτερο πρέπει να διαθέτει δύο, ας μην απαιτούσαν οι στρατιωτικοί εμπειρογνώμονες της Εθνικής Φρουράς να μπουν δύο. Ικανοποιούμεστε

με τη μία μηχανή! Επειδή έγινε αναφορά στο ελικόπτερο VIP, απλώς θα πω στο σώμα, για να είναι ενήμερο, ότι το κάθισμα VIP, το ένα, το μοναδικό για όλα τα ελικόπτερα, θα στοιχίσει είκοσι εννιά χιλιάδες και κάτι δολάρια! Απλώς έτσι ενημερωτικά, διότι εντυπωσιάστηκα.

Αυτά αναφορικά με τις προδιαγραφές που απήτησαν οι εμπειρογνώμονες. Τι συμπέρασμα μπορεί να εξαχθεί, κυρίες και κύριοι; Ή ότι μετά την υποβολή των προσφορών αυτή η επιτροπή έκανε αποδεχτή την προσφορά του συγκεκριμένου ελικοπτέρου...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται σχόλια για τον αριθμό των μηχανών.)

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έν' δύο, βέβαια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

...κατά παράβασιν των τεχνικών προδιαγραφών...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Εμένα δε με ενδιαφέρει “καθ’ υπόδειξιν, κατ’ εντολήν ή κατά διαταγήν”!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Είναι δύο οι μηχανές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε! ε! Κύριε Χριστόφια, συγνώμη, δεν επιτρέπεται η καθοδήγηση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Στο Δημοκρατικό Συναγερμό όχι· στο ΑΚΕΛ ναι!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χριστοδουλίδη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μετά τη διακοπή και τη δική σας και του αγαπητότατου κ. Χριστόφια...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Εννά δεχτώ ότι έν' δκυο μέσα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι, όχι, αν έχω κάνει λάθος σε οιονδήποτε απ' αυτά, άνθρωποι είμαστε, όλοι μπορεί να κάνουμε λάθη.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Οι στρατηγοί είπαν μας δύο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τουλάχιστον έχει μία;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

"Propulsion", "propulsion engines". Μάλιστα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Έχει δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοδουλίδη, κατάλαβα ότι ο κ. Χριστόφιας σάς υπεδείκνυε ότι είναι δύο.

Εγώ διερωτώμαι αν έχει έστω και μία!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Εγώ, μόλις άκουσα τον κ. Καρά που είπε “δύο”, εδέχτηκά το.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Λοιπόν, αν επιτρέπεται, κύριε Πρόεδρε και κύριε Γενικέ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να 'στε καλά!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

...να συνεχίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, βεβαίως!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Εάν αυτοί οι εμπειρογνώμονες που κατήρτισαν τις προδιαγραφές, καθ' οιονδήποτε άγνωστο σε μας λόγο, αποδέχτηκαν την προσφορά, τότε, ναι, κύριε πρόεδρε της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, τότε εγείρεται μείζον θέμα. Γιατί να καταρτίζονται οι προδιαγραφές και γιατί να μην τηρούνται, γιατί να παραβιάζονται; Και ποιος φέρει την ευθύνη πέραν των εμπειρογνομώνων; Οι πολιτικοί προϊστάμενοι; Δεν ξέρω! Ίσως να χρειαστεί αυτή η Βουλή να προβεί σε ενδελεχή κοινοβουλευτικό έλεγχο ή ίσως η κυβέρνηση να διατάξει τη σύσταση ερευνητικής επιτροπής, όπως έγινε στην περίπτωση των παράκτιων ελικοπτέρων και βρέθηκε κάποιος...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Των ραντάρ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

...των παράκτιων ραντάρ και βρέθηκε κάποιος... έχει κριθεί από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι δεν μπορεί να παραμένει υπαρχηγός του σώματος, αλλά δεν έχω

υπόψη μου αν είχαν ζητηθεί πολιτικές ευθύνες για τους προϊστάμενούς του, τους δύο υπουργούς. Δεν έχω υπόψη μου αν μέχρι τώρα έχουν ζητηθεί ευθύνες, ενώ γι' αυτούς τους εμπειρογνώμονες ετέθη θέμα από τον πρόεδρο της επιτροπής Άμυνας ότι, αν είναι έτσι τα πράγματα, τότε πρέπει να ζητηθούν ευθύνες, πρέπει να παραιτηθεί ο υπουργός, πρέπει να παραιτηθεί η επιτροπή κτλ. Δεν ξέρω! Εμείς δε θέτουμε τέτοιο θέμα.

Κάναμε αναφορά στις κάποιες δυνατότητες αυτού του ελικοπτέρου και μάλιστα διακωμωδηθήκαμε τότε και μάλιστα αναγκάστηκε ένας ολόκληρος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας να “εκστρατεύσει” με το ελικόπτερο BELL, να κάνει από τη Λευκωσία επιχείρηση μέχρι την Πάφο τη συνοδεία ενόπλων καταδρομέων και, όπως έχουμε μάθει, και με τη συνοδεία, κατά την επιστροφή, του αξιότιμου συναδέλφου, του κ. Καρά. Και μας έστειλε μάλιστα επιστολή και μας έδωσε τη ρητή διαβεβαίωση και τη γνωμάτευσή του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας λέγοντας: «Εγώ εδοκίμασα το, ήμουν συγκυβερνήτης και μάλιστα αυτό το ελικόπτερο έν' πολλά καλό, πετά τζαι σε ύψος, κάμνει και βουτιές προς τα κάτω, επήεν τζι ήρτεν τζι εμείναν του ακόμη καύσιμα, από τα πόσα καύσιμα, τα εξακόσια λίτρα των καυσίμων».

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η χωρητικότητά του...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Η χωρητικότητά του ήταν δεκατρείς συν ο Καράς, ο οποίος μας είπε ότι είναι υπερμεγέθης, και ο Πρόεδρος, δεκαπέντε, ενώ εμείς οι δυστυχείς στηριζόμενοι στα απλά μαθηματικά είπαμε 3,5, μετά το ανακαλέσαμε, το κάναμε 3,4. Ο δε Υπουργός της Άμυνας, ο κ. Χάσικος -κάπου ήταν εδώ, δεν ξέρω- όταν στην επιτροπή άρχισε ο κ. Παπακώστας να μιλά επί τούτω, για τις δυνατότητες μεταφοράς, και, αφού του έλεγε: «Χρειάζεται κι αυτό, χρειάζεται και τούτο», στο τέλος αναφώνησε ο κ. Χάσικος: «Θέλετε να μας πείτε ότι ούτε έναν δε σηκώνει αυτό το ελικόπτερο;» Ερώτημα από τον κ.

Χάσιμο. Εμείς δεν απαντήσαμε αν δε σηκώνει ούτε έναν επιπλέον.

Όμως τι λέει αυτό το πολυθρύλητο δημοσίευμα -πληρωμένο- της εταιρείας BELL που τρεις-τέσσερις μέρες σε όλα τα μέσα μαζικής επικοινωνίας μας ξυπνούσε που το πρωί και το βλέπαμε. Για να τονίσει ότι το BELL 412 είναι το κάλλιστο των καλλίστων, έβαλε και ορισμένες πραγματικότητες μέσα, που, αν κάποιος καθόταν με ένα μολύβι και υπολόγιζε κάποιους αριθμούς, θα κατέληγε σ' αυτό που είχαμε καταλήξει εμείς. Τι λέει; «Διαθέσιμο βάρος για επιβάτες, εξοπλισμό και καύσιμα: 2 420 κιλά». Δύο χιλιάδες τετρακόσια είκοσι κιλά, στο οποίο θα πρέπει... διότι δεν μπορεί να πετάσει, όσο κι αν θέλουμε, μόνο του το ελικόπτερο, δεν είναι απ' αυτά που πετούν μόνα τους. Είναι κοινή παραδοχή ότι το BELL το στρατιωτικό επιβάλλεται από τους κανόνες να έχει δύο πιλότους, τον κυβερνήτη και το συγκυβερνήτη. Η εταιρεία τούς θεωρεί ως έχοντας βάρος ενενήντα κιλά αυτούς τους δύο, ο καθένας από ενενήντα κιλά. Για να πετάσει, έχουμε πειστεί και έχει κατατεθεί στην επιτροπή, χρειάζεται ένας load master ή ένας μηχανικός ελέγχου, ο οποίος σημαίνει άλλα ενενήντα κιλά. Εφόσον το θέλουμε και στρατιωτικό και εφόσον αναγνωρίσαμε την αναγκαιότητα ότι χρειάζεται και θωράκιση όπως μας είχαν πει οι στρατιωτικοί εμπειρογνώμονες του υπουργείου, η θωράκιση πρέπει να είναι τρακόσια κιλά· αμφισβητήσιμο. Ούτε λαμαρινούα τόση, σύμφωνα με τις δικές μου τεχνολογικές γνώσεις, δεν μπορεί να είναι τρακόσια κιλά! Λαμαρινούα... Εγώ να δεχτώ λαμαρίνες, πλακίδια, τα οποία θα μπαίνουν και θα βγαίνουν σε μία ώρα, άλλα τρακόσια κιλά! Εννά πετάσει χωρίς καύσιμα; Δε γίνεται! Ο Πρόεδρος Κληρίδης επέτυχε με μισά καύσιμα να ξεκινήσει, αντί χίλια διακόσια δέκα-διακόσια δεκαεφτά, εβάλαν του εξακόσια λίτρα. Μπορείς να βάλεις τζαι εικοσπέντε λίτρα μέσα, αλλά το ελικόπτερο έχει μία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εννά ππέσει στη Λάρνακα.

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Τι είπατε, κύριε Πρόεδρε;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εννά πάει ως το Προεδρικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εννά ππέσει, πριν να απογειωθεί, εικοσπέντε κιλά!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Έχει τη βασική του δεξαμενή η οποία χωρεί χίλια εκατόν δέκα λίτρα και την εφεδρική που χωρεί άλλα διακόσια. Μα, για να έχει ένα ελικόπτερο οιαδήποτε προδιαγραφών εφεδρική δεξαμενή, σημαίνει ότι πιθανότατα να χρειαστεί εφεδρική! Άμα αφαιρέσεις από τις δύο χιλιάδες διακόσια σαράντα τους δύο πιλότους και το μηχανικό με τα διακόσια εβδομήντα τους κιλά, τα χίλια διακόσια λίτρα που, για να ξεκινήσεις μία αγνώστου αποτελέσματος και χρόνου επιχείρηση απελευθέρωσης ή μεταφοράς κομάντος, όπως ελέχθη στην επιτροπή... Έντζε μπορείς να πάεις με το ένα τέταρτο των καυσίμων! Μπορεί να μείνεις από καύσιμα. Θα πρέπει να τα πληρώσεις, έτσι λένε οι προδιαγραφές. Άμα αφαιρέσεις χίλια τρακόσια, χίλια διακόσια κιλά από τις δύο χιλιάδες τετρακόσια μείον, μείον, μείον... Άμα προσθέσεις ότι, εφόσον θα είναι για στρατιωτικούς σκοπούς -παραδοχή του αρχηγού και του υπουργού- ε! πρέπει να έχεις και δύο πολυβόλα μέσα με δύο πολυβολητές μίνιμουμ. Πρέπει να έχουν και εφεδρικά πυρομαχικά. Μας είπαν πενήντα κιλά να υπολογίζουμε το κάθε πυροβόλο. Και από ενενήντα κιλά οι δύο χειριστές -εγώ λέω δε θα χρειαστεί ένας να τους τα φέρνει τα πυρομαχικά, οι δύο να είναι τόσο καλοί στρατιώτες που από μόνοι τους δε θα χρειάζονται να ανεφοδιάζουν τη μηχανή- προσθέστε τα αυτά, για να έβρουμε το ωφέλιμο βάρος που εννά πετήσει.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εν θα πετήσει!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ε! έχει δίκαιο ο κ. Χάσικος, ότι, αν μετατρέψουμε το επιβατηγό VIP ελικόπτερο BELL σε ελικόπτερο στρατιωτικό, ή στρατιωτικών προδιαγραφών, για να πληρεί το μίνιμουμ των απαιτήσεων που έθεσαν οι εμπειρογνώμονες της Εθνικής Φρουράς, πλην των πιλότων και τούτων ούλλων, με Πρόεδρος Κληρίδης μπαίνει, με Καράς μπαίνει, με στρατιώτης ΛΟΚ μπαίνει! Τίποτε δεν μπαίνει! Γιατί το πήραμε τότε; Εμείς δεν καταλογίζουμε κανένα κακό σκοπό, κανένα κακό κίνητρο σε κανέναν. Ούτε δεχόμαστε να καταλογίζουν σε μας κακό κίνητρο. Επομένως ή λανθάνονται... κι εμείς θεωρούμε ότι έγινε λάθος επιλογή, θεωρούμε ότι έγινε παραβίαση προδιαγραφών, θα ζητήσουμε ευθύνες για την παραβίαση και ζητούμε και απαιτούμε, κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν θέλουμε να συνάδουμε προς το νόμο της Κυπριακής Δημοκρατίας, αν θέλουμε αυτή η δυστυχισμένη σύζυγος του Καίσαρα και να είναι και να φαίνεται και να φαίνεται και να είναι τίμια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα ζει ακόμα, κύριε...

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Βάσει των λεχθέντων από τον κ. Πουργουρίδη, έχουμε Καίσαρα στην Κύπρο και όχι τον άλλο, όπως τον είπε, το ραβδούχο. Ζουν, εξ όσων γνωρίζω, και ο κ. Πρόεδρος και η κ. Προέδρου. Καλά, το "Καίσαρ" δεν αφορά τον κ. Κληρίδη' οπωσδήποτε, ήταν χαρακτηρισμός του κ. Πουργουρίδη και όχι δικός μου. Αλλά, αν θέλουμε να είμαστε και

να φαινόμαστε τίμιοι πρέπει να επαναπροκηρύξουμε το διαγωνισμό, για να πάρουμε πραγματικά ελικόπτερα μεταφορικά, μεταγωγικά που να μπορούν να εκπληρώνουν εκείνες τις απαιτήσεις που έχουμε. Για να μπορούν να μπαίνουν τα παιδιά μας μέσα -αχρείαστη ναν η ώρα- για να κάνουν μία επιχείρηση που θα κριθεί επιβαλλόμενη και να μην έχω τον υπεύθυνο να μου λέει: «Και θα βάλω εγώ τα παιδιά σ' αυτό το ελικόπτερο, για να κάνουν αυτή την αποστολή;» Για να μπορώ να πω και σαν πατέρας και σαν υπεύθυνο πολιτικό πρόσωπο και σαν κόμματα και σαν βουλευτές ότι, ναι, κύριοι, εκάναμε καλή επιλογή, αυτό το όπλο είναι κατάλληλο, μακάρι να το χρειαστούμε μόνο στην ειρήνη, να σώζει ή να μεταφέρει για ασκήσεις αλλά και στον πόλεμο -αχρείαστος, το επαναλαμβάνω, να είναι- αν γίνει, να έχουμε ήσυχη τη συνείδησή μας ότι κάποιοι, όχι σοφοί, κάποιοι άλλοι μάς είχαν υποδείξει τις συγκεκριμένες αδυναμίες. Και εμείς για τον άλφα, βήτα λόγο δεν τους ακούσαμε και ψηφίσαμε αντίθετα. Εύχομαι να παρθεί σωστή απόφαση -οιαδήποτε κι αν είναι, επαναλαμβάνω, θα τη σεβαστούμε- αλλά απεύχομαι να επέλθει εκείνο που, αν γίνει επιλογή λανθασμένη, κατά την άποψή μας, θα επιβεβαιωθεί με την πάροδο κάποιων χρόνων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Χριστοδουλίδη.

Ο κ. Καράς. Τώρα να ακούσουμε πόσες μηχανές έχει το ελικόπτερο. Εσύ είπες “μία”, κύριε Χριστοδουλίδη, ο Καράς θα πει “τρεις”.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Όταν ο συνάδελφος κ. Δώρος Χριστοδουλίδης είπε ότι είναι μία μηχανή, πήγα πίσω και ρώτησα τον πιλότο της πολεμικής μας αεροπορίας, τον κ. Δημητριάδη, που είναι χειριστής ελικοπτέρων BELL, και μου είπε ότι είναι δύο οι μηχανές. Για να είμαι

πιο συγκεκριμένος, τα ελικόπτερα για τα οποία μιλούμε είναι τα γνωστά ελικόπτερα τα οποία έχει η αστυνομία, που τα βλέπουμε καθημερινά, είναι με δύο μηχανές και αυτά τα οποία συζητούμε σήμερα είναι τα BELL EP (Extra Power), δηλαδή έχουν επιπλέον δυνατότητα και δύναμη.

Πρέπει να σας πω ότι στην κοινοβουλευτική μου ομάδα, όταν ετέθη το θέμα, παρά το γεγονός ότι είμαι μέλος της επιτροπής Άμυνας...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε που διακόπτω, αλλά εδώ κατατίθενται εντελώς αντιφατικές πληροφορίες. Εμείς δεν έχουμε δέσμευση κομματική για το τι θα ψηφίσουμε και εγώ θα ψηφίσω κατά συνείδηση όπως κι όλοι. Είναι δύο ή είναι μία; Έχει πει ο κ. Χριστοδουλίδης μια σειρά σημείων τα οποία κατά τη δική του γνώμη έχουν παραβιαστεί. Εγώ απαιτώ πληροφόρηση εδώ και τώρα από τους αρμόδιους. Δεν μπορώ να μου λέει ο ένας έτσι και ο άλλος αλλιώς. Θέλω να κατατεθούν εδώ.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι εδώ ο πιλότος της πολεμικής μας αεροπορίας και μπορεί να το βεβαιώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν επιτρέπεται μη μέλος της Βουλής να παρεμβαίνει στη διαδικασία της Βουλής.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έτσι όπως είναι τα πράγματα, να λέει ο ένας έτσι και ο άλλος αλλιώς και να μην υπάρχει μια υπεύθυνη δήλωση που να κλείνει την αντίθετη άποψη... Νομίζω ότι ο καθένας λέει ότι θέλει και δε θα μπορέσουμε να αποφασίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου, να μου επιτρέψετε: νομίζω ότι υπάρχει πρόεδρος της επιτροπής Άμυνας, μέλη της επιτροπής Άμυνας, που είχαν την ευκαιρία κατά τη διάρκεια της

συζήτησης να διακριβώσουν τα σχετικά στοιχεία και να τους δοθούν τα σχετικά στοιχεία. Θα παρακαλούσα τον πρόεδρο της επιτροπής Άμυνας, αντί των ομιλητών που πιθανόν να θεωρείται ότι έχουν μια αντιπαράθεση απόψεων... όχι οτιδήποτε άλλο... αν και κατά πόσο κατά τη διάρκεια της εξέτασης αυτού του θέματος στην επιτροπή Άμυνας έχουν ερευνηθεί κι αυτά τα στοιχεία. Έξω από κοινοβουλευτικούς, δε θα επιτρέψω στη Βουλή... Είναι...

Ο κ.... ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς εξωκοινοβουλευτικός σίγουρα δεν μπορεί να παρέμβει στις εργασίες του σώματος. Ένας συνάδελφος κατέθεσε ορισμένα στοιχεία. Ένα από τα στοιχεία έχει αμφισβητηθεί. Αν δεν ακουστούν άλλες αμφισβητήσεις, τότε παραμένει μόνο το θέμα των μηχανών. Αντιλαμβάνομαι ότι ο συνάδελφος αποσύρει την άποψη για ύπαρξη μίας μηχανής. Άρα το θέμα θα πρέπει να θεωρηθεί κλειστό. Αν κάποιος συνάδελφος -από τα μέλη της επιτροπής Άμυνας ή και άλλος- αμφισβητεί και τα άλλα τα οποία έχει πει ο συνάδελφος, τότε πράγματι θα χρειαστεί κάποια επιβεβαίωση του τι είναι το αληθές. Αλλά ας ακούσουμε πρώτα αν υπάρχει αμφισβήτηση των άλλων στοιχείων και μετά να αποφασίσετε για το τι πρέπει να γίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Χατζηδημητρίου και αμέσως μετά, κύριε Χριστοδουλίδη, αν θέλετε, θα σας δώσω το λόγο.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριοι συνάδελφοι, καταρχάς το να προσποιούμαστε τους ειδικούς εμπειρογνώμονες αισθάνομαι ότι για μένα τουλάχιστο είναι βαρύ φορτίο. Σε ό,τι αφορά την αναφορά κάποιων επιχειρημάτων για τους φωτισμούς κτλ, υπάρχει σε έγγραφο που κατατέθηκε και σχετική απάντηση. Εισηγούμαι να κατατεθούν τα έγγραφα...

A. ΚΑΡΑΣ:

Θα αναφερθώ στην ομιλία μου και στο φωτισμό.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αρκεί να περιμένουμε να τελειώσει ο κύριος συνάδελφος την ομιλία του, αλλά εισηγούμαι να κατατεθούν τα έγγραφα στην ολομέλεια, ώστε να μπορεί οποιοσδήποτε συνάδελφος να ανατρέξει σ' αυτά. Επιδεικνύουμε εμπιστοσύνη στα έγγραφα που μας έχουν δοθεί και που απαντούν σ' αυτά τα ερωτήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοδουλίδη, αν θέλετε να πείτε κάτι.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει εγερθεί θέμα αμφισβήτησης αυτών που έχω καταθέσει. Θα καταθέσω έγγραφο του υπουργείου. Έχω δεχθεί την πιθανότητα να έχω διαπράξει σφάλμα αναφορικά με τη μία ή τις δύο μηχανές. Έχω δεχτεί την πιθανότητα να έχω κάνει λάθος αναφορικά με το ζήτημα. Θα καταθέσω αυτές τις απαιτήσεις. Είναι επίσημο κυβερνητικό έγγραφο και θα το διαβιβάσω αμέσως στη γραμματεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χριστοδουλίδη είναι τελικά μία ή δύο οι μηχανές;

A. ΚΑΡΑΣ:

Όταν ο συνάδελφος κ. Χριστοδουλίδης είπε ότι είναι μια μηχανή, πήγα πίσω στα καθίσματα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Καρά, αντιλαμβάνομαι ότι και από την πλευρά του ΑΚΕΛ, αυτό τουλάχιστον έχω διαπιστώσει, δεν αμφισβητείται πλέον ότι είναι δύο οι μηχανές, επομένως δεν είναι θέμα να επικαλείστε οποιονδήποτε. Εξάλλου, υπάρχουν τα έγγραφα.

Ναι, κύριε Χριστόφια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ ο ίδιος έχω παρέμβει, για να πω στο Δώρο να διορθώσει, ότι δεν είναι μία, αλλά δύο οι μηχανές. Να μη μείνουμε σε αυτό τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, έχετε δίκαιο. Επειδή ηγέρθη όμως από τον κ. Θεοδώρου, έπρεπε να ξεκαθαρίσει το θέμα. Ευχαριστώ τον κ. Χριστόφια για την παρέμβασή του. Το θέμα ξεκαθαρίζει.

Το λόγο έχει ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Σύμφωνα με τον περί Προϋπολογισμού Νόμο και τις πρόνοιες της σύμβασης που έχει υπογραφεί, η αγορά των ελικοπτέρων BELL εξαρτάται από την απόφαση της Βουλής. Σε περίπτωση απόρριψης του προγράμματος, η Βουλή έχει την ελάχιστη υποχρέωση προς τον κυπριακό λαό να αιτιολογήσει και να τεκμηριώσει την απόφασή της.

Από τη σκοπιά του κοινοβουλευτικού ελέγχου, από τον οποίο πηγάζει η εξουσία, αλλά και οι ευθύνες της Βουλής, τα σημεία που έχουμε υποχρέωση να εξετάσουμε, προκειμένου να καταλήξουμε σε αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη απόφαση, θετική ή αρνητική, είναι δύο:

1. Κατά πόσο η Εθνική Φρουρά χρειάζεται μεταφορικά ελικόπτερα, και
2. κατά πόσο εφαρμόστηκαν οι προβλεπόμενες διαδικασίες και ακολουθήθηκε η ισχύουσα νομοθεσία για την επιλογή των συγκεκριμένων ελικοπτέρων.

Το να υπεισέλθουμε σε επιχειρησιακές και τεχνικές λεπτομέρειες της αξιολόγησης θα ήταν λάθος και το να εμπλακούμε έστω και άθελά μας σ' ένα φανερό ή καλυμμένο πόλεμο συμφερόντων θα ήταν διπλό λάθος.

Όσον αφορά το πρώτο σημείο, δηλαδή το αν η Εθνική Φρουρά χρειάζεται μεταφορικά ελικόπτερα, τα δεδομένα που είναι -ή τουλάχιστο θα έπρεπε να είναι- σε όλους τους βουλευτές γνωστά είναι τα εξής:

- α. Η αναγκαιότητα απόκτησης μεταφορικών ελικοπτέρων προέκυψε μέσα από την προβλεπόμενη μελέτη αναγνώρισης στρατιωτικής ανάγκης, η οποία συντάχθηκε από πολυμελή επιτροπή αξιωματικών του ΓΕΕΦ, εγκρίθηκε από το Ανώτατο Συμβούλιο Αμυντικής Σχεδίασης και Προγραμματισμού του ΓΕΕΦ (ΑΣΑΣΠ) και στη συνέχεια εγκρίθηκε από τους Υπουργούς Άμυνας και Οικονομικών (Διυπουργική Επιτροπή Διαχείρισης του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης).
- β. Το πρόγραμμα των μεταφορικών ελικοπτέρων περιλήφθηκε στο πενταετές εξοπλιστικό πρόγραμμα της Εθνικής Φρουράς 1996 -και αφορά εδώ την περίοδο της συγκυβέρνησης με το ΔΗΚΟ- πενταετές πρόγραμμα 1996-2000, το οποίο συντάχθηκε από το ΑΣΑΣΠ του ΓΕΕΦ, εγκρίθηκε από τους τότε Υπουργούς Άμυνας και Οικονομικών και στη συνέχεια εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο. Τέλος, τέθηκε υπόψη του Εθνικού Συμβουλίου η ενημέρωση έγινε στο ΓΕΕΦ το 1997. Όλα αυτά έγιναν σύμφωνα με την τυπική διαδικασία αγοράς οπλικών συστημάτων και παρεμφερών υλικών, η οποία ήταν Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου του 1994 που τέθηκε υπόψη της Βουλής των Αντιπροσώπων.
- γ. Με αφετηρία τον προϋπολογισμό του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης 1996, το πρόγραμμα αγοράς μεταφορικών ελικοπτέρων περιλαμβάνεται ανελλιπώς στους ετήσιους προϋπολογισμούς αμυντικής θωράκισης. Κάθε χρόνο, κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού αμυντικής θωράκισης, το Υπουργείο Άμυνας και οι αρμόδιοι αξιωματικοί του ΓΕΕΦ ενημέρωναν την επιτροπή Άμυνας για το πρόγραμμα, χωρίς να υπάρξει οποιαδήποτε αμφισβήτηση για την αναγκαιότητά του.

- δ. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι στο Υπουργικό Συμβούλιο, το οποίο κάθε χρόνο, από το 1996 μέχρι σήμερα, ενέκρινε τον ετήσιο προϋπολογισμό αμυντικής θωράκισης, συμμετείχαν κατά καιρούς, πλην του ΑΚΕΛ, όλα τα υπόλοιπα κοινοβουλευτικά κόμματα. Ειδικότερα, ο Δημοκρατικός Συναγερμός, το Δημοκρατικό Κόμμα και το Σοσιαλιστικό Κόμμα ΕΔΕΚ συμμετείχαν στην κυβέρνηση με Υπουργό Άμυνας και ουδέποτε αμφισβήτησαν την αναγκαιότητας αγοράς των μεταφορικών ελικοπτέρων.
- ε. Τα μαχητικά ελικόπτερα που περιλαμβάνονται επίσης στο πενταετές εξοπλιστικό πρόγραμμα και στους ετήσιους προϋπολογισμούς αμυντικής θωράκισης είναι σε όλους γνωστό ότι συνιστούν ξεχωριστό πρόγραμμα, το οποίο προορίζεται να καλύψει τελείως διαφορετικές επιχειρησιακές ανάγκες της Εθνικής Φρουράς.
- στ. Από τα πιο πάνω είναι πασιφανές ότι όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα γνώριζαν από το 1996 ότι το Υπουργείο Άμυνας είχε περιλάβει στο εξοπλιστικό του πρόγραμμα την αγορά μεταφορικών ελικοπτέρων, για να καλύψουν συγκεκριμένες επιχειρησιακές ανάγκες της Εθνικής Φρουράς.
- ζ. Εφόσον επί της αρχής τα κόμματα ενημερώθηκαν και αναγνώρισαν την ανάγκη να αποκτήσει η Εθνική Φρουρά μεταφορικά ελικόπτερα και ουδέποτε αμφισβήτησαν αυτή την ανάγκη, το ερώτημα που μπορεί να τεθεί επ' αυτού του σημείου είναι κατά πόσο η Βουλή έχει νομικό δικαίωμα, ακόμα κι αν έχει τις απαραίτητες γνώσεις, να υπεισέρχεται στα απολύτως επιχειρησιακά θέματα που αφορούν τις λεπτομέρειες των αποστολών τις οποίες το ΓΕΕΦ σχεδιάζει να εκτελέσει με τα μεταφορικά ελικόπτερα. Οι εν λόγω αποστολές είναι:
- i Στον πόλεμο:
- Καταδρομικές επιχειρήσεις ειδικών δυνάμεων.
 - Μεταφορές στρατιωτικών τμημάτων και υλικών.

- Αεροδιακομιδή τραυματιών.
 - Έρευνα και διάσωση μάχης.
 - Αναγνωρίσεις.
- ii. Στην ειρήνη:
- Εκπαίδευση αεροπόρων, καταδρομέων και ΟΥΚ.
 - Επιτήρηση – Αναγνώριση.
 - Μεταφορές υλικού – προσωπικού.
 - Αποστολές έρευνας και διάσωσης.
 - Συνδρομή σε άλλους κρατικούς φορείς (τραυματίες, ασθενείς, λαθρομετανάστες, δασοπυρόσβεση κ.λπ.).

Όσον αφορά το δεύτερο σημείο, εάν δηλαδή εφαρμόστηκαν οι προβλεπόμενες διαδικασίες και ακολουθήθηκε η ισχύουσα νομοθεσία, τα δεδομένα είναι τα εξής:

- α. Πολυμελής επιτροπή αξιωματικών της Εθνικής Φρουράς, βασιζόμενη στη μελέτη αναγνώρισης στρατιωτικής ανάγκης η οποία προηγήθηκε, καθόρισε τις ελάχιστες μας απαιτήσεις και προδιαγραφές που θα έπρεπε να έχουν τα ελικόπτερα, ώστε να μπορούν να εκτελέσουν τις προδιαγεγραμμένες αποστολές που θα τους ανέθετε το ΓΕΕΦ, τηρώντας την αρχή ότι οι ελάχιστες απαιτήσεις δε θα έπρεπε να “φωτογραφίζουν” κάποιο τύπο ελικοπτέρων.
- β. Οι ελάχιστες απαιτήσεις / προδιαγραφές εγκρίθηκαν από το ΑΣΑΣΠ του ΓΕΕΦ και στη συνέχεια από τους Υπουργούς Άμυνας και Οικονομικών. Επίσης, το ΑΣΑΣΠ σε πρώτο στάδιο και οι δύο υπουργοί σε δεύτερο στάδιο ενέκριναν και τον πίνακα των κατασκευαστριών εταιρειών από τις οποίες ζητήθηκαν προσφορές.
- γ. Με βάση τα πιο πάνω, το Φεβρουάριο του 1997 ζητήθηκαν προσφορές από δώδεκα εταιρείες. Τελικά υπέβαλαν προσφορά τέσσερις εταιρείες, η ΡΖΛ Πολωνίας, η ΒΕΛΛ ΤΕΧΤΡΟΝ Ηνωμένων Πολιτειών, η ΜΑΡΟ Ρωσίας και η

HINDUSTAN AERONAUTICS Ινδίας. Ενδεικτική προσφορά υπέβαλε και η εταιρεία SIKORSKY Ηνωμένων Πολιτειών, η οποία όμως ζήτησε όπως η προσφορά της δε ληφθεί υπόψη, επειδή δεν μπορούσε να εξασφαλίσει άδεια εξαγωγής.

- δ. Οι τέσσερις προσφορές που υποβλήθηκαν αξιολογήθηκαν -σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία- από επταμελή επιτροπή τεχνοοικονομικής αξιολόγησης, η οποία αποτελείτο από δύο εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, δύο πολίτες εκπροσώπους του Υπουργείου Άμυνας και τρεις αξιωματικούς του ΓΕΕΦ.
- ε. Η επιτροπή αξιολόγησης κατέταξε ομόφωνα πρώτο το ελικόπτερο BELL 412 EP και πρότεινε την επιλογή του.
- στ. Με την εισήγηση της επιτροπής συμφώνησε ομόφωνα και το ΑΣΑΣΠ του ΓΕΕΦ, το οποίο προεδρεύεται από τον Αρχηγό ΓΕΕΦ και συμμετέχουν ως μέλη ο Υπαρχηγός ΓΕΕΦ, ένας ανώτατος Ελληνοκύπριος αξιωματικός, ο Επιτελάρχης ΓΕΕΦ, οι Α΄ και Β΄ Βοηθοί Επιτελάρχου ΓΕΕΦ, ο διευθυντής της Διεύθυνσης Εξοπλισμών ΓΕΕΦ και ο αξιωματικός εισηγητής του θέματος, και υπέβαλε την εισήγησή του στο Υπουργείο Άμυνας.
- ζ. Το Υπουργείο Άμυνας προώθησε τόσο την έκθεση της επιτροπής αξιολόγησης όσο και την εισήγηση του ΑΣΑΣΠ στο Ειδικό Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών, (ΕΚΣΠ), το οποίο συγκροτήθηκε εν τω μεταξύ με βάση τις πρόνοιες του περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμου που ψηφίστηκε από τη Βουλή στις 11 Δεκεμβρίου 1997 και τέθηκε σε ισχύ στις 18 Ιανουαρίου 1998.
- η. Το ΕΚΣΠ, αφού ενημερώθηκε πλήρως για το πρόγραμμα, ζήτησε να γίνει και ζωντανή επίδειξη του επιλεγέντος ελικοπτέρου. Στη συνέχεια, έχοντας ενώπιόν του τις εισηγήσεις της επιτροπής αξιολόγησης του ΑΣΑΣΠ και τα αποτελέσματα

των ζωντανών επιδείξεων που έγιναν, κατακύρωσε καταρχάς την προσφορά της εταιρείας BELL την 21η Ιανουαρίου 2000 και διόρισε επιτροπή, αποτελούμενη από εκπροσώπους του Υπουργείου Άμυνας, του Υπουργείου Οικονομικών, του Γενικού Λογιστή και του ΓΕΕΦ, με την εντολή να διαμορφώσουν με τους εκπροσώπους της εταιρείας το κείμενο της προς υπογραφή σύμβασης.

- θ. Η δήλωση του Υπουργού Άμυνας, ότι η Εθνική Φρουρά θα προμηθευτεί ελικόπτερα τύπου BELL 412, έγινε στην Αθήνα την 20ή Μαρτίου 2000, σε απάντηση σχετικού ερωτήματος, δύο μήνες μετά που το ΕΚΣΠ είχε κατακυρώσει, καταρχάς, την προσφορά της εταιρείας BELL, την 21η Ιανουαρίου 2000.
- ι. Η τελική διαπραγμάτευση των όρων και των τιμών της σύμβασης και η υπογραφή της έγιναν από τον πρόεδρο του Ειδικού Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών και το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας και η σύμβαση έτυχε της έγκρισης της ολομέλειας του Ειδικού Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών στις 17 Οκτωβρίου 2000.
- ια. Ο νυν Υπουργός Άμυνας, αλλά και οι προηγούμενοι δεν μπορούσαν να έχουν και δεν είχαν οποιαδήποτε εμπλοκή ή παρέμβαση στη διαδικασία της αξιολόγησης των προσφορών και της κατακύρωσης.
- ιβ. Επισημαίνεται ότι σ' όλα τα στάδια της διαδικασίας, από την έγκριση των ελάχιστων απαιτήσεων / προδιαγραφών και του πίνακα των εταιρειών από τις οποίες ζητήθηκαν προσφορές, την αξιολόγηση των προσφορών, τις συνεδριάσεις του Ειδικού Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών μέχρι και τις διαπραγματεύσεις με την εταιρεία BELL, συμμετείχαν, κατά περίπτωση, ως παρατηρητές, εκπρόσωποι του Γενικού Εισαγγελέα και της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας.
- ιγ. Επί του όλου προγράμματος και ειδικότερα επί των διαδικασιών που ακολουθήθηκαν το Υπουργείο Άμυνας ενημέρωσε την επιτροπή Άμυνας της

Βουλής σε πέντε συνεδριάσεις της. Πιστεύω ότι δεν υπάρχει εκπρόσωπος κόμματος στην επιτροπή ο οποίος να μην πείσθηκε ότι οι εν λόγω διαδικασίες ήταν αδιάβλητες και σε κάθε τους σημείο σύμφωνες με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και με τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο που ψηφίστηκε με πρωτοβουλία της Βουλής. Εδώ θα πρέπει επίσης να τονισθεί ότι στη λήψη της απόφασης κατακύρωσης της προσφοράς της εταιρείας BELL δεν παρενέβη καθ' οιονδήποτε τρόπο οποιοσδήποτε μη αρμόδιος (περιλαμβανομένων, όπως προαναφέρθηκε, του νυν και των προηγούμενων Υπουργών Άμυνας. Άλλωστε αυτό ήταν και το κύριο σκεπτικό πίσω από την ψήφιση του περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμου, δηλαδή η αφαίρεση από την εκτελεστική εξουσία κάθε δυνατότητας παρέμβασης στις αγορές). Είναι ξεκάθαρο ότι όλες οι αποφάσεις πάρθηκαν ομόφωνα από συλλογικά όργανα, χωρίς καμιά επιφύλαξη. Το Υπουργείο Άμυνας έθεσε την απαίτηση και με βάση αυτή ξεκίνησαν οι νόμιμες διαδικασίες οι οποίες κατέληξαν στην επιλογή των συγκεκριμένων ελικοπτέρων.

- ιδ. Θεωρώ αναγκαίο να γίνει αναφορά και επί των κύριων ερωτημάτων που έθεσαν στο Υπουργείο Άμυνας ορισμένα μέλη της επιτροπής Άμυνας κατά την εξέταση του προγράμματος και των απαντήσεων που το Υπουργείο Άμυνας έδωσε προς καλύτερη πληροφόρηση όλων των συναδέλφων:

Ερώτημα: Έχουν τη δυνατότητα τα ελικόπτερα BELL να εκτελέσουν αποστολές έρευνας και διάσωσης, ημέρα και νύκτα, σε ολόκληρο το FIR Λευκωσίας;

Απάντηση: Το Υπουργείο Άμυνας έδωσε πλήρη και αδιαμφισβήτητα τεχνικά στοιχεία που προκύπτουν σαφώς, ότι από τα χαρακτηριστικά και τις επιδόσεις των ελικοπτέρων BELL μπορούν να εκτελέσουν τέτοιας φύσης αποστολές καθότι έχουν την απαιτούμενη εμβέλεια και διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό. Επίσης διαθέτουν το σύστημα θερμικής κάμερας (FLIR), μέσω της οποίας είναι δυνατή η παρατήρηση κατά

τη νύχτα.

Ερώτημα: Πόσους οπλίτες μπορούν να μεταφέρουν τα ελικόπτερα BELL;

Απάντηση: Επιπλέον του κυβερνήτη και του συγκυβερνήτη, τα ελικόπτερα έχουν καθίσματα για τη μεταφορά δεκατριών οπλιτών με πλήρη εξάρτηση μάχης. Η ελάχιστη απαίτηση που περιλήφθηκε στις προσφορές ήταν οκτώ έως δεκαπέντε άνδρες.

Οποιοδήποτε στρατιωτικού μέσου μεταφοράς προσωπικού (αυτοκινήτου, άρματος, τεθωρακισμένου κ.λπ.) η μεταφορική ικανότητα σε οπλίτες εξαρτάται βασικά από τα καθίσματα που διαθέτει. Ειδικά η απαίτηση αυτή λέχθηκε και στην πράξη από την επιτροπή αξιολόγησης και διαπιστώθηκε ότι τα ελικόπτερα BELL την πληρούν.

Ερώτημα: Γιατί τέθηκε ως ελάχιστη απαίτηση η μεταφορική ικανότητα οκτώ έως δεκαπέντε οπλιτών και όχι μεγαλύτερη;

Απάντηση: Βασίστηκε στην απαίτηση να μπορούν να εκτελούν την κύρια αποστολή τους (καταδρομικές επιχειρήσεις) κατά το βέλτιστο τρόπο. Δηλαδή, να μεταφέρουν μια ομάδα καταδρομέων ή ΟΥΚ, η οποία αποτελείται από δέκα οπλίτες. Μεγαλύτερη μεταφορική ικανότητα σημαίνει ελικόπτερα άλλης κλάσεως και πολύ μεγαλύτερων διαστάσεων.

Ερώτημα: Το ρωσικό ελικόπτερο Mi 17 αξιολογήθηκε;

Απάντηση: Δεν αξιολογήθηκε, όπως και πιθανώς άλλα ελικόπτερα της ίδιας εταιρείας, επειδή δεν υποβλήθηκαν σχετικές προσφορές από την εταιρεία αυτή, παρά το ότι της ζητήθηκε να υποβάλει προσφορά. Εάν η εταιρεία αυτή είχε υποβάλει προσφορά για το Mi 17 η μεταφορική ικανότητα του οποίου είναι είκοσι τέσσερις οπλίτες, η επιτροπή θα την είχε αξιολογήσει και θα το είχε κατατάξει σε σειρά επιτυχίας, σε σχέση με τα άλλα ελικόπτερα που προσφέρθηκαν. Όμως είναι από κάθε πλευρά αντιεπαγγελματικό, ακόμα και επιλήψιμο, να συγκρίνονται προσφορές που δόθηκαν μέσα στα αυστηρά πλαίσια ενός διαγωνισμού με μια προσφορά που δόθηκε εκ των

υστέρων, χωρίς να υπόκειται στους ίδιους όρους και περιορισμούς και ενώ οι άλλες προσφορές είχαν ήδη γίνει γνωστές.

Επισημαίνει ότι το Mi 17, όπως και το BELL 412, κατά το αρχικό στάδιο της κατασκευής του, δε διακρίνεται σε “στρατιωτικό” ή “πολιτικό”. Ο στρατιωτικός ή πολιτικός του χαρακτήρας προσδιορίζεται στη συνέχεια, ανάλογα με τον εξοπλισμό που θα τοποθετηθεί σ’ αυτό και το ρόλο που θα του ανατεθεί.

Κατά τη συζήτηση του προγράμματος στην επιτροπή Άμυνας στις 6 Ιουλίου 2000, η εμπορική εταιρεία INTORA απέστειλε, εντελώς παράτυπα, απ’ ευθείας προσφορά, τόσο στον Υπουργό Άμυνας όσο και στον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, για το ρωσικό ελικόπτερο Mi 17. Θα πρέπει να τονιστεί ότι το Υπουργείο Άμυνας είχε ζητήσει προσφορά από την κατασκευάστρια εταιρεία του ελικοπτέρου Mi 17, την εταιρεία MIL, η οποία δεν ανταποκρίθηκε. Η εταιρεία INTORA δεν είναι κατασκευάστρια εταιρεία και επομένως σε κάθε περίπτωση δε θα ζητείτο από αυτή προσφορά.

Ερώτημα: Το ΓΕΕΦ θεωρεί την απόκτηση μεταφορικών ελικοπτέρων αναγκαία και επείγουσα;

Απάντηση: Απάντησε ρητώς ο Αρχηγός του ΓΕΕΦ ότι τα μεταφορικά ελικοπτερα είναι απολύτως αναγκαία για την Εθνική Φρουρά και η απόκτησή τους επείγουσα.

Ερώτημα: Τα ελικοπτερα BELL 412 καλύπτουν τις επιχειρησιακές ανάγκες της Εθνικής Φρουράς;

Απάντηση: Απάντησε ρητώς ο Αρχηγός του ΓΕΕΦ ότι καλύπτουν πλήρως τις επιχειρησιακές απαιτήσεις της Εθνικής Φρουράς.

Ερώτημα: Υπάρχουν και άλλα μεταφορικά ελικοπτερα που ενδεχομένως εξυπηρετούν την Εθνική Φρουρά;

Απάντηση: Αυτό δεν μπορεί να αποκλειστεί, νοουμένου ότι οι εταιρείες θα

εξασφάλιζαν άδεια εξαγωγής και θα είχαν συμμετάσχει στο διεθνή διαγωνισμό που προκηρύχθηκε, ώστε οι σχετικές προσφορές να αξιολογηθούν ισότιμα με τις υποβληθείσες. Επιπλέον, ακόμα κι αν υπάρχουν και διατίθενται, αυτό στο παρόν στάδιο είναι κάτι που δεν είναι δυνατό να ληφθεί υπόψη με τρόπο που να αλλάξει το αποτέλεσμα ενός διαγωνισμού που έγινε σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες και να ανατρέψει αποφάσεις που λήφθηκαν από θεσμοθετημένα εκ του νόμου συλλογικά όργανα. Κάτι τέτοιο θα ήταν κατακριτέο, παράτυπο και ακόμα και ύποπτο ως προς τα κίνητρό του.

Ερώτημα: Μπορούν τα ελικόπτερα BELL να εκτελέσουν αποστολές δασοπυρόσβεσης;

Απάντηση: Τα ελικόπτερα θα έχουν την ικανότητα να μεταφέρουν κάδο νερού χωρητικότητας 1,5 τόνων. Άλλωστε αυτά έχουν χρησιμοποιηθεί στις πρόσφατες πυρκαγιές στην ορεινή περιοχή Λάρνακας και συγκεκριμένα τα ελικόπτερα της αστυνομίας του ίδιου τύπου.

Ερώτημα: Μπορούν τα ελικόπτερα να μεταφέρουν τραυματίες και ασθενείς;

Απάντηση: Κατατέθηκε στην επιτροπή ότι μπορούν να φέρουν τρία έως έξι φορεία και επιπλέον το νοσηλευτικό προσωπικό.

Ερώτημα: Ο τέως Αρχηγός του ΓΕΕΦ διαφώνησε με την επιλογή των ελικοπτέρων BELL;

Απάντηση: Ο στρατηγός Δήμου ήταν ο πρόεδρος του Ανωτάτου Συμβουλίου Σχεδιασμού και Προγραμματισμού του ΓΕΕΦ το οποίο ομόφωνα συμφώνησε με την επίσης ομόφωνη εισήγηση της επιτροπής αξιολόγησης και πρότεινε την αγορά των ελικοπτέρων BELL, έχοντας επιπλέον υπόψη ότι τα ελικόπτερα προσφέρονταν χωρίς θωράκιση. Μεταγενέστερες εισηγήσεις του στρατηγού Δήμου αφορούσαν τον καταρτισμό όσο το δυνατόν πληρέστερης σύμβασης αγοράς των ελικοπτέρων BELL,

όπως άλλωστε γίνεται σε όλες τις συμβάσεις αγορών και σε καμία περίπτωση δεν ήταν απορριπτικές. Η σύμβαση που υπογράφηκε τελικά καλύπτει κατά τον καλύτερο τρόπο τις επιχειρησιακές ανάγκες του ΓΕΕΦ. Ο νυν Αρχηγός του ΓΕΕΦ έχει επίσης εκφραστεί επανειλημμένα για την καταλληλότητα των ελικοπτέρων BELL.

Ερώτημα: Τα ελικόπτερα BELL είναι στρατιωτικού τύπου ;

Απάντηση: Τα ελικόπτερα BELL είναι μεταφορικά και όπως συμβαίνει με όλα τα ελικόπτερα αυτού του τύπου η διάκριση “πολιτικό” ή “στρατιωτικό” γίνεται ανάλογα με τον εξοπλισμό που φέρουν. Δεν είναι εγγενής διάκριση που χαρακτηρίζει την αρχική κατασκευή τους. Εάν ένα μεταφορικό ελικόπτερο εξοπλιστεί με συσκευές ηλεκτρονικού πολέμου ή με συσκευές εντοπισμού υποβρυχίων ή με βλήματα εναντίον πλοίων, προφανώς θα χαρακτηριστεί στρατιωτικό. Το ίδιο όμως ελικόπτερο μπορεί να εξοπλιστεί και με πολυτελή καθίσματα, οπότε προφανώς θα χαρακτηριστεί πολιτικό. Τέτοια ελικόπτερα έχουν πολλές ένοπλες δυνάμεις, ακόμα και οι ελληνικές. Ένα άλλο παράδειγμα είναι τα ελικόπτερα BELL 206 που ήδη κατέχει η Εθνική Φρουρά. Και τα τρία είναι ακριβώς του ίδιου τύπου, όμως το ένα, που δωρήθηκε από τη Μητρόπολη Λεμεσού, είναι διαμορφωμένο κατάλληλα για να μεταφέρει επισήμους. Τα άλλα δύο έχουν μετατραπεί κατάλληλα για εγκατάσταση πολυβόλων και εκτοξευτών ρουκετών. Θα μπορούσε κανείς να χαρακτηρίσει τα δύο αυτά ελικόπτερα στρατιωτικά.

Ελικόπτερα BELL 412 χρησιμοποιούν στις ένοπλες δυνάμεις τους άνω των τριάντα κρατών.

Τη στρατιωτική χρήση των ελικοπτέρων BELL 206 που ήδη κατέχει η Εθνική Φρουρά την έχουμε διαπιστώσει επανειλημμένα στις ασκήσεις τύπου ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ. Επίσης, στις ίδιες ασκήσεις της Εθνικής Φρουράς έχουμε διαπιστώσει σε κάποιο βαθμό και την επιχειρησιακή χρήση (ορισμένες αποστολές) που έχει σκοπό να κάνει

το ΓΕΕΦ των ελικοπτέρων BELL 412, δεδομένου ότι πρόκειται για ίδια σχεδόν ελικόπτερα με τα ελικόπτερα της αστυνομίας, τα οποία η Εθνική Φρουρά χρησιμοποιεί ήδη για την εκπαίδευση των ΟΥΚ τακτικά, σχεδόν κάθε δίμηνο, και πάγια, κατά την άσκηση ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ.

Ερώτημα: Τα ελικόπτερα BELL θα έχουν θωράκιση και θα μπορούν να επιχειρούν και κατά τη νύχτα;

Απάντηση: Τα ελικόπτερα BELL φέρουν θερμική κάμερα (σύστημα FLIR-Forward Looking Infra Red) μέσω της οποίας θα μπορεί το πλήρωμα να “βλέπει” και κατά τη νύχτα.

Το Υπουργείο Άμυνας έχει δηλώσει ότι το θέμα της θωράκισης και του φωτισμού του συμβατού με τις διόπτρες νυχτερινής όρασης (ΔΝΟ), που ήδη διαθέτει η Εθνική Φρουρά, το απασχολεί και θα προσπαθήσει να το επιλύσει. Όμως το υπουργείο και το ΓΕΕΦ δήλωσαν επίσης ότι το θέμα αυτό δεν είναι τόσο σημαντικό, ώστε να αποτελέσει κριτήριο ακύρωσης της σύμβασης, επειδή τα υπόψη χαρακτηριστικά δεν μπορεί να τα προμηθεύσει η εταιρεία BELL, λόγω αδυναμίας εξασφάλισης άδειας εξαγωγής.

Θωράκιση

Ο ασφαλέστερος τρόπος κατάρριψης ελικοπτέρου είναι η προσβολή του με αντιαεροπορικό όπλο (πύραυλο ή πυροβόλο όπλο σχετικά μεγάλου διαμετρήματος). Δεν υπάρχει θωράκιση πτητικού μέσου που να το προστατεύει από αυτόν τον κίνδυνο. Δεν πρέπει να συγχέεται η θωράκιση πτητικού μέσου με τη θωράκιση άρματος.

Η θωράκιση των ελικοπτέρων γίνεται με πλάκες χάλυβα ή άλλου ανθεκτικού υλικού, προσθαφαιρούμενες (τοποθέτηση μέσα σε δύο ώρες και αφαίρεση μέσα σε μισή ώρα) οι οποίες το προστατεύουν μόνο από βολίδες διαμετρήματος μέχρι 7,62χιλ.

Τοποθετούνται στο δάπεδο του πιλοτηρίου, στα καθίσματα των πιλότων και στο δάπεδο του θαλάμου επιβατών **μόνο** όταν τα ελικόπτερα έχουν αποστολή να

επιχειρήσουν σε συνθήκες πολέμου σε εχθρικό έδαφος, οπότε υπάρχει πιθανότητα να προσβληθούν από φορητό οπλισμό 7,62 χιλιοστών.

Φωτισμός

Οι διόπτρες νυκτερινής όρασης που διαθέτει η Εθνική Φρουρά ενισχύουν τον πολύ αδύνατο διάχυτο φωτισμό της νύχτας και έτσι αυτός που τις φέρει μπορεί να παρατηρεί κατά τη νύχτα. Μια έντονη πηγή φωτός, ακόμα και από τα φωτιζόμενα όργανα του καντράν του πιλοτηρίου “τυφλώνει” τις διόπτρες νυκτερινής όρασης. Στην ουσία η εργασία που θα γίνει είναι να γίνει πιο “αδύνατος” ο φωτισμός των οργάνων του καντράν και ο εξωτερικός φωτισμός του ελικοπτέρου, ώστε οι πιλότοι να μπορούν να χρησιμοποιούν τις διόπτρες νυκτερινής όρασης.

Τόσο ο φωτισμός όσο και η θωράκιση είναι απλές εργασίες που μπορούν να εκτελεστούν οποτεδήποτε από άλλη κατάλληλη εταιρεία και σίγουρα πιο φτηνά (Άλλωστε ακόμα και στην περίπτωση που θα αναλάμβανε η BELL τις υπόψη εργασίες, θα τις ανέθετε σε υποκατασκευαστή). Να υπενθυμίσω ότι τα ελικόπτερα BELL 206 που διαθέτει η Εθνική Φρουρά, εξοπλίστηκαν με πολυβόλα και εκτοξευτές ρουκετών πολύ μετά την αγορά τους, από άλλη εταιρεία στο Βέλγιο, και μέχρι σήμερα δεν αντιμετωπίσαμε κανένα πρόβλημα. Επισημαίνεται δε ότι κανένα από τα ελικόπτερα που διαθέτει η Εθνική Φρουρά (τρία BELL 206 και τέσσερα GAZELLE) δε διαθέτει θωράκιση και κανένας -και καλώς βέβαια- δεν διαμαρτυρήθηκε γι’ αυτό. Επίσης είναι καλό να επισημανθεί ότι παρά το ότι τα ελικόπτερα BELL 206, όπως είναι γνωστό, δεν αγοράστηκαν με σύμβαση στην οποία θα είχαμε τη δυνατότητα να προβλέψουμε εξ αρχής κρίσιμα θέματα της μελλοντικής τεχνοφοδιαστικής τους υποστήριξης, εντούτοις, λόγω της πολύ καλής ανταπόκρισης της εταιρείας BELL και της αξιοπιστίας τους, παρουσιάζουν μεγάλη διαθεσιμότητα.

Ερώτηση: Το Υπουργείο Άμυνας έχει δεσμεύσει την Κυπριακή Δημοκρατία με την

υπογραφή της σύμβασης, κατά παράβαση του περί Προϋπολογισμού Νόμου; (Διότι και αυτό ελέχθη).

Απάντηση: Η απάντηση είναι σαφής και αρνητική. Ο νόμος του Προϋπολογισμού αναφέρει συνοπτικά ότι καμία δέσμευση δεν μπορεί να αναληφθεί και καμία δαπάνη δεν μπορεί να γίνει στην περίπτωση που ένα πρόγραμμα είναι σημειωμένο με αστερίσκο ή / και σταυρό, εάν πρώτα δεν ενημερωθεί, συμφωνήσει και συγκατατεθεί η Βουλή στην αποδέσμευση του σχετικού κονδυλίου.

Από την προκήρυξη του διαγωνισμού ενημερώνονται σαφώς όλοι οι πιθανοί προσφοροδότες ότι σε περίπτωση που τους κατακυρωθεί προσφορά και υπογραφεί σύμβαση, η ενεργοποίησή της υπόκειται στην έγκριση της Βουλής. Περί αυτού υπάρχει ειδική και συγκεκριμένη πρόνοια στο άρθρο “ενεργοποίηση” όλων των συμβάσεων που αφορούν οπλικά συστήματα. Επομένως, όλοι οι προσφοροδότες γνωρίζουν εκ των προτέρων ότι η υπογραφή απλά της σύμβασης δε σημαίνει και ενεργοποίησή της. Είναι λοιπόν προφανές ότι και στην προκειμένη περίπτωση η κυβέρνηση δε δεσμεύτηκε με κανένα τρόπο.

Απαντήσεις επί διαφόρων άλλων ερωτημάτων:

- Η τυπική διαδικασία αγοράς οπλικών συστημάτων και παρεμφερών υλικών μέσω του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης ήταν Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου του 1994 η οποία τέθηκε υπόψη της Βουλής.
- Στις 11 Δεκεμβρίου 1997 η Βουλή ψήφισε τον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο (Ν.102(Ι)/97) ο οποίος καλύπτει όλες τις αγορές που εκτελεί το δημόσιο, συμπεριλαμβανομένων και των αγορών οπλικών συστημάτων για τις ανάγκες του Υπουργείου Άμυνας. Όλες οι κοινής φύσης αγορές του δημοσίου διενεργούνται από το Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών (ΚΣΠ) και τα κατά περίπτωση υπηρεσιακά και τμηματικά συμβούλια προσφορών. Οι αγορές για τις ανάγκες του

- Υπουργείου Άμυνας που έχουν χαρακτηριστεί με Απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ως απόρρητης φύσης ενεργοποιούνται από το Ειδικό Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών το οποίο συγκροτείται από το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Άμυνας, το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας και έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Άμυνας που ορίζεται από τον Υπουργό Άμυνας.
- Ο νόμος 102(Ι)/1997 τέθηκε σε ισχύ στις 18 Ιανουαρίου 1998. Για την καλύτερη εφαρμογή του νόμου αυτού προβλέπεται η έκδοση κανονισμών. Για τις διαδικασίες του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών έχουν εκδοθεί κανονισμοί οι οποίοι τέθηκαν σε ισχύ στις 8 Ιουλίου 1999. Οι κανονισμοί που αφορούν τη λειτουργία του Ειδικού Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών έχουν κατατεθεί στην επιτροπή Ελέγχου της Βουλής των Αντιπροσώπων, αλλά δεν έχουν ψηφιστεί ακόμα. Ο νόμος 102(Ι)/97 καθορίζει ότι μέχρι την έκδοση κανονισμών που να αφορούν τις διαδικασίες του Ειδικού Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών, θα ισχύει η τυπική διαδικασία, στο μέτρο που δε συγκρούεται με το νόμο 102(Ι)/97.
 - Σύμφωνα με το νόμο 102(Ι)/97 προβλέπονται τρεις τρόποι με τους οποίους προκηρύσσονται και κατακυρώνονται προσφορές: α. Ανοιχτή Διαδικασία (ζητούνται προσφορές από όλους τους πιθανούς προσφοροδότες· β. Κλειστή Διαδικασία (ζητούνται προσφορές από συγκεκριμένους προσφοροδότες που επιλέγονται κατά καθορισμένο τρόπο)· και γ. Διαδικασία με Διαπραγμάτευση (εφόσον υπάρχει αιτιολογημένη ανάγκη, ζητούνται προσφορές μόνο από έναν ή περισσότερους προσφοροδότες και το δημόσιο προχωρεί σε απευθείας διαπραγμάτευση με αυτόν / ούς).
 - Η σύμβαση αγοράς των ελικοπτέρων BELL υπογράφηκε στις 13 Απριλίου 1995.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα διαδικασίας. Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι αυτά τα οποία διαβάζει ο κ. Καράς είναι τα πρακτικά της επιτροπής. Γιατί δεν τα καταθέτει ...

A. ΚΑΡΑΣ:

Ο λόγος που τα διαβάζω, κυρία συνάδελφε, είναι πρώτον, διότι δικαιούμαι στην ομιλία μου να αναφερθώ σε οτιδήποτε...

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Σίγουρα δικαιούστε.

A. ΚΑΡΑΣ:

Δεύτερον, επειδή έχουν αμφισβητηθεί οι διαδικασίες. Και θέλω να υπενθυμίσω στο σώμα και να καταγραφεί στα πρακτικά ότι όλα έγιναν όπως οι νόμοι και οι κανονισμοί προβλέπουν και είναι άλλο θέμα αν θα υπάρξουν αρνητικές ψήφοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ να προχωρούμε όσο πιο γρήγορα μπορούμε.

A. ΚΑΡΑΣ:

Αλλά, εν πάση περιπτώσει, θα απαλείψω...

Ένα ελικόπτερο είναι βασικά μια ιπτάμενη πλατφόρμα με συγκεκριμένες πτητικές ικανότητες. Οι πιο χαρακτηριστικές από αυτές είναι οι ικανότητες κάθετης απογείωσης - προσγείωσης και αιώρησης, οι οποίες χρησιμοποιούνται για κάποιο συγκεκριμένο σκοπό ή αποστολή. Οι αποστολές που προορίζονται να εκτελέσουν τα ελικόπτερα προσδιορίζουν βασικά και τον εξοπλισμό που θα φέρουν. Με αυτό το σκεπτικό οι κύριες κατηγορίες ελικοπτέρων είναι δύο: Τα ελικόπτερα που έχουν ως κύρια αποστολή τη μεταφορά κάποιου είδους φορτίου (προσωπικό, υλικά, συσκευές) και τα ελικόπτερα που έχουν ως κύρια αποστολή την προσβολή και καταστροφή κάποιου είδους στόχων.

Στην πρώτη κατηγορία ανήκουν τα ελικόπτερα που είναι ειδικά εξοπλισμένα για να

εκτελούν τις εξής αποστολές: έρευνας και διάσωσης, δασοπυρόσβεσης, ασθενοφόρα ελικόπτερα, επιτήρησης, ηλεκτρονικού πολέμου, επιβατικά ελικόπτερα, ανθυποβρυχιακού πολέμου, μεταφοράς φορτίων, μεταφοράς στρατιωτικών τμημάτων κ.ά. Το βάρος και ο όγκος του μεταφερόμενου φορτίου (προσωπικό, συσκευές) προσδιορίζουν και το μέγεθος του ελικοπτέρου. Το εργοστάσιο κατασκευάζει ένα βασικό ελικόπτερο το οποίο στη συνέχεια εξοπλίζεται με τις συσκευές κ.λπ. που είναι απαραίτητες για να εκτελέσει την αποστολή του. Ένα ελικόπτερο της κατηγορίας αυτής έχει βασικά τη δυνατότητα να εξοπλιστεί κατάλληλα και να εκτελέσει οποιαδήποτε από τις προαναφερθείσες αποστολές, εφόσον έχει το κατάλληλο μέγεθος και ανυψωτική ικανότητα. Στη δεύτερη κατηγορία ανήκουν τα μαχητικά ή επιθετικά ελικόπτερα, η κύρια αποστολή των οποίων είναι να λειτουργήσουν τα ίδια ως οπλικά συστήματα προσβολής και καταστροφής στόχων (άρματα, τεθωρακισμένα, εγκαταστάσεις, προσωπικό, πτητικά μέσα κ.λπ). Τα μαχητικά ελικόπτερα, επειδή είναι εξ αρχής κατασκευασμένα για συγκεκριμένες αποστολές, δεν μπορούν βασικά να χρησιμοποιηθούν σε αποστολές των ελικοπτέρων της πρώτης κατηγορίας.

Από τα πιο πάνω προκύπτει αδιαμφισβήτητα ότι:

1. Η Εθνική Φρουρά χρειάζεται μεταφορικά ελικόπτερα και η Βουλή ήταν ενήμερη γι' αυτό το σκοπό εδώ και πολλά χρόνια, από το 1996, και ουσιαστικά συνηγορούσε σ' αυτήν την αναγκαιότητα.
2. Η επιλογή των ελικοπτέρων BELL προέκυψε από την αυστηρή εφαρμογή της διαδικασίας που καθορίζει ο νόμος, στην οποία ούτε η κυβέρνηση ούτε η Βουλή έχουν οποιοδήποτε δικαίωμα να παρέμβουν.
3. Το Υπουργείο Άμυνας και το ΓΕΕΦ διαβεβαίωσαν τη Βουλή ότι τα υπό συζήτηση ελικόπτερα καλύπτουν πλήρως τις επιχειρησιακές απαιτήσεις της Εθνικής Φρουράς και η αναγκαιότητα απόκτησής τους είναι επείγουσα.

Διερωτώμαι με ποια πειστική αιτιολόγηση μπορεί η Βουλή να αρνηθεί να εγκρίνει το αίτημα της κυβέρνησης για την αποδέσμευση του απαιτούμενου κονδυλίου, χωρίς να κατηγορηθεί ότι ακύρωσε μια καθ' όλα νόμιμη διαδικασία που κατέληξε σε ένα υλικό που εξυπηρετεί το χρήστη από κάθε πλευρά και η απόκτησή του είναι επείγουσα, υποχωρώντας σε πιέσεις ενδεχομένως που εξάσκησαν πρόσωπα που έχουν πιθανόν μεγάλα ή μικρά οικονομικά ή άλλα συμφέροντα.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, για την υπομονή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο συνάδελφος κ. Καράς διερωτήθηκε πώς είναι δυνατόν η Βουλή να απορρίψει μια πρόταση η οποία πέρασε μέσα από ορισμένες διαδικασίες. Αν αυτός θα ήτο ο ρόλος της Βουλής, να εγκρίνει ασυζητητί τα οποιαδήποτε πορίσματα των οποιωνδήποτε επιτροπών, έστω και εμπειρογνωμόνων, εγώ δε θα ήθελα να ήμουν βουλευτής. Λαμβάνονται υπόψη οι γνώμες των εμπειρογνωμόνων; Ασφαλώς, ναι. Αποτελούν οι γνώμες των εμπειρογνωμόνων στοιχείο το οποίο δεν μπορεί να αμφισβητήσει η Βουλή; Ασφαλώς, όχι. Τότε δε θα είχαμε λόγο υπάρξεως, αν οι επιτροπές εμπειρογνωμόνων ή άλλων θα μπορούσαν να καθορίζουν την πολιτική και εμείς το μόνο που θα είχαμε να κάνουμε είναι τυπικά να εγκρίνουμε τα οποιαδήποτε πορίσματα των εμπειρογνωμόνων. Κανένας δεν αμφισβήτησε ότι η επιτροπή προσφορών ίσως ακολούθησε τη νενομισμένη διαδικασία, παρά το γεγονός ότι υπάρχει μια αμφισβήτηση του ότι ορισμένες από τις προδιαγραφές οι οποίες περιλαμβάνοντουσαν εις το τι έπρεπε να έχει αυτό το ελικόπτερο δεν ετηρούντο και, αν αυτό αληθεύει, σημαίνει ότι έγινε παραβίαση ακόμα και των όρων προσφορών. Άρα

νομίζω ότι ένα πράγμα που πρέπει να σταματήσει να συζητιέται σ' αυτή τη Βουλή είναι αν έχουμε το δικαίωμα ή αν δεν έχουμε το δικαίωμα να απορρίψουμε ή να εγκρίνουμε οτιδήποτε τίθεται μπροστά μας.

Υπάρχει το επιχείρημα «μα δεν είμεθα εμπειρογνώμονες». Με αυτό το επιχείρημα η Βουλή δεν πρέπει να πάρει καμία απόφαση. Με το επιχείρημα «δεν είμαστε οικονομολόγοι», αν είναι οικονομικό το θέμα, δεν πρέπει να τοποθετηθούμε, αν είναι ιατρικό το θέμα, και υπήρξαν τέτοια θέματα, δεν πρέπει να τοποθετηθούμε. Τότε θα πρέπει να γίνουμε απλώς σώμα εμπειρογνομόνων ή σώματα εμπειρογνομόνων. Αυτή η Βουλή έχει πολιτική ευθύνη και αυτή η Βουλή, αν για τον άλφα ή βήτα λόγο δε θεωρεί τα πορίσματα των επισήμων εμπειρογνομόνων ως αποδεκτά, έχει όχι μόνο δικαίωμα αλλά και καθήκον να διερευνήσει κατά πόσο αυτά τα πορίσματα είναι τα πρέπει ή όχι. Εγώ δηλώνω ότι δεν είμαι εμπειρογνώμονας, αλλά ταυτόχρονα δηλώνω ότι έχω δικαίωμα και να αμφισβητήσω και να έχω γνώμη επί οποιωνδήποτε πορισμάτων τεθούν μπροστά μου.

Έχω ορισμένα ερωτήματα: Ποια είναι η προτεραιότητα της Εθνικής Φρουράς; Και δε με ενδιαφέρει αν οι εμπειρογνώμονες κατέληξαν εκεί που κατέληξαν. Ποια είναι η πρώτη προτεραιότητα; Δε θα μπω σε ουσιαστική συζήτηση, γιατί πολύ ορθά ελέχθη και από τον πρόεδρο της επιτροπής Άμυνας ότι όσο λιγότερα λέγονται για ορισμένα τουλάχιστον πράγματα τόσο το καλύτερο, αλλά εγώ αμφισβητώ αν αυτή ήτο η πρώτη προτεραιότητα αναφορικά με τα ελικόπτερα ή την οποιαδήποτε μορφή ενίσχυσης της εθνοφρουράς πάνω σ' αυτή τη βάση. Θα δεχθώ ότι, εφόσον κατέληξαν ότι έπρεπε να έχουν πρώτα βοηθητικά, οδηγήθηκαν σ' αυτό το συμπέρασμα. Άκουσα μερικά επιχειρήματα τα οποία ομολογώ ότι όχι μόνο δε με ικανοποιούν, αλλά με εμβάλλουν σε περισσότερες ανησυχίες. Είμαστε μια μικρή χώρα και, όταν είμαστε μικρή χώρα, τότε πρέπει ό,τι παίρνουμε να είναι πολλαπλής χρήσης. Μια μεγάλη χώρα μπορεί να έχει

και BELL και οτιδήποτε άλλο, να έχει σωρεία ελικοπτέρων· εμείς είμαστε πολύ μικροί, για να έχουμε σωρεία. Θα πρέπει λοιπόν να επιλέξουμε κάτι που πληρεί όσο το δυνατόν ευρύτερες ανάγκες. Συμφωνούμε ότι αυτά τα ελικόπτερα πρέπει να μπορούν να κάνουν πυρόσβεση και φαίνεται ότι μπορούν, συμφωνούμε ότι πρέπει να κάνουν διάσωση και φαίνεται ότι μπορούν, συμφωνούμε ότι πρέπει να μεταφέρουν ασθενείς και φαίνεται ότι μπορούν, αλλά δεν πρέπει αυτά τα ελικόπτερα να μπορούν να μεταφέρουν ικανοποιητικό αριθμό στρατιωτών σε ώρα ανάγκης; Πολύ ορθά ελέχθη «μακάρι να μη χρειαστεί αυτή η ώρα», αλλά δεν πρέπει αυτά τα ελικόπτερα να είναι σε θέση να πληρώσουν ευρύτερες στρατιωτικές ανάγκες; Και ευρύτερες στρατιωτικές ανάγκες δεν είναι η μεταφορά έξι ή επτά ή οκτώ στρατιωτών, αλλά η μεταφορά μεγαλύτερων σωμάτων, καλά εξοπλισμένων, καλά εφοδιασμένων, για να μπορούν πράγματι να κάνουν την επιχείρηση.

Δε θα μπω σε κάποια επιχειρήματα που οι εμπειρογνώμονες μου έφεραν, που με έκαναν να αμφισβητώ τη γνώση, τη γεωλογική γνώση του πεδίου που ήθελαν να καλύψουν, και, επειδή έχω αυτή τη γνώση, λέω ότι τα επιχειρήματα που μου ελέχθησαν ήσαν εντελώς ανεπαρκή. Ελέχθη ότι και η Ελλάδα έχει -βεβαίως έχει- αλλά μας είπαν ότι τα περισσότερα που έχει μπορούν να μεταφέρουν σαράντα στρατιώτες, τριάντα στρατιώτες, για να μπορούν αυτοί οι στρατιώτες να είναι επαρκείς. Δεύτερον, εγώ, όταν θέλω να αγοράσω κάτι και θέλω τις προδιαγραφές, ζητώ αυτός που θα μου το πουλήσει να μου καλύψει όλες τις προδιαγραφές, εάν όχι, θα πάω κάπου αλλού. Δε δέχομαι να μου τις καλύπτει τμηματικά. Γιατί να μου τις καλύπτει τμηματικά; Αν δε η Αμερική μάς έχει σε εμπάργκο και δεν μπορεί να μας πουλήσει στρατιωτικά ελικόπτερα και θεωρεί τη θωράκιση ως στρατιωτικό ελικόπτερο, δε δέχομαι να συμβληθούμε με εταιρεία η οποία πρέπει να πάρει άδεια από κάπου για να μου κάμει το άλφα ή το βήτα. Λυπούμαι που το λέω. Ξέρετε ότι εγώ είμαι μεταξύ εκείνων που έλεγαν ότι οιαδήποτε αντιπαράθεση με

οποιαδήποτε δύναμη μπορεί να βοηθήσει είναι κακή, αλλά από την άλλη δεν μπορώ και να αρνούμαι ορισμένα γεγονότα, και ένα είναι το γεγονός ότι δεν είναι διατεθειμένοι να μας πουλήσουν οτιδήποτε που υποτίθεται ότι εμπίπτει στην έννοια του στρατιωτικού εξοπλισμού... μιλούμε για στρατιωτικά ελικόπτερα, για μεταφορικά. Είναι στρατιωτικά αφ' ης στιγμής έχουν θωράκιση, αφ' ης στιγμής θα έχουν πολυβόλα, αφ' ης στιγμής θα έχουν δυνατότητα να εμπλακούν σε πολεμικές επιχειρήσεις.

Υπάρχει κάτι που δεν ξέρω και το βάζω απλώς για προβληματισμό· το έβαλε ο Δώρος. Μας είπαν ότι το χρήσιμο φορτίο που μπορεί να μεταφέρει αυτό το ελικόπτερο είναι το άλφα, αλλά, προτού αφαιρέσουμε, νομίζω, να το ερευνήσουμε, όπως και τη θωράκιση, τα πολυβόλα, τα οποία πρέπει να έχει ένα ελικόπτερο αυτής της φύσης, αν πρόκειται να είναι και στρατιωτικό, το βαρύ εξοπλισμό που πρέπει να έχουν οι στρατιώτες, αν πρόκειται να κάνουν ειδικές επιχειρήσεις. Δε θα μπω σε λεπτομέρειες. Εγώ θέλω να κάνω την προσθήκη όλου αυτού του βάρους, για να δω ποιο είναι το χρήσιμο βάρος πράγματι το οποίο απομένει, άρα πόσους μπορούν πράγματι να μου μεταφέρουν, κάτι που δεν το ξέρω και θέλω να το μάθω.

Θα μου πείτε γιατί δεν τα μάθαμε ως τώρα. Εγώ λέω ότι δεν είναι μόνο λάθος των εμπειρογνομόνων, για να είμαι δίκαιος. Εγώ λέω *mea culpa* για μένα και για τη Βουλή, ότι αυτή τη συζήτηση που κάναμε σήμερα θα έπρεπε να την κάνουμε προ μακρού, όταν για πρώτη φορά πληροφορηθήκαμε ότι θα γινόταν αυτό το πράγμα. Αλλά δε σημαίνει ότι, κι αν ακόμα, έστω από παράλειψη, δεν ασχοληθήκαμε όπως έπρεπε να ασχοληθούμε με αυτό το θέμα, αν τώρα προκύπτει θέμα να μην ξοδευτούν πολλά εκατομμύρια προς μία κατεύθυνση η οποία δεν είναι η καλύτερη από πλευράς εξοπλιστικής, είναι λάθος μας με ένα *mea culpa* να επανεξετάσουμε το θέμα και να βρούμε ποια ελικόπτερα είναι αυτά που πληρούν πολύ πιο πολύπλευρα τις εξοπλιστικές μας ανάγκες. Εγώ δε θα δίσταζα, και υπουργός να ήμουν, να πω ότι με

άλλες προδιαγραφές στραφήκαμε, τώρα βρίσκω ότι αυτές οι προδιαγραφές δεν είναι δυνατό να ικανοποιήσουν όλο το πλαίσιο των αναγκών -κάποιο πλαίσιο το ικανοποιούν- αλλά δεν είναι αυτό το ζητούμενο. Αν θα μου λέγατε ότι θα είχαμε ακόμα άλλα μεγαλύτερα και τα λοιπά, δε μιλώ για τα καθαρά στρατιωτικά, δε θα θίξω αυτό το θέμα μέσα στο κοινοβούλιο, τότε θα μπορούσε να το συζητήσω, αλλά δεν είναι αυτό το θέμα. Ξέρουμε όλοι μας πόσο στενές είναι οι οικονομικές μας δυνατότητες και, αν εξαντληθούμε προς μία κατεύθυνση η οποία θα αποδειχθεί ανεπαρκής, δε θα είμαστε σε θέση αργότερα να θεραπεύσουμε αυτό το κακό.

Τώρα όλοι γνωρίζουμε ότι και η εταιρεία θα πρέπει να πάρει άδεια για να τα εξοπλίσει. Δεν ξέρω σε τι περιπέτειες θα εμπλακούμε πλέον, εγώ θέλω να ξέρω τι αγοράζω. Εκτός του πολύπλευρου, θέλω να ξέρω τι αγοράζω και ότι είμαι εξασφαλισμένος, και δεν ξέρουμε τι άλλο μπορεί να προκύψει, αν και εφόσον λειτουργούμε αγοράζοντας τμηματικά οποιοδήποτε τμήμα της εξοπλιστικής μας ανάγκης.

Θα κλείσω -εγώ δε θέλω να πω πολλά πράγματα- λέγοντας ότι εμείς θεωρούμε ότι η επανεξέταση του θέματος όχι μόνο δεν είναι κάτι το αρνητικό, αλλά είναι θετικό. Ούτε θεωρούμε ότι είναι ποτέ δυνατόν οτιδήποτε προέρχεται από την κυβέρνηση και τους εμπειρογνώμονες... ότι είναι διατεθειμένη αυτή η Βουλή να υπερψηφίζει οτιδήποτε τεθεί μπροστά της.

Τελειώνω. Κανένας δεν αμφισβήτησε ότι έγιναν οποιεσδήποτε ατασθαλίες αναφορικά με τις προσφορές, κανένας δεν έθιξε αυτό το θέμα. Το αν έγιναν παραλείψεις ετέθη, και αυτό να εξεταστεί. Εισήγησή μου λοιπόν είναι, αν αυτή η Βουλή αισθάνεται ότι θέλει να εξετάσει ακόμα πιο βαθιά αυτό το θέμα, μετά που κατατέθηκαν ορισμένα έγγραφα τα οποία εμείς αγνοούμε, μπορεί τα μέλη της επιτροπής Άμυνας να τα γνωρίζουν ή να γνωρίζουν τουλάχιστο σε σημαντικό βαθμό αυτά τα θέματα -εμείς

δεν τα ξέρουμε, ίσως κακώς, και είπα ότι δεν μπορώ εγώ να μέμφομαι άλλους για τις δικές μου παραλείψεις- η επιτροπή Άμυνας να συνέλθει καλώντας όλους τους ενδιαφερόμενους βουλευτές. Εγώ πιστεύω ότι το σύνολο της Βουλής θα προσέλθει, για να δούμε αυτά τα στοιχεία που κατατέθηκαν, και, όπως είπε ο Δώρος, να δούμε ποιος έχει δίκαιο και ποιος έχει άδικο. Αν αποδειχθεί ότι το χρήσιμο φορτίο αυτού του ελικοπτέρου είναι πολύ χαμηλότερο από αυτό που μας έχουν βάλει μπροστά μας, εγώ πιστεύω ότι και εκείνοι που είναι υπέρ θα αλλάξουν γνώμη. Αυτή είναι η άποψή μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης και μετά ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Είναι επί της εισηγήσεως του προέδρου του ΚΙΣΟΣ που θα ήθελα... Αν μπορεί να γίνει μια κλειστή συνεδρία του κοινοβουλίου με την παρουσία του υπουργού, οπότε θα μπορούσε να ενημερωθούμε και να υποβληθούν οι όποιες ερωτήσεις, για να μορφώσουμε, το σύνολο πλέον της Βουλής, την ορθότερη των απόψεων, εμείς δε θα είχαμε ένσταση, αν αυτό ικανοποιεί, ώστε να πάρουμε και τη σωστότερη των αποφάσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποια είναι η συγκεκριμένη εισήγηση;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Η συγκεκριμένη εισήγηση είναι να διακοπεί η συζήτηση, προκειμένου να ορίσουμε μια κλειστή συνεδρία, στην οποία να παρευρεθεί και ο υπουργός, και πιθανότατα εκεί μπορούμε να ακούσουμε και τους εμπειρογνώμονες, διότι θα είναι κλειστή η συνεδρία. Αφού διαδραματίζουμε κάποιο ρόλο, τουλάχιστον ας τον διαδραματίσουμε θετικά είτε αγοράζοντας είτε και απορρίπτοντας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποια άλλη άποψη υπάρχει επί του θέματος;

Έγινε μια εισήγηση από τον κ. Αναστασιάδη, εκατάλαβα να διακόψουμε τη συζήτηση.

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου επί του θέματος νομίζω...

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εκείνο που εισηγούμαι είναι να ολοκληρωθεί η συζήτηση απόψε και στα σημεία που υπάρχουν απορίες σε ό,τι αφορά τεχνικά σημεία, σε ό,τι αφορά τις προδιαγραφές, αν εφαρμόστηκαν και τα λοιπά, αυτά είναι θέματα πράγματι τεχνικά, για τα οποία μόνο οι τεχνικοί μπορούν να μας δώσουν πειστικές απαντήσεις. Έτσι...

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

...

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...και να πάρουμε απόφαση σε προσεχή συνεδρίαση. Εισηγούμαι να ολοκληρωθεί η συζήτηση απόψε, να συγκληθεί η επιτροπή τη Δευτέρα το απόγευμα, με την παρουσία όλων των βουλευτών, την Τρίτη το απόγευμα, μια μέρα που θα τη συμφωνήσουμε αμέσως, ώστε να υπάρχει άφθονος χρόνος στη διάθεση όλων μας να συζητήσουμε και με τον υπουργό και με τους εμπειρογνώμονες και να έρθουμε την προσεχή Πέμπτη να ψηφίσουμε, να τελειώνει αυτή η ιστορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Λυσσαρίδης εννοούσε ότι κατατέθηκαν νέα στοιχεία εδώ σήμερα τα οποία χρειάζονται περαιτέρω μελέτη. Δεν είναι καθόλου

νέα τα στοιχεία, κύριε Πρόεδρε. Αυτά τα στοιχεία είναι απαντητικά από το υπουργείο, που τα έχουμε εδώ και δύο μήνες, βρίσκονται στη διάθεση όλων των μελών της επιτροπής, είχαν σε κάποιες κοινοβουλευτικές ομάδες ή κάποιες κοινοβουλευτικές ομάδες έτυχαν ενημερώσεως, αλλά τίποτε το νεότερο από επίσημης πλευράς δεν έχει κανένας. Δεν παίρνω θέση, είναι θέμα της κοινοβουλευτικής μας ομάδας να αποφασίσει αν θα αποδεχτούμε να μιλήσει ή όχι ο υπουργός. Έχει δύο μήνες που τα έχουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ούτε εγώ αναμίχθηκα πολύ στο θέμα, αλλά πρέπει να παραδεχτώ ότι τα στοιχεία που κατατέθηκαν δημιουργούν στον καθένα που δεν είναι μέλος της επιτροπής εύλογα ερωτηματικά και έναν επιπρόσθετο προβληματισμό, με την ιδέα που ετέθη από τον κ. Λυσσαρίδη να γίνει ξανά μια κλειστή συνεδρία όχι κατ' ανάγκη του σώματος, για να μη δημιουργήσουμε ίσως άλλες εξωθεσμικές, αλλά της επιτροπής Άμυνας, στην οποία να προσέλθουν όλοι οι ενδιαφερόμενοι βουλευτές.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έν' δαμαί που να γίνει όμως, διότι...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Να γίνει εδώ, αλλά της επιτροπής Άμυνας.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...εμείς είμαστε οι ενδιαφερόμενοι.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η ιδέα όλοι οι γνώστες και οι ειδικοί επί του θέματος να έρθουν να δώσουν επιπρόσθετα στοιχεία μάς βρίσκει σύμφωνους, διότι θα εξυπηρετήσει την απόφαση και

την ορθότητα της απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άρα συμφωνούμε όλοι.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνούμε όλοι· απλώς διακόπτεται η συζήτηση.

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να μη διακοπεί, να μιλήσουν όσοι θέλουν απόψε, για να παραμείνει ζητούμενο μόνο η τοποθέτηση της Βουλής, ώστε να μην επανέλθουμε στο θέμα με καινούρια συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εκείνο που θα έλεγα, αφού λέμε ότι έχουμε κάποιες απορίες, είναι οι ομιλίες να γίνουν με βάση τα μέχρι στιγμής στοιχεία. Ε, τι θα κάνουμε; Με όλο το σέβας, πρόεδρε της επιτροπής Άμυνας, εν τοιαύτη περιπτώσει θα γίνουν ομιλίες πάνω στα στοιχεία και πιθανό να δοθούν άλλα στοιχεία τα οποία οπωσδήποτε είτε θα ενισχύσουν είτε όχι. Συνεπώς, η παράκληση είναι να διακοπεί και στη συνέχεια να προχωρήσουμε σε ένα διάλογο που θα βασίζεται πια στα δεδομένα μιας συνεδρίας που θα έχουν όλοι την ευκαιρία να ενημερωθούν, για να αποφύγουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποια είναι η αντίθετη άποψη;

Ναι, κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν ήταν πράγματι τα στοιχεία που μας έλειπαν, εμείς έχουμε δεχτεί δύο και τρεις εμπιστευτικές επανειλημμένες ενημερώσεις. Το μόνο που θα “στοιχειώσει” εδώ είναι το πότε θα βρούμε ξανά συνεδρία, γιατί θα μπορούμε και στα παιχνίδια των απουσιών και των παρουσιών! Νομίζω, αρκετά υπόφερε το σώμα. Εγώ τα λέω αυτά με πλήρη παρρησία και με πλήρη συναίσθηση της ευθύνης και νομίζω ότι είναι καιρός να τις αναλάβουμε τις ευθύνες μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα πάνω σ’ αυτό το σημείο, αν υπάρχει μέθοδος και υπάρχει τρόπος συνεννόησης, κύριε Κλεάνθους, υπάρχει τρόπος συνεννόησης. Αν η επιθυμία είναι να δοθεί και άλλη ευκαιρία στην επιτροπή Άμυνας...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε σ’ ακούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επαναλαμβάνω, για να ακούσετε, αν η επιθυμία είναι να δοθεί περισσότερος χρόνος...

Παρακαλώ, κύριε Κλεάνθους, σε εσάς μιλώ!

Αν η επιθυμία, όπως εξεδηλώθη, είναι να δοθεί η ευκαιρία στην επιτροπή Άμυνας να μελετήσει ή να ακούσει ή να λύσει κάποια προβλήματα, κάποια ερωτήματα να απαντήσει, κάποιους προβληματισμούς, τότε υπάρχει ο τρόπος να γίνει μία έντιμη συνεννόηση για την ψηφοφορία την κατάλληλη στιγμή.

Ναι, κύριε Χριστόφια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Νομίζω ότι θα αναλώσουμε εαυτόν, αν θα συνεννοηθούμε περαιτέρω. Γι’ αυτό

-έχω συνεννοηθεί και με τον κ. Λυσσαρίδη, πρέπει να το πω αυτό το πράγμα, ζήτησα και την άδειά του, διότι συμφωνήσαμε προηγούμενα με την πρότασή του- να συνεχίσουμε και να τελειώνουμε.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Τι εννοείτε;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Να συνεχίσουμε τη συζήτηση, κύριε Αναστασιάδη, και να τελειώσει απόψε. Αυτό το θέμα να κλείσει. Να γίνει και η ψηφοφορία, να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ, ο κ. Αναστασιάδης.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά εκπλήττομαι. Είμαστε όλοι αυτόκοι των στοιχείων που παρέθεσε ένα από τα μέλη της επιτροπής, ότι μία είναι η μηχανή και όχι δύο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Το διόρθωσα.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν το διόρθωσες. Συγνώμη, ήθελα να μου επιτρέψετε να ολοκληρώσω και ευχαριστώ για τις διορθώσεις ή τις παρεμβάσεις.

Αν όλα τα στοιχεία είναι ανάλογα με τη μία μηχανή και έτσι λήφθηκαν οι αποφάσεις, διερωτώμαι αν δε θα πρέπει να ξαναπροβληματιστούμε. Αλλά εκείνο που με προβληματίζει ιδιαίτερα, ακόμα περισσότερο, είναι που μόλις προ ολίγου συμφωνήσαμε όλοι ότι χρειάζεται αυτή η Βουλή, προκειμένου να τοποθετηθεί πιο υπεύθυνα, να τύχει μιας ενημερώσεως από τον υπουργό και τους ειδήμονες. Πώς αλλάξαμε σε ένα λεπτό άποψη, με όσα στοιχεία κατατέθηκαν από τον κ. Θεοδώρου, που δημιουργούν πράγματι εύλογες απορίες, αν είναι 3,4 και όχι 13, όπως ισχυρίζονται

κάποιοι, αν είναι μία ή δύο οι μηχανές; Είναι κάτι που πιθανότατα προβλημάτισε τον πρόεδρο της ΕΔΕΚ, προβλημάτισε τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ, γι' αυτό και είχαμε πει όλοι, ύστερα απ' αυτό που ακούστηκε, ότι θα ήταν δυνατό μέσα σε μια συνεδρία διευρυμένη της επιτροπής Άμυνας να ακούσουμε, να ρωτήσουμε, να πεισθούμε ότι στο κάτω κάτω ούτε εμείς σφάλλουμε που υποστηρίζουμε την αγορά ούτε οι άλλοι που την απορρίπτουν είναι με βάση τα σωστά κριτήρια που το πράττουν. Πιθανότατα να έχουν παραπλανηθεί. Γι' αυτό και νόμισα ότι επικράτησε αυτό που είχε εισηγηθεί ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ, για να προχωρήσουμε, έτσι που να προβληματιστούμε όλοι με υπευθυνότητα. Διερωτώμαι πώς από το ένα λεπτό στο άλλο... Μήπως είναι το παιχνίδι των αριθμών, πράγματι, που είπε ο κ. Κλεάνθους; Μετρούμε και ξαναμετρούμε; Και, αν επομένως απορρίπτεται σήμερα, ωραία, ας το απορρίψουμε με όλη την υπευθυνότητα που μας διακρίνει και με τις όποιες δηλώσεις έχουμε ακούσει τότε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η επιτροπή Άμυνας ασχολήθηκε επί μακρόν με αυτό το θέμα. Η ολομέλεια έχει αναλώσει ολόκληρο το βράδυ, και ορθώς, χωρίς ακόμη να το εξαντλήσει. Οι κοινοβουλευτικές ομάδες όλες αντιλαμβάνομαι ότι έτυχαν ενημέρωσης κεχωρισμένα από τον Υπουργό Άμυνας και από την ηγεσία της Εθνικής Φρουράς. Άρα, έλλειψη ενημέρωσης ουδείς μπορεί να επικαλεστεί. Παρ' όλα αυτά, αν υπάρχει ανάγκη διευκρινίσεων ή συμπληρωματικής πληροφόρησης, γιατί θα πρέπει να επαναλάβουμε διευρυμένες επιτροπές Άμυνας; Είναι εδώ και ο υπουργός, είναι εδώ και ο ηγέτης της Εθνικής Φρουράς, να κλείσουμε τις πόρτες, να τη μεταβάλουμε, με απόφασή μας, σε

κλειστή τη συνεδρία, να μας λύσουν τις απορίες μας και να συνεχίσουμε. Αλλιώς, αυτό το σώμα παρατραβά και χάνει την εγκυρότητά του και τη σοβαρότητά του, γιατί κάθε πράγμα πρέπει να τελειώνει. Και αυτό έχει παρατραβήξει και φθείροντας ημάς, αλλά και προκαλώντας αρνητικές εντυπώσεις στην κοινή γνώμη.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά έχουμε διαπιστώσει όλοι και λέμε ότι μας αποφεύγει ο κόσμος εμάς τους πολιτικούς και τα πολιτικά κόμματα και ότι έχουμε χάσει την αξιοπιστία μας. Είναι γνωστό σε όλους τι γινόταν μέσα στους διαδρόμους αυτού του κοινοβουλίου πριν τρεις ώρες. Και ήμασταν τα μαύρα πρόβατα, γιατί εμείς θέλαμε να αναβληθεί. Δεχθήκαμε επιθέσεις, γιατί, κρατώντας κάποιοι σημειώσεις με αριθμούς, έτσι συνέφερε! Αυτό το πράγμα γίνεται επί μήνες. Εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, φερόμενοι υπεύθυνα την προηγούμενη φορά, δεχθήκαμε και αναλάβαμε το βάρος, για να αναβληθεί και σήμερα δεν αποδέχονταν την αναβολή και μας άφηναν εκτεθειμένους. Είναι κανείς από τους συναδέλφους εδώ που δεν είναι ενήμερος από την κοινοβουλευτική του ομάδα, δεν είναι ενήμερος από τον κύριο υπουργό, τον κύριο αρχηγό και τους άλλους ειδήμονες και έμεινε κανένας βουλευτής της όποιας εκλογικής περιφέρειας που δεν πλησιάστηκε, για να του πουν μέσα στο αυτί το άλφα, το βήτα, το γάμμα ή το δέλτα;

Σήμερα, ξέρετε γιατί λέμε ότι παρουσιάστηκαν νέα στοιχεία; Μετρήσαμε κεφάλια. Και, μετρώντας τα κεφάλια, βρήκαμε ότι τώρα κατατέθηκαν νέα στοιχεία! Εμείς επιμένουμε υπεύθυνα ότι πρέπει να συνεχιστεί η συζήτηση, να καταλήξουμε σε ψηφοφορία και οποιοδήποτε κι αν είναι το αποτέλεσμα θα είναι σεβαστό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά εκπλήττομαι, όταν προσποιούνται κάποιοι ότι δεν αντιλήφθηκαν ποιος ήγειρε το θέμα. Ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Του ΚΙΣΟΣ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Του ΚΙΣΟΣ. Εντάξει, κύριοι συνάδελφοι.

Ήγειρε ένα θέμα ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ και είπαμε ότι, αν έτσι έχουν τα πράγματα και συνεπώς πιθανότατα να υπάρξει καλύτερη ενημέρωση και ορθότερη απόφαση, εμείς δε θα είχαμε ένσταση. Ύστερα από την εισήγηση του κ. Λυσσαρίδη, την ίδια άποψη υιοθέτησε και ο κ. Χρίστου. Επιτέλους, δηλαδή, όλοι αυτοί που το ήγειραν θέλετε να πείτε ότι είναι υποκριτές και έκαναν αριθμητική; Εκείνο που πρέπει πράγματι να μας προβληματίσει είναι αυτό που ο κόσμος αντιλήφθηκε, ότι σε κάποια φάση ζητήσαμε να είμαστε όλοι ενήμεροι, ύστερα από την αριθμητική αναστρέψαμε την απόφαση που επικράτησε προς στιγμή. Εγώ λέω, κύριε Πρόεδρε, ναι, να συνεχίσουμε, όποιο και αν είναι το αποτέλεσμα, ανεξαρτήτως αριθμών. Αφού αυτή η Βουλή θέλει να είναι κυβερνώσα Βουλή, με τους κανονισμούς, και αφού κρίνομε ότι έτσι πρέπει να είναι, να προχωρήσουμε. Εμείς δε ζητήσαμε αναβολή. Ήταν προβληματισμοί από άλλες πλευρές που ανεπύχθησαν και συνεπώς δεν αποδέχομαι τα όσα, κύριε συνάδελφε, έχετε πει και τα οποία δεν ευσταθούν και δε μας αφορούν.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Θα με αναγκάσετε να απευθυνθώ και να ονομάσω συναδέλφους που μας πλησίασαν, για να μη ζητήσουμε αναβολή! Θέλετε να φτάσουμε σ' αυτό το σημείο;

Δεν έχουμε κανένα πρόβλημα εμείς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, ηρεμία!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Φτάνει να εμπαίζουμε το κοινοβούλιο και να εξευτελιζόμαστε καθημερινώς στην κοινή γνώμη!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Με τον προσήκοντα σεβασμό προς τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, μετά από υπόδειξη του γενικού γραμματέα του κόμματός μου ότι έσφαλα με την κατάθεση του στοιχείου, ότι είναι μία μηχανή, έχω ουσιαστικά απολογηθεί για το λάθος τούτο. Επομένως, έχουμε μάθει, κύριε Αναστασιάδη, εμείς, όταν κάνουμε λάθη, να λέμε “συγγνώμη, έσφαλα”. Έτσι, έσφαλα. Αν θεωρείτε ότι και τα υπόλοιπα στοιχεία είναι ψευδή -δεν άκουσα τον ομιλητή- ο πρόεδρος της κοινοβουλευτικής σας ομάδας να αμφισβητήσει ένα έστω από τα υπόλοιπα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούππας.

Θέλετε κάτι να πείτε; Κύριε Μουσιούππα, κάτι θέλει να πει ο κ. Δημητρίου. Έχει τη σειρά του ως ομιλητής ο κ. Μουσιούππας.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ζήτησα πριν ώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ θέλω το λόγο για όσα ανέφερε ο κ. Αναστασιάδης, όταν τελειώσει ο κ. Δημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τον κ. Μουσιούττα τον είχα καλέσει ως ομιλητή, αλλά, κύριε Μουσιούττα, να σας παρακαλέσω, δύο λεπτά.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Αν είναι πιο επείγον να γίνονται διαξιφισμοί, ας συνεχίσουν.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα που συζητούμε έχει φανεί ότι δεν πρέπει να αφορά τα κόμματα ως πολιτικές μονάδες στη σύνοδο και ότι αφορά τον καθένα μας ξεχωριστά. Έχω μιλήσει με πολλούς συναδέλφους κατά τη διάρκεια της συζήτησης και βρήκα, μετά από όσα έχουν εκτεθεί, ότι υπάρχει ένας προβληματισμός όχι κομματικός πλέον αλλά ένας προβληματισμός ατομικός, συνειδησιακός στον καθένα.

Έχω τη γνώμη ότι, αν και εφόσον δημιουργήθηκε αυτή η δυναμική του προβληματισμού, η άποψη του προέδρου του ΚΙΣΟΣ για μία σφαιρικότερη ενημέρωση... Διότι εδώ υπάρχουν δύο ομάδες μέσα σ' αυτή την αίθουσα. Υπάρχει η ομάδα εκείνων οι οποίοι έχουν κατατοπιστεί κατά τη διάρκεια των συζητήσεων πάνω στο θέμα και υπάρχει και η ομάδα εκείνων, στην οποία ανήκω και εγώ, που αντίκρισαν το θέμα πολύ απλά και εμπιστευόμενοι τα όσα οι "ειδήμονες" μας έχουν μεταφέρει. Είναι ένα θέμα στο οποίο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μην μπούμε σ' αυτή τη διαδικασία.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ένα θέμα στο οποίο... Μετά το αποτέλεσμα της

οποιασδήποτε ψηφοφορίας, δεν ξέρω πόσοι θα νιώθουν απόλυτα συνειδησιακά εντάξει ή όχι, γι' αυτό...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Δημητρίου. Να μου επιτρέψετε, για να απλοποιήσουμε τα πράγματα. Είχε κάνει μία εισήγηση ο κ. Λυσσαρίδης...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Γι' αυτό... Μα είναι την εισήγησή μου... Όχι, κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να τελειώσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν μου δώσετε το δικαίωμα να πω δυο λόγια...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω σε ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, τέλειωσε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Με βάση τα όσα έχω πει, πιστεύω ότι θα πρέπει να δοθεί η ευκαιρία σ' αυτό το σώμα -και, όταν λέω "στο σώμα", εννοώ όχι την επιτροπή Άμυνας μόνο αλλά όλα τα μέλη, ιδιαίτερα αυτά- να ακούσουν περισσότερα και να ακολουθήσουμε την εισήγηση του κ. Λυσσαρίδη, ώστε να έλθουμε σε κάποιο στάδιο να αποφασίσουμε ο καθένας με

καθαρή τη συνείδησή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, να μου επιτρέψετε, γιατί πάει να γίνει μια σύγκυση. Εδώ μιλούμε διαρκώς για την πρόταση του κ. Λυσσαρίδη. Αν κατάλαβα καλά, ο κ. Λυσσαρίδης απέσυρε την πρόταση. Επομένως, το θέμα που τίθεται είναι: Υπάρχει άλλη πρόταση ή προχωρούμε στη συζήτηση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν υπάρχει άλλη πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε βλέπω να υπάρχει άλλη πρόταση. Παρακαλώ τον κ. Μουσιούττα να ανέβει στο βήμα.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μόνο μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε. Ήθελα να πω δύο σημεία. Το ένα ήδη το έχετε αναφέρει, για την πρόταση του κ. Λυσσαρίδη. Το δεύτερο, ο κ. Αναστασιάδης παρουσίασε όσους θέλουν αναβολή περίπου ως ανεύθυνους και τη Βουλή ως Βουλή που θέλει να επιβάλει την άποψή της. Τώρα, απλά, να υπενθυμίσω ότι πέντε αναβολές προήλθαν από την ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ο κ. Μουσιούττας.

Απολογούμαι στον κ. Μουσιούττα, αλλά μεσολάβησε αυτή η διαδικαστική συζήτηση και πήρε χρόνο.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν προχωρήσω, πρέπει να πω ότι υιοθετώ κατά γράμμα όλα όσα ο πρόεδρος της επιτροπής Άμυνας έχει αναφέρει στην ομιλία του.

Συμπληρωματικά, όμως, με τη δική μου λογική, τολμώ να πω πως, και αν ακόμη αυτά τα ελικόπτερα μπορούσαν να εκτελέσουν με ακρίβεια τις αποστολές εκείνες που έχουν να κάμουν με την ειρηνική περίοδο, εγώ και πάλι θα τα εψήφιζα, γιατί στη δική μου συνείδηση θα έλεγα ότι «να και ένα σιδηρικό της Εθνικής Φρουράς που δε θα μένει αναξιοποίητο μέχρι την ώρα της απευκταίας κρίσης για να διατηρηθεί για σαράντα οκτώ ώρες μόνο»!

Θα καταπιαστώ με το ιστορικό της νομοθεσίας για το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Επί προεδρίας του Σπύρου Κυπριανού, το 1986, κατατέθηκε νομοσχέδιο στη Βουλή για αύξηση της εισφοράς για την άμυνα. Κατεβλήθη προσπάθεια για ομόφωνη συναινετική απόφαση και ο τότε πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Γλαύκος Κληρίδης, για να συγκατατεθεί το κόμμα του στην αύξηση της εισφοράς, απαίτησε τροποποίηση του νόμου για το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Η κυβέρνηση Κυπριανού συγκατατέθηκε και, ανάμεσα σε άλλα, επήλθαν δύο βασικές τροποποιήσεις. Η μία καθιστούσε ποινικό αδίκημα την απόκρυψη υποαντιπροσώπου, της ιδιότητάς του ως τέτοιου, και την απόκρυψη είσπραξης προμήθειας επί των αγορών από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης. Η άλλη τροποποίηση καταπιάνεται με τον τρόπο αποδέσμευσης από τη Βουλή των κονδυλίων για την αγορά όπλων και οπλικών συστημάτων. Συγκεκριμένα, η πρόνοια αυτή αναφέρει τα εξής: «Ουδέν ποσόν διατίθεται εκ του ταμείου άνευ της εκ των προτέρων εξουσιοδότησεως της Βουλής των Αντιπροσώπων διά τη διενέργεια της τοιαύτης δαπάνης, η οποία δίδεται κατόπιν εισηγητικής προτάσεως της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Αμύνης τη προηγούμενη ενημερώσει της τελευταίας από τους διαχειριστές του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης».

Το 1988 η κυβέρνηση Βασιλείου εθέσπισε διαδικασίες για την αγορά όπλων και οπλικών συστημάτων που εστόχευαν στο να διευκολύνουν τον έλεγχο για το αδιάβλητο της αγοράς. Με παρέμβαση τότε της επιτροπής Άμυνας υιοθετήθηκαν κάποια σύμβολα

προς διασφάλιση αυτού του ελέγχου, όπως ο αστερίσκος και ο σταυρός. Ο αστερίσκος εσήμαινε πως, πριν γίνει οποιαδήποτε σκέψη για δαπάνη, θα έπρεπε πρώτα να διαπιστωθεί η ανάγκη. Ακολουθούσε ενημέρωση της επιτροπής Άμυνας σχετικά με την ανάγκη και η επιτροπή Άμυνας, εφόσον ικανοποιείτο, ήρε τον αστερίσκο. Παρέμενε όμως ο σταυρός, ο οποίος τότε μόνο θα ήρετο, αν η επιτροπή ικανοποιείτο ότι τηρήθηκαν οι διαδικασίες, ότι έγιναν αδιάβλητες οι προσφορές και τότε η επιτροπή Άμυνας εισηγείτο στην ολομέλεια αποδέσμευση του κονδυλίου.

Το 1994, από αφορμή κάποιες φήμες για κακοδιαχείριση του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης από την προηγούμενη κυβέρνηση Βασιλείου, ενεγράφη για συζήτηση στην επιτροπή Ελέγχου της Βουλής θέμα με τον τίτλο «Διαδικασίες για την αγορά όπλων και οπλικών συστημάτων για τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς».

Το κόμμα μας έδωσε τότε τη δική του θέση σε ό,τι αφορά την πρόνοια περί αποδεσμεύσεων κονδυλίων από τη Βουλή, καταθέτοντας στην ολομέλεια περίπου τα ακόλουθα: Η σημασία της πρόνοιας του νόμου που αναφέρεται στην προηγούμενη ενημέρωση της επιτροπής Άμυνας πριν την αποδέσμευση κονδυλίων, είχαμε πει τότε, θεωρήθηκε από μερικούς σαν δικαίωμα της επιτροπής για συναπόφαση σχετικά με την επιλογή όπλων και οπλικών συστημάτων. Γνώμη μου, είπα τότε, είναι πως η επιτροπή Άμυνας δε συναποφασίζει επί της επιλογής· απλώς ενημερώνεται. Και μετά την ενημέρωση, εφόσον ικανοποιηθεί για το ότι τηρήθηκαν οι διαδικασίες, εισηγείται αποδέσμευση. Αλλά, και αν ακόμη ο νόμος έδινε στην επιτροπή Άμυνας το δικαίωμα συναπόφασης, διερωτώμαι με ποιες ειδικές στρατιωτικές γνώσεις, με ποια κατάρτιση, με ποια πείρα ο βουλευτής θα το ασκούσε! Αυτές τις ειδικές γνώσεις για το τι χρειάζεται η Εθνική Φρουρά και η άμυνα τις κατέχουν οι στρατιωτικοί και εκ των πραγμάτων είμαστε υποχρεωμένοι να έχουμε σε κάποιους εμπιστοσύνη. Και, αν δεν έχουμε εμπιστοσύνη σ' αυτούς που τους εμπιστευτήκαμε τη φύλαξη της πατρίδας μας και την

ασφάλεια των παιδιών μας, τότε σε ποιους θα έχουμε; Με αυτά, ασφαλώς, δεν υπονοώ ότι ο εκ των υστέρων έλεγχος πρέπει να καταργηθεί ή να ατονήσει. Κάθε άλλο. Απλώς, λέω πως ο κοινοβουλευτικός έλεγχος για τη διαχείριση του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης δεν μπορεί να είναι διαφορετικός από τον έλεγχο που ασκεί η Βουλή για τις όποιες δαπάνες του όλου κυβερνητικού έργου. Αυτά καταθέσαμε τότε σαν κόμμα και, σαν συνέπεια των απόψεών μας, καταθέσαμε, μαζί με τον τότε συνάδελφο Κίμωνα Παναγίδη, σχετική πρόταση νόμου στις 25 Μαΐου του 1995.

Αυτός ο έλεγχος που θεωρούμε ότι κάμνουμε... Θέλω να σας αναφέρω ένα παράδειγμα, κάτι το οποίο ανέφερε και ο συνάδελφος ο Τάκης ο Χατζηδημητρίου. Κάποτε παρουσιάστηκε η ηγεσία της Εθνικής Φρουράς στην επιτροπή Άμυνας και μας πρότεινε την αγορά όλμων διαμετρήματος εκατόν είκοσι χιλιοστών και η πρόταση της ηγεσίας της Εθνικής Φρουράς ήταν να επιλέξουμε τους ακριβότερους, των οποίων ήταν περίπου πενταπλάσια η τιμή από τις τιμές που δόθηκαν από κάποιους άλλους προσφοροδότες. Ο έλεγχος τον οποίο ασκεί η Βουλή σε μια τέτοια περίπτωση είναι έλεγχος με βάση τη λογική. Μας ανέφεραν οι αρμόδιοι στρατιωτικοί πως αυτός ο όλμος, ναι, είναι ακριβότερος, αλλά η ζωή της κάνης του όλμου είναι δεκαπλάσια από τη ζωή του άλλου όλμου. Είπαν τότε ότι αυτός ο όλμος, επειδή έχει ραβδώσεις, έχει μεγαλύτερη ακρίβεια, μεγαλύτερο βεληνεκές και καλύτερη αποτελεσματικότητα. Αυτά τα δουλεύει ένας με την κοινή λογική και λέει, ναι, το ακριβό είναι το φτηνό. Αυτά έχουν να κάμουν με τη λογική και επαναλαμβάνω ότι σε κάποιους πρέπει να αποφασίσουμε ότι πρέπει να έχουμε εμπιστοσύνη, όπως, όταν πρόκειται να αγοράσουμε γερανογέφυρες, αναθέτουμε σε τεχνικούς του αρμοδίου τμήματος να κάμει τις προδιαγραφές και να προχωρήσει στη ζήτηση των προσφορών.

Ερχόμαστε όμως τώρα στο επίμαχο θέμα της αγοράς των μεταφορικών ελικοπτέρων. Από το 1997 το πρόγραμμα αγοράς μεταφορικών ελικοπτέρων

περιλαμβάνεται στους καθεχρονικούς προϋπολογισμούς του Ταμείου Αμυντικής Θωράκισης. Η διαπίστωση της ανάγκης ανεγνωρίσθη και ακολούθησε η διαδικασία των προσφορών. Διαπίστωσή μας είναι πως οι διαδικασίες τηρήθηκαν.

Τελειώνω όμως με τα εξής, γιατί δε θέλω να μακρηγορήσω. Αν, παρ' όλα ταύτα, η πλειοψηφία της Βουλής αποφασίσει απόρριψη της δαπάνης, τότε, κατά τη γνώμη μου, είναι σαν να αυτοαναγορεύεται η Βουλή πιο ειδήμων από τους στρατιωτικούς περί τα στρατιωτικά και διερωτώμαι τότε μήπως δε θα 'πρεπε, συνεπακόλουθα, να εγκρίνει και ένα ψήφισμα που να εξαποστέλλει στα σπίτια τους τους "ανίκανους" επιτελικούς του Ανωτάτου Συμβουλίου Αμυντικής Σχεδίασης και Προγραμματισμού και να απαιτήσει ακόμη ανάκληση των από κυπριακής πλευράς μετεχόντων στη Μικτή Επιτελική Ομάδα Κύπρου-Ελλάδας, που εγκαθιδρύθηκε και λειτουργεί μέσα στα πλαίσια του Δόγματος του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου! Ναι, αν η Βουλή απορρίψει την επιλογή των στρατιωτικών, απορρίπτει τους ίδιους τους στρατιωτικούς. Και, ούτως εχόντων των πραγμάτων, θα χρειαστεί να προβαίνει η ίδια η Βουλή στη διαπίστωση των ελάχιστων στρατιωτικών αναγκών, να κάνει η ίδια τις προδιαγραφές και να αποφασίζει η ίδια η Βουλή για το τι πρέπει να αγοραστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Βασιλείου.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Πρόεδρε, με την άδειά σου... Πρέπει να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι το κόμμα μας αποφάσισε να έχει διαφορετική θέση από την προσωπική μου θέση. Θέλω να πω πως λόγοι σεβασμού προς τη στρατιωτική ηγεσία, λόγοι αυτοσεβασμού, λόγοι αρχής και λόγοι συνεπείας προς προηγούμενή μου τοποθέτηση επί αναλόγου θέματος με υποχρεώνουν να τοποθετηθώ διαφορετικά από ό,τι θα τοποθετηθεί το κόμμα μου. Ελπίζω ότι θα με κατανοήσουν, όπως κατανοώ κι εγώ τη θέση τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης θέλει να λάβει το λόγο;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

Α, η κ. Βασιλείου· με συγχωρείτε. Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Θα είμαι πολύ σύντομη, κύριε Πρόεδρε. Απλώς ήθελα να πω δυο λόγια πριν προχωρήσουμε στην ψήφιση. Να πω ότι εμείς δυστυχώς, κύριε Πρόεδρε, δε διαθέτουμε ειδικούς επί στρατιωτικών θεμάτων, που να είναι σε θέση να μας συμβουλευθούν για θέματα όπως αυτό που εξετάζουμε σήμερα. Εμείς πιστεύουμε ότι χρειαζόμαστε τέτοιους ειδικούς. Υπάρχουν οι νόμιμες διαδικασίες και τα αρμόδια όργανα τα οποία και εμείς ως Βουλή εγκρίναμε, που έχουν την ευθύνη εξέτασης και απόφασης πάνω σε τέτοια θέματα. Άρα το μόνο που οφείλαμε ως κόμμα να πράξουμε, για να πάρουμε μια υπεύθυνη απόφαση, ήταν να εξετάσουμε κατά πόσο υπήρξε οποιαδήποτε αμφισβήτηση της διαδικασίας που ακολουθήθηκε και κατά πόσο υπήρχαν αμφισβητήσεις για τις προδιαγραφές.

Σήμερα ακούσαμε ορισμένες αμφισβητήσεις για τις προδιαγραφές, οι οποίες όμως, κατά την άποψή μας, καταρρίφθηκαν, όταν έγινε αναφορά στις απαντήσεις που δόθηκαν κατά τη διάρκεια της εξέτασης του θέματος από την επιτροπή Άμυνας της Βουλής. Άρα δεν πιστεύουμε ότι έχουμε λόγο να αμφισβητήσουμε την κρίση και την απόφαση της επιτροπής προσφορών που αποτελείται, κύριε Πρόεδρε, από άτομα υψηλού επιπέδου και κύρους και η απόφαση των οποίων βασίστηκε στις μελέτες και τις εξηγήσεις που δόθηκαν από ειδικούς επί στρατιωτικών θεμάτων. Αυτό θα ήταν και

παράλογο και ανεξήγητο. Με αυτό φυσικά δεν αμφισβητούμε το δικαίωμα κανενός κόμματος και κανενός βουλευτή να διατυπώσουν τις δικές τους αμφισβητήσεις, αν όντως έχουν διαφορετικές απόψεις από δικούς τους εμπειρογνώμονες, αλλά, όπως είπα, εμείς δεν έχουμε τέτοιες δυνατότητες.

Γι' αυτό εμείς καθιστούμε υπεύθυνους τον Υπουργό Άμυνας και την επιτροπή προσφορών για την ορθότητα των επιλογών τους και παράλληλα εμπιστευόμαστε τις διαδικασίες και τα όργανα του κράτους, που και εμείς ως Βουλή συμβάλαμε στο να δημιουργηθούν και να λειτουργήσουν και οφείλουμε να περιφρουρήσουμε.

Με βάση αυτά, κύριε Πρόεδρε, αποφασίσαμε να εγκρίνουμε τη δαπάνη για την αγορά των ελικοπτέρων.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα προσπαθήσω να μην επαναλάβω τα όσα οι εκλεκτοί συνάδελφοι έχουν αναφέρει. Θα επιχειρήσω να δώσω απόψεις επί θεμάτων που ακόμα δεν έχουν ακουστεί από άλλους συναδέλφους.

Πρέπει πρώτα πρώτα να πάμε στην έκθεση αυτού του σώματος, όταν ψήφισε τη βασική νομοθεσία, γιατί από εκεί, νομίζω, μπορεί κάποιος να μορφωθεί για το ποιος είναι ο ρόλος αυτού του σώματος. Είναι μια πτυχή που σίγουρα δεν έχει διευκρινισθεί. Την έθιξε ο κ. Μουσιούπτας, αλλά να μου επιτρέψετε να κάμω μια πιο συγκεκριμένη αναφορά. Μέχρι την ψήφιση του νόμου που δίδει την εξουσία στην επιτροπή Άμυνας να αποδεσμεύει τα κονδύλια, όλοι θα θυμούνται -και ο κ. Πρόεδρος τότε ήταν Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας- υπήρχε μόνο το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης και δεν υπέκειτο οποιαδήποτε πληρωμή από εκείνο το ταμείο στον έλεγχο της Βουλής. Ενώ

όλοι οι προϋπολογισμοί, όπως θα γνωρίζετε, και όλα τα χρήματα που ξοδεύονταν ερχόντουσαν στη Βουλή με προϋπολογισμούς και γινόταν αποδέσμευση, απλώς εκείνο το οποίο γινόταν είναι ότι κάποιος έβαζαν χρήματα, πατριωτικά σκεπτόμενοι -και σωστά έκαναν- σε ένα ταμείο που ονομαζόταν Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης και η εκτελεστική εξουσία, χωρίς έλεγχο, χωρίς έγκριση από τη Βουλή, έκανε τις συγκεκριμένες αγορές. Όλοι έλεγαν τότε ότι, εφόσον αυτά τα χρήματα βγαίνουν από τον ιδρώτα και το αίμα του κυπριακού λαού, πρέπει να υπόκεινται και αυτά στον έλεγχο της Βουλής.

Θα σας διαβάσω την αιτιολογική έκθεση και έχει μεγάλη σημασία το γιατί θεσπίστηκε αυτή η νομοθεσία που έδωσε κάποιες εξουσίες στο σώμα. Έλεγε η αιτιολογική έκθεση: «Να τεθούν υπό τον ορθόδοξο έλεγχο της Βουλής των Αντιπροσώπων όλα τα κονδύλια που διατίθενται από το ταμείο για την άμυνα». Αυτός ήταν ο πρώτος σκοπός. Ο δεύτερος έλεγε: «Να αποτρέψει την εξασφάλιση προμηθειών για την αγορά οπλισμού όχι μόνο για λόγους ηθικής και πολιτικής τάξεως, αλλά και για να αποφεύγεται το ενδεχόμενο αγοράς ακατάλληλου υλικού λόγω επηρεασμού από τις προμήθειες».

Εκείνο δηλαδή το οποίο επεζητείτο τότε ήταν να υπάρξει και σε αυτό το κεφάλαιο κοινοβουλευτικός έλεγχος. Κανένας δεν ήθελε τότε και δε νομίζω να θέλετε σήμερα να μετατραπεί σε αγοραστή η Βουλή. Αν θα είμαστε εμείς οι αγοραστές, ποιος θα κάμνει τον έλεγχο για τις δικές μας αποφάσεις; Αν οι αποφάσεις μας είναι λανθασμένες, όταν εμείς θα επεμβαίνουμε στις αγορές, ποιος θα έρθει αύριο να κάμει έλεγχο για τις αποφάσεις μας; Ξέρετε καμιά χώρα στον κόσμο όπου τις αγορές τις κάμνουν οι βουλευτές; Οι βουλευτές σε όλες τις χώρες κάμνουν έλεγχο εκ των υστέρων, απλώς εδώ προστέθηκε -και σωστά είπε ο κ. Μουσιούτσας- και η ενημέρωση. Πρέπει εκ των προτέρων η επιτροπή Άμυνας να ενημερώνεται. Αυτή ήταν η αιτιολογική έκθεση από την εισήγηση που έκανε τότε ο Δημοκρατικός Συναγερμός, όταν κατέθεσε τη σχετική

πρόταση νόμου.

Η έκθεση του σώματος είναι πιο διαφωτιστική. Κατ' ακολουθία αυτής της έκθεσης ψηφίστηκε η τότε βασική νομοθεσία. Θα περιοριστώ μόνο στη βασική αναφορά για τι είδους κοινοβουλευτικό έλεγχο πρέπει να κάμνει αυτό το σώμα σε σχέση με αυτές τις αγορές. Αυτό το λέει η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1986». Παρόντες ήταν οι Τάκης Χατζηδημητρίου, πρόεδρος, Χρίστος Σολωμής, Γεώργιος Τζιρκώτης, Αντώνης Ανδρέου, Νίκος Μουσιούπτας, Κίμων Παναγίδης, Στέλιος Μανδριώτης και Νίκος Φλουρέντζος, μέλη της επιτροπής Άμυνας. Χάριν της ιστορίας, εγώ μπήκα το 1990 στην επιτροπή Άμυνας, όταν κάποιοι συνάδελφοι τότε βουλευτές έκαμαν το ΑΔΗΣΟΚ. Τότε έγινα μέλος της επιτροπής Άμυνας.

Όπως προκύπτει από την έκθεση, από την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, «σκοπός της είναι η περίληψη στην υφιστάμενη νομοθεσία για την επιβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα της Δημοκρατίας αριθμού διατάξεων που αποβλέπουν στην άσκηση κοινοβουλευτικού ελέγχου για τα θέματα που σχετίζονται με την οικονομική διαχείριση του ταμείου για την άμυνα και στην αποτροπή παράνομης εξασφάλισης σε βάρος του ίδιου του ταμείου προμηθειών ή άλλων ανταλλαγμάτων για την αγορά οπλισμού». Η έγνοια δηλαδή τότε του σώματος ήταν να μην παίρνουν κάποιοι προμήθειες από αυτή την ευαίσθητη πτυχή που αφορά χρήματα που προέρχονται από τον ιδρώτα του κυπριακού λαού, που απλόχερα δίνονταν για την άμυνα, και όχι γιατί ήθελε αυτό το σώμα, με το νόμο που ψήφισε, να μετατραπούν οι βουλευτές σε αγοραστές και να λένε «είναι από εμάς που εξαρτάται αν θα πάρουμε το άλφα όπλο ή το βήτα όπλο». Νομίζω ότι έχετε όλοι αυτιά και ακούετε αυτά τα

πράγματα. Η Βουλή πρέπει να στέκει και στο τέλος της ημέρας να κάμνει τον έλεγχο αν όλα τηρήθηκαν άψογα και εκεί που δεν υπάρχουν σωστές διαδικασίες ή υπάρχει η όσφρηση ότι υπήρξαν προμήθειες ή οποιεσδήποτε άλλες παρεμβάσεις, ναι, να παρεμβαίνει, γιατί αυτός ήταν ο σκοπός του νόμου που ψηφίστηκε.

Θέλω να κάμω ακόμα μια αναφορά η οποία πρέπει να ξεκαθαρίσει κάποια πράγματα. Τι είναι αυτό το πράγμα το οποίο θέλει να αγοράσει η Εθνική Φρουρά; Το συγκεκριμένο πρόγραμμα για το οποίο συζητούμε σήμερα αφορά μεταφορικά ελικόπτερα και όχι μαχητικά. Τα μεταφορικά ελικόπτερα, και το τονίζω αυτό το πράγμα, γιατί έχει σημασία για τις απορίες που έθιξε ο συνάδελφος κ. Χριστοδουλίδης, δε διαχωρίζονται σε στρατιωτικά ή πολιτικά ή εμπορικά, όπως κάποιοι προσπαθούν να πείσουν και εμάς και την κοινή γνώμη. Καμιά απολύτως εταιρεία στον κόσμο -αν βρείτε οποιαδήποτε, φέρτε τη- δεν κατασκευάζει στρατιωτικά ή πολιτικά μεταφορικά ελικόπτερα. Όλες οι εταιρείες κατασκευάζουν ιπτάμενες πλατφόρμες που λέγονται ελικόπτερα και τα οποία, ανάλογα με τη χρήση που κάνει ο χρήστης, μπορούν να χρησιμοποιούνται για πολιτικούς ή στρατιωτικούς σκοπούς.

Είναι πεντακάθαρο πως, όταν θέλεις να πάρεις ένα τέτοιο ελικόπτερο και θέλεις να το χρησιμοποιήσεις για κάποιους σκοπούς, όπως εμείς θέλουμε να εξυπηρετεί διάφορους σκοπούς, π.χ. διάσωση, πυρόσβεση, αλλά και για στρατιωτικούς σκοπούς, δε θα μπορούσε από την αρχή αυτό το ελικόπτερο -και απαντώ στο συνάδελφο- να έχει πάνω τη θωράκιση. Μα αυτή η θωράκιση χρειάζεται μισή ώρα για να μπει είναι μια πλάκα που μπαίνει για να χρησιμοποιηθεί σε στρατιωτική αποστολή. Όταν θα χρησιμοποιηθεί αυτό το ελικόπτερο για να σβήσει φωτιές στο Τρόδος, θα βάλουμε θωράκιση; Όταν αυτό το ελικόπτερο θα πάει να διασώσει ζωές μέσα στη θάλασσα, πρέπει να βάλουμε αυτή τη θωράκιση; Και ερωτώ πρόσθετα το συνάδελφο: Όταν θα πρέπει να πάει να σώσει κάποιες ζωές μέσα στη θάλασσα και θα χρειαστεί αρκετό

χρόνο για να ψάξει, πρέπει να πάει με πλήρη φόρτο καυσίμων; Πέστε μου εσείς: Τα αεροπλάνα που μεταφέρουν τριακόσιες ή τετρακόσιες ή δύο χιλιάδες ψυχές μέσα δε βάζουν καύσιμα όσα απαιτεί η αποστολή τους; Και ερωτώ πρόσθετα: Το MI17 πόσους παίρνει με όλα αυτά τα οποία είπατε, θωράκιση, πυρομαχικά, πολυβόλα;

Επίσης κάποιος πρέπει να απαντήσει και στο ερώτημα...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ήταν ενδιαφέροντα, αλλά ήσασταν έξω και δεν τα ακούσατε, κύριε Κατσουρίδη. Είναι διαφορετικά από εκείνα τα οποία ακούσατε μέχρι τώρα, νομίζω.

Το είπε ο πρόεδρος της επιτροπής και εγώ θα το πω με την απλή προσέγγιση που θέλω να δώσω σε αυτό το σώμα. Πρέπει κάποιος να ξεχωρίζουν ορισμένες θεσμικές λειτουργίες. Έρχεται ένα κράτος και λέει «προκηρύσσω διεθνή διαγωνισμό για να αγοράσω ελικόπτερα». Ενδιαφέρονται τέσσερις αντιπρόσωποι και υποβάλλουν προσφορά. Γίνεται μια αξιολόγηση. Έχει κανέναν που ισχυρίζεται ότι πρέπει να πάμε στο δεύτερο; Θέλετε να πάμε στο πολωνικό ελικόπτερο; Το δεύτερο είναι το πολωνικό, το “Πεζοντέλ”, αν το λέω καλά. Αυτό είναι το αίτημα ή να τα απορρίψουμε όλα; Δηλαδή, προσέξτε το επιχείρημα: Κάθε φορά που βάζουμε κάποιες προδιαγραφές και μας απαντά ο κατά την αξιολόγηση καλύτερος ότι «κύριοι, γι’ αυτό το στοιχείο το οποίο απαιτείται μέσα στις είκοσι έξι προδιαγραφές, αναλαμβάνει ο άλφα να σας το προμηθεύσει με φθηνότερο κόστος σε μια ή δυο βδομάδες» και υπογράφεις και σχετική σύμβαση, αυτό το πράγμα σημαίνει ότι είναι μεγάλο αμάρτημα και πρέπει να απορριφθεί αυτή η προσφορά και να πάεις ενδεχομένως στο δεύτερο το οποίο μπορεί να απορρίπτεται για τόσους άλλους λόγους; Δηλαδή, σε κάθε περίπτωση πρέπει να ακυρώνουμε τους διεθνείς διαγωνισμούς και να πηγαίνουμε άλλα πέντε χρόνια; Πέστε

ότι κάναμε διεθνή διαγωνισμό και ενδιαφέρονταν μόνο δύο. Δε θα έπρεπε να αξιολογήσουμε τους δύο; Ναι, ξέρουμε ότι υπήρχε πρόβλημα, κύριε πρόεδρε του ΚΙΣΟΣ, για τα θέματα άδειας εξαγωγής, αυτό το ξέρουμε, αλλά για όλα τα άλλα τα οποία έχετε αναφέρει ότι είναι ελλείψεις, είναι ξεκάθαρο, όλοι το ξέρουμε, ότι υπογράφηκαν σχετικές συμβάσεις. Για όλα τα άλλα δηλαδή υπάρχουν έτοιμες οι σχετικές συμβάσεις, και για τους φωτισμούς και για τις κάμερες και όλα τα άλλα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Και για τη θωράκιση.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Και για τη θωράκιση.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Πάλι έχει μέσα σύνεργα που θα μας πάρουν στην Κερύνεια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Δεν έχει, Λία, δεν έχει και βεβαίως δεν έχει. Μόνο όταν μπει ο κ. Κληρίδης μέσα να το οδηγήσει, θα πάει στην Κερύνεια!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, προχωρήστε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Περιμένω να γίνει κάποια ησυχία, κύριε Πρόεδρε. Προσπαθώ να γίνει κάποια ησυχία.

Δε θα διαβάσω, για να περισώσω το χρόνο σας, αλλά εάν κοιτάξει κανένας από ποιους ανθρώπους πέρασε η όλη αξιολόγηση, από τα πρώτα βήματα μέχρι και την τελευταία φάση, διερωτάται κανείς ποιος άλλος πρέπει να αποφασίσει για το ποιο ελικόπτερο θα αγοραστεί. Έχουν ικανοποιηθεί οι ελάχιστες στρατιωτικές απαιτήσεις και από ό,τι βλέπω εδώ, από αριθμό ειδικών, φτάσαμε στα σημεία που έχει πει ο πρόεδρος

της επιτροπής. Όλοι οι γενικοί διευθυντές, σε τελευταία ανάλυση, ήταν στο τελικό σώμα το οποίο θα αποφάσιζε.

Ποιοι επιτέλους θα πρέπει να αποφασίζουν εάν το άλφα ή βήτα ελικόπτερο το οποίο πρέπει να αγοραστεί είναι το κατάλληλο; Πρέπει ο καθένας φεύγοντας από εδώ να υποβάλει στον εαυτό του αυτό το ερώτημα. Ποιος ειδικός επιτέλους... Δεν είναι αυτοί τους οποίους πληρώνει η Κυπριακή Δημοκρατία, μέσα από τις διαδικασίες, που πρέπει να αποφασίζουν;

Εκείνο το οποίο εμείς έχουμε καθήκον, κατά την άποψή μου, είναι να ελέγξουμε εάν πράγματι τηρήθησαν όλες αυτές οι διαδικασίες και στο τέλος να είναι υπόλογοι, εάν γίνει οποιαδήποτε έρευνα που να αποκαλύπτει... Εάν αύριο έρθουν και δώσουν κάποια στοιχεία και στο τέλος της ημέρας αποδειχθεί ότι είναι λανθασμένα, ναι, αυτός είναι ο έλεγχος και αυτό είναι καθήκον μας να το ελέγξουμε. Είμαι προς το τέλος.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όχι, να μιλάς μέχρι να πειστούν!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Σοφοκλή, τα ξανακούσαμε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Θέλω να σας υπενθυμίσω ότι όταν ψηφίσαμε το νόμο για τις προσφορές, πολύ πρόσφατα, είχαμε καθορίσει νομίζω τα όργανα τα οποία θα αποφασίζουν· καθορίσαμε νομίζω και τα όρια της δικής μας αρμοδιότητας. Και τέλος, για να μη σας κρατήσω περισσότερο, πρέπει να έχετε υπόψη σας ότι αυτή την περίοδο γίνονται από πλευράς Κυπριακής Δημοκρατίας όλες οι προετοιμασίες για ανάληψη της ευθύνης του κέντρου έρευνας και διάσωσης. Θέλω να απαντήσουμε στο ερώτημα τούτο: Ποιος θα φέρει σε

πέρας αυτή την αποστολή, εάν δεν αγοράσουμε αυτά τα μέσα γι' αυτή την περίοδο; Θέλω να απαντήσουμε. Σήμερα γίνονται συζητήσεις μέσα από διεθνείς επαφές για το ότι η Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να αναλάβει αυτό το ρόλο. Και σας ερωτώ: Εάν δεν αγοραστούν αυτά τα ελικόπτερα, ποιος θα αναλάβει αυτό το ρόλο;

Το ψευδοκράτος έχει ήδη οργανώσει δύο τέτοια κέντρα που λειτουργούν...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τρία.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Περίμενε, κύριε Χατζηδημητρίου, θα έρθω και στο τρίτο. Έχει ήδη οργανώσει δύο τέτοια κέντρα που λειτουργούν, ένα στην Κερύνεια και ένα στο Λευκόνοικο, ενώ ένα τρίτο οργανώνεται στο Ξερό, για όσους ενδιαφέρονται. Παράλληλα, το ψευδοκράτος, με τη βοήθεια της Τουρκίας στους διεθνείς οργανισμούς -και θέλω να το προσέξετε αυτό το πράγμα- διεκδικεί από τον ICAO...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, τι είναι αυτό το ICAO, αν επιτρέπεται;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Επαναλαμβάνω, την αναγνώριση...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από ό,τι καταλαβαίνω έχετε κέφι να πάμε ως τα μεσάνυκτα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι ένας διεθνής οργανισμός και διεκδικεί... Να σου απαντήσω, κύριε συνάδελφε, μόνο μη με διακόπτετε άλλο, για να τελειώσω. Κύριε Πρόεδρε, είμαι ο μόνος που διακόπτομαι συνεχώς. Δεν επιτρέπω περαιτέρω διακοπή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μέχρι τώρα οι διακοπές, κύριε Χατζηγιάννη, ήταν με καλό χιούμορ.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είμαι ο μόνος που διακόπτομαι. Φαίνεται δεν αρέσουν αυτά τα οποία λέω και είμαι υποχρεωμένος να σας τα επαναλάβω!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι, όχι.

(Γέλια)

Το ψευδοκράτος, με τη βοήθεια της Τουρκίας στους διεθνείς οργανισμούς, διεκδικεί από τον ICAO την αναγνώριση, κύριε Χριστοδουλίδη, των τριών κέντρων που ανάφερα προηγουμένως. Έχει ήδη κάμει αίτηση το ψευδοκράτος, αν δεν το ξέρετε, και διεκδικεί την αρμοδιότητα έρευνας και διάσωσης στο βόρειο και στο ανατολικό FIR της Λευκωσίας. Έχει κάμει αίτηση το ψευδοκράτος και διεκδικεί εκείνο, γιατί λέει ότι οι Έλληνες δεν έχουν.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Νομίζω ότι ορισμένα πράγματα δε σας αρέσουν.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Μας αρέσουν, αλλά να μας τα εξηγάς.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αναλογιστήκατε, αν επιτύχει το ψευδοκράτος, λόγω του διεθνούς ενδιαφέροντος να σώζονται ζωές στην περιοχή μας, εάν πουν στο Ντενκτάς, «Ναι, σου αναγνωρίζουμε αυτά τα κέντρα τα οποία έχεις, για να έχεις εσύ αυτό το ρόλο στην περιοχή που ελέγχει η Κυπριακή Δημοκρατία»; Μια από τις υποχρεώσεις μας -ακούστε

το και τούτο και είναι το τελευταίο- μια από τις υποχρεώσεις μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως δηλώσαμε στην κατάθεση της συνεισφοράς της Κυπριακής Δημοκρατίας την 21η Νοεμβρίου 2000, είναι και η διάθεση στο ευρωπαϊκό αμυντικό δυναμικό μέσω έρευνας και διάσωσης. Νομίζω ότι εάν επαναπροκηρυχθούν οι προσφορές, περίπου το 2003 ή 2005, αν πάμε με την ίδια τακτική, θα έχουμε αυτή τη δυνατότητα.

Τελειώνω, κύριοι συνάδελφοι, λέγοντας σας...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Είπες οκτώ φορές ότι τελειώνεις.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Τελειώνω, κύριε Αγαπίου. Δε θέλω να πω ότι δε θα έχετε την ευκαιρία να μας ακούτε πάντα, γι' αυτό κάνετε λίγη υπομονή.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θα έρχεται να ακούει ο κ. Αγαπίου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Και προσωπικά, στο παρελθόν, θα θυμάστε ότι είχα ενώσει τη φωνή μου σε προσπάθειες ελέγχου σε σχέση με τη διάθεση κονδυλίων για την άμυνα. Αυτή τη στιγμή... Δεν είναι αυτό που εξετάζουμε σήμερα. Εκείνο που στην πραγματικότητα εξετάζουμε και είναι επί τάπητος είναι το ότι λέμε ότι δεν έκαμαν σωστά τη δουλειά τους αυτοί οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με αυτή την αποστολή και ότι εμείς είμαστε οι σοφότεροι, γιατί έτσι μας είπαν κάποιοι, που δεν ξέρομε και από πού υποκινούνται! Αρκεί να σας πω ότι πάντοτε -η εμπειρία μου αυτά τα δέκα χρόνια, έντεκα, αν θέλετε-

όταν τελειώσουν οι διαδικασίες, πάντοτε εμφανίζονται οι τρίτοι που λένε, «Ξέρετε, θα σας δώσουμε ουκρανικά άρματα», εμφανίζονται άλλοι που λένε, «Θα σας δώσουμε άλλα ελικόπτερα». Συνήθως εμφανίζονται τη δωδέκατη ώρα, όταν τελειώνουν οι προσφορές.

Υπάρχει κράτος εδώ το οποίο πρέπει να έχει αυτοσεβασμό, κάνει διεθνείς προσφορές και κάποιοι άνθρωποι έρχονται και υποβάλλουν κάποιες προσφορές. Σ' αυτή τη διαδικασία, εάν διαφανεί ότι υπάρχει παραπλάνηση ή ότι δεν πάρθηκαν οι σωστές αποφάσεις, έχουμε δικαίωμα παρέμβασης.

Πιστεύω ότι εάν αυτή τη συζήτηση την κάνουμε... Και θυμίστε με λίγο το καλοκαίρι... θα σας κάμω και μία πρόβλεψη, όπως έγινε και με το θέμα της αφαλάτωσης. Το καλοκαίρι, όταν θα μας καίνε τα βουνά, όλοι θα ψάχνετε ελικόπτερα και γι' αυτό το σκοπό!

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης και ο κ. Κυπριανού.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εγώ επρόκειτο να κάνω εισήγηση να θεωρηθεί εξαντληθείσα η συζήτηση. Λυπούμαι, δεν είχα προσέξει...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν είναι για ολοκλήρωση της συζήτησης, ο κ. Κυπριανού.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αποσύρω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος, πραγματικά σύντομος εγώ από τη θέση μου. Θα ήθελα απλώς για σκοπούς πρακτικών να καταγραφεί και η θέση του Δημοκρατικού Κόμματος. Καταρχάς εμείς αντιμετωπίζουμε το θέμα χωρίς πάθος, εμπάθεια και φανατισμό. Πιστεύω ότι όλων μας ο στόχος είναι κοινός εδώ πέρα και ο στόχος είναι η πιο κατάλληλη και η καλύτερη δυνατή ενίσχυση της άμυνας της Κύπρου. Η κάθε πλευρά έχει τις απόψεις της και σχηματίζει τις εντυπώσεις της. Η διαδικασία, κύριε Πρόεδρε, μάς δίνει το δικαίωμα να απορρίψουμε ή να αποδεσμεύσουμε συγκεκριμένο κονδύλι για συγκεκριμένη αγορά. Αυτή είναι η διαδικασία. Και έχουμε κάθε δικαίωμα να λέμε ναι ή όχι σε αυτή τη συγκεκριμένη αποδέσμευση. Κακώς αυτή η διαδικασία που μας δίνει ο νόμος ερμηνεύεται ότι μετατρέπομαστε εμείς σε εμπειρογνώμονες ή σε στρατιωτικούς ή σε ειδικούς. Ας άλλαζε ο νόμος. Αλλά από τη στιγμή που είναι συγκεκριμένη αποδέσμευση ενός συγκεκριμένου κονδυλίου, αναγκαστικά και εμείς θα πρέπει να τοποθετούμαστε γι' αυτό το συγκεκριμένο κονδύλι.

Επομένως η Βουλή έχει κάθε δικαίωμα να τοποθετηθεί για συγκεκριμένη αποδέσμευση που ερμηνεύεται σαν συγκεκριμένη αγορά ή όχι. Το Δημοκρατικό Κόμμα -δεν έχει μιλήσει κανένας εκ μέρους μας μέχρι σήμερα, αλλά είναι σαφής η θέση μας, έχει γίνει γνωστή- δεν έχει πειστεί ότι η συγκεκριμένη αγορά ικανοποιεί τις ανάγκες της Κυπριακής Δημοκρατίας και τις ανάγκες της αμυντικής θωράκισης της Κύπρου σε αυτό το συγκεκριμένο τομέα. Όπως μίλησε προηγουμένως ο συνάδελφος κ. Μουσιούππας, είναι τις προσωπικές του απόψεις που εξέφρασε, οι οποίες διαφέρουν από τις θέσεις του Δημοκρατικού Κόμματος που λήφθηκαν στα συλλογικά του όργανα.

Γι' αυτό και εμείς, κύριε Πρόεδρε, με πλήρη επίγνωση της θέσης μας, έχοντας ακούσει και τις δύο πλευρές, έχοντας ενημέρωση και στο κοινοβούλιο, αλλά και στο Δημοκρατικό Κόμμα από τους αρμόδιους, εξακολουθούμε να μην έχουμε πειστεί ότι αυτή είναι η πιο κατάλληλη αγορά και γι' αυτό θα καταψηφίσουμε τη συγκεκριμένη

αποδέσμευση.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Νομίζω ότι ο κ. Λυσσαρίδης προηγουμένως έθεσε θέμα, μετά το απέσυρε. Δεν ξέρω πόσοι έχουν να μιλήσουν αν είναι μόνο ο κ. Παπακώστας, μπορεί να τα πει στον κ. Χριστόφια ιδιαιτέρως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ο κ. Παπακώστας είναι ο τελευταίος ομιλητής.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι ο τελευταίος; Εντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεν υπάρχει διαδικασία. Η διαδικασία είναι ανοργανωμένη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι όλα υπό έλεγχο.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, ξέρω ότι έχουμε κουραστεί όλοι. Θα προσπαθήσω να είμαι όσο πιο σύντομος γίνεται. Είχα πάρα πολλά να πω, αλλά θα προσπαθήσω να είμαι σύντομος.

Δε διεκδικώ τον τίτλο του ειδικού επί των ελικοπτέρων, αλλά θεωρώ ότι η πολύχρονη επιχειρησιακή εμπειρία μου, τόσο στο στρατό όσο και στην αστυνομία, αλλά και η εμπειρία μου με την αεροπορική πτέρυγα της αστυνομίας, την οποία εγώ δημιούργησα και οργάνωσα, μου δίνουν το δικαίωμα να κρίνω κάποιους ειδικούς, που κατά τον κ. υπουργό αλλά και κατά κάποιους άλλους συναδέλφους δε δικαιούται, λέει, κανένας να τους κρίνει. Δεν είναι έτσι τα πράγματα.

Στη συνέχεια θα υποστηρίξω κάποιες θέσεις με κάποια στοιχεία τα οποία έχω. Λυπούμαι πραγματικά που δε μας παρέχεται ο χρόνος. Θα πω μόνο κάτι από την επιστολή του Υπουργού Άμυνας, την οποία έχει στείλει στην επιτροπή Άμυνας και μας έχει ενημερώσει το Μάρτιο του 2000, και είναι σημαντικό. Λέει ότι θα τοποθετηθούν δύο πολυβόλα. Και σωστά το λέει! Είναι στις επιχειρησιακές απαιτήσεις· περί ου ο λόγος. Στη συνέχεια και στο τέλος μιας δεύτερης επιστολής, το κάνει ένα. Οι λόγοι είναι ευνόητοι. Επίσης να πω το εξής από εκείνη την επιστολή. Λέει σε κάποια στιγμή: «Η προμήθεια οκτώ μεταφορικών ελικοπτέρων, μεταφορικής ικανότητας οκτώ ως δεκαπέντε ανδρών το καθένα, προκειμένου να καλυφθεί η απαίτηση για μεταφορά ενός λόχου εκατόν δέκα ανδρών με πλήρη φόρτο σε μια διαδρομή». Οκτώ επί δεκατέσσερις, ναι. Οκτώ επί οκτώ δεν μπορούν να πάρουν εκατόν δέκα άνδρες! Αυτό που θέλω να πω είναι ότι οι επιχειρησιακές απαιτήσεις ήταν άλλως πως και στη συνέχεια με τις συζητήσεις και τις πιέσεις και τα “ξανασκέφτου” και λοιπά φαίνεται ότι άρχισαν να βγάζουν φορτία.

Πάω κατευθείαν στα βάρη, γιατί τα βάρη είναι πολύ σημαντικά. Είναι το άλφα και το ωμέγα για τη μεταφορική ικανότητα των ελικοπτέρων. Τα βάρη είναι δεδομένα και δίνονται από τις κατασκευάστριες εταιρείες στα τεχνικά εγχειρίδια που συνοδεύουν την κάθε συσκευή για υπολογισμό του βάρους του κάθε ελικοπτέρου. Το βάρος είναι ο υπ’ αριθμόν ένα παράγοντας για εκτίμηση των δυνατοτήτων που καθορίζει τη μεταφορική και πτητική απόδοση κάθε πτητικού μέσου. Να μη σας παραξενεύει συνάδελφοι. Το βάρος, με το οποίο θα φορτώσουμε αυτά τα ελικόπτερα σαν χριστουγεννιάτικο δέντρο -έχω τα στοιχεία εδώ- συνολικό βάρος ελικοπτέρου για εκτέλεση αποστολής πέντε χιλιάδες πεντακόσια έντεκα κιλά. Πάρτε τον αριθμό. Μέγιστο επιτρεπόμενο βάρος απογείωσης πέντε χιλιάδες τριακόσια ενενήντα επτά κιλά. Είναι υπέρβαρο δηλαδή κατά εκατόν δεκατέσσερα κιλά. Αν βάλουν όλα αυτά τα οποία παραγγέλλουν, με βάση το

συμβόλαιο αγοράς, αν τα πάρουν όλα αυτά και τα τοποθετήσουν στο ελικόπτερο, αν τα ενσωματώσουν, πλην ορισμένων όπως είναι το βαρούλκο, το άγκιστρο, ο προβολέας και λοιπά τα οποία μπαίνουν και βγαίνουν και βασικά είναι για αποστολές έρευνας και διάσωσης, τα άλλα δε βγαίνουν. Η θωράκιση είναι συνυπολογισμένη· βγαίνει, ναι, αλλά δε θα τη βάλεις και να τη βγάλεις. Εγώ θα σας πω πως το βάρος αυτό το οποίο έχω πει είναι βάρος για πολεμικές αποστολές. Επομένως, η θωράκιση είναι πάνω.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Η θωράκιση είναι για να...

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Μη με διακόπτεις, κύριε συνάδελφε!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Γιατί, εμένα με διακόπτατε!

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Η θωράκιση είναι... Για πολεμικές αποστολές, είπα, κύριε συνάδελφε!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Βγαίνει η θωράκιση;

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Είπα για πολεμικές αποστολές, δεν είναι για έρευνα και διάσωση. Αυτό είναι το ένα. Δεύτερον, οι πλωτήρες. Ναι, βγαίνουν. Θέλουν δέκα ώρες δουλειάς, για να μπουν και να βγουν. Και είναι εξειδικευμένη εργασία. Δε βγαίνουν εύκολα. Και οι πλωτήρες χρειάζονται στις πολεμικές επιχειρήσεις, γιατί θα εκμεταλλευτούμε και τη θάλασσα. Δηλαδή θα πάμε και από τη θάλασσα. Επομένως, σ' αυτά τα ελικόπτερα με τα βάρη τα οποία έχω αναφέρει -και θα καταθέσω εδώ τα στοιχεία από τα εγχειρίδια της ίδιας της εταιρείας- αναφέρομαι στην περίπτωση της πολεμικής αποστολής, επαναλαμβάνω, έχουμε εκατόν δεκατέσσερα κιλά επιπλέον, δηλαδή το ελικόπτερο είναι

υπέρβαρο κατά εκατόν δεκατέσσερα κιλά και επομένως πρέπει να αφαιρέσουμε αντίστοιχο βάρος καυσίμων. Οι αποθήκες καυσίμων πρέπει να είναι πλήρεις. Δε νοείται ελικόπτερο στον πόλεμο με μισά καύσιμα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Το F16 βάζει πλήρη καύσιμα, κύριε συνάδελφε;

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Δε νοείται...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Μια ερώτηση, κύριε συνάδελφε.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Σας παρακαλώ!

Α. ΚΑΡΑΣ:

Να σε ρωτήσω κάτι. Έκαμες την αεροπορική πτέρυγα της αστυνομίας.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Ναι.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Τι ελικόπτερα αγόρασες;

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Ελικόπτερα BELL 412 τα οποία ήταν κατάλληλα για τους σκοπούς της αστυνομίας· για την αποστολή της αστυνομίας.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Εντάξει, μάλιστα. BELL 412.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Όχι για να χρησιμοποιηθούν για τον πόλεμο, κύριε Καρά.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κώστα μου, προχώρα. Έν' καταύτως που σου το κάμνουν.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Το ελικόπτερο -για να μη σας διαβάσω τι προβλέπουν αυτά τα βάρη- θα έχει δύο χειριστές και δύο πολυβολητές μόνο και είναι υπέρβαρο, όπως είπα, κατά εκατόν δεκατέσσερα κιλά. Άρα, θα πρέπει να αφαιρεθεί αντίστοιχο βάρος σε καύσιμα. Επομένως, με τα βάρη τα οποία θα έχει τέσσερις ανθρώπους μόνο μπορεί να μεταφέρει, δηλαδή τους δύο πιλότους και τους δύο πολυβολητές· κανέναν άλλο. Και σκανδαλωδώς, κατά την άποψή μου, σκανδαλωδώς, τετρακόσια ενενήντα κιλά που είναι το βάρος του επιπρόσθετου εξοπλισμού, για τον οποίο γίνεται παραγγελία μέσα από τη συμφωνία που υπογράφηκε, δεν τα υπολογίζει το Υπουργείο Άμυνας με τη δεύτερη πολυσέλιδη επιστολή που απέστειλε σε μας, στην οποία αναφέρονται τα βάρη του ελικοπτέρου για διάφορες αποστολές.

Κύριοι συνάδελφοι, αυτά τα στοιχεία όπως αναφέρονται στα εγχειρίδια θα τα καταθέσω στη Βουλή. Πρέπει να μείνουν στην ιστορία αυτά τα πράγματα. Επαναλαμβάνω ότι είναι τα βάρη για πολεμική αποστολή.

(Στο σημείο αυτό καταθέτει τα σχετικά έγγραφα, τα οποία φυλάσσονται στον οικείο φάκελο στο Αρχείο της Βουλής.)

Και τώρα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα αναφερθώ στις επιχειρησιακές απαιτήσεις που καθορίστηκαν από την ειδική επιτροπή του ΓΕΕΦ, για να δούμε αν ανταποκρίνονται σε αυτές τα ελικόπτερα BELL. Πρώτα όμως να αναλύσω τα βάρη του ελικοπτέρου, όπως τελικά θα διαμορφωθεί. Τα έχω αναλύσει· να μην υπεισέλθω σε λεπτομέρειες.

Λέει μια από τις επιχειρησιακές απαιτήσεις: Μεταφορά ειδικών δυνάμεων για εκτέλεση αποστολών (κρούσεις, αεροπρογεφυρώματα) μέσα στην εχθρική διάταξη, με ταχύτητα και σε ελάχιστο χρόνο, όταν απαιτηθεί.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ, μπορείτε να το ξαναδιαβάσετε; Έτσι γρήγορα που το είπατε, δεν καταλάβαμε.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Ε! μα εγώ προσπαθώ να είμαι σύντομος. Εσείς μιλάτε. Ε!

Η μεταφορική ικανότητα του 412 είναι πολύ περιορισμένη λόγω κατασκευής του ως ελικοπτέρου VIP - civil helicopter. Και μη μου πείτε ότι είναι στρατιωτικό. Αυτό είναι civil helicopter ή άλλως πως commercial helicopter. Όπως διαμορφώθηκε ουσιαστικά μόνο τους δύο πολυβολητές και τους δύο χειριστές μπορεί να μεταφέρει, αφού αφαιρέσουμε βάρος εκατόν δεκατεσσάρων κιλών. Για να μη σας κουράζω, οι επιχειρησιακές απαιτήσεις πολεμικής περιόδου δεν πληρούνται από τα ελικόπτερα αυτά.

Θα πάω τώρα να πω κάποια πράγματα σε ό,τι αφορά την ειρηνική περίοδο· σε ό,τι αφορά πυρόσβεση, σε ό,τι αφορά έρευνα και διάσωση. Σας πληροφορώ ότι αυτά τα ελικόπτερα έχουν σοβαρά μειονεκτήματα. Δεν μπορούν να καλύψουν το τεράστιο FIR. Επίσης οι δυνατότητές τους σε θέματα πυρόσβεσης είναι πάρα πολύ περιορισμένες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ. Πιο γρήγορα, παρακαλώ.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Μπορούν να μεταφέρουν κάδο 1,5 τόνων. Υπάρχουν ελικόπτερα που μεταφέρουν τέσσερις έως πέντε τόνους και είδαμε στις πρόσφατες πυρκαγιές τις αδυναμίες τους. Τα βάρη δε για τις αποστολές διάσωσης και πυρόσβεσης τα έχω εδώ και φαίνεται καθαρά ότι σε αυτές τις αποστολές τα ελικόπτερα χρησιμοποιούνται χωρίς τις θωρακίσεις και άλλο μετακινούμενο εξοπλισμό, βάζοντας μέσα μόνο εκείνα τα οποία

επιβάλλεται να έχουν, βαρούλκα και λοιπά, όταν πρόκειται για διασώσεις. Είναι μελετημένα και τα καταθέτω και αυτά.

(Στο σημείο αυτό καταθέτει τα σχετικά έγγραφα, τα οποία φυλάσσονται στον οικείο φάκελο στο Αρχείο της Βουλής.)

Τεχνικές προδιαγραφές. Ο συνάδελφος ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης είπε προηγουμένως ότι παραβιάζονται πέντε προδιαγραφές. Από τις είκοσι οκτώ προδιαγραφές οι δεκαέξι δεν πληρούν τα κριτήρια. Θέλετε να σας τις διαβάσω; Οι δεκαέξι δεν πληρούν τα κριτήρια! Απλά θα αναφερθώ στις παθητικές συσκευές αυτοπροστασίας που αναφέρεται στις προδιαγραφές ότι είναι επιθυμητές. Και γιατί επιθυμητές; Για να διευκολύνουμε την BELL; Τι σημαίνει επιθυμητές; Οι συσκευές αυτοπροστασίας είναι απαραίτητες, εφόσον θα χρησιμοποιήσουμε τα ελικόπτερα για πολεμικές αποστολές. Θα καταθέσω και τις τεχνικές προδιαγραφές.

(Στο σημείο αυτό καταθέτει τα σχετικά έγγραφα, τα οποία φυλάσσονται στον οικείο φάκελο στο Αρχείο της Βουλής.)

Στο έγκυρο ελληνικό περιοδικό “Άμυνα και Διπλωματία”, του Μαρτίου του 2000, το οποίο κατέθεσα στην επιτροπή Άμυνας, αναφέρεται ότι σύμφωνα με τις προδιαγραφές του ελληνικού στρατού το βάρος για τον κάθε μαχητή υπολογίζεται σε εκατόν δέκα κιλά. Στην επιστολή του ο κ. υπουργός τούς ζύγισε και τους έβγαλε ογδόντα έξι. Εκατόν δέκα προβλέπονται.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΜΥΝΑΣ:

(Σ. ΧΑΣΙΚΟΣ)

Δε δικαιούμαι να μιλήσω.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Λυπούμαι που δεν υπάρχει χρόνος, κύριε υπουργέ, να το αναλύσουμε.

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΜΥΝΑΣ:

Δυστυχώς, δε δικαιούμαι να μιλήσω!

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μα αφού μιλάτε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ!

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Και τώρα κάτι άλλο. Οι υπερφορτωμένες τιμές σε ό,τι αφορά τις ηλεκτρονικές συσκευές και τα παρελκόμενα. Φρόντισα και βρήκα ένα περιοδικό. Είναι του 1998, αλλά να βάλουμε ένα 10% πάνω στις τιμές. Συσκευές τις οποίες παράγγειλαν με βάση το συμβόλαιο και με τις τιμές οι οποίες αναφέρονται πάνω. Σύστημα προσδιορισμού γεωγραφικής θέσης: Η τιμή της BELL είναι \$36.903 και η τιμή που αναφέρει το περιοδικό είναι \$11.500. Είναι έγκυρο περιοδικό. Μιλώ για το περιοδικό "Business and Commercial Aviation". Είναι τεύχος του Μαΐου του 1998, γι' αυτό βάλτε ένα 10% πάνω στην τιμή. Συσκευή ασυρμάτου KHF 950: Η τιμή της BELL είναι \$95.467 και η τιμή που αναφέρει το περιοδικό είναι \$26.340. Μιλούμε για τριπλάσιες και τετραπλάσιες τιμές. Ραντάρ καιρού: Το ίδιο. Η τιμή της BELL είναι \$160.347 και η τιμή που αναφέρει το περιοδικό είναι \$85.066. Δεν είναι απλά ανεύθυνες κουβέντες, πρόκειται για πραγματικά δεδομένα που απορρέουν τόσο από την υπογραφείσα συμφωνία όσο και από το έγκυρο περιοδικό.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Να παραγγείλουμε από το περιοδικό, δέχεστε;

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Θα το καταθέσω και αυτό.

(Στο σημείο αυτό καταθέτει τα σχετικά έγγραφα, τα οποία φυλάσσονται στον οικείο φάκελο στο Αρχείο της Βουλής.)

Θα αναφερθώ μόνο στο θέμα του τέως Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς. Μόνο τρία λεπτά θα πάρω.

Ο τέως Αρχηγός της Εθνικής Φρουράς, ο κ. Δήμου, εξέφρασε κατ' επανάληψη τόσο προφορικά όσο και γραπτά την αντίθεσή του στην αγορά των BELL 412 EP -θα παρακαλέσω να με παρακολουθήσετε και σας ενδιαφέρει πάρα πολύ, κύριε υπουργέ, αυτό- γιατί δεν ικανοποιούσαν τις ελάχιστες επιχειρησιακές απαιτήσεις που καθόρισε το ΓΕΕΦ και υιοθετήθηκαν από το Υπουργείο Άμυνας. Εδώ να σημειωθεί ότι ο κ. υπουργός και κάποιοι συνάδελφοι, ο κ. Καράς, δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής Άμυνας ότι ο κ. Δήμου ουδέποτε διαφώνησε με την αγορά των BELL!

A. ΚΑΡΑΣ:

Προήδρευε του συμβουλίου που ενέκρινε την αγορά.

K. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Σε απόρρητη επιστολή του προς το Υπουργείο Άμυνας με αριθμό φακέλου 040/29/1148/Σχ.49, ημερομηνίας 22 Φεβρουαρίου 2000, με θέμα "Μελέτες - Έρευνες" λέει: «Δίδεται στην όλη διαδικασία ένας τόνος υπερεπείγοντος που μπορεί να μας παρασύρει σε κάποιο λάθος. Πρόκειται για μια πανάκριβη αγορά ελικοπτέρου, που δε δίδεται χρόνος μελέτης των θεμάτων που ανακύπτουν και οπωσδήποτε δεν είναι ορθό να ζητούνται στοιχεία αυθημερόν και τηλεφωνικώς χάριν του επείγοντος».

Σε μια άλλη επιστολή του προς το Υπουργείο Άμυνας με στοιχεία 040/57/1182/Σχ.84, της 6ης Απριλίου 2000, λέει στην παράγραφο 6: «Επιπλέον, με την παρουσίαση - επίδειξη του ελικοπτέρου BELL 412EP στην Κύπρο διαπιστώθηκε μειωμένη επιχειρησιακή ικανότητα αυτού ως προς τον αριθμό των μεταφερομένων ανδρών με πλήρη φόρτο μάχης (μέγιστη μεταφορική ικανότητα οκτώ (8) ανδρών επιτυγχάνεται μόνο με αφαίρεση των αποθηκών καυσίμων, οι οποίες ήταν επιθυμητή απαίτηση και η τοποθέτησή των στα ελικόπτερα επιδρά αρνητικά στη μεταφορική

ικανότητα αυτών). Υπόψη ότι σε περίπτωση τοποθέτησης πολυβόλου αυτοπροστασίας του ελικοπτέρου η μεταφορική του ικανότητα μειώνεται ακόμη περισσότερο».

Στην παράγραφο 7 λέει: «Είναι φανερό ότι...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ συζητούμε ένα θέμα το οποίο ήδη μπήκε και σε απόρρητες πτυχές, που έπρεπε να μείνουν απόρρητες. Ε! να φτάσουμε στο σημείο να καταθέτουμε και τις επιστολές και τις απόψεις του...

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Δεν κατέθεσα επιστολή, κύριε συνάδελφε. Εγώ απλά ανέφερα...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι, κύριε Παπακώστα, αλλά το να...

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Εγώ απλά το ανέφερα, επειδή δηλώθηκε κατ' επανάληψη από εδώ, από αυτό το βήμα ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ πολύ, σας παρακαλώ! Όλοι έχουμε δίκαιο. Προχωρεί η ώρα. Όλοι έχουμε δίκαιο. Κύριε Παπακώστα, σας παρακαλώ ολοκληρώστε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Επιτέλους, να φτάνουμε στο σημείο που δικαιούμαστε να φτάνουμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, ολοκληρώστε!

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Παπακώστα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, καλά προχωρεί ως εδώ. Να μην το χαλάσουμε!

A. ΚΑΡΑΣ:

Επειδή είμαι βέβαιος ότι ενδιαφερόμαστε όλοι εδώ για την αλήθεια, κύριε Παπακώστα, το γεγονός είναι ότι ο στρατηγός Δήμου...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ποιος του έδωσε το λόγο και μιλά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Καρα, σας παρακαλώ!

A. ΚΑΡΑΣ:

Προήδρευε του συμβουλίου που ενέκρινε τα BELL ο στρατηγός Δήμου. Οι εκ των υστέρων...

K. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Ανέφερα τις σχετικές των εγγράφων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ θερμά!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, κύριε Παπακώστα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Εύχομαι και ελπίζω ο Κώστας να τελειώσει σύντομα, αλλά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό το εύχομαι και εγώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

...ας μην αρχίσουμε τώρα ποιος είναι παραπάνω πατριώτης. Δε νομίζω...

A. ΚΑΡΑΣ:

Δεν είπα εγώ τέτοιο πράγμα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Όχι, είναι του Παναγιώτη που απαντώ. Δε νομίζω ότι ο Κώστας έχει δώσει οποιοδήποτε μυστικό στη δημοσιότητα. Για τ' όνομα του Θεού! Είπε για επιστολή την οποία έστειλε ο αρχηγός...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Με συγχωρείς πολύ. Εάν είπε τους αριθμούς των φακέλων, όχι να το κάνουμε τώρα και ιστορία. Σας παρακαλώ πάρα πολύ. Λοιπόν, τίποτε το μεμπτό δεν είπε ο Κώστας ο Παπακώστας και παρακαλώ να τηρηθεί η διαδικασία και να μη δημιουργούμε εντυπώσεις, τάχατες δίνουμε τα μυστικά της Εθνικής Φρουράς στη δημοσιότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κάμνω έκκληση να τελειώσει ο κ. Παπακώστας, για να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Παπακώστα, μισό δευτερόλεπτο.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Ναι.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πράγματι δεν αποκαλύφθηκε κανένα μυστικό και είναι ευτύχημα, διότι μέχρι στιγμής έγινε μία συζήτηση πάνω στα θέματα αυτά των ελικοπτέρων που είναι δημόσιου ενδιαφέροντος...

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Αυτό που έχει σημασία είναι ότι ο κ. Δήμου διαφώνησε. Εν πάση περιπτώσει...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, ελέχθησαν όλα, «και συμφώνησε και διαφώνησε». Δυστυχώς υπάρχουν απ' όλα μέσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας παρακαλέσω να τελειώνουμε.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ακούστε. Σίγουρα, πράγματι διαφυλάχθηκε... και αυτά που ανέφερε ο κ. Παπακώστας δημοσιεύτηκαν και στον τύπο. Παρακαλώ!

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, τελειώνοντας απλώς θέλω να σας πω το εξής: Αυτό είναι ένα εγχειρίδιο το οποίο έχω μεγεθύνει. Να σας το δείξω. Ορίστε σε ποια εταιρεία θα δώσει ο φορολογούμενος τα εκατομμύρια που είναι από τον ιδρώτα του!

(Στο σημείο αυτό δείχνει προς όλους ένα χάρτη σε μεγέθυνση, που παρουσιάζει την Κύπρο χωρισμένη στα δύο, με το βόρειο τμήμα της να γράφει τη λέξη "Turkish" και το νότιο τμήμα της τη λέξη "Greek".)

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ποια εταιρεία είναι;

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Είναι εγχειρίδιο της εταιρείας BELL, που αναγράφει «Cyprus Police 412 EP». Το εγχειρίδιο αυτό στάληκε από την εταιρεία στην αστυνομία το 1996. Από αυτή την εταιρεία θα προμηθευτούμε ελικόπτερα, κύριοι συνάδελφοι!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ησυχία. Δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, προχωρούμε σε ψηφοφορία.

Ποιο είναι το πρόβλημα;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κάτι θέλω να πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ποιο είναι το πρόβλημα;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Να μιλήσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή εδώ... Εγώ είχα πάρει ένα μήνυμα του κ. Χριστόφια, «σταματήστε να κάμνετε άλλοι τους λιγότερο και άλλοι τους περισσότερο πατριώτες».

Ο κ. Παπακώστας τελειώνοντας μας έδειξε ένα χάρτη της εταιρείας τάδε τάχα, BELL, που δείχνει τα όσα δείχνει. Και ερωτώ τον κ. Παπακώστα: Πώς από αυτή την εταιρεία, όταν ο ίδιος ίδρυε την αεροπορική πτέρυγα της αστυνομίας, αγόρασε εν γνώσει του ότι μοιράζει την Κύπρο και κάμνει αυτή την προπαγάνδα; Επιτέλους, θα σταματήσουμε...

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, ησυχία. Θα διακόψω τη συζήτηση!

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

...αυτό το εγχειρίδιο το 1996 μου το απέστειλαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν συνεχίσετε, θα διακόψω τη συζήτηση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εάν είναι πολιτικά τα κριτήρια απόρριψης, είναι μια θέση και θα είναι σεβαστή. Αλλά, αν είναι γιατί δεν είναι κατάλληλα, είναι κάτι άλλο! Επομένως, δεν μπορεί να ισχυριζόμαστε στο τέλος ότι: «Ιδού ποια είναι η εταιρεία! Και επομένως εσείς που εγκρίνετε δεν είναι με κριτήριο τη δυνατότητα χρήσεώς των για τους όποιους σκοπούς της Εθνικής Φρουράς, αλλά τα παίρνετε, γιατί είστε προδότες και θέλετε την Κύπρο μοιρασμένη». Για τ' όνομα του Θεού! Αν μη τι άλλο, λίγο αυτοσεβασμό από τον ίδιο τον κ. Παπακώστα που ίδρυσε με BELL την αεροπορική πτέρυγα της αστυνομίας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΗΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να μην είναι πόπαστον των εντυπώσεων, εγώ λέω να σταματήσουμε ως εδώ, κάμνοντας τη διευκρίνιση ότι ο κ. Παπακώστας τόνισε -ανεξάρτητα αν συμφωνεί κανένας ή όχι με το να επιδείξει αυτό το οποίο επέδειξε- ότι «αυτό το χαρτί που κρατώ είναι του 1996. Παρελήφθη το 1996». Ο κ. Παπακώστας δεν ήταν Υπαρχηγός της Αστυνομίας το 1996 και πολύ πριν ίδρυσε τη μονάδα την αεροπορική στην οποία γίνεται αναφορά. Έτσι για λόγους τάξης, δηλαδή, και προτείνω να τελειώνουμε, να ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, τελειώνουμε και προχωρούμε. Λάβετε θέσεις.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει το κείμενο της απόφασης.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έχω συνεννοηθεί με το διευθυντή της Βουλής ότι ψηφίζουμε την πρόνοια και όχι την απόφαση και να παραμείνουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουμε κάμει κάποια διαφορετική... Δηλαδή, θα ακούσετε μετά το κείμενο... το πώς θα θέσω το θέμα στην ψηφοφορία.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να διαβαστεί όμως το κείμενο όπως έχει ετοιμαστεί από την επιτροπή.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να σας πω. Δεν ισχύει. Θα διαμορφωθεί εκ των υστέρων το κείμενο της απόφασης ανάλογα με το τι θα ψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δέχομαι την εισήγηση. Εκείνο που τίθεται στη Βουλή για να ψηφίσει είναι εάν εγκρίνει ή δεν εγκρίνει την αποδέσμευση του σχετικού κονδυλίου. Θα γίνει κανονική ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αποδέσμευσης του κονδυλίου;

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ, με συγχωρείτε.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να ενημερώσω το σώμα ότι εταιρεία την οποία αντιπροσωπεύω στο εξωτερικό σχετίζεται με την εταιρεία που πιθανό να μας πουλήσει τα ελικόπτερα. Δεν έχω κανένα συμφέρον από την πράξη, εάν γίνει ή όχι, και το δηλώνω, για να μπει στα πρακτικά. Ουδέποτε αναμίχθηκα στις όλες διαδικασίες και, εάν κάποιος συνάδελφος γνωρίζει κάτι διαφορετικό, να το πει. Αυτό ήθελα, και να γραφτεί στα πρακτικά.

Παρά ταύτα, θα τηρήσω αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αποδέσμευσης του κονδυλίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της αποδέσμευσης του κονδυλίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και μία αποχή η πρόταση για αποδέσμευση του κονδυλίου δεν εγκρίνεται.

Τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με αριθμούς 12 και 13 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Δεν ξέρω αν θέλετε να συνεχίσουμε με άλλα θέματα. Αν δεν υπάρχει τίποτε το επείγον, θα τα μεταφέρουμε όλα την προσεχή Πέμπτη, 8 Φεβρουαρίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 13) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2001.
3. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2001.
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2001.
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος του 2001.
6. Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2001.
7. Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2001.
8. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

9. Ο περί Οργανισμού Νεολαίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
10. Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
11. Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
12. Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
13. Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
14. Ο περί Προϋπολογισμού του 2001 του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2001.
15. Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
16. Ο περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση Νόμος του 2000.
17. Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
18. Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
19. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
20. Οι περί Σχολής Τυφλών - Θέση Πρώτου Δασκάλου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.

21. Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2001.
22. Οι περί Αποχετεύσεων Πάφου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
23. Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2001.
24. Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2000.
25. Οι περί της Διεθνούς Συμβάσεως EUROCONTROL Κανονισμοί του 2000.
26. Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2000.
27. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
28. Οι περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Καθίδρυση Εφοριακού Συμβουλίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.
29. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής

Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι ενδεχόμενες ζημιές που υφίσταται το δημόσιο από τον τρόπο που χειρίζεται η κυβέρνηση τα στοιχεία των εταιρειών πετρελαιοειδών για το βαρετό μαζούτ». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κίκη Γιάγκου). (25.5.2000).

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Το πρόβλημα του όζοντος και γενικότερα των ουσιών που ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα (ρυπαντών) στην Κύπρο». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη). (1.6.2000).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πριν κλείσουμε, να σας πληροφορήσω ότι ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέας Χρίστου ζητά όπως εγγραφεί στο Κεφάλαιο Δ΄ το θέμα «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους».

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται στο Κεφάλαιο Δ΄.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 8.45 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούππας Νίκος

Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μυριάνθους Ηλίας
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργιάδη Λία	Παπακώστας Κώστας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παρισινός Ανδρέας
Γιάγκου Κίκης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Δημητρίου Παναγιώτης	Πουργουρίδης Χρήστος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Ηλιάδης Δημήτρης	Ρότσας Χρίστος
Θεοδώρου Δώρος	Σαμμούτας Ευάγγελος
Θωμά Γιαννάκης	Στυλιανού Στέλιος
Καζαμίας Κίκης	Συλλούρης Δημήτρης
Καράς Αντώνης	Τυρίμος Κυριάκος
Κατσουρίδης Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κιπτής Στάθης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χρίστου Ανδρέας
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστόφιας Δημήτρης
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Ματσάκης Μάριος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από το Κεφάλαιο 11.04.2 – Υπουργείο Άμυνας – Άρθρο 345 – Δαπάνες Αμυντικής Θωράκισης – Ειδικό Κεφάλαιο 35Γ – Νέο Εξοπλιστικό Πρόγραμμα – Άρθρο 661.1 – Μεταφορικά ΕΠ με υλικό και υπηρεσίες υποστήριξης του Προϋπολογισμού του 2000, η συζήτηση που ακολούθησε (Τ. Χατζηδημητρίου, Δ. Χριστοδουλίδης, Δ. Χριστόφιας, Α. Καράς, Δ. Θεοδώρου, Β. Λυσσαρίδης, Ν. Μουσιούππας, Α. Βασιλείου, Σ. Χατζηγιάννης, Μ. Κυπριανού, Κ. Παπακώστας, Π. Δημητρίου, Ν. Αναστασιάδης, Χρ. Ρότσας) και απόρριψη της απόφασης.
2. Διαδικαστική συζήτηση για την πιο πάνω απόφαση (Α. Βασιλείου, Ν. Αναστασιάδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Δ. Χριστοδουλίδης, Α. Χρίστου, Ν. Κλεάνθους, Πρόεδρος, Δ. Χριστόφιας, Δ. Ηλιάδης, Ν. Πιπτοκοπίτης, Π. Δημητρίου, Ν. Κατσουρίδης, Β. Λυσσαρίδης, Δ. Συλλούρης).
3. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ΄, με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου, του θέματος «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους».



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 8ης Φεβρουαρίου 2001

(Ώρα έναρξης: 4.32 μ.μ.)

(Αρ. 20)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με το Κεφάλαιο Α΄, νομοθετική εργασία.

Ναι, κύριε Μακρίδη.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αισθάνομαι την υποχρέωση, πέρα από την κοινοβουλευτική μου ομάδα, και στους φίλους συναδέλφους εδώ να ανακοινώσω ότι δε θα διεκδικήσω έδρα στις επόμενες βουλευτικές εκλογές. Θα περιοριστώ καθαρά στα άλλα κομματικά μου καθήκοντα. Σας λέω ότι μετά λύπης μου θα εγκαταλείψω τη Βουλή και θα εγκαταλείψω εσάς τους

συναδέλφους, με τους οποίους για τόσα χρόνια, και με συγκεκριμένο στόχο και πρόγραμμα, ήθελα πάντα να διατηρήσω τα ορθά κανάλια επαφής τουλάχιστον όσον αφορά τα ζωτικά θέματα που αφορούν τον τόπο μας. Πιστεύω ότι το κατόρθωσα και ελπίζω να άφησα και ένα σημάδι πίσω μου όσον αφορά αυτή την κατεύθυνση. Με τον ίδιο τρόπο, εύχομαι σε όλους σας να συνεχίσετε την ορθή συνεργασία στους τομείς που επιβάλλεται, για την κατεχόμενη πατρίδα μας, την ημικατεχόμενη πατρίδα μας, και εύχομαι σε όλους από σας που θα διεκδικήσετε έδρα κάθε επιτυχία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ τον κ. Μακρίδη.

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, διερωτώμαι, γίνεται καμιά συνωμοσία μεταξύ των Λευκονοιζιατών βουλευτών;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έχουμε τρεις Λευκονοιζιάτες βουλευτές και οι τρεις έχουν κάνει δηλώσεις ή ξέρω εγώ... ή δε θα διεκδικήσουν.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Ποιος είναι ο τρίτος;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ο Κίκης Καζαμίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αν μπορώ να έχω την προσοχή σας. Παρά το

γεγονός ότι ο κ. Μακρίδης προέρχεται από την κοινοβουλευτική μου ομάδα, όμως αυτό που θα αναφέρω δεν αφορά μόνο τον κ. Μακρίδη, αφορά και τον κ. Ηλιάδη, που έχει προβεί σε ανάλογη δήλωση, ίσως και όσους εκ των συναδέλφων πιθανό να μη διεκδικήσουν εκ νέου βουλευτική έδρα. Να ευχαριστήσουμε θερμά, πραγματικά, διότι κάποιοι εξ αυτών που φέρονται να μη διεκδικούν έδρα ήσαν, πραγματικά, και ενεργά αλλά και σημαντικά στελέχη του κοινοβουλίου, που άφησαν και με τον πολιτικό τους λόγο και με το πολιτικό τους ήθος σφραγίδα εις αυτό το κοινοβούλιο. Ως εκ τούτου, θερμά ευχαριστούμε και εκφράζω εκ μέρους όλων, πιστεύω, τη βαθιά εκτίμηση και εις αυτούς που εδήλωσαν και εις αυτούς που διαδίδεται ότι δε θα διεκδικήσουν έδρα. Δεν τολμώ να αναφέρω άλλα ονόματα, για να μην παρασυρθώ από δημοσιογραφικές φαντασιώσεις ή και ειδήσεις που δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

Μπαίνουμε τώρα στο Κεφάλαιο Α΄, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 13) Νόμος του 2000». Είναι πρόταση νόμου. Θα ήθελα να πω ότι η έκθεση της κοινοβουλευτικής επιτροπής είναι ομόφωνη. Αν ο κ. Κυπριανού έχει την καλοσύνη, απλώς με δύο λόγια ας πει ποιος είναι ο σκοπός της πρότασης, και, αν δε διαφωνείτε, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα η έκθεση, εφόσον ακουστεί ο σκοπός της πρότασης.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ομόφωνη η έκθεση, γιατί είναι και πρόταση νόμου που κατατέθηκε εκ μέρους της επιτροπής Οικονομικών και αφορά την απαγόρευση είσπραξης χρημάτων με τις λεγόμενες αμετάκλητες αιτήσεις. Ήταν από την αρχή θετική η θέση της επιτροπής Οικονομικών πάνω στο θέμα αρχής. Εκείνο που παρέμενε ήταν η διατύπωση, προσεκτική διατύπωση της συγκεκριμένης πρόνοιας του νόμου. Όπως θα θυμάστε, πριν δεκαπέντε μέρες περίπου ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου είχε

ζητήσει μια αναβολή, για να δει το κείμενο, μια συγκεκριμένη παράγραφο του κειμένου, το οποίο έχει γίνει. Θα πρέπει να τροποποιηθεί μια παράγραφος από το κείμενο το οποίο έχει κυκλοφορήσει και πιστεύω ότι θα αποδώσει καλύτερα το πνεύμα και το νόημα της επιτροπής Οικονομικών σχετικά με αυτό το σχέδιο νόμου. Είναι μια πρόταση που πιστεύω ότι έχει πολύ καιρό που εκκρεμεί ενώπιον της ολομέλειας και είναι καλά να την ολοκληρώσουμε σήμερα. Νομίζω ότι ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου έχει το κείμενο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 13) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον πρόεδρό της κ. Μάρκο Κυπριανού εκ μέρους της επιτροπής, σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 27 Νοεμβρίου και στις 4 και 18 Δεκεμβρίου 2000. Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου κλήθηκε και παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, ώστε να απαγορευθεί η είσπραξη από εταιρείες,

οι οποίες πρόκειται να εισαγάγουν τίτλους τους στο χρηματιστήριο, χρηματικών ποσών ή άλλων ανταλλαγμάτων με αμετάκλητες αιτήσεις πριν από την έγκριση του ενημερωτικού δελτίου.

Όπως είναι γνωστό, ύστερα από τη μεγάλη αναστάτωση που προκλήθηκε στον επενδυτικό κόσμο από την είσπραξη μεγάλων χρηματικών ποσών, διά της μεθόδου των αμετάκλητων αιτήσεων, από εταιρείες που έχουν υποβάλει αίτηση για εισαγωγή τίτλων τους στο χρηματιστήριο χωρίς την ύπαρξη ασφαλιστικών δικλίδων για προστασία των επενδυτών, κρίθηκε αναγκαία η ρύθμιση του όλου θέματος.

Στο στάδιο της συζήτησης της υπό αναφορά πρότασης νόμου από την επιτροπή διαφάνηκε ότι η ανάγκη ρύθμισης του όλου θέματος είναι επείγουσα και με την ανάγκη αυτή συμφώνησε και το Υπουργείο Οικονομικών.

Υπό το φως της πιο πάνω διαπίστωσης, η επιτροπή προχώρησε σε διαμόρφωση νέου κειμένου σχεδίου νόμου, οι κυριότερες διατάξεις του οποίου είναι οι ακόλουθες:

1. Απαγορεύεται σε εταιρεία ή μέλος συμβουλίου εταιρείας ή εκδότη ή πρόσωπο, στα πλαίσια έκδοσης νέου κεφαλαίου, να εισπράττει χρηματικό ποσό ή άλλο αντάλλαγμα με την προοπτική ή παραστάσεις εισαγωγής των εν λόγω τίτλων στο χρηματιστήριο, εκτός μετά την κατά νόμο τελική έγκριση του ενημερωτικού δελτίου.
2. Θα πρέπει να εκδίδεται και παραδίδεται στον ενδιαφερόμενο επενδυτή απόδειξη είσπραξης του ποσού ή του ανταλλάγματος το οποίο ελήφθη.

Επιπρόσθετα, θα πρέπει να σημειωθεί ότι δεν εμπίπτει στις διατάξεις της προτεινόμενης νομοθεσίας η είσπραξη οποιωνδήποτε ποσών για τα οποία μέσα σε ένα μήνα από την ημερομηνία είσπραξής τους έχουν εκδοθεί οι αντίστοιχοι τίτλοι και ο αριθμός και το είδος των επενδυτών είναι τέτοια που δεν μπορεί να θεωρηθεί πρόσκληση προς το κοινό.

3. Η πράξη, παράλειψη ή αμέλεια εκδότη, εταιρείας, μέλους διοικητικού συμβουλίου

εταιρείας ή προσώπου η οποία έχει ως αποτέλεσμα τη μη εισαγωγή των τίτλων στο χρηματιστήριο μέσα σε τρεις μήνες από την έγκριση του ενημερωτικού δελτίου συνιστά ποινικό αδίκημα, που τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο έτη ή με πρόστιμο μέχρι £50.000 ή και με τις δύο αυτές ποινές και συνεπάγεται υποχρέωση επιστροφής των χρηματικών ποσών ή ανταλλαγμάτων που δόθηκαν, εφόσον ζητηθεί εγγράφως από τον ενδιαφερόμενο επενδυτή, εντός δέκα ημερών από τη στιγμή που τούτο ζητηθεί.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου και επισυνάπτοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο σχεδίου νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι, το λόγο έχει ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ναι.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα αποφασίσουμε αν θα διαβάζονται ή δε θα διαβάζονται. Η παράθεση εκ του προχείρου μάς οδηγεί χρονικά στα ίδια αποτελέσματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι, έννεν το ίδιο πράγμα. Αφήστε με με τις συνοπτικές διαδικασίες που ακολουθώ και θα δείτε ότι θα προχωρήσει κανονικά η νομοθετική εργασία.

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η επιφύλαξη του άρθρου 58(α)(1)(β) όπως είναι διατυπωμένη δεν αποδίδει το σκοπό για τον οποίο έχει εισαχθεί στο κείμενο. Έχω συζητήσει το θέμα με τον πρόεδρο της επιτροπής και έχουμε μια νέα διατύπωση, την οποία θέτω ενώπιόν σας. Αντί του κειμένου που υπάρχει στο νομοσχέδιο ενώπιόν σας, εισηγούμαι να είναι αυτή η διατύπωση: «Νοείται ότι η είσπραξη οποιωνδήποτε ποσών ή άλλων ανταλλαγμάτων η οποία γίνεται με σκοπό την παραχώρηση τίτλων και εφόσον οι τίτλοι αυτοί έχουν εκδοθεί εντός ενός μηνός από την ημερομηνία είσπραξης και η παραχώρηση αυτή...»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, με συγχωρείτε, αν είναι τροποποίηση την οποία θα εισηγηθείτε, θα πρέπει μετά τη δευτέραν ανάγνωση... Συνεπώς να παρακαλέσω, αν δεν υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής, να προχωρήσουμε στη δευτέραν ανάγνωση, οπότε και...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αυστηρά, έτσι είναι η διαδικασία, όπως λέτε, αλλά, επειδή το τέλειωσα, να θεωρηθεί ως...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, να θεωρηθεί ως γνωστοποίηση της τροποποίησεως.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να αναφέρεται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, και μπορεί και να κερδίζουμε χρόνο.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

«...και η παραχώρηση», λέω, «αυτή δε γίνεται στα πλαίσια πρόσκλησης προς το κοινό, δεν εμπίπτει στις διατάξεις του παρόντος άρθρου.».

Αυτή είναι η νέα διατύπωση που πρέπει να έχει υπόψη το σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

Προχωρήστε στη δευτέραν ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 58B του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 58Γ του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι...

Υπάρχει τίποτα άλλο, κύριε Γερασίμου;

Η ομοφωνία εις την έκθεση είναι ως προς αυτή τη διάταξη που έχει διαβάσει ο κ. Δημητρίου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Υπόψη της ομάδας μας δεν είναι αυτή η πρόταση. Ακούσαμε τώρα με ταχύτητα μια τροποποίηση, μπορεί να είναι άριστη, αλλά πώς θα τοποθετηθούμε τώρα;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μου επιτρέπετε; Δεν είναι τροποποίηση ουσίας; το πνεύμα αυτού του κειμένου είχε εγκριθεί από την επιτροπή Οικονομικών. Είναι επαναδιατύπωση με

διαφορετικά λόγια νομικά, να το πω με αυτό τον τρόπο, νομοτεχνικά, του ίδιου κειμένου. Βεβαίως, δεν έχω ένσταση, αν θέλουμε απλώς... για να μη χάνουμε χρόνο για μια βδομάδα, ή αν θέλουν να το δούνε στο διάλειμμα οι συνάδελφοι, δεν ξέρω, αλλά πραγματικά είναι αυτό που έχει εγκριθεί από την επιτροπή. Απλώς διατυπώνεται πιο σωστά από τον κ. Δημητρίου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ή στο τέλος μαζί με τον κ. Λιλλήκα να δουν τη διατύπωση και να επανέλθουμε στο θέμα. Λυπούμαι, αλλά -εσείς είσαστε νομικοί και ξέρετε καλύτερα- μπορεί με μία λέξη ή δύο λέξεις, ναι μεν το πνεύμα το ίδιο, το γράμμα να είναι διαφορετικό, ενδεχομένως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Λιλλήκα, τώρα που την ακούσατε, είστε σύμφωνος;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα προτιμούσα να τη δούμε, γιατί ένα μόνο θέμα είχε εγερθεί όχι από δικής μας πλευράς μόνο, απ' όλα τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών, μια ανησυχία την οποία καλό θα ήταν να τη δούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, δέστε την με τον κ. Δημητρίου, κύριε Λιλλήκα, έτσι που να μορφώσετε καλύτερη γνώμη.

Προχωρούμε στο δεύτερο θέμα. Αναβάλλεται προσωρινά η ψήφιση του πρώτου θέματος. Το δεύτερο θέμα αναβάλλεται, για να επανεξεταστεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών. Το τρίτο θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2001». Η έκθεση της επιτροπής είναι ομόφωνη. Αν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Πρόκειται περί του προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής
Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισιδωρος Μακρίδης	Τάκης Χατζηδημητρίου
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου
Παναγιώτης Δημητρίου	
Κίκης Καζαμίας	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Αβραάμ Αντωνίου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για το 2001 σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ο πρόεδρος και άλλοι εκπρόσωποι της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για το 2001 προβλέπει έξοδα ύψους £8.343.780 και έσοδα ύψους £7.510.000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2001 ετοιμάστηκε με βάση τους στόχους που έχουν διαμορφωθεί μέσα από το γενικότερο πλαίσιο του στρατηγικού προγραμματισμού της για την περίοδο 1998-2002. Με τον ίδιο προϋπολογισμό προβλέπεται επίσης η δημιουργία δύο νέων θέσεων στη διεύθυνση Διοίκησης και Προσωπικού.

Ειδικότερα, στο σκέλος των εσόδων, ο προϋπολογισμός της Αρχής για το έτος 2001 προβλέπει έσοδα αυξημένα κατά 6,2% σε σχέση με αυτά του 2000, τα οποία οφείλονται στην αύξηση που αναμένεται να υπάρξει από την είσπραξη του τέλους

ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού.

Στα πλαίσια της συζήτησης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τους αρμοδίους της Αρχής για επιμέρους ζητήματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Αρχής και ειδικότερα για την εφαρμογή του Σχεδίου Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που τέθηκε σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2001. Το σχέδιο αυτό εφαρμόζεται πάνω σε πιλοτική βάση και αφορά ειδικότερα τους τομείς των ξενοδοχείων, των οικοδομών και του λιανικού εμπορίου. Μελετάται επίσης το θέμα ένταξης κάποιων ομάδων αυτοεργοδοτούμενων στα προγράμματα της Αρχής, που θα δώσουν παράλληλα σημαντική βοήθεια και στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Ιδιαίτερο στόχο αποτελεί για την Αρχή η αναβάθμιση της ποιότητας κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού, η οποία επιτυγχάνεται μέσω προληπτικών και κατασταλτικών ενεργειών, όπως είναι οι αιφνιδιαστικοί έλεγχοι σε οργανισμούς, ιδρύματα και επιχειρήσεις, ενώ παράλληλα εξετάζεται και ο βαθμός υλοποίησης των προγραμμάτων αυτών με κατάρτιση έκθεσης προόδου στο τέλος κάθε τριμηνίας.

Επιπρόσθετα, οι αρμόδιοι της Αρχής, αναφορικά με το θέμα της παραγωγικότητας, δήλωσαν ότι αυτό πρέπει να αντιμετωπιστεί όχι στη βάση μακροοικονομικής μελέτης, αλλά στον ίδιο το χώρο εργασίας με στόχο την καλύτερη και αρτιότερη κατάρτιση του προσωπικού επί τόπου. Βασικός στόχος δε της Αρχής είναι η διεξαγωγή μελέτης στους χώρους εργασίας, ώστε να δοθούν δύο έως τρεις συγκεκριμένες λύσεις, οι οποίες με την εφαρμογή τους θα συμβάλουν στην αύξηση τόσο της παραγωγικότητας όσο και της ανταγωνιστικότητας.

Μέλη της επιτροπής επισήμαναν προς τους εκπροσώπους της Αρχής την αναγκαιότητα περαιτέρω στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, μέσω σωστής, έγκυρης και έγκαιρης πληροφόρησης, καθώς επίσης και την αναγκαιότητα μείωσης της

περιττής γραφειοκρατίας ως μέτρο περαιτέρω στήριξης των προσφερόμενων προγραμμάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού για το 2001.

Ταυτόχρονα και με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή εκφράζει την ευαρέσκειά της για το αξιόλογο έργο που επιτελεί η Αρχή, η οποία μέσα από τα προγράμματά της συμβάλλει τα μέγιστα στην αύξηση της παραγωγικότητας και κατά συνέπεια της ανταγωνιστικότητας των κυπριακών επιχειρήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου ποσού £8.343.780 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2001». Η έκθεση και πάλι είναι ομόφωνη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούππας, αναπλ. πρόεδρος Γιώργος Λιλλήκας

Ισιδωρος Μακρίδης Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας Μη μέλη της επιτροπής:

Αβραάμ Αντωνίου Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο

πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και εκπρόσωποι της διεύθυνσης του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης.

Ο προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το 2001 προβλέπει έξοδα ύψους £16.449.618 τα οποία θα διατεθούν για διοικητικές δαπάνες, για τη δημιουργία νέων θέσεων, για αγορά γης καθώς και για την προώθηση οικιστικών σχεδίων και έσοδα ύψους £13.178.500, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από την πώληση κατοικιών, διαμερισμάτων και οικοπέδων και από τόκους που προκύπτουν από διευκολύνσεις που παρέχονται από τον οργανισμό σε πελάτες του.

Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω προϋπολογισμού, ο οποίος πρέπει να σημειωθεί ότι για δεύτερη συνεχή χρονιά έχει κατατεθεί στη Βουλή εμπρόθεσμα, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τα έργα που εκτελούνται και προγραμματίζονται, καθώς και για την οικονομική κατάσταση του οργανισμού.

Όπως είναι γνωστό, ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης συστάθηκε με σκοπό τη διευκόλυνση οικογενειών με μεσαία και χαμηλά εισοδήματα να αποκτήσουν ιδιόκτητη κατοικία. Προς επίτευξη του σκοπού αυτού ο οργανισμός ανεγείρει κατοικίες και διαχωρίζει οικόπεδα στις πόλεις και στην ύπαιθρο, τα οποία διαθέτει σε λογικά χαμηλές τιμές και προσιτούς όρους, ώστε να διευκολύνονται τα νοικοκυριά που έχουν ανάγκη βοήθειας να λύσουν το στεγαστικό τους πρόβλημα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί ενώπιον της επιτροπής, ο Οργανισμός πρόσφατα έχει επεκτείνει τα προγράμματά του και στην ύπαιθρο και σε περιοχές που γειτνιάζουν με τη γραμμή κατοχής σε μια προσπάθεια να διατηρηθεί ο πληθυσμός στα χωριά του και να αναζωογονηθούν οι ακριτικές περιοχές. Μέσα στα πλαίσια αυτά εμπίπτουν έργα που θα γίνουν στις περιοχές Αγίου Δομετίου, Καϊμακλίου,

Σωτήρας, Φρενάρους, Ανάγιας, Αχερίτου, Αργάκας κ.λπ.

Κατά τη συζήτηση του εν λόγω προϋπολογισμού, οι αρμόδιοι που παρέστησαν στη συνεδρία ενημέρωσαν επίσης την επιτροπή για την πρόνοια των £6 εκατομμυρίων που έχει για πρώτη φορά περιληφθεί στον εν λόγω προϋπολογισμό και σκοπό έχει την προώθηση σχεδίου στέγασης χαμηλά αμειβόμενων νοικοκυριών.

Όπως είναι γνωστό, η εν λόγω πρόνοια των £6 εκατομμυρίων αποτελεί δέσμευση της κυβέρνησης και αναλήφθηκε από την ίδια κατά τη συζήτηση που προηγήθηκε της απόφασης για αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ κατά δύο ποσοστιαίες μονάδες. Μάλιστα, αποτελεί μέρος των γνωστών αντισταθμιστικών μέτρων που έχουν παραχωρηθεί από την κυβέρνηση κατ' απαίτηση της Βουλής.

Με βάση τα σχετικά στοιχεία το εν λόγω σχέδιο έχει ήδη ετοιμαστεί και έχει ήδη τεθεί ενώπιον της κυβέρνησης για έγκριση. Η βάση του σχεδίου θα είναι η ενοικιαγορά και ο Οργανισμός θα ανεγείρει και θα προσφέρει κατοικίες και διαμερίσματα σε τιμές που να είναι προσιτές σε πολύ χαμηλά εισοδήματα. Οι τιμές των κατοικιών θα επιδοτούνται και το υπόλοιπο θα εξοφλείται σε περίοδο μέχρι είκοσι πέντε χρόνια με χαμηλά επιτόκια, ώστε η οικονομική επιβάρυνση να είναι προσιτή στις ασθενέστερες τάξεις του λαού μας.

Στο σημείο αυτό ηγέρθη από τον αναπληρωτή πρόεδρο καθώς και από άλλα μέλη της επιτροπής το ζήτημα του κατά πόσο η χορηγία της κυβέρνησης προς τον οργανισμό ύψους £6 εκατομμυρίων θα παραχωρηθεί εφάπαξ και μόνο για το 2001 ή κατά πόσο αυτή αποτελεί δέσμευση της κυβέρνησης για παραχώρησή της πάνω σε ετήσια βάση.

Υπό το φως της ομόθυμης θέσης όλων των παριστάμενων μελών της επιτροπής, ότι η Βουλή προχωρώντας στην ψήφιση της σχετικής νομοθεσίας για αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ από 8% σε 10% είχε κατά νουν ότι η δέσμευση της κυβέρνησης για παραχώρηση της πιο πάνω χορηγίας θα γινόταν πάνω σε ετήσια βάση, διαφορετικά δε

θα είχε οποιαδήποτε ουσιαστική ή άλλη σημασία, αποφασίστηκε να ζητήσει η επιτροπή να διασαφηνιστεί το όλο θέμα το συντομότερο από τον αρμόδιο υπουργό.

Επιπρόσθετα, το μέλος της επιτροπής βουλευτής κ. Κίκης Καζαμίας δήλωσε ότι η χορηγία προς τον Οργανισμό θα έπρεπε να ανέρχεται σε £9 εκατομμύρια για το 2001, καθότι θα έπρεπε να περιλαμβάνει και το αντίστοιχο ποσό των £3 εκατομμυρίων για το δεύτερο εξάμηνο του 2000, εφόσον η ισχύς της σχετικής αύξησης του συντελεστή ΦΠΑ άρχισε από τον Ιούλιο του 2000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που έχουν κατατεθεί ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης για το 2001.

Ταυτόχρονα και με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή εκφράζει την ευαρέσκειά της για το μεγάλο κοινωνικό έργο που ο Οργανισμός αυτός επιτελεί πάντοτε με ιδιαίτερη συνέπεια και δηλώνει ότι μέσα στα πλαίσια αυτά τάσσεται αρωγός των στόχων, σκοπών και οραμάτων του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια πληροφορία, για να καταγραφεί στα πρακτικά, μια δήλωση μάλλον θα έλεγα. Όπως φαίνεται και στην έκθεση, εγέρθηκε θέμα στη συζήτηση κατά πόσο η κρατική χορηγία των £6 εκατομ. που είχε συμφωνηθεί σε αντάλλαγμα για την αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας πέρσι θα ήτανε εφάπαξ ή θα ήτανε ετήσια. Ο αναπληρωτής πρόεδρος της επιτροπής, που απουσιάζει σήμερα, εξουσιοδοτήθηκε από την επιτροπή και έστειλε επιστολή στον Υπουργό Οικονομικών, ρωτώντας γι' αυτό το

ζήτημα. Όπως μας πληροφόρησε ο κ. Μουσιούπτας, σε τηλεφωνική επικοινωνία που είχε με τον υπουργό τού δηλώθηκε ότι η χορηγία αυτή θα είναι ετήσια και δεν είναι εφάπαξ. Με παρακάλεσε ο κ. Μουσιούπτας να διαβιβάσω στην ολομέλεια αυτή τη συνεννόησή του με τον Υπουργό Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να καταγραφεί στα πρακτικά της Βουλής.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης ποσού £16.449.618 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων του αυτού κεφαλαίου. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου
Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούππας, αναπλ. πρόεδρος Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας Μη μέλη της επιτροπής:

Αβραάμ Αντωνίου Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών για το 2001 σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2001.

Ο προϋπολογισμός αυτός, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει για το 2001 δαπάνες ύψους £4.490.770, που θα διατεθούν για τις αποδοχές του προσωπικού, για επιδιόρθωση, συντήρηση, λειτουργία και καθαριότητα τουρκοκυπριακών περιουσιών και τουρκοκυπριακών αρχαίων μνημείων, τεμενών και κοιμητηρίων. Προβλέπει επίσης έσοδα ύψους £4.498.400, που θα προέλθουν κυρίως από ενοίκια καταστημάτων, υποστατικών, γεωργικών κλήρων, κτηνοτροφικών οικοπέδων, από επιτάξεις τουρκοκυπριακής γης, καθώς επίσης από πώληση νερού και από πώληση κινητής περιουσίας σε διάφορες επαρχίες.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού, ο οποίος πρέπει να σημειωθεί ότι κατατίθεται στη Βουλή για έγκριση για πρώτη φορά, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για το καθεστώς λειτουργίας του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, για τη στελέχωσή του, τα έργα και τους στόχους του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών για το 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Τουρκοκυπριακών Περιουσιών ποσού £4.490.770 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2001». Και πάλι η επιτροπή Οικονομικών κατόρθωσε να καταλήξει σε ομοφωνία. Ανάλογη είναι και η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου
Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισίδωρος Μακρίδης	Τάκης Χατζηδημητρίου
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου
Παναγιώτης Δημητρίου	
Κίκης Καζαμίας	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Αβραάμ Αντωνίου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο προϋπολογισμός του Ταμείου Δημόσιων Δανείων για το 2001, όπως έχει κατατεθεί στη Βουλή, προβλέπει έσοδα ύψους £9.680.370, που προέρχονται κυρίως από αποπληρωμές και τόκους υφιστάμενων δανείων, και έξοδα ύψους £14.206.050. Ως εκ τούτου, παρουσιάζει έλλειμμα ύψους £4.525.680.

Όπως είναι γνωστό, το Ταμείο Δημόσιων Δανείων αποτελεί νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών και έχει ως κύριο σκοπό την παροχή δανείων κυρίως για την εκτέλεση έργων δημόσιας ωφέλειας και για την πραγματοποίηση διάφορων άλλων στόχων, με βάση εγκεκριμένα κυβερνητικά σχέδια δανειοδότησης, όπως είναι, για παράδειγμα, το σχέδιο δανειοδότησης φοιτητών για σπουδές στο εξωτερικό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχει.

Προχωρήστε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο Δημόσιων Δανείων ποσού £14.206.050 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 4, μαζί με τους Πίνακες, εγκριθούν; Δεν υπάρχει.

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 4, μαζί με τους Πίνακες, εγκρίνονται.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2001», αναβάλλεται μέχρι να σταλούν ορισμένα στοιχεία που ζητήθηκαν από το ΡΙΚ.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Ανδρούλα Βασιλείου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Λιλλήκας

Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε

συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 30 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού) και της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΕΕΥ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία, έτσι ώστε αφενός να δύνανται να τοποθετούνται στο Γραφείο της ΕΕΥ και δημόσιοι υπάλληλοι που δεν ανήκουν στην κατηγορία του εναλλάξιμου προσωπικού και αφετέρου να καταστεί δυνατή η συνέχιση πειθαρχικής διαδικασίας εναντίον εκπαιδευτικού λειτουργού που τυχόν έχει αρχίσει και μετά την αποχώρησή του με οποιοδήποτε τρόπο, εκτός της περίπτωσης θανάτου, από τη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται αναγκαία, έτσι ώστε να εναρμονιστεί στα θέματα αυτά η νομοθεσία για τη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία με τις αντίστοιχες διατάξεις της νομοθεσίας που διέπει τη δημόσια υπηρεσία.

Ειδικότερα, όπως επισημάνθηκε στην επιτροπή από τον εκπρόσωπο της ΕΕΥ, η τοποθέτηση μη εναλλάξιμου προσωπικού στο Γραφείο της ΕΕΥ θα επιτρέψει την τοποθέτηση ατόμων με ειδικές γνώσεις, τα οποία θα υποστηρίζουν το πολύμορφο έργο της επιτροπής. Ενδεικτικά αναφέρθηκε η ανάγκη της ενίσχυσης της επιτροπής στο χειρισμό θεμάτων νομικής φύσης, όπως προσφυγές και πειθαρχικές διαδικασίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διερωτώμαι αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Μη υπάρχόντων ομιλητών, προχωρούμε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 66 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται.

Μπορείτε να προχωρήσετε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Οργανισμού Νεολαίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι και πάλι ομόφωνη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Εάν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Δεν υπάρχει ένσταση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Οργανισμού Νεολαίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Καίτη Κληρίδη, αναπλ. πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Ηλιάδης

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Οργανισμού Νεολαίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τον Οργανισμό Νεολαίας, ώστε να δοθεί η δυνατότητα στο Συμβούλιο του Οργανισμού μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του να συμμετέχει σε συναντήσεις διεθνών οργανισμών νεολαίας, να πραγματοποιεί διμερείς επαφές με αντίστοιχους φορείς νεολαίας άλλων χωρών και να συνομολογεί πρωτόκολλα/προγράμματα συνεργασίας με τέτοιους φορείς νεολαίας. Επίσης προτείνεται η παροχή δυνατότητας και σε μέλος του Συμβουλίου του Οργανισμού που ορίζεται από το Συμβούλιο να υπογράφει συμβάσεις και πρωτόκολλα/προγράμματα συνεργασίας.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Οργανισμού Νεολαίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Προχωρούμε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 32 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Οργανισμού Νεολαίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα επόμενα δύο θέματα με τους αριθμούς 10 και 11, που είναι «Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» (πρόταση νόμου) και «Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», υπάρχει κοινή έκθεση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Η έκθεση και πάλι είναι ομόφωνη. Διερωτώμαι εάν υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Δεν υπάρχει.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Κατερίνα Παντελίδου

Θάσος Μιχαηλίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Κυριάκος Τυρίμος

Ανδρέας Χρίστου

Μάριος Ματσάκης

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε από το βουλευτή κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη, και το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Συμβουλίου Οπτικών, του Συνδέσμου Οπτικών και του Συνδέσμου Πτυχιούχων Οπτομετρών.

Η μελέτη της υπό αναφορά πρότασης νόμου είχε αρχίσει από τις 20 Μαΐου 1999, αλλά η κυβερνητική πλευρά ζήτησε αναβολή της περαιτέρω συζήτησής της μέχρι να ολοκληρωθούν οι διαβουλεύσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών και να κατατεθεί στη Βουλή σχετικό νομοσχέδιο.

Με την πιο πάνω πρόταση νόμου παρέχεται η δυνατότητα εγγραφής στο μητρώο οπτικών και άσκησης του επαγγέλματος του οπτικού σε πρόσωπα που, κατά την έναρξη της ισχύος της βασικής νομοθεσίας για τους οπτικούς, είχαν εγγραφεί σε σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και απέκτησαν τίτλο, πτυχίο ή δίπλωμα διετούς τουλάχιστο φοίτησης.

Με το πιο πάνω νομοσχέδιο τροποποιείται η βασική νομοθεσία για τη ρύθμιση της άσκησης του επαγγέλματος των οπτικών, ώστε να συμπεριληφθεί πρόνοια για την πρώτη συγκρότηση του Συμβουλίου Οπτικών, για να συνάδει με σχετική απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Επιπρόσθετα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο, λαμβάνονται πρόνοιες, ώστε τα τέκνα πολίτη της Δημοκρατίας να δικαιούνται να εγγραφούν στο

μητρώο οπτικών και να καταργηθούν οι διατάξεις του βασικού νόμου για τη δυνατότητα εγγραφής στο μητρώο οπτικών και στο μητρώο τεχνικών των προσώπων που ασκούσαν το επάγγελμα του οπτικού κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Συμβουλίου Οπτικών και του Συνδέσμου Πτυχιούχων Οπτομετρών και του Συνδέσμου Οπτικών δήλωσαν ότι συμφωνούν με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου. Επιπρόσθετα, οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Οπτικών υποστήριξαν τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου, ενώ οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Πτυχιούχων Οπτομετρών διαφώνησαν, γιατί με αυτές, υποστήριξαν, εξισώνονται οι πανεπιστημιακού επιπέδου οπτικοί με τους κατέχοντες κατώτερα προσόντα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω προτεινόμενων νομοθετημάτων. Με βάση τη θέση αυτή, η επιτροπή έχει ενοποιήσει τα δύο κείμενα των σχεδίων νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του ενοποιημένου σχεδίου νόμου με τον τίτλο «Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», αφού προηγουμένως ενσωματωθούν σ' αυτό οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Δικαίωμα εγγραφής στο μητρώο οπτικών να έχουν και τα άτομα τα οποία είχαν εξασφαλίσει θέση ή φοιτούσαν σε σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και απέκτησαν τίτλο, πτυχίο ή δίπλωμα οπτικού· και
2. οι διατάξεις του βασικού νόμου που προβλέπουν για τη δυνατότητα εγγραφής στο μητρώο οπτικών και στο μητρώο τεχνικών των προσώπων που δεν κατείχαν πτυχίο, πιστοποιητικό ή δίπλωμα, αλλά ασκούσαν καλή τη πίστει το επάγγελμα του οπτικού, κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της βασικής νομοθεσίας, να καταργηθούν σε ένα μήνα από την έναρξη της ισχύος του υπό ψήφιση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Κατάργηση διατάξεων του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 4 εγκριθούν;

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο σχέδια νόμου ενοποιηθούν και ψηφιστούν σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, τα δύο σχέδια νόμου ενοποιούνται και το ενοποιημένο κείμενο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Αντιλαμβάνομαι ότι το Δημοκρατικό Κόμμα προτίθεται να τοποθετηθεί σήμερα· έτσι τουλάχιστον αναφέρει η έκθεση. Εάν δεν υπάρχει ένσταση, να μην αναγνωσθεί.

Την τοποθέτηση του Δημοκρατικού Κόμματος, κύριε Παπαδόπουλε...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν έχουμε ένσταση, κύριε Πρόεδρε. Επομένως, να θεωρηθεί η έκθεση αποδεκτή· να μην αναγνωσθεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και ταυτίζεστε με την άποψη της πλειοψηφίας. Μάλιστα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Ηλίας Μυριάνθους

Αντρέας Μούσκος

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Θάσος Μιχαηλίδης

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε συνεδρίαση που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιανουαρίου του 2001.

Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και η Έφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης, εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων) και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Αστυνομία), του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ, του Συνδέσμου Εταιρειών Πληροφορικής, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, του Γραφείου Προστασίας Πνευματικής Ιδιοκτησίας, των δημιουργών, του Οργανισμού Μουσικής Πνευματικής Ιδιοκτησίας και του Παγκύπριου Συνδέσμου Βίντεο Κλαμπ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας

για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ώστε να διαγραφούν οι διατάξεις της που προβλέπουν την υποχρεωτική επικόλληση ειδικού ενσήμου σε ηχογραφήσεις, κινηματογραφικές ταινίες ή προγράμματα ηλεκτρονικού υπολογιστή.

Η υπό κατάργηση διάταξη θεσπίστηκε το 1993 με έναρξη ισχύος από την 1η Ιανουαρίου του 1994, αλλά ποτέ δεν τέθηκε σε ισχύ, επειδή το κόστος για την επικόλληση του ενσήμου αυτού είναι ψηλό και η όλη διαδικασία αντιοικονομική, ενώ η αποτελεσματικότητα του μέτρου αυτού στην πράξη αμφισβητείται. Εξάλλου τα έργα πνευματικής δημιουργίας ελέγχονται ως προς την αυθεντικότητά τους από το Τμήμα Τελωνείων του Υπουργείου Οικονομικών στο στάδιο της εκτελώνισής τους.

Σύμφωνα με την Έφορο Εταιρειών και Επίσημο Παραλήπτη, είναι πολύ δύσκολη διεθνώς η προσπάθεια προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας ενώπιον δικαστηρίου και έτσι σήμερα στις περισσότερες χώρες οι ίδιοι οι παραγωγοί επικολλούν στα έργα τους το δικό τους ένσημο πνευματικής ιδιοκτησίας.

Σε συμπλήρωση των πιο πάνω θέσεων, οι εκπρόσωποι της αστυνομίας δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι μέχρι σήμερα δεν κατέστη δυνατό να στοιχειοθετηθεί στα κυπριακά δικαστήρια οποιαδήποτε υπόθεση παραβίασης του νόμου για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, γι' αυτό και πρέπει να εξευρεθούν άλλοι τρόποι για πιστοποίηση της αυθεντικότητας των έργων πνευματικής δημιουργίας.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Τελωνείων ενημέρωσε την επιτροπή ότι το Υπουργείο Οικονομικών επεξεργάζεται νομοσχέδιο για την πάταξη της πειρατείας σε όλες της τις πτυχές.

Με την ανάγκη εξεύρεσης άλλης πιο αποτελεσματικής λύσης για την απόδειξη της αυθεντικότητας των έργων πνευματικής ιδιοκτησίας συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι, με εξαίρεση τους εκπροσώπους του Γραφείου Προστασίας Πνευματικής Ιδιοκτησίας που διαφώνησαν με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νόμου που προτείνεται και γι' αυτό εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Ο βουλευτής κ. Μάριος Ματσάκης δήλωσε στην επιτροπή ότι η κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος θα τοποθετηθεί πάνω στις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου κατά το στάδιο της συζήτησής του στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Κατάργηση του άρθρου 14Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου. Αντιλαμβάνομαι ότι και πάλι η έκθεση είναι

ομόφωνη. Μη υπαρχούσης ενστάσεως, θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για την
πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Ηλίας Μυριάνθους

Κίκης Καζαμίας

Μη μέλη της επιτροπής:

Στάθης Κιπτής

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Φεβρουαρίου του 2001 στην παρουσία της προέδρου της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών.

Σκοπός της πρότασης νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για το συνεργατισμό, με στόχο τη διασφάλιση και διατήρηση της ανεξαρτησίας της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών, τόσο όσον αφορά την έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού της από τη Βουλή όσο και τη διασφάλιση των ετήσιων εσόδων της, τα οποία προέρχονται από τα καθορισμένα με κανονισμούς ελεγκτικά δικαιώματα που εισπράττει από τις ελεγχόμενες από αυτή συνεργατικές εταιρείες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή δηλώνει ότι θα παρακολουθεί το όλο θέμα στην πράξη και θα επανέλθει, αν το κρίνει σκόπιμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Μη υπάρξουσιν ενστάσεις, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσιν ενστάσεις, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του 2001 του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2001». Η έκθεση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ομόφωνη. Εάν δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα. Δεν υπάρχει ένσταση.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του 2001 του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος Κατερίνα Παντελίδου

Κώστας Παπακώστας Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Λία Γεωργιάδη Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 31η Ιανουαρίου 2001. Στα πλαίσια μελέτης του νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, του ΠΑΣΥΠΕΕ και της ΠΕΠ. Οι εκπρόσωποι του ΣΙΤΟΠ, παρ' όλο που προσκλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν.

Ο προϋπολογισμός του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών προβλέπει για το 2001 έσοδα £13.370.000 και έξοδα του ίδιου ύψους. Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα προέρχονται από κρατική χορηγία, από αποπληρωμές δανείων του σχεδίου αποκατάστασης προπολεμικής φερεγγυότητας και από τόκους δανείων που συνάφθηκαν.

Τα προϋπολογιζόμενα έξοδα αναλύονται ως ακολούθως:

	£
1. Διαχειριστικά έξοδα	982.788
2. Παραχώρηση δανείων	9.600.000
3. Επιχορήγηση επιτοκίων δανείων	655.000
4. Πληρωμές λόγω εγγυήσεων	200.000
5. Μεταφορά εισπράξεων στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας	1.900.000
6. Απρόβλεπτες δαπάνες	<u>22.212</u>
	£13.370.000

Επιπρόσθετα, ο προϋπολογισμός προβλέπει παροχή εγγυήσεων ύψους £10.000.000 μέσω του σχεδίου φερεγγυότητας για στεγαστικά και επαγγελματικά δάνεια που θα παραχωρηθούν από χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών επισήμαναν ότι για το 2001 έχουν αυξηθεί τα κονδύλια για σπουδαστικά και στεγαστικά δάνεια, για να καλύψουν τις αυξημένες ανάγκες. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι διαβεβαίωσαν την επιτροπή ότι το Υπουργείο Οικονομικών δεσμεύτηκε να μελετήσει την παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων σε περίπτωση που τα προβλεπόμενα κονδύλια δεν καλύπτουν τις ανάγκες των δικαιούχων.

Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΠΕΕ τόνισαν ότι οι πρόσφυγες εμπαίζονται συνεχώς χωρίς να τους παρέχεται ουσιαστική βοήθεια, η οποία να καλύπτει έστω και μέρος των χαμένων εισοδημάτων τους. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι τα κόμματα πρέπει να πάρουν θέση σχετικά με την επιβολή φορολογίας πάνω στην υπεραξία που απέκτησαν οι περιουσίες στις ελεύθερες περιοχές, για να ενισχυθεί σε ικανοποιητικό βαθμό ο Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών.

Οι εκπρόσωποι της ΠΕΠ δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι η κυβέρνηση με τη χαμηλή χρηματοδότηση του φορέα στην ουσία υποσκάπτει τη φιλοσοφία ίδρυσής του και τον μετατρέπει σε φιλανθρωπικό ίδρυμα θέτοντας εμμέσως τους πρόσφυγες υπό διωγμό.

Οι εκπρόσωποι του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι είχαν υποβάλει προς το Υπουργείο Οικονομικών πρόταση για έγκριση £32 εκατομμυρίων, για να καλυφθούν όλες οι αιτήσεις δανείων που έχουν υποβληθεί. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι επισήμαναν ότι μετά την πρόσληψη τεσσάρων υπαλλήλων οι αιτήσεις εξετάζονται με ταχύτερο ρυθμό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-

Παθόντων, με βάση την εξέταση των επιμέρους προνοιών του προϋπολογισμού και τις εξηγήσεις που δόθηκαν από τους αρμόδιους λειτουργούς, είναι της γνώμης πως το ύψος των προβλεπόμενων κονδυλίων δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες του φορέα για το 2001 και καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει σε δραστική αύξησή τους.

Τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν τη δυσφορία τους, γιατί η κυβέρνηση με τους προϋπολογισμούς που ενέκρινε και απέστειλε στη Βουλή δεν ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες των αιτήσεων που εκκρεμούν και ζήτησαν επίσης επίσπευση των διαδικασιών για ταχύτερη εξέταση των αιτήσεων που έχουν από καιρό υποβληθεί.

Επιπρόσθετα, τα μέλη της επιτροπής επισήμαναν ότι με τη δημιουργία του φορέα δεν αποδόθηκε η φερεγγυότητα και δε λύθηκαν τα προβλήματα του προσφυγικού κόσμου και συνεπώς απαιτείται αύξηση της χρηματοδότησής του, έτσι ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στους σκοπούς ίδρυσής του. Παρ' όλα αυτά όμως η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, για να αποφευχθεί περαιτέρω ταλαιπωρία των δικαιούχων-αιτητών και με την ευκαιρία αυτή επισημαίνει ότι, αν συνεχιστεί η ίδια πολιτική φιλοσοφία έναντι του φορέα, η επιτροπή δε θα διστάσει να καταψηφίσει άλλους προϋπολογισμούς ως ανεπαρκείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Και πάλι δεν υπάρχουν.

Προχωρήστε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών ποσού £13.370.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί υπεύθυνοι για την είσπραξη εσόδων. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 6, μαζί με τους Πίνακες, εγκριθούν;

Μη υπάρχουσής ενστάσεως, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 6, μαζί με τους Πίνακες, εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του 2001 του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως ο προϋπολογισμός εγκριθεί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσής ενστάσεως, το νομοσχέδιο καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Έχουν κυκλοφορήσει δύο εκθέσεις. Παρά ταύτα, είναι ομόφωνες. Ως εκ τούτου, αντιλαμβάνομαι ότι θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Νίκος Κλεάνθους	Γιώργος Λιλλήκας
Στάθης Κιπτής	Δημήτρης Ηλιάδης
Παναγιώτης Δημητρίου	Ανδρέας Φιλίππου
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρούλα Βασιλείου
Καίτη Κληρίδη	
Ανδρέας Μούσκος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου Προγραμματισμού και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την υποχρεωτική ασφάλιση της ευθύνης των εργοδοτών, ώστε το ασφαλιστήριο να μην απαιτείται να καλύπτει, επιπροσθέτως της σωματικής ευθύνης, ευθύνη για θάνατο ή σωματική βλάβη προσώπου που επιβαίνει μηχανοκίνητου οχήματος, έστω και αν ο θάνατος ή η σωματική βλάβη προκλήθηκε ως αποτέλεσμα της εργοδότησής του και κατά τη διάρκεια της εργοδότησής του.

Η πιο πάνω τροποποίηση κρίνεται αναγκαία μια και η σχετική διάταξη για κάλυψη

ευθύνης για θάνατο ή σωματική βλάβη, ενώ μεταφέρονται ως επιβάτες σε μηχανοκίνητο όχημα κάτω από συνθήκες που δημιουργούν ευθύνη στον εργοδότη τους, έχει περιληφθεί ήδη στο Νόμο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων (Ασφάλιση Ευθύνης Έναντι Τρίτου), ως αποτέλεσμα της εναρμόνισης των διατάξεων της νομοθεσίας αυτής με το αντίστοιχο κοινοτικό κεκτημένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Λία Γεωργιάδη
Νίκος Κλεάνθους	Ανδρέας Χρίστου
Στάθης Κιπτής	Δώρος Χριστοδουλίδης
Παναγιώτης Δημητρίου	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Καίτη Κληρίδη	Δημήτρης Ηλιάδης
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Ανδρούλα Βασιλείου

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο είχε προωθηθεί αρχικά για συζήτηση στην ολομέλεια του σώματος την 21η Δεκεμβρίου 2000, παραπέμφθηκε όμως, μετά από απόφαση της ολομέλειας, για επανεξέταση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών

και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού επανεξέτασε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2001 και έλαβε υπόψη της τις γραπτές εισηγήσεις που κατατέθηκαν από το μέλος του σώματος κ. Γιαννάκη Αγαπίου, αποφάσισε να το επαναδιατυπώσει, ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε σύγχυση ή παρερμηνεία του νόμου που φαίνεται ότι θα προκαλείτο εάν το νομοσχέδιο παρέμενε όπως ήταν αρχικά διαμορφωμένο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, υπό το φως όλων των πιο πάνω, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 17 θέμα, που είναι «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Είναι πρόταση νόμου και είναι ομόφωνη η έκθεση. Αντιλαμβάνομαι ότι θα θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Μάρκος Κυπριανού

Καίτη Κληρίδη

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Γιαννάκης Αγαπίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αριστοφάνης Γεωργίου

Χρήστος Πουργουρίδης

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το μέλος της βουλευτή του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Γιαννάκη Αγαπίου, σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 16 Νοεμβρίου και 7 Δεκεμβρίου 2000 και 1η Φεβρουαρίου του 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, μετά από παράκληση της επιτροπής, διαβίβασε γραπτώς τις απόψεις του.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Ποινικής Δικονομίας με την προσθήκη νέων άρθρων, ώστε αφενός μεν το δικαστήριο για συγκεκριμένα αδικήματα και κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις να μπορεί να αναστείλει την έκτιση της ποινής φυλάκισης υπό όρους, εάν ο καταδικασθείς δηλώσει ότι θα εφεσιβάλλει την απόφαση, αφετέρου δε ο κατηγορούμενος που κρατήθηκε με διάταγμα του δικαστηρίου, εκκρεμούσης της δίκης του, να δύναται να καταχωρίσει έφεση εναντίον του διατάγματος κράτησής του, ο δε Γενικός Εισαγγελέας να μπορεί να καταχωρίσει έφεση εναντίον άρνησης του δικαστηρίου να διατάξει την κράτησή του ή την απόλυσή του από κράτηση.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου, η πρώτη τροπολογία κρίνεται αναγκαία καθότι είναι συνηθισμένο φαινόμενο άνθρωποι που έχουν καταδικαστεί σε μικρές ποινές φυλάκισης να αθλώνονται ύστερα από έφεση ή να αποφασίζεται πως η φυλάκισή τους είναι υπερβολική ποινή και να ακυρώνεται. Σ' αυτές τις περιπτώσεις όμως ο αθωωθείς ή ο απαλλαγείς από την ποινή της φυλάκισης έχει ήδη εκτίσει την ποινή και δεν υπάρχει καμιά νομοθεσία που να τον αποζημιώνει ή να τον αποκαθιστά. Με αυτή την τροποποίηση, σύμφωνα με τον εισηγητή, αν ο καταδικασθείς αθωωθεί από το εφετείο ή η ποινή ακυρωθεί, θα αποφύγει την άδικη φυλάκιση ή, εάν απορριφθεί η έφεσή του, θα εκτίσει την ποινή του μετά την απόρριψη της έφεσης.

Όσον αφορά τη δεύτερη τροπολογία, ο εισηγητής ανέφερε ότι αυτή κατέστη αναγκαία μετά την απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου στην ποινική έφεση 6946 Ανθίας -V- Αστυνομίας στην οποία το Ανώτατο Δικαστήριο συστήνει, για τους λόγους που αναφέρονται σ' αυτή, τη θεσμοθέτηση δικαιώματος έφεσης κατά αποφάσεων ποινικού δικαστηρίου για την κράτηση υποδίκου, εκκρεμούσης της δίκης.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, αναφερόμενος στην προτεινόμενη τροποποίηση για αναστολή έκτισης της ποινής φυλάκισης σε περίπτωση που ο καταδικασθείς εφεσιβάλλει την απόφαση, δήλωσε ότι αυτή δεν ενδείκνυται, αφενός μεν γιατί θα επιφέρει αδικαιολόγητη και ραγδαία αύξηση των εφέσεων, με αποτέλεσμα να δημιουργείται περαιτέρω καθυστέρηση στην εκδίκασή τους και με ενδεχόμενο να παραβλάπτονται τα δικαιώματα εκείνων των ατόμων των οποίων οι εφέσεις θα πρέπει να εκδικάζονται τάχιστα και αφετέρου δε γιατί -από στατιστικά στοιχεία τα οποία παρέθεσε στην επιτροπή- είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις στις οποίες η υπό αναφορά πρόνοια θα τυγχάνει εφαρμογής και θα επιφέρει τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Επίσης, δήλωσε, υπάρχει και η πρόνοια του άρθρου 157 της βασικής νομοθεσίας η οποία επιτρέπει την υπό προϋποθέσεις απόλυση με εγγύηση και την οποία μπορεί κάποιος να επικαλεστεί.

Περαιτέρω, σχολιάζοντας εισήγηση των μελών της επιτροπής να θεσμοθετηθεί διαδικασία, ώστε στις περιπτώσεις κακοδικίας να αποζημιώνεται εκείνος ο οποίος εκτίει ποινή και ακολούθως να αθώνεται, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δεσμεύτηκε να μελετήσει το θέμα και να ετοιμάσει σχετικό νομοσχέδιο εντός έξι εβδομάδων.

Όσον αφορά τη δεύτερη τροποποίηση που αφορά τη θεσμοθέτηση δικαιώματος έφεσης κατά απόφασης ποινικού δικαστηρίου για κράτηση υποδίκου, εκκρεμότητας της δίκης, ο Γενικός Εισαγγελέας συμφώνησε με αυτή, διαμορφώνοντας ανάλογα το κείμενο της υπό αναφορά πρότασης νόμου, ώστε να καλύπτει όλες τις περιπτώσεις κράτησης.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, με γραπτό υπόμνημα που απέστειλε στην επιτροπή, τάσσεται εναντίον της εισήγησης για την αναστολή ποινής φυλάκισης η οποία επιβάλλεται. Διαπίστωση του Ανώτατου Δικαστηρίου είναι ότι δε συντρέχει βάσιμος λόγος για αλλαγή της υπάρχουσας θεσμοθετημένης αρχής η οποία λειτούργησε καλά

για πολλά χρόνια. Η άμεση εφαρμογή ποινής φυλάκισης, όπως τονίζεται στο υπόμνημα, αποτελεί βασικό στοιχείο του δικαστικού μας συστήματος στον τομέα του ποινικού δικαίου.

Στο ίδιο υπόμνημα το Ανώτατο Δικαστήριο τάσσεται υπέρ της εισήγησης για παροχή δικαιώματος έφεσης εναντίον αποφάσεων κράτησης υποδίκων, εκκρεμούσης της δίκης, εισήγηση η οποία -όπως ρητά αναφέρεται- προήλθε από το Ανώτατο Δικαστήριο κατά την ενάσκηση της δευτεροβάθμιας δικαιοδοσίας του.

Ο εκπρόσωπος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου εξέφρασε τη συμφωνία του μόνο ως προς τη δεύτερη υπό αναφορά τροποποίηση.

Υπό το φως των πιο πάνω και ιδιαίτερα της δέσμευσης του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ότι θα ετοιμάσει σχετικό νομοσχέδιο για αποζημιώσεις στις περιπτώσεις κακοδικίας, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών αποφάσισε ομόφωνα να υιοθετήσει μόνο το μέρος εκείνο της πρότασης νόμου που αφορά τη θεσμοθέτηση του δικαιώματος έφεσης κατά αποφάσεως ποινικού δικαστηρίου για την κράτηση υποδίκων, εκκρεμούσης της δίκης, όπως αυτό τελικά διαμορφώθηκε από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και να αφήσει το υπόλοιπο μέρος της πρότασης για ενδελεχέστερη μελέτη σε μεταγενέστερο στάδιο, αφού κατατεθεί και το σχετικό νομοσχέδιο που ανέλαβε να ετοιμάσει ο Γενικός Εισαγγελέας.

Με βάση την πιο πάνω τοποθέτησή της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή διαμορφώθηκε από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αγαπίου. Εκ της θέσεώς σας.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ.

Κύριε πρόεδρε, είναι μία πρόταση την οποία έκανα και αφορά, πρώτον, το δικαίωμα έφεσης ανθρώπων που κρατούνται, εκκρεμούσης της δίκης τους, και, δεύτερον, το δικαίωμα απόλυσης καταδικασθέντων μέχρι να ακουστεί η έφεση.

Σε ό,τι αφορά το πρώτο, υπήρξε ομοφωνία και είναι αυτό που θα ψηφίσουμε σήμερα. Δηλαδή, όταν ένας άνθρωπος παρουσιάζεται ενώπιον του δικαστηρίου και αναβάλλεται η υπόθεσή του, για να ακουστεί αργότερα, και το δικαστήριο διατάξει την κράτησή του, θα δικαιούται να κάνει έφεση, εάν έχει λόγους να μην κρατηθεί μέχρι την εκδίκαση της υπόθεσης.

Η δεύτερη υπόθεση αφορούσε τις ποινές για μικροφυλακίσεις, κάτω των έξι μηνών. Επειδή παρατηρήθηκε το φαινόμενο άνθρωποι οι οποίοι καταδικάζονται σε φυλάκιση δυο ή τρεις μήνες, μέχρις ότου ακουστεί η έφεσή τους, να εκτίουν την ποινή τους και τελικά να αθλώνονται, ενώ έχουν φάει τη φυλάκιση. Και δεν υπάρχει ούτε καν δικαίωμα αποζημιώσεως γι' αυτούς τους ανθρώπους που άδικα καταδικάστηκαν. Και είχα κάνει μία πρόταση, η οποία εφαρμόζεται σε όλες τις χώρες της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων της Ελλάδας και της Αγγλίας, σύμφωνα με την οποία, σε παρόμοιες περιπτώσεις, ένας άνθρωπος μπορεί να ζητήσει να αφηθεί ελεύθερος, από τη στιγμή που έκανε έφεση, μέχρι να ακουστεί η έφεσή του και υπό όρους. Θα βάλει εγγύηση, θα παραδώσει το διαβατήριό του, θα παρουσιάζεται στην αστυνομία κ.λπ.

Φυσικά, πρέπει να σας πω ότι αντιμετώπισα την αντίδραση του Γενικού Εισαγγελέα, ο οποίος έδωσε λόγους οι οποίοι δεν ευσταθούν. Ο λόγος είναι, λέει, ότι θα αυξηθούν οι εφέσεις και δε θα δικάζονται οι άλλες οι εφέσεις που λέμε ότι είναι του δικαστηρίου. Ε, αλίμονο, δηλαδή, αν η ελευθερία του ατόμου εξαρτάται από το αν

έχομε δικαστήρια, για να δικάζουν τις εφέσεις, ή αν θα καθυστερήσουν κάποιες άλλες υποθέσεις!

Ο δεύτερος λόγος, ο άλλος λόγος που το Ανώτατο Δικαστήριο έφερε ένσταση είναι ότι η άμεση εφαρμογή ποινής φυλάκισης, όπως τονίζεται στο υπόμνημα, αποτελεί βασικό στοιχείο του δικαστικού μας συστήματος. Λες και το δικαστικό μας σύστημα είναι αναλλοίωτο και δεν μπορεί το νομοθετικό σώμα να το αλλάξει!

Εν πάση περιπτώσει, έκανα μία υποχώρηση, δέχτηκα ένα συμβιβασμό, με την υπόσχεση και την υποχρέωση που ανέλαβε ο Γενικός Εισαγγελέας ότι σε έξι εβδομάδες -το τονίζω, και είναι γι' αυτό που αναγκάστηκα να μιλήσω- σε έξι εβδομάδες από την ημέρα που συζητήσαμε αυτό το νομοθέτημα, δηλαδή από τις αρχές του Φεβράρη, θα φέρει νομοσχέδιο -ανέλαβε προσωπική ευθύνη- βάσει του οποίου όσοι καταδικάζονται αδικώς ή συνεπεία κακοδικίας ή μη ύπαρξης μαρτυρίας να δικαιούνται να προσφύγουν στα δικαστήρια για αποζημιώσεις. Δεν αποτελεί, κατά τη γνώμη μου, πλήρως ικανοποιητική πρόταση στην προσπάθειά μου για αυτό το σκοπό, αλλά τουλάχιστο καλύπτει τον έναν από τους δυο λόγους για τους οποίους αναγκάστηκα να φέρω αυτή την πρόταση νόμου.

Αν αναγκάζομαι να μιλήσω, κύριε Πρόεδρε, είναι για να πάει το μήνυμα στο Γενικό Εισαγγελέα ή τουλάχιστον η Βουλή, το νομοθετικό σώμα, που πήρε αυτή την υπόσχεση από το Γενικό Εισαγγελέα, ότι σε έξι εβδομάδες θα φέρει νομοσχέδιο γι' αυτό το σκοπό, να φροντίσει να τηρηθεί αυτή η υπόσχεση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εξεδόθη ποτέ απόφαση από το Ανώτατο Δικαστήριο που να μιλά για κακοδικία;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Με συγχωρείτε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εξεδόθη ποτέ απόφαση από το Ανώτατο Δικαστήριο που να μιλά για κακοδικία, έτσι που να αιτιολογείται...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μάλιστα. Εξεδόθησαν αποφάσεις στις οποίες είπαν ότι ή ο δικαστής δεν έλαβε υπόψη τη μαρτυρία που εδόθη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, να ξεχωρίζομε πότε δικαιούνται αποζημίωση. Εγώ συμφωνώ με... Απλώς, είναι για διευκρίνιση, κύριε Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Βεβαίως. Πολλές αποφάσεις...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν αισθάνεστε εσείς που είχατε την πρωτοβουλία ότι αυτό σας ικανοποιεί...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Πάρα πολλές εφέσεις επιτυγχάνουν, είτε διότι υπήρξε κακοδικία είτε διότι έγινε αποδεχτή μαρτυρία που δεν έπρεπε να γίνει αποδεχτή είτε διότι μάρτυρες δεν έπρεπε να γίνουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή εκείνοι που αδικαιολογήτως καταδικάστηκαν θα δικαιούνται πλέον, εφόσον... εάν εντός έξι εβδομάδων... Μάλιστα.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Σε ενίσχυση όσων λέει ο κ. Αγαπίου, προχτές το Ανώτατο Δικαστήριο της Αγγλίας άνθρωπο που καταδικάστηκε για φόνο σε δεκαεπτά χρόνια φυλακή τον άφησαν ελεύθερο επί εγγυήσει, αφού, μετά από αίτηση που έκανε σε δικαστή του Ανωτάτου

Δικαστηρίου, είπε «υπάρχει πιθανότητα αυτή η έφεση να επιτύχει». Και τον άφησαν ελεύθερο, για να δικαστεί μετά από έξι μήνες... η αίτηση.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ μίλησα για ποινές κάτω των έξι μηνών· δε μίλησα για ποινές ισόβιας κάθειρξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, πολύ περισσότερο· αυτό το οποίο είπε ο κ. Παπαδόπουλος...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ευχαριστώ τον κ. Παπαδόπουλο για την παρέμβασή του, αλλά φαίνεται ότι είναι πλήρως δικαιολογημένο αυτό το αίτημα και νομίζω ότι είναι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ίσως επανεξεταστεί από τη Βουλή, όταν θα έρθει το νομοσχέδιο του Γενικού Εισαγγελέα και με βάση τα όσα έχει προαναφέρει ή την εισήγηση του κ. Αγαπίου, η οποία φαίνεται να θεωρείται πάρα πολύ εύλογη.

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός)

Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ψηφίζεται ομοφώνως.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση της κοινοβουλευτικής επιτροπής είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Αντώνης Καράς

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στάθης Κιπτής

Δημήτρης Ηλιάδης

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Σεπτεμβρίου 1999 και την 31η Ιανουαρίου 2001. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ενοικιοστασίου Νόμου, ώστε να εξαιρεθούν ρητά από τις πρόνοιές του τα ιδιόκτητα υποστατικά ή η

ακίνητη ιδιοκτησία που διαχειρίζεται ο ΚΟΤ, για να αρθούν οποιοσδήποτε αμφιβολίες περί του αντιθέτου.

Σημειώνεται ότι το υπό αναφορά νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, περιλάμβανε και πρόνοια για τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας με βάση την οποία τα μέλη που ορίστηκαν στο Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων και μετέχουν στη διαδικασία εκδίκασης συγκεκριμένης υπόθεσης, η οποία έχει αρχίσει και δεν έχει ολοκληρωθεί, να συνεχίσουν να μετέχουν ως μέλη και μετά την εκπνοή της θητείας τους, μέχρι να ολοκληρωθεί η εκδίκαση της υπόθεσης. Η πρόνοια αυτή ψηφίστηκε από τη Βουλή στις 7 Οκτωβρίου 1999, έπειτα από εισήγηση της επιτροπής, η οποία αποφάσισε να μελετήσει περαιτέρω το υπόλοιπο μέρος του νομοσχεδίου σε μεταγενέστερο στάδιο.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας δήλωσαν πως η προτεινόμενη τροποποίηση κρίθηκε σκόπιμη, για να καταστεί σαφές στη νομοθεσία που διέπει το ενοικιοστάσιο ότι εξαιρούνται από τις διατάξεις της τα πιο πάνω αναφερόμενα υποστατικά, ώστε να αποφευχθεί οποιαδήποτε παρερμηνεία από μέρους των αδειούχων χρήσεως υποστατικών του ΚΟΤ ως προς την έκταση των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων τους έναντι του οργανισμού που απορρέουν από τις μεταξύ τους συμφωνίες/άδειες χρήσης, παρερμηνεία που τους οδηγούσε σε άσκοπες δικαστικές διαδικασίες. Περαιτέρω, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, με την προτεινόμενη ρύθμιση θα παρασχεθεί η δυνατότητα στον οργανισμό να ασκεί τις αρμοδιότητές του και να διαχειρίζεται την περιουσία του με τον καλύτερο δυνατό τρόπο με κύριο στόχο την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος.

Οι εκπρόσωποι του ΚΟΤ δήλωσαν πως η προτεινόμενη τροποποίηση θα βοηθήσει τον οργανισμό τους στην ανάκτηση διάφορων υποστατικών που παραχωρεί

σε τρίτους δυνάμει άδειας χρήσεως και οι οποίοι με τη λήξη της δεν τα εγκαταλείπουν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εκείνο που διερωτώμαι είναι κατά πόσο υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής. Αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα είναι «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη, κυρίες και κύριοι

συνάδελφοι. Διερωτώμαι αν υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Δεν υπάρχει.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος	Λευτέρης Χριστοφόρου
Κίκης Γιάγκου	Ζαχαρίας Κουλίας
Γιαννάκης Θωμά	Δώρος Θεοδώρου
Αντώνης Καράς	Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του διοικητικού συμβουλίου και της διεύθυνσης του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, ώστε να παρασχεθεί στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου η δυνατότητα έκδοσης κανονισμών που να ρυθμίζουν τον κώδικα δημοσιογραφικής δεοντολογίας, το περιεχόμενο των εκπομπών και τον κώδικα διαφημίσεων και τηλεμπορικών μηνυμάτων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Οι περί Σχολής Τυφλών - Θέση Πρώτου Δασκάλου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001». Είναι κανονισμοί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Η έκθεση είναι ομόφωνος.

Υπάρχει ένσταση όπως θεωρηθεί αναγνωσθείσα;

Δεν υπάρχει.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Σχολής Τυφλών - Θέση Πρώτου Δασκάλου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Καίτη Κληρίδη, αναπλ. πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Ηλιάδης

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 25 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Παιδείας και Πολιτισμού και Οικονομικών. Εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, παρ' όλο που κλήθηκαν στην επιτροπή, δεν παρευρέθηκαν, αλλά διαβίβασαν τις απόψεις τους σ' αυτή.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, σκοπείται ο καθορισμός νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Πρώτου Δασκάλου στη Σχολή Τυφλών.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή, καθώς και οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, συμφώνησαν με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών υιοθετεί τους σκοπούς των πιο πάνω κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Όχι.

Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει, εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2001». Και πάλι είναι κανονισμοί του 2001.

Η έκθεση είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιαννάκης Θωμά

Δώρος Θεοδώρου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρέας Φιλίππου

Αντώνης Καράς

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 10 Νοεμβρίου 1999 και 22 Νοεμβρίου 2000. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ), εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων του προσωπικού του ΡΙΚ ΕΥΡΙΚ και ΣΥΤΥΡΙΚ, της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, καθώς και εκπρόσωποι της Ένωσης Συντακτών Κύπρου. Οι εκπρόσωποι της ΟΗΟ-ΣΕΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στην επιτροπή.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 12 του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, σκοπεύεται η θέσπιση κανονισμών που

να ρυθμίζουν τον τρόπο αξιολόγησης των υπαλλήλων του ΡΙΚ.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε πως με τους υπό αναφορά κανονισμούς ρυθμίζονται, μεταξύ άλλων, τα κριτήρια αξιολόγησης των υπαλλήλων του Ιδρύματος, η σύσταση ομάδων αξιολόγησης, η διαδικασία επίλυσης παραπόνων και καθορίζεται το έντυπο αξιολόγησης των υπαλλήλων.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του ΡΙΚ, οι υπάλληλοι του Ιδρύματος αξιολογούνται σήμερα χωρίς θεσμοθετημένους κανονισμούς, γι' αυτό και η έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών θα συμβάλει αφενός μεν στη νομιμοποίηση της αξιολόγησής τους, αφού ορισμένες πρόνοιές τους έχουν αναδρομική ισχύ και αφετέρου στην επίλυση διάφορων προβλημάτων που δημιουργούνται λόγω της ανυπαρξίας θεσμοθετημένων κανονισμών στις υποθέσεις ενώπιον των δικαστηρίων που σχετίζονται με την αξιολόγηση των υπαλλήλων του Ιδρύματος.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση κανονισμών, υποβλήθηκαν από τους εκπροσώπους των συνδικαλιστικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στην επιτροπή επιμέρους εισηγήσεις για τροποποίηση των προνοιών τους. Η επιτροπή, υπό το φως των εισηγήσεων που υποβλήθηκαν, κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να επέλθει συμφωνία στα επίμαχα θέματα. Αποτέλεσμα της πιο πάνω προσπάθειας, σύμφωνα με ενημέρωση που είχε η επιτροπή σε μεταγενέστερο στάδιο, ήταν η επίτευξη συμφωνίας στους υπό συζήτηση κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, οι εκπρόσωποι του ΡΙΚ κατέθεσαν στην επιτροπή νέο διαμορφωμένο κείμενο των κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχει.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει, εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Οι περί Αποχτεύσεων Πάφου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αποχτεύσεων Πάφου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Αντώνης Καράς

Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Δεκεμβρίου 2000 και στις 31 Ιανουαρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Πάφου.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 49 του περί Αποχτευτικών Συστημάτων Νόμου, σκοπεύεται η τροποποίηση των περί Αποχτεύσεων Πάφου Κανονισμών, ώστε να καταστεί πιο δίκαιη η επιβολή των τελών του αποχτευτικού συστήματος ομβρίων υδάτων και λυμάτων.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Εσωτερικών που συνοδεύει τους υπό συζήτηση κανονισμούς, το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου, με σκοπό να επιβάλει τέλη κατά δικαιότερο τρόπο στις διάφορες ομάδες χρηστών του αποχετευτικού συστήματος ομβρίων υδάτων και λυμάτων, αποφάσισε την τροποποίηση των ισχυόντων κανονισμών, ώστε να του παρέχεται η δυνατότητα αύξησης ή μείωσης του τέλους για ορισμένες τάξεις ιδιοκτησίας, όπως προβλέπεται στην ισχύουσα νομοθεσία περί αποχετευτικών συστημάτων. Περαιτέρω, με βάση την ίδια εισηγητική έκθεση, το Συμβούλιο θεωρεί δίκαιο οι διάφορες τάξεις ιδιοκτησίας, όπως εστιατόρια ή κέντρα αναψυχής και παρόμοιας φύσεως αναπτύξεις, οι οποίες ωφελούνται πολλαπλώς από την ύπαρξη αποχετευτικού συστήματος, να φορολογούνται με διαφορετικό τέλος απ' ό,τι οι δύο ομάδες που προβλέπονται ήδη στους υφιστάμενους κανονισμούς, δηλαδή οι τουριστικές εγκαταστάσεις και οι κατοικίες. Αντίθετα, κάποιες τάξεις ιδιοκτησίας, όπως τεμάχια γης που βρίσκονται εντός της τουριστικής περιοχής ή εντός της οικιστικής περιοχής, οικόπεδα κ.λπ. θα πρέπει να διαφοροποιούνται ως προς την επιβολή τελών, εφόσον η ωφέλεια που απολαμβάνουν από την ύπαρξη του αποχετευτικού συστήματος είναι διαφορετική από τις άλλες τάξεις ιδιοκτησίας.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Κατάργηση των δύο βασικών κατηγοριών των ξενοδοχείων και κατοικιών και παροχή εξουσίας στο Συμβούλιο να καθορίζει το τέλος που θα επιβάλλει στις διάφορες τάξεις ιδιοκτησίας, με ανώτατο ετήσιο τέλος 1,0 σεντ για κάθε λίρα πάνω στην εκτιμημένη αξία του ακινήτου (£10 για κάθε £1000 εκτιμημένης αξίας), για όλες τις τάξεις ιδιοκτησίας· και
2. αύξηση του ανώτατου ετήσιου τέλους από 0,07 σεντ για κάθε λίρα εκτιμημένης αξίας σε 1,0 σεντ (από £0.70 σε £1 για κάθε £1000 εκτιμημένης αξίας).

Σημειώνεται ότι οι περί Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας Κανονισμοί και οι περί Αποχετεύσεων Παραλιμνίου Κανονισμοί προβλέπουν την επιβολή ανώτατου ετήσιου τέλους επί της ακίνητης ιδιοκτησίας, το οποίο καθορίζεται από το οικείο Συμβούλιο ανάλογα με την τάξη ιδιοκτησίας, όπως προβλέπεται στους προτεινόμενους κανονισμούς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της και ιδιαίτερα ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αποφασίστηκαν ομόφωνα από το Συμβούλιο Αποχετεύσεων Πάφου, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι για την Πάφο που αναφερόμεθα.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν ούτε επ' αυτού, παρά το γεγονός ότι είναι Πάφου.

Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Εγκρίνονται οι κανονισμοί και της Πάφου.

Για τα υπ' αριθμούς 23 και 24 θέματα είναι κοινή η έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα αν δεν υπάρχει ένσταση.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Χρωστικών
Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών
στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2000»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Λία Γεωργιάδη
Νίκος Κλεάνθους	Ανδρέας Χρίστου
Στάθης Κιπτής	Δώρος Χριστοδουλίδης
Παναγιώτης Δημητρίου	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Καίτη Κληρίδη	Δημήτρης Ηλιάδης
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Δεκεμβρίου 2000 και στις 29 Ιανουαρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και άλλοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, που και οι δύο εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 των περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) Νόμων, σκοπείται η θέσπιση νέων κανονισμών, οι οποίοι να ρυθμίζουν, σύμφωνα με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, την πώληση και χρήση των χρωστικών και γλυκαντικών ουσιών αντίστοιχα καθώς και την πώληση των τροφίμων που τις περιέχουν. Παράλληλα σκοπείται η κατάργηση των υφιστάμενων κανονισμών για τις χρωστικές και γλυκαντικές ουσίες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα

πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω κανονισμών ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία πρόσθετα στοιχεία σχετικά με τις ενδεχόμενες επιπτώσεις που η υιοθέτηση των κανονισμών αυτών δυνατό να επιφέρει στα κυπριακά προϊόντα.

Η επιτροπή με βάση στοιχεία που της δόθηκαν για τα πιο πάνω θέματα συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος των δεύτερων, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, το επόμενο ερώτημα είναι κατά πόσο εγκρίνονται οι κανονισμοί.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 25 θέμα είναι «Οι περί της Διεθνούς Συμβάσεως EUROCONTROL Κανονισμοί του 2000». Η έκθεση είναι και πάλι ομόφωνος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί της Διεθνούς Συμβάσεως EUROCONTROL Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Λία Γεωργιάδη
Νίκος Κλεάνθους	Ανδρέας Χρίστου
Στάθης Κιπτής	Δώρος Χριστοδουλίδης
Παναγιώτης Δημητρίου	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Τάκης Χατζηγεωργίου

Καίτη Κληρίδη

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Δεκεμβρίου 2000 και 29 Ιανουαρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και άλλοι υπηρεσιακοί παράγοντες.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 4 του περί Διεθνούς Συμβάσεως Eurocontrol Κυρωτικού Νόμου σκοπείται ο καθορισμός και η θέσπιση προτύπων που αφορούν τον εξοπλισμό και τον έλεγχο της εναέριας κυκλοφορίας για την υιοθέτηση των προτύπων που εκδίδονται από τον οργανισμό Eurocontrol.

Η έγκριση των πιο πάνω κανονισμών απαιτείται για σκοπούς εναρμόνισής μας με το Ευρωπαϊκό Κεκτημένο, ενώ παράλληλα αποτελεί υποχρέωση της Δημοκρατίας που απορρέει από τη διεθνή σύμβαση Eurocontrol την οποία η Κύπρος έχει επικυρώσει.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας, η τυποποίηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι αποφασιστικός παράγοντας για την επίτευξη ενιαίου επιπέδου ασφάλειας στη διαχείριση της εναέριας

κυκλοφορίας.

Στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω κανονισμών από την επιτροπή ζητήθηκαν και λήφθηκαν πρόσθετα στοιχεία από την εκτελεστική εξουσία σε σχέση με τη δυνατότητα της Κύπρου να ανταποκριθεί προς τις υποχρεώσεις της που θα προκύψουν από την υιοθέτηση των υπό συζήτηση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω στοιχεία, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί της Διεθνούς Συμβάσεως Eurocontrol Κανονισμοί».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλω να συγχαρώ θερμά τις κοινοβουλευτικές επιτροπές οι οποίες πραγματικά παράγουν ουσιώδες έργο, έτσι που διευκολύνουν την ολομέλεια.

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχει.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμούς 26, 27 και 28 θέματα είναι επίσης κανονισμοί, οι οποίοι όμως αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Το τελευταίο θέμα της νομοθετικής εργασίας είναι «Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2001

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Ισίδωρος Μακρίδης	Τάκης Χατζηδημητρίου
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου
Παναγιώτης Δημητρίου	
Κίκης Καζαμίας	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Αβραάμ Αντωνίου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2001.

Με την πιο πάνω απόφαση της Βουλής παρέχεται σε ορισμένα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου η εξουσιοδότηση για διενέργεια δαπάνης, για το μήνα Φεβρουάριο του 2001, ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το 2000 και το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα, δηλαδή στο μήνα Φεβρουάριο του 2000.

Σύμφωνα με την πιο πάνω απόφαση, δεν μπορεί να διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς ούτε μπορεί να πληρωθεί οποιαδήποτε νέα θέση στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, μέχρι να εγκριθούν από τη Βουλή και να πάρουν την τελική τους μορφή οι προϋπολογισμοί των νομικών αυτών προσώπων δημόσιου δικαίου για το 2001.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με την περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) νομοθεσία, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων

δημόσιου δικαίου υποβάλλονται στη Βουλή για έγκριση μέσα στα ίδια χρονικά περιθώρια στα οποία υποβάλλεται και ο κρατικός προϋπολογισμός. Ωστόσο, οι προϋπολογισμοί ορισμένων νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, παρά τις επανειλημμένες υποδείξεις της επιτροπής, δεν έχουν ακόμη κατατεθεί στη Βουλή, πράγμα που καθιστά αναγκαία την παροχή εξουσιοδότησης για τη διενέργεια δαπανών, όπως προβλέπεται στην πιο πάνω απόφαση της Βουλής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση τα πιο πάνω και χωρίς να δεσμεύεται ως προς τις τελικές θέσεις που θα πάρει κατά τη μελέτη κάθε προϋπολογισμού ξεχωριστά, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση της υπό συζήτηση απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, θα παρακαλέσω το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι έχετε υπόψη σας την απόφαση που εξουσιοδοτεί κατ' αυτόν τον τρόπο τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου να διενεργήσουν δαπάνες.

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2001

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με τους περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφισις Προϋπολογισμών) Νόμους, οι προϋπολογισμοί των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση της διενέργειας των δαπανών που περιλαμβάνονται σε αυτούς.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ δεν έγινε κατορθωτή η κατάθεση των προϋπολογισμών αυτών για μελέτη και έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από την 31η Δεκεμβρίου 2000.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ είναι αναγκαία η συνέχιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα πιο πάνω νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου.

Γι' αυτούς τους λόγους, η Βουλή των Αντιπροσώπων αποφασίζει τα πιο κάτω:

1. Παρέχει την εξουσιοδότησή της για τη διενέργεια δαπάνης για το μήνα Φεβρουάριο του 2001 ποσού που δεν υπερβαίνει το τμήμα του συνολικού ποσού που προβλέπεται στον προϋπολογισμό του 2000 κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου το οποίο αναλογεί στο ίδιο χρονικό διάστημα.
2. Η εξουσιοδότηση αυτή δίνεται με τον όρο ότι δε θα διενεργηθεί οποιαδήποτε δαπάνη για νέες υπηρεσίες ή σκοπούς και ότι δε θα πληρωθεί καμιά νέα θέση, μέχρι την τελική έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων του προϋπολογισμού κάθε νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου για το 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγκρίνεται η απόφαση;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εγκρίνεται.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έμεινε το ένα, Νίκο· το πρώτο θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το πρώτο θέμα, το οποίο εκκρεμούσε... Κύριε Λιλλήκα, για το πρώτο θέμα το οποίο είναι εξ αναβολής με τις παρατηρήσεις του κ. Δημητρίου συμφωνείτε τώρα ή να το...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, βρήκαμε μία σύνταξη. Ετοιμάζεται τώρα η σύνταξη. Φαντάζομαι σε ένα δυο λεπτά πρέπει να είναι έτοιμη και συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τον τρόπο που εσυνετάχθηκε είναι, αντιλαμβάνομαι, ομόφωνη. Να το αφήσουμε.

Υπάρχει ένσταση όπως...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Να τη διαβάσουμε την έκθεση.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Να διαβαστεί, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτού μπούμε στο Κεφάλαιο Β', προτού τελειώσω τη νομοθετική εργασία, θα ήθελα να ανακοινώσω ότι είμαι εξουσιοδοτημένος από την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος να ανακοινώσω ότι από σήμερα κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της ομάδας, αντί του κ. Παπαδόπουλου, ο οποίος έχει εκλεγεί πρόεδρος, ορίζεται ο κ. Μάρκος Κυπριανού. Περί αναπληρωτού ουδέν νεότερον. Φαντάζομαι θα μας ενημερώσετε εν καιρώ.

Ευχαριστώ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Να βγάλει λόγο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλετε να πείτε οτιδήποτε, κύριε Κυπριανού;

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα αναβάλλεται διά την επόμενη συνεδρία του σώματος.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχει ολοκληρωθεί... Για το υπ' αριθμόν 1 έχετε πει, έτσι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχει ολοκληρωθεί η διατύπωση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, πέστε το, διότι αυτό ερωτώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Να την αναγνώσουμε.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δακτυλογραφείται αυτή τη στιγμή. Το βλέπει ο κ. Δημητρίου το κείμενο, αλλά έχει συμφωνηθεί από όλες τις πλευρές, κύριε Πρόεδρε. Είναι απλώς η διατύπωση μιας επιφύλαξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εάν συμφωνούν όλες οι πλευρές... Εν τζαι διαβάζουμε όλες τις διατάξεις, κύριοι. Εάν συμφωνείτε με τη σύνταξη που εκαταλήξετε, δε μας ενδιαφέρει που ευρίσκεται αυτό το κομμάτι της συμφωνίας.

Παρακαλώ το γραμματέα να αναγνώσει την επιφύλαξη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«Νοείται ότι η είσπραξη οποιωνδήποτε ποσών ή άλλων ανταλλαγμάτων που γίνεται με σκοπό την παραχώρηση τίτλων, αλλ' όχι μέσα στα πλαίσια συγχώνευσης ή εξαγοράς εταιρειών και εφόσον οι τίτλοι αυτοί έχουν εκδοθεί εντός ενός μηνός από την ημερομηνία είσπραξής τους και η παραχώρηση αυτή δε διενεργείται μέσα στα πλαίσια πρόσκλησης προς το κοινό, δεν εμπίπτει στις διατάξεις του παρόντος άρθρου.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση της επιφύλαξης;

Δεν υπάρχει ένσταση και η επιφύλαξη εγκρίνεται.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

Δεν υπάρχει.

Συνεπώς, προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση, κύριε Γερασίμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο, ως έχει τροποποιηθεί διά της ομοφώνου αποφάσεως στο διάλειμμα;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Όχι. Ψηφίζεται.

Το Κεφάλαιο Β' είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Θεωρείται ότι έχει γίνει σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

**Νομοσχέδια, κανονισμοί,
έγγραφα, εκθέσεις**

**Κατατέθηκαν
από τα υπουργεία**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

1. Ο περί της Τροποποίησης και
Κωδικοποίησης του

Εξωτερικών

Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών

	Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στοιβάδα του Όζοντος (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.		Υποθέσεων
2.	Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2001.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4.	Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5.	Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
6.	Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έλεγχος του Κράτους του Λιμένα) Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
7.	Ο περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
8.	Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- | | | | |
|-----|--|---|--|
| 9. | Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2001. | Εμπορίου,
Βιομηχανίας και
Τουρισμού | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |
| 10. | Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001. | Εργασίας και
Κοινωνικών
Ασφαλίσεων | Εργασίας και
Κοινωνικών
Ασφαλίσεων |
| 11. | Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και Εξαρτωμένους Αυτών Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβερνήσεως) Κανονισμοί του 2001. | Εμπορίου,
Βιομηχανίας και
Τουρισμού | Εμπορίου και
Βιομηχανίας |
| 12. | Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001. | Παιδείας και
Πολιτισμού | Παιδείας |
| 13. | Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001. | Παιδείας και
Πολιτισμού | Παιδείας |

14.	Οι περί Αποχετεύσεων Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
15.	Οι περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
16.	Οι περί Σήμανσης των Προσθέτων Τροφίμων Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
17.	Οι περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
18.	Οι περί Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων - Θέση Διευθυντή Ελέγχου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
19.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
20.	Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2)	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

	Κανονισμοί του 2001.		
21.	Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Οικονομικών	Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών
22.	Οι περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Καθίδρυση Εφοριακού Συμβουλίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
23.	Έγγραφα (Αρ. 5/2001, Αρ. 6 /2001, Αρ. 7/2001, Αρ. 9/2001 και Αρ. 10/2001) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
24.	Έγγραφο (Αρ. 8/2001) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1985 και	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

τις εγκυκλίους του Υπουργείου
Οικονομικών με Αρ. 741, 746 και
834, ημερομηνίας 4.10.1985,
6.12.1985 και 9.11.1987
αντίστοιχα.

- | | | | |
|-----|--|------------------------------|-----------------------------|
| 25. | Εκθέσεις του Υπουργού
Εσωτερικών: | Εσωτερικών | Εσωτερικών |
| | 1. Για διαχωρισμό της περιοχής
του δήμου Ιδαλίου σε δύο
ενορίες. | | |
| | 2. Για τροποποίηση των ορίων
μεταξύ των κοινοτήτων: | | |
| | α. Καλού Χωριού και
Ζωοπηγής στη Λεμεσό
και | | |
| | β. Παρεκκλησιάς και
Πύργου στη Λεμεσό. | | |
| 26. | Έγγραφο που αφορά την
παραχώρηση υπηρεσιών
εκπαιδευτικών λειτουργιών
δυνάμει του περί Δημόσιας
Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
Νόμου. | Παιδείας και
Πολιτισμού | Παιδείας |
| 27. | Ετήσια έκθεση και λογαριασμοί
(1998/1999) του Συμβουλίου | Εμπορίου,
Βιομηχανίας και | Εμπορίου και
Βιομηχανίας |

	Εμπορίας Κυπριακών Πατατών.	Τουρισμού	
Προτάσεις νόμου		Κατατέθηκαν	Παραπέμπονται
		από	στην επιτροπή
1.	Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Ανδρέα Χρίστου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ- Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Συγκοινωνιών και Έργων
2.	Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Πρόδρομο Προδρόμου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Εσωτερικών
3.	Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Γιώργο Λιλλήκα, βουλευτή κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ- Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο Κεφάλαιο Δ΄ θα ήθελα να παρατηρήσω ότι...

Το Κεφάλαιο Γ΄ είναι ερωτήσεις και απαντήσεις. Θεωρείται ότι εδόθησαν.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.048 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 2 Φεβρουαρίου 2001.

«Έχει παρατηρηθεί πως δημόσιοι υπάλληλοι σχεδόν σε όλα τα τμήματα και τις υπηρεσίες και υπάλληλοι των ημικρατικών οργανισμών επιβαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό για αποστολή προσωπικών ευχετήριων καρτών κατά τη διάρκεια των γιορτών των Χριστουγέννων και του Πάσχα.

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. εάν έχει υπολογίσει το κόστος για το κράτος και
2. εάν προτίθεται να λάβει μέτρα, για να σταματήσει η άσκοπη διασπάθιση δημόσιου χρήματος.»

Απάντηση ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2001 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.038, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σχετικά με την ανέγερση πτηνοτροφικής μονάδας και την ύπαρξη φάρμας αλόγων κοντά στο γυμνάσιο Κλήρου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Η τοποθεσία στην οποία θα ανεγερθεί το πτηνοτροφείο βρίσκεται μέσα σε κτηνοτροφική ζώνη Δ1 όπου επιτρέπεται η μαζική εκτροφή ζώων και πτηνών, εκτός από χοίρους.
2. Το γυμνάσιο Κλήρου βρίσκεται σε απόσταση 3,5 - 4 χιλιομέτρων, σε ευθεία γραμμή, από το σημείο στο οποίο σκοπεύεται να ανεγερθεί το πτηνοτροφείο.
3. Λαμβάνοντας υπόψη την απόσταση και τη μορφολογία του εδάφους στην περιοχή, δεν αναμένεται να δημιουργηθεί οχληρία η οποία να επηρεάσει τη λειτουργία του γυμνασίου.
4. Καθόσον αφορά το θέμα της ύπαρξης φάρμας αλόγων απέναντι από το γυμνάσιο,

πληροφορείσθε ότι τούτο εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Εσωτερικών στο οποίο η “ερώτηση” έχει παραπεμφθεί με την παράκληση να σας ενημερώσει.»

Απάντηση ημερομηνίας 6 Φεβρουαρίου 2001 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.039, ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηγεωργίου.

«Σχετικά με τα ερωτήματα που υποβλήθηκαν, αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Οι καταστάσεις για την πληρωμή όσων εργάστηκαν για τη διεκπεραίωση των εισαγωγικών εξετάσεων ετοιμάστηκε από την Υπηρεσία Εξετάσεων μέσα στην περίοδο του Οκτωβρίου 2000, γιατί μέχρι τότε η υπηρεσία ήταν απασχολημένη με την κατανομή των θέσεων στους υποψηφίους, την ετοιμασία του τελικού καταλόγου εισακτέων και την έκδοση και αποστολή των βεβαιώσεων σε όσους εξασφάλισαν θέση.
2. Το λογιστήριο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού προώθησε τις πληρωμές των καθηγητών και ποσό περίπου £313.000 πληρώθηκε από το αρχιταμείο μαζί με τους μισθούς του Νοεμβρίου 2000. Η διαδικασία αυτή κάλυψε περίπου το 85% των καθηγητών που εργάστηκαν για τις εισαγωγικές εξετάσεις.
3. Για τους υπόλοιπους καθηγητές και το άλλο προσωπικό έχει ήδη ζητηθεί και εγκριθεί συμπληρωματικός προϋπολογισμός και δόθηκαν εντολές στο αρχιταμείο για πληρωμή με ατομικές επιταγές. Οι περιπτώσεις αυτές αφορούν ποσό περίπου £50.000. Οι επιταγές έχουν ήδη παραληφθεί από τους δικαιούχους κατά την περίοδο Δεκεμβρίου 2000 και Ιανουαρίου 2001.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο Κεφάλαιο Δ΄, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι δύο θέματα.

Το πρώτο θέμα είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι ενδεχόμενες ζημιές που υφίσταται το δημόσιο από τον τρόπο που χειρίζεται η κυβέρνηση τα στοιχεία των εταιρειών πετρελαιοειδών για το βαρετό μαζούτ». Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση ύστερα από πρόταση του βουλευτή κ. Κίκη Γιάγκου. Η συζήτηση του θέματος φαίνεται ότι είναι δυστυχώς υποχρεωτικό να αναβληθεί λόγω του ότι τα στοιχεία που εζητήθησαν από την επιτροπή Ελέγχου δεν έχουν ακόμα δοθεί πλήρως, έτσι που να αιτιολογείται η συζήτηση του θέματος.

Το δεύτερο θέμα είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Το πρόβλημα του όζοντος και γενικότερα των ουσιών που ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα (ρυπαντών) στην Κύπρο». Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση ύστερα από πρόταση του βουλευτή κ. Δημήτρη Ηλιάδη. Εάν δε διαφωνείτε, μπορεί να διαβαστεί η έκθεση...

Ναι, κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση είναι ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να διαβιβαστεί στους αρμοδίους.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν έχουμε τίποτε να προσθέσουμε. Παρακαλώ να θεωρηθεί εγκριθείσα και να διαβιβαστεί στην εκτελεστική εξουσία διά τα περαιτέρω.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το θέμα που τιτλοφορείται «Το πρόβλημα του όζοντος και γενικότερα των ουσιών που ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα (ρυπαντών) στην Κύπρο»

Παρόντες:

Δημήτρης Ηλιάδης, πρόεδρος

Κυριάκος Τυρίμος

Καίτη Κληρίδη

Τάκης Χατζηγεωργίου

Χρίστος Ρότσας

Μάριος Ματσάκης

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω θέμα αυτεπάγγελτα, έπειτα από πρόταση του προέδρου της κ. Δημήτρη Ηλιάδη, σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Ιουνίου 2000. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Υπηρεσία Περιβάλλοντος), Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τμήμα Εργασίας), Υγείας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, Συγκοινωνιών και Έργων, της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων, ο κοινοτάρχης Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου και εκπρόσωποι της χωρικής αρχής.

Εισάγοντας το θέμα, ο εισηγητής του κ. Δημήτρη Ηλιάδη ανέφερε ότι αφορμή για την εγγραφή του αποτέλεσαν τα αποτελέσματα των πρόσφατων μετρήσεων στον ατμοσφαιρικό αέρα, που διεξήχθησαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, από τη μονάδα μετρήσεων που βρίσκεται στην περιοχή Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου, από τα οποία προκύπτει ότι η συγκέντρωση του όζοντος είναι ιδιαίτερα αυξημένη, ξεπερνώντας το οκτάωρο όριο που καθορίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τις κατευθυντήριες τιμές της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας.

Σύμφωνα με τον εισηγητή του θέματος, το πιο πάνω πρόβλημα, που είναι δυνατό να ενταθεί, αφού δε λαμβάνονται οποιαδήποτε μέτρα για την αντιμετώπισή του, προκαλείται από διάφορους παράγοντες, όπως είναι η κακή ποιότητα των καυσίμων που χρησιμοποιούνται, η κακή μηχανική κατάσταση μεγάλου αριθμού τροχοφόρων και η παντελής έλλειψη ελέγχου στα τροχοφόρα μηχανοκίνητα που κυκλοφορούν, με αποτέλεσμα μεγάλης ηλικίας οχήματα να επιβαρύνουν τον αέρα με μεγάλες ποσότητες

ρύπων.

Τέλος, σύμφωνα με τον εισηγητή του θέματος, αποτελεί καθήκον αλλά και δικαίωμα των κατοίκων της περιοχής, όπου διαπιστώθηκε το πρόβλημα, και γενικότερα του κοινού της Κύπρου να διεκδικήσουν ποιότητα ζωής και υγεία, ώστε η κατάσταση να τεθεί υπό έλεγχο και να αποφευχθεί ο κίνδυνος της υπέρβασης των επιτρεπτών ορίων που θέτει σε κίνδυνο τις αξίες αυτές. Ζήτησε επίσης να ενημερωθεί η επιτροπή για τις ενέργειες της κυβέρνησης και ειδικότερα για τις ενέργειες του αρμόδιου υπουργείου για τον έλεγχο και την αντιμετώπιση της κατάστασης.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αναφέρθηκαν στο ιστορικό της εισαγωγής σχετικών μηχανημάτων για τις μετρήσεις των ρύπων στον ατμοσφαιρικό αέρα και στη σημερινή κατάσταση. Σήμερα υπάρχουν εγκατεστημένες τέσσερις μονάδες μέτρησης σε διάφορες περιοχές της Κύπρου. Οι τρεις μονάδες έχουν εγκατασταθεί σε σημεία της πόλης της Λευκωσίας. Λαμβάνοντας υπόψη ότι κύρια πηγή της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στη Λευκωσία αποτελούν τα μηχανοκίνητα οχήματα και οι καυστήρες λεβήτων, θεωρήθηκε σκόπιμη η εγκατάσταση των μονάδων σε περιοχές όπου παρατηρείται αυξημένη κυκλοφοριακή κίνηση, ενώ παράλληλα διαβιούν ή εργάζονται αρκετοί άνθρωποι. Οι περιοχές αυτές είναι του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας, του Αστυνομικού Σταθμού Στροβόλου και του Αστυνομικού Σταθμού Λυκαβητού. Η τέταρτη μονάδα εγκαταστάθηκε στην περιοχή Αγίας Μαρίας Ξυλιάτου από τον Οκτώβριο του 1996, με σκοπό την παρακολούθηση του επιπέδου γενικής ρύπανσης, καθώς επίσης και τη μέτρηση της διασυνοριακής ρύπανσης που δέχεται η Κύπρος από άλλες χώρες.

Σύμφωνα πάντα με τους ίδιους εκπροσώπους, η ελάχιστη διάρκεια μετρήσεων για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων στις υπό εξέταση περιοχές πρέπει να έχει διάρκεια τουλάχιστο δώδεκα μήνες, ώστε να καλύπτονται όλες οι εποχές του έτους.

Οι μετρήσεις που διενεργούνται από το αρμόδιο υπουργείο στις μονάδες αυτές έχουν ως βασικούς στόχους τον προσδιορισμό του βαθμού ρύπανσης της ατμόσφαιρας σε κεντρικά σημεία της Λευκωσίας, τον προσδιορισμό του επιπέδου γενικής ρύπανσης στην Κύπρο, αλλά και τη μέτρηση της διασυννοριακής ρύπανσης που δέχεται η Κύπρος, καθώς επίσης και την παρακολούθηση της διαχρονικής μεταβολής της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα και την πληροφόρηση και ενημέρωση του πληθυσμού αναφορικά με την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα σε διάφορες περιοχές της Λευκωσίας. Οι διαπιστώσεις αυτές και η παρακολούθηση της κατάστασης, σύμφωνα με τους εκπροσώπους του αρμόδιου υπουργείου, θα συμβάλουν στην έγκαιρη λήψη μέτρων, όπου αυτά κρίνονται αναγκαία, και στη διαμόρφωση της πολιτικής που πρέπει να ληφθεί για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα των μετρήσεων σε όλες τις υπό εξέταση περιοχές συγκρίθηκαν από τους αρμοδίους με τα αντίστοιχα όρια της Κύπρου, της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις κατευθυντήριες τιμές της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας. Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων των μετρήσεων αυτών φαίνεται ότι οι συγκεντρώσεις των διάφορων ρύπων που μετρήθηκαν παρουσιάζουν γενικά καλύτερη εικόνα σε σχέση με τα όρια ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα που καθορίζονται πιο πάνω αλλά και τους ποιοτικούς στόχους στην Κύπρο. Εντούτοις, σύμφωνα με τους ίδιους εκπροσώπους, στην περίπτωση του όζοντος στις αστικές περιοχές παρατηρήθηκε μικρή υπέρβαση των μετρήσεων, ανάλογα με τη χρονολογία και το σταθμό μέτρησης του οκτάωρου ορίου.

Πρόσθετα, για τις αγροτικές περιοχές, από τις μετρήσεις του σταθμού μέτρησης ρύπανσης στη βάση της Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου, διαπιστώθηκε ότι το ποσοστό υπερβάσεων του οκτάωρου ορίου κινείται στο 30% των μετρήσεων. Εντούτοις, για το όριο μιας ώρας, για όλες τις περιοχές δεν παρατηρήθηκαν οποιεσδήποτε υπερβάσεις.

Όπως επεξήγησε ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η παρουσία ψηλών μονάδων όζοντος στις αγροτικές περιοχές μπορεί να δικαιολογηθεί από το γεγονός ότι το όζον καταστρέφεται με το οξείδιο του αζώτου που υπάρχει στις πόλεις, ενώ στην ύπαιθρο, όπου το οξυγόνο είναι άφθονο, ο ρύπος αυτός πολλαπλασιάζεται. Τέλος, αναφέρθηκε ότι σε περιόδους όπου υπήρξαν κύματα σκόνης από τη Σαχάρα διαπιστώθηκαν υπερβάσεις των σωματιδίων στην ατμόσφαιρα.

Οι εκπρόσωποι όλων των αρμόδιων υπηρεσιών της εκτελεστικής εξουσίας που παρέστησαν στη συνεδρίαση δήλωσαν ότι θα πρέπει να ληφθούν άμεσα, αλλά και μακροπρόθεσμα μέτρα για άμεση και μόνιμη αντιμετώπιση των προβλημάτων. Όπως δήλωσαν, δεν υπάρχει στην Κύπρο ιδιαίτερο πρόβλημα σε σύγκριση με τις χώρες της Ευρώπης, εντούτοις τα μέτρα θα πρέπει να ληφθούν και υπάρχει πρόθεση για λήψη τους από την κυβέρνηση. Ανάμεσα στα μέτρα αυτά αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Υποχρεωτική εισαγωγή καταλυτικών αυτοκινήτων.
2. Βελτίωση της ποιότητας καυσίμων που θα πρέπει να περιλαμβάνει ελάττωση της περιεκτικότητας σε μόλυβδο, θείο και βενζόλιο και άλλων αρωματικών ενώσεων.
3. Ενθάρρυνση της χρήσης βενζίνης χαμηλής περιεκτικότητας σε μόλυβδο από μη καταλυτικά αυτοκίνητα που μπορούν να δέχονται τέτοια βενζίνη.
4. Υποχρεωτικός τεχνικός έλεγχος των εκπομπών όλων των αυτοκινήτων και απόσυρση όσων κρίνονται ακατάλληλα μετά από τον εν λόγω έλεγχο.
5. Έλεγχος και ρύθμιση καυστήρων κεντρικών θερμάνσεων και ατμολεβήτων, καθώς και συνέχιση του ελέγχου της ρύπανσης σε βιομηχανικές μονάδες.
6. Κυκλοφοριακές ρυθμίσεις για ανεμπόδιστη ροή της τροχαίας κίνησης.
7. Ενθάρρυνση χρήσης λεωφορείων και άλλων μαζικών μέσων μεταφοράς.
8. Προώθηση μέτρων μείωσης των εκπομπών οργανικών ενώσεων από δεξαμενές αποθήκευσης καυσίμων και δεξαμενές πρατηρίων βενζίνης.

9. Προώθηση μέτρων και δημιουργία αναγκαίας υποδομής για ασφαλείς ποδηλατοδρόμους.
10. Πολεοδομικές και χωροταξικές ρυθμίσεις που στοχεύουν στον καλύτερο εξαερισμό αστικών κέντρων και στην ατμοσφαιρική εξυγίανση σε συνδυασμό με κάλυψη περισσότερων χώρων με πράσινο.

Πρόσθετα, ο εκπρόσωπος της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος ανέφερε ότι θα πρέπει η νομοθεσία μας να προσαρμοστεί το συντομότερο δυνατό με τις σχετικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δήλωσε ότι για το όζον ειδικότερα υπάρχουν τέσσερις οδηγίες που αφορούν τον έλεγχο ουσιών, οι οποίες το επηρεάζουν, και που θα πρέπει να υιοθετηθούν. Κατά την επόμενη δεκαετία αναμένεται ότι με την υιοθέτηση όλων των μέτρων, νομοθετικών και άλλων, η κατάσταση θα είναι πολύ καλύτερη. Η πολιτική απόφαση για την υλοποίηση των μέτρων αυτών υπάρχει.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων αναφέρθηκαν στον έλεγχο των μηχανοκίνητων οχημάτων και στις αδυναμίες που υπάρχουν σήμερα όσον αφορά το έμψυχο υλικό, αλλά και τον τεχνικό εξοπλισμό του αρμόδιου τμήματος, που δυσχεραίνουν την άσκηση πιο συχνού και αποτελεσματικού ελέγχου στα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα που κυκλοφορούν. Ως αποτέλεσμα, η επιθεώρηση δε γίνεται σε τακτική βάση και αυτό συντελεί στη διαιώνιση και ένταση του προβλήματος των καυσαερίων που εκπέμπονται από τα αυτοκίνητα αυτά.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες έχουν ετοιμάσει σχετικό νομοσχέδιο για εναρμόνισή μας με την Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο προβλέπει αποτελεσματικότερη και συστηματική άσκηση ελέγχου στα μηχανοκίνητα οχήματα. Παράλληλα, όμως, με την ψήφιση της νομοθεσίας θα πρέπει να προσληφθεί ανάλογο προσωπικό και να αποκτηθούν τα σχετικά μηχανήματα, ώστε να καταστεί δυνατή και στην πράξη η εφαρμογή της

νομοθεσίας αυτής.

Οι εκπρόσωποι της κοινότητας της Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου εξέφρασαν την ανησυχία τους για το γεγονός ότι υπάρχει πρόβλημα αυξημένων μετρήσεων στο όζον στην κοινότητά τους και διερωτήθηκαν πώς οδηγήθηκαν στην κατάσταση αυτή, αφού σε προηγούμενες εποχές η ατμόσφαιρα της περιοχής τους ήταν τόσο καλή που είχε κριθεί κατάλληλη για ίδρυση σανατορίου. Εξέφρασαν στην επιτροπή την αγωνία τους για τους λόγους που δημιούργησαν πρόβλημα στην ατμόσφαιρα και ζήτησαν από την κυβέρνηση να διεξαγάγει μελέτη και να τους ενημερώσει για την όλη κατάσταση και τους πιθανούς κινδύνους για την υγεία τους.

Ο εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων εξέφρασε στην επιτροπή τη μεγάλη ανησυχία της οργάνωσής του για την ολιγωρία που παρατηρείται, κατά την άποψη των μελών της, στο θέμα της λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση του προβλήματος της ατμοσφαιρικής ρύπανσης. Ιδιαίτερα δε αναφέρθηκε στο θέμα του ελέγχου των καυσαερίων στα αυτοκίνητα, στο οποίο δεν έχει σημειωθεί καμιά πρόοδος. Πρόσθετα, άσκησε κριτική στο γεγονός ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ενώ είχε ετοιμάσει τη σχετική έκθεση για τις πιο πάνω μετρήσεις και την αξιολόγησή τους από το καλοκαίρι του 1999, δεν την έχει δώσει στη δημοσιότητα. Επίσης, ανέφερε ότι, παρά το γεγονός ότι η κυβέρνηση θεωρεί ότι δεν υπάρχει υπέρβαση των επιτρεπτών ορίων ατμοσφαιρικής ρύπανσης, στην πραγματικότητα η Λευκωσία έχει ξεπεράσει τη Θεσσαλονίκη, το Λιντς και το Λίβερπουλ σε σχέση με τις μονάδες όζοντος και τούτο, κατά την άποψη της οργάνωσης, οφείλεται σαφώς στην κίνηση των μηχανοκίνητων οχημάτων. Αν δε ληφθούν μέτρα σοβαρά και επείγοντα, ανέφερε ο ίδιος εκπρόσωπος, θα υπάρξουν σοβαρές επιπτώσεις, ενώ η έλλειψη πολιτικής βούλησης που παρατηρείται είναι εγκληματική.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού μελέτησε όλα τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιόν της από τους αρμοδίους και ειδικότερα το σημείωμα που κατατέθηκε, με τις συνοπτικές πληροφορίες, αναφορικά με τα αποτελέσματα των μετρήσεων στην ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα στη Λευκωσία, που διεξήγαγε το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, έχει διαπιστώσει τα ακόλουθα:

1. Η επιτροπή καταρχάς παρατηρεί ότι κρίνεται αναγκαία η εξασφάλιση και τοποθέτηση μονάδων μετρήσεων σε όλες τις επαρχίες της Κύπρου, ώστε να υπάρχει η σωστή παρακολούθηση και έλεγχος σε όλη τη χώρα για τη λήψη των ανάλογων μέτρων.
2. Είναι γεγονός ότι, σύμφωνα με τα αποτελέσματα των μετρήσεων, κατά γενική εικόνα οι συγκεντρώσεις των διάφορων ρύπων που καταμετρήθηκαν δεν ξεπερνούν τα όρια ποιότητας που καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και που έχουν τεθεί ως ποιοτικοί στόχοι για την Κύπρο. Ωστόσο, θεωρείται πολύ ανησυχητικό το γεγονός ότι οι συγκεντρώσεις του όζοντος υπερβαίνουν σε υψηλό ποσοστό το οκτάωρο όριο μετρήσεων στις αστικές περιοχές, αλλά και στην ύπαιθρο.

Η επιτροπή θεωρεί εγκληματική την ολιγωρία στη λήψη οποιωνδήποτε μέτρων για την άμεση αντιμετώπιση της βελτίωσης της ποιότητας των καυσίμων και του ελέγχου των καυσαερίων των αυτοκινήτων, που αποτελούν τους δύο κύριους παράγοντες που, κατά γενική ομολογία των ειδικών, συμβάλλουν στη ρύπανση της ατμόσφαιρας στην Κύπρο.

Η επιτροπή έχει τη γνώμη ότι οι υπερβάσεις που παρατηρήθηκαν αφενός είναι ανησυχητικές για την ποιότητα της ατμόσφαιρας σήμερα και αφετέρου αποτελούν μια προειδοποιητική ένδειξη για τον κίνδυνο η κατάσταση να χειροτερεύσει στο μέλλον, αν δε ληφθούν οποιαδήποτε μέτρα, που δυστυχώς μέχρι στιγμής δε

λαμβάνονται.

3. Η επιτροπή θεωρεί, ως εκ τούτου, άμεση προτεραιότητα τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση της ποιότητας των καυσίμων, αλλά και την εξασφάλιση του ανθρώπινου δυναμικού και του τεχνικού εξοπλισμού που θα συμβάλουν στο συχνό και συστηματικό έλεγχο των μηχανοκίνητων οχημάτων που κυκλοφορούν. Παράλληλα, θα πρέπει να υιοθετηθούν τα ευρωπαϊκά πρότυπα στα νεοεισαγόμενα αυτοκίνητα, ώστε, μαζί με τον ουσιαστικό έλεγχο στα μεταχειρισμένα που ήδη κυκλοφορούν, να περιοριστούν οι εκπομπές των καυσαερίων στο ελάχιστο.
Τα πιο πάνω μέτρα, κατά την άποψη της επιτροπής αλλά και των ειδικών που ασχολήθηκαν με το θέμα, αποτελούν τους βασικούς παράγοντες που θα συμβάλουν στον έλεγχο και τον περιορισμό της ρύπανσης της ατμόσφαιρας και στην πρόληψη οποιωνδήποτε ανησυχητικών διαστάσεων στη ρύπανση αυτή.
4. Η επιτροπή έχει τη γνώμη ότι η λήψη εναρμονιστικών μέτρων με την Ευρωπαϊκή Ένωση θα έπρεπε πρώτιστα να αρχίσει με την υιοθέτηση των σχετικών οδηγιών για την προστασία του περιβάλλοντος, μέτρα που θα βοηθήσουν τον Κύπριο πολίτη, θα βελτιώσουν την ποιότητα ζωής του και παράλληλα θα συμβάλουν στην καλή εικόνα της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η εναρμόνιση δε θα έπρεπε να ξεκινά μόνο με την εισαγωγή φορολογικών και οικονομικών μέτρων, αλλά θα έπρεπε να συνοδεύεται και από μέτρα προστασίας και σεβασμού του περιβάλλοντος, τα οποία αντικειμενικά είναι ευεργετικά για τον πολίτη και αποτελούν δείκτη για τον πολιτισμό της κοινωνίας μας.
5. Η επιτροπή έχει τη γνώμη ότι η ενημέρωση του κοινού σε θέματα σχετιζόμενα με το περιβάλλον, την ποιότητα ζωής και την υγεία, όπως και τα σχετιζόμενα με την ατμόσφαιρα είναι απαραίτητη. Με αυτό το πνεύμα θεωρεί απαραίδεκτο το γεγονός ότι τα αποτελέσματα της έρευνας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων δε γνωστοποιήθηκαν έγκαιρα στο κοινό, ενώ η κοινότητα της Αγίας Μαρίνας Ξυλιάτου, στην οποία εντοπίστηκε το πρόβλημα, ενημερώθηκε για το πρόβλημα πολύ καθυστερημένα. Η επιτροπή σημειώνει την επιθυμία των κατοίκων για διεξαγωγή μελέτης στην περιοχή τους και καλεί την κυβέρνηση να προχωρήσει στη διεξαγωγή της και τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων της.

Η επιτροπή, ολοκληρώνοντας τη μελέτη του θέματος, στο στάδιο αυτό δηλώνει ότι θα παρακολουθεί το όλο θέμα και αναμένει από την κυβέρνηση να την ενημερώνει, σε τακτά διαστήματα, για τις εξελίξεις σε σχέση με την κατάσταση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στη χώρα, αλλά και για τα αντίστοιχα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπισή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν δεν υπάρχει ένσταση...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Αν δεν υπάρχει!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...η έκθεση εγκρίνεται ομόφωνα και παραπέμπεται στις αρμόδιες αρχές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν κλείσουμε, αναφέρω ότι ο βουλευτής κ. Τάκης Χατζηδημητρίου ζητά την εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ' και την παραπομπή για εξέταση από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων του ακόλουθου θέματος: «Η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας (Κυρωτικός Νόμος αρ. 203/188)». Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται και θα παραπεμφθεί βεβαίως στην Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.

Κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στην πραγματικότητα πρόκειται περί επαναφοράς θέματος.

Είχαμε αρχίσει τη συζήτηση το 1995. Έχω και τα σχετικά πρακτικά, όπως και τις τοποθετήσεις της εκτελεστικής εξουσίας την εποχή εκείνη, και είναι με έκπληξή μου που αντιλήφθηκα το μεγάλο κενό το οποίο παρέμεινε έκτοτε. Και είναι γι' αυτό το λόγο που ζήτησα την επανεγγραφή, ώστε να συζητηθεί εκ νέου το θέμα και, αν είναι δυνατό, να καταλήξουμε σε κάποια συμπεράσματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηδημητρίου.

Ο κ. Κίκης Γιάγκου.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Ο λόγος που δέχθηκα την αναβολή, κύριε Πρόεδρε, είναι γιατί λείπει ο πρόεδρος της επιτροπής Ελέγχου. Γι' αυτό την ερχόμενη εβδομάδα είμαι έτοιμος να ξεκινήσω το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, κύριε Γιάγκου.

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγνώμη. Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θέλω να επιβεβαιώσω αυτά που είπε ο κ. Χατζηδημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προτού επιβεβαιώσετε, να καθυσυχάσω τον κ. Γιάγκου ότι την επόμενη Πέμπτη, είτε υπάρχουν είτε δεν υπάρχουν τα ζητηθέντα στοιχεία, θα προχωρήσουμε στη

συζήτηση του θέματος που έχετε εγγράψει.

Κύριε Παπαδόπουλε, με συγχωρείτε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου είχε εγγράψει αυτό το θέμα. Πρέπει να ομολογήσω ότι όταν το ενέγραψε, η επιτροπή μας θεώρησε ότι ήταν θεωρητικό και από τα συνηθισμένα θέματα που εγγράφει ο κ. Χατζηδημητρίου που θέλει να ενισχύσει την κρατική μας οντότητα με κάθε μέσο. Δεν απερρίφθη, δεν εσχολιάσθη, απλώς αναβλήθηκε, εν αναμονή αντίδρασης από την κυβέρνηση η οποία δεν υπεβλήθη. Δηλαδή από την επιτροπή Εξωτερικών δεν εμπήκε στο ράφι, απλώς δεν είχαν υποβληθεί τα στοιχεία μέχρι σήμερα. Τώρα έχει εγερθεί το θέμα λόγω μιας συζήτησης που δεν ξέρω πόσο έγκυρη ή χρήσιμη είναι. Επιβεβαιώνω αυτό που είπε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ότι πρόκειται για μια ανοησία η συζήτηση, αλλά εν πάση περιπτώσει είναι στο προσκήνιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλού κακού. Μάλιστα.

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Κατσουρίδη. Ε, πόσες φορές εννά φτάσω στο τέλος και να μην τελειώνουμε;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μία παράκληση. Έχουμε εγγράψει το θέμα για τα ναρκωτικά. Η παράκλησή μας είναι, επειδή είναι πολύ σοβαρό, είναι πολύ επίκαιρο -δεν υπάρχει πλευρά που να το βλέπει διαφορετικά- να επισπευσθεί. Να μην αναμένει σε μια σειρά εκεί, δεν ξέρω πόσα θέματα υπάρχουν στο κεφάλαιο το σχετικό που έχει εγγραφεί. Να μπει στην ημερήσια

διάταξη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιας; Πού; Είναι της ολομέλειας ή στην επιτροπή...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Στο Κεφάλαιο Δ΄.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Στο Κεφάλαιο Δ΄.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο Κεφάλαιο Δ΄ και παραπέμπεται στην επιτροπή...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, όχι, όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, στο Κεφάλαιο Δ΄ για την ολομέλεια;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας, οφείλω να πω.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 15 Φεβρουαρίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2001.
2. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών

- Κύπρου Νόμος του 2001.
3. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2001.
 4. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2001.
 5. Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος του 2001.
 6. Ο περί της Τροποποιημένης Σύμβασης Ίδρυσης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δορυφορικών Τηλεπικοινωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
 7. Ο περί του Δεύτερου Πρωτοκόλλου της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε Περίπτωση Ένοπλης Σύρραξης (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
 8. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1993.
 9. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 1995. (Πρόταση νόμου).
 10. Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
 11. Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Κώδικες Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2001.
 12. Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί)

Κανονισμοί του 2001.

13. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2000.
14. Οι περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Καθίδρυση Εφοριακού Συμβουλίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
15. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού (Αρ. 11) Νόμος του 2000.
16. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 7) Κανονισμοί του 2000.
17. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι ενδεχόμενες ζημιές που υφίσταται το δημόσιο από τον τρόπο που χειρίζεται η κυβέρνηση τα στοιχεία των εταιρειών πετρελαιοειδών για το βαρετό μαζούτ». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Κίκη Γιάγκου). (25.5.2000).

2. Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους.

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπρόσωπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (1.2.2001).

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίασης.

(Ωρα λήξης: 5.07 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Ματσάκης Μάριος
Αναστασιάδης Νίκος	Μάτσης Γιαννάκης
Αντωνίου Αβραάμ	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μιχαηλίδης Θάσος
Γερασίμου Στέλιος	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γεωργιάδη Λία	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκη	Παρισινός Ανδρέας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Προδρόμου Πρόδρομος
Ηλιάδης Δημήτρης	Ρότσας Χρίστος
Θεοδώρου Δώρος	Σαμμούτας Ευάγγελος
Θωμά Γιαννάκης	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Τυρίμος Κυριάκος
Κατσουρίδης Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κιπτής Στάθης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγιάννης Σοφοκλής

Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κυπριανού Μάρκος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοφίδης Γιώργος
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μακρίδης Ισίδωρος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του προεδρεύοντος κ. Νίκου Αναστασιάδη σε όσους δε θα υποβάλουν υποψηφιότητα στις βουλευτικές εκλογές του Μαΐου 2001 έπειτα από τη σχετική ανακοίνωση του κ. Ισίδωρου Μακρίδη.
2. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 13) Νόμος του 2000» και η συζήτηση που ακολούθησε (Π. Δημητρίου, Ν. Κατσουρίδης, Μ. Κυπριανού, Γ. Λιλλήκας).
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης Νόμος του 2001», η σύντομη παρέμβαση του κ. Μάρκου Κυπριανού και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Τουρκοκυπριακών Περιουσιών Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου Δημόσιων Δανείων Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.

7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Οργανισμού Νεολαίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και για το νομοσχέδιο «Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή τους σε ενιαίο κείμενο με τον τίτλο «Ο περί Ρυθμίσεως της Άσκησης του Επαγγέλματος των Οπτικών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του 2001 του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
13. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Υποχρεωτικής Ασφάλισης της Ευθύνης των Εργοδοτών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
14. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ποινικής Δικονομίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Αγαπίου, προεδρεύων, Τ. Παπαδόπουλος) και ψήφισή της σε νόμο.
15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
16. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου

- (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
17. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Σχολής Τυφλών - Θέση Πρώτου Δασκάλου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 18. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Αξιολόγηση Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 19. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αποχετεύσεων Πάφου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 20. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Χρωστικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Γλυκαντικών Ουσιών στα Τρόφιμα Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους.
 21. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί της Διεθνούς Συμβάσεως EUROCONTROL Κανονισμοί του 2000» και έγκρισή τους με τίτλο «Οι περί της Διεθνούς Συμβάσεως EUROCONTROL Κανονισμοί».
 22. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων που εξουσιοδοτεί τη διενέργεια δαπάνης από νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου για το μήνα Φεβρουάριο του 2001, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
 23. Ανακοίνωση από τον προεδρεύοντα του ορισμού του κ. Μάρκου Κυπριανού ως νέου κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΔΗΚΟ.
 24. Οι σύντομες παρεμβάσεις των κ. Γιώργου Λιλλήκα και Μάρκου Κυπριανού και ψήφιση της πρότασης νόμου «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 13) Νόμος του 2000» σε νόμο (ως Τροποποιητικός του 2001).
 25. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
 26. Ερώτηση βουλευτή: Διασπάθιση δημόσιου χρήματος.
 27. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Προβλήματα που

αντιμετωπίζει το γυμνάσιο Κλήρου - Καθυστέρηση στην πληρωμή καθηγητών που εργάστηκαν για τις προεισαγωγικές εξετάσεις.

28. Αναβολή της συζήτησης του θέματος «Οι ενδεχόμενες ζημιές που υφίσταται το δημόσιο από τον τρόπο που χειρίζεται η κυβέρνηση τα στοιχεία των εταιρειών πετρελαιοειδών για το βαρετό μαζούτ» και η σύντομη παρέμβαση του κ. Κίκη Γιάγκου.
29. Έκθεση για το θέμα «Το πρόβλημα του όζοντος και γενικότερα των ουσιών που ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα (ρυπαντών) στην Κύπρο», η σύντομη παρέμβαση του κ. Δημήτρη Ηλιάδη και λήξη του θέματος.
30. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Δ΄ του θέματος «Η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το δίκαιο της θάλασσας (Κυρωτικός Νόμος αρ. 203/88)» από τον κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και οι παρατηρήσεις των κ. Τάκη Χατζηδημητρίου και Τάσσου Παπαδόπουλου.
31. Πρόταση του κ. Νίκου Κατσουριδίδη για άμεση εξέταση από την ολομέλεια του θέματος «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους».



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 15ης Φεβρουαρίου 2001

(Ώρα έναρξης: 4.15 μ.μ.)

(Αρ. 21)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή υπάρχει ένα θέμα για το οποίο γίνεται εισήγηση να κηρυχθεί επείγον και να συζητηθεί σήμερα, θα αρχίσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

Το νομοσχέδιο αυτό τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αυτό παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών με την παράκληση να επιληφθεί του θέματος και να ετοιμάσει σχετική έκθεση.

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Δεν έχω ένσταση, απλώς θέλω να πω πως η Βουλή, τυπικά, πρέπει να κατατοπίζεται γιατί είναι επείγον το θέμα. Με όλο το σέβας, η σωστή διαδικασία πρέπει να είναι η εξής: Έχουμε ένα θέμα που λέει αυτά και αυτά και γι' αυτό είναι επείγον. Το να λέμε ότι έχουμε ένα νομοσχέδιο που θεωρείται επείγον και το παραπέμπουμε δεν είναι διαδικαστικά σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής Εσωτερικών να ενημερώσει σχετικά.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ως αρχηγός της αριστεράς ο κ. Αγαπίου δημιουργεί προβλήματα, αλλά δεν πειράζει.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Οι σταθμοί λειτουργούν ήδη, εδώ και μερικές μέρες, χωρίς άδεια, έστω και προσωρινή. Θα δοθεί μία παράταση, με τη διαφορά ότι σ' αυτή την περίπτωση ορίζεται καταληκτική ημερομηνία για υποβολή αιτήσεων. Δε θα δοθεί απλώς παράταση· δηλαδή, αν μέχρι τις 15 Μαρτίου δεν υποβάλουν αίτηση για μόνιμη άδεια, δε θα πάρουν μόνιμη άδεια και θα κλείσουν. Και μέχρι τις 30 Ιουνίου θα πρέπει να έχουν εξεταστεί και εκδοθεί ή απορριφθεί άδειες λειτουργίας κανονικές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι η επεξήγηση είναι ικανοποιητική. Το θέμα παραπέμπεται στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών. Η υπόλοιπη κατάθεση θεωρείται ότι έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που σας έχει διανεμηθεί .

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Προλήψεως Πυρκαϊών στην Ύπαιθρο (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Εσωτερικών	Περιβάλλοντος
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2001.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2001.	Παιδείας και Πολιτισμού	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
5. Ο περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
6. Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου Νόμος	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

του 2001.

- | | | | |
|-----|---|-------------|-------------------------------------|
| 7. | Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 8. | Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 9. | Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 10. | Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 11. | Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 12. | Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |

- | | | | |
|-----|---|--|---|
| 13. | Οι περί Κέντρου
Παραγωγικότητας - Θέσεις
Λειτουργού Παραγωγικότητας
Α΄ και Προϊστάμενου
Εκπαιδευτικού
Επαγγελματικού Εργαστηρίου
(Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2001. | Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων | Νομικών |
| 14. | Οι περί Πρόδρομων Ουσιών
(Παρασκευή και Εμπορία)
Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 15. | Οι περί Επιβολής Ποιοτικού
Ελέγχου κατά την Εξαγωγή
Καρυδιών Κανονισμοί του
2001. | Εμπορίου, Βιομηχανίας και
Τουρισμού | Εμπορίου και
Βιομηχανίας |
| 16. | Οι περί Επιβολής Ποιοτικού
Ελέγχου κατά την Εξαγωγή
Καρυδόπιχας Κανονισμοί του
2001. | Εμπορίου, Βιομηχανίας και
Τουρισμού | Εμπορίου και
Βιομηχανίας |
| 17. | Οι περί Επιβολής Ποιοτικού
Ελέγχου κατά την Εξαγωγή
Αμυγδάλων Κανονισμοί του
2001. | Εμπορίου, Βιομηχανίας και
Τουρισμού | Εμπορίου και
Βιομηχανίας |
| 18. | Οι περί Επιβολής Ποιοτικού | Εμπορίου, Βιομηχανίας και | Εμπορίου και |

	Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αμυγδαλόψιχας Κανονισμοί του 2001.	Τουρισμού	Βιομηχανίας
19.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Δαμασκήνων Κανονισμοί του 2001.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
20.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φουντουκιών Κανονισμοί του 2001.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
21.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φουντουκόψιχας Κανονισμοί του 2001.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
22.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Χαλεπιανών Κανονισμοί του 2001.	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
23.	Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ψίχας Χαλεπιανών και Ξεφλουδισμένης Ψίχας Χαλεπιανών Κανονισμοί του	Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού	Εμπορίου και Βιομηχανίας

2001.

- | | | | |
|-----|---|-------------------------------------|-------------------------------------|
| 24. | Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φοινικιών Κανονισμοί του 2001. | Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού | Εμπορίου και Βιομηχανίας |
| 25. | Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Καθορισμός και Έλεγχος Οίνων) Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 26. | Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Αλκοολούχα Ποτά) Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 27. | Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Αρωματισμένα Ποτά) Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 28. | Οι περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Συναλλαγματική Ισοτιμία Μετατροπή Ξένου | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |

Συναλλάγματος) Κανονισμοί
του 2001.

- | | | | |
|-----|---|------------------------|---|
| 29. | Οι περί Προσωρινής
Εισαγωγής (Εμπορεύματα για
Έκθεση, Πανήγυρη, Συνέδριο
ή Παρόμοια Εκδήλωση)
Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 30. | Οι περί Προσωρινής
Εισαγωγής (Επαγγελματικό
Υλικό) Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 31. | Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών
και Υπηρεσιών Δημόσιας
Υγείας - Θέση Ακτινογράφου
(Ακτινοδιαγνωστικός Κλάδος)
(Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2001. | Υγείας | Νομικών |
| 32. | Οι περί Αρχής Λιμένων
Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας
Θέσεων) (Τροποποιητικοί)
Κανονισμοί του 2001. | Συγκοινωνιών και Έργων | Συγκοινωνιών και
Έργων |
| 33. | Οι περί Μηχανοκινήτων
Οχημάτων και Τροχαίας
Κινήσεως (Τροποποιητικοί)
(Αρ. 5) Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |

34. Έγγραφα (Αρ. 11/2001 - Αρ. 15/2001) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
35. Έγγραφα (Αρ. Θ. 5/2001 και Θ. 6/2001) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο αρ. 179 (I) του 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στην επιτροπή
1. Ο περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου	Συγκοινωνιών και Έργων
2. Ο περί Σκοπευτηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Ηλία Μυριάνθους, βουλευτή εκλογικής	Εσωτερικών

περιφέρειας Πάφου

3. Ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Κοινοβουλευτική Παιδείας
Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Επιτροπή Παιδείας
Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και
της Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του
2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίζουμε με το Κεφάλαιο Πρώτο, τη νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου Μη μέλη της επιτροπής:

Αβραάμ Αντωνίου Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Εσωτερικών, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ) και εκπρόσωποι της διεύθυνσης του ιδρύματος.

Στον προϋπολογισμό του ΡΙΚ για το 2001 προβλέπονται έξοδα ύψους £17.712.200 και έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία προέρχονται κυρίως από κυβερνητική χορηγία και από τις εμπορικές διαφημίσεις.

Όπως είναι γνωστό, η ισχύς του νόμου για την εισφορά υπέρ του ΡΙΚ έχει τερματιστεί στις 30 Ιουνίου 2000. Με βάση το σχετικό νόμο από την 1η Ιουλίου 2000 οποιοδήποτε έλλειμμα παρουσιάζεται στον εγκεκριμένο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων ετήσιο προϋπολογισμό του ΡΙΚ καλύπτεται πριν από την ψήφιση του εκάστοτε ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού υπό μορφή κρατικής χορηγίας. Με βάση τη διάταξη αυτή η κυβερνητική χορηγία για το 2001 έναντι της κατάργησης της εισφοράς υπέρ του ιδρύματος συμποσούται μαζί με τη μέχρι σήμερα ισχύουσα κυβερνητική χορηγία για το ΡΙΚ και την κυβερνητική χορηγία για την αμφίδρομη τηλεοπτική σύνδεση EPT-ΡΙΚ σε ποσό ύψους £13.312.100.

Στα πλαίσια της εξέτασης του εν λόγω προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ιδρύματος για τη γενικότερη πολιτική του ΡΙΚ όσον αφορά τα προγράμματα που μεταδίδονται, το προτεινόμενο νέο οργανόγραμμα θέσεων, το οποίο αυτή τη στιγμή συζητείται με τη συνδικαλιστική πλευρά και με το οποίο σκοπείται η αναδιάρθρωση της δομής του ιδρύματος, καθώς και την αναγκαιότητα για τεχνολογική αναβάθμιση, ώστε το ίδρυμα να προσαρμοστεί σύντομα στην ψηφιακή τεχνολογία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΡΙΚ για το 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μάρκος Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Η έκθεση είναι ομόφωνη, απλώς για σκοπούς ενημέρωσης της ολομέλειας αναφέρω ότι η συζήτηση του θέματος αναβλήθηκε, επειδή περιμέναμε απάντηση σε επιστολή που στάλθηκε εκ μέρους της επιτροπής Οικονομικών και που αφορούσε το οργανόγραμμα και το θέμα των τακτικών συνεργατών του ιδρύματος. Ήρθε χθες επιστολή από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου που λέει πως έχουν συμφωνηθεί αυτά τα δύο ζητήματα με τις συντεχνίες των εργαζομένων στο ΡΙΚ και επομένως, μόλις εγκριθούν από τις συντεχνίες, θα έχουμε λεπτομέρειες, γι' αυτό μπορεί να προχωρήσει σε ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ορθό αυτό που είπε ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών, ότι έχει έρθει μια επιστολή με την οποία καταφαίνεται ότι οι συνδικαλιστικές οργανώσεις συμφώνησαν κάτι με την κυβερνητική πλευρά, όμως θα θέλαμε να υπενθυμίσουμε ότι το ουσιαστικό πρόβλημα για το οποίο αναβλήθηκε η έγκριση του προϋπολογισμού ήταν το καθεστώς των μόνιμων συνεργατών. Είναι γεγονός ότι έχουν γίνει κάποιες παραχωρήσεις ή προσφέρθηκαν κάποιες βελτιωμένες συνθήκες εργασίας, όμως το κυριότερο, με την κατάργηση των μισών οργανικών θέσεων -που όλες οι πλευρές συμφώνησαν, άρα δεν υπάρχει θέμα προς συζήτηση- οι θέσεις για τις οποίες γίνεται λόγος για αποπαγοποίηση και χρειάζεται η έγκριση από πλευράς της Βουλής δε διευκρινίζεται κατά πόσο είναι μονάχα θέσεις προαγωγής ή και πρώτου διορισμού. Αν δε συμβαίνει το δεύτερο, τότε είναι ένα δώρο άδωρο για τους

μόνιμους συνεργάτες, γιατί δεν τίθεται θέμα μονιμοποίησής τους, τουλάχιστο στο προβλεπτό μέλλον.

Όμως, επειδή εδώ κατατέθηκε μια επιστολή που λέει ότι οι συνδικαλιστικές οργανώσεις υιοθέτησαν το νέο οργανόγραμμα του ΡΙΚ- και εδώ να πούμε ότι η δυνατότερη πλευρά των συνδικαλιστικών οργανώσεων είναι αυτή των μονίμων υπαλλήλων και η πιο αδύνατη πλευρά η συνδικαλιστική παρουσία των μονίμων συνεργατών- επειδή κάτι προσφέρθηκε, αντιλαμβανόμαστε ότι, επειδή είναι βελτιωμένη προσέγγιση, δεν ήταν δυνατό να απορριφθεί. Όμως αυτό κατ' ουδένα λόγο δεν πρέπει να το θεωρήσει η κυβέρνηση ότι είναι καθησυχαστικό και γνωρίζοντας την ουσιαστική προσφορά, που από όλους αντιλαμβανόμαστε ότι γίνεται αποδεκτή, αυτής της ομάδας των σκληρά εργαζόμενων, εργοδοτούμενων, θα πρέπει να προχωρήσει η διαβούλευση, έτσι που να υπάρξει μια δίκαιη διευθέτηση του όλου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα έκανα και μια εισήγηση. Πρώτα απ' όλα θα ήθελα να μου επιτρέψετε να καταθέσω την επιστολή στα πρακτικά της Βουλής, για να αποτελέσει μέρος των πρακτικών και, δεύτερον, να σταλεί δεύτερη επιστολή. Εμένα η εισήγησή μου είναι -και απ' ό,τι αντιλαμβανόμαστε δεν υπάρχει αντίθετη άποψη- να εγκριθεί ο προϋπολογισμός σήμερα και να σταλεί δεύτερη επιστολή προς το ΡΙΚ με την οποία να ζητούμε να ενημερωθεί η αρμόδια επιτροπή που παρακολουθεί το θέμα του ΡΙΚ για αυτή τη συμφωνία, η οποία θα μπορεί να ασχοληθεί με το θέμα που το ξέρει και το έχει παρακολουθήσει από την αρχή. Αν δεν υπάρχει ένσταση, να προχωρήσουμε μ' αυτό τον τρόπο.

(Σ' αυτό το σημείο ο κ. Μ. Κυπριανού καταθέτει την επιστολή.)

«ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΥΠΡΟΥ

Γραφείο Προέδρου

Αρ.Φακ.Γ.Δ.40/2001

14 Φεβρουαρίου 2001

Γενικό Διευθυντή

Βουλής των Αντιπροσώπων

Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2001

Αναφέρομαι στην επιστολή σας με Αρ. Φακ. 23.01.241.2000 και ημερ. 8.2.2001 και είμαι στην ευχάριστη θέση να σας πληροφορήσω τα πιο κάτω:


Κατά τη σημερινή συνάντηση αντιπροσωπίας του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του ΡΙΚ από τη μια και της ΟΗΟ/ΣΕΚ και των Προέδρων των Συντεχνιών ΕΥΡΙΚ και ΣΥΤΥΡΙΚ από την άλλη που έγινε στο Υπουργείο Εσωτερικών, μετά από πρόσκληση και μεσολάβηση του Υπουργού Εσωτερικών και στην παρουσία του, έχει επιτευχθεί συμφωνία για το Νέο Οργανόγραμμα του ΡΙΚ που υπόκειται στην επικύρωση της Γενικής Συνέλευσης της ΕΥΡΙΚ.

Ευελπιστούμεν πως η συμφωνία που έχει συνομολογηθεί θα δώσει τέλος στο όλο θέμα της αναδιοργάνωσης στα πλαίσια του Πενταετούς Σχεδίου Δράσης.

Είναι μέρος της συμφωνίας και η ρύθμιση του θέματος της απασχόλησης των τακτικών συνεργατών του Ιδρύματος, αφού με τις πρόνοιές του ρυθμίζονται η δημιουργία Ταμείου Προνοίας, η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ο 13ος μισθός και οι άδειες σύμφωνα με τον περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμο. Επίσης ρυθμίζονται και

άλλοι όροι της απασχόλησης των υφισταμένων συνεργατών και των προσληφθησομένων.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε άλλη διευκρίνιση.



Αντώνης Αράκος
Πρόεδρος

Διοικητικού Συμβουλίου ΡΙΚ»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης και μετά ο κ. Κιττής.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη θέση μου, με την άδειά σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, βέβαια.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όπως θα θυμάστε, συνάδελφοι, είχα εγγράψει σχετικό θέμα στην επιτροπή Εσωτερικών, το οποίο συζητήθηκε εκτεταμένα και αφορούσε ακριβώς το καθεστώς των τακτικών συνεργατών στο ΡΙΚ και με την προσέγγιση ότι θα έπρεπε εκείνη η εκκρεμότητα ή η απαράδεκτη μεταχείριση που τύγχανε αυτή η κατηγορία των δημοσιογράφων και άλλων υπαλλήλων του ΡΙΚ να διαφοροποιηθεί, έτσι ώστε να έχουν στην πραγματικότητα τα ίδια δικαιώματα που έχουν οι τακτικοί υπάλληλοι του ΡΙΚ.

Βεβαίως, έχω δει το περιεχόμενο της επιστολής και είναι γεγονός ότι ρυθμίζεται το θέμα του Ταμείου Προνοίας, η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, ο δέκατος τρίτος μισθός και οι άδειες, αλλά νομίζω ότι, όπως σωστά έχει σημειωθεί από τον προηγούμενο συνάδελφο, το βασικό αίτημα, να μην υπάρχουν υπάλληλοι δύο ταχυτήτων μέσα στο ΡΙΚ, ακόμη μένει σε εκκρεμότητα. Χαιρετίζουμε το γεγονός ότι γίνονται κάποια βήματα

μπροστά, αλλά αναμέναμε ότι μέσα στο οργανόγραμμα το οποίο θα παρουσιαζόταν θα προβλεπόταν ένας αριθμός μονίμων θέσεων οι οποίες κάθε χρόνο θα αυξάνονταν, ώστε σε ένα χρονικό διάστημα πέντε-έξι ετών περίπου να κάλυπταν όλους τους τακτικούς συνεργάτες. Φαίνεται ότι αυτή η πτυχή μένει ακόμα αρρύθμιστη.

Θα ψηφίσω τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ, γιατί αυτό αποφάσισε και η κοινοβουλευτική ομάδα του κόμματός μου. Αλλά θέλω να στείλω το μήνυμα, και αυτή ήταν η πρόθεσή μου να κάνω, πριν κλείσει η Βουλή, αν αυτό το θέμα μέσα από την προσέγγιση που ο κ. Κυπριανού φαίνεται ότι υιοθετεί, ότι θα πρέπει να σταλεί κάποια επιστολή πάνω στη βασική αυτή πτυχή... Τι γίνεται, αυτοί οι άνθρωποι μπορεί αύριο να απολυθούν; Αυτούς τους ανθρώπους μπορεί αύριο να τους φωνάζουν στις 4.00 το πρωί, για να εργαστούν, ή η ώρα 6.00 το απόγευμα, δηλαδή σε ακανόνιστο ωράριο; Είναι ως να είναι δηλαδή υπάλληλοι δευτέρας κατηγορίας; Η μεταχείριση που τυγχάνουν είναι μέρος του προβλήματος και έπρεπε κι' αυτό να αντιμετωπιστεί από το συμβούλιο του ΡΙΚ.

Θα ψηφίσω λοιπόν αυτό τον προϋπολογισμό, γιατί αυτό αποφάσισε η κοινοβουλευτική μου ομάδα, αλλά, εάν δεν έχουμε σε κάποια λογικά χρονικά πλαίσια κάποια θετική προσέγγιση για το τι θα γίνει μ' αυτούς τους ανθρώπους, θα καταθέσω πρόταση νόμου που να ζητώ να ρυθμιστεί αυτό το θέμα, γιατί εξακολουθώ να πιστεύω, με μελέτη που έχω κάνει, ότι δε δημιουργείται νομικό πρόβλημα, μια και δε μιλάμε για δημόσιους υπαλλήλους, για τους οποίους θα πρέπει να έρθουν οι θέσεις μετά από εισήγηση της εκτελεστικής εξουσίας. Άλλο οι ημικρατικοί οργανισμοί και άλλο οι κυβερνητικές θέσεις κι άλλο το ΡΙΚ. Πιστεύω ότι αυτή η Βουλή μπορεί να έρθει και να πει... Όπως το κάναμε άλλωστε και το υπενθυμίζω, κύριε Πρόεδρε, αυτό το σώμα ήρθε και μονιμοποίησε χίλιους πενήντα τόσους έκτακτους υπαλλήλους, γνωρίζοντας ότι

νομικά υπήρχαν κάποια προβλήματα. Η Βουλή όμως εξέφρασε την πολιτική της βούληση, ενώ εδώ που δεν υπάρχει νομικό πρόβλημα, η δική μου άποψη...

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Φέρτε μας νομοσχέδιο και να το περάσουμε σιόρ!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...η δική μου η άποψη είναι ότι δεν υπάρχει συνταγματικό πρόβλημα. Δεν υπάρχουν τα ίδια προβλήματα με αυτά στο καθεστώς των δημοσίων υπαλλήλων. Πρέπει αυτή η Βουλή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηγιάννη, εφόσον θα σταλεί επιστολή στο Ίδρυμα, για να δώσουν εξηγήσεις στην αρμόδια επιτροπή, όλα αυτά μπορείτε να τα πείτε τότε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Έχετε δίκαιο, κύριε Πρόεδρε, αλλά ένιωθα την ανάγκη να τα υπερτονίσω, γιατί τα είπαμε στην επιτροπή, περιμέναμε δύο χρόνια, ευτυχώς γίνονται κάποια βήματα μπροστά, που τα σημειώνουμε με ικανοποίηση, αλλά αναμένουμε και δε θα ξεχάσουμε το κυρίως αίτημα που είναι ένα καθεστώς μονιμότητας γι' αυτούς τους ανθρώπους.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κιττής.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και η δική μας πλευρά όπως και όλες οι άλλες πλευρές των κομμάτων που συμμετέχουν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών είχαμε τονίσει την ανάγκη της ρύθμισης των εργασιακών σχέσεων της διεύθυνσης του ΡΙΚ με τους ανθρώπους που χρησιμοποιεί ως συνεργάτες. Σίγουρα είναι ένα κενό και μια αρνητική εξέλιξη. Αυτή η επιστολή, η τοποθέτηση του ιδρύματος, είναι ένα βήμα προς

τα μπροστά. Αναμένουμε πως θα ρυθμιστούν οι εργασιακές θέσεις, για να λυθεί αυτό το πρόβλημα που θεωρείται σαν εκμετάλλευση εργαζομένων. Το έχουμε τονίσει και στην διυπουργική επιτροπή σαν κόμματα, όταν κληθήκαμε, και έτσι η θέση μας είναι ότι πρόκειται για ένα βήμα προς τα μπροστά, αλλά υπάρχει ακόμα πολύς δρόμος, για να καλυφθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα επαναλάβω όσα είπαν οι άλλοι και συμφωνώ πλήρως για το θέμα των έκτακτων συνεργατών. Μόνο θα αναφέρω έναν πρόσθετο λόγο για τον οποίο ψηφίζουμε τον προϋπολογισμό. Είναι διότι συμπεριλαμβάνει και ρύθμιση του θέματος των προώρως ευδοκίμως αφυπηρετούντων, πράγμα που είχε παρουσιάσει περιπλοκές και κλήθηκαν πίσω ξανά οι άνθρωποι. Τελικά διευθετείται κι αυτό το θέμα και πιστεύω ότι είναι ένας πρόσθετος λόγος που μας επιτρέπει να ψηφίσουμε τον προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μιλούσα, αλλά αναγκάστηκα εκ των πραγμάτων, γιατί, ενώ υπάρχει και είναι εξόφθαλμη η ευθύνη της κυβέρνησης και κατ' επέκταση του κυβερνώντος κόμματος, με τον τρόπο με τον οποίο ο κ. Χατζηγιάννης έχει τοποθετηθεί, ότι τάχατές μου δε χρειάζεται για τους ημικρατικούς οργανισμούς η ίδια διαδικασία που δύναται αυτή η Βουλή να ψηφίζει... Δεν είναι έτσι! Και για τους ημικρατικούς οργανισμούς οι θέσεις πηγαίνουν στο Υπουργείο Οικονομικών και ελέγχονται,

πηγαίνουν στο Υπουργικό Συμβούλιο και εγκρίνονται, κατατίθενται στη Βουλή και εμείς βλέπουμε ότι αυτό γίνεται, για να αποσύρει τις ευθύνες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφε, με συγχωρείτε, δε θέλω αυτή η συζήτηση να επεκταθεί σε θέματα συνταγματικότητας ή μη. Για όνομα του Θεού!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αφήσατε όμως τόση ώρα τον κ. Χατζηγιάννη και μιλούσε επί του θέματος και δεν τον διακόψατε!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Μουσιούττα, κύριοι συνάδελφοι, έχω μια παράκληση. Ως πρόεδρος της επιτροπής που ασχολείται μ' αυτά τα θέματα εδώ και δύο χρόνια, θα παρακαλέσω την ολομέλεια να πει όσο γίνεται λιγότερα. Εμείς το χειριστήκαμε με έναν τρόπο που έφτασε σε ένα σημείο. Να πάμε στο επόμενο. Να πείτε ό,τι θέλετε, αλλά, αν αρχίσουμε τώρα την αντιπαράθεση γύρω από τη συμβολή του καθενός και τις ευθύνες του, το επόμενο βήμα θα είναι να ανατραπούν και αυτά που προωθούνται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ολοκληρώστε, κύριε Πιττοκοπίτη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Κατσουρίδη, η τοποθέτησή μας είχε γίνει από τον κοινοβουλευτικό μας εκπρόσωπο και συμφωνούμε. Μάλιστα υιοθετήθηκε η θέση του, να σταλεί επιστολή. Αλλά, από τη στιγμή που κάνατε δουλειά και συγχαίρουμε την επιτροπή, όταν σπέρνονται άλλα πράγματα μεσοστρατίς, είμαστε υποχρεωμένοι να απαντούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιον. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του ΡΙΚ ποσού £17.712.200 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 έως 6; Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, μία εναντίον και καμιά αποχή το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ο κ. Σαμμούτας.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε, να εξηγήσω τους λόγους της αρνητικής μου ψήφου.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αισθανόμενος έντονα την ανάγκη να καταψηφίσω τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ των πολλών εκατομμυρίων, έχω ζητήσει άδεια από την κοινοβουλευτική μου ομάδα, την οποία έχω πάρει, και τον έχω καταψηφίσει. Αισθανόμουν έντονα, γιατί ανέμενα από το ίδρυμα αυτό να σουλουπωθεί. Αλλά επί ματαίω. Παρέχεται ο χρόνος, αλλά δεν τον εκμεταλλεύονται. Ανέμενα ότι το ΡΙΚ θα φέρει πολυφωνία, θα φέρει αντικειμενικότητα και ότι θα σέβεται την αρχή της ίσης μεταχείρισης. Μια, όμως, λέξη μπορεί κάποιος να πει, ότι απέτυχε να φέρει και την πολυφωνία, να φέρει και την αντικειμενικότητα και να έχει και σεβασμό στην αρχή της ίσης μεταχείρισης. Απέτυχε να ενημερώνει σωστά και με αντικειμενικότητα τον κυπριακό λαό. Είναι έξω από το πνεύμα της αποστολής του, της ασκήσεως αυτού του δημόσιου λειτουργήματος, με αποτέλεσμα οι πολίτες αυτού του τόπου να οδηγούνται στα ιδιωτικά κανάλια για σωστή και αντικειμενική ενημέρωση. Απέτυχε αυτό το ίδρυμα - και έτσι πιστεύω- γιατί ελέγχεται από εξω-ιδρυματικούς...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε!

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Δικαιολογώ την ψήφο μου...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι! Δικαιολόγηση ψήφου δεν είναι ομιλία επί της ουσίας.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Δεν είναι ομιλία επί της ουσίας, συνάδελφε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι, είναι!

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Δεν είναι επί της ουσίας...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι!

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Είναι η δικαιολογία την οποία δίνω, αγαπητέ συνάδελφε, για την αρνητική μου ψήφο. Μου έμεινε μισό λεπτό να τελειώσω. Κατά την άποψή σας, είναι επί της ουσίας. Αυτοί είναι οι λόγοι που έχω καταψηφίσει.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα, δεν είναι κατά την άποψή μου! Εγώ ζήτησα από τον Πρόεδρο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν έχει συνάδελφο που θεωρεί ότι μιλήσετε εκτός της ουσίας, να συνεχίσετε ακόμα δέκα λεπτά.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Όχι, συνάδελφε, ακόμα μισό θέλω. Γιατί σας ενοχλεί;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, να κάμω το ruling μου...

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Γιατί σας ενοχλεί;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...αλλά θα παρακαλέσω τον κ. Σαμμούτα...

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τώρα σοβαρομιλάς, κύριε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...να είναι πολύ σύντομος.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σοβαρομιλάς; Να με ενοχλεί εμένα;

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Κύριε συνάδελφε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έπρεπε εσάς να ενοχλεί σαν κοινή ιδιοκτήτρια, σαν κυβέρνηση!

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Μου φάγατε ένα ολόκληρο λεπτό! Θα είχα τελειώσει και θα έφευγα απ' εδώ, αλλά, φαίνεται, δε θέλετε να τελειώσω. Θέλετε να τελειώσω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Σαμμούτα, προχωρήστε.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Τι είναι εκείνο που σας ενοχλεί;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε με ενοχλεί να μιλάτε εναντίον της διακυβέρνησής σας! Συνεχίστε.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Ελέγχεται, επαναλαμβάνω, από εξω-ιδρυματικούς και κομματικούς, αλλά, εν πάση περιπτώσει, όχι του Δημοκρατικού Συναγερμού.

(Στο σημείο αυτό βουλευτές γελούν ειρωνικά.)

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Απέτυχε το ΡΙΚ σε πολλούς τομείς.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Να κάνω μια ερώτηση.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Απέτυχε το ΡΙΚ...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μια ερώτηση.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Να τελειώνω, διότι μετά θα έχει παράπονο ο συνάδελφός σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αγαπίου, σας παρακαλώ!

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Εγώ θα επιτρέψω, αλλά θα έχει παράπονο, λέω, ο συνάδελφός σας ότι καθυστερώ. Αν με αφήσετε, θα τελειώσω, κύριε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αγαπίου, σας παρακαλώ!

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μου έδωσε την άδεια, κύριε Πρόεδρε.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Εγώ είπα μισό λεπτό και φεύγω. Δε δέχομαι καμία ερώτηση. Αφήστε με, συνάδελφε, για να τελειώσω!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Ζήτα την προστασία του Προέδρου, για να σε αφήσουν να ολοκληρώσεις.

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Θα ολοκληρώσω. Απέτυχε το ΡΙΚ... Έχω την προστασία του Προέδρου.

Απέτυχε το ΡΙΚ σε πολλούς τομείς, είπα και προηγουμένως. Είναι ένα μοντέλο διαχείρισης -και πρέπει να το καταλάβουμε- προς αποφυγήν και όχι προς μίμησην.

Για το θέμα των τακτικών συνεργατών, συμμερίζομαι απόλυτα αυτά τα οποία είπε ο συνάδελφος Σοφοκλής Χατζηγιάννης και τα οποία προσυπογράφω.

Γι' αυτούς τους λόγους έχω καταψηφίσει τον προϋπολογισμό του ΡΙΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ο προϋπολογισμός του ΡΙΚ κατά πλειοψηφία ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι επίσης εξ αναβολής και είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2001». Η έκθεση αντιλαμβάνομαι ότι είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής
Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Μη μέλη της επιτροπής:

Αβραάμ Αντωνίου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου (ΑΤΗΚ) για το 2001 σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της ΑΤΗΚ και εκπρόσωποι της διεύθυνσης της Αρχής.

Ο προϋπολογισμός αυτός, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει για το 2001 έξοδα ύψους £208.700.000, τα οποία θα διατεθούν για κεφαλαιουχικές, αναπτυξιακές και λειτουργικές δαπάνες, καθώς και για τις αποδοχές του προσωπικού, και έσοδα ύψους £187.750.000, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από τα τέλη που η ΑΤΗΚ εισπράττει για τις υπηρεσίες που παρέχει.

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τα προγραμματιζόμενα αναπτυξιακά έργα και τους στόχους της Αρχής, τις επενδύσεις της σε διεθνείς οργανισμούς, τις προσπάθειές της για ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών της, για το σχέδιο ευδόκιμης αφυπηρέτησης των υπαλλήλων της, καθώς και για τη συνεπακόλουθη δημιουργία αριθμού νέων θέσεων και τη μετονομασία άλλων, οι οποίες στοχεύουν στην αναδιάρθρωση της δομής της Αρχής.

Ειδικότερα και σύμφωνα με τα επιπρόσθετα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι κύριες πηγές εσόδων της Αρχής προέρχονται από συνδρομές, συνδιαλέξεις εσωτερικού, διεθνείς συνδιαλέξεις, μισθωμένα κυκλώματα, υπηρεσία διαδικτύου κ.ά. Όσον αφορά τις δαπάνες του εν λόγω προϋπολογισμού, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, περιλαμβάνουν αποδοχές προσωπικού, έξοδα λειτουργίας και

αναπτυξιακά έργα.

Οι κυριότεροι στόχοι του προϋπολογισμού της ΑΤΗΚ για το 2001 είναι η εντατικοποίηση της συνεχιζόμενης προσπάθειας της Αρχής να καταστεί περισσότερο πελατοκεντρική, παραγωγική και ανταγωνιστική αξιοποιώντας, όπου απαιτείται, συμβουλευτικές και εκπαιδευτικές υπηρεσίες. Ειδικότερα προωθούνται:

1. Η βελτίωση της εξυπηρέτησης των πελατών με τη δημιουργία ολοκληρωμένου δικτύου πωλήσεων και σύγχρονων κέντρων τηλεξυπηρέτησης.
2. Η βελτίωση της παραγωγικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και των πόρων του οργανισμού με την εισαγωγή σύγχρονου συστήματος διαχείρισης ατομικών ικανοτήτων και συστήματος κινήτρων και αμοιβών με βάση την απόδοση και με αξιοποίηση της αναγκαίας τεχνολογικής υποδομής, όπως είναι τα συστήματα πληροφορικής, τα οχήματα και τα εργαλεία.
3. Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του οργανισμού με την εισαγωγή σύγχρονων μεθοδολογιών και εργαλείων ανάπτυξης, διαχείρισης, προώθησης και υποστήριξης νέων υπηρεσιών και προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων ολοκληρωμένων λύσεων.
4. Η βελτίωση της επικοινωνίας του οργανισμού με τους πελάτες του, την κυβέρνηση, τα πολιτειακά όργανα και το κοινό γενικότερα.
5. Η προετοιμασία του οργανισμού για την επιτυχή λειτουργία του σε μια ελεύθερα ρυθμιζόμενη αγορά με την υιοθέτηση συστημάτων διαχείρισης που να συνάδουν με την προσπάθεια για εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο.

Όσον αφορά το αναπτυξιακό πρόγραμμα της Αρχής, οι κυριότεροι στόχοι του εν λόγω προϋπολογισμού είναι οι ακόλουθοι:

1. Η διατήρηση των σταθερών τηλεφωνικών συνδέσεων σε επίπεδα πάνω από εξήντα πέντε γραμμές ανά εκατό κατοίκους.

2. Η αύξηση των στενοζωνικών ψηφιακών υπηρεσιών (ΨΗΔΕΥ - ISDN) για το βασικό ρυθμό από 8 500 σε 13 000 και για τον πρωτεύοντα ρυθμό από 700 σε 1 600.
 3. Η επέκταση του ευρυζωνικού δικτύου της Αρχής με στόχο την προσφορά υψηλής ποιότητας ανταγωνιστικών υπηρεσιών που θα αποτελέσουν την υποδομή για την επίσπευση της μετάβασης της Κύπρου στη δικτυωμένη οικονομία και το μετασχηματισμό της σε κοινωνία της πληροφορικής.
 4. Η συνέχιση της επέκτασης και αναβάθμισης του ψηφιακού δικτύου κινητών επικοινωνιών, ώστε αφενός να ικανοποιηθεί η ζήτηση και αφετέρου να βελτιωθεί η ποιότητα υπηρεσιών τόσο στις περιοχές που παρουσιάζουν συμφόρηση όσο και σε εκείνες που υποφέρουν από παρεμβολές γειτονικών δικτύων.
 5. Η συνέχιση της επέκτασης και της αναβάθμισης της υποδομής του οργανισμού που περιλαμβάνει τα κτίρια και τον εξοπλισμό τους, ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, ολοκληρωμένο σύστημα ασφάλειας, τεχνολογία και συστήματα πληροφορικής, εξοπλισμό κέντρων τηλεξυπηρέτησης, οχήματα και μηχανικά μέσα.
- Αναφορικά με τις κυριότερες προγραμματιζόμενες επενδύσεις της Αρχής, προβλέπεται ποσό ύψους £5 εκατομμυρίων για επέκταση της διεθνούς χωρητικότητας με τη συμμετοχή της Αρχής στην ιδιοκτησία υποθαλάσσιων καλωδίων οπτικών ινών ή και με τη συμμετοχή της σε εταιρείες πόντισης και διαχείρισης υποθαλάσσιων καλωδιακών συστημάτων (υπό μορφή επένδυσης στην κεφαλαιουχική τους δομή). Υπάρχει ακόμη πρόβλεψη για τη συμμετοχή της Αρχής στην ιδιοκτησία και διαχείριση τερματικού σταθμού υποθαλάσσιων καλωδιακών συστημάτων στο Ισραήλ με ποσό ύψους £3 εκατομμυρίων. Προβλέπεται τέλος η επέκταση των δραστηριοτήτων της Αρχής στο εξωτερικό με ποσό £12 εκατομμυρίων μέσω κυρίως επενδύσεων σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε περιοχές όπως είναι η Ρωσία που παρουσιάζουν

καλές προοπτικές.

Κατά τη συζήτηση του πιο πάνω προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί επίσης πάνω σε διάφορα άλλα επιμέρους ζητήματα. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων συζητήθηκε το θέμα της χρέωσης των κλήσεων του αριθμού 192 που, σύμφωνα με τους αρμόδιους, είναι η φθηνότερη στην Ευρώπη με εξαίρεση την Ελλάδα και την Ισπανία, τα τέλη της κινητής τηλεφωνίας, τα οποία θεωρούνται ψηλά και που, σύμφωνα με διαβεβαίωση της Αρχής, μέχρι το καλοκαίρι του 2001 θα μειθούν αισθητά, καθώς και το θέμα της σωστής εφαρμογής του θεσμού της ευδόκιμης αφυπηρέτησης υπαλλήλων της Αρχής, έτσι που να αποτρέπεται η αφυπηρέτηση αξιόλογου προσωπικού και ταυτόχρονα να μην εξαναγκάζονται άλλοι να αποχωρούν, αν δεν το επιθυμούν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του εν λόγω προϋπολογισμού και υπό το φως όλων των στοιχείων που έχουν κατατεθεί ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου για το 2001.

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή εκφράζει τη μεγάλη της ευαρέσκεια για το υψηλό επίπεδο υπηρεσιών που προσφέρει η ΑΤΗΚ και για τις συνεχείς και εντατικές προσπάθειές της για αύξηση της παραγωγικότητας και για γρήγορη προσαρμογή της στη νέα τεχνολογία και στις συνθήκες ανταγωνισμού. Η επιτροπή πιστεύει ότι με τους γρήγορους αυτούς ρυθμούς ανάπτυξης, οι οποίοι πρέπει να συνεχίσουν αμείωτοι, η Αρχή όχι μόνο θα παραμείνει ένας από τους δύο πιο εύρωστους ημικρατικούς οργανισμούς στη Δημοκρατία, αλλά θα αποκτήσει και εξέχουσα θέση διεθνώς στον τομέα της.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση όντως είναι ομόφωνη. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό, να υπενθυμίσω ότι είχε αναβληθεί η ψήφισή του, γιατί υπήρχε νομοτεχνικό πρόβλημα που αφορούσε τη μετατροπή κάποιων ονομασιών. Το θέμα επανήλθε την περασμένη Δευτέρα στην επιτροπή Οικονομικών και κατά πλειοψηφία, επί του παρόντος, έγινε μια τροποποίηση στον προϋπολογισμό και σε τρία κονδύλια που αφορούν επενδύσεις προστίθεται ακόμα ένας σταυρός. Έχει προστεθεί ακόμα ένας σταυρός από την κυβερνητική πλευρά, ακόμα ένας από τη Βουλή, ούτως ώστε να αποδεσμευτούν από τη Βουλή. Επί αυτού τοποθετήθηκε το ΑΚΕΛ και το Δημοκρατικό Κόμμα. Επομένως, έχει διαμορφωθεί η θέση της επιτροπής και παραμένει η τοποθέτηση των άλλων δύο πλευρών. Το φέρνω στην προσοχή της ολομέλειας. Δεν ξέρω ο Δημοκρατικός Συναγερμός αν έχει ένσταση ή όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Είναι γνωστές οι τροπολογίες που εισηγείστε, κύριε Κυπριανού;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι τροπολογία· είναι η θέση της επιτροπής. Απλώς, χάριν ευκολίας να την αναφέρω: Είναι τα κονδύλια στα άρθρα 920, 925 και 990, που αφορούν επενδύσεις στο εξωτερικό, και ο λόγος που προστίθενται οι σταυροί είναι γιατί δεν υπήρχε ο χρόνος να δοθούν στην επιτροπή Οικονομικών οι λεπτομέρειες και τα στοιχεία σχετικά με αυτές τις επενδύσεις. Και, για να μην καθυστερήσει ο προϋπολογισμός και για να μην περικοπούν κιόλας, εγκρίνονται ως έχουν με διπλό σταυρό, ούτως ώστε να δοθεί η ευκαιρία στη Βουλή να εξετάσει και να αποδεσμεύσει αυτά τα κονδύλια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Αντιλαμβάνομαι ότι πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία τώρα, αν δεν υπάρχει

ένσταση. Υπάρχει ένσταση να μπει ακόμα ένας σταυρός στα υπό αναφορά κονδύλια;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ποσού £208.700.000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

Μετονομασία βαθμών και ειδικοτήτων. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 7 μαζί με τους Πίνακες;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 μαζί με τους Πίνακες εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα δεν είναι έτοιμο. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 4 θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση, η οποία...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνη.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Καζαμία.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε. Επειδή στην έκθεση, πιστεύω εκ παραδρομής, φαίνεται ότι όλες οι πλευρές είναι ομόφωνες, θα ήθελα να υπενθυμίσω και να επικαλεστώ τη μαρτυρία των συναδέλφων μου, κυρίως του προέδρου της επιτροπής, ότι από πλευράς του ΑΚΕΛ δεν τοποθετηθήκαμε. Υπενθυμίζοντας ότι τα θέματα της άμυνας, ασχέτως αν πρόκειται για οικονομικής μορφής νομοθετήματα, επειδή πρόκειται για την ιεραρχία στο στράτευμα, τα χειρίζονται οι συνάδελφοι στην επιτροπή Άμυνας, είχα δηλώσει ότι μη τοποθετούμενος θα το παραπέμψω στους συναδέλφους. Και, επειδή δεν έγινε κατορθωτό στο μεσοδιάστημα να γίνει οποιαδήποτε εξέταση του θέματος, παρακαλώ όπως το θέμα αναβληθεί για μια βδομάδα. Δε νομίζω να είναι τέτοια η υφή του, που να δημιουργήσει οποιαδήποτε προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να αναβληθεί για μια βδομάδα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Παναγιώτης Δημητρίου
Ισιδωρος Μακρίδης	Κίκης Καζαμίας
Χρίστος Ρότσας	Τάκης Χατζηδημητρίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του συμβουλίου και της διεύθυνσης του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο πιο πάνω προϋπολογισμός προβλέπει έσοδα συνολικού ύψους £7.671.610, καθώς και συνολικές δαπάνες £7.851.241. Ειδικότερα, προβλέπονται διαχειριστικά έξοδα ύψους £5.756.681, καταμεμημένα σε έξοδα αντιμισθίας των μελών του συμβουλίου, που ανέρχονται σε £15.200, αποδοχές προσωπικού, £1.807.007, και άλλες τακτικές δαπάνες ύψους £3.949.674. Επίσης, περιλαμβάνεται πρόνοια ύψους £1.844.560 για αναπτυξιακές δαπάνες και πρόνοια ύψους £250.000 για μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικό.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, με τον προτεινόμενο προϋπολογισμό υλοποιείται η

νέα δομή του προσωπικού του χρηματιστηρίου, που, σύμφωνα με τις διαβεβαιώσεις των ιδίων, θα το καταστήσει ικανό να ανταποκριθεί στις λειτουργικές υποχρεώσεις του για το 2001.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως γίνουν σε αυτό ορισμένες νομοτεχνικής φύσεως διορθώσεις ή βελτιώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου ποσού £7.851.241 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη του ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργός που ασκεί έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Τρίτος Πίνακας. Μέρος Α'. Άρθρο 6.

Λειτουργός υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων. Τρίτος Πίνακας. Μέρος Β'. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 7 μαζί με τους Πίνακες;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 και οι Πίνακες εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί της Τροποποιημένης Σύμβασης Ίδρυσης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δορυφορικών Τηλεπικοινωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Τροποποιημένης Σύμβασης Ίδρυσης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δορυφορικών Τηλεπικοινωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Νίκος Κλεάνθους

Δημήτρης Ηλιάδης

Στάθης Κιπτής

Παναγιώτης Δημητρίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Καίτη Κληρίδη

Μάριος Ματσάκης

Λία Γεωργιάδη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου

Συγκοινωνιών και Έργων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της τροποποιημένης σύμβασης ίδρυσης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δορυφορικών Τηλεπικοινωνιών, η έγκριση της οποίας εκ μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας αποφασίστηκε με την υπ' αριθμόν 52562 και ημερομηνία 26 Οκτωβρίου 2000 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Όπως είναι γνωστό, η Κύπρος έχει προσχωρήσει στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Δορυφορικών Τηλεπικοινωνιών (EUTELSAT) και έχει ορίσει την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου ως την αρμόδια αρχή για σκοπούς της σχετικής συμφωνίας. Η Κύπρος έχει επίσης κυρώσει τόσο τη σύμβαση ίδρυσης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δορυφορικών Τηλεπικοινωνιών όσο και τη συμφωνία λειτουργίας του, καθώς και τις κατά καιρούς τροποποιήσεις τους.

Με το προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπείται περαιτέρω η κύρωση της τροποποίησης της σύμβασης που αποφασίστηκε από τα μέλη του EUTELSAT την 20ή Μαΐου 1999, με στόχο τη μετατροπή του από διακρατικό οργανισμό που είναι σήμερα σε εταιρεία ιδιωτικού δικαίου.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, με βάση του άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε τις διαβεβαιώσεις των αρμοδίων ότι με την ψήφιση του προτεινόμενου κυρωτικού νομοσχεδίου δεν επηρεάζονται τα συμφέροντα της Κύπρου με κανένα τρόπο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω τροποποιημένης σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση Τροποποιημένης Σύμβασης. Πίνακας. Μέρος Ι. Μέρος ΙΙ. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3 μαζί με τον Πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Τροποποιημένης Σύμβασης Ίδρυσης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δορυφορικών Τηλεπικοινωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμούς 7, 8 και 9 δεν είναι έτοιμα. Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση. Αντιλαμβάνομαι ότι εδώ υπάρχει διαφωνία του ΑΚΕΛ μόνο για τη μηνιαία εισφορά στο ταμείο. Από £12 εισηγούνται να γίνει £10.

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της ουσίας υπάρχει ομοφωνία. Είναι επ' αυτού μόνο του σημείου που έχετε αναφέρει που υπάρχει μια διαφορετική άποψη. Δεν ξέρω εάν το ΑΚΕΛ έχει καταλήξει στην ίδια θέση. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, άσχετα με αυτό, σαν κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Συναγερμού και κατ' εντολήν της κοινοβουλευτικής ομάδας, ζητώ αναβολή μιας βδομάδας, γιατί ένα θέμα, το οποίο φυσικά δεν εμπεριέχεται στους κανονισμούς όπως απεστάλησαν στη Βουλή από την εκτελεστική εξουσία, το θέμα της παραχώρησης ή, μάλλον, της επέκτασης του ευεργετήματος της καταβολής εφάπαξ ποσού σε αφυπηρητήσαντες δικηγόρους, δεν έχει αντιμετωπιστεί, γιατί δεν υπήρχε, επαναλαμβάνω, και υπάρχει ενδεχόμενο να έχουμε κάποιες περαιτέρω διαβουλεύσεις, ώστε να αντικρισθεί τελειωτικά και αυτό το θέμα. Γι' αυτό, ζητώ μια βδομάδα αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση από οποιαδήποτε πλευρά για την αναβολή μιας βδομάδας;

Δεν υπάρχει ένσταση. Αναβάλλεται για μια βδομάδα.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπό την προϋπόθεση ότι θα έρθει ξανά στην επιτροπή Νομικών για να συζητηθεί, γιατί αυτό το αίτημα δεν ήταν μέσα στους κανονισμούς. Επομένως...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εξυπακούεται. Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Κώδικες Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση της κοινοβουλευτικής επιτροπής είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Κώδικες

Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Λευτέρης Χριστοφόρου

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιαννάκης Θωμά

Δώρος Θεοδώρου

Αντώνης Καράς

Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 24 Ιανουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και εκπρόσωποι του διοικητικού συμβουλίου και της διεύθυνσης του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ).

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 17Ε του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, σκοπείται η θέσπιση κανονισμών που να ρυθμίζουν τον κώδικα δημοσιογραφικής δεοντολογίας, το περιεχόμενο των εκπομπών, καθώς και τον κώδικα διαφημίσεων και τηλεμπορικών μηνυμάτων του ΡΙΚ.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών, με τους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπείται η υιοθέτηση από μέρος του ΡΙΚ των ίδιων κανονισμών, όσον αφορά τη δημοσιογραφική δεοντολογία και τις διαφημίσεις, οι οποίοι ισχύουν και στην ιδιωτική ραδιοτηλεόραση.

Οι εκπρόσωποι του ΡΙΚ δήλωσαν πως, παρ' όλο που δε διαφωνούν επί της ουσίας των προτεινόμενων κανονισμών, εντούτοις προβληματίζονται σχετικά με την υιοθέτηση από μέρος του ΡΙΚ των πιο πάνω κανονισμών ως εσωτερικών κανονισμών, χωρίς αυτοί να είναι θεσμοθετημένοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, πιστεύει πως ο κώδικας δημοσιογραφικής δεοντολογίας, το

περιεχόμενο των εκπομπών και ο κώδικας διαφημίσεων και τηλεμπορικών μηνυμάτων, θέματα για τα οποία η Βουλή ενέκρινε πρόσφατα κανονισμούς σε σχέση με την ιδιωτική ραδιοτηλεόραση, πρέπει να ρυθμίζονται με θεσμοθετημένους κανονισμούς σε σχέση και με την κρατική ραδιοτηλεόραση.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα, που είναι «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση, η οποία αντιλαμβάνομαι ότι είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αρχής
Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»**

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Στέλιος Γερασίμου

Γιαννάκης Θωμά

Λία Γεωργιάδη

Ανδρέας Παρισινός

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ και ΔΕΟΚ. Εκπρόσωποι της συνδικαλιστικής οργάνωσης ΣΕΚ, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στην επιτροπή.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 20 και 37 του περί Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Νόμου, σκοπείται η αναθεώρηση του ανώτατου ορίου απολαβών, με βάση το οποίο υπολογίζεται το τέλος ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, από £380 την εβδομάδα ή £1.647 το μήνα σε £392 την εβδομάδα ή σε £1.699 το μήνα.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που συνοδεύει τους υπό συζήτηση κανονισμούς, η αναθεώρηση των πιο πάνω τελών καθίσταται αναγκαία, ώστε αυτά να εναρμονιστούν με τα ανώτατα όρια ασφαλιστέων αποδοχών που λαμβάνονται υπόψη για την καταβολή εισφορών στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σημειώνεται ότι το τέλος εισπράττεται από το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων για λογαριασμό της Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού Κύπρου με τον ίδιο μηχανισμό με τον οποίο εισπράττονται οι εισφορές από το ταμείο αυτό.

Όλες οι πλευρές που παρευρέθηκαν στην επιτροπή συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα δεν είναι έτοιμο. Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Οι περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Καθίδρυση Εφοριακού Συμβουλίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Καθίδρυση Εφοριακού Συμβουλίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Ισίδωρος Μακρίδης

Αβραάμ Αντωνίου

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Παναγιώτης Δημητρίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 12

Φεβρουαρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Εφοριακού Συμβουλίου.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 4Α της περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων Νομοθεσίας, τροποποιούνται οι βασικοί κανονισμοί περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Καθίδρυση Εφοριακού Συμβουλίου), έτσι ώστε στα μέλη του εφοριακού συμβουλίου να παραχωρείται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και άλλα ωφελήματα που παραχωρούνται και στους δημόσιους υπαλλήλους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα υπ' αριθμούς 15, 16 και 17 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Τώρα ερχόμαστε στο νομοσχέδιο το οποίο έχουμε κηρύξει ως επείγον και τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη, όπως βλέπω, και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Νίκος Κατσοιρίδης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Αντώνης Καράς

Δώρος Θεοδώρου

Στάθης Κιπτής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε αυθημερόν το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή στη σημερινή συνεδρία της και κηρύχθηκε επείγον.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών, ώστε η ισχύς των προσωρινών αδειών, που είχαν εκδοθεί με βάση τους καταργηθέντες περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμους, για λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού να παραταθεί μέχρι την 30ή Ιουνίου 2001. Παράλληλα, σκοπείται η προσθήκη στη βασική νομοθεσία πρόνοιας, με βάση την οποία όσοι ραδιοφωνικοί ή τηλεοπτικοί σταθμοί δεν έχουν ακόμα υποβάλει αίτηση για άδεια λειτουργίας ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, με βάση τις πρόνοιες της ισχύουσας νομοθεσίας, θα πρέπει να το πράξουν μέχρι τη 15η Φεβρουαρίου 2001 και, σε περίπτωση παράλειψής τους, η κατεχόμενη από αυτούς άδεια θα παύσει να ισχύει με την εκπνοή της προθεσμίας αυτής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη ότι μέχρι σήμερα δεν έχει ολοκληρωθεί η προβλεπόμενη από την ισχύουσα νομοθεσία διαδικασία για χορήγηση μόνιμων αδειών, δεδομένου ότι δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί το σχέδιο ραδιοτηλεοπτικής κάλυψης, καθώς και ότι απαιτείται να παρασχεθεί στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου η δυνατότητα αξιολόγησης όλων των αιτήσεων που υποβλήθηκαν σ' αυτή, θεωρεί ότι είναι εκ των πραγμάτων υποχρεωμένη να υιοθετήσει τους σκοπούς του νομοσχεδίου.

Με βάση την πιο πάνω θέση της, η επιτροπή, με τη σύμφωνη γνώμη του αρμόδιου

υπουργείου, διαφοροποίησε τις προβλεπόμενες στο νομοσχέδιο ημερομηνίες, έτσι που από τη μια να παραταθεί η ισχύς των αδειών μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου αντί μέχρι την 30ή Ιουνίου του τρέχοντος χρόνου και από την άλλη να καθοριστεί ως ημερομηνία μέχρι την οποία θα δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση για παροχή άδειας όσοι σταθμοί δεν το έπραξαν η 15η Μαρτίου αντί η 15η Φεβρουαρίου του 2001.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 56 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία. Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων ήδη

έχει γίνει. Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.049 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 9 Φεβρουαρίου 2001.

«Σύμφωνα με τα συμβόλαια, η πρώτη φάση του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού προνοούσε για δύο μονάδες 130MW η καθεμιά. Χρόνος παράδοσης της πρώτης μονάδας ήταν η 1η Νοεμβρίου 1999 και της δεύτερης η 2α Μαΐου 2000.

Λόγω κακού σχεδιασμού και λόγω κακής διαχείρισης του σχετικού συμβολαίου από την ΑΗΚ η πρώτη μονάδα παραδόθηκε μαζί με τη δεύτερη τον Ιούλιο του 2000.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα ακόλουθα:

1. Τι σημαίνει σε χρήματα η καθυστέρηση αυτή ενόψει της χαμηλότερης απόδοσης των δύο άλλων σταθμών στη Μονή και στη Δεκέλεια και ενόψει του γεγονότος ότι ο σταθμός του Βασιλικού είναι απόδοσης 36%;
2. Τι σημαίνει η αδυναμία της κατασκευάστριας εταιρείας ABB να παραδώσει τα κατάλληλα μηχανήματα στην ΑΗΚ, όσον αφορά τη μακροζωία του σταθμού, την απόδοσή του, την ασφάλεια και τη συντήρησή του;
3. Τι αποζημιώσεις πρόκειται να ζητήσει η ΑΗΚ από την κατασκευάστρια εταιρεία;
4. Έχει ενημερωθεί το αρμόδιο υπουργείο;»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.024, ημερομηνίας 1ης Νοεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ.

Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με προβλήματα που δημιουργούνται από την ύπαρξη χοιροστασίου κοντά στο φράγμα Ευρέτου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το συγκεκριμένο χοιροστάσιο ανήκει στην κ. Βενετία Παπασάββα και λειτουργεί

από το 1982 χωρίς άδεια οικοδομής. Για το λόγο αυτό το 1983 καταδικάστηκε από το δικαστήριο σε πρόστιμο και εκδόθηκε παράλληλα εναντίον της διάταγμα κατεδάφισης των παράνομων υποστατικών.

2. Η κ. Παπασάββα δε συμμορφώθηκε με το διάταγμα κατεδάφισης και καταχωρίστηκε εναντίον της ποινική αγωγή για παρακοή δικαστικού διατάγματος, η οποία αποσύρθηκε, γιατί η κατηγορούμενη προσέφυγε στο Ανώτατο Δικαστήριο για χορήγηση άδειας οικοδομής. Η προσφυγή απορρίφθηκε το 1990.
3. Το 1995 καταχωρίστηκε αίτηση για έκδοση πολεοδομικής άδειας, η οποία απορρίφθηκε, και ακολούθως ασκήθηκε ιεραρχική προσφυγή, η οποία επίσης απορρίφθηκε από την υπουργική επιτροπή στις 22 Ιουλίου 1997.
4. Εναντίον της ιδιοκτήτριας του χοιροστασίου προωθείται από τον έπαρχο Πάφου η λήψη δικαστικών μέτρων για παρακοή δικαστικού διατάγματος. Παράλληλα, θα πραγματοποιηθεί σύντομα κοινή επιτόπια έρευνα του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και του επάρχου Πάφου για εξακρίβωση του μεγέθους του επηρεασμού των γειτονικών γεωτρήσεων από τη λειτουργία του χοιροστασίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 12 Φεβρουαρίου 2001 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Νίκου Κόση στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.045, ημερομηνίας 28 Δεκεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ.

Ηλία Μυριάνθους.

«Όσον αφορά τον τρόπο διαδικασίας εργοδότησης των έκτακτων ειδικών αστυφυλάκων, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 30 του περί Αστυνομίας Νόμου, Κεφ. 285, δεν υπάρχει ορισμός “έκτακτοι ειδικοί αστυφύλακες” αλλά “τακτικοί ειδικοί αστυφύλακες” και “ειδικοί αστυφύλακες”.
2. Με τον περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμο Αρ. 253 του 1990

θεσπίστηκε ο περί Τακτικών Ειδικών Αστυφυλάκων (Διορισμός σε Οργανικές Θέσεις) Νόμος 188/1999. Ο νόμος αυτός προέβλεπε το διορισμό όλων των ειδικών αστυφυλάκων που ευρίσκοντο στην υπηρεσία κατά την 1η Νοεμβρίου 1990 σε τακτικούς ειδικούς αστυφύλακες. Έκτοτε οι κενούμενες οργανικές θέσεις συμπληρώνονται είτε από ειδικούς αστυφύλακες είτε από πολίτες κατόπιν γραπτού διαγωνισμού, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Αστυνομίας (Γενικών Κανονισμών) του 1989, Κ.Δ.Π. 51/89, και σύμφωνα με τον περί Αξιολογήσεως Νόμο των Δημοσίων Υπαλλήλων 6(Ι)98. Οι μισθολογικές κλίμακες είναι συνδυασμένες Α1-Α2-Α5.

3. Παρά το γεγονός ότι η πρόσληψη ειδικών αστυφυλάκων στην αστυνομία διέπεται από το άρθρο 30 του περί Αστυνομίας Νόμου, με βάση το οποίο, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, διορίζουν ειδικούς αστυφύλακες με την έγκριση του Αρχηγού Αστυνομίας, εντούτοις οι κενωθείσες θέσεις προκηρύσσονται κατόπιν γραπτού διαγωνισμού, σύμφωνα με τις πρόνοιες του περί Αστυνομίας Νόμου (Γενικών Κανονισμών).
4. Οι ειδικοί αστυφύλακες, σύμφωνα με το άρθρο 2 του περί Αστυνομίας Νόμου, Κεφ. 285, θεωρούνται μέλη της αστυνομίας και, με βάση το άρθρο 32 του ίδιου νόμου, έχουν τις ίδιες εξουσίες, προνόμια και προστασία, υποχρεούνται να εκτελούν τα ίδια καθήκοντα, υπόκεινται στις ίδιες ποινές και υπάγονται στις ίδιες αρχές, όπως και οι αστυνομικοί. Παράλληλα, υπόκεινται σε εκπαίδευση και εκγύμναση, η διάρκεια της οποίας καθορίζεται από τον Αρχηγό Αστυνομίας, όπως και σε μεταθέσεις και ωράριο εργασίας. Η μισθολογική τους κλίμακα είναι Α1 συνδυασμένη με την Α3. Ουδεμία άλλη μισθολογική ανέλιξη αλλά και προαγωγή υπάρχει.

Ο περί Αστυνομίας Νόμος, Κεφ. 285, Μέρος VI, 30-37, που διέπει τη διαδικασία

έγκρισης, πρόσληψης, την εξάρτηση, τις εξουσίες, τη μισθοδοσία κ.λπ. είναι σχετικός.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και μπαίνουμε στο Κεφάλαιο Δ΄. Το πρώτο θέμα είναι η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι ενδεχόμενες ζημιές που υφίσταται το δημόσιο από τον τρόπο που χειρίζεται η κυβέρνηση τα στοιχεία των εταιρειών πετρελαιοειδών για το βαρετό μαζούτ». Είναι αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή Κίκη Γιάγκου.

Παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το θέμα που τιτλοφορείται «Οι ενδεχόμενες ζημιές που υφίσταται το δημόσιο από τον τρόπο που χειρίζεται η κυβέρνηση τα στοιχεία των εταιρειών πετρελαιοειδών για το βαρετό μαζούτ»

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Πρόδρομος Προδρόμου

Ηλίας Μυριάνθους

Στέλιος Γερασίμου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκη Γιάγκου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Μάριος Ματσάκης

Νίκος Κλεάνθους

A. Ιστορικό του θέματος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε το υπό αναφορά θέμα σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 29 Ιουνίου, στις 2 Νοεμβρίου, στις 7 και 14 Δεκεμβρίου και στις 18 Ιανουαρίου του 2001.

Παρόμοιο θέμα με τίτλο «α. Η παραβίαση του Νόμου του 1965 (Η Συμφωνία για Συμμετέχουσες Εταιρείες Πετρελαίου στο Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου) και β. Η άσκηση από μέλη συμβουλίων ημικρατικών οργανισμών και διορισμένων συμβούλων και εταιρειών δημόσιου δικαίου ασυμβίβαστων δραστηριοτήτων κατά παράβαση των νόμων και της δεοντολογίας» είχε απασχολήσει την επιτροπή και στο παρελθόν σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 20 Μαΐου και στις 8 Ιουλίου 1999.

Στα πλαίσια της εξέτασης των θεμάτων αυτών, που ενεγράφησαν μετά από πρόταση του μέλους της επιτροπής κ. Κίκη Γιάγκου, κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας, καθώς επίσης και εκπρόσωποι της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), του Κυπριακού Διυλιστηρίου Πετρελαίου και των εταιρειών πετρελαιοειδών.

B. Εισαγωγή του θέματος

Σύμφωνα με τον εισηγητή των δύο θεμάτων, η εγγραφή τους κρίθηκε αναγκαία για να μελετηθούν από την επιτροπή δύο βασικές και άλλες επιμέρους πτυχές του κεφαλαίου των πετρελαιοειδών που αφορούν η πρώτη το σύστημα καθορισμού και ελέγχου των τιμών των πετρελαιοειδών στην Κύπρο, το γνωστό ως PNBS (Price Negotiations Balance Sheet), και η δεύτερη το θέμα της παράνομης προμήθειας στα

πλοία βαριού μαζούτ, παραγωγής του Κυπριακού Διυλιστηρίου Πετρελαίου, σε χαμηλές τιμές.

Ειδικότερα, με βάση τα στοιχεία που κατέθεσε ο ίδιος εισηγητής ενώπιον της επιτροπής, αναφέρονται τα ακόλουθα:

1. Οι τιμές των πετρελαιοειδών στην Κύπρο καθορίζονται στη βάση του κόστους του αργού πετρελαίου, του κόστους διύλισης, που χρεώνει το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου, των εξόδων εμπορίας (όπως οι μισθοί, τα ενοίκια και η συντήρηση κτιρίων, τα μεταφορικά, οι φόροι, οι ασφάλειες, οι χρεώσεις των τραπεζών, η απόσβεση των κεφαλαίων κ.ά.), της αποδοτικότητας του κεφαλαίου -που ανέρχεται στο 12%- και των τόκων για δάνεια που πληρώνουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών. Οι τιμές των πετρελαιοειδών που ισχύουν στην Κύπρο και που καθορίζονται κατά καιρούς, με βάση σχετικούς κανονισμούς για την αναπροσαρμογή της λιανικής τιμής πώλησής τους, δεν είναι αντιπροσωπευτικές του σχετικού κόστους, αλλά επιδοτούνται ουσιαστικά από τη βενζίνη. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι εταιρείες πετρελαιοειδών πραγματοποιούν κέρδη πέραν του 12%, τα πρώτα 3,5 σεντ το λίτρο από το πλεόνασμα αυτό διοχετεύονται στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (για επιδότηση του ηλεκτρικού ρεύματος προς όφελος του καταναλωτή) και τα υπόλοιπα στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας, με βάση τις πρόνοιες της νομοθεσίας του 1986 για την επιβολή πρόσθετου φόρου στα πετρελαιοειδή.

Τα πιο πάνω στοιχεία, που υποβάλλονται από τις εταιρείες πετρελαιοειδών στα πλαίσια καθορισμού του κέρδους του 12%, δεν υπόκεινται στην ουσία σε κανένα έλεγχο από τις αρμόδιες κρατικές αρχές, με αποτέλεσμα οι εταιρείες πετρελαιοειδών να δηλώνουν πολλές φορές

υπέρογκα έξοδα, όπως π.χ. πολύ ψηλά έξοδα για μισθούς, που πολλές φορές είναι τριπλάσιοι από τους μισθούς των υπουργών, καθώς και για το κόστος μεταφοράς των προϊόντων αυτών, με επακόλουθο ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας, όταν ερευνά, να διαφωνεί με τους υπολογισμούς των εταιρειών πετρελαιοειδών και οι τελευταίες να πραγματοποιούν ανεξέλεγκτα κέρδη από την εμπορία των πετρελαιοειδών.

Αναφέρθηκε συγκεκριμένα περίπτωση μισθοδοσίας εργάτη σε εταιρεία πετρελαιοειδών με δηλωμένο ετήσιο μισθό ύψους £100.000.

2. Η εγκατάσταση από εταιρεία πετρελαιοειδών συστήματος επεξεργασίας και αγωγού για παροχή βαριού μαζούτ, παραγωγής του Κυπριακού Διυλιστηρίου Πετρελαίου, στα πλοία για σκοπούς πετρέλευσης σε χαμηλές τιμές, αντί τα καύσιμα αυτά να διατίθενται προς όφελος της ΑΗΚ ή της βιομηχανίας τσιμέντου ή άλλων κοινωφελών οργανισμών και έτσι να επωφελείται σε τελική ανάλυση ο Κύπριος καταναλωτής και η οικονομία του τόπου γενικότερα. Η ενέργεια αυτή είναι παράνομη και ζημιώνει τελικά το κυπριακό δημόσιο και τον Κύπριο φορολογούμενο, που επιδοτεί έμμεσα με τον τρόπο αυτό τις εταιρείες πετρελαιοειδών, αφού ο Κύπριος φορολογούμενος επιχορηγεί τόσο τις ποσότητες καυσίμων που εισάγει η ΑΗΚ, για να συμπληρώσει τις ανάγκες της που δεν μπορεί να ικανοποιήσει το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου, όσο και το βαρύ μαζούτ που εισάγεται σε ψηλές τιμές και διοχετεύεται σε πολυεθνική εταιρεία που κατασκεύασε ειδικό αγωγό έναντι κόστους £1 εκατομ. και που το διαθέτει τελικά για την πετρέλευση των πλοίων σε χαμηλές τιμές. Για την κάλυψη των αναγκών της ντόπιας αγοράς εισάγεται βαρύ μαζούτ της τάξης των 500 000 μετρικών τόνων το χρόνο περίπου σε τιμή £15 - 20 το μετρικό τόνο πιο ακριβά απ ό,τι

το παράγει το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου και με τον τρόπο αυτό διασπαθίζονται εκατομμύρια λίρες προς όφελος των πολυεθνικών εταιρειών πετρελαιοειδών. Για παράδειγμα, τον Ιούνιο του 1999 η τιμή με την οποία χρέωνε το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου την ΑΗΚ για το βαρύ μαζούτ ήταν 53 σεντ το λίτρο, ενώ η τιμή για τις αντίστοιχες ποσότητες που εισήγαγε η ΑΗΚ ήταν 73 σεντ το λίτρο.

3. Δίδονται παράνομα πετρελαιοειδή στα πλοία, παρά το γεγονός ότι δεν καλύπτονται πρώτα πλήρως οι ντόπιες ανάγκες.

4. Το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου ενοικιάζει από εταιρεία πετρελαιοειδών -μέτοχο στο Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου- δεξαμενή αποθήκευσης ακατέργαστου πετρελαίου έναντι του ποσού των £3 εκατομ. για περίοδο δέκα χρόνων και ταυτόχρονα τα πετρελαιοειδή αυτά εισάγονται με πλοίο ιδιοκτησίας της ίδιας εταιρείας.

5. Επίσης πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Κυπριακού Διυλιστηρίου Πετρελαίου, από την ίδρυσή του, είναι ιδιοκτήτης εταιρείας πετρελαιοειδών που συμμετέχει στο Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου, ενώ ο νομικός σύμβουλος του τελευταίου τυγχάνει να είναι και νομικός σύμβουλος αριθμού εταιρειών πετρελαιοειδών που είναι μέτοχοι στο Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου, κατά παράβαση των νόμων και της δεοντολογίας.

Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία, ο εισηγητής του θέματος εισηγήθηκε τη σφαιρική εξέταση τόσο του όλου συστήματος τιμολόγησης των πετρελαιοειδών όσο και του θέματος της πετρέλευσης των πλοίων από άποψη νομιμότητας και εθνικής οικονομίας.

Γ. Απόψεις που εκφράστηκαν

1. Θέσεις της κυβέρνησης

Ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δήλωσε ενώπιον της

επιτροπής τα ακόλουθα:

- Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού είναι το αρμόδιο υπουργείο για τη λειτουργία του διυλιστηρίου, για τα θέματα που αφορούν τις εταιρείες πετρελαιοειδών που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, την αναπροσαρμογή των λιανικών τιμών πώλησης των πετρελαιοειδών και άλλα συναφή θέματα. Το πιο πάνω υπουργείο δεν εμπλέκεται όμως στο όλο σύστημα εμπορίας των πετρελαιοειδών, όπως αυτό καθορίζεται από κάθε εταιρεία.
- Η νομιμότητα ή μη της πετρέλευσης των πλοίων από τις εταιρείες πετρελαιοειδών, με τη χορήγηση σ' αυτά πετρελαιοειδών που διυλίζονται στο Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου, απασχόλησε το αρμόδιο υπουργείο εδώ και χρόνια και γι' αυτό ζητήθηκε νομική συμβουλή από το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.
- Με βάση τη γνωμάτευση του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 8 Ιουνίου 1999, η χορήγηση από τις εταιρείες πετρελαιοειδών καυσίμων σε πλοία που εκτελούν δρομολόγια εξωτερικού δεν αποτελεί εξαγωγή καυσίμων, γιατί το άρθρο 18 του μετά των Συμμετεχουσών Εταιρειών Πετρελαίων Συμφωνίας (Επικυρωτικού) Νόμου του 1965 (Νόμος Αριθμός 42 του 1965, όπως τροποποιήθηκε το 1997) δίνει το δικαίωμα στις εταιρείες αυτές να δίνουν τα καύσιμα αυτά στα πλοία, εφόσον αυτά πλεονάζουν μετά την κάλυψη των ίδιων των αναγκών τους και όχι των αναγκών του τόπου και χωρίς ο τρόπος υπολογισμού των αναγκών αυτών να καθορίζεται μέσα στο σχετικό νόμο.

Επιπρόσθετα, οι εταιρείες πετρελαιοειδών που τροφοδοτούν τα πλοία

με τα πλεονάζοντα πετρελαιοειδή τους έχουν δικαίωμα να καθορίζουν οι ίδιες τις τιμές στις οποίες πωλούν τα καύσιμα αυτά, νοουμένου ότι οι τιμές αυτές είναι εύλογες και αγοραίες. Επιπρόσθετα, τα καύσιμα αυτά δεν επιβαρύνονται με εξαγωγικούς δασμούς, σε αντίθεση με τα πετρελαιοειδή που προορίζονται για την ντόπια αγορά για τα οποία είναι υποχρεωτικό από το νόμο (άρθρο 17 της πιο πάνω νομοθεσίας) να καθορίζεται η τιμή πώλησής τους και να επιβαρύνονται με δασμούς και φόρους.

Με βάση την πιο πάνω γνωμάτευση, διευκρινίζεται ότι οι πιο πάνω πρόνοιες ισχύουν και δεσμεύουν τις εταιρείες πετρελαιοειδών Shell, BP, Mobil και ΠΕΤΡΟΛΙΝΑ -οι οποίες είναι συμμετέχουσες εταιρείες στο Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου- και όχι την ESSO.

- Επίσης, με βάση το περιεχόμενο της πιο πάνω γνωμάτευσης, η πετρέλευση των πλοίων δεν αποτελεί εξαγωγή και γι' αυτό είναι νόμιμη πράξη και πρακτική που ακολουθείται από το 1972, παρά το γεγονός ότι η σχετική πρόνοια του νόμου θα μπορούσε να είναι καλύτερα διατυπωμένη λεκτικά.
- Έργο του Κυπριακού Διυλιστηρίου Πετρελαίου, με βάση το νόμο για τη συμφωνία με τις συμμετέχουσες εταιρείες πετρελαιοειδών του 1965, είναι η διύλιση, έναντι κάποιας αμοιβής, του αργού πετρελαίου που εισάγουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών και η παράδοση σ' αυτές των τελικών προϊόντων. Τα προϊόντα αυτά διατίθενται από τις εταιρείες πετρελαιοειδών στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου για την ικανοποίηση μέρους των αναγκών της, στα πλοία, στα αεροπλάνα, στους καταναλωτές και αλλού. Η τιμή διάθεσης του βαριού μαζούτ στην ΑΗΚ

επιδοτείται κατά δεκαεπτά δολάρια ανά μετρικό τόνο περίπου και η πρακτική αυτή θα πρέπει να αλλάξει με την ελευθεροποίηση των τιμών των καυσίμων, στα πλαίσια της εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο.

- Το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου με τα προϊόντα που παράγει ικανοποιεί το 70% περίπου των αναγκών του τόπου σε διάφορα καύσιμα. Η αξία των πετρελαιοειδών που πωλούνται σήμερα στην Κύπρο από το σύνολο των εταιρειών είναι περίπου £250 εκατομ.
- Η τιμή διάθεσης των πετρελαιοειδών στους καταναλωτές ρυθμίζεται με τους περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμους του 1986 έως 2000 και τον περί Επιβολής Πρόσθετου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών Νόμο του 1986. Το κέρδος των εταιρειών πετρελαιοειδών είναι 12% επί του κεφαλαίου τους. Το ποσοστό του 12% δεν είναι νομικά θεσμοθετημένο, αλλά αποτελεί περισσότερο ισχύουσα πρακτική και προφορική συμφωνία ή “συμφωνία κυρίων” ανάμεσα στα ενδιαφερόμενα μέρη. Αν υπάρχουν κέρδη πέραν του 12%, τα πρώτα 3,5 σεντ ανά λίτρο διοχετεύονται στην ΑΗΚ για ισομερή επιδότηση όλων των διατιμήσεων κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος και τα υπόλοιπα στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας. Συνεπώς, αν οι εταιρείες πετρελαιοειδών πραγματοποιήσουν κέρδη πέραν του 12%, συμπεριλαμβανομένων των κερδών από την πετρέλευση των πλοίων, το πλεόνασμα είναι προς όφελος του καταναλωτή, ο οποίος απολαμβάνει επιδοτημένο ηλεκτρικό ρεύμα. Αν όμως οι εταιρείες πετρελαιοειδών απολέσουν τα έσοδα από την πετρέλευση των πλοίων, ο καταναλωτής εξασφαλίζει τελικά

καύσιμα σε πιο ψηλή τιμή. Στο 12% δεν συμπεριλαμβάνονται οι πωλήσεις των λιπαντικών και οι προμήθειες στο αεροδρόμιο.

- Στο τέλος του 1999 οι εταιρείες πετρελαιοειδών διεκδίκησαν συσσωρευμένες ζημιές της τάξης των £5,8 εκατομ., ενώ το υπουργείο έκανε αποδεκτό το ποσό του £1,5 εκατομ., μετά από σχετική έρευνα.
- Η Κύπρος επιβάλλεται να συνεχίσει να προμηθεύει τα πλοία με πετρέλαιο, τόσο για λόγους εθνικής οικονομίας όσο και για σκοπούς διατήρησης του στρατηγικού της ρόλου στη διακίνηση των πλοίων στην περιοχή. Η πολιτική αυτή θεωρείται σημαντική για την προσέλκυση των διερχόμενων από την περιοχή πλοίων, ώστε αυτά να προσεγγίζουν στην Κύπρο. Η Κύπρος διαθέτει για σκοπούς πετρέλευσης των πλοίων το 15% περίπου της ετήσιας παραγωγής του Κυπριακού Διυλιστηρίου Πετρελαίου, που ισοδυναμεί με 65 000 έως 70 000 μετρικούς τόνους καυσίμων και εισάγει επιπρόσθετα για κάλυψη των αναγκών της δύο εκατομμύρια μετρικούς τόνους πετρελαιοειδών περίπου το χρόνο.
- Η πολιτική της κυβέρνησης για το κεφάλαιο των πετρελαιοειδών βρίσκεται στο στάδιο αυτό υπό αναθεώρηση, ενόψει και των ραγδαίων διεθνών εξελίξεων στον τομέα αυτό, και γι' αυτό αναμένονται σημαντικές αλλαγές που προγραμματίζονται για το τέλος του 2000.
- Εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δήλωσε ενώπιον της επιτροπής ότι μέχρι το 1996, όταν έγινε η έκθεση του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας, δεν ασκείτο ουσιαστικός έλεγχος στα στοιχεία και στους λογαριασμούς που υπέβαλλαν οι εταιρείες πετρελαιοειδών, αφού τα στοιχεία αυτά γίνονταν αποδεκτά χωρίς κανένα έλεγχο. Σημειώνεται δε ότι ο έλεγχος που ασκείται σήμερα

γίνεται από έναν υπάλληλο του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ο οποίος ασκεί και άλλα καθήκοντα.

Επιπρόσθετα προς τις πιο πάνω προφορικές απόψεις του αρμόδιου υπουργού, η επιτροπή ζήτησε, με επιστολή της, ημερομηνίας 7 Σεπτεμβρίου 1999, και πήρε τις γραπτές θέσεις του αρμόδιου υπουργείου για τα παρακάτω δύο βασικά ερωτήματα που προέκυψαν στα πλαίσια της συζήτησης των υπό αναφορά θεμάτων:

- α. Κατά πόσο είναι προς το συμφέρον της οικονομίας και του τόπου γενικότερα όλη η παραγωγή του Κυπριακού Διυλιστηρίου Πετρελαίου σε μαζούτ να χορηγείται στην ΑΗΚ και
- β. πώς καθορίζονται οι τιμές των πετρελαιοειδών, με βάση ποιους συντελεστές, σύμφωνα με το σύστημα PNBS, και πώς κατανέμονται στη συνέχεια τα τυχόν κέρδη στην ΑΗΚ και στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας.

Με βάση τη γραπτή απάντηση του αρμόδιου υπουργείου προς την επιτροπή, ημερομηνίας 29 Οκτωβρίου 1999:

- α. Το 1998 πωλήθηκε στα πλοία βαρύ μαζούτ της τάξης του 62 491 μετρικών τόνων προς £41,02 ανά μετρικό τόνο. Το βαρύ αυτό μαζούτ, το οποίο είναι προϊόν πρόσμιξης ΗFO (87%) και κεροζίνης (13%), θα μπορούσε να δώσει 54 367 τόνους ΗFO, το οποίο θα μπορούσε να διατεθεί στην ΑΗΚ προς £29,60 ανά μετρικό τόνο και η υπόλοιπη ποσότητα των 8 123 μετρικών τόνων ή ποσοστό 13% θα μπορούσε να διατεθεί στις Κυπριακές Αερογραμμές προς £82,42 ανά μετρικό τόνο.
Η μέση τιμή διάθεσης για τα δύο πιο πάνω προϊόντα είναι £36,46 ανά μετρικό τόνο.

Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα για το 1998, αν όλη η ποσότητα του

μαζούτ δινόταν στην ΑΗΚ, θα εξοικονομούσαν £284.959. Σε τελική όμως ανάλυση θα επιβαρυνόταν ο Κύπριος καταναλωτής, αφού θα περιλαμβάνονταν στο Price Negotiations Balance Sheet (PNBS) που ισχύει για τις εταιρείες πετρελαιοειδών και επιπρόσθετα πολλά ξένα πλοία δε θα προσέγγιζαν στα λιμάνια μας, είτε εξαιτίας της αδυναμίας της Κύπρου να τα προμηθεύσει με καύσιμα είτε εξαιτίας των πολύ ψηλών τιμών των καυσίμων αυτών, αφού το κόστος εισαγωγής προϊόντων από το εξωτερικό το 1998 υπολογίζεται στις £47,50 ανά μετρικό τόνο.

- β. Οι εταιρείες πετρελαιοειδών εισάγουν στην Κύπρο αργό πετρέλαιο, για διύλιση και επεξεργασία προς όφελός τους από το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου, και έτοιμα προϊόντα, όπως παραδείγματος χάριν βενζίνη, ακάθαρτο πετρέλαιο, υγραέριο και πετρέλαιο για τις ανάγκες των αεροπλάνων.

Οι τιμές των πετρελαιοειδών που ισχύουν στην Κύπρο ελέγχονται από την Υπηρεσία Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με βάση το σύστημα του Price Negotiations Balance Sheet.

Με βάση το σύστημα αυτό ελέγχονται:

- α. οι τιμές εισαγωγής του αργού πετρελαίου και των έτοιμων προϊόντων σε συνάρτηση με τις διεθνείς τιμές της συγκεκριμένης περιόδου,
- β. το κόστος διύλισης, το οποίο χρεώνει το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου,
- γ. τα έξοδα εμπορίας, όπως μισθοί και ημερομίσθια, ενοίκια και συντήρηση κτιρίων, μεταφορικά, φόροι και ασφάλειες, χρεώσεις και τόκοι δανείων τραπεζών, αποσβέσεις και άλλα,

δ. η αποδοτικότητα του κεφαλαίου των εταιρειών πετρελαιοειδών.

Τόσο τα έξοδα όσο και τα άλλα στοιχεία που υποβάλλουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών επαληθεύονται σε συνάρτηση με τους εξελεγμένους λογαριασμούς που αυτές υποβάλλουν, τις διεθνείς εκδόσεις, στοιχεία του Κυπριακού Διυλιστηρίου Πετρελαίου και της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου και επιτόπιους ελέγχους.

Με βάση τα πιο πάνω δεδομένα, οι εταιρείες πετρελαιοειδών δικαιούνται ετησίως να έχουν νόμιμο κέρδος της τάξης του 12% πάνω στο μετοχικό τους κεφάλαιο και στα αποθεματικά τους. Αν τα έσοδά τους ξεπεράσουν το 12%, τα πρώτα 3,5 σεντ/λίτρο διοχετεύονται στην ΑΗΚ για επιδότηση του ηλεκτρικού ρεύματος και τα υπόλοιπα στο Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης της Δημοκρατίας.

2. Γραφείο Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας

Οι λιανικές τιμές πώλησης των πετρελαιοειδών αναθεωρούνται κάθε εξάμηνο, εκτός αν ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για λόγους δημόσιου συμφέροντος θεωρεί σκόπιμο να προβεί στην αναπροσαρμογή αυτή ενωρίτερα, με βάση τα πιο κάτω κριτήρια:

- α. Την τιμή εισαγωγής CIF του αργού πετρελαίου σε κυπριακές λίρες κατά μετρικό τόνο· και
- β. το ύψος των κανονικών κερδών των εταιρειών πετρελαιοειδών, σύμφωνα με τους εκάστοτε σε ισχύ κανονισμούς.

Επίσης, ο Υπουργός Οικονομικών στο τέλος κάθε εξαμήνου μπορεί να αναπροσαρμόζει το ύψος του πρόσθετου φόρου στα πετρελαιοειδή, με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- α. Τη μέση ελευθέρα επί πλοίου (FOB) τιμή εισαγωγής αργού πετρελαίου κατά τον αμέσως προηγούμενο μήνα,
- β. το μέσο αριθμό γαλονιών βενζίνης που προέκυψε από τη διύλιση ενός

μετρικού τόνου αργού πετρελαίου από το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου κατά το προηγούμενο εξάμηνο και

- γ. τυχόν αύξηση ή μείωση των πραγματοποιηθέντων κερδών των εταιρειών εμπορίας πετρελαιοειδών σε σχέση προς τα κανονικά τους κέρδη.

Από το 1972 και αφού αναθεωρήθηκε το 1980 από τον οίκο Arthur D. Little, ο καθορισμός των τιμών των πετρελαιοειδών, με εξαίρεση το εισαγόμενο υγραέριο, τα εισαγόμενα καύσιμα αεροπλάνων που χρησιμοποιούν ξένες αεροπορικές εταιρείες (εκτός των Κυπριακών Αερογραμμών και της Eurocypria Airlines), τα λάδια και τις πωλήσεις gas oil στα πλοία, διενεργείται με βάση το σύστημα PNBS από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με βάση τα πιο κάτω έξοδα:

- Το κόστος FOB του αργού πετρελαίου που διυλίστηκε από το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου,
- το κόστος εισαγωγής CIF των έτοιμων προϊόντων πλέον της ανάλογης επιβάρυνσης προσωρινού προσφυγικού φόρου (TRL),
- τις χρεώσεις της Αρχής Λιμένων Κύπρου,
- την επιχορήγηση επί της τιμής του εισαγόμενου υγραερίου,
- το κόστος διύλισης του Κυπριακού Διυλιστηρίου Πετρελαίου,
- τα λειτουργικά έξοδα των εταιρειών,
- ένα ποσοστό κέρδους πάνω στο μετοχικό κεφάλαιο και τα αποθεματικά των εταιριών της τάξης του 12% (κανονικά κέρδη),
- ένα ποσοστό κάλυψης του χρηματοδοτικού κόστους των εταιρειών, το οποίο για τις επιτόπιες χρηματοδοτήσεις είναι ίσο με το καθορισμένο δανειστικό επιτόκιο, ενώ για τις ξένες χρηματοδοτήσεις διακυμαίνεται ανάλογα με την πηγή χρηματοδότησης και για το 1995 ο μέσος όρος

ήταν 6,51%.

Οι εταιρείες πετρελαιοειδών αμφισβητούν τη μέθοδο υπολογισμού των κερδών με βάση το σύστημα PNBS και ζητούν τον υπολογισμό της αξίας του κεφαλαίου και των αποθεματικών τους σε επανεκτιμημένη βάση και όχι στο ιστορικό τους κόστος και επιπρόσθετα ζητούν αύξηση του ποσοστού των νόμιμων κερδών τους από 12% σε 15%.

Τα στοιχεία αυτά που δίδουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών ελέγχονται από το αρμόδιο υπουργείο και το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, με βάση τα πιο κάτω:

- Επιβεβαίωση των στοιχείων παραγωγής, του κόστους διύλισης και των ποσοτήτων και των τιμών του αργού πετρελαίου από το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου,
- επιβεβαίωση του μέσου όρου ισοτιμίας του αμερικανικού δολαρίου με την κυπριακή λίρα από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου,
- επιβεβαίωση του κόστους αγοράς και μεταφοράς αργού πετρελαίου και έτοιμων προϊόντων από έλεγχο των τιμολογίων των προμηθευτών των εταιρειών πετρελαιοειδών,
- επιβεβαίωση των λιμενικών εξόδων από την Αρχή Λιμένων Κύπρου,
- επιβεβαίωση των πωλήσεων aviation fuel από τις Κυπριακές Αερογραμμές και την Eurocypria Airlines,
- έλεγχο των λειτουργικών εξόδων των εταιρειών από τα καθολικά των εταιρειών, σε συνάρτηση με τις αντίστοιχες οικονομικές καταστάσεις για το χρόνο αυτό,
- έλεγχο των στοιχείων του ενεργητικού των εταιρειών με βάση τα καθολικά, τις οικονομικές καταστάσεις των εταιρειών και επαναυπολογισμό του μέσου όρου των διάφορων στοιχείων του

ενεργητικού,

- έλεγχο των πωλήσεων των εταιρειών με βάση τις ποσότητες παραγωγής από το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου και τις εισαγωγές έτοιμων προϊόντων, όπως και έλεγχο των τιμών πωλήσεως και των ανάλογων φόρων, σύμφωνα με την υφιστάμενη νομοθεσία,
- έλεγχο των υπολογισμών που έγιναν, για να διαπιστωθεί η αναλογία των λειτουργικών εξόδων και των στοιχείων του ενεργητικού που αφορούν προϊόντα που δεν εντάσσονται στα πετρελαιοειδή προϊόντα, των οποίων οι τιμές ελέγχονται από την κυβέρνηση, (π.χ. εισαγόμενο υγραέριο, εισαγόμενο aviation fuel για χρήση ξένων αερογραμμών, λάδια, άλλα χημικά προϊόντα),
- σύγκριση των λογαριασμών των εταιρειών με τα στοιχεία που υποβλήθηκαν με το PNBS του έτους.

Το 1996 το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφασή του με αριθμό 44.366, της 5ης Ιουνίου 1996, αποφάσισε να ζητήσει από το Γενικό Λογιστήριο να διεξαγάγει έλεγχο των στοιχείων που υποβάλλουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών και εκτίμηση των κερδοζημιών τους για το 1996. Από την έκθεση που συντάχθηκε για τους σκοπούς του ελέγχου αυτού διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- α. Δεν έχουν ετοιμαστεί οποιοδήποτε κανονισμοί που να καθορίζουν ποια είναι τα “κανονικά κέρδη” των εταιρειών πετρελαιοειδών και ποια τα “πραγματοποιηθέντα κέρδη”.
- β. Δεν ελέγχονται οι τιμές όλων των πετρελαιοειδών που κυκλοφορούν στην κυπριακή αγορά, όπως του εισαγόμενου υγραερίου και των καυσίμων ξένων αεροπορικών εταιρειών, των λαδιών και των πωλήσεων gas oil στα πλοία. Τα προϊόντα αυτά πολλές φορές

μεταπωλούνται σε αυξημένες τιμές σε άλλες εταιρείες, με αποτέλεσμα τα έξοδα αυτά να πιστώνονται διπλά προς όφελος των εταιρειών. Τα έξοδα αυτά το 1996 ανήλθαν στις £152.000.

- γ. Επίσης, το 1994, από λάθος, οι εταιρείες πετρελαιοειδών δήλωσαν την τιμή της κανονικής gasoline προς 2 σεντ το λίτρο φθηνότερη, με αποτέλεσμα τα έσοδά τους να παρουσιαστούν μειωμένα κατά £153.000.
- δ. Οι εταιρείες πετρελαιοειδών συμπεριέλαβαν στα έσοδά τους από τις πωλήσεις πετρελαιοειδών τους φόρους κατανάλωσης, τους πρόσθετους φόρους και την προμήθεια προς τους πρατηριούχους, παρά το γεγονός ότι το κόστος αυτό δε συμπεριλαμβάνεται στο PNBS.
- ε. Το έτος 1995 οι εταιρείες πετρελαιοειδών παρουσίασαν πρόσθετα κέρδη της τάξης των £7,5 εκατομ., τα οποία προήλθαν κυρίως από πωλήσεις προϊόντων των οποίων οι τιμές δεν ελέγχονται από την κυβέρνηση.
- στ. Από ανάλυση της επικερδότητας των εταιρειών πετρελαιοειδών επί του απασχοληθέντος κεφαλαίου τους (return on capital employed), με βάση τους λογαριασμούς τους, για την περίοδο 1991-1996 διαφάνηκε ένας μέσος όρος κέρδους γύρω στο 20% επί του κεφαλαίου, με εξαίρεση το 1993 που υπήρξε μείωση, ενώ το κόστος μισθοδοσίας παρέμεινε σταθερό και αντιπροσώπευε ποσοστό 5% επί των πωλήσεών τους.
- ζ. Κατά την πενταετία 1991-1996 το PNBS παρουσίαζε πάντα ένα θετικό συσσωρευμένο κέρδος και άρα θα μπορούσαν να επιβληθούν πιο αυξημένοι συντελεστές πρόσθετου φόρου.

- η. Από τις εκτιμήσεις για το 1996, φάνηκε ότι οι εταιρείες πετρελαιοειδών θα είχαν για το 1996 ζημιές της τάξης των £3,7 εκατομ., ενώ οι εταιρείες είχαν υπολογίσει ότι το κόστος αυτό θα είναι ψηλότερο, λόγω της ψηλότερης μέσης τιμής του αργού πετρελαίου που χρησιμοποίησαν καθώς και των μεγαλύτερων ποσοτήτων εισαγόμενων προϊόντων. Επίσης, είχαν υπολογίσει ότι τα έσοδα θα είναι περισσότερα, λόγω των μεγαλύτερων ποσοτήτων των εισαγόμενων προϊόντων. Για τη χρονία αυτή, οι εταιρείες υπολόγισαν αρχικά τις ζημιές τους γύρω £8 - 9 εκατομ., ενώ το αρμόδιο υπουργείο τα υπολόγισε στα £12 εκατομ. περίπου και γι' αυτό εισηγήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο την αύξηση των τιμών των πετρελαιοειδών.
- θ. Από την έρευνα αυτή διαφάνηκε ότι οι εταιρείες πετρελαιοειδών επιτυγχάνουν σημαντικά κέρδη από άλλες δραστηριότητες που δε συνυπολογίζονται στο PNBS, όπως:
- κτηματικές επιχειρήσεις,
 - εισαγωγή υγραερίου,
 - εισαγωγή καυσίμων για αεροπλάνα ξένων αερογραμμών,
 - πώληση gas oil σε πλοία,
 - πώληση λαδιών.

Συνεπώς, οι πιο πάνω δραστηριότητες δεν υπόκεινται σε πρόσθετο φόρο και ούτε συνυπολογίζονται έναντι των ζημιών που οι εταιρείες πετρελαιοειδών διεκδικούν.

Ο έλεγχος που διενεργεί το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, στα στοιχεία που υποβάλλουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών δεν είναι ικανοποιητικός, γιατί οι αρμόδιοι για το συγκεκριμένο τομέα δραστηριότητας λειτουργοί ασκούν παράλληλα πολλά άλλα

καθήκοντα.

3. Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας

Η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας δήλωσε στην επιτροπή ότι δεν έχει την αρμοδιότητα να ελέγχει τις δραστηριότητες των εταιρειών πετρελαιοειδών, γιατί αυτές είναι ιδιωτικές εταιρείες.

4. Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου

Η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου προμηθεύεται κάθε χρόνο για τις ανάγκες της από το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου γύρω στις 300 000 τόνους βαριού μαζούτ. Η ΑΗΚ είναι πρόθυμη να παραλαμβάνει όλη την παραγωγή του Κυπριακού Διυλιστηρίου Πετρελαίου σε βαρύ μαζούτ, που ανέρχεται γύρω στις 365 000 τόνους ετήσια. Στην περίπτωση αυτή θα επωφελείτο ποσού ύψους ενός περίπου εκατομμυρίου δολαρίων το χρόνο. Οι ετήσιες ανάγκες της ΑΗΚ σε βαρύ μαζούτ συμποσούνται σε 800 000 περίπου τόνους.

Από το 1986 που τέθηκε σε ισχύ ο νόμος για την επιβολή πρόσθετου φόρου στα πετρελαιοειδή μέχρι και το 1998 η ΑΗΚ εισέπραξε συνολικά ποσό ύψους £74.144.843 (το 1999 δεν εισέπραξε κανένα ποσό), το οποίο διατέθηκε για την επιδότηση του ηλεκτρικού ρεύματος του Κύπριου καταναλωτή.

5. Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου

Σε υπόμνημά του προς την επιτροπή το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου αναλύει την παραγωγή του σε καύσιμα για το 1998 ως ακολούθως:

Προϊόντα	Παραγωγή (μετρικοί τόνοι)
- Υγραέριο	29 660
- Βενζίνη 98 ON	131 440
- Βενζίνη 92 ON	4 370

- Αμόλυβδη βενζίνη 95 ON	5 760
- Φωτιστικό πετρέλαιο	13 820
- Καύσιμα αεροπλάνων	13 580
- Ακάθαρτο πετρέλαιο	381 850
- Ελαφρύ μαζούτ	107 220
- Άσφαλτος	36 880
- Βαρύ μαζούτ	319 660

Το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου απλώς διυλίζει τα πετρελαιοειδή προς όφελος των εταιρειών πετρελαιοειδών, που εισάγουν το αργό πετρέλαιο, ενώ αυτές διαθέτουν τα τελικά προϊόντα.

6. Εταιρείες πετρελαιοειδών

Οι εταιρείες πετρελαιοειδών σε κοινό υπόμνημά τους προς την επιτροπή με ημερομηνία 13 Ιουνίου 2000 αναφέρουν τα ακόλουθα:

- Οι εταιρείες πετρελαιοειδών υποβάλλουν δυο φορές το χρόνο προκαταρκτικούς λογαριασμούς (PNBS), στα πλαίσια της αναθεώρησης των τιμών των πετρελαιοειδών και της επιβολής πρόσθετου φόρου κάθε εξάμηνο.
- Κάθε χρόνο οι εταιρείες πετρελαιοειδών υποβάλλουν τελικούς λογαριασμούς μαζί με ηλεγμένους λογαριασμούς, που ελέγχονται πάντοτε από τους αρμοδίους, ενώ για την εξακρίβωση στοιχείων γίνονται και επισκέψεις στα γραφεία των εταιρειών.
- Στο παρελθόν και συγκεκριμένα από το 1962 οι τιμές των πετρελαιοειδών ελέγχονταν επιπρόσθετα και στα πλαίσια της Επιτροπής Τιμών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

- Η απόδοση του 12% υπολογίζεται μόνο με βάση τα αρχικά κεφάλαια των εταιρειών, χωρίς να περιλαμβάνονται σε αυτό τα δάνεια, στα οποία καλύπτεται μόνο ο πραγματικός τόκος, και χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η απόδοση των κεφαλαίων με βάση τις τιμές αντικατάστασης των περιουσιακών στοιχείων.
- Το σύστημα ελέγχου των τιμών των πετρελαιοειδών στην Κύπρο είναι πολύ ανταγωνιστικό για τις εταιρείες που είναι λιγότερο αποδοτικές και έτσι όλες οι εταιρείες καταβάλλουν προσπάθειες να αυξήσουν την παραγωγικότητά τους με ταυτόχρονη μείωση του προσωπικού τους. Για παράδειγμα, εταιρεία πετρελαιοειδών εργοδοτούσε το 1974 εκατόν υπαλλήλους, ενώ το 1999 η ίδια εταιρεία εργοδοτούσε πενήντα τρεις υπαλλήλους παρά το γεγονός ότι ο κύκλος εργασιών της υπερδιπλασιάστηκε. Το κόστος του μισθολογίου αντιπροσωπεύει ποσοστό γύρω στο 3% του κόστους διύλισης, μεταφοράς και εμπορίας πετρελαιοειδών.
- Εταιρεία πετρελαιοειδών έχτισε εργοστάσιο λιπαντικών και εξάγει λάδια πλοίων σε πολλές χώρες (Ουκρανία, Σρι Λάνκα, Συρία, κ.ά.), ενώ στην ίδια εταιρεία ανήκει επίσης εργοστάσιο ανάμειξης καυσίμων για πετρέλευση των πλοίων. Με τον τρόπο αυτό η Κύπρος καθίσταται κέντρο ανεφοδιασμού πλοίων στην Ανατολική Μεσόγειο με πολλαπλά οφέλη για την οικονομία του τόπου.
- Κάθε δύο χρόνια προκηρύσσονται προσφορές για τη μεταφορά ακατέργαστων καυσίμων στην Κύπρο. Η προσφορά της εταιρείας που μεταφέρει σήμερα τα καύσιμα αυτά είναι κατά πολύ πιο φτηνή σε σύγκριση με τις άλλες προσφορές.

- Σε περίπτωση εισαγωγής στην Κύπρο πετρελαιοειδών για την πετρέλευση των πλοίων, οι τιμές των καυσίμων αυτών δε θα είναι ανταγωνιστικές, αφού θα επιβαρύνονται επιπρόσθετα με το κόστος μεταφοράς, που θα ανέρχεται γύρω στα δέκα με δώδεκα δολάρια το μετρικό τόνο. Έτσι, τα διερχόμενα πλοία θα προτιμούν γειτονικά λιμάνια για τον ανεφοδιασμό τους σε καύσιμα.
- Η τιμή πώλησης του πετρελαίου στα πλοία είναι κατά έξι με επτά δολάρια το μετρικό τόνο πιο ψηλή από την αντίστοιχη τιμή πώλησης στην ΑΗΚ.
- Οι εταιρείες πετρελαιοειδών δε δίδουν υπέρογκους μισθούς στους υπαλλήλους τους, αλλά οι μισθοί αυτοί αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης κάθε χρόνο, ανάλογα με τις συνθήκες που ισχύουν στην αγορά της Κύπρου.

Δ. Νομοθετικό πλαίσιο για τη ρύθμιση των τιμών των πετρελαιοειδών στην Κύπρο

Ο μετά των Συμμετεχουσών Εταιρειών Πετρελαίων Συμφωνίας (Επικυρωτικός) Νόμος του 1965 (Αριθμός 42 του 1965, όπως τροποποιήθηκε με το Νόμο αριθμός 1 του 1997) ρυθμίζει τα θέματα της ίδρυσης και λειτουργίας του Κυπριακού Διυλιστηρίου Πετρελαίου και τα ποσοστά συμμετοχής των εταιρειών πετρελαιοειδών που συμμετέχουν στην εταιρεία περιορισμένης ευθύνης που συστάθηκε για το σκοπό αυτό.

Οι περί Πετρελαιοειδών (Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως) Νόμοι (Αριθμός 23 του 1986, 208 του 1990 και 178 του 2000) παρέχουν εξουσία στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να αναπροσαρμόζει στο τέλος κάθε εξαμήνου τις λιανικές τιμές πώλησης των πετρελαιοειδών, εκτός αν ο ίδιος για λόγους δημόσιου συμφέροντος θεωρεί σκόπιμο να προβεί στην αναπροσαρμογή αυτή

νωρίτερα. Η αναπροσαρμογή των τιμών των πετρελαιοειδών από τον αρμόδιο υπουργό βασίζεται στα ακόλουθα κριτήρια:

- α. Την τιμή εισαγωγής CIF του αργού πετρελαίου σε κυπριακές λίρες ανά μετρικό τόνο και
- β. το ύψος των κερδών των εταιρειών πετρελαιοειδών σύμφωνα με τους εκάστοτε σε ισχύ κανονισμούς για τους σκοπούς της νομοθεσίας αυτής.

Οι αυξομειώσεις των τιμών των πετρελαιοειδών βασίζονται στην αυξομείωση της μέσης μηνιαίας διεθνούς τιμής του αργού πετρελαίου τον προηγούμενο μήνα, όπως περιγράφεται και σε ομώνυμους σχετικούς κανονισμούς. Οι αυξομειώσεις αυτές γίνονται με την έκδοση από τον αρμόδιο υπουργό διατάγματος, που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, αντίγραφο του οποίου αποστέλλεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για ενημέρωση.

Για τους σκοπούς της νομοθεσίας αυτής, ο όρος “πετρελαιοειδή” συμπεριλαμβάνει κάθε είδος βενζίνης, το φωτιστικό και ακάθαρτο πετρέλαιο, το ελαφρύ και βαρύ μαζούτ, κάθε είδος ασφάλτου, καθώς επίσης και το υγραέριο.

Οι περί Επιβολής Πρόσθετου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών Νόμοι (Αριθμός 24 και 123 του 1986) παρέχουν εξουσίες στον Υπουργό Οικονομικών να καθορίζει πρόσθετο φόρο σε κάθε καθορισμένο εμπόρευμα, με σκοπό την απορρόφηση «παντός υπερβάλλοντος κέρδους πέραν των πραγματοποιούμενων υπό των εταιρειών εμπορίας πετρελαιοειδών κανονικών κερδών συμφώνως προς τους εκάστοτε εν ισχύ κανονισμούς».

Το ύψος του ποσοστού των πρόσθετων φόρων, που καθορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών, αναθεωρείται στο τέλος κάθε εξαμήνου, λαμβανομένων υπόψη των ακόλουθων κριτηρίων:

- «α. Της μέσης ελευθέρως επί πλοίου (FOB) τιμής εισαγωγής αργού πετρελαίου εις λίρας ανά μετρικόν τόνον κατά τον αμέσως προηγούμενον μήνα, κατά τον οποίον εππραγματοποιήθησαν εισαγωγαί αργού πετρελαίου.
- β. Του μέσου αριθμού γαλονιών βενζίνης ο οποίος προέκυψε από τη διύλιση ενός μετρικού τόνου αργού πετρελαίου εις τας εγκαταστάσεις της εταιρείας “Κυπριακόν Διυλιστήριον Πετρελαίου Λτδ” κατά το αμέσως προηγούμενον εξάμηνον.
- γ. Της τυχόν υπερβάσεως ή υστερήσεως των πραγματοποιηθέντων κερδών των εταιρειών εμπορίας πετρελαιοειδών εν σχέσει προς τα κανονικά κατά την περίοδον ήτις προηγείται του τοιούτου καθορισμού».

Η είσπραξη του πιο πάνω φόρου διενεργείται με βάση τις διατάξεις της νομοθεσίας για τα τελωνεία και ποσό πρόσθετου φόρου £16 για κάθε εκατό γαλόνια πετρελαιοειδών κατατίθεται σε ειδικό ταμείο, που τελεί υπό τον έλεγχο και τη διαχείριση του Γενικού Λογιστή και του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Κάθε ποσό που βρίσκεται κατατεθειμένο στο ταμείο αυτό, στο τέλος κάθε μήνα, καταβάλλεται στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου για ισομερή επιδότηση όλων των διατιμήσεων κατανάλωσης ηλεκτρικού ρεύματος, χωρίς να αποκλείεται η χρησιμοποίησή του για οποιοδήποτε άλλο σκοπό.

Με τον πιο πάνω πρόσθετο φόρο επιβαρύνονται ορυκτέλαια και υδρογονάνθρακες καθορισμένων δασμολογικών κλάσεων, που είτε εισάγονται είτε κατασκευάζονται ή παράγονται στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Ε. Διαπιστώσεις - εισηγήσεις της επιτροπής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, με βάση τα στοιχεία ή τις πληροφορίες, τόσο γραπτές

όσο και προφορικές, που τέθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στις πιο κάτω ομόφωνες θέσεις και εισηγήσεις:

1. Το σύστημα καθορισμού των τιμών των πετρελαιοειδών που εφαρμόζεται στην Κύπρο είναι πολύπλοκο, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα στην εφαρμογή του.
2. Ο έλεγχος που ασκείται σήμερα από τους αρμόδιους φορείς στα στοιχεία που υποβάλλουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών, στα πλαίσια του καθορισμού των τιμών των καυσίμων, είναι υποτυπώδης, όπως άλλωστε έγινε παραδεκτό και από τους λειτουργούς που ασκούν τον έλεγχο.
3. Το σύστημα καθορισμού των τιμών των πετρελαιοειδών πρέπει να επανεξεταστεί σφαιρικά με τέτοιο τρόπο, που από τη μια να μην επιτρέπει ή/και να μην παρέχει την ευχέρεια για αισχροκέρδεια και πραγματοποίηση ανεξέλεγκτων κερδών και από την άλλη να καλύψει όλα τα πετρελαιοειδή που κυκλοφορούν στην κυπριακή αγορά (π.χ. το εισαγόμενο υγραέριο, τα καύσιμα των ξένων αεροπορικών εταιρειών, τα λάδια, τις πωλήσεις gas oil στα πλοία), για να μην πραγματοποιείται από την εμπορία τους διπλό κέρδος.
4. Οι διατάξεις της νομοθεσίας που διέπουν το όλο σύστημα πετρέλευσης των πλοίων, όπως διαπιστώνεται και από τον αρμόδιο υπουργό, χρήζουν σαφέστερης διατύπωσης.
5. Επιβάλλεται η ανάγκη άμεσης θέσπισης κανονισμών, η έκδοση των οποίων εξάλλου προβλέπεται στη σχετική νομοθεσία που θεσπίστηκε από το 1986 για τον καθορισμό “των κανονικών κερδών” και των “πραγματοποιηθέντων κερδών” των εταιρειών πετρελαιοειδών, έτσι ώστε να τερματιστεί το σημερινό φαινόμενο της επιλεκτικής ερμηνείας των όρων αυτών και του καθορισμού τους με βάση την ισχύουσα πρακτική ή με βάση “προφορική συμφωνία κυρίων” μεταξύ κυβέρνησης

και εταιρειών πετρελαιοειδών Η ανάγκη αυτή για θέσπιση τέτοιων κανονισμών ήταν άλλωστε και εισήγηση του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας, στα πλαίσια της έρευνάς του για το όλο θέμα, έπειτα από εντολή του Υπουργικού Συμβουλίου το 1996.

6. Η επιτροπή υιοθετεί επίσης την εισήγηση του Γενικού Λογιστή για συνυπολογισμό και των άλλων δραστηριοτήτων των εταιρειών πετρελαιοειδών στο σύστημα PNBS, όπως οι κτηματικές επιχειρήσεις, το εισαγόμενο υγραέριο, τα εισαγόμενα καύσιμα αεροπλάνων για τις ξένες αεροπορικές εταιρείες, οι πωλήσεις gas oil σε πλοία, οι πωλήσεις λαδιών κ.ά., ώστε και οι δραστηριότητες αυτές να υπόκεινται σε πρόσθετο φόρο και να συνυπολογίζονται έναντι των ζημιών που διεκδικούν οι εταιρείες πετρελαιοειδών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλώ τον εισηγητή του θέματος να πάρει το λόγο εν τοιαύτη περιπτώσει.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι τιμές των πετρελαιοειδών καθορίζονται μέσω του συστήματος του PNBS με τέτοιο τρόπο, ώστε να επιτρέπεται στις εταιρείες πετρελαιοειδών ποσοστό κέρδους, πριν τους φόρους, της τάξης του 12% ετησίως, πάνω στο ίδιο κεφάλαιο -μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά- χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οποιεσδήποτε ανατιμήσεις στο πάγιο ενεργητικό των εταιρειών. Σε περίπτωση που διαφανεί ότι έχουν επιτευχθεί κέρδη πέραν των κανονικών, αυτά εισπράττονται με βάση τους περί Πρόσθετου Φόρου επί των Πετρελαιοειδών Νόμους του 1986.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κίκη, μία διακοπή. Αγαπητοί συνάδελφοι, μία παράκληση. Σε πέντε, δέκα λεπτά θα έρθει η αντιπροσωπία από το Ιράν να μας επισκεφθεί σαν Βουλή και εύχομαι να μη μείνουμε εγώ και ο Πρόεδρος εδώ.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτή, τα πρώτα 3,5 σεντ το λίτρο από τα εισπραχθέντα ποσά διοχετεύονται στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου και κατόπιν επιστρέφονται στον καταναλωτή υπό μορφή επιδότησης του ηλεκτρικού ρεύματος και τα υπόλοιπα στο ταμείο άμυνας. Αναφέρεται ότι οι τιμές που φαίνονται στους κανονισμούς που εκδίδονται με βάση τους περί Πετρελαιοειδών Αναπροσαρμογή της Λιανικής Τιμής Πωλήσεως Νόμους και οι οποίοι κατατίθενται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων δεν είναι αντιπροσωπευτικές του κόστους των προϊόντων, εφόσον τα περισσότερα επιδοτούνται από τη σχετικά ψηλή τιμή που καθορίζεται για τη βενζίνη. Στο σύνολό τους όμως οι τιμές είναι τέτοιες, ώστε να καλύπτονται τα έξοδα των εταιρειών πετρελαιοειδών και το ποσοστό κέρδους που αναφέρεται πιο πάνω. Σημειώνεται ότι οι υφιστάμενες τιμές καθορίστηκαν το Δεκέμβρη του 1996, όταν η τιμή του αργού πετρελαίου ήταν 24 δολάρια το βαρέλι και η συναλλαγματική ισοτιμία ήταν 2,13 δολάρια Αμερικής προς μία λίρα Κύπρου.

Αναλυτικά, στο σύστημα του Ισολογισμού Τιμών Διαπραγματεύσεων λαμβάνονται υπόψη όλα τα έξοδα και όλα τα έσοδα των εταιρειών πετρελαιοειδών. Γίνεται έλεγχος στις τιμές εισαγωγής του αργού πετρελαίου και των έτοιμων προϊόντων και γίνεται σύγκριση με τις διεθνείς τιμές της αντίστοιχης περιόδου, για να διαπιστωθεί κατά πόσο οι χρεώσεις που γίνονται συνάδουν προς τα διεθνή στοιχεία. Στο σημείο αυτό αναφέρεται ότι υπολογίζονται επίσης και όλα τα συναφή με την εισαγωγή έξοδα, δηλαδή

μεταφορικά, ασφάλιστρα, έξοδα λιμανιού, φόροι, κ.λπ. Στα έξοδα των εταιρειών πετρελαιοειδών συμπεριλαμβάνεται και το κόστος διύλισης που χρεώνει το διυλιστήριο. Τα στοιχεία που καταθέτουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών αναφορικά με το πιο πάνω διασταυρώνονται με στοιχεία που ζητούνται από το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου Λτδ.

Τα έξοδα εμπορίας, όπως περιλαμβάνονται στο PNBS είναι μισθοί, ενοίκια και συντήρηση, μεταφορικά, φόροι και ασφάλεια, χρεώσεις τραπεζών, απόσβεση και διάφορα έξοδα. Στα έξοδα που υπολογίζονται στο PNBS περιλαμβάνεται και η αποδοτικότητα του κεφαλαίου, η οποία ανέρχεται στο 12% και υπολογίζεται στο ίδιο κεφάλαιο και αποθεματικά, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οποιεσδήποτε ανατιμήσεις στο πάγιο ενεργητικό των εταιρειών, καθώς επίσης και οι τόκοι που πληρώνουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών για τα δάνειά τους.

Στο σημείο αυτό αναφέρεται ότι τα ποσοστά που αναλογούν στα πιο πάνω έξοδα, καθώς και όλα τα στοιχεία που υποβάλλονται από τις εταιρείες πετρελαιοειδών επαληθεύονται από τους εξελεγμένους λογαριασμούς των εταιρειών, διεθνείς εκδόσεις, διυλιστήριο, Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, κ.λπ., καθώς επίσης και από τους επί τόπου ελέγχους που διεξάγουμε στις εταιρείες. Όλα τα έξοδα συγκρίνονται στο τέλος με τα έσοδα των εταιρειών πετρελαιοειδών, για να διαπιστωθεί αν έχουν επιτευχθεί κέρδη πέραν των κανονικών ή ζημιές. Μετά από γρήγορη διερεύνηση του θέματος στο Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού, δεν υπάρχει κανένας ουσιαστικός έλεγχος των τιμών. Απλά το υπουργείο αποδέχεται, χωρίς ουσιαστική διαπραγμάτευση του κόστους τιμών, τα δεδομένα των εταιρειών πετρελαιοειδών. Με απλά λόγια, οι εταιρείες δίδουν σε ένα άτομο στο υπουργείο που ασχολείται μερικώς στον τομέα αυτό τα έξοδά τους, τα έσοδά τους και θα πρέπει να έχουν μόνο 12% κέρδος στο μετοχικό κεφάλαιο και αποθεματικά.

Μήπως, κύριε Πρόεδρε, ελέγχονται και συζητούνται οι μισθοί, που πολλές φορές είναι τρεις φορές αυτών των υπουργών; Μήπως ελέγχονται τα έξοδά τους ή το κόστος μεταφοράς των έτοιμων προϊόντων που εισάγονται; Η απάντηση είναι απλή, όχι. Άρα γιατί ονομάζεται Ισολογισμός Τιμών Διαπραγματεύσεων; Ο Γενικός Λογιστής, όσες φορές ερεύνησε στοιχεία που παραθέτουν οι εταιρείες, διαπιστώνει διαφωνίες στους υπολογισμούς. Παραδείγματος χάριν, όταν το Δεκέμβρη του 1996 οι εταιρείες απαιτούσαν καταβολή ζημιών £8 εκατομ., ο Γενικός Λογιστής αποδέχθηκε £3,7 εκατομ. Οι εταιρείες έχουν κέρδη £8 με £10 εκατομ. από την εμπορία εμπορευμάτων που δεν υπόκεινται σε έλεγχο. Ο υπολογισμός της τιμής γίνεται με τον υπολογισμό κόστους των κάτωθι: πρώτη ύλη, έξοδα διύλισης, μισθοί και άλλα ωφελήματα, ενοίκια, συντήρηση κτιρίων, οδική μεταφορά, ενοικιάσεις, φόροι και ασφάλιστρα, τραπεζικά έξοδα, αποσβέσεις κεφαλαίων, κέρδος 12% επί των κεφαλαίων.

Το σύστημα εισαγωγής, διύλισης και εμπορίας καυσίμων στην Κύπρο νοσεί. Οι εταιρείες πετρελαιοειδών, που είναι το μεγαλύτερο καρτέλ στην Κύπρο, κερδίζουν, “βρέξει-χιονίσει”, γιατί, με βάση το σύστημα PNBS του 1972, έχουν εξασφαλισμένη απόδοση ύψους 12% του κεφαλαίου τους, αφού αφαιρεθούν τα έξοδά τους. Για να παίρνουν όμως μεγαλύτερο μερίδιο κέρδους αυτές οι εταιρείες, διογκώνουν τα έξοδά τους υπερβολικά, παρουσιάζοντας μισθούς της τάξης των £100.000 ετήσια, σύμφωνα με δηλώσεις του Γενικού Λογιστή.

Οι γενικοί διευθυντές των εταιρειών πετρελαιοειδών, χωρίς τα έξοδα παραστάσεως, αυτοκίνητο κ.λπ., αμείβονται με μισθούς που δε συγκρίνονται με τα κυπριακά δεδομένα:

- Η ESSO, με μερίδιο στην κυπριακή αγορά 23%· ο διευθυντής της αμείβεται με £200.000 το χρόνο.

- Η BP, με μερίδιο στην κυπριακή αγορά 25%· ο διευθυντής της αμείβεται με £120.000.
- Η MOBIL, με μερίδιο στην κυπριακή αγορά 25%· ο διευθυντής της αμείβεται με £45.000.
- Ο Λευκαρίτης, με μερίδιο στην κυπριακή αγορά 27%· ο διευθυντής αμείβεται με £40.000.

Η ενέργεια στην Κύπρο στοιχίζει £350 εκατομ. Τα κέρδη των εταιρειών φθάνουν μέχρι και 28%. Η σχετική νομοθεσία προνοεί για τη δημιουργία κανονισμών που να διέπουν το ύψος των “κανονικών κερδών” των εταιρειών πετρελαιοειδών. Τέτοιοι κανονισμοί δεν έχουν ετοιμαστεί μέχρι σήμερα.

Για να δούμε ότι η κυβέρνηση είναι με το μέρος των εταιρειών θα αναφέρω μόνο ένα παράδειγμα από την έκθεση του Γενικού Λογιστή με ημερομηνία 5 Αυγούστου 1996. Ενώ οι εταιρείες πετρελαιοειδών εκτιμούσαν αρχικά τις ζημιές τους για το 1996 στα £8 εκατομ., το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, στην παράγραφο 4 της πρότασής του προς το Υπουργικό Συμβούλιο, με αριθμό 665/96, ανέφερε ότι: «Με βάση τα στοιχεία που οι εταιρείες κατέθεσαν, αναμένεται να έχουν ζημιές της τάξης των £12 εκατομ.». Με βάση την προφανέστατα υπερβολική αυτή εκτίμηση, το Υπουργείο Εμπορίου προέβη σε εισηγήσεις για αύξηση των τιμών των πετρελαιοειδών ή παντελή κατάργηση του πρόσθετου φόρου. Ο Γενικός Λογιστής, με δική του μεθοδολογία, εκτίμησε τις ζημιές για £3,7 εκατομ.

Παρά την αμφισβήτηση των ισχυρισμών που προβάλλονται για ζημιές των εταιρειών, η απόφαση της κυβέρνησης να μειώσει για χάρη τους τον επιπρόσθετο φόρο στην κατανάλωση βενζίνης από 8 σεντ σε 4 σεντ το λίτρο στέρησε από το Ταμείο Αμυντικής Θωράκισης, για χάρη των εταιρειών, όχι £4 εκατομ., όπως επίσημα εξαγγέλθηκε, αλλά £9,6 εκατομ. Προτού να γίνονται προσφορές για τα ναύλα των

πετρελαιοειδών, το ναύλο ήταν \$12 τον τόνο. Όταν έγιναν προσφορές, για τρία χρόνια το ναύλο ήταν \$7 τον τόνο και τώρα το ναύλο είναι \$5.80 τον τόνο. Τώρα που γίνονται προσφορές για το ακατέργαστο πετρέλαιο, εξασφαλίζεται μείωση της τιμής \$2 με \$3 το βαρέλι πιο κάτω από τη διεθνή τιμή.

Εκτός από αυτό εγείρεται θέμα ουσίας και προστασίας του καταναλωτή έναντι της καθορισθείσας από τη Βουλή των Αντιπροσώπων διαφοροποίησης στις τιμές των καυσίμων για διαφορετικές ποιότητες, χωρίς κανένα έλεγχο από την κυβέρνηση. Εδώ και έξι μήνες σχεδόν η Βουλή των Αντιπροσώπων υιοθέτησε εισήγηση της κυβέρνησης για καθορισμό ψηλότερων τιμών για το αποθειωμένο πετρέλαιο και για την αμόλυβδη βενζίνη με 98 οκτάνια. Είναι απαράδεκτο από μέρους της κυβέρνησης να υποβάλλει τέτοιου είδους προτάσεις, χωρίς να υπάρχει παράλληλα η αναγκαία υποδομή για έλεγχο της ποιότητας των καυσίμων. Η τακτική αυτή ακολουθείται από όλα τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σύμφωνα με σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος αυτός θα πρέπει να γίνεται κάθε μήνα και τα αποτελέσματα θα πρέπει να κοινοποιούνται στους καταναλωτές και στις Βρυξέλλες. Στις 20 Ιουλίου 2000 έγιναν αναλύσεις δεκαπέντε δειγμάτων και κανένα δεν πληρούσε τις προδιαγραφές του 0,035%. Τα στοιχεία τα πήρα από το διυλιστήριο και τόλμησαν να με διαψεύσουν. Σε μερικές περιπτώσεις το πετρέλαιο περιείχε θείο σε ποσοστό υψηλότερο ακόμα και από αυτό που επιτρέπουν τα κυπριακά πρότυπα.

Τα ερωτήματα που αιωρούνται είναι:

1. Έχει ποτέ ενημερωθεί το αρμόδιο ευρωπαϊκό σώμα στις Βρυξέλλες;
2. Τι έπραξε η κυβέρνηση με αυτούς που διοχέτευσαν καύσιμα με περιεκτικότητα θείου πέραν της κανονικής;
3. Τα στρατηγικά αποθέματα πετρελαίου για κάθε χώρα κρίνονται μεγάλης σημασίας, ως θέμα εθνικής ασφάλειας. Η Ευρωπαϊκή Ένωση καθορίζει με σχετική νομοθεσία

ότι όλα τα κράτη μέλη θα πρέπει να διατηρούν ενενήντα ημερών αποθέματα. Η Κύπρος, παρ' όλο που είναι νησί, διατηρεί λειτουργικά αποθέματα που κυμαίνονται από είκοσι ημέρες για ορισμένα προϊόντα έως τριάντα πέντε ημέρες για άλλα. Σημειώνεται ότι δε διατηρεί καθόλου στρατηγικά αποθέματα. Προγραμματίζει όμως να δημιουργήσει σχετικό τερματικό στο Βασιλικό για το σκοπό αυτό. Σε απόσταση πεντακόσιων μέτρων περίπου από την τοποθεσία αυτή το τσιμεντοποιείο του Βασιλικού διατηρεί άδεια εννέα ντεπόζιτα, πέντε χιλιάδες τόνους το καθένα, χωρίς να αξιοποιούνται. Φυσικά πρόσφατα η εταιρεία Total ενοικίασε δύο ντεπόζιτα για αποθήκευση, εμπορία καυσίμων για τα αεροπλάνα. Η εύλογη ερώτηση που προκύπτει είναι: Η κυβέρνηση γιατί δεν έχει αξιοποιήσει μέχρι σήμερα τα εννέα ντεπόζιτα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ το συνάδελφο Κίκη Γιάγκου... εκεί που μπορεί να διακόψει, για δύο λεπτά μόνο.

Αγαπητοί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βρίσκονται μαζί μας αυτή τη στιγμή ο πρόεδρος της Ομάδας Φιλίας Ιράν - Κύπρου στο ιρανικό κοινοβούλιο κ. Mohammad Bagher Nobakht και το μέλος της ομάδας κ. Nour Mohammad Rabousheh. Οι κ. Nobakht και Rabousheh συνοδεύονται από το γενικό διευθυντή των Κοινοβουλευτικών Σχέσεων στο Υπουργείο Εξωτερικών του Ιράν κ. Sharif Mahdavi και το γραμματέα της Ομάδας Φιλίας κ. Seyyed Mehrdad Aghvami. Εύχομαι στην ιρανική αντιπροσωπία ευχάριστη παραμονή στην Κύπρο και όπως η επίσκεψη αυτή ενισχύσει και εδραιώσει ακόμη περισσότερο τις παραδοσιακά φιλικές σχέσεις και τη συνεργασία σε διάφορους τομείς μεταξύ των δύο χωρών. Σας καλωσορίζουμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, κύριε Γιάγκου.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Η εύλογη ερώτηση που προκύπτει είναι: Η κυβέρνηση γιατί δεν έχει αξιοποιήσει μέχρι σήμερα τα εννέα ντεπόζιτα χωρητικότητας 45 000 τόνων για σκοπούς αποθήκευσης πετρελαιοειδών; Το διυλιστήριο ικανοποιεί τις ανάγκες του τόπου κατά 70%. Το 30% των αναγκών του τόπου εισάγεται. Οι εταιρείες δηλώνουν τη διεθνή τιμή. Δε γίνεται διερεύνηση χωρίς έκπτωση και τα μεταφορικά που δηλώνονται κυμαίνονται από \$12 μέχρι \$33 τον τόνο. Οι εταιρείες και το Υπουργείο Εμπορίου έκαμαν συμφωνία να τερματιστεί η εισαγωγή προϊόντων καλύτερης ποιότητας από αυτά του διυλιστηρίου, χωρίς να υπάρχει νομική υπόσταση της συμφωνίας. Να είναι και τα πετρελαιοειδή ευρωπαϊκών προδιαγραφών. Δύο φορές, σε δύο διαφορετικές εκθέσεις ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας επεσήμανε μερικές από τις παρατυπίες των εταιρειών, χωρίς όμως να ληφθούν οποιαδήποτε μέτρα εναντίον τους. Αυτές οι παρατυπίες όμως σημαίνουν κέρδος όχι 12%, αλλά 20% για τις εταιρείες, χωρίς να λογαριάζω και τα κέρδη από τις πωλήσεις λιπαντικών, κηροζίνης και υγραερίου.

Αυτή η κοροϊδία πρέπει επιτέλους να σταματήσει! Για να σταματήσει πρέπει να παρέμβει η Βουλή των Αντιπροσώπων. Εκείνο που πρέπει να γίνει είναι να εισαχθεί συγκεκριμένο σύστημα αυξομείωσης της τιμής των καυσίμων, με βάση τις διεθνείς τιμές και την ισοτιμία λίρας και δολαρίου. Επίσης πρέπει να αναληφθεί υποχρέωση από την κυβέρνηση να συζητήσει και να καταλήξει με τη Βουλή σε ριζική αλλαγή, με στόχο ένα νέο σύστημα εισαγωγής, διύλισης και εμπορίας καυσίμων. Αυτό το καινούργιο σύστημα πρέπει να ανατρέψει το σημερινό καθεστώς όπου ένα καρτέλ από τρεις πολυεθνικές εκμεταλλεύεται οικονομικά έναν ολόκληρο λαό. Η αλαζονεία και το θράσος τους έχουν υπερβεί τα εσκεμμένα. Φτάσαμε στο σημείο εκπρόσωποι αυτών των πολυεθνικών να

εκβιάζουν από τηλεοράσεως ότι θα αφήσουν την Κύπρο χωρίς καύσιμα. Ας το δοκιμάσουν και έχουμε απαντήσεις.

Η κυβέρνηση παίζει το παιχνίδι των εταιρειών, προβάλλοντας την ελευθεροποίηση της τιμής των καυσίμων, αποκρύβοντας από τους καταναλωτές ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση η ελευθεροποίηση της τιμής των πετρελαιοειδών δεν είναι υποχρεωτική για μικρές χώρες, διότι δεν υπάρχει υγιής ανταγωνισμός. Για να γίνεται πραγματικός έλεγχος του PNBS, το υπουργείο πρέπει να έχει υπηρεσία, τουλάχιστον με τρεις χημικούς μηχανικούς και τρεις...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τι είναι το PNBS;

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Είναι Ισολογισμός Τιμών Διαπραγματεύσεων. Αλλά έτσι το ονομάζει η κυβέρνησή σας, κύριε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όταν θα αλλάξουμε κυβέρνηση, θα το μεταφράζουμε στα ελληνικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, κύριε Γιάγκου.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Για να γίνεται πραγματικός έλεγχος του PNBS, το υπουργείο πρέπει να έχει υπηρεσία, τουλάχιστον με τρεις χημικούς μηχανικούς και τρεις εγκεκριμένους λογιστές. Το γεγονός ότι για δεκαετίες οι κρατικές υπηρεσίες δεν έλεγχαν τα στοιχεία που παρουσίαζαν οι εταιρείες πετρελαιοειδών, για να υπολογιστούν οι ζημιές τους, ώστε να τους κατανεμηθεί το 12% του κέρδους που προβλέπει η σχετική νομοθεσία, είναι σκάνδαλο των σκανδάλων. Η κοινή γνώμη αναμένει εξηγήσεις. Ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού παραμένει εκτεθειμένος. Πιο σκανδαλώδες

ωστόσο παραμένει το γεγονός ότι ο Γενικός Λογιστής υποδεικνύει προς το Υπουργικό Συμβούλιο μια σειρά από δραστηριότητες των εταιρειών από τις οποίες αποκομίζουν τεράστια αφορολόγητα κέρδη, όπως το εισαγόμενο υγραέριο, το εισαγόμενο καύσιμο των αεροπλάνων, των λαδιών κ.λπ., χωρίς να λαμβάνονται μέτρα.

Ο κυπριακός λαός αναμένει από εμάς, τους εκλεγμένους αντιπροσώπους του λαού, να βάλουμε επιτέλους τέρμα στην εκμετάλλευση και καταδυνάστευσή του από ένα αδίστακτο καρτέλ κερδοσκοπών του πετρελαίου. Η συμφωνία για συμμετέχουσες εταιρείες πετρελαίου / Νόμος 1965 περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα: Η καθεμιά από τις συμμετέχουσες εταιρείες πετρελαίου θα εξάγει τόσο πετρέλαιο όσο είναι επιπλέον από τις ανάγκες της κυπριακής αγοράς και το οποίο παρήχθη από εισαγόμενο ακατέργαστο μαζούτ, όπως προνοεί η παράγραφος 13. Η καθεμιά από τις συμμετέχουσες εταιρείες πετρελαίου μπορεί ελεύθερα, οποιαδήποτε στιγμή, να καθορίσει τις δικές της εξαγωγές και διεθνείς τιμές για πετρελαιοειδή προϊόντα που είναι επιπλέον των αναγκών της για την κυπριακή αγορά και να παραχωρήσει ή να διευθετήσει για την παραχώρηση τέτοιων προϊόντων για εξαγωγές προς οποιονδήποτε προορισμό και σε πηγές της δικής της επιλογής, χωρίς να επωμισθεί εξαγωγικών δασμών ή οποιουδήποτε άλλου είδους φορολογία. Οι τιμές αυτές είναι εύλογες και εμπορικές.

Ο Υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας Νίκος Ρολάνδης, σε δήλωσή του που είδε το φως της δημοσιότητας στις 12 Φεβρουαρίου 1999, επιβεβαίωσε ότι πράγματι είναι παράνομη η εξαγωγή βαριού μαζούτ και διαβεβαίωσε πως ο ίδιος μόλις πρόσφατα το πληροφορήθηκε. Ο ίδιος υπουργός δήλωσε ότι αρνήθηκε να παραστεί στα εγκαίνια των νέων εγκαταστάσεων της BP, όταν πληροφορήθηκε ότι η εξαγωγή πετρελαιοειδών συνιστά παρανομία. Όταν ζήτησε η BP να της δοθούν περισσότερες ποσότητες βαριού μαζούτ για εξαγωγή, ο πρόεδρος των κυπριακών διυλιστηρίων Τάκης Λευκαρίτης

δήλωσε ότι δεν μπορεί να ικανοποιηθεί το αίτημα της BP, διότι το απαγορεύει η νομοθεσία.

Η Αρχή Λιμένων πληροφόρησε ότι τα έσοδα της κυπριακής οικονομίας είναι μόνο £35 που πληρώνει ως δικαιώματα το κάθε πλοίο που ανεφοδιάζεται, ενώ η ζημιά είναι μερικά εκατομμύρια λίρες που χάνει η ΑΗΚ. Μόνο το 1998 η ΑΗΚ δαπάνησε £2 εκατομ., για να καλύψει τη διαφορά μεταξύ του κυπριακού μαζούτ που πωλείται παράνομα σε πλοία και αυτού που εισάγει η ίδια από το εξωτερικό. Πληροφορήθηκα ότι το ίδιο το Υπουργείο Εμπορίου μέχρι πρόσφατα είχε ως τακτική του να παραχωρεί βαρύ μαζούτ σε οργανισμούς κοινής ωφελείας, όπως η ΑΗΚ, και όχι σε εταιρείες που έχουν στόχο και σκοπό το κέρδος. Τρανή απόδειξη είναι το γεγονός ότι οι εταιρείες πετρελαιοειδών αρνούνται να προμηθεύσουν μαζούτ στα τσιμεντοποιεία του τόπου, γιατί είναι κερδοφόρες εταιρείες, ενώ καλύπτουν πλήρως τις ανάγκες των πλοίων σε βαρύ μαζούτ, προϊόν το οποίο προμηθεύονται από το διυλιστήριο Κύπρου σε πολύ χαμηλότερη τιμή από το εισαγόμενο.

Πληροφορίες αναφέρουν ότι η εταιρεία BP που ενώθηκε στην Ευρώπη με τη Mobil και η Esso με τη Mobil παγκοσμίως, πέραν του μαζούτ που τους παραχωρείται από το διυλιστήριο, παίρνει και την αναλογία που δικαιούνται οι άλλες εταιρείες. Εν ολίγοις εισάγουμε μαζούτ σε ψηλές τιμές και το διαθέτουμε σε πολυεθνική εταιρεία η οποία το πωλεί σε χαμηλότερη τιμή. Η ΑΗΚ πληρώνει στο διυλιστήριο το βαρύ μαζούτ σε τιμή Ιταλίας, χωρίς ναύλο. Στις 25 Ιουνίου 1999 η τιμή ήταν 53 σεντ προς την ΑΗΚ και 73 σεντ το εισαγόμενο.

Η BP εγκατέστησε σύστημα επεξεργασίας, αγωγό, και επεξεργάζεται βαρύ μαζούτ. Γιατί δεν υποδεικνύεται στις εταιρείες να εισάγουν αυτές βαρύ μαζούτ, για να τροφοδοτούν τα πλοία, εφόσον ο σκοπός τους είναι το κέρδος και να αφηθεί το διυλιστήριο να τροφοδοτεί τους μη κερδοφόρους οργανισμούς; Γιατί δεν είναι

στελεχωμένη η Υπηρεσία Ενέργειας για να ελέγχει; Κοστολογήθηκε ποτέ το όφελος που έχει η Κύπρος εάν ένα πλοίο τροφοδοτείται από την Κύπρο, αντί το ίδιο προϊόν να το αγοράζει η ΑΗΚ από το εξωτερικό;

Έχοντας υπόψη όλα αυτά, ζητώ να μας πληροφορήσετε βάση ποιας αρχής δεν προμηθεύουν οι εταιρείες πετρελαιοειδών τα τσιμεντοποιεία με μαζούτ. Γιατί παραχωρείται μαζούτ σε εταιρείες σε χαμηλή τιμή και τους επιτρέπεται να το εμπορεύονται σε ψηλότερες τιμές και ποια είναι τα οφέλη μας ως κράτος από την προμήθεια μαζούτ στα πλοία σε χαμηλότερες τιμές από ό,τι εισάγεται;

Υπάρχει ένας νόμος, του δόθηκε μια ερμηνεία, ακολουθείτο μια παράνομη διαδικασία από τη κυβέρνηση. Η παρανομία αυτή ήρθε με τη σοφή γνωμάτευση της Γενικής Εισαγγελίας ότι δεν υπάρχει παρανομία σε κανένα σημείο και ότι ελεύθερα θα μπορούσε το υπουργείο να παραχωρεί άδεια στις εταιρείες για προμήθεια στα πλοία οποιασδήποτε ποσότητας χρειαστεί. Αν η γνωμάτευση αυτή ήταν σωστή, δεν είμαι νομικός, θα έπρεπε οπωσδήποτε να ακολουθηθεί από το υπουργείο. Το ίδιο δεν την ακολουθεί και έχει θέσει περιορισμούς. Γιατί;

Όπως θα γνωρίζετε, ο πρόεδρος των Κυπριακών Διυλιστηρίων Πετρελαίου είναι ο εκ Λάρνακας κ. Τάκης Λευκαρίτης, μεγαλομέτοχος της εταιρείας “Αδελφοί Λευκαρίτη”, η οποία εμπορεύεται πετρελαιοειδή. Εγκύρως πληροφορούμαι ότι το Κυπριακό Διυλιστήριο Πετρελαίου έχει ενοικιάσει από την εταιρεία πετρελαιοειδών “Αδελφοί Λευκαρίτη” μια δεξαμενή πετρελαίου εις Λάρνακα, έναντι του ποσού £3 εκατομ. για χρονική περίοδο δέκα χρόνων. Και τούτο για σκοπούς αποθήκευσης εις την εν λόγω δεξαμενή ακατέργαστου πετρελαίου, το οποίο εισάγεται εις Κύπρο με το πλοίο του κ. Λευκαρίτη. Η ιδιότητα του προέδρου των διυλιστηρίων ως μεγαλομετόχου εταιρείας που εμπορεύεται πετρελαιοειδή δε συνάδει προς τα καθήκοντά του, ο δε νομικός σύμβουλος των διυλιστηρίων αντιδεδοντολογικά προσφέρει τις υπηρεσίες του.

Η κυβέρνηση οφείλει να δώσει πειστικές εξηγήσεις στον κυπριακό λαό γιατί απροβλημάτιστα προχώρησε βεβιασμένα εις βάρος του ταμείου άμυνας προς όφελος πολυεθνικών εταιρειών, δηλαδή μείωσε το φόρο βενζίνης από 8 σεντ σε 4 σέντ. Γιατί επιτρέπει ανεφοδιασμό των πλοίων με επιχορηγημένο βαρύ μαζούτ εις βάρος της ΑΗΚ και κατ' επέκταση εις βάρος του κυπριακού λαού; Γιατί δε λαμβάνονται υπόψιν οι υποδείξεις του Γενικού Λογιστή προς το Υπουργικό Συμβούλιο, αναφορικά με μια σειρά δραστηριοτήτων των πολυεθνικών εταιρειών από τις οποίες αποκομίζουν τεράστια κέρδη, χωρίς να επιβαρύνονται με κανένα πρόσθετο φόρο; Μήπως τα εκατομμύρια λίρες που κερδίζουν από άλλες δραστηριότητες προσφέρονται για αγαθοεργίες και δεν καταλήγουν στις εταιρείες;

Είναι ντροπή σε μια ημικατεχόμενη Κύπρο που διεξάγει αγώνα επιβίωσης η ίδια η κυβέρνηση να ευνοεί τα συμφέροντα των εταιρειών εις βάρος της αμυντικής θωράκισης!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ολοκληρώθηκε η συζήτηση του όλου θέματος.

Το επόμενο θέμα είναι η εξάπλωση των ναρκωτικών.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται, ήθελα να πω κάτι για τα πρακτικά για το προηγούμενο θέμα. Απλώς θα ήθελα να πω, επειδή είμαι και στην επιτροπή Ελέγχου, ότι όντως το σύστημα αυτό καθορισμού των τιμών, το λεγόμενο PNBS, είναι ένα πολύ κακό σύστημα, το οποίο έχει θεσπιστεί με νόμο από τη δεκαετία του '70 και το εφάρμοσαν -δυστυχώς, πολύ κακώς- όλες οι κυβερνήσεις μέχρι σήμερα. Είναι τελείως παράλογο να προσπαθούμε με νόμο να καθορίσουμε τις τιμές. Το κόστος, λέει, των εταιρειών συν 12%. Γιατί 12% και τι είναι το κόστος; Θα ήταν απλοποίηση να δεχθούμε ότι απλώς είναι ευθύνες μιας κυβέρνησης και κάποιων κακών τεχνοκρατών,

οι οποίοι δεν ελέγχουν όπως θα έπρεπε τα πράγματα· απλώς αυτό το σύστημα το ίδιο είναι παράλογο.

Σε όλες τις χώρες οι τιμές καθορίζονται από την αγορά, από τη ζήτηση και την προσφορά και η πολιτική της κυβέρνησης και η δική μας πρόταση είναι να καταργηθεί αυτό το σύστημα, να ελευθερωποιηθεί η αγορά. Πλην όμως υπάρχουν κάποια πρακτικά προβλήματα και περιορισμοί. Το θέμα έχει συζητηθεί και σε άλλη επιτροπή· και στην επιτροπή Οικονομικών και στην επιτροπή Εμπορίου παλαιότερα· γνωρίζουμε ότι δεν είναι εύκολο με τα σημερινά δεδομένα να υπάρξει επαρκής ανταγωνισμός στην κυπριακή αγορά πετρελαιοειδών. Υπάρχει ο φόβος ότι μπορεί να είναι ένα ολιγοπώλιο και γι' αυτό το σκοπό και εξαιτίας και κάποιων άλλων περιορισμών -να μην μπούμε σε λεπτομέρειες που σχετίζονται με νόμους πολεοδομίας κ.λπ.- η κυβέρνηση δεν έχει προχωρήσει ακόμα στη μεταρρύθμιση.

Εμείς όμως, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, λέμε ότι κάποια παράδοξα φαινόμενα που παρατηρούνται, μερικά από τα οποία ανέφερε και ο συνάδελφος προηγουμένως και κάποια άλλα ακόμα, οφείλονται στην ίδια τη λογική του συστήματος, όχι στον τρόπο με τον οποίο το διαχειρίζεται η εκάστοτε κυβέρνηση και αυτό το πράγμα πρέπει να αλλάξει.

Ελπίζω να συμφωνούν και οι άλλες πλευρές, όταν καταστεί δυνατό, να μεταρρυθμίσουμε και αυτή την αγορά, ούτως ώστε να πάψουμε με νόμους -και μάλιστα καμιά φορά νόμους της δεκαετίας του '70- να προσπαθούμε να εντοπίσουμε σημερινά προβλήματα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή το θέμα αυτό το έχουμε συζητήσει επί μακρόν στην επιτροπή Ελέγχου είναι γεγονός ότι η νομοθεσία όπως λειτουργεί, δημιουργεί περιθώριο δημιουργίας περισσότερων κερδών από τις πετρελαϊκές εταιρείες και το περιθώριο κερδών είναι πέραν του 20%, όπως έχει βγει μέσα από τα στοιχεία. Και επίσης οι εταιρείες, οι οποίες ανεξέλεγκτα, αν θέλετε, θεωρούν κάποια πράγματα κόστος και κάποια όχι, μεγιστοποιούν το κόστος, για να μικραίνουν το ποσό το οποίο παραμένει και είναι εντός των ορίων του 12%. Άρα, μέσα από το κόστος πραγματοποιούν και ένα κέρδος της τάξης του 10% μίνιμουμ.

Συνεπώς, εμείς δε δεχόμεθα την αρχή που έβαλε ο κ. Προδρόμου, της ελευθεροποίησης, γιατί πιστεύουμε ότι το θέμα των πετρελαιοειδών είναι ένα θέμα ευρύτερο και επηρεάζει πάρα πολλούς τομείς της οικονομίας και της ζωής του κάθε πολίτη. Πρέπει να υπάρχει αυτός ο έλεγχος, όμως υπάρχουν παράδοξα στο σύστημα, τα οποία πρέπει οπωσδήποτε να αλλάξουν.

Ως εκ τούτου εισηγούμαι η έκθεση της επιτροπής, καθώς και το ό,τι ελέχθη εδώ σήμερα, να σταλούν στην αρμόδια υπηρεσία και να ζητήσουμε σαν ολομέλεια της Βουλής να έρθει ολοκληρωμένη μελέτη το συντομότερο δυνατό στη Βουλή, η οποία να επιλύει τα υπαρκτά προβλήματα του υπάρχοντος συστήματος. Ή, εάν υπάρχει πρόταση για βελτίωση και διαφοροποίηση του συστήματος, στα πλαίσια όμως της προστασίας των συμφερόντων του πολίτη, τότε είμαστε έτοιμοι να συζητήσουμε και αυτό το σχέδιο.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πρέπει να πω ότι από προεδρίας Ντίνου Κωνσταντίνου στην επιτροπή Οικονομικών ετέθη θέμα αλλαγής του συστήματος, το οποίο, όπως διαπιστώνετε και

εσείς σήμερα, χρειάζεται επανεξέταση τουλάχιστον. Γι' αυτό το λόγο ίσως πρέπει να επανεξεταστεί το όλο θέμα.

Ναι, κύριε Γιάγκου.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή ο πρόεδρος της επιτροπής Ελέγχου δεν είναι εδώ, έχω τη γνώμη να μην κλείσει το θέμα μέχρι που να επιστρέψει και επιστρέφει αύριο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είχαμε κάμει μία διαβούλευση με εκπροσώπους όλων των κομμάτων, φαίνεται ότι η κοινή αντίληψη είναι να θεωρηθεί ότι έκλεισε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πολύ καλά. Το θέμα έληξε.

Για το επόμενο θέμα απουσιάζει ο εισηγητής. Παραμένει επομένως στην ημερήσια διάταξη.

Κύριοι συνάδελφοι, φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 22 Φεβρουαρίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2001.
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2001.
3. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2001.
4. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2001.

5. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2001.
6. Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
7. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1993.
8. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 1995. (Πρόταση νόμου).
9. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
10. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
11. Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
12. Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
13. Ο περί του Δεύτερου Πρωτοκόλλου της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε Περίπτωση Ένοπλης Σύρραξης (Κυρωτικός) Νόμος του 2000.
14. Ο περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων Νόμος του 2000.
15. Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τη

- Συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος και στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πληροφοριών και Παρατηρήσεων σχετικά με το Περιβάλλον (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
16. Ο περί Διεθνούς Συνεργασίας σε Ποινικά Θέματα Νόμος του 2000.
 17. Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
 18. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
 19. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2001.
 20. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2001.
 21. Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπρόσωπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (1.2.2001).

2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα για το θέμα που τιτλοφορείται «Η υποκλοπή τηλεφωνικών συνδιαλέξεων ως παραβίαση του νόμου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (16.11.2000).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 5.32 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μιχαηλίδης Θάσος
Γερασίμου Στέλιος	Μουσιούπτας Νίκος
Γεωργιάδη Λία	Μούσκος Ανδρέας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Μυριάνθους Ηλίας
Γιάγκου Κίκη	Παντελίδου Κατερίνα
Δημητρίου Παναγιώτης	Παπακώστας Κώστας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Παρισινός Ανδρέας
Θεοδώρου Δώρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καζαμίας Κίκη	Ρότσας Χρίστος

Καράς Αντώνης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανού Στέλιος
Κιπτής Στάθης	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κληρίδη Καίτη	Φιλίππου Ανδρέας
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μάτσης Γιαννάκης	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και οι σύντομες παρεμβάσεις των κ. Γ. Αγαπίου και Ν. Κατσουρίδη για το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» που κηρύχθηκε επείγον.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Κ. Καζαμίας, Σ. Χατζηγιάννης, Στ. Κιπτής, Τ. Χατζηδημητρίου, Ν. Πιττοκοπίτης, Ν. Κατσουρίδης), ψήφισή του σε νόμο και δικαιολόγηση από τον κ. Ευ. Σαμμούτα της ψήφου του.

3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2001», σχόλιο από τον κ. Μ. Κυπριανού και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Τροποποιημένης Σύμβασης Ίδρυσης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δορυφορικών Τηλεπικοινωνιών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Κώδικες Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας και Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού (Τέλος Καταβλητέον υπό Εργοδοτών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
8. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Βεβαιώσεως και Εισπράξεως Φόρων (Καθίδρυση Εφοριακού Συμβουλίου) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Ερώτηση βουλευτή: Θέματα σχετικά με τον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού.
11. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Προβλήματα στις γεωτρήσεις των κοινοτήτων Γουδιού, Σκούλλη, Χόλη, Χρυσοχούς και του δήμου Πόλεως Χρυσοχούς - Καθεστώς εργοδότησης των έκτακτων ειδικών αστυφυλάκων.

12. Έκθεση για το θέμα «Οι ενδεχόμενες ζημιές που υφίσταται το δημόσιο από τον τρόπο που χειρίζεται η κυβέρνηση τα στοιχεία των εταιρειών πετρελαιοειδών για το βαρετό μαζούτ», η αγόρευση του κ. Κ. Γιάγκου, οι παρατηρήσεις των κ. Πρ. Προδρόμου και Α. Γεωργίου και λήξη του θέματος.
 13. Ανακοίνωση από τον προεδρεύοντα κ. Ν. Μουσιούττα της επίσκεψης στην ολομέλεια αντιπροσωπίας της Ομάδας Φιλίας Ιράν - Κύπρου στο ιρανικό κοινοβούλιο.
-



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 22ας Φεβρουαρίου 2001

(Ωρα έναρξης: 4.26 μ.μ.)

(Αρ. 22)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κυρίους γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξεκινούμε με το πρώτο κεφάλαιο, που είναι η νομοθετική εργασία. Το πρώτο θέμα στην ημερήσια διάταξη δεν είναι έτοιμο. Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2001». Αντιλαμβάνομαι η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Κίκης Καζαμίας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 12 Φεβρουαρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Άμυνας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η έγκριση πληρωμής από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ποσού ύψους £293.369 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την ίδρυση νέων θέσεων αξιωματικών, υπαξιωματικών και οπλιτών στο στρατό της Δημοκρατίας που δεν κατέστη δυνατό να περιληφθούν στον Προϋπολογισμό του 2001.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από την εκτελεστική εξουσία, η ίδρυση των πιο πάνω θέσεων βρίσκεται μέσα στα πλαίσια του οργανογράμματος της Εθνικής Φρουράς και με τις κενές θέσεις που υπάρχουν θα καταστεί δυνατός ο διορισμός όλων των αποφοίτων των ανώτατων στρατιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Ελλάδας και των στρατιωτικών σχολών υπαξιωματικών, Τάξης 2000, καθώς και οι προαγωγές αξιωματικών και υπαξιωματικών που θα ακολουθήσουν τις τακτικές ετήσιες κρίσεις του 2000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τα πρόσθετα στοιχεία και τις πληροφορίες που της δόθηκαν από τους εκπρόσωπους της εκτελεστικής εξουσίας σχετικά με το όλο θέμα, υιοθετεί τους σκοπούς του νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εκείνο για το οποίο θα ήθελα να πληροφορήσω τη Βουλή είναι ο προβληματισμός που υπήρξε μέσα στην επιτροπή Άμυνας πάνω στο ίδιο το νομοσχέδιο, αλλά και σε παρεμφερή θέματα, και θεωρώ χρήσιμο να ενημερώσω σχετικά το σώμα πριν προχωρήσει στην ψήφιση.

Καταρχάς δεν έχει καμιά πλευρά αντίρρηση στο να προαχθούν και να εγκριθεί ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός για την προαγωγή των υπαξιωματικών και αξιωματικών της Εθνικής Φρουράς. Είναι ένα νομοσχέδιο που περιλαμβάνει όλη την έκταση των θέσεων στην Εθνική Φρουρά, νομιμοποιεί εθελόντριες που είναι εφτά χρόνια εκεί, κάτω από την εκκρεμότητα της απασχόλησης, με συμβόλαιο. Μάλιστα, υπάρχει υπόσχεση ότι εντός του 2001 θα νομιμοποιηθεί και η τέταρτη σειρά των εθελοντριών, αλλά υπάρχει ένα εκκρεμές πρόβλημα το οποίο είναι άσχετο με το νομοσχέδιο που συζητούμε, όμως συνδέεται με την έννοια των προαγωγών. Αυτό αφορά έντεκα συνταγματάρχες οι οποίοι έχουν κριθεί προακτέοι και, ενώ υπάρχουν έντεκα κενές θέσεις ταξιαρχών, μέχρι στιγμής δεν έχουν γίνει οι προαγωγές, ενώ θα έπρεπε να είχαν γίνει εντός τριάντα ημερών από της έγκρισης των προαγωγών. Το θέμα το συζητήσαμε και με τους λειτουργούς του υπουργείου και με τον ίδιο τον Υπουργό Άμυνας και έχουμε την υπόσχεση και τη δέσμευση ότι θα προχωρήσει στην προαγωγή και των έντεκα συνταγματάρχων στη θέση του ταξίαρχου στο άμεσο, προσεχές, μέλλον. Την προσεχή Πέμπτη υπάρχει συνεδρίαση της επιτροπής Άμυνας, στην οποία θα συζητηθεί ειδικά αυτό το θέμα κάτω από αυτό το πρίσμα με τον Υπουργό Άμυνας. Εγώ προσωπικά αντιλήφθηκα, παρουσία και του κ. Παπακώστα, ότι υπάρχει δέσμευση του υπουργού ότι θα προχωρήσει σε αυτή την προαγωγή. Το αναφέρω

αυτό, για να απαντηθούν ερωτήματα που υπάρχουν τόσο από πλευράς ΔΗΚΟ όσο και από πλευράς ΑΚΕΛ. Δεν ξέρω αν υπάρχουν από πλευράς Συναγερμού, δεν είχα ανταλλάξει απόψεις. Πάντως, αντιλαμβάνομαι, είναι θέμα που τους απασχολεί και τους ιδίους και το αναφέρω στη Βουλή, ώστε, προχωρώντας στην ψήφιση, να ξέρουμε ότι απαντάται το σύνολο των ερωτημάτων μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Βασικά, συμφωνούμε με τη θέση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας, με δύο παρατηρήσεις. Η πρώτη παρατήρηση είναι ότι, παρά τις εκκλήσεις της ολομέλειας, παρά τις δεσμεύσεις των εκάστοτε υπουργών, ότι έγκαιρα με την κατάθεση του τακτικού προϋπολογισμού θα γίνεται και η πρόνοια συμπληρώσεως ή προκηρύξεως νέων θέσεων, αυτό δε γίνεται κατ' επανάληψη. Και το θέμα αυτό δεν αφορά το σημερινό μόνο υπουργό. Και η δεύτερη βασικότερη παρατήρηση, και ισχυρή επιφύλαξή μας, είναι αναφορικά με το θέμα των δεκατριών συνταγματαρχών, οι οποίοι έχουν κριθεί νομοτύπως προακτέοι...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεκατρείς ή έντεκα;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δεκατρείς έχουν κριθεί...

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Εκάμαν τους έντεκα, επειδή είναι γουρσούζικος ο αριθμός!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μη διαφωνήσετε με τον αριθμό τώρα!

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αυτό θα το διευκρινίσουμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Με συγχωρείτε, η θέση μου είναι ότι δεκατρείς έχουν κριθεί προακτέοι. Οι θέσεις οι κενές, κατά την πληροφόρηση τη δική μας, είναι έντεκα. Η κυβέρνηση δεν έχει προχωρήσει στην πλήρωση αυτών των έντεκα κενών θέσεων ταξιαρχών και η απάντηση η επίσημη, την οποία έχουμε πάρει ως επιτροπή Άμυνας μετά από εκκλήσεις και απαιτήσεις μας -και να μου επιτρέψετε να κάμω αναφορά, κύριε Πρόεδρε, είναι επίσημη απάντηση του υπουργού προς την επιτροπή- είναι η εξής: «Το θέμα της πλήρωσης των έντεκα κενών θέσεων που υπάρχουν στο βαθμό του ταξίαρχου, με την προαγωγή αριθμού συνταγματάρχων που κρίθηκαν προακτέοι, σχετίζεται με τη γενικότερη οργανωτική δομή της Εθνικής Φρουράς στους ανώτατους βαθμούς. Το θέμα αυτό μελετάται από το υπουργείο σε συνεργασία με το ΓΕΕΦ και θα ληφθούν σχετικές αποφάσεις μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα». Αυτή η επίσημη απάντηση, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου, μόλις προχθεσινή, ήρθε μετά από την έκκληση της Βουλής, μετά την ομόφωνη τοποθέτηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας. Δηλαδή, τι μας λέει; Ότι θα λυθεί το θέμα μετά την επισήμοποίηση του περίφημου οργανογράμματος, του οποίου η θέσπιση εκκρεμεί εδώ και αρκετά χρόνια! Υπήρχε η σημερινή προφορική διαβεβαίωση, δέσμευση του υπουργού, στα μέλη της επιτροπής Άμυνας που είχαν επισκεφθεί κάποια θέση της Εθνικής Φρουράς. Θα δεχθούμε και την έκκληση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για ομόφωνη αποδοχή του σημερινού νομοσχεδίου, τονίζοντας ότι αυτό γίνεται κατόπιν ρητής προφορικής δεσμεύσεως του Υπουργού της Άμυνας. Δε θα θέλαμε να διανοηθούμε ότι η προφορική δέσμευση του υπουργού θα ανακληθεί για οποιοδήποτε άλλο λόγο και

αναμένουμε, ειδικά, να μην ξανασυσχετισθεί με την εισαγωγή του οργανογράμματος στην Εθνική Φρουρά.

Με αυτά τα δεδομένα, η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις θα ψηφίσει το σημερινό νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδεια του κ. Παπαδόπουλου, απλώς μια πληροφόρηση σχετική.

Είναι γεγονός ότι δημιουργήθηκε μία σχετική σύγχυση γύρω από την προαγωγή σε σχέση με το νέο οργανόγραμμα κτλ. Όμως έχει διευκρινιστεί και αυτό το θέμα, ότι δεν είναι νοητό αξιωματικοί οι οποίοι υπηρέτησαν υπό ένα συγκεκριμένο νομικό πλαίσιο να υπαχθούν σε άλλο που θα ψηφιστεί αργότερα. Έτσι, θα αντιμετωπιστεί η όλη κατάσταση σύμφωνα με τις αναφορές των λειτουργών και του υπουργείου, σύμφωνα με τους υφιστάμενους νόμους και κανονισμούς.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν κατάλαβα καλά την προηγούμενη παρέμβαση του κ. Χατζηδημητρίου, την επόμενη Πέμπτη θα έρθει νομοσχέδιο που θα διευθετεί και το θέμα των συνταγματαρχών και των ταξιαρχών.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, δεν μπορώ να πω. Θα γίνει συζήτηση.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Η δική μας η εισήγηση είναι να αναβληθεί και τούτο, να έρθουν μαζί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγνώμη, κύριε Χατζηδημητρίου. Με κανένα τρόπο εγώ δε θέλω να κάμω αιχμή είτε εναντίον του υπουργού είτε εναντίον άλλων αξιωματούχων της κυβέρνησης. Όμως οι εμπειρίες σε αυτή τη Βουλή δημιουργούν κάποιες ανησυχίες σε μας και ξέρουμε ότι μόνο τα γραπτά μένουν, *scripta manent*. Να φέρουν το νομοσχέδιο, να εγκριθούν μαζί. *Scripta manent*, λατινική φράση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να προαχθούν οι έντεκα συνταγματάρχες σε ταξίαρχους, δε χρειάζεται νομοσχέδιο. Ήδη η κυβέρνηση είναι εκτεθειμένη, κατά την άποψή μας, όπως και το υπουργείο, γιατί, ενώ έχει νομική υποχρέωση να τους προαγάγει, από τη στιγμή που υπάρχουν κενές θέσεις και από τη στιγμή που αυτοί οι άνθρωποι από υπουργική επιτροπή κρίθηκαν προακτέοι, το πράγμα δεν προχώρησε. Και, κατά την άποψή μας, υπάρχει νομική υποχρέωση ανεκπλήρωτη. Άρα, εκείνο που χρειαζόμαστε είναι τη δήλωση. Εάν ο κ. Παπαδόπουλος υπονοεί γραπτή δήλωση ή γραπτή...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Την υλοποίηση μέχρι την Πέμπτη.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ή την υλοποίηση μέχρι την Πέμπτη. Δηλαδή δε χρειάζεται να έρθει νομοσχέδιο. Οι θέσεις υπάρχουν, οι υποψήφιοι υπάρχουν. Χρειάζεται απλώς ανακοίνωση των

προαγωγών. Δε χρειάζεται οτιδήποτε άλλο. Η δέσμευση είναι θέμα πολιτικής τοποθέτησης του υπουργού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ένα μικρό σχόλιο, κύριε Πρόεδρε. Οι κρίσεις ισχύουν για το χρόνο που έγιναν. Οι κρίσεις έγιναν το 2000. Για το 2001 δεν είναι δεσμευτικές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει υπόσχεση ότι θα ισχύσουν αναδρομικά. Άλλωστε, και αυτή...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ο νόμος δεν το επιτρέπει.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εάν έρθουν οι αξιωματικοί που θα προαχθούν να προσβάλουν την προαγωγή τους στο Ανώτατο Δικαστήριο...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα έρθουν οι πιο κάτω.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν μπορούν οι πιο κάτω, διότι δεν έχουν... Με όλο το σέβας, κύριε συνάδελφε, μιλώ πάνω σε νομικά θέματα, αλλά, από τη διερεύνηση που έκαμα, οι πιο κάτω δεν μπορούν, διότι δεν έχουν συμφέρον οι ίδιοι για τη θέση στην οποία θα προαχθούν άλλοι. Έτσι, υπάρχει και αυτή η διευθέτηση από πλευράς υπουργείου. Άλλωστε, και οι

προαγωγές που σήμερα θα γίνουν αναδρομική ισχύ θα έχουν, κύριε Πρόεδρε. Έχουν γίνει πέρσι, είτε για περσινές και προπέρσινες θέσεις, και γίνονται το 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αντωνίου και μετά ο κ. Καράς.

A. ΚΑΡΑΣ:

Αυτή η πολιτεία έχει αξιωματικούς που υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά και η δίκαιη ανταμοιβή που λογικά αναμένει κανένας που υπηρετεί στην Εθνική Φρουρά είναι η προαγωγή του, η οποία γίνεται σύμφωνα με τους νόμους. Είναι ακόμα οι φοιτητές μας στις παραγωγικές σχολές, που εμείς με τις δικές μας αποφάσεις τους στέλλουμε είτε στις σχολές υπαξιωματικών είτε στις σχολές αξιωματικών, και είναι κατά λογική συνέπεια που και αυτοί αναμένουν την ανέλιξη και την προαγωγή τους.

Ενώπιόν μας βρίσκεται ακριβώς ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός, για να ικανοποιήσει αυτό το αίτημα, αυτή την ανάγκη της απόδοσης του βαθμού τον οποίο δικαίως επιζητούν και εμείς οφείλουμε να αποδώσουμε. Δε νομίζω να πρέπει να σταματήσουμε αυτή την εξέλιξη, όταν συμφωνούμε και να στηρίξουμε την αναβολή της υπόθεσης πάνω στο τι είπε ή τι δεν είπε ο υπουργός, αλλά πρέπει να στηρίξουμε την απόφασή μας πάνω στην υποχρέωση να δώσουμε το λογικώς αναμενόμενο στους αξιωματικούς οι οποίοι υπηρετούν στην Εθνική Φρουρά.

Επομένως, εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, προς το σώμα να προχωρήσουμε σήμερα να ψηφίσουμε, διότι οφείλουμε να δώσουμε αυτό το οποίο ζητούν και, αν υπάρξουν κατοπινές εξελίξεις οι οποίες δε θα είναι αποδεκτές στη Βουλή, μπορούμε να τοποθετηθούμε ανάλογα, όταν και εφόσον παρουσιαστούν ενώπιόν μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αντωνίου.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, φαίνεται ότι εδώ υπάρχει σχετική ομοφωνία όσον αφορά την προαγωγή των έντεκα συνταγματάρχων σε ταξίαρχους. Ο κ. Παπαδόπουλος έχει υποβάλει μία πρόταση, να έρθουν μαζί την προσεχή Πέμπτη. Τι ακριβώς προτείνει ως θεραπεία του προβλήματος, ώστε να διασφαλιστεί κατά εκατόν τοις εκατόν η προαγωγή των έντεκα αυτών συνταγματάρχων; Πώς είναι η πρόταση, κύριε Παπαδόπουλε; Εσείς είσαστε νομικός, παρακαλώ να μας πείτε.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Λέω καταρχάς ότι μία δήλωση ενός υπουργού στην επιτροπή πρέπει να θεωρείται δεσμευτική· τουλάχιστον είναι ζήτημα αξιοπρέπειας για τον υπουργό και δεν μπορεί να παραβιαστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πιο κοντά στο μικρόφωνο, παρακαλώ.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχω όμως την εντύπωση ότι νομικά δεν μπορεί να γίνει αναδρομική αξιολόγηση με βάση τις κρίσεις που έγιναν τον προηγούμενο χρόνο. Έχω αυτή την άποψη· νομικά. Επομένως, ο μιν υπουργός θα πει «η δέσμευσή μου εμένα ισχύει, αλλά, για να μπορέσει να γίνει αυτό το πράγμα -λόγω συμβουλής του Γενικού Εισαγγελέα ή δεν ξέρω ποιος άλλος θα συμβουλευθεί οι κρίσεις του 2000 να μη λογαριάζονται- θα πρέπει να γίνουν ξανά κρίσεις το 2001 και όχι να στηριχθούμε σε αναδρομικές κρίσεις». Δεν μπορεί ο νόμος να δώσει αναγνώριση πέραν των όσων προνοεί ο ίδιος ο νόμος. Και εν τω μεταξύ αρκετοί θα αφυπηρητήσουν και μερικοί άλλοι είναι δυνατό να αφυπηρητήσουν ως υπεράριθμοι. Αυτό είναι το σχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πούμε και τα γεγονότα. Ουδείς από τους έντεκα αφυπηρετεί σύντομα, διότι είναι όλοι νέοι στην ηλικία και έχουν τεράστιο μέλλον μέσα στην Εθνική Φρουρά. Δεύτερον, δεν υπάρχει η πρόθεση για αφυπηρέτηση, απ' ό,τι μας έχει λεχθεί, και, τρίτον, θέλω να πω και το εξής: Δε θα είναι σωστό το μήνυμα που θα δώσουμε, να έχουμε μία υπόσχεση για την προαγωγή των έντεκα με ένα συγκεκριμένο τρόπο -δε συζητώ τα νομικά, ό,τι νομικά ήξερα τα είπα- και το να “ομηροποιούμε” όλους τους άλλους αξιωματικούς για την υπόθεση των έντεκα. Νομίζω ότι πρέπει να δώσουμε μήνυμα ότι ενδιαφερόμαστε και για τους τριακόσιους και ενδιαφερόμαστε και για τους έντεκα. Όταν έρχεται ομόφωνα η Βουλή και δίνει αυτή τη διαβεβαίωση, ότι θέλει να προχωρήσει η προαγωγή και των έντεκα κριθέντων ως προακτέων, νομίζω ότι δεν υπάρχει ισχυρότερο μήνυμα προς την κυβέρνηση, προς την κοινωνία, προς το στράτευμα. Έτσι θα παρακαλέσω τους κυρίους συναδέλφους να δώσουμε και κάποιο περιθώριο τέλος πάντων δυνατότητας συνεννόησης και να προχωρήσουμε σήμερα στην ψήφιση, διότι στέλλουμε και κάποια αρνητικά μηνύματα στους αξιωματικούς και στο στράτευμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από νέα στοιχεία και πληροφορίες που πήραμε φαίνεται ότι υπάρχει ο κίνδυνος αυτή την πράξη την οποία όφειλε να την κάνει το κράτος, συμπληρώνοντας τις έντεκα θέσεις, και δεν την έκανε... Οι υποψίες που είχαμε ότι στηρίζονταν σε ορισμένες θέσεις, ορισμένο τρόπο σκέψης του υπουργείου, φαίνεται να επιβεβαιώνονται αυτή τη στιγμή και υπάρχει η δυνατότητα και η πιθανότητα να

ζητηθούν επιπλέον θέσεις, να ζητηθεί η δημιουργία νέων θέσεων ταξιάρχων πέραν των έντεκα κενών και να συνδυαστεί η κρίση τους...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε πρόεδρε της επιτροπής...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ε, δεν είναι έτσι.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αυτή είναι η θέση της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Επομένως, δεχόμαστε την εισήγηση του προέδρου του Δημοκρατικού Κόμματος και ζητούμε αναβολή για μία εβδομάδα και τότε θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο, αν μέχρι την ερχόμενη εβδομάδα προχωρήσει στην υλοποίηση της σχετικής κυβερνητικής απόφασης για προαγωγή των συγκεκριμένων έντεκα ατόμων, παρά τις πιθανές κάποιες επιπλοκές, προσωρινές θα έλεγα, που αφορούν τους υπολοίπους.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ, ο κ. Ηλιάδης και μετά ο κ. Καράς.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη στιγμή που έχει ζητηθεί αναβολή, δεν μπορούμε να διαφωνήσουμε. Αυτή είναι η πρακτική μας. Άλλωστε, ενδεχομένως αυτό το διάστημα να χρησιμοποιηθεί για να καταλήξουμε σε συναινετική λύση, για να μην πηγαίνουμε διασπασμένοι σε τέτοια ευαίσθητα θέματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καράς.

Νομίζω ότι μια αναβολή θα βοηθήσει.

A. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η πρώτη πρόταση προς τους συναδέλφους υπήρξε μια καθαρή εισήγηση από πλευράς του προέδρου της επιτροπής Άμυνας, η οποία, κατά την ταπεινή μου άποψη, έπρεπε να γίνει αποδεκτή, διότι και εμπειρία έχει και γνώστης είναι των θεμάτων. Η αναβολή δεν εξυπηρετεί σε τίποτε. Η αναβολή εγκλωβίζει μόνο τους έχοντας το δικαίωμα της προαγωγής, αλλά στη συνέχεια καθλώνει και όλους τους επόμενους βαθμούς, διότι δεν μπορεί κανένας να ανελιχθεί στο βαθμό του συνταγματάρχη, εκτός αν γίνουν οι προαγωγές αυτές. Επομένως, εμείς, χωρίς να έχουμε τη δυνατότητα να διαφοροποιήσουμε τις εξελίξεις στο μέλλον, εγκλωβίζουμε την ανέλιξη των αξιωματικών και στέλλουμε ένα αρνητικό, αρνητικό, αρνητικότατο μήνυμα στο σώμα των αξιωματικών και υπαξιωματικών που υπηρετούν στη δύναμη.

Ο Υπουργός Άμυνας έχει το δικαίωμα, σύμφωνα με την κειμένη νομοθεσία, να προχωρήσει σε προαγωγές, όπως προβλέπεται στον πίνακα οργάνωσης και υλικού της Εθνικής Φρουράς, και όσοι αισθάνονται αδικημένοι μπορούν ασφαλώς να προσφύγουν στο Ανώτατο Δικαστήριο. Δεν έχει ανάγκη να έρθει ενώπιόν μας για να κάνει ταξiάρχους. Δεν έχει ανάγκη να έρθει ενώπιόν μας για να κάνει συνταγματάρχες. Εδώ ζητείται η δημιουργία νέων θέσεων, διότι υπάρχει ένα κενό εκεί, ότι έξι συνταγματάρχες οι οποίοι είναι της σειράς του 1976, ενώ έπρεπε να είναι συνταγματάρχες, είναι αντισυνταγματάρχες ένεκα αδυναμίας προηγούμενων νομοθεσιών και πρέπει να έρθουν στη θέση των συμμαθητών τους. Πρέπει αυτό το δικαίωμα να τους το δώσουμε, έχουμε ηθική υποχρέωση να τους το δώσουμε, αλλά και δίδεται η ευκαιρία στο Υπουργείο Άμυνας να προχωρήσει σε προαγωγές των αξιωματικών από το βαθμό του υπαξιωματικού στο βαθμό του ταξiάρχου. Αν το σταματήσουμε σήμερα, να αναμένουμε

τι; Τι να έρθει ο υπουργός να μας πει; Να μας ρωτήσει εμάς αν θα ενασκήσει τα δικαιώματά του περί προαγωγών; Το προβλέπει ο νόμος και έχει υποχρέωση να τις κάνει. Εμείς βεβαίως έχουμε το δικαίωμα του κοινοβουλευτικού ελέγχου και οι ενδιαφερόμενοι έχουν το δικαίωμα της προσφυγής στο Ανώτατο Δικαστήριο. Δεν εξυπηρετεί, με όλο το σεβασμό, σε τίποτε η αναβολή. Το μόνο που εξυπηρετεί η αναβολή είναι να στείλουμε ένα μήνυμα, «ότι δεν επιτρέπουμε τις προαγωγές σας, διότι ο ένας φοβάται από τα αριστερά και ο άλλος φοβάται από τα δεξιά».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει εισήγηση για αναβολή. Έπειτα απ' όσα είπε ο κ. Καράς, αποσύρεται η εισήγηση ή εξακολουθεί να υφίσταται;

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Μια εβδομάδα αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μια εβδομάδα αναβολή; Αν υπάρχει αντίρρηση, να το θέσω σε ψηφοφορία.

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, μια εβδομάδα αναβολή, παρακαλώ.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα δεν είναι έτοιμο. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 4 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2001».

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση είναι ομόφωνη. Εισηγούμαι να θεωρηθεί αναγνωσθείσα και, επειδή είναι ομόφωνη, να προχωρήσετε στην ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σύμφωνοι.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού
Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Νίκος Μουσιούππας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Δώρος Θεοδώρου

Ισίδωρος Μακρίδης

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Μάριος Ματσάκης

Αβραάμ Αντωνίου

Στάθης Κιπτής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ) για το 2001 σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και η γενική διευθύντρια του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού.

Ο προϋπολογισμός του ΚΟΤ για το 2001 προβλέπει έξοδα ύψους £28.608.795 και έσοδα του ίδιου ύψους. Τα έσοδα του οργανισμού, όπως έχουν προϋπολογισθεί, προέρχονται κυρίως από κρατική χορηγία ύψους £11.858.000, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών του, ύψους £16.435.695, πρόκειται να διατεθεί για την προβολή και διαφήμιση του τουριστικού προϊόντος. Στον ίδιο προϋπολογισμό προτείνεται και η δημιουργία τεσσάρων νέων θέσεων που κρίθηκαν αναγκαίες για τον έλεγχο και την είσπραξη του τέλους του 3% επί των λογαριασμών των κέντρων αναψυχής και των

διανυκτερεύσεων. Περαιτέρω, στο σκέλος των δαπανών περιλαμβάνεται ποσό ύψους £3.253.000 για χρηματοδότηση του σχεδίου προώθησης και ανάπτυξης του χειμερινού τουρισμού, καθώς επίσης και ποσό ύψους £2.755.000 για τα έξοδα λειτουργίας των γραφείων του οργανισμού στο εξωτερικό.

Στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του ΚΟΤ ανέφερε ότι η κρατική χορηγία είναι αναγκαία, ώστε να είναι σε θέση ο οργανισμός να αντεπεξέρχεται στα αυξημένα έξοδα για προβολή και διαφήμιση του τουριστικού προϊόντος. Ειδικότερα, όσον αφορά το θέμα της διαφήμισης, ανέφερε ότι πρέπει να γίνει ο κατάλληλος προγραμματισμός των στόχων του οργανισμού σε σταθερή και μακροπρόθεσμη βάση. Δήλωσε επίσης ότι η κατακύρωση και η ανάθεση των προσφορών για τη διαφήμιση από την Επιτροπή Προσφορών του οργανισμού θα γίνεται μόνο δύο φορές το χρόνο, ενώ παράλληλα θα ληφθεί πρόνοια για την ύπαρξη ασφαλιστικών δικλίδων προς αποφυγή ατασθαλιών και κακής διαχείρισης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του ΚΟΤ για το 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού ποσού £28.608.795 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

Διάθεση ειδικών εισπραττομένων εμβαζομένων ποσών για υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων/σκοπών. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα επτά άρθρα, καθώς και ο Πρώτος και ο Δεύτερος Πίνακας εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα επτά άρθρα, καθώς και ο Πρώτος και ο Δεύτερος Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση στο σώμα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η κοινοβουλευτική μας ομάδα ζητεί αναβολή αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπό το φως αυτής της εισήγησης, υπάρχει αντίρρηση για την αναβολή;

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, το θέμα αναβάλλεται για μια εβδομάδα.

Προχωρούμε στο έκτο θέμα, το οποίο είναι «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

Είναι ομόφωνη η έκθεση;

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Και αυτή η έκθεση είναι ομόφωνη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Νίκος Μουσιούττας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Δώρος Θεοδώρου

Ισιδωρος Μακρίδης

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Μάριος Ματσάκης

Αβραάμ Αντωνίου

Στάθης Κιπτής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2001.

Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου

Συγκοινωνιών και Έργων και του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμου, έτσι που το ΕΤΕΚ να εξαιρείται από την υποχρέωση για υποβολή στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού του.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, το ΕΤΕΚ είναι ανεξάρτητος σύμβουλος του κράτους που δεν ασκεί κυβερνητική πολιτική και δε χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό αλλά από εισφορές των μελών του και από άλλα έσοδα, η διαχείριση του οποίου υπόκειται στον έλεγχο του Γενικού Συμβουλίου του ΕΤΕΚ. Για τους λόγους αυτούς δικαιολογείται η εξαίρεσή του από την υποχρέωση για υποβολή του προϋπολογισμού του στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα υπ' αριθμούς 7, 8 και 9 θέματα δεν είναι έτοιμα. Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Θάσος Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ και ΠΟΕΔ.

Σκοπός του πιο πάνω νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας που διέπει τη Δημόσια Εκπαιδευτική Υπηρεσία, έτσι που να παραταθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2001 η περίοδος αναστολής της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 36, που αφορούν την υποβολή ετήσιων υπηρεσιακών εκθέσεων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις υπό αναφορά διατάξεις, για όλους τους εκπαιδευτικούς λειτουργούς ετοιμάζονται και υποβάλλονται στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας ετήσιες υπηρεσιακές εκθέσεις, σύμφωνα με κανονισμούς που διέπουν την ετοιμασία και υποβολή των εκθέσεων αυτών. Ωστόσο, τέτοιοι κανονισμοί δεν έχουν ακόμη εκδοθεί.

Σύμφωνα με όσα κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής τόσο από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού όσο και από όλους τους εκπροσώπους των εκπαιδευτικών οργανώσεων που παρευρέθηκαν στην πιο πάνω συνεδρία, η ετοιμασία των κανονισμών βρίσκεται ήδη σε προχωρημένο στάδιο. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκε ότι οι διαβουλεύσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων πλευρών κατέληξαν σε συμφωνία, αλλά το όλο θέμα θα επανασυζητηθεί μέσα στα πλαίσια της Μεικτής Επιτροπής Προσωπικού Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (ΜΕΠΕΥ) λόγω των αντιδράσεων που εκδηλώθηκαν από την πλευρά των επιθεωρητών για το λόγο ότι με το νέο σύστημα αξιολόγησης θα αλλάξει το υπηρεσιακό τους καθεστώς.

Συναφώς, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού επισήμανε στην επιτροπή ότι οι νέοι κανονισμοί που ετοιμάζονται για την εισαγωγή νέου συστήματος αξιολόγησης των εκπαιδευτικών διαπνέονται από τη νέα φιλοσοφία αξιολόγησης που επικρατεί και στην Ευρώπη. Σύμφωνα με τη φιλοσοφία αυτή, η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών δεν πρέπει να εξαντλείται μόνο στον έλεγχο του έργου του εκπαιδευτικού, αλλά επιπρόσθετα θα πρέπει να θέτει προοδευτικούς στόχους, όπως επίσης να ελέγχεται ο βαθμός επίτευξης των στόχων αυτών. Επίσης, επισημάνθηκε ότι οι νέοι κανονισμοί θα διαλαμβάνουν

πρόνοιες για την ομαλή μετάβαση από το ισχύον σύστημα αξιολόγησης στην πλήρη εφαρμογή του νέου συστήματος.

Από την πλευρά των εκπαιδευτικών οργανώσεων εκφράστηκε ανησυχία για το γεγονός ότι το όλο θέμα πρόκειται να επανεξεταστεί μέσα στα πλαίσια της ΜΕΠΕΥ, αφού κάτι τέτοιο αναμφισβήτητα θα προκαλέσει περαιτέρω καθυστέρηση στην τελική διαμόρφωση των σχετικών κανονισμών και στην κατάθεσή τους στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

Με την ευκαιρία αυτή η επιτροπή καλεί ακόμα μια φορά όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές να εργαστούν δεόντως για την επίσπευση της ετοιμασίας των αναγκαίων κανονισμών, ώστε να καταστεί εν τέλει δυνατή η εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας, η οποία στοχεύει τόσο στην ορθή, δίκαιη και διαφανή αξιολόγηση των εκπαιδευτικών όσο και στη βελτίωση γενικότερα της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Παράταση της περιόδου αναστολής της εφαρμογής του άρθρου 36 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Αντώνης Καράς

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα

πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Στη συνέχεια, και μετά από συνεννόηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, το υπό αναφορά νομοσχέδιο κρίθηκε σκόπιμο να παραπεμφθεί για εξέταση στην καθ' ύλην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, που είναι η επιτροπή Εσωτερικών.

Υπό το φως της πιο πάνω συνεννόησης, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 2 Φεβρουαρίου 2000 και 14 Φεβρουαρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Λειτουργού Μετανάστευσης, της Υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Γραφείου του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και της Κίνησης Στήριξης Αλλοδαπών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση του περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως Νόμου με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με το ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 4ης Δεκεμβρίου 1997 (97/c 382/01) αναφορικά με εικονικούς γάμους πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας ή αλλοδαπών που διαμένουν νόμιμα στην Κυπριακή Δημοκρατία με αλλοδαπό, με σκοπό την είσοδο και παραμονή του τελευταίου στη Δημοκρατία.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε στην επιτροπή πως για την αντιμετώπιση των εικονικών γάμων το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενέκρινε το πιο πάνω αναφερόμενο ψήφισμα, το οποίο η Κύπρος κατά την καταγραφή του

ευρωπαϊκού κεκτημένου για θέματα τρίτου πυλώνα δεσμεύτηκε να υιοθετήσει. Ειδικότερα, δήλωσε ο ίδιος, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπονται τα ακόλουθα:

- Δίδεται ο ορισμός του εικονικού γάμου·
- καθορίζονται τα στοιχεία που τείνουν να καταδείξουν ότι ένας γάμος είναι εικονικός·
- καθορίζονται οι εξουσίες του Λειτουργού Μετανάστευσης, για να διαπιστώσει αν ένας γάμος είναι εικονικός ή όχι, καθώς και οι εξουσίες που του παρέχονται στην περίπτωση που τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του τείνουν να καταδείξουν ότι ο γάμος είναι εικονικός· και
- ορίζονται οι ποινές στις οποίες υπόκειται αλλοδαπός ή πολίτης της Δημοκρατίας που τέλεσε εικονικό γάμο ή που με οποιοδήποτε άλλο τρόπο συνέβαλε στην τέλεση τέτοιου γάμου.

Οι εκπρόσωποι της Κίνησης Στήριξης Αλλοδαπών, παρ' όλο που δε διαφώνησαν με τη νομοθετική ρύθμιση του κοινωνικού φαινομένου των εικονικών γάμων, εξέφρασαν τη διαφωνία τους σε αρκετές πρόνοιες του νομοσχεδίου. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, υποστήριξαν πως με το νομοσχέδιο παρέχονται υπερεξουσίες στο Λειτουργό Μετανάστευσης, οι οποίες δυνατόν να παραβιάζουν το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή των προσώπων που αναφέρονται στο νομοσχέδιο, καθώς και το δικαίωμά τους για δημιουργία οικογένειας. Περαιτέρω, υποστήριξαν πως στο νομοσχέδιο δεν περιλαμβάνονται πρόνοιες σ' αυτό που να διασφαλίζουν τα δικαιώματα των αλλοδαπών και τη χρηστή διοίκηση εκ μέρους του Λειτουργού Μετανάστευσης, όπως είναι το δικαίωμα άσκησης ένστασης ή ιεραρχικής προσφυγής στις αποφάσεις του Λειτουργού Μετανάστευσης, παρά το γεγονός ότι τέτοιες πρόνοιες αναφέρονται στο σχετικό ψήφισμα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τέλος, υποστήριξαν πως οι

προβλεπόμενες στο νομοσχέδιο ποινές είναι δυσανάλογες προς τη φύση του αδικήματος.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου η επιτροπή εξέφρασε επιφυλάξεις και διαφωνίες σε σχέση με ορισμένες πρόνοιες του νομοσχεδίου που αφορούν ειδικότερα τα πιο κάτω:

- Τα προβλεπόμενα στοιχεία που τείνουν να καταδείξουν ότι ένας γάμος είναι εικονικός.
- Τις εξουσίες που παρέχονται στο Λειτουργό Μετανάστευσης να αποφασίζει κατά πόσο πρόσωπο τέλεσε εικονικό γάμο.
- Την έλλειψη πρόνοιας με βάση την οποία να παρέχεται η δυνατότητα άσκησης ιεραρχικής προσφυγής κατά των αποφάσεων του Λειτουργού Μετανάστευσης στις περιπτώσεις που αποφαίνεται ότι ένας γάμος είναι εικονικός.

Υπό το φως των πιο πάνω παρατηρήσεων και εισηγήσεων της επιτροπής, το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας προέβη στις αναγκαίες τροπολογίες και υπέβαλε στην επιτροπή νέο διαμορφωμένο κείμενο με βάση το οποίο επήλθαν στο αρχικό νομοσχέδιο οι πιο κάτω τροποποιήσεις:

- Αναδιατυπώθηκε η πρόνοια στην οποία προβλέπονται τα στοιχεία που τείνουν να καταδείξουν ότι ένας γάμος είναι εικονικός, ώστε αυτά να συνάδουν πλήρως με το λεκτικό του σχετικού ψηφίσματος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- προστέθηκε νέα πρόνοια με βάση την οποία ιδρύεται Συμβουλευτική Επιτροπή, για να συμβουλεύει το Λειτουργό Μετανάστευσης κατά την εξέταση από αυτόν περιπτώσεων ύπαρξης εικονικού γάμου· και

- προστέθηκε νέα πρόνοια με βάση την οποία η απόφαση του Λειτουργού Μετανάστευσης ότι αλλοδαπός συνήψε εικονικό γάμο υπόκειται σε ιεραρχική προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Εσωτερικών.

Επιπρόσθετα με τις πιο πάνω τροποποιήσεις, η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να τροποποιήσει περαιτέρω το κείμενο του διαμορφωμένου νομοσχεδίου ως ακολούθως:

- Απάλειψε την προβλεπόμενη απαγόρευση εισόδου αλλοδαπού στη Δημοκρατία, σε περίπτωση που ο Λειτουργός Μετανάστευσης διαπιστώσει με βάση τα προβλεπόμενα στο νομοσχέδιο στοιχεία ότι αυτός συνήψε εικονικό γάμο, για να παρέχεται σε τέτοια περίπτωση στον αλλοδαπό η δυνατότητα άσκησης ιεραρχικής προσφυγής κατά της απόφασης του Λειτουργού Μετανάστευσης.
- Διαφοροποίησε τις προβλεπόμενες στο νομοσχέδιο ποινές, ώστε στις περιπτώσεις που αλλοδαπός ή πολίτης της Δημοκρατίας έχει τελέσει εικονικό γάμο ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο συνέβαλε στην τέλεση τέτοιου γάμου να τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι τρία χρόνια ή με χρηματική ποινή μέχρι £3.000, αντί με ποινή φυλάκισης μέχρι πέντε χρόνια ή με χρηματική ποινή μέχρι £2.000 που προτείνεται στο νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Αντώνης Καράς

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στάθης Κιπτής

Δημήτρης Ηλιάδης

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Δημήτρη Ηλιάδη και Δώρο Θεοδώρου, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν την 31η Ιανουαρίου και στις 14 Φεβρουαρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων και της ΠΟΒΕΚ.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Ενοικιοστασίου Νόμου, ώστε να επεκταθεί ο ορισμός του όρου “ακίνητο” που περιλαμβάνεται σ’ αυτόν, έτσι που να καλύπτει όσα ακίνητα συμπληρώθηκαν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000, αντί μέχρι την 29η Δεκεμβρίου του 1995 που ισχύει σήμερα.

Εισάγοντας το θέμα στην επιτροπή, οι εισηγητές της πρότασης νόμου κ. Δημήτρης Ηλιάδης και Δώρος Θεοδώρου ανέφεραν πως με βάση την ισχύουσα νομοθεσία ο θεσμός του ενοικιοστασίου καλύπτει τα ακίνητα τα οποία είχαν ανεγερθεί μέχρι το τέλος του 1995. Για σκοπούς δίκαιης μεταχείρισης τόσο μεταξύ των ιδιοκτητών ακινήτων όσο και μεταξύ των ενοικιαστών, δήλωσαν οι ίδιοι, κατέθεσαν την υπό αναφορά πρόταση νόμου, με στόχο να καλύπτονται από το ενοικιοστάσιο και οι οικοδομές οι οποίες συμπληρώθηκαν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δήλωσαν ότι πολιτική του υπουργείου τους στο θέμα του ενοικιοστασίου είναι πως οποιαδήποτε σχετική τροποποίηση πρέπει να κατευθύνεται προς τη χαλάρωση του θεσμού και όχι προς επέκτασή του. Σε περίπτωση όμως που η επιτροπή θα ήθελε να πληροφορηθεί τη θέση της κυβέρνησης στην προτεινόμενη με την πρόταση νόμου ρύθμιση, τότε θα πρέπει να παρασχεθεί χρόνος, για να μελετηθεί αυτή από την αρμόδια για θέματα

ενοικιοστασίου εξ Υπουργών Επιτροπή, που αποτελείται από τους Υπουργούς Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Οικονομικών και Εσωτερικών.

Οι εκπρόσωποι του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων διαφώνησαν με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου γιατί, όπως ανέφεραν, ενώ καταβάλλεται προσπάθεια να καταστεί ο θεσμός του ενοικιοστασίου πιο δίκαιος, αποτελεί σχήμα οξύμωρο είκοσι επτά χρόνια μετά την τουρκική εισβολή αυτός να επεκτείνεται. Ο θεσμός αυτός αποβαίνει εις βάρος των ιδιοκτητών ακινήτων, πρόσθεσαν, γι' αυτό και η προσπάθεια επέκτασής του είναι λανθασμένη.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ συμφώνησε με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου και δήλωσε πως με τον προτεινόμενο νόμο δε θα διαφοροποιηθεί ο θεσμός του ενοικιοστασίου, αλλά θα επέλθει ίση μεταχείριση τόσο μεταξύ των ιδιοκτητών ακινήτων όσο και μεταξύ των ενοικιαστών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να τροποποιήσει το κείμενό της πρότασης νόμου, ώστε ο θεσμός του ενοικιοστασίου να επεκταθεί, έτσι που να καλύπτει όσα ακίνητα συμπληρώθηκαν μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1999, αντί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000 που προτείνεται.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, αφού διαμόρφωσε το κείμενο της πρότασης νόμου με βάση την πιο πάνω απόφασή της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί του Δεύτερου Πρωτοκόλλου της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε περίπτωση Ένοπλης Σύρραξης (Κυρωτικός) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Δεύτερου Πρωτοκόλλου της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε περίπτωση Ένοπλης Σύρραξης (Κυρωτικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Νίκος Κλεάνθους	Δημήτρης Ηλιάδης
Στάθης Κιπτής	
Παναγιώτης Δημητρίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Καίτη Κληρίδη	Μάριος Ματσάκης
Λία Γεωργιάδη	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η κύρωση του Δεύτερου Πρωτοκόλλου της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε περίπτωση Ένοπλης Σύρραξης. Η Κυπριακή Δημοκρατία προσχώρησε στο εν λόγω Πρωτόκολλο με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 49.657 και ημερομηνία 19 Μαΐου 1999.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση του Πρωτοκόλλου με βάση το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Εξωτερικών, με το προτεινόμενο Δεύτερο Πρωτόκολλο συμπληρώνεται και ενισχύεται κατά πιο αποτελεσματικό τρόπο η Σύμβαση της Χάγης, υπό το φως των εμπειριών από την υιοθέτησή της το 1954 και την εφαρμογή της μέχρι σήμερα, με την καθιέρωση μεταξύ άλλων ποινικής ευθύνης για παραβίασή της. Συνεπώς, η υιοθέτηση του πιο πάνω Πρωτοκόλλου συμβάλλει στην ενδυνάμωση και την αποτελεσματικότερη εφαρμογή του διεθνούς δικαίου στον τομέα που καλύπτει η σύμβαση.

Σύμφωνα πάντοτε με τον ίδιο εκπρόσωπο, η κύρωση του Δεύτερου Πρωτοκόλλου είναι ιδιαίτερα σημαντική για την Κύπρο λόγω των προνοιών του για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς σε κατεχόμενα εδάφη, πρόνοιες που καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις καταστροφής και σύλησης πολιτιστικής κληρονομιάς στην κατεχόμενη Κύπρο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση του Δεύτερου Πρωτοκόλλου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας, Μέρος I και Μέρος II. Άρθρο 2.

Κύρωση. Άρθρο 3.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 4.

Ποινές. Άρθρο 5.

Δικαιοδοσία. Άρθρο 6.

Κανονισμοί. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα επτά άρθρα, καθώς και ο Πίνακας, Μέρος I και Μέρος II, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα επτά άρθρα, καθώς και ο Πίνακας, Μέρος Ι και Μέρος ΙΙ, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Δεύτερου Πρωτοκόλλου της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε Περίπτωση Ένοπλης Σύρραξης (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 15 θέμα, που είναι «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τη Συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος και στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πληροφοριών και Παρατηρήσεων σχετικά με το Περιβάλλον (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τη Συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος και στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πληροφοριών και Παρατηρήσεων σχετικά με το Περιβάλλον (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Στάθης Κιπτής

Δημήτρης Ηλιάδης

Παναγιώτης Δημητρίου

Καίτη Κληρίδη

Μη μέλη της επιτροπής:

Λία Γεωργιάδη

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και αρμόδιοι λειτουργοί της εκτελεστικής εξουσίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με βάση την οποία η Δημοκρατία θα συμμετάσχει πλήρως στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος και στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πληροφοριών και Παρατηρήσεων σχετικά με το Περιβάλλον. Η προσχώρηση της Κύπρου στην πιο πάνω συμφωνία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμόν 52.346 και ημερομηνία 6 Οκτωβρίου 2000 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας, με την κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας διασφαλίζεται η συμμετοχή της Κύπρου, όπως και των άλλων υποψήφιων χωρών που έχουν επικυρώσει τη σχετική συμφωνία, στο πλήρες φάσμα των εργασιών του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος και παράλληλα επιτυγχάνεται η σύνδεση με την επιστημονική επιτροπή του οργανισμού. Θα πρέπει να

σημειωθεί εντούτοις ότι η συμμετοχή της Κύπρου θα είναι χωρίς δικαίωμα ψήφου στο συμβούλιο του οργανισμού μέχρι την ημερομηνία έναρξής της.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα τρία άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα τρία άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τη Συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος και στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο

Πληροφοριών και Παρατηρήσεων σχετικά με το Περιβάλλον (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί Διεθνούς Συνεργασίας σε Ποινικά Θέματα Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Διεθνούς Συνεργασίας
σε Ποινικά Θέματα Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Νίκος Κλεάνθους, αναπλ. πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Στάθης Κιπτής

Δημήτρης Ηλιάδης

Παναγιώτης Δημητρίου

Καίτη Κληρίδη

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Μούσκος

Μάριος Ματσάκης

Λία Γεωργιάδη

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και αρμόδιοι λειτουργοί της εκτελεστικής εξουσίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εισαγωγή νέας νομοθεσίας για διευκόλυνση κατά κύριο λόγο της εφαρμογής της ευρωπαϊκής σύμβασης για αμοιβαία συνδρομή σε ποινικά θέματα, που η Δημοκρατία έχει ήδη κυρώσει, αλλά και για διευκόλυνση της εφαρμογής άλλων διμερών συμβάσεων.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Στο προτεινόμενο νομοσχέδιο περιλαμβάνεται ειδικότερα πρόνοια για αρωγή στις περιπτώσεις επίδοσης εγγράφων, λήψης μαρτυριών, μεταφοράς καταδίκου για να δώσει μαρτυρία, καθώς και διέλευσης καταδίκου μέσω της Δημοκρατίας για μετάβασή του σε άλλη χώρα για σκοπούς μαρτυρικής ανάκρισης ή δίωξης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Επίδοση εγγράφων διαδικασίας ξένης χώρας στη Δημοκρατία. Άρθρο 3.

Επίδοση σε ξένη χώρα εγγράφων διαδικασίας της Δημοκρατίας. Άρθρο 4.

Μαρτυρία από ξένη χώρα για χρήση στη Δημοκρατία όταν εκκρεμεί διαδικασία ενώπιον Δικαστηρίου. Άρθρο 5.

Μαρτυρία από ξένη χώρα για χρήση στη Δημοκρατία κατά το στάδιο της ποινικής ανάκρισης. Άρθρο 6.

Διαβίβαση εγγράφου αιτήματος. Άρθρο 7.

Χρήση μαρτυρίας που λήφθηκε σε ξένη χώρα. Άρθρο 8.

Μαρτυρία για χρήση εκτός της Δημοκρατίας. Άρθρο 9.

Διαβίβαση μαρτυρίας. Άρθρο 10.

Έξοδα και διάθεση κατασχεθείσας περιουσίας. Άρθρο 11.

Μεταφορά από τη Δημοκρατία κατάδικου για σκοπούς μαρτυρίας εκτός της Δημοκρατίας. Άρθρο 12.

Μεταφορά κατάδικου από ξένη χώρα για κατάθεση στη Δημοκρατία. Άρθρο 13.

Διέλευση κρατουμένων. Άρθρο 14.

Πεδίο εφαρμογής του Νόμου. Άρθρο 15.

Κανονισμοί. Άρθρο 16.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το δέκατο έκτο εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το δέκατο έκτο εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διεθνούς Συνεργασίας σε Ποινικά Θέματα Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για το δέκατο έβδομο θέμα υπάρχει εισήγηση για αναβολή. Αν δεν υπάρχει ένσταση, αναβάλλεται για την ερχόμενη Πέμπτη.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ανδρέας Μούσκος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδριάσεις της που πραγματοποιήθηκαν στις 23 και 30 Ιανουαρίου και στις 13 Φεβρουαρίου 2001.

Στο στάδιο της εξέτασης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Οικονομικών, του Γραφείου Προγραμματισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της Αρχής Λιμένων Κύπρου, εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, του Συνδέσμου Τελωνειακών Πρακτόρων και Διεθνών Διαμεταφορέων Κύπρου, της ΟΕΒ, του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου, του Κυπριακού Ναυτιλιακού Συμβουλίου, των συνδικαλιστικών οργανώσεων της Αρχής Λιμένων Κύπρου ΠΑΣΥΔΥ,

ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, ΟΜΕΠΕΓΕ-ΣΕΚ, ΣΥΑΛΚ και ΔΕΟΚ, καθώς και του Συνδέσμου Αδειούχων Λιμενικών Αχθοφόρων Κύπρου.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 25 του περί Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου, είναι η αύξηση των λιμενικών δικαιωμάτων της Αρχής Λιμένων κατά 30% με αναπροσαρμογή κατ' έτος ανάλογα με το ρυθμό πληθωρισμού του προηγούμενου έτους, όπως αυτός προκύπτει με βάση το δείκτη τιμών καταναλωτή που καταρτίζει η Στατιστική Υπηρεσία.

Η κατά 30% αύξηση των λιμενικών δικαιωμάτων που αφορούν το εξαγωγικό και διαμετακομιστικό εμπόριο και τα επιβατικά δικαιώματα θα επέλθει, σύμφωνα με τους ίδιους κανονισμούς, σε μεταγενέστερο χρονικό διάστημα με γνωστοποίηση που θα εκδοθεί από την Αρχή Λιμένων Κύπρου μετά από έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Ειδικότερα, η πιο πάνω αύξηση των λιμενικών δικαιωμάτων εντάσσεται μέσα στα πλαίσια βραχυπρόθεσμων μέτρων που προωθούνται από την κυβέρνηση για αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η λιμενική βιομηχανία.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, εκτός από το ΚΕΒΕ και το Σύνδεσμο Τελωνειακών Πρακτόρων και Διεθνών Διαμεταφορέων Κύπρου, που εκπροσωπείται από το ΚΕΒΕ, συμφώνησαν με το σκοπό των προτεινόμενων κανονισμών.

Οι εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ και του Συνδέσμου Τελωνειακών Πρακτόρων και Διεθνών Διαμεταφορέων Κύπρου τόνισαν ενώπιον της επιτροπής ότι αντιτίθενται στην αύξηση των λιμενικών δικαιωμάτων κατά 30%, γιατί αυτό θα επιφέρει αύξηση του κόστους των εισαγόμενων προϊόντων και των πρώτων υλών, θα αυξήσει το κόστος ζωής και τον πληθωρισμό και σε τελική ανάλυση θα αυξήσει το κόστος των βιομηχανικών προϊόντων, τα οποία αντιμετωπίζουν ήδη μεγάλο πρόβλημα ανταγωνιστικότητας. Επίσης οι ίδιοι εκπρόσωποι επεσήμαναν μεταξύ άλλων ότι η επίλυση των οικονομικών προβλημάτων της Αρχής Λιμένων μπορεί να επέλθει μέσα

από την καλύτερη διαχείριση των λιμανιών, τη συγκράτηση του κόστους, τη βελτίωση της λειτουργικότητας και της παραγωγικότητας, γι' αυτό και επιβάλλεται η αλλαγή του ρόλου και των αρμοδιοτήτων της Αρχής Λιμένων, καθώς και η προσαρμογή της στα νέα δεδομένα της παγκόσμιας οικονομίας και του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Οι εκπρόσωποι του Συνδέσμου Ναυτικών Πρακτόρων Κύπρου, χωρίς να διαφωνούν με τις πρόνοιες των κανονισμών, εισηγήθηκαν, αναφορικά με την κατ' έτος αναπροσαρμογή των δικαιωμάτων ανάλογα με το ρυθμό πληθωρισμού, τη διενέργεια διαβουλεύσεων μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων πριν από τη λήψη οποιωνδήποτε αποφάσεων από το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Λιμένων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων υιοθετεί το σκοπό και τις επιδιώξεις των υπό εξέταση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 19 και 20 δεν είναι έτοιμα. Το υπ' αριθμόν 21 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία. Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε τώρα στο Κεφάλαιο Β' που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων και θεωρείται ότι έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
<p>1. Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Προλήψεως της Ρύπανσης της Θάλασσας από Πλοία του 1973 και του Πρωτοκόλλου αυτής του 1978 όπως Τροποποιήθηκαν με τις Αποφάσεις 1987 έως 1995 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.</p>	<p>Εξωτερικών</p>	<p>Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων</p>
<p>2. Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Ασφάλειας της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα του 1974 και του Πρωτοκόλλου αυτής του 1978, όπως Τροποποιήθηκαν με τις Αποφάσεις 1987 έως 1995 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.</p>	<p>Εξωτερικών</p>	<p>Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων</p>
<p>3. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Αναγνώριση και Εξουσιοδότηση Οργανισμών) Νόμος του 2001.</p>	<p>Εξωτερικών</p>	<p>Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων</p>

- | | | |
|--|-------------------------------------|--------------------------------|
| 4. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) Νόμος του 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 5. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2001. | Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 6. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. | Παιδείας και Πολιτισμού | Παιδείας |
| 7. Οι περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμοί του 2001. | Παιδείας και Πολιτισμού | Παιδείας |
| 8. Οι περί Μηχανισμού Έγκαιρης Εντόπισης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμοί του 2001. | Παιδείας και Πολιτισμού | Παιδείας |
| 9. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού, Τεχνικού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 10. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου | Οικονομικών | Οικονομικών και |

	(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.		Προϋπολογισμού
11.	Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Αιτήσεις και Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
12.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
13.	Έγγραφα (Αρ. 17/2001 και Αρ. 18/2001) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1985 και τις εγκυκλίους του Υπουργείου Οικονομικών με Αρ. 741, 746 και 834, ημερομηνίας 4.10.1985 και 9.11.1987 αντίστοιχα.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
14.	Έγγραφα (Αρ. 16/2001 και Αρ. 20/2001) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

Έκτακτων Υπαλλήλων στη
Δημόσια και Εκπαιδευτική
Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως
2000.

- | | | |
|--|-------------|--------------------------------|
| 15. Έγγραφα (Θ. 7/2001, Θ. 8/2001, Θ. 10/2001, Θ. 12/2001) που αφορούν την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο Αρ. 179(Ι) του 2000. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 16. Έγγραφο (Αρ. 21/2001) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων (στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985 έως 1991. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |

Προτάσεις νόμου

**Κατατέθηκαν
από**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

- | | | |
|---|--|-----------------------------------|
| 1. Ο περί Τερματισμού
Απασχολήσεως
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2001. | Αριστοφάνη Γεωργίου εκ
μέρους της
κοινοβουλευτικής
ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-
Νέες Δυνάμεις | Εργασίας |
| 2. Ο περί Εκλογής Μελών της
Βουλής των Αντιπροσώπων
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2001. | Ανδρέα Φιλίππου εκ
μέρους της
κοινοβουλευτικής
ομάδας του Κινήματος
Σοσιαλδημοκρατών | Εσωτερικών |
| 3. Ο περί Συντάξεων
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2001. | Κυριάκο Τυρίμο,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λευκωσίας | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις και απαντήσεις, που έχουν δοθεί ως συνήθως γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.050 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου την 21η Φεβρουαρίου 2001.

«Ένα πρόσφατο δυστύχημα στο δρόμο Λευκωσίας - Κοκκινοτριμιθιάς είχε ως επακόλουθο τον ακρωτηριασμό ενός εφέδρου που μετέβαινε στο χώρο άσκησης του.

Επειδή τα θανατηφόρα και σοβαρά δυστυχήματα στο δρόμο αυτό είναι συχνά και επειδή σ' ένα ορισμένο σημείο η κατάσταση του δρόμου συνιστά παγίδα λόγω χρονιζόντων ημιτελών έργων, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε θα αποπερατωθεί ο τετραπλής κατεύθυνσης αυτοκινητόδρομος προς τη Μόρφου, ώστε να διευκολυνθεί η κίνηση και ν'

αποφεύγονται τα αυτοκινητικά δυστυχήματα με τραγικές συνέπειες για τους ανθρώπους».

Απάντηση ημερομηνίας 19 Φεβρουαρίου 2001 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.041, ημερομηνίας 15 Δεκεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Η ανάγκη για δεύτερο εργαστήριο χημείας στο Λύκειο Κύκκου Πάφου δεν είχε περιληφθεί στον κατάλογο των αναγκών του σχολείου σε κτιριακό και άλλο εξοπλισμό, που υποβλήθηκε από το διευθυντή του σχολείου στις 26 Σεπτεμβρίου 2000. Παρά ταύτα, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει περιλάβει, καταρχήν, πρόνοια για τις υπό μελέτη προτάσεις που θα υποβληθούν στο Γραφείο Προγραμματισμού για τους προϋπολογισμούς του 2002.

Ο εξοπλισμός του δεύτερου εργαστηρίου φυσικής προωθείται από τον υπεύθυνο επιθεωρητή μέσης εκπαίδευσης ακολουθώντας τις συνήθεις διαδικασίες.

Στο πρόγραμμα ανέγερσης αιθουσών πολλαπλής χρήσης, περιλαμβανομένης και της χρήσης για φυσική αγωγή, έχει περιληφθεί πρόνοια η οποία θα προωθηθεί για υλοποίηση με τους προϋπολογισμούς του 2002.

Ο εμπλουτισμός των σχολικών βιβλιοθηκών με τα αναγκαία βιβλία είναι έργο του διευθυντή του σχολείου και της οικείας σχολικής εφορίας. Από τα στοιχεία που έχουμε διαθέσιμα φαίνεται ότι η σχολική εφορία Πάφου έχει περιλάβει πρόνοια για αγορά βιβλίων για το συγκεκριμένο σχολείο και η διαδικασία για εξασφάλισή τους προωθείται. Επιπρόσθετα, με διάφορες δραστηριότητες του διευθυντή του σχολείου έχουν εξασφαλιστεί επιπρόσθετα βιβλία για εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης του σχολείου. Η πολιτική αυτή ακολουθείται από όλα τα σχολεία και συνεπώς θεωρούμε ότι το σχολείο

αυτό δεν αντιμετωπίζει ιδιαίτερο πρόβλημα και ούτε βρίσκεται σε δυσμενέστερη μοίρα, συγκρινόμενο με τα άλλα σχολεία της Κύπρου.»

Απάντηση ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.047,

ημερομηνίας 24 Ιανουαρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Λευκωσίας κ. Ανδρέα Φιλίππου.

«Σχετικά με την επιχορήγηση με ποσό £2.000 σε καθένα από τους τριάντα πέντε αγοραστές οικιών της Α΄ φάσης του οικισμού “Αλώνια”, που έκτισε ο Κυπριακός Οργανισμός Αναπτύξεως Γης (ΚΟΑΓ) στο Καϊμακλί, αντί £3.000, όπως έγινε για τους αγοραστές οικιών της Β΄ φάσης του εν λόγω οικισμού, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με αρ. 45.166 και ημερομηνία 20 Νοεμβρίου 1996, εγκρίθηκε η παραχώρηση χορηγίας ύψους £3.000 για κάθε οικιστική μονάδα της Β΄ φάσης του οικισμού “Αλώνια”, που έκτισε ο ΚΟΑΓ στο Καϊμακλί, με σκοπό την άμεση διάθεση των οικιστικών αυτών μονάδων. Η παραχώρηση της χορηγίας αυτής κρίθηκε αναγκαία στην προσπάθεια για πληθυσμιακή ενδυνάμωση της ευαίσθητης αυτής περιοχής στο Καϊμακλί. Σημειώνεται ότι όλες οι οικιστικές μονάδες της Α΄ φάσης του οικισμού “Αλώνια” είχαν διατεθεί και οι αγοραστές είχαν υπογράψει σχετικό συμβόλαιο.

Ενόψει της πιο πάνω απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, οι αγοραστές των οικιών της Α΄ φάσης, που ανέρχονται στους τριάντα πέντε, ζήτησαν την παραχώρηση και σ’ αυτούς ανάλογης χορηγίας. Κατόπιν εξέτασης του αιτήματός τους, το Υπουργικό Συμβούλιο με νεότερη απόφασή του, με αρ. 47.389 και ημερομηνία 18 Φεβρουαρίου 1998, ενέκρινε την παραχώρηση χορηγίας ύψους £2.000 για κάθε οικιστική μονάδα.

Ενεργώντας μέσα στα πλαίσια της βασικής αρχής ότι η έγκριση μιας αίτησης γίνεται με βάση τα υφιστάμενα κατά το χρόνο λήψης της απόφασης δεδομένα, κρίθηκε

ως η πλέον ορθότερη λύση η παραχώρηση χορηγίας ύψους £2.000 για τις οικιστικές μονάδες που ήδη είχαν αγοραστεί και δεν καλύπτονταν από την πρώτη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 20 Νοεμβρίου 1996.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ'. Το πρώτο θέμα είναι «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους». Το θέμα ενεγράφη με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου. Καλώ τον εισηγητή του θέματος να πάρει το λόγο.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς λόγω πολλών άλλων υποχρεώσεων δεν κατέστη δυνατό να είμαι σήμερα έτοιμος. Θα είμαι έτοιμος την επόμενη Πέμπτη και για το πρώτο θέμα και για το δεύτερο και όποιο ξεκινήσει πρώτο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω την άποψη τη δική σας και της ολομέλειας. Έχω ενώπιον της επιτροπής Υγείας εγγεγραμμένο ανάλογο θέμα από συναδέλφους και στόχευα να το έχω την προσεχή Πέμπτη προς συζήτηση στην επιτροπή. Όμως, βλέποντας σήμερα ότι στην ολομέλεια μπήκε απευθείας το θέμα το οποίο ενέγραψε ο κ. Χρίστου, ρωτώ, θα ασχοληθεί η επιτροπή με το ανάλογο θέμα ή δεν έχει νόημα και θα μείνουμε στη συζήτηση αυτού του θέματος στην ολομέλεια;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Με όλο το θάρρος, ενόσω υπάρχει θέμα εγγεγραμμένο σε μία επιτροπή, δεν πρέπει να γράφεται το ίδιο θέμα σε άλλη επιτροπή. Κατ' αναλογία, ενόσω υπάρχει θέμα εγγεγραμμένο στην ολομέλεια της Βουλής, έχω την εντύπωση ότι οι εγγράψαντες το θέμα σε επιτροπή μπορούν να πάρουν μέρος στη συζήτηση εδώ. Είναι λίγο οξύμωρο να συζητείται στην ολομέλεια της Βουλής ένα θέμα και να έχει γραφτεί το ίδιο σε επιτροπή. Νομίζω, χωρίς να το διαγράψετε από την επιτροπή, ας συζητηθεί εδώ και, αν υπάρξει ικανοποίηση από τη συζήτηση εδώ, να αποσυρθεί φυσιολογικά από την επιτροπή που είναι γραμμένο το θέμα που αναφέρει ο κ. Παρισινός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε νομίζω να υπάρχει κανόνας επ' αυτού, αλλά μία εισήγηση...

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Προηγήθηκε η εγγραφή στην επιτροπή από αρκετού καιρού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προϋπήρξε η εγγραφή, αλλά η επιτροπή ασχολήθηκε;

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι είναι λογικό, όπως εξελίχθηκαν τα πράγματα, χωρίς να αφαιρείται το δικαίωμα από την επιτροπή, να γίνει η εισηγητική ομιλία, να γίνουν οι παρεμβάσεις που αισθάνονται τα μέλη της Βουλής ότι πρέπει να κάνουν επί του θέματος και η συνέχεια, φαντάζομαι, θα είναι η παραπομπή στην επιτροπή. Έτσι το βλέπω και εισηγούμαι να γίνει έτσι δεκτό.

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Η άποψή μου όμως είναι ότι η συζήτηση στην επιτροπή δίνει την ευκαιρία και το δικαίωμα να καλέσουμε ένα μεγάλο αριθμό εμπλεκομένων, εκπροσώπων, που θα

μπορούσαμε να ακούσουμε, να ερωτήσουμε, ώστε να συζητήσουμε και σίγουρα να ενημερωθούμε σε όλες τις πτυχές του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κάνω μία πρακτική εισήγηση: Θα θέλατε να συνεννοηθούμε επ' αυτού του θέματος, χωρίς να προχωρήσουμε σε περαιτέρω συζήτηση σήμερα στη Βουλή;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ευχαρίστως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Κληρίδου κάτι θέλει να πει.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα έλεγα ότι είναι πιο χρήσιμη η συζήτηση πρώτα στην επιτροπή Υγείας, διότι εκεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως είπα θα συνεννοηθούμε.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Εκεί θα έρθουν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη και τα κυβερνητικά και τα μη κυβερνητικά και οι ομάδες ατόμων που έχουν πρόβλημα, οπότε θα γίνει μια σε βάθος εξέταση του προβλήματος. Εδώ στην ολομέλεια θα είναι κάτι το διαφορετικό. Θα είναι απλώς μονόλογοι. Γι' αυτό, θα εισηγούμουν όπως προηγηθεί η συζήτηση στην επιτροπή, αν θα ήθελε και ο κ. Χρίστου να συμμετέχει και σε εκείνη τη συζήτηση, θα αποκομίσει ίσως περαιτέρω πληροφορίες και μετά να έρθει το θέμα στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα παρακαλούσα να δεχτείτε την εισήγησή μου, για να δούμε το θέμα, να κάνουμε κάποιες διαβουλεύσεις επ' αυτού του θέματος, να ανταλλάξουμε κάποιες απόψεις και να δούμε το πιο σωστό.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Βεβαίως, δέχομαι την εισήγηση, κύριε Πρόεδρε, απλώς θα ήθελα να πω ότι, εφόσον έχει προγραμματιστεί η συζήτηση στην επιτροπή Υγείας, πιστεύω ότι είναι πιο λογικό να γίνει η συζήτηση εκεί πρώτα. Και, εφόσον το θέμα ήταν τόσο επείγον, να γίνει κάτι σε βάθος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ένα τόσο σοβαρό θέμα που πρέπει ασφαλώς να μας απασχολήσει εξαντλητικά. Γι' αυτό, θα δούμε ιδιαιτέρως ποια είναι η καλύτερη διαδικασία να ακολουθήσουμε.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Χρίστου παραδέχτηκε ότι ήθελε να συζητηθεί το θέμα σήμερα, αλλά δεν έτοιμος, γι' αυτό αναγνωρίζει την ανάγκη να γίνει μια σε βάθος ανασκόπηση του θέματος και όχι κάτι στο πόδι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι ο κ. Χρίστου να δεχτεί την εισήγηση της κ. Κληρίδου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εγώ έχω δεχτεί την εισήγηση του Προέδρου της Βουλής.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ναι, αλλά "ladies first".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα συνεννοηθώ με όλους και θα βρούμε το σωστό δρόμο. Είναι και επείγον και σοβαρό.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Όμως το “ladies first” είναι υποτιμητικό.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Πολύ τιμητικό, πολύ τιμητικό.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Να το δεχτεί, διότι είναι καλή εισήγηση, όχι επειδή προέρχεται από γυναίκα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Και διότι είναι καλή εισήγηση και διότι προέρχεται από μία πολύ καλή κυρία.

Κ. ΚΛΗΡΙΔΗ:

Δεν έχει καμιά σημασία, δεν έχει καμιά σημασία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σ’ αυτό το σημείο φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 1η Μαρτίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2001.
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2001.
3. Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
4. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2001.
5. Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2001.

6. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2001.
7. Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2001.
8. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2001.
9. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1993.
10. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 1995. (Πρόταση νόμου).
11. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
12. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
13. Ο περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων Νόμος του 2000.
14. Ο περί της Σύμβασης για τους Υγρότοπους Διεθνούς Σημασίας ειδικά ως Βιότοπους Υδροβίων Πτηνών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
15. Ο περί Ομαδικών Απολύσεων Νόμος του 2000.
16. Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
17. Ο περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Νόμος του 2000.

18. Οι περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφηρεγγυότητας του Εργοδότη Κανονισμοί του 2001.
19. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2001.
20. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2001.
21. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Διακρίβωση των Δεξαμενών Πλωτών Μέσων) Κανονισμοί του 2001.
22. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
23. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
24. Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
25. Οι περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
26. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και Εξαρτωμένους αυτών Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβερνήσεως) Κανονισμοί του 2001.

27. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρυδιών Κανονισμοί του 2001.
28. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρυδόπιχας Κανονισμοί του 2001.
29. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αμυγδάλων Κανονισμοί του 2001.
30. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αμυγδαλόπιχας Κανονισμοί του 2001.
31. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Δαμασκήνων Κανονισμοί του 2001.
32. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φουντουκιών Κανονισμοί του 2001.
33. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φουντουκόπιχας Κανονισμοί του 2001.
34. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Χαλεπιανών Κανονισμοί του 2001.
35. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ψίχας Χαλεπιανών και Ξεφλουδισμένης Ψίχας Χαλεπιανών Κανονισμοί του 2001.
36. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φοινικιών Κανονισμοί του 2001.
37. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (1.2.2001).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα για το θέμα που τιτλοφορείται «Η υποκλοπή τηλεφωνικών συνδιαλέξεων ως παραβίαση του νόμου και των ανθρώπινων δικαιωμάτων». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (16.11.2000).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 5.01 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Γερασίμου Στέλιος	Μουσιούπτας Νίκος
Γεωργιάδη Λία	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκης	Παρισινός Ανδρέας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιπτοκοπίτης Νίκος

Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Στυλιανού Στέλιος
Καζαμίας Κίκη	Συλλούρης Δημήτρης
Καράς Αντώνης	Τυρίμος Κυριάκος
Κατσουρίδης Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κιττής Στάθης	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μάτσης Γιαννάκης	

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2001», συζήτηση (Τ. Χατζηδημητρίου, Δ. Χριστοδουλίδης, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Χρίστου, Α. Καράς, Α. Αντωνίου, Δ. Ηλιάδης) και αναβολή του θέματος.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.

3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ενοικιοστασίου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο (με αριθμό 2 του 2001).
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Δεύτερου Πρωτοκόλλου της Διεθνούς Σύμβασης για την Προστασία της Πολιτιστικής Κληρονομιάς σε περίπτωση Ένοπλης Σύρραξης (Κυρωτικός) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Συμφωνίας μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για τη Συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος και στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πληροφοριών και Παρατηρήσεων σχετικά με το Περιβάλλον (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διεθνούς Συνεργασίας σε Ποινικά Θέματα Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001».
11. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

12. Ερώτηση βουλευτή: Η ανάγκη αποπεράτωσης του αυτοκινητόδρομου προς τη Μόρφου.
13. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Προβλήματα που αντιμετωπίζει το Λύκειο Κύκκου στην Πάφο - Επιχορηγήσεις για αγορά κατοικιών στο Καϊμακλί.
14. Διαδικαστική συζήτηση για το θέμα «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους» (Α. Χρίστου, Α. Παρισινός, Γ. Αγαπίου, Κ. Κληρίδη, Δ. Ηλιάδης).



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 1ης Μαρτίου 2001

(Ωρα έναρξης: 4.26 μ.μ.)

(Αρ. 23)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(ΣΤ. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με το Κεφάλαιο Α΄, νομοθετική εργασία. Επειδή τα θέματα της νομοθετικής εργασίας είναι πολλά, εισηγούμαι, αν είναι αποδεκτό, όπου οι εκθέσεις είναι ομόφωνες, να μη διαβάζονται, κάτι που εφαρμόσαμε σε αρκετές συνεδρίες μας.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το πρώτο θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το δεύτερο θέμα, το υπ' αριθμόν 2, είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί

Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2001». Ομόφωνη η έκθεση.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι ομόφωνη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ομόφωνη.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού
Νόμος (Αρ. 2) του 2001»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Παναγιώτης Δημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Κίκης Καζαμίας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 12 Φεβρουαρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Άμυνας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η έγκριση πληρωμής από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ποσού ύψους £293.369 και η διάθεσή του για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την ίδρυση νέων θέσεων αξιωματικών, υπαξιωματικών και οπλιτών στο στρατό της Δημοκρατίας που δεν κατέστη δυνατό να περιληφθούν στον Προϋπολογισμό του 2001.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από την εκτελεστική εξουσία, η ίδρυση των πιο πάνω θέσεων βρίσκεται μέσα στα πλαίσια του οργανογράμματος της Εθνικής Φρουράς και με τις κενές θέσεις που υπάρχουν θα

καταστεί δυνατός ο διορισμός όλων των αποφοίτων των ανώτατων στρατιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Ελλάδας και των στρατιωτικών σχολών υπαξιωματικών, Τάξης 2000, καθώς και οι προαγωγές αξιωματικών και υπαξιωματικών που θα ακολουθήσουν τις τακτικές ετήσιες κρίσεις του 2000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη τα πρόσθετα στοιχεία και τις πληροφορίες που της δόθηκαν από τους εκπρόσωπους της εκτελεστικής εξουσίας σχετικά με το όλο θέμα, υιοθετεί τους σκοπούς του νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ένα νομοσχέδιο που έχει αναβληθεί δύο φορές μέχρι τώρα η συζήτησή του στη Βουλή και η ψήφισή του. Και ο λόγος που αναβλήθηκε δεν είναι στην πραγματικότητα αυτός καθαυτός ο νόμος, αυτό καθαυτό το νομοσχέδιο. Ο λόγος που αναβλήθηκε είναι γιατί υπήρχαν απορίες σχετικά με το σύνολο των προαγωγών που είναι υποχρεωμένο να κάνει το Υπουργείο Άμυνας. Το νομοσχέδιο που έχουμε υπόψη μας αφορά έξι θέσεις συνταγματαρχών, τριάντα τέσσερις θέσεις αντισυνταγματαρχών, δεκαπέντε θέσεις λοχαγών και ύστερα πάμε σε υπαξιωματικούς, δεκαεννέα θέσεις αρχιλοχιών, τριάντα πέντε νέες θέσεις για επιλοχίες και εκατό δεκαέξι για λοχίες. Αυτή μάλιστα η τελευταία περίπτωση, οι τελευταίες περιπτώσεις, αφορούν τις εθελόντριες που υπηρετούν με συμβόλαιο για μια σειρά ετών μέσα σε ένα κλίμα εκκρεμότητας και ανωμαλίας, μπορώ να πω, απαράδεκτης και για την κοινωνία μας και για τον ίδιο το

στρατό μας, για την Εθνική Φρουρά. Αρχίζει δηλαδή να εφαρμόζεται κάποιος τρόπος αντιμετώπισης του προβλήματος για την τρίτη σειρά, παραμένει η τέταρτη σειρά που υπάρχει η υπόσχεση για μονιμοποίηση μέσα στο 2001, αλλά παραμένουν και άλλες παρακάτω.

Το πρόβλημα που παρουσιάστηκε στην επιτροπή, αλλά και στην ολομέλεια του σώματος, πέραν αυτών των προαγωγών, είναι το τι γίνεται με τις έντεκα θέσεις των συνταγματαρχών οι οποίοι έχουν κριθεί προακτέοι και για τους οποίους υπάρχουν κενές θέσεις για προαγωγή στη θέση του ταξίαρχου. Θα θυμάστε, την περασμένη εβδομάδα είχα διαβιβάσει άποψη του Υπουργού Άμυνας -που είχε εκτεθεί μάλιστα ενώπιον του κ. Παπακώστα και του κ. Καρά- ότι η κυβέρνηση επροτίθετο να προχωρήσει στην προαγωγή αυτών των έντεκα συνταγματαρχών· σήμερα όμως ο υπουργός ήρθε με μια διαφοροποιημένη θέση, ότι θα προχωρήσει στις προαγωγές ανάλογα με τις ανάγκες, όπως λέει, της Εθνικής Φρουράς. Αυτό μας δημιουργεί ένα πρόβλημα και το πρόβλημα που δημιουργεί είναι το εξής: Ότι η υπόθεση των αναγκών είναι μια υποκειμενική υπόθεση η οποία μπορεί να αντιμετωπιστεί με οιονδήποτε τρόπο από οποιαδήποτε πλευρά, χωρίς να υπάρχουν αντικειμενικά κριτήρια. Για μας τα αντικειμενικά κριτήρια είναι ο σεβασμός του νόμου και της υποχρέωσης της κυβέρνησης. Η απάντηση της κυβέρνησης είναι: «Μα θα κάμω άλλους έντεκα μαζί με τους άλλους τρεις ή δύο. Πόσοι ταξίαρχοι υπάρχουν; Να έχουμε ένα στρατό με δεκατρείς ταξίαρχους;»

Τις θέσεις όμως των ταξιαρχών δεν είμαστε εμείς που τις ιδρύσαμε, είναι η κυβέρνηση που είχε ιδρύσει τις θέσεις των ταξιαρχών. Τότε υπάρχει πρόβλημα, συγκέντρωση στην κορυφή της πυραμίδας πολλών αξιωματούχων, αυτό είναι γεγονός αναμφισβήτητο και από χρόνια έχει επισημανθεί και στην επιτροπή Οικονομικών, αλλά προπαντός στην επιτροπή Άμυνας, η ανάγκη για την εισήγηση ενός διαγράμματος αξιωματούχων μέσα στην Εθνική Φρουρά. Αναμέναμε εδώ και πάρα πολύ καιρό νέους

κανονισμούς για ιεραρχία και για προαγωγές, ώστε με την ταυτόχρονη προαγωγή να εξυπακούεται και αποστράτευση κάποιας κατηγορίας αξιωματικών, για να διευκολύνεται ανέλιξη από τις κατώτερες βαθμίδες. Μέχρι της στιγμής αυτό δεν ήρθε, έτσι εκείνο το οποίο σκεφτόμαστε είναι ότι αυτή τη στιγμή η κυβέρνηση οφείλει να προχωρήσει στην προαγωγή εκείνων, στο να προαγάγει εκείνους που ο νόμος προνοεί και επιβάλλει και όταν φέρει τους νέους κανονισμούς, τότε θα εξεταστούν από τη Βουλή. Και το βέβαιο είναι ότι δε θα προλάβουμε σε αυτή τη θητεία, είναι για την επόμενη Βουλή να το συζητήσει, ώστε να εγκαταστήσει ένα νέο τρόπο αντιμετώπισης του προβλήματος των αξιωματούχων.

Για να καταλήξω, κύριε Πρόεδρε, εμείς δεν μπορούμε να σταθούμε εναντίον των προαγωγών των αξιωματικών και υπαξιωματικών που υπάρχουν στο νομοσχέδιο. Όμως θέλω να δώσουμε και ένα δυνατό μήνυμα στην κυβέρνηση, ότι επιμένουμε εις το να εφαρμοστεί η νομοθεσία και να προχωρήσει εις την προαγωγή και των υπόλοιπων έντεκα συνταγματαρχών σε ταξίαρχους. Και τούτο να το κάνει το ταχύτερο δυνατόν, πριν προχωρήσουν στις νέες κρίσεις που γίνονται εντός Μαρτίου-Απριλίου, ώστε να υπάρχει μια λογική και μια θέση η οποία να ικανοποιεί και το δημόσιο αίσθημα και το αίσθημα περί δικαιοσύνης, αλλά και τα θέσμια του στρατού μέχρι της στιγμής. Όταν αλλάξουν οι κανονισμοί, ναι, να αντιμετωπιστούν με τον καινούριο τρόπο. Γι' αυτό εισηγούμαι και το κίνημα προτίθεται να ψηφίσει, αλλά με ταυτόχρονη ισχυρή προειδοποίηση προς τον υπουργό, προς την κατεύθυνση που ανέφερα προηγουμένως.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς μια τυπική διόρθωση, για να είμαι σωστός και εγώ. Όντως η έκθεση αναφέρεται σαν ομόφωνη, υπενθυμίζω ότι όταν είχε κυκλοφορήσει, είχε κάνει παρατήρηση ο συνάδελφος κ. Καζαμίας ότι είναι από λάθος που είχε περιληφθεί εκεί η ομοφωνία, διότι δεν είχαν προλάβει να το δουν ακόμα οι αρμόδιοι από την ομάδα τους που θα χειρίζονταν το θέμα. Βεβαίως επειδή η καινούρια έκθεση και το κείμενο δεν έχουν αλλάξει, θα δοθεί η θέση των συναδέλφων, είμαι βέβαιος, αυτή τη στιγμή στη συζήτηση.

Τώρα όσον αφορά τη θέση του Δημοκρατικού Κόμματος, κύριε Πρόεδρε, εκείνο που θα ήθελα να διευκρινίσω... Βεβαίως όπως τα έχει πει ο κ. Χατζηδημητρίου μάς καλύπτουν σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό και μπορεί και οι συνάδελφοι να με συμπληρώσουν στις λεπτομέρειες, όμως εκείνο που θα ήθελα να διορθώσω είναι ότι κακώς έχει δοθεί η εντύπωση προς τα έξω ότι το Δημοκρατικό Κόμμα θα ενίστατο στην ψήφιση αυτού του συμπληρωματικού προϋπολογισμού. Το γεγονός ότι ζητήσαμε αναβολή για να διευκρινιστούν ορισμένα ζητήματα όσον αφορά τις θέσεις των ταξιαρχών -τα οποία πολύ καλά είπε ο κ. Χατζηδημητρίου και η περιγραφή και το γεγονός ότι θα έπρεπε να είχε γίνει μια συνολική διευθέτηση και όχι να γίνονται με δόσεις και θα έπρεπε να είχε εφαρμοστεί ο νόμος και να είχαν πληρωθεί και εκείνες οι θέσεις- αυτό δε σήμαινε ότι οποιαδήποτε στιγμή εμείς επρόκειτο να θυματοποιήσουμε άλλους αξιωματικούς ή στρατιωτικούς καταψηφίζοντας αυτό το κονδύλι.

Ένωθα υποχρέωση ότι έπρεπε να γίνει αυτή η διευκρίνιση στην ολομέλεια, διότι είμαστε σε προεκλογική περίοδο και φαίνεται είναι πολύ εύκολο σήμερα να διαστρεβλώνονται και να αλλοιώνονται οι θέσεις όπως εκφράζονται από αυτό το βήμα. Επομένως και εμάς η θέση μας είναι θετική, θα εγκριθεί από την πλευρά μας ο προϋπολογισμός αυτός, όμως πιστεύουμε ότι υπάρχει μια παράλειψη έως παρατυπία από πλευράς κυβέρνησης όσον αφορά το θέμα των ταξιαρχών και εμείς και

δεσμευόμαστε και θα συνεχίσουμε τις πιέσεις και τις διαβουλεύσεις με την κυβέρνηση προκειμένου να ολοκληρωθεί και να συμπληρωθεί και εκείνο το πρόβλημα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα δύο νομοσχέδια που εκκρεμούν ενώπιόν μας σήμερα δεν έχουν καμιά σχέση με την προαγωγή των συνταγματαρχών σε ταξίαρχους. Όμως συμφωνώ με τον πρόεδρο της επιτροπής ότι θα προχωρήσουμε να ψηφίσουμε ως Δημοκρατικός Συναγερμός τα νομοσχέδια που εκκρεμούν ενώπιόν μας. Αλλά θέλουμε και εμείς να ενώσουμε τη φωνή μας και τον προβληματισμό μας σε ό,τι αφορά την τύχη της ανώτατης ηγεσίας της Εθνικής Φρουράς. Η πρώτη μας θέση είναι ότι η υπόθεση της άμυνας δεν πρέπει να προσεγγίζεται με κομματικά κριτήρια, αλλά να αποδείξουμε επιτέλους ως Βουλή και ως κόμματα ότι, ναι, μπορούμε και κατά την προεκλογική περίοδο να κρατούμε τα θέματα της άμυνας και ιδιαίτερα τα θέματα της Εθνικής Φρουράς και τη στελέχωσή της μακράν και πέραν των κομματικών επιδιώξεων. Γι' αυτό εισήγησή μας είναι ότι, ναι, μπορούμε να κρατήσουμε το θέμα μακράν και πέραν των κομματικών επιδιώξεων και συναινετικά να καταλήξουμε σε ορισμένες θέσεις.

Συναινετικά, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πρωί, στην επιτροπή Άμυνας, αντιλήφθηκα -πιθανό να κάμνω λάθος και αν κάνω λάθος, διορθώστε με- ότι όλα τα κόμματα συμφωνούμε. Και αυτή την πρότασή μου τη διατύπωσα και είναι καταγραμμένη στα πρακτικά της επιτροπής Άμυνας είναι ότι υπάρχει στρέβλωση πράγματι στην ανωτάτη ηγεσία της πυραμίδας της Εθνικής Φρουράς, αλλά γι' αυτή τη στρέβλωση δε φταίει καμιά προηγούμενη κυβέρνηση· προπάντων δε φταίει κανένας από τους υπηρετούντες αξιωματικούς. Ήταν οι συνθήκες της εποχής αμέσως μετά την

τουρκική εισβολή. Προσλήφθηκαν ομαδικά αυτοί οι άνθρωποι, ανελίχθηκαν ομαδικά και έφτασαν εις τη θέση εκείνη όπου διεκδικούν τον επόμενο βαθμό και δικαίως διεκδικούν τον επόμενο βαθμό αφού έχουν προσφέρει τις υπηρεσίες τους όπως ο νόμος προβλέπει, οι κανονισμοί και η υπηρεσία τους ανέθεσαν.

Επομένως, εφόσον η κείμενη νομοθεσία επιβάλλει ότι πρέπει να υπάρξει ανέλιξη και προαγωγή και στις ανώτατες βαθμίδες, η εισήγησή μας ως Δημοκρατικός Συναγερμός ήταν ότι αυτές οι θέσεις πρέπει να καταληφθούν, δηλαδή πρέπει οι κενές θέσεις των ταξιαρχών, όπως προβλέπει το πρόγραμμα οργάνωσης και υλικού της Εθνικής Φρουράς, να καταληφθούν. Δηλαδή, αν είναι έντεκα, έντεκα, αν είναι δεκατρείς, δεκατρείς συνταγματάρχες να γίνουν ταξίαρχοι και στη συνέχεια οι αντισυνταγματάρχες να γίνουν συνταγματάρχες και ούτω καθεξής, οι κατώτεροι να ανεβαίνουν στις ανώτατες βαθμίδες.

Επειδή όμως, επαναλαμβάνω, όλες οι πλευρές της Βουλής κατανοούμε... Αλλά πριν προχωρήσω σ' αυτό, θα ήθελα να πω το εξής: Λέχθηκε από πλευράς του υπουργού ότι θα έχουμε υπεράριθμους ταξίαρχους και είναι γεγονός, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι θα είναι υπεράριθμοι οι ταξίαρχοι. Αν μπορώ να αναφέρω το παράδειγμα το οποίο μας λέχθηκε εκεί, θα έχουμε περισσότερους ταξίαρχους από όσους έχουν οι κατοχικές δυνάμεις με τριάντα πέντε χιλιάδες τακτικό στρατό.

Όμως είμαστε αναγκασμένοι να κάνουμε αυτή την κίνηση, διότι όταν αυξήσαμε τις θέσεις των ταξιαρχών, εμείς, η Βουλή, τις αυξήσαμε. Και αυτοί οι άνθρωποι δικαίως τις διεκδικούν και εμείς θα πρέπει να τους τις δώσουμε. Είπαμε ότι αφού κατανοούμε όλες οι πλευρές τη στρέβλωση η οποία υπάρχει στην ηγεσία, θα πρέπει ο Υπουργός Άμυνας να καταθέσει το νομοσχέδιό του που να προβλέπει για την ανέλιξη και την ιεραρχία των αξιωματικών και εκεί όλες οι πλευρές μαζί, πέρα από κομματικές

επιδιώξεις, μακράν αυτών των θεμάτων, πρέπει να αφήσουμε την Εθνική Φρουρά, να καθορίσουμε επιτέλους τους αριθμούς της ηγεσίας μας, πόσους στρατηγούς θέλουμε να έχουμε, πόσους ταξίαρχους, πόσους συνταγματάρχες. Αλλά και τους αξιωματικούς από τους οποίους θα ζητήσουμε να αφυπηρητήσουν θα πρέπει να τους τιμήσουμε με κάθε τιμή, θα πρέπει να τους αποδώσουμε τους βαθμούς που είναι η ηθική αμοιβή, βαθμούς τους οποίους θα έπαιρναν όπως πήραν όλοι οι προκάτοχοί τους και να τους δώσουμε και οικονομική αποζημίωση.

Και αν, κύριε Πρόεδρε, δώσαμε αποζημιώσεις τότε στις Κυπριακές Αερογραμμές, για να υπάρχει έξοδος, διότι υπήρχαν υπεράριθμοι υπάλληλοι, δεν πρέπει κατ' ανάλογο ή κατά καλύτερο τρόπο ή κατά τον ίδιο τρόπο να μεταχειριστούμε τους αξιωματικούς οι οποίοι επρόσφεραν τόσο εξαιρετικές υπηρεσίες σε εξαιρετικά δύσκολα χρόνια;

Επομένως, τασσόμαστε και εμείς και πιστεύω όλες οι πλευρές της Βουλής θα συμφωνήσουμε σ' αυτό, ότι μακράν και πέραν των πιέσεων που δεχόμαστε από τους ενδιαφερόμενους θα πρέπει να εφαρμόσουμε την κείμενη νομοθεσία, να ανοίξουν οι πόρτες αντικειμενικά, να γίνει η ανέλιξη των ανώτατων αξιωματικών και ταυτόχρονα ο Υπουργός Άμυνας να καταθέσει νομοσχέδιο, για να δώσουμε νέα δομή στην Εθνική Φρουρά. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Από το βήμα, παρακαλώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Βεβαίως.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν την περασμένη Πέμπτη η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις υπέβαλε τη σκέψη για αναβολή της ψήφισης του εν λόγω νομοσχεδίου για μια εβδομάδα, θέση την οποία ενίσχυσε και ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του Δημοκρατικού Κόμματος, για λόγους πιθανής αντισυνταγματικότητας ή παραβιάσεως των νόμων με κάποια στοιχεία του νομοσχεδίου ή με κάποιες παραλείψεις της κυβέρνησης, την επόμενη μέρα το κόμμα μας και το Δημοκρατικό Κόμμα υπέστησαν μια φοβερή επίθεση, ότι για ακόμη μια φορά ναρκοθετούν την Εθνική Φρουρά, την αμυντική θωράκιση, ότι θέτουν τις προεκλογικές σκοπιμότητες πάνω από τις ανάγκες της ασφάλειας της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Όταν τολμήσαμε να αμφισβητήσουμε προφορική δέσμευση του Υπουργού Άμυνας που δόθηκε προς τον έντιμο πρόεδρο της επιτροπής και σε άλλα μέλη που βρίσκονταν στο Τρόδος για επίσκεψη στο ραντάρ εκεί και είπαμε: «Μα υπάρχει επιστολή του υπουργού, ημερομηνίας 20 Φεβρουαρίου, που λέγει τα αντίθετα, εσείς, δύο μέρες μετά, μας λέτε ότι ο υπουργός σας επανέλαβε, σας τόνισε κάτι το οποίο μας ικανοποιεί μεν... Αλλά γιατί πριν δύο μέρες αρνείτο κατηγορηματικά;», πάλι υπέστημεν και σ' αυτή την αίθουσα και εκτός της αίθουσας επίθεση. Και άρχισε εις διάφορα "μαγειρεία" να "κατασκευάζεται" και να κυκλοφορεί μέσα στην Εθνική Φρουρά ότι το ΑΚΕΛ είναι ενάντια στην ανέλιξη του κυπριακού στρατεύματος και των στελεχών της Εθνικής Φρουράς, το ΑΚΕΛ εναντιώνεται εις την προαγωγή ενενήντα επτά εθελοντριών που υπηρετούν προσωρινά στην Εθνική Φρουρά, στην απόσπασή τους και στη μονιμοποίησή τους. Άδικα προσπαθούσαμε να τους πείσουμε ότι, «Όχι, κύριε, εμείς θέλαμε να διερευνήσουμε, θέλαμε να δούμε γιατί παραβιάζεται ο νόμος αναφορικά με έντεκα, με δεκαεπτά για την ακρίβεια, συνταγματάρχες της Εθνικής Φρουράς οι οποίοι είχαν εγκριθεί, προακτέοι, πέρσι στο βαθμό του ταξίαρχου.» Υπήρχαν έντεκα θέσεις κενές στο βαθμό του ταξίαρχου. Ο υπουργός αρνείτο και αρνείται επίμονα να

υπογράψει τις προαγωγές των έντεκα έναντι των έντεκα κενών θέσεων. Όταν είπαμε ότι η εξέλιξη αυτή, η προαγωγή των έντεκα δε δημιουργεί αυτομάτως θέσεις στο βαθμό του συνταγματάρχη, αλλά ότι το υπουργείο ζητά μόνο έξι νέες θέσεις στο βαθμό του συνταγματάρχη έναντι τριάντα επτά προαχθέντων από το βαθμό του αντισυνταγματάρχη σε συνταγματάρχη, κάποιοι συνάδελφοι βουλευτές απ' εδώ γύριζαν τα στρατόπεδα και έβρισκαν τους αξιωματικούς και τους έλεγαν ότι ψεύδεται το ΑΚΕΛ και οι εκπρόσωποί του στη Βουλή! Δεν είναι έτσι. Και βρεθήκαμε προ μεγάλης έκπληξης. Εσείς σήμερα να ακούετε αυτό το συναινετικό, το ήπιο το κλίμα περί συνολικών ευθυνών, αλλά το πρώι ήταν η αποκάλυψη στην επιτροπή.

Όταν ήρθε ο υπουργός, μας είπε ρητά και κατηγορηματικά: «Δε θα πληρώσω τις θέσεις των ταξιαρχών με τους έντεκα». Και γιατί; Προχωρά και λέει: «Κρίνουμε ότι δεκατρείς ταξίαρχοι στην Εθνική Φρουρά είναι υπερβολικά μεγάλος αριθμός». Κάποιοι συνήγοροι είπαν: «Δε φταίει αυτή η κυβέρνηση, φταίνει όλες οι κυβερνήσεις που δημιούργησαν τις συσσωρευτικές θέσεις στην κορυφή της πυραμίδας της Εθνικής Φρουράς». Όχι, δεν είναι έτσι. Και αυτά τα υποδεικνυε η πλευρά μας κάθε χρόνο που ερχόταν η κυβέρνηση και ζητούσε τη δημιουργία νέων θέσεων. Το 1993 υπηρετούσαν στην Εθνική Φρουρά δύο υποστράτηγοι, υπήρχαν δύο οργανικές θέσεις, σήμερα υπάρχουν τρεις. Αύξηση κατά 50%! Υπηρετούσαν τέσσερις ταξίαρχοι, σήμερα υπηρετούν δεκατρείς. Αύξηση κατά 320% επί κληριδικής διακυβέρνησης!

A. ΚΑΡΑΣ:

Αφού τρεις υπηρετούν.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Καρα, σας παρακαλώ να μη με διακόπτετε.

Δεκατρείς οργανικές θέσεις ταξιαρχών υπάρχουν στην Εθνική Φρουρά. Έντεκα έχουν αφυπηρητήσει και ο Υπουργός Άμυνας δεν υπογράφει τις προαγωγές αυτών των

έντεκα. Και έχουμε δύο ταξίαρχους σήμερα και δεκατρείς οργανικές θέσεις. Έτσι είναι η ορολογία, κύριε Καρά. Ποιος τις έκαμε τούτες; Η κληριδική κυβέρνηση. Όταν το ΑΚΕΛ, κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών πριν τρία χρόνια, έθετε υπόψη του σώματος: «Κύριοι, ο κατοχικός στρατός διαθέτει τέσσερις ταξίαρχους και εσείς έρχεστε και ζητάτε σήμερα τη δημιουργία επτά νέων θέσεων ταξιαρχών για τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς» και τι δεν έμεινε να ακούσουμε! Το γνωστό τροπάρι, ότι, «Είσαστε εναντίον της άμυνας, εναντίον της ανέλιξης των μελών της Εθνικής Φρουράς». Μετά τις επτά έγιναν έντεκα και έγιναν ακόμη δύο οι οποίες δεν πήρε κανένας χαμπάρι πότε έγιναν και πότε έφυγαν. Δημιουργήθηκαν δεκατρείς οργανικές θέσεις και έρχεται σήμερα ο νέος αρχηγός και ο σημερινός υπουργός, που έκαμε δύο, πριν έξι μήνες, ταξίαρχους, που έκαμε τρεις, πριν δώδεκα μήνες, ταξίαρχους και μας λέει: «Όχι, κύριοι, πού θα πάμε;». Κουτουλά ο ένας ταξίαρχος πάνω στον άλλο. Κάποιοι τα έκαμαν. Ποιοι τα έκαμαν; Η κυβέρνηση αυτή τις δημιούργησε, για να βολέψει τότε τους διάφορους επτά, για να βολέψει μετά τους δύο και μετά, για να βολέψει τους άλλους δύο και κανονίσαμε σήμερα δεκατρείς. Και σήμερα αυτοί οι άνθρωποι νομίμως έχουν κριθεί προακτέοι και δεν τους προάγουν! Ο λόγος; Γεννιούνται ερωτηματικά. Ο καθένας ας δώσει τις δικές του απαντήσεις στα ερωτηματικά.

Το δεύτερο θέμα έχει σχέση με το υφιστάμενο νομοσχέδιο. Ενώ για τους ταγματάρχες ζητά τη δημιουργία τριάντα τεσσάρων θέσεων, για τους συνταγματάρχες, όπου είναι η πραγματική συσσώρευση και έπρεπε να υπάρχει πρόθεση τουλάχιστον να φεύγουν γρήγορα προς τα πάνω, ζητά μόνο έξι. Και θα έχουμε το πρόβλημα της μη ικανοποίησης είκοσι επτά κριθέντων προακτέων αντισυνταγματάρχων που δεν μπορούν να γίνουν συνταγματάρχες, γιατί είναι μόνο έξι οι θέσεις.

Εν κατακλείδι, κύριε Πρόεδρε, το ΑΚΕΛ καμιά φορά δεν είχε πει ότι δε θα ψηφίσει το νομοσχέδιο. Θα το ψηφίσει το νομοσχέδιο με τις παρατηρήσεις που έκαμε για τα

αίτια και τα αιτιατά. Θα συνεχίσει να παραμένει για μας μείζον θέμα -και εδώ συμφωνούμε με τον πρόεδρο της επιτροπής Άμυνας- η αποκατάσταση της νομιμότητας διά της υπογραφής των προαγωγών και της πλήρωσης των έντεκα θέσεων αμέσως, πριν από τις επόμενες κρίσεις του Απριλίου. Αλλά πρέπει επιτέλους η κυπριακή κυβέρνηση, που εκλέγεται από το 1993 και θα είναι για ακόμα τρία χρόνια, να καταθέσει στη Βουλή το περίφημο οργανόγραμμα ή την περίφημη δομή του στρατεύματος, για να ξέρουμε οριστικά τι χρειάζεται η Εθνική Φρουρά. Όχι ανάλογα με τη βούληση της κυβέρνησης να αυξάνονται ή να μειώνονται οι ανάγκες όποτε μας βολεύει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μουσιούττας.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πιστεύω ότι είναι η τελευταία φορά που η Βουλή καταπιάνεται με αυτό το θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η σημερινή Βουλή δηλαδή;

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Η οποιαδήποτε Βουλή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχω αμφιβολίες.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

... γιατί πιστεύω ότι με την κατάθεση του νομοσχεδίου και του κανονισμού που έχουν να κάμουν με τη δομή, όλοι θα κινούνται βάσει προδιαγεγραμμένης και θα υπάρχουν και η έξοδος και τα πάντα.

Αν πήρα το λόγο, είναι για να προσθέσω κι εγώ τη φωνή μου με τους άλλους

συναδέλφους, ότι μέχρι που να ψηφιστεί αυτή η νομοθεσία -και προβλέπω ότι θα περάσει περίπου κανένας χρόνος- τίποτε δε θα εμπόδιζε τον υπουργό να προχωρήσει, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, στις προαγωγές των κριθέντων κατά το έτος 2000 και όταν έρθει η ώρα που η δομή θα είναι πλέον καθαρή και θα ορίζει πόσοι είναι οι στρατηγοί, πόσοι οι υποστράτηγοι, πόσοι οι ταξίαρχοι, τότε θα έχει και λόγο να βάλει σε εφαρμογή έναν άλλο νόμο που να προβλέπει για αφυπηρετήσεις και αποζημιώσεις.

Είναι γεγονός ότι πρέπει να το ψηφίσουμε σήμερα, για να μη δημιουργήσουμε περαιτέρω συμφόρηση στους κατώτερους βαθμούς. Όμως, παραμένει μια αδικία, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, για τους κριθέντες συνταγματάρχες του 2000 οι οποίοι θα έπρεπε να προαχθούν σε ταξίαρχους.

Επαναλαμβάνω ότι θέλω να πιστεύω πως είναι η τελευταία φορά που μιλούμε για αταξία. Και υπάρχει αταξία στη δομή της Εθνικής Φρουράς και υπερβολικές θέσεις σε διάφορους βαθμούς της ιεραρχίας! Ελπίζω ότι με το νομοσχέδιο που θα ψηφίσει η όποια Βουλή, είτε αυτή είτε η επόμενη που θα έρθει, το πράγμα θα λυθεί άπαξ και διά παντός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, παίρνω το λόγο, για να εξάρω τη στάση του Υπουργού Άμυνας! Αδυνατώ να αντιληφθώ τη συλλογιστική. Επειδή υπάρχει μια νομοθεσία που προνοεί ότι πρέπει να υπάρχουν έντεκα θέσεις ταξιαρχών, γιατί πρέπει να πληρώσουμε αυτές τις θέσεις και να καταβάλλει το δημόσιο αυτούς τους πελώριους μισθούς σε όλους αυτούς τους ανθρώπους που δεν τους έχει ανάγκη η Εθνική Φρουρά; Αδυνατώ δηλαδή να συλλάβω ποια είναι η συλλογιστική γύρω από αυτό το θέμα. Στέκω με σεβασμό

μπροστά στις απόψεις του υπουργού και νομίζω ότι τα πολλά χρόνια που υπηρέτησε στην επιτροπή Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών τον έχουν επηρεάσει.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αυτός έκαμε τις δεκατρείς θέσεις.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν ξέρω, κύριε Χριστοδουλίδη, γιατί δεν παρακολουθώ τα θέματα αυτά με κάποια λεπτομέρεια. Αν είναι η κυβέρνηση που δημιούργησε αυτές τις θέσεις -και δεν έχω κανένα λόγο να αμφιβάλω την ορθότητα του ισχυρισμού σας- δεν έχω κανένα δισταγμό να πω, κακώς τις δημιούργησε! Αλλά δύο κακά δεν κάμνουν ένα καλό. Αν κακώς δημιούργησε τις θέσεις, δε σημαίνει ότι τώρα που είναι σωστή η θέση της κυβέρνησης, ότι δεν πρέπει να τις πληρώσει, πρέπει να την πιέσουμε να κάμει δεύτερο κακό, για να κάμουμε δήθεν ένα καλό. Δεν κάμνουμε ένα καλό. Πολλές σπατάλες του δημόσιου χρήματος γίνονται και έχω την άποψη ότι δεν πρέπει να προχωρήσουμε σε ακόμα μία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπακώστας.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκτέθηκαν όλες οι απόψεις και να θεωρηθεί ότι έχει εξαντληθεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτό θα το έλεγα κι εγώ. Αν συμφωνείτε, ναι, αλλά από την ώρα που ζήτησε...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σας παρακαλώ, σας παρακαλώ. Είναι από την αρχή που διερωτήθηκα τι χρειαζόταν αυτή η συζήτηση, αλλά, εν πάση περιπτώσει, ο κ. Παπακώστας ελπίζω να

είναι ο τελευταίος. Αν θέλετε να συνεχίσουμε, συνεχίζουμε, αλλά νομίζω ότι εξαντλήθηκε το θέμα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αν εξαντλήθηκε, εξαντλήθηκε για όλους.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αν δε θα μιλήσουν άλλοι, δε θα επιμένω ούτε κι εγώ. Αν θα μιλήσει ο κ. Παπακώστας, έχω κι εγώ κάθε δικαίωμα να πω δύο λόγια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όλοι έχετε δικαίωμα, αν θέλετε, δεν έχει κανέναν που δεν έχει δικαίωμα, αλλά νομίζω υπάρχει και μια συναίνεση κάπου να σταματούμε.

Ο κ. Παπακώστας.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα, υπάρχει πρόταση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όντως υπάρχει θέμα διαδικασίας το οποίο πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία. Ο κ. Χατζηδημητρίου έχει προτείνει να θεωρηθεί ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέτετε τώρα την πρόταση;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τώρα. Σηκώθηκαν και ο κ. Φιλίππου και ο κ. Χατζηγιάννης, σηκώθηκαν και άλλοι.

Αν πρόκειται να αρχίσουμε έτσι, πού θα σταματήσουμε; Με όλο το σεβασμό και προς τον αγαπητό φίλο κ. Παπακώστα, μέλος της επιτροπής, υπάρχει πρόταση, για να προστατεύσουμε και τη Βουλή και το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αφού υπάρχει πρόταση, προχωρούμε σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης ότι εξαντλήθηκε το θέμα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Επτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα εξαντλήθηκε.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £293.369 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα αυτά και οι Πίνακες εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Είναι ομόφωνη η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός)

Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούππας

Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Άμυνας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η δημιουργία αριθμού νέων θέσεων στο Στρατό της Δημοκρατίας με αναδρομική ισχύ.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προτείνεται η δημιουργία έξι θέσεων συνταγματάρχη, τριάντα τεσσάρων θέσεων αντισυνταγματάρχη, δεκαπέντε θέσεων λοχαγού, δέκα θέσεων αρχιλοχία, τριάντα πέντε θέσεων επιλοχία και ενενήντα επτά θέσεων λοχία αναδρομικά από την 1η Δεκεμβρίου 2000, καθώς και δεκαεννέα θέσεων λοχία αναδρομικά από την 1η Σεπτεμβρίου 2000.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, οι εν λόγω θέσεις δεν είχαν συμπεριληφθεί στους κρατικούς προϋπολογισμούς του 2000 ή του 2001, γιατί δεν είχε ολοκληρωθεί η διαδικασία των κρίσεων και προαγωγών για τα έτη 1999 και 2000 και ως εκ τούτου δεν ήταν δυνατό να γίνει ακριβής πρόβλεψη και να καθοριστούν οι νέες θέσεις που θα έπρεπε να δημιουργηθούν.

Σε κατοπινό στάδιο κατατέθηκε στη Βουλή συμπληρωματικός προϋπολογισμός του 2001, ο οποίος μαζί με ομόφωνη έκθεση της επιτροπής Οικονομικών προωθήθηκε στην ολομέλεια του σώματος για να ψηφιστεί σε νόμο, αλλά τελικά αποφασίστηκε από αυτή να προωθηθεί για ψήφιση ταυτόχρονα με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Με το συμπληρωματικό αυτό προϋπολογισμό προτείνεται η δημιουργία διακόσιων δεκαέξι νέων θέσεων αξιωματικών, υπαξιωματικών και οπλιτών στην Εθνική Φρουρά. Οι προτεινόμενες θέσεις αφορούν μόνο ορισμένους βαθμούς αξιωματικών και υπαξιωματικών, γιατί με την ίδρυσή τους και με τη μετακίνηση προσωπικού από βαθμό σε βαθμό λόγω των προαγωγών που θα ακολουθήσουν τις κρίσεις του έτους 2000 ικανοποιούνται και οι ανάγκες που αφορούν κατώτερους βαθμούς.

Σημειώνεται ότι οι νέες αυτές θέσεις βρίσκονται μέσα στα πλαίσια της δομής και οργάνωσης της Εθνικής Φρουράς και δεν υπερβαίνουν τον ανώτατο αριθμό που

προβλέπεται στο οργανόγραμμα της δύναμης. Περαιτέρω, με τις θέσεις αυτές, καθώς και με τις κενές θέσεις που υπάρχουν, θα μπορούν να γίνουν:

1. Διορισμοί όλων των αποφοίτων των ανώτατων στρατιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Ελλάδας, τάξης 2000.
2. Διορισμοί όλων των αποφοίτων των στρατιωτικών σχολών υπαξιωματικών, τάξης 2000.
3. Προαγωγές αξιωματικών και υπαξιωματικών που θα ακολουθήσουν τις τακτικές ετήσιες κρίσεις του 2000.
4. Διορισμός εθελοντριών υπαξιωματικών σε μόνιμη θέση λοχία στο Στρατό της Δημοκρατίας, με βάση τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις (μονιμοποίηση υπηρετουσών εθελοντριών).

Για να δοθεί όμως αναδρομική ισχύς στις προτεινόμενες νέες θέσεις, δηλαδή στις δεκαεννέα θέσεις στο βαθμό του λοχία από την 1η Σεπτεμβρίου 2000 και σε όλες τις υπόλοιπες θέσεις, σύμφωνα με τα πιο πάνω, από την 1η Δεκεμβρίου 2000, καθίσταται επίσης αναγκαία η τροποποίηση του κρατικού προϋπολογισμού του 2000, η οποία προτείνεται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Συνεπώς, για νομοτεχνικούς λόγους κρίνεται αναγκαία η ταυτόχρονα με την ψήφιση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού του 2001 που εκκρεμεί ψήφιση και του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του 2000 Νόμου Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομιλητής επί του θέματος;

Δεν υπάρχει.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Άρθρου 100/102 του Κεφαλαίου 11.02.2 του Πρώτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Πρώτου Μέρους του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του 2000 Νόμου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2001». Δεν είναι ομόφωνη η έκθεση, αλλά θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών

Εκθέσεων Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούππας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αβραάμ Αντωνίου

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 19 και 28 Φεβρουαρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και εκπρόσωποι της διεύθυνσης της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων, όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει για το 2001 έξοδα ύψους £2.123.000 και έσοδα ύψους £2.125.593.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, στις προϋπολογιζόμενες δαπάνες για το 2001 και ειδικότερα στις κεφαλαιουχικές περιλαμβάνονται επεκτάσεις, προσθήκες και βελτιώσεις κτιρίων, δρόμων και εγκαταστάσεων, η αγορά επίπλων και σκευών, όπως είναι η αγορά του συστήματος εξέδρας για το χώρο πολλαπλής χρήσης κ.ά.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν αρμοδίως, έχει συμπεριληφθεί στον υπό αναφορά προϋπολογισμό μεταξύ άλλων και μία νέα θέση Διοικητικού Λειτουργού Α΄ (Κλίμακα Α11). Η θέση αυτή, όπως είναι γνωστό, είχε αρχικά περιληφθεί στον προϋπολογισμό της Αρχής για το 2000, αλλά η Βουλή είχε προχωρήσει στην κατάργησή της, κρίνοντας ότι ο αριθμός των υποψηφίων για τη θέση αυτή ήταν

υπερβολικά μικρός, αφού ουσιαστικά ένας μόνο υπάλληλος θα μπορούσε να τη διεκδικήσει. Αργότερα, η εν λόγω θέση επαναφέρθηκε ενώπιον της Βουλής με συμπληρωματικό προϋπολογισμό του 2000, αλλά η αρμόδια επιτροπή έκρινε σκόπιμο να μην προχωρήσει στη μελέτη του.

Προχωρώντας στη λήψη της απόφασης αυτής, η επιτροπή έλαβε υπόψη της ότι, όταν αρχικά η Βουλή κατήργησε την εν λόγω θέση στο σχετικό προϋπολογισμό του 2000 και αργότερα ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανέπεμψε το σχετικό νόμο, καλώντας τη Βουλή να επανεξετάσει ειδικά το θέμα της κατάργησης της εν λόγω θέσης, η Βουλή αποφάσισε να εμμένει στην αρχική της απόφαση για κατάργηση της θέσης και τελικά ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας προχώρησε στην έκδοση του σχετικού νόμου χωρίς τη συμπερίληψη της θέσης αυτής.

Καταθέτοντας ενώπιον της επιτροπής, ο πρόεδρος της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων υποστήριξε ότι η θέση του Διοικητικού Λειτουργού Α΄ κρίνεται απαραίτητη τόσο από λειτουργικής πλευράς όσο και από πλευράς ανέλιξης του υπόλοιπου διοικητικού προσωπικού, αποτελεί δε προϊόν συλλογικής σύμβασης. Επιπρόσθετα, δήλωσε ότι με σχετικό σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση αυτή, το οποίο κατατέθηκε ήδη στη Βουλή και εκκρεμεί ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, το υπουργείο έχει εκπληρώσει παλαιότερη δέσμευσή του για κατάθεση αναθεωρημένου σχεδίου υπηρεσίας για τη συγκεκριμένη θέση, κατά τρόπο που να διευρύνεται ο αριθμός των υποψηφίων για τη θέση αυτή. Με το συγκεκριμένο σχέδιο υπηρεσίας έχει τεθεί η βάση για αξιοκρατική πρόσληψη του καταλληλότερου προσώπου, καθότι η σχετική θέση έχει καθοριστεί ως θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής, ενώ ταυτόχρονα έχουν διευρυνθεί και τα απαιτούμενα προσόντα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους

πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, με την επιφύλαξη μελών της ως προς την προτεινόμενη σ' αυτόν θέση Διοικητικού Λειτουργού Α', εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού.

Ειδικότερα, ως προς το τελευταίο αυτό σημείο έχουν διαμορφωθεί οι ακόλουθες θέσεις της επιτροπής:

- Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται στη Βουλή την έγκριση του υπό αναφορά προϋπολογισμού όπως αυτός έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία, δηλαδή με τη συμπερίληψη της υπό αναφορά θέσης σε αυτόν.
- Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Σοσιαδημοκρατών επιφυλάσσονται να τοποθετηθούν επί του πιο πάνω σημείου κατά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια του σώματος.
- Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα μέλη της βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος τάσσονται εναντίον της συμπερίληψης της συγκεκριμένης θέσης στον υπό αναφορά προϋπολογισμό και γι' αυτό εισηγούνται τη διαγραφή της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν μου επιτρέπετε -ίσως να διευκολύνω τη συζήτηση- θα ήθελα να κάμω μια εισήγηση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς θα έλεγα ότι η έκθεση είναι ομόφωνη, εκτός σ' ένα συγκεκριμένο σημείο. Και εκείνο το σημείο να τεθεί σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακριβώς αυτό θα έθετα σε ψηφοφορία. Αυτό το συγκεκριμένο σημείο, που είναι η νέα θέση Διοικητικού Λειτουργού Α΄. Θα μπει ξεχωριστά η σχετική πρόνοια σε ψηφοφορία.

Πόσοι είναι υπέρ της θέσης όπως αναφέρεται; Της νέας θέσης. Πόσοι είναι υπέρ της νέας θέσης του Διοικητικού Λειτουργού Α΄ που προτείνεται;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι είναι αντίστροφα που πρέπει να μπει το θέμα. Πόσοι είναι εναντίον, δηλαδή πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας να καταργηθεί αυτή η θέση. Έτσι πρέπει να μπει το θέμα, νομίζω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μπορεί να τεθεί κι έτσι, αν θέλετε, αλλά νομίζω...

Ναι, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει κατατεθεί. Σ' αυτό το σημείο υπάρχει διαφωνία, γι' αυτό τίθεται σε ψηφοφορία. Δεν μπαίνει τροπολογία. Ή θα υπερψηφιστεί ή θα καταψηφιστεί το συγκεκριμένο κονδύλι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλούμε για τη νέα θέση.

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον -ας το θέσουμε έτσι- της δημιουργίας αυτής της θέσης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι υπέρ της δημιουργίας αυτής της θέσης;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους εναντίον, είκοσι τρεις υπέρ και καμία αποχή η νέα θέση δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων ποσού £2.123.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου του 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο όπως έχει διαμορφωθεί.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούππας

Δώρος Θεοδώρου

Ισιδωρος Μακρίδης

Κίκης Καζαμίας

Μη μέλος της επιτροπής:

Αβραάμ Αντωνίου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού για το 2001 σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς επίσης εκπρόσωπος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού.

Ο προϋπολογισμός του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού προβλέπει για το 2001 έξοδα ύψους £21.078.462 και έσοδα του ίδιου ύψους.

Τα έσοδα του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού το 2001 αναμένεται να

προέλθουν κυρίως από κρατική χορηγία ύψους £13.423.022, από το ΠΡΟ-ΠΟ-ΠΡΟΠΟ-ΓΚΟΛ, από τη φορολογία των ιπποδρομιακών στοιχημάτων, των Pools και των Fixed Odds, από εισπράξεις σε αθλητικούς και άλλους χώρους του οργανισμού κ.ά.

Στα πλαίσια της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, ο οποίος σημειώνεται ότι πρώτη φορά έχει κατατεθεί έγκαιρα στη Βουλή των Αντιπροσώπων, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τη γενικότερη πολιτική του οργανισμού σε διάφορα ζητήματα της αρμοδιότητάς του.

Συγκεκριμένα, η επιτροπή ενημερώθηκε για την ανάπτυξη του αθλητισμού και κυρίως για τις δραστηριότητες των ακαδημιών των αθλητικών σωματείων, καθώς και για τη χρηματική συνεισφορά του οργανισμού σε αυτές. Ενημερώθηκε επίσης για τη συνεργασία του οργανισμού με την Ολυμπιακή Επιτροπή και για την ανάμειξή του στην προετοιμασία των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, οι οποίοι, όπως είναι γνωστό, θα γίνουν στην Αθήνα, καθώς επίσης και για το ενδεχόμενο συνεργασίας και συμμετοχής των Τουρκοκυπρίων στους επόμενους Ολυμπιακούς Αγώνες μαζί με τους Κύπριους αθλητές.

Ειδικότερα, ο γενικός διευθυντής του οργανισμού δήλωσε ότι, όσον αφορά τις χορηγίες προς τις ακαδημίες, ο αποκλεισμός από αυτές εκείνων των ακαδημιών που υπάγονται σε σωματεία τα οποία αποδεδειγμένα προκαλούν προβλήματα στα γήπεδα λόγω έλλειψης αθλητοπρεπούς συμπεριφοράς δεν είναι δυνατό να χρησιμοποιείται ως μέσο τιμωρίας των σωματείων αυτών χωρίς τον εκ των προτέρων καθορισμό συγκεκριμένων κριτηρίων. Ο ίδιος ανέλαβε να μελετήσει το θέμα αυτό και να επανέλθει με συγκεκριμένες προτάσεις, έτσι που να αποκλειστεί η χρηματοδότηση αθλητικών φορέων οι οποίοι δεν είναι άμοιροι ευθυνών σε συγκεκριμένες περιπτώσεις κατά τις οποίες προκλήθηκαν σοβαρά επεισόδια σε γήπεδα.

Όσον αφορά τη συνεργασία του ΚΟΑ με την Ολυμπιακή Επιτροπή, ο γενικός

διευθυντής ανέλαβε να υποβάλει σχετικό σχέδιο, έτσι που η Κύπρος να τύχει της δέουσας προβολής ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.

Τέλος, όσον αφορά τη συμμετοχή των Τουρκοκυπρίων σε προγράμματα του οργανισμού, ο ίδιος ανέφερε ότι ο οργανισμός βρίσκεται πάντοτε σε επαφή μαζί τους, ενώ όσες προσκλήσεις διαβιβάζονται σε αυτόν αποστέλλονται στους Τουρκοκυπρίους, οι οποίοι όμως διάκεινται εντελώς αρνητικά προβάλλοντας το αίτημα να συμμετέχουν σε οποιοσδήποτε αθλητικές διοργανώσεις ως ανεξάρτητοι.

Ο γενικός διευθυντής του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, αναφερόμενος περαιτέρω σε άλλα ζητήματα που θίχτηκαν κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης της επιτροπής, δήλωσε τα ακόλουθα:

1. Ετοιμάζεται στρατηγικό σχέδιο για συμμετοχή του οργανισμού στον αντιναρκωτικό αγώνα της πολιτείας.
2. Ετοιμάζεται σχέδιο με γενικότερα πολιτειακά μέτρα για την περαιτέρω προαγωγή του αθλητισμού, το οποίο θα κατατεθεί στη Βουλή από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.
3. Αναφορικά με το δελτίο υγείας, όλα τα παιδιά υποβάλλονται πλέον σε ιατρικές εξετάσεις για να πάρουν άδεια άθλησης.
4. Αναφορικά με την άσκηση των εθνοφρουρών, έχει διαπιστωθεί η έλλειψη συστηματικής άσκησης στην Εθνική Φρουρά, γι' αυτό και ο οργανισμός έχει ήδη αποστείλει για το σκοπό αυτό δέκα γυμναστές τους οποίους έχει ζητήσει η ίδια η Εθνική Φρουρά.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του εν λόγω προϋπολογισμού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκρισή του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα θα ψηφίσει τον προϋπολογισμό, όμως θα ήθελα να κάμω μία σημείωση που να είναι στα πρακτικά της ολομέλειας και να σταλεί ένα μήνυμα προς τη νέα διοίκηση του οργανισμού. Επειδή τα προηγούμενα χρόνια η επιτροπή Ελέγχου έχει εξετάσει διάφορα θέματα που απασχόλησαν την επιτροπή και αφορούσαν θέματα κακών προγραμματισμών, λανθασμένου τρόπου κατακύρωσης προσφορών και έλλειψη διαφόρων κανονισμών, καθώς και κενών που υπήρχαν, γι' αυτό θα ήθελα να καλέσω τη νέα διοίκηση να είναι πολύ πιο προσεκτική στον τρόπο εφαρμογής του προϋπολογισμού, ιδιαίτερα στη δημιουργία των διάφορων έργων και των προσφορών που δίνει. Και εκεί και όπου χρειάζονται νέοι τροποποιητικοί ή συμπληρωματικοί κανονισμοί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ησυχία, παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

...να σταλούν το ταχύτερο δυνατό στη Βουλή, ούτως ώστε να εγκριθούν και να καλυφθούν ενδεχόμενα κενά.

Γενικώς, εκείνο το οποίο θέλω να πω είναι ότι ζητούμε να υπάρχει σωστή διαχείριση των ποσών που η Βουλή εγκρίνει.

Ευχαριστούμε πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού ποσού £21.078.462 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Κατάργηση θέσεων. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 6.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 7 και των Πινάκων;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 7 και οι Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε. Μετά, μετά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση; Επαναλαμβάνω το ερώτημα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα... Είναι γι' αυτό που θέλει να μιλήσει ο κ. Κλεάνθους. Είναι για το υπ' αριθμόν 6 θέμα που θέλετε να μιλήσετε.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι εξ αναβολής. Είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2001». Θα παρακαλέσω τον πρόεδρο της επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την ίδια φιλοσοφία για το προηγούμενο θέμα, κι εδώ ο προϋπολογισμός στο σύνολό του σχεδόν είναι ομόφωνος πλην δύο συγκεκριμένων κονδυλίων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως, η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούττας

Δώρος Θεοδώρου

Ισιδωρος Μακρίδης

Κίκης Καζαμίας

Μη μέλη της επιτροπής:

Αβραάμ Αντωνίου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και στις 19 Φεβρουαρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής Λιμένων Κύπρου, καθώς και εκπρόσωποι της διεύθυνσης της Αρχής.

Ο προϋπολογισμός της Αρχής Λιμένων Κύπρου για το 2001 προβλέπει έξοδα ύψους £34.750.430 και έσοδα ύψους £22.550.000, που θα προέλθουν κυρίως από διάφορα λιμενικά δικαιώματα.

Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για την οικονομική κατάσταση στην οποία βρίσκεται σήμερα η Αρχή, καθώς και για τα προβλήματα ανταγωνιστικότητας που αντιμετωπίζουν τα κυπριακά λιμάνια. Ειδικότερα, ενημερώθηκε για την προγραμματιζόμενη μεταφορά δύο γερανογεφυρών από το λιμάνι της Λάρνακας στο λιμάνι της Λεμεσού, καθώς και για την πολιτική της Αρχής όσον αφορά τη λειτουργία των λιμανιών Λεμεσού, Λάρνακας και Ζυγίου. Όπως δήλωσε ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου, στόχος της Αρχής είναι η χρήση του λιμανιού της Λεμεσού να καταστεί κυρίως εμπορική, της Λάρνακας κυρίως επιβατική και του Ζυγίου κυρίως βιομηχανική διαθέτοντας το καθένα τον αντίστοιχο εξοπλισμό, αλλά χωρίς ταυτόχρονα να αποκλείεται και η χρήση οποιουδήποτε από τα εν λόγω λιμάνια για σκοπό άλλο από τον κύριο σκοπό για τον οποίο αυτά προορίζονται να λειτουργούν.

Περαιτέρω, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής υποστήριξε ακόμη μια φορά την ανάγκη για τη μεταφορά δύο γερανογεφυρών από το λιμάνι της Λάρνακας στο λιμάνι της Λεμεσού, αφού στη Λάρνακα δε διεξάγεται αυτή τη στιγμή

διαμετακομιστικό εμπόριο, με αποτέλεσμα εργάτες να υποαπασχολούνται και το κράτος να έχει απώλειες του ύψους των £180.000 ετησίως. Τέλος, όπως δήλωσαν οι αρμόδιοι, προωθούνται διαδικασίες για αύξηση των λιμενικών τελών κατά τριάντα τοις εκατό, η οποία θα αποφέρει στην Αρχή επιπρόσθετα έσοδα ύψους £3.000.000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν, καθώς και της ενημέρωσης που είχε από τους αρμοδίους, αποφάσισε να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού διατυπώνοντας παράλληλα επιμέρους θέσεις των μελών της σε σχέση με συγκεκριμένα κονδύλια. Οι επιμέρους αυτές θέσεις αφορούν συγκεκριμένα το κονδύλι για τη μεταφορά γερανογεφυρών από το λιμάνι της Λάρνακας και το κονδύλι για την αγορά γερανογεφυρών για το λιμάνι της Λεμεσού, το οποίο πρέπει να σημειωθεί ότι περιλαμβάνεται στον εν λόγω προϋπολογισμό ως εναλλακτική λύση σε περίπτωση που δεν υλοποιηθεί η πρόνοια για τη μεταφορά των γερανογεφυρών από τη Λάρνακα στη Λεμεσό.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγούνται αφενός την καταψήφιση του κονδυλίου ύψους £800.000 για τη μεταφορά των γερανογεφυρών από το λιμάνι της Λάρνακας στο λιμάνι της Λεμεσού και αφετέρου την προσθήκη σημείωσης στο άρθρο για την αγορά γερανογεφυρών για το λιμάνι της Λεμεσού, έτσι που η οικεία δαπάνη να μπορεί να γίνει, μόνο αφού ενημερωθεί προηγουμένως η Βουλή και αφού αυτή παράσχει την εξουσιοδότησή της.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν στο θέμα αυτών των δύο επιμέρους κονδυλίων κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού στην ολομέλεια του

σώματος.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, δήλωσαν ότι θα ταχθούν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Τώρα, αντιλαμβάνομαι, μπορεί να εγερθεί και από τους συναδέλφους της Λάρνακας και ένα τρίτο θέμα. Εν πάση περιπτώσει, είναι δύο κονδύλια τα οποία η επιτροπή έχει διαφοροποιήσει σε σχέση με το πώς κατετέθησαν. Είναι η διαγραφή του κονδυλίου για τη μεταφορά των γερανογεφυρών από το λιμάνι της Λάρνακας και η προσθήκη σημείωσης στην αγορά νέων γερανογεφυρών για τη Λεμεσό, ούτως ώστε να δοθούν επαρκή και νέα στοιχεία στην επιτροπή, πριν αποδεσμευτούν τα κονδύλια. Αυτό επετεύχθη κατά πλειοψηφία στην επιτροπή Οικονομικών. Δεν ξέρω αν υπάρχει πλευρά που να θέλει να τεθεί σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το θέσω σε ψηφοφορία.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Αν θέλει κάποιος...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αν ζητηθεί, κύριε Πρόεδρε. Δεν ξέρω. Οι άλλες ομάδες είχαν επιφυλαχθεί να τοποθετηθούν στην ολομέλεια, επομένως δεν ξέρω ποια θα είναι η τελική θέση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, παρακαλώ, ένα λεπτό. Ο κ. Αντωνίου.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σ' αυτό το κοινοβούλιο έχει κατ' επανάληψη εγερθεί ένα θέμα που αφορά ζητήματα αξιοκρατίας τόσο στη δημόσια υπηρεσία όσο και στους ημικρατικούς οργανισμούς και έχει υπογραμμισθεί ότι η αναξιοκρατία που παρουσιάζεται σε θέματα προσλήψεων και προαγωγών πλήττει καίρια τις προσπάθειες για εκσυγχρονισμό αυτών των οργανισμών. Η δική μας ομάδα θέλει να σημειώσει με έντονη ανησυχία ότι στην Αρχή Λιμένων συνεχίζεται αυτό το στοιχείο της αναξιοκρατίας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι ο πρόσφατος διορισμός ατόμου στη θέση του γενικού διευθυντού της Αρχής κατά τρόπο που δημιουργεί εύλογα υποψίες ότι λειτούργησαν αναξιοκρατικές διαδικασίες και πρακτικές. Αναφέρω ότι ο εν λόγω διορισθείς έχει στενή συγγένεια με τον πρόεδρο του συμβουλίου της Αρχής και αναφέρω επίσης ότι κατ' αυτό τον τρόπο παρεγνωρίσθησαν αξιόλογοι υπάλληλοι με αρκετά προσόντα και μακράν πείρα στα θέματα της λιμενικής βιομηχανίας. Η δική μας ομάδα λοιπόν θέλει να σημειώσει αυτή την ανωμαλία που κατά την εκτίμησή μας έχει γίνει και θέλουμε να αναμένουμε και να προβλέπουμε ότι αυτό το θέμα της αναξιοκρατίας θα κτυπηθεί όσο πρέπει απ' εδώ κι εμπρός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κλεάνθους.

N. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως στο προηγούμενο θέμα έχει γίνει αναφορά στις γερανογέφυρες και υπήρξε μια ειδική σημείωση με διπλό σταυρό στην προμήθεια, στην αγορά γερανογεφυρών στο λιμάνι της Λεμεσού, μέχρις ότου η κυβέρνηση δώσει διευκρινίσεις σαφείς για την πολιτική της και για τους ρόλους που υποτίθεται ότι με πολιτική απόφαση κατένειμε μεταξύ των δύο λιμανιών, της Λεμεσού και της Λάρνακας, με το ίδιο δικαιολογητικό προτίθεται να καταθέσω τροπολογία, έτσι ώστε για τη νέα αίθουσα επιβατών που υπάρχει πρόνοια για κονδύλι £500.000, για να ανεγερθεί στη Λεμεσό, με το ίδιο σκεπτικό, με την ίδια λογική, αφού θεωρήθηκε ότι το λιμάνι της Λάρνακας θα είναι κυρίως επιβατικό, να υπάρξει σημείωση πάλι με διπλό σταυρό, ώστε να μην αποδεσμευτεί το κονδύλι και να επανέλθει ενώπιον της Βουλής, μέχρις ότου δοθούν αυτές οι ίδιες οι διευκρινίσεις που απαιτούνται και για τα άλλα θέματα, γιατί έχουν να κάμουν με ένα και το αυτό πράγμα. Και, με την ίδια λογική που έχουμε μιλήσει και επιχειρηματολογήσει για το θέμα των γερανογεφυρών, δεν υπάρχει βεβαίως η πρόθεση να εμποδιστεί η ανάπτυξη οπουδήποτε. Γι' αυτό καταθέτω αυτή την τροπολογία ειδικά για το σημείο εκείνο της αίθουσας επιβατών.

Πρέπει να πω χάριν τάξης ότι, μόλις σχεδόν υπουργοποιήθηκε ο κ. Υπουργός των Συγκοινωνιών, στην παρουσία του Υπουργού Εσωτερικών, στην παρουσία όλων των συναδέλφων της Λάρνακας και σ' ένα ακροατήριο γύρω στα εκατόν άτομα έδωσε απερίφραστα σαφή θέση ότι θα ήταν ακατανόητο να προχωρήσει στην ανέγερση νέας αίθουσας επιβατών και ότι επρόκειτο για φήμες και δε θα βλέπαμε ποτέ τέτοιο κονδύλι. Ωστόσο, το είδαμε, γι' αυτό έχω να το αναφέρω, για να δείξω ότι είναι κι αυτό μια ασυνέπεια της κυβερνητικής πολιτικής που ακολουθείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την εισήγησή του ο κ. Κλεάνθους αγγίζει ένα γενικότερο θέμα, που αφορά την ανάπτυξη των λιμανιών Λεμεσού και Λάρνακας, το οποίο θα προσπαθήσω να μη θίξω στο σύνολό του. Όμως επιθυμώ να πω τα εξής: Η δική μας άποψη, την οποία δεν ενστερνίστηκαν οι άλλες πλευρές, ήταν ότι και τα δύο λιμάνια θα πρέπει να αναπτυχθούν ως λιμάνια πολλαπλών χρήσεων, και επιβατικά και λιμάνια εμπορικά και λιμάνια που θα προσφέρουν διευκολύνσεις για σκοπούς θαλάσσιας ψυχαγωγίας, εξυπηρέτησης μικρότερων σκαφών. Δεν έγινε δεκτή αυτή η άποψη και η κυβέρνηση προτείνει ότι θα προσπαθήσει να μετατρέψει το λιμάνι της Λεμεσού σε λιμάνι εμπορικό και το λιμάνι της Λάρνακας σε λιμάνι επιβατικό. Εμείς δεν πιστεύουμε ότι με αποφάσεις τέτοιες μπορούν να υλοποιηθούν αυτές οι πολιτικές που πιστεύουμε ότι η ίδια η ζωή θα μας αναγκάσει να αναθεωρήσουμε. Και λέει η κυβερνητική πολιτική: «Θα ξεκινήσουμε να ενθαρρύνουμε τα πλοία τα επιβατικά να πηγαίνουν στη Λάρνακα» -διότι δεν μπορεί να απαιτήσει από κανένα πλοιοκτήτη να πηγαίνει το σκάφος του στη Λάρνακα ή στη Λεμεσό· κανένας δεν μπορεί να του επιβάλει ούτε του πλοιοκτήτη με το επιβατικό σκάφος ούτε του πλοιοκτήτη με το φορτηγό- «και θα δούμε στην εξέλιξη πώς θα πάει το πράγμα».

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, διαφωνούμε με την ομηρία και του ενός λιμανιού και του άλλου λιμανιού. Στα πλαίσια αυτής μας της διαφωνίας, διαφωνούμε και με τη μετακίνηση των γερανογεφυρών από τη Λάρνακα. Εμείς λέμε ότι οι γερανογέφυρες πρέπει να μείνουν στη Λάρνακα. Είναι τα τελευταία μηχανήματα που πρέπει να μετακινηθούν, εάν αποδειχθεί εκ των πραγμάτων ότι δεν υπάρχει φορτίο. Υπάρχει ακόμα φορτίο. Αν μετακινηθούν οι γερανογέφυρες, κλείνουμε το λιμάνι της Λάρνακας ουσιαστικά, χωρίς να έχουμε τίποτε έτοιμο αυτή τη στιγμή. Αλλά με την ίδια συλλογιστική λέμε και για το λιμάνι της Λεμεσού ότι είναι το κατεξοχήν αυτή τη στιγμή επιβατικό λιμάνι και ως τέτοιο θα παραμείνει, με τους πιο αισιόδοξους υπολογισμούς,

για τα επόμενα πέντε χρόνια. Πώς θα εξυπηρετεί εκείνες τις δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους που διακινούνται αναγκαστικά μέσω του λιμανιού της Λεμεσού; Έχετε πάει καλοκαίρι εκεί κάτω; Έχετε πάρει μία γεύση τι σημαίνει η σημερινή αίθουσα; Για να μην πω, κύριοι συνάδελφοι, ότι θα είναι βαριά η ευθύνη μας από το ενδεχόμενο πρόκλησης θανάτων λόγω της εντελώς ακατάλληλης θέσης της αίθουσας, λόγω του ότι μπροστά από την αίθουσα διακινούνται όλα τα φορτία του λιμανιού και οι πεζοί επιβάτες διασχίζουν το μόλο, για να πάνε απέναντι στα πλοία. Υπάρχουν και πολλά άλλα επιχειρήματα τα οποία μπορούμε να καταθέσουμε ενώπιον της Βουλής. Δε μιλούμε ακόμα για την κατάσταση, για τις ανύπαρκτες συνθήκες υγιεινής κ.λπ., κ.λπ. λόγω του μεγέθους της.

Γι' αυτό εγώ εισηγούμαι ότι δε θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε τα θέματα εδώ οι βουλευτές της Λεμεσού με αυτό τον τρόπο και οι βουλευτές της Λάρνακας με τον άλλο τρόπο. Νομίζω ότι τα δύο λιμάνια δε θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως ανταγωνιστικά το ένα του άλλου. Κι εμείς δεν τα θέλουμε ανταγωνιστικά με την κακή έννοια της λέξης. Εμείς τα θέλουμε, αν είναι δυνατό, να προσφέρουν πανομοιότυπες υπηρεσίες, γιατί η Κύπρος μπορεί να σηκώσει δύο λιμάνια. Δεν είναι τόπος η Κύπρος μόνο για ένα λιμάνι. Και με αυτή την έννοια δε θα συμφωνήσουμε ούτε με τη μετακίνηση των γερανογεφυρών, υπό τις σημερινές συνθήκες, ούτε και με την "ομηροποίηση" οποιουδήποτε αναπτυξιακού έργου στο λιμάνι της Λεμεσού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να γνωρίζουμε ορισμένα δεδομένα, πριν πάρουμε αποφάσεις ή πριν προτείνουμε συγκεκριμένες προτάσεις για απόφαση. Από το λιμάνι της Λεμεσού διακινούνται τώρα πάνω από ένα εκατομμύριο επιβάτες το χρόνο, όχι διότι

τους αρέσει η Λεμεσός, αλλά διότι οι ναυτιλιακές εταιρείες για καθαρά οικονομικούς λόγους, για σκοπούς συμφέροντος, έχουν επιλέξει το λιμάνι της Λεμεσού. Και μας έχουν κάνει ξεκάθαρο όλοι οι ναυτιλιακοί πράκτορες, ο Σύνδεσμος Ναυτιλιακών Πρακτόρων, καθώς και προχθές στην επιτροπή Οικονομικών ο πρόεδρος της Αρχής Λιμένων, ότι αυτή η επιλογή δεν πρόκειται να αλλάξει, δηλαδή θα παραμείνει το λιμάνι της Λεμεσού ως επιλογή των ναυτιλιακών πρακτόρων και των πλοίων, ως λιμάνι για κρουαζιέρες σύντομες στην περιοχή, λόγω της γεωγραφικής της θέσης. Αν αλλάξει ο προορισμός αυτός... μάλλον η αφετηρία -το λιμάνι της Λεμεσού- και μετακινηθούν τα πλοία στο λιμάνι της Λάρνακας, θα συνεπάγεται αυξημένο κόστος για τους πλοιοκτήτες, θα συνεπάγεται μία επιπρόσθετη ίσως διανυκτέρευση, πράγμα το οποίο θα αυξήσει το κόστος, σε σημείο που δε θα συμφέρει ούτε εις τους πλοιοκτήτες ούτε εις τον κόσμο.

Το λιμάνι της Λάρνακας, κύριε Πρόεδρε, είναι μία υπόθεση...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται ομιλίες και φασαρία.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ ησυχία!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...για την οποία ασφαλώς ευθύνεται η κυβέρνηση και είναι μία ταλαιπωρία και δοκιμασία των Λαρνακέων για την οποία εμείς συμπαραιστάμεθα. Είμαστε εδώ δώδεκα βουλευτές της επαρχίας Λεμεσού και μέχρι σήμερα δεχόμεθα τη θέση ότι δεν πρέπει να μετακινηθούν οι γερανογέφυρες από το λιμάνι της Λάρνακας και να πάν εις το λιμάνι της Λεμεσού για τους λόγους που έχουν λεχθεί, ότι πρέπει επιτέλους το λιμάνι της Λάρνακας να τύχει της ιδιαίτερης σημασίας και προσοχής από πλευράς της κυβέρνησης, να του δοθούν οι ευκαιρίες ανάπτυξης κ.λπ. κ.λπ. κ.λπ. Αλλά το να φτάνουμε στο σημείο, κύριε Πρόεδρε, να λέμε να μην κάνουμε αίθουσα επιβατών στο

λιμάνι της Λεμεσού για εκείνους τους επιβάτες που δεν υπάρχει περίπτωση να πάνε στη Λάρνακα -σαφώς δεν υπάρχει περίπτωση να πάνε στη Λάρνακα- να τους έχουμε εκτεθειμένους, όπως πολύ σωστά είπε ο κ. Χρίστου, σε κινδύνους για τη ζωή τους, διότι όποιος δεν πήγε στο λιμάνι Λεμεσού δεν ξέρει τι σημαίνει αίθουσα επιβατών... Πρώτ' απ' όλα, είναι εντελώς ακατάλληλη, εντελώς ανεπαρκής. Δεύτερον, για να μετακινηθούν από την αίθουσα επιβατών στο πλοίο, πρέπει να διασταυρώσουν τον πλέον πολυσύχναστο δρόμο του λιμανιού, το δρόμο από τον οποίο περνούν τα φορτωμένα φορτηγά με ταχύτητα πολύ μεγάλη και υπάρχουν κίνδυνοι δυστυχήματος εκεί πέρα. Το ότι δεν έγινε μέχρι σήμερα ίσως να οφείλεται σε ευχές ή σε άνωθεν προστασία, δεν ξέρω, σε καλή τύχη.

Εν πάση περιπτώσει, νομίζω ότι η πρόταση του συναδέλφου δεν πρέπει καν να τεθεί, κατά τη γνώμη μου, διότι είναι τότε που τίθεται σε αντιδιαστολή το λιμάνι της Λάρνακας με το λιμάνι της Λεμεσού. Μέχρι σήμερα υπάρχει μία συμπαράσταση. Εάν το βάλουμε με αυτό τον τρόπο, ε, νομίζω ότι θα αλλάξουν και οι διαθέσεις πλέον εντός της Βουλής!

Και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας το εξής: Το λιμάνι της Λάρνακας, για να αναπτυχθεί, θα πρέπει η κυβέρνηση και οι Λαρνακείς να αποφασίσουν και να επιλέξουν μια μορφή ανάπτυξης που θα το καταστήσει προορισμό. Εάν δε γίνει προορισμός το λιμάνι της Λάρνακας, δεν πρόκειται να γίνει επιβατικό λιμάνι. Εφόσον παραμένει εις τα τετριμμένα και εις τις σημερινές κρουαζιέρες τις σύντομες στην περιοχή, δεν πρόκειται να κερδίσει πελατεία. Πρέπει να γίνει προορισμός, πρέπει να προσελκύσει ξένους τουρίστες με κάτι το ιδιαίτερο. Και θα αναφέρω εδώ ότι υπάρχει η πρόταση Μαυρογένη, την οποία πρέπει να δουν με πολλή προσοχή οι Λαρνακείς. Είναι μία πολύ σημαντική πρόταση, η οποία πιστεύω θα βοηθήσει, για να αναπτυχθεί το λιμάνι της Λάρνακας ως ένα σημαντικό επιβατικό λιμάνι και ως ένας πραγματικός τουριστικός προορισμός.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μούσκος.

Α. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτ' απ' όλα θα ήθελα να ξεκαθαρίσω ότι δεν υπάρχει καμία αντιπαράθεση μεταξύ Λάρνακας και Λεμεσού. Δεύτερον, κατανοούμε το πρόβλημα που αντιμετωπίζουν το ένα εκατομμύριο επισκέπτες που διέρχονται από το λιμάνι της Λεμεσού κάθε χρόνο. Έχουμε πάει εκεί, το έχουμε επισκεφθεί και το έχουμε δει. Και έχετε πραγματικά απόλυτο δίκαιο. Όμως, όταν ξεκίνησε μία διαδικασία, συνάδελφοι, που λέει ότι το λιμάνι της Λεμεσού, σύμφωνα με μια μελέτη που έγινε από την Τράπεζα Αναπτύξεως, πρέπει να αναπτυχθεί σαν τουριστικό λιμάνι και λέει μέσα καθαρά αυτή η μελέτη ότι δεν πρέπει να γίνουν αναπτύξεις παρόμοιες με εκείνες που προτίθεται ο ενδεχόμενος στρατηγικός επενδυτής να κάνει στη Λάρνακα, που είναι τουριστική ανάπτυξη, τουριστική υποδομή, τότε το ένα πράγμα αντιστρατεύεται το άλλο. Οπότε εμείς σαν Λαρνακείς δεν είχαμε την επιλογή την οποία σήμερα έρχεται να επιβάλει η Αρχή Λιμένων, του τουριστικού λιμανιού. Εμείς λέγαμε πάντοτε, από την αρχή: «Κύριοι, θέλομε το λιμάνι μας να εργαστεί είτε σαν τουριστικό είτε σαν εμπορικό είτε σαν λιμάνι πολλαπλής χρήσης».

Λοιπόν, γι' αυτό το λόγο, εγώ πιστεύω ότι, εάν αφήσουμε τα πράγματα να οδηγηθούν, όπως τα οδηγούμε σήμερα, σημαίνει ότι ο ενδεχόμενος επενδυτής ο οποίος θα ενδιαφερθεί ή θα κληθεί να υποβάλει προσφορές δεν πρόκειται να υποβάλει οποιαδήποτε προσφορά. Θα πάρει και £800.000 οι οποίες σήμερα έχουν ξοδευτεί, για να αναλάβει τη μελέτη και να ετοιμάσει τους όρους προσφορών και στο τέλος της ημέρας το λιμάνι της Λάρνακας θα μετατραπεί σε μαρίνα, όπως ήταν και τα σχέδια και πιο παλιών κυβερνήσεων· δε μιλώ μόνο για τη σημερινή κυβέρνηση. Οπότε οφείλω να

κρούσω τον κώδωνα του κινδύνου.

Τώρα, όσον αφορά το σχέδιο του κ. Μαυρογένη, ναι, μπορεί να είναι ωραίο το σχέδιο, αλλά εμείς δε μιλούμε για ανάπτυξη μόνο του χερσαίου χώρου· εμείς μιλούμε για ανάπτυξη και του λιμενικού χώρου. Διότι, αν πρόκειται να μετατρέψουμε το χώρο του λιμανιού, τον χερσαίο, σε ένα μεγάλο θεματικό πάρκο, ε, τότε από πού θα πάρουμε εμείς τους ξένους, από πού θα πάρουμε τα πλοία; Ποιοι θα έρχονται δηλαδή; Θα έρχονται με επιβατικά πλοία, για να βλέπουν το θεματικό πάρκο με τα εφτά θαύματα τα οποία θα κάνει ο κ. Μαυρογένης; Όι, εννά έρχονται με τα αεροπλάνα, κύριε Θεοδώρου, συνάδελφε Θεοδώρου· εν θα έρχονται με τα πλοία! Λοιπόν, εν πάση περιπτώσει, εκείνο το οποίο επαναλαμβάνω είναι ότι αυτή τη στιγμή βάλλουμε τροχοπέδη εις το πρόγραμμα και την πολιτική της κυβέρνησης εις το να αναπτύξει το λιμάνι της Λάρνακας σαν καθαρά επιβατικό λιμάνι.

Και τελειώνω, λέγοντας ότι δε θα υπάρξει με αυτές τις προϋποθέσεις στρατηγικός επενδυτής και αυτό θα το δείτε εσείς που θα είσαστε βουλευτές του χρόνου, μέσα στον Αύγουστο του 2002, οπότε θα γίνει και επιλογή σύμφωνα με το πρόγραμμα.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Α. Μούσκου, τον Πρόεδρο αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Α. Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ο κ. Χριστοδουλίδης, παρακαλώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Η δική μας η πλευρά για το λιμάνι της Λάρνακας μίλησε μερικές δεκάδες φορές από την ολομέλεια, έτσι δε θα μιλήσουμε σήμερα. Πραγματικά υπάρχει μία αντινομία, θα έλεγα, στη δεσμευτική απόφαση του Υπουργικού

Συμβουλίου για μετατροπή του λιμανιού της Λάρνακας στο κυρίως ή κατεξοχήν τουριστικό, επιβατικό λιμάνι της Κύπρου. Και αυτό τουλάχιστον το ΑΚΕΛ το είχε θίξει από τον καιρό που δεν αποδέχτηκε τη μετατροπή του λιμανιού από λιμάνι πάσης φύσεως πολλαπλών εργασιών σε επιβατικό, γιατί ήξερε ότι ήταν δύσκολο να ζήσει ένα τέτοιο επιβατικό λιμάνι. Η πρόθεση της κυβέρνησης...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Και μπορεί να ζήσει “πολλαπλής χρήσεως”, κύριε Χριστοδουλίδη; Τωρά σοβαρομιλούμε;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πουργουρίδη; Εν άκουσα τι είπτετε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μπορεί να ζήσει “πολλαπλής χρήσεως” εις τη Λάρνακα;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πουργουρίδη, εν θα ήθελα να ανοίξω το διάλογο, αλλά μου αρέσει ότι από καθέδρας σε όλα τα θέματα έχετε θέση, σε όλα τα θέματα. Μου αρέσει τούτο! Δεν μπορεί το “πολλαπλής”, αλλά θα μπορέσει να ζήσει το επιβατικό, όταν θα μπουν τα love boats, τα υπερατλαντικά, εις την ανατολική Μεσόγειο, όπως μας είπε ο υπουργός πριν πέντε χρόνια -εφόσον ανοίγετε το κεφάλαιο- και, άμα μπουν εις την ανατολική Μεσόγειο τα υπερωκεάνια τα μεγάλα, τα αμερικάνικα, εις τα ερωτήματα, γιατί να επιλέξουν την Κύπρο και, άμα επιλέξουν την Κύπρο, γιατί να επιλέξουν τη Λάρνακα τζαι να μην πάν στη Λεμεσό, υπάρχει εγγύηση ότι η μετατροπή σε επιβατικό θα τα κάνει να 'ρχονται, ε, αν έχετε εσείς απάντηση, δώστε τη στον υπουργό της κυβέρνησής σας, για να τη δώσει γραπτώς αυτή τη διαβεβαίωση!

Δεν είναι το θέμα μου τούτο, το λιμάνι της Λάρνακας, σήμερα. Η Λάρνακα δεν ευρίσκεται σε “πόλεμο”, σε αντιπαράθεση ούτε με τους Λεμεσιανούς ούτε με το λιμάνι

της Λεμεσού. Σεβαστή η επιθυμία, η απόφαση για περαιτέρω ανάπτυξη του λιμανιού της Λεμεσού. Και, εφόσον το λιμάνι της Λεμεσού είναι πολλαπλής χρήσεως και εφόσον το λιμάνι της Λεμεσού διεξάγει επιβατικό τουρισμό, επιβάλλεται η αναβάθμιση, ο εκσυγχρονισμός των εκεί εγκαταστάσεων. Αυτό δε βρίσκεται σε σύγκρουση, πιστεύουμε, με τα καλώς νοούμενα συμφέροντα των Λαρνακέων. Γι' αυτό και οι Λαρνακείς βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δε θα αντιπαχθούν εις την ψήφιση αυτού του κεφαλαίου. Δεν είμαστε σε "πόλεμο" με το λαό και με τα οικονομικά συμφέροντα τα σωστά των Λεμεσιανών, με το λιμάνι της Λεμεσού· είμαστε σε "πόλεμο" με τη μη τήρηση των δεσμεύσεων και των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει ο Πρόεδρος Κληρίδης έναντι του λαού της Λάρνακας από το 1993 και θα συνεχίσουμε αυτό τον "πόλεμο", μέχρις ότου δικαιωθεί και ο αγώνας του λαού της Λάρνακας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης παρακαλώ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Νομίζω πως πολύ σοφά όλες οι πλευρές της Βουλής διαπιστώνουν ότι θα ήτο σφάλμα να μετατραπεί αυτό το θέμα σε αντιδικία μεταξύ Λεμεσού και Λάρνακος. Μάλιστα αυτό ίσως θα εξυπηρετήσει κάποιους που έχουν αλλότριους σκοπούς είτε προς τη μία πλευρά είτε προς την άλλη. Επομένως, πολύ σωστά ελέγχθη από όσους έχουν μιλήσει ότι οτιδήποτε χρειάζεται, για να αναβαθμιστεί το λιμάνι της Λεμεσού, δεν μπορούμε να το αρνηθούμε, γιατί όλοι δεχόμεθα ότι πρέπει να εξυπηρετεί σωστά τους σκοπούς για τους οποίους θα υπάρχει.

Όμως οι Λαρνακείς πρέπει να παραδεχτούμε ότι αντιμετωπίζουν ένα τρομακτικό δίλημμα. Αρχικά η άποψη των Λαρνακέων ήτο ότι έπρεπε το λιμάνι να ήτο λιμάνι

πολλαπλής χρήσεως. Μετά από πάρα πολλές υποσχέσεις από την κυβέρνηση ανέχθηκαν το λιμάνι, τουλάχιστον οι πλείστοι, να είναι επιβατικό. Δεν είδαν όμως κανένα έργο υποδομής, δεν είδαν οιαδήποτε προεργασία που να τους πείθει ότι πράγματι υπάρχει πρόθεση αυτό το λιμάνι να μην καταλήξει σε μαρίνα, όπως ελέχθη, ή ακόμα και να μη διαλυθεί ολωσδιόλου. Γι' αυτό, ενώ δεν πρέπει να στερήσουμε τη Λεμεσό απ' οτιδήποτε χρειάζεται, για να αναπτύξει σωστά τις λιμενικές της εγκαταστάσεις, από την άλλη πρέπει να διαπιστώσουμε ότι υπάρχει μια τρομακτική καθυστέρηση υλοποίησης και συγκεκριμένων υποσχέσεων οι οποίες εδόθησαν εις τους Λαρνακείς αναφορικά με το λιμάνι της Λάρνακας. Και είναι γι' αυτό... Εγώ είδα τελευταία όλους τους ενδιαφερομένους στο λιμάνι και μου είπαν: «Το θέμα των γερανογεφυρών για μας είναι δευτερεύον. Και ακόμα θα μπορούσαμε και να αποδεχτούμε να παν οι γερανογέφυρες, αν είχαμε διαπιστώσει ότι πράγματι υπήρξε κάποια άλλη υποδομή». Ε, όταν δεν υπάρχει άλλη υποδομή, έχουν δικαίωμα να λέν: «Κάτι με το οποίο μπορούμε με κάποιο τρόπο να εκβιάσουμε προς αυτή την κατάσταση να το χρησιμοποιήσουμε».

Αλλά η έκκληση προς όλους είναι να μην υπάρξει αντιδικία πόλεων. Δεν είναι αυτό το θέμα. Τα συμφέροντα είναι γενικά και των Λαρνακέων και των Λεμεσιανών και με αυτό τον τρόπο πρέπει να τα αντιμετωπίσουμε. Εμείς δε θα διστάζαμε και σήμερα, αν χρειάζονται λεφτά και για άλλες γερανογέφυρες εις τη Λεμεσό ή οτιδήποτε, να τα εγκρίνουμε. Διότι, ασφαλώς, θέλουμε ένα λιμάνι μοντέρνο, για να μπορεί να αντεπεξέλθει στον ανταγωνισμό άλλων λιμανιών της περιοχής, αλλά να μην παραμεληθούν και οι υποσχέσεις προς τη Λάρνακα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους, παρακαλώ.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Θα ήταν ευκολότερο, κύριε Πρόεδρε, να απαντήσει ο υποτιθέμενος πολεμοχαρής, που είμαι εγώ, για να μην μπουν στον κόπο οι αγαπητοί συνάδελφοι να μας μιλήσουν για την αναγκαιότητα αλληλεγγύης μεταξύ πόλεων ή για την αποφυγή εκδήλωσης τοπικιστικών αισθημάτων. Να θυμίσω μόνο ότι κάποιοι ψήφιζαν εναντίον της δημιουργίας μονάδας αφαλάτωσης στο Ζακάκι, ενώ έπρατταν το αντίθετο για την εγκατάσταση μονάδας αφαλάτωσης μέσα στην αλυκή που ήταν προστατευμένος χώρος. Άρα, ασφαλώς, δεν αφορά εμάς αυτό το πολύ σωστό μάθημα το οποίο έγινε από κάποιους αγαπητούς συναδέλφους. Κάθε άλλο παρά τοπικιστές είμαστε.

Αλλά με αυτή τη λογική, όπου δεν υπάρχει η θέληση, η πολιτική βούληση, για να υλοποιούνται αποφάσεις, όχι μόνο δεν παρέχονται κίνητρα, αλλά τελικά παραμένουν οι αποφάσεις γράμμα κενό. Ασφαλώς και στο αεροδρόμιο της Πάφου, αν δεν εδίδονταν τα κίνητρα, πιθανόν κανένα αεροπλάνο δε θα συνέφερε να προσγειώνεται σ' εκείνο το αεροδρόμιο. Όταν έχεις όμως πολιτική βούληση και αφορά μάλιστα σημαντικά έργα υποδομής, ορθολογιστικά, για να τα υποβοηθήσεις, τα στηρίζεις με τα κατάλληλα κίνητρα κι όχι ενεργώντας αλλοπρόσαλλα. Εγώ δεν έχω πει, κύριε Πρόεδρε, ότι θα πρέπει να αποστερηθεί το λιμάνι της Λεμεσού αίθουσας επιβατών. Τι είχα πει; Όπως για τις γερανογέφυρες υπήρξε η σημείωση για μη αποδέσμευση του κονδυλίου χωρίς την έγκριση της Βουλής, έτσι και σ' αυτή την περίπτωση να γίνει ακριβώς το ίδιο. Τότε διερωτώμαι ποια ήταν η λογική εκεί που αποδεχθήκαμε τη δέσμευση! Επειδή τις γερανογέφυρες τις χρειάζεται η Λεμεσός αποδεδειγμένα, βάλαμε το σταυρό, απλώς για να έρθει η κυβέρνηση να κάνει αυτές τις διασαφηνίσεις, να ξεκαθαρίσει τη θέση της. Εγώ τι περισσότερο έχω ζητήσει από το ξεκαθάρισμα των θέσεων και σ' αυτό το θέμα, που υπάρχει και σ' αυτό μια αντινομία της κυβερνητικής πολιτικής; Μάλιστα σ' αυτή την περίπτωση υπήρξε η ρητή διαβεβαίωση, η εκφρασμένη δημόσια δήλωση του Υπουργού Συγκοινωνιών ότι δε θα προχωρούσε η κυβέρνηση στην ανέγερση νέας αίθουσας

επιβατών στο λιμάνι της Λεμεσού. Ακριβώς όπως στο θέμα των γερανογεφυρών ζητήσαμε να έρθουν να διευκρινιστούν οι θέσεις της κυβέρνησης και δεν εγκρίναμε το σχετικό κονδύλι για την απόκτησή τους στο λιμάνι της Λεμεσού που τις έχει ανάγκη, και το κατανοούμε όλοι, δε βρίσκω γιατί να διαχωρίζεται τώρα η λογική για τις γερανογέφυρες από το θέμα τούτο και γιατί δεν πράττουμε το ίδιο. Άρα ούτε πολεμόχαροι είμαστε, δυστυχώς ούτε ελάχιστα τοπικιστές, όπως άλλοι εμφανίζονται, και τους δικαιολογώ απόλυτα. Άρα, νομίζω, ας σκεφτούμε εάν συνάδει η προηγούμενη απόφαση για τις γερανογέφυρες της Λεμεσού με την οποία απαγορεύσαμε να αποκτηθούν και δεν αποδεσμεύσαμε το κονδύλι, εκτός αν διευκρινίσει η κυβέρνηση, και πόσο διαφορετικό είναι τούτο το θέμα που είπα εγώ, όσον αφορά την αίθουσα επιβατών. Δεν είπαμε ποτέ να αποστερήσουμε τη σωστή ανάπτυξη σε κανένα λιμάνι και σε κανένα τόπο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν προτίθεμαι να μπω στην ουσία της συζήτησης, γιατί έχουν εκτεθεί διάφορες απόψεις. Οπωσδήποτε, το θέμα αυτό δεν πρέπει να τεθεί στη βάση διαμάχης μεταξύ Λεμεσού και Λάρνακας. Κάπου όμως τα πράγματα, όπως κι αν τα αντικρίσει ένας, έχουν μια τριβή εν σχέσει με το τι έχει ανάγκη η μια πόλη και τι έχει ανάγκη η άλλη πόλη.

Είναι μεγάλο θέμα και έχει συζητηθεί πολλές φορές το θέμα των λιμανιών στη Λεμεσό και στη Λάρνακα. Εκείνο που ήθελα να πω τώρα είναι ότι η κοινοβουλευτική μας ομάδα είχε αποφασίσει να επιμείνει στην ψήφιση του νομοσχεδίου όπως κατατέθηκε από την κυβέρνηση. Μετά όμως από την εισήγηση να δοθεί στην Αρχή

Λιμένων το κονδύλι που απαιτείται, αν χρειαστεί να αγοράσει γερανογέφυρες για χρήση στο λιμάνι Λεμεσού, και μετά από την αποδοχή από την Αρχή Λιμένων αυτής της λύσης, νοούμενου ότι άλλως πως δημιουργείται αδιέξοδο, η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα συγκατατεθεί στο να ψηφιστεί, όπως έχει τροποποιηθεί, το νομοσχέδιο, εν σχέσει μ' αυτό ιδιαίτερα το κονδύλι. Όσον αφορά την αίθουσα επιβατών, δέχομαι τη λογική της σύνδεσης του θέματος αυτού με την τοποθέτηση σταυρού για τη δαπάνη της μετακίνησης των γερανογεφυρών. Όμως, αν αυτό επεκταθεί και στο θέμα του εκσυγχρονισμού της κατασκευής της αίθουσας...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Των νέων γερανογεφυρών.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι, εντάξει.

Εκείνο που θέλουμε να αποφύγουμε, δηλαδή τη δημιουργία προστριβών μεταξύ των δύο πόλεων, θα το εισαγάγουμε χωρίς να το αντιληφθούμε. Γι' αυτό η δική μας η θέση είναι να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο όπως έχει τροποποιηθεί. Και θα παρακολουθείται οπωσδήποτε το θέμα και από τους άμεσα ενδιαφερομένους βουλευτές των επαρχιών αυτών, αλλά και από την επιτροπή Οικονομικών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μασσάκης, παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κατανοώ πλήρως την αγωνία των συναδέλφων βουλευτών της Λάρνακας, αλλά αυτή οφείλεται ξεκάθαρα στην απαράδεκτη στάση της κυβέρνησης και είναι μια αντιδικία και μια αντιπαράθεση μεταξύ των Λαρνακέων και της κυβέρνησης. Δε βλέπω το λόγο γιατί να θυματοποιείται η Λεμεσός. Θα πρέπει να εξετάσουμε το θέμα στην ουσία του. Χρειάζεται ή δε χρειάζεται αίθουσα επιβατών στη Λεμεσό, ανεξάρτητα

από το τι θα γίνει στη Λάρνακα; Η απάντηση είναι ότι χρειάζεται αίθουσα επιβατών στη Λεμεσό και χρειάζεται άμεσα. Ας δώσουμε ένα άλλο παράδειγμα. Ας σκεφτούμε ότι ούτε η Λάρνακα ούτε η Λεμεσός είχαν νοσοκομεία. Χρειάζεται η Λάρνακα, χρειάζεται και η Λεμεσός. Αν η κυβέρνηση αποφάσιζε να κτίσει πρώτα νοσοκομείο στη Λεμεσό, θα ερχόμασταν να πούμε, όχι, να μην κτίσουμε νοσοκομείο στη Λεμεσό προτού κτιστεί και στη Λάρνακα; Χρειάζεται νοσοκομείο και στη Λεμεσό.

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που κανένας μας δε θέλει να υπάρξει αυτή η αντιδικία μεταξύ της Λεμεσού και της Λάρνακας, τελικώς έτσι θα εξελιχθεί η κατάσταση και πολύ φοβούμαι ότι ήδη άρχισε να εξελίσσεται σε μια αντιπαράθεση. Εμείς που ζούμε στη Λεμεσό και βλέπουμε τι συμβαίνει καταλαβαίνουμε ότι στο τέλος η κυβέρνηση θα επιτύχει να το κάνει ένα πρόβλημα μεταξύ Λεμεσιανών και Λαρνακέων. Οπότεν εμείς όλοι οι συνάδελφοι της Λεμεσού είμαι σίγουρος ότι θέλουμε την άμεση ψήφιση του προϋπολογισμού αυτού, για να κτιστεί όσο το δυνατό πιο γρήγορα αυτή η αίθουσα, για την οποία πρέπει να πω, κύριε Πρόεδρε, ότι τα σχέδια υπάρχουν από το 1974.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης ζήτησε το λόγο.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να πλεονάσω, αλλά είμαι υποχρεωμένος ως πρόεδρος της επιτροπής Συγκοινωνιών. Είχαμε παλαιότερα δύο συσκέψεις στο λιμάνι της Λεμεσού, όπως και στη Λάρνακα. Εκείνο το οποίο δεν πρέπει να διαφεύγει κανενός την προσοχή είναι ότι προσβάλλει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια η υφιστάμενη αίθουσα επιβατών στη Λεμεσό. Ήταν ομόφωνη η θέση όλων που την είχαμε επισκεφτεί κατ' επανάληψη, ότι δεν μπορεί να συνεχίσει να υπάρχει αυτή η αίθουσα εκεί. Αντιλαμβάνομαι το πρόβλημα που υπάρχει με τη Λάρνακα. Κανένας δε διαφωνεί, εξ ου και έχουν σταυρωθεί και τα κονδύλια. Αλλά, και αν ακόμα υπήρχε σήμερα προσφορά

και αν υπήρχε πρόταση για ανάπτυξη του λιμανιού της Λάρνακας, σημαίνει ότι θα μιλούσαμε το λιγότερο για τρία ή τέσσερα χρόνια. Δεν μπορεί να αντέξει να εξυπηρετήσει όλο αυτό τον κόσμο η υφιστάμενη αίθουσα επιβατών. Οπότε ειλικρινά θα κάνω έκκληση προς όλους, το θέμα έχει εξαντληθεί, πιστεύω ότι πρέπει να προχωρήσουμε και να το εγκρίνουμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Κλεάνθους που υπέβαλε την πρόταση επιμένει στην πρότασή του, οπότεν είμαι υποχρεωμένος να τη θέσω.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Έτσι είναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρόταση που έχει κάνει ο κ. Κλεάνθους είναι αντιληπτή από όλους. Πόσοι υποστηρίζουν την πρόταση όπως αυτή έχει υποβληθεί από τον κ. Κλεάνθους;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ.

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρόταση απορρίπτεται.

Έχοντας υπόψη ότι η επιτροπή Οικονομικών έχει διαμορφώσει τον προϋπολογισμό με δύο αλλαγές, νομίζω ότι μπορούμε να θέσουμε τον προϋπολογισμό -ως έχει διαφοροποιηθεί από την πλειοψηφία της επιτροπής Οικονομικών- για έγκριση. Πόσοι υποστηρίζουν...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ομόφωνο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εκτός από το κονδύλι εκείνο που θα διαφωνήσουν οι τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για εκείνο ήδη απερρίφθη η πρόταση.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Απερρίφθη, αλλά, κύριε Πρόεδρε, εξακολουθεί να είναι αρνητική η τοποθέτησή μας για το κονδύλι εκείνο, για τους λόγους που αιτιολογήσαμε κατά την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εξυπακούεται. Ετέθη η πρόταση, δεν υποστηρίχθηκε, όμως δε σημαίνει ότι χάνεται η πρόταση που ετέθη.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Αρχής Λιμένων Κύπρου ποσού £33.950.430 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων αυτών;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στα υπόλοιπα θέματα. Τα θέματα υπ' αριθμόν 7 και υπ' αριθμόν 8 δεν είναι έτοιμα. Τα επόμενα δύο θέματα με αριθμό 9 και 10 είναι εξ αναβολής και έχουν κοινή έκθεση. Είναι «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ.2) Νόμος του 1993» και «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 1995». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση των Κοινοβουλευτικών Επιτροπών Νομικών και Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1993» και για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 1995»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών,

Νομικών

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Καίτη Κληρίδη

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μάρκος Κυπριανού

Νίκος Κλεάνθους

Τάσσος Παπαδόπουλος

Δημήτρης Ηλιάδης

Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως

Ανδρέας Χρίστου, πρόεδρος

Γιαννάκης Αγαπίου

Κώστας Παπακώστας

Καίτη Κληρίδη

Ζαχαρίας Κουλίας

Στάθης Κιπτής

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών της προηγούμενης βουλευτικής περιόδου μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο, το οποίο κατατέθηκε στη Βουλή τον Ιούνιο του 1993, σε αρκετές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ Νοεμβρίου 1993 και Μαρτίου 1994. Το εν λόγω νομοσχέδιο δεν προωθήθηκε για ψήφιση στην ολομέλεια του σώματος λόγω των σοβαρών επιφυλάξεων που διατηρούσαν όλες οι πλευρές ως προς την αποτελεσματικότητά του. Στη συνέχεια, το Μάρτιο του 1995 κατατέθηκε στη Βουλή παρόμοια με το νομοσχέδιο πρόταση νόμου από το βουλευτή κ. Τάσσο Παπαδόπουλο εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος. Έκτοτε τα δύο σχέδια νόμου εξετάστηκαν σε κοινές συνεδρίες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, χωρίς τελικά να προωθηθούν για ψήφιση στην προηγούμενη βουλευτική περίοδο ένεκα και πάλι των ίδιων επιφυλάξεων που διατυπώθηκαν πιο πάνω. Με την έναρξη της τρέχουσας βουλευτικής περιόδου, οι δύο επιτροπές συνέχισαν τη μελέτη των υπό αναφορά σχεδίων νόμου σε πολλές

συνεδριάσεις τους που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 3 Οκτωβρίου 1996 και 15 Φεβρουαρίου 2001.

Στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος τόσο κατά την προηγούμενη όσο και κατά την τρέχουσα βουλευτική περίοδο, οι δύο επιτροπές έκριναν σκόπιμο, προτού καταλήξουν στις τελικές τους θέσεις, να καλέσουν ενώπιόν τους εκπροσώπους όλων των εμπλεκόμενων/επηρεαζόμενων φορέων. Ειδικότερα, κλήθηκαν για να παρευρεθούν στις συνεδρίες των επιτροπών ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο τότε και η νυν Επίτροπος Διοικήσεως, ο Επίτροπος Νομοθεσίας και εκπρόσωποι των Υπουργείων Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, Οικονομικών, Παιδείας και Πολιτισμού και Άμυνας, της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, της Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας, της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, των διοικητικών συμβουλίων της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου, της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου, του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού, της Αρχής Λιμένων Κύπρου, της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων, του Οργανισμού Αναπτύξεως Γης, του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης, της Αρχής Βιομηχανικής Καταρτίσεως Κύπρου, της Επιτροπής Σιτηρών, των Κυπριακών Αερογραμμών, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ, ΠΟΕΔ, ΟΗΟ-ΣΕΚ, ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, ΔΕΟΚ, καθώς και του Συνδέσμου Αστυνομίας Κύπρου. Ορισμένοι από τους πιο πάνω φορείς, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος, διατύπωσαν όμως τις απόψεις τους για τα υπό συζήτηση σχέδια νόμου σε γραπτά υπομνήματά τους που απέστειλαν στις επιτροπές.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι να καταστήσει ποινικό αδίκημα την προσπάθεια επηρεασμού αρμόδιων αρχών σε σχέση με διαδικασίες διορισμού, προαγωγής, μεταθέσεως ή με οποιοσδήποτε άλλες διαδικασίες που αφορούν στην

υπηρεσιακή κατάσταση προσώπων που υπηρετούν στο δημόσιο τομέα, ούτως ώστε οι αρμόδιες αρχές ανεπηρέαστα και χωρίς παρεμβάσεις και πιέσεις να επιτελούν το έργο τους.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως δήλωσαν ότι απώτερος στόχος του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η αλλαγή της επικρατούσας νοοτροπίας, με βάση την οποία έχει επιβληθεί το ρουσφέτι σε διαδικασίες διορισμού και προαγωγής, κατά τρόπο που να προάγεται και να εμπεδώνεται η αξιοκρατία στο δημόσιο τομέα.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η επέκταση της ποινικοποίησης των πράξεων και ενεργειών που είναι συναφείς με τις πράξεις που ποινικοποιούνται με το υπό αναφορά νομοσχέδιο. Συγκεκριμένα, με την εν λόγω πρόταση νόμου προτείνεται η ποινικοποίηση της πράξης που επιδιώκει την παρεμβολή κάποιου για σκοπούς εύνοιας του ίδιου ή άλλου προσώπου, της πράξης εκείνου που είναι δέκτης της παρέμβασης και αποφεύγει να καταγγείλει τούτο στην αστυνομία και των περιπτώσεων παρέμβασης που αφορούν εκτός από διορισμούς, προαγωγές, τοποθετήσεις ή μεταθέσεις και κάθε άλλη πράξη άσκησης διακριτικής εξουσίας. Η ψήφιση σε νόμο της πρότασης νόμου, σύμφωνα με τον εισηγητή της, αναμένεται να συμβάλει στην εκρίζωση ή τη μείωση της μάστιγας των ευνοιοκρατικών διορισμών και προαγωγών, η οποία κατά γενική ομολογία έχει λάβει ανησυχητικές διαστάσεις.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκφράζοντας τη θέση του για τη νομική/συνταγματική πτυχή του όλου θέματος, εξέφρασε τις επιφυλάξεις του σχετικά με ορισμένες διατυπώσεις των προτεινόμενων σχεδίων νόμου, οι οποίες ενδέχεται κατά την εφαρμογή τους να προσκρούουν στο άρθρο 29 του συντάγματος. Ειδικότερα, επισήμανε ότι ο όρος “χωρίς νόμιμη εξουσία”, που συναντάται και στα δύο σχέδια νόμου, είναι αόριστος και πιθανόν να συγκρούεται με το άρθρο 29 του συντάγματος,

που παρέχει το δικαίωμα στον πολίτη να απευθύνεται στις αρμόδιες αρχές. Επιπρόσθετα, διατύπωσε επιφύλαξη για τη χρήση του όρου “προϊσταμένη αρχή”, καθότι, όπως ανέφερε, υπάρχουν φορείς που δεν έχουν προϊσταμένους.

Ο τότε Επίτροπος Διοικήσεως κ. Νίκος Χαραλάμπους σε γραπτό υπόμνημα που κατέθεσε στην επιτροπή επισημαίνει ότι το ρουσφέτι δεν πατάσσεται ούτε περιορίζεται με νομοθετικά μέτρα. Για να υπάρξει αποτέλεσμα, αναφέρεται στο ίδιο υπόμνημα, θα πρέπει να κτυπηθούν νοοτροπίες που είναι βαθιά ριζωμένες και που αρκετές φορές κατέστησαν το ρουσφέτι μέσο συναλλαγής με τις δημόσιες αρχές και μέθοδο διεξαγωγής του πολιτικού παιχνιδιού για αύξηση της κομματικής πελατείας. Οι νοοτροπίες αυτές, τονίζεται στο ίδιο σημείωμα, θα εξαλειφθούν ή τουλάχιστο θα αποδυναμωθούν με τη θέσπιση ή τη στήριξη και ενίσχυση των κατάλληλων θεσμών, όπως είναι ο θεσμός του Επιτρόπου Διοικήσεως, καθώς και με την κατοχύρωση και ενίσχυση της ανεξαρτησίας των αρμόδιων οργάνων που η πολιτεία τούς εμπιστεύτηκε το έργο των διορισμών, των προαγωγών και άλλων υπηρεσιακών μεταβολών υπαλλήλων στο δημόσιο τομέα.

Η νυν Επίτροπος Διοικήσεως κ. Ηλιάνα Νικολάου συμφώνησε με τις απόψεις του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, εκφράζοντας ταυτόχρονα τις επιφυλάξεις της για την αποτελεσματικότητα της σκοπούμενης ρύθμισης, χωρίς εντούτοις να διαφωνεί με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών υποστήριξαν τη με κάθε αντικειμενικό και δίκαιο τρόπο εμπέδωση της αξιοκρατίας στο δημόσιο τομέα, ταυτόχρονα όμως εισηγήθηκαν να εξεταστεί και το ενδεχόμενο ποινικοποίησης οποιωνδήποτε κακόβουλων και ψευδών καταγγελιών.

Ο Επίτροπος Νομοθεσίας εξέφρασε τις επιφυλάξεις του για τα προτεινόμενα νομοθετήματα όσον αφορά τόσο τη δυνατότητα απόδειξης της προσπάθειας

επηρεασμού όσο και την πιθανότητα να υπάρχει νόμιμη εξουσία που να επηρεάζει διορισμούς. Περαιτέρω, ο ίδιος διατύπωσε επιφυλάξεις για το αποτέλεσμα των διορισμών ή των προαγωγών που επιτυγχάνονται κατόπιν επηρεασμού, καθώς και για τη διαδικασία πρόσληψης στενών συγγενών προϊσταμένων τμημάτων που ζητούν πρόσληψη στο ίδιο τμήμα.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ δήλωσαν ότι αντιμετωπίζουν θετικά κάθε μέτρο που τείνει να εμπεδώσει την αξιοκρατία.

Στα στάδια της μελέτης των υπό αναφορά σχεδίων νόμων εγέρθηκαν τόσο από τα μέλη των δύο επιτροπών όσο και από την πλευρά των διάφορων φορέων που εξέφρασαν τις απόψεις τους στην επιτροπή, όπως προκύπτει και από τα πιο πάνω, διάφορα ζητήματα που αφορούν τη νομική πτυχή της προτεινόμενης ρύθμισης, καθώς και την αποτελεσματικότητά της σε περίπτωση που ψηφιστεί σε νόμο. Ειδικότερα, τις δύο επιτροπές απασχόλησε ο βαθμός και η έκταση της πρακτικής αξίας της ρύθμισης σε σχέση με τη σκοπιμότητά της. Ιδιαίτερα όμως τις επιτροπές προβλημάτισαν τα πιο κάτω:

1. Πώς θεραπεύεται η περίπτωση κατά την οποία τα μέλη συλλογικού οργάνου προσυεννοηθούν και αποφασίσουν αναξιοκρατικά την πρόσληψη προσώπων.
2. Όταν ο διορισμός των μελών συλλογικών οργάνων γίνεται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, δεν αποκλείεται ο κομματικός διορισμός.
3. Επειδή πιθανόν να διορίζονται σε συλλογικά όργανα μέλη των οποίων ο διορισμός έγινε με κομματικά κριτήρια, τα μέλη αυτά κατά πάσα πιθανότητα θα προωθούν πρόσωπα που πρόσκεινται στον ίδιο κομματικό χώρο.
4. Η ανάγκη διορισμού υπερκομματικών προσώπων ως μελών συλλογικών οργάνων.
5. Η ανάγκη ύπαρξης κινήτρων για αποκάλυψη προσπάθειας επηρεασμού.

6. Πώς θεραπεύεται η περίπτωση παρέμβασης κατά την άσκηση διακριτικής εξουσίας.
7. Η ανάγκη διασαφήνισης της ερμηνείας των όρων “νόμιμη εξουσία” και “προϊσταμένη αρχή”.
8. Η ανάγκη διαχωρισμού της ευθύνης του προσώπου που υποκύπτει στην πίεση για παρέμβαση και δεν καταγγέλλει το αδίκημα από την ευθύνη του προσώπου που δέχεται την πίεση, αλλά δεν υποκύπτει και την καταγγέλλει.
9. Η δυνατότητα τα νομοθετήματα στην πράξη να λειτουργήσουν προς κατεύθυνση αντίθετη του σκοπού τους, όπως στην περίπτωση κακόβουλης καταγγελίας και αποσιώπησης παρέμβασης.
10. Πώς θεραπεύεται η περίπτωση διορισμού που γίνεται κατόπιν επηρεασμού, ο οποίος αποδεικνύεται με βάση τον προτεινόμενο νόμο.

Ύστερα από τον πιο πάνω προβληματισμό, οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Νομικών και Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως έχουν την άποψη ότι, παρά τις επιφυλάξεις που διατηρούν σε ό,τι αφορά το εφικτό του αποτελέσματος που επιδιώκεται με τα υπό αναφορά σχέδια νόμου, η ψήφισή τους θα αποτελέσει μια αρχή θέτοντας τα θεμέλια για αλλαγή της υπάρχουσας νοοτροπίας. Εξάλλου διατυπώθηκε από τις δύο επιτροπές και η άποψη ότι η ποινικοποίηση των ευνοιοκρατικών παρεμβάσεων δεν εξαντλείται μόνο στην ποινικοποίηση τέτοιων πράξεων στον τομέα των διορισμών και των προαγωγών, αλλά θα πρέπει μελλοντικά να επεκταθεί και στον τομέα των προσφορών του δημοσίου, σε θέματα χαλαρώσεων και σε άλλους τομείς όπου δυνατόν να γίνεται παράνομη ευνοιοκρατική μεταχείριση. Ενδεχομένως δε η ίδια ανάγκη να προκύπτει και για σκοπούς κάλυψης και άλλων οργανισμών. Οι επιτροπές πιστεύουν ότι με την ποινικοποίηση του ρουσφετιού θα δοθεί το μήνυμα ότι η νοοτροπία του ρουσφετιού και του “μέσου” πρέπει να εξαλειφθεί.

Στη βάση των πιο πάνω θέσεών τους, οι δύο επιτροπές προχώρησαν στη μελέτη των επιμέρους διατάξεων των δύο σχεδίων νόμου διαμορφώνοντάς τα σε ενιαίο κείμενο, στο οποίο επέφεραν τις αναγκαίες κατά την άποψή τους τροποποιήσεις, οι οποίες διασφαλίζουν ότι η προτεινόμενη ρύθμιση είναι κατά το δυνατόν πρακτικά εφαρμόσιμη. Παράλληλα τονίζεται ότι οι επιτροπές επιφυλάσσονται να παρακολουθούν την εφαρμογή και τη λειτουργία της νέας αυτής ρυθμίσεως για την καταπολέμηση της ευνοιοκρατίας, ώστε να προχωρήσουν σε βελτιωτικές νομοθετικές ρυθμίσεις, εφόσον κριθεί ότι κάτι τέτοιο είναι αναγκαίο για την αποδοτικότερη λειτουργία της.

Υπό το φως των πιο πάνω, οι δύο επιτροπές ομόφωνα εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του τελικά διαμορφωμένου ενιαίου κειμένου, με τον τίτλο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ψηφίσουμε το νομοσχέδιο και την πρόταση νόμου, αλλά θα πω από την αρχή ότι με το νόμο αυτό δεν εξαντλούμε ούτε εξαλείφουμε το ρουσφέτι, για το οποίο ψηφίζεται αυτή η νομοθεσία. Είναι λυπηρό, γιατί αναγκαζόμαστε να ψηφίσουμε ένα νόμο που έχει σχέση με το ρουσφέτι. Μου θυμίζει τη μεταπολεμική κατάσταση στην Ελλάδα, που έμπαινες στο τρένο και έγραφε “απαγορεύεται το πτύειν”, ως εάν, αν δεν το έγραφε, θα έπρεπε να φτύνουμε χαμαί! Και τώρα, αν δεν πούμε “απαγορεύεται το ρουσφέτι”, μήπως σημαίνει ότι επιτρέπεται; Αφού όλα τα σχέδια υπηρεσίας καθορίζουν ορισμένες απαραίτητες προϋποθέσεις για αξιοκρατία, για σκοπούς διορισμού, για σκοπούς προαγωγής, για σκοπούς μεταθέσεων. Επομένως, κανονικά δε χρειαζόταν αυτό το νομοσχέδιο. Δυστυχώς, φτάσαμε σ’ αυτό το σημείο, να αναγκαζόμαστε να

ψηφίζουμε μια πρόταση εναντίον του ρουσφετιού. Επαναλαμβάνω ότι, αν δε δημιουργηθεί το υπόβαθρο, τόσο στην κοινωνία μας όσο και στις αρχές του κράτους, εναντίον του ρουσφετιού, κανένας νόμος δε θα το εξαλείψει. Απλώς, με αυτή τη νομοθεσία στέλλουμε ένα μήνυμα στις αρχές το οποίο δεν είναι εξαντλητικό. Δεν εξαντλείται το ρουσφέτι με το να το ποινικοποιήσουμε εν σχέσει με τους διορισμούς, τις προαγωγές και τις μεταθέσεις. Υπάρχουν άλλοι τομείς που το ρουσφέτι έχει μεγαλύτερη σημασία και μεγαλύτερη αποδοτικότητα, είναι οι προσφορές, οι φορολογίες, οι χαλαρώσεις, τα τελωνεία, οι εισαγωγικοί δασμοί, όπου επιτήδριοι καταληστεύουν το κράτος. Και κάποτε, ψηφίζοντας αυτό το νόμο που δεν είναι εξαντλητικός, η Βουλή πρέπει, αν δει ότι έχει αποτελέσματα, να τον επεκτείνει και σ' αυτές τις περιπτώσεις.

Θα ψηφίσουμε με όλες μας τις επιφυλάξεις την πρόταση νόμου και το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω αν είναι πλεονέκτημα να είναι κανείς πολύ ειλικρινής και πολύ ευθύς. Μπορεί και να μην είναι στην πολιτική. Εγώ είμαι και αναλαμβάνω την ευθύνη και είμαι έτοιμος να πληρώσω και το πολιτικό κόστος γι' αυτά τα οποία θα πω τώρα και για τη στάση που θα τηρήσω, η οποία δε θα είναι η ίδια με τη στάση της κοινοβουλευτικής μου ομάδας.

Καταρχάς, κύριε Πρόεδρε, θα έπρεπε ίσως να ζητήσουμε να αναγνωσθεί αυτή η έκθεση, με βάση την οποία -και δεν καταλαβαίνω πώς- καταλήγουμε να ψηφίσουμε τα συγκεκριμένα νομοθετήματα. Ούτε ο Γενικός Εισαγγελέας ούτε η Επίτροπος Διοικήσεως ούτε ο Επίτροπος Νομοθεσίας ούτε κανείς απ' όσους έχουν προσκληθεί, και πιστεύω πως ούτε κανείς από τους βουλευτές, έχει είτε την πεποίθηση είτε την εντύπωση ότι με τέτοιου είδους αφοριστικές διατάξεις μπορεί να αντιμετωπιστεί αυτό

που ονομάζουμε “ρουσφέτι”. Είπε πολύ προσφυώς ο συνάδελφος Γιαννάκης Αγαπίου την περίπτωση του “απαγορεύεται το πτύειν”. Εδώ είναι ακόμη χειρότερα, διότι, κύριοι συνάδελφοι, πέραν του ότι δεν υπάρχει περίπτωση να αντιμετωπιστεί το θέμα “ρουσφέτι” μέσα από τέτοιου είδους αφοριστικές γενικές διατάξεις, δημιουργούμε και κινδύνους.

Εγώ δε θα ξεχάσω το πως δύο αγαπητοί φίλοι, οι οποίοι υπήρξαν πρόεδροι ημικρατικών οργανισμών -και δεν έχω πρόβλημα να τους κατονομάσω- ο κ. Δήμος Γεωργιάδης και ο κ. Ίκαρος Τυπογράφος, όταν κλήθηκαν στην επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, για να τοποθετηθούν πάνω στις συγκεκριμένες προτάσεις -διότι υπήρξε νομοσχέδιο από πλευράς του Προέδρου της Δημοκρατίας και πρόταση νόμου από πλευράς του συναδέλφου κ. Παπαδόπουλου- μας είπαν την εξής φράση: «Είμαστε εναντίον, όπως και όλοι όλων των ημικρατικών οργανισμών». Δεν έβλεπαν τουλάχιστο το λόγο να ψηφιστεί αυτό το πράγμα. Είμαστε εναντίον, διότι υπάρχει προφανέστατα ο κίνδυνος να μεταπηδήσουμε από το κράτος του ρουσφετιού στο κράτος της ρουφιανιάς! Και με συγχωρείτε για τη φράση. Και, νομίζω, είναι αντιληπτό το γιατί υπάρχει αυτός ο κίνδυνος. Εγώ διερωτώμαι ποιος είναι ο δημόσιος υπάλληλος που θα τολμήσει να καταγγείλει κυβερνώντα ή μέλος της κυβερνητικής παράταξης -και δε μιλώ για τη σημερινή κυβερνητική παράταξη- οιασδήποτε, της εκάστοτε κυβερνητικής παράταξης, στέλεχος ότι παρενέβη, με σκοπό να ευνοήσει και να προωθήσει συγκεκριμένο άτομο της δικής του της επιλογής και της αρεσκείας. Αντίθετα, πιθανώς να βρεθούν πολλοί ή λίγοι οι οποίοι, για να πουλήσουν εκδούλευση, είτε αληθώς είτε ψευδώς, πιθανότατα να καταγγείλουν κάποιους άλλους ότι είτε πραγματικώς είτε τάχατες παρενέβησαν, για να τους επηρεάσουν, σε τυχόν διορισμούς ή προαγωγές. Έχω την εντύπωση ότι πρέπει να σκεφτούμε πολύ σοβαρά πριν προχωρήσουμε στην ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου, πάρα πολύ σοβαρά, διότι το

κράτος της ρουφιανιάς, κύριοι συνάδελφοι, θα είναι πολύ χειρότερο από το κράτος του ρουσφετιού! Μα πάρα πολύ χειρότερο!

Πέραν τούτου, δε νομίζω ότι δεν πρέπει να αναφερθούν εδώ και μέτρα τα οποία έχουν ληφθεί για αντιμετώπιση αυτού του φαινομένου και τα οποία τελεσφόρησαν. Διερωτώμαι γιατί δεν προχωρούμε προς αυτή την κατεύθυνση των συγκεκριμένων μέτρων τα οποία λάβαμε και τα οποία έφεραν καρπούς. Πρώτον, ο νόμος περί αξιολογήσεων υποψηφίων για πρόσληψη στη δημόσια υπηρεσία. Βεβαίως, πέρασε μία οδύσσεια...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Και στους ημικρατικούς, στους δήμους, στις κοινότητες.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Βεβαίως, πέρασε μία οδύσσεια αυτή η προσπάθεια, τεσσάρων ετών, ώσπου να γίνει συνείδηση σε όλους ότι έπρεπε να περάσει αυτή η νομοθεσία και ώσπου να αντιληφθούμε όλοι ότι και έπρεπε και μας συνέφερε, αν θέλετε, αυτό το πράγμα. Και πέρασε. Εγώ έκτοτε δεν έχω ακούσει, ή τουλάχιστο σπάνια ακούω, παράπονα για τις προσλήψεις στο δημόσιο, στους ημικρατικούς οργανισμούς, μέχρι την κλίμακα Α7+2, για την οποία νομοθετήσαμε. Δεν ακούστηκε οποιοδήποτε παράπονο. Σπανιότατα. Δεν ξέρω εσείς αν ακούσατε, αλλά εν πάση περιπτώσει εγώ προσωπικά δεν έχω υπόψη μου.

Δεύτερον, ο άλλος νόμος για την αξιολόγηση και τη διαδικασία πρόσληψης εκτάκτων στη δημόσια υπηρεσία, ο οποίος επίσης ψηφίστηκε, έχει δημιουργήσει μία κατάσταση ασφαλέστατα πολύ πιο υγιή απ' αυτή που υπήρχε προηγουμένως. Δεν εξέλιπαν εντελώς τα προβλήματα. Αλλά, αν η επιδίωξή μας είναι από το χειρίστο να πάμε στο βέλτιστο την ίδια στιγμή, βεβαίως δε θα το κατορθώσουμε ποτέ μας. Υπήρξε μία πολύ μεγάλη βελτίωση, πάρα πολύ μεγάλη βελτίωση, της κατάστασης και δεν

μπορούμε να την παραβλέψουμε.

Τρίτον, στο στράτευμα έχουν θεσπιστεί κάποια κριτήρια και κάποιοι κανονισμοί για την επιλογή των δοκίμων. Δε θα πω ότι ήταν μόνο επί υπουργίας του Ομήρου. Αυτό το πράγμα -όσο κι αν ήταν πιο εντατικό στην περίοδο εκείνη και πιο εμφανές- έχει καθιερωθεί πλέον. Οι αξιολογήσεις των υποψηφίων για τοποθέτηση στη θέση του δοκίμου ανθυπολοχαγού γίνονται με ελάχιστα έως καθόλου παράπονα και διαμαρτυρίες. Όσες φορές η επιτροπή Άμυνας διερεύνησε τέτοια παράπονα -δεν είμαι μέλος της επιτροπής- οι πληροφορίες που έχω είναι ότι τα βρήκε στις πλείστες περιπτώσεις αβάσιμα αυτά τα παράπονα.

Το ρουσφέτι, κύριοι συνάδελφοι, δεν αντιμετωπίζεται με αφορισμούς, δεν αντιμετωπίζεται με διατάγματα τα οποία δεν μπορούν να εφαρμοστούν ή, αν εφαρμοστούν, θα εφαρμοστούν στρεβλωτικά εις βάρος κάποιων ανθρώπων, αλλά αντιμετωπίζεται με καθιέρωση αντικειμενικών κριτηρίων και διαφανών διαδικασιών που με τρόπο κρυστάλλινο καθορίζουν ποιος πρέπει να επιλέγεται. Μόνο έτσι αντιμετωπίζεται το ρουσφέτι. Μόνο έτσι γλιτώνουμε από τον πονοκέφαλο και από την ενόχληση για ρουσφετολογία. Με κανένα άλλο τρόπο. Και προκαλώ τους συναδέλφους όλους να μας πουν αν για θέματα αξιωματικών, αν για θέματα πρόσληψης στη δημόσια υπηρεσία ή σε ημικρατικούς οργανισμούς, μέχρι την κλίμακα Α7+2, και αν για εκτάκτους έχουμε τους ίδιους πονοκεφάλους που είχαμε στο παρελθόν. Εγώ τουλάχιστο δηλώνω ότι δεν έχω πλέον πονοκεφάλους. Και, αν κάποιος έρθει, απαντώ ότι «υπάρχει νόμος, υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία, υπάρχουν κριτήρια, δεν μπορεί να σε αδικήσει κανένας· αν επιτύχεις, θα δικαιωθείς, αν δεν επιτύχεις, κάποιος άλλος σημαίνει ότι πέτυχε καλύτερα από σένα και αυτός θα πάρει τη θέση».

Κύριοι συνάδελφοι, δεν ξέρω αν η τάση να ψηφιστεί, και μάλιστα ομόφωνα, αυτό

το νομοσχέδιο είναι λόγω εποχής, μήπως χαρακτηριστούμε ότι είμαστε υπέρ του ρουσφετιού. Εγώ δεν έχω πρόβλημα, γιατί ούτε κυβερνητικό κόμμα είμαι ούτε είμαι σε θέση να κάμνω ρουσφέτι. Δηλώνω ότι δεν πρόκειται να ψηφίσω αυτό το νομοσχέδιο, όχι μόνο διότι δεν πρόκειται να επιλύσει κανένα πρόβλημα, αλλά πολύ πιθανό να δημιουργήσει πολύ χειρότερα προβλήματα απ' αυτά που υπάρχουν. Επίσης δηλώνω, όχι δηλώνω, καλώ, αν θέλετε, όλους μας να εργαστούμε για θεσμοθέτηση συγκεκριμένων κανονισμών με τους οποίους θα αντιμετωπιστούν, στο βαθμό που είναι δυνατό, όλα τα προβλήματα που αναφύονται, εξαιτίας αυτής της αντίληψης και της νοοτροπίας της ρουσφετολογίας, και στους άλλους τομείς. Και στον κάθε τομέα πρέπει να εργαστούμε ξεχωριστά, πρέπει να καταρτίσουμε συγκεκριμένους κανονισμούς. Μόνο με αυτό τον τρόπο μπορεί να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα του ρουσφετιού.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα του ρουσφετιού έχει συζητηθεί πολλές φορές στη Βουλή και φαίνεται ότι πάντοτε ήταν κοινή κατάληξη το ότι αυτή η μάστιγα, που εξευτελίζει τους πολίτες και υποβιβάζει και το πολιτικό επίπεδο του τόπου, δεν αντιμετωπίζεται σίγουρα με νομοθετικές ρυθμίσεις του τύπου του νομοσχεδίου που καλούμεθα σήμερα και εισηγούμεθα ως επιτροπή να ψηφίσουμε. Αυτό είναι κοινός στόχος. Γιατί υπάρχουν πολύ ευρύτερα θέματα και πτυχές άλλες οι οποίες δεν αντιμετωπίζονται μ' αυτή την απλουστευτική προσέγγιση όσον αφορά το μεγάλο αυτό πρόβλημα, το οποίο απασχολεί όλους μας. Μας ταλανίζει με την αμφίδρομη σχέση ή συνήθεια ή τάση η οποία υπάρχει από πλευράς πολιτών οι οποίοι αποτείνονται στους πολιτικούς για να

βοηθηθούν και των πολιτικών οι οποίοι, γωνιασμένοι τις πιο πολλές φορές, εξαρτάται από το βαθμό, αναγκάζονται εκ των πραγμάτων, γιατί είναι καθολικής μορφής πλέον αυτή η ασθένεια, χωρίς τη θέλησή τους να παρεμβαίνουν, με λεπτότητα πολλές φορές, άλλοι πιθανό με κάποια διατακτικότητα, σε θέματα τα οποία έχουν σχέση με την εύνοια κάποιου πολίτη, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η γενικότερη εικόνα την οποία ένας ο οποίος καλείται να ασκήσει μία διακριτική εξουσία ως διοικητικό όργανο είναι που έχει.

Αυτά όλα είναι προβληματισμοί οι οποίοι απασχόλησαν τις δύο επιτροπές, την επιτροπή Νομικών και την επιτροπή Θεσμών. Απασχόλησαν την επιτροπή και όσον αφορά το εύρος και την έκταση που θα μπορούσε ένα νομοθέτημα να έχει εν σχέσει με το πλήγμα που επιδιώκεται να επιφέρουμε σ' αυτή τη συνήθεια, αλλά ταυτόχρονα και ιδιαίτερα όσον αφορά την αποτελεσματικότητα. Η έκθεση η οποία έχει κατατεθεί στην ολομέλεια είναι πολύ εύγλωττη. Αν επρόκειτο κάποιος να βάλει τίτλο στην έκθεση, θα έλεγε, ναι, αυτή η έκθεση καταλήγει στο «ψηφίζουμε μεν, αλλά...» Το «αλλά» με πολλές τελείες, για να φαίνεται ακριβώς το απέραντο στοιχείο, η απεραντοσύνη που υπάρχει στους προβληματισμούς όσον αφορά την αποτελεσματικότητα αυτού του μέτρου.

Είναι γεγονός ότι τα επιχειρήματα που έχει αναπτύξει ο κ. Θεοδώρου είχαν ακουστεί, ίσως με άλλο τρόπο, και κατά τη διάρκεια της μελέτης του νομοσχεδίου και της πρότασης νόμου. Τα διλήμματα στα οποία βρέθηκαν οι δύο επιτροπές ήταν είτε να προχωρήσει σε ψήφιση αυτών των νομοθετημάτων, τα οποία, ειρήσθω εν παρόδω, έχουν ενοποιηθεί στο τέλος, δηλαδή το νομοσχέδιο με την πρόταση νόμου, είτε να τα απορρίψει. Αποτέλεσμα αυτού του προβληματισμού ήταν και η καθυστέρηση η οποία παρατηρήθηκε στην τελική τοποθέτηση των δύο επιτροπών. Τέσσερα με πέντε χρόνια είναι που εκκρεμούν αυτά τα νομοθετήματα ενώπιον των δύο επιτροπών.

Τελικά η κατάληξη, η ομόφωνη θέση όλων των μελών των δύο επιτροπών, ήταν η εξής: Παρ' όλων ότι υπάρχουν πολλές αδυναμίες, παρ' όλων ότι η νοοτροπία είναι που

θα πρέπει να πληγεί και είναι θέμα κουλτούρας πλέον και όχι επιβολής, όχι ότι είναι το μέτρο που μπορεί να διαφοροποιήσει την κατάσταση, εντούτοις θα ήταν θετικό -αυτή είναι η κατάληξη των δύο επιτροπών- να ψηφιστεί αυτό το νομοθέτημα με όλες τις αδυναμίες του, με όλες τις αδυναμίες του, απλώς και μόνο για να δοθεί τουλάχιστο και το μήνυμα παντού και προς όλες τις κατευθύνσεις, ότι υπάρχει καταδίκη, και επίσημη και νομική πλέον, αυτής της πρακτικής και αυτής της νοοτροπίας. Ποιο αποτέλεσμα θα έχει; Ίδωμεν. Όμως σίγουρα είναι μια συμβολή στο να δημιουργηθεί μία νέα παράδοση που ευχόμαστε να διαφοροποιήσει τη μέχρι σήμερα πρακτική που ακολουθείται σ' αυτό τον τόπο, που, όπως είπα στην αρχή, αναπτύσσει και πελατειακές σχέσεις, δημιουργεί εξευτελισμό των ανθρώπων σε όλες τις πλευρές, και εκείνων που επιζητούν την εύνοια και εκείνων οι οποίοι έχουν ους ευήκοον σε τέτοιες εκκλήσεις και αιτήσεις των διαφόρων πολιτών.

Καταλήγω, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, με το να πω ότι, παρά τις αδυναμίες οι οποίες επισημάνθηκαν και κατά τη διάρκεια της μελέτης των νομοθετημάτων αυτών και παρ' όλον ότι και τα επιχειρήματα του κ. Θεοδώρου είναι πράγματι πολύ ισχυρά και πολύ έντονα τοποθετημένα, εντούτοις, γι' αυτό και μόνο το λόγο που ανέφερα προηγουμένως, χωρίς να θεωρούμε ότι δε θα έχει και οποιαδήποτε πρακτικότητα -στο κάτω κάτω θα δώσει και στους υφισταμένους αυτή την πίεση για παρέμβαση, στους πολιτικούς ιδιαίτερα την ευκαιρία και το δικαιολογητικό να λεν ότι αυτό το πράγμα πλέον δεν μπορεί να γίνει, διότι είναι και παράνομο- νομίζω ότι πρέπει να ψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο, όπως έχει διαμορφωθεί. Και στο κάτω κάτω να παρακολουθεί αυτή η Βουλή τις εξελίξεις και, αν χρειαστεί, να παρέμβει καθ' οιονδήποτε άλλο τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης, παρακαλώ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα αρχίσω με τη ρήτρα “ένοχοι και συνένοχοι, αθώοι και συναθώοι, θύτες και θύματα” συζητούμε ίσως ένα από τα καρκινώματα της δημόσιας και της κοινωνικής ζωής αυτού του τόπου. Είχαμε πολλές φορές την ευκαιρία να αναπτύξουμε το τι σημαίνει ευνοιοκρατία, πόσο εξευτελίζει τον άνθρωπο, πόσο αποδυναμώνει τη δημόσια υπηρεσία από τα ικανά στελέχη που έπρεπε να βρίσκονται στις κατάλληλες θέσεις και πόσο ακόμα πλήττει και την αγωνιστικότητα ενός λαού, όταν οι νέοι άνθρωποι αντιλαμβάνονται ότι, απλώς για να αξιοποιηθούν σύμφωνα με τα προσόντα τους, πρέπει να καταφεύγουν σε κομματικά παραμάγαζα ή σε οποιουσδήποτε άλλους του κατεστημένου οι οποίοι θα μπορούσαν να τους βοηθήσουν.

Το ρουσφέτι μπορεί, όπως πολύ σωστά είπε ο Δώρος, να ασκηθεί κυρίως από τους κατά καιρούς κυβερνώντες, και όχι μόνο, από τα κυκλώματα μέσα στην ίδια τη δημόσια υπηρεσία που θέλουν να προσφέρουν υπηρεσία στους κατά καιρούς κυβερνώντες. Έτσι που εμείς μπορούμε να μιλούμε ελεύθερα, γιατί δε θα το θέλαμε ποτέ, αλλά δεν είχαμε και την ευκαιρία, να δώσουμε σε άλλους την εντύπωση ότι ήταν ποτέ δυνατό να ασκήσουμε αυτού του είδους πολιτική και, στο μικρό χρονικό διάστημα που βρεθήκαμε μέσα στις κυβερνητικές τάξεις, νομίζω πως δώσαμε εξετάσεις στη λαϊκή συνείδηση και έχουμε περάσει αυτές τις εξετάσεις με άριστα.

Το ερώτημα είναι: Πράγματι με την ποινικοποίηση θα θεραπευθεί αυτό το φαινόμενο; Πολύ φοβούμαι πως, όχι, δε θα θεραπευθεί αυτό το φαινόμενο με την ποινικοποίηση. Αυτό που έπρεπε να κάνουμε, και αρχίσαμε να το κάνουμε ως ένα βαθμό, ήταν να καθορίσουμε τα μετρήσιμα κριτήρια. Μόνο με τον καθορισμό σαφών μετρησίμων κριτηρίων είναι δυνατό, πάλι όχι ολωσδιόλου, να καταργηθεί αυτό το φαινόμενο, αλλά να καταργηθεί σε σημαντικό βαθμό, ώστε να μην αποτελεί πλέον, όπως είπα πριν, κοινωνικό καρκίνωμα. Πολύ σωστά λέχθηκε ότι με τα διάφορα

νομοθετήματα τα οποία η Βουλή έχει εγκρίνει έχει κάπως η κατάσταση βελτιωθεί. Δεν έχει όμως δυστυχώς φθάσει σε ικανοποιητικά επίπεδα. Ακόμα και οι καλούμενες προφορικές εξετάσεις δυστυχώς σε πάρα πολλές περιπτώσεις χρησιμοποιούνται ως μέθοδος για να καταργηθούν και τα μετρήσιμα κριτήρια. Δεν αντιλαμβάνομαι τι σημαίνει η προφορική εξέταση παρά μόνο σε εκείνου του είδους τις θέσεις που πραγματικά το λέγειν έχει κάποια σημασία, αλλά και πάλι θα έπρεπε να γίνεται από εξειδικευμένες επιτροπές και όχι γενικά από τα σώματα τα οποία θα πρέπει να κρίνουν επί τη βάσει των κριτηρίων τα οποία εμείς θα θέσουμε. Αλλά ακόμα και οι αξιολογήσεις -θα πρέπει να το πούμε- δε γίνονται πράγματι ορθολογικά. Και όλοι γνωρίζουμε πόσες πολλές φορές τα σώματα, τα οποία είναι τα σώματα που θα αποφασίσουν είτε το θέλουν είτε όχι -και σε κανένα εγώ δε θέλω να αποδώσω αλλότρια ελατήρια- είναι υποχρεωμένα να στηρίζονται πάνω σε εκθέσεις που δεν είμαι βέβαιος ότι και αυτές δεν είναι ευνοιοκρατικές.

Πρέπει να αναζητήσουμε μεθόδους και η αξιολόγηση των δημοσίων υπαλλήλων και των ημικρατικών να γίνεται επί τη βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, και οι διορισμοί και οι προβιβασμοί. Εγώ γνωρίζω περίπτωση υπουργού ο οποίος, επειδή κάποιος υπάλληλος του οποίου το ήθος και η ικανότητα ίσως να είναι πράγματι υπέροχη, καταργεί θέση για την οποία υποβάλλει πρόταση ο ημικρατικός οργανισμός, γιατί φοβάται ότι αυτός ο υπάλληλος είναι εκείνος που δυνάμει των προσόντων του θα καταλάβει τη θέση. Κατ' επανάληψη ο ημικρατικός οργανισμός επιμένει ότι αυτή η θέση είναι απαραίτητη και ο υπουργός την καταργεί. Τι αναζητούμε λοιπόν; Ποιοι ευθύνονται; Λυπούμαι που είμαι υποχρεωμένος να αναφερθώ σε συγκεκριμένη περίπτωση, αλλά είναι χαρακτηριστική του πνεύματος κάποιων κυβερνώντων που νομίζουν ότι έχουν δικαίωμα να ταλαιπωρούν υπαλλήλους επί τη βάσει προσωπικών σχέσεων. Αν είχε υπόψη του κάτι το οποίο αποτελούσε παράπτωμα, θα έπρεπε να το

βάλει σε πειθαρχική επιτροπή και να τιμωρήσει τον υπάλληλο, αλλά το να καταργεί θέση, για να μην την πάρει ο υπάλληλος με τον οποίο βρίσκεται σε αντιδικία, ομολογώ ότι εγώ δυσκολεύομαι να το αντιληφθώ καν. Και το καταγγέλλω στη Βουλή και, αν στην επόμενη, σε μικρό χρονικό διάστημα, δε διορθωθεί αυτό το φαινόμενο, θα είμαι υποχρεωμένος να θέσω το θέμα ονομαστικά πλέον στη Βουλή, για να δώσει ερμηνεία στη Βουλή γιατί υπάρχει αυτό το φαινόμενο.

Ναι, εγώ πιστεύω μαζί με όλους που έχουν μιλήσει, γιατί περίπου οι απόψεις μας συμπίπτουν σ' αυτό τον τομέα, ότι αυτό το νομοσχέδιο δεν πρόκειται να θεραπεύσει, τουλάχιστο δε θα θεραπεύσει σε επαρκή βαθμό, την όλη υπόθεση. Όμως εγώ συμφωνώ με την άποψη ότι, μια και τέθηκε πλέον στο σώμα, έγινε μία πρόταση νόμου, καλώς ή κακώς δεν εξετάζω...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Και νομοσχέδιο.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Και νομοσχέδιο. Η τυχόν απόρριψή τους είναι γεγονός ότι μπορεί να δώσει λανθασμένα μηνύματα. Παρ' όλο που είπα ότι εγώ συμφωνώ με την επιχειρηματολογία την οποία έχει αναπτύξει ο συνάδελφος Δώρος, υπάρχει ο κίνδυνος να δοθεί το μήνυμα ότι η Βουλή διστάζει να ποινικοποιήσει αυτό το φαινόμενο. Γι' αυτό, με όλες τις επιφυλάξεις, και εγώ καταλήγω στο ίδιο συμπέρασμα που κατέληξε και ο πρόεδρος της επιτροπής, ότι, παρά το γεγονός ότι δεν είμαι πολύ αισιόδοξος ότι αυτό το νομοσχέδιο θα θεραπεύσει τα κακώς έχοντα, η μη επιψήφισή του είναι δυνατό να δώσει τα λανθασμένα μηνύματα. Γι' αυτό εγώ πιστεύω ότι, ναι, πρέπει να ψηφίσουμε το τελικό προϊόν της προτάσεως νόμου και του νομοσχεδίου, διότι με αυτό τον τρόπο τουλάχιστο θα δώσουμε κάποια μηνύματα που ίσως να έχουν παραλήπτες.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Βάσου Λυσσαρίδη, τον κ. Αβραάμ Αντωνίου

αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Νίκος Μουσιούττας.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ)

Ο κ. Μάρκος Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος, βεβαίως, διότι νομίζω ότι η υποστήριξη από την πλευρά μας αυτής της πρότασης νόμου και του νομοσχεδίου αποδείχθηκε έμπρακτα με την κατάθεση από πλευράς του τότε κοινοβουλευτικού εκπροσώπου και νυν προέδρου μας της συγκεκριμένης πρότασης νόμου.

Ναι, είναι γεγονός ότι έχουν δίκαιο πολλοί συνάδελφοι να λένε ότι δε θα είναι απόλυτα αποτελεσματικό το να νομοθετήσουμε και να ποινικοποιήσουμε το ρουσφέτι. Όμως, είναι εξίσου σημαντικό το ότι παραδεχόμαστε ότι αποτελεί μία μάστιγα αυτή τη στιγμή στον τόπο μας. Είναι ένα πρόβλημα που δυστυχώς έχει περάσει μέσα στην ίδια την κοινωνία και έδωσε ένα παράδειγμα ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ, αλλά εγώ να δώσω άλλο παράδειγμα: Όταν οι ίδιοι οι τμηματάρχες και διευθυντές κρατικών και ημικρατικών οργανισμών λένε στους υπαλλήλους τους «ξέρεις, είσαι καλός, είσαι πολύ καλός, αλλά, για να μπορέσουμε να σε προάξουμε, πρέπει να πας και σε ένα κόμμα, να σε βοηθήσει» και μας έρχονται μέσα από την υπηρεσία πλέον, την υπηρεσιακή οδό, τα ρουσφέτια αντί αντίστροφα, όπως ήταν παλαιότερα, νομίζω ότι υπάρχει ο κίνδυνος πλέον να έχει περάσει και μέσα στη συνείδηση της κοινωνίας και να γίνεται και αποδεκτό, σε ένα βαθμό, ως τρόπος ζωής.

Γι' αυτό, είναι ένα βήμα. Ναι, δεν είναι η λύση. Είναι ένα βήμα όμως και έχει δύο αποτελέσματα. Το ένα είναι το πολιτικό μήνυμα. Το πολιτικό μήνυμα ότι αυτή η πολιτεία και ιδιαίτερα το νομοθετικό σώμα -που για κάποιο λόγο κατηγορούν τους βουλευτές για ρουσφέτι, θαρρείς και οι υπουργοί, που έχουν την εξουσία, δεν το

κάνουνε- το καταδικάζει και όχι μόνο το καταδικάζει, αλλά θεωρεί ότι είναι και ποινικό αδίκημα και το βάζει στην αντίπερα πλευρά της νομιμότητας.

Αυτό το πράγμα ταυτόχρονα μας δίνει και εμάς, εάν πράγματι είμαστε εναντίον του ρουσφετιού και αν πράγματι δε θέλουμε να το εφαρμόζουμε, μας δίνει, αν θέλετε, ένα πειστικό άλλοθι και τη δυνατότητα για μία πειστική απάντηση σε όλους αυτούς που έρχονται και μας λένε «άμα θέλεις εσύ, μπορείς», την απάντηση «κύριε, μου ζητάς να παρανομήσω, μου ζητάς να παραβιάσω ένα νόμο, αλλά, όπως δεν μπορείς να μου ζητήσεις να κλέψω χρήματα, για να σου δώσω, δεν πρέπει να μου ζητάς τώρα να παραβιάσω ένα νόμο, για να πάρεις μια προαγωγή σε βάρος άλλων».

Βεβαίως, όλα αυτά πρέπει να συνδυαστούν και έχει κάνει αυτή η Βουλή πολλά βήματα με πρακτικά μέτρα αξιοκρατίας, εξετάσεις, μετρήσιμα κριτήρια, αντικειμενικά κριτήρια, περάσαμε στους εκτάκτους, περάσαμε στους δημοσίους υπαλλήλους και προσπαθούμε τώρα στην επιτροπή Νομικών και για την αστυνομία. Όμως, έχει τη χρησιμότητά του αυτός ο νόμος. Και πολιτικό μήνυμα έχει και πρακτική χρησιμότητα.

Πιστεύω ότι αυτή η θέση του κοινοβουλίου σήμερα... και εδώ θα διαφωνήσω με ορισμένους συναδέλφους που έχουν επιφυλάξεις, ότι είμαστε υποχρεωμένοι, μια και κατατέθηκε, να το ψηφίσουμε. Εγώ πιστεύω ότι πάει ένα σωστό μήνυμα με την ψήφιση αυτού του νόμου προς τον κόσμο, ότι αυτό το σώμα καταδικάζει κάτι και εμπράκτως πλέον. Ταυτόχρονα, δίνει δικαιολογία -να το πούμε με αυτό τον όρο- και στους κρατικούς λειτουργούς και σε εκείνους που θα κληθούν να υλοποιήσουν τις παραιτήσεις είτε πολιτικών είτε άλλων ατόμων, ώστε να μπορούν και εκείνοι να απαντούνε σε εκείνους που παρανομούν «κύριε, μου ζητάς να παραβιάσω ένα νόμο» και να μη φοβούνται να μας δώσουν αρνητική απάντηση, εάν μερικοί από εμάς προσπαθήσουν να πιέσουνε προς κάποια κατεύθυνση.

Μέσα σε όλα αυτά όμως -και ολοκληρώνω εδώ- πρέπει να δώσουμε μεγάλη

έμφαση στη μόρφωση, στην επιμόρφωση του κόσμου. Πρέπει να αντιληφθούμε ότι δεν αξίζει ο εξευτελισμός απλά και μόνο για μία θέση στο δημόσιο. Ότι πρέπει να μπορούν να στέκονται στις δυνάμεις τους και στα προσόντα τους και να μην προσπαθούν διά της πλαγίας οδού να μπαίνουν κάπου σε βάρος άλλων, που μπορεί να είναι πιο ικανοί. Όσα και να κάνουμε, εάν δε σταματήσει η ζήτηση, τότε θα υπάρχει το πρόβλημα: μπορεί όχι από πολιτικούς, μπορεί από άλλα επίπεδα, αλλά δεν πρόκειται να εξαλειφθεί.

Πρέπει, πιστεύω, να περάσει και στη νεολαία πλέον, να περάσει η ιδέα και να δεχθούν την αντίληψη ότι δεν αξίζει τον κόπο να εξευτελίζονται, για να περάσουν και να πάρουν μία θέση στο δημόσιο. Πρέπει οι ίδιοι μόνοι τους, με τη δικιά τους τοποθέτηση, να μπορέσουν να δώσουν μία απάντηση σε αυτό το θέμα. Βεβαίως -να κάνω μία παρένθεση- όσο υπάρχει αυτό το χάσμα μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, θα υπάρχει μία τρομακτική ζήτηση για μία θέση στο δημόσιο και βεβαίως μία τρομακτική πίεση, πέρα από τη διεκδίκηση βάσει προσόντων, για χρησιμοποίηση των μέσων. Αλλά αυτό είναι μια πραγματικότητα που δε θα αλλάξει πολύ εύκολα. Πιστεύω ότι ο συνδυασμός της αντίστασης από πλευράς πολιτικών αλλά και της μόρφωσης του λαού από την άλλη πλευρά θα βάλει, σε ένα μεγάλο βαθμό, τέρμα σε αυτή την ιστορία.

Και να τονίσω ότι και σε διεθνή βήματα που πάμε αυτό που εμείς λέμε ρουσφέτι στην Κύπρο είναι και παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και υπάρχουν και πιο ειδικοί από μένα, βέβαια, πάνω στα θέματα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά είναι μία πραγματικότητα. Διότι, εάν καταπιέζεται το δικαίωμα κάποιου να διοριστεί σε μία θέση, ενώ είναι ικανός, διότι κάποιος άλλος έχει ένα μέσο και έχει κάποια περισσότερη επιρροή, αυτό είναι μία κανονικότερη μορφή παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων και πρέπει να το δούμε και από αυτή τη διάσταση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου και εν συνεχεία ο κ. Χατζηγιάννης.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και στην ομιλία μου για τους προϋπολογισμούς είχα αναφερθεί στο θέμα του ρουσφετιού και του νομοσχεδίου και της πρότασης νόμου που ήταν ενώπιον της επιτροπής Νομικών.

Εμείς συμφωνούμε με τη μεγάλη πλειοψηφία αυτών που μίλησαν σήμερα, δεν πιστεύουμε δηλαδή ότι με αυτό το νόμο θα πατάξουμε αυτή τη μεγάλη γάγγραινα που λέγεται ρουσφέτι. Ήδη οι ανησυχίες μας και οι αμφιβολίες μας εκφράζονται και μέσα στην έκθεση της επιτροπής Νομικών. Βλέπουμε μία σειρά ερωτημάτων που τίθενται στην έκθεση, που δυστυχώς δεν υπάρχουν απαντήσεις, και επίσης βλέπουμε ότι μία σειρά αξιωματούχων του κράτους ήρθαν και εξέφρασαν εδώ την άποψη ότι δε βλέπουν ποια η χρησιμότητα ενός τέτοιου νομοθετήματος. Άρα, εμείς διατηρούμε τις αμφιβολίες μας. Δεν πιστεύουμε ότι με αυτό τον τρόπο θα πατάξουμε το ρουσφέτι.

Εντούτοις, θα ψηφίσουμε υπέρ, γιατί θέλουμε να περάσει, όπως είπε και ο συνάδελφος, ο κ. Κυπριανού, ένα πολιτικό μήνυμα, ότι τουλάχιστον αυτή η Βουλή θέλει, με όλα τα μέσα που είναι δυνατά, να βοηθήσει στην πάταξη του ρουσφετιού.

Θα ήθελα όμως να κάμω και μια έκκληση προς όλους τους πολίτες και ίσως και προς το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ότι αυτά τα πράγματα θα πρέπει να τα εμφυτεύουμε στο χαρακτήρα των παιδιών από μικρής ηλικίας, ότι δηλαδή πρέπει να στηρίζονται στις δικές τους δυνάμεις, ότι δεν πρέπει να ενδίδουν σε πιέσεις των οποιωνδήποτε και να έχουν την πεποίθηση ότι θα πρέπει σύμφωνα με τις δυνάμεις τους και την αξία τους να προχωρούν σε αυτή τη ζωή. Αυτό πρέπει να γίνει βίωμα όλων μας, του καθενός μας, της κάθε οικογένειας, του κάθε αξιωματούχου αυτού του κράτους, γιατί μόνο έτσι θα μπορέσουμε να πατάξουμε το ρουσφέτι.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ είμαι ολιγότερο αμαρτωλός από κάποιους άλλους, αλλά θα σας πω τη γνώμη μου. Πιστεύω ότι το θέμα το οποίο συζητούμε σίγουρα αφορά το σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, που πρέπει να διασφαλιστεί, και ο μόνος πρακτικός τρόπος να διασφαλίσουμε αυτή την αξιοπρέπεια είναι να εισαχθούν νομοθεσίες, όπως σε κάποιους τομείς έχουν ήδη εισαχθεί νομοθεσίες που εξασφαλίζουν το αδιάβλητο της πρόσληψης ή της προαγωγής ή της μετάθεσης.

Στο παρελθόν όλοι θα θυμούνται ότι επηαίναν δάσκαλοι με ένα σημείωμα, επηαίναν αστυνομικοί με σημείωμα. Την κατάσταση στο στρατό όλοι τη γνωρίζουμε, πώς γινόταν στο παρελθόν. Με την πάροδο των ετών και με την ψήφιση νομοθεσιών έχει διασφαλιστεί ότι αυτό το πράγμα δεν μπορεί να γίνει.

Να μιλήσω, επί παραδείγματι, για τον τομέα των καθηγητών και των δασκάλων, έναν τομέα όπου μέσα από την επιτροπή Παιδείας εμπλεκόμεθα κάθε μέρα. Σήμερα, με την εισαγωγή των μετρήσιμων κριτηρίων και τις μονάδες, όπως τις λένε, τις οποίες παίρνει κάθε εκπαιδευτικός είτε με τα πτυχία του είτε με τις προϋπηρεσίες του δε διανοείται κανένας να αδικήσει, ιδιαίτερα για σκοπούς μετάθεσης, οποιοδήποτε εκπαιδευτικό. Όλα αυτά τα πράγματα πλέον είναι μετρήσιμα.

Άρα, λοιπόν, αν πρέπει κάποιος να κοιτάξει την πάταξη αυτού του απαράδεκτου φαινομένου, πρέπει να στρέψει την προσοχή του στην ψήφιση νομοθεσιών που να διασφαλίζουν αυτή την αντικειμενικότητα.

Στο πανεπιστήμιο: Δεν υπάρχει πολίτης στην Κυπριακή Δημοκρατία που να αμφισβητεί ότι οι εισαγωγικές εξετάσεις για τα ανώτατα εκπαιδευτήρια είτε της Κύπρου

είτε του εξωτερικού είναι ένα αδιάβλητο σύστημα. Εκείνο, λοιπόν, το οποίο στέλνει το πολιτικό μήνυμα είναι οι σωστές και αδιάβλητες διαδικασίες οι οποίες εφαρμόζονται. Αυτό το πράγμα έχει περάσει στον κυπριακό λαό. Δε νομίζω να υπάρχει σήμερα Κύπριος που να αμφισβητεί αυτό το γεγονός.

Όπως επίσης σήμερα πηγαίνουν αξιωματικοί -μιλούμε για τους δόκιμους αξιωματικούς- και όλοι γνωρίζουμε ότι πηγαίνουν αποκλειστικά με γραπτή εξέταση, η οποία γραπτή εξέταση γίνεται από το Υπουργείο Παιδείας με συνεργασία του Πανεπιστημίου Κύπρου. Αυτή η εμπλοκή του Πανεπιστημίου Κύπρου στη διαδικασία πρόσληψης αυτών των αξιωματικών έχει μειώσει την αναξιοκρατία στο ελάχιστο και έχει στείλει το πολιτικό μήνυμα προς τα έξω ότι δε χωρεί ρουσφέτι σε αυτό το κεφάλαιο. Η επιλογή όπλων. Πώς γίνεται; Με τον τρόπο που σήμερα γίνεται όλοι έχουν κατανοήσει ότι έχει εξαλειφθεί οποιαδήποτε δυνατότητα.

Άρα, λοιπόν, εάν θέλουμε πραγματικά να χτυπήσουμε αυτό το απαράδεκτο φαινόμενο, που πράγματι θέλουμε, δεν είναι με νόμους της μορφής αυτής. Ουσιαστικά οι νόμοι τούτοι είναι "πελλονόμοι" -έτσι μπορεί να τους ονομάσει κάποιος, αυτή είναι η πραγματικότητα. Δεν είναι σοβαρή η κατάσταση. Δεν είναι, πιστεύω, σοβαρή η κατάσταση και εκείνο το οποίο θα πετύχουμε -και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- θα είναι αυτοί οι οποίοι θα έχουν τις προσβάσεις, εκείνοι που θα έχουν τις δυνατές πλάτες αυτοί να εξυπηρετούνται, αν θέλετε, με το ρουσφέτι. Δηλαδή, θα καταφεύγουν σε αυτό αυτοί οι οποίοι ξέρουν ποια πόρτα να χτυπήσουν και θα είναι σίγουροι ότι δε θα καταγγεληθούν, ενώ, αν θα υπάρξει οποιαδήποτε τιμωρία, αν θα υπάρξει, θα είναι για τον απροστάτευτο λαό μας, ο οποίος καμιά φορά μπορεί να καταφύγει σε κάποιο πρόσωπο για άρση οποιασδήποτε αδικίας.

Ανοίγουμε, νομίζω, νέα κεφάλαια και προσφέρουμε τη δυνατότητα ο καθένας να βρεθεί στις Κεντρικές Φυλακές ή, δεν ξέρω, εάν γίνει κακή εφαρμογή μέσα σε μία

κλειστή κοινωνία, όπως είναι η Κύπρος, μπορεί αύριο να γίνονται καταγγελίες ότι ο «άλφα ή ο βήτα μου τηλεφώνησε για μία μετάθεση» και αυτό το πράγμα ασφαλώς θα έχει σαν αποτέλεσμα να βρεθούν όλοι ή όσοι θα έχουν κάποιον την πρόθεση να τους πλήξουν στο εδώλιο του κατηγορουμένου. Νομίζω ότι ένα απαράδεκτο φαινόμενο το οποίο πρέπει να παταχθεί πρέπει να πατάσσεται με τους σωστούς τρόπους, όπως και οι ασθένειες, που είναι με τη σωστή διάγνωση και με τη σωστή θεραπεία που χτυπιούνται. Αυτή είναι, νομίζω, η σωστή προσέγγιση του θέματος.

Βέβαια, ο Δημοκρατικός Συναγερμός θα ψηφίσει υπέρ. Προσωπικά θα τηρήσω αποχή όχι για οποιοδήποτε άλλο λόγο, αλλά γιατί πιστεύω ότι πραγματικά αυτή η νομοθετική ρύθμιση δε δίδει το αποτέλεσμα το οποίο επιθυμούμε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Σ. Χατζηγιάννη, τον προεδρεύοντα του σώματος κ. Ν. Μουσιούττα αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Α. Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ο κ. Πουργουρίδης, παρακαλώ, και ο κ. Ματσάκης, ο οποίος έχω την εντύπωση ότι θα είναι ο τελευταίος ομιλητής.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Απλώς επιθυμώ πάρα πολύ σύντομα λόγω και του προκεχωρημένου της ώρας αλλά και του γεγονός ότι έχουμε στην ημερήσια διάταξη πολλά θέματα, κύριε Πρόεδρε, να δηλώσω ότι εγώ προσωπικά υποστηρίζω αυτά τα δύο νομοθετήματα για τον εξής απλούστατο λόγο:

Ασφαλώς κατά καιρούς και η κυπριακή Βουλή, όπως και οι βουλές άλλων κρατών, ψήφισε πάρα πολλούς νόμους γνωρίζοντας πολύ καλά ότι εκείνο για το οποίο νομοθετούσαμε δε θα το τερματίζαμε και ουδέποτε ψηφίζεται νόμος, μόνο όταν υπάρχει η βεβαιότητα ότι εκείνη την απαγόρευση που θεσπίζεις θα την εφαρμόσουν όλοι οι

πολίτες. Άλλωστε, κανένας τέτοιος νόμος δεν υπάρχει πουθενά. Ούτε αυτός ο θείος νόμος δεν εφαρμόζεται από όλους τους ανθρώπους και κανένας ανθρώπινος νόμος δεν εφαρμόζεται από όλους τους ανθρώπους.

Είπε το παράδειγμα ο κ. Αγαπίου περί του πτύειν στην Ελλάδα. Λέω εγώ ότι σήμερα υπάρχουν νόμοι στην Κύπρο που απαγορεύουν να ρίχνεις σκουπίδια στους δρόμους. Έχει καμιά σκοπιμότητα ο νόμος αυτός, με βάση αυτή τη συλλογιστική; Ασφαλώς έχει! Από τη στιγμή που ο άνθρωπος από τη συνείδησή του δε θα εμποδιστεί από του να ρίξει σκουπίδια, έρχεται ο νόμος που έχει δύο στόχους: Πρώτον, να δημιουργήσει συνείδηση και, δεύτερον, οι νομοταγείς πολίτες να τον εφαρμόσουν.

Ασφαλώς αυτός ο νόμος δεν απευθύνεται σε όσους έχουν πρόθεση να τον παραβιάσουν. Υπάρχουν παντού νόμοι που απαγορεύουν τη λήψη προμηθειών και όμως οι άνθρωποι βρίσκουν τρόπους και παραβιάζουν τους νόμους. Σημαίνει ότι τέτοιοι νόμοι δεν έπρεπε να ψηφιστούν ή σήμερα δεν πρέπει να βελτιώσουμε τέτοιους νόμους, επειδή η ανθρώπινη φύσις βρίσκει χίλια δυο τεχνάσματα, για να καταβάλλει και να παίρνει προμήθειες;

Και εδώ ασφαλώς είναι σωστά τα επιχειρήματα που ανέπτυξαν οι συνάδελφοι, ότι θα είναι πάρα πολύ δύσκολη η εφαρμογή του νόμου. Ουδείς διαφωνεί με αυτό. Αλλά νομίζω ότι με τη διπλή αποστολή που έχει κάθε νόμος, που είναι, πρώτον, να διαμορφώσει νοοτροπία, αυτός ο νόμος θα διαμορφώσει κάποια νοοτροπία, έστω και αν αυτό συμβεί σταδιακά και αργά. Και, δεύτερον, για τους νομοταγείς πολίτες, καθώς και αυτούς που θέλουν ρουσφέτι, όπως και αυτούς προς τους οποίους απευθύνονται, για να τους κάνουν το ρουσφέτι, αυτός ο νόμος θα είναι μια απάντηση. Έτσι, σίγουρα θα είναι μια βελτίωση και οπωσδήποτε αυτή η βελτίωση πρέπει να υπερψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο συνάδελφος ο κ. Χατζηγιάννης εν τη ρύμη του λόγου είπε ότι αυτοί οι νόμοι που προτιθέμεθα να ψηφίσουμε είναι “πελλόνομοι”. Βεβαίως, αυτό πιστεύω ότι αποτελεί μομφή εναντίον ολόκληρου του νομοθετικού σώματος και θα έπρεπε να το ανακαλέσει ο συνάδελφος για λόγους τάξης. Τουλάχιστον το ένα το νομοσχέδιο που προέρχεται από την κυβέρνηση, αν είναι “πελλόνομος”, τότε θα πρέπει να δεχθούμε ότι και η κυβέρνηση είναι “πελλοκυβέρνηση”.

Η δεύτερη αναφορά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή, μόνον οι πελλοί κάμνουν πελλά πράγματα, κύριε Ματσάκη;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Γιατί, κύριε Πρόεδρε, αν δεν ανακληθεί, θα πρέπει να δεχθούμε ότι εδώ μέσα είμαστε τρελοκομείο εμείς, για να περνούμε “τρελόνομους”. Πέρασε λίγο απαρατήρητο. Πέρασε λίγο απαρατήρητο, κύριε Πρόεδρε, και γι’ αυτό το αναφέρω, γιατί δεν πρέπει να περνούν απαρατήρητα τέτοια θέματα.

Κανένας, κύριε Πρόεδρε, νομίζω, σοβαρός άνθρωπος δε θα διαφωνήσει με το γεγονός ότι το ρουσφέτι, το οποίο όλοι παραδεχόμαστε ότι είναι γάγγραινα, ότι είναι σήψη και άλλα διάφορα εξίσου πολύ δραστικά πράγματα, αποτελεί αδίκημα. Υπάρχει κανείς που δε δέχεται ότι το ρουσφέτι πρέπει να αποτελεί ποινικό αδίκημα; Αυτή είναι η ουσία της όλης συζήτησης. Κι αν έτσι είναι, τότε δεν καταλαβαίνω γιατί συζητούμε καν κατά πόσο θα πρέπει να υπερψηφίσουμε αυτά τα δύο νομοθετήματα. Κανένας δεν ισχυρίζεται ότι θα εξαλειφθεί το ρουσφέτι. Αλλά εγώ λέω ότι, έστω κι αν η ψήφιση το ελαττώσει κατά ένα δέκα τοις εκατόν μόνο, δεν αξίζει τον κόπο να το κάνουμε; Έστω δέκα τοις εκατόν. Μία στις δέκα περιπτώσεις.

Όσον αφορά την αναφορά, την ατυχή και πάλι, που έγινε από το συνάδελφο τον κ.

Θεοδώρου περί κράτους... -δε θα πω τη λέξη, τη χρησιμοποίησε και όλοι ξέρουμε σε ποια λέξη κάνω αναφορά- νομίζω ότι και αυτό είναι μια πολύ λανθασμένη και ατυχής τοποθέτηση. Σημαίνει δηλαδή ότι όποιος καταγγέλλει κάποιον ότι παραβαίνει τον ποινικό κώδικα είναι προδότης; Αλίμονο! Εδώ καλούμε τους πολίτες να καταγγέλλουν τις περιπτώσεις εκείνες στις οποίες έρχεται εις γνώσιν τους ότι διενεργείται ένα έγκλημα, ένα ποινικό αδίκημα. Αλίμονο, αν αυτούς τους πολίτες τούς θεωρούμε όπως τους αποκάλεσε ο συνάδελφος ο κ. Θεοδώρου. Και βεβαίως έχει απόλυτο δίκαιο ο κ. Πουργουρίδης, όταν -με τα δικά του λόγια- είπε ότι βασικά σε μια ιδανική, αγγελικά πλασμένη κοινωνία δε χρειαζόμαστε κανένα νόμο. Όμως σε μια ανθρώπινη κοινωνία, και ειδικότερα σε μια κοινωνία όπως τη δική μας εδώ στην Κύπρο, δυστυχώς χρειαζόμαστε νόμο. Κάποιοι νόμοι είναι πιο εύκολο να εφαρμοστούν, κάποιοι ομολογουμένως είναι πιο δύσκολο. Και να είστε βέβαιοι ότι, ναι, το ρουσφέτι, που εφαρμοζόταν πριν τριάντα ή σαράντα χρόνια με τα ραβασάκια -δεν ξέρω αν η λέξη που χρησιμοποίησα είναι η σωστή- με τα χαρτάκια, τα ραβασάκια, σήμερα, ναι, ίσως να ασκείται με πιο επιστημονικό τρόπο. Ίσως, καμιά φορά, κι εμείς ως νομοθετικό σώμα άθελά μας να ασκούμε ένα είδος ρουσφετιού. Για παράδειγμα, μπορεί να περάσουμε ένα σχέδιο υπηρεσίας το οποίο να φωτογραφίζει συγκεκριμένο υποψήφιο. Μήπως αυτό δεν είναι είδος ρουσφετιού; Ναι, επιστημονικό. Πρέπει να είμαστε πολύ πιο προσεκτικοί, γιατί εξελίσσεται και το ρουσφέτι, όπως εξελίσσονται και όλα τα υπόλοιπα πράγματα στην κοινωνία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Εξαντλήθηκε η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, έχει εξαντληθεί η συζήτηση. Αντιλαμβάνομαι ότι έχει ετοιμαστεί ενιαίο κείμενο και για τα δύο νομοθετήματα.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Προτείνω μια μικρή προσθήκη, που θέλω να ευελπιστώ ότι θα περάσει ως τροπολογία, κύριε Πρόεδρε. Στη σελίδα 5, στο άρθρο 105Α(3), στο τέλος ακριβώς της παραγράφου, που κλείνει με τις λέξεις «...τελεί υπό τον έλεγχο της Δημοκρατίας», να προστεθεί «με το διορισμό της πλειονότητας των μελών του διοικητικού συμβουλίου από το κράτος.».

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΥΝΑΓΕΡΜΟΥ:

Μιλάτε για τις Κυπριακές Αερογραμμές;

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Δεν είναι αυτοσκοπός οι Κυπριακές Αερογραμμές. Η προσθήκη προτείνεται, επειδή αποτελεί περισσότερη επεξήγηση, για να μην έχουμε παρερμηνείες και καταδικαστεί και κανένας άδικα, όπως ανησυχούν κάποιοι συνάδελφοι.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Συμφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την προσθήκη αυτή;

Δεν υπάρχει. Επομένως, η προσθήκη γίνεται. Όπως έχει διαμορφωθεί τώρα το κείμενο και για τα δύο νομοθετήματα, με την προσθήκη η οποία έχει γίνει τώρα, τίθεται προς έγκριση.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Υπάρχει ένσταση;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή υπήρξαν διαφωνίες, κύριε Πουργουρίδη.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι υποστηρίζουν την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ομόφωνο, ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές δεν υπάρχουν.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα είναι «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Μάρκος Κυπριανού
Καίτη Κληρίδη	Δημήτρης Ηλιάδης
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	
Γιαννάκης Αγαπίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Αριστοφάνης Γεωργίου	Χρήστος Πουργουρίδης
Χριστόδουλος Βενιαμίν	Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον πρόεδρό της κ. Παναγιώτη Δημητρίου βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε τρεις συνεδρίες της οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στις 20 Ιανουαρίου και 25 Μαΐου 2000 και την 1η Φεβρουαρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, της αστυνομίας, της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου και της Ένωσης Συντακτών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Δικαστηρίων, έτσι ώστε η πρόνοια που καθιστά κολάσιμες ορισμένες πράξεις που συνιστούν καταφρόνηση του δικαστηρίου, μεταξύ των οποίων και η λήψη φωτογραφιών σε οποιαδήποτε δικαστική αίθουσα ή σε οποιοδήποτε οίκημα διεξάγεται δικαστική

διαδικασία, να επεκταθεί και στη φωτογράφιση, κινηματογράφηση και υποβολή ερωτήσεων σε υπόπτους και υποδίκους κατά την προσέλευση ή αποχώρησή τους από το χώρο του δικαστηρίου.

Σχετικό θέμα με αυτό που πραγματεύεται η υπό αναφορά πρόταση νόμου εξετάστηκε αυτεπάγγελτα ύστερα από πρόταση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Αγαπίου και από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα σε προηγούμενες συνεδρίες της. Το πόρισμα και οι εισηγήσεις της εν λόγω επιτροπής διαβιβάστηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, ενώπιον της οποίας είχε στο μεταξύ παραπεμφθεί για εξέταση η πιο πάνω πρόταση νόμου.

Εισάγοντας το όλο θέμα στην επιτροπή, ο εισηγητής της πρότασης νόμου κ. Παναγιώτης Δημητρίου τόνισε ότι έρεισμα για τις προτεινόμενες με αυτήν τροποποιήσεις αποτελεί η διαπίστωση ότι η επέκταση της απαγόρευσης φωτογράφισης, κινηματογράφησης και υποβολής ερωτήσεων σε υπόπτους και υποδίκους κατά την προσέλευση ή την αποχώρησή τους από το χώρο του δικαστηρίου είναι απαραίτητη για την προστασία των προσερχομένων στο δικαστήριο από κάθε μορφής καταπίεση που ασκείται παρά το νόμο προς τα δικαιώματά τους και τη διαφύλαξη των αξιών της δικαιοσύνης. Η ανεμπόδιστη και η χωρίς συνέπειες για το άτομο ή τη φήμη υπόπτου ή υποδίκου πρόσβαση στο δικαστήριο, επεσήμανε ο ίδιος, ενέχει μεγάλη σπουδαιότητα για την απονομή της δικαιοσύνης και για τη διαφύλαξη των συνταγματικά κατοχυρωμένων δικαιωμάτων του πολίτη. Όπως ο ίδιος τόνισε, ο πρόεδρος του Ανώτατου Δικαστηρίου με επιστολή του προς τον Πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων αναφέρει ότι το Ανώτατο Δικαστήριο κρίνει απόλυτα αναγκαία την προώθηση και θέσπιση τέτοιας νομοθεσίας, γιατί θεωρεί ότι ο προπηλακισμός, η δημιουργία προκατάληψης, καθώς και η διαπόμπευση υπόπτων ή υποδίκων δεν αντιστρατεύονται μόνο την ανεμπόδιστη και άνευ συνεπειών για το άτομό τους

προσέλευση στο δικαστήριο, αλλά υπονομεύουν και την ίδια την υπόσταση της δικαιοσύνης, ως του μόνου εντεταλμένου κριτή των δικαιωμάτων και της ποινικής ευθύνης των πολιτών.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, αναγνωρίζοντας την ανάγκη τροποποίησης της σχετικής νομοθεσίας, συμφώνησε με το πνεύμα της πρότασης νόμου, τονίζοντας όμως την ανάγκη συγκερασμού του δικαιώματος πληροφόρησης όπως αυτό κατοχυρώνεται στο άρθρο 19 του συντάγματος και του δικαιώματος σεβασμού της ιδιωτικής ζωής.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως συμφώνησε με τη θέση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και πληροφόρησε την επιτροπή για τα ισχύοντα επί του θέματος σε χώρες της Ευρώπης, οι οποίες ανταποκρίθηκαν σε σχετικό ερωτηματολόγιο που απέστειλε σ' αυτές το υπουργείο της.

Με τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου συμφώνησαν και οι εκπρόσωποι της αστυνομίας.

Οι εκπρόσωποι της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δήλωσαν ότι θέματα συναφή με αυτά που πραγματεύεται η υπό συζήτηση πρόταση νόμου προβλέπονται στους περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμούς, οι οποίοι εγκρίθηκαν πρόσφατα από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Ο πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών Κύπρου επεσήμανε την ανάγκη αυστηρής ρύθμισης η οποία να εξισορροπεί το δικαίωμα της πληροφόρησης με το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής ζωής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Είναι ομόφωνη η έκθεση, κύριε Πρόεδρε, για ό,τι έχουμε συμφωνήσει θα ψηφίσουμε όλοι ομόφωνα. Όμως, διαβάζοντας αυτό το νομοσχέδιο πιο προσεκτικά, έχω διαπιστώσει σοβαρές ελλείψεις, οι οποίες μπορεί να καλυφθούν με μια μικρή τροπολογία. Καταρχάς πρέπει να πω...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Αν με αφήσετε να μιλήσω, θα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Καταρχάς πρέπει να πω ότι υπήρχε νόμος που απαγόρευε τη φωτογράφιση εντός του δικαστηρίου και τη δημοσίευση της φωτογραφίας. Δυστυχώς, παρά την ύπαρξη του νόμου, γινόμαστε μάρτυρες κάθε μέρα του γεγονότος ότι γίνονται φωτογραφίες, δημοσιεύονται φωτογραφίες όπως θέλουν όλοι, δημοσιογράφοι ιδιαίτερα. Τι προστέθηκε σ' αυτό το νομοσχέδιο; Η απαγόρευση κινηματογράφησης, όπως επίσης και η απαγόρευση λήψης δηλώσεων από τον κατηγορούμενο ή τον υπόδικο τη στιγμή που είναι υπόδικος ή κατηγορούμενος, προτού βγει η απόφαση. Η δεύτερη τροπολογία ήρθε με εισήγηση του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Το Ανώτατο Δικαστήριο θεώρησε ότι αποτελεί καταφρόνηση του δικαστηρίου, αλλά και παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όταν ο άλλος είναι υπόδικος και διατελεί υπό τη γνωστή ψυχολογική κατάσταση -όλοι γνωρίζουμε πώς είναι ένας κατηγορούμενος ή ένας υπόδικος- το να του βάζουν τα μικρόφωνα στο στόμα, για να κάνει δηλώσεις και ούτω καθεξής. Έρχεται τώρα το νομοσχέδιο και λέει ότι η φωτογράφιση, η κινηματογράφηση σε οποιαδήποτε

αίθουσα του δικαστηρίου ή σε οποιοδήποτε οίκημα του δικαστηρίου, που περιλαμβάνει και το χώρο του προαυλίου του δικαστηρίου, απαγορεύεται.

Και έχοντας υπόψη τα τελευταία γεγονότα, των οποίων είμαστε όλοι μάρτυρες, νομίζετε ότι, αν ο σκοπός αυτού του νομοθετήματος είναι να απαγορεύσουμε τη φωτογράφιση και την κινηματογράφιση των υπόπτων και των υποδίκων, εξαντλείται η ευθύνη μας με το να απαγορεύσουμε να τους φωτογραφίζουν μέσα στο δικαστήριο και μέσα στο προαύλιο; Η απάντησή μου είναι όχι. Την ώρα που θα φύγει από το δικαστήριο να πάει προς την αστυνομία, μέσα στην κάσια της αστυνομίας, θα σταματήσει ο αστυνομικός κάπου, θα καλέσει το φίλο του το δημοσιογράφο και θα τον φωτογραφίζει εκτός δικαστηρίου, θα τον κινηματογραφεί εκτός δικαστηρίου. Ακόμα και μέσα στην ίδια την αστυνομία εκείνοι που έχουν τα μέσα, όπως είδαμε τις τελευταίες μέρες, θα έχουν πρόσβαση να φωτογραφίζουν κ.λπ.

Η εισήγησή μου, κύριε Πρόεδρε, για τροπολογία, η οποία γίνεται τώρα - επικαλούμαι τον κανονισμό 55, με βάση τον οποίο μπορώ με την άδειά σας να κάνω προφορική τροπολογία- είναι: Εκτός από το δικαστήριο, το προαύλιο και τις αίθουσες του δικαστηρίου, η φωτογράφιση, η κινηματογράφιση οποιουδήποτε υποδίκου...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Καλύτερα να το διαβάσεις ακριβώς εκεί που είναι, αν το έχεις μπροστά σου. Είναι η παράγραφος (αα).

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Θα έλεγα εκεί που λέει «(αα) λαμβάνει ή προσπαθεί να λάβει οποιαδήποτε φωτογραφία ή κινηματογραφικά πλάνα σε οποιαδήποτε δικαστική αίθουσα ή σε οποιοδήποτε οίκημα όπου διεξάγεται δικαστική διαδικασία ή σε οποιοδήποτε χώρο του δικαστηρίου, περιλαμβανομένου του κτιρίου και του προαυλίου αυτού,...» να μπει η τροπολογία «ή οπουδήποτε αλλού».

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να καθορίζεται χρόνος και τόπος.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Με συγχωρείτε, αλλά ο χρόνος δε χρειάζεται.

«Ή οπουδήποτε αλλού»· αυτή είναι η μία τροπολογία.

Η δεύτερη τροπολογία είναι... Διαβάζω από την παράγραφο (α): «...κατά την προσέλευση ή την αποχώρησή τους από το χώρο του δικαστηρίου...». Να προστεθεί και η λέξη “παραμονή” και να γίνει «...κατά την προσέλευση, την παραμονή ή την αποχώρησή τους από το χώρο του δικαστηρίου...».

Πέρα από αυτό, εκεί που θα λέει «...υποβάλλει ερωτήσεις σε υπόπτους και υποδίκους κατά την προσέλευση, την παραμονή ή την αποχώρησή τους από το χώρο του δικαστηρίου...» να προστεθεί πάλι «και σε οποιοδήποτε άλλο χώρο». Αφού θέλουμε να απαγορεύσουμε το ερωτηματολόγιο στους υποδίκους και τους κατηγορουμένους, για τους ίδιους λόγους που είπα προηγουμένως, ότι δηλαδή, αντί να πάει ο δημοσιογράφος στο δικαστήριο όπου απαγορεύεται, σύμφωνα με το νόμο που κάνουμε τώρα, θα πάει να τους περιμένει έξω από το δικαστήριο, να τους ανοίξει την κάσια του αυτοκινήτου, να τους φωτογραφίζει ή θα τους παίρνει στην αστυνομία να κάνουν δηλώσεις και ούτω καθεξής, γι’ αυτό, συνάδελφοι, εισηγούμαι όπως προστεθεί και εδώ η φράση «και σε οποιοδήποτε άλλο χώρο».

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Και οι συνεντεύξεις...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ναι, ναι, οι συνεντεύξεις απαγορεύονται.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Καθ’ όλη τη διάρκεια της διαδικασίας προσαγωγής και αποχώρησης.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μάλιστα. Με συγχωρείτε. Ενόσω υπάρχει διαδικασία ενώπιον του δικαστηρίου είτε για κατηγορία είτε για κράτηση, απαγορεύεται η φωτογράφιση, η κινηματογράφιση στο χώρο του δικαστηρίου ή οπουδήποτε αλλού, απαγορεύεται η λήψη δηλώσεων από τον κατηγορούμενο ή τον υπόδικο εντός των χώρων του δικαστηρίου ή οπουδήποτε αλλού.

Και η τελευταία μου τροπολογία είναι, επειδή στον υφιστάμενο νόμο, συνάδελφοι, σύμφωνα με το άρθρο 44(1)(θ)(ι), είναι αδίκημα η δημοσίευση της φωτογραφίας -δεν έχει τροποποιηθεί αυτό το πράγμα, να λέει ότι είναι αδίκημα και η προβολή της ταινίας- να προστεθεί στη διάταξη 44(1)(θ)(ι)...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Γιατί δεν το αφήνεις για την άλλη βδομάδα και να υποβάλεις τις τροπολογίες γραπτά;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Νομίζω ότι οι προτάσεις μου είναι αρκετά καθαρές...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ολοκληρώστε, κύριε Αγαπίου, για να δούμε πώς προχωρούμε παρακάτω.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Το άρθρο 44(1)(θ)(ι) απαγορεύει τη δημοσίευση φωτογραφίας που λήφθηκε. Να προστεθεί «και την προβολή ταινίας που λήφθηκε», διότι δεν έχει γίνει τροπολογία.

Με αυτές τις τροπολογίες, συνάδελφοι, νομίζω ότι αποστερούμε τη δημοσιογραφική οικογένεια από το να προβάλλει τις εικόνες των υποδίκων κ.λπ. Όπως όλοι γνωρίζετε, πολλοί από τους υποδίκους ή από τους κατηγορούμενους ακόμα απαλλάσσονται ή αφήνονται ελεύθεροι, αλλά έχουν ήδη διαπομπευθεί, είτε γιατί οι κάμερες είναι πίσω από...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Και ηρωοποιούνται κάποιοι.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ναι. Να αναφέρω και δύο άλλες καταστάσεις. Μπορεί ακόμα να προετοιμάζεται και η καταδίκη τους, μπορεί να επηρεάζεται η δικαιοσύνη εναντίον τους. Μπορεί ακόμα να επηρεάζεται και υπέρ τους, ανάλογα με τον τρόπο που θα παρουσιάζονται, προτού ακόμα δικαστούν. Και ενόσω υπάρχει η αρχή ότι ο καθένας είναι αθώος μέχρι αποδείξεως του εναντίον, νομίζω ότι αποτελεί καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τη στιγμή που με τον έναν ή τον άλλο τρόπο εμείς τους καταδικάζουμε, προτού δικαστούν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ! Κύριε Χατζηγιάννη, παρακαλώ! Εδώ τέθηκε ένας αριθμός τροπολογιών.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Εάν γίνουν αποδεκτές οι προτάσεις μου, όπως ελπίζω, δε χρειάζεται η τροπολογία (γγ), διότι θα είναι πλεονασμός· περιλαμβάνεται στις προτάσεις που έχω κάμει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε συνάδελφοι, παρακαλώ, θέμα διαδικασίας. Επειδή εδώ ετέθη αριθμός τροπολογιών και μάλιστα προφορικών, για να μη δημιουργηθεί σφάλμα ως προς τη

διαμόρφωση του τελικού κειμένου, θα ήτο ίσως φρόνιμο και χρήσιμο να αναβληθεί, για να διαμορφωθεί το τελικό κείμενο και να έρθει μπροστά στην ολομέλεια του σώματος.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Προσωπικά δεν έχω ένσταση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, σωστή η εισήγησή σας και αυτό θα ήμουν έτοιμος να κάμω. Να αναφέρω όμως κάτι, για να προβληματιστεί και ο κ. Αγαπίου και οι άλλοι συνάδελφοι. Εάν λάβουμε υπόψη τον ορισμό «δικαστική διαδικασία», ίσως αυτά τα οποία έχετε αναφέρει, αγαπητέ συνάδελφε, να μη φέρουν το αποτέλεσμα που επιδιώκουμε λόγω του ότι δε θα μπορεί να θεωρηθεί...

(Ο κ. Γ. Αγαπίου σηκώνει το χέρι του, για να ζητήσει το λόγο.)

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μην απαντήσετε. Απλώς για προβληματισμό. Θα το συζητήσουμε στην επιτροπή Νομικών.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω να απαντήσω από τώρα.

Και η καταφρόνησις ή η περιφρόνησις του δικαστηρίου από δημοσίευμα στην εφημερίδα που δεν είδε ποτέ το χώρο του δικαστηρίου είναι εκτός δικαστηρίου που γίνεται. Επομένως, δεν αποτελεί πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ. Ο κ. Κιττής θέλει να προσθέσει οτιδήποτε;

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς όπως τα έχει εκθέσει ο συνάδελφος, μπορεί να

φθάσουμε στο άλλο άκρο. Δηλαδή, ξεκινήσαμε με τούτη την τροπολογία, με τούτη τη νομοθεσία που προτείνεται, για να προστατεύσουμε τους ανθρώπους οι οποίοι διασύρονται προτού καταδικαστούν. Αυτός ήταν και ο στόχος, φαντάζομαι, και η κεντρική ιδέα. Τώρα φθάνουμε στο άλλο σημείο. Έχουμε το δικαίωμα, εάν ο ίδιος επιθυμεί, προτού καταδικαστεί, να του κλείσουμε το στόμα και να μην μπορεί να δώσει καμιά άποψη προς τα έξω, εάν αισθάνεται ότι μπορεί; Είναι σοβαρά θέματα, αυτό λέω. Συμφωνώ με την αναβολή και θα το εισηγούμουν να γίνει αναβολή, για να συζητηθούν και αυτές οι πτυχές που μπορεί να δημιουργηθούν με τις τροπολογίες που γίνονται, και όχι μόνο με τις τροπολογίες αλλά και με τον ίδιο το θεσμό τον οποίο πάμε να θεσπίσουμε. Αυτό, και συμφωνώ με την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης, παρακαλώ.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχήν συμφωνώ με τις εισηγήσεις του συναδέλφου, του Αγαπίου, ήθελα όμως, μια και είμαστε στο στάδιο των εισηγήσεων, να επισύρω την προσοχή του σώματος σε έναν όρο τεχνικό που χρησιμοποιούμε εδώ, τα κινηματογραφικά πλάνα, μήπως τελικά αφήσουμε ανοιχτό το ενδεχόμενο οι κάμερες οι οποίες χρησιμοποιούν βίντεο να μη θεωρείται ότι παίρνουν κινηματογραφικά πλάνα, αλλά ότι κάνουν εικονοληψία. Γι' αυτό, εισηγούμαι να προστεθεί, μαζί με τα κινηματογραφικά, άλλα ή πλάνα με εικονοληψία. Δηλαδή, να προστεθεί ότι μπορεί να υπάρξει μια δυνατότητα τεχνική μέσω άλλης διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, ενόψει όλων αυτών των προτάσεων παραπέμπεται το θέμα ξανά στην επιτροπή, για να επανέλθει την προσεχή βδομάδα για τελική ψήφιση. Όχι συζήτηση· ψήφιση.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα της ημερήσιας διάταξης δεν είναι έτοιμο. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 13 θέμα, που είναι «Ο περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων Νόμος του 2000». Απ' ό,τι καταλαβαίνω, υπάρχει πρόταση για αναβολή.

Κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η παράκλησή μας είναι, ενόψει της τροπολογίας που υποβλήθηκε από δύο κοινοβουλευτικές ομάδες, αν μπορεί, να αναβληθεί για μία βδομάδα μόνο, για να μείνει την ερχόμενη βδομάδα για ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως αναβληθεί το θέμα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται για μια βδομάδα.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 14 θέμα, που είναι «Ο περί της Σύμβασης για τους Υγρότοπους Διεθνούς Σημασίας ειδικά ως Βιότοπους Υδρόβιων Πτηνών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Σύμβασης για τους Υγρότοπους Διεθνούς Σημασίας ειδικά ως Βιότοπους Υδρόβιων Πτηνών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Δημήτρης Ηλιάδης, πρόεδρος

Κυριάκος Τυρίμος

Καίτη Κληρίδη

Τάκης Χατζηγεωργίου

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, του Γραφείου του

επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της διεθνούς σύμβασης για τους υγρότοπους διεθνούς σημασίας ειδικά ως βιότοπους υδρόβιων πτηνών, η οποία έγινε στη Ραμσάρ του Ιράν το Φεβρουάριο του 1971. Η προσχώρηση της Δημοκρατίας στη σύμβαση αυτή αποφασίστηκε με την απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου με αριθμό 52500 και ημερομηνία 18 Οκτωβρίου 2000.

Σκοπός της πιο πάνω σύμβασης είναι η διατήρηση και ορθολογική χρήση των υγρότοπων αναγνωρίζοντάς τους ως οικοσυστήματα, τα οποία είναι πολύ σημαντικά για τη διατήρηση και προστασία της βιοποικιλότητας.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η πιο πάνω σύμβαση αποτελεί μέρος του κοινοτικού κεκτημένου, αφού έχει επικυρωθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της. Έχει επίσης κυρωθεί από όλες τις άλλες χώρες που είναι υποψήφιος για ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και από όλες τις μεσογειακές χώρες.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας, η Κύπρος με την επικύρωση της σύμβασης προτίθεται να προτείνει ως υγρότοπο διεθνούς σημασίας αυτόν της κυρίως αλυκής Λάρνακας, για την οποία εγκρίθηκε και εφαρμόζεται πρόγραμμα προστασίας και διαχείρισης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της σύμβασης που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της σύμβασης. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Σύμβασης για τους Υγρότοπους Διεθνούς Σημασίας ειδικά ως Βιότοπους Υδροβίων Πτηνών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα είναι «Ο περί Ομαδικών Απολύσεων Νόμος του 2000».

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ομαδικών Απολύσεων Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Λία Γεωργιάδη
Νίκος Κλεάνθους	Ανδρέας Χρίστου
Στάθης Κιπτής	Τάκης Χατζηγεωργίου
Παναγιώτης Δημητρίου	Δημήτρης Ηλιάδης
Καίτη Κληρίδη	Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής και απασχόλησης και ειδικότερα σε σχέση με την οδηγία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών για τις ομαδικές απολύσεις.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο καθορίζονται τα ελάχιστα μέτρα προστασίας για τους εργοδοτούμενους σε περίπτωση που ο εργοδότης τους προτίθεται να προβεί σε ομαδικές απολύσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της συζήτησης του πιο πάνω νομοσχεδίου ζήτησε και πήρε από τους

αρμοδίου πρόσθετα στοιχεία σε σχέση με τις υφιστάμενες νομοθεσίες που τυχόν να επηρεάζονται με την υιοθέτηση του προτεινόμενου νομοσχεδίου.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη τα πιο πάνω στοιχεία, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Ενημέρωση και διαβούλευση. Άρθρο 4.

Υποχρέωση του εργοδότη να παρέχει ορισμένες πληροφορίες. Άρθρο 5.

Διαδικασία ομαδικών απολύσεων. Άρθρο 6.

Εφαρμογή των άρθρων 4, 5 και 6. Άρθρο 7.

Ισχύς απολύσεων. Άρθρο 8.

Χρήση προθεσμίας από την αρμόδια αρχή. Άρθρο 9.

Διακοπή της δραστηριότητας λόγω δικαστικής απόφασης. Άρθρο 10.

Εμπιστευτικότητα πληροφοριών. Άρθρο 11.

Αποζημιώσεις με βάση τους περί Τερματισμού Απασχολήσεως Νόμους. Άρθρο 12.

Κυρώσεις. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 13 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 13 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ομαδικών Απολύσεων Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα επόμενα τρία θέματα με τους αριθμούς 16, 17 και 18 έχουν κοινή έκθεση. Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», «Ο περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Νόμος του 2000» και «Οι περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Νόμος του 2000», για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Κανονισμοί του 2001» και για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος Ανδρέας Χρίστου

Νίκος Κλεάνθους

Γιώργος Λιλλήκας

Στάθης Κιπτής

Δημήτρης Ηλιάδης

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρέας Φιλίππου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρούλα Βασιλείου

Καίτη Κληρίδη

Ανδρέας Μούσκος

Μη μέλη της επιτροπής:

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια και κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 2000. Στα πλαίσια της συνεδρίας της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και αρμόδιοι λειτουργοί της εκτελεστικής εξουσίας.

Τα πιο πάνω νομοσχέδια και κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των πιο πάνω νομοσχεδίων και κανονισμών είναι η εναρμόνιση της εσωτερικής μας νομοθεσίας με κοινοτικό κεκτημένο που αφορά το κεφάλαιο της κοινωνικής πολιτικής και απασχόλησης.

Ειδικότερα, με το πρώτο προτεινόμενο νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σκοπείται η θέσπιση νομοθεσίας που να διασφαλίζει την πληρωμή των ανεξόφλητων απαιτήσεων

των μισθωτών σε περίπτωση αφερεγγυότητας του εργοδότη τους, οι οποίες θα καταβάλλονται από ειδικό ταμείο που καθιερύεται με το προτεινόμενο νομοσχέδιο.

Με το δεύτερο υπό συζήτηση νομοσχέδιο τροποποιείται η νομοθεσία για τον τερματισμό απασχολήσεως, ώστε να καταστεί δυνατή η χρηματοδότηση του νέου ταμείου που ιδρύεται με το πρώτο νομοσχέδιο από το ταμείο για πλεονάζον προσωπικό.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι και τα τρία προτεινόμενα νομοθετήματα έχουν ήδη εξεταστεί και υιοθετηθεί ομόφωνα από το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού μελέτησε τις πρόνοιες των πιο πάνω νομοσχεδίων και κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση και έγκρισή τους αντίστοιχα, αφού προηγουμένως γίνουν ορισμένες τροποποιήσεις σε αυτά που κρίθηκαν αναγκαίες για διασαφήνιση των περιπτώσεων που δεν καλύπτονται από τις πρόνοιες της νέας νομοθεσίας, καθώς και άλλες νομοτεχνικής φύσεως τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λυπούμαι που δεν ήμουν στην επιτροπή, όταν εσυζητούσε αυτά τα θέματα. Έχω την εντύπωση ότι υπάρχουν κάποια συγκεκριμένα ζητήματα τα οποία πρέπει να θεραπευθούν.

Υπάρχει συγκεκριμένη πρόνοια μέσα στο νόμο ότι εντός τριών μηνών και στη συνέχεια εντός άλλων τριών μηνών με κάποια παράταση θα πρέπει να υποβάλλεται η αίτηση στο ταμείο το σχετικό...

Κύριε Καρά, με συγχωρείτε, μιλώ! Κύριε Καρά!

A. ΚΑΡΑΣ:

Συγνώμη, συνάδελφε, έχεις δίκαιο.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Και ενώ δε γίνεται καμία πρόνοια για τις αιτήσεις εκείνων των πολιτών που θα απευθύνονται κατευθείαν στο δικαστήριο... και ξέρω μέσα από την πρακτική -και είναι ένα ζήτημα το οποίο μας απασχολεί- ότι και περιπτώσεις οι οποίες αποτείνονται απευθείας στο δικαστήριο για τον πλεονασμό σήμερα, όταν δεν έχουν κάνει αίτηση προς τον πλεονασμό και στο τέλος της ημέρας είναι πλεονασμός και όχι παράνομη απόλυση, συναντάται πρόβλημα. Παρόμοια ρύθμιση γίνεται και εδώ, χωρίς να γίνεται πρόνοια για εκείνους που αποτείνονται στο δικαστήριο. Εκεί η ουσιώδης ημέρα που πρέπει να καθοριστεί ότι είναι η ημέρα που είναι απαιτητό το ποσό είναι η ημέρα που βγάζει απόφαση το δικαστήριο. Διαφορετικά, εάν εφαρμοστεί ο νόμος ως έχει, θα φθάσουμε στο εξής: Δε θα μπορεί εκείνος που πήγε δικαστήριο, γιατί καμία δίκη τέτοιας φύσης δε θα τελειώνει εντός έξι μηνών, δε θα μπορεί κανένας από αυτούς που πήγαν στο δικαστήριο να έρθει να ζητήσει τα λεφτά που θα δικαιούται από το ταμείο.

Συνεπώς, υπάρχουν πράγματα τα οποία πιστεύω ότι πρέπει να δούμε. Δεν ξέρω εάν θα πρέπει να αναβληθεί για μια βδομάδα και να ξαναέρθει στην επιτροπή αυτό το πράγμα, αλλά ειλικρινά υπάρχουν τέτοια κενά, που, ενώ δεν είναι αντίθετες οι προθέσεις και η νομοθεσία αυτή βοηθά και επιλύει προβλήματα, στο τέλος μπορεί να έχει κάποια τεχνικά προβλήματα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Γεωργίου, αντιλαμβάνομαι ότι αυτά τα νομοθετήματα είναι θέματα εναρμονιστικής σημασίας. Ασφαλώς μπορεί να υπάρχουν αδυναμίες, αλλά δεν ξέρω αν μπορούμε να το αναβάλουμε.

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως έχετε πει, ακριβώς είναι εναρμονιστικές νομοθεσίες αυτές. Έχουν συζητηθεί διάφορες πτυχές που εγείρονται ή που υπάρχουν πέρα από αυτές που εκ πρώτης όψεως φάνηκαν, όταν μελετούσαμε αυτά τα δύο νομοσχέδια και τους κανονισμούς. Είχε ακριβώς εγερθεί και το θέμα του κατά πόσο αυτός ο νόμος έρχεται σε σύγκρουση με κάποιες πρόνοιες του ισχύοντος νόμου περί τερματισμού απασχολήσεως. Οι βελτιώσεις και οι τροποποιήσεις που έγιναν έχουν φέρει τα πράγματα σε μία σύνθεση, όσον αφορά δηλαδή την ισχύουσα νομοθεσία με αυτή που ψηφίζουμε. Δεν έχω αντιληφθεί επακριβώς το επιχείρημα του συναδέλφου, του κ. Γεωργίου. Αντιλήφθηκα όμως -και, αν είμαι λανθασμένος, να μου το πει- ότι εγείρει θέμα ότι υπάρχει περιορισμός για διεκδίκηση του δικαιώματος αυτού.

Εισηγούμαι να προχωρήσουμε στην ψήφιση, να το μελετήσουμε και εύκολα, με μία απλούστατη τροποποίηση, μπορούμε αυτό το θέμα να το ρυθμίσουμε, εάν και εφόσον πράγματι είναι έτσι. Διότι τώρα, όπως είμαστε, εάν το αναβάλουμε και επειδή έχουμε αναβάλει και άλλα θέματα, ίσως να δημιουργηθεί και η εντύπωση, που δεν είναι αυτή η πραγματικότητα, ότι για λόγους κάποιων τυπικολογιών αναβάλλεται η ψήφιση νομοσχεδίων που πρέπει να προωθηθούν· γιατί έχουμε πάρα πολλά. Μέχρι την εναρμόνιση έχουμε ακόμη πεντακόσια περίπου νομοσχέδια να περάσουμε από αυτή τη Βουλή. Γι' αυτό, η παράκλησή μου προς το συνάδελφο είναι να το ψηφίσουμε και, επειδή καταγίνεται με αυτό το θέμα, να το μελετήσει και ευχαρίστως να ψηφίσουμε οποιαδήποτε τροποποίηση ακόμη και εντός της επόμενης βδομάδας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει μία δυσκολία σε αυτά τα θέματα, τα εναρμονιστικής φύσεως, καθότι όλα πηγαίνουν σε επιτροπές όχι τις αρμόδιες, θα έλεγα, διότι αυτό το θέμα βασικά ρυθμίζεται ή έπρεπε να ρυθμίζεται από την επιτροπή Εργασίας. Έτσι, οποιαδήποτε

τροποποίηση, αφού περάσουν τα νομοσχέδια, μπορεί να υποβληθεί είτε υπό μορφή πρότασης νόμου είτε άλλως πως, για να καλυφθούν οποιαδήποτε κενά υπάρχουν.

Ναι, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτον, θέλω να διαφωνήσω με τη φιλοσοφική αρχή αντίκρισης των εναρμονιστικών νομοσχεδίων, όπως την έχει βάλει ο συνάδελφος, ο κ. Δημητρίου. Εδώ τη δεχόμεθα τη φιλοσοφία της νομοθεσίας που έρχεται προς εναρμόνιση. Απλά, εκεί που υπάρχει διαφωνία και εκεί που έχουμε και εμείς δικαίωμα σαν Βουλή, πάνω στα θέματα διαδικασίας εφαρμογής ή του τρόπου πρόβλεψης εφαρμογής και κατοχύρωσης αυτών των δικαιωμάτων, δικαιούμαστε να λειτουργήσουμε αυτοτελώς σαν Βουλή και να κάμουμε τις συγκεκριμένες πρόνοιες.

Όμως, για να μη σταλεί λανθασμένο μήνυμα, ότι ενδεχόμενα η κυπριακή Βουλή να συζητά και να σκέφτεται κατά πόσο θα δεχθεί αυτά τα πράγματα κ.λπ., λέω ότι ήταν πρότασή μας από πολύ παλιά να γίνουν αυτά τα πράγματα και δε γινόταν αποδεκτή από το Υπουργείο Εργασίας και είναι ευτύχημα που τώρα, με βάση την εναρμόνιση -και είναι από τα καλά που έρχονται μέσα από την εναρμόνιση- γίνεται αυτό το πράγμα. Και θα δεχθώ να προχωρήσουμε να ψηφίσουμε σήμερα και να επανέλθουμε στη συνέχεια με τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε τώρα σε ξεχωριστή ψήφιση του κάθε θέματος. Πρώτα με το υπ' αριθμόν 16. Παρακαλώ, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 17. Παρακαλώ, δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Δικαιούχοι. Άρθρο 3.

Ύψος πληρωμής. Άρθρο 4.

Παραγραφή απαίτησης. Άρθρο 5.

Εκχώρηση των εξουσιών του διευθυντή. Άρθρο 6.

Ίδρυση ταμείου. Άρθρο 7.

Κανονισμοί. Άρθρο 8.

Εξαίρεση ταμείου από την πληρωμή τελωνειακών δασμών, τελών, φόρων. Άρθρο 9.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 10.

Ποικίλες διατάξεις. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 11 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 11 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση. Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ερχόμαστε στο υπ' αριθμόν 18, που είναι οι κανονισμοί. Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα δύο θέματα με τους αριθμούς 19 και 20 έχουν κοινή έκθεση και είναι «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2001» αντίστοιχα. Η έκθεση είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Νίκος Κλεάνθους	Τάκης Χατζηγεωργίου
Παναγιώτης Δημητρίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Δημήτρης Συλλούρης	
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Λία Γεωργιάδη	Μάρκος Κυπριανού
Ανδρέας Χρίστου	Μάριος Ματσάκης
Δώρος Χριστοδουλίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Δεκεμβρίου 2000 και στις 5 Φεβρουαρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και αρμόδιοι λειτουργοί της εκτελεστικής εξουσίας.

Και οι δύο πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους δύο πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 5 της νομοθεσίας περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως, σκοπείται η τροποποίηση των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως κανονισμών με στόχο την εναρμόνισή τους με το κοινοτικό κεκτημένο.

Ειδικότερα, με τους πρώτους προτεινόμενους κανονισμούς σκοπεύεται η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο σε σχέση με τον τεχνικό έλεγχο των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας, με βάση το κοινοτικό κεκτημένο και με στόχο να διασφαλιστεί η οδική ασφάλεια και να μειωθεί ο κίνδυνος ρύπανσης της ατμόσφαιρας, τα οχήματα που κυκλοφορούν στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποβάλλονται σε περιοδικό τεχνικό έλεγχο καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης τους. Με τους προτεινόμενους κανονισμούς προβλέπονται ακριβώς οι κατηγορίες των οχημάτων που θα υποβάλλονται σε περιοδικό τεχνικό έλεγχο, η συχνότητα του ελέγχου, καθώς και τα σημεία υποχρεωτικού εξοπλισμού του οχήματος που θα ελέγχονται.

Η επιτροπή στα πλαίσια της εξέτασης των πρώτων υπό συζήτηση κανονισμών ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία σε σχέση με τις πιθανές επιπτώσεις που δυνατό η υιοθέτησή τους να επιφέρει σε ομάδες επηρεαζομένων και πρόσθετες διευκρινίσεις σε σχέση με τη μεταχείριση της οποίας τυγχάνουν στην Ευρώπη τα οχήματα των ενόπλων δυνάμεων, των δυνάμεων ασφαλείας και της πυροσβεστικής υπηρεσίας.

Με τους δεύτερους πιο πάνω κανονισμούς σκοπεύεται η εναρμόνιση με τις πρόνοιες του κοινοτικού κεκτημένου που αφορούν τον καθορισμό, για ορισμένα ειδικά οχήματα που κυκλοφορούν στην κοινότητα, των μέγιστων επιτρεπόμενων διαστάσεων στις εθνικές και διεθνείς μεταφορές και των μέγιστων επιτρεπόμενων βαρών στις διεθνείς μεταφορές.

Σύμφωνα με τους πιο πάνω εκπροσώπους, με τους προτεινόμενους κανονισμούς καθορίζονται τα κοινά ευρωπαϊκά πρότυπα σχετικά με τα βάρη και τις διαστάσεις των οχημάτων μεταφοράς εμπορευμάτων και διασφαλίζεται η ισορροπία μεταξύ της ορθολογικής και οικονομικής χρήσης των εν λόγω επαγγελματικών οδικών οχημάτων

και των απαιτήσεων συντήρησης της υποδομής, οδικής ασφάλειας και προστασίας του φυσικού και βιοτικού περιβάλλοντος.

Η επιτροπή στα πλαίσια της εξέτασης και των δεύτερων υπό συζήτηση κανονισμών ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία σε σχέση με τις πιθανές επιπτώσεις που δυνατό να επιφέρει σε Κύπριους επαγγελματίες οδηγούς η υιοθέτηση των κανονισμών, στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι δεν αναμένεται να επηρεαστούν δυσμενώς τα εγγεγραμμένα οχήματα του τύπου που οι εν λόγω κανονισμοί ρυθμίζουν.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα τα πιο πάνω πρόσθετα στοιχεία που της δόθηκαν, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των δύο υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού προηγουμένως ενοποιηθούν σε ένα κείμενο με τον τίτλο «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 21 θέμα, που είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Διακρίβωση των Δεξαμενών Πλωτών Μέσων) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών

Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Διακρίβωση των Δεξαμενών Πλωτών Μέσων) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Λία Γεωργιάδη
Νίκος Κλεάνθους	Ανδρέας Χρίστου
Στάθης Κιπτής	Τάκης Χατζηγεωργίου
Παναγιώτης Δημητρίου	Δημήτρης Ηλιάδης
Καίτη Κληρίδη	Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 68 της περί Μέτρων και Σταθμών νομοθεσίας, σκοπείται η εναρμόνιση με τη σχετική οδηγία που αφορά τον προσδιορισμό της χωρητικότητας των δεξαμενών των πλωτών μέσων των εσωτερικών υδάτινων οδών και της ακτοπλοΐας.

Ειδικότερα, με τους πιο πάνω κανονισμούς, καθορίζονται οι διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζονται για τη διακρίβωση των δεξαμενών πλωτών μέσων, τα είδη των εγγράφων που απαιτούνται για τεκμηρίωση της διακρίβωσης, τον τύπο του πιστοποιητικού διακρίβωσης που πρέπει να εκδίδεται και τον πίνακα διακρίβωσης που πρέπει να χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του όγκου του υγρού που περιέχεται στη

δεξαμενή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τροποποιηθεί σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία σε σχέση με κάποιους ορισμούς σε αυτούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση και εδώ είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Τάκης Χατζηγεωργίου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρούλα Βασιλείου

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, ο πρόεδρος

του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ο πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου, ο πρόεδρος του Συμβουλίου, ο αντιπρύτανης και ο διευθυντής του Πανεπιστημίου Κύπρου και ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου

Με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 19, 20 και 32 της βασικής νομοθεσίας για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, σκοπείται η ίδρυση τμήματος νομικής στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, η ίδρυση νομικού τμήματος στο Πανεπιστήμιο Κύπρου θεωρείται επιτακτική ανάγκη, δεδομένου μάλιστα ότι οι εθνικές, κοινωνικές, οικονομικές και πολιτιστικές ανάγκες κάθε χώρας καθιστούν απαραίτητη την ύπαρξη συντεταγμένων νομικών σπουδών. Εξάλλου, οι συνεχείς και ραγδαίες εξελίξεις στο κυπριακό, στο ευρωπαϊκό, καθώς και στο διεθνές δίκαιο επηρεάζουν άμεσα το μέλλον και τον τρόπο ζωής στην Κύπρο, γι' αυτό και μια τέτοια σχολή αναμένεται ότι θα συμβάλει σημαντικά στην εναρμόνιση της κυπριακής κοινωνίας του εικοστού πρώτου αιώνα με τις κοινωνίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε άλλες ανεπτυγμένες χώρες. Επίσης, η δημιουργία νομικής σχολής θα ενισχύσει το κύρος του Πανεπιστημίου Κύπρου και παράλληλα θα προσφέρει τη δυνατότητα για πιο δυναμική και οργανωμένη παρέμβαση του πανεπιστημίου σε πολλά επίπεδα. Τέλος, αναμφίβολα, η λειτουργία της νομικής σχολής θα αποτελέσει εργαστήριο παραγωγής νομικής θεωρίας και θα συμβάλει στην αναβάθμιση της συζήτησης των νομικών θεμάτων, μέσα από τον έγκυρο και εποικοδομητικό σχολιασμό των αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Όπως επισημάνθηκε στην επιτροπή, η Κύπρος ανήκει στον κόσμο του αγγλοσαξονικού κοινοδικαίου. Εντούτοις, βρίσκεται στην ιδιόρρυθμη κατάσταση να έχει αφενός αγγλοσαξονικό ιδιωτικό δίκαιο και αφετέρου ηπειρωτικό δημόσιο δίκαιο, γεγονός που την καθιστά νομικά *sui generis*. Συνεπώς, οποιεσδήποτε νομικές σπουδές σε

χώρα του εξωτερικού δεν είναι επαρκείς για να θεωρηθεί κάποιος γνώστης του κυπριακού δικαίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του Πανεπιστημίου Κύπρου, η ίδρυση και η λειτουργία της νομικής σχολής θα ακολουθήσει μια πορεία που θα διαρκέσει περίπου πέντε έτη, κατά τα οποία η στελέχωση σε προσωπικό, η παροχή διδακτικών προγραμμάτων και η δημιουργία τμημάτων θα γίνονται σταδιακά. Κατά τα δύο πρώτα ακαδημαϊκά έτη θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στον εμπλουτισμό της βιβλιοθήκης του πανεπιστημίου, ώστε να δημιουργηθεί μια νομική βιβλιοθήκη που να ικανοποιεί τις ανάγκες μιας σύγχρονης νομικής σχολής. Το υπό ίδρυση τμήμα νομικής θα ενταχθεί αρχικά στη Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών. Στο πρώτο στάδιο της στελέχωσής του θα προσληφθεί το πρώτο διδακτικό προσωπικό που θα προετοιμάσει τα προγράμματα προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών του τμήματος νομικής. Το τμήμα αυτό θα είναι έτοιμο να δεχτεί τους πρώτους προπτυχιακούς φοιτητές το Σεπτέμβριο του 2001 και μεταπτυχιακούς φοιτητές το Σεπτέμβριο του 2002. Κατά το πέμπτο ακαδημαϊκό έτος (2005 / 2006), το τμήμα νομικής θα μετονομαστεί σε τμήμα κυπριακού δικαίου και θα δημιουργηθεί νέο τμήμα με το όνομα “Τμήμα Ευρωπαϊκού και Διεθνούς Δικαίου”. Τα δύο αυτά αυτονομημένα τμήματα θα αποτελέσουν τη νομική σχολή και από κοινού θα προσφέρουν αφενός το πτυχίο νομικής ως διατμηματικό πτυχίο και αφετέρου τα μεταπτυχιακά προγράμματα.

Όλοι όσοι παρευρέθηκαν στην υπό αναφορά συνεδρία χαιρέτισαν την απόφαση για ίδρυση νομικής σχολής και υπογράμμισαν τη θετική συμβολή που θα έχει στην ανάπτυξη του κυπριακού δικαίου και γενικότερα στην αναβάθμιση της νομικής θεωρίας στην Κύπρο. Ειδικότερα, ο πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου δήλωσε ότι το Ανώτατο Δικαστήριο, πέραν της υποστήριξης δημιουργίας Νομικής Σχολής, συμφωνεί

αφενός με την ανάγκη για μελλοντική διοργάνωση διαλέξεων από το Πανεπιστήμιο Κύπρου για ασκούμενους δικηγόρους, καθώς και με τη διενέργεια από αυτό των εξετάσεων τις οποίες διεξάγει τώρα το Νομικό Συμβούλιο για σκοπούς εξασφάλισης άδειας ασκήσεως του δικηγορικού επαγγέλματος και αφετέρου με τη δημιουργία ινστιτούτου νομικών μελετών για την αξιολόγηση της νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Τέλος, όπως επίσης επισημάνθηκε από τον ίδιο, δεδομένου του νομολογιακού χαρακτήρα του δικαιοκώ μας συστήματος, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στη στελέχωση του υπό ίδρυση τμήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας χαιρετίζει με ιδιαίτερη ικανοποίηση την ίδρυση νομικού τμήματος στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Υπενθυμίζεται ότι η επιτροπή είχε και αυτή επανειλημμένα τονίσει τόσο προς την κυβέρνηση όσο και προς το πανεπιστήμιο την ανάγκη επίσπευσης της ίδρυσης νομικής σχολής, πιστεύοντας ότι αυτή θα δώσει ένα μηχανισμό διαρκούς ανανέωσης της νομικής επιστήμης και παιδείας στην Κύπρο. Ειδικότερα, η επιτροπή συμμερίζεται την εκφρασθείσα άποψη ότι το διδακτικό και ερευνητικό έργο που θα επιτελείται στη νομική σχολή θα συμβάλει σημαντικά τόσο στην αναβάθμιση της νομικής επιστήμης στην Κύπρο όσο και στο συνεχή εκσυγχρονισμό των νομοθεσιών και του νομικού επαγγέλματος. Περαιτέρω αναμένεται ότι μια τέτοια σχολή θα συμβάλει σημαντικά στην εξέλιξη του πανεπιστημίου ως κέντρο μάθησης και έρευνας διεθνούς ακτινοβολίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Στάθης Κιπτής
Τάκης Χατζηγεωργίου	Τάκης Χατζηδημητρίου
Θάσος Μιχαηλίδης	Ανδρούλα Βασιλείου
Γιώργος Λιλλήκας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και ο πρόεδρος του συμβουλίου, ο αντιπρόεδρος και ο διευθυντής του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες των άρθρων 20 και 32 της βασικής νομοθεσίας για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, σκοπείται η δημιουργία ερευνητικής μονάδας οικονομικών ερευνών εντός της Σχολής Οικονομικών του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την πιο πάνω βασική νομοθεσία, τόσο η ίδρυση όσο

και η κατάργηση ερευνητικών μονάδων προϋποθέτουν την έκδοση κανονισμών από το Συμβούλιο του Πανεπιστημίου, κατόπιν σχετικής εισήγησης της Συγκλήτου, οι οποίοι εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο και στη συνέχεια από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Υπενθυμίζεται επίσης ότι με την πιο πάνω διαδικασία έχουν ήδη ιδρυθεί και λειτουργούν στο Πανεπιστήμιο Κύπρου η Ερευνητική Μονάδα Αρχαιολογίας και η Ερευνητική Μονάδα Τραπεζικών και Χρηματοοικονομικών Μελετών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπρόσωπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Πανεπιστημίου Κύπρου, η υπό ίδρυση ερευνητική μονάδα οικονομικών ερευνών θα διεξάγει επιστημονική έρευνα στα οικονομικά με έμφαση σε θέματα που αφορούν την Κύπρο. Η δημιουργία ξεχωριστής μονάδας για οικονομικές έρευνες επιβάλλεται από την ανάγκη μελέτης της κυπριακής οικονομίας σε συνεχή βάση λόγω της ταχύτητας με την οποία μεταβάλλονται τα δεδομένα στο σύγχρονο διεθνές και τοπικό οικονομικό σκηνικό. Η μονάδα αυτή η οποία θα υπάγεται στο Τμήμα Οικονομικών θα έχει την απαιτούμενη υποδομή, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται έγκαιρα και αποτελεσματικά στις σύγχρονες ανάγκες. Ειδικότερα, η εν λόγω μονάδα αναμένεται ότι θα έχει την ικανότητα αφενός να απορροφά κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφετέρου να αξιοποιεί το ενδιαφέρον κρατικών και ιδιωτικών οργανισμών για την ανάθεση ερευνητικού έργου στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Τέλος, αναμένεται ότι η μονάδα αυτή θα αποτελέσει πόλο έλξης για πολλούς καταξιωμένους Κύπριους και ξένους ακαδημαϊκούς να ασχοληθούν με οικονομική έρευνα σε θέματα κυπριακού ενδιαφέροντος.

Στη βάση των πιο πάνω η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας πιστεύει ότι η ίδρυση νέας μονάδας οικονομικών ερευνών θα καλύψει το κενό επιστημονικής έρευνας στα οικονομικά που υπάρχει στην Κύπρο με το ελάχιστο δυνατό κόστος και τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα. Γι' αυτό η επιτροπή συμφωνεί με τους σκοπούς και τις

επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δε βλέπω να υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001». Εδώ η έκθεση δεν είναι ομόφωνη.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, αντιλαμβάνομαι ότι ο Δικηγορικός Σύλλογος δεν τοποθετήθηκε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι είχαμε μια εξήγηση με το Δικηγορικό Σύλλογο όπως και με την επιτροπή του ταμείου συντάξεων να μας δώσουν κάποια νέα τοποθέτηση σε ένα αίτημα κάποιων συνταξιούχων. Δε μας έχει δοθεί η απάντηση από τα δύο αυτά όργανα. Η επιτροπή Νομικών είχε συνεδριάσει υπό την προεδρία της κ. Κληρίδου η οποία δεν ήταν πλήρως ενήμερη αυτής της συνεννόησης που είχαμε. Αν προχωρήσουμε στην ψήφιση σήμερα, δε θα έχουμε εμείς οποιοδήποτε δικαίωμα διαφοροποίησης των κανονισμών, λόγω του ότι δε θα μπορούμε να καταθέσουμε τροποποίηση. Γι' αυτό, η εισήγησή μου είναι να αναβληθεί για μια βδομάδα, ώστε να έχουμε την απάντηση του Δικηγορικού Συλλόγου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ακριβώς, μίλησα με τον πρόεδρο του Δικηγορικού Συλλόγου σήμερα, κατά τη διάρκεια της συνεδρίας της επιτροπής Νομικών, και με πληροφόρησε ότι δεν έχουν πάρει θέση ακόμα. Έχουν ζητήσει από το Γενικό Εισαγγελέα, που είναι ο πρόεδρος του ταμείου συντάξεων, να ορίσει συνεδρίαση, για να δουν αυτό ακριβώς το θέμα. Η θέση του Δικηγορικού Συλλόγου όμως είναι ότι δε θα έπρεπε να καθυστερήσει η ψήφιση αυτών των κανονισμών, εκκρεμούντος του άλλου θέματος, και ότι, αν το ταμείο συντάξεων και ο Δικηγορικός Σύλλογος κρίνουν ότι πρέπει να ρυθμιστεί αυτό το θέμα, θα προτείνουν οι ίδιοι τους κανονισμούς, όπως έγινε και σε αυτή την περίπτωση.

Από την άλλη πλευρά, κύριε Πρόεδρε, αν αυτά τα δύο όργανα είναι ενάντια σε αυτή τη σκέψη που γίνεται, δεν πιστεύω να έρθει η Βουλή να νομοθετήσει εναντίον του συμβουλίου του ταμείου συντάξεων και του Δικηγορικού Συλλόγου που είναι οι αρμόδιοι.

Επομένως, εφόσον υπάρχει αυτή η δέσμευση από πλευράς τους, πως, αν κρίνουν ότι είναι σωστό αυτό το αίτημα, θα φέρουν οι ίδιοι κανονισμό, ξεπερνιέται και το νομοτεχνικό πρόβλημα που ήγειρε ο κ. συνάδελφος. Γι' αυτό, πιστεύω ότι θα πρέπει να προχωρήσουμε στην έγκριση, αφού πάνω σε αυτά που έχουμε μπροστά μας δε διαφωνούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κυπριανού, επειδή υπάρχει ένα ενδεχόμενο να δώσουν κάποια απάντηση, εγώ λέω να αναβληθεί για μια βδομάδα, να πάει πίσω στην επιτροπή και, αν η επιτροπή κρίνει ότι εκ των πραγμάτων δεν προβλέπεται να ληφθεί σύντομα απόφαση, τότε να επανέλθουμε να τους ψηφίσουμε.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να γίνει αντιληπτό και κατανοητό ότι είναι για τελευταία φορά που αναβάλλεται, διότι δημιουργούμε προβλήματα σε άλλους συνταξιούχους δικηγόρους, εξαιτίας κάποιου επιπλέον αιτήματος που έχει μια ομάδα, που είναι άδικο. Γι' αυτό, ως είναι η τελευταία φορά και, αν όντως, το τονίζω, έρθει από τα αρμόδια όργανα εισήγηση, εδώ είμαστε να την εξετάσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, το θέμα αναβάλλεται για μια βδομάδα και η επιτροπή έχει δικαίωμα να προχωρήσει, αν δεν πάρει τελικά τη συγκατάθεση ή τη θέση των δικηγόρων.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 25 θέμα, που είναι «Οι περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Ανδρέας Μούσκος

Ηλίας Μυριάνθους

Κίκης Καζαμίας

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Κλεάνθους

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και του Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), του Οργανισμού Κυπριακής Γαλακτοκομικής

Βιομηχανίας και των συντεχνιών του προσωπικού του.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 23(2) της νομοθεσίας για την κυπριακή γαλακτοκομική βιομηχανία, σκοπείται ο καθορισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Λογιστικού Λειτουργού 1ης τάξης, Γραμματειακού Λειτουργού, Τεχνικού Επιθεωρητή Γάλακτος (Μηχανολογίας, Ηλεκτρολογίας), Γραφέα, Τεχνικού Χημείου και Λογιστικού Λειτουργού στον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας.

Σύμφωνα με το αιτιολογικό σημείωμα που συνοδεύει τους κανονισμούς αυτούς, οι θέσεις Λογιστικού Λειτουργού 1ης Τάξης και Γραμματειακού Λειτουργού είναι νέες θέσεις στον Οργανισμό Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας, ενώ για τις υπόλοιπες θέσεις κατέστη αναγκαία η τροποποίηση των υφιστάμενων σχεδίων υπηρεσίας, είτε λόγω ενοποίησης θέσεων είτε λόγω της εισαγωγής του θεσμού των συνδυασμένων κλιμάκων αντί των συνδυασμένων θέσεων.

Με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών συμφώνησαν όλοι οι παριστάμενοι.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν λεκτικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 26 θέμα είναι «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και Εξαρτωμένους Αυτών Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβερνήσεως) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και Εξαρτωμένους Αυτών Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβερνήσεως) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Ανδρέας Μούσκος

Ηλίας Μυριάνθους

Κίκης Καζαμίας

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Κλεάνθους

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), του ΚΟΤ και της συντεχνίας του προσωπικού του.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 7(3) και 21 της νομοθεσίας για την ίδρυση και λειτουργία του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού, σκοπείται αφενός η κωδικοποίηση του σχεδίου συντάξεων και χορηγημάτων που εφαρμόζεται για τους υπαλλήλους του ΚΟΤ και τους εξαρτωμένους τους και αφετέρου η εναρμόνιση του εν λόγω σχεδίου με τα όσα ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία.

Όλοι οι παριστάμενοι συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τροποποιηθεί από νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δε βλέπω να υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στα θέματα με τους αριθμούς από το 27 μέχρι 36, τα οποία έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι: «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρυδιών Κανονισμοί του 2001», «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρυδόπιχας Κανονισμοί του 2001», «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αμυγδάλων Κανονισμοί του 2001», «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αμυγδαλόπιχας Κανονισμοί του 2001», «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Δαμασκηνών Κανονισμοί του 2001», «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φουντουκιών Κανονισμοί του 2001», «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φουντουκόπιχας Κανονισμοί του 2001», «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Χαλεπιανών Κανονισμοί του 2001», «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ψίχας Χαλεπιανών και Ξεφλουδισμένης Ψίχας Χαλεπιανών Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φοινικιών Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους
κανονισμούς που αναφέρονται στο παράρτημα που επισυνάπτεται**

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Ανδρέας Μούσκος

Ηλίας Μυριάνθους

Κίκης Καζαμίας

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Κλεάνθους

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Φεβρουαρίου 2001. Στα πλαίσια της εξέτασης των κανονισμών αυτών κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, καθώς και εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 8 της νομοθεσίας για την εξαγωγή γεωργικών προϊόντων, σκοπείται η βελτίωση των ποιοτικών χαρακτηριστικών των καρυδιών, της καρυδόπιχας, των αμυγδάλων, της αμυγδαλόπιχας, των δαμασκήνων, των φουντουκιών, της φουντουκόπιχας, των χαλεπιανών, της ψίχας χαλεπιανών και της ξεφλουδισμένης ψίχας χαλεπιανών και των φοινικιών.

Σύμφωνα με το αιτιολογικό σημείωμα που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, αυτοί εντάσσονται στα πλαίσια της πολιτικής της κυβέρνησης για συνεχή βελτίωση της ποιότητας των γεωργικών προϊόντων που προορίζονται για εξαγωγή, με την υιοθέτηση κανονισμών που να τα εναρμονίζουν με τα αντίστοιχα διεθνή πρότυπα ποιότητας, για σκοπούς καλύτερης εμπορίας τους.

Όλοι οι παριστάμενοι συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν από νομοτεχνική άποψη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρυδιών Κανονισμοί του 2001.
2. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρυδόπιχας Κανονισμοί του 2001.
3. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αμυγδάλων Κανονισμοί του 2001.
4. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αμυγδαλόπιχας Κανονισμοί του 2001.
5. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Δαμασκήνων Κανονισμοί του 2001.
6. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φουντουκιών Κανονισμοί του 2001.
7. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φουντουκόπιχας Κανονισμοί του 2001.
8. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Χαλεπιανών Κανονισμοί του 2001.
9. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ψίχας Χαλεπιανών και Ξεφλουδισμένης Ψίχας Χαλεπιανών Κανονισμοί του 2001.
10. Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φοινικιών Κανονισμοί

του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Θα προχωρήσουμε τώρα σε ξεχωριστή ψήφιση του κάθε θέματος.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 27 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 28 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 29 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 30 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 31 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 32 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 33 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 34 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 35 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 36 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 37 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β', κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Να θεωρηθεί ότι έχει γίνει σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
2. Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Άμυνας	Άμυνας
3. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- Στροβόλου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
- | | | | |
|----|--|-------------------------------------|-------------------------------------|
| 4. | Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2001. | Παιδείας και Πολιτισμού | Παιδείας |
| 5. | Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001. | Συγκοινωνιών και Έργων | Συγκοινωνιών και Έργων |
| 6. | Οι περί Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως - Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001. | Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως | Νομικών |
| 7. | Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Φιάλες - Μετροδοχεία) Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 8. | Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων) Κανονισμοί του 2001. | Εσωτερικών | Εσωτερικών |
| 9. | Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών | Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού | Εμπορίου και Βιομηχανίας |

(Ταμείο Προνοίας)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2001.

- | | | | |
|-----|--|-------------------------------------|--------------------------------|
| 10. | Έγγραφο που αφορά την πρόσληψη έκτακτου υπαλλήλου από το Συμβούλιο Αμπελουργικών Προϊόντων δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσία Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου. | Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 11. | Έκθεση του Υπουργείου Εσωτερικών για τροποποίηση των ορίων των κοινοτήτων Τάλας και Κοίλης της επαρχίας Πάφου. | Εσωτερικών | Εσωτερικών |
| 12. | Έκθεση του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 2 του Νόμου 74 του 1988. | Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού | Εμπορίου και Βιομηχανίας |

- | | | | |
|-----|--|-------------|--------------------------------|
| 13. | Έγγραφο αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών στις 27.2.2001 σύμφωνα με το εδάφιο (2) του άρθρου 4 του περί Προϋπολογισμού Νόμου του 2001 [Αρ. 1 (II)/2001]. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 14. | Έγγραφο (Αρ. 22/2001) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2000. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 15. | Έγγραφο (Θ. 11/2001) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο Αρ. 179(I) του 2000. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |

Προτάσεις νόμου	Κατατέθηκαν από	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.	Χρίστο Μαυροκορδάτο, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ- Αριστερά-Νέες Δυνάμεις	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
2. Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
3. Ο περί Γραφείων Τουρισμού και Ταξιδιών και Ξεναγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Μάριο Ματσάκη, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού	Εμπορίου και Βιομηχανίας
4. Ο περί Αναστολής Είσπραξης Οφειλών Επενδυτών προς Εμπορικές Τράπεζες και Συνεργατικές Εταιρείες (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2001.	Χρίστο Ρότσα, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

- | | | |
|--|---|--|
| 5. Ο περί Υπεραστικών Δρόμων
(Διατήρηση του Φυσικού Περιβάλλοντος)
Νόμος του 2001. | Ανδρέα Παρισινό,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας
Λευκωσίας | Περιβάλλοντος |
| 6. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του
2001. | Χρήστο
Πουργουρίδη, εκ
μέρους της
Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής
Παρακολουθήσεως
Σχεδίων
Αναπτύξεως και
Ελέγχου Δημόσιων
Δαπανών | Παρακολουθήσεως
Σχεδίων Αναπτύξεως
και Ελέγχου Δημόσιων
Δαπανών |

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις - απαντήσεις. Δεν υπάρχουν.

Διερωτώμαι αν θα προχωρήσουμε αυτή τη στιγμή στο Κεφάλαιο Δ'.

Παρακαλώ, κύριε Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα έχει εγγραφεί από τη δική μας κοινοβουλευτική ομάδα και είναι έτοιμος ο κ. Λιλλήκας να ανοίξει το θέμα. Το θέμα, με βάση κοινές δηλώσεις και διαπιστώσεις, είναι ένα θέμα πολύ σοβαρό και τα ναρκωτικά είναι ένας άλλος Απίλας εντός των πυλών και όχι εκτός των πυλών. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι τόσο οι συνάδελφοι πρέπει να είναι εδώ και να συμμετάσχουν σε αυτή τη συζήτηση όσο και

σημαντικότερο ρόλο θα έχουν να διαδραματίσουν κατά τη μετάδοση αυτή της συζήτησης τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, εκ των οποίων δε βλέπω πολλά να βρίσκονται εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι εισηγείσαι, κύριε Γεωργίου, να συνεχίσουμε ή να μη συνεχίσουμε;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Αν ο κ. Λιλλήκας συμφωνεί, η εισήγησή μου είναι να μείνει μια άλλη μέρα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως είναι απόφαση των συναδέλφων που έχουν εγγράψει το θέμα, αλλά, αν θα έχει αποτέλεσμα και πρακτικότητα η εισήγηση του κ. Γεωργίου, τότε θα πρέπει να γίνουν κάποιες διευθετήσεις, τουλάχιστο με το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, ώστε να υπάρχει απευθείας μετάδοση αυτής της συζήτησης.

Είναι γεγονός ότι είναι σοβαρό θέμα. Είναι ίσως το μεγαλύτερο που αντιμετωπίζουμε σήμερα στην κυπριακή κοινωνία. Αν θα προχωρήσει σήμερα, για να μην παραμένει σε εκκρεμότητα για μεγάλο χρόνο, είναι ένα ζήτημα, αλλά, αν θα αναβληθεί, να μην αναβληθεί τυχαία απλώς για την επόμενη βδομάδα, και να ζητήσουμε από την υπηρεσία της Βουλής να προσπαθήσει με κάποιες διευθετήσεις να γίνει η ζωντανή μετάδοση, γιατί πράγματι πρέπει να πάει ένα μήνυμα προς την κοινωνία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου, παρακαλώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, θα συνηγορήσω υπέρ της αναβολής. Τα άλλα, σε σχέση με το πότε και πώς θα γίνει η συζήτηση αυτή, θα τα διευθετήσουμε στις συνεδριάσεις που έχουμε με τους κοινοβουλευτικούς εκπροσώπους. Απλώς εισηγούμαι κι εγώ να

αναβληθεί, είναι σοβαρό θέμα και πρέπει να το δούμε με μια μεγαλύτερη τουλάχιστον παρουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση να αναβληθεί αυτό το θέμα, ιδιαίτερα από τον εισηγητή;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Ζητούμε κάλυψη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει υπογραμμιστεί η σημασία του θέματος και συνεπώς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ιδιαίτερα το κρατικό κανάλι θα μπορεί να κάμει διευθετήσεις για τη μετάδοση της συζήτησης.

Κύριοι συνάδελφοι, εδώ φθάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 8 Μαρτίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2001.
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2001.
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2001.
4. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
5. Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου

- Στροβόλου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
6. Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
 7. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
 8. Ο περί Πολιτικού Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
 9. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
 10. Ο περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων Νόμος του 2000.
 11. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.
 12. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ.5) Νόμος του 2000.
 13. Ο περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμος του 2000.
 14. Ο περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998.
 15. Οι περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) Κανονισμοί του 2001.
 16. Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.

17. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2001.
18. Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
19. Ο περί Κτηματολογικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1991.
20. Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1999.
21. Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (1.2.2001).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα για το θέμα που τιτλοφορείται «Η υποκλοπή τηλεφωνικών συνδιαλέξεων ως παραβίαση του νόμου και των ανθρωπίνων

δικαιωμάτων». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (16.11.2000).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που τιτλοφορούνται :

α. «Προβλήματα στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη της κοινότητας Πύργου Τηλλυρίας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κυριάκου Τυρίμου και Γιώργου Χατζηγεωργίου). (6.2.1997).

β. «Αγροτικά Υγειονομικά Κέντρα - προβλήματα και τρόποι επίλυσής τους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κυριάκου Τυρίμου και Ανδρέα Παρισινού). (6.3.1997).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη εξέτασης του πληθυσμού και ειδικά του γυναικείου με σύγχρονες μεθόδους έγκαιρης διάγνωσης της οστεοπορώσεως και η υποχρέωση του κράτους για παροχή αυτής της διευκόλυνσης».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (5.10.2000)

5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη για δεύτερο

ορθοπαιδικό χειρουργείο στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Μάριου Μασσάκη, Γιαννάκη Θωμά και Στέλιου Στυλιανού). (27.1.2000).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 7.00 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές:

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μουσιούττας Νίκος
Γερασίμου Στέλιος	Μούσκος Ανδρέας
Γεωργιάδη Λία	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παντελίδου Κατερίνα
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Θεοδώρου Δώρος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θωμά Γιαννάκης	Πουργουρίδης Χρήστος
Καζαμίας Κίκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καράς Αντώνης	Ρότσας Χρίστος
Κατσουρίδης Νίκος	Σαμμούτας Ευάγγελος
Κιπτής Στάθης	Στυλιανού Στέλιος
Κλεάνθους Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κληρίδη Καίτη	Τυρίμος Κυριάκος

Κουλίας Ζαχαρίας	Φιλίππου Ανδρέας
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγεωργίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Λυσσαρίδης Βάσος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Ματσάκης Μάριος	Χρίστου Ανδρέας
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφίδης Γιώργος
	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Τ. Χατζηδημητρίου, Μ. Κυπριανού, Α. Καραάς, Δ. Χριστοδουλίδης, Ν. Μουσιούπτας, Χρ. Πουργουρίδης) και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 1 του 2001).
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού του 2000 Νόμου Νόμος του 2001».
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Κρατικών Εκθέσεων Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμος του 2001», η παρέμβαση του κ. Α. Γεωργίου και ψήφισή του σε

- νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Α. Αντωνίου, Ν. Κλεάνθους, Α. Χρίστου, Δ. Θεοδώρου, Α. Μούσκος, Δ. Χριστοδουλίδης, Χρ. Πουργουρίδης, Β. Λυσσαρίδης, Π. Δημητρίου, Μ. Ματσάκης, Ν. Πιπτοκοπίτης) και ψήφισή του σε νόμο.
 6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1993» και για την πρόταση νόμου «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 1995», η συζήτηση που ακολούθησε (Γ. Αγαπίου, Δ. Θεοδώρου, Π. Δημητρίου, Β. Λυσσαρίδης, Μ. Κυπριανού, Α. Βασιλείου, Σ. Χατζηγιάννης, Χρ. Πουργουρίδης, Μ. Ματσάκης, Ν. Κλεάνθους) και ψήφιση του ενιαίου σχεδίου νόμου με τον τίτλο «Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
 7. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε [Γ. Αγαπίου, προεδρεύων (Α. Αντωνίου), Π. Δημητρίου, Στ. Κιπτής, Γ. Χριστοφίδης] και αναβολή του θέματος.
 8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Σύμβασης για τους Υγρότοπους Διεθνούς Σημασίας ειδικά ως Βιότοπους Υδροβίων Πτηνών (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
 9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ομαδικών Απολύσεων Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
 10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Νόμος του 2000», για τους κανονισμούς «Οι περί της Προστασίας των Δικαιωμάτων των Εργοδοτούμενων σε περίπτωση Αφερεγγυότητας του Εργοδότη Κανονισμοί του

- 2001» και για το νομοσχέδιο «Ο περί Τερματισμού Απασχολήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», παρατηρήσεις των κ. Α. Γεωργίου και Π. Δημητρίου, ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους και έγκριση των κανονισμών.
11. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 5) Κανονισμοί του 2001» και έγκριση ενιαίων κανονισμών με τον τίτλο «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001».
 12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Διακρίβωση των Δεξαμενών Πλωτών Μέσων) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 15. Αναβολή έπειτα από συζήτηση (Γ. Αγαπίου, Π. Δημητρίου, Μ. Κυπριανού) της συζήτησης των κανονισμών «Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001».
 16. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κυπριακής Γαλακτοκομικής Βιομηχανίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 17. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (Σχέδιο Συντάξεων και Χορηγημάτων εις Υπαλλήλους του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού και Εξαρτωμένους Αυτών Όμοιο με το Σχέδιο Συντάξεων της Κυβερνήσεως) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 18. Έκθεση και έγκριση των ακόλουθων κανονισμών:

- α. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρυδιών Κανονισμοί του 2001».
 - β. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Καρυδόπιχας Κανονισμοί του 2001».
 - γ. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αμυγδάλων Κανονισμοί του 2001».
 - δ. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Αμυγδαλόπιχας Κανονισμοί του 2001».
 - ε. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Δαμασκήνων Κανονισμοί του 2001».
 - στ. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φουντουκιών Κανονισμοί του 2001».
 - ζ. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φουντουκόπιχας Κανονισμοί του 2001».
 - η. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Χαλεπιανών Κανονισμοί του 2001».
 - θ. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Ψίχας Χαλεπιανών και Ξεφλουδισμένης Ψίχας Χαλεπιανών Κανονισμοί του 2001».
 - ι. «Οι περί Επιβολής Ποιοτικού Ελέγχου κατά την Εξαγωγή Φοινικιών Κανονισμοί του 2001».
19. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
20. Αναβολή της συζήτησης του θέματος «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους» έπειτα από συζήτηση (Α. Γεωργίου, Μ. Κυπριανού, Π. Δημητρίου).



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 8ης Μαρτίου 2001

(Ωρα έναρξης: 4.19 μ.μ.)

(Αρ. 24)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είμαι εξουσιοδοτημένος από την κοινοβουλευτική μου ομάδα να εκφράσω τις ευχές μου και τα συγχαρητήριά μου, με την ευκαιρία της διεθνούς ημέρας των γυναικών, προς τις συναδέλφους βουλευτίνες, στις γυναίκες και τις κοπέλες που αποτελούν το προσωπικό της Βουλής, στις γυναίκες δημοσιογράφους και σε όσες συμβάλλουν στην προβολή του έργου της Βουλής. Να ευχηθώ σε όλες τις υποψήφιες γυναίκες εκλογή στο νέο νομοθετικό σώμα και να ευχηθώ σε όλες τις γυναίκες της Κύπρου ευημερία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τζαι τι θα γίνει με τους άντρες;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

...να ευχηθώ σε όλες τις γυναίκες της Κύπρου ευημερία, απελευθέρωση των σκλαβωμένων εδαφών μας, αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κύπρο. Και πιστεύω ότι, με την κατάκτηση των δικαιωμάτων τους, οι γυναίκες θα αποτελέσουν περισσότερο ωφέλιμο στοιχείο για την κοινωνία μας και για τους άντρες, που παραπονείστε, κύριε Πρόεδρε, ότι τι θα γίνουν οι άντρες, αν δεν τους εξυμνήσουμε.

Ευχαριστώ.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μας εκπροσωπεί όλους.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι ο γηραιότερος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ζήσουν οι γυναίκες λοιπόν και οι άντρες μαζί!

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μας εκπροσώπησε, είπα, ο γηραιότερος. Επειδή κάποιοι συνάδελφοι -δεν ξέρω αν παίρνετε πρακτικά και για τούτα που λέμε εδώ- είπαν ο ωραιότερος, θέλω διόρθωση, όχι ο ωραιότερος, ο γηραιότερος!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, προχωρούμε.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Αν κοιτάξεις γύρω σου, θα διαψευσθείς!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε.

Αρχίζουμε με το Κεφάλαιο Α΄, νομοθετική εργασία. Είναι πολλά τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και, αν συμφωνείτε, όπως την προηγούμενη φορά, όσες εκθέσεις είναι ομόφωνες να θεωρήσουμε ότι έχουν αναγνωσθεί. Τα δύο πρώτα θέματα δεν είναι έτοιμα. Θα αρχίσουμε με το τρίτο θέμα, το οποίο είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης Νόμος του 2001».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούττας

Δώρος Θεοδώρου

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αβραάμ Αντωνίου

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον πιο πάνω προϋπολογισμό σε συνεδρία της που έγινε στις 5 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, ο αντιπρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης, καθώς και ο γενικός διευθυντής του ίδιου οργανισμού.

Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης για το 2001 προβλέπει δαπάνες ύψους £2.123.410 και έσοδα ύψους £5.240.247, τα οποία προέρχονται κυρίως από τόκους.

Η επιτροπή, κατά την εξέταση του εν λόγω προϋπολογισμού, ο οποίος θα πρέπει να σημειωθεί ότι φέτος, σε αντίθεση με την περσινή χρονιά, έχει κατατεθεί έγκαιρα στη Βουλή, ενημερώθηκε από τον αντιπρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου για τα διάφορα σχέδια και για την πολιτική του οργανισμού, καθώς και για άλλα θέματα, τα οποία αφορούν, μεταξύ άλλων, τα ισχύοντα κριτήρια δανειοδότησης και τα αντίστοιχα επιτόκια, καθώς επίσης το βαθμό ικανοποίησης των υποβαλλόμενων κατ' έτος αιτήσεων. Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του οργανισμού, δύο χιλιάδες περίπου δάνεια χορηγούνται κάθε χρόνο, ενώ καμιά αίτηση δεν εκκρεμεί, αφού όλες εξετάζονται και διεκπεραιώνονται μέσα σε διάστημα δέκα περίπου ημερών από την υποβολή τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση όλα τα πιο πάνω, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο για την έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού.

Ταυτόχρονα, η επιτροπή εκφράζει με την ευκαιρία αυτή τη μεγάλη ευαρέσκειά της για το έργο που ο εν λόγω οργανισμός επιτελεί, καθώς και για τη συνέπεια και την ακρίβεια με τις οποίες διεκπεραιώνονται όλες οι προσφερόμενες από αυτόν υπηρεσίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχει. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Οργανισμού Χρηματοδότησεως Στέγης ποσού £2.123.410 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5, καθώς και ο Πίνακας και το Συμπλήρωμα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το επόμενο θέμα, υπ' αριθμόν 4, είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Νίκος Μουσιούππας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Τάκης Χατζηγεωργίου

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρέας Φιλίππου

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 28 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο δήμο Λάρνακας για την αποπληρωμή δανείου ύψους £1.700.000, το οποίο ο δήμος συνήψε με την Alpha Bank Limited, με σκοπό την κατασκευή δρόμου πρωταρχικής σημασίας που να συνδέει τη λεωφόρο Στρατηγού Τιμάγια στη Λάρνακα με τον παρακαμπτήριο δρόμο Αραδίππου - Δεκέλειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωσης της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Στροβόλου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Στροβόλου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Νίκος Μουσιούπτας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Τάσσος Παπαδόπουλος

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Ισίδωρος Μακρίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Κίκης Καζαμίας

Μάριος Ματσάκης

Αβραάμ Αντωνίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Μαρτίου 2001. Στη

συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της συμφωνίας για παροχή κυβερνητικής εγγύησης στο δήμο Στροβόλου για την αποπληρωμή δανείου ύψους £11.000.000, το οποίο ο δήμος συνήψε με τη Συνεργατική Κεντρική Τράπεζα Λτδ., με σκοπό την κατασκευή δύο νότιων λωρίδων του δρόμου πρωταρχικής σημασίας που θα αρχίζει από τον κόμβο της λεωφόρου Ανθουπόλεως και θα καταλήγει στο δρόμο Αγλαντζιάς - Γερίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κύρωση της συμφωνίας που αναφέρεται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της Συμφωνίας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Στροβόλου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Πριν προχωρήσουμε στο επόμενο μας θέμα, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι βρίσκεται μέσα στην αίθουσα της Βουλής ο εισηγητής στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το θέμα του εποικισμού των κατεχομένων από Τούρκους εποίκους Φινλανδός βουλευτής κ. Jaakko Laakso και η γραμματέας της Επιτροπής Μετανάστευσης Προσφύγων και Δημογραφίας του Συμβουλίου της Ευρώπης κ. Agnieszka Nachilo.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώντας τον κ. Laakso εκ μέρους όλων των μελών της Βουλής για την πολύχρονη και ποικίλη συμπαράστασή του στον αγώνα του κυπριακού λαού για δίκαιη επίλυση του κυπριακού προβλήματος, εύχομαι σ' αυτόν και στην κ. Nachilo ευχάριστη παραμονή στην Κύπρο και εποικοδομητική και αποτελεσματική αποστολή. Τους ευχαριστώ.

Το έκτο θέμα είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί Δικαστηρίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999». Είναι πρόταση νόμου. Υπάρχει, αντιλαμβάνομαι, μια τροπολογία.

Παρακαλώ ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω αναπτύξει τις απόψεις μου και στην περασμένη συνεδρία θα τις επαναλάβω. Αλλά, προτού τις επαναλάβω, θέλω να πω αυτό που είπα το πρωί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρήστε με την τροποποίηση.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Θα δικαιολογήσω την τροπολογία που κάμνω, κύριε Πρόεδρε. Θα πω ό,τι ανέφερα και προηγουμένως στην επιτροπή Νομικών, πως η τροπολογία την οποία κάμνω δεν έχει σκοπό να περιορίσει περισσότερο απ' ό,τι περιορίζει το νομοσχέδιο το ίδιο τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το νομοσχέδιο το ίδιο αφαιρεί από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης το δικαίωμα να φωτογραφίζουν. Άλλωστε, ο νόμος εναντίον της φωτογράφισης υπάρχει, απλώς δεν εφαρμόζεται. Προστίθεται η κινηματογράφηση, προστίθενται και οι ερωτήσεις εντός του χώρου του δικαστηρίου. Είπα ότι η πρόθεσή μου δεν είναι να στερήσω από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης την επικοινωνία ή την προβολή ειδήσεων. Άλλωστε, η προβολή της σύλληψης, της κράτησης, της δίκης μπορεί να γίνει χωρίς να δημοσιευτεί η φωτογραφία του υπόπτου ή του κατηγορουμένου, χωρίς να δημοσιευτούν οι δηλώσεις του, οι οποίες στο κάτω κάτω αποτελούν και καταφρόνηση του δικαστηρίου, αν κάνει δηλώσεις κατά τη διάρκεια της δίκης. Ο σκοπός του νομοσχεδίου είναι να μην μπορεί ο δημοσιογράφος να παίρνει φωτογραφίες και να κινηματογραφεί τον ύποπτο ή τον κατηγορούμενο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας εντός του δικαστηρίου και στον περίβολο του δικαστηρίου. Αυτό είναι το νομοθέτημα στο οποίο συμφωνήσαμε όλοι. Εγώ πρόσθεσα απλώς “και οπουδήποτε αλλού” και είμαι διατεθειμένος το “οπουδήποτε αλλού” να το κάνω «κατά τη μεταφορά από τα κρατητήρια στο δικαστήριο και πίσω κατά τη διάρκεια της διαδικασίας». Αντί του “οπουδήποτε αλλού”, που μπορεί να δώσει οποιεσδήποτε παρερμηνείες, θα εισηγηθώ η απαγόρευση της φωτογράφισης, της κινηματογράφησης και των ερωτήσεων να επεκταθεί και κατά τη διάρκεια της μεταφοράς του υπόπτου από το δικαστήριο στο κρατητήριο και πίσω. Και γιατί λέγω αυτά τα πράγματα; Διότι έχουμε αποφασίσει ή

έχουμε δεχτεί όλοι ότι δεν είναι ορθό κατά την ώρα που ο άλλος είναι υπόδικος ή είναι κατηγορούμενος προτού εκδοθεί το πόρισμα του δικαστηρίου, προτού καταδικαστεί να διασύρεται είτε με τη φωτογραφία του είτε με την κινηματογράφησή του είτε με δηλώσεις ακόμα τις οποίες κάνει ο ίδιος υπέρ του ή εναντίον του. Και πρόσθεσα και πρόσθεσα συνάδελφοι, προσέξτε να δείτε, και πρόσθεσα “οπουδήποτε αλλού” και είπα, για να μην υπάρξει παρερμηνεία, είμαι διατεθειμένος να δεχτώ “από το δικαστήριο στο κρατητήριο και πίσω”. Και γιατί κάνω αυτή την εισήγηση; Γιατί κάνω αυτή την εισήγηση; Διότι, όταν θα βγει έξω από το δικαστήριο, όπως είναι σήμερα ο νόμος που θα ψηφίσουμε, θα σταματήσει η κλούβα της αστυνομίας απ’ έξω από το δικαστήριο και θα τον φωτογραφίσει, θα τον κινηματογραφήσει, θα του πάρει τις δηλώσεις και δε θα είναι παράνομο όπως θα είναι παράνομο εντός του προαυλίου του δικαστηρίου. Μπορεί να μη συμφωνώ με την ουσία του θέματος, με την ουσία του νομοθετήματος. Όμως, από τη στιγμή που η Βουλή, η επιτροπή Νομικών, αποφάσισε ομόφωνα ότι συμφωνεί, είμαι υποχρεωμένος να συμφωνήσω και εγώ. Αλλά λέω ότι πραγματικά δεν είναι σωστό να περιορίσουμε αυτή την απαγόρευση εντός των τειχών του δικαστηρίου, μόνο διότι θα γίνει χειρότερη η κατάσταση μετά. Και επαναλαμβάνω πως είμαστε μάρτυρες τον τελευταίο καιρό ενός τέτοιου φαινομένου, επιλεκτικά, μέσα μαζικής ενημέρωσης ή παρευρίσκονται στους τόπους διερεύνησης ενός εγκλήματος είτε έχουν πρόσβαση προς την αστυνομία και όχι όλα τα μέσα -επιλεκτικά είπα- και αυτό το οποίο κάμνω, πιστεύω, προστατεύει και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, όλα. Δίνει ίσα δικαιώματα σε όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και όχι επιλεκτικά σε μερικά όπως γίνεται σήμερα. Γι’ αυτό πιστεύω ειλικρινά, αν συμφωνούμε ότι με το νομοθέτημα προστατεύουμε τους υπόδικους, προστατεύουμε τους κατηγορούμενους εντός του προαυλίου των δικαστηρίων και του δικαστηρίου, ότι αυτή η προστασία πρέπει να επεκταθεί τουλάχιστο και κατά την ώρα της μεταφοράς τους. Εγώ έβαλα την ώρα της μεταφοράς τους,

συνάδελφε Πουργουρίδη, διότι η λέξη “παντού”, όπως την έβαλα προηγουμένως, έγινε αντικείμενο παρεξήγησης. Έγραψαν και μερικές εφημερίδες ότι η λέξη “παντού” μπορεί να σημαίνει οπουδήποτε. Επειδή είναι κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, που σημαίνει κατά τη διάρκεια της διαδικασίας στο δικαστήριο και κατά τη μεταφορά του υπόπτου ή του κατηγορουμένου από το δικαστήριο στο χώρο των κρατητηρίων, γι’ αυτό ειλικρινά παρακαλώ να είμαστε πιο αντικειμενικοί. Αν συμφωνούμε με το νόημα του νόμου, η επέκταση της απαγόρευσης και κατά τη διάρκεια της μεταφοράς, νομίζω, θα συμπληρώσει το νομοθέτημα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν προτίθεται να αναφερθώ και να αναλύσω τους σκοπούς του νομοθετήματος αυτού, της πρότασης νόμου που έχει κατατεθεί και αναμένεται να γίνει νομοθέτημα, γιατί η έκθεση μιλά αφ’ εαυτής. Όταν κατατέθηκε αυτή η πρόταση νόμου, η επιτροπή Νομικών είχε προβληματιστεί κατά πόσο έθιγε το δικαίωμα της πληροφόρησης, όπως αυτό διασφαλίζεται από τις διεθνείς συμβάσεις. Και εξ αυτού του προβληματισμού είχαμε καλέσει το Γενικό Εισαγγελέα και το Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως να προβούν σε κάποια μελέτη ως προς τα ισχύοντα σε άλλες χώρες και ιδιαίτερα στις χώρες της Ευρώπης. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης μάς έχει πληροφορήσει ότι δεν υπάρχει κοινή νομοθετική τοποθέτηση στις χώρες της Ευρώπης ή στις άλλες χώρες όσον αφορά αυτό το θέμα, γι’ αυτό κατά καιρούς βλέπουμε να παρουσιάζονται εικόνες από δικαστική αίθουσα σε κάποιες χώρες, βλέπουμε σε άλλες χώρες να παρουσιάζεται από τηλεοράσεως μεταφερόμενος σε δικαστήριο ή και εντός της

αίθουσας δικαστηρίου ύποπτος και να προβαίνει σε δηλώσεις και έχουμε πληροφορηθεί ότι και σε μερικές χώρες απαγορεύεται ακριβώς η οποιαδήποτε προβολή τέτοιων εικόνων είτε από τηλεοράσεως είτε από εφημερίδες. Μετά από τον προβληματισμό αυτό επιδιώξαμε να έχουμε μια ισορροπημένη προσέγγιση και να συνδυάσουμε δυο στοιχεία, να συζητήσουμε την προστασία του ανθρώπινου δικαιώματος, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εκείνου ο οποίος μεταφέρεται ως ύποπτος στο δικαστήριο με την αρχή της πληροφόρησης, χωρίς δηλαδή να παραβιάζουμε την έννοιά της, όπως σήμερα παγκόσμια γίνεται αντιληπτή αυτή η έννοια. Ταυτόχρονα, λάβαμε υπόψη και το τι ισχύει στην Κύπρο κοινωνικά εννοώ. Στην Κύπρο, όταν συλληφθεί κάποιος ως ύποπτος, αρχίζει αμέσως ο πρώτος διασυρμός του και, όταν αθωωθεί, δυστυχώς ο θόρυβος που έχει γίνει, που δημιουργεί αυτή την εντύπωση ότι είναι σχεδόν ένοχος, όταν αθωωθεί ή όταν απαλλαγεί από το δικαστήριο ή όταν αφεθεί ελεύθερος...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Και όταν δεν προσαφθεί καν κατηγορία εναντίον του.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μάλιστα. Δεν υπάρχει οποιαδήποτε θεραπευτική αγωγή από πλευράς μέσων μαζικής ενημέρωσης. Ενώ είχαμε υπόψη και τις απόψεις της Ένωσης Συντακτών, ότι πρέπει να λάβουμε υπόψη και την ελευθερία διακίνησης και πληροφόρησης που πρέπει να δοθεί στους δημοσιογράφους, εντούτοις, επειδή θεωρήσαμε ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα εκείνου που επηρεάζεται παραβιάζονται εξαιτίας αυτού που είπα, σε βαθμό αθεράπευτο, μπορώ να πω, έπρεπε να προχωρήσουμε στη θέσπιση αυτής της νομοθεσίας.

Εδώ τα διλήμματα είναι μέχρι πού φτάνουμε. Και υπάρχει ποικιλία απόψεων πάνω σε αυτό το θέμα. Θα απαγορεύσουμε την οποιαδήποτε αναφορά στον τύπο ή στις τηλεοράσεις του γεγονότος της σύλληψης οποιουδήποτε υπόπτου, διότι υπάρχει το

ενδεχόμενο να θεωρηθεί, όπως σήμερα αντιλαμβάνεται ο κόσμος, εξ αρχής ότι είναι ένοχος, τουλάχιστον καταρχήν ένοχος; Η απάντηση είναι όχι, δεν πρέπει να φτάσουμε σε αυτό το σημείο. Πού να μείνουμε σε αυτή την περίπτωση; Η θέση της επιτροπής ήταν να μείνουμε στο χώρο του δικαστηρίου. Δεν είναι αβάσιμο το επιχείρημα του κ. Αγαπίου ότι υπάρχουν και περιπτώσεις που το αποτέλεσμα είναι περίπου το ίδιο, όταν ακόμα δεν είναι και στην αίθουσα ή στην αυλή του δικαστηρίου. Συμφωνώ.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όταν είναι στην αυλή της αστυνομίας, για παράδειγμα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μάλιστα. Υπάρχει ένα πρόβλημα εδώ, μήπως παραβιάζουμε εκείνη τη γραμμή η οποία διαχωρίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα του ενδιαφερόμενου πολίτη που παρουσιάζεται στα μέσα ως ύποπτος από το δικαίωμα της πληροφόρησης που οι δημοσιογράφοι είναι που ασκούν. Αν ξεπεράσουμε ή επεκταθούμε πέρα από εκείνο το οποίο η αρχική πρόταση έθετε, πιθανόν να έχουμε ακριβώς αυτή την παρέμβαση στο δικαίωμα της πληροφόρησης. Γι' αυτό, παρ' όλον ότι το βλέπω και ίσως σε άλλο στάδιο και στα πλαίσια οποιουδήποτε άλλου νόμου να αντιμετωπιστεί και αυτό το ενδεχόμενο και αυτό το φαινόμενο του διασυρμού κάποιου υπόπτου, κάποιου κρατούμενου όχι στο χώρο των δικαστηρίων, αλλά και στο χώρο των αστυνομικών σταθμών, είμαι της γνώμης ότι πρέπει να περιοριστούμε στο χώρο του δικαστηρίου, γιατί συνάδει περισσότερο και με το πνεύμα γενικότερα του περί Δικαστηρίων Νόμου.

Επιαναλαμβάνω ότι η άποψη του κ. Αγαπίου πρέπει να τύχει μελέτης και πρέπει να αντιμετωπιστεί σε ένα άλλο στάδιο και ίσως στα πλαίσια ενός άλλου νομοθετήματος. Η δική μου η εισήγηση είναι να ψηφίσουμε την πρόταση νόμου όπως έχει παρουσιαστεί από την επιτροπή Νομικών, μετά τη διαμόρφωση της οποίας έτυχε, και με αυτό τον τρόπο έχω τη γνώμη ότι κρατούμε ισορροπίες.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα επαναλάβω την παλιά μου άποψη ότι οι μακρότερες και πιο χρονοβόρες συζητήσεις στη Βουλή γίνονται όταν είναι ομόφωνα τα θέματα και νομίζω ότι το σημερινό αποτελεί επιβεβαίωση της άποψης αυτής. Όλοι θέλουμε να διασφαλιστούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, που υπερέχουν του δικαιώματος πληροφόρησης, με συγχωρείτε που το λέω, έτσι πιστεύω εγώ, και εδώ έχει αποφασίσει ομόφωνα η επιτροπή γι' αυτή την προστασία.

Τώρα, η τροποποίηση που προτείνει ο συνάδελφος κ. Αγαπίου νομίζω ότι δεν κάνει τίποτε πρόσθετο, παρά να διασφαλίσει το πνεύμα που είχαν η επιτροπή και η Βουλή. Δεν είναι γι' αυτό που πήρα το λόγο, γιατί πάνω σε αυτό το θέμα εγώ δεν έχω ένσταση. Θα πει ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος ποια είναι η θέση του κόμματός μας. Θέλω μια για πάντα να ξεκαθαρίσουμε αυτό το θέμα της πληροφόρησης. Το δικαίωμα της πληροφόρησης είναι για τα δρώμενα, για τα γεγονότα, για τα πράγματα, για τις θέσεις, για τις αντιθέσεις, για τα σκάνδαλα. Δεν είναι δικαίωμα πληροφόρησης το να με διασύρεις εμένα. Και δεν είναι καν πληροφόρηση. Είναι κουτσομπολιό. Να το διαχωρίσουμε μια για πάντα. Και το λέω, γιατί με αφορμή αυτό το νομοσχέδιο πρέπει επιτέλους να διευκρινιστεί αυτό το λεγόμενο δικαίωμα του τύπου για πληροφόρηση. Άλλο η πληροφόρηση πάνω σε θέματα, πάνω σε αρχές και άλλο ο διασυρμός προσώπων. Αυτό δεν είναι πληροφόρηση, είναι κουτσομπολιό. Δεν είναι καν δημοσιογραφία. Είναι κάτι άλλο· και χαρακτηρισμούς δε θα κάνω. Να διαχωρίσουμε αυτό το θέμα. Δεν είμαστε αντίθετοι με το δικαίωμα πληροφόρησης του κοινού, αλλά πιστεύω ότι πρέπει παράλληλα, αν ακόμα ήταν αντίθετο, να δεχτούμε και να

αποφασίσουμε με δήλωση της Βουλής ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι πάνω από το επαγγελματικό δικαίωμα του κουτσομπολιού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα πρώτα να πω ότι ήταν αξιέπαινη η πρωτοβουλία του προέδρου της επιτροπής Νομικών να καταθέσει αυτή την πρόταση νόμου, η οποία μας έβρισκε ευθύς εξαρχής όλους σε συμφωνία. Είναι κοινωνικό πρόβλημα μέγα ο τρόπος με τον οποίο λειτουργούν, στην ασυδοσία τους και στο κυνήγι ειδήσεων, εντός ή εκτός εισαγωγικών, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Είναι θέμα ανθρωπίνων δικαιωμάτων το να διασφαλιστεί το απαραβίαστο της προσωπικότητας ενός υπόπτου, ο οποίος είναι αθώος μέχρι την ημέρα που θα καταδικαστεί από το δικαστήριο. Ενός ανθρώπου ο οποίος μπορεί να μη θεωρηθεί ούτε καν κατηγορούμενος. Συλλαμβάνεται και κρατείται για τρεις ημέρες, για να διαπιστωθεί αν είναι έστω καταρχήν ύποπτος. Και μπορεί να μην κριθεί ούτε καν ύποπτος. Αλλά έχει κριθεί στα μάτια της κοινωνίας διασυρθείς κατά τον πλέον αναίσχυντο τρόπο από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Κανένα από τα μέσα, ύστερα από τρεις ημέρες, όταν θα αφεθεί ελεύθερος, γιατί ουδέν ενοχοποιητικό ή ύποπτο προέκυψε εναντίον του, τα οποία ξελαρυγγίζονται να παρουσιάσουν σιδηροδέσμιο έναν πολίτη να οδηγείται στο δικαστήριο, δε θα βγει να πει «ξέρετε, απολογούμαστε για τον τρόπο με τον οποίο έχουμε διασύρει τον κύριο τάδε, διότι είναι αθώος, ουδέν ενοχοποιητικό, καμιά υποψία εναντίον αυτού του πολίτη». Ποτέ δεν υπάρχει αποκατάσταση. Υπάρχει μόνο το κυνήγι του εντυπωσιασμού, του λαϊκισμού, της “εντυπωσιοθηρίας”. Και αυτό είναι παραβίαση της κοινωνικής ευπρέπειας, του κοινωνικού στάτους του ανθρώπου, αλλά και της ίδιας της προσωπικότητάς του.

Υπάρχει και ένα τρίτο σημείο. Είναι η ιερότητα του χώρου της δικαιοσύνης. Ο χώρος της δικαιοσύνης είναι ναός, όπως ναός της δημοκρατίας είναι ο χώρος του κοινοβουλίου, όπου απαιτούμε ευπρέπεια, όπου απαιτούμε σοβαρότητα, όπου απαιτούμε ανώτερο ήθος. Και δεν είναι δυνατό με αυτό τον τρόπο τα δικαστήρια να μεταβάλλονται κάθε βράδυ σε μια αρένα κυνηγητού ανθρώπων, σαν να αποτελούν λεία αρπακτικών τα οποία κυνηγούν το θήραμά τους. Αυτή είναι η εικόνα και αυτή την εικόνα οφείλουμε να την απαγορεύσουμε, σεβόμενοι το κύρος της δικαιοσύνης, αλλά και την ιερότητα του χώρου των δικαστηρίων.

Δεν επαναλαμβάνω τα όσα έχουν λεχθεί. Η συμπλήρωση του κ. Παπαδόπουλου με βρίσκει απολύτως σύμφωνο. Δεν είναι πληροφόρηση ο διασυρμός και ο μη σεβασμός της προσωπικότητας και της κοινωνικής υπόστασης ενός ανθρώπου ο οποίος κρίθηκε για μια στιγμή ως ύποπτος απλώς. Πέρα και πάνω από την κουτσομπολίστικη πληροφόρηση, ναι, υπάρχουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, ναι, υπάρχει ο σεβασμός της προσωπικότητας και της υπόστασης του κάθε πολίτη, του κάθε ανθρώπου, είτε είναι ημεδαπός είτε είναι αλλοδαπός.

Η πρόταση του κ. Αγαπίου δεν αλλοιώνει, αλλά συμπληρώνει και ολοκληρώνει όσο είναι δυνατό την προστασία την οποία θέλουμε να προσφέρουμε στο πρόσωπο, στη δικαιοσύνη και στην όλη λειτουργία των συνεργαζομένων μερών, που είναι και πρέπει να είναι συνεργαζόμενα μέρη, των δικαστών, της αστυνομίας, των δικηγόρων, όλων όσων λειτουργούν μέσα στο πλαίσιο της δικαιοδοτικής διαδικασίας ενός κράτους.

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να αναφέρω ένα παράδειγμα. Πριν καιρό, ένας επαγγελματίας, κάποιας ηλικίας, οδηγήθηκε σιδηροδέσμιος στο δικαστήριο ως ύποπτος για το βιασμό -για το βιασμό, προσέξτε- μιας αλλοδαπής, η οποία εργαζόταν ως βοηθός. Αυτός ο άνθρωπος είναι εντιμότατος επαγγελματίας και βρέθηκε μια νύχτα να τον βλέπει όλη η κυπριακή κοινωνία ως ένα σάτυρο, που επιτέθηκε εναντίον μιας

ανυπεράσπιστης ξένης, που ήρθε, μέσα στη φτώχεια της, για να επιβιώσει, εργαζόμενη μακριά από την οικογένειά της. Αυτός ο απαίσιος σάτυρος! Ύστερα από είκοσι τέσσερις ώρες η αλλοδαπή ομολόγησε στην αστυνομία ότι έκανε ψευδή καταγγελία, για να μπορέσει να αλλάξει εργοδότη, χωρίς να αναγκαστεί να φύγει από την Κύπρο. Διαφορετικά θα έπρεπε να φύγει από την Κύπρο, διότι δεν μπορείς, όταν σε φέρει ένας εργοδότης, να αλλάξεις εργοδότη. Ο άνθρωπος ήταν, ασφαλέστατα, απολύτως αθώος. Ήταν όμως το ίδιο αθώοι και εκείνοι οι οποίοι τον διέσυραν, τον εξευτέλισαν και καταπόντισαν την προσωπικότητά του, το φιλότιμό του, την αξιοπρέπειά του μέσα από όλα τα κανάλια εκείνο το βράδυ; Και βγήκε μήπως κανένα κανάλι την επομένη ή τη μεθεπομένη να πει «ξέρετε, κύριοι τηλεθεατές μας, ο κύριος τάδε, τον οποίο εμείς παρουσιάσαμε με αυτό τον τρόπο, είναι ένας αξιοπρεπής άνθρωπος, ο οποίος ήταν θύμα μιας συκοφαντικής καταγγελίας, για λόγους σκοπιμότητας, μιας αλλοδαπής εργαζομένης»; Ουδείς βεβαίως το έκανε. Εκείνο που έμεινε ήταν η εικόνα του σιδηροδέσμιου σατύρου, ο οποίος ενήργησε κατά έναν εγκληματικό τρόπο εναντίον ενός ανθρώπου ανυπεράσπιστου σε μια ξένη χώρα.

Λοιπόν, είναι αυτά τα πράγματα τα οποία βλέπουμε καθημερινά όλοι μας μέσα από τις οθόνες των τηλεοράσεων και μας ανησυχούν όχι ως βουλευτές, αλλά ως πολίτες αυτής της κοινωνίας που θέλουμε την πολυφωνία, την πληροφόρηση, την ανταλλαγή ιδεών, την έκφραση απόψεων, αλλά ταυτόχρονα θέλουμε η κοσμιότητα, η ευπρέπεια, ο πολιτισμός και το ήθος να αποτελούν το περιβάλλον μέσα στο οποίο θα λειτουργούμε όλοι μας, περιλαμβανομένων και των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Αν από μόνα τους τα μέσα, στο παιχνίδι του ανταγωνισμού και της “εντυπωσιοθηρίας”, δε λειτουργούν με αυτό τον τρόπο, ναι, υπάρχει η νομοθεσία, υπάρχει ο νόμος ο οποίος πρέπει και επιβάλλει εκείνο το οποίο θα έπρεπε να είχαν κάνει και δεν το έχουν πράξει μέχρι στιγμής.

Είναι γι' αυτό το λόγο που και η πρόταση νόμου σαφώς είναι θετική και την ψηφίζουμε, αλλά και η συμπλήρωση του κ. Αγαπίου αποτελεί πράγματι όσο το δυνατό επέκταση και ολοκλήρωση του σχετικού νομοθετήματος.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που τα αυτονόητα δεν πρέπει να τα τονίζουμε, ιδιαίτερα πάνω στο θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα πρέπει να ξεκαθαριστεί ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν είναι σε στεγανά διαμερίσματα και επομένως το ένα υπερισχύει του άλλου· διαπλέκονται και ασφαλώς χρειάζεται και μια αισθητική, μια κουλτούρα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η οποία... μέσα από νομοθεσίες και πρακτικές μπορεί να εξευρεθεί εκείνο που θα είναι το οριακά καλύτερο. Έτσι δε θα έλεγε κανένας ότι το δικαίωμα της προσωπικής ζωής είναι μεγαλύτερο ή μικρότερο ή ισχυρότερο ή επικαλύπτει κάποιο άλλο, όπως είναι το δικαίωμα της πληροφόρησης. Ας θυμηθούμε ότι στα πλαίσια της επίκλησης κάποιων δικαιωμάτων επιχειρείται μία συσκότιση, η οποία ασφαλώς πάει εις βάρος και του δημοσίου συμφέροντος.

Βέβαια αυτό δεν το λέω, για να πάω αντίθετα στην εισήγηση του συναδέλφου του κ. Αγαπίου, που πιστεύω ότι ξεκινά από τη συγκεκριμένη βάση, ότι υπάρχουν δύο στοιχεία μέσα σ' αυτό το νομοθέτημα. Το ένα στοιχείο είναι η διαδικασία και εάν βρίσκεται ένα πρόσωπο σε μια δικαστική διαδικασία ως ύποπτο ή οτιδήποτε άλλο και το δεύτερο είναι το ίδιο το πρόσωπο. Επομένως, ανεξάρτητα του αν αυτό το πρόσωπο ευρίσκεται στο προαύλιο του δικαστηρίου ή μεταφέρεται, είναι φυσικό πάλι να ισχύουν αυτά τα δύο στοιχεία. Επομένως, θα έλεγα ότι θα μπορούσε να υποστηριχθεί και πρέπει να υποστηριχθεί η θέση του συναδέλφου του Αγαπίου.

Όμως, προσθέτω ακόμα κάτι. Στην περασμένη συνεδρία της Βουλής είχα εγείρει το θέμα μιας έλλειψης που ξεκινά από το τεχνικό θέμα της διαφοράς μεταξύ κινηματογραφικού πλάνου και εικονοληπτικού πλάνου. Και βλέπω ότι έχει προστεθεί αυτή η αναφορά, όμως παρελείφθη να προστεθεί στην περίπτωση (ββ). Γι' αυτό θα εισηγούμουν να προστεθεί κι εκεί, στην περίπτωση (ββ), αμέσως μετά την τρίτη γραμμή, "ή κινηματογραφικά ή εικονοληπτικά πλάνα". Να προστεθεί κι εκεί αυτή η φράση, η οποία πιστεύω θα ολοκληρώσει από τεχνικής πλευράς το ενδεχόμενο να υπάρξουν διέξοδοι, για να μην μπορεί να εφαρμοστεί η νομοθεσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κιττής και ο κ. Χατζηγεωργίου. Είναι δύο ομιλητές.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αυτή είναι η παράκλησή μου, για να προχωρήσουμε.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος.

Κανένας δεν μπορεί ασφαλώς να είναι εναντίον μιας πρότασης που έχει πρόθεση να προστατεύσει τους ανθρώπους, όπως έχει περιγραφεί από τους συναδέλφους. Δε θα επαναλάβω αυτά τα πράγματα, όλοι συμφωνούμε.

Υπάρχει όμως στο όλο πλέγμα των θεμάτων και των δικαιωμάτων που έχει η κάθε πλευρά ακόμη μια πτυχή, την οποία δεν έχουμε εξετάσει. Το έθιξα στην τελευταία συνεδρία, όταν θίγηκε αυτό το θέμα από το συνάδελφο τον κ. Αγαπίου, αλλά φαίνεται ότι δεν έχει ακόμη γίνει αντικείμενο συζήτησης αυτό το θέμα. Υπάρχει η πτυχή του προσώπου που θέλουμε να προστατεύσουμε -και πράγματι σωστά το προστατεύουμε- η οποία λέει ότι έχει και αυτός δικαίωμα πρόσβασής του στην πληροφόρηση ή στα μέσα

μαζικής ενημέρωσης, για να πει κάτι το οποίο ο ίδιος θέλει να πει. Και εφόσον δεν είναι κατάδικος ακόμα, είναι ύποπτος εναντίον του οποίου εξετάζεται κάποια υπόθεση, έχει κάθε δικαίωμα πρόσβασης, όπως έχει ο καθένας από τους υπόλοιπους πολίτες της Δημοκρατίας, να προσφεύγει στο δικό του δικαίωμα να πληροφορηθεί για κάτι ή να πει κάτι σχετικά με εκείνα τα οποία τον αφορούν. Σίγουρα μπορεί να γίνει αποδεκτό ότι ο χώρος του δικαστηρίου... Ίσως και εκείνο το οποίο προσθέτει ο συνάδελφος ο κ. Αγαπίου, τη μεταφορά του για εκείνη τη συγκεκριμένη περίπτωση να θέλουμε να την προστατεύσουμε για χάρη του ίδιου, αλλά όχι και να του απαγορεύσουμε... Αν ζητήσει ο ίδιος να κάνει δήλωση, έχω την εντύπωση ότι... και προσβληθεί ένας τέτοιος νόμος από κάποιον που θα ζητήσει και δε θα του επιτραπεί, διότι ο νόμος απαγορεύει τις δηλώσεις, τότε πιστεύω ότι θα υπάρξει ένα ερώτημα κατά πόσον παραβιάζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα αυτού του ανθρώπου ο οποίος ζήτησε να πληροφορηθεί την κοινή γνώμη για κάτι σημαντικό το οποίο τον αφορά.

Γι' αυτό θα παρακαλούσα, ίσως να εξετασθεί αν μπορεί να προστεθεί "νοουμένου εκτός εάν το ζητήσει ο ίδιος". Αν το ζητήσει ο ίδιος πιστεύω ότι δεν έχουμε κανένα το δικαίωμα να του απαγορεύσουμε να κάμει κάποιες δηλώσεις σε οποιοδήποτε μέρος, εφόσον είναι ακόμη ελεύθερος άνθρωπος, δεν του έχει στερηθεί κανένα δικαίωμα να πει τα θέματα που τον αφορούν, να κάμει τις δηλώσεις του· και επομένως πιστεύω ότι ο νόμος θα είναι αντισυνταγματικός σ' αυτό το σημείο και μόνο. Ιδιαίτερα δηλαδή της παραβίασης των δικαιωμάτων αυτού του ανθρώπου που θέλουμε άλλως πως να του τα προστατεύσουμε. Αυτή είναι η άποψή μου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα παρακαλέσω τους συναδέλφους που πρότειναν αυτή τη διαφοροποίηση να στραφούν προς την κατεύθυνση της θέσης, όπως εκφράστηκε από τον κ. Αγαπίου, γιατί πιστεύω πραγματικά ότι εάν ψηφίσουμε αυτό το νόμο, θα είναι ένας νόμος ο οποίος θα περιποιεί τιμήν στο σώμα και στην κοινωνία, γιατί θα προαγάγει τα ανθρώπινα στο σημείο εκείνο που κάμνει τον κάθε πολίτη να αισθάνεται αξιοπρεπής.

Και θέλω να θυμίσω όμως μια πολύ τραγική στιγμή των τελευταίων μόλις μηνών, για να δούμε, αν θέλετε, και το γεγονός ότι πολύ λίγοι τη θυμόμαστε. Πριν μερικούς μήνες, ίσως κοντά στον έναν χρόνο, εκατηγορήθη ένας συμπολίτης μας για τον εμπρησμό, αν θυμούμαι καλά, του καταστήματός του. Και αυτό το πράγμα ήταν πρώτο θέμα. Θέλω να πω στο σώμα ότι αυτός ο άνθρωπος αυτοκτόνησε μετά την αθώωσή του, επειδή αναζήτησε και την αθώωσή του από τα μέσα ενημέρωσης και κατά την αντίληψή του δεν την έλαβε.

Υπογραμμίζω με αυτό τον τρόπο ότι η φράση του συναδέλφου του κ. Χριστοφίδη, ότι ίσως είναι αυτονόητα αυτά τα πράγματα και δεν πρέπει να τα πολυαναλύουμε... διακινδυνεύω να πω ότι είμαστε σε τέτοιο στάδιο σ' αυτή την κοινωνία που αν δεν αγωνιστείς για το αυτονόητο, θα έχεις αύριο να αντιμετωπίσεις μια κατάσταση την οποία δε θα μπορεί να ανατρέψει καμία αλήθεια! Διότι, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, η εικόνα -και δεν το λέω εγώ, το λένε οι ειδικοί των μέσων ενημέρωσης- είναι πιο δυνατή από την αλήθεια! Δεν ανατρέπεις την εικόνα με χίλιες αλήθειες. Γι' αυτό λοιπόν, επειδή μιλούμε για θέματα εικόνας, εγώ παρακαλώ τους συναδέλφους, αφού θέλουν και οι ίδιοι να στηρίξουν το δικαίωμα του πολίτη να μη διασύρεται, να το στηρίξουν καθ' ολοκληρίαν. Γιατί να υπερασπίζεσαι το δικαίωμα κάποιου να μην τον χαστουκίσεις στην αυλή του δικαστηρίου, αλλά να δικαιούσαι να τον χαστουκίζεις οπουδήποτε αλλού, εάν δεχόμαστε ότι η προσβολή της προσωπικότητας είναι και κάτι πολύ χειρότερο απ' αυτό το οποίο έχω πει; Γι' αυτό πιστεύω -και καταλήγω με αυτό- ότι το σώμα θα αισθάνεται

τιμημένο σώμα, εάν ψηφίσει αυτόν το νόμο που θα προαγάγει αυτό το ανθρώπινο δικαίωμα ως ύψιστο ανθρώπινο δικαίωμα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εν πολλοίς με έχει καλύψει ο κ. Χατζηγεωργίου, με τις απόψεις τού οποίου συμφωνώ πλήρως. Θα ήθελα μόνο να προσθέσω τα εξής: Ότι προσωπικά είμαι με θρησκευτική ευλάβεια τοποθετημένος υπέρ της ελευθερίας του τύπου. Άλλωστε, ως επαγγελματίας έχω δώσει πάρα πολλές μάχες για την ελευθερία του τύπου και είμαι ένας από τους λίγους δικηγόρους που με το θέμα αυτό ασχολούμαι πάνω σε συστηματική βάση.

Τούτου λεχθέντος όμως, η ελευθερία του τύπου σε καμιά χώρα του κόσμου, περιλαμβανομένης ασφαλώς και της Κύπρου, δεν είναι απεριόριστη. Εκείνο που πρέπει αυτή η Βουλή να αναζητήσει είναι το αναγκαίο ισοζύγιο μεταξύ ελευθερίας του τύπου και προστασίας των δικαιωμάτων των άλλων ανθρώπων και των συμφερόντων του δημοσίου. Διότι δεν είναι μόνο τα δικαιώματα του ανθρώπου, αλλά και τα συμφέροντα του δημοσίου που παραβιάζονται με την υφιστάμενη κατάσταση που επικρατεί σήμερα στην Κύπρο, την απαράδεκτη. Και γι' αυτό ενώνω τη φωνή μου με εκείνους που εξέφραζαν συγχαρητήρια προς τον κ. Δημητρίου για την πρόταση, αλλά διπλά συγχαίρω τον κ. Αγαπίου για την πρώτη του πρόταση, να απαγορεύεται παντελώς η φωτογράφιση· όχι με τον περιορισμό που έβαλε, για τους εξής λόγους:

Όταν μιλούμε για δημόσιο συμφέρον, θα πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η πολιτεία έχει κάθε δικαίωμα να μπορεί με νόμιμες διαδικασίες να εξασφαλίσει την καταδίκη αυτών που βαρύνονται με εγκλήματα. Αυτή είναι η βασική αποστολή της πολιτείας.

Όπως είναι σήμερα τα πράγματα, πολλοί εγκληματίες αθλώνονται στην Κύπρο, γιατί με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να προβάλλουν ευθύς αμέσως μετά τη σύλληψή τους τις φωτογραφίες τους από την τηλεόραση είναι αδύνατη κατόπιν η αναγνώρισή τους σε αναγνωριστικές παρατάξεις που διεξάγει η αστυνομία! Με αποτέλεσμα η αστυνομία να εμποδίζεται από του να διεξάγει αναγνωριστικές παρατάξεις, για να εξακριβώσει αν πράγματι αυτός είναι ο εγκληματίας που διέπραξε το αδίκημα ή όχι. Και με τον τρόπο αυτό δεν παραβιάζονται μόνο τα ανθρώπινα δικαιώματα του φωτογραφιζόμενου, διότι υπάρχει μια λανθασμένη εντύπωση ότι ο τύπος έχει δικαίωμα να φωτογραφίζει οποιονδήποτε άνθρωπο. Αυτό δεν είναι έτσι. Μπορεί να έχει δικαίωμα να φωτογραφίζει την ιδιωτική μου ζωή; Ασφαλώς όχι. Και αποτελεί ιδιωτική ζωή του κάθε ανθρώπου, όταν η αστυνομία τον συλλαμβάνει. Το τι δικαιούνται τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να προβάλλουν είναι αυτά τα οποία διεξάγονται δημόσια, εντός της αιθούσης του δικαστηρίου, που θεωρείται δημόσιος χώρος. Όταν με συλλαμβάνει η αστυνομία στο σπίτι μου και με οδηγεί στα κρατητήρια της αστυνομίας, δεν είναι μια δημόσια διαδικασία αυτή.

Γι' αυτό, και επειδή με την υφιστάμενη σήμερα κατάσταση πραγμάτων στην Κύπρο οι ζημιές που υφίστανται το δημόσιο συμφέρον και τα ανθρώπινα δικαιώματα των πολιτών είναι δυσανάλογες, πολύ δυσανάλογες ως προς την ελευθερία του τύπου, θα πρέπει να υιοθετήσουμε την πρόταση του κ. Αγαπίου στην αρχική της μορφή. Για τις ανησυχίες του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών και την ευαισθησία του γύρω από τα ανθρώπινα δικαιώματα -που είναι γνωστή η ευαισθησία του- έχω να πω τούτο: Ότι είναι προτιμότερο να εγκαθιδρύσουμε μια τέτοια διαδικασία, ώστε να μην τίθενται σε κίνδυνο τα συμφέροντα των συλλαμβανόμενων ατόμων και το δημόσιο συμφέρον που είναι πολύ σημαντικό. Και αν κριθεί ότι εμείς υπερβάλαμε με το να ψηφίσουμε αυτό το νόμο, τα ενδιαφερόμενα μέσα μαζικής ενημέρωσης ας προσβάλουν

τη νομιμότητα αυτής της πράξης μας ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου, ενώπιον του Συνταγματικού Δικαστηρίου, για να κριθεί αν έχουμε υπερβάλει. Αλλά δεν είναι λίγες οι χώρες στον ευρωπαϊκό χώρο που έχουν νομοθεσίες πολύ πιο αυστηρές από αυτές που εισηγείται ο κ. Αγαπίου. Και δεν αμφισβητήθησαν από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης αυτοί οι νόμοι ως ανελεύθεροι, ως θέτοντες περιορισμούς στο δικαίωμα της ελευθερίας έκφρασης και της ελευθερίας του τύπου.

Επομένως, η κατάληξή μου είναι πως, ναι, πράγματι θα κάμει η Βουλή κάτι που θα περιποιεί την ίδια, τον εαυτό της -για να χρησιμοποιήσω τη φράση του κ. Χατζηγεωργίου- εάν επιτέλους θέσουμε φραγμό σε αυτή την απαράδεκτη κατάσταση που παρατηρείται, που έχει οδηγήσει σε μία εκμετάλλευση και κακή χρήση του δικαιώματος της ελευθερίας του τύπου. Και δε λέω ότι είμαι ειδικός σε θέματα συνταγματικού δικαίου. Η ταπεινή μου προσωπική άποψη είναι ότι αυτός ο περιορισμός, όπως τον εισηγείται ο κ. Αγαπίου με την αρχική του πρόταση, που θα παρέχει μια ικανοποιητική κάλυψη, δεν είναι αντισυνταγματική πρόνοια και θα ήμουν πολύ πιο ευτυχής, εάν στο τέλος της ημέρας μπορούσαμε να είχαμε την άποψη του Ανωτάτου Δικαστηρίου, που εκ των προτέρων...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Να σας διακόψω, κύριε Πουργουρίδη;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Το Ανώτατο Δικαστήριο έστειλε εγκύκλιο στην επιτροπή Νομικών με την οποία συμφωνά πλήρως με τις εισηγήσεις μας.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ωραία. Αυτό με ικανοποιεί ακόμη περισσότερο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Τουλάχιστο στο χώρο του δικαστηρίου. Τουλάχιστο και στο προαύλιο.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Αγαπίου, επεξέτεινα τη σκέψη μου στη στιγμή που συλλαμβάνεται ένας άνθρωπος· είναι δεκάδες οι περιπτώσεις που φωτογραφίζεται και “καταστρέφεται” έτσι η υπόθεση της αστυνομίας. Ξέρεις ότι ασχολούμαι συστηματικά με τα θέματα αυτά. Είναι δεκάδες οι περιπτώσεις που “καταστράφηκαν” υποθέσεις της αστυνομίας. Ο κ. Παπακώστας εδώ, φαντάζομαι, θα έχει πολλές να μας αναφέρει από την εποχή που ήταν στην ηγεσία της αστυνομίας. Και δεν μπορεί να συνεχίσει αυτή η κατάσταση. Όταν ένας άνθρωπος συλλαμβάνεται, το επόμενο βήμα στις πλείστες περιπτώσεις είναι να τον οδηγήσει η αστυνομία σε αναγνωριστική παράταξη. Πώς θα τον οδηγήσει, όταν τη φωτογραφία του την έδειξαν όλες οι τηλεοράσεις; Και ποιο νόημα θα έχει πλέον το να τον οδηγήσει σε αναγνωριστική παράταξη; Γι’ αυτούς τους λόγους, ευσεβάστως, εισηγούμαι προς το σώμα να εγκρίνουμε την πρόταση όπως την έχει εισηγηθεί ο κ. Αγαπίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουν λεχθεί αρκετά, αλλά το θέμα είναι ανεξάντλητο. Και θα ήθελα ακριβώς και για λόγους τάξης να πω ότι αυτό το θέμα ξεκίνησε με πρωτοβουλία του κ. Γιαννάκη Αγαπίου στην επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, χωρίς να μειώνω το ρόλο και το έργο που έχουν επιτελέσει ο κ. Δημητρίου με την επιτροπή. Συνεπώς, επειδή στην έκθεση περιλαμβάνεται αυτό το πράγμα, είναι καλό να γνωρίζει και η ολομέλεια πώς αυτά τα πράγματα έχουν προχωρήσει.

Το δεύτερο θέμα... Θα ήθελα λίγο επί της πρότασης του συνάδελφου κ. Κιττή να πω: Γιατί να προκύπτει η ανάγκη για δηλώσεις, τη στιγμή που δε θα εμφανιστεί από μέσα μαζικής ενημέρωσης ή από τον τύπο ή από τηλεοράσεως κάποιος ως φερόμενος ληστής ή ως φερόμενος βιαστής ή οτιδήποτε; Άρα εκεί δε θα προκύψει αυτή η ανάγκη. Και, αν προκύψει αυτή η ανάγκη, το συνταγματικό του δικαίωμα δεν καταπατείται, γιατί έχει δικαίωμα είτε μέσω του δικηγόρου του ή ο ίδιος σε κάποιο στάδιο να καλέσει μία δημοσιογραφική διάσκεψη και να πει ότι «κακώς διώχθηκα». Το σύνταγμα μάλιστα έχει και πρόνοια που προβλέπει και αποζημίωση, άσχετα αν δεν τηρείται και δεν εφαρμόζεται. Μου θυμίζει όμως εκείνο το οποίο είπατε, μια περίπτωση την οποία είχα αντιμετωπίσει προσωπικά.

Ήρθε κάποιος να με δει, για να μου αναθέσει ως δικηγόρου την υπόθεση της υπεράσπισής του, γιατί εκατηγορείτο για αποπλάνηση ανήλικης, και είπα «με συγχωρείτε, δεν αναλαμβάνω τέτοιου είδους υποθέσεις, και ιδιαίτερα αποπλάνηση ανήλικης». Τον έδιωξα. Η ανήλικη και η μητέρα της, νομίζοντας ότι εγώ ανέλαβα την υπόθεση, ήρθαν να με δουν, για να με εκλιπαρήσουν να τις βοηθήσω να προστατευθούν κ.λπ. και να αποδοθεί δικαιοσύνη. Την επομένη, ενώ ήμουν στο χώρο του δικαστηρίου και η μητέρα της αποπλανηθείσας έκλαιγε γοερώς, ένας δημοσιογράφος με την κάμερά του προσπαθούσε να πάρει και το τελευταίο δάκρυ που κυλούσε. Μπήκα στη μέση, με αποτέλεσμα να εξυβριστώ σκαιότατα. Και η απάντηση του δημοσιογράφου -είχα κάνει καταγγελία στην αστυνομία και την απέσυρα μετά, όταν μου πέρασε ο θυμός- ήταν: «Μα, κύριε, ήταν στημένο το πράμα, να πέφτουν δάκρυα. Γιατί με έκοψες από του να κάμω τη δουλειά μου;».

Αυτό που λέτε θα μας οδηγήσει σ' αυτό που λέγω. Είναι γι' αυτό το λόγο που λέγω και εισηγούμαι προς τον αγαπητό Κιττή να αποσύρει την προσθήκη του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να συμπληρώσω το εξής: Η πρόταση του κ. Αγαπίου πρέπει να υιοθετηθεί και ασφαλώς θα είναι προς τιμή του σώματος. Υπάρχει και ένας άλλος λόγος, κύριε Πρόεδρε. Οργανώνει η αστυνομία μία απολύτως εμπιστευτική και απόρρητη επιχείρηση, για να συλλάβει κάποιους είτε επ' αυτοφώρω είτε κατά άλλο τρόπο, και, ενώ πρόκειται για μυστική επιχείρηση, εκεί τους αναμένουν υπό μορφή σκηνοθετημένης παραστάσεως τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Και τα μέσα σ' αυτές τις περιπτώσεις είναι ειδοποιημένα από επίορκους αστυνομικούς, ανεύθυνους και παραβάτες του καθήκοντός τους, οι οποίοι με τις διασυνδέσεις που διαθέτουν -και δε γνωρίζω έναντι ποίων ανταλλαγμάτων- έχουν ήδη ειδοποιήσει τις κάμερες, οι οποίες αναμένουν το συνεργείο της αστυνομίας, την αποστολή της αστυνομίας, για να τους κινηματογραφήσουν, ενώ εκτελούν διατεταγμένη και αυστηρώς μυστική επιχείρηση. Με την πρόταση του κ. Αγαπίου προστατεύουμε την προσωπικότητα, προστατεύουμε τη δικαιοσύνη, αλλά και εμποδίζουμε αυτούς τους εγκληματίες αστυνομικούς να συνεχίσουν να "ασυδοτούν" εις βάρος του δημοσίου συμφέροντος, το οποίο έχουν ταχθεί κατά νόμο να υπηρετούν.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, θέμα διαδικασίας...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Εκτιμώ τις απόψεις του συνάδελφου Ηλιάδη και του συνάδελφου Πουργουρίδη, όμως όχι για ένα θέμα που θα εγείρω, θέμα διαδικασίας. Επειδή ο νόμος αυτός αφορά

τον περί Δικαστηρίων Νόμο και αναφέρει «κατά τη διάρκεια της διαδικασίας», την οποία καθορίζει ότι είναι ενώπιον του δικαστηρίου, ήθελα να πω ότι η περίπτωση που αναφέρετε εσείς αφορά τον ποινικό κώδικα και είναι ο ποινικός κώδικας που πρέπει να τροποποιηθεί, όταν συλλαμβάνεται ένας, προτού αρχίσει η διαδικασία η δικαστική. Παρ' όλο που συμφωνώ μαζί σας γι' αυτό το θέμα, να καλυφθεί και η περίπτωση της εξέτασης, εντούτοις δεν εμπίπτει στο νόμο που συζητούμε. Γι' αυτό παρακαλώ ακόμα και το συνάδελφο Πουργουρίδη να αποσύρει την ένσταση που έκανε στη διόρθωσή μου. Είναι καλύτερα να περιορίσουμε την εισήγησή μου, την τροπολογία μου, στο σημείο «κατά τη μεταφορά τους από τα κρατητήρια στο δικαστήριο και πίσω, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στυλιανού.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με συγχωρείτε που θα σας διακόψω. Να σας παρακαλέσω να επισπεύσουμε τη συζήτηση.

ΣΤ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ:

Ασφαλώς, συμφωνούμε όλοι με όσα έχουν λεχθεί για τα ανθρώπινα δικαιώματα και νομίζω ότι δεν υπάρχει κανένας λόγος να πλειοδοτήσουμε σε επιχειρήματα. Βέβαια, θα πρέπει να δούμε και μία άλλη εξίσου σημαντική και λεπτή πτυχή του θέματος -είναι και η μείζων- που είναι η ελευθερία του τύπου. Και εγώ θα προτιμούσα ως πολίτης αυτού του τόπου ο τύπος να ενεργεί ακόμη και καταχρηστικά, παρά να σιωπά. Ο τύπος με το δικαίωμά του και την ελευθερία του επιτελεί ακόμη και ρόλο κοινωνικού παιδαγωγού. Συνεπώς, αυτό που έχει σημασία είναι η κατοχύρωση και η

περιφρούρηση του δικαιώματος, όχι του μέσου, όχι του αντικειμένου. Βεβαίως, αυτή είναι μία πολύ συγκεκριμένη και ειδική περίπτωση και είναι κατανοητές και καλοδεχούμενες και είναι από όλους μας αυτές οι ευαισθησίες. Αλλά δεν πρέπει, νομίζω, σε καμιά περίπτωση να σταλεί οποιοδήποτε μήνυμα, ότι μπορεί αύριο να παρουσιαστούν πολλές ειδικές περιπτώσεις, με δικαίωμα στο τέλος να τεθούν περιορισμοί στην ελευθερία του τύπου, ο οποίος ήδη ενεργεί μέσα στα πλαίσια των νόμων και του συντάγματος.

Προσωπικά συμφωνώ με όσα έχουν λεχθεί. Πρέπει να πω ότι είμαι περισσότερο φειδωλός και περισσότερο συγκρατημένος και ακόμα σε αυτό το θέμα, όταν κέντρο του ενδιαφέροντος είναι η ελευθερία του τύπου. Επομένως, εγώ θα τηρήσω αποχή κατά την ψηφοφορία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης, ο κ. Ματσάκης και μετά ο κ. Λιλλήκας.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι κάναμε κατάχρηση της υπομονής του κ. Χριστοδουλίδη, αλλά έγινε έτσι, για να ξέρει το σώμα ότι είναι πολύ φλέγον το θέμα και οπωσδήποτε όλοι έχουν απόψεις. Έχουμε συμφωνήσει με τον κ. Αγαπίου να μπει η φράση «ή κατά τη μεταφορά προς και από το δικαστήριο». Και κλείνουμε το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οπότε θα είναι ομόφωνο.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μία παρατήρηση να κάνω. Εγώ συμφωνώ και υπερθεματίζω όσα είπαν όλοι οι υποστηρικτές του προτεινόμενου νόμου. Απλώς ήθελα να κάνω μία παρατήρηση, για να μη δοθεί η εντύπωση ότι λύνουμε το πρόβλημα με αυτή τη νομοθεσία. Και λέγω εγώ το εξής: Αν δείξουν οι τηλεοράσεις και τα έντυπα μία φωτογραφία του υπόπτου που δε λήφθηκε κατά τη διάρκεια της προσαγωγής του και μιλήσουν και πουν το όνομά του, δε θα είναι ενάντια στη νομοθεσία την οποία ψηφίζουμε σήμερα! Αυτό μου θυμίζει, κύριε Πρόεδρε, τι γινόταν στη Μεγάλη Βρετανία, όταν απαγορευόταν να δείχνουν ηγέτες της “Sinn Fein” του ιρλανδικού στρατού να μιλούν. Έδειχναν τις εικόνες τους και έβαζαν κάποιον άλλο να μιλά και δεν παρέβαιναν το νόμο. Με αυτό πρέπει να έχετε υπόψη ότι πρέπει να κάνετε κάποιες νομοθετικές αλλαγές και σε άλλες νομοθεσίες, αν πράγματι θέλουμε να προστατεύσουμε τον πολίτη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ένα θέμα που μπορεί να συζητείται για πάρα πολλές συνεδρίες. Λοιπόν, να προχωρήσουμε, νομίζω. Αντιλαμβάνομαι γίνεται δεκτή η τροπολογία του κ. Αγαπίου όπως έχει διατυπωθεί από τον κ. Δημητρίου.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Εγώ θα τηρήσω αποχή, κύριε Πρόεδρε, διότι φαίνεται ότι είναι η άλλη πτυχή, την οποία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τότε προχωρούμε σε ψηφοφορία.

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας όπως έχει διαμορφωθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με είκοσι οκτώ ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία εγκρίνεται.

Ήθελα και εγώ να επανέλθω στην παρατήρηση του κ. Χριστοφίδη. Ο κ. Χριστοφίδης παρακάλεσε να προστεθεί μία λέξη για την οποία αντιλαμβανόμαστε ότι δεν υπάρχει αντίρρηση. Να την επαναλάβει ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Είναι η προσθήκη της λέξης “εικονοληπτικά” πέρα από τα κινηματογραφικά πλάνα, να είναι και εικονοληπτικά. Δεν μπήκε στην περίπτωση (ββ). Να μπει και στο (ββ), κύριε Δημητρίου. Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είμαστε σύμφωνοι.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 44 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα δύο άρθρα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα δύο άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Καίτη Κληρίδη

Μάρκος Κυπριανού

Γιαννάκης Αγαπίου

Νίκος Κλεάνθους

Αριστοφάνης Γεωργίου

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον πρόεδρο της επιτροπής κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΔΗΣΥ κ. Παναγιώτη Δημητρίου, σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 30 Νοεμβρίου 2000 μέχρι 15 Φεβρουαρίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν στην επιτροπή ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και

Δημοσίας Τάξεως, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Δημοσίων Εταιρειών Κύπρου, του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου και ομάδας νομικών. Εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ απέστειλαν γραπτά τις απόψεις τους στην επιτροπή.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Δικηγόρων αναφορικά με:

1. τη διαδικασία τήρησης του μητρώου δικηγόρων και τη διαγραφή από αυτό, μετά την πάροδο πέντε ετών, όλων των προσώπων που δεν ασκούν το επάγγελμα του δικηγόρου·
2. την αύξηση του δικαιώματος ετήσιας άδειας που καταβάλλεται από τους δικηγόρους·
3. την ενίσχυση των αρμοδιοτήτων του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου με την ανάθεση εξουσίας για ίδρυση και λειτουργία, μεταξύ άλλων, ταμείου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, ταμείου πρόνοιας και διαχείριση σχεδίου νομικής πληροφορικής.

Περαιτέρω, με την υπό αναφορά πρόταση νόμου, προτείνονται η αύξηση του ανώτατου ορίου της ποινής προστίμου που επιβάλλεται από το πειθαρχικό συμβούλιο δικηγόρων από πεντακόσιες σε τρεις χιλιάδες λίρες και η συμπερίληψη νέας πρόνοιας αναφορικά με το σχηματισμό απαρτίας στις συνελεύσεις των τοπικών δικηγορικών συλλόγων.

Αφορμή για την κατάθεση της προτεινόμενης νομοθεσίας αποτέλεσαν διάφορες εισηγήσεις που υποβλήθηκαν στην επιτροπή από τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο για τροποποίηση της νομοθεσίας περί Δικηγόρων.

Ο πρόεδρος του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου υιοθέτησε τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου νόμου, με τον οποίο, όπως ανέφερε, εκσυγχρονίζεται

η περί Δικηγόρων νομοθεσία, ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες και απαιτήσεις του δικηγορικού επαγγέλματος. Ο ίδιος δήλωσε ότι με την προτεινόμενη αναθεώρηση της διαδικασίας τήρησης του μητρώου δικηγόρων και τη διαγραφή από αυτό, μετά την πάροδο πέντε ετών, όλων των προσώπων που δεν ασκούν το επάγγελμα του δικηγόρου θα τεθεί τάξη στο μητρώο των δικηγόρων, γιατί άτομα τα οποία είναι εγγεγραμμένα, αλλά δεν ασκούν σήμερα το επάγγελμα του δικηγόρου ή δεν το άσκησαν ποτέ θα πάψουν να είναι εγγεγραμμένα στο μητρώο. Περαιτέρω, διευκρίνισε, με την ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου, θα τεθούν ασφαλιστικές δικλίδες, προκειμένου να εξακριβώνεται ότι ο αιτούμενος την έκδοση ετήσιας άδειας έχει ως κύριο επάγγελμα την άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος. Αναφορικά με την προτεινόμενη αύξηση του δικαιώματος έκδοσης ετήσιας άδειας που καταβάλλεται από τους δικηγόρους, δήλωσε ότι αυτή θα επιφέρει αύξηση των εισοδημάτων τόσο των τοπικών δικηγορικών συλλόγων όσο και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται στις αυξημένες ανάγκες τους και να ασκούν τις εξουσίες και αρμοδιότητες που τους αναθέτει η περί Δικηγόρων νομοθεσία.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, χωρίς να διαφωνούν με τις πρόνοιες που τίθενται για τη διαπίστωση και επιβεβαίωση ότι ο δικηγόρος έχει ως κύριο επάγγελμα την άσκηση του δικηγορικού επαγγέλματος, προκειμένου να εκδοθεί ετήσια άδεια, διαφώνησαν με την πρόνοια του προτεινόμενου νόμου για διαγραφή από το μητρώο των δικηγόρων ατόμων που δεν ανανεώνουν την ετήσια άδειά τους για περίοδο πέντε ετών. Δε δικαιολογείται, τόνισαν, προσόν το οποίο τους παραχώρησε η πολιτεία και ο νόμος να τους αφαιρεθεί. Επίσης εξέφρασαν την άποψη ότι η συγκεκριμένη πρόνοια του προτεινόμενου νόμου είναι αντισυνταγματική, στο βαθμό που θέτει περιορισμούς πέραν εκείνων που καθορίζει το άρθρο 25 του συντάγματος. Όσον αφορά την προτεινόμενη πρόνοια για ανάθεση εξουσίας στον

Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο για ίδρυση και λειτουργία ταμείων, οι ίδιοι εκπρόσωποι δήλωσαν ότι θα πρέπει να ληφθούν απόψεις από τα Υπουργεία Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Περαιτέρω, εξέφρασαν επιφυλάξεις για τη σκοπιμότητα διαχείρισης από τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο σχεδίου νομικής πληροφορικής, δεδομένου ότι οι δικηγόροι θα έχουν πρόσβαση σε τέτοιο σχέδιο, το οποίο ετοιμάζεται από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Δημοσίων Εταιρειών Κύπρου και ομάδας νομικών διαφώνησαν έντονα με την προτεινόμενη τροποποίηση, η οποία παρέχει την εξουσία στον αρχιπρωτοκολλητή να διαγράψει από το μητρώο των δικηγόρων άτομα που δεν έχουν ανανεώσει την ετήσια άδειά τους για περίοδο πέντε ετών. Η υπό αναφορά πρόνοια, δήλωσαν, είναι αντίθετη με το άρθρο 25 του συντάγματος, που κατοχυρώνει την ελευθερία άσκησης του επαγγέλματος, και επιπρόσθετα δημιουργεί άνιση μεταχείριση μεταξύ των πολιτών. Περαιτέρω, οι ίδιοι σε γραπτά υπομνήματά τους υποστήριξαν προς ενίσχυση των θέσεών τους, μεταξύ άλλων, τις πιο κάτω απόψεις:

1. Οι τροποποιήσεις που επιδιώκονται θέτουν μονίμως εκτός επαγγέλματος και εκτός δικηγορικού σώματος δικηγόρους που εργάζονται στο δημόσιο, σε τράπεζες, εταιρείες, ημικρατικούς και άλλους οργανισμούς, στερώντας τους το δικαίωμα να επανέλθουν στο επάγγελμα και καθιστώντας τους ομήρους των νυν εργοδοτών τους, χωρίς καμία επαγγελματική διέξοδο σε περίπτωση απόλυσης.
2. Η επιδιωκόμενη τροποποίηση είναι καταφανώς αντίθετη με τα κρατούμενα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
3. Επιχειρείται η αφαίρεση κεκτημένων δικαιωμάτων, καθότι αναγνωρισμένοι επαγγελματίες αποστερούνται το υφιστάμενο δικαίωμα ασκήσεως του επαγγέλματός τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού μελέτησε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να διαγράψει την προτεινόμενη πρόνοια, με την οποία παρέχεται η εξουσία στον αρχιπρωτοκολλητή να διαγράφει από το μητρώο των δικηγόρων άτομα που δεν έχουν ανανεώσει την ετήσια άδειά τους για περίοδο πέντε ετών, καθώς επίσης και να μειώσει το προτεινόμενο ανώτατο όριο προστίμου, το οποίο δύναται να επιβάλει το πειθαρχικό συμβούλιο σε δικηγόρο που καταδικάζεται για ποινικό αδίκημα, από £3.000 σε £1.000.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου όπως τελικά έχει διαμορφωθεί, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχει. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 6Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 6;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Προχωρούμε στο ένατο θέμα που είναι «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων
Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για την πρόταση νόμου που
τιτλοφορείται «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος	Τάκης Χατζηγεωργίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Ζαχαρίας Κουλίας
Στέλιος Γερασίμου	Νίκος Κλεάνθους
Αριστοφάνης Γεωργίου	Ηλίας Μυριάνθους
Κίκης Γιάγκου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Μαρτίου 2001.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τις δημόσιες προσφορές, ώστε, χωρίς να αποφεύγεται η τήρηση της ισχύουσας διαδικασίας των προσφορών, με την εφαρμογή πιο ευέλικτων χρονικά διαδικασιών, να διευκολυνθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων να προβεί, μέσα στα περιορισμένα χρονικά περιθώρια που προσφέρονται, στις αναγκαίες εργασίες για βελτιώσεις/επεκτάσεις στο κτίριο της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Οι αλλαγές που προτείνονται υπήρξαν το αποτέλεσμα σχετικών συνεννοήσεων μεταξύ της Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας, του ΕΤΕΚ και της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχει. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Πίνακας. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη στο τέλος του ειδικής διάταξης. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3 μαζί με τον Πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 3 μαζί με τον Πίνακα εγκρίνονται.

Προχωράμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμος του 2001». Χρειάζεται να διαβαστεί η έκθεση.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αν μου επιτρέπεται, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει μόνο μια διαφωνία. Δε νομίζω ότι χρειάζεται να διαβαστεί η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών

Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ελέγχου των

Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Ανδρέας Χρίστου

Νίκος Κλεάνθους

Νίκος Κατσουρίδης

Στάθης Κιπτής

Κίκης Καζαμίας

Παναγιώτης Δημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας

Δημήτρης Συλλούρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Καίτη Κληρίδη

Δημήτρης Ηλιάδης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρέας Φιλίππου

Λία Γεωργιάδη

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριάσεων της που πραγματοποιήθηκαν από τις 11 Δεκεμβρίου 2000 μέχρι και τις 19 Φεβρουαρίου 2001.

Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, καθώς και αρμόδιοι υπηρεσιακοί λειτουργοί.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η δημιουργία της αρμόδιας αρχής για τον έλεγχο των δημόσιων ενισχύσεων, καθώς και η εισαγωγή των διαδικασιών ελέγχου και η υιοθέτηση γενικότερα του νομοθετικού πλαισίου για την παροχή δημόσιων ενισχύσεων στη Δημοκρατία.

Σύμφωνα με τους πιο πάνω εκπροσώπους, αποτελεί υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας να υιοθετηθούν οι πιο πάνω νομοθετικές ρυθμίσεις για σκοπούς εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Όπως ειδικότερα επεξηγήθηκε στην επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει απαιτήσει από όλες τις υποψήφιες για ένταξη χώρες να εισαγάγουν στη νομοθεσία τους κατάλληλους κανόνες και διαδικασίες για τον έλεγχο της παροχής κρατικών ενισχύσεων. Και τούτο, παρά το γεγονός ότι οι κοινοτικοί κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις, όπως περιλαμβάνονται στη

συνθήκη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και έχουν ερμηνευθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, θα τύχουν αυτοδύναμης εφαρμογής στις υπό ένταξη χώρες κατά την ημερομηνία προσχώρησής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνεπώς, οι υπό ένταξη χώρες είναι υποχρεωμένες να εισαγάγουν στο μεταξύ αντίστοιχες νομοθετικές ρυθμίσεις στις νομοθεσίες τους, ώστε οι οικονομίες των χωρών τους να προσαρμοστούν έγκαιρα στις νέες συνθήκες που θα παρουσιαστούν μετά την ένταξη.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο, το οποίο η Δημοκρατία είναι δεσμευμένη να υιοθετήσει και εφαρμόσει μέχρι τον Ιανουάριο του 2001, προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Καθορίζονται οι δημόσιες ενισχύσεις που οφείλει να εγκρίνει ο έφορος, αυτές που δύναται να εγκρίνει, καθώς επίσης και αυτές που δεν εμπίπτουν στις πρόνοιες του νόμου.
2. Προβλέπεται ο διορισμός του εφόρου και καθορίζονται οι εξουσίες και οι αρμοδιότητές του.
3. Καθορίζεται η διαδικασία ελέγχου των δημόσιων ενισχύσεων τόσο εκ των προτέρων όσο και μετά την υλοποίησή τους.
4. Καθορίζονται αδικήματα και ποινές στις περιπτώσεις παραβίασης των προνοιών του προτεινόμενου νόμου, ενώ γίνεται πρόνοια για την τύχη των υφιστάμενων δημόσιων ενισχύσεων κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του νόμου.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση το κύριο μέρος των αρμοδιοτήτων του Εφόρου θα έχει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ενώ τα καθήκοντα του τελευταίου θα περιοριστούν σε αυτά του συντονιστή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, παρά το γεγονός ότι το νομοσχέδιο αυτό εμπίπτει στην πιο πάνω ταχύρυθμη διαδικασία

διεκπεραίωσης εναρμονιστικών νομοσχεδίων, θεωρώντας το ιδιαίτερα σημαντικό αφιέρωσε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων της για τη σε βάθος εξέτασή του. Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου αυτού, η επιτροπή ζήτησε να πληροφορηθεί κατά πόσο η εκτελεστική εξουσία έχει διαπιστώσει το βαθμό και το μέγεθος των επιπτώσεων που η εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής θα έχει κυρίως στην οικονομία του τόπου. Για το σκοπό αυτό, η επιτροπή ζήτησε ειδικότερα να κατατεθούν ενώπιόν της αναλυτικά στοιχεία αναφορικά με τις εκτιμήσεις της κυβέρνησης για τις υφιστάμενες ενισχύσεις που δυνατό να επηρεαστούν μετά την εισαγωγή της νομοθεσίας αυτής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη της όλα τα πιο πάνω στοιχεία και τις πρόσθετες διευκρινίσεις που δόθηκαν, αποφάσισε να εισηγηθεί την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, αφού επενεχθούν σε αυτό οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Ο διορισμός του εφόρου θα γίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, αφού προηγουμένως διαβουλευθεί με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, και το πρόσωπο που θα διορίζεται στη θέση αυτή θα πρέπει πρόσθετα να έχει ευρεία γνώση των οικονομικών και διαρθρωτικών συνθηκών της κυπριακής οικονομίας. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι για την εισήγηση αυτή της επιτροπής δεν υπήρξε αντίρρηση εκ μέρους του Υπουργού Οικονομικών, αλλά και του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ο οποίος συνέβαλε και στην αναδιατύπωση της σχετικής πρόνοιας από την επιτροπή.
2. Στην περίπτωση που ο έφορος δύναται να εγκρίνει δημόσιες ενισχύσεις τα κριτήρια για την έγκριση τέτοιων ενισχύσεων θα καθορίζονται με κανονισμούς που θα κατατίθενται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση και όχι με διάταγμα του εφόρου, όπως αρχικά προβλεπόταν στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Πρόσθετα από τις πιο πάνω τροποποιήσεις οι οποίες έχουν ενσωματωθεί στο υπό

συζήτηση νομοσχέδιο με εισήγηση της επιτροπής, τα μέλη της βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και ΚΙΣΟΣ εισηγούνται όπως, αντί ενός προσώπου, του Εφόρου Δημόσιων Ενισχύσεων, που θα έχει τις αρμοδιότητες που το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προβλέπει, συσταθεί επιτροπή που θα απαρτίζεται από τον πρόεδρό της και τέσσερα άλλα πρόσωπα. Οι πιο πάνω κοινοβουλευτικές ομάδες προτίθενται να καταθέσουν σχετική τροπολογία κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού διαμόρφωσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο με βάση τις πιο πάνω ομόφωνες θέσεις της, εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο με τις επιφυλάξεις των πιο πάνω πλευρών, όπως έχουν προαναφερθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Προέκυψε αυτό το νομοσχέδιο μετά από επανειλημμένες συνεδρίες της επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Εμείς έχουμε μια τροπολογία μαζί με το ΚΙΣΟΣ την οποία θέλουμε να καταθέσουμε και επαφίεται στην ολομέλεια να αποφασίσει. Πιστεύουμε ότι, αντί έφορος, δηλαδή αντί μια μονοπρόσωπη αρχή η οποία θα χειρίζεται ένα πολύ σημαντικό θέμα όπως είναι οι δημόσιες ενισχύσεις, είναι πιο αντιπροσωπευτικό, πιο δημοκρατικό να υπάρχει επιτροπή. Αυτό για μας θα ισχύει και για άλλα εναρμονιστικά νομοσχέδια όπου προνοείται δημιουργία κάποιας αρχής, όπως για παράδειγμα ο ρυθμιστής τηλεπικοινωνιών.

Επομένως, η πρότασή μας είναι να υπάρξει επιτροπή αντί του εφόρου που προνοεί το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα αρχής που έχει θέσει ο κ. Χρίστου οπωσδήποτε θα μπορούσε να συζητηθεί και θα μπορούσαν να εκφραστούν και απόψεις που σε μεγάλη έκταση θα συνέπιπταν με αυτές τις απόψεις που έχουν εκτεθεί. Όμως το νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας, και το οποίο πρέπει να προχωρήσουμε και να ψηφίσουμε, είναι ένα νομοσχέδιο το οποίο θα ισχύσει μόνο για ενάμιση, το πολύ δύο χρόνια, διότι μετά ταύτα ο έλεγχος και η ρύθμιση θα γίνεται από την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, όταν με τη βοήθεια ημών και του Θεού κατορθώσουμε να μπούμε στην ΕΕ. Άρα, επειδή χρειάζεται όντως και αρκετή νομοτεχνική διαφοροποίηση -έχω δει την πρόταση, αγγίζει διάφορα άρθρα- νομίζω ότι θα μπορούσαμε να προχωρήσουμε και να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο όπως έχει έρθει και όπως έχει διαμορφωθεί από την επιτροπή Εξωτερικών, για να αποφύγουμε την κωλυσιεργία, και το θέμα αρχής, διαβεβαιώ τον κ. Χρίστου, μπορούμε να το δούμε και να το συζητήσουμε σε άλλες περιπτώσεις νομοθεσιών, όπου πράγματι συντρέχει λόγος να υπάρχει συλλογικότερη αντιμετώπιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα θέμα αρχής το οποίο έχει εκθέσει με την κοινή μας τροπολογία ο κ. Ανδρέας Χρίστου. Έχουμε τη γνώμη ότι οι συλλογικές εξουσίες διασφαλίζουν ανταλλαγή απόψεων, κατάληξη σε κατά τεκμήριο περισσότερο ελεγμένα συμπεράσματα και αποφεύγεται η κρίση και η εξουσία του ενός ατόμου με λιγότερες πιθανότητες την αυθαιρεσία του ενός ανεξέλεγκτου αξιωματούχου. Σ' αυτό το νομοσχέδιο μας ελέγχθη ότι ο αξιωματούχος ή αντίστοιχα η επιτροπή θα έχει ουσιαστικές

και αποφασιστικές αρμοδιότητες μέχρι την ένταξη της Κύπρου σε δύο, τρία ή τέσσερα χρόνια στην ΕΕ. Μας ελέχθη επίσης ότι μετά την ένταξη ο ρόλος του θα είναι απλώς του συνδέσμου με τα όργανα και τις αποφάσεις της ΕΕ, ότι θα είναι ένα όργανο που θα είναι απλώς λιεζόν μεταξύ ΕΕ και κυπριακού κράτους, όσον αφορά αυτό τον τομέα. Πιθανώς να είναι έτσι και δεν έχουμε κανένα λόγο να το αμφισβητήσουμε. Όμως, από τη στιγμή που για τα επόμενα τρία, τέσσερα ή δεν ξέρω πόσα χρόνια θα υπάρχει αποφασιστική και ουσιαστική αρμοδιότητα και εξουσία, εμείς δε βλέπουμε γιατί θα πρέπει από τώρα να δώσουμε την εξουσία σε ένα άτομο. Το θεωρούμε πέρα για πέρα λάθος και για λόγους αρχής και για λόγους ουσίας και για λόγους καλύτερης άσκησης των αρμοδιοτήτων και των εξουσιών. Απ' εκεί και πέρα, όταν με το καλό θα ενταχθούμε στην ΕΕ και θα διαπιστώσουμε ότι ο ρόλος του είναι ρόλος του συνδέσμου και δευτερευούσης σημασίας, τίποτα δε μας εμποδίζει να διαφοροποιήσουμε το νόμο και εκεί που θα έχουμε μια επιτροπή συλλογική -που πρέπει να την έχουμε σήμερα- να την αντικαταστήσουμε από έναν αξιωματούχο ο οποίος θα λειτουργεί ως σύνδεσμος ανάμεσα στην Ένωση και την Κύπρο.

Άρα, δεν υπάρχει κανένας λόγος να βιαζόμαστε, χωρίς να περάσουμε μέσα από τις ασφαλιστικές δικλίδες της συλλογικής και της, αν θέλετε, συναινετικής λειτουργίας και, αν φτάσουμε στο αχρείαστο, λογική υπάρχει, λίγη σοφία μπορεί να υπάρξει, τότε να πάμε και στον ένα λιεζόν.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μιλώ με την ιδιότητά μου ως προέδρου της επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και λέω τα εξής: Για μερικούς κατανοητούς λόγους,

μερικοί μπορεί να μην τους ξέρουν, η ΕΕ φαίνεται να δίνει ιδιαίτερη σημασία σ' αυτή την πτυχή του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Ειλικρινά, αυτό με άλλα δύο είναι εκ των ων ουκ άνευ, απ' ό,τι εγώ ξέρω τουλάχιστον, από όσα έχω πληροφορηθεί από τον αντίστοιχο αξιωματούχο του κ. Βασιλείου που είναι ο κ. Μάουερ. Δηλαδή η παράλειψη, η καθυστέρησή μας να εγκρίνουμε αυτό το νόμο μέχρι την ώρα αυτή, είναι ένα από τα "μαύρα σημεία" της μέχρι σήμερα προσπάθειάς μας για την ένταξη.

Θέλω να πω το εξής: Πρώτον, δεν αποτελεί προηγούμενο αυτή η απόφασή μας για την παραχώρηση παρόμοιων εξουσιών είτε στο ρυθμιστή της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου είτε για άλλα θέματα όπου θα διοριστούν τέτοιοι αρμόδιοι που θα έχουν κάποιες εξουσίες σαν αυτές που έχει περιγράψει ο κ. Ηλιάδης. Να καθορίσουμε ποιες είναι οι εξουσίες. Αυτός ο νόμος, λίγο ή πολύ, λέει ότι απαγορεύεται η παροχή κρατικών ενισχύσεων που είναι αντίθετες με διαταγές που έχει εκδώσει ήδη η ΕΕ. Όπως μας ελέχθη υπάρχουν περίπου τριακόσια πενήντα είδη ως τώρα κρατικών ενισχύσεων. Είτε πρόκειται για εγγυήσεις στις Κυπριακές Αερογραμμές είτε πρόκειται για επιχορηγήσεις στα γεωργικά προϊόντα είτε πρόκειται, εγώ λέω, για παραχώρηση αφορολόγητων αυτοκινήτων στους βουλευτές ή σε άλλους, όλα αυτά είναι κρατικές ενισχύσεις. Όμως ο ίδιος ο νόμος εξαιρεί μια μεγάλη ομάδα απ' αυτές τις ενισχύσεις, τη γεωργία και την κτηνοτροφία.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Και την αλιεία.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όλα τα θέματα που γενικά περιγράφονται ως γεωργικά. Απ' εκεί και πέρα είναι ερμηνεία των δικών μας σχεδίων, της δικής μας νομοθεσίας, σε σύγκριση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και τις οδηγίες. Εγώ θα έλεγα ότι κατά κύριο λόγο αυτό το πράγμα θα μπορούσε να είναι αρμοδιότητα του Γενικού Εισαγγελέα, με τη διαφορά ότι

δεν είναι ανεξάρτητος με την έννοια που δίνει η ΕΕ και ο νόμος. Άρα, θα δημιουργηθεί κάποια υπηρεσία ανεξαρτήτου, που τι θα κάνει; Θα βγάλει πιστοποιητικό και θα λέγει στην ΕΕ ότι αυτή η ενίσχυση δεν εμπίπτει στα όρια των εντολών. Αυτή είναι η γνωμοδότησή του. Μέχρι την ένταξη η ΕΕ θα δέχεται τη γνωμοδότησή του, με δικαίωμα βεβαίως να διαφωνήσει και να πει ότι είναι λάθος η γνωμοδότησή του, «διαφωνούμε και είναι αντικείμενο συζήτησης». Άρα, δεν είναι καθοριστική η απόφαση αυτού του ανθρώπου και επαναλαμβάνω ποιες είναι οι αρμοδιότητές του: Δεν είναι όπως το ρυθμιστή της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, και με την ευκαιρία θα το πω, που έχει εξουσία να αποφασίζει για τις τιμές, για τη χορήγηση αδειών κ.λπ. Παρένθεση κάνω εδώ, επειδή ακούγεται συχνά ότι αυτό γίνεται, τάχατες για να επιτευχθεί ευελιξία. Ε, τότε εννά δουν ότι τώρα ο καθορισμός των τιμών γίνεται από τη Βουλή σε τρεις ή έξι μήνες, άμα θα μπει ο ρυθμιστής, η ευελιξία σημαίνει δημόσια ακρόαση, παρουσία όποιου ενδιαφερομένου θέλει με το δικηγόρο του και δικαίωμα να συζητά ή να αμφισβητεί τον προϋπολογισμό της Αρχής, αν σωστά δημιουργήθηκαν εκατό πενήντα θέσεις Α16 -έξι έχει τώρα, αλλά μπορεί να γίνουν εκατό πενήντα- ή αν θα επενδύσει στο East εκατό πενήντα εκατομμύρια εγγυήσεις και αν αυτά μπαίνουν μέσα στα έξοδα, για να του εγκρίνει τις τιμές. Και μετά που θα αποφασίσει ο ρυθμιστής, επειδή είναι διοικητική πράξη, θα δικαιούται όποιος θέλει να προσφύγει στο δικαστήριο και να αποφασίσει το δικαστήριο αν είναι έγκυρη ή όχι. Εκείνου είναι μεγάλες οι εξουσίες του και είναι καθοριστικές; αυτού είναι υπηρεσιακές. Θέλω να πω ότι μέχρι τώρα αυτά τα καθήκοντα ασκούσε ένας υπάλληλος του Υπουργείου Οικονομικών που για λόγους δικούς του έχει ήδη αφυπηρέτησει. Για δώδεκα μήνες δεν έχουμε τέτοια υπηρεσία, δε βρήκαν άλλον να βάλουν. Πώς θα βρούμε τρεις ή πέντε ή επτά; Και ποια θα είναι τα κριτήρια; Θα είναι αντιπροσώπευση κατά κόμματα;

Άρα, η δική μας η θέση, νοουμένου ότι αυτό δε δημιουργεί προηγούμενο-τουλάχιστον όσον αφορά το κόμμα μας το τονίζω- ότι σε άλλες παρόμοιες θέσεις δε θα ακολουθήσει το συλλογικό όργανο, ειδικά γι' αυτή τη θέση εμείς υποστηρίζουμε τον ένα. Για να εκπληρώνει αυτά τα καθήκοντα αυτός ο ένας, είναι υψηλόβαθμος. Σκεφτείτε να προσλάβουμε τρεις! Και, για να είναι ανεξάρτητοι, δεν μπορούμε να τους προσλάβουμε για ένα χρόνο ή ενάμιση χρόνο· δε γίνεται. Και μετά από τους δεκαοκτώ μήνες -εμείς ελπίζουμε ότι σε δεκαοκτώ μήνες θα είναι έτοιμη η Κύπρος για ένταξη- τι θα τους κάνουμε τους άλλους δύο; Προπάντων αν προσλάβουν νέους, θα τους συνταξιοδοτήσουμε, μέχρι να γίνουν εξήντα ή, τώρα που θα αυξήσετε το χρόνο αφυπηρέτησης, όταν θα γίνουν εξήντα τρία ή εξήντα πέντε ή εξήντα επτά; Άρα, εμείς θα υποστηρίξουμε τον ένα γι' αυτή ειδικά την περίπτωση, χωρίς αυτό για μας να αποτελεί προηγούμενο για το τι θα γίνει σε άλλες παρόμοιες περιπτώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με την ουσία του εναρμονιστικού νομοσχεδίου καμία διαφωνία από την κοινοβουλευτική μας ομάδα, όπως τόνισε και ο κοινοβουλευτικός μας εκπρόσωπος. Εμένα με ενοχλεί το γεγονός ότι, ενώ η ίδια η ΕΕ δεν υπαγορεύει ή υποδεικνύει τη μοναδική αρχή ή τον άρχοντα και τα παραδείγματα μας μιλούν, ότι εκεί που έχει θεσπιστεί αυτή η αρχή είναι αρχή πέραν του ενός...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μόνο σε πέντε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ε, αν ήταν πενήντα πέντε, κύριε Παπαδόπουλε... δεν είναι και πολλά τα μέλη της ΕΕ ούτε οι υπό ένταξη χώρες είναι δεκάδες, όπως γνωρίζετε καλύτερα από μένα. Εμείς

στεκόμαστε στον άρχοντα. Δε θα επιχειρηματολογήσω γιατί η σοφία των δύο ή των τριών πιθανόν να είναι καλύτερη και μεγαλύτερη από το μοναδικό άρχοντα. Η αισιοδοξία όμως των δύο απέναντι πλευρών ότι -σε δεκαοκτώ μήνες ευελπιστεί ο κ. Παπαδόπουλος, ο κ. Δημητρίου είπε το 2003- μπαίνουμε στην Ευρώπη...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, «θα είμαστε έτοιμοι», είπα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Έτοιμοι εμείς μπορεί να είμαστε και μεθαύριο, αλλά θα πάψει να υφίσταται ο ουσιαστικός ρόλος αυτού του άρχοντα ή αυτής της αρχής που θα έχει και ρόλο και λόγο να διαδραματίσει, κατά την άποψή μας, εξίσου σημαντικό και μετά την ένταξη. Ε, δεν μπορούμε να υποθέτουμε ότι η ένταξη θα είναι άμεση και σύντομη, που δε θα είναι, μακάρι να είναι, αλλά όλοι ξέρουμε ότι θα περάσουν κάποια χρόνια, γι' αυτό επιμένει η ομάδα μας ότι από την πανσοφία του ενός προτιμούμε τη λιγότερη σοφία των τριών ή κάποιου μεγαλύτερου αριθμού από τον ένα για πάρα πολλούς λόγους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Σ' αυτό το σημείο θέτω σε ψηφοφορία την τροπολογία που κατέθεσε το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και το ΚΙΣΟΣ.

Πόσοι είναι υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η τροπολογία δεν εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Ουδεμία δημόσια ενίσχυση χωρίς έγκριση. Άρθρο 3.

Δημόσιες ενισχύσεις που ο Έφορος οφείλει να εγκρίνει. Άρθρο 4.

Δημόσιες ενισχύσεις που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει. Άρθρο 5.

Εκ του Νόμου εξαιρέσεις. Άρθρο 6.

Ενίσχυση de minimis. Άρθρο 7.

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων. Άρθρο 8.

Αρμοδιότητες Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων. Άρθρο 9.

Κοινοποίηση προσχεδίων νέων δημοσίων ενισχύσεων. Άρθρο 10.

Διαδικασία έγκρισης δημόσιας ενίσχυσης. Άρθρο 11.

Έκθεση για την υλοποίηση δημόσιας ενίσχυσης. Άρθρο 12.

Έλεγχος εκ των υστέρων. Άρθρο 13.

Διαδικασία έρευνας. Άρθρο 14.

Απόδειξη. Άρθρο 15.

Επιστροφή παράνομα χορηγηθέντων ποσών. Άρθρο 16.

Αδικήματα. Άρθρο 17.

Υποχρέωση για εχεμύθεια. Άρθρο 18.

Κανονισμοί. Άρθρο 19.

Διορισμός πρώτου Εφόρου. Άρθρο 20.

Ενισχύσεις που υφίστανται κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 21.

Έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 22.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 22;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 22 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στη ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 11 και υπ' αριθμόν 12 δεν είναι έτοιμα.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ευάγγελος Σαμμούτας

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρέας Μούσκος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν την 21η Μαρτίου και στις 5 Δεκεμβρίου 2000 και στις 22 Φεβρουαρίου 2001. Στο στάδιο της εξέτασής του κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων (Τμήμα Δημοσίων Έργων) και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων, του ΑΤΙ και του Συνδέσμου Αποφοίτων ΑΤΙ, της Ομοσπονδίας Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου (ΟΣΕΟΚ), του ΕΤΕΚ, της ΠΟΒΕΚ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Αναπτύξεως Γης.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η κατάργηση της ισχύουσας νομοθεσίας περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων και η αντικατάστασή της με νέες και βελτιωμένες διατάξεις, που την ενοποιούν και την τροποποιούν.

Η κατάργηση της πιο πάνω νομοθεσίας κρίθηκε σκόπιμη λόγω του ότι περιέχει κενά, ασάφειες και αδυναμίες που καθιστούν την εφαρμογή της μη αποτελεσματική. Επίσης, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που προβλέπεται να εκδοθούν, με βάση τις διατάξεις του, επιδιώκεται η ολοκληρωμένη και λεπτομερής ρύθμιση πολλών σοβαρών προβλημάτων που αντιμετωπίζει σήμερα το Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων σε θέματα οργάνωσης και ελέγχου του επαγγέλματος των εργοληπτών, προς όφελος τόσο των ίδιων των εργοληπτών όσο και εκείνων που χρησιμοποιούν ή προτίθενται να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες τους.

Στο αρχικό στάδιο της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου, λόγω του ότι προέκυψαν ορισμένες διαφορές μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών (Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων και Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου) σε αρκετές διατάξεις του, κρίθηκε σκόπιμο να ανασταλεί η εξέτασή του, ώστε να λάβουν χώρα νέες διαβουλεύσεις, και να σταλεί στην επιτροπή αναθεωρημένο κείμενο, το οποίο να είναι κοινά αποδεκτό.

Στη συνέχεια, αφού στο μεταξύ πραγματοποιήθηκαν όλες οι αναγκαίες διαβουλεύσεις μεταξύ των πιο πάνω εμπλεκόμενων μερών και έγινε ανταλλαγή απόψεων για τα επίμαχα σημεία του εν λόγω νομοσχεδίου και επήλθαν όλες οι αναγκαίες αλλαγές, στάλθηκε στις 27 Νοεμβρίου 2000 στην επιτροπή από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων νέο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου. Οι αλλαγές που επήλθαν στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, εκτός από τη διόρθωση ορισμένων λεκτικών ή φραστικών λαθών που παρεισέφρησαν στο κείμενό του, αφορούν μεταξύ άλλων και τη διαγραφή ή την προσθήκη αντίστοιχα φράσεων ή προτάσεων που βελτιώνουν και αποδίδουν καλύτερα την ουσία και το πνεύμα των νομοθετικών ρυθμίσεων που διέπουν τις σχέσεις μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων μερών.

Η Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου, ενώ συμφώνησε με τις αλλαγές που επήλθαν στο αναθεωρημένο κείμενο του νομοσχεδίου, εξέφρασε διαφωνία αναφορικά με τη σύνθεση του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων που προβλέπεται στο άρθρο 3 αυτού. Ειδικότερα, η διαφωνία αυτή της εν λόγω ομοσπονδίας αφορούσε την αριθμητική αναλογία ως προς τη συμμετοχή εργοληπτών στο εν λόγω συμβούλιο.

Για την εξεύρεση συμβιβαστικής πρότασης στη διαφορά αυτή που ανέκυψε, η επιτροπή εισηγήθηκε όπως τα τρία πρόσωπα που επιλέγονται μεταξύ των εργοληπτών προέρχονται από κατάλογο που θα υποδεικνύει η ομοσπονδία. Η εισήγηση αυτή της επιτροπής έγινε αποδεκτή από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Στην πορεία εξέτασης του εν λόγω νομοσχεδίου, ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρηματιών Αναπτύξεως Γης με σχετική επιστολή του, ημερομηνίας 2 Δεκεμβρίου 2000, εξέφρασε επιθυμία να εκφράσει τις απόψεις του ενώπιον της επιτροπής, πριν το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προωθηθεί για ψήφιση. Ο εν λόγω σύνδεσμος στην επιστολή του αυτή επισημαίνει ότι, αν το προτεινόμενο νομοσχέδιο δεν τροποποιηθεί σε ορισμένα σημεία του, τότε θα υπάρξουν αρνητικές συνέπειες για τον κλάδο τους, αλλά και για την οικονομία γενικότερα της Κύπρου.

Ειδικότερα, με βάση τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, οι επιχειρηματίες ανάπτυξης γης που είναι εγγεγραμμένοι ως εργολάβοι δε θα δικαιούνται να προβαίνουν σε κατασκευαστικές εργασίες για ανάπτυξη των ακινήτων που ανήκουν σ' αυτούς ή να διατηρούν τεχνικό γραφείο και να εκπονούν σχέδια σε σχέση με τα δικά τους έργα, με αποτέλεσμα η λειτουργία τους να καθίσταται παράνομη.

Συναφώς με τα πιο πάνω, το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων τόσο γραπτώς, με επιστολή του ημερομηνίας 5 Φεβρουαρίου 2001, όσο και προφορικά ενώπιον της επιτροπής συμφώνησε με τις τροποποιήσεις που εισηγείται να επέλθουν στο εν λόγω νομοσχέδιο ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρηματιών Αναπτύξεως Γης, σύμφωνα με τις οποίες θα καταστεί δυνατή η συνέχιση των εργασιών και δραστηριοτήτων του. Με τις εν λόγω τροποποιήσεις, οι οποίες αφορούν μερικές προσθήκες στα άρθρα 2 και 26 του νομοσχεδίου, συμφώνησαν τόσο το Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων όσο και η Ομοσπονδία Συνδέσμων Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν με το σκοπό και τις πρόνοιες του υπό αναφορά αναθεωρημένου νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, και δήλωσαν ότι αυτό πρέπει να προωθηθεί αμέσως για ψήφιση.

Οι εκπρόσωποι του ΑΤΙ, καθώς και ο Σύνδεσμος Αποφοίτων του ΑΤΙ, χωρίς να διαφωνούν με το σκοπό και τις πρόνοιες του εν λόγω νομοσχεδίου, εξέφρασαν επιφυλάξεις ως προς τις πρόνοιές του σύμφωνα με τις οποίες η ύπαρξη επτάχρονης πείρας στους εργοδηγούς τούς εξισώνει με τους αποφοίτους του ΑΤΙ.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά αναθεωρημένου νομοσχεδίου σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, με την ενσωμάτωση σε αυτό όλων των αναγκαίων τροποποιήσεων, και αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχει. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πρώτος Πίνακας. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 2.

Καθίδρυση και συγκρότηση Συμβουλίου. Άρθρο 3.

Κένωση θέσεων στο Συμβούλιο. Άρθρο 4.

Εξουσιοδότηση μεταβίβασης εξουσιών. Άρθρο 5.

Αρμοδιότητες και καθήκοντα του Συμβουλίου. Άρθρο 6.

Συνεδριάσεις του Συμβουλίου. Άρθρο 7.

Απαρτία και λήψη αποφάσεων. Άρθρο 8.

- Αποζημίωση μελών. Άρθρο 9.
- Σύσταση επιτροπών ή υποεπιτροπών. Άρθρο 10.
- Κύρος πράξεων ή αποφάσεων Συμβουλίου. Άρθρο 11.
- Προστασία των μελών ή αξιωματούχων του Συμβουλίου έναντι ευθύνης. Άρθρο 12.
- Γραφεία και υπάλληλοι του Συμβουλίου. Άρθρο 13.
- Τήρηση Μητρώου Εργοληπτών. Άρθρο 14.
- Προσόντα για εγγραφή στο Μητρώο. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 15.
- Υποβολή και εξέταση αιτήσεων για εγγραφή. Άρθρο 16.
- Έκδοση πιστοποιητικού εγγραφής. Άρθρο 17.
- Διαγραφή, ακύρωση, αναστολή ή διόρθωση εγγραφής. Άρθρο 18.
- Δικαίωμα εγγραφής εταιρειών. Άρθρο 19.
- Αντικατάσταση τεχνικού διευθυντή. Άρθρο 20.
- Προϋποθέσεις παραμονής στο Μητρώο. Άρθρο 21.
- Πίστωση εκτελούμενων έργων υπέρ του τεχνικού διευθυντή. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 22.
- Δικαίωμα ορισμένων εταιρειών να έχουν ως τεχνικούς διευθυντές μη εγγεγραμμένους εργολήπτες. Άρθρο 23.
- Αδικήματα από μη εγγεγραμμένους εργολήπτες. Άρθρο 24.
- Απαγόρευση ανάθεσης της εκτέλεσης έργου σε μη εγγεγραμμένο και κάτοχο ετήσιας άδειας εργολήπτη. Άρθρο 25.
- Αδικήματα από εγγεγραμμένους εργολήπτες και τεχνικούς διευθυντές. Άρθρο 26.
- Ικανότητα υποβολής προσφοράς για έργα αντίθετης κατηγορίας σε ορισμένες περιπτώσεις. Άρθρο 27.
- Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 28.

- Εξαιρούμενες οικοδομικές ή και τεχνικές εργασίες. Άρθρο 29.
- Ακυρότητα συμβατικών υποχρεώσεων. Άρθρο 30.
- Ανέγερση ιδιόκτητης κατοικίας. Άρθρο 31.
- Έκδοση ετήσιας άδειας. Πρώτος Πίνακας. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 32.
- Ειδική άδεια σε ορισμένες περιπτώσεις. Άρθρο 33.
- Ακύρωση, αναστολή, άρνηση ανανέωσης ή υποβάθμιση ετήσιας άδειας. Άρθρο 34.
- Άσκηση του επαγγέλματος με τη μορφή συνεταιρισμών. Τρίτος Πίνακας. Άρθρο 35.
- Αλλαγή κατηγορίας, τάξης και είδους έργων από το Συμβούλιο σε ορισμένες περιπτώσεις. Άρθρο 36.
- Υποχρέωση ανάρτησης πινακίδας. Άρθρο 37.
- Συμβάσεις για εκτέλεση έργων να είναι γραπτές. Άρθρο 38.
- Εικονική ανάληψη έργου. Άρθρο 39.
- Πειθαρχικά αδικήματα. Άρθρο 40.
- Πειθαρχικές ποινές. Άρθρο 41.
- Έρευνα πειθαρχικών αδικημάτων. Άρθρο 42.
- Σχέση ποινικής και πειθαρχικής δίωξης. Άρθρο 43.
- Γενικό ποινικό αδίκημα. Άρθρο 44.
- Αυτουργοί και συναυτουργοί. Άρθρο 45.
- Υπεράσπιση λόγω καλόπιστης ενέργειας από υπαλλήλους. Άρθρο 46.
- Διατάγματα εκδικάζοντος δικαστηρίου. Άρθρο 47.
- Χρηματικές ποινές περιέρχονται στο Συμβούλιο. Άρθρο 48.
- Εξουσία εισόδου και ελέγχου. Άρθρο 49.
- Παρακώλυση εξουσιοδοτημένου λειτουργού. Άρθρο 50.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 51.

Ειδική άδεια. Άρθρο 52.

Επίδοση εγγράφων. Άρθρο 53.

Αναπροσαρμογή των ποσών των Πινάκων. Άρθρο 54.

Καταργήσεις και επιφυλάξεις. Άρθρο 55.

Μεταβατικές διατάξεις. Άρθρο 56.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 57.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 57 μαζί με τους Πίνακες;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 57 μαζί με τους Πίνακες εγκρίνονται.

Προχωράμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 14 και 15 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Ο περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998» και «Οι περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος	Στέλιος Στυλιανού
Γιαννάκης Θωμά	Νίκος Πιπτοκοπίτης
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Ζαχαρίας Κουλίας
Ευάγγελος Σαμμούτας	Ηλίας Μυριάνθους
Στέλιος Γερασίμου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε από κοινού το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεων της, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ Φεβρουαρίου του 1999 και Μαρτίου του 2001.

Στο στάδιο της εξέτασης του υπό αναφορά νομοσχεδίου και των υπό αναφορά κανονισμών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, με εκπροσώπους του ίδιου υπουργείου, καθώς επίσης και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών (Τμήμα Τελωνείων), του Υπουργείου Υγείας (Γενικό Χημείο), του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, της Ενιαίας Οργάνωσης Υπαλλήλων Επιτροπής Σιτηρών, του ΚΕΒΕ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Βιομηχάνων και Εισαγωγέων Ζωοτροφών, Προσθετικών και Πρώτων Υλών Ζωοτροφών, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτικής και Παναγροτικού Συνδέσμου, της Παγκύπριας

Οργάνωσης Αιγοπροβατοτρόφων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Ποιμνιοτρόφων, του Συμβουλίου Ζωοτροφών, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών, του Παγκύπριου Συνδέσμου Χοιροτρόφων, της Παγκύπριας Οργάνωσης Αγελαδοτρόφων και του Νέου Παγκύπριου Συνδέσμου Πτηνοτρόφων και Πτηνοσφαγείων.

Σκοπός του υπό εξέταση νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) Νόμου του 1993, ώστε οι διατάξεις του να εναρμονιστούν πλήρως με το κοινοτικό κεκτημένο και να υιοθετηθούν όσα ισχύουν σήμερα στην Ευρωπαϊκή Ένωση στον τομέα αυτό. Ειδικότερα, με το νομοσχέδιο αυτό επιφέρονται, μεταξύ άλλων, τροπολογίες σε ό,τι αφορά τις προσθετικές ουσίες, τον έλεγχο των δηλητηριωδών ουσιών και την έγκριση των εγκαταστάσεων τόσο εκείνων που παρασκευάζουν ή χρησιμοποιούν προσθετικές ουσίες όσο και των ενδιάμεσων που εμπορεύονται προσθετικές ουσίες.

Οι υπό εξέταση κανονισμοί, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 30 του πιο πάνω υπό τροποποίηση νόμου, ρυθμίζουν, μεταξύ άλλων, θέματα που αφορούν την εγγραφή και την έγκριση των εγκαταστάσεων, την εισαγωγή, την παρασκευή, τη συσκευασία, την πώληση, τον έλεγχο της ποιότητας και την κυκλοφορία υλικών και κάθε θέμα το οποίο αφορά τις ζωοτροφές και χρειάζεται ή είναι δεκτικό καθορισμού. Οι κανονισμοί αυτοί είναι πλήρως εναρμονισμένοι με όσα ισχύουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και είναι αποτέλεσμα ενδελεχούς μελέτης των ανάλογων ρυθμίσεων που εφαρμόζονται σ' αυτή.

Η έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών είναι απαραίτητη, για να καταστεί δυνατή η πλήρης εφαρμογή στην πράξη της υπό τροποποίηση σχετικής νομοθεσίας.

Κατά το στάδιο της εξέτασης των πιο πάνω προτεινόμενων νομοθετημάτων, οι εκπρόσωποι της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου υποστήριξαν την άποψη ότι υπάρχει αντίφαση και σύγκρουση αρμοδιοτήτων μεταξύ αυτών και της νομοθεσίας περί Ελέγχου

Σιτηρών, κατά τρόπο που επηρεάζονται οι σημερινές αρμοδιότητες της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου και τα δικαιώματα των μελών της, γι' αυτό και κρίνεται σκόπιμο να συμμετέχουν και εκπρόσωποι της Επιτροπής Σιτηρών στο Συμβούλιο Ζωοτροφών που ιδρύεται με βάση τον υπό τροποποίηση νόμο ή η επιτροπή να εξαιρεθεί από τις πρόνοιες του νόμου αυτού, όπως και η κυβέρνηση. Τις ίδιες πιο πάνω θέσεις υιοθέτησαν σε γραπτό υπόμνημά τους και οι εκπρόσωποι της Ενιαίας Οργάνωσης Υπαλλήλων Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος τόνισαν, σε μεγάλο αριθμό γραπτών υπομνημάτων τους, ότι ο πιο πάνω βασικός νόμος, το προτεινόμενο νομοσχέδιο και οι προτεινόμενοι κανονισμοί αφορούν και ρυθμίζουν διαφορετικούς ελέγχους από τη νομοθεσία περί Ελέγχου Σιτηρών και γι' αυτό δεν υφίσταται οποιοδήποτε θέμα αντίφασης ή σύγκρουσης αρμοδιοτήτων, στα πλαίσια της εφαρμογής των διατάξεών τους.

Ειδικότερα, επεσήμαναν τα εξής:

- Το γεγονός αυτό καθεαυτό ότι τόσο ο περί Ελέγχου Σιτηρών Νόμος όσο και τα προτεινόμενα νομοθετήματα ασχολούνται με τα σιτηρά δε συνιστά αντίφαση ή σύγκρουση αρμοδιοτήτων, διότι αυτά εξετάζονται από διαφορετική σκοπιά. Ο περί Ελέγχου Σιτηρών Νόμος ρυθμίζει τον ποσοτικό έλεγχο της ντόπιας παραγωγής και της εισαγωγής σιτηρών, τον καθορισμό τιμών συγκέντρωσης και πώλησης των σιτηρών, τη διατήρηση επαρκών αποθεμάτων στην αγορά και τη διάθεσή τους σε προσιτές τιμές για την ευημερία του τόπου.
- Οι διατάξεις των προτεινόμενων νομοθετημάτων δεν παρεμβαίνουν στο έργο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, διότι αποβλέπουν στον ποιοτικό έλεγχο της καταλληλότητας όλων ανεξαιρέτως των ζωοτροφών, για διατροφή των ζώων για προστασία της κτηνοτροφίας και της δημόσιας υγείας. Ο ανεξάρτητος ποιοτικός

έλεγχος των εισαγόμενων κτηνοτροφικών σιτηρών από μία αρμόδια κρατική αρχή και η παραχώρηση σχετικής έγκρισης εκτελωνισμού, όπως ακριβώς προνοείται και από το ευρωπαϊκό κεκτημένο, δεν επηρεάζει καθόλου τις αρμοδιότητες της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου, διότι η έγκριση αυτή δεν είναι άδεια εισαγωγής και οι προτεινόμενες τροπολογίες δεν επιβάλλουν οποιουσδήποτε ποσοτικούς περιορισμούς ούτε τροποποιούν τις ποιοτικές προδιαγραφές ούτε παρεμβαίνουν στον έλεγχό της, γιατί αποτελούν απλώς έλεγχο των συνοδευτικών εγγράφων.

Με σκοπό την εξεύρεση μιας κοινά αποδεκτής λύσης στο πιο πάνω θέμα και με στόχο τη σύγκλιση των διιστάμενων απόψεων που ηγέρθησαν, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος αποφάσισε το Μάιο του 1999 να αποσύρει τους υπό αναφορά κανονισμούς από τη Βουλή για επανεξέταση.

Ως αποτέλεσμα της εξέλιξης αυτής και ενώ αναμενόταν για αρκετό χρόνο η επανακατάθεση των κανονισμών στη Βουλή, η επιτροπή ενέγραψε σχετικό αυτεπάγγελτο θέμα για συζήτηση των προβλημάτων που προέκυψαν, στα πλαίσια της εξέτασης του οποίου κάλεσε τα εμπλεκόμενα μέρη (Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Υπουργείο Οικονομικών-Επιτροπή Σιτηρών) να συντονιστούν, ώστε να εξευρεθεί το συντομότερο δυνατό μια κοινά αποδεκτή λύση στο ζήτημα. Ειδικότερα, η επιτροπή με επιστολή της, ημερομηνίας 29 Ιουνίου 2000, ζήτησε να προωθηθεί άμεσα η επανακατάθεση των εν λόγω κανονισμών, διαφορετικά θα κατέθετε η ίδια για ψήφιση σχετική πρόταση νόμου.

Υπό το φως της ενέργειας αυτής της επιτροπής, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος επανακατέθεσε στη Βουλή τους εν λόγω κανονισμούς στις 3 Ιουλίου 2000, χωρίς όμως να έχει επιφέρει σ' αυτούς οποιεσδήποτε αλλαγές, εμμένοντας στις αρχικές του θέσεις όπως αυτές διατυπώνονται πιο πάνω.

Στην πορεία εξέτασης του όλου θέματος και δεδομένων των πιεστικών αναγκών που προκύπτουν από πλευράς εναρμόνισης προς το κοινοτικό κεκτημένο, τα πιο πάνω εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν τελικά στα ακόλουθα σημεία:

1. Να τροποποιηθεί ο προτεινόμενος νόμος, ώστε στο Συμβούλιο Ζωοτροφών να επιτρέπεται και η συμμετοχή του διευθυντή της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου ή, όταν αυτός κωλύεται, άλλου εκπροσώπου της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου.
2. Το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος να συντονιστεί με το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, για να προωθηθεί σχετική τροποποίηση του περί Νοθείας Γεωργικών Προϊόντων Νόμου, ώστε η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου να μην καταβάλλει το συγκεκριμένο τέλος επιθεώρησης που εισπράττεται σήμερα από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για τα σιτηρά, ενόψει του γεγονότος ότι η Επιτροπή Σιτηρών θα χρεώνεται από τώρα και στο εξής με τέλος ελέγχου, σύμφωνα με την υπό ψήφιση νομοθεσία περί Ζωοτροφών.
3. Η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου να συνεχίσει να εφαρμόζει τις διαδικασίες που η ίδια κρίνει σκόπιμες για την εισαγωγή σιτηρών, όπως αυτές ισχύουν και σήμερα, αφού δεν υπάρχει σύγκρουση των αρμοδιοτήτων αυτών με τις πρόνοιες των προτεινόμενων περί Ζωοτροφών νομοθετημάτων, οι οποίες αφορούν και ρυθμίζουν την εισαγωγή σιτηρών και την άσκηση σ' αυτά ποιοτικού ελέγχου.

Περαιτέρω, το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος εισηγήθηκε την ενσωμάτωση στο κείμενο των προτεινόμενων κανονισμών ορισμένων πρόσφατων σημαντικών ευρωπαϊκών οδηγιών, που αφορούν, μεταξύ άλλων, τα απαγορευμένα συστατικά για χρήση στις σύνθετες ζωοτροφές, που είναι τα οστεάλευρα και τα κρεατάλευρα, την έγκριση και εγγραφή ορισμένων εγκαταστάσεων εγγραφής ζώων και ορισμένα προσθετικά των ζωοτροφών.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν με τις πρόνοιες των προτεινόμενων νομοθετημάτων, καθώς επίσης και με τις διαφοροποιήσεις που θα επέλθουν σ' αυτά όπως αναφέρεται πιο πάνω.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Βιομηχάνων και Εισαγωγέων Ζωοτροφών, Προσθετικών και Πρώτων Υλών Ζωοτροφών και του ΚΕΒΕ, χωρίς να διαφωνούν με τις πρόνοιες και τους σκοπούς των προτεινόμενων νομοθετημάτων, εξέφρασαν σοβαρές επιφυλάξεις ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής των προνοιών εκείνων των υπό εξέταση κανονισμών που αναφέρονται στην ανάγκη έγκρισης εισαγωγών για τα προσθετικά πολλαπλής χρήσης.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε το κείμενο των προτεινόμενων νομοθετημάτων, ενσωματώνοντας στο νομοσχέδιο τις τροποποιήσεις που συμφώνησαν το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου και στους υπό εξέταση κανονισμούς τις πρόσφατες ευρωπαϊκές οδηγίες που τους αφορούν.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του εν λόγω νομοσχεδίου όπως έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω και την έγκριση των πιο πάνω κανονισμών με έναρξη της ισχύος των κανονισμών έξι μήνες μετά τη δημοσίευσή τους στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιοσδήποτε που θέλει να λάβει το λόγο;

Δεν υπάρχει. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

- Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.
- Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.
- Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.
- Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.
- Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.
- Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.
- Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.
- Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.
- Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.
- Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 12.
- Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 13.
- Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 14.
- Αντικατάσταση του άρθρου 27 του βασικού νόμου. Άρθρο 15.
- Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 16.
- Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 17.
- Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 18.
- Τροποποίηση του βασικού νόμου με τη διαγραφή του Παραρτήματος. Άρθρο 19.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 19;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 19 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Ερχόμαστε στους κανονισμούς.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που
τιτλοφορούνται «Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα)
(Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001»**

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Αριστοφάνης Γεωργίου
Καίτη Κληρίδη	Χριστόδουλος Βενιαμίν
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Μάρκος Κυπριανού
Γιαννάκης Αγαπίου	Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 και 25 Ιανουαρίου και 8 Φεβρουαρίου 2001. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Ταμείου Συντάξεως Δικηγόρων, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου και της Επιτροπής Προστασίας Δικαιωμάτων Συνταξιούχων Δικηγόρων. Εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στην

επιτροπή λόγω της στάσης εργασίας που είχαν κατά την ώρα της συνεδρίασης αυτής τα μέλη της ΠΑΣΥΔΥ.

Οι υπό αναφορά κανονισμοί, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 26 της νομοθεσίας περί Δικηγόρων, αποσκοπούν:

1. στην αύξηση του μηνιαίου χορηγήματος που παραχωρείται σε δικηγόρους, λόγω ειδικών περιστάσεων, από £128 σε £200 μέχρι £300, καθώς επίσης στον καθορισμό της έννοιας “ειδικές περιστάσεις” και του τρόπου καταβολής του εν λόγω χορηγήματος·
2. στην αύξηση του καθορισμένου τέλους εγγραφής νέου δικηγόρου στο μητρώο δικηγόρων από £15 σε £25, καθώς και στην αύξηση της μηνιαίας εισφοράς των ασκούντων το επάγγελμα δικηγόρων από £7 σε £12·
3. στην περαιτέρω ρύθμιση των προϋποθέσεων χορήγησης σύνταξης σε χήρες και ορφανά αποθανόντων εισφορέων·
4. στην αύξηση του εφάπαξ ποσού που καταβάλλεται σε εισφορείς οι οποίοι αποσύρονται από το επάγγελμα ή σε χήρες και κατιόντες αποβιώσαντος εισφορέα από £300 σε £350, για κάθε έτος άσκησης του επαγγέλματος με εισφορές·
5. στην αύξηση του συντελεστή υπολογισμού της βασικής μηνιαίας σύνταξης που παρέχεται στους συνταξιούχους και/ή στους συνταξιοδοτημένους του Ταμείου Συντάξεως Δικηγόρων.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους σκοπούς και επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού άκουσε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, εισηγείται στη Βουλή, κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών

όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, χωρίς να διαφωνούν με το υπόλοιπο μέρος των υπό αναφορά κανονισμών, εισηγούνται στη Βουλή τη μείωση της προτεινόμενης μηνιαίας εισφοράς των ασκούντων το επάγγελμα δικηγόρων από £12 σε £10.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Υπήρχε μια διαφωνία σε ό,τι αφορά τη μηνιαία εισφορά των ασκούντων το επάγγελμα. Εμείς επιμέναμε στις δέκα λίρες αντί στις εφτά. Η πρόταση ήταν δώδεκα, επιμέναμε στις δέκα. Υπήρξε ομοφωνία. Δυστυχώς δε βλέπω τον πρόεδρο της επιτροπής Νομικών εδώ. Νομίζω ότι είναι ομόφωνο πλέον, αντί δώδεκα λίρες, η μηνιαία εισφορά των δικηγόρων να είναι δέκα. Και πρέπει να πω εδώ ότι αποδέχθηκαν την εισήγησή μου τιμής ένεκεν, επειδή θα αποχωρήσω από τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως, υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, επομένως οι κανονισμοί εγκρίνονται.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι, αν είναι δυνατόν, να μετονομασθούν οι κανονισμοί. Δεν ξέρω αν πρακτικά μπορεί να γίνουν “οι περί Γιαννάκη Αγαπίου αποχώρησης κανονισμοί”!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Νομίζω θα μου δώσετε το δικαίωμα προτού κλείσει η Βουλή, όχι τώρα, είναι πολύ νωρίς, να σας αποχαιρετήσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα έρθει η ώρα να αποχαιρετήσουμε όλοι μαζί!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 17 θέμα, που είναι «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2001».

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Δημήτρης Ηλιάδης

Νίκος Κλεάνθους

Ανδρέας Φιλίππου

Στάθης Κιπτής

Ανδρούλα Βασιλείου

Παναγιώτης Δημητρίου

Καίτη Κληρίδη

Μη μέλη της επιτροπής:

Λία Γεωργιάδη

Μάριος Ματσάκης

Ανδρέας Χρίστου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Φεβρουαρίου 2001. Στα πλαίσια της συνεδρίασης αυτής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και αρμόδιοι λειτουργοί της εκτελεστικής εξουσίας.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 της βασικής νομοθεσίας περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως, σκοπείται η εναρμόνιση με δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο που προβλέπει την έκδοση πιστοποιητικού συμμόρφωσης, για σκοπούς εγγραφής γεωργικών ή μηχανοκίνητων ελκυστήρων.

Οι εν λόγω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με την υιοθέτηση του προτεινόμενου πιστοποιητικού συμμόρφωσης αναμένεται ότι:

1. θα διασφαλιστεί η συμμόρφωση προς τις κατασκευαστικές προδιαγραφές των γεωργικών ή μηχανοκίνητων ελκυστήρων· και

2. Θα διασφαλιστεί η ασφάλεια των οδηγών και επιβατών σε περίπτωση ατυχημάτων και ιδιαίτερα στην περίπτωση ανατροπής του ελκυστήρα, αφού μεταξύ άλλων ο ελκυστήρας θα πρέπει να φέρει καμπίνα ή προστατευτική δοκό.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού προηγουμένως γίνουν σε αυτούς ορισμένες νομοτεχνικές τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ομιλητής;

Δεν υπάρχει ομιλητής.

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα είναι «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάκης Χατζηδημητρίου, πρόεδρος

Δώρος Χριστοδουλίδης

Αντώνης Καράς

Κώστας Παπακώστας

Σοφοκλής Χατζηγιάννης

Νίκος Μουσιούπας

Κώστας Κωνσταντίνου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε έξι συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 14 Σεπτεμβρίου 2000 και 1ης Μαρτίου 2001. Στο στάδιο της εξέτασής τους κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Άμυνας και της Εθνικής Φρουράς.

Με τους κανονισμούς που προτείνονται, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 27 των περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμων, σκοπείται η τροποποίηση των βασικών κανονισμών, κατά τρόπο που:

1. οι αντισυνταγματάρχες του όπλου των διαβιβάσεων να αποκτούν χρόνο διοίκησης όχι μόνο ως διοικητές του τάγματος των διαβιβάσεων αλλά και ως διοικητές της διοίκησης του όπλου των διαβιβάσεων σε σχηματισμούς
2. να διαφοροποιηθούν οι θέσεις στις οποίες οι συνταγματάρχες αποκτούν χρόνο διοίκησης· και
3. να καταργηθεί ο χρόνος διοίκησης που απαιτείται για το βαθμό του ταξίαρχου.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Άμυνας και του ΓΕΕΦ, οι πιο πάνω προτεινόμενες τροποποιήσεις καθίστανται αναγκαίες υπό το φως της δημιουργίας νέων μονάδων και διοικήσεων στην Εθνική Φρουρά και αποσκοπούν στην πιο εύρυθμη λειτουργία της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους όπως έχουν διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Δεν υπάρχει.

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 20 και 21 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία. Στο Κεφάλαιο Β' η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων να θεωρηθεί ότι έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης/UNESCO για την αναγνώριση προσόντων σχετικά με την ανώτερη εκπαίδευση στον Ευρωπαϊκό χώρο (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.	Παιδείας και Πολιτισμού	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

- | | | | |
|----|---|-------------------------------------|--------------------------------|
| 3. | Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 4. | Ο περί της Αντιμισθίας του Προέδρου της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος του 2001. | Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού | Εμπορίου και Βιομηχανίας |
| 5. | Ο περί Μεταβίβασης της Περιουσίας και Επιχείρησης της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 2001. | Συγκοινωνιών και Έργων | Συγκοινωνιών και Έργων |
| 6. | Ο περί Υπηρεσίας Τηλεπικοινωνιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. | Συγκοινωνιών και Έργων | Συγκοινωνιών και Έργων |
| 7. | Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001. | Παιδείας και Πολιτισμού | Παιδείας |

- | | | | |
|-----|---|-------------------------|-------------------------------------|
| 8. | Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Καρκινογόνοι και Μεταλλαξιογόνοι Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 9. | Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001. | Παιδείας και Πολιτισμού | Παιδείας |
| 10. | Έγγραφο (Αρ. 19/2001, Αρ. 24/2001, Αρ. 25/2001, Αρ. 27/2001, Αρ. 28/2001) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2000. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |

- | | | |
|--|-------------|--------------------------------|
| 11. Έγγραφο (Αρ. 23/2001 και Αρ. 26/2001) σύμφωνα με τους περί Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1985 και τις εγκυκλίους του Υπουργείου Οικονομικών με Αρ. 741, 746 και 834, ημερομηνίας 4.10.1985, 6.12.85 και 9.11.1987, αντίστοιχα. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 12. Έγγραφο (Θ. 9/2001) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τον περί Αναστολής Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου Διορισμού στη Δημόσια Υπηρεσία (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο Αρ. 179(I) του 2000. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', που είναι οι ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.051 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 28 Φεβρουαρίου 2001.

«Το παιδιατρικό τμήμα του νοσοκομείου Πάφου παρουσιάζει εδώ και καιρό έλλειψη σε θέματα στελέχωσης.

Συγκεκριμένα, υπάρχουν μόνο τρεις παιδίατροι στο τμήμα αυτό, εκ των οποίων ο ένας είναι υπεύθυνος της σχολιατρικής υπηρεσίας.

Με βάση αυτά, είναι αδύνατη η κάλυψη των αναγκών της επαρχίας μας με μόνο δύο παιδίατρους.

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πρόβλημα αυτό.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.052 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου την 1η Μαρτίου 2001.

«Παρ' όλες τις διαψεύσεις της κυβέρνησης για ξέπλυμα χρήματος στην Κύπρο, οι πληροφορίες γύρω από το θέμα αυτό επιμένουν, τόσο στο διεθνή χώρο όσο και στον εγγύτερό μας κυπριακό και ελληνικό.

Πρόσφατα η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της ελληνικής Βουλής ασχολήθηκε με το θέμα του ξεπλύματος του βρόμικου χρήματος και ενώπιόν της κατατέθηκαν ανησυχητικά στοιχεία για εμπλοκή Κυπρίων και κυπριακών κεφαλαίων.

Κατετέθη στην επιτροπή ότι δεκαοκτώ ξενοδοχεία στη Ρόδο αγοράστηκαν σε διπλάσια τιμή από την κανονική και ότι ανάλογα φαινόμενα παρατηρήθηκαν και στην Κρήτη. Άλλοι κατέθεσαν ότι Κύπριοι εμπλέκονται σε παρόμοια φαινόμενα και στη Λέσβο.

Αλλά δημοσιεύματα αναφέρουν ότι ο Ρώσος, πρώην μέλος της Ολυμπιακής Επιτροπής της Ρωσίας και πρωταγωνιστής σκανδάλου στη χώρα του, Βιτάλι Σμιρνόφ έχει επενδύσει σε εταιρεία της Κύπρου 1.300.000 δολάρια.

Στην αθηναϊκή εφημερίδα “Καθημερινή” δημοσιεύονται φωτοτυπίες με ονόματα Κυπρίων που επιβεβαιούν τις δραστηριότητες του κ. Σμιρνόφ στην Κύπρο.

Ένα τρίτο δημοσίευμα συνδέει την Κύπρο με τη διακίνηση χρημάτων γύρω από το σκάνδαλο της εξαγοράς της γιουγκοσλαβικής Telekom από την αντίστοιχη ιταλική εταιρεία και της διοχέτευσης των χρημάτων μέσω Κύπρου.

Υποθέσεις για πληρωμή χρημάτων για αγορά γης ή επιχειρήσεων πιο ψηλά από την κανονική τιμή καταγγέλθηκαν και στην Κύπρο.

Επειδή η υπόθεση του βρόμικου χρήματος εκθέτει την Κύπρο και διασύρει το λαό της και επειδή οι διαψεύσεις δεν επαρκούν για να απαντήσουν στα όσα πολύ συχνά δημοσιεύονται, παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τι επιπλέον λογαριάζει να κάνει η κυβέρνηση, ώστε να μη γινόμαστε όλοι συνένοχοι κάποιων απατεώνων ή ασυνειδήτων που πλήττουν ηθικά την Κύπρο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.053 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 7 Μαρτίου 2001.

«Η Βουλή ολοκληρώνει σε λίγες εβδομάδες τη θητεία της, αλλά εκκρεμεί ένα μεγάλο θέμα που πρέπει να διευκρινιστεί από την κυβέρνηση. Αυτό αφορά την εισήγηση της Βουλής και την απόφαση της κυβέρνησης για ίδρυση κέντρου αλλοδαπών. Το κέντρο αυτό, που θα αυτοχρηματοδοτείτο και θα λειτουργούσε αυτόνομα, θα έδινε την ευκαιρία στους αλλοδαπούς εργαζόμενους να ζουν ως άνθρωποι και να βελτιώσουν τις σχέσεις τους με την κοινωνία την οποία εξυπηρετούν.

Παρ’ όλο που βρέθηκε ο χώρος και ο Υπουργός Εργασίας κ. Μουσιούπτας ανάγγειλε τη λειτουργία του το Νιόβρη του 1999, μέχρι σήμερα τίποτα δεν έγινε και

βλέπουμε τους ξένους εργαζόμενους να περιφέρονται σε ανοικτούς χώρους, χωρίς κανέναν να νοιάζεται γι' αυτούς. Αν η κυβέρνηση δεν αισθάνεται την ευθύνη και αν η κοινωνία δεν αντιδρά, τούτο δε δηλώνει επίσημο ρατσισμό;

Πότε αλήθεια θα προχωρήσει η κυβέρνηση στην εκτέλεση της απόφασής της, αν αληθινά λογαριάζει να την εκτελέσει;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.054 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 7 Μαρτίου 2001.

«Δημοσιεύματα του τύπου συνδέουν τις βρετανικές βάσεις στην Κύπρο με νέα στρατηγικά σχέδια, παγκόσμιας και διαστημικής εμβέλειας, που ορίζουν διαφοροποιημένη χρήση των βάσεων. Μια τέτοια εξέλιξη είναι δυνατό να εμπλέξει τις βάσεις σε καταστάσεις επικίνδυνες και ανεπιθύμητες για την Κύπρο.

Το ερώτημα που προκύπτει είναι αν η κυβέρνηση έχει οποιαδήποτε πληροφορία γύρω από το ζήτημα αυτό και τι σκοπεύει να κάνει, ώστε να προστατεύσει την Κύπρο από ανεπιθύμητες επιπλοκές.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.055 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 7 Μαρτίου 2001.

«Η είδηση ότι το θέατρο ΕΝΑ χρωστά £100.000 στο ΦΠΑ και ότι σύρονται στα δικαστήρια εκλεκτοί λογοτέχνες και διανοούμενοι που προσφέρουν τα έργα τους αμισθί και τιμής ένεκεν, μέλη του διοικητικού συμβουλίου, είναι πραγματικά εκπληκτική.

Όταν λογαριάσουμε ότι το ελεύθερο θέατρο επιχορηγείται σε σημαντικό βαθμό από το κράτος, η αφαίρεση στη συνέχεια των χρημάτων της επιχορήγησης μέσω του ΦΠΑ αποτελεί μία αντιφατική πολιτική που σημαίνει έλλειψη μιας συγκροτημένης πολιτιστικής πολιτικής.

Τι σκοπεύει να κάνει η κυβέρνηση για την άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος και ποια ανασυγκροτημένη και ολοκληρωμένη πολιτική προτίθεται να εφαρμόσει για το ζήτημα αυτό;»

Απάντηση ημερομηνίας 1ης Μαρτίου 2001 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ανδρέα Μουσιούττα στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.032, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σχετικά με τη δημιουργία κέντρου για τους αλλοδαπούς, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Σταθερή επιδίωξη του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ήταν και παραμένει η δημιουργία κέντρου για τους ξένους εργάτες. Τούτο επιβεβαίωσα και σε απάντηση σχετικής ερώτησης που υπεβλήθη από το βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου κατά τη συζήτηση των προϋπολογισμών.

Σ' ό,τι αφορά τη στέγαση του κέντρου στο κτίριο που είχε εξευρεθεί για το σκοπό αυτό, στην οδό Κοροίβου στη Λευκωσία, σημειώνεται ότι, κατά την προώθηση των διαδικασιών για επιδιόρθωση του κτιρίου, διαπιστώθηκε ότι το κτίριο είχε απαλλοτριωθεί και εγγραφεί επ' ονόματι της Δημοκρατίας, για να χρησιμοποιηθεί για ανέγερση νέων κυβερνητικών επαρχιακών γραφείων Λευκωσίας.

Επειδή, σύμφωνα και με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα, το ακίνητο δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί παρά μόνο για το σκοπό για τον οποίο έγινε η απαλλοτρίωση, δεν προωθήθηκε περαιτέρω η υπόθεση της στέγασης του κέντρου στο κτίριο αυτό, παρ' όλο που στο μεταξύ έγινε και σχετική μελέτη του κόστους για επιδιόρθωση του κτιρίου από το Τμήμα Δημοσίων Έργων.

Ενόψει της απρόσμενης αυτής εξέλιξης, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων καταβάλλει τώρα προσπάθειες για εξεύρεση νέου κτιρίου. Όμως

σημειώνεται ότι η εξεύρεση νέου κτιρίου είναι δύσκολη, δεδομένου και του γεγονότος ότι οι προσπάθειές μας επικεντρώνονται στην περιοχή όπου συχνάζουν κατά τις Κυριακές και αργίες οι αλλοδαποί, όπου τα διαθέσιμα κτίρια είναι πολύ περιορισμένα. Ήδη για το θέμα έχει ενημερωθεί και ο δήμαρχος Λευκωσίας, ο οποίος παρεκλήθη να καταβάλει προσπάθειες, παράλληλα με τις δικές μας, για την όσο το δυνατό ταχύτερη διευθέτηση του θέματος.

Επιθυμώ να σας βεβαιώσω ότι το θέμα είναι στις προτεραιότητες του υπουργείου και ότι θα σας τηρώ ενήμερο για τις ενέργειές μας.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δ΄. Το πρώτο θέμα είναι «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους», θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου. Αντιλαμβάνομαι ότι στην εισήγηση θα προβεί ο κ. Λιλλήκας, τον οποίο καλώ στο βήμα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Φέτος κλείνει ένας δεκαετής κύκλος από τότε που μια έρευνα ανάμεσα σε μαθητές έκρουσε για πρώτη φορά τον κώδωνα του κινδύνου για την απειλή των ναρκωτικών και τον κίνδυνο που διέτρεχαν οι νέοι μας και η κυπριακή κοινωνία ευρύτερα. Δυστυχώς, ο κύκλος που έκλεισε άφησε μια πληγή που τρομάζει. Από πλευράς κυβερνητικής πολιτικής βρεθήκαμε εκεί απ' όπου το 1992 είχαμε αρχίσει, χωρίς ολοκληρωμένο κυβερνητικό πρόγραμμα αντιναρκωτικής πολιτικής. Δυστυχώς, ενώ η κυβερνητική απάθεια παρέμεινε η ίδια, όλα τα άλλα δεδομένα από τότε έχουν αλλάξει δραματικά. Η όλη εικόνα διαφοροποιήθηκε προς το τραγικότερο. Από τότε η Βουλή των Αντιπροσώπων ασχολήθηκε σε συνεδρίες της ολομέλειάς της τρεις φορές, το 1992, το

1996 και το 1998. Η σημερινή συζήτηση είναι η τέταρτη και γίνεται μετά από αίτημα του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου.

Αφορμή για τη φετινή συζήτηση αποτέλεσαν οι δημόσιες συζητήσεις στα ΜΜΕ, απ' αφορμή τις περιπτώσεις κάποιων νέων οι οποίοι συνελήφθησαν για χρήση ναρκωτικών. Οι μαρτυρίες και η έκκληση για βοήθεια απ' αυτούς τους νέους, που βρέθηκαν στα πλοκάμια των εμπόρων του αργού θανάτου, προκάλεσαν την κοινωνική ευαισθησία και ανησυχία. Η κραυγή απόγνωσης της μάνας ενός χρήστη ναρκωτικών λειτούργησε σαν μαστίγιο στην υπνώπτουσα κυβέρνηση. Τα δημοσιογραφικά ρεπορτάζ -με τις αδυναμίες τους βέβαια, στις οποίες θα αναφερθώ στο τέλος- που ακολούθησαν αρχικά έφεραν στην επιφάνεια την ανυπαρξία κυβερνητικής πολιτικής για τη θεραπεία και αποκατάσταση των θυμάτων των ναρκωτικών. Από την όλη συζήτηση όμως αποκαλύφθηκε η έλλειψη της κυβερνητικής πολιτικής και υποδομής, αλλά και η έλλειψη ευαισθησίας και η αδιαφορία, που τη χαρακτηρίζει την κυβέρνηση, καθώς και οι τρομακτικές διαστάσεις που το πρόβλημα των ναρκωτικών έχει πάρει.

Παρά το ότι με δική μας πρωτοβουλία το θέμα είχε απασχολήσει την επιτροπή Παιδείας και την ολομέλεια το 1996 και το 1998, είμαι σχεδόν βέβαιος ότι κάποιοι συνάδελφοι -από το κυβερνών, αναμένω κυρίως, κόμμα- θα προσπαθήσουν να μας αποδώσουν προεκλογικές σκοπιμότητες. Ξεχνώντας βέβαια ότι, όταν το 1992 το θέμα των ναρκωτικών συζητιόταν στην ολομέλεια, βρισκόμαστε μόνο λίγο πριν από τις προεδρικές εκλογές. Τότε, απ' αυτό το βήμα, ο κ. Αναστασιάδης προειδοποιούσε την τότε κυβέρνηση ότι η ανοχή του Δημοκρατικού Συναγερμού εξαντλήθηκε. Εξαντλήθηκε, όχι γιατί η τότε κυβέρνηση δεν ασχολήθηκε με το πρόβλημα των ναρκωτικών, το οποίο δική της έρευνα έφερε στην επιφάνεια, αλλά γιατί, κατά την τότε και νυν ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού, πρόβλημα ναρκωτικών δεν υπήρχε και η έρευνα και τα πορίσματά της αποσκοπούσαν σε ένα μόνο στόχο, στο να μετατραπεί η τότε Γενική

Γραμματεία Νέας Γενιάς σε “υπερυπουργείο”, κατά την έκφραση του κ. Κασουλίδη. Αυτή ήταν η έγνοια και η αντίληψη τότε των βουλευτών του Δημοκρατικού Συναγερμού, με εξαίρεση, οφείλω να ομολογήσω, τον συνάδελφο κ. Χατζηγιάννη, ο οποίος, με σύντομη τότε παρέμβασή του, υποστήριξε ότι όντως υπάρχει πρόβλημα ναρκωτικών και πρέπει να απασχολήσει το κράτος. Τόσο ο νυν Πρόεδρος της Δημοκρατίας, και τότε αρχηγός του Δημοκρατικού Συναγερμού, όσο και οι κ. Κασουλίδης και Αναστασιάδης ανάλωσαν τότε όλη τους την ειρωνεία και ενέργεια στο να αμφισβητήσουν την επιστημονικότητα της έρευνας που είχε γίνει, στο να ειρωνευτούν τα πρώτα μέτρα που έλαβε η τότε κυβέρνηση, μέτρα όπως η δημιουργία πυρήνων αντίστασης ανάμεσα στους μαθητές, επιμορφωτικά σεμινάρια για καθηγητές, γονείς και άλλα.

Όταν, λοιπόν, για πρώτη φορά, μια έρευνα έφερε στην επιφάνεια ένα επερχόμενο πρόβλημα, ο πολιτικός κόσμος, και όχι μόνο, χωρίστηκε σε δύο στρατόπεδα αντιλήψεων, σ’ αυτούς που επέλεξαν την εύκολη αλλά ανεύθυνη πολιτική του στρουθοκαμηλισμού και του εφησυχασμού, που οδηγεί στην αδράνεια, και σ’ αυτούς που ανησύχησαν, απαίτησαν μέτρα για αναχαίτιση της απειλής των ναρκωτικών και συνέχισαν από τότε να επαγρυπνούν και να προσπαθούν να αφυπνίσουν την κυβέρνηση. Η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις ανήκει σ’ αυτή την ομάδα που ανησυχεί και συμμαρτυρεί τις έγνοιες των γονιών και των νέων. Η έγνοια και η ανησυχία μας, λοιπόν, δεν είναι πρόσκαιρη και δεν κρύβει καμιά σκοπιμότητα πέρα από το ειλικρινές ενδιαφέρον για την προστασία των νέων μας.

Εκφράσαμε την έντονη ανησυχία μας το 1996 με διασκέψεις τύπου και εγγραφή του θέματος στην επιτροπή Παιδείας. Επαναλάβαμε την έγνοια μας το 1997 και 1998, όταν περιήλθε τότε στα χέρια μας η έκθεση καταπέλτης του τότε διοικητή της Υπηρεσίας Δίωξης Ναρκωτικών (ΥΔΙΝ) Σωτήρη Χαραλάμπους, ο οποίος με έντονη ανησυχία κατήγγειλε στους ανωτέρους του διαπλοκή αντρών της υπηρεσίας με εμπόρους

ναρκωτικών. Όμως ο κ. Χαραλάμπους είχε τελικά την ίδια μοίρα με όλους όσους κατά καιρούς εκφράσανε ανησυχίες ή διατύπωσαν επικρίσεις για τα κακώς έχοντα. Λίγο μετά τη συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια, ο κ. Χαραλάμπους -του οποίου τις ικανότητες παρεμπιπτόντως εξήρε ο τότε αρχηγός και ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης- εκδιώχθηκε από την Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δύο χρόνια μετά την τελευταία συζήτηση στην ολομέλεια δικαιωματικά μπορεί κάποιος να διερωτηθεί για την ωφέλεια αυτών των συζητήσεων, αφού θα μπορούσαμε να ξαναδιαβάσουμε την ίδια ομιλία που κάναμε το 1998, μιας και από κυβερνητικής πλευράς σχεδόν τίποτε δεν άλλαξε. Το μόνο που θα ήμαστε υποχρεωμένοι να αλλάξουμε στις ομιλίες του 1998 είναι τα στοιχεία που δείχνουν τη διόγκωση του προβλήματος.

Το 1991 υπεστήριξα ότι τα ναρκωτικά είναι προ των πυλών. Το 1998 όλοι σ' αυτή την αίθουσα είπαμε ότι τα ναρκωτικά είναι πλέον εντός των τειχών. Σήμερα, δυστυχώς, είμαστε υποχρεωμένοι, αν θέλουμε να δούμε το πρόβλημα στις πραγματικές του διαστάσεις, να πούμε ότι άρχισε η άλωση της νεολαίας μας. Οι πραγματικές διαστάσεις του προβλήματος των ναρκωτικών δεν είναι εύκολο να εκτιμηθούν. Κι αυτό, γιατί η διακίνηση και εμπορία είναι παράνομη και, όπως όλες οι παράνομες πράξεις, αποκρύπτεται. Η χρήση ναρκωτικών είναι μια συμπεριφορά που δεν είναι κοινωνικά αποδεκτή, γι' αυτό και οι χρήστες δεν την επιδεικνύουν. Οι διάφορες επιστημονικές έρευνες δε στοχεύουν στο να προσφέρουν πραγματικούς αριθμούς, αλλά κυρίως τις τάσεις που επικρατούν ανάμεσα στη νεολαία.

Δε θα κάνω αυτή τη φορά αναφορά σε έρευνες, για να αποφύγω όλη εκείνη τη φιλολογία αμφισβήτησης της επιστημονικότητας ή μη και της αξιοπιστίας ή μη των ερευνών. Μια φιλολογία που δεν εξυπηρετεί σε τίποτε, αφού μας οδηγεί στο να

βλέπουμε το δέντρο και να χάνουμε το δάσος, όπως ακριβώς έγινε το 1991 και, αργότερα, το 1996, που τελικά, αντί να δούμε την τάση αύξησης που παρουσιαζόταν ανάμεσα στους νέους που έρχονταν σε επαφή με τα ναρκωτικά, συζητούσαμε αν ήταν 1,2%, που έγινε 4,4% ή αν ήταν 0,5% πάνω ή κάτω. Για να αποφύγουμε ακόμη εκτιμήσεις όπως εκείνη του κ. Κασουλίδη, το 1992, που έλεγε ότι «οι μαθητές έκαναν πλάκα και εμείς τους παίρναμε στα σοβαρά»!

Ας επικεντρωθούμε σε δύο άλλες πηγές πληροφόρησης οι οποίες παρουσιάζουν πραγματικά στοιχεία από υπαρκτές περιπτώσεις προσώπων που απασχόλησαν διάφορες κρατικές ή εθελοντικές υπηρεσίες. Σε σημείωμά της η Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών, που απέστειλε στις 13 Φεβρουαρίου 2001 στην Ad Hoc Επιτροπή για την Εγκληματικότητα, παραθέτει συγκριτικά και αναλυτικά στοιχεία για τη δεκαετία 1991-2000. Με βάση τα δεδομένα της Υπηρεσίας Δίωξης Ναρκωτικών, παρατηρούνται τρεις ουσιαστικές τάσεις, που πρέπει να προβληματίσουν ιδιαίτερα την πολιτεία. Η πρώτη τάση αφορά τη σημαντική αύξηση των ποσοτήτων ναρκωτικών που διακινούνται στην Κύπρο, πράγμα που υποδηλοί ότι η ζήτηση ναρκωτικών αυξήθηκε κατακόρυφα. Η ίδια η Υπηρεσία Δίωξης εκτιμά στο σημείωμά της ότι «ο όγκος των ναρκωτικών που διακινούνται είναι πολύ μεγαλύτερος απ' ό,τι δείχνουν οι αυξημένες κατασχέσεις φυτών κάνναβης που καλλιεργούνται στην Κύπρο, αφού, γράφει, προτιμάται η εισαγωγή ναρκωτικών από γειτονικές χώρες».

Το 1991 είχαν κατασχεθεί εκατόν εβδομήντα ένα φυτά κάνναβης, το 1999 είχαν κατασχεθεί εκατόν ενενήντα φυτά και το 2000 τετρακόσια ενενήντα τρία φυτά. Συνολικά, σε δέκα χρόνια κατασχέθηκαν πέντε χιλιάδες εκατό φυτά κάνναβης, που θα διετίθεντο στην αγορά. Την ίδια περίοδο κατασχέθηκαν περισσότερα από τριακόσια κιλά κάνναβης, από τα οποία τα διακόσια είκοσι τέσσερα κιλά κατασχέθηκαν τα τελευταία τέσσερα χρόνια, μεταξύ 1997 και 2000.

Το 1991 είχαμε πενήντα μία υποθέσεις που οδηγήθηκαν στο δικαστήριο και το 2000 διακόσιες ενενήντα δύο υποθέσεις. Σ' αυτές τις υποθέσεις το 1991 ενέχοντο σαράντα δύο Κύπριοι, ενώ το 2000 ο αριθμός των Κυπρίων που ενέχοντο ανήλθε στους διακόσιους τριάντα έξι. Από αυτά τα στοιχεία λείπουν οι υποθέσεις εκείνες οι οποίες απασχόλησαν την ΥΔΙΝ, αλλά τελικά δεν οδηγήθηκαν στο δικαστήριο.

Η δεύτερη ανησυχητική τάση που φαίνεται από τις στατιστικές της ΥΔΙΝ αφορά την ηλικία των προσώπων που ενέχονται στις υποθέσεις ναρκωτικών και από τις οποίες σημειώνω τα εξής: Από τα τριακόσια εβδομήντα επτά πρόσωπα, που το 2000 ενέχοντο σε υποθέσεις ναρκωτικών, τα εκατό τριάντα τρία, ή ποσοστό 35,28%, είναι ηλικίας 20-24 χρόνων και τα τριάντα εννέα πρόσωπα, ή το 10,34%, είναι ηλικίας 15-19 χρόνων. Δηλαδή εκατόν εβδομήντα δύο πρόσωπα, ή ποσοστό 45,62%, που ενέχοντο στα ναρκωτικά είναι ηλικίας κάτω των 25 χρόνων.

Αυτή η τραγική εξέλιξη, σε όλο και μικρότερη ηλικία οι νέοι να έρχονται σε επαφή με τα ναρκωτικά, ήταν αναμενόμενη, δεδομένης της εμπειρίας άλλων χωρών. Οι μαρτυρίες χρηστών από τα ΜΜΕ αλλά και η εμπειρία των διαφόρων κέντρων απεξάρτησης στην Κύπρο καταδεικνύουν ότι έχουμε περιπτώσεις χρήσης ναρκωτικών στην Κύπρο από την ηλικία των 13 και 14 χρόνων.

Η τρίτη και πλέον ανησυχητική τάση που παρατηρείται, και η οποία επίσης αναμενόταν, έστω κι αν κάποιοι ειρωνεύονταν παλαιότερα τις εκτιμήσεις μας και προσπερνούσαν με ειρωνεία τα δεδομένα, είναι η μαζική είσοδος της ηρωίνης, κοκαΐνης και άλλων πιο επικίνδυνων ναρκωτικών στην κυπριακή κοινωνία. Η Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών στο σημείωμά της αναφέρει: «Μεγάλος αριθμός Κυπρίων χρηστών έχουν ξεφύγει πλέον από τα παράγωγα της καννάβης και έχουν μεταπηδήσει στα πιο “σκληρά” ναρκωτικά, όπως κοκαΐνη, ηρωίνη, ecstasy κ.ά.».

Από τον πίνακα στο Παράρτημα Κ' του σημειώματος της ΥΔΙΝ διαπιστώνουμε ότι σαράντα δύο υποθέσεις του τελευταίου χρόνου αφορούσαν ηρωίνη, πέντε αφορούσαν όπιο, δέκα κοκαΐνη, είκοσι ecstasy, δύο αμφεταμίνη και δύο LSD. Δηλαδή, κατά το 2000, ογδόντα μία περιπτώσεις από τις διακόσιες ενενήντα δύο, ποσοστό 27,7%, αφορούσαν υποθέσεις σκληρών ναρκωτικών.

Αυτή είναι η θλιβερή εικόνα που δείχνουν τα στοιχεία της ΥΔΙΝ για την έξαρση των ναρκωτικών στην Κύπρο, εικόνα η οποία υπολείπεται σοβαρά της πραγματικότητας. Και αυτό το σημειώνει και η Υπηρεσία Δίωξης στο σημείωμά της. Καμιά αστυνομία στον κόσμο δεν έχει ψηλά ποσοστά επιτυχίας στη δίωξη των ναρκωτικών. Κι αυτό, όχι γιατί οι αρχές δίωξης δεν είναι ικανές, αλλά γιατί το δίκτυο των εμπόρων της διακίνησης είναι πολύ καλά οργανωμένο και οι μικροί όγκοι διακίνησης εύκολα διαφεύγουν της αστυνομικής επιτήρησης. Η άποψη που διεθνώς επικρατεί από τις εμπειρίες δίωξης είναι ότι δύσκολα μια αστυνομική δύναμη μπορεί να εντοπίσει πέραν του 20% των εμπόρων και των διακινούμενων ποσοτήτων ναρκωτικών. Με βάση, λοιπόν, αυτό το στατιστικό μέτρο, για να πλησιάσουμε την πραγματικότητα, θα πρέπει να πολλαπλασιάσουμε τα στοιχεία της Υπηρεσίας Δίωξης επί πέντε φορές. Και τότε βέβαια οι αριθμοί γίνονται πλέον τρομακτικοί για όσους τουλάχιστον ανησυχούν.

Κάποιοι, είμαι βέβαιος, θα μιλήσουν για υπερβολές και διόγκωση του προβλήματος. Το ακούσαμε και το 1991, όταν τα στοιχεία και τα δεδομένα τότε ήταν κατά πολύ μικρότερα. Προτού κάποιοι προστρέξουν, με τη γνωστή ευκολία που τους διακρίνει, στο επιχείρημα της υπερβολής, ας ρίξουν μια ματιά σε κάποια άλλα στοιχεία, όχι έρευνας αλλά σε πραγματικές περιπτώσεις προσώπων που κατέφυγαν στα κέντρα αποτοξίνωσης και απεξάρτησης για βοήθεια.

Σε σεμινάριο που οργάνωσε το ΚΕΝΘΕΑ, στις 9 Φεβρουαρίου του 2001, παρουσιάστηκαν πολύ ενδιαφέροντα αλλά και αποκαρδιωτικά στοιχεία, που

αφορούσαν τον αριθμό νεαρών προσώπων που απευθύνθηκαν για θεραπεία στα διάφορα θεραπευτικά κέντρα. Τα στοιχεία αυτά είναι επίσημα στοιχεία που από το 1995 οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας συγκεντρώνουν και αποστέλλουν στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Παρακολούθησης των Ναρκωτικών και της Τοξικομανίας. Στην Κύπρο λειτουργούν σήμερα πέντε τέτοια κέντρα, το ΘΕΜΕΑ, το ΘΕΑ και το ΣΤΟΡ, που είναι κρατικά, και το ΚΕΝΘΕΑ και η Αγία Σκέπη, που είναι πρωτοβουλίες εθελοντικών οργανώσεων και της εκκλησίας.

Από το 1995, που άρχισε η συλλογή στοιχείων, μέχρι το 2000 παρουσιάζεται μια αύξηση της τάξης του 200% στον αριθμό των προσώπων που απευθύνθηκαν για πρώτη φορά για θεραπεία. Δηλαδή δεν πρόκειται για επαναλαμβανόμενες περιπτώσεις αλλά για καινούριες περιπτώσεις. Το 1995 είχαν ζητήσει για πρώτη φορά βοήθεια εξήντα πέντε πρόσωπα, ενώ το 2000 ο αριθμός αυτός ανέβηκε στα διακόσια τριάντα πέντε πρόσωπα. Συνολικά, αυτά τα έξι χρόνια επτακόσια εβδομήντα τρία πρόσωπα ζήτησαν για πρώτη φορά βοήθεια, για να απεξαρτηθούν από τα ναρκωτικά.

Το πιο εκπληκτικό όμως από τα στοιχεία αυτά, και που συνάδει με τις εκτιμήσεις και της Υπηρεσίας Δίωξης, είναι τα είδη των ναρκωτικών που οι νέοι αυτοί έκαναν χρήση και η εξέλιξή τους σε μια εξαετία. Από τον πίνακα που το ΚΕΝΘΕΑ παρουσίασε, στη σελίδα 7, υπό τον τίτλο «Στοιχεία για τη πρώτη ουσία χρήσης εξαρτημένων ατόμων που απευθύνθηκαν για πρώτη φορά για βοήθεια κατά τα έτη 1995-2000», διαπιστώνουμε μια σημαντική στροφή των χρηστών στα λεγόμενα σκληρά ναρκωτικά. «Από τα στοιχεία που παρουσιάζονται πιο κάτω, γράφει η έκθεση, φαίνεται πως η πρώτη ουσία χρήσης των ατόμων που απευθύνθηκαν για βοήθεια είναι και παραμένει το χασίς, αλλά, συνεχίζει, ανησυχητική είναι η αύξηση των οπιούχων ναρκωτικών, που υπερδεκαπλασιάστηκαν κατά τα τελευταία τέσσερα χρόνια. Παρατηρείται μια σταδιακή

μεταφορά προς την κοκαΐνη, ηρωίνη και αυτό που είναι ανησυχητικό είναι η πιο συχνή ενέσιμη ηρωίνη».

Το 1995 παρουσιάστηκαν για βοήθεια δύο χρήστες ηρωίνης, το 1998 σαράντα τέσσερις χρήστες, το 1999 ογδόντα οχτώ χρήστες και το 2000 εκατό δεκαεννιά χρήστες ηρωίνης. Σε έξι χρόνια είχαμε διακόσιους ενενήντα έξι νέους που ζήτησαν βοήθεια για απεξάρτηση από την ηρωίνη. Όσον αφορά την κοκαΐνη, το 1995 είχαμε έξι περιπτώσεις και το 2000 δεκαέξι περιπτώσεις, συνολικά πενήντα μία περιπτώσεις χρήσης κοκαΐνης σε έξι χρόνια. Το 1995 είχαμε δύο περιπτώσεις χρήσης χαπιών ecstasy και το 2000 δεκαεπτά, συνολικά τριάντα ένας νέοι χρήστες ecstasy ζήτησαν βοήθεια από τα κέντρα απεξάρτησης. Αν προσθέσουμε τα στοιχεία που αφορούν αυτές τις ουσίες, τότε διαπιστώνουμε ότι είχαμε σε έξι χρόνια τριακόσιους εβδομήντα οχτώ νέους χρήστες ηρωίνης, κοκαΐνης και ecstasy που ζήτησαν βοήθεια για θεραπεία. Από αυτούς οι εκατό πενήντα δύο απευθύνθηκαν και ζήτησαν βοήθεια μέσα στο 2000.

Και αυτοί οι αριθμοί δεν ανταποκρίνονται στη συνολική πραγματική διάσταση του προβλήματος. Συζητώντας με ειδικούς που εργάζονται σ' αυτά τα κέντρα, πληροφορήθηκα ότι, με βάση τις διεθνείς εμπειρίες, μόνο ένας στους δέκα χρήστες απευθύνεται εθελοντικά για βοήθεια στα κέντρα θεραπείας. Αν, λοιπόν, πολλαπλασιάσουμε τα στοιχεία που συνέλεξαν οι υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας επί δέκα φορές, τότε η εικόνα γίνεται πολύ ζοφερή.

Το πρόβλημα των ναρκωτικών, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παίρνει πλέον τρομακτικές διαστάσεις στον τόπο μας. Οι συνέπειες απ' αυτό το συνεχές διογκούμενο πρόβλημα είναι και θα είναι μελλοντικά ακόμα πιο τραγικές, γιατί δεν πρόκειται για ένα στατιστικό ζήτημα. Πρόκειται για ένα πρόβλημα που άπτεται της ανεξαρτησίας, της υγείας και σε τελευταία ανάλυση της ζωής νέων ανθρώπων. Και σαν τέτοιο πρέπει να αντιμετωπιστεί, χωρίς ευθυνοφοβία, χωρίς εγωισμούς και μακριά από

στρουθοκαμηλικές στάσεις, αν θέλουμε να το αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά. Για να μπορέσουμε να διαμορφώσουμε μια αποτελεσματική αντιναρκωτική πολιτική, πέρα από την αντικειμενική διαπίστωση της έντασης και έκτασης του προβλήματος, θα πρέπει να κατανοήσουμε και το χαρακτήρα και τις αιτίες αυτού του φαινομένου. Από τη διάγνωση που θα κάνουμε θα εξαρτηθεί και η πολιτική που θα διαμορφώσουμε και οι ευθύνες που θα πρέπει να αναλάβει ή όχι το κράτος. Και δυστυχώς υπάρχουν δύο αντιλήψεις για τις αιτίες του προβλήματος, που αναπόφευκτα οδηγούν σε δύο διαφορετικές προσεγγίσεις της επιβαλλόμενης πολιτικής αντιμετώπισής του.

Κάποιοι περιθωριακοί, ας μου επιτραπεί ο όρος, ψυχίατροι και κοινωνιολόγοι θεωρούν το πρόβλημα της χρήσης ναρκωτικών ως ατομικό πρόβλημα που έχει να κάνει με την ιδιοσυγκρασία και τις αναζητήσεις του ατόμου, ως μεμονωμένο στοιχείο από το περιβάλλον του, όπως ακριβώς αυτοί οι ψυχίατροι αντιμετωπίζουν έναν ασθενή τους στον οποίο επιβάλλουν μια φαρμακευτική αγωγή που τίποτε δεν έχει να κάνει με το κοινωνικό περιβάλλον στο οποίο ζει και δρα αυτό το άτομο.

Αυτή την άποψη συμμερίζονται, δυστυχώς, και πολιτικά πρόσωπα. Ο συνάδελφος κ. Πρόδρομος Προδρόμου σε άρθρο του, στην εφημερίδα “Αγών”, την 1η Δεκεμβρίου 1996, έγραφε: «Δε θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι πρόβλημα των σχέσεων του ανθρώπου με τον κόσμο και το σώμα του. Εφόσον οι αισθήσεις διαμεσολαβούν κυριαρχικά και κάποτε αποκλειστικά σε αυτή τη σχέση, η τεχνητή επέμβαση πάνω σ’ αυτές καθίσταται μια από τις ατομικά θεωρούμενες “λύσεις”». Το 1998 ο αγαπητός συνάδελφος επανέλαβε, από αυτό το βήμα, απαντώντας στην ομιλία μου, την ίδια ακριβώς περίπου θέση.

Πού όμως οδηγεί αυτή η αντίληψη; Αν είναι προσωπική υπόθεση που αφορά τις σχέσεις του χρήστη με μια ουσία και το σώμα του, τότε τι παρέμβαση μπορεί να έχει το κράτος; Ποια ευθύνη και αρμοδιότητα έχει η κυβέρνηση να επέμβει σε μια προσωπική

σχέση; Καμιά! Άρα καλά κάνει η κυβέρνηση που αδιαφορεί και δεν παρεμβαίνει! Το πολύ πολύ να τους βοηθήσει να θεραπευτούν, αν και αυτή ακόμα η θεραπεία μπορεί να θεωρηθεί ως μη υποχρέωση του κράτους, αφού αυτόβουλα κάποιος απεφάσισε να κάνει κακό στον εαυτό του. Ίσως αυτός να είναι και ο λόγος που η κυβέρνηση αδιαφόρησε τόσο για τη δημιουργία σύγχρονων μονάδων θεραπείας όσο και για τη διαμόρφωση πολιτικής πρόληψης.

Εμείς ασπαζόμαστε την άλλη άποψη που θεωρεί ότι το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι κοινωνικό πρόβλημα και ως τέτοιο πρέπει να αντιμετωπίζεται. Θεωρούμε ότι οι αιτίες που οδηγούν τους νέους στη χρήση ναρκωτικών ουσιών έχουν να κάνουν με τα προβλήματα και τα αδιέξοδα μέσα στα οποία ζουν και τα οποία επιδρούν καταλυτικά στη διαμόρφωση της συμπεριφοράς τους και της στάσης ζωής που διαμορφώνουν. Γι' αυτό και θεωρούμε ότι το κράτος έχει σοβαρό και καθοριστικό ρόλο και ευθύνες στην αντιμετώπιση των ναρκωτικών. Ασπαζόμαστε πλήρως τις απόψεις του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου, όπως αυτές διατυπώνονται στο υπόμνημά τους «Τα ναρκωτικά στην Κύπρο», που το Νοέμβρη του 1996 κατέθεσαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας. «Τα ναρκωτικά, αναφέρεται στο υπόμνημα, είναι ένα ευρύτατο φαινόμενο και οι κίνδυνοι εξάρτησης από αυτά είναι αποτέλεσμα αλληλοεπίδρασης σειράς παραγόντων που επενεργούν και λειτουργούν πολυεπίπεδα και πάντα σε σχέση με τους τρόπους λειτουργίας μιας κοινωνίας, τις αξίες, τα ιδανικά, την ποιότητα ζωής, τις ειδικές ανάγκες του πληθυσμού... Οι κοινωνίες, συνεχίζει το υπόμνημα, που προσφέρουν γόνιμο έδαφος για αύξηση της ζήτησης των ουσιών εξάρτησης και τελικά μαστίζονται από το φαινόμενο αυτό είναι κοινωνίες που συλλειτουργούν τέτοιοι παράγοντες όπως:

- Οι παραδοσιακές μορφές της δομής της ίδιας της κοινωνίας καταρρέουν ή απότομα αμφισβητούνται.

- Οι φορείς της κοινωνικής ζωής, όπως η οικογένεια, η κοινότητα και το σχολείο, περνούν κρίση.
- Οι βασικές ανθρώπινες ανάγκες, όπως η εντιμότητα, η ειλικρίνεια ή εμπιστοσύνη και η δικαιοσύνη, δεν τηρούνται.
- Οι ιδεολογικές αξίες στο βαθμό που εκφράζονται από τη λειτουργία θεσμών, όπως η εκκλησία, το εκπαιδευτικό σύστημα, το κράτος δικαίου, υποτονούν, δυσλειτουργούν ή αυτοαναιρούνται.
- Ο καταναλωτισμός ως ιδεολογικό πρότυπο αντισταθμίζει ή αναπαράγεται από τους θεσμούς και θεωρείται το ανώτερο ιδανικό.
- Οι άνθρωποι καταστρέφουν το περιβάλλον και το άτομο χαμένο μέσα στο αδιάφορο και ανώνυμο πλήθος νιώθει ανίκανο να επικοινωνήσει με τους συνανθρώπους του.

Σε τέτοιες κοινωνίες είναι φυσικό κάποια άτομα να μην μπορούν να προσαρμοστούν ή και να αγωνιστούν και αισθάνονται την ανάγκη να διαχωριστούν.

Πολύ συχνά άτομα που καταφεύγουν στη χρήση ουσιών προσπαθούν να απαλύνουν τον ψυχικό πόνο που αισθάνονται, να “νιώσουν καλύτερα”, ταυτιζόμενα με περιθωριακές κοινωνικές ομάδες που διαφέρουν από το “κατεστημένο” σε ένα “ψευδοαυτόνομο” τρόπο ζωής».

Αυτούς τους καθοριστικούς παράγοντες, κύριοι συνάδελφοι, δεν μπορεί να τους επηρεάσει ή να τους αλλάξει από μόνο του, δυστυχώς, το άτομο. Απαιτείται πολιτική βούληση και συλλογική προσπάθεια, για να αλλάξει αυτό το κοινωνικό περιβάλλον που επενεργεί αρνητικά στη συμπεριφορά των νέων και συμβάλλει στη στροφή τους προς τη χρήση ναρκωτικών ουσιών.

Δυστυχώς, αξιολογώντας τις εξελίξεις από το 1996 που ο Σύνδεσμος Ψυχολόγων διαμόρφωσε το υπόμνημά του μέχρι σήμερα, διαπιστώνουμε ότι η κυπριακή κοινωνία βούλιαξε ακόμη πιο βαθιά στην κρίση θεσμών και αξιών. Σήψη, διαφθορά, σκάνδαλα,

ασυδοσία, έγκλημα είναι αυτά που χαρακτηρίζουν σήμερα το κοινωνικό περιβάλλον, στο οποίο ζουν και διαπαιδαγωγούνται οι νέοι μας. Συνεπώς, με μια τέτοια αρνητική κοινωνική εξέλιξη και χωρίς αντιναρκωτική πολιτική, φυσιολογικά η διακίνηση και χρήση ναρκωτικών πήρε τις τρομακτικές διαστάσεις που πήρε.

Και οι ευθύνες της κυβέρνησης για τη σήψη που παρουσιάζει σήμερα ο τόπος μας είναι τεράστιες. Όμως αυτό το θέμα θα πρέπει να μας απασχολήσει σε μια άλλη ευκαιρία. Παρά τα δεδομένα που διαθέτουμε και τις καθημερινές πλέον υποθέσεις που βλέπουν το φως της δημοσιότητας, αναφορικά με τη διακίνηση και χρήση ναρκωτικών, σοβαρές είναι οι διαφωνίες και διαφορές που υπάρχουν στις εκτιμήσεις για το μέγεθος και τις διαστάσεις του προβλήματος. Διαφορές στις εκτιμήσεις, όχι μόνο μεταξύ των κυβερνώντων και της αντιπολίτευσης, αλλά και μεταξύ υπουργών της κυβέρνησης, του Προέδρου της Δημοκρατίας και στελεχών του ΔΗΣΥ. Αυτό το αλαλούμ και η σύγχυση στην αξιολόγηση και αντικειμενική εκτίμηση του προβλήματος είναι μια ακόμη αιτία που οδήγησε την κυβέρνηση στην πολιτική αποχή και στην πολιτική παραλυσία.

Το 1996 ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στη διακήρυξή του για την εθνική πολιτική καταστολής των ναρκωτικών χαρακτήριζε το πρόβλημα ως εθνικό πρόβλημα της ίδιας σοβαρότητας με το Κυπριακό. Λίγο μετά τη διακήρυξη του Προέδρου Κληρίδη, η τότε Υπουργός Παιδείας κ. Κλαίρη Αγγελίδη, με γραπτή δήλωσή της στις 22 Νοεμβρίου 1996, υποστήριζε πως «...το πρόβλημα των ναρκωτικών δεν είναι τόσο μεγάλο όσο παρουσιάζεται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης». Την ίδια εκτίμηση και διαφωνία με τον Πρόεδρο Κληρίδη εξέφρασαν και οι βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού συνάδελφοι Πρόδρομος Προδρόμου και Ρίκκος Ερωτοκρίτου. Στο προαναφερθέν άρθρο του στον “Αγώνα” ο κ. Προδρόμου έγραφε: «Δυνατές ακούστηκαν κραυγές και ενέσπειραν το βέβαιο ζιζάνιο της κινδυνολογίας. Αποκορύφωμα υπήρξαν οι αστόχαστες καταγγελίες σήμερα, όπως και στο παρελθόν, για διάβρωση των σχολείων

από τα ναρκωτικά. Εκείνοι που χωρίς καμιά πρόταση ή ουσιαστική ιδέα (sic!) προβαίνουν σε τέτοιες σαρωτικές καταγγελίες...»...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αυτό το sic, δεν κατάλαβα, είναι του κ. Προδρόμου;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Είναι δικό μου το sic. «...προβαίνουν σε τέτοιες σαρωτικές καταγγελίες, που δύσκολα μπορούν να ελεγχθούν και βεβαίως δεν αποδεικνύονται, επιδιώκουν να “ψαρέψουν” πολιτικό όφελος στα θολά νερά της ανασφάλειας και της φοβίας που προκύπτει στην κοινή γνώμη και ιδιαίτερα μεταξύ των γονέων». Μιλώντας ο κ. Ερωτοκρίτου από το βήμα της ολομέλειας το 1998, υπεστήριζε ότι «στην Κύπρο, ευτυχώς, το πρόβλημα της ανεξέλεγκτης διάδοσης ναρκωτικών ελέγχεται πλήρως». Οι μόνοι που συμφώνησαν με την εκτίμηση του Προέδρου Κληρίδη είναι ο διοικητής της Υπηρεσίας Δίωξης Ναρκωτικών κ. Κατσικίδης, ο οποίος στις 19 Φεβρουαρίου 2000 δήλωνε στον “Φιλελεύθερο” ότι «το πρόβλημα έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις και έχουμε μεταπηδήσει στα λεγόμενα σκληρά ναρκωτικά...» και ο Υπουργός Δικαιοσύνης κ. Κόσης που με δηλώσεις του την ίδια ημέρα παραδεχόταν την όξυνση του προβλήματος και συμπλήρωνε: «Αυτή τη στιγμή υπάρχει πρόβλημα στα στρατόπεδα, και προσπαθούμε να το προλάβουμε ή και να το περιορίσουμε εκεί όπου έχουν εκδηλωθεί κρούσματα χρήσης ναρκωτικών, και στα σχολεία».

Με την ιεράρχηση που έκανε ο Πρόεδρος Κληρίδης του προβλήματος των ναρκωτικών ως εθνικού προβλήματος, εμείς συμφωνούμε απόλυτα. Διαφωνούμε όμως με την ασυνέπεια και την απάθεια που επέδειξε η κυβέρνηση για οκτώ ολόκληρα χρόνια, ενώ το πρόβλημα συνέχισε να οξύνεται και να διογκώνεται. Οι αντιφατικές δηλώσεις υπουργών και αξιωματούχων του Δημοκρατικού Συναγερμού για την έκταση και σοβαρότητα του προβλήματος, οι εκτιμήσεις ότι πρόκειται για προσωπικό ζήτημα

και όχι κοινωνικό φαινόμενο, είναι μερικές, ίσως, από τις αιτίες που οδήγησαν την κυβέρνηση στην παραλυσία σ' αυτό το τόσο σοβαρό ζήτημα. Η κυβέρνηση κρίνεται και γι' αυτά που έκανε και γι' αυτά που όφειλε, αλλά παρέλειψε ή καθυστέρησε να κάνει. Καμιά δικαιολογία δεν μπορεί να προσφέρει ελαφρυντικά στις λανθασμένες αποφάσεις της κυβέρνησης το 1993, όταν αμέσως μετά την ανάληψη της εξουσίας διέλυσε την Εθνική Επιτροπή Καταπολέμησης των Ναρκωτικών και τις υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς. Εάν ήθελε να τις διαφοροποιήσει ή να τις αναβαθμίσει, όφειλε να το πράξει εξελικτικά, διατηρώντας τις σε λειτουργία και όχι καταργώντας τις, δημιουργώντας για μεγάλο χρονικό διάστημα ένα μεγάλο κενό. Στα χρόνια που ακολούθησαν μέχρι σήμερα, η κυβέρνηση ανέλωσε την ενέργειά της σε διακηρύξεις και υποσχέσεις που ποτέ δεν υλοποιήθηκαν.

Το 1996 ο τότε Υπουργός Υγείας κ. Χριστοφίδης εξήγγειλε ότι σύντομα κατατίθενται νομοσχέδια στη Βουλή για τη δημιουργία Αντιναρκωτικού Συμβουλίου, ότι υπήρχε έτοιμο ολοκληρωμένο σχέδιο προληπτικής πολιτικής, που θα ετίθετο σε άμεση εφαρμογή. Τα χρόνια πέρασαν και η κυβέρνηση έμεινε στα λόγια και στις διακηρύξεις εντυπώσεων. Μετά τα τελευταία συνταρακτικά γεγονότα που πρόβαλαν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Μιχάλης Παπαπέτρου αναγκάστηκε να παραδεχθεί ότι η κυβέρνηση υστέρησε και δεν έπραξε όσα όφειλε να πράξει στον τομέα της πρόληψης και της θεραπείας. Ένα χρόνο πριν ο κ. Κόσης με απόγνωση δήλωνε στον "Φιλελεύθερο", στις 19 Γενάρη του 2000: «Αυτό που κάνουμε τώρα είναι να κυνηγάμε τους εμπόρους και τα βαποράκια. Πρόληψη ουσιαστικά δε γίνεται από κανέναν». Γι' αυτό, όταν το 1998 ο κ. Προδρόμου από το βήμα αυτό, προσπαθώντας να δικαιολογήσει την όποια όξυνση του προβλήματος, δήλωνε ότι «η πολιτική που εφαρμόσαμε στην αρχή της δεκαετίας του '90 δεν απέδωσε», θα έπρεπε, αν ήθελε να είναι αντικειμενικός, να παραδεχθεί ότι εκείνο που δεν απέδωσε ήταν η μη

κρατική παρέμβαση και όχι η κρατική πολιτική που εφαρμόστηκε, γιατί τέτοια πολιτική δεν υπήρχε, ότι η εξάπλωση των ναρκωτικών οφείλεται σε μεγάλο βαθμό και στην απουσία κυβερνητικής πολιτικής, ιδιαίτερα στον κρίσιμο τομέα της πρόληψης.

Η σημασία της πρόληψης τονίζεται σε πολλές διεθνείς μελέτες και διακηρύξεις. Το 1991 σε έγγραφο του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την εκπαίδευση και την υγεία και την κατάχρηση ναρκωτικών εσημειώοντο το εξής: «Εκείνοι που έχουν περισσότερες γνώσεις για το πρόβλημα των ναρκωτικών τείνουν να δίνουν μεγαλύτερη σημασία στην εκπαίδευση και τη θεραπεία, ενώ όσοι δε γνωρίζουν πολλά πράγματα προτιμούν τα μέτρα καταστολής».

Στην Κύπρο από το 1993 μέχρι σήμερα, με εξαίρεση κάποια επιμορφωτικά σεμινάρια του ΚΕΝΘΕΑ, που εθελοντικά παρακολουθούν εκπαιδευτικοί που επιδεικνύουν ιδιαίτερο προσωπικό ζήλο, η κυβέρνηση όχι μόνο παραμέλησε την πρόληψη, αλλά επινόησε και ένα κυπριακό αναποτελεσματικό μοντέλο. Άφησε την πρόληψη στην Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών, η οποία από ζήλο βέβαια θέλησε να καλύψει αυτό το κενό. Λόγω όμως μη ειδικότητας, διέπραξε σοβαρά λάθη, όπως η γνωστή περίπτωση προβολής στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στα σχολεία ταινίας που παρουσίαζε, σχεδόν θα έλεγα εκπαιδευτικά, όλους τους τρόπους χρήσης ναρκωτικών. Ταινία την οποία τελικά υποχρεώθηκαν μετά από δική μας παρέμβαση να αποσύρουν. Η κυβέρνηση διέκοψε παροδικά το λήθαργό της το 1999, μετά τη συζήτηση στην ολομέλεια της Βουλής, για να καταθέσει το νομοσχέδιο για τη σύσταση του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και του Αντιναρκωτικού Ταμείου. Ένα νομοσχέδιο που η Εθνική Επιτροπή είχε έτοιμο από το Δεκέμβρη του 1992 και ξεχάστηκε σκονισμένο για επτά χρόνια σε κάποια υπουργικά συρτάρια. Και, ενώ το νομοσχέδιο έγινε νόμος από το καλοκαίρι του 2000, για έξι μήνες έμενε ανεφάρμοστος, αφού το Υπουργικό Συμβούλιο δε βρήκε χρόνο να διορίσει τα μέλη του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου.

Χρειάστηκε να μεσολαβήσουν τα γνωστά γεγονότα που προκάλεσαν κοινωνική κατακραυγή, για να προχωρήσει η κυβέρνηση, πριν μερικές εβδομάδες, στο διορισμό των μελών του συμβουλίου.

Όσον αφορά δε το Ταμείο Αντιναρκωτικού Αγώνα, παραμένει μέχρι σήμερα άδειο, αφού κανένα κονδύλι γι' αυτό το ταμείο δεν προβλεπόταν στους προϋπολογισμούς του 2001 ούτε και κανένας συμπληρωματικός προϋπολογισμός κατατέθηκε μέχρι σήμερα. Κι εκεί που η πρόσφατη παραδοχή του κυβερνητικού εκπροσώπου, ότι η κυβέρνηση δεν έκανε όσα έπρεπε στον τομέα της πρόληψης, δημιούργησε κάποιες ελπίδες ότι επιτέλους, έστω και με καθυστέρηση, αφυπνίσθηκαν και θα εργαστούν προς την ορθή κατεύθυνση, η ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού, επιδιώκοντας τον εντυπωσιασμό και όχι την ουσία, μας εισηγήθηκε ως μέτρο “εκσυγχρονισμού” τη νομιμοποίηση του εμπορίου και της διακίνησης των ναρκωτικών. Η ελεύθερη διακίνηση και πώληση των ναρκωτικών είναι κατά την ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού η μαγική και σύγχρονη λύση στο πρόβλημα. Μια φόρμουλα που εφαρμόστηκε στην Ολλανδία και απέτυχε παταγωδώς, αφού οι χρήστες των σκληρών ναρκωτικών σε λίγα χρόνια πολλαπλασιάστηκαν.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Συνάδελφε, αν επιτρέπεις, είναι θεμιτό να υποστηρίζεις την κ. Βραχίμη να γίνει πρόεδρος του Συναγερμού, αλλά δεν είναι η ηγεσία ένα μεμονωμένο άτομο που εξέφρασε κοινωνικές απόψεις.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε συνάδελφε, η παρέμβαση...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Για να είμαι πιο σωστός, δεν είναι η ηγεσία του Δημοκρατικού Συναγερμού που έκανε αυτή την εισήγηση ούτε καν το κόμμα επισήμως.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Γ. Λιλλήκα, τον Πρόεδρο αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Α. Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Βρίσκεται υπό συζήτηση το θέμα ηγεσίας του Δημοκρατικού Συναγερμού εδώ, κύριε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εάν ζητά υποστήριξη η κ. Βραχίμη, να τη στη δώσουμε προκειμένου, αλλά...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Για να μην πω ότι είναι λανθασμένη η μεταφορά της άποψης, το είπα με πιο ευγενικό τρόπο, για να κάμω τη διόρθωση.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε συνάδελφε, είναι ανώτερο στέλεχος της ηγεσίας του Δημοκρατικού Συναγερμού η κ. Βραχίμη, αλλά το δυστύχημα, και εγώ θα χαρώ να ακούσω από αυτό το βήμα ότι δεν είναι η πολιτική του Δημοκρατικού Συναγερμού, εξέφρασε η κ. Βραχίμη αυτή την άποψη εδώ και περίπου ενάμιση, δύο μήνες κατ' επανάληψη σε συζητήσεις και δεν άκουσα κανένα άλλο ηγετικό στέλεχος του Δημοκρατικού Συναγερμού να δηλώσει ότι αυτή δεν είναι θέση της ηγεσίας του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχει κάποια βάση η θεωρία τούτη. Είναι για να σας δώσουμε χασίσι να πιείτε ως τις εκλογές, να τις κερδίσουμε και, άμα τις κερδίσουμε, να το απαγορεύσουμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Είναι χώρες, όπως το Βέλγιο, που έχουν στο πρόγραμμά τους την ελευθεροποίηση του εμπορίου ναρκωτικών. Είναι όμως πράγματι μια λύση στο πρόβλημα; Εμείς πιστεύουμε πως όχι. Αντίθετα, είμαστε πεπεισμένοι ότι η ελεύθερη διακίνηση και εμπορία ναρκωτικών θα οδηγήσει σε ταχύτερη εξάπλωση του προβλήματος και μαζικότερη διάβρωση της κοινωνίας και ιδιαίτερα της νεολαίας. Κάποιοι πιστεύουν ότι με τη νομιμοποίηση της εμπορίας θα εξαλειφθεί η έλξη του παράνομου. Μήπως όμως αυτή είναι η ουσιαστική αιτία που ωθεί τους νέους στη χρήση ναρκωτικών; Μήπως η νομιμοποίηση της διακίνησης θα επιλύσει όλους εκείνους τους κοινωνικούς παράγοντες που δημιουργούν την αιτία του προβλήματος; Μήπως η νόμιμη πώληση τσιγάρων μείωσε τον αριθμό των νέων που καπνίζουν; Όχι! Ούτε η νόμιμη πώληση αλκοόλ περιόρισε τη χρήση ανάμεσα στους νέους. Ιδιαίτερα σε μια χώρα, όπως η Κύπρος, που οι νόμοι δεν εφαρμόζονται, τέτοιες συνταγές θα οδηγήσουν σε τραγικά αποτελέσματα. Είναι πολύ βεβιασμένη και λανθασμένη, κατά την άποψή μας, η μηχανιστική μεταφορά μιας πρακτικής από τη μια χώρα στην άλλη, χωρίς ανάλυση του σταδίου στο οποίο βρίσκεται το πρόβλημα στη μια και στην άλλη χώρα, χωρίς ανάλυση των κοινωνικών και πολιτισμικών διαφορών ανάμεσα στις χώρες και χωρίς, κυρίως, να έχουμε πρώτα δοκιμάσει τα υπόλοιπα μέτρα πρόληψης που είναι στη διάθεσή μας. Αν είχαν εφαρμοστεί όλα τα μέτρα πρόληψης στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης αντιναρκωτικής πολιτικής και είχαν αποτύχει, τότε θα μπορούσαμε ίσως να προβληματιστούμε για μια τέτοια πρόταση. Όμως, αποδεδειγμένα, δεν έχουμε ακόμη εφαρμόσει καμιά ουσιαστική πολιτική πρόληψης. Για όσους πιστεύουν ότι το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι προσωπική υπόθεση και όχι κοινωνικό πρόβλημα, ίσως να έχει νόημα η μη ανάληψη ευθυνών και υποχρεώσεων από το κράτος. Για όσους δογματικά διακηρύττουν τη θέση του λιγότερου κράτους, ίσως να είναι μια ακόμη

πτυχή της μη κρατικής παρέμβασης. Για μας όμως είναι μια ανεύθνη και επικίνδυνη πολιτική θέση, που μοιάζει με κοινωνική συνταγή αυτοκτονίας. Γι' αυτό και την απορρίπτουμε, κι ας μην αποκαλούμαστε εκσυγχρονιστές.

Η πρόταση για νομιμοποίηση της εμπορίας ναρκωτικών γεννά και μια σειρά από ηθικά και πολιτικά ζητήματα. Ποια είναι η ευθύνη ενός σύγχρονου και πολιτισμένου κράτους; Να συντηρεί ένα πρόβλημα ή να το θεραπεύει; Όταν κάποιος έχει σπάσει το πόδι του, η ιατρική οφείλει να του παρέχει παυσίπονα ή να το χειρουργήσει, για να το θεραπεύσει; Η διόγκωση ενός προβλήματος πρέπει να μας πεισμώνει στις προσπάθειές μας για την επίλυσή του ή πρέπει να μας οδηγεί στην αποδοχή του; Επειδή η ηρωίνη και η κοκαΐνη εισέβαλαν στη νεολαία, πρέπει να επιτρέψουμε τη νόμιμη πώληση του χασίς και της μαριχουάνας; Επειδή το οργανωμένο έγκλημα με τις εκφάνσεις των δολοφονιών, των εμπρησμών και των τοποθετήσεων βομβών είναι σε μεγάλη έξαρση, θα πρέπει να νομιμοποιήσουμε τις μικροκλοπές και τον ξυλοδαρμό; Από πού ξεκινά το μεγάλο έγκλημα; Δεν είναι από τα μικροπαραπτώματα; Πώς κάποιος καταλήγει στα σκληρά ναρκωτικά; Δεν είναι συνήθως από τη χρήση των μαλακών λεγόμενων ναρκωτικών που ξεκινά; Εμείς εμμένουμε στην ομόφωνη θέση της επιτροπής Παιδείας, όπως εκφράστηκε στην έκθεσή της, στις 14 Απριλίου 1997, που καλούσε την κυβέρνηση, διαβάζω από την έκθεση, «να ενισχύσει τα κυβερνητικά τμήματα και τους εθελοντικούς οργανισμούς στον αγώνα ενάντια στα ναρκωτικά και ειδικά στην προσπάθεια που καταβάλλεται για τη νομιμοποίηση ορισμένων ναρκωτικών ουσιών, καθώς και τη δημιουργία ιδεολογίας της χρήσης κάποιων ουσιών».

Συμφωνούμε και στηρίζουμε τη θέση του διοικητή της Υπηρεσίας Δίωξης Ναρκωτικών, όπως εκφράστηκε πριν μερικές μέρες, ότι η νομιμοποίηση της εμπορίας ναρκωτικών θα φέρει αντίθετα αποτελέσματα. Εμείς αρνούμαστε να συμβιβαστούμε με μια θέση που καλεί το κράτος και την κοινωνία να σηκώσουν τα χέρια ψηλά.

Αρνούμαστε να αποδεχθούμε τη νομιμοποίηση της εμπορίας, που αυτό που θα πετύχει θα είναι να φέρει πιο κοντά, να κάνει πιο προσιτά στους νέους τα ναρκωτικά. Εμείς εμμένουμε στο τρίπτυχο “πρόληψη, θεραπεία-αποκατάσταση, δίωξη”. Έχουμε προτάσεις, τις καταθέσαμε και το '96 και το '98, θα τις επαναλάβουμε, ελπίζοντας πως αυτή τη φορά θα τις δουν οι κυβερνώντες και οι αρμόδιοι που καμώνονται πως τάχατες δεν έχουμε εισηγήσεις.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι πολλές διαστάσεις, η πολυπλοκότητα του προβλήματος, οι πολλοί κοινωνικοί παράγοντες που το επηρεάζουν και το ενθαρρύνουν καθιστούν αδύνατες τις απλές λύσεις και τις μονοδιάστατες προσεγγίσεις. Πολυεπίπεδη και συλλογική πρέπει να είναι η προσπάθεια για αναχαίτιση της εισβολής των ναρκωτικών στην κοινωνία μας. Πρέπει να δώσουμε ξανά όραμα, αξίες και ιδανικά στους νέους μας. Για να το πετύχουμε αυτό, θα πρέπει να ανατρέψουμε την τάση προς τη σήψη και τη διαφθορά που χαρακτηρίζει σήμερα την κυπριακή κοινωνία. Να επαναπροσδώσουμε ήθος και αξίες στους θεσμούς και στο κράτος, το οποίο θα πρέπει να αποτελεί με τη συμπεριφορά του παράδειγμα προς μίμηση και όχι προς αποφυγή. Να δώσουμε ρόλο και λόγο στους νέους και όχι αδιέξοδα που τους οδηγούν στην περιθωριοποίηση.

Το ιδιαίτερο βάρος της προσπάθειάς μας, στην οποία θα πρέπει να εμπλακούν με την απαραίτητη στήριξη της κυβέρνησης όλοι οι θεσμοί, σχολείο, τοπική αυτοδιοίκηση, οικογένεια, οργανώσεις νεολαίας, εθελοντικές οργανώσεις και άλλοι, θα πρέπει να πέσει στην πρόληψη. Πριν και πάνω απ' όλα, θα πρέπει να γίνει ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός μιας πολυδιάστατης κρατικής αντιναρκωτικής πολιτικής. Γι' αυτό, επιβάλλεται να επιταχυνθούν οι διαδικασίες σύστασης και λειτουργίας του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου και των επιστημονικών του επιτροπών, που μέσα σε τακτό

χρονικό πλαίσιο θα πρέπει να υποβάλουν τις εισηγήσεις και μελέτες τους, πάνω στις οποίες θα στηριχθούν οι πολιτικές αποφάσεις.

Αναπόσπαστο μέρος της αντιναρκωτικής πολιτικής θα πρέπει να είναι το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Ένα σύστημα που σχεδιάστηκε το 1960 και γι' αυτό χρειάζεται επανασχεδιασμό, έτσι που να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες και προκλήσεις. Η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση θα πρέπει να είναι σφαιρική και όχι αποσπασματική και να στοχεύει στη διαμόρφωση ανθρώπων με ισχυρή προσωπικότητα, κριτικό πνεύμα, υψηλό βαθμό αυτοεκτίμησης, αλλά και αντίστασης στις εξωτερικές πιέσεις, στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων του ατόμου, της αυτοπεποίθησης και της ικανότητας ανάπτυξης πρωτοβουλίας για την επίλυση των καθημερινών προβλημάτων, στη δημιουργία ενεργών πολιτών, στον περιορισμό της σχολικής αποτυχίας που οδηγεί στην περιθωριοποίηση και πολύ συχνά στην πρόωρη έξοδο από το σχολείο σε ηλικία κάτω των δεκαπέντε ετών, στη διαμόρφωση σωστής στάσης ζωής στους μαθητές. Απαραίτητος άξονας της εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης πρέπει να είναι η συνεχής επιμόρφωση των εκπαιδευτικών τόσο σε ζητήματα παιδαγωγικών μεθόδων όσο και στον τρόπο αντιμετώπισης σύγχρονων προβλημάτων, όπως τα ναρκωτικά.

Καθοριστικό θεωρούμε το ζήτημα της ένταξης στο σχολείο του εκπαιδευτικού ψυχολόγου, ο οποίος θα μπορεί να παρεμβαίνει έγκαιρα και να προσφέρει την απαραίτητη στήριξη στους μαθητές ή ακόμη και στις οικογένειές τους, όταν τη χρειάζονται. Έτσι θα προλαμβάνουμε την ανάπτυξη ενός προβλήματος. Σήμερα στην εκπαίδευση απασχολούνται μόνο δέκα εκπαιδευτικοί ψυχολόγοι, όσοι είχαν προσληφθεί το 1992. Οι δεσμεύσεις και εξαγγελίες του Υπουργού Παιδείας για δημιουργία τριάντα πέντε νέων θέσεων μεταφράστηκαν με το συμπληρωματικό προϋπολογισμό που κατατέθηκε πριν δύο εβδομάδες στη Βουλή σε τέσσερις μόνο θέσεις. Η μετονομασία

των συμβούλων καθηγητών σε εκπαιδευτικούς ψυχολόγους είναι και παραπλανητική, αλλά και δε λύνει τις σύγχρονες ανάγκες της παιδείας.

Πέρα και παράλληλα με την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, θα πρέπει να στηριχθεί και ο θεσμός της οικογένειας, που αποτελεί τον πρώτο κοινωνικό πυρήνα. Το χάσμα γενεών μεγαλώνει και η επικοινωνία γονέων και παιδιών καθίσταται, αν όχι αδύνατη, σίγουρα πολύ δύσκολη. Η παγκύπρια εφαρμογή του θεσμού της ακαδημίας γονέων μπορεί να συμβάλει με τη διαπαιδαγώγηση των γονέων θετικά στη δημιουργία καλύτερων οικογενειακών σχέσεων.

Ο Οργανισμός Νεολαίας πρέπει να ενισχυθεί και να του αναγνωριστεί πιο ουσιαστικός ρόλος στη διαμόρφωση της κυβερνητικής πολιτικής για θέματα νεολαίας. Το κράτος θα πρέπει να δημιουργήσει την αναγκαία υλικοτεχνική υποδομή, για να έχουν οι νέοι υπαλλακτικές μορφές ενασχόλησης και ψυχαγωγίας κατά τον ελεύθερό τους χρόνο. Ο πολιτισμός προσφέρεται, αν υπάρξει, βέβαια, η απαραίτητη υποδομή και ορθός προγραμματισμός, ως μια υπαλλακτική δημιουργική ενασχόληση. Θετικά αποτελέσματα θα έχει και η ενασχόληση με τον αθλητισμό. Οι σχολικές εγκαταστάσεις θα πρέπει να αξιοποιηθούν κατά τον απογευματινό χρόνο και τα Σαββατοκυρίακα, που σήμερα μένουν αναξιοποίητες. Θα πρέπει να στηριχθούν ακόμη οι αθλητικοί σύλλογοι, για να αναπτύξουν περισσότερο τις ακαδημίες παιδιών για όλα τα αθλήματα. Η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στην πρόληψη, όμως θα πρέπει να τύχει οικονομικής βοήθειας και καθοδηγητικής στήριξης από την κυβέρνηση.

Μιλώντας για πολιτική πρόληψης, δεν πρέπει να παραλείψουμε τον εθελοντισμό, που αποτέλεσε αυτά τα χρόνια σχεδόν το μόνο ζωντανό μηχανισμό στην αντιμετώπιση των ναρκωτικών. Ιδιαίτερη μνεία πρέπει να κάνουμε στο ΚΕΝΘΕΑ, το οποίο επέδειξε ιδιαίτερο ζήλο και με δική του πρωτοβουλία διοργάνωσε και υπηρεσίες απεξάρτησης, αλλά και ένα πλούσιο πρόγραμμα επιμόρφωσης γονιών και εκπαιδευτικών. Τέτοιες

εθελοντικές πρωτοβουλίες το κράτος πρέπει να τις στηρίζει και όχι να τις βλέπει ανταγωνιστικά.

Ο δεύτερος άξονας για μια αποτελεσματική αντιναρκωτική πολιτική είναι αυτός της θεραπείας και κοινωνικής επανένταξης των όσων κάνουν χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών. Σ' αυτό τον τομέα η κρατική παρέμβαση ήταν και ανεπαρκής και ξεπερασμένη. Οι σύγχρονες επιστημονικές εξελίξεις, αλλά και οι μαρτυρίες νέων που ζήτησαν τη βοήθεια των κρατικών υπηρεσιών για θεραπεία, αποδεικνύουν ότι χρειάζεται αναθεώρηση των μεθόδων που χρησιμοποιούνται στις κρατικές υπηρεσίες, αλλά και αναβάθμιση κυρίως των εγκαταστάσεων. Είναι πέρα από επείγουσα η ανάγκη δημιουργίας σύγχρονων μονάδων απεξάρτησης. Το κράτος οφείλει να προσφέρει αυτές τις υπηρεσίες, αλλά και να ενισχύσει οικονομικά την εθελοντική πρωτοβουλία που αποδείχθηκε αποτελεσματική. Η κοινωνική επανένταξη των απεξαρτηθέντων από τα ναρκωτικά είναι κλειδί για την ομαλή εξέλιξη της προσπάθειάς τους για μια καινούρια αρχή. Το κράτος οφείλει να ενημερώσει το κοινωνικό σύνολο και να διαμορφώσει μια θετική κοινωνική στάση έναντι αυτών των ανθρώπων. Η κοινωνική προκατάληψη τους παρεμποδίζει στην επαγγελματική τους αποκατάσταση και τους οδηγεί και πάλιν στην απομόνωση και στην περιθωριοποίηση. Υπάρχουν οι δυνατότητες για ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα βοήθειας σε όσους έτυχαν θεραπείας για επαγγελματική αποκατάσταση.

Ο τομέας της δίωξης και της καταστολής έχει τη δική του σημασία. Η Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών έχει να επιδείξει ένα αξιόλογο έργο. Δίνεται συνεχώς η εντύπωση ότι οι μεγάλοι έμποροι της διαφεύγουν και συλλαμβάνονται μόνο τα βαποράκια. Είναι ορθή η διαπίστωση ότι το οργανωμένο έγκλημα είναι συνδεδεμένο με την εμπορία και τη διακίνηση ναρκωτικών. Γι' αυτό, επιβάλλεται, κατά την άποψή μας, η διατμηματική συνεργασία στο αστυνομικό σώμα, ώστε να υπάρξει περισσότερη αποτελεσματικότητα.

Η Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών θα πρέπει να ενισχυθεί ακόμη περισσότερο σε ανθρώπινο δυναμικό, για να καλύψει ικανοποιητικά όλη την επικράτεια της Κύπρου. Επιβάλλεται να εκσυγχρονιστεί ο τεχνολογικός εξοπλισμός της Υπηρεσίας Δίωξης Ναρκωτικών, για να μπορούν να φέρουν σε πέρας το δύσκολο έργο τους οι άντρες της υπηρεσίας. Θα πρέπει, όμως, η Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών να εγκαταλείψει τον τομέα της πρόληψης για μια σειρά από λόγους που δεν είναι της ώρας να αναλυθούν.

Κλείνοντας, θα ήθελα να κάνω δύο επισημάνσεις και εκκλήσεις, αναφορικά με τη δικαιοσύνη και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Κατά την άποψή μου, οι ποινές που επιβάλλονται από τα δικαστήρια για την εμπορία ναρκωτικών πολλές φορές είναι επιεικείς. Η νομοθεσία είναι ιδιαίτερα αυστηρή, γιατί το νομοθετικό σώμα θεωρεί, θεώρησε και συνεχίζει να θεωρεί ως πολύ σοβαρό έγκλημα την εμπορία ναρκωτικών. Κάνω λοιπόν έκκληση στους δικαστές να εξαντλούν όλη την αυστηρότητα του νόμου στις περιπτώσεις των ναρκωτικών, έτσι ώστε οι ποινές να είναι αποτρεπτικές. Αυτό θα λειτουργήσει και ως μέτρο πρόληψης. Ορθά τα μέσα μαζικής ενημέρωσης επιδεικνύουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το τεράστιο αυτό κοινωνικό πρόβλημα, αλλά και το δράμα που βιώνουν τα θύματα των ναρκωτικών. Χρειάζεται όμως ιδιαίτερη προσοχή από τους εκπροσώπους των μέσων μαζικής ενημέρωσης, έτσι ώστε να αποφεύγονται η ηρωποίηση και ο οίκτος, συναισθήματα και εικόνες που συχνά δημιουργούν μύθους, που πιθανόν να λειτουργούν προς την αντίθετη από την ποθητή κατεύθυνση. Τα πρότυπα που δημιουργούν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης στη νεολαία πρέπει να είναι θετικά.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι περίπλοκο και δύσκολο στην αντιμετώπισή του, αλλά σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να θεωρηθεί ως απροσπέλαστο ή ως πεπρωμένο από το οποίο δεν μπορούμε να διαφύγουμε. Μπορούμε να

αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά αυτή την κοινωνική απειλή, αν πρώτα αναγνωρίσουμε την ύπαρξη του προβλήματος στις πραγματικές του διαστάσεις και προοπτικές. Η αμφισβήτηση των αριθμών και των ερευνών δε βοηθά ούτε η σύγκριση με χώρες που έχουν μεγαλύτερο πρόβλημα από την Κύπρο. Δεν είναι αυτές το πρότυπό μας. Πρότυπό μας πρέπει να είναι η ασφαλής Κύπρος που είχαμε χθες. Οποιαδήποτε άλλη προσέγγιση μας οδηγεί στον εφησυχασμό και στην πολιτική παραλυσία. Ο αντιναρκωτικός αγώνας αξίζει πολλές προσπάθειες και δαπάνες. Αξίζει, γιατί αφορά τη ζωή των νέων μας και το μέλλον του τόπου μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης, παρακαλώ.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της διαδικασίας. Το θέμα το οποίο συζητούμε είναι πολύ ευρύ, πολύ ενδιαφέρον και είναι φυσικό να μην μπορεί να εξαντληθεί σήμερα. Είναι πολλοί συνάδελφοι οι οποίοι θέλουμε να μιλήσουμε, γι' αυτό θα εισηγούμουν, εάν μπορούμε, σε αυτό το στάδιο να αναβληθεί η συζήτηση, είναι και προχωρημένη η ώρα, να μας δοθεί η δυνατότητα να ετοιμαστούμε όλοι καλύτερα και να έρθουμε στην επόμενη συνεδρία, για να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι συμφωνεί ο κ. Πουργουρίδης...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, αλλά θέλω να εξάρω το γεγονός ότι ο συνάδελφος κ. Λιλλήκας έκανε μια εμπειριστατωμένη ομιλία, μπήκε σε βάθος στο πρόβλημα, είπε πολλά πράγματα, με τα οποία βεβαίως, καθόσον αφορά πολιτικές τοποθετήσεις, διαφωνώ. Όμως ανεξάρτητα από τη διαφωνία αυτή, θα έλεγα ότι θα ήταν μια τέλεια

ομιλία από την πολύ ωραία και επιτυχημένη δουλειά που έκαμε, εάν δεν επιχειρούσε να βάλει και ολίγο κομματική εκμετάλλευση μέσα και να στραφεί εναντίον της κυβέρνησης έχει τις ευθύνες της, αλλά όχι στο βαθμό που παρουσίασε τα θέματα ο συνάδελφος. Όμως δεν πρέπει τέτοιου είδους προσπάθειες από συναδέλφους να περνούν απαρατήρητες. Ήταν πράγματι μια αξιόλογη δουλειά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου, παρακαλώ.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι το Κεφάλαιο Δ΄ και φυσικά έχει την υποδοχή που έχουμε όλοι όσοι παραμένουμε πιστοί στην έννοια του Κεφαλαίου Δ΄. Όμως αυτό δε σημαίνει ότι η ομιλία και η δουλειά την οποία έκαμε ο κ. συνάδελφος έχει μικρότερη σημασία. Αντίθετα, είναι μια συμβολή στη Δημοκρατία, στη λειτουργία του κοινοβουλίου και πιστεύω ότι είναι κάτι το πολύ σημαντικό που εξυψώνει το ίδιο το κοινοβούλιο. Και εγώ θα υποστηρίξω με τη σειρά μου να παραμείνει στην ημερήσια διάταξη φυσικά, για να συνεχιστεί η συζήτηση την προσεχή φορά που ελπίζω να μας δοθεί η ευκαιρία να συμμετάσχουμε και οι υπόλοιπες πλευρές στη συζήτηση.

Υπάρχει ο κίνδυνος να έρθουμε σε μία προσεχή συνεδρίαση και να είναι βεβαρημένο το πρόγραμμα και στο τέλος να μην έχουμε καιρό και να παραμείνει για παρακάτω και να χαθεί η όλη συζήτηση. Εκείνο που θα παρακαλέσω είναι να προγραμματιστεί η συζήτηση την προσεχή φορά, ανεξάρτητα από την υπόλοιπη ημερήσια διάταξη, ώστε να διαφυλαχθεί η συνέχιση και, αν είναι δυνατό, η αποπεράτωση της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δέχομαι μερικές από τις εισηγήσεις του συνάδελφου Πουργουρίδη, τις παρατηρήσεις του. Φυσικά κάπου και η κυβέρνηση ευθύνεται και οφείλομε, όχι μόνο έχουμε δικαίωμα, αλλά οφείλομε να την κριτικάρουμε και είναι μόνο τότε που, όταν κριτικάρουμε τα κακώς έχοντα, θα μπορούσαμε να τα διορθώσουμε. Αυτό που θέλω να πω είναι ότι, επειδή αυτό το θέμα συγκεντρώνει τόσο ενδιαφέρον από το κοινό, είναι τόσης σημασίας για τον τόπο, θα παρακαλούσα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης να παραδειγματιστούν από το παράδειγμα του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου. Το πρώτο κανάλι του ραδιοσταθμού μεταδίδει αυτή τη στιγμή ολόκληρη τη συζήτηση στη Βουλή και νομίζω ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης θα πρόσφεραν στον τόπο μία εξαιρετική υπηρεσία, αν όλα μαζί προβάλουν αυτή τη συζήτηση, παίρνοντας μέρος στην επόμενη συνεδρία, που θα συνεχίσει η συζήτηση του θέματος, για να ακουστούν οι φωνές των βουλευτών, για να ακουστεί η συζήτηση και οι θέσεις των βουλευτών εναντίον των ναρκωτικών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που έχω ετοιμάσει ομιλία με σκοπό να την καταθέσω σήμερα, σέβομαι την παράκληση που υπάρχει άλλωστε δεν είναι σωστό να υπάρχουν απευθείας δύο ομιλητές από την ίδια παράταξη. Θεωρώ ότι οφείλομε ως Βουλή των Αντιπροσώπων, ως κοινοβούλιο, να απονέμουμε τις ευθύνες εκεί που υπάρχουν και απονεμήθηκαν, κατά την άποψή μου, κατά τρόπο που δεν πρέπει να ενοχλείται κανένας μας από τον κ. Λιλλήκα. Επίσης θα ήθελα να παρατηρήσω ότι πιθανόν και την επόμενη φορά το θέμα να μην ολοκληρωθεί, δεδομένης της παρουσίας πολλών

ομιλητών και του γεγονότος ότι ορισμένοι εξ ημών, των ομιλητών, θα είμαστε στο εξωτερικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Γεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πρέπει να προγραμματιστεί, κύριε Πουργουρίδη, για να μη χαθεί. Συνέβη με το θέμα το δικό σας, πάνω στο θέμα της παιδείας. Κάνατε μία παρουσίαση, ύστερα δεν εταίριαζε ποτέ πουθενά η συζήτηση και έχασε το νόημα οποιαδήποτε συνέχιση της συζήτησης.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω ανέβει στο βήμα, για να σημειώσω ότι την προηγούμενη Πέμπτη έλεγα ότι πρέπει η συνεδρία να μετατεθεί για σήμερα και να υπάρχει μία σωστή αντιμετώπιση αυτής της συζήτησης ανάλογη με τη σοβαρότητα που όλοι, τουλάχιστο στα λόγια, λέμε ότι δίνουμε σε αυτό το μεγάλο πρόβλημα των ναρκωτικών και της διάδοσής του. Διαπιστώνω ότι εδώ, σε αυτή την αίθουσα, σήμερα δεν υπάρχει κανένας κρατικός αρμόδιος, για να παρακολουθήσει αυτή τη συζήτηση. Και ταυτόχρονα θα ήθελα να πω ότι εκεί που υπάρχουν ευθύνες, εάν πράγματι θέλουμε να διορθώσουμε τα λάθη, πρέπει να τις λέμε με το όνομά τους.

Σε αυτή εδώ την ολομέλεια, όταν ολοκληρώθηκε η έκθεση της Ad Hoc Επιτροπής για την Εγκληματικότητα, ιδιαίτερα στο κεφάλαιο “ναρκωτικά” είχαμε μιλήσει και είχαμε κάμει κάποιες εισηγήσεις. Είχαμε ελέγξει κατά πόσο από αυτές τις εισηγήσεις, οι οποίες υιοθετήθηκαν από την ολομέλεια, ακολουθήθηκαν κάποιες και σε ποιο στάδιο ευρισκόμαστε. Η απάντηση δυστυχώς που εδόθη, ακόμα και χθες που είχαμε κάμει επανάληψη συζήτησης στην ad hoc επιτροπή, δεν είναι ικανοποιητική. Είναι γι’ αυτό το λόγο που και εκεί είπαμε ότι θα συνεχίσουμε τη συζήτηση, στην προσπάθειά μας το

κοινοβούλιο να βοηθήσει, ώστε να εξευρεθεί ο καλύτερος δυνατός τρόπος για την πρόληψη, αλλά και για την αντιμετώπιση αυτή της υπόθεσης η οποία έχει γίνει θέμα όλων μας.

Με αυτά πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι πολλοί θα πρέπει να πάρουμε το λόγο και η άποψη του καθενός από εμάς θα συμβάλει στην καλύτερη αντιμετώπιση αυτού του κοινωνικού φαινομένου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου, παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα πάρω το λόγο επί του θέματος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω αν θα συνεχίσουμε τη συζήτηση, παρεμπιπτόντως δηλαδή...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θα ήταν άσκοπο, αφού θα συνεχίσουμε την επόμενη εβδομάδα και πολύ πιο οργανωμένα. Απλώς ακούγοντας το συνάδελφο μόλις τώρα, θέλω να κάμω μια μικρή παρατήρηση στα όσα είπε. Βεβαίως, το ζήτημα της εγκληματικότητας είναι κεφαλαιώδες και μας απασχολεί όλους, αλλά εγώ, μόλις άκουσα για την ad hoc επιτροπή, θυμήθηκα κάτι που αφορά τα διαδικαστικά της Βουλής. Οι επιτροπές αυτές έχουν ξεκινήσει ως ad hoc και έχουν καταλήξει να είναι απεριορίστου διάρκειας. Το πρόβλημα μπορεί να είναι τέτοιο, που μπορεί να είχαμε πέντε εξειδικευμένες επιτροπές, όμως, απλώς ακούγοντας το συνάδελφο, το θυμήθηκα και θέλω να επισημάνω ακόμα μια φορά ότι θα ήταν θέμα σεβασμού προς τη λειτουργικότητα της Βουλής και προς τα όσα εμείς θεσπίζουμε, αν οι επιτροπές έκαναν αυτό που λέει το όνομά τους. Δεν

απευθύνομαι βεβαίως στο συνάδελφο, αλλά είναι κάτι που θέλω να επισημάνω για όλους μας και ίσως να μην είναι η μόνη ad hoc η οποία έγινε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ευθύνη της Βουλής να προσδιορίσει ακριβώς το ρόλο και τον τρόπο λειτουργίας αυτών των επιτροπών.

Ο κ. Ματσάκης, παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα κατέληγα να πω ότι, αν ήταν έτσι, θα έπρεπε να είχαμε και μία ad hoc ειδικά για το πρόβλημα της εξάπλωσης των ναρκωτικών, που θα ήταν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και μια ad hoc για να καθοδηγεί τις ad hoc!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είχα ετοιμάσει και εγώ μια σύντομη παρέμβαση, αλλά σέβομαι την επιθυμία των συναδέλφων να τερματιστεί η συζήτηση εδώ. Απλώς θα ήθελα να πω όμως, κύριε Πρόεδρε, ότι όσο και να συζητάμε αυτό το θέμα, και όλοι έχουμε να πούμε πάρα πολύ ωραία πράγματα και να κάνουμε εισηγήσεις, το θέμα είναι να φτάσουν στα κατάλληλα αυτιά, για να γίνουν κάποια πράγματα επιτέλους για την εξάπλωση των ναρκωτικών. Και υπερθεματίζω στην παρατήρηση του συναδέλφου που είπε ότι δεν υπάρχει εδώ κανένας κρατικός λειτουργός να μας ακούσει, να ακούσει τις απόψεις μας και πιθανώς να τις λάβει υπόψη του. Ακουγόμαστε ίσως από το ραδιόφωνο ή μπορεί να ακουστούμε, αλλά δεν είναι αυτός το σκοπός. Ο σκοπός είναι να το ακούσει η εκτελεστική εξουσία και δεν υπάρχει κανένας από την εκτελεστική εξουσία παρών μέσα στη Βουλή σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι το θέμα παραμένει προς συζήτηση. Εκείνο το οποίο θέλω να επισημάνω είναι την έκκληση η οποία έχει γίνει προς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, δεδομένης της μεγάλης σοβαρότητας του προβλήματος. Θα ήταν πράγματι πολύ χρήσιμο και υποβοηθητικό, εάν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης έδιναν την ανάλογη σημασία στην παρουσίαση του προβλήματος αυτού, αν θέλουμε να βοηθήσουμε πράγματι στην καταστολή του και στην πρόληψή του.

Εδώ φθάνουμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την προσεχή Πέμπτη, 15 Μαρτίου 2001, η ώρα 4:00 το απόγευμα. Η ημερήσια διάταξη θα αποσταλεί σε όλα τα μέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2001.
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2001.
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου Νόμος του 2001.
4. Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2001.
5. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.
6. Ο περί Καταναλωτικής Πίστης Νόμος του 2000.
7. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.
8. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000.

9. Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Εκτάκτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
10. Ο περί Εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων και Διαιτολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
11. Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
12. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού, Τεχνικού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
13. Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Αιτήσεις και Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
14. Οι περί Ίδρυσης και Λειτουργίας Συνεργείων Συντήρησης και Επισκευής Οχημάτων Κανονισμοί του 2001.
15. Οι περί Άδειας Άσκησης του Επαγγέλματος των Τεχνιτών Οχημάτων Όλων των Ειδικοτήτων Κανονισμοί του 2001.
16. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (1.2.2001). (Συνέχιση της συζήτησης).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα για το θέμα που τιτλοφορείται «Η υποκλοπή τηλεφωνικών συνδιαλέξεων ως παραβίαση του νόμου και των ανθρώπινων δικαιωμάτων»
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (16.11.2000).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που τιτλοφορούνται :
 - α. «Προβλήματα στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη της κοινότητας Πύργου Τηλλυρίας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κυριάκου Τυρίμου και Γιώργου Χατζηγεωργίου). (6.2.1997).
 - β. «Αγροτικά Υγειονομικά Κέντρα - προβλήματα και τρόποι επίλυσής τους».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των

βουλευτών κ. Κυριάκου Τυρίμου και Ανδρέα
Παρισινού). (6.3.1997).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη εξέτασης του πληθυσμού και ειδικά του γυναικείου με σύγχρονες μεθόδους έγκαιρης διάγνωσης της οστεοπορώσεως και η υποχρέωση του κράτους για παροχή αυτής της διευκόλυνσης».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (5.10.2000).

5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη για δεύτερο ορθοπεδικό χειρουργείο στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Μάριου Ματσάκη, Γιαννάκη Θωμά και Στέλιου Στυλιανού). (27.1.2000).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 6.45 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μουσιούπτας Νίκος
Αντωνίου Αβραάμ	Μούσκος Ανδρέας
Βασιλείου Ανδρούλα	Μυριάνθους Ηλίας
Γερασίμου Στέλιος	Μιχαηλίδης Θάσος

Γεωργιάδη Λία	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ηλιάδης Δημήτρης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Θεοδώρου Δώρος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θωμά Γιαννάκης	Προδρόμου Πρόδρομος
Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κιπτής Στάθης	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κληρίδη Καίτη	Φιλίππου Ανδρέας
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χρίστου Ανδρέας
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφίδης Γιώργος
Μάτσης Γιαννάκης	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μαυροκορδάτος Χρίστος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

Μαντοβάνη Μπενίτο

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του κ. Γιαννάκη Αγαπίου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ - Αριστερά - Νέες Δυνάμεις στην Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας.
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Χρηματοδοτήσεως Στέγης Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Λάρνακας (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγυήσεως της Χρηματοδοτήσεως του Δήμου Στροβόλου (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Ανακοίνωση από τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Σπύρο Κυπριανού της επίσκεψης στην ολομέλεια του εισηγητή στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το θέμα του εποικισμού των κατεχομένων από Τούρκους εποίκους Φινλανδού βουλευτή κ. Jaakko Laakso και της γραμματέως της Επιτροπής Μετανάστευσης Προσφύγων και Δημογραφίας της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης κ. Agnieszka Nachilo.
6. Συζήτηση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 1999» (Γ. Αγαπίου, Π. Δημητρίου, Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Ηλιάδης, Γ. Χριστοφίδης, Στ. Κιττής, Τ. Χατζηγεωργίου, Χρ. Πουργουρίδης, Α. Γεωργίου, Στ. Στυλιανού, Μ. Ματσάκης) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Δικαστηρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
7. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο με τίτλο «Ο περί Δικηγόρων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
8. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο.

9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Δ. Ηλιάδης, Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Χριστοδουλίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1998» και για τους κανονισμούς «Οι περί Ζωοτροφών και Προσθετικών των Ζωοτροφών (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Χρήσεως) Κανονισμοί του 2001», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001», η σύντομη παρέμβαση του κ. Γιαννάκη Αγαπίου και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Δικηγόρων (Συντάξεις και Χορηγήματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001».
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 3) Κανονισμοί του 2001».
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
15. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
16. Ερωτήσεις βουλευτών: Πρόβλημα στελέχωσης στο νοσοκομείο Πάφου - Πληροφορίες για ξέπλυμα χρήματος στην Κύπρο - Καθυστέρηση στην ίδρυση κέντρου αλλοδαπών - Πληροφορίες για διαφοροποιημένη χρήση των βρετανικών

βάσεων στην Κύπρο - Πρόβλημα σχετικά με τις επιχορηγήσεις του ελεύθερου θεάτρου.

17. Απάντηση υπουργού στην ακόλουθη ερώτηση βουλευτή: Η ανάγκη προώθησης της δημιουργίας κέντρου αλλοδαπών.
18. Αγόρευση του κ. Γιώργου Λιλλήκα για το θέμα «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους» και η συζήτηση που ακολούθησε (Χρ. Πουργουρίδης, Τ. Χατζηδημητρίου, Γ. Αγαπίου, Α. Χρίστου, Α. Γεωργίου, Μ. Ματσάκης).
19. Παρατηρήσεις του κ. Πρ. Προδρόμου σχετικά με τη σύσταση και τη λειτουργία των ad hoc κοινοβουλευτικών επιτροπών της Βουλής.



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 15ης Μαρτίου 2001

(Ωρα έναρξης: 4.26 μ.μ.)

(Αρ. 25)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κυρίους γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο Α΄ είναι, όπως πάντοτε, η νομοθετική εργασία. Το υπ' αριθμόν 1 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνος και γνωρίζοντας τις πολλαπλές υποχρεώσεις των κυρίων βουλευτών, πέραν του νομοθετικού έργου και άλλων -διάγουμε είτε το θέλουμε είτε όχι περίοδο βουλευτικών εκλογών- εάν δεν υπάρχει ένσταση, να θεωρηθεί ως αναγνωσθείσα, εφόσον είναι ομόφωνος. Υπάρχει ένσταση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Δεν υπάρχει ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού
Νόμος (Αρ. 1) του 2001»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Νίκος Μουσιούπτας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Κίκης Καζαμίας

Ανδρούλα Βασιλείου

Αβραάμ Αντωνίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 5 Φεβρουαρίου μέχρι 5 Μαρτίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών και εκπρόσωποι όλων των επηρεαζόμενων υπουργείων και υπηρεσιών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £4.355.680 και η διάθεσή του για τη δημιουργία νέων θέσεων και για την αναβάθμιση υφιστάμενων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή στις 8 Φεβρουαρίου 2001 σε υποκατάσταση του νομοσχεδίου με τον τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού

Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 11) του 2000» με το οποίο επίσης επρονοείτο η δημιουργία αριθμού νέων θέσεων και η αναβάθμιση άλλων στη δημόσια υπηρεσία. Όπως είναι γνωστό, το τελευταίο αυτό νομοσχέδιο τελικά αποσύρθηκε από την εκτελεστική εξουσία με επιστολή του Υπουργού Οικονομικών, ημερομηνίας 30 Ιανουαρίου 2001, και αντικαταστάθηκε με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο. Στο στάδιο εκείνο η επιτροπή είχε αποφασίσει ότι λόγω του μεγάλου αριθμού νέων θέσεων, η δημιουργία των οποίων προβλεπόταν με αυτό, αυτό θα έπρεπε να μελετηθεί ταυτόχρονα με τον κρατικό προϋπολογισμό του 2001, ο οποίος αναμενόταν να κατατεθεί στη Βουλή, και σε συσχέτισμό με τις επιπτώσεις που η δαπάνη που προβλεπόταν σε αυτό δυνατό να είχε επί των δημοσίων οικονομικών.

Συνεπώς στη δέσμευσή της αυτή η επιτροπή προχώρησε σε συζήτηση και ολοκλήρωση της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, στα πλαίσια της εξέτασης του ετήσιου προϋπολογισμού του 2001, παρουσία του Υπουργού Οικονομικών. Στο στάδιο όμως εκείνο το αρμόδιο υπουργείο πληροφόρησε τη Βουλή ότι για καθαρά τεχνικούς λόγους θα ήταν δύσκολη η ταυτόχρονη με τον κρατικό προϋπολογισμό προώθησή του, καθότι θα έπρεπε στην ολότητά του ο κρατικός προϋπολογισμός να ετροποποιείτο, έτσι που να συμπεριλάμβανε και τις προτεινόμενες με τον εν λόγω συμπληρωματικό προϋπολογισμό ρυθμίσεις.

Συνεπώς, το αρμόδιο υπουργείο υπέβαλε τη θέση στην επιτροπή ο συμπληρωματικός αυτός προϋπολογισμός να παραμείνει σε εκκρεμότητα, μέχρι που να υποβληθεί εκ νέου στη Βουλή, μετά την ψήφιση του κρατικού προϋπολογισμού του 2001, υπό μορφή συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Υπό το φως της επισήμανσης αυτής, η επιτροπή, μη επιθυμώντας να δημιουργήσει οποιαδήποτε τεχνικά προβλήματα στο υπουργείο ή περιττά διοικητικά έξοδα, άφησε, σύμφωνα με τα πιο πάνω, σε εκκρεμότητα τον εν λόγω προϋπολογισμό

αναμένοντας την κατάθεση νέου συμπληρωματικού προϋπολογισμού σε αντικατάσταση του προηγούμενου σχετικού συμπληρωματικού προϋπολογισμού.

Καταθέτοντας, σύμφωνα με τα πιο πάνω, νέο συμπληρωματικό προϋπολογισμό του 2001, η κυβέρνηση συμπεριέλαβε σε αυτόν αριθμό επιπρόσθετων προτάσεων και άλλων ρυθμίσεων, οι οποίες δεν είχαν συμπεριληφθεί στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό υπ' αριθμόν 11 του 2000. Στον προτεινόμενο νέο συμπληρωματικό προϋπολογισμό προτείνονται ειδικότερα τα ακόλουθα:

- Ρυθμίσεις με τις οποίες ενισχύεται η στελέχωση ορισμένων υπηρεσιών, στα πλαίσια της εναρμόνισης της κυπριακής νομοθεσίας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και με σκοπό τη βελτίωση της ικανότητας για αποτελεσματική εφαρμογή της κοινοτικής πολιτικής και νομοθεσίας.
- Ρυθμίσεις για την ενίσχυση ή/και διόρθωση των οργανωτικών δομών ορισμένων υπηρεσιών, ώστε να λειτουργούν πιο ορθολογικά και αποδοτικά.
- Δημιουργία συνολικά χιλίων εκατόν πενήντα (1 150) πρόσθετων νέων θέσεων και κατάργηση σαράντα μιας (41) θέσεων.
- Αναβάθμιση τεσσάρων χιλιάδων οκτακοσίων εξήντα τριών (4 863) θέσεων.
- Σημείωση με διπλό σταυρό (++) διακόσιων σαράντα έξι (246) θέσεων με στόχο την κατάργησή τους.
- Διαγραφή του διπλού σταυρού (++) από πέντε (5) θέσεις.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το Υπουργείο Οικονομικών, οι νέες ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο συμπληρωματικό αυτό προϋπολογισμό συνεπάγονται ετήσια δαπάνη ύψους £25.677.235, με βάση τη μέση ετήσια μακροπρόθεσμη δαπάνη με τιμές του 2001, ενώ ταυτόχρονα άλλες ρυθμίσεις οδηγούν σε εξοικονόμηση ίση με £987.080. Σημειώνεται επίσης ότι η καθαρή συνολική δαπάνη που θα προκύψει από την κατάργηση/σημείωση με διπλό σταυρό αριθμού θέσεων θα

ανέλθει στο ποσό των £17.235.843.

Στο μεταξύ το Υπουργείο Οικονομικών με νέα επιστολή του, ημερομηνίας 15 Φεβρουαρίου 2001, πληροφόρησε τη Βουλή ότι το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του της 4ης Ιανουαρίου 2001 ενέκρινε συμφωνία με τις εκπαιδευτικές οργανώσεις ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ, η οποία περιλαμβάνει τη δημιουργία των ακόλουθων νέων θέσεων σε διάστημα τριών ετών από φέτος:

- Είκοσι τριών (23) πρόσθετων θέσεων διευθυντή σχολών μέσης εκπαίδευσης (κλ. Α13).
- Εκατόν ογδόντα (180) πρόσθετων θέσεων βοηθού διευθυντή σχολών μέσης εκπαίδευσης (κλ. Α12).
- Διακόσιων σαράντα (240) νέων θέσεων βοηθού διευθυντή Α' σχολών μέσης εκπαίδευσης (κλ. Α12 επεκτεινόμενη κατά δύο προσαυξήσεις).

Στην ίδια επιστολή αναφέρεται ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού δήλωσε στο Υπουργείο Οικονομικών ότι οι ενδιαφερόμενες συνδικαλιστικές οργανώσεις συμφώνησαν η δημιουργία των νέων θέσεων να αρχίσει από φέτος με την πιο κάτω ποσοστιαία αναλογία:

- 2001 : 40%
- 2002 : 40%
- 2003 : 20%

Για το λόγο αυτό, με βάση την αναλογία αυτή, παρίσταται ανάγκη δημιουργίας των ακόλουθων νέων θέσεων μέσα στο 2001:

- Εννέα (9) πρόσθετων θέσεων διευθυντή σχολών μέσης εκπαίδευσης (κλ. Α13).
- Ενενήντα έξι (96) νέων θέσεων βοηθού διευθυντή σχολών μέσης εκπαίδευσης Α' (κλ. Α12 επεκτεινόμενη κατά δύο προσαυξήσεις).
- Εβδομήντα δύο (72) νέων πρόσθετων θέσεων βοηθού διευθυντή σχολών μέσης

εκπαίδευσης (κλ. Α12).

Δεδομένου ότι στο στάδιο της υποβολής της υπό αναφορά επιστολής στη Βουλή εκκρεμούσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ενώπιον της επιτροπής, κρίθηκε σκόπιμο από την κυβέρνηση οι πιο πάνω επιπρόσθετες ρυθμίσεις, με τις οποίες υλοποιούνται συμφωνίες που έχουν γίνει με τις συνδικαλιστικές οργανώσεις, να συμπεριληφθούν σε αυτό.

Υπό το φως όλων των πιο πάνω επιπρόσθετων ρυθμίσεων που θα συμπεριληφθούν τελικά στον εκκρεμούντα συμπληρωματικό προϋπολογισμό, οι ολικές πιστώσεις των οποίων ζητείται η έγκριση πληρωμής από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ανέρχονται τώρα στα £6.073.844.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, η επιτροπή ζήτησε επιπρόσθετα στοιχεία από το Υπουργείο Οικονομικών, ιδιαίτερα σε σχέση με τη δημιουργία νέων θέσεων για σκοπούς εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο, τα οποία να δικαιολογούν την ανάγκη δημιουργίας τους, καθώς και στοιχεία σε σχέση με την αναβάθμιση αριθμού άλλων θέσεων στη δημόσια υπηρεσία.

Το Υπουργείο Οικονομικών, αφού ζήτησε από όλα τα επηρεαζόμενα τμήματα και υπηρεσίες να καταθέσουν συγκεκριμένα στοιχεία για τις ανάγκες τους σε σχέση με τις προτεινόμενες νέες θέσεις και αναβαθμίσεις, κατέθεσε ενώπιον της επιτροπής πλήρη συμπληρωματικά στοιχεία. Η επιτροπή είχε επίσης την ευκαιρία να ανταλλάξει απόψεις με τους ίδιους τους διευθυντές των επηρεαζόμενων τμημάτων και υπηρεσιών, οι οποίοι παρέστησαν κατά τη συζήτηση του όλου θέματος, και να διαμορφώσει σφαιρική εικόνα για την αναγκαιότητα υλοποίησης των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Ειδικότερα, ως προς τις προτεινόμενες ρυθμίσεις οι οποίες σχετίζονται με την ενταξιακή πορεία της Κύπρου και την προσαρμογή της στο κοινοτικό κεκτημένο, δηλώθηκε από τους αρμοδίους ότι οι ανάγκες που θα εξυπηρετηθούν με τη δημιουργία

των αντίστοιχων θέσεων αφορούν, μεταξύ άλλων, τη δυνατότητα της Κύπρου να εφαρμόσει στην πράξη το κοινοτικό κεκτημένο και οι σχετικές θέσεις θα εξυπηρετήσουν ανάγκες που θα δημιουργηθούν και μετά την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου, υιοθετεί τους σκοπούς της διάθεσης των ζητούμενων πιστώσεων και, αφού διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενο του σχεδίου νόμου, ώστε να συμπεριληφθούν σε αυτό όλες οι προτεινόμενες επιπρόσθετες ρυθμίσεις, σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για τη διενέργεια των απαιτούμενων δαπανών, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ευχαριστώ που δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Ναι, κύριε Καζαμιά.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε. Απλά να το πω τώρα επί θέματος αρχής, πριν μπούμε στην ψηφοφορία.

Για μία από τις θέσεις οι οποίες προτείνονται έχουμε μία πρόταση για μη ψήφισή της. Αφορά το τμήμα της Πολιτικής Αεροπορίας και, για να ευκολύνω τα πράγματα, είναι μία θέση επιθεωρητή πτητικών επιχειρήσεων, κλίμακα Α11, και ο λόγος για τον οποίο προτείνουμε την κατάργησή της είναι διότι δεν εδόθησαν, κατά την άποψή μας, κάποια επαρκή δικαιολογητικά έχοντας υπόψη ότι αυτός ο επιθεωρητής πτητικών επιχειρήσεων έχει έδρα τη Λευκωσία και καμία άμεση επαφή με τα αεροδρόμια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τα σύγχρονα μέσα, κύριε Καζαμία, παρακολουθούν τα που τις τηλεοράσεις τούτα.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Α! Εν πάση περιπτώσει, αυτή είναι η πρότασή μας. Ζητήσαμε περισσότερες λεπτομέρειες, οι οποίες δε μας εδόθησαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Υπάρχει αυτή η πρόταση. Θα παρακαλέσω να μπει σαν τροποποίηση αμέσως μετά τη δεύτερη ανάγνωση. Σας ευχαριστώ, κύριε Καζαμία, και, εάν εγκριθεί, καλώς, απορρίπτεται, εάν απορριφθεί, τότε περνά.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £6.073.844 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας, Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας, Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχει μια τροποποίηση από πλευράς ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για την κατάργηση κάποιας θέσεως, όπως έχει λεχθεί. Κύριε Καζαμία... προτού σας δώσω το λόγο, ο κ. Μουσιούτσας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Ήθελα πρώτα να πληροφορήσω το συνάδελφο και φίλο κ. Καζαμία ότι στη Λευκωσία όντως εδρεύει συνεργείο των πτητικών επιχειρήσεων. Είναι κάπου κοντά στο...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ο κεντρικός σταθμός.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Το κεντρικό είναι εδώ στη Λευκωσία, κοντά στο Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας Λευκωσίας. Επομένως, δεν έχει σημασία, κατά τη γνώμη μου, εάν η θέση του είναι σε αεροδρόμιο ή οπουδήποτε αλλού. Απλώς το λέω μήπως υπάρχει καμιά παρανόηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, έχετε πρόταση για τροποποίηση; Νομίζω να υποβάλετε την πρόταση και στη συνέχεια να γίνει...

K. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Απλά, κύριε Πρόεδρε, εγώ δεν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Καζαμία, αν μου επιτρέπεται. Η θερμή μου παράκληση είναι, εάν υπάρχει πρόταση για τροποποίηση, να την υποβάλετε και αιτιολογήστε, αν θέλετε, οπότε θα υπάρχει και το δικαίωμα της απαντήσεως από άλλους συναδέλφους.

K. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Η πρόταση είναι το συγκεκριμένο άρθρο για τη συγκεκριμένη θέση που ανέλυσα προηγουμένως να μην ψηφισθεί· να απαλειφθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατρείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον; Κύριε Φιλίππου, η κόλλα δεν αποτελεί ψήφο. Ψηφίζετε υπέρ ή εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν τον εμέτρησα.

(Ο κ. Α. Φιλίππου σηκώνει το χέρι του.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Μέτρα τον, κύριε, σε παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκατρείς ψήφους υπέρ και είκοσι τρεις εναντίον η τροπολογία απορρίπτεται. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 2) του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι και πάλι ομόφωνος και, αν δεν υπάρχει ένσταση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού

Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούππας, αναπλ. πρόεδρος	Κίκης Καζαμίας
Ισίδωρος Μακρίδης	Αβραάμ Αντωνίου
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου
Πρόδρομος Προδρόμου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Φεβρουαρίου και στις 12 Μαρτίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, εκπρόσωποι του διοικητικού συμβουλίου και της διεύθυνσης του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (ΘΟΚ), καθώς και εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ.

Ο προϋπολογισμός του ΘΟΚ, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει δαπάνες ύψους £3.398.843 και έσοδα του ίδιου ύψους.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού η επιτροπή, στη βάση σχετικών παραστάσεων εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων, ζήτησε να ενημερωθεί για τη μη συμπερίληψη στον υπό αναφορά προϋπολογισμό της συμφωνηθείσας, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς των εν λόγω εκπροσώπων, δεύτερης θέσης βοηθού διευθυντή σκηνης και για το ενδεχόμενο συμπερίληψής της σε αυτόν στο στάδιο της εξέτασής του από τη Βουλή.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος παρέστη κατά τη συζήτηση του θέματος, ανέλαβε να διερευνήσει το θέμα και να επανέλθει με την τελική θέση της κυβέρνησης σε σχέση με αυτό.

Με επιστολή του, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2001, το Υπουργείο Οικονομικών πληροφόρησε αρχικά τη Βουλή ότι τόσο το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού όσο και το ίδιο δε συμφωνούν με τη δημιουργία δεύτερης θέσης βοηθού διευθυντή σκηνης (κλίμακα Α6 και Α7) και ότι τέτοια ρύθμιση δεν είχε περιληφθεί στη σχετική συλλογική σύμβαση.

Στις 8 Μαρτίου 2001 το Υπουργείο Οικονομικών με δεύτερη επιστολή του πληροφόρησε τη Βουλή ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού με νέα επιστολή του προς αυτό διευκρίνισε ότι συμφωνεί με τη δημιουργία μιας πρόσθετης θέσης βοηθού διευθυντή σκηνης (κλίμακα Α6 και Α7), καθώς και με την αναβάθμιση της θέσης διευθυντή σκηνης από την κλίμακα Α6 και Α7 στην κλίμακα Α9, Α10 και Α11. Παρά ταύτα, στην ίδια επιστολή του το Υπουργείο Οικονομικών δηλώνει ότι εμμένει στις αρχικές του θέσεις. Συγκεκριμένα, αναφέρει ότι διαφωνεί με τη δημιουργία μιας πρόσθετης θέσης βοηθού διευθυντή σκηνης και ότι το θέμα της αναβάθμισης της θέσης διευθυντή σκηνης θα μελετηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου για το 2001 και αφού έλαβε υπόψη τη διαφωνία του Υπουργείου Οικονομικών σε σχέση με τα ζητήματα που θίγονται πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού στο σύνολό του, όπως αυτός έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί θέματος αρχής ως ομιλητής;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι τροπολογία, αφήστε τη στη δεύτερη ανάγνωση, κύριε Λιλλήκα. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ποσού £3.398.843 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται. Κύριε Λιλλήκα, αντιλαμβάνομαι ότι έχετε να εισηγηθείτε κάποια τροπολογία.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει να πω ότι το είχαμε συζητήσει και στην επιτροπή Οικονομικών. Έχει παρουσιαστεί μία διαφωνία μεταξύ και του Υπουργείου Παιδείας και του Υπουργείου Οικονομικών, όσον αφορά τη δημιουργία μιας θέσεως. Και όταν είχαν κληθεί στην επιτροπή Οικονομικών οι συντεχνίες του προσωπικού του ΘΟΚ, ήταν ομόφωνες στην αναβάθμιση μιας θέσεως που περιλαμβάνεται στους

προϋπολογισμούς, της θέσης του αποθηκαρίου, και στη δημιουργία μιας άλλης θέσεως, του βοηθού διευθυντή σκηνής. Η θέση του βοηθού διευθυντή σκηνής δεν είχε συμπεριληφθεί στα αιτήματα των συντεχνιών, διότι υπήρχε ως πρόταση του διοικητικού συμβουλίου, δεδομένου ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι λείπει, κύριε Λιλλήκα;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συγνώμη;... Λείπει η θέση του βοηθού διευθυντή σκηνής...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εισηγείστε...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Και εμείς θα εισηγηθούμε να περικοπεί η αναβάθμιση της θέσης του αποθηκαρίου, ούτως ώστε να έρθει η κυβέρνηση, αφού και το Υπουργείο Παιδείας συμφωνεί, με ένα πακέτο συμπλήρωσης των θέσεων, που να περιλαμβάνει όμως όλες τις θέσεις· όχι επιλεκτικά μία από τις θέσεις. Και αυτή είναι η εισήγησή μας: να περικοπεί η αναβάθμιση του αποθηκαρίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε νομίζετε ότι, αντί να περικόψουμε μια θέση όπως την ήθελαν οι συντεχνίες, επειδή δε συμπεριέλαβαν μια άλλη, να πούμε ότι είναι ομόφωνη θέση της Βουλής να επανεξετάσει η κυβέρνηση τη θέση της, όσον αφορά την αναβάθμιση του αποθηκαρίου, και στον επόμενο συμπληρωματικό προϋπολογισμό να έρθει; Διότι έτσι, έν' όπως που να τιμωρούμε πιθανότατα και να επεκτείνουμε μια συλλογιστική αντιδραστικά για κάποια θέση για την οποία είμαστε σύμφωνοι.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχετε δίκαιο σε επίπεδο αρχής, αλλά, επειδή είχα την ευκαιρία να

διαβουλευθώ και με το Υπουργείο Παιδείας και με το Υπουργείο Οικονομικών, δυστυχώς φοβούμαστε ότι δε θα επανέλθει το Υπουργείο Οικονομικών με συμπληρωματικό προϋπολογισμό μόνο για τη μία συγκεκριμένη θέση, εξ ου και το Υπουργείο Παιδείας αναγκάστηκε να στείλει... εξ ου και υπήρξε μια αναβολή στο να έρθει στην ολομέλεια ο προϋπολογισμός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλετε να το αφήσουμε την άλλη βδομάδα, να δούμε τι μπορεί να γίνει;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Βεβαίως γίνεται και να γίνει παράκληση να το λύσουμε άμεσα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Μουσιούττα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Πήραμε ήδη επίσημη απάντηση από πλευράς υπουργείων ότι δεν πρόκειται να δεχθούν αυτή την προσθήκη. Εκείνο που έγινε είναι ότι η συντεχνία, ας πούμε, των ηθοποιών, συμφωνούντος και του διοικητικού συμβουλίου του ΘΟΚ, αποφάσισε αναβάθμιση τούτης της θέσης, του βοηθού διευθυντή σκηνής, κάτι τέτοιο. Όμως, αυτό έπρεπε να το δεχθεί και η κυβέρνηση. Εδώ υπάρχει μία διαφορά μεταξύ συμβουλίου και συντεχνίας από τη μια και κυβέρνησης από την άλλη. Ε! Απ' εδώ και πέρα η γνώμη μου είναι: Ας προχωρήσουν με τα διάφορα διαβήματα για επίλυση των διαφορών είτε με απεργία είτε με οτιδήποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι ο κ. Μουσιούππας, με όλο το σεβασμό, δεν μπορεί να απαντά εκ μέρους της κυβέρνησης. Εγώ εισηγούμαι να αναλάβει ο προεδρεύων της Βουλής να επικοινωνήσει με τον Υπουργό Παιδείας και, αν όντως το Υπουργείο Παιδείας το βλέπει θετικά, να έρθουμε την επόμενη Πέμπτη, χωρίς να κόψουμε τίποτε, να προχωρήσουμε και να ψηφίσουμε αναμένοντας την προσθήκη της άλλης θέσης. Εάν ο Υπουργός Παιδείας ξεκαθαρίσει ότι δεν υιοθετεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι η επιτροπή Οικονομικών που το χειρίζεται τούτο;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να πούμε ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού -ίσως υπό αυτή την ιδιότητα απαντά ο κ. Μουσιούππας- να έρθει σε επικοινωνία με τον Υπουργό Παιδείας κατά πόσο εγκρίνουν τη θέση ή όχι. Επομένως, αναβάλλεται για την επόμενη βδομάδα με παράκληση προς τον πρόεδρο της επιτροπής να κάμει τα ανάλογα διαβήματα, ώστε να διευκρινιστεί κατά πόσο η κυβέρνηση έχει ή όχι τέτοια πρόθεση.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 4 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2001». Αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση δεν είναι ομόφωνος· υπάρχουν κάποιες επιφυλάξεις από πλευράς ΚΙΣΟΣ. Θέλετε να αναγνωσθεί η έκθεση ή να αναπτυχθούν οι επιφυλάξεις του ΚΙΣΟΣ;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η επιφύλαξή μας δε φθάνει στο σημείο να μας οδηγήσει σε καταψήφιση, αλλά θεωρούμε ότι είναι θέμα αρχής και καλό είναι να το αναφέρουμε και στην ολομέλεια. Πρόκειται για τη δημιουργία ενδιάμεσης θέσης μεταξύ διευθυντή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω κάτι, κύριε Θεοδώρου; Εάν δε διαφωνείτε ως προς το θέμα της ανάγνωσης της έκθεσης, θα σας δώσω την ευκαιρία αμέσως μετά να αναπτύξετε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μάλιστα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής
Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος	Κίκης Καζαμίας
Ισίδωρος Μακρίδης	Αβραάμ Αντωνίου
Χρίστος Ρότσας	Γιώργος Λιλλήκας
Πρόδρομος Προδρόμου	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και 12 Μαρτίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και εκπρόσωποι της διεύθυνσης της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Ο προϋπολογισμός της Αρχής, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει δαπάνες ύψους £218.989.257 και έσοδα ύψους £180.469.000.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της Αρχής για την ακολουθούμενη από αυτή πολιτική σε σχέση με διάφορα αναπτυξιακά έργα και δραστηριότητες της Αρχής. Περαιτέρω, ενημερώθηκε για τη δημιουργία εβδομήντα

τεσσάρων νέων θέσεων στην Αρχή με την αντίστοιχη κατάργηση σαράντα πέντε και τη μετονομασία τριάντα τεσσάρων θέσεων.

Ειδικότερα, ο πρόεδρος της ΑΗΚ ενημέρωσε την επιτροπή για την αποπεράτωση του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού στο Βασιλικό, για το σχέδιο ανεξαρτητοποίησης της επαρχίας Πάφου όσον αφορά τις ανάγκες της σε ηλεκτρική ενέργεια, για την εναρμόνιση της Αρχής με το κοινοτικό κεκτημένο, καθώς και για την ενδυνάμωση των τμημάτων μελετών και κατασκευών και πληροφορικής από πλευράς στελέχωσης, ώστε η Αρχή να αντεπεξέλθει στο διευρυμένο της ρόλο στα πλαίσια της μελλοντικής της πορείας και ενόψει της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επιπρόσθετα, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ανταλλάξει απόψεις με τους αρμοδίους της ΑΗΚ σε σχέση με τη λειτουργία μονάδας αφαλάτωσης νερού στο Βασιλικό, καθώς επίσης και για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει κατά την οικοδόμηση μεγάλων υποσταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας στο κέντρο των πόλεων και τις αντιδράσεις που εγείρονται κατά καιρούς και που έχουν ως αποτέλεσμα να αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα προώθησης του αναπτυξιακού της έργου και να παρατηρείται μειωμένη εξυπηρέτηση του κοινού σε περιπτώσεις υπερφόρτισης του δικτύου λόγω αυξημένης ζήτησης.

Περαιτέρω, σε επιμέρους ζητήματα οι αρμόδιοι της Αρχής δήλωσαν ότι ο σταθμός αφαλάτωσης στο Βασιλικό, σύμφωνα με τον αρμόδιο Υπουργό Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, θα εξυπηρετήσει αποκλειστικά αρδευτικούς σκοπούς, ενώ το κεφαλαιουχικό κόστος είναι το ίδιο σε περίπτωση που μια μονάδα αφαλάτωσης νερού εξυπηρετεί αρδευτικούς σκοπούς.

Αναφορικά με τα προβλήματα που παρουσιάζονται κατά την εγκατάσταση μεγάλων πυλώνων ενέργειας και τους φόβους για την ασφάλεια του κοινού, οι αρμόδιοι ανέφεραν ότι αποκλείεται το ενδεχόμενο υπογειοποίησης των καλωδίων, καθότι το

κόστος είναι απαγορευτικό και τελικά η υπογειοποίηση είναι πιο επικίνδυνη, σε σχέση με τα ηλεκτρομαγνητικά πεδία που δημιουργούνται από την εγκατάσταση εξωτερικών πυλώνων. Επιπρόσθετα, οι αρμόδιοι ανέφεραν ότι στο θέμα αυτό ακολουθούνται οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Διεθνούς Οργάνωσης Υγείας και ότι η Αρχή δεσμεύεται ότι, σε περίπτωση οποιασδήποτε τροποποίησης των ισχυόντων κανονισμών ασφάλειας από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλους διεθνείς οργανισμούς, θα προσαρμοστεί στις απαιτήσεις αυτές αμέσως.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού της ΑΗΚ για το 2001, κατά πλειοψηφία των μελών της, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Δημοκρατικού Κόμματος, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού στο σύνολό του.

Το μέλος της επιτροπής, βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, κ. Δώρος Θεοδώρου, ενώ ως θέμα αρχής τάσσεται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της ΑΗΚ για το 2001, επιφυλάσσεται να τοποθετηθεί στην ολομέλεια του σώματος όσον αφορά το ειδικότερο σημείο που αφορά τη μετονομασία της θέσης διευθυντή μηχανογραφικού κέντρου σε βοηθό διευθυντή πληροφορικής στην κλίμακα Α14. Σύμφωνα με τον ίδιο βουλευτή, η δημιουργία της ενδιάμεσης αυτής κλίμακας Α14 δημιουργεί αμφιβολίες όσον αφορά την πραγματική αναγκαιότητα ύπαρξης της αντίστοιχης θέσης και περαιτέρω όσον αφορά τη σκοπιμότητα συμπερίληψής της στο σχετικό προϋπολογισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι είναι υπό τύπο τροπολογίας που θα το εισηγηθείτε, οπότε

μπορείτε να αναπτύξετε και το θέμα αρχής.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, δεν πρόκειται ούτε για τροπολογία. Είναι για ένα θέμα αρχής στην πραγματικότητα, το οποίο όμως δεν είναι από τα βασικά εκείνα θέματα για τα οποία καταψηφίζονται προϋπολογισμοί. Θέλουμε να πάει ένα μήνυμα όμως. Πρόκειται για το εξής: Σε ένα τμήμα έχει δημιουργηθεί μια ενδιάμεση θέση μεταξύ του διευθυντή και των τμηματάρχων, κατά κάποιο τρόπο, η οποία έρχεται σε κάθετη γραμμή χωρίς υποδιαιρέσεις. Δηλαδή, είναι διευθυντής, ενώ λογικά θα έπρεπε να ήταν τουλάχιστον δύο κάτω από το διευθυντή και να ανοίγει η διακλάδωση με περισσότερους, ούτως ώστε να υπάρχει πραγματικό οργανόγραμμα. Εδώ έχουμε διευθυντή, έχουμε, ξέρω 'γώ, κάποιον άλλο, ο οποίος στην πραγματικότητα είναι αναπληρωτής διευθυντής αλλά ανώτερος από τους υπόλοιπους στην ιεραρχία εκεί πέρα, και αυτό το πράγμα δίνει την εντύπωση ότι είναι θέση που δημιουργήθηκε, για να ικανοποιηθεί κάποιο συγκεκριμένο πρόσωπο. Δε γνωρίζω. Μπορεί να αδικώ αυτή τη στιγμή ανθρώπους, μπορεί να αδικώ και το διοικητικό συμβούλιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είδετε φωτογραφία, κύριε;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είναι καλό, όταν μας φέρνουν οποιοδήποτε οργανισμοί και η κυβέρνηση οργανογράμματα να είναι σωστά τα οργανογράμματα.

Μου απάντησαν, όταν το έβαλα το θέμα: «Ξέρετε, η πρόθεσή μας είναι μελλοντικά να αναπτυχθεί αυτό το πράγμα και να μπει ακόμα μια θέση». Και η απάντηση είναι: Γιατί δεν το αφήνετε, κύριοι, να το κάμετε στο μέλλον αυτό το πράγμα; Η άποψη, δηλαδή, η δική μου είναι: Εάν η Βουλή αισθάνεται το ίδιο έντονα πάνω σ' αυτό το θέμα, που νομίζω ότι είναι, κατά κάποιο τρόπο, θέμα αρχής, να τη σβήσουμε αυτή τη

θέση από εκεί και ας έρθουν μετά από ένα χρόνο ή δύο, όταν θα είναι έτοιμοι, με πλήρες οργανόγραμμα να δημιουργήσουν δύο θέσεις κάτω από το διευθυντή, έτσι ώστε να πηγαίνει το πράγμα πιο φυσιολογικά και να μην αφήνει υποψίες και περιθώρια εικασιών και εικοτολογιών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής επί θέματος αρχής;

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση κονδυλίων Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου ποσού £218.989.257 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας, Πρώτο Μέρος. Δεύτερος Πίνακας, Δεύτερο Μέρος. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 6 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 6 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα, σημειώνεται όμως η παρατήρηση του κ. Θεοδώρου.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 5 θέμα, που είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και, αν δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών
Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούπτας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 9 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, έτσι ώστε η θητεία των υπηρετούντων μελών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να παραταθεί μέχρι την 31η Ιουλίου 2001.

Όπως είναι γνωστό, η θητεία των υφιστάμενων μελών της Επιτροπής

Κεφαλαιαγοράς λήγει την 31η Μαρτίου 2001, γι' αυτό κρίνεται αναγκαία η παράταση της θητείας των υπηρετούντων μελών, έτσι ώστε να δοθεί ο απαραίτητος χρόνος για ολοκλήρωση της μελέτης του νομοσχεδίου, που εκκρεμεί ενώπιον της Επιτροπής, με το οποίο προβλέπεται η θέσπιση θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Η επιτροπή, λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη ότι η ολοκλήρωση της μελέτης του νομοσχεδίου που εκκρεμεί ενώπιόν της για τη λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και η ψήφισή του σε νόμο αναμένονται πριν από τη διάλυση της Βουλής των Αντιπροσώπων για τις επικείμενες βουλευτικές εκλογές, αλλά και ότι, σύμφωνα με σχετική απόφασή της, οι διατάξεις του νομοσχεδίου θα τεθούν σε εφαρμογή δύο μήνες μετά την ψήφισή του σε νόμο, δηλαδή περί τα μέσα Ιουνίου 2001, έκρινε σκόπιμο να εισηγηθεί την παράταση της θητείας των μελών της υφιστάμενης Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μέχρι την 31η Οκτωβρίου 2001 αντί μέχρι την 31η Ιουλίου 2001 που προτείνεται.

Η παράταση αυτή κρίνεται αναγκαία, ώστε να δοθεί ο απαραίτητος χρόνος για ολοκλήρωση όλων των αναγκαίων διεργασιών για τη λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με βάση το νέο θεσμικό της πλαίσιο. Ταυτόχρονα πρέπει να σημειωθεί ότι εξακολουθεί να ισχύει η νομοθετική διάταξη σύμφωνα με την οποία, αν στο μεταξύ ψηφιστεί η νέα νομοθεσία για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, η θητεία των παρόντων μελών είναι δυνατό να τερματιστεί με το διορισμό των νέων μελών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και, επισυνάπτοντας νέο, κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο σχεδίου νόμου, σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εάν δεν υπάρχουν, προχωρούμε -κύριε Φιλίππου, αφήστε τον κ. Σοφοκλέους- στη δευτέρα ανάγνωση.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Σοφοκλέους;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν είναι Θάσος Σοφοκλέους! Είναι Θάσος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μια ζωή έν' Σοφοκλέους που τον έλεγα και στην επιτροπή Παιδείας. Τον κ. Μιχαηλίδη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχει καιρό να έρτεις στη Βουλή τζι' εξήχασες μας! Θα έχεις πιο συχνές επαφές με τον άλλο Θάσο!

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 2 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο ομόφωνα.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα που είναι «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης Νόμος του 2000». Αντιλαμβάνομαι και πάλι ότι η έκθεση είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Ανδρέας Μούσκος

Στάθης Κιπτής

Κώστας Κωνσταντίνου

Ηλίας Μυριάνθους

Κίκης Καζαμίας

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριάσεων της που πραγματοποιήθηκαν την περίοδο Φεβρουαρίου-Μαρτίου 2001.

Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Εξωτερικών, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, του Εφόρου Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης, του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου, του Συνδέσμου Χρηματοδοτικών Οργανισμών Κύπρου, του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου, του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών και του Παγκύπριου Συνδέσμου Μεταπωλητών Αυτοκινήτων (ΠΑΣΥΜΑ).

Το υπό αναφορά νομοσχέδιο παραπέμφθηκε αρχικά από την ολομέλεια της Βουλής για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Στη συνέχεια η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας με επιστολή του προέδρου της προς τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων διαβίβασε παράκληση όπως αυτό εξεταστεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, εξαιτίας του γεγονότος ότι η τελευταία είχε ήδη αρχίσει να εξετάζει αυτεπάγγελτα το συναφές θέμα «Το καθεστώς χρηματοδοτήσεως και πιστωτικών καρτών που εφαρμόζουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, οι επιπτώσεις στο εμπόριο και η ανάγκη διασφάλισης της προστασίας του καταναλωτή», που ενέγραψε ο πρόεδρος της κ. Δημήτρης Συλλούρης και το μέλος της Βουλής κ. Μάριος Ματσάκης, στα πλαίσια της εξέτασης του οποίου ζητήθηκε η επίσπευση της κατάθεσης του υπό αναφορά νομοσχεδίου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ρύθμιση, με βάση σχετικές ευρωπαϊκές οδηγίες, των όρων με βάση τους οποίους πιστωτές συνάπτουν συμφωνίες για την παροχή σε καταναλωτές χρηματοδοτικής διευκόλυνσης με προθεσμιακές πληρωμές, δάνεια ή άλλες μορφές πίστωσης για χρηματοδότηση σκοπών άλλων από το εμπόριο, τις επιχειρήσεις ή τις επαγγελματικές δραστηριότητες.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο ρυθμίζονται τα ακόλουθα:

1. Ο τύπος και το περιεχόμενο των πιστωτικών συμφωνιών για ποσά πέραν των £100 και μέχρι £50.000, συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών καρτών, των συμφωνιών ενοικιαγοράς και των προκαταβολών σε τρεχούμενους λογαριασμούς.
2. Ο τύπος και το περιεχόμενο των συμφωνιών στεγαστικών δανείων, ανεξάρτητα από το ύψος της πίστωσης που παρέχεται.
3. Θέματα που απορρέουν από τον τερματισμό ή την αθέτηση πιστωτικών συμφωνιών.

4. Θέματα διαφημίσεων για προσφορά πίστωσης.
5. Τα καθήκοντα και οι εξουσίες της Υπηρεσίας Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ανάμεσα στις οποίες είναι και η εξουσία επιβολής διοικητικού προστίμου εναντίον όσων χρηματοδοτικών οργανισμών παραβιάζουν τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου.

Σύμφωνα με τους αρμοδίους, το νομοσχέδιο αυτό αποτελεί το ελάχιστο αποδεκτό και δεσμευτικό, όσον αφορά το αποτέλεσμα, κοινοτικό κεκτημένο, χωρίς όμως τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εμποδίζονται να θεσπίσουν ή να διατηρήσουν πιο αυστηρές διατάξεις προς όφελος του καταναλωτή.

Ειδικότερα, με βάση υπόμνημα της Υπηρεσίας Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών:

1. Τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν ακολουθούν ενιαία θέση στον τομέα αυτό και έτσι άλλα κράτη έχουν εθνική νομοθεσία για τα στεγαστικά δάνεια (Δανία, Γαλλία, Ιρλανδία, Κάτω Χώρες, Φινλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Νορβηγία, Βέλγιο, Λουξεμβούργο, Αυστρία), άλλα για την ενοικιαγορά (Γερμανία, Γαλλία, Ιρλανδία, Λουξεμβούργο, Αυστρία, Κάτω Χώρες, Ηνωμένο Βασίλειο), άλλα δεν καθορίζουν ανώτατο πιστωτικό όριο [Ιρλανδία, Λουξεμβούργο (εν μέρει), Κάτω Χώρες (εν μέρει), Αυστρία, Φινλανδία, Νορβηγία] και τέλος άλλα εφαρμόζουν τη νομοθεσία αυτή και σε μικρές επιχειρήσεις που ενεργούν εκτός των πλαισίων της εμπορικής τους δραστηριότητας (Δανία, Νορβηγία, Γερμανία).
2. Η Κύπρος υιοθέτησε τη θέση για εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου σε περιπτώσεις κατώτατου πιστωτικού ορίου τουλάχιστον £100 και ανώτατου πιστωτικού ορίου μέχρι £50.000, ενώ η σχετική οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθορίζει το όριο στις 20.000 ευρώ και η πρόσφατη τάση της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι να μην υπάρχει κανένα ανώτατο πιστωτικό όριο.

3. Στο υπό αναφορά νομοσχέδιο συμπεριλήφθηκαν πρόνοιες και για τα στεγαστικά δάνεια και για την ενοικιαγορά, αφού αυτό έκαναν οι πλείστες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αυτό συνιστά και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
4. Παρέχεται δικαίωμα υπαναχώρησης από συμφωνία δανείων μέσα σε δέκα μέρες από την ημερομηνία λήψης της συμφωνίας, με εξαίρεση τα στεγαστικά δάνεια, όπου δεν υπάρχει τέτοιο δικαίωμα.
5. Υπάρχει διαφάνεια σχετικά με τις συνολικές επιβαρύνσεις και δικαίωμα πρόωρης εξόφλησης δανείου με ανάλογη μείωση των επιβαρύνσεων.
6. Περιορίζεται η ευθύνη του καταναλωτή, όταν χάσει την πιστωτική του κάρτα.

Οι εκπρόσωποι της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου, του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου, του Εφόρου Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης, του Συνδέσμου Ασφαλιστικών Εταιρειών Κύπρου και του Συνδέσμου Χρηματοδοτικών Οργανισμών Κύπρου υποστηρίζουν τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου στο βαθμό που αυτές συνάδουν με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές οδηγίες, νοουμένου ότι αυτές θα ισχύουν για πιστωτικές συμφωνίες για ποσά ίσα με 20.000 ευρώ σε κυπριακές λίρες. Επίσης, υποστηρίζουν την εξαίρεση από τις διατάξεις των προνοιών για τα στεγαστικά δάνεια, δεδομένου ότι, κατά την άποψή τους, αυτά δεν είναι καταναλωτικά δάνεια. Ο Σύνδεσμος Χρηματοδοτικών Οργανισμών Κύπρου εισηγείται περαιτέρω να εξαιρεθεί από τις πρόνοιες του νομοσχεδίου και η ενοικιαγορά.

Η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου με υπόμνημά της εισηγείται περαιτέρω να επωμισθεί την ευθύνη για την ποιότητα των καταναλωτικών προϊόντων που αγοράζονται μέσω ενοικιαγοράς ο προμηθευτής τους και όχι ο χρηματοδοτικός οργανισμός, θέση που υιοθετεί και ο Σύνδεσμος Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου. Η Κεντρική Τράπεζα Κύπρου εισηγείται επίσης την επιβολή προστίμου και στην περίπτωση πρόωρης εξόφλησης στεγαστικού δανείου και τέλος εισηγείται τον καθορισμό μεγαλύτερου βαθμού ευθύνης

του καταναλωτή για την ασφαλή φύλαξη της πιστωτικής του κάρτας.

Ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης και ο Σύνδεσμος Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου εισηγούνται περαιτέρω τη μείωση μέχρι 10% του ποσοστού που μπορεί να επιβληθεί με τη μορφή διοικητικού προστίμου σε χρηματοδοτικό οργανισμό που θα παραβιάζει τις πρόνοιες του υπό ψήφιση νόμου και περαιτέρω εισηγούνται όπως ο υπό αναφορά προτεινόμενος νόμος τεθεί σε ισχύ σε μεταγενέστερο στάδιο, για να δοθεί χρόνος για τις αναγκαίες προεργασίες.

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Μεταπωλητών Αυτοκινήτων (ΠΑΣΥΜΑ), ενόψει των πολλαπλών κινδύνων και των πρόσθετων επιβαρύνσεων για τον κλάδο της ενοικιαγοράς από την υιοθέτηση της νομοθεσίας αυτής, εισηγείται την απάλειψη των προνοιών του υπό αναφορά νομοσχεδίου που δίδουν το δικαίωμα υπαναχώρησης στον καταναλωτή εντός δέκα ημερών, καθώς και μονομερούς τερματισμού της συμφωνίας, αν πληρώσει τουλάχιστον το ένα δεύτερο της συνολικής τιμής του αγαθού, καθώς και του άρθρου 29, που ρυθμίζει την καταβολή αποζημίωσης, αν τα αγαθά υπέστησαν ζημιά, γιατί ο μισθωτής σε συμφωνία ενοικιαγοράς δεν έλαβε “εύλογη φροντίδα”.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, σύμφωνα με τις ακόλουθες τροπολογίες:

1. Ο προτεινόμενος νόμος να ισχύει για ποσά μέχρι £50.000 για στεγαστικά δάνεια και για ποσά μέχρι £12.000 για άλλα δάνεια, με βάση το δεδομένο ότι το ποσό των £12.000 ισοδυναμεί περίπου με το ποσό των 20.000 ευρώ, όπως προνοεί η ευρωπαϊκή οδηγία.
2. Να προβλεφθεί η επιβολή διαχειριστικών εξόδων και στην περίπτωση πρόωρης εξόφλησης στεγαστικών δανείων.
3. Να μειωθούν τα ανώτατα όρια των διοικητικών προστίμων από 10% πάνω στον

κύκλο εργασιών του παραβάτη κατά το έτος που συντελέστηκε η παρανομία ή κατά το αμέσως προηγούμενο έτος σε ποσοστό 5% και ο καθορισμός ταυτόχρονα ανώτατου ορίου να μην ξεπερνά τις £100.000.

4. Να επαναδιατυπωθούν οι διατάξεις του νομοσχεδίου για τις πιστωτικές κάρτες, για να είναι σαφέστερες οι ευθύνες και τα δικαιώματα τόσο του πιστωτή όσο και του καταναλωτή.
5. Να διαγραφεί το δικαίωμα του καταναλωτή, σε περίπτωση ενοικιαγοράς, να λύνει μονομερώς συμφωνία ενοικιαγοράς μέσα σε δέκα μέρες, αν αυτός παρέλαβε τα αγαθά, καθώς και το δικαίωμα μονομερούς λύσης συμφωνίας ενοικιαγοράς και παράδοσης του αντικειμένου, αν ο καταναλωτής πληρώσει τουλάχιστον το μισό της συνολικής τιμής που συμφωνήθηκε για την αγορά του.
6. Το υπό αναφορά νομοσχέδιο να τεθεί σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2002 αντί σε έξι μήνες από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, όπως προτείνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

Καθήκοντα και αρμοδιότητες της υπηρεσίας. Άρθρο 4.

Εξουσίες της υπηρεσίας σε σχέση με έρευνες. Άρθρο 5.

Οδηγίες της υπηρεσίας αναφορικά με ανακοινώσεις και αγγελίες. Άρθρο 6.

Πεδίο εφαρμογής του Μέρους II. Άρθρο 7.

Γενικές απαιτήσεις ως προς τον τύπο και το περιεχόμενο πιστωτικών συμφωνιών.

Άρθρο 8.

Γνωστοποίηση σημαντικών πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται σε πιστωτικές συμφωνίες. Παράρτημα Ι, Τύπος Α. Άρθρο 9.

Πιστωτικές συμφωνίες χωρίς επιβάρυνση. Άρθρο 10.

Προκαταβολές σε τρεχούμενους λογαριασμούς. Άρθρο 11.

Συμφωνίες ενοικιαγοράς. Άρθρο 12.

Εκχώρηση δικαιωμάτων πιστωτή. Άρθρο 13.

Χρήση συναλλαγματικών κ.λπ. Άρθρο 14.

Καταμερισμός πληρωμών. Άρθρο 15.

Διαδοχικές πιστωτικές συμφωνίες. Άρθρο 16.

Επικουρική ευθύνη πιστωτών αναφορικά με αγαθά ή υπηρεσίες. Άρθρο 17.

Διαφύλαξη δικαιωμάτων του καταναλωτή έναντι του προμηθευτή αγαθών ή υπηρεσιών. Άρθρο 18.

Καθήκον καταναλωτή για παροχή πληροφοριών ως προς τους χώρους των αγαθών. Άρθρο 19.

Ευθύνη από μη εξουσιοδοτημένη χρήση πιστωτικών καρτών. Άρθρο 20.

Ευθύνη για ζημιές σε ορισμένες περιπτώσεις. Άρθρο 21.

Πεδίο εφαρμογής του Μέρους IV. Άρθρο 22.

Εκπλήρωση υποχρεώσεων καταναλωτή πριν από το χρόνο που ορίζεται στην πιστωτική συμφωνία. Άρθρο 23.

Μείωση συνολικού κόστους πίστωσης, όταν η οφειλή καθίσταται πληρωτέα πριν από τη λήξη της. Άρθρο 24.

Περιορισμός του δικαιώματος του πιστωτή για εφαρμογή διατάξεων πιστωτικής συμφωνίας. Άρθρο 25.

Εύλογη αποζημίωση πιστωτή. Άρθρο 26.

Περιορισμοί δικαιώματος ιδιοκτήτη για ανάκτηση κατοχής. Άρθρο 27.

Τερματισμός συμφωνιών από το μισθωτή. Άρθρο 28.

Ευθύνη μισθωτή για παράλειψη να λάβει εύλογη φροντίδα για τα αγαθά. Άρθρο 29.

Ευθύνη εγγυητή, όταν επιστρέφονται αγαθά στον ιδιοκτήτη. Άρθρο 30.

Εφαρμογή διατάξεων του περί Πωλήσεως Αγαθών Νόμου. Άρθρο 31.

Δηλώσεις που αποσκοπούν να μειώσουν τα δικαιώματα του μισθωτή. Άρθρο 32.

Ευθύνη υπαλλήλων και αντιπροσώπων. Άρθρο 33.

Απαιτήσεις σχετικά με τον τύπο και το περιεχόμενο συμφωνιών για στεγαστικά δάνεια. Άρθρο 34.

Εξόφληση στεγαστικών δανείων. Άρθρο 35.

Έκθεση σε σχέση με την αξία της προσφερόμενης εξασφάλισης στον αιτητή. Άρθρο 36.

Ασφαλιστική κάλυψη υποθηκευμένης ακίνητης ιδιοκτησίας. Άρθρο 37.

Έξοδα νομικής διερεύνησης τίτλου. Άρθρο 38.

Προειδοποίηση σε ορισμένα έγγραφα. Άρθρο 39.

Γνωστοποίηση σημαντικών πληροφοριών που πρέπει να περιλαμβάνονται στις συμφωνίες. Παράρτημα I, Τύπος Β. Άρθρο 40.

Έγγραφα τα οποία προμηθεύεται ο οφειλέτης σε συγκεκριμένους χρόνους. Άρθρο 41.

Πληροφορίες για πληρωτέα δικαιώματα να φέρονται σε γνώση του οφειλέτη. Άρθρο 42.

Γνωστοποίηση τόκου και ποινών που εφαρμόζονται σε καθυστερημένα ποσά στεγαστικών δανείων. Άρθρο 43.

Προσδιορισμός επιτοκίου και άλλων επιβαρύνσεων. Άρθρο 44.

Διαφήμιση πίστωσης σχετικά με αγαθά και υπηρεσίες. Άρθρο 45.

Διαφήμιση για παροχή πίστωσης χωρίς επιβάρυνση. Άρθρο 46.

Εξέταση παραβάσεων. Άρθρο 47

Επιβολή διοικητικών προστίμων. Άρθρο 48.

Έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 49.

Δικαίωμα προσφυγής στο δικαστήριο από οργανισμούς ή συνδέσμους προστασίας καταναλωτών. Άρθρο 50.

Εξουσία διευθυντή για διάδοση πληροφοριών. Άρθρο 51.

Ευθύνη αξιωματούχων, υπαλλήλων κ.λπ. νομικών προσώπων. Άρθρο 52.

Απαγόρευση περίληψης όρων σιωπηρής δέσμευσης σε πιστωτικές συμφωνίες.

Άρθρο 53.

Απαγόρευση περιορισμού δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Άρθρο 54.

Απαγόρευση αποστολής διαφημιστικών εντύπων σε ανηλίκους. Άρθρο 55.

Κανονισμοί. Άρθρο 56.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 57.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 57 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 57 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Καταναλωτικής Πίστης Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι έτοιμο, γι' αυτό προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 8, που είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνος. Αντιλαμβάνομαι ότι, ακολουθώντας την πάγια πολιτική, δεν υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Λία Γεωργιάδη
Νίκος Κλεάνθους	Ανδρέας Χρίστου
Στάθης Κιπτής	Γιώργος Λιλλήκας
Παναγιώτης Δημητρίου	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Συλλούρης	Δημήτρης Ηλιάδης
Καίτη Κληρίδη	Ανδρέας Φιλίππου
Ανδρέας Μούσκος	Ανδρούλα Βασιλείου
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν από το Δεκέμβριο του 2000 μέχρι και το Φεβρουάριο 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και αρμόδιοι λειτουργοί της εκτελεστικής εξουσίας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα μηχανοκίνητα οχήματα και την τροχαία κίνηση σε σχέση με τα τέλη κυκλοφορίας των φορτηγών οχημάτων που έχουν επιτρεπόμενο μικτό βάρος ίσο ή μεγαλύτερο των δώδεκα τόνων, με στόχο την εναρμόνισή της με δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο. Ειδικότερα, το κεκτημένο αυτό αφορά την επιβολή, από μέρους των κρατών μελών, φόρων επί ορισμένων οχημάτων, τα οποία χρησιμοποιούνται για οδική μεταφορά εμπορευμάτων, καθώς και διοδίων και τελών χρήσης που εισπράττονται για την εκτέλεση ορισμένων έργων υποδομής.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η δέσμευση της Κυπριακής Δημοκρατίας για πλήρη συμμόρφωση με την πιο πάνω οδηγία είναι το χρονικό διάστημα μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003. Εντούτοις, η κυβέρνηση έκρινε σκόπιμο τα σχετικά τέλη να αυξηθούν σταδιακά, για να μην επέλθει απότομη αύξηση σε αυτά. Κατά συνέπεια, στο προτεινόμενο νομοσχέδιο προβλέπεται η σταδιακή, μέσα σε περίοδο τριών ετών, αύξησή τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίασής της για το θέμα, ζήτησε από τους πιο πάνω εκπροσώπους να την ενημερώσουν για τις επιπτώσεις που η αύξηση των πιο πάνω τελών θα έχει στις επηρεαζόμενες ομάδες, ενώ επίσης ζήτησε από την εκτελεστική εξουσία να την ενημερώσει όσον αφορά τις απόψεις των επηρεαζομένων.

Η επιτροπή, αφού συγκέντρωσε τα πιο πάνω στοιχεία, έκρινε σκόπιμο να

αναβάλλει την επιβολή της αύξησης των τελών μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2003, αντί της επιβολής της σταδιακά από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, θέση με την οποία συμφώνησε και ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο οποίος, όπως ανέφερε, διαβουλευθήκε σχετικά για το θέμα με την εκπρόσωπο της ευρωπαϊκής επιτροπής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού διαμόρφωσε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία, με βάση την πιο πάνω απόφασή της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά τροποποιηθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ερώτημα είναι κατά πόσο υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι μιλούμε για ένα εναρμονιστικό νομοσχέδιο το οποίο, με υπόδειξη της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, έτυχε σημαντικής βελτιώσεως εν σχέσει με την πρόθεση του κυβερνητικού νομοσχεδίου. Αυτό ήταν μέσα στα πλαίσια της ευρωπαϊκής πολιτικής που ακολουθεί η κοινοβουλευτική μας ομάδα και αποτελεί απόδειξη ότι πολλές φορές οι ντιρεκτίβες της Ευρωπαϊκής Ένωσης έρχονται προς εμάς λανθασμένες ή παραπονημένες.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η μεγάλη μου ανησυχία, κύριε Χριστοδουλίδη, είναι μήπως μόνο αριστερά πάει τούντο αυτοκίνητο!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, πέραν της δηλώσεως; Όχι.

Δευτέρα ανάγνωσης ... για το ευρωπαϊκό νομοσχέδιο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο καθίσταται νόμος ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνα. Διερωτώμαι κατά πόσο υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα. Δεν υπάρχει ένσταση.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου
Διοικήσεως για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί της Διαδικασίας
Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία**

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Ανδρέας Χρίστου, πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Κώστας Παπακώστας

Καίτη Κληρίδη

Μη μέλη της επιτροπής:

Ζαχαρίας Κουλίας

Μάριος Ματσάκης

Στάθης Κιπτής

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε η ίδια, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και εξέφρασε τις απόψεις της η Επίτροπος Διοικήσεως.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εξαίρεση του Γραφείου Επιτρόπου Διοικήσεως από τις πρόνοιες της νομοθεσίας που διέπει τη διαδικασία πρόσληψης έκτακτων υπαλλήλων στη δημόσια και εκπαιδευτική υπηρεσία, ώστε να καθίσταται δυνατή η πρόσληψη έκτακτου προσωπικού στο γραφείο αυτό, με βάση άλλη λιγότερο περίπλοκη και χρονοβόρα διαδικασία.

Κρίνεται σκόπιμο να σημειωθεί ότι η επιτροπή αποφάσισε την κατάθεση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου στα πλαίσια εξέτασης άλλων θεμάτων συναφών με το έργο και τη λειτουργία του Γραφείου Επιτρόπου Διοικήσεως. Συγκεκριμένα, είχε διαπιστωθεί η πραγματικά δυσανάλογη σχέση μεταξύ του συνεχώς αυξανόμενου όγκου εργασιών στο εν λόγω γραφείο και του ανεπαρκούς σε αριθμό, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις αυξημένες ανάγκες, προσωπικού του.

Ειδικότερα, η επιτροπή έκρινε αναγκαία την προτεινόμενη ρύθμιση λόγω της ιδιόμορφης φύσης του έργου του Επιτρόπου Διοικήσεως, αφού έχει διαπιστωθεί ότι οι εργασίες του κατά περιόδους παρουσιάζουν σημαντική αύξηση, κυρίως λόγω υποβολής

αυξημένου αριθμού παραπόνων, και σε τέτοια περίπτωση το υφιστάμενο προσωπικό δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις αυξημένες ανάγκες. Συναφώς, έχει διαπιστωθεί ότι, για να είναι πιο αποτελεσματική και ουσιαστική η σε κάθε περίπτωση παρέμβαση του Επιτρόπου Διοικήσεως, πρέπει η διεκπεραίωση της διερεύνησης των παραπόνων και η υποβολή σχετικής έκθεσης να γίνεται το ταχύτερο δυνατό.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, η Επίτροπος Διοικήσεως υποστήριξε ότι η ρύθμιση που προτείνεται αναμένεται ότι θα απαμβλύνει το πρόβλημα στελέχωσης και διεκπεραίωσης εργασίας στο γραφείο της και κατά τον τρόπο αυτό θα συμβάλει στην επίτευξη του στόχου για πιο έγκαιρη και κατά συνέπεια πιο αποτελεσματική και ουσιαστική παρέμβαση του Επιτρόπου Διοικήσεως.

Στη βάση των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως εκτιμά ότι η προτεινόμενη ρύθμιση θα καταστήσει τη λειτουργία του Γραφείου Επιτρόπου Διοικήσεως πιο ευέλικτη σε τέτοιες περιόδους αιχμής, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Ούτε και επ' αυτού.

Προχωρήστε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου ψηφίζεται και καθίσταται νόμος ομόφωνα.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων και Διαιτολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου. Αντιλαμβάνομαι ότι είναι πλήρως εναρμονιστικό, διότι πρόκειται περί διαιτολογίας. Και επ' αυτού θα συμφωνεί το ΑΚΕΛ. Ο κ. Αβραάμ Αντωνίου όμως να μας πει ...

(Γελά.)

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή στο προηγούμενο, που ήταν εναρμονιστικό, αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Αγαπίου ήταν ο σχεδιαστής όλων των τροποποιήσεων, επί αυτού του θέματος θα ζητήσουμε αναβολή, διότι ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος, ο οποίος εμπλέκεται πολύ στο θέμα, απουσιάζει και, ως εκ τούτου, ζητούμε όπως υπάρξει αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην εισήγηση του κυρίου συναδέλφου, ώστε το θέμα να παραμείνει στην ημερήσια διάταξη για την επόμενη συνεδρία; Δε νομίζω να υπάρχει.

Ευχαριστώ, κύριε Αβραάμ Αντωνίου, ευχαριστώ, κυρίες και κύριοι.

Αναβάλλεται για την επόμενη συνεδρία, οπότε θα είναι σε θέση και ο κ. Χρίστου να

αναπτύξει τις θέσεις του.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 11 θέμα της ημερήσιας διάταξης. Είναι «Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση να θεωρηθεί αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Γιαννάκης Θωμά

Ανδρέας Φιλίππου

Ανδρέας Παρισινός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η αύξηση του επιδόματος τέκνου κατά £3 το μήνα για κάθε δικαιούχο παιδί πολύτεκνης οικογένειας και αυτό για υλοποίηση της απόφασης της κυβέρνησης να παραχωρήσει για σκοπούς αύξησης του επιδόματος τέκνου στις πολύτεκνες οικογένειες ποσό ύψους £1.796.500, στα πλαίσια των κοινωνικών αντισταθμιστικών μέτρων για την αύξηση του φόρου προστιθέμενης αξίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους του αρμόδιου υπουργείου, το επίδομα τέκνου αυξήθηκε την 1η Ιανουαρίου 2001 από £26,64, ποσό που ίσχυε το 2000, σε £27,74, σύμφωνα με σχετική πρόνοια της νομοθεσίας που προβλέπει αναθεώρηση του ύψους του επιδόματος από την 1η Ιανουαρίου κάθε

χρόνου, με βάση το ποσοστό αύξησης του μέσου όρου του δείκτη τιμών καταναλωτή. Με την προτεινόμενη τροποποίηση, το επίδομα τέκνου αυξάνεται επιπρόσθετα, με αναδρομική ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2001, κατά £3 το μήνα για κάθε παιδί και καθορίζεται στο ποσό των £30,74 το μήνα.

Σημειώνεται ότι, με βάση σχετική πρόνοια του περί Παροχής Επιδόματος Μάνας Νόμου, το μηνιαίο επίδομα μάνας είναι ίσο με το επίδομα τέκνου για ένα παιδί. Κατά συνέπεια, το επίδομα μάνας αυξάνεται και αυτό από την 1η Ιανουαρίου 2001 αναλόγως, δηλαδή σε £30,74 το μήνα. Η πρόσθετη δαπάνη που απαιτείται για την εν λόγω αύξηση του επιδόματος μάνας για το 2001 υπολογίζεται σε £195.000 και θα βαρύνει το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν είδα να υπάρχει τοιαύτη πρόθεσις.

Προχωρούμε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο καθίσταται ομόφωνα νόμος.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα δεν είναι έτοιμο, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 13 θέμα, που είναι «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Αιτήσεις και Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνος. Εάν δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Αιτήσεις και Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Πιττοκοπίτης, πρόεδρος

Ευάγγελος Σαμμούτας

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρέας Μούσκος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρίασή της που πραγματοποίησε στις 6 Μαρτίου 2001. Στην πιο πάνω συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Οικονομικών (Υπηρεσία Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού), του ΕΤΕΚ, της ΠΑΣΥΔΥ, της ΟΕΛΜΕΚ, της ΟΛΤΕΚ, της ΠΟΕΔ, του Συνδέσμου εξ Επαγγέλματος Τεχνικών και Μηχανικών και της ΠΟΒΕΚ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται βάση το εδάφιο (2) του

άρθρου 32 της νομοθεσίας περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου, τροποποιούνται οι βασικοί κανονισμοί περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Αιτήσεις και Τέλη), ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στη Διοικούσα Επιτροπή του ΕΤΕΚ να εξαιρεί μέλη του, σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, από την υποχρέωση καταβολής ολόκληρου ή μέρους των τελών που οφείλουν. Ειδικότερα, οι περιπτώσεις αυτές, μεταξύ άλλων, αφορούν μέλη που απεβίωσαν ή που απουσίαζαν στο εξωτερικό και επαναπατρίστηκαν ή δεν έχουν ασκήσει επάγγελμα σε κλάδο της μηχανικής επιστήμης και συνεχίζουν ακόμη να μην το ασκούν και αιτούνται τη διαγραφή τους από το μητρώο μελών του ΕΤΕΚ.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων και ο εκπρόσωπος του ΕΤΕΚ εισηγήθηκαν όπως οι υπό αναφορά κανονισμοί τεθούν σε ισχύ αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2001, λόγω του ότι η Διοικούσα Επιτροπή του ΕΤΕΚ έχει ήδη προβεί σε ορισμένες εξαιρέσεις από την υποχρέωση καταβολής των οφειλόμενων τελών.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με το σκοπό και τις πρόνοιες των τροποποιητικών κανονισμών, καθώς επίσης και με την αναδρομική έναρξη της ισχύος τους.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού συμφώνησε με το σκοπό και τις επιδιώξεις των υπό εξέταση κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους με αναδρομική έναρξη ισχύος τους την 1η Ιανουαρίου 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ομιλητής επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχει.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα υπ' αριθμόν 14, 15 και 16 θέματα αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Το Κεφάλαιο Β' είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Θεωρείται ότι έγινε ως είναι το σχετικό κείμενο που έχετε ενώπιόν σας.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
2. Ο περί Ιατρικών Επισκεπτών Νόμος του 2001.	Υγείας	Υγείας
3. Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
4. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
5. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμου του 2000 Νόμος του	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

2001.

- | | | | |
|-----|---|-------------------------|-------------------------------------|
| 6. | Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 7. | Ο περί Σχολείων Δημόσιας Προδημοτικής, Δημοτικής και Μέσης Ελληνικής Εκπαίδευσης Νόμος του 2001. | Παιδείας και Πολιτισμού | Παιδείας |
| 8. | Ο περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 9. | Ο περί της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προστασία του Ατόμου από την Αυτοματοποιημένη Επεξεργασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Κυρωτικός) Νόμος του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 10. | Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) Νόμος του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 11. | Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών |

	(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.		Υποθέσεων
12.	Ο περί Βελτίωσης των Ζώων Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
13.	Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Παιδείας
14.	Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Οικονομικών	Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως
15.	Ο περί της Πρόσβασης στο Επάγγελμα του Οδικού Μεταφορέα Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
16.	Ο περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
17.	Οι περί Σχολής Κωφών Παιδιών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.	Παιδείας και Πολιτισμού	Νομικών
18.	Οι περί Δημοσίων	Εργασίας και Κοινωνικών	Εργασίας και

	Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμοί του 2001.	Ασφαλίσεων	Κοινωνικών Ασφαλίσεων
19.	Οι περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
20.	Οι περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Επίσημα Ημερολόγια, Ναυτολόγια και Εξαμηνιαίες Καταστάσεις) Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
21.	Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Λειτουργού Νοσοκομειακού Εργαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.	Υγείας	Νομικών
22.	Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Εσωτερικών
23.	Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και	Εσωτερικών	Εσωτερικών

- Διαχείριση Κοινόκτητων
Οικοδομών) Κανονισμοί του
2001.
24. Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Γεωργίας, Φυσικών Πόρων Νομικών
Υδάτων - Θέσεις Πρώτου και Περιβάλλοντος
Υδραυλικού Μηχανικού,
Ηλεκτρολόγου Μηχανικού 1ης
Τάξης, Ηλεκτρολόγου
Μηχανικού 2ης Τάξης και
Μηχανολόγου Μηχανικού 2ης
Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2001.
25. Οι περί Γενικού Γραμματειακού Οικονομικών Νομικών
Προσωπικού - Θέσεις
Γραμματειακού Λειτουργού και
Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2001.
26. Οι περί Γενικού Βοηθητικού Οικονομικών Νομικών
Προσωπικού - Θέση Βοηθού
Γραφείου (Σχέδια Υπηρεσίας)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2001.
27. Οι περί Υπουργείου Οικονομικών Νομικών
Οικονομικών (Υπηρεσία

Ελέγχου Ασφαλιστικών
Εταιρειών) - Θέσεις Ανώτερου
Λειτουργού Ελέγχου
Ασφαλιστικών Εταιρειών,
Λειτουργού Ελέγχου
Ασφαλιστικών Εταιρειών 1ης
Τάξης και Λειτουργού Ελέγχου
Ασφαλιστικών Εταιρειών 2ης
Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας)
Κανονισμοί του 2001.

- | | | | |
|-----|---|------------|---|
| 28. | Οι περί Φαρμάκων
Ανθρώπινης Χρήσης
(Διαδικασία και Περιεχόμενο
Εξετάσεων για Άδεια
Χονδρικής Πώλησης)
Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 29. | Οι περί Φαρμάκων
Ανθρώπινης Χρήσης (Τέλη)
Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 30. | Οι περί Φαρμάκων
Ανθρώπινης Χρήσης (Κανόνες
Καλής Παρασκευής)
Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 31. | Οι περί Φαρμάκων
Ανθρώπινης Χρήσης | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών |

	(Παρουσίαση και Περιεχόμενο Αίτησης Έκδοσης Άδειας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2001.		Υποθέσεων
32.	Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Χρωστικές Ουσίες) Κανονισμοί του 2001.	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
33.	Οι περί Τμήματος Δασών - Θέση Ανώτερου Συντηρητή Δασών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Νομικών
34.	Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Νομικών

- | | | | |
|-----|--|------------------------------------|---|
| 35. | Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας
- Θέση Βοηθού

Αρχιπρωτοκολλητή (Σχέδια
Υπηρεσίας) Κανονισμοί του
2001. | Δικαιοσύνης και Δημοσίας
Τάξεως | Νομικών |
| 36. | Οι περί Βελτίωσης των Ζώων
(Σύνδεσμοι Εκτροφένων,
Κριτήρια Εγγραφής στα
Γενεαλογικά Βιβλία και Όροι
Αποδοχής των Βοοειδών
Καθαρής Φυλής) Κανονισμοί
του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 37. | Οι περί Βελτίωσης των Ζώων
(Σύνδεσμοι Εκτροφένων,
Κριτήρια Εγγραφής στα
Γενεαλογικά Βιβλία και Όροι
Αποδοχής των Χοιροειδών
Καθαρής Φυλής και Υβριδικών
Χοίρων) Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 38. | Οι περί Βελτίωσης των Ζώων
(Σύνδεσμοι Εκτροφένων,
Κριτήρια Εγγραφής στα
Γενεαλογικά Βιβλία και Όροι
Αποδοχής των
Αιγοπροβατοειδών Καθαρής | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |

- Φυλής) Κανονισμοί του 2001.
- | | | | |
|-----|--|-------------------------|---|
| 39. | Οι περί Βελτίωσης των Ζώων
(Σύνδεσμοι Εκτροφένων,
Κριτήρια Εγγραφής στα
Γενεαλογικά Βιβλία, Αγώνες
Ιπποειδών) Κανονισμοί του
2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 40. | Οι περί Βελτίωσης των Ζώων
(Διαδικασία και Προϋποθέσεις
Έγκρισης Εισαγωγής Ζώων
και Γενετικού Υλικού από
Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του
2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 41. | Οι περί Βελτίωσης των Ζώων
Διαδικασία και Προϋποθέσεις
Έγκρισης Εξαγωγής Ζώων και
Γενετικού Υλικού σε Τρίτες
Χώρες) Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 42. | Οι περί Βελτίωσης των Ζώων
(Κανόνες Συντονισμού
Συνδέσμων Ιπποειδών)
Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 43. | Οι περί Λειτουργίας των
Δημοσίων Σχολείων Μέσης
Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) | Παιδείας και Πολιτισμού | Παιδείας |

- (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
- | | | | |
|-----|---|--------------------------------------|---|
| 44. | Οι περί Εκπαιδευτικών
Λειτουργιών (Καθορισμός
Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας
για Σκοπούς Διορισμού
Προαγωγής και
Προσαυξήσεων)
(Τροποποιητικοί) Κανονισμοί
του 2001. | Παιδείας και Πολιτισμού | Παιδείας |
| 45. | Οι περί Ελέγχου των
Δημόσιων Ενισχύσεων
(Επαγγελματική Εκπαίδευση)
Κανονισμοί του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 46. | Οι περί Ελέγχου των
Δημόσιων Ενισχύσεων
(Έρευνα και Τεχνολογική
Ανάπτυξη) Κανονισμοί του
2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 47. | Οι περί Ελέγχου των
Δημόσιων Ενισχύσεων
(Μικρές και Μεσαίες
Επιχειρήσεις) Κανονισμοί του
2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και
Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων |
| 48. | Οι περί Υπηρεσίας Κοινωνικών
Ασφαλίσεων - Θέσεις | Εργασίας και Κοινωνιών
Ασφαλίσεων | Νομικών |

	Ασφαλιστικού Λειτουργού 1ης Τάξης και Ασφαλιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.		
49.	Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Νομικών
50.	Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Εσωτερικών	Νομικών
51.	Οι περί Ίδρυσης και Λειτουργίας Συνεργείων	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων

	Συντήρησης και Επισκευής Οχημάτων Κανονισμοί του 2001.		
52.	Οι περί Άδειας Άσκησης του Επαγγέλματος των Τεχνιτών Οχημάτων Όλων των Ειδικοτήτων Κανονισμοί του 2001.	Συγκοινωνιών και Έργων	Συγκοινωνιών και Έργων
53.	Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2001.	Οικονομικών	Συγκοινωνιών και Έργων
54.	Έγγραφο (Αρ. 29/2001- 39/2001) σύμφωνα με τους περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2000.	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
55.	Έγγραφο (Θ. 13/2001- 17/2001) που αφορά την εξαίρεση από την αναστολή πλήρωσης θέσεων πρώτου διορισμού στη δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα με τον	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

περί Αναστολής Πλήρωσης
Θέσεων Πρώτου Διορισμού
στη Δημόσια Υπηρεσία
(Προσωρινές Διατάξεις) Νόμο
Αρ. 179(I) του 2000.

- | | | | |
|-----|--|------------------------|--------------------------------|
| 56. | Έγγραφο που αφορά την παράταση των υπηρεσιών έκτακτων υπαλλήλων από την Αρχή Λιμένων Κύπρου δυνάμει του άρθρου 3(1)(α) του περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων εις την Υπηρεσίαν Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου Νόμου. | Συγκοινωνιών και Έργων | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 57. | Έκθεση του Υπουργείου Εσωτερικών για αναπροσαρμογή των ορίων της κοινότητας Κάτω Δευτεράς και του δήμου Λακατάμιας. | Εσωτερικών | Εσωτερικών |

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν

Παραπέμπονται

από

στην επιτροπή

- | | | | |
|----|--|--|------------|
| 1. | Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001. | Νίκο Κατσουρίδη, εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών | Εσωτερικών |
|----|--|--|------------|

- | | | | |
|----|--|--|-----------------------------------|
| 2. | Ο περί Ραδιοφωνικού
Ιδρύματος Κύπρου
(Τροποποιητικός) (Αρ. 3)
Νόμος του 2001. | Νίκο Κατσουρίδη, εκ μέρους
της Κοινοβουλευτικής
Επιτροπής Εσωτερικών | Εσωτερικών |
| 3. | Ο περί Εκλογής Μελών της
Βουλής των Αντιπροσώπων
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2)
Νόμος του 2001. | Νίκο Κατσουρίδη, εκ μέρους
της κοινοβουλευτικής ομάδας
ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες
Δυνάμεις
και
Στάθη Κιπτή, εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας
Δημοκρατικού Κόμματος | Εσωτερικών |
| 4. | Ο περί Φόρου Προστιθέμενης
Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος
του 2001. | Δημήτρη Χριστόφια, εκ μέρους
της κοινοβουλευτικής ομάδας
ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες
Δυνάμεις | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις - απαντήσεις. Εδόθησαν και θεωρούνται αναγνωσθείσες ενώπιον της ολομέλειας.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.056 που υποβλήθηκε από τη βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Καίτη Κληρίδη στις 8 Μαρτίου 2001.

«Παρακαλούνται τα αρμόδια τμήματα να πληροφορήσουν τη Βουλή πού βρίσκεται το θέμα παραχώρησης νερού για άρδευση στην περιοχή του αναδασμού των κοινοτήτων Πύργου Λεμεσού, Παρεκκλησιάς, Μονής και Πεντακώμου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.057 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 8 Μαρτίου 2001.

«Ο Γεώργιος Τρύφωνος είναι ιδιοκτήτης σχολής οδηγών με την επωνυμία “Διοικητής” στην Πάφο. Είναι 71 ετών και έχει πολλά προβλήματα υγείας. Το αρμόδιο υπουργείο εξέτασε τελευταία αρκετούς εκπαιδευτές οδηγών που έχουν προβλήματα και, αφού κρίθηκαν ακατάλληλοι, τους στέρησε την άδειά τους.

Πριν δύο μήνες περίπου, ο υπεύθυνος εξεταστών παγκύπρια κ. Γιαννικκούρης και ο υπεύθυνος Λεμεσού - Πάφου κ. Δριάδης εξέτασαν τον Γεώργιο Τρύφωνος στην Πάφο και του αφαίρεσαν την άδεια οδηγού και την εκπαιδευτική άδεια για λόγους υγείας. Ο Γεώργιος Τρύφωνος έκαμε αρκετές ενέργειες, για να πάρει πίσω την άδεια οδηγού. Εξετάστηκε ξανά ο “Διοικητής” στη Λεμεσό (και όχι στην Πάφο που είναι η επαρχία του) και πήρε μαθητική και κανονική άδεια την ίδια μέρα. Στις 14 Φεβρουαρίου 2001 ο “Διοικητής”, και πάλι με μυστικό τρόπο, εξετάστηκε στη Λεμεσό και του δόθηκε επαγγελματική άδεια.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. Ποιος έδωσε οδηγίες να εξεταστεί, εφόσον εξετάστηκε από ανώτερους εξεταστές και θεωρήθηκε ακατάλληλος;
2. Γιατί να εξεταστεί από απλό εξεταστή;
3. Γιατί να μην εξεταστεί στην Πάφο, που είναι η επαρχία του;
4. Γιατί να εξεταστεί την ίδια μέρα και για μαθητική και για κανονική άδεια, τη στιγμή που αρκετός κόσμος περιμένει μέχρι έξι μήνες σειρά;
5. Ποιος θα φέρει ευθύνη, αν προκαλέσει ένα σοβαρό δυστύχημα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.058 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στις 14 Μαρτίου 2001.

«Είχα διατυπώσει εξ αρχής τις ανησυχίες μου για τη δραστηριοποίηση της Κύπρου στον υπεράκτιο τομέα. Τώρα, ύστερα από τα δημοσιεύματα του διεθνούς τύπου που δυσφημούν την πατρίδα μας, δε θα έπρεπε η κυβέρνηση να επανεκτιμήσει τη συνολική της πολιτική;

Ιδιαίτερα, ποια είναι η υπεράκτια εταιρεία MCC Overseas Trade Ltd, η οποία αποκρύπτει μάλιστα την ταυτότητα των ιδιοκτητών της;

Πού βρέθηκαν τα είκοσι πέντε χαρτοκιβώτια λογαριασμών υπεράκτιων εταιρειών που διερευνώνται, όταν μέχρι σήμερα μας λεγόταν ότι όλα ήταν υπό έλεγχο και ότι ουδεμία παρανομία συντελείτο;

Μέσω ποιας τράπεζας γινόταν διαβίβαση χρημάτων της MCC και ποια η εμπλοκή των κυπριακών τραπεζών στα διεθνή οικονομικά σκάνδαλα που καταγγέλλονται σήμερα;»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.059 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 14 Μαρτίου 2001.

«Σε πρόσφατο δημοσίευμα κυπριακής εφημερίδας, ημερήσιας έκδοσης, αναφέρθηκε ότι πλοία τα οποία διαγράφηκαν από το ελληνικό νηολόγιο, ηλικίας είκοσι οκτώ χρόνων, έχουν εγγραφεί στο κυπριακό νηολόγιο.

Με βάση αυτό το δημοσίευμα, βγαίνει το συμπέρασμα ότι η κυπριακή σημαία στην εμπορική ναυτιλία εξακολουθεί να είναι σημαία ευκαιρίας.

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα για το πιο κάτω:

1. Πόσα πλοία έχουν εγγραφεί στο κυπριακό νηολόγιο κατά το έτος 2000 μέχρι το Φεβρουάριο του 2001 και τι ηλικία είχαν αυτά;
2. Τι μέτρα έχουν ληφθεί ή λαμβάνονται, για να αναβαθμιστεί το κύρος της κυπριακής σημαίας στη διεθνή εμπορική ναυτιλία;»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 2001 του Υπουργού Γεωργίας, Φυσικών

Πόρων και Περιβάλλοντος κ. Κώστα Θεμιστοκλέους στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.014, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Μάριου Ματσάκη.

«Δεν υπάρχει διαρροή χημικών αποβλήτων από το σταθμό της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου στη Δεκέλεια. Οι χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες του σταθμού τυγχάνουν επεξεργασίας στη μονάδα επεξεργασίας λυμάτων του σταθμού και το νερό επεξεργασίας χρησιμοποιείται για άρδευση.

Από τη συστηματική παρακολούθηση της απόρριψης της άλμης από τη μονάδα αφαλάτωσης δεν έχουν διαπιστωθεί οποιεσδήποτε επιπτώσεις στην ποιότητα του θαλάσσιου νερού πέρα από την αύξηση της αλατότητας, που περιορίζεται σε μια ακτίνα διακοσίων μέτρων από το σημείο απόρριψής της.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 2001 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.014, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Μάριου Ματσάκη.

«Σχετικά με το θέμα διαρροής χημικών αποβλήτων από το σταθμό της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Δεκέλειας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Αριθμός χημικών προϊόντων όπως ο θειικός σίδηρος και η φλορεσίνη εκχύνονται εξ ανάγκης στη θάλασσα από τον ηλεκτροπαραγωγό σταθμό της Δεκέλειας.

Ο θειικός σίδηρος χρησιμοποιείται σε μορφή πολύ αραιού διαλύματος για την προστασία του ψυγείου του αμμοστροβίλου και διαλύεται σε πολύ μεγάλες ποσότητες νερού ψύξης, πριν εκχυθεί στη θάλασσα. Ένα μεγάλο μέρος του θειικού σιδήρου παραμένει πάνω στα τοιχώματα των σωλήνων του ψυγείου με μορφή προστατευτικού επιστρώματος και ως αποτέλεσμα τούτου εναπομένει ένα πολύ μικρό ποσοστό το οποίο εκχύνεται στη θάλασσα.

Σύμφωνα με το “Material Safely Data Sheet” του κατασκευαστή, με ημερομηνία Μάρτιος 1996 και αριθμό αναφοράς WTS C20. 1-2, μερικά στοιχεία που αφορούν το θειικό σίδηρο είναι τα εξής: Δεν είναι βλαβερός, έστω και αν ακόμα ληφθεί από το στόμα. Χρησιμοποιήθηκε για χρόνια ως συμπλήρωμα σιδήρου στην ανθρώπινη διατροφή. Την ίδια χρήση εξακολουθεί να έχει στην κτηνοτροφική βιομηχανία. Χρησιμοποιείται ως πρόσθετο σε λίμνες και άλλες υδάτινες οδούς για αντιμετώπιση των βλαβερών επιπτώσεων που έχουν τα φωσφορικά άλατα.

Η φλορεσίνη χρησιμοποιείται κατά καιρούς, περίπου έξι φορές το χρόνο σε χρονικά διαστήματα που δεν ξεπερνούν τις είκοσι τέσσερις ώρες κάθε φορά, σε πολύ μικρές ποσότητες αραιωμένη σε μεγάλες ποσότητες νερού, για τον εντοπισμό διαρροών στους αγωγούς του ψυγείου του αμμοστροβίλου και σύμφωνα με την οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης 67/548/EEC δε χαρακτηρίζεται επικίνδυνη. Η φλορεσίνη δεν προκαλεί οικολογικά προβλήματα εκτός από την προσωρινή εμφάνιση ελαφρώς πράσινου χρώματος κατά την απόρριψη στη θάλασσα.

Όλα τα βιομηχανικά απόβλητα τα οποία προέρχονται από διεργασίες του ηλεκτροπαραγωγού σταθμού, όπως το πλύσιμο των αμμολεβήτων, διοχετεύονται προς τη Μονάδα Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ), η οποία έχει εγκατασταθεί στο σταθμό. Το επεξεργασμένο νερό που προκύπτει από τη ΜΕΑ στέλλεται στη συνέχεια για άρδευση των δένδρων τα οποία έχουν φυτευτεί στην περιοχή του σταθμού. Τα δε στερεά απόβλητα που προκύπτουν από τη ΜΕΑ αποστέλλονται στην περιοχή Βαθιά Γωνιά, σε χώρο εγκεκριμένο από την κυβέρνηση.

Τα οικιακά απόβλητα στέλλονται σε μονάδα επεξεργασίας και το επεξεργασμένο νερό χρησιμοποιείται και πάλι για άρδευση όπως πιο πάνω.

Μελέτες για τυχόν επιπτώσεις στο περιβάλλον από τη λειτουργία των ηλεκτροπαραγωγών σταθμών έγιναν και για τους τρεις σταθμούς της Αρχής και

λήφθηκαν όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος. Στην περίπτωση της Δεκέλειας η μελέτη έγινε το 1993 από την Environmental Resources Limited (ERL) και δεν καταδεικνύει οποιεσδήποτε δυσμενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις στη θαλάσσια περιοχή από τη λειτουργία του σταθμού.

Όσον αφορά το νερό της αφαλάτωσης, το οποίο παράγεται από τη μονάδα αφαλάτωσης της Caramondani Desalination Plants (CDP), η Αρχή Ηλεκτρισμού δεν έχει κάνει ειδική μελέτη, θεωρώντας ότι το θέμα καλύπτεται από την προαναφερθείσα μελέτη. Πληροφοριακά σας αναφέρουμε ότι σε συνάντηση που έγινε μεταξύ εκπροσώπων της ΑΗΚ και της CDP, στις 12 Νοεμβρίου 1997, δόθηκαν προς την εταιρεία για μελέτη λεπτομερείς πληροφορίες για τις χημικές ουσίες που αναφέρονται πιο πάνω και από ό,τι γνωρίζουμε δεν υπάρχει πρόβλημα.

Σημειώνουμε ότι η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου καταβάλλει σοβαρές προσπάθειες για την υλοποίηση της περιβαλλοντικής της πολιτικής. Μέσα στους πρωταρχικούς στόχους της ΑΗΚ είναι η διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, όπου αυτό είναι εφικτό, η προώθηση μέτρων για την αντιμετώπιση πιθανών περιβαλλοντικών προβλημάτων, η συνετή και ορθολογική χρήση και διαχείριση διάφορων μεθόδων και υλικών και τέλος η πρακτική επίδειξη ενδιαφέροντος για τον απαιτούμενο σεβασμό στο περιβάλλον.

Απολογούμαι για την καθυστέρηση που σημειώθηκε η οποία οφείλετο στην προσπάθειά μας να διαμορφωθεί μία κοινή απάντηση με το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, προς το οποίο τέθηκαν τα ίδια ερωτήματα.

Αν επιθυμείτε να έχετε οποιεσδήποτε επιπρόσθετες πληροφορίες, είμαστε στη διάθεσή σας.»

Απάντηση ημερομηνίας 8 Μαρτίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.029,

ημερομηνίας 8 Νοεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Αμμοχώστου κ. Αντώνη Καρά.

«Σχετικά με τις μεταβιβάσεις ακινήτων από Τουρκοκυπρίους σε Ελληνοκυπρίους από το 1974 μέχρι σήμερα, σας επισυνάπτω καταλόγους που ετοίμασε το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, στους οποίους φαίνονται οι μεταβιβάσεις τουρκοκυπριακών περιουσιών στις επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαρτίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.034,

ημερομηνίας 16 Νοεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας

Αμμοχώστου κ. Κώστα Παπακώστα.

«Σχετικά με τις μεταβιβάσεις ακινήτων από Τουρκοκυπρίους σε Ελληνοκυπρίους από το 1974 μέχρι σήμερα, σας επισυνάπτω καταλόγους που ετοίμασε το Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας, στους οποίους φαίνονται οι μεταβιβάσεις τουρκοκυπριακών περιουσιών που έγιναν σε Ελληνοκυπρίους στις επαρχίες Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας και Πάφου.»

Σημ.: Αντίγραφο των επισυνημμένων εγγράφων δόθηκε στον ερωτώντα βουλευτή και φυλάσσεται στο αρχείο της Βουλής.

Απάντηση ημερομηνίας 9 Μαρτίου 2001 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού

κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.036, ημερομηνίας 23

Νοεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη

Χατζηδημητρίου.

«Αναφορικά με το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Ιωάννη Μαλούντας, σας πληροφορώ τα

ακόλουθα:

1. Η αντισεισμική αναβάθμιση του σχολείου έχει προγραμματιστεί για το 2001.
2. Έχουν ήδη προκηρυχθεί προσφορές για την ανέγερση των αποχωρητηρίων, οι οποίες ακυρώθηκαν, λόγω κόστους, και αναμένεται να ξαναπροκηρυχθούν σύντομα.
3. Τα μέτρα οδικής ασφάλειας (κυρτώματα, πεζοδρόμια) προωθούνται από το τμήμα οδικής ασφάλειας και αναμένονται να εγκριθούν οι αναγκαίες πιστώσεις.
4. Η συντήρηση του σχολείου με την αντισεισμική αναβάθμιση περιλαμβάνει και το διατηρητέο κτίριο.
5. Η εγκατάσταση συστήματος κεντρικής θέρμανσης μπορεί να προωθηθεί, σύμφωνα με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, με την ετοιμασία μελέτης από την κοινότητα.»

Απάντηση ημερομηνίας 13 Μαρτίου 2001 του Υπουργού Εσωτερικών κ.

Χριστόδουλου Χριστοδούλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.037, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σχετικά με την οικοδόμηση διεσπαρμένων κατοικιών στην ύπαιθρο, ιδιαίτερα στην κοιλάδα Κλήρου προς Φικάρδου, και τη δημιουργία προβλήματος μόλυνσης των υπόγειων υδάτων εξαιτίας της έλλειψης αποχετευτικού συστήματος, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Στην κοιλάδα μεταξύ Κλήρου και Φικάρδου έχουν ανεγερθεί περίπου δεκαπέντε κατοικίες, για τις οποίες εκδόθηκε σχετική άδεια οικοδομής.
2. Σύμφωνα με σχετικούς υγειονομικούς όρους, που έχουν συμπεριληφθεί στην άδεια οικοδομής, όλες οι κατοικίες έχουν κατασκευάσει αποχετευτικό σύστημα με σηπτικούς και απορροφητικούς λάκκους για διοχέτευση των αποβλήτων τους. Δεν

έχουν παρατηρηθεί ούτε και έχουν υποβληθεί, μέχρι σήμερα, παράπονα για πρόκληση οποιασδήποτε οχληρίας ή δημιουργία οποιουδήποτε προβλήματος από τη λειτουργία των αποχετευτικών συστημάτων των υπό αναφορά κατοικιών.

3. Όπως είναι γνωστό, η κατασκευή αποχετευτικών συστημάτων για εξυπηρέτηση πόλεων, κοινοτήτων της υπαίθρου και οικισμών γίνεται μόνο σε κατοικημένες ή οικιστικά αναπτυσσόμενες περιοχές. Η περιοχή στην οποία έχουν ανεγερθεί οι κατοικίες είναι γεωργική, με καθορισμένο ανώτατο συντελεστή δόμησης 10%, και παρόμοιες αναπτύξεις γίνονται σε πολλές περιοχές της Κύπρου.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στο Κεφάλαιο Δ΄, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι εγγεγραμμένο για συνέχιση της συζήτησης ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ένα λεπτό, να μου επιτρέψετε; Ποιος ζήτησε το λόγο; Ναι, κύριε Θεοδώρου, ένα λεπτό, αν έχετε την καλοσύνη.

Το πρώτο θέμα είναι «Η εξάπλωση των ναρκωτικών ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, δεν είναι επ' αυτού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Θέλω να ρωτήσω κάτι το προεδρείο. Υπάρχει έτοιμο ένα νομοσχέδιο για το εθνικό σχέδιο υγείας. Πότε εννά το συζητήσει η ολομέλεια, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κοίταζα για να δω τον πρόεδρο της επιτροπής Υγείας, να μας ενημερώσει.
Αντιλαμβάνεστε ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, είναι έτοιμο το νομοσχέδιο. Έχει περάσει από την επιτροπή και έχει σταλώσει
-ξέρω 'γω- αλλού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου, με όλο το σεβασμό, γιατί μου βάλλετε εμένα ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μα είναι με όλο το σεβασμό που το ρωτώ τζι εγώ τούντο πράμα τωρά. Είναι με
όλο το σεβασμό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γιατί μου θέτετε εμένα τα δύσκολα και δεν ερωτάτε τον πρόεδρο της αρμοδίας
επιτροπής, που συντονίζει και έχει επαφή με όλες τις πολιτικές δυνάμεις, τα
κοινοβουλευτικά κόμματα, να ξέρουμε πότε θα μπει στην ημερησία διάταξη, εάν θα
μπει, εάν υπάρχει ομοφωνία, εάν υπάρχει διαφωνία, εάν υπάρχει μια άλλη γνώμη περί
ευθετότερου χρόνου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λυπούμαι που δεν είμαι ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει έκθεση και, αν είναι δικαίωμά μου να το ζητήσω ως μέλος
αυτής της Βουλής των Αντιπροσώπων, ζητώ να μπει προς συζήτηση στην ολομέλεια.
Δεν μπορούμε να κάνουμε τις εκθέσεις και να αφήνουμε στο διηνεκές να εκκρεμούν εκεί
πέρα τέτοια σοβαρά ζητήματα. Εμένα η άποψή μου είναι ότι αυτή η Βουλή, η οποία

συμπλήρωσε με πολύ κόπο και πολύ μόχθο αυτή την εργασία, πρέπει να περάσει το θέμα από συζήτηση και από ψήφιση. Αν δεν το εγκρίνει, δεν το εγκρίνει. Αν δεν ψηφιστεί τώρα, θα έρθει η νέα Βουλή και θα είναι ππου και απ' την αρχή! Κυριολεκτικά, ππου και απ' την αρχή! Διότι θα μπουν νέοι βουλευτές -δεν ξέρουμε ποιοι θα είναι στην επιτροπή Υγείας, που θα συζητήσει το θέμα- θα πάμε από την αρχή. Μπορεί να μπουν και θέματα αναπροσαρμογής των ποσοστών της συνεισφοράς του καθενός, που σημαίνει ότι ετέλειωσε.

Και έχω και μια υποψία, κύριε Πρόεδρε· εννά την πω. Τα τέλη που ψηφίσαμε για τα νοσοκομεία, τα νοσοκομειακά τέλη, δεν ξέρω, μπορεί να χρησιμοποιούνται τζαι έτσι ως ησυχαστήριο και από πλευράς εκτελεστικής εξουσίας. Και το είπα από τον καιρό που εσυζητούντο. Είχα αυτή την επιφύλαξη ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, τώρα να είμαστε ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

... ότι γίνονται αυτά τα πράγματα, για να παραπέμψουμε εις τις ελληνικές καλένδες το εθνικό σχέδιο υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, να είμαστε και λλίον δίκαιοι! Κύριε Θεοδώρου, αφού κατετέθη από πλευράς εκτελεστικής εξουσίας, είναι θέμα της νομοθετικής. Τι σχέση έχει το ένα με το άλλο; Εάν η νομοθετική εξουσία είναι έτοιμη και εννά το περάσει, τι σχέση έχουν τα τέλη ή οτιδήποτε. Διότι δεν είπε η κυβέρνηση «μην το ψηφίσετε». Η κυβέρνηση θέλει να ψηφιστεί ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όχι, είναι για να πω ότι πιθανώς πολλοί να βολεύονται, κύριε Πρόεδρε, με αυτή την εκκρεμότητα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, οπωσδήποτε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν είπα ότι έχει άμεση σχέση, αλλά είναι πιθανό να βολεύονται πολλοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ λέω ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εν πάση περιπτώσει, εάν είναι δικαίωμά μου συνταγματικό ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

... θα διαβιβάσω ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

... το ζητώ, να μπει στην προσεχή συνεδρία της Βουλής, αν είναι δικαίωμά μου.

Αν δεν είναι δικαίωμά μου, ας αποφασίσει η πλειοψηφία της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου, και βεβαίως είναι· γι' αυτό θα παρακαλέσω τον αναπληρωτή γενικό διευθυντή να διαβιβάσει προς τον Πρόεδρο της Βουλής την επιθυμία που εκφράστηκε τόσο από το βουλευτή του ΚΙΣΟΣ όσο και γενικότερα όλων των πλευρών, ώστε να μάθουμε τι γίνεται και ταυτόχρονα να διαβιβαστεί και προς τον πρόεδρο της επιτροπής Υγείας, για να καθοριστεί προκειμένου η ημερομηνία προς συζήτηση του θέματος.

Εάν έχουμε τελειώσει με τις οποιεσδήποτε ...

Μάλιστα.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Για ένα αντίστοιχο θέμα, κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Πρόκειται για το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο. Είχαμε υποβάλει πρόταση νόμου, κύριε Πρόεδρε,

πριν έντεκα μήνες περίπου, βουλευτές από τέσσερα κόμματα, και συζητά αυτό το θέμα η επιτροπή μας. Η κυβέρνηση ήταν καταρχήν έτοιμη να αποφασίσει από τον περασμένο Απρίλη, ζήτησε αναβολή μέχρι το Σεπτέμβριο, δώσαμε αναβολή μέχρι τον Οκτώβριο. Από αναβολή σε αναβολή ... Είχαμε τρεις φορές να τοποθετηθούμε και το αναβάλαμε. Η παράκλησή μου είναι και αυτό το θέμα, κύριε Πρόεδρε, να έρθει στην ολομέλεια και να υπάρξει μία απόφαση, είτε θετική είτε αρνητική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Να διαβιβαστεί επίσης προς συζήτηση στις συσκέψεις αρχηγών και εκπροσώπων ή προς τον Πρόεδρο της Βουλής, που καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προκειμένου να αποφασίσει.

Ο κ. Χατζηδημητρίου ήθελε κάτι;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για τη συζήτηση ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάμε πλέον για τη συζήτηση.

Μπαίνουμε τώρα στο Κεφάλαιο Δ'. Το πρώτο θέμα είναι «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για την αντιμετώπισή τους». Είναι ένα θέμα που έχει εγγραφεί από το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Διερωτώμαι κατά πόσο ... Αλλά, ας αφευθεί μετά. Η συζήτηση άρχισε, ας συνεχιστεί. Είναι κάποιες άλλες εκθέσεις που βλέπω ότι ήταν έτοιμες. Εάν ήτο αρκετό, για να διαγράφονται και από την ημερήσια διάταξη... Εν πάση περιπτώσει, όμως, αντιλαμβάνομαι ότι ...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το επόμενο θέμα, που είναι της επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, είναι για συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν είναι για συζήτηση, τότε ...

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Είναι το θέμα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υποκλοπής τηλεφωνημάτων.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

... υποκλοπής των τηλεφώνων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία. Καλώ τον κ. Χατζηδημητρίου να αναπτύξει την εισήγησή του.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χατζηδημητρίου, εάν επιτρέπεται, ειλικρινά συγνώμη για τη διακοπή. Βλέπω τώρα τον πρόεδρο της επιτροπής Υγείας. Είναι για το θέμα που ήγειρε προηγουμένως ο κ. Θεοδώρου και, επειδή θα μείνει εν εκκρεμότητα ως την άλλη Πέμπτη... Ο κ. Θεοδώρου ήγειρε θέμα για το πότε επιτέλους, λέει, θα συζητηθεί αυτό το θέμα του εθνικού σχεδίου υγείας, του ΕΣΥ. Πού ευρίσκεται;

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήδη ετοιμάστηκε η ατζέντα της επόμενης Πέμπτης για την επιτροπή Υγείας και ένα από τα θέματά της είναι ο προγραμματισμός εκκρεμοτήτων της επιτροπής. Εντός αυτού του κεφαλαίου εντάσσεται και η συζήτησή μας και η τοποθέτησή μας.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, είμαστε λίγον εκτός διαδικασίας.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έχουμε καταλήξει σε αυτό το ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απλώς ήταν ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εδώ υπάρχει και έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν μπορούμε να λέμε να το ξανασυζητήσουμε ως εκκρεμότητα στην επιτροπή. Να έρθει στην ολομέλεια και ας το απορρίψει η ολομέλεια, αν θέλει να το απορρίψει. Αν θέλει να το ψηφίσει ως έχει, να το ψηφίσει ως έχει.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Θα αποφασίσουμε ως επιτροπή το χειρισμό ...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ναι, αλλά εμείναν μας δύο συνεδριάσεις, κύριε πρόεδρε της επιτροπής Υγείας, μόνο.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Άμα αποφασίσουμε την Πέμπτη, έρχεται αμέσως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ευχαριστώ πάρα πολύ. Απολογούμαι, η εκτροπή ήταν λόγω δικής μου παρέμβασης: έγινε απλώς χάριν ενημέρωσης, αλλά να μην μπούμε σε διάλογο. Ευχαριστώ.

Κύριε Χατζηδημητρίου, έχετε το λόγο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είχα ακούσει και διάβασα με ακόμα μεγαλύτερη προσοχή την ομιλία του συναδέλφου κ. Λιλλήκα και θέλω να διαβεβαιώσω ότι η δουλειά του δεν πήγε χαμένη. Υπάρχει στο κείμενό του γνώση και υπάρχει επίπεδο. Δεν έχει σημασία πόσοι συνάδελφοι παρακολούθησαμε την ομιλία και ούτε αν τα μέσα μαζικής επικοινωνίας έδειξαν ή όχι ενδιαφέρον. Εκείνο που έχει σημασία είναι ότι καταγράφηκε στα πρακτικά της Βουλής και ότι οι αναφορές του αποτελούν ένα ξυπνητήρι και ένα σημείο αναφοράς. Αυτά για όλους όσους θεωρούν το Κεφάλαιο Δ΄ άχρηστο και ότι η δουλειά και η ποιότητα είναι είδος αζήτητο εις τη Βουλή της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Επειδή ακριβώς η βασική εργασία έγινε από τον κ. Λιλλήκα, θα αρκεστώ στη διατύπωση κάποιων σκέψεων γύρω από το μεγάλο αυτό πρόβλημα. Όταν μιλούμε για τα ναρκωτικά, δεν αναφερόμαστε σε ένα ακόμα πρόβλημα του τόπου ή της κοινωνίας μας ούτε αναφερόμαστε σε ένα πρόβλημα μιας ομάδας του πληθυσμού μας, έστω κι αν αυτή αποτελεί τη νεολαία μας. Αναφερόμαστε στους εαυτούς μας. Αν υπάρχει κάτι που πρέπει να διερωτηθούμε, δεν είναι για εκείνους που κάνουν χρήση ναρκωτικών, αλλά για το τι άνθρωποι είμαστε, ποιες οικογένειες έχουμε, ποιες αξίες υπηρετούμε, τι κοινωνία κατασκευάζουμε και, θα μπορούσα να προσθέσω, και ποίο κράτος διαθέτουμε.

Σήμερα παριστάνουμε όλοι τους έκπληκτους και τους απορημένους. Στεκόμαστε ανήσυχοι μπροστά στις διαστάσεις του προβλήματος. Είναι όμως κάτι που παρουσιάστηκε ξαφνικά; Τα μηνύματα έρχονται από μακριά, τουλάχιστον από τις αρχές της δεκαετίας του '90. Δεν τα λογαριάσαμε, δεν τα λάβαμε υπόψη, είπαμε «όλ' αυτά δε μας αγγίζουν εμάς, είναι υπερβολές, είναι φλυαρίες». Λειτουργήσε και σ' αυτή

την περίπτωση ο εγωισμός και η υπεροψία του Κυπρίου. Εμείς είμαστε οι καλύτεροι, οι σωστότεροι, εμείς έχουμε αρχές, έχουμε οικογένεια, μας ακούνε τα παιδιά, θα αντισταθούν όλοι στα ναρκωτικά. Όμως σήμερα καταρρέει ο μύθος και τα θλιβερά όντα δεν είναι μόνο οι νέοι που γίνονται θύματα ενός τρόπου ζωής, αλλά όλοι εμείς. Πόσο μας ταιριάζει αληθινά ο καβαφικός στίχος που λέει: «Όταν έκτιζαν τα τείχη, πώς να μην τα προσέξω; Αλλά δεν άκουσα ποτέ κρότο κτιστών ή ήχο»!

Όμως το θέμα των ναρκωτικών δεν είναι καινούριο. Ήταν γνωστό από μακρού. Ήταν γνωστό ότι η Κύπρος χρησιμοποιούνταν ως διαμετακομιστικός σταθμός. Ήταν γνωστό ότι οι έμποροι των ναρκωτικών εκινούντο ανάμεσά μας. Γνωρίζαμε ότι το εμπόριο λευκής σαρκός ή κίτρινης σάρκας που γινόταν μέσω Κύπρου πήγαινε χέρι με χέρι με το εμπόριο των ναρκωτικών. Η απόσταση από το σημείο της διακίνησης των ναρκωτικών μέχρι την προώθηση της κατανάλωσής του στην ντόπια αγορά ήταν πια ζήτημα χρόνου να καλυφθεί. Τη δράση των λογής λογής εμπόρων, με τις ύποπτες δραστηριότητες, διευκόλυνε η χαλάρωση των νόμων και κανονισμών χάριν της προώθησης του υπεράκτιου τομέα. Προσφέραμε έναντι αντιπαροχής εκείνους τους κανόνες που βόλευαν το παγκόσμιο σύστημα, που βόλευαν κάθε λογής δραστηριότητα ύποπτη και παράνομη.

Ο Κωνσταντίνος Τσουκαλάς, καθηγητής της κοινωνιολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και ένα από τα λαμπρότερα πνεύματα της σύγχρονης Ελλάδας, γράφει σε ένα κείμενό του για τις υπεράκτιες: «Η φορολογική παράλυση όλων των τύπων, οι ανεξέλεγκτες χρηματιστηριακές συναλλαγές, η απόρρητη διακίνηση μαύρου χρήματος, πολιτικού ή εγκληματικού, το εμπόριο όπλων, οργάνων ή λευκής σαρκός και η υποδημιουργία βάσης ανεξέλεγκτων ιντερνετικών ασύλων μπορούν να εξασφαλιστούν μέσα στις κατά βούληση χαλαρές έννομες τάξεις των χωρών που βγάζουν την κανονιστική τους κυριαρχία στο σφυρί». Και προσθέτει: «Όταν η άρχουσα τάξη μιας

κοινωνίας συντίθεται κατά κύριο λόγο από τέτοιους μεταπράτες αξιών, απομακρυνόμαστε όλο και περισσότερο από τις εθνικές αστικές τάξεις, που καλούνταν σε άλλες εποχές να αναλάβουν πρωτοβουλίες για την ανάνηψη και την ανάπτυξη των χωρών τους. Η νέα υπεράκτια αστική τάξη παρέχει στο παγκόσμιο σύστημα τα πιστότερα και τα πιο ανεπιφύλακτα στηρίγματά του».

Αυτή η νέα υπεράκτια αστική τάξη είναι η τάξη των διάφορων ανακτόρων που κτίζονται γύρω μας, μαρτυρία ενός ανεξήγητου και ταχύτατου πλουτισμού, ακατανόητου για κάθε απλό άνθρωπο, για κάθε εργαζόμενο. Είναι μέσα σε αυτά τα συστήματα που διακινούνται τα ναρκωτικά. Και κατονομάζεται πια η Κύπρος, σε έγγραφα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως τόπος συγκέντρωσης εμπόρων ναρκωτικών και προώθησης του ξεπλύματος του βρόμικου χρήματος. Ας μην επαναλάβουμε ότι όλα αυτά τα λένε οι εχθροί μας. Τα λέγουν δυστυχώς πια και οι ελληνικές καταδιωχτικές αρχές. Και οι επιτροπές του ελληνικού κοινοβουλίου ασχολούνται πολύ συχνά πια με τα κυπριακά κεφάλαια που χρησιμοποιούνται για ξέπλυμα βρόμικου χρήματος. Ήρθε πια η ώρα να συλλογιστούμε τι κράτος θέλουμε, ποιο περιβάλλον καλλιεργούμε και ποια πρότυπα θέλουμε για τα παιδιά μας.

Καθόμαστε τώρα και συζητούμε αν είναι μαλακά ή σκληρά τα ναρκωτικά που χρησιμοποιούν τα παιδιά μας. Δεν εννοήσαμε ακόμα ότι δεν υπάρχουν ελαφρά και σκληρά ναρκωτικά, δεν καταλάβαμε ότι ανοίξαμε ένα δρόμο για την κόλαση για όλους μας που δεν έχει τέλος. Από τη στιγμή που μπήκαν τα ναρκωτικά στη ζωή μας, θα επιδεινώνεται συνεχώς η κατάσταση, θα μεταπηδούμε από το ένα στο άλλο και θα γίνεται η ζωή όλο και πιο δύσκολη, πιο βασανιστική, πιο απελπιστική. Αν σήμερα υπάρχει το χασίς και η μορφίνη στις διάφορες μορφές της, αύριο θα είναι τα χημικά. Αν σήμερα θα πρέπει να αναζητηθεί ο έμπορας, ο προμηθευτής των ναρκωτικών, αύριο θα μπορούμε να τα κατασκευάσουμε μόνοι μας και, αν μας λείπουν τα μέσα και οι

πληροφορίες, θα τις ανακαλύπτουμε εύκολα και γρήγορα στο ίντερνετ. Σήμερα αγωνιούμε, όταν τα παιδιά μας κυκλοφορούν στα διάφορα ξενοχτάδικα. Αύριο θα αγωνιούμε, γιατί, όταν τα παιδιά μας θα μένουν κλειδωμένα στα δωμάτιά τους, ίσως να ασχολούνται με τέτοιου είδους δραστηριότητες. Τη στιγμή όμως που θα το αντιληφθούμε, θα είναι και πάλι πια πολύ αργά για όλους μας. Τι είναι τα ναρκωτικά; Μια κούρσα; Τι είναι το ζητούμενο, αν θα προλάβουμε εμείς ή εκείνα; Είναι θέμα μόνο των διωκτικών υπηρεσιών ή είναι ζήτημα στο οποίο όλοι πρέπει να εμπλακούμε; Και, αν είναι θέμα όλων μας, αν κτυπούν την πόρτα του καθενός μας, τότε πώς εξηγείται η αντίδραση κατοίκων μιας περιοχής, μιας πόλης, ενός δημοτικού συμβουλίου, που θα μπορούσε να ήταν η δική μας πόλη, το δικό μας δημοτικό συμβούλιο, εναντίον της εγκατάστασης κέντρων απεξάρτησης στην περιοχή τους; Τι νομίζουν οι συμπατριώτες μας, οι γείτονες ή οι συγγενείς μας; Ότι με αυτό τον τρόπο απαλλάσσονται από το πρόβλημα; Ο Θεός να δώσει να μην κτυπήσει ποτέ την πόρτα τους η ανάγκη, να μη χρειαστούν ποτέ κέντρο απεξάρτησης!

Τώρα που το πρόβλημα προβάλλει απειλητικό και αρχίσαμε να αγωνιούμε για τα παιδιά μας είναι ώρα να σκεφτούμε και παρακάτω. Όμως και τώρα λίγα κάνουμε ή, για να είμαστε πιο ειλικρινείς, λίγα μπορούμε να κάνουμε. Να μην απορήσουμε, αν πληροφορηθούμε ή αν τα ίδια τα παιδιά μας μας πουν ότι εκεί που πηγαίνουν και που ξενοχτούν ως το πρωί και καπνίζουν και πίνουν οινόπνευματώδη είναι εκεί που συχνάζουν και οι έμποροι που αλιεύουν την πελατεία τους. Δεν υπάρχει άλλωστε πού αλλού να παν, δεν τους έχουμε προσφέρει εναλλακτικές λύσεις, δεν υπάρχει άλλος τρόπος ζωής για να ακολουθήσουν. Δεν καλλιεργούμε ενδιαφέροντα και αναζητήσεις. Η ζωή των μαθητών έγινε ένα κυνήγι ιδιαιτέρων και η ζωή στο σχολείο χωρίς ενδιαφέρον· ούτε θέατρο ούτε μουσική ούτε κοινωνικές απορίες ούτε πνευματικές αναζητήσεις. Και ο αθλητισμός έγινε ενασχόληση εξωσχολική και περιορισμένη και η

φυσιολατρία ανύπαρκτη. Αν καταλήγουν τα παιδιά μας στα ναρκωτικά, αυτό γίνεται, γιατί δεν υπάρχουν άλλα πρότυπα, δεν υπάρχει άλλος τρόπος ζωής. Αυτό που διδάσκονται από τα σπίτια τους είναι η πολυτέλεια και η επίδειξη. Αυτά τα υπερμεγέθη σπίτια, τα ανακτορικού τύπου, αυτά τα κτίρια, τα επενδυμένα με μάρμαρο, αυτή η κοινωνία των ευημερούντων βαρβάρων, όπου η εξωτερική εμφάνιση εκπλήττει και η εσωτερική απελπίζει από την κακογουστιά και τη ματαιοδοξία, παράγει ένα είδος ανθρώπων μπουχτισμένων απ' όλα, χωρίς ερείσματα και χωρίς καλλιέργεια, χωρίς όνειρα, χωρίς φιλοδοξίες.

Ήρθε και το χρηματιστήριο που ανέδειξε, κατά τη φράση του Πάμπου Παπαγεωργίου, «το χειρότερό μας εαυτό». Ήταν η ώρα που όλοι νομίσαμε ότι θα γινόμαστε πλούσιοι χωρίς να εργαζόμαστε, ότι ο κόπος και ο μόχθος ήταν διαστροφή των ηλιθίων. Μια νέα κάστα έξυπνων καταφερτζήδων, ολίγον απατεώνων ή ολίγον εγκληματιών, επικρατούσε γύρω μας. Μια νέα κατηγορία έκαμνε την εμφάνισή της, με τα χρώματα και τις περιουσίες, στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, με χρήματα άγνωστης προέλευσης, γεύσης και αρώματος. Νέα σπίτια, επαύλεις, κότερα και φρουροί έκαναν την εμφάνισή τους τον τελευταίο καιρό. Πιο εύκολα μπορεί να μπεις στο Υπουργείο Άμυνας και στο Γενικό Επιτελείο Εθνικής Φρουράς απ' ό,τι θα μπεις σε κάποια χρηματιστηριακά γραφεία!

Όταν δεν υπάρχουν άλλα πρότυπα, όταν δεν υπάρχουν αξίες, όταν δεν αναζητούνται στόχοι και σκοποί, τότε εύκολα μπορεί κάποιος νέος να καταλήξει στα ναρκωτικά, γιατί νομίζει ότι έτσι γεμίζει τη ζωή του, κάνει την επανάστασή του, βγαίνει από το αδιέξοδο, την ψευτιά και την προσποίηση που βλέπει γύρω του.

Ζούμε σε μια κοσμογονική ώρα της ανθρωπότητας, ο παραδοσιακός τρόπος ζωής έσβησε διά παντός, στη θέση του εμφανίζεται ο νέος κόσμος των θαυμάτων και της επιστήμης. Εμείς όλοι είμαστε ο κόσμος του χθες και το χάσμα με τα παιδιά μας είναι

μέγα· δεν ξέρουμε, δεν καταλαβαίνουμε εκείνα που ξέρουν εκείνα. Και δυστυχώς ούτε οι δάσκαλοί τους καταλαβαίνουν. Πολλές φορές οι μαθητές ξέρουν περισσότερα από εκείνους και τότε είναι που κάποιοι παλαιότεροι παθαίνουν νευρική κατάρρευση. Το ίδιο συμβαίνει και με το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Μετά από το όραμα της δημοκρατικοποίησης της παιδείας, πέραμε στην παγίδα της μαζικοποίησης, δεν μπορέσαμε να δώσουμε στα παιδιά την παιδεία της νέας εποχής. Μας ξεφεύγει η νεολαία και εμείς παρακολουθούμε παθητικά την κατάσταση.

Και τελευταίο. Η διακίνηση των ναρκωτικών γίνεται από τα κατεχόμενα κατά κύριο λόγο. Είναι το κόστος της κατοχής. Ένα κόστος που ουδέποτε λογαριάσαμε. Κάναμε όλων των λογίων τις εκτιμήσεις, όμως υστερήσαμε σε μία, δεν υπολογίσαμε την καταστροφή που έφερε στον κοινωνικό ιστό, στη δομή της κοινωνίας μας, στην ίδια την οικογένεια η κατοχή της πατρίδας μας. Κάναμε φοβερά λάθη με τους συνοικισμούς, που σήμερα τα πληρώνουμε ακριβά. Ό,τι παλαιότερα ήταν μια ανάμικτη κοινωνία έγινε, με τους συνοικισμούς, μια ομοιόμορφη σύναξη ανθρώπων με συγκεντρωμένα τα προβλήματα και τις δυστυχίες.

Έτσι, δυστυχώς, γίνεται παντού όπου υπάρχει πόλεμος, αντιπαράθεση και εδάφη εκτός ελέγχου. Και υπάρχουν πολλές παρόμοιες περιπτώσεις. Αλλά αυτό χρειάζεται να το τονίσουμε, για να μην ηρωοποιούμε τον πόλεμο, τις συγκρούσεις και τους φόνους. Μέσα από ό,τι θυμούμαι από τα διαβάσματά μου είναι πολύ ζωντανή η ανάμνηση εκείνου του σημείου στο “Όσα παίρνει ο Άνεμος” όπου ο πρωταγωνιστής, ένας τυχοδιώχτης, που κινείται ανάμεσα στους εμπολέμους, λέει: «χρήματα μπορείς να κάνεις, μόνο όταν καταστρέφεται μια πατρίδα». Και από την καταστροφή αυτής της πατρίδας πολλοί έκαναν και πολλά χρήματα και δεν ξέρω ακόμα πόσα λογαριάζουν να κάμουν.

Όσοι νομίζουν ότι μπορούμε να επιβιώσουμε σε μια διχοτομημένη πατρίδα είναι

εκτός λογικής. Θα μας κατατρώγουν οι απατεώνες και οι κερδοσκόποι, οι κλέφτες και οι πράκτορες και δε θα λείπουν οι έμποροι των ναρκωτικών. Ναρκωτικά ήταν και η αντιμισθία του φονιά του Θεόφιλου. Η γραμμή αντιπαράταξης χωρίζει τους καλούς ανθρώπους και είναι βατή για τους λαθρέμπορους, τους πράκτορες και τους απατεώνες! Αν θέλουμε να ξεφύγουμε από την παγίδα των ναρκωτικών, οφείλουμε να εργαστούμε για μια άλλη κοινωνία, να δώσουμε οι παλαιότεροι το παράδειγμα και να προσφέρουμε στους νέους και στις νέες μας άλλες ευκαιρίες ζωής, μόρφωσης και αναψυχής και στο μεταξύ φυσικά να μην αντιδρούμε στα κέντρα απεξάρτησης.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Τάκη Χατζηδημητρίου, τον κ. Νίκο Αναστασιάδη αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ο κ. Ερωτοκρίτου, παρακαλώ.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το τόσο σημαντικό πρόβλημα των ναρκωτικών είναι αναντίρρητα κεφαλαιώδους σημασίας και καθοριστικής σημασίας για όλο τον κυπριακό λαό, ιδιαίτερα μετά από τις τελευταίες συζητήσεις μέσα από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και την κοινολόγηση του δράματος ορισμένων, ιδιαίτερα νέων, ανθρώπων οι οποίοι είχαν βιώσει την εμπειρία της χρήσης και της κατάχρησης των ναρκωτικών και, βεβαίως, το δράμα της προσπάθειας, της καθημερινής, για να μπουν ξανά στο δρόμο της ανάκτησης των δυνάμεών τους ή, για να χρησιμοποιήσω τη φράση που συχνά λέγεται στο χώρο, «να βρουν ξανά το δρόμο για την Ιθάκη». Έδωσαν, λοιπόν, το έναυσμα αυτές οι συζητήσεις που έγιναν δημόσια να αναζωπυρωθεί το ενδιαφέρον γύρω από αυτή τη μάστιγα των

ναρκωτικών, που, επαναλαμβάνω, είναι αναντίρρητα κορυφαίας πολιτικής σημασίας για όλο τον κυπριακό λαό.

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, πως είναι εδώ ακριβώς που η σύγχρονη πολιτική ζωή θα πρέπει να αποδεικνύεται, πως σε αυτά τα καθοριστικής σημασίας θέματα ανιχνεύουμε αυτά που μας ενώνουν, ανιχνεύουμε τις συγκλίσεις, προχωρούμε μαζί και αφήνουμε πίσω όσα μας χωρίζουν. Το θέμα των ναρκωτικών, κατά τη δική μου άποψη ή, καλύτερα, κατά τη δική μας άποψη, του Δημοκρατικού Συναγερμού, δεν είναι θέμα το οποίο πρέπει να αποτελεί αντικείμενο αντιδικίας. Κανένας δεν περισσεύει στην προσπάθεια που γίνεται τόσο για την πρόληψη όσο και για τη θεραπεία. Κανένας δεν μπορεί να τοποθετηθεί εκτός της κοινής προσπάθειας και συνεισφοράς. Και κάθε μικροκομματική δημαγωγική αντιμετώπιση του ζητήματος και συζητήσεις για το τι μπορούσε να κάνει κάποιος που δεν το έκανε, το τι μπορούσε να γίνει στα παρελθόντα χρόνια που δεν αφέθηκε να γίνει ή το τι πρέπει να γίνει σε σχέση με το τι λένε οι άλλοι και αναφορικά με το τι λέμε εμείς νομίζω ότι κατασπαταλούν τις δυνάμεις μας, δημιουργούν την εντύπωση προς την κοινωνία ότι σ' αυτά τα καθοριστικής σημασίας θέματα δεν είμαστε ομονοούντες, δεν είμαστε με μια κοινή και ομόθυμη απόφαση και ότι, κατά συνέπεια, για να μιλήσω με απλούς πολιτικούς όρους, δεν μπορεί κανένας να μιλά για εκσυγχρονισμό. Γιατί στα θέματα αυτά ο εκσυγχρονισμός υπαγορεύει πρώτα και πάνω απ' όλα παραγωγή πολιτικής απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής, ανιχνεύοντας αυτά που μας ενώνουν και αφήνοντας πίσω αυτά που μας χωρίζουν, όπως έχω πει, αλλά και επιπλέον δίνοντας ακριβή στοιχεία όχι στα πλαίσια μιας κριτικής αλλά στα πλαίσια μιας σωστής οριοθέτησης του προβλήματος. Και είναι μέσα από αυτή τη σύγκλιση και την οπτική γωνία που θα δω και εγώ αναγκαστικά το θέμα, παρακολουθώντας τα όσα έχουν λεχθεί, ιδιαίτερα από το φίλο μου τον κ. Γιώργο Λιλλήκα, που ήταν ο πρώτος εισηγητής του θέματος, όχι για να

διαφωνήσω μαζί του και να επιρρίψω ευθύνες είτε για ανεπάρκεια είτε για ελλιπή πληροφόρηση. Θα δώσω και εγώ τον έπαινο που πρέπει, γιατί θα ήμουν ανακόλουθος με τον εαυτό μου και με τα όσα έχω πει, αν δεν επαινούσα την προσπάθεια όχι μόνο για εγγραφή, αλλά και για να ξανασυζητηθεί το θέμα, όπως έγινε το 1996 και 1998, ενώπιον αυτής της Βουλής.

Όμως τα πράγματα πρέπει να λέγονται με το όνομά τους. Όταν συζητούσαμε το θέμα αυτό το 1996 και το 1998... Οι προηγούμενοι ομιλητές και ιδιαίτερα ο κ. Λιλλήκας, ο οποίος να με συγχωρέσει, γιατί, αν και δεν είναι μέσα στην αίθουσα, θα κάνω προσωπικές αναφορές σε αυτόν, γιατί απλούστατα και ο ίδιος, μιλώντας ως πρώτος αγορητής από του βήματος της ολομέλειας, δεν παρέλειψε να κάμει ονομαστικές αναφορές σε μένα -με την καλή έννοια πάντα βεβαίως και την καλόγνωμη προσέγγιση- όπως και σε άλλα στελέχη του Δημοκρατικού Συναγερμού. Γι' αυτό, έχω και εγώ το δικαίωμα, όχι να ανταπαντώ, αλλά να κάνω αναφορές στα πλαίσια της δικής μου ομιλίας σε σχέση με το δικό του πρόσωπο.

Αναφερόμενος λοιπόν στο '92, στο '96 και στο '98, θα πρέπει να πω και κάτι που ξέχασε ο ομιλητής της αντιπολίτευσης, ότι το '92, το '96 και το '98 δεν υπήρχε επιδημιολογική έρευνα, δεν υπήρχαν στοιχεία επιστημονικά αναντίρρητα, τα οποία θα μπορούσαν να αποτελέσουν το υπόβαθρο και το πλαίσιο το επιστημονικό πάνω στο οποίο αναντίρρητα θα μπορούσαμε να στηρίξουμε μια συζήτηση με επιστημονικούς όρους. Το '92, το '96 και το '98 είχε ξεκινήσει κάποια συζήτηση, ιδιαίτερα το '96 και το '98 κοινοβουλευτικά, το '92 κοινοβουλευτικά και εξωκοινοβουλευτικά -ο κ. Λιλλήκας τότε είχε άλλη ιδιότητα, είχε την ιδιότητα του γενικού γραμματέα της Νέας Γενιάς υπό το καθεστώς της διακυβέρνησης του κ. Βασιλείου- και μοιραία κατά την εποχή εκείνη όσα είχαν γίνει προεκτάθηκαν χρονικά και γίνονται αναφορές και στις κοινοβουλευτικές συζητήσεις του '96 και '98.

Σε όλες αυτές τις συζητήσεις όμως δε θα πρέπει να παραγνωρίζεται ότι δεν υπήρχε επιδημιολογική έρευνα, δεν υπήρχε επιστημονικό υπόβαθρο πάνω στο οποίο θα έπρεπε να βασιστούμε, αλλά και σήμερα, το Μάρτιο του 2001, που έγινε η ομιλία του καλού μας συναδέλφου κ. Λιλλήκα -τον οποίο επαναλαμβάνω ότι εκτιμώ για το ενδιαφέρον του που έχει επιδείξει με την εγγραφή του θέματος εκ μέρους της δικής του κοινοβουλευτικής ομάδας, όπως και τους υπόλοιπους βουλευτές, αλλά και για την εισήγηση που έχει κάνει- πάλι δεν έκαμε οποιαδήποτε αναφορά σε επιδημιολογική έρευνα, ενώ θα έπρεπε να ξέρει πως η επιδημιολογική έρευνα υπάρχει. Η επιδημιολογική έρευνα συμπληρώθηκε, έγινε συζήτηση μακρά και εκτεταμένη αυτής της έρευνας στην Ad Hoc Επιτροπή για την Εγκληματικότητα, στην αρχή στην παρουσία της κ. Εστέρ Νικολαΐδου, εντεταλμένης αντιπροσώπου των υπηρεσιών του Τμήματος Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας, και στη συνέχεια, μόλις την περασμένη βδομάδα, στη συζήτηση παρέστη ένας άξιος επιστήμονας, που ίσως με μη επιστημονικούς όρους, με καθαρά πολιτικούς, αν ήμουν ανέντιμος, δε θα είχα κανένα λόγο να τον επαινέσω, όμως τον επαινώ, γιατί και επιστημονικά αλλά και με πολιτικούς όρους ο άνθρωπος είναι πρωτοπόρος στον τομέα του. Νομίζω είναι αντιληπτό ποιον εννοώ ή ποιον φωτογραφίζω, τον κ. Βερεσιέ του ΚΕΝΘΕΑ, ο οποίος έχει κάμει μια αξιοθαύμαστη εργασία σε συνεργασία με τις κυβερνητικές υπηρεσίες, όπως και ο κ. Δημητρίου, ο διευθυντής του τμήματος Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας του Υπουργείου Υγείας και οι οποίοι, σε αντίθεση με το τι παρουσιάστηκε στην πρώτη συζήτηση, προ περίπου τριών μηνών, η οποία έδωσε το έναυσμα στα μέσα μαζικής επικοινωνίας να τοποθετούνται ισοπεδωτικά, μηδενιστικά και απαξιωτικά για την κυπριακή κοινωνία, ότι περίπου ένας στους τέσσερις είναι ναρκομανής -θυμάστε τις συζητήσεις- ο κ. Βερεσιέ και ο κ. Δημητρίου είχαν την ευγενή καλοσύνη, στη συνεδρίαση της ad hoc επιτροπής, που την περίοδο αυτή τυγχάνει να προεδρεύω εκ μέρους του Δημοκρατικού

Συναγερμού, να δώσουν τις απαιτούμενες διευκρινίσεις και να πουν ότι τα στοιχεία είναι λανθασμένα έτσι όπως προβλήθηκαν προς τα έξω· η πραγματικότητα δεν είναι έτσι. Αν μιλάμε για αριθμούς, που για μένα δεν είναι θέμα αριθμών, οι αριθμοί είναι στυγνοί πολλές φορές, είναι στεγνοί και δεν αγγίζουν την ουσία των πραγμάτων, θα μιλήσω για τους αριθμούς, γιατί οι προηγούμενοι και ιδιαίτερα ο κ. Λιλλήκας μίλησαν για αριθμούς.

Οι αριθμοί λοιπόν τι λένε; Οι αριθμοί στην επιδημιολογική έρευνα λένε ότι 1,1% είναι χρήστες μόνιμοι του χασίς, δηλαδή της ινδικής καννάβευς, του χόρτου κατά την καθομιλουμένη, σε αντίθεση βεβαίως με πάρα πολλούς οι οποίοι μπορεί να είχαν δοκιμάσει κατά τη διάρκεια της ζωής τους και οι οποίοι βεβαίως δεν είναι χρήστες, γιατί το σημερινό θέμα που συζητούμε, αλλά και το αντικείμενο πολιτικής και δημόσιας υγείας, δεν είναι πόσοι στη ζωή τους συγκυριακά και ως έτυχε μπορεί να είχαν κάνει χρήση. Εδώ χρήση έχουν κάμει πρόεδροι των Ηνωμένων Πολιτειών και πρόεδροι και επικεφαλής ηγεσιών και κυβερνήσεων πάρα πολλών ευρωπαϊκών χωρών, που στα πλαίσια της εκσυγχρονιστικής πολιτικής επικοινωνιακά, αν αυτό μπορεί να θεωρηθεί έτσι, που επιβάλλεται και που ακολουθούν σύμφωνα με τους επικοινωνιολόγους τους, δε διστάζουν να το ομολογήσουν και είναι ένα από τα ειλικρινή θετικά τους, κατά την άποψη των κοινωνιών που ζουν, ότι δηλαδή στη νεαρή τους ηλικία είχαν κάνει μια ή δυο φορές χρήση ναρκωτικών, ιδιαίτερα ελαφρών. Και βεβαίως, για να μη γίνει οποιαδήποτε παρεξήγηση, δε θεωρώ ότι είναι απαραίτητο παρακολούθημα ή προσόν οποιουδήποτε θέλει να μπει στην πολιτική, ιδιαίτερα στο μέλλον, το να κάμνει οποιαδήποτε χρήση ναρκωτικών, για να μπορεί να το ομολογεί περίπου στα μέσα της ώριμης νεότητας ή στα γηρατειά του, όταν θα έρθει στην πολιτική, για να πει το “mea culpa”, ότι είναι δικό του φταίξιμο, ότι έχει μετανοήσει και κατά συνέπεια να προσμετρηθούν σε αυτόν τα θετικά. Όχι, δεν είναι με αυτή την έννοια που το λέω. Το λέω με την έννοια την ειλικρινή και την ανθρώπινη που ξεχωρίζει αυτούς τους

ανθρώπους οι οποίοι ομολογούν τα σφάλματα που έχουν κάμει στη νεότητα.

Εδώ όμως, στην κυπριακή κοινωνία, τα πράγματα είναι διαφορετικά σε σχέση με τους αριθμούς. Οι αριθμοί λοιπόν όσον αφορά το χασίς είναι 1,1%. Αυτά δεν τα λέω εγώ, τα λέει ο κ. Βερεσιέ, τα λέει ο κ. Δημητρίου, τα λένε αυτοί που έκαναν την επιδημιολογική έρευνα. Για τους χρήστες της κοκαΐνης και της ηρωίνης, ιδιαίτερα του δεύτερου σκληρού ναρκωτικού της ηρωίνης, που είναι περισσότερο διαδεδομένη από την κοκαΐνη, οι χρήστες, αυτοί δηλαδή οι οποίοι χρησιμοποιούν ηρωίνη ενέσιμα, με όλα τα παρακολουθήματα των κινδύνων και τις συνέπειες που προκύπτουν, δεν ξεπερνούν το 0,3% και για την κοκαΐνη το 0,4%. Οι αριθμοί αυτοί δεν αγγίζουν καν τα όρια της μονάδας, είναι πιο κάτω δηλαδή από τη μονάδα. Και επαναλαμβάνω ότι οι αριθμοί αυτοί είναι κατατεθειμένοι στα πλαίσια της επιδημιολογικής έρευνας στα έγγραφα που δόθηκαν στη γραμματεία της Ad Hoc Επιτροπής για την Εγκληματικότητα, την οποία επικαλείται ο κ. Λιλλήκας στην ομιλία που έχει κάνει, και στα έγγραφα πιθανώς άλλων επιτροπών που τηρούνται στις σχετικές γραμματείες, όπως της επιτροπής Παιδείας.

Κατά συνέπεια, όταν μιλούμε για προβλήματα που θέλουμε να διογκώσουμε στατιστικά και με νούμερα, αν μιλάμε για τα νούμερα που, επαναλαμβάνω, δεν είναι η ουσία του προβλήματος, έχουμε υποχρέωση να λέμε την αλήθεια στα νούμερα, αλλά και επιπλέον να αποφεύγουμε να οικοδομούμε επιχειρήματα με στατιστικούς αυθαίρετους συλλογισμούς. Και οι ίδιοι οι στατιστικολόγοι και οι ίδιοι οι ειδικοί που ασχολούνται με το θέμα ομολογούν πως στατιστικά ομιλούντες και καθαρά με την επιστήμη της στατιστικής -οι αριθμοί που θα αναφέρω στη συνέχεια και που δεν έχουν σχέση με τη θετική εξεύρεση μεγεθών που κάνουν χρήση, αλλά έχουν σχέση με την ανίχνευση των ποσοστών που δε δηλώνουν ότι δεν κάνουν χρήση αφενός ή με την ανίχνευση των ποσοστών που δε δηλώνονται στα επίσημα αρχεία πως κάνουν χρήση αφετέρου- η περιφέρεια αυτή ή το πεδίο αυτό είναι εντελώς θολό, εντελώς ανεξιχνίαστο

και δε βασίζεται σε τίποτε άλλο, παρά μόνο σε κάποια θεωρία ή ακαδημαϊκή γνώση που δεν κατέστη ποτέ δυνατό να επαληθευθεί με αριθμούς.

Τι εννοώ ακριβώς; Υπάρχει στη στατιστική επιστήμη που αφορά τα μεγέθη αυτά ένα εύρημα το οποίο επικαλέστηκε ο κ. Λιλλήκας. Όχι ελαφρά τη καρδία, αλλά γιατί πιθανώς έτσι το άκουσε ή έτσι πιστεύει ο ίδιος ότι έτσι έχει λεχθεί από τους ειδικούς. Ότι δηλαδή από αυτούς οι οποίοι προσφεύγουν, για να πάρουν επίσημη βοήθεια από ιδιωτικούς φορείς είτε αυτοί λέγονται ΚΕΝΘΕΑ είτε λέγονται Η Τόλμη -παρενθετικά εδώ ξέχασε ο κ. Λιλλήκας να το αναφέρει, υπάρχει και κάποιος ιδιωτικός φορέας που ονομάζεται Η Τόλμη, δεν είναι μόνο Η Αγία Σκέπη και το ΚΕΝΘΕΑ, που κάνει ένα θαυμάσιο έργο στην Κύπρο και που από ό,τι έχω δει ...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Η Τόλμη είναι του ΚΕΝΘΕΑ.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ναι, Η Τόλμη είναι του ΚΕΝΘΕΑ, αλλά κάνει άλλη εργασία από αυτή που κάνει το ΚΕΝΘΕΑ. Κατά συνέπεια, αν θέλετε να λέτε τα πράγματα με το όνομά τους, να τα λέτε με το όνομά τους, κύριε Λιλλήκα!

Κατά συνέπεια, όλοι αυτοί οι ιδιωτικοί οργανισμοί, οι ιδιωτικοί φορείς, όπως και οι κρατικοί φορείς, δέχονται κάποιες κλήσεις, για να δώσουν κάποια βοήθεια σε συγκεκριμένα άτομα τα οποία αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τα ναρκωτικά. Τι λέει αυτό το στατιστικό καθ' υπόθεση εύρημα ή προσέγγιση; Ότι περίπου μόνο το 10% από αυτούς που αντιμετωπίζουν πρόβλημα προσφεύγουν σε αυτούς τους ιδιωτικούς φορείς, σε αυτά τα private agencies, αν θα μιλούσαμε με την αγγλική ορολογία, αφού είναι παγκόσμια γνωστό το θέμα και οι όροι αυτοί περίπου είναι στανταρισμένοι στην ομιλουμένη από τους επιστήμονες, ιδιαίτερα στην αλλοδαπή. Μόνο το 10%! «Άρα», λένε αυτοί οι οποίοι καλλιεργούν αυτό το στατιστικό εύρημα, «σκεφτείτε τι γίνεται με το

90% που δεν έρχεται να δηλώσει στο συγκεκριμένο ιδιωτικό φορέα ή στον κρατικό φορέα ότι αντιμετωπίζει πρόβλημα!». Και βεβαίως, όταν πολλαπλασιάσουμε το 0,2% ή το 0,3% ή το 0,4% επί ενενήντα φορές, τα ποσοστά δεν είναι θέμα απλών μαθηματικών που δε γνωρίζει κανένας, όλοι γνωρίζουμε απλά μαθηματικά, τότε οι τρομακτικοί αριθμοί και τα τρομακτικά ποσοστά -χρησιμοποιώ τα επίθετα που χρησιμοποιήθηκαν από τον κ. Λιλλήκα- βεβαίως θα είναι σε ύψη όπου ούτε το χέρι μας θα φτάνει, αλλά, ούτε και αν βάλουμε εκατό σκάλες, δε θα μπορούμε να τα φτάσουμε. Γι' αυτό πάνω από όλα, όταν μιλάμε για μεγέθη, θα πρέπει να μιλάμε με ισορροπία. Και τα μεγέθη είναι έτσι όπως τα λέω, γιατί δε τα είπα εγώ ούτε κανένας από τους συναδέλφους, τα είπαν ειδικοί στις ειδικές επί τούτω επιτροπές που ασχολήθηκαν με το ζήτημα.

Εξάλλου, θα υπενθυμίσω πως στις συζητήσεις του '96 και του '98 ένα βασικό στοιχείο που αφορούσε αυτή τη δημόσια συζήτηση ήταν κάτι που θα πρέπει να ομολογήσω ήταν προς τιμή του κ. Λιλλήκα. Και στην “αντιδικία” του '92 με τον τότε βουλευτή και νυν Υπουργό Εξωτερικών, τον κ. Γιαννάκη Κασουλίδη, στην “αντιδικία” μαζί μου και με τον κ. Προδρόμου, αλλά και με άλλα στελέχη του Δημοκρατικού Συναγερμού που είχαν τοποθετηθεί την εποχή εκείνη γύρω από το ζήτημα, ο κ. Λιλλήκας μιλούσε και έλεγε, και είναι καταγραμμένο στα πρακτικά, πως: «Θα πρέπει να μιλήσουμε με στοιχεία συγκεκριμένα, βάσει επιδημιολογικής έρευνας, την οποία η κυβέρνηση δεν έχει κάμει ποτέ. Δεν έχει δώσει ποτέ οδηγίες να γίνει οποιαδήποτε τέτοιου είδους έρευνα, με αποτέλεσμα εσείς του Δημοκρατικού Συναγερμού να μη δικαιούστε να ομιλείτε για μειωμένο πρόβλημα ή για πρόβλημα ανύπαρκτο, γιατί από τη στιγμή που δεν έχετε επιδημιολογική έρευνα, δεν μπορείτε να τεκμηριώσετε οποιαδήποτε γνώμη».

Σήμερα έχουμε επιδημιολογική έρευνα και, εφόσον έχουμε επιδημιολογική έρευνα και υπάρχουν τεκμηριωμένα μεγέθη τα οποία μπορούν να τοποθετηθούν μπροστά μας

για συζήτηση, ναι, μιλάμε με τα μεγέθη που μας έδωσαν οι επιστήμονες. Και, βεβαίως, ικανοποιώντας και τον κ. Λιλλήκα και όσους αξιότιμους συναδέλφους την εποχή εκείνη από την αξιωματική αντιπολίτευση ή και από άλλες δυνάμεις της αντιπολίτευσης επέμεναν ότι θα έπρεπε να ξέρουμε πρώτα τα μεγέθη, για να έχουμε ένα υπόβαθρο και να μιλούμε με αναντίρρητη επιστημονική μέθοδο, όπως είναι η επιδημιολογική έρευνα.

Αντί λοιπόν να γίνει αναφορά στην επιδημιολογική έρευνα που έχει γίνει, ο κ. Λιλλήκας, που θα ανέμενα ότι θα ακολουθούσε μια διαφορετική πορεία και μια διαφορετική προσέγγιση στο ζήτημα...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έκαμές του πολλή διαφήμιση.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όχι, δεν κάνω καμιά διαφήμιση. Ήταν ο πρώτος ομιλητής και είμαι υποχρεωμένος, επειδή αναφέρθηκαν κάποιες ανακρίβειες, να τις ανασκευάσω. Εγώ δεν έχω κανένα πρόβλημα να αναφέρομαι σε κανέναν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα επικριθείτε από την αριστερά πλευρά για τη διαφήμιση που κάνετε ή από τη δεξιά;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι εν μέσω δύο πυρών.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αν έχω το λόγο, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ.

Λοιπόν, αντί αναφορών στην επιδημιολογική έρευνα, ακούστηκαν ή παρατέθηκαν ενώπιον αυτής της Βουλής -μόνο ο άλλος καλός μας συνάδελφος, ο Κίκης Γιάγκου, ακολουθεί αυτή την πεπατημένη νοοτροπία- στοιχεία από αρχεία της Υπηρεσίας Δίωξης Ναρκωτικών, παρατέθηκαν στοιχεία τα οποία έχουν σχέση με τα αστυνομικά δελτία, παρατέθηκαν από αρχεία στοιχεία που έχουν σχέση με τα αστυνομικά ημερολόγια των σταθμών, σαν να πρόκειται να μπορεί κάποιος να διαγνώσει με ακρίβεια επιστημονική, αλλά και με μία πολιτική σοβαρότητα, ναι, ή υπευθυνότητα, ας μου επιτραπεί να χρησιμοποιήσω τον όρο αυτό, ανατρέχοντας σ' αυτά τα στοιχεία και μιλώντας για ένα τόσο πολύ μεγάλης σημασίας ζήτημα όπως είναι τα ναρκωτικά. Τα μητρώα και τα αρχεία αυτά περιέχουν κάποιες πληροφορίες αναφορικά με καταγραφές και καταχωρίσεις που έχουν σχέση, βεβαίως, με αδικήματα τα οποία διαπράττονται. Δεν νομίζω όμως ένας που σπούδασε οικονομικά, όπως είναι ο αξιότιμος συνάδελφος ή οποιοιδήποτε άλλοι αξιότιμοι συνάδελφοι απ' αυτή την αίθουσα, να έχει μάθει στις οικονομικές σχολές πως ο σχολιασμός στατιστικών μεγεθών ή η εύρεση συγκεκριμένων επιχειρημάτων θα μπορεί να παίρνεται σαν θέμα στοιχείων από καταγραφές που κάμνουν ήδη αστυνομικά όργανα είτε οποιοιδήποτε άλλοι στα πλαίσια εξωεπιστημονικών διεργασιών. Εξάλλου το παράπονο της αντιπολίτευσης σε σχέση με την ενημέρωση γι' αυτά τα δελτία, αυτά τα ημερολόγια και αυτά τα μητρώα είναι μόνιμο.

Πριν περίπου δεκαπέντε μέρες, δέκα μέρες, ήμαστε παριστάμενοι, μνήμονες και αυτήκοι μάρτυρες του "επεισοδίου" που έγινε, κατά το οποίο ο συνάδελφός μας, ο αξιότιμος κ. Κίκης Γιάγκου, ενώπιον συγκεκριμένης επιτροπής, κραδαίνοντας

φωτοτυπίες από αρχεία, μητρώα και ημερολόγια, σε συνομιλία που είχε με τον Αρχηγό της Αστυνομίας, με τον οποίο διαφωνούσε ουσιαστικά ως προς την ακρίβεια των περιεχομένων τους -τις κράδαινε μπροστά στο πρόσωπο του προέδρου της επιτροπής, που έτυχε να ήμουν εγώ σ' εκείνη την επιτροπή- με τρόπο βεβαίως έντονο -θα μείνω ως εδώ- τις πέταξε πάνω στο τραπέζι, για να δοθούν, βεβαίως, στη συνέχεια στους καλεσμένους, για να τις διαβάσουν. Άρα η ίδια η αντιπολίτευση αμφισβητεί τη φερεγγυότητα και την αξιοπιστία αυτών των εγγράφων από τη στιγμή κατά την οποία οι καταχωρίσεις -και αυτό ήταν το θέμα της εποχής ή των ημερών που συζητούσαμε- δεν ήταν αξιόπιστες. Οι κατηγορίες που πρόβαλλε η αντιπολίτευση στον Αρχηγό της Αστυνομίας ήταν περίπου ότι «κύριε Αρχηγέ της Αστυνομίας, δε δικαιούστε διά να ομιλείτε», όπως έλεγε ο μακαρίτης ο Κουτσόγιωργας στο ελληνικό κοινοβούλιο, «γιατί αυτό που κάμνετε είναι να μην καταχωρίζετε μέσα σ' αυτά τα έγγραφα, τα βιβλία, τα μητρώα και τα αρχεία την πραγματική εικόνα, για σκοπούς στατιστικούς, για να αλλοιώνεται το έγκλημα, το ποσοστό του εγκλήματος το οποίο δεν ανευρίσκεται, για να αλλοιώνεται η πραγματική εικόνα και να παρουσιάζεται η διογκωμένη εικόνα σε σχέση με την ανίχνευση των υποθέσεων οι οποίες...».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ερωτοκρίτου, παρακαλώ!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την εντύπωση ότι είσαστε εκτός θέματος. Εδώ το θέμα είναι οι επιπτώσεις από τα ναρκωτικά κ.λπ. Τώρα εισάγετε -και θα ανοίξετε αυτό το θέμα- δεδομένα και πράγματα τα οποία συνέβησαν σε μία επιτροπή και τα οποία αφορούν γενικότερα το έγκλημα. Δεν ξέρω αν κατ' αυτό τον τρόπο βοηθούμε τη συζήτηση αυτού του θέματος ή

δεν τη βοηθούμε.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι βοηθώ απόλυτα τη συζήτηση αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αν μου επιτρέπεται, να κάνω σχόλιο. Εκάμετε παρατήρηση, νομίζω ότι θέλετε κάποιο σχόλιο από εμένα ή όχι; Αν θέλετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, είμαι υποχρεωμένος να καλέσω τους ομιλητές να παραμείνουν εντός του θέματος.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Αν μου επιτρέπεται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Λοιπόν, λέω ότι είμαι απόλυτα εντός του θέματος, γιατί απλούστατα αυτό που είπα με πολλά λόγια είναι το εξής: Δεν μπορούμε να επικαλούμαστε, κατά το δοκούν, στοιχεία τα οποία τηρεί η αστυνομία όποτε μας συμφέρει, για να οικοδομούμε επιχείρημα για τα ναρκωτικά, για το αντικείμενο που συζητούμε. Και εδώ οι προηγούμενοι ομιλητές της αντιπολίτευσης επικαλέστηκαν στοιχεία της ΥΔΙΝ και από την άλλη σε πρόσφατες συζητήσεις αμφισβήτησαν τα στοιχεία που δίδει η ΥΔΙΝ ή ο Αρχηγός της Αστυνομίας. Νιώθω ότι είμαι εντελώς εντός θέματος.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα θέμα τάξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Το θέμα το οποίο ο κ. Γιάγκου είχε εγγράψει στην επιτροπή μας, την ad hoc για το έγκλημα, δεν αφορούσε στοιχεία για τα ναρκωτικά. Ήταν ευρύτερα θέμα στοιχείων για διάφορες μορφές εγκλημάτων ή αδικημάτων τα οποία δεν κατηγορούνται. Και εκείνη η λίστα την οποία είχε δώσει στην επιτροπή μας ο κ. Γιάγκου δεν αναφερόταν σε καμία περίπτωση ναρκωτικών. Αναφερόταν σε πολλά άλλα είδη εγκλήματος, αλλά όχι στα ναρκωτικά. Συνεπώς, η συζήτηση αυτή νομίζω ότι δεν πρέπει να προχωρήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να τερματιστεί εδώ η συζήτηση αυτή.

Ο κ. Ματσάκης.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μα, κύριε Πρόεδρε, θέμα...

Αν μου επιτρέπετε, κύριε Ματσάκη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Βεβαίως!

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση πως ο κανονισμός επιτρέπει οι αξιότιμοι συνάδελφοι, αν επιθυμούν -κι εγώ συγκατατίθεμαι στο στάδιο αυτό και, αν κάνω λάθος, να με διορθώσετε- να με διακόψουν, για να μου υποβάλουν κάποιες ερωτήσεις. Εδώ αρχίζουν κάποιοι συνάδελφοι, κι εσείς δίδετε τη δυνατότητα σ' αυτούς, να υποβάλλουν ερωτήσεις για το αν εγώ είμαι εντός ή εκτός πλαισίων, κατά τρόπο που νομίζουν, με όλο το σεβασμό και την εκτίμηση προς το πρόσωπό σας, ότι είμαστε εκτός πλαισίων. Αν

μου επιτρέπετε, αν έχω το λόγο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα συνεχίσετε, κύριε Ερωτοκρίτου.

Επαναλαμβάνω την παράκληση...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ. Έχω σημειώσει την παράκληση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επαναλαμβάνω ότι το θέμα μας είναι τα ναρκωτικά.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Μάλιστα.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπει ο ομιλητής, να του κάμω μια ερώτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρω αν ο ίδιος επιθυμεί να δεχτεί ερωτήσεις.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Να με αφήσετε να τελειώσω, κύριε Ματσάκη, και, αν θέλετε τις ερωτήσεις, να μου τις κάνετε κάπου αλλού, όχι εδώ. Εξάλλου δεν έχει ούτε φακούς τηλεόρασης εδώ σήμερα.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Μα, κύριε Πρόεδρε...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν έχω το λόγο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Ματσάκη, δε δέχεται ερωτήσεις ο ομιλητής και...

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Είναι θέμα τάξεως όμως, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δε χρειαζόταν να κάνει αυτούς τους χαρακτηρισμούς ο συνάδελφος. Θα μπορούσε απλώς να πει: «Δεν επιτρέπω την ερώτηση».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Συνεχίστε, κύριε Ερωτοκρίτου.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ακόμα, βάσει της ίδιας στατιστικής λογικής -η οποία βεβαίως, όσο με αφορά, δεν μπορεί να είναι αποδεκτή και νομίζω ότι είναι θέμα απλής λογικής, όπως θα εξηγήσω στη συνέχεια- έχει λεχθεί ότι δήθεν μόνο το 20% των εμπόρων ανιχνεύεται. Αυτή είναι η θέση που ακούστηκε ιδιαίτερα από την πλευρά της αντιπολίτευσης. Εγώ, παρά το ότι είμαι συμπολιτευόμενος βουλευτής, με την κοινή πολιτική ορολογία, θα πω ότι σχεδόν κανένας έμπορος δε συλλαμβάνεται και διερωτώμαι γιατί η αντιπολίτευση έρχεται και τοποθετεί σ' ένα ποσοστό 20% τους εμπόρους που συλλαμβάνονται.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Είναι λάθος αυτό.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Αριστοφάνη, σας παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να μην υπάρχει διακοπή.

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εδώ το μόνιμο παράπονο στην κυπριακή κοινωνία, αλλά και αυτό που ακούγεται από την άποψη της παραγωγής πολιτικής, που είναι υπόχρεη η εκάστοτε εκτελεστική εξουσία να παράγει, είναι γιατί οι έμποροι ναρκωτικών δε συλλαμβάνονται σε αντίθεση με τους χρήστες μικρών ποσοτήτων, σε αντίθεση με τους εξαρτημένους μικροδιακινητές, σε αντίθεση με τα βαποράκια τα λεγόμενα, σύμφωνα με την καθομιλουμένη, σε αντίθεση με τις “μαρίδες” ή τις “γόπες”, όπως χρησιμοποιείται η φράση στην καθομιλουμένη, ενώ αφήνονται οι μεγάλοι καρχαρίες να κυκλοφορούν. Και, όταν λέω αφήνονται, βεβαίως δεν αφήνονται εσκεμμένα· μπορεί να υπάρχει αντικειμενική αδυναμία. Και η αδυναμία αυτή εντάσσεται -και είμαι εντός των πλαισίων- στο κεφάλαιο που αναφέρεται στην καταστολή του “εγκλήματος” των ναρκωτικών.

Είχα πει και πρόσφατα και θα το επαναλάβω και τώρα σε σχέση με το θέμα αυτό... Από τη στιγμή κατά την οποία υπάρχει πρόβλημα, σύμφωνα με τη δημόσια τοποθέτηση, ότι δεν μπορεί να εξασφαλιστεί μαρτυρία από το κοινό, από τους πολίτες ή από τους χρήστες, για να συλληφθούν και να καταδικαστούν έμποροι, τότε θα πρέπει με επινοητικούς και ευρηματικούς τρόπους να παραχθεί πολιτική από τους εκάστοτε υπευθύνους, που βεβαίως δεν είναι άλλοι από τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, που έχει πραγματικά την πολιτική ευθύνη, και τον Αρχηγό της Αστυνομίας, για να μπορέσει να ξεπεραστεί το πρόβλημα αυτό.

Είχα κάμει συγκεκριμένη εισήγηση, επικαλούμενος με πολύ μεγάλη συντομία την ιστορία που συνέβη το 1994 στην Αμερική, όπου σε συνεργασία η αμερικάνικη και η αγγλική αστυνομία για δύο χρόνια είχαν στήσει μία υπεράκτια τράπεζα στις Δυτικές Ινδίες, ξέπλυναν τα ναρκοδολάρια του κολομβιανού καρτέλ της κοκαΐνης για δύο χρόνια, μέχρι που επεσήμαναν τις ταυτότητες, την πρακτική, τον τρόπο, τις συνήθειες των βαρόνων της κοκαΐνης, όπως αποκαλούνται. Και, αφού βεβαίως παρείχαν τις υπηρεσίες αυτές με εξειδικευμένους πράκτορες όχι κατά την αναλογία των δικών μας

εξειδικευμένων, που μπορεί να περνούν από τα κάγκελα, μπορεί να περνούν από το CID, μπορεί να περνούν από χίλια δυο άλλα τμήματα της αστυνομίας, προτού καταλήξουν ίσως σε κάποια πιο εξειδικευμένα τμήματα... Αφού λοιπόν έγινε αυτό από την αμερικάνικη και την αγγλική αστυνομία, κατάφεραν με μαρτυρία που εξασφάλισαν από τους αστυνομικούς τους ίδιους, χωρίς τη βοήθεια οποιουδήποτε πολίτη, γιατί η επιχείρηση αυτή αποτελείτο αποκλειστικά από αστυνομικούς, να μπαγαρώσουν, κατά την καθομιλουμένη, ογδόντα οκτώ ηγετικά στελέχη της κολομβιανής μαφίας της κοκαΐνης, να κατασχέσουν εννιά τόνους κοκαΐνης και να κατασχέσουν μαζί και 50 εκατομ. δολάρια -εννιά τόνοι κοκαΐνης για όσους γνωρίζουν από ναρκωτικά είναι μια πάρα πολύ μεγάλη ποσότητα ναρκωτικής ουσίας, με την οποία μπορεί να μεθύσει ολόκληρος ο πλανήτης, γιατί η χρήση της κοκαΐνης για όσους ξέρουν γίνεται σε απειροελάχιστες ποσότητες, και εννιά τόνοι είναι ένα τρομακτικά και υπερβολικά ψηλό μέγεθος και νούμερο- χωρίς να χρειαστεί να καλεστούν πολίτες να μαρτυρήσουν, χωρίς να είναι ανάγκη να χρησιμοποιηθούν οποιοιδήποτε οι οποίοι πιθανώς να φοβούνται, πιθανώς να μη θέλουν, πιθανώς να έχουν απειληθεί. Άρα υπάρχουν ευρηματικοί και επινοητικοί τρόποι, αν κάποιος τούς ψάξει και θελήσει να τους υλοποιήσει.

Και το είχαμε εισηγηθεί και το εισηγούμεθα και τώρα. Δεν έχει καμία σημασία το ότι ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως είναι στην κυβέρνηση του Γλαύκου Κληρίδη, την οποία βεβαίως υποστηρίζουμε και στηρίζουμε. Δεν έχει καμία σημασία το ότι ο Αρχηγός της Αστυνομίας είναι ο Αρχηγός της Αστυνομίας που διόρισε ο Γλαύκος Κληρίδης, του οποίου την κυβέρνηση ομοίως και πάλι τη στηρίζουμε και υποστηρίζουμε. Για όσα γίνονται σήμερα μπορεί, με μία εκτίμηση που μπορεί να διαφέρει από την εκτίμηση της αντιπολίτευσης, εμείς να λέμε, μέσα στα δοσμένα πλαίσια, αυτό που γίνεται ότι γίνεται ικανοποιητικά και η αντιπολίτευση να λέει το αντίθετο. Εμείς όμως προχωρούμε πιο πέρα και κάμνουμε θετικές εισηγήσεις και λέμε

ότι χωρεί βελτίωση, χωρεί προσπάθεια να ξεπεραστούν τα εμπόδια και τα προβλήματα για την εξεύρεση μαρτυρίας, για να μπορούν να συλληφθούν οι έμποροι και να οδηγηθούν ενώπιον των φυλακών. Αλλά και αυτό το 20%, σαν στατιστικό εύρημα, δε φαντάζει στα αυτιά σας εξίσου αυθαίρετο με το παράδειγμα του 90%; Είναι ποτέ δυνατό να μπορούμε να βασιζόμαστε σε αυτό που λένε κάποια βιβλία απλώς και μόνο της στατιστικής επιστήμης και να το παρομοιάζουμε, να το προσομοιάζουμε και να το μεταφέρουμε στα κυπριακά δεδομένα και να λέμε ότι απ' όσους εμπόρους τελικά συνελήφθησαν το 80% παραμένει ασύλληπτο; Γιατί; Γιατί απλώς έτσι έχουμε μάθει στη στατιστική επιστήμη. Όπως και προηγουμένως, από τη στιγμή που μόνο το 10% πάει και ζητά βοήθεια, το 90% δεν πηγαίνει, τότε είναι επί ενενήντα για τους χρήστες ή επί ογδόντα για τους εμπόρους. Νομίζω πως αυτό είναι ένα έωλο και καθόλου αντικειμενικό στοιχείο, για να μπορούμε να βασιστούμε σε αυτό σε μια κοινωνία όπως τη δική μας, όπου ακόμα η κατάχρηση -και το τονίζω- όχι η χρήση, η κατάχρηση και η εξάρτηση από τα ναρκωτικά ευρίσκονται σε απόλυτα, ναι, ελεγχόμενο σημείο από τις αρχές ασφαλείας, χωρίς να σημαίνει πως επιτρέπεται ή επιβάλλεται οποιοσδήποτε εφησυχασμός.

Γι' αυτό είπα στην εισήγησή μου προηγουμένως ότι οι αριθμοί μπορεί να είναι στεγνοί, "στεγνοί" και να μην έχουν και πολύ μεγάλη σημασία. Γιατί, ερχόμενος στην ουσία του όλου ζητήματος τώρα, δηλαδή στο τι εγκυμονεί το αύριο για τα παιδιά μας, για τα παιδιά των παιδιών μας, οι οιωνοί δεν είναι άριστοι ούτε οι προοπτικές είναι ευνοϊκές, για να επιτρέπουν τον οποιοδήποτε εφησυχασμό. Πρέπει πάρα πολλά να γίνουν. Πρέπει να γίνουν πάρα πολλά. Πρώτα απ' όλα από την επίσημη κρατική εξουσία και ταυτόχρονα και παράλληλα από τους ιδιωτικούς φορείς, που, σύμφωνα -μιας και μιλάμε για Ευρώπη- με τη σύγχρονη αντίληψη την ευρωπαϊκή, θα μπορούν να θεωρηθούν αύριο που θα ενταχθούμε και στην Ευρωπαϊκή Ένωση σαν μη κυβερνητικές

οργανώσεις, να τύχουν της υποστήριξης της κρατικής και σε υλικοτεχνική υποδομή να τύχουν στήριξης από το επίσημο κράτος, για να προσφέρουν κι αυτοί πιο αποτελεσματικά και σε μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι προσφέρουν σήμερα για την πρόληψη, ίσως και για τη θεραπεία του προβλήματος των ναρκωτικών. Άρα, εάν πρέπει να γίνουν πάρα πολλά πράγματα, θα πρέπει να δούμε πώς γίνονται αυτά τα πράγματα τόσο σε σχέση με την πρόληψη όσο και σε σχέση με τη θεραπεία.

Μιλώντας για την πρόληψη, ακούστηκε πως μόνο η αστυνομία κάνει πρόληψη. Αυτό είναι μέγα λάθος. Η αστυνομία κάνει πρόληψη εντελώς παρεμπιπτόντως, συγκυριακά και στο περιθώριο των κυρίων καθηκόντων της, που βεβαίως είναι η καταστολή και όχι τόσο η πρόληψη. Η πρόληψη ανήκει στην πολιτεία, ανήκει στην οικογένεια, ανήκει στην παιδεία γενικότερα, ανήκει στον κοινωνικό περίγυρο τον συγκεκριμένο του καθενός υποψηφίου θύματος της χρήσης των ναρκωτικών, είτε μαθητής είναι είτε φοιτητής είναι είτε σε οποιοδήποτε ηλικιακό επίπεδο είναι. Άρα, εάν η πρόληψη ανήκει σ' αυτούς τους κύκλους, θα πρέπει αυτοί οι κύκλοι και αυτά τα επίπεδα να ενισχυθούν θεσμικά, αλλά και με κάθε τρόπο, για να μπορούν να κάμνουν καλύτερα τη δουλειά τους.

Εάν μιλάμε για ενίσχυση της παιδείας, ναι, δε θα πρέπει να τσιγκουνευτούμε ούτε κονδύλια ούτε χρήματα, για να εντάξουμε μαθήματα στη διδασκαλία των μαθητών, ιδιαίτερα των νεαρών ηλικιών, με τα οποία θα τους μάθουμε υπό τύπο εξίσωσης ότι, όπως ένα και ένα κάνουν δύο, η χρήση των ναρκωτικών μαζί με το αλκοόλ ή χωρίς το αλκοόλ έχει βέβαιη κατάληξη το θάνατο. Πρόκειται για σύγχρονες εκπαιδευτικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται στο εξωτερικό σε πάρα πολλά σχολεία, με αποτελέσματα, κατόπιν μετρήσιμων κριτηρίων, πάρα πολύ θετικά. Θα πρέπει τα μαθήματα αυτά να εισαχθούν και να διδάσκονται στα σχολεία μας όχι συμπληρωματικά και σε ώρες ελεύθερες, με πρωτοβουλία αποκλειστικά των εκπαιδευτικών μας. Περίπου

δύο χιλιάδες εκπαιδευτικοί -ο αριθμός αυτός που ακούστηκε είναι σωστός- θα συμφωνήσω ότι εθελοντικά, με πρωτοβουλία δική τους, πηγαίνουν και παρακολουθούν κάποια μαθήματα που γίνονται είτε από το κράτος είτε από τους ιδιωτικούς αυτούς φορείς, για να μπορούν να διδάσκουν τα παιδιά προληπτικά και να τους οδηγούν στους δρόμους εκείνους όπου πρέπει, για να αποκτήσουν δεξιότητες και ικανότητες, για να είναι ικανοί να πουν “όχι” όχι μόνο στον έμπορο ή στο διακινητή που είναι έξω από το εστιατόριο, έξω από το φαστφουντάδικο απ’ όπου πάνε να αγοράσουν φαγητό ή να διασκεδάσουν με τους φίλους τους, αλλά να μπορούν να πουν “όχι” κυρίως στο φίλο τους, τον κολλητό τους, σ’ αυτόν που του έχουν εμπιστοσύνη. Γιατί εκεί είναι το πρόβλημα και είναι τότε που πρέπει να αναπτυχθούν δεξιότητες και ικανότητες, όταν ο φίλος του παιδιού μας, αυτός που είναι ο κολλητός του, όπως λέμε στην καθομιλουμένη, μία μέρα που βγαίνουν έξω να πάνε περίπατο, να κυκλοφορήσουν ή διαβάζουν μαζί τού προτείνει τη χρήση ναρκωτικών. Είναι εκεί που πρέπει να μπορέσει, με την ικανότητα και τη δεξιότητα που πρέπει να βοηθηθεί να αναπτύξει, να αρνηθεί. Γιατί για όλους τους άλλους -στο κάτω κάτω της γραφής είναι και άγνωστοι- μπορούν να αναπτυχθούν μηχανισμοί ευκολότερα, για να απωθηθεί η πρόσκλησή τους αυτή. Και βεβαίως η πρόσκληση αυτή συνήθως δε γίνεται, όπως προβάλλεται από τις ταινίες των τηλεοράσεων, από κάποιους οι οποίοι κατοικοεδρεύουν μόνιμα έξω από τα σχολεία για να πουλήσουν ναρκωτικά, όπως τις κουφέττες, στους μαθητές. Οι προσκλήσεις αυτές γίνονται κατά κανόνα από άτομα του στενού κοινωνικού και εκπαιδευτικού ή φιλικού περιβάλλοντος, ιδιαίτερα των νέων ατόμων. Και είναι προς αυτή την κατεύθυνση που πρέπει οι δεξιότητες και οι ικανότητες να αναπτυχθούν.

Η πρόληψη σήμερα γίνεται από πάρα πολλούς εθελοντικούς οργανισμούς. Γίνεται από φιλανθρωπικές οργανώσεις, από τους Rotary, από τους Lions, γίνεται από γυναικείες οργανώσεις, γίνεται από φοιτητικές οργανώσεις. Όμως υπάρχει μια διαφορά.

Ενώ υπάρχουν τόσοι πολλοί οι οποίοι θέλουν να προσφέρουν, υπάρχουν τόσοι πολλοί οι οποίοι κάνουν αυτή τη διαφώτιση, η διαφώτιση αυτή θα πρέπει να ομολογήσω πως σε ένα μεγάλο βαθμό παραμένει ασυντόνιστη. Ασυντόνιστη, με αποτέλεσμα όλη αυτή η ενέργεια, ο πλούτος και η προσπάθεια να γίνει πραγματική διαφώτιση εν πολλοίς να χάνεται και να πηγαίνει στο βρόντο, γιατί απλούστατα δε γίνεται συντονισμένα.

Ήρθε όμως η έλλειψη αυτή και καλύφθηκε από αυτό που πρόσφατα το Υπουργικό Συμβούλιο ψήφισε. Το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο. Κάποιοι το επέκριναν για την καθυστέρηση της εισαγωγής του. Εγώ δε θα διαφωνούσα. Αλλά, αν θα πρέπει να κοιτάξουμε μπροστά και να μην πάμε πίσω, να μην αρχίσουμε τη διελκυστίνδα, ποιος το σκέφτηκε πρώτος ή ποιος το ψήφισε δεύτερος, ας μείνουμε σε αυτό: Ότι τουλάχιστον υπάρχει αυτή τη στιγμή, ως απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο, κάτω από τη σκέπη, την ομπρέλα, την αιγίδα, την καθοδήγηση και την εποπτεία του οποίου θα τεθούν όλες αυτές οι δραστηριότητες, τόσο της πρόληψης, ιδιαίτερα, αλλά και της καταστολής και της θεραπείας. Όχι βεβαίως σε αστυνομικό επίπεδο -όταν αναφέρομαι σε καταστολή- αλλά σε ένα άλλο, πολιτειακό επίπεδο.

Έρχομαι τώρα στα θέματα της θεραπείας. Στα θέματα της θεραπείας είμαστε πίσω. Είναι η πραγματικότητα και οφείλω να το ομολογήσω. Θα πρέπει όμως ταυτόχρονα να σημειώσω την έντιμη, ειλικρινή και ευθεία δέσμευση του Υπουργού Υγείας, που έγινε ενώπιον των μέσων μαζικής ενημέρωσης, πως σε ένα εξάμηνο περίπου από σήμερα θα υπάρχουν θεραπευτήρια. Δυστυχώς το θέμα αυτό, παρότι το πρόβλημα, επαναλαμβάνω, δεν έχει ξεφύγει από τον οποιονδήποτε έλεγχο, τουλάχιστον στην παρούσα φάση... εντούτοις, η σημερινή διαθεσιμότητα κλινών, υλικοτεχνικής υποδομής, αλλά και διαθέσιμων πόρων, για να αντιμετωπιστεί το ελεγχόμενο, έστω, πρόβλημα όπως υπάρχει σήμερα, δεν υπάρχει, με δεδομένο πως το

ΘΕΜΕΑ, που είναι η Θεραπευτική Μονάδα Εξαρτημένων Ατόμων στη Λευκωσία, διαθέτει μόλις δέκα κρεβάτια, το δε ΘΕΑ, δηλαδή το Θεραπευτήριο Εξαρτημένων Ατόμων στη Λεμεσό, διαθέτει μόλις τέσσερα κρεβάτια.

Πέραν του ότι ανάκατα και φύρδην μίγδην τοξικομανείς, πνευματικά ανισόρροποι, ψυχοπαθείς -με την ιατρική έννοια του όρου- και ναρκομανείς διακινούνται μαζί σε ένα ενιαίο χώρο, στα θεραπευτήρια ή στα υποστατικά αυτά τα οποία διατηρεί το κράτος, με προοπτικές καθόλου ευοίωνες σε σχέση με την αποθεραπεία ή τη βοήθεια, ιδιαίτερα των ναρκομανών που μας απασχολεί.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Απομένουν πάρα πολλά πράγματα να γίνουν, όχι μόνο στα επίπεδα πρόληψης, θεραπείας και καταστολής. Απομένουν πάρα πολλά πράγματα να γίνουν και σε ένα επίπεδο που ας μου επιτραπεί να το θίξω, προτού συμπληρώσω την εισήγησή μου αυτή, και που αφορά καθαρά τη νομικοπολιτική πτυχή της ιστορίας αυτής. Στην Ελλάδα, όταν στα πλαίσια μιας ριζικής αναθεώρησης της νομοθεσίας εισήχθη η εναλλακτική ποινή της φυλάκισης -αντί της φυλάκισης να παραπέμπονται οι εξαρτημένοι τοξικομανείς σε δημόσια θεραπευτήρια όπου εκεί να θεωρείται ότι μπορούν να εκτίσουν την ποινή τους, προσφέροντας ταυτόχρονα τον εαυτό τους για αποθεραπεία- παρατηρήθηκαν τα εξής ευτράπελα· δεν είναι χωρίς δυσκολίες οι οποιοσδήποτε ευφάνταστες ή ευφυείς λύσεις:

Κάποιοι που δεν ήταν εξαρτημένοι τοξικομανείς φρόντιζαν, προ της επιβολής της ποινής, -παρά το ότι η σχετική νομοθεσία επέβαλλε ότι θα έπρεπε να εξεταστούν από εμπειρογνώμονα γιατρό που να διαγνώσει την εξάρτησή τους από τα ναρκωτικά- να παίρνουν σωρηδόν ναρκωτικές ουσίες, να τους γίνεται ανάλυση στα ούρα λίγα εικοσιτετράωρα προ της επιβολής της ποινής, για να γίνει διάγνωση αν όντως είναι εξαρτημένοι ή όχι, και να ανευρίσκεται το ποσοστό των ναρκωτικών ουσιών στα ούρα

σε υψηλότατα μεγέθη, με βάση τα οποία, σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, επιτρεπόταν να παραπεμφθούν στα κρατικά θεραπευτήρια όπου αντί να εκτίσουν την ποινή τους, θα έκαναν τη θεραπεία τους· ενώ στην πραγματικότητα δεν ήταν εξαρτημένοι. Ήταν ένα τρωτό του νόμου.

Ένα άλλο τρωτό του νόμου είναι η αποποινικοποίηση εντελώς της κατοχής ναρκωτικών, όπως εφαρμόστηκε στην Ελλάδα σε σχέση με τους εξαρτημένους μικροδιακινητές. Αυτοί δηλαδή οι οποίοι διακινούν ή διακινούσαν ναρκωτικές ουσίες με σκοπό να εξασφαλίσουν τη δόση τους. Δηλαδή τα θύματα των εκμεταλλευτών των εμπόρων, οι οποίοι αντί χρημάτων τους επέβαλλαν ή τους επιβάλλουν να διακινούν τα ναρκωτικά και αντί αμοιβής να παίρνουν τη δόση τους. Ποια ευτράπελα παρατηρήθηκαν κατά την εφαρμογή της αποποινικοποίησης αυτής της μερίδας; Εξαρτημένοι μικροδιακινητές οι οποίοι, σύμφωνα με τις πρόνοιες της νομοθεσίας, θα έπρεπε να απολαμβάνουν αυτής της προνομιακής μεταχείρισης, συμπεριφέρονταν επί τούτου και εσκεμμένα κατά τρόπο προκλητικό και φανερό, για να συλλαμβάνονται από την Ελληνική Αστυνομία, και βεβαίως με την πραγματική εξάρτηση την οποία είχαν. Η οποία, αποδεδειγμένα, σύμφωνα με τον φάκελο μαρτυρίας, στόχευε στο να γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης αυτή η εξάρτηση από τον έμπορο, για να διακινούν να ναρκωτικά και να παίρνουν τη δόση τους. Αποινικοποιημένου του αδικήματος, συνέχιζαν ανενόχλητοι αφενός μεν την εγκληματική δραστηριότητά τους, γιατί τοποθετούνταν στο απυρόβλητο, όσοι δε από αυτούς κατ' ισχυρισμό θα έπρεπε να μπουν σε οποιοδήποτε κρατικό νοσηλευτήριο, για να πετύχουν την αποτοξίνωση, το έκαναν ξεπίτηδες και επί τούτου, να μεταφέρουν τα ναρκωτικά και να τα διακινούν εντός του κρατικού θεραπευτηρίου, κάνοντας εντός του κρατικού νοσηλευτηρίου και θεραπευτηρίου αυτό που έκαναν στους δρόμους.

Άρα, για όλες τις εναλλακτικές λύσεις υπάρχουν προβλήματα. Γι' αυτό το λόγο

εισηγούμαι και εισηγούμαστε πως θα πρέπει να υπάρξουν συγκλίσεις. Να υπάρξουν διακριβώσεις των όσων μάς ενώνουν και να αφήσουμε πίσω αυτά που μας χωρίζουν. Δεν είναι εύκολη η λύση. Έχω ακούσει, κατά τη διάρκεια της δημόσιας συζήτησης των τελευταίων εβδομάδων, εύκολες λύσεις. Αποποινικοποίηση. Ελευθερία διακίνησης, ιδιαίτερα “μικρών” ουσιών, των “ελαφρών” ναρκωτικών, όταν θα μπορούσε -από τη στιγμή που εκείνοι που τα χρησιμοποιούν είναι σεσημασμένοι και εξασφαλίζεται η ταυτότητά τους- να παρακολουθούμε την έκταση του προβλήματος.

Σας πληροφορώ ότι στην Ολλανδία, όπου η ανώτατη επιτρεπόμενη ή κατώτατη επιτρεπόμενη ποσότητα ήταν τριάντα γραμμάρια -που πουλιούνταν στις συνηθισμένες καφετέριες του Αμβούργου- μετά από έρευνα που η κυβέρνηση...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Συγγνώμη, αν αναφέρεστε στην Ολλανδία, σας ξέφυγε κάτι. Έχω την εντύπωση ότι το Αμβούργο ανήκει στη Γερμανία.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έχετε λάθος.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Έχω εγώ λάθος;

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Έχω λάθος εγώ, με συγχωρείτε. Είστε σωστός. Όταν μίλησα για την Ολλανδία, εννοούσα την πρωτεύουσα της Ολλανδίας, η οποία αυτή τη στιγμή μου διαφεύγει...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Άμστερνταμ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Το Άμστερνταμ. Μάλιστα. Δεν είναι βεβαίως το Αμβούργο. Έχετε δίκαιο. Ωραία, ας μην κολλήσουμε στη γεωγραφία. Είναι στο Άμστερνταμ που υπάρχουν αυτές οι

καφετέριες. Έχει δίκαιο ο κ. Χριστοδουλίδης. Σαν πιο πολυταξιδεμένος από εμάς, μας το θύμισε και έχει απόλυτο δίκαιο. Λοιπόν, σε αυτές τις καφετέριες, όπου στα πλαίσια της αποποινικοποίησης επιτρεπόταν η πώληση τριάντα γραμμαρίων, σήμερα έχει μειωθεί περίπου στο ένα ή ακόμα και μισό γραμμάριο. Γιατί, απλούστατα, τα τριάντα αυτά γραμμάρια δεν ετύγχαναν καμίας άλλης μεταχείρισης από αυτούς που τα έπαιρναν, παρά να τα κάνουν μικρότερες δόσεις και να τα πωλούν σε άλλους, οι οποίοι δεν ήθελαν να πάνε να αγοράσουν από τις καφετέριες. Γιατί το σύστημα της αποποινικοποίησης τι λέει; Πας και αγοράζεις από τις καφετέριες, αλλά δηλώνεις την ταυτότητά σου, για να είναι εξακριβωμένο το ποιος είσαι, για να μπορεί να έχει η πολιτεία την εποπτεία τού ποιοι αγοράζουν, άρα και την έκταση του προβλήματος.

Εγώ δε θα ήμουν σοβαρά εναντίον ή υπέρ της οποιασδήποτε λύσης, παρά το ότι έχω ασχοληθεί με το ζήτημα, τόσο ως μέλος του κοινοβουλίου αλλά και από την άποψη των επαγγελματικών μου προσόντων και από την άποψη των μεταπτυχιακών σπουδών που έχω κάμει στο εξωτερικό σε σχέση με τα θέματα αυτά, έχω ασχοληθεί με την εγκληματολογία. Δεν έχω κατασταλάξει ούτε έχω αποφασίσει τι είναι το καλύτερο από τα δύο, ιδιαίτερα σε “παρθένες” κοινωνίες, δηλαδή κοινωνίες όπως τη δική μας, που για πρώτη φορά εμφανίζεται το πρόβλημα αυτό, σε ανησυχητική έκταση και με ρυθμούς για το μέλλον που πρέπει να μας ανησυχήσουν, και που δεν έχει την παράδοση μεγάλων κοινωνιών, όπως έχουν η Ευρώπη ή η Αμερική.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Μου επιτρέπετε;

Ρ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Ναι, κύριε Παπακώστα.

Κ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Επειδή είπατε προηγούμενα για το θέμα της Ολλανδίας· απλά θέλω να τονίσω ή

να υπενθυμίσω το εξής, γιατί είχα επαφές με liaison officers της αστυνομίας που γνωρίζουν...

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Συνδέσμους, δηλαδή, αξιωματικούς.

K. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Συνδέσμους αξιωματικούς που γνωρίζουν τα προβλήματα. Η Ολλανδία κατάντησε να είναι το μαύρο πρόβατο της Ευρώπης, εξαιτίας του γεγονότος ότι είχε αποποινικοποιήσει τα ούτω καλούμενα “μαλακά ναρκωτικά”, δηλαδή χασίς και μαριχουάνα. Το αποτέλεσμα ήταν να πωλούνται σε καθορισμένα μεν στέκια, δηλαδή καφετέριες και λοιπά, πλην όμως πωλούνταν πάνω από τον πάγκο χασίς και μαριχουάνα και πίσω από τον πάγκο πωλούνταν σκληρά ναρκωτικά, δηλαδή κοκαΐνη και ηρωίνη. Και κατάντησε η Ολλανδία στο λεγόμενο ναρκω-τουρισμό. Δηλαδή όσοι από τους χρήστες ήθελαν να κάνουν διακοπές, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, πήγαιναν στην Ολλανδία, για να κάνουν τουρισμό, γιατί εκεί θα τα έβρισκαν. Φεύγοντας από την Ολλανδία για τις χώρες τους, δημιουργούσαν πρόβλημα και στις δικές τους χώρες, γιατί οι χρήστες, οι τουρίστες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ολοκληρώστε, κύριε Παπακώστα, γιατί δεν μπορούμε να έχουμε δύο ομιλητές ταυτόχρονα. Παρακαλώ.

K. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ:

Ναι, τελειώνω. Οι χρήστες αυτοί, κύριε Πρόεδρε, μετέφεραν ναρκωτικά στις χώρες τους. Επομένως, αυτοί οι οποίοι μιλούν για αποποινικοποίηση πρέπει να έχουν το παράδειγμα της Ολλανδίας υπόψη τους. Ευχαριστώ.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Εγώ έχω πει ότι δεν έχω κατασταλάξει. Έχω ακούσει πάρα πολλά επιχειρήματα

και έχω διαβάσει, τόσο υπέρ της αποποινικοποίησης όσο και εναντίον. Υπάρχουν τα υπέρ και τα κατά. Αλλά θα πρέπει να έχουμε πάντα κατά νουν και υπόψη τη δική μας κοινωνία, με τις δικές μας ιδιαιτερότητες, με τα δικά μας δεδομένα και να μη γενικεύουμε αβασάνιστα κάτι που συμβαίνει σε κοινωνίες άλλες, που έχουν διαφορετικά δεδομένα.

Ένα τελευταίο νομικοπολιτικό ερώτημα και ζήτημα -που σαν προβληματισμός θα άξιζε ίσως τον κόπο να το αναφέρω προτού εγκαταλείψω το βήμα, κύριε Πρόεδρε, και που είναι καθημερινό πρόβλημα σήμερα στην κυπριακή πραγματικότητα- είναι το εξής: Κάποιοι από τους συναδέλφους εδώ είναι γιατροί και βεβαίως θα με καταλάβουν καλύτερα. Ο κ. Χριστοδουλίδης και ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Εμένα εν με λοαρκάζεις για γιατρό;

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Και ο κ. Ματσάκης. Εσείς είστε μετά θάνατον γιατρός!

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Νοιαζόμαστε ιδιαίτερα για τους ναρκομανείς εμείς.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Οι γιατροί συνάδελφοί σας, όσοι εργάζονται είτε στους ιδιωτικούς φορείς είτε στα κρατικά νοσηλευτήρια -αυτά που έχω αναφέρει σε ερωτήσεις- γιατί στα πλαίσια του στερητικού συνδρόμου, που είναι μια φυσιολογική συνέπεια για οποιονδήποτε τοξικομανή εγκλειστεί για συγκεκριμένη περίοδο σε ένα νοσηλευτήριο, δεν υποχρεώνουν τους ναρκομανείς να μένουν εκεί και τους αφήνουν να φεύγουν... η απάντηση είναι η εξής... Που με έχει αφήσει κατάπληκτο, όχι ως γιατρό, αλλά ως νομικό βεβαίως· και έχω τη δική μου άποψη! Και θα ήθελα στη συνέχεια, όταν κάποιοι από τους αξιότιμους συναδέλφους θα με αντικαταστήσουν στο βήμα, να το σχολιάσουν από τη δική τους επαγγελματική σκοπιά. Γι' αυτό το λόγο το αναφέρω.

Η απάντηση είναι «δεν μπορούμε να τους υποχρεώσουμε να μείνουν μέσα στο νοσηλευτήριο, γιατί δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι τέτοιο»! Και εγώ διερωτώμαι: Αν ο ναρκομανής είναι ένα άτομο το οποίο χρήζει άμεσης ανάγκης και βοήθειας και ο ίδιος, κατά την ώρα του στερητικού συνδρόμου, δεν ελέγχει τη βούλησή του -με ιατρικούς όρους αυτή τη φορά- δεν μπορεί να ελέγξει τη θέλησή του, γιατί καθοδηγούμενος και ποδηγετούμενος από το πάθος του για το φάρμακο το τοξικό, για το ναρκωτικό που του λείπει, μπορεί -όπως χαρακτηριστικά λέγεται- να μαχαιρώσει και τη μάνα του και τον πατέρα του, για να εξασφαλίσει τη δόση του, σημαίνει ότι δεν έχει τον έλεγχο του λογικού του. Από τη στιγμή που δεν έχει τον έλεγχο του λογικού του, δεν επιβάλλεται στους γιατρούς να τον περιορίσουν υποχρεωτικά στο νοσηλευτήριο, για να του παράσχουν την απαιτούμενη θεραπεία και να μην τον αφήνουν να βγαίνει;

Σας πληροφορώ ότι στην κυπριακή πραγματικότητα αυτή είναι η πραγματικότητα γύρω από το θέμα αυτό. Και διερωτώμαι πραγματικά, αξιότιμοι συνάδελφοι, αν είναι καιρός να εγκύψουμε σε αυτά τα τέσσερα-πέντε σοβαρής νομικοπολιτικής σημασίας ζητήματα και να καταθέσουμε συγκεκριμένες προτάσεις νόμου. Ή τουλάχιστον στη νέα Βουλή, εφόσον ίσως να μην υπάρχει ο χρόνος τώρα, ελπίζω και εύχομαι μέσα από δημιουργική συζήτηση με το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο να μπορέσουμε αυτά τα νομικοπολιτικά και ιατρικής φύσεως, ταυτόχρονα, προβλήματα να τα λύσουμε.

Είναι αδιανόητο ένας άνθρωπος να έχει την ανάγκη άμεσης θεραπείας και βοήθειας από τους γιατρούς και επειδή ο ίδιος, στα πλαίσια της ασθένειάς του, θέλει να τρέχει στους δρόμους και δεν μπορεί να περιοριστεί, οι γιατροί να σηκώνουν τα χέρια και να λένε «δεν μπορούμε να τον υποχρεώσουμε». Γιατί; Γιατί απλούστατα έχει υποθετικά τη χρήση του λογικού. Εδώ λέω εγώ ότι τη χρήση του λογικού τυπικά μπορεί να την έχει. Και βεβαίως ο άνθρωπος δεν έχει καμιά ψυχική ασθένεια, για να μπορεί να βγει οποιοδήποτε διάταγμα, όπως είναι η συνήθης διαδικασία, που να τον υποχρεώσει

να μείνει εκεί. Όμως, για έναν άνθρωπο που έχει αυτή την ανάγκη και έχει αυτό το δεδομένο της εξάρτησης, νομίζω πως πρέπει να βρούμε τρόπο να δίνουμε εξουσία στους συγγενείς του, σε αυτούς που τον αγαπούν και του συμπαραστέκονται, να υπογράφουν για λογαριασμό του ότι πρέπει να περιορίζεται στο νοσηλευτήριο μέχρι το τέλος της θεραπείας του. Με ανθρώπινους όρους, χωρίς βία, χωρίς καταναγκασμό, με στοργή και αγάπη και φροντίδα, όπως θέλουν οι άνθρωποι αυτοί.

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω κάνοντας ξανά τη συγκεκριμένη έκκληση. Το θέμα αυτό πρέπει να μας ενώνει. Η κοινωνία μάς παρακολουθεί. Η κοινωνία δε θέλει ούτε οδομαχίες γύρω από το θέμα αυτό, γιατί καταλαβαίνει και η ίδια τη σημασία και τη σοβαρότητα, ιδιαίτερα για το μέλλον. Αναμένει προτάσεις πολιτικής, για να βελτιωθεί το θεσμικό πλαίσιο, αλλά και επινοητικές και ευφάνταστες ιδέες οι οποίες να είναι πρακτικά υλοποιήσιμες για την πρόληψη, τη θεραπεία και την καταστολή. Και εμείς -το δικό μας το κόμμα- είμαστε εδώ να συζητήσουμε πάρα πολλά πράγματα. Ήδη έχω αναφέρει μερικά για προβληματισμό και αντιπαρέρχομαι την οποιαδήποτε κριτική. Εξάλλου, κοντεύουμε σε εκλογές και ήμασταν βέβαιοι ότι θα ακούγαμε ότι περίπου και για το ότι εισάγονται τα ναρκωτικά στην Κύπρο σήμερα από τους οποιουδήποτε εμπόρους, γι' αυτό δεν ευθύνονται οι έμποροι, αλλά πρώτιστα ευθύνεται η κυβέρνηση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω στον κατάλόγό μου μερικούς άλλους ομιλητές, οι οποίοι δεν είναι εδώ...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Έχετε και εμένα, που είμαι εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ κύριε Ματσάκη, θα έρθω και σε εσάς. Στον κατάλόγό μου ευρίσκεται ο κ. Κίκης Γιάγκου. Δεν ξέρω αν θα ήθελε να ομιλήσει.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Την άλλη φορά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εννοείτε...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά ευρίσκομαι στη δύσκολη θέση να πω ότι υπάρχει μια εκδήλωση απόψε για το θέμα του σχεδίου υγείας που οργανώνεται από το κίνημα, που μας υποχρεώνει κατά κάποιο τρόπο εμάς του κόμματος να παρευρεθούμε εκεί αλλά είναι μεγάλη η δυσκολία που θα φύγουμε και να συνεχιστεί η συζήτηση. Αν θα δέχονταν και οι κύριοι συνάδελφοι να αναβληθεί για την προσεχή συνεδρίαση αλλά μέσα σε κάποια πλαίσια, ώστε να ολοκληρωθεί, ώστε να μη χαθεί κάπου στο δρόμο η όλη συζήτηση.

Αφού πήρα το λόγο, θα ήθελα να πω και κάτι που έχω στο νουν, κύριε Πρόεδρε, για ένα άλλο θέμα, μιας και θα φύγω...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της προτάσεως του κ. Χατζηδημητρίου, προτού μπει... από ό,τι το αντιλαμβάνομαι το θέμα έχει φοβερή σοβαρότητα, πιστεύω ότι αφήνοντάς το από εβδομάδας, με όλο το σέβας, αφήνοντας το από εβδομάδας... Με συγχωρείτε, οι θέσεις αναπτύσσονται, καταγράφονται, δεν είναι για τις κάμερες, όπως έχετε πει και εσείς. Η παράκληση η δική μου είναι να συνεχιστεί η συζήτηση με όσους θα ήθελαν να μιλήσουν σήμερα και όσοι θα ήθελαν να συνεχίσουν, να συνεχίσουν. Διότι άλλως πως θα έχουμε αυτούς που δεν είναι παρόντες σήμερα, για τους άλφα ή βήτα λόγους... θα έρθουν την επομένη πάλι να μιλήσουν δύο-τρεις, πάλι αναβολή, διότι θα είναι κενή η αίθουσα και η Βουλή έκλεισε.

Εγώ ζητώ σήμερα, εφόσον είμαι στον κατάλογο, είμαι έτοιμος να μιλήσω για πέντε-

δέκα λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ να ολοκληρώσει ο κ. Χατζηδημητρίου πρώτα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για ένα άλλο θέμα...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα μιλήσω για την πρώτη πρόταση του κ. Χατζηδημητρίου. Αν είναι κάτι άλλο που θα πει, φυσικά να του επιτρέψουμε να το πει. Εγώ δέχομαι την εκτίμηση, που είναι και αυταπόδεικτη, του κ. Χριστοδουλίδη, ότι το θέμα είναι πολύ σοβαρό. Δε δίνουμε όμως την εικόνα της σοβαρότητας, όταν είμαστε τώρα έξι οι παρόντες βουλευτές, σε λίγο θα μείνουμε πέντε και στο τέλος θα μείνουν μόνο δύο ομιλητές.

Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαι προς το προεδρείο, αν το εγκρίνουν και οι παρόντες πέντε-έξι βουλευτές που είμαστε, να τεθεί στη σύσκεψη των αρχηγών των κομμάτων. Ακριβώς, κύριε Χριστοδουλίδη, για να δώσουμε την εικόνα της σοβαρότητας του θέματος, να γίνει μία ειδική συνεδρία, όσες ώρες χρειάζεται, γι' αυτό το θέμα, ακόμα και ολόημερη θα έλεγα, διότι είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει σήμερα η Κύπρος και η νεολαία μας. Να μιλήσουμε όλοι και να καταλήξουμε. Διότι έχει δίκαιο ο κ. Χριστοδουλίδης ότι την άλλη Πέμπτη θα είναι παρόντες κάποιοι άλλοι πέντε ή τρεις ή δύο ομιλητές και θα συνεχίζεται αυτό το θέμα με τη χειρότερη πιθανή εικόνα, ίσως με πολλή έγνοια, αλλά να μη δίνεται αυτή η εικόνα η σωστή.

Γι' αυτό το λόγο εισηγούμαι αυτή τη διακοπή τώρα -συμφωνώ με τον κ. Χατζηδημητρίου- διότι όλοι θα φύγουν μάλλον. Έστω και πέντε που είμαστε, δεν είναι και σοβαρή η παρουσία μας και να πάει αυτή η εισήγηση στους αρχηγούς των κομμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης κάτι ήθελε να πει.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την εντύπωση ότι όχι μία συνεδρία της ολομέλειας να κάνουμε, δεκαπέντε να κάνουμε ήδη έχουμε υποβαθμίσει το θέμα. Δεν μπορούμε να κάνουμε τώρα συνεδρία της ολομέλειας, με όλο το σέβας, συνάδελφε, τη στιγμή που ήδη το συζητούμε για δύο συνεχόμενες εβδομάδες στο Κεφάλαιο Δ'.

Εγώ εισηγούμαι ότι επειδή είναι αμφίβολο αν την ερχόμενη εβδομάδα θα έχουμε περισσότερους συναδέλφους ή δημοσιογράφους και επειδή θα πρέπει να ολοκληρώσουμε αυτό το θέμα και επειδή εγώ τουλάχιστον, όπως έχω δηλώσει και την προηγούμενη εβδομάδα, δεν προτίθεμαι να πάρω περισσότερο από πέντε-δέκα λεπτά- όπως αντιλαμβάνομαι και ο συνάδελφος ο κ. Χριστοδουλίδης- να τελειώνουμε και να το τελειώσουμε αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, με όλο το σεβασμό προς τις απόψεις που έχουν εκτεθεί, δεν είναι δυνατό να αποφασίσουμε για να κλείσουμε το θέμα, γιατί πρέπει να σας πληροφορήσω ότι υπάρχει και αίτηση από τον αρχηγό ενός κόμματος...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Για συνέχιση μιλούμε, όχι για να κλείσει σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, επειδή υπάρχει και εισήγηση για να κλείσει σήμερα, κύριε Χριστοδουλίδη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Την αποσύρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, ξεκαθαρίζω ότι για κανένα λόγο δεν μπορεί με παρόντες πέντε

βουλευτές να αποφασίσουμε ότι κλείνει η συζήτηση επί του θέματος.

Το δεύτερο είναι αν θα συνεχίσει η συζήτηση. Αντιλαμβάνομαι ότι ο κ. Χατζηδημητρίου θα αποχωρήσει...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έννα παραμείνω, κύριε Πρόεδρε, έστω και με κόστος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, εισηγούμαι το εξής: Εάν έχουμε μάξιμουμ -και το εννοώ αυτό- δεκάλεπτες ομιλίες από τους δύο που ζήτησαν το λόγο, θα συνεχίσουμε, διαφορετικά, αν είναι περισσότερο από δέκα λεπτά, θα διακόψω τον ομιλητή και θα τερματίσουμε.

Παρακαλώ, ο κ. Χριστοδουλίδης έχει το λόγο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε αποδεχθεί και οι δύο εναπομείναντες ομιλητές το δεκάλεπτο, παρ' όλο που, αντιλαμβάνεστε, μας θέτει σε πολύ μειονεκτική θέση έναντι των άλλων· ο κ. Ερωτοκρίτου μιλούσε μία ώρα. Δεν έχει σημασία, και σε δέκα λεπτά μπορείς να πεις εκείνα που θα μπορούσες να έλεγες σε δύο ώρες.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Και έφυγε τώρα, για να μη μας ακούσει εμάς.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δεν υπάρχει πρόβλημα. Πραγματικά είναι εκπληκτικό, αλλά θα έλεγα και επικίνδυνο, να επικαλούνται ο Δημοκρατικός Συναγερμός και ο κ. Ερωτοκρίτου, εξαιτίας του προβλήματος των ναρκωτικών, τη συναντίληψη του ότι δεν αφορά θέμα μόνο κυβέρνησης, ούτε μόνο αντιπολίτευσης, είναι στην πραγματικότητα κοινωνικό το πρόβλημα χωρίς συζήτηση· αλλά το “ρεζουμέ”, το απαύγασμα της όλης παρουσιάσής του ήταν ότι δεν υπάρχει πρόβλημα! Τότε δεν μπορεί να υπάρξει συναντίληψη! Δεν μπορεί να υπάρξει εάν η κοινωνία κατά 67% προχθές απεφάνθη ότι το κατατάσσει

μεταξύ των πρώτων προβλημάτων που ενοχλούν και ανησυχούν την κυπριακή κοινωνία, όταν πολιτικά κόμματα, επιστήμονες το έχουν κατατάξει αμέσως μετά το εθνικό πρόβλημα και όταν έρχεται σήμερα επίσημα ο Δημοκρατικός Συναγερμός να μας λέει ότι δεν υπάρχει πρόβλημα, είναι επινόηση ουσιαστικά της αντιπολίτευσης και ότι - και αναφέρομαι στα λόγια του- είναι σε απόλυτα ελεγχόμενο σημείο η χρήση ή η κατάχρηση των ναρκωτικών στην Κύπρο.

Τότε, λέω εγώ, υπάρχει πρόβλημα. Δεν αντιλαμβάνεται δηλαδή η κυβέρνηση, δε αντιλαμβάνεται ο Δημοκρατικός Συναγερμός ότι σήμερα τα ναρκωτικά δεν είναι “Hannibal ante portas,” κύριε Ερωτοκρίτου. Ο Hannibal είναι “intra portas”, έν μέσα στο σπίτι του καθενός μας, αλλά η κυβέρνηση -και δεν είναι μόνο ο συνάδελφος που το λέει αυτό το πράγμα- το τελευταίο διάστημα η κυβέρνηση μας επαναλαμβάνει, είτε Υπουργός Δημοσίας Τάξεως είναι είτε Αρχηγός της Αστυνομίας είτε -δεν ξέρω εγώ- υπουργοί, είτε Πρόεδρος, “δεν υπάρχει πρόβλημα”. Και κατακεραυνώθηκε ο εισηγητής από δικής μας πλευράς, ο κ. Λιλλήκας. Έγινε αναφορά ότι είναι εξαιρετική δουλειά, αλλά δεν είναι τεκμηριωμένη, δεν έχει κανένα στοιχείο. Ενώ τα στοιχεία μιλούν - αναφέρομαι στον κ. Ερωτοκρίτου- ότι δεν είναι αληθή τα στοιχεία του κ. Λιλλήκα, ουδέν στοιχείο μάς κατέθεσε ο κ. Ερωτοκρίτου -και κρατούσα σημειώσεις- δύο αριθμούς ανέφερε: 0,4% οι χρήστες κοκαΐνης, 0,3% οι χρήστες ηρωίνης.

Πού είναι οι επιδημιολογικές έρευνες, στις οποίες έκανε αναφορά; Πού είναι τα δικά του στατιστικά στοιχεία τα οποία συγκρούονται με τις δεκάδες των αριθμών και των στοιχείων που είχε καταθέσει ο δικός μας ο εισηγητής; Αόριστη αναφορά. Δεν είναι σωστά, αλλά ποια είναι τα σωστά, πλην του 0,3%, 0,4%;

Αμφισβήτηση της διεθνούς εμπειρίας. Έτι τραγικότερο. Όταν η διεθνής εμπειρία λέει ότι για καθένα που αποτρέπει για βοήθεια, υπάρχουν άλλοι εννέα που δεν αποτρίνουνται! Για καθένα που συλλαμβάνεται, υπάρχουν άλλοι είκοσι που δε

συλλαμβάνονται, εμείς λέμε όχι, καλά πάμε, γιατί 0,3%, 0,4% είναι ηρωινομανείς ή κοκαΐνομανείς!

Όταν η διεθνής εμπειρία λέει ότι από τους εμπόρους ο άλφα αριθμός συλλαμβάνεται, το άλφα ποσοστό, εμείς διακωμωδούμε τα όσα θέτουν οι επιστημονικές και οι στατιστικές ή πρακτικές έρευνες στην κυπριακή κοινωνία. Αλλά κάνουμε αναφορά στους βαρόνους της κοκαΐνης, τους οποίους κατάφερε το FBI να καταπολεμήσει. Αλλά κάνουμε αναφορά στο παράδειγμα της Ολλανδίας, ότι αποποινικοποίησε... Και εγώ επειδή είχα ασχοληθεί και στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στην αρμόδια επιτροπή, με το θέμα τούτο... ποιος ήταν ο στόχος ή ποιος είναι ο στόχος της πιθανής αποποινικοποίησης των λεγόμενων soft, των λεγόμενων μαλακών; Η μείωση του αριθμού των χρηστών των βαριών ναρκωτικών ουσιών. Τι απέδειξε -όταν μελετούμε κάτι ή όταν παίρνουμε πληροφορίες, να ολοκληρώνουμε- τι απέδειξε η εμπειρία -όχι μόνο της Ολλανδίας, αλλά και της Ελβετίας- σε αυτό το θέμα; Δεν έχουν μειωθεί! Παρά την αποποινικοποίηση, παρά την ελεύθερη πώληση, σε συγκεκριμένους χώρους, μαριχουάνας ή των άλλων ελαφρών λεγόμενων ναρκωτικών, ο αριθμός των χρηστών των βαριών ναρκωτικών αυξάνεται. Άρα ο στόχος δεν έχει επιτευχθεί.

Άρα το συμπέρασμα: Και αυξάνονται ταυτόχρονα και αυτοί οι οποίοι δε θα δοκίμαζαν τη μαριχουάνα και τα ναρκωτικά, αλλά τώρα, αφού έγινε και της μόδας και όπου μπεις, σε ένα μικροκατάστημα, μπορείς με την επίδειξη της ταυτότητας να αγοράσεις ένα ή δύο γραμμάρια, αγοράζεις. Αυξάνεται με γεωμετρική πρόοδο και ο αριθμός των χρηστών των λεγόμενων μαλακών. Δεν υπάρχουν στην επιστημονική ορολογία “μαλακά” ή τα λεγόμενα μαλακά ή τα λεγόμενα βαριά. Όλα είναι ναρκωτικές ουσίες που προκαλούν τον εθισμό, προκαλούν την εξάρτηση.

Εμείς, σαν κόμμα, έχουμε δηλώσει εμφαντικά και κατηγορηματικά «Όχι στη αποποινικοποίηση των ναρκωτικών, όχι», γιατί εκεί που εφαρμόστηκε, στις δύο τούτες

χώρες, μόνο τα αποτελέσματα είναι οικτρά, δεν υπάρχει αποτελεσματικότητα. Επομένως, εμείς παίρνουμε θέση, δεν προβληματιζόμαστε ήδη ή δε θα συνεχίσουμε τον προβληματισμό μας στηριζόμενοι πάνω σε έλλειψη τοπικών επιστημονικών στοιχείων. Λαμβάνουμε υπόψη μας και το ευρωπαϊκό μοντέλο, την κατάσταση που επικρατεί στην Ευρώπη ή τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις οδηγίες του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Δε θα μακρηγορήσω, έθιξα τα βασικά αυτά σημεία, αλλά, κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να πω ακόμη, κλείνοντας την παρέμβασή μου, η διακίνηση των ναρκωτικών ή η χρήση των ναρκωτικών είναι κοινωνικό πρόβλημα. Κοινωνικό πρόβλημα σημαίνει από πολλούς παράγοντες άμεση ή έμμεση επίδραση. Οικονομική κατάσταση, οικογενειακή κατάσταση, παιδεία. Αλλά ποιος καθοδηγεί, ποιος ελέγχει την κοινωνία σε έναν δημοκρατικό τόπο; Οι δημοκρατικά εκλεγμένες αρχές. Η εκτελεστική εξουσία, το κοινοβούλιο. Εάν για την αναποτελεσματικότητα των μεθόδων δε φέρει την τεράστια ευθύνη η εκτελεστική εξουσία, η οποία ελέγχει όλα αυτά, τότε ποιος φέρει την ευθύνη; Ο τελευταίος πολίτης της Κυπριακής Δημοκρατίας; Φέρει την ευθύνη μόνο η οικογένεια; Φέρουν την ευθύνη μόνο οι γονιοί; Μόνο τα σχολεία; Όχι. Το μερίδιο της ευθύνης της συγκεκριμένης διακυβέρνησης από το 1993 μέχρι το 2001 είναι τεράστιο. Διότι είτε δεν έκανε έργα -εκείνα που έπρεπε να κάνει- είτε εκείνα τα οποία προσπάθησε να κάνει δεν ήταν τα ορθά και τα αποτελεσματικά.

Επομένως, ο καταλογισμός των ευθυνών υπάρχει, η δε μη παραδοχή, από πλευράς κυβέρνησης και συγκυβέρνησης, του αντικειμένου ως τραγικό πρόβλημα για την κυπριακή κοινωνία νομίζω είναι το πλέον επικίνδυνο συμπέρασμα από τη σημερινή παρουσίαση του συναδέλφου του κ. Ερωτοκρίτου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χριστοδουλίδη, για την ακρίβεια που επιδείξατε.

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να επιταχύνω τη δική μου παρέμβαση, αν μου επιτρέπετε, από τη θέση μου.

Το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι σοβαρό σήμερα, κύριε Πρόεδρε, και νομίζω ότι αυτό είναι γενικά αποδεκτό. Ίσως να έχει κάποιες αμφιβολίες ο συνάδελφος ο κ. Ερωτοκρίτου, αλλά εδώ ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο Υπουργός της Δικαιοσύνης, ο Αρχηγός της Αστυνομίας, ο τελευταίος πολίτης έχει δηλώσει ότι υπάρχει πρόβλημα ναρκωτικών στην Κύπρο. Αν δε κοιτάξουμε και τους αριθμούς, θα δούμε ότι πριν λίγα χρόνια οι ηρωινομανείς μετριόνταν στα δάκτυλα του ενός χεριού, ήταν μερικές μονάδες. Σήμερα τα επίσημα στοιχεία, μας έδειξαν οι έρευνες του κ. Βερεσιέ, του κ. Δημητρίου, είναι μερικές εκατοντάδες. Και αν λάβουμε υπόψη εκείνους οι οποίοι δε ζήτησαν βοήθεια από τους διάφορους οργανισμούς, θα δούμε ότι οι ηρωινομανείς σήμερα στην Κύπρο υπολογίζονται σε μερικές χιλιάδες. Οπότε το πρόβλημα είναι σήμερα σοβαρό και δυστυχώς θα είναι αύριο σοβαρότερο.

Υπάρχουν δύο πτυχές στο πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε: είναι η πρόληψη και η θεραπεία. Δε θα μιλήσω για την πρόληψη, μίλησαν πάρα πολλοί συνάδελφοι και είπαν πάρα πολλά σωστά πράγματα. Αν έγιναν -όσα έγιναν ή όχι- αν έγιναν σωστά, νομίζω ότι μπορεί να το κρίνει ο καθένας από αυτά που έχουν ήδη λεχθεί. Θα μιλήσω λιγάκι για τη θεραπεία, κύριε Πρόεδρε, και θα μιλήσω για την απεξάρτηση, όσον αφορά ιδιαίτερα τα οπιοειδή, τα μορφινοειδή.

Για να καταλάβουμε, κύριε Πρόεδρε, το πρόβλημα πρέπει να αντιληφθούμε γιατί υπάρχει αυτή η εξάρτηση. Μέσα στο σώμα μας, κύριε Πρόεδρε, εμείς οι ίδιοι, ο οργανισμός μας παράγει ναρκωτικές ουσίες. Τα λέω πολύ χοντρικά, κύριε Πρόεδρε.

Παράγει τις λεγόμενες ενδορφίνες, που είναι εσωτερικές μορφίνες. Είναι κάποιες ουσίες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αναγκαίες, κύριε Ματσάκη;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Απόλυτα αναγκαίες, κύριε Πρόεδρε. Απόλυτα αναγκαίες για τη σωστή λειτουργία του κεντρικού νευρικού συστήματος. Αυτά τα εσωτερικά ναρκωτικά προσκολλώνται πάνω σε ειδικούς υποδοχείς, τους οπιοειδείς υποδοχείς, σε κύτταρα του εγκεφάλου και προκαλούν το αίσθημα της ικανοποίησης, της ευφορίας, και είναι βασικοί συντελεστές σε διάφορες άλλες λειτουργίες του εγκεφάλου μας απόλυτα αναγκαίες.

Όταν παίρνουμε εξωγενή ναρκωτικά, αυτά τα εξωγενή ναρκωτικά προσκολλώνται πάνω σε αυτούς τους υποδοχείς και ως αποτέλεσμα προκαλούν αυτά τα αισθήματα της ευφορίας και της ικανοποίησης. Πράττοντας τούτο, αυξάνεται ο αριθμός των υποδοχέων, πολλαπλασιάζεται, γι' αυτό και χρειαζόμαστε ακόμα περισσότερη ναρκωτική ουσία, για να ικανοποιήσουμε τον εγκέφαλό μας. Αυτή είναι η βάση του ιατρικού προβλήματος της εξάρτησης από τα οπιοειδή. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο έχουμε το στερητικό σύνδρομο -όταν δεν πάρουμε τη δόση μας- το οποίο όμως στερητικό σύνδρομο μπορούμε να το ξεπεράσουμε μετά από μερικές ώρες ή μερικές μέρες, αλλά έχουμε το πιο σοβαρό πρόβλημα που αφορά τη μη απεξάρτηση που έρχεται μετά από μέρες, βδομάδες ή μήνες και είναι το λεγόμενο στα αγγλικά "craving", που είναι η ακαταμάχητη επιθυμία να πάρουμε ναρκωτικά, μετά που ξεπεράσαμε το στερητικό σύνδρομο. Αυτό συμβαίνει, γιατί έχουμε όλους αυτούς τους υποδοχείς στον εγκέφαλό μας και δεν μπορούμε να τους ικανοποιήσουμε μόνο με το εσωτερικό ναρκωτικό, αλλά πρέπει να πάρουμε και το εξωτερικό.

Τώρα, πώς μπορούμε να λύσουμε αυτό το πρόβλημα. Υπάρχουν οι παλιές

μέθοδοι της απεξάρτησης, οι γνωστές, οι οποίες όμως, δυστυχώς, έχουν χαμηλό ποσοστό επιτυχίας, λόγω αυτής της ακαταμάχητης επιθυμίας που έρχεται και που κρατά για μήνες και χρόνια. Υπάρχουν πιο σύγχρονες αντιμετωπίσεις του προβλήματος. Μία απ' αυτές τις αντιμετωπίσεις -και πρέπει να σας πω ότι δεν έχω προσωπική εμπειρία από ασθενείς που έτυχαν αυτής της μεθόδου απεξάρτησης, αλλά μίλησα με έναν ανώτερο ειδικό ψυχίατρο που ασχολείται με αυτά τα θέματα στην Κύπρο, ο οποίος είχε προσωπική εμπειρία και ο οποίος επισκέφθηκε ένα τέτοιο κέντρο όπου γίνεται χρήση αυτής της μεθόδου- είναι η μέθοδος της ταχείας απεξάρτησης. Υπάρχουν διάφορες μέθοδοι, μία απ' αυτές χρησιμοποιείται από κάποιο γιατρό στο Ισραήλ και ονομάζεται η μέθοδος του Waysman και δε λέω ότι είναι η πανάκεια, αλλά είναι μία μέθοδος που πρέπει νομίζω να κοιτάξει σοβαρά το Υπουργείο Υγείας.

Θα πω δυο λόγια μόνο γι' αυτή τη μέθοδο και θα τελειώσω. Αυτό που κάνει αυτός ο γιατρός -και την έχει δοκιμάσει σε πέραν των οκτώ χιλιάδων ασθενείς μέχρι σήμερα, υποστηρίζει, με επιτυχία και ήδη έχουν πάει και επτά Κύπριοι, πρέπει να σας πω, με ιδιωτική πρωτοβουλία- είναι ότι προκαλεί μία έξαρση του στερητικού συνδρόμου, αλλά κρατεί τον ασθενή υπό γενική νάρκωση, για να μη νιώθει έντονα τα συμπτώματα του στερητικού συνδρόμου που κρατούν μόνο μερικές ώρες. Μετά από μία περίοδο περίπου έξι ωρών που κρατά το έντονο στερητικό σύνδρομο και, αφού επανέλθει ο ασθενής, του δίνει ένα φάρμακο, μία ουσία, τη ναλτρεξόνη, η οποία είναι ανταγωνιστής των οπιοειδών και ως εκ τούτου προσκολλάται πάνω στους υποδοχείς στον εγκέφαλο και τους αποδεσμεύει και σιγά σιγά τους καταστρέφει. Αυτό σημαίνει ότι με την πάροδο του χρόνου, περίπου ένα χρόνο, δώδεκα μήνες, ελαττώνονται οι οπιοειδείς υποδοχείς στον εγκέφαλο, οι οποίοι αυξήθηκαν με τη χρήση των εξωγενών οπιοειδών και ως εκ τούτου δεν έχουμε το φαινόμενο της ακαταμάχητης επιθυμίας για τα ναρκωτικά. Μετά από δώδεκα μήνες σταματά ο ασθενής να παίρνει τη ναλτρεξόνη

και υποστηρίζεται απ' αυτούς που εφαρμόζουν τη μέθοδο ότι θεραπεύεται. Η άποψή μου, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι αυτή η μέθοδος πρέπει να εξεταστεί από τις ιατρικές μας υπηρεσίες. Ήδη έχω ενώπιόν μου επιστολή προς το Υπουργείο Υγείας με το οποίο ζητείται η εξασφάλιση δισκίων τέτοιου φαρμάκου για χρήση παρόμοια με αυτή που γίνεται στο Ισραήλ και, αν όντως αποδειχθεί ότι αυτή η μέθοδος έχει την επιτυχία που λένε ότι έχει, τότε νομίζω ότι θα έχουμε ένα πολύ σοβαρό όπλο ενάντια στα ναρκωτικά, γιατί θα μπορούμε να κάνουμε απεξάρτηση μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και με μεγάλη επιτυχία.

Αυτά μόνο ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ματσάκη.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Προτού κλείσετε, κύριε Πρόεδρε... Αντιλαμβάνομαι ότι εδώ θα σταματήσει η συνεδρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα κλείσει η συνεδρία, ναι, βεβαίως.

A. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Θα ήθελα να πω το εξής: Σε ό,τι αφορά τη μέθοδο Waysman, είναι και πολλοί άλλοι ιατροί του είδους οι οποίοι διαφωνούν. Ξέρω ότι το επίσημο κράτος το δικό μας, επειδή κάποια πράγματα θα γραφτούν, έχει ζητήσει στοιχεία από τον ίδιο τον ιατρό, ο οποίος όμως μέχρι αυτή τη στιγμή δεν του τα έχει δώσει, που να δεικνύουν τα ποσοστά επιτυχίας του σ' αυτό το είδος της θεραπείας την οποία ακολουθεί. Συνεπώς, αυτά τα λέω, για να μη μεταδοθούν κάποια μηνύματα που να δώσουν κάποιες φρούδες ελπίδες ενδεχόμενα.

Ο λόγος που εγέρθηκα είναι ο εξής, κύριε Πρόεδρε: Το έχω πει και στις δύο προηγούμενες συνεδρίες, θα το επαναλάβω και σήμερα και δε θα διστάσω να το επαναφέρω στην ολομέλεια. Συζητούμε ένα θέμα γύρω από το οποίο οι δημοσκοπήσεις δείχνουν παλλαϊκό ενδιαφέρον και το 67% με 70% ανησυχεί εντονότατα γι' αυτό το θέμα. Είχα πει την προηγούμενη βδομάδα και την προ προηγούμενη βδομάδα ότι κατά τη συζήτηση αυτού του θέματος είναι αναγκαίο να είναι εδώ οι εκπρόσωποι της εκτελεστικής εξουσίας και κύρια τα Υπουργεία Παιδείας, Υγείας και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως. Δυστυχώς, δε μας έχουν κάνει καθόλου την τιμή να παρευρίσκονται εδώ και δεν ξέρω αν αυτό θα πρέπει να ερμηνευτεί ότι είναι τόσο το ενδιαφέρον της εκτελεστικής εξουσίας σ' αυτό το θέμα, όμως και του Δημοκρατικού Συναγερμού που αρνείται ότι υπάρχει πρόβλημα, τη στιγμή που ξέρουμε ότι οι χρήστες ηρωίνης είναι πέραν των χιλίων εκατό αυτή τη στιγμή στην Κύπρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το θέμα που ήθελα να αναφέρω, και δεν υπάρχει άλλος τρόπος από του να κάνω μία έκκληση -πιστεύω ότι, όταν ακούσουν και οι άλλοι συνάδελφοι, θα συμφωνήσουν μαζί μου- να διαβιβαστεί από τη Βουλή, είναι το θέμα της κλωνοποίησης. Είναι κάθε μέρα στις εφημερίδες διάφορες πληροφορίες ότι θα γίνει κλωνοποίηση στην Κύπρο, ότι θα έρθει ο ένας επιστήμονας ή ο άλλος επιστήμονας, ότι μόνο στην Κύπρο θα γίνουν αυτά τα πράγματα και κατόπιν στο τέλος η Κύπρος να ξαναγίνει θέμα διεθνούς ενδιαφέροντος πάνω στην κλωνοποίηση. Αυτό δείχνει ελαφρότητα, επιπολαιότητα και φέρνει την Κύπρο σε σύγκρουση με τη διεθνή τάξη, με τις διεθνείς συμβάσεις που έχουν υπογράψει όλες οι χώρες και νομίζω ουδέ της Κύπρου εξαιρουμένης, κύριε

Χριστοδουλίδη;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Βεβαίως, και η Κύπρος έχει προσυπογράψει.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Λοιπόν, επειδή είναι ένα μέγα θέμα, κανονικά, αν είμαστε σε άλλο κράτος του κόσμου, θα έπρεπε να κυριαρχούσε στις πολιτικές και κοινωνικές συζητήσεις και να επισκίαζε όλα τα άλλα γεγονότα. Σ' εμάς περνά και αυτό απαραίτητο ωςάν ένα ακόμα επίτευγμα του δαιμόνιου Κυπρίου.

Θα παρακαλέσω θερμά, και πιστεύω, αντιλαμβάνομαι ότι τουλάχιστο των παρόντων συναδέλφων έχω τη συγκατάθεσή τους και εκφράζω και το πνεύμα το δικό τους, επειδή δεν έχουμε καιρό να το συζητήσει αυτή η Βουλή, να υποβληθεί παράκληση προς την κυβέρνηση να σταματήσει οποιαδήποτε ενέργεια προς αυτή την κατεύθυνση, να μην επιτρέψει σε κανέναν οτιδήποτε γύρω απ' αυτό το θέμα, ωστόσο τελειώσουν οι εκλογές και συνέλθει ξανά το σώμα. Πιστεύω ότι θα είναι ένα από τα πρώτα θέματα που θα πρέπει να απασχολήσει το κοινοβούλιο, ώστε τουλάχιστο να γίνουμε, αν όχι τίποτε άλλο, τουλάχιστο λίγο υπεύθυνοι και λίγο σοβαροί, για να μην εκθέτουμε και τον τόπο και να μη δημιουργούμε καταστάσεις ανεπιθύμητες που δυσφημούν την πατρίδα μας.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα της κλωνοποίησης, για το οποίο έχουν γίνει πολύ υπερβολικές δηλώσεις και, συμφωνώ, χωρίς οι περισσότεροι από εμάς να αντιλαμβανόμαστε τι ακριβώς θα ήθελε να κάνει αυτός ο επιστήμονας -ο οποίος μπορεί

να είναι και ένας πολύ λαμπρός επιστήμονας και δε θα ήταν σωστό να θεωρηθεί ότι δε θεωρούμε ότι το έργο του μπορεί να είναι πολύ αξιόλογο- φέρνει στην επιφάνεια το γεγονός ότι δεν υπάρχει και δε λειτουργεί στην Κύπρο σήμερα ειδική επιτροπή της ηθικής και δεοντολογίας για την ιατρική και τη βιολογία, εκτός από τη νομοθεσία η οποία απαγορεύει ρητώς -και έχει δίκαιο ο κ. Χριστοδουλίδης- τη διενέργεια οποιωνδήποτε πειραμάτων που εμπεριέχουν το στοιχείο της κλωνοποίησης και άλλων στοιχείων που αφορούν έμβρυα ανθρώπου. Όμως, αν υπήρχε μία επιτροπή ηθικής και δεοντολογίας στην ιατρική, θα μπορούσε κάλλιστα, μόλις παρουσιάστηκε το θέμα, να επιληφθεί του θέματος, να κάνει τις κατάλληλες συστάσεις προς όλους τους εμπλεκομένους και το θέμα θα έληγε εκεί.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να είμαστε απολύτως ορθοί. Πρώτον, υπάρχει ευρωπαϊκή σύμβαση βιοηθικής της οποίας είναι μέλος η Κύπρος και την έχει προσυπογράψει. Δεύτερον, υπάρχει το ψήφισμα της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης πάνω στο θέμα, δηλαδή την κλωνοποίηση του ανθρώπινου είδους, καταπέλτης, και υπάρχει το ψήφισμα του ευρωκοινοβουλίου σχετικά με τούτο. Μπορεί τοπικά να μην έχουμε συστήσει ακόμη τους φορείς που θα έπρεπε, αλλά είμαστε δεσμευμένοι από ευρωπαϊκές συμβάσεις· επομένως, δε συζητείται για μένα αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί του θέματος αυτού θα διαβιβαστεί στην εκτελεστική εξουσία ότι θα πρέπει να τηρηθούν αυστηρά οι πρόνοιες των διεθνών συμβάσεων από τις οποίες είμαστε δεσμευμένοι.

Το θέμα των ναρκωτικών παραμένει στην ημερήσια διάταξη.

Εδώ φτάνουμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίασης του σώματος.

Η επόμενη συνεδρίαση του σώματος ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 22 Μαρτίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2001.
3. Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου Νόμος του 2001.
4. Ο περί Εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων και Διαιτολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
5. Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
6. Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2001.
7. Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
8. Ο περί Τροχαίων Αδικημάτων (Χρήση Συσκευών Φωτοεπισήμανσης και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμος του 2000.
9. Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
10. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός)

- (Αρ. 6) Νόμος του 1999.
11. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2001.
 12. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
 13. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έλεγχος του Κράτους του Λιμένα) Νόμος του 2001.
 14. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
 15. Οι περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων Κανονισμοί του 2001.
 16. Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
 17. Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
 18. Οι περί Πρόδρομων Ουσιών (Παρασκευή και Εμπορία) Κανονισμοί του 2001.
 19. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Βιολογικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001.
 20. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
 21. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού, Τεχνικού και

- Γραφεία (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
22. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
 23. Οι περί Ασφαλιστικών Εταιρειών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
 24. Οι περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Σύνθεση και Όροι Εντολής της Τεχνικής Επιτροπής) Κανονισμοί του 2001.
 25. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Καταχώριση, Διαπραγμάτευση και Εκκαθάριση Άυλων Κινητών Αξιών) Κανονισμοί του 2001.
 26. Οι περί Αρχής Κρατικών Εκθέσεων - Θέση Διοικητικού Λειτουργού Α΄ (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
 27. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Χαλαρώσεις) Κανονισμοί του 2001.
 28. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
 29. Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2001.
 30. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
 31. Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2001.
 32. Οι περί Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λάρνακας

- Κανονισμοί του 2001.
33. Οι περί Κινηματογραφικών Ταινιών (Κατάταξη) Κανονισμοί του 2001.
 34. Οι περί του Συμβουλίου Υδατοπρομήθειας Λεμεσού Κανονισμοί του 2001.
 35. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
 36. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Καταβλητέα Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
 37. Οι περί Συντάξεων και Φιλοδωρημάτων του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούνας Κανονισμοί του 2001.
 38. Οι περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Δημόσιων Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2001.
 39. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
 40. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
 41. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
 42. Οι περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Διεξαγωγή Έρευνας για την Πηγή των Οικονομικών Πόρων Εκπαιδευτικών Λειτουργών) Κανονισμοί του 2001.
 43. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας

- Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
44. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Δικαιώματα) Κανονισμοί του 2001.
45. Οι περί Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
46. Οι περί Αποχετεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
47. Οι περί Υδατοπρομήθειας (Ειδικά Μέτρα) Κανονισμοί του 2001.
48. Οι περί Αλλοδαπών και Μεταναστεύσεως (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
49. Οι περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους».
- (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (1.2.2001). (Συνέχιση της συζήτησης).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τα

Ανθρώπινα Δικαιώματα για το θέμα που τιτλοφορείται «Η υποκλοπή τηλεφωνικών συνδιαλέξεων ως παραβίαση του νόμου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων». (Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (16.11.2000).

3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που τιτλοφορούνται:

α. «Προβλήματα στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη της κοινότητας Πύργου Τηλλυρίας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κυριάκου Τυρίμου και Γιώργου Χατζηγεωργίου). (6.2.1997).

β. «Αγροτικά Υγειονομικά Κέντρα - προβλήματα και τρόποι επίλυσής τους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κυριάκου Τυρίμου και Ανδρέα Παρισινού). (6.3.1997).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη εξέτασης του πληθυσμού και ειδικά του γυναικείου με σύγχρονες μεθόδους έγκαιρης διάγνωσης της οστεοπορώσεως και η υποχρέωση του κράτους για παροχή αυτής της διευκόλυνσης».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του

βουλευτή κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (5.10.2000).

5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη για δεύτερο ορθοπαιδικό χειρουργείο στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Μάριου Ματσάκη, Γιαννάκη Θωμά και Στέλιου Στυλιανού). (27.1.2000).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας του σώματος.

(Ωρα λήξης: 6.44 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μάτσης Γιαννάκης
Αναστασιάδης Νίκος	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μουσιούππας Νίκος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παπακώστας Κώστας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παρισινός Ανδρέας
Γιάγκου Κίκης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρίστος
Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος

Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κιπτής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Φιλίππου Ανδρέας
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηδημητρίου Τάκης
Λιλλήκας Γιώργος	Χριστοδουλίδης Δώρος
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Ματσάκης Μάριος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 1) του 2001», εισήγηση του κ. Κ. Καζαμία και σχόλιο του κ. Ν. Μουσιούττα και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 2 του 2001).
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2001», εισήγηση του κ. Γ. Λιλλήκα και συζήτηση [προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Ν. Μουσιούττας, Ν. Κατσουρίδης] και αναβολή του θέματος.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου Νόμος του 2001», σχόλιο του κ. Δ. Θεοδώρου και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο (με αριθμό 2 του 2001).
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Καταναλωτικής Πίστης Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.

6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2000», το σύντομο σχόλιο του κ. Δώρου Χριστοδουλίδη και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
7. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Παροχής Επιδόματος Τέκνου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (Αιτήσεις και Τέλη) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
10. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
11. Ερωτήσεις βουλευτών: Θέμα παραχώρησης νερού στις κοινότητες Πύργος Λεμεσού, Παρεκκλησιά, Μονή και Πεντάκωμο - Ερωτήματα σχετικά με εξασφάλιση από εκπαιδευτή οδηγών άδειας οδηγού και εκπαιδευτικής άδειας που του αφαιρέθηκαν - Ερωτήματα σχετικά με τις δραστηριότητες της Κύπρου στον τομέα των υπεράκτιων εταιρειών - Ανάγκη για αναβάθμιση της κυπριακής σημαίας στη διεθνή εμπορική ναυτιλία.
12. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Θέμα διαρροής χημικών αποβλήτων από το σταθμό της Α.Η.Κ. Δεκέλειας - Ερωτήματα σχετικά με μεταβιβάσεις ιδιοκτησίας ακινήτων από Τουρκοκυπρίους σε Ελληνοκυπρίους - Μεταβιβάσεις τουρκοκυπριακών περιουσιών σε Ελληνοκυπρίους - Προβλήματα στο σχολείο Αγίου Ιωάννη Μαλούντας - Τα λύματα των κατοικιών στην κοιλάδα

Κλήρου προς Φικάρδου.

13. Οι παρατηρήσεις των κ. Δώρου Θεοδώρου και Ανδρέα Παρισινού σχετικά με τη μη προώθηση στην ολομέλεια του νομοσχεδίου για το εθνικό σχέδιο υγείας.
14. Οι παρατηρήσεις του κ. Ανδρέα Φιλίππου σχετικά με τη μη προώθηση στην ολομέλεια πρότασης νόμου για το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο.
15. Συνέχιση της συζήτησης για το θέμα «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για την αντιμετώπισή τους» [Τ. Χατζηδημητρίου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Α. Γεωργίου, Κ. Παπακώστας, Δ. Χριστοδουλίδης, Δ. Συλλούρης, Μ. Ματσάκης, προεδρεύων (Α. Αντωνίου)].
16. Σύντομη συζήτηση για το θέμα της κλωνοποίησης (Τ. Χατζηδημητρίου, Δ. Χριστοδουλίδης, Μ. Ματσάκης).



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 22ας Μαρτίου 2001

(Ώρα έναρξης: 4.29 μ.μ.)

(Αρ. 26)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τους κ. γραμματείς να διαπιστώσουν κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αρχίζουμε με το Κεφάλαιο Πρώτο, που είναι η νομοθετική εργασία. Επειδή τα θέματα της σημερινής ημερήσιας διάταξης είναι πάρα πολλά, θα εισηγούμουν, αν δεν υπάρχει ένσταση, οι ομόφωνες εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες. Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση.

Προχωρούμε στο πρώτο θέμα, που είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος	Κίκης Καζαμίας
Ισιδωρος Μακρίδης	Αβραάμ Αντωνίου
Χρίστος Ρότσας	Τάκης Χατζηδημητρίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, ώστε να καταστεί δυνατός ο διορισμός σε μόνιμες θέσεις υπαλλήλων του ΧΑΚ οι οποίοι υπηρετούν με σύμβαση απασχόλησης, καθορισμένης διάρκειας ενός έτους, και που επιλέχθηκαν κατόπιν διαδικασίας επιλογής, εφόσον πληρούν συγκεκριμένες προϋποθέσεις όσον αφορά τη διάρκεια απασχόλησής τους στο ΧΑΚ.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου, θα μπορούν να διοριστούν σε μόνιμες θέσεις στο ΧΑΚ υπάλληλοι που κατά την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου θα έχουν συμπληρώσει δύο έτη συνεχούς απασχόλησης στο χρηματιστήριο και ο διορισμός τους θα αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσης των σχεδίων υπηρεσίας των αντίστοιχων θέσεων στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας. Σε περίπτωση που κατά την έναρξη της ισχύος του σχετικού νόμου υπάλληλοι δεν έχουν συμπληρώσει δύο τουλάχιστον έτη συνεχούς απασχόλησης στο χρηματιστήριο θα μπορούν να διοριστούν επίσης σε μόνιμες θέσεις, αφού πρώτα συμπληρώσουν διετή συνεχή απασχόληση στο χρηματιστήριο και νοουμένου ότι προηγουμένως θα έχουν δημοσιευτεί τα σχέδια υπηρεσίας των αντίστοιχων θέσεων στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού
Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούππας, αναπλ. πρόεδρος	Κίκης Καζαμίας
Ισίδωρος Μακρίδης	Αβραάμ Αντωνίου
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου
Πρόδρομος Προδρόμου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 28 Φεβρουαρίου και στις 12 Μαρτίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, εκπρόσωποι του διοικητικού συμβουλίου και της διεύθυνσης του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (ΘΟΚ), καθώς και εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΟΗΟ-ΣΕΚ και ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ.

Ο προϋπολογισμός του ΘΟΚ, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, προβλέπει δαπάνες ύψους £3.398.843 και έσοδα του ίδιου ύψους.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού η επιτροπή, στη βάση σχετικών παραστάσεων εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων, ζήτησε να ενημερωθεί για τη μη συμπερίληψη στον υπό αναφορά προϋπολογισμό της συμφωνηθείσας, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς των εν λόγω εκπροσώπων, δεύτερης θέσης Βοηθού Διευθυντή Σκηνής και για το ενδεχόμενο συμπερίληψής της σε αυτόν στο στάδιο της εξέτασής του από τη Βουλή.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος παρέστη κατά τη συζήτηση του θέματος, ανέλαβε να διερευνήσει το θέμα και να επανέλθει με την τελική θέση της κυβέρνησης σε σχέση με αυτό.

Με επιστολή του, ημερομηνίας 6 Μαρτίου 2001, το Υπουργείο Οικονομικών πληροφόρησε αρχικά τη Βουλή ότι τόσο το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού όσο και το ίδιο δε συμφωνούν με τη δημιουργία δεύτερης θέσης Βοηθού Διευθυντή Σκηνης (Κλίμακα Α6 και Α7) και ότι τέτοια ρύθμιση δεν είχε περιληφθεί στη σχετική συλλογική σύμβαση.

Στις 8 Μαρτίου 2001 το Υπουργείο Οικονομικών με δεύτερη επιστολή του πληροφόρησε τη Βουλή ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, με νέα επιστολή του προς αυτό, διευκρίνισε ότι συμφωνεί με τη δημιουργία μίας πρόσθετης θέσης Βοηθού Διευθυντή Σκηνης (Κλίμακα Α6 και Α7), καθώς και με την αναβάθμιση της θέσης Διευθυντή Σκηνης από την Κλίμακα Α6 και Α7 στην Κλίμακα Α9, Α10 και Α11. Παρά ταύτα, στην ίδια επιστολή του το Υπουργείο Οικονομικών δηλώνει ότι εμμένει στις αρχικές του θέσεις. Συγκεκριμένα, αναφέρει ότι διαφωνεί με τη δημιουργία μίας πρόσθετης θέσης Βοηθού Διευθυντή Σκηνης και ότι το θέμα της αναβάθμισης της θέσης Διευθυντή Σκηνης θα μελετηθεί σε μεταγενέστερο στάδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου για το 2001 και αφού έλαβε υπόψη τη διαφωνία του Υπουργείου Οικονομικών σε σχέση με τα ζητήματα που θίγονται πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του σχετικού νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του εν λόγω προϋπολογισμού στο σύνολό του, όπως αυτός έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου ποσού £3.398.843 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 5, μαζί με τον Πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5, μαζί με τον Πίνακα, εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου Νόμος του 2001». Η έκθεση και πάλι είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος
Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Κίκης Καζαμίας
Νίκος Μουσιούππας	Αβραάμ Αντωνίου
Ισίδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Χρίστος Ρότσας	Τάκης Χατζηδημητρίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τον προϋπολογισμό του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου για το 2001 σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 19 Μαρτίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Ο προϋπολογισμός του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου για το 2001, στη μορφή με την οποία κατατέθηκε στη Βουλή, είναι ισοσκελισμένος και προβλέπει έσοδα συνολικού ύψους £940.000 για το 2001, καθώς και δαπάνες του ίδιου ύψους.

Τα έσοδα προέρχονται από κρατική χορηγία, ενώ στις δαπάνες υπάρχουν, μεταξύ άλλων, πιστώσεις για υποτροφίες και άλλα ωφελήματα ύψους £784.000, διοικητικά έξοδα ύψους £67.620 και αποδοχές του προέδρου και του προσωπικού του ιδρύματος ύψους £84.880.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά προϋπολογισμού το Υπουργείο Οικονομικών, με επιστολή του, πληροφόρησε τη Βουλή ότι το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε στις 14 Φεβρουαρίου την αύξηση του κονδυλίου, κάτω από το άρθρο “Υποτροφίες και Άλλα Ωφελήματα”, κατά £50.000, αύξηση που κρίνεται αναγκαία για να

καλύψει περιπτώσεις υποβολής αιτήσεων από άτομα τα οποία δεν πληρούν τους όρους που διέπουν την παραχώρηση υποτροφίας και τα οποία αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα ή βρίσκονται κάτω από ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες για να σπουδάσουν.

Η επιτροπή, αναγνωρίζοντας την ανάγκη παροχής οικονομικής βοήθειας για σπουδές σε περιπτώσεις παιδιών που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα, υιοθέτησε την προτεινόμενη αύξηση της αρχικής σχετικής πρόνοιας, σύμφωνα με τα πιο πάνω, προσθέτοντας παράλληλα σχετική σημείωση στον υπό έγκριση προϋπολογισμό, σύμφωνα με την οποία το επιπρόσθετο ποσό των £50.000 θα παραχωρείται μόνο ύστερα από σχετική έγκριση του Υπουργού Οικονομικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως των πιο πάνω και αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά προϋπολογισμού, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και, διαμορφώνοντας ανάλογα τον υπό συζήτηση προϋπολογισμό, σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου για το 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών θα ήθελα να επισημάνω το θετικό γεγονός ότι φέτος αυξήθηκε ουσιαστικά η χορηγία προς το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου για σκοπούς παραχώρησης υποτροφιών, με τον αξιοκρατικό

τρόπο που παραχωρούνται οι υποτροφίες πλέον, από τότε που λειτουργεί το ίδρυμα. Ωστόσο, πρέπει να επισημάνουμε ότι αυτή η θετική αύξηση εξακολουθεί να είναι ιδιαίτερα μικρή, διότι το σύνολο είναι λιγότερο από ένα εκατομμύριο. Έχουμε τονίσει επανειλημμένως ότι αντί να επιχειρείται να εφαρμοστεί εκπαιδευτική πολιτική με παροχές σε όλους ανεξαιρέτα τους Κύπριους φοιτητές, οι οποίοι σπουδάζουν είτε στο εξωτερικό είτε στο εσωτερικό, υπό μορφή χορηγιών, καλύτερος τρόπος θα ήταν να βρεθεί άλλος τρόπος, για να δίδει πίσω η κυβέρνηση χρήματα τα οποία έχει πάρει: Με την αλλαγή της νομοθετικής ρύθμισης του φόρου εισοδήματος των πολιτών. Και τα χρήματα τα οποία δίδονται για τους φοιτητές να δίδονται αξιοκρατικά και με τον ορθό τρόπο διά μέσου του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών. Έχουμε τονίσει επίσης ότι επειδή η Κύπρος ήταν για πολλά χρόνια -και συνεχίζει να είναι- ο αποδέκτης υποτροφιών από άλλες φίλες χώρες, ιδιαίτερα από την Ελλάδα, για σκοπούς σπουδών έξυπνων παιδιών που δεν έχουν τις οικονομικές δυνατότητες, καιρός είναι, σήμερα που η Κύπρος βρίσκεται σε πολύ καλή οικονομική θέση ως κράτος, να ασκήσει και η ίδια εκπαιδευτική πολιτική και να παραχωρήσει μικρό αριθμό υποτροφιών, φέρ' ειπείν, είκοσι υποτροφίες ετησίως, σε δέκα φίλες χώρες με τις οποίες η Κύπρος θα ήθελε να αναπτύξει περαιτέρω εκπαιδευτικές σχέσεις. Αυτό θα βοηθούσε ιδιαίτερα την εξωτερική πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας και θα βοηθούσε και το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου, παρακαλώ.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από τη μια θέλω να προσυπογράψω τα όσα είπε ο συνάδελφος ο κ. Φιλίππου και θέλω επιπρόσθετα να υπογραμμίσω ότι ενώ η κυβέρνηση έχει αντιληφθεί πλήρως το γεγονός ότι οι υποτροφίες συνήθως δίνονται, ναι, μεν στους

άριστους μαθητές, αλλά όχι κατ' ανάγκη στους άπορους, έχει φέτος καθορίσει ότι ένα ποσό £50.000 θα είναι εξ ολοκλήρου για άπορους φοιτητές. Πιστεύω ότι αυτό το ποσό των £50.000 είναι πάρα πολύ μικρό, για να καλύψει τις ανάγκες αυτής της τάξης των φοιτητών που έχουν και τη μεγαλύτερη ανάγκη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο λόγια και από μένα. Σίγουρα προσυπογράφω όσα οι εκλεκτοί συνάδελφοί μου έχουν αναφέρει. Να πω ότι είναι καλοδεχούμενη η αύξηση της κρατικής χορηγίας, αλλά νομίζω ότι η λύση στο μεγάλο πρόβλημα που υπάρχει, πρέπει να περάσει μέσα από την προσέγγιση των συναδέλφων.

Είναι αλήθεια ότι θα πρέπει να δούμε αυτά τα £20 με £25 εκατομ. τα οποία διατίθενται με το γνωστό τρόπο που διατίθενται. Θα πρέπει, νομίζω, ένα μέρος αυτού του ποσού να πηγαίνει στο Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών, για να παίρνουν υποτροφίες οι άποροι φοιτητές μας και οι άριστοι φοιτητές μας. Κατά την ταπεινή μου άποψη, έχει ωριμάσει αυτή η προσέγγιση και ελπίζω η νέα Βουλή να δει αυτή την πτυχή, γιατί νομίζω είναι αδικία ένας ο οποίος είναι αριστούχος, επειδή είναι άπορος να μην μπορεί να σπουδάσει και να επιχορηγούμε, με τον τρόπο που επιχορηγούμε, μαθητή του δέκα, του έντεκα, του δώδεκα και σε τομείς που -καμιά φορά- μπορεί και να μην έχει δυνατότητα απασχόλησης. Δηλαδή, αν θα είχε δυνατότητα απασχόλησης, έχει καλώς, να τον στηρίξεις, για να σπουδάσει. Αλλά πολλές φορές σπουδάζουν, χάριν του να σπουδάσουν, σε τομείς που δεν υπάρχει καμία δυνατότητα απασχόλησης. Αυτή η πτυχή πρέπει να προσεχθεί στο μέλλον και διερμηνεύω ότι άρχισε πλέον να υπάρχει, επαναλαμβάνω, η προσέγγιση να αμείβονται οι φτωχοί και οι άριστοι φοιτητές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δεν είχα πρόθεση να μιλήσω, κύριε Πρόεδρε, αλλά νομίζω ότι πρέπει να διευκρινίσουμε κάποια πράγματα. Ήταν πάγιο αίτημα της κοινοβουλευτικής μας ομάδας ότι πρέπει να αυξηθούν οι υποτροφίες και να ενισχυθεί με μεγαλύτερο προϋπολογισμό το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών και υποστηρίξαμε την ιδέα για την παροχή επιπλέον £50.000 στο ίδρυμα για παροχή υποτροφιών σε άπορους. Και εδώ θέλω να κάνω μια διευκρίνιση σ' αυτά που είπε ο κ. Χατζηγιάννης. Αυτές τις £50.000 αρχικά η κυβέρνηση ήθελε να τις διαχειρίζεται ο Υπουργός Οικονομικών, αλλά σωστά η επιτροπή Οικονομικών αποφάσισε ότι το ίδρυμα πρέπει να τις διαχειρίζεται. Δεν έχουν σχέση με τις επιδόσεις του μαθητή ή του υποψήφιου φοιτητή αυτές οι £50.000. Θα διατίθενται με μόνο κριτήριο την οικονομική του κατάσταση κι αυτή είναι η μόνη διαφορά από τον υπόλοιπο προϋπολογισμό του ιδρύματος. Τώρα, το τι θα σπουδάζουν οι φοιτητές... κατά την άποψή μου δε μας πέφτει λόγος. Εναπόκειται στους ίδιους να επιλέξουν τις σπουδές τους. Η ενασχόληση στο σύγχρονο κόσμο γίνεται όχι κατ' ανάγκη στο κλάδο σπουδών, αλλά οπουδήποτε αλλού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου ποσού £990.000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο Κεφάλαιο. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 4, μαζί με τους Πίνακες;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4, μαζί με τους Πίνακες, εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων και Διαιτολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για την πρόταση νόμου που
τιτλοφορείται «Ο περί Εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων και Διαιτολόγων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Ισιδωρος Μακρίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Δώρος Θεοδώρου

Κυριάκος Τυρίμος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε από τον πρόεδρό της κ. Ανδρέα Παρισινό, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Ιανουαρίου και την 1η Μαρτίου 2001. Στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Συμβουλίου Εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων, Τεχνολόγων Τροφίμων και Διαιτολόγων, του Συνδέσμου Διαιτολόγων και των αποφοίτων τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της Ελλάδας. Εκπρόσωποι του Συνδέσμου Επιστημόνων Τροφίμων, παρ' όλο που προσκλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν.

Με το νόμο που προτείνεται παρέχεται η δυνατότητα εγγραφής στο μητρώο επιστημόνων τροφίμων και τεχνολόγων τροφίμων και στο μητρώο διαιτολόγων και άσκησης του επαγγέλματος του διαιτολόγου και του επιστήμονα τροφίμων προσώπων που, κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος της βασικής νομοθεσίας για τη ρύθμιση της εγγραφής επιστημόνων τροφίμων και διαιτολόγων, είχαν εγγραφεί σε σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και απέκτησαν τα απαιτούμενα σχετικά προσόντα.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου κ. Ανδρέα Παρισινό, με την προτεινόμενη τροποποίηση αίρεται η υφιστάμενη αδικία για τα άτομα που είχαν εγγραφεί σε σχολές διαιτολόγων ή και τεχνολόγων τροφίμων και κατ' επέκταση είχαν το δικαίωμα άσκησης των επαγγελματιών αυτών, αλλά η μετέπειτα νομοθετική ρύθμιση για την άσκησή τους κατάργησε το δικαίωμα αυτό.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, αντικρίζοντας θετικά την ανάγκη για άρση της αδικίας, δήλωσαν ότι τα άτομα που είχαν εξασφαλίσει εγγραφή σε τριτοβάθμιες σχολές θα πρέπει να δικαιούνται να εγγράφονται στον ειδικό κατάλογο, με βάση τον οποίο τους παρέχεται το δικαίωμα άσκησης του επαγγέλματός τους.

Οι εκπρόσωποι του Συμβουλίου Εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων, Τεχνολόγων Τροφίμων και Διαιτολόγων και του Συνδέσμου Διαιτολόγων διαφώνησαν με την

προτεινόμενη τροποποίηση, γιατί, όπως υποστήριξαν, με αυτήν εξισώνονται οι πτυχιούχοι πανεπιστημιακού επιπέδου με άτομα που κατέχουν κατώτερα προσόντα. Ωστόσο, δήλωσαν ότι αποδέχονται την εγγραφή στον ειδικό κατάλογο των ατόμων που είχαν εγγραφεί σε σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πριν από την 29η Μαρτίου 1996 και απέκτησαν το σχετικό δίπλωμα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου, αφού τροποποιηθεί, κατά τρόπο που να δικαιούνται να εγγράφονται στον ειδικό κατάλογο τα άτομα που είχαν εγγραφεί ή φοιτούσαν ή είχαν εξασφαλίσει εγγραφή σε σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης πριν από ή κατά την 29η Μαρτίου 1996 και είχαν εξασφαλίσει το σχετικό δίπλωμα.

Με την ευκαιρία αυτή και υπό το φως της μελετώμενης αναβάθμισης των ελλαδικών τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, η επιτροπή καλεί το αρμόδιο υπουργείο να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε τα σχετικά διπλώματα να τύχουν το ταχύτερο αξιολόγησης από το Κυπριακό Συμβούλιο Αναγνώρισης Τίτλων Σπουδών. Η αναγνώριση των τίτλων από το αρμόδιο όργανο είναι απαραίτητη, γιατί έτσι θα δοθεί λύση σε ένα πρόβλημα που ταλαιπωρεί μια ομάδα αποφοίτων των οικείων σχολών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων και Διαιτολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα δεν είναι έτοιμο και αναβάλλεται. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι «Ο περί του Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Θάσος Μιχαλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας

Ανδρούλα Βασιλείου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τον προϋπολογισμό του Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2001 σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 13

Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Πανεπιστημίου Κύπρου, του Γραφείου Προγραμματισμού, του Κλάδου Υπαλλήλων Πανεπιστημίου Κύπρου της ΠΑΣΥΔΥ και της Συντεχνίας Προσωπικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΣΥΠΠΑΚ).

Ο προϋπολογισμός του Πανεπιστημίου Κύπρου για το 2001 προβλέπει έξοδα ύψους £27.889.655 και έσοδα του ίδιου ύψους. Τα προϋπολογιζόμενα έσοδα προέρχονται από κυβερνητική χορηγία που ανέρχεται στο ποσό των £20.489.655, από τέλη, δίδακτρα και άλλα δικαιώματα που ανέρχονται σε ποσό ύψους £6.000.000, καθώς και από εισφορές, δωρεές και χορηγήματα ποσού ύψους £1.400.000.

Τα προϋπολογιζόμενα έξοδα αναλύονται ως ακολούθως:

	£
1. Τρέχουσες δαπάνες	9.983.055
2. Λειτουργικές δαπάνες	1.019.000
3. Διαχειριστικά έξοδα	2.122.600
4. Κεφαλαιουχικές δαπάνες	13.245.000
5. Μη προβλεπόμενες δαπάνες και αποθεματικά	<u>1.520.000</u>
	ΣΥΝΟΛΟ 27.889.655
	=====

Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τον πρόεδρο του συμβουλίου, τις πρυτανικές αρχές και τη διεύθυνση του πανεπιστημίου για το όλο έργο και την προσφορά του πανεπιστημίου, καθώς και για την περαιτέρω ανάπτυξή του.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Γραφείου Προγραμματισμού, κατά τον καταρτισμό του προϋπολογισμού για το 2001 λήφθηκαν

υπόψη οι αυξημένες ανάγκες για έργα υποδομής και κυρίως για τα έργα της πανεπιστημιούπολης και άλλες αναγκαίες εργασίες για την περαιτέρω ανάπτυξη του πανεπιστημίου. Γι' αυτό ο φετινός προϋπολογισμός, σε σύγκριση με αυτόν του 2000, παρουσιάζει αύξηση κατά £4.180.512, που αντιστοιχεί σε ποσοστό ύψους 17,6%. Περαιτέρω, επισημάνθηκε στην επιτροπή ότι στο φετινό προϋπολογισμό έχουν συμπεριληφθεί πρόνοιες για δημιουργία είκοσι τριών νέων θέσεων ακαδημαϊκού προσωπικού και τριάντα έξι νέων θέσεων διοικητικού προσωπικού.

Από την πλευρά του πανεπιστημίου επισημάνθηκε ότι ο προϋπολογισμός για το έτος 2001, όπως αυτός κατατέθηκε στη Βουλή, είναι μειωμένος κατά ποσοστό περίπου 9% σε σχέση με αυτόν που είχε προταθεί από το πανεπιστήμιο. Ωστόσο, τονίστηκε ιδιαίτερα ότι ο προϋπολογισμός αυτός, παρά τις περικοπές που έγιναν από το αρμόδιο υπουργείο σε σχέση με τον αριθμό των θέσεων που ζητήθηκαν, αναμένεται να απαμβλύνει σε μεγάλο βαθμό τα προβλήματα στελέχωσης του Πανεπιστημίου Κύπρου τόσο σε ακαδημαϊκό όσο και σε διοικητικό προσωπικό. Αναφορικά με την αναδιάρθρωση θέσεων του διοικητικού προσωπικού με ομαδοποιήσεις και αλλαγές τίτλων, που περιλαμβάνονται στον υπό αναφορά προϋπολογισμό, οι ίδιοι εκπρόσωποι, χωρίς να διαφωνούν με τις σχετικές πρόνοιες, εισηγήθηκαν τη διαφοροποίηση της ονομασίας της προτεινόμενης θέσης Λειτουργού Πανεπιστημίου, κλίμακας A8-10-11, έτσι ώστε, όταν ο λειτουργός φτάνει στην κλίμακα A11, να μετονομάζεται σε Λειτουργό Πανεπιστημίου Α'. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό, εισηγήθηκαν οι ίδιοι, οι τρεις θέσεις Λειτουργού Πανεπιστημίου Α', κλίμακας A11, όπως αυτές αναφέρονται στον Προϋπολογισμό του 2000, να παραμείνουν και στο φετινό προϋπολογισμό με την ίδια ονομασία, αλλά να σημειωθούν με διπλό σταυρό. Περαιτέρω, οι ίδιοι δήλωσαν ότι θεωρούν αναγκαίο να τεθούν ξανά για μελέτη, στα πλαίσια των διαβουλεύσεων για τον Προϋπολογισμό του 2002, ορισμένα αιτήματά τους, τα οποία δεν έγιναν δεκτά από το

Υπουργείο Οικονομικών. Συγκεκριμένα, αναφέρθηκε η ανάγκη δημιουργίας μίας θέσης Γυμναστή/Προπονητή για την ανάληψη του συντονισμού και της οργάνωσης της αθλητικής ζωής του πανεπιστημίου, καθώς και η ανάγκη αναβάθμισης των θέσεων του Διευθυντή Διοίκησης και Οικονομικών από την κλίμακα Α15 στην Α16 και των Προϊσταμένων των Διοικητικών Υπηρεσιών από την κλίμακα Α14 στην Α15, ως δείγμα αναγνώρισης του σημαντικού έργου που επιτελούν οι διοικητικές υπηρεσίες του πανεπιστημίου.

Οι εκπρόσωποι του Κλάδου Υπαλλήλων Πανεπιστημίου Κύπρου της ΠΑΣΥΔΥ, χωρίς να διαφωνούν με την προτεινόμενη αναβάθμιση των θέσεων, εισηγήθηκαν όπως οι υφιστάμενοι Λειτουργοί Πανεπιστημίου Α΄ συνεχίσουν να υπηρετούν στην κλίμακα Α11 σε προσωπική κλίμακα και διατηρήσουν τον τίτλο τους και οι λειτουργοί που προχωρούν στην Α11 να μετονομάζονται επίσης σε Λειτουργούς Πανεπιστημίου Α΄. Περαιτέρω, οι ίδιοι διαφώνησαν με τη μετονομασία της θέσης του Βοηθού Βιβλιοθηκονόμου σε Βοηθό Βιβλιοθήκης και της θέσης του Βοηθού Λειτουργού Μηχανογράφησης σε Λειτουργό Μηχανογράφησης.

Οι εκπρόσωποι της Συντεχνίας Προσωπικού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΣΥΠΠΑΚ) εισηγήθηκαν τη διαγραφή από τον προτεινόμενο προϋπολογισμό των προνοιών του που αφορούν τις ομαδοποιήσεις και τις μετονομασίες θέσεων του διοικητικού προσωπικού, έτσι ώστε να δοθεί χρόνος να συζητηθεί το θέμα στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού του Πανεπιστημίου και να επανέλθει στον προϋπολογισμό του πανεπιστημίου για το έτος 2002.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υπό το φως όλων των στοιχείων που έχουν κατατεθεί ενώπιόν της και αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την κατά

νόμο έγκρισή του με την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί από νομοτεχνικής άποψης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του Πανεπιστημίου Κύπρου ποσού που δεν υπερβαίνει τα £27.889.655 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001.

Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο ή άλλο Κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Δημιουργία νέων θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 5.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 6, μαζί με τους Πίνακες;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6, μαζί με τους Πίνακες, εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 7 και υπ' αριθμόν 20 έχουν κοινή έκθεση και είναι «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος Τάκης Χατζηδημητρίου

Θάσος Μιχαηλίδης Ανδρούλα Βασιλείου

Γιώργος Λιλλήκας

Τάκης Χατζηγεωργίου Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Ματσάκης Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Πανεπιστημίου Κύπρου, καθώς και της Ένωσης Ακαδημαϊκού Προσωπικού του Πανεπιστημίου Κύπρου.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και των υπό συζήτηση κανονισμών είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, ώστε αφενός να καταργηθεί ο περιορισμός με βάση τον οποίο το μόνιμο ακαδημαϊκό προσωπικό δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσοστό του 50% του συνόλου των θέσεων του ακαδημαϊκού προσωπικού και αφετέρου να ενοποιηθούν οι διαδικασίες ανανέωσης σύμβασης και ανέλιξης του εν λόγω προσωπικού και να καθοριστούν σαφέστερα τα απαιτούμενα προσόντα για τις θέσεις του ακαδημαϊκού προσωπικού.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατέθεσαν ενώπιον της επιτροπής οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Πανεπιστημίου Κύπρου, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις με τις οποίες υιοθετείται νέα διαδικασία ανέλιξης του ακαδημαϊκού προσωπικού κρίθηκαν αναγκαίες με βάση τη μέχρι σήμερα πείρα από τη λειτουργία του πανεπιστημίου, αλλά και με βάση την πρακτική που ακολουθείται διεθνώς στον τομέα αυτό.

Όπως αναφέρθηκε στην επιτροπή, το υφιστάμενο σύστημα δεν προβλέπει διαδικασία εσωτερικής ανέλιξης, με αποτέλεσμα η έλλειψη αυτή αφενός να ωθεί άξιους επιστήμονες να επιδιώκουν την ανέλιξή τους σε άλλα πανεπιστήμια και αφετέρου να αποτελεί αποτρεπτικό παράγοντα για την προσέλκυση νέων ή καταξιωμένων επιστημόνων. Επίσης, κρίθηκε αναγκαίο να διατυπωθούν πιο συγκεκριμένα τα απαιτούμενα προσόντα για τις τέσσερις ακαδημαϊκές βαθμίδες, του λέκτορα, του επίκουρου καθηγητή, του αναπληρωτή καθηγητή και του καθηγητή, και να καθοριστούν με τρόπο που να καλύπτουν όλους τους άξονες του ακαδημαϊκού έργου.

Ειδικότερα, επισημάνθηκε στην επιτροπή από τους εκπροσώπους του πανεπιστημίου ότι στο προτεινόμενο σύστημα προβλέπονται δύο ξεχωριστές διαδικασίες, μια για την εκλογή και μια για την ανέλιξη του ακαδημαϊκού προσωπικού, δεδομένου ότι οι δύο θεσμοί εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς. Η πρώτη

εξυπηρετεί την ανάπτυξη ενός τμήματος και η δεύτερη την επιβράβευση της προσφοράς του υπάρχοντος ακαδημαϊκού προσωπικού.

Επίσης, τα απαιτούμενα προσόντα, όπως αυτά διατυπώνονται στο νέο σύστημα, είναι πιο αυστηρά και ενισχύουν την ομοιομορφία γενικά μεταξύ των τμημάτων. Τα απαιτούμενα προσόντα θα είναι αυστηρά όχι μόνο σε σχέση με το τι προνοεί η ισχύουσα νομοθεσία, αλλά και σε σχέση με τη διεθνή πρακτική. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, με τη συμπλήρωση τριών χρόνων υπηρεσίας στη θέση λέκτορα στο Πανεπιστήμιο Κύπρου, θα ενεργοποιείται η διαδικασία αξιολόγησής του με βάση την οποία θα αποφασίζεται η συνέχιση ή μη της απασχόλησής του ή η ανέλιξή του στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή. Σε περίπτωση που αποφασιστεί η συνέχιση της απασχόλησής του, αλλά όχι και της ανέλιξής του, ο λέκτορας θα πρέπει να ζητήσει ξανά την αξιολόγηση και ανέλιξή του πριν από τη συμπλήρωση του έκτου χρόνου απασχόλησής του και, σε περίπτωση δεύτερης αποτυχίας, η απασχόλησή του τερματίζεται. Με παρόμοιο τρόπο αλλά με αυξημένα προσόντα και πείρα προβλέπεται η ανέλιξη στις επόμενες βαθμίδες του ακαδημαϊκού προσωπικού. Ουσιαστικό ρόλο και στις δύο διαδικασίες, εκλογής και ανέλιξης, θα έχουν εξωτερικοί κριτές, δύο από τους οποίους πρέπει να προέρχονται από πανεπιστήμια δύο ξένων χωρών.

Οι εκπρόσωποι του ακαδημαϊκού προσωπικού οι οποίοι παρευρέθηκαν στην υπό αναφορά συνεδρία συμφώνησαν με το προτεινόμενο νέο σύστημα.

Υπό το φως των πιο πάνω και λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη τις διαβεβαιώσεις των αρμοδίων, ότι το νέο σύστημα που προτείνεται για την εκλογή, αξιολόγηση και ανέλιξη του ακαδημαϊκού προσωπικού του Πανεπιστημίου Κύπρου στοχεύει στη διασφάλιση της αξιοκρατίας και στην αποτροπή της στασιμότητας, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και των υπό αναφορά κανονισμών. Γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη

Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί από την επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 21 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Τροχαίων Αδικημάτων (Χρήση Συσκευών Φωτοεπισήμανσης και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τροχαίων Αδικημάτων (Χρήση Συσκευών Φωτοεπισήμανσης και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Ανδρέας Μούσκος

Μη μέλη της επιτροπής:

Θάσος Μιχαηλίδης

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αρκετές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ Φεβρουαρίου 2000 και Μαρτίου 2001. Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, εκπρόσωποι των Τμημάτων Οδικών Μεταφορών και Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (αστυνομία), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο Επίτροπος Νομοθεσίας, καθώς επίσης εκπρόσωποι των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΣΕΑΚ, ΠΕΕΑ, ΕΜΕΠΑ, ΠΕΑΤ, ΠΟΑΤ, των Υπεραστικών Ταξί, της ΠΟΒΕΚ και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η δημιουργία του αναγκαίου νομικού πλαισίου για εγκατάσταση, χρήση και λειτουργία συσκευών φωτοεπισήμανσης για την καταγραφή ορισμένων τροχαίων αδικημάτων, τα οποία μπορούν να ρυθμιστούν και

εξώδικα, με απώτερο στόχο τη μείωση των οδικών δυστυχημάτων και γενικά τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας.

Τα τροχαία αδικήματα για τα οποία θα εφαρμόζονται οι διατάξεις της προτεινόμενης νομοθεσίας είναι η παράλειψη συμμόρφωσης με τα φώτα τροχαίας, η παραβίαση του ορίου ταχύτητας και οι αυτόδηλες παραβάσεις, δηλαδή αυτές που είναι αδιαμφισβήτητα εμφανείς σε καταγραφή από τις συσκευές φωτοεπισήμανσης, όπως είναι για παράδειγμα η μη χρήση ζώνης ασφαλείας και η χρήση κινητού τηλεφώνου κατά τη διάρκεια της οδήγησης.

Σύμφωνα με όσα ανέφεραν ενώπιον της επιτροπής οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με τις συσκευές φωτοεπισήμανσης θα επιτυγχάνεται ο έλεγχος των οδικών παραβάσεων με λιγότερη αστυνομική παρουσία, αφού οι συσκευές αυτές λειτουργούν αυτόματα. Όπως επισήμαναν επίσης οι ίδιοι εκπρόσωποι, αρχικά θα εγκατασταθεί ένας μικρός αριθμός συσκευών σε αυτοκινητόδρομους και επιλεγμένες συμβολές φώτων τροχαίας και, αφού καταγραφούν και αξιολογηθούν τα αποτελέσματα και κριθούν ικανοποιητικά, τότε θα εγκατασταθούν συσκευές σε περισσότερα σημεία του οδικού δικτύου.

Οι εκπρόσωποι της αστυνομίας δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι, με βάση στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί μετά από διενέργεια σχετικής έρευνας, έχει διαπιστωθεί ότι η κυριότερη αιτία πρόκλησης οδικών δυστυχημάτων στην Κύπρο, ιδιαίτερα θανατηφόρων και σοβαρών, είναι η παραβίαση του ορίου ταχύτητας, με ποσοστό πέραν του 50%. Επίσης, σοβαρότατη αιτία δυστυχημάτων στις αστικές περιοχές είναι η παραβίαση του κόκκινου στα φώτα τροχαίας, με ποσοστό 10%. Οι ίδιοι εκπρόσωποι τόνισαν επίσης ότι η διεθνής εμπειρία από τη χρήση συσκευών αυτόματης φωτοεπισήμανσης έχει καταδείξει την αποτελεσματικότητα του μέτρου αυτού, το οποίο εφαρμόζεται σε μεγάλο βαθμό και με πολύ θετικά αποτελέσματα ως προς τη μείωση

των δυστυχημάτων σε πολλές ανεπτυγμένες χώρες, όπως για παράδειγμα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, στον Καναδά, στην Αυστραλία και σε χώρες της Ευρώπης, όπως στο Ηνωμένο Βασίλειο, στη Γερμανία, στο Βέλγιο, στην Ολλανδία και στην Ελβετία.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή επισήμανε την ανάγκη βελτίωσης και τροποποίησης των διατάξεών του, κυρίως για το λόγο ότι σε αυτό υπήρχαν διατάξεις που έκαναν αναφορά σε άλλες νομοθεσίες, οι οποίες έχουν στο μεταξύ τροποποιηθεί ή καταργηθεί ή/και αντικατασταθεί από άλλες νομοθεσίες, με αποτέλεσμα το περιεχόμενό τους να μη συνάδει με αυτό του υπό μελέτη νομοσχεδίου ή η αναφορά σε αυτές να είναι αχρείαση.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, ανταποκρινόμενο σε σχετικό αίτημα της επιτροπής, σε συνεργασία με τον Επίτροπο Νομοθεσίας και την αστυνομία, ετοίμασε διαδοχικά δύο νέα αναθεωρημένα κείμενα του εν λόγω νομοσχεδίου.

Στο στάδιο της εξέτασης του όλου θέματος, την επιτροπή προβλημάτισε ιδιαίτερα, μεταξύ άλλων, και το θέμα της φωτογράφισης του οχήματος με τον οδηγό και τον πιθανό συνοδηγό του, σε συνάρτηση με το θέμα της εμπιστευτικότητας που πρέπει να διασφαλίζεται, όσον αφορά τη χρήση των φωτογραφιών που λαμβάνονται με τις συσκευές φωτοεπισήμανσης. Στη βάση των πιο πάνω προβληματισμών, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να ζητήσει γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κατά πόσο οι διατάξεις του νομοσχεδίου εγείρουν οποιοδήποτε θέμα αντισυνταγματικότητας.

Συναφώς, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας ανέφερε ενώπιον της επιτροπής ότι οι διατάξεις του νομοσχεδίου δεν εγείρουν οποιοδήποτε θέμα αντισυνταγματικότητας, για το λόγο ότι η αυτόματη φωτογράφιση από τις συσκευές φωτοεπισήμανσης γίνεται σε ανοικτό χώρο κατά τη συγκεκριμένη στιγμή που

πραγματοποιείται μία παράβαση και δεν εστιάζεται σε συγκεκριμένα πρόσωπα, ώστε να τίθεται θέμα επέμβασης στην προσωπική ζωή των πολιτών. Επίσης, η μαρτυρία για τη διάπραξη ενός αδικήματος ή μιας παράβασης θα προκύπτει από το συγκεκριμένο μηχάνημα φωτοεπισήμανσης και όχι εκ μέρους αστυνομικού οργάνου.

Για το ίδιο αυτό θέμα και ειδικότερα σε ό,τι αφορά ενδεχόμενη φωτογράφιση και του συνοδηγού από τις συσκευές φωτοεπισήμανσης, εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ανέφερε ότι όλες οι φωτογραφίες και τα αρνητικά τους θα φυλάσσονται σε ειδικό αρχείο και, σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη μια τέτοια φωτογραφία να προσκομιστεί ενώπιον του δικαστηρίου, το πρόσωπο του συνοδηγού θα διαγράφεται.

Στην πορεία της περαιτέρω εξέτασης του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, προέκυψε επίσης διάσταση απόψεων μεταξύ των εμπλεκόμενων τμημάτων της κυβέρνησης κατά πόσο η σύγχρονη τεχνολογία σχετικά με τις συσκευές φωτοεπισήμανσης επιτρέπει τη φωτογράφιση από το μπροστινό ή από το πίσω μέρος του οχήματος. Λόγω της διάστασης αυτής, την επιτροπή προβλημάτισε το γεγονός ότι, αν η φωτογράφιση θα γίνεται μόνο από το πίσω μέρος του οχήματος, θα είναι αδύνατο να καταγραφούν οι αυτόδηλες παραβάσεις, όπως είναι η μη χρήση ζώνης ασφαλείας και η χρήση κινητού τηλεφώνου κατά τη διάρκεια της οδήγησης.

Στην προσπάθεια εξεύρεσης λύσης στην πιο πάνω διαφορά που προέκυψε, ενεπλάκη και ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, ο οποίος με επιστολές του προς την επιτροπή, με ημερομηνίες 16ης και 21ης Φεβρουαρίου 2001, την ενημέρωσε ότι υπάρχουν στην αγορά προμηθευτές εξοπλισμού συσκευών φωτοεπισήμανσης με τις οποίες η φωτογράφιση είναι εφικτή τόσο από μπροστά όσο και από το πίσω μέρος του οχήματος, η θέση όμως του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων είναι η άμεση

προώθηση του νομοσχεδίου, ώστε να αγοραστούν μηχανές φωτοεπισήμανσης που να φωτογραφίζουν το όχημα από μπροστά.

Μετά την ολοκλήρωση της μελέτης του υπό αναφορά αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, το μέλος της επιτροπής Γιώργος Χατζηγεωργίου, βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, εισηγήθηκε την προσθήκη σ' αυτό διάταξης που να προβλέπει την τοποθέτηση προειδοποιητικών πινακίδων στους δρόμους όπου θα λειτουργούν συσκευές φωτοεπισήμανσης, ώστε να αποφεύγεται η παγίδευση ανυποψίαστων οδηγών που διακινούνται στους δρόμους αυτούς, εισηγήση που υιοθετήθηκε από την επιτροπή.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, ο Επίτροπος Νομοθεσίας και οι εκπρόσωποι της αστυνομίας υποστήριξαν ότι τέτοια πρόνοια για προειδοποιητικές πινακίδες θα πρέπει να αναφέρει ρητά ότι η μη τοποθέτηση τέτοιων πινακίδων δεν πρέπει να επηρεάζει με οποιοδήποτε τρόπο την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου.

Η επιτροπή δεν υιοθέτησε την άποψη των πιο πάνω, γιατί πιστεύει ότι αυτή αποδυναμώνει την υποχρέωση των αρμόδιων υπηρεσιών να τοποθετούν προειδοποιητικές πινακίδες εκεί όπου θα λειτουργούν οι συσκευές φωτοεπισήμανσης.

Αναφορικά με την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, παρά τη θέση που εξέφρασε η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας για ύπαρξη μιας μεταβατικής περιόδου, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, της αστυνομίας και ο Επίτροπος Νομοθεσίας εισηγήθηκαν την άμεση εφαρμογή του, ώστε να υπάρξει το αναγκαίο νομικό πλαίσιο για την έγκριση και προώθηση των διαδικασιών τόσο για την αγορά του αναγκαίου ηλεκτρονικού εξοπλισμού για τις συσκευές φωτοεπισήμανσης όσο και για την επιλογή των κατάλληλων σημείων στους δρόμους όπου αυτές θα τοποθετηθούν.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν με το σκοπό και τις πρόνοιες του υπό αναφορά αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί από την επιτροπή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, με έναρξη της ισχύος του από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χριστοφίδης, παρακαλώ.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ένα νομοθέτημα το οποίο, πιστεύω, χρειάζεται περισσότερη μελέτη. Τουλάχιστον εγώ δεν είμαι έτοιμος να τοποθετηθώ σήμερα, ιδιαίτερα εκ του γεγονότος ότι η σχετική έκθεση κυκλοφόρησε πολύ πρόσφατα. Θα εισηγούμουν να δοθεί αναβολή, για να μας δοθεί λίγος χρόνος να το μελετήσουμε από διάφορες πλευρές, ακόμα και από την πλευρά της διείσδυσης στην προσωπική σφαίρα και ιδιωτική ζωή του πολίτη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το θέμα αναβληθεί;

Δεν υπάρχει ένσταση.

Το θέμα αναβάλλεται για μία εβδομάδα.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 9 θέμα, που είναι «Ο περί Αποχρεωτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000».

Έχει ζητηθεί αναβολή και εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα αναβάλλεται.

Για τα επόμενα θέματα, υπ' αριθμόν 10 και υπ' αριθμόν 11, υπάρχει κοινή συμπληρωματική έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999» και «Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2001».

Για τα θέματα αυτά η έκθεση δεν είναι ομόφωνη. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση, δεδομένου ότι τα κόμματα ΑΚΕΛ-Αριστερά Νέες Δυνάμεις και ΔΗΚΟ θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια, εκτός κι αν είναι πολύ μεγάλη η έκθεση, οπότεν μπορούμε να περιοριστούμε στην ουσία των διαφωνιών.

Ο κ. Γεωργίου.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Προτού αναγνωσθεί η έκθεση, η δική μας η θέση είναι ότι δεν μπορεί να συζητηθεί σήμερα το θέμα στην ολομέλεια, ενόψει του ότι την προηγούμενη Πέμπτη είχαμε ζητήσει κάποια πρόσθετα στοιχεία από το Υπουργείο Άμυνας και από το Συμβούλιο Προσφορών, για να κατατεθούν, ούτως ώστε να μπορέσουμε να πάμε στις κοινοβουλευτικές μας ομάδες με πλήρη στοιχεία και να μπορούμε να τοποθετηθούμε επί του θέματος. Αυτά τα στοιχεία μέχρι στιγμής δεν έχουν έρθει και ως εκ τούτου, επειδή μιλούμε για πολύ σοβαρό θέμα, που είναι οι προσφορές για την άμυνα και τα νέα οπλικά συστήματα και ποια κηρύσσονται απόρρητα και ποια όχι και ποια υπάγονται στις προσφορές και ποια δεν υπάγονται και λοιπά, το ορθότερο είναι να δοθεί χρόνος, να μας ετοιμάσουν τα στοιχεία, τους πίνακες που ζητήσαμε, για να μπορέσουμε να τους μελετήσουμε και να μπορέσουμε να είμαστε εντάξει στις τοποθετήσεις μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως αναβληθούν τα θέματα αυτά;

Δεν υπάρχει ένσταση, επομένως τα θέματα υπ' αριθμόν 10 και υπ' αριθμόν 11 αναβάλλονται.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 12 και 13 δεν είναι έτοιμα και επομένως προχωρούμε στα θέματα υπ' αριθμόν 14 και 15 για τα οποία υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα είναι «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και «Οι περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Ηλιάδης
Στάθης Κιπτής	Ανδρούλα Βασιλείου
Καίτη Κληρίδη	
Ανδρέας Μούσκος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Λία Γεωργιάδη	Μάριος Ματσάκης
Γιώργος Λιλλήκας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι των αρμόδιων

κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι υπό αναφορά κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του βασικού νόμου περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση), με στόχο την εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με το κοινοτικό κεκτημένο. Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο διευρύνεται η εξουσία έκδοσης κανονισμών με βάση το νόμο αυτό, για να καταστεί δυνατή η έκδοση κανονισμών που να υιοθετούν τις σχετικές κοινοτικές οδηγίες που αφορούν την υγεία και τον έλεγχο των τροφίμων. Παράλληλα προτείνονται ορισμένες νέες ρυθμίσεις, οι οποίες στοχεύουν στην καλύτερη λειτουργικότητα και στην αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 της προαναφερθείσας νομοθεσίας, θεσπίζονται κανονισμοί που ρυθμίζουν, σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο, τον τρόπο με τον οποίο διενεργείται ο έλεγχος των τροφίμων από εξουσιοδοτημένους λειτουργούς, λειτουργούς του Τμήματος Τελωνείων και κυβερνητικούς χημικούς και παράλληλα περιλαμβάνονται πρόνοιες για τη συνεργασία των αρχών της χώρας μας με κοινοτικές αρχές και αρμόδιες αρχές των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη τα πρόσθετα στοιχεία που ζήτησε και πήρε από τους αρμοδίους, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του υπό αναφορά νομοσχεδίου όσο

και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση άρθρων 3, 5, 8, 14, 20, 21 και 23 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Αντικατάσταση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Παράρτημα. Άρθρο 6.

Αντικατάσταση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 9.

Αντικατάσταση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. Άρθρο 10.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 11.

Αντικατάσταση του Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 12.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 13 μαζί με το παράρτημα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 13 μαζί με το παράρτημα εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δε βλέπω να υπάρχει ένσταση και επομένως οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Ηλίας Μυριάνθους

Ανδρέας Μούσκος

Κίκης Καζαμίας

Μη μέλη της επιτροπής:

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών, η πρόεδρος και ο διευθυντής

της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών και εκπρόσωποι της συντεχνίας του προσωπικού της υπηρεσίας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 19 της βασικής νομοθεσίας για το συνεργατισμό, σκοπείται η τροποποίηση των κανονισμών που διέπουν την ίδρυση και λειτουργία ταμείου προνοίας για το προσωπικό της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών, με στόχο την παροχή του δικαιώματος στα μέλη του ταμείου-

1. να εισφέρουν πρόσθετο ποσό, ύψους 5% πάνω στις απολαβές τους, το οποίο θα κατατίθεται σε ειδικό ταμείο, πέραν του ποσοστού του 5% που είναι το ελάχιστο υποχρεωτικό ποσοστό
2. να συνάπτουν, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, εκπαιδευτικά ή στεγαστικά δάνεια για τους ίδιους ή τα παιδιά τους
3. να αφυπηρετούν μετά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας των πενήντα πέντε ετών, ρύθμιση που συνάδει με τις αντίστοιχες διατάξεις των Κανονισμών της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών.

Στα πλαίσια της εξέτασης των πιο πάνω κανονισμών, η πρόεδρος και ο διευθυντής της Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών εισηγήθηκαν τη συμπερίληψη στους υπό αναφορά κανονισμούς τροπολογίας όσον αφορά το λογιστικό διακανονισμό των λογαριασμών του ταμείου σε περίπτωση αποχώρησης μέλους του, θέση που υιοθετήθηκε από όλους τους παριστάμενους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί με την ενσωμάτωση σε αυτούς των τροπολογιών που εισηγήθηκε η Ελεγκτική Υπηρεσία Συνεργατικών Εταιρειών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 17 και 18 έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και «Οι περί Πρόδρομων Ουσιών (Παρασκευή και Εμπορία) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πρόδρομων Ουσιών (Παρασκευή και Εμπορία) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Δημήτρης Ηλιάδης

Στάθης Κιπτής

Ανδρούλα Βασιλείου

Καίτη Κληρίδη

Ανδρέας Μούσκος

Μη μέλη της επιτροπής:

Λία Γεωργιάδη

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην

Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τα ναρκωτικά φάρμακα και τις ψυχοτρόπες ουσίες, με στόχο την εναρμόνισή της με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την οδηγία που καθιερώνει σύστημα παρακολούθησης ορισμένων ουσιών που χρησιμοποιούνται συχνά για την παράνομη κατασκευή ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών προκειμένου να αποφεύγεται η παράνομη διοχέτευσή τους.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 5Α της πιο πάνω νομοθεσίας, σκοπείται η θέσπιση κανονισμών που αφορούν την παρασκευή και εμπορία πρόδρομων ουσιών, δηλαδή ουσιών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν παράνομα για την κατασκευή ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, με στόχο την υιοθέτηση της κοινοτικής νομοθεσίας που αφορά την παρακολούθηση της παρασκευής και διανομής τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 5Α του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Αντιλαμβάνομαι δεν υπάρχει ένσταση, επομένως οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα είναι «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Βιολογικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών

Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ασφάλειας και

Υγείας στην Εργασία (Βιολογικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Ηλιάδης
Στάθης Κιπτής	Ανδρούλα Βασιλείου
Καίτη Κληρίδη	
Ανδρέας Μούσκος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Λία Γεωργιάδη	Μάριος Ματσάκης
Γιώργος Λιλλήκας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 38 του περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Νόμου, σκοπείται η εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις πρόνοιές του που αφορούν την προστασία των εργαζομένων από κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε βιολογικούς παράγοντες κατά την εργασία.

Σύμφωνα με στοιχεία που κατατέθηκαν από τους εκπροσώπους της εκτελεστικής

εξουσίας, λόγω έλλειψης σχετικής νομοθεσίας που να ρυθμίζει τα θέματα αυτά, ετοιμάστηκε η προτεινόμενη νομοθεσία, η οποία έχει συζητηθεί και στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στα πλαίσια της συζήτησης αυτής στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα επήλθε ομοφωνία πάνω στους κανονισμούς αυτούς με εξαίρεση ορισμένα σημεία τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη της τις εξηγήσεις που της δόθηκαν από τους πιο πάνω αρμοδίους, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού, Τεχνικού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...εκτός από ένα σημείο, νομίζω, για το οποίο οι τοποθετήσεις θα γίνουν στην ολομέλεια. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού, Τεχνικού και Γραφέα

(Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Νίκος Μουσιούπτας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Χρίστος Ρότσας

Μη μέλη της επιτροπής:

Αβραάμ Αντωνίου

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 12 και 19 Μαρτίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωποι του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 19(3) και 71 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, σκοπείται ο καθορισμός των σχεδίων υπηρεσίας των θέσεων Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού, Τεχνικού και Γραφέα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών ηγέρθη από μέλη της επιτροπής το ζήτημα της δυσμενούς διάκρισης, που δημιουργείται στο προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας του Λειτουργού, υποψηφίων που κατέχουν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή ισότιμο προσόν σε κατάλληλο θέμα, το οποίο θα καθορίζεται κατά τη δημοσίευση της θέσης του Λειτουργού, έναντι υποψηφίων που είναι μέλη αναγνωρισμένων σωμάτων επαγγελματιών λογιστών.

Σύμφωνα με το υπό συζήτηση σχέδιο υπηρεσίας, υποψήφιοι οι οποίοι είναι μέλη

σώματος επαγγελματιών λογιστών και που ταυτόχρονα είναι και κάτοχοι πανεπιστημιακού διπλώματος ή τίτλου ή ισότιμου προσόντος θα τοποθετούνται στην ένατη βαθμίδα της κλίμακας Α8. Με βάση τη σχετική σημείωση που περιλαμβάνεται στο εν λόγω σχέδιο υπηρεσίας, αποκλείονται συνεπώς από την εν λόγω ρύθμιση οι κάτοχοι πανεπιστημιακού διπλώματος ή τίτλου ή ισότιμου προσόντος που όμως δεν είναι ταυτόχρονα και μέλη επαγγελματικών σωμάτων. Σημειώνεται ότι από την εν λόγω πρόνοια επηρεάζονται δυσμενώς κυρίως οι απόφοιτοι ελληνικών πανεπιστημίων, οι οποίοι, εφόσον προσληφθούν στη συγκεκριμένη θέση του Λειτουργού, δε θα μπορούν να τοποθετηθούν στην ένατη βαθμίδα της κλίμακας Α8.

Ο γενικός διευθυντής του ΧΑΚ, ο οποίος παρέστη στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής, δήλωσε ότι είναι αναγκαία η τροποποίηση του προτεινόμενου σχεδίου υπηρεσίας, έτσι που να υπάρξει ισότιμη μεταχείριση για όλους τους υποψηφίους που θα προσληφθούν στη συγκεκριμένη θέση. Συναφώς ανέφερε ότι ήδη υπηρετούν από καιρό στο χρηματιστήριο υπάλληλοι που θα διεκδικήσουν τις μόνιμες θέσεις Λειτουργού και οι οποίοι, εφόσον προσληφθούν, θα τύχουν δυσμενούς διάκρισης ως προς τη μισθολογική τους μεταχείριση έναντι άλλων υπαλλήλων οι οποίοι είναι μέλη επαγγελματικών σωμάτων. Επίσης ανέλαβε να αποστείλει, με τη σύμφωνη γνώμη του συμβουλίου του χρηματιστηρίου, νέα διατύπωση του σχετικού σχεδίου υπηρεσίας, έτσι που να καλύπτονται και οι υποψήφιοι οι οποίοι, σύμφωνα με τα πιο πάνω, δεν είναι μέλη σώματος επαγγελματιών λογιστών.

Κατά τη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών αντιτάχθηκε στην πιο πάνω εισήγηση, σύμφωνα με την οποία αντικαθίσταται η σχετική σημείωση στο υπό αναφορά σχέδιο υπηρεσίας με νέα, στην οποία προβλέπεται ότι σε κάθε περίπτωση ο διοριζόμενος δυνατό να τοποθετείται σε οποιαδήποτε βαθμίδα της κλίμακας Α8 ή της κλίμακας Α10 ή της κλίμακας Α11, με βάση

τα προσόντα και την πείρα του, κατά την κρίση του συμβουλίου του χρηματιστηρίου.

Υποστηρίζοντας την αντίθεσή του, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι όλα τα σχέδια υπηρεσίας τα οποία κατατέθηκαν στη Βουλή, συμπεριλαμβανομένου και αυτού του Λειτουργού, αποτελούν υλοποίηση συμφωνηθέντων με τις ενδιαφερόμενες συνδικαλιστικές οργανώσεις. Επιπλέον ανέφερε ότι δεν είναι δυνατή η παροχή διακριτικής ευχέρειας στο συμβούλιο του χρηματιστηρίου να τοποθετεί οποιουσδήποτε διοριζομένους σε βαθμίδες των προβλεπόμενων κλιμάκων ανάλογα με τα προσόντα και την πείρα των διοριζομένων, διότι αυτό αντίκειται στην πρακτική που ακολουθείται στη δημόσια υπηρεσία και σε τέτοια περίπτωση θα δημιουργηθεί προηγούμενο με απρόβλεπτες συνέπειες.

Η επιτροπή ζήτησε επιπρόσθετα να πληροφορηθεί κατά πόσο υπάρχουν ανάλογες ρυθμίσεις σε άλλα υφιστάμενα σχέδια υπηρεσίας στη δημόσια υπηρεσία.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών απέστειλε στην επιτροπή σωρεία σχεδίων υπηρεσίας στα οποία εμφανίζεται ότι υπάρχει ρύθμιση με βάση την οποία υπάλληλοι μέλη επαγγελματικών σωμάτων τοποθετούνται ανάλογα σε πιο ψηλές βαθμίδες των κλιμάκων των αντίστοιχων θέσεων. Επιπρόσθετα, διαμήνυσε στην επιτροπή ότι, παρά το γεγονός ότι σε υφιστάμενα σχέδια υπηρεσίας θέσεων στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς υπάρχει πράγματι παρόμοια με την προτεινόμενη από το συμβούλιο του ΧΑΚ ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι διοριζόμενοι, κατά την κρίση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τοποθετούνται σε διάφορες βαθμίδες των αντίστοιχων κλιμάκων, ανάλογα με τα προσόντα και την πείρα τους, προωθείται στο παρόν στάδιο τροποποίησή τους, έτσι που να υπάρξει ομοιομορφία με τα όσα ισχύουν σε όλη την υπόλοιπη δημόσια υπηρεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ως θέμα αρχής υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη

Βουλή την έγκρισή τους, διατηρώντας ωστόσο επιφύλαξη για το πιο πάνω αναφερόμενο σημείο στο σχέδιο υπηρεσίας του Λειτουργού, επί του οποίου όλες οι πλευρές θα τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι είναι τρία σχέδια υπηρεσίας. Στο ένα από αυτά σε ένα σημείο υπάρχει ένα πρόβλημα. Κατ' ακρίβειαν υπάρχει διαφωνία μεταξύ των αρχών του χρηματιστηρίου από τη μια και του Υπουργείου Οικονομικών από την άλλη πάνω σε μια σημείωση που έχει περιληφθεί στο σχέδιο υπηρεσίας. Ακούστηκαν απόψεις, αναβλήθηκε από την ολομέλεια την προηγούμενη φορά, για να επανεξεταστεί, ακούστηκαν απόψεις και από τις δύο πλευρές, στάλθηκαν στοιχεία και υπάρχουν επιχειρήματα υπέρ και εναντίον και των δύο απόψεων.

Η εισήγησή μας, κύριε Πρόεδρε, και την υποβάλλω και στους άλλους συναδέλφους, είναι να εγκριθούν τα σχέδια υπηρεσίας στα οποία δεν υπάρχει διαφωνία και αυτό το συγκεκριμένο σχέδιο υπηρεσίας να σταλεί πίσω στους αρμοδίους, οι οποίοι οφείλουν να συμφωνήσουν μεταξύ τους και να μη μεταθέτουν την ευθύνη στην επιτροπή να λειτουργήσει σαν διαιτητής. Γι' αυτό, ας παραμείνει για ακόμα περισσότερη μελέτη το σχέδιο υπηρεσίας του Λειτουργού και να εγκριθούν τα άλλα σχέδια υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να αναβληθεί αυτό του Λειτουργού;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μάλιστα, και να εγκριθούν τα υπόλοιπα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Χρίστου, παρακαλώ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι άλλο σημείο, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, αλλά πάλι με αναφορά στα σχέδια υπηρεσίας. Είχα προσέξει, όταν για πρώτη φορά δόθηκαν τα σχέδια υπηρεσίας, ότι σε ένα ή δύο από αυτά δεν προβλέπονταν γραπτές εξετάσεις και έχω την εντύπωση ότι αναφέρονταν μάλιστα σε πιο χαμηλές θέσεις, κάτι που έρχεται σε πλήρη αντίθεση με τη γενικότερη νομοθεσία περί αξιολόγησης, με το γενικότερο πνεύμα, το οποίο αποδεικνύεται και δίκαιο και σωστό, να προηγούνται γραπτές εξετάσεις, γιατί, κατά τεκμήριο, υπάρχουν πάρα πολλές αιτήσεις και δεν υπάρχει κανένας τρόπος διαλογής, για παράδειγμα των γραφέων, αν δεν προηγηθεί γραπτή εξέταση. Το είχα υποβάλει ως παρατήρηση μέσω του κ. Καζαμιά προς την επιτροπή Οικονομικών. Αν στα σχέδια που θα εγκρίνουμε σήμερα προβλέπεται η διαδικασία γραπτών -όχι γραπτών ή/και προφορικών- γραπτών εξετάσεων με βάση τον περί Αξιολόγησης Υποψηφίων Νόμο, τότε θα τα ψηφίσουμε. Αν όχι, θέλω να παρακαλέσω την επιτροπή Οικονομικών, για να δείχνουμε και σεβασμό προς τη νομοθεσία που εμείς ψηφίσαμε, να περιληφθεί αυτή η πρόνοια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουν προστεθεί στα σχέδια υπηρεσίας, πλην του ενός που είναι θέση προαγωγής, στα υπόλοιπα σχέδια υπηρεσίας έχει περιληφθεί πρόνοια για γραπτές εξετάσεις βάσει του σχετικού νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και για τα τέσσερα;

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρά ταύτα, η εισήγηση είναι να ψηφιστούν τα τρία...

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Δύο από τα τρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέση Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού, Τεχνικού και Γραφέα.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Του Λειτουργού να μείνει πίσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Του Λειτουργού να μείνει πίσω.

Ο κ. Καζαμίας, παρακαλώ.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Μετά την πρόταση του προέδρου της επιτροπής, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι ανάγκη να μπούμε επί της ουσίας. Συμφωνούμε με την πρόταση και η θέση η οποία προτείνεται να παραμείνει πίσω είναι αυτή του Λειτουργού. Δηλαδή να ψηφίσουμε τη θέση του Ανώτερου Λειτουργού και τη θέση του Τεχνικού και του Γραφέα.

Αναφορικά με την παρατήρηση του κ. Χρίστου, είναι γεγονός ότι τόσο στη θέση του Λειτουργού, που παραμένει πίσω για άλλο λόγο, όσο και στη θέση του Τεχνικού και του Γραφέα περιλαμβάνονται οι γραπτές εξετάσεις, γι' αυτό από μέρους μας θα μπορούσαν να ψηφιστούν.

Συμφωνούμε να αποσυρθεί... μάλλον να μην ψηφιστεί, με την παράκληση να αποσυρθεί από την εκτελεστική εξουσία, για να επανασυσκεφθούν οι εμπλεκόμενοι, αφού υπήρξε μια διαφωνία μεταξύ τους, κύριε Πρόεδρε. Είναι φρονιμότερο να

επαναδιαπραγματευθούν, παρά να κληθεί η επιτροπή Οικονομικών, πολύ περισσότερο η ολομέλεια, να παίξει τον κριτή και κατά την κρίση της ίσως να πάρει μια λανθασμένη απόφαση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει, υπάρχει εισήγηση όπως παραμείνει εκτός ψήφησης το σχέδιο υπηρεσίας για τη θέση του Λειτουργού. Υπάρχει ένσταση; Δεν υπάρχει ένσταση, επομένως το σχέδιο υπηρεσίας γι' αυτή τη θέση παραμένει σε εκκρεμότητα. Προχωρούμε στην έγκριση των σχεδίων υπηρεσίας για τις υπόλοιπες θέσεις.

Υπάρχει ένσταση να εγκριθούν οι κανονισμοί; Δεν υπάρχει ένσταση.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 22 θέμα είναι «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Νίκος Μουσιούπτας

Τάκης Χατζηγεωργίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Αβραάμ Αντωνίου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους

πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, μέλη του συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, καθώς και εκπρόσωποι του Συνδέσμου Δημοσίων Εταιρειών, του ΠΑΣΕΧΑ και του Συνδέσμου Χρηματιστών Κύπρου.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 71 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, σκοπεύεται:

1. η αύξηση, από δύο τοις εκατόν (2%) σε πέντε τοις εκατόν (5%), του ποσοστού που χρηματιστής, ο οποίος ενεργεί δι' ίδιον λογαριασμόν, δύναται να κατέχει στο εκδοθέν κεφάλαιο εισηγμένης εταιρείας·
2. ο περιορισμός του βαθμού συγγένειας για καθορισμό της κατοχής κεφαλαίου και ο προσδιορισμός της έμμεσης κατοχής για σκοπούς υπολογισμού του πιο πάνω ποσού· και
3. η αύξηση του ανώτατου ορίου, από πέντε τοις εκατόν (5%) σε δέκα τοις εκατόν (10%), του ποσοστού που εισηγμένη εταιρεία δύναται να κατέχει σε εκδοθέν κεφάλαιο χρηματιστηριακής εταιρείας, ώστε η τελευταία να κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, δι' ίδιον λογαριασμόν, μετοχές της εισηγμένης αυτής εταιρείας.

Όπως είναι γνωστό, με πρόσφατη τροποποίηση των χρηματιστηριακών κανονισμών (ΚΔΠ 268/2000) το ποσοστό που χρηματιστής που ενεργεί δι' ίδιον λογαριασμόν δύναται να κατέχει στο εκδοθέν κεφάλαιο εισηγμένης εταιρείας, είχε μειωθεί από πέντε τοις εκατόν (5%) σε δύο τοις εκατόν (2%). Πρόθεση της ρύθμισης αυτής ήταν η αποτελεσματική προστασία του επενδυτικού κοινού, και κυρίως των μικροεπενδυτών, με απώτερο στόχο την πάταξη της εκμετάλλευσης της αγοράς και την αποφυγή πρακτικών και λειτουργικών προβλημάτων στις εργασίες της χρηματιστηριακής αγοράς. Η νομοθετική ρύθμιση με την οποία καθιερώθηκε η

υποχρέωση για μείωση του ποσοστού από πέντε τοις εκατόν (5%) σε δύο τοις εκατόν (2%) θα τεθεί σε ισχύ στις 27 Απριλίου 2001.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι ενώ η εν λόγω ρύθμιση είχε κριθεί αναγκαία κατά το στάδιο της θέσπισής της, η υφιστάμενη σήμερα κατάσταση της χρηματιστηριακής αγοράς επιβάλλει την επαναφορά του προηγουμένως ισχύοντος καθεστώτος όσον αφορά το συγκεκριμένο ποσοστό που είναι δυνατό να κατέχεται από χρηματιστή που ενεργεί δι' ίδιον λογαριασμόν σε κεφάλαιο εισηγμένης εταιρείας. Με τον τρόπο αυτό θα αποφευχθούν τα τεράστια προβλήματα που ενδεχόμενα θα δημιουργήσει η μαζική ρευστοποίηση από τους υπόχρεους προκειμένου να υπάρξει συμμόρφωση με την υποχρέωση αυτή, ενώ στο μεταξύ θα παρασχεθεί ο αναγκαίος χρόνος στην κυβέρνηση να μελετήσει όλες τις πτυχές του σοβαρού αυτού ζητήματος και να επανέλθει με νέες προτάσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχουν.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουν ενστάσεις, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 23 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα είναι «Οι περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Σύνθεση και Όροι Εντολής της Τεχνικής Επιτροπής) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Σύνθεση και Όροι Εντολής της Τεχνικής Επιτροπής) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος	Λία Γεωργιάδη
Αριστοφάνης Γεωργίου	Νίκος Πιπτοκοπίτης
Γιαννάκης Θωμά	Μάριος Ματσάκης
Ανδρέας Παρισινός	Ανδρέας Φιλίππου
Στέλιος Γερασίμου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 9 του περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας Νόμου, σκοπείται η θέσπιση κανονισμών οι οποίοι να ρυθμίζουν τη σύνθεση και τους όρους εντολής της Τεχνικής Επιτροπής την οποία μπορεί να διορίσει το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών, με βάση τις πρόνοιες της πιο πάνω αναφερόμενης νομοθεσίας, για να το βοηθά στον καθορισμό της εργασίας ίσης αξίας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, οι προτεινόμενοι κανονισμοί, οι οποίοι εκδόθηκαν έπειτα από διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους, στοχεύουν στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή του νόμου για ίση αμοιβή μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ,

ΣΕΚ και ΔΕΟΚ συμφώνησαν με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών. Παράλληλα, οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ και του ΚΕΒΕ εισηγήθηκαν την τροποποίηση των υπό συζήτηση κανονισμών, ώστε σε περίπτωση που μέλος της Τεχνικής Επιτροπής παραβιάσει την υποχρέωση που υπέχει για εχεμύθεια, με βάση τις πρόνοιες των κανονισμών, να υπόκειται σε κυρώσεις.

Υπό το φως της πιο πάνω εισήγησης που υποβλήθηκε στην επιτροπή, η τελευταία κάλεσε το αρμόδιο υπουργείο να μελετήσει το ενδεχόμενο ανάγκης τροποποίησης της σχετικής πρόνοιας.

Σε μεταγενέστερο στάδιο το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ενημέρωσε γραπτώς την επιτροπή ότι υιοθετεί την πιο πάνω εισήγηση, γι' αυτό και σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία τροποποίησε τη σχετική πρόνοια του κανονισμού, ώστε σε περίπτωση που μέλος της Τεχνικής Επιτροπής παραβιάσει την προβλεπόμενη από τους κανονισμούς εχεμύθεια, οποιοδήποτε πρόσωπο έχει υποστεί ζημιά από την ενέργεια αυτή να δικαιούται σε αποζημιώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί από το αρμόδιο υπουργείο, σύμφωνα με τα πιο πάνω, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές; Δεν υπάρχουν ομιλητές.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα από τον αριθμό 25 μέχρι και τον αριθμό 49 αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Κεφάλαιο Β΄, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Θεωρείται ότι έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Στρατού της Δημοκρατίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Άμυνας	Άμυνας
2. Ο περί Δασών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Γεωργίας και Φυσικών Πόρων
3. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
4. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
5. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών
6. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.	Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως	Νομικών

- | | | | |
|-----|---|---|---|
| 7. | Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2001. | Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως | Νομικών |
| 8. | Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001. | Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων | Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων |
| 9. | Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2001. | Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος | Γεωργίας και Φυσικών Πόρων |
| 10. | Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2001. | Άμυνας | Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών |
| 11. | Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Καταχώριση, Διαπραγμάτευση και Εκκαθάρισης Άυλων Κινητών Αξιών) Κανονισμοί του 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 12. | Έγγραφο (Θ. 18/2001) που αφορά την εξαίρεση από την | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |

αναστολή πλήρωσης θέσεων
 πρώτου διορισμού στη
 δημόσια υπηρεσία, σύμφωνα
 με τον περί Αναστολής
 Πλήρωσης Θέσεων Πρώτου
 Διορισμού στη Δημόσια
 Υπηρεσία (Προσωρινές
 Διατάξεις) Νόμο Αρ. 179(Ι) του
 2000.

- | | | | |
|-----|--|-------------|--|
| 13. | Κατάλογος θέσεων εισδοχής
στη Δημόσια Υπηρεσία
σύμφωνα με τις διατάξεις των
περί Αξιολόγησης Υποψηφίων
για Διορισμό στη Δημόσια
Υπηρεσία Νόμων. | Οικονομικών | Θεσμών, Αξιών και
Επιτρόπου
Διοικήσεως |
|-----|--|-------------|--|

Προτάσεις νόμου

**Κατατέθηκαν
από**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

Ο περί Καθιέρωσης της 14ης
 Σεπτεμβρίου Κάθε Έτους ως
 Επίσημης Ημέρας Μνήμης και
 Τιμής προς τους Πεσόντες κατά
 τη Μικρασιατική Καταστροφή
 του 1922 Νόμος του 2001.

Χρίστο Ρότσα, εκ μέρους της
 κοινοβουλευτικής ομάδας του
 Δημοκρατικού Συναγερμού

Παιδείας

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Γ', ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.060 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 15 Μαρτίου 2001.

«Οι κοινότητες Μηλιού, Πάνω και Κάτω Ακουρδάλεια ζητούν όπως παραχωρηθεί νερό για σκοπούς άρδευσης είτε από το υφιστάμενο φράγμα Ευρέτου είτε από το υπό κατασκευή φράγμα της Κανναβιούς.

Με βάση αυτά, καλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πώς αντιμετωπίζει το πιο πάνω θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.061 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Γιώργο Χατζηγεωργίου στις 22 Μαρτίου 2001.

«Ενώπιον της διεύθυνσης των Κυπριακών Αερογραμμών έχουν τεθεί καταγγελίες από τη ΣΗΔΗΚΕΚ - ΠΕΟ για δυσμενή διάκριση και θυματοποίηση μελών της που εργάζονται στο αεροδρόμιο Πάφου σε πρόσφατες προαγωγές και εσωτερικές μεταθέσεις στο αεροδρόμιο της Πάφου.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει τη Βουλή σε σχέση με το αν ευσταθούν αυτές οι καταγγελίες, καθώς και για τα πορίσματα της έρευνας που διεξήχθη.»

Απάντηση ημερομηνίας 21ης Μαρτίου 2001 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.033, ημερομηνίας 15 Νοεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Φιλίππου.

«Σχετικά με την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών συστημάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Γίνεται αντιληπτό ότι η ερώτηση αναφέρεται στην Έκθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Μάιος 2000) για δεκαέξι δείκτες ποιότητας της σχολικής εκπαίδευσης. Για τη διαμόρφωση αυτών των δεικτών συμμετείχαν ειδικοί από είκοσι έξι

ευρωπαϊκές χώρες. Οι ειδικοί αυτοί επέλεξαν δεκαέξι δείκτες, για να καλύψουν θέματα επιπέδων επίδοσης, εκπαιδευτικής επιτυχίας, παρακολούθησης της σχολικής εργασίας και υποδομής. Στα πλαίσια της προσπάθειάς τους να δώσουν υπόσταση σ' αυτούς τους δείκτες αξιοποίησαν κάποια υπάρχοντα δεδομένα. Πηγές σ' αυτή την αξιοποίηση ήταν στοιχεία από τη EUROSTAT, το δίκτυο EURYDICE, την UNESCO, διάφορες διεθνείς έρευνες. Ως αποτέλεσμα του γεγονότος ότι η Υπηρεσία Στατιστικής και Ερευνών του Υπουργείου Οικονομικών δεν είχε ακόμη συνδεθεί με τη EUROSTAT, τα στοιχεία της δε λήφθηκαν υπόψη και κατά συνέπεια σε ορισμένους από τους δείκτες δεν περιλήφθηκαν αναφορές για την Κύπρο, παρά το γεγονός ότι σ' αυτούς τους τομείς η χώρα μας έχει αξιόλογες επιδόσεις.

Στην περίπτωση της επιστήμης επέλεξαν τα αποτελέσματα της TIMSS του 1995. Τα αποτελέσματα αυτά δεν ήταν καινούρια και πάνω σ' αυτά είχε γίνει συζήτηση, την εποχή εκείνη, και στη Βουλή και στον εγχώριο τύπο. Στα πλαίσια αυτής της μελέτης και για την περίπτωση των παιδιών της Β' γυμνασίου η Κύπρος κατετάγη τριακοστή όγδοη μεταξύ σαράντα μία χωρών.

Στην περίπτωση των μαθητών της τελευταίας τάξης του λυκείου, στην προχωρημένη φυσική, η Κύπρος κατετάγη όγδοη μεταξύ δεκαέξι χωρών.

Στην περίπτωση των μαθηματικών χρησιμοποιήθηκαν επίσης τα αποτελέσματα της TIMSS του 1995. Για το θέμα αυτό, στην περίπτωση των παιδιών της Β' γυμνασίου, η Κύπρος κατετάγη τριακοστή έκτη μεταξύ σαράντα μία χωρών. Για την περίπτωση των μαθητών της τελευταίας τάξης του λυκείου, στα προχωρημένα μαθηματικά, η Κύπρος κατετάγη πέμπτη μεταξύ δεκαέξι χωρών. Περιέργως, στο δεύτερο αποτέλεσμα δε δόθηκε δημοσιότητα.

2. Στο σκεπτικό αυτής της κατάταξης πρέπει να ληφθούν υπόψη σειρά από

παράγοντες, όπως -

- α. Ο τρόπος δειγματοληψίας
- β. η ηλικία των συμμετεχόντων
- γ. τα αναλυτικά προγράμματα
- δ. ο τρόπος που έγινε η εξέταση
- ε. η μετάφραση των δοκιμίων
- στ. η νοοτροπία των μαθητών μας και η εξάσκηση τους σε δοκίμια του τύπου που δόθηκε
- ζ. οι τοπικές συνθήκες και ιδιομορφίες, όπως ο διδακτικός χρόνος κ.ά.

Ενόψει αυτών των παρατηρήσεων, σε συνδυασμό με τις επιδιώξεις, προτεραιότητες και στόχους του κυπριακού εκπαιδευτικού συστήματος, δεν έχει νόημα να μιλούμε για αποτυχία, αφού τα αντικείμενα της σύγκρισης δεν είναι του ίδιου τύπου. Όπως χαρακτηριστικά σημειώνεται από τους ίδιους τους οργανωτές της έρευνας, στόχος τους είναι να εξασφαλίσουν μια βάση στοιχείων από την οποία αυτοί που έχουν την ευθύνη της λήψης αποφάσεων, οι ειδικοί των αναλυτικών προγραμμάτων και οι ερευνητές, να μπορούν να κατανοήσουν καλύτερα το τι γίνεται στα εκπαιδευτικά τους συστήματα σε σχέση με αντίστοιχες επιδόσεις στο διεθνή χώρο.

3. Το όλο θέμα απασχολεί έντονα το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού και ενδεικτικό αυτού είναι το ότι δέχτηκε να μετάσχει η Κύπρος στην επανάληψη, σε αντίθεση με μεγάλο αριθμό χωρών της Ευρώπης που δε θέλησαν να συνεχίσουν να μετέχουν. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού προωθεί σειρά μέτρων, λαμβάνοντας υπόψη τόσο την έρευνα εκείνη όσο και άλλες, καθώς και τις ιδιαιτερότητες και επιδιώξεις του δικού μας συστήματος. Μεταξύ των μέτρων αυτών είναι και τα ακόλουθα:

A. Γενικά (για το σύνολο της βασικής εκπαίδευσης)

1. Προώθηση εθνικών επιπέδων.
2. Ενίσχυση της κατάρτισης-επιμόρφωσης του προσωπικού.
3. Εισαγωγή νέων τεχνολογιών και ενίσχυση υλικοτεχνικής υποδομής.
4. Χρήση νέων μεθοδολογιών, που να συνάδουν όμως με τη φιλοσοφία του δικού μας εκπαιδευτικού συστήματος (π.χ. τάξεις μικτής ικανότητας).
5. Νομοσχέδιο για βελτίωση του τρόπου διορισμού των υποψήφιων
6. εκπαιδευτικών.
7. Εξάσκηση των μαθητών και σε αυτού του τύπου τα εξεταστικά δοκίμια.

B. Δημοτική εκπαίδευση

1. Αναθεώρηση της ηλικίας εισδοχής των μαθητών στο δημοτικό σχολείο.
2. Νέα βιβλία και νέα αναλυτικά προγράμματα.
3. Ενίσχυση του προγράμματος των ΕΠΑ του Πανεπιστημίου Κύπρου, ώστε να δίνει ιδιαίτερη σημασία στους τομείς των μαθηματικών και της επιστήμης.

Γ. Μέση εκπαίδευση

1. Αναθεώρηση των αναλυτικών προγραμμάτων και ενέργειες για αξιοποίηση των ελλαδικών βιβλίων στους τομείς των μαθηματικών και της επιστήμης.
2. Πρόταση ώστε στο ενιαίο λύκειο τα μαθήματα των μαθηματικών και της επιστήμης να είναι εξεταζόμενα στην Α' τάξη.
3. Ενίσχυση στον κοινό κορμό του ενιαίου λυκείου των υπό αναφορά θεμάτων.
4. Προώθηση του προγράμματος προϋπηρεσιακής κατάρτισης.
5. Έγκριση 3,4 εκατομ. λιρών για τα εργαστήρια φυσικής, χημείας, βιολογίας.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και περνούμε στο Κεφάλαιο Δ'. Το πρώτο θέμα είναι «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους». Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-

Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου.

Έχω την εντύπωση ότι έχει ετοιμαστεί κατάλογος ο οποίος δόθηκε προς τη γραμματεία. Με βάση τον κατάλογο υπάρχουν οι εξής ομιλητές, συνάδελφοι και συναδέλφισσα: Πρόδρομος Προδρόμου, Δημήτρης Συλλούρης, Λία Γεωργιάδη, Ανδρέας Χρίστου, Βάσος Λυσσαρίδης και Γιώργος Χριστοφίδης. Διερωτώμαι αν υπάρχουν και άλλοι ομιλητές, τους οποίους παρακαλώ να δηλώσουν τώρα, για να ξέρουμε πώς προχωρούμε. Ο κ. Κίκης Γιάγκου, καταλαβαίνω, θέλει να περιληφθεί στον κατάλογο. Υπάρχουν άλλοι ομιλητές; Θέλετε να περιληφθείτε στον κατάλογο, κύριε Φιλίππου, ή όχι; Για τα ναρκωτικά. Θέλετε να περιληφθείτε στον κατάλογο;

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Επειδή θα πω πολύ λίγα, αν μου επιτρέψετε, να τα πω σχετικά νωρίς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Χρίστου.

Ένα λεπτό, κύριε Χρίστου. Νόμιζα ότι θα ήγαιρες οποιοδήποτε θέμα. Παρακαλώ!

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ήθελα να πάρω το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, επειδή αυτό το θέμα συζητείται για τρίτη, νομίζω, συνεδρία και επειδή έχουμε αρκετούς ομιλητές, θα είναι η παράκληση και εισήγηση του προεδρείου όπως ο χρόνος των ομιλιών είναι σχετικά περιορισμένος, μέσα στα πλαίσια που μας παρέχονται, αν θέλουμε να κλείσει σήμερα το θέμα. Βεβαίως, δεν υπάρχει περιορισμός απόλυτος, αλλά είναι μια σύσταση, διαφορετικά δε βλέπω πώς θα είναι δυνατό να τελειώσουμε απόψε.

Ο κ. Χρίστου έχει το λόγο.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Είναι κοινότυπο, ενδεχομένως, να πει κάποιος ότι το πρόβλημα των ναρκωτικών έχει πάρει ιδιαίτερες διαστάσεις τα τελευταία χρόνια και στην Κύπρο. Το γεγονός και μόνο ότι έχει εξαπλασιαστεί ο αριθμός των υποθέσεων που αφορά την εμπορία και χρήση ναρκωτικών ουσιών μαρτυρεί το μέγεθος που έχει προσλάβει και την τραχύτητα του προβλήματος. Θα πρέπει, λοιπόν, επιτέλους όλοι μας, κυβέρνηση και πολιτεία, να κοιτάξουμε το πρόβλημα στα μάτια, να το τοποθετήσουμε στις σωστές του διαστάσεις και να διαμορφώσουμε την κατάλληλη πολιτική αντιμετώπισής του. Υποχρέωση όλων μας είναι να παραδεχτούμε ότι υπάρχει πρόβλημα! Πρέπει να παραδεχτούμε ότι η χρήση ψυχοδραστικών ουσιών αποτελεί ψυχοκοινωνικό φαινόμενο, ότι το πρόβλημα αφορά ολόκληρη την κοινωνία και όχι το συγκεκριμένο άτομο χρήστη και ότι για την αντιμετώπισή του επιβάλλεται πολύπλευρη και ενεργός συμμετοχή της κοινωνίας σε όλα τα επίπεδα.

Με βάση έρευνες που έχουν γίνει στην Κύπρο αποδεικνύεται ότι το πρόβλημα δεν αγγίζει κάποιες πολύ μικρές κατηγορίες πληθυσμού, κάποιες περιθωριακές ομάδες, αλλά παίρνει ευρύτερες κοινωνικές διαστάσεις. Η διακίνηση και η χρήση ναρκωτικών γίνεται σε χώρους συγκέντρωσης και διασκέδασης μεγάλου αριθμού νέων ανθρώπων. Ο αριθμός των νέων χρηστών -περιστασιακών, μόνιμων/εξαρτημένων- μεγαλώνει. Ταυτόχρονα, οι θάνατοι από ναρκωτικά αυξάνονται. Τα θύματα λόγω χρήσης ηρωίνης αυξάνονται επίσης και επιβεβαιώνεται και στην περίπτωση της Κύπρου ότι τα λεγόμενα μαλακά ναρκωτικά αποτελούν τον προθάλαμο για τα σκληρά. Σε μελέτη που έγινε παλαιότερα στην Ισπανία σημειώνεται ότι το 96% των ηρωινομανών ξεκίνησαν με χασίς. Δεν ξέρουμε πόσοι χρήστες χασίς κατέληξαν στην ηρωίνη, αλλά το σίγουρο από τη μελέτη είναι ότι όλοι οι χρήστες ηρωίνης είναι πρώην χρήστες χασίς.

Υπάρχει τάση για αύξηση της χρήσης ψυχοδραστικών ουσιών όλο και σε μικρότερες ηλικίες. Στις ευρωπαϊκές χώρες ο μέσος όρος χρήσης χασίς είναι η ηλικία των δεκαέξι χρονών. Στην Κύπρο, σύμφωνα με έρευνα του ΚΕΝΘΕΑ, σε δείγμα τριών χιλιάδων τριάντα επτά μαθητών, αναφέρεται ότι το 1,5% αυτών των μαθητών έχει χρησιμοποιήσει χασίς. Η μάζα όμως των χρηστών -και εδώ είναι το σημαντικό- σύμφωνα πάντοτε με την έρευνα, αρχίζει να χρησιμοποιεί αυτές τις ουσίες από την ηλικία των δεκατριών μέχρι δεκαπέντε χρόνων.

Υπάρχει ακόμα αύξηση της διακίνησης και χρήσης, εκτός από τα αστικά κέντρα, και σε ημιαστικές, αγροτικές περιοχές. Υπάρχει αύξηση της “ποικιλίας” των ναρκωτικών. Δίπλα στα “παλιά” και “κλασικά” ναρκωτικά, όπως το χασίς, την κοκαΐνη, ηρωίνη, προστίθενται όλο και περισσότερα “σύγχρονα”, “χημικά” ναρκωτικά, όπως το crack, το ecstasy και άλλα.

Στη χώρα μας δεν έχουμε, προς το παρόν, το ποσοστό θανάτων από ναρκωτικά που υπάρχει σε άλλες χώρες. Στην Ελλάδα, σύμφωνα με έρευνα του πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, κάθε δεκατέσσερις ώρες ένας νέος πεθαίνει από χρήση ναρκωτικών.

Έχοντας υπόψη τα πιο πάνω γεγονότα, δεν μπορούμε, κύριοι συνάδελφοι, ούτε έχουμε την πολυτέλεια να μένουμε απαθείς και αμέτοχοι σε αυτό τον εφιάλητη της νέας γενιάς και ευρύτερα της κοινωνίας μας. Τυχόν απάθειά μας ισοδυναμεί με καταστροφή. Ο ναρκομανής δε γεννιέται, αλλά γίνεται και γι' αυτό ευθύνη έχουμε όλοι. Οφείλουμε και πρέπει να δώσουμε την απάντησή μας στο πρόβλημα αυτό μέσα από τη δράση μας. Έχουμε υποχρέωση προς τη νεολαία, προς το σύνολο της κοινωνίας, αλλά και ως γονείς προς τα παιδιά μας να αντισταθούμε σε αυτή τη μάστιγα.

Το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι ένα σύνθετο ψυχοκοινωνικό πρόβλημα που συνδέεται με χίλια δυο νήματα με τα κοινωνικά αδιέξοδα. Η ποιότητα και ο χαρακτήρας

των κοινωνικών σχέσεων που αναπτύσσονται εν πολλοίς διαμορφώνουν το πεδίο εμφάνισης και ανάπτυξης του προβλήματος.

Η εξάπλωση των ναρκωτικών συνδέεται με τη γενίκευση της εμπορευματοποίησης που έφεραν οι νέες σχέσεις παραγωγής. Η αποξένωση, ο ανταγωνισμός και ο ατομικισμός αφαιρούν κάθε νόημα από τη ζωή των νέων ανθρώπων και, όταν τα όνειρα και οι προσδοκίες τους δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν στη ζωή με θετικό τρόπο, τότε καταφεύγουν στους αρνητικούς, ένας από τους οποίους είναι και τα ναρκωτικά.

Η εξάπλωση των ναρκωτικών συνδέεται ταυτόχρονα με το κυνήγι του εύκολου κέρδους, το ξέπλυμα του παράνομου χρήματος, το εμπόριο των όπλων, τον ανταγωνισμό για μοίρασμα αγορών, τη ληστρική εκμετάλλευση ολόκληρων περιοχών του πλανήτη μας από το μεγάλο κεφάλαιο. Η εμπορία και η εξάπλωση των ναρκωτικών συνδέεται με ισχυρά οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα.

Σύμφωνα με έκθεση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, το κέρδος από το διεθνές εμπόριο των ναρκωτικών υπολογίζεται σε περισσότερα από πεντακόσια δισεκατομμύρια δολάρια, από τα οποία τα ογδόντα πέντε δισεκατομμύρια ξεπλένονται στις διεθνείς χρηματαγορές. Υπάρχουν ολόκληρες χώρες, κυρίως της Κεντρικής Ασίας και της Λατινικής Αμερικής, που το βασικό έσοδό τους προέρχεται από την παραγωγή και το εμπόριο τεράστιων ποσοτήτων ναρκωτικών ουσιών.

Με λίγα λόγια, τα ναρκωτικά συνδέονται με την ίδια την ανάπτυξη του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος, το διεθνή καταμερισμό εργασίας που έχει επιβληθεί από τις ισχυρές χώρες του πλανήτη και που καταδικάζει πολλές άλλες στην εξαθλίωση, ενώ μια ομάδα από αυτές τις χώρες τη μετατρέπει σε τόπο παραγωγής ναρκωτικών ουσιών για το διεθνές εμπόριο.

Αυτός είναι ένας από τους βασικούς λόγους που σε παλαιότερες διεθνείς συμβάσεις του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών τονιζόταν, έστω και σαν ευχή, η ανάγκη

εκδημοκρατισμού των διεθνών σχέσεων ως στοιχείου καταπολέμησης και των ναρκωτικών.

Τα ναρκωτικά ως προϊόντα διακινούνται με βάση τους νόμους της προσφοράς και της ζήτησης. Στην κυπριακή κοινωνία διάφορες κοινωνικές συγκυρίες κατά τα τελευταία χρόνια δημιούργησαν, αργά στην αρχή αλλά τώρα πιο γοργά, τις προϋποθέσεις δημιουργίας ζήτησης, η οποία έφερε και την ανάλογη προσφορά.

Πολύ πρόσφατα, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος παραδέχτηκε με τον πιο επίσημο τρόπο ότι η πολιτική της κυβέρνησης στο πρόβλημα των ναρκωτικών απέτυχε. Και απέτυχε, γιατί οι κυβερνώντες προτίμησαν μπροστά σ' ένα πολύ δύσκολο πρόβλημα να στρουθοκαμηλίσουν, παρά να το κοιτάξουν στα μάτια και να πάρουν τις κατάλληλες αποφάσεις και μέτρα.

Αναλαμβάνοντας το 1993 την ευθύνη για τη διοίκηση του κράτους, προχώρησαν στη διάλυση της Εθνικής Επιτροπής Πρόληψης της Χρήσης Ουσιών Εξάρτησης και στέρησαν τον τόπο από ένα κοινωνικό σώμα παρακολούθησης της κατάστασης, μεταφέροντας τη λήψη αποφάσεων στο δημοσιοϋπαλληλικό επίπεδο, που, δυστυχώς, υπό τις περιστάσεις δεν μπορούσε έγκαιρα να μελετήσει και να προτείνει μέτρα για λύση του προβλήματος.

Η μη σωστή αντίληψη του φαινομένου και η θεώρησή του μόνο ως πρόβλημα προσφοράς οδήγησε στην ανισομερή προώθηση μέτρων καταστολής και στη μη εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης.

Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, που έπρεπε να είχε και να έχει την ευχέρεια εφαρμογής πλατιάς πολιτικής πρόληψης ανάμεσα στους μαθητές, διαθέτει χρήματα για την πρόληψη που δεν ξεπερνούν τα τρία σεντ ανά μαθητή το χρόνο. Στα σχολεία μας υπάρχουν όλοι και όλοι δέκα εκπαιδευτικοί ψυχολόγοι, παρά την προ ενάμιση χρόνου εξαγγελία του υπουργού για πρόσληψη κι

άλλων. Αντιστοιχεί ένας ψυχολόγος σε δώδεκα χιλιάδες μαθητές, όταν στην Ευρώπη, της οποίας γίνεται τόσο συχνά επίκληση, αντιστοιχεί ένας στους χίλιους. Για την επιμόρφωση δε των εκπαιδευτικών στο ζήτημα των ναρκωτικών το Υπουργείο Παιδείας διαθέτει το ευτελές ποσό των τριάντα χιλιάδων λιρών το χρόνο.

Λόγω της μη σωστής αντίληψης του προβλήματος και της λανθασμένης αντιμετώπισής του, καθώς και της προσπάθειας συγκάλυψής του, για να μην κατανεμηθούν ευθύνες στην κυβέρνηση, δεν έγινε κατορθωτή η σωστή πρόβλεψη και βρέθηκαν οι Ιατρικές Υπηρεσίες του κράτους απροετοίμαστες για την αντιμετώπιση των εξαρτημένων ατόμων. Και αυτό διαφάνηκε το τελευταίο διάστημα κατά το οποίο ένας μεγάλος αριθμός ατόμων απευθυνόταν για βοήθεια και το κράτος αδυνατούσε να ανταποκριθεί. Εργοδοτούνται -ενημερωτικά- μόνο τρεις ψυχίατροι, για να καλύπτουν τις ανάγκες της Κύπρου.

Η συνεχής αύξηση της ζήτησης και ο μονόπλευρος αγώνας για μείωση της προσφοράς οδήγησε νομοτελειακά στην αύξηση των τιμών των παράνομων ουσιών, αύξησε την εγκληματικότητα ανάμεσα στους νέους και ενίσχυσε τη δημιουργία του οργανωμένου εγκληματικού υποσυστήματος εμπορίας των ναρκωτικών.

Η λύση του προβλήματος, κατά τη δική μας άποψη, δεν έγκειται στη δημιουργία ενός αστυνομικού κράτους, με το πρόσχημα ότι δεν υπάρχει άλλος τρόπος για να λυθεί το πρόβλημα. Για μας λύση υπάρχει και βασίζεται στο σεβασμό της προσωπικότητας του νέου, στη μελέτη και κατανόηση των προβλημάτων του, στη συμμετοχή του νέου στα κέντρα απόφασης και στο σοβαρό συνυπολογισμό της δικής του άποψης. Κανένας, μα κανένας “ειδικός” δεν κατανοεί τα προβλήματα της νεολαίας όσο η ίδια η νεολαία.

Εκτιμούμε ότι η ουσιαστική και ριζική αντιμετώπιση του προβλήματος θα υπάρξει, όταν ολόκληρη η κοινωνία αποφασίσει και οργανωθεί και δημιουργήσει ένα μέτωπο ενάντια στα ναρκωτικά.

Η αντιμετώπιση του περίπλοκου αυτού κοινωνικού φαινομένου απαιτεί το συντονισμό της δράσης των μαζικών φορέων και της πολιτείας, αλλά και των ιδίων των πολιτών. Είναι με λύπη μας που παρατηρούμε ότι από πλευράς κράτους δεν υπάρχει η απαραίτητη ευαισθησία στο υπό συζήτηση θέμα. Γιατί για μας ευαισθησία στο θέμα των ναρκωτικών είναι ταυτόχρονα και ευαισθητοποίηση στα κοινωνικά ζητήματα και ιδιαίτερα στα θέματα της νεολαίας, στα θέματα παιδείας, ανεργίας, πολιτισμού και αναξιοκρατίας.

Λόγω της οξύτητας του προβλήματος και των άμεσων συνεπειών του, η τάση που επικρατεί στην κυβερνητική πολιτική είναι ο συμβιβασμός με το πρόβλημα. Στόχος δεν είναι η αντιμετώπισή του, αλλά η διαχείρισή του με τρόπο τέτοιο, ώστε να αμβλυθούν, όσο είναι δυνατόν, οι πιο ακραίες μορφές εγκληματικής συμπεριφοράς των ανθρώπων που έπεσαν στα ναρκωτικά.

Η πρότασή μας, λοιπόν, βασίζεται σε ένα πλέγμα μέτρων για πρόληψη-θεραπεία-καταστολή, με το κύριο βάρος να πέφτει στην πρόληψη. Αφετηρία της λογικής μας είναι να πέφτουν στα ναρκωτικά όλο και λιγότεροι νέοι, ενώ όλο και περισσότεροι που ζουν μέσα στο πρόβλημα να θεραπεύονται και να επανεντάσσονται στην κοινωνία.

Πιστεύουμε ότι, για να δοθεί με επιτυχία η μάχη ενάντια στα ναρκωτικά, χρειάζεται να στρέψουμε την προσοχή μας στις κύριες αιτίες που δημιουργούν, συντηρούν και ενισχύουν το πρόβλημα, δίνοντας έμφαση στη λήψη μέτρων κοινωνικής προστασίας, που δίνουν προοπτική στην ενθάρρυνση της συμμετοχής και στη διαμόρφωση συνθηκών δημιουργικής απασχόλησης κατά τον ελεύθερο χρόνο.

Συστατικό στοιχείο της πρόληψης είναι η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση. Πρόληψη είναι η μελέτη των προβλημάτων των νέων ανθρώπων και η έγκαιρη επίλυσή τους με τη δική τους συμμετοχή. Είναι η δημιουργία κλίματος αξιοκρατίας στην αναζήτηση εργασίας και η εφαρμογή δημοκρατικών διαδικασιών στην ανέλιξη των νέων στη ζωή. Πρόληψη είναι η δημιουργία κλίματος στο οποίο ο νέος άνθρωπος νιώθει ικανοποιημένος από τη ζωή και νιώθει καλά με τον εαυτό του, έχοντας ψηλή αυτοεκτίμηση. Πρόληψη είναι η έγκαιρη ενίσχυση της οικογένειας που έχει πρόβλημα με τις σχέσεις της, αλλά και η οικονομική κάλυψη των πραγματικών αναγκών της οικογένειας. Πρόληψη είναι η σωστή κοινωνική παρέμβαση για διόρθωση ατασθαλιών, που κλονίζουν την εμπιστοσύνη του πολίτη και ιδιαίτερα του νέου σε ό,τι αφορά τους κοινωνικούς θεσμούς και τις αξίες. Πρόληψη είναι η εξασφάλιση οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών προϋποθέσεων, ώστε ο κάθε νέος να διαμορφώνει μια ώριμη προσωπικότητα, η οποία αποτελεί τον καλύτερο φραγμό στα ναρκωτικά, με την ταυτόχρονη διασφάλιση των προϋποθέσεων για τη μείωση της ζήτησης των ναρκωτικών ουσιών.

Το πόσο κρίσιμοι είναι οι κοινωνικοί παράγοντες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για την εντόπιση των προβλημάτων των ναρκωτικών φαίνεται και από τη σχέση, που επισημαίνεται σε όλες τις έρευνες, ανάμεσα στην ύπαρξη κοινωνικών προβλημάτων, όπως είναι η ανεργία και η σχολική αποτυχία, και την αύξηση των κρουσμάτων χρήσης και διακίνησης ναρκωτικών.

Σύμφωνα με έρευνα του ΚΕΘΕΑ στην Ελλάδα, έφηβοι που δεν τελειώνουν τις σπουδές τους στο γυμνάσιο ή στο λύκειο είναι κατά τεκμήριο πιο ευάλωτοι στα ναρκωτικά, παρά οι συνομήλικοί τους που συνεχίζουν τις σπουδές τους.

Στη διεθνή σύσκεψη της Βιέννης κατά των ναρκωτικών αναγνωρίστηκε ότι κύριος παράγοντας που αποδιοργανώνει την προσωπικότητα μεγάλου αριθμού νέων και τους

καθιστά ευάλωτους στα ναρκωτικά είναι η ανεργία, η ανασφάλεια και ο ανελέητος ανταγωνισμός για την επιβίωσή τους.

Έρευνα της ιταλικής κυβέρνησης έδειξε ότι σε είκοσι οκτώ χιλιάδες τοξικομανείς υπό θεραπεία το 66% ήταν σταθερά άνεργοι, όταν μυήθηκαν στα ναρκωτικά, ενώ το άλλο 10% υποαπασχολούμενοι.

Σύμφωνα και πάλι με έρευνα του ελληνικού ΚΕΘΕΑ, το 1997, όσοι προσήλθαν στα συμβουλευτικά κέντρα ήταν άνεργοι ή δεν είχαν σταθερή απασχόληση και πάλι σε ποσοστό 71%.

Μιλώντας, λοιπόν, για μέτρα που βοηθούν στην αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών, πρώτα απ' όλα θα πρέπει να στραφούμε στην παιδεία, στις προσπάθειες για αντιμετώπιση της ανεργίας, στη δημιουργία υποδομής για υγιή και δημιουργική απασχόληση.

Ειδικότερα εισηγούμαστε τα εξής:

1. Άμεσα μέτρα για την ανάπτυξη της ερασιτεχνικής και πολιτιστικής δραστηριότητας στα σχολεία και στους δήμους. Δημιουργία πολυδύναμων κέντρων νεολαίας.
2. Μέτρα για την ανάπτυξη του μαζικού, λαϊκού αθλητισμού.
3. Στήριξη του εισοδήματος των εργαζομένων, στήριξη της κυπριακής οικογένειας στην ανατροφή των παιδιών της υπό τις σημερινές συνθήκες.
4. Επιμόρφωση εκπαιδευτικών, γονιών και δικαστικών.
5. Διαμόρφωση ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων για όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της ηλικίας. Καθιέρωση ειδικού εκπαιδευτικού συμβούλου.
6. Στήριξη και ανάπτυξη συμβουλευτικών σταθμών στους δήμους και αξιοποίηση της εμπειρίας τους.

7. Να μην κλείνεται στις φυλακές κανένας υπόδικος χρήστης μαζί με άλλους ποινικούς ή να μην κλείνεται σε ψυχιατρεία. Διαμόρφωση ειδικών θεραπευτικών ξενώνων. Για την αντιμετώπιση των εξαρτημένων ατόμων απαιτείται η ενίσχυση των κοινωνικών μορφών στήριξης, όπως είναι οι συμβουλευτικοί σταθμοί στις μεγάλες πόλεις και τα περιφερειακά κέντρα. Η δημιουργία ακόμα θεραπευτικών κοινοτήτων θα ενισχύσει τη μη απόρριψη και το μη στιγματισμό των χρηστών και τη γρήγορη κοινωνική και επαγγελματική τους αποκατάσταση.
8. Χρειάζεται πρόγραμμα ατομικό για κάθε θεραπευόμενο για την κοινωνική και επαγγελματική του επανένταξη. Το θεραπευτικό προσωπικό πρέπει να αποτελείται από γιατρούς, κοινωνιολόγους, ψυχιάτρους, κοινωνικούς λειτουργούς, ψυχολόγους και να παρέχεται βοήθεια ακόμα και σε εκείνα τα παιδιά που έχουν εκ πρώτης όψεως ξεπεράσει το πρόβλημα.
9. Ειδική ομάδα θα πρέπει να αντιμετωπίζει την ποινική ευθύνη του χρήστη με αντικειμενικότητα, λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες της ηλικίας και ενδεχομένως και άλλα προβλήματα.
10. Αναθεώρηση της νομοθεσίας, ώστε να στρέφεται η προσοχή του νόμου στους εμπόρους και όχι στους χρήστες.
11. Συγκρότηση ειδικής υπηρεσίας, κατάλληλα εξοπλισμένης, με τη συνεργασία όλων των συναρμόδιων υπηρεσιών, με τον ταυτόχρονο εκδημοκρατισμό των σωμάτων ασφαλείας και του σωφρονιστικού συστήματος.
12. Σοβαρές ποινές για καλλιεργητές, διαφημιστές, εμπόρους, καθώς και σε όσους χορηγούν ψυχοτρόπα φάρμακα χωρίς συνταγή.
13. Συνεχής μελέτη και παρακολούθηση του φαινομένου μέσα από σοβαρές επιστημονικές έρευνες.

14. Εντατικοποίηση των εργασιών του Αντιναρκωτικού Συμβουλίου για γρήγορο καθορισμό της εθνικής πολιτικής γύρω από την πρόληψη και αντιμετώπιση του προβλήματος.
15. Λήψη μέτρων για μείωση της ζήτησης, η οποία θα οδηγήσει και στη μείωση της προσφοράς. Μαζί με τα πιο πάνω, εντατικοποίηση της καταστολής και ενίσχυση της Υπηρεσίας Δίωξης Ναρκωτικών.
16. Ενίσχυση του μη κυβερνητικού τομέα στην πρόληψη. Η δομή και τα προγράμματα του ΚΕΝΘΕΑ, που ενεργοποιούν οργανωμένα σύνολα και φτάνουν μέχρι τον τελευταίο πολίτη, αποτελούν έναν από τους βασικούς τρόπους που οδηγούν στη λύση του προβλήματος.
17. Για εφαρμογή των πιο πάνω, απαιτείται η ενεργότερη συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης, του Οργανισμού Νεολαίας και όλων των οργανωμένων συνόλων νεολαίας, των οργανωμένων γονιών, των εκπαιδευτικών και άλλων φορέων στην πρόληψη.
18. Ενίσχυση της απλοποίησης των διαδικασιών εισδοχής και ανάληψης ευθύνης από τα ίδια τα άτομα και τις οικογένειές τους στην πορεία της απεξάρτησης.

Είναι η δική μας άποψη ότι προσπάθειες για διαχωρισμό των ναρκωτικών σε σκληρά και μαλακά και νομιμοποίηση των λεγόμενων μαλακών είναι αποφάσεις καταστροφής. Δεν πρέπει να γίνει καμιά νομιμοποίηση ναρκωτικών ουσιών ούτε και κανένας τεχνητός διαχωρισμός μεταξύ των λεγόμενων μαλακών και σκληρών. Τα λεγόμενα μαλακά ναρκωτικά είναι ο προθάλαμος των σκληρών. Η τάση αύξησης στη χρήση μαριχουάνας πάει παράλληλα με την τάση αύξησης της χρήσης ηρωίνης. Αυτά αναφέρει πρόσφατη έρευνα της ψυχιατρικής κλινικής του πανεπιστημίου της Αθήνας.

Σύμφωνα με στοιχεία της θεραπευτικής κοινότητας “Η Στροφή” στην Ελλάδα σε πέντε χιλιάδες πεντακόσιους πενήντα επτά εφήβους χρήστες, που πέρασαν από

πρόσφατο πρόγραμμα, το 53% χρησιμοποιούσε ως αρχική ουσία το χασίς, ενώ το 58% ως τελική την ηρωίνη.

Καταλήγω, αγαπητοί συνάδελφοι, λέγοντας ότι τα ναρκωτικά είναι πλέον έξω από την πόρτα του κάθε σπιτιού και του κάθε σχολείου. Όπως λέχθηκε χαρακτηριστικά, κτυπούν ήδη την πόρτα μας. Ο αγώνας ενάντια στα ναρκωτικά είναι πρώτιστο μέτρο προστασίας των παιδιών μας και της κοινωνίας μας. Γι' αυτό ο αγώνας ενάντια στα ναρκωτικά είναι στάση απέναντι στη ζωή και απ' αυτό όλοι κρινόμαστε και θα κριθούμε, δυστυχώς, πολύ σύντομα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου, παρακαλώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Βουλή ενώπιόν της έχει ως θέμα συζήτησης ένα από τα μεγαλύτερα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα. Είναι, βεβαίως, εύκολο να αποδώσουμε ευθύνες στην πολιτεία, στο κράτος, να κακίσουμε τις ελλείψεις που υπάρχουν στην εφαρμοζόμενη πολιτική και να νιώσουμε ότι έτσι εμείς οι ίδιοι πράττουμε το καθήκον μας. Εγώ προσωπικά θέλω να διευκρινίσω, γιατί ακούστηκε από αυτό το βήμα και αποδόθηκε από κάποιους συναδέλφους μια θέση στο Δημοκρατικό Συναγερμό ως προς το διαχωρισμό των ελαφρών από τα βαριά ή, όπως λένε άλλοι, των σκληρών από τα μαλακά ναρκωτικά και ότι δήθεν ο Δημοκρατικός Συναγερμός έχει εισηγηθεί τη νομιμοποίηση των ελαφρών ναρκωτικών, όπως ήδη συμβαίνει σε ορισμένες χώρες ή υπάρχει προβληματισμός, θέλω λοιπόν να διευκρινίσω, αφού ανάγκη παρίσταται, αν και δε θα έπρεπε να υπάρχει ανάγκη, ότι δεν υπάρχει τέτοια τοποθέτηση του Δημοκρατικού Συναγερμού. Υπάρχει ίσως προβληματισμός κάποιων και η στάση ορισμένων από αυτό το βήμα, οι οποίοι

έσπευσαν αμέσως να σκανδαλιστούν και ενδεχομένως να δημιουργήσουν εντυπώσεις και εικόνες, κάτι που δείχνει ακριβώς τη δυσκολία που έχουμε να συζητήσουμε ειλικρινά και σε βάθος αυτό το πρόβλημα.

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, παρά την ιδιότητά μας και τον αυτοσεβασμό που πρέπει να διατηρούμε, δε θα δίσταζα από αυτό το βήμα να επαναλάβω παραφρασμένη τη ρήση ενός γνωστού κοινωνικού επιστήμονα, ο οποίος έλεγε παραφράζοντας τον Κλαούζεβιτς: «Τα ναρκωτικά είναι πολύ σοβαρή υπόθεση, για να την αφήσουμε στα χέρια των πολιτικών».

Το δικό μου αυτό συμπέρασμα δεν το βγάζω μόνο από τη συζήτηση που γίνεται από αυτό το βήμα, αλλά και από συζητήσεις που κατ' επανάληψιν έχουν γίνει σε διάφορες χώρες. Συνηθίζουμε να φέρνουμε ως παράδειγμα -και συνάδελφοι προλαλήσαντες το έκαναν- διάφορες άλλες χώρες, τις έρευνες που έχουν γίνει, τη γνώση που έχει συσσωρευτεί γύρω από αυτό το θέμα και να ζητούμε σε κάποια σημεία ίσως να παραδειγματιστούμε. Αυτό που όλοι παραλείπουν είναι το ότι σε όλες αυτές τις χώρες και πρώτα απ' όλα στις μεγάλες χώρες της Δυτικής Ευρώπης αλλά και στις Ηνωμένες Πολιτείες όλη αυτή η συσσωρευμένη γνώση, η χρήση όλης της επιστημονικής τεχνογνωσίας γύρω από το θέμα, δεν έχει αποδώσει σχεδόν τίποτε. Παραλείπουμε να υπενθυμίσουμε ότι δυστυχώς αυτό το θανάσιμο πρόβλημα, που είναι η σύγχρονη τοξικομανία, δεν έχουν καταφέρει να το αντιμετωπίσουν σε καμιά από αυτές τις χώρες. Αυτό δεν το λέω προσπαθώντας να δημιουργήσω τάσεις εφησυχασμού ή μηδενισμού. Όμως, θα πρέπει ρεαλιστικά να αντιμετωπίσουμε τα πράγματα, θα πρέπει να αντιληφθούμε ότι αυτό που χρειάζεται δεν είναι εύηχα συνθήματα, διότι, βεβαίως, όσο και αν φωνάξουν τα πολιτικά κόμματα ότι τα ναρκωτικά σπρώχνουν τους ανθρώπους στην παραίτηση και στο θάνατο και όσο και αν επιθυμήσουμε να

απευθύνουμε πρόσκληση στη ζωή και στη δημιουργία, αυτό γνωρίζουμε πολύ καλά ότι δεν είναι αρκετό.

Το πρώτο ζήτημα που θα έπρεπε να απασχολήσει μια τέτοια συζήτηση είναι η διαπίστωση και η αποτίμηση του προβλήματος. Ευθύς αμέσως ξέρουμε ότι υπάρχουν μεγάλα προβλήματα. Δεν είναι ένα φαινόμενο εύκολα μετρήσιμο και ακούσαμε συναδέλφους να αναφέρονται σε κάποιες έρευνες, τις οποίες όμως προσπαθούν να διορθώσουν με εκτιμήσεις λέγοντας ότι, αν αναφέρεται μία περίπτωση ναρκομανούς, πρέπει να πολλαπλασιαστεί επί έναν πολλαπλασιαστή, για να φτάσουμε στο πραγματικό μέγεθος του προβλήματος. Η πραγματικότητα είναι ότι σε κάποιο βαθμό θα είμαστε πάντα σε σχετικό σκοτάδι. Και, επειδή έγινε και λόγος για έρευνες που έχουν αμφισβητηθεί εδώ στην Κύπρο, θα ήθελα να πω ότι αυτό δεν ήταν τυχαίο ούτε θα πρέπει, όπως κάποιος συνάδελφος επιχειρήσει να κάνει, να αποδίδουμε πολιτικά κίνητρα σε τέτοιες αμφισβητήσεις, έστω και αν ενέχοντο πολιτικά πρόσωπα.

Θα ήθελα απλώς να σας αναφέρω ότι το 1968 στη Βρετανία, όταν η Συμβουλευτική Επιτροπή για την Εξάρτηση από τα Ναρκωτικά, η Government Advisory Committee on Drug Dependence, η γνωστή ως Wootton Committee, έκανε μια έρευνα η οποία εκτιμούσε τον αριθμό όχι των ναρκομανών, αλλά των όσων είχαν κάνει χρήση μαριχουάνας στη Βρετανία, από τριάντα μέχρι τριακόσες χιλιάδες πρόσωπα, αυτά τα αποτελέσματα δημοσιοποιούμενα είχαν ξεσηκώσει θύελλα συζητήσεων, είχαν ξεσηκώσει διαμαρτυρίες και πάρα πολλοί έλεγαν ότι ήταν μια πολύ συντηρητική εκτίμηση και ότι το μέγεθος του προβλήματος ήταν πολύ μεγαλύτερο. Αυτό είναι ένα παράδειγμα. Όλες σχεδόν οι έρευνες που έχουν γίνει σε όλες τις χώρες έτυχαν αμφισβητήσεως. Αυτό το αναφέρω, για να δούμε τις πραγματικές διαστάσεις του προβλήματος, για να δούμε πόσο μπορεί να είναι ενοχλητικό το γεγονός ότι προχωρούμε σε θολά νερά, χωρίς βεβαίως αυτό να σημαίνει ότι το πρόβλημα δεν

υπάρχει και ότι δεν έχει τις διαστάσεις που θα πρέπει να μας ανησυχήσουν, επειδή δεν μπορούμε ακριβώς να το μετρήσουμε.

Θα ήθελα επίσης να φέρω σε γνώση σας μια έρευνα που έγινε όχι παλιά, τη δεκαετία του '90, στον ελλαδικό χώρο από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, όταν η κ. Τσίλη επέλεξε να μελετήσει πώς η τοξικομανία στην Ελλάδα είχε καταλήξει να γίνει ένα κοινωνικό γεγονός ξεκινώντας από τη δεκαετία του '80, που ήταν ένα περιθωριακό φαινόμενο, και φτάνοντας στα μέσα της δεκαετίας του '90, που ήταν ένα ευρύτατα διαδεδομένο πρόβλημα. Θα παραθέσω λοιπόν από αυτή την έρευνα το σημείο που διαπιστώνει η ερευνήτρια, μιλώντας για το ναρκομανή, τον τοξικομανή, ότι:

«Θυματοποιείται κοινωνικά μέσω του λόγου των ομάδων και αποδέχεται τον κοινωνικό ρόλο που του δίνουν. Οι πρώτες μάγικες συνεντεύξεις τοξικομανών το '82 αντικαθίστανται από τις ηττοπαθείς συνεντεύξεις του '86, όπου η θυματοποίηση του τοξικομανή αναπτύσσεται παράλληλα και σε αντιστοιχία με τον ψυχιατρικό λόγο. Οι τοξικομανείς παρουσιάζονται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ως κακόμοιροι και δυστυχείς προβάλλοντας ένα κοινό πρόσωπο, το πρόσωπο αυτού που υποφέρει, θέλει να αποδευμευτεί από τα ναρκωτικά, αλλά δεν μπορεί. Οι παρουσιάσεις αυτές γίνονται συνήθως σε δημόσιες συζητήσεις, μέσα από την τηλεόραση ή άλλες εκδηλώσεις, και προβάλλουν αυτή την εικόνα του δυστυχισμένου, αδύνατου νέου, που δεν μπορεί να ενσωματωθεί στην κοινωνία, πάντα κάτω από τη χειραγώγηση ατόμων ή ομάδων που παρουσιάζονται μέσω του λόγου τους ως προοδευτικοί και κάνουν ό,τι μπορούν για να τον σώσουν. Οι κοινωνικοί ρόλοι μοιράζονται σε θύτες - θύματα, σωτήρες - σωθέντες, σε καλούς - κακούς και ανάμεσα σε αυτά πρέπει να ψάχνουμε τις απόκρυφες νοηματικές αντιστοιχίες μεταξύ των εννοιών και των κοινωνικών πρακτικών, μεταξύ των κοινωνικών μηχανισμών και των λέξεων που τους χαρακτηρίζουν.

Εκτός από τη θυματοποίηση του τοξικομανή, που είναι αναμφισβήτητα δημιούργημα του λεγόμενου προοδευτικού λόγου, παρουσιάζεται ως συνέπεια της και ένας άλλος κοινωνικός μηχανισμός. Είναι ο μηχανισμός μέσα στον οποίο ο θυματοποιημένος τοξικομανής παίζει καταλυτικό ρόλο, ένας μηχανισμός που μας οδηγεί σε μια ψυχιατροποιημένη προστατευτική κοινωνία. Αυτό είναι μια από τις σημαντικές επιπτώσεις της αναγωγής της τοξικομανίας σε ιδεολογικό διακύβευμα και συμβαδίζει με μια σειρά από παρόμοιες ιδεολογικές διαφοροποιήσεις, οι οποίες καθορίζουν συμβολικά και ουσιαστικά τη χώρα και αντιστοιχούν σε καινούργιους τρόπους εκμετάλλευσης των κοινωνικών συμβόλων. Πρόκειται για σύμβολα όπως π.χ. η συμπόνια και η αγάπη προς τους φτωχούς, η πρόνοια για τους ανθρώπους με ειδικές ανάγκες και άλλα παρόμοια θέματα που χαρακτηρίζουν πλέον τη χώρα, τουλάχιστον σε αυτό το πεδίο παραγωγής ιδεολογίας, ως ευρωπαϊκή.

Τέλος, λέει, το ίδιο το εργαλείο του ιδεολογικού διακυβεύματος, πέρα από το ότι μας βοήθησε με την ανάλυση της αναγωγής της τοξικομανίας σε ιδεολογικό διακύβευμα να κατανοήσουμε τους κοινωνικούς μηχανισμούς που δημιουργούν τοξικομανία, μας οδήγησε επίσης σε μια πιο ουσιαστική κατανόηση ορισμένων άλλων κοινωνικών θεμάτων, όπως η εξουσία του λόγου ορισμένων κοινωνικών ομάδων πάνω σε άλλες».

Με λίγα λόγια, εκεί που καταλήγει αυτή η έρευνα, και γι' αυτό την έχω αναφέρει, μέσω της ανάλυσης που έχει επιχειρήσει -και που είναι μια ανάλυση που πάει πίσω για μια δεκαπενταετία- στο λόγο που παρήγαγε η ελλαδική κοινωνία γύρω από τα ναρκωτικά μέσα από τις εφημερίδες, μέσα από τη δημόσια ρητορική πολιτικών αλλά και ειδικευμένων επιστημόνων, είναι ότι έχουμε ένα κατασκευασμένο κοινωνικό θέμα το οποίο μπορεί να αποβεί κοινωνική πραγματικότητα. Παράγει, με άλλα λόγια, η ίδια η κοινωνία αυτό το ρόλο της τοξικομανίας.

Η αναφορά αυτή που γίνεται δεν είναι για να κακίσουμε τους πολιτικούς ή τους άλλους δημόσιους ρήτορες ή τον τύπο και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Δεν μπορεί όμως να μη μας απασχολήσει ο ρόλος τους, όταν προφανώς αποτελούν μέρος του προβλήματος, ένα είδος παρεμβατικής αρχής. Πολύ ορθά γίνεται λόγος για τη λεπτότητα και την ευαισθησία, για την επιστημονική αρτιότητα και την προσοχή με τις οποίες το κράτος και οι όποιες αρμόδιες υπηρεσίες συσταθούν θα πρέπει να προσεγγίζουν αυτό το θέμα. Θέλουμε σίγουρα ευαίσθητους, συμπονετικούς αλλά και κατάλληλα καταρτισμένους θεραπευτές και κοινωνικούς μηχανικούς οι οποίοι θα συνδράμουν τους τοξικομανείς και ακόμα περισσότερο εξειδικευμένους, επιστημονικά σχεδιασμένους και μελετημένους μηχανισμούς και διαδικασίες πρόληψης. Αυτό ζητάμε.

Ποια όμως είναι η εμβέλεια τέτοιων μηχανισμών και υπηρεσιών σε σχέση με τα μέσα μαζικής επικοινωνίας; Για να μην πω ότι είναι μικρότερη, θα πω ότι τα τελευταία, τα μέσα επικοινωνίας, παρεμβαίνουν τουλάχιστον εξίσου στη δημιουργία των εντυπώσεων, των εικόνων και των συμβόλων, στην ιεράρχηση των αξιών και στην καλλιέργεια κοινωνικών αντανακλαστικών και κινήτρων. Ποιος και τι άραγε διασφαλίζει ότι αυτοί που θα τύχει να μιλάνε στην τηλεόραση ή να επιλέγουν τίτλους για το πρωτοσέλιδο εφημερίδας ξέρουν τι κάνουν; Ποιος διασφαλίζει σε αυτή την πολιτεία ότι οι άνθρωποι αυτοί -που μπορεί να έχουν την ίδια επίδραση που θα έχουν οι ειδικοί μηχανισμοί, οι μονάδες και οι εξειδικευμένοι επιστήμονες που θα προσλάβει το κράτος- θα μπορούν με την ίδια λεπτότητα να χειριστούν αυτά τα ευαίσθητα θέματα;

Δεν πρόκειται εδώ να κάνουμε κάποια δίκη των μέσων ενημέρωσης. Απλώς θέλω να τονίσω ότι η διαχείριση αυτού του μείζονος προβλήματος δεν είναι μόνο υπόθεση του κράτους, δεν είναι μόνο υπόθεση δημόσιων και ελεγχόμενων ιδρυμάτων. Ζούμε σε μια κοινωνία που καθόλου δεν εξαντλείται στη δραστηριότητα του κράτους, όσο και αν

κάποιες πολιτικές τάσεις ίσως να διαφέρουν ως προς τον προσδιορισμό του ρόλου και του μεγέθους του κράτους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κοινωνία δεν αλλάζει με διατάγματα, αλλά είναι το καθημερινό προϊόν του εαυτού της και χίλιων δυο άλλων επιδράσεων μέσα από μια εξόχως πολύπλοκη διεργασία που είναι σχεδόν αδύνατο να την απομονώσουμε σχηματικά. Ο πόλεμος κατά των ναρκωτικών πρέπει να είναι μια μάχη που θα την αναλάβει ολόκληρη η κοινωνία. Ας είμαστε όμως εξηγημένοι: Λέγοντας αυτό σε καμιά περίπτωση δεν προσπαθώ να απαλλάξω το κράτος από ευθύνες. Τουναντίον. Η ομολογία για το ότι το κράτος μας έχει υστερήσει έχει για μας το νόημα μιας αφετηρίας. Αφετηρίας για συντονισμένη δράση, συντονισμένη δράση που θα στρατεύσει όλους τους φορείς και κυρίως εκείνους που μπορούν καθημερινά να είναι πιο κοντά στους ανθρώπους. Κι έχω υπόψη εθελοντικές οργανώσεις, όπως είναι η “Αγία Σκέπη”, όπως είναι το ΚΕΝΘΕΑ, αλλά και την τοπική αυτοδιοίκηση και το σχολείο και την κοινότητα και την ίδια την οικογένεια.

Είναι λοιπόν μια μάχη στην οποία με συγκεκριμένες και μελετημένες πρωτοβουλίες του κράτους πρέπει να συστρατευθεί ολόκληρη η κοινωνία, αλλά και να συντονιστούν όσοι παράγοντες επηρεάζουν. Αν το επίπεδο κοινωνικής ανάπτυξης είναι τέτοιο, ούτως ώστε στα πλαίσια του δημοσίου λόγου είτε αυτός είναι τηλεοπτικός είτε άλλος να μπορεί να λέγεται, όπως γίνεται στην Κύπρο, περίπου, ό,τι και να’ ναι, ε, τότε θα πληρώσουμε τίμημα! Αν, αντίθετα, υπάρχει μια στοιχειώδης σοβαρότητα, αν υπάρχουν κάποιες ποιοτικές προδιαγραφές, τότε δε θα μπορέσουν αυτοσχέδιοι σωτήρες ή πρόσωπα που διακατέχονται από τη μανία να εμφανισθούν ως μεσσίες να δημιουργούν εικόνες, εντυπώσεις, συμβολισμούς που αναπαράγουν το πρόβλημα και μας βυθίζουν σε ένα φαύλο κύκλο. Διότι, όσο και αν φαίνεται ίσως παράξενο, το πρόβλημα είναι, μεταξύ των άλλων, και ιδεολογικό. Έχει να κάμει με συμβολισμούς.

Με τον τρόπο που οι άνθρωποι, και ιδιαίτερα οι νέοι, σκέφτονται και βιώνουν την ύπαρξή τους και τη θέση τους μέσα στον κόσμο. Έχει να κάμει αυτό το πρόβλημα με το νόημα της ατομικής και της συλλογικής μας ύπαρξης, με τη νοηματοδότηση που δίνει η κοινωνία στον εαυτό της, αλλά και με τις διεξόδους που μπορεί να προσφέρει στους ανθρώπους της.

Βεβαίως, ακούγονται μερικές φορές κάποιες απλουστευτικές ερμηνείες. Να μου επιτραπεί αυτό, χωρίς να θέλω να αντιδικήσω, να το παρατηρήσω. Δεν μπορεί να δεχτούμε, για παράδειγμα, μια απόλυτη αιτιοκρατική σχέση ανάμεσα στην ανεργία και τα ναρκωτικά, όσο και αν φαίνεται αληθοφανές, βεβαίως, και όσο και αν οι συνθήκες της ανεργίας και του κοινωνικού αποκλεισμού δημιουργούν σίγουρα πρόσφορο έδαφος, για να καταφύγει ένας νέος άνθρωπος, κυρίως νέος, στην παγίδα αυτή των τεχνητών παραδείσων. Ωστόσο, η ίδια η λογική ανάλυση διαψεύδει μια τέτοια αιτιολογική συσχέτιση. Γιατί, αν όντως σε χώρες που έχουν ψηλό ποσοστό ανεργίας αποδεικνύεται ότι υπάρχει μια στατιστική συσχέτιση ανάμεσα στην ανεργία και στην τοξικομανία, σε μια χώρα όπως είναι η Κύπρος, όπου η ανεργία, όπως και να το κάνουμε, είναι ένα κλάσμα αυτής που συναντούμε στο δυτικό κόσμο, δε θα είχαμε εξήγηση για την τοξικομανία.

Άρα, λοιπόν, όσο και αν υπάρχουν αληθοφανείς παρατηρήσεις, θα πρέπει να είμαστε αρκετά επιφυλακτικοί. Θα πρέπει να μη σπεύδουμε σε εύκολες ερμηνείες, αλλά να αντιληφθούμε την πολυπλοκότητα ενός προβλήματος το οποίο, δυστυχώς, αφήνει όλη την επιστημονική γνώση, όλη την ερευνητική δυνατότητα και την τεχνοδομή που έχουν χώρες τις οποίες έχουμε ως πρότυπο και ζηλεύουμε, τα αφήνει όλα αυτά σε αμηχανία.

Τα ναρκωτικά ήταν γνωστά στον άνθρωπο από την αρχαιότητα. Τύγχαναν χρήσεως είτε μέσω τελετουργικών διεργασιών είτε και με τη σημερινή μορφή τους αλλά

σε, λίγο ή πολύ, ελεγχόμενους ρυθμούς. Τι είναι αυτό που αλλάζει σήμερα; Γιατί ειδικά στις σύγχρονες κοινωνίες έχουν γίνει μια κοινωνική μάστιγα, που σκοτώνει ανθρώπους και παράγει άμεσα εγκληματικότητα και περιθωριοποίηση; Γνωρίζουμε δεκάδες ερμηνευτικές απόπειρες. Συγκεφαλαιώνοντάς τις όλες μαζί θα έλεγα ότι δε γνωρίζουμε σχεδόν τίποτα.

Λένε κάποιοι και ισχυρίζονται ότι στα ναρκωτικά οδηγεί τους νέους η ανεργία και ο αποκλεισμός. Αυτό όμως καθόλου δε φαίνεται να απαντά στην απορία πώς εμφανίστηκε για πρώτη φορά μαζικά η χρήση των ναρκωτικών στη δεκαετία του '60 ως μέρος του κινήματος των χίπις στις ΗΠΑ ή ως μέρος μιας κουλτούρας νεανικής αμφισβήτησης και αντισυμβατικής πνευματικότητας σε άλλες δυτικές χώρες. Δεν ήταν ούτε η ανεργία ούτε ο κοινωνικός αποκλεισμός που βρέθηκαν στη ρίζα του σημερινού κακού, αλλά μάλλον μια διάθεση που τότε έμοιαζε σε πολύ μεγάλο βαθμό με μόδα. Εξάλλου, σε μια χώρα όπου δεν υπήρχε, τουλάχιστον θεωρητικά, ανεργία, όπως ήταν η πρώην Σοβιετική Ένωση, πώς θα μπορούσαμε να εξηγήσουμε ότι σε τέτοιες τρομακτικές διαστάσεις αναπτύχθηκε ο αλκοολισμός; -και ας μην παρεξηγηθώ εδώ, δεν ταυτίζω το αλκοόλ με τα ναρκωτικά, πλην όμως οι παράμετροι είναι παρόμοιες.

Δεν μπορεί λοιπόν να υιοθετήσουμε μονοσήμαντες και απλές ερμηνείες. Δεν πρέπει να αναζητήσουμε απλοϊκές απαντήσεις. Αυτήν ακριβώς την προσέγγιση είναι που πρέπει να εγκαταλείψουμε. Όσοι και αν είναι ο πειρασμός να απλοποιήσουμε τα πράγματα, για να έχουμε την αυταπάτη και την ψυχολογική εξασφάλιση ότι βρίσκουμε κάποια άκρη, πρέπει να αποφύγουμε τον πειρασμό στον οποίο πειρασμό άκουσα διάφορους συναδέλφους να υποκύπτουν.

Έλεγε επί λέξει, π.χ., ο κ. Λιλλήκας από αυτό το βήμα πως η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις ανήκει σε αυτή την ομάδα που ανησυχεί και συμμερίζεται τις έγνοιες των γονιών και των νέων. Η έγνοια και η ανησυχία μας,

λοιπόν, προσέθετε, δεν είναι πρόσκαιρη και δεν κρύβει καμιά σκοπιμότητα πέρα από το ειλικρινές ενδιαφέρον για την προστασία των νέων μας.

Μάλιστα, περί αυτού πρόκειται! Ένα κόμμα, το ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, νοιάζεται, ενώ κάποιοι άλλοι ίσως να μην ενδιαφέρονται! Δε θέλω να πιστέψω ότι εννοούμε τέτοια πράγματα, διότι, βεβαίως, θα δίναμε ένα πολύ αρνητικό μήνυμα, αυτό μιας συζήτησης που δεν μπορεί να γίνει εποικοδομητική, γιατί, βεβαίως, δε θα δεχόμουν, στεκόμενος σε αυτό το βήμα, ότι υπάρχει κανένας από τους συναδέλφους και καμιά από τις πολιτικές δυνάμεις που να αγνοεί την αγωνία των γονιών, που να αγνοεί το δράμα μέσα στο οποίο βυθίζεται η κοινωνία, όταν ζήσει αυτή την περιπέτεια της τοξικομανίας. Κανείς λοιπόν δεν πρέπει να προσπαθήσει να μονοπωλήσει αυτό το ενδιαφέρον.

Θα έλεγα ότι σπαταλήθηκε χρόνος και σε αυτό το βήμα και αλλού, για να αποδειχθεί ότι πρόκειται για ένα πρόβλημα κοινωνικό και όχι προσωπικό. Το δίλημμα είναι ψεύτικο. Ναι, είναι ένα ψεύτικο δίλημμα, γιατί κανείς δε μας κάλεσε να αποφασίσουμε αν το πρόβλημα είναι κοινωνικό ή προσωπικό. Είναι και τα δύο υπάρχουν με αμείωτη ένταση και σημασία και οι δυο διαστάσεις.

Αντιπαρέρχομαι τον ευτελή πολιτικό αντιπερισπασμό. Δε θα σχολιάσω την απόπειρα που έγινε από αυτό το βήμα να αποδοθεί και σ' εμένα προσωπικά, μέσα από κάποια κείμενα τα οποία αναγνώστηκαν, ότι δήθεν ισχυριζόμουν ότι το πρόβλημα είναι ατομικό και άρα δεν μπορεί να κάμει τίποτα το κράτος. Δεν έχω ανάγκη να υπεραμυνθώ προσωπικές απόψεις ή προσπάθειες που στο παρελθόν έκανα με κάποια άλλη επιστημονική ιδιότητα. Όμως, το συνάδελφο αυτό, τον κ. Λιλλήκα, τον διαψεύδει σε αυτή την περίπου καταγγελία, την προσωπική καταγγελία που μετέφερε σε αυτή τη συζήτηση, τον διαψεύδει μελέτη και έκθεση την οποία από κοινού με δυο άλλους γνωστούς κοινωνικούς επιστήμονες είχα ετοιμάσει για λογαριασμό της Επιτροπής

Εσωτερικών της Βουλής υπό την προεδρία του κ. Κατσουρίδη και τότε, προτού γίνω μέλος αυτού του σώματος.

Ας ανατρέξουμε σε αυτή τη μελέτη, όσοι ενδιαφέρονται, για να δουν αν δήθεν εγώ και δυο τρεις άλλοι “περιθωριακοί”, όπως μας είπε, πιστεύαμε και πιστεύουμε ότι το πρόβλημα είναι ατομικό, άρα το κράτος δεν έχει να κάνει τίποτα, και το μεγάλο ακροβατικό βήμα ήταν το να βρούμε και δικαιολογία, ότι γι’ αυτό το κράτος και η κυβέρνηση στην Κύπρο δεν έκαναν τίποτα.

Να μου επιτρέψετε να πω, χωρίς να θέλω να υποτιμήσω κανέναν, ότι αυτά τα πράγματα δεν είναι σοβαρά και πρέπει να αφήσουμε τα πολιτικά παιχνίδια· δεν ωφελούν σε τίποτα. Ειδικά όμως δεν ωφελούν καθόλου μα καθόλου τον αγώνα και τη συστράτευση κατά της τοξικομανίας. Αν όντως η έκκληση αυτή, την οποία προσωπικά απευθύνω και εκ μέρους του Δημοκρατικού Συναγερμού, αλλά την οποία άκουσα προ ολίγου, χωρίς να γνωρίζω εκ προοιμίου το περιεχόμενο της ομιλίας του, να απευθύνει και ο κ. Χρίστου, μια έκκληση προς πάσαν κατεύθυνση για συστράτευση, είναι ουσιαστική, τότε νομίζω ότι δεν έχουν θέση αυτού του είδους οι κοινωνικοί σεκταρισμοί και οι προσπάθειες να πούμε ότι κάποιος είναι πιο ευαίσθητος από τους άλλους. Δε θα μπορούμε στον πειρασμό να προσπορίσουμε με τέτοιο τρόπο προεκλογικά οφέλη από τον πόνο των ανθρώπων.

Ακούσαμε λοιπόν κάποιες απόπειρες ερμηνείας, ότι δηλαδή «οι αιτίες που οδηγούν στη χρήση ναρκωτικών ουσιών έχουν να κάνουν με τα προβλήματα και τα αδιέξοδα μέσα στα οποία ζουν και τα οποία επιδρούν καταλυτικά πάνω στους ανθρώπους, στη διαμόρφωση της συμπεριφοράς και της στάσης ζωής» -είναι από ομιλία συναδέλφου αυτό που σας διάβασα. Μια τέτοια άποψη στο χώρο της κοινωνικής πολιτικής χαρακτηρίζεται ως ταυτολογία. Και βέβαια έχουν να κάμουν αυτά με εκείνα.

Πώς όμως και γιατί; Η αοριστολογία, έστω και αν ενδύεται το μανδύα της αληθοφάνειας, δε συμβάλλει στην πραγματική κατανόηση και γνώση.

Μεταφέρθηκε από αυτό το βήμα μια σειρά από ερμηνευτικές απόπειρες. Δεν είναι στόχος μου να τις αμφισβητήσω όλες μία προς μία, αλλά πρέπει να καταλάβουμε ότι δεν μπορεί να εφησυχάζουμε νομίζοντας ότι ξέρουμε, άρα προχωράμε σε ενημερωμένη δράση, ενώ στην πραγματικότητα δεν ξέρουμε.

Λέχθηκε ότι κοινωνίες που δίνουν γόνιμο έδαφος στη διάδοση της χρήσεως των ναρκωτικών είναι εκείνες που γνωρίζουν την κατάρρευση ή τη ραγδαία αμφισβήτηση των παραδοσιακών μορφών οργάνωσης και δόμησης. Αυτό το πράγμα ακούγεται ως αληθοφανές. Ναι, κοινωνίες που χάνουν τις παραδοσιακές τους δομές μπαίνουν σε μια φάση όπου μπορεί να δίνουν πρόσφορο έδαφος σε τέτοια φαινόμενα. Μπορεί να θεωρηθεί ως εξαιρετικά αόριστη αυτή η ερμηνεία αλλά και ως μια κάποια ένδειξη. Πώς να εξηγήσουμε, όμως, ότι η πραγματική και μαζική αποδόμηση της παραδοσιακής κυπριακής κοινωνίας με πολύ πιο ραγδαίες απ' ό,τι σήμερα κοινωνικές αλλαγές τοποθετείται στην περίοδο του Μεσοπολέμου, το 1920 ή το 1930, ή ακόμη στη δεκαετία του '70, τόσο πριν όσο και μετά -κυρίως μετά- τη μεγάλη καταστροφή του '74, αλλά δεν ήταν τότε που εμφανίστηκε το πρόβλημα της τοξικομανίας; Για να μην αναφερθώ στο ότι ολόκληρος ο δυτικός κόσμος πέρασε εκείνη την κοσμογονική ανατροπή της λεγόμενης «βιομηχανικής επανάστασης», χωρίς να γεννήσει τέτοια προβλήματα. Άρα, δεν είναι αυτή η ερμηνεία ικανοποιητική.

Προστέθηκε ακόμη ως αιτιολογική ερμηνεία ότι «οι βασικές ανθρώπινες ανάγκες, όπως η εντιμότητα, η ειλικρίνεια, η εμπιστοσύνη και η δικαιοσύνη, δεν τηρούνται στη σημερινή κοινωνία». Μάλιστα, κάποιος συνάδελφος προχώρησε για να κάνει την εκτίμηση ότι αυτές οι αξίες έχουν καταρρακωθεί στη διάρκεια των τελευταίων ετών εξαιτίας της κυβέρνησης. Αντιπαρέρχομαι αυτό τον ισχυρισμό, διότι πιστεύω ότι

στερείται επίσης κάποιας σοβαρότητας. Αν οι αξίες μιας κοινωνίας, όπως είναι η εντιμότητα, η ειλικρίνεια, η εμπιστοσύνη ανάμεσα στους ανθρώπους, εξαρτώντο από τις κυβερνήσεις, τότε ο κόσμος, όσο και αν φαίνεται παράξενο, θα ήταν ακόμα πολύ πολύ χειρότερος, όχι μόνο στην Κύπρο αλλά παντού. Εδώ έχουμε όμως ένα σχεδόν επικίνδυνο ιδεολογικό εξωραϊσμό της παραδοσιακής κοινωνίας. Είναι κατανοητό μεν στις καθημερινές αντιλήψεις των ανθρώπων να θέλουν οι άνθρωποι να πιστώνουν τα βιώματα και τις εμπειρίες του παρελθόντος, γιατί έτσι καταξιώνουν και τον εαυτό τους και αυτά που έχουν ζήσει, αλλά είναι απαράδεκτο, σε μια προσπάθεια επιστημονικής προσέγγισης, που θα θέλει να είναι υπόβαθρο μάλιστα κοινωνικής δράσης και πολιτικής, να δεχτούμε, χωρίς να σκεφτούμε λίγο ελεύθερα, αυτού του τύπου τις ερμηνείες.

Είναι αλήθεια ότι στην παραδοσιακή κοινωνική οργάνωση υπήρχε απολύτως περισσότερη εντιμότητα και ειλικρίνεια; Συνέβαινε κάτι τέτοιο μέσα στην οργάνωση της παραδοσιακής πατριαρχικής οικογένειας με την απολύτως αυταρχική λογική; Για ποια μεγαλύτερη δικαιοσύνη μιλάμε στο παρελθόν; Τότε που κραυγαλέα σκάνδαλα στο δημόσιο βίο και αυτής της χώρας όχι μόνο έμεναν σκεπασμένα, αλλά σχεδόν κινδύνευε η υπόσταση και η ίδια η σωματική ακεραιότητα όποιου τολμούσε να μιλήσει; Θέλουμε στα σοβαρά να αρχίσουμε να μιλάμε για τα δημόσια ήθη του παρελθόντος; Πιστεύουμε πράγματι ότι ήταν καλύτερα, ότι έχουν εκπέσει και γι' αυτό οι νέοι καταφεύγουν στα ναρκωτικά; Θέλουμε να μιλήσουμε για ακεραιότητα στη διαχείριση του δημοσίου χρήματος; Υπάρχουν πάμπολλα προβλήματα και αποκαλύπτονται καθημερινά. Δεν νομίζω όμως ότι κανείς μπορεί σοβαρά να ισχυριστεί ότι στο παρελθόν ήταν όλα ρόδινα.

Για να μη μιλήσουμε για άλλες πρακτικές, που ευτυχώς τις αφήσαμε στο παρελθόν, όπως είναι τα πολιτικά φακελώματα, οι παρακολουθήσεις, οι δολοφονίες

μέρα μεσημέρι -όχι δολοφονίες του οργανωμένου εγκλήματος αλλά πολύ πιο ανησυχητικές. Για να μη μιλήσουμε για χίλια δυο άλλα πράγματα και σημεία στη δημόσια ζωή αυτού του τόπου που δεν επιβεβαιώνουν ότι η εντιμότητα, η εμπιστοσύνη και η ειλικρίνεια βασίλευαν σε έναν κόσμο που, αφού τις έχασε, εξωθείται στα ναρκωτικά. Δε θέλω να κρίνουμε την κοινωνία σήμερα, αν είναι καλύτερη ή χειρότερη, αλλά δεν μπορεί να δεχθούμε τόσο εύκολα ότι η ερμηνεία για τη ροπή, ειδικά των νέων ανθρώπων, στα ναρκωτικά είναι το ότι δοκιμάζεται η εντιμότητα, η εμπιστοσύνη, η ειλικρίνεια και η δικαιοσύνη.

Μια άλλη ερμηνεία-πασπαρτού είναι ο καταναλωτισμός. Ναι, ζει ο δυτικός κόσμος περίπου από τη δεκαετία του '60 -εμείς κάπως αργότερα- μέσα σε μια καταναλωτική κοινωνία, κοινωνία της αφθονίας, όπως παλαιότερα τη χαρακτήριζαν γνωστοί Αμερικανοί επιστήμονες και ερευνητές. Μήπως όμως πάντοτε οι άνθρωποι σε όλη τους την ιστορία δεν εμφορούντο από την επιθυμία να αποκτήσουν υλικά αγαθά; Μήπως στα ειδυλλιακά κυπριακά χωριά οι πρόγονοι των σημερινών Κυπρίων δεν μπορούσε να σφαχτούν για τρεις οργιές χωράφι; Μήπως πάντοτε οι άνθρωποι δεν αφιέρωναν σχεδόν το μέγιστο της ενέργειάς τους στην απόκτηση υλικών αγαθών; Δεν το κρίνω. Αλλά δεν είμαι σίγουρος ότι αυτό το πράγμα αποτελεί την ειδοποιό διαφορά. Διαφορετική είναι η ευκολία απόκτησης και η πρόσβαση που έχουν οι άνθρωποι σε τέτοια αγαθά σήμερα, δεν πιστεύω όμως ότι κυριαρχούν τα υλικά αγαθά περισσότερο του λογισμού των ανθρώπων. Ούτε πιστεύω ότι μπορεί με οποιαδήποτε βεβαιότητα να ισχυριστούμε ότι, επειδή υπάρχει αυτό το καταναλωτικό πρότυπο, η στέρηση ή ο περιορισμός της υλοποίησης των καταναλωτικών προσδοκιών εξωθεί ορισμένους στα ναρκωτικά. Μπορεί να πει κάποιος ότι τους εξωθεί σε αδικήματα κλοπής, οικειοποίησης ξένης περιουσίας ίσως, αν και ούτε καν αυτό έχει αποδειχθεί με κάποια σχετική σιγουριά. Ωστόσο, δε βλέπω τι συσχετισμό θα μπορούσαμε να κάνουμε με την

τοξικομανία. Σε άλλες εποχές η κοινωνία, μέσα από τις συνθήκες της εποχής και τη στέρηση, άφηνε τους ανθρώπους κυριολεκτικά νηστικούς. Δεν είχαν άραγε ισχυρότερο κίνητρο να περιθωριοποιηθούν;

Δε θα συνεχίσω απορρίπτοντας ή μετριάζοντας την εμβέλεια κάποιων ερμηνευτικών προσπαθειών. Θέλω μόνο να τονίσω ότι τα πράγματα είναι πολύ λιγότερο απλά απ' ό,τι συνήθως υποθέτουμε. Είναι πολύ πιο περίπλοκα απ' ό,τι θα ήθελαν να πιστεύουν όσοι, με απλουστεύσεις και μονοσήμαντες ερμηνείες, δε βοηθούν στην αντιμετώπιση του προβλήματος, αλλά συμβάλλουν απλώς σε μια απρεπή, θα έλεγα, ώρες ώρες πολιτικοποίησή του. Δεν μπορεί τόσο εύκολα να συμπεράνουμε, όπως έκανε κάποιος συνάδελφος, ότι είναι φυσικό κάποια άτομα να μην μπορούν να προσαρμοστούν ή και να αγωνιστούν και να αισθάνονται την ανάγκη να διαχωριστούν. Όχι, δεν είναι φυσικό. Άλλοτε οι άνθρωποι έβρισκαν συγκριτικά πολύ μεγαλύτερα εμπόδια, για να προσαρμοστούν, αλλά δεν κατέφευγαν στη χρήση ναρκωτικών. Μήπως μια ειδοποιός διαφορά είναι κάποια σχετική οικονομική άνεση, που επιτρέπει την έστω και επεισοδιακή ή κάποτε και εγκληματογόνο πρόσβαση στα ναρκωτικά ως εμπόρευμα; Είναι μια ακόμη διάσταση, απλώς όμως μια διάσταση, τίποτα παραπάνω που μπορεί να συζητηθεί.

Όταν μιλάνε πρόσωπα που τους αναγνωρίζεται κάποιου είδους αρμοδιότητα πολιτική ή άλλη χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή. Μιλάμε όντως για ένα πρόβλημα που έχει σίγουρα κοινωνικές διαστάσεις, έστω κι αν δεν μπορούμε πάντοτε να τις προσδιορίσουμε με απόλυτη βεβαιότητα. Ωστόσο, σε καμιά περίπτωση δεν πρέπει να στείλουμε μήνυμα ανευθυνότητας των προσώπων. Τα πρόσωπα και η οικογένεια δεν μπορεί να θεωρούνται περίπου ως αμέτοχα, αφού απλώς συμπαρασύρονται από μια αδυσώπητη και ακαταμάχητη κοινωνική λογική. Στο τέλος τέλος αυτού του αγώνα που όλοι θέλουμε να δώσουμε, ξεκινώντας από το κράτος και τις ευθύνες του βεβαίως,

προχωρώντας σε κάθε είδους συλλογικές και κοινωνικές οργανώσεις, να είμαστε βέβαιοι ότι θα καταλήξουμε σε αυτή την ίδια την οικογένεια. Πρέπει λοιπόν να μη δημιουργήσουμε την ευθύνη μιας απώλειας οποιασδήποτε αρμοδιότητας για την οικογένεια και να μην προσπαθήσουμε να δημιουργήσουμε ένα κλίμα μέσα στο οποίο θυματοποιούμε τους ανθρώπους και τους παρουσιάζουμε ως άβουλα ενεργούντες. Κάτι τέτοιο θα ήταν ολέθριο. Θα μας το πουν αυτό ακόμα και οι ειδικοί και οι θεραπευτές. Μπορεί λοιπόν να είναι χρήσιμη μια δόση αποενοχοποίησης των πραγμάτων, ποτέ όμως δεν πρέπει να ολισθήσουμε στην απόλυτη ανευθυνότητα.

Υπάρχουν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πολλές και διάφορες θεωρήσεις και προσεγγίσεις και ακόμη περισσότερες ερμηνευτικές κατευθύνσεις ως προς τα αίτια της σύγχρονης τοξικομανίας. Εδώ δεν κάνουμε σίγουρα κάποιο επιστημονικό σεμινάριο, όμως θα πρέπει, επικαλούμενος παλαιότερη προσωπική μου ενασχόληση, καθώς και πρόσφατη μελέτη του θέματος να ανασκευάσουμε κάποιες εντυπώσεις που έχουν δημιουργηθεί.

Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε, προσπαθώ να συντομεύσω.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μήπως είναι από άλλη αγόρευση;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όχι, κύριε συνάδελφε, είναι ενιαία και, αν ενοχλεί η διακοπή, θα συνεχίσω να διαβάζω ως το τέλος.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μου δημιουργήθηκε η εντύπωση ότι είναι για άλλο θέμα που μιλούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεχίστε, παρακαλώ. Περιμένουν άλλοι επτά ομιλητές να το έχετε υπόψη σας.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Για απόψε;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Έγιναν από αυτό το βήμα αφόρητες πολιτικές προκλήσεις στα πλαίσια αυτής της συζητήσεως. Ούτε λίγο ούτε πολύ κάποιος συνάδελφος είπε ότι το πρόβλημα σήμερα υπάρχει, επειδή η κυβέρνηση εγκατέλειψε από το 1993 την πολιτική που είχε εφαρμοστεί στα προηγούμενα χρόνια. Θα ήθελα να απευθύνω σε όλους τους συναδέλφους, αλλά ειδικότερα στον κ. Λιλλήκα, που είχε κάνει αυτή την αναφορά, το ερώτημα: Τι είχε άραγε συμβεί στην περίοδο πριν από το 1993; Μήπως τότε που είχε εφαρμοστεί μια άλλη πολιτική, μια αντιναρκωτική πολιτική, υπήρξε αναχαίτιση του προβλήματος; Μήπως εκείνη η πολιτική για την οποία σήμερα ορισμένοι διαμαρτύρονται, διότι εξέλιπε, είχε αποδώσει κάποια πράγματα; Η απάντηση είναι γνωστή: Το πρόβλημα τότε είχε αρχίσει να εμφανίζεται και να εξαπλώνεται. Ο ίδιος ο κ. Λιλλήκας έχει επικαλεστεί έρευνες που είχαν γίνει τότε. Και βεβαίως αυτή η συζήτηση είναι τελικά και άχαρη και υπάρχει κίνδυνος να μας εκθέσει στα μάτια των πολιτών. Σημασία δεν έχει να συγκρίνουμε το τι έκανε με το τι δεν έκανε η μια ή η άλλη κυβέρνηση. Σημασία έχει να καταθέσουμε πρώτ' απ' όλα τη βούληση όλων των πολιτικών δυνάμεων, για να συνενώσουμε τις δυνάμεις και να απαιτήσουμε από την πολιτεία, κάνοντας όμως και αυτό που μας αναλογεί, να αντιμετωπίσει σοβαρότερα αυτό το ζήτημα. Ταυτόχρονα δε θα πρέπει να δεχτούμε κάποιες προκλήσεις αυτού του είδους. Αν τα πράγματα ήταν τόσο απλά, ούτως ώστε να συνεχίσουμε μια πολιτική που είχε ξεκινήσει στις αρχές της δεκαετίας του 1990, τότε θα έπρεπε σήμερα να κάνουμε απολογισμό. Και σας λέω ότι ο απολογισμός που είχε γίνει το 1992 και 1993 δεν ήταν ελπιδοφόρος. Ακριβώς τότε εμφανίστηκε και διαδόθηκε στην κοινωνία μας το

πρόβλημα των ναρκωτικών. Όχι μόνο δεν εμπόδισε η τότε εφαρμοζόμενη πολιτική τη διάδοση, αλλά ούτε καν αναχαίτισε το ρυθμό της εξάπλωσής τους. Επομένως, λοιπόν, ο στόχος δεν είναι να κατακρίνουμε κάποια πολιτική, είναι να καταλάβουμε ότι χρειάζονται πολύ περισσότερα μέσα και κυρίως πολύ μεγαλύτερη, εξειδικευμένη και λεπτότερη γνώση του προβλήματος. Αυτή η διαπίστωση δεν αποτελεί σε καμιά περίπτωση δικαιολογία για την ανεπάρκεια της σημερινής πολιτικής.

Πρέπει όμως να βάλουμε τα πράγματα στη θέση τους και να αποφύγουμε κάποια ψευδοδιλήμματα. Γι' αυτό θα επιμείνω ξανά σε διατύπωση που διάβασε ο κ. Λιλλήκας από παλαιότερο άρθρο μου στον τύπο: «Πρέπει να δείχνουν αυτοσυγκράτηση αυτοί οι κάποιοι που πάντοτε, χωρίς ουσιαστικά καμιά συγκεκριμένη πρόταση ή ιδέα, σπεύδουν να αφορίζουν και να καταγγέλλουν, προσπαθώντας να εκμεταλλευτούν ένστικτα ανασφάλειας που σίγουρα υπάρχουν μέσα στη σημερινή κοινωνία». Δε θα ήθελα να αναφερθώ στα όσα ακούστηκαν για την κρίση αξιών. Είναι ένα θέμα με τεράστιες διαστάσεις, το οποίο μπορεί να μας οδηγήσει οπουδήποτε.

Ορισμένοι αποδίδουν στις κυβερνήσεις δυνάμεις τις οποίες ευτυχώς δεν έχουν. Αν οι κυβερνήσεις μπορούσαν να προκαλέσουν κρίσεις αξιών, τότε, επαναλαμβάνω, ο κόσμος θα ήταν πολύ πολύ χειρότερος σε πάρα πολλές χώρες. Ωστόσο, ακριβώς αυτή η δραστηριότητα, που είναι μια από τις πλείστες που χαρακτηρίζουν τη σημερινή μας κοινωνία, δείχνει ότι αναπτύσσονται δυνάμεις μέσα στη σημερινή κοινωνία τις οποίες δεν ελέγχει το κράτος, δεν μπορεί να ελέγξει το κοινοβούλιο και ακριβώς μόλις αυτές τις μέρες ξεκινάει να συζητάει η Βουλή αυτό το συγκεκριμένο θέμα, που για κάποιους είναι κομμάτι αυτής της κρίσης αξιών.

Θα φέρω ακόμα ένα παράδειγμα και μπορεί να μου πείτε ότι είναι άσχετο: Κακίζουν κάποιοι τον καταναλωτισμό -και θα πούμε τα πράγματα με το όνομά τους- ειδικότερα από την πλευρά της αριστεράς. Υπάρχει πιθανόν ένας λόγος ίσως

ιδεολογικός. Όμως είναι αυτό κάτι το οποίο οριοθετείται, ο άκρατος καταναλωτισμός; Είναι ένα χαρακτηριστικό που μπορεί να το αποδώσουμε σε συγκεκριμένα κοινωνικά στρώματα; Σε συγκεκριμένες πολιτικές δυνάμεις; Στην κυβέρνηση, στο εκπαιδευτικό σύστημα ή δεν ξέρω πού αλλού; Γιατί τότε μια εφημερίδα, η “Χαραυγή”, προσπαθώντας να ανταμείψει τους πιστούς αναγνώστες της, κληρώνει αυτοκίνητα; Δεν αποτελεί αυτή η κίνηση μια ακόμα σπονδή στις καταναλωτικές θεότητες; Δε θέλω να κακίσω, κύριοι συνάδελφοι, την εφημερίδα ούτε αυτή την πράξη της, η οποία στο κάτω κάτω είναι πράξη που έχει γίνει κατά καιρούς από όλα τα έντυπα. Το λέω απλώς για να καταλάβουμε ότι τέτοιος είναι ο κόσμος μέσα στον οποίο ζούμε. Και, αν προσπαθήσουν κάποιοι, όπως προσπάθησαν, να αποδώσουν σε αυτή την κυβέρνηση την έξαρση του καταναλωτισμού, τότε θα πρέπει να μετρήσουμε όχι τις ευθύνες τις πολιτικές -δεν υπάρχει πρόβλημα εκεί- θα πρέπει να μετρήσουμε το πόσο άστοχοι είμαστε σε αυτές τις συζητήσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πρόβλημα της εξάρτησης από τα ναρκωτικά έχει ασύλληπτα περίπλοκες και άμεσα δραματικές κοινωνικές συνέπειες. Έχει να κάνει με τον πόνο των ανθρώπων, με το δράμα οικογενειών. Είναι ζήτημα ζωής ή θανάτου. Ας μην παίζουμε λοιπόν με τους ανθρώπους. Ας μη ρητορεύουμε εις βάρος της ανησυχίας, της φοβίας και του ανθρώπινου πόνου. Ας είμαστε ειλικρινείς και με τον εαυτό μας και με τους πολίτες που ενδεχομένως να μας ακούνε κι έξω. Υπάρχει κάποια γνωστή λύση δεδομένη ή έστω κατεύθυνση αντιμετώπισης του συγκεκριμένου προβλήματος; Όχι, δεν υπάρχει! Κανείς δεν κατέχει τη μαγική συνταγή και γι’ αυτό είναι που χρειάζονται ακόμα περισσότερες προσπάθειες από τις πολλές προσπάθειες που δικαιολογημένα έχουν ζητήσει συνάδελφοι και άλλων πολιτικών χώρων. Και θα ένωνα τη φωνή μου με τη δική τους έκκληση, υπερθεματίζοντας ότι, επειδή προσωπικά δεν πιστεύω ότι οι ερμηνείες είναι τόσο απλές όσο μερικές φορές έχουμε την τάση να

πιστέψουμε, χρειάζεται ακόμα μεγαλύτερη προσπάθεια. Υπάρχει άραγε κάποια πολιτική που θα αρκούσε να διαθέσουμε τα μέσα και την όρεξη για να την εφαρμόσουμε και να λύσουμε έτσι το πρόβλημα; Δυστυχώς, δεν υπάρχει. Αυτή είναι η αλήθεια.

Μήπως γνωρίζουμε, αλλά δεν υιοθετούμε κάποια χρυσή συνταγή; Εγώ λέω ότι δεν τη γνωρίζουμε, όπως δεν τη γνωρίζουν ούτε στη Γερμανία ούτε στη Γαλλία ούτε στην Αγγλία ούτε στις Ηνωμένες Πολιτείες ούτε και στην Ελλάδα. Η λέξη που χαρακτηρίζει διεθνώς τη στάση των κρατών και των κυβερνήσεων απέναντι σε αυτό το οδυνηρό πρόβλημα είναι η αμηχανία. Αμηχανία χαρακτηρίζει τους πολιτικούς και τους διεθνείς οργανισμούς, τα κράτη τα πολύ καλύτερα οργανωμένα και μεθοδικά, με σαφώς υπέρτερους πόρους, από το δικό μας. Αμηχανία χαρακτηρίζει συνήθως ακόμη και αυτούς τους ειδικούς και τους εμπειρογνώμονες. Μας λένε -και πειστικά επαναλαμβάνουν διάφορες εισηγήσεις με υπομνήματα και κάποτε με περισπούδαστη ορολογία- ότι ούτε λίγο ούτε πολύ θα έπρεπε να κάνουμε ό,τι κάνουν σε άλλες χώρες που ανακάλυψαν και βίωσαν το πρόβλημα πριν από μας. Αν είναι ωφέλιμο, και στο βαθμό που φαίνεται ωφέλιμο, να το κάνουμε. Όμως ρωτώ: Μήπως εκεί έχουν λύσει το πρόβλημα; Μήπως τουλάχιστο το απάμβλυναν; Όχι, αυτή είναι η αλήθεια, ούτε το έλυσαν ούτε το απάμβλυναν, αντίθετα επιδεινώνεται. Και οι αρχές των διάφορων χωρών δοκιμάζουν απλώς να κάμουν διαχείριση του προβλήματος ή να απαλύνουν τον ανθρώπινο πόνο -και αυτά βεβαίως είναι υποχρεώσεις της πολιτείας και αυτά είναι υποχρεώσεις του κράτους- αλλά δεν πρέπει να δημιουργούμε ούτε στον εαυτό μας ούτε στους άλλους ψεύτικες εντυπώσεις. Ας μην καταλαμβανόμαστε λοιπόν από το γνωστό σύνδρομο μειονεξίας απέναντι στην ιδέα της άρτιας οργάνωσης, της υψηλότερης γνώσης και των εμπειριών τεχνογνωσίας των άλλων χωρών. Μπορεί όντως να υπερτερούν σε όλα σχεδόν αυτά τα ζητήματα. Αυτό όμως δεν έχει ιδιαίτερη σημασία, φαίνεται, ως προς την αντιμετώπιση και το χειρισμό του προβλήματος των ναρκωτικών.

Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε, αυτό δε σημαίνει, και ελπίζω να μην παρεξηγηθώ, ουδόλως σημαίνει ότι θα πρέπει να σηκώσουμε τα χέρια και να παραδοθούμε. Με τις διαπιστώσεις αυτές δεν προσπαθώ να σπείρω την απογοήτευση και την απελπισία, αλλά κάνω μια έκκληση, για να είμαστε προσγειωμένοι. Να μην αναγάγουμε το πρόβλημα σε πολιτικές διαφοροποιήσεις και να μη δημιουργούμε σε όσους μπορεί να τη δημιουργήσουμε την αυταπάτη ότι, αν ήταν διαφορετική η κυβέρνηση, το πρόβλημα θα είχε λυθεί. Να ξέρουμε για ποιο πράγμα μιλάμε και να μην καλλιεργούμε αυταπάτες. Μπορούμε να συμβουλευτούμε ειδικές εκδόσεις και πορίσματα συνεδρίων και σεμιναρίων του Συμβουλίου της Ευρώπης ή άλλων σχετικών οργανισμών. Ναι, όπως το έλεγε στην αρχή της δεκαετίας του 1990 το Συμβούλιο της Ευρώπης, έμφαση πρέπει να δοθεί μάλλον στην εκπαίδευση και τη θεραπεία παρά την καταστολή. Είναι γνωστά πράγματα αυτά, πέραν του ότι τέτοιες διαπιστωτικές αντιλήψεις αλλάζουν διαρκώς. Αν και η πρωτοκαθεδρία της πρόληψης εξακολουθεί να ισχύει, δεν μπορεί να παραβλέψουμε ότι στις χώρες μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης που εφαρμόστηκε αυτή η αρχή τα αποτελέσματα, δυστυχώς, δεν ήταν αυτά που ήλπιζαν στο ίδιο το Συμβούλιο της Ευρώπης, όχι γιατί η διαπίστωση είναι λανθασμένη, καθόλου, αλλά σίγουρα γιατί δεν είναι αρκετή. Θα συμφωνούσα λοιπόν με το συνάδελφο κ. Λιλλήκα. Και εμείς παρατηρήσαμε κατά καιρούς ότι είναι σφάλμα μεγάλο το ότι αφέθηκε αυτό που αφέθηκε να γίνει στην Κύπρο, δηλαδή να παραμείνει εν πολλοίς και η διαφώτιση ως μέτρο πρόληψης στα χέρια μιας διωκτικής υπηρεσίας, όπως είναι η Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών, όσο ευσυνείδητη ή συνεπής και αν μπορεί να είναι αυτή η υπηρεσία.

Θα έλεγα ότι από τις εμπειρίες των άλλων χωρών μπορεί ορισμένα πράγματα να διδαχτούμε, σίγουρα στο επίπεδο της θεραπευτικής αγωγής, σίγουρα στην ανάπτυξη θεραπευτικής υποδομής, διότι η απουσία της σήμερα είναι ορισμένες φορές

σκανδαλώδης. Είναι σκανδαλώδες το να “νοσηλεύονται”, αν είναι σωστός ο όρος, εντός εισαγωγικών, οι ναρκομανείς, οι πρώην ναρκομανείς, οι τοξικομανείς, οι οποίοι βρίσκονται σε διαδικασία απεξάρτησης και αποθεραπείας, το να εγκλείονται σε ψυχιατρεία ή πολύ χειρότερα σε ποινικές φυλακές. Αυτά τα πράγματα σίγουρα δεν αρμόζουν σε ένα κράτος του εικοστού πρώτου αιώνα, το οποίο μάλιστα κρούει την πόρτα της Ενωμένης Ευρώπης.

Πρέπει επίσης να επισημάνω ότι δε θα έπρεπε να γίνεται επίκληση, όπως έγινε από κάποιους, των πρόσφατων γνωστών γεγονότων τα οποία, όπως λέχθηκε, προκάλεσαν κοινωνική κατακραυγή. Και βεβαίως ξέρετε ότι αναφερόταν ο συνάδελφος που το είπε στο τι είδαμε στην τηλεόραση. Είναι μέγα σφάλμα να δοκιμάζουμε και πάλι να αντιδράσουμε εν θερμώ. Έτσι είναι που στοιχειοθετείται μια ακατάλληλη και δύσμορφη προσέγγιση, κάμνοντας την όποια αντιναρκωτική πολιτική μέρος, ιδεολογικό μέρος του προβλήματος. Θα έλεγα λοιπόν ότι δεν πρέπει να εφησυχάσουμε με ευχολόγια και αοριστολογίες. Το παράδειγμα που φέρθηκε εδώ με την έκθεση της επιτροπής Παιδείας, η οποία έκανε έκκληση στην κυβέρνηση να ενισχύσει τα κυβερνητικά τμήματα και τους εθελοντικούς οργανισμούς στον αγώνα ενάντια στα ναρκωτικά, είναι ένα παράδειγμα απολύτως ελάχιστο. Με αυτή την έκκληση -είμαι μέλος της επιτροπής Παιδείας και νομίζω ότι μπορώ να το πω χωρίς διαμαρτυρίες- μέσα από την αμηχανία μιας επιτροπής κοινοβουλευτικής να συμβάλει και να επισημάνει το πρόβλημα, λέμε απλώς τα αυτονόητα, ότι πρέπει να ενισχυθούν τα κυβερνητικά τμήματα και οι εθελοντικοί οργανισμοί στον αγώνα ενάντια στα ναρκωτικά. Αυτό το οποίο προσωπικά θα ήθελα να επισημάνω, και είναι κάτι που περιμένουμε να γίνει στο κράτος μας, είναι μια συστηματική και επιστημονική έρευνα όχι μόνο για τα ναρκωτικά. Έρχεται η εποχή που δεν μπορεί να απουσιάζει η κοινωνική έρευνα από την Κύπρο. Κοινωνική έρευνα όχι εκτάκτως, αλλά επί σκοπώ να ερευνά ένα προς ένα

τα προβλήματα ή τα ζητήματα ή τα ερωτήματα που μπορεί να έχει η πολιτεία πάνω σε μόνιμη και οργανωμένη βάση, όπως σε κάποιο βαθμό γίνεται έρευνα στα ζητήματα της οικονομίας ή και σε άλλα ίσως επιμέρους ζητήματα.

Νομίζω ότι στο επίπεδο ανάπτυξης που έχει φτάσει η κυπριακή κοινωνία, με τις ανάγκες κοινωνικής πολιτικής που έχει, θα έπρεπε επιτέλους να προικιστεί με ένα ίδρυμα κοινωνικών ερευνών, το οποίο, επί μόνιμου βάσεως, θα μπορούσε να έδινε μια πιο εμπειριστατωμένη και μελετημένη θεώρηση των πραγμάτων, χωρίς βεβαίως και πάλι να θέλω να ισχυριστώ ότι μια τέτοια έρευνα θα ήταν η λυδία λίθος για οποιαδήποτε λύση, χωρίς να θέλω να ισχυριστώ ότι θα ήταν κάποια πανάκεια. Όμως, επειδή πολυεπίπεδη και συλλογική πρέπει να είναι η προσπάθεια -θα πρέπει, αυτή ήταν και η διαπίστωση, αν δεν κάνω λάθος, του πρώτου συνάδελφου που μίλησε, του κ. Λιλλήκα, για πολυεπίπεδη και συλλογική προσπάθεια- θα πρέπει να προσθέσουμε μια λέξη. Συμφωνούμε, λείπει όμως μια λέξη. Πολυεπίπεδη και συλλογική, ναι, αλλά πάνω από όλα ενήμερη και τεκμηριωμένη. Χρειάζεται τεκμηρίωση, χρειάζεται συστηματικότερη γνώση και από εκεί και πέρα να προσπαθήσουμε να αντιμετωπίσουμε ιεραρχικά τις διάφορες ελλείψεις.

Και η ιεραρχική αντιμετώπιση, τουλάχιστο κατά τη δική μου άποψη, ξεκινάει από μια θεραπευτική υποδομή αντίστοιχη του επιπέδου και των οικονομικών δυνατοτήτων της χώρας, αλλά προχωράει οπωσδήποτε και σε μια πιο εξειδικευμένη προληπτική πολιτική, η οποία θα περάσει με έξυπνο τρόπο, με σύγχρονο τρόπο -να το πω έτσι- από την εκπαίδευση όχι βεβαίως ως ειδικό μάθημα, αν και μέσα στην ιστορία που έγινε από αυτό το βήμα ξεχάσαμε σε ορισμένες στιγμές να θυμηθούμε ότι έχει γίνει επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, έχουν διοργανωθεί σεμινάρια από τις αρμόδιες υπηρεσίες, τα οποία παρακολούθησαν εθελοντές, έχει εισαχθεί και έχει δοκιμαστεί μια λογική αυτοεκπαίδευσης, όπως ήταν παλαιότερα το σύστημα. Ο κ. Φιλίππου δεν ξέρω

αν μπορεί να εγκαλέσει την έκφραση. Το αλληλοδιδακτικό ήταν, που τα παιδιά διδάσκονταν μεταξύ τους λόγω έλλειψης δασκάλων; Έχει εφαρμοστεί μια τέτοια προσέγγιση, να επιλέγονται παιδιά από τα σχολεία τα οποία έτυχαν μιας επιμόρφωσης ειδικής επί του θέματος, με την ελπίδα ότι στη συνέχεια θα μπορέσουν να δράσουν καλύτερα από τους ενήλικες, τους ένστολους, τους οποιουσδήποτε αρμόδιους λειτουργούς που είναι κάπως αποξενωμένοι από το κοινωνικό πεδίο, ότι θα μπορούσαν να επηρεάσουν τους νέους.

Τέτοιες προσπάθειες έχουν γίνει και πρέπει να συστηματοποιηθούν. Η πρόσφατη, έστω καθυστερημένη, υιοθέτηση μιας εθνικής πολιτικής, κατά την επιθυμία του Προέδρου της Δημοκρατίας, μας κάνει να ελπίζουμε μεν, αλλά να προειδοποιούμε ότι μαζί και με τους συναδέλφους των άλλων κομμάτων -δεν έχει σημασία, σ' αυτά τα ζητήματα δεν υπάρχει συμπολίτευση και αντιπολίτευση- μαζί με όλα τα κόμματα θα είμαστε σε εγρήγορση και θα ελέγξουμε και εμείς αυτή τη φορά αν η πολιτική αρθεί στο ύψος των περιστάσεων.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Πρ. Προδρόμου, τον προεδρεύοντα του σώματος κ. Α. Αντωνίου αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Γ. Αγαπίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ)

Ευχαριστώ, κύριε Προδρόμου. Θα εκδώσετε την ομιλία σας σε βιβλίο;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θα τη δώσω για τα πρακτικά. Είναι αρκετό νομίζω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ο επόμενος ομιλητής ήταν ο κ. Λυσσαρίδης, όμως, απόντος του κ. Λυσσαρίδη, θα δώσω το λόγο στον κ. Φιλίππου. Όμως ο κ. Πουργουρίδης κάτι θέλει να πει.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η ερώτηση που έπρεπε να υποβάλετε στον κ. Προδρόμου δεν ήταν αν θα την εκδώσει σε βιβλίο, αλλά αν θα την εκδώσει σε πόνημα!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόνημα! Επαναλαμβάνετε την τελευταία λέξη, διότι δεν την άκουσα καλά, κύριε...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Αν θα την εκδώσεις επώνυμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

“Επώνυμα”. Εγώ άκουσα “πόνημα” όμως!

(Γέλια)

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Προεδρεύοντα, κύριοι συνάδελφοι,...

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Απλώς για σκοπούς ενημέρωσης, θα μπορούσαμε να πληροφορηθούμε τη σειρά των επόμενων ομιλητών, για να δούμε αν είμαστε στη λίστα αυτή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα διακόψω ίσως τη συζήτηση· αναλόγως με την ώρα που θα πάρει ο κ. Φιλίππου.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Εγώ θα πάρω μόνο μερικά λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μετά από τον κ. Φιλίππου, από ό,τι βλέπω εδώ, είναι ο κ. Χριστοφίδης, αλλά υπάρχουν ακόμα έξι ομιλητές.

Παρακαλώ να αρχίσει ο ομιλητής και εν καιρώ θα αποφασίσω πώς θα διεξαχθεί η συζήτηση.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Επειδή ο προηγούμενος ομιλητής πήρε αρκετό χρόνο, κύριε Πρόεδρε, θα πάρω εγώ πολύ λίγο χρόνο και έτσι θα επέλθει μια ισορροπία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε όσο χρόνο θέλετε, κύριε Φιλίππου. Δεν υπάρχει κανείς περιορισμός.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Το γνωρίζω, κύριε Πρόεδρε. Απλώς, πάντοτε λέω λίγα, κύριε Πρόεδρε.

Ένας διάσημος συγγραφέας, νομπελίστας, ο συγγραφέας του βιβλίου “Εκατό χρόνια μοναξιάς”, είχε τονίσει πριν μερικά χρόνια ότι η παγκόσμια κοινότητα έχει αποτύχει στις πολιτικές της για αντιμετώπιση των ναρκωτικών και ότι οφείλουν τα Ηνωμένα Έθνη να επανεξετάσουν ουσιαστικά την πολιτική τους και να αναζητήσουν νέες πολιτικές, οι οποίες θα μπορούσαν να δώσουν λύσεις στα μεγάλα και υπαρκτά προβλήματα που μας απασχολούν.

Συμμερίζομαι αυτή την αντίληψη, κύριε Πρόεδρε. Κάποτε, στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής πίστευαν ότι ο καλύτερος τρόπος, για να αντιμετωπίσουν ένα νόμιμο σήμερα ναρκωτικό, το αλκοόλ, ήταν να το απαγορεύσουν. Έγινε η

ποτοαπαγόρευση και έγιναν τότε οι μεγαλύτερες μάχες ανάμεσα στις διάφορες μαφίες. Οι Ηνωμένες Πολιτείες κατέληξαν στη νομιμοποίηση του αλκοόλ.

Έχοντας πει αυτό, δε θέλω να συναγάγει κανείς το συμπέρασμα ότι αντίστοιχη θα μπορούσε να ήταν και η πολιτική λύση του προβλήματος άλλων ναρκωτικών, αυτών που είναι σήμερα παράνομα ναρκωτικά. Αλλά ξεκίνησα έτσι, για να τονίσω αυτό που, κατά την αντίληψή μας, στο Κίνημα Σοσιαδημοκρατών, και κατά την αντίληψη ειδικών επιστημόνων, ατόμων που έχουν ασχοληθεί με το θέμα, γιατρών, ψυχολόγων, κοινωνιολόγων και άλλων... Το πρόβλημα των εθιστικών ουσιών είναι ένα και είναι κοινό. Υπάρχουν νόμιμα ναρκωτικά, όπως είναι το κάπνισμα και το αλκοόλ και υπάρχουν και παράνομα ναρκωτικά, όπως είναι για παράδειγμα η κάνναβη, το LSD, η ηρωίνη.

Απλούστατα η κοινωνία μας για διάφορους λόγους έχει νόμιμα μερικά από αυτά τα ναρκωτικά, το κάπνισμα του συνηθισμένου καπνού και τα πούρα, έχει νόμιμο το αλκοόλ, αλλά όλοι οι συνειδητοί πολίτες γνωρίζουμε ότι αυτά τα ναρκωτικά τα οποία έχω αναφέρει, αυτές οι εθιστικές ουσίες προκαλούν μεγάλες ζημιές στην υγεία. Προκαλούν καρκίνους, καρδιακές προσβολές και πολλά άλλα και όμως η κοινωνία μας εξακολουθεί και δημοσίως να καπνίζει, δημοσίως να χρησιμοποιεί την κατανάλωση αλκοόλ και είναι υποχρεωμένοι οι άλλοι πολίτες, οι οποίοι δε συμφωνούν με αυτή την πολιτική, όχι μόνο να την ανέχονται, αλλά πολύ περισσότερο, κύριε Πρόεδρε, μερικές φορές να υποφέρουν, όπως, για παράδειγμα, από το παθητικό κάπνισμα.

Υπάρχουν όμως και οι παράνομες εθιστικές ουσίες. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, την περίοδο του 1960, υπήρξε μια εξάπλωση της χρήσης της κάνναβης, κυρίως ως ένα στοιχείο που χρησιμοποιούσε η νεολαία εναντίον αυτού που ονόμαζε “το κατεστημένο”. Κάπνιζαν ομαδικά κάνναβη και χρησιμοποιούσαν τη θέση «κάντε έρωτα, όχι πόλεμο». Ήταν ένας τρόπος να αντιδράσει η νεολαία, να επαναστατήσει η νεολαία εναντίον ενός

κατεστημένου το οποίο ήθελε να στείλει τη νεολαία να πεθάνει πέντε χιλιάδες μίλια μακριά από τις Ηνωμένες Πολιτείες σε έναν αγώνα για τον οποίο οι αμερικανοί πολίτες δεν είχαν καμιά συμφωνία.

Έχουμε την πεποίθηση ότι και σήμερα, ιδιαίτερα στην Κύπρο που το πρόβλημα έχει πράγματι φτάσει και στα σπίτια μας, στα σχολεία μας, πρέπει επιτέλους ως κοινωνία να ασχοληθούμε σοβαρά με το πρόβλημα. Ήδη από το 1989 μερικοί φωτισμένοι προοδευτικοί πολίτες ίδρυσαν τον Αντιναρκωτικό Σύνδεσμο και ζήτησαν από τον τότε Υπουργό Εσωτερικών, τον κ. Χριστόδουλο Βενιαμίν, και τον ομιλούντα, Υπουργό Παιδείας τότε, τον Ανδρέα Φιλίππου, να τους βοηθήσουμε· και έχουμε γίνει ιδρυτικά μέλη.

Διότι τότε ακόμη που δεν είχε αρχίσει να φαίνεται το πρόβλημα, εμείς είχαμε προβληματιστεί και είχαμε καταλήξει ότι έπρεπε να αρχίσουμε να παίρνουμε μέτρα και εισηγηθήκαμε στο Υπουργείο Παιδείας την εισαγωγή εκπαιδευτικών ψυχολόγων στην τάξη. Γιατί ακούτε και σήμερα ότι υπάρχουν εκπαιδευτικοί ψυχολόγοι, αλλά είναι κλεισμένοι στις αίθουσες του Υπουργείου Παιδείας στη Λευκωσία ή έστω σε κάποια άλλα κέντρα. Δεν είναι στις τάξεις. Ο εκπαιδευτικός ψυχολόγος πρέπει να είναι στην τάξη, να διδάσκει ψυχολογία στα παιδιά και να παρακολουθεί αν ενδεχομένως υπάρχουν ορισμένα προβλήματα, τα οποία θα προκύψουν από τη συμπεριφορά του παιδιού. Θα τα αντιληφθεί ο ψυχολόγος. Ενώ ο συνηθισμένος εκπαιδευτικός, ο μαθηματικός, ο φιλόλογος, ο άλλος εκπαιδευτικός, δε θα τα αντιληφθεί.

Δυστυχώς, αυτή η πολιτική άλλαξε μόλις αναδομήθηκα από το Υπουργείο Παιδείας. Ήταν σαν να άλλαξε η κυβέρνηση. Ο νέος υπουργός τούς τρεις εκπαιδευτικούς ψυχολόγους που είχα τοποθετήσει στα σχολεία τούς έστειλε πίσω, έξω από τα σχολεία και μέχρι αυτή τη στιγμή που μιλούμε, οι εκπαιδευτικοί ψυχολόγοι δεν έχουν ξαναμπει στα σχολεία. Σήμερα χρειαζόμαστε και κοινωνιολόγους στα σχολεία.

Και είμαι υπερήφανος να τονίσω ότι ως κοινωνία έχουμε μπορέσει από το 1989 να ιδρύσουμε, με πρόταση δική μου, το Πανεπιστήμιο Κύπρου και έχουμε και Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Έτσι έχω να κάμω μια μικρή παρατήρηση στο σημείο αυτό. Δε χρειάζεται να κάνουμε ίδρυμα κοινωνικών ερευνών. Έχουμε το Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο Κύπρου.

Κατά τη γνώμη μας, η χαλάρωση του δεσμού της οικογένειας, μετά την εισβολή και την κατάληψη ενός μεγάλου τμήματος της πατρίδας μας από τους Τούρκους εισβολείς, με τη γραμμή αντιπαράταξης, από όπου είναι εύκολο να εισάγονται στα ελεύθερα εδάφη ναρκωτικές ουσίες, με την καταστροφή των κοινοτήτων και το διασκορπισμό του πληθυσμού σε διάφορα σημεία της Κύπρου, έχει χαθεί σε μεγάλο βαθμό η κοινωνική συνοχή η οποία υπήρχε. Και αυτός, κατά την κρίση μας, είναι ένας παράγοντας που οδηγεί σε συμπεριφορές που, διαφορετικά, δε θα ήταν τουλάχιστον αυτού του μεγέθους επιλήψιμες, όπως είναι σήμερα.

Ο νέος και η νέα, την εποχή που εμείς μεγαλώναμε, για να δείξουν ότι έχουν μεγαλώσει, έχουν ξεπεράσει την εφηβική ηλικία και έχουν γίνει άνδρας ή γυναίκα, ξεκινούσαν να καπνίζουν το συνηθισμένο καπνό. Με τον ίδιο τρόπο, σε κάποιο βαθμό -δε θέλω να πω ότι έτσι είναι, αλλά υπάρχει κάποιος παραλληλισμός- ο νέος σήμερα θέλει να δείξει ότι μεγάλωσε, ότι ενηλικιώθηκε, πηγαίνοντας να χορέψει στα διάφορα χορευτικά κέντρα και να μείνει μέχρι και το μεταμεσονύχτιο, είτε καπνίζοντας τις παράνομες εθιστικές ουσίες είτε χρησιμοποιώντας άλλες ουσίες, τις οποίες δε θέλω να επαναλάβω.

Εμείς, στο Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών, προσπαθώντας να βοηθήσουμε τη νεολαία μας πρακτικά, οργανώσαμε ένα συνέδριο πριν μερικές βδομάδες και φέραμε μια εξαιρετική ψυχίατρο, την κ. Μένη Μαλλιώρα, ευρωβουλευτή του ΠΑΣΟΚ και τον κ. Παναγιώτη Φασούλα, το γνωστό αρχηγό της καλαθοσφαιρικής ομάδας της Ελλάδας και

σήμερα βουλευτή του ΠΑΣΟΚ. Κινηθήκαμε, περπατήσαμε μαζί με τον πρόεδρο του κινήματος, το Βάσο Λυσσαρίδη και άλλους στη Λευκωσία, δίνοντας feuilles volantes και τονίζοντας, σε όσους ήταν πρόθυμοι να μας ακούσουν, το σύνθημα της νεολαίας μας, “η ζωή είναι μαγκιά”.

Μαγκιά δεν είναι να πάρουμε ένα τσιγάρο να καπνίσουμε, μαγκιά δεν είναι να τρελαθούμε στο αλκοόλ, για να δείξουμε πόσο μάγκες δήθεν είμαστε και πόσο άντρες ή γυναίκες, μαγκιά δεν είναι να καπνίσουμε κάνναβη ή να πάρουμε ηρωίνη. Μαγκιά είναι η ζωή, αγαπητοί συνάδελφοι. Χρειάζεται να εκπαιδεύσουμε τα νέα παιδιά, χρειάζεται να τους δώσουμε δημιουργική απασχόληση, χρειάζεται να τους τονώσουμε με το παράδειγμά μας. Δεν μπορούμε εμείς, μόλις έχουμε το παραμικρό πρόβλημα, να θέλουμε να “ανέβουμε”, όπως λένε καμιά φορά οι μεγάλοι, να θέλουμε να ξεδώσουμε και να καθόμαστε στην πολυθρόνα, να ανάβουμε ένα τσιγάρο και να αρχίζουμε να καπνίζουμε αρειμανίως. Ποιο είναι το μήνυμα που δίνουμε στα παιδιά;

Αγαπητοί συνάδελφοι, θα κλείσω εδώ, υπενθυμίζοντας όμως μερικά στοιχεία από αυτά τα οποία έδωσε ο διοικητής της Υπηρεσίας Δίωξης Ναρκωτικών, πριν από μερικές βδομάδες. Σε μια δεκαετία -είπε ο ίδιος, δεν το λέμε εμείς- η αύξηση της χρήσης παράνομων εθιστικών ουσιών στην Κύπρο έχει φτάσει το 600%. Και αυτή είναι παραδοχή του αρμοδιότερου λειτουργού. Είναι καιρός να ασχοληθούμε ουσιαστικά με το θέμα, να βρούμε λύσεις, γιατί από τη στιγμή που ξεκινήσει ένας και εθιστεί -πρέπει να τονιστεί αυτό, δεν είμαι ειδικός για να το τονίσω, αλλά το γνωρίζω, είχε γραφτεί και μια μεγάλη μελέτη από το αμερικανικό περιοδικό μεγάλης κυκλοφορίας, το “News week” πρόσφατα και το εξηγεί με όρους κατανοητούς σε όλους,- παρεμβαίνει η εθιστική εξουσία στα εγκεφαλικά κύτταρα και απαιτεί ο εγκέφαλος την ουσία αυτή, για να νιώσει ευφορία. Αν δεν πάρει το άτομο την ουσία, νιώθει δυστυχημένο και φτάνει μέχρι και σημείο αυτοκτονίας.

Συνεπώς, το θέμα είναι να μη φτάσει το νέο παιδί, να μη φτάσει ο πολίτης σε αυτή την κατάσταση. Γιατί από τη στιγμή που δε θα μπορέσουμε εμείς να προλάβουμε το κακό, είναι πολύ δύσκολο να το λύσουμε στη συνέχεια. Βεβαίως, πρέπει να δώσουμε όσο το δυνατό μεγαλύτερη βοήθεια σε αυτόν ο οποίος έχει πλέον εθιστεί. Πρέπει να τον δούμε όπως πραγματικά είναι: Άρρωστος. Είναι άρρωστος αυτός που έχει εθιστεί. Δεν είναι κατ' ανάγκην εγκληματίας. Μπορεί να είναι και εγκληματίας, αλλά έτερον εκάτερον. Πρέπει να αντιμετωπιστεί ως άρρωστος και να του παρασχεθεί κάθε βοήθεια. Διαφορετικά το πρόβλημα θα μεγαλώνει και όπως άλλες κοινωνίες δεν μπόρεσαν να βρουν καμία λύση, αλλά απλώς το αντιμετωπίζουν καθαρά με καταστολή, που είναι ο χειρότερος τρόπος αντιμετώπισης του προβλήματος, έτσι θα μείνουμε και εμείς, μόνο με τη λύση της καταστολής, που δεν είναι βεβαίως η καλύτερη λύση.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Φιλίππου.

Ο κ. Χριστοφίδης. Παρακαλώ, αν μπορείτε, να μας προσδιορίσετε περίπου πόση ώρα θα πάρετε, κύριε Χριστοφίδη, για να ξέρουμε αν θα συνεχίσουμε.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Η προθεσμία που έχετε βάλει πόση είναι, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πριν τις 7.00 μ.μ., εν πάση περιπτώσει.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Τι ώρα είναι;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

6.30 μ.μ. σχεδόν.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Οπωσδήποτε πολύ πριν τις 7.00 μ.μ. θα τελειώσω.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όσο προχωρεί η συζήτηση αυτού του θέματος τόσο μεγαλύτερος είναι ο προβληματισμός μου, που θα ήθελα να τον καταθέσω, κατά πόσο αυτές οι ελεύθερης διασκευής μακρόσυρτες ομιλίες δίνουν το μήνυμα που πρέπει να δώσουν σε όσους ενδιαφέρονται γι' αυτό το πολύ σημαντικό θέμα -να μη χρησιμοποιήσω λέξεις κλισέ- το μεγάλο κοινωνικό πρόβλημα, που είναι τα ναρκωτικά. Γι' αυτό, θα επιχειρήσω χωρίς καμία κριτική ή διάθεση κριτικής προς οιονδήποτε συνάδελφο να πω ότι μέσα από την ελευθερία του λόγου, που ασφαλώς είναι και σεβαστή και κατοχυρωμένη, θα πρέπει να είμαστε αρκετά προσεκτικοί, ώστε η ελευθερία του πολύ λόγου τελικά να μην είναι πολυλογία, φλυαρία και στο τέλος αντί να βοηθούμε να βλάπτουμε ένα τόσο σοβαρό θέμα όπως είναι τα ναρκωτικά.

Έχω προβληματιστεί πολύ αν θα επαναλάβω τους συναδέλφους με μια ομιλία που θα ξεκινά ιστορικά με τη σημασία των ναρκωτικών, με τα νόμιμα και τα παράνομα ναρκωτικά, γιατί και το τσιγάρο, ναι, θεωρώ ότι είναι ένα ναρκωτικό και μάλιστα, επειδή επιτρέπεται, αντιδρώ και θέλω την αντίδρασή μου και τη διαμαρτυρία μου να την καταθέσω και από το βήμα αυτό, γιατί δεν μπορώ να εισέρχομαι σε δημόσιους χώρους συνεχώς και να ναρκώνομαι από αυτές τις εξαρτησιογόνες ουσίες που νόμιμα επιτρέπονται, έστω και αν η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει περάσει σχετική νομοθεσία.

Θέλω να πω σχετικά με αυτό το θέμα, μια και μου δίνεται η ευκαιρία, κύριε Πρόεδρε, ότι χθες παρακολουθούσα στην τηλεόραση συγκεκριμένες σκηνές από το Δικαστήριο Λεμεσού και έβλεπα εκεί, στην οθόνη της τηλεόρασης, γνωστούς μου να καπνίζουν αρειμανίως μέσα σε χώρους που θα έπρεπε κανονικά να μην καπνίζουν και θα έπρεπε ασφαλέστατα η αστυνομία, αν μη τι άλλο, με αυτή τη μαρτυρία να τους παραλάβει και να τους καταγγείλει, κάτι το οποίο δε γίνεται.

(Στο σημείο αυτό τον προεδρεύοντα του σώματος κ. Γ. Αγαπίου αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Α. Αντωνίου.)

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Πολλοί απ' αυτούς ήταν αστυνομικοί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Εννοείτε και τους χώρους της Βουλής, κύριε Χριστοφίδη;

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Ασφαλέςτατα, κύριε Πρόεδρε, όπου υπάρχει δημόσιος χώρος και στη Βουλή, εκεί που υπάρχει δημόσιος χώρος, ναι. Και είναι καλά οι κάμερες να παίρνουν αυτούς που καπνίζουν και να βοηθήσουν, ώστε, όσον αφορά αυτό το νόμιμο ναρκωτικό, που λέγεται καπνός, τουλάχιστον να τηρηθεί ο νόμος και να αποτρέψουν εμάς, που δε θέλουμε να είμαστε εξαρτημένοι από αυτές τις εξαρτησιογόνες ουσίες.

Ξεκινώ την ομιλία μου με κάτι διαφορετικό:

«Πόσο στ' αλήθεια τραγική για σένανε τον ίδιο
είναι μια δόση μαγική από έναν επιτήδειο.

Σε βρίσκει νέο, άγουρο, με άγχος, δίχως λύσεις
και σου προτείνει σίγουρο παράδεισο να ζήσεις.

Όμως την πρόσκαιρη φυγή σύντομα θα πληρώσεις
και τίμημα πολύ βαρύ μια και καλή θα δώσεις.

Ο δρόμος θα 'ναι κοντινός χωρίς επιστροφή,
στο τέρμα θα 'ναι σκοτεινός και τέλος πια ζωή».

Αυτό που διάβασα, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ένα ποίημα, ένα ποίημα από ένα σχολικό βιβλίο, από ένα λεύκωμα, που βγήκε στο τέλος του χρόνου από ένα γυμνάσιο, το Θέκλειο Γυμνάσιο Λεμεσού. Και θα προξενήσει ίσως απορία γιατί

το έχω επιλέξει. Το έχω επιλέξει, γιατί πιστεύω ότι από αυτό το βήμα δεν πρέπει να ακούγονται μόνο αυτά που εμείς κρίνουμε και πιστεύουμε σωστά· πρέπει να ακούμε και αυτά που λένε οι ίδιοι οι μαθητές, οι νέοι, οι ενδιαφερόμενοι και τα υποψήφια θύματα ενός αυριανού εμπόρου ναρκωτικών. Ήθελα, λοιπόν, να αναφερθώ σ' αυτό το γυμνάσιο, όπως και σε πολλά άλλα γυμνάσια που κάνουν πολλή δουλειά στον τομέα της πρόληψης, και να πω ότι γίνεται μια συστηματική ετήσια προσπάθεια μέσα από συνέδρια να εντοπίζονται, με ομιλητές μόνο μαθητές και μαθήτριες, τα διάφορα προβλήματα που δημιουργούνται από τα ναρκωτικά. Να πω επίσης ότι αυτό δείχνει πόσα μπορούν να πετύχουν ιδιωτικές πρωτοβουλίες και μάλιστα από τον πληθυσμό εκείνο που δεν είναι επίσημα εντεταγμένος στην προσπάθεια για την πρόληψη της εξάπλωσης των ναρκωτικών.

Θέλω λοιπόν από αυτό το βήμα να εκφράσω τα συγχαρητήριά μου σε όσα σχολεία, σε όσους ιδιωτικούς φορείς κάνουν αυτή την προσπάθεια και ασφαλώς στο ΚΕΝΘΕΑ και στην “Αγία Σκέπη”, που με τις προσπάθειές τους επιδιώκουν ακριβώς την καταστολή, την πρόληψη και τη θεραπεία, σε κάποιο βαθμό, αυτού του μεγάλου προβλήματος. Απ' εκεί και πέρα νομίζω ότι η πολιτεία, στο βαθμό που θα πρέπει να δείξει μια ένταση και μια δραστηριότητα μεγαλύτερη, θα πρέπει να το πράξει.

Πιστεύω, κύριε Πρόεδρε, ότι το θέμα των ναρκωτικών δεν είναι κομματικό θέμα· είναι αντίθετα πάνω από κόμματα, γι' αυτό εκπλήσσομαι πολλές φορές πώς αποτελεί τη βάση για να υπάρχει αντιπαράθεση κομματική ή πολιτική και σ' αυτό το θέμα. Δε νομίζω να υπάρχει κανένας από τους συναδέλφους που να μη βλέπει το μεγάλο πρόβλημα -όλοι τα ίδια λέγουμε- και μέσα απ' αυτή την προσέγγιση πιστεύω ότι είναι δυνατό να διαμορφωθεί συναινετικά ένα πρόγραμμα δράσης, ένα πρόγραμμα πρωτογενούς, δευτερογενούς, τριτογενούς πρόληψης και θεραπείας, ώστε επιτέλους να

αντιμετωπισθεί με έναν αποτελεσματικό τρόπο αυτή η γάγγραινα, η κοινωνική γάγγραινα, τα ναρκωτικά.

Θα πω πέντε πράγματα που αφορούν τα συμπεράσματα αυτού του συνεδρίου και που πιστεύω ότι είναι σημαντικό να καταγραφούν εδώ από αυτό το βήμα και μέσα απ' αυτή τη συζήτηση που κάνουμε, γιατί εκφράζουν ουσιαστικά τον προβληματισμό των νέων μας και νομίζω ότι λίγο πολύ καλύπτουν όλα όσα έχουν αναφερθεί και από άλλους συζητητές.

Λόγοι που ωθούν στα ναρκωτικά:

1. Η έλλειψη ανθρωπίνων σχέσεων μέσα στη σημερινή κοινωνία. Είναι γνωστό το πρόβλημα της έλλειψης επικοινωνίας που υπάρχει πολλές φορές ακόμα και μέσα στην ίδια την οικογένεια.
2. Η κρίση των θεσμών και ιδιαίτερα μέσα στην οικογένεια.
3. Η έλλειψη σωστής πληροφόρησης και ενημέρωσης εκ των προτέρων για τις συνέπειες των ναρκωτικών.
4. Η επιθυμία των νέων, κάποιων νέων, να γνωρίσουν νέες εμπειρίες, ώστε, όπως υπολογίζουν, να καταξιωθούν στα μάτια των συνομηλίκων τους.
5. Τα οικονομικά προβλήματα, οι αποτυχίες και διάφορες άλλες συναισθηματικές απογοητεύσεις.

Θα πω στη συνέχεια πολύ συνοπτικά πέντε σημεία που αφορούν τις συνέπειες από τη χρήση των ναρκωτικών όπως τις βλέπουν οι νέοι:

1. Καταστρέφουν την ψυχοσωματική υγεία του ατόμου, γιατί το αχρηστεύουν σωματικά, ψυχικά και πνευματικά.
2. Εξασθενίζουν τη μνήμη, την αντίληψη, τη βούληση και θολώνουν την κρίση του ανθρώπου.

3. Χάνεται η ηθική συνείδηση και η εσωτερική ελευθερία του ανθρώπου, γιατί υποδουλώνεται στα πάθη του.
4. Προκαλείται άγχος, εκνευρισμός, φοβίες, παραισθήσεις, ψευδαισθήσεις και εντύπωση λύτρωσης.
5. Προκαλούν το θάνατο, όταν λαμβάνονται σε υπερβολική δόση τα ναρκωτικά.

Θέλω να κλείσω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με τρόπους πρόληψης και αντιμετώπισης του προβλήματος, όπως και πάλι τους βλέπουν τα παιδιά:

1. Σωστή και έγκαιρη ενημέρωση του κοινού για τις συνέπειες των ναρκωτικών.
2. Προσπάθεια για την κατανόηση των προβλημάτων των νέων.
3. Καλλιέργεια διαλόγου.
4. Ανάπτυξη της αγάπης, της φιλίας και της συνεργασίας ανάμεσα στους ανθρώπους.
5. Σωστή θεραπεία μέσα από σωστά κέντρα αποτοξίνωσης με εξειδικευμένο προσωπικό, όπως ψυχολόγους, κοινωνιολόγους και άλλους.
6. Δημιουργία πνευματικών μορφωτικών κέντρων για μόρφωση και σωστή ψυχαγωγία των νέων.
7. Κλείσιμο υπόπτων δισκοθηκών, κέντρων ψυχαγωγίας, μπαρ και θέσπιση αυστηρότερων νόμων και ποινών, που να εφαρμόζονται όμως, για τους εμπόρους των ναρκωτικών.
8. Προβολή στόχων και υψηλών ιδανικών στους νέους και αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου με σωστό τρόπο.
9. Στοργή στα θύματα, ώστε να επανενταχθούν ομαλά στην κοινωνία και να αποφεύγονται φαινόμενα όπως αυτά που βιώσαμε τελευταία μέσα από τις τηλεοράσεις.

Αυτά θα ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν υπάρχει άλλος ομιλητής για απόψε και επομένως, επειδή παραμένει στον κατάλογο ένας αριθμός βουλευτών που ζήτησαν να ομιλήσουν, μένει το θέμα αυτό και για την επόμενη συνεδρία.

Εδώ φθάνουμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίασης. Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την Πέμπτη, 29 Μαρτίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Τροχαίων Αδικημάτων (Χρήση Συσκευών Φωτοεπισήμανσης και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμος του 2000.
2. Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
3. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999.
4. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2001.
5. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 14) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
6. Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
7. Ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της

- Κύπρου και της Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
8. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
 9. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
 10. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
 11. Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
 12. Ο περί Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
 13. Ο περί Πολιτικού Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
 14. Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
 15. Ο περί Ιατρικών Επισκεπτών Νόμος του 2001.
 16. Ο περί Αρχείου Καταγραφής Μητρικών και Περιγεννητικών Θανάτων Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
 17. Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000.

18. Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
19. Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
20. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έλεγχος του Κράτους του Λιμένα) Νόμος του 2001.
21. Ο περί της Τροποποίησης και Κωδικοποίησης του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.
22. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
23. Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
24. Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
25. Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.
26. Οι περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Συναλλαγματική Ισοτιμία, Μετατροπή Ξένου Συναλλάγματος) Κανονισμοί του 2001.
27. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα για Έκθεση, Πανήγυρη, Συνέδριο ή Παρόμοια Εκδήλωση) Κανονισμοί του 2001.

28. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Επαγγελματικό Υλικό) Κανονισμοί του 2001.
29. Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Προλήψεως της Ρύπανσης της Θάλασσας από Πλοία του 1973 και του Πρωτοκόλλου αυτής του 1978, όπως Τροποποιήθηκαν με τις Αποφάσεις 1987 έως 1995 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
30. Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Ασφάλειας της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα του 1974 και του Πρωτοκόλλου αυτής του 1978, όπως Τροποποιήθηκαν με τις Αποφάσεις 1987 έως 1995 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
31. Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Αναγνώριση και Εξουσιοδότηση Οργανισμών) Νόμος του 2001.
32. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.
33. Ο περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση Νόμος του 2000.
34. Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμος του 2001.
35. Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Φιάλες-Μετροδοχεία) Κανονισμοί του 2001.
36. Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Καρκινογόνοι και Μεταλλαξιγόνοι Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001.

37. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
38. Οι περί Κέντρου Παραγωγικότητας - Θέσεις Λειτουργού Παραγωγικότητας Α΄ και Προϊσταμένου Εκπαιδευτικού Επαγγελματικού Εργαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
39. Οι περί Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως - Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
40. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Λειτουργού Νοσοκομειακού Εργαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
41. Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμοί του 2001.
42. Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
43. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (1.2.2001). (Συνέχιση της συζήτησης).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα για το θέμα που τιτλοφορείται «Η υποκλοπή τηλεφωνικών συνδιαλέξεων ως παραβίαση του νόμου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων».
(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (16.11.2000).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που τιτλοφορούνται :
 - α. «Προβλήματα στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη της κοινότητας Πύργου Τηλλυρίας».
(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κυριάκου Τυρίμου και Γιώργου Χατζηγεωργίου). (6.2.1997).
 - β. «Αγροτικά Υγειονομικά Κέντρα: Προβλήματα και τρόποι επίλυσής τους».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κυριάκου Τυρίμου και Ανδρέα Παρισινού). (6.3.1997).

4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη εξέτασης του πληθυσμού και ειδικά του γυναικείου με σύγχρονες μεθόδους έγκαιρης διάγνωσης της οστεοπορώσεως και η υποχρέωση του κράτους για παροχή αυτής της διευκόλυνσης».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (5.10.2000).

5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη για δεύτερο ορθοπεδικό χειρουργείο στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Μάριου Ματσάκη, Γιαννάκη Θωμά και Στέλιου Στυλιανού). (27.1.2000).

6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ακρικών Περιοχών για το θέμα που τιτλοφορείται «Το Καϊμακλί και η χρηστή διοίκηση - Αίτημα πολιτών για ίση μεταχείριση».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ανδρέα Φιλίππου). (26.1.2001).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 6.34 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μουσιούττας Νίκος
Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γιάγκου Κίκης	Παρισινός Ανδρέας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιττοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κιπτής Στάθης	Φιλίππου Ανδρέας
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο με τίτλο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001».
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών Κύπρου Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Φιλίππου, Α. Βασιλείου, Σ. Χατζηγιάννης, Γ. Λιλλήκας) και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εγγραφής Επιστημόνων Τροφίμων και Διαιτολόγων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Πανεπιστημίου Κύπρου Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Εκλογή, Αξιολόγηση και Ανέλιξη Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τροχαίων Αδικημάτων (Χρήση Συσκευών Φωτοεπισήμανσης και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμος του 2000», εισήγηση του κ. Γ. Χριστοφίδη για αναβολή του θέματος και αναβολή του.

8. Οι παρατηρήσεις του κ. Α. Γεωργίου και εισήγηση για αναβολή των θεμάτων «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999» και «Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2001» και αναβολή τους.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς «Οι περί της Υγιεινής και του Επίσημου Ελέγχου των Τροφίμων Κανονισμοί του 2001», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
10. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών (Ταμείο Προνοίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς «Οι περί Πρόδρομων Ουσιών (Παρασκευή και Εμπορία) Κανονισμοί του 2001», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Βιολογικοί Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
13. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού, Τεχνικού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001», οι παρατηρήσεις των κ. Μ. Κυπριανού, Α. Χρίστου και Κ. Καζαμιά και έγκρισή τους.
14. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.

15. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ίσης Αμοιβής μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για Εργασία Ίσης Αξίας (Σύνθεση και Όροι Εντολής της Τεχνικής Επιτροπής) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
16. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
17. Ερωτήσεις βουλευτών: Αίτημα των κοινοτήτων Μηλιούς, Πάνω και Κάτω Ακουρδάλειας για παραχώρηση νερού - Καταγγελίες για διάκριση σε βάρος εργαζομένων στο αεροδρόμιο Πάφου.
18. Απάντηση υπουργού σε ερώτηση βουλευτή: Αξιολόγηση εκπαιδευτικών συστημάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση.
19. Συνέχιση της συζήτησης του θέματος «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους» (Α. Χρίστου, Πρ. Προδρόμου, Α. Φιλίππου, Γ. Χριστοφίδης).



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 29ης Μαρτίου 2001

(Ωρα έναρξης: 4.22 μ.μ.)

(Αρ. 27)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα αρχίσουμε με τη νομοθετική εργασία, ως συνήθως. Υπάρχει μία παράκληση να αρχίσουμε από τη συμπληρωματική ημερήσια διάταξη. Είναι η πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Αντιλαμβάνομαι ότι δε χρειάζεται ανάγνωση της έκθεσης.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ανδρέας Φιλίππου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού

Χρήστος Πουργουρίδης

Στάθης Κιπτής

Πρόδρομος Προδρόμου

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Νίκο Κατσουρίδη, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και κ. Στάθη Κιπτή, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 26 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, ώστε η διαλογή και η καταμέτρηση των ψήφων να μη γίνεται στα κατά τόπους εκλογικά κέντρα, αλλά στα κέντρα διαλογής που αποφασίζονται από τον Έφορο Εκλογής.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, στόχος της είναι η διασφάλιση της κατά τρόπο ομοιόμορφο και ισότιμο διαλογής και καταμέτρησης των ψήφων κατά τις βουλευτικές εκλογές, καθώς επίσης και η παροχή διευκόλυνσης στα κόμματα να παρακολουθούν με εκπροσώπους τους την όλη διαδικασία, ρύθμιση που ίσχυε πριν από το 1997 χωρίς οποιαδήποτε προβλήματα.

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε πως, κατά την άποψή του, που υιοθετείται και από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η προτεινόμενη

ρύθμιση συνεπάγεται επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού και συνεπώς προσκρούει στο άρθρο 80 του Συντάγματος.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσε πως σε περίπτωση που ψηφιστεί από τη Βουλή η υπό αναφορά πρόταση νόμου, το Υπουργείο Εσωτερικών είναι σε θέση και θα είναι έτοιμο να τον εφαρμόσει στις επικείμενες βουλευτικές εκλογές.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, εισηγείται στη Βουλή, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, την ψήφισή της σε νόμο.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών και των Ενωμένων Δημοκρατών ανέφεραν ότι θα τοποθετηθούν στην πιο πάνω πρόταση νόμου, κατά τη συζήτησή της ενώπιον του σώματος.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, δεν έχει διατυπωθεί διαφωνία. Δύο κόμματα, το ΚΙΣΟΣ και οι ΕΔΗ, επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν στην ολομέλεια, μπορούν να τοποθετηθούν και να προχωρήσουμε. Για τις δημοσκοπήσεις μιλούμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Όχι...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε διατυπώθηκε διαφωνία. Διαφωνία δεν έχει διατυπωθεί, για να χρειάζεται να τη διαβάσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από την ενημέρωση που έχω, χρειάζεται να τοποθετηθούν δύο κόμματα, το

ΚΙΣΟΣ και οι Ενωμένοι Δημοκράτες.

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εάν μου επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε, η επιφύλαξή μας για τοποθέτηση αφορά την πρόταση για αλλαγή της νομοθεσίας σε ό,τι αφορά τα κέντρα διαλογής των ψήφων. Δεν έχουμε ισχυρές απόψεις και ενστάσεις πάνω στο ζήτημα αυτό. Από πρακτική άποψη εμείς νομίζουμε ότι, αν παραμείνει το σύστημα όπως έχει θεσπιστεί στη νομοθεσία, δηλαδή να γίνεται η διαλογή των ψήφων στα εκλογικά κέντρα, αυτό θα σημάνει και λιγότερα έξοδα για το κράτος και λιγότερη ταλαιπωρία για χιλιάδες κόσμο και πολύ πιο σύντομη ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.

Έχουμε ακούσει τις επιφυλάξεις των κομμάτων τα οποία έχουν κάποιους φόβους, ότι μπορεί να υπάρξει ανομοιομορφία στο χαρακτηρισμό ψηφοδελτίων ως άκυρων, ότι μπορεί να υπάρξουν αυθαιρεσίες κάποιων επικεφαλής της εκλογής στα διάφορα κέντρα -βεβαίως θεωρητικά αυτά τα πράγματα στέκουν- αλλά έχω την εντύπωση ότι η κοινωνία μας πέρασε αυτό το στάδιο και ότι δεν είναι ανάγκη να υποβάλουμε ξανά τόσο κόσμο σε τόση ταλαιπωρία για φόβους οι οποίοι θεωρητικά μεν στέκουν, αλλά στην πράξη είμαι βέβαιος ότι περάσαμε αυτό το στάδιο.

Αν αλλάξει η νομοθεσία και αποφασιστεί ότι θα είμαστε όπως ήμαστε κάποτε, δηλαδή μέσα στο Λευκόθεο ή το Συνεδριακό Κέντρο και μέσα στο Ολύμπια στη Λεμεσό, έντζε να είμαστε δυστυχείς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς θα ταχθούμε εναντίον αυτής της πρότασης, γιατί έχουμε λάβει σοβαρά υπόψη, πέρα από αυτά που ελέχθησαν από το συνάδελφο κ. Θεοδώρου,

και το γεγονός ότι ήρθε ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας, που ενεργούσε ως Αναπληρωτής Γενικός Εισαγγελέας, και γνωμάτευσε ότι ένα τέτοιο νομοθέτημα πιθανότατα να είναι αντισυνταγματικό.

Επομένως, μπροστά και σε αυτό το ενδεχόμενο, έχοντας υπόψη ότι μιλούμε για μία προσπάθεια που θέλει να αποκεντρώσει την καταμέτρηση των ψήφων, θα επιμείνουμε ότι θα είμαστε εναντίον. Είναι και θέμα συνέπειας, γιατί ας λάβουμε υπόψη ότι ψηφίσαμε πριν από δύο, τρία χρόνια το αντίθετο και δεν μπορούμε να έρθουμε σήμερα, προτού να το έχουμε εφαρμόσει, να κρίνουμε ότι πρέπει να επιστρέψουμε πάλι σε ένα παλαιότερο, απηρχαιωμένο και μη εκσυγχρονιστικό καθεστώς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση και στην ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 31 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα ψήφους υπέρ, έξι εναντίον και καμία αποχή η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επανερχόμεθα στην αρχή και παίρνω με τη σειρά τα θέματα της νομοθετικής εργασίας. Είναι πολλά τα θέματα και θα εισηγούμουν, αν δεν υπάρχει ένσταση, όπως συνήθως, οι ομόφωνες εκθέσεις να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Το πρώτο θέμα είναι «Ο περί Τροχαίων Αδικημάτων (Χρήση Συσκευών Φωτοεπισήμανσης και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμος του 2000».

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τροχαίων Αδικημάτων (Χρήση Συσκευών Φωτοεπισήμανσης και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ζαχαρίας Κουλίας

Ανδρέας Μούσκος

Θάσος Μιχαηλίδης

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αρκετές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ Φεβρουαρίου 2000 και Μαρτίου 2001. Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, εκπρόσωποι των Τμημάτων Οδικών Μεταφορών και Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του ίδιου υπουργείου, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (αστυνομία), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο Επίτροπος Νομοθεσίας, καθώς επίσης εκπρόσωποι των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΣΕΑΚ, ΠΕΕΑ, ΕΜΕΠΑ, ΠΕΑΤ, ΠΟΑΤ, των Υπεραστικών Ταξί, της ΠΟΒΕΚ και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η δημιουργία του αναγκαίου νομικού πλαισίου για εγκατάσταση, χρήση και λειτουργία συσκευών φωτοεπισήμανσης για την καταγραφή ορισμένων τροχαίων αδικημάτων, τα οποία μπορούν να ρυθμιστούν και εξώδικα, με απώτερο στόχο τη μείωση των οδικών δυστυχημάτων και γενικά τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας.

Τα τροχαία αδικήματα για τα οποία θα εφαρμόζονται οι διατάξεις της προτεινόμενης νομοθεσίας είναι η παράλειψη συμμόρφωσης με τα φώτα τροχαίας, η παραβίαση του ορίου ταχύτητας και οι αυτόδηλες παραβάσεις, δηλαδή αυτές που είναι αδιαμφισβήτητα εμφανείς σε καταγραφή από τις συσκευές φωτοεπισήμανσης, όπως είναι για παράδειγμα η μη χρήση ζώνης ασφαλείας και η χρήση κινητού τηλεφώνου κατά τη διάρκεια της οδήγησης.

Σύμφωνα με όσα ανέφεραν ενώπιον της επιτροπής οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, με τις συσκευές φωτοεπισήμανσης θα επιτυγχάνεται ο έλεγχος των οδικών παραβάσεων με λιγότερη αστυνομική παρουσία, αφού οι συσκευές αυτές λειτουργούν αυτόματα. Όπως επισήμαναν επίσης οι ίδιοι εκπρόσωποι, αρχικά θα εγκατασταθεί ένας μικρός αριθμός συσκευών σε αυτοκινητόδρομους και επιλεγμένες συμβολές φώτων τροχαίας και, αφού καταγραφούν και αξιολογηθούν τα αποτελέσματα και κριθούν ικανοποιητικά, τότε θα εγκατασταθούν συσκευές σε περισσότερα σημεία του οδικού δικτύου.

Οι εκπρόσωποι της αστυνομίας δήλωσαν ενώπιον της επιτροπής ότι, με βάση στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί μετά από διενέργεια σχετικής έρευνας, έχει διαπιστωθεί ότι η κυριότερη αιτία πρόκλησης οδικών δυστυχημάτων στην Κύπρο, ιδιαίτερα θανατηφόρων και σοβαρών, είναι η παραβίαση του ορίου ταχύτητας, με ποσοστό πέραν του 50%. Επίσης, σοβαρότατη αιτία δυστυχημάτων στις αστικές περιοχές είναι η παραβίαση του κόκκινου στα φώτα τροχαίας, με ποσοστό 10%. Οι ίδιοι εκπρόσωποι τόνισαν επίσης ότι η διεθνής εμπειρία από τη χρήση συσκευών αυτόματης φωτοεπισήμανσης έχει καταδείξει την αποτελεσματικότητα του μέτρου αυτού, το οποίο εφαρμόζεται σε μεγάλο βαθμό και με πολύ θετικά αποτελέσματα ως προς τη μείωση των δυστυχημάτων σε πολλές ανεπτυγμένες χώρες, όπως για παράδειγμα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, στον Καναδά, στην Αυστραλία και σε χώρες της Ευρώπης, όπως στο Ηνωμένο Βασίλειο, στη Γερμανία, στο Βέλγιο, στην Ολλανδία και στην Ελβετία.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή επισήμανε την ανάγκη βελτίωσης και τροποποίησης των διατάξεών του, κυρίως για το λόγο ότι σε αυτό υπήρχαν διατάξεις που έκαναν αναφορά σε άλλες νομοθεσίες, οι οποίες έχουν στο μεταξύ τροποποιηθεί ή καταργηθεί ή/και αντικατασταθεί από άλλες νομοθεσίες, με

αποτέλεσμα το περιεχόμενό τους να μη συνάδει με αυτό του υπό μελέτη νομοσχεδίου ή η αναφορά σε αυτές να είναι αχρείαστη.

Το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, ανταποκρινόμενο σε σχετικό αίτημα της επιτροπής, σε συνεργασία με τον Επίτροπο Νομοθεσίας και την αστυνομία, ετοίμασε διαδοχικά δύο νέα αναθεωρημένα κείμενα του εν λόγω νομοσχεδίου.

Στο στάδιο της εξέτασης του όλου θέματος, την επιτροπή προβληματίσε ιδιαίτερα, μεταξύ άλλων, και το θέμα της φωτογράφισης του οχήματος με τον οδηγό και τον πιθανό συνοδηγό του, σε συνάρτηση με το θέμα της εμπιστευτικότητας που πρέπει να διασφαλίζεται, όσον αφορά τη χρήση των φωτογραφιών που λαμβάνονται με τις συσκευές φωτοεπισήμανσης. Στη βάση των πιο πάνω προβληματισμών, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να ζητήσει γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας κατά πόσο οι διατάξεις του νομοσχεδίου εγείρουν οποιοδήποτε θέμα αντισυνταγματικότητας.

Συναφώς, η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας ανέφερε ενώπιον της επιτροπής ότι οι διατάξεις του νομοσχεδίου δεν εγείρουν οποιοδήποτε θέμα αντισυνταγματικότητας, για το λόγο ότι η αυτόματη φωτογράφιση από τις συσκευές φωτοεπισήμανσης γίνεται σε ανοικτό χώρο κατά τη συγκεκριμένη στιγμή που πραγματοποιείται μία παράβαση και δεν εστιάζεται σε συγκεκριμένα πρόσωπα, ώστε να τίθεται θέμα επέμβασης στην προσωπική ζωή των πολιτών. Επίσης, η μαρτυρία για τη διάπραξη ενός αδικήματος ή μιας παράβασης θα προκύπτει από το συγκεκριμένο μηχάνημα φωτοεπισήμανσης και όχι εκ μέρους αστυνομικού οργάνου.

Για το ίδιο αυτό θέμα και ειδικότερα σε ό,τι αφορά ενδεχόμενη φωτογράφιση και του συνοδηγού από τις συσκευές φωτοεπισήμανσης, εκπρόσωπος του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ανέφερε ότι όλες οι φωτογραφίες και τα αρνητικά τους θα φυλάσσονται σε ειδικό αρχείο και, σε περίπτωση που παραστεί ανάγκη μια τέτοια

φωτογραφία να προσκομιστεί ενώπιον του δικαστηρίου, το πρόσωπο του συνοδηγού θα διαγράφεται.

Στην πορεία της περαιτέρω εξέτασης του αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, προέκυψε επίσης διάσταση απόψεων μεταξύ των εμπλεκόμενων τμημάτων της κυβέρνησης κατά πόσο η σύγχρονη τεχνολογία σχετικά με τις συσκευές φωτοεπισήμανσης επιτρέπει τη φωτογράφιση από το μπροστινό ή από το πίσω μέρος του οχήματος. Λόγω της διάστασης αυτής, την επιτροπή προβλημάτισε το γεγονός ότι, αν η φωτογράφιση θα γίνεται μόνο από το πίσω μέρος του οχήματος, θα είναι αδύνατο να καταγραφούν οι αυτόδηλες παραβάσεις, όπως είναι η μη χρήση ζώνης ασφαλείας και η χρήση κινητού τηλεφώνου κατά τη διάρκεια της οδήγησης.

Στην προσπάθεια εξεύρεσης λύσης στην πιο πάνω διαφορά που προέκυψε, ενεπλάκη και ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, ο οποίος με επιστολές του προς την επιτροπή, με ημερομηνίες 16ης και 21ης Φεβρουαρίου 2001, την ενημέρωσε ότι υπάρχουν στην αγορά προμηθευτές εξοπλισμού συσκευών φωτοεπισήμανσης με τις οποίες η φωτογράφιση είναι εφικτή τόσο από μπροστά όσο και από το πίσω μέρος του οχήματος, η θέση όμως του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων είναι η άμεση προώθηση του νομοσχεδίου, ώστε να αγοραστούν μηχανές φωτοεπισήμανσης που να φωτογραφίζουν το όχημα από μπροστά.

Μετά την ολοκλήρωση της μελέτης του υπό αναφορά αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, το μέλος της επιτροπής Γιώργος Χατζηγεωργίου, βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νεές Δυνάμεις, εισηγήθηκε την προσθήκη σ' αυτό διάταξης που να προβλέπει την τοποθέτηση προειδοποιητικών πινακίδων στους δρόμους όπου θα λειτουργούν συσκευές φωτοεπισήμανσης, ώστε να αποφεύγεται η παγίδευση ανυποψίαστων οδηγών που διακινούνται στους δρόμους αυτούς, εισηγήση που υιοθετήθηκε από την επιτροπή.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, ο Επίτροπος Νομοθεσίας και οι εκπρόσωποι της αστυνομίας υποστήριξαν ότι τέτοια πρόνοια για προειδοποιητικές πινακίδες θα πρέπει να αναφέρει ρητά ότι η μη τοποθέτηση τέτοιων πινακίδων δεν πρέπει να επηρεάζει με οποιοδήποτε τρόπο την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου.

Η επιτροπή δεν υιοθέτησε την άποψη των πιο πάνω, γιατί πιστεύει ότι αυτή αποδυναμώνει την υποχρέωση των αρμόδιων υπηρεσιών να τοποθετούν προειδοποιητικές πινακίδες εκεί όπου θα λειτουργούν οι συσκευές φωτοεπισήμανσης.

Αναφορικά με την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του προτεινόμενου νόμου, παρά τη θέση που εξέφρασε η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας για ύπαρξη μιας μεταβατικής περιόδου, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, της αστυνομίας και ο Επίτροπος Νομοθεσίας εισηγήθηκαν την άμεση εφαρμογή του, ώστε να υπάρξει το αναγκαίο νομικό πλαίσιο για την έγκριση και προώθηση των διαδικασιών τόσο για την αγορά του αναγκαίου ηλεκτρονικού εξοπλισμού για τις συσκευές φωτοεπισήμανσης όσο και για την επιλογή των κατάλληλων σημείων στους δρόμους όπου αυτές θα τοποθετηθούν.

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη συμφώνησαν με το σκοπό και τις πρόνοιες του υπό αναφορά αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί από την επιτροπή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά αναθεωρημένου κειμένου του νομοσχεδίου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί, με έναρξη της ισχύος του από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως φαίνεται στο κείμενο της έκθεσης, είναι ομόφωνο, αλλά προ ολίγου με ενημέρωσαν ότι κάποιος έντιμος συνάδελφος θέλει να υποβάλει μια τροπολογία και αντιλαμβάνεστε ότι θα πρέπει -αν είναι έτσι τα πράγματα τουλάχιστο να ακούσουμε την τροπολογία, η οποία με ενημερώνουν ότι τώρα έχει κυκλοφορήσει, κύριε Πρόεδρε, και αναφέρει ότι γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου ως ακολούθως: Το εδάφιο (2) του άρθρου 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο νέο εδάφιο: «Επίδοση των στοιχείων που αναφέρονται στο εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου γίνεται προσωπικά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου». Επίσης το άρθρο 12 τροποποιείται με την προσθήκη στο τέλος του της ακόλουθης επιφύλαξης: «Νοείται ότι, σε περίπτωση τοποθέτησης συσκευής φωτοεπισήμανσης για σκοπούς ελέγχου του ορίου ταχύτητας, η πινακίδα που προβλέπεται δυνάμει του παρόντος άρθρου τοποθετείται σε απόσταση που κυμαίνεται μεταξύ ενός μέχρι τριών χιλιομέτρων από το σημείο του δρόμου όπου λειτουργεί τέτοια συσκευή.».

Εδώ θέλω να ενημερώσω τη Βουλή, κύριε Πρόεδρε, ότι, όσον αφορά τη δεύτερη τροποποίηση, έγινε εισήγηση ξανά στην επιτροπή Συγκοινωνιών και την είχε αποδεχθεί ομόφωνα αυτή τη θέση η επιτροπή αλλά δεν τη δέχθηκε η εκτελεστική εξουσία. Ήταν συγκεκριμένα εισήγηση του συνάδελφου Γιώργου Χατζηγεωργίου.

Όσον αφορά όμως την πρώτη τροπολογία, που ζητείται από τον κ. Χριστοφίδη, μπαίνει για πρώτη φορά τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το λόγο έχει ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δε θα σχολιάσω τα όσα ο συνάδελφος πρόεδρος της αρμόδιας επιτροπής έχει αναφέρει, απλώς θα τονίσω ότι η ομοφωνία σε ένα νομοθέτημα δεν είναι αυτοσκοπός. Και, αν έστω και την τελευταία στιγμή διαπιστώσουμε, ιδιαίτερα εμείς που δε συμμετέχουμε στην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, κάποια κωλύματα που ίσως να δημιουργήσουν πρόβλημα στην εφαρμογή του νόμου, νομίζω ότι θα πρέπει να είναι καλοδεχούμενα, έστω και αν τα αναφέρουμε ακριβώς την τελευταία στιγμή.

Η μια τροπολογία την οποία εισηγούμαστε αφορά το σεβασμό στον πολίτη. Μάλιστα να του δίδεται η δυνατότητα ενημέρωσης για το οποιοδήποτε αδίκημα στο οποίο υπέπεσε, γι' αυτό το λόγο και εισηγούμαστε να μην υπάρχει εναλλακτική δυνατότητα στην αρμόδια αρχή, να ενημερώνεται αυτός που προέβη στο αδίκημα μέσω ταχυδρομείου. Γνωρίζουμε την καθυστέρηση που υπάρχει με τα ταχυδρομεία, γνωρίζουμε, όπως προβλέπεται και μέσα στο νόμο, ότι με τον απλό τρόπο αποστολής ταχυδρομικώς της επιστολής μπορεί και να μην την πάρει ο πολίτης και στο τέλος θα βρίσκεται στην ανάγκη να πηγαίνει στα δικαστήρια, για να ακούει ότι φωτογραφήθηκε μια μέρα να τρέχει ή να έχει προβεί σε κάποιο συγκεκριμένο τροχαίο αδίκημα.

Υπό το φως αυτού, πιστεύουμε και εισηγούμαστε ότι θα πρέπει να διαγραφεί η δυνατότητα της αρμόδιας αρχής να επιλέγει τον τρόπο ενημέρωσης του πολίτη που προέβη στο παράπτωμα και να είναι υποχρεωτικό, εφόσον είναι πράγματι αδίκημα, να του επιδίδεται με την ίδια διαδικασία που προβλέπει ο ποινικός κώδικας.

Όσον αφορά τη δεύτερη τροπολογία, ήθελα από την αρχή να πω ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων δεν περνά νόμους όπως τους θέλει η εκτελεστική εξουσία ή οι συγκεκριμένες αρχές. Περνά νόμους όπως εμείς οι ίδιοι βουλευτές κρίνουμε καλύτερα. Γι' αυτό στην περίπτωση αυτή φαίνεται σαφώς μέσα στην έκθεση της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής ότι με εισήγηση του συναδέλφου κ. Χατζηγεωργίου κρίθηκε

σκόπιμο να πληροφορούνται, να προειδοποιούνται εκ των προτέρων οι οδηγοί για την ύπαρξη αυτών των συσκευών φωτοεπισήμανσης.

Με βάση αυτό, που δεν το αρνήθηκε κανένας στην επιτροπή, υπάρχει πρόνοια μέσα στο νομοθέτημα. Αλλά, όπως υπάρχει η πρόνοια μέσα στο νομοθέτημα, κύριε Πρόεδρε, ουσιαστικά για το δρόμο Λεμεσού-Λευκωσίας για παράδειγμα, μπορεί εκεί που φεύγουμε από τη Λευκωσία να μπει μια πινακίδα που να προειδοποιεί ότι ελέγχεται ο δρόμος Λεμεσού-Λευκωσίας και αυτό να πληρεί τις προϋποθέσεις του νόμου. Και ερωτώ: Χρειάζεται να γίνει κάτι τέτοιο; Εμείς προχωρήσαμε πέραν αυτού και είδαμε ότι χρειάζεται να δούμε και το πνεύμα μέσα από το οποίο υπήρξε η πρόταση αυτή. Το πνεύμα είναι να ενημερώνεται έγκαιρα ο οδηγός του αυτοκινήτου ότι υπάρχει η δυνατότητα να φωτοεπισημανθεί το αδίκημά του. Όμως, για να μην υπάρξει δυνατότητα να ξέρει ακριβώς πού είναι, βάζουμε την τροποποίηση αυτή λέγοντας: Σε απόσταση ενός χιλιομέτρου έως τριών χιλιομέτρων από τη θέση που θα είναι η συσκευή φωτοεπισήμανσης, να υπάρχει η πινακίδα με την προειδοποίηση ότι, ναι, υπάρχει αυτή η συσκευή. Με αυτό τον τρόπο ουσιαστικά θα εκπληρώσουμε αυτό που όλοι μας θέλαμε βάζοντάς το μέσα στην έκθεση της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Γ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή τα όσα ανέφερε ο κ. Χριστοφίδης ουσιαστικά συμπληρώνουν τις εισηγήσεις τις δικές μας, οι οποίες έχουν γίνει αποδεχτές από την επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, θα τοποθετηθούμε θετικά, γιατί και το σημείο που αναφέρεται στην εξειδίκευση ως προς το πού θα τοποθετούνται οι πινακίδες ουσιαστικά σημειώνει ακριβώς εκείνο που θέλαμε να μεταφερθεί στην εκτελεστική εξουσία, ότι θα

πρέπει να προειδοποιούνται κατάλληλα οι οδηγοί για τις συγκεκριμένες οδικές αρτηρίες που θα ελέγχονται από συσκευές φωτοεπισήμανσης. Παράλληλα, εμείς θέλουμε να σημειώσουμε ακόμα κάτι, ότι θα παρακολουθούμε την εφαρμογή της νομοθεσίας, γιατί πραγματικά θέλουμε αυτό το μέτρο να συμβάλει προς την κατεύθυνση της οδικής ασφάλειας, να περιορίσει δηλαδή τα δυστυχήματα, και να μη χρησιμοποιηθεί η φωτογράφιση για οποιοδήποτε άλλο σκοπό.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τόσο οι εισηγήσεις του κ. Χατζηγεωργίου, που έγιναν δεχτές, όσο και οι παρατηρήσεις του κ. Χριστοφίδη μας ευρίσκουν απολύτως σύμφωνους, γιατί στόχος δεν είναι να παγιδεύουμε τους πολίτες για την είσπραξη προστίμου ή την προσαγωγή τους στα δικαστήρια· στόχος είναι να δημιουργήσουμε συνείδηση ορθής οδήγησης διά της προειδοποιήσεως. Και τότε θα πληρώνουν μόνο είτε οι πολύ αφηρημένοι είτε οι κακοί οδηγοί. Ε, αυτοί ας πληρώνουν λόγω έλλειψης προνοητικότητας ή λόγω έλλειψης συνείδησης! Αυτός είναι ο στόχος του νομοθετήματος και όχι η παγίδευση του πολίτη και η προσαγωγή του στη δικαιοσύνη. Άρα οι παρατηρήσεις του κ. Χριστοφίδη μας ευρίσκουν απολύτως σύμφωνους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να επιτύχει το πνεύμα του νόμου, δηλαδή να έχει προληπτικό χαρακτήρα, δεν πρέπει να γνωρίζει ο οδηγός πού είναι αυτές οι κάμερες. Εάν ξέρει εκ των προτέρων πού θα είναι αυτές οι κάμερες, τότε απλώς θα λιγοστεύει την ταχύτητά

του, θα περνά το επικίνδυνο σημείο και θα αναπτύσσει ταχύτητα μετά που θα περάσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ε! πραγματικά με εκπλήττουν οι απόψεις του κ. Ματσάκη. Λέτε ότι πρέπει να στήνομε και παγίδες ακόμα, όπως κάνουν τώρα, που είναι κρυμμένοι πίσω από ένα θάμνο ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Ακακία!

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

... ξεπετιούνται μπροστά μας και μπορεί να προκαλέσουν και δυστύχημα, γιατί απλώς θέλουν να συλλάβουν έναν παρανομούντα οδηγό; Εσείς που ζήσατε και στην Αγγλία, κύριε Ματσάκη, δεν είδατε ότι σε όλους τους υπεραστικούς δρόμους υπάρχουν προειδοποιητικά σήματα ότι πιο κάτω υπάρχει έλεγχος ταχύτητας και προειδοποιούν τους οδηγούς; Είναι σκοπός μας να καταγγέλλομε ή είναι σκοπός μας να έχουμε προληπτική πολιτική και να προειδοποιούμε τους αμελείς οδηγούς ή τους οδηγούς που παραβαίνουν το όριο ταχύτητας να είναι προσεκτικοί, διότι παρακάτω θα υποστούν τις συνέπειες του νόμου;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με μία συνεννόηση με τους συναδέλφους βρίσκουμε ότι η προειδοποίηση πρέπει να γίνεται δύο έως πέντε χιλιόμετρα πριν από το σημείο εις το οποίο ευρίσκεται η συσκευή φωτογράφησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, όσον αφορά το πρώτο, είχα πει πως ως επιτροπή το είχαμε υιοθετήσει -όσον αφορά τις πινακίδες. Τώρα, όσον αφορά τη δεύτερη τροποποίηση, όπι πρέπει να δίδεται προσωπικά, δε νιώθουμε έντονα, αλλά θα υπάρξει το εξής πρόβλημα: Όταν η επιτροπή Νομικών της Βουλής μας ενημερώνει όπι δε βρίσκουν τους πολίτες, για να παραδώσουν τριάντα οκτώ χιλιάδες διατάγματα και αποφάσεις δικαστηρίου, τώρα, εάν γίνει το ίδιο και γι' αυτά τα τροχαία, ξέρω 'γώ, έν' κάποιες άλλες χιλιάδες που θα συγκεντρωθούν, ξέρω 'γώ ... οι τριάντα πέντε χιλιάδες εννά γίνουν πενήντα ή εξήντα; Απλώς το λέμε για προβληματισμό, αλλά λέμε εμείς, σαν Δημοκρατικό Κόμμα, δε νιώθουμε έντονα για αυτό το πράγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα προχωρήσουμε σε ψηφοφορία. Συμφωνείτε; Ναι, κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Πρώτα η τροπολογία για την προειδοποίηση δύο έως πέντε χιλιόμετρα πριν από το σημείο στο οποίο ευρίσκεται η μηχανή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όπως είναι η πρόταση. Παρακαλώ το γραμματέα να την επαναλάβει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η πρόταση του κ. Χριστοφίδη είναι ένα με τρία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα δεχόμουν αυτή την εισήγηση των συναδέλφων να είναι δύο με πέντε χιλιόμετρα πίσω από τη θέση όπου είναι η συσκευή. Αντί ένα με τρία, να γίνει

δύο με πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την τροπολογία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«Το άρθρο 12 τροποποιείται με την προσθήκη στο τέλος του της ακόλουθης επιφύλαξης:

“Νοείται ότι, σε περίπτωση τοποθέτησης συσκευής φωτοεπισήμανσης για σκοπούς ελέγχου του ορίου ταχύτητας, η πινακίδα που προβλέπεται δυνάμει του παρόντος άρθρου τοποθετείται σε απόσταση που κυμαίνεται μεταξύ δύο μέχρι πέντε χιλιομέτρων από το σημείο του δρόμου όπου λειτουργεί τέτοια συσκευή.”.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνο; Πόσοι είναι υπέρ;

Είναι ομόφωνο. Όχι, δεν είναι. Δεν είναι. Νομίζω ο κ. Ματσάκης ... Κύριε Ματσάκη, ψηφίσατε; Δεν είδα το χέρι να σηκώνεται.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα τηρήσω αποχή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εναντίον δεν υπάρχει.

Η τροπολογία εγκρίνεται. Υπάρχει μία αποχή.

Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία. Παρακαλώ το γραμματέα να τη διαβάσει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

«Το εδάφιο (2) του άρθρου 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο νέο εδάφιο:

“(2) Επίδοση των στοιχείων που αναφέρονται στο εδάφιο (1) του παρόντος άρθρου γίνεται προσωπικά σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 46 του περί Ποινικής Δικονομίας Νόμου.”.»

Κεφ. 155
93 του 1972
2 του 1975
12 του 1975
41 του 1978
162 του 1989
142 του 1991
9 του 1992
10(I) του 1996
89(I) του 1997
54(I) του 1998
96(I) του 1998
14(I) του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας αυτής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με τριάντα εννέα ψήφους υπέρ, μία εναντίον και έξι αποχές, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Παράρτημα. Άρθρο 3.

Συσκευή φωτοεπισήμανσης. Άρθρο 4.

Εξώδικη ρύθμιση. Άρθρο 5.

Ειδοποίηση, τύπος και επίδοση. Άρθρο 6.

Αυτόδηλες παραβάσεις. Άρθρο 7.

Δημιουργία τεκμηρίων. Άρθρο 8.

Αδικήματα. Άρθρο 9.

Εμπιστευτικότητα και περιορισμοί στη χρήση φωτογραφιών. Άρθρο 10.

Υπεύθυνος για λειτουργία των συσκευών. Άρθρο 11.

Προειδοποιητική πινακίδα. Άρθρο 12.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 13.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 13, μαζί με το παράρτημα, εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 13, μαζί με το παράρτημα,

εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τροχαίων Αδικημάτων (Χρήση Συσκευών Φωτοεπισήμανσης και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα θα επανεξεταστεί από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή. Για τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 3 και 4, τα οποία είναι εξ αναβολής, υπάρχει συμπληρωματική έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999» και «Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2001». Δεδομένου ότι για τα θέματα αυτά η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω δε χρειάζεται, διότι απλά πρέπει να τοποθετηθούμε δύο κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999» και «Οι περί Προσφορών του

Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2000»

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος Τάκης Χατζηγεωργίου

Πρόδρομος Προδρόμου Νίκος Κλεάνθους

Στέλιος Γερασίμου Ζαχαρίας Κουλίας

Αριστοφάνης Γεωργίου Ηλίας Μυριάνθους

Κίκης Γιάγκου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους υπό αναφορά κανονισμούς σε μεγάλο αριθμό συνεδριάσεών της, που πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα από τον Ιούνιο του 1999 μέχρι τον Απρίλιο του 2000.

Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου και των κανονισμών κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Άμυνας και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών (Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών), του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η Γενικός Ελεγκτής και ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας.

Το υπό αναφορά νομοσχέδιο αντικαθιστά μέρος προηγούμενου νομοσχεδίου που ψηφίστηκε σε νόμο το 1999 και που αφορά γενικές τροπολογίες στη νομοθεσία για τις δημόσιες προσφορές. Το υπόλοιπο μέρος του προηγούμενου νομοσχεδίου, που αφορά τις διαδικασίες αγοράς οπλικών συστημάτων, η επιτροπή επιφυλάχθηκε να το εξετάσει σε μεταγενέστερο στάδιο.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τις δημόσιες προσφορές, ώστε να αντιμετωπιστούν ορισμένα προβλήματα που παρατηρούνται στην εφαρμογή του όσον αφορά τις αγορές για τις ανάγκες της άμυνας, με την προώθηση ταχύτερων διαδικασιών κατά την αγορά οπλικών συστημάτων και

ανταλλακτικών και την εκτέλεση έργων υποδομής.

Ειδικότερα, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η παροχή εξουσίας στον Υπουργό Άμυνας, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, σε μεμονωμένες περιπτώσεις να μην εφαρμόζει τις πρόνοιες της νομοθεσίας αυτής όσον αφορά τις συμβάσεις για την προμήθεια οπλικών συστημάτων και παρεμφερών υλικών, αν εγείρεται ή δυνατόν να εγείρεται θέμα βλάβης ή επηρεασμού της εξωτερικής πολιτικής της Δημοκρατίας ή αν λόγοι κρατικής ασφάλειας και αναγκαιότητας δικαιολογούν την προσφυγή σε συγκεκριμένο προσφοροδότη, με βάση διαδικασία αξιολόγησης, κατακύρωσης και παρακολούθησης της εκπλήρωσης της σύμβασης αυτής που καθορίζει το Υπουργικό Συμβούλιο.
2. Η παροχή εξουσίας στο Ειδικό Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών και σε ορισμένες περιπτώσεις στον πρόεδρό του, Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Άμυνας, να χειρίζεται τις συμβάσεις δημοσίου που χαρακτηρίζονται ως “απόρρητης φύσης”, με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων.
3. Η παροχή εξουσίας στον Υπουργό Άμυνας, σε ειδικές και εξαιρετικές περιπτώσεις και έπειτα από εισήγηση του Ειδικού Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών, να παραπέμπει θέμα στο Υπουργικό Συμβούλιο, αν δεν υπάρχει ικανοποιητικός αριθμός προσφοροδοτών ή αν το κόστος τού προς προμήθεια εξοπλισμού και υλικού ξεπερνά τα £20 εκατομ. Στην περίπτωση αυτή το Υπουργικό Συμβούλιο παραπέμπει το θέμα σε ειδική επιτροπή, για να ολοκληρώσει τη συγκεκριμένη διαδικασία.
4. Η παροχή εξουσίας στο Ειδικό Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών να χειρίζεται το ίδιο τα θέματα που αφορούν αλλαγές στα σχέδια, στους όρους ή στις

προδιαγραφές των συμβάσεων δημοσίου που αφορούν αγορές προϊόντων “απόρρητης φύσης” και τις σχετικές απαιτήσεις συμβούλων, εργολάβων, προμηθευτών και εργοδότη.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 31 της νομοθεσίας για τις προσφορές του δημοσίου, σκοπείται ο καθορισμός των διαδικασιών αγοράς προϊόντων “απόρρητης φύσης”, αφού για τις αγορές αυτές δεν ισχύουν οι γενικοί κανονισμοί για τις προσφορές του δημοσίου.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς ρυθμίζονται οι αγορές νέων οπλικών συστημάτων, η τεχνοεφοδιαστική υποστήριξη των συστημάτων αυτών, η εκτέλεση έργων και συναφών υπηρεσιών και η εκτέλεση μελετών για αμυντικά θέματα.

Το υπό αναφορά νομοσχέδιο και οι υπό αναφορά κανονισμοί απασχόλησαν σε έκταση την επιτροπή στην παρουσία όλων των ενδιαφερόμενων φορέων, που υπέβαλαν εισηγήσεις, τόσο προφορικές όσο και γραπτές, για τη βελτίωσή τους. Στα πλαίσια της εξέτασης των κανονισμών αυτών η επιτροπή αξιολόγησε τις εισηγήσεις αυτές και ενσωμάτωσε ορισμένες στο υπό εξέταση νομοσχέδιο και στους υπό εξέταση κανονισμούς.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

- α. Ομόφωνα αποφάσισε την τροποποίηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε να μην παραχωρηθεί σ’ αυτό το στάδιο εξουσία στον Υπουργό Άμυνας να μην εφαρμόζει τις πρόνοιες του νόμου σε μεμονωμένες περιπτώσεις.
- β. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού εισηγούνται την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού μειωθούν τα ποσά που μπορεί να χειρίζεται από μόνος του ο πρόεδρος του Ειδικού Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών.

Εισηγούνται επίσης την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί με τη συνεργασία των αρμόδιων φορέων.

- γ. Οι βουλευτές μέλη των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν στο νομοσχέδιο και στους κανονισμούς αυτούς στην ολομέλεια της Βουλής.

Συμπληρωματική Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999» και «Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος	Τάκης Χατζηγεωργίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Ζαχαρίας Κουλίας
Αριστοφάνης Γεωργίου	Νίκος Κλεάνθους
Κίκης Γιάγκου	Ηλίας Μυριάνθους

Όπως είναι γνωστό, για το υπό αναφορά νομοσχέδιο και τους υπό αναφορά κανονισμούς ετοιμάστηκε σχετική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών προς την ολομέλεια της Βουλής τον Απρίλιο του 2000, η συζήτησή τους όμως αναβλήθηκε ύστερα από απόφαση του σώματος για σκοπούς επανεξέτασης ορισμένων πτυχών τους.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή επανεξέτασε τα υπό αναφορά προτεινόμενα νομοθετήματα σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και 15 Μαρτίου 2001, στα πλαίσια των οποίων παρέστησαν ενώπιόν της, ο γενικός διευθυντής του

Υπουργείου Άμυνας και εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών, η Γενικός Ελεγκτής και ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας και εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής έγινε ενημέρωση από τους εκπροσώπους του Υπουργείου Άμυνας για τις τροπολογίες που το υπουργείο αυτό εισηγείται στο υπό αναφορά νομοσχέδιο, όπως αυτό διαμορφώθηκε από την επιτροπή τον Απρίλιο του 2000, ώστε η εξουσία για το χειρισμό και την κατακύρωση σύμβασης δημοσίου για την προμήθεια εξειδικευμένων ανταλλακτικών οπλικών συστημάτων και παρεμφερών υλικών για τις ανάγκες της Εθνικής Φρουράς αξίας μέχρι £5.000 κάθε φορά να ασκείται από τριμελή επιτροπή αξιωματικών της Εθνικής Φρουράς και σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης για άρση καθηλωτικής βλάβης κύριου οπλικού συστήματος το ποσό να αυξάνεται στις £10.000. Σημειώνεται ότι στο νομοσχέδιο που κατέθεσε αρχικά η κυβέρνηση το 1999 η εξουσία χειρισμού των θεμάτων αυτών ανετίθετο βασικά στον πρόεδρο του Ειδικού Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών που είναι ο εκάστοτε γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας. Οι ίδιοι εκπρόσωποι εισηγήθηκαν περαιτέρω την τροποποίηση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ώστε να δοθεί εξουσία στον Υπουργό Άμυνας να παραπέμπει ένα θέμα στο Υπουργικό Συμβούλιο, αν κρίνεται ότι αυτό εγείρει θέμα βλάβης ή επηρεασμού της εξωτερικής πολιτικής της Δημοκρατίας ή υφίστανται λόγοι κρατικής ασφάλειας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και το μέλος της επιτροπής κ. Ηλίας Μυριάνθους βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση

του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού ενσωματωθούν σε αυτό οι πιο πάνω τροπολογίες που εισηγείται το Υπουργείο Άμυνας, και την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί διαμορφώθηκαν από την επιτροπή τον περασμένο Απρίλιο σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς.

2. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν στο στάδιο της συζήτησης του νομοσχεδίου και των κανονισμών στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Εμείς, κύριε Πρόεδρε, είχαμε ζητήσει να γίνει ένας πίνακας, στον οποίο να φαίνονται οι εξαιρέσεις από το Ειδικό Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών των περιπτώσεων που δε θα έπρεπε να πηγαίνουν για να κρίνονται και να εφαρμόζονται οι διαδικασίες που εφαρμόζονται σε όλα τα είδη των προσφορών. Δυστυχώς το Υπουργείο Άμυνας -είναι η τρίτη εβδομάδα από σήμερα- δεν έχει φέρει αυτό τον πίνακα. Δεν ξέρω αν αυτό γίνεται σκόπιμα ή αν είναι παράλειψη ή αν αυτό δεικνύει το μέγεθος του προβλήματος το οποίο ...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγεται φασαρία.)

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ακούω τη φωνή μου!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ούτε τζι εγώ!

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Έλεγα, κύριε Πρόεδρε, ότι δεν ξέρω αν το Υπουργείο Άμυνας σκόπιμα ή από αδυναμία κάνει αυτό το πράγμα, γιατί, αν είναι σκόπιμα, τότε παίζει με τις ευαισθησίες όλων μας για την άμυνα. Εάν είναι αδυναμία, τότε ίσως επιτείνει τις ανησυχίες που έχουμε για το αν θα υπάρχει σωστός έλεγχος και αν πραγματικά οι εξαιρέσεις που ζητούνται είναι για να διευκολύνουν άλλες καταστάσεις και όχι την πραγματική λειτουργικότητα της άμυνας και την κάλυψη των αναγκών της άμυνας.

Όμως εμείς, επειδή πιστεύουμε ότι σε κάποια ζητήματα, ιδιαίτερα για κάποια ανταλλακτικά οπλικών συστημάτων, πρέπει να υπάρχει μια ταχύτητα με την οποία να διεκπεραιώνονται οι αγορές αυτών τα οποία έχουμε ανάγκη, νομίζουμε ότι είναι ορθό να προχωρήσουμε στην ψήφιση του νόμου, με μία έκκληση από την ολομέλεια της Βουλής, να δίνεται λογαριασμός και να γίνεται σωστός έλεγχος, ώστε να μην αδράξουν την ευκαιρία κάποιοι για διασπάθιση δημόσιου χρήματος, και το δικαίωμα του υπουργού και του Υπουργικού Συμβουλίου για αγορές μεγάλων οπλικών συστημάτων που θα κρίνονται απόρρητης φύσεως ή για τις οποίες κρίνεται ότι υπάρχει διεθνές ενδιαφέρον ή διακρατικό ενδιαφέρον να ασκείται με μεγάλη φειδώ και εκεί και όπου πραγματικά είναι αναγκαίο.

Με αυτή τη λογική και αυτή τη φιλοσοφία, εμείς θα ψηφίσουμε αυτούς τους νόμους και για ακόμα μια φορά θα θέλαμε να επιστήσουμε την προσοχή της εκτελεστικής εξουσίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναμένεται η τοποθέτηση από μέρος του ΔΗΚΟ.

Είναι ομόφωνο;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνο. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 17 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη σ' αυτόν νέου άρθρου 18Α.

Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο; Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο. Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών.

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την έγκριση των κανονισμών;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα δεν είναι έτοιμο. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 6 θέμα, που είναι «Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Είναι ομόφωνη η έκθεση εδώ και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου
Διοικήσεως για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιολόγησης
Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του
2001»**

Παρόντες:

Ανδρέας Χρίστου, πρόεδρος

Καίτη Κληρίδη

Κώστας Παπακώστας

Ζαχαρίας Κουλίας

Λευτέρης Χριστοφόρου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 2001.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας που διέπει την αξιολόγηση υποψηφίων για διορισμό στη δημόσια υπηρεσία, έτσι ώστε ο τελικός πίνακας διοριστέων να χρησιμοποιείται μόνο για την πλήρωση όσων θέσεων έχουν δημοσιευτεί ή εκείνων που θα έχουν δημιουργηθεί ή κενωθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά τη διάρκεια του οποίου έγινε η δημοσίευση των θέσεων και όχι του έτους κατά τη διάρκεια του οποίου καταρτίστηκε ο πίνακας διοριστέων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο όπως αυτό κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου και η έκθεση είναι ομόφωνη, γι' αυτό θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Θάσος Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε η ίδια, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας που διέπει τη διεξαγωγή των εισαγωγικών εξετάσεων για τα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας, έτσι ώστε να έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις αυτές και Έλληνες υπήκοοι οι οποίοι αποφοίτησαν από δημόσια σχολεία μέσης εκπαίδευσης της Κύπρου μετά την 1η Ιουνίου 1998 αντί μετά την 1η Ιουνίου 2000, ημερομηνία που ισχύει τώρα.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού που παρευρέθηκαν στην πιο πάνω συνεδρία δήλωσαν στην επιτροπή ότι συμφωνούν με την προτεινόμενη τροποποίηση, αφού αυτή, όπως επισήμαναν, εκτός του ότι επηρεάζει έναν πολύ μικρό αριθμό αποφοίτων, συνιστά και δίκαιη μεταχείριση των επηρεαζομένων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, στη βάση των πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Είναι πρόταση νόμου. Και εδώ η έκθεση είναι ομόφωνη, γι' αυτό θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ανδρέας Φιλίππου

Κίκης Γιάγκου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού

Πρόδρομος Προδρόμου

Στάθης Κιπτής

Ανδρούλα Βασιλείου

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Χριστοφίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Στάθη Κιπτή, σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 15 Νοεμβρίου 2001 και στις 14 και 26 Μαρτίου 2001. Στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, ο πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών Κύπρου, εκπρόσωποι των ιδιωτικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών, καθώς επίσης εκπρόσωποι όλων των κοινοβουλευτικών και μη κοινοβουλευτικών κομμάτων και εκπρόσωποι της Έπαλξης για την Ανασυγκρότηση του Κέντρου και της Κίνησης Στήριξης Πολιτικού Εκσυγχρονισμού.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, σύμφωνα με όσα ανέφερε ενώπιον της επιτροπής ο εισηγητής της κ. Στάθης Κιπτής, είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας που διέπει την εκλογή των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, έτσι ώστε να απαγορεύεται από τη μια η δημοσίευση των αποτελεσμάτων δημοσκοπήσεων που διενεργούνται για βουλευτικές εκλογές δεκαπέντε μέρες πριν από την διεξαγωγή των εκλογών και από την άλλη η διενέργεια δημοσκοπήσεων κατά την έξοδο των ψηφοφόρων από τα εκλογικά κέντρα την ημέρα της εκλογής.

Σχολιάζοντας τη νομική πτυχή της προτεινόμενης νομοθεσίας, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι κατά την άποψή του είναι εύλογο να υπάρχει κάποιος χρονικός περιορισμός σε ό,τι αφορά το θέμα των δημοσκοπήσεων, ρύθμιση που συναντάται σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Ταυτόχρονα όμως επισήμανε ότι το

χρονικό διάστημα το οποίο θα αφορά η απαγόρευση που προτείνεται δεν πρέπει να είναι πολύ μεγάλο και αυτό για να αποφευχθεί ο κίνδυνος οι διατάξεις της προτεινόμενης νομοθεσίας να προσκρούουν στις διατάξεις της σχετικής σύμβασης για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Οι εκπρόσωποι της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου δήλωσαν ότι δε διαφωνούν με την απαγόρευση των δημοσκοπήσεων, νοουμένου όμως ότι η περίοδος απαγόρευσης δε θα εκτείνεται σε βαθμό που να εμπεριέχει τον κίνδυνο να αντιβαίνει προς τις σχετικές διατάξεις του συντάγματος που αναφέρονται στο δικαίωμα της ελευθερίας του λόγου και της καθ' οιονδήποτε τρόπο εκφράσης.

Οι εκπρόσωποι των ιδιωτικών τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών εξέφρασαν την αντίθεσή τους με την προτεινόμενη απαγόρευση της διενέργειας δημοσκοπήσεων εξόδου στα εκλογικά κέντρα κατά την ημέρα της εκλογής. Σε ό,τι αφορά την προτεινόμενη απαγόρευση της δημοσίευσης των δημοσκοπήσεων, οι ίδιοι εκπρόσωποι διαφώνησαν με την περίοδο των δεκαπέντε ημερών και εισηγήθηκαν την κατά το δυνατό μείωσή της.

Οι εκπρόσωποι των μη κοινοβουλευτικών κομμάτων επισήμαναν την ανάγκη θεσμοθέτησης του θέματος των δημοσκοπήσεων, υποστηρίζοντας διαφοροποιημένες θέσεις σε ό,τι αφορά την έκταση του χρονικού διαστήματος της απαγόρευσης. Επίσης τάχθηκαν στην πλειοψηφία τους εναντίον της απαγόρευσης των δημοσκοπήσεων εξόδου στα εκλογικά κέντρα.

Στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος και υπό το φως των απόψεων που εκτέθηκαν στα πλαίσια της συζήτησής του ενώπιον της επιτροπής, ο εισηγητής της υπό αναφορά πρότασης νόμου κ. Στάθης Κιττής απέσυρε με σχετική επιστολή του, ημερομηνίας 15 Μαρτίου 2001, το μέρος της που αναφέρεται στο θέμα της απαγόρευσης διενέργειας δημοσκοπήσεων εξόδου στα εκλογικά κέντρα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, υπό το φως όλων των θέσεων που εκφράστηκαν ενώπιόν της στην υπό συζήτηση πρόταση νόμου, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού όμως προηγουμένως μειωθεί η περίοδος της προτεινόμενης απαγόρευσης από δεκαπέντε σε επτά μέρες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής της εκλογής.

Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω θέματος, η επιτροπή διαπίστωσε την ανάγκη η πιο πάνω ομόφωνη θέση της για απαγόρευση της δημοσιοποίησης των δημοσκοπήσεων επτά μέρες πριν από τη διεξαγωγή των βουλευτικών εκλογών να ρυθμιστεί με ανάλογες τροποποιήσεις στις νομοθεσίες που διέπουν τη λειτουργία του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου καθώς και όλων των ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, έτσι ώστε η εν λόγω ρύθμιση να εφαρμόζεται ομοιόμορφα από όλους τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς. Στη βάση της εν λόγω θέσης της η επιτροπή κατέθεσε στη Βουλή σχετικές προτάσεις νόμου για τροποποίηση των πιο πάνω αναφερόμενων νομοθεσιών, για τις οποίες γίνεται ιδιαίτερη αναφορά σε άλλη σχετική έκθεσή της που κυκλοφόρησε στο σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Δεν υπάρχει. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Δεν υπάρχει. Τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο;
Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 9 και 10 υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001», πρόταση νόμου, και «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001», επίσης πρόταση νόμου. Αντιλαμβάνομαι εδώ ... εκτός αν θέλετε να αναγνωστεί η έκθεση. Εξ όσων έχω ενημερωθεί η έκθεση είναι ομόφωνη, αλλά υπάρχουν κάποιες τροπολογίες, θα υπάρξει κάποια εισήγηση για τροπολογίες. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου που τιτλοφορούνται 1. «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001» και 2. «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Δώρος Θεοδώρου

Κίκης Γιάγκου

Ανδρέας Φιλίππου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Στέλιος Στυλιανού

Μη μέλη της επιτροπής:

Στάθης Κιπτής

Πρόδρομος Προδρόμου

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Χριστοφίδης

Οι πιο πάνω προτάσεις νόμου κατατέθηκαν στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών στα πλαίσια της εξέτασης από αυτή σχετικής πρότασης νόμου με την οποία τροποποιείται ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμος, έτσι που να ρυθμίζεται το θέμα της απαγόρευσης της δημοσίευσης των αποτελεσμάτων δημοσκοπήσεων.

Σκοπός των εν λόγω προτάσεων νόμου είναι η απαγόρευση στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου και σε οποιοδήποτε ιδιωτικό ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό να προβάλλουν ή να μεταδίδουν αποτελέσματα δημοσκοπήσεων που σχετίζονται με εκλογές επτά μέρες πριν από τη διεξαγωγή οποιωνδήποτε εκλογών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών θεωρεί ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις συνάδουν με ανάλογη ρύθμιση που προωθείται για ψήφιση μέσα στα πλαίσια της τροποποίησης της νομοθεσίας για την εκλογή των μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμους των υπό συζήτηση προτάσεων νόμου, όπως αυτές έχουν νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Για τις τροπολογίες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω για τις τροπολογίες.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Επειδή, κύριε Πρόεδρε, με το νόμο αυτό θα ρυθμιστεί η μετάδοση, η δημοσιοποίηση δημοσκοπήσεων που γίνονται στη διάρκεια προεκλογικών περιόδων,

κρίνεται αναγκαίο -επειδή ειδικά αυτή την περίοδο υπάρχει ευαισθησία σ' αυτό το θέμα, η πρόταση νόμου αφορά τις δημοσκοπήσεις αυτές, οι οποίες θα δημοσιοποιούνται στη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου- να διασφαλίζεται κάπως καλύτερα έναντι του ευρύτερου κοινού ότι είναι όσο χρειάζεται έγκυρες και έχουν γίνει με άρτιο τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ησυχία! Παρακαλώ, λίγη ησυχία!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Η εισήγηση είναι να κατατίθενται εις μιν την Αρχή Ραδιοηλεκτρονικής όσα αφορούν τους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς, των οποίων τη λειτουργία διέπει η Αρχή, να κατατίθενται το σύνολο των συμπληρωμένων έγκυρων ερωτηματολογίων, τα οποία αποτελούν και το υλικό της δημοσκόπησης, ένα υπόμνημα σχετικά με τη μεθοδολογία, καθώς και η ταυτότητα της κάθε έρευνας, ούτως ώστε σε περίπτωση που υπάρξει οποιαδήποτε αμφισβήτηση, ενδεχομένως καταγγελία κ.λπ., να υπάρχει η δυνατότητα να γίνεται ίσως σε περιπτώσεις τέτοιες και κάποια διερεύνηση, αν χρειαστεί. Αλλά κυρίως ο στόχος δεν είναι να γίνεται τόσο η διερεύνηση όσο να διασφαλίζεται ότι υπάρχει κάποιος έλεγχος και ότι η πολιτεία βεβαιώνεται ότι όσοι διενεργούν δημοσκοπήσεις ανταποκρίνονται σε κάποιες βασικές μεθοδολογικές αρχές. Βεβαίως, η ανάλογη τροπολογία κατατίθεται και για όσα αφορούν το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Για τις δημοσκοπήσεις που θα μεταδίδονται από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου κατ' αναλογία, αντί στην Αρχή Ραδιοηλεκτρονικής, θα κατατίθενται αυτά τα στοιχεία πριν τη μετάδοση της δημοσκόπησης στην επιτροπή η οποία εγκαθιδρύεται με βάση την κείμενη νομοθεσία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλει κανείς άλλος να λάβει το λόγο;

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Προδρόμου είχε αναφέρει την άποψη του στην επιτροπή Εσωτερικών. Δεν υπάρχει διαφωνία, το μόνο για το οποίο εγώ θέλω να βεβαιωθούμε είναι ότι τα ερωτηματολόγια δε θα φέρουν καμία ένδειξη για ποιο πολίτη γίνεται λόγος.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είναι αυτονόητο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εντάξει, απλώς να είναι ξεκάθαρο, διότι μετά μπορεί να γίνει διαρροή από οποιοδήποτε χώρο.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επιτρέπεται, ούτως ή άλλως οι ίδιες οι εταιρείες θα θέλουν να προστατεύσουν το δείγμα τους και δε φαντάζομαι να δίνουν τα προσωπικά στοιχεία κανενός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω... Είναι ομόφωνα αποδεκτές οι τροπολογίες;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ομόφωνα αποδεκτές, άρα δε χρειάζεται ψηφοφορία.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 46 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση για την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση αναφορικά με το θέμα υπ' αριθμόν 10.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα θα επανεξεταστεί από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα, που είναι «Ο περί Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», πρόταση νόμου. Εδώ φαίνεται χρειάζεται να διαβαστεί η έκθεση, γιατί δεν είναι ούτε ομόφωνη, αλλά και γιατί έγινε για σκοπούς ενημέρωσης. Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω πως δε χρειάζεται να διαβάσουμε την έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε χρειάζεται; Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Ενδιάμεση έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Γιαννάκης Θωμά

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Παρισινός

Θάσος Μιχαηλίδης

Στέλιος Γερασίμου

Στάθης Κιπτής

Λία Γεωργιάδη

Δημήτρης Ηλιάδης

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ανδρούλα Βασιλείου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσαν στη Βουλή οι βουλευτές κ.

Ανδρέας Φιλίππου, Δημήτρης Ηλιάδης, Θάσος Μιχαηλίδης, Στάθης Κιπτής και Ανδρούλα Βασιλείου, σε πολλές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 25 Μαΐου 2000 και 22 Μαρτίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή οι Υπουργοί Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, συνοδευόμενοι από τους γενικούς διευθυντές των υπουργείων τους, ο διευθυντής του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (ΑΤΙ), καθώς επίσης και εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ, του κλάδου προσωπικού του ΑΤΙ, της Φοιτητικής Ένωσης του ΑΤΙ (ΦΕΑΤΙ) και του Συνδέσμου Αποφοίτων του ΑΤΙ (ΣΑΑΤΙ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για το Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο Κύπρου, ώστε ο κάτοχος διπλώματος του ΑΤΙ να αναφέρεται ως Τεχνικός Μηχανικός και, σε περίπτωση διορισμού του στη δημόσια υπηρεσία, να τοποθετείται σε βαθμίδα τουλάχιστο της κλίμακας Α6.

Εισάγοντας το θέμα ενώπιον της επιτροπής, οι εισηγητές της πρότασης νόμου υποστήριξαν πως η προτεινόμενη ρύθμιση έχει ως στόχο την αναβάθμιση του επιστημονικού και επαγγελματικού κύρους των αποφοίτων του ΑΤΙ. Παρ' όλο που σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση αυτή, δήλωσαν, αποτελεί η θέσπιση της νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία του ΑΤΙ, η μη συμπερίληψη σ' αυτήν πρόνοιας που να προσδίδει στους αποφοίτους του ΑΤΙ επαγγελματικό κύρος, μέσω του τίτλου που τους παρέχεται από το δίπλωμα που αποκτούν, αποτελεί βασική της αδυναμία. Τέλος, οι ίδιοι βουλευτές, επισημαίνοντας την αδικία που δημιουργείται με το διορισμό των αποφοίτων του ΑΤΙ στις ίδιες κλίμακες στις οποίες διορίζονται οι απόφοιτοι των τεχνικών σχολών, δήλωσαν πως η ρύθμιση του θέματος που πραγματεύεται η προτεινόμενη από αυτούς νομοθεσία αποτελεί πάγιο αίτημα των φοιτητών και αποφοίτων του ΑΤΙ και ηθική υποχρέωση της πολιτείας να το αντιμετωπίσει.

Οι θέσεις όλων των πλευρών που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της

επιτροπής, όπως αναλύθηκαν ενώπιόν της, συνοψίζονται στα ακόλουθα:

A. ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ

1. Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Ο εν λόγω υπουργός δήλωσε πως η κυβέρνηση υιοθετεί την εισήγηση για τοποθέτηση των αποφοίτων του ΑΤΙ σε ειδική κλίμακα, στη βάση της επιχειρηματολογίας που έχει υποστηριχθεί, και προς την κατεύθυνση αυτή έχει ήδη ληφθεί από τον Οκτώβριο του 1997 σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Πρόσθετα, δήλωσε ο ίδιος, το υπουργείο του υποστηρίζει πως οι διατάξεις της προτεινόμενης νομοθεσίας πρέπει να διευρυνθούν, για να καλύπτουν και αποφοίτους του ΑΤΙ στον τομέα της πληροφορικής, καθώς επίσης και ότι η όλη ρύθμιση πρέπει να επεκταθεί στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

2. Υπουργός Οικονομικών

Ο Υπουργός Οικονομικών, κατά την παρουσία του στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής, επιβεβαιώνοντας την απόφαση που λήφθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο, τον Οκτώβριο του 1997, για τη ρύθμιση του θέματος της δημιουργίας ξεχωριστής δομής για την πρόσληψη των αποφοίτων του ΑΤΙ στη δημόσια υπηρεσία, ανέφερε πως στα πλαίσια της ίδιας απόφασης έχει αποφασιστεί παράλληλα όπως η μισθοδοσία του επιπέδου της νέας αυτής δομής εξεταστεί και ρυθμιστεί στα πλαίσια της διαμόρφωσης του ενιαίου κρατικού μισθολογίου. Η διαμόρφωση του ενιαίου κρατικού μισθολογίου έχει ήδη ολοκληρωθεί από την κυβέρνηση, πρόσθεσε ο ίδιος, και σ' αυτό περιλαμβάνεται και το θέμα των αποφοίτων του ΑΤΙ, με βάση τη σχετική απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου. Αντίγραφο του ενιαίου κρατικού μισθολογίου δόθηκε στην ΠΑΣΥΔΥ, η οποία, όπως πληροφόρησε το

Υπουργείο Οικονομικών, θα το μελετήσει το συντομότερο δυνατό. Στη βάση των πιο πάνω και με το δεδομένο ότι οι διαπραγματεύσεις συνεχίζονται, ο Υπουργός Οικονομικών εισηγήθηκε να δοθεί στο υπουργείο του το απαιτούμενο χρονικό περιθώριο για ορθολογιστική ρύθμιση του θέματος κατόπιν συζητήσεων με την ΠΑΣΥΔΥ.

Σχολιάζοντας την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε πως, με βάση πάγια αρχή που ακολουθείται διεθνώς, θέματα μισθοδοσίας, όπως το υπό συζήτηση, ρυθμίζονται έπειτα από διαπραγματεύσεις μεταξύ εργοδοτών και εργοδοτούμενων και όχι με προτάσεις νόμου. Πέραν αυτού, τόνισε, θεμελιώδης αρχή του ισχύοντος αλλά και του προωθούμενου μισθολογίου είναι ότι η μισθοδοτική τοποθέτηση των θέσεων αποτελεί συνάρτηση των ακαδημαϊκών προσόντων που απαιτεί η συγκεκριμένη θέση και όχι εκείνων που συμπτωματικά κατέχει ο υπάλληλος. Με την προτεινόμενη στην πρόταση νόμου ρύθμιση παρακάμπτεται η βασική αυτή αρχή και συνδέεται η μισθοδοσία του υπαλλήλου με τα προσόντα που ο ίδιος κατέχει, ανεξάρτητα από το αν αυτά απαιτούνται για την εκτέλεση της συγκεκριμένης εργασίας και προβλέπονται από το οικείο σχέδιο υπηρεσίας. Γι' αυτό, υποστήριξε, στην περίπτωση που υιοθετηθεί η πρόταση νόμου, η ρύθμιση αυτή θα αποτελέσει σοβαρότατο προηγούμενο, το οποίο θα επικαλεσθούν και οι υπόλοιποι κάτοχοι διπλωμάτων στη δημόσια υπηρεσία, ιδιαίτερα εκείνοι που έχουν πανεπιστημιακό δίπλωμα, για να τύχουν ανάλογης μισθοδοτικής μεταχείρισης, ανεξάρτητα από το αν η θέση που κατέχουν απαιτεί τέτοιο δίπλωμα. Η μισθοδοτική τοποθέτηση των θέσεων είναι αποτέλεσμα λεπτών χειρισμών, γι' αυτό και οποιαδήποτε αναθεώρησή της θα πρέπει να γίνεται με

ενιαία και συνολική προσέγγιση και όχι αποσπασματικά. Συναφώς, δήλωσε, η κυβέρνηση δεν αφήνεται της δέσμευσής της για δημιουργία χωριστής δομής θέσεων στη δημόσια υπηρεσία με υποχρεωτικό προαπαιτούμενο προσόν το δίπλωμα του ΑΤΙ, πράγμα που αντικατοπτρίζεται και στις κυβερνητικές προτάσεις για το μισθολόγιο, όπου γίνεται ειδική ρύθμιση για τη μισθοδοτική διάρθρωση των θέσεων αυτών στους εισαγωγικούς βαθμούς.

Η επιτροπή, υπό το φως των διενεργούμενων διαπραγματεύσεων για το ενιαίο κρατικό μισθολόγιο, το οποίο, όπως υποστηρίχθηκε από τους αρμοδίους, συναρτάται άμεσα με την προτεινόμενη με την πρόταση νόμου ρύθμιση, αποφάσισε να αναβάλει τη λήψη οποιασδήποτε τελικής απόφασης για το θέμα, ώστε να της παρασχεθεί η ευχέρεια να έχει ολοκληρωμένη ενημέρωση. Παράλληλα, υπέβαλε στον Υπουργό Οικονομικών εισήγηση για τη ρύθμιση του θέματος, έτσι που οι απόφοιτοι του ΑΤΙ που διορίζονται στη δημόσια υπηρεσία, στη βάση των ισχυόντων σχετικών σχεδίων υπηρεσίας, να τοποθετούνται στην τέταρτη βαθμίδα της κλίμακας Α5, αντί στη δεύτερη βαθμίδα της, στην οποία τοποθετούνται σήμερα.

Ο Υπουργός Οικονομικών, σχολιάζοντας την πιο πάνω εισήγηση της επιτροπής, δήλωσε πως, επειδή οι διαπραγματεύσεις με την ΠΑΣΥΔΥ, που αφορούν το ενιαίο κρατικό μισθολόγιο, βρίσκονται σε πολύ προχωρημένο στάδιο και σύντομα το θέμα θα συζητηθεί στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού και επειδή ο μήνας αυτός κρίνεται καθοριστικός, θέση της κυβέρνησης είναι πως η Βουλή δεν πρέπει να προβεί σε οποιαδήποτε νομοθετική ρύθμιση του θέματος.

Β. ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ ΤΟΥ ΑΤΙ, ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΤΟΥ ΑΤΙ ΚΑΙ ΚΛΑΔΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ ΑΤΙ

Όλοι οι εκπρόσωποι των πιο πάνω φορέων χαιρέτισαν την κατάθεση της υπό αναφορά πρότασης νόμου και τόνισαν πως η ψήφισή της θα θέσει τέρμα σε μια αδικία που υπάρχει εις βάρος των αποφοίτων του ΑΤΙ από τον καιρό που αυτό λειτουργεί. Επιπρόσθετα, υποστήριξαν πως η τροποποίηση που θα επέλθει στη βασική νομοθεσία θα πρέπει να είναι ολοκληρωμένη, έτσι που να μην επιδέχεται οποιεσδήποτε παρερμηνείες, γι' αυτό και θα πρέπει να τροποποιηθεί, κατά τρόπο που να καθορίζει και την ανέλιξη των αποφοίτων αυτών. Για το θέμα αυτό υπέβαλαν στην επιτροπή σχετική εισήγηση για τροποποίηση της πρότασης νόμου.

Γ. ΠΑΣΥΔΥ

Ο γενικός γραμματέας της ΠΑΣΥΔΥ δήλωσε πως, παρ' όλο που είναι κατανοητή η πρόθεση των εισηγητών της πρότασης νόμου, εντούτοις, όπως αυτή είναι διατυπωμένη, δεν μπορεί να υιοθετηθεί, γιατί συναρτά την κλίμακα στην οποία θα διοριστεί κάποιος με τα προσόντα που κατέχει. Δεδομένου όμως, δήλωσε ο ίδιος, ότι το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε τη δημιουργία ειδικής κλίμακας για τους αποφοίτους του ΑΤΙ, κάτι που η ΠΑΣΥΔΥ υιοθετεί, αποτελεί ευθύνη του Υπουργείου Οικονομικών να υλοποιήσει την απόφαση αυτή, που λήφθηκε από το 1997, με το να εξεύρει τις θέσεις στις οποίες θα διορίζονται οι απόφοιτοι αυτοί και, αφού εξευρεθούν οι θέσεις, να καθοριστεί και η ειδική κλίμακα στην οποία αυτοί θα τοποθετούνται.

Δ. ΘΕΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υπό το φως της ενημέρωσης που είχε για το υπό συζήτηση θέμα, έχει καταλήξει στις πιο κάτω θέσεις/διαπιστώσεις:

1. Επαναλαμβάνει τη θέση της, όπως αυτή έχει διατυπωθεί και στη σχετική έκθεσή της προς την ολομέλεια για το νομοσχέδιο του ΑΤΙ, τον Ιούλιο του 1999, ότι δηλαδή:

- υπάρχει ανάγκη για αναβάθμιση του ΑΤΙ κατά το πρότυπο άλλων παρόμοιων σχολών που λειτουργούν στις πλείστες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου η διάρκεια των σπουδών είναι κατά κανόνα τετραετής· και
 - η κυβέρνηση πρέπει να δημιουργήσει ειδική βαθμίδα στον ευρύτερο δημόσιο τομέα για όλες τις ειδικότητες των αποφοίτων του ΑΤΙ, ανάλογα με τα διπλώματα/πιστοποιητικά που τους παρέχονται, ώστε να καταστεί εφικτή η εργοδότησή τους.
2. Στα πλαίσια ακριβώς της πιο πάνω θέσης της, η επιτροπή έχει ασχοληθεί ιδιαίτερα με το θέμα της επαγγελματικής κατοχύρωσης των αποφοίτων του ΑΤΙ από το 1999, στα πλαίσια της μελέτης του νόμου που προτάθηκε για τη θεσμοθέτηση και λειτουργία του ΑΤΙ. Η αντιμετώπιση του όλου θέματος κρίθηκε τότε σκόπιμο, ύστερα και από εισήγηση των αρμοδίων, να αφεθεί να ρυθμιστεί από την κυβέρνηση στα πλαίσια της μελέτης του ενιαίου κρατικού μισθολογίου, το οποίο αποτελεί άμεση συνάρτηση με το όλο ζήτημα.
3. Η επιτροπή επισημαίνει το γεγονός πως το ΑΤΙ αποτελεί ένα ανώτερο εκπαιδευτικό ίδρυμα, που η πολιτεία δημιούργησε από το 1968, με αποκλειστικό στόχο την παροχή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε συγκεκριμένες ειδικότητες, σε επίπεδο ενδιάμεσο, ανάμεσα στη μέση εκπαίδευση και το πανεπιστήμιο, για την ικανοποίηση των αναγκών της οικονομίας. Ωστόσο, οι απόφοιτοί του εξακολουθούν έκτοτε να τυγχάνουν στο θέμα εργοδότησής τους στο δημόσιο τομέα της ίδιας μεταχείρισης που τυγχάνουν απόφοιτοι τεχνικών σχολών της δημόσιας εκπαίδευσης, πολιτική που δε συνάδει ούτε προς το σκοπό της δημιουργίας της ενδιάμεσης αυτής βαθμίδας της εκπαίδευσης ούτε προς το ανάλογο επαγγελματικό κύρος που οι εν λόγω απόφοιτοι πρέπει να έχουν βάσει του τίτλου σπουδών που αποκτούν.

4. Η επιτροπή σημειώνει το γεγονός πως, παρά τη λήψη σχετικής απόφασης από την κυβέρνηση για τη ρύθμιση του θέματος της δημιουργίας ξεχωριστής δομής για την πρόσληψη των αποφοίτων του ΑΤΙ στη δημόσια υπηρεσία από το 1997, η εν λόγω απόφαση δεν έχει υλοποιηθεί στην πράξη, παρά την πάροδο τριών και πλέον χρόνων από τότε, με αποτέλεσμα τη διαιώνιση της αδικίας σε βάρος μιας τάξης νέων τους οποίους η ίδια η πολιτεία έταξε να υπηρετούν τον τόπο προς όφελος της οικονομίας.
5. Στη βάση των πιο πάνω θέσεων της, η επιτροπή υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου. Εντούτοις, υπό το φως των συνεχιζόμενων διαπραγματεύσεων που άρχισαν και συνεχίζονται μεταξύ της κυβέρνησης και της συνδικαλιστικής πλευράς για το ενιαίο μισθολόγιο, το οποίο, όπως υποστηρίχθηκε, συναρτάται άμεσα με το ζήτημα που πραγματεύεται η πρόταση νόμου, και ανταποκρινόμενη στην εισήγηση του αρμόδιου υπουργού για παροχή πίστωσης χρόνου μέχρι την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων αυτών, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο, για σκοπούς αποτροπής οποιασδήποτε ανωμαλίας ή και σοβαρού προηγούμενου στη δημόσια υπηρεσία, να μην προωθήσει την ψήφισή της στο παρόν στάδιο.

Ο εκ των εισηγητών της πρότασης νόμου βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών κ. Ανδρέας Φιλίππου, χωρίς να διαφωνεί με όλες τις πιο πάνω θέσεις/διαπιστώσεις της επιτροπής, δήλωσε ότι, από τη στιγμή που η μελέτη της πρότασης νόμου άρχισε πριν από έντεκα μήνες χωρίς έκτοτε η εκτελεστική εξουσία να έχει ρυθμίσει το όλο ζήτημα, άποψή του είναι ότι η προτεινόμενη νομοθεσία θα πρέπει να προωθηθεί για ψήφιση, ώστε οι απόφοιτοι του ΑΤΙ να κατοχυρωθούν επαγγελματικά.

6. Ανεξάρτητα από την πιο πάνω θέση της, η επιτροπή πιστεύει πως η εκ των

πραγμάτων αδυναμία της για παρακολούθηση της εξέλιξης του όλου ζητήματος, λόγω της επικείμενης διάλυσης της Βουλής των Αντιπροσώπων, τον προσεχή Απρίλιο, δεν πρέπει με κανένα τρόπο να αποτελέσει αφορμή για εφησυχασμό των αρμοδίων. Αντίθετα, θα πρέπει, όπως εξάλλου ήταν η διαβεβαίωση που δόθηκε ενώπιον της επιτροπής, να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για ολοκλήρωση το συντομότερο δυνατό των διαπραγματεύσεων γύρω από το όλο ζήτημα, έτσι που οι απόφοιτοι του ΑΤΙ να τύχουν της δέουσας αντιμετώπισης και να αποκτήσουν το επαγγελματικό κύρος που τους αρμόζει.

Με βάση όλες τις πιο πάνω θέσεις της, η επιτροπή υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για ενημέρωση του σώματος.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Απλώς θα εξηγήσουμε ότι η επιτροπή είναι ομόφωνη στο ότι πρέπει να γίνει ειδική κλίμακα για τους αποφοίτους του ΑΤΙ. Αυτή είναι και η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου από το 1997 και η επιτροπή εξέφρασε την ανησυχία της για τη σημειωθείσα μέχρι σήμερα καθυστέρηση. Παρά ταύτα, οι δύο υπουργοί που ήρθαν στην τελευταία συνεδρία της επιτροπής, ο Υπουργός Οικονομικών και ο Υπουργός Εργασίας, μας είπαν ότι οι συζητήσεις και οι διαπραγματεύσεις για το ενιαίο μισθολόγιο της κυβέρνησης βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο και μας παρακάλεσαν να αποφύγουμε να προωθήσουμε την πρόταση νόμου αυτή, διότι πιθανόν να προκαλέσει προβλήματα στις διαπραγματεύσεις. Έτσι, η πλειοψηφία των μελών της επιτροπής, εξαιρουμένου του κ. Φιλίππου, έκρινε ότι πρέπει να δώσει έστω και αυτή την ευκαιρία στην κυβέρνηση και στην ΠΑΣΥΔΥ, οι οποίοι διαπραγματεύονται, για να δουν κατά πόσο μπορούν να... Και, αν βεβαίως δεν μπορέσουν, η νέα Βουλή μπορεί να προχωρήσει στη θέσπιση της νομοθεσίας αυτής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης και μετά ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν επρόκειτο για ένα θέμα που τώρα απασχολούσε τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όχι τη Βουλή αλλά την κυβέρνηση και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, δε θα είχαμε κανένα λόγο να διαφωνήσουμε στο αν θα ψηφιζόταν σήμερα ή μετά από έξι ή οκτώ μήνες· όμως δεν είναι αυτή η περίπτωση. Ο λόγος για τον οποίο συνάδελφοι από διάφορα κόμματα υποβάλαμε και προσυπογράψαμε αυτή την πρόταση νόμου ήταν η μακροχρόνια απροθυμία της κυβέρνησης και η έλλειψη αποφασιστικότητας, λόγω διαφόρων αντιτιθεμένων δημοσιοϋπαλληλικών σκοπιμοτήτων και μισθολογικών κλιμάκων, να ρυθμίσει το θέμα. Και είναι για αυτό το λόγο που υποβάλαμε την πρόταση νόμου. Το πρόβλημα ήταν γνωστό εδώ και δεκαετίες στην κυβέρνηση, γιατί εκκρεμούσε η ρύθμιση της τοποθέτησης σε ανάλογες με τα προσόντα τους κλίμακες των αποφοίτων του ΑΤΙ. Αυτό ήταν σύμφυτο με την ίδρυση, τη λειτουργία και με την πρώτη αποφοίτηση που έγινε από το ΑΤΙ. Το γεγονός ότι η πρόταση αυτή κατατέθηκε πριν έναν ολόκληρο χρόνο και σήμερα η κυβέρνηση δεν έχει φέρει καμιά απάντηση και ισχυρίζεται ότι το μελετά είναι επιεικώς απαράδεκτο και σαφέστατα προκαλεί τη νοημοσύνη μας και σε καμιά περίπτωση δε δεχόμαστε αυτή τη δικαιολογία. Θα μπορούσε να φέρει μια πρόταση με την οποία ενδεχομένως θα διαφωνούσαμε και ήταν δικαίωμά της, αλλά είναι αδιανόητο να έρχεται ύστερα από τόσα χρόνια και να λέει ότι χρειάζεται και άλλο χρόνο να το μελετήσει. Αυτή είναι παραπομπή με τον πιο απροκάλυπτο τρόπο στις ελληνικές καλένδες, γι' αυτό εμείς σε καμιά περίπτωση δεν μπορούμε να δεχτούμε αυτή τη δικαιολογία και εμείς θα ψηφίσουμε υπέρ, έστω και εν μειοψηφία ευρισκόμενοι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι το αίτημα των αποφοίτων του ΑΤΙ για αναβάθμισή τους στο χώρο της δημόσιας υπηρεσίας είναι παλαιό και ότι πράγματι εκκρεμεί πολλά χρόνια και θα έπρεπε μέχρι σήμερα να αντιμετωπιστεί. Όμως γνωρίζουμε ότι η δημόσια υπηρεσία στέκει στα πλαίσια κάποιων ισορροπιών, δυστυχώς, συμφερόντων και ενδιαφερόντων των υπαλλήλων οι οποίοι βρίσκονται στη δημόσια υπηρεσία. Και οπωσδήποτε δεν μπορεί μονοσήμαντα με μια κίνηση να διαφοροποιήσεις αυτές τις ισορροπίες. Και, εν πάση περιπτώσει, αν θα υπάρξει οποιαδήποτε αντίκριση του θέματος, νομοτεχνικά δεν μπορεί να γίνει στη βάση της πρότασης που βρίσκεται ενώπιόν μας. Και εξηγούμαι: Δεν μπορείς από τη μια μέρα στην άλλη να δημιουργήσεις μια τέτοια αναβάθμιση, η οποία να είναι άλμα προς τα πάνω και καθολικό, χωρίς να υπάρξει οποιαδήποτε τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας που είναι εκείνα τα οποία πρέπει να αγγιχτούν, για να υπάρξει λύση του προβλήματος. Δεν μπορείς να πεις ότι αυτές οι θέσεις είναι θέσεις για τους αποφοίτους του ΑΤΙ, όπως δεν μπορείς να πεις ότι αυτές οι θέσεις είναι για οικονομολόγους του Λονδίνου ή είναι για τους αποφοίτους του πανεπιστημίου των Αθηνών. Είναι τα σχέδια υπηρεσίας που ρυθμίζουν αυτά τα θέματα και είναι τα σχέδια υπηρεσίας που πρέπει να τροποποιηθούν, ώστε οι απόφοιτοι του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου να μπορούν να έχουν χώρο με βάση τα σχέδια υπηρεσίας και θέση ως υποψήφιοι σε θέσεις με κλίμακες πέραν αυτών που ισχύουν σήμερα και στις οποίες έχουν καθιερωθεί. Γι' αυτούς τους λόγους, παρ' όλον ότι κατανοούμε την πίεση, η οποία είναι από πλευράς ΚΙΣΟΣ είναι που ασκείται, να αντιμετωπιστεί με την πρόταση αυτή το όλο θέμα, δε θα είναι αποτελεσματική η αντιμετώπιση του προβλήματος και θα πρέπει να δοθεί ο χρόνος και, εφόσον όλες οι πλευρές της Βουλής συμφωνούμε, να γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες και προς την κατεύθυνση της εκτελεστικής εξουσίας και προς την

ΠΑΣΥΔΥ, διότι υπάρχουν και εκεί τα διάφορα συγκρουόμενα συμφέροντα, ώστε αυτό το θέμα να αντιμετωπιστεί τελειωτικά και σωστά και νομοτεχνικά στα πλαίσια που πρέπει. Αυτή είναι η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού και εμείς λέμε, ναι, να δοθεί ο χρόνος και, παρ' όλο που πέρασε πάρα πολύς χρόνος, δε χάθηκε ο κόσμος να δοθεί κάποιος χρόνος, για να αντιμετωπιστεί το θέμα σωστά και στην ουσία του και από πλευράς νομοτεχνικής και διαδικαστικά ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης... Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της ουσίας των όσων έχει αναφέρει ο κ. Ηλιάδης δε νομίζω ότι κανένας μπορεί να διαφωνεί. Υπενθυμίζω ότι η πρόταση για ρύθμιση αυτού του θέματος είχε περιληφθεί στη δική μας πρόταση νόμου, στις δικές μας τροπολογίες, όταν συζητούσαμε στην ολομέλεια και στις επιτροπές το θέμα ΑΤΙ και τη νομοθεσία περί Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου. Και υπενθυμίζω ότι τότε η δική μας πρόταση, για λόγους που δεν είναι της στιγμής να εξετάσουμε, δεν είχε συγκεντρώσει την πλειοψηφία, τη στήριξη της πλειοψηφίας. Αν τότε εκείνη η πρόταση συγκέντρωνε τη στήριξη της πλειοψηφίας, ενδεχομένως δε θα βρισκόμασταν ενώπιον αυτού του θέματος σήμερα. Εν πάση περιπτώσει, εμείς ενδιαφερόμαστε να ρυθμιστεί αυτό το πράγμα και, επειδή ενδιαφερόμαστε να ρυθμιστεί και επειδή μας ανησυχεί το ενδεχόμενο περιπλοκής του θέματος, αν σήμερα η Βουλή πάρει απόφαση υπέρ ή κατά, υπέρ ή κατά, το υπογραμμίζω, η δική μας η πρόταση είναι η αναβολή: Η ολομέλεια αναβάλλει το θέμα· ούτε το καταψηφίζει ούτε το ψηφίζει. Δεν είναι σωστό για ένα θέμα για το οποίο είμαστε ομόφωνοι επί της ουσίας του να υπάρξει ψήφος υπέρ ή ψήφος κατά· είμαστε ομόφωνοι. Η διαφορά μας ενδεχομένως είναι η στιγμή και η διαδικασία που προσεγγίζουμε αυτό το θέμα. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, εμείς -και στην έκθεση,

αντιλαμβάνομαι, αυτό γίνεται, προβάλλεται ως εισηγήση της επιτροπής Εργασίας-εισηγούμαστε την αναβολή.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά αυτό το θέμα έχει απασχολήσει χρόνια την επιτροπή Εργασίας της Βουλής. Ήταν η αναβάθμιση του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου, ήταν όλα εκείνα τα προβλήματα που υπήρχαν, ήταν το πρόβλημα το οποίο υπάρχει, γιατί μέχρι και το 82% των αποφοίτων του ΑΤΙ μεταβαίνουν στο εξωτερικό και αποκτούν πτυχίο και μένει μόνο το 18%. Πέραν αυτού, υπάρχουν ήδη στο δημόσιο, στον ημιδημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα αυτοί οι άνθρωποι που εργάζονται. Πράγματι, ήταν κοινή η θέση όλων των πλευρών ότι χρειάζεται οπωσδήποτε να αγγίξουν το θέμα αντιμισθίας και ρύθμισης της θέσης αυτών των ανθρώπων, αλλά υπάρχει ένα μεγάλο “αλλά”. Η απόφαση που πήρε το Υπουργικό Συμβούλιο, με όλο το σεβασμό προς τους συναδέλφους, δεν αφορά την κλίμακα εισδοχής, αλλά μιλούσε αυτή η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου για την αναβάθμιση, δηλαδή την ανέλιξη, όχι τις κλίμακες. Μέσα από τις πολλές συζητήσεις... Και αντιλαμβάνομαι και οι συνάδελφοι όλοι που κατέθεσαν αυτή την πρόταση το έκαναν, για να ασκήσουν πίεση, όχι μόνο της επιτροπής Εργασίας, αλλά και ολόκληρου του σώματος της Βουλής προς την εκτελεστική εξουσία, για να εξευρεθούν εκείνες οι λύσεις που να λύσουν το πρόβλημα. Πράγματι, βρίσκονται σε διαβουλεύσεις, γιατί αυτό το φρούτο έχει λεχθεί επανειλημμένα και πριν ένα χρόνο και πριν έξι μήνες και πριν εννιά μήνες και ούτω καθεξής. Η πραγματικότητα όμως, εκείνο το οποίο μας δηλώθηκε την τελευταία φορά, ότι σε μερικές μέρες θα καταλήξουν... σε τι όμως; Θα καταλήξουν ότι συμφωνούν σ’ αυτά τα

πράγματα και ότι συμφωνούν ότι διαφωνούν στα τόσα άλλα πράγματα! Επομένως, εμείς της επιτροπής Εργασίας -τουλάχιστον αυτή την εντύπωση είχα και έτσι φαίνεται από την έκθεση- είπαμε να κάνουμε μια ενημέρωση του σώματος, για να γνωρίζουν το ενδιαφέρον της Βουλής όλοι αυτοί οι επηρεαζόμενοι και, ανάλογα με το πού θα καταλήξει η κυβέρνηση με τις διαπραγματεύσεις τώρα για το ενιαίο μισθολόγιο ή και για τα άλλα προβλήματα, σίγουρα σ' αυτό το θέμα θα επανέλθει και θα ασχοληθεί η νέα Βουλή. Θέλω όμως να τονίσω και το εξής -δεν είμαι ούτε νομικός ούτε συνταγματολόγος- μπορούμε να ψηφίσουμε νόμο, χωρίς καν να αλλάξουν τα σχέδια υπηρεσίας, πρώτον, και, δεύτερον, να επιβάλουμε οικονομικό κόστος προς την εκτελεστική εξουσία; Ό,τι όμως και να συμβαίνει, δεν είναι αυτό το θέμα που συζητούμε. Το θέμα είναι ότι επιβάλλεται η κυβέρνηση να βρει εκείνες τις διαδικασίες και εκείνους τους τρόπους, για να επιλύσει αυτό το πρόβλημα και επομένως και εμάς σίγουρα αυτή ήταν η θέση μας, ότι, πέραν της ενημέρωσης της ολομέλειας, αυτό το θέμα θα επανέλθει και πάλι στη νέα Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομη, γιατί έχω καλυφθεί σε μεγάλο βαθμό από τους συναδέλφους. Αλλά θέλω κι εγώ, ως μια από τις εισηγήτριες αυτής της πρότασης νόμου, να πω ότι πράγματι, παρ' όλο που έχει περάσει ένας χρόνος από την καταχώριση αυτής της πρότασης νόμου, έγινε αρκετή πρόοδος. Ήταν ουσιαστικές οι διαπραγματεύσεις που έγιναν πάνω σ' αυτό το θέμα. Δεν είναι ένα θέμα εύκολο, το οποίο μπορεί να λυθεί από τη μια μέρα στην άλλη, και ήταν, νομίζω, εξαιρεμένου του κ. Φιλίππου, στην επιτροπή ομόφωνη η άποψη ότι δεν μπορεί σ' αυτό το κρίσιμο σημείο της διαπραγμάτευσης να έρθουμε εμείς από πάνω να αποφασίσουμε κάτι το

οποίο πιθανότατα να επηρεάσει την όλη συμφωνία στην οποία πιθανόν να καταλήξουν για όλα τα υπόλοιπα θέματα και τις κλίμακες γενικά του ενιαίου μισθολογίου. Άρα νομίζω ότι, έτσι ήταν και η εντύπωση όλων μας, σήμερα ερχόμαστε με μια έκθεση, δεν είναι πρόταση, για να ψηφίσουμε ή όχι την πρόταση νόμου. Ερχόμαστε με μια έκθεση να κατατοπίσουμε το σώμα ότι εδώ έχει καταλήξει η προσπάθειά μας και νομίζω, κοντά στα τόσα χρόνια που έχουν περάσει, αν περιμένουμε ακόμα δυο τρεις μήνες, δε χάθηκε ο κόσμος. Πάντως, υπάρχει διάθεση από όλους μας και από τους δύο υπουργούς που έχουν έρθει και έχουμε συζητήσει το θέμα υπάρχει πράγματι η διάθεση να βοηθήσουν στην επίλυση αυτού του πολύ ακανθώδους προβλήματος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκείνο που θα ήθελα να πω είναι ότι προφανώς η επιτροπή παρουσιάζει αυτή την έκθεση ως ενδιάμεση έκθεση...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Για ενημέρωση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

...ως ενδιάμεση έκθεση και δεν εισηγείται οποιαδήποτε τοποθέτηση σε ό,τι αφορά την ουσία του θέματος. Και, παρά την παρατήρηση του κ. Ηλιάδη -σίγουρα συμεριζόμαστε όλοι την αγωνία του να τελειώσει αυτή η υπόθεση και να έχει ένα αίσιο πέρας- δεν μπορούμε σήμερα, νομίζω, να προχωρήσουμε για να πάρουμε οποιαδήποτε απόφαση. Αυτή είναι μια άποψη.

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου να δευτερολογήσω για ένα θέμα. Δε διαφωνώ ποσώς με την επιχειρηματολογία την οποία έχει αναπτύξει ο κ. Παναγιώτης Δημητρίου. Είναι λογική, είναι ορθή, και τη σέβομαι. Αναμέναμε για χρόνια και χρόνια, για εφτά

οχτώ χρόνια, από την κυβέρνηση να κάνει αυτά τα οποία είπε ο κ. Δημητρίου και να μας πει τις απόψεις της. Η τραγωδία είναι ότι η κυβέρνηση δε μας είπε ακόμα τι θέλει. Δε λέω ότι θα συμφωνούσαμε -και δεν το αποκλείω να συμφωνούσαμε όμως- αλλά δε μας έφερε καμία άποψη με βάση αυτά τα ωραία τα οποία είπε ο κ. Δημητρίου και με τα οποία δεν μπορεί κανείς εδώ να διαφωνήσει. Το να εκφράζουμε τη θέληση τη δική μας να λυθεί το πρόβλημα για ένα ανώτερο ίδρυμα αυτής της πολιτείας είναι σωστό και δεν αμφισβητούμε κανενός τη θέληση. Να μου επιτραπεί όμως να αμφισβητήσω ότι υπάρχει η διάθεση της κυβέρνησης και των δύο υπουργών, γιατί, αν υπήρχε, θα είχαμε και προτάσεις. Δεν υπάρχει θέση της κυβέρνησης με την οποία διαφωνούμε και την καταψηφίζουμε. Δεν υπάρχει καθόλου θέση. Και εμείς για λόγους αρχής -σεβόμενοι την πλειοψηφία που θα το αναβάλει- θα καταψηφίσουμε για έναν και μοναδικό λόγο, για να εκφράσουμε την αποδοκιμασία μας προς αυτή την απαράδεκτη άρνηση, την ηθελημένη άρνηση της κυβέρνησης να φέρει, όχι αυτά που θέλουμε εμείς, τις δικές της προτάσεις, που ποτέ δεν τις έχει παρουσιάσει, παρά τις επανειλημμένες υποσχέσεις πολλών και διαφόρων υπουργών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν μου επιτρέπετε, μια διόρθωση. Δεν υπάρχει τώρα κάτι ενώπιόν μας για να ψηφίσουμε ή να καταψηφίσουμε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Είναι η πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εκείνο που μπορεί να γίνει είναι να διατυπωθεί έντονα η διαμαρτυρία σας, να διαδηλωθεί έντονα η διαμαρτυρία σας και η άποψη όλων, ολόκληρης της Βουλής, ότι η Βουλή επιθυμεί το ταχύτερο να τελειώνει αυτή η ιστορία.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δέχομαι την πρότασή σας, τουλάχιστο για όσους την υποστηρίζουν, να διαβιβαστεί η έντονη αποδοκιμασία για τη μη τοποθέτηση της κυβέρνησης επί του θέματος και να τεθεί η πρόταση σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ ευχαρίστως.

Ο κ. Κιπής.

Ο κ. Αντωνίου, με συγχωρείτε.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Εντάξει.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι καλά να εξηγήσουμε ακριβώς το θέμα και γιατί η επιτροπή στην πλειοψηφία της πήρε αυτή την απόφαση. Πράγματι το πρόβλημα που έχουμε μπροστά μας είναι πάρα πολύ σοβαρό και έχει σχέση με το μέλλον του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου, ακόμα και άλλων τριετούς φοίτησης σχολών ανώτερης εκπαίδευσης. Μπροστά μας είχαμε πρόταση μόνο για την κλίμακα εισόδου. Και ό,τι χρειάζεται να γίνει σ' αυτό το θέμα είναι για ολόκληρη τη δομή και την ανέλιξη των αποφοίτων όλων των σχολών. Συνεπώς, η λύση που προτείναμε, με βάση την πρόταση νόμου, θα έλυε μόνο ένα μικρό σκέλος του προβλήματος και το σημαντικότερο δε θα το έλυε. Επειδή οι υπουργοί μάς είπαν ότι οι διαπραγματεύσεις σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα θα καταλήξουν είτε αρνητικά είτε θετικά...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

...

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Όχι, μέχρι τώρα μάς ζητούσαν μια παράταση, για να το συζητήσουμε. Εκείνο που

μας είπαν, και είναι γι' αυτό που η επιτροπή ασχολήθηκε πολύ σοβαρά, είναι ότι σε ένα ή ενάμιση μήνα, απ' ό,τι θυμάμαι, οι διαπραγματεύσεις θα διαφανεί κατά πόσο θα οδηγηθούν σε λύση, σε συμφωνία ή ναυάγιο, οπότε και στη μια και στην άλλη περίπτωση η κυβέρνηση θα φέρει τη δική της πρόταση. Με αυτό το σκεπτικό η πλειοψηφία της επιτροπής αποφάσισε να δώσει αυτή την περαιτέρω πίστωση χρόνου, παρ' όλο που δυσανασχετούμε και έχουμε κι εμείς έντονη ανησυχία με την καθυστέρηση. Θα ήθελα να εξηγήσω αυτό το θέμα, για να μη μείνει τίποτε το κενό σ' αυτή την αίθουσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κιττής.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς όπως τα έχει τώρα αναφέρει ο κ. πρόεδρος της επιτροπής, ο κ. Αντωνίου, έτσι είναι τα γεγονότα στα οποία κατέληξε η τελευταία συνεδρία της επιτροπής. Απλώς, ως εισηγητής κι εγώ μαζί με άλλους συναδέλφους αυτής της πρότασης, ήθελα να δηλώσω ότι από την αρχή ήμουν ενήμερος και γνώριζα ακριβώς τα νομικά προβλήματα ή τα κωλύματα ή τους περιορισμούς που έχει μια τέτοια πρόταση και τις επιπλοκές που θα 'φερνε ακριβώς σε μια διαδικασία που θα ξεκινούσε ακριβώς μετά την πιθανή έγκριση αυτής της πρότασης. Όμως θέλαμε να φέρουμε εδώ στη Βουλή αυτό το θέμα το οποίο χρονολογείται. Υπήρξε υπόσχεση του Υπουργού Οικονομικών από το 1998 ότι, στα πλαίσια της αναδιάρθρωσης του μισθολογίου, θα έβλεπε το θέμα, για να ρυθμίσει αυτό το θέμα, και ήταν αυτός ο λόγος που μας ώθησε, όλους τους συναδέλφους, να βάλουμε αυτό το θέμα ενώπιον της Βουλής. Πιστεύω ότι έχει δώσει κάποια προώθηση στο θέμα αυτό, όπως έχει διαπιστωθεί, και ελπίζουμε ότι σύντομα θα υπάρξει απάντηση από την πλευρά της κυβέρνησης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ως μέλος της επιτροπής Εργασίας, ήθελα να πω δυο λόγια. Από την ώρα που διαπιστώθηκε ότι η ιδρυτική πράξη της σύστασης του Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου, που προέβλεπε ότι ουσιαστικά θα παρέδιδε στην κυπριακή κοινωνία, στην κυπριακή πολιτεία επιστημονικά καταρτισμένους ανθρώπους, για να βοηθήσουν τους βιομήχανους και τους βιοτέχνες, έχει ξεπεραστεί... Και πολύ σωστά αναφέρθηκε προηγουμένως ότι σήμερα χρησιμοποιείται σαν εφαλτήριο, για να συνεχίσουν τα παιδιά τις σπουδές τους και να επιστρέψουν με πανεπιστημιακά διπλώματα, ένα ποσοστό πέραν του 83% των αποφοίτων. Όμως διαπιστώνουμε ότι μια μεγάλη μάζα επιδιώκει και επιτυγχάνει εισδοχή στους ημικρατικούς οργανισμούς και στην κρατική υπηρεσία της πολιτείας. Και εκεί που ομόφωνα και ομόθυμα όλοι είπαμε ότι οι άνθρωποι αυτοί δικαιούνται κάποιας καλύτερης θέσης και κάποιας καλύτερης κλίμακας, η πρόταση που είχαμε μπροστά μας δεν μπορούσε απλά να λύσει το πρόβλημα, ίσα ίσα δημιουργούσε και νέο πρόβλημα, διότι έλεγε η πρόταση ότι, όπου κι αν διοριστεί ο απόφοιτος, θα πρέπει να χαρακτηριστεί και να σφραγιστεί ότι έχει την κλίμακα Α6. Φανταστείτε οι άλλοι συνάδελφοι διοριζόμενοι να έχουν την κλίμακα Α4 και την ίδια ώρα ο απόφοιτος να έχει την κλίμακα Α6. Και εμείς είπαμε ότι σίγουρα η προσέγγιση είναι μάλλον η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας, η διεύρυνση του κύκλου θέσεων που δικαιούται να διεκδικήσει ο απόφοιτος του ΑΤΙ, σύμφωνα με την επιστημονική του κατάρτιση, ώστε να τον δικαιώσουμε. Και είναι άδικο να λέμε ότι... Η κυβέρνηση απέδειξε με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου και με επανειλημμένες προσπάθειες των υπουργών...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δηλώσεις.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Εκεί που σκόνταψαν, αγαπητέ μου συνάδελφε, είναι όταν έφθασαν στο τραπέζι να συζητήσουν και διαπίστωσαν ότι δημιουργεί αλυσιδωτές επιπτώσεις και δεν μπορούσε να ληφθεί μονομερώς μια απόφαση και άρχισαν τις συνομιλίες. Και αυτή τη στιγμή το βέβαιο είναι ότι οι συνομιλίες βρίσκονται κάπου σε ένα τέλος. Άρα πολύ σωστά και σοφά η επιτροπή έκανε την εισήγηση που έχετε σήμερα μπροστά σας, γιατί θεωρεί ότι και οι υπόλοιποι συνάδελφοι πρέπει να είναι ενημερωμένοι για το τι έχει συζητήσει και για το πώς παρακολουθεί το θέμα. Και ορθότατα αναφέρθηκε ότι δε φέραμε το θέμα για να υπάρξει ψηφοφορία, το φέραμε ουσιαστικά για να ενημερωθεί το σύνολο των μελών της Βουλής πάνω στις εξελίξεις.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ναι, αλλά και για να δώσουμε ένα μήνυμα στην εκτελεστική εξουσία...

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Νομίζω ότι δίνεται σαφέστατα. Αν διαβάσετε...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

...αποδοκίμασias αυτής της χρονοβόρας τακτικής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή, η διατύπωση της διαμαρτυρίας, όπως είπα. Αν θέλετε, ένα μήνυμα μπορεί να πάει με δική μου επιστολή στον αρμόδιο υπουργό ή στους αρμόδιους υπουργούς, με το οποίο να τονίζονται τα έντονα αισθήματα της Βουλής. Μπορεί να γίνει.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν επιμένουμε σ' αυτό, μένουμε εδώ.

Πριν προχωρήσουμε στο επόμενο θέμα, θα ήθελα να ανακοινώσω ότι στην αίθουσα της Βουλής βρίσκονται ο πρόεδρος της επιτροπής Εξωτερικών του νορβηγικού κοινοβουλίου κ. Einar Steensnaes και ο γραμματέας και Β' αντιπρόεδρος της επιτροπής κ. Haakon Blankenborg, οι οποίοι πραγματοποιούν επίσημη επίσκεψη στην Κύπρο με πρόσκληση της δικής μας Βουλής.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εύχομαι η παραμονή τους στην Κύπρο να ήταν χρήσιμη. Είχαμε, εν εκτάσει, πολύ χρήσιμες συνομιλίες και πολύ διαφωτιστικές, και τους ευχαριστώ θερμά.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα θα επανεξεταστεί από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή. Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Χρίστος Μαυροκορδάτος, πρόεδρος Ζαχαρίας Κουλίας

Γιαννάκης Θωμά

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Στέλιος Στυλιανού

Αντώνης Καράς

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαρτίου 2001. Στη

συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο διευθυντής του Τμήματος Αλιείας του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ, Αγροτική και Παναγροτικός Σύνδεσμος, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Ψαράδων και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ερασιτεχνών Ψαράδων.

Σκοπός του προτεινόμενου νόμου είναι η κατάργηση ορισμένων τελών που προβλέπονται στους περί Αλιείας (Τροποποιητικούς) Κανονισμούς του 2000 και ειδικότερα των ετήσιων τελών, που αφορούν την ερασιτεχνική άδεια αλιείας με οποιαδήποτε μέσα ναυσιπλοΐας και δίχτυα, καθώς και την άδεια αλιείας με σκάφος το ολικό μήκος του οποίου είναι ή υπερβαίνει τα δέκα μέτρα.

Ο διευθυντής του Τμήματος Αλιείας ανέφερε ενώπιον της επιτροπής ότι στα πλαίσια εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο έχουν πρόσφατα εγκριθεί από τη Βουλή οι περί Αλιείας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2000, με τους οποίους, μεταξύ άλλων, καθιερώθηκε για πρώτη φορά η επιβολή ορισμένων ετήσιων τελών για άδεια αλιείας και ερασιτεχνική άδεια αλιείας στα θαλάσσια ύδατα. Από την υποχρέωση αυτή κρίθηκε τότε σκόπιμο να μην εξαιρεθεί καμιά κατηγορία ψαράδων, μέχρις ότου το Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος επανεξετάσει, όπως προγραμματίζει, πριν από το τέλος του χρόνου, το όλο θέμα. Τυχόν προώθηση της ψήφισης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου στο παρόν στάδιο, κατέληξε ο ίδιος, ενδέχεται να προκαλέσει αντιδράσεις εκ μέρους εκείνων που δεν εξαιρούνται από την υποχρέωση για καταβολή των πιο πάνω τελών.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας επισήμανε ότι η επιβολή των υπό αναφορά τελών αλιείας έγινε κατά τρόπο που να μην επιφέρει οποιαδήποτε διάκριση μεταξύ των επηρεαζομένων, γι' αυτό και δεν προβλέπεται

οποιαδήποτε εξαίρεση από την υποχρέωση αυτή. Η προτεινόμενη με την υπό αναφορά πρόταση νόμου ρύθμιση, δήλωσε η ίδια, ενδέχεται να προκαλέσει αντιδράσεις από πλευράς αυτών που δε θα τύχουν εξαίρεσης από την υποχρέωση καταβολής των πιο πάνω τελών.

Οι εκπρόσωποι όλων των αγροτικών οργανώσεων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επαγγελματιών Ψαράδων και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ερασιτεχνών Ψαράδων συμφώνησαν με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό εξέταση πρότασης νόμου. Πρόσθετα, οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Ερασιτεχνών Ψαράδων εξέφρασαν την άποψη ότι τα έσοδα από την είσπραξη των τελών αλιείας δεν πρέπει να κατατίθενται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας αλλά σε ένα ειδικό ταμείο για σκοπούς στήριξης του κλάδου της αλιείας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα εκτέθηκαν ενώπιόν της, εισηγείται, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και Δημοκρατικού Κόμματος, την ψήφιση σε νόμο της πιο πάνω πρότασης νόμου, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Στέλιος Στυλιανού δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική του ομάδα, χωρίς να διαφωνεί με το σκοπό που επιδιώκει η υπό εξέταση πρόταση νόμου, θεωρεί ότι η προώθηση της ψήφισής της στο παρόν στάδιο είναι πρόωγη, γι' αυτό και εισηγείται όπως τα θέματα που ρυθμίζει προωθηθούν στα πλαίσια σχετικού νομοσχεδίου που θα καταθέσει η κυβέρνηση σε μεταγενέστερο χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που θέλει να λάβει το λόγο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ειδική διάταξη σε σχέση με την έκδοση ή την ανανέωση άδειας αλιείας. Επίσημη Εφημερίδα, Παράρτημα Τρίτο (I): 2.11.1990, 17.4.1991, 22.4.1994, 7.7.2000. Πίνακας. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των δύο άρθρων και του Πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι κανείς που έχει αντίρρηση στην ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 15 θέμα δεν είναι έτοιμο.

Το υπ' αριθμόν 16 θέμα είναι «Ο περί Αρχείου Καταγραφής Μητρικών και Περιγεννητικών Θανάτων Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για την πρόταση νόμου που

**τιτλοφορείται «Ο περί Αρχείου Καταγραφής Μητρικών και Περιγεννητικών
Θανάτων Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος	Μάριος Ματσάκης
Ισίδωρος Μακρίδης	Ζαχαρίας Κουλίας
Θάσος Μιχαηλίδης	Δώρος Θεοδώρου
Κυριάκος Τυρίμος	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε από το μέλος της κ. Μάριο Ματσάκη, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε την 1η Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, καθώς και της Γυναικολογικής και της Παιδιατρικής Εταιρείας Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ίδρυση αρχείου για την καταγραφή των θανάτων που επισυμβαίνουν σε εγκύους, σε έμβρυα και σε βρέφη μέχρι δώδεκα μήνες από τη γέννησή τους.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου κ. Μάριο Ματσάκη, με τη δημιουργία του εν λόγω αρχείου θα καταστεί δυνατή η διαπίστωση της έκτασης του προβλήματος των θανάτων εγκύων, εμβρύων και βρεφών, καθώς και ο σχεδιασμός και η εφαρμογή προληπτικών προγραμμάτων με στόχο την αποτροπή θανάτων, όπου είναι δυνατόν.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, χωρίς να διαφωνούν με την ουσία του προτεινόμενου νόμου, δήλωσαν ότι το υπουργείο δεν ευνοεί την αρχειοθέτηση θανάτων κατά ασθένεια και ότι η επικείμενη ίδρυση του αρχείου πληθυσμού θα παρέχει τις απαιτούμενες πληροφορίες.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, της Γυναικολογικής και της

Παιδιατρικής Εταιρείας συμφωνούν με την προτεινόμενη νομοθεσία και επισημαίνουν επίσης ότι οι πρόνοιές της συνάδουν με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τη συλλογή των σχετικών στοιχείων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου. Γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται την ψήφισή της σε νόμο όπως έχει διαμορφωθεί νομοτεχνικά, με τον καθορισμό των όρων “άμεσος μητρικός θάνατος” και “έμμεσος μητρικός θάνατος” και την καταγραφή του θανάτου που επισυμβαίνει:

1. σε μητέρα, σαράντα δύο μέρες μετά τη γέννα ή τη διακοπή της κύησης· και
2. σε έμβρυο, μετά την εικοστή τέταρτη εβδομάδα της κύησης ή μετά τη λήξη της.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ.

Με συγχωρείτε, θα ζητήσουμε αναβολή εμείς γι' αυτό το θέμα. Παρ' όλο που είναι ένα νομοθέτημα τριών γραμμών, εντούτοις φαίνεται να είναι πολύ σοβαρό θέμα. Δεν έχουν κληθεί, απ' ό,τι είδα, εδώ οι σύνδεσμοι γονέων, ψυχίατροι, γυναικείες οργανώσεις να εκφέρουν τις απόψεις τους. Έχω σημειώσει ότι θα πρέπει να καταγράφονται οι αποβολές και ούτω καθεξής. Δεν ξέρω πόσο στην κοινωνία μας αυτό το πράγμα θα έχει επιπτώσεις. Αύριο ο καθένας που θέλει να παντρευτεί μια νέα, η οποία δε θα ήθελε να ξέρει ο νέος ότι είχε μια ατυχία στη ζωή της, θα πάει να ανοίγει έναν κατάλογο και να βλέπει τα ονόματα. Γι' αυτό ζητούμε αναβολή, έτσι που να κάτσουμε να δούμε αυτό το θέμα πιο επισταμένα και πιο συγυρισμένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, λόγω της σοβαρότητας του θέματος ζητούμε αναβολή, για να επανέλθει στην επιτροπή, να εκφράσουμε στην επιτροπή κάποιες απόψεις που εκφράστηκαν στην κοινοβουλευτική μας ομάδα και οι οποίες νομίζουμε ότι θα προβληματίσουν και τα μέλη της επιτροπής. Δεν επιθυμούμε συζήτηση του θέματος σήμερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από την ώρα που υπάρχει εισήγηση για αναβολή, πρέπει να γίνει δεκτή.

Ναι, ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν υπάρχει καμία ένσταση για αναβολή. Απλά, διευκρινιστικά και για να υποβοηθηθούν όσοι θα έρθουν σε μελλοντική συζήτηση, λέω ότι είναι μια καθαρά στατιστική έρευνα που βοηθά την πολιτεία και δεν έχει να αναφερθεί σε ονόματα. Είναι μια κατάθεση από τα ιατρικά ιδρύματα των επισυμβαινομένων θανάτων κάτω από το κεφάλαιο που αναφέρθηκε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εφόσον υπάρχει θέμα για αναβολή, να προχωρήσουμε σε αναβολή.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 17 και υπ' αριθμόν 18 έχουν κοινή έκθεση. Είναι «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και «Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων
Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για το νομοσχέδιο και για τους
κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου
(Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και «Οι περί Προσφορών του**

Δημοσίου (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος	Τάκης Χατζηγεωργίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Νίκος Κλεάνθους
Αριστοφάνης Γεωργίου	Ζαχαρίας Κουλίας
Κίκης Γιάγκου	Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 18 Ιανουαρίου και στις 15 Μαρτίου 2001. Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών, Συγκοινωνιών και Έργων (Διεύθυνση Ελέγχου και Τμήμα Δημοσίων Έργων), Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Υπηρεσία Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας) και Υγείας (Κρατικό Χημείο), η Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι του ΕΤΕΚ, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ και του Συνδέσμου Εργολάβων Οικοδομών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τις δημόσιες προσφορές, ώστε να καλυφθούν τα κενά και να αντιμετωπιστούν οι αδυναμίες που εντοπίστηκαν από τη μέχρι σήμερα εφαρμογή της στην πράξη.

Ειδικότερα, με το νόμο που προτείνεται γίνεται εισήγηση για:

1. Παροχή στα αρμόδια για κατακύρωση προσφορών όργανα της δυνατότητας να διαπραγματεύονται με τον προσφοροδότη τη χαμηλότερη ή την πλέον συμφέρουσα οικονομικά προσφορά χάριν του δημόσιου συμφέροντος.
2. Αύξηση των ανώτατων ορίων προσφορών που μπορούν να κατακυρώνουν τα υπηρεσιακά ή τα τμηματικά συμβούλια.

3. Καλύτερη επαναδιατύπωση των διατάξεων του αναφορικά με την εκπροσώπηση στο Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών.
4. Παροχή δυνατότητας για διενέργεια ειδικών ερευνών από τις τεχνικές επιτροπές που συνιστώνται με βάση το άρθρο 16 της βασικής νομοθεσίας για τις δημόσιες προσφορές.
5. Παράταση της θητείας των μελών των υπηρεσιακών ή τμηματικών συμβουλίων από τρία σε πέντε χρόνια.
6. Καλύτερη διατύπωση των προνοιών της βασικής νομοθεσίας που αφορούν την Κεντρική Επιτροπή Αλλαγών και Απαιτήσεων και παροχή στην τελευταία τόσο της εξουσίας να συνιστά μόνιμες ή ad hoc τριμελείς τουλάχιστον τεχνικές επιτροπές όσο και της εξουσίας να χειρίζεται θέματα ανανέωσης ή μεταβίβασης, εν όλω ή εν μέρει, υφιστάμενης σύμβασης δημοσίου, εφόσον συμφωνούν για το σκοπό αυτό τόσο ο αρχικός όσο και ο νέος συμβασιούχος.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 31 της βασικής νομοθεσίας για τις δημόσιες προσφορές, σκοπεύεται η βελτίωση των κανονισμών αυτών με βάση την πείρα που αποκτήθηκε από τη μέχρι τώρα εφαρμογή τους.

Ειδικότερα, με τους κανονισμούς γίνεται εισήγηση για τα εξής:

1. Οι όροι και οι προδιαγραφές τόσο για τεχνικά όσο και για οικοδομικά έργα με εκτιμημένη αξία οικοδομικών εργασιών πέραν των £300.000 να συνοδεύονται με αναλυτικά δελτία ποσοτήτων, ενώ στους ισχύοντες κανονισμούς η υποχρέωση αυτή αφορά κατασκευαστικά και οικοδομικά έργα αξίας πέραν των £500.000.
2. Η πρόνοια που παρέχει τη δυνατότητα τα ποσά των προσφορών σε ξένο νόμισμα, για σκοπούς σύγκρισης, να μετατρέπονται σε κυπριακές λίρες, με βάση την τιμή πώλησης του συναλλάγματος την ημέρα της κατακύρωσης της προσφοράς, να

διαγραφεί.

3. Η έκθεση αξιολόγησης της απόδοσης ενός έργου να μπορεί να γίνεται πριν από την παραλαβή του έργου, αν ο συγκεκριμένος συμβασιούχος παραβιάζει ουσιώδεις όρους της σύμβασης και πρέπει να ληφθούν μέτρα εναντίον του.
4. Να παρασχεθεί εξουσία στις αρμόδιες αρχές να αποστέλλουν δείγματα των προς προμήθεια αγαθών απευθείας σε εργαστήρια του εξωτερικού ή της Κύπρου που είναι δεόντως αναγνωρισμένα ή διαπιστευμένα, αντί τα δείγματα αυτά να τυγχάνουν χειρισμού μόνο από το Κρατικό Χημείο, όπως ισχύει σήμερα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε σε πρώτο στάδιο και ύστερα από σχετική εισήγηση του Γενικού Λογιστή της Δημοκρατίας να προωθήσει το μέρος του νομοσχεδίου που αναφέρεται στην παράταση της θητείας των μελών των τμηματικών ή υπηρεσιακών συμβουλίων, η οποία εξέπνεε στις 19 Ιανουαρίου του 2001 και για το σκοπό αυτό ψηφίστηκε σχετική νομοθεσία, αφήνοντας για περαιτέρω εξέταση τις υπόλοιπες πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου και των υπό αναφορά κανονισμών.

Το υπό αναφορά νομοσχέδιο και οι υπό αναφορά κανονισμοί αποτέλεσαν αντικείμενο περαιτέρω επεξεργασίας και ανταλλαγής απόψεων με αρμόδιους φορείς, με αποτέλεσμα να συνταχθεί νέο αναθεωρημένο νομοσχέδιο και νέοι αναθεωρημένοι κανονισμοί.

Τα πιο πάνω αναθεωρημένα κείμενα συζητήθηκαν ξανά ενώπιον της επιτροπής παρουσία όλων των εμπλεκόμενων φορέων, οι οποίοι και τα υιοθέτησαν.

Με την ευκαιρία της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου και των υπό αναφορά κανονισμών, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων εισηγήθηκαν δύο πρόσθετες τροπολογίες στο υπό αναφορά νομοσχέδιο, ώστε τόσο στα

υπηρεσιακά και τμηματικά συμβούλια προσφορών όσο και στις τμηματικές επιτροπές αλλαγών και απαιτήσεων, όπου εκπροσωπείται το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, να μπορεί να οριστεί ως εκπρόσωπος και υπάλληλος της Διεύθυνσης Ελέγχου του πιο πάνω υπουργείου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό αναφορά νομοσχεδίου και την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί ως ακολούθως:

1. Με την ενσωμάτωση στο νομοσχέδιο των δύο τροπολογιών, σύμφωνα με τα πιο πάνω, που εισηγήθηκε το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, καθώς και νέων, διευρυμένων ορισμών για τους όρους “κρατική υπηρεσία” και “κρατικός υπάλληλος”, έτσι που να καλύψουν τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.
2. Με την παροχή δυνατότητας στο Κεντρικό Συμβούλιο Προσφορών να διαπραγματεύεται και να συμφωνεί τη μείωση της τιμής της προσφοράς που είναι η χαμηλότερη ή οικονομικά η πλέον συμφέρουσα αλλά έγκυρη προσφορά ή και να ακυρώνει τελικά την προσφορά, αν η διαπραγμάτευση δεν αποδίδει.
3. Με τη διαμόρφωση των υπό αναφορά κανονισμών, ώστε να είναι υποχρεωτική η υποβολή αναλυτικών δελτίων ποσοτήτων για τεχνικά και οικοδομικά έργα με εκτιμημένη αξία πέραν των £300.000, εκτός των έργων για τα οποία υποβάλλονται προσφορές με τη μέθοδο “μελέτη-κατασκευή”.
4. Με την τροποποίηση των υπό εξέταση κανονισμών, ώστε, σε περίπτωση προμήθειας έργων και ανάθεσης συμβουλευτικών υπηρεσιών σε ιδιώτες, να αξιολογείται η απόδοση του συμβασιούχου κατά την παραλαβή του έργου, εκτός αν ο συμβασιούχος παραβιάζει ουσιώδεις όρους της σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 6 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 25 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Αντικατάσταση του πίνακα. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 10;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 19 θέμα είναι «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κοινωνικών
Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος τους 2001»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Γιώργος Λιλλήκας
Στάθης Κιπτής	Δημήτρης Ηλιάδης
Καίτη Κληριδίη	Ανδρούλα Βασιλείου
Ανδρέας Μούσκος	
Λία Γεωργιάδη	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Ανδρέας Χρίστου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων με στόχο την εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα της ισότητας ανδρών και γυναικών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών

Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπείται η εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με την οδηγία του κοινοτικού κεκτημένου που προβλέπει την προοδευτική εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών που απασχολούνται ως αυτοτελώς εργαζόμενοι και την προστασία των αυτοτελώς εργαζόμενων γυναικών κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης και μητρότητας.

Επειδή, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τους πιο πάνω εκπροσώπους, στην εσωτερική μας νομοθεσία παρουσιάζονται ακόμα διακρίσεις μεταξύ ανδρών και γυναικών, κρίθηκε σκόπιμο για σκοπούς εναρμόνισης με την πιο πάνω οδηγία ορισμένες από αυτές να εξαλειφθούν, αφού γίνουν οι ακόλουθες τροποποιήσεις στη νομοθεσία περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο ρυθμίζονται τα ακόλουθα:

1. Οι γυναίκες που απασχολούνται στη γεωργία θα ασφαρίζονται ως αυτοτελώς εργαζόμενα πρόσωπα χωρίς περιορισμούς.
2. Το βοήθημα γάμου θα καταβάλλεται και στους δύο συζύγους από μισό, με βάση την ασφάλιση είτε του συζύγου είτε της συζύγου.
3. Προβλέπεται αύξηση των παροχών για εξαρτώμενα πρόσωπα και τις γυναίκες για σκοπούς απάλειψης των δυσμενών σε βάρος τους διακρίσεων.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το πιο πάνω νομοσχέδιο εξετάστηκε και στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα, όπου για τις περισσότερες ρυθμίσεις του υπήρξε ομοφωνία, ενώ για κάποιες υπήρξαν διαφορετικές απόψεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη τις εξηγήσεις που της δόθηκαν από τους πιο πάνω αρμοδίους, συμφωνεί με τους σκοπούς του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 28 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 59 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του Δεύτερου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του Τέταρτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του Πέμπτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 7.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 7;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 7 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 20 θέμα είναι «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έλεγχος του Κράτους του Λιμένα) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έλεγχος του Κράτους του Λιμένα) Νόμος τους 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Δημήτρης Ηλιάδης
Στάθης Κιπτής	Ανδρούλα Βασιλείου
Καίτη Κληρίδη	
Ανδρέας Μούσκος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Λία Γεωργιάδη	Μάριος Ματσάκης
Γιώργος Λιλλήκας	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 12 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η θέσπιση ειδικής νομοθεσίας, στα πλαίσια της εναρμόνισης της εσωτερικής μας νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο, για τη

θεσμοθέτηση και άσκηση αποτελεσματικής δικαιοδοσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας σε θέματα ασφάλειας και προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο ρυθμίζεται το θέμα της προσέγγισης κυπριακών λιμανιών από αλλοδαπά πλοία με τον ίδιο τρόπο που οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη ναυσιπλοΐα ρυθμίζουν το θέμα του ελέγχου των πλοίων σε περίπτωση που αυτά προσεγγίζουν λιμάνια κρατών μελών της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία αναφορικά με το πιο πάνω νομοσχέδιο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής Μέρους II. Άρθρο 3.

Υποχρεώσεις επιθεώρησης. Άρθρο 4.

Διαδικασία επιθεώρησης πλοίων. Άρθρο 5.

Διευρυμένη επιθεώρηση ορισμένων πλοίων. Άρθρο 6.

Σαφείς λόγοι. Άρθρο 7.

Έκθεση επιθεώρησης που επιδίδεται στον πλοίαρχο. Άρθρο 8.

Αποκατάσταση ελλείψεων και απαγόρευση απόπλου. Άρθρο 9.

Διαδικασία σε περίπτωση έλλειψης πιστοποιητικών ISM. Άρθρο 10.

Παρακολούθηση των επιθεωρήσεων και απαγόρευση απόπλου. Άρθρο 11.

Επαγγελματικά προσόντα των επιθεωρητών. Άρθρο 12.

Αναφορές πλοηγών και λιμενικών αρχών και σχετική συνεργασία. Άρθρο 13.

Δημοσίευση πληροφοριών. Άρθρο 14.

Δικαίωμα ένστασης. Άρθρο 15.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 16.

Ευθύνη για απώλειες και ζημιές. Άρθρο 17.

Καταβολή δαπανών επιθεώρησης. Άρθρο 18.

Συνεργασία. Άρθρο 19.

Παρακολούθηση εφαρμογής. Άρθρο 20.

Ποινικό αδίκημα. Άρθρο 21.

Χρηματική ποινή. Άρθρο 22.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 23.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 24.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 24;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 24 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έλεγχος του Κράτους του Λιμένα) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι «Ο περί της Τροποποίησης και Κωδικοποίησης του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Τροποποίησης και Κωδικοποίησης του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Κυρωτικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Παναγιώτης Δημητρίου	Δημήτρης Ηλιάδης
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρούλα Βασιλείου
Καίτη Κληρίδη	
Ανδρέας Μούσκος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Λία Γεωργιάδη	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών και του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με το κοινοτικό κεκτημένο με την κύρωση όλων των τροποποιήσεων του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος, οι οποίες

αναπροσαρμόζουν και κωδικοποιούν σε ενιαίο κείμενο τις αναθεωρήσεις που έγιναν κατά καιρούς στη Σύμβαση της Βιέννης για την Προστασία της Στιβάδας του Όζοντος, καθώς και στο πρωτόκολλο της σύμβασης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι με την υπ' αριθμόν 51.791 απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, ημερομηνίας 25 Μαΐου 2000, η Κυπριακή Δημοκρατία έχει προσχωρήσει και στις πιο πάνω τροποποιήσεις του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ.

Με βάση τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το σχετικό κανονισμό, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι υποχρεωμένα να προσχωρήσουν τόσο στη Σύμβαση της Βιέννης για την Προστασία της Στιβάδας του Όζοντος όσο και στο πρωτόκολλο της σύμβασης, ενώ παράλληλα επιβάλλεται να λάβουν πρακτικά μέτρα για τον έλεγχο των ουσιών που, σύμφωνα με το πρωτόκολλο, καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει ήδη κυρώσει τόσο την πιο πάνω σύμβαση όσο και το πρωτόκολλό της, καθώς και την πρώτη τροποποίησή της.

Με τον προτεινόμενο νόμο, εκτός από την κύρωση του πρωτοκόλλου, όπως έχει τροποποιηθεί και κωδικοποιηθεί σε ενιαίο κείμενο στο Μόντρεαλ το 1997, σκοπείται περαιτέρω η θέσπιση διατάξεων, με βάση τις οποίες θα μπορούν να εκδίδονται κανονισμοί για τον έλεγχο των ουσιών, σύμφωνα με το πρωτόκολλο και το σχετικό κανονισμό της ΕΟΚ.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση των πιο πάνω τροποποιήσεων του πρωτοκόλλου, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση των πιο πάνω

τροποποιήσεων του πρωτοκόλλου στο οποίο αυτό αναφέρεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση των τροποποιήσεων του πρωτοκόλλου. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II.

Άρθρο 3.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 4.

Κανονισμοί. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 5, μαζί με τον Πίνακα ;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5, μαζί με τον Πίνακα, εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Τροποποίησης και Κωδικοποίησης του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 22 μέχρι υπ' αριθμόν 28 έχουν κοινή έκθεση. Τα έχετε ενώπιόν σας και δε χρειάζεται να τα διαβάσουμε. Η έκθεση είναι ομόφωνη και

θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για τα νομοσχέδια και τους κανονισμούς που περιλαμβάνονται στο
επισυννημμένο παράρτημα**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Παναγιώτης Δημητρίου	Δημήτρης Ηλιάδης
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρούλα Βασιλείου
Καίτη Κληρίδη	
Ανδρέας Μούσκος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Λία Γεωργιάδη	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια και κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών και του Γραφείου του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα πιο πάνω νομοσχέδια και κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός των νόμων και κανονισμών που προτείνονται είναι η ενσωμάτωση στην υφιστάμενη τελωνειακή νομοθεσία της Κύπρου ορισμένων διατάξεων του κοινοτικού

τελωνειακού κώδικα και του εφαρμοστικού κώδικα, με στόχο την όσο το δυνατό πιο ομαλή προσαρμογή της εσωτερικής νομοθεσίας μας στο κοινοτικό κεκτημένο. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις δεν υιοθετούν πλήρως το κοινοτικό κεκτημένο, γιατί, εκ των πραγμάτων, κάτι τέτοιο δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί στο παρόν στάδιο, ενόσω η Κύπρος δεν είναι ακόμα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν αποτελεί κοινοτικό τελωνειακό έδαφος.

Ειδικότερα, με τα προτεινόμενα νομοσχέδια και κανονισμούς, με τη σειρά που αυτά περιλαμβάνονται στο επισυνημμένο παράρτημα, προτείνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Με το πρώτο προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπεύεται η τροποποίηση της περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως βασικής νομοθεσίας για την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας, σε ό,τι αφορά τις απαλλαγές τελωνειακού δασμού, με την υιοθέτηση του σχετικού κανονισμού του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη θέσπιση του κοινοτικού καθεστώτος τελωνειακών ατελειών.
2. Με το δεύτερο προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπεύεται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως για την εναρμόνισή της με τις αντίστοιχες διατάξεις του κοινοτικού κεκτημένου αναφορικά με τις απαλλαγές από τελωνειακούς δασμούς.
3. Με το τρίτο προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπεύεται η τροποποίηση της ίδιας βασικής νομοθεσίας περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως, ώστε να προβλέπεται ότι στις περιπτώσεις που είναι αναγκαία η μετατροπή νομίσματος για τον καθορισμό της δασμολογικής αξίας ενός εμπορεύματος θα εφαρμόζεται η τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά το χρόνο της καταθέσεως της διασαφήσεως προς εσωτερική κατανάλωση, όπως αυτή καθορίζεται με κανονισμούς οι οποίοι γίνεται

πρόβλεψη να εκδίδονται με βάση τις αντίστοιχες κοινοτικές διατάξεις.

4. Με το τέταρτο προτεινόμενο νομοσχέδιο σκοπείται η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως, με στόχο την τροποποίηση και εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο των σχετικών διατάξεων της που ρυθμίζουν τη δυνατότητα της καταστροφής ή της εγκατάλειψης υπέρ της Δημοκρατίας εμπορευμάτων τα οποία εισήχθησαν χωρίς να έχουν καταβληθεί οι οφειλόμενοι δασμοί και φόροι ή εμπορευμάτων τα οποία θεωρούνται ως εγκαταλειμμένα υπέρ της Δημοκρατίας κάτω από συγκεκριμένες προϋποθέσεις που προβλέπει η προτεινόμενη νομοθεσία.
5. Με τους πρώτους κατά σειρά προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 159(4) της περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως νομοθεσίας, ρυθμίζεται το θέμα της τιμής συναλλάγματος που πρέπει να εφαρμόζεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η τιμή εμπορευμάτων που εισάγονται εκφράζεται σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα της Δημοκρατίας.
6. Με τους δεύτερους κατά σειρά προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 35 της περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως νομοθεσίας, ρυθμίζεται κατά τρόπο σύμφωνο με το κοινοτικό κεκτημένο η περίπτωση όπου επιτρέπεται η προσωρινή εισαγωγή εμπορευμάτων στην Κυπριακή Δημοκρατία με απαλλαγή από την πληρωμή των τελωνειακών δασμών και των φόρων κατανάλωσης, όταν τα εμπορεύματα αυτά προορίζονται για παρουσίαση ή χρησιμοποίηση σε έκθεση, πανήγυρη, συνέδριο ή παρόμοια εκδήλωση.
7. Με τους τρίτους κατά σειρά προτεινόμενους κανονισμούς, που επίσης εκδίδονται με βάση το άρθρο 35 της περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως νομοθεσίας, σκοπείται η ρύθμιση των περιπτώσεων απαλλαγής από την πληρωμή των τελωνειακών δασμών και φόρων κατανάλωσης, κάτω από ορισμένες

προϋποθέσεις, συγκεκριμένου επαγγελματικού υλικού το οποίο εισάγεται προσωρινά στην Κυπριακή Δημοκρατία.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από το αρμόδιο υπουργείο, όλες οι προτεινόμενες εναρμονιστικές τροποποιήσεις δεν εξυπακούουν οποιοδήποτε οικονομικό κόστος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω νομοσχεδίων και κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή τους σε νόμους και την έγκρισή τους αντίστοιχα, αφού προηγουμένως τύχουν νομοτεχνικής επεξεργασίας και αφού τα τρία προτεινόμενα νομοσχέδια, τα οποία τροποποιούν την ίδια βασική νομοθεσία, ενσωματωθούν σε ενιαίο κείμενο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
2. Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
3. Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
4. Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.
5. Οι περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Συναλλαγματική Ισοτιμία, Μετατροπή Ξένου Συναλλάγματος) Κανονισμοί του 2001.
6. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα για Έκθεση, Πανήγυρη, Συνέδριο ή Παρόμοια Εκδήλωση) Κανονισμοί του 2001.
7. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Επαγγελματικό Υλικό) Κανονισμοί του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 22 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Κατάργηση του εδαφίου 25 της κλάσης 01 του Τέταρτου Πίνακα του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Για τα θέματα υπ' αριθμόν 23, υπ' αριθμόν 24 και υπ' αριθμόν 25 υπάρχει ενιαίο κείμενο. Παρακαλώ, να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση του ενιαίου κειμένου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 37 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Αντικατάσταση του άρθρου 38 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 82 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 159 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 6 ;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6, εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του ενιαίου νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το ενιαίο νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των υπ' αριθμόν 26 Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των υπ' αριθμόν 27 Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των υπ' αριθμόν 28 Κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι Κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 29 θέμα, που είναι «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Προλήψεως της Ρύπανσης της Θάλασσας από Πλοία του 1973 και του Πρωτοκόλλου αυτής του 1978, όπως Τροποποιήθηκαν με τις Αποφάσεις 1987 έως 1995 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η

έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Προλήψεως της Ρύπανσης της Θάλασσας από Πλοία του 1973 και του Πρωτοκόλλου αυτής του 1978, όπως Τροποποιήθηκαν με τις Αποφάσεις 1987 έως 1995 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Παναγιώτης Δημητρίου	Δημήτρης Ηλιάδης
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρούλα Βασιλείου
Καίτη Κληρίδη	
Ανδρέας Μούσκος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Μάριος Ματσάκης
Λία Γεωργιάδη	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών και του Γραφείου του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της

κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για την Πρόληψη της Ρύπανσης της Θάλασσας από Πλοία του 1973 και του Πρωτοκόλλου αυτής του 1978, όπως Τροποποιήθηκε με τις Αποφάσεις 1987 έως 1995.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους πιο πάνω εκπροσώπους οι τροποποιήσεις στην πιο πάνω σύμβαση, την οποία η Κύπρος έχει ήδη κυρώσει, στοχεύουν στην ενίσχυση των διατάξεων της σύμβασης με ουσιαστικό στόχο τη βελτίωση του επιπέδου ασφάλειας των πλοίων. Η υιοθέτησή τους από τη Δημοκρατία δε θα έχει οποιεσδήποτε νομικές επιπτώσεις, ενώ θα βελτιώσει την ασφάλεια των κυπριακών πλοίων και την εικόνα της κυπριακής σημαίας.

Παράλληλα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο, πέρα από την εκπλήρωση των συμβατικών διεθνών υποχρεώσεων της Δημοκρατίας, προωθείται και υλοποιείται η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με αριθμό κοινοτικών νομοθετημάτων για τα οποία η κυπριακή πλευρά ανέλαβε δέσμευση για εναρμόνισή της με αυτά.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω σύμβασης, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση των πιο πάνω τροποποιήσεων της σύμβασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Κύρωση. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 4;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Προλήψεως της Ρύπανσης της Θάλασσας από Πλοία του 1973 και του Πρωτοκόλλου αυτής του 1978, όπως Τροποποιήθηκαν με τις Αποφάσεις 1987 έως 1995 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 30 θέμα είναι «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Ασφάλειας της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα του 1974 και του Πρωτοκόλλου αυτής του 1978, όπως Τροποποιήθηκαν με τις Αποφάσεις 1987 έως 1995 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών

Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Ασφάλειας της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα του 1974 και του Πρωτοκόλλου αυτής του 1978, όπως Τροποποιήθηκαν με τις Αποφάσεις

**1987 έως 1995 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος
του 2001»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Παναγιώτης Δημητρίου	Ανδρούλα Βασιλείου
Δημήτρης Συλλούρης	
Καίτη Κληρίδη	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Ανδρέας Μούσκος	Μάριος Ματσάκης
Λία Γεωργιάδη	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο στις 19 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών και του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης περί Ασφάλειας της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα του 1974 και του Πρωτοκόλλου αυτής του 1978, όπως Τροποποιήθηκαν με τις Αποφάσεις 1987 έως 1995. Με το νομοσχέδιο αυτό σκοπείται ειδικότερα η υιοθέτηση των είκοσι μιας τροποποιήσεων της σύμβασης, καθώς και η υιοθέτηση στην εσωτερική νομοθεσία δικαστικών μέτρων για είσπραξη χρηματικών ποινών που προβλέπονται με βάση τον κυρωτικό νόμο της

προαναφερθείσας διεθνούς σύμβασης.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση των τροποποιήσεων της πιο πάνω σύμβασης, με βάση το άρθρο 169(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τους πιο πάνω εκπροσώπους, οι τροποποιήσεις στη διεθνή σύμβαση, την οποία η Κύπρος έχει ήδη κυρώσει, κρίθηκαν αναγκαίες από το Διεθνή Ναυτικό Οργανισμό και αποσκοπούν στην ενδυνάμωση των διατάξεων της σύμβασης με ουσιαστικό στόχο τη βελτίωση του επιπέδου ασφάλειας των πλοίων. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η υιοθέτηση των πιο πάνω τροποποιήσεων δε θα επιφέρει οποιοσδήποτε αρνητικές οικονομικές ή τεχνικές επιπτώσεις. Αντίθετα, θα βελτιώσει το επίπεδο ασφάλειας των κυπριακών πλοίων και την εικόνα της κυπριακής σημαίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση των πιο πάνω τροποποιήσεων της σύμβασης που αναφέρονται σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Κύρωση. Πίνακας, Μέρος I, Μέρος II, Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 4.

Αντικατάσταση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 6 ;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 6 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Ασφάλειας της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα του 1974 και του Πρωτοκόλλου αυτής του 1978, όπως Τροποποιήθηκαν με τις Αποφάσεις 1987 έως 1995 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 31 θέμα είναι «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Αναγνώριση και Εξουσιοδότηση Οργανισμών) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας
(Αναγνώριση και Εξουσιοδότηση Οργανισμών) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Παναγιώτης Δημητρίου	Δημήτρης Ηλιάδης
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρούλα Βασιλείου
Καίτη Κληρίδη	
Ανδρέας Μούσκος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Λία Γεωργιάδη	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών και του Γραφείου του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η ρύθμιση της διαδικασίας και των προτύπων για τη λειτουργία, την αναγνώριση και την εξουσιοδότηση οργανισμών επιθεώρησης και ελέγχου κυπριακών πλοίων, καθώς και η ρύθμιση των δραστηριοτήτων των αρμόδιων ναυτιλιακών αρχών.

Σύμφωνα με τους πιο πάνω εκπροσώπους, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις εναρμονίζουν την εσωτερική νομοθεσία με το κοινοτικό κεκτημένο στον τομέα της εμπορικής ναυτιλίας σε σχέση με τους κανόνες και τα πρότυπα για τους οργανισμούς επιθεώρησης και ελέγχου πλοίων.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο καθορίζεται ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του νόμου ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, ο οποίος έχει και την υποχρέωση να εποπτεύει και να ελέγχει το έργο των αναγνωρισμένων και εξουσιοδοτημένων οργανισμών επιθεώρησης και ελέγχου κυπριακών πλοίων.

Παράλληλα, προβλέπεται ότι η επιθεώρηση και ο έλεγχος των κυπριακών πλοίων μπορεί να ανατίθενται σε αναγνωρισμένους οργανισμούς, οι οποίοι ικανοποιούν τα

ελεγχόμενα κριτήρια που καθορίζονται στο νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 3.

Συμβουλευτική Επιτροπή. Άρθρο 4.

Επιθεώρηση και πιστοποίηση κυπριακών πλοίων από εξουσιοδοτημένα πρόσωπα. Άρθρο 5.

Αναγνώριση οργανισμών. Άρθρο 6.

Υποχρέωση προς εξουσιοδότηση αναγνωρισμένων οργανισμών. Άρθρο 7.

Συνομολόγηση και πρότυπο συμφωνίας. Άρθρο 8.

Ανάκληση της αναγνώρισης οργανισμών. Άρθρο 9.

Αναστολή εξουσιοδοτήσεως. Άρθρο 10.

Έλεγχος εξουσιοδοτημένων οργανισμών. Άρθρο 11.

Άσκηση από τη Δημοκρατία δικαιωμάτων επιθεωρήσεως πλοίων ως κράτος του λιμένα. Άρθρο 12.

Συμμόρφωση κυπριακών πλοίων με τις απαιτήσεις αναγνωρισμένου οργανισμού. Άρθρο 13.

Υποχρεώσεις αναγνωρισμένων οργανισμών. Άρθρο 14.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 15.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 16.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 17.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 17;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 17 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Αναγνώριση και Εξουσιοδότηση Οργανισμών) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 32 θέμα είναι «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εταιρειών
(Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος Δώρος Χριστοδουλίδης

Νίκος Κλεάνθους Γιώργος Λιλλήκας

Μάρκος Κυπριανού Τάκης Χατζηγεωργίου

Παναγιώτης Δημητρίου Ανδρούλα Βασιλείου

Δημήτρης Συλλούρης

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Μη μέλη της επιτροπής:

Λία Γεωργιάδη

Μάριος Ματσάκης

Ανδρέας Χρίστου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 5 Φεβρουαρίου και στις 19 Μαρτίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και αρμόδιοι της εκτελεστικής εξουσίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τις εταιρείες, με στόχο την εναρμόνισή της με δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις πρόνοιες της όγδοης οδηγίας 84/253/ΕΟΚ της 10ης Απριλίου 1984.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με την πιο πάνω οδηγία σκοπείται η εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως προς τα προσόντα των προσώπων που διεξάγουν το νόμιμο έλεγχο των λογαριασμών εταιρειών. Ειδικότερα, με τον προτεινόμενο νόμο το άρθρο 155 της βασικής νομοθεσίας αντικαθίσταται από επτά νέα άρθρα, τα οποία καθορίζουν τα προσόντα και τη διαδικασία για τη χορήγηση άδειας για την άσκηση του επαγγέλματος του ελεγκτή εταιρειών. Στο νομοσχέδιο αυτό περιλαμβάνονται επίσης μεταβατικές διατάξεις, ώστε πρόσωπα που αναγνωρίζονταν, δυνάμει της υπό αντικατάσταση σχετικής διάταξης της πιο πάνω νομοθεσίας, ως ελεγκτές εταιρειών να

θεωρείται και με βάση τις προτεινόμενες ρυθμίσεις ότι κατέχουν τα προσόντα για την άσκηση του επαγγέλματος του ελεγκτή εταιρειών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού διαπίστωσε από υπομνήματα που της υποβλήθηκαν από ενδιαφερομένους ότι υπήρχαν απόψεις ή και ανησυχίες από πλευράς τους σε σχέση με τις πιθανές επιπτώσεις που μπορεί να έχει η υπό συζήτηση νομοθεσία στο υφιστάμενο επαγγελματικό καθεστώς τους, ζήτησε από τους αρμόδιους φορείς να τη διαβεβαιώσουν ότι με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο καμιά από τις κατηγορίες των υφιστάμενων επαγγελματιών δεν επηρεάζεται δυσμενώς και παράλληλα να ενημερώσουν τους ενδιαφερομένους για το γεγονός αυτό.

Η επιτροπή, αφού έλαβε τη διαβεβαίωση των πιο πάνω αρμοδίων ότι ενημέρωσαν τους ενδιαφερομένους για τη θέση της κυβέρνησης ότι δεν πρόκειται να επηρεαστούν τα συμφέροντά τους με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο ούτε και με το επόμενο σχετικό εναρμονιστικό νομοσχέδιο που θα εισαγάγει την τέταρτη οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αποφάσισε να εισηγηθεί την προώθηση του πιο πάνω νομοσχεδίου στην ολομέλεια της Βουλής για ψήφιση.

Η επιτροπή με την ευκαιρία αυτή παρατηρεί ότι το υπό συζήτηση νομοσχέδιο έχει κατατεθεί και εξεταστεί μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας για την ταχύτερη προώθηση των εναρμονιστικών νομοσχεδίων, γι' αυτό και έκρινε ότι οποιεσδήποτε άλλες εισηγήσεις ή αιτήματα σε σχέση με τη βασική νομοθεσία δε θα έπρεπε να απασχολήσουν την ίδια. Έτσι, χωρίς να τοποθετείται ως προς την ουσία οποιασδήποτε εισήγησης ή αιτήματος, έχει την άποψη ότι, αν αυτά υιοθετηθούν από την κυβέρνηση, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ξεχωριστής μη εναρμονιστικής νομοθεσίας, η οποία να κατατεθεί και να συζητηθεί από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή στο δέοντα χρόνο.

Υπό το φως των πιο πάνω εξηγήσεων που της δόθηκαν και με την πιο πάνω

διευκρίνιση από πλευράς της, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού, παρακαλώ.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ειδικά γι' αυτό το θέμα θα παρακαλούσαμε να δοθεί αναβολή για μια εβδομάδα. Έχουν εγερθεί ορισμένα σημεία και θέλουμε να δούμε κατά πόσο θα μπορούμε στην ουσία ή θα παραμείνουμε με την αρχική θέση της επιτροπής. Γι' αυτό και θα παρακαλούσαμε για αναβολή μιας εβδομάδας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επ' αυτού του θέματος πρέπει να πω ότι τόσο εγώ όσο και η ομάδα μας αισθανόμαστε θιγμένοι και πολύ ενοχλημένοι. Έχουμε σήμερα πληροφορηθεί ότι ο Υπουργός Οικονομικών -αν δεν είναι έτσι, να ενημερωθούμε διαφορετικά- αυτά τα οποία αποτελούσαν αντικείμενο συζήτησης και προτάσεως στην επιτροπή Εξωτερικών και απορρίπτοντο από τους αρμόδιους τα έχει αποδεχτεί. Εάν είναι έτσι, επαναλαμβάνω ότι υπάρχει θέμα σοβαρό και ζητώ όχι απλώς αναβολή μιας εβδομάδας, αλλά να επανέλθει το θέμα στην επιτροπή Εξωτερικών, για να ενημερωθούμε υπεύθυνα για το τι ακριβώς συμβαίνει. Διότι, αν αυτά τα οποία έλεγε η επίσημη πλευρά ότι δεν μπορούν να γίνουν δεκά τώρα γίνονται δεκτά -και χαίρομαι που γίνονται δεκτά, διότι ήταν και δική μας άποψη να γίνουν δεκτά- τα υιοθετούμε, αλλά ενδεχομένως να υπάρχουν και άλλα θέματα με άλλες ομάδες επηρεαζόμενων επαγγελματιών για τους οποίους γίνεται λόγος και το υπουργείο έχει μια άποψη και ενδεχομένως και εκεί να υπάρχει και μια δεύτερη άποψη.

Επομένως, εισηγούμαι να κληθούν ξανά οι αρμόδιοι στην επιτροπή Εξωτερικών, για να ξεκαθαρίσουν αυτά τα θέματα ακόμη μια φορά. Δε δέχομαι, κύριε Πρόεδρε, ως μέλος της επιτροπής, που συμμετείχα ανελλιπώς σε όλες τις συνεδρίες, να ακούω έξω από την επιτροπή -και ευχαριστώ τους κυρίους, που μας ενημέρωσαν τουλάχιστον- ότι...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν είναι έτσι, Αντρέα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Δημητρίου, σας παρακαλώ! Αν δεν είναι έτσι, νά 'ρθουν να μας το πουν οι αρμόδιοι και να αποσύρω όσα είπα, κύριε Πρόεδρε. Αν είναι έτσι όμως -και φοβούμαι ότι πιθανόν έτσι να είναι τα πράγματα- ούτως ή άλλως η επιτροπή έχει περιθώριο να επανέλθει και να ακούσει τι είναι αυτό το διαφορετικό που λέχθηκε τις τελευταίες τρεις μέρες, διότι δεν πρέπει να βρεθεί εκτεθειμένη η επιτροπή έναντι σε κανέναν.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, την επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων την απασχόλησε αυτό το εναρμονιστικό νομοσχέδιο και, πέρα από το τι είναι που προνοεί και το ότι περιορίζεται απλώς σε θέματα εναρμόνισης, την απασχόλησε και το θέμα των ουσιαστικών αιτημάτων τα οποία υπάρχουν από δύο ομάδες του ελεγκτικού κλάδου, του λογιστικού κλάδου γενικότερα.

Το ένα θέμα είναι η επέκταση του δικαιώματος των εγκεκριμένων πτυχιούχων λογιστών, με την ευκαιρία της ψήφισης αυτού του εναρμονιστικού νομοσχεδίου, η επέκταση του δικαιώματος του ελέγχου και της ενασχόλησης με τις δημόσιες εταιρείες. Αυτό όσον αφορά την πρώτη ομάδα. Η δεύτερη ομάδα, που είναι οι λογιστές, οι οποίοι με βάση την ισχύουσα νομοθεσία έχουν δικαίωμα απλώς να υποβάλλουν προς το φόρο εισοδήματος εκθέσεις και λογαριασμούς -και όχι πέραν τούτου οτιδήποτε άλλο- ζητά -θα

το πω, για να μάθουν και οι συνάδελφοι- όπως αυτό το δικαίωμα κατοχυρωθεί στα πλαίσια αυτής της νομοθεσίας.

Η θέση της επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και η τακτική την οποία εφαρμόζει είναι η εξής: Η επιτροπή αυτή, λόγω του φόρτου εργασίας, δεν ασχολείται με διάφορα νομοσχέδια κατά τον ίδιο τρόπο που ασχολούνται οι συνήθεις επιτροπές, δηλαδή δε δέχεται ομάδες ή τάξεις πολιτών οι οποίοι εκθέτουν τα ουσιαστικά τους προβλήματα, και διαδικαστικά αποφεύγει να λύνει προβλήματα και να νομοθετεί επί θεμάτων κοινής νομοθεσίας, όχι εναρμονιστικής, τα οποία έχει τη γνώμη, για λόγους ταχύτητας, ότι μπορούν να εξεταστούν από τις άλλες επιτροπές.

Με βάση αυτή την πρακτική και τη διαδικασία που εφαρμόζει, η επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων έχει διασφαλίσει ότι, όπως είναι το νομοσχέδιο ενώπιον της Βουλής σήμερα, δεν αλλάζει το καθεστώς ούτε υπέρ ούτε κατά οποιασδήποτε τάξης, όσο άδικο ή δίκαιο και αν έχουν οι διάφορες τάξεις που έχουν θέσει τα αιτήματά τους. Παρά ταύτα, επειδή τις τελευταίες μέρες έχουν γίνει πολλές επαφές και πολλές φορές ενημέρωση από τους ενδιαφερομένους των κοινοβουλευτικών ομάδων, είναι σωστή η θέση να αναβληθεί για μια βδομάδα και μ' αυτό συμφωνούμε.

Όσον αφορά το θέμα που έθιξε ο κ. Χρίστου, έχω τη γνώμη ότι κάπου υπάρχει μια παρεξήγηση. Ο Υπουργός Οικονομικών γνωρίζω ότι δέχθηκε και χθες και προχθές ενδιαφερομένους γι' αυτό το θέμα. Η πληροφόρηση που έχω δεν είναι η ίδια. Η πληροφόρηση που έχω είναι ότι ο υπουργός τοποθετήθηκε σχετικά και καταρχήν ευνοϊκά, για να μελετήσει το θέμα -όχι στα πλαίσια αυτής της νομοθεσίας, έτσι όπως ζητήθηκε από τους ενδιαφερομένους- και όσον αφορά το αίτημα για επέκταση της αρμοδιότητάς τους για έλεγχο δημόσιων εταιρειών και όσον αφορά το αίτημα για διαφύλαξη του δικαιώματος της άλλης τάξης, των ανεξάρτητων λογιστών, για να

μπορούν να καταθέτουν και να ελέγχουν λογαριασμούς για σκοπούς φόρου εισοδήματος και μόνο. Άρα, οι κρίσεις και οι επικρίσεις που εκφράστηκαν μπορεί να είναι πρόωρες. Είναι σωστή η θέση, ναι, αν υπάρχει οποιαδήποτε παρεξήγηση σε σχέση με αυτό το θέμα, να αρθεί στα πλαίσια της νέας συνεδρίας που θα έχουμε στην παρουσία των αρμοδίων.

Αυτά ήθελα να πω.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Και του υπουργού.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

“Αρμοδίων” σημαίνει και του υπουργού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς να πούμε ότι αυτή η υπόθεση, ότι θα μελετηθεί το θέμα και θα εξεταστεί και θα ρυθμιστεί, είναι υπόθεση που εγώ την ακούω τουλάχιστο για δέκα χρόνια. Στο μεταξύ προωθούμε νομοθεσίες όπως αυτήν εδώ πέρα, η οποία έμμεσα, από σπόντα και από μπίλια, έρχεται και μοιράζει συμφέροντα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έτσι είναι, κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ.

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, θέλω να τονίσω ότι είναι αδιανόητο να περνούμε νομοθεσίες μέσα στη Βουλή, οι οποίες, κατά την κρίση των ενδιαφερομένων, επηρεάζουν τα συμφέροντά τους και να μην τους δίνουμε δικαίωμα να εκφράσουν άποψη. Αυτό είναι απαράδεκτο. Οφείλουμε να τους δώσουμε το δικαίωμα να εκφράσουν άποψη. Τι

σημαίνει «έχουμε φόρτο εργασίας»; Δεν το αντιλαμβάνομαι.

Και κάτι άλλο, κύριε Πρόεδρε. Δεν ξέρω: είναι εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κεκτημένο που θα κάμουμε ή εναρμόνιση με τη Μεγάλη Βρετανία, την οποία βεβαίως εμείς έχουμε εδώ και αιώνες; Τέλειωσε η αποικιοκρατία, κύριε Πρόεδρε! Δεν μπορεί, επειδή ο υπουργός είναι πάντοτε certified accountant ή chartered accountant, δεν μπορεί, επειδή ο Γενικός Ελεγκτής και ο Γενικός Λογιστής είναι certified accountant ή chartered accountant, δεν μπορεί, επειδή τα κλειδιά στην οικονομία τα κρατούν αυτοί που έχουν αυτούς τους τίτλους... Εγώ δε λέω ότι είναι κακοί· μπορεί να είναι καλύτεροι από τους άλλους, αλλά δεν μπορεί να συνεχίζεται το αποικιοκρατικό καθεστώς με αυτά τα προσχήματα.

Είναι ώρα να τα πούμε έξω από τα δόντια, είναι ώρα να τα συζητήσουμε και να λάβουμε υπόψη μας ότι πάμε να κόψουμε ψωμί από ανθρώπους, για να παραφάνε κάποιοι άλλοι!

Αυτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θέμα διαδικασίας. Εδώ έχει ζητηθεί μια αναβολή και θα πρέπει να συζητήσουμε αν θα γίνει αναβολή ή όχι. Βλέπω ότι όλοι οι ομιλητές μπαίνουν στην ουσία. Αν θα μπορούμε στην ουσία, θέλω να το γνωρίζω, διότι θα μιλήσω κι εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ είχα εισηγηθεί μαζί με τον κ. Μάρκο Κυπριανού την αναβολή, αλλά έχουν ακουστεί μερικά πράγματα για τα οποία, νομίζω, πρέπει να κάνουμε ένα

μικρό σχόλιο. Κανένα μέλος της επιτροπής -και συμμετέχει στην επιτροπή και ο κ. Ηλιάδης και μιλώ εκ μέρους όλης της επιτροπής- δεν αποδέχεται ούτε θα αποδεχθεί να αφαιρεθούν από οποιοδήποτε επαγγελματία τα δικαιώματά του. Σε απάντηση αυτών που είπε ο κ. Θεοδώρου.

Δεύτερον, η ουσία του θέματος συμφωνήθηκε ότι θα εξεταστεί στην επιτροπή Οικονομικών από τη νέα Βουλή· η ουσία του θέματος. Και όλοι μας δεσμευθήκαμε στην επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων ότι θα το επαναφέρουμε, για να το συζητήσουμε. Και το δίκαιο να αποδοθεί και το άδικο να επισημανθεί.

Έχω την εντύπωση ότι το θέμα που έχουμε μπροστά μας είναι αν υπάρχουν νέες θέσεις από μέρους του Υπουργείου Οικονομικών. Αν υπάρχουν, εμείς θέλουμε να τις ακούσουμε, για να τις λάβουμε υπόψη στην τελική μας τοποθέτηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι εν μέρει έχει δίκαιο ο κ. Συλλούρης, διότι μπήκαμε σε πολλά θέματα, όμως δεν αποκλείεται, αποδεχόμενοι την αναβολή, να ακουστούν και ορισμένες απόψεις.

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς επί του σημείου κατά πόσο υπάρχει διαφοροποίηση του καθεστώτος των δικαιωμάτων οποιασδήποτε τάξης με το νομοσχέδιο το οποίο η επιτροπή Εξωτερικών έχει φέρει ενώπιόν μας λέω ότι δεν υπάρχει. Λέει καθαρά το νομοσχέδιο πως ό,τι ίσχυε σε σχέση με την εγγραφή και τα δικαιώματα οποιασδήποτε τάξης λογιστών δεν αλλοιώνεται. Και αυτή τη θέση τη δεχθήκαμε. Και μάλιστα είχαμε και επιστολή από μέρους του υπουργού ότι θα εξακολουθήσει να εφαρμόζει την πρακτική που εφαρμοζόταν μέχρι τώρα, με βάση το καταργούμενο άρθρο 155(β), δηλαδή να εξετάζει αιτήσεις για παροχή δικαιώματος υπογραφής -να το βάλω έτσι

απλά- σε λογιστές οι οποίοι για τον έναν ή τον άλλο λόγο δεν έχουν. Τα όσα έχει πει ο κ. Θεοδώρου είναι άλλο θέμα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν είναι άλλο θέμα και να σας εξηγήσω.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι άλλο θέμα, κύριε Θεοδώρου, αν οι Άγγλοι και αν οι Έλληνες και όλα αυτά...

Τώρα θα το μετατρέψουμε και σε εθνικό θέμα το ζήτημα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, σύντομα, για να το τελειώσουμε αυτό το θέμα, αφού μάλιστα πρόκειται να υπάρξει αναβολή.

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε δύο θέματα, τα οποία φυσικά είπε και ο κ. Χρίστου. Πρώτον, επιβεβαιώνουμε ότι τα δικαιώματα τα οποία μέχρι σήμερα είχαν δε θα επηρεαστούν. Και είναι πρόσφατη η επιστολή του Υπουργού Οικονομικών· μόλις χθες την πήραμε. Αν κάτι μεσολάβησε από χθες μέχρι σήμερα, είναι σωστό να το ξέρουμε. Διότι μου φαίνεται πάρα πολύ περίεργο για έναν Υπουργό Οικονομικών τη μια μέρα να μας στέλλει μια επιστολή και την άλλη μέρα να ακούμε ότι άλλα αποφάσισε.

Το δεύτερο, είναι λάθος που λέχθηκε ότι η επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων λόγω φόρτου εργασίας δεν εξετάζει αυτά τα θέματα. Λυπούμαι πάρα πολύ, είναι τέσσερις φορές που αναβλήθηκε αυτό το θέμα, ακριβώς για να δοθεί η ευκαιρία σε όλους τους ενδιαφερομένους να μας κατατοπίσουν, όχι εμάς απαραίτητα, μέσα στην επιτροπή Εξωτερικών, αλλά τη διαπραγματευτική ομάδα και την Έφορο Εταιρειών και άλλους, τι είναι τα αιτήματά τους και πώς συμβιβάζονται με αυτή τη νομοθεσία.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να πω ότι, αν το θέμα το οποίο προκύπτει είναι μιας άλλης νομοθεσίας, όπως είπε ο κ. Χρίστου, θα ρυθμιστεί μέσα στα πλαίσια της επιτροπής Οικονομικών. Δεν είναι αυτή η νομοθεσία η οποία θα επηρεάσει τα κεκτημένα της άλφα ή της βήτα ομάδας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι ο κ. Χρίστου, λέγοντας ότι αυτά που λέει απηχούν τις απόψεις όλων των μελών της επιτροπής, όντως κυριολεκτούσε. Όλα τα μέλη της επιτροπής, όλα, κάναμε σαφές προς πάσαν κατεύθυνση, και προς την κυβέρνηση και προς τους ενδιαφερομένους, όταν μας πλησίασαν, όχι μια αλλά πολλές φορές, ότι δε θα δεχθούμε και σαφέστατα δε θα ψηφίσουμε οτιδήποτε επηρεάζει οποιονδήποτε ασκεί ένα επάγγελμα να συνεχίσει να το ασκεί, όπως και προηγουμένως. Ουδείς θα δεχθούμε ή θα ψηφίσουμε να επηρεαστεί κατ' ελάχιστον αρνητικά. Τελεία και παύλα.

Από τη στιγμή σήμερα που εγείρεται μια αμφισβήτηση, αν είπε το ένα ο υπουργός, αν μετέβαλε οποιαδήποτε άποψη, αν χρειάζεται, κατά συνέπεια, εμείς να επέμβουμε στο νομοθέτημα, κάτι που θα κάνουμε, αν θεωρήσουμε ότι χρειάζεται, τότε είναι σωστή και δικαιολογημένη, όχι λόγω πρακτικής αλλά λόγω ουσίας, η πρόταση του κ. Χρίστου για αναβολή. Να διευκρινίσουμε αυτά τα σημεία με την αρμόδια αρχή, να τα συζητήσουμε και με τους επηρεαζομένους και ακολούθως η Βουλή να επανέλθει και εν τη σοφία της, αν και όση διαθέτουμε, να αποφασίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ασφαλώς δεν έχω αμφισβητήσει τις προθέσεις των μελών της

επιτροπής. Εξάλλου, δεν έχει κανέναν chartered accountant μέσα στην επιτροπή, για να μπορεί να θεωρηθεί ότι αναφερόταν σε εκείνον αυτή η υπόθεση. Όμως, κύριε Πρόεδρε, αμφισβητώ το ότι αυτό το νομοθέτημα δεν άπτεται των συμφερόντων αυτών των ανθρώπων. Και να σας εξηγήσω πώς.

Αυτοί οι άνθρωποι αυτή τη στιγμή έχουν δικαίωμα ελέγχου κατάθεσης λογαριασμών για σκοπούς φόρου εισοδήματος στο γραφείο του φόρου εισοδήματος. Με τη νομοθεσία θα είναι υποχρεωμένες οι εταιρείες, μετά από ένα ή δύο χρόνια, να καταθέτουν εξελεγμένους λογαριασμούς και στον Έφορο Εταιρειών. Εγώ ερωτώ: Αυτό το πράγμα θίγει τα συμφέροντά τους ή δεν τα θίγει; Διότι ποιος είναι εκείνος ο επιχειρηματίας ο οποίος θα έχει έναν ελεγκτή για το φόρο εισοδήματος και άλλον ελεγκτή για τον Έφορο Εταιρειών; Άρα οδηγούνται σε εκπαραθύρωση αυτοί οι άνθρωποι. Είναι προφανέστατο ότι επηρεάζονται τα συμφέροντά τους. Και είπα «από σπόντα και από μπίλια». Πράγματι, είναι από σπόντα και από μπίλια. Δεν μπορούμε να μην προσέχουμε αυτά τα πράγματα, κύριε Πρόεδρε. Διότι το νομοθέτημα λέει ότι δεν επηρεάζεται τίποτε από τα δικαιώματά τους τα κεκτημένα. Όντως. Αλλά τι θα γίνει αύριο που θα είναι υποχρεωμένες οι εταιρείες να καταθέτουν λογαριασμούς και στον Έφορο Εταιρειών; Θα επιβιώσουν; Αποκλείεται; Δεν επιβιώνουν.

Αυτά λοιπόν, κύριε Πρόεδρε. Και επιπλέον υπάρχει και ένα θέμα ισοτιμίας. Εγώ δε δέχομαι ότι σε αυτό τον τόπο μπορεί να υπάρχουν οι εκλεκτοί που έρχονται ως υπερεπαγγελματίες κάποιου είδους και οι άλλοι που είναι δεύτερης κατηγορίας. Αυτό δεν το δέχομαι, κύριε Πρόεδρε. Αν ήταν έτσι, θα έπρεπε να προμηθεύει την Ευρώπη και την Αμερική η Μεγάλη Βρετανία με ορισμένες ειδικότητες και οι άλλοι να τα κλείσουν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να επαναφέρω το θέμα διαδικασίας, όπως το έχει βάλει ο κ. Συλλούρης. Τέθηκε θέμα αναβολής. Βεβαίως, για να επιτευχθεί αναβολή έγιναν αναφορές πάνω στην ουσία και νομίζω ότι στο τέλος, αντί αναβολή, θα γίνει τελική συζήτηση του θέματος στην ολομέλεια. Παρακαλώ, αν δεν υπάρχει ένσταση, να αναβληθεί το θέμα. Θα έχουμε μια βδομάδα και θα εξεταστεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η απόφαση είναι αναβολή για μια βδομάδα.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής κ. Σπ. Κυπριανού αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Α. Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Το υπ' αριθμόν 33 θέμα είναι «Ο περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προστασίας των Νέων
κατά την Απασχόληση Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Λία Γεωργιάδη
Νίκος Κλεάνθους	Ανδρέας Χρίστου
Στάθης Κιπτής	Γιώργος Λιλλήκας
Παναγιώτης Δημητρίου	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Συλλούρης	Δημήτρης Ηλιάδης
Καίτη Κληρίδη	Ανδρέας Φιλίππου
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 11 Δεκεμβρίου 2000 και στις 29 Ιανουαρίου 2001. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με τη σχετική οδηγία του κοινοτικού κεκτημένου η οποία αφορά την προστασία των νέων κατά την εργασία και αποτελεί δεσμευτικό κοινοτικό κεκτημένο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το αρμόδιο υπουργείο, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο εναρμονίζεται η εσωτερική μας νομοθεσία με τις πρόνοιες της σχετικής οδηγίας και ταυτόχρονα εκσυγχρονίζονται οι πρόνοιες της νομοθεσίας για την προστασία των νέων, με την κατάργηση της υφιστάμενης νομοθεσίας και την αντικατάστασή της με την προτεινόμενη νομοθεσία.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο συζητήθηκε στο Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα όπου και εγκρίθηκε ομόφωνα με εξαίρεση δύο διατάξεις του.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω νομοσχεδίου ζήτησε και πήρε πρόσθετα στοιχεία και ειδικότερα κατά πόσο αυτό, πέρα από τον εναρμονιστικό του χαρακτήρα σε σχέση

με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, συνάδει και με τις υποχρεώσεις της Κύπρου με βάση τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη.

Η επιτροπή, έχοντας υπόψη όλα τα πιο πάνω καθώς και τα πρόσθετα στοιχεία που της δόθηκαν, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού προηγουμένως τροποποιηθεί η σχετική πρόνοια που αφορά το πεδίο εφαρμογής του νόμου, ώστε να συνάδει πλήρως τόσο με τον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη όσο και με τη σχετική νομολογία σε σχέση με αυτόν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής του Νόμου. Άρθρο 3.

Νέοι που απασχολούνται ως μαθητευόμενοι. Άρθρο 4.

Απαγόρευση της απασχόλησης των παιδιών. Άρθρο 5.

Τοποθέτηση παιδιού σε συνδυασμένο πρόγραμμα εργασίας-κατάρτισης. Άρθρο 6.

Πολιτιστικές και συναφείς δραστηριότητες. Άρθρο 7.

Ώρες απασχόλησης και ανάπαυσης παιδιών. Άρθρο 8.

Ημερήσια ανάπαυση παιδιών. Άρθρο 9.

Εβδομαδιαία ανάπαυση παιδιών. Άρθρο 10.

Περιορισμοί στην απασχόληση παιδιών τη νύκτα. Άρθρο 11.

Πλανόδιο εμπόριο. Άρθρο 12.

Περιορισμοί στην απασχόληση εφήβων τη νύκτα. Άρθρο 13.

Δωρεάν αξιολόγηση υγείας για εφήβους που απασχολούνται τη νύκτα. Άρθρο 14.

Χρονικά όρια απασχόλησης των εφήβων. Άρθρο 15.

Ώρες ανάπαυσης-διάλειμμα. Άρθρο 16.

Ημερήσια ανάπαυση εφήβων. Άρθρο 17.

Εβδομαδιαία ανάπαυση εφήβων. Άρθρο 18.

Γενικές υποχρεώσεις εργοδότη. Παράρτημα Ι. Άρθρο 19.

Ευάλωτη φύση των νέων - Απαγορευμένες εργασίες. Παράρτημα Ι, Μέρος Α.
Παράρτημα Ι, Μέρος Β. Παράρτημα ΙΙ. Άρθρο 20.

Παρουσία νέου στους χώρους μιας επιχείρησης και απασχόλησής του για τους σκοπούς εφαρμογής του Νόμου. Άρθρο 21.

Παρουσία νέων στην επιχείρηση σε ώρες λειτουργίας και βάρος απόδειξης. Άρθρο 22.

Καταβαλλόμενα τέλη στους εξετάζοντες ιατρούς. Άρθρο 23.

Εφαρμογή του Νόμου και διορισμός Αρχιεπιθεωρητή, Επιθεωρητών και άλλων προσώπων. Άρθρο 24.

Εξουσίες Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρητών. Άρθρο 25.

Αποκάλυψη πληροφοριών. Άρθρο 26.

Καθήκον για παροχή πληροφοριών. Άρθρο 27.

Ειδικές διατάξεις για απόδειξη. Άρθρο 28.

Μητρώα. Άρθρο 29.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 30.

Αδίκημα και ποινή για γονιό. Άρθρο 31.

Αδίκημα και ποινή για ιδιοκτήτη δημοσίου μέρους στο οποίο διεξάγεται πλανόδιο εμπόριο από παιδί. Άρθρο 32.

Αδίκημα και ποινή για παρεμπόδιση εφαρμογής των προνοιών του Νόμου. Άρθρο 33.

Εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου να εκδίδει Κανονισμούς. Άρθρο 34.

Κατάργηση. Άρθρο 35.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 35 μαζί με τα Παραρτήματα Ι και ΙΙ εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 35 μαζί με τα Παραρτήματα Ι και ΙΙ εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 34 θέμα είναι «Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Δημήτρης Ηλιάδης, πρόεδρος

Κυριάκος Τυρίμος

Καίτη Κληρίδη

Τάκης Χατζηγεωργίου

Χρίστος Ρότσας

Μάριος Ματσάκης

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Φεβρουαρίου και στις 6 Μαρτίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωποι της Ομοσπονδίας Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου, του Κυπριακού Ιδρύματος Προστασίας του Περιβάλλοντος και του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο έχει κατατεθεί από το Υπουργείο Εξωτερικών μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας για εναρμόνιση της εσωτερικής νομοθεσίας με το περιβαλλοντικό κεκτημένο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και παραπέμφθηκε για εξέταση στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση εσωτερικής νομοθεσίας, η οποία να εναρμονίζεται με τις σχετικές οδηγίες του κοινοτικού κεκτημένου που αφορούν την πρόληψη των αρνητικών επιπτώσεων που ενδέχεται να επιφέρει στο περιβάλλον η εκτέλεση ορισμένων δημόσιων και ιδιωτικών έργων.

Για επίτευξη του στόχου αυτού προβλέπεται τόσο στις οδηγίες όσο και στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο ότι οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να μη χορηγούν άδεια ή έγκριση για εκτέλεση έργου, εκτός αν έχουν προηγηθεί εκτιμήσεις των ενδεχόμενων επιπτώσεων του στο περιβάλλον και αν έχουν ληφθεί υπόψη οι απόψεις των ενδιαφερομένων και κυρίως των αρχών που έχουν αρμοδιότητα σε θέματα περιβάλλοντος.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο προνοούνται τα ακόλουθα:

1. Υιοθετούνται οι αντίστοιχες πρόνοιες της κοινοτικής νομοθεσίας με την καθιέρωση των αναγκαίων μηχανισμών και διαδικασιών, οι οποίες προσαρμόζονται στις υφιστάμενες πρακτικές και στο ισχύον εσωτερικό πολεοδομικό σύστημα.
2. Καθορίζεται η αρμόδια αρχή για την εκτίμηση των επιπτώσεων και την υποβολή εισηγήσεων, που είναι ο διευθυντής της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.
3. Προβλέπεται η ίδρυση τεχνικής συμβουλευτικής επιτροπής, στην οποία συμμετέχουν οι διευθυντές των σχετικών κυβερνητικών υπηρεσιών.
4. Καθορίζονται τα σχετικά παραρτήματα, στα οποία αναφέρονται τα έργα για τα οποία υποχρεωτικά υποβάλλονται λεπτομερείς μελέτες αναφορικά με τις επιπτώσεις στο περιβάλλον από την εκτέλεσή τους, καθώς και τα έργα για τα οποία η υποβολή λεπτομερών μελετών εναπόκειται στη διακριτική εξουσία της κυβερνητικής αρχής.
5. Γίνεται πρόβλεψη για δημοσίευση από τις αρμόδιες αρχές κατάλληλης γνωστοποίησης στον καθημερινό τύπο και παρέχεται το δικαίωμα στους ενδιαφερομένους να επιθεωρούν τις μελέτες και άλλα στοιχεία και να υποβάλλουν σχετικές παραστάσεις.

Η επιτροπή, αποδίδοντας τεράστια σημασία στο νομοσχέδιο αυτό, που αποτελεί, λόγω του προληπτικού του χαρακτήρα για την προστασία του περιβάλλοντος, ένα βασικό μέσο περιβαλλοντικής πολιτικής, γι' αυτό άλλωστε και η Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρεί την αντίστοιχη οδηγία ως ένα από τους πυλώνες της πολιτικής της αυτής, προχώρησε στην κατ' άρθρον εξέταση του νομοσχεδίου, αφού μελέτησε τις απόψεις όλων των ενδιαφερομένων και παράλληλα τις πρόνοιες της σχετικής οδηγίας.

Η επιτροπή, αφού εξέτασε με βάση τα πιο πάνω το νομοσχέδιο και έχοντας υπόψη τις δυνατότητες που της παρέχονται για διαφοροποίησή του, υλοποιώντας

αφενός τους στόχους της οδηγίας και αφετέρου προσαρμόζοντας το νομοσχέδιο στην κυπριακή πραγματικότητα ή και υιοθετώντας αυστηρότερες πρόνοιες εκεί όπου έκρινε σκόπιμο, αποφάσισε να επιφέρει σε αυτό τις ακόλουθες βασικές τροποποιήσεις:

1. Ο ορισμός “περιβάλλον” συμπληρώνεται και βελτιώνεται, ώστε να καλύπτει περαιτέρω τόσο την αρχιτεκτονική και αρχαιολογική κληρονομιά όσο και το ιστορικό, πολιτιστικό και παραδοσιακό τοπίο του τόπου.
2. Εισάγονται περιβαλλοντικά κριτήρια στις περιπτώσεις όπου έργα εκτελούνται από τη Δημοκρατία για εξυπηρέτηση αμυντικών αναγκών, ώστε και στις περιπτώσεις αυτές να διασφαλίζεται η προστασία του περιβάλλοντος.
3. Περιλαμβάνονται περιβαλλοντικά κριτήρια για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το Υπουργικό Συμβούλιο έχει την ευχέρεια να εξαιρεί έργα από τις διατάξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, χαρακτηρίζοντάς τα ως εξαιρετικά ιδιάζουσας φύσης. Με τα κριτήρια αυτά διασφαλίζεται ότι, έστω και αν ένα έργο δεν εμπίπτει στις πρόνοιες του νόμου, αυτό θα πρέπει να ικανοποιεί έναν αριθμό κριτηρίων που θα διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος.
4. Στη Συμβουλευτική Επιτροπή Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων προστίθενται, εκτός από τα μέλη που προέρχονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Δημοκρατίας, και δύο άλλα μέλη, από τα οποία το ένα θα επιλέγεται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου Κύπρου και θα είναι μόνιμο μέλος του διδακτικού προσωπικού, ενώ το άλλο θα υποδεικνύεται από την Ομοσπονδία Περιβαλλοντικών και Οικολογικών Οργανώσεων Κύπρου.
5. Περιλαμβάνεται πρόνοια που στοχεύει στη μεγαλύτερη διαφάνεια και ενημέρωση του κοινού σε σχέση με τα προγραμματιζόμενα έργα και τις σχετικές διαδικασίες.
6. Επιφέρεται αριθμός άλλων τροποποιήσεων, με στόχο την προσαρμογή του νομοσχεδίου στα κυπριακά δεδομένα, καθώς και ορισμένες άλλες ουσιαστικές και

νομοτεχνικές βελτιώσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος, αφού ενσωμάτωσε τις πιο πάνω τροποποιήσεις στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, καλώντας παράλληλα την εκτελεστική εξουσία να προβεί σε όλες τις διοικητικές ή άλλες απαιτούμενες ενέργειες, ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής, με στόχο τόσο την υλοποίηση της υποχρέωσής μας για εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο όσο και την προστασία του περιβάλλοντος του τόπου μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Παράρτημα I. Παράρτημα II. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής του Νόμου. Παράρτημα I. Παράρτημα II. Άρθρο 3.

Πρόσθετες προϋποθέσεις για χορήγηση πολεοδομικής άδειας ή για έγκριση εκτέλεσης έργου. Παράρτημα I. Παράρτημα II. Άρθρο 4.

Ίδρυση Επιτροπής και αρμοδιότητες. Άρθρο 5.

Εξουσίες και υποχρεώσεις της Επιτροπής. Άρθρο 6.

Συνεδρίες της Επιτροπής και διαδικασία. Άρθρο 7.

Γραμματέας της Επιτροπής. Άρθρο 8.

Έργα που υπόκεινται σε πολεοδομική άδεια. Παράρτημα I. Παράρτημα II. Άρθρο 9.

Δημόσια Έργα. Παράρτημα I. Παράρτημα II. Άρθρο 10.

Έργα μη υποκείμενα σε πολεοδομική άδεια. Παράρτημα I. Παράρτημα II. Άρθρο

11.

Περιεχόμενο Μελέτης. Παράρτημα III. Άρθρο 12.

Διαδικασία εξέτασης Μελέτης. Άρθρο 13.

Περιεχόμενο Έκθεσης. Άρθρο 14.

Διαδικασία εξέτασης της Έκθεσης. Παράρτημα IV. Άρθρο 15.

Αίτηση για οδηγίες. Παράρτημα II. Παράρτημα IV. Άρθρο 16.

Γνωμοδότηση για το περιεχόμενο Μελέτης. Άρθρο 17.

Υποχρέωση παροχής πληροφοριών. Άρθρο 18.

Διαφωνίες. Άρθρο 19.

Δημοσίευση γνωστοποίησης και υποβολή παραστάσεων. Άρθρο 20.

Τήρηση Αρχείου. Άρθρο 21.

Διασυνοριακές επιπτώσεις. Άρθρο 22.

Κανονισμοί. Άρθρο 23.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 23 μαζί με τα Παραρτήματα I, II, III και IV εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 23 μαζί με τα Παραρτήματα I, II, III και IV εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 35 θέμα είναι «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Φιάλες - Μετροδοχεία) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μέτρων και
Σταθμών (Φιάλες - Μετροδοχεία) Κανονισμοί του 2001»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Παναγιώτης Δημητρίου	Δημήτρης Ηλιάδης
Δημήτρης Συλλούρης	Ανδρούλα Βασιλείου
Καίτη Κληρίδη	
Ανδρέας Μούσκος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Λία Γεωργιάδη	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών και του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 68 της περί Μέτρων και Σταθμών νομοθεσίας, σκοπείται η εναρμόνιση της εσωτερικής μας νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με την οδηγία που αφορά την κατασκευή και τον έλεγχο φιαλών που χρησιμοποιούνται ως μετροδοχεία.

Πιο συγκεκριμένα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς καθορίζονται οι μετρολογικές και τεχνικές προδιαγραφές τις οποίες πρέπει να πληρούν οι φιάλες μετροδοχείων, καθώς και οι διαδικασίες στατιστικού ελέγχου των οργάνων αυτών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 36 θέμα είναι «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Καρκινογόνοι και Μεταλλαξιογόνοι Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ασφάλειας και
Υγείας στην Εργασία (Καρκινογόνοι και Μεταλλαξιογόνοι Παράγοντες)
Κανονισμοί του 2001»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος Ανδρέας Χρίστου

Παναγιώτης Δημητρίου Δημήτρης Ηλιάδης

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρούλα Βασιλείου

Καίτη Κληρίδη

Ανδρέας Μούσκος

Μη μέλη της επιτροπής:

Λία Γεωργιάδη

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 19 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των αρμόδιων κυβερνητικών υπηρεσιών και του επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 38 της βασικής νομοθεσίας για την ασφάλεια και υγεία στην εργασία, σκοπείται η εναρμόνιση της νομοθεσίας μας με το κοινοτικό κεκτημένο και ειδικότερα με τις οδηγίες που αφορούν την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλειά τους που προέρχονται ή μπορεί να προέλθουν κατά την εργασία τους από την έκθεσή τους σε καρκινογόνους ή μεταλλαξιογόνους παράγοντες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται ότι θα βελτιωθεί το επίπεδο υγείας των εργαζομένων, γιατί τόσο αυτοί όσο και οι εργοδότες θα γνωρίζουν σαφέστερα τις υποχρεώσεις τους σχετικά με τους καρκινογόνους και μεταλλαξιογόνους παράγοντες.

Σημειώνεται ότι οι πιο πάνω κανονισμοί έχουν συζητηθεί στην ολομέλεια του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος, το οποίο και ενέκρινε ομόφωνα το περιεχόμενό τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν; Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 37 είναι «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Θάσος Μιχαηλίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Ευάγγελος Σαμμούτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Συγκοινωνιών και Έργων και Οικονομικών, της Αρχής Λιμένων Κύπρου

και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΑΣΥΔΥ, ΣΗΔΗΚΕΚ-ΠΕΟ, ΟΜΕΠΕΓΕ-ΣΕΚ, ΣΥΑΛΚ και ΔΕΕΚΓΕ-ΔΕΟΚ.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 19 του περί Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου, καθορίζονται νέα σχέδια υπηρεσίας των υπαλλήλων της Αρχής και ταυτόχρονα τροποποιούνται υφιστάμενα σχέδια υπηρεσίας στη βάση σχετικής Συλλογικής Σύμβασης που έχει συνομολογηθεί μεταξύ της Αρχής Λιμένων Κύπρου και των υπαλλήλων της Αρχής.

Ειδικότερα, οι εν λόγω θέσεις αφορούν τις θέσεις Πρώτου Επιθεωρητή Λογαριασμών, Λογιστικού Λειτουργού, Πρώτου Γραμματειακού Λειτουργού, Ανώτερης Στενογράφου, Τεχνικού Επιθεωρητή και Βοηθού Τεχνικού Επιθεωρητή (Πολιτικής Μηχανικής - Αρχιτεκτονικής/Μηχανολογίας/ Ηλεκτρολογίας).

Οι προτεινόμενοι κανονισμοί προβλέπουν επίσης διάφορες τροποποιήσεις σε υφιστάμενα σχέδια υπηρεσίας που αφορούν ειδικότερα τις θέσεις Λογιστικού Λειτουργού 1ης Τάξης, Ανώτερου Γραμματειακού Λειτουργού, Στενογράφου 1ης Τάξης, Ανώτερου Λιμενικού Λειτουργού, Φύλακα και Ανώτερου Τεχνικού (Πολιτικής Μηχανικής - Αρχιτεκτονικής/Μηχανολογίας/Ηλεκτρολογίας).

Όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής συμφώνησαν με τις πρόνοιες των προτεινόμενων τροποποιητικών κανονισμών.

Η επιτροπή, υιοθετώντας τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να αναφέρονται ως «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 38 θέμα είναι «Οι περί Κέντρου Παραγωγικότητας - Θέσεις Λειτουργού Παραγωγικότητας Α' και Προϊσταμένου Εκπαιδευτικού Επαγγελματικού Εργαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κέντρου Παραγωγικότητας - Θέσεις Λειτουργού Παραγωγικότητας Α' και Προϊσταμένου Εκπαιδευτικού Επαγγελματικού Εργαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Αριστοφάνης Γεωργίου
Καίτη Κληρίδη	Χριστόδουλος Βενιαμίν
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Μάρκος Κυπριανού
Γιαννάκης Αγαπίου	Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαρτίου 2001 στην παρουσία εκπροσώπων των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Κέντρου Παραγωγικότητας (ΚΕΠΑ) και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, είναι ο καθορισμός νέων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Λειτουργού Παραγωγικότητας Α' και Προϊσταμένου Εκπαιδευτικού Επαγγελματικού Εργαστηρίου στο Κέντρο Παραγωγικότητας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό

αναφορά κανονισμούς, με τα νέα σχέδια υπηρεσίας προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Για τη θέση Λειτουργού Παραγωγικότητας Α΄ διευρύνεται το πλεονέκτημα κατοχής πανεπιστημιακών προσόντων και σε άλλα θέματα, ούτως ώστε να καλύπτονται όλες οι ειδικότητες που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του Κέντρου.
2. Για τη θέση Προϊσταμένου Εκπαιδευτικού Επαγγελματικού Εργαστηρίου, επειδή δεν υπάρχουν προσοντούχοι υποψήφιοι που να έχουν πενταετή υπηρεσία στη θέση Ανώτερου Εκπαιδευτή, όπως προνοεί το σχέδιο υπηρεσίας, γίνεται πρόνοια ώστε για την πλήρωσή της κατά τα πρώτα τρία χρόνια μετά την έγκριση του παρόντος σχεδίου υπηρεσίας να μπορούν να είναι υποψήφιοι και υπάλληλοι που έχουν δεκαετή τουλάχιστο συνολική υπηρεσία στη θέση Ανώτερου Εκπαιδευτή και Εκπαιδευτή, από την οποία διετή τουλάχιστο στη θέση Ανώτερου Εκπαιδευτή. Με την τροποποίηση αυτή, δήλωσαν οι ίδιοι εκπρόσωποι, θα καλυφθεί το κενό που δημιουργείται στη διοίκηση και στο συντονισμό των εργαστηρίων εξαιτίας του ότι με τα υφιστάμενα σχέδια υπηρεσίας δεν υπάρχουν προσοντούχοι υποψήφιοι για να προαχθούν στη θέση αυτή.

Οι εκπρόσωποι της ΠΑΣΥΔΥ συμφώνησαν με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 39 θέμα είναι «Οι περί Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας

Τάξεως - Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως - Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Αριστοφάνης Γεωργίου
Καίτη Κληρίδη	Χριστόδουλος Βενιαμίν
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Μάρκος Κυπριανού
Γιαννάκης Αγαπίου	Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι των Υπουργείων Οικονομικών και Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, είναι η διόρθωση λάθους που έγινε κατά τη δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας των κανονισμών για τη θέση Τεχνικού στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

Συγκεκριμένα, ενώ στα απαιτούμενα προσόντα για τη θέση αυτή, της οποίας το σχέδιο υπηρεσίας εγκρίθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, απαιτείτο πολύ καλή γνώση της ελληνικής και καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας, στο σχέδιο υπηρεσίας όπως αυτό δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας απαιτείται πολύ καλή γνώση τόσο της ελληνικής όσο και της αγγλικής γλώσσας.

Όλες οι πλευρές που παρευρέθηκαν στη συνεδρία της επιτροπής συμφώνησαν με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 40 θέμα είναι «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Λειτουργού Νοσοκομειακού Εργαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Λειτουργού Νοσοκομειακού Εργαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Αριστοφάνης Γεωργίου
Καίτη Κληρίδη	Χριστόδουλος Βενιαμίν
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Μάρκος Κυπριανού
Γιαννάκης Αγαπίου	Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαρτίου 2001 στην παρουσία εκπροσώπων των Υπουργείων Οικονομικών, Υγείας και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, είναι ο καθορισμός σχεδίων υπηρεσίας για

τη νέα θέση Λειτουργού Νοσοκομειακού Εργαστηρίου στις Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας.

Όπως είναι γνωστό, οι κανονισμοί για τα σχέδια υπηρεσίας της υπό αναφορά θέσης κατατέθηκαν στη Βουλή στις 13 Ιανουαρίου 2000, αλλά ακολούθως αποσύρθηκαν από το αρμόδιο υπουργείο, μετά τη λήψη δυναμικών μέτρων από τον κλάδο, καθότι υπήρχαν έντονες διαφωνίες ανάμεσα στην επίσημη και στη δημοσιοϋπαλληλική πλευρά. Στη συνέχεια, μετά από διαβουλεύσεις των εμπλεκόμενων πλευρών, συμφωνήθηκαν αλλαγές σε σχέση με το σχέδιο υπηρεσίας που κατατέθηκε αρχικά στη Βουλή. Ακολούθως αυτό, όπως τελικά συμφωνήθηκε, κατατέθηκε εκ νέου στη Βουλή με τους υπό συζήτηση κανονισμούς.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 41 θέμα είναι «Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών

Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών)

Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Γιαννάκης Θωμά

Μάριος Ματσάκης

Ανδρέας Παρισινός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή η γενική διευθύντρια του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, συνοδευόμενη από υπηρεσιακούς παράγοντες, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και της Στατιστικής Υπηρεσίας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 της νομοθεσίας περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών, σκοπείται η αύξηση του ανώτατου ποσού του δημόσιου βοηθήματος κατά 4,23% αναδρομικά για την περίοδο που καλύπτει την 1η Ιανουαρίου 2000 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2000.

Ειδικότερα, το ανώτατο ποσό του δημόσιου βοηθήματος για το λήπτη αυξάνεται από £118 σε £123 το μήνα και για κάθε εξαρτώμενο από £52 σε £54 το μήνα.

Η γενική διευθύντρια του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που παρευρέθηκε στην επιτροπή, δήλωσε πως το υπουργείο της, με στόχο τον καθορισμό της ετήσιας αναθεώρησης του ανώτατου ποσού του δημόσιου βοηθήματος, ώστε αυτό να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του αιτητή, έκρινε σκόπιμο να αναθέσει σε ειδική υπηρεσιακή επιτροπή τη μελέτη του θέματος και τον προσδιορισμό των συντελεστών που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για το σκοπό αυτό. Η εισήγηση της εν λόγω επιτροπής, η οποία ολοκλήρωσε το έργο της το 1998, είναι όπως η ετήσια αναθεώρηση

των δημόσιων βοηθημάτων βασίζεται στο ποσοστό αύξησης των τιμών των ειδών του “οικογενειακού καλαθιού”, καθώς και του ενοικίου των κατοικιών, λαμβανομένων μαζί, εκτός αν το ποσοστό αύξησης του γενικού τιμαρίθμου είναι ψηλότερο, οπότε να παραχωρείται το ποσοστό αύξησης του γενικού τιμαρίθμου. Παράλληλα η ίδια επιτροπή υπέδειξε πως οι συντελεστές αυτοί ενδείκνυται να εφαρμοστούν πλήρως μετά την ολοκλήρωση της σχετικής έρευνας για τον καθορισμό του επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης, με βάση την οποία θα πρέπει να επανεξεταστεί το ποσό το οποίο παραχωρείται για κάλυψη των βασικών αναγκών και στο οποίο προστίθεται η ετήσια αύξηση με βάση τις σημερινές συνθήκες και καταναλωτικές συνήθειες. Η μελέτη αυτή έχει συμπληρωθεί και θα αποτελέσει τη βάση για την αύξηση των δημόσιων βοηθημάτων για το έτος 2001.

Σημειώνεται ότι, για τεχνικούς λόγους που σχετίζονται με το υφιστάμενο μηχανογραφικό σύστημα δημόσιων βοηθημάτων, οι αυξήσεις που προτείνονται και αφορούν το 2000 δεν είναι δυνατό να δοθούν με βάση τη μεθοδολογία που συνιστάται στην πιο πάνω μελέτη.

Υπό το φως των πιο πάνω και έχοντας υπόψη ότι η τελευταία αύξηση στα δημόσια βοηθήματα δόθηκε από την 1η Ιανουαρίου 1999, το Υπουργικό Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ενέκρινε την παροχή από την 1η Ιανουαρίου 2000 αναδρομικής αύξησης ίσης με το ποσοστό της αύξησης του μέσου όρου των ασφαλιστέων αποδοχών των ασφαλισμένων του Σχεδίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων για το 1998 σε σύγκριση με το 1997, δηλαδή κατά 4,23%.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών ανέφεραν πως το υπουργείο τους υιοθετεί την προτεινόμενη με τους υπό συζήτηση κανονισμούς αύξηση.

Με την προτεινόμενη αύξηση η πρόσθετη δαπάνη ανέρχεται στο ποσό των £680.000. Ο προϋπολογισμός του 2000 προνοούσε για ποσό £450.000, γι' αυτό και θα

απαιτηθεί πρόσθετη πίστωση ύψους £230.000.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 42 θέμα είναι «Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Δημόσιων
Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών)
(Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001»**

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Γιαννάκης Θωμά

Μάριος Ματσάκης

Ανδρέας Παρισινός

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 22 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η γενική διευθύντρια του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, συνοδευόμενη από υπηρεσιακούς

παράγοντες, εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και της Στατιστικής Υπηρεσίας.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 της νομοθεσίας περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών, σκοπείται η αύξηση του ανώτατου ποσού του δημόσιου βοηθήματος αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2001, ως ακολούθως:

- Για το λήπτη σε £150 το μήνα.
- Για κάθε εξαρτώμενο που έχει συμπληρώσει το δέκατο τέταρτο έτος της ηλικίας του σε £75 το μήνα.
- Για κάθε εξαρτώμενο που δεν έχει συμπληρώσει το δέκατο τέταρτο έτος της ηλικίας του σε £45 το μήνα.
- Για τους λήπτες των οποίων το ανώτατο ποσό του δημόσιου βοηθήματος που τους παραχωρείται, με βάση τα πιο πάνω, είναι χαμηλότερο ή ίσο με εκείνο που καταβαλλόταν σ' αυτούς με βάση τους περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμούς, που καλύπτουν το έτος 2000, θα προστίθεται στο ποσό που καταβαλλόταν σ' αυτούς ποσό ύψους £27.
- Για τους λήπτες των οποίων το ανώτατο ποσό του δημόσιου βοηθήματος που τους παραχωρείται, με βάση τα πιο πάνω, είναι ψηλότερο από εκείνο που καταβαλλόταν σ' αυτούς με βάση τους περί Δημοσίων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμούς, που καλύπτουν το έτος 2000, αλλά η διαφορά των δύο ποσών είναι μικρότερη των £27, θα προστίθεται στο ποσό που καταβαλλόταν σ' αυτούς ποσό ύψους £27.

Η γενική διευθύντρια του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που παρευρέθηκε στην επιτροπή δήλωσε πως το υπουργείο της, στοχεύοντας στην

ορθολογιστική αντιμετώπιση του θέματος των δημόσιων βοηθημάτων, ώστε αυτά να ανταποκρίνονται στις ανάγκες του αιτητή, έκρινε σκόπιμο να αναθέσει σε ειδική υπηρεσιακή επιτροπή τη μελέτη του όλου θέματος και τον προσδιορισμό των συντελεστών που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την ετήσια αναθεώρηση του ύψους των δημόσιων βοηθημάτων. Η εισήγηση της εν λόγω επιτροπής, η οποία ολοκλήρωσε το έργο της το 1998, είναι όπως η ετήσια αναθεώρηση των δημόσιων βοηθημάτων βασίζεται στο ποσοστό αύξησης των τιμών των ειδών του “οικογενειακού καλάθιού”, καθώς και του ενοικίου των κατοικιών, λαμβανομένων μαζί, εκτός αν το ποσοστό αύξησης του γενικού τιμαρίθμου είναι ψηλότερο, οπότε να παραχωρείται το ποσοστό της αύξησης του τιμαρίθμου. Παράλληλα η ίδια επιτροπή υπέδειξε πως οι συντελεστές αυτοί ενδείκνυται να εφαρμοστούν πλήρως μετά την ολοκλήρωση σχετικής μελέτης για τον καθορισμό του επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης, με βάση την οποία θα πρέπει να επανεξεταστεί το ποσό το οποίο παραχωρείται για κάλυψη των βασικών αναγκών και στο οποίο προστίθεται η ετήσια αύξηση. Η μελέτη αυτή βασίστηκε στην τελευταία Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών 1996/1997 της Στατιστικής Υπηρεσίας και προσαρμόστηκε σε τιμές του τελευταίου συμπληρωμένου ημερολογιακού έτους, δηλαδή του 2000. Σύμφωνα με αυτή, η μηνιαία δαπάνη ανά ισοδύναμο ενήλικο για τα βασικά είδη κατανάλωσης ανέρχεται στις £150. Στη μελέτη συνιστάται να υιοθετηθούν οι συντελεστές στάθμισης που ακολουθούνται στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τους οποίους για κάθε επιπρόσθετο άτομο στο νοικοκυριό παραχωρείται για τα βασικά είδη κατανάλωσης ποσό που αντιστοιχεί με το συντελεστή 0,5 για άτομα ηλικίας άνω των δεκατεσσάρων χρονών και με συντελεστή 0,3 για άτομα ηλικίας κάτω των δεκατεσσάρων χρονών. Με βάση τη μελέτη αυτή, καθορίστηκε το προτεινόμενο ύψος του δημόσιου βοηθήματος για τις βασικές ανάγκες αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2001.

Σημειώνεται ότι η δαπάνη για τις προτεινόμενες αυξήσεις θα ανέλθει στα £6.359.350. Στον προϋπολογισμό του 2001 περιλαμβάνεται πρόνοια για αύξηση του ύψους του δημόσιου βοηθήματος ίση με 3%, που αντιστοιχεί στο ποσό των £710.000.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών ανέφεραν πως το υπουργείο τους υιοθέτησε την προτεινόμενη με τους υπό συζήτηση κανονισμούς αύξηση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό αναφορά κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

Παράλληλα η επιτροπή σημειώνει πως σε νέα συνεδρία της θα μελετήσει περαιτέρω το θέμα των δημόσιων βοηθημάτων, στα πλαίσια της πιο πάνω σχετικής έρευνας που διεξήχθη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 43 θέμα είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρούλα Βασιλείου

Γιώργος Λιλλήκας

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 20 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.

Οι υπό αναφορά κανονισμοί εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 του νόμου περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του νόμου περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής Συνέλευσης και περί του Υπουργείου Παιδείας.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών είναι η τροποποίηση των βασικών κανονισμών που διέπουν τη λειτουργία των δημόσιων σχολείων μέσης εκπαίδευσης, ώστε για το σχολικό έτος 2000-2001 να καταστεί δυνατή η μετεγγραφή τελειόφοιτων μαθητών από ελλαδικά λύκεια μέχρι τις 25 Μαΐου 2001.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η περίοδος μετεγγραφών λήγει την 1η Απριλίου. Η προτεινόμενη παράταση της περιόδου αυτής κρίθηκε και φέτος αναγκαία για τη διευκόλυνση Κυπρίων τελειόφοιτων μαθητών που φοιτούν σε λύκεια της Ελλάδας, δεδομένου ότι, όπως συνέβη και πέρσι, η περίοδος των ενιαίων εξετάσεων σε λύκεια της Ελλάδας συμπίπτει με την περίοδο διεξαγωγής στην Κύπρο των προεισαγωγικών εξετάσεων για την εισαγωγή Κυπρίων φοιτητών στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας. Ως εκ τούτου, κρίθηκε σκόπιμο να δοθεί η δυνατότητα στους επηρεαζόμενους μαθητές να μετεγγραφούν και να αποφοιτήσουν από λύκεια της Κύπρου, αφού δώσουν τις απολυτήριες εξετάσεις των λυκείων αυτών και στη συνέχεια τις προεισαγωγικές εξετάσεις που θα διεξαχθούν στην Κύπρο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή

την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν διαμορφωθεί από νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Ερχόμαστε στο θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης που τιτλοφορείται...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέλειωσε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Μεγάλη ταχύτητα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η ταχύτητα στις σημερινές μέρες, κύριε Ρότσα, είναι απαραίτητη και χρήσιμη, νοουμένου ότι δεν είναι υπερβολική ταχύτητα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Και δε μας βγάζει έξω από το δρόμο.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η ταχύτητα στη σημερινή ημέρα.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Άσε που μερικοί από εμάς είμαστε άνενοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άνεργοι;

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Άνευνοιας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α! Άνευνοιας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Δεύτερο, που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Θεωρείται ότι αυτή έγινε σύμφωνα με τον κατάλογο που έχει διανεμηθεί στους βουλευτές.

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τα υπουργεία	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί του Πρωτοκόλλου για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας κατά της Ρύπανσης Προερχομένης από Χερσαίες Πηγές και Δραστηριότητες (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
2. Ο περί της Σύμβασης για την Προστασία της Μεσογείου Θάλασσας από τη Ρύπανση και περί Συναφών Πρωτοκόλλων (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός)	Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων

Νόμος του 2001.

- | | | | |
|----|---|------------------------|-------------------------------------|
| 3. | Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τη Μεταφορά Καταδίκων (Κυρωτικός) νόμος του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 4. | Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 5. | Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001. | Εσωτερικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 6. | Ο περί Τροποποιητικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001. | Εσωτερικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 7. | Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. | Εσωτερικών | Εσωτερικών |
| 8. | Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 2001, Νόμος του | Συγκοινωνιών και Έργων | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |

2001.

- | | | | |
|-----|---|-------------------------------------|--------------------------------|
| 9. | Έκθεση Ελεγκτικής Υπηρεσίας Συνεργατικών Εταιρειών για το έτος 1999. | Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού | Εμπορίου και Βιομηχανίας |
| 10. | Έγγραφα (Αρ. 40/2001 και Αρ. 41/2001) σύμφωνα με τους περὶ της Διαδικασίας Πρόσληψης Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία Νόμους του 1995 έως 2000. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν

Παραπέμπονται

από

στις επιτροπές

- | | | | |
|----|---|---|--|
| 1. | Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. | Ανδρέα Παρισινό εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού | Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως |
| 2. | Ο περί Αναγνώρισης Διπλωμάτων ή Τίτλων Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Κύπρου (Συμπληρωματικές Σπουδές) Νόμος του 2001. | Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας | Παιδείας |

- | | | | |
|----|--|--|-----------------------------------|
| 3. | Ο περί Ταχύπλων Σκαφών
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2001. | Χρίστο Μαυροκορδάτο εκ
μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας
ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες
Δυνάμεις,
Αντώνη Καρά, βουλευτή
εκλογικής περιφέρειας
Αμμοχώστου,
Ζαχαρία Κουλία,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Αμμοχώστου
και
Τάκη Χατζηδημητρίου,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λευκωσίας | Συγκοινωνιών και
Έργων |
| 4. | Ο περί Αξιών και
Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου
(Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος
του 2001. | Νίκο Κλεάνθους,
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας Λάρνακας | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |
| 5. | Ο περί Εγγραφής Αισθητικών
και Συναφών Θεμάτων
(Τροποποιητικός) Νόμος του
2001. | Γιώργο Λιλλήκα εκ
μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας
ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες
Δυνάμεις | Υγείας |

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το Κεφάλαιο Τρίτο είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις, οι οποίες εδόθησαν γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.062 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 22 Μαρτίου 2001.

«Πρόξενος ξένης χώρας στην Κύπρο είναι συνδεδεμένος με επαγγελματικές σχέσεις με όλους σχεδόν τους πολίτες της χώρας του οι οποίοι βρίσκονται στην Κύπρο και που ανέρχονται σε πολλές χιλιάδες. Αυτή η σχέση δημιουργείται συνεπεία της προξενικής του ιδιότητας, γι' αυτό παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο η παραμονή του εν λόγω προξένου στη θέση του ανταποκρίνεται στα διεθνή και κυπριακά προξενικά θέσμια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.063 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου στις 22 Μαρτίου 2001.

«Στα τέλη του 2000 υπάλληλος της Επαρχιακής Διοίκησης Λεμεσού καταδικάσθηκε από το δικαστήριο σε φυλάκιση ενός χρόνου για κατοχή εκρηκτικών υλών και όπλου. Έπειτα από παραμονή δεκαεπτά ημερών στη φυλακή, απολύθηκε με προεδρική χάρη.

Παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν ο εν λόγω υπάλληλος επέστρεψε στην εργασία του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.064 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους στις 23 Μαρτίου 2001.

«Για το Νοσοκομείο Πόλεως Χρυσοχούς, υπήρχε πρόνοια στον προϋπολογισμό του 2000, ύψους £50.000, για έργα συντήρησης και βελτίωσης των κτιριακών του εγκαταστάσεων. Μέρος του ποσού αυτού αφορούσε την αλλαγή της στέγης από αμίαντο και τη βελτίωση γενικότερα του φαρμακείου του νοσοκομείου το οποίο ουσιαστικά δεν έχει βελτιωθεί.

Με βάση αυτά παρακαλείται το αρμόδιο υπουργείο να ενημερώσει το σώμα πότε πρόκειται να αρχίσουν τα βελτιωτικά έργα για τις πιο πάνω εγκαταστάσεις και γενικά η βελτίωση του Νοσοκομείου Πόλεως Χρυσοχούς.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τέταρτο. Δεν ξέρω αν υπάρχει ομιλητής. Μιλούμε για το θέμα «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους». Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Εγώ δύο λεπτά θα μιλήσω, το πολύ-πολύ να τα κάμω τρία. Είπα δύο λεπτά να τα κάμω τρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα σε χρονομετρήσω, κύριε Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Θα ήθελα απλώς αρχικά να κάμω μία μικρή παρατήρηση στο συνάδελφο Προδρόμου. Άκουσα την ομιλία του με πάρα πολλή προσοχή και πραγματικά μου θύμισε το θεατρικό έργο του Τσέχοφ “Οι βλαβερές συνέπειες του καπνού”. Σε εκείνο το έργο ο Τσέχοφ, παρά την επικεφαλίδα του έργου, ασχολείται με οτιδήποτε εκτός από τις βλαβερές συνέπειες του καπνού. Ασχολείται με τις διαφορές που έχει με τη γυναίκα του, ασχολείται με τις διαφορές που έχει στο σπίτι του κ.λπ.

Νομίζω ότι το θέμα των ναρκωτικών δεν είναι θέμα ούτε του Δημοκρατικού Συναγερμού ούτε του ΑΚΕΛ ούτε του ΚΙΣΟΣ ούτε κανενός άλλου. Είναι θέμα που μας απασχολεί όλους.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Συμφωνά ο κ. Προδρόμου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Συμφωνά ο κ. Προδρόμου, αλλά ο κ. Προδρόμου, ευκαιρίας δοθείσης, θυμήθηκε και τη Σοβιετική Ένωση, όπως τη θυμάται πάντα, ακόμη και όταν ο καιρός στην Κύπρο είναι ολίγο ζοφερός, θα πρέπει να τα ρίζουμε στη Σοβιετική Ένωση! Θυμήθηκε και τον ευρωσκεπτικισμό του ΑΚΕΛ, θυμήθηκε και την κριτική την οποία κάνει το ΑΚΕΛ εναντίον της κυβέρνησης. Φυσικά κάπου πρέπει να γίνει κριτική. Κριτική εγώ λέω να γίνει σε όλους μας, αλλά πρώτιστα και πάνω από όλα πρέπει να γίνεται στους κυβερνώντες. Και θέλω να σας θυμίσω ότι πριν μερικά χρόνια, που συζητείτο ξανά αυτό το θέμα στη Βουλή, το θέμα των ναρκωτικών, και ανεφέρθη ότι τα παιδιά των γυμνασίων άρχισαν να χρησιμοποιούν ναρκωτικά -δεν είναι εδώ ο κ. Αναστασιάδης να το επιβεβαιώσει- μόνο στην κρεμάλα δε στείλαμε τον κ. Λιλληκα, ο οποίος ανεφέρθη σε αυτό το γεγονός. Και ήταν νωρίς κατά τη γνώμη μου. Ήταν νωρίς, όταν έγινε επισήμανση ότι τα παιδιά των σχολείων, τα παιδιά των γυμνασίων, άρχισαν τη χρήση των ναρκωτικών. Βγήκαμε στις τηλεοράσεις και στα ραδιόφωνα να κατηγορήσουμε τον κ. Λιλληκα, διότι ήταν τότε ο πρόεδρος Νέας Γενιάς στη διακυβέρνηση Βασιλείου, ότι κατηγορήσε τα παιδιά μας, κατηγορήσε τα βλαστάρια μας, ότι έκαναν αυτό το αμάρτημα, αλλά αυτά δεν έχουν ιδέα και δεν αγγίζουν πάνω. Εάν εμείς προσέχαμε από τότε που άρχισε...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το έργο του Τσέχοφ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Ναι, ακριβώς. Το έργο του Τσέχοφ. Αν προσέχαμε από τότε που άρχισε το κακό, αρχικά δειλά-δειλά, δε θα φτάναμε στη σημερινή κατάντια. Αν αισθάνθηκα την ανάγκη να έρθω να πω δύο λόγια, είναι γιατί συναισθάνομαι και εγώ τις υποχρεώσεις μου και αισθάνομαι τις έννοιες, τις οποίες πρέπει να έχει ο κάθε Κύπριος, τι θα γίνουν τα παιδιά μας, τι θα γίνουν τα εγγόνια μας, αύριο, μεθαύριο, στη μελλοντική κοινωνία. Δε μας

κτυπούν την πόρτα, όπως είπαν οι περισσότεροι συνάδελφοι, τα ναρκωτικά, είναι μέσα στο σπίτι μας τα ναρκωτικά. Δε μας κτυπούν πλέον την πόρτα. Μας την κτυπούσαν ως τώρα. Την ανοίξαμε και είναι μέσα στο σπίτι μας.

Επομένως, το πρόβλημα υπάρχει και πρέπει να εγκύψουμε όλοι, να δούμε πώς το αντιμετωπίζουμε. Να δούμε πρώτα απ' όλα πώς το κράτος παίρνει όλα εκείνα τα μέτρα με τα οποία θα παρεμποδίσει και θα τιμωρήσει και θα διώξει τους εγκληματίες, οι οποίοι μεταφέρουν στη χώρα μας το εμπόρευμα του θανάτου· το πρώτιστο καθήκον. Το δεύτερο καθήκον είναι να βοηθήσουμε τους νέους ανθρώπους, να βοηθήσουμε τα παιδιά να απόσχουν από τη χρήση των ναρκωτικών.

Εγώ εισηγούμαι ένα πρακτικό μέτρο. Και το πρακτικό αυτό μέτρο είναι να εισάξουμε στα σχολεία μας από τώρα ένα μάθημα που να είναι καθημερινό και να αρχίζει από το δημοτικό μέχρι το γυμνάσιο, “Τα ναρκωτικά και η κακή επίδρασή των στην υγεία και στη ζωή των ανθρώπων”. Καθημερινό μάθημα, όπως έχουμε το μάθημα της γυμναστικής, όπως έχουμε το μάθημα της μουσικής, μαζί με προβολές, για να δείχνουμε τις συνέπειες της χρήσης των ναρκωτικών. Και την απεξάρτηση· να δούμε πώς αντιμετωπίζουμε αυτό το θέμα.

Αλλά εκείνο το οποίο θέλω να θίξω και στο οποίο να καταλήξω είναι ότι τα ναρκωτικά είναι πρόβλημα όλων μας. Ούτε χρώμα έχουν ούτε θρησκεία και πρέπει να μας προβληματίσει πολύ σοβαρά. Είναι εθνικό πρόβλημα αυτή τη στιγμή, ίσως το σοβαρότερο εσωτερικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει η Κύπρος. Το ΧΑΚ θα περάσει κάποτε, θα φύγει, θα εξαλειφθεί, θα ξοφλήσουν τα χρέη τους οι επενδυτές, κάπου θα τα ξοφλήσουν, ελπίζω να μη χρησιμοποιηθεί και αυτό, για να αυξηθούν οι ναρκομανείς, αλλά τα ναρκωτικά θα παραμείνουν, ενόσω η στάση μας ή ενόσω οι προσπάθειές μας δεν εντείνονται στο βαθμό που πρέπει, για να σταματήσουμε τους εμπόρους, να σταματήσουμε τους χρήστες και να θεραπεύσουμε εκείνους οι οποίοι έχουν ήδη εθιστεί

και δεν μπορούν να σταματήσουν τη χρήση τους.

Ευχαριστώ κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Λία Γεωργιάδη, παρακαλώ.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία συνάδελφος και κύριοι συνάδελφοι,

Έχω ζητήσει να λάβω μέρος στη συζήτηση για το θέμα των ναρκωτικών, για να εκφράσω το προσωπικό μου ενδιαφέρον, την αγωνία και την αποφασιστικότητά μου ως ενεργός πολίτης με όραμα και στόχο, μέσα από το Δημοκρατικό Συναγερμό και όλοι μαζί να εργαστούμε για την καταπολέμηση της χρήσης των ναρκωτικών. Παράλληλα, επιθυμώ να αναφέρω σκέψεις, προβληματισμούς και απόψεις και από μια άλλη οπτική γωνία, μέσα από τα μάτια της μητέρας, της γυναίκας, της αδελφής και της κόρης, της Κυπρίας, που αποτελεί το 51% του πληθυσμού.

Το τέλος του εικοστού αιώνα, εκτός από τα θετικά επιτεύγματα και τις αξίες που χάρισε στον παγκόσμιο πολίτη, του κληροδότησε και αρνητικά φαινόμενα, δηλαδή συμπεριφορές και ενέργειες όπως είναι η βία χωρίς όρια, η οικολογική καταστροφή και τα ναρκωτικά. Δε θα ασχοληθώ με τη βία και την οικολογική καταστροφή. Απλώς σημειώνω ότι όλες οι καταστροφικές αυτές συμπεριφορές σε πολλά σημεία αλληλοσυναντώνται και αλληλοεπηρεάζονται.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας επισημαίνει ότι η χρήση και η κατάχρηση παράνομων και νόμιμων ψυχοδραστικών ουσιών είναι ένα από τα σοβαρότερα και τα πλέον διαδεδομένα παγκόσμια προβλήματα. Η χρήση ψυχοδραστικών ουσιών αποτελεί ψυχοκοινωνικό φαινόμενο. Αφορά ολόκληρη την κοινωνία και όχι μόνο το συγκεκριμένο άτομο, το χρήστη, γι' αυτό και είναι αναγκαία και χρειάζεται η πολύπλευρη και ενεργός συμμετοχή της κοινωνίας σε όλα τα επίπεδα. Το πρόβλημα των

ναρκωτικών είναι πρόβλημα ζωής και θανάτου σε επίπεδο σωματικό, ψυχολογικό και υπαρξιακό.

Τα τελευταία χρόνια η συσχέτιση των ενέσιμων ψυχοδραστικών ουσιών με την αύξηση του έιτς και της ηπατίτιδας δημιουργεί σοβαρότατο πρόβλημα σε αρκετές χώρες και ροκανίζει τα θεμέλια της κοινωνίας. Η κατάχρηση ψυχοδραστικών ουσιών επιδεινώνει τη λειτουργία και ικανότητά της. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έχει εισηγηθεί η κάθε χώρα να καθιερώσει εθνική πολιτική εναντίον των ναρκωτικών. Η καταπολέμηση της μάστιγας των ναρκωτικών είναι έργο και καθήκον όλης της κοινωνίας, κράτους, κομμάτων, φορέων κυβερνητικών και μη.

Τα θύματα των ναρκωτικών κυρίως είναι έφηβοι και νέοι. Τα άτομα που είναι χρήστες δε φορούν ούτε επηρεάζονται από ιδεολογική ή κομματική ταυτότητα. Οι χρήστες είναι άτομα που αισθάνονται ανασφάλεια, φοβίες, είναι στερημένοι από αγάπη, ενδιαφέρον οικογενειακό και κοινωνικό. Είναι τα άτομα που χάνουν την πίστη τους στη ζωή, δεν έχουν όραμα και ψάχνουν να βρουν τη γαλήνη, τον επίγειο παράδεισο με τεχνητά μέσα. Το κράτος μαζί με τον ιδιωτικό τομέα οφείλουν μαζί να εργαστούν τόσο για την πρόληψη και την καταπολέμηση όσο και για τη θεραπεία και αποτοξίνωση.

Ο εθελοντισμός είναι η κινητήρια δύναμη που συμπληρώνει τις κρατικές υπηρεσίες. Το 2001 έχει κηρυχθεί η χρονιά του εθελοντισμού, στα πλαίσια του οποίου ο άνθρωπος προσφέρει αγάπη, στοργή και φροντίδα στο συνάνθρωπό του, χωρίς να ζητά υλικό αντάλλαγμα. Τα κράτη χρειάζονται την εθελοντική εργασία και η προσφορά, υλική και ηθική, του ιδιωτικού τομέα συμπληρώνει το κράτος πρόνοιας.

Η Κύπρος βρίσκεται στο σταυροδρόμι της Ασίας, της Αφρικής και της Ευρώπης. Βρίσκεται συνεχώς στο μάτι των εμπόρων ναρκωτικών. Το κράτος ασκεί προληπτική πολιτική και, για να την ασκήσει, υπέγραψε διάφορες συνθήκες και συμβάσεις: τη συνθήκη του ΟΗΕ, τη γνωστή ως Συνθήκη της Βιέννης για την Παράνομη Διακίνηση

Ναρκωτικών και Ψυχοτρόπων Ουσιών, τη Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για το Ξέπλυμα Βρόμικου Χρήματος, τους νόμους περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών, περί Δέσμευσης Εσόδων από Παράνομη Διακίνηση Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών και περί Περίθαλψης και Μεταχείρισης Τοξικομανών. Το κράτος ίδρυσε επίσης την εθνική επιτροπή του, το Αντιναρκωτικό Συμβούλιο, με τη συμμετοχή των αρμοδίων υπουργείων και του Οργανισμού Νεολαίας.

Έχουμε υποχρέωση οι νέοι να αναπτύσσονται σε υγιές κοινωνικό και οικογενειακό περιβάλλον, με βάση τις ανθρώπινες αξίες του σεβασμού της ζωής και του συνανθρώπου και την αναζήτηση του νοήματος της ζωής με θετικούς τρόπους συμπεριφοράς, χωρίς τη χρήση ουσιών εξάρτησης. Οι μη κυβερνητικοί φορείς έχουν ενεργοποιηθεί και προσφέρουν βοήθεια στους χρήστες. Η κυβέρνηση βοηθά και ενισχύει τις ιδιωτικές πρωτοβουλίες. Η επιστροφή των ναρκομανών στη ζωή περνά από την κόλαση, όπως χαρακτηριστικά λέγεται.

Η σωματική αποτοξίνωση γίνεται στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, χρειάζεται όμως πιο σύγχρονους χώρους. Η “Αγία Σκέπη” προσφέρει ψυχολογική στήριξη στους χρήστες μετά τη σωματική αποτοξίνωση, όταν, όπως συνηθίζεται να λέγεται, το άτομο μείνει καθαρό. Το Κέντρο Ενημέρωσης για τα Ναρκωτικά και Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕΝΘΕΑ) προσφέρει τα προγράμματα πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς πρόληψης. Η Ακαδημία Οικογένειας - Μαθητή συμβάλλει στην αναγνώριση του προβλήματος, την πρόληψη και τη βοήθεια του ατόμου.

Στην τελευταία έρευνα που έγινε από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, το ΚΕΝΘΕΑ και το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού βρέθηκε ότι το 95% των μαθητών είναι μακριά από τα ναρκωτικά. Όμως, έχει βρεθεί ότι η ομάδα υψηλού κινδύνου έχει διευρυνθεί. Αυξήθηκε και το ποσοστό χρηστών ανάμεσα στα κορίτσια. Τα αγόρια υπερέχουν στα ναρκωτικά. Οι τόποι χρήσεως είναι οι δισκοθήκες και τα σχολεία ακόμα. Το αλκοόλ και

η συστηματική χρήση του είναι ο προθάλαμος των ναρκωτικών, όταν υπάρχει το στοιχείο της ψυχικής αστάθειας και της ανασφάλειας. Είναι εύκολη η εξεύρεση ουσιών. Οι τέσσερις στους δέκα γνωρίζουν από πού μπορούν να αγοράσουν ναρκωτικά και γνωρίζουν τον πωλητή κατά πλειοψηφία.

Η φυγή ως διέξοδος από τα προβλήματα είναι το αποτέλεσμα της λανθασμένης και στεγνής επικοινωνίας, αγωγής και κοινωνικοποίησης. Η χυδαία ευδαιμονιστική αντίληψη της ζωής, η υπερπροστασία, η έλλειψη αγάπης αποδυναμώνουν ιδιαίτερα το νεαρό άτομο, που συγχύζει την ελευθερία με την ελευθεριότητα, και το αφήνουν ανίκανο και για τη στοιχειώδη αυτοπειθαρχία, ενώ το στερούν από το στοιχειώδη νόμο της ζωής, που αναφέρεται στο δικαίωμα να παίρνεις και στην υποχρέωση να δίνεις στο συγκεκριμένο άτομο και στην ολότητα.

Αυτός ο στοιχειώδης νόμος της ζωής είναι που λειτούργησε την περίοδο 1955-1960, όταν έφηβοι και νέοι στόλισαν το πάνθεον της κυπριακής ιστορίας, αλλά και την περίοδο των τραγικών γεγονότων της τουρκικής εισβολής και κατοχής του 1974 και του αγώνα που διεξήγαγε ο κυπριακός λαός για την επιβίωση του πρόσφυγα και την επανένωση των οικογενειών.

Έχουμε ανάγκη να ενισχύσουμε τα θεμέλια της κοινωνίας μας και να δημιουργήσουμε καλύτερη υποδομή, για να καταπολεμήσουμε το κατρακύλισμα της νεολαίας μας στον τεχνητό παράδεισο των ναρκωτικών. Η επιθυμία να αισθανθούν ανεβασμένοι οι νέοι μας, η περιέργεια και η επιθυμία να ξεχάσουν τα προβλήματά τους τους οδηγούν στη χρήση των ναρκωτικών.

Στην Κύπρο η προσφυγιά του 1974, η παραμονή των προσφύγων στα τσαντάρια, η δημιουργία των συνοικισμών με κατοίκους αγνώστους μεταξύ τους, ο ανταγωνισμός, η έκπτωση από τις αξίες, ο μιμητισμός, η εξάλειψη της ασφάλειας, η έλλειψη αγάπης, η εγωπάθεια, η μοναξιά, η απώλεια των αγαθών και η νέα τεχνολογία της επικοινωνίας

δημιούργησαν αισθήματα ανασφάλειας και απογοήτευσης και αλλοίωση των ηθικών αξιών.

Η πρόληψη είναι το ισχυρότερο όπλο και επιτυγχάνεται με τη στήριξη της οικογένειας, του σχολείου και της κοινωνίας, επιτυγχάνεται με την καλλιέργεια της σωματικής και πνευματικής υγείας. Το κράτος μέσα από τον αθλητισμό προσφέρει υγιή απασχόληση στα παιδιά. Η πρόληψη πρέπει να γίνεται και μέσα από την εκπαίδευση των διδασκάλων και των καθηγητών. Οι μαθητές πρέπει να ενεργοποιούνται στην πρόληψη και στην αγάπη και στο ενδιαφέρον για το συνάνθρωπο. Τα προγράμματα του Γραφείου Ευημερίας και η βοήθεια, υλική και ηθική, προς τις προβληματικές οικογένειες βοηθούν. Η αξία της ζωής πρέπει να γίνει θέση αξίας. Η ποιότητα ζωής με την ειρήνη του πνεύματος είναι η αξία και όχι τα καταναλωτικά αγαθά.

Σημαντική είναι η επανένταξη στην κοινωνία, η αλλαγή νοοτροπίας, η βοήθεια και αποδοχή από τον κοινωνικό περίγυρο, όπως και η στελέχωση του αστυνομικού σώματος και η συνεργασία αστυνομίας και πολιτών. Το κράτος πρέπει να ενεργοποιηθεί πιο πολύ και να ενισχύσει κυρίως τις τοπικές αρχές τόσο με εκπαιδευμένο προσωπικό όσο και με προγράμματα για βοήθεια των πολιτών, δημοτών και κατοίκων χωριών και κοινοτήτων.

Έχουμε καθήκον να μπούμε στον αγώνα όλοι και όλες. Η καταπολέμηση των ναρκωτικών βοηθά στη δημιουργία καλύτερης ποιότητας ζωής, στην ενεργότερη συμμετοχή στην κοινωνία των πολιτών. Το σπίτι μας, η Κύπρος, χρειάζεται όλους τους πολίτες της στον πόλεμο κατά των ναρκωτικών.

Οι γυναικείες οργανώσεις έχουν αποδείξει ότι με την ενότητα για το κοινό όραμα, τον κοινό στόχο, και με την υπέρβαση των διαφορών που τις χωρίζουν παράγουν ουσιαστικό εθνικό και κοινωνικό έργο. Έργο που πρέπει να ζηλεύουν όλοι οι άλλοι

φορείς, ακόμα και αυτό το σώμα. Όλες μαζί αγωνιζόμαστε, χωρίς να μετρούμε κόπους, χρόνο, δυνάμεις, έξοδα, ώστε να μπορέσουμε να επιτύχουμε το στόχο μας. Καλούμαστε όλοι να συστρατευτούμε στον πόλεμο ενάντια στα ναρκωτικά.

Τα παιδιά και οι χρήστες ναρκωτικών είναι τα δικά μας παιδιά, που στο όνομα της δικής τους ευτυχίας και για το δικό τους μέλλον εργαζόμαστε και προχωρούμε. Ας μην τους κτίζουμε ένα μέλλον δυστυχίας. Ας τους κτίζουμε ένα μέλλον για το οποίο θα μας μακαρίζουν οι επερχόμενες γενιές. Ας τους δώσουμε αγάπη, για να έχουν να δώσουν κι εκείνοι αγάπη. Η αγάπη προς το συνάνθρωπό μας δεν έχει κομματικό ή ιδεολογικό όνομα. Ο άνθρωπος πάντα αναζητά την ασφάλεια, τη σταθερότητα και τη γαλήνη. Αφιερώνοντας χρόνο για την πνευματική μας υπόσταση και καλλιεργώντας το πνεύμα μας θα βρούμε ότι ο Χριστός, ανεξάρτητα πώς ο καθένας από εμάς τον δέχεται, πρόσφερε στον άνθρωπο με τη διδασκαλία του και τον τρόπο ζωής του: αγάπη, πίστη, όραμα αξιών. Δίδαξε πώς να αποκτούμε την εσωτερική δύναμη, για να έχουμε τη δύναμη να προχωρούμε αρμονικά και να επικοινωνούμε με το συνάνθρωπό μας, το περιβάλλον, το Θεό ή την ανωτέραν δύναμη.

Ο Μαξ Σέλερ επεσήμανε στις αρχές του εικοστού αιώνα την κατολίσθηση των αξιών του κοινωνικού συστήματος με αποτέλεσμα την ανασφάλεια, την αβεβαιότητα και την ανομία στο συλλογικό και ατομικό επίπεδο. Ο Έριχ Φρομ παρατήρησε ότι το κριτήριο ύπαρξης με υποκατάστατο την απουσία νοήματος ζωής τεράστιων μαζών ανθρώπων αντικατέστησε το “είναι” με το “έχειν”. Τα πιο πάνω έχουν ρίζα και προέλευση τη χριστιανική φιλοσοφία και όμως οι συγγραφείς οι οποίοι χρησιμοποίησαν τις σκέψεις αυτές δήλωναν διαφορετική ιδεολογία από ό,τι οι υπόλοιποι δεχόμαστε.

Τα κριτήρια επιτυχίας και κοινωνικής καταξίωσης μορφοποιούνται μέσα στην ίδια αυτή διαδικασία. Ο αλλοτριωτικός χαρακτήρας των ανθρώπινων σχέσεων στην εποχή μας, η μείωση της προσωπικής επικοινωνίας, η αποπροσωποποίηση, η εξατομίκευση

βάζουν σε σοβαρή δοκιμασία την ψυχική ισορροπία του μέσου ανθρώπου και επιτείνεται το επικοινωνιακό αδιέξοδο. Το “εγώ” αντί το “εμείς”, η έλλειψη αυτοπειθαρχίας, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης με τα προγράμματα βίας και ανισότητας και το δίκαιο του ισχυρού συμμετέχουν στην καταβράθρωση των αξιών. Τα παιδικά προγράμματα των μέσων μαζικής ενημέρωσης, τα καρτούν, αν τα δούμε, δημιουργούν κατά πλειοψηφία αρνητικά πρότυπα στην παιδική ψυχή.

Υπήρξε μηδενισμός από κάποιους ομιλητές σε βάρος της κυβέρνησης Κληρίδη ως προς το έργο της για τα ναρκωτικά. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι ο μηδενισμός είναι θέση που δεν προσφέρεται, όταν συζητούμε αυτά τα προβλήματα. Αν επισκεφθείτε την “Αγία Σκέπη”, θα δείτε ότι τα άτομα που φιλοξενούνται και υποστηρίζονται εκεί δεν έχουν κομματική ταυτότητα ούτε ενδιαφέρει κανέναν η ιδεολογική τους τοποθέτηση. Αγωνίζονται να αποκτήσουν πίστη και όραμα. Ζητούν υποστήριξη και σταθερότητα. Αυτά πρέπει να προσφέρουμε. Όχι να αρχίζετε να λέτε ότι η κυβέρνηση δεν έκαμε τίποτε και ότι μόνο εσείς, η αντιπολίτευση, έχετε μόνο προγράμματα και οράματα! Τα οράματα είναι του κυπριακού λαού και...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Τι σχέση έχει η “Αγία Σκέπη”, αν μου επιτρέψετε, με την κυβέρνηση;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Βοήθησε.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Αν δε μιλούσατε, συνάδελφοι, μεταξύ σας και παρακολουθούσατε τι έλεγα, θα προσέχατε ότι είπα ότι η βοήθεια του κράτους χρειάζεται και τον εθελοντισμό. Και ανέφερα την “Αγία Σκέπη”, ανέφερα και το ΚΕΝΘΕΑ. Και μέσα στην “Αγία Σκέπη” τώρα επιτελείται ένα έργο το οποίο στηρίζει...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έλειπε ο κ. Λιλλήκας.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Εντάξει. Αν έλειπε, εντάξει... το οποίο στηρίζει η κυβέρνηση. Αλλά, όταν θα πάτε εκεί και θα δείτε, πιθανόν να βρείτε και μέλη του δικού σας κόμματος, όπως θα είναι και του κόμματός μου και θα είναι και του ΔΗΚΟ και των άλλων κομμάτων. Εκείνο που λέμε είναι ότι αυτά τα προγράμματα στηρίζουν τη νεολαία μας. Άρα, ο μηδενισμός δεν εξυπηρετεί κανέναν. Εκτός από τον κομματικό σας σκοπό, κανέναν άλλο σκοπό δεν εξυπηρετεί.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δε μηδενίσαμε την Εκκλησία. Η Εκκλησία είπαμε ότι κάνει έργο.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Κοιτάξετε! Εδώ είναι οι δικές σας απόψεις. Αυτά πρέπει να προσφέρουμε και όχι τις αντιπαραθέσεις και ότι μόνο εσείς, η αντιπολίτευση, έχετε προγράμματα. Έπρεπε, αν ήσασταν σωστοί ως αντιπολίτευση, να βοηθούσατε να υλοποιούνται αυτά τα οποία βρίσκονται στο τραπέζι μπροστά μας και με τις προτάσεις να καλυτερεύατε τα προγράμματα τα οποία υπάρχουν. Τουλάχιστον η συναινετική και υπεύθυνη πολιτική αυτό απαιτεί.

Δε θέλω να πιστεύω ότι σας ενδιαφέρει και σας απασχολεί μόνο να μεταφέρετε στον κυπριακό λαό αρνητική εικόνα για την κυβέρνηση μόνο και μόνο για το κομματικό σας συμφέρον. Δεν πρέπει εμείς οι πολιτικοί να καταβαραθρώνουμε τις αξίες και τις αρχές της κοινωνίας μας. Βρισκόμαστε σε προεκλογική περίοδο και δυστυχώς η πολιτική δεοντολογία παρουσιάζει εκτροπή με την αρνητική τοποθέτηση της αντιπολίτευσης με στόχο μόνο να στείλει το μήνυμα ότι το δικό της κόμμα είναι το καλύτερο. Η κοινωνία μας αυτή κτίστηκε από όλα τα κόμματα, όχι από ένα μόνο, και όλοι έχουμε και τα αρνητικά μας και τα θετικά μας.

Προσωπικά καταδικάζω αυτό το μηδενισμό. Ο αγώνας ενάντια στα ναρκωτικά είναι αγώνας όλων μας. Εδώ και τώρα δώστε τα χέρια να σώσουμε τα παιδιά μας, να νικήσουμε τα ναρκωτικά με πράξεις και προγραμματισμό σε πολυεπίπεδα μέτωπα με εξειδικευμένες και συγκροτημένες ομάδες. Πρέπει όλοι να είμαστε σε συνεχή εγρήγορση. Ως εκπρόσωποι του λαού πρέπει να μην απογοητεύουμε το λαό μας και πρέπει να είμαστε πρότυπα σύνεσης και συνεργασίας όσον αφορά τόσο την κυβερνητική πλευρά όσο και τους μη κυβερνητικούς φορείς. Και είναι ανάγκη να γίνεται συνεχής προσπάθεια για φροντίδα, προσοχή και ενίσχυση του αγώνα κατά των ναρκωτικών.

Ο κυπριακός λαός ας αποκλείσει τους μηδενιστές και ας αγκαλιάσει τα άτομα, τα κόμματα και τους φορείς που προσφέρουν υπεύθυνα. Και ο Δημοκρατικός Συναγερμός απλώνει το χέρι σε όλους και με ομόνοια και σύνεση καλεί όλους μαζί στη μάχη ενάντια στα ναρκωτικά με σύνθημα: Όλοι μαζί ενάντια στα ναρκωτικά, να σώσουμε τη νεολαία μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κίκης Γιάγκου, παρακαλώ.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Από τούτο το βήμα μίλησα πολλές φορές για το έγκλημα, οργανωμένο και μη. Μίλησα και συνάμα προειδοποίησα τις αρμόδιες αρχές για το πρόβλημα των ναρκωτικών. Αντί να λάβουν οι αρμόδιοι σοβαρά υπόψη τα όσα κατά καιρούς κατάγγειλα, περιορίζονταν σε ανεδαφικές διαψεύσεις και οι παράφωνοι κράχτες της κυβέρνησης -πρέπει να ενθυμήστε, παρακαλώ- μου απέδιδαν διάφορα κοσμητικά επίθετα. Με είπαν “Ηρακλή Πουαρώ”, “σαπουνόφουσκες” τα όσα κατήγγειλα μου είπε

ο τότε κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Ιωάννης Κασουλίδης και ο αντικαταστάτης του, ο κ. Παπαπέτρου, δεν υστέρησε σε χαρακτηρισμούς. Τώρα όμως που ήλθε το πλήρωμα του χρόνου επιβεβαιώνομαι, δυστυχώς, πανηγυρικά. Τα ναρκωτικά μπήκαν παντού και αναγκάστηκε ο κυβερνητικός εκπρόσωπος να παραδεχθεί ότι απέτυχε η κυβέρνηση στον τομέα της πρόληψης. Το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι ένα από τα πιο βαριά και σε μεγάλη έκταση κοινωνικά προβλήματα στον τόπο μας. Παλιά η Κύπρος ήταν διαμετακομιστικός σταθμός, αλλά εδώ και αρκετά χρόνια έγινε τόπος κατανάλωσης.

Τα ναρκωτικά, μαλακά και σκληρά, σήμερα, στον τόπο μας, κυκλοφορούν ελεύθερα στους δρόμους, μπήκαν στα σπίτια, μπήκαν στα σχολεία, στους χώρους της δουλειάς, στους χώρους ψυχαγωγίας, στα νοσοκομεία, μπήκαν ακόμη και στην εθνοφρουρά. Είναι αποδεκτό από όλους ότι τα ναρκωτικά υπονομεύουν την ίδια την υφή της κοινωνίας και αποτελούν απειλή για τη Δημοκρατία και την ασφάλεια του κράτους μας. Ο κίνδυνος να γίνουν ρυθμιστές της θεσμικής ζωής είναι ορατός, αν συνεχίσουν να αυξάνονται με τον παρατηρούμενο ρυθμό. Συγκεκριμένα, βάσει έγκυρων πληροφοριών μου, μέχρι σήμερα έχουν πεθάνει στην Κύπρο πέραν των πενήντα ατόμων από ναρκωτικά, αριθμός ο οποίος σκόπιμα αποκρύφτηκε από τους αρμοδίους. Μερικά από τα πρόσωπα αυτά πέθαναν από υπερβολική δόση ναρκωτικών και άλλοι από άλλες αιτίες, στις οποίες όμως συνυπήρχε και προείχε ο παράγων ναρκωτικό...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ποιος παράγοντας;

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Ναρκωτικό.

Αν δεν αφυπνιστούν το κράτος και η κοινωνία μας, τότε το πρόβλημα θα καθίσταται σοβαρότερο από μέρα σε μέρα. Τώρα, ο κάθε πολίτης μπορεί να διερωτηθεί

γιατί φτάσαμε εδώ που φτάσαμε και ποιοι ευθύνονται! Το κράτος μας ύπνωτε το μακάριο ύπνο για χρόνια και διαβεβαίωνε τους πάντες ότι τα ναρκωτικά ήταν υπό τον πλήρη έλεγχό του. Προσωπικά, από το 1992 κατάγγειλα τον κίνδυνο διοχέτευσης ναρκωτικών από τα κατεχόμενα στις ελεύθερες περιοχές. Όλοι με διέψευσαν και κανένας δεν έλαβε τα μέτρα του. Ούτε το κράτος, ούτε η εκκλησία τότε έδειχναν το απαιτούμενο ενδιαφέρον για πάταξη των ναρκωτικών τα οποία έμελλε σε σύντομο χρονικό διάστημα να καταντήσουν μάστιγα στον τόπο μας. Για να ακριβολογώ, υπήρξαν κάποιοι αρμόδιοι οι οποίοι συμφωνούσαν πλήρως μαζί μου και προειδοποιούσαν για την επερχόμενο λαίλαπα των ναρκωτικών.

Κατήγγειλα ενυπογράφως ότι η Κυπριακή Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών έγινε υποσταθμός των Αγγλοαμερικάνων, των Γερμανών και άλλων ξένων υπηρεσιών και ότι πρώτιστο καθήκον της υπηρεσίας ήταν η εξυπηρέτηση των ξένων συμφερόντων. Το εγχώριο πρόβλημα των ναρκωτικών για κάποιους ξενοκίνητους ήταν σε δεύτερη μοίρα. Έφτανε οι κύριοι αυτοί να απολαμβάνουν τα ταξιδάκια τους στην Αμερική, Αγγλία, Γερμανία και αλλού και άσ' την κυπριακή νεολαία να εθίζεται στα ναρκωτικά. Ούτε εγώ εισακούστηκα τότε ούτε οι ελάχιστοι αρμόδιοι της αστυνομίας. Έχω στα χέρια μου δηλώσεις αξιωματούχου της αστυνομίας, χρονολογούμενες από το 1994, που προειδοποιούσε και καλούσε την κυβέρνηση να αφυπνιστεί και να λάβει τα αναγκαία μέτρα. Οι εξελίξεις των πραγμάτων ήταν τέτοιες που ανάγκασαν το Μητροπολίτη Κιτίου να καλέσει την κυβέρνηση να αφυπνιστεί. Επίσης να καλέσει την κοινωνία να πράξει το ίδιο. Η κοινωνία, κατ' εμένα, ως ένα βαθμό πρέπει να απαλλάσσεται ευθύνης, γιατί οι κυβερνώντες τη διαβεβαίωναν ότι δεν υπήρχε πρόβλημα, δεν υπήρχε λόγος να αφυπνιστεί. Ούρλιαζε, μας λέει ο Μητροπολίτης Κιτίου, για να τον ακούσει το κράτος. Όμως ούτε το κράτος άκουε ούτε κανένας άλλος, για τον απλούστατο λόγο ότι τα ενδιαφέροντα των κυβερνώντων ήσαν άλλα. Ροζ βίζες, χρηματιστήρια!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Πες τους τα, Κίκη!

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Πέραν δε τούτου, κατά τους κυβερνώντες δεν υπήρχε πρόβλημα ναρκωτικών και προς τούτο ετοίμασαν νομοσχέδιο το οποίο -άκουσον άκουσον- απαγόρευε σε οποιονδήποτε πολίτη να μιλά ενάντια στα ναρκωτικά. Και στο θέμα τούτο οι κύριοι της κυβέρνησης ήθελαν να φιμώσουν και μονοπωλήσουν τον αγώνα ενάντια στα ναρκωτικά. Ο αντιναρκωτικός αγώνας είναι πολυδάπανος και, ως φαίνεται, για να έχουν πλήρη έλεγχο των εξόδων, ήθελαν το μονοπώλιο, για να μην υπάρχει σφετερισμός χρημάτων.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εισαγωγή ναρκωτικών έκαναν;

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Έκαναν. Και αν αυτό δεν το πέτυχαν, τούτο οφείλεται στην αντίδραση όλων εκείνων των ανιδιοτελώς πολέμιων των ναρκωτικών. Ιδού τα επιτεύγματα: Η αντιναρκωτική πολιτική της κυβέρνησης Κληρίδη απέτυχε παταγωδώς. Η μέχρι τώρα αντιμετώπισή τους κρίνεται ως μη ικανοποιητική, ενώ πρόκειται για μια εθνική απειλή η οποία προοιωνίζεται μεγαλύτερα δεινά για την Κύπρο μας. Άμεση και επιτακτική είναι η ανάγκη αντιμετώπισης του προβλήματος των ναρκωτικών κατά τον αποτελεσματικότερο τρόπο. Η αδράνεια, η αδιαφορία, ο εφησυχασμός, ακόμη και ο εμπαιγμός, κυριαρχούν σ' αυτό τον τόπο! Γνώρισμα των καιρών. Εμφανή τα πολιτικά συμπτώματα των κυβερνητικών υπηρεσιών και το δυστύχημα σ' αυτό τον τόπο είναι ότι οι αρμόδιοι τα αντιμετωπίζουν ως σαν να έχουν παρωπίδες! Και όχι μόνο αυτό, αλλά το χειρότερο

είναι ότι οι όποιες χλιαρές αντιδράσεις δείχνουν μια αρρωστημένη νοοτροπία που κάθε άλλο παρά ευνοεί την πάταξη της όποιας παρανομίας.

Η αστυνομία μας μέχρι σήμερα δεν κατάφερε να βάλει χέρι στους μεγαλοεισαγωγείς ναρκωτικών και στους μεγαλολαθρέμπορους από τους οποίους ξεκινά το όλο πρόβλημα. Στη βάση κάποιων στοιχείων που έχω υπόψη μου ρωτώ: Οι μεγαλέμποροι των ναρκωτικών έχουν ανθρώπους στις τάξεις της αστυνομίας; Ναι, έχουν και αυτό αποδεικνύεται από έκθεση ανώτερου αστυνόμου, αλλά και από μερικά άλλα στοιχεία. Τον Οκτώβρη του 2000 η αστυνομία έστειλε άνθρωπό της να αγοράσει ηρωίνη, δύο κιλά, οκτώ χιλιάδες το κιλό, από Τουρκοκύπριο υπάλληλο των βάσεων. Επίσης να κάμει ξέπλυμα βρόμικου χρήματος. Ως πρώτη δόση, ένα εκατομμύριο δολάρια. Ο άνθρωπος τους έφερε και δείγματα. Όταν η αποστολή βρισκόταν στο τέλος της, ειδοποιήθηκε από μέλος της ΥΔΙΝ ότι θα συνελάμβαναν και τον ίδιο και η όλη προσπάθεια έπεσε στο κενό. Πριν ένα χρόνο, στη Λεμεσό έκρυψαν δύο κιλά χασίς, για να παγιδεύσουν άτομο αναμειγμένο με τα ναρκωτικά. Ενώ φρουρείτο, το χασίς κλάπηκε απ' αυτόν που θα παγιδευόταν και στη θέση του έβαλε χόρτα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Σκέτο χόρτο εννοείς.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Ναι.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Γιατί είναι και το άλλο χόρτο!

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Στην επαρχία Λάρνακας έστειλαν βαποράκι να αγοράσει χασίς. Τους έκλεψε το χασίς, όμως, έντιμος όπως ήταν, πώλησε το χασίς λιανικώς και τους επέστρεψε τα χρήματα. Έμπορος ναρκωτικών καταφέρνει να αποφεύγει τη σύλληψη, διότι όταν

αποφασίζει η ΥΔΙΝ να δράσει εναντίον του, αυτός ειδοποιείται και απομακρύνει τα ναρκωτικά.

Θα ήταν παράλειψη, αν δεν ανέφερα την προεκλογική επιτυχία της αστυνομίας, την ανακάλυψη ογδόντα κιλών ναρκωτικών σε φάρμα της ελεύθερης περιοχής Αμμοχώστου, διότι ξεπερνά κάθε προηγούμενο εμπαιγμού και βιασμού της νοημοσύνης του Κύπριου πολίτη, καθιστώντας την υπόθεση πρωτοφανή σε ραδιουργία στα χρονικά της αστυνομίας. Με την ανοχή της αστυνομίας διοχετεύτηκαν εκατόν τριάντα κιλά ναρκωτικά στην αγορά της Κύπρου. Ο κύριος, παρ' όλο που καταδικάστηκε από το δικαστήριο σε πολυετή φυλάκιση, τώρα παραθερίζει στο εξωτερικό· δε γνωρίζω αν παραθερίζει με χρήματα του Κύπριου φορολογούμενου! Την 1^η Δεκεμβρίου 1995, με την ερώτησή μου με αριθμό 171, ζήτησα από τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει το σώμα της Βουλής αν προτίθετο να αυξήσει τη δύναμη της Υπηρεσίας Δίωξης Ναρκωτικών, έτσι που να μπορέσει να αντεπεξέλθει στο δύσκολο έργο της λόγω της συνεχούς αύξησης των κρουσμάτων.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αφού η ΥΔΙΝ έκανε τόσα σκάνδαλα, αν την ενισχύσουμε, δε θα κάμει περισσότερα, κύριε Γιάγκου;

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Να την εκκαθαρίσουμε!

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Άλλο τούτο, εν το είπες καλά.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Το 1998 επανήλθα στο ίδιο θέμα και προειδοποίησα την κυβέρνηση ότι οι έμποροι του λευκού θανάτου αφέθηκαν ελεύθεροι να απλώσουν τα πλοκάμια τους παντού. Πρέπει να θυμάστε, κύριοι συνάδελφοι, όταν κατάγγειλα ότι τα ναρκωτικά μπαίνουν για

τα καλά στα σχολεία και οι κοινόχρηστοι χώροι των σχολείων είναι απρόσιτοι για τους πλείστους μαθητές, γιατί καταλαμβάνονται από τους μαθητές χρήστες ναρκωτικών. Πρέπει να θυμάστε, κύριοι συνάδελφοι, με ποιο τρόπο με αντιμετώπισαν οι αναρμόδιοι αρμόδιοι. Με χλεύασαν ότι υπερέβαλλα! Ενώ τώρα το ομολογούν οι άλλοτε κατηγοροί μου και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης παρουσιάζουν το μέγεθος του προβλήματος.

Τη 15η Οκτωβρίου 1996, σχεδόν μετά παρέλευση ενός χρόνου, ο τότε Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, σε απάντηση στην ερώτησή μου, έλεγε, «Η ηγεσία της αστυνομίας προτίθεται σύντομα να ενισχύσει την ΥΔΙΝ τόσο με προσωπικό όσο και με τεχνικό εξοπλισμό». Βρισκόμαστε αισίως στο έτος 2001 και ο διοικητής της ΥΔΙΝ, σε μια πρόσφατη παρουσία του σε τηλεοπτικό σταθμό, δήλωσε ότι το προσωπικό της ΥΔΙΝ είναι εκατό δέκα άτομα. Τόσα όσα ήταν προ μερικών ετών. Η κυβέρνηση δεν αύξησε τη δύναμη της ΥΔΙΝ ούτε κατά έναν άντρα.

Η αδιαφορία της κυβέρνησης στον πόλεμο ενάντια στα ναρκωτικά είναι τεράστια και αν σήμερα βρισκόμαστε σε αυτά τα χάλια, πρέπει να μεμφόμαστε τους κυβερνώντες και κανέναν άλλο. Θα σας υπενθυμίσω τις επανειλημμένες δημόσιες δηλώσεις και διαβεβαιώσεις του τότε Αρχηγού Αστυνομίας κ. Πανίκου Χατζηλοΐζου, των κατά καιρούς Υπουργών Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως... να καθησυχάζουν την κοινή γνώμη ότι το πρόβλημα των ναρκωτικών στην Κύπρο ήταν πολύ μικρό και ότι με τα μέτρα που λάμβαναν δε θα του επέτρεπαν να αναπτυχθεί. Αν λάβουμε ως ορθά τα όσα μας διαβεβαίωνε ο κ. Χατζηλοΐζου, τότε αβίαστα καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι αυτά εξαπλώθηκαν επί των ημερών της συγκυβέρνησης ΔΗΣΥ. Το μέγα ερώτημα είναι, γιατί; Και η απάντηση είναι ότι αυτή η κυβέρνηση υποβάθμισε τον πυλώνα ο οποίος ήταν το βασικό στήριγμα στον αγώνα κατά των ναρκωτικών, υποβάθμισε την Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών. Οι αριθμοί μιλούν από μόνοι τους και δεν επιδέχονται αμφισβήτηση. Πού είναι η αντιναρκωτική πολιτική της κυβέρνησης; Πού είναι οι κλινικές απεξάρτησης;

Πού είναι τα προγράμματα πρόληψης; Πού είναι τα προγράμματα διαφώτισης;

Τα θεμέλια της κοινωνίας ροκανίζονται από τους εμπόρους των ναρκωτικών. Η χρήση των ναρκωτικών βαδίζει παράλληλα και τελικά ταυτίζεται με την εγκληματικότητα, αφού ο χρήστης αναγκαστικά παραβαίνει συνεχώς τον ποινικό κώδικα με τα πλέον συνήθη εγκλήματα, τις κλοπές, την πορνεία, τη διακίνηση και εμπορία ναρκωτικών, για να μπορέσει να εξασφαλίσει τη δόση του. Η αύξηση της εγκληματικότητας στον τόπο μας έχει πάρει τέτοιες διαστάσεις και απειλείται πλέον η σωματική ακεραιότητα του κάθε πολίτη, γιατί δεν ξέρει αν θα φάει κανένα βλήμα από βόμβα σαν περπατεί αμέριμνα στους δρόμους.

Για να καθησυχάσουν την κοινή γνώμη, οι κυβερνώντες μάς λένε ότι στην Αμερική και αλλού γίνονται τόσοι και τόσοι φόνοι, ενώ στην Κύπρο συμβαίνουν λιγότεροι, άρα καλά είμαστε. Επικαλούνται επίμονα τις στατιστικές τους, ότι τάχατες το έγκλημα είναι σε χαμηλά επίπεδα. Δημόσια καταγγέλλω ότι οι στατιστικές της αστυνομίας είναι ψεύτικες, είναι παραπλανητικές! Το έγκλημα στον τόπο μας είναι κατά 60%-65% περισσότερο από αυτό που μας παρουσιάζουν. Το ανεξιχνίαστο έγκλημα δεν το καταχωρούν στα μητρώα τους, για να μη μετρά στην ετοιμασία των στατιστικών!

Ζητώ από την ηγεσία της αστυνομίας να μας παρουσιάσει τα ημερολόγια του Τμήματος Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων της Αμμοχώστου και της Λεμεσού και τότε, κύριοι συνάδελφοι, θα μείνετε έκθαμβοι από την ολιγωρία της αστυνομίας. Παραπονείται ο Αρχηγός της Αστυνομίας ότι δε συνεργάζεται το κοινό μαζί τους. Άλλοτε μας λένε ότι συνεργάζεται και άλλοτε, όταν υπάρχει έξαρση του εγκλήματος, επιρρίπτουν τις ευθύνες στον απλό πολίτη. Δε διερωτούνται γιατί δεν τους εμπιστεύεται ο πολίτης; Απλούστατα, γιατί μετέτρεψαν την αστυνομία σε φέουδο δικό τους, όπου η πολιτικοποίησή της έγινε θεσμός. Η αξιοκρατία. αρχή άγνωστη γι' αυτούς. Κυριολεκτικά ξήλωσαν την αστυνομία και τώρα γυρεύουν το λάθος. Έφτασαν στο

κατάντημα να υποκινούν μέσω πρακτόρων τους τη διάπραξη εγκλημάτων, για να τα ανιχνεύουν. Η πρόσφατη απόφαση του κακουργοδικείου στη Λάρνακα τους ξεσκεπάζει.

Τα νιάτα της Κύπρου μας είναι σήμερα εκτεθειμένα στους κινδύνους που εγκυμονεί η ανεξέλεγκτη κυκλοφορία των ναρκωτικών. Τα παιδιά μας πρέπει να μάθουν πώς θα λύουν τα προβλήματά τους. Πρέπει να τους διδάξουμε ότι τα ναρκωτικά είναι ένα παιχνίδι αλλιώτικο από τα άλλα. Για να το κερδίσεις, δεν πρέπει να το παίζεις. Γιατί παίζοντας το, παίζεις με το θάνατο!

Ένας δρόμος, μια λύση αποτελεσματική υπάρχει γι' αυτή τη μάστιγα. Να μπει ένας στόχος και τότε να είμαστε βέβαιοι ότι επιτυγχάνουμε το μισό από αυτό που επιθυμούμε. Δυστυχώς, ούτε στόχους έβαλε αυτή η κυβέρνηση ούτε άλλα μέτρα έλαβε. Άφησε τα πάντα στο έλεος των εμπόρων του λευκού θανάτου και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Ένα κράτος, για να λειτουργήσει εύρυθμα και να δημιουργήσει πνευματικό και υλικό πολιτισμό και να εξελιχθεί πραγματικά έχει ανάγκη από πολίτες που το αίσθημα ευθύνης σαρκώνει μέσα τους και την έξαψη της συνεχούς αναζήτησης του καλύτερου.

Θα ήταν για μένα κοντοφθαλμία, αν δεν αναφερόμουν και σ' εκείνη την φωτισμένη μερίδα των νέων που αποτελούν το αντέρεισμα στη βαρβαρότητα και στη βαναυσότητα. Είναι εκείνοι οι νέοι που έχουν κάνει κτήμα τις αιώνιες αξίες, όσες μπορούν να υπάρχουν, και την ανθρώπινη ευπρέπεια. Τελευταία, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης μας βομβαρδίζουν με εικόνες νεαρών ανθρώπων που διεκτραγωδούν το κατάντημά τους από τα ναρκωτικά. Σύντομα θα βλέπουμε νεκρούς νέους με μια σύριγγα, ένα κουταλάκι, ένα φακελάκι, λίγο βαμβάκι, απαραίτητα αξεσουάρ ενός ναρκομανούς.

Κάθε χρόνο, χάρη στην κυβερνητική αδιαφορία, περισσότεροι έφηβοι παίρνουν το

δρόμο που δεν έχει επιστροφή. Βασικό και μοναδικό βέβαιο και αποτελεσματικό όπλο στο οπλοστάσιό μας κατά των ναρκωτικών πρέπει να είναι και η ενημέρωση. Ορθή, αντικειμενική ενημέρωση των μελών της κοινωνίας μας, χωρίς προσπάθειες εκφοβισμού και πανικού. Σήμερα όλοι μας γενικά πρέπει να συνειδητοποιήσουμε την τρισδιάστατη μορφή του προβλήματος, που είναι η πρόληψη, η καταστολή και η θεραπεία.

Θα συμφωνείτε όλοι μαζί μου ότι το πιο εντυπωσιακό απόκτημα του αιώνα μας είναι η νέα μορφή εγκληματικότητας, η λεγόμενη διεθνής εγκληματικότητα. Εδώ και αρκετά χρόνια, χάρη στη γενική εξέλιξη, τα όρια του τόπου και του χρόνου έχουν εκμηδενιστεί. Έτσι, σήμερα το έγκλημα μπορεί να ξεπερνά τα στενά σύνορα των χωρών και να ταξιδεύει, δυστυχώς, χωρίς διαβατήριο. Το εμπόριο ναρκωτικών, το ξέπλυμα του βρόμικου χρήματος ενώνουν μέσα από υπόγειους λαβύρινθους πολλούς λαούς και χώρες. Η κυβέρνηση να επανδρώσει σωστά την Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών και τους ουλαμούς πάταξης του λαθρεμπορίου. Το κατοχικό καθεστώς έντεχνα μας διοχετεύει ναρκωτικά για τον αποπροσανατολισμό και εξουδετέρωση της νεολαίας μας.

Από τούτο το βήμα προβαίνω σε μια εισήγηση και ας μην πουν οι αρμόδιοι ότι δεν είναι εφικτή. Εισηγούμαι όπως η ηγεσία της εθνοφρουράς δημιουργήσει δική της υπηρεσία δίωξης ναρκωτικών, για να προστατεύσει, στο μέτρο του δυνατού, τους εθνοφρουρούς μας. Παρόμοιες υπηρεσίες λειτουργούν επιτυχώς σε πολλούς στρατούς διαφόρων κρατών. Όλοι μαζί, κράτος και πολίτες, στον κοινό αγώνα ενάντια στα ναρκωτικά. Και να θυμόμαστε ότι η προσφορά ενός τριανταφύλλου σε έναν ζωντανό νέο έχει μεγαλύτερη σημασία από τα πολυτελή στεφάνια στους νεκρούς!

Τέλος, δηλώνω ότι προβαίνω σε μια έντονη κριτική και πιθανόν κάποιοι καλοθελητές να ισχυριστούν ότι πολιτικοποιείται το πρόβλημα των ναρκωτικών. Όχι,

πρόθεσή μου δεν είναι αυτή. Οι αλήθειες όμως πρέπει να λέγονται. Τα όποια προσχήματα και οι ευθύνες για τη σημερινή εξάπλωση των ναρκωτικών δε συγκαλύπτουν την ανικανότητα της κυβέρνησης και τις αδυναμίες των διωκτικών αρχών. Δεν είναι η πρώτη φορά που αποκάλυψα, είτε από αυτό το βήμα της Βουλής είτε από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τόσο ωμά τις αδυναμίες της κυβέρνησης. Το όφελος θα είναι μεγάλο, αν προσγειωθούν οι κυβερνώντες και ατενίσουν με ρεαλισμό τις προκλήσεις και προσηλωθούν σοβαρά στην αναβάθμιση και στήριξη των θεσμών τους οποίους τόσο πολύ καταπάτησαν και πάψουν να μεταθέτουν τις δικές τους ευθύνες ο ένας στον άλλον. Οφείλει το κράτος να κάμει τη δική του εκτίμηση για το πρόβλημα των ναρκωτικών, διότι κατόντησαν εθνική απειλή η οποία προοιωνίζεται πολλά δεινά για τον τόπο μας.

Άμεση και επιτακτική είναι η ανάγκη αντιμετώπισης του προβλήματος κατά τον πιο αποτελεσματικό τρόπο. Χρέος των κυβερνώντων, να αφήσουν κατά μέρος τις σκοπιμότητες εντυπωσιασμού και να συνεργαστούν με πνεύμα κατανόησης και όλοι μας να περάσουμε από την αγωνία στον αγώνα. Κανένας δε δικαιούται, κράτος, εκκλησία, σωματεία, οργανώσεις, οι πάντες, να μείνει άλλο με σταυρωμένα τα χέρια. Να δραστηριοποιηθούμε όλοι και να γίνουμε συνεργάτες αυτών που αγωνίζονται να μειωθεί η ζήτηση για τα ναρκωτικά. Καιρός πλέον να περάσουμε από την αγωνία στον αγώνα. Δε μας μένει άλλωστε καιρός, για να σκεπτόμαστε ακόμη. Ούτε και δικαιούμαστε να μένουμε με σταυρωμένα τα χέρια. Είναι δε άλλο να ενεργούμε μετά συναινέσεως και άλλο το, για λόγους συναίνεσης τάχα, να μην κάνουμε τίποτε, όπως η μέχρι τώρα πολιτική της κυβέρνησης.

Θα είναι για μένα παράλειψη, αν δε σχολιάσω κάποιες δημόσιες δηλώσεις αξιωματούχων του κυβερνώντος κόμματος, ότι επιβάλλεται η αποποινικοποίηση των ελαφρών ναρκωτικών. Αλαλούμ δηλώσεων. Οι κυβερνητικές υπηρεσίες λένε όχι, το

κυβερνών κόμμα λέει ναι. Εκλογές έρχονται και θέλουν και την ψήφο των εξαρτημένων από τα ναρκωτικά προσώπων. Αφού ο Δημοκρατικός Συναγερμός μονοπωλεί την ευρωπαϊκή μας πορεία, γιατί δε συμμορφώνεται με τις υποδείξεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου;

Προς ενημέρωσή σας, αναφέρω

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Πόσες σελίδες ακόμα;

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Ετέλειωσα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τέλειωνε, κύριε συνάδελφε, τζαι καρτερώ σε!

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

... Ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν μας επροειδοποίησες, κύριε Γιάγκου, για τη διάρκεια της ομιλίας σου.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

... σε έκθεσή του αναφέρει, σταθμίζοντας τα επιχειρήματα τα υπέρ και τα κατά της νομιμοποίησης και έχοντας λάβει υπόψη τα πειράματα φιλελευθεροποίησης σε όλο τον κόσμο, ότι προτείνει να εξακολουθήσουν η κάνναβη, δηλαδή το χασίς, και η μαριχουάνα να είναι παράνομα ναρκωτικά. Η πρόταση ψηφίστηκε με ψήφους διακόσιες ογδόντα μία υπέρ, έξι κατά και τρεις αποχές. Αντιευρωπαϊστές στο πρόβλημα των ναρκωτικών οι ευρωπαϊστές του Συναγερμού. Η αστυνομία να πάψει επιτέλους να ωραιοποιεί την πραγματικότητα και να λέει τα πράγματα με το όνομά τους. Να παραδεχθεί τις αδυναμίες της και να καλέσει τον κάθε πολίτη να συνδράμει το έργο της.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μπράβο.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Άφησα τζαι μια σελίδα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Άτε, κύριε συνάδελφε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι είναι οι επόμενοι ομιλητές;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Αν υπάρχουν επόμενοι ομιλητές, κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνεστε ότι και λόγω της μεγάλης παρουσίας εδώ των ολίγων που έμειναν και λόγω του ότι το θέμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα έχει πάρα πολύ μεγάλο ενδιαφέρον, συνεπώς υπάρχει καλή παρουσία, διαφορετικά δε θα είχαμε ούτε αυτή την παρουσία.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μάλιστα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω να αναφέρετε τα ονόματα όσων είναι παρόντες, για να μπουν και μέσα στα πρακτικά, για σκοπούς ιστορίας τουλάχιστον ή να πάρει το λόγο ο καθένας με τη σειρά του, για να καταγραφεί στα πρακτικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, δε νομίζω ότι μπορούμε να κλείσουμε αυτό το θέμα, έχω υπόψη μου ότι είχαμε αίτηση και από άλλους βουλευτές, για να μιλήσουν επί του θέματος. Θυμάμαι ο κ. Λυσσαρίδης είχε ζητήσει να παρέμβει· απουσιάζει εξ όσων γνωρίζω. Συνεπώς, παρ' όλο που είναι η πέμπτη συνεδρία που συζητείται αυτό το θέμα, θα μείνει στην ημερήσια

διάταξη. Άλλωστε ούτε ο εισηγητής είναι εδώ, για να κλείσει το θέμα, αν θα το επιθυμούσε. Συνεπώς, μένει στην ημερήσια διάταξη για την επόμενη συνεδρία και εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας.

Η επόμενη συνεδρία ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 5 Απριλίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2001.
2. Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2001.
3. Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2001.
4. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμου του 2000 Νόμος του 2001.
5. Ο περί Συντάξεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
6. Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
7. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
8. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

9. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Καταχώριση, Διαπραγμάτευση και Εκκαθάριση Άυλων Κινητών Αξιών) Κανονισμοί του 2001.
10. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.
11. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 14) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
12. Ο περί των Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Ανοικτού Τύπου και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999.
13. Ο περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) Νόμος του 2000.
14. Ο περί Ταχύπλων Σκαφών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
15. Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
16. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.
17. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
18. Ο περί Πιστοποιούντων Υπαλλήλων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000.
19. Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.

20. Ο περί Πολιτικού Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
21. Ο περί Αναγνώρισης Διπλωμάτων ή Τίτλων Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Κύπρου (Συμπληρωματικές Σπουδές) Νόμος του 2001.
22. Ο περί της Αντιμισθίας του Προέδρου της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος του 2001.
23. Ο περί Κυπριακών Προτύπων και Ελέγχου Ποιότητας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
24. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997. (Πρόταση νόμου).
25. Ο περί Γραφείων Τουρισμού και Ταξιδιών και Ξεναγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
26. Ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμος του 2001.
27. Ο περί Εθνικού Συστήματος Υγείας Νόμος του 1999.
28. Ο περί Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Διορισμός, Αρμοδιότητες, Ίδρυση και Λειτουργία Γραφείου) Νόμος του 2000.
29. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.
30. Οι περί Σήμανσης των Προσθέτων Τροφίμων Κανονισμοί του 2001.
31. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του

- 2001.
32. Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
 33. Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Καθορισμός και Έλεγχος Οίνων) Κανονισμοί του 2001.
 34. Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Αλκοολούχα Ποτά) Κανονισμοί του 2001.
 35. Οι περί Ρυθμίσεως και Ελέγχου της Βιομηχανίας Αμπελουργικών Προϊόντων (Αρωματισμένα Ποτά) Κανονισμοί του 2001.
 36. Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
 37. Οι περί Αποχετεύσεων Λάρνακας (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
 38. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2001.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

1. «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (1.2.2001). (Συνέχιση της συζήτησης).
2. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα για το θέμα που τιτλοφορείται «Η υποκλοπή τηλεφωνικών συνδιαλέξεων ως παραβίαση του νόμου και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του κοινοβουλευτικού εκπροσώπου του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κ. Ανδρέα Χρίστου). (16.11.2000).
3. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για τα θέματα που τιτλοφορούνται:
 - α. «Προβλήματα στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη της κοινότητας Πύργου Τηλλυρίας».

(Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κυριάκου Τυρίμου και Γιώργου Χατζηγεωργίου). (6.2.1997).
 - β. «Αγροτικά Υγειονομικά Κέντρα: Προβλήματα και τρόποι επίλυσής τους».

- (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Κυριάκου Τυρίμου και Ανδρέα Παρισινού). (6.3.1997).
4. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη εξέτασης του πληθυσμού και ειδικά του γυναικείου με σύγχρονες μεθόδους έγκαιρης διάγνωσης της οστεοπορώσεως και η υποχρέωση του κράτους για παροχή αυτής της διευκόλυνσης».
- (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Δώρου Χριστοδουλίδη). (5.10.2000).
5. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το θέμα που τιτλοφορείται «Η ανάγκη για δεύτερο ορθοπεδικό χειρουργείο στο Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού».
- (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση των βουλευτών κ. Μάριου Ματσάκη, Γιαννάκη Θωμά και Στέλιου Στυλιανού). (27.1.2000).
6. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ακρικών Περιοχών για το θέμα που τιτλοφορείται «Το Καϊμακλί και η χρηστή διοίκηση - Αίτημα πολιτών για ίση μεταχείριση».
- (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Ανδρέα Φιλίππου). (26.1.2001).
7. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για τα

Ανθρώπινα Δικαιώματα για το θέμα που τιτλοφορείται «Η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τον τρόπο προσαγωγής υπόπτων στο δικαστήριο και την προβολή τους από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης». (Αυτεπάγγελτη εξέταση έπειτα από πρόταση του βουλευτή κ. Γιαννάκη Αγαπίου). (21.10.1999).

8. Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το θέμα που τιτλοφορείται «Εξέταση των προβλημάτων των καταστηματαρχών των πεζόδρομων Λήδρας-Ονασαγόρου». (Αυτεπάγγελτη εξέταση με απόφαση της επιτροπής). (25.5.2000).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κηρύσσω τη λήξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.50 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μάτσης Γιαννάκης
Αντωνίου Αβραάμ	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μιχαηλίδης Θάσος
Γερασίμου Στέλιος	Μουσιούπτας Νίκος
Γεωργιάδη Λία	Μούσκος Ανδρέας
Γεωργίου Αριστοφάνης	Μυριάνθους Ηλίας
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος

Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρίστος
Καράς Αντώνης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Κατσουρίδης Νίκος	Στυλιανού Στέλιος
Κιπτής Στάθης	Συλλούρης Δημήτρης
Κλεάνθους Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», συζήτηση (Ν. Κατσουρίδης, Δ. Θεοδώρου, Γ. Χριστοφίδης) και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τροχαίων Αδικημάτων (Χρήση Συσκευών Φωτοεπισήμανσης και Άλλα Συναφή Θέματα) Νόμος του 2000», συζήτηση (Ν.

- Πιπτοκοπίτης, Γ. Χριστοφίδης, Τ. Χατζηγεωργίου, Δ. Ηλιάδης, Μ. Ματσάκης, Γ. Αγαπίου) και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 1999» και «Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Προμήθειες Απόρρητης Φύσης) Κανονισμοί του 2001», οι παρατηρήσεις του κ. Α. Γεωργίου, ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο (με αριθμό 3 του 2001) και έγκριση των κανονισμών.
 4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
 5. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο.
 6. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο.
 7. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001» και «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001», σχόλια (Πρ. Προδρόμου, Ν. Κατσουρίδης) και ψήφισή τους σε νόμους (της πρώτης με αριθμό 2 του 2001).
 8. Ενδιάμεση έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ανώτερου Τεχνολογικού Ινστιτούτου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», συζήτηση [Α. Αντωνίου, Δ. Ηλιάδης, Π. Δημητρίου, Α. Χρίστου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Α. Βασιλείου, Πρόεδρος (Σπ. Κυπριανού), Στ. Κιπτής, Α. Παρισινός] και λήψη απόφασης για την αποστολή γραπτής διαμαρτυρίας προς την κυβέρνηση.

9. Ανακοίνωση της παρουσίας στην αίθουσα της ολομέλειας του προέδρου της επιτροπής Εξωτερικών του νορβηγικού κοινοβουλίου κ. Einar Steensnaes και του γραμματέα και δεύτερου αντιπροέδρου της επιτροπής κ. Haakon Blankenborg.
10. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Αλιείας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
11. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Καταγραφής Μητρικών και Περιγεννητικών Θανάτων Νόμος του 2001», αίτημα για αναβολή των κ. Γ. Αγαπίου και Α. Χρίστου και σχόλιο του κ. Α. Παρισινού και αναβολή της συζήτησής της.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Προσφορών του Δημοσίου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2000» και «Οι περί Προσφορών του Δημοσίου (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο (με αριθμό 4 του 2001) και έγκριση των κανονισμών.
13. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
14. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Έλεγχος του Κράτους του Λιμένα) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
15. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Τροποποίησης και Κωδικοποίησης του Πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ για τις Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
16. Έκθεση για τα νομοσχέδια και για τους κανονισμούς:
 - α. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001,
 - β. Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001,

- γ. Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001,
 - δ. Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ.3) Νόμος του 2001,
 - ε. Οι περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Συναλλαγματική Ισοτιμία, Μετατροπή Ξένου Συναλλάγματος) Κανονισμοί του 2001,
 - στ. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Εμπορεύματα για Έκθεση, Πανήγυρη, Συνέδριο ή Παρόμοια Εκδήλωση) Κανονισμοί του 2001,
 - ζ. Οι περί Προσωρινής Εισαγωγής (Επαγγελματικό Υλικό) Κανονισμοί του 2001, ψήφιση των νομοσχεδίων σε νόμους, των β, γ και δ ως ενιαίου σχεδίου νόμου με τον τίτλο «Ο περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», και έγκριση των κανονισμών.
17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Προλήψεως της Ρύπανσης της Θάλασσας από Πλοία του 1973 και του Πρωτοκόλλου αυτής του 1978, όπως Τροποποιήθηκαν με τις Αποφάσεις 1987 έως 1995 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
 18. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Διεθνούς Συμβάσεως περί Ασφάλειας της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα του 1974 και του Πρωτοκόλλου αυτής του 1978, όπως Τροποποιήθηκαν με τις Αποφάσεις 1987 έως 1995 (Κυρωτικός) και περί Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
 19. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Αναγνώριση και Εξουσιοδότηση Οργανισμών) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
 20. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000», συζήτηση (Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Δ. Θεοδώρου, Δ. Συλλούρης, Α.

- Βασιλείου, Δ. Ηλιάδης) ύστερα από πρόταση του κ. Μ. Κυπριανού για αναβολή της συζήτησης του θέματος και αναβολή του θέματος.
21. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προστασίας των Νέων κατά την Απασχόληση Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
 22. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
 23. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Φιάλες - Μετροδοχεία) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 24. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Καρκινογόνοι και Μεταλλαξιγόνοι Παράγοντες) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 25. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους με τον τίτλο «Οι περί Αρχής Λιμένων Κύπρου (Σχέδια Υπηρεσίας Θέσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001».
 26. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κέντρου Παραγωγικότητας - Θέσεις Λειτουργού Παραγωγικότητας Α΄ και Προϊσταμένου Εκπαιδευτικού Επαγγελματικού Εργαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 27. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως - Θέση Τεχνικού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 28. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέση Λειτουργού Νοσοκομειακού Εργαστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.

29. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
30. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δημόσιων Βοηθημάτων και Υπηρεσιών (Ανώτατο Ποσό για την Κάλυψη Βασικών Αναγκών) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
31. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
32. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
33. Ερωτήσεις βουλευτών: Οι επαγγελματικές σχέσεις προξένου με τους συμπατριώτες του που βρίσκονται στην Κύπρο - Θέμα καταδικασθέντος σε φυλάκιση δημόσιου υπαλλήλου - Καθυστέρηση στην πραγματοποίηση βελτιωτικών έργων στο Νοσοκομείο Πόλεως Χρυσοχούς.
34. Συνέχιση της συζήτησης του θέματος «Η εξάπλωση των ναρκωτικών, οι κοινωνικές επιπτώσεις και η κυβερνητική πολιτική για αντιμετώπισή τους» (Γ. Αγαπίου, Λ. Γεωργιάδη, Κ. Γιάγκου) και αναβολή του θέματος.



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ' ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε'

Συνεδρίαση 5ης Απριλίου 2001

(Ωρα έναρξης: 4.33 μ.μ.)

(Αρ. 28)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ)

Κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ τον κ. γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αρχίζουμε με το Κεφάλαιο Α', νομοθετική εργασία. Θα ήθελα να κάμω κάποια παράκληση: Επειδή τα θέματα της ημερήσιας διάταξης σήμερα είναι πάρα πολλά, θα εισηγούμουν -ξανάγινε εξάλλου- αν δεν υπάρχει ένσταση, οι ομόφωνες εκθέσεις να μη διαβάζονται, να θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Προχωρούμε στο πρώτο θέμα της νομοθετικής εργασίας, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2001». Εδώ η έκθεση δεν είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού

Νόμος (Αρ. 3) του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπτας

Γιώργος Λιλλήκας

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 4 Απριλίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του Γραφείου Προγραμματισμού.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £43.029.536 και η διάθεσή του για την υλοποίηση διάφορων σκοπών και προγραμμάτων τα οποία αναφέρονται στον επισυνημμένο πίνακα.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου η επιτροπή, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση συμπληρωματικού προϋπολογισμού, επικεντρώθηκε σε επιμέρους πρόνοιές του, για τις οποίες ζήτησε από τους παριστάμενους αρμοδίους συμπληρωματικά στοιχεία. Συγκεκριμένα, ζητήθηκε επιπρόσθετη ενημέρωση για τις ακόλουθες πρόνοιες:

1. Κεφάλαιο 14.01.2 - Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού:
Άρθρο 499 - «Χορηγία προς τη Γαλακτοβιομηχανία "Pittas Dairies Ltd", £880.000».
2. Κεφάλαιο 16.01.2 - Υπουργείο Εσωτερικών:
 - α. Άρθρο 01.471 - «+Ανακούφιση για Ζημιές από Θεομηνίες, £376.000».

β Άρθρο 20.499 - «+Χορηγία στον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης, £6.000.000 - Σχέδιο Στέγασης Οικογενειών με Χαμηλά Εισοδήματα».

3. Κεφάλαιο 21.06.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων:

α. Άρθρο 02.852 - «+Διεθνής Αερολιμένας Λάρνακας, £2.000.000».

β. Άρθρο 03.852 - «+Αερολιμένας Πάφου, £2.000.000».

4. Κεφάλαιο 21.04.3 - Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων:

Άρθρο 02.821 - «+Νέος Δρόμος Λεμεσού-Πάφου, £2.000.000».

Με αφορμή την κυβερνητική χορηγία που προτείνεται προς τη γαλακτοβιομηχανία Πήττα, το μέλος της επιτροπής βουλευτής Τάκης Χατζηδημητρίου αντιδιέστειλε το ζήτημα αυτό προς την αδιαφορία που η κυβέρνηση επιδεικνύει για δώδεκα κωφάλαλους οι οποίοι εδώ και ένα χρόνο παραμένουν άνεργοι μετά την απόλυσή τους από τη Συνεργατική Κωφάλαλων, στην οποία εργοδοτούνταν. Ο κ. Τάκης Χατζηδημητρίου δήλωσε ότι η μη διευθέτηση με κάποιο τρόπο της επαναδραστηριοποίησης των δώδεκα κωφάλαλων αποτελεί δείγμα αναισθησίας της κοινωνίας. Η Συνεργατική Κωφάλαλων, δήλωσε, επειδή αντιμετώπιζε σοβαρά οικονομικά προβλήματα λόγω χρεών της, αναγκάστηκε να απολύσει προσωπικό και η κυβέρνηση από ευαισθησία όφειλε να εγκύψει στο πρόβλημα που δημιουργήθηκε για τους εν λόγω απολυθέντες, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους είναι οικογενειάρχες, και να εξεύρει τρόπους να τους αποκαταστήσει.

Ως προς την πρόνοια για αποζημίωση των πληγέντων από ζημιές που προκάλεσαν οι μεγάλες πυρκαγιές, οι οποίες σημειώθηκαν από τις 13 ως τις 16 Ιουνίου 2000, σε κοινότητες της Λάρνακας και της Λεμεσού, το μέλος της επιτροπής βουλευτής

Κίκης Καζαμίας εξέφρασε τη δυσαρέσκειά του, γιατί, όπως δήλωσε, η κυβέρνηση αντιμετωπίζει τους πληγέντες από τις ίδιες αιτίες σε άλλες επαρχίες άνισα, ενώ επίσης παρατηρείται και καθυστέρηση σε ορισμένες περιπτώσεις στην καταβολή των σχετικών αποζημιώσεων.

Αναφορικά με την πρόνοια για χορηγία στον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης (ΚΟΑΓ), ύψους £6.000.000, για την εκπόνηση και υλοποίηση του σχεδίου στέγασης οικογενειών με χαμηλά εισοδήματα, η επιτροπή, με την ευκαιρία αυτή, επανατονίζει στην κυβέρνηση ότι, όταν η Βουλή αποφάσισε την αύξηση του συντελεστή του ΦΠΑ, από οκτώ τοις εκατόν (8%) σε δέκα τοις εκατόν (10%), όλες οι πλευρές είχαν λάβει υπόψη τη δέσμευση της κυβέρνησης για χορηγία προς τον οργανισμό του πιο πάνω ποσού σε ετήσια βάση. Ως εκ τούτου, η απαίτηση της επιτροπής είναι η κυβέρνηση να υλοποιήσει τη δέσμευσή της αυτή και να μην υπαναχωρήσει προφασισζόμενη διάφορα τεχνικά ζητήματα ως προς την ενδεχόμενη απορρόφηση των σχετικών κονδυλίων.

Τέλος, αναφορικά με τις ζητούμενες πρόσθετες πιστώσεις για συμπλήρωση τμημάτων του νέου δρόμου Λεμεσού-Πάφου, καθώς και για τη συμπλήρωση έργων στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, η επιτροπή, κατόπιν εισήγησης του μέλους της βουλευτή Κίκη Καζαμιά, ζήτησε να κατατεθούν ενώπιόν της, μέσα σε εύθετο χρονικό διάστημα, πλήρη στοιχεία σχετικά με το προϋπολογισθέν κόστος κατασκευής του εν λόγω αυτοκινητόδρομου και το τελικό συνολικό κατασκευαστικό του κόστος. Ζήτησε επίσης την κατάθεση αναλυτικής κατάστασης όλων των δαπανών για τα βελτιωτικά έργα που έχουν γίνει στους δύο αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου κατά τα τελευταία δέκα χρόνια.

Η επιτροπή, υπό το φως όλων των κατατεθέντων ενώπιόν της στοιχείων και της ενημέρωσης που είχε σε σχέση με τις επιμέρους πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης των ζητούμενων συμπληρωματικών

πιστώσεων και με τη διαφωνία του μέλους της βουλευτή κ. Τάκη Χατζηδημητρίου εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Ο βουλευτής κ. Τάκης Χατζηδημητρίου επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί ως προς ορισμένες επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και να καταθέσει τροπολογίες κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΙΝΑΚΑΣ

Κεφάλαιο	Άρθρο	Εγκριμένος	Αναθεωρημ.	Αύξηση + Μείωση -	Σκοπός/Περιγραφή
		Προϋπολ. 2001	Προϋπολ. 2001		
02.01.2 Βουλή των Αντιπροσώπων - Τακτικές Δαπάνες	01.499 Χορηγία Πολιτικών Κομμάτων	665.650	1.055.650	390.000	Πρόσθετη πίστωση για: α) την παραχώρηση πρόσθετης χορηγίας προς τα Κοινοβου- λευτικά Κόμματα ύψους £350.000, και β) την παραχώρηση χορηγίας ύψους £40.000 προς τα Πολιτικά Κόμματα εκτός Βουλής.
18.26.3 Διάφορα - Αναπτυξιακές Δαπάνες	02.499 Επιχορηγήσεις Οργανώσεων Νεολαίας	100.000	150.000	50.000	Διάθεση πρόσθετων πιστώσεων ύψους £50.000 για την κάλυψη ισόποσης χορηγίας προς τις Οργανώσεις Νεολαίας των Κομμάτων.
14.01.2 Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού- Διοίκηση- Τακτικές Δαπάνες	499 Χορηγία προς τη (νέο) Γαλακτοβιομηχανία PITTAS DAIRIES LTD.	0	880.000	880.000	Δημιουργία του νέου τούτου Άρθρου για την παραχώρηση οικονομικής βοήθειας προς τη γαλακτοβιομηχανία PITTAS DAIRIES LTD. (Ελέγχων Λειτουργός Γενικός Διευθυντής Υπουργείου Εμπορίου,

					Βιομηχανίας και Τουρισμού).
14.02.3 Υπηρεσίες Εμπορίου και Βιομηχανίας-Αναπτυξιακές Δαπάνες	20.301 Βιομηχανία-Σχέδιο Ενίσχυσης και Ενθάρρυνσης Εξαγωγών Βιομηχανικών Προϊόντων	0	2.800.000	2.800.000	Διάθεση των απαιτούμενων πιστώσεων για το 2001 για παράταση του Σχεδίου για Ενίσχυση της Εξαγωγικής Βιομηχανίας.
15.02.2 Τμήμα Εργασίας-Τακτικές Δαπάνες	202 Έξοδα Κινήσεως	26.500	6.500	-20.000	Μεταφορά πιστώσεων από ορισμένα Άρθρα του Κεφαλαίου 15.02.2
	203 Επιδόματα Εκτός Έδρας	2.000	0	-2.000	"Τμήμα Εργασίας" σ' αντίστοιχα του νέου Κεφαλαίου 15.10.2 "Τμήμα
	204 Επιδόματα κατ' αποκοπή	1.000	0	-1.000	Επιθεώρησης Εργασίας" για κάλυψη των λειτουργικών εξόδων της νέας
	205 Μεταφορικά	500	0	-500	Υπηρεσίας.
	238 Συντήρηση και Λειτουργία Μηχανογραφικού και Άλλου Εξοπλισμού	70.000	30.000	-40.000	
	240 Συντήρηση και Λειτουργία Εργαστηριακού Εξοπλισμού	60.000	0	-60.000	
15.02.2 Τμήμα Εργασίας-Τακτικές Δαπάνες	243 Συντήρηση και Λειτουργία Μηχανοκίνητων Οχημάτων	1.000	0	-1.000	
	306 Εκστρατεία Προλήψεως Εργατικών Ατυχημάτων	70.000	0	-70.000	
	349 Επιθεώρηση και Δοκιμή	450	0	-450	

	Ατμολεβήτων, Μηχανών κλπ.				
	06.273 Κέντρο Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας	21.800	0	-21.800	
15.02.3 Τμήμα Εργασίας-Αναπτυξιακές Δαπάνες	01.723 Αγορά Εξοπλισμού	23.856	0	-23.856	
15.04.2 Υπηρεσίες Κοινωνικής Ευημερίας-Τακτικές Δαπάνες	473 +Χορηγήματα για συντήρηση παιδιών τοποθετημένων σε Ανάδοχες Οικογένειες	420.000	472.290	52.290	Πρόσθετη πίστωση για κάλυψη της πρόσθετης δαπάνης που προκύπτει ύστερα από τις αυξήσεις που εγκρίθηκαν στα τροφεία και το επίδομα για προσωπικά μικροέξοδα παιδιών τοποθετημένων σε ανάδοχες οικογένειες.
15.10.2 Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας-Τακτικές Δαπάνες	202 Έξοδα Κινήσεως (νέο)	0	20.000	20.000	Δημιουργία των νέων τούτων άρθρων κάτω από το κεφάλαιο αυτό και μεταφορά πιστώσεων από τ' αντίστοι-
	203 Επιδόματα Εκτός Έδρας (νέο)	0	2.000	2.000	χα Άρθρα του Κεφαλαίου 15.02 "Τμήμα Εργασίας" για κάλυψη των λειτουργικών εξόδων της νέας
	204 Επιδόματα κατ' αποκοπή (νέο)	0	1.000	1.000	Υπηρεσίας. (Ελέγχων Λειτουργός Διευθυντής Επιθεώρησης Εργασίας)
	205 Μεταφορικά (νέο)	0	500	500	

	238 Συντήρηση και Λειτουργία (νέο) Μηχανογραφικού και Άλλου Εξοπλισμού	0	40.000	40.000	
	240 Συντήρηση και Λειτουργία (νέο) Εργαστηριακού Εξοπλισμού	0	60.000	60.000	
	243 Συντήρηση και Λειτουργία (νέο) Μηχανοκίνητων Οχημάτων	0	1.000	1.000	
	306 +Εκστρατεία Προλήψεως (νέο) Εργατικών Ατυχημάτων	0	70.000	70.000	
	349 Επιθεώρηση και Δοκιμή (νέο) Ατμολεβήτων, Μηχανών κλπ.	0	450	450	
	06.273 Κέντρο Επαγγελματικής (νέο) Ασφάλειας και Υγείας	0	21.800	21.800	
15.10.3 Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας-Αναπτυξια- κές Δαπάνες	723 +Αγορά Εξοπλισμού (νέο)	0	23.856	23.856	
16.01.2 Υπουργείο Εσωτερικών- Διοίκηση - Τακτικές Δαπάνες	285 Συνέδρια, Σεμινάρια και Άλλα Γεγονότα στην Κύπρο	45.000	66.500	21.500	Πρόσθετη πίστωση για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για τη διοργάνωση στην Κύπρο μέσα στο 2001, εργαστηρίου για επαγγελμα- τίες του οπτικοακουστικού τομέα στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού

				Προγράμματος ΕΑΥΕ.
	01.471+ Ανακούφιση για Ζημιές από Θεομηνίες	1.100.000	1.476.000	376.000 Παραχώρηση ποσού ύψους £250.000 για παραχώρηση αποζημιώσεων σε πληγέντες από την πυρκαγιά που έπληξε τις κοινότητες της Ορεινής Λάρνακας και Λεμεσού και ποσό £126.000 για παραχώρηση δένδρυλλίων για σκοπούς εγγείων βελτιώσεων.
	11.430 +Χορηγίες στους Δήμους	8.914.900	9.164.900	250.000 Πρόσθετη πίστωση για την επιχορήγηση του Δήμου Στροβόλου για την ανέγερση αίθουσας θεάτρου, μουσικής και πολιτιστικών δραστηριοτήτων.
16.01.2 Υπουργείο Εσωτερικών- Διοίκηση - Τακτικές Δαπάνες	20.499 +Χορηγία στον (νέο) Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης	0	6.000.000	6.000.000 Δημιουργία του νέου τούτου Άρθρου και παραχώρηση πρόσθετων πιστώσεων προς τον Κυπριακό Οργανισμό Αναπτύξεως Γης που κατέστησαν αναγκαίες για την εφαρμογή νέου στεγαστικού σχεδίου για χαμηλά αμειβόμενους, ύστερα από την πρόσφατη ψήφιση του Προϋπολογισμού του Οργανισμού από τη Βουλή των Αντιπροσώπων (Νόμος Αρ.11(ΙΙ) του 2001). (Ελέγχων Λειτουργός Γενικός

				Διευθυντής Υπουργείου Εσωτερικών)
16.04.2 Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού, Αλλοδαπών και Εκλογών - Τακτικές Δαπάνες	291 Έξοδα Επαναπατριsmού και Απελάσεων	36.000	66.000	30.000 Πρόσθετη πίστωση που απαιτείται για την κάλυψη της δαπάνης επαναπατριsmού και απελάσεων παράνομων αλλοδαπών και λαθρομεταναστών που φθάνουν παράνομα στην Κύπρο.
16.04.2.10 Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού, Αλλοδαπών και Εκλογών - Αρχείο Πληθυσμού- Τακτικές Δαπάνες	379 Αγορά Αρχειακού Υλικού	0	350.000	350.000 Διάθεση πρόσθετων πιστώσεων για την αγορά ταυτοτήτων (£50.000) και διαβατηρίων (£300.000) για τις ανάγκες του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού, Αλλοδαπών και Εκλογών.
17.01.2 Υπουργείο Εξωτερικών- Διοίκηση- Τακτικές Δαπάνες	512 Συνεισφορά στο Συμβούλιο της Ευρώπης	144.430	200.000	55.570 Πρόσθετη πίστωση που μαζί με την εγκριμένη πρόνοια των £144.430 δηλαδή συνολικά ποσό £200.000 θα χρησιμοποιηθεί για να καλύψει την ετήσια συνεισφορά της Κύπρου στους Προϋπολογισμούς του Συμβουλίου της Ευρώπης για το 2001.
17.02.2.02 Εξωτερικές Υπηρεσίες- Πρεσβεία Ουάσιγκτον-	236 +Συντήρηση και Επιδιορθώσεις Γραφείων Πρεσβείας	50.000	156.000	106.000 Πρόσθετη πίστωση για κάλυψη της δαπάνης εγκατάστασης νέου συστήματος θέρμανσης και κλιματισμού στην Πρεσβεία

Τακτικές Δαπάνες					Ουάσιγκτων κατόπιν επιτόπιων προσφορών.
18.01.2.01 Υπουργείο Οικονομικών- Διοίκηση Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών - Τακτικές Δαπάνες	438 Χορηγία - Λειτουργικά Έξοδα	590.000	1.005.000	415.000	438, 451 και 496.
	451 Επιχορήγηση Επιτοκίων Δανείων	350.000	665.000	315.000	α) Διάθεση πρόσθετων πιστώσεων συνολικού ύψους £2.470.000 που κατέστησαν αναγκαίες ύστερα από την ψήφιση του περί Προϋπολογισμού του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανο- μής Βαρών Νόμου του 2001 (Νόμος Αρ. 9(II) του 2001) για, (i) κάλυψη των λειτουργικών εξόδων του Φορέα (£415.000) (ii) αύξηση της επιχορήγησης των δανείων που παραχωρούνται σε Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα με εγγύση του Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών (£315.000) και (iii) αύξηση του αριθμού των παραχωρουμένων από το Φορέα Δανείων μέσα στο τρέχον έτος (£1.740.000),
	496 Άτοκα Δάνεια	8.060.000	9.800.000	1.740.000	(β) Αύξηση των Εγγυήσεων που θα παραχωρήσει ο Φορέας μέσα στο τρέχον έτος από £7,0 εκ. σε £10,0 εκ. (£8,25 εκ. για στέγαση και £1,75 εκ. για επαγγελματική

				δραστηριοποίηση). με βάση τους περί Ισότιμης Κατανομής Βαρών (Σχέδιο Αποκατάστασης Προπολεμικής Φερεγγυότητας) Κανονισμούς του 1995.
18.09.2 Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής - Τακτικές Δαπάνες	238 Συντήρηση και Λειτουργία Μηχανογραφικού και Άλλου Εξοπλισμού	225.000	349.154	124.154 Πρόσθετη πίστωση που απαιτείται για την κάλυψη της δαπάνης των τηλεφωνικών συνδέσεων για να τεθεί σε πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία ο κυβερνητικός κόμβος παροχής υπηρεσιών διαδικτύου (Internet/Intranet/ extranet) σε όλη τη Δημόσια Υπηρεσία.
18.25.2 Χορηγίες και Συνεισφορές Τακτικές Δαπάνες	00.467 Υπουργείο Οικονομικών- Χορηγίες στον Κυπριακό Οργανισμό Τουρισμού	0	6.000.000	6.000.000 Διάθεση των αναγκαίων πιστώσεων για παροχή πρόσθετης κρατικής χορηγίας προς τον Κ.Ο.Τ. η οποία καθίσταται αναγκαία ύστερα από την πρόσφατη ψήφιση του Προϋπολογισμού του Οργανισμού για το 2001 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων (Νόμος Αρ.15(II) του 2001).
18.25.2 Χορηγίες και Συνεισφορές	21.499 Γενικό Λογιστήριο- Διάφορες Συνεισφορές	1.250.000	1.398.000	148.000 Πρόσθετη πίστωση για: α) καταβολή αποζημιώσεων ύψους

Τακτικές Δαπάνες					<p>£38.000 στους γεωργούς, των οποίων οι καλλιέργειες έχουν υποστεί ζημιές από τα αγρινά κατά το 2000, σύμφωνα με εκτιμήσεις που έγιναν από τις αρμόδιες Υπηρεσίες, και</p> <p>β) παραχώρηση χορηγίας £60.000 για επιδότηση του κόστους λειτουργίας του συσκευαστηρίου της Συνεργατικής Εταιρείας ΣΕΔΙΓΕΠ Λτδ. στις Βρυσούλλες για την περίοδο 2000 - 2001.</p> <p>γ) παραχώρηση ποσού ύψους £50.000 για συμπλήρωση συνολικής χορηγίας ύψους £150.000 στην Ένωση Συντακτών κατά το 2000, για την ανέγερση του οίκου του δημοσιογράφου.</p>
18.26.2 Διάφορα - Τακτικές Δαπάνες	04.349 Ειδικές Συμβατικές Υποχρεώσεις	600.000	1.200.000	600.000	<p>Πρόσθετη πίστωση για την ανέγερση και βελτίωση των κτιριακών εγκαταστάσεων της ΕΛΔΥΚ.</p>
20.01.2 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Διοίκηση - Τακτικές Δαπάνες	01.423 +Χορηγία στον Κυπριακό Οργανισμό Αθλητισμού	6.733.000	20.156.022	13.423.022	<p>Διάθεση των αναγκαίων πιστώσεων για παροχή πρόσθετης κρατικής χορηγίας προς τον Κ.Ο.Α. η οποία καθίσταται αναγκαία ύστερα από την πρόσφατη ψήφιση του Προϋπολογισμού</p>

				του Οργανισμού για το 2001 από τη Βουλή των Αντιπροσώπων (Νόμος Αρ.18(ΙΙ) του 2001).
20.01.2 Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού - Διοίκηση - Τακτικές Δαπάνες	04.424 Χορηγία στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου	2.200.000	3.130.000	930.000 Διάθεση των αναγκαίων πιστώσεων για παροχή πρόσθετης κρατικής χορηγίας προς το Θ.Ο.Κ. η οποία καθίσταται αναγκαία ύστερα από την πρόσφατη έγκριση του Προϋπολογισμού του Οργανισμού για το 2001 από το Υπουργικό Συμβούλιο.
20.02.2 Παιδεία - Τακτικές Δαπάνες	407 +Χορηγίες - Ειδικές Χορηγίες Μέσης Εκπαιδεύσεως	4.410.000	4.488.000	78.000 Διάθεση των πρόσθετων πιστώσεων που απαιτούνται για επιχορήγηση των διδασκτρων παιδιών επαναπατρισθέντων κυπρίων αποδήμων για τα σχολικά έτη 1999/2000 και 2000/2001.
20.02.2 Παιδεία - Τακτικές Δαπάνες	38.112 Ολοήμερο Σχολείο - (νέο) Απασχόληση Διδακτικού Προσωπικού	0	375.000	375.000 Δημιουργία του νέου τούτου Άρθρου και διάθεση των πιστώσεων για κάλυψη της αμοιβής των εκπαιδευτικών που εργάζονται πέραν του κανονικού ωραρίου, στα πλαίσια της εφαρμογής του θεσμού του ολοήμερου σχολείου κατά τη σχολική χρονιά 2000/2001.

21.04.3 Ανάπτυξη Οδικού Δικτύου-Αναπτυξιακές Δαπάνες	02.821 +Νέος Δρόμος Λεμεσού- Πάφου	5.600.000	7.600.000	2.000.000 Πρόσθετη πίστωση για συμπλήρωση των εργασιών στα τμήματα Πέτρα του Ρωμιού-Τίμη και Τίμη-Πάφος του νέου δρόμου Λεμεσού-Πάφου.
	97.825 +Βελτίωση Υφιστάμενων Δρόμων	3.800.000	4.800.000	1.000.000 Πρόσθετες πιστώσεις για την εκτέλεση έργων σε υφιστάμενους δρόμους για βελτίωση της κυκλοφορίας και της ασφάλειας στους δρόμους αυτούς.
21.06.3 Αερολιμένες-Αναπτυξιακές Δαπάνες	02.852 +Διεθνής Αερολιμένας Λάρνακας	2.180.000	4.180.000	2.000.000 Πρόσθετη πίστωση για (α) συμπλήρωση των εργασιών της ανέγερσης νέου Πύργου Ελέγχου, κτιρίου κινήσεων και νέου Πυροσβεστικού Σταθμού καθώς και νέου κτιρίου φορτίου του Τμήματος Τελωνείων, (β) διακανονισμό του τελικού λογαριασμού χώρου ζύγισης αποσκευών και (γ) διάφορες άλλες μικρότερες εργασίες στο Διεθνή Αερολιμένα Λάρνακας
	03.852 +Αερολιμένας Πάφου	2.170.000	4.170.000	2.000.000 Πρόσθετη πίστωση για έναρξη/συνέχιση των εργασιών (α) της ανέγερσης νέου Πύργου Ελέγχου, (β) της επέκτασης του χώρου στάθμευσης αεροσκαφών και

				τροχοδρόμων, (γ) βελτιώσεων/επεκτάσεων του υφιστάμενου κτιρίου αφίξεων και (δ) για άλλες μικρότερες εργασίες στον Αερολιμένα Πάφου
21.08.3 Τμήμα Αρχαιοτήτων- Αναπτυξιακές Δαπάνες	02.876 Αναστήλωση και Αποκα- τάσταση Αρχαίων Μνημείων	900.000	1.150.000	250.000 Πρόσθετη πίστωση για διεξαγωγή εργασιών για αναστήλωση και αποκατάσταση των πιο κάτω Αρχαίων Μνημείων: 1. Οικία στην Οδό Θησέως- Λευκωσία 2. Μονή Μαχαιρά 3. Χάνι των Καλιάνων 4. Εκκλησία Χρυσολλάκουρας στη Στενή, Πάφος 5. Εκκλησία Αγ. Φιλίππου στο Όμοδος
22.07.3 Υγεία-Αναπτυξιακές Δαπάνες	84.813 Νοσοκομείο Πάφου- Ανέγερση, Βελτιώσεις και Επεκτάσεις	73.000	343.000	270.000 Πρόσθετη πίστωση για την επέκταση του πλυντηρίου και χώρου αιμοκάθαρσης, επέκταση της τράπεζας αίματος, δημιουργία αποθήκης κάτω από το ελικοδρόμιο και τη διαμόρφωση χώρου για αξονικό τομογράφο στο Νοσοκομείο Πάφου.
		50.894.086	93.923.622	43.029.536

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ουσιαστικά είναι ομόφωνη η έκθεση. Υπάρχει τροπολογία από το συνάδελφο τον κ. Χατζηδημητρίου. Όπως αντιλαμβάνεστε, είναι σημαντικός προϋπολογισμός, περιλαμβάνει πάρα πολλά στοιχεία μέσα. Η ένσταση του συναδέλφου δεν είναι για τα στοιχεία που περιλαμβάνονται, είναι για τα στοιχεία που δεν περιλαμβάνονται. Η επιτροπή είχε συμφωνήσει με το θέμα αυτής, όπως το είχε βάλει ο κ. Χατζηδημητρίου. Όμως μετά, επειδή μιλούμε για προσθήκη -θα μας το αναπτύξει ο κ. Χατζηδημητρίου βεβαίως- δαπάνης και τίθεται θέμα αντισυνταγματικότητας, μετά από επικοινωνία που είχαμε με τον Υπουργό Οικονομικών, ήταν σαφής η θέση του ότι θα αναπεμφθεί ο νόμος, εάν περιληφθεί αυτή η δαπάνη και γι' αυτό η επιτροπή, εκ των πραγμάτων, δεν μπόρεσε να το υιοθετήσει. Βεβαίως έχει μπει σαν τροπολογία. Θα εξηγήσει ο κ. Χατζηδημητρίου και μπορεί να ληφθεί η απόφαση ανάλογα. Πιστεύουμε ότι έχει και σημαντικά κονδύλια μέσα που θα πρέπει να περάσουν σήμερα και γι' αυτό δεν ενσωματώθηκε από την επιτροπή. Βεβαίως, το σώμα εδώ, μετά που θα ακούσει τον κ. Χατζηδημητρίου, θα αποφασίσει ανάλογα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα θέμα που εκκρεμεί εδώ και ενάμισι έτος ενώπιον της Βουλής, αλλά πιστεύω και ενώπιον της κοινωνίας. Υπάρχει η Συνεργατική των Κωφαλάλων, μια συνεργατική που εργάζεται από χρόνια και χρόνια πολλά. Είχαν μία δημιουργική παρουσία οι κωφάλαλοι, έκαμναν κατά κύριο λόγο έπιπλα, στόλιζαν τα

σπίτια του κόσμου. Και αυτή η εταιρεία, η οποία ανθούσε και ευημερούσε, από κάποια σφάλματα, κάποια σφάλματα εκείνων που ακούουν και εκείνων που μιλούν, βρέθηκε να έχει χρέη. Και λόγω ακριβώς αυτών των χρεών, απολύθηκαν οι κωφάλαλοι, οι οποίοι πετάχτηκαν στους δρόμους. Και πολλοί από αυτούς είναι με οικογένειες, έμειναν άνεργοι, δημιουργήθηκε και ένα κοινωνικό πρόβλημα. Ανακινήθηκε το θέμα στην επιτροπή Εργασίας της Βουλής. Δόθηκαν επανειλημμένα υποσχέσεις από την κυβέρνηση, από τον περασμένο Απρίλη, ότι από μήνα σε μήνα θα έλυσε το πρόβλημα. Φτάσαμε στις παραμονές της διάλυσης της Βουλής, ένα χρόνο μετά, χωρίς να έχει λυθεί το πρόβλημα.

Το Σοσιαλδημοκρατικό Κίνημα αισθάνεται δυσκολία να ψηφίσει οποιαδήποτε άλλη δαπάνη, εάν δεν καλυφθεί και το θέμα των κωφαλάλων. Το θέμα αυτό βρίσκει σύμφωνα όλα τα μέλη της Βουλής, όλες τις πλευρές, όλους τους συναδέλφους. Έχω την εντύπωση ότι πρέπει να δοθεί ένα ισχυρό μήνυμα στην κυβέρνηση και αν θέλει η κυβέρνηση, ναι, ας το αναπέμψει πίσω, επειδή εγώ δε θέλω να μείνουν δώδεκα κωφάλαλοι άνεργοι, με προβλήματα οικογενειακά, με τα παιδιά τους στους δρόμους, χωρίς ψωμί, παραμονές γιορτών, Πάσχα. Ας έρθει η κυβέρνηση να το αναπέμψει. Έτσι, με αυτή τη λογική, καταθέτω αυτή την πρόταση. Και απλώς τυχαίνει να την καταθέσω εγώ, αλλά είμαι βέβαιος ότι εκφράζω το ομόθυμο αίσθημα της Βουλής και παρακαλώ να τεθεί σε ψηφοφορία.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς είχαμε ταχθεί και επαναλαμβάνουμε την υποστήριξή μας προς την πρόταση του συναδέλφου του Τάκη Χατζηδημητρίου. Σαφώς, υπάρχει ένα

κοινωνικό ζήτημα που έχει να κάνει με μία κοινωνική ομάδα η οποία ήδη βρίσκεται σε μία δυσμενή οικονομική και κοινωνική θέση και θα πρέπει να τύχει της στήριξης του κράτους. Ο μόνος προβληματισμός που έχουμε -και θα θέλαμε και τη συγκατάθεση του κ. Χατζηδημητρίου σ' αυτόν... εάν γινόταν αποδεκτό, και με τη δέσμευση όλων των πολιτικών δυνάμεων, να κατατεθεί ως πρόταση νόμου, να υποστηριχθεί από όλους και να έρθει στην ολομέλεια για ψήφιση την ερχόμενη Πέμπτη... Στις 19 του μήνα, συγνώμη, όχι την ερχόμενη Πέμπτη. Εάν γίνεται αποδεκτή αυτή, για να αποτραπεί η αναπομπή όλου του νομοσχεδίου που έχει πολλές άλλες κοινωνικές παροχές μέσα οι οποίες όλοι ομόφωνα θεωρούμε ότι είναι χρήσιμες. Εάν δεν υπάρχει ένσταση και από τις άλλες πολιτικές δυνάμεις και αν συμφωνεί και ο συνάδελφος ο κ. Χατζηδημητρίου, ίσως αυτή να είναι μια συναινετική λύση και ομόφωνα να κατατεθεί πρόταση νόμου στις 19 του μήνα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επί της ουσίας της εισήγησης ουδείς φαίνεται να έχει οποιαδήποτε ένσταση ή επιφύλαξη. Αυτή η ατυχής ομάδα των συμπολιτών μας θα πρέπει να στηριχτεί έστω και με τον έμμεσο αυτόν τρόπο. Όμως γνωρίζουμε πως ό,τι κάνουμε θα είναι αντισυνταγματικό και εκ καθήκοντος η κυβέρνηση θα το αναπέμψει και θα δημιουργηθούν και προβλήματα όσον αφορά τις χορηγίες τις άλλες. Είναι πολλές φορές που εφαρμόζεται η πρακτική της συνεννόησης με τον Υπουργό Οικονομικών. Και είναι σε πολλές περιπτώσεις που ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών ή και τα κοινοβουλευτικά κόμματα, μέσω των κοινοβουλευτικών εκπροσώπων, διαβιβάζουν προς τον Υπουργό Οικονομικών το έντονο αίσθημα της Βουλής σχετικά με ένα θέμα.

Και επειδή επ' αυτού του θέματος, εάν περιοριστούμε απλώς στην υπόδειξη ότι πρέπει η κυβέρνηση να αντιμετωπίσει αυτό το αίτημα, επειδή, επαναλαμβάνω, αν μεταφερθεί αυτό το αίτημα προς τον υπουργό, προβλέπω ότι για το ποσό αυτό -που δεν είναι καταστροφή του προϋπολογισμού- δεν πρέπει να υπάρξει ένσταση, εισηγούμαι να προχωρήσουμε στην ψήφιση του συμπληρωματικού προϋπολογισμού, όπως έχει έρθει. Και ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών και οποιοδήποτε άλλοι νομίζουν ότι πρέπει να κάνουν τις παραστάσεις τους, να κάνουν παραστάσεις προς τον Υπουργό Οικονομικών, ώστε, μέχρι την επόμενη Πέμπτη, να φέρει έναν προϋπολογισμό το κράτος, ώστε νομότυπα και συνταγματικά να υλοποιηθεί αυτή η επιθυμία την οποία φαίνεται ότι εκφράζουμε άπαντες, να βοηθήσουμε το Συνεργατικό Κίνημα των Κωφάλλων, ώστε να μπορέσει να βοηθηθεί κατ' επέκταση αυτή η ατυχής ομάδα των συμπολιτών μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φοβούμαι ότι η αναβολή σημαίνει ματαίωση. Για δύο χρόνια η κυβέρνηση υπόσχεται, για δύο χρόνια η κυβέρνηση γνωρίζει τα αισθήματα της Βουλής, για δύο χρόνια θα μπορούσε να καταθέσει αυτό το νομοσχέδιο και δεν το κατέθεσε. Εάν τώρα κάνουμε αναβολή και πάει στην επιτροπή το τυχόν νομοσχέδιο που θα έρθει κτλ. -και αν ποτέ έρθει- φοβούμαι ότι η Βουλή θα έχει κλείσει. Είναι δικαίωμα του Προέδρου και εκ των υστέρων να το υιοθετήσει. Να πει ότι, «παρά το γεγονός ότι θεωρώ ότι ο τρόπος με τον οποίο εισήχθη αυτό το νομοσχέδιο -το οποίο προνοεί δαπάνη- έχει κατά κάποιον τρόπο ένα νομικό κώλυμα, επειδή συμφωνώ με αυτό το νομοσχέδιο, το υιοθετώ και προχωρώ». Επομένως, είναι εύκολο για τον Πρόεδρο! Υιοθετώντας το και λέγοντας ότι πράγματι πρόκειται περί μιας παρατυπίας, δε θα

χάσουμε το τραίνο. Γιατί πολύ φοβούμαι ότι αν για τον άλφα ή βήτα λόγο η κυβέρνηση αρνηθεί και πάλι να καταθέσει αυτό το νομοσχέδιο, αυτή η Βουλή δε θα έχει άλλη ευκαιρία να κάνει αυτό που εισηγείται ο κ. Χατζηδημητρίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιπτοκοπίτης.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως έχει αναφερθεί, για να μην πλεονάζω, ήταν ομόφωνη η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων γι' αυτό το θέμα, όπως κατατέθηκε. Μπορώ να πω ότι ξόδεψαν πολύ περισσότερα χρήματα για τους υπηρεσιακούς, για τους βουλευτές και όλους εκείνους τους άλλους που ασχολήθηκαν επανειλημμένα για την αποκατάσταση αυτών των δώδεκα, δεκατριών ατόμων!

Εμείς, από την πρώτη στιγμή, σαν Δημοκρατικό Κόμμα, και όπως όλες οι πολιτικές δυνάμεις, είχαμε υιοθετήσει αυτό το πράγμα. Και θέλω να είμαι δίκαιος, ότι και από πλευράς υπηρεσιακών που ήταν εκεί, μπορεί να μην είχαν τη δυνατότητα οι άνθρωποι να κάμουν οτιδήποτε, αλλά, εν πάση περιπτώσει, το έβλεπαν και με κατανόηση και με συμπάθεια. Εμείς συμφωνούμε ότι αυτό το πράγμα πρέπει να περάσει και, το ολιγότερο, πιστεύω ότι θα εκφραστεί με αυτόν τον τρόπο η ομόθυμη θέση, υποστήριξη όλων των πλευρών της Βουλής. Και πλέον ο καθένας ας αναλάβει τις ευθύνες του, όχι υπό την έννοια ότι ετσιθελικά και εναντίον του συντάγματος προσπαθούμε να περάσουμε νομοθετήματα τα οποία έχουν οικονομικό κόστος. Είναι μ' αυτό το πνεύμα που εμείς αντικρίζουμε αυτό το νομοσχέδιο και πιστεύω κατά τον ίδιο τρόπο το αντιμετωπίζουν όλες οι πολιτικές δυνάμεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο στοιχεία πρέπει να πω. Πρώτα απ' όλα, σε απάντηση στα όσα είπε ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ, θέλω να πω ότι η θέση της κυβέρνησης -για σκοπούς πληροφόρησης δηλαδή- είναι να αναπέμψει το νόμο. Άρα ξέρουμε εκ των προτέρων ότι δε θα το υιοθετήσει. Αυτό είναι το ένα σημείο.

Το δεύτερο, από κάτι που έχει λεχθεί από τον Υπουργό Οικονομικών -βεβαίως δεν ήμουν παρών στη συζήτηση στην επιτροπή, ελπίζω να λέχθηκαν κι εκεί αυτά τα ζητήματα- είναι ότι πρώτον, δίνεται μια βοήθεια· έχει αγοραστεί το κτίριο και έχει δοθεί προς τη συνεργατική, έτσι μου ελέχθηκε. Και δεύτερον, ότι ήδη έχουν δοθεί οδηγίες προς τα κυβερνητικά τμήματα -είναι ένα από τα αιτήματα του κ. Χατζηδημητρίου- να χρησιμοποιηθούν οι υπηρεσίες του εργαστηρίου για προμήθεια κατασκευών προς την κυβέρνηση και ότι θα χρησιμοποιηθούν τώρα οι υπηρεσίες τους για τις επόμενες εκλογές, που θα κατασκευαστούν τα παραβάν για τις εκλογές και είναι ποσό κάποιων χιλιάδων λιρών.

Επομένως, κάποιες κινήσεις γίνονται. Βεβαίως, δε λύνεται το πρόβλημα αυτό που εγείρει ο κ. Χατζηδημητρίου. Εκείνο που θα έλεγα όμως είναι ότι αν θα ενσωματωθεί αυτή η πρόνοια στον προϋπολογισμό, να είναι εις γνώσιν αυτού του σώματος ότι θα γίνει αναπομπή. Και στις 19 του μηνός θα βρεθούμε εκεί που βρισκόμαστε σήμερα, απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εάν, πράγματι, οι προθέσεις της κυβέρνησης είναι θετικές, μπορεί να κάνει το εξής: Να αναπέμψει -που δικαιούται- το νομοσχέδιο και ταυτόχρονα να καταθέσει το δικό της. Κι εμείς θα δεχθούμε την αναπομπή και θα συζητήσουμε το δικό της. Άρα, να το ψηφίσουμε, εν γνώσει μας ότι θα αναπεμφθεί, για να αναγκάσουμε την κυβέρνηση

μαζί με την αναπομπή να καταθέσει και το νομοσχέδιο αυτό και να ψηφίσουμε τότε το σύνολο αυτών των δαπανών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι αυτές οι εισηγήσεις γίνονται γιατί αισθάνονται όλοι έντονα πάνω σ' αυτό το θέμα. Όμως να είμαστε ψύχραιμοι. Εδώ ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας -και μιλώ επί θέματος αρχής- δεν είναι εκ δικαίωματος, είναι εκ καθήκοντος που πρέπει να αναπέμπει νομοσχέδια τα οποία θεωρεί και έχει τη γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα ότι είναι αντισυνταγματικά. Και αναφέρομαι και είμαι βέβαιος ότι θα γίνει παρατήρηση εν σχέσει με το προχθεσινό. Δεν είμαι εξ εκείνων που συμφωνούν ότι έπρεπε να αποσταλεί εκ των προτέρων από τον Πρόεδρο επιστολή με την οποία να παραγράφεται αυτό του το δικαίωμα. Και έπρεπε, αν υπήρχε τοποθέτηση επί πολιτικού θέματος παρόμοια με εκείνη που εκφραζόταν μέσω μιας πρότασης νόμου, αυτό να γίνει με κατάθεση νομοσχεδίου από την κυβέρνηση.

Για λόγους αρχής, σαν νομικός, πιστεύω και εισηγούμαι ότι δεν πρέπει να προχωρήσουμε και να κάνουμε πειράματα, για να δοκιμάσουμε τη θέληση ή τη διάθεση της εκτελεστικής εξουσίας. Εάν θέλουμε να τη δοκιμάσουμε αυτή τη διάθεση, να δώσουμε μία εβδομάδα και να γίνει αυτή η διαβούλευση που έχω εισηγηθεί. Εφόσον οι υπηρεσιακοί μάλιστα έχουν ταχθεί υπέρ αυτής της πρότασης του κ. Χατζηδημητρίου, γιατί να μην την προχωρήσουμε, να την προωθήσουμε μέσω του αρμόδιου υπουργού και να έχουμε τα αποτελέσματα τα οποία θα είναι και συνταγματικά εντάξει και από πάσης πλευράς νομότυπα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, από ό,τι ελέχθη, φαίνεται ότι η κυβέρνηση δεν έχει σχέδιο αντιμετώπισης του προβλήματος. Υπάρχει η πρακτική πρόταση που αναφέρθηκε, να ανατεθεί στους κωφάλαους η κατασκευή των παραβάν. Ας θεωρηθεί προκαταβολή για τα έξοδα κατασκευής των παραβάν και να προσληφθούν οι άνθρωποι με τον έναν ή τον άλλο τρόπο.

Αλλά εγώ κάνω και μία άλλη εισήγηση: Να αναβληθεί ολόκληρο το νομοσχέδιο ωστόσο έρθει και η πρόνοια για τους κωφάλαους, που είναι £80.000 το πολύ δηλαδή.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μιλάς για την άλλη Πέμπτη, δηλαδή.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ναι, την παρακάτω Πέμπτη να τα συζητήσουμε όλα στο σύνολό τους.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Με μία ένσταση, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Συμφωνούμε, κύριε Πρόεδρε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...όπως τεθεί με την επεξήγηση ότι πρέπει να γίνουν αμέσως ενέργειες προς την κατεύθυνση του Υπουργείου Οικονομικών, ώστε να κατατεθεί νομοσχέδιο, να κηρυχθεί επείγον την επόμενη εβδομάδα, για να προχωρήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εάν με εξουσιοδοτείτε, μπορώ να διαβιβάσω αυτή την απόφαση της Βουλής.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Αν θα το αναλάβετε εσείς, κύριε Πρόεδρε, εντάξει ειδεμή, θα το εισηγούμουν, ακριβώς, στον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών, αλλά είναι προτιμότερο ο Πρόεδρος της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αναβολή ολόκληρου του νομοσχεδίου για μια εβδομάδα, σύμφωνα... Για την τελευταία συνεδρία στις 19 Απριλίου.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 2 θέμα, που είναι «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος	Αβραάμ Αντωνίου
Ισιδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Πρόδρομος Προδρόμου	Τάκης Χατζηδημητρίου
Κίκης Καζαμίας	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Νεολαίας, καθώς και άλλοι εκπρόσωποι του ίδιου οργανισμού.

Ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Νεολαίας για το 2001 προβλέπει δαπάνες ύψους £1.888.466 και έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από κρατική χορηγία, καθώς και από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί από τους αρμοδίους του Οργανισμού Νεολαίας για τα διάφορα προγράμματά του και ειδικότερα για το πρόγραμμα “Νεολαία για την Ευρώπη” της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το οποίο θα αποφέρει στον οργανισμό έσοδα ύψους £293.125.

Η επιτροπή ενημερώθηκε επίσης για την προώθηση από τον οργανισμό διάφορων προγραμμάτων για τους νέους. Σύμφωνα με τους αρμοδίους του οργανισμού, σύντομα θα λειτουργήσει στη Λευκωσία το πρώτο Κέντρο Πληροφόρησης στο οποίο θα έχουν πρόσβαση όλοι οι νέοι και οι υπηρεσίες του οποίου θα μπορούν να επεκτείνονται μέσω του Internet σε όλες τις άλλες πόλεις, καθώς και το πρώτο Πολυκέντρο Νεολαίας στην περιοχή Εκάλης στη Λευκωσία το οποίο θα προσφέρει εκπαιδευτικά και ψυχαγωγικά προγράμματα.

Κατά τη μελέτη του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, το μέλος της επιτροπής, βουλευτής κ. Κίκης Καζαμίας, εισηγήθηκε την εξεύρεση τρόπων με τους οποίους να παρέχονται στον οργανισμό από τον ιδιωτικό τομέα χορηγίες για τη διοργάνωση διάφορων εκδηλώσεων, ενώ ως κίνητρο για την παροχή τέτοιων χορηγιών θα μπορούσε να θεσμοθετηθεί η απαλλαγή τους από το φόρο εισοδήματος.

Το μέλος της επιτροπής, βουλευτής κ. Γιώργος Λιλλήκας, εισηγήθηκε επίσης την καθιέρωση της συμμετοχής του Οργανισμού Νεολαίας στην προκαταρκτική συζήτηση του ετήσιου προϋπολογισμού του κράτους, σε σχέση με θέματα που αφορούν τη νεολαία, σε επίπεδο ενός εκάστου υπουργείου.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ανέλαβε να διαβιβάσει στην κυβέρνηση τις δύο πιο πάνω εισηγήσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού διεξήλθε τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση προϋπολογισμού, ομόφωνα εισηγείται στη

Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας για το 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ομόφωνος ο προϋπολογισμός του Οργανισμού Νεολαίας, ο οποίος θεωρούμε και κρίνουμε ότι έχει να διαδραματίσει ένα σοβαρό και ουσιαστικό ρόλο. Όμως, όπως είχαμε επισημάνει και στην επιτροπή Οικονομικών και συμφώνησε μαζί μας και ο πρόεδρος του Οργανισμού Νεολαίας, υπάρχει μέχρι σήμερα μία σοβαρή αδυναμία στο να ανταποκριθεί ο Οργανισμός Νεολαίας σε ένα ουσιώδες μέρος του νόμου που διέπει τη λειτουργία του και είναι η πρόνοια που προβλέπει το συντονιστικό ρόλο του και ιδιαίτερα το συντονιστικό ρόλο του για την πολιτική νεολαία, σε σχέση με την οποία εμπλέκονται και τα άλλα υπουργεία.

Γι' αυτό και από αυτό το βήμα γίνεται έκκληση όπως η κυβέρνηση καλεί τον Οργανισμό Νεολαίας, όταν καθορίζονται οι πολιτικές αλλά και οι προϋπολογισμοί των άλλων υπουργείων, να εκφέρει τη δική του γνώμη και του συμβουλίου του, όσον αφορά την πολιτική που πρέπει να ακολουθήσουν όλα τα υπουργεία σε θέματα νεολαίας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Οργανισμού Νεολαίας ποσού £1.888.466 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Συμπλήρωμα. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το πέμπτο, καθώς και ο Πίνακας και το Συμπλήρωμα, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το πέμπτο, καθώς και ο Πίνακας και το Συμπλήρωμα, εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής
Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου

Τάκης Χατζηδημητρίου

Κίκης Καζαμίας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου.

Ο προϋπολογισμός της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου για το 2001 προβλέπει δαπάνες ύψους £75.486.489 και έσοδα του ίδιου ύψους, τα οποία θα προέλθουν κυρίως από την πώληση σιτηρών, από επιχορηγήσεις και από δάνεια.

Στα πλαίσια της εξέτασης του υπό αναφορά προϋπολογισμού, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί, μεταξύ άλλων, για τα αναπτυξιακά προγράμματα της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου και ειδικότερα για τη λειτουργία από τον Απρίλιο του 2000 του νέου σιλό Λεμεσού, καθώς και άλλων υπαίθριων αποθηκών, με αποτέλεσμα το διπλασιασμό των αποθηκευτικών χώρων για τα σιτηρά, όπως και για τη στέγαση της Επιτροπής Σιτηρών σε νέα κεντρικά γραφεία. Η επιτροπή ενημερώθηκε επίσης για τις ανάγκες της Κύπρου σε σιτηρά, καθώς και για τις ακριβείς ποσότητες που παράγονται κάθε χρόνο επιτοπίως, ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες.

Από την ενημέρωση που έγινε καθίσταται φανερό ότι η Κύπρος σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι αυτάρκης στην παραγωγή σιτηρών, αφού οι ανάγκες της ανέρχονται σε 700 000 τόνους ετησίως, ενώ η καλύτερη παραγωγή που μπορεί να επιτευχθεί είναι πολύ χαμηλότερη, όπως, για παράδειγμα, η φετινή σοδειά, η οποία αναμένεται να είναι καλή, αλλά μόλις που θα προσεγγίσει τις 150 000 τόνους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της, καθώς και της ενημέρωσής της από

τους αρμοδίους, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την κατά νόμο έγκριση του προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου για το 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου ποσού £75.486.489 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 30 Απριλίου 2002. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

Κατάργηση θέσεων. Δεύτερος Πίνακας. Πρώτο Μέρος. Άρθρο 5.

Τρίτος Πίνακας. Λειτουργοί που ασκούν έλεγχο πάνω στα κονδύλια. Άρθρο 6.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το έκτο, καθώς και ο Πρώτος Πίνακας, Δεύτερος Πίνακας, Πρώτο Μέρος και Τρίτος Πίνακας, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το έκτο, καθώς και ο Πρώτος Πίνακας, Δεύτερος Πίνακας, Πρώτο Μέρος και Τρίτος Πίνακας, εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμου του 2000 Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμου του 2000 Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούττας, αναπλ. πρόεδρος Αβραάμ Αντωνίου

Ισιδωρος Μακρίδης Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου Τάκης Χατζηδημητρίου

Κίκης Καζαμίας Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου ποσού ύψους £4.530.000 και η χρήση του για την κάλυψη της δαπάνης που απαιτείται για την αγορά από αυτή σιτηρών, ντόπιων και εισαγόμενων, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους που λήγει στις 30 Απριλίου 2001.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, η Επιτροπή Σιτηρών Κύπρου θα προβεί στην αγορά σιτηρών από το εξωτερικό αξίας £4.271.838, καθώς και στην αγορά ντόπιων σιτηρών αξίας £258.162.

Η επιπρόσθετη δαπάνη που απαιτείται για την αγορά των πιο πάνω ποσοτήτων σιτηρών είναι αναγκαία λόγω της σημαντικής αύξησης στις διεθνείς τιμές των σιτηρών από τη μια αλλά και της ισοτιμίας του δολαρίου έναντι της κυπριακής λίρας από την άλλη.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει από νομοτεχνική άποψη διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το ταμείο της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου ποσού £4.530.000 για τη χρήση του έτους που λήγει στις 30 Απριλίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τρίτο, καθώς και ο Πίνακας, εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τρίτο, καθώς και ο Πίνακας, εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμου του 2000 Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το πέμπτο θέμα δεν είναι έτοιμο. Προχωρούμε στο έκτο θέμα, το οποίο είναι «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Μουσιούπτας, αναπλ. πρόεδρος Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης Γιώργος Λιλλήκας

Πρόδρομος Προδρόμου Τάκης Χατζηδημητρίου

Κίκης Καζαμίας Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (ΘΟΚ), καθώς και εκπρόσωποι διάφορων ανεξάρτητων θεατρικών και άλλων σχημάτων.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για το φόρο προστιθέμενης αξίας, έτσι που να υπαχθούν στο μηδενικό συντελεστή φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) όλα τα θεατρικά σχήματα του τόπου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, τα οποία επιχορηγούνται από το ΘΟΚ.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ κ. Δημήτρη Χριστόφια για την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, η προτεινόμενη ρύθμιση θα συμβάλει στην απάμβλυνση των σοβαρών οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν ανεξάρτητα θεατρικά σχήματα, μεταξύ των οποίων και η υποχρέωσή τους, βάσει της σχετικής νομοθεσίας, για καταβολή φόρου προστιθέμενης αξίας. Σύμφωνα με την ίδια αιτιολογική έκθεση, με την υπαγωγή των ανεξάρτητων θεατρικών σχημάτων στο μηδενικό συντελεστή ΦΠΑ θα διευκολυνθεί η προσπάθειά τους για θεατρική ανάπτυξη, καθώς και η εμπέδωση της θεατρικής παιδείας στον τόπο μας.

Κατά τη συζήτηση του όλου θέματος ενώπιον της επιτροπής, το μέλος της, βουλευτής κ. Κίκης Καζαμίας, ανέφερε ότι πρόταση νόμου με το ίδιο περιεχόμενο είχε κατατεθεί από την κοινοβουλευτική του ομάδα και παλαιότερα, αλλά η κυβέρνηση τότε είχε δηλώσει ότι θα μελετούσε το θέμα και θα επανερχόταν με διευθέτησή του μέσα στα πλαίσια της αναθεώρησης της νομοθεσίας για το φόρο προστιθέμενης αξίας, πράγμα που τελικά δεν έγινε κατά την τελευταία ριζική αναθεώρηση της σχετικής νομοθεσίας.

Επιπρόσθετα, έγινε αναφορά από τα μέλη της επιτροπής στην πρόσφατη ποινική δίωξη που ασκήθηκε από την Έφορο Φόρου Προστιθέμενης Αξίας εναντίον του διοικητικού συμβουλίου του θεάτρου ΕΝΑ για οφειλές του θεάτρου σε ΦΠΑ πέραν των £100.000.

Το μέλος της επιτροπής, βουλευτής κ. Δώρος Θεοδώρου, δήλωσε ότι από τις πρόνοιες της προτεινόμενης νομοθεσίας θα πρέπει να καλυφθούν, εκτός από θεατρικά σχήματα, και άλλες δραστηριότητες πολιτιστικού χαρακτήρα, όπως, για παράδειγμα, η μετάκληση χορευτικών σχημάτων κλασικού μπαλέτου από το εξωτερικό, χορωδιών κ.ά.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο οποίος παρέστη στη συνεδρία της επιτροπής, δήλωσε ότι το όλο ζήτημα αφορά αφενός τη γενικότερη πολιτική της κυβέρνησης σε σχέση με τα ιδιωτικά θέατρα και αφετέρου το θέμα της διευθέτησης του ζητήματος που προέκυψε σε σχέση με το θέατρο ΕΝΑ. Ειδικότερα, ανέφερε τα ακόλουθα:

Ήδη από το 1995 η κυβέρνηση είχε λάβει την απόφαση να εφαρμόσει τη νομοθεσία για το φόρο προστιθέμενης αξίας, αλλά να μην επιβαρύνει τα ιδιωτικά θέατρα, για τούτο και είχε περιλάβει στον προϋπολογισμό του ΘΟΚ πρόνοια για κάλυψη των οφειλών σε ΦΠΑ των θεάτρων αυτών από τον ίδιο το ΘΟΚ. Η εν λόγω απόφαση όμως δεν κατέστη δυνατό να υλοποιηθεί, καθότι θα έπρεπε πρώτα τα επηρεαζόμενα θεατρικά σχήματα να υποβάλουν φορολογικές δηλώσεις με βάση τα πραγματικά τους στοιχεία, έτσι που να διακριβώνονται οι πραγματικές τους οφειλές, κάτι που αυτά αρνούσαν να πράξουν.

Σύμφωνα με το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, με βάση σχετική διάταξη της νομοθεσίας για το φόρο προστιθέμενης αξίας, εξαιρούνται από την καταβολή τέτοιου φόρου τα ιδιωτικά θέατρα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Για να χαρακτηριστεί δε ως μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ένα θεατρικό σχήμα, θα πρέπει μετά από ενδελεχή εξέταση να διαπιστώνεται ο πολιτιστικός του χαρακτήρας, να έχει τύχει αναγνώρισης και από το καταστατικό του να διαπιστώνεται ότι δεν έχει κερδοσκοπικό χαρακτήρα με σχετική πρόνοια σ' αυτό για μη διανομή κερδών.

Η Έφορος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας από την πλευρά της δήλωσε ότι, ασκώντας τις εξουσίες της και χρησιμοποιώντας τη διακριτική ευχέρεια που της παρέχει η σχετική νομοθεσία, έχει αναγνωρίσει διάφορα θεατρικά σχήματα, μεταξύ των οποίων και το θέατρο ΕΝΑ, ως πολιτιστικούς φορείς μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και μάλιστα αναδρομικά, έτσι που να θεωρείται ότι δεν είχαν υποχρέωση για εγγραφή στο μητρώο φόρου προστιθέμενης αξίας. Ως εκ τούτου, και υπό την προϋπόθεση ότι αυτά δεν εισέπραξαν φόρο προστιθέμενης αξίας, έχει προχωρήσει σε ενέργειες για απόσυρση της ποινικής δίωξης η οποία είχε ασκηθεί εναντίον τους. Σε σχετική παρατήρηση μελών της επιτροπής ότι θα πρέπει με την απόφασή της να καλυφθούν και άλλα σχήματα, όπως, για παράδειγμα, ο πολιτιστικός όμιλος “Διάσταση”, ή και άλλες δραστηριότητες, όπως η μετάκληση σχημάτων από το εξωτερικό, δήλωσε ότι έχει προχωρήσει σε αναγνώριση του εν λόγω σχήματος ως φορέως πολιτιστικού χαρακτήρα. Αναφορικά με τα χορευτικά και άλλα σχήματα από το εξωτερικό, δήλωσε ότι, εφόσον η μετάκλησή τους δεν εμπίπτει στα πλαίσια επιχειρηματικής δραστηριότητας, τότε θα πράττει το ίδιο, σε συνεννόηση, αν χρειάζεται, με το αρμόδιο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Υπό το φως της ενημέρωσης και των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής από τους αρμοδίους, τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες-Δυνάμεις, δήλωσαν ότι εκ των πραγμάτων δεν υφίσταται πλέον θέμα προς συζήτηση και εξέφρασαν την ικανοποίησή τους, γιατί με πρωτοβουλία της ίδιας της επιτροπής, η οποία είχε ενημερώσει προφορικά τον Υπουργό Οικονομικών για τη δυσαρέσκειά της ως προς τον τρόπο αντιμετώπισης των ιδιωτικών θεάτρων, αλλά και με αφορμή την κατάθεση της σχετικής πρότασης νόμου το όλο θέμα έτυχε οριστικής διευθέτησης.

Ταυτόχρονα, και με την ευκαιρία της εγγραφής σχετικού θέματος προς συζήτηση από τους βουλευτές κ. Δώρο Θεοδώρου, Τάκη Χατζηγεωργίου, Χρίστο Ρότσα και Νίκο Μουσιούττα, το οποίο αφορά επιπρόσθετα και την κατάργηση της υποχρέωσης για καταβολή φόρου θεάματος ως μέτρου ενίσχυσης της πολιτιστικής κίνησης στον τόπο μας, η επιτροπή επιφυλάχθηκε να επανέλθει σε εύθετο χρόνο, καλώντας ενώπιόν της προς συζήτηση του θέματος όλους τους αρμοδίους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το θέμα αυτό αφορά την πληρωμή φόρου προστιθέμενης αξίας για θεατρικά σχήματα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Το θέμα είχε εγερθεί αρχικά από τον κ. Χατζηδημητρίου στην επιτροπή Οικονομικών, κατατέθηκε πρόταση από την ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, εν τω μεταξύ, όμως, διευθετήθηκε το θέμα με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου -εξ ου και δεν υπάρχει κείμενο νόμου- και η έκθεση ακριβώς μας περιγράφει αυτή την υλοποίηση του περιεχομένου της πρότασης νόμου. Δεν ξέρω αν οι συνάδελφοι του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις θέλουν να πούνε ακριβώς περί τίνος πρόκειται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δηλαδή, προχωρούμε. Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Σαν συνέχεια της παρέμβασης του προέδρου της επιτροπής, κύριε Πρόεδρε, απλά θέλουμε να εκφράσουμε την ικανοποίησή μας για τις επεξηγήσεις τις οποίες έδωσε σε θέματα που μέχρι πριν από την κατάθεση της πρότασης νόμου ήταν σε εκκρεμότητα στην Έφορο Φόρου Προστιθέμενης Αξίας. Οι επεξηγήσεις που εδόθησαν ήταν για μας

πολύ ικανοποιητικές και ουσιαστικά υλοποιούσαν εκ των προτέρων την ουσία της πρότασης νόμου την οποία καταθέσαμε και, αφού ικανοποιήθηκε αυτό μας το αίτημα, δε συντρέχει λόγος να επιμένουμε στην ψήφιση της πρότασής μας, γι' αυτό και δεχτήκαμε όπως αποσυρθεί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επομένως αποσύρεται. Το έβδομο θέμα δεν είναι έτοιμο. Τα επόμενα είναι τα θέματα με τους αριθμούς οκτώ και εννέα και έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Καταχώριση, Διαπραγμάτευση και Εκκαθάριση Άυλων Κινητών Αξιών) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
τα θέματα που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Κίκης Καζαμίας
Νίκος Μουσιούππας	Αβραάμ Αντωνίου
Ισιδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Χρίστος Ρότσας	Τάκης Χατζηδημητρίου
Πρόδρομος Προδρόμου	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 5 Φεβρουαρίου μέχρι τις 26 Μαρτίου του 2001. Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά θεμάτων

κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του ΠΑΣΕΧΑ, του Συνδέσμου Δημόσιων Εταιρειών, του Συνδέσμου Χρηματιστών και του Συνδέσμου Επενδυτικών Εταιρειών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) Νόμου, ώστε να ρυθμιστούν οι απαιτούμενες διαδικασίες για την εφαρμογή του νέου συστήματος άυλων κινητών αξιών.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 26 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) Νόμου, σκοπείται η ρύθμιση της διαδικασίας καταχώρισης, διαπραγμάτευσης, τελείωσης και εκκαθάρισης χρηματιστηριακών συναλλαγών, καθώς και της ανακοίνωσης άλλων πράξεων που σχετίζονται με την εφαρμογή του νέου συστήματος άυλων κινητών αξιών.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο προνοούνται τα ακόλουθα:

1. Η παροχή εξουσίας στο συμβούλιο του χρηματιστηρίου να καθορίζει με απόφασή του ποιοι από τους υφιστάμενους κανονισμούς για το χρηματιστήριο, οι οποίοι αφορούν τη διαπραγμάτευση και τελείωση χρηματιστηριακών συναλλαγών, δε θα εφαρμόζονται στις περιπτώσεις ανάληψης μητρώου συγκεκριμένου εκδότη.
2. Η παροχή εξουσίας στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να έχει άμεση πρόσβαση στα στοιχεία του κεντρικού αποθετηρίου και του κεντρικού μητρώου αξιών.
3. Η παροχή εξουσίας στο συμβούλιο του χρηματιστηρίου να καθορίζει με απόφασή του τους κανόνες που θα διέπουν το άνοιγμα και τη λειτουργία των λογαριασμών διαπραγμάτευσης, καθώς και οποιοδήποτε άλλο θέμα σχετίζεται με την

εκκαθάριση και τελείωση συναλλαγών.

Οι κυριότερες πρόνοιες των προτεινόμενων κανονισμών είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες:

1. Ο καθορισμός των υποχρεώσεων του εκδότη ονομαστικών αξιών.
2. Η παροχή εξουσίας στο συμβούλιο του χρηματιστηρίου να αναστέλλει τη διαπραγμάτευση οποιασδήποτε αξίας, η οποία θα καταχωρίζεται στο κεντρικό αποθετήριο και στο κεντρικό μητρώο αξιών πριν ή μετά την ανάληψη του μητρώου ή την παράδοση των ανώνυμων κινητών αξιών.
3. Η παροχή εξουσίας στο γενικό διευθυντή του χρηματιστηρίου να καταχωρίζει στο κεντρικό αποθετήριο και στο κεντρικό μητρώο αξιών πράξεις που έγιναν πριν από την ημερομηνία ανάληψης του μητρώου και κοινοποιήθηκαν στο χρηματιστήριο μετά την ανάληψή του.
4. Η επιβολή υποχρέωσης σε κάθε πρόσωπο που προτίθεται να αποκτήσει άυλες κινητές αξίες για πρώτη φορά να ανοίξει λογαριασμό αποθετηρίου, στον οποίο θα καταχωρίζονται όλες οι άυλες κινητές αξίες που αυτό κατέχει.
5. Η επιβολή υποχρέωσης για άνοιγμα λογαριασμού διαπραγμάτευσης για την κατάρτιση χρηματιστηριακών συναλλαγών σχετικά με άυλη κινητή αξία.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά θεμάτων ο πρόεδρος του Συνδέσμου Χρηματιστών Κύπρου ζήτησε όπως με την εφαρμογή του νέου συστήματος απούλοποίησης ξεκαθαρίσει και το θέμα της εφαρμογής του λεγόμενου χρηματιστηριακού διακανονισμού, που, όπως ανέφερε, μέχρι σήμερα διενεργείται από το Σύνδεσμο Χρηματιστών, ο οποίος έχει και την απόλυτη ευθύνη του, μέσω μιας εμπορικής τράπεζας. Σύμφωνα με τον πρόεδρο του εν λόγω συνδέσμου, μετά την εφαρμογή του απούλοποιημένου συστήματος θα πρέπει ο χρηματιστηριακός διακανονισμός να αναληφθεί από το χρηματιστήριο και θα πρέπει ταυτόχρονα να γίνεται

και απόλυτος έλεγχος της δυνατότητας πληρωμής του τελικού επενδυτή προς το σύστημα, δε θα πρέπει δηλαδή να παραμένει ως αντισυμβαλλόμενος στο απούλοποιημένο σύστημα ο χρηματιστής.

Ο γενικός διευθυντής του ΧΑΚ δήλωσε ότι, με την εφαρμογή της πλήρους απούλοποίησης στη διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών, το σύστημα της εμπορίας των συναλλαγών και το σύστημα της εκκαθάρισης θα πάψουν να είναι ξεχωριστά και θα αποτελέσουν ενιαίο σύστημα. Συγκεκριμένα, ανέφερε ότι αυτόματα το νέο σύστημα θα ελέγχει αν ο πωλητής έχει τους τίτλους και ο αγοραστής μέσω χρηματιστή έχει το χρηματικό αντίτιμο, ενώ, παράλληλα, ο χρηματιστηριακός διακανονισμός θα γίνεται από το σύστημα αυτόματα. Επιπρόσθετα, δήλωσε ότι το εν λόγω σύστημα τεχνολογικά είναι από τα πιο προηγμένα παγκοσμίως και ότι έχουν ήδη δοθεί προσφορές, για να εξευρεθεί η τράπεζα εκκαθάρισης, έτσι που να διασφαλίζεται ότι η χρηματιστηριακή εκκαθάριση θα γίνεται μέσω του συστήματος.

Συναφώς με την εφαρμογή του συστήματος απούλοποίησης, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι σχετικό νομοσχέδιο για το χρηματιστηριακό διακανονισμό είχε παραπεμφθεί από το υπουργείο του στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο, η οποία και ανέλαβε την επίσπευση της κατάθεσής του στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Το εν λόγω νομοσχέδιο κατατέθηκε στο μεταξύ στη Βουλή και η επιτροπή, εξετάζοντάς το σε συνάρτηση με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και τους κανονισμούς, με άλλη σχετική έκθεσή της προς την ολομέλεια του σώματος εισηγείται ομόφωνα την ψήφισή του σε νόμο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου όσο και των υπό αναφορά κανονισμών και λαμβάνοντας υπόψη ότι η έναρξη της εφαρμογής του συστήματος απούλοποίησης για την εκκαθάριση και τελείωση των

χρηματιστηριακών συναλλαγών αποτελεί κεφαλαιώδους σημασίας θέμα για την περαιτέρω ενίσχυση του χρηματιστηριακού θεσμού, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών, όπως αυτά έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
2. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Καταχώριση, Διαπραγμάτευση και Εκκαθάριση Άυλων Κινητών Αξιών) Κανονισμοί του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το πέμπτο εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το πέμπτο εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Θέτω τους κανονισμούς ενώπιόν σας προς έγκριση. Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 10 θέμα είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 2 και 4 Απριλίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκε και παρευρέθηκε

στην επιτροπή ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, έτσι που να ρυθμιστεί ο χρηματικός διακανονισμός των χρηματιστηριακών συναλλαγών και ο καθορισμός ανώτατου ορίου συναλλαγών που έχει το δικαίωμα να καταρτίζει κάθε χρηματιστής ανάλογα με το ύψος του κεφαλαίου του.

Όπως είναι γνωστό, το θέμα του χρηματικού διακανονισμού, δηλαδή της ανάγκης της πληρωμής και της είσπραξης του χρηματικού αντιτίμου των χρηματιστηριακών συναλλαγών από τα συμβαλλόμενα μέρη, έχει συνδεθεί άμεσα με την έναρξη εφαρμογής του απούλοποιημένου συστήματος εκκαθάρισης και τελείωσης χρηματιστηριακών συναλλαγών, το οποίο ρυθμίζεται με σχετικό νομοσχέδιο και με κανονισμούς, για τα οποία η επιτροπή υποβάλλει άλλη έκθεση προς την ολομέλεια του σώματος.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο προνοούνται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Ο καθορισμός ανώτατου ορίου συναλλαγών που θα έχει δικαίωμα να καταρτίζει κάθε χρηματιστής ανάλογα με το ύψος του κεφαλαίου του.
2. Η υποχρέωση των χρηματιστών όπως, πριν από την κατάρτιση οποιασδήποτε συναλλαγής, διατηρούν σε συνεχή βάση ειδική τραπεζική εγγύηση προς όφελος του χρηματιστηρίου, με σκοπό τη διασφάλιση των υποχρεώσεών τους αναφορικά με την κατάρτιση και το διακανονισμό των χρηματιστηριακών συναλλαγών, σύμφωνα με αποφάσεις του συμβουλίου του χρηματιστηρίου.
3. Η απαγόρευση σε χρηματιστές να καταρτίζουν χρηματιστηριακές συναλλαγές οποιουδήποτε ύψους το οποίο υπερβαίνει το υποπολλαπλάσιο ή πολλαπλάσιο

του καθαρού τους κεφαλαίου και του ποσού της ειδικής εγγύησης που θα καθορίζεται με απόφαση του συμβουλίου του χρηματιστηρίου.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου η επιτροπή επανεξέτασε, με την ευκαιρία αυτή, και το ζήτημα της ανάγκης να τροποποιηθεί η χρηματιστηριακή νομοθεσία, ώστε να καταργηθεί η με πρόσφατη τροποποίηση της εν λόγω νομοθεσίας υποχρέωση προκαταβολής του χρηματικού αντιτίμου για εκτέλεση χρηματιστηριακής εντολής. Αναφορικά με το θέμα αυτό, εκκρεμεί ήδη ενώπιον της επιτροπής άλλη σχετική πρόταση νόμου του βουλευτή κ. Πρόδρομου Προδρόμου για επαναφορά του προηγούμενου καθεστώτος. Κατά τη συζήτηση επί του ειδικού αυτού σημείου, προέκυψε διαφωνία μεταξύ της κυβέρνησης και του συμβουλίου του χρηματιστηρίου ως προς την ανάγκη επαναφοράς της προτέρας κατάστασης, με το γενικό διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών να υποστηρίζει τη διατήρηση της πιο πάνω υποχρέωσης προκαταβολής χρηματικού αντιτίμου για την εκτέλεση εντολής.

Η επιτροπή, χωρίς να προδικάζει την τελική της θέση ως προς την άλλη πρόταση νόμου για το λεγόμενο “αέρα”, που εκκρεμεί ενώπιόν της, αποφάσισε στο παρόν στάδιο να προχωρήσει σε εισήγηση για τροποποίηση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, ώστε να απαγορεύεται στα μέλη του χρηματιστηρίου να καταρτίζουν χρηματιστηριακές συναλλαγές το ύψος των οποίων υπερβαίνει το ύψος του καθαρού κεφαλαίου ή της τραπεζικής εγγύησης που τα μέλη οφείλουν να διατηρούν. Προβαίνοντας στην εισήγησή της αυτή, η επιτροπή θεωρεί ότι η εν λόγω απαγόρευση θα ενεργήσει αποτρεπτικά, ώστε να μην καταρτίζονται από μέλη του χρηματιστηρίου συνολικές χρηματιστηριακές συναλλαγές ύψους που δεν αντιστοιχεί στο καθαρό κεφάλαιο ή την τραπεζική εγγύηση που οφείλουν να διατηρούν σύμφωνα με τη χρηματιστηριακή νομοθεσία.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και, επισυνάπτοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο σχεδίου νόμου, σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 22 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Προσθήκη νέων άρθρων 35A και 35B. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τέταρτο εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το πρώτο μέχρι και το τέταρτο εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 11 θέμα δεν είναι έτοιμο. Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 12 θέμα, που είναι «Ο περί των Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Ανοικτού Τύπου και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί των Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Ανοικτού Τύπου και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούππας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε είκοσι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 24 Ιανουαρίου 2000 μέχρι 26 Μαρτίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θεσμοθέτηση του νομικού πλαισίου για τη ρύθμιση της δομής, οργάνωσης και λειτουργίας των εγχώριων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες (ΟΣΕΚΑ) ανοικτού τύπου, όπως είναι π.χ. τα αμοιβαία κεφάλαια και οι εταιρείες επενδύσεων μεταβλητού κεφαλαίου.

Ειδικότερα, το υπό αναφορά νομοσχέδιο, το οποίο ευρύτερα είναι γνωστό ως νομοσχέδιο για τα αμοιβαία κεφάλαια, προβλέπει την ανάπτυξη του θεσμού των εταιρειών ΟΣΕΚΑ στην Κύπρο, επιτρέποντας σε μικρούς επενδυτές να κατανέμουν μέσω των οργανισμών αυτών τις επενδύσεις τους σε ευρύτερο φάσμα επενδύσεων, μειώνοντας έτσι τους επενδυτικούς κινδύνους και ενθαρρύνοντας τη ροπή προς αποταμίευση και επένδυση. Οι οργανισμοί αυτοί αναμένεται ότι θα προσφέρουν εξειδικευμένες και επαγγελματικές γνώσεις επενδυτικής πολιτικής, που ενδεχομένως να μην κατέχουν οι μικροί επενδυτές, σε πλαίσια διαφάνειας και εποπτείας για εμπέδωση της επενδυτικής εμπιστοσύνης. Πρέπει να σημειωθεί ότι η κυπριακή νομοθεσία μέχρι στιγμής προνοεί μόνο για τη ρύθμιση του νομικού πλαισίου των εταιρειών επενδύσεων κλειστού τύπου, όπως είναι οι εταιρείες που έχουν ήδη εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το νομοσχέδιο βασίζεται στη σχετική κοινοτική οδηγία 85/611/ΕΟΚ και στην τροποποίηση της εν λόγω οδηγίας με τις οδηγίες 88/220/ΕΟΚ και 95/26/ΕΚ και ως θεσμός ισχύει σήμερα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι κυριότερες πρόνοιες του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι οι ακόλουθες:

1. Η διάκριση των οργανισμών αυτών σε τρεις κατηγορίες με κύριο στοιχείο διάκρισής τους την επενδυτική πολιτική που ακολουθούν. Διακρίνονται σε οργανισμούς επενδύσεων σε κινητές αξίες, σε οργανισμούς επενδύσεων σε τραπεζικές καταθέσεις και σε άλλους οργανισμούς επενδύσεων ανοικτού τύπου, των οποίων οι προϋποθέσεις σύστασης και λειτουργίας και η επενδυτική πολιτική, καθώς και το φορολογικό καθεστώς που θα τους διέπει, θα ρυθμίζονται με κανονισμούς.
2. Οι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων ανοικτού τύπου μπορεί να προσλάβουν τη συμβατική μορφή αμοιβαίου κεφαλαίου ή την καταστατική μορφή εταιρείας

επενδύσεων μεταβλητού κεφαλαίου.

3. Για τη σύσταση και λειτουργία ενός οργανισμού συλλογικών επενδύσεων απαιτείται η χορήγηση άδειας και το αρμόδιο όργανο για τη χορήγηση της άδειας και την εποπτεία των οργανισμών αυτών θα είναι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
4. Δεν επιτρέπεται η μετατροπή ή συγχώνευση ενός οργανισμού επενδύσεων ανοικτού τύπου σε οργανισμό επενδύσεων που δεν εμπίπτει στις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.
5. Ως αμοιβαίο κεφάλαιο ορίζεται ομάδα περιουσίας αποτελούμενη από κινητές αξίες, μετρητά ή άλλα περιουσιακά στοιχεία, της οποίας τα επιμέρους στοιχεία ανήκουν εξ αδιαιρέτου στους μεριδιούχους.
6. Το αμοιβαίο κεφάλαιο θεμελιώνεται με σύμβαση και στερείται νομικής προσωπικότητας, εκπροσωπείται δε δικαστικώς και εξωδίκως από την εταιρεία διαχείρισεως.
7. Το αμοιβαίο κεφάλαιο διέπεται από κανονισμό και κατόπιν άδειας συστάσεώς του καθίσταται αντικείμενο συλλογικής συμβάσεως από εταιρεία διαχείρισεως.
8. Τα στοιχεία του ενεργητικού του αμοιβαίου κεφαλαίου κατατίθενται υποχρεωτικά προς φύλαξη σε θεματοφύλακα.
9. Ο κανονισμός του αμοιβαίου κεφαλαίου καταρτίζεται από κοινού από την εταιρεία διαχείρισεως και το θεματοφύλακα και εγκρίνεται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
10. Με σκοπό την ενθάρρυνση της ανάπτυξης και λειτουργίας των ΟΣΕΚΑ στην Κύπρο, προβλέπεται η εφαρμογή του πενήντα τοις εκατόν (50%) των ισχυόντων φορολογικών συντελεστών του περί Φορολογίας και Εισοδήματος Νόμου στα κέρδη των ΟΣΕΚΑ (και εξαιρούνται της υποχρέωσης παρακράτησης του φόρου για μερίσματα πληρωτέα σε άλλους ΟΣΕΚΑ). Επιπλέον, οι μεριδιούχοι των

οργανισμών αυτών απαλλάσσονται πλήρως από οποιαδήποτε φορολογία αναφορικά με εισόδημα, κέρδος ή άλλο όφελος που έχουν από την επένδυσή τους σε ΟΣΕΚΑ, χωρίς όμως να επωφελούνται της προνομιακής αυτής μεταχείρισης οι ΟΣΕΚΑ που επενδύουν σε τραπεζικές καταθέσεις.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου διαφώνησε με τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου με τις οποίες ορίζεται ως εποπτική αρχή για την εφαρμογή των προνοιών του η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς αντί η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου. Υποστηρίζοντας τη διαφωνία του, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου δήλωσε ότι η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ασχολείται για πολλά χρόνια με συλλογικά σχέδια επενδύσεων, στα πλαίσια της ρύθμισης του υπεράκτιου τομέα, με βάση τη νομοθεσία για τα υπεράκτια συλλογικά σχέδια επενδύσεων με την οποία η εποπτεία των σχεδίων αυτών έχει ανατεθεί σε αυτήν, επειδή δε η τεχνική και οι διαδικασίες εποπτείας είναι ουσιαστικά οι ίδιες τόσο για υπεράκτια όσο και για επιτόπια συλλογικά σχέδια, κρίνεται ότι η καθιέρωση δύο αρχών εποπτείας επί του ίδιου ουσιαστικά αντικειμένου θα προκαλέσει σύγχυση. Επιπλέον, η τάση σε παγκόσμια κλίμακα είναι η εποπτεία όλου του χρηματοπιστωτικού τομέα να ανατίθεται σε μία και μόνο εποπτική αρχή και η Κύπρος στη συγκεκριμένη περίπτωση δε δεσμεύεται από την κοινοτική οδηγία ως προς το ποια αρχή θα αναλάβει την εποπτεία των αμοιβαίων κεφαλαίων. Υπέρ της άποψης αυτής συνηγορεί, σύμφωνα με το διοικητή, και το γεγονός ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, για να αναλάβει τον εποπτικό της ρόλο, θα είναι υποχρεωμένη να προσλάβει πρόσθετο προσωπικό, τη στιγμή που η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου με τη σταδιακή εγκατάλειψη των συναλλαγματικών περιορισμών αντιμετωπίζει την προοπτική να βρεθεί σύντομα με αριθμό υπαλλήλων οι οποίοι δε θα εκτελούν πλέον ουσιαστικά καθήκοντα.

Η επιτροπή, κατά την ουσιαστική συζήτηση των προνοιών του υπό αναφορά

νομοσχεδίου, αποφάσισε ότι η επιτυχής λειτουργία του θεσμού των αμοιβαίων κεφαλαίων συναρτάται απόλυτα προς τη λειτουργία ενός ισχυρού εποπτικού σώματος, που στη συγκεκριμένη περίπτωση κρίνεται σκόπιμο να είναι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, αφού τα αμοιβαία κεφάλαια ως συγκέντρωση κεφαλαίων από τους επενδυτές, με σκοπό τη συλλογική τους επένδυση, αποτελούν ουσιαστικά μία υπό ευρεία έννοια χρηματιστηριακή συναλλαγή, αδιαφόρως εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται εντός ή εκτός του χρηματιστηρίου.

Με βάση τη θέση της αυτή, η επιτροπή, διαπιστώνοντας στο μεταξύ ότι το ισχύον θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς είναι ανεπαρκές, σε βαθμό που να δημιουργούνται αμφιβολίες κατά πόσο το σώμα αυτό είναι σε θέση να αναλάβει το ρόλο που του ανατίθεται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο για τα αμοιβαία κεφάλαια, διαμήνυσε προς την κυβέρνηση ότι δεν προτίθεται να προωθήσει το υπό συζήτηση νομοσχέδιο προς την ολομέλεια του σώματος για ψήφισή του σε νόμο, πριν πεισθεί ότι η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θα καταστεί πράγματι ένα ισχυρό εποπτικό σώμα.

Η κυβέρνηση στη συνέχεια δεσμεύτηκε να καταθέσει στη Βουλή νομοσχέδιο με το οποίο να ρυθμίζεται ένα νέο πλαίσιο δομής, οργάνωσης και λειτουργίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Το νέο αυτό νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή στις 30 Νοεμβρίου του 2000.

Συνεπώς στην αρχική της θέση, η επιτροπή αποφάσισε να προχωρήσει σε ολοκλήρωση της ουσιαστικής μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για τα αμοιβαία κεφάλαια, αλλά να μην το προωθήσει προς την ολομέλεια του σώματος για ψήφιση παρά μόνο μετά την ολοκλήρωση της μελέτης του νομοσχεδίου για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και εν πάση περιπτώσει ταυτόχρονα με αυτό.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή επικεντρώθηκε

ιδιαίτερα σε γενικά θέματα αρχής σε σχέση με το θεσμό των αμοιβαίων κεφαλαίων, τα κυριότερα των οποίων είναι, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

1. Κατά πόσο θα μπορούσε να καθορισθεί ανώτατο όριο για το ενεργητικό των αμοιβαίων κεφαλαίων, έτσι ώστε να αποφευχθεί η συγκέντρωση μεγάλων κεφαλαίων που παρατηρήθηκε στις επενδυτικές εταιρείες κλειστού τύπου.
2. Κατά πόσο θα υπάρχει δυνατότητα μετατροπής επενδυτικών οργανισμών κλειστού τύπου που έχουν τίτλους τους εισηγμένους στο χρηματιστήριο σε ΟΣΕΚΑ και ποιοι θα είναι οι όροι και οι προϋποθέσεις μετατροπής τους.
3. Η αναγκαιότητα διασφάλισης της βιωσιμότητας των ΟΣΕΚΑ.
4. Η αναγκαιότητα διασφάλισης διαφάνειας στην προβολή και διαφήμιση των ΟΣΕΚΑ.
5. Κατά πόσο διασφαλίζεται αποτελεσματικά η ανεξαρτησία μεταξύ θεματοφύλακα και εταιρείας διαχείρισης.

Η επιτροπή, εξετάζοντας τα πιο πάνω ζητήματα, κατέληξε ότι κάποια από τα υπό αναφορά σημεία καλύπτονται ικανοποιητικά από τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και για όσα από αυτά έκρινε ότι δε ρυθμίζονται ή ότι υπάρχει ανάγκη περαιτέρω ρύθμισής τους προχώρησε σε προσθήκη νέων προνοιών σε συνάρτηση πάντα με τα προβλεπόμενα στις σχετικές κοινοτικές οδηγίες. Ως προς το ειδικότερο ζήτημα της δυνατότητας μετατροπής επενδυτικών οργανισμών κλειστού τύπου που έχουν τίτλους τους εισηγμένους στο χρηματιστήριο σε ΟΣΕΚΑ, το οποίο υπό τις κρατούσες συνθήκες στο χρηματιστήριο της Κύπρου αποκτά ιδιαίτερη σημασία, κρίθηκε ότι από τις πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου συνάγεται ότι, ενώ αποκλείεται η μετατροπή τέτοιων οργανισμών σε αμοιβαία κεφάλαια, εκτός αν οι εισηγμένες αυτές εταιρείες κλειστού τύπου πρώτα διαλυθούν, δεν αποκλείεται η δυνατότητα μετατροπής

τους σε εταιρείες επενδύσεων μεταβλητού κεφαλαίου, ύστερα από άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και τηρουμένων των διατάξεων του περί Εταιρειών Νόμου.

Ολοκληρώνοντας τη μελέτη του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, η επιτροπή επέφερε σε αυτό αριθμό τροποποιήσεων και προσθήκη νέων προνοιών, με τις οποίες προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Η παροχή εξουσίας στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να εκδίδει κώδικα δεοντολογίας που να διέπει τον τρόπο λειτουργίας των αμοιβαίων κεφαλαίων και των εταιρικών επενδύσεων μεταβλητού κεφαλαίου, εφόσον αυτές τελούν υπό διαχείριση.
2. Η δυνατότητα διαχωρισμού των οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες σε υποκατηγορίες, βάσει κριτηρίων που αφορούν τη διάρθρωση του ενεργητικού τους και τα διάφορα είδη κινητών αξιών, όπως ειδικότερα θα καθορίζονται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς με απόφασή της.
3. Η παροχή εξουσίας στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να αρνείται τη χορήγηση άδειας σύστασης και λειτουργίας αμοιβαίου κεφαλαίου, αν προκύπτει από τον κανονισμό του ότι το κόστος διαχείρισής του αντιβαίνει στις διατάξεις των κανονισμών που εκδίδονται από την επιτροπή και που καθορίζουν τα επιτρεπόμενα όρια για το μέγεθος του κόστους διαχείρισης και τον τρόπο υπολογισμού του.
4. Η υποχρέωση για συμπερίληψη του κανονισμού του αμοιβαίου κεφαλαίου, με τον οποίο ρυθμίζονται οι όροι λειτουργίας του, στο ενημερωτικό δελτίο του, το οποίο συντάσσεται από την εταιρεία διαχειρίσεως και περιέχει κάθε στοιχείο που επιτρέπει στον επενδυτή να διαμορφώσει τεκμηριωμένη γνώμη για την επένδυση σε μερίδιά του.
5. Η ρητή ρύθμιση ότι η ίδια εταιρεία δε δύναται να ασκεί καθήκοντα εταιρείας

διαχείρισης και καθήκοντα θεματοφύλακα.

6. Η διασαφήνιση του θέματος της διανομής των κερδών των οργανισμών επενδύσεων, ώστε, σε περίπτωση που οι πρόσοδοι ή τα κέρδη ενός οργανισμού επενδύσεων δε θα διανέμονται στους μεριδιούχους, το γεγονός αυτό να δηλώνεται στον κανονισμό ή στα καταστατικά έγγραφα του οργανισμού επενδύσεων.
7. Η παροχή δυνατότητας στα συνεργατικά ιδρύματα να ενεργούν ως αντιπρόσωποι εταιρείας διαχειρίσεως αμοιβαίων κεφαλαίων και να ασκούν επίσης καθήκοντα θεματοφύλακα αμοιβαίων κεφαλαίων.
8. Η έναρξη της ισχύος του υπό ψήφιση νόμου δύο μήνες μετά τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου που θα δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και εν πάση περιπτώσει όχι πριν από την εφαρμογή της νομοθεσίας που θα ψηφιστεί για τη λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και επισυνάπτοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο από νομοτεχνικής άποψης κείμενο σχεδίου νόμου, σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτός ο νόμος ίσως να προκαλεί κάποια σύγχυση από τον τίτλο του, δεν είναι όμως τίποτε το διαφορετικό από την προσέγγιση του θέματος των αμοιβαίων κεφαλαίων. Και έστω και με κάποια καθυστέρηση, η οποία κατ' ουδένα

λόγο δεν έχει προκύψει λόγω υπαιτιότητας της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής, είναι θετικό το ότι ψηφίζουμε αυτό το νόμο, αλλά θα είναι πολύ θετικότερο αν ενεργοποιηθεί και στην πράξη και δε θα ενεργοποιηθεί, αν η κυβέρνηση δεν ετοιμάσει και τους σχετικούς κανονισμούς, διαφορετικά οι πρόνοιες της νομοθεσίας δε θα έχουν κανένα ουσιαστικό αντίκρισμα.

Ευελπιστούμε πως, μέσα στα πλαίσια του ουσιαστικού προβληματισμού που πρέπει να απασχολήσει όλους τους εμπλεκόμενους και κυρίως την κυβέρνηση σαν συντονιστικό φορέα για τη βελτίωση του κλίματος στη χρηματιστηριακή αγορά, δε θα υπάρξει καθυστέρηση στην επεξεργασία και στην κατάθεση των αναγκαίων κανονισμών. Έτσι, θα παρακολουθούμε και σίγουρα θα καυτηριάσουμε οποιαδήποτε περαιτέρω καθυστέρηση παρουσιαστεί στην κατάθεση και την ψήφιση των αναγκαίων κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά το βεβαρημένο πρόγραμμα της σημερινής συνεδρίας, σίγουρα πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό νομοθέτημα, το οποίο έχει απασχολήσει επί μακρόν την επιτροπή Οικονομικών, και θα πρέπει να πούμε δυο λόγια επισημαίνοντας τη σημασία αυτού του νέου επενδυτικού εργαλείου, που θα είναι τα αμοιβαία κεφάλαια.

Το νομοσχέδιο το οποίο θα εγκρίνει σήμερα το σώμα εναρμονίζεται πλήρως με τις κοινοτικές οδηγίες και συγκεκριμένα με την κοινοτική οδηγία 85611, καθώς και την τροποποίησή της, που έγινε με τη νεότερη 88220 και την 9526 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με αυτό τον τρόπο θα διαθέτει η Κύπρος ένα σύγχρονο νομοθέτημα που θα συνάδει καθ' όλα, ελπίζουμε, με τα ευρωπαϊκά θέσμιμα.

Η σημασία των αμοιβαίων κεφαλαίων, παρά το γεγονός ότι έχει δημιουργηθεί σε πολλούς η ελπίδα ότι περίπου θα είναι πανάκεια, είναι πολύ συγκεκριμένη, διότι ειδικά μέσα στην τραυματισμένη κυπριακή χρηματιστηριακή αγορά από τις πολύ κακές εμπειρίες που έχουμε ζήσει τα τελευταία χρόνια η παρουσία των αμοιβαίων κεφαλαίων σημαίνει ότι οι μεμονωμένοι ιδιώτες επενδυτές, οι οποίοι ενδιαφέρονται να επενδύσουν στο χρηματιστήριο, θα μπορούν να έχουν τουλάχιστον προστασία και μία εξασφάλιση ότι οι επενδύσεις τους τυγχάνουν επαγγελματικής διαχείρισης. Με δυο λόγια, δίνεται η δυνατότητα στους μεμονωμένους επενδυτές να κάνουν, χωρίς τους κινδύνους που μέχρι σήμερα είχαν αναλάβει πολλές φορές, τους δίνεται η δυνατότητα χωρίς κινδύνους να κάνουν εκείνο το οποίο μπορούν να κάνουν οι μεγάλοι, οι λεγόμενοι θεσμικοί είτε άλλοι επενδυτές.

Στο νομοσχέδιο έχουμε επιφέρει ως επιτροπή Οικονομικών κάποιες αλλαγές επί το βέλτιον, ελπίζουμε, και έχουμε κάνει και κάποιες τροποποιήσεις. Αν αυτή τη στιγμή παίρνω το λόγο, είναι για να επισημάνω ότι η λειτουργία των αμοιβαίων κεφαλαίων σίγουρα, τουλάχιστον σε πρώτη φάση, θα δημιουργήσει μια πρόσθετη ρευστότητα στην αγορά, διότι είναι αυτονόητο ότι αυτά τα αμοιβαία κεφάλαια, για τα οποία ήδη έχει επιδειχθεί σημαντικό ενδιαφέρον από οργανισμούς και εταιρείες, αυτά τα αμοιβαία κεφάλαια λοιπόν θα πρέπει να εκδηλώσουν ζήτηση για χρηματιστηριακούς τίτλους. Άρα, λοιπόν, όσο το συντομότερο μπορέσει να εισαχθεί αυτό το εργαλείο στη χρηματιστηριακή αγορά τόσο το καλύτερο θα είναι γι' αυτή, αφού θα είναι ένας σημαντικός τρόπος για την αναζωογόνησή της.

Πέραν όμως αυτού, θα ήθελα να επισημάνω, λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία από την προηγούμενη λειτουργία της χρηματιστηριακής αγοράς -και είναι και έκκληση της επιτροπής Οικονομικών αυτή- ότι, εφόσον υπάρχει μια μεταβατική περίοδος μέχρι την ισχύ του νόμου, η οποία ορίζεται τουλάχιστον σε δύο μήνες και εναπόκειται στη

διακριτική ευχέρεια του Υπουργικού Συμβουλίου να ενεργοποιήσει αυτή τη νομοθεσία, εφόσον, λέμε -και είναι πολύ σημαντικό αυτό- προηγουμένως εφαρμοστεί η νέα νομοθεσία για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, όλες αυτές οι ασφαλιστικές δικλίδες θεωρούμε ότι είναι μεγίστης σημασίας.

Επιπρόσθετα, όμως, θέλουμε να κάνουμε μία έκκληση λαμβάνοντας υπόψη την προηγούμενη κακή εμπειρία και την αταξία που κάποτε υπήρξε στα χρηματιστηριακά πράγματα, ούτως ώστε να δοθούν οι πρώτες εγκρίσεις, να δοθεί ικανοποιητικός αριθμός αδειών αρχικά για τη σύσταση αμοιβαίων κεφαλαίων ή, καλύτερα, των ΟΣΕΚΑ, όπως χαρακτηρίζεται στο νομοσχέδιο ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων. Να μην ξεκινήσουμε, δηλαδή, με δύο ή τρεις εταιρείες, δύο ή τρεις οργανισμούς, οι οποίοι λόγω της προτεραιότητάς τους ίσως να έχουν κάποιο πλεονέκτημα ή ίσως να δημιουργήσουν κάποιες στρεβλώσεις στην αγορά. Η πολιτική μας επιθυμία είναι να δοθούν -και αυτό, βεβαίως, είναι μάλλον διοικητική πράξη, δεν είναι στο χέρι μας να το ρυθμίσουμε- αλλά είναι η επιθυμία μας και πρέπει να μεταφερθεί προς αυτούς που θα χειριστούν αυτό το νομοθέτημα η έκκληση να δοθεί ικανοποιητικός αριθμός αρχικών αδειών, ούτως ώστε, αν μη τι άλλο, να υπάρχουν επιλογές και να λειτουργήσει κάποιος ανταγωνισμός.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, υπογραμμίζοντας και πάλι ότι αυτό το νομοθέτημα, αυτό το νομοσχέδιο που ψηφίζουμε σήμερα, είναι ένα ακόμη θεμέλιο από αυτά που πρέπει να θέσουμε, για να έχουμε στο μέλλον μία οπωσδήποτε σοβαρότερη χρηματιστηριακή αγορά, με περισσότερες επιλογές για τους επενδυτές και, πιστεύουμε, με μεγαλύτερη ευταξία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, και εγώ με τη σειρά μου θέλω απλώς να συμπληρώσω λίγα λόγια στα όσα έχουε λεχθεί. Είναι πολύ σημαντικό το νομοσχέδιο που ψηφίζεται σήμερα, διότι συμπληρώνει στην ουσία το θεσμό του χρηματιστηρίου και εισάγει το θεσμό των οργανισμών συλλογικών επενδύσεων. Ως τώρα ίσχυε στην Κύπρο μόνο για υπεράκτιες περιπτώσεις και δεν ίσχυε για το κυπριακό χρηματιστήριο. Θέλω και εγώ να τονίσω ότι είναι ένα εργαλείο που έπρεπε και επιβαλλόταν να υπάρχει και στον κυπριακό θεσμό, όμως δε θα λύσει αυτόματα, όπως καμιά φορά δίδεται η εντύπωση, όλα τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο θεσμός σήμερα. Είναι ένα βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με αυτό ακριβώς τον τρόπο και όχι ως η πανάκεια για την επίλυση όλων των προβλημάτων. Θα πρέπει να συμπληρωθεί από την κυβέρνηση με τους κανονισμούς που προβλέπονται στο νομοσχέδιο και ιδιαίτερα με τον κώδικα δεοντολογίας, που ουσιαστικά θα είναι και το βασικό κριτήριο και ο κανονισμός για την εύρυθμη λειτουργία των οργανισμών συλλογικών επενδύσεων.

Ανέφερε ο κ. Προδρόμου... όμως είναι σημαντικό ότι μπαίνει η βασική προϋπόθεση για να μπει σε ισχύ το επόμενο νομοσχέδιο, που ελπίζω να ψηφίσουμε σε λίγο, για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ούτως ώστε, όταν εισαχθεί αυτό το νέο σύστημα επενδύσεων, να υπάρχει και ο κατάλληλος θεσμός για να το ελέγξει και να το επιτηρήσει.

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα με την ευκαιρία αυτή να πω ότι είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό νομοθέτημα, πήρε πάρα πολύ χρόνο και χρειάστηκε πολλή δουλειά για να τύχει επεξεργασίας, και θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συναδέλφους στην επιτροπή Οικονομικών, αλλά ιδιαίτερα την υποεπιτροπή -με αυτό τον τρόπο δουλέψαμε, που ήταν ένας από κάθε κοινοβουλευτική ομάδα- που ασχολήθηκαν σε βάθος και βοήθησαν στην τελική διαμόρφωση αυτού του κειμένου. Επίσης να

ευχαριστήσω και τις λειτουργούς της Βουλής κ. Ιερωνυμίδου και κ. Πανταζή που μας βοήθησαν στην τελική σύνταξη αυτού του νομοσχεδίου.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Έκταση εφαρμογής. Άρθρο 3.

Εποπτική αρμοδιότητα Επιτροπής. Άρθρο 4.

Συνεργασία με αρμόδια εποπτικά όργανα της αλλοδαπής και ανακοίνωση πληροφοριών εμπιστευτικής φύσεως. Άρθρο 5.

Επαγγελματικό απόρρητο. Άρθρο 6.

Ποινικό και πειθαρχικό αδίκημα παραβίασης επαγγελματικού απορρήτου. Άρθρο 7.

Έννοια οργανισμού επενδύσεων ανοικτού τύπου. Άρθρο 8.

Διάκριση οργανισμών επενδύσεων ανοικτού τύπου και επέκταση εφαρμογής. Άρθρο 9.

Νομική μορφή οργανισμών επενδύσεων. Άρθρο 10.

Άδεια σύστασης και λειτουργίας οργανισμού επενδύσεων. Άρθρο 11.

Απαγόρευση μετατροπής ή συγχώνευσης οργανισμού επενδύσεων ανοικτού τύπου. Άρθρο 12.

Ορισμός και νομική μορφή αμοιβαίου κεφαλαίου. Άρθρο 13.

Άδεια σύστασης και λειτουργίας αμοιβαίου κεφαλαίου. Άρθρο 14.

Προϋποθέσεις προς χορήγηση της άδειας. Άρθρο 15.

Αίτηση για χορήγηση άδειας σύστασης και λειτουργίας αμοιβαίου κεφαλαίου.

Άρθρο 16.

Έγγραφα που συνοποβάλλονται με την αίτηση. Άρθρο 17.

Βεβαίωση θεματοφύλακα. Άρθρο 18.

Απαγόρευση διάθεσης μεριδίων. Άρθρο 19.

Διαφήμιση αμοιβαίου κεφαλαίου. Άρθρο 20.

Περιουσία αμοιβαίου κεφαλαίου. Άρθρο 21.

Τίτλοι μεριδίων. Άρθρο 22.

Συνδικαιούχοι μεριδίων. Άρθρο 23.

Μεταβίβαση μεριδίων. Άρθρο 24.

Ενεχυρίαση τίτλων μεριδίων. Άρθρο 25.

Απώλεια τίτλων μεριδίων. Άρθρο 26.

Μητρώο μεριδιούχων. Άρθρο 27.

Προϋποθέσεις για τη διάθεση μεριδίων αμοιβαίου κεφαλαίου. Άρθρο 28.

Τιμή διάθεσης μεριδίων. Άρθρο 29.

Διάθεση μεριδίων μέσω αντιπροσώπου. Άρθρο 30.

Καταβολή τιμής μεριδίων. Άρθρο 31.

Αποδοχή αιτήσεων για την απόκτηση μεριδίων σε αμοιβαίο κεφάλαιο. Άρθρο 32.

Κατάρτιση κανονισμού. Άρθρο 33.

Ελάχιστο περιεχόμενο κανονισμού. Άρθρο 34.

Τροποποίηση κανονισμού. Άρθρο 35.

Γνωστοποίηση τροποποιήσεων κανονισμού. Άρθρο 36.

Ενημερωτικό δελτίο αμοιβαίου κεφαλαίου. Πρώτο Παράρτημα. Τύπος Ι. Άρθρο 37.

Εξαγορά μεριδίων αμοιβαίου κεφαλαίου. Άρθρο 38.

Αναστολή εξαγοράς μεριδίων αμοιβαίου κεφαλαίου με απόφαση της Εταιρείας Διαχειρίσεως. Άρθρο 39.

Αναστολή εξαγοράς μεριδίων με απόφαση της Επιτροπής. Άρθρο 40.

Αρχή αποκλειστικής δραστηριότητας Εταιρείας Διαχειρίσεως. Άρθρο 41.

Ελάχιστο ύψος μετοχικού κεφαλαίου Εταιρείας Διαχειρίσεως. Άρθρο 42.

Άδεια λειτουργίας Εταιρείας Διαχειρίσεως. Άρθρο 43.

Τροποποίηση καταστατικού και αύξηση μετοχικού κεφαλαίου. Άρθρο 44.

Μεταβολή μετοχικής σύνθεσης διοικητικού συμβουλίου. Άρθρο 45.

Συμβατική μεταβίβαση μετοχών Εταιρείας Διαχειρίσεως. Άρθρο 46.

Ευθύνη Εταιρείας Διαχειρίσεως. Άρθρο 47.

Παραίτηση Εταιρείας Διαχειρίσεως. Άρθρο 48.

Αντικατάσταση Εταιρείας Διαχειρίσεως. Άρθρο 49.

Υποκατάσταση Εταιρείας Διαχειρίσεως. Άρθρο 50.

Θεματοφύλακας αμοιβαίου κεφαλαίου. Άρθρο 51.

Υποκατάσταση θεματοφύλακα. Άρθρο 52.

Γενικά καθήκοντα θεματοφύλακα. Άρθρο 53.

Ειδικότερες υποχρεώσεις ελέγχου του θεματοφύλακα. Άρθρο 54.

Ευθύνη του θεματοφύλακα. Άρθρο 55.

Λειτουργική ανεξαρτησία θεματοφύλακα και Εταιρείας Διαχειρίσεως. Άρθρο 56.

Παραίτηση θεματοφύλακα. Άρθρο 57.

Αντικατάσταση θεματοφύλακα με απόφαση της Επιτροπής. Άρθρο 58.

Σύγκληση συνελεύσεως μεριδιούχων με απόφαση της Εταιρείας Διαχειρίσεως. Άρθρο 59.

Σύγκληση συνελεύσεως μεριδιούχων κατ' αίτηση μεριδιούχων. Άρθρο 60.

Σύγκληση συνελεύσεως μεριδιούχων με απόφαση της Επιτροπής. Άρθρο 61.

Λόγοι λύσεως αμοιβαίου κεφαλαίου. Άρθρο 62.

Διαδικασία λύσεως αμοιβαίου κεφαλαίου. Άρθρο 63.

Γνωστοποίηση και δημοσίευση λύσεως αμοιβαίου κεφαλαίου. Άρθρο 64.

Εκκαθάριση. Άρθρο 65.

Συγχώνευση. Άρθρο 66.

Εκτίμηση περιουσίας συγχωνευόμενου αμοιβαίου κεφαλαίου και μεταβίβαση της περιουσίας του. Άρθρο 67.

Δικαίωμα διαφωνούντων μεριδιούχων συγχωνευόμενου αμοιβαίου κεφαλαίου. Άρθρο 68.

Νομικό καθεστώς Εταιρείας Επενδύσεων μεταβλητού κεφαλαίου. Άρθρο 69.

Μετοχικό κεφάλαιο Εταιρείας Επενδύσεων μεταβλητού κεφαλαίου. Άρθρο 70.

Υποχρέωση προς εξαγορά μετοχών. Άρθρο 71.

Ακύρωση μετοχών. Άρθρο 72.

Αναστολή εξαγοράς μετοχών με απόφαση της εταιρείας. Άρθρο 73.

Αναστολή εξαγοράς με απόφαση της Επιτροπής. Άρθρο 74.

Εταιρεία Επενδύσεων μεταβλητού κεφαλαίου καθορισμένης χρονικής διάρκειας. Άρθρο 75.

Ελάχιστο ύψος μετοχικού κεφαλαίου Εταιρείας Επενδύσεων μεταβλητού κεφαλαίου. Άρθρο 76.

Εξαίρεση από την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων του περί Εταιρειών Νόμου. Άρθρο 77.

Άδεια σύστασης και λειτουργίας Εταιρείας Επενδύσεων. Άρθρο 78.

Αίτηση για χορήγηση άδειας λειτουργίας Εταιρείας Επενδύσεων. Άρθρο 79.

Έγγραφα που συνυποβάλλονται με την αίτηση. Άρθρο 80.

Προϋποθέσεις για χορήγηση της άδειας λειτουργίας. Άρθρο 81.

- Ελάχιστο περιεχόμενο καταστατικών εγγράφων. Άρθρο 82.
- Τροποποίηση των καταστατικών εγγράφων. Άρθρο 83.
- Ενημερωτικό δελτίο Εταιρείας Επενδύσεων. Πρώτο Παράτημα. Τύπος II. Άρθρο 84.
- Θεματοφύλακας Εταιρείας Επενδύσεων. Άρθρο 85.
- Υποκατάσταση θεματοφύλακα. Άρθρο 86.
- Γενικά καθήκοντα θεματοφύλακα. Άρθρο 87.
- Ευθύνη θεματοφύλακα. Άρθρο 88.
- Λειτουργική ανεξαρτησία θεματοφύλακα Εταιρείας Επενδύσεων και Εταιρείας Διαχειρίσεως. Άρθρο 89.
- Δικαιώματα θεματοφύλακα. Άρθρο 90.
- Παραίτηση θεματοφύλακα. Άρθρο 91.
- Αντικατάσταση θεματοφύλακα. Άρθρο 92.
- Εξαίρεση από την υποχρέωση προς διορισμό θεματοφύλακα. Άρθρο 93.
- Υποχρεώσεις εταιρειών που στερούνται θεματοφύλακα. Άρθρο 94.
- Εταιρεία Διαχειρίσεως Εταιρειών Επενδύσεων. Άρθρο 95.
- Εξαίρεση από την υποχρέωση προς διορισμό Εταιρείας Διαχειρίσεως. Άρθρο 96.
- Επενδυτική πολιτική οργανισμού συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες, ΟΣΕΚΑ. Άρθρο 97.
- Μέσα και τεχνικές για αποτελεσματική διαχείριση του χαρτοφυλακίου. Άρθρο 98.
- Τοποθέτηση ενεργητικού οργανισμού επενδύσεων ΟΣΕΚΑ. Άρθρο 99.
- Επένδυση σε μερίδια άλλου οργανισμού επενδύσεων. Άρθρο 100.
- Απόκτηση μετοχών. Άρθρο 101.
- Έγκυρο συμβάσεων. Άρθρο 102.
- Παρέκκλιση από τα όρια των άρθρων 99, 100 και 101. Άρθρο 103.

Επενδυτική πολιτική οργανισμού συλλογικών επενδύσεων σε τραπεζικές καταθέσεις. Άρθρο 104.

Δημοσίευση ενημερωτικού δελτίου και περιοδικών εκθέσεων. Άρθρο 105.

Διαχειριστική χρήση και ετήσιες εκθέσεις. Πρώτο Παράρτημα. Τύπος III. Άρθρο 106.

Εξαμηνιαίες και τριμηνιαίες εκθέσεις. Πρώτο Παράρτημα. Τύπος III. Άρθρο 107.

Έλεγχος εκθέσεων. Άρθρο 108.

Δημοσίευση άλλων στοιχείων. Άρθρο 109.

Διαφήμιση οργανισμού επενδύσεων. Άρθρο 110.

Σύναψη δανείων. Άρθρο 111.

Αποτίμηση της αξίας των στοιχείων ενεργητικού του οργανισμού επενδύσεων. Άρθρο 112.

Διανομή κερδών οργανισμού επενδύσεων. Άρθρο 113.

Απαγόρευση πιστώσεων εγγυήσεων και ακάλυπτων πωλήσεων. Άρθρο 114.

Διάθεση μεριδίων αλλοδαπού οργανισμού επενδύσεων στη Δημοκρατία. Άρθρο 115.

Προϋποθέσεις για διάθεση μεριδίων στη Δημοκρατία. Άρθρο 116.

Δημοσίευση πληροφοριών. Άρθρο 117.

Διάθεση μεριδίων οργανισμών επενδύσεων ΟΣΕΚΑ με έδρα τη Δημοκρατία στην αλλοδαπή. Άρθρο 118.

Αποφάσεις της Επιτροπής. Άρθρο 119.

Ανάκληση της άδειας λειτουργίας. Άρθρο 120.

Παραστάσεις κατά της ανάκλησης της άδειας. Άρθρο 121.

Δημοσίευση ανάκλησης άδειας. Άρθρο 122.

Έκδοση οδηγιών από την Επιτροπή. Άρθρο 123.

Κοινοποίηση και δημοσίευση οδηγιών. Άρθρο 124.

Αίτηση στο δικαστήριο. Άρθρο 125.

Ανακοινώσεις στην Επιτροπή. Άρθρο 126.

Ανακοίνωση πληροφοριών στην Επιτροπή από ελεγκτές. Άρθρο 127.

Ανάθεση ελέγχου σε εγκεκριμένους ελεγκτές. Άρθρο 128.

Υποβολή δημοσιεύσεων στην Επιτροπή. Άρθρο 129.

Εξουσία Επιτροπής προς συλλογή πληροφοριών. Επιβολή διοικητικού προστίμου. Άρθρο 130.

Εξουσία της Επιτροπής προς είσοδο και έρευνα. Άρθρο 131.

Διαδικασία εισόδου και έρευνας. Επιβολή διοικητικού προστίμου. Άρθρο 132.

Διοικητικές κυρώσεις. Άρθρο 133.

Είσπραξη διοικητικού προστίμου. Άρθρο 134.

Ψευδείς δηλώσεις ή ανακοινώσεις προς το κοινό. Άρθρο 135.

Ψευδείς πληροφορίες ή απόκρυψη πληροφοριών. Άρθρο 136.

Παράβαση διατάξεων του παρόντος Νόμου. Άρθρο 137.

Ποινική ευθύνη για αδικήματα τελούμενα από νομικά πρόσωπα. Άρθρο 138.

Οι οργανισμοί επενδύσεων φορολογούνται ως “οργανισμοί προσώπων”. Άρθρο 139.

Ειδικό φορολογικό καθεστώς οργανισμών επενδύσεων ΟΣΕΚΑ. Άρθρο 140.

Απαλλαγή μεριδιούχων από φορολογία. Άρθρο 141.

Απαλλαγή οργανισμών επενδύσεων ΟΣΕΚΑ από υποχρέωση παρακράτησης φόρου. Άρθρο 142.

Ισχύς διατάξεων του παρόντος μέρους έναντι άλλων νόμων. Άρθρο 143.

Δικαιώματα και ετήσιες εισφορές. Δεύτερο Παράρτημα. Μέρος Ι. Δεύτερο Παράρτημα. Μέρος ΙΙ. Άρθρο 144.

Εισαγωγή των μεριδίων οργανισμών επενδύσεων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Άρθρο 145.

Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 146.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 147.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 148.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 έως 148 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί των Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Ανοικτού Τύπου και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε αντίρρηση στην ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει αντίρρηση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούπτας

Γιώργος Λιλλήκας

Τάσσος Παπαδόπουλος

Τάκης Χατζηδημητρίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Πρόδρομος Προδρόμου

Μη μέλη της επιτροπής:

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Κίκης Καζαμίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε εννέα συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 15 Ιανουαρίου μέχρι 26 Μαρτίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Οικονομικών και ο γενικός διευθυντής του ίδιου υπουργείου, ο Διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, ο πρόεδρος και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του ΠΑΣΕΧΑ, του Συνδέσμου Δημοσίων Εταιρειών Κύπρου, του Συνδέσμου Χρηματιστών και του Συνδέσμου Επενδυτικών Εταιρειών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νέου θεσμικού πλαισίου της λειτουργίας, της δομής, των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου και η ταυτόχρονη με αυτό διασφάλιση της απαιτούμενης ανεξαρτησίας της εν λόγω επιτροπής κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της.

Όπως είναι γνωστό, η σύσταση και η λειτουργία της λειτουργούσας σήμερα Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς διέπεται από τις διατάξεις διαφόρων νομοθεσιών, μεταξύ των οποίων είναι ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμος, ο περί της Κατοχής, Χρήσης και Ανακοίνωσης Προνομιακών Εμπιστευτικών Πληροφοριών, περί της Εποπτικής Αρμοδιότητας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και περί άλλων Συναφών Θεμάτων Νόμος, καθώς και από διάφορες άλλες διατάξεις που βρίσκονται

εγκατεσπαρμένες σε διάφορες νομοθεσίες. Λόγω της πολυνομίας η οποία διέπει το όλο θέμα, αλλά και της διαπίστωσης της ανάγκης θέσπισης ενός νέου, ισχυρού θεσμικού πλαισίου λειτουργίας και αποτελεσματικής άσκησης του εποπτικού και ρυθμιστικού ρόλου του σώματος αυτού, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού είχε επισημάνει στην κυβέρνηση την ανάγκη εισαγωγής νέου νομοθετικού πλαισίου με την κατάθεση νέου σχετικού νομοσχεδίου. Στη διαπίστωσή της αυτή η επιτροπή κατέληξε με αφορμή την κατάθεση και παραπομπή ενώπιόν της του νομοσχεδίου για τα αμοιβαία κεφάλαια, στο οποίο ως εποπτική αρχή ορίζεται η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, εκτιμώντας ότι η επιτυχής λειτουργία του θεσμού των αμοιβαίων κεφαλαίων εξαρτάται απόλυτα από τη διαμόρφωση ενός ισχυρού εποπτικού σώματος, το οποίο θα αναλάβει το ρόλο της εποπτείας τους.

Προχωρώντας στην εξέταση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή κάλεσε όλους τους ενδιαφερόμενους συνδέσμους και οργανώσεις, καθώς και τον πρόεδρο της παρούσας Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και εκπροσώπους του χρηματιστηρίου, να εκφράσουν γραπτώς τις απόψεις τους σε σχέση με τις επιμέρους πρόνοιες του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς, στην πλειονότητά τους, απέστειλαν γραπτώς τις απόψεις τους, οι οποίες και λήφθηκαν ιδιαίτερα υπόψη κατά την τελική διαμόρφωση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όπως αυτό κατατέθηκε από την εκτελεστική εξουσία, προνοούνται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Η σύσταση νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου, με το οποίο λαμβάνει νομική υπόσταση η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.
2. Η σύσταση επταμελούς συμβουλίου, το οποίο θα ασκεί τις αρμοδιότητες της επιτροπής και το οποίο θα απαρτίζεται από πρόεδρο, αντιπρόεδρο και πέντε άλλα

μέλη, τα οποία θα διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, κατόπιν εισήγησης του Υπουργού Οικονομικών, με πενταετή θητεία.

3. Ο πρόεδρος της επιτροπής θα παρέχει τις υπηρεσίες του επί πλήρους και αποκλειστική απασχόλησης, σε αντίθεση προς τα λοιπά μέλη του συμβουλίου.
4. Στις αρμοδιότητες της επιτροπής περιλαμβάνεται η γενική εποπτεία της κεφαλαιαγοράς και των συναλλαγών κινητών αξιών που καταρτίζονται στη Δημοκρατία, καθώς και η εξουσία να μελετά, να εισηγείται και να λαμβάνει μέτρα για την άμβλυνση απότομων διακυμάνσεων του δείκτη, η επιβολή κυρώσεων στο χρηματιστήριο και στα μέλη του συμβουλίου κ.ά.
5. Η κατάργηση της ισχύουσας με βάση τη νομοθεσία του χρηματιστηρίου διαδικασίας, σύμφωνα με την οποία στις περιπτώσεις διαφωνίας της επιτροπής με αποφάσεις του συμβουλίου του χρηματιστηρίου, ο Υπουργός Οικονομικών, στον οποίο παραπέμπεται η διαφωνία, λαμβάνει την τελική απόφαση.
6. Η ενίσχυση των εξουσιών της επιτροπής ως προς τη συλλογή πληροφοριών, την είσοδο και έρευνα σε επαγγελματικούς και άλλους χώρους και η άρση του επαγγελματικού ή άλλου απορρήτου.

Για σκοπούς διευκόλυνσης του έργου της σε ό,τι αφορά την επεξεργασία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, η επιτροπή με ομόφωνη απόφασή της προχώρησε σε σύσταση ειδικής υποεπιτροπής της αποτελούμενης από τον πρόεδρό της κ. Μάρκο Κυπριανού και τα μέλη της κ. Πρόδρομο Προδρόμου, Γιώργο Λιλλήκα και Τάκη Χατζηδημητρίου.

Η εν λόγω ορισθείσα υποεπιτροπή της επιτροπής, σε συνεδρίες της στην παρουσία του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών διεξήλθε κατ' άρθρο το υπό συζήτηση νομοσχέδιο και αφού κωδικοποίησε όλες τις απόψεις που υποβλήθηκαν από όλους τους εμπλεκόμενους σε σχέση με ορισμένα από αυτά, επικεντρώθηκε

κυρίως σε ορισμένα κύρια σημεία για τα οποία υπήρξαν δισταγμένες απόψεις, καθώς και εισηγήσεις για τροποποιήσεις.

Τα σημεία αυτά αφορούν τα ακόλουθα:

1. Την προτεινόμενη με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σύνθεση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, η οποία χαρακτηρίζεται από συγκέντρωση εξουσιών σχεδόν αποκλειστικά στον πρόεδρό της.
2. Την ανάγκη εκπροσώπησης στις συνεδρίες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου και διασφάλιση του δικαιώματος έκφρασης άποψης του εκπροσώπου της.
3. Τις προτεινόμενες αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, οι οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις κρίθηκαν υπέρμετρες, σε βαθμό που η τροποποίηση των σχετικών προνοιών να είναι απολύτως απαραίτητη, ώστε να αποφευχθούν συγκρούσεις μεταξύ του συμβουλίου του χρηματιστηρίου και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.
4. Την ανάγκη διασφάλισης της ανεξαρτησίας της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς με τη διαγραφή όλων των προνοιών που είτε άμεσα είτε έμμεσα θεσμοθετούν την επέμβαση του Υπουργού Οικονομικών στις αρμοδιότητές της.
5. Την ανάγκη προστασίας του επαγγελματικού απορρήτου, όπου αυτό είναι θεσμοθετημένο με ειδικές νομοθεσίες.

Από τις πλέον σοβαρές διαφωνίες που προέκυψαν, κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου, μεταξύ της εκτελεστικής εξουσίας και της επιτροπής, ήταν η σύνθεση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Άποψη των μελών της επιτροπής ήταν ότι οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς πρέπει να ασκούνται από το συμβούλιο και τριμελή εκτελεστική επιτροπή, αποτελούμενη από πρόεδρο και δύο αντιπροέδρους κατά πλήρη και αποκλειστική απασχόληση.

Σε αντίθεση προς τη θέση αυτή, ο Υπουργός Οικονομικών υποστήριξε την προτεινόμενη με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο σύνθεση, δηλαδή άσκηση των κατά νόμων αρμοδιοτήτων της επιτροπής από επταμελές συμβούλιο και εκτέλεση των αποφάσεών του από τον πρόεδρό του, ο οποίος, αυτός και μόνο, θα υπηρετεί κατά πλήρη και αποκλειστική απασχόληση. Όπως ο ίδιος ανέφερε, θέση της κυβέρνησης είναι ότι η θεσμοθέτηση τριμελούς εκτελεστικής επιτροπής κατά πλήρη και αποκλειστική απασχόληση θα επιβαρύνει σημαντικά τον κρατικό προϋπολογισμό. Επιπρόσθετα, δεν αναμένεται να εκδηλώσει ενδιαφέρον για διορισμό στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για μόνιμη απασχόληση σημαντικός αριθμός προσώπων, ώστε να υπάρχει πεδίο επιλογής των καταλληλότερων.

Καταλήγοντας σε διαμόρφωση του τελικού σχεδίου νόμου το οποίο υποβάλλει προς την ολομέλεια του σώματος, η επιτροπή αποφάσισε, ως προς τα πιο πάνω αναφερόμενα διαμφισβητούμενα σημεία, τα ακόλουθα:

1. Η σύνθεση του συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς να είναι πενταμελής· η δε εκτέλεση των αποφάσεών του ανατίθεται στον πρόεδρο και σε έναν αντιπρόεδρο, οι οποίοι θα υπηρετούν κατά πλήρη και αποκλειστική απασχόληση.
2. Διασφαλίζεται η εκπροσώπηση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου στις συνεδρίες του συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, με έναν εκπρόσωπό της, ο οποίος θα μετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου, αλλά με δικαίωμα εγγραφής θεμάτων προς συζήτηση και δικαίωμα έκφρασης γνώμης.
3. Διασαφηνίζονται οι πραγματικές αρμοδιότητες της επιτροπής σε σχέση με ανάλογες αρμοδιότητες του συμβουλίου του χρηματιστηρίου και διευκρινίζεται ότι η λεπτομερής ρύθμιση του θέματος θα γίνει με την έκδοση κανονισμών, ώστε να ξεκαθαρίσουν τα όρια των αρμοδιοτήτων των δύο σωμάτων.
4. Διαγράφονται όλες οι πρόνοιες που κρίθηκαν ότι πλήττουν την απόλυτη

ανεξαρτησία της επιτροπής και, επιπρόσθετα, όσες πρόνοιες κρίθηκαν ότι καθιστούν την επιτροπή δικαστικό σώμα έναντι του συμβουλίου του χρηματιστηρίου.

5. Διασφαλίζεται η απόλυτη προστασία του επαγγελματικού απορρήτου, ενώ για την άρση του τραπεζικού απορρήτου απαιτείται η εξασφάλιση δικαστικού διατάγματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, επισυνάπτοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο από νομοτεχνικής άποψης κείμενο σχεδίου νόμου, στο οποίο έχει ενσωματώσει όλες τις πιο πάνω αποφάσεις της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι είναι ομόφωνη η έκθεση. Και εδώ έγινε πάρα πολύ σημαντική δουλειά από την επιτροπή Οικονομικών και μπορώ να πω ότι έγινε εντατικότερη, γιατί εδώ υπήρξε τρομακτική καθυστέρηση από πλευράς κυβέρνησης για την κατάθεση αυτού του νομοσχεδίου. Η σύνταξή του ήταν απαίτηση ομόφωνα της επιτροπής Οικονομικών από το Φεβρουάριο πέρσι. Μετά από πιέσεις όντως ανατέθηκε η σύνταξή του σε λειτουργούς και συντάχθηκε το νομοσχέδιο, το οποίο όμως κατατέθηκε περί τα τέλη του χρόνου. Η επιτροπή Οικονομικών και η υποεπιτροπή ασχολήθηκαν σε βάθος, μελέτησαν αυτό το θέμα και έχουν καταλήξει στο ομόφωνο κείμενο.

Πήρα το λόγο, κύριε Πρόεδρε, γιατί πιστεύω ότι ίσως αυτό το νομοσχέδιο είναι το σημαντικότερο που ψηφίζεται από την ημέρα ίδρυσης του χρηματιστηρίου σχετικά με αυτό το θεσμό. Και, αν υπήρχε κάτι παρόμοιο από την αρχή, όλα τα προβλήματα από το 1999 μέχρι σήμερα μπορεί να μην υπήρχανε, διότι θα υπήρχε μία αποτελεσματική Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με εξουσίες και αρμοδιότητες επέμβασης και παρέμβασης εκεί όπου θα έπρεπε. Υπάρχουν πρόνοιες και ο νόμος θα μπει και αυτός σε ισχύ σε δύο μήνες, για να δοθεί ευκαιρία στην κυβέρνηση να ετοιμάσει τους κανονισμούς και να προετοιμαστεί κατάλληλα. Είναι ένας νόμος που θα πάρει κάποιο χρονικό διάστημα για να μπει σε πλήρη εφαρμογή. Θα πρέπει όχι μόνο να ισχύσουν οι πρόνοιες του νόμου και να διοριστεί επιτροπή βεβαίως, αλλά να γίνει και ο μηχανισμός, η δομή της επιτροπής και να εκδοθούν και ανάλογοι κανονισμοί και αποφάσεις, για να μπορεί να λειτουργεί.

Και εδώ θα πρέπει η κυβέρνηση να δείξει σπουδή και να προβεί στις κατάλληλες ενέργειες, ούτως ώστε να μπει όσο το δυνατό πιο σύντομα σε εφαρμογή αυτός ο νόμος. Και εδώ έγινε πάρα πολλή δουλειά από τους συναδέλφους και από την υπηρεσία της Βουλής και πιστεύω ότι είναι αξιοσημείωτο που, παρά την καθυστέρηση που παρουσιάστηκε στην κατάθεση του νομοσχεδίου, η επιτροπή κατάφερε και το στέλνει εμπρόθεσμα και μέσα στις προθεσμίες που η ίδια είχε πει. Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι πρέπει να σημειωθεί η σημασία αυτού του νομοσχεδίου για το θεσμό της κεφαλαιαγοράς στην Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφέρω ότι πραγματικά το γεγονός ότι σήμερα, 5 Απριλίου του 2001, η πολιτεία αποκτά ένα θεσμικό πλαίσιο, ένα νόμο πλαίσιο για την

Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι αρκετό σε έναν τρίτο παρατηρητή για να καταλάβει γιατί συνέβησαν πολλά από τα πράγματα που δυστυχώς συνέβησαν στην Κύπρο τα τελευταία δύο χρόνια. Έστω όμως και με αυτή την καθυστέρηση, εμείς θέλουμε να χαιρετίσουμε ιδιαίτερα το γεγονός ότι ψηφίζεται σήμερα αυτό το νομοθέτημα, όχι μόνο γιατί νομίζουμε ότι ουσιαστικά η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θα υπάρξει από τούδε και στο εξής, αλλά και γιατί στο παρελθόν μπορούμε να πούμε ότι αυτό που υπήρχε ήταν κάποια πολύ περιορισμένων δυνατοτήτων δομή.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι, παρά το γεγονός ότι ίσως φάνηκε πως ο Δημοκρατικός Συναγερμός βρέθηκε και με διαφορετική άποψη από την πρόταση της κυβέρνησης, εμείς επιμείναμε να υπάρχουν μέλη πλήρους απασχολήσεως στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, πέραν του ενός προέδρου που είχε προταθεί στο αρχικό νομοσχέδιο. Η δική μας η πρόταση και της επιτροπής Οικονομικών ήταν, αν ήταν δυνατό, να υπήρχαν τρία μέλη τουλάχιστον, ο πρόεδρος και δύο ακόμη μέλη, για σκοπούς ισορροπιών. Τελικά, σε μία προσπάθεια συμβιβασμού, επιτυχούς θα έλεγα συμβιβασμού, έχουμε καταλήξει σε δύο μέλη πλήρους απασχολήσεως, πράγμα που για τα κυπριακά δεδομένα νομίζω ότι σημαίνει πολλά. Ταυτόχρονα έχει μειωθεί, με συγκατάβαση και της εκτελεστικής εξουσίας, ο αριθμός των μελών της επιτροπής από επτά σε πέντε και πιστεύουμε ότι έτσι θα είναι πιο ευέλικτη, θα μπορεί ταυτόχρονα η επιτροπή να μην εξαρτάται μόνο από την εργασία των μελών αυτού του συμβουλίου που θα την αποτελούν, αλλά να αποκτήσει σιγά σιγά και μία διοικητική δομή όπως αυτή που έχει, η οποία και θα ενισχυθεί, γιατί γνωρίζουμε όλοι ότι ο φόρτος εργασίας είναι τεράστιος.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι θα καταστεί εφικτό να στελεχωθεί, έστω στο μέτρο αυτών των πέντε μελών, από πρόσωπα τα οποία θα έχουν το κύρος, θα έχουν τις γνώσεις και θα χαίρουν καλής φήμης, διότι η κυπριακή κοινωνία -και λέω η κοινωνία,

δεν το περιορίζω στην κυπριακή χρηματοοικονομική κοινότητα, γιατί το θέμα έχει εκφύγει πλέον και είναι γενικότερου ενδιαφέροντος- αναμένει πολλά από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Και εμείς αναμένουμε ότι στο μέλλον θα πάψει να είναι ή να φαίνεται ότι είναι έργο των πολιτικών και των βουλευτών το να ασχολούνται με το τι έκαμε η μία εταιρεία ή ο άλφα ή ο βήτα παράγοντας στο χρηματιστήριο, αλλά αυτό θα είναι επιτέλους αποκλειστικά έργο των αρμοδίων.

Θα ήθελα επίσης να υπογραμμίσω ότι είναι ευτυχές το ότι τελικά βρέθηκε τρόπος να εκπροσωπηθεί και η Κεντρική Τράπεζα στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, διότι ειλικρινά πιστεύουμε ότι στην προηγούμενη επιτροπή υπήρχε εξ οφίκιο συμμετοχή της Κεντρικής Τράπεζας. Τώρα προτιμήσαμε να είναι πιο ανεξάρτητη η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και, έστω και αν η Κεντρική Τράπεζα είναι ανεξάρτητη στη σημερινή πολιτεία, δε θα έπρεπε εξ οφίκιο να συμμετέχει. Έχει βρεθεί τρόπος συμμετοχής της Κεντρικής Τράπεζας και μάλιστα έχουμε ζητήσει να έχει ενισχυμένο λόγο η Κεντρική Τράπεζα, όσον αφορά ειδικότερα στην εποπτεία των επενδυτικών οργανισμών, οι οποίοι και ασκούν μία επίδραση στην οικονομία, που είναι πλέον και της αρμοδιότητας της Κεντρικής Τράπεζας.

Επισημαίνουμε βέβαια ότι και εδώ εκκρεμούν κανονισμοί, επιφυλασσόμεθα ότι, όσον αφορά τις αρμοδιότητες της επιτροπής, που ήταν ένα ζήτημα φλέγον και διαφιλονικούμενο, στα δικά μας τα μάτια είναι ξεκάθαρο το τι θα κάνει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και τι πρέπει να κάνει το συμβούλιο του χρηματιστηρίου. Δε θα εφεύρουμε, όπως είπαμε εμείς στην Κύπρο, θεσμούς που λειτουργούν εδώ και δεκαετίες, εδώ και αιώνες διεθνώς, όμως ελπίζουμε ότι με την έκδοση των κανονισμών η πιο πάνω διαπίστωση θα γίνει πράξη και πραγματικά θα είναι σαφώς διαχωρισμένες οι αρμοδιότητες των δύο οργάνων. Πρέπει το μεν συμβούλιο του χρηματιστηρίου να είναι υπεύθυνο για τη λειτουργία του ίδιου του χρηματιστηρίου, ενώ η Επιτροπή

Κεφαλαιαγοράς έχει ευρύτερες αρμοδιότητες και θα είναι υπεύθυνη για την καλή λειτουργία και για τη χρηστή διοίκηση, στο βαθμό που τίθεται θέμα διοίκησης, της κεφαλαιαγοράς στην Κύπρο, που καμιά φορά ξεπερνά και το χώρο του χρηματιστηρίου.

Έχοντας λοιπόν εξασφαλίσει την ανεξαρτησία της επιτροπής, έχοντας αναβαθμίσει, πιστεύουμε, την επιτροπή και με την ετοιμότητα πάντοτε του Υπουργείου Οικονομικών που έχει πει δημοσίως να δώσει όσους πόρους χρειάζονται ακριβώς και θα το δούμε -έχει κατατεθεί συμπληρωματικός προϋπολογισμός- ότι κάποτε χρειάζονται πόροι. Μόνο και μόνο η διερεύνηση αυτής της πρόσφατης εξαγοράς μιας εταιρείας -η πολύκροτη- έχει αναγκάσει την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς να υπερβεί τον προϋπολογισμό. Εμείς και το υπουργείο είμαστε έτοιμοι να εγκρίνουμε τους πόρους τους οικονομικούς που χρειάζονται και πιστεύουμε ότι και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς θα πρέπει να ανταποδώσει τα ανάλογα σε αυτή την πολιτεία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, και εμείς με τη σειρά μας χαιρετίζουμε την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου για την ουσιαστική ενίσχυση του ρόλου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Ασφαλέστατα και δεν υιοθετούμε την προσέγγιση εκείνη, αν υπάρχει, που λέει πως τώρα ουσιαστικά η χρηματιστηριακή αγορά και ο χρηματιστηριακός θεσμός στην Κύπρο αποκτούν εποπτικό σώμα. Αν εδεχόμεθα αυτή την προσέγγιση, ουσιαστικά θα έπρεπε να δώσουμε συγχωροχάρτι για όλα εκείνα τα οποία έπρεπε να γίνουν από πλευράς εποπτείας μέχρι τώρα και δεν έγιναν. Αυτά θα καταφανούν, έστω και αργοπορημένα, με τη συμπλήρωση των σχετικών ερευνών, τα αποτελέσματα των οποίων θα αναμένουμε, για να επανέλθουμε στα θέματα των ευθυνών των οποιωνδήποτε για όσα συνέβησαν μέχρι σήμερα και συμβαίνουν.

Όμως, με την ενίσχυση ουσιαστικά της νομοθεσίας για την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, γίνεται ευκρινέστερος, ευκρινέστατος κατά την άποψή μου, διαχωρισμός του ρόλου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ως εποπτικού μέσου, ως εποπτικού οργάνου, κυρίως από τις αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, που βασικά έχει τη λειτουργική και διοικητική ευθύνη. Απλά, από τούδε και στο εξής για κανένα δε θα υπάρχει δικαιολογητικό, το οποίο χρησιμοποιήθηκε δυστυχώς στο παρελθόν πάρα πολλές φορές, όταν κάποιος από τα δύο αυτά θεσμικά όργανα ήθελε να ρίχνει την ευθύνη πάνω στο άλλο, συγκύζοντας το καθένα τις αρμοδιότητές του, με θεληματικές, κατά την προσωπική μου άποψη, απροσεξίες. Αυτές οι θεληματικές απροσεξίες από τούδε και στο εξής κατ' ουδένα λόγο δεν επιτρέπονται και εμείς ως νομοθέτες, αλλά και ως ελεγκτικό σώμα δε δικαιούμαστε να μην είμαστε πολύ αυστηρότεροι προς αυτούς οι οποίοι καθ' ύλην είναι υπεύθυνοι να ελέγχουν ένα θεσμό όπως είναι ο χρηματιστηριακός, όπου εμπλέκονται συμφέροντα καλώς νοούμενα των επενδυτών, τα οποία επεκτείνονται και στη δημιουργία κοινωνικών προβλημάτων. Γι' αυτό θα παρακολουθούμε με πολλή προσοχή την περαιτέρω λειτουργία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και το σημερινό υπό ψήφιση νομοθέτημα μας επιτρέπει και μας επιβάλλει από τούδε και στο εξής να είμαστε πιο συγκεκριμένοι και πιο αυστηροί.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Παίρνω το λόγο, κύριε Πρόεδρε, για να συμφωνήσω με πολλά από τα όσα έχει πει ο κ. Καζαμίας επί του θέματος και να επισύρω την προσοχή του σώματος στο ότι, πράγματι, δεν υπήρξε ανυπαρξία θεσμικού πλαισίου, καθόσον αφορά την Επιτροπή

Κεφαλαιαγοράς. Υπήρχε ένα θεσμικό πλαίσιο, το οποίο, αν εφαρμόζετο ικανοποιητικά, παρείχε επαρκείς εξουσίες εις την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, για να προστατεύσει το κοινό από τους αετονύχηδες. Δυστυχώς, ο έλεγχος ήταν πλημμελής -και οφείλομε να το ομολογήσομε- και από καταγγελίες που μου έχουν υποβληθεί τις τελευταίες μέρες, υπό την ιδιότητά μου ως προέδρου της επιτροπής Ελέγχου, είναι ολοφάνερο ότι υπήρξε πλημμελής επιτήρησης και επίβλεψης από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς.

Βεβαίως το θέμα μας δεν είναι σήμερα αυτό, αλλά δράττομαι της ευκαιρίας, για να το τονίσω αυτό το πράγμα. Οπωσδήποτε υπήρχαν κενά στο θεσμικό πλαίσιο που υπήρχε, αλλά τα κενά εκείνα δεν ήσαν αποτρεπτικά της άσκησης ελέγχου και προστασίας του επενδυτικού κοινού για πολλά από τα παρατράγουδα που έχουν σημειωθεί. Επομένως, να μη δίδομε με τις ομιλίες μας που γίνονται εδώ άλλοθι ή κάποιιοι να εκλαμβάνουν, από αυτούς που ενδεχόμενα έχουν ευθύνες, ότι το θεσμικό πλαίσιο ήταν τέτοιο, που, ό,τι και να κάμναμε, δεν μπορούσαμε να προστατεύσουμε τον κόσμο από τους αετονύχηδες.

Οφείλω να πω ότι επεξεργάζομαι αυτές τις πληροφορίες και τα στοιχεία που μου έδωσαν πολλοί επενδυτές. Πρέπει να πω ότι μου προκαλούν αισθήματα φρίκης μερικά από τα στοιχεία που μου έχουν δώσει, για το γεγονός ότι αφέθηκε ο κόσμος απροστάτευτος, αλλά, επειδή δεν είναι του παρόντος, απλώς θεώρησα σκόπιμο να πάρω το λόγο, για να συμφωνήσω με αυτά που είπε ο κ. Καζαμίας και να πω ότι τώρα δεν υπάρχει άλλοθι πλέον. Τώρα δεν μπορεί να χρησιμοποιείται το θεσμικό πλαίσιο σαν η πηγή εκείνη η οποία επέτρεψε...

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Τωρά τζαι να πάει, κυρία Βασιλείου... δεν είναι θέμα τωρά τζαι να πάει! Τώρα είναι που θα κληθούν να πληρώσουν όσοι φταίνουν. Διότι πολλές φορές γίνεται μια δολοφονία και σίγουρα, με το να πάρουμε κάποια μέτρα τιμωρίας των ενόχων, δε θα φέρουμε πίσω το θύμα, όπως και ενδεχόμενα να μη φέρομε πίσω πολλά από τα χρήματα του κόσμου που οι αετονύχηδες μάζεψαν, αλλά οφείλει η δικαιοσύνη να κάνει το έργο της και νομίζω ότι προς την κατεύθυνση αυτή, σαν Βουλή... Δεν ξέρω, κύριε Καζαμιά, αγαπητέ συνάδελφε, αν θα αφήσομε τα πράγματα, ώστε να ολοκληρωθούν οι έρευνες της ερευνητικής επιτροπής, πριν σαν σώμα επέμβομε στα θέματα αυτά· ίσως να χρειαστεί να επέμβομε και ενωρίτερα.

Επομένως, θέλω να καταλήξω, με το να πω ότι ο κόσμος περιμένει από εμάς να μη διαψεύσομε τις προσδοκίες του και δεν πρέπει να διαψεύσομε τις προσδοκίες του κόσμου γύρω από το συγκεκριμένο αυτό θέμα.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Χρ. Πουργουρίδη, τον Πρόεδρο αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Α. Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ο κ. Λιλλήκας, παρακαλώ.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πω ότι προσυπογράφω τα όσα έχει πει ο κ. Πουργουρίδης. Τα είχαμε πει πολλές φορές κι εμείς, μόνο που κατηγορηθήκαμε για αντιπολίτευση, όταν τα λέγαμε, και θέλω να υπενθυμίσω ταυτόχρονα τον αγαπητό συνάδελφο, με τον οποίο συμφωνώ απόλυτα, ότι έπρεπε να αναλάβουν ταυτόχρονα τις ευθύνες τους και αυτοί που διόρισαν την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και οι οποίοι δεν παρενέβησαν, για να επιστήσουν την προσοχή της στην άσκηση και την εφαρμογή του

νόμου, την αυστηρή εφαρμογή του νόμου, αλλά και για την επίδειξη μεγάλης ανοχής στα διάφορα τεκταινόμενα στο χρηματιστήριο.

Πέραν τούτου, πρέπει να πούμε ότι η ύπαρξη και η ψήφιση του νόμου από μόνη της δεν πρόκειται να επιλύσει τα προβλήματα του χρηματιστηρίου. Είναι ένας νόμος πολύ πιο αυστηρός, που παρέχει πολύ περισσότερες εξουσίες στα χέρια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και είναι προς το σωστό δρόμο -έπρεπε να γίνει ενωρίτερα- όμως, εάν δεν εφαρμοστεί αυστηρά η νομοθεσία και αν δεν εφαρμόσει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς με αυστηρότητα το νόμο, αν δεν επιδείξει μηδενική ανοχή, δεν πρόκειται να επιλυθούν τα προβλήματα ή να σταματήσουν τα όποια παιγνίδια σε βάρος των επενδυτών μέσα στο χρηματιστήριο. Από μόνος του ο νόμος δεν προστατεύει κανέναν. Είναι η εφαρμογή του νόμου που θα προστατεύσει τους επενδυτές και τον ίδιο το θεσμό του χρηματιστηρίου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κλεάνθους, μετά ο κ. Καράς.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα επαναλάβω όσα σωστά άλλοι προηγούμενοι ομιλητές έχουν πει και ιδιαίτερα μιλώ για τους τελευταίους τρεις συναδέλφους, γιατί δυστυχώς δεν μπόρεσα να συμφωνήσω με το σκεπτικό του συναδέλφου, του κ. Προδρόμου, ότι τάχατες πολλά δε θα συνέβαιναν, εάν είχαμε αυτό το νόμο. Μπορεί, σε κάποιο βαθμό, και το θεσμικό πλαίσιο και συγκεκριμένα νομοσχέδια να βοηθούν. Ωστόσο, πρέπει να τονίσουμε ότι εκείνοι που ετάχθησαν να προστατεύουν τους επενδυτές και να εφαρμόζεται ο οποιοσδήποτε νόμος είχαν και την ευκαιρία να εντοπίσουν ακόμα και τα οποιαδήποτε κενά και να έρθουν έγκαιρα οι ίδιοι -αυτό ήταν το στοιχειώδες καθήκον τους- να καταθέσουν συγκεκριμένα νομοσχέδια, για να προχωρήσουμε σε ψήφιση.

Πρέπει ακόμα να πω -και ελπίζω ότι την άλλη εβδομάδα θα υπάρχει και συγκεκριμένη πρόταση που κατέθεσα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος- πέρα από το τι θα κάνει η διερευνητική, ότι μπορεί να έχουμε και την έκπληξη, ώστε απαιτήσεις που θα μπορούσαν να προβληθούν, για να αναζητηθούν αποζημιώσεις μέσω των δικαστηρίων, να μην μπορούν οι απαιτήσεις αυτές να προβληθούν, διότι παραγράφονται σε δύο χρόνια από την ημερομηνία της χρηματιστηριακής συναλλαγής. Ελπίζω αυτό το πράγμα, με την πρόταση που πέρασε ήδη από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών, να έλθει στην ολομέλεια στις 19 Απριλίου τουλάχιστον, στην επόμενη συνεδρίαση της ολομέλειας.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ν. Κλεάνθους, ο Πρόεδρος επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μιλούσα, αλλά έχω πάρει ερεθίσματα από συναδέλφους. Εάν έχει οριστεί διερευνητική επιτροπή και αν εμείς θέλουμε να δείξουμε τον απαιτούμενο σεβασμό προς τη διερευνητική επιτροπή, τότε δεν έπρεπε σε αυτό το σώμα να μιλούμε για αετονύχηδες, για επιτήδειους, γι' αυτούς που αφαίμαξαν το λαό. Όταν προέρχονται οι δηλώσεις αυτές από βουλευτές, και ιδίως από βουλευτές της επιτροπής Ελέγχου και τον πρόεδρο της επιτροπής Ελέγχου, που έχουν όλη την ισχύ, που είχαν τη συμπαράσταση όλων να διερευνήσουν αυτό το "έγκλημα", το οποίο έγινε, και δεν το έκαναν, τίθεται το ερώτημα γιατί δεν το κάναμε σαν επιτροπή Ελέγχου της Βουλής. Μήπως είχαμε λόγους να καλύψουμε κάτι; Αδιαφορήσαμε, αμελήσαμε και γιατί δεν ασκήσαμε τα καθήκοντά μας; Ή μήπως για να έχουμε θέμα να παρουσιάζουμε

στον κυπριακό λαό, ότι κάποιοι κατέκλεψαν κάποιους και κάποιοι συγκαλύπτουν κάποιους. Επιτέλους, γιατί δεν έγινε διερεύνηση από την επιτροπή Ελέγχου; Αυτό είναι το ερώτημά μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να δώσω το λόγο στον κ. Πουργουρίδη, αλλά να παρακαλέσω... Ναι, κύριε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Πρέπει να πω ότι κάνουμε μεγάλη προσπάθεια, για να ακούμε τους συναδέλφους που μιλούν. Μιλούν αλλό τριάντα άτομα, πέραν των εδράνων!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η παράκλησής μου η θερμή είναι να προχωρήσουμε, γιατί έχουμε πολλά θέματα τα οποία θα πρέπει να συζητήσουμε.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο αγαπητός συνάδελφος έπρεπε να γνωρίζει ότι...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

...ο κ. Καράς...

Α. ΚΑΡΑΣ:

Είναι καλά να γνωρίζουν οι πολίτες και όχι εμείς.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

...έπρεπε να γνωρίζει ότι η επιτροπή Ελέγχου της Βουλής ενεργεί ύστερα από υποβολή καταγγελιών και, οσάκις υπεβλήθησαν καταγγελίες εις την επιτροπή Ελέγχου, δεν εχαρίσθη κανενός! Κανενός, μα κανενός! Από όπου και αν προήρχετο. Ούτε θα χαριστεί κανενός στο μέλλον.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Οι μυλόπετρες, ναι! Τίθενται σε ενέργεια για οποιοδήποτε πρόσωπο ή κατάσταση υποβάλλονται καταγγελίες στην επιτροπή Ελέγχου. Εφόσον οι καταγγελίες υπεβλήθησαν μόλις τις τελευταίες ημέρες, όπως ανέφερα στην ομιλία μου ενώπιον του σώματος, πώς θα ενεργοποιηθούν οι διαδικασίες της επιτροπής Ελέγχου, χωρίς να γίνουν οι αναγκαίες προεργασίες, η περισυλλογή των στοιχείων, η συζήτηση ακόμα και με αυτή την ερευνητική επιτροπή από την οποία σήμερα ζήτησα να έχουμε συνάντηση, για να δούμε ποιες είναι οι αρμοδιότητές της, τι θα εξετάσουν, και να εξετάσουμε κατά πόσο υπάρχουν θέματα που πρέπει να εξετάσει η επιτροπή Ελέγχου, αν είναι έξω από τα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της.

Επομένως, δεν είναι κάτι για το οποίο επιδείξαμε είτε ολιγωρία είτε καθυστέρηση έναντι οποιουδήποτε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χατζηγεωργίου. Παρακαλώ να τελειώσουμε!

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είχα πρόθεση καθόλου να παρέμβω εις την εμφανή σύγκρουση των δύο συναδέλφων, αλλά θα 'θελα να προσθέσω το εξής -πράγμα το οποίο είναι πασιφανές, νομίζω- δε χρειάζεται να είναι κανείς ούτε μέλος της Βουλής ούτε μέλος της επιτροπής Ελέγχου ούτε και πρόεδρος της επιτροπής Ελέγχου, για να πληροφορηθεί τι συνέβη εις το ΧΑΚ σ' αυτό τον τόπο. Και νομίζω λοιπόν -προσθέτω κι εγώ τη φωνή μου στα όσα έχει πει ο κ. Καράς- ότι τέτοιου είδους πληροφορίες, εάν υπήρχαν και αν έχουν πράγματι τη βαρύτητα την οποία επικαλείται ο πρόεδρος της επιτροπής, θα έπρεπε να είχαν τύχει επεξεργασίας έγκαιρα και εμείς νομίζομε ότι

υπήρχαν τέτοιες πληροφορίες και δεν έτυχαν της ανάλογης αντιμετώπισης από την επιτροπή αυτή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεύτερη ανάγνωση, παρακαλώ.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Μου δίδεται η ευκαιρία να πω, κύριε Πρόεδρε, με όσα άκουσα -γιατί φαίνεται πολλές φορές τα ωραιοποιούμε- όσον αφορά την επιτροπή Ελέγχου, ότι, ενώ ήταν εγγεγραμμένο θέμα στην ημερήσια διάταξη, η έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας για τις συνεργατικές εταιρείες, ξεκίνησαν να συζητούν θέμα Ελληνικού Συνεργατικού Ταμιευτηρίου Πάφου. Μέσα στην έκθεση που κατατέθηκε επίσημα και πέρασε από το Υπουργικό Συμβούλιο αναφέρεται ότι έγινε υπεξαίρεση εκατομμυρίων λιρών, άλλα εκατομμύρια λίρες διέφυγαν, άλλα εκατομμύρια λίρες ουδέποτε θα εισπραχθούν, αλλά ξεκίνησαν και συζητούσαν αυτό το θέμα που αφορά μια υπέρβαση τεσσάρων μηνών, ναι, για ένα δάνειο που κάναμε, το οποίο πληρώσαμε. Και λέμε, κατά τα άλλα, όταν υπάρχουν επίσημες καταγγελίες και κατατίθενται και άλλως πως... Υπάρχει πιο επίσημη καταγγελία από την έκθεση της Ελεγκτικής Υπηρεσίας που κατατέθηκε εις την επιτροπή Ελέγχου;

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

- Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.
- Ερμηνεία. Άρθρο 2.
- Έκταση ισχύος. Άρθρο 3.
- Εποπτεία κεφαλαιαγοράς. Άρθρο 4.
- Σύσταση Επιτροπής. Άρθρο 5.
- Έργο της Επιτροπής. Άρθρο 6.
- Υποχρέωση Επιτροπής προς παροχή πληροφοριών. Άρθρο 7.
- Ετήσια Έκθεση. Άρθρο 8.
- Όργανα της Επιτροπής. Άρθρο 9.
- Σύσταση Συμβουλίου. Άρθρο 10.
- Αρμοδιότητες Συμβουλίου. Άρθρο 11.
- Σύνθεση Συμβουλίου. Άρθρο 12.
- Απαγόρευση ορισμένων δραστηριοτήτων των μελών του Συμβουλίου. Άρθρο 13.
- Διορισμός μελών του Συμβουλίου. Άρθρο 14.
- Θητεία μελών του Συμβουλίου. Άρθρο 15.
- Χηρεία θέσεως. Άρθρο 16.
- Παραίτηση. Άρθρο 17.
- Ανάκληση διορισμού. Άρθρο 18.
- Συνεδρίες του Συμβουλίου. Άρθρο 19.
- Επίσημη σφραγίδα Συμβουλίου. Άρθρο 20.
- Αντιμισθία και όροι υπηρεσίας Προέδρου, Αντιπροέδρου και αμοιβή μελών του Συμβουλίου. Άρθρο 21.
- Έκταση ευθύνης μελών του Συμβουλίου και άλλων προσώπων. Άρθρο 22.
- Εκχώρηση εξουσιών του Συμβουλίου στον Πρόεδρο και σε Ειδικές Επιτροπές. Άρθρο 23.

- Ειδικές Επιτροπές. Άρθρο 24.
- Εκτέλεση αποφάσεων Συμβουλίου και Ειδικών Επιτροπών. Άρθρο 25.
- Αρμοδιότητες της Επιτροπής. Άρθρο 26.
- Αρμοδιότητες της Επιτροπής που δεν επιτρέπεται να εκχωρηθούν. Άρθρο 27.
- Κώδικας δεοντολογίας. Άρθρο 28.
- Συνεργασία Επιτροπής με κρατικές υπηρεσίες. Άρθρο 29.
- Συνεργασία της Επιτροπής με αρμόδιες εποπτικές αρχές της αλλοδαπής. Άρθρο
- 30.
- Υποχρέωση προς εχεμύθεια και τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου. Άρθρο
- 31.
- Αδικήματα παραβίασης του επαγγελματικού απορρήτου. Άρθρο 32.
- Εξουσία προς συλλογή πληροφοριών. Άρθρο 33.
- Εξουσία της Επιτροπής προς είσοδο και έρευνα. Άρθρο 34.
- Διαδικασία εισόδου και έρευνας και επιβολή διοικητικού προστίμου. Άρθρο 35.
- Ενέργειες του Συμβουλίου σε περίπτωση παραβάσεων. Άρθρο 36.
- Διορισμός ερευνώντος λειτουργού. Άρθρο 37.
- Διοικητικό πρόστιμο. Άρθρο 38.
- Κλήση σε απολογία και παραστάσεις. Άρθρο 39.
- Αντικατάσταση ορισμένων διατάξεων της κειμένης νομοθεσίας. Άρθρο 40.
- Είσπραξη διοικητικού προστίμου. Άρθρο 41.
- Ψευδείς δηλώσεις και απόκρυψη στοιχείων. Άρθρο 42.
- Ποινική και αστική ευθύνη για αδικήματα τελούμενα από νομικά πρόσωπα. Άρθρο
- 43.
- Έσοδα της Επιτροπής. Άρθρο 44.
- Οικονομικό έτος. Άρθρο 45.

Τήρηση λογαριασμών. Άρθρο 46.
Έκθεση και οικονομικές καταστάσεις. Άρθρο 47.
Ετήσιος προϋπολογισμός. Άρθρο 48.
Εσωτερική οργάνωση Επιτροπής. Άρθρο 49.
Ανάθεση ελέγχου σε εγκεκριμένους ελεγκτές. Άρθρο 50.
Αποδοχή εκθέσεων ελεγκτών. Άρθρο 51.
Ανάθεση εργασίας σε εμπειρογνώμονες. Άρθρο 52.
Πειθαρχικά αδικήματα. Άρθρο 53.
Αρμόδιο πειθαρχικό όργανο. Άρθρο 54.
Πειθαρχική διαδικασία. Άρθρο 55.
Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 56.
Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 57.
Περιουσία της Επιτροπής. Άρθρο 58.
Επιφυλάξεις. Άρθρο 59.
Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 60.
Μεταβατική διάταξη. Άρθρο 61.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 61 εγκριθούν;
Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα από το 1 μέχρι και το 61 εγκρίνονται.
Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 14 θέμα είναι «Ο περί Ταχύπλων Σκαφών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την
πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ταχύπλων Σκαφών
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, αναπλ. πρόεδρος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Χρίστος Ρότσας	Αντώνης Καράς
Ευάγγελος Σαμμούτας	Χρίστος Μαυροκορδάτος
Θάσος Μιχαηλίδης	Κίκης Γιάγκου
Γιώργος Χατζηγεωργίου	Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε από τους βουλευτές κ. Χρίστο Μαυροκορδάτο, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Αντώνη Καρά, Ζαχαρία Κουλία και Τάκη Χατζηδημητρίου, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 3 Απριλίου 2001. Στη συνεδρία αυτή παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων και υπηρεσιακοί του ίδιου υπουργείου, καθώς και εκπρόσωποι της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών, της ΠΟΒΕΚ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Θαλάσσιων Αθλημάτων και Ειδών Αναψυχής, της Επιτροπής Εισαγωγών Θαλάσσιου Σκούτερ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Μικρών Σκαφών. Στη συνεδρία αυτή, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν παρευρέθηκε εκπρόσωπος

του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Ωστόσο, ο ίδιος ο Γενικός Εισαγγελέας ενημέρωσε τηλεφωνικά την επιτροπή για τις θέσεις του.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τα ταχύπλοα σκάφη, ώστε η απαγόρευση της κυκλοφορίας των θαλάσσιων σκούτερ από τη 1.00 μ.μ. μέχρι τις 4.00 μ.μ. για την περίοδο από την 1η Μαΐου μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου να μην ισχύει στην περίπτωση που αυτά διακινούνται σε απόσταση μεγαλύτερη από πεντακόσια μέτρα από την πλησιέστερη ακτή.

Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων διαφώνησε με την τροποποίηση που επιφέρει η υπό εξέταση πρόταση νόμου και επισήμανε ότι σε περίπτωση ψήφισής της θα υπάρξουν αρνητικές συνέπειες στον τουρισμό και γενικότερα στην οικονομία του τόπου.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας διαβεβαίωσε τηλεφωνικά την επιτροπή ότι η εν λόγω πρόταση νόμου από νομική άποψη δεν παρουσιάζει οποιοδήποτε πρόβλημα.

Ο πρόεδρος της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών δήλωσε ότι, παρ' όλο που στο παρελθόν είχαν εκφραστεί απ' όλους τους εκπροσώπους της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών έντονες επιφυλάξεις για προώθηση παρόμοιας πρότασης νόμου, οι επιφυλάξεις αυτές αίρονται βάσει των νέων δεδομένων που έχουν προκύψει και απορρέουν από τα αποτελέσματα επιθεωρήσεων που έγιναν σε ταχύπλοα σκάφη με εξουσιοδότηση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων. Ειδικότερα, όλα τα θαλάσσια σκούτερ που επιθεωρήθηκαν πληρούν τις πρόνοιες της ισχύουσας νομοθεσίας για τα ταχύπλοα σκάφη και τα επίπεδα θορύβου είναι μέσα στα επιτρεπτά όρια, δηλαδή κάτω από εβδομήντα τέσσερα ντέσιμπελ (dB κλίμακας A). Εξαιτίας των νέων αυτών δεδομένων, δήλωσε ο ίδιος εκπρόσωπος, η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών συμφωνεί με το σκοπό και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου και ταυτόχρονα

εισηγείται την ύπαρξη αστυνόμευσης όσον αφορά τον έλεγχο διακίνησης των ταχύπλων σκαφών πέραν των πεντακόσιων μέτρων από την πλησιέστερη ακτή, τον περιορισμό στα τέσσερα σκάφη όσον αφορά ταυτόχρονη διακίνησή τους και την εφαρμογή της εν λόγω πρότασης νόμου για μια δοκιμαστική περίοδο, μέχρι να μελετηθούν οι τυχόν επιπτώσεις από την εφαρμογή της.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΒΕΚ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Θαλάσσιων Αθλημάτων και Ειδών Αναψυχής, της Επιτροπής Εισαγωγέων Θαλάσσιου Σκούτερ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Μικρών Σκαφών συμφώνησαν με το σκοπό και τις επιδιώξεις της πιο πάνω πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, υπό το φως των νέων δεδομένων που προέκυψαν από τις επιθεωρήσεις που διενεργήθηκαν σε ταχύπλοα σκάφη, σύμφωνα με τις οποίες διαφάνηκε ότι τα επίπεδα θορύβου είναι μέσα στα επιτρεπτά όρια και ότι όλες οι νέου τύπου μηχανές υδροπρώθησης παρουσιάζουν μειωμένες εκπομπές ρύπων από την καύση, συμφώνησε με το σκοπό και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Πρώτον, να διευκρινίσω ότι η έκθεση είναι ομόφωνη, αλλά εμείς δε συμμετέχουμε στην επιτροπή, άρα μπορούμε να διαφωνήσουμε. Διαφωνούμε με αυτή την τροποποίηση...

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κυρία Βασιλείου, με την άδειά σας... Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μία παρατήρηση διαδικασίας. Μάλιστα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Επειδή η κοινοβουλευτική ομάδα μας επρόκειτο να ζητήσει αναβολή, για να μας δοθεί η ευκαιρία... γι' αυτό σας διακόπτω, με συγχωρείτε. Υπάρχουν ορισμένες πλευρές που δεν έχουν ακουστεί, κατά τη συζήτηση του θέματος στην επιτροπή, να δοθεί η ευκαιρία να ακουστούν και μπορούμε να επανέλθουμε. Αν αρχίσει... Αυτό ήθελα να πω στην κ. Βασιλείου, πάνω στο διαδικαστικό θέμα πρώτα, διότι δεν ήθελα να τη διακόψω.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Όχι, συμφωνούμε, αν είναι να αναβληθεί η συζήτηση του θέματος.

Απλά θέλω να επισημάνω κάτι το οποίο μου έκανε μεγάλη εντύπωση. Μέσα στην έκθεση αναφέρεται ότι η Κεντρική Υπηρεσία Παραλιών είναι υπέρ της τροποποίησης και σήμερα διαβάζουμε στον τύπο ότι είναι εναντίον. Και είναι σωστό να αναβληθεί, για να διευκρινιστούν όλες αυτές οι παρατυπίες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλά, ήθελα να ερωτήσω το εξής: Υπό το φως αυτής της παρατήρησης, χρειάζεται αναβολή κατά την άποψή σας;

Ο κ. Μαυροκορδάτος.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο πρόεδρος της επιτροπής Παραλιών, ο κ. Βλίπτης, παρευρέθη στην επιτροπή και δήλωσε αυτά που αναφέρονται στην έκθεση. Τώρα, αν η επιτροπή Παραλιών λέει άλλα... Αν τα διαβάσατε από την εφημερίδα, αλλάζει το θέμα. Η δήλωση η επίσημη στη Βουλή όμως ήταν ότι υποστηρίζει την πρόταση. Μάλιστα είπε ότι «έχουμε καθορίσει απόσταση μισού χιλιομέτρου για την κίνηση αυτών των σκαφών».

Χαιρέτισε και συμφώνησε με την πρόταση. Τώρα, αν δε διαφωνούμε, να δοθεί, αν θέλετε, η ευκαιρία, αλλά να παρακαλέσω την ερχόμενη Τρίτη να καθοριστεί συνεδρία της επιτροπής, για να ακουστούν και αυτές οι απόψεις. Να συζητηθεί και να ψηφιστεί στις 19 Απριλίου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Τώρα μιλούμε...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Νομίζω ότι είναι αγγαρείες που μας φορτώνετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλούμε για αναβολή για την επόμενη συνεδρία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρία θα είναι στις 19 Απριλίου.

A. ΚΑΡΑΣ:

Το θέμα, νομίζω, με όλο το σεβασμό, είναι πολύ απλό. Έχουμε ακούσει τις απόψεις κατά καιρούς και γνωρίζουμε ποιο είναι το θέμα. Δε νομίζω να τίθεται θέμα αναβολής. Η ημερήσια διάταξη για τις 19 Απριλίου είναι υπερφορτωμένη και νομίζω ότι είναι θέμα που πρέπει να το δούμε τώρα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κυπριανού.

M. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν κλήθηκαν πλευρές που ξέρουμε ότι έχουν ένσταση. Ο ΚΟΤ δεν κλήθηκε, η λιμενική αστυνομία δεν κλήθηκε και υπάρχουν και άλλες πλευρές που θέλουμε να εκφράσουν την άποψή τους και μετά να ληφθεί απόφαση, αφού υπάρξει

ενημέρωση. Αυτό δε σημαίνει ότι θα καταλήξουν σε συμφωνία, αλλά θα υπάρχουν οι απόψεις όλων των πλευρών ενώπιόν μας. Γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, δεν είναι πολύ μεγάλο θέμα' μπορεί να εξεταστεί την ερχόμενη βδομάδα. Να προχωρήσουμε να το αναβάλουμε και, παρακαλώ, αποφασίστε για το θέμα διαδικασίας, να μην μπούμε στην ουσία της συζήτησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Επαναλαμβάνω: Η επόμενη συνεδρία, για σκοπούς γενικότερους τώρα αναφέρομαι σ' αυτό, είναι τη μεθεπόμενη εβδομάδα, 19 Απριλίου, η οποία είναι και η τελευταία συνεδρία της Βουλής και θα πρέπει να γίνουν κάποιες διαβουλεύσεις, γιατί η ημερήσια διάταξη πράγματι είναι βαρυφορτωμένη. Και έχω κάμει μια πρόχειρη σκέψη, δε θέλω απάντηση τώρα, σκεφτείτε την, κατά πόσο θα μπορούσε η συνεδρία να αρχίσει από το πρωί.

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε διαφωνούμε με την εισήγησή σας να είναι ολοήμερη η επόμενη συνεδρία, γιατί αλλιώςτικα δε θα προλάβουμε, έστω και με μεγάλη ταχύτητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι ο μόνος τρόπος. Τα είδα, τα μελέτησα. Δεν είναι δυνατό σε μια απογευματινή, έστω και βραδινή, συνεδρία να βγει πέρα η δουλειά.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Επί του θέματος, όμως, κύριε Πρόεδρε, εμείς θέλουμε να ξεκαθαρίσουμε τη θέση μας. Είναι πρακτική της Βουλής των Αντιπροσώπων, εφόσον μια κοινοβουλευτική ομάδα για οιονδήποτε λόγο ζητήσει αναβολή, αυτή η αναβολή να παραχωρείται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνώ.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Και δεν μπορούμε αυτή την πρακτική να τη διακινδυνεύουμε. Παρ' όλο που εμείς είμαστε έτοιμοι σήμερα να τοποθετηθούμε υπέρ της πρότασης νόμου, όλη η ομάδα, παρ' όλο τούτο, σεβόμαστε την παράκληση για τις 19 του μηνός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αναβάλλεται.

Το επόμενο θέμα, που θα έχει λιγότερη συζήτηση, διότι δεν είναι ομόφωνη η έκθεση, είναι «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Παρακαλώ τον πρόεδρο της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής να διαβάσει την έκθεση.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Ανδρέας Φιλίππου

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Κίκης Γιάγκου

Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Χρήστος Πουργουρίδης

Στάθης Κιπτής

Πρόδρομος Προδρόμου

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Χριστοφίδης

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές Ανδρέα Φιλίππου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, και Χρήστο

Πουργουρίδη και Πρόδρομο Προδρόμου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Μαρτίου και στις 2 Απριλίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Γενικός Εισαγγελέας και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών και εκπρόσωποι των φοιτητικών οργανώσεων ΦΕΠΑΝ και ΠΟΦΝΕ. Οι οργανώσεις νεολαίας όλων των κομμάτων, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν απέστειλαν εκπροσώπους τους στην επιτροπή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων, έτσι ώστε για σκοπούς των επικείμενων βουλευτικών εκλογών να παρασχεθεί η δυνατότητα σε πρόσωπα που βρίσκονται στο εξωτερικό και νόμιμα κατέχουν εκλογικό βιβλιάριο να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα στη χώρα όπου διαμένουν.

Σύμφωνα με τους εισηγητές της πρότασης νόμου, απώτερος στόχος του προτεινόμενου νόμου είναι να αποφευχθεί τόσο η ταλαιπωρία των επηρεαζόμενων ψηφοφόρων, και ειδικότερα των φοιτητών του εξωτερικού, όσο και η οικονομική επιβάρυνση των κομμάτων που επιχορηγούν την κάθοδό τους στην Κύπρο για σκοπούς ψηφοφορίας. Τα πρακτικά προβλήματα που υπάρχουν για την εφαρμογή του προτεινόμενου νόμου, δήλωσαν οι ίδιοι, μπορούν να αντιμετωπιστούν στα χρονικά περιθώρια που απομένουν μέχρι την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών.

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής πως κατά την άποψή του, που υιοθετείται και από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η προτεινόμενη ρύθμιση είναι αντισυνταγματική, γιατί συνεπάγεται επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού και συνεπώς προσκρούει στο άρθρο 80 του συντάγματος.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών που παρευρέθηκε στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής δήλωσε πως το υπουργείο του, παρ' όλο που ως θέμα αρχής υποστηρίζει την οργάνωση και λειτουργία εκλογικών κέντρων στο εξωτερικό, εντούτοις θεωρεί ότι υπάρχουν πρακτικές δυσκολίες που δυνατό να επηρεάσουν τη διεξαγωγή αδιάβλητων εκλογών. Ειδικότερα, δήλωσε ο ίδιος, το Υπουργείο Εσωτερικών θεωρεί ότι δεν είναι δυνατή η οργάνωση και η λειτουργία εκλογικών κέντρων στο παρόν στάδιο για τους ακόλουθους, μεταξύ άλλων, λόγους:

- Απαιτείται η κατάρτιση ειδικού εκλογικού καταλόγου για τους Κύπριους κατόχους εκλογικού βιβλιαρίου που διαμένουν προσωρινά στο εξωτερικό, δεδομένου ότι δεν επιτρέπεται να διενεργηθεί οποιαδήποτε εκλογή χωρίς εκλογικό κατάλογο.
- Για την κατάρτιση των ειδικών εκλογικών καταλόγων εξωτερικού θα πρέπει οι κάτοχοι εκλογικού βιβλιαρίου να κληθούν έγκαιρα, για να δηλώσουν υπεύθυνα την προσωρινή διεύθυνση της κατοικίας τους στο εξωτερικό.
- Η Κεντρική Υπηρεσία Εκλογών εκτιμά ότι απαιτείται για το σκοπό αυτό χρονικό διάστημα τουλάχιστον τριών έως έξι μηνών πριν από την ημερομηνία κατάρτισης του εκλογικού καταλόγου, ώστε να καταστεί δυνατό να μεταφερθούν τα ονόματά τους από το μόνιμο εκλογικό κατάλογο της Κύπρου στον ειδικό εκλογικό κατάλογο εξωτερικού.
- Στο χρονικό διάστημα που απομένει μέχρι τη διεξαγωγή των εκλογών δεν παρέχεται επαρκής χρόνος για να ετοιμαστεί ο ειδικός εκλογικός κατάλογος εξωτερικού για σκοπούς των προσεχών βουλευτικών εκλογών.
- Ο αριθμός των Κυπρίων που διαμένουν στο εξωτερικό και κατέχουν εκλογικά βιβλιάρια δεν είναι γνωστός στο παρόν στάδιο και ως εκ τούτου δεν μπορεί να καθοριστεί ο αριθμός των εκλογικών κέντρων που θα λειτουργήσουν στο εξωτερικό.

- Τα στοιχεία των φοιτητών ελέγχονται ήδη σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού, όμως για τους υπόλοιπους Κύπριους πολίτες του εξωτερικού τα στοιχεία αυτά είναι άγνωστα.
- Τα πρακτικά και άλλα τεχνικά προβλήματα που αναφέρονται πιο πάνω είναι δυνατό να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά με την ηλεκτρονική διασύνδεση των πρεσβειών της Δημοκρατίας με το Κεντρικό Σύστημα Αρχείου Πληθυσμού του Υπουργείου Εσωτερικών, το οποίο έχει ήδη τεθεί σε εφαρμογή και προβλέπεται να καλύψει και τις πρεσβείες περί τα μέσα του έτους 2002.
- Απαιτείται να παρασχεθεί χρόνος για την κατάρτιση και την κατάλληλη εκπαίδευση των υπαλλήλων που θα αναλάβουν την ευθύνη της διενέργειας των εκλογών στο εξωτερικό.
- Θα προκύψουν πρακτικές δυσκολίες λόγω της αδυναμίας εφαρμογής του εκλογικού νόμου στο εξωτερικό, ιδιαίτερα ως προς τις πρόνοιες που αφορούν τις ώρες ψηφοφορίας, την υποχρεωτική ψηφοφορία, τον τρόπο διαλογής και καταμέτρησης των ψήφων και αποστολής των αποτελεσμάτων, την ασφάλεια των εκλογικών κέντρων, την απαγόρευση πολιτικών εκδηλώσεων κ.λπ.

Οι πιο πάνω αναφερόμενες πρακτικές δυσκολίες, δήλωσε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, απαιτείται να αντιμετωπιστούν, για την προστασία του κύρους και του αδιάβλητου των εκλογών.

Οι εκπρόσωποι των φοιτητικών οργανώσεων ΦΕΠΑΝ και ΠΟΦΝΕ υποστήριξαν πως πρέπει να παρασχεθεί το δικαίωμα στους Κύπριους φοιτητές του εξωτερικού να ψηφίζουν στη χώρα όπου σπουδάζουν, με την προϋπόθεση όμως ότι θα διασφαλίζεται το αδιάβλητο των εκλογών.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της μελέτης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας πληροφόρησε, με επιστολή του, τον Πρόεδρο της Βουλής

ότι, σε περίπτωση που η Βουλή ψηφίσει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, η κυβέρνηση θα καλύψει οποιαδήποτε πρόσθετη δαπάνη που ενδεχομένως θα προκύψει και ότι δεν προτίθεται να αναπέμψει ή να παραπέμψει το όλο θέμα ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου.

Στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος και υπό το φως των απόψεων που εκφράστηκαν ενώπιον της επιτροπής, ο εκ των εισηγητών της υπό αναφορά πρότασης νόμου κ. Χρήστος Πουργουρίδης κατέθεσε τροπολογία της αρχικής πρότασης νόμου, έτσι ώστε η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος στο εξωτερικό να περιοριστεί μόνο στους Κύπριους φοιτητές του εξωτερικού που κατέχουν εκλογικό βιβλιάριο. Γι' αυτό στη δεύτερη συνεδρία της η επιτροπή επικεντρώθηκε στη συζήτηση της νέας αυτής πρότασης.

Εισάγοντας την τροπολογία που κατέθεσε στην επιτροπή, ο κ. Πουργουρίδης δήλωσε πως, λόγω των ανυπέρβλητων προβλημάτων που εκφράστηκαν για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος από όλους τους Κύπριους πολίτες που διαμένουν στο εξωτερικό, εισηγείται τον περιορισμό της παροχής του δικαιώματος του εκλέγειν στο εξωτερικό μόνο στους Κύπριους φοιτητές που κατέχουν εκλογικό βιβλιάριο. Αναφερόμενος στο θέμα της αντισυνταγματικότητας της πρότασης νόμου που εκφράστηκε από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, υποστήριξε πως αυτή αίρεται, στην περίπτωση που υπάρχει πολιτική βούληση και κατατεθεί σχετικό νομοσχέδιο από την κυβέρνηση. Ως προς το επιχείρημα που προβάλλεται για δυσμενή διάκριση σε περίπτωση που το εκλογικό δικαίωμα περιοριστεί μόνο στους φοιτητές, αυτό καταρρίπτεται, σύμφωνα με τον κ. Πουργουρίδη, από τη στιγμή που υπάρχουν πρακτικές δυσκολίες στο να επεκταθεί το δικαίωμα να ψηφίζουν στο εξωτερικό και Κύπριοι που δεν είναι φοιτητές, αλλά διαμένουν εκτός Κύπρου.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας που παρευρέθηκε στη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής, σχολιάζοντας, ύστερα από σχετική ερώτηση των μελών της επιτροπής, την προαναφερόμενη επιστολή που απέστειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στη Βουλή, δήλωσε πως το περιεχόμενό της αποτελεί έκφραση πολιτικής θέσης του Προέδρου και ότι αυτή στάλθηκε χωρίς προηγουμένως να ζητηθεί η γνωμάτευσή του. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, δήλωσε ο ίδιος, έχει με βάση το σύνταγμα δικαίωμα και όχι υποχρέωση να αναπέμψει οποιοδήποτε νόμο στη Βουλή ή να κάνει αναφορά γι' αυτόν στο Ανώτατο Δικαστήριο. Παρά την εν λόγω επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας όμως, τόνισε, υπάρχει μεγάλος κίνδυνος ανατροπής των εκλογών, λόγω του ότι η προτεινόμενη ρύθμιση συνεπάγεται επιβάρυνση του προϋπολογισμού του κράτους και συνεπώς προσκρούει στο άρθρο 80 του συντάγματος. Τέτοιος κίνδυνος ελλοχεύει και σε περίπτωση που ο προτεινόμενος νόμος, αφού ψηφιστεί από τη Βουλή, κριθεί αντισυνταγματικός από το Ανώτατο Δικαστήριο με βάση το άρθρο 149 του συντάγματος. Υπό το φως των πιο πάνω, επέρανε, η πιο πρακτική λύση είναι να σταλεί από την κυβέρνηση σχετικό νομοσχέδιο που να ρυθμίζει το όλο θέμα.

Ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Εκλογών δήλωσε ότι οι φοιτητές του εξωτερικού είναι σήμερα δώδεκα χιλιάδες εκατόν τριάντα οκτώ και ο αριθμός αυτών που κατέχουν εκλογικό βιβλιάριο ανέρχεται στις οκτώ χιλιάδες εκατόν εβδομήντα. Για τον καταρτισμό του ειδικού καταλόγου εξωτερικού, στον οποίο αυτοί θα περιληφθούν, το υπουργείο του δε θα αντιμετωπίσει πρόβλημα, δεδομένου ότι θα απαιτηθεί χρονικό διάστημα δέκα ημερών για την εγγραφή τους στον ειδικό αυτό κατάλογο. Ωστόσο, επισήμανε τυχόν αντιδράσεις που θα προκύψουν από τους φοιτητές οι οποίοι δε θα εγγραφούν στον κατάλογο του εξωτερικού.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος τάχθηκαν εναντίον της υπό συζήτηση πρότασης νόμου τόσο όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή όσο και όπως αυτή διαμορφώθηκε μεταγενέστερα με την προαναφερόμενη πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού. Οι ίδιοι βουλευτές δήλωσαν ότι και στην περίπτωση ακόμα που κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία σχετικό νομοσχέδιο, η θέση τους παραμένει η ίδια, γιατί εγείρονται σοβαρά συνταγματικά θέματα που ενέχουν τον κίνδυνο να ανατρέψουν τις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές, καθώς και θέματα δυσμενούς διάκρισης μεταξύ των φοιτητών και των άλλων Κυπρίων πολιτών στο εξωτερικό. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι βουλευτές υποστήριξαν πως ο χρόνος που παρέχεται μέχρι την ημερομηνία διεξαγωγής των εκλογών είναι περιορισμένος, γι' αυτό οι οποιοσδήποτε λύσεις που προτείνονται για το όλο θέμα αποτελούν πρόχειρες και βεβιασμένες ενέργειες.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι υποστηρίζουν την ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε, γιατί πιστεύουν ότι οι δυσκολίες που προβάλλονται για την υλοποίησή της θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν. Εντούτοις, προκειμένου το όλο θέμα να προωθηθεί για ψήφιση, δε θα διαφωνούσαν με την έγκριση της πρότασης νόμου όπως τελικά διαμορφώθηκε, για σκοπούς αντιμετώπισης των πρακτικών προβλημάτων.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης σε νόμο της πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεών της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών κατά πλειοψηφία των μελών της εισηγείται στη Βουλή την απόρριψη της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρία συνάδελφε, κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα έτσι με πολλή προσοχή αλλά και σεβασμό στις απόψεις των οποιωνδήποτε να παρακαλέσω να μας προβληματίσει κατά πόσο αυτό στο οποίο, πολλές φορές ίσως από άλλους λόγους ορμώμενοι, μπορεί να οδηγούμεθα... Ενθυμούμαι κάποτε, όταν εγίνετο εισήγηση της υιοθέτησης μιας πρότασης, προκειμένου οι συμπληρούντες το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους να ψηφίζουν, ανάλογες ήταν οι αντιδράσεις από κάποιους. Χρειάστηκαν χρόνια, για να πεισθούμε να ψηφίσουμε ένα νόμο. Τελικά, τότε, ο τότε Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ορθά πράττοντας, διότι θα έπρεπε να γίνει τροποποίηση του συντάγματος, τον παρέπεμψε στο Ανώτατο Δικαστήριο. Η γνωμάτευση ήταν ότι θα έπρεπε να προχωρήσει με τροποποίηση του συντάγματος. Τελικά, πειστήκαμε και κάμαμε το ορθό και δώσαμε επιτέλους για πρώτη φορά στους δεκαοκτάχρονους το δικαίωμα να ψηφίσουν στις προεδρικές εκλογές, στις δημοτικές και αργότερα στις προεδρικές. Στις δημοτικές, μάλλον, δεν υπήρχε το κώλυμα. Αφού νομικά κατοχυρώσαμε το δικαίωμα, άρχισε ο νέος προβληματισμός: πώς πολιτικά μπορεί να αποκλείσουμε κάποιους από αυτό το δικαίωμα!

Θέλω έτσι να υπενθυμίσω ότι, όταν, πάρα πολύ έγκαιρα, είχαμε αποφασίσει ότι θα έπρεπε να οριστούν οι εκλογές για τις 27 Μαΐου και είχαμε τις διαμαρτυρίες φοιτητών, επειδή η διεξαγωγή τους συνέπιπτε με την αιχμή της εξεταστικής περιόδου -κι αυτό

μήνες προ των Χριστουγέννων, αρκετούς μήνες προ, βεβαίως, των εκλογών- προτείναμε, αν ήταν δυνατό, να προβληματιστούμε μεταξύ μας, έτσι ώστε είτε να μετατεθούν οι εκλογές δεκαπέντε μέρες προ είτε δεκαπέντε μέρες μετά, προκειμένου να δώσουμε το δικαίωμα στους φοιτητές, στους δεκαοκτάχρονους, στους νέους ψηφοφόρους να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα.

Οι μεν εφημερίδες της αντιπολίτευσης έγραψαν ότι κατεβλήθημεν υπό πανικό, γι' αυτό ζητούσαμε αναβολή των εκλογών. Και αυτό είναι ένα πολιτικό σχόλιο, το οποίο αντιπαρέρχομαι. Όμως δυστυχώς και η απάντηση των υπολοίπων ήταν ότι, «όχι, με τίποτα δε μετατίθενται οι εκλογές», έστω και αν κανονικά ο χρόνος είναι το Σεπτέμβρη, ο κανονικός χρόνος διεξαγωγής, η λήξη της ίδιας, της παρούσας Βουλής είναι το Σεπτέμβρη. Δεκαπέντε μέρες προ ή δεκαπέντε μέρες μετά ήταν αδιανόητο να μετατεθούν οι εκλογές, διότι «αυτό θα συνέφερε στο Δημοκρατικό Συναγερμό»! Από αυτό το κίνητρο και μόνο είπαν όχι. Επανήλθε το θέμα, διότι επανήλθαν δριμύτεροι οι φοιτητές και είπαν: «στο κάτω κάτω, ας μη μας εδίδετο το δικαίωμα». Και το επαναεισηγηθήκαμε και πάλι σε σύσκεψη, λέγοντας ότι: «κύριοι συνάδελφοι, αν είναι δυνατό, να επανεξετάσουμε το χρόνο διάλυσης του κοινοβουλίου, έτσι ώστε να δώσουμε την ευχέρεια στους φοιτητές» κ.λπ. Η απάντηση υπήρξε και πάλι αρνητική.

Αποφασίσαμε να προχωρήσουμε και να καταστήσουμε δυνατό αυτό για το οποίο κάποιος έλεγε ότι ήταν αδύνατο, να δώσουμε σε πρώτο στάδιο και ως μεταβατική διάταξη, αφού, όπως λέει το Υπουργείο Εσωτερικών, το 2003 πλέον όλοι θα δικαιούνται ψήφου -εννοεί οι προσωρινά διαμένοντες στο εξωτερικό- έτσι ώστε να αποφύγουμε αυτά τα προβλήματα, να άρουμε τα κωλύματα από το πιο εκλεκτό κομμάτι της νεολαίας μας. Στο κάτω κάτω είναι οι φοιτητές μας. Και δε μιλούμε για χίλιους ή πεντακόσιους. Μιλούμε για δώδεκα συνολικά χιλιάδες. Ναι, είναι γραμμένοι οκτώ χιλιάδες, αλλά είμαι βέβαιος ότι με τους νέους ψηφοφόρους που έχουν εγγραφεί τώρα σ' αυτή την περίοδο,

βεβαίως, θα έχουν αυξηθεί και είμαι βέβαιος ότι θα έχουν φτάσει περίπου τις δέκα ή και πέραν ακόμα των δέκα χιλιάδων. Δέκα χιλιάδες νέοι ψηφοφόροι! Και τους αποκλείουμε το δικαίωμα ή τους το περιορίζουμε στο ελάχιστο, γιατί απλούστατα λέμε ότι: «μα, ξέρετε, είναι διάκριση μεταξύ εργαζομένων και φοιτητών». Το βλέπω, υπάρχει μια, πράγματι, διάκριση. Γιατί όμως αυτή η διάκριση;

Ενθυμούμαι, ο κ. Χρίστου, όταν επανέφερα το θέμα στους αρχηγούς ή εκπροσώπους των κομμάτων -και είναι τρεις φορές που το ήγειρα το θέμα- είπε ότι δεν μπορούν να αναβληθούν οι εκλογές που έχουν προγραμματιστεί για τις 27 Μαΐου και ο λόγος είναι ότι οι εργαζόμενοι έχουν ήδη διευθετήσει τα της αδείας τους. Συνεπώς, οι εργαζόμενοι έχουν την ευχέρεια να υπερβούν αυτό το πρόβλημα, το οποίο δεν μπορεί να υπερβούν οι φοιτητές. Και έτσι είπαμε ότι καλό θα ήταν, αν δίδαμε την ευχέρεια ψήφου, αφού πήραμε όλα εκείνα τα μέτρα και λάβαμε υπόψη όλες τις επιφυλάξεις του εφόρου εκλογής, ώστε να μεταβούν από την Κύπρο έφοροι εκλογής στο εξωτερικό και κομματικοί εκπρόσωποι. Και, επειδή ετίθετο το θέμα της διαφοράς ώρας μεταξύ Ευρώπης, υπερατλαντικών χωρών και τα λοιπά, είπαμε «ας γίνουν κέντρα εκλογής στην Ευρώπη, όπου η διαφορά της ώρας είναι το μέγιστομ δύο ώρες». Και να δώσουμε και να δημιουργήσουμε τις συνθήκες, έτσι που να στοιχίσει πολύ λιγότερα σε χρόνο αλλά και χρήμα, διότι σημασία έχουν και τα δύο, αλλά το πρώτιστο είναι ο χρόνος, ο χρόνος που απαιτείται. Και είναι πολύ διαφορετικό να φύγεις από τη Μασσαλία να πας στο Παρίσι να ψηφίσεις από το να φύγεις από τη Μασσαλία για να έρθεις στην Κύπρο, διότι θα πρέπει το ενωρίτερον να φύγουν οι φοιτητές, το αργότερο Παρασκευή ή Σάββατο, λόγω των εξετάσεων, και να επιστρέψουν ενωρίς πρωί της Δευτέρας. Και διερωτάται κανένας: Έχουμε άραγε τόσα πολλά αεροπλάνα ή τόσες πολλές πτήσεις, που να ικανοποιήσουμε δέκα, οκτώ, επτά, έξι χιλιάδες ανθρώπους,

ώστε να έρθουν όλοι την Παρασκευή ή το Σάββατο και να φύγουν όλοι το αργότερο τη Δευτέρα;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είναι και τα ελικόπτερα BELL!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ούτε τα ελικόπτερα BELL τα έχουν καταρρίψει κάποιιοι!

Επομένως, εκείνο που λέω...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Προδρόμου, μη με βάζεις σε πειρασμούς!

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν πειράζει.

Συνεπώς, εκείνο που θα ήθελα, αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε άλλη πίσω από το μυαλό μας σκέψη, γιατί δεν μπορεί να ακυρωθούν εκλογές, αν για συγκεκριμένους λόγους, αν έρθει... Σέβομαι το επιχείρημά σας και είναι πάρα πολύ ορθό και πάρα πολύ ορθή και η παρατήρηση του Γενικού Εισαγγελέα ότι δε θεραπεύεται με επιστολή του Προέδρου η αντισυνταγματικότητα ενός νόμου. Και θέλω να πω ξεκάθαρα ότι ως έχει σήμερα, βεβαίως, ενώπιόν μας, είναι αντισυνταγματικός. Ούτε και εμείς θα έλεγα να τολμήσουμε να ψηφίσουμε κάτι το οποίο είναι αντισυνταγματικό.

Όμως εκείνο που θα ήθελα να σας παρακαλέσω είναι, αν τουλάχιστο τοποθετείστε θετικά, να ζητήσουμε από την κυβέρνηση να φέρει, από πλευράς Υπουργικού Συμβουλίου, στην επόμενη συνεδρία του σώματος, στις 19 Απριλίου, ένα νομοσχέδιο με

τις ίδιες, ανάλογες ή και όποιες άλλες τροποποιήσεις θα θέλατε και με τη δική σας σοφία να συμβάλουμε στο να δώσουμε την ευχέρεια σε μια μερίδα ανθρώπων να ψηφίσουν απλώς σε αυτές τις εκλογές, αφού, απ' ό,τι ακούμε, από τις επόμενες των εκλογών, τις προεδρικές, θα έχουν την ευχέρεια όλοι να ψηφίζουν στο εξωτερικό. Απλώς, διευκολύνουμε ανθρώπους που έχουν εξετάσεις και θα είναι πάρα πολύ δυσχερές να ταξιδέψουν στην Κύπρο. Αν πράγματι ενδιαφερόμαστε για τα πολιτικά δικαιώματα των νέων, αν όλοι με τις αφίσες μας τούτες τις μέρες μιλούμε για το πόσο πρέπει και πόση σημασία θα πρέπει να δώσουμε στους νέους, θα ήθελα να γίνουν δεύτερες σκέψεις. Μην το πάρετε ως δογματική τοποθέτηση. Και εγώ λέγω ότι δε θα μετρούμε τώρα πόσους έχει ο ένας ή πόσους έχει ο άλλος, αν συμφέρει στον έναν... Και δεν είναι σήμερα που εγείρεται το θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Αυτό το θέμα ηγέρθη από την ώρα που διαπιστώθηκε ότι λόγω εξετάσεων υπάρχει πρόβλημα σε μια μερίδα ψηφοφόρων.

Γι' αυτό και πιστεύω ότι... και, αν κάναμε δεύτερες σκέψεις με νηφαλιότητα, θα βοηθούσαμε ώστε να δώσουμε σε αυτό το 3% ή 4%, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το οποίο στην ουσία είναι περίπου όσο και ένα κόμμα χρειάζεται, για να έχει δυο τρεις βουλευτές στη Βουλή, το δικαίωμα να ψηφίσουν.

Αν κάποιος -διότι άκουσα και το άλλο- δεν προλάβουν να εγγραφούν, δε θα χάσουν το δικαίωμα της ψήφου· θα έρθουν στην Κύπρο να ψηφίσουν, όπως θα έρθουν και οι εργαζόμενοι. Απλά, δίνεται και παρέχεται η ευχέρεια εις όσους εγγραφούν στον ειδικό κατάλογο να ψηφίσουν εις τους τόπους ή εις τους χώρους που θα καθοριστούν με λεπτομέρεια, έτσι που να μπορέσουν, χωρίς να διακινδυνεύσουν τις εξεταστικές τους περιόδους, την προκοπή τους, την πρόοδο στις σπουδές τους, να ψηφίσουν εκεί όπου ετάχθησαν, αλλά και για να δώσουμε και ένα μήνυμα, ότι επιτέλους δεν το λέμε, αλλά το εννοούμε ότι νοιαζόμαστε.

Και δεν έχω αμφιβολία, για να είμαι και δίκαιος με όλες τις πλευρές, για το ότι όλοι αισθάνονται το ίδιο για τους νέους ενδιαφέρον ούτε θέλω να εμφανιστώ σήμερα ότι εμείς εκφράζουμε τους νέους και το ΑΚΕΛ ή οι σοσιαλδημοκράτες ή το κέντρο δεν ενδιαφέρεται. Ε, δε νομίζω ότι θα ήμουν σοβαρός, αν απειριώμην ακόμα και να το σκεφτώ! Όμως, την ίδια ώρα δεν μπορώ να πω ότι δεν είναι και χωρίς πολιτικό κριτήριο κάποιες τοποθετήσεις. Γι' αυτό, αν ξεπεραστούν αυτά τα θέματα και τα δούμε με νηφαλιότητα, νομίζω ότι θα μπορούσαμε να ξεπεράσουμε ένα πρόβλημα και να κάνουμε κάποια βήματα, επιτέλους, μπροστά.

Όταν και οι τελευταίες χώρες, κύριοι συνάδελφοι, τριτοκοσμικές χώρες πολύ πιο πίσω από μας, έχουν κάμει κατορθωτό – και αυτό είναι θέμα που το εγείρουμε από το χίλια εννιακόσια... δε θυμούμαι πόσο- έχουν κατορθώσει να επιτρέπουν στους υπηκόους τους που προσωρινά διαμένουν στο εξωτερικό να ψηφίζουν δι' αλληλογραφίας, δι' αντιπροσώπου, σε πρεσβείες, είναι δυνατό εμείς να λέμε όχι στους φοιτητές, γιατί τάχα οι εργαζόμενοι θα διαμαρτυρηθούν; Μα, οι εργαζόμενοι δε θα χάσουν το δικαίωμα της ψήφου! Απλά θα πάρουν τις άδειές τους, όπως άκουσα, ενωρίτερα, θα έρθουν στην Κύπρο, θα ενασκήσουν το δικαίωμά τους και με άνεση θα επιστρέψουν στις χώρες της δουλειάς τους.

Κι εγώ θα προχωρήσω να πω ακόμα κάτι: Όσοι δε θα συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο, τον ειδικό κατάλογο του εξωτερικού, να γίνει εισήγηση από το σώμα –και, εφόσον ευθύνη φέρει η κυβέρνηση, γιατί δεν προχώρησε;- να επιδοτηθούν τα εισιτήρια και των εργαζομένων, για να τους δώσουμε όλη την άνεση και το δικαίωμα...

Να επιδοτηθούν, κυρία Βασιλείου, και εις άλλες χώρες, επειδή δε θέλω, έτσι, να καταλαμβάνεστε από έγνοια ή να ανησυχούμε, είναι εκατομμύρια που ξοδεύονται από το κράτος, για να τιμηθεί και να υπηρετηθεί η δημοκρατία. Και επειδή ξέρω ότι

τουλάχιστον, εάν ξεκίνησε η χρηματοδότηση των κομμάτων και της νεολαίας, είναι επί προεδρίας κ. Βασιλείου, και το χαιρετίζω...

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Σας είδα. Εκάμετε μια γκριμάτσα -μήπως και τους δώσουμε και τα εισιτήρια!- και είναι γ' αυτό που το είπα· δεν είναι από...

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Επειδή το παρουσιάζετε ότι έχουμε τόσα πολλά στα ταμεία μας, που μπορούμε να χρηματοδοτήσουμε την κάθοδο του κόσμου. Είναι από αυτή την άποψη που έκαμα την γκριμάτσα.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Βεβαίως αντιλαμβάνεστε ότι δεν εννοώ τις τριακόσιες χιλιάδες των συμπατριωτών μας που λείπουν στο εξωτερικό, διότι εκείνοι δεν έχουν δικαίωμα. Μιλούμε για τους προσωρινά διαμένοντες, τους εργαζόμενους, οι οποίοι, δεν ξέρω, ίσως αργότερα να ακούσω πόσοι είναι -τρεις ή τέσσερις χιλιάδες, περίπου τόσοι είναι σήμερα. Νομίζω ότι δεν είναι τόσο το κόστος, εάν επιδοτηθεί η κάθοδός τους, εάν επιδοτούντο τα κόμματα για τις εκλογές, όπως γίνεται σε κάθε ευρωπαϊκή ή άλλη χώρα. Ανάλογα με το ποσοστό τόση είναι και η επιδότηση του κράτους, για να γίνονται σωστά οι εκλογές παντού, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και στις προεδρικές εκλογές της Αμερικής και στις βουλευτικές της Ελλάδας και σε οποιαδήποτε άλλη χώρα. Εμείς προσπαθούμε με κάθε τρόπο να δείχνουμε μια ευαισθησία, οσάκις πρόκειται να υπηρετηθεί το μέγιστο των αγαθών, η δημοκρατία. Νομίζω ότι.... και εγώ το είπα όχι για πρώτη φορά ότι και η επιδότηση... και εκεί είναι που πρέπει να λειτουργούμε με διαφάνεια και να δώσουμε

και λογαριασμούς για ό,τι μας δώσει το κράτος, να δώσουμε και για το πώς και γιατί τα ξοδέψαμε.

Αυτά λέγοντας, επειδή δε θα ήθελα να θεωρηθεί η τοποθέτησή μου με οποιοδήποτε τρόπο ως αντιδικία με οποιονδήποτε, παρακαλώ απλώς να προβληματίσει ξανά όσους είχαν μια αρχική τοποθέτηση αρνητική.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα είμαι πολύ σύντομος.

Καταρχάς, σε ότι αφορά την προϊστορία την οποία ανέφερε ο κ. Αναστασιάδης, πότε ορίζονται οι εκλογές, πότε δεν ορίζονται, θέλω να θυμίσω ότι και αυτή η ημερομηνία μαζί με πολλές άλλες προτάσεις είχαν υποβληθεί από το Δημοκρατικό Συναγερμό πριν γυρίσει ο χρόνος και η Βουλή είχε καταλήξει ότι τότε ήταν πολύ νωρίς για τροποποιήσεις του εκλογικού νόμου. Φαίνεται ότι ένα μήνα πριν δεν είναι νωρίς!

Το δεύτερο που θέλω να πω: Παρατέθηκαν εννιά ανυπέρβλητες, κατά τον αρμόδιο να διεξάγει τις εκλογές Υπουργό Εσωτερικών, πρακτικές δυσκολίες. Και θέλω να πω ότι ο νόμος προνοεί ότι ο Υπουργός Εσωτερικών ορίζει εκλογικά κέντρα, με βάση τη δική του εκτίμηση ότι μπορεί να δημιουργηθούν εκλογικά κέντρα, και μας είπε ότι δεν μπορεί να δημιουργηθούν εκλογικά κέντρα, για να καλύψουν όλους τους Κύπριους του εξωτερικού.

Κι εδώ πραγματικά εγώ έχω μια απορία: Εισάγοντας ο κ. Πουργουρίδης το θέμα της δικής του τροποποίησης, για να ψηφίζουν μόνο οι φοιτητές, είπε ότι κατέληξαν σ' αυτή την τροπολογία λόγω του ότι υπάρχουν ανυπέρβλητες δυσκολίες στο να ψηφίζουν όλοι. Στη συνέχεια, παρ' όλες τις ανυπέρβλητες δυσκολίες στο να ψηφίζουν όλοι, η

τοποθέτηση του Δημοκρατικού Συναγερμού ήταν ότι, αν δεν περάσει η δική του τροπολογία, συμφωνά με την πρόταση του κ. Φιλίππου που προνοεί για όλους. Δηλαδή, θα πάμε να ψηφίσουμε εν γνώσει μας τώρα ότι για το όλο υπάρχουν ανυπέρβλητες δυσκολίες!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Έτσι ακούσατε την ώρα που μιλούσα;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Αναστασιάδη, η τοποθέτηση των βουλευτών σας στην επιτροπή Εσωτερικών ήταν ότι...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Εγώ έκαμα μια άλλη τοποθέτηση.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...πέραν της τροπολογίας της δικής σας για τους φοιτητές, υποστηρίζουν την άλλη πρόταση, αν δεν περάσει αυτή. Αν υπάρχει νέα τοποθέτηση, αποσύρω το επιχείρημά μου.

Το τρίτο σημείο: Πώς μπορεί η Βουλή να μένει αδιάφορη μπροστά στη δήλωση του Γενικού Εφόρου, του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, ότι δε διασφαλίζεται το αδιάβλητο των εκλογών; Και, βέβαια, πώς μπορεί ελαφρά τη καρδία να αντιμετωπίζει το θέμα της αντισυνταγματικότητας, όταν ο Γενικός Εισαγγελέας δηλώνει ότι «ανεξάρτητα από την επιστολή του Προέδρου» -που εγώ λέγω ότι κακώς εστάλη, γιατί είναι πρωτοφανές ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας γραπτώς, και είναι η πρώτη φορά που έγινε στην κυπριακή Βουλή, να στέλλει επιστολή και να λέει ότι «παρ' όλον ότι είναι αντισυνταγματικός, σας λέγω από τώρα ότι δε θα τον αναπέμψω» όταν λέγει ο Γενικός Εισαγγελέας ότι «παρά την επιστολή, παρά την οποιαδήποτε πολιτική άποψη του Προέδρου, εγώ θα συμβουλεύσω αναπομπή»;

Σε ό,τι αφορά τώρα το μέρος για τους φοιτητές, υπάρχει αντισυνταγματικότητα, με βάση το άρθρο 80. Υπάρχει η δήλωση του Γενικού Εισαγγελέα, η βεβαιότητά του, αυτό είπε στην επιτροπή, ότι το αποτέλεσμα των εκλογών, με βάση τη μέχρι τώρα συμπεριφορά του Ανωτάτου Δικαστηρίου, θα ανατραπεί, δηλαδή θα ακυρωθούν οι εκλογές, και δεν είναι μόνο τα κόμματα που δικαιούνται να προσβάλουν το αποτέλεσμα των εκλογών, σε περίπτωση δηλαδή που εδώ συμφωνήσουμε ότι δε θα το κάνουμε.

Αλλά για μας υπάρχει κάτι άλλο: Βάσει ποιάς λογικής και με ποιο δικαίωμα θα κάνουμε διάκριση μεταξύ των Κυπρίων πολιτών που είναι στο εξωτερικό και έχουν εκλογικό βιβλιάριο και δικαιούνται να ψηφίσουν; Και ποιος μπορεί να εμποδίσει έναν πολίτη που θα του κάνουμε αυτή τη διάκριση να προσφύγει σε όλα τα νόμιμα και αρμόδια όργανα στην Κύπρο, ίσως και εκτός Κύπρου, μέχρι και το Συμβούλιο της Ευρώπης;

Ούτε υπάρχει αριθμός... να μου επιτρέψει ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ να πω ότι ένα από τα θέματα και προβλήματα είναι ότι δεν είναι γνωστός ο αριθμός των Κυπρίων που εργάζονται στο εξωτερικό και έχουν δικαίωμα να ψηφίσουν. Ακριβώς αυτό είναι μια από τις αναφορές που έκανε ο κ. Τριανταφυλλίδης, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, ότι, αν στους φοιτητές υπάρχει ένας κατάλογος, με βάση το ποιοι είναι γραμμένοι στο Υπουργείο Παιδείας -και αν είναι όλοι γραμμένοι εκεί, αυτό είναι άλλο ερώτημα- στην περίπτωση των εργαζομένων δεν υπάρχει κανένας κατάλογος. Άρα, κανένας δεν μπορεί να πει αν είναι τρεις ή τέσσερις χιλιάδες, δεκατέσσερις ή είκοσι τέσσερις χιλιάδες.

Κατά συνέπεια, όταν η αρμόδια να διεξαγάγει τις εκλογές κυβέρνηση κάνει όλες αυτές τις αναφορές που είπα, όταν ο Γενικός Εισαγγελέας, ο αρμοδιότερος να συμβουλευτεί για τις νομικές και συνταγματικές πτυχές, λέει αυτά που λέει -και βρίσκονται μέσα στην έκθεση- και όταν δηλώνεται ότι από το 2003 θα μπορεί πλέον με

σιγουριά και χωρίς διακρίσεις και χωρίς κινδύνους για το αδιάβλητο των εκλογών ή την ακύρωση των εκλογών να ψηφίζουν όλοι, εγώ δεν καταλαβαίνω πραγματικά τι είναι το τόσο φοβερό που αυτή τη στιγμή πρέπει να αλλάξει και δεν έπρεπε να είχε αλλάξει στις προεδρικές εκλογές και δεν έπρεπε να είχε αλλάξει σε οποιαδήποτε άλλη εκλογή. Νομίζω ότι η Βουλή θα είναι σοβαρή και υπεύθυνη, αν προχωρήσει, επαναλαμβάνω, με βάση όλα αυτά που η κυβέρνηση και η Γενική Εισαγγελία έχουν αναφέρει, και δώσει αυτό το δικαίωμα, όταν πραγματικά θα είναι όλα διασφαλισμένα. Αυτή τη φορά να έρθουν οι φοιτητές και οι εργαζόμενοι με τον τρόπο που είχαν έρθει και τις προηγούμενες φορές και νομίζω ότι δεν πρόκειται να υπάρξει κάτι δραματικό, επειδή δε θα συμβεί να ψηφίσουν στο εξωτερικό αυτή τη φορά και θα συμβεί από τις επόμενες εκλογές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα ήθελα να αρχίσω με τη διαπίστωση ότι αυτή η Βουλή δεσμεύεται μόνο από τη δική της σοφία ή από τη δική της α-σοφία και κανένας δεν μπορεί να υπαγορεύσει σ' αυτή τη Βουλή με ποιο τρόπο θα πρέπει να χειριστεί το άλφα ή το βήτα θέμα. Κανένας!

Θα αρχίσω με την αντισυνταγματικότητα, όπως είπε ο Γενικός Εισαγγελέας, και ίσως πολλοί συνάδελφοι υιοθετούν την άποψη ότι, αν αυτή η Βουλή υιοθετήσει είτε τώρα είτε στο μέλλον τη θέση ότι θα πρέπει να δημιουργηθούν εκλογικά κέντρα στο εξωτερικό, αυτό συνεπάγεται περαιτέρω δαπάνη και άρα συγκρούεται με το σύνταγμα.

Διαφωνώ ριζικά. Η κυβέρνηση έχει καθήκον, δυνάμει του συντάγματος, να προσφέρει στους πολίτες την ευχέρεια να ψηφίσουν, όσα έξοδα κι αν χρειαστούν. Αυτή

η Βουλή δε θα ψηφίσει το άλφα ή βήτα κονδύλι, για να δημιουργηθούν ή να μη δημιουργηθούν κέντρα. Υποχρεώνει απλώς την κυβέρνηση να συμμορφωθεί προς τα συνταγματικά δεδομένα και να δώσει την ευχέρεια στους πολίτες με τον πιο καλό τρόπο και με τον πιο εύκολο τρόπο να ασκήσουν τα εκλογικά τους δικαιώματα. Άρα, η αναφορά στο άρθρο του συντάγματος κατά το οποίο η Βουλή δε δύναται να αυξήσει τις δαπάνες της κυβέρνησης και ότι επομένως τυχόν επιψήφιση αυτού του νόμου συγκρούεται με το σύνταγμα με βρίσκει απολύτως διαφωνούντα και να μου επιτραπεί να πω ότι δεν είναι απλώς νομικό το θέμα, ώστε να πουν ότι σ' αυτό το θέμα έχουν λόγο μόνο οι νομικοί· σ' αυτό το θέμα έχει λόγο η λογική και η λογική λέει ότι είναι υποχρέωση της κυβέρνησης και, αν εγώ υποχρεώσω την κυβέρνηση να συμμορφωθεί προς τις υποχρεώσεις της και αυτό συνεπάγεται περαιτέρω δαπάνες, δεν είναι καθόλου αντισυνταγματικό.

Το δεύτερο είναι το θέμα του διαχωρισμού μεταξύ των φοιτητών και των εργαζομένων. Εδώ μάλιστα. Πιστεύω ότι υπάρχει μια δυσμενής διάκριση η οποία μπορεί να είναι και αντισυνταγματική υπό την έννοια ότι δύο πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας οι οποίοι διαβιούν στην Αθήνα θα έχουν διαφορετική μεταχείριση από το κράτος αναφορικά με τα εκλογικά τους δικαιώματα. Και θα πω στον Κύπριο που διαμένει στην Αθήνα έστω προσωρινά, αλλά που διαμένει εκεί, που είναι αυτή τη στιγμή η διαμονή του εκεί, «εσύ δε δικαιούσαι να ψηφίσεις στο κέντρο το οποίο θα δημιουργήσω στην πρεσβεία, πρέπει να πας στην Κύπρο, αλλά ο φοιτητής δικαιούται»; Αυτός ο διαχωρισμός, κατά την άποψή μου, κάμνει το νόμο διαβλητό και ίσως και αντισυνταγματικό, διότι κάνει διάκριση μεταξύ πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας σε σχέση με την άσκηση ενός υπέρτατου δικαιώματος, του εκλέγειν. Θα υπάρχει δηλαδή κέντρο εκεί που κατοικώ, αλλά θα απαγορεύεται να ψηφίσω, γιατί δεν είμαι φοιτητής!

Λέχθηκε ένα επιχείρημα, ότι οι αρμόδιοι υποδεικνύουν ότι τεχνικά θα είναι αδύνατο να αντεπεξέλθουν. Είναι αυτή η Βουλή πράγματι υποχρεωμένη κάθε φορά να αποδέχεται τα επιχειρήματα τα οποία προβάλλονται από αρμόδιους χωρίς τεκμηρίωση για το αν μπορούν ή δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν; Μας είπαν ότι πρέπει να κάνουν χωριστούς καταλόγους. Γιατί; Ο εκλογικός κατάλογος μιας χώρας είναι ενιαίος και κοινός και μπορεί να υπάρχει σε όλα τα εκλογικά κέντρα και επί τη βάσει αυτού του καταλόγου να γίνουν και οι εκλογές στα κέντρα που θα δημιουργηθούν στο εξωτερικό.

Μας είπαν ότι πρέπει να κάνουμε ξεχωριστούς εκλογικούς καταλόγους. Δε χρειάζεται να υπάρχουν άλλοι κατάλογοι για την Κύπρο και άλλοι για τα κέντρα που θα δημιουργηθούν στο εξωτερικό. Θα προβληθεί το ερώτημα: «μήπως διπλοψηφίσουν;». Δηλαδή, να πάει ένας στο Λονδίνο να ψηφίσει και να έρθει στην Κύπρο να ξαναψηφίσει. Αυτό όμως θα φανεί. Διότι, εφόσον το όνομά του θα είναι σημειωμένο, θα φανεί ότι έχει ήδη ψηφίσει στο Λονδίνο ή στην Αθήνα και έχει ήδη ασκήσει τα εκλογικά του δικαιώματα και, αν έρθει στην Κύπρο και τα ασκήσει για δεύτερη φορά, θα είναι ποινικό αδίκημα. Και αυτός ο άνθρωπος, σίγουρα, θα καταλήξει να πληρώσει τις συνέπειες του νόμου. Άρα, θέμα διπλοψήφησης δεν υπάρχει και, επομένως, δε χρειάζεται να υπάρχουν άλλοι κατάλογοι για την Κύπρο και άλλοι κατάλογοι για τα κέντρα τα οποία θα δημιουργηθούν ή τυχόν να δημιουργηθούν στο εξωτερικό. Επί τη βάσει των ίδιων καταλόγων θα μπορεί να διεξαχθεί η ψηφοφορία.

Θα πω επίσης ότι συμφωνώ με την άποψη ότι η επιστολή του Προέδρου είναι αδόκιμη. Δεν είναι μόνο ο Πρόεδρος που δικαιούται να προσβάλει για συνταγματικότητα ένα νόμο. Πολύ σωστά λέχθηκε, όχι μόνο τα κόμματα αλλά και κάθε πολίτης μπορεί. Επομένως, το αν θα αποστείλει ή δε θα αποστείλει επιστολή ο Πρόεδρος δε λύνει το θέμα. Αν πράγματι αποδειχθεί ότι αυτός ο νόμος είναι αντισυνταγματικός, είναι δικαίωμα κάθε πολίτη να προσφύγει στη δικαιοσύνη και να

αποδείξει πράγματι ότι αυτός ο νόμος είναι αντισυνταγματικός. Αλλά εγώ επιμένω, και επιμένω φορτικά, ότι θα ήταν αδιανόητο. Και δεν είναι μόνο γι' αυτό το νόμο. Αν επιμένω τόσο φορτικά σ' αυτό το σημείο, είναι γιατί θα δημιουργήσουμε προηγούμενο. Δηλαδή, αν δεχτούμε ότι αυτή η Βουλή, εξαναγκάζοντας την κυβέρνηση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της, έστω κι αν αυτές οι υποχρεώσεις σημαίνουν δαπάνη, δε δικαιούται να το πράξει, πιστεύω ότι απεμπλούμε ένα πολύ σημαντικό δικαίωμα αυτής της Βουλής. Εγώ λέω ότι αυτή η Βουλή έχει όχι μόνο δικαίωμα αλλά και καθήκον να επιβάλει στην κυβέρνηση να ασκεί σωστά την εξουσία και, αν αυτό σημαίνει περισσότερες δαπάνες, αυτό δεν έχει καμία σχέση με συνταγματικότητα.

Γι' αυτό, εμείς είμεθα πρόθυμοι να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο όπως ήταν αρχικά, χωρίς το διαχωρισμό μεταξύ των φοιτητών και των εργαζομένων. Αλλά δεν είμεθα διατεθειμένοι να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο το οποίο θα προνοεί διαφορά μεταξύ φοιτητών και εργαζομένων, γιατί τότε πιστεύω ότι και παράνομο είναι, αλλά πολύ περισσότερο δεν είναι σωστό να διαχωρίζουμε τους πολίτες μ' αυτό τον τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κιττής.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα ξεκινήσω από το τελευταίο σημείο στο οποίο αναφέρθηκε ο κ. Λυσσαρίδης, ότι ένας κύριος λόγος για τον οποίο εμείς φέραμε ένσταση για την έγκριση αυτής της τροποποίησης, που είχε εισηγηθεί ενώπιον της επιτροπής Εσωτερικών, ήταν η πιθανότητα ακύρωσης των εκλογών, λόγω του ότι θα δημιουργούσε ένα στοιχείο αντισυνταγματικότητας, από το γεγονός ότι θα εδίνετο η διευκόλυνση της άσκησης του δικαιώματος της ψήφου από μια μερίδα πολιτών μας, ενώ ταυτόχρονα δε θα εδίδετο σε άλλους συμπολίτες μας η δυνατότητα αυτή και θα δημιουργούσε δύο διαφορετικές συνθήκες για ανθρώπους που είχαν το δικαίωμα να

ψηφίσουν σ' αυτές τις εκλογές. Ακόμη ένας λόγος που οδήγησε τη δική μας ομάδα να διαφοροποιηθεί και να εκφράσει την αντίθεσή της ήταν το γεγονός ότι, πέραν του στοιχείου της δαπάνης, που σωστά βάσει του συντάγματος δεν μπορεί να επιβληθεί από προτάσεις νόμων βουλευτών, υπάρχει και η πρόνοια του περί Εκλογής των Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων Νόμου που προϋποθέτει την ύπαρξη εκλογικών καταλόγων για κάθε εκλογικό κέντρο. Αυτό το γεγονός είναι εκείνο επί του οποίου ο υπεύθυνος του τμήματος για τη διεξαγωγή των εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών, ο κ. Θεοδώρου, δήλωσε ενώπιον της επιτροπής επανειλημμένα ότι δεν υπάρχει δυνατότητα αυτή τη στιγμή, και λόγω του χρόνου μάλιστα, να εντοπιστούν όλοι οι Κύπριοι που διαμένουν στο εξωτερικό και έχουν δικαίωμα ψήφου, ώστε να καταγραφούν σε εκλογικούς καταλόγους και, επομένως, να καταταχτούν στα διάφορα εκλογικά κέντρα που θα δημιουργήσει η Δημοκρατία στο εξωτερικό.

Επομένως, με βάση αυτή την πρακτική αδυναμία, θεωρούσαμε από την αρχή ότι επρόκειτο να δημιουργηθεί αντισυνταγματικότητα του νόμου η οποία θα δημιουργούσε δυσμενή διάκριση εναντίον μιας ομάδας συμπολιτών μας στο εξωτερικό και θα έθετε υπό αμφισβήτηση και σε σοβαρό κίνδυνο το κύρος των εκλογών. Διότι, κι αν ακόμα ένα άτομο απ' αυτούς που βρίσκονται στο εξωτερικό και έχουν δικαίωμα ψήφου ασκούσε τη δική του προσφυγή εκ των υστέρων, το θέμα θα οδηγείτο στο Ανώτατο Δικαστήριο και, ασφαλώς, επί της βάσης της άνισης μεταχείρισης, πιθανότατα, να ακυρωνόταν το αποτέλεσμα των εκλογών.

Επειδή στην αρχική δήλωσή του ο κ. Αναστασιάδης είχε αναφέρει ότι έχει δοθεί το δικαίωμα ψήφου στους νέους ανθρώπους των δεκαοκτώ ετών και με την απόφασή μας αυτή, λίγο ή πολύ, δόθηκε η εντύπωση ότι εμείς που εναντιωνόμαστε στερούμε το δικαίωμα σ' αυτούς τους ανθρώπους να ψηφίσουν, πρέπει να πω ότι δεν είναι αυτή ούτε η πρόθεσή μας και ασφαλώς ούτε η περίπτωση. Ο κύριος λόγος είναι αυτός που

έχω αναφέρει. Η δική μας θέση, η δική μας πρόθεση είναι η διαφύλαξη του κύρους των εκλογών και όχι να στερήσουμε το δικαίωμα στους νέους ανθρώπους να έρθουν.

Θα μπορούσαν, μάλιστα, αφού έχει τεθεί από αρκετό καιρό η εισήγηση από το Δημοκρατικό Συναγερμό, να είχαν διαμηνύσει προς την κυβέρνηση να κινήσει τα δικά της νήματα, αφού είναι κυβέρνηση την οποία στηρίζουν, ούτως ώστε να έρθει σχετικό νομοσχέδιο από πλευράς κυβέρνησης έγκαιρα, ώστε οι διάφοροι αρμόδιοι να μπορέσουν να ξεπεράσουν αυτά τα πρακτικά προβλήματα που υπάρχουν και έχουν δηλωθεί, ώστε να δημιουργηθούν έγκαιρα οι κατάλογοι. Τότε το θέμα θα ήταν διαφορετικό. Αλλά είχαμε επίσης δηλώσει στην επιτροπή Εσωτερικών τη θέση μας ότι στην περίπτωση που θα δημιουργηθούν συνθήκες που να διασφαλίζουν το δικαίωμα σε όλους τους Κυπρίους που έχουν δικαίωμα ψήφου και βρίσκονται στο εξωτερικό να ασκήσουν το δικαίωμα αυτό με άλλους τρόπους, όπως αυτούς που έχουν αναφερθεί, είτε διά αλληλογραφίας είτε διά αντιπροσώπου, αυτό το θέμα, τότε, θα το εξετάσουμε, εφόσον δε δημιουργείται άλλο νομικό κώλυμα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Από τη θέση μου, κύριε Πρόεδρε.

Στο Δασάκι της Άχνας, το οποίο δεν είναι έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας, η κυβέρνηση διαθέτει μεταφορικά μέσα για τη μετάβαση των ψηφοφόρων εκεί όπου γίνονται οι εκλογές. Στο χωριό Αυγόρου στήνονται οι κάλπες. Αυτό τι δείχνει; Δείχνει την υποχρέωση, όπως είπε και ο πρόεδρος του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, της κυβέρνησης αυτούς τους ανθρώπους που έχουν το εκλογικό δικαίωμα και που δεν είναι στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας να τους παράσχει τα μέσα, για να ασκήσουν το

εκλογικό τους δικαίωμα. Δεν υπάρχει κανένας νόμος που να λέει ότι τη μέρα των εκλογών πας Κύπριος ψηφοφόρος οφείλει να είναι στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είναι αλλού για λόγους παρόμοιους μ' αυτούς που οι κάτοικοι του Δάσους Άχνας κατοικούν στο Δασάκι της Άχνας. Είναι εκεί, για να εργαστούν, για να σπουδάσουν. Κατά συνέπεια τα περί αντισυνταγματικότητας...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Θεοδώρου, επιτρέπεται μια ερώτηση;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Βεβαίως.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εάν όποιος δε θέλει να ψηφίσει πάει σε έδαφος των Βάσεων, απαλλάσσεται του νόμου;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν το ξέρω αυτό το πράγμα. Λέω μια πρακτική που εφαρμόζεται. Δεν ξέρω αν αυτό που λέτε ευσταθεί ή όχι.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Η απάντηση είναι, ναι, απαλλάσσεται.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Το θέμα δεν είναι ότι απαλλάσσεται από κάποιο αδίκημα το οποίο τιμωρείται. Το θέμα είναι αν έχει το δικαίωμα και τη δυνατότητα να ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα ισότιμα με τους άλλους. Ισότιμα σημαίνει με την ίδια οικονομική επιβάρυνση και ταλαιπωρία όπως οι υπόλοιποι. Μιλώ για τους κατοίκους στο Δασάκι της Άχνας.

Έρχομαι στο θέμα της συνταγματικότητας, κύριε Πρόεδρε. Σ' αυτό τον τόπο η Γενική Εισαγγελία, η κυβέρνηση, δυστυχώς και τα δικαστήρια κηρύσσουν ή αποφασίζουν ότι κάποιες νομοθεσίες είναι αντισυνταγματικές για τρεις λόγους, τους

εξής δύο: Όταν επιβαρύνεται το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας· μόνο! Ούτε η ίση μεταχείριση των πολιτών μετρά. Και έχει καταρριφθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο νομοθεσία η οποία είχε και τίτλο μάλιστα «Νόμος που Προνοεί για την Ίση Μεταχείριση των Πολιτών κατά την Ικανοποίηση των Βασικών Στεγαστικών τους Αναγκών». Συνταγματικό δικαίωμα η ίση μεταχείριση. Να σας το θυμίσω, επέβαλλε και επιβάλλει η πολεοδομία κάποιους όρους που επιβαρύνουν κάποιους κατοίκους με επιπλέον δαπάνες. Είναι συνταγματικό αυτό το πράγμα, να επιβαρύνεις τον πολίτη με επιπλέον δαπάνες; Δεν είναι συνταγματικό, κατά τη γνώμη μου, εκτός αν έρχεται η κυβέρνηση και αποκαθιστά την ίση μεταχείριση. Μας συνήθισαν, λοιπόν, μόνο όταν το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας επιβαρύνεται, να κηρύσσουν τους νόμους αντισυνταγματικούς. Και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Γενικός Εισαγγελέας και το Ανώτατο Δικαστήριο· όλοι τους!

Το σύνταγμα δε μιλά για αντισυνταγματικότητα μόνο σ' αυτή την περίπτωση. Αντισυνταγματικότητα είναι και η άνιση μεταχείριση των πολιτών, η παραβίαση των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Οι νομικοί μπορούν να πουν πολύ περισσότερους λόγους. Αυτά ποιος τα βλέπει; Εμείς τι είμαστε εδώ πέρα; Είμαστε σώμα το οποίο ενδιαφέρεται μόνο ή πρώτιστα για το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ή ενδιαφερόμαστε για τα δικαιώματα του πολίτη, για την ίση μεταχείριση των πολιτών, για όλα αυτά τα πράγματα;

Γι' αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι οι όποιες αιτιάσεις από πλευράς κυβέρνησης, Γενικού Εισαγγελέα είναι προφάσεις εν αμαρτίαις. Άμα θέλουν, το κάνουν. Και ο Πρόεδρος δε δίστασε, παρ' όλον ότι, κατά τη γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα και βεβαίως του ίδιου του Προέδρου, με τη μέχρι σήμερα πρακτική του, είναι αντισυνταγματικό να ψηφίζει η Βουλή νόμους που συνεπάγονται επιβάρυνση του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας, να μας στείλει επιστολή με την οποία προεξοφλά το ότι δεν πρόκειται να αναπέμψει αυτό τον αντισυνταγματικό νόμο, κατά τον ίδιο, κατά

τους γενικούς εισαγγελείς κτλ., διότι εκείνη την ώρα έτσι έκρινε ή θέλησε. Νομίζω ότι δεν μπορούμε να λειτουργούμε σ' αυτή τη βάση. Η δε Βουλή πολύ περισσότερο, κατά τη γνώμη μας, οφείλει τα θέματα συνταγματικότητας να τα βλέπει σφαιρικά και να βάζει πάνω απ' όλα τα θέματα που έχουν σχέση με την ίση μεταχείριση των πολιτών, την ισονομία, την ισοπολιτεία, τα ανθρώπινα δικαιώματα κ.λπ. Υπ' αυτή την έννοια, όπως ανέφερε ήδη ο πρόεδρος, εμείς επιμένουμε στην ψήφιση της συγκεκριμένης πρότασης νόμου.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θέλω να διευκρινίσω κάτι όπως το κατάλαβα εγώ, κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω όλοι συμφωνούν -σχεδόν όλοι, εν πάση περιπτώσει- ότι αν δεν ψηφίσουν όλοι, φοιτητές και εργαζόμενοι, ο νόμος μπορεί να πάσχει λόγω δυσμενούς διάκρισης ή λόγω μη υποβοήθησης μιας μεγάλης τάξης. Πάσχει από δυσμενή διάκριση και είναι αντισυνταγματικός. Τουλάχιστο σε αυτό το σημείο ο κ. Λυσσαρίδης συμφωνεί. Τούτο είναι δεδομένο. Άλλοι διαφωνούν, αλλά έχω την εντύπωση ότι αυτή είναι η επικρατέστερη άποψη. Αν είναι σωστά όσα είπε ο κ. Κατσουρίδης, ότι ο Έφορος Εκλογών ή ο προϊστάμενος της Υπηρεσίας Εκλογών ανέφερε ότι είναι αδύνατο -έτσι κατάλαβα να έχουν δηλώσει όλοι οι αρμόδιοι, υπάρχουν ανυπέρβλητα εμπόδια- να δοθεί αυτό το δικαίωμα σε όλους... Γιατί, αν ήταν για όλους, ομολογώ το θέμα θα ήταν διαφορετικό και μιλώ για τις δεύτερες σκέψεις που μας είπε ο κ. Αναστασιάδης. Αν δεν ήταν ανυπέρβλητα τα εμπόδια και το δικαίωμα δινόταν σε όλους που κατοικούν στο εξωτερικό, ναι, τότε είναι άλλο θέμα. Αν είναι μόνο για τους φοιτητές, ναι, είναι δυσμενέστατη διάκριση και δε θα εξετάσω ποιος έχει μεγαλύτερο δικαίωμα, ο φοιτητής

ή ο εργαζόμενος που εργάζεται εκεί, για να κερδίσει τα προς το ζην της οικογένειάς του. Άρα δεν μπορεί να γίνουν δεύτερες σκέψεις, όταν λέει ο Έφορος Εκλογών ότι θέλει έξι μήνες, για να κάμει τους καταλόγους. Δεν αρκεί ο ενιαίος εκλογικός κατάλογος, παρεμπιπτόντως, γιατί σύμφωνα με ειδική πρόνοια μέσα στο νόμο ο ψηφοφόρος αναγράφεται σε κατάλογο κατά εκλογικό κέντρο με τη διεύθυνση και όλα του τα στοιχεία, ώστε να μπορεί άλλος ψηφοφόρος να εγείρει ένσταση, αν θέλει, αφού τον ξέρει, είναι της γειτονιάς του.

Όσο γι' αυτά τα πολλά που λέγονται για την αδικία ή, δεν ξέρω, τον παραλογισμό να ψηφίζει η Βουλή, σε προεδρικό σύστημα, δαπάνες που επιβαρύνουν τα δημόσια οικονομικά, ας μην εκπλήττονται οι φίλοι. Η τρίτη γαλλική δημοκρατία κατέρρευσε, ακριβώς διότι είχε η Βουλή αυτό το δικαίωμα, κάποιοι βουλευτές έλεγαν: «Ψηφίζεις να σου κάμω το λιμάνι στη Μασσαλία και να σου κάμω κι εγώ το αεροδρόμιο στο Καλέ» - δεν είχε αεροδρόμιο τότε- και κατέρρευσε η τρίτη γαλλική δημοκρατία γι' αυτό το λόγο. Άρα δεν μπορεί στο προεδρικό σύστημα να έχει δικαίωμα η Βουλή, τη στιγμή που δεν έχει και υποχρέωση να ψηφίζει τα οικονομικά που καθορίζει η κυβέρνηση, να προτείνει έργα που επιβαρύνουν. Τώρα, αν είναι επιβάρυνση ή δεν είναι, τούτο είναι συζητήσιμο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Και πόσα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα· τούτο είναι συζητήσιμο. Αυτή η Βουλή δεν είναι το κυρίαρχο σώμα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτή η Βουλή έχει περιορισμένες εξουσίες· έτσι λέει το σύνταγμα. Αυτό είναι το σύστημα που έχουμε, είναι περιορισμένες οι εξουσίες της Βουλής, δεν είναι κοινοβουλευτικό σύστημα που έχουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Νομίζω ότι ήμουν σαφής. Δεν εισηγήθηκα στη Βουλή να παραγνωρίζει το σύνταγμα και να ψηφίζει δαπάνες για έργα ανάπτυξης ή οτιδήποτε. Το δικό μου το επιχείρημα είναι πολύ διαφορετικό. Όταν η κυβέρνηση έχει μια υποχρέωση να διευκολύνει τον πολίτη να ψηφίζει και η Βουλή την υποχρεώνει να ασκήσει αυτό το δικαίωμα, δε θεωρώ ότι αυτό σημαίνει επιπρόσθετα έξοδα. Είναι τα έξοδα που έπρεπε η κυβέρνηση να έχει υπόψη της, για να διευκολύνει τον πολίτη να ασκήσει τα δικαιώματά του.

Έχω μια τρομακτική δυσχέρεια να αντιληφθώ το εξής: Αν υπάρχουν, όπως λένε, ειδικοί κατάλογοι μόνο στο εξωτερικό, αυτό σημαίνει ότι, αν ένας φοιτητής είναι εδώ, δε θα μπορεί να ψηφίσει, αλλά πρέπει να πάει στο Λονδίνο, για να ψηφίσει ή ένας εργαζόμενος, αν είναι εδώ, θα πρέπει να φύγει και να πάει εκεί που αρχικά έχει τοποθετήσει τη διεύθυνσή του, για να ψηφίσει. Δεν είναι δυνατό να ασκηθεί με αυτό τον τρόπο αυτό το δικαίωμα, διότι ξέρουμε όλοι...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Δεν είναι έτσι που λέει.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Έτσι είναι! Να αλλάξουμε το νόμο· δεν είναι σύνταγμα. Είναι πολύ εύκολο να πούμε ότι για τα κέντρα τα οποία θα δημιουργηθούν στο εξωτερικό θα αποστέλλεται ο γενικός κατάλογος, θα ψηφίζουν εκεί, θα σημειώνεται ότι έχουν ψηφίσει και θα αποδεικνύεται ότι δεν έχουν διπλοψηφίσει. Επομένως, δεν είναι θέμα συνταγματικό αλλά θέμα νόμου. Δέχομαι ότι ο νόμος λέει πως σε κάθε εκλογικό κέντρο πρέπει να υπάρχει αυτός ο κατάλογος.

Όσον αφορά τις ενστάσεις, εφόσον αυτά τα ονόματα θα περιλαμβάνονται στους ψηφοφόρους, και αυτά των φοιτητών και αυτά των παρεπιδημούντων σε άλλες χώρες, είναι εύκολο σε οποιονδήποτε θέλει να ασκήσει το δικαίωμα ένστασης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είχα πρόθεση να πω πολλά, αλλά φαίνεται ότι σε μεγάλο βαθμό έχω καλυφθεί, γι' αυτό θα επιδιώξω να μην επαναλάβω εαυτόν και τους συναδέλφους, λέγοντας ότι τον τελευταίο χρόνο παρατηρείται μια έξαρση προτάσεων νόμου οι οποίες επιδιώκουν να τροποποιήσουν τον εκλογικό νόμο, σε μια προσπάθεια να γίνει δημοκρατικότερος κατά κάποιους και κατά κάποιους άλλους αντισυνταγματικότερος.

Δεν πιστεύω ότι ως βουλευτές είμαστε σε θέση να κάνουμε και τους συνταγματολόγους, έστω και αν είμαστε νομικοί. Πιστεύω ότι επιβάλλεται πολλές φορές να ζητούμε κάποιες συμβουλές και είχαμε την ευκαιρία στη συγκεκριμένη περίπτωση να ακούσουμε το νομικό σύμβουλο του Προέδρου της Δημοκρατίας και της κυβέρνησης, το Γενικό Εισαγγελέα, και μάλιστα επιπρόσθετα να ακούσουμε και το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα. Και οι δυο κατηγορηματικά ήρθαν και μας υπέδειξαν την αντισυνταγματικότητα η οποία υπάρχει στο νομοθέτημα το οποίο συζητούμε. Πρέπει να ξεκαθαριστεί το εξής, κύριε Πρόεδρε: Δε συζητούμε εισηγήσεις που τέθηκαν αυτή τη στιγμή εδώ στο βήμα. Συζητούμε για μια συγκεκριμένη πρόταση νόμου, όπως διατυπώνεται μέσα στην έκθεση της αρμόδιας κοινοβουλευτικής επιτροπής. Πέραν του Γενικού Εισαγγελέα και του Βοηθού Γενικού Εισαγγελέα, ήρθε και η αρμόδια υπηρεσία και μας είπε: «Προσέξτε, δεν είμαστε σε θέση εμείς να ακολουθήσουμε αυτή τη διαδικασία, ώστε να έχουμε αδιάβλητες εκλογές».

Υπό το φως λοιπόν αυτών των εισηγήσεων, εμείς διαπιστώσαμε ότι θα ήταν αδύνατο, είτε στην περίπτωση της εισηγήσης του κ. Φιλίππου είτε ακόμα και στην περίπτωση της τροπολογίας του συναδέλφου κ. Πουργουρίδη, να δούμε πώς είναι δυνατό να ξεπεράσουμε κάποιες αδυναμίες. Δεν πιστεύουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι δυνατό να δώσουμε αυτό το ύψιστο δικαίωμα, του εκλέγειν, σε Κυπρίους που βρίσκονται στο εξωτερικό, χωρίζοντάς τους σε δύο κατηγορίες, σε εκείνους που έχουν την ακαδημαϊκή πρακτική φοιτώντας σε ένα πανεπιστήμιο ή σε ένα κολέγιο και σε εκείνους που εργάζονται και επομένως, έστω και αν είναι Κύπριοι έστω και αν έχουν το εκλογικό δικαίωμα, να τους στερήσουμε αυτή τη δυνατότητα να ακολουθηθεί η ίδια μεταχείριση γι' αυτούς.

Μας είπε ο Γενικός Εισαγγελέας, κύριε Πρόεδρε, και μας προέτρεψε, για το επικινδύνως ζην. Εγώ θα το προεκτείνω αυτό και θα πω ότι το επικινδύνως ζην μπορεί να είναι επιλογή και ίσως και δικαίωμα, αλλά το επικινδύνως νομοθετείν νομίζω ότι είναι επικίνδυνο περισσότερο για τη δημοκρατία. Αν σε αυτή την περίπτωση προχωρήσουμε σε κάτι που εξόφθαλμα είναι αντισυνταγματικό, θα βάλουμε σε περιπέτειες και τη Δημοκρατία και την εκλογική αναμέτρηση στις 27 του Μάη και ίσως αυτό να μας εκθέσει περισσότερο έναντι του λαού.

Γι' αυτό εμείς, οι Ενωμένοι Δημοκράτες, θα κρατήσουμε συνέπεια σε αυτό το θέμα, θα πούμε ότι αυτές οι σπασμωδικές κινήσεις την τελευταία στιγμή ουσιαστικά δημιουργούν προβλήματα μεγαλύτερα από αυτά που προσπαθούν να επιλύσουν. Γι' αυτό, ας τα αφήσουμε όπως έχουν και ας έχουμε υπόψη από την αρχή της νέας περιόδου της Βουλής να προγραμματιστούμε, ώστε να φέρουμε νομοθετήματα τα οποία να στέκουν και συνταγματικά και στο μυαλό του απλού πολίτη και οποιοδήποτε συνταγματολόγου.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πουργουρίδης.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν πρακτικά υπήρχε η δυνατότητα με νόμο να παρασχεθεί η διευκόλυνση να ψηφίσουν όλοι οι Κύπριοι στο εξωτερικό και η Βουλή αποφάσιζε, για κάποιον λόγο αβάσιμο, να δώσει τη διευκόλυνση αυτή μόνο στους φοιτητές, ναι, τότε θα εγείρετο θέμα δυσμενούς διάκρισης! Αν όμως προβληθούν, όπως προβλήθηκαν, εκ μέρους της εκτελεστικής εξουσίας ανυπέρβλητα εμπόδια στο να ψηφίσουν όλοι οι Κύπριοι του εξωτερικού και παρασχεθεί αυτή η διευκόλυνση σε μια μερίδα των Κυπρίων του εξωτερικού, αδυνατώ να κατανοήσω πώς μπορεί να εγερθεί θέμα δυσμενούς διάκρισης! Δυσμενής διάκριση γίνεται όπου υπάρχει η δυνατότητα να μεταχειριστείς όλους τους πολίτες ίσα και, παρά την ύπαρξη της δυνατότητας να μεταχειριστείς όλους τους πολίτες ίσα, δεν το πράττεις. Μόνο τότε μπορεί να εγερθεί θέμα δυσμενούς διάκρισης. Εδώ μας λέει η εκτελεστική εξουσία κάτι που εμείς ασφαλώς δεν υιοθετούμε και προβάλλει ως επιχείρημα το ότι δεν υπάρχει πρακτικά η δυνατότητα να διευκολυνθούν όλοι οι Κύπριοι του εξωτερικού. Επομένως, δεν υπάρχει καμιά απολύτως αντισυνταγματική πρόνοια στο να δοθεί αυτή η διευκόλυνση μόνο στους φοιτητές.

Εμείς, όπως και στην έκθεση αναφέρεται, για να απαντήσω στον κ. Κατσουρίδη, πιστεύουμε ότι οι δυσκολίες που προβλήθηκαν εκ μέρους της Υπηρεσίας Εκλογών μπορούν να αντιμετωπιστούν, γι' αυτό και υποστηρίζουμε την πρόταση που κατέθεσε ο κ. Φιλίππου και τη συνυπογράψαμε. Παρά ταύτα, προχωρήσαμε στην τροπολογία μας, για να αφαιρεθούν τα προσχήματα που προβάλλονται, ότι δεν μπορεί να ψηφίσουν όλοι οι Κύπριοι του εξωτερικού, εργαζόμενοι και φοιτητές, στις 27 του Μάη. Και πιστεύουμε ότι καμιά απολύτως δυσμενής διάκριση δε γίνεται σε βάρος των εργαζομένων, από τη

στιγμή που η εκτελεστική εξουσία λέει ότι δεν μπορεί να δώσει και στους εργαζομένους αυτό το δικαίωμα. Αν έλεγε ότι μπορούσε να το δώσει κι εμείς δίδαμε το δικαίωμα μόνο στους φοιτητές, τότε θα ήταν δυσμενής διάκριση.

Όποιος νόμος και να ψηφιστεί με βάση τον υφιστάμενο νόμο, όπως επιχειρούμε να κάνουμε τώρα, θα υπάρχει η αδυναμία να ψηφίσουν όλοι οι Κύπριοι του εξωτερικού. Και σε αυτές τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής με την παντοδυναμία τους και τα απεριόριστα μέσα που διαθέτουν, και διαθέτουν πρεσβείες σε όλες τις χώρες του κόσμου, προτού εισαχθεί η τελευταία τροπολογία που έδιδε το δικαίωμα στους Αμερικανούς πολίτες να ψηφίζουν διά του ταχυδρομείου και στήνονταν κάλπες στο εξωτερικό, σε πολλές χώρες του εξωτερικού δεν είχαν κάλπες οι Αμερικάνοι, για να ψηφίσουν και επομένως όσοι Αμερικανοί βρίσκονταν στις χώρες εκείνες που δεν είχαν κάλπες δεν ψήφισαν, αλλά δεν τέθηκε ποτέ θέμα ότι γινόταν δυσμενής διάκριση σε βάρος εκείνων. Και ισχύουν τα ίδια συνταγματικά δεδομένα στις Ηνωμένες Πολιτείες με την Κύπρο. Είναι ακριβώς ίδιες οι πρόνοιες του συντάγματος για την υποχρέωση του κράτους να μην κάμνει δυσμενείς διακρίσεις.

Πέστε ότι ψηφίζουμε να στηθούν κάλπες σε όλες τις χώρες του εξωτερικού. Πώς θα καλύψουμε τους εργαζόμενους Κυπρίους πάνω στα πλοία που είναι μερικές χιλιάδες; Θα υπάρχουν Κύπριοι εργαζόμενοι πάνω στα πλοία στους οποίους δε θα δοθεί το δικαίωμα, έστω και αν βάλουμε μια κάλπη σε κάθε χώρα, κι αν ξεπεράσουμε τους Αμερικάνους. Άρα, με αυτή τη θεωρία, δυσμενής διάκριση ό,τι και να κάνουμε θα υπάρχει πάντα.

Εμείς λέμε, και θέτω το θέμα ενώπιον του σώματος, το εξής ζήτημα που δε μελετήθηκε: Η Υπηρεσία Εκλογών μελέτησε τις προτάσεις που τέθηκαν ενώπιόν της, στη βάση να διατηρηθεί το υφιστάμενο σύστημα, του καταρτισμού δηλαδή ειδικού εκλογικού καταλόγου κατά χώρα. Αφού όλοι λέτε ότι θέλετε και επιθυμείτε να ψηφίσουν

όλοι οι Κύπριοι του εξωτερικού, εισηγούμαι να αναβάλουμε το θέμα για τις 19 του Μάη, ώστε με πρόταση να παρασχεθεί το δικαίωμα σε όλους τους Κυπρίους του εξωτερικού να ψηφίσουν διά αλληλογραφίας. Γιατί σας ξενίζει; Να δώσουμε το δικαίωμα σε όλους τους Κυπρίους, φοιτητές και μη, να ψηφίσουν στις εκλογές της 27^{ης} Μαΐου με αλληλογραφία. Να εισάξουμε αυτό το σύστημα, αν νομίζετε ότι αυτό εξαλείφει τις ανησυχίες που έχετε για το θέμα να μην ψηφίσουν μόνο οι Κύπριοι φοιτητές. Εμείς λέμε ότι δεν υπάρχουν βάσιμες ανησυχίες και επιχειρήματα στο ενδεχόμενο να ψηφίσουν μόνο οι Κύπριοι φοιτητές, αλλά ας εξεταστεί αυτό το ενδεχόμενο που προτείνω αυτή τη στιγμή από το βήμα της Βουλής. Με αυτό τον τρόπο θα μπορούν να ψηφίσουν όλοι ανεξαιρέτα και δε νομίζω ότι αυτό το θέμα μελετήθηκε από οποιονδήποτε επαρκώς και ικανοποιητικά.

Πιστεύω πως πρέπει να εξετάσουμε το θέμα με βάση τα επιχειρήματα που ανέπτυξα, ότι είναι πρακτικά αδύνατο με βάση το υφιστάμενο σύστημα να ψηφίσουν όλοι οι Κύπριοι του εξωτερικού. Υπάρχουν εργάτες στη Λιβύη για παράδειγμα και μπορεί στη Λιβύη να μην έχουμε καν πρεσβεία ή διπλωματικές σχέσεις. Στο Ιράκ υπάρχουν Κύπριοι και στο Ιράκ έχει επιβληθεί αυτή τη στιγμή εμπάργκο από το Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών. Πώς θα ψηφίσουν οι Κύπριοι του Ιράκ; Αν δεν ψηφίσουν αυτοί ο άνθρωποι, θα θεωρήσουμε ότι έγινε δυσμενής διάκριση και πέφτουν οι εκλογές;

Νομίζω ότι, όπως και ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού ανέφερε, απλώς δε θέλουμε να ψηφίσουν οι φοιτητές, για λόγους οι οποίοι είναι πασιφανείς σε όλους. Δε βλέπω επιχειρήματα στο να μη δοθεί το δικαίωμα αυτό μόνο στους φοιτητές, αν υιοθετούμε τα άλλα που λέει η κυβέρνηση, ότι είναι δύσκολο πολύ να ψηφίσουν όλοι οι Κύπριοι του εξωτερικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ . Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μου κάμνει πραγματικά κατάπληξη η προσέγγιση του κ. Πουργουρίδη σε όλα τα θέματα τα οποία έχει θίξει. Πρώτον, στην Αμερική δεν υπήρχε κατάλογος ψηφοφόρων. Πήγαινε ο κάθε ψηφοφόρος, και στην Ελλάδα ακόμα, στις πρεσβείες του, κρατούσε το εκλογικό βιβλιάριο και ψηφίζε. Μετά έγινε ο νόμος για τη διά αλληλογραφίας ψηφοφορία. Όμως, λέγει, δεν είναι διάκριση να ψηφίζει ο φοιτητής στην Αθήνα και ο Κύπριος ο οποίος πήγε για έξι μήνες στην Αθήνα για μια αποστολή - και είναι ίσως χιλιάδες οι Κύπριοι που είναι προσωρινά εγκατεστημένοι και κρατούν βιβλιάρια εκλογικά, κύριε Πουργουρίδη- δεν έχει το δικαίωμα να παρουσιαστεί οπουδήποτε, να επιδείξει το βιβλιάριο το εκλογικό, το κράτος του του διασφαλίζει το δικαίωμα να ψηφίσει εδώ και δεν του το διασφαλίζει στην Αθήνα. Και διασφαλίζει σε κάποιον... Να πού είναι η διάκριση και μη μου πείτε ότι δεν είναι διάκριση. Και βλέπω και τον κ. Αναστασιάδη που κάμνει το κεφάλι...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Συμφωνά μαζί σου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

...δείχνοντας ότι συμφωνά μαζί μου. Εδώ είναι μία διάκριση, είτε το θέλουμε είτε όχι. Και το διά αλληλογραφίας δεκαπέντε μέρες πριν, συγνώμη, ένα μήνα πριν από τις εκλογές, δύο μήνες ακόμη πριν από τις εκλογές, δείχνει την προχειρότητα με την οποία προσπαθούμε την τελευταία στιγμή να εισαγάγουμε νομοθετήματα, για να αντιμετωπίσουμε τις εκλογές. Έχουμε περάσει, έχω μετρήσει εδώ οκτώ βουλευτικές εκλογές και οκτώ προεδρικές εκλογές κατά τις οποίες ακολουθείτο αυτό το σύστημα και αυτός ο τρόπος του ψηφίζε και δε δημιουργήσαμε προβλήματα. Ό,τι ισχύει για όλα τα κόμματα... μάλλον ισχύει για όλα τα κόμματα το ίδιο ακριβώς, και για τους φοιτητές και

για τους εργαζομένους. Και, αν νομίζετε ότι αυτό το πράγμα γίνεται από την αντιπολίτευση, γιατί φοβάται ότι θα πάρετε εσείς περισσότερες ψήφους από τους φοιτητές, έχετε λάθος! Όλες οι δημοσκοπήσεις δεν κάμνουν καμία διαφορά μεταξύ των νέων, μεταξύ των φοιτητών και μεταξύ των εργαζομένων. Γι' αυτό, εάν θέλουμε πραγματικά να διεξάγουμε τις εκλογές με τάξη, τις εκλογές που έρχονται να τις διεξάγουμε με τον τρόπο που τις είχαμε κάνει μέχρι σήμερα, ναι, συμφωνώ μαζί σας, συμφωνώ και με τον κ. Λυσσαρίδη, συμφωνώ και με όλους τους άλλους ότι και οι φοιτητές έχουν το δικαίωμα και οι εργαζόμενοι έχουν το δικαίωμα και οι πρόσφυγες ακόμα, που έφυγαν για να επιστρέψουν, έχουν το δικαίωμα. Ας το συζητήσουμε για τις επόμενες εκλογές συγυρισμένα, συσταρισμένα, με τρόπο και με υπευθυνότητα. Νομίζω ότι το να πούμε τώρα ότι θα κάμουμε εκλογές διά αλληλογραφίας θα είναι μία ανεύθυνη πράξη.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αναστασιάδης.

Θέλεις να πεις κάτι;

(Σηκώνει συγχρόνως το χέρι του και ο κ. Ματσάκης.)

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Έπαψα να είμαι εκείνος που είμαι δηλαδή;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, είναι επειδή μιλήσατε τρεις φορές εσείς και εγώ δεν πρωτομίλησα και επειδή με έβλεπε και ο Πρόεδρος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Νομίζω ότι η συζήτηση πρέπει να τελειώνει, κατά την άποψή μου.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε... Αν μου επιτρέπετε...

(Κοιτάζει προς τα έδρανα του ΑΚΕΛ όπου γίνεται συζήτηση.)

Κατά τον ίδιο...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Προσπαθεί ο Γιαννάκης να σε υπερασπιστεί, Νίκο.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Θα υπερασπιστώ και εγώ το Γιαννάκη.

Κατά τον ίδιο ήπιο τρόπο που ξεκίνησα έτσι και θα τελειώσω, κύριοι συνάδελφοι. Δεν είναι πρόθεσή μου, ούτε και θα κάμω αναφορά στις δημοσκοπήσεις κ.λπ., δεν είναι πρόθεσή μας να πολιτικοποιήσουμε το θέμα. Όμως είναι ορισμένοι προβληματισμοί που, ακούοντάς τους, πραγματικά με έχουν κάμει ακόμα να σκέφτομαι δέκα φορές πόσο πραγματικά θέλουμε, όταν λέμε αυτή τη Βουλή σοβαρή, όπως άκουσα τον κ. Κατσουρίδη να λέει. Και ίσως είχε δίκιο στον προβληματισμό, διότι συμφωνώ μαζί σας ότι η επιστολή δε θεραπεύει την αντισυνταγματικότητα. Αυτό, για να ξεκαθαρίζουμε από νομικής πλευράς τα θέματα.

Όμως, κύριε Κατσουρίδη, γι' αυτό που περνούσαμε την περασμένη Πέμπτη, ότι από τα περιφερειακά κέντρα διαλογής των ψήφων επανερχόμεθα στο κέντρο, για να γίνεται η διαλογή, μας έχουν προειδοποιήσει ότι επιβαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός με νόμο που ψηφίζει η Βουλή. Και δε σας ανησυχεί ότι μπορεί αύριο να προσβληθεί ο νόμος και να ακυρωθούν οι εκλογές. Εκεί, επειδή συμφωνήσαμε...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε θα ακυρωθούν.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αφήστε να δείτε, όπου υπάρχει πολιτική βούληση πόσο εύκολα ξεπερνούμε τα συνταγματικά κωλύματα. Και εκεί επιβαρύνεται ο κρατικός προϋπολογισμός, διότι θα

χρειαστεί μεταφορά της κάλπης στο κέντρο της διοίκησης, όπου θα γίνεται η διαλογή, θα υπάρξουν υπερωρίες των εργαζομένων και συνεπώς επιβαρύνουμε τη Δημοκρατία και, αν με ρωτάτε, αυστηρά ομιλούντες, πάλι είναι αντισυνταγματικός ο νόμος. Και πάλι διατρέχουμε κίνδυνο, εάν κάποιος θεωρήσει, παρά το γεγονός ότι δεν επηρεάζει, βεβαίως, το αποτέλεσμα των εκλογών.

Θα έρθω τώρα στο άλλο, το επιχείρημα της διάκρισης. Και θα ερωτήσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι: Είναι ή όχι διάκριση, αν αύριο, γι' αυτό και με ανησυχεί, διότι ποτέ δε θα δώσουμε το δικαίωμα ψήφου στους προσωρινά διαμένοντες και τους φοιτητές... Τι θα πούμε... και δεν είναι δυσμενής διάκριση για όσους Κυπρίους υπεχρεώθηκαν να μεταναστεύσουν με πρόθεση να μείνουν προσωρινά στο εξωτερικό, αλλά παραμένουν στο εξωτερικό; Και είναι ή όχι ο ανάλογος αριθμός των Κυπρίων που κάθονται στην Κύπρο; Πώς θα κάνουμε τη διάκριση μεταξύ προσωρινά διαμενόντων και μόνιμα διαμενόντων; Αυτό δεν είναι διάκριση; Δεν είναι ειδική μεταχείριση εις όσους π.χ. έχουν -όπως λένε- προσωρινά μετοικήσει στο εξωτερικό με την ελπίδα της επανόδου; Δεν είναι δυσμενής διάκριση για όσους δεν εξασφάλισαν τα εκλογικά τους βιβλιάρια και διαμένουν στο εξωτερικό όπως και κάποιοι άλλοι που σήμερα είναι και υποψήφιοι; Έχουμε μόνιμως διαμένοντες στο εξωτερικό που έπρεπε να διαγραφούν από τους καταλόγους. Και όμως σήμερα είναι υποψήφιοι σε κόμματα.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να διαγραφούν!

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δε γνωρίζω αν θα διαγραφούν, εγώ δεν εγείρω ανάλογο θέμα, αλλά λέω αμέσως τη διάκριση που δημιουργείται. Εάν επομένως έρθουμε λόγω των ειδικών συνθηκών και πούμε ότι... Δε θα διαφωνούσα ποσώς με την άποψη να ψηφίζουν όλοι. Και είναι το ορθότερο, για να είμεθα και δίκαιοι και λογικοί. Αλλά και πάλι θα πω να δούμε αν και

κατά πόσο θα ξεπεράσουμε τη δυσμενή διάκριση. Το έθιξε και ο συνάδελφος κ. Πουργουρίδης. Πέστε ότι αποφασίζουμε για τους προσωρινά διαμένοντες. Είναι καλά γνωστό ότι οι Κύπριοι είναι στη διασπορά, ανά το παγκόσμιο, σε όλη την υφήλιο. Δε θα είναι δυσμενής διάκριση εάν δε θα στήσουμε κάλπες στην Αυστραλία, όχι μόνο στο Σίδνεϊ, αλλά και στη Μελβούρνη και στο Μπερφ και στην Αδελαΐδα, διότι οι αποστάσεις είναι περίπου έξι ώρες, και το ίδιο δε θα πρέπει να κάμουμε σε κάθε πολιτεία των Ηνωμένων Πολιτειών, εάν δε θέλουμε να διακρίνουμε; Αυτά δεν είναι διάκριση δυσμενής εις βάρος αυτών που προσωρινά μετέβησαν, για να σπουδάσουν; Να εργαστούν ή να σπουδάσουν; Είναι δυνατό να στήσουμε κάλπες ανά το παγκόσμιο; Και πώς θα λύσουμε το πρόβλημα των ωρών, αν θα βάλλουμε άλλους να ψηφίζουν...

Προσχήματα θα βρίσκουμε πάντοτε. Η ουσία είναι μια. Κάποια στιγμή επιτέλους να έχουμε το θάρρος της πολιτικής απόφασης. Αν ξεπεράσουμε τα νομικά κωλύματα, και βλέπω σήμερα το κώλυμα... Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να σέβομαι την άποψη της αντισυνταγματικότητας· είναι το πρώτο! Αλλά, όσον αφορά τα άλλα επιχειρήματα, να πω ότι είναι, με όλο το σέβας, προσπάθεια αποφυγής -και πάλι θέλω να είμαι ήπιος- της λήψης σωστής πολιτικής απόφασης.

Είπε όμως κάτι ο κ. Αγαπίου με το οποίο θα συμφωνήσω. Στην Ελλάδα, λέει, με απλή προσκόμιση του εκλογικού βιβλιαρίου στην πρεσβεία ψηφίζεις. Γιατί να μην το καθιερώσουμε; Και να υιοθετήσουμε την πρόταση του ΚΙΣΟΣ. Εμείς δεν έχουμε ένσταση. Τα ψηφοδέλτια να μπουν σε κάλπες και να πάνε στις πρεσβείες ειδικόι έφοροι εκλογής τους οποίους ορίζει ο υπουργός. Αντί να πάει στον Πύργο της Τηλλυρίας, ο έφορος εκλογής θα πάει στην Αθήνα και θα εποπτεύει της ψηφοφορίας. Όσοι έχουν εκλογικό βιβλιάριο θα το παρουσιάσουν, θα το προσκομίσουν, θα καταγράφονται, θα ψηφίζουν και στη συνέχεια ο σχετικός κατάλογος ψηφοφορίας με το χώρο καταγωγής κ.λπ. θα σταλεί μαζί με την κάλπη, για να έρθουν στην Κύπρο, να διαγραφούν ή και να

διαπιστωθεί κατά πόσο... Μπορεί να μου πείτε «είναι λίγο χρονοβόρο;». Μεταξύ της μιας ή των δύο ημερών καθυστέρησης και ενός δικαιώματος ιερού που θα έχουν οι προσωρινά διαμένοντες ή όσοι έχουν εκλογικό βιβλιάριο νομίζω ότι είναι το ελάχιστο, και με τα ελάχιστα έξοδα μάλιστα. Νομίζω ότι, εάν υπάρχει πράγματι πολιτική βούληση, μπορεί ακόμα να προχωρήσουμε και με αυτό το οποίο το ΚΙΣΟΣ εισηγήθηκε, φτάνει μόνο να υιοθετήσουμε αυτό το οποίο μόλις προ ολίγου ανέφερε ο κ. Αγαπίου και με το οποίο συμφώνησα. Η επίδειξη και μόνο του εκλογικού βιβλιαρίου να είναι αρκετή, με το διαβατήριο βεβαίως, και να διασφαλίζεται η ταυτότητα του ψηφοφόρου, για να δικαιούται να ασκήσει το δικαίωμά του στην πρεσβεία ή στα εκλογικά κέντρα που θα καθοριστούν. Και μπορεί να προχωρήσουμε με αυτά που ισχύουν στην Ευρώπη, να γίνει ο σχετικός κατάλογος με χώρο καταγωγής κ.λπ. Εξάλλου, από την ώρα που έχει τον αριθμό το βιβλιάριο και τον αριθμό ταυτότητας πάνω, αμέσως εντοπίζεται με τα ηλεκτρονικά συστήματα που έχει η Υπηρεσία Εκλογών και σε ποιο εκλογικό κέντρο ψηφίζει ο ψηφοφόρος. Να γίνει ο διαχωρισμός, να γίνει η καταμέτρηση στην Κύπρο και όχι στο εξωτερικό. Θα συνοδεύονται οι κάλπες από τους αντιπροσώπους που θα διορίσει η κυπριακή κυβέρνηση ως εφόρους εκλογής και από τους αντιπροσώπους των κομμάτων, και ξεπεράστηκε το πρόβλημα.

Αλλά να σας πω κάτι. Λέω ότι μπορεί να υπάρχουν δυσκολίες. Μπορεί να υπάρξει αυτό που λεν, το διαβλητό. Είναι επιχειρήματα τα οποία μπορεί να μας ανησυχούν όλους. Εάν επομένως προχωρήσουμε με βάση τις ειδικές συνθήκες που υπαγορεύουν την κατ' εξαίρεση ψηφοφορία, και δεν είναι δυσμενής διάκριση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εις βάρος των εργαζομένων, διότι εις βάρος των εκάστοτε εργαζομένων θα είναι και η διάκριση άλλοι να ψηφίζουν απ' αυτούς που διαμένουν και εργάζονται στο εξωτερικό και άλλοι να μην ψηφίζουν... Και κατ' αυτό τον τρόπο σάς

λέω ότι ούτε το 2003 θα γίνει κατορθωτό, διότι με ανάλογες νοσοτροπίες δε θα αφήσουμε να περάσει κάτι ανάλογο.

Ευχαριστώ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς μια επεξήγηση.

Εγώ δεν εισηγήθηκα ψήφιση της πρότασης νόμου διότι εξασφαλίζει το δικαίωμα εκείνων που κρατούν ταυτότητα στην Αθήνα να ψηφίσουν. Απλώς αντιπαρέθεσα στα επιχειρήματα του κ. Πουργουρίδη το τι θα πούμε σ' εκείνον που κρατά ταυτότητα στην Αθήνα. Τι λέμε σ' εκείνον που κρατά ταυτότητα στην Αθήνα για το ότι δεν του δώσαμε κι εκείνου το δικαίωμα να ψηφίσει; Δεν υποστήριξα όμως εγώ την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Μασσάκης. Και τελειώνουμε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δυο επιμέρους σύντομα θέματα για προβληματισμό .

Εφόσον ο Δημοκρατικός Συναγερμός ισχυρίζεται ότι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι να ανοίξεις άλλα θέματα τώρα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

...θέλει να υπερασπιστεί το δημοκρατικό δικαίωμα όλων των πολιτών της Κυπριακής Δημοκρατίας να ασκούν το δικαίωμα της ψήφου όπου και αν ευρίσκονται, τότε ασφαλώς θα συμφωνεί ότι οι κάτοικοι του χωριού Ακρωτηρίου, που είναι μέσα στις ούτω καλούμενες κυρίαρχες βρετανικές βάσεις και απέχει μόνο 10 χμ. από τη Λεμεσό, θα έπρεπε να ψηφίζουν στο χωριό τους. Και θα πρέπει να στηθούν κάλπες στο χωριό Ακρωτήρι, για να ψηφίζουν οι κάτοικοι του Ακρωτηρίου, που είναι Κύπριοι πολίτες. Και επίσης, κύριε Πρόεδρε...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Να σε βάλουμε πρόεδρο εσένα!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Μπορεί να το θεωρείτε αστείο, κύριε Πρόεδρε, αλλά ίσως καταλήξουμε, αν δεχθούμε την εισήγησή σας, κύριε Πουργουρίδη, να ψηφίζουν οι Κύπριοι φοιτητές που είναι στην Αγγλία και στο Σίδνεϊ και οι Κύπριοι πολίτες που κατοικούν στο Ακρωτήρι να μην μπορούν να ψηφίζουν εκεί που γεννήθηκαν.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν δεν αντιλαμβάνεσαι τη διαφορά και την απόσταση...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Επίσης, κύριε Πρόεδρε, ετέθη ένα ερώτημα εδώ από τον κ. Κατσουρίδη, το οποίο έμεινε νεφελώδες. Ίσως ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Συναγερμού να είναι καλύτερα εις θέση να μας το απαντήσει. Τι γίνεται με τους πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας οι οποίοι την ημέρα της ψηφοφορίας ευρίσκονται μέσα στις ούτω καλούμενες κυρίαρχες βρετανικές βάσεις; Απαλλάσσονται από την υποχρέωση να ψηφίζουν;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν απαλλάσσονται. Η υποχρέωσή τους είναι να ασκούν τα καθήκοντά τους στη Δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή θα είμαι σύντομος, να μου επιτρέψετε να μιλήσω από τη θέση μου.

Καταρχάς θεωρώ ατυχές το γεγονός ότι ο κ. Πουργουρίδης και στην επιτροπή της Βουλής και εδώ έφερε ως πρότυπο διεξαγωγής εκλογών τον τρόπο που διεξάγονται

στις Ηνωμένες Πολιτείες. Εκεί δεν κατόρθωσαν να καταμετρήσουν τις ψήφους, δεν κατόρθωσαν να ψηφίσουν σε μια από τις πολιτείες τους και δεν κατόρθωσαν να εκλέξουν πρόεδρο παρά μόνο με δικαστικές αποφάσεις και σικέ, όπως καταγγέλλθηκε από τον κυβερνήτη της Φλώριδας, αδελφό του εκλεγέντος Προέδρου κ. Μπους.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι, όσον αφορά την αγόρευση τη δεύτερη του κ. Αναστασιάδη, ο οποίος επεσήμανε, πραγματικά, αρκετά σημεία πιθανών διακρίσεων, εάν διεξαχθούν πάνω σε άλλη βάση οι εκλογές, τότε θα έχουμε...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

(Γελά.)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν άκουσα τι είπατε· πείτε μου το, για να το σχολιάσω.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

...ο Δημήτρης λαλεί, τζαι ξεκίνησες που την Αμερική τζαι κατηγορείς την ανοικτά. Ίσως την Ευρώπη...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα, δεν είναι κατηγορία, όταν λες την πραγματικότητα, κύριε Αναστασιάδη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Αν μου επιτρέπεις, Νίκο, εάν μου επιτρέπετε, εγώ έμεινα έκθαμβος που δεν αναφέρθηκε η Ευρώπη σαν παράδειγμα!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Πώς είναι δυνατόν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χαρά στο κέφι σας!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, η δεύτερη αγόρευση του κ. Αναστασιάδη έχει προσθέσει πολλά σημεία πρακτικών δυσκολιών και πιθανών διακρίσεων, τα οποία ορθά επεσήμανε. Το τρίτο σημείο που θέλω να πω είναι: Λέει ο κ. Αναστασιάδης ότι το ένα δεν ισχύει που λέμε εμείς, το άλλο δεν ισχύει, ότι υπάρχει σκοπιμότητα, ότι είναι νοοτροπία, ότι δε θα γίνουν ούτε το 2003 εκλογές με αυτή τη νοοτροπία... Μα, σας διάβασα την έκθεση της επιτροπής που δεν έλεγε τις απόψεις του ΑΚΕΛ ή του ΚΙΣΟΣ ή του ΔΗΣΥ ή του ΔΗΚΟ ή των ΕΔΗ, αλλά έλεγε τις απόψεις του Υπουργού Εσωτερικών της κυβέρνησής σας, του Γενικού Εισαγγελέα, που διετέλεσε δεύτερο στέλεχος του κόμματός σας...

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ο Γενικός Εισαγγελέας είπε ότι το νομοθέτημα είναι αντισυνταγματικό.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σας παρακαλώ! Και ακόμα και το σημείο που είπατε...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται ομιλίες.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ησυχία, παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Αναστασιάδη... Και, όσον αφορά το σημείο που αναφέρατε περί ακύρωσης, ο Γενικός Εισαγγελέας στην επιτροπή είπε ότι στην περίπτωση του νόμου που ψηφίσαμε για τα εκλογικά κέντρα, κύριε Πουργουρίδη, ήσασταν παρών, δεν τίθεται θέμα ακύρωσης των εκλογών, γιατί δεν επηρεάζεται το αποτέλεσμα, ενώ στην άλλη περίπτωση επηρεάζεται το αποτέλεσμα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Είπε το και εκείνο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Είπε ακόμα...

Ορίστε.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κανεί σε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Α, την ώρα που μίλησε ο κ. Προδρόμου τρεις φορές για το χρηματιστήριο δεν είχατε πρόβλημα. Και εγώ λέω ότι περιμένω να δω κάποιους να μείνουν ως το τέλος της ολομέλειας, όχι να έρχονται κάποια στιγμή και να φεύγουν άλλη.

Λοιπόν, είπε ο κ. Αναστασιάδης ότι πολλοί κατέχουν παράνομα βιβλιάρια. Να διαγραφούν! Όσοι κατέχουν βιβλιάρια στο εξωτερικό που δεν είναι νόμιμα να διαγραφούν. Και, αν έχει υποψηφίους, να διαγραφούν και να υποβληθούν ενστάσεις. Κανένα πρόβλημα. Εμείς δεν έχουμε τέτοιους.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Ούτε και εμείς.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δεν έχουμε. Ούτε τέτοιους ούτε “τοιούτους”.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έγινε αναφορά στην Ελλάδα και τα βιβλιάρια. Ο κ. Θεοδώρου απάντησε και αυτό το ερώτημα. Ψηφίζει ένας στην Αθήνα, σηκώνεται κι έρχεται στην Κύπρο μέσα σε δύο ώρες και ξαναψηφίζει, και θα διαπιστώσετε την επομένη ότι ψήφισε δύο φορές. Κατά

συνέπεια, το τελευταίο που θέλω να πω, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι όση σκοπιμότητα μπορεί να αποδοθεί στα κόμματα της αντιπολίτευσης, γιατί δε θέλουν να καταστρατηγήσουν το σύνταγμα, να κάνουν διάκριση εις βάρος των πολιτών αυτής της Δημοκρατίας, άλλη τόση μπορεί να αποδοθεί σε εκείνους που επιμένουν να κάνουν αυτά τα δύο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, νομίζω να προχωρήσουμε. Παρακαλώ! Νομίζω ότι κράτησε πάρα πολλή ώρα αυτή η συζήτηση. Να γίνει η δεύτερη ανάγνωση και μετά η ψηφοφορία.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ορίστε, γιατρέ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Πρέπει να μπει χωριστά η τροπολογία ότι ψηφίζουμε, αν πρόκειται περί του συνόλου. Γι' αυτό θα παρακαλέσω, εφόσον η τελική μορφή του νομοσχεδίου είναι μόνο για τους φοιτητές, όταν θα φτάσουμε στο άρθρο εκείνο, να τεθεί χωριστά σε ψηφοφορία η δική μας πρόταση, για να ψηφίσουν όλοι.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Όχι, Πρόεδρε. Εμείς καταθέσαμε την τροπολογία. Επομένως, εκείνο το οποίο θα πρέπει να γίνει τώρα είναι το εξής: Μπαίνει η δική μας η πρόταση, απορρίπτεται, μπαίνει η δική σας η πρόταση σε ψηφοφορία και είτε ψηφίζεται είτε απορρίπτεται. Έτσι είναι.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι, όχι. Αυτό που έχει η Βουλή αυτή τη στιγμή ενώπιόν της, ως επίσημο έγγραφο, είναι η τελική μορφή του νομοσχεδίου. Επομένως, οποιαδήποτε τροπολογία,

δεν είναι τροπολογία επί του αρχικού, αλλά επί του τελικού νομοσχεδίου το οποίο έχει η Βουλή ενώπιόν της. Γι' αυτό εμείς επιμένουμε να μπει χωριστά η δική μας άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση παρακαλώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι θέμα διαδικαστικό;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ναι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακούω.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Εμάς, όντως, η δική μας πρόταση, όπως αναφέρεται και στην έκθεση, είναι τροπολογία επί της προτάσεως που κατέθεσε ο κ. Φιλίππου. Προτείνω, επομένως, να μπει η δική μας πρόταση ως τροπολογία της πρότασης που έγινε από τον κ. Φιλίππου, και αν απορριφθεί η δική μας τροπολογία, προχωρούμε στην πρόταση, όπως κατατέθηκε από τον κ. Φιλίππου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα αφού αυτή είπα προηγουμένως ότι ήταν η τοποθέτησή σας. Και είπατε ότι δεν εκατάλαβα.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα αυτό είπε τώρα και ο κ. Αναστασιάδης!

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Δεν εκατάλαβες;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως. Εγώ είπα ότι στην επιτροπή δήλωσαν οι δικοί σας ότι αν δεν περάσει η δική τους τροπολογία, υποστηρίζουν την άλλη πρόταση.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Έχουμε την πρόταση της τροπολογίας. Θα συνεχίσουμε να μιλούμε μέχρι πρωίας, αν πάμε με το σκεπτικό ότι απαντά ο ένας του άλλου. Συνεπώς, κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να θέσετε σε ψηφοφορία την τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού. Θα δούμε αν γίνεται αποδεκτή ή όχι. Αν απορριφθεί, προχωρούμε με την πρόταση του ΚΙΣΟΣ. Αν επιτύχει, καλώς. Αν αποτύχει, τελείωσε. Προχωρούμε πιο κάτω.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Το πρόβλημα είναι αν θα δημιουργήσουμε ένα άλλο προηγούμενο. Δεν είναι τροπολογία. Εδώ έχουμε ένα νομοσχέδιο όπως μας το παρουσιάζει η επιτροπή. Αυτό είναι το νομοθέτημα. Όχι ο Δημοκρατικός Συναγερμός ή το ΚΙΣΟΣ, αλλά η επιτροπή καταθέτει ένα νομοσχέδιο. Είναι αυτό το νομοσχέδιο που συζητούμε. Δεν έχω ένσταση, αλλά φοβούμαι τα παρεπόμενα. Διότι αυτό που η Βουλή εξετάζει δεν είναι το από που ξεκινήσαμε, αλλά τι έχουμε μπροστά μας. Και μπροστά μας έχουμε μια πρόταση συγκεκριμένη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Αναστασιάδη.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Αν δείτε την έκθεση, φίλε Πρόεδρε, θα δείτε ότι “η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την υπό αναφορά πρόταση νόμου που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές Ανδρέα Φιλίππου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του

Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, Χρήστο Πουργουρίδη και Πρόδρομο Προδρόμου, εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, σε δύο συνεδρίες της...” και λοιπά. Και επεξηγεί. Πιθανόν σε κάποιο στάδιο... Είμαι βέβαιος ότι η επιτροπή Εσωτερικών...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Τι προτείνεται;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Το τι προτείνεται είναι άλλο. Η ουσία είναι ότι είναι αυτό που μελετήθηκε. Η πρόταση του ΚΙΣΟΣ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριοι, σας παρακαλώ.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, και αν ακόμα ήταν διαφορετικά τα πράγματα -που η έκθεσή μας είναι για την πρόταση του ΚΙΣΟΣ-, υποβάλλουμε τις δικές μας εισηγήσεις υπό τύπο τροπολογίας. Έχω το δικαίωμα να το κάνω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το θάρρος, έχει δίκαιο ο κ. Αναστασιάδης. Συγνώμη, κύριε Λυσσαρίδη.

(Γέλια)

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Να συμπεράνω ότι χρειάζεται θάρρος, για να έχει δίκαιο ο κ. Αναστασιάδης;

(Γέλια)

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Πρέπει να παίρνει κανείς θάρρος, για να λέει ότι ο κ. Αναστασιάδης έχει δίκαιο!

Κύριε Λυσσαρίδη, το νομοθέτημα, όπως είναι κατατεθειμένο στη Βουλή, είναι η πρόταση του κ. Φιλίππου. Είναι η πρόταση του κ. Φιλίππου που είναι κατατεθειμένη για ψήφιση. Η πρόταση του Δημοκρατικού Συναγερμού είναι όντως τροπολογία. Επομένως, πρέπει να μπει η τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού πρώτα προς ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, αν είστε σύμφωνοι, θα προχωρήσουμε με την τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού και στη συνέχεια με ψηφοφορία επί του συνόλου. Αλλά πρώτα η τροπολογία παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

**Τροπολογία του βουλευτή Χρήστου Πουργουρίδη εκ μέρους της
κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού για την πρόταση νόμου
που τιτλοφορείται «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»**

Γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση του άρθρου 2 της υπό αναφορά πρότασης νόμου με το ακόλουθο νέο άρθρο:

«Τροποποίηση 2. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη στο τέλος του του βασικού των ακόλουθων ειδικών διατάξεων:
νόμου με την
προσθήκη σ'
αυτόν ειδικών
διατάξεων.

Ειδικές διατάξεις 67. Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του βασικού σε σχέση με την νόμου ή των περί Εγγραφής Εκλογέων και άσκηση του Εκλογικού Καταλόγου Νόμων και των δικαιώματος του κανονισμών που έχουν εκδοθεί με βάση τους εκλέγειν εκτός νόμους αυτούς, για τους σκοπούς διενέργειας των της επικράτειας βουλευτικών εκλογών του 2001 ισχύουν τα της Κυπριακής ακόλουθα:

Δημοκρατίας

από φοιτητές

του εξωτερικού.

- (α) Πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας που σπουδάζουν στο εξωτερικό και νόμιμα κατέχουν εκλογικό βιβλιάριο μπορούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα εκτός της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας σε εκλογικά κέντρα του εξωτερικού σύμφωνα με τα πιο κάτω:
- (β) Φοιτητές που έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν σύμφωνα με την παράγραφο (α) του παρόντος άρθρου μπορούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα εκτός της επικράτειας της Κυπριακής Δημοκρατίας εις τα ειδικώς προς τούτο καθοριζόμενα από τον Υπουργό εκλογικά κέντρα που ορίζονται:

- (i) στην Ελλάδα, για Κύπριους φοιτητές που σπουδάζουν στην Ελλάδα, στην Ιταλία και στις βαλκανικές χώρες
- (ii) στη Μεγάλη Βρετανία, για Κύπριους φοιτητές που σπουδάζουν στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Ιρλανδία, στην Αυστραλία, στη Νέα Ζηλανδία στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και οποιαδήποτε άλλη χώρα της Αμερικής
- (iii) στη Γερμανία, για Κύπριους φοιτητές που σπουδάζουν στη Γερμανία και στις άλλες χώρες της Κεντρικής Ευρώπης
- (iv) στη Γαλλία, για Κύπριους φοιτητές που σπουδάζουν στη Γαλλία και στις άλλες χώρες της Δυτικής Ευρώπης και
- (v) στη Μόσχα, για Κύπριους φοιτητές που σπουδάζουν στη Ρωσία, Ανατολική Ευρώπη και οποιαδήποτε χώρα της Ασίας.

(γ) Για σκοπούς ψηφοφορίας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις πιο πάνω παραγράφους καταρτίζεται ειδικός εκλογικός κατάλογος σύμφωνα με τις ακόλουθες διατάξεις:

(i) Κύπριοι φοιτητές που σπουδάζουν στο εξωτερικό και οι οποίοι επιθυμούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα στο εξωτερικό, υποβάλλουν για το σκοπό αυτό σχετική αίτηση/δήλωση πάνω σε ειδικό έντυπο που θα εκδοθεί από την Υπηρεσία Εκλογών και θα διατίθεται:

(ια) στην πρεσβεία της Κύπρου στη χώρα όπου σπουδάζουν ή

(ιβ) στα προξενία της Κύπρου στη χώρα όπου σπουδάζουν ή

(ιγ) σε άλλους τόπους που θα οριστούν για το σκοπό αυτό από τον Υπουργό, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν πρεσβείες ή προξενία στις χώρες όπου σπουδάζουν:

Νοείται ότι η υποβολή αίτησης/δήλωσης σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο μπορεί να γίνει εκ μέρους των φοιτητών ή των γονέων τους και στην Κεντρική Υπηρεσία Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών.

- (δ) Ως τελευταία ημερομηνία υποβολής αιτήσεων/δηλώσεων για εγγραφή των φοιτητών στον ειδικό εκλογικό κατάλογο σύμφωνα με τα πιο πάνω, ορίζεται η 20^η Απριλίου 2001.
- (ε) Μετά τον καταρτισμό του ειδικού εκλογικού καταλόγου σύμφωνα με τις πιο πάνω παραγράφους και ανάλογα με τον αριθμό των εγγεγραμμένων σε αυτόν φοιτητών, ο Γενικός Έφορος Εκλογής:
 - (i) Καθορίζει τον αριθμό και τον τόπο των εκλογικών κέντρων που θα λειτουργήσουν για σκοπούς εκλογής των φοιτητών του εξωτερικού.

- (ii) διορίζει ως προεδρεύοντες των εν λόγω εκλογικών κέντρων δημόσιους υπαλλήλους, οι οποίοι θα μεταβούν στους τόπους που έχουν καθοριστεί για σκοπούς διεξαγωγής της ψηφοφορίας στο εξωτερικό, ή μέλη των διπλωματικών αποστολών της Κυπριακής Δημοκρατίας
 - (iii) διορίζει μέλη των διπλωματικών αποστολών ή δημόσιους υπαλλήλους από την Κύπρο για τη στελέχωση των εκλογικών κέντρων που θα καθοριστούν.
- (στ) Για σκοπούς της άσκησης του δικαιώματος του εκλέγειν από τους φοιτητές στο εξωτερικό σύμφωνα με τα πιο πάνω, της διαδικασίας της ψηφοφορίας, της διαλογής των ψήφων και της συγκέντρωσης των αποτελεσμάτων, με βάση τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, ο Υπουργός έχει εξουσία να προβαίνει σε ανάλογες προσαρμογές των διατάξεων που προβλέπονται στις σχετικές διατάξεις του βασικού νόμου.

- (ζ) Μετά τη λήξη της ψηφοφορίας που διεξάγεται με βάση τις πιο πάνω διατάξεις, οι κάλπες σφραγίζονται με την ίδια διαδικασία που σφραγίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του βασικού νόμου και μεταφέρονται αεροπορικώς με τη συνοδεία των προεδρευόντων της εκλογής την ίδια μέρα της διεξαγωγής της ψηφοφορίας.
- (η) Η καταμέτρηση/διαλογή των ψήφων των καλπών που μεταφέρονται από το εξωτερικό σύμφωνα με τα πιο πάνω, γίνεται σε ειδικό κέντρο διαλογής στο γραφείο του Γενικού Εφόρου Εκλογής στη Λευκωσία. Τα κατά εκλογική περιφέρεια αποτελέσματα της καταμέτρησης/διαλογής διαβιβάζονται στους εφόρους εκλογής των έξι εκλογικών περιφερειών.».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του Δημοκρατικού Συναγερμού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαέξι ψήφους υπέρ και τριάντα εναντίον, η τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού απορρίπτεται.

Προχωρούμε τώρα με τη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη σ' αυτόν ειδικών διατάξεων.

Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και είκοσι οκτώ εναντίον, τα άρθρα 1 και 2 απορρίπτονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ και είκοσι οκτώ εναντίον, η πρόταση νόμου απορρίπτεται.

Προχωρούμε στο επόμενο θέμα. Το δέκατο έκτο δεν είναι έτοιμο. Το δέκατο έβδομο είναι «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, κύριε Αναστασιάδη.

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό προς κάθε συνάδελφο, θα εισηγούμουν, επειδή είμαστε σε περίοδο εκλογών...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Σαν μεν μιλήσεις τρεις φορές.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν επιτρέπεται, ποιο είναι το πρόβλημα;

(Γέλια)

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Τώρα, αν πω για νοοτροπίες, θα έχω άδικο, κύριε Κατσουρίδη;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δικαιούσαι! Δικαιούσαι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αν επιτρέπεται, ποιο είναι το πρόβλημα;

(Γέλια)

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλούσα, αν συμφωνούν βέβαια και οι υπόλοιποι των συναδέλφων, τα υπόλοιπα των θεμάτων να μείνουν για τις δεκαεννιά του μηνός, για τον απλούστατο λόγο ότι...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριοι συνάδελφοι, κάνω εισήγηση. Αν απορριφθεί... είναι δικαίωμά σας να την απορρίψετε. Επιτέλους, ας... Μείναμε στις τελευταίες συνεδρίες. Ας δείξουμε τον ελάχιστο αλληλοσεβασμό!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνείτε με την εισήγηση;

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να τελειώσω, γιατί το λέω. Γιατί θέλω να είμαι ευθύς...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπενθυμίζω ότι με τη συγκατάθεσή σας ορίζουμε συνεδρία από τις 10.00 το πρωί, τη δεκάτη ενάτη του μηνός.

Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ:

Πολύ σωστά, κύριε Πρόεδρε. Αν θέλετε, μπορούμε να το μεταθέσουμε στην ένατη πρωινή. Επειδή υπάρχουν προγραμματισμένες εξορμήσεις λόγω εκλογών... Ε! οφείλω να το πω. Είμαστε στην προτελευταία συνεδρία του σώματος. Αν συμφωνούν και οι κύριοι συνάδελφοι, καλώς. Αν διαφωνεί η Βουλή, να μείνουμε να τελειώσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε διαφωνούμε, εφόσον υπάρχει αυτή η παράκληση. Πλην όμως υπάρχει ένα θέμα στην ημερήσια διάταξη το οποίο λήγει σήμερα. Μιλώ για τους κανονισμούς με αριθμό τριάντα. Είναι ομόφωνο το θέμα και εισηγούμαι να ψηφιστεί, για να μην υπάρξει πρόβλημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μιλάτε για το τριάντα, κύριε Χρίστου;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το θέμα με αριθμό 30 είναι «Οι περί Σήμανσης των Προσθέτων Τροφίμων Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Σήμανσης των Προσθέτων Τροφίμων Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Νίκος Κλεάνθους	Νίκος Κατσουρίδης
Μάρκος Κυπριανού	Κίκης Καζαμίας
Στάθης Κιπτής	Δώρος Χριστοδουλίδης
Παναγιώτης Δημητρίου	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Καίτη Κληρίδη	Δημήτρης Ηλιάδης
Ανδρέας Μούσκος	Ανδρέας Φιλίππου
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Ανδρούλα Βασιλείου
Λία Γεωργιάδη	

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 29 της περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) νομοθεσίας, σκοπεύεται η θέσπιση κανονισμών οι

οποίοι ρυθμίζουν, σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο, το θέμα των πρόσθετων ουσιών που μπορεί να χρησιμοποιούνται στα τρόφιμα τα οποία προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση.

Ειδικότερα, με τους προτεινόμενους κανονισμούς καθορίζονται οι ενδείξεις που αναγράφονται στη συσκευασία των προσθέτων τροφίμων, όταν αυτά διατίθενται προς πώληση στο χονδρικό ή λιανικό εμπόριο, ενώ, παράλληλα, καταργούνται οι υφιστάμενες διατάξεις που ισχύουν για το πιο πάνω θέμα.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι με τους προτεινόμενους κανονισμούς υιοθετείται το μεγαλύτερο μέρος της σχετικής κοινοτικής οδηγίας, με εξαίρεση ορισμένα άρθρα της που αναφέρονται σε άλλες κοινοτικές πράξεις, οι οποίες δεν έχουν ακόμα ενσωματωθεί στο εσωτερικό δίκαιο και που θα συμπεριληφθούν στο μέλλον.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Επειδή δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με αριθμούς 33 μέχρι 37 στην ημερήσια διάταξη αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία. Τα υπόλοιπα θέματα στην ημερήσια διάταξη αναβάλλονται για τη συνεδρίαση της δεκάτης ενάτης Απριλίου 2001.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι δύο θέματα, που θέλω να τα αναφέρω, γιατί είναι εναρμονιστικά. Το ένα αφορά το ρυθμιστή, που είχαμε αναλάβει υποχρέωση ότι πρέπει να το εγκρίνουμε σήμερα. Το άλλο είναι κάτι που θέλω να το εξηγήσω, κύριε Πρόεδρε. Αφορά τον περί Εταιρειών (Τροποποιητικό) (Αρ. 4) Νόμο του 2000. Έχουμε διαθέσει ουκ ολίγες συνεδρίες και ώρες -τουλάχιστον εγώ- για τούτο το θέμα. Και έχω εισήγηση από συναδέλφους να συγκληθεί -γι' αυτό το αναφέρω- ειδική συνεδρία της επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, για να δούμε δύο πτυχές σε αυτή την επιτροπή. Θέλω να πω, γι' αυτό το θέμα ειδικά, ότι είναι το μόνο θέμα που τηρεί εδώ και έξι μήνες σε εκκρεμότητα ένα κεφάλαιο.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι το εξής: Φαίνεται ότι παρ' όλο που το είπα πέντε φορές, τουλάχιστον, αυτό το πράγμα -και από το βήμα της Βουλής και δημόσια- μερικοί δε θέλουν να το καταλάβουν. Η επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, με εντολή αυτής της Βουλής, εξετάζει συνοπτικά τα νομοσχέδια κάτω από δύο προϋποθέσεις: Ότι θα είναι μόνο για την εναρμόνιση, χωρίς προσθήκη άλλων δικαιωμάτων των πολιτών, το ελάχιστο που απαιτείται για την εναρμόνιση και δεύτερο, πιστοποιητικό που επισυνάπτεται πάνω σε κάθε πρόταση νόμου από την κυβέρνηση, που λέει: «Σας διαβεβαιούμε ότι αυτό είναι καθαρά εναρμονιστικό και δεν αφορά στην επίλυση αιτημάτων, προβλημάτων, δικαιωμάτων πολιτών». Και γι' αυτό το λόγο δέχτηκε η ολομέλεια ότι στη δική μας επιτροπή -τη μόνη επιτροπή- δεν καλούμε ενδιαφερόμενα πρόσωπα να υποβάλουν απόψεις. Γι' αυτό το λόγο. Διότι, αν επηρεάζονται δικαιώματα, είτε ένας διεκδικεί πρόσθετο δικαίωμα είτε θέλει να αφαιρεθούν από τα δικαιώματα που έχει, πάει στην αρμόδια επιτροπή με νομοσχέδιο από την κυβέρνηση. Ειδικό νομοσχέδιο για εκείνο το θέμα. Δεν έχει αρμοδιότητα η επιτροπή μας να λύσει προβλήματα.

Θέλω να το πω, επειδή προσπαθώ να βρω μια μέρα για συνεδρία της επιτροπής Εξωτερικών, πριν τις δεκαεννιά του μήνα, και δε βρίσκω. Αν μπορείτε, να το πείτε από την έδρα. Αν δέχονται οι συνάδελφοι, είτε τη Δευτέρα είτε την Τρίτη να έχουμε μια συνεδρία της επιτροπής. Διότι είναι και δεκαοκτώ τα μέλη της επιτροπής και για να έχουμε απαρτία, πρέπει να παρουσιαστούν εννιά. Διαφορετικά, δε θα εξεταστεί περαιτέρω και θα εγκριθεί όπως έχει. Ούτε τροποποιήσεις ούτε τίποτε. Διότι οι τροποποιήσεις, επαναλαμβάνω, από την ώρα που αφορούν άλλα πράγματα από την εναρμόνιση, πρέπει να πάνε στην αρμόδια επιτροπή. Να γίνουν ακροάσεις και να έρθουν οι ενδιαφερόμενοι να πουν απόψεις.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έχω μια εισήγηση για το θέμα αυτό που αναφέρει ο κ. Παπαδόπουλος. Αν μπορούσαμε, στις δεκαεννιά του μήνα να συνεδριάσει η επιτροπή Εξωτερικών στις 8.30 το πρωί και να συνεχίσουμε η ώρα 9.30 με την ολομέλεια.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ε, όχι!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι, όχι; Έντάξει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα έχει και εναρμονιστικό περιεχόμενο. Ενδεχομένως υπάρχουν και άλλες πτυχές. Γι' αυτό εισηγούμαι αυτή η συνεδρία να γίνει το γρηγορότερο· αν μπορούμε τη Δευτέρα το απόγευμα ή την Τρίτη το απόγευμα. Δεν μπορεί να μείνει για τις δεκαεννιά του μήνα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται. Εγώ δεν έχω πρόβλημα ούτε για τη Δευτέρα ούτε για την Τρίτη το απόγευμα. Αρκεί οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι να πουν τώρα στα μέλη που είναι στην επιτροπή να έρθουν. Διότι, αν δεν έχει απαρτία, δε θα μπορέσει να γίνει η συνεδρία.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θα τους φέρουμε διά της βίας, κύριε Πρόεδρε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εσείς τους δικούς σας. Εμέναν έρχονται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, την περασμένη εβδομάδα, ύστερα από ομοφωνία, αναβλήθηκε αυτό το θέμα· με την αντίληψη ότι θα το επανεξετάζε η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή. Κατά συνέπεια, εμείς συμφωνούμε με την εισήγηση του προέδρου της επιτροπής, να συνέλθει είτε τη Δευτέρα είτε την Τρίτη, και δηλώνουμε ότι θα είμαστε παρόντες, όσον αφορά εμάς. Από εκεί και πέρα, οι παρατηρήσεις επί των θεμάτων αρχής, τις οποίες έκανε ο πρόεδρος της επιτροπής, ισχύουν εφ' όλης της εναρμονιστικής ύλης και αυτό είναι υπόψη όλων. Αυτή ήταν η εντολή την οποία έλαβε η επιτροπή ρητώς από την ολομέλεια για όλα τα εναρμονιστικά νομοσχέδια. Για να είμαστε εξηγημένοι και να μη λέμε άλλα εδώ και άλλα αλλού!

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Συμφωνείτε;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να εισηγηθώ και την ώρα; Τη Δευτέρα, η ώρα 9.00 το πρωί;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Απόγευμα, κύριε Πρόεδρε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Απόγευμα. Η ώρα 4.00.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εντάξει, η ώρα 4.00.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και δε δέχεται η επιτροπή παρουσίες ενδιαφερομένων, ούτε εξετάζει εισηγήσεις για αυξήσεις.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μόνο με μια παρατήρηση. Η ολομέλεια ανέβαλε αυτό το θέμα και θα ζητήσει διευκρινίσεις από τον Υπουργό Οικονομικών, του οποίου την παρουσία κρίνουμε απαραίτητη. Άρα, αν είναι απολύτως αδύνατο για τον Υπουργό Οικονομικών, να ρυθμίσει τα της συνεδρίας ο πρόεδρος της επιτροπής, γιατί η παρουσία εκείνου είναι απαραίτητη.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Β', που είναι η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.

**Νομοσχέδια, κανονισμοί,
έγγραφα, εκθέσεις**

**Κατατέθηκαν
από τα υπουργεία**

**Παραπέμπονται
στις επιτροπές**

- | | | | |
|----|---|------------------------|-------------------------------------|
| 1. | Ο περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμος του 2001. | Εξωτερικών | Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων |
| 2. | Ο περί Ταχυδρομείων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. | Συγκοινωνιών και Έργων | Συγκοινωνιών και Έργων |
| 3. | Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 1) του 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 4. | Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 5. | Ο περί Επιβολής Ειδικού Τέλους επί των Χρηματιστηριακών Συναλλαγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. | Οικονομικών | Οικονομικών και Προϋπολογισμού |
| 6. | Ο περί Κυρώσεως της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και | Οικονομικών | Παιδείας |

	της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κύπρου (Παιγνίδια που Διεξάγονται από τον ΟΠΑΠ Α.Ε.) Νόμος του 2001.		
7.	Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες για το έτος 2001 Νόμος του 2001.	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
8.	Ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
9.	Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
10.	Έγγραφα αποσταλέντα από το Υπουργείο Οικονομικών	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού

στις 2.4.2001 σύμφωνα με το
εδάφιο (2) του άρθρου 4 του
περί Προϋπολογισμού Νόμου
του 2001 (Αρ. 1 (II)/2001).

- | | | | |
|-----|--|-------------------------|-----------------------------------|
| 11. | Έγγραφα αποσταλέντα από
το Υπουργείο Οικονομικών
στις 2.4.2001 σύμφωνα με το
εδάφιο (2) του άρθρου 4 του
περί Προϋπολογισμού Νόμου
του 2000 (Αρ. 4 (II)/2000). | Οικονομικών | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |
| 12. | Έκθεση όσον αφορά την
παραχώρηση εγκρίσεων που
δόθηκαν από τον Υπουργό
Παιδείας και Πολιτισμού προς
το ΘΟΚ σύμφωνα με το
εδάφιο (3) του άρθρου 4 του
περί Προϋπολογισμού του
Θεατρικού Οργανισμού
Κύπρου Νόμου του 2000. | Παιδείας και Πολιτισμού | Παιδείας |
| 13. | Πρόγραμμα Ευρωπαϊκών
Εμπορικών Χρεογράφων της
Κυπριακής Δημοκρατίας. | Οικονομικών | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν

Παραπέμπονται

από

στις επιτροπές

1. Ο περί Αγωγής και Εκπαίδευσης

Κοινοβουλευτική

Παιδείας

- | | | |
|---|---|--|
| Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. | Επιτροπή Παιδείας | |
| 2. Ο περί Βοηθών Καταστημάτων
(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. | Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Εργασίας
και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων | Εργασίας και
Κοινωνικών
Ασφαλίσεων |
| 3. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος
Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4)
Νόμος του 2001. | Πρόδρομο
Προδρόμου
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας
Λευκωσίας | Εσωτερικών |
| 4. Ο περί Ραδιοφωνικών και
Τηλεοπτικών Σταθμών
(Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του
2001. | Πρόδρομο
Προδρόμου
βουλευτή εκλογικής
περιφέρειας
Λευκωσίας | Εσωτερικών |
| 5. Ο περί Νομικών Προσώπων
Δημοσίου Δικαίου (Συντάξιμη
Υπηρεσία Υπαλλήλων που
Υπηρέτησαν στο Β΄ Παγκόσμιο
Πόλεμο) (Τροποποιητικός) Νόμος του
2001. | Κοινοβουλευτική
Επιτροπή
Οικονομικών και
Προϋπολογισμού | Οικονομικών και
Προϋπολογισμού |

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Προχωρούμε στο Κεφάλαιο Γ΄, που είναι οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις. Αυτές δόθηκαν ήδη γραπτώς.

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.065 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Φιλίππου στις 29 Μαρτίου 2001.

«Εκπαιδευτικοί της μέσης εκπαίδευσης στην Κύπρο που έχουν εργαστεί σε μεταλυκειακά προπαρασκευαστικά κέντρα στην Ελλάδα διαμαρτύρονται και καταγγέλλουν ότι η προϋπηρεσία τους δεν αναγνωρίζεται στην Κύπρο, ενώ στην Ελλάδα αναγνωρίζεται και είναι επίσης συντάξιμη.

Καλείται το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού να ενημερώσει τη Βουλή κατά πόσο η καταγγελία αυτή αληθεύει και, σε περίπτωση που αληθεύει, τι προτίθεται να πράξει για το θέμα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.066 που υποβλήθηκε από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Ανδρέα Φιλίππου στις 29 Μαρτίου 2001.

«Οι επηρεαζόμενοι κάτοικοι των Αγίων Ομολογητών διαμαρτύρονται γραπτώς για την πρόσφατη “αντικανονική απόφαση για κατασκευή νησίδας στη συμβολή της λεωφόρου Δημοσθένη Σεβέρη με την οδό Κανάρη, διότι απουσίαζε ο εκπρόσωπος του δήμου Λευκωσίας, αλλά και διότι δε δόθηκε η ευκαιρία στους επηρεαζόμενους κατοίκους να εκφράσουν τις δικές τους απόψεις και εισηγήσεις.

Από την ημέρα κατασκευής της νησίδας”, συνεχίζουν οι διαμαρτυρόμενοι πολίτες, “δημιουργήθηκαν πολλά προβλήματα και οι κάτοικοι των Αγίων Ομολογητών -και όχι μόνο- ταλαιπωρούνται αφάνταστα, με αποτέλεσμα πολλοί να αναγκάζονται να παρανομούν με δεξιά στροφή στη λεωφόρο Δημοσθένη Σεβέρη ή διασταύρωση με κατεύθυνση την οδό Κατσώνη”.

Καλείται το αρμόδιο υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων να ενημερώσει τη Βουλή κατά πόσο προτίθεται να επιλύσει το πρόβλημα, ώστε να σταματήσει η ταλαιπωρία των επηρεαζόμενων πολιτών.»

**Απάντηση ημερομηνίας 4 Απριλίου 2001 του Υπουργού Υγείας κ. Φρίξου Σαββίδη
στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.015, ημερομηνίας 17 Οκτωβρίου 2000, του
βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κώστα Παπακώστα.**

«Σχετικά με το κέντρο υγείας στην Κοφίνου, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Η ανέγερση νέου κέντρου υγείας στην Κοφίνου είχε ενταχθεί στα προγράμματα ανάπτυξης του Υπουργείου Υγείας και στον προϋπολογισμό ανάπτυξης του 1999 περιλήφθηκε ποσό £50.000 κάτω από το άρθρο 73.813 του Κεφαλαίου 22.07.3 για έναρξη των εργασιών ανέγερσης του κέντρου.

Το Τμήμα Δημοσίων Έργων με επιστολή του προς το διευθυντή του Τμήματος Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας (αντίγραφο επισυνάπτεται) ανέφερε ότι αδυνατούσε να προχωρήσει στο σχεδιασμό και στην προκήρυξη προσφορών για το κέντρο υγείας Κοφίνου.

Το Τμήμα Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας, μετά από αλληπάλληλες προσπάθειες για εξεύρεση τρόπου προώθησης της διαδικασίας ανάθεσης του έργου, κατέληξε πρόσφατα, με τη βοήθεια του Γραφείου Προγραμματισμού, στη μέθοδο κλήρωσης αρχιτέκτονα ο οποίος θα αναλάβει την εκπόνηση των αρχιτεκτονικών σχεδίων και την προκήρυξη προσφορών για την ανέγερση κέντρου υγείας στην Κοφίνου. Η κλήρωση θα γίνει από τον κατάλογο αρχιτεκτονικών γραφείων του Υπουργείου Άμυνας. Ήδη έχει σταλεί σχετική επιστολή προς το Γενικό Λογιστή, πρόεδρο του Κεντρικού Συμβουλίου Προσφορών, με την οποία ζητείται η τελική έγκριση της αναφερόμενης διαδικασίας.»

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την Πέμπτη, 19 Απριλίου 2001, στις 9.00 το πρωί, με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ: Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2001.
2. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001.
3. Ο περί Τροποποιητικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001.
4. Ο περί του Προϋπολογισμού του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες για το Έτος 2001 Νόμος του 2001.
5. Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 1) του 2001.
6. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001.
7. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 14) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
8. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 15) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
9. Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).

10. Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Συντάξιμη Υπηρεσία Υπαλλήλων που Υπηρέτησαν στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
11. Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 2001 Νόμος του 2001.
12. Ο περί Κυρώσεως της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κύπρου (Παιχνίδια που Διεξάγονται από τον ΟΠΑΠ ΑΕ) Νόμος του 2001.
13. Ο περί Αναγνώρισης Διπλωμάτων ή Τίτλων Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Κύπρου (Συμπληρωματικές Σπουδές) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
14. Ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
15. Ο περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
16. Οι περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμοί του 2001.

17. Οι περί Μηχανισμού Έγκαιρης Εντόπισης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμοί του 2001.
18. Ο περί Ταχύπλων Σκαφών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
19. Ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
20. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.
21. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
22. Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
23. Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
24. Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000.
25. Ο περί Πολιτικού Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.
26. Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000. (Πρόταση νόμου).
27. Ο περί της Αντιμισθίας του Προέδρου της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος του 2001.

28. Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997. (Πρόταση νόμου).
29. Ο περί Γραφείων Τουρισμού και Ταξιδιών και Ξεναγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
30. Ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμος του 2001.
31. Ο περί Εθνικού Συστήματος Υγείας Νόμος του 1999.
32. Ο περί Αρχείου Καταγραφής Μητρικών και Περιγεννητικών Θανάτων Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
33. Ο περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων (Σύσταση, Σκοποί, Λειτουργία, Δομή, Αρμοδιότητες και Άλλα Συναφή Θέματα) (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
34. Ο περί Κατάργησης Ορισμένων Νόμων Νόμος του 1999. (Πρόταση νόμου).
35. Ο περί Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Διορισμός, Αρμοδιότητες, Ίδρυση και Λειτουργία Γραφείου) Νόμος του 2000.
36. Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000.
37. Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τη Μεταφορά Καταδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

38. Ο περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμος του 2001.
39. Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) Νόμος του 2001.
40. Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Διαδικασία και Περιεχόμενο Εξετάσεων για Άδεια Χονδρικής Πώλησης) Κανονισμοί του 2001.
41. Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Τέλη) Κανονισμοί του 2001.
42. Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Κανόνες Καλής Παρασκευής) Κανονισμοί του 2001.
43. Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Παρουσίαση και Περιεχόμενο Αίτησης Έκδοσης Άδειας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2001.
44. Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Χρωστικές Ουσίες) Κανονισμοί του 2001.
45. Οι περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων (Επαγγελματική Εκπαίδευση) Κανονισμοί του 2001.
46. Οι περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων (Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη) Κανονισμοί του 2001.
47. Οι περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμοί του 2001.
48. Ο περί Βελτίωσης των Ζώων Νόμος του 2001.

49. Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφέων, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία και Όροι Αποδοχής των Βοοειδών Καθαρής Φυλής) Κανονισμοί του 2001.
50. Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφέων, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία ή Μητρώα και Όροι Αποδοχής των Χοιροειδών Καθαρής Φυλής και Υβριδικών Χοίρων) Κανονισμοί του 2001.
51. Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφέων, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία και Όροι Αποδοχής των Αιγοπροβατοειδών Καθαρής Φυλής) Κανονισμοί του 2001.
52. Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφέων, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία, Αγώνες Ιπποειδών) Κανονισμοί του 2001.
53. Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Διαδικασία και Προϋποθέσεις Έγκρισης Εισαγωγής Ζώων και Γενετικού Υλικού από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2001.
54. Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Διαδικασία και Προϋποθέσεις Έγκρισης Εξαγωγής Ζώων και Γενετικού Υλικού σε Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2001.
55. Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Κανόνες Συντονισμού Συνδέσμων Ιπποειδών) Κανονισμοί του 2001.

56. Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.
57. Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
58. Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2000.
59. Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2001.
60. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
61. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
62. Οι περί Λειτουργίας των Δημόσιων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
63. Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού, Τεχνικού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
64. Οι περί Σχολής Κωφών Παιδιών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
65. Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Θέσεις Πρώτου Υδραυλικού Μηχανικού, Ηλεκτρολόγου

Μηχανικού 1^{ης} Τάξης, Ηλεκτρολόγου Μηχανικού 2^{ης} Τάξης και Μηχανολόγου Μηχανικού 2^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.

66. Οι περί Τμήματος Δασών - Θέση Ανώτερου Συντηρητή Δασών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
67. Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Περιβάλλοντος, Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
68. Οι περί Γενικού Γραμματειακού Προσωπικού - Θέσεις Γραμματειακού Λειτουργού και Γραφεία (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
69. Οι περί Γενικού Βοηθητικού Προσωπικού - Θέση Βοηθού Γραφείου (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
70. Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών 1^{ης} Τάξης και Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών 2^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.

71. Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Βοηθού Αρχιπρωτοκολλητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
72. Οι περί Υπηρεσίας Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Θέσεις Ασφαλιστικού Λειτουργού 1^{ης} Τάξης και Ασφαλιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
73. Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001.
74. Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
75. Οι περί Γεωργικών Φαρμάκων (Πώληση, Παρασκευή και Αποθήκευση) Κανονισμοί του 2001.
76. Οι περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Ίση Μεταχείριση Κομμάτων και Υποψηφίων) Κανονισμοί του 2001.
77. Οι περί Αποβαθρών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.

78. Οι περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Εγγραφή, Ρύθμιση και Διαχείριση Κοινόκτητων Οικοδομών) Κανονισμοί του 2001.
79. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001.
80. Οι περί Όρων και Διαδικασίας Πρόσληψης Ειδικών Αστυφυλάκων Κανονισμοί του 2001.
81. Οι περί Αστυνομίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
82. Οι περί Αστυνομίας (Προαγωγές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
83. Οι περί Αστυνομίας (Πειθαρχικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
84. Οι περί Εμπορικής Ναυτιλίας (Επίσημα Ημερολόγια, Ναυτολόγια και Εξαμηνιαίες Καταστάσεις) Κανονισμοί του 2001.
85. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Καθορισμός Αναγνωρισμένης Υπηρεσίας για Σκοπούς Διορισμού, Προαγωγής και Προσαυξήσεων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001.
86. Οι περί Ίδρυσης και Λειτουργίας Συνεργείων Συντήρησης και Επισκευής Οχημάτων Κανονισμοί του 2001.

87. Οι περί Άδειας Άσκησης του Επαγγέλματος των Τεχνιτών Οχημάτων Όλων των Ειδικοτήτων Κανονισμοί του 2001.
88. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2001.
89. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων με την οποία καλείται η κυβέρνηση να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Οικονομικών να προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για προσωρινή αναστολή της είσπραξης οφειλών από συνομολογηθέντα για επενδυτικούς σκοπούς χρέη προς όφελος του επενδυτικού κόσμου.
90. Απόφαση για διάλυση της Βουλής με βάση το άρθρο 67 του Συντάγματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ: -----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ: -----

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κηρύσσω τη λήξη της συνεδρίασης.

(Ωρα λήξης: 7.23 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης

Μάτσης Γιαννάκης

Αναστασιάδης Νίκος

Μαυροκορδάτος Χρίστος

Αντωνίου Αβραάμ	Μιχαηλίδης Θάσος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μουσιούππας Νίκος
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μούσκος Ανδρέας
Γερασίμου Στέλιος	Μυριάνθους Ηλίας
Γεωργιάδη Λία	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπαδόπουλος Τάσος
Γιάγκου Κίκης	Παπακώστας Κώστας
Δημητρίου Παναγιώτης	Παρισινός Ανδρέας
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ηλιάδης Δημήτρης	Πουργουρίδης Χρήστος
Θεοδώρου Δώρος	Προδρόμου Πρόδρομος
Θωμά Γιαννάκης	Ρότσας Χρίστος
Καζαμίας Κίκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καράς Αντώνης	Στυλιανού Στέλιος
Κατσουρίδης Νίκος	Συλλούρης Δημήτρης
Κιπτής Στάθης	Τυρίμος Κυριάκος
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος
Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστόφιας Δημήτρης
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2001» και αναβολή του έπειτα από συζήτηση (Μ. Κυπριανού, Τ. Χατζηδημητρίου, Γ. Λιλλήκας, Π. Δημητρίου, Β. Λυσσαρίδης, Ν. Πιπτοκοπίτης).
2. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Οργανισμού Νεολαίας Νόμος του 2001», σχόλιο του κ. Γ. Λιλλήκα και ψήφισή του σε νόμο.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμου του 2000 Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Σιτηρών Κύπρου Νόμου του 2000 Νόμος του 2001».
5. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», σχόλια των κ. Μ. Κυπριανού και Κ. Καζαμιά και απόσυρσή της.
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Κεντρικό Αποθετήριο και Κεντρικό Μητρώο Αξιών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Καταχώριση, Διαπραγμάτευση και Εκκαθάριση Άυλων Κινητών Αξιών) Κανονισμοί του 2001», ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.

8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί των Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Ανοικτού Τύπου και περί Συναφών Θεμάτων Νόμος του 1999», αγορεύσεις (Κ. Καζαμίας, Πρ. Προδρόμου, Μ. Κυπριανού) και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Σύσταση και Αρμοδιότητες) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Μ. Κυπριανού, Πρ. Προδρόμου, Κ. Καζαμίας, Χρ. Πουργουρίδης, Γ. Λιλλήκας, Ν. Κλεάνθους, Α. Καράς, Τ. Χατζηγεωργίου, Ν. Πιπτοκοπίτης) και ψήφισή του σε νόμο.
10. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ταχύπλων Σκαφών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», η σύντομη συζήτηση που ακολούθησε (Α. Βασιλείου, Μ. Κυπριανού, Χρ. Μαυροκορδάτος, Α. Καράς, Α. Χρίστου) και αναβολή του θέματος.
11. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Εκλογής Μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Ν. Αναστασιάδης, Ν. Κατσουρίδης, Β. Λυσσαρίδης, Στ. Κιπής, Δ. Θεοδώρου, Τ. Παπαδόπουλος, Γ. Χριστοφίδης, Χρ. Πουργουρίδης, Γ. Αγαπίου, Μ. Ματσάκης) και απόρριψή της.
12. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Σήμανσης των Προσθέτων Τροφίμων Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
13. Συζήτηση για τη διαδικασία εξέτασης των εναρμονιστικών νομοσχεδίων (Τ. Παπαδόπουλος, Δ. Ηλιάδης).
14. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
15. Ερωτήσεις βουλευτών: Πληροφορίες για καταγγελία από εκπαιδευτικούς της μη αναγνώρισης προϋπηρεσίας τους στην Ελλάδα - Διαμαρτυρία κατοίκων Αγίων Ομολογητών για ταλαιπωρία από την κατασκευή νησίδας στην περιοχή.

16. Απάντηση υπουργού στην ακόλουθη ερώτηση βουλευτή: Η ανέγερση Περιφερειακού Νοσοκομείου Κοφίνου.



Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ζ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Ε΄

Συνεδρίαση 19^{ης} Απριλίου 2001

(Ωρα έναρξης: 9.15 π.μ.)

(Αρ. 29)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσω την έναρξη των εργασιών της σημερινής συνεδρίας της Βουλής και παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει κατά πόσο υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πριν μπούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα θέματα της ημερήσιας διάταξης, θα κάνω αναφορά σε δύο θλιβερές επετείους... να παρακαλέσω να έχω την προσοχή σας, αν είναι δυνατό.

Την 21η Απριλίου συμπληρώνονται τριάντα τέσσερα ολόκληρα χρόνια από τότε που μια ομάδα αφρόνων αξιωματικών ετέθη επικεφαλής μιας ξενοκίνητης χούντας, που κατέλυσε τη δημοκρατία και τη νομιμότητα στην Ελλάδα. Ήταν μια πράξη που για επτά

ολόκληρα χρόνια αποστέρησε τον αδελφό ελληνικό λαό από τα βασικά ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις πολιτικές ελευθερίες του. Είναι αυτή η πολιτική ανελευθερία του δικτατορικού καθεστώτος που οδήγησε τον ελληνισμό με μπροστάρη τη νεολαία σε πράξεις αγώνα και αντίστασης με αποκορύφωμα το κίνημα της Νομικής και την εξέγερση του Πολυτεχνείου.

Η στρατιωτική χούντα των συνταγματαρχών επισώρευσε σειρά πολιτικών, οικονομικών αλλά και κοινωνικών δεινών στην Ελλάδα με αποκορύφωμα, φυσικά, τη διεθνή απομόνωση της χώρας, την αποβολή της από το Συμβούλιο της Ευρώπης και κυρίως την προδοσία της Κύπρου και τη βάρβαρη τουρκική εισβολή. Γι' αυτό και η καταδίκη της απριλιανής δικτατορίας δεν μπορεί παρά να είναι απόλυτη, ομόφωνη και κατηγορηματική.

Εξίσου κατηγορηματική, ωστόσο, πρέπει να είναι και η δέσμευση όλων μας για ανυποχώρητο αγώνα, που θα ανατρέψει τα δυσμενή αποτελέσματα της προδοσίας που δυστυχώς ακόμα βαρύνουν την Κύπρο. Κοινή πρέπει να είναι η υπόσχεση όλων μας, ανεξαρτήτως των όποιων θεμιτών κομματικών ή πολιτικών μας διαφορών, πως θα διαφυλάξουμε τη δημοκρατική ομαλότητα και την ενότητα του λαού μας, που κατακτήσαμε με αγώνες αλλά και θυσίες. Τα δυο αυτά στοιχεία αποτελούν τις βασικές προϋποθέσεις για την επιτυχία των προσπαθειών μας για αποτίναξη της τουρκικής κατοχής, για επανένωση της διαιρεμένης μας πατρίδας και για πλήρη αποκατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των πολιτικών ελευθεριών ολόκληρου του κυπριακού λαού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τις μέρες αυτές στρέφουμε τη μνήμη μας και σε μια άλλη θλιβερή και τραγική επέτειο. Παρά τη χρονική απόσταση που μας χωρίζει από τις 24 Απριλίου του 1915 δεν μπορούμε να λησμονήσουμε το μεγάλο και αποτρόπαιο έγκλημα που συντελέστηκε σε βάρος του αρμενικού έθνους. Ένα έγκλημα σχεδιασμένο

και οργανωμένο, που εκτελέστηκε με απόλυτη ακρίβεια και κυνισμό από τα όργανα του οθωμανικού κράτους και αποτέλεσε μια κορυφαία περίπτωση εθνικού ξεκαθαρίσματος σε βάρος ενός φιλοπρόοδου και ειρηνικού λαού με πολυσήμαντη και πολύχρονη προσφορά στον παγκόσμιο πολιτισμό.

Οι μακραίωνοι και ακατάλυτοι δεσμοί φιλίας και συνεργασίας που συνδέουν τους δυο λαούς μας, οι κοινές επιδιώξεις και τα κοινά οράματα και ιδανικά δε μας επιτρέπουν να παραβλέπουμε και να υποτιμούμε τη σημασία αυτής της τουρκικής θηριωδίας και βαρβαρότητας, αυτής της μεγάλης εθνικής γενοκτονίας σε βάρος των Αρμενίων, πράξη που έκτοτε δυστυχώς επαναλήφθηκε συχνά με στόχο και άλλες εθνικές ομάδες με πιο πρόσφατο για μας το παράδειγμα της Κύπρου.

Εκφράζουμε την αμέριστη αλληλεγγύη μας προς το φίλο αρμενικό λαό και απερίφραστα καταδικάζουμε τη γενοκτονία. Παράλληλα, όμως, διατυπώνουμε και την αποφασιστικότητά μας να μην επιτρέψουμε στην ιστορική μνήμη να σβήσει και να συνεχίσουμε έτσι ανυποχώρητα τον κοινό αγώνα για διεθνή αναγνώριση της γενοκτονίας, για αποτροπή κάθε πράξης βαρβαρότητας και αυθαιρεσίας στο παρόν και το μέλλον και για οικουμενική κατοχύρωση και αποτελεσματική προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των πολιτικών ελευθεριών.

Θα ήθελα να σας παρακαλέσω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή στη μνήμη των θυμάτων της επτάχρονης δικτατορίας και της γενοκτονίας των Αρμενίων.

(Τηρείται μονόλεπτη σιγή.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αιωνία τους η μνήμη.

Θα ήθελα προ ημερησίας διατάξεως να καλέσω τον εκπρόσωπο της αρμενικής κοινότητας να απευθυνθεί προς το σώμα με την ευκαιρία της σημερινής απότισης

φόρου τιμής στα θύματα της γενοκτονίας των Αρμενίων.

Π. ΚΑΛΑΪΤΖΙΑΝ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε, έντιμοι κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Θέλω να εκφράσω από του βήματος της Βουλής τη βαθιά ευγνωμοσύνη ολόκληρου του αρμενικού λαού, επειδή τιμάται και φέτος μαζί μας η ιερή μνήμη των μαρτύρων και των αθών θυμάτων της γενοκτονίας του 1915. Σε λίγες μέρες κλείνουν ογδόντα έξι χρόνια από την ημέρα που μπήκε σε εφαρμογή ένα έγκλημα σε βάρος ενός ολόκληρου λαού.

Στις 24 Απριλίου 1915 η Τουρκία επωφελήθηκε των συνθηκών που δημιουργήθηκαν από τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο και ξεκίνησε μια γενοκτονία, αποτέλεσμα της οποίας ήταν ενάμισι εκατομμύριο νεκροί και η απώλεια της πατρίδας μας γης. Τα χρόνια που ακολούθησαν δεν έφεραν τη δικαίωση στον αρμενικό λαό, έστω και αν ο εγκληματίας, η Τουρκία, δε βρισκόταν μετά το τέλος του πολέμου στο στρατόπεδο των νικητών. Η δίκη που τόσο περίμενε ο λαός μας δεν έγινε ποτέ και το έγκλημα της γενοκτονίας πέρασε στην ιστορία, επειδή όλοι τους...

(Ακούγονται ομιλίες.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Π. ΚΑΛΑΪΤΖΙΑΝ:

...εννώ εδώ τους δυνατούς της γης - προσπάθησαν να το ξεχάσουν. Οι συνθήκες είχαν αλλάξει, μαζί τους και οι συμμαχίες. Η ηττημένη Τουρκία βρέθηκε πολύ γρήγορα στο πλευρό των νικητών. Ποιος νοιαζόταν τότε για τα δικαιώματα ενός ξεκληρισμένου λαού;

Η γενοκτονία όμως των Αρμενίων, που διαπράχθηκε από τους Τούρκους το 1915, είναι ένα ιστορικό γεγονός, όπως άλλωστε και η μέχρι σήμερα παράνομη κατοχή των

αρμενικών εδαφών, όσο και αν η επίσημη Τουρκία αρνείται πεισματικά να την αναγνωρίσει και να αποδεχτεί τις τεράστιες ευθύνες που απορρέουν από το φοβερό αυτό έγκλημα.

Για τους Αρμένιους, όμως, το θέμα της γενοκτονίας ήταν, είναι και θα παραμείνει το σημαντικότερο βήμα στις σχέσεις τους με τον υπόλοιπο κόσμο. Για μας η δικαίωση των θυμάτων της γενοκτονίας είναι θέμα εθνικού χρέους, καθήκοντος και τιμής. Οι Αρμένιοι δε συνηθίζουν να ξεγράφουν πατρίδες, όσα χρόνια και αν περάσουν, ούτε και είναι δυνατό να ξεχαστεί η γενοκτονία και ο εγκληματίας που τη διέπραξε. Το άδικα χυμένο αίμα τόσων Αρμενίων δεν είναι μπορετό να σκεπαστεί στο πέρασμα του χρόνου. Ο λαός μας έχει την αντοχή και το ψυχικό σθένος που χρειάζεται, για να βρει τη δικαίωση, και θα τη βρει, όσα χρόνια και αν περάσουν.

Η αντίστροφη μέτρηση για την Τουρκία έχει ήδη ξεκινήσει, αφού τα κράτη άρχισαν να αναγνωρίζουν τη γενοκτονία των Αρμενίων, έστω και αν δεν καταδικάζουν ευθέως τους δολοφόνους. Η περίπτωση της πρόσφατης αναγνώρισης της γενοκτονίας από τη Γαλλία μαζί με τη λυσσαλέα αντίδραση της Τουρκίας είναι, νομίζω, πολύ χαρακτηριστική του πανικού στον οποίο έχουν περιέλθει οι κυβερνώντες στην Άγκυρα.

Κύριε Πρόεδρε, στο σημείο αυτό θεωρώ καθήκον μου να ευχαριστήσω και από του βήματος της Βουλής τον κυπριακό λαό και τους εκπροσώπους του για την πρωτοπόρο στάση που τήρησαν στο θέμα της αναγνώρισης της γενοκτονίας των Αρμενίων που διαπράχθηκε από τους Τούρκους, αφού η Βουλή των Αντιπροσώπων της μικρής Κύπρου είναι το πρώτο κοινοβούλιο σε ολόκληρη την Ευρώπη που με ομόφωνο ψήφισμά του από το 1982 όχι μόνο αναγνώρισε το έγκλημα της γενοκτονίας εναντίον του λαού μας, αλλά και καταδίκασε με κατηγορηματικό τρόπο την Τουρκία για τη διάπραξή του. Η ενέργεια αυτή της κυπριακής Βουλής άφησε στην αρμενική κοινότητα της Κύπρου αλλά, πιστεύω, και στους απανταχού Αρμένιους αισθήματα

βαθιάς ευγνωμοσύνης, επειδή απέδειξε με τον πιο έμπρακτο τρόπο τα πραγματικά αισθήματα του ελληνισμού της Κύπρου απέναντι στο λαό μας.

Ως Αρμενοκύπριος ένιωσα ιδιαίτερη περηφάνια, όταν, κατά την πολύ πρόσφατη επίσκεψη του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων στο Ερεβάν της Αρμενίας, η μικρή μας Κύπρος έγινε αντικείμενο θερμότερης υποδοχής και απόδοσης ξεχωριστών τιμών. Η παραδοσιακή αρμενοελληνική φιλία είναι λοιπόν εμπεδωμένη. Αυτό που νομίζω ότι χρειάζεται είναι η περαιτέρω σύσφιγξη των μεταξύ μας σχέσεων σε πρακτικό πλέον επίπεδο, που μπορεί να επιτευχθεί με τις αμοιβαίες επισκέψεις βουλευτών και άλλων κυβερνητικών αποστολών σε Αρμενία και Κύπρο. Η Αρμενία σήμερα χρειάζεται όσο ποτέ άλλοτε τη φιλία και τη στήριξη της Κύπρου. Σήμερα επιβάλλεται όσο ποτέ άλλοτε να βοηθηθεί η Αρμενία με κάθε μέσο, για να επιβιώσει σαν κράτος και να κρατηθεί ο λαός της στη γη των πατέρων του. Στο σημερινό κόσμο της παγκοσμιοποίησης, όπου οι μικροί και οι αδύνατοι κινδυνεύουν με αφομοίωση και εμείς και με τουρκικό αφανισμό, η μόνη διέξοδος είναι η στήριξη και η βοήθεια μεταξύ των φίλων λαών σ' αυτό το δύσκολο αγώνα φυσικής και εθνικής επιβίωσης στον οποίο όλοι μας έχουμε καθήκον να συνεισφέρουμε. Όλοι ενωμένοι, Έλληνες και Αρμένιοι, ανεξαρτήτως πολιτικών προσανατολισμών και επιδιώξεων, μπορούμε και πρέπει να στηρίξουμε τη Δημοκρατία της Αρμενίας. Θα το επαναλάβω και φέτος, επειδή το πιστεύω ακράδαντα: Μια δυνατή και ελεύθερη Αρμενία στον Καύκασο θα είναι και μια εγγύηση για μια ελεύθερη Κύπρο στη Μεσόγειο.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Καλαϊτζιάν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μπαίνουμε τώρα στο μοναδικό κεφάλαιο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία και, επειδή, όπως όλοι καλά

γνωρίζουμε, τα θέματα είναι περίπου ενενήντα τόσα, σε χθεσινή συνεδρία υπό την προεδρία του Προέδρου του σώματος οι κοινοβουλευτικοί εκπρόσωποι και αρχηγοί των κομμάτων έχουμε συμφωνήσει και είναι εισήγηση, εάν και από την ολομέλεια του σώματος γίνει δεκτό, οι ομόφωνες εκθέσεις να θεωρούνται ως αναγνωσθείσες, έτσι που να επισπευσθεί το έργο της ψήφισης κατά τον ταχύτερο δυνατό τρόπο, ενώ ταυτόχρονα να ενημερώσω το σώμα - και θα διαβάζω τη σειρά της ψήφισης - ότι θα τεθούν πρώτα τα εναρμονιστικά νομοσχέδια, θα συνεχίσουμε με τα ομόφωνα και θα αφήσουμε τα αμφισβητούμενα εις ευθετότερον χρόνον.

Κάμνω αρχή με το υπ' αριθμόν 37 θέμα, που είναι «Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τη Μεταφορά Καταδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001». Είναι το θέμα 37 στην ημερήσια διάταξη. Η έκθεση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ομόφωνος και, αν δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται ως αναγνωσθείσα.

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει ένσταση.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί του Πρόσθετου
Πρωτοκόλλου στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τη Μεταφορά Καταδίκων
(Κυρωτικός) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Νίκος Κατσοιρίδης
Νίκος Κλεάνθους	Κίκης Καζαμίας
Μάρκος Κυπριανού	Δώρος Χριστοδουλίδης
Στάθης Κιπτής	Γιώργος Λιλλήκας
Παναγιώτης Δημητρίου	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Συλλούρης	Δημήτρης Ηλιάδης

Καίτη Κληρίδη

Ανδρέας Φιλίππου

Ανδρέας Μούσκος

Ανδρούλα Βασιλείου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Λία Γεωργιάδη

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Χρίστου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και αρμόδιοι της εκτελεστικής εξουσίας.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπεύεται η κύρωση του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τη Μεταφορά Καταδίκων, σύμβαση η οποία έχει ήδη κυρωθεί από τη Βουλή.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Η επιψήφιση του πιο πάνω νομοσχεδίου από τη Βουλή απαιτείται για την κατά νόμο κύρωση του Πρωτοκόλλου, με βάση το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, η κύρωση του πιο πάνω πρωτοκόλλου εντάσσεται μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης της

κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο στο κεφάλαιο «Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις».

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση του πιο πάνω πρόσθετου πρωτοκόλλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το επόμενο ερώτημα: Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Αν δεν υπάρχουν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Πίνακας. Μέρος I. Μέρος II. Άρθρο 2.

Κύρωση του πρωτοκόλλου. Άρθρο 3.

Έκδοση εντάλματος κράτησης καταδίκου. Άρθρο 4.

Έκδοση εντάλματος σύλληψης. Άρθρο 5.

Έκδοση εντάλματος μεταφοράς καταδίκου. Άρθρο 6.

Εξουσιοδότηση για τη μεταφορά καταδίκου από τη Δημοκρατία. Άρθρο 7.

Εξουσιοδότηση για τη μεταφορά καταδίκου στη Δημοκρατία. Άρθρο 8.

Ανάκληση εντάλματος μεταφοράς καταδίκου. Άρθρο 9.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 9, ο Πίνακας και τα Μέρη I και II εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 9, καθώς και ο Πίνακας και τα Μέρη I και II, εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τη Μεταφορά Καταδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 38 θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Ο περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη. Αν δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Ποιότητας του
Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμος του
2001»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Νίκος Κατσουρίδης
Νίκος Κλεάνθους	Κίκης Καζαμίας
Μάρκος Κυπριανού	Δώρος Χριστοδουλίδης
Στάθης Κιπτής	Γιώργος Λιλλήκας
Παναγιώτης Δημητρίου	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Συλλούρης	Δημήτρης Ηλιάδης
Καίτη Κληρίδη	Ανδρέας Φιλίππου
Ανδρέας Μούσκος	Ανδρούλα Βασιλείου
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	
Λία Γεωργιάδη	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Ανδρέας Χρίστου	Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Απριλίου 2001. Στη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκε και παρευρέθηκε ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, καθώς και εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η υιοθέτηση του κοινοτικού κεκτημένου αναφορικά με την ποιότητα του νερού που προορίζεται για ανθρώπινη κατανάλωση με στόχο την προστασία της ανθρώπινης υγείας από τις επιπτώσεις της μόλυνσης και γενικά της ακαταλληλότητας του νερού.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους, με τον προτεινόμενο νόμο υιοθετούνται πλήρως οι προδιαγραφές καταλληλότητας του νερού όπως τις καθορίζει το κοινοτικό κεκτημένο, ενώ παράλληλα παρέχεται στον Υπουργό Υγείας η εξουσία να τις τροποποιεί με σχετικό διάταγμα στις περιπτώσεις που αυτές τροποποιούνται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ερώτημα που τίθεται είναι αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Παράρτημα I. Παράρτημα II. Παράρτημα III. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής του νόμου. Άρθρο 3.

Προμήθεια υγιεινού νερού. Άρθρο 4.

Υποχρέωση φορέα ύδρευσης. Άρθρο 5.

Αρμόδια αρχή. Άρθρο 6.

Αρχιεπιθεωρητής και επιθεωρητές. Άρθρο 7.

Είσοδος σε υποστατικά. Άρθρο 8.

Παρακολούθηση του νερού. Άρθρο 9.

Σημεία δειγματοληψίας. Άρθρο 10.

Αρμόδιο εργαστήριο. Άρθρο 11.

Έλεγχος εργαστηρίου. Άρθρο 12.

Δίκτυο διανομής του υποστατικού. Άρθρο 13.

Μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας. Άρθρο 14.

Συμπληρωματική παρακολούθηση. Άρθρο 15.

Πληροφόρηση του κοινού. Άρθρο 16.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 17.

Κανονισμοί. Άρθρο 18.

Η υφιστάμενη ποιότητα του νερού δεν υποβαθμίζεται. Άρθρο 19.

Τροποποίηση Παραρτημάτων. Παραρτήματα I, II και III. Άρθρο 20.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 21.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 21 και τα Παραρτήματα I, II και III

εγκριθούν;

Μη υπάρχουσής ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 21 και τα Παραρτήματα I, II και III εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσής ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Τα θέματα με τους 39 μέχρι 44 στην ημερήσια διάταξη έχουν κοινή έκθεση. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που παρατίθενται στο
επισυννημμένο παράρτημα**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Νίκος Κατσουρίδης
Νίκος Κλεάνθους	Κίκης Καζαμίας
Μάρκος Κυπριανού	Δώρος Χριστοδουλίδης
Στάθης Κιττής	Γιώργος Λιλλήκας
Παναγιώτης Δημητρίου	Τάκης Χατζηγεωργίου
Δημήτρης Συλλούρης	Δημήτρης Ηλιάδης
Καίτη Κληρίδη	Ανδρέας Φιλίππου
Ανδρέας Μούσκος	Ανδρούλα Βασιλείου
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	

Λία Γεωργιάδη

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Χρίστου

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Απριλίου 2001.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η υιοθέτηση του κοινοτικού κεκτημένου σε σχέση με τον έλεγχο της ποιότητας, της προμήθειας, των τιμών και γενικότερα της κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση.

Με τους προτεινόμενους κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 103 του πιο πάνω προτεινόμενου νόμου, καθορίζονται οι διαδικασίες, τα κριτήρια και άλλες αναγκαίες λεπτομερείς διατάξεις, ώστε να καταστεί δυνατή και αποτελεσματική η εφαρμογή του πιο πάνω υπό ψήφιση νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της από τους εκπροσώπους της εκτελεστικής εξουσίας, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις τόσο του νομοσχεδίου όσο και των κανονισμών που το συνοδεύουν, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) Νόμος του 2001.
2. Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Διαδικασία και Περιεχόμενο Εξετάσεων για Άδεια Χονδρικής Πώλησης) Κανονισμοί του 2001.
3. Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Τέλη) Κανονισμοί του 2001.
4. Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Κανόνες Καλής Παρασκευής)

Κανονισμοί του 2001.

5. Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Παρουσίαση και Περιεχόμενο Αίτησης Έκδοσης Άδειας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2001.
6. Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Χρωστικές Ουσίες) Κανονισμοί του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχω καμία ένσταση. Άλλωστε, προερχόμενα αυτά από την επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων σίγουρα τα υποστηρίζουμε. Θέλω όμως να αναφέρω στη Βουλή κάτι που μου είπε ενδιαφερόμενος χθες, ότι αυτά τα σχέδια νόμου δεν έχουν δημοσιευθεί στην επίσημη εφημερίδα της κυβέρνησης, και δεν ξέρω από νομικής πλευράς κατά πόσο τούτο είναι κώλυμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι σε παρομοίαν περίπτωση, κύριε Παπαδόπουλε, εθεωρήθη ότι η μη δημοσίευση δε σημαίνει ότι δεν έχει ψηφιστεί ο νόμος. Συνεπώς, θα εγκρίνουμε τους κανονισμούς και θα τεθούν εν ισχύ μετά και τη δημοσίευση του νόμου.

Ναι.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Ήθελα να ρωτήσω την αρμόδια επιτροπή: Έχουμε στο χέρι μας μία επιστολή από το Σύνδεσμο Φαρμακευτικών Εταιρειών, που ζήτησε να κληθεί για να εκφράσει απόψεις και εισηγήσεις κ.λπ. Έχουν κληθεί; Έχει γίνει κάποια συζήτηση με τους...;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι πρόκειται περί εναρμονιστικών νομοσχεδίων και ως εκ τούτου

ορθά η επιτροπή προχωρεί κατά τον τρόπο που προχωρεί και είναι θέματα...

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε πει ότι οι διαβουλεύσεις με ενδιαφερόμενους πρέπει να γίνονται από την κυβερνητική πλευρά κατά το στάδιο της προετοιμασίας των νομοσχεδίων και, ως συνήθως, ερωτάται η κυβερνητική πλευρά αν είδε όλους τους αρμόδιους φορείς. Αν μας πει ότι δεν τους είδε, τα ξαναστέλνουμε πίσω. Σε αυτή την περίπτωση δεν μπορώ να ξέρω αν είδε τον οργανισμό εισαγωγέων φαρμάκων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Σίγουρα -και αυτό που θα πω δε θα αλλάξει ίσως τίποτε υπό τις περιστάσεις- ένας από τους βασικότερους ισχυρισμούς των ενδιαφερομένων ήταν ότι το νομοσχέδιο αυτό πάει πέραν της εναρμόνισης, δηλαδή δε νομοθετούμε μόνο για να εναρμονιστούμε, αλλά προσθέτει και άλλα θέματα μέσα. Φυσικά, τώρα δεν μπορούμε να κάνουμε πολλά. Ίσως να πρέπει να επανέλθουμε σε μετέπειτα στάδιο για κάποιες τροποποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Για την ερώτηση του κ. Παρισινού ήθελα να πω ότι η τακτική που έχει εγκρίνει η ολομέλεια είναι ότι εμείς δεν καλούμε ενδιαφερομένους στην επιτροπή μας.

Όσον αφορά την παρατήρηση του κ. Χρίστου, εδώ και κάποιο χρόνο ζητούμε από την κυβέρνηση να επισυνάπτει πιστοποιητικό πάνω στα νομοσχέδια που καταθέτει ότι

έχει συνεννοηθεί μαζί με τους αρμοδίους, και σε αυτή την περίπτωση υπήρχε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Αν δεν υπάρχει άλλος ομιλητής, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου, που είναι «Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) Νόμος του 2001».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Ίδρυση Συμβουλίου Φαρμάκων. Άρθρο 4.

Συνεδρίες και απαρτία. Άρθρο 5.

Αμοιβή προέδρου και μελών. Άρθρο 6.

Καθήκοντα Συμβουλίου Φαρμάκων. Άρθρο 7.

Καθήκοντα εφόρου. Άρθρο 8.

Απαγόρευση κυκλοφορίας χωρίς άδεια. Άρθρο 9.

Αίτηση έκδοσης άδειας κυκλοφορίας. Άρθρο 10.

Συνοπτική περιγραφή των χαρακτηριστικών φαρμακευτικού προϊόντος. Άρθρο 11.

Εμπειρογνώμονες. Άρθρο 12.

Εξέταση αιτήσεων και έκδοση αδειών κυκλοφορίας. Άρθρο 13.

Υποχρεώσεις κατόχου άδειας κυκλοφορίας. Άρθρο 14.

Απόρριψη αίτησης. Άρθρο 15.

Ερμηνεία. Άρθρο 16.

Υπαγωγή στην ειδική απλοποιημένη διαδικασία καταχώρισης. Άρθρο 17.

Ειδική απλοποιημένη αίτηση καταχώρισης. Άρθρο 18.

Εξέταση και έγκριση αίτησης. Άρθρο 19.

Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων. Άρθρο 20.

Δικαίωμα παράλληλης εισαγωγής. Άρθρο 21.

Αίτηση έκδοσης άδειας παράλληλης εισαγωγής. Άρθρο 22.

Εξέταση και έκδοση άδειας παράλληλης εισαγωγής. Άρθρο 23.

Ισχύς της άδειας παράλληλης εισαγωγής. Άρθρο 24.

Ανάλογη εφαρμογή διατάξεων στις παράλληλες εισαγωγές. Άρθρο 25.

Αμοιβαία αναγνώριση άδειας κυκλοφορίας. Άρθρο 26.

Διαδικασία διαιτησίας. Άρθρο 27.

Παράλληλες αιτήσεις. Άρθρο 28.

Παραπομπή στην Επιτροπή Φαρμακευτικών Προϊόντων. Άρθρο 29.

Τροποποίηση άδειας κυκλοφορίας κατόπιν αμοιβαίας αναγνώρισης. Άρθρο 30.

Τροποποίηση άδειας κυκλοφορίας. Άρθρο 31.

Ανάκληση ή αναστολή άδειας κυκλοφορίας. Άρθρο 32.

Δικαίωμα αναστολής άδειας κυκλοφορίας σε επείγουσες περιπτώσεις. Άρθρο 33.

Λήξη και ανανέωση της άδειας κυκλοφορίας. Άρθρο 34.

Επισήμανση. Άρθρο 35.

Φύλλο οδηγιών. Άρθρο 36.

Επισήμανση και φύλλο οδηγιών ομοιοπαθητικών φαρμακευτικών προϊόντων που καταχωρίστηκαν με βάση την ειδική απλοποιημένη διαδικασία καταχώρισης. Άρθρο 37.

Έγκριση επισήμανσης και φύλλου οδηγιών. Άρθρο 38.

Απαγόρευση παρασκευής και εισαγωγής στη Δημοκρατία χωρίς άδεια. Άρθρο 39.

Υποβολή και εξέταση αίτησης και έκδοση άδειας παρασκευής. Άρθρο 40.

Υποχρεώσεις κατόχου άδειας παρασκευής. Άρθρο 41.

Ειδικευμένο πρόσωπο. Άρθρο 42.

Προσόντα ειδικευμένου προσώπου. Άρθρο 43.

Ειδικές περιπτώσεις ειδικευμένων προσώπων. Άρθρο 44.

Υποχρεώσεις ειδικευμένου προσώπου. Άρθρο 45.

Πρόσθετες διατάξεις αναφορικά με εισαγωγές φαρμακευτικών προϊόντων προέλευσης τρίτων χωρών. Άρθρο 46.

Διοικητικά μέτρα και κυρώσεις κατά ειδικευμένου προσώπου. Άρθρο 47.

Επιθεωρήσεις και έλεγχοι. Άρθρο 48.

Πρόσθετες διατάξεις αναφορικά με επιθεωρήσεις και ελέγχους των ανοσολογικών φαρμακευτικών προϊόντων. Άρθρο 49.

Πρόσθετες διατάξεις αναφορικά με επιθεωρήσεις και ελέγχους των φαρμακευτικών προϊόντων, με βάση το ανθρώπινο αίμα ή το πλάσμα ανθρώπινου αίματος. Άρθρο 50.

Απόσυρση φαρμακευτικών προϊόντων από την κυκλοφορία. Άρθρο 51.

Έκδοση πιστοποιητικών. Άρθρο 52.

Αναστολή και ανάκληση άδειας παρασκευής και εισαγωγής. Άρθρο 53.

Ερμηνεία. Άρθρο 54.

Καθιέρωση συστήματος φαρμακοεπαγρύπνησης. Άρθρο 55.

Υποχρεώσεις κατόχου άδειας κυκλοφορίας. Άρθρο 56.

Υποχρεώσεις εξειδικευμένου προσώπου. Άρθρο 57.

Υποχρεώσεις ιατρών και επαγγελματιών του τομέα υγείας. Άρθρο 58.

Καθήκον ενημέρωσης. Άρθρο 59.

Ερμηνεία. Άρθρο 60.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 61.

Προϋποθέσεις επιτρεπόμενης διαφήμισης. Άρθρο 62.

Διαφήμιση που απευθύνεται στο κοινό. Άρθρο 63.

Τύπος και περιεχόμενο διαφήμισης που απευθύνεται στο κοινό. Άρθρο 64.

Διαφήμιση που απευθύνεται σε ιατρούς και επαγγελματίες του τομέα της υγείας.

Άρθρο 65.

Ενημερωτικά έντυπα. Άρθρο 66.

Ιατρικοί επισκέπτες. Άρθρο 67.

Απαγόρευση παροχής δώρων. Άρθρο 68.

Χορήγηση δειγμάτων. Άρθρο 69.

Πρόσθετες διατάξεις για την διαφήμιση των ομοιοπαθητικών φαρμακευτικών προϊόντων που υπάγονται στην ειδική απλοποιημένη διαδικασία καταχώρισης. Άρθρο 70.

Έλεγχος διαφήμισης. Άρθρο 71.

Αιτήσεις στο δικαστήριο από το Συμβούλιο Φαρμάκων. Άρθρο 72.

Αιτήσεις στο δικαστήριο από φυσικά, νομικά πρόσωπα ή οργανισμούς. Άρθρο 73.

Εξουσίες του δικαστηρίου. Άρθρο 74.

Δημιουργία επιστημονικής υπηρεσίας. Άρθρο 75.

Υποχρεώσεις κατόχου άδειας κυκλοφορίας. Άρθρο 76.

Ερμηνεία. Άρθρο 77.

Κατάταξη φαρμακευτικών προϊόντων. Άρθρο 78.

Κριτήρια κατάταξης. Άρθρο 79.

Κατάρτιση καταλόγου. Άρθρο 80.

Ερμηνεία. Άρθρο 81.

Απαγόρευση χονδρικής πώλησης χωρίς άδεια. Άρθρο 82.

Υποβολή και εξέταση αίτησης και έκδοση άδειας χονδρικής πώλησης. Άρθρο 83.

Υποχρεώσεις κατόχου άδειας χονδρικής πώλησης. Άρθρο 84.

Ανάκληση ή αναστολή άδειας χονδρικής πώλησης. Άρθρο 85.

Ελεγχόμενες προμήθειες. Άρθρο 86.

Επιτροπή Ελέγχου Τιμών Φαρμάκων. Άρθρο 87.

Εξουσίες υπουργού για καθορισμό τιμών. Άρθρο 88.

Κριτήρια για καθορισμό μέγιστης δυνατής τιμής. Άρθρο 89.

Αίτηση για καθορισμό τιμών. Άρθρο 90.

Πληροφοριακά στοιχεία και έγγραφα που συνοδεύουν αιτήσεις, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 90. Άρθρο 91.

Αίτηση για αύξηση τιμών. Άρθρο 92.

Καθήλωση και μείωση τιμών. Άρθρο 93.

Επανεξέταση μηχανισμού ελέγχου τιμών. Άρθρο 94.

Αναγραφή λιανικών τιμών. Άρθρο 95.

Εξουσίες εισόδου και επιθεώρησης. Άρθρο 96.

Εξέταση παραβάσεων. Άρθρο 97.

Επιβολή διοικητικών προστίμων. Άρθρο 98.

Αδικήματα. Άρθρο 99.

Ευθύνη αξιωματούχων υπαλλήλων κ.λπ. νομικών προσώπων. Άρθρο 100.

Άσκηση ποινικής δίωξης. Άρθρο 101.

Αστική και ποινική ευθύνη. Άρθρο 102.

Εξουσία έκδοσης κανονισμών. Άρθρο 103.

Άρση εφαρμογής και επιφυλάξεις. Άρθρο 104.

Έναρξη ισχύος. Άρθρο 105.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 105 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 105 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 40 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Διαδικασία και Περιεχόμενο Εξετάσεων για Άδεια Χονδρικής Πώλησης) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 41 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Τέλη) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 42 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Κανόνες Καλής Παρασκευής) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 43 στην ημερήσια

διάταξη, που είναι «Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Παρουσίαση και Περιεχόμενο Αίτησης Έκδοσης Άδειας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 44 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Χρωστικές Ουσίες) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα θέματα με τους αριθμούς 45, 46 και 47 στην ημερήσια διάταξη έχουν κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων (Επαγγελματική Εκπαίδευση) Κανονισμοί του 2001», «Οι περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων (Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι και πάλι ομόφωνη. Αν δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών

Υποθέσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων (Επαγγελματική Εκπαίδευση) Κανονισμοί του 2001», «Οι περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων (Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Νίκος Κλεάνθους	Νίκος Κατσουρίδης
Μάρκος Κυπριανού	Κίκης Καζαμίας
Στάθης Κιπτής	Δώρος Χριστοδουλίδης
Παναγιώτης Δημητρίου	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Καίτη Κληρίδη	Δημήτρης Ηλιάδης
Ανδρέας Μούσκος	Ανδρέας Φιλίππου
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Ανδρούλα Βασιλείου
Λία Γεωργιάδη	

Οι πιο πάνω κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 5(2) του περί Ελέγχου Δημόσιων Ενισχύσεων Νόμου του 2001, σκοπείται η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο, με τον καθορισμό κριτηρίων που στοχεύουν στο να καταστεί δυνατή η εφαρμογή της βασικής νομοθεσίας για τον έλεγχο των δημόσιων ενισχύσεων στους τομείς της επαγγελματικής εκπαίδευσης, της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης τόσο των μικρών όσο και των μεσαίων επιχειρήσεων.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή των Αντιπροσώπων έχει πρόσφατα εγκρίνει τη βασική νομοθεσία για τον έλεγχο των δημόσιων ενισχύσεων μέσα στα πλαίσια της εναρμόνισης της εσωτερικής μας νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Με βάση τη νομοθεσία αυτή, οι δημόσιες ενισχύσεις που μπορεί να παραχωρεί το δημόσιο πρέπει

να εγκρίνονται από τον έφορο, ο οποίος άλλοτε οφείλει και άλλοτε έχει διακριτική ευχέρεια να τις εγκρίνει. Για εκείνες τις δημόσιες ενισχύσεις τις οποίες ο έφορος έχει τη διακριτική ευχέρεια να εγκρίνει θα πρέπει, σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτή, να καθοριστούν κριτήρια με κανονισμούς.

Σκοπός και των τριών πιο πάνω κανονισμών είναι να καθοριστούν τα αντίστοιχα λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση των δημόσιων ενισχύσεων, που μπορεί να χορηγούνται στις ακόλουθες τρεις περιπτώσεις:

1. Με τους πρώτους υπό συζήτηση κανονισμούς καθορίζονται κριτήρια για τη χορήγηση ενισχύσεων με στόχο την επαγγελματική εκπαίδευση.
2. Με τους δεύτερους υπό συζήτηση κανονισμούς καθορίζονται κριτήρια για την παραχώρηση ενισχύσεων με στόχο την προώθηση της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης.
3. Με τους τρίτους υπό συζήτηση κανονισμούς καθορίζονται κριτήρια για τη χορήγηση ενισχύσεων σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των πιο πάνω κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διερωτώμαι αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής.

Αν δεν υπάρχουν, προχωρούμε στην ξεχωριστή έγκριση του καθενός των κανονισμών. Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 45 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων (Επαγγελματική Εκπαίδευση) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 46 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων (Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 47 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 48 μέχρι και 55 στην ημερήσια διάταξη έχουν κοινή έκθεση. Η έκθεση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι ομόφωνη και αντιλαμβάνομαι ότι θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο και τους κανονισμούς που περιλαμβάνονται στο
επισυννημμένο παράρτημα**

Παρόντες:

Τάσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Νίκος Κλεάνθους	Νίκος Κατσουρίδης
Μάρκος Κυπριανού	Κίκης Καζαμίας
Στάθης Κιπτής	Δώρος Χριστοδουλίδης
Παναγιώτης Δημητρίου	Γιώργος Λιλλήκας

Δημήτρης Συλλούρης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Καίτη Κληρίδη

Δημήτρης Ηλιάδης

Ανδρέας Μούσκος

Ανδρέας Φιλίππου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Ανδρούλα Βασιλείου

Λία Γεωργιάδη

Το πιο πάνω νομοσχέδιο και οι κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η δημιουργία της αναγκαίας νομοτεχνικής βάσης, για να διασφαλιστεί η πλήρης και πιστή εφαρμογή όλων των προνοιών που σχετίζονται με τη γενετική/ζωοτεχνική πλευρά των επίλεκτων ζώων αναπαραγωγής ή ράτσας και η συμφωνία αυτών με το κοινοτικό κεκτημένο. Στα πλαίσια της προτεινόμενης νομοθεσίας προβλέπεται η δημιουργία εντεταλμένης υπηρεσίας, στελεχωμένης από ειδικούς επιστήμονες, η οποία με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση θα λειτουργεί σε στενή συνεργασία και θα συμμετέχει στις συνεδριάσεις της Μόνιμης Ζωοτεχνικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το αρμόδιο υπουργείο, το διακοινοτικό εμπόριο καθαρών ζώων αναπαραγωγής και άλλων ζώων ράτσας δεν εμποδίζεται με βάση ζωοτεχνικά/γενεαλογικά κριτήρια. Ωστόσο, η γενετική αξία των καθαρών ζώων μετριέται και ελέγχεται με βάση προκαθορισμένους κοινούς κανόνες και μεθόδους και πιστοποιείται μέσω ομοιόμορφων ζωοτεχνικών πιστοποιητικών που εκδίδονται από τους αναγνωρισμένους σε κάθε

κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης συνδέσμους εκτροφέν για το κάθε είδος/φυλή καθαροίμου ζώου. Σκοπός ακριβώς του νομοσχεδίου είναι να εισαγάγει στην εσωτερική νομοθεσία όλο το αναγκαίο νομικό πλαίσιο, για να καταστεί δυνατή η υλοποίηση των προνοιών του ευρωπαϊκού κεκτημένου.

Με τους αναφερόμενους στο επισυνημμένο παράρτημα επτά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 24 του προτεινόμενου νόμου, καθορίζονται λεπτομερώς τα κριτήρια και οι διαδικασίες, ώστε να καταστεί δυνατή η κατά περίπτωση εφαρμογή της νομοθεσίας για τη γενετική βελτίωση των επίλεκτων ζώων αναπαραγωγής που αφορά τις διάφορες κατηγορίες ζώων, όπως είναι τα βοοειδή, χοιροειδή, ιπποειδή, αιγοπροβατοειδή και άλλα ζώα ράτσας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού έλαβε υπόψη της τα πρόσθετα στοιχεία που στάλθηκαν για το όλο θέμα από το αρμόδιο υπουργείο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και την έγκριση των επτά σχετικών κανονισμών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Βελτίωσης των Ζώων Νόμος του 2001.
2. Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφέν, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία και Όροι Αποδοχής των Βοοειδών Καθαρής Φυλής) Κανονισμοί του 2001.
3. Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφέν, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία ή Μητρώα και Όροι Αποδοχής των Χοιροειδών Καθαρής Φυλής και Υβριδικών Χοίρων) Κανονισμοί του 2001.
4. Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφέν, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία και Όροι Αποδοχής των Αιγοπροβατοειδών Καθαρής Φυλής) Κανονισμοί του 2001.

5. Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφών, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία, Αγώνες Ιπποειδών) Κανονισμοί του 2001.
6. Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Διαδικασία και Προϋποθέσεις Έγκρισης Εισαγωγής Ζώων και Γενετικού Υλικού από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2001.
7. Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Διαδικασία και Προϋποθέσεις Έγκρισης Εξαγωγής Ζώων και Γενετικού Υλικού σε Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2001.
8. Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Κανόνες Συντονισμού Συνδέσμων Ιπποειδών) Κανονισμοί του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν είναι επί θέματος αρχής είναι θέμα διευκρίνισης. Επειδή διάβασα δημοσιεύματα, αλλά άκουσα και από πρόγραμμα σε ραδιοτηλεοπτικό σταθμό υποψήφιους βουλευτές να λένε ότι αυτή η Βουλή προχωρεί επιπολαίως να εγκρίνει ενενήντα θέματα σήμερα και ότι, αν εκείνοι ήσαν βουλευτές, δε θα επέτρεπαν να γίνει αυτό, θέλω να διευκρινίσω τα εξής: Τα θέματα αυτά που είναι εγγεγραμμένα δε γράφτηκαν χθες ή προχθές. Ιδιαίτερα αυτά που έχετε διαβάσει εκκρεμούσαν στην επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και εξετάστηκαν εδώ και τρεις μήνες περίπου. Δηλαδή, γράφτηκαν στη σημερινή ημερήσια διάταξη, επειδή είναι η τελευταία, τελειωμένα όντα, ώστε να μην παραμείνουν σε εκκρεμότητα μέχρι τη νέα σύνθεση της Βουλής. Αυτά τα λέω για διευκρίνιση για όσους τυχόν δε γνωρίζουν πώς εργάζεται η Βουλή. Η δική μας Βουλή εργάζεται κατά κύριο λόγο στις επιτροπές. Συζητούνται εκεί τα θέματα και, όταν έρθουν στην ολομέλεια, ελάχιστα είναι που παραμένουν υπό διαφωνία ή, εν πάση περιπτώσει, που χρειάζεται να συζητηθούν εδώ.

Στη σημερινή ημερήσια διάταξη δεν έχουμε γραμμένα τέτοια θέματα εκτός από δύο θέματα επείγοντα. Όλα τα άλλα εκκρεμούν ενώπιον των επιτροπών εδώ και αρκετούς μήνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, ευχαριστώ. Ήταν ίσως αναγκαία η διευκρίνιση, γιατί όντως ακούγονται πολλά και φαιδρά και διάφορα.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Εμπορία ζώων και γενετικού υλικού. Άρθρο 4.

Αναγνώριση και εποπτεία συνδέσμων εκτροφέων. Άρθρο 5.

Σύνταξη γενεαλογικών βιβλίων ή μητρώων και καταχώριση των ζώων σε αυτά.

Άρθρο 6.

Ιπποειδή καταχωρισμένα σε γενεαλογικά βιβλία ενός κράτους μέλους. Άρθρο 7.

Ζωοτεχνικά πιστοποιητικά. Άρθρο 8.

Μέθοδοι ελέγχου αποδόσεων και εκτίμησης της γενετικής αξίας. Άρθρο 9.

Αποδοχή ζώου για αναπαραγωγή. Άρθρο 10.

Όροι εισαγωγής ζώων και γενετικού υλικού. Άρθρο 11.

Απαγόρευση εισαγωγής και εξαγωγής ζώων ή γενετικού υλικού χωρίς έγκριση.

Άρθρο 12.

Έγκριση εισαγωγής και εξαγωγής ζώων ή γενετικού υλικού από ή σε τρίτες χώρες.

Άρθρο 13.

Κατάλογος φορέων πιστοποίησης της γενετικής αξίας των ζώων σε τρίτες χώρες.

Άρθρο 14.

Εισαγωγή ζώων. Άρθρο 15.

Εισαγωγή σπέρματος ζώου. Άρθρο 16.

Εισαγωγή ωαρίων ζώων. Άρθρο 17.

Εισαγωγή εμβρύων ζώων. Άρθρο 18.

Εισαγωγή σπέρματος ορισμένων ζώων. Άρθρο 19.

Εισαγωγή ζώων που κυοφορούν. Άρθρο 20.

Ορισμός εντεταλμένης υπηρεσίας. Άρθρο 21.

Ορισμός και εξουσίες επιθεωρητών. Άρθρο 22.

Ποινές και αδικήματα. Άρθρο 23.

Κανονισμοί. Άρθρο 24.

Έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 25.

Καταργήσεις Νόμου 41 του 1991. Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας,
Παράρτημα Τρίτο, Κανονισμοί. Άρθρο 26.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 27.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 27 εγκριθούν;

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 27 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην
τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βελτίωσης των Ζώων Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 49 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφέων, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία και Όροι Αποδοχής των Βοοειδών Καθαρής Φυλής) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 50 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφέων, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία ή Μητρώα και Όροι Αποδοχής των Χοιροειδών Καθαρής Φυλής και Υβριδικών Χοίρων) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 51 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφέων, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία και Όροι Αποδοχής των Αιγοπροβατοειδών Καθαρής Φυλής) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 52 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφέων, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία, Αγώνες Ιπποειδών) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 53 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Διαδικασία και Προϋποθέσεις Έγκρισης Εισαγωγής Ζώων και Γενετικού Υλικού από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 54 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Διαδικασία και Προϋποθέσεις Έγκρισης Εξαγωγής Ζώων και Γενετικού Υλικού σε Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην έγκριση των κανονισμών υπ' αριθμόν 55 στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Κανόνες Συντονισμού Συνδέσμων Ιπποειδών) Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 56 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών
Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Τελωνειακών Δασμών
και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος	Ανδρέας Χρίστου
Νίκος Κλεάνθους	Νίκος Κατσουρίδης
Μάρκος Κυπριανού	Κίκης Καζαμίας
Στάθης Κιπτής	Δώρος Χριστοδουλίδης
Παναγιώτης Δημητρίου	Γιώργος Λιλλήκας
Δημήτρης Συλλούρης	Τάκης Χατζηγεωργίου
Καίτη Κληρίδη	Δημήτρης Ηλιάδης
Ανδρέας Μούσκος	Ανδρέας Φιλίππου
Ρίκκος Ερωτοκρίτου	Ανδρούλα Βασιλείου
Λία Γεωργιάδη	

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μέσα στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων και κανονισμών που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Με το νόμο που προτείνεται σκοπείται η ενσωμάτωση στην εσωτερική νομοθεσία περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Κατανάλωσης των ορισμών που διαλαμβάνονται στη σχετική κοινοτική οδηγία για τα καπνικά προϊόντα.

Ειδικότερα, με το προτεινόμενο νομοσχέδιο ενσωματώνονται οι ορισμοί για τα ακόλουθα προϊόντα:

1. Τσιγάρα.

2. Πούρα και σιγαρίλο.
3. Καπνό καπνίσματος.
4. Λεπτοκομμένο καπνό που προορίζεται για την κατασκευή χειροποίητων (στριφτών) τσιγάρων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το αρμόδιο υπουργείο, η ενσωμάτωση των πιο πάνω ορισμών στην εσωτερική νομοθεσία γίνεται μέσα στα πλαίσια της υλοποίησης δέσμευσης της Δημοκρατίας έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Όπως είναι γνωστό, η Ευρωπαϊκή Ένωση, με στόχο την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς, εναρμονίζει εκτός από τους συντελεστές φόρου κατανάλωσης και τους ορισμούς ορισμένων προϊόντων που κατέχουν σημαντική θέση στην αγορά, όπως είναι τα καπνικά προϊόντα, για να διασφαλίζεται ότι όλα τα κράτη μέλη θα επιβαρύνουν με εναρμονιστικούς φόρους κατανάλωσης τα ίδια προϊόντα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του πιο πάνω νομοσχεδίου, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα, Μέρος Α' του βασικού νόμου. Παράρτημα Α'.

Παράρτημα Β' . Άρθρο 2.

Τροποποίηση του Τρίτου Πίνακα, Μέρος Β' του βασικού νόμου. Παράρτημα Γ'.

Παράρτημα Δ' . Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 και τα Παραρτήματα Α΄, Β΄, Γ΄ και Δ΄ εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 3 και τα Παραρτήματα Α΄, Β΄, Γ΄ και Δ΄ εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Τα θέματα με τους αριθμούς 2 και 3 στην ημερήσια διάταξη, τα οποία είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001» και «Ο περί Τροποποιητικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001», έχουν κοινή έκθεση. Η έκθεση και για τα δύο νομοσχέδια είναι ομόφωνη. Συνεπώς, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τα νομοσχέδια που τιτλοφορούνται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001» και «Ο περί Τροποποιητικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Τάκης Χατζηδημητρίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τα πιο πάνω νομοσχέδια σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Απριλίου 2001.

Σκοπός του πρώτου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η έγκριση πληρωμής από το ταμείο του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου ποσού ύψους £500.000 και η διάθεσή του για κάλυψη των αποζημιώσεων που θα καταβληθούν στους υπαλλήλους του που θα επιλέξουν να αφυπηρετήσουν πρόωρα, σύμφωνα με το σχέδιο πρόωρης ευδόκιμης αφυπηρέτησης.

Σκοπός του δεύτερου υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου, ώστε να καταστεί δυνατή η εισαγωγή νέας διάρθρωσης και δομής στο ΡΙΚ με τη δημιουργία νέων θέσεων και την κατάργηση αριθμού υφιστάμενων θέσεων.

Όπως είναι γνωστό, έχουν ολοκληρωθεί οι διαπραγματεύσεις μεταξύ του διοικητικού συμβουλίου του ΡΙΚ και των συνδικαλιστικών οργανώσεων σχετικά με την εισαγωγή νέου οργανογράμματος διάρθρωσης του προσωπικού του ιδρύματος, το οποίο στοχεύει στον εκσυγχρονισμό της δομής και της λειτουργίας του ιδρύματος με απώτερο στόχο την αύξηση της παραγωγικότητας του προσωπικού και τη βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών, καθώς και την ταυτόχρονη μείωση των λειτουργικών του δαπανών.

Η επιτροπή, στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά νομοσχεδίων, ζήτησε τις απόψεις των ενδιαφερόμενων συνδικαλιστικών οργανώσεων, δηλαδή της ΕΥΡΙΚ και της ΣΥΤΥΡΙΚ, οι οποίες με επιστολή τους, ημερομηνίας 9 Απριλίου 2001, προς τον πρόεδρο της επιτροπής πληροφόρησαν τη Βουλή ότι συμφωνούν απόλυτα με τις πρόνοιες και των δύο υπό αναφορά νομοσχεδίων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως της πιο πάνω διαβεβαίωσης και λαμβάνοντας υπόψη την εισαγωγή νέου οργανογράμματος διάρθρωσης του ΡΙΚ, που υπήρξε μια από καιρό δεδηλωμένη ανάγκη, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση των υπό αναφορά νομοσχεδίων σε νόμους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 2 νομοσχεδίου, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο του ΡΙΚ ποσού Λ.Κ. £500.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πρώτος Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πρώτος Πίνακας εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του δεύτερου νομοσχεδίου, που είναι «Ο περί Τροποποιητικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001».

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 100 του Κεφ. 01 του Νόμου 13(II) του 2001. Άρθρο 2.

Ίδρυση και κατάργηση θέσεων. Πρώτο Μέρος, Δεύτερος Πίνακας. Δεύτερο Μέρος, Δεύτερος Πίνακας. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4, το Πρώτο Μέρος, Δεύτερος Πίνακας, και Δεύτερο Μέρος, Δεύτερος Πίνακας, εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 4, το Πρώτο Μέρος, Δεύτερος Πίνακας, και το Δεύτερο Μέρος, Δεύτερος Πίνακας, εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τροποποιητικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται και καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 4 θέμα είναι «Ο περί του Προϋπολογισμού του Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες για το Έτος 2001 Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνος. Αντιλαμβάνομαι ότι θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου του
Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες για το Έτος
2001 Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Απριλίου 2001.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση του προϋπολογισμού του Ειδικού Ταμείου του Κέντρου Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες, ο οποίος για το 2001 προβλέπει έσοδα ύψους £191.888 και δαπάνες ύψους £166.472.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από το αρμόδιο υπουργείο, το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων του ταμείου προέρχεται από τις πωλήσεις προϊόντων που κατασκευάζονται στο κέντρο, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών του προορίζεται για την αγορά πρώτων υλών που θα χρησιμοποιηθούν στα εργαστήρια του κέντρου, καθώς και για φιλοδώρημα παραγωγής.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρήστε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο ποσού £166.472 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση του ποσού που θα δαπανηθεί. Πίνακας. Άρθρο 3.

Χρησιμοποίηση του περισσεύματος ορισμένων άρθρων για την κάλυψη ελλείμματος άλλων άρθρων κάτω από το ίδιο κεφάλαιο. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 4 μαζί με τον Πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 4 και ο Πίνακας εγκρίνονται. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες για το Έτος 2001 Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 5 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 1) του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού

της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 1) του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Πρόδρομος Προδρόμου
Νίκος Μουσιούπτας	Αβραάμ Αντωνίου
Ισίδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και ο γενικός διευθυντής και εκπρόσωπος του συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ποσού ύψους £50.000 και η διάθεσή του για κάλυψη των αυξημένων λειτουργικών δαπανών της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, οι ζητούμενες συμπληρωματικές πιστώσεις θα διατεθούν ως ακολούθως:

- Απασχόληση έκτακτου προσωπικού:	£10.000
- Δικηγορικά έξοδα:	£25.000
- Εκπαίδευση προσωπικού στο εξωτερικό:	£15.000

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, παρίσταται ανάγκη για αύξηση του έκτακτου προσωπικού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, λόγω του αυξημένου αριθμού καταγγελιών που υποβάλλονται σ' αυτή προς διερεύνηση, καθώς και ανάγκη εξασφάλισης πρόσθετων υπηρεσιών νομικών συμβούλων, λόγω του αυξημένου αριθμού υποθέσεων που χρήζουν νομικής μελέτης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το Ταμείο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ποσού £50.000 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3 και του Πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο Νόμος αυτός θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 1) του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 6 θέμα είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνος και συνεπώς, με

βάση την απόφαση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για
το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών
Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωπος του συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, έτσι που να καταστεί δυνατή η επιβολή σωρευτικών διοικητικών ποινών από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς. Προτείνεται επίσης η επέκταση της εξουσίας της επιτροπής για επιβολή σωρευτικών ποινών και για συλλογή πληροφοριών όχι μόνο από τους εκδότες τίτλων, αλλά και από μέλη του χρηματιστηρίου, αναδόχους, συμβούλους επενδύσεων, κάθε είδους επιχειρήσεις παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, επενδυτικούς οργανισμούς και από κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που θεωρείται ότι είναι σε θέση να παράσχει πληροφορίες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, το Ανώτατο Δικαστήριο εξέδωσε στις 23 Μαρτίου 2001 απόφαση σε σχετικές προσφυγές, με την οποία ανέστειλε απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς για επιβολή διοικητικής

ποινής για κάθε μέρα συνέχισης της παράβασης εναντίον προσώπων που δεν ανταποκρίνονται στο αίτημά της για παροχή πληροφοριών . Το δικαστήριο έκρινε ότι η απόφαση της επιτροπής ήταν έκδηλα παράνομη, αφού οι χρηματιστηριακοί κανονισμοί με βάση τους οποίους η επιτροπή επέβαλε την ποινή ήταν εκτός πλαισίου εξουσιοδότησης του νόμου, δεδομένου ότι το σχετικό άρθρο 8(8)(β) του νόμου για το χρηματιστήριο δεν παρέχει εξουσιοδότηση για έκδοση κανονισμών που να της παρέχουν τέτοια εξουσία. Με την προτεινόμενη τροποποίηση στη χρηματιστηριακή νομοθεσία παρέχεται η εξουσία στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για επιβολή σωρευτικών διοικητικών ποινών, η οποία θεωρείται απαραίτητη για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων της.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών, προχωρούμε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 71 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 14) Νόμος του 2000», πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 14) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Κίκης Καζαμίας

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε επτά συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 15 Ιανουαρίου μέχρι και τις 4 Απριλίου 2001. Κατά τη μελέτη της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος του Συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του ΠΑΣΕΧΑ, του Συνδέσμου Δημόσιων Εταιρειών

Κύπρου, του Συνδέσμου Χρηματιστών και του Συνδέσμου Επενδυτικών Εταιρειών.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κυρίους Πρόδρομο Προδρόμου, Δημήτρη Συλλούρη και Λευτέρη Χριστοφόρου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι η τροποποίηση της χρηματιστηριακής νομοθεσίας, έτσι που να δοθεί στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η εξουσία να επιβάλλει διοικητικές ποινές, όταν επενδυτικοί οργανισμοί που έχουν τίτλους εισηγμένους στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου δε συμμορφώνονται προς την υποχρέωση για διατήρηση σταθμικού μέσου όρου σε ρευστά διαθέσιμα όχι μεγαλύτερου του είκοσι τοις εκατόν (20%) του ενεργητικού τους. Η πρόταση νόμου καθορίζει επίσης τις υποχρεώσεις εταιρείας που έχει εισαγάγει τίτλους της στο χρηματιστήριο ως επενδυτικός οργανισμός και ακολούθως μετατάχθηκε σε άλλη κατηγορία με διαφορετικό τομέα δραστηριότητας.

Ειδικότερα, η υπό αναφορά πρόταση νόμου προβλέπει τα ακόλουθα:

1. Αν η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς κατά το διεξαγόμενο, σύμφωνα με τους χρηματιστηριακούς κανονισμούς, εξαμηνιαίο έλεγχο των δραστηριοτήτων επενδυτικού οργανισμού που έχει τίτλους του εισηγμένου στο χρηματιστήριο διαπιστώνει ότι αυτός δε συμμορφώνεται προς την υποχρέωσή του για διατήρηση σταθμικού μέσου όρου σε ρευστά διαθέσιμα όχι μεγαλύτερου του είκοσι τοις εκατόν (20%) του ενεργητικού του, επιβάλλει σε αυτόν τη διοικητική ποινή του προστίμου ύψους μέχρι £10.000 για κάθε εκατοστιαία μονάδα υπέρβασης, το οποίο υπολογίζεται για κάθε μέρα κατά την οποία συνεχίζεται η διαπιστωθείσα παράβαση.
2. Εταιρεία που έχει εισαγάγει τίτλους της στο χρηματιστήριο στην κατηγορία των εγκεκριμένων επενδυτικών οργανισμών δεν μπορεί να μεταταχθεί σε άλλη κατηγορία πριν από την παρέλευση τριών τουλάχιστον ετών από την ημερομηνία

της εισαγωγής των τίτλων της στο χρηματιστήριο.

3. Εταιρεία της οποίας οι τίτλοι έχουν μεταταχθεί από την κατηγορία των τίτλων εγκεκριμένων επενδυτικών οργανισμών σε άλλες κατηγορίες εξακολουθεί δύο χρόνια μετά την ημερομηνία της μετάταξης των τίτλων της να έχει την υποχρέωση για υποβολή καταστάσεων σχετικά με τις επενδύσεις της, σύμφωνα με όσα προβλέπουν οι χρηματιστηριακοί κανονισμοί.
4. Εταιρεία η οποία έχει μεταταχθεί σε άλλη κατηγορία με διαφορετικό τομέα δραστηριότητας για διάστημα δύο ετών από την ημερομηνία της μετάταξής της έχει την υποχρέωση να διατηρεί επενδύσεις σε τίτλους εισηγμένους στο χρηματιστήριο σε ποσοστό ύψους τριάντα τουλάχιστον τοις εκατόν (30%) του ενεργητικού της.
5. Εταιρεία η οποία συγκέντρωσε κεφάλαια από επενδυτές με παραστάσεις ή με ρητές διαβεβαιώσεις ότι ήταν ή ότι επρόκειτο να δραστηριοποιηθεί ως επενδυτικός οργανισμός, ενώ ακολούθως μετατάχθηκε σε άλλη κατηγορία, οφείλει να δώσει σε όσους μετόχους της το επιθυμούν την ευκαιρία να διαθέσουν σε αυτή έναντι μετρητών τίτλους τους οποίους απέκτησαν στην πρωτογενή αγορά πριν από την εισαγωγή των τίτλων της στο χρηματιστήριο, να υποβάλλει καταστάσεις σχετικά με τις επενδύσεις της, όπως προβλέπουν οι χρηματιστηριακοί κανονισμοί για τους εγκεκριμένους επενδυτικούς οργανισμούς, και να διατηρεί για διάστημα τριών τουλάχιστον ετών επενδύσεις σε τίτλους εισηγμένους στο χρηματιστήριο σε ποσοστό ύψους τριάντα τουλάχιστον τοις εκατόν (30%) του ενεργητικού της.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου από την επιτροπή, παρ' όλο που όλες οι πλευρές συμφώνησαν ότι, για να είναι αποτελεσματική η ισχύουσα νομοθεσία που αφορά τις δραστηριότητες και τις υποχρεώσεις των επενδυτικών οργανισμών, απαιτείται και ο καθορισμός συγκεκριμένων ποινών, οι

οποίες μέχρι στιγμής δεν υφίστανται, εντούτοις διαπιστώθηκε ταυτόχρονα ότι οι προτεινόμενες με την υπό αναφορά πρόταση νόμου διοικητικές ποινές για τους επενδυτικούς οργανισμούς που δε συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις τους, σύμφωνα με τα πιο πάνω, είναι υπερβολικές. Επιπρόσθετα, η πρόταση νόμου δεν προβλέπει ποια όργανα θα επιφορτιστούν με την επιβολή των εν λόγω ποινών, έτσι που, αν τελικά ψηφιστεί σε νόμο, αυτός να είναι σαφής και αποτελεσματικός.

Όσον αφορά το ύψος των προτεινόμενων ποινών, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι, εφόσον η ισχύουσα νομοθεσία επιβάλλει στους επενδυτικούς οργανισμούς την υποχρέωση για διατήρηση ποσοστού όχι μεγαλύτερου του είκοσι τοις εκατόν (20%) του ενεργητικού τους σε ρευστά διαθέσιμα, ποσοστό το οποίο υπολογίζεται ως σταθμικός μέσος όρος, υπάρχει ανά πάσαν στιγμή το ενδεχόμενο μια εταιρεία να ξεφύγει από το ποσοστό αυτό χωρίς να το αντιληφθεί, γι' αυτό και, κατά τον καθορισμό του ύψους των σχετικών ποινών, θα πρέπει να συνυπολογιστεί και ο πιο πάνω παράγοντας.

Υπό το φως των πιο πάνω διαπιστώσεων, ο εκ των εισηγητών της πιο πάνω πρότασης νόμου κ. Πρόδρομος Προδρόμου υπέβαλε στην επιτροπή νέες εισηγήσεις για τροποποίησή της, έτσι που να καλυφθούν τα πιο πάνω αναφερόμενα κενά ως ακολούθως:

1. Η ποινή που μπορεί να επιβάλλει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς σε περίπτωση που διαπιστώνεται παράβαση την ημέρα που διεξάγεται ο έλεγχος μειώνεται από το ανώτατο όριο των £10.000 στο ανώτατο όριο των £1.000 για κάθε εκατοστιαία μονάδα υπέρβασης του υποχρεωτικού, σύμφωνα με τη νομοθεσία, ποσοστού σε ρευστά διαθέσιμα.
2. Τα πρόσωπα τα οποία βαρύνονται με την επιβολή της ποινής, σύμφωνα με τα πιο πάνω, είναι ο διαχειριστής επενδύσεων του επενδυτικού οργανισμού και τα

όργανα διοικήσεώς του.

3. Σε περίπτωση επιβολής της πιο πάνω ποινής, επιβάλλεται επιπλέον η ποινή του αποκλεισμού των οργάνων διοικήσεως από τη συμμετοχή τους στο διοικητικό συμβούλιο του συγκεκριμένου επενδυτικού οργανισμού, καθώς και της απώλειας της ιδιότητας του διαχειριστή επενδύσεων ως τέτοιου, χωρίς αυτός να μπορεί να επαναλάβει τα καθήκοντά του για τρία τουλάχιστον χρόνια από την ημερομηνία της επιβολής της ποινής αυτής.
4. Παρέχεται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η εξουσία να επιβάλλει τις ίδιες πιο πάνω ποινές και στις εταιρείες οι οποίες μετατάχθηκαν από την κατηγορία των εγκεκριμένων επενδυτικών οργανισμών σε άλλες κατηγορίες, όταν αυτές δε συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υιοθετώντας ως θέμα αρχής τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου και διαμορφώνοντας κατάλληλα το κείμενό της, σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών, προχωρούμε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη ειδικής διάταξης. Άρθρο 2.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει. Η πρόταση νόμου καθίσταται νόμος.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 8 θέμα, που είναι «Ο περί Αξιών Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 15) Νόμος του 2000». Θα πρέπει να πω ότι πρόκειται περί προτάσεως νόμου, η έκθεση της οποίας είναι ομόφωνος. Θεωρείται, συνεπώς, αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 15) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούππας

Κίκης Καζαμίας

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε έξι συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 15 Ιανουαρίου μέχρι 18 Απριλίου 2001. Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου κλήθηκε και παρευρέθηκε στην επιτροπή εκπρόσωπος του

Υπουργείου Οικονομικών, ο πρόεδρος και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου, ο πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και εκπρόσωποι του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, του ΠΑΣΕΧΑ, του Συνδέσμου Δημόσιων Εταιρειών Κύπρου, του Συνδέσμου Χρηματιστών και του Συνδέσμου Επενδυτικών Εταιρειών.

Σκοπός της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Πρόδρομο Προδρόμου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, έτσι που να καθοριστεί ότι για την εκτέλεση εντολής που δίνεται από εντολέα σε μέλος του χρηματιστηρίου για τη διενέργεια χρηματιστηριακής συναλλαγής δεν είναι απαραίτητη η προκαταβολή του αντίστοιχου χρηματικού αντιτίμου.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό συζήτηση πρόταση νόμου, με βάση την ισχύουσα σήμερα νομοθεσία, όπως αυτή έχει πρόσφατα τροποποιηθεί, η εκτέλεση εντολής από χρηματιστή χωρίς ο εντολέας να έχει προκαταβάλει το χρηματικό αντίτιμο είναι πλέον αδύνατη. Το νέο αυτό καθεστώς όμως είναι δυσλειτουργικό και στην ουσία σκοτώνει την αγορά, αφού η εν λόγω απαγόρευση περιορίζει δραστικά τη ρευστότητα σε μια αγορά που ήδη παρουσιάζει προβλήματα ρευστότητας.

Σύμφωνα με την ίδια αιτιολογική έκθεση, το νέο νομικό καθεστώς καθιστά ουσιαστικά παράνομο κάθε είδος επενδυτικού λογαριασμού και δημιουργεί μια σειρά από ανυπέρβλητα εμπόδια στις κανονικές συναλλαγές. Το κλίμα που δημιουργείται από το νέο νομικό καθεστώς βαρύνει τις χρηματιστηριακές συναλλαγές και δημιουργεί ακραίας μορφής ανελαστικότητα στην αγορά, γι' αυτό και κρίνεται αναγκαία η επαναφορά του προηγούμενου νομικού καθεστώτος, με βάση το οποίο για την εκτέλεση εντολής από χρηματιστή δεν ήταν απαραίτητη η προκαταβολή του αντίστοιχου χρηματικού αντιτίμου.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών τάχθηκε ενάντια στην προτεινόμενη τροποποίηση και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου τάχθηκε σαφώς υπέρ της επαναφοράς του προηγούμενου νομικού καθεστώτος, το οποίο επέτρεπε την εκτέλεση εντολής για διενέργεια χρηματιστηριακής συναλλαγής χωρίς την προκαταβολή του σχετικού χρηματικού αντιτίμου. Όπως ο δεύτερος ανέφερε, η μη επαναφορά του καθεστώτος αυτού υπό τις σημερινές συνθήκες των χαμηλών όγκων συναλλαγών οδηγεί αναπόφευκτα σε χειραγώγηση της αγοράς.

Στο στάδιο της μελέτης του ζητήματος από την επιτροπή, διεφάνη ότι υπάρχουν διάφορα παρεμφερή θέματα που πρέπει να διαχωριστούν από το υπό συζήτηση θέμα της προείσπραξης, δηλαδή της εκτέλεσης εντολής χωρίς την προκαταβολή του αντίστοιχου χρηματικού αντιτίμου από τον εντολέα, ένα από τα οποία αφορά και τους ισχύοντες περιορισμούς στο ύψος των πιστώσεων που ένα χρηματιστηριακό γραφείο δύναται να παραχωρεί σε σχέση με τα καθαρά του κεφάλαια, σύστημα το οποίο θα έπρεπε να διατηρηθεί και βελτιωθεί. Διευκρινίστηκε περαιτέρω ότι ο κύριος στόχος της επιτροπής, όταν πρόσφατα προχωρούσε σε απαγόρευση της εκτέλεσης χρηματιστηριακής συναλλαγής χωρίς την προηγούμενη κατάθεση του χρηματικού αντιτίμου, ήταν η πάταξη των φαινομένων εκείνων κατά τα οποία ο εντολέας, δίδοντας εντολή στο χρηματιστή να προχωρήσει σε χρηματιστηριακή συναλλαγή, δεν μπορεί να ανταποκριθεί μέσα στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα εκκαθάρισης των χρηματιστηριακών συναλλαγών στην υποχρέωσή του για εξόφληση του αντίστοιχου χρηματικού αντιτίμου.

Ο πρόεδρος του Συνδέσμου Χρηματιστών Κύπρου δήλωσε ότι με την πρόσφατη εισαγωγή της υποχρέωσης για προείσπραξη ναι μεν έχει μειωθεί ο όγκος συναλλαγών, αλλά από την άλλη έχει σταματήσει ο πλασματικός όγκος συναλλαγών και έχουν έτσι μειωθεί οι στρεβλώσεις. Συναφώς, ανέφερε ότι η ομόθυμη θέση όλων των μελών του

συνδέσμου είναι ότι δεν πρέπει προς το παρόν να τροποποιηθεί η ισχύουσα, σύμφωνα με τα πιο πάνω, απαγόρευση και να επιτραπεί ανεξέλεγκτα η εκτέλεση εντολών χωρίς προείσπραξη του χρηματικού αντιτίμου, προτού μελετηθεί ολοκληρωμένα από την κυβέρνηση το σύστημα της παραχώρησης πιστωτικών διευκολύνσεων σε πελάτες εκ μέρους των χρηματιστηριακών γραφείων υπό όρους και προϋποθέσεις. Όπως επίσης ανέφερε, θα πρέπει να μελετηθούν οι ανάλογες νομοθεσίες ξένων χωρών και κυρίως της Ελλάδας. Για τα ισχύοντα στην Ελλάδα ανέφερε ότι η παραχώρηση πιστώσεων εκ μέρους χρηματιστών σε πελάτες τους επιτρέπεται βάσει κάποιων όρων που καθορίζονται από το νόμο, ενώ, σε περίπτωση που ο πελάτης δεν εξοφλεί τις οφειλές του, ο εντολοδόχος-χρηματιστής έχει το δικαίωμα να πωλήσει τις μετοχές του πελάτη και να πάρει το λαβείν του.

Ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, διαχωρίζοντας το θέμα από την ανάγκη οι χρηματιστές να παραχωρούν πιστωτικές διευκολύνσεις στους πελάτες τους στη βάση της καλής πίστης και των συναλλακτικών ηθών, δήλωσε ότι το υπουργείο του αντιτίθεται σε οποιαδήποτε ρύθμιση παραχωρεί το δικαίωμα σε οποιονδήποτε να δίδει εντολή για εκτέλεση χρηματιστηριακής συναλλαγής, χωρίς να είναι σε θέση να πληρώσει το τίμημα με την πεποίθηση ότι μπορεί να το πράττει χωρίς ουσιαστικές συνέπειες. Ταυτόχρονα, δεσμεύτηκε εκ μέρους της κυβέρνησης να επανέλθει με την επανέναρξη των εργασιών της Βουλής με συγκεκριμένες προτάσεις για νομοθετική ρύθμιση του θέματος κατά τρόπο σαφή και ολοκληρωμένο.

Η επιτροπή, κατανοώντας την ανάγκη η εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας να συνδυαστεί με ολοκληρωμένα μέτρα που θα προτείνει η εκτελεστική εξουσία και υπό το φως της πιο πάνω δέσμευσης του αρμόδιου υπουργείου, αποφάσισε ομόφωνα να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου σε νόμο, τοποθετώντας όμως την έναρξη της ισχύος του από τις 12 Ιουλίου 2001. Η

επιτροπή πιστεύει ότι έτσι παρέχεται ο χρόνος στην κυβέρνηση να καταθέσει στο μεταξύ ολοκληρωμένες προτάσεις στη Βουλή για ρύθμιση του θέματος και των διάφορων πτυχών του προς όφελος της ομαλής ανάπτυξης της χρηματιστηριακής αγοράς. Αυτό θα πρέπει να γίνει με γνώμονα πάντοτε την ανάγκη πάταξης των περιπτώσεων εκείνων εκμετάλλευσης που δυνατό να προκύψουν εξαιτίας της ευχέρειας που παρέχεται με την προτεινόμενη τροποποίηση για διενέργεια χρηματιστηριακής συναλλαγής χωρίς την προκαταβολή του αντίστοιχου χρηματικού αντιτίμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών, προχωρούμε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, συγνώμη, κύριε... ναι, πρόεδρε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αντιλαμβάνομαι ότι προχωρήσαμε λίγο γρήγορα, γιατί σ' αυτό το θέμα υπάρχει μία ένσταση για τον καλούμενο "αέρα" και πολύ φοβούμαι ότι θα δημιουργήσουμε προβλήματα σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα γίνονται οι εκτιμήσεις και επομένως με τον τρόπο με τον οποίο θα μπαίνουν αυτές οι εταιρείες στο χρηματιστήριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα, πρόεδρε, για ποιο μιλάτε;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Για το οκτώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για το οκτώ και έχετε κάποια ερωτήματα παρά το γεγονός ότι η έκθεση είναι ομόφωνος. Νομίζω, αν τεθούν τα ερωτήματα από τον πρόεδρο του ΚΙΣΟΣ, να απαντήσει ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πρώτα πρώτα να μας πείτε για ποιο νομοσχέδιο μιλούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για το υπ' αριθμόν 8 θέμα στην ημερήσια διάταξη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς ένα πολύ σύντομο ιστορικό. Οι νόμοι του χρηματιστηρίου επέτρεπαν τη διενέργεια πράξεων μέσω χρηματιστών με πίστωση μέχρι 50% του ενεργητικού των χρηματιστών και αυτό είναι που επικρατεί σε όλες τις χώρες του κόσμου. Επειδή είχε υπάρξει μια ανωμαλία, ως γνωστόν, μεταξύ πολλών άλλων στο κυπριακό χρηματιστήριο, ψήφισε η Βουλή τροποποίηση του κανονισμού για κατάργηση αυτού του δικαιώματος πίστωσης, δηλαδή για τη διενέργεια συναλλαγών με πίστωση, και εν γνώσει μας ότι είναι για ένα μεταβατικό στάδιο που γίνεται αυτό, διότι δεν είναι η κανονική διαδικασία που πρέπει να υπάρχει στην Κύπρο, όπως δεν υπάρχει στην Ευρώπη. Η πρόταση νόμου κατατέθηκε, ήρθαν οι εμπλεκόμενοι, και το χρηματιστήριο, και το Υπουργείο Οικονομικών, που είχε και ένσταση στην κατάργησή του, και οι χρηματιστές, και εκείνο που συμφώνησαν όλοι είναι ότι πρέπει να καταργηθεί η ανάγκη προείσπραξης, όχι όμως άμεσα, για να προλάβουνε εν τω μεταξύ να γίνουν κάποιες διευθετήσεις και να ληφθούνε κάποια συγκεκριμένα μέτρα, έτσι που να μπορεί να υλοποιηθεί αυτό. Γι' αυτό και η ισχύς του νόμου αρχίζει στις 12 Ιουλίου και δεν μπαίνει άμεσα. Έχει δεσμευθεί Υπουργείο Οικονομικών, Συμβούλιο χρηματιστηρίου και χρηματιστές ότι με την επανέναρξη της Βουλής άμεσα -ακόμη και πιο πριν θα είναι έτοιμοι- θα καταθέσουν αυτές τις μεταβατικές πρόνοιες και γι' αυτό η επιτροπή

ομόφωνα συμφώνησε με αυτή τη μεταβατική περίοδο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είστε ικανοποιημένος, κύριε πρόεδρε;

Μάλιστα. Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς χθες από λάθος δεν είχα προσκληθεί και δεν είχα παραστεί στη συνεδρία της επιτροπής Οικονομικών, αλλά από τις προηγούμενες συνεδρίες, που το είχαμε συζητήσει τούτο το θέμα του αέρα, είχαν εκφραστεί ανησυχίες και από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και από το Υπουργείο Οικονομικών για το εάν θα βοηθήσει ή όχι το θεσμό και αν δε θα οδηγήσει σε άλλες στρεβλώσεις το χρηματιστήριο. Και η δική μου η εντύπωση ήταν ότι υπήρχε μία αρνητική τοποθέτηση και ότι έπρεπε να ρυθμιστεί με πολλές άλλες ρυθμίσεις, αν θέλετε, που θα πρότεινε το Υπουργείο Οικονομικών. Αντιλαμβάνομαι ότι τώρα ερχόμαστε να ψηφίσουμε εμείς την επαναφορά του αέρα, που, κατά την εκτίμησή μου, δεν πρόκειται να βοηθήσει το θεσμό τον ίδιο, αλλά θα βοηθήσει περισσότερο τα χρηματιστηριακά γραφεία, τα οποία θα έχουν αυξημένους όγκους συναλλαγών και θα παίρνουν τις προμήθειές τους από τους όγκους συναλλαγών, και δίνουμε στο σχέδιο νόμου μεταβατική περίοδο εφαρμογής από τον Ιούλιο με την προϋπόθεση ότι θα έρθει το Υπουργείο Οικονομικών στο ενδιάμεσο να μας φέρει τις τροπολογίες που κρίνονται απαραίτητες, για να λειτουργήσει ομαλά ο θεσμός. Νομίζω ότι το πιο σωστό θα ήταν να μην το εγκρίνουμε να αναβληθεί, αφού δε θα εφαρμοστεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όταν παρουσιάζεται μια έκθεση ομόφωνος, για να είμεθα δίκαιοι, σημαίνει ότι πιθανότατα είχαν ακουστεί οι απόψεις, γι' αυτό και κατέληξε ομόφωνος. Όμως, επειδή δεν είναι...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είπα ότι δεν παρέστην χθες, διότι δεν είχα προσκληθεί από λάθος, και νομίζω ότι δικαιούμαι να εκφράσω τις απόψεις μου στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λιλλήκα, να δώσουμε το λόγο στον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών, για να δώσει κάποιες εξηγήσεις.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ δε θα αναφερθώ στην ουσία, γιατί, όπως είπατε, έχει γίνει συζήτηση και έχει εγκριθεί στην επιτροπή. Όμως, αυτές οι επιφυλάξεις είχαν ακουστεί στο πρώτο στάδιο. Χθες, όμως, που επανακλήθηκαν οι εμπλεκόμενοι, συμφώνησαν με την υιοθέτηση αυτής της νομοθεσίας, όχι όμως άμεσα, διότι την πρώτη φορά κάποιοι ήταν σφόδρα εναντίον και κάποιοι σφόδρα υπέρ. Αυτή τη στιγμή συμφώνησαν όλοι και δεσμεύθηκαν ότι εντός δεκαπέντε ημερών με ένα μήνα θα είναι έτοιμοι και επομένως θα μπορέσουν να μπουν οι μεταβατικές διατάξεις στο ενδιάμεσο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα, για να επαναφέρει την τάξη.)

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Και γι' αυτό πιστεύω ότι, εφόσον οι εμπλεκόμενοι φορείς έχουν συμφωνήσει με αυτή τη διευθέτηση, δεν υπάρχει λόγος να αναβληθεί το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Προχωρούμε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι θέλετε, κύριε;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θέλω να πω κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, μιλούμε περί ομοφώνου... εν πάση περιπτώσει, σας δίνω το λόγο.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ναι, είναι ομόφωνο, αλλά ζητώ το λόγο, επειδή ακούστηκαν κάποια πράγματα.

Αυτό που ψηφίζουμε δεν είναι επαναφορά του αέρα. Δυστυχώς, αυτή η απλούστευση που χρησιμοποιείται στην καθημερινή ζωή μεταφέρεται και μέσα στη Βουλή. Αυτό που κάνουμε είναι ότι μετά από κάποιες διευθετήσεις πολύ σημαντικές που έγιναν και έχουν ψηφιστεί σε προηγούμενες συνεδρίες του σώματος, διευθετήσεις που έγιναν για την ασφάλεια του συστήματος των συναλλαγών και οι οποίες αναμένονταν από πολύ καιρό, αυτή τη στιγμή, λοιπόν, μπορούμε και πρέπει να καταργήσουμε την υποχρέωση προπληρωμής των συναλλαγών, η οποία είχε εισαχθεί ως έκτακτο μέτρο -και μας είχαν πει ότι την ήθελαν για τρεις μήνες, ενώ έχουν παρέλθει έξι μήνες- και αυτή τη στιγμή θα είναι έτοιμη η κυβέρνηση να φέρει και κάποιες άλλες διευθετήσεις μέχρι της μεταβατικής περιόδου που έχει υιοθετήσει η επιτροπή Οικονομικών. Επομένως, να μη μείνει η εντύπωση ότι επαναφέρουμε τον αέρα. Όπως συμβαίνει σε όλα τα χρηματιστήρια του κόσμου, καταργείται αυτή η έκτακτη ρύθμιση που δεν υπάρχει πουθενά αλλού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση. Θεωρώ ότι εξηντλήθη το θέμα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη ειδικών διατάξεων. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 8) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας εναντίον.

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται και καθίσταται νόμος με σαράντα πέντε ψήφους υπέρ, μία εναντίον και δύο αποχές.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 9 θέμα, το οποίο είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου. Και πάλι εδώ θα πρέπει να παρατηρήσω ότι η έκθεση είναι ομόφωνος και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος	Πρόδρομος Προδρόμου
Νίκος Μουσιούππας	Αβραάμ Αντωνίου
Ισίδωρος Μακρίδης	Γιώργος Λιλλήκας
Χρίστος Ρότσας	Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωπος του συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμου, έτσι που η χρονική περίοδος μετά την πάροδο της οποίας οποιαδήποτε απαίτηση η οποία πηγάζει από χρηματιστηριακή συναλλαγή παραγράφεται να επεκταθεί από δύο σε πέντε χρόνια.

Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση που συνοδεύει την υπό αναφορά πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Νίκο Κλεάνθους, επειδή οποιεσδήποτε απαιτήσεις πηγάζουν από χρηματιστηριακές συναλλαγές, με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία, παραγράφονται

ύστερα από δύο χρόνια από την ημέρα που καταρτίζεται η συναλλαγή, που γίνεται είτε στο χώρο των συναλλαγών ή κατόπιν προσφορών οι οποίες διαβιβάζονται στο χρηματιστήριο, είναι προφανές ότι δεν παρέχεται αρκετός χρόνος για διεκδίκηση απαιτήσεων που δυνατό να πηγάζουν από τις εν λόγω συναλλαγές.

Με βάση την ίδια αιτιολογική έκθεση, επειδή η ερευνητική επιτροπή, η οποία έχει διοριστεί για να διερευνήσει, μεταξύ άλλων, τα αίτια της απότομης διακύμανσης του δείκτη κατά τη διάρκεια των ετών 1999-2000, συνεχίζει το έργο της με άγνωστο τον ακριβή χρόνο διεκπεραίωσης της έρευνάς της και επειδή εκ των πραγμάτων διαφαίνεται ότι υπάρχουν πάρα πολλά πεδία προς διερεύνηση, καθώς και τεχνικές δυσκολίες, η ολοκλήρωση του έργου της επιτροπής ενδέχεται να καθυστερήσει. Για το λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμο να δοθεί μεγαλύτερος χρόνος παραγραφής απαιτήσεων, έτσι που να υπάρξει ευχέρεια ο κάθε επηρεαζόμενος να προσφύγει στη δικαιοσύνη διεκδικώντας νόμιμες αποζημιώσεις, αν το κρίνει σκόπιμο μετά το τέλος της σχετικής έρευνας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς της υπό αναφορά πρότασης νόμου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Είναι το υπ' αριθμόν 9 στην ημερήσια διάταξη.

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 26 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 6) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δεν υπάρχει και καθίσταται συνεπώς νόμος.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 10 θέμα, που είναι «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Συντάξιμη Υπηρεσία Υπαλλήλων που Υπηρέτησαν στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», πρόταση νόμου. Η έκθεση είναι ομόφωνος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Συντάξιμη Υπηρεσία Υπαλλήλων που Υπηρέτησαν στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούττας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισίδωρος Μακρίδης

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο

πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από την ίδια, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 4 και 18 Απριλίου 2001. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, ο αναπληρωτής διευθυντής του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (ΡΙΚ) και εκπρόσωπος της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Συντάξιμη Υπηρεσία Υπαλλήλων που Υπηρέτησαν στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο) Νόμου, έτσι που να θεωρηθεί ότι η ισχύς της νομοθεσίας αυτής αρχίζει αναδρομικά από τις 13 Φεβρουαρίου 1981.

Η τροποποίηση αυτή κρίνεται αναγκαία, καθότι με ανάλογη τροποποίηση του περί Συντάξεων Νόμου (Νόμος υπ' αριθμόν 2 του 1981) για τους κρατικούς υπαλλήλους που υπηρέτησαν στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο οι συντάξεις τους είχαν αναπροσαρμοστεί και η στρατιωτική υπηρεσία τους συνυπολογίστηκε για σκοπούς συνταξιοδοτικών ωφελημάτων.

Επειδή όμως ο νόμος αυτός δεν κάλυπτε τους βετεράνους πολεμιστές του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου οι οποίοι υπηρετούσαν σε ημικρατικούς οργανισμούς, ψηφίστηκε αργότερα η ειδική νομοθεσία της οποίας προτείνεται η τροποποίηση με την παρούσα πρόταση νόμου. Η προτεινόμενη τροποποίηση κρίνεται αναγκαία για λόγους ισότιμης μεταχείρισης όλων των δικαιούχων, έτσι που να αναπροσαρμοστούν ανάλογα οι συντάξεις όλων των ζώντων βετεράνων πολεμιστών του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου που διετέλεσαν υπάλληλοι ημικρατικών οργανισμών, καθώς και των εξαρτωμένων τους, από την ίδια ημερομηνία που έτυχαν του ευεργετήματος αυτού οι δημόσιοι υπάλληλοι της ίδιας τάξης, δηλαδή από τις 13 Φεβρουαρίου 1981.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό αναφορά πρότασης νόμου ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε ότι το θέμα της αναγνώρισης της συντάξιμης

υπηρεσίας υπαλλήλων που υπηρέτησαν σε ημικρατικούς οργανισμούς αφορά τους επηρεαζόμενους ημικρατικούς οργανισμούς και τα αντίστοιχα αρμόδια υπουργεία και δεν εμπίπτει στις αρμοδιότητες του Υπουργείου Οικονομικών. Συναφής είναι και η επιστολή του Υπουργού Οικονομικών προς τον πρόεδρο της επιτροπής, ημερομηνίας 5 Ιανουαρίου 2001, με βάση σχετική αλληλογραφία για το ίδιο θέμα.

Ο εκπρόσωπος της ΑΗΚ δήλωσε ότι από την προτεινόμενη τροποποίηση επηρεάζεται σημαντικός αριθμός αφυπηρετησάντων υπαλλήλων της Αρχής, έτσι που το κόστος από την αναγνώριση τέτοιας υπηρεσίας ως συντάξιμης να καθίσταται δυσβάστακτο. Συναφώς, ανέλαβε να αποστείλει και απέστειλε τελικά στην επιτροπή συμπληρωματικά στοιχεία για το πόσοι αφυπηρετήσαντες επηρεάζονται και ποιο θα είναι το τελικό κόστος για την Αρχή και εισηγήθηκε η προτεινόμενη νομοθεσία να καλύψει μικρότερη χρονική περίοδο, ώστε το κόστος για την Αρχή να είναι μικρότερο. Από τη σχετική επιστολή της ΑΗΚ προς την επιτροπή, ημερομηνίας 18 Απριλίου 2001, συνάγεται ότι το κόστος από ενδεχόμενη αναδρομική αναγνώριση της υπηρεσίας τέτοιων αφυπηρετησάντων υπαλλήλων από το 1981 ανέρχεται για την Αρχή στο ποσό των £121.239.88.

Ο αναπληρωτής γενικός διευθυντής του ΡΙΚ δήλωσε στην επιτροπή ότι το θέμα αυτό έχει διευθετηθεί για το ίδρυμα με ειδική νομοθεσία και καμιά αξίωση δεν υφίσταται από τους αφυπηρετήσαντες υπαλλήλους της εν λόγω τάξης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με βάση την ενημέρωση που είχε από τους αρμοδίους, υιοθετεί τους σκοπούς της υπό αναφορά πρότασης νόμου, κρίνοντας ότι το δίκαιο αίτημα της τάξης των βετεράνων πολεμιστών του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου θα πρέπει να ικανοποιηθεί, αφ' ης στιγμής διασφαλίζεται ταυτόχρονα ότι η επιβάρυνση που θα προκληθεί επί των οικονομικών των επηρεαζόμενων ημικρατικών οργανισμών δε θα είναι δυσβάστακτη. Επειδή, με

βάση τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της από επηρεαζόμενους ημικρατικούς οργανισμούς, κρίνεται ότι η σχετική επιβάρυνση γι' αυτούς δεν είναι υπερβολική, η επιτροπή εισηγείται ως ημερομηνία έναρξης της ισχύος της σχετικής νομοθεσίας, για σκοπούς υπολογισμού της στρατιωτικής υπηρεσίας των επηρεαζομένων ως συντάξιμης, τη 13η Φεβρουαρίου 1981, όπως αρχικά προνοούσε η σχετική πρόταση νόμου που κατατέθηκε στη Βουλή.

Η επιτροπή, επισυνάπτοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο σχεδίου νόμου, σύμφωνα με τα πιο πάνω, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν. Προχωρούμε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αναδρομική έναρξη της ισχύος της βασικής νομοθεσίας. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Συντάξιμη Υπηρεσία Υπαλλήλων που Υπηρέτησαν στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου καθίσταται νόμος.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 12 θέμα της ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Κυρώσεως της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κύπρου (Παιχνίδια που Διεξάγονται από τον ΟΠΑΠ ΑΕ) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνος. Εάν δεν υπάρχει ένσταση, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Κυρώσεως της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κύπρου (Παιχνίδια που Διεξάγονται από τον ΟΠΑΠ ΑΕ) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Θάσος Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας

Ανδρούλα Βασιλείου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2001.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η, σύμφωνα με το άρθρο 169.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, κατά νόμο κύρωση της συμφωνίας η οποία συνήφθη μεταξύ των κυβερνήσεων της Κυπριακής Δημοκρατίας και Ελληνικής Δημοκρατίας για τους όρους οργάνωσης, λειτουργίας, διεξαγωγής και διαχείρισης των παιχνιδιών που διεξάγονται στην Κύπρο από τον ΟΠΑΠ ΑΕ και υπογράφηκε στη Λευκωσία στις 25 Ιανουαρίου 2001.

Ειδικότερα, με τη συμφωνία αυτή ενοποιοούνται και αναθεωρούνται οι διακρατικές

συμφωνίες που έχουν υπογραφεί μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου από το 1969 μέχρι το 1996, με βάση τις οποίες ορισμένα από τα παιχνίδια του ΟΠΑΠ λειτουργούν στην Κύπρο.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, η αναπροσαρμογή της πιο πάνω συμφωνίας κατέστη αναγκαία, αφενός λόγω της διαφοροποίησης των όρων διεξαγωγής των παιχνιδιών από τον ΟΠΑΠ ΑΕ Ελλάδας και αφετέρου λόγω των δυσκολιών που προέκυψαν στην ερμηνεία και εφαρμογή των υπό αναφορά διακρατικών συμφωνιών, κυρίως όσον αφορά θέματα κατάρτισης προϋπολογισμού από τον ΟΠΑΠ ΑΕ στην Κύπρο - Ζώνη Κύπρου. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Οικονομικών είχε σειρά επαφών με τις ελληνικές αρχές για τη συζήτηση και αντιμετώπιση των πιο πάνω θεμάτων και ως αποτέλεσμα των επαφών αυτών ετοιμάστηκε νέα συμφωνία.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό αναφορά νομοσχεδίου και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο για την κατά νόμο κύρωση της πιο πάνω συμφωνίας. Ταυτόχρονα όμως η επιτροπή επιθυμεί να παρατηρήσει ότι η κατάθεση του νομοσχεδίου έγινε με σημαντική καθυστέρηση, δεδομένου ότι αυτό κατατέθηκε στις 5 Απριλίου 2001, ενώ η υπό κύρωση συμφωνία υπογράφηκε στις 25 Ιανουαρίου 2001 και όπως προβλέπεται σ' αυτή η ισχύς της αρχίζει αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2001.

Η επιτροπή κρίνει επίσης σκόπιμο να υπενθυμίσει ότι πάγια θέση της είναι ότι μέρος των εσόδων από τη διεξαγωγή των παιχνιδιών του ΟΠΑΠ ΑΕ στην Κύπρο, τα οποία κατατίθενται στο Πάγιο Ταμείο της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα πρέπει να διατίθεται για την πολιτισμική ανάπτυξη της χώρας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πω απλώς κάτι το οποίο έχει χιλιοειπωθεί στην ολομέλεια και στην επιτροπή Παιδείας κατά κόρον και δυστυχώς η κυβέρνηση παραγνώρισε τις τοποθετήσεις όλων των πολιτικών κομμάτων και της ολομέλειας πάνω στο ζήτημα αυτό.

Έχουμε ζητήσει κατ' επανάληψιν όπως σημαντικό μέρος των εσόδων από τα παιχνίδια του ΟΠΑΠ καταλήγει σε ειδικό ταμείο για τον πολιτισμό. Ένα μέρος των εσόδων καταλήγει όντως στον αθλητισμό, αλλά δε διατίθεται τίποτε για τον πολιτισμό. Είχε γίνει αυτή η συζήτηση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα παρακαλέσω όχι μόνο τους κυρίους συναδέλφους αλλά και τους συνεργάτες στη Βουλή και το προσωπικό της Βουλής αλλά και τους θαμώνες της Βουλής... Κύριε, προς εσάς απευθύνομαι! Επειδή έν' μακρά η διαδικασία, να παρακαλέσω... μιλώ για κάποιον κύριο που κάθεται εκεί. Ένεν συνάδελφο βουλευτή είναι σε παραβουλευτή που αναφέρομαι, το γνωστό μας, τον κύριο...

ΑΚΡΟΑΤΗΣ:

Εκάμαμε "Χριστός Ανέστη"!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω να τηρηθεί μια τάξη και ησυχία, για να μπορέσουμε να προχωρήσουμε όσο πιο σύντομα μπορούμε.

Κύριε Λιλλήκα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Έλεγα, κύριε Πρόεδρε, ότι σε κάποια στιγμή, πριν από ένα ή δύο χρόνια, η

κυβέρνηση μάς είχε πει ότι δεν μπορούσε να δημιουργήσει αυτό το ταμείο, γιατί δεν επροβλέπετο μέσα στη διακρατική συμφωνία η διάθεση απευθείας για τον πολιτισμό μέρους των εσόδων από τον ΟΠΑΠ. Τώρα, αυτή είναι η καινούργια διακρατική συμφωνία μεταξύ Κύπρου και Ελλάδας και αναμέναμε ότι θα υιοθετείτο η τοποθέτηση της Βουλής να μπει μέσα στη διακρατική συμφωνία αυτή η πρόνοια, ένα μέρος των εσόδων να διατίθεται για τον πολιτισμό, ιδιαίτερα στην Κύπρο που διαθέτουμε πολύ λίγα κονδύλια για τον πολιτισμό. Θέλω να καταγραφεί τουλάχιστον αυτή η τοποθέτησή μας και η διαφωνία μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει καταγραφεί. Ο κ. Παπαδόπουλος.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Εκαταγράφηκε μέσα στην έκθεση μόνο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ είχα την ευκαιρία να δω τον Υφυπουργό Αθλητισμού της Ελλάδος, τον κ. Φλωρίδη, όταν ήρθε για να υπογράψει τη συμφωνία, και ήγειρε αυτό ακριβώς το θέμα και επιβεβαίωσε τόσο ο κύριος υφυπουργός όσο και ο Υπουργός Παιδείας της Κύπρου ότι δεν υπάρχει απαγόρευση στη διακρατική συμφωνία για τη διάθεση αυτού του ποσού, κατά την απόφαση της δικής μας κυβέρνησης - πόσα θέλει για τον αθλητισμό, πόσα θέλει για τον πολιτισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Είχε ζητήσει προηγουμένως το λόγο ο κ. Χατζηγιάννης, κύριε Χατζηδημητρίου. Αμέσως μετά θα σας δώσω το λόγο.

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Απλώς συμπληρωματικά στα όσα σωστά έχει πει ο κ. Παπαδόπουλος, στην

έκθεση γίνεται έκκληση από την επιτροπή να κοιταχθεί αυτή η πτυχή που έχει θίξει ο κ. Λιλλήκας για τον πολιτισμό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Ο κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δύο περαιτέρω σημεία. Είναι πράγματι πολυσυζητημένο το θέμα, αλλά υπάρχει μία μεταβολή της κυβερνητικής θέσης ότι «ξέρετε, όλα αυτά τα χρήματα πηγαίνουν στα γενικά έσοδα του κράτους και είναι από εκεί που διατίθενται χρήματα για τον πολιτισμό, άρα δε χρειάζεται χωριστή ρύθμιση».

Όμως, εκείνο το οποίο θα είχα να προσθέσω είναι το εξής: Χρειάζεται να υπάρχει πολιτιστική πολιτική, χρειάζεται να υπάρχουν πολιτιστικοί αρμόδιοι, χρειάζεται να υπάρχει συντονισμός πάνω στα πολιτιστικά θέματα, για να μπορούν να υπάρχουν και πρόνοιες για τον πολιτισμό και δαπάνες για τον πολιτισμό. Έτσι, αυτό το οποίο παρουσιάζεται σήμερα είναι στην πραγματικότητα η αναξιότητα και η ανικανότητά μας να έχουμε συγκροτημένη πολιτιστική πολιτική, εξ ου και η αδυναμία να χρησιμοποιήσουμε χρήματα από αυτά που διαφημίζονται και εξαπατούμε το λαό ότι είναι δέθεν για τον πολιτισμό.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος ομιλητής;

Μη υπάρχοντος άλλου ομιλητού, προχωρούμε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κύρωση της σύμβασης. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3 και του Πίνακα;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται. Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Κυρώσεως της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Κύπρου (Παιχνίδια που Διεξάγονται από τον ΟΠΑΠ ΑΕ) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα είναι «Ο περί Αναγνώρισης Διπλωμάτων ή Τίτλων Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Κύπρου (Συμπληρωματικές Σπουδές) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αναγνώρισης Διπλωμάτων ή Τίτλων Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Κύπρου (Συμπληρωματικές Σπουδές) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος Τάκης Χατζηγεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης Στάθης Κιπτής

Γιώργος Λιλλήκας Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας εξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου, την οποία κατέθεσε η ίδια στη Βουλή, στη συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27

Μαρτίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, των συνδέσμων ιδιωτικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης (ΣΙΑΕΚ και ΠΑΣΙΣΤΕ), καθώς και εκπρόσωποι ομάδων επηρεαζόμενων προσώπων.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η, υπό ορισμένες προϋποθέσεις και κυρίως κατόπιν συμπληρωματικών σπουδών, παροχή της δυνατότητας εξομοίωσης διπλωμάτων ή τίτλων που χορηγήθηκαν από ιδιωτικές σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου, των οποίων ο αντίστοιχος κλάδος δεν ήταν εκπαιδευτικά αξιολογημένος-πιστοποιημένος, με διπλώματα ή τίτλους που αποκτήθηκαν ύστερα από εξ ολοκλήρου φοίτηση σε αξιολογημένο-πιστοποιημένο κλάδο σπουδών.

Ειδικότερα, στην προτεινόμενη ρύθμιση διαλαμβάνονται διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες η πιο πάνω σκοπούμενη εξομοίωση διπλωμάτων ή τίτλων επιτυγχάνεται υπό τις πιο κάτω προϋποθέσεις:

- Οι συμπληρωματικές σπουδές πρέπει να πραγματοποιούνται σε αναγνωρισμένο εκπαιδευτικό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου ή σε άλλο εκπαιδευτικό ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου, το οποίο έχει αντίστοιχο εκπαιδευτικά αξιολογημένο-πιστοποιημένο κλάδο σπουδών.
- Η συνολική διάρκεια των συμπληρωματικών σπουδών πρέπει να είναι, προκειμένου για κλάδους μονοετούς και διετούς φοίτησης, ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο (δεκαπέντε πιστωτικές μονάδες) και, προκειμένου για κλάδους τριετούς και τετραετούς φοίτησης, ένα τουλάχιστον ακαδημαϊκό έτος (τριάντα πιστωτικές μονάδες).
- Το πρόγραμμα των συμπληρωματικών σπουδών πρέπει να αξιολογείται-πιστοποιείται από το Συμβούλιο Εκπαιδευτικής Αξιολόγησης-Πιστοποίησης

(ΣΕΚΑΠ).

- Ο μη εκπαιδευτικά αξιολογημένος-πιστοποιημένος κλάδος σπουδών, στον οποίο φοίτησε ο κάτοχος του διπλώματος ή του τίτλου του οποίου σκοπεύεται η εξομοίωση, πρέπει στη συνέχεια να έχει αξιολογηθεί-πιστοποιηθεί θετικά από το ΣΕΚΑΠ.
- Η φοίτηση που οδήγησε στην απόκτηση του πιο πάνω διπλώματος ή τίτλου, του οποίου σκοπεύεται η εξομοίωση, πρέπει να είχε αρχίσει κατά ή μετά την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκε σε ισχύ η πρώτη νομοθεσία που θεσπίστηκε για τις σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δηλαδή τη 16η Ιανουαρίου 1987, αλλά όχι αργότερα από το ακαδημαϊκό έτος 1996-1997, όταν είχε αρχίσει η υποβολή αιτήσεων και η αξιολόγηση των σχολών αυτών.

Όπως είναι γνωστό, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, πριν από την κατάθεση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, πραγματοποίησε αρκετές συνεδρίες καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας της παρούσας Βουλής, στα πλαίσια των οποίων προβληματίστηκε γύρω από το θέμα της αναγνώρισης τίτλων σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της Κύπρου, σε σχέση με τις περιπτώσεις που δεν καλύπτονταν από τις κατά καιρούς νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούσαν αναγνώριση τίτλων ή αξιολόγηση-πιστοποίηση κλάδων σπουδών.

Στα πλαίσια της προηγηθείσας μελέτης του θέματος, όπως αναφέρεται πιο πάνω, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ακούσει τις απόψεις όλων των εμπλεκόμενων πλευρών. Ειδικότερα, είχε επισημανθεί η ανάγκη για περαιτέρω και σε βάθος μελέτη των επιμέρους πτυχών του θέματος στην περίπτωση που θα επιχειρείτο οποιαδήποτε νομοθετική ρύθμισή του, κάτι που η επιτροπή κατά το χρόνο εκείνο είχε ήδη επιχειρήσει με την κατάθεση δύο σχετικών προτάσεων νόμου, οι οποίες όμως τελικά δεν προωθήθηκαν στην ολομέλεια του σώματος. Την επιτροπή απασχόλησαν ιδιαίτερα ο

τρόπος και η έκταση της οποιασδήποτε εξομοίωσης τέτοιων μη αναγνωρισμένων διπλωμάτων ή τίτλων που θα επιχειρείτο. Συγκεκριμένα, την επιτροπή προβληματίσαν τα πιο κάτω:

- Το όργανο ή σώμα στο οποίο θα ανετίθετο ο καθορισμός της διάρκειας και του περιεχομένου του προγράμματος των αναγκαίων συμπληρωματικών σπουδών.
- Η έκταση των περιπτώσεων που ενδείκνυτο να καλυφθούν από τυχόν νομοθετική ρύθμιση.
- Οι τυχόν αναγκαίες τροποποιήσεις της σχετικής νομοθεσίας, ώστε αυτή να μη βρίσκεται σε αντίθεση με την τυχόν νέα νομοθετική ρύθμιση.

Ύστερα από τον πιο πάνω προβληματισμό, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας έχει την άποψη ότι, παρά τις σοβαρές επιφυλάξεις που εκφράστηκαν ενώπιόν της σε ό,τι αφορά το ενδεδειγμένο ή μη της ρύθμισης νομοθετικά του θέματος, η παροχή δυνατότητας εξομοίωσης μη αναγνωρισμένων τίτλων ύστερα από συμπληρωματικές σπουδές θα δώσει τέλος στην αβεβαιότητα και τη σύγχυση που επικρατεί σήμερα στον τομέα αυτό, αφού θα τεθούν οι προϋποθέσεις για εξυγίανση της νοσηρής αυτής κατάστασης προς όφελος τόσο των ίδιων των επηρεαζομένων όσο και των παρόντων ή μελλοντικών εργοδοτών τους.

Εξάλλου, η επιτροπή κατέληξε στην προτεινόμενη ρύθμιση λαμβάνοντας ιδιαίτερα υπόψη το γεγονός ότι ανάλογη ρύθμιση είχε γίνει και στο παρελθόν με την ψήφιση του Νόμου Αρ. 41(Ι) του 1993. Υπενθυμίζεται ότι με τον υπό αναφορά νόμο, υπό ορισμένες και πάλι προϋποθέσεις, αναγνωρίστηκαν τίτλοι που χορηγήθηκαν από αναγνωρισμένα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εξωτερικού, έστω και αν μέρος της φοίτησης που οδήγησε στην απόκτηση τέτοιου τίτλου έγινε στην Κύπρο, σε ιδιωτική σχολή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της οποίας ο αντίστοιχος κλάδος δεν ήταν εκπαιδευτικά αξιολογημένος-πιστοποιημένος. Συνεπώς, η επιτροπή θεωρεί ότι οι συνθήκες που επέβαλαν τότε τη

θέσπιση της εν λόγω νομοθεσίας είναι παρόμοιες με τις σημερινές συνθήκες και ως εκ τούτου, κατά την κρίση της, επιβάλλεται και πάλι ανάλογη ρύθμιση.

Στη βάση των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας θεωρεί ότι η προτεινόμενη ρύθμιση αποτελεί ίση και δίκαιη μεταχείριση των επηρεαζόμενων από αυτή προσώπων και πιστεύει ότι σ' αυτή διαλαμβάνονται τέτοιες προϋποθέσεις, οι οποίες διασφαλίζουν ότι η σκοπούμενη εξομοίωση επιχειρείται σωστά τόσο από πρακτική όσο και από εκπαιδευτική άποψη. Σημειώνεται ότι, κατά την τελική διαμόρφωση του κειμένου του προτεινόμενου σχεδίου νόμου, η επιτροπή έλαβε ιδιαίτερα υπόψη τις παρατηρήσεις και εισηγήσεις του εκπροσώπου του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, καθώς και της εκπροσώπου του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της πρότασης νόμου σε νόμο όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί, σε συνεργασία και με την εκπρόσωπο του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, και αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εξομοίωσης Διπλωμάτων ή Τίτλων Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Κύπρου (Συμπληρωματικές Σπουδές) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι σημαντικό το νομοσχέδιο, να μου επιτρέψετε να κάνω μία σύντομη ενημέρωση προς το σώμα για το τι ψηφίζουμε σήμερα. Η Βουλή έχει ήδη, μέσα από νομοθεσίες, καλύψει τα διπλώματα των σχολών του ιδιωτικού χώρου στην Κύπρο, από το 1996 και μετά. Παρέμενε σε εκκρεμότητα η περίοδος 1987 μέχρι 1996,

και μιλούμε για κλάδους που τελικά έχουν αξιολογηθεί θετικά. Αυτή όμως η περίοδος υποβάλλεται κάτω από κάποιες συμπληρωματικές σπουδές των μαθητών αυτών -όπως θα έχετε ήδη ενημερωθεί και από την τελευταία συνάντηση που είχαμε στο γραφείο του Προέδρου- και είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω είναι μία ανάγκη, για άρση μιας αδικίας για μεγάλο αριθμό συμπατριωτών μας, οι οποίοι σε τίποτε δεν ευθύνονταν· πήγαιναν σε κάποια κολέγια, έπαιρναν κάποια διπλώματα τα οποία δεν είχαν καμία αξία. Σήμερα γίνεται μία αναγνώριση αυτών των διπλωμάτων, νοουμένου ότι θα κάνουν συμπληρωματικά μαθήματα κάποιας περιόδου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι μία σωστή νομοθεσία, η οποία έρχεται να καλύψει ένα κενό. Μετά από παρακολούθηση συγκεκριμένων μαθημάτων, που θα καθοριστούν αρμοδίως και από το πανεπιστήμιο, τα παιδιά αυτά θα μπορέσουν τελικά να έχουν ένα πτυχίο αναγνωρίσιμο από την Κυπριακή Δημοκρατία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Φιλίππου.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Εξομοίωση διπλωμάτων ή τίτλων ύστερα από συμπληρωματικές σπουδές. Άρθρο 3.

Έκταση εξομοίωσης. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εξομοίωσης Διπλωμάτων ή Τίτλων Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Κύπρου (Συμπληρωματικές Σπουδές) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσης ενστάσεως, η πρόταση νόμου καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 24 θέμα στην ημερήσια διάταξη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι εξ αναβολής και είναι «Ο περί Αποχτετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Αποχτετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Λευτέρης Χριστοφόρου

Ανδρέας Φιλίππου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, οι πρόεδροι

των Συμβουλίων Αποχτεύσεων Λευκωσίας, Λεμεσού-Αμαθούντας, Λάρνακας και Αγίας Νάπας και εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου. Οι πρόεδροι των Συμβουλίων Αποχτεύσεων Πάφου και Παραλιμνίου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στην επιτροπή.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Αποχτευτικών Συστημάτων Νόμου, ώστε, ανάμεσα σ' άλλα, το Συμβούλιο Αποχτεύσεων Λευκωσίας να καταστεί πιο ευέλικτο και να αντιπροσωπεύονται σ' αυτό όλοι οι δήμοι της μείζονος Λευκωσίας με εκπροσώπους τους που θα υποδεικνύονται από τα οικεία δημοτικά συμβούλια.

Στο ίδιο νομοσχέδιο περιλαμβάνεται πρόνοια σύμφωνα με την οποία, όταν η περιοχή αποχτεύσεων περιλαμβάνει περιοχή κοινοτικού συμβουλίου, το συμβούλιο αποχτεύσεων να αποτελείται από την επιτροπή του κοινοτικού συμβουλίου, με πρόεδρο τον οικείο έπαρχο.

Σύμφωνα με την εκπρόσωπο του Υπουργείου Εσωτερικών που παρευρέθηκε στην επιτροπή, οι εκπρόσωποι της Ένωσης Κοινοτήτων διαφωνούν με την εν λόγω τροποποίηση, να είναι δηλαδή πρόεδρος του συμβουλίου αποχτεύσεων ο οικείος έπαρχος, γιατί, όπως υποστηρίζουν, η σημερινή ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία πρόεδρος είναι ο κοινοτάρχης, εφαρμόζεται χωρίς οποιοδήποτε πρόβλημα. Το Υπουργείο Εσωτερικών, δήλωσε, εμμένει στη θέση πως πρόεδρος του συμβουλίου αποχτεύσεων στις περιοχές αυτές πρέπει να είναι ο οικείος έπαρχος.

Ο πρόεδρος του Συμβουλίου Αποχτεύσεων Λευκωσίας και οι εκπρόσωποι των Συμβουλίων Αποχτεύσεων Λεμεσού-Αμαθούντας, Λάρνακας και Αγίας Νάπας υιοθέτησαν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι των Συμβουλίων Αποχετεύσεων Πάφου και Παραλιμνίου, παρ' όλο που δεν παρευρέθηκαν στην επιτροπή, διαβίβασαν σ' αυτήν ότι υιοθετούν τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη της όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να υιοθετήσει τις πρόνοιες του νομοσχεδίου, με εξαίρεση εκείνες που αναφέρονται στις περιπτώσεις συμβουλίων αποχετεύσεων που προεδρεύονται από τον έπαρχο, τις οποίες αποφάσισε στο παρόν στάδιο να απορρίψει, καλώντας ταυτόχρονα το Υπουργείο Εσωτερικών να επαναφέρει το όλο θέμα για επανεξέταση σε μεταγενέστερο στάδιο.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό τελικά έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 5 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

Τροποποίηση του άρθρου 14^A του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Τροποποίηση του άρθρου 30 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Τροποποίηση του άρθρου 45 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 10.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 11.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 11 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 11 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 29 θέμα στην ημερήσια διάταξη θέμα είναι επίσης εξ αναβολής και είναι «Ο περί Γραφείων Τουρισμού και Ταξιδίων και Ξεναγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου και η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Γραφείων Τουρισμού και Ταξιδίων και Ξεναγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Ανδρέας Μούσκος

Ηλίας Μυριάνθους

Κίκης Καζαμίας

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Μη μέλη της επιτροπής:

Νίκος Κλεάνθους

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το μέλος της κ. Μάριο Ματσάκη, σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 8 και στις 29 Μαρτίου 2001. Στις συνεδριάσεις αυτές κλήθηκαν και παρέστησαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ) και του Συνδέσμου Ξεναγών Κύπρου.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας περί Γραφείων Τουρισμού και Ταξιδιών και Ξεναγών, ώστε να ενσωματωθεί σε αυτή κώδικας δεοντολογίας, καθώς και πειθαρχικές διατάξεις για τους ξεναγούς.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε επιστολή του που απέστειλε στην επιτροπή αναφέρει ότι διαφωνεί με τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου, γιατί από τη μια θεωρεί ότι ο κώδικας δεοντολογίας για τους ξεναγούς αποτελεί εσωτερικό θέμα των ίδιων των ξεναγών, ενώ από την άλλη η σύσταση πειθαρχικού συμβουλίου, εκτός του ότι καλύπτεται ήδη από τις σχετικές διατάξεις που ισχύουν σήμερα, θα δημιουργήσει πρόσθετες γραφειοκρατικές διαδικασίες και νέες ανάγκες σε προσωπικό, αλλά και θα αποτελέσει προηγούμενο για άλλους επαγγελματικούς κλάδους του τουριστικού τομέα. Σημειώνεται ότι τις πιο πάνω θέσεις έχει υιοθετήσει και ο ΚΟΤ.

Ο Σύνδεσμος Ξεναγών Κύπρου υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα

όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε να επαναδιατυπώσει τις διατάξεις του προτεινόμενου νόμου, έτσι που να προβλέπεται ότι το θέμα των πειθαρχικών διατάξεων και του κώδικα δεοντολογίας για τους ξεναγούς θα ρυθμιστεί με κανονισμούς που θα εκδοθούν από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Η επιτροπή, με βάση την πιο πάνω θέση της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου σε νόμο, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Μη υπάρχοντων ομιλητών, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Γραφείων Τουρισμού και Ταξιδίων και Ξεναγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα).

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 30 θέμα της ημερήσιας διάταξης είναι επίσης εξ αναβολής και

είναι «Ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμος του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και
Λειτουργίας) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος	Κυριάκος Τυρίμος
Ισίδωρος Μακρίδης	Μάριος Ματσάκης
Κατερίνα Παντελίδου	Ζαχαρίας Κουλίας
Δώρος Χριστοδουλίδης	Δώρος Θεοδώρου
Θάσος Μιχαηλίδης	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αρκετές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Ιανουαρίου και Μαρτίου 2001. Στα πλαίσια της μελέτης του πιο πάνω νομοσχεδίου κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, του Συνδέσμου Ιδιωτικών Ιατρικών Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Πασχόντων και Φίλων και της Κίνησης Διεκδίκησης Δικαιωμάτων Ασθενών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εισαγωγή νέας εκσυγχρονισμένης νομοθεσίας που να ρυθμίζει τον έλεγχο της ίδρυσης και λειτουργίας των ιδιωτικών νοσηλευτικών ιδρυμάτων.

Ειδικότερα, στον προτεινόμενο νόμο προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Εισαγωγή λεπτομερών ρυθμίσεων και απαιτήσεων αναφορικά με την ίδρυση, λειτουργία, δομή, εξοπλισμό και στελέχωση των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων.
2. Διάκριση των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων σε τέσσερις κατηγορίες, ανάλογα με τον

αριθμό των κλινών και τις ειδικότητες που στεγάζουν.

3. Σύσταση Συμβουλευτικής Επιτροπής Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων, η οποία θα συμβουλεύει τον Έφορο Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων ή τον Υπουργό Υγείας σε θέματα που σχετίζονται με τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια.
4. Δημιουργία μητρώου ιδιωτικών νοσηλευτηρίων, στο οποίο θα εγγράφονται από τον έφορο κατά κατηγορίες όλα τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια τα οποία έχουν εξασφαλίσει άδεια ίδρυσης και λειτουργίας.
5. Παροχή εξουσίας στον Έφορο Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων για ακύρωση ή αναστολή της άδειας λειτουργίας ιδιωτικών νοσηλευτηρίων στις περιπτώσεις παράβασης ή μη συμμόρφωσης με τις προβλεπόμενες απαιτήσεις.
6. Εισαγωγή των αναγκαίων ποινικών διατάξεων για διασφάλιση της αυστηρής συμμόρφωσης με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου.
7. Ύπαρξη μεταβατικής περιόδου δώδεκα μηνών, από την έναρξη ισχύος του προτεινόμενου νόμου, ώστε τα υφιστάμενα ιδιωτικά νοσηλευτήρια να συμμορφωθούν με τις διατάξεις του.
8. Έναρξη της ισχύος του σε ημερομηνία που θα καθοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο, με γνωστοποίησή του που θα δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

Στα πλαίσια της μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου οι εμπλεκόμενοι φορείς, χωρίς να διαφωνούν με τη φιλοσοφία των διατάξεών του, υπέβαλαν ορισμένες εισηγήσεις που αποσκοπούν στην ομαλότερη λειτουργία των νοσηλευτηρίων. Συγκεκριμένα, οι επιμέρους εισηγήσεις των εμπλεκόμενων φορέων έχουν ως ακολούθως:

1. Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσηλευτών υποστήριξαν ότι κάθε νοσηλευτήριο πρέπει να στελεχώνεται με νοσηλευτή πρώτου επιπέδου επί

εικοσιτετραώρου βάσεως.

2. Οι εκπρόσωποι της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Συνδέσμου Πασχόντων και Φίλων υποστήριξαν ότι:
 - α. εκπρόσωπος της ομοσπονδίας τους πρέπει να εκπροσωπείται στη Συμβουλευτική Επιτροπή Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων, η οποία να μπορεί να εξετάζει και παράπονα που υποβάλλονται από ιδιώτες,
 - β. δεν πρέπει να ενημερώνεται το νοσηλευτήριο για την πρόθεση έκδοσης διατάγματος αναστολής ή ακύρωσης της λειτουργίας του,
 - γ. πρέπει να αυξηθούν οι προβλεπόμενες ποινές,
 - δ. η νομοθετική ρύθμιση των όρων απασχόλησης δε συνάδει με τα συνδικαλιστικά θέσμια του τόπου μας,
 - ε. απαιτούνται συγκεκριμένες νομοθετικές ρυθμίσεις για τα ήδη λειτουργούντα ιδιωτικά νοσηλευτήρια, έτσι ώστε η λειτουργία όλων των νοσηλευτηρίων να βρίσκεται στα ίδια ποιοτικά επίπεδα.

Υπό το φως των πιο πάνω και με υπόδειξη της επιτροπής, το αρχικό κείμενο του νομοσχεδίου διαμορφώθηκε ανάλογα και υποβλήθηκε στην επιτροπή με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Κατάθεση των σχετικών κανονισμών μέσα σε έξι μήνες από την έναρξη της ισχύος του προτεινόμενου νόμου.
2. Το όνομα του νοσηλευτηρίου να είναι σε μια από τις επίσημες γλώσσες της Δημοκρατίας.
3. Οι επιθεωρητές να ασκούν ετήσιους και έκτακτους ελέγχους.
4. Η χρονική διάρκεια προσωρινής αναστολής της λειτουργίας ιδιωτικών νοσηλευτηρίων να μην υπερβαίνει τους έξι μήνες.
5. Σε περίπτωση επαναλαμβανόμενου αδικήματος, η ημερήσια χρηματική ποινή να

είναι μέχρι εκατό λίρες.

6. Κάθε νοσηλευτήριο να διαθέτει νοσηλευτή πρώτου επιπέδου για κάθε ημερήσιο ωράριο εργασίας.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως τελικά διαμορφώθηκε από την κυβερνητική πλευρά, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σωστά έχετε αναφέρει ότι η έκθεση είναι ομόφωνη και αντιλαμβάνομαι ότι στην επιτροπή έγινε αρκετή συζήτηση γι' αυτό το θέμα. Πλην όμως, υπάρχουν ορισμένες τεχνικές λεπτομέρειες του νομοσχεδίου, όπου ενδεχομένως η επιτροπή Υγείας θα πρέπει να επανέλθει, για να κάνει πιο ακριβή διατύπωση. Από ιδιώτες γιατρούς έχω κάποια μηνύματα ότι μένουν κενά σε σχέση με ορισμένα ισχύοντα σήμερα για διαστάσεις, για τεχνικές προδιαγραφές κ.λπ. Δεν εισηγούμαι... παρά μόνο την ψήφισή του νομοσχεδίου, πλην όμως, λέγω, ενδεχομένως θα πρέπει να επανέλθουμε με κάποιες λεπτομέρειες που παραμένουν ίσως αδιευκρίνιστες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παρισινός, πρόεδρος της επιτροπής.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ενημερωτικά θα ήθελα να πω προς τους συναδέλφους ότι ο νόμος που ισχύει αναφορικά με τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια σήμερα είναι νόμος του 1954, της αποικιοκρατίας. Και είναι αντιληπτό σε όλους μας ότι λειτουργούν σήμερα

νοσηλευτήρια τα οποία σίγουρα δεν ανταποκρίνονται στη σημερινή πραγματικότητα, στις σημερινές ανάγκες της σύγχρονης προσέγγισης της παροχής φροντίδας, υγείας στο λαό μας. Τούτη η Βουλή και ιδιαίτερα η επιτροπή Υγείας υπήρξαν πολύ πιεστικοί προς την πολιτεία, προς το κράτος, προς το αρμόδιο υπουργείο και υπηρεσίες στο να κατατεθεί το θέμα, το οποίο χρόνισε πραγματικά μέχρι να διατυπωθεί. Σήμερα θέλω να εκφράσω απόλυτη ικανοποίηση, γιατί προχωρούμε στην ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου που αφορά την ίδρυση, λειτουργία, δομή, εξοπλισμό και στελέχωση των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων.

Θέλω να πω ότι στην προετοιμασία αυτή έλαβαν μέρος εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, και συγκεκριμένα του Τμήματος Πολεοδομίας, που έχουν μεριμνήσει και έχουν αναλυτικά ψηλαφίσει τις ανάγκες όσον αφορά τις διαστάσεις χώρου και τη λειτουργικότητα και υπάρχει λεπτομερής αναφορά στα θέματα αυτά. Αν στη συνέχεια, στην εφαρμογή, διαπιστωθεί ότι υπάρχει οποιοδήποτε πρόβλημα, εδώ είναι η Βουλή να μπορέσει να τροποποιήσει.

Όμως θα ήθελα, Πρόεδρε, με δυο λόγια να αναφέρω ότι ξεχωρίζει κατά εξαιρετικό τρόπο το τι είναι κλινική μονοήμερης νοσηλείας, που δεν επιδέχεται διανυκτέρευση, κλινική με δύο γιατρούς, πολυκλινική και τι σημαίνει ιδιωτικό νοσοκομείο. Εκείνο όμως που πρέπει να μας ικανοποιήσει ξέχωρα είναι το γεγονός ότι νομοθετείται και θεσμοθετείται ο απαραίτητος ετήσιος έλεγχος, ώστε να διαπιστώνουμε ότι συνεχίζουν να έχουν τις σωστές προδιαγραφές στην πορεία οι ιδιωτικές κλινικές και τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια. Και επίσης διαλαμβάνει και έκτακτο απροειδοποίητο έλεγχο, κάτι που πρέπει να ικανοποιεί όλους μας και ιδιαίτερα τον πολίτη.

Ένα τελευταίο θέμα που θα ήθελα να πω· η επιτροπή πρωτοβουλιακά ζήτησε να αναγράφεται απαραίτητα ο τίτλος σε κάθε νοσηλευτήριο και εις μίαν από τις επίσημες γλώσσες του κράτους. Διότι μετά λύπης μας παρατηρούμε ότι σε τουριστικές περιοχές

βλέπεις στη σειρά κλινικές και νοσηλευτήρια να αναφέρουν τους τίτλους τους εις άπταιστες ξένες γλώσσες όλων των ποικιλιών σάμπως και δε δέχονται Κύπριο ασθενή στις αίθουσές τους. Γι' αυτό ήταν απαίτηση και θεσμοθετήθηκε ότι μπορούν να γράψουν τον τίτλο τους και τις ανακοινώσεις τους σε οποιαδήποτε άλλη γλώσσα θέλουν, αλλά απαραίτητα πρέπει να συνυπάρχει μία από τις επίσημες γλώσσες του κράτους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παρισινέ.

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς να πω ότι αυτό το νομοσχέδιο αποτελεί ένα σημαντικό βελτιωτικό βήμα για την παροχή ιατροφαρμακευτικής φροντίδας στον τόπο. Θα πρέπει να πω ότι πολλές ιδιωτικές κλινικές οι οποίες εργάζονται σήμερα δεν τηρούν τις πρόνοιες αυτού του νομοσχεδίου και θα πρέπει να προβούν σε σημαντικές αλλαγές. Αυτό που θα πρέπει να μας προβληματίσει είναι η εφαρμογή του νόμου, διότι θα έχουμε ένα πολύ καλό νομοσχέδιο, αλλά θα έχουμε σοβαρά προβλήματα -πιστεύω- στην εφαρμογή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ματσάκη.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Κατηγορίες ιδιωτικών νοσηλευτηρίων. Άρθρο 3.

Απαγόρευση ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικού νοσηλευτηρίου χωρίς άδεια.

Άρθρο 4.

Απαιτήσεις και προδιαγραφές ιδιωτικών νοσηλευτηρίων. Πρώτο Παράρτημα.

Άρθρο 5.

Άδεια ίδρυσης ιδιωτικού νοσηλευτηρίου. Δεύτερο Παράρτημα, Μέρος I, Μέρος II.

Άρθρο 6.

Άδεια λειτουργίας ιδιωτικού νοσηλευτηρίου. Δεύτερο Παράρτημα, Μέρος III, Μέρος IV. Άρθρο 7.

Διάρκεια ισχύος άδειας και ανανέωση. Άρθρο 8.

Όνομα νοσηλευτηρίου. Άρθρο 9.

Διεύθυνση, έλεγχος και εποπτεία ιδιωτικού νοσηλευτηρίου. Άρθρο 10.

Μητρώο ιδιωτικών νοσηλευτηρίων. Άρθρο 11.

Ιεραρχική προσφυγή. Άρθρο 12.

Γενικές υποχρεώσεις αδειούχων νοσηλευτηρίων. Τρίτο Παράρτημα. Άρθρο 13.

Έφορος ιδιωτικών νοσηλευτηρίων. Άρθρο 14.

Συμβουλευτική Επιτροπή Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων. Άρθρο 15.

Εντεταλμένοι επιθεωρητές. Άρθρο 16.

Εξουσία εισόδου και επιθεώρηση. Άρθρο 17.

Εξουσία ακύρωσης ή αναστολής της άδειας λειτουργίας. Άρθρο 18.

Διάταγμα αναστολής σε επείγουσες περιπτώσεις. Άρθρο 19.

Συνέπειες διατάγματος ακύρωσης ή αναστολής. Άρθρο 20.

Ετήσια έκθεση. Άρθρο 21.

Γενικό ποινικό αδίκημα και ποινές. Άρθρο 22.

Παρακώλυση Εφόρου ή εντεταλμένων επιθεωρητών. Άρθρο 23.

Απαγόρευση αποκάλυψης πληροφοριών. Άρθρο 24.

Ποινική ευθύνη. Άρθρο 25.

Ειδοποιήσεις και γνωστοποιήσεις. Άρθρο 26.

Τέλη εξέτασης αιτήσεων και έκδοσης ή ανανέωσης αδειών. Τέταρτο Παράρτημα.

Άρθρο 27.

Έκδοση Κανονισμών. Άρθρο 28.

Κατάργηση και επιφύλαξη. Άρθρο 29.

Εξαιρέσεις για τα υφιστάμενα νοσηλευτήρια. Πέμπτο Παράρτημα. Άρθρο 30.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 31.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα, από το πρώτο μέχρι και το τριακοστό πρώτο, καθώς και τα Πρώτο Παράρτημα, Δεύτερο Παράρτημα, Μέρος I, Μέρος II, Μέρος III, Μέρος IV, Τρίτο Παράρτημα, Τέταρτο Παράρτημα και Πέμπτο Παράρτημα εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα).

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο καθίσταται νόμος.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 32 θέμα της ημερήσιας διάταξης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, που είναι επίσης εξ αναβολής και είναι «Ο περί Αρχείου Καταγραφής Μητρικών και Περιγεννητικών Θανάτων Νόμος του 2001». Πρόταση νόμου. Υπάρχει συμπληρωματική έκθεση και είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για την

**πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Αρχείου Καταγραφής Μητρικών και
Περιγεννητικών Θανάτων Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Ισίδωρος Μακρίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Δώρος Θεοδώρου

Κυριάκος Τυρίμος

Όπως είναι γνωστό, η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για την πιο πάνω πρόταση νόμου διανεμήθηκε στους βουλευτές στις 26 Μαρτίου 2001, η συζήτησή της όμως αναβλήθηκε ύστερα από σχετική απόφαση της ολομέλειας της Βουλής, με σκοπό να επανεξεταστεί από την αρμόδια επιτροπή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας επανεξέτασε το όλο θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2001, στα πλαίσια της οποίας κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας.

Οι εκπρόσωποι του Εθνικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα της Γυναίκας υποστηρίζουν ανεπιφύλακτα το περιεχόμενο και τους σκοπούς της πρότασης νόμου και παράλληλα επισημαίνουν ότι η συστηματική συλλογή και η αξιοποίηση των σχετικών πληροφοριών που αφορούν τη γυναίκα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη διαμόρφωση σωστής πολιτικής για την πρόληψη και την αντιμετώπιση προβλημάτων που ταλαιπωρούν τη γυναίκα.

Ως αποτέλεσμα της επανεξέτασης της πρότασης νόμου και υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να ενσωματώσει στην πρόταση νόμου πρόνοιες για την προστασία των πληροφοριών προσωπικού χαρακτήρα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, επισυνάπτοντας στην παρούσα έκθεσή της την πρόταση νόμου όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την

ψηφισή της σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Ίδρυση Αρχείου. Άρθρο 3.

Προστασία προσωπικών πληροφοριών. Άρθρο 4.

Αδικήματα και ποινές. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αρχείου Καταγραφής Μητρικών και Περιγεννητικών Θανάτων Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου καθίσταται νόμος.

Το υπ' αριθμόν 60 θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού – Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001».

Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Στάθης Κιπτής
Θάσος Μιχαηλίδης	Τάκης Χατζηδημητρίου
Γιώργος Λιλλήκας	Ανδρούλα Βασιλείου
Τάκης Χατζηγεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2001.

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 24 και 76 της βασικής νομοθεσίας για τη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, σκοπείται η τροποποίηση του υφιστάμενου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση καθηγητή στον κλάδο οικιακής οικονομίας.

Όπως είναι γνωστό, το Μάιο του 2000 αναθεωρήθηκε το υπό αναφορά σχέδιο υπηρεσίας, με την παροχή δυνατότητας μόνιμου διορισμού στη θέση καθηγητή οικιακής οικονομίας και σε κατόχους πτυχίου διαιτολογίας, διατροφολογίας, τεχνολογίας τροφίμων και χημείας τροφίμων οι οποίοι απασχολούνταν με σύμβαση στη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία για την κάλυψη αναγκών στην ειδικότητα της οικιακής οικονομίας. Σημειώνεται ότι τα εν λόγω πρόσωπα είχαν διοριστεί στη δημόσια εκπαιδευτική υπηρεσία, όταν στον οικείο κατάλογο διοριστέων δεν υπήρχαν πτυχιούχοι στον κλάδο αυτό.

Στο μεταξύ επισημάνθηκε στην επιτροπή ότι υπό τις ίδιες συνθήκες και για την κάλυψη των ίδιων αναγκών που αναφέρονται πιο πάνω είχαν διοριστεί και άλλα πρόσωπα με τα ίδια προσόντα, τα οποία όμως δεν καλύπτονται από τις διατάξεις του

ισχύοντος αναθεωρημένου σχεδίου υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε συνεννόηση με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας ετοίμασε και κατέθεσε στη Βουλή τους υπό συζήτηση κανονισμούς για την εκ νέου αναθεώρηση του σχεδίου υπηρεσίας, ώστε να παραχωρηθεί η ίδια δυνατότητα μόνιμου διορισμού και στα εν λόγω πρόσωπα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, θεωρώντας ότι η προτεινόμενη ρύθμιση συνιστά δίκαιη και ίση μεταχείριση των επηρεαζόμενων προσώπων, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι, μία παρατήρηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μία παρατήρηση. Μάλιστα, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η παράκληση είναι αυτό το θέμα να αναβληθεί και να εξεταστεί στην επόμενη Βουλή, γιατί μέσα από την περαιτέρω μελέτη του θέματος προέκυψε κάποια ανάγκη να επανεξεταστεί αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνεστε ότι πρόκειται περί κανονισμών και ως εκ τούτου θα πρέπει να αποσυρθούν. Για νομοτεχνικούς μάλιστα λόγους θα πρέπει να απορριφθούν. Συνεπώς, αντί της εγκρίσεως, ζητώ την απόρριψη.

Ενόψει της εισηγήσεως του κ. Χατζηγιάννη, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί, για νομοτεχνικούς λόγους, απορριφθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί απορρίπτονται.

Το υπ' αριθμόν 61 θέμα είναι «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος Τάκης Χατζηγεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης Στάθης Κιπτής

Γιώργος Λιλλήκας Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου.

Με τους υπό συζήτηση κανονισμούς, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 19, 20 και 32 της νομοθεσίας για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, σκοπεύεται η ίδρυση Τμήματος Βιολογικών Επιστημών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν από τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, η ίδρυση του Τμήματος Βιολογικών Επιστημών πρόκειται να συμπληρώσει τα δύο υφιστάμενα Τμήματα Φυσικής και Χημείας, τα οποία σχετίζονται άμεσα με τη βιολογία. Όπως επισημάνθηκε στην επιτροπή, το τμήμα αυτό, το οποίο θα αποτελέσει και τη βάση για τη σκοπούμενη ίδρυση ιατρικής σχολής, θα συνεργάζεται με το Ινστιτούτο Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου, η ευεργετική δραστηριότητα του

οποίου είναι σε όλους καλά γνωστή, ενώ τα δύο θα αλληλοσυμπληρώνονται.

Οι εκπρόσωποι του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για την ίδρυση του Τμήματος Βιολογικών Επιστημών και τόνισαν ότι αρχικά η συνεργασία του ινστιτούτου με το πανεπιστήμιο θα αφορά την ανάπτυξη του Πυρήνα 1, δηλαδή της μοριακής βιολογίας, της γενετικής και της βιοτεχνολογίας. Η σκοπούμενη συνεργασία στοχεύει στην αλληλοσυμπλήρωση του ινστιτούτου και του πανεπιστημίου με τη διασφάλιση ότι τμήματα του ινστιτούτου τα οποία βρίσκονται σε πλήρη ανάπτυξη και των οποίων η εργαστηριακή δραστηριότητα εμπίπτει στα πλαίσια του Πυρήνα 1 θα έχουν την ευκαιρία να συμβάλουν σε μεγάλο βαθμό στην ανάπτυξη του υπό ίδρυση τμήματος. Ωστόσο, επισημάνθηκε ότι τυχόν οικονομική επιβάρυνση του ινστιτούτου από τη συνεργασία αυτή θα είναι για το ίδιο δυσβάστακτη, καθώς θα αποβεί σε βάρος άλλων δραστηριοτήτων του ή υπηρεσιών τις οποίες ήδη παρέχει σε ασθενείς, όπως είναι οι μυοπαθείς, οι νεφροπαθείς και άλλοι. Ως εκ τούτου, τονίστηκε ότι θα πρέπει να μελετηθεί σε βάθος η ανάγκη χρηματοδότησης του ινστιτούτου από το κράτος, ώστε να μπορέσει να συμβάλει στην ανάπτυξη του υπό ίδρυση τμήματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, υπό το φως των πιο πάνω, συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών, γι' αυτό και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως έχουν τελικά από νομοτεχνική άποψη διαμορφωθεί.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή επιθυμεί να εκφράσει την εκτίμησή της για το επιστημονικό έργο και την κοινωνική προσφορά του Ινστιτούτου Νευρολογίας και Γενετικής Κύπρου δηλώνοντας ότι αναμένει ότι το θέμα της χρηματοδότησης του ινστιτούτου, έτσι που να καταστεί δυνατή η συμβολή του στη λειτουργία και ανάπτυξη του Τμήματος Βιολογικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κύπρου, θα αντιμετωπιστεί θετικά από την κυβέρνηση, η οποία θα πρέπει χωρίς καθυστέρηση να αρχίσει την

εξέταση του όλου θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 62 θέμα είναι «Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση και πάλι είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος Τάκης Χατζηγεωργίου

Θάσος Μιχαηλίδης Στάθης Κιπτής

Γιώργος Λιλλήκας Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 27 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ, της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων Μέσης Εκπαίδευσης και της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Μαθητών.

Οι υπό αναφορά κανονισμοί εκδίδονται με βάση το άρθρο 11 του περί Κοινοτικών Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης Νόμου, όπως αυτός τροποποιήθηκε με τα άρθρα 3(2) και 4 του νόμου περί Μεταβιβάσεως της Ασκήσεως των Αρμοδιοτήτων της Ελληνικής

Συνέλευσης και περί του Υπουργείου Παιδείας.

Σκοπός των υπό συζήτηση κανονισμών είναι να επιφέρουν τις αναγκαίες τροποποιήσεις στους βασικούς κανονισμούς, που διέπουν τη λειτουργία των δημόσιων σχολείων μέσης εκπαίδευσης, ώστε ορισμένες διατάξεις τους να εναρμονιστούν με τις ανάγκες λειτουργίας του ενιαίου λυκείου. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις αφορούν κυρίως τη θεσμοθέτηση του προγράμματος “Δημιουργικότητα - Δράση - Κοινωνική προσφορά”, τις εγγραφές και μετεγγραφές μαθητών του ενιαίου λυκείου, τα μαθήματα που εξετάζονται γραπτώς στο τέλος του χρόνου, το περιεχόμενο των ενδεικτικών επιδόσεως και των απολυτηρίων των ενιαίων λυκείων, καθώς και τον καθορισμό των καθηκόντων των καθηγητών ή εκπαιδευτών οι οποίοι είναι υπεύθυνοι τμημάτων στα ενιαία λύκεια.

Σύμφωνα με όσα κατέθεσαν στην επιτροπή οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, με τους προτεινόμενους κανονισμούς οι ελεύθερες δραστηριότητες, εκδρομές - περίπατοι που οργανώνονται σήμερα στα σχολεία αναβαθμίζονται, συστηματοποιούνται και εντάσσονται μέσα στο ενιαίο πρόγραμμα “Δημιουργικότητα - Δράση - Κοινωνική προσφορά”, στο οποίο καθορίζονται αναλυτικά οι στόχοι και ο τρόπος υλοποίησης αυτού. Επίσης με τους κανονισμούς αυτούς ρυθμίζονται θέματα σημαντικά για τη λειτουργία του ενιαίου λυκείου.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό συζήτηση κανονισμών, η επιτροπή επισήμανε ορισμένες ελλείψεις και αδυναμίες σε αυτούς, όπως η μη συμμετοχή των μαθητών στον καταρτισμό του υπό αναφορά προγράμματος, γι' αυτό επέφερε τις αναγκαίες, κατά την άποψή της, τροποποιήσεις για τη βελτίωση της προτεινόμενης ρύθμισης.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας συμφωνεί με τους σκοπούς και τις επιδιώξεις των υπό συζήτηση κανονισμών και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκρισή τους, όπως αυτοί, σύμφωνα με τα πιο πάνω, έχουν

διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 63 θέμα της ημερήσιας διάταξης είναι «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου – Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού, Τεχνικού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού, Τεχνικού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Αβραάμ Αντωνίου

Νίκος Μουσιούππας

Γιώργος Λιλλήκας

Ισίδωρος Μακρίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Χρίστος Ρότσας

Δώρος Θεοδώρου

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 4 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών και ο γενικός διευθυντής του Συμβουλίου του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ).

Με τους πιο πάνω κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 19(3) και 71 του περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Νόμου, σκοπείται ο καθορισμός των σχεδίων υπηρεσίας των θέσεων ανώτερου λειτουργού, λειτουργού, τεχνικού και γραφέα στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Όπως είναι γνωστό, τα σχέδια υπηρεσίας του ανώτερου λειτουργού, του τεχνικού και του γραφέα έχουν ήδη εγκριθεί από την ολομέλεια του σώματος με εξαίρεση το σχέδιο υπηρεσίας του λειτουργού, για επιμέρους πρόνοιες του οποίου υπήρξαν δισταγμένες απόψεις.

Συγκεκριμένα, είχαν εκφραστεί από μέλη της επιτροπής επιφυλάξεις σχετικά με την περιληφθείσα στο εν λόγω σχέδιο υπηρεσίας πρόνοια, με βάση την οποία νεοπροσλαμβανόμενα στη θέση αυτή πρόσωπα που είναι μέλη σώματος επαγγελματιών λογιστών και που ταυτόχρονα είναι κάτοχοι πανεπιστημιακού διπλώματος ή τίτλου ή ισότιμου προσόντος θα τοποθετούνται στην ένατη βαθμίδα της κλίμακας Α8, σε σχέση με άλλους συναδέλφους τους οι οποίοι δεν είναι μέλη επαγγελματικών σωμάτων, γιατί αυτό αποτελεί προνομιακή μεταχείριση έναντι ήδη υπηρετούντων υπαλλήλων στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου οι οποίοι είναι απλώς κάτοχοι πανεπιστημιακού διπλώματος ή τίτλου ή ισότιμου προσόντος.

Κατά τη μελέτη του υπό αναφορά θέματος, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσε στην επιτροπή ότι η προτεινόμενη ρύθμιση σχετικά με υποψηφίους που είναι μέλη σώματος επαγγελματιών λογιστών περιλαμβάνεται ήδη σε σωρεία άλλων ανάλογων σχεδίων υπηρεσίας που αφορούν θέσεις στη δημόσια υπηρεσία, καθώς και ότι το υπουργείο δε συμφωνεί με τις εισηγήσεις για ολοκληρωτική διαγραφή της εν λόγω πρόνοιας ή για τροποποίησή της, έτσι που το Συμβούλιο του ΧΑΚ να έχει την εξουσία να τοποθετεί νεοπροσληφθέντες στην εν λόγω θέση υπαλλήλους σε ανάλογες βαθμίδες της κλίμακας Α8, ανάλογα με τα προσόντα ή την

πείρα τους. Συναφώς ανέφερε ότι, αν η τελευταία αυτή εισήγηση υιοθετηθεί, θα προκαλέσει αλυσιδωτές επιπτώσεις και αναταραχή στη δημόσια υπηρεσία, αφού δεν ισχύει σε αυτή ανάλογη ρύθμιση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της και αφού έλαβε υπόψη ότι το υπό συζήτηση σχέδιο υπηρεσίας έχει συνταχθεί με βάση άλλα ανάλογα σχέδια υπηρεσίας που ισχύουν στη δημόσια υπηρεσία, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως αυτοί έχουν κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος τους, ώστε να τιτλοφορούνται «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Ρότσας.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επί θέματος αρχής. Αυτά τα πράγματα θα πρέπει να αυτορρυθμίζονται και να μην είναι στο μέλλον θέμα της Βουλής· το αν θα εγκρίνει έναν γραφέα ή όχι στο ΧΑΚ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Ρότσα.

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται. Το υπ' αριθμόν 64 θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι «Οι περί Σχολής Κωφών Παιδιών – Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και

θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Σχολής Κωφών Παιδιών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Χριστόδουλος Βενιαμίν
Καίτη Κληρίδη	Μάρκος Κυπριανού
Γιαννάκης Αγαπίου	Δημήτρης Ηλιάδης
Αριστοφάνης Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καθορισμός νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Διευθυντή στη Σχολή Κωφών Παιδιών.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, με τους υπό αναφορά κανονισμούς σκοπείται η αναβάθμιση της θέσης του Διευθυντή από την κλίμακα Α11 στις συνδυασμένες κλίμακες Α11 και Α12, καθότι πρόσφατα δημιουργήθηκε η νέα ενδιάμεση θέση Πρώτου Δασκάλου στην κλίμακα Α11, μεταξύ των θέσεων του Διευθυντή και του Ανώτερου Δασκάλου. Λόγω της δημιουργίας και πλήρωσης της θέσης του Πρώτου Δασκάλου, η οποία είναι η αμέσως κατώτερη της θέσης του Διευθυντή, δεν υπάρχει υποψήφιος για την πλήρωση της θέσης του Διευθυντή, αφού στα απαιτούμενα προσόντα αυτής προβλέπεται τριετής υπηρεσία στη θέση Πρώτου Δασκάλου. Για το λόγο αυτό προστέθηκε σχετική σημείωση στους υπό

αναφορά κανονισμούς, ώστε για την πρώτη πλήρωση της θέσης, αν δεν υπάρχουν υποψήφιοι με τριετή τουλάχιστον υπηρεσία στη θέση Πρώτου Δασκάλου, να μπορούν να ληφθούν υπόψη και υπάλληλοι με εξαετή τουλάχιστο συνολική υπηρεσία στις θέσεις Πρώτου Δασκάλου και Ανώτερου Δασκάλου.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, χωρίς να διαφωνεί με τους υπό αναφορά κανονισμούς, εισηγήθηκε την τροποποίηση της υπό αναφορά σημείωσης, ώστε, σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο η θέση κενωθεί πριν από την πάροδο της τριετίας, να είναι δυνατή η πλήρωσή της, έστω κι αν δεν υπάρχει υποψήφιος με τριετή υπηρεσία στη θέση του Πρώτου Δασκάλου.

Με την πιο πάνω εισήγηση συμφώνησαν όλοι οι παρευρισκόμενοι.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού διαμόρφωσε το κείμενο σύμφωνα με την πιο πάνω εισήγηση, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως τελικά διαμορφώθηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρξουν ενστάσεις, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Για τα θέματα με αριθμούς 65 και 66 υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων – Θέσεις Πρώτου Υδραυλικού Μηχανικού, Ηλεκτρολόγου Μηχανικού 1^{ης} Τάξης, Ηλεκτρολόγου Μηχανικού 2^{ης} Τάξης και Μηχανολόγου Μηχανικού 2^{ης} Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Τμήματος Δασών – Θέση Ανώτερου Συντηρητή Δασών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που

τιτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Θέσεις Πρώτου Υδραυλικού Μηχανικού, Ηλεκτρολόγου Μηχανικού 1ης Τάξης, Ηλεκτρολόγου Μηχανικού 2ης Τάξης και Μηχανολόγου Μηχανικού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Τμήματος Δασών - Θέση Ανώτερου Συντηρητή Δασών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Χριστόδουλος Βενιαμίν
Καίτη Κληρίδη	Μάρκος Κυπριανού
Γιαννάκης Αγαπίου	Δημήτρης Ηλιάδης
Αριστοφάνης Γεωργίου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των πρώτων υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καθορισμός νέων σχεδίων υπηρεσίας για τις θέσεις Πρώτου Υδραυλικού Μηχανικού και Μηχανολόγου Μηχανικού 2ης Τάξης και ο καθορισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Ηλεκτρολόγου Μηχανικού 1ης Τάξης και Ηλεκτρολόγου Μηχανικού 2ης Τάξης στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων.

Σκοπός των δεύτερων υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι επίσης εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καθορισμός νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση του Ανώτερου Συντηρητή στο Τμήμα Δασών.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα

εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι υπ' αριθμόν 65 κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, οι υπ' αριθμόν 65 κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση όπως οι υπ' αριθμόν 66 κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, οι υπ' αριθμόν 66 κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 67 θέμα στην ημερήσια διάταξη είναι «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος – Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Γιαννάκης Θωμά

Καίτη Κληρίδη

Μάρκος Κυπριανού

Γιαννάκης Αγαπίου

Δημήτρης Ηλιάδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 22 Μαρτίου και 5 Απριλίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, της ΠΑΣΥΔΥ, του Κλάδου Γενικών Διοικητικών Υπαλλήλων ΠΑΣΥΔΥ, του Συμβουλίου Εγγραφής Γεωπόνων και της Παγκύπριας Ένωσης Γεωπόνων.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καθορισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και της ΠΑΣΥΔΥ δήλωσαν ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί συζητήθηκαν και συμφωνήθηκαν στα πλαίσια της αρμόδιας υπεπιτροπής της Μικτής Επιτροπής Προσωπικού.

Στα πλαίσια της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών εκφράστηκαν επιφυλάξεις εκ μέρους των εκπροσώπων του Συμβουλίου Εγγραφής Γεωπόνων και της Παγκύπριας Ένωσης Γεωπόνων κυρίως για τη θέση του Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Οι εν λόγω εκπρόσωποι ισχυρίστηκαν ότι η θέση αυτή πρέπει να είναι θέση τεχνική, με ανάλογα προσόντα, και όχι διευθυντική, οι δε γεωπόνοι υποψήφιοι, για να θεωρούνται προσοντούχοι για τη θέση, θα πρέπει να είναι

εγγεγραμμένοι στο Συμβούλιο Εγγραφής Γεωπόνων. Περαιτέρω, δήλωσαν οι ίδιοι, προτεραιότητα για την πλήρωση των θέσεων θα πρέπει να έχουν οι γεωπόνοι, ως η μόνη αρμόδια τάξη για χάραξη αγροτικής πολιτικής. Σε μεταγενέστερο στάδιο οι ίδιοι εκπρόσωποι, με υπόμνημα που κατέθεσαν στην επιτροπή, δήλωσαν ότι, παρά τις αρχικές τους επιφυλάξεις, συναινούν στην έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, προκειμένου να δημιουργηθεί και να στελεχωθεί η αναγκαία δομή στο υπουργείο στην παρούσα κρίσιμη φάση της ενταξιακής μας πορείας.

Διαφωνίες με τα καθήκοντα των θέσεων του Ανώτερου Λειτουργού και του Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος εξέφρασαν και οι εκπρόσωποι του Κλάδου Γενικών Διοικητικών Υπαλλήλων, δηλώνοντας ότι με τα προτεινόμενα σχέδια επιτυγχάνεται υποκλοπή καθηκόντων του Γενικού Διοικητικού Προσωπικού, που σταδιακά θα οδηγήσει στη διάλυση του Κλάδου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, αποφάσισε ομόφωνα να συμπεριλάβει το δίπλωμα/τίτλο της Χημείας στα απαιτούμενα προσόντα της θέσης του Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος. Επίσης, στα καθήκοντα και ευθύνες της θέσης του Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος διευκρίνισε, με ανάλογη τροποποίηση, ότι η υποχρέωση για συγκέντρωση και ανάλυση στοιχείων για την πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης αφορά την αγροτική πολιτική.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως τελικά διαμορφώθηκαν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εφόσον δεν υπάρχουν ομιλητές, υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Για τα θέματα με τους αριθμούς 68 και 69 υπάρχει κοινή έκθεση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και είναι «Οι περί Γενικού Γραμματειακού Προσωπικού - Θέσεις Γραμματειακού Λειτουργού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001 και «Οι περί Γενικού Βοηθητικού Προσωπικού - Θέση Βοηθού Γραφείου (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Γενικού Γραμματειακού Προσωπικού - Θέσεις Γραμματειακού Λειτουργού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Γενικού Βοηθητικού Προσωπικού - Θέση Βοηθού Γραφείου (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Μάρκος Κυπριανού
Καίτη Κληρίδη	Δημήτρης Ηλιάδης
Γιαννάκης Αγαπίου	
Αριστοφάνης Γεωργίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Χριστόδουλος Βενιαμίν	Ανδρέας Χρίστου
Γιαννάκης Θωμά	Νίκος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27

και 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, είναι η τροποποίηση των κανονισμών που διέπουν τα σχέδια υπηρεσίας των θέσεων Γραφέα και Βοηθού Γραφείου, ώστε να καθοριστεί η χρονική διάρκεια της σχετικής με τα καθήκοντα των θέσεων πείρας, η οποία αποκτήθηκε λόγω υπηρεσίας από πρόσωπα που προσλαμβάνονται σε έκτακτη βάση, δυνάμει της νομοθεσίας περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία), και η οποία αποτελεί πλεονέκτημα.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, η ανάγκη για τις προτεινόμενες τροποποιήσεις προέκυψε μετά την ακύρωση από το Ανώτατο Δικαστήριο του διορισμού σε μόνιμη θέση στη δημόσια υπηρεσία εκατόν εξήντα πέντε έκτακτων υπαλλήλων, που διορίστηκαν με βάση τον περί Εντάξεως Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμο. Προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα σ' αυτά τα άτομα να επαναδιαδικήσουν τις θέσεις, στα πλαίσια των κανονικών διαδικασιών πλήρωσής τους, κατέστη αναγκαία η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας των επηρεαζόμενων θέσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως τελικά διαμορφώθηκαν από την επιτροπή από νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθούν οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 68 στην ημερήσια διάταξη;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δε υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθούν οι υπ' αριθμόν 69 κανονισμοί, όπως αναγράφονται στην ημερήσια διάταξη;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 70 θέμα είναι «Ο περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών 1ης Τάξης και Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών 1ης Τάξης και Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Χριστόδουλος Βενιαμίν
Καίτη Κληρίδη	Γιαννάκης Θωμά
Γιαννάκης Αγαπίου	Μάρκος Κυπριανού
Αριστοφάνης Γεωργίου	Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της

ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, που εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καθορισμός σχεδίων υπηρεσίας για τις νέες θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών 1ης Τάξης και Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών 2ης Τάξης στην Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίες δημιουργήθηκαν με τους περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Αρ. 40(II) του 1997 και 50(II) του 1999 Νόμους.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί υπ' αριθμόν 70 εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 72 στην ημερήσια διάταξη είναι «Οι περί Υπηρεσίας Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Θέσεις Ασφαλιστικού Λειτουργού 1ης Τάξης και Ασφαλιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που

**τιτλοφορούνται «Οι περί Υπηρεσίας Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Θέσεις
Ασφαλιστικού Λειτουργού 1ης Τάξης και Ασφαλιστικού Λειτουργού (Σχέδια
Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»**

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος Μάρκος Κυπριανού

Καίτη Κληρίδη Δημήτρης Ηλιάδης

Γιαννάκης Αγαπίου

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν Ανδρέας Χρίστου

Γιαννάκης Θωμά Νίκος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, είναι η τροποποίηση των κανονισμών που διέπουν το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Ασφαλιστικού Λειτουργού, ώστε να καθοριστεί η χρονική διάρκεια της σχετικής με τα καθήκοντα της θέσης πείρας, η οποία αποτελεί πλεονέκτημα.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, καθώς και με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, η ανάγκη για την προτεινόμενη τροποποίηση προέκυψε μετά την ακύρωση από το Ανώτατο Δικαστήριο του διορισμού σε μόνιμη θέση στη δημόσια υπηρεσία εκατόν εξήντα πέντε έκτακτων υπαλλήλων, που διορίστηκαν με βάση τον περί Εντάξεως Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμο. Προκειμένου δε να

δοθεί η δυνατότητα σ' αυτά τα άτομα να επαναδιεκδικήσουν τις θέσεις στα πλαίσια των κανονικών διαδικασιών πλήρωσής τους, κατέστη αναγκαία η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας των επηρεαζόμενων θέσεων, με την οποία καθορίζεται η τριετής συνεχής πείρα σχετικά με τα καθήκοντα της θέσης ως πλεονέκτημα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών όπως τελικά διαμορφώθηκαν από την επιτροπή από νομοτεχνική άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής για τους ασφαλιστικούς λειτουργούς;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν υπάρχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 73 θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση είναι ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Καίτη Κληρίδη

Γιαννάκης Θωμά

Γιαννάκης Αγαπίου

Μάρκος Κυπριανού

Αριστοφάνης Γεωργίου

Δημήτρης Ηλιάδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου, είναι ο καθορισμός νέου σχεδίου υπηρεσίας για τη θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα στο Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, το προτεινόμενο σχέδιο υπηρεσίας στοχεύει στον εκσυγχρονισμό των καθηκόντων και ευθυνών της θέσης Επιθεωρητή Αερολιμένα και στη σύμπτυξη του απαιτούμενου χρόνου υπηρεσίας για διεκδίκηση της θέσης. Περαιτέρω, από τα απαιτούμενα προσόντα διαγράφεται το προσόν της πολύ καλής γνώσης της ελληνικής και της αγγλικής γλώσσας, το οποίο υπάρχει στο υφιστάμενο σχέδιο υπηρεσίας, γιατί έχει συμφωνηθεί στη Μικτή Επιτροπή Προσωπικού ότι αυτό θα συμπεριληφθεί στα απαιτούμενα προσόντα της θέσης εισδοχής στην υπηρεσία, που είναι η θέση Βοηθού Αερολιμένα.

Όλοι οι παρευρισκόμενοι συμφώνησαν με τους υπό αναφορά κανονισμούς.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, αφού ομιλούμε για σχέδια υπηρεσίας.

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 74 θέμα είναι «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Από ό,τι βλέπω η έκθεση είναι ομόφωνη.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος	Μάρκος Κυπριανού
Καίτη Κληρίδη	Δημήτρης Ηλιάδης
Γιαννάκης Αγαπίου	
Αριστοφάνης Γεωργίου	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Χριστόδουλος Βενιαμίν	Ανδρέας Χρίστου
Γιαννάκης Θωμά	Νίκος Μουσιούπτας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Εσωτερικών και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27

και 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, είναι η τροποποίηση των κανονισμών που διέπουν το σχέδιο υπηρεσίας της θέσης Κτηματολογικού Γραφέα, ώστε να καθοριστεί η χρονική διάρκεια της σχετικής με τα καθήκοντα της θέσης πείρας, η οποία αποκτήθηκε από πρόσωπα που προσλαμβάνονται σε έκτακτη βάση, δυνάμει του Νόμου περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημοσία και Εκπαιδευτική Υπηρεσία), και η οποία αποτελεί πλεονέκτημα.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών, καθώς και με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τους υπό αναφορά κανονισμούς, η ανάγκη για την προτεινόμενη τροποποίηση προέκυψε μετά την ακύρωση από το Ανώτατο Δικαστήριο του διορισμού σε μόνιμες θέσεις στη δημόσια υπηρεσία εκατόν εξήντα πέντε έκτακτων υπαλλήλων που διορίστηκαν με βάση τον περί Εντάξεως Έκτακτων Υπαλλήλων στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμο. Προκειμένου δε να δοθεί η δυνατότητα σ' αυτά τα άτομα να επαναδιεκδικήσουν τις θέσεις, στα πλαίσια των κανονικών διαδικασιών πλήρωσής τους, κατέστη αναγκαία, μετά από εισήγηση ειδικής τετραμερούς επιτροπής που συστάθηκε ειδικά για το θέμα αυτό, η τροποποίηση των σχεδίων υπηρεσίας των επηρεαζόμενων θέσεων.

Στα πλαίσια της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών, την επιτροπή απασχόλησε το θέμα των υπαλλήλων του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας που υπηρετούν σε μόνιμη βάση αλλά σε κατώτερη θέση και οι οποίοι, με την προτεινόμενη τροποποίηση, σε ό,τι αφορά το πλεονέκτημα της πείρας, θα μειονεκτούν ως υποψήφιοι για την πλήρωση της υπό αναφορά θέσης, αφού θα δίνεται προβάδισμα στα άτομα που υπηρετούν σε έκτακτη βάση να την καταλάβουν.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, λαμβάνοντας υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών, όπως τελικά διαμορφώθηκαν από την ίδια.

Παράλληλα, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εισηγείται στην εκτελεστική εξουσία όπως λάβει όλα τα δέοντα μέτρα για επίλυση του θέματος που δημιουργείται με την προτεινόμενη ρύθμιση στους μόνιμους υπαλλήλους του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας που υπηρετούν στις συνδυασμένες κλίμακες Α1, Α2 και Α5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρέμβαση θέλει να κάνει ο κ. Δημητρίου και έχει το λόγο.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που εγκρίνονται από την επιτροπή Νομικών τα σχέδια υπηρεσίας όπως έχουν κατατεθεί, υπήρξε η άποψη, λόγω του ότι επηρεάζεται μια άλλη τάξη υπαλλήλων στο κτηματολόγιο, να έχουμε και από πλευράς Υπουργείου Οικονομικών λύση εκείνου του προβλήματος που δημιουργείται, να μην μπω στην ουσία. Και η παράκλησή μου είναι να μην προχωρήσουμε τώρα, να το αφήσουμε μέχρι τον τερματισμό της σημερινής συνεδρίας, για να έχουμε την άποψη του υπουργείου που δεν την έχουμε ακόμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιος θα αναλάβει να έρθει σε επικοινωνία;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Θα έχω επικοινωνία με τον Υπουργό Οικονομικών σε συνέχεια της επικοινωνίας που είχα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εξουσιοδοτείστε να εξέλθετε της αιθούσης και να προχωρήσετε στη διαβούλευση, διότι μετά θα μπορούμε στα αμφισβητούμενα, ούτως ώστε να εγκριθούν.

Αναβάλλω για ευθετότερο χρόνο την ψήφιση ή τη συζήτηση του παρόντος θέματος και πάω στο υπ' αριθμόν 20 θέμα, που είναι «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000». Η έκθεση είναι

ομόφωνη και συνεπώς θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών
(Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Μάριος Ματσάκης

Κίκης Γιάγκου

Ζαχαρίας Κουλίας

Λευτέρης Χριστοφόρου

Δώρος Θεοδώρου

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Στη συνέχεια, μετά από συνεννόηση του προέδρου της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων με τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών, το υπό αναφορά νομοσχέδιο κρίθηκε σκόπιμο να παραπεμφθεί για εξέταση στην καθ' ύλην αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή, που είναι η επιτροπή Εσωτερικών.

Υπό το φως της πιο πάνω συνεννόησης, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από τις 14 Φεβρουαρίου μέχρι τις 2 Απριλίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Εσωτερικών και ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την Ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και

εκπρόσωποι της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ραδιοτηλεόρασης και εκπρόσωποι των ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εναρμόνιση του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου με τα Κεφάλαια 3 και 4 του κοινοτικού κεκτημένου (“Ελευθερία στην Παροχή Υπηρεσιών” και “Ελεύθερη Διακίνηση Κεφαλαίων” αντίστοιχα) και ειδικότερα με τα άρθρα 48, 56 και 57 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα, με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, σκοπείται η απάλειψη των περιορισμών που ισχύουν έναντι των πολιτών κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης σ’ ό,τι αφορά:

- τη δυνατότητα εξασφάλισης άδειας, εγκατάστασης και λειτουργίας ραδιοφωνικού σταθμού και
- τη συμμετοχή στο κεφάλαιο αδειούχων ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών.

Περαιτέρω, προς διευκόλυνση των αγοραπωλησιών μετοχών αδειούχων σταθμών, προβλέπονται τα πιο κάτω:

- Αύξηση του ποσοστού κατοχής μετοχών σε εταιρεία από πολίτες τρίτων χωρών από 2,5% που ισχύει σε 5% και
- κατάργηση της ονομαστικοποίησης των μετοχών, όταν πρόκειται για εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου ή εταιρεία εισηγμένη σε ευρωπαϊκό χρηματιστήριο ή χρηματιστηριακό θεσμό.

Εισάγοντας το θέμα στην επιτροπή, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών διευκρίνισε ότι σε σχέση με την έναρξη ισχύος του προτεινόμενου νόμου η θέση της εκτελεστικής εξουσίας είναι η ακόλουθη:

- Όσον αφορά τη συμμετοχή εταιρειών ή/και φυσικών προσώπων από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο κεφάλαιο των κυπριακών ραδιοφωνικών και

τηλεοπτικών σταθμών, αυτή να αρχίζει από τη δημοσίευση του προτεινόμενου νόμου και

- όσον αφορά την εγκατάσταση σταθμών στην Κύπρο από εταιρείες ή/και φυσικά πρόσωπα από κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αυτή να αρχίζει από την ημερομηνία προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Οι εκπρόσωποι της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου υποστήριξαν ότι οι προτεινόμενες τροποποιήσεις δεν έχουν συνοχή και/ή αντίκεινται προς τις αρχές της διαφάνειας, του προσωποπαγούς και του περιορισμού στη συγκέντρωση ιδιοκτησίας, που η ισχύουσα βασική νομοθεσία επιδιώκει να διασφαλίσει. Υποστήριξαν ακόμα πως δεν πρέπει να αρθούν όλοι οι περιορισμοί που ισχύουν μέχρι σήμερα στη νομοθεσία χάριν της εναρμόνισης με το κοινοτικό κεκτημένο. Τέλος, κατέθεσαν αναλυτικό υπόμνημα στην επιτροπή, στο οποίο περιλαμβάνονται οι επιμέρους θέσεις και οι παρατηρήσεις τους στο νομοσχέδιο.

Ο Υπουργός Εσωτερικών, που παρευρέθηκε στη δεύτερη συνεδρία της επιτροπής, υποστηρίζοντας κατά τα άλλα την προώθηση του προτεινόμενου εναρμονιστικού νόμου, δήλωσε πως, σε περίπτωση που με αυτό δε διασφαλίζονται οι τρεις βασικές αρχές της διαφάνειας, του προσωποπαγούς και του περιορισμού της συγκέντρωσης της ιδιοκτησίας, τότε το υπουργείο του είναι έτοιμο να επαναδιατυπώσει το νομοσχέδιο, έτσι που οι αρχές αυτές να διασφαλιστούν.

Ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση δήλωσε πως η Κυπριακή Δημοκρατία δεσμεύτηκε να εναρμονίσει σταδιακά τη νομοθεσία μας με το Κεφάλαιο 4 του κοινοτικού κεκτημένου, που αφορά την ελεύθερη διακίνηση κεφαλαίων, έτσι ώστε μέχρι το 2003 να είμαστε πλήρως εναρμονισμένοι.

Οι εκπρόσωποι των ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, εκφράζοντας τις απόψεις τους σε σχέση με τον προτεινόμενο νόμο, διατύπωσαν τις ανησυχίες τους για το ενδεχόμενο, με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, να τίθενται σε ευνοϊκότερη θέση οι Ευρωπαίοι πολίτες από τους Κυπρίους.

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας διευκρίνισε ότι ο προτεινόμενος νόμος αφορά και μη εναρμονιστικές ρυθμίσεις, όπως π.χ. την πρόνοια για την κατάργηση της ονομαστικοποίησης των μετοχών, όταν πρόκειται για εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Εν πάση όμως περιπτώσει, δήλωσε, με το νομοσχέδιο σε καμιά περίπτωση δεν παρέχονται περισσότερα δικαιώματα στους Ευρωπαίους πολίτες από ό,τι στους Κυπρίους.

Στο στάδιο της μελέτης του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, η επιτροπή εξέφρασε επιφυλάξεις σε σχέση με ορισμένες πρόνοιες του νομοσχεδίου, γι' αυτό και κάλεσε το Υπουργείο Εσωτερικών σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας να το επανεξετάσουν και να το επαναδιατυπώσουν υπό το φως των παρατηρήσεων και του προβληματισμού που ηγέρθησαν στα πλαίσια της συζήτησης του νομοσχεδίου στην επιτροπή.

Με βάση τις πιο πάνω παρατηρήσεις και εισηγήσεις της επιτροπής, το Υπουργείο Εσωτερικών, σε συνεργασία με το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, πρόβη στις αναγκαίες τροπολογίες και υπέβαλε στην επιτροπή νέο διαμορφωμένο κείμενο, που υιοθετήθηκε και από τους εκπροσώπους της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με βάση το οποίο επήλθαν στο αρχικό νομοσχέδιο οι πιο κάτω τροποποιήσεις:

- Καθορίζονται όροι και προϋποθέσεις υπό τις οποίες πολίτης ή εταιρεία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα μπορούν να αποκτούν άδεια ίδρυσης, εγκατάστασης και λειτουργίας σταθμού στη Δημοκρατία.

- Επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή εταιρείας εγγεγραμμένης στην Κύπρο ή σε χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο κεφάλαιο αδειούχου ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού με τη διατήρηση όμως της ονομαστικοποίησης των μετοχών στο δεύτερο στάδιο της απόκτησής τους και τούτο ανεξάρτητα από το αν η εταιρεία που κατέχει μετοχές σε αδειούχο ραδιοφωνικό ή τηλεοπτικό σταθμό είναι ή όχι εισηγμένη σε χρηματιστήριο.
- Καθορίζεται ότι το συνολικό ποσοστό μετοχικού κεφαλαίου αδειούχου ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού που μπορεί να ανήκει σε πολίτη ή εταιρεία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 49%. Ωστόσο, η πρόνοια αυτή προβλέπεται να καταργηθεί με την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οπότε και θα ισχύσουν και στην περίπτωση αυτή οι ίδιες πρόνοιες που ισχύουν για τους Κυπρίους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού μελέτησε το θέμα, συμφωνεί με τους βασικούς στόχους και τις επιδιώξεις του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Γι' αυτό και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001», με την προσθήκη όμως σ' αυτό ειδικής επιφύλαξης η οποία δεν επηρεάζει τις εναρμονιστικές πρόνοιές του.

Ειδικότερα, με την προτεινόμενη από την επιτροπή επιφύλαξη καταργείται η αρχή της ονομαστικοποίησης των μετοχών μόνο στην περίπτωση που στο κεφάλαιο αδειούχου ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού συμμετέχει εταιρεία εισηγμένη είτε στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου είτε σε χρηματιστήριο κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής; Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο καθίσταται νόμος.

Προχωρούμε τώρα στο θέμα της συμπληρωματικής ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001». Πρόκειται περί αναπομπής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και ομοφώνου τοποθετήσεως.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για τον αναπεμφθέντα νόμο που τιτλοφορείται «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούππας

Κίκης Καζαμίας

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συνήλθε σε συνεδρίαση στις 18 Απριλίου 2001 και επανεξέτασε τον πιο πάνω νόμο, τον οποίο η Βουλή ψήφισε στις 5 Απριλίου 2001, ύστερα από αναπομπή του από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, κατ' επίκληση του άρθρου 51.1 του Συντάγματος. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Οι προτασόμενοι λόγοι της αναπομπής, όπως αυτοί αναφέρονται στη σχετική επιστολή του Προέδρου της Δημοκρατίας προς τον Πρόεδρο της Βουλής, ημερομηνίας 12 Απριλίου 2001, είναι οι ακόλουθοι:

1. Με τις τροποποιήσεις που έγιναν από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στο νομοσχέδιο που κατατέθηκε από την κυβέρνηση δημιουργούνται σοβαρά προβλήματα στην ομαλή λειτουργία του χρηματιστηρίου.
2. Ο νόμος είναι ιδιαίτερα περιοριστικός αναφορικά με το ύψος των χρηματιστηριακών συναλλαγών που δικαιούνται να καταρτίσουν τα χρηματιστηριακά γραφεία με αποτέλεσμα σημαντικός αριθμός χρηματιστηριακών γραφείων να μην μπορεί να ανταποκριθεί.

Όπως είναι γνωστό, σκοπός του νόμου που ψήφισε η Βουλή των Αντιπροσώπων είναι μεταξύ άλλων η απαγόρευση σε χρηματιστές να καταρτίζουν χρηματιστηριακές συναλλαγές οποιουδήποτε ύψους το οποίο υπερβαίνει το υποπολλαπλάσιο ή πολλαπλάσιο του καθαρού τους κεφαλαίου και του ποσού της ειδικής εγγύησης που θα καθορίζεται με απόφαση του συμβουλίου του χρηματιστηρίου.

Κατά την επανεξέταση του ζητήματος, οι αρμόδιοι κυβερνητικοί δήλωσαν στην επιτροπή ότι η εκκαθάριση χρηματιστηριακών συναλλαγών, με βάση το ισχύον σύστημα, δύναται να γίνει μέσα σε διάστημα τριών ημερών, γεγονός που δεν έλαβε υπόψη της η επιτροπή κατά τη διαμόρφωση της τελικής της εισήγησης. Η τελική διαμόρφωση του κειμένου του νόμου που ψηφίστηκε δημιουργεί προβλήματα σε σχέση με την ομαλή διενέργεια των χρηματιστηριακών συναλλαγών που θα μπορούν να καταρτίσουν τα μέλη του χρηματιστηρίου, αφού το ύψος των χρηματιστηριακών συναλλαγών που τα μέλη διενεργούν συνολικά για κάθε μέρα θα πρέπει να αντιστοιχεί απόλυτα στο ύψος του καθαρού κεφαλαίου ή του ύψους της τραπεζικής εγγύησης που τα μέλη οφείλουν να διατηρούν. Το γεγονός αυτό δε συνάδει με την ευχέρεια που έχουν να εκκαθαρίζουν τις χρηματιστηριακές συναλλαγές μέσα σε διάστημα τριών ημερών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού εξέτασε τους λόγους της αναπομπής και αφού έλαβε υπόψη της τις πιο πάνω θέσεις, αποφάσισε ομόφωνα να αποδεχθεί ως δικαιολογημένους τους λόγους της αναπομπής. Ταυτόχρονα, αποδέχτηκε την εισήγηση της κυβέρνησης για διαμόρφωση του σχετικού νόμου, ώστε το ύψος των χρηματιστηριακών συναλλαγών που τα μέλη του χρηματιστηρίου θα μπορούν να καταρτίζουν να μην υπερβαίνει το υποπολλαπλάσιο ή, κατά ανώτατο όριο, το τετραπλάσιο του καθαρού κεφαλαίου ή του ύψους της τραπεζικής εγγύησης που αυτά οφείλουν να διατηρούν, σύμφωνα με τη χρηματιστηριακή νομοθεσία, και το ποσό της ειδικής τραπεζικής εγγύησης και/ή το ποσό οποιασδήποτε άλλης τραπεζικής εγγύησης που κατατίθεται από μέλος, όπως το συμβούλιο εκάστοτε καθορίζει με απόφασή του.

Με βάση τα πιο πάνω και επισυνάπτοντας νέο κατάλληλα διαμορφωμένο κείμενο νόμου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την επαναθέσπιση του νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Εάν δεν υπάρχουν, αντιλαμβάνομαι ότι η επιτροπή εισηγείται ομόφωνα στη Βουλή να αποδεχθεί τους λόγους της αναπομπής.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την επαναθέσπιση του νόμου όπως διαμορφώθηκε με βάση την αναπομπή;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, το νομοσχέδιο επαναθεσπίζεται σε νόμο, όπως διαμορφώθηκε τελικά από την επιτροπή.

Προχωρούμε τώρα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι -και μένουν σε εκκρεμότητα οι κανονισμοί που, αντιλαμβάνομαι, σε λίγο θα κληθούμε να υιοθετήσουμε- στα υπό αμφισβήτηση θέματα ή στα θέματα για τα οποία υπάρχει πιθανόν εισήγηση για αναβολή ή ενδέχεται να γίνει συζήτηση.

Το υπ' αριθμόν 1 θέμα είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2001». Για το νομοσχέδιο αυτό υπάρχει και συμπληρωματική έκθεση και, επειδή δεν είναι ομόφωνος, θα παρακαλούσα, συνοπτικά έστω, τον πρόεδρο της επιτροπής Οικονομικών να αναφέρει τα του περιεχομένου της εκθέσεως.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι συμπληρωματικός προϋπολογισμός. Ως γνωστό περιλαμβάνει πάρα πολλά κονδύλια πάνω και για όλα υπάρχει ομοφωνία. Οι διαφωνίες υπάρχουν σε δύο σημεία.

Το ένα αφορά τροπολογία που έχει καταθέσει ο συνάδελφος κ. Χατζηδημητρίου, συζητήθηκε την περασμένη εβδομάδα, πριν το Πάσχα μάλλον, και αναβλήθηκε, για να στείλει ο Πρόεδρος της Βουλής μία επιστολή στον Υπουργό Οικονομικών, για να διευθετηθεί το θέμα της Συνεργατικής Κωφών. Απάντησε ο Υπουργός Οικονομικών και

αντιλαμβάνομαι έχει κυκλοφορήσει η απάντησή του. Εξηγά με ποιους τρόπους έχει βοηθηθεί η Συνεργατική Κωφών, αλλά δε γίνεται αποδεκτή η παρέμβαση του συναδέλφου του κ. Χατζηδημητρίου. Επομένως, εγείρεται το θέμα έγκρισης ή μη έγκρισης της τροπολογίας με τις συνταγματικές επιφυλάξεις που μπορεί να υπάρχουν. Είναι το ένα σημείο αυτό.

Αν θέλετε να μπω και στο δεύτερο, είναι το θέμα της επιπρόσθετης χορηγίας προς τα κόμματα, κύριε Πρόεδρε. Πάνω στην έγκριση του ποσού, αντιλαμβάνομαι, δεν υπάρχει ένσταση. Ο συμπληρωματικός προϋπολογισμός όπως κατατέθηκε απλώς αναφέρει ποσό και αναφέρει ότι είναι για ενίσχυση κομμάτων ενόψει της προεκλογικής εκστρατείας. Αντιλαμβάνομαι ότι ίσως το ΚΙΣΟΣ έχει κάποια επιφύλαξη στον τρόπο κατανομής ή χρήσης αυτών των χρημάτων και γι' αυτό το εγείρω.

Τα υπόλοιπα θέματα, κύριε Πρόεδρε, είναι ομόφωνα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Επειδή αντιλαμβάνομαι... Κύριε Χατζηδημητρίου, να μου επιτρέψετε. Υπάρχει μία διαβούλευση που πρόκειται να γίνει αμέσως μετά για κάποια κονδύλια που περιέχονται στον παρόντα προϋπολογισμό, γι' αυτό να μου επιτρέψετε επίσης να επιφυλαχτώ να προχωρήσουμε με την ψήφιση του παρόντος σε ευθετότερο χρόνο, μόλις ολοκληρωθούν οι διαβουλεύσεις, έτσι που να είμεθα σε θέση ολοκληρωμένα να θέσουμε σε ψηφοφορία, αν δεν έχετε και εσείς ένσταση, ολόκληρο το νομοσχέδιο.

Προχωρούμε επομένως -με επιφύλαξη να επανέλθομε- στο επόμενο θέμα, το οποίο είναι το υπ' αριθμόν 11 στην ημερήσια διάταξη και είναι «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 2001 Νόμος του 2001». Δεν είναι ομόφωνη η έκθεση -τουλάχιστον από ό,τι αναγράφεται εδώ- και ως εκ τούτου καλείται ο πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών... Παρ' όλο που η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 2001 Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούππας

Κίκης Καζαμίας

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και του διοικητικού συμβουλίου και της διεύθυνσης της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 2001, ώστε να αποδευμευτεί το περιλαμβανόμενο κονδύλι σε άρθρο του που αφορά τη διενέργεια επενδύσεων στη ρωσική ομοσπονδία, για να μην απαιτείται η έγκριση της Βουλής για τη διενέργεια οποιασδήποτε δαπάνης από αυτό.

Ειδικότερα, το σχετικό αυτό άρθρο αφορά κονδύλι για την ανάπτυξη και λειτουργία τηλεπικοινωνιακών δικτύων και υπηρεσιών στη ρωσική ομοσπονδία ύψους δώδεκα εκατομμυρίων λιρών. Η χρηματοδότηση των σχετικών έργων όμως μπορεί να γίνει μόνο μετά από έγκριση του Υπουργού Οικονομικών, αφού προηγηθεί σχετική εισήγηση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων. Επιπρόσθετα και με βάση σχετική πρόνοια που η Βουλή έχει περιλάβει στον εν λόγω προϋπολογισμό, εκτός από τα πιο πάνω, απαιτείται επίσης και η δική της έγκριση για τη χρηματοδότηση οποιωνδήποτε έργων.

Σύμφωνα με τα όσα κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους αρμοδίους της ΑΤΗΚ, ύστερα από τη διάλυση της Βουλής στις 19 Απριλίου 2001 θα είναι αδύνατη η διενέργεια οποιασδήποτε απαιτούμενης δαπάνης για προώθηση των επενδυτικών δραστηριοτήτων της, αφού θα πρέπει να προηγηθεί η έγκριση της Βουλής. Για το λόγο αυτό, κρίνεται σκόπιμη η άρση της νομικής υποχρέωσης με βάση την οποία η Αρχή θα πρέπει να λαμβάνει την έγκριση της Βουλής πριν από τη διενέργεια οποιασδήποτε δαπάνης υπό το σχετικό άρθρο, έτσι που να μη χαθεί οποιαδήποτε ευκαιρία παρουσιαστεί στο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη διάλυση της Βουλής, ενόψει των βουλευτικών εκλογών και μέχρι την επανέναρξη των εργασιών της για προώθηση των εν λόγω επενδύσεων.

Ειδικότερα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η ανάπτυξη και λειτουργία τηλεπικοινωνιακών δικτύων και υπηρεσιών στη ρωσική ομοσπονδία θα πραγματοποιηθεί μέσω της θυγατρικής εταιρείας της Αρχής της Digimed Communications Ltd, η οποία θα αγοράσει το 35% των μετοχών της εταιρείας Teledev East (Cyprus) Onshore Holding Ltd, αφού στο μεταξύ εξασφαλιστούν οι αναγκαίες πολιτειακές εγγυήσεις. Η εταιρεία αυτή έχει ήδη δραστηριοποιηθεί στην περιοχή, αλλά η διαδικασία της λεπτομερούς αξιολόγησης και αποτίμησης της αξίας της από ειδικούς συμβούλους τους οποίους έχει προσλάβει η Αρχή βρίσκεται στο τελικό στάδιο ολοκλήρωσής της και η σχετική έκθεση αναμένεται να υποβληθεί σύντομα.

Κατά τη συζήτηση του θέματος, η επιτροπή ζήτησε επιπρόσθετες λεπτομέρειες σε σχέση με τη βιωσιμότητα της προγραμματιζόμενης επένδυσης και για τον τρόπο υλοποίησης του όλου εγχειρήματος.

Οι εκπρόσωποι της ΑΤΗΚ, αφού κατέθεσαν στην επιτροπή όσο το δυνατό περισσότερες υπό τις περιστάσεις προσφερόμενες πληροφορίες σε σχέση με την επένδυση, δεσμεύτηκαν ενώπιόν της ότι θα ενημερώσουν περαιτέρω τα

κοινοβουλευτικά κόμματα στο στάδιο που η Βουλή θα παραμείνει κλειστή σε σχέση με άλλες λεπτομέρειες της επένδυσης, αλλά και για τις τελικές αποφάσεις της Αρχής. Επιπρόσθετα, δήλωσαν ότι θεωρούν τη συγκεκριμένη επένδυση πολύ αξιόλογη και προσοδοφόρα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού κατά πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, θεωρώντας ότι με τον τρόπο αυτό δίδεται στην ΑΤΗΚ η ευκαιρία να προχωρήσει σε υλοποίηση του αναπτυξιακού και ρυθμιστικού ρόλου που αναμένεται αυτή να διαδραματίσει στην ευρύτερη περιοχή.

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος τάσσονται ενάντια στην ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, γιατί θεωρούν ότι τα στοιχεία που έχουν κατατεθεί ενώπιον της επιτροπής είναι ανεπαρκή. Επιπρόσθετα, θεωρούν ότι, εφόσον η μελέτη με την οποία θα γίνει λεπτομερής αξιολόγηση και αποτίμηση της αξίας της σχετικής εταιρείας από τους ειδικούς συμβούλους δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί, δεν υπάρχει η αναγκαία βάση που να δικαιολογεί τη λήψη απόφασης για πλήρη αποδέσμευση του σχετικού κονδυλίου τόσο σύντομα.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπεται, θα μιλήσω πάλι από τη θέση μου, περιληπτικά, γιατί είναι απλό το θέμα. Ουσιαστικά είναι τροποποίηση του προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών για την αφαίρεση του δεύτερου σταυρού που πρόσθεσε η Βουλή, που σημαίνει ότι κάποια κονδύλια, πριν αποδεσμευτούν, πρέπει να εγκριθούν ή να αποδεσμευτούν από την επιτροπή Οικονομικών και τη Βουλή.

Κατατέθηκε νομοσχέδιο για αφαίρεση του δεύτερου σταυρού, με το αιτιολογικό ότι, όταν θα είναι έτοιμη η Αρχή να προβεί στη συγκεκριμένη επένδυση, που αφορά £12.000.000 για επένδυση σε μία εταιρεία η οποία θα επενδύσει με τη σειρά της στη Ρωσία, η Βουλή θα είναι κλειστή και δε θα μπορεί να εξετάσει το αίτημα για αποδέσμευση.

Ακούσαμε την Αρχή Τηλεπικοινωνιών και ζητήσαμε να μας δοθούν οι μελέτες και τα στοιχεία που αφορούν αυτή την επένδυση. Επικαλέστηκαν την εμπιστευτικότητα των διαπραγματεύσεων και έτσι δε μας έχουν δοθεί τα στοιχεία ούτε η μελέτη βιωσιμότητας ούτε η μελέτη των εμπειρογνομώνων και μάλιστα μας έχουν πει ότι ακόμα δεν είναι και ολοκληρωμένες οι μελέτες που γίνονται.

Με αυτό το δεδομένο, κύριε Πρόεδρε, η πλειοψηφία της επιτροπής έχει εγκρίνει την αφαίρεση αυτού του δεύτερου σταυρού, ουσιαστικά με τη λογική της παροχής ευελιξίας στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών να διαχειρίζεται τις επενδύσεις της. Η ομάδα του Δημοκρατικού Κόμματος όμως έχει ένσταση, γιατί πιστεύει ότι, από τη στιγμή που οι επενδύσεις αφορούν χρήματα του δημοσίου και πρόκειται για δημόσιο οργανισμό και η επένδυση είναι μεγάλου ποσού και ιδιαίτερα με μια προϊστορία της Αρχής Τηλεπικοινωνιών, όχι πολύ πετυχημένη σε επενδύσεις, η αποδέσμευση του κονδυλίου θα πρέπει να γίνει μετά από μελέτη και εξέταση όλων των θεμάτων των μελετών εμπειρογνομώνων και τεχνοκρατών.

Και γι' αυτό, κύριε Πρόεδρε, τίθεται σε ψηφοφορία το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η κοινοβουλευτική μας ομάδα αρχικά είχε τοποθετηθεί θετικά γι' αυτό το θέμα, όμως είναι γεγονός ότι υπάρχουν ορισμένα στοιχεία τα οποία

προκύπτουν αυτές τις μέρες, γι' αυτό εμείς θα παρακαλούσαμε, αυτό το θέμα να μείνει στα απογευματινά, για να έχουμε πληρέστερη εικόνα ορισμένων στοιχείων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Μιχαηλίδου, κρατάτε σημείωση ποια μένουν.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Τα νυκτερινά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι δε θα υπάρξουν νυκτερινά, αν πάμε με σωστούς ρυθμούς. Αλλά από ό,τι βλέπω είναι απογευματινής φοίτησης, απογευματινής φοίτησης, στο τέλος δε θα μείνει τίποτε για το πρωί.

Για το θέμα υπ' αριθμόν 74 που είναι «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001», κύριε Δημητρίου, για να τελειώνουμε, ώστε να καθαρίζει η ημερήσια διάταξη, αντιλαμβάνομαι, έχετε κάμει μία διαβούλευση. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ο Υπουργός Οικονομικών με έχει πληροφορήσει ότι στο παρόν στάδιο δε φαίνεται ότι μπορεί να γίνει η διευθέτηση που ζητούμε, δηλαδή η αναβάθμιση των μονίμων της κλίμακας δύο μέχρι πέντε, ώστε να υπάρχει εξίσωση με τούτους που αναμένεται να μονιμοποιηθούν με το σχέδιο υπηρεσίας που θα εγκρίνομε.

Έχουμε συζητήσει με τον κ. Χρίστου, με τον οποίο τούτο το θέμα το εξετάζουμε, και ακόμα λίγο χρόνο θα θέλαμε, για να δούμε πώς να το αντιμετωπίσουμε, διότι υπάρχει άποψη να υπάρξει τροποποίηση του σχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δημητρίου, ή που θα πρέπει να κατατεθεί νέος κανονισμός, που το θεωρώ αδύνατο, ή που θα έπρεπε ήδη να γίνει μία έκτακτη συνεδρία της επιτροπής...

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μπορεί να φαίνεται απλό, αλλά είναι σημαντικό το θέμα, διότι δίνεται η ευκαιρία σε κάποιους που σήμερα είναι υποδεέστεροι να αναβαθμιστούν και άλλοι να αποκλειστούν. Δε νομίζω ότι είναι απλό το θέμα και μπορεί να λυθεί με μια διευθέτηση αλλαγής των σχεδίων υπηρεσίας, λυπούμαι πάρα πολύ! Είναι αρκετά σοβαρό. Εάν υπάρχει αυτή η επιφύλαξη, να αναβληθεί και δεν είναι πρώτη φορά που σχέδια υπηρεσίας αναβάλλονται για την επόμενη περίοδο της Βουλής. Δεν καταλάβω εγώ γιατί πρέπει να επισπεύσουμε σήμερα την ψήφιση σχεδίων υπηρεσίας που μπορεί σοβαρά να επηρεάσουν το μέλλον και τη σταδιοδρομία ενός αριθμού ανθρώπων που δεν ξέρω πόσοι είναι!

Και δε δεχόμαστε, κύριε Δημητρίου, με όλο το σέβας και στους δύο σας, ότι θα κάμετε διαβουλεύσεις με τον κ. Χρίστου. Εμείς τι είμαστε δηλαδή εδώ;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η διαβούλευση γίνεται με την ταπεινή μας ιδιότητα ως προέδρων των δύο επιτροπών, οι οποίες έχουν βασανιστεί στη διάρκεια των δύο τελευταίων χρόνων, για να επιλύσουν με νόμιμα μέσα τα προβλήματα που προέκυψαν με ευθύνη και αυτής της Βουλής από την παράταση των υπηρεσιών των εκτάκτων. Μπορεί να πει κανένας ότι ήταν υπέρ ή εναντίον, αυτό δεν έχει σημασία, το σώμα έχει αυτή την ευθύνη και είναι αυτό το άχθος που προσπαθούμε να φέρουμε σε πέρας, να το πάρουμε μέχρι

το τέλος.

Εγώ δε θα διαφωνήσω στο να αναβληθεί το θέμα, πλην όμως επισημαίνω ότι πρέπει να έρθει ενώπιον της Βουλής τον Ιούνιο, με την πρώτη συνεδρία, όταν η Βουλή θα επανασυγκροτηθεί, διότι διαφορετικά δε θα είμαστε εντάξει απέναντι στην όλη διαδικασία, η οποία συμφωνήθηκε μεταξύ του Υπουργείου Οικονομικών, της ΠΑΣΥΔΥ, της Γενικής Εισαγγελίας και της Βουλής, για να αντιμετωπιστεί αυτό το πρόβλημα. Και οι βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος που είναι στην επιτροπή γνωρίζουν με πόση προσπάθεια έχουμε φέρει τα θέματα ως εδώ.

Δε διαφωνώ να αναβληθεί, παρ' όλο που εγώ πιστεύω ότι μπορεί το θέμα να αντιμετωπιστεί και σήμερα. Έχω την άποψη ότι και σήμερα με μία προσθήκη στο σχέδιο υπηρεσίας αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα κατά τρόπο δίκαιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, να το αφήσουμε για το απόγευμα, με την ανάληψη της ευθύνης να καταβάλετε από κοινού μια νέα προσπάθεια, κύριε Χρίστου; Υπάρχει διαφωνία, κύριε Παπαδόπουλε, αν μείνει το απόγευμα;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, η εισήγησής μου είναι να αναβληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ξέρετε κάτι; Έχετε μία αισιοδοξία μερικοί εξ υμών, ότι τον Ιούνιο θα συνέλθομε. Μέχρι να εκλεγεί Πρόεδρος της Βουλής, να συντεθούν οι επιτροπές οι κοινοβουλευτικές κ.λπ., διερωτώμαι αν θα μπορούμε να κάνουμε νομοθετική δουλειά.

Ο κ. Δημητρίου και μετά ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να μου επιτρέψετε να σχολιάσω το ότι έχει πει ο κ. Παπαδόπουλος... Η αναφορά μου καθόλου δεν ήταν με την έννοια του να παραβλέψω

οποιοδήποτε συνάδελφο και ιδιαίτερα τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος. Απλώς η αναφορά μου ειδικά εις τον κ. Χρίστου έγινε, διότι ο κ. Χρίστου έχει μία άποψη που έχει σχέση με την τροποποίηση των κανονισμών, η οποία θα ήθελα να αντιμετωπιστεί και από την κοινοβουλευτική ομάδα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το αναβάλλω για το απόγευμα το θέμα, με την ελπίδα ότι στο μεσοδιάστημα μπορεί να εξευρεθεί λύση. Και, αν το απόγευμα, κύριε Παπαδόπουλε, δεν υπάρξει λύση του θέματος, τότε θα αναβληθεί.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 14 θέμα, που είναι «Ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001». Παρ' όλο που η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για το νομοσχέδιο που
τιτλοφορείται «Ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα
και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας
(Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001»**

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Θάσος Μιχαηλίδης

Τάκης Χατζηδημητρίου

Γιώργος Λιλλήκας

Ανδρούλα Βασιλείου

Τάκης Χατζηγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2001.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας που διέπει τη διεξαγωγή των εισαγωγικών εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα

Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας, έτσι ώστε να αποφευχθούν ενδεχόμενες δυσκολίες στη διαδικασία κατανομής των θέσεων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας κατά πλειοψηφία των μελών της, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών και των Ενωμένων Δημοκρατών, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν στην επιτροπή ότι θα εκφράσουν τις απόψεις τους κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλετε, κύριε Χατζηγιάννη, συνοπτικά να πείτε ποιο περίπου είναι το περιεχόμενο του νομοθετήματος και πού είναι οι διαφωνίες;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Νομίζω ότι, αν είναι σωστή η σημείωσής μου, έχει σχέση... Μετά την τρίτη κατανομή υπάρχει το ενδεχόμενο να μένουν κάποιες θέσεις αδιάθετες. Δηλαδή, είναι θέσεις που ουσιαστικά...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Μιλώ για τις εισαγωγικές εξετάσεις στα ανώτατα εκπαιδευτήρια...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όι για τες βουλευτικές!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Όχι για τις βουλευτικές!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Μετά την πρώτη, δεύτερη και τρίτη κατανομή, κύριε Πρόεδρε, υπάρχει το ενδεχόμενο να μένουν κάποιες θέσεις οι οποίες να μην έχουν διατεθεί, διότι δε ζητήθηκαν και δεν επιδείχθηκε κανένα ενδιαφέρον γι' αυτές. Υπάρχουν ομογενείς εκτός του ελλαδικού χώρου οι οποίοι μπορεί να έχουν ενδιαφέρον γι' αυτές τις θέσεις και η απόφασις είναι αυτές οι θέσεις να μπορούν να διατεθούν για τους ομογενείς που είναι εκτός του ελλαδικού χώρου. Νομίζω ότι είναι... Αυτή είναι η θέσις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ναι, κύριε Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς δύο λόγια. Ως θέση είναι καλή αυτή η θέση. Απλώς πρέπει να επισημανθεί ότι στο παρελθόν το Υπουργείο Παιδείας ήθελε να καταργήσει και τη δεύτερη και την τρίτη κατανομή. Χαιρόμαστε που τώρα όχι μόνο συμφωνεί, αλλά θέλει να δίνει και αυτές τις λίγες θέσεις που μένουν μετά την τρίτη κατανομή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούππας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ είμαι της γνώμης ότι δεν πρέπει πια να παράγουμε με το ζόρι ακαδημαϊκούς. Αν δεν αξίζουν, δε νομίζω ότι πρέπει να τους φορτώνεται ύστερα είτε η κοινωνία είτε το δημόσιο, γιατί εννά καταφέρουν ύστερα που κάμποσα χρόνια να φέρουν ένα πτυχίο. Εάν δεν πετυχαίνουν, γιατί να...; Εφτάσαμε δεύτερη, τρίτη, τέταρτη διαλογή τζαι πάμε. Ως πού εννά πάει το πράμα;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι ομογενείς του εξωτερικού.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Τόσο το χειρότερο!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λιλλήκα, σας είδα, αλλά προηγείται, κατά το πρωτόκολλο, ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Καλά, όχι με το πρωτόκολλο· είχα ζητήσει το λόγο και προηγουμένως, κύριε Πρόεδρε.

Αυτό που θέλω να πω είναι ότι εμείς έχουμε επιφύλαξη στο να δίνονται θέσεις σε ανώτατα ιδρύματα, χωρίς να περάσουν οι ενδιαφερόμενοι κάποια εξέταση ή διαγωνισμό. Και, απ' ό,τι αντιλαμβανόμαστε από το νομοσχέδιο, έστω και για τους ομογενείς, με μία απλή εκδήλωση ενδιαφέροντος, εάν περισσέψουν θέσεις, θα τις πάρουνε, άσχετα από τις ακαδημαϊκές τους ικανότητες.

Βεβαίως, είχαμε επιφυλαχθεί να εκφράσουμε απόψεις στην ολομέλεια. Έχω επιφύλαξη γι' αυτό το θέμα. Αντιλαμβανόμαστε ότι η πλειοψηφία έχει αντίθετη άποψη. Όμως νομίζω ότι το μήνυμα προς τη νεολαία θα 'πρεπε να είναι ότι πρέπει να μιλούμε για αξιοκρατία... όχι μόνο επειδή είναι ομογενείς -το οποίο εκτιμούμε- αλλά να περνούν και κάποιου είδους εξέταση, με την οποία να διαπιστώνεται τουλάχιστον ότι πληρούν τα βασικά κριτήρια και έχουν τις βασικές ικανότητες, για να μπορούν να παρακολουθούν τις σπουδές τους μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Ο κ. Λιλλήκας, μετά η κ. Βασιλείου, μετά ο κ. Φιλίππου.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι λανθασμένη, κατά την άποψή μου, η αντίληψη, με όλο το σέβας προς το Δημοκρατικό Κόμμα, ότι ο μόνος τρόπος εισδοχής κάποιου στο πανεπιστήμιο είναι οι εξετάσεις. Και στο κάτω κάτω υπάρχουν περιπτώσεις, πραγματικά, επιστημόνων παγκόσμιας εμβέλειας οι οποίοι ήταν πολύ κακοί μαθητές στη μέση εκπαίδευση και άριστοι φοιτητές και άριστοι επιστήμονες στην πορεία, διότι ακριβώς ακολούθησαν το επάγγελμά τους ή ακολούθησαν τον κλάδο που τους ενδιέφερε. Και υπάρχουν και άλλοι...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Κύριε Ρότσα, δεν επιτρέπεται να σηκώνεστε πάνω έτσι και να εκφράζετε τον ενθουσιασμό σας.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι, πιθανόν να εξέφραζε και κάποιον αυτό που επισημαίνει ο κ. Λιλλήκας, όπως εμένα... Εάν πάρετε τη βαθμολογία μου στο γυμνάσιο...

(Γελά.)

...αλλά παρακαλώ να μην εγείρεστε εκ της θέσεώς σας, ως να είστε σε κερκίδα, μήπως ακολουθήσει ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, εσηκώστηκε, σαν να ήταν σε κερκίδα!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Καλά τού είπες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι! Ωραία!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Και ταυτόχρονα να πούμε, κύριε Πρόεδρε, ότι υπάρχουν και άριστοι μαθητές των λυκείων που απέτυχαν στα πανεπιστήμια, αλλά αυτό δεν είναι κανόνας για το τι μπορεί να πετύχει κάποιος, που στο λύκειο ήταν καλός ή κακός, στη ζωή του. Άρα νομίζω ότι είναι λάθος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Λιλλήκα.

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω κι εγώ μια διευκρίνιση. Δεν είναι ο οιοσδήποτε ομογενής του εξωτερικού που θα πάρει τη θέση. Είναι ένας ομογενής ο οποίος ναι μεν δεν ήρθε εδώ να κάτσει εξετάσεις, αλλά έχει περάσει τις εξετάσεις του σχολείου στο οποίο έχει φοιτήσει, δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Δηλαδή δεν είναι ο οιοσδήποτε. Δηλαδή το επίπεδο δε θα πέσει γι' αυτό. Απλούστατα είναι άνθρωπος που δεν μπόρεσε να έρθει εδώ να κάτσει εξετάσεις.

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ας θυμηθούμε τι εγίνετο στην Κύπρο πριν από σαράντα χρόνια. Τες ανάγκες που είχε ο τόπος...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα, τώρα, κύριε Μακρίδη. Έδωσα το λόγο στον κ. Φιλίππου. Αμέσως μετά, κύριε Μακρίδη, να σας δώσω το λόγο.

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ήμουν πολύ σύντομος και θα είμαι πάλι σύντομος, αλλά θα εξηγήσω. Συμφωνώ πλήρως με τις αντιρρήσεις που έχει διατυπώσει το ΔΗΚΟ. Έχω αρθρογραφήσει για το θέμα και είχα εγγράψει και θέμα στη Βουλή για το ότι πρέπει να πηγαίνουν να σπουδάζουν άτομα τα οποία έχουν τα απαραίτητα ακαδημαϊκά προσόντα. Και είχαμε ασκήσει και κριτική για τη λευκή κόλλα κ.λπ. κ.λπ. και για το ότι εξαιρετικοί Έλληνες σπουδαστές -έντεκα χιλιάδες πέρσι το Σεπτέμβριο- έμειναν εκτός πανεπιστημίων. Είναι διαφορετικό το θέμα τώρα και θέλω απλώς... Αν με προσέξετε για ένα λεπτό, θα το αντιληφθείτε· είναι απλό το θέμα. Πολύ καλά παιδιά δικά μας θα έμειναν εκτός πανεπιστημίων, εάν δεν υπήρχε η δεύτερη κατανομή. Διότι ένας πολύ καλός, φέρ' ειπείν ο πρώτος στην ιατρική σχολή στο πανεπιστήμιο Αθηνών της Ελλάδας, αποφασίζει μετά να πάει στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου έχει πάρει υποτροφία. Και τη θέση του την παίρνει ο πρώτος επιλαχών στην ιατρική σχολή, που είναι άριστος. Λοιπόν, το ίδιο γίνεται και με την τρίτη κατανομή. Αφού διεξαχθούν και η δεύτερη και η τρίτη κατανομή, μπορεί να εξακολουθήσουν να μένουν κενές θέσεις και μπορεί να εξακολουθήσουν να υπάρχουν πολύ ικανοί υποψήφιοι οι οποίοι δεν παίρνουν τις θέσεις.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την εντύπωση, κύριε Φιλίππου... Είναι κατανοητό, διότι έν' απλά πράγματα...

κάποιοι έχουν άλλη άποψη. Επομένως, νομίζω ότι η περαιτέρω συζήτηση δεν ωφελεί.

Κύριε Μακρίδη, κάτι θέλετε να πείτε;

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε. Και εμείς στην Κύπρο πριν από μερικές δεκαετίες μπαίναμε στα ελληνικά πανεπιστήμια χωρίς εξετάσεις. Κάπου και ο ελληνισμός ανά το παγκόσμιο μπορεί κάποιες ανάγκες να έχει και δεν υπάρχει λόγος να κλείνουμε μερικές πόρτες για μερικές ανάγκες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ε, έχει εξαντληθεί το θέμα.

Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

Διά της θετικής ψήφου σας θα συμβάλετε εις αυτό το οποίο επιδιώκετε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1, 2 και 3;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και έξι αποχές, τα άρθρα 1, 2 και 3 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της ψήφισης του νομοσχεδίου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα δύο ψήφους υπέρ, δύο εναντίον και έξι αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 15, 16 και 17, για τα οποία υπάρχει κοινή έκθεση. Τα θέματα αυτά είναι «Ο περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» -είναι πρόταση νόμου- «Οι περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Μηχανισμού Έγκαιρης Εντόπισης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμοί του 2001». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας για τα θέματα που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα

Παρόντες:

Σοφοκλής Χατζηγιάννης, πρόεδρος	Μάριος Ματσάκης
Θάσος Μιχαηλίδης	Τάκης Χατζηδημητρίου
Γιώργος Λιλλήκας	Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας μελέτησε την πρόταση νόμου και τους κανονισμούς που αναφέρονται στο επισυνημμένο παράρτημα σε συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από 20 Μαρτίου μέχρι 3 Απριλίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού και εκπρόσωποι των διευθύνσεων δημοτικής, μέσης, τεχνικής και ανωτέρας και ανωτάτης εκπαίδευσης και της Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών οργανώσεων ΠΟΕΔ, ΟΕΛΜΕΚ και ΟΛΤΕΚ, του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, του Συνδέσμου Λογοπαθολόγων-Λογοθεραπευτών Κύπρου, της Επιτροπής Προστασίας Νοητικά Καθυστερημένων Ατόμων, του Συνδέσμου Ψυχολόγων Κύπρου, της Παγκύπριας

Ομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες (ΠΟΣΥΓΟΠΕΑ), της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων Μέσης Εκπαίδευσης, της Παγκύπριας Συνομοσπονδίας Συνδέσμων Γονέων Δημοτικής Εκπαίδευσης, καθώς και εκπρόσωποι άλλων εμπλεκόμενων φορέων.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 27 του βασικού νόμου για την αγωγή και εκπαίδευση παιδιών με ειδικές ανάγκες, σκοπείται η λεπτομερής ρύθμιση ορισμένων θεμάτων τα οποία, με βάση το νόμο αυτό, είτε μπορούν είτε πρέπει να ρυθμιστούν με κανονισμούς για την καλύτερη εφαρμογή των προνοιών του.

Ειδικότερα, με τους περί Μηχανισμού Έγκαιρης Εντόπισης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμούς του 2001 καθορίζεται ο τρόπος έγκαιρης εντόπισης παιδιών που πιθανόν να έχουν ειδικές ανάγκες και η διαδικασία ενημέρωσης της αρμόδιας για το σκοπό αυτό επαρχιακής επιτροπής.

Με τους περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμούς του 2001 ρυθμίζονται λεπτομερέστερα θέματα που αφορούν:

1. Καθήκοντα, αρμοδιότητες και λειτουργία των επαρχιακών επιτροπών ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.
2. Καθήκοντα συνδετικών λειτουργιών.
3. Ίδρυση και λειτουργία δημόσιων και ιδιωτικών σχολείων ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης.
4. Λειτουργία ειδικών μονάδων για παιδιά με ειδικές ανάγκες σε συνηθισμένα σχολεία.
5. Ειδική εκπαίδευση στα ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.
6. Αναγκαίες προσαρμογές στον τρόπο εξέτασης των μαθημάτων.
7. Κτιριακές προδιαγραφές ιδιωτικών σχολείων.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου που κατατέθηκε στη Βουλή από την επιτροπή είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για την αγωγή και εκπαίδευση παιδιών με ειδικές ανάγκες, ώστε να καταστεί δυνατή η ανάλογη ρύθμιση, όπου χρειάζεται στους υπό αναφορά κανονισμούς, θεμάτων που αφορούν:

1. Τη συχνότητα της επαναξιολόγησης των αναγκών του παιδιού με ειδικές ανάγκες.
2. Τη συμμετοχή εκπροσώπων των εκπαιδευτικών οργανώσεων στο Συμβούλιο Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης.
3. Τη διατήρηση σε ισχύ ορισμένων διατάξεων της ειδικής νομοθεσίας που διέπει τη λειτουργία της Σχολής Κωφών και οι οποίες αφορούν την εκπαίδευση και ένταξη ενήλικων κωφών.

Σημειώνεται ότι η ανάγκη για την κατάθεση της πιο πάνω πρότασης νόμου προέκυψε στα πλαίσια της μελέτης των υπό συζήτηση κανονισμών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας, παρά το γεγονός ότι οι υπό αναφορά κανονισμοί κατατέθηκαν με σημαντική καθυστέρηση από την εκτελεστική εξουσία και σε χρόνο πολύ κοντά στη λήξη της τρέχουσας βουλευτικής περιόδου, εντούτοις, κατανοώντας τη σοβαρότητά τους και την αναγκαιότητα της κατάθεσής τους, την οποία είχε και η ίδια επανειλημμένα επισημάνει, εξέτασε τις πρόνοιές τους, κατά προτεραιότητα και διεξοδικά, σε πολύωρες συνεδρίες της. Η επιτροπή, αφού άκουσε και μελέτησε σε πρώτο στάδιο τις απόψεις που κατατέθηκαν ενώπιόν της, προχώρησε, σε δεύτερο στάδιο, στην επιμέρους συζήτηση των διατάξεων τους, κατά την οποία επέφερε ορισμένες τροποποιήσεις, οι σημαντικότερες των οποίων στοχεύουν στην παροχή μεγαλύτερης προστασίας στα παιδιά με ειδικές ανάγκες και στη δημιουργία σχέσης εποικοδομητικής συνεργασίας ανάμεσα στα ίδια τα παιδιά, τους γονείς τους και τα αρμόδια σώματα ή φορείς.

Ειδικότερα, στο στάδιο της μελέτης των κανονισμών, επισημάνθηκαν ορισμένες

αδυναμίες σ' αυτούς, που αφορούν κυρίως την έλλειψη λεπτομερούς ρύθμισης της ένταξης των παιδιών σε συνηθισμένα σχολεία, το μη καθορισμό μέγιστου αριθμού παιδιών για τα οποία θα είναι υπεύθυνος ο κάθε συνδετικός λειτουργός, την έλλειψη ρύθμισης κτιριακών προδιαγραφών για τα δημόσια σχολεία, την έλλειψη ρύθμισης για παιδιά με ειδικές ανάγκες ηλικίας μεταξύ τριών και έξι χρόνων, καθώς και την ανάγκη έγκαιρης και κατάλληλης επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σε όλες τις βαθμίδες προς όφελος όλων των παιδιών σε σχέση με την επιδιωκόμενη ένταξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες σε συνηθισμένα σχολεία.

Στο στάδιο της διαμόρφωσης των κειμένων των κανονισμών, η επιτροπή έλαβε υπόψη τόσο τις πιο πάνω γενικές παρατηρήσεις όσο και τις επιμέρους παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν προφορικά ή γραπτώς από τους διάφορους εμπλεκόμενους φορείς. Ιδιαίτερα όμως η επιτροπή έλαβε υπόψη της την ανάγκη να συνταιριάσει την επιχειρούμενη ρύθμιση με τις πραγματικές συνθήκες και ανάγκες της κυπριακής κοινωνίας και ταυτόχρονα με τις σύγχρονες πραγματικές συνθήκες και αντιλήψεις για το θέμα της παροχής ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Παράλληλα, η επιτροπή προσπάθησε, επιφέροντας τις αναγκαίες, κατά την άποψή της, τροποποιήσεις, να διασφαλίσει ότι η προτεινόμενη ρύθμιση, αφενός δε βρίσκεται σε αντίθεση με τις πρόνοιες του βασικού νόμου που προβλέπει την έκδοση των κανονισμών και, αφετέρου, ότι αυτή είναι πρακτικά εφαρμόσιμη. Σημειώνεται ότι η διαμόρφωση του τελικού κειμένου των κανονισμών από την επιτροπή έγινε σε στενή συνεργασία με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού και του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας.

Σύμφωνα με όσα κατέθεσε στην επιτροπή ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού, στους υπό μελέτη κανονισμούς δεν περιλήφθηκε λεπτομερής ρύθμιση της ένταξης των παιδιών με ειδικές ανάγκες σε συνηθισμένα σχολεία για το λόγο ότι με βάση τη

φιλοσοφία που διέπει τη σχετική βασική νομοθεσία, η ένταξη αυτή συνιστά τον κανόνα, ενώ στους κανονισμούς αυτούς ρυθμίστηκαν λεπτομερώς ειδικά θέματα, όπως οι ειδικές μονάδες και τα ειδικά σχολεία, τα οποία, στα πλαίσια της ίδιας φιλοσοφίας, αποτελούν την εξαίρεση. Επίσης, ο υπουργός δήλωσε στην επιτροπή ότι το υπουργείο του είναι πρόθυμο να συνεργαστεί με την επιτροπή και όλους τους εμπλεκόμενους φορείς με σκοπό τη βελτίωση της προτεινόμενης ρύθμισης σε εκείνα τα σημεία που θα διαπιστωθεί και αποφασιστεί ότι είναι αναγκαία η τροποποίησή τους.

Επίσης, οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού υποστήριξαν ότι για πρακτικούς λόγους δεν ενδείκνυται η συμπερίληψη στους κανονισμούς λεπτομερών διατάξεων οι οποίες να διέπουν τη διαδικασία προφορικής εξέτασης για παιδιά με ειδική μαθησιακή δυσκολία, όπως εισηγήθηκαν οι εκπρόσωποι της ΠΟΣΥΓΟΠΕΑ. Ωστόσο, δεσμεύτηκαν ότι το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού θα μεριμνήσει για την έκδοση εσωτερικών κανονισμών για το θέμα αυτό, λαμβάνοντας υπόψη τη συγκεκριμένη εισήγηση της ΠΟΣΥΓΟΠΕΑ. Τέλος, ο υπουργός συμφώνησε με την εισήγηση ότι οι ίδιες κτιριολογικές προϋποθέσεις που διαλαμβάνονται στους κανονισμούς για τα ιδιωτικά σχολεία θα πρέπει να ισχύσουν και για τα δημόσια σχολεία. Συναφώς, ενημέρωσε την επιτροπή ότι ήδη έχουν δοθεί σχετικές οδηγίες, ώστε, κατά την ανέγερση νέων δημόσιων σχολικών κτιρίων ή την επέκταση υφισταμένων, να λαμβάνεται πρόνοια για την τήρηση των εν λόγω κτιριακών προδιαγραφών.

Η επιτροπή κρίνει σκόπιμο να τονίσει ότι υιοθετεί την άποψη σύμφωνα με την οποία, για να πετύχει η ένταξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες στα συνηθισμένα σχολεία, ο ρόλος των εκπαιδευτικών είναι κύριος και ουσιαστικός. Γι' αυτό έχει την άποψη ότι χρειάζεται όχι η απλή ενημέρωσή τους, αλλά η συστηματική επιμόρφωση και ευαισθητοποίησή τους, γεγονός που θα βοηθήσει όχι μόνο τα παιδιά με ειδικές ανάγκες, αλλά και όλα τα παιδιά με τα οποία τα παιδιά με ειδικές ανάγκες θα φοιτούν στα

συνηθισμένα σχολεία. Η επιτροπή κρίνει επίσης σκόπιμο να επισημάνει προς την κυβέρνηση ότι, για να βελτιωθεί στο επιθυμητό επίπεδο η παρεχόμενη ειδική αγωγή και εκπαίδευση, δεν πρέπει αυτή να φεισθεί εξόδων. Εξάλλου, είναι φανερό ότι η εφαρμογή του βασικού νόμου και των υπό έγκριση κανονισμών, για την επίτευξη των υπό αυτών επιδιωκόμενων στόχων, προϋποθέτει επαρκή και κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή, όπως και κατάλληλα εκπαιδευμένο ανθρώπινο δυναμικό.

Στη βάση των πιο πάνω και υπενθυμίζοντας την άποψή της ότι η πολιτεία έχει ευθύνη για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες από τη γέννησή τους μέχρι την αποκατάστασή τους και την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους στον ανώτατο δυνατό βαθμό, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας υιοθετεί ως θέμα αρχής τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της προτεινόμενης ρύθμισης και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου σε νόμο και την έγκριση των υπό συζήτηση κανονισμών, όπως η πρόταση και οι κανονισμοί έχουν τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Ο περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001. (Πρόταση νόμου).
2. Οι περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμοί του 2001.
3. Οι περί Μηχανισμού Έγκαιρης Εντόπισης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμοί του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εξ όσων σημειώνεται εις το πρακτικό που έχω, υπάρχει μια πιθανή τροπολογία για τα υπ' αριθμούς 15 και 16 θέματα από τον κ. Λιλλήκα. Έτσι είναι;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού δώσετε το λόγο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε θα δώσω πουθενά το λόγο, αν δεν υπάρξει μια αναφορά όσον αφορά το περιεχόμενο.

Ναι, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Πέραν της αναφοράς, όπως θα γνωρίζουν οι συνάδελφοι, έχει ψηφιστεί η σχετική νομοθεσία για την αγωγή παιδιών με ειδικές ανάγκες και θα πρέπει να εγκριθούν τώρα οι κανονισμοί, για να εφαρμοστεί ο νόμος, Θεού θέλοντος, το Σεπτέμβριο. Έχει αναλωθεί χρόνος πολύς, για να ετοιμαστούν αυτοί οι κανονισμοί, και έχουν ακουστεί επανειλημμένα οι απόψεις όλων των ενδιαφερομένων. Η παράκληση προς το συνάδελφο, γι' αυτό περισσότερο έχω ζητήσει το λόγο, είναι να μην επιμένει στην τροπολογία, διότι, αν η Βουλή ψηφίσει αυτή την τροπολογία -και θα πω ποια είναι η τροπολογία- υπάρχει σοβαρός κίνδυνος αντισυνταγματικότητας. Και, αν υπάρξει αναπομπή των κανονισμών, σημαίνει ότι όλο το οικοδόμημα το οποίο κάναμε και για την πρόταση νόμου και για τους κανονισμούς, περιμένοντας γι' αυτά τα παιδιά με ειδικές ανάγκες να λειτουργήσει επιτέλους αυτός...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω ένσταση επί της διαδικασίας. Εγείρεται ο κ. Χατζηγιάννης να κάνει μια αναφορά, σχολιάζει την τροπολογία που δεν παρουσιάσαμε, προτίθεται στη συνέχεια να αναφέρει το περιεχόμενό της εκ μέρους μας τζαι να απαντήσει πάλε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Να πω κάτι; Έχει δίκαιο ο κ. Κατσουρίδης. Όταν σας έδινα το λόγο, είχα την εντύπωση ότι επρόκειτο περί θέματος της επιτροπής Παιδείας και ότι θα κάνατε αναφορά στο περιεχόμενο της έκθεσης για την πρόταση νόμου και όχι επί θέματος αρχής.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ε, η αναφορά έγινε, κύριε Πρόεδρε. Υπάρχει, επαναλαμβάνω, ο νόμος ο οποίος έχει ήδη ψηφιστεί εδώ και ενάμιση περίπου χρόνο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Και υπάρχουν κάποιες...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Για να εφαρμοστεί ο νόμος το Σεπτέμβριο, πρέπει να εγκριθούν οι κανονισμοί. Είναι νομοθέτημα εκτεταμένης μορφής, πολυσυζητημένο επί μήνες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε κάνει σαφή τη θέση...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...και επαναλαμβάνω ότι θα πρέπει να ψηφιστεί σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Οι τροπολογίες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι, ένα λεπτό, πριν να πάμε στην τροπολογία...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Επί της ουσίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επί της ουσίας. Θέλετε να μιλήσετε επί θέματος αρχής. Μάλιστα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό θέμα, κύριε Πρόεδρε, κανονισμούς, οι οποίοι θα οδηγήσουν στην υλοποίηση και εφαρμογή του νόμου για την ένταξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες εις την κανονική εκπαίδευση, στα κανονικά σχολεία. Το νόμο τον είχαμε ψηφίσει πριν από δύο χρόνια και, επειδή ακριβώς γι' αυτό το νόμο, για να εφαρμοστεί αποτελεσματικά και να λειτουργήσει προς όφελος των παιδιών με ειδικές ανάγκες, θα έπρεπε να γίνουν μια σειρά από έργα υποδομής, αλλά και να εφαρμοστεί ένα πρόγραμμα μετεκπαίδευσης των εκπαιδευτικών, καθώς και πρόσληψης νέων ειδικών εκπαιδευτικών στα σχολεία μας, δόθηκε μία μεταβατική περίοδος δύο χρόνων για την εφαρμογή του και αυτή η περίοδος λήγει το Σεπτέμβριο του 2001, οπότε πρέπει να εφαρμοστεί ο νόμος.

Πρέπει εδώ να πούμε, κύριε Πρόεδρε, ακριβώς ότι η κυβέρνηση δυστυχώς επέδειξε μεγάλη κωλυσιεργία και μεγάλη καθυστέρηση στο να καταθέσει στη Βουλή τους κανονισμούς και τους κατέθεσε μετά από έντονες επικρίσεις βουλευτών και από το βήμα της Βουλής, όταν συζητούσαμε για τους κρατικούς προϋπολογισμούς, και από την επιτροπή Παιδείας, την τελευταία ημέρα που εδικαιούτο ουσιαστικά να καταθέσει τους κανονισμούς στη Βουλή. Αυτή η καθυστέρηση -και το λέμε εδώ, γιατί προειδοποιούμε και ανησυχούμε ταυτόχρονα για το τι θα συμβεί- θα οδηγήσει σε προβλήματα στην εφαρμογή του νόμου, γιατί, πρώτον, οι κανονισμοί, όπως ήρθαν από την κυβέρνηση, ήταν έξω από το πνεύμα του νόμου και αφιέρωσε πολύ χρόνο -και είναι προς τιμήν όλων των μελών της επιτροπής Παιδείας- η επιτροπή Παιδείας, ζήτησε και τη βοήθεια και εμπειρογνομόνων για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γι' αυτό, αντιλαμβάνομαι, θα εισηγηθείτε και τροπολογία των κανονισμών.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Πέραν τούτου, κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να επισημάνω, επειδή εμείς έχουμε την ανησυχία και δε θέλομε να επαναληφθεί εκείνο που επαναλήφθηκε με το ενιαίο λύκειο, που σήμερα, οκτώ μήνες μετά την εφαρμογή του, αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα και δεν ξέρομε το πρόγραμμα της δευτέρας και τρίτης τάξης λυκείου ακόμη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μην επεκταθείτε σε άλλα θέματα που δεν είναι σχετικά με το θέμα.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Λέω ποια είναι η ανησυχία μας, κύριε Πρόεδρε. Είναι σχετικό, γιατί, όταν νόμοι ή καινούριοι θεσμοί εφαρμόζονται με πολλή καθυστέρηση και χωρίς προγραμματισμό, δημιουργούνται προβλήματα και κάποιοι πληρώνουν το κόστος· και δε μιλώ για το οικονομικό, μιλώ για το ανθρώπινο. Αυτή τη στιγμή, μόλις τώρα ήρθε συμπληρωματικός προϋπολογισμός από το Υπουργείο Παιδείας, για να δημιουργηθούν οι ειδικές αίθουσες, για να αγοραστεί η ειδική τεχνολογία που είναι απαραίτητη για την ένταξη αυτών των παιδιών. Και εκφράζομε την έντονη ανησυχία μας και τη διαμαρτυρία μας για την καθυστέρηση, αλλά και την ανησυχία μας για το ότι δε θα λειτουργήσει ομαλά αυτός ο θεσμός από το Σεπτέμβριο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Η κ. Βασιλείου επί θέματος αρχής.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Σε ένα μεγάλο βαθμό συμμερίζομαι τις ανησυχίες του συναδέλφου κ. Λιλλήκα. Εξάλλου, το είχα και εγώ επισημάνει στην ομιλία μου για τους προϋπολογισμούς και, πράγματι, θα χρειαστούν πολύς χρόνος και πολλά λεφτά, για να μπορέσουμε να

νιώθουμε ήσυχοι ότι αυτός ο νόμος θα εφαρμοστεί πλήρως. Ταυτόχρονα, όμως, θέλω να επισημάνω ότι είναι ένας επαναστατικός νόμος, ο οποίος πρέπει να ομολογήσουμε ότι σε ορισμένες χώρες της Ευρώπης δεν υπάρχει καν. Δηλαδή, είμαστε πολύ προχωρημένοι με την ψήφιση αυτού του νόμου. Ταυτόχρονα, πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι, λόγω της φύσης αυτού του νόμου και της έκτασής του, δεν είναι δυνατό να είμαστε πλήρως ικανοποιημένοι από τον πρώτο χρόνο της εφαρμογής του. Εγώ προσωπικά πιστεύω ότι θα περάσουν ένα και δυο και τρία χρόνια, για να είμαστε πλήρως ικανοποιημένοι με την υποδομή και την επιμόρφωση των καθηγητών που θα πρέπει να γίνει. Γι' αυτό εισηγούμαι να προχωρήσουμε στην ψήφισή τους και η επιτροπή Παιδείας της Βουλής θα πρέπει συνεχώς να παρακολουθεί το θέμα, να παρακολουθεί την εφαρμογή του συστήματος στα σχολεία και, αν δούμε ότι τα πράγματα δεν κυλούν όπως θα θέλαμε να κυλήσουν, να έρθουμε πίσω με τροποποιήσεις ή με συζητήσεις στην επιτροπή να διορθώσουμε εκείνα τα οποία θα επισημάνουμε ότι δεν είναι αυτά που θέλουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Βασιλείου.

Θέτω τώρα σε ψηφοφορία την τροπολογία του κ. Λιλλήκα για το υπ' αριθμόν 15 θέμα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Πάνω στην τροπολογία θέλω να μιλήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα να την κάνει πρώτα και μετά, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εντάξει.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η τροπολογία αφορά την τροποποίηση της παραγράφου (2) του Κανονισμού 22...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι. Στο...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Την παράγραφο (2) του Κανονισμού 22 των κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, δεν έχετε δηλαδή τροπολογία για την πρόταση νόμου;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι. Η τροπολογία είναι για τους κανονισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου, υπ' αριθμόν 15 θέμα. Είχα εδώ σημείωση ότι υπήρχε το ενδεχόμενο να τροποποιησέτε...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του άρθρου 29 του βασικού νόμου. Άρθρο 5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 5;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 5 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 16 θέμα, που είναι πράγματι οι κανονισμοί, και παρακαλώ τον κ. Λιλλήκα... Κατέθεσε την τροπολογία του;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Την κατέθεσε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της παραγράφου (2) του Κανονισμού 22 των κανονισμών με την αντικατάσταση της τελείας, στο τέλος αυτής, με διπλή τελεία και την προσθήκη της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι ο κάθε συνδεδετικός λειτουργός δεν μπορεί να είναι υπεύθυνος για περισσότερα από πενήντα παιδιά με ειδικές ανάγκες.».

Ο συνδεδετικός λειτουργός, με βάση το νόμο και τους κανονισμούς, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, είναι πολύ σημαντικός για τη λειτουργία και την εφαρμογή του σχετικού νόμου. Είναι ο λειτουργός εκείνος ο οποίος θα παρακολουθεί τα παιδιά, θα επιβλέπει την πρόοδό τους, θα ενημερώνεται για τα ειδικά προβλήματα και το ειδικό πρόγραμμα του κάθε παιδιού και θα καλείται να εισηγηθεί ο ίδιος, αλλά και να

παρακολουθήσει το πρόγραμμα το εξειδικευμένο του κάθε παιδιού. Οι εμπειρογνώμονες των οποίων είχαμε ζητήσει τη γνώμη τους -η κ. Φτιάκα ήταν στην επιτροπή- μετά και από έρευνα και στις ευρωπαϊκές χώρες όπου ισχύει παρόμοια νομοθεσία, εισηγήθηκαν όπως μην ξεπερνούν τα πενήντα παιδιά που θα έχει υπό την επίβλεψή του αυτός ο λειτουργός, γιατί θα είναι αδύνατο στην πράξη να τα παρακολουθήσει και να ασχοληθεί με το ατομικό τους πρόγραμμα. Και είναι λογικό για πενήντα παιδιά, όταν ένας λειτουργός θέλει να κάνει καλά τη δουλειά του και να ασχοληθεί προσωπικά με το κάθε παιδί, να είναι τεράστιος ο χρόνος που απαιτείται. Επειδή στο νόμο είναι ασαφές και μένει ανοικτός ο αριθμός των παιδιών που μπορεί να ανατεθεί στο λειτουργό αυτό από το υπουργείο, εμείς αποδεχτήκαμε την εισήγηση των εμπειρογνομένων και εισηγούμαστε αυτός ο συνδεδειγμένος λειτουργός, που έχει θέση-κλειδί, επαναλαμβάνω, στην εφαρμογή του νόμου, να μην μπορεί να είναι υπεύθυνος για πέραν των πενήντα παιδιών. Αυτή είναι η τροπολογία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χατζηγιάννης.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ψηφίζοντας το νόμο περί αγωγής των παιδιών με ειδικές ανάγκες, όπως και τους κανονισμούς, δείχνοντας την ανάλογη ευαισθησία, όλοι οι συνάδελφοι βουλευτές είχαν προχωρήσει σε αλλαγές, επιβαρύνοντας, καταρχάς στο νόμο, θα έλεγα, σε μεγάλο βαθμό τον κρατικό προϋπολογισμό, παρά την αντίθεση τότε της εκτελεστικής εξουσίας. Στο τέλος είναι γεγονός ότι επιδείχθηκε και από την εκτελεστική εξουσία η ανάλογη ευαισθησία και δεν έγινε αναπομπή του νόμου.

Αυτή τη στιγμή, με τους κανονισμούς, και πάλι σε μεγάλο βαθμό, θέλοντας να δώσουμε το καλύτερο γι' αυτά τα παιδιά -η επιτροπή Παιδείας- για τα οποία όλοι

έχουμε την ίδια ευαισθησία, έχουμε προχωρήσει πραγματικά και έχουμε επιβαρύνει τους κρατικούς προϋπολογισμούς, δείχνοντας... Εκτιμώ την κατανόηση από την πλευρά της εκτελεστικής εξουσίας, που δε χρησιμοποίησε το δικαίωμα για αναπομπή. Αυτό το πράγμα δεν είναι αθώο. Αν η ανάγκη είναι για κάθε πενήντα παιδιά να υπάρχει ένας συνδεδετικός λειτουργός, εγώ θα πρόσθετα ότι η ανάγκη αυτή μπορεί να είναι για κάθε δέκα ή κάθε δεκαπέντε παιδιά -το θέμα είναι απλό- και σημαίνει πρόσληψη κάποιων λειτουργών οι οποίοι θα κάνουν αυτή τη δουλειά, σημαίνει επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού. Η Βουλή θα είναι έτοιμη τώρα να εγκρίνει αυτούς τους κανονισμούς με την τροπολογία που κατατέθηκε, που σίγουρα θα επισύρει την αναπομπή των κανονισμών; Και στο τέλος, εφόσον είμαστε και στην τελευταία συνεδρία, τότε θα λειτουργήσουν αυτοί οι κανονισμοί, εφόσον το Σεπτέμβριο, επαναλαμβάνω, αναμένουν οι γονείς αυτών των παιδιών, αναμένουν εδώ και χρόνια, να λειτουργήσει επιτέλους αυτός ο νόμος; Άρα λοιπόν, με την αλλαγή που έγινε στο αρχικό κείμενο, κύριε Λιλλήκα, και αναφέρομαι σε σας, έχει βελτιωθεί η πρώτη προσέγγιση, που θα ήταν ένας συνδεδετικός λειτουργός για κάθε επαρχία. Και τώρα αφήνετε μέσα από την αναφορά να υπάρχει η ανάγκη να ληφθεί υπόψη ο αριθμός των παιδιών με ειδικές ανάγκες σε κάθε επαρχία, έτσι ώστε να προσλαμβάνονται περισσότεροι από ένας συνδεδετικοί λειτουργοί. Αν έρθουμε και βάλουμε εδώ θέμα αριθμητικό, θα υπάρξει, κατά την ταπεινή μου εισήγηση, αναπομπή αυτών των κανονισμών και θα έρθουμε, στο τέλος, το Σεπτέμβριο -δε θα μπορέσει να υπάρξει πιο μπροστά αναπομπή- να κατηγορούμε ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί ο νόμος, ενώ περιμένουν οι γονείς. Γι' αυτό παρακαλώ -ήθελα να προλάβω εκ των προτέρων- στο όλο δάσος το οποίο έχει κατασκευαστεί... και επειδή όλοι αντιλαμβάνονται ότι πρέπει να λειτουργήσει εκείνος ο νόμος, να μην επιμένουμε σ' αυτή τη ρύθμιση, διότι υπάρχει πράγματι ο κίνδυνος αναπομπής. Πιστεύω ότι εκεί που θα υπάρχει η ανάγκη για

πρόσθετο προσωπικό προς αυτή την κατεύθυνση, εκεί να υπάρξει ευαισθησία στο να δοθεί, αλλά ας μην περιορίσουμε το θέμα στον αριθμό των παιδιών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Θερμή παράκληση, αν είναι δυνατό, να κάνουμε -δεν είναι προς εσάς που απευθύνομαι, κύριε Κατσουρίδη, γενικά βλέπω μια διάθεση να συζητήσουμε σε έκταση αυτό το θέμα- σύντομες παρατηρήσεις...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ θα είμαι μονολεκτικός, κύριε Πρόεδρε. Άκουσα τον κ. Χατζηγιάννη, αντιλαμβάνομαι το επιχείρημά του, διαφωνώ με τη βεβαιότητά του ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα αναπέμψει. Μπορεί ο Πρόεδρος να μην αναπέμψει. Μπορεί να μην αναπέμψει: δεν είναι καθήκον του, είναι δικαίωμά του. Μπορεί να συμμαριστεί τις απόψεις...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι καθήκον του.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...της Βουλής, και να εγκριθούν οι κανονισμοί.

Επιστολή, όχι, δεν έχω, αλλά ελπίζω να έχω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, να μιλούμε έτσι όπως πρέπει: είναι καθήκον του Προέδρου της Δημοκρατίας, ενόσω παρατηρείται αντισυνταγματικότητα, να αναπέμψει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έχει φορές που το ξέχασε.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Όταν είπε ότι δε θα αναπέμψει τον προηγούμενο νόμο, δεν το είπατε αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ είχα το θάρρος να πω από του βήματος της Βουλής ότι είναι αντισυνταγματικός και συμφώνησα μαζί σας, προς πληροφορία σας.

Η κ. Βασιλείου.

Κύριε Λιλλήκα, αν βλέπετε ότι τέθηκαν τα σημεία και μπορεί το μήνυμα να δοθεί... Θέλουν δε θέλουν, για να λειτουργήσουν αυτά τα συστήματα, χρειάζεται προσωπικό. Επομένως, αφήστε να προέλθει ανάγκη. Νομίζω ότι το μήνυμα δίνεται.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, πάνω σ' αυτό που είπε ο κ. Χατζηγιάννης, δεν είναι αντισυνταγματικό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Βασιλείου, με συγχωρείτε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Συγγνώμη, κυρία Βασιλείου.

Καταρχάς, η τροπολογία είναι στους κανονισμούς και δεν αναπέμπει κανονισμούς, αναπέμπει νόμους ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Και θυμάστε και τη συζήτηση που έγινε πριν από δεκαπέντε μέρες για τους κανονισμούς περί ανέλιξης του προσωπικού του πανεπιστημίου. Τελικά έστειλε νομοσχέδιο η κυβέρνηση, αλλά δεν ανέπεμψε τον κανονισμό ο Πρόεδρος, επειδή διαφωνούσε ή έκρινε ότι ήταν αντισυνταγματικός. Κατά συνέπεια, δεν μπορεί να αναπέμψει τους κανονισμούς, άρα να μην τεθεί σε εφαρμογή από το Σεπτέμβριο ο νόμος, και, δεύτερον, ούτως ή άλλως δε συνεπάγεται ούτε μπορεί να αποδειχθεί αύξηση του κόστους του κράτους, διότι προβλέπεται στο νόμο ότι θα υπάρχει αυτός ο συνδετικός λειτουργός για έναν αριθμό παιδιών. Απλώς δεν ορίζεται ο αριθμός των παιδιών. Άρα πώς θα αποδειχθεί ότι υπάρχει αύξηση του κόστους;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεπώς, αν από τους κανονισμούς ο Πρόεδρος πάρει χαμπάρι ότι του επιβαρύνετε τον κρατικό προϋπολογισμό μέσω του νόμου, θα αναπέμψει το νόμο.

Η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το συνάδελφο κ. Λιλλήκα να μελετήσει καλά την τροπολογία την οποία επιφέραμε, για να βρούμε κάποια λύση στο θέμα. Λέμε να διορίζει όσους χρειάζονται συνδεδετικούς λειτουργούς κατά επαρχία, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τον αριθμό των παιδιών που φοιτούν στα σχολεία εκείνα. Εγώ λέω να δώσουμε ένα με δυο χρόνια διορία στο θεσμό να λειτουργήσει, να δούμε πώς λειτουργεί και, αν δε λειτουργεί -ξέρω ότι δεν μπορούμε εμείς να καταθέσουμε τροποποιητικούς κανονισμούς- μπορούμε να καταθέσουμε πρόταση νόμου για τροποποίηση. Θα είναι στο χέρι μας να το διορθώσουμε.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Κιττής.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς, με την εφαρμογή του νόμου, θα διαφανούν οι ανάγκες και εδώ είμεθα όλοι να παρακολουθήσουμε ότι εξυπηρετούνται οι σκοποί του νόμου. Έτσι, σε συντομία, δεν πιστεύω ότι είναι τόσο πολύ σοβαρό θέμα, για να σπαταλούμε τόσο πολύ χρόνο από αυτή τη συνεδρία, ιδιαίτερα αυτή τη βεβαρημένη συνεδρία της Βουλής. Και, δεύτερον, ήθελα απλώς να θυμίσω το συνάδελφο ότι οι κανονισμοί είναι δευτερογενής μεν νομοθεσία, είναι όμως και πάλι νομοθεσία, και νομίζω ότι υπάρχει και εδώ η υποχρέωση να είναι εντός των πλαισίων του συντάγματος και οι κανονισμοί. Δεν

μπορεί οι κανονισμοί να είναι εκτός των πλαισίων του συντάγματος και μπορεί να αναπεμφθούν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θεωρώ τη συζήτηση ως εξαντληθείσα. Θα θέσω αμέσως μετά την τροπολογία του κ. Λιλλήκα σε ψηφοφορία.

Ο κ. Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως είπαν και οι άλλοι -και είμαι πάντοτε σύντομος προσωπικά- πρόκειται για μια εξαιρετική νομοθεσία. Καυστέρησε πάρα πολύ το κράτος μας, η κυβέρνηση πρώτα, η Βουλή το συζήτησε το θέμα, μας πήρε μια δεκαετία για να καταλήξουμε στη νομοθεσία. Πρέπει να συγχαρούμε την κυβέρνηση που επιτέλους έφερε κανονισμούς και είμαστε έτοιμοι να τους εγκρίνουμε. Το θέμα για το οποίο συζητούμε τόση ώρα αποτελεί μια λεπτομέρεια. Για να γίνει σαφές στη Βουλή, θα μπορούσαμε να είχαμε έρθει και να πούμε, κατά τάξη, λέμε, τα παιδιά να είναι δεκαπέντε, φέρ' ειπείν, στα σχολεία μας και όχι τριάντα πέντε. Και δεν το έχουμε κάνει αυτό. Υπάρχει λόγος να χάνουμε χρόνο τώρα και να επιμένουμε, για να πούμε ότι πρέπει να είναι λιγότερα από πενήντα; Το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών δε θα υποστηρίξει αυτή την τροπολογία, διότι αυτή η τροπολογία και αυτή η συζήτηση αποτελούν λεπτομέρεια. Επιμένουμε στην ουσία και πρέπει να προχωρήσουμε με την ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι έληξε, εξηντλήθη το θέμα. Τίθεται σε ψηφοφορία η τροπολογία του κ. Λιλλήκα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μία αποχή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δεκατέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι δύο εναντίον και μία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Υπάρχει ένσταση, όπως έχουν διαμορφωθεί οι κανονισμοί, να εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 17 θέμα είναι ομόφωνο και είναι «Οι περί Μηχανισμού Έγκαιρης Εντόπισης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμοί του 2001».

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των κανονισμών, υπ' αριθμόν 17 θέμα στην ημερήσια διάταξη;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 18 θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι εξ αναβολής και τιλοφορείται «Ο περί Ταχύπλων Σκαφών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» (πρόταση νόμου). Υπάρχει συμπληρωματική έκθεση ομόφωνη, αλλά υπάρχει και

ενδεχόμενο, απ' ό,τι βλέπω, αναβολής ή οτιδήποτε.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ταχύπλων Σκαφών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, αναπλ. πρόεδρος	<u>Μη μέλη της επιτροπής:</u>
Χρίστος Ρότσας	Χρίστος Μαυροκορδάτος
Ευάγγελος Σαμμούτας	Μάριος Ματσάκης
Θάσος Μιχαηλίδης	
Γιώργος Χατζηγεωργίου	

Όπως είναι γνωστό, για την υπό αναφορά πρόταση νόμου η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων είχε ετοιμάσει έκθεση για την ολομέλεια της Βουλής η οποία συνήλθε στις 5 Απριλίου του 2001, η σχετική συζήτηση όμως αναβλήθηκε με απόφαση του σώματος, ώστε η πρόταση νόμου να επανεξεταστεί παρουσία και άλλων εμπλεκόμενων μερών που δεν είχαν παραστεί στο αρχικό στάδιο της εξέτασής της.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή επανεξέτασε την πιο πάνω πρόταση νόμου σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Απριλίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων με λειτουργούς του ίδιου υπουργείου, εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως (Λιμενική Αστυνομία), του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού (ΚΟΤ), της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου, του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Κύπρου, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, της ΠΟΒΕΚ, του ΚΕΒΕ (ΚΥΣΕΕΒ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Θαλάσσιων Αθλημάτων και Ειδών Αναψυχής, της Επιτροπής Εισαγωγών Θαλάσσιου

Σκούτερ, της Παγκύπριας Ομοσπονδίας Θαλάσσιου Τζετ και του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Μικρών Σκαφών.

Οι εκ των εισηγητών της πιο πάνω πρότασης νόμου κ. Χρίστος Μαυροκορδάτος και Ζαχαρίας Κουλίας επισήμαναν ότι η ψήφισή της θα συμβάλει θετικά στον τουρισμό, αφού ένα μεγάλο μέρος των τουριστών ασχολείται με τα θαλάσσια σπορ, γι' αυτό άλλωστε και η Κύπρος προτιμάται ως τουριστικός προορισμός, ενώ και ο ίδιος ο ΚΟΤ στα διαφημιστικά φυλλάδιά του που κυκλοφορεί στο εξωτερικό, καθώς και στις αφίσες του που αναρτά σε δημόσιους χώρους, παρουσιάζει εικόνες των θαλάσσιων σκούτερ προβάλλοντας με τον τρόπο αυτό τα θαλάσσια σπορ. Επίσης, οι ίδιοι τόνισαν ότι η ισχύουσα απαγόρευση της διακίνησης των θαλάσσιων σκούτερ από τη 1 μ.μ. μέχρι και τις 4 μ.μ. προκαλεί φοβερό συνωστισμό στις παραλίες τις ώρες κατά τις οποίες επιτρέπεται η διακίνησή τους και ιδιαίτερα από τις 4 μ.μ. μέχρι και τις 7 μ.μ., οπότε και αυξάνεται ο κίνδυνος να προκληθούν ατυχήματα. Τέλος, επισήμαναν ότι η διακίνηση των θαλάσσιων σκούτερ σε απόσταση μεγαλύτερη των πεντακόσιων μέτρων από την ακτή, όπως προτείνεται στην υπό αναφορά πρόταση νόμου, θα συμβάλει στην ασφάλεια των λουομένων, ενώ, με βάση τα νέα δεδομένα που προέκυψαν από επιθεωρήσεις ταχύπλων σκαφών, ότι δηλαδή τα επίπεδα θορύβου είναι μέσα στα επιτρεπτά όρια και ότι όλες οι νέου τύπου μηχανές υδροπροώθησης παρουσιάζουν μειωμένες εκπομπές ρύπων, κρίνεται ότι η ψήφιση της υπό αναφορά πρότασης νόμου δεν αναμένεται να δημιουργήσει οποιαδήποτε προβλήματα.

Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, αφού εξέφρασε ακόμη μια φορά τη διαφωνία του με την άρση του περιορισμού που προβλέπει η πρόταση νόμου, τόνισε ότι η ψήφισή της θα επιφέρει καίριο πλήγμα στην τουριστική οικονομία και παράλληλα θα εξυπηρετήσει τα συμφέροντα ενός μικρού μόνον αριθμού προσώπων που ασχολούνται επαγγελματικά με τα θαλάσσια είδη και σπορ. Περαιτέρω, ο υπουργός

επισήμανε ότι υφίσταται σοβαρό πρόβλημα ασφάλειας, αφού υπάρχουν τεχνικές δυσκολίες στο να τοποθετηθούν και να σταθεροποιηθούν σηματοδότες σε απόσταση μεγαλύτερη των πεντακόσιων μέτρων από την ακτή, έτσι που να μπορεί να σηματοδοτηθεί σωστά η ζώνη διακίνησης των θαλάσσιων σκούτερ, ενώ επιπλέον θα είναι τρομερά δύσκολο για ένα ναυαγοσώστη να μπορεί να ανταποκρίνεται έγκαιρα σε επείγοντα περιστατικά.

Οι εκπρόσωποι της Λιμενικής Αστυνομίας, του ΚΟΤ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ξενοδόχων, του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων, της Ένωσης Δήμων και της Ένωσης Κοινοτήτων Κύπρου διαφώνησαν με το σκοπό της πρότασης νόμου δηλώνοντας ότι, αν αυτή ψηφιστεί, θα έχει αρνητικές συνέπειες για τον τουρισμό λόγω της οχληρίας και της ηχορύπανσης που θα προκαλεί η χρήση των θαλάσσιων σκούτερ, καθώς και ότι θα δημιουργηθούν προβλήματα ασφάλειας για τους λουομένους και τους ίδιους τους χειριστές των θαλάσσιων σκούτερ, τη στιγμή που αυτό που επιβάλλεται να γίνει είναι η δημιουργία συνθηκών ασφάλειας, ευταξίας και ηρεμίας στις παραλίες της Κύπρου.

Ο πρόεδρος της Κεντρικής Επιτροπής Παραλιών, διαφοροποιώντας την αρχική υπέρ της πρότασης νόμου θέση του, δήλωσε ότι, επειδή το πρόβλημα της ηχορύπανσης και της οχληρίας που προκαλούν τα θαλάσσια σκούτερ θα αποτελέσει το αντικείμενο εμπειριστατωμένης μελέτης η οποία θα ανατεθεί σε ειδικό εμπειρογνώμονα, δεν κρίνεται σκόπιμο να προωθηθεί σε αυτό το στάδιο η ψήφιση της εν λόγω πρότασης νόμου.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΒΕΚ, του ΚΕΒΕ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Θαλάσσιων Αθλημάτων και Ειδών Αναψυχής, της Επιτροπής Εισαγωγέων Θαλάσσιου Σκούτερ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Μικρών Σκαφών και της Παγκύπριας Ομοσπονδίας

Θαλάσσιου Τζετ εξέφρασαν εκ νέου τη σύμφωνη γνώμη τους με το σκοπό και τις επιδιώξεις της πιο πάνω πρότασης νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων, αφού άκουσε όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, εμμένει στην αρχική της θέση και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση της εν λόγω πρότασης νόμου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιος θέλει το λόγο;

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, στον Πρόεδρο της Βουλής και στους εκπροσώπους και αρχηγούς των κομμάτων έχει αποσταλεί σήμερα, 19 Απριλίου, μια επιστολή από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων. Με την επιστολή αυτή ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων επισημαίνει ορισμένες συνέπειες που θα προκύψουν από την ψήφιση της πρότασης νόμου που κατατέθηκε από τους συναδέλφους. Οι δυσκολίες και τα προβλήματα που θίγει ο Υπουργός Συγκοινωνιών είναι ότι δεν υπάρχει υπηρεσία για να καθορίζει την απόσταση των πεντακόσιων μέτρων μέσα στη θάλασσα. Είναι δύσκολο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν πρακτικές δυσκολίες στην εφαρμογή του, μάλιστα. Εισήγηση.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Να ακούσουν και οι συνάδελφοι, κύριε Πρόεδρε· είναι δύο-τρία πράγματα και τελειώνω. Δεν είναι εύκολο να σηματοδοτηθεί μέσα στη θάλασσα, λόγω του βάθους της, αυτή η ζώνη και επιπρόσθετα, αν υπάρξουν οποιαδήποτε προβλήματα από δυστυχήματα δε θα μπορούν να επισημανθούν, λόγω του ότι και οι υπηρεσίες περιφρούρησης ακτών και ακτοφυλάκων, πώς τους λένε, δεν μπορούν να έχουν αυτή την οπτική κάλυψη. Γι' αυτούς τους λόγους εισηγείται το Υπουργείο Συγκοινωνιών να

μην προχωρήσουμε ως Βουλή στην ψήφισή του. Η δική μου εισήγηση -δεν είναι εισήγηση της κοινοβουλευτικής ομάδας, γιατί υπάρχουν και άλλες απόψεις- είναι όπως αυτό το θέμα, εφόσον παρουσιάζει αυτές τις πτυχές και εφόσον και η Κεντρική Επιτροπή Παραλιών με πρόσφατη επιστολή της αντιτίθεται στην προώθηση αυτής της νομοθεσίας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εισηγείστε αναβολή, κύριε Δημητρίου;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...εισηγούμαι προς το σώμα όπως αναβληθεί η συζήτηση και η έγκριση ή απόρριψη αυτής της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι εξ αναβολής πάντως σήμερα.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, το κόμμα μας θυμίζω ότι τάχθηκε εναντίον της ψήφισης μιας τέτοιας νομοθεσίας. Με την εξέλιξη αυτή επιβεβαιώνονται οι επιφυλάξεις μας και διερωτώμαι αν με την αναβολή ουσιαστικά δεν κατανοούμε ότι κάτι τέτοιο δεν μπορεί να ψηφιστεί. Άρα, υπό τις περιστάσεις, προς τι να αναβληθεί; Να πάρουμε απόφαση ότι δεν μπορεί να προχωρήσει κάτι τέτοιο, να απορριφθεί. Αν διαδικαστικά είναι και ορθό...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό θα μπει στη συνέχεια. Το πρώτο αίτημα αυτή την ώρα είναι το θέμα της αναβολής. Υπάρχουν άλλοι που υποστηρίζουν από άλλα κόμματα την αναβολή; Όχι.

Ο κ. Μαυροκορδάτος και μετά ο κ. Καράς.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όπως είναι γνωστό, το θέμα αυτό συζητήθηκε στην επιτροπή, ήταν στην προηγούμενη συνεδρία της ολομέλειας για ψήφιση με ομόφωνη απόφαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και ακούστηκαν όλες οι απόψεις. Είχε τεθεί θέμα ότι κάποιιοι δεν κλήθηκαν για να εκφέρουν απόψεις και αναβλήθηκε για δεκαπέντε μέρες. Κλήθηκαν όλοι, είπαν τις απόψεις τους, επανατοποθετήθηκε η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και πιστεύω ότι σήμερα είμαστε έτοιμοι να ψηφίσουμε την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ. Ο κ. Καράς.

Α. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα θέλω να διαφωνήσω με την άποψη των ξενοδόχων ότι είναι οι μόνοι που ενδιαφέρονται για τον τουρισμό και την προοπτική του τουρισμού στην Κύπρο. Υπάρχουν και άλλοι οι οποίοι ασχολούνται με τον τουρισμό και εξίσου ενδιαφέρονται να υπάρχει τουριστικό ρεύμα, ακόμα και να αυξάνεται. Και διαφωνώ με την άποψη των ξενοδόχων, γιατί, ενώ οι ίδιοι έχουν τα ξενοδοχεία και μεταδίδουν μουσική, η οποία δεν είναι μόνο ενοχλητική, αλλά είναι υπερβάλλουσα και είναι όντως εξοργιστική, εντούτοις φροντίζουν οι φτωχοί επαγγελματίες που χρησιμοποιούν αυτά τα μηχανάκια να μην ασκούν την επιχείρησή τους κατά τις ώρες μία με τέσσερις. Αλλά η Κύπρος, κύριε Πρόεδρε, είναι τουριστικός προορισμός και το προϊόν το οποίο έχει είναι αέρας, ήλιος, θάλασσα. Και οι παραθεριστές οι οποίοι διασκεδάζουν μέχρι τις πρωινές ώρες πηγαίνουν στη θάλασσα γύρω στις δώδεκα και είναι λογικό αυτές τις ώρες που θέλουν να το απαγορεύσουν να θέλουν να χρησιμοποιούν αυτό το σπορ, τα τζετ σκι. Αν το Υπουργείο Συγκοινωνιών δεν ήθελε αυτή την εξέλιξη, θα έπρεπε να κατεβάσει

όλες τις διαφημιστικές πινακίδες στα αεροδρόμια, όπου η πρώτη εντύπωση που δίνεται στους τουρίστες είναι ότι αυτό το σπορ μπορούν να το χρησιμοποιούν στην Κύπρο. Για μένα ήταν κατανοητή η προηγούμενη απαγόρευση...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καθ' όλο το εικοσιτετράωρο εννοείτε;

A. ΚΑΡΑΣ:

Όχι, μεταξύ μίας και τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η εντύπωση που δίνουμε...

A. ΚΑΡΑΣ:

Μεταξύ μίας και τέσσερις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όπως το είπατε, είναι όπως που να διαφημίζουμε κάτι που δε συμβαίνει! Απλώς είναι μεταξύ κάποιων ωρών που δεν επιτρέπεται.

A. ΚΑΡΑΣ:

Μάλιστα. Ήταν κατανοητή αυτή η απαγόρευση, κύριε Πρόεδρε, μια με τέσσερις προηγουμένως, όταν αυτά τα τζετ σκι πράγματι ήταν πολύ θορυβώδη. Με τις νέες μηχανολογικές τροποποιήσεις που έχουν γίνει είναι αθόρυβα. Επομένως, η εισήγησή μου είναι, ναι, μπορούν να χρησιμοποιούνται όσα περνούν από τον έλεγχο του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων ότι όντως είναι αθόρυβα. Όσα δεν έχουν περάσει από τον τεχνικό έλεγχο του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων να μην επιτρέπεται να κυκλοφορήσουν.

Όσον αφορά την ανησυχία του υπουργού πώς θα σηματοδοτήσουμε τη θάλασσα, οι ίδιοι οι επαγγελματίες προθυμοποιούνται και είναι σε θέση να τη σηματοδοτήσουν εκεί που θα τους υποδείξουν οι αρμόδιες αρχές και δε συνιστά πρόβλημα η

σηματοδότηση. Επομένως, κύριε Πρόεδρε, θέλω να εισηγηθώ ότι, αφού η Βουλή αυτή έδωσε την ευκαιρία και το κίνητρο σε αυτούς τους ανθρώπους, με νόμους τους οποίους ψήφισε, να εγκατασταθούν στην παραλία, να εξασφαλίσουν θαλάσσια σπορ, όπως είναι αυτό το οποίο συζητούμε, και αφού οι άνθρωποι έχουν συνάψει δάνεια για να εξασφαλίσουν αυτά τα μηχανάκια, νομίζω ότι δεν έχουμε το δικαίωμα εμείς να τους καθηλώσουμε με τη θεωρία ότι μια με τέσσερις ξεκουράζεται ο κόσμος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ξεκάθαρο το θέμα, κύριε Καρά. Έχετε κάμει απόλυτα καθαρή τη θέση σας. Η κ. Βασιλείου. Συγνώμη, μίλησε από σας ο κ. Χριστοφίδης. Ο κ. Ηλιάδης είναι και κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος και προηγείται. Ναι, κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς δεν μπορούμε να δούμε γιατί πρέπει να αναβληθεί αυτό το νομοθέτημα. Θα υπήρχε μόνο ένα επιχείρημα: Αν κάποιος έπρεπε να είχαν κληθεί στην επιτροπή και δεν κλήθηκαν. Όμως έχει αναβληθεί η ψήφιση για να καταστεί δυνατή η εμφάνιση όλων ενώπιον της επιτροπής και αυτό έγινε. Άρα δε βλέπουμε γιατί πρέπει να αναβληθεί.

Όσον αφορά την ουσία του θέματος, ναι, οι ξενοδοχειακές μονάδες αποτελούν έναν παράγοντα της τουριστικής ανάπτυξης. Δεν αποτελούν όμως το μόνο. Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός επαγγελματιών βιοπαλαιστών οι οποίοι ζουν από την ύπαρξη τουρισμού στην Κύπρο. Και υπάρχει και μια τάση από τις ξενοδοχειακές μονάδες να μονοπωλήσουν τα πάντα. Γιατί υπάρχουν και εστιατόρια εκτός ξενοδοχείων, εγκαταστάσεις, υπηρεσίες εκτός ξενοδοχείων. Υπάρχει και η τάση από τους ξενοδόχους να μονοπωλήσουν ολόκληρο το φάσμα του τουριστικού ρεύματος, εγκλωβίζοντάς τους μέσα στις μονάδες τους. Αυτό δεν μπορούμε σε καμία περίπτωση

να το δεχθούμε και θα πρέπει να συμβάλουμε ώστε να διασφαλιστεί η λειτουργία όλων των ασχολουμένων μέσα στην τουριστική βιομηχανία, μέσα επίσης στους όρους της νομιμότητας, με τους τεχνικούς ελέγχους για τους θορύβους και όλα τα οποία έχουν αναφερθεί προηγουμένως, για να μην τα επαναλάβω. Άρα τίποτα δε μας εμποδίζει, όπως ομόφωνα έχει καθοριστεί η διάταξη της πρότασης νόμου από την επιτροπή, να προχωρήσουμε και να την ψηφίσουμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι έχουν γίνει και οι ομιλίες επί θέματος αρχής. Θα σας δώσω αμέσως το λόγο, κυρία Βασιλείου. Και αμέσως μετά την κ. Βασιλείου θα θέσω κατά πόσο αναβάλλεται ή όχι το θέμα και θα προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

Η κ. Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θα ήθελα να ξέρω πρώτα αν θα αναβληθεί ή όχι και μετά να μιλήσω πάνω σε θέμα ουσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι δικαίωμά σας. Και επομένως θέτω άμεσα... Επειδή οι άλλοι έχουν μπει και στην ουσία, κυρία Βασιλείου, γι' αυτό.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής του παρόντος νομοθετήματος;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεπώς, η πρόταση για αναβολή απορρίπτεται. Προχωρούμε τώρα με την κ. Βασιλείου. Νομίζω ότι οι άλλοι έχουν αναπτύξει τα θέματα. Μη θελήσετε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να μπούμε ξανά σε συζήτηση επί της ουσίας.

Κύριε Αβραάμ.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Αβραάμ Αντωνίου αντικαθιστά τον προεδρεύοντα στην έδρα.)

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Πάνω στην ουσία του θέματος. Το 1999 ψηφίσαμε ένα νόμο που, μεταξύ άλλων, απαγορεύει την κυκλοφορία των θαλασσίων σκούτερ μεταξύ ωρών μιας και τέσσερις το απόγευμα. Ο λόγος ποιος ήταν; Ο λόγος ήταν γιατί θέλουμε να έχουμε στην Κύπρο ποιοτικό τουρισμό. Και αποδείχθηκε ότι ο θόρυβος που κάνουν αυτά τα θαλάσσια σκούτερ είναι εναντίον αυτού του τουρισμού, ο οποίος θέλει την ησυχία του. Δύο χρόνια μετά καλούμαστε σήμερα να άρουμε αυτό τον περιορισμό. Εμείς πιστεύουμε ότι μια τέτοια τροποποίηση του νόμου θα είχε πραγματικά καταστροφικές επιπτώσεις για τον τουρισμό, γιατί η Κύπρος δεν πρέπει να στοχεύει μόνο στον ξενύχτικο τουρισμό...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Μιλούν μεταξύ τους.)

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Φαίνεται ότι δεν ενδιαφέρονται, κύριε Πρόεδρε, οι συνάδελφοι!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεν πείθονται.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Δεν πείθονται, γι' αυτό.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ησυχία!

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Εγώ πιστεύω ότι είναι δημοκρατικό και υποχρέωση των συναδέλφων, όταν δε συμφωνούν, να ακούουν και εκείνους που δε συμφωνούν μαζί τους.

Λοιπόν, εκείνο που έλεγα είναι ότι δε στοχεύουμε μόνο σε ξενύχτικο τουρισμό αλλά και σε ποιοτικό τουρισμό. Και αυτοί οι τουρίστες θέλουν την ησυχία τους. Πρέπει να υπενθυμίσω ότι τόσο στη Λεμεσό όσο και στην Αγία Νάπα πριν μερικά χρόνια, όταν γίνονταν κατασκευαστικά έργα στους δρόμους και κτίζονταν και πολυκατοικίες δίπλα από τα ξενοδοχεία, χάσαμε πολλές χιλιάδες τουρίστες από τον τόπο μας, διότι παραπονούνταν για το θόρυβο που έκαναν. Και πιστέψτε με, κύριε Πρόεδρε, δέκα σκούτερς μπροστά στα ξενοδοχεία να πηγαινοέρχονται κάνουν μεγαλύτερο θόρυβο απ' ό,τι ένας εκσκαφέας ή κτίστες πάνω σε μια πολυκατοικία.

Λέγουν οι υποστηρικτές της πρότασης ότι, ναι, μα, ξέρετε, ήρθε το κυπριακό νηολόγιο και έκανε προς όφελος του Υπουργείου Συγκοινωνιών έρευνα, η οποία αποδεικνύει ότι τα σκούτερς δεν κάνουν θόρυβο. Τι αποκαλύφθηκε όμως; Ότι εξέτασαν μερικά από αυτά τα σκούτερς, ενώ είναι εγγεγραμμένα πολύ περισσότερα σκούτερς, τα οποία δεν έτυχαν ελέγχου. Ούτε εξετάστηκε μέσα σ' αυτά τα πλαίσια αυτής της έρευνας το άθροισμα του θορύβου που γίνεται από οχτώ-δέκα σκούτερς, όταν κινούνται ταυτόχρονα. Άρα μην έχετε καμία αμφιβολία ότι, όσον αφορά το θόρυβο, ο θόρυβος θα υπάρχει στο μεγαλύτερο του βαθμό.

Το άλλο που λέχθηκε είναι ότι, μα, ξέρετε, κι αν γίνεται θόρυβος, δε θα επηρεάζει, διότι τα σκούτερς θα διακινούνται σε μια απόσταση πεντακοσίων με εβδομήκοστων μέτρων. Μα, προς Θεού, από πού θα ξεκινούν; Θα ξεκινούν από την παραλία, μέσω ενός διαύλου, για να πάνε στα πεντακόσια με εβδομήκοσια μέτρα. Δε θα κάνουν θόρυβο;

Δεύτερο, ποιος θα ελέγχει ότι τα σκούτερς θα διακινούνται μόνο σ' αυτή την

απόσταση; Εγώ πέρσι, εκεί που κολυμπούσα, βγήκε ένα σκούτερ έξω στην παραλία, διότι αποφάσισε εκείνος που το οδηγούσε να μιλήσει σ' ένα φίλο του, και παραλίγο να σκοτώσει ένα παιδάκι. Ποιος θα ελέγξει; Πέστε μου. Ήρθε η ίδια η λιμενική αστυνομία και δήλωσε ότι δεν μπορεί να ελέγξει. Και δεν μπορούν να μπουν σημαδούρες σε απόσταση πεντακοσίων μέτρων, λόγω του βάθους της θάλασσας. Άρα πώς θα ξέρει ο οδηγός αν θα είναι στα πεντακόσια ή στα τριακόσια ή στα εφτακόσια;

Το άλλο, ήρθαν στην επιτροπή και εξέφρασαν απόψεις η κυβέρνηση, μέσω του Υπουργού Συγκοινωνιών, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, η Αρχή Παραλιών, η Ένωση Δήμων, η Ένωση Κοινοτήτων, ο Σύνδεσμος Ξενοδόχων και ο Σύνδεσμος Τουριστικών Εταιρειών. Όλοι αυτοί δήλωσαν κατηγορηματικά ότι είναι εναντίον του μέτρου αυτού. Θα αγνοήσουμε όλες αυτές τις απόψεις και θα πάμε εμείς εναντίον τους;

Επιπρόσθετα, η Ένωση Παραλιακών Δήμων ζήτησε μια αναβολή μερικών μηνών, για να φέρει δικούς της εμπειρογνώμονες να κάνουν την έρευνα, για να διαπιστωθεί και το θέμα του θορύβου και το θέμα της ρύπανσης της θάλασσας. Είναι τόσο σπουδαίο πράγμα δηλαδή να αναβάλουμε την ψήφιση αυτής της πρότασης για δύο μήνες, για να έχουμε πράγματι την έρευνα αυτών των εμπειρογνομώνων;

Κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι σ' αυτά τα θέματα πρέπει να δείχνουμε κάποια υπευθυνότητα. Έρχονται τόσες οργανώσεις, μας λένε ότι είναι εναντίον, διότι θέλουμε να προστατεύσουμε τον τουρισμό μας και από το θόρυβο και από τη ρύπανση και όλα τα άλλα κι εμείς επιμένουμε. Εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι ο καθένας πρέπει να πάρει τις ευθύνες του έναντι αυτού του τόπου. Εμείς σίγουρα θα καταψηφίσουμε την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ο κ. Πιπτοκοπίτης παρακαλώ.

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Δεν είχα πρόθεση, κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά να μιλήσω, αλλά εδώ τίθενται και μερικά θέματα δεοντολογίας. Έρχεται επιστολή από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και δεν είχε τουλάχιστον την ευγενική καλοσύνη να στείλει αυτή την επιστολή στην επιτροπή Συγκοινωνιών, που είναι και η αρμόδια, και εμείς ακούσαμε, με όλο το σεβασμό προς τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού, να τη διαβάσει και ζητήσαμε και μας την έφεραν και εμάς τώρα. Εν πάση περιπτώσει, είναι θέμα δεοντολογίας.

Αυτά τα οποία είπε η κ. Βασιλείου και οι άλλοι είναι σωστά. Αν εγώ ψήφισα για αναβολή, ψήφισα μόνο για ένα λόγο. Είπαν ότι ψηφίσαμε αυτό το νόμο, ναι, από το 1999 και σας πληροφορώ ότι η επιτροπή ασχολήθηκε σε εννιά συνεδρίες μ' αυτό το θέμα. Ε, λυπούμαι μέχρι σήμερα να λένε ότι δεν έχουμε την υποδομή, κύριοι, να ελέγξουμε, να μετρήσουμε, να οριοθετήσουμε ή το βάθος ή... Κι εγώ σας πληροφορώ, επανειλημμένα δηλώθηκε, κανένα σκάφος δεν ελέγχεται. Κανένα! Άστα αυτά που λένε πως ελέγχουν ένα, δυο, τρία ή τέσσερα ή πέντε ή και άλλως πως.

Αν αναγκάστηκα να πω αυτά τα πράγματα, είναι τουλάχιστον για να στείλουμε ένα μήνυμα, όταν μας στέλλουν κατεπειγόντως νόμους ή κανονισμούς και τους ψηφίζουμε, αυτοί οι κανονισμοί δεν είναι για τα συρτάρια, αλλά είναι για να εφαρμόζονται. Και αν μέσα σε δυο χρόνια δεν κατόρθωσαν να δημιουργήσουν τουλάχιστον εκείνη την υποδομή που χρειάζεται, τότε ο καθένας ας βγάλει τα δικά του συμπεράσματα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κίκης Γιάγκου.

Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με τη σηματοδότηση των πεντακόσιων μέτρων, είναι γελοίος ο ισχυρισμός ότι δεν μπορεί να γίνει. Αξίζει να σας αναφέρω ότι δεκατρία μίλια μακριά από το φανάρι του Κιτίου υπάρχουν σημαδούρες. Γι' αυτό και είναι τρόπος υπεκφυγής αυτό το ζήτημα. Το άλλο, θα ήθελα να κακίσω την ενέργεια του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων ο οποίος ισχυρίστηκε ότι κι αν ακόμα ψηφιστεί ο νόμος, δε θα δώσει διαύλους γι' αυτά τα σκάφη, για να μπορέσει να εφαρμοστεί ο νόμος.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούπτας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΠΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ ήθελα να εκφράσω την έκπληξή μου για ένα πράγμα. Δίνουμε εξουσίες στην τοπική αυτοδιοίκηση για αποκέντρωση των εξουσιών από την κυβέρνηση. Δίνουμε εξουσίες σε μια επιτροπή παραλιών, για ελεύθερη προσπέλαση στις παραλίες και καλή χρήση των παραλιών. Αυτά τα όργανα, για τα οποία θεσπίσαμε ειδικές νομοθεσίες, είναι αντίθετα μ' αυτήν την πρόταση νόμου. Νομίζω ότι κάτι δεν πάει καλά, όταν από τη μία λέμε ότι αποκεντρώνουμε εξουσίες και τις παραχωρούμε στην τοπική αυτοδιοίκηση και από την άλλη δεν τους λαμβάνουμε καν υπόψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μια τελευταία λέξη, κύριε Πρόεδρε. Το να δοθεί σε κάθε δήμο ή παραλιακή κοινότητα αυτό το δικαίωμα δεν είναι αποκέντρωση. Θα γίνει ένα αλαλούμ, γιατί καθένας θα βγάζει τη δική του απόφαση, ανάλογα με το πώς βολεύει την τοπική κατάσταση. Με συγχωρείτε, αλλά δεν πρόκειται περί αποκέντρωσης, αλλά για μια σύγχυση η οποία θα δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα. Αυτό που χρειάζεται

είναι μια ομοιόμορφη ρύθμιση, για να ξέρουμε ότι οι παραλιακοί δήμοι και κοινότητες θα εφαρμόζουν τη νομοθεσία και δε θα δημιουργούν κανόνες δικαίου κατά τα τοπικώς κρατούντα ή κατά τα τοπικώς συμφέροντα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μαυροκορδάτος.

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να πω ότι αν διαβάσετε τις δύο εκθέσεις -γιατί είναι δύο...ο πρόεδρος της επιτροπής παραλιών στη μια συνεδρία είχε δηλώσει ότι υποστηρίζει την τροποποίηση. Στη δεύτερη συνεδρία είχε αλλάξει θέση, χωρίς να συνεδριάσει η επιτροπή παραλιών. Ποιοι είναι οι λόγοι που μας ώθησαν να καταθέσουμε αυτή την πρόταση; Τα νέα στοιχεία που υπάρχουν. Η επιτροπή Συγκοινωνιών, όταν πριν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μαυροκορδάτε, αυτό που λέτε είναι ότι ο πρόεδρος δεν εκφράζει την επιτροπή;

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Ο πρόεδρος της επιτροπής παραλιών, αν δείτε τις δύο εκθέσεις, θα δείτε ότι είχε εκφράσει δύο διαφορετικές θέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να υποθέσουμε ότι δεν εκφράζει την επιτροπή παραλιών ο πρόεδρός της;

ΧΡ. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ:

Στην επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων μάς ελέχθη ότι δε συνήλθε η επιτροπή, για να συζητήσει αυτό το θέμα και ότι ήταν οι θέσεις του ιδίου. Τη μια εβδομάδα ήταν υπέρ της πρότασης και την επόμενη εβδομάδα εναντίον. Εν πάση περιπτώσει, ποιοι ήταν οι λόγοι που μας ώθησαν να καταθέσουμε την πρόταση; Είναι τα νέα στοιχεία που έχουμε μπροστά μας. Όταν συζητούσε η Βουλή και ψήφιζε η Βουλή το ωράριο γι' αυτά

τα μηχανήματα, ήταν με επιφύλαξη και υπό την προϋπόθεση ότι θα μελετούσε το θέμα. Το Υπουργείο Συγκοινωνιών έχει κάνει πράγματι μια μελέτη και έχει δώσει στοιχεία στην επιτροπή Συγκοινωνιών που λένε ότι λόγω της μεσημβρινής διακοπής παρατηρείται τις ώρες έντεκα με μία και τέσσερις με έξι επικίνδυνη συμμόρφωση αυτών των σκούτερ, των θαλάσσιων οχημάτων. Στα εκατό μέτρα δημιουργούνται προβλήματα και ήχου και εκπομπής ρύπων στη θάλασσα. Εμείς με την πρότασή μας ζητούμε η διακίνηση αυτών των σκαφών να γίνεται στα πεντακόσια μέτρα. Οι δυσκολίες, δήθεν, των σημαδούρων δε δικαιολογούνται, γιατί υπάρχει τρόπος να τοποθετηθούν. Οπότε, τα νέα δεδομένα είναι αυτά που μας ώθησαν να καταθέσουμε αυτή την πρόταση και πιστεύουμε ότι με τους περιορισμούς που βάζουμε θα μειωθούν και η ηχορύπανση και η εκπομπή ρύπων στην περιοχή των λουομένων. Το άλλο σημείο που θέλω να αναφέρω είναι ότι το ίδιο το υπουργείο έχει κάνει μετρήσεις και έχει δηλώσει μέσα από έκθεση ότι η ηχορύπανση που προκαλείται είναι κάτω από τα επιτρεπτά όρια και οι ρύποι που εκπέμπονται είναι επίσης κάτω από τα επιτρεπτά όρια.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακούστηκε σ' αυτή τη Βουλή ότι αυτά τα μηχανάκια είναι αθόρυβα. Αυτό είναι εξαιρετικά παραπλανητικό, κύριε Πρόεδρε. Έγιναν μετρήσεις από το υπουργείο σ' αυτά τα μηχανάκια και μάλιστα η μια μέτρηση που αναφέρεται ήταν εβδομήντα τρία ντεσιμπέλ με το ανώτατο επιτρεπτό όριο για την εισαγωγή τους στα εβδομήντα τέσσερα. Για να κατανοήσουμε τι σημαίνει εβδομήντα τρία ντεσιμπέλ είναι περίπου μια μοτοσικλέτα μεγάλου κυβισμού σε πλήρη ανάπτυξη της μηχανής. Αυτά είναι τα αθόρυβα μηχανάκια! Πρέπει να υπενθυμίσω στο σώμα, κύριε Πρόεδρε, ότι

κατά τις μεσημβρινές ώρες το καλοκαίρι απαγορεύεται η κυκλοφορία στους δρόμους αυτών των μηχανών. Τώρα, γιατί στη θάλασσα θα πρέπει να επιτρέπεται, ας το αναλογιστεί ο καθένας.

Το δεύτερο που θέλω να αναφέρω είναι το εξής: Αυτές οι ώρες, μία με τέσσερις, είναι οι ώρες υψηλού κινδύνου για δυστυχήματα, διότι, πρώτον, οι οδηγοί βρίσκονται κάτω από την επίδραση της μέγιστης ηλιακής ακτινοβολίας, δεύτερον, διότι αντιλαμβάνεστε ότι θα έχουν γεμάτο το στομάχι τους και θα έχουν κάνει κατανάλωση οινοπνεύματος. Ιδιαίτερως αυτοί οι συγκεκριμένοι “ποιοτικοί” τουρίστες που θέλουν να κάνουν αυτό το πράγμα. Τρίτον, υπνηλία. Πρέπει να υπενθυμίσω στο σώμα, κύριε Πρόεδρε ότι -κι αυτό ελέχθη στη συνεδρία της επιτροπής- κάθε θάνατος τουρίστα στην Κύπρο είναι πρωτοσέλιδο σε όλες τις εφημερίδες του εξωτερικού και ιδιαίτερα στην Αγγλία από την οποία έχουμε τους περισσότερους τουρίστες. Γι’ αυτό τελειώνω, λέγοντας ότι αν ψηφίσουμε αυτή την πρόταση νόμου, για να ικανοποιήσουμε τους είκοσι επτά ή τριάντα δύο στον αριθμό ιδιοκτήτες τέτοιων σκαφών, όπως επίσημα μας ελέχθη στην επιτροπή από τον Υπουργό Συγκοινωνιών, ενάντια στα αρμόδια όργανα του κράτους, τον ΚΟΤ, την Κεντρική Επιτροπή Παραλιών, τη Λιμενική Αστυνομία, αλλά και άλλα, όπως την Ένωση Δήμων, τον ΠΑΣΥΞΕ, αν όλους αυτούς δεν τους λαμβάνουμε υπόψη και λαμβάνουμε υπόψη μόνο τους τριάντα δύο ιδιοκτήτες τέτοιων ταχυπλόων σκαφών, να είστε βέβαιοι, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, ότι θα επιφέρουμε σοβαρότατο πλήγμα στον τουρισμό μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μόνο μισό λεπτό θέλω. Εγώ θα ψήφιζα την άποψη του κ. Ματσάκη, αν αυτή η

πολιτεία έλεγχε και τα υπόλοιπα θέματα θορύβου. Τα κασετόφωνα που κρατά ο καθένας που θέλει να κάνει τον όμορφο στην παραλία στη διαπασών, τα ίδια τα παραλιακά κεντράκια -που πολλά ανήκουν στα ξενοδοχεία- με τη μουσική στη διαπασών δεν ενοχλούν τον τουρίστα και θα τον ενοχλήσουν μόνο τα τζετ σκι και το πρόβλημά μας είναι οι τριάντα δύο τώρα; Αν θα βάλουμε τάξη, να βάλουμε τάξη. Γιατί μόνο για τους τριάντα δύο η τάξη;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καράς.

A. ΚΑΡΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτά που λέω στο σώμα δεν τα έχω διαβάσει ούτε τα έχω ακούσει. Προέρχομαι από τη θάλασσα και έχω προσωπικές εμπειρίες. Το γεγονός είναι ότι έχουμε τους διαύλους στις συγκεκριμένες παραλίες. Αυτούς τους διαύλους οι επαγγελματίες τους χρησιμοποιούν. Είτε είναι μεθυσμένοι είτε είναι βαρυφαϊσμένοι είτε μπορεί να πεθάνουν κτλ., όλα αυτά τα ταχύπλοα σκάφη λειτουργούν και μπορεί να συμβούν ατυχήματα. Το θέμα που τίθεται είναι μεταξύ των ωρών μία και τέσσερις αν θα συνεχίζουν τη δραστηριότητά τους σε απόσταση πεντακόσιων μέτρων ή όχι. Η δική μας εισήγηση είναι ότι δεν ενοχλεί καθόλου να συνεχίσουν να χρησιμοποιούνται όσα απ' αυτά τα μηχανήματα έχουν δελτίο ελέγχου από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ότι πληρούν τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και υπάρχουν τέτοιες προδιαγραφές. Όσα δεν έχουν και είναι θορυβώδη, να μη χρησιμοποιούνται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μη χρησιμοποιούνται καθόλου ή μόνο για τις...

A. ΚΑΡΑΣ:

Να μη χρησιμοποιούνται κατά τις ώρες αυτές, κύριε Πρόεδρε. Με αυτό τον τρόπο θα δώσουμε κίνητρο και στους επιχειρηματίες να περάσουν τα μηχανήματά τους από

μηχανικό έλεγχο, έτσι ώστε και το πλέον αθόρυβο να πετύχουμε, αλλά και να στηρίξουμε την επαγγελματική τάξη αυτών των ανθρώπων που βρίσκονται στις παραλίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ εισηγούμαι... παρακαλώ να ψηφιστεί, έτσι λέει ο Κανονισμός, γιατί το θέμα έχει εξαντληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή τίθεται θέμα ότι το όλο ζήτημα έχει εξαντληθεί, διερωτώμαι αν υπάρχει ένσταση. Δεν υπάρχει ένσταση, επομένως προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ταχύπλων Σκαφών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα τρεις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 21 θέμα είναι εξ αναβολής και είναι «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».

Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη και παρακαλώ τον πρόεδρο της επιτροπής να καταθέσει την έκθεση ή να εξηγήσει σε συντομία τα κύρια σημεία.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προτιμώ να την καταθέσω, γιατί, αν την εξηγήσω σε συντομία, θα πω εκείνα που καταλαβαίνω εγώ.

(Διαβάζει την έκθεση.)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για την πρόταση νόμου

που τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών

(Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Δώρος Θεοδώρου

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ανδρέας Φιλίππου

Κίκης Γιάγκου

Μη μέλη της επιτροπής:

Λευτέρης Χριστοφόρου

Χρήστος Πουργουρίδης

Στάθης Κιπτής

Πρόδρομος Προδρόμου

Μάριος Ματσάκης

Γιώργος Χριστοφίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Πρόδρομο Προδρόμου, σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 7, 14 και 26 Μαρτίου και στις 2 Απριλίου 2001. Στα πλαίσια της εξέτασης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, ο Γενικός Εισαγγελέας και ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, ο πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών Κύπρου, καθώς και εκπρόσωποι της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, των ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών, των μη κοινοβουλευτικών κομμάτων και της Κίνησης Στήριξης Πολιτικού Εκσυγχρονισμού. Οι εκπρόσωποι της Έπαλξης για την Ανασυγκρότηση του Κέντρου, παρ' όλο που κλήθηκαν, δεν παρευρέθηκαν στην επιτροπή.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου, όπως αυτή αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η τροποποίηση του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου, ώστε να επιτρέπονται οι πολιτικές διαφημίσεις κατά την τρίμηνη περίοδο που προηγείται οποιωνδήποτε εκλογών.

Σύμφωνα με τον εισηγητή της πρότασης νόμου κ. Πρόδρομο Προδρόμου, η ισχύουσα ρύθμιση, με βάση την οποία απαγορεύεται η πολιτική διαφήμιση από τους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς, δημιουργεί ανισότητες, δεδομένου ότι η απαγόρευση αυτή περιορίζεται μόνο στη ραδιοτηλεόραση. Επιπρόσθετα, ανέφερε πως η κοινοβουλευτική του ομάδα είναι έτοιμη να συζητήσει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα επιτρέπεται η πολιτική διαφήμιση.

Σχολιάζοντας την προτεινόμενη ρύθμιση, ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής ότι κατά την άποψή του η πολιτική διαφήμιση πρέπει να διέπεται από ορισμένες προϋποθέσεις, γιατί διαφορετικά θα συγκρούεται με σχετικούς νόμους που θεσπίστηκαν από τη Βουλή και αφορούν την ισότιμη μεταχείριση των κομμάτων.

Ο πρόεδρος της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου υποστήριξε πως, σε περίπτωση που επιτραπεί η πολιτική διαφήμιση από τους ραδιοτηλεοπτικούς σταθμούς, αυτή πρέπει να διέπεται από ορισμένες αρχές. Τέτοιες αρχές είναι, μεταξύ άλλων, να γνωρίζει το κοινό ότι τα μεταδιδόμενα μηνύματα είναι πολιτική διαφήμιση, να γνωρίζει το κοινό την πηγή των δαπανών που καταβάλλονται για τη διαφήμιση και να καθορίζονται ισότιμοι όροι για όλα τα κόμματα, καθώς και το ανώτατο ποσό που μπορεί να διατεθεί από ένα κόμμα για την προεκλογική εκστρατεία.

Οι εκπρόσωποι των ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών υποστήριξαν στην πλειοψηφία τους ότι πρέπει να επιτραπεί η πολιτική διαφήμιση και μάλιστα χωρίς τον περιορισμό των τριών μηνών που προηγούνται των εκλογών, η ρύθμιση όμως του όλου θέματος απαιτεί περαιτέρω μελέτη. Πέραν όμως της θέσης αυτής, ορισμένοι από τους πιο πάνω εκπροσώπους διαφώνησαν με τη ρύθμιση του θέματος αυτού προεκλογικά και δήλωσαν πως η πολιτική διαφήμιση αποτελεί μέρος της ευρύτερης μορφής διαφήμισης, γι' αυτό και απαιτείται γενική ρύθμιση του θέματος των διαφημίσεων για την επίλυση όλων των προβλημάτων που υπάρχουν στον τομέα αυτό.

Οι εκπρόσωποι των μη κοινοβουλευτικών κομμάτων υποστήριξαν στην πλειοψηφία τους πως η πολιτική διαφήμιση πρέπει να επιτραπεί, παράλληλα όμως τόνισαν πως απαιτείται να καθοριστούν οι όροι και η δεοντολογία με βάση τα οποία αυτή θα επιτρέπεται.

Ο πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών Κύπρου δήλωσε πως η διαφήμιση αποτελεί

σημαντικό στοιχείο της επικοινωνίας. Επειδή όμως το όλο θέμα άπτεται σοβαρών πτυχών, όπως είναι το ύψος των δαπανών που θα επιτρέπεται να διατίθεται, η ίση μεταχείριση των κομμάτων από τους σταθμούς κ.ά., η Βουλή θα πρέπει να προβληματιστεί ιδιαίτερα για τα θέματα αυτά, στην προσπάθειά της να ρυθμίσει το όλο θέμα.

Στο στάδιο της μελέτης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, ο εισηγητής της κ. Πρόδρομος Προδρόμου με σχετική επιστολή του τροποποίησε το κείμενο της αρχικής πρότασης νόμου που κατέθεσε, καθορίζοντας λεπτομερώς τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα επιτρέπεται η πολιτική διαφήμιση. Ειδικότερα, με βάση την εν λόγω τροπολογία προβλέπονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

- Η γνωστοποίηση με σαφή τρόπο στο κοινό του γεγονότος ότι τα μεταδιδόμενα μηνύματα είναι πληρωμένη πολιτική διαφήμιση, καθώς και η γνωστοποίηση του προσώπου που καταβάλλει το τίμημα για τη μετάδοσή τους.
- Η απαγόρευση δυσφημιστικών μηνυμάτων για οποιοδήποτε πολιτικό πρόσωπο ή κόμμα.
- Η εφαρμογή των ίδιων οικονομικών και άλλων συναφών όρων για όλα τα κόμματα κατά τη μετάδοση των διαφημιστικών μηνυμάτων.
- Η απαγόρευση μετάδοσης πολιτικής διαφήμισης προς όφελος μεμονωμένων προσώπων, εκτός αν τα πρόσωπα αυτά είναι ανεξάρτητοι υποψήφιοι σε εκλογές.
- Το ανώτατο ποσό που θα διατίθεται για πολιτική διαφήμιση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Κόμματος διαφώνησαν με τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, γιατί, όπως υποστήριξαν, σε περίπτωση

που επιτραπεί η πολιτική διαφήμιση, οι εκλογές θα μετατραπούν από πολιτικό ανταγωνισμό σε οικονομικό ανταγωνισμό. Με βάση τη θέση τους αυτή, δήλωσαν οι ίδιοι βουλευτές, θα καταψηφίσουν την πρόταση νόμου για τους λόγους που θα αναπτύξουν εκτενέστερα κατά τη συζήτηση του όλου θέματος στην ολομέλεια του σώματος.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών τάχθηκαν υπέρ της ψήφισης της υπό συζήτηση πρότασης νόμου όπως αυτή διαμορφώθηκε τελικά.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων της, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών κατά πλειοψηφία των μελών της εισηγείται στη Βουλή την απόρριψη της υπό συζήτηση πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Προδρόμου παρακαλώ.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εισηγούμαι να θέσετε όριο τριών λεπτών στον κ. Προδρόμου!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να τα κάνουμε πέντε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Εντάξει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς θα ήθελα να διευκρινίσω ότι υπάρχει η εντύπωση πως με αυτή την τροπολογία επιχειρούμε να αλλάξουμε το καθεστώς το οποίο ισχύει στις εκλογές. Η πραγματικότητα είναι ακριβώς η αντίστροφη. Το καθεστώς έχει αλλάξει με τη νομοθεσία η οποία ψηφίστηκε πρόσφατα -πριν από ένα χρόνο- και ουσιαστικά θα

ήταν η πρώτη φορά που θα προχωρούσαμε σε εκλογές με αυτή την απαγόρευση, δηλαδή την απαγόρευση της πληρωμένης πολιτικής επικοινωνίας.

Προσωπικά έχω ανατρέξει στις σχετικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και σε σωρεία ειδικών δημοσιευμάτων των ομάδων εργασιών του Συμβουλίου Ασφαλείας που έχουν παραγάγει μια σχετικά μεγάλη φιλολογία γύρω από τα θέματα της διαφήμισης στη ραδιοτηλεόραση, γιατί ήταν ένα ζήτημα που απασχόλησε ιδιαίτερα το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στη δεκαετία του '80. Σε καμιά περίπτωση, κύριε Πρόεδρε, και σε καμιά χώρα, τουλάχιστον του ευρωπαϊκού χώρου, δεν υπάρχει καθεστώς σαν αυτό που έχουμε θεσπίσει στην Κύπρο, δηλαδή να απαγορεύεται ειδικά η πολιτική διαφήμιση. Μάλιστα, αν ανατρέξει κανείς στις σχετικές οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στις κατευθυντήριες αρχές του Συμβουλίου της Ευρώπης, θα δει ότι γίνεται λόγος για περιορισμούς και απαγορευτικές ρυθμίσεις όσον αφορά τα καπνικά προϊόντα, τα τσιγάρα, τα αλκοολούχα ποτά, τα φαρμακευτικά προϊόντα. Επομένως, θα ήθελα, εκ πρώτης όψεως, να υπογραμμίσω ότι εδώ στην Κύπρο φαίνεται ότι κατατάσσεται η πολιτική μεταξύ των διαφόρων αυτών ουσιών τις οποίες θα πρέπει το κοινό να χρησιμοποιεί με προσοχή και με φειδώ.

Η λογική και το επιχείρημα της απόψεως που αντιτίθεται στην τροπολογία έχουν τεθεί και στην έκθεση που διαβάστηκε προηγουμένως και είναι πολύ απλά, είναι το επιχείρημα της ισότητας. Ότι δηλαδή, αν τυχόν επιτραπεί η πολιτική διαφήμιση, θα υπάρξει ένας εντονότερος ανταγωνισμός και θα έρθει στην επιφάνεια η ανισότητα των οικονομικών πόρων των διαφόρων πολιτικών κομμάτων. Να μου επιτρέψετε να πω ότι αυτό το επιχείρημα, αν και αληθοφανές και λογικοφανές, στην πραγματικότητα δεν ευσταθεί. Ανισότητα στις οικονομικές δυνατότητες των κομμάτων υπάρχει ούτως ή άλλως. Με την ίδια λογική θα έπρεπε στην κοινωνία που υπάρχει ανισότητα να απαγορεύσουμε την κατανάλωση, για να μην εκφράζεται. Εξάλλου, το καθεστώς το

οποίο υφίσταται σήμερα και το οποίο απαγορεύει επιλεκτικά την πολιτική διαφήμιση -ειδικά στη ραδιοτηλεόραση- και επιτρέπει κάθε άλλης μορφής πολιτική διαφήμιση- συγκεκριμένα στον τύπο, στα έντυπα, την υπαίθρια διαφήμιση, καθώς και άλλες νεωτερικές μορφές διαφήμισης, όπως, μπορεί κανείς να σκεφτεί, διαφήμιση στο διαδίκτυο... με αυτό τον τρόπο μπορεί θαυμάσια να υπάρχει η ίδια ανισότητα. Και αν κάποια κόμματα ή κάποιοι πολιτικοί σχηματισμοί έχουν διαθέσιμα κονδύλια για την προεκλογική εκστρατεία, θα τα διαθέσουν ούτως ή άλλως εκτός τηλεοράσεως.

Άρα λοιπόν, νομίζω ότι ευσταθεί αυτό το επιχείρημα, πέραν και του ότι -δε χρειάζεται να υπογραμμίσω- έχουμε εμπειρία και από άλλου είδους μηχανισμούς προπαγάνδας και επηρεασμού των ψηφοφόρων, που μπορεί να αποτελούνται από έμμισθα στελέχη, από την επαγγελματική εξάρτηση οπαδών που υπάρχει τουλάχιστο σε ορισμένα κόμματα, από τη σύγχυση πολιτικών και συνδικαλιστικών δομών που επίσης υπάρχει σε ορισμένους πολιτικούς χώρους. Όλα αυτά τα στοιχεία μάς κάνουν να προβληματιστούμε και να πούμε ότι αυτό το επιχείρημα δεν ευσταθεί και θα πρέπει ίσως να αναζητήσουμε αλλού την αιτία αυτής της αναχρονιστικής απαγόρευσης.

Δε θα ήθελα να κάμω ερμηνεία προθέσεων, γιατί δηλαδή κάποιοι επιμένουν, διότι για μένα, κύριε Πρόεδρε, το θέμα ξεπερνά κατά πολύ το ζήτημα του αν θα υπήρχε ή όχι τηλεοπτική διαφήμιση σε αυτές τις βδομάδες που έφυγαν· είναι ένα ζήτημα που σχετίζεται με την ελευθερία της επικοινωνίας και με τις αντιλήψεις που έχουμε όσον αφορά τη σχέση των πολιτικών κομμάτων και των πολιτών. Εμείς δε διακατεχόμαστε από την εντύπωση ότι θα πρέπει τα πολιτικά κόμματα να κηδεμονεύουν τους πολίτες και ενδεχομένως να τους προστατεύουν σε βαθμό απαγόρευσης. Ούτε βεβαίως νομίζω ότι η εποχή επιτρέπει να δίνεται η εντύπωση ότι σε αυτό το σώμα μάς διακατέχει η τηλεφοβία. Δηλαδή να θεωρούμε ότι ειδικά η τηλεόραση είναι ένα πανίσχυρο μέσο και να μας λείπει η εμπιστοσύνη στον πολίτη, ότι τάχα αν υπάρξουν πολιτικές διαφημίσεις,

αυτόματα, σαν να πρόκειται για μηχανισμό νάρκωσης, θα επηρεαστούν οι πολίτες. Όχι, αντίθετα, φτωχαίνει η πολιτική επικοινωνία σε αυτή την περίοδο, για να μην αναφερθώ στο ότι με αυτό τον τρόπο ίσως οι πολιτικές δυνάμεις να μπαίνουν σε μια διαφορετική σχέση εξάρτησης με τα τηλεοπτικά μέσα επικοινωνίας. Όπως και να το κάνουμε, αν διατηρηθεί αυτή η απαγόρευση, έχουμε την παρεμπόδιση της ελεύθερης επικοινωνίας και της διακίνησης των ιδεών.

Δε χρειάζεται να επισημάνω από αυτό το βήμα το ρόλο και τη σημασία των διαφημιστικών μηνυμάτων ως μιας χαρακτηριστικής μορφής επικοινωνίας της σύγχρονης εποχής. Και για να είμαι ειλικρινής ίσως από μια πολιτική πλευρά να περιμέναμε ότι θα υπήρχε αυτή η αρνητική στάση, αλλά μας ξενίζει η τοποθέτηση κάποιων άλλων πολιτικών κομμάτων, που κατά τα λοιπά έχουν μια φιλοσοφία φιλελεύθερη, πλην όμως εδώ φαίνεται να δείχνουν φοβία επιλεκτικά και ειδικά για την πολιτική διαφήμιση.

Όμως, κύριε Πρόεδρε, επειδή πολλοί μιλούν σήμερα για εκσυγχρονισμό, πολλοί μάλιστα πλέκουν το εγκώμιο των σύγχρονων δυνατοτήτων...

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Πρόδρομου Προδρόμου ο προεδρεύων του σώματος κ. Νίκος Αναστασιάδης επέστρεψε στην έδρα.)

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θίγονται θέματα -δικαίωμα του κ. Προδρόμου- αλλά επειδή προηγούμενα είχατε παρέμβει εσείς προς συνάδελφό μου του ΑΚΕΛ, για να μην επεκτείνεται σε άλλα θέματα. Ήδη επεκτάθηκε στη φιλοσοφία των κομμάτων και τώρα για τον εκσυγχρονισμό -δικαίωμα του κ. Προδρόμου- αλλά δε θέλω μετά να μας διακόψει κανένας, όταν θα μιλούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(N. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Όχι, κύριε Κατσουρίδη, νομίζω ότι μέχρι στιγμής δεν έχω δώσει...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να μου επιτρέψετε να απαντήσω.

Δεν έχω δώσει σε κανέναν την ευκαιρία να πει ότι μεροληπτώ.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, δεν είπα έτσι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν το θέμα ραδιοτηλεόρασης είναι θέμα εκσυγχρονισμού, ναι, μπορεί να λεχθεί και, αν θέλετε, μπορείτε να απαντήσετε κατά τον ίδιο τρόπο. Αν επεκτείνεται σε άλλα θέματα, βεβαίως, ναι, θα τον διέκοπτα, κύριε Κατσουρίδη, να είστε βέβαιος.

Κύριε Προδρόμου, συνεχίστε.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μιλούμε για ένα θέμα που όπως και να το κάνουμε, ό,τι και αν θέλουμε να πούμε, άπτεται της απαγόρευσης μιας μορφής επικοινωνίας, είτε το θέλουμε είτε όχι. Αυτό το πράγμα σχετίζεται, είτε θέλουμε να το παραδεχθούμε είτε όχι, με τις φιλοσοφικές αντιλήψεις που μπορεί να έχουν οι διάφορες πλευρές. Πολλοί μιλούν σήμερα για εκσυγχρονισμό. Έχει γίνει η καραμέλα της εποχής. Πολλοί πλέκουν το εγκώμιο της Κύπρου ως προς την ετοιμότητά της να δεχθεί τις σύγχρονες δυνατότητες επικοινωνίας, μιλούμε για την κοινωνία της πληροφόρησης και της γνώσης. Μάλιστα, λέμε με στόμφο και κάνουμε αναφορές διαρκώς στο διαδίκτυο, ενώ το διαδίκτυο έχει γίνει το στερεότυπο σύμβολο μοντερνισμού· και συχνά παρασιτούμε διάφοροι προβάλλοντας την ενημερότητά μας έναντι των νέων τεχνολογιών και του διαδικτύου. Ε, πώς λοιπόν σε αυτή την εποχή να πάρουμε θέση εναντίον της πολιτικής

επικοινωνίας στη ραδιοτηλεόραση;

Όπως έχω πει και στις συνεδρίες της σχετικής επιτροπής, κανονικά, αν θέλαμε να ήμασταν συνεπείς ως Βουλή, με τη λογική αυτή που εμφανίζεται να πλειοψηφεί -δεν είμαι βέβαιος, θα το δείξει η ψηφοφορία- και λέει στην έκθεση ότι, προκειμένου να μη μετατραπούν οι εκλογές σε οικονομικό ανταγωνισμό, θα πρέπει να απαγορευθεί η πολιτική διαφήμιση, θα έπρεπε να απαγορεύσουμε την πολιτική διαφήμιση και στα έντυπα. Γνωρίζει η επιτροπή ή η Βουλή ακριβώς ποιο είναι το κόστος μιας ολοσέλιδης καταχώρισης σε εφημερίδα; Βεβαίως, ίσως να είναι πιο ακριβή η καταχώριση διαφήμισης στην τηλεόραση, πλην όμως, δύο ή τρεις διαφημίσεις σε μία εφημερίδα -ιδιαίτερα σε όσες έχουν μεγάλη κυκλοφορία και έχουν ψηλές τιμές- ισοδυναμούν με τη μετάδοση ενός τηλεοπτικού μηνύματος. Άρα λοιπόν, σε καμιά περίπτωση, ούτε αριθμητικά ούτε λογικά ούτε άλλως πως, δεν ευσταθεί το επιχείρημα της οικονομικής ανισότητας. Η ανισότητα των δυνατοτήτων υπάρχει.

Το θέμα είναι να υπάρξει ένα θεσμικό πλαίσιο. Γι' αυτό το λόγο, εισακούοντας στις εισηγήσεις που έγιναν από άλλες πλευρές, τόσο από συναδέλφους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών όσο και από τους συναδέλφους των Ενωμένων Δημοκρατών και ίσως από άλλες πλευρές -να μην αδικήσω κανέναν- έχουμε μετατρέψει την αρχική πρόταση, σκοπεύοντας ακριβώς στην αλλαγή του καθεστώτος, η ελευθερία της έκφρασης και στην τηλεόραση να γίνει αποδεκτή και έχουμε εισαγάγει τις ρυθμίσεις που ανέφερε ήδη ο πρόεδρος της επιτροπής. Δε θα τις επαναλάβω, απλά με αυτές τις ρυθμίσεις μπαίνουν κάποιοι κανονισμοί.

Η τηλεοπτική διαφήμιση δε θα μπορούσε να ήταν δυσφημιστική· θα έπρεπε να υπάρχει διαφάνεια ως προς τους πόρους. Αλλά και όσον αφορά το ζήτημα της ανισότητας, έχει γίνει πρόβλεψη να υπάρχει ένα ανώτατο ποσό επιτρεπόμενης δαπάνης, ούτως ώστε να υπάρχει κάποιος έλεγχος. Που και αυτό το στοιχείο θέλω να

υπογραμμίσω ότι δε συναντάται σε άλλες χώρες. Παρ' όλα αυτά, κάποιοι συνάδελφοι επιμένουν να έχουν αυτή την αρνητική στάση.

Εμείς θα υποστηρίξουμε την πρόταση νόμου, γιατί πιστεύουμε ακριβώς ότι έχει να κάμει με την εξασφάλιση της δυνατότητας ελεύθερης επικοινωνίας, καλύτερης διακίνησης των ιδεών, χωρίς βέβαια να θεωρούμε ότι η διαφήμιση είναι πανάκεια και ο καταλληλότερος τρόπος διακίνησης των ιδεών· πλην όμως είναι ένα απαραίτητο στοιχείο επικοινωνίας στη σημερινή εποχή.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Προδρόμου.

Ο κ. Κιττής... Συγνώμη, κύριε Κιττή, ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η Βουλή έχει ψηφίσει μία ρύθμιση όσον αφορά την πολιτική διαφήμιση και αν δεν απατώμαι, ήταν μία ομόφωνη ψήφιση από όλες τις πλευρές.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Στην έκθεση είχε επιφυλάξεις.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Παρακαλώ! Ήταν ομόφωνη η ψήφιση από όλες τις πλευρές της Βουλής.

Πρώτον, λεκτικές επιφυλάξεις έχουμε για όλα τα θέματα, αλλά, αν βασικά συμφωνούμε, τα ψηφίζουμε.

Δεύτερον, αυτές οι πρόνοιες οι νομοθετικές δεν έχουν εφαρμοστεί ποτέ. Άρα, ας τις δοκιμάσουμε, ας τις κρίνουμε και ύστερα μπορούμε να τις επανεξετάσουμε, αν δούμε ότι δημιουργούν πρόβλημα στη λειτουργία της Δημοκρατίας.

Τρίτον, είναι αδύνατο να πειστεί και ο τελευταίος πολίτης ότι δεν υπάρχει

σκοπιμότητα, όταν επαναφέρεται αυτό το θέμα ολίγες εβδομάδες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Να παρακαλέσω τον κ. Ματσάκη να μην ενοχλεί τον κ. Κυπριανού και τον κ. Κυπριανού να απομακρυνθεί από τον κ. Ματσάκη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αν απομακρυνθεί, θα ακολουθήσει διάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Ηλιάδη, συνεχίστε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Είναι αδύνατο, κύριε Πρόεδρε, να μην υποψιαστεί κανένας ότι πρέπει να υπάρχουν κάποια κίνητρα σκοπιμότητας να επαναφέρεται αυτό το θέμα ολίγες εβδομάδες προ των εκλογών. Είναι παράξενο, αλλά ευεξήγητο. Και η θέση μας, ύστερα από δεύτερες σκέψεις, πρέπει να πω ότι έχει διαφοροποιηθεί, κύριε Πρόεδρε. Όσο συζητάμε ένα πράγμα, περισσότερο προβληματιζόμαστε και δεν τοποθετούμεθα κατά έναν μονολιθικό τρόπο. Ναι, τι σημαίνει αυτό το πράγμα με τις σημερινές οικονομικές συνθήκες; Θα μπορούν να διατίθενται για πολιτική διαφήμιση περιορισμένα ποσά. Πόσο περιορισμένα; Μάξιμουμ όσα παίρνει το μεγαλύτερο κόμμα, τη μεγαλύτερη χορηγία. Η χορηγία του Δημοκρατικού Συναγερμού, που ήταν το μεγαλύτερο κόμμα, ήταν γύρω στις διακόσιες εξήντα, διακόσιες ογδόντα λίρες η κανονική.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χιλιάδες εννοείτε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Με συγχωρείτε, χιλιάδες. Εάν δε προσθέσουμε και άλλες τριακόσιες τριάντα περίπου χιλιάδες από την έκτακτη ή τριακόσιες, δεν ξέρω πόσα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μην το συγχέετε εκείνο, μην το προσθέσετε, είναι για την κάθοδο ψηφοφόρων, επομένως δεν μπορεί να συσχετισθεί.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μα είναι η ετήσια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απλά το λέω για λόγους...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν μπορούσε να καθοριστεί ένα συγκεκριμένο ποσό, για να αποφεύγεται ο...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Προδρόμου, αν έχετε κάτι να πείτε, θα σας ακούσω.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όχι, κύριε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Προδρόμου, συγνώμη, ζητάτε το λόγο, αν θα τον πάρετε, όχι από τον κ. Ηλιάδη, αλλά από τον Προεδρεύοντα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν έχω ένσταση.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Απλώς να πω ότι όταν έγινε αυτή η διαμόρφωση της πρότασης, η αναφορά ήταν

στην τακτική χορηγία και αν θέλουμε, και τώρα μπορούμε να το αλλάξουμε, αφού το “έκτακτη” δεν μπαίνει στο τέλος.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Λοιπόν, η τακτική χορηγία, ακόμα και αν εκεί υπολογιστεί, είναι γύρω στις διακόσιες ογδόντα χιλιάδες λίρες. Και όποιος δε διαθέτει αυτά τα ποσά, υστερεί και μετατρέπεται ο αγώνας από πολιτικός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εσείς δε φάγατε υποτίθεται...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Χαίρομαι που το λέτε και από έδρας, κύριε Πρόεδρε, αλλά όχι από καθέδρας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι, οπωσδήποτε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα διεξάγεται ο αγώνας ο προεκλογικός αυτή τη στιγμή, παραμονές εκλογών, όχι με πολιτικούς όρους και πολιτικούς διαλόγους, αλλά με οικονομικούς όρους και όποιος έχει, μπορεί να προλάβει. Νομίζω ότι είναι τουλάχιστον άστοχο και πολιτικά αδόκιμο να έρθουμε να αλλάξουμε τους όρους του πολιτικού παιχνιδιού και της ύψιστης δημοκρατικής λειτουργίας, που είναι οι εκλογές, ολίγες εβδομάδες πριν από τις βουλευτικές εκλογές. Θα προσφέρουμε κακή υπηρεσία στους θεσμούς. Αν υπάρχει αυτή η άποψη, ναι, να επανέλθει -τίποτα δεν εμποδίζει- την επομένη των εκλογών, για τις μεθεπόμενες εκλογές.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Ηλιάδη.

Ο κ. Κιπτής, ο κ. Χατζηγεωργίου, η κ. Βασιλείου και θα θεωρήσω ότι έχει ολοκληρωθεί η συζήτηση.

Κύριε Κιπτή.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι σύντομος. Δε θα επαναλάβω τις θέσεις και τους λόγους για τους οποίους εμείς ακριβώς δε θα ψηφίσουμε να επιτραπεί η πολιτική διαφήμιση· τους έχουμε αναφέρει στα πλαίσια της επιτροπής, όταν συζητήθηκε σε μεγάλη έκταση, κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα.

Εκείνο που έχει γίνει σήμερα όμως· ιδιαίτερα από την ομιλία του κ. Προδρόμου, έχει προκύψει το εξής γεγονός: Προσπαθεί να παρουσιάσει ο κ. Προδρόμου ότι εκείνοι που εναντιώνονται σε αυτό το μέτρο, αυτή τη δυνατότητα της πολιτικής διαφήμισης, είναι εναντίον της πληροφόρησης των πολιτών για τις θέσεις των πολιτικών κομμάτων, είναι εναντίον της διακίνησης των ιδεών, όπως έχει πει. Είναι πολύ μεγάλη -άστοχη θα έλεγα- τοποθέτηση αυτό το θέμα, γιατί τα πολιτικά κόμματα με πολλούς τρόπους και με πολλές ώρες συζητήσεων, μέσα από τα τηλεοπτικά κανάλια, αλλά και μέσα από άρθρα στις εφημερίδες και συνεντεύξεις, έχουν δώσει θέσεις πάρα πολλές και επικοινωνούν με τον κόσμο. Έχουν δώσει τις θέσεις τους και είναι γνωστές οι θέσεις των κομμάτων και των πολιτικών. Η διαφήμιση ακριβώς που επιχειρείται να εισαχθεί με αυτή την τροποποίηση έχει να κάμει ακριβώς με εμπορευματοποίηση πλέον της πολιτικής, διότι η διαφήμιση είναι για εμπορεύματα. Αλίμονο δηλαδή, αν δεν μπορέσαμε να περάσουμε τα μηνύματά μας στον κόσμο, να έρθουμε να πληρώνουμε, για να τα περάσουμε με μηνύματα και τεχνικές οι οποίες γνωρίζουμε πόσο έχουν αναπτυχθεί στον τομέα της διαφήμισης και τις έχουμε δει μάλιστα και σε κάποιες εκλογές σε αυτόν τον τόπο. Ε, λυπούμαι πάρα πολύ, αλλά δε θα εμπορευματοποιήσουμε την πολιτική, εισάγοντας

αυτόν το θεσμό. Το θέμα της...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κιττή, παρά το γεγονός ότι εκ της θέσεώς μου δε μου επιτρέπεται και θέλω να τηρώ τα... Αλλά, για να μην υπάρξουν δευτερολογίες· εμπορευματοποιούμε την πολιτική από την ώρα που αναρτούμε διαφημίσεις σε outdoors, όπως λέγονται, και πληρώνουμε τα μαλλιά της κεφαλής μας είτε ολοσέλιδες διαφημίσεις στις εφημερίδες. Και εκείνη είναι εμπορευματοποίηση. Άστε το μέχρι εδώ, έχουμε κάποιες απόψεις, ας μείνουμε μέχρι εδώ.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς δε βάζουμε διαφημίσεις σε πανό, είναι πολιτικά μηνύματα που...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο λόγος που το κάμνω είναι για να μην επιτρέψω δευτερολογία από κανέναν.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Εντάξει, δε θα επιτρέψετε, αλλά να ολοκληρώσω τουλάχιστον τη δική μου πρωτολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρεμβαίνω, για να σας δώσω το δικαίωμα να ολοκληρώσετε και να μου απαντήσετε, αν θέλετε· για να δείτε πόσο δίκαιος θέλω να είμαι!

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Εμείς λέμε δε διαφημίζουμε μέσω των πανό που έχουμε βάλει, απλώς πολιτικά μηνύματα περνούμε στον κόσμο με τις θέσεις μας. Όχι όμως με παραπλανητικά ίσως εφφέ, τα οποία είναι γνωστά πόσο δυνατά έχουν και πόσο δυνατά μηνύματα μπορούν να περάσουν μέσα στον κόσμο, ιδιαίτερα μέσα από την ηλεκτρονική διαφήμιση, των ηλεκτρονικών μέσων, εννοώ, ενημέρωσης.

Πέραν του γεγονότος αυτού, και το θέμα των οικονομικών. Δηλαδή, εκείνοι οι οποίοι διαθέτουν ισχυρά οικονομικά βαλάντια, ισχυρούς οικονομικούς πόρους, σίγουρα βρίσκονται σε πολύ πιο πλεονεκτική θέση από εκείνη των υπολοίπων. Βεβαίως, η τροποποίηση που εισηγούνται, για να περιοριστούν σε συγκεκριμένο ύψος οι δαπάνες αυτές, έχει λεχθεί τώρα από τον κύριο...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι, είναι χάριν λόγου.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Α, χάριν λόγου. Άρα δε θα μπω σε αυτόν τον τομέα, εφόσον ήταν χάριν λόγου, κύριε Πρόεδρε, θα παραμείνω εδώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Κιττή, να είστε καλά.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Χωρίς να δευτερολογώ, ήθελα να πω δύο πράγματα. Χάριν του λόγου. Θα δεχόμασταν την πρόταση του κ. Προδρόμου, εάν ο κ. Προδρόμου έκαμνε και την εξής δήλωση: Να βάλουμε όλοι τα λεφτά μας κάτω και να τα μοιράσουμε εξίσου!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να σας πω, και κάμποιοι άλλοι δε θα εδέχοντο. Δε νομίζω να είναι μόνο το κόμμα του κ. Προδρόμου.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Και δεύτερον, κύριε Πρόεδρε, θα έπρεπε να θεωρήσετε λήξασα τη συζήτηση, μόλις τελείωσε ο κ. Προδρόμου, δεδομένου ότι δεν έπεισε κανέναν και δεν υπάρχει θέμα προς συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, σας αφαιρείται ο λόγος, διότι δεν υπάρχει λόγος να συνεχίσετε!

(Γέλια)

Ο κ. Χατζηγεωργίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτα απ' όλα θέλω να συμφωνήσω με την άποψη που λέει ότι το γεγονός πως σε όλο το σύγχρονο κόσμο, όπως τον ξέρουμε, υπάρχει τηλεοπτική διαφήμιση, πρέπει να προβληματίσει. Με βάση το γεγονός ότι και εμένα με προβληματίζει, έχω τέσσερα επιχειρήματα που αναιρούν τη θέση που λέει ότι πρέπει να έχει και η Κύπρος τηλεοπτική διαφήμιση κατά την προεκλογική περίοδο. Και αυτά τα επιχειρήματα, που κατά την αντίληψή μου εκθεμελιώνουν τα επιχειρήματα που ακούστηκαν στο θέμα, είναι τα εξής:

Πρώτα απ' όλα, η άποψη που λέει ότι τη σύγχρονη τεχνολογία δεν μπορεί κανείς να την κόψει και εκ των πραγμάτων επηρεάζει την επικοινωνιακή πολιτική έχει σημασία μόνο εάν δεχθούμε ότι δεν έχει ρόλο η πολιτική. Από τη στιγμή που η πολιτική έχει ρόλο και οι Βουλές έχουν ρόλο, τότε θα πρέπει να παρακολουθούν τις εξελίξεις της τεχνολογίας και να παρεμβαίνουν εκεί που θεωρούν σωστό, έτσι ώστε η κοινωνία να μην παραβλάπτεται, εάν θεωρεί η πολιτική ότι παραβλάπτεται.

Το δεύτερο που έχω να πω, για την ανάγκη να ενημερωθεί ο κόσμος μέσα και από την τηλεοπτική διαφήμιση. Εμείς λέμε ότι, ευτυχώς, με την ύπαρξη και της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης και με το νόμο που τη διέπει υπάρχουν, δόξα σοι ο Θεός, τόσες πολλές συζητήσεις στα μέσα ενημέρωσης, σε όλα τα μέσα ενημέρωσης -σε σημείο παράκρουσης μπορεί να πει κάποιος- έτσι ώστε ο κυπριακός λαός είναι σε θέση μέσα από ουσιαστικές συζητήσεις να πάρει τα μηνύματα που θέλει να λάβει, που παίρνει από

τις πολιτικές ηγεσίες και τους υποψηφίους.

Το τρίτο επιχείρημα, που νομίζω ότι είναι καινούργια κουβέντα στο χώρο των συζητήσεων πάνω σε αυτό το θέμα, είναι το εξής: Η τηλεόραση, κύριε Πρόεδρε, η νέα τεχνολογία, το ιντερνέτ δεν είναι αφομοιώσιμη πληροφορία από τον ανθρώπινο οργανισμό που παίρνουν οι πολίτες, όσο είμαστε σε θέση να ξέρουμε με ποιο τρόπο και πόσο αφομοιώσιμες είναι οι πληροφορίες που λαμβάνουμε από τα έντυπα. Το έντυπο πάω να το αγοράσω, έχω αποφασίσει ότι αυτό θα αγοράσω, το διαβάζω και έχω χρόνο να το συλλογιστώ. Η τηλεόραση έχει μια άλλη δυνατότητα, έχει άλλο τρόπο επίδρασης πάνω μας, κύριε Προδρόμου. Τέτοιο που δεν τον έχει ακόμα αναλύσει ο τομέας εκείνος που αναλύει το πώς επιδρούν τα τηλεοπτικά μέσα και ο σύγχρονος τρόπος μέσω των τηλεοράσεων επικοινωνίας πάνω στους οργανισμούς, τους αμυντικούς μηχανισμούς των ανθρώπων. Και εδώ υπάρχει η εντύπωση -η βάσιμη, κατά τη δική μου αντίληψη- ότι η επίδραση είναι πολύ πιο δραστική και γι' αυτό η πολιτική έχει ουσιαστικό ρόλο να επιτελέσει στο να προστατεύσει όσο μπορεί τους πολίτες από αυτές τις πέραν του δέοντος δυνατότητες των σύγχρονων μέσων.

Γι' αυτό πρέπει να το παρακολουθήσουμε, λέω, μέσα στα επόμενα χρόνια.

Το τελευταίο που έχω να πω είναι για την άποψη που εκφράστηκε και πάλι από τον κ. Προδρόμου, ότι πρέπει, για να υπάρξει μια ισότητα αντιμετώπισης των κομμάτων από τα τηλεοπτικά μέσα, να δοθεί τόση διαφήμιση από τα κόμματα προς τις τηλεοράσεις ίση με την κρατική χορηγία. Επιτρέψτε μου να πω ότι μου μυρίζει λίγο ύβρις προς τον κυπριακό λαό. Να πάρουμε τα λεφτά του, να παν προς τα κόμματα και να του τη ρίξουμε στα μούτρα μετά, εν είδει διαφήμισης, τις πεντακόσιες χιλιάδες, τις τριακόσιες χιλιάδες, τις εκατό χιλιάδες που παίρνουμε από την πολιτεία! Νομίζω ότι μια τέτοια στάση προσβάλλει τους πολίτες, νομίζω ότι θα πρέπει να προσβάλλει κυρίως εκπροσώπους των πολιτών και γι' αυτό πρέπει να απορριφθεί.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

Νομίζω ότι... Κυρία Βασιλείου, δεν έχετε καμιά σειρά. Δυο λόγια, αν θέλετε να προσθέσετε σε όσα ελέχθησαν από άλλους.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άτε, Νίκο μου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κυρίως να απαντήσω σε αυτά που αναφέρθηκε ο κ. Προδρόμου. Είμαι και πρόεδρος της επιτροπής, έχω τούτα τα θέματα χρόνια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν πρόκειται...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ωραία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, με συγχωρείτε. Δεν πρόκειται να σας το απαγορεύσω. Απλώς ήταν έκκληση, αν νομίζετε ότι...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα είμαι πολύ σύντομος.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Αν θέλει να μιλήσει ο κ. Κατσουρίδης πρώτα...

Εμείς σαν θέμα αρχής, κύριε Πρόεδρε, δε είμαστε εναντίον της λογικής της πολιτικής διαφήμισης μέσω των ηλεκτρονικών μέσων, αλλά πιστεύουμε ότι μια πρόνοια του νόμου την οποία εγκρίναμε ομόφωνα, πριν δύο χρόνια... Το θεωρούμε ότι είναι

παράλογο να έρθουμε σήμερα, έξι βδομάδες πριν από τις εκλογές, να την τροποποιήσουμε. Όπως όλοι γνωρίζουμε, για να γίνει μια σωστή διαφημιστική καμπάνια μέσω των ηλεκτρονικών μέσων, χρειάζεται μία προετοιμασία μερικών βδομάδων και μόνο ένα κόμμα το οποίο θα ήταν έτοιμο· και πιθανώς να υπάρχουν τέτοια κόμματα τα οποία, με την ελπίδα ότι θα περνούσε αυτή η τροποποίηση, να είναι έτοιμα και να έχουν την καμπάνια τους έτοιμη... Αλλά υπάρχουν άλλα κόμματα τα οποία, βασιζόμενα πάνω στο νόμο όπως ήταν, δεν έχουν ετοιμάσει αυτή τη διαφημιστική εκστρατεία, οπότε θα βρεθούν σε πολύ πιο μειονεκτική θέση από εκείνους που είναι έτοιμοι. Άρα, γι' αυτόν ειδικά το λόγο, εμείς είμαστε εναντίον τού να ψηφίσουμε αυτή την τροπολογία αυτή τη στιγμή. Πιθανότατα στο μέλλον να είμαστε διατεθειμένοι να το κάνουμε.

Το δεύτερον είναι ότι θα πρέπει μια τέτοια ρύθμιση να ρυθμίσει το σύνολο της διαφήμισης. Όχι το σύνολο της διαφήμισης μέσω του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης, αλλά, αν θα θέσουμε όριο για το ποσό που θα πρέπει να ξοδεύεται μέσω διαφήμισης, πρέπει να γίνει στο σύνολο της διαφήμισης. Διότι πολύ σωστά αναφέρετε και εσείς ότι τα λεφτά τα οποία ξοδεύονται για αφίσες, για εφημερίδες, για περιοδικά δεν είναι πολύ λιγότερα από τα λεφτά τα οποία ξοδεύουμε για διαφήμιση μέσω των ηλεκτρονικών μέσων. Άρα, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το σύνολο της πολιτικής διαφήμισης.

Εμείς πιστεύουμε... Αναφέρθηκε επίσης το μέγιστο ποσό της χορηγίας. Ξέρουμε ότι όλα τα κόμματα ερχόμαστε συνέχεια και ζητούμε αύξηση της χορηγίας της κρατικής. Το θεωρούμε, πολύ ηθικά θα έλεγα, μη σωστό να ερχόμαστε να ζητούμε αύξηση της κρατικής χορηγίας και ταυτόχρονα να είμαστε σε θέση, όπως είναι μερικοί, να ξοδεύουμε εκατομμύρια πάνω στη διαφήμιση. Δεν είναι καθόλου σωστό αυτό!

Άρα, πιστεύουμε ότι δεν πρέπει με κανέναν τρόπο να δώσουμε την ευκαιρία είτε σε κόμματα είτε σε υποψήφιους κομμάτων να αγοράζουν με αυτό τον τρόπο την ψήφο

του λαού. Αυτό θα πρέπει να γίνει με προτάσεις και με πολιτισμένο διάλογο και όχι μέσω της διαφήμισης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Βασιλείου.

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επιγραμματικά.

Καταρχάς, να πω ότι στην τοποθέτηση του κ. Προδρόμου υπήρξαν κάποια ατυχή υπονοούμενα, τα οποία δε θα σχολιάσω, περί εξαρτήσεων και περί στέρησης της ελεύθερης γνώμης και ξέρω 'γω.

Δεύτερον, θέλω να πω ότι συμφωνώ με όσους έχουν μιλήσει μέχρι τώρα πάνω στο θέμα. Θα ήθελα να επισημάνω οκτώ συγκεκριμένα σημεία, πολύ σύντομα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οκτώ;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Οκτώ. Το πρώτο είναι ότι δεν πάμε σήμερα να απαγορεύσουμε το νόμο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μαυροκορδάτε, στη θέση σου, γιατί παρενοχλείς τον αναπληρωτή κοινοβουλευτικό σου εκπρόσωπο!

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, δεν είμαι αναπληρωτής, αλλά οφείλω να πω ότι σήμερα η γαλαρία δεν έχει σιωπήσει ούτε δευτερόλεπτο -πέρα από τους βουλευτές- ούτε δευτερόλεπτο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το παρακολουθώ, κύριε Κατσουρίδη. Προσπαθώ να προστατεύσω τους ομιλητές.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, υπάρχει νόμος, κύριε Πρόεδρε, ο οποίος έχει ψηφιστεί εδώ και μερικά χρόνια, ομόφωνα, από αυτή τη Βουλή και υπάρχει η πρόταση που θέλει να αλλάξει το νόμο. Δεν είναι ότι υπάρχει ένα καθεστώς, το οποίο έρχεται η Βουλή να απαγορεύσει σήμερα.

Δεύτερον, η νομοθεσία μας για τα ραδιοτηλεοπτικά -δεν ξέρω πού έχει ανατρέξει και σέβομαι την εργασία του κ. Προδρόμου- είναι, με μαρτυρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πλήρως εναρμονισμένη με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Η μόνη διαφοροποίηση, η μόνη, που επισημάνθηκε κατά τις συνομιλίες του διαπραγματευτή με τους Ευρωπαίους, ήταν αυτή που αφορούσε τη δυνατότητα ξένων να επενδύουν και την οποία προσαρμόσαμε πριν μιάμιση ώρα, ψηφίζοντας το εναρμονιστικό νομοσχέδιο. Και εμείς λάβαμε υπόψη κυρίως το Συμβούλιο της Ευρώπης και το Ευρωκοινοβούλιο, δηλαδή αυτούς που εκπροσωπούν τους πολίτες και όχι τους ιδιοκτήτες των μέσων ενημέρωσης.

Τρίτο σημείο που ηγέρθη. Εδώ έχουμε υποψηφίους από κόμματα και λέμε ότι τα κόμματα, κάτω από αυτές τις προϋποθέσεις, θα κάνουν διαφήμιση. Αν υπάρξει ανεξάρτητος υποψήφιος, πού πάει; Πού πάει ο άνθρωπος; Και γιατί δε θα επιτρέπεται η διαφήμιση από πλευράς του καθενός ξεχωριστά υποψηφίου; Κι αυτό είναι κάτι που γίνεται. Εκτός του ΑΚΕΛ, στα άλλα κόμματα περίπου το βλέπω. Πάνω σε ποιο συνταγματικό και νομικό έρεισμα θα απαγορεύσεις στον καθένα ξεχωριστά υποψήφιο να κάνει διαφήμιση;

Άλλο σημείο το οποίο έχει τονιστεί κατά κόρον. Απλώς, το είχα σημειωμένο και το αναφέρω και εγώ. Δόξα σοι ο Θεός, έχουμε βαρεθεί οι ίδιοι να συμμετέχουμε σε συζητήσεις. Τα μέσα ενημέρωσης, προς τιμήν τους, δίνουν αυτή τη δυνατότητα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι όλοι, κύριε Κατσουρίδη.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όσοι δεν είναι κομμένοι, κύριε Χατζηδημητρίου!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Οι άκοποι, κύριε Χατζηδημητρίου!

Λοιπόν, τι θα προσθέσει αυτή η πολιτική διαφήμιση; Και εγώ σας ρωτώ: Πόσο εύκολο είναι αύριο, για το κόμμα που παράγει τη διαφήμιση, να ξεχωρίζει το αρνητικό από το θετικό; Θα μπαίνουμε σε θέματα ερμηνειών. Και θα έρχεται ο ένας καναλάρχης και θα σου λέει: «Όχι, με βάση τη δική μου άποψη και τη γνώμη του νομικού μου συμβούλου, αυτή είναι αρνητική διαφήμιση». Χωρίς να θέλω να θίξω τους συναδέλφους του ΚΙΣΟΣ, πόσο εύκολα μπορεί να βγει ένας και να πει ότι η αφίσα που λέει «εμείς δε φάγαμε» είναι θετική ή αρνητική διαφήμιση;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εκφράζουν ένα παράπονο οι άνθρωποι!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μετά είναι το θέμα της δωρεάν διαφήμισης. Πώς θα αντικριστεί αυτό το θέμα; Θα πει ο νόμος ότι «δικαιούστε να πληρώνετε μέχρι άλφα σημείου». Αν ο άλλος θέλει να σου βάλει και δέκα χιλιάδες δωρεάν; Ούτε μπορώ να δεχτώ ότι είναι εκσυγχρονισμός το να περάσουμε, εμείς, μια χώρα όπου ο πολιτικός λόγος, ευτυχώς, είναι ελεύθερος,

είναι ασταμάτητος, ακούεται με το παραπάνω, στην αγορά χρόνου για πολιτικό λόγο! Διότι αυτή είναι η υπόθεση. Ξεχάστε τη μορφή. Γιατί στέκεστε πάνω στη μορφή; Γιατί πρέπει να είναι φιλμάκι; Και ποιος σας είπε ότι αύριο εμείς, στο χρόνο που δικαιούμαστε, αντί να κάνουμε ένα φιλμάκι, κύριε Πρόεδρε, δε θα κάνουμε κάτι άλλο; Μπορεί να βάλουμε, ας πούμε, τον κ. Ματσάκη να αγορεύει για δέκα λεπτά.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θα κάμετε διαφήμιση του ΔΗΚΟ, δηλαδή;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θα κάμουμε διαφήμιση του ΔΗΚΟ!

Θέλω να σας πω ότι υπάρχουν πάρα πολλοί τρόποι, που μπορεί τώρα να μην τους φαντάζεστε, που στο τέλος μπορεί να γίνει μπούμερανγκ η λογική ότι αγοράζει ένα κόμμα χρόνο.

Ακόμα θέλω να πω ότι έχει απόλυτο δίκαιο ο Τάκης Χατζηγεωργίου στο τελευταίο του σημείο. Επισημαίνεται και σε έκθεση που υιοθέτησε ομόφωνα η Βουλή και που τη σύνταξε ομάδα επιστημόνων -μεταξύ των οποίων και ο κ. Προδρόμου τότε- ότι ο πολιτικός λόγος μέσα από την τηλεόραση και τα μηνύματα μέσα από την τηλεόραση περνούν κατά βάση ακοσκίνιστα, όταν είναι υπό μορφή κινηματογραφική. Και δε συνιστά εκσυγχρονισμό αυτό· αναχρονισμός είναι! Είναι πλύση εγκεφάλου που θα γίνεται! Και θέλω να θυμίσω την πλύση εγκεφάλου που έγινε στις προεδρικές, που δεν προλαβαίναμε να μετρούμε...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Είναι εκείνο που σας...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Προδρόμου, μην τα υποβιβάζετε όλα τα θέματα.

Τώρα θα μου έλεγε ότι είναι εκείνο που μας καίει. Είναι μωρίστικα πράγματα

αυτά!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όπου υπάρχει, εν πάση περιπτώσει, μονοπώλιο...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Λοιπόν, αφού θέλετε να το κάμω συγκεκριμένο, δεκαπέντε χιλιάδες πύραυλοι έφευγαν κάθε νύχτα! Εγώ είχα την αίσθηση ότι φτάσαμε στην Άγκυρα, όχι στην Κερύνεια! Και ακόμα δεν ήρθαν οι πύραυλοι!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, τώρα είστε εκτός θέματος.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Απαντά όμως από κάτω. Λυπούμαι πολύ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μα ποιος απαντά;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Προδρόμου, άκουσα τον ψίθυρό σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω κάτι. Δε δέχομαι τη διαλογική συζήτηση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ωραία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ολοκληρώνει ο κ. Κατσουρίδης και προχωρούμε στην ψήφιση.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τώρα τελειώνω. Είναι το τελευταίο σημείο αυτό. Είναι πολύ σοβαρό και αυτό που είπε η κ. Βασιλείου. Θα παίρνουμε την κρατική χορηγία, την οποία ζητούμε, κύριε Πρόεδρε -και εσείς προσωπικά επιμένετε, ότι, όπως σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη,

πρέπει να ενισχυθούν τα κόμματα- θα την παίρνουμε και θα τη διοχετεύουμε στην πολιτική διαφήμιση. Και να σας πω πού θα είναι η ανισότητα. Τα κόμματα που...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, μην το συζητήσετε. Και, κατά τη δική μου άποψη, είναι εσφαλμένο το μέτρο. Θα μπορούσε να μπουν άλλα μέτρα, όχι όμως η κρατική χορηγία.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Όχι, όχι, είναι άλλο σημείο που θέλω να θίξω. Το ότι τα λεφτά της κρατικής χορηγίας θα πηγαίνουν για τη διαφήμιση, την αγορά χρόνου για πολιτικό λόγο, θα στερεί από κάποια κόμματα τη δυνατότητα να κάνουν άλλες εργασίες, ενώ ενδεχομένως άλλα κόμματα, μεγάλα ή πιο πλούσια, θα έχουν αυτή τη δυνατότητα.

Κατά συνέπεια, για όλους αυτούς τους λόγους, και άλλους που δεν υπάρχει ο χρόνος να τοποθετηθούμε αυτή τη στιγμή και να τους αναλύσουμε, πιστεύω ότι δεν πρέπει να εγκριθεί. Να συνεχίσουμε όπως είμαστε και, αν υπάρξει πρόβλημα πραγματικά παρουσίασης των θέσεων των κομμάτων, των φορέων και των ομάδων σε αυτό τον τόπο, επανερχόμαστε.

Ευχαριστώ.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Προδρόμου, θα σας δώσω τρία λεπτά, εις απάντησιν...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Λιγότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λιγότερο. Ωραία. Διότι έχουν αναπτυχθεί τα επιχειρήματα. Νομίζω ότι εξαντλήθηκε το θέμα, διότι είσαστε πάρα πολύ...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, πρέπει να δοθούν κάποιες διευκρινίσεις, διότι νομίζω ότι υπάρχουν παρανοήσεις.

Μπορεί να είναι εναρμονισμένη η βασική νομοθεσία στην Κύπρο με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Η απαγόρευση της πολιτικής διαφήμισης ήταν τροπολογία. Και βεβαίως είναι εναρμονισμένη η νομοθεσία μας, αλλά μπορεί να έχει ορισμένα επιπρόσθετα πράγματα που δεν τα έχει η ευρωπαϊκή νομοθεσία, όπως είναι η απαγόρευση της τηλεοπτικής διαφήμισης. Εγώ προκαλώ οποιονδήποτε ενδιαφέρεται να μας πει αν οπουδήποτε στην Ευρώπη υπάρχει αυτή η απαγόρευση. Δεν υπάρχει. Το λέω υπεύθυνα. Αλλά λυπούμαι, διότι έγινε αυτή η ερμηνεία της τοποθέτησης ενός ορίου. Συμφωνήσαμε όλοι ότι έπρεπε να υπάρχει ένα όριο ποσού, το ποσό που προνοεί η κρατική χορηγία στο μεγαλύτερο κόμμα, όχι βεβαίως για να υπονοηθεί ότι το κόμμα θα πάρει τα λεφτά από τη χορηγία. Να μην υποκρινόμαστε. Γνωρίζουμε όλοι ότι οι δαπάνες των κομμάτων είναι πολλαπλάσιες...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μα δε λέχθηκε κάτι τέτοιο.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Όχι, κύριε συνάδελφε, δυστυχώς λέχθηκε. Λέχθηκε ότι είναι εν μέρει υβριστικό να λέμε στον κόσμο ότι θα πάρουμε τα λεφτά από το κράτος, που είναι δικά του, και θα τα δώσουμε στις τηλεοράσεις.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Δεν είπα εγώ κάτι τέτοιο.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Δεν το είπατε εσείς, αλλά λέχθηκε. Λοιπόν, είναι ένα όριο και δεν πρέπει να υπάρχει σύγχυση μεταξύ των δύο. Μπορούσε να ήταν οποιοδήποτε άλλο μέτρο.

Κρίθηκε ότι είναι ένα αντικειμενικό μέτρο και, βεβαίως, κανείς δεν υποχρεώνει τα κόμματα να κάνουν τη δαπάνη αυτή. Ο καθένας όσα θέλει ας ξοδέψει. Αν εγκριθεί η πολιτική διαφήμιση, υποχρεώνει κανείς το Κίνημα Σοσιαλδημοκρατών να ξοδέψει όσα το ΑΚΕΛ; Βεβαίως, όχι! Και ούτε θα ξοδέψει ούτως ή άλλως. Άρα, δεν καταλαβαίνω γιατί γίνεται αυτή η συζήτηση.

Ο κ. Κατσουρίδης αναφέρθηκε στους ανεξάρτητους υποψηφίους. Η πρόταση νόμου είναι καθαρή. Επιτρέπει στους ανεξάρτητους υποψηφίους να κάνουν πολιτική διαφήμιση, απαγορεύει σε μεμονωμένα πρόσωπα που συμμετέχουν σε συνδυασμούς. Άρα, εκείνο το οποίο φοβούνται ορισμένοι, ότι θα ανοίξει ένα σκηνικό όπου ο κάθε υποψήφιος, αν έχει λεφτά, θα βάζει διαφημίσεις, δεν ισχύει. Όπως επίσης και εκείνο που ανέφερε ο κ. Κατσουρίδης για τις δωρεάν διαφημίσεις δεν είναι έτσι. Λέει σαφέστατα η πρόταση νόμου ότι θα ισχύουν οι ίδιοι όροι για όλους τους ενδιαφερομένους. Αυτό λέει ο νόμος και θα πρέπει να τηρηθεί. Όπως επίσης θα πρέπει να πω...

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα δευτερολογήσω μόλις τελειώσει. Χωρίς παρεξήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για ποιο λόγο, κύριε Κατσουρίδη;

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Από τα δύο σημεία που του δώσατε το δικαίωμα, σχολιάζει και θα τα σχολιάσει ένα προς ένα. Δικαίωμά του και είναι και μένα δικαίωμά μου, εκτός αν αποφασίσει η Βουλή διαφορετικά. Εγώ θα δευτερολογήσω. Έχει πει και ανακρίβειες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, και αν θέλετε να δευτερολογήσετε, δεν πρόκειται να σας το απαγορεύσω, αλλά...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ωραία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...μη χρησιμοποιείτε κατ' αυτό τον τρόπο...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Διότι δηλώσατε ότι δε θα δεχτείτε δευτερολογίες και ανεχτήκατε ο δικός σας αναπληρωτής κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος να δευτερολογήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και θα σας ανεχτώ και εσάς, κύριε Κατσουρίδη. Το θέμα είναι άλλο, αν όλοι έχουμε συνείδηση του προβλήματος που αντιμετωπίζουμε. Υπάρχει μια σωρεία νομοθετημάτων.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα ποιος έχει σπάσει τη σειρά, κύριε Πρόεδρε; Τη σειρά τη σπάζει ο κ. Προδρόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, σας παρακαλώ.

Κύριε Προδρόμου, σας έχω παρακαλέσει να περιορίσετε την παρέμβασή σας στο ελάχιστο. Νομίζω ότι τα σημεία έχουν αναπτυχθεί.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, όχι. Αλλά δε δέχομαι να τίθεται θέμα ότι απάντησα. Να διαβάσω τρεις γραμμές από το νόμο. Δηλαδή δεν έχω το δικαίωμα να διευκρινίσω ότι έγινε μια εσφαλμένη πληροφόρηση; Εδώ η πρόταση νόμου λέει ότι η μετάδοση διαφημίσεων πολιτικής φύσεως για λογαριασμό ή προς όφελος μεμονωμένων προσώπων απαγορεύεται. Εκτός αν αυτά τα πρόσωπα είναι ανεξάρτητοι υποψήφιοι σε εκλογές. Αυτό το σημείο...

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Μα είναι αντισυνταγματικό τούτο το πράγμα!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Αν είναι αντισυνταγματικό, κύριε Κιττή, είναι άλλη υπόθεση.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Μα πώς είναι άλλη υπόθεση;

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μπορεί και να είναι· δεν ξέρω. Εγώ απάντησα στο ότι εδώ λέχθηκε ως επιχείρημα το ότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι...

Κύριε Προδρόμου, αν θέλετε, επιγραμματικά, μία φράση...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να μιλώ με το ζόρι. Θα σταματήσω αμέσως, αλλά, αν εδώ υπάρχει ένας εισηγητής μιας πρότασης στον οποίο απάντησαν πέντε και θεωρείτε σκόπιμο να μη μιλήσουμε άλλο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, κύριε Προδρόμου. Δεν είμαι εξ εκείνων που θα σας απαγόρευαν να... Αλλά νομίζω ότι έχουμε τόσο μεγάλο νομοθετικό έργο, έχετε αναπτύξει με τόση σαφήνεια τις θέσεις σας πρωτολογώντας, που, ό,τι και αν λεχθεί, οι θέσεις σας είναι εκεί και οι θέσεις των άλλων είναι εξίσου εκεί. Επομένως, δεν πρόκειται με τον περαιτέρω διάλογο να πειστούν όσοι έχουν απαντήσει διά των δικών τους θέσεων.

Λοιπόν, θέτω την τροπολογία του κ. Προδρόμου σε ψηφοφορία.

Κύριε γραμματέα, παρακαλώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

**Τροπολογία του βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Πρόδρομου
Προδρόμου για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Ραδιοφωνικών
και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»**

Γίνεται εισήγηση για αντικατάσταση του άρθρου 2 της πρότασης νόμου με το ακόλουθο άρθρο:

Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη σ' αυτόν, αμέσως μετά το άρθρο 35, του ακόλουθου νέου άρθρου:

Ειδικές διατάξεις 35Α (1) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του αναφορικά με βασικού νόμου ή της πρόνοιας της παραγράφου τις διαφημίσεις 8 του Μέρους Δ' (Ειδικές κατηγορίες πολιτικών διαφημίσεων) του Παραρτήματος ΙΧ των περί κομμάτων, Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών συνδέσμων, Κανονισμών του 2000, η μετάδοση οργανώσεων, ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών διαφημίσεων από σωματείων ή εκ μέρους οποιουδήποτε σώματος οι σκοποί κ.λπ. του οποίου εξ ολοκλήρου ή εν μέρει είναι

Επίσημη πολιτικής φύσης επιτρέπεται, εφόσον πληρούνται
Εφημερίδα οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

Παράρτημα (α) κατά τη μετάδοσή τους γνωστοποιείται
Τρίτο (I): σαφώς στο κοινό ότι τα μεταδιδόμενα
28.1.2000. είναι πληρωμένη πολιτική διαφήμιση·

(β) γνωστοποιείται ευκρινώς από ποιον καταβάλλεται το τίμημα για τη μετάδοση της διαφήμισης·

(γ) τα διαφημιστικά αυτά μηνύματα δεν είναι

δυσφημιστικά για οποιοδήποτε πολιτικό πρόσωπο ή κόμμα·

(δ) οι ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί προσφέρουν και εφαρμόζουν τους ίδιους οικονομικούς και άλλους συναφείς όρους για όλα τα σώματα από τα οποία ή εκ μέρους των οποίων καταχωρίζονται και μεταδίδονται τέτοια διαφημιστικά μηνύματα.

(2) Η μετάδοση διαφημίσεων πολιτικής φύσεως για λογαριασμό ή προς όφελος μεμονωμένων προσώπων απαγορεύεται, εκτός αν τα πρόσωπα αυτά είναι ανεξάρτητοι υποψήφιοι σε εκλογές.

(3) Το συνολικό ποσό που διατίθεται για διαφήμιση πολιτικής φύσεως από ή για λογαριασμό οποιουδήποτε κόμματος κατά τη διάρκεια των τελευταίων έξι μηνών πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής οποιωνδήποτε εκλογών (προεδρικές, βουλευτικές, δημοτικές κ.ά.) δεν μπορεί να υπερβαίνει το ανώτερο ποσό της ετήσιας κρατικής χορηγίας που διατίθεται σε κόμμα.

(4) Τα πολιτικά κόμματα, καθώς και άλλοι μεμονωμένοι υποψήφιοι, που καλύπτονται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, οφείλουν έξι

μήνες πριν από τις εκλογές (προεδρικές, βουλευτικές, δημοτικές κ.ά.) να καταθέτουν στην Αρχή τα πιο κάτω:

(α) προγραμματισμό των ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών πολιτικών διαφημίσεων,

(β) μηνιαία κατάσταση των πολιτικών διαφημίσεων που έχουν μεταδοθεί.

(5) Κάθε σταθμός πριν από τη μετάδοση οποιασδήποτε πολιτικής διαφήμισης έχει υποχρέωση να γνωστοποιεί πάραυτα στην Αρχή την εντολή για μετάδοσή της, το περιεχόμενό της, καθώς και το κόστος μετάδοσής της.

(6) (α) Σε περίπτωση που η Αρχή διαπιστώσει ότι σημειώνεται υπέρβαση του καθοριζόμενου, με βάση τα πιο πάνω, ποσού, δίδει οδηγίες στους σταθμούς να μη μεταδώσουν άλλες πολιτικές διαφημίσεις από ή εκ μέρους οποιουδήποτε σώματος για λογαριασμό του οποίου οι εν λόγω διαφημίσεις έχουν υπερβεί το όριο.

(β) Σε περίπτωση που σταθμός παραβαίνει τις διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 48 του βασικού νόμου.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του κ. Προδρόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με δεκαοκτώ ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και δύο αποχές, η τροπολογία απορρίπτεται.

Δεδομένου ότι τέθηκε σε ψηφοφορία η τροπολογία του κ. Προδρόμου, που ουσιαστικά υποκαθιστά την πρόταση νόμου, είναι αχρείαστη η ψηφοφορία και για τη σχετική πρόταση νόμου.

Για τα επόμενα θέματα με τους αριθμούς 22 και 23, που τιτλοφορούνται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος τους 2001» και «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001», υπάρχει κοινή έκθεση. Η έκθεση δεν είναι ομόφωνη. Παρακαλώ...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Υπάρχει θέση μόνο από πλευράς των εισηγητών. Έχει προτείνει κάποιες τροποποιήσεις ο κ. Προδρόμου σε κάτι που είχαμε εγκρίνει. Οι υπόλοιποι είπαμε ότι θα τοποθετηθούμε εδώ, οπότε δε βλέπω την ανάγκη να διαβαστεί η έκθεση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για τις προτάσεις νόμου που τιτλοφορούνται «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001» και «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Κατσουρίδης, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ζαχαρίας Κουλίας

Κίκης Γιάγκου

Δώρος Θεοδώρου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Στέλιος Στυλιανού

Μη μέλη της επιτροπής:

Στάθης Κιπτής

Πρόδρομος Προδρόμου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε τις πιο πάνω προτάσεις νόμου, που κατατέθηκαν στη Βουλή από το βουλευτή κ. Πρόδρομο Προδρόμου, σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Απριλίου 2001.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή πρόσφατα ψήφισε νόμους που ρυθμίζουν το θέμα της δημοσιοποίησης των δημοσκοπήσεων τόσο από την ιδιωτική ραδιοτηλεόραση όσο και από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου.

Με τους νόμους που προτείνονται σκοπείται η τροποποίηση των υπό αναφορά σχετικών νόμων, ώστε να καλυφθούν ορισμένα κενά στις διατάξεις τους που αφορούν τις δημοσκοπήσεις. Ειδικότερα, σκοπείται η τροποποίηση της ισχύουσας σ' αυτούς διάταξης, ώστε να κατατίθενται δείγμα των ερωτηματολογίων της δημοσκόπησης καθώς και αναλυτική κατάσταση του δείγματος πληθυσμού που χρησιμοποιήθηκε γι' αυτή στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, καθώς και στα μέλη του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, αντίστοιχα. Επιπρόσθετα, διευκρινίζεται ότι όλα τα στοιχεία της δημοσκόπησης, που κατατίθενται στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου και στα μέλη του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, αντίστοιχα, θα τυγχάνουν προστασίας ως απολύτως εμπιστευτικές πληροφορίες και θα βρίσκονται υπό τη φύλαξη του προέδρου της Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου και του προέδρου του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, αντίστοιχα, χωρίς να μπορεί να έχει πρόσβαση σ' αυτά οποιοδήποτε πρόσωπο, εκτός αν αποφασιστεί η διεξαγωγή ειδικής έρευνας.

Στα πλαίσια της εξέτασης των υπό αναφορά προτάσεων νόμου και ύστερα από σχετική εισήγηση του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο όπως η απαγόρευση για τις δημοσκοπήσεις, που έχει πρόσφατα θεσπιστεί με την ψήφιση σχετικών νομοθεσιών, διευρυνθεί, ώστε να καλύπτει όχι μόνο τηλεοπτικούς και ραδιοφωνικούς σταθμούς, αλλά και τα άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ιδιαίτερα τις εφημερίδες. Στη βάση της θέσης της αυτής, η επιτροπή ετοίμασε σχετικό σχέδιο νόμου υπό τον τίτλο «Ο περί Τύπου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», με το οποίο προτείνεται η τροποποίηση της περί Τύπου νομοθεσίας, έτσι που να απαγορεύεται η δημοσίευση από τον τύπο οποιωνδήποτε δημοσκοπήσεων σχετίζονται με εκλογές επτά μέρες πριν από τη διεξαγωγή οποιωνδήποτε εκλογών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών έχει διατυπώσει τις ακόλουθες θέσεις στις υπό αναφορά προτάσεις νόμου, καθώς και το πιο

πάνω σχέδιο νόμου περί Τύπου που η ίδια έχει ετοιμάσει:

1. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική τους ομάδα τάσσεται υπέρ της ψήφισης σε νόμους των υπό αναφορά προτάσεων νόμου.
Ο πρόεδρος της επιτροπής και τα υπόλοιπα μέλη της βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών δήλωσαν ότι οι κοινοβουλευτικές τους ομάδες θα τοποθετηθούν στις υπό αναφορά προτάσεις νόμου κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια.
2. Η επιτροπή ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του σχεδίου νόμου που η ίδια ετοίμασε για τροποποίηση της νομοθεσίας περί Τύπου, έτσι ώστε η απαγόρευση των δημοσκοπήσεων να καλύψει όλο το φάσμα των μέσων μαζικής ενημέρωσης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιος θέλει το λόγο;

Ο κ. Κατσουρίδης.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Θέλω να πω ότι η τροποποίηση.... Εκτός αν θέλει να την παρουσιάσει ο ίδιος.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Παρακαλώ.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Η τροποποίηση αφορά από τη μια την επέκταση της απαγόρευσης δημοσιοποίησης δημοσκοπήσεων, πέρα από τα ηλεκτρονικά, και στα έντυπα μέσα, με την οποία εμείς ως κοινοβουλευτική ομάδα -αντιλαμβάνομαι ότι και οι υπόλοιπες, από ό,τι λέχθηκε στην επιτροπή- συμφωνούμε, και από την άλλη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή είναι ομόφωνο.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ουσιαστικά, ναι.

Από την άλλη, διασφαλίζεται το απόρρητο της κατάθεσης των στοιχείων από δημοσκοπήσεις στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης και στην αντίστοιχη περίπτωση στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου. Είναι ομόφωνη, αλλά θέλω να επισημάνω ένα σημείο που ηγέρθη από τους ιδιοκτήτες των γραφείων δημοσκοπήσεων, ότι αυτό που ψηφίσαμε ομόφωνα συγκρούεται με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Δε λέω ότι τώρα πρέπει να αρχίσουμε να το αλλάζουμε, αλλά μετά τις εκλογές πρέπει να το δούμε. Ας ισχύσει γι' αυτή την περίοδο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή η απαγόρευση δημοσίευσης...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Το σημείο που αναφέρεται στην κατάθεση των εντύπων τους. Εν πάση περιπτώσει, οι τροποποιήσεις αυτές γίνονται δεκτές ομόφωνα.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Μια διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε. Για να είμαστε ακριβείς, αυτό το σώμα, μετά τις εκλογές, θα πρέπει να κάμει μια συγκροτημένη νομοθεσία, συνολική, για το ζήτημα των δημοσκοπήσεων. Οι ρυθμίσεις αυτές ήταν της τελευταίας ώρας και αυτό που ανέφερε ο κ. Κατσουρίδης είναι γεγονός. Πράγματι, έγιναν παραστάσεις για το ότι η κατάθεση του συνόλου των συμπληρωμένων ερωτηματολογίων ήταν κάτι το επαχθές, το οποίο ίσως να μη χρειαζόταν, και υπάρχει αλλαγή στη σημερινή πρόταση νόμου. Θα κατατίθεται απλώς ασυμπλήρωτο το ερωτηματολόγιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι πάρα πολύ σωστή η εισήγηση του κ. Προδρόμου. Πιστεύω ότι όλοι συμφωνούν ότι πρέπει να υπάρξει ο περί Δημοσκοπήσεων Νόμος, ο οποίος να ρυθμίζει και το πότε δημοσιοποιούνται και το ποια είναι η δεοντολογία και ούτω καθεξής.

Λοιπόν, εφόσον υπάρχει ομοφωνία, προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 22 θέματος, κύριε γραμματέα.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 46 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 23 θέματος.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 7 του Μέρους Ι του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα με τον περί Τύπου (Τροποποιητικό) Νόμο, έτσι που να καλύπτονται έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης. Παρακαλώ το γραμματέα να αναγνώσει την τροπολογία του κ. Προδρόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

**Τροπολογία του βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού κ. Πρόδρομου
Προδρόμου για το σχέδιο νόμου που ετοιμάστηκε από την Κοινοβουλευτική
Επιτροπή Εσωτερικών και που τιτλοφορείται «Ο περί Τύπου (Τροποποιητικός)
Νόμος του 2001»**

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του άρθρου 2 της πρότασης νόμου με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (1) αυτού, του ακόλουθου νέου εδαφίου και την αναρίθμηση του εδαφίου (2) αυτού σε εδάφιο (3):

«(2) Εταιρεία που διενεργεί δημοσκόπηση τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιοποιούνται κατά τη διάρκεια προεκλογικής περιόδου οφείλει πριν από τη δημοσίευσή της να καταθέσει στην Αρχή Τύπου την ταυτότητα της έρευνας, υπόμνημα σχετικά με τη μεθοδολογία και τη δειγματοληψία που έχει χρησιμοποιηθεί για τη δημοσκόπηση,

αναλυτική κατάσταση του δείγματος πληθυσμού που χρησιμοποιήθηκε γι' αυτήν, καθώς και δείγμα του ερωτηματολογίου της δημοσκόπησης:

Νοείται ότι όλα τα πιο πάνω αναφερόμενα στοιχεία της δημοσκόπησης που κατατίθενται στην Αρχή Τύπου τυγχάνουν προστασίας ως απολύτως εμπιστευτικές πληροφορίες και βρίσκονται υπό τη φύλαξη του Προέδρου της Αρχής Τύπου. Κανένα άλλο πρόσωπο δεν έχει πρόσβαση στα στοιχεία αυτά, εκτός αν αποφασιστεί η διεξαγωγή ειδικής έρευνας.

Για τους σκοπούς του παρόντος εδαφίου προεκλογική περίοδος σημαίνει περίοδο τριών μηνών πριν από τη διεξαγωγή οποιωνδήποτε εκλογών.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση της τροπολογίας;

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη στο τέλος του ειδικής διάταξης. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τύπου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 25 θέμα, που είναι «Ο περί Πολιτικού Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Η έκθεση, παρ' όλο που δεν είναι ομόφωνη, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Πολιτικού Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Καίτη Κληρίδη

Μάρκος Κυπριανού

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Δημήτρης Ηλιάδης

Γιαννάκης Αγαπίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποίησε στις 25 Ιανουαρίου, 15 Φεβρουαρίου, 22 Μαρτίου και 5 Απριλίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και εκπρόσωποι των Υπουργείων Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και Εσωτερικών και της Ένωσης Δήμων Κύπρου.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας που διέπει τον πολιτικό γάμο, ώστε σε περίπτωση που τελείται γάμος πριν παρέλθει η

προθεσμία για καταχώριση έφεσης εναντίον απόφασης για λύση προηγούμενου γάμου, ο γάμος:

1. να μην είναι άκυρος, αν δεν ασκηθεί έφεση εντός της προθεσμίας καταχώρισής της· και
2. να μπορεί να επαναληφθεί, πριν αυτός ακυρωθεί.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, καθώς και με την εισηγητική και αιτιολογική έκθεση που συνοδεύουν το υπό αναφορά νομοσχέδιο, οι προτεινόμενες τροποποιήσεις κρίνονται αναγκαίες για αποφυγή αχρείαστων διαδικασιών που είναι χρονοβόρες και πολυδάπανες.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, αφού μελέτησε όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, προέβη σε διαμόρφωση του προτεινόμενου νομοσχεδίου, ώστε:

- α. η ακυρότητα γάμου που τελείται εντός της προθεσμίας καταχώρισης έφεσης να θεραπεύεται και ο γάμος να καθίσταται έγκυρος εξ υπαρχής, εφόσον δεν καταχωρήθηκε έφεση·
- β. οποιοδήποτε δικαίωμα παράτασης της προθεσμίας για καταχώριση έφεσης να αποσβένεται οριστικά, αν, μετά την εκπνοή της προθεσμίας για καταχώριση έφεσης, οποιοσδήποτε από τους διαδίκους συνάψει νέο γάμο· και
- γ. να μην απαιτείται απόφαση οικογενειακού δικαστηρίου που να ακυρώνει άκυρο γάμο ή γάμο που έγινε από πλάνη ή με απειλή, στην περίπτωση που τα ίδια τα άτομα επιθυμούν να επαναλάβουν το γάμο τους, νοουμένου ότι δεν υπάρχουν οποιαδήποτε κωλύματα για τη νομιμότητα του γάμου αυτού.

Το μέλος της επιτροπής, βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, κ. Γιαννάκης Αγαπίου διαφώνησε με τη δεύτερη προαναφερόμενη πρόνοια για λόγους τους οποίους θα εκθέσει κατά τη συζήτηση του νομοσχεδίου στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της, βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, καθώς και του μέλους της, βουλευτή κ. Χριστόδουλου Βενιαμίν, εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου, όπως τελικά διαμορφώθηκε από την ίδια την επιτροπή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει μια ένσταση ή μια τροπολογία που θέλει να υποβάλει, αντιλαμβάνομαι, στο σημείο αυτό ο κ. Αγαπίου.

Έτσι είναι ή να πάει ομόφωνα, κύριε Αγαπίου; Νομίζω ελέχθη ότι κάποια εισήγηση έχετε να κάνετε- γι' αυτό.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Δεν υπάρχει, κύριε Πρόεδρε, μετά από την τροπολογία...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Ευχαριστώ.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Έχει διατυπωθεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Αγαπίου. Ο κ. Αριστοφάνης.

Α. ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ θέλω να δηλώσω τη διαφωνία μου με αυτό το νομοσχέδιο. Πιστεύω ότι προωθεί τους εικονικούς γάμους και γι' αυτό διαφωνώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, είναι ομόφωνο, φαίνεται. Σεβόμαστε όλοι τη θέση και θα διαφανεί.

Προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα εγκρίνονται. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Πολιτικού Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμό 26 θέμα είναι «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», πρόταση νόμου. Η έκθεση, παρ' όλο που δεν είναι ομόφωνη, θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων
Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για την πρόταση νόμου που
τιτλοφορείται «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Έλεγχος
Λογαριασμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000»**

Παρόντες:

Χρήστος Πουργουρίδης, πρόεδρος

Νίκος Κλεάνθους

Πρόδρομος Προδρόμου

Ζαχαρίας Κουλίας

Αριστοφάνης Γεωργίου

Ηλίας Μυριάνθους

Κίκης Γιάγκου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από τα μέλη της κ. Χρήστο Πουργουρίδη και Ηλία Μυριάνθους, σε τρεις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 14 Δεκεμβρίου 2000 και στις 22, 29 Μαρτίου και 5 Απριλίου 2001.

Σκοπός του υπό αναφορά σχεδίου νόμου είναι η τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας για τον έλεγχο των λογαριασμών των νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, ώστε να αποτελεί ποινικό αδίκημα, που θα τιμωρείται με ποινή φυλάκισης μέχρι ένα χρόνο ή με πρόστιμο μέχρι £1.000 ή και με τα δύο, η ενσυνείδητη απόκρυψη από οποιοδήποτε μέλος συμβουλίου ή υπάλληλο νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου στοιχείων ή πληροφοριών που κατέχει και η παροχή ψευδών ή ανακριβών πληροφοριών ή η υποκίνηση άλλων προσώπων να μη δώσουν πληροφορίες που γνωρίζουν. Με την τροπολογία που προτείνεται αναμένεται να διευκολυνθεί ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας στη διεκπεραίωσή των, με βάση το σύνταγμα, αρμοδιοτήτων του.

Στα πλαίσια της εξέτασης της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η επιτροπή στην πλειοψηφία της έκρινε σκόπιμο να διευρύνει τις πρόνοιες της πρότασης, ώστε να καλύψει και τους υπουργούς, τους δημόσιους υπαλλήλους, τους δημάρχους, τους κοινοτάρχες, τα μέλη των δημοτικών και κοινοτικών συμβουλίων και τους υπαλλήλους τους, τους αξιωματούχους και τους υπαλλήλους διάφορων υπηρεσιών της Δημοκρατίας και άλλων αρχών ή συμβουλίων ή ταμείων του δημοσίου, των οποίων οι λογαριασμοί ελέγχονται από το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας. Με την εν λόγω τροπολογία διασαφηνίζεται η εξουσία του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας να ασκεί διαχειριστικό

έλεγχο στους πιο πάνω οργανισμούς με στόχο τη διασφάλιση ότι οι οργανισμοί αυτοί χρησιμοποιούν τους διαθέσιμους πόρους τους με οικονομικό, αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο.

Σύμφωνα με τη Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται ήδη, με βάση πρόνοιες σχετικής νομοθεσίας, στα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου, στους δήμους, στα κοινοτικά συμβούλια, αλλά και σε άλλες χώρες όπως το Ηνωμένο Βασίλειο, η Αυστραλία, η Πολωνία κ.ά.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών αποφάσισε στην πλειοψηφία της να μην προωθήσει για ψήφιση την υπό αναφορά πρόταση νόμου και αντί αυτής να εισηγηθεί την ψήφιση ανεξάρτητου σχεδίου νόμου με τίτλο «Ο περί της Καταθέσεως Στοιχείων και Πληροφοριών προς το Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας Νόμος του 2001», το οποίο η ίδια έχει ετοιμάσει σε συνεργασία με τη Γενικό Ελεγκτή της Δημοκρατίας, με στόχο τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του, ώστε να καλύψει όλους τους πιο πάνω αναφερόμενους αξιωματούχους.

Τα μέλη της επιτροπής κ. Αριστοφάνης Γεωργίου και Κίκης Γιάγκου δήλωσαν ότι η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις θα τοποθετηθεί στο νέο διαμορφωμένο σχέδιο νόμου στην ολομέλεια της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν κάποιες απόψεις -δεν ξέρω αν υπήρξε εν τω μεταξύ σύγκλιση.

Κύριε Χρίστου, έχετε το λόγο.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εμείς ζητούμε την αναβολή αυτού του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Περί τίνος πρόκειται;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Πρόκειται για μια επέκταση, θα έλεγα, των δικαιωμάτων του Γενικού Ελεγκτή σε ό,τι αφορά τους ημικρατικούς οργανισμούς. Θεωρούμε ότι, ενώ η ιδέα είναι σωστή, οι προεκτάσεις και οι επιπτώσεις από την εφαρμογή μιας τέτοιας νομοθεσίας δεν έχουν, τουλάχιστον κατά την άποψή μας, επαρκώς μελετηθεί, ιδιαίτερα σε συνδυασμό με τη νέα μορφή που θα πάρουν οι ημικρατικοί οργανισμοί ενόψει της φιλελευθεροποίησης. Γι' αυτό, θα θέλαμε να μελετηθεί περισσότερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Άλλες απόψεις από άλλα κόμματα;

Τίθεται σε ψηφοφορία η πρόταση... Κύριε Ηλιάδη.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα έλεγα ότι λόγω της σοβαρότητας του θέματος θα μπορούσε, επειδή πρόκειται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συμφωνείτε υπέρ της αναβολής.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

... για θεσμική αλλαγή, θα μπορούσε να τύχει περισσότερου προβληματισμού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει αντίθετη άποψη; Τίθεται σε ψηφοφορία. Ναι, κύριε Πουργουρίδη.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι όντως θεσμικό το νομοσχέδιο, γιατί δίνεται μια εξουσία που δεν υπήρχε προηγουμένως στην Ελεγκτική Υπηρεσία. Έχουμε μελετήσει και άλλες παρόμοιες νομοθεσίες που ισχύουν σε ευρωπαϊκές χώρες και δε νομίζω με αυτή την πρόταση νόμου να υπάρχουν οποιαδήποτε προβλήματα. Απλώς διασφαλίζεται η

υποχρέωση σε όσους ελέγχονται από την Ελεγκτική Υπηρεσία να δίνουν αληθή στοιχεία στην Ελεγκτική Υπηρεσία, ώστε να μην μπορούν να την παραπλανούν, όπως μπορούσαν να κάνουν μέχρι σήμερα. Θα έχουν υποχρέωση να δίδουν στοιχεία, ενώ αυτή η υποχρέωση δεν υπάρχει σήμερα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πουργουρίδη, έχετε ένσταση αν μελετηθεί...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ενόψει όμως...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Ευχαριστώ.

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Ενόψει όμως της θέσης του ΑΚΕΛ, δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα να αναβληθεί το θέμα. Αφού αισθάνονται ότι χρήζει περισσότερου προβληματισμού, θα συγκατανεύσουμε στην αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ της αναβολής, με βάση την εισήγηση του κ. Χρίστου και των όσων έχουν ακουστεί;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ομόφωνα, κύριε Πρόεδρε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είναι ομόφωνο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ομόφωνα αναβάλλεται για περαιτέρω μελέτη και έτσι προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 27 θέμα, που είναι εξ αναβολής θέμα και τιτλοφορείται «Ο περί της Αντιμισθίας

του Προέδρου της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος του 2001». Η έκθεση, παρ' όλο που δεν είναι ομόφωνη, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί της Αντιμισθίας του Προέδρου της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Ανδρέας Μούσκος

Στάθης Κιπτής

Κίκης Καζαμίας

Ηλίας Μυριάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε το υπό αναφορά νομοσχέδιο σε πέντε συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν την 1η Μαρτίου, στις 15, 22 και 29 Μαρτίου και στις 5 Απριλίου 2001.

Στην πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιόν της εκπρόσωποι των Υπουργείων Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών και ο πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι ο καθορισμός της αντιμισθίας και των άλλων ωφελημάτων του προέδρου της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού.

Όπως είναι γνωστό, τον περασμένο Δεκέμβριο η Βουλή προέβη σε τροποποίηση της νομοθεσίας για την προστασία του ανταγωνισμού, σύμφωνα με την οποία η αντιμισθία του προέδρου της επιτροπής ορίζεται με νόμο και δεν μπορεί να μεταβληθεί δυσμενώς για τον πρόεδρο μετά το διορισμό του. Ο πρόεδρος της επιτροπής διορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στη θέση αυτή στις 20 Δεκεμβρίου 2000, γι' αυτό και η προτεινόμενη ρύθμιση θα ισχύει από την ημερομηνία αυτή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα κατατέθηκαν ενώπιόν της, διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.
2. Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, θεωρούν ότι ο θεσμός της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού είναι αξιόλογος και γι' αυτό ο πρόεδρος της επιτροπής αυτής πρέπει να αμείβεται όπως και οι άλλοι ανεξάρτητοι αξιωματούχοι του κράτους, όπως ο Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας, γι' αυτό και τάσσονται υπέρ της ψήφισης του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.
3. Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν στο υπό αναφορά νομοσχέδιο κατά τη συζήτησή του στην ολομέλεια της Βουλής.

Υπό το φως των πιο πάνω θέσεων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας στην πλειοψηφία της εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο.

Με την ευκαιρία αυτή, η επιτροπή επιθυμεί να τονίσει τη σημασία του θεσμού της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού, ενός θεσμού από τον οποίο ο τόπος προσδοκά πολλά, ενόψει του ρόλου που αυτός καλείται να επιτελέσει ως ο προστάτης του υγιούς ανταγωνισμού έναντι των μονοπωλίων, ιδιαίτερα στα πλαίσια της ενταξιακής πορείας της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Περαιτέρω, η επιτροπή επιθυμεί να δηλώσει ότι αναμένει από την Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού ταχύτητα στη λήψη αποφάσεων και πρακτικά αποτελέσματα, για να εδραιωθεί καλύτερα ο θεσμός στην κοινωνία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει μια ένσταση εδώ. Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Όχι, δεν είναι ένσταση, κύριε Πρόεδρε. Απλά να πούμε πως τη θετική μας ψήφο δεν τη δίνουμε με το αιτιολογικό ότι η μισθοδοσία του συγκεκριμένου αξιωματούχου θα πρέπει να συμπορεύεται με την αμοιβή του γενικού διευθυντή υπουργείου. Απλά, ελέγχοντας και έχοντας υπόψη το αντικείμενο, συμφωνούμε να είναι η μισθοδοσία ίση με του Γενικού Ελεγκτή και του Επιτρόπου Τηλεπικοινωνιών. Είναι με αυτό το σκεπτικό που υιοθετούμε...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Του Ρυθμιστή.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Του Ρυθμιστή, ακριβώς. Και είναι με αυτό το σκεπτικό που υιοθετούμε την πρόταση για τη συγκεκριμένη μισθοδοσία και όχι συγκρίνοντάς τη με αυτή του γενικού διευθυντή υπουργείου.

Όμως, επί της ουσίας, μέχρι στιγμής πολύ φοβούμαστε ότι δεν έχει γίνει η σωστή υποδομή, έτσι που να λειτουργήσει σωστά αυτός ο θεσμός. Γι' αυτό, δίδουμε λίγη πίστωση χρόνου, για να δούμε αν υπάρχουν πραγματικές προθέσεις σωστής στελέχωσης και ως εκ τούτου και σωστής λειτουργίας του θεσμού, ο οποίος είναι πάρα πολύ σοβαρός, λαμβάνοντας υπόψη πόσο σοβαρά κρούσματα μπορεί να υπάρξουν στα θέματα του ανταγωνισμού εις τον τόπο μας και, αν το θεωρήσουμε σκόπιμο, θα επαναφέρουμε το θέμα προς συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, τον κ. Καζαμία. Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι τόσο για τη διαφωνία μας με το ύψος της μισθοδοσίας, αλλά, όπως είναι γνωστό, τουλάχιστον εμείς σαν Δημοκρατικό Κόμμα γι' αυτές τις θέσεις είχαμε μια πάγια και μόνιμη θέση, ότι έπρεπε να γίνονται με συνεργασία ή και με συναίνεση της Βουλής...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Διαβούλευση.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Διαβούλευση με τη Βουλή για όλες αυτές τις θέσεις.

Εμείς βλέπουμε για το δεύτερο σημείο τώρα, που είναι η μισθοδοσία, ότι δεν μπορείς, την ίδια στιγμή που διορίζεις αντίστοιχα όργανα, όπως έχει αναφερθεί από το συνάδελφο, ή όταν οι επαρχιακές δικαστές ή και άλλοι φθάνουν μέχρι την κλίμακα Α15 συν δύο, να φθάνουμε σε υπουργικούς μισθούς και στην ουσία, ενώ το Υπουργικό Συμβούλιο είναι έντεκα συν ένας υφυπουργός, με αυτό τον τρόπο να μπορούν να διοριστούν άλλοι τριάντα υπουργοί.

Επομένως, πιστεύουμε ειλικρινά ότι, εφόσον εξ ανάγκης με την ευρωπαϊκή μας πορεία θα διοριστούν όργανα όπως ο Ρυθμιστής Τηλεπικοινωνιών ή και άλλοι, δεν μπορεί να έχουν μια διαφορετική μεταχείριση, αλλά η πάγια θέση μας είναι ότι ναι, πρέπει να προϋπάρχει και η διαβούλευση με τη Βουλή των Αντιπροσώπων γι' αυτές τις θέσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πιπτοκοπίτη.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Και γι' αυτό θα καταψηφίσουμε εμείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Εμείς θα υποστηρίξουμε το νομοσχέδιο κάνοντας ανάλογες παρατηρήσεις ή τις ίδιες παρατηρήσεις που έχει κάνει ο κ. Κίκης Καζαμίας εκ μέρους του ΑΚΕΛ, ακριβώς επειδή θεωρούμε πολύ σημαντικό το θεσμό. Νομίζουμε ότι παρ' όλη την καθυστέρηση ο θεσμός πρέπει να ενισχυθεί με το σωστό προσωπικό, τη σωστή υποδομή, αλλά και να ζητηθεί από αυτή τη Βουλή και είναι καθήκον αυτής της Βουλής - φυσικά της επόμενης - να παρακολουθεί στενά αυτό το θεσμό, διότι είναι πολύ χρήσιμος θεσμός, ιδιαίτερα σήμερα που μιλούμε για προστασία των καταναλωτών και φιλελευθεροποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ. Νομίζω να προχωρήσουμε στη δεύτερη ανάγνωση. Οι τοποθετήσεις έχουν γίνει.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Αντιμισθία του προέδρου της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού. Άρθρο 3.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 μέχρι 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τα άρθρα 1 μέχρι 4 εγκρίνονται με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δύο αποχές. Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Αντιμισθίας του Προέδρου της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, καμιά εναντίον και δύο αποχές.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 28 θέμα. Είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997», πρόταση νόμου. Η έκθεση, παρ' όλο που δεν είναι ομόφωνη, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997»

Παρόντες:

Δημήτρης Συλλούρης, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Ανδρέας Μούσκος

Ηλίας Μυριάνθους

Κώστας Κωνσταντίνου

Κίκης Καζαμίας

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιώργος Λιλλήκας

Χρίστος Μαυροκορδάτος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Μάριος Ματσάκης

Νίκος Κλεάνθους

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας εξέτασε την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Γιώργο Λιλλήκα εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε οκτώ συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από το Νοέμβριο του 1997 μέχρι το Μάρτιο του 2001. Στα πλαίσια της εξέτασης του πιο πάνω σχεδίου νόμου, κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι των Υπουργείων Υγείας και Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Ένωσης Δήμων Κύπρου, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, της ΕΒΙΚ, της

ΠΟΒΕΚ, του Συνδέσμου Εισαγωγέων Ειδών Διατροφής και του Κυπριακού Συνδέσμου Καταναλωτών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας για τον έλεγχο και την πώληση τροφίμων, ώστε να δημοσιοποιούνται υποχρεωτικά τα αποτελέσματα αναλύσεων δειγμάτων τροφίμων που διαπιστώνεται ότι είναι εκτός προδιαγραφών και με τον τρόπο αυτό να γνωρίζει ο καταναλωτής τι καταναλώνει. Περαιτέρω, με την ίδια πρόταση νόμου απαγορεύεται η διάθεση στην αγορά προϊόντων που για τρίτη συνεχή φορά διαπιστώνεται ότι είναι εκτός προδιαγραφών και απαγορεύεται στον εισαγωγέα ή στον κατασκευαστή του είδους αυτού να το διαθέτει στο εξής στην αγορά με την ίδια ή άλλη εμπορική επωνυμία.

Το Υπουργείο Υγείας διαφώνησε με τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου, γιατί αυτή βρίσκεται σε αντίθεση με τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν εξασφαλίζει το δικαίωμα δεύτερης γνώμης για τον πωλητή, θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις στη βιομηχανία και στο εμπόριο και επιπλέον γιατί θα τίθεται στην υποχρεωτική κρίση ενός ατόμου η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των αναλύσεων δειγμάτων τροφίμων αντί αυτό να γίνεται από συλλογικό όργανο. Για τους πιο πάνω λόγους τα θέματα αυτά μπορούν να ρυθμίζονται καλύτερα μέσω του κώδικα πρακτικής που ετοίμασε το Υπουργείο Υγείας και που βασίστηκε στα ευρωπαϊκά (κυρίως αγγλικά) και αμερικανικά πρότυπα. Ωστόσο, το ίδιο υπουργείο συμφώνησε με την πρόνοια του υπό αναφορά σχεδίου νόμου για την απαγόρευση κυκλοφορίας στην αγορά τροφίμων που για τρίτη φορά παραβιάζουν τις πρόνοιες της νομοθεσίας για τα τρόφιμα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας, με επιστολή της προς τον Υπουργό Υγείας με ημερομηνία 16 Φεβρουαρίου 1999, διαβίβασε παράκληση όπως ο κώδικας πρακτικής αποτελέσει αντικείμενο νομοθετικής ρύθμισης. Για το σκοπό αυτό

το Υπουργείο Υγείας απευθύνθηκε στο Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, για να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες.

Το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με γραπτή γνωμάτευσή του το Μάρτιο του 2000, ανέφερε ότι η πρόταση νόμου βρίσκεται σε αντίθεση με το κοινοτικό κεκτημένο και εισηγήθηκε ότι θα ήταν καλύτερα να αυξηθούν περαιτέρω οι ποινές σε περίπτωση δεύτερης ή μεταγενέστερης καταδίκης παρά να απαγορεύεται η κυκλοφορία στην αγορά τέτοιων προϊόντων. Περαιτέρω, με την ίδια γνωμάτευση γίνεται εισήγηση ο κώδικας πρακτικής να εκδοθεί με τη μορφή εγκυκλίου του αρμόδιου υπουργείου αντί αυτός να λάβει νομοθετική μορφή. Τέλος, στην ίδια γνωμάτευση αναφέρεται ότι ο καταναλωτής θα προστατευθεί καλύτερα μέσω των ρυθμίσεων για την υιοθέτηση του κοινοτικού κεκτημένου στον τομέα των τροφίμων που βρίσκονται σε τελικό στάδιο επεξεργασίας.

Με βάση τα πιο πάνω, η επιτροπή ανέμενε την κατάθεση από πλευράς της κυβέρνησης της σχετικής εναρμονιστικής νομοθεσίας. Σχετική νομοθεσία κατατέθηκε στο μεταξύ και εγκρίθηκε από τη Βουλή πρόσφατα, χωρίς όμως να ρυθμίζονται με αυτή τα θέματα της δημοσιοποίησης των ονομάτων των προϊόντων που αποδεικνύεται πως είναι εκτός προτύπων.

Η ΟΕΒ με επιστολή της επισημαίνει ότι θεωρεί την προστασία της υγείας του καταναλωτή θέμα προτεραιότητας, όμως εισηγείται οι οποιεσδήποτε διαδικασίες τεθούν σε ισχύ να εντάσσονται στα πλαίσια των ρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το ΚΕΒΕ σε γραπτό υπόμνημά του σημειώνει τα ακόλουθα:

1. Τάσσεται ενάντια στη δημοσιοποίηση των ονομάτων των εισαγωγών τροφίμων που αποδεικνύονται εκτός προτύπων ή τουλάχιστον εκείνων από αυτούς που πρώτη φορά παρανομούν.
2. Εισηγείται να αποζημιώνει το κράτος τους εισαγωγείς για τα προϊόντα τους για τα

οποία γίνονται λανθασμένες δημοσιοποιήσεις.

3. Τέλος, εισηγείται οι δειγματοληψίες να γίνονται στο στάδιο της παραγωγής ενός αγαθού και όχι στα καταστήματα λιανικής πώλησής του, όπου υπάρχει ο κίνδυνος αλλοίωσής του λόγω των συνθηκών φύλαξής του.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας διαμόρφωσε τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος, χωρίς να διαφωνούν με την ανάγκη καλύτερης προστασίας της υγείας των καταναλωτών, θεωρούν ότι η υπό αναφορά πρόταση νόμου χρειάζεται περαιτέρω επεξεργασία, έτσι που να θεσμοθετηθεί ένα γενικότερο πλαίσιο για τα ζητήματα που αυτή αφορά και γι' αυτό εισηγούνται στη Βουλή τη μη προώθηση της υπό αναφορά πρότασης νόμου σε αυτό το στάδιο.
2. Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, και ο βουλευτής εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών Ηλίας Μυριάνθους εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο της υπό αναφορά πρότασης νόμου, όπως αυτή διαμορφώθηκε, ώστε, σε περίπτωση λανθασμένων ανακοινώσεων που πλήττουν αδικαιολόγητα ένα προϊόν, να λαμβάνονται ανάλογα διορθωτικά μέτρα για αποκατάσταση της φήμης του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το θέμα δεν είναι ομόφωνο. Ο κ. Συλλούρης θα πρέπει να μας ενημερώσει περί αυτού.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, δεν είναι ομόφωνο, αλλά πέστε μας ως πρόεδρος της επιτροπής τι είναι το περιεχόμενο και τι η διαφωνία.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Η διαφωνία έγκειται στο ότι η πρόταση του συναδέλφου, του κ. Λιλλήκα, ζητά να ανακοινώνονται οι εταιρείες εκείνες οι οποίες έχουν κάποιο προϊόν το οποίο είναι ελαττωματικό αμέσως. Ενώ εμείς συμφωνούμε με το πνεύμα της πρότασης του κ. Λιλλήκα, διαφωνούμε με το να πλήττεται αύριο μια εταιρεία, επειδή κάποιος ανταγωνιστής της μπορεί έντεχνα να παρουσιάσει κάποιο προϊόν ως ελαττωματικό, να ανακοινώνεται το όνομα της εταιρείας, να δυσφημείται η εταιρεία και στο τέλος μπορεί στα δικαστήρια να δικαιώνεται.

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Να διασύρεται.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να διασύρεται, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς θέλω να πω ότι αυτή η πρόταση νόμου κατατέθηκε το 1997. Εκκρεμούσε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας για τέσσερα ολόκληρα χρόνια, νομίζω ότι έγιναν πάνω από έξι συνεδρίες για το συγκεκριμένο θέμα και έξι φορές η κυβερνητική πλευρά δεσμεύτηκε ότι θα έφερνε το ζήτημα της δημοσιοποίησης των προϊόντων είτε με το εναρμονιστικό νομοσχέδιο είτε με άλλο νομοσχέδιο, για να ρυθμίσει αυτό το ζήτημα, το οποίο άπτεται της υγείας των καταναλωτών. Και για τέσσερα χρόνια δεν έχει φέρει καμιά πρόταση! Δεν μπορώ να

δεχτώ την ανησυχία του συναδέλφου, του Δημήτρη του Συλλούρη, και άλλων πιθανώς συναδέλφων, διότι δεν ευσταθεί ως ανησυχία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λιλλήκα, μια ερώτηση, έτσι... Υπάρχει θέμα εναρμονιστικού νομοσχεδίου το οποίο, θέλουμε δε θέλουμε, κάποια ώρα θα το περάσουμε;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Όχι, ψηφίστηκε το εναρμονιστικό νομοσχέδιο στο οποίο η κυβέρνηση και πάλι δε συμπεριέλαβε πρόνοια, ώστε να δημοσιοποιούνται τα ονόματα των προϊόντων που κρίνονται ότι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η Ευρώπη τι λέει; Ότι πρέπει να δημοσιοποιούνται;

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δεν υπήρχε μέσα στο εναρμονιστικό, αλλά οι πλείστες των ευρωπαϊκών χωρών έχουν ειδικές ρυθμίσεις, κύριε Πρόεδρε, εξ ου και, αν θυμάστε, πέρσι το καλοκαίρι εδημοσιοποιούντο είτε παγωτά είτε παιδικές τροφές με τα ονόματά τους. Και το πρόβλημα στην Κύπρο ακριβώς έγκειται στο γεγονός ότι γίνονται αναλύσεις και, ενώ κρίνονται προϊόντα επικίνδυνα για την υγεία των παιδιών είτε άλλων καταναλωτών και ανακοινώνεται ότι εβρέθη ένα νερό μολυσμένο, ο καταναλωτής δεν ξέρει ποιο είναι εκείνο το νερό, για να μην το αγοράσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα, για να επαναφέρει την τάξη.)

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Από τη μια μένει εκτεθειμένος ο καταναλωτής από πλευράς υγείας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από πλευράς νερού, τώρα που το λέτε, το πιο βέβαιο είναι του Γενικού Νοσοκομείου!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Να πηγαίνουμε όλοι να πίνουμε απ' εκεί!

Από την άλλη, κατά την άποψή μου, εκτίθενται και οι σοβαρές εταιρείες, οι οποίες τιμωρούνται ταυτόχρονα, γιατί απέχει ο καταναλωτής από την αγορά, αν απέχει, γιατί δε γνωρίζει ποιο προϊόν πρέπει να αποφύγει. Και έχω την πεποίθηση, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι πέρα από απαραίτητο, με τα σημερινά δεδομένα, να υποχρεώνεται το κράτος για την προστασία του καταναλωτή, για την προστασία της υγείας του - δε μιλούμε για προστασία οικονομική - και να δημοσιοποιεί το όνομα του προϊόντος που κρίθηκε ότι είναι επικίνδυνο για την υγεία του καταναλωτή. Τώρα, εάν γίνει κάποιο λάθος, που γίνονται τα λάθη και λάθη μπορεί να γίνουν για όλους τους νόμους που έχουμε ψηφίσει, και χάσει οικονομικά, υποστεί οικονομική ζημιά μια εταιρεία ή ένα προϊόν, τότε έχει κάθε δικαίωμα, με βάση άλλους νόμους, να προσφύγει στο δικαστήριο και να ζητήσει αποζημίωση για το λάθος που το κράτος έκανε και εξαιτίας του οποίου υπέστη οικονομική ζημιά. Δεν υπάρχει όμως η δυνατότητα ανταγωνιστής, για να είμαστε ειλικρινείς, ανταγωνιστής να πείσει το κρατικό χημείο να βγάλει ανάλυση αρνητική για άλλο προϊόν. Νομίζω ότι τούτα δεν μπορούν να γίνουν. Μιλούμε για τις αρχές του κράτους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είσαι σαφής, κύριε Λιλλήκα, είναι ξεκάθαρα τα σημεία σας. Νομίζω είστε σαφής.

Ο κ. Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός ότι υπάρχει ευαισθησία και ανησυχία για την περίπτωση θυματοποίησης εταιρειών. Βεβαίως, το ζητούμενο είναι να μη

θυματοποιηθούν οι καταναλωτές και η υγεία τους. Και θέλω να αναφέρω κάτι με το οποίο ίσως συμφωνήσουν και συνάδελφοι οι οποίοι είναι ενάντια σε αυτή την τροπολογία. Δεν υπάρχει περίπτωση ουσιαστικά μετά από μια γνωμάτευση του χημείου, που είναι αρκετά εμπειριστατωμένη... Ακόμα κι αν μια υπόθεση στο δικαστήριο μπορεί να απορριφθεί, μπορεί να απορριφθεί για χίλιους λόγους τεχνικούς, όμως το πρόβλημα είναι υπαρκτό και η υγεία διατρέχει κίνδυνο.

Άρα, βλέπουμε ότι είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις και πάνω σε καθαρά τεχνικά σημεία που είναι δυνατό εκ των υστέρων δικαστήριο να απορρίψει μια εμπειριστατωμένη έκθεση. Επιπλέον, από την πρακτική, από τη ζωή, δεν έχουμε διαπιστώσει, κύριε Πρόεδρε, ότι είναι δυνατό να μείνει καμιά εταιρεία έξω; Αφού κατά καιρούς θα υπάρξει αυτό το ενδεχόμενο.

Τρίτο επιχείρημα που θέλω να προβάλλω: Εδώ εκείνο το οποίο ακολουθεί μετά από μια τέτοια έκθεση είναι απόσυρση των προϊόντων. Μα, η απόσυρση των προϊόντων από μόνη της, όταν θα αναζητήσει κάποιος το προϊόν, συνιστά αυτή τη δυσφήμιση, άρα δεν αποφεύγεται η δημοσιοποίηση. Ο κίνδυνος είναι άλλος: Είτε να αποσυρθούν καθυστερημένα κάποια προϊόντα είτε χωρίς τη δημοσιοποίηση να μην υπάρχει δυνατότητα προφύλαξης από τον ίδιο τον καταναλωτή, για να επιζητήσει τη βεβαίωση ότι δεν του πλασάρουν εκείνο το προϊόν που έπρεπε να είχε αποσυρθεί. Άρα, αυτά τα πράγματα πρέπει να μας απασχολήσουν και, σίγουρα, πιστεύω ότι βαραίνουν την πλάστιγγα για την υγεία των καταναλωτών, που όλους σίγουρα μας ενδιαφέρει.

Γι' αυτό και η κοινοβουλευτική μας ομάδα θα ψηφίσει υπέρ της τροπολογίας. Βεβαίως, έχουμε δώσει τη δυνατότητα, με άλλη προσέγγιση, σε συνάδελφο να ψηφίσει διαφορετικά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τόσοι πολλοί για τα μολυσμένα ύδατα;

Ο κ. Παρισινός πρόεδρος της Επιτροπής Υγείας και μετά η κ. Γεωργιάδου. Να μιλήσει μια κυρία από πλευράς Συναγερμού, γιατί ως τώρα δεν είχαμε καμιά νομίζω.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν έχουμε καμιά αντίρρηση για τη δημοσιοποίηση. Στέκω σε μια έκφραση του εισηγητή: «Από τη στιγμή», λέει, «που θα εκτιμηθεί ότι υπάρχει πρόβλημα». Μάλιστα. Τι σημαίνει εκτίμηση; Σημαίνει εξέταση, σημαίνει διαπίστωση. Ναι, μετά τη διαπίστωση κανείς από εμάς δεν έχει καμιά αντίρρηση. Αλλά όχι, την ίδια ώρα με την κατηγορία, να δημοσιοποιήσουμε και να δημιουργήσουμε τη θυματοποίηση, η οποία εν πολλοίς μπορεί να είναι άδικη, μπορεί να είναι υποβολιμαία, μπορεί να είναι κακεντρεχής. Και να πω και ένα παράδειγμα συγκεκριμένο: Σήμερα το γνωρίζουμε όλοι, με την έξαρση του τουριστικού ρεύματος και την προσπάθεια των ανθρώπων να βοηθήσουν την κατανάλωση διαφόρων αγαθών λόγω της υπερβολικής ζέστης που έχουμε, παρατηρούμε στις παραλιακές μας πόλεις, στα καταστήματα, ιδιαίτερα στα μπακάλικα, να εκτίθενται τρόφιμα, τα οποία σαφέστατα πάνω έχουν οδηγίες πώς πρέπει να διαφυλάσσονται, για να διατηρούνται σωστά. Και όμως θα τα βλέπετε εκτεθειμένα στον ήλιο επί ώρες, επί μέρες κ.λπ. Αν ένα από αυτά τα τρόφιμα διαπιστωθεί ότι έχει πρόβλημα, τι φταίει η κατασκευαστική εταιρεία, η οποία έδωσε και τις οδηγίες της και τα πάντα;

Λοιπόν, άρα η μέθοδος που ακολουθείται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης είναι η ίδια που είχαμε με τους κατηγορούμενους που προσέρχονται στο δικαστήριο. Μόλις έρθει ο άνθρωπος, τον κινηματογραφούν, τον σταμπάρουν, τον εκθέτουν και δεν έχει την ευαισθησία κανένας εκ των υστέρων, όταν κριθεί ότι δεν είχε τίποτα ο άνθρωπος, είναι αθώοτατος, να επανέλθει και να πει οτιδήποτε για την αθωότητά του. Άρα, και στο ίδιο θέμα εδώ, θα εκθέσουμε οποιοδήποτε προϊόν και κανένας μας δε θα ενδιαφερθεί

ύστερα από μερικά εικοσιτετράωρα, αν είναι απόλυτα σωστό και καθαρό το προϊόν, να έρθει να το δικαιώσει. Άρα, θέλει προσοχή. Και λέμε, αν πράγματι αποδειχθεί, τότε βεβαίως επιβάλλεται, είναι θέμα προστασίας των πολιτών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ο κ. Κιττής και μετά η κ. Γεωργιάδου.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ακριβώς αυτή τη θέση είχα εκφράσει και εγώ στην επιτροπή Εμπορίου, όταν συζητήθηκε αυτό το θέμα σε βάθος. Δεν μπορούμε να θυματοποιούμε οποιοδήποτε εμπορευόμενο ή εταιρεία ή βιομηχανία, απλώς και μόνο διότι οι πρώτες ενδείξεις στοιχειοθέτησαν μια πιθανή κατηγορία εναντίον του, όσο ισχυρά και αν είναι τα τεκμήρια τα οποία υπάρχουν. Και, προτού καταδικαστεί, προτού αποδειχθεί δηλαδή η ενοχή του, τον καταδικάζω διά δημοσιεύσεως ότι αυτό το προϊόν αυτής της εταιρείας έχει αυτό το ελάττωμα, το αποσύρουν και προχωρεί ο άνθρωπος και καταδικάζεται. Μετά, αν αποδειχθεί η αθωότητά του, εδώ εγείρεται ακριβώς το μεγάλο και σοβαρό ερώτημα: Ποιος θα πληρώσει το οποιοδήποτε τεράστιο ίσως μέγεθος ζημιών που μπορεί να υποστεί κάποια βιομηχανία ή κάποια εμπορική εύνοια;

Υπάρχει ακριβώς το σημαντικό στοιχείο το οποίο έχει αναφέρει και ο κ. Παρισινός: Το γεγονός ότι εμείς κάναμε νόμο την απαγόρευση. Για να μη θυματοποιούνται οι άνθρωποι απλώς με καταγγελία εναντίον τους ενώπιον δικαστηρίου, προτού καταδικαστούν, απαγορεύουμε τη διαπόμπευσή τους μέσω των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Και απαγορεύσαμε στα μέσα μαζικής ενημέρωσης να δημοσιοποιούν αυτές τις περιπτώσεις, προτού αποδειχθεί η ενοχή του ανθρώπου. Και εδώ η ίδια περίπτωση, αλλά με χειρότερες επιπτώσεις -όχι χειρότερες, πολύ σημαντικές επιπτώσεις- αναφορικά με χρηματική τουλάχιστον υποχρέωση αποζημίωσης. Αν το κράτος τώρα εναχθεί από την οποιαδήποτε εταιρεία και αποδειχθεί ότι κακώς

δημοσιοποιήθηκαν τα προϊόντα της και υπέστη μια ζημιά αρκετών εκατομμυρίων ίσως λιρών και, εάν για περίοδο ενός έτους που θα χρειαστεί, για να επανέλθει στα δεδομένα της τα προηγούμενα και να ανακτήσει την εμπορική της επιφάνεια μέσα στην αγορά, ζητά εκατομμύρια λίρες, ποιος θα τα πληρώσει; Η κυβέρνηση, που σημαίνει ότι τα πληρώνει ο φορολογούμενος;

Εγώ πιστεύω... Και δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι δεν υπάρχει μέσα στη νομοθεσία την εναρμονιστική την οποία περάσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω ακούσει με πολλή προσοχή τα επιχειρήματα που έχουν αναπτύξει οι διάφοροι που έχουν αγγίξει το θέμα. Το κριτήριο θα πρέπει να είναι να βρούμε την ισορροπία, η οποία να διασφαλίζει μεν τα δικαιώματα και τα συμφέροντα του καταναλωτή, αλλά ταυτόχρονα αυτή η διασφάλιση να μην ξεπερνά τα όρια, ώστε να καταλήγει σε αδικία έναντι εκείνων οι οποίοι πιθανό να ενεργούν κατά τρόπο που βλάπτει τον καταναλωτή. Η γνώμη μου είναι ότι δεν υπάρχει αντιστοιχία δικαιοσύνης μεταξύ των δύο ομάδων που θέλουμε να προστατεύσουμε ή τέλος πάντων τα δικαιώματα των οποίων να λάβουμε υπόψη και επιπρόσθετα ότι δεν υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ του αδικήματος και της τιμωρίας, η οποία ελέχθη από όλους ότι είναι πολύ μεγάλη.

Υπάρχει στο νόμο πρόνοια, όταν επισημαίνεται μια παρανομία εν σχέσει με ένα προϊόν, να μπορεί να προσάγεται ενώπιον δικαστηρίου κάποιος ο οποίος παρανομεί, είτε αυτός είναι ο πωλητής είτε ο παραγωγός, και επιπρόσθετα να υποχρεούται να αποσύρει μετά από διάταγμα τα εμπορεύματά του. Έχω τη γνώμη ότι, αν προχωρήσουμε πέρα από αυτό το σημείο και τελικά θέλουμε να εισαγάγουμε τη

δημόσια διαπόμπευση του εμπορευομένου από αφορμή κάποιου γεγονότος, κάπου είναι που θα αδικήσουμε αθώους και είναι καλύτερο να καταδικαστούν... να αθωωθούν αθώοι όσοι πρέπει να...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να αθωωθούν εκατόν ένοχοι, λέει, παρά να καταδικαστεί ένας αθώος.

Ναι, ψύχραιμα! Κύριε Ματσάκη, ψύχραιμα!

Ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Επιτρέπετε, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Απλούστατα, είχα δώσει προηγούμενα το λόγο στην κ. Γεωργιάδου, αλλά, επειδή μίλησε ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του κόμματος, θα περάσω στο ΑΚΕΛ και μετά θα επανέλθω στο Συναγερμό.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Είναι εκπληκτικό το πάθος για προστασία των συμφερόντων κάποιων ατόμων, εισαγωγέων, κατασκευαστών, σε βάρος -όχι του καταναλωτή, εμένα δε μου αρέσει αυτός ο όρος- του ανθρώπου, σε βάρος της υγείας του ανθρώπου, πρώτον. Δεύτερον, εκπληττόμεθα τι συμβαίνει αλλού! Υπενθυμίζω, κύριε Πρόεδρε, το σκάνδαλο με τις σοκολάτες της χώρας που παράγει τις καλύτερες και τις περισσότερες σοκολάτες, του Βελγίου, για τη διοξίνη. Κατονόμασαν κάθε κατασκευαστή οι Ευρωπαίοι πρώτοι και με δισταγμό πολύ το αρμόδιο υπουργείο της Κύπρου μετά από δεκαπέντε μέρες τόλμησε να δημοσιοποιήσει τα ονόματα των σοκολατών, οι οποίες στη χώρα προέλευσής τους είχαν ήδη κατασχεθεί! Τρίτον, όταν η μεγαλύτερη βιομηχανία παρασκευής αναψυκτικών στον κόσμο -όχι στην Κύπρο- βρέθηκε πως παρασκεύαζε αναψυκτικά επιβλαβή για την

υγεία, έκλεισαν ολόκληρα εργοστάσια της ΚΟΚΑ ΚΟΛΑ στην Ευρώπη, ολόκληρα εργοστάσια! Ανάγκασαν την ΚΟΚΑ ΚΟΛΑ να κλείσει, να σταματήσει την παραγωγή της οι ευρωπαϊκές χώρες με παραίτηση υπουργών -άσε μερικές χώρες που δεν τόλμησαν να κάνουν αυτό που σήμερα αποφεύγεται από κάποια μερίδα της Βουλής να κάνει- και τα έβαλαν με αυτούς τους κολοσσούς! Γιατί; Για να προστατεύσουν την υγεία του λαού.

Επομένως, κύριε Πρόεδρε, το συμφέρον, το αντιστρέφω εγώ τώρα, το συμφέρον της ολότητας πιστεύω ότι πρέπει να υπερέχει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστοδουλίδη, μείνετε όπως είστε. Θα βάλω μια παρένθεση. Είδητε ότι δεν είναι οι πολυεθνικές που έχουν το πάνω χέρι στην Ευρώπη;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μα, η ΚΟΚΑ ΚΟΛΑ δεν είναι πολυεθνική εταιρεία. Είναι μονοεθνική η ΚΟΚΑ ΚΟΛΑ!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Γεωργιάδου.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Θέλω να πω κάτι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Χρίστο μου, τι θα πεις εσύ; Θα σε καλύψει η κ. Γεωργιάδου, σε παρακαλώ! Το

απόγευμα θα σου δώσω το λόγο. Όλοι θα πάρετε το λόγο σήμερα.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ, από τη στιγμή που έχουμε τους νόμους, είμαστε υποχρεωμένοι να ακολουθούμε τους νόμους. Όπως είναι το σύστημά μας σήμερα, υπάρχει προστασία του καταναλωτή και υπάρχει το δόγμα που λέει ότι κανένας αθώος δεν μπορεί να καταδικαστεί, μέχρι που να έχουμε την τελική απόφαση. Οι διαδικασίες μας είναι τέτοιες, που αμέσως το χημείο επεμβαίνει και δίνει τα αποτελέσματά του. Έχουμε όμως στην κυπριακή κοινωνία τώρα ένα πρόβλημα, το οποίο παρουσιάστηκε. Πριν λίγα χρόνια, όταν δημιουργήθηκε το πρόβλημα των νερών και δημοσιοποιήθηκε το όνομα του εργοστασίου που έκανε την εμφιάλωση, όταν πήγε η υπόθεση στο δικαστήριο, αποδείχθηκε για τον άλφα ή το βήτα λόγο ότι δεν ήταν σωστή η κατηγορία και αθώωθηκε η εταιρεία εκείνη. Το αποτέλεσμα, η εταιρεία αυτή ζητά μεγάλες αποζημιώσεις από το δήμο που κίνησε αυτές τις διαδικασίες.

Γι' αυτό, την ώρα που γίνεται η επισήμανση ότι είναι ακατάλληλο το τρόφιμο, η υπηρεσία κατάσχει αμέσως τα τρόφιμα και δεν μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν, διότι τα κρατούν για μαρτυρία. Μετά, όταν θα καταδικαστεί η εταιρεία, φυσικά και πρέπει να γίνει δυσφήμιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η δημοσιοποίηση θέλετε να πείτε!

Ευχαριστώ, κυρία Γεωργιάδου. Νομίζω ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση.

Κύριε Λιλλήκα, ξέρετε, έχετε εγείρει τα σημεία. Νομίζω ότι έχει τοποθετηθεί πια το σώμα.

Παρακαλώ, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της έγκρισης των άρθρων 1 και 2;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ και δεκαπέντε εναντίον, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι υπέρ της ψήφισης της πρότασης νόμου σε νόμο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαπέντε εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι δύο ψήφους υπέρ και δεκαπέντε εναντίον η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε τώρα στα υπ' αριθμούς 58 και 59 θέματα, που είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2000» και «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2001». Κυρίες και κύριοι, υπάρχει κοινή έκθεση και είναι ομόφωνη, νομίζω, με κάποιες επιφυλάξεις, γι' αυτό παρακαλώ τον κ. Χρίστου...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έχουμε υιοθετήσει την πρόταση όπως διαμορφώθηκε, κύριε Αναστασιάδη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Χρίστου.

Επομένως, η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Συγκοινωνιών και Έργων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Νίκος Πιπτοκοπίτης, πρόεδρος

Ευάγγελος Σαμμούτας

Ζαχαρίας Κουλίας

Θάσος Μιχαηλίδης

Ανδρέας Μούσκος

Γιώργος Χατζηγεωργίου

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Συγκοινωνιών και Έργων εξέτασε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε τέσσερις συνεδρίες της που

πραγματοποιήθηκαν στο χρονικό διάστημα μεταξύ 21ης Νοεμβρίου του 2000 και 27 Μαρτίου του 2001.

Στο στάδιο της εξέτασης των υπό αναφορά προτεινόμενων νομοθετημάτων παρευρέθησαν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, εκπρόσωποι του Τμήματος Οδικών Μεταφορών και του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι της ΠΟΒΕΚ, του ΕΤΕΚ, του ΚΕΒΕ, της ΟΕΒ, των αυτοκινητιστικών οργανώσεων ΠΕΕΑ, ΣΕΑΚ, ΠΟΑΤ, ΠΕΑΤ, της Παγκύπριας Εταιρείας Υπεραστικών Ταξί, του ΠΑΣΥΜΑ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Εισαγωγέων Μηχανοκινήτων Οχημάτων, του Παγκύπριου Συνδέσμου Μηχανολόγων Αυτοκινήτων και του Παγκύπριου Συνδέσμου Καταναλωτών.

Σκοπός του υπό αναφορά νομοσχεδίου είναι η τροποποίηση της νομοθεσίας περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως, ώστε να παραχωρηθεί εξουσία στον Έφορο Μηχανοκινήτων Οχημάτων να αναθεωρεί με διάταγμά του, που θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, τα πληρωτέα τέλη επιθεώρησης και επαναεπιθεώρησης που καθορίζονται στους προτεινόμενους κανονισμούς.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 5 της νομοθεσίας περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως, είναι η τροποποίηση των ομότιπλων κανονισμών, ώστε να καθιερωθεί η εισαγωγή τελών για επιθεώρηση και επαναεπιθεώρηση για τις διάφορες κατηγορίες μηχανοκίνητων οχημάτων. Στους ίδιους κανονισμούς υπάρχει επίσης ειδική πρόνοια για τα αναπηρικά οχήματα, σύμφωνα με την οποία οι ιδιοκτήτες τους απαλλάσσονται από την καταβολή τελών επιθεώρησης και επαναεπιθεώρησης, η απαλλαγή αυτή όμως αφορά ένα και

μόνο όχημα για κάθε ανάπηρο πρόσωπο.

Σύμφωνα με όσα ανέφεραν ενώπιον της επιτροπής ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων και οι εκπρόσωποι των Τμημάτων των Οδικών Μεταφορών και των Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, για σκοπούς βελτίωσης της οδικής ασφάλειας το Υπουργικό Συμβούλιο ενέκρινε την εφαρμογή του συστήματος επιθεώρησης των μηχανοκίνητων οχημάτων δημόσιας χρήσης υψηλού κινδύνου και παλαιών οχημάτων από τα κρατικά κέντρα επιθεώρησης και των υπόλοιπων οχημάτων από τον ιδιωτικό τομέα και για το σκοπό αυτό εξουσιοδοτήθηκε ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων να προχωρήσει στην υλοποίηση του συστήματος. Οι ίδιοι ανέφεραν επίσης ότι μέχρι σήμερα η επιθεώρηση μηχανοκίνητων οχημάτων διενεργείτο δωρεάν, παρ' όλο που στις περισσότερες ξένες χώρες προβλέπεται η καταβολή σχετικών τελών, γι' αυτό και κρίθηκε σκόπιμο να καθιερωθεί η εισαγωγή τελών επιθεώρησης και επαναεπιθεώρησης οχημάτων.

Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων επισήμανε επίσης ότι η επιθεώρηση διακοσίων χιλιάδων περίπου ιδιωτικών μηχανοκίνητων οχημάτων τύπου σαλούν θα ανατεθεί προσωρινά, για μια περίοδο γύρω στα δύο χρόνια, σε ιδιώτες, με προσφορές, μέχρι να ετοιμαστεί ένα ολοκληρωμένο νομοσχέδιο που να ρυθμίζει μόνιμα το θέμα των επιθεωρήσεων των ιδιωτικών μηχανοκίνητων οχημάτων. Όπως ανέφερε ο ίδιος, το ιδιωτικό συνεργείο, μετά τον τεχνικό έλεγχο που θα διεξάγει στο όχημα, θα εκδίδει πιστοποιητικό προς το Τμήμα Οδικών Μεταφορών, στο οποίο θα εμφανίζεται το αποτέλεσμα του τεχνικού ελέγχου και, εφόσον ο έφορος δε θα έχει οποιεσδήποτε αμφιβολίες, θα εκδίδει το πιστοποιητικό καταλληλότητας. Τα σχετικά έγγραφα προκήρυξης δήλωσης ενδιαφέροντος για την προεπιλογή συνεργείων οχημάτων, για ανάθεση του τεχνικού ελέγχου οχημάτων σε ιδιώτες, θα ετοιμαστούν από το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών, σύμφωνα με τις διαδικασίες της νομοθεσίας που

διέπει τις προσφορές του δημοσίου.

Στο στάδιο της εξέτασης των προτεινόμενων νομοθετημάτων η επιτροπή ζήτησε από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων όπως, κατά την ετοιμασία των κριτηρίων για την επιλογή των ιδιωτικών συνεργείων, κληθούν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη, για να εκφέρουν τις απόψεις τους, με στόχο να διασφαλιστεί η διεξαγωγή σωστού ελέγχου από τα ιδιωτικά συνεργεία, να αποφευχθεί η δημιουργία ολιγοπωλίου και, ενόψει του γεγονότος ότι πρόκειται για ένα προσωρινό μέτρο, να μη βρεθούν εκτεθειμένοι οικονομικά όσοι θα υποβάλουν δήλωση ενδιαφέροντος, δεδομένου ότι η αγορά του αναγκαίου τεχνικού εξοπλισμού αποτελεί σημαντική επένδυση. Η επιτροπή επίσης επισήμανε την ανάγκη σύστασης μιας ανεξάρτητης αρχής, που θα διενεργήσει τις εξετάσεις στις οποίες θα υποβληθούν οι ενδιαφερόμενοι αιτητές, για να διαπιστωθεί κατά πόσο κατέχουν τα αναγκαία προσόντα για τη διενέργεια τεχνικών ελέγχων.

Το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων απέστειλε στις 30 Νοεμβρίου στην επιτροπή πλήρη σειρά εγγράφων που ετοίμασε αναφορικά με τη διαδικασία που πρόκειται να ακολουθεί για την προεπιλογή ιδιωτικών συνεργείων στα οποία θα ανατεθεί ο τεχνικός έλεγχος των οχημάτων ιδιωτικής χρήσης. Λόγω όμως των διάφορων διαφωνιών που ηγέρθησαν ενώπιον της επιτροπής αναφορικά με το περιεχόμενο των εγγράφων αυτών, καθώς και για το ύψος της αμοιβής των ιδιωτικών συνεργείων που θα διεξάγουν τον τεχνικό έλεγχο, το Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών απέστειλε στις 23 Φεβρουαρίου 2000 νέα έγγραφα τα οποία έτυχαν έγκρισης από την τεχνική επιτροπή του Συμβουλίου Προσφορών, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στον περί Προσφορών του Δημοσίου Νόμο, με τα οποία καλύπτεται και η διαδικασία εξέτασης των ενδιαφερομένων. Επίσης, το ίδιο τμήμα ενημέρωσε την επιτροπή ότι το ύψος της αμοιβής των ιδιωτικών συνεργείων έχει εγκριθεί από το Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας και ανέρχεται στις

£20.83 για την επιθεώρηση και στις £12.50 για τυχόν επαναεπιθεωρήσεις, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Όπως εξήγησε στην επιτροπή ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων, η κυβέρνηση θα εισπράττει ως διοικητικά έξοδα το 20% περίπου επί των πληρωτέων τελών επιθεώρησης και επαναεπιθεώρησης, γι' αυτό και στους προτεινόμενους τροποποιητικούς κανονισμούς το ύψος των εν λόγω τελών ανέρχεται στις £25 και £15 αντίστοιχα.

Με το περιεχόμενο των πιο πάνω νέων εγγράφων συμφώνησαν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη εκτός από τον Παγκύπριο Σύνδεσμο Μηχανολόγων Αυτοκινήτων, ο οποίος, σε επιστολή του προς την επιτροπή, ημερομηνίας 5 Μαρτίου 2001, διαφώνησε με το περιεχόμενό τους, δηλώνοντας ότι με αυτά δεν τηρούνται τα συμφωνηθέντα όσον αφορά σημαντικές πτυχές του όλου θέματος.

Με την πρόνοια του υπό αναφορά νομοσχεδίου, σύμφωνα με την οποία ο έφορος θα μπορεί με διάταγμά του που θα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να αναθεωρεί τα καθοριζόμενα πληρωτέα τέλη επιθεώρησης και επαναεπιθεώρησης, διαφώνησαν όλα τα εμπλεκόμενα μέρη που παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής, καθώς επίσης και η επιτροπή.

Σε ό,τι αφορά τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι εκπρόσωποι των αυτοκινητιστικών οργανώσεων εισηγήθηκαν όπως στο παρόν στάδιο επιβληθούν τέλη επιθεώρησης και επαναεπιθεώρησης μόνο για τα ιδιωτικά οχήματα τα οποία μπορούν να μεταφέρουν μέχρι οκτώ επιβάτες και για τις υπόλοιπες κατηγορίες μηχανοκίνητων οχημάτων, μεταξύ των οποίων είναι τα λεωφορεία, τα φορτηγά/ρυμουλκά, τα εμπορικά οχήματα, τα ρυμουλκούμενα κ.λπ., να επιβληθούν τέλη σε μεταγενέστερο στάδιο.

Την πιο πάνω εισήγηση υιοθέτησαν τόσο η επιτροπή όσο και το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων, το οποίο και ανέλαβε να διαμορφώσει αναλόγως το κείμενο

των κανονισμών. Σύμφωνα με το διαμορφωμένο κείμενο που στάληκε στην επιτροπή, τα πληρωτέα τέλη για επιθεώρηση και επαναεπιθεώρηση των ιδιωτικών μηχανοκίνητων οχημάτων τα οποία μπορούν να μεταφέρουν μέχρι οκτώ επιβάτες ανέρχονται στις £25 για επιθεώρηση και στις £15 για επαναεπιθεώρηση. Επίσης, από το διαμορφωμένο κείμενο έχει αφαιρεθεί η πρόνοια του αρχικού κειμένου σύμφωνα με την οποία τα πληρωτέα τέλη μπορούν να αναθεωρούνται με διάταγμα του εφόρου, ενώ παραμένει η πρόνοια σύμφωνα με την οποία οι ιδιοκτήτες των μηχανοκίνητων οχημάτων για αναπήρους απαλλάσσονται από την πληρωμή των πιο πάνω τελών, η απαλλαγή όμως αφορά ένα μόνο μηχανοκίνητο όχημα για κάθε ανάπηρο πρόσωπο.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της όσον αφορά το προτεινόμενο νομοσχέδιο, λόγω του ότι διαφωνεί με το σκοπό και τις επιδιώξεις του, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την απόρριψή του. Όσον αφορά τους υπό αναφορά κανονισμούς, διαμόρφωσε κατά πλειοψηφία τις ακόλουθες θέσεις:

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος εισηγούνται στη Βουλή την έγκριση των κανονισμών, όπως αυτοί έχουν τελικά διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συνεπώς, προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση του υπ' αριθμόν 58 θέματος της ημερήσιας διάταξης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εν το βρίσκω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χρίστου, επειδή το υπ' αριθμόν 58 είναι νόμος και το 59 κανονισμοί... Είστε σύμφωνοι και για τα δύο, έτσι;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Λοιπόν, προχωρήστε στη δεύτερη ανάγνωση. Κύριε Μιχαηλίδη!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εν το έχω!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η γραμματεία λέει ότι είναι απορριπτική η έκθεση για το νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, συγνώμη, ενώπιόν μου έχω κοινοβουλευτικά κόμματα. Ανεξαρτήτως της εκθέσεως, φαίνεται ότι έχουν γίνει κάποιες συνεννοήσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το πρώτο θέμα, το 58 στην ημερήσια διάταξη, είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2000» και το δεύτερο είναι οι κανονισμοί.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήταν ομόφωνα στην επιτροπή και είχε επιφυλαχθεί η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις να τοποθετηθεί στην ολομέλεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα τοποθετείται θετικά τώρα, όπως έχει διαμορφωθεί.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Τοποθετούνται θετικά, που σημαίνει είναι ομόφωνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρήστε, κύριε Μιχαηλίδη, στη δεύτερη ανάγνωση του θέματος με τον αριθμό 58.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όταν το εύρω το νομοσχέδιο, να το μελετήσω. Εν υπάρχει. Δεν υπάρχει δαμαί!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έν' πολλά ωραίο τούτο πάντως!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είντα συγνώμη!

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω την υποψία ότι είναι απορριπτική η έκθεση για το νομοσχέδιο. Μισό λεπτό, να το βρούμε. Είναι απορριπτική, γι' αυτό δεν υπάρχει κείμενο· υπάρχουν οι κανονισμοί μόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε, κύριοι, έστω και έτσι, θα πρέπει να τεθεί σε ψηφοφορία κανονικά μέσα στη Βουλή, εκτός αν αποσύρεται.

Υπάρχει ένσταση για την απόρριψη του νομοσχεδίου;

Δεν υπάρχει.

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το υπ' αριθμόν 58 θέμα, που είναι «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2000», ομόφωνα απορρίπτεται.

Προχωρούμε τώρα στους περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικούς) (Αρ. 4) Κανονισμούς του 2001.

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Οι κανονισμοί ομόφωνα εγκρίνονται.

Προχωρούμε τώρα στο υπ' αριθμόν 71 θέμα, που είναι «Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Βοηθού Αρχιπρωτοκολλητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001», για το οποίο αντιλαμβάνομαι ότι οι όποιες ενστάσεις έχουν αρθεί και υπάρχει μια ομόφωνη τοποθέτηση. Έτσι είναι; Επομένως, η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Νομικών για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Βοηθού Αρχιπρωτοκολλητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Παναγιώτης Δημητρίου, πρόεδρος

Γιαννάκης Θωμά

Καίτη Κληρίδη

Μάρκος Κυπριανού

Γιαννάκης Αγαπίου

Δημήτρης Ηλιάδης

Αριστοφάνης Γεωργίου

Μη μέλη της επιτροπής:

Χριστόδουλος Βενιαμίν

Ανδρέας Χρίστου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2001. Στη συνεδρία αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, καθώς και της ΠΑΣΥΔΥ.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση τα άρθρα 27 και 87 της νομοθεσίας για τη δημόσια υπηρεσία, είναι ο καθορισμός σχεδίου υπηρεσίας για τη νέα θέση Βοηθού Αρχιπρωτοκολλητή στη Δικαστική Υπηρεσία, η οποία

δημιουργήθηκε με το νόμο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Αρ. 22(II) του 1998.

Ειδικότερα, με τους υπό αναφορά κανονισμούς, για την πρώτη πλήρωση της πιο πάνω θέσης παρέχεται η δυνατότητα να ληφθούν υπόψη και Ανώτεροι Πρωτοκολλητές και Πρωτοκολλητές Α΄ οι οποίοι δεν κατέχουν πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλο ή ισότιμο προσόν, όπως προβλέπεται στα απαιτούμενα προσόντα, νοουμένου ότι έχουν δεκαπενταετή τουλάχιστο πείρα στη λειτουργία πρωτοκολλητείων των δικαστηρίων και νοουμένου ότι κατά την 11η Ιανουαρίου 1985 κατείχαν τουλάχιστο τη θέση Βοηθού Πρωτοκολλητή.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της ΠΑΣΥΔΥ συμφώνησαν με τους υπό αναφορά κανονισμούς όπως κατατέθηκαν από την εκτελεστική εξουσία.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών δήλωσαν ότι, παρ' όλο που για θέμα αρχής είναι εναντίον σημειώσεων σε σχέδια υπηρεσίας υψηλών θέσεων που καθιστούν υποψηφίους άτομα χωρίς πανεπιστημιακά προσόντα, δεν εναντιώνονται στους υπό αναφορά κανονισμούς, καθότι η ίδια σημείωση περιλήφθηκε και παραμένει στην ανώτερη θέση του Αρχιπρωτοκολλητή.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών εισηγήθηκαν τη διαγραφή της ημερομηνίας που καθορίζεται στη σημείωση των υπό αναφορά κανονισμών και την αντικατάστασή της με την 31η Δεκεμβρίου 1986.

Ο πρόεδρος και το μέλος της επιτροπής βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν ότι θα τοποθετηθούν στους υπό αναφορά κανονισμούς κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Νομικών εισηγείται, κατά

πλειοψηφία των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Κόμματος και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών σύμφωνα με την πιο πάνω εισήγησή τους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθούν οι κανονισμοί;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 88 θέμα είναι η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2001. Είναι ομόφωνος η έκθεση και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2001

Παρόντες:

Ανδρέας Χρίστου, πρόεδρος

Στάθης Κιπτής

Κώστας Παπακώστας

Ζαχαρίας Κουλίας

Καίτη Κληρίδη

Δώρος Θεοδώρου

Λευτέρης Χριστοφόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε τον πιο πάνω κατάλογο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 2 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους εκπρόσωποι της Υπηρεσίας Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών.

Με τον κατάλογο θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία, ο οποίος κατατίθεται στη Βουλή σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας για την αξιολόγηση υποψηφίων για διορισμό στη δημόσια υπηρεσία, σκοπείται η έγκριση των θέσεων, των οποίων η αρχική κλίμακα δεν υπερβαίνει την κλίμακα Α7 του κυβερνητικού μισθολογίου, για τις οποίες υποχρεωτικά διεξάγεται γραπτή εξέταση και τις οποίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να διεκδικήσουν με την προϋπόθεση ότι έχουν πετύχει στην εν λόγω εξέταση.

Ειδικότερα, στο άρθρο 2 της υπό αναφορά νομοθεσίας προνοείται:

1. η κατάθεση και έγκριση κάθε χρόνο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων καταλόγου θέσεων πρώτου διορισμού και προαγωγής για τις οποίες απαιτείται, ως βασικό προσόν, απολυτήριο μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για τις οποίες υποχρεωτικά διεξάγεται γραπτή εξέταση, σύμφωνα με την ίδια νομοθεσία.
2. η κατάθεση και έγκριση κάθε χρόνο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία με την ίδια μισθοδοσία, για τις οποίες η γραπτή εξέταση θα διεξάγεται από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, με βάση τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Κατά τη συζήτηση του υπό αναφορά καταλόγου, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως είχε την ευκαιρία να μελετήσει και ενημερωτικούς καταλόγους που κατατέθηκαν στη Βουλή για άλλες θέσεις, για τις οποίες, παρ' όλο που εμπίπτουν στα ίδια πλαίσια μισθοδοσίας, κρίνεται είτε ότι δε χρειάζεται διεξαγωγή γραπτής εξέτασης, επειδή οι υποψήφιοι για τις θέσεις αυτές είναι απόφοιτοι σχολών τις οποίες λειτουργεί το κράτος με σκοπό ακριβώς τη στελέχωση συγκεκριμένων υπηρεσιών, είτε ότι, για διάφορους λόγους, δεν μπορεί να διεξαχθεί γραπτή εξέταση, όπως για παράδειγμα για το λόγο ότι οι θέσεις είναι υπό κατάργηση

μετά που θα κενωθούν, γι' αυτό και στον προϋπολογισμό που προβλέπονται είναι σημειωμένες με διπλό σταυρό.

Επισημαίνεται ότι ο υπό έγκριση κατάλογος παρουσιάζεται διαφοροποιημένος σε σχέση με τον κατάλογο που κατατέθηκε για τον ίδιο σκοπό το 2000. Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους εκπροσώπους της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Οικονομικών, οι διαφοροποιήσεις αυτές οφείλονται είτε στη δημιουργία νέων θέσεων είτε στην αλλαγή τίτλων υφιστάμενων θέσεων είτε στη μετάταξη ορισμένων θέσεων από έναν κατάλογο σε άλλο, για πρακτικούς κυρίως λόγους, με απώτερο στόχο την καλύτερη εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας. Επίσης, στο στάδιο της μελέτης του καταλόγου επισημάνθηκε από την επιτροπή η ανάγκη για περαιτέρω διαφοροποιήσεις, οι οποίες επιβάλλονται για τους ίδιους λόγους που αναφέρονται πιο πάνω. Με τις επιπρόσθετες αυτές διαφοροποιήσεις συμφώνησαν τελικά και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, υπό το φως των πιο πάνω και λαμβάνοντας υπόψη ότι η έγκριση των υπό αναφορά καταλόγων αποβλέπει στην καλύτερη εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και στην ουσία στην κατά το όσο το δυνατό πιο αξιοκρατική επιλογή των υποψηφίων, ομόφωνα αποφάσισε να εισηγηθεί στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση του καταλόγου, όπως αυτός διαμορφώθηκε τελικά σύμφωνα με τα πιο πάνω, γι' αυτό και επισυνάπτει σχετικό σχέδιο απόφασης για την κατά νόμο έγκρισή του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα παρακαλέσω το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση, για να την εγκρίνουμε.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των περι

Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2001

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου, προνοείται η κατάθεση κάθε χρόνο στη Βουλή των Αντιπροσώπων:

1. καταλόγου θέσεων πρώτου διορισμού ή πρώτου διορισμού και προαγωγής για τις οποίες απαιτείται, ως βασικό προσόν, απολυτήριο σχολής μέσης παιδείας ή δίπλωμα τριετούς μεταλυκειακού κύκλου σπουδών και για τις οποίες υποχρεωτικά διεξάγεται γραπτή εξέταση, σύμφωνα με την ίδια νομοθεσία, και
2. καταλόγου θέσεων πρώτου διορισμού ή πρώτου διορισμού και προαγωγής για τις οποίες διεξάγεται ειδικός γραπτός διαγωνισμός από τις οικείες συμβουλευτικές επιτροπές, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου.

Και επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 2 του περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμου, οι πιο πάνω κατάλογοι θέσεων εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει τους καταλόγους θέσεων που επισυνάπτονται στην παρούσα απόφαση ως Παράρτημα Α' και Παράρτημα Β'.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Υπάρχει ένσταση όπως εγκριθεί η απόφαση;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει, εγκρίνεται.

Πάμε στο υπ' αριθμόν 89 θέμα, που επίσης είναι ομόφωνο. Είναι η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων με την οποία καλείται η κυβέρνηση να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Οικονομικών να προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες για προσωρινή

αναστολή της είσπραξης οφειλών από συνομολογηθέντα για επενδυτικούς σκοπούς χρέη προς όφελος του επενδυτικού κόσμου. Η έκθεση είναι ομόφωνη και θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το θέμα της προσωρινής αναστολής είσπραξης οφειλών από συνομολογηθέντα για επενδυτικούς σκοπούς χρέη προς όφελος του επενδυτικού κόσμου

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούππας

Αβραάμ Αντωνίου

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού σε δύο συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στις 19 Μαρτίου και στις 4 Απριλίου 2001 μελέτησε το θέμα της προσωρινής αναστολής της είσπραξης από τις εμπορικές τράπεζες και τις συνεργατικές εταιρείες των οφειλών προσώπων που συνήψαν με αυτές συμφωνίες για παροχή δανείων ή άλλων πιστωτικών διευκολύνσεων για σκοπούς επένδυσης στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου με αφορμή σχετική πρόταση νόμου που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Χρίστο Ρότσα. Στο στάδιο της μελέτης του όλου θέματος κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών και της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, ο Έφορος Συνεργατικών Εταιρειών και Συνεργατικής Ανάπτυξης, καθώς και εκπρόσωποι της Συνεργατικής Κεντρικής Τράπεζας Λτδ, του Συνδέσμου Εμπορικών Τραπεζών Κύπρου και του Παγκύπριου Συνδέσμου Επενδυτών Χρηματιστηρίου Αξιών (ΠΑΣΕΧΑ).

Κατά τη μελέτη του υπό αναφορά θέματος από την επιτροπή, όλες οι πλευρές τάχθηκαν ενάντια στη νομοθετική ρύθμιση του θέματος της αναστολής της είσπραξης

των χρεών που απορρέουν από τη σύναψη δανείων ή την παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων για σκοπούς επένδυσης στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου για τους ακόλουθους, μεταξύ άλλων, λόγους:

1. Η νομοθετική επέμβαση στη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος θα δημιουργήσει εσφαλμένες εντυπώσεις για την αξιοπιστία του συστήματος τόσο εντός όσο και εκτός Κύπρου, ενώ δε συνάδει ούτε με το κοινοτικό κεκτημένο.
2. Η νομοθετική ρύθμιση του θέματος, σύμφωνα και με γραπτή γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας ημερομηνίας 26 Μαρτίου 2001, εγείρει σοβαρά συνταγματικά προβλήματα, η απάντηση στα οποία δεν είναι απαλλαγμένη αμφιβολιών.
3. Οι τράπεζες, αναγνωρίζοντας την ανάγκη για αναστολή της είσπραξης των εν λόγω χρεών, έτσι που να δοθεί χρόνος για ανάκαμψη των χρηματιστηριακών πραγμάτων, δεν προβαίνουν στο παρόν στάδιο στην άσκηση πιέσεων στους οφειλέτες για εξόφληση του χρέους τους.
4. Δεν είναι δυνατή η επισήμανση εκείνων των οφειλετών οι οποίοι αδυνατούν πραγματικά να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από δάνεια που έχουν συνολογήσει για επενδυτικούς σκοπούς, εν αντιθέσει με αριθμό επενδυτών οι οποίοι έχουν αποκομίσει κέρδη από τις χρηματιστηριακές τους συναλλαγές και είναι σε θέση να αποπληρώσουν τα δάνειά τους. Επιπλέον, πολλοί επενδυτές έχουν συνάψει δάνεια για άλλες αιτίες, που τα διοχέτευσαν τελικά σε επενδύσεις, γεγονός που δημιουργεί επιπρόσθετες δυσκολίες στην επισήμανσή τους.

Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΕΧΑ δήλωσαν ότι έχουν παρατηρηθεί περιπτώσεις κατά τις οποίες ασκούνται πιέσεις στους οφειλέτες για εξόφληση των χρεών τους.

Η επιτροπή, υπό το φως όλων των στοιχείων που κατατέθηκαν ενώπιόν της αλλά

και ενόψει των ενδεχόμενων προβλημάτων αντισυνταγματικότητας που εγείρει η νομοθετική ρύθμιση του θέματος της προσωρινής αναστολής της είσπραξης τέτοιων χρεών, αποφάσισε να εισηγηθεί προς την ολομέλεια του σώματος να εξουσιοδοτηθεί ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων να καλέσει την κυβέρνηση να προβεί μέσω του Υπουργού Οικονομικών σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες και διαβουλεύσεις με όλους όσους εμπλέκονται στο θέμα αυτό και κυρίως με το Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου, τις εμπορικές τράπεζες και τα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα για την προσωρινή αναστολή της είσπραξης των οφειλών που απορρέουν από δάνεια που έχουν συνολοκληρωθεί για σκοπούς επένδυσης στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου προς όφελος ολόκληρου του επενδυτικού κόσμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι, με την έκθεσή της, η επιτροπή διατυπώνει πρόταση όπως ο Πρόεδρος του σώματος, εξ ονόματος της Βουλής, καλέσει την κυβέρνηση, εξουσιοδοτώντας τον Υπουργό Οικονομικών, να προβεί σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες σχετικά με το όλο θέμα.

Υπάρχει ένσταση για τη διαβίβαση της επιθυμίας αυτής της Βουλής;

Δε νομίζω να υπάρχει, κύριοι συνάδελφοι. Σας ευχαριστώ. Έχουμε ολοκληρώσει και το 89.

Διακόπτουμε τώρα τις εργασίες της Βουλής. Συνερχόμεθα και πάλι η ώρα 4.00 μ.μ., για να συνεχίσουμε με όλα τα υπό αμφισβήτηση θέματα.

Θερμή παράκληση, οι κοινοβουλευτικές ομάδες να συνέλθουν κατά τη διάρκεια της μεσημβρινής αργίας, για να δούμε κάποια θέματα για τα οποία, εν τω μεταξύ, θα έχουν ανταλλαγεί απόψεις, έτσι που να μπορέσουμε το βράδυ να ολοκληρώσουμε το ταχύτερο δυνατό.

Σας ευχαριστώ, κύριες και κύριοι συνάδελφοι.

(Ωρα διακοπής: 1.09 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 4:35 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε με τα υπόλοιπα των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως, με πρώτο το υπ' αριθμόν 11 θέμα, που είναι «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 2001 Νόμος του 2001».

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η κοινοβουλευτική ομάδα έχει μελετήσει αυτό το νομοσχέδιο, που είναι ενώπιόν μας, και έχει τη γνώμη ότι θα χρειαζόταν περισσότερη διαφώτιση, ώστε να αποφασίσει υπεύθυνα επί του ερωτήματος, του κατά πόσο θα εγκρίνει ή όχι την αποδέσμευση αυτού του κονδυλίου. Γι' αυτό, η εισήγηση που κάνουμε είναι να αναβληθεί η ψήφιση ή η καταψήφιση του νομοσχεδίου αυτού, ώστε να έχει αυτή την πληροφόρηση. Δηλαδή, η αναβολή που ζητούμε είναι για τη νέα Βουλή πλέον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ. Τίθεται σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαέξι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι ψήφους υπέρ και δεκαέξι εναντίον το νομοσχέδιο αναβάλλεται για τη νέα Βουλή.

Το λόγο έχει ο κ. Αγαπίου.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, χθες το απόγευμα ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας απέστειλε επιστολή στην επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα αναφορικά με τα γεγονότα που προηγήθηκαν σε σχέση με το θέμα των αθιγγάνων. Ο Γενικός Εισαγγελέας θεώρησε αυθαίρετο τον περιορισμό της προσωπικής τους ελευθερίας, γι' αυτό μας στάλθηκε στην επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα ένα σχέδιο νόμου για τροποποίηση του ποινικού κώδικα, έτσι που να θεωρείται ποινικό αδίκημα η παράνομη κράτηση οποιουδήποτε ατόμου.

Ως τώρα αποτελεί αστικό αδίκημα η παράνομη κράτηση οποιουδήποτε ατόμου από μέρους των αρχών, όμως δεν αποτελεί ποινικό αδίκημα. Ο Γενικός Εισαγγελέας θεώρησε ότι η κατάσταση είναι τέτοια, όμως δεν εισηκούσθη η εισήγησή του για απόλυση των αθιγγάνων. Ο ίδιος θεώρησε ότι συνελήφθησαν και κρατήθηκαν παράνομα. Εισηγήθηκε, γι' αυτό, στη Βουλή την ψήφιση αυτού του νόμου, κάνοντας μάλιστα έκκληση, παράκληση όπως θεωρηθεί επείγον και ψηφιστεί σήμερα. Η επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, γνωρίζοντας ότι, εκτός από τους υπουργούς και τους βουλευτές, δεν μπορεί κανείς να υποβάλει νομοσχέδιο ή πρόταση νόμου, η ίδια αυτεπάγγελτα θεώρησε ότι μπορεί να εισαγάγει αυτό το θέμα στη Βουλή. Ζητώ να

εγγραφεί αυτό το θέμα για συζήτηση. Αντιλαμβάνομαι όμως ότι, επειδή δυνατό διαδικαστικά να μην μπορεί να εγγραφεί, διότι δεν υπάρχει Κεφάλαιο για εισαγωγή νέων νομοθετημάτων, ίσως να είμαστε εκτός θέματος. Γι' αυτό, θα παρακαλούσα, αν όντως έτσι έχουν τα πράγματα, να είναι απόφαση της Βουλής ή να γίνει εισήγηση προς το Γενικό Εισαγγελέα να φέρει στη νέα Βουλή νομοσχέδιο, κατόπιν έγκρισης φυσικά από το αρμόδιο υπουργείο, έτσι που αυτό το θέμα να διευθετηθεί και να αποτελεί ποινικό αδίκημα -κάτι που, φαντάζομαι, συνάδει ίσως και με το ευρωπαϊκό κεκτημένο· αφού συνηθίσαμε να μιλούμε συνεχώς για τα ευρωπαϊκά κεκτημένα- να αποτελεί ποινικό αδίκημα η παράνομη κράτηση οποιουδήποτε προσώπου από τις αρχές. Εδώ είναι η επιστολή του Γενικού Εισαγγελέα που λέει ότι, επειδή δεν αποτελεί ποινικό αδίκημα...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Forced imprisonment.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Forced imprisonment, αλλά όχι από...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πρώτα πρώτα η ημερήσια διάταξη, η οποία έχει συνταχθεί, δεν προβλέπει κατάθεση νομοσχεδίων ή εγγράφων. Συνεπώς, είναι εκτός θέματος η οποιαδήποτε κατάθεση νομοσχεδίου.

Δεύτερον, πιστεύω ότι μπορεί να εξουσιοδοτηθεί ο Πρόεδρος της Βουλής, ο οποίος θα είναι εδώ μέχρι της ορκωμοσίας της νέας Βουλής, να αποστείλει επιστολή στο Γενικό Εισαγγελέα, ώστε, αν επιθυμεί το ανάλογο, να το πράξει ευθύς μετά τη συγκρότηση του νέου κοινοβουλίου. Συνεπώς, νομίζω ότι οι παρατηρήσεις του κ. Αγαπίου είναι αποδεκτές, εκτός αν θέλει κάποιος των συναδέλφων να προσθέσει κάτι.

Βλέπω τον κ. Χατζηδημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι δημιουργήθηκε μία πολύ δυσάρεστη κατάσταση στο εσωτερικό μέτωπο εξαιτίας της υπόθεσης των αθιγγάνων. Δημιουργήθηκε η εντύπωση μιας ρατσιστικής διάκρισης εναντίον των αθιγγάνων, κάτι που μας εκθέτει στο διεθνή χώρο. Όταν, δε, γνωρίζουμε τον ευρύτερο ευρωπαϊκό προβληματισμό πάνω στο θέμα των αθιγγάνων, γνωρίζουμε ότι είναι από τέτοια περιστατικά που κρίνεται το επίπεδο της δημοκρατίας και της ελευθερίας των ατόμων μέσα σε μία χώρα. Θα πρέπει να δοθεί ένα πολύ ισχυρό μήνυμα όχι απλώς προς το Γενικό Εισαγγελέα, που φαίνεται ότι έχει ανάλογες ευαισθησίες, αλλά και προς την κυβέρνηση, ότι με την τακτική την οποία ακολουθούμε θέτουμε σε κίνδυνο ευρύτερα συμφέροντα του τόπου και ότι θα πρέπει να λειτουργήσουμε και παιδαγωγικά προς το λαό μας, αναλαμβάνοντας την ευθύνη πάνω στο θέμα των αθιγγάνων, και όχι δημαγωγικά, υποκύπτοντας σε οποιεσδήποτε πιέσεις πάνω στο ζήτημα αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ερωτοκρίτου.

Αλλά μην επεκτείνετε τη συζήτηση για ένα θέμα το οποίο δεν είναι ενώπιον της Βουλής.

P. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό, λιγότερο ίσως.

Κύριε Πρόεδρε, θα συμφωνήσω πως τα ρατσιστικά αισθήματα θα πρέπει να τεθούν στο περιθώριο, στο βαθμό που θα μπορούσε να λεχθεί ότι υπάρχουν μέσα από τη συζήτηση που θα γίνει. Από την άλλη πλευρά, όμως, θα πρέπει να πούμε πως σήμερα στην Ευρώπη ακολουθείται αυτή η τακτική που ακολουθήθηκε. Μπαίνουν οικονομικοί μετανάστες, όπως είναι αυτοί οι μετανάστες που συζητούμε τώρα, σε χώρους υποδοχής, έχουν μία αξιοπρεπέστατη διαβίωση, μπορούν βεβαίως να διακινηθούν ελεύθερα, με την έννοια ότι δεν είναι στα κελιά, όμως μένουν σε

καθορισμένο χώρο, μέχρι να τελειώσουν κάποιες διατυπώσεις που αφορούν τη διαπίστωση της ταυτότητας, το πού θέλουν να παν και πού θέλουν να μετακινηθούν.

Αν τώρα, με αναφορά αυτό, ανοίχθηκε αυτή η συζήτηση, που δεν είναι της παρούσης, θα πρέπει να πούμε, αφήνοντας το θέμα για μεταγενέστερη συζήτηση -και θα συμφωνήσω μαζί σας, κύριε Πρόεδρε- πως η συμπεριφορά της κυβέρνησης μέχρι σήμερα ούτε ρατσιστική ήταν αλλά ούτε και οποιοδήποτε ανθρώπινο δικαίωμα, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, παραβίαζε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Παντελίδου.

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αληθινά, απορώ για το ποιος θα μεριμνήσει για την ασφάλεια του δικού μας του κράτους, όταν δε θα έχουμε το δικαίωμα, ως νόμιμη κυβέρνηση, να εξετάσουμε το ποιοι είναι αυτοί οι αθίγγανοι, αν μπορούν να ζήσουν στα εδάφη μας, αν δεν είναι κατάσκοποι. Λυπούμαι πάρα πολύ, αλλά, αν δεν μπορούμε να μεριμνήσουμε για τη δική μας ασφάλεια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λέτε, δηλαδή, ότι, μέχρι τη διακρίβωση της ταυτότητας, θα πρέπει κάπου, σε χώρους υποδοχής, να κρατούνται.

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Πρέπει να εξακριβώσουμε την ταυτότητα αυτών που εισέρχονται στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Εδώ, αν πάμε στην Αγγλία για διακοπές, βλέπουμε ότι πολλές φορές και οι ίδιες οι αγγλικές αρχές μπορεί να κρατήσουν κάποιο άνθρωπο δέκα-δώδεκα ώρες και μία ημέρα εκεί στα τελωνεία, για να διακριβώσουν για ποιο σκοπό πάει στην Αγγλία. Και ερχόμαστε εμείς τώρα να πούμε ότι όποιος έρχεται εδώ

είναι ευπρόσδεκτος; Είναι ευπρόσδεκτος, φτάνει να τηρεί κάποιες προϋποθέσεις.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για διακρίβωση στοιχείων δηλαδή, κατά πόσο είναι Κύπριος ή όχι κ.λπ. Αυτό εννοείτε.

Ναι, ο κ. Ματσάκης και μετά ο κ. Χριστοφίδης και κλείω το θέμα με το λόγο που θα δώσω στον κ. Αγαπίου. Και τελειώνει.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλώς, προς πληροφόρηση του σώματος να πω ότι η επιτροπή της Βουλής για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα επισκέφθηκε τα κρατητήρια στη Λευκωσία λίγο μετά το μεσημέρι. Διεπιστώθη ότι δεν εκρατείτο κανένας χωρίς ένταλμα δικαστηρίου. Κρατούνται τρία άτομα τα οποία εισήλθαν παράνομα στην Κύπρο και δεν είναι πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας και υπάρχουν και τέσσερα εξαρτώμενα άτομα, τα οποία βρίσκονται εκεί με τη θέλησή τους. Οπότε, κατά την επίσκεψη τη δική μας, τουλάχιστον εγώ διαπίστωσα, πέραν πάσης αμφιβολίας, ότι δεν υπήρχε καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κανενός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Χριστοφίδης και μετά ο κ. Αγαπίου και έκλεισε. Δε θα δώσω σε κανέναν το λόγο· θεωρώ ότι έληξε το θέμα, διότι χωρίς να είναι εγγεγραμμένο...

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή, παρ' όλες τις υποδείξεις σας, φαίνεται ότι επιχειρείται να δοθεί η εντύπωση ότι όλα πάνε μέλι-γάλα στην Κυπριακή Δημοκρατία, θα ήθελα να πω ότι δεν είναι έτσι ακριβώς, ότι τις τελευταίες μέρες, από τις αρχές Απριλίου, υπήρχε μία κράτηση κάποιων ανθρώπων σε κάποιους χώρους χωρίς να ενημερωθεί κανένας και

στη συνέχεια, όταν ήρθε στην επιφάνεια το θέμα, βγήκε κάποιος εκπρόσωπος της κυβέρνησης να πει ότι αυτοί οι άνθρωποι είναι εκεί απλώς φιλοξενούμενοι. Θεωρώ, λοιπόν, ότι πολύ σωστά επενέβη και ο Γενικός Εισαγγελέας, εκφράζοντας τις ευαισθησίες του, αλλά και η επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα σήμερα, η οποία έχει αφιερώσει αρκετές ώρες για να δείξει ότι η Βουλή είναι ευαίσθητη και άγρυπνη σε τέτοια ενδεχόμενα, τα οποία πιθανόν να εκθέτουν το κράτος, την Κυπριακή Δημοκρατία.

Κλείνοντας, θα ήθελα να πω ότι, αν πράγματι επιθυμούμε να δώσουμε ένα μήνυμα σαφές για τις ευαισθησίες αυτής της Βουλής, θα μπορούσαμε να τη δούμε πιο ελαστικά τη διαδικασία της Βουλής...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν πρόκειται να αλλάξει η διαδικασία της Βουλής, η οποία έχει καθοριστεί. Η ευαισθησία της Βουλής θα εκφραστεί με επιστολή από τον Πρόεδρο της Βουλής προς το Γενικό Εισαγγελέα και τον αρμόδιο υπουργό. Έκλεισε το θέμα εδώ.

Προχωρούμε πιο κάτω.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Αν μπορώ, να ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ! Ακολουθήσαμε μία διαδικασία μέχρι στιγμής και πάμε μπροστά. Δεν μπορεί για ένα θέμα το οποίο δεν μπορεί να εγγραφεί ενώπιον της Βουλής, δεν μπορεί να κατατεθεί ενώπιον της Βουλής να κάνουμε μία παρέκκλιση και να δημιουργούμε προβλήματα!

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Αν μπορώ, να ολοκληρώσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ολοκληρώστε και τελειώσαμε.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Αισθάνομαι υπόχρεος να πω ότι κατανοώ την ευαισθησία του Γενικού Εισαγγελέα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όλοι την κατανοούμε, κύριε Χριστοφίδη.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Παρακαλώ, αφήστε με να τελειώσω. Από τη στιγμή που ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας έκρινε σκόπιμο να στείλει επιστολή -έκκληση εγώ την αποκαλώ αυτή- προς την επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, για να προχωρήσει κατεπειγόντως αυτό το θέμα, νομίζω ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη. Και η δική μου η εισήγηση είναι να εξεταστεί το ενδεχόμενο να αντιμετωπιστεί ελαστικά η διαδικασία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με όλο το σεβασμό προς τον καθένα, η Βουλή είναι μια εκ των ανεξαρτήτων υπηρεσιών και δεν εκτελεί εντολές κανενός. Καθόρισε την ημερήσιά της διάταξη. Στην ημερήσια διάταξη δεν περιλαμβάνεται κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων. Η ευαισθησία υπάρχει ήδη στη Βουλή, συνήλθε η επιτροπή, επισκέφθηκαν βουλευτές τις φυλακές, επομένως ο Γενικός Εισαγγελέας ευαισθητοποίησε στο μέγιστο βαθμό. Ολοκληρώνω λέγοντας ότι, με εντολή της Βουλής, ο Πρόεδρος του σώματος -και μιλώ βεβαίως για τον Πρόεδρο του σώματος ή τον προεδρεύοντα, για να εκληφθεί ότι μιλώ για τον εαυτό μου- θα αποστείλει σχετική επιστολή ενημερώνοντας για την ευαισθησία που μας διακρίνει, και προς το Γενικό Εισαγγελέα και προς τον αρμόδιο υπουργό, και σημειώνοντας ότι θα πρέπει να είναι αρκούντως προσεκτικοί στη διακρίβωση των στοιχείων των εισερχομένων στη Δημοκρατία. Όσον αφορά τους χώρους υποδοχής κ.λπ., αυτά συμβαίνουν σε όλες τις

χώρες της Ευρώπης μέχρι τη διακρίβωση των στοιχείων για την ταυτότητα των εισερχομένων.

Προχωρώ στο επόμενο θέμα, που είναι το υπ' αριθμόν 74 στην ημερήσια διάταξη...

Είδα την ευαισθησία σας, κύριε Πιπτοκοπίτη, και κατάλαβα, αλλά προτιμώ...

Ν. ΠΙΠΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με όλο το σεβασμό, με όλο το σεβασμό ειλικρινά! Εδώ στην Κύπρο και ειδικά στην Πάφο υπάρχουν τρεις χιλιάδες χωρίς κανένα στοιχείο, με ταυτότητα, με διαβατήριο, με τίποτε, και δεν ανησυχεί κανένας! Ερχόμαστε εδώ και για τους ογδόντα γινόμαστε όλοι υπερευαίσθητοι χωρίς να μας ενδιαφέρει τι θα γίνει αυτός ο τόπος!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πιπτοκοπίτη, ευχαριστώ.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 74 θέμα, που είναι «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Αντιλαμβάνομαι ότι η αναβολή που δόθηκε έδωσε την ευκαιρία, ώστε να διαμορφωθεί ομόφωνη θέση.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Φαίνεται ότι η ομόφωνη θέση είναι να προχωρήσουμε στην ψήφιση αυτού του σχεδίου υπηρεσίας, των κανονισμών, με τον τονισμό, τον υπερτονισμό της ανάγκης να αναβαθμιστούν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να συνεχίσετε τις διαβουλεύσεις, έτσι που να δοθεί...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...να αναβαθμιστούν οι γραφείς που είναι στην κλίμακα Α1-2-5 σε κάποιο στάδιο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως...

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε την υπόσχεση από το Υπουργείο Οικονομικών, ότι αυτό το θέμα θα μελετηθεί στα πλαίσια της αναδιοργάνωσης της δημόσιας υπηρεσίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως οι κανονισμοί εγκριθούν;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το επόμενο θέμα είναι το υπ' αριθμόν 36 θέμα, που είναι «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000». Το θέμα είναι εξ αναβολής και υπάρχει συμπληρωματική έκθεση, η οποία θεωρείται αναγνωσθείσα.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Δημήτρης Ηλιάδης

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρούλα Βασιλείου

Ανδρέας Μούσκος

Λία Γεωργιάδη

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Χρίστου

Μάριος Ματσάκης

Τάκης Χατζηγεωργίου

Όπως είναι γνωστό, το πιο πάνω νομοσχέδιο είχε περιληφθεί στην ημερήσια διάταξη για συζήτηση στην ολομέλεια του σώματος στις 5 Απριλίου 2001, μετά όμως από απόφαση της ολομέλειας, το νομοσχέδιο στάλθηκε για επανεξέταση στην επιτροπή, με όρους εντολής να πραγματοποιηθεί ειδική έκτακτη συνεδρίασή της και το θέμα να επανέλθει στην ολομέλεια για συζήτηση με την τελική εισήγηση της επιτροπής.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε εκ νέου το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 10 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ο Υπουργός Οικονομικών, ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου, εκπρόσωποι του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, καθώς και εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Η επιτροπή, αφού μελέτησε το όλο θέμα και έλαβε υπόψη της τόσο τις απόψεις των εκπροσώπων της εκτελεστικής εξουσίας και της Νομικής Υπηρεσίας όσο και τα διάφορα υπομνήματα που κατά καιρούς υποβλήθηκαν ενώπιόν της, κατέληξε στα ακόλουθα:

1. Η επιτροπή επαναλαμβάνει τη θέση της ότι στα πλαίσια των όρων εντολής της από τη Βουλή έχει μελετήσει και μελετά νομοσχέδια που στοχεύουν αποκλειστικά στην εναρμόνιση της εσωτερικής μας νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο. Στα πλαίσια αυτά η επιτροπή δεν εξετάζει οποιεσδήποτε άλλες μη εναρμονιστικές πτυχές της βασικής νομοθεσίας οι οποίες δεν αφορούν την ίδια, αλλά την καθ' ύλην αρμόδια επιτροπή. Συνεπώς, η επιτροπή θεωρεί ότι οποιοδήποτε αίτημα που υποβλήθηκε από ενδιαφερομένους για περαιτέρω τροποποίηση της βασικής νομοθεσίας, ώστε να διαφοροποιηθεί η επαγγελματική τους κατάσταση, θα πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο ξεχωριστής εξέτασης, είτε από την κυβέρνηση είτε από

τη Βουλή και, αφού κατατεθεί ως νομοσχέδιο ή ως πρόταση νόμου, στη συνέχεια να συζητηθεί από την αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή. Η επιτροπή με τη διευκρίνισή της αυτή δεν υπεισέρχεται στην ουσία οποιουδήποτε αιτήματος τέτοιας φύσης, αλλά επισημαίνει τη διαδικασία που θα πρέπει αυτό να ακολουθήσει.

2. Ωστόσο, η επιτροπή, με στόχο να διασφαλίσει ότι με την ψήφιση του υπό συζήτηση εναρμονιστικού νομοσχεδίου δε θα επηρεαστούν δυσμενώς οποιαδήποτε υφιστάμενα δικαιώματα επαγγελματιών, πέρα από τις σχετικές διαβεβαιώσεις των αρμοδίων που της δόθηκαν, προχώρησε και στα ακόλουθα:

α. Εισηγείται την περίληψη σχετικής μεταβατικής διάταξης στο υπό συζήτηση νομοσχέδιο, βάσει της οποίας κάθε πρόσωπο το οποίο κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του εν λόγω προτεινόμενου νόμου είχε εξουσιοδότηση από τον Υπουργό Οικονομικών να ενεργεί με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία ως ανεξάρτητος λογιστής, θα εξακολουθήσει να έχει τα ίδια δικαιώματα και μετά την ψήφιση του νόμου· και

β. ζήτησε από τον εκπρόσωπο του αρμόδιου υπουργείου να απευθυνθεί γραπτώς προς όλες τις επηρεαζόμενες επαγγελματικές ομάδες και να τις ενημερώσει ότι η κυβέρνηση δεσμεύεται, όταν θα εισάξει την τέταρτη οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να ζητήσει την εξαίρεση των μικρού μεγέθους εταιρειών, οι οποίες -ας σημειωθεί- με τα κυπριακά δεδομένα αποτελούν την πλειοψηφία, ώστε αυτές να τύχουν απαλλαγής από την υποχρέωση να ελέγχονται οι ετήσιοι λογαριασμοί τους. Με αυτό τον τρόπο ο μεγαλύτερος αριθμός των κυπριακών εταιρειών, οι οποίες με τα ευρωπαϊκά δεδομένα θεωρούνται μικρού μεγέθους εταιρείες, θα εξαιρεθεί από την εν λόγω υποχρέωση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, υπό το

φως των πιο πάνω και αφού διαμόρφωσε ανάλογα το υπό συζήτηση νομοσχέδιο, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα ζητεί αναβολή του θέματος, για να το εξετάσει η επόμενη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, προβάλλετε αίτημα για αναβολή του παρόντος νομοσχεδίου για την επόμενη...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Ο κ. Δημητρίου θέλει να μιλήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τον είδα, δεν είναι θέμα δικό...

Κύριε Κατσουρίδη, να σας παρακαλέσω... Παρακολουθώ και, επειδή δίνω το λόγο σε μία κοινοβουλευτική ομάδα, κοιτάζω να δω κατά πόσο υπάρχει κανείς από άλλη κοινοβουλευτική ομάδα που θέλει να μιλήσει.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αναβολή δε δικαιολογείται με κανένα τρόπο. Αυτό το θέμα εξετάζεται έξι μήνες. Είναι θέμα το οποίο οδηγεί στην επανάνοιξη του Κεφαλαίου 4 και 10, δύο από τα δεκαοκτώ που έχει εγκρίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση μαζί με την Κυπριακή Δημοκρατία. Και, νομίζω, είναι τόσο ασήμαντο, τόσο εκτός θέσεως το ότι μία τάξη επιθυμεί να αποκτήσει πρόσθετα δικαιώματα. Να φέρουν νομοσχέδιο, να φέρει η

κυβέρνηση, να φέρουν οι ενδιαφερόμενοι. Εγώ μπορώ να το εγκρίνω. Δεν είναι ούτε η περίπτωση ούτε το θέμα ούτε η ευκαιρία να εγερθεί έτσι θέμα.

Λοιπόν, νομίζω ότι δημιουργούμε τεράστιο πρόβλημα στην Κυπριακή Δημοκρατία ανοίγοντας άλλα δύο Κεφάλαια. Δεν ξέρω πόσοι είναι -δέκα, είκοσι, δεκαπέντε, είκοσι-οι επαγγελματίες που θέλουν να βελτιώσουν τα δικαιώματά τους. Να τα βελτιώσουν. Ας βάλουν πρόταση νόμου. Εγώ αναλαμβάνω να καταθέσω πρόταση νόμου στην επόμενη Βουλή· να τους δικαιώσω. Δεν έχει σχέση με τούτο το θέμα. Και, επιτέλους, να δείξουμε κάποια σοβαρότητα! Αυτή η Βουλή αποφασίζει για τα δικαιώματα του κυπριακού λαού, όχι συγκεκριμένων ατόμων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, ευχαριστώ τον κ. Παπαδόπουλο.

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδεια της κοινοβουλευτικής μου ομάδας, θέλω να δηλώσω ότι διαφωνώ με το αίτημα αναβολής αυτού του νομοσχεδίου και συμφωνώ με τα όσα έχει πει ο κ. Παπαδόπουλος. Και να πω το εξής: Η κοινοβουλευτική μας ομάδα, εφόσον ψηφιστεί σήμερα αυτό το νομοσχέδιο, όπως έχει διαμορφωθεί από την επιτροπή Εξωτερικών, θα καταθέσει τροποποιητική πρόταση στην επόμενη σύνοδο της Βουλής με την οποία να ρυθμίζεται και η διαδικασία και τα κριτήρια και το όργανο το οποίο θα εγκρίνει πλέον, θα εγγράφει πλέον τους πτυχιούχους λογιστές στον κατάλογο των επισήμων λογιστών. Αυτό θα συζητηθεί τότε στη λεπτομέρειά του, θα ακουστούν οι απόψεις των ενδιαφερομένων και θα ρυθμιστεί μια και καλά αυτό το θέμα, το οποίο έμεινε εκκρεμές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Δημητρίου.

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι ένα νομοσχέδιο που δε ρυθμίζει κανένα επάγγελμα. Εναρμονίζει την περί Εταιρειών νομοθεσία μας με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Και επειδή ακριβώς υπήρξαν δικαιολογημένες -και τις σέβομαι- ανησυχίες από κατηγορία επαγγελματιών μήπως θιγούν τα επαγγελματικά τους δεδομένα όπως ισχύουν μέχρι σήμερα, παρ' όλον ότι από το νομοσχέδιο δεν προκύπτει κάτι τέτοιο, παρ' όλον ότι απασχόλησε όσο κανένα άλλο θέμα την επιτροπή Εξωτερικών την περασμένη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και τη σύσκεψη των αρχηγών απασχόλησε αυτό το θέμα.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Μεγάλη Τετάρτη συνήλθε η επιτροπή με μοναδικό θέμα αυτό. Και ομοφώνως περιλάβαμε ειδική παράγραφο με την οποία διασφαλίζεται ότι οι επαγγελματίες λογιστές-ελεγκτές θα έχουν τα ίδια επαγγελματικά δικαιώματα τα οποία έχουν σήμερα που ψηφίζεται αυτή η νομοθεσία, ούτως ώστε να μην υπάρχει καμία αμφιβολία και κανένα ενδεχόμενο διαφορετικής ερμηνείας.

Από εκεί και πέρα, εάν υπάρξουν στο μέλλον κίνδυνοι, υπάρχει σοβαρή πολιτική δέσμευση από τον αρμόδιο υπουργό, αλλά υπάρχει και η δεδηλωμένη βούληση όλης της Βουλής ότι το θέμα της επαγγελματικής ρύθμισης, της ρύθμισης των συγκεκριμένων επαγγελμάτων, θα γίνει με ειδική νομοθεσία. Αλλά και αν χρειαστεί περαιτέρω εναρμονιστική νομοθεσία, η οποία ενδεχομένως θα επηρεάσει, είναι η Βουλή εδώ, όπως δεν το επιτρέπει αυτή τη στιγμή, να μην το επιτρέψει και αύριο. Άρα ουδείς λόγος υπάρχει για αναβολή, αν θέλουμε να είμαστε υπεύθυνοι και σοβαροί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει γίνει κατανοητή η θέση σας. Ο κ. Χρίστου. Κύριε Συλλούρη, σας παρακαλώ,

δίνω με τη σειρά. Σας έχω δει.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, το νομοσχέδιο είναι εναρμονιστικό. Και επειδή εμείς ενδιαφερόμαστε να μην υπάρξουν οι επιπτώσεις που ανέφερε ο κ. Παπαδόπουλος, έχουμε δηλώσει από την αρχή ότι με την ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου δεσμευόμαστε, τα οποιαδήποτε επαγγελματικά θέματα μπορεί να προκύψουν -εμείς πιστεύουμε ότι δεν προκύπτουν άμεσα, μπορεί δικαιολογημένα να προβάλλονται ότι μπορεί να προκύψουν- να τα συζητήσουμε αμέσως με τη σύνοδο της επόμενης Βουλής. Αυτή είναι δέσμευση και δική μας και ολόκληρης της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χρίστου, διότι νομίζω ότι κάνατε ξεκάθαρη τη θέση και τη δική σας και της ΕΔΕΚ και του ΔΗΚΟ. Νομίζω ότι... Κύριε Συλλούρη, να μου επιτρέψετε να κάμω...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα είμαι σύντομος όπως πάντα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι, να κάμω μία συναινετική πρόταση. Ενόψει της δεσμεύσεως του συνόλου των κοινοβουλευτικών κομμάτων ότι θα επανεξεταστεί το θέμα ευθύς μετά τη σύνοδο της νέας Βουλής, έτσι που να προστατευθεί ή να ρυθμιστεί το θέμα των επαγγελματικών συμφερόντων αυτής της τάξεως, νομίζω να προχωρήσουμε στην ψήφιση ομόφωνα του εναρμονιστικού νομοσχεδίου, χωρίς άλλη συζήτηση αναβολής κ.λπ. Υπάρχει μία δέσμευση όλων των κομμάτων. Τα κόμματα θα είναι εδώ και στην επόμενη Βουλή.

Ναι, κύριε Συλλούρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, σίγουρα αυτό το οποίο υπογραμμίζετε είναι ευχάριστο και χαιρόμαστε που όλα τα κόμματα δεσμεύονται μετά από τόσο καιρό να δουν αυτούς τους λίγους ανθρώπους. Και, κύριε Παπαδόπουλε, δεν ψηφίζουμε για τους λίγους ανθρώπους μόνο, ψηφίζουμε για ολόκληρη την Κύπρο και πιστεύω ότι είναι προς το συμφέρον της Κύπρου να έχουμε την αίσθηση του δικαίου και όχι πάντα να ευνοούμε κάποιους. όπως το πρωί, παρενέβημεν σε εναρμονιστικό νομοσχέδιο με τροποποίηση, για να εξυπηρετήσουμε συγκεκριμένη κατάσταση. Αν θέλετε, ανοίγουμε και αυτό το κεφάλαιο, όταν έχετε πρόθεση εσείς να κατηγορείτε ότι εμείς κοιτάζουμε κάποιους και όχι το σύνολο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Θα έπρεπε να γνωρίζετε τι ψηφίζατε το πρωί!

Εμείς χαιρόμαστε γι' αυτή τη δέσμευση, αλλά οι έξι μήνες που έχει πει ο κ. Παπαδόπουλος που καθυστερούσε εκεί ήταν αρκετός χρόνος, αυτό για το οποίο δεσμευόμαστε σήμερα να το είχαμε πράξει εν τω μεταξύ, δεδομένου μάλιστα ότι υπήρχε και υπόσχεση καθυστέρησης ορισμένων χρόνων εκεί.

Στο τέλος εμείς δεχόμαστε τη συναινετική πρόταση του Προέδρου της Βουλής, με τη δέσμευση που έχουν πάρει όλα τα κόμματα, και αναλαμβάνουμε, εφόσον όλοι θα υποστηρίξετε -και έχουμε και πρόταση έτοιμη, λέει ο κ. Δημητρίου- να την παρουσιάσουμε.

Ευχαριστούμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αισθάνομαι την επιθυμία να μη μακρηγορούμε και να μην περιπλέκουμε άλλα θέματα. Δεν μπορώ να αφήσω αναπάντητα αυτά που είπε ο κ. Συλλούρης. Έξι μήνες συζητήθηκε το θέμα και αποφασίστηκε ότι δε δικαιούνται, με αφορμή αυτό το νομοσχέδιο, να πάρουν πρόσθετα δικαιώματα από όσα έχουν σήμερα. Αυτή είναι η απόφαση. Δεν είπαμε δε δικαιούνται. Δεν είναι η ώρα να συζητηθούν τα πρόσθετα δικαιώματα που δικαιούνται να αποκτήσουν.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Το πρωί όμως το εκάναμε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Λυπούμαι πάρα πολύ. Δεν ξέρω αν το κάμαμε το πρωί. Εγώ δεν κατάλαβα να το κάναμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να είμεθα δίκαιοι προς τον κ. Παπαδόπουλο, ήγειρε το ίδιο θέμα και στην προηγούμενη συνεδρία του σώματος, κύριε Συλλούρη.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε, το ήγειρα, αλλά δε μας είπε πώς ο κ. Συλλούρης. Εμείς είχαμε αποφασίσει –ομόφωνα-. δε θα χάσουν κανένα, μα κανένα απολύτως δικαίωμα από ό,τι έχουν. Αυτή είναι η έννοια των εναρμονιστικών προγραμμάτων. Δεν είναι ευκαιρία να εκβιάσουν τη μη έγκριση των κεφαλαίων, επειδή θέλουν, με την ευκαιρία, να αποκτήσουν αυτά που τους υποσχέθηκε ο τέως Υπουργός Οικονομικών, ο κ. Χριστοδούλου, και φαίνεται δεν τα ζητούν σήμερα.

Λοιπόν, απλά λέω, εγώ θα εγγράψω αν μου ζητηθεί -ο Δημοκρατικός Συναγερμός λέει έχει πρόταση νόμου, με απαλλάσσουν από την υποχρέωση- το θέμα, χωρίς δέσμευση, ότι θα πάρουν τα πρόσθετα δικαιώματα που απαιτούν. Απλώς θα συζητηθεί. Με καμία δέσμευση ότι θα αποκτήσουν πρόσθετα δικαιώματα που σήμερα

δεν έχουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, σας ευχαριστώ. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Ναι, κύριε Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μία λέξη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως, θα σας δώσω το λόγο.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για λόγους και πάλι τάξης. Η καθυστέρηση των έξι μηνών δεν οφείλεται στην επιτροπή και δεν οφείλεται στη Βουλή. Οφείλεται σε συγκρουόμενες απόψεις εντός της κυβερνήσεως και είναι καλά να το ξέρουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου έχει το λόγο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Συζητούμε ουσιαστικά διαδικαστικά, αλλά μπήκαμε και στην ουσία. Δε θα μιλήσω βεβαίως επί της ουσίας, όμως νομίζω ότι η θέση ότι απλώς μιλούμε για ένα εναρμονιστικό νομοσχέδιο -που είναι σωστή- δεν αποτελεί ολόκληρη την αλήθεια. Μιλούμε για κάτι το οποίο, έστω έμμεσα, έχει να κάνει με συμφέροντα συγκεκριμένης επαγγελματικής τάξης και δεν μπορούμε να το παραγνωρίζουμε, έστω και όταν κάνουμε εναρμονιστικό νομοσχέδιο. Και πρόκειται, κύριε Πρόεδρε, για μια κατάσταση η οποία ταλαιπωρείται. Μόλις ελέχθη τώρα ότι ο τέως Υπουργός Οικονομικών ετοίμασε και νομοσχέδιο -ξέρω εγώ- που να ρυθμίζει τα του επαγγέλματος των ελεγκτών-λογιστών. Λόγω αντιδράσεων, λόγω χίλιων δυο καταστάσεων αυτό το νομοσχέδιο έμεινε στα

συρτάρια.

Νομίζω ότι για να είμαστε ακόμα πιο σωστοί, παράλληλα με τη δέσμευση που έχουμε όλοι αναλάβει, πρέπει να απαιτήσουμε από το Υπουργείο Οικονομικών αυτό το draft, έστω, να το δώσει στη Βουλή, για να συζητήσουμε επί τη βάσει αυτού του draft τη ρύθμιση του επαγγέλματος μιας κατηγορίας που ακόμα δεν το έχουμε κάμει. Εδώ φτάσαμε να κάνουμε και για τους κομμωτές και για τις αισθητικούς ρυθμιστικούς νόμους. Να μην πω για τους γιατρούς, να μην πω για τους δικηγόρους, να μην πω για τους αρχιτέκτονες και τους άλλους επιστήμονες. Είναι αδιανόητο να μην έχουμε κάμει για τους λογιστές-ελεγκτές.

Γι' αυτό η επόμενη Βουλή θα πρέπει να δεσμευτεί και ως προς το ότι θα εξετάσει αυτό το θέμα, αλλά και ως προς το ότι θα απαιτήσει από το Υπουργείο Οικονομικών να υποβάλει αυτό το draft το οποίο ετοίμασε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι, αν είναι δυνατό, νομίζω ότι εξηντλήθησαν όλες οι απόψεις, ακούστηκαν...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, δύο δευτερόλεπτα. Πραγματικά, δύο δευτερόλεπτα! Εμείς, εφόσον δεν υπάρχει δέσμευση από μέρους του προέδρου του ΔΗΚΟ, θα ψηφίσουμε αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιοι θα ψηφίσετε αναβολή;

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Αίτημα για αναβολή.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αίτημα για αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η δέσμευση είναι θέμα της δικής μας κοινοβουλευτικής ομάδας, του ΑΚΕΛ, των υπολοίπων!

Επομένως, η έκκλησή μου είναι ομόφωνα το εναρμονιστικό νομοσχέδιο να περάσει. Δεν έχει να κάμει το ένα με το άλλο. Η δέσμευση είναι δέσμευση και θα πρέπει τα πολιτικά κόμματα, οσάκις δηλώνουν κάτι, να αντιλαμβάνονται ότι εκεί είναι που θα κριθούν, από τη συνέπεια των πράξεών τους.

Συνεπώς, δεν τίθεται θέμα αναβολής, προχωρούμε. Από ό,τι κατάλαβα, από όλες τις πλευρές υπάρχει μια καθολική αντίληψη του θέματος και μια δέσμευση από όλους να το δουν και να το συζητήσουν. Εκεί είναι που θα σχηματιστούν οι πλειοψηφίες.

Λοιπόν, προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Αντικατάσταση του άρθρου 155 του βασικού νόμου με νέα άρθρα 155 έως 155(στ). Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 και 2 εγκριθούν;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν εναντίον ή είναι αποχές;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον; Ουδείς; Αποχές;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Εναντίον της εναρμόνισης!

(Γέλια)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το νομοσχέδιο εγκρίνεται με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ και έντεκα αποχές.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 1 θέμα της ημερήσιας διάταξης, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2001». Για το νομοσχέδιο αυτό υπάρχει συμπληρωματική έκθεση και είναι ομόφωνη. Θεωρείται ότι έχει αναγνωσθεί.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και

Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί

Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2001»

Παρόντες:

Μάρκος Κυπριανού, πρόεδρος

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Μουσιούππας

Κίκης Καζαμίας

Ισίδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Χρίστος Ρότσας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού εξέτασε εκ νέου το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρίασή της που πραγματοποιήθηκε στις 18 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται, όπως αρχικά κατατέθηκε στη Βουλή, είναι η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας ποσού ύψους £43.029.536 και η διάθεσή του για την υλοποίηση διαφόρων σκοπών και προγραμμάτων.

Για το υπό αναφορά νομοσχέδιο η επιτροπή είχε υποβάλει έκθεση προς την ολομέλεια του σώματος στις 5 Απριλίου 2001 με την οποία εισηγείτο την ψήφισή του σε νόμο, όπως αυτό είχε κατατεθεί από την εκτελεστική εξουσία.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου από την ολομέλεια του σώματος, λόγω παρατηρήσεων για επιμέρους άρθρα του, αποφασίστηκε η αναβολή της συζήτησής του, με σκοπό την επανεξέταση των συγκεκριμένων επιμέρους προνοιών.

Στο μεταξύ, το Υπουργείο Οικονομικών με επιστολή του ημερομηνίας 12 Απριλίου 2001 προς τη Βουλή, πληροφόρησε το σώμα ότι το Υπουργικό Συμβούλιο, στη συνεδρία του με ημερομηνία 11 Απριλίου 2001, αποφάσισε την έγκριση παραχώρησης ειδικής επιχορήγησης ύψους £1 εκατομ. προς τα πολιτικά κόμματα για τις επικείμενες βουλευτικές εκλογές. Από το ποσό αυτό £900.000 θα δοθούν στα κοινοβουλευτικά κόμματα και £100.000 στα κόμματα που βρίσκονται εκτός Βουλής. Για υλοποίηση της σχετικής απόφασης, εφόσον εκκρεμεί ενώπιον του σώματος το υπό αναφορά νομοσχέδιο, κρίθηκε σκόπιμη η ανάλογη τροποποίηση του νομοσχεδίου, ώστε να περιληφθεί σ' αυτό και το πιο πάνω πρόσθετο ποσό για την επιχορήγηση των πολιτικών κομμάτων.

Με την προτεινόμενη συμπερίληψη της υπό αναφορά συμπληρωματικής

πίστωσης το ολικό ποσό του οποίου ζητείται τελικά η έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου της Δημοκρατίας διαμορφώνεται σε £44.029.536.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού συμφωνεί με τους σκοπούς διάθεσης της ζητούμενης συμπληρωματικής πίστωσης και ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί με βάση τα πιο πάνω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για το υπ' αριθμόν 1 θέμα υπάρχει τροπολογία. Κύριε Πρόεδρε, αναφέρεται ότι είναι ομόφωνο. Δεν είναι ομόφωνο, υπάρχει τροπολογία, την είχα εισαγάγει στην προηγούμενη συνεδρίαση της Βουλής. Συνδέεται με το θέμα των δώδεκα κωφάλαων που έχουν απολυθεί και δόθηκαν επανειλημμένες υποσχέσεις για επαναπρόσληψή των. Έχουν γίνει συσκέψεις επί συσκέψεων γι' αυτούς τους δώδεκα κωφάλαους. Έχω την εντύπωση ότι αν τα χρήματα που δαπανήθηκαν στις διαδοχικές συσκέψεις μέσα στα υπουργεία, μέσα στη Βουλή, δίνονταν στους κωφάλαους, θα εργοδοτούντο σήμερα.

Λοιπόν, δεν μπορώ να θεωρήσω ότι μπορεί η Βουλή να ψηφίζει για πάρα πολλά θέματα πολλά εκατομμύρια λίρες και να αδιαφορεί μπροστά στο πρόβλημα δώδεκα κωφάλαων που έχουν απολυθεί από τη δουλειά τους, διότι δημιουργήθηκαν χρέη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δηλαδή είναι τόσο δύσκολο να κάνουμε ησυχία να ακούσουμε ένα συνάδελφο;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν πειράζει, έχω δυνατή φωνή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ξέρω, αλλά την ίδια ώρα φαίνεται ότι δυναμώνουν και τη δική τους, για να ακούει ο ένας τον άλλον.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δε θα το καταφέρουν, δε θα πετύχουν, μείνετε ήσυχος. Είμαι εξάλλου εξασκημένος. Θυμούμαι και τις εποχές που μας έκλειναν τους καφενέδες, μιλούσαμε στις πλατείες χωρίς μεγάφωνα και τα κατάφερνα, όχι τώρα δαμέσα δα!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Για να θυμηθούμε και την εικοστή πρώτη του Απρίλη.

Λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, είναι ένα δραματικό πρόβλημα, που είμαι βέβαιος ότι εκφράζει και το αίσθημα της Βουλής ολόκληρης. Προτείνω να ψηφιστεί η τροπολογία την οποία έχω υποβάλει και αν η κυβέρνηση θεωρήσει ότι πρέπει να παραμείνουν άνεργοι οι δώδεκα κωφάλαλοι, ας αναπέμψει το νομοσχέδιο. Έτσι, επιμένω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηδημητρίου.

Ο κ. Δημητρίου.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...εις την κατάθεση της τροπολογίας και την ψήφισή της.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και 'γω ευχαριστώ, κύριε Χατζηδημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε συνέχεια των όσων έχουμε πει

την προηγούμενη φορά πάνω στο θέμα, υπήρξε επικοινωνία με το Υπουργείο Οικονομικών. Το Υπουργείο Οικονομικών μάς απέστειλε μια επιστολή με την οποία μας εκθέτει κάποια γεγονότα τα οποία δε γνωρίζαμε. Από τα γεγονότα εκείνα διαφαίνεται ότι, εάν αυτό το κονδύλι εγκριθεί, τότε απλώς δημιουργούμε μία κατάσταση που θ' αντέξει οκτώ-δέκα μήνες, διότι, όταν εκλείψει το κονδύλι τούτο, πάλι αυτοί οι δώδεκα ή οι δεκαπέντε -πόσοι είναι- θα μείνουν άνεργοι. Δεν είναι όμως αυτό το θέμα. Εδώ καλούμεθα να ψηφίσουμε πρόταση η οποία είναι έκδηλα και χωρίς καμιά αμφιβολία αντισυνταγματική. Και σαν νομικός, επαναλαμβάνω, δεν έχω πρόθεση να ψηφίσω κάτι το οποίο ξέρω ότι είναι αντισυνταγματικό, όσο και αν συμπαθώ την περίπτωση αυτών των κωφαλάων. Αυτή είναι η θέση την οποία νομίζω ότι μπορεί ένας να διαμορφώσει.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, δε θέλω να μονοπωλήσω το βήμα, αλλά, επειδή είναι θέμα το οποίο...

Δεν ήταν πρόθεσή μας να φέρομε πρόταση νόμου, δεν ήταν η πρόθεσή μας να υποστηρίξουμε κάτι το αντισυνταγματικό· πρόθεσή μας ήταν να δώσουμε την ευκαιρία στην κυβέρνηση να τους επαναπροσλάβει. Είναι ενάμιση χρόνο τώρα που αναμένουμε από μήνα σε μήνα διορισμό αυτών των ανθρώπων, πράγμα το οποίο δε γίνεται. Και το ερώτημα που μπαίνει πλέον είναι αν είμαστε Βουλή, Βουλή στην οποία βγάζουμε μόνο λόγους ή σπαταλούμε την ώρα μας, για να κάνουμε συνεδριάσεις, ή αν πρόκειται να πάρουμε και κάποια πρακτικά μέτρα κάποτε, όταν η κυβέρνηση...

Εγώ πιστεύω ότι λόγω γραφειοκρατικών διαδικασιών δεν πήρε τις αποφάσεις της· δε θέλω να πω ότι χαρακτηρίζει απανθρωπιά την κυβέρνηση. Όμως, είναι ένα πρόβλημα μέγα, ανθρώπινο. Και να σας πω κάτι: Πραγματικά, αισθάνομαι ότι θα αδικήσουμε αυτή τη Βουλή, αν πάνω σε ορισμένα θέματα δεν επιμείνουμε, κύριε Πρόεδρε. Και έχω κι άλλα τέτοια περιστατικά, αλλά δε θέλω να τα αναφέρω, για να μην

μπλέξω το θέμα με άλλες περιπτώσεις. Δώδεκα ανθρώπους να τους προσλάβει αυτή η κυβέρνηση, δώδεκα κωφάλαλους, που τους απέλυσαν τζέινιοι που ακούουν τζαι μιλούν, εκείνοι που ακούουν και μιλούν και έχουν αποτύχει, έχει αποτύχει η κυβέρνηση να παρακολουθήσει το θέμα τους! Ας κάμει οτιδήποτε. Ας κάμει μία υπηρεσία στο Υπουργείο Εργασίας και να εργοδοτεί ανθρώπους που θα δουλεύουν παραγωγικά -όχι παρασιτικά- παραγωγικά- που θα δουλεύουν, μπορώ να πω, με ευρύτερο όφελος. Παρακαλώ θερμά να προχωρήσουμε, κύριε Πρόεδρε, στην ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χατζηδημητρίου.

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, χωρίς να μπω ιδιαίτερα στην ουσία του θέματος, θέλω να πω ότι η πλειοψηφία, όλη η Βουλή, δέχεται στην ουσία και συμφωνεί μ' αυτά που είπε ο κ. Χατζηδημητρίου. Είχαν συζητηθεί στην επιτροπή Εργασίας και είχαμε καταλήξει σε κάποιες ομόφωνες θέσεις. Όμως, η Βουλή μπορεί να κινηθεί μέσα στα συνταγματικά της δικαιώματα. Και έκανε όλες τις διαβουλεύσεις, όσα διαβήματα μπορούσε να κάνει, και εγώ έκανα, ως πρόεδρος της επιτροπής Οικονομικών, σε πρώτο στάδιο και, αντιλαμβάνομαι, και ο Πρόεδρος της Βουλής, κατόπιν οδηγιών της ολομέλειας.

Υπάρχουν δύο προβλήματα. Δεν μπορούμε συνταγματικά να προσθέσουμε αυτή τη δαπάνη -υπάρχει αυτό το πρόβλημα- και είναι σαφής η θέση η αρνητική μέσα από τη δικαιολογία που δίνεται στην επιστολή του Υπουργού Οικονομικών γι' αυτό το αίτημα. Είναι σαφής η αρνητική θέση του Υπουργείου Οικονομικών, όπως εξίσου σαφής είναι η τοποθέτηση του Προέδρου της Δημοκρατίας, ότι πρόκειται να αναπέμψει αυτό το νόμο, εάν τον εγκρίνουμε με αντισυνταγματική πρόνοια μέσα.

Θέλω να τονίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι υπάρχουνε £43 εκατομ. σ' αυτό τον

προϋπολογισμό που καλύπτουν πάρα πολλά, σημαντικά, έργα, χορηγίες προς μεγάλες ομάδες του κυπριακού λαού αλλά και αναπτυξιακά έργα. Και δυστυχώς, θέλοντας καλοπροαίρετα και με τη σωστή προσπάθεια να βοηθήσουμε αυτό το δίκαιο σκοπό -δεν υπάρχει αμφιβολία· ξεκίνησα ήδη να το λέω αυτό το πράγμα- θα θυματοποιηθούν εκ των πραγμάτων, τουλάχιστο για ένα χρονικό διάστημα, πολλές ομάδες πολιτών ή θα σταματήσουν κάποια αναπτυξιακά έργα, μέχρι να μπορέσει να επαναλειτουργήσει η Βουλή, να επανακατατεθεί ο προϋπολογισμός και να επανεξεταστεί το θέμα.

Κύριε Πρόεδρε, η εισήγησής μου είναι, από τη στιγμή που η αντισυνταγματικότητα είναι δεδομένη, είτε έτσι είτε αλλιώς, να εγκριθεί σήμερα ο προϋπολογισμός χωρίς την τροπολογία και, με την επανέναρξη της Βουλής, να κατατεθεί πρόταση νόμου. Την ίδια συνταγματικότητα θα έχει -ή πρόβλημα συνταγματικότητας- αλλά τουλάχιστο δε θα παρασύρει σ' αυτό το πρόβλημα... δε θα επηρεάσει τις υπόλοιπες δαπάνες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα εισηγούμουν με την έγκριση, αν συμφωνείτε, με την έγκριση του προϋπολογισμού -θα σας δώσω αμέσως το λόγο, κύριε πρόεδρε- να σταλεί και μια επιστολή εκ μέρους του Προέδρου της Βουλής, ότι είναι κοινό το αίσθημα ότι θα πρέπει να αποκατασταθούν αυτοί οι δώδεκα άνθρωποι, για να αποφευχθεί αυτό το οποίο πολύ ορθά έθιξε ο κ. Κυπριανού, το ότι πιθανό να καθυστερήσει άλλα έργα ανάπτυξης ή και να επηρεάσει μια σωρεία ομάδων συμπολιτών μας που θα ωφεληθούν.

Κύριε πρόεδρε, έχετε το λόγο.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εν πρώτοις, δεν αντιλαμβάνομαι γιατί η οποιαδήποτε κυβέρνηση καταθέτει νομοσχέδια στα οποία υπάρχουν θέματα διαφορετικά. Αυτό αποτελεί και έναν εκβιασμό προς τη Βουλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όι, έν' απόφαση της Βουλής, κύριε πρόεδρε, για να είμαστε δίκαιοι, ότι οι συμπληρωματικοί προϋπολογισμοί θα κατατίθενται κάθε έξι μήνες. Είναι, νομίζω, απαίτηση δική μας.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Να τους καταθέτει με χωριστά κεφάλαια, κύριε Πρόεδρε. Δηλαδή, αν εγώ σ' έναν προϋπολογισμό θέλω να ψηφίσω μερικά και να καταψηφίσω άλλα, θα πρέπει να βρίσκομαι μπροστά στον εκβιασμό ότι τυχόν καταψήφιση... Επομένως, αυτό που θέτει ο κ. Χατζηδημητρίου... Θα έπρεπε να αποτελεί χωριστό κεφάλαιο, ούτως ώστε η έγκρισή του ή η απόρριψή του να μην επηρεάζει τα υπόλοιπα θέματα.

Δεύτερον, θα ήθελα να υπενθυμίσω τη Βουλή ότι δεν είναι η πρώτη φορά που, ενώ είναι εν γνώσει μας ότι κάτι είναι αντισυνταγματικό, το εγκρίνουμε, γιατί θεωρούμε ότι είναι πολιτικό μας καθήκον να το εγκρίνουμε. Και, αντί έκκληση προς την κυβέρνηση, θέτουμε την κυβέρνηση μπροστά στις ευθύνες της. Εάν η κυβέρνηση βρίσκει ότι η απόφαση αυτή της Βουλής δεν είναι ορθή, έχει δικαίωμα να την αναπέμψει, γιατί, εκ προοιμίου, ναι, φαίνεται ότι πράγματι είναι αντισυνταγματική. Αν όμως είναι ορθή, αντί να κάνουμε έκκληση, ως Βουλή, «σας παρακαλούμε να διορίσετε αυτούς τους δώδεκα»... Να την υλοποιήσουν, αντί να την αναπέμψουν.

Γι' αυτό, εγώ εισηγούμαι και πιστεύω ότι, ναι, θα πρέπει χωριστά αυτή η τροπολογία να τεθεί σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, νομίζω ότι έχει ολοκληρωθεί το θέμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Θέλετε να μιλήσετε άλλοι; Αν θέλετε, θα σας δώσω το λόγο βεβαίως, αλλά...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Είναι γι' αυτό που θέλω να πω, ότι υπάρχουν άλλα θέματα στα οποία θα αναφερθούμε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Για την τροπολογία...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Μόνο για την τροπολογία· αυτό λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής για το παρόν θέμα; Για το συμπληρωματικό προϋπολογισμό;

Ε, τότε... Έχω την εντύπωση, κύριοι, ότι έχει προγραμματιστεί...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Θα πρέπει να έχετε σημείωση, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω σημείωση που λέει ότι υπάρχει μία τροπολογία από τον κ. Χατζηδημητρίου. Δε φέρει ευθύνη κανένας βεβαίως για το εάν θα υπάρξουν ομιλητές, διότι δεν προβλέπει κανένας εάν θα υπάρξουν και επί άλλων θεμάτων ούτε και απαγορεύεται, κύριοι συνάδελφοι.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χριστόφια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Δεν υπάρχει ομιλητής από την πλευρά μας· υπάρχει ακόμα μια τροπολογία από δικής μας πλευράς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

...την οποία, ως είθισται, θα καταθέσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Χριστόφια.

Δεν τίθεται το θέμα... Απλούστατα, επειδή είχαμε έναν προγραμματισμό...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Εμείς είμαστε μες στον προγραμματισμό!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Πλήρως!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, τίθεται σε ψηφοφορία η πρώτη τροπολογία, του κ. Χατζηδημητρίου.

Νομίζω ότι διανεμήθηκε και την έχει ο καθένας.

(Η τροπολογία θεωρήθηκε αναγνωσθείσα.)

**Τροπολογία του βουλευτή της κοινοβουλευτικής ομάδας του Κινήματος
Σοσιαλδημοκρατών κ. Τάκη Χατζηδημητρίου στο νομοσχέδιο που τιτλοφορείται
«Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού (Αρ. 3) Νόμος του 2001»**

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Πίνακα του νομοσχεδίου με την προσθήκη στην έκτη στήλη αυτού, κάτω από τον τίτλο “Σκοπός/Περιγραφή” του Κεφαλαίου 18.25.2 “Χορηγίες και Συνεισφορές, Τακτικές Δαπάνες”, της ακόλουθης νέας παραγράφου (δ):

«(δ) Παραχώρηση χορηγίας προς τη Συνεργατική Κωφαλάων για την κάλυψη δαπάνης εργοδότησης μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους δώδεκα απολυθέντων κωφαλάων εργατοτεχνιτών.».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εμέτρησές με τζι εμένα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις με τον Πρόεδρο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ, είκοσι τέσσερις εναντίον και καμία αποχή, η τροπολογία απορρίπτεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία.

Κύριε Καζαμιά, έχετε το λόγο.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει ένα σχετικό κονδύλι, χορηγίες σε διάφορα ιδρύματα, σε σαράντα πέντε συγκεκριμένα ιδρύματα, συνολικού ύψους £600.000. Από αυτό το κονδύλι ποσό £100.000 προτείνεται όπως δοθεί ως επιπλέον χορηγία αυτών που

ψηφίσαμε πριν από δυο μήνες, κατά τη συζήτηση του τακτικού προϋπολογισμού, στο μέλαθρο αγωνιστών.

Η νύξιν του θέματος που γίνεται από μέρος μας σήμερα δεν έχει οποιαδήποτε πολιτική ή κομματική πτυχή. Απλά για λόγους διαχειριστικούς μας προβληματίζει πάρα πολύ, όταν η κυβέρνηση -πιστεύουμε, χωρίς πολύ προβληματισμό- κάνει αυτή την πρόταση για ένα ίδρυμα στο οποίο τα τελευταία πέντε χρόνια εδόθησαν χορηγίες οι οποίες ξεπερνούν τα £2 εκατομμύρια. Ουσιαστικά, έχει πληρωθεί και έχει εξοφληθεί και η οικοδόμησις και ο εξοπλισμός του και, επιπλέον τούτου, κάθε χρόνο μέσα από τους τακτικούς προϋπολογισμούς το κράτος για κάτι το οποίο έχει πληρώσει και εξοφλήσει με το παραπάνω, κατά τη γνώμη μας, αγοράζει και υπηρεσίες πληρώνοντάς τες και, κατ' ισχυρισμούς κάποιων ειδημόνων, ακριβοπληρώνοντάς τες.

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να διακόψω το συνάδελφο, για να πω πως αυτό το κονδύλι είναι μέσα σε άλλο κεφάλαιο αποδεσμεύσεων και δεν είναι μέσα στο συμπληρωματικό προϋπολογισμό (αρ. 3) των £43 εκατομμυρίων.

K. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Όχι, είναι μέσα σε αυτόν, μέσα στα £43 εκατομ., κύριε συνάδελφε. Υπάρχει κονδύλι £600.000, χορηγίες σε διάφορα ιδρύματα, σύνολο σαράντα πέντε περίπου. Ένα από αυτά είναι και το μέλαθρο και η κυβέρνηση προτείνει να δώσει σε ένα από τα σαράντα πέντε ιδρύματα πέραν του 15%. Επαναλαμβάνω, για λόγους διαχειριστικούς και μόνο και λόγω του ότι δεν υλοποιείται ούτε σχετική απόφαση της Βουλής για ιδρύματα τα οποία παίρνουν χορηγία πέραν των £100.000, οφείλει η κυβέρνηση για λόγους ελέγχου διαχείρισης να απαιτεί την κατάθεση συγκεκριμένων λογαριασμών, ακριβώς επειδή απαιτείται και αυτή η ομόφωνη απόφαση της Βουλής. Εμείς δυστυχώς δεν μπορούμε να ψηφίσουμε αυτό το κονδύλι και θα τηρήσουμε αποχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σ' αυτό το στάδιο διακόπτω τη διαδικασία και θα συνεχίσουμε μετά τη συζήτηση του θέματος.

Θέλω να καλωσορίσω, αν μου επιτρέπεται έτσι να το πω, τον Πρόεδρο της Βουλής, προεδρεύοντα της Δημοκρατίας, ο οποίος, εκ συνταγματικού κωλύματος, δυστυχώς δεν ήτο δυνατό σήμερα, τελευταία συνεδρία του σώματος, να προεδρεύσει της Βουλής. Γι' αυτό, και γνωρίζοντας και τη συναισθηματική φόρτιση αλλά και την ανάγκη που έχει ο κάθε Πρόεδρος, κατά τη λήξη της θητείας, να απευθυνθεί προς το σώμα, παραχωρώ το λόγο σ' εσάς, κύριε Πρόεδρε, για να πείτε τις όποιες νουθεσίες ίσως θα ηθέλατε προς τους βουλευτές ή και να αποχαιρετήσετε τα μέλη του σώματος.

ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σε πολύ λίγη ώρα συμπληρώνεται η διαδικασία λήξης της βουλευτικής περιόδου, με τη διάλυση αυτής της Βουλής και την προκήρυξη των εκλογών για την ανάδειξη της νέας Βουλής.

Με την ευκαιρία αυτή, θα ήθελα να μοιραστώ μαζί σας κάποιες σκέψεις τόσο για τα τελευταία πέντε χρόνια ευδόκιμης και αποδοτικής συνεργασίας μας στη Βουλή όσο και γενικότερα για κάποια βασικά ζητήματα του τόπου που απασχολούν το λαό μας.

Η βουλευτική περίοδος που ολοκληρώνεται σήμερα υπήρξε για όλους μας, όλα τα μέλη και το προσωπικό της Βουλής, μια περίοδος σκληρής δουλειάς. Παρήχθη σημαντικό έργο, όπως αψευδώς μαρτυρούν οι ετήσιες εκθέσεις πεπραγμένων αλλά και η πληθώρα νομοθετημάτων, αποφάσεων και άλλων δραστηριοτήτων.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, παράλληλα με το συνήθη μεγάλο όγκο εργασίας, έπρεπε να επιληφθεί όλων των θεμάτων που αφορούν την ένταξη στην Ευρωπαϊκή

Ένωση, να συμβαδίζει με την πρόοδο στις διαπραγματεύσεις και να ανταποκρίνεται άμεσα στα διάφορα στάδια εναρμόνισης, σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο και τις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η απερχόμενη Βουλή ανταποκρίθηκε πλήρως στις υποχρεώσεις της στον τομέα των αρμοδιοτήτων της σε ό,τι αφορά την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Με τη συμμετοχή της, εξάλλου, στα διάφορα διεθνή κοινοβουλευτικά φόρα, και ειδικότερα στη Μικτή Επιτροπή Κύπρου - Ευρωπαϊκής Ένωσης, προώθησε συστηματικά τα συμφέροντα της Κύπρου στο διεθνές πεδίο, ενώ, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες και εκμεταλλευόμενη κάθε προσφερόμενη ευκαιρία, διέυρνε και ανέπτυξε ακόμα περισσότερο τις διεθνείς της σχέσεις. Προέβαλε και υπεραμύνθηκε σε μεγάλο βαθμό τα εθνικά δίκαια του τόπου μας, καταγγέλλοντας προς κάθε κατεύθυνση την τούρκικη αδιαλλαξία και προκλητικότητα και υποδεικνύοντας ταυτόχρονα στο διεθνή παράγοντα τις δικές του μεγάλες ευθύνες για την απαράδεκτη κατάσταση που διαιωνίζει η Τουρκία με την κατοχή ενός μεγάλου τμήματος του κυπριακού εδάφους.

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ασχολήθηκε, με συνέπεια, με όλα τα θέματα που ήχθησαν ενώπιόν της, τόσο τα κοινωνικά όσο και τα οικονομικά, που αφορούν το λαό και το κράτος, νομοθετώντας, ελέγχοντας και παρεμβαίνοντας. Η Βουλή δεν παρέλειψε να λάβει σοβαρά υπόψη τις απόψεις των ενδιαφερομένων ανάλογα με την κάθε περίπτωση.

Πιστεύω ότι η Βουλή στο σύνολό της έπραξε το καθήκον της, όπως και όσο ήταν δυνατό. Δώσαμε όλες μας τις δυνάμεις στην εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, χωρίς οποιαδήποτε αναστολή, χωρίς οποιοδήποτε επηρεασμό, χωρίς οποιαδήποτε προκατάληψη, χωρίς οποιοδήποτε κίνητρο ξένο προς το έργο που αναλάβαμε να διεκπεραιώσουμε, παρά μόνο με την αυστηρή τήρηση των καθηκόντων μας, στη βάση του τι είναι ορθό και σύμφωνο με το σύνταγμα και τους νόμους. Μπορεί να υπήρξαν

στιγμές διαφωνιών, αλλά πρέπει να ομολογηθεί ότι γενικά εργαστήκαμε μέσα σε ένα κλίμα συναίνεσης με τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

Πρέπει να τονιστεί ότι, κατά τη χρονική περίοδο των πέντε ετών, τόσο οι υπηρεσίες όσο και ο εξοπλισμός και η τεχνολογία των υπηρεσιών της Βουλής των Αντιπροσώπων αναβαθμίσθηκαν, στο βαθμό που ήταν δυνατό, διευκολύνοντας έτσι το έργο της, ενώ το θέμα της κατάλληλης στέγασης του κοινοβουλίου εξακολουθεί να παραμένει οξύ. Αυτό το θέμα, ενός μόνιμου και κατάλληλου κτιρίου για τη Βουλή των Αντιπροσώπων, εξακολουθεί να αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα.

Αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω όλες και όλους τους συναδέλφους για την αρμονική συνεργασία που είχαμε όλο αυτό το χρονικό διάστημα. Να τους συγχαρώ για την εργατικότητα και την ευσυνειδησία που επέδειξαν στην τήρηση των καθηκόντων τους. Πιστεύω ότι η Βουλή που απέρχεται παρήγαγε έργο σημαντικό στο οποίο όλοι συνέβαλαν και ότι όλοι δικαιούνται να έχουν ήσυχη τη συνείδηση ότι επιτέλεσαν το χρέος τους. Βεβαίως, πάντοτε υπάρχουν περιθώρια για περισσότερο έργο, αν υπάρξει καλύτερη υποδομή και τεχνική ενίσχυση των υπηρεσιών της Βουλής.

Αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω και να συγχαρώ τη γενική διεύθυνση της Βουλής για την ακεραιότητα, την πρακτικότητα και την ταχύτητα στην επιτέλεση του έργου της, καθώς και για την προσπάθεια βελτίωσης της λειτουργίας των διαφόρων τμημάτων και υπηρεσιών.

Θέλω να συγχαρώ και να ευχαριστήσω το προσωπικό όλων των τμημάτων και όλων των υπηρεσιών της Βουλής για τη σκληρή δουλειά και την προσφορά του, που υπήρξε ουσιαστικό στήριγμα στην εκτέλεση των καθηκόντων των βουλευτών και γενικότερα στην επιτέλεση του έργου της νομοθετικής εξουσίας.

Ολοκληρώνεται, αγαπητοί συνάδελφοι, μια βουλευτική περίοδος για την οποία, ως μέλος της Βουλής και ως Πρόεδρος του σώματος, αισθάνομαι ιδιαίτερα ικανοποιημένος.

Δυσκολίες, προκλήσεις και ζητήματα καυτά που χρειάζονται επίλυση και προώθηση θα συνεχίσουν να υπάρχουν, αλλά δεν έχω καμιά αμφιβολία ότι θα συνεχιστεί και στο μέλλον το ίδιο πνεύμα εργατικότητας και ψηλής συναίσθησης καθήκοντος και ευθύνης πάντα μέσα στο επιθυμητό κλίμα της συναίνεσης.

Η νέα Βουλή, που θα προέλθει από τις επικείμενες βουλευτικές εκλογές, αναμένεται ότι θα περιλαμβάνει στις τάξεις της αριθμό από τους σημερινούς βουλευτές. Εύχομαι σε αυτούς, καθώς και σε όλους τους νέους βουλευτές κάθε επιτυχία. Δε γνωρίζουμε, βέβαια, ποιους θα τιμήσει με την ψήφο του ο κυρίαρχος λαός· γνωρίζουμε όμως εκείνους που δε θα διεκδικήσουν επανεκλογή. Επιθυμώ να εκφράσω προς αυτούς την εκτίμησή μου και τα θερμά μου συγχαρητήρια τόσο για το έργο το οποίο επιτέλεσαν όσο και για την απόφασή τους να δώσουν την ευκαιρία σε άλλους, επίσης αξιόλογους πολίτες, να προσφέρουν. Ως Πρόεδρος της Βουλής, κατά την τελευταία πενταετία, τους διαβεβαιώνω ότι δικαιούνται να αισθάνονται την ικανοποίηση του ανθρώπου που έπραξε το καθήκον του. Τους εύχομαι κάθε επιτυχία σε ό,τι επέλεξαν να ασχοληθούν μετά τη λήξη της θητείας τους. Είμαι βέβαιος ότι θα συνεχίσουν να ενδιαφέρονται για τα κοινά και για τα σοβαρά προβλήματα του λαού και του τόπου και ότι θα συνεχίσουν να βρίσκονται πάντοτε κοντά στον απλό πολίτη.

Τα μέλη της νέας Βουλής θα παραλάβουν τη σκυτάλη σε μια περίοδο ιδιαίτερα σημαντική και κρίσιμη για το μέλλον. Θα ήθελα να τους ευχηθώ από τώρα κάθε επιτυχία. Η νέα Βουλή, όπως ελπίζεται, θα οδηγήσει την Κύπρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θα πρέπει να ανταποκριθεί στις προκλήσεις του εικοστού πρώτου αιώνα. Θα πρέπει να συνεχίσει τον αγώνα με σταθερότητα και πειστικότητα για μια λύση του κυπριακού προβλήματος, δίκαιη και βιώσιμη, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, τις αποφάσεις των Ηνωμένων Εθνών και το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Θα πρέπει να κρατήσει τη δίκαιη υπόθεσή μας ζωντανή στο διεθνές πεδίο, στο επίπεδο κοινοβουλίων και

κοινοβουλευτικών οργανισμών. Θα πρέπει να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στα υπαρκτά προβλήματα του λαού και του τόπου, με επίκεντρο τον άνθρωπο, έχοντας πάντοτε υπόψη ότι ο κάθε βουλευτής βρίσκεται στη Βουλή ως άμεσος εκπρόσωπος του λαού, για να επιλαμβάνεται των κοινών συμφερόντων και μόνο. Θα πρέπει να συνεχισθούν εξίσου έντονες προσπάθειες για την αντιμετώπιση των σοβαρότατων προβλημάτων της οικονομίας, που επηρέασαν αρνητικότερα μεγάλη μερίδα του κυπριακού λαού, αλλά και όλων των άλλων προβλημάτων που έχουν άμεση ή έμμεση σχέση με την υπόθεση της κοινωνικής δικαιοσύνης, της απαραίτητης σταθερότητας και της επιθυμητής ανάπτυξης.

Όλα τα ζητήματα με τα οποία καλείται να ασχοληθεί το κοινοβούλιο υπό τη νέα του σύνθεση είναι σοβαρά, ανεξάρτητα από την έκταση και τον αριθμό των ανθρώπων που επηρεάζουν. Κυρίαρχο παραμένει όμως το εθνικό μας πρόβλημα. Χωρίς μια Κύπρο ελεύθερη, ενωμένη, ειρηνική και ευημερούσα για το σύνολο του κυπριακού λαού, Έλληνες, Τουρκοκυπρίους, Μαρωνίτες, Αρμενίους και Λατίνους, δεν μπορεί να υπάρξει ένα ασφαλές και δημιουργικό μέλλον. Ένα τέτοιο μέλλον δεν μπορεί να τελεί υπό την αίρεση απειλών και εκβιασμών, με τη μισή Κύπρο υπό κατοχή, με το εθνικό ξεκαθάρισμα στις κατεχόμενες περιοχές και την παραποίηση της ιστορίας, τον εποικισμό και τα κατοχικά στρατεύματα, τη συστηματική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Η σημαία του αγώνα για την αποκατάσταση της δικαιοσύνης στην Κύπρο δεν πρέπει να υποσταλεί ποτέ και τα μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων θα πρέπει να είναι πάντα σημαιοφόροι στον αγώνα για τη σωτηρία και τη δικαίωση της πατρίδας μας. Μπορούν και πρέπει να πράξουν πολλά, ιδιαίτερα στο διεθνή τομέα. Θα πρέπει συνεχώς να είναι η προσπάθεια αξιοποίησης κάθε ευκαιρίας υπόδειξης στο διεθνή παράγοντα των δικών του τεράστιων ευθυνών.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Με τη λήξη της θητείας μου ως Προέδρου της Βουλής, αισθάνομαι ότι και από αυτή την έπαλξη έπραξα όσα και ό,τι μπορούσα και έδωσα όλες μου τις δυνάμεις για την εξυπηρέτηση της εθνικής μας υπόθεσης και των συμφερόντων του λαού. Και από αυτή, όπως και από κάθε άλλη έπαλξη στην οποία υπηρέτησα είχα πάντοτε όραμα την ελευθερία της πατρίδας μας, την πρόοδο και την ευημερία του λαού μας. Αυτός ο λαός αξίζει πολλά. Αξίζει να δει τον ήλιο να λάμπει πάνω από μια ελεύθερη και ενωμένη Κύπρο. Αξίζει να απολαμβάνει όλα όσα δικαιούται να απολαμβάνει κάθε ελεύθερος λαός. Αξίζει να εργάζεται, να δημιουργεί, να κοιμάται και να ξυπνά στη γη των πατέρων του ήσυχος χωρίς την απειλή, χωρίς την κατοχή, χωρίς την αβεβαιότητα για το μέλλον. Αυτός ο τόπος και αυτός ο λαός αξίζουν ένα καλύτερο μέλλον, για να μπορούν απρόσκοπτα να βαδίζουν με αισιοδοξία προς την πρόοδο και την ευημερία.

Πιστεύω ακράδαντα στις δυνάμεις του τόπου μας και του λαού μας. Όσο αυτός ο τόπος μπορεί να αντέχει και αυτός ο λαός να αντιστέκεται, αυτός ο λαός ποτέ δε θα λυγίσει κι αυτός ο τόπος ποτέ δε θα χαθεί. Τρεις χιλιάδες χρόνια η Κύπρος αγωνίζεται τον αγώνα τον δίκαιο. Οι σημαιοφόροι αλλάζουν, οι αγωνιστές ανανεώνονται, ο αγώνας συνεχίζεται.

Ευχαριστώ τους συνεργάτες μου για την πολύτιμη βοήθειά τους στην επιτέλεση του έργου μου.

Ευχαριστώ το λαό για την αγάπη του και την τιμή που μου έκανε να μου αναθέσει κατά τη διάρκεια της σταδιοδρομίας μου τα πιο σημαντικά πολιτειακά αξιώματα. Δε διεκδικώ το αλάθητο· οτιδήποτε, όμως, έπραξα το έπραξα με αγνά ελατήρια και προθέσεις για την εξυπηρέτηση της εθνικής μας υπόθεσης και των συμφερόντων του λαού.

Αν και αποχωρώ από την ενεργό πολιτική, παραμένω μάχιμος επί των επάλξεων

με γνώμονα πάντοτε την εξυπηρέτηση του εθνικού και του δημόσιου συμφέροντος, την προώθηση του εθνικού μας προβλήματος και γενικά την προσφορά υπηρεσιών προς τον τόπο και το λαό μας.

Τελειώνοντας, απευθύνω προς όλους σας και, μέσω σας, προς ολόκληρο τον κυπριακό λαό θερμό χαιρετισμό αγάπης και τιμής μαζί με ένα μεγάλο ευχαριστώ που βγαίνει από τα τρίςβαθα της ψυχής μου.

Σας ευχαριστώ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ θερμά, κύριε Πρόεδρε.

Να μου επιτραπεί να κάμω μια παρένθεση, γιατί πραγματικά ανάλογες στιγμές, νομίζω, δείχνουν και την ποιότητα και το ήθος και την ανθρωπιά μας. Νιώθω πραγματικά την ιδιαίτερη συναισθηματική φόρτιση που βαρύνει σήμερα την ατμόσφαιρα αυτής της τελευταίας συνεδρίας της Βουλής, μιας συνεδρίας που αποκτά ξεχωριστή και βαρύνουσα σημασία, αφού συνοδεύεται από την αποχώρηση από την προεδρία του σώματος του κ. Σπύρου Κυπριανού. Βεβαίως, αργότερα θα έχουμε να πούμε και για κάποιους συναδέλφους που αποχωρούν και που αφήνουν εξίσου σημαντική τη σφραγίδα τους στο σώμα. Συμμερίζομαι τη συγκίνηση που διακατέχει σήμερα όλα ανεξαιρέτως τα μέλη της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Βλέπουμε σήμερα έναν παλαίμαχο πολιτικό να παραδίδει τη σκυτάλη της προεδρίας του σώματος και του βουλευτή. Βλέπουμε έναν καταξιωμένο πολιτικό που έχει αφήσει την προσωπική του σφραγίδα στην πολιτική ζωή του τόπου να εγκαταλείπει το κορυφαίο αυτό πολιτειακό αξίωμα. Βλέπουμε τον άνθρωπο ο οποίος με υπομονή και συνέπεια διαχειρίστηκε τα της λειτουργίας του νομοθετικού μας σώματος για πέντε

ολόκληρα χρόνια να περνά στις τάξεις της πολιτικής εφεδρείας, χωρίς φυσικά να εγκαταλείπει τη μάχιμη πολιτική δράση. Την ώρα τούτη αισθάνομαι ιδιαίτερα έντονα την ανάγκη να απονείμω, εκ μέρους ολόκληρου του σώματος αλλά και του Δημοκρατικού Συναγερμού, την οφειλόμενη τιμή σε σας, κύριε Πρόεδρε, για την πολύχρονη και πολυσήμαντη συμβολή σας τόσο στη Βουλή αλλά και γενικότερα στα δημόσια πράγματα του τόπου. Μια συμβολή που είμαστε σίγουροι πως θα συνεχιστεί και στα κρίσιμα χρόνια που έρχονται.

Επιτρέψτε μου παράλληλα και μια σύντομη προσωπική αναφορά. Θα ήθελα θερμά να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο Σπύρο Κυπριανού για την αρμονική και άψογη συνεργασία που είχαμε την περασμένη πενταετία, εκείνος από τη θέση του Προέδρου του σώματος και ο ομιλών από τη θέση του Αναπληρωτή Προέδρου, μια συνεργασία που δημιούργησε το απαραίτητο κλίμα εμπιστοσύνης και που επέτρεψε σε μένα να χειρίζομαι, με την έγκριση του Προέδρου, εν λευκώ τα θέματα της Βουλής στη διάρκεια των απουσιών του. Για μια ακόμα φορά τον ευχαριστώ και προσωπικά.

Μαζί με τις ευχαριστίες μου αυτές, θέλω να εκφράσω, φίλε Πρόεδρε, και τις προσωπικές μου, θερμές και εγκάρδιες, ευχές αλλά και ολόκληρου του νομοθετικού σώματος και του Δημοκρατικού Συναγερμού για προσωπική και οικογενειακή υγεία, ευτυχία και πρόοδο. Κάθε καλό.

Δίνω το λόγο στον κ. Χριστόφια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αγαπητέ φίλε κύριε Κυπριανού,

Νομίζω ότι με τη σημερινή τελετή, τη σεμνή αυτή τελετή, η Βουλή των Αντιπροσώπων συμβάλλει στη δημιουργία πολιτικής κουλτούρας στον τόπο μας, πολιτικών ηθών. Αποτίουμε σήμερα τιμή σε έναν άνθρωπο ο οποίος, εδώ και πάνω από σαράντα χρόνια, προσφέρει αδιάλειπτα τις υπηρεσίες του στον κυπριακό λαό και

την υπόθεσή του. Ο Σπύρος Κυπριανού πριν από τη δημιουργία της Κυπριακής Δημοκρατίας ήταν στις επάλξεις. Με τη δημιουργία της Κυπριακής Δημοκρατίας, από καταβολής της Κυπριακής Δημοκρατίας, έχει καταξιωθεί να υπηρετεί μέσα από αρκετά και τα πιο ψηλά πολιτειακά αξιώματα. Διετέλεσε Υπουργός Εξωτερικών για δώδεκα τόσα χρόνια, Πρόεδρος της Βουλής, Πρόεδρος της Δημοκρατίας για μια σχεδόν δεκαετία και επανεξελέγη Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, αξίωμα από το οποίο μας χαιρετά, μας αποχαιρετά, αποχαιρετά την ενεργό πολιτική και μπαίνει στη μάχιμο πολιτική, βεβαίως, όπως έχει ο ίδιος αναφέρει.

Εμείς του ΑΚΕΛ έχουμε πάρα πολλές εμπειρίες από συνεργασίες και φιλικό πάρε-δώσε, με την καλή έννοια, με το Σπύρο Κυπριανού. Θα ήθελα να ευχαριστήσω το Σπύρο γι' αυτή τη συνεργασία, να τον ευχαριστήσω για την προσωπική φιλία που έχει αναπτυχθεί μεταξύ μας, η οποία πέρασε, βέβαια, και μέσα από συμπληγάδες αυτό είναι η πολιτική. Όμως εκείνο που μένει, κατά την άποψή μου, είναι το καλό και το ωραίο που έχει δημιουργηθεί μέσα από αυτή τη συνεργασία και τη φιλία, που, πιστεύω, θα συνεχιστεί μέχρι το τέλος της ζωής μας. Αυτή η φιλία, η οποία περνά και μέσα από πολύ καλή συνεργασία αλλά και συγκρούσεις, είναι κάτι αλλιώςτικο. Δεν είναι μόνο πολιτική πια φιλία, είναι ανθρώπινη φιλία. Με το Σπύρο είχαμε και ειδική σχέση αλληλεγγύης σε ώρες πολύ δύσκολες, προσωπικές για τον καθένα από εμάς. Και, όπως και οι υπόλοιποι στάθηκαν δίπλα στο Σπύρο, στάθηκαν και δίπλα σε μένα προσωπικά. Θέλω να τον ευχαριστήσω γι' αυτό και θέλω να ευχαριστήσω και όλους τους συναδέλφους και όλο τον κόσμο, ο οποίος στάθηκε πάνω σε εντελώς ανθρώπινη και ανθρωπιστική βάση στο πλάι μας.

Θέλω να ευχηθώ στο Σπύρο Κυπριανού πραγματικά ό,τι καλύτερο, να είναι καλά. Είμαι σίγουρος ότι από την έπαλξη του Εθνικού Συμβουλίου θα συνεχίσει να προσφέρει τον καλύτερο εαυτό του, με τη μαχητικότητα που τον διακρίνει, στην υπόθεση του τόπου

και του λαού μας. Να του ευχηθώ από καρδιάς κάθε καλό, προπάντων υγεία, και όσα χρόνια απομένουν για τον καθένα μας -και εύχομαι να είναι πολλά αυτά τα χρόνια- να τα περάσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, να είναι ευτυχισμένος μαζί με τη σύζυγό του και τα παιδιά του, την οικογένειά του και τα εγγονάκια του και βεβαίως να καταξιωθεί, όπως όλοι επιθυμούμε διακαώς, να δει τον τόπο μας ελεύθερο, πράγμα στο οποίο αφιέρωσε ολόκληρή του τη ζωή, να δει την Κύπρο μας επανενωμένη και Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους να ζούμε μαζί ειρηνικά, μέσα σε πλαίσια ευημερίας.

Νομίζω ότι είναι καλή ευκαιρία, πριν αποχωρήσω από το βήμα, να απευθύνω το χαιρετισμό μου προς όλους τους φίλους συναδέλφους βουλευτές οι οποίοι είτε αποχωρούν είτε δεν επαναδιεκδικούν βουλευτική έδρα. Μιλάμε για εκείνους οι οποίοι οικειοθελώς ή αποχωρούν ή δεν επαναδιεκδικούν έδρα. Όλοι εμείς οι άλλοι είμαστε υπό την κρίση του κυπριακού λαού.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είμαστε άξιοι της τύχης μας!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Είναι και αυτό αλήθεια.

Εν πάση περιπτώσει, όμως, θα ήθελα να απευθύνω το χαιρετισμό της φιλίας μου προς όλους τους συναδέλφους και τις συναδέλφους -και τους πενήντα έξι- και της εκτίμησής μας για τη συνεργασία που είχαμε την πενταετία η οποία έχει διαρρεύσει. Ήταν, πιστεύω, μια καλή συνεργασία στα πλαίσια συναίνεσης αλλά και μέσα από τη σύγκρουση την πολιτική πάντοτε. Νομίζω ότι οι σχέσεις έχουν καλλιεργηθεί σε ανθρώπινο επίπεδο και αυτό, επαναλαμβάνω, συμβάλλει στη δημιουργία μιας καινούριας πολιτικής κουλτούρας, παράδοσης στον τόπο μας.

Να ευχαριστήσω και να χαιρετήσω το Χριστόδουλο Βενιαμίν, τον Αβραάμ Αντωνίου, το Γιαννάκη Αγαπίου, το Νίκο Μουσιούττα, το Γιαννάκη Μάτση, τον Κίκη

Καζαμία, το Δημήτρη Ηλιάδη, τον Ανδρέα Μούσκο, τον Ισιδωρο Μακρίδη, το Στέλιο Γερασίμου και τη συνεπαρχιώτισσά μου συνάδελφο Κατερίνα Πασχαλίδου. Να τους ευχηθώ ειλικρινά ό,τι καλύτερο και να είναι υγιείς και ευτυχισμένοι.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ σας ευχαριστώ.

Φυσικά, να υπενθυμίσω ότι, αν υπάρχουν άλλοι ομιλητές, για το θέμα των αποχωρούντων συναδέλφων -ο κ. Χριστόφιας, βεβαίως, δεν ήταν παρών- είχαμε πει ότι θα δοθεί η ευκαιρία και στους ίδιους, όσους θέλουν, να πουν δυο λόγια και σε μας, βεβαίως, να πούμε τα όσα καλά έχουμε να πούμε.

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε προεδρεύων της Βουλής, αγαπητέ Πρόεδρε της Βουλής Σπύρο Κυπριανού, αγαπητές συναδέλφισσες και συνάδελφοι,

Νομίζω ότι η δική μου θέση είναι φορτισμένη περισσότερο από όλους σας συναισθηματικά, γιατί αυτή είναι η τελευταία συνεδρία της Βουλής που ο Σπύρος Κυπριανού προεδρεύει της Δημοκρατίας ως προεδρεύων, παραμένοντας, ωστόσο, Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων. Με συνδέουν μαζί του πολύχρονοι προσωπικοί, συναγωνιστικοί και άλλοι δεσμοί. Καυχώμαι ότι τον ξέρω περισσότερο από οποιονδήποτε από σας, εδώ και πολλά χρόνια, αφού σπουδάσαμε μαζί, μείναμε στο ίδιο σπίτι, μαζί είχαμε πολλούς αγώνες και κάποτε αντιδικίες -όπως είπε ο κ. Χριστόφιας, αυτά είναι μέσα στα παιγνίδια της πολιτικής- αλλά πάντα μας συνέδεε μια ειλικρινής αδελφική φιλία.

Πρώτα θέλω να τον συγχαρώ για την τελευταία του θητεία ως Προέδρου της Βουλής, για όσα πολλά και αξιόλογα επιτέλεσε, πάντα με πνεύμα συναίνεσης και

συνένωσης, με το πνεύμα της μετριοπάθειας και της συναδέλφωσης που τον διακρίνει. Πιστεύω ότι τίμησε το έδρανο στο οποίο η ολομέλεια της Βουλής τον είχε αναδείξει, του Προέδρου αυτού του σώματος. Θέλω ακόμα να εκφράσω από μέρους όλων σας ευχαριστίες για τον αξιόλογο και άξιο τρόπο με τον οποίο επιτέλεσε τα καθήκοντά του και να πω ότι, όσο και αν είναι αποδεκτό ότι η ώρα της αποχώρησης έρχεται για όλους μας κάποτε, είναι με λύπη που βρισκόμαστε μπροστά σ' αυτή την πραγματικότητα, στο ότι ένας συνεπής και άξιος αγωνιστής του τόπου και του λαού θέλησε να αποχωρήσει από την ενεργό πολιτική.

Από εδώ και πέρα θα μιλήσω ως μέλος του Δημοκρατικού Κόμματος. Και δεν μπορώ παρά να αποτίσω φόρο τιμής στον ιδρυτή αυτού του κόμματος, που το δημιούργησε, το άνδρωσε και το καταξίωσε με μια σειρά αγώνων, προπάντων με σταθερότητα και συνέπεια σ' αυτό που ο ίδιος κατά καιρούς έκρινε και κρίνει ότι είναι προς το συμφέρον του κυπριακού ελληνισμού.

Ό,τι κι αν πουν οποιοδήποτε για το Σπύρο Κυπριανού, νομίζω κανένας δε δικαιούται, και δεν πρέπει, να αμφισβητήσει τον αγνό του πατριωτισμό, την πραγματική αγάπη του προς τον κυπριακό λαό, ως σύνολο όλων των τάξεων και όλων των κατευθύνσεων, αλλά πάνω από όλα την ακλόνητη πίστη του στη δικαίωση του κυπριακού ελληνισμού. Εμείς του Δημοκρατικού Κόμματος εκφράζουμε την ευγνωμοσύνη μας για όσα έκανε και την ελπίδα μας ότι, παρά την αποχώρησή του από την ενεργό πολιτική -κι αυτό θέλουμε να το πιστεύουμε και το ξέρουμε- θα παραμείνει πάντα στο πλευρό μας, πάντα θα μας συμπαρίσταται, πάντα θα μας βοηθά στον αγώνα που, όντας συνεχιστές της δικής του παράδοσης, διεξάγουμε για τη δικαίωση του κυπριακού ελληνισμού.

Και εγώ, με τη σειρά μου, του εύχομαι κάθε προσωπική ευτυχία, κάθε οικογενειακή ευτυχία με τα παιδιά του, ένα από τα οποία έχουμε στις τάξεις μας, και προπάντων με

τα εγγόνια του, που ξέρω ότι τα αγαπά, αν είναι δυνατό, περισσότερο και από τα παιδιά του.

Φίλε Σπύρο, σου εύχομαι πολλή υγεία, μακροήμερευση, ευτυχία και ικανοποίηση των στόχων που έχεις τάξει στη ζωή σου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Παπαδόπουλο.

Καλώ τον κ. Λυσσαρίδη να πάρει το λόγο.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, φίλε κύριε Σπύρο Κυπριανού,

Είναι φυσικό όλοι να συμεριζόμαστε τη συναισθηματική φόρτιση που αισθάνεστε αυτή την ιστορική ώρα. Όμως δεν αποχαιρετούμε το Σπύρο Κυπριανού από την πολιτική ζωή, γι' αυτό δε νοείται να κάνει κανείς μια ολοκληρωμένη αναφορά στο έργο και στην προσφορά του. Ο κ. Κυπριανού αποχωρεί απλώς από το κοινοβουλευτικό προσκήνιο, όπου η προσφορά του ήταν σημαντική. Σημαντικότερη όμως υπήρξε η προσφορά του από άλλα αξιώματα και σε άλλους τομείς, στους οποίους αφιέρωσε ολόκληρη τη ζωή του. Ο κ. Κυπριανού παραμένει μάχιμος και είμαι βέβαιος ότι θα είναι παρών σε όλους τους αγώνες του λαού μας, ιδιαίτερα στον εθνικό μας αγώνα, που υπήρξε, είναι και θα είναι το μόνιμο μέλημά του, η μόνιμη αγωνία του.

Είχα την ευκαιρία να γνωρίζω τον Σπύρο Κυπριανού από τα πρώτα βήματα της Κυπριακής Δημοκρατίας και να μοιραστώ μαζί του εμπειρίες και απογοητεύσεις. Αλλά είχα επίσης την ευκαιρία να διαπιστώσω από την αρχή ότι το εθνικό μας θέμα τον απασχολούσε μόνιμα και έντονα και ό,τι και να αποφασίσει δεν μπορεί να μείνει έξω από τη συνεχή ενασχόληση με αυτό το θέμα. Γι' αυτό, επαναλαμβάνω, αυτός ο αποχαιρετισμός είναι αποχαιρετισμός προς τον Πρόεδρο της Βουλής, όχι προς το πολιτικό πρόσωπο Σπύρο Κυπριανού. Ο κ. Κυπριανού δε θα είναι πια βουλευτής ή

Πρόεδρος αυτής της Βουλής, όμως θα παραμείνει ένας εθνικός αγωνιστής στην υπηρεσία της πατρίδας. Επαναλαμβάνω, δεν τον αποχαιρετούμε. Απλώς δε θα τον έχουμε μέσα σ' αυτή την αίθουσα. Θα τον έχουμε παρόντα σε όλους τους αγώνες αυτού του τόπου.

Εκ μέρους του Σοσιαλδημοκρατικού Κινήματος σου εύχομαι, αγαπητέ φίλε Σπύρο, όχι μονάχα ευτυχία και προκοπή, αλλά και συνέχιση των αγώνων σου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Λυσσαρίδη.

Το λόγο έχει η κ. Βασιλείου.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Αγαπητέ κύριε Πρόεδρε,

Με ανάμεικτα αισθήματα καλούμαστε σήμερα να πούμε μερικά λόγια για τον αποχωρούντα Πρόεδρο της Βουλής κ. Σπύρο Κυπριανού. Όπως ήταν φυσικό, η απόφαση του κ. Κυπριανού να αποχωρήσει από την ενεργό πολιτική αφήνει ένα δυσαναπλήρωτο κενό. Δυσαναπλήρωτο, γιατί ο Πρόεδρος της Βουλής, από τα νεανικά του χρόνια και από διάφορες θέσεις, υπηρέτησε την πατρίδα μας σε καιρούς δύσκολους και επικίνδυνους. Αναλαμβάνοντας το ύπατο αξίωμα του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας, μετά το θάνατο του αείμνηστου Εθνάρχη Μακάριου, εργάστηκε σκληρά, συνεχίζοντας το έργο του προκατόχου του. Αλλά και από τη θέση του ως Πρόεδρος της Βουλής κατάφερε να εξασφαλίσει την αναγκαία συναίνεση από όλους εμάς και τα κόμματά μας για την ομαλή και παραγωγική λειτουργία του σώματος.

Πέραν όμως του πολιτικού, υπάρχει και η πλευρά του ανθρώπου Σπύρου Κυπριανού. Του ακούραστου εργάτη, που ήταν πάντα έτοιμος να μας δεχτεί με χαμόγελο και να καθησυχάσει κάθε έγνοια και ανησυχία μας.

Κύριε Πρόεδρε, εμείς οι Ενωμένοι Δημοκράτες πιστεύουμε ότι η νηφαλιότητα και οι

δημοκρατικές σας αρχές θα είναι για μας παράδειγμα στην πολιτική μας πορεία. Είμαστε σίγουροι ότι θα συνεχίσετε να δίνετε απλόχερα, αντλώντας από την πολύτιμη πείρα σας, για το καλό της πατρίδας μας.

Σας ευχόμαστε υγεία και κάθε προσωπική και οικογενειακή ευτυχία.

Δράπτομαι αυτής της ευκαιρίας, για να πω κι εγώ μερικά λόγια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρία Βασιλείου, τα υπόλοιπα θα τα πούμε...

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Επειδή μπορεί να φύγω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Για να μη θεωρηθεί ότι κάποιος αγνοήσαμε τους συναδέλφους.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Όχι, λόγω ειλημμένης υποχρέωσης μπορεί να αναγκαστώ να φύγω κάπως πιο νωρίς, γι' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, παρακαλώ.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Απευθυνόμενη προς την αποχωρούσα συνάδελφο και τους συναδέλφους οι οποίοι δε θα επαναδιεκδικήσουν θέση στη Βουλή, θέλω να πω πόσο προνομιούχα νιώθω για το γεγονός ότι μέσα σ' αυτά τα πέντε χρόνια είχα την τιμή να συνεργαστώ μαζί με όλους σας, να συνεργαστώ και να αντλήσω πείρα από πολλούς από εσάς μέσα από τις εργασίες των διαφόρων επιτροπών. Και να είστε βέβαιοι ότι το έργο το οποίο αφήνετε πίσω σας θα μας καθοδηγεί και θα μας δώσει την ευκαιρία να εφαρμόσουμε την πείρα και όλα όσα μάθαμε από εσάς, αγαπητοί συνάδελφοι.

Σας εύχομαι κάθε καλό και είμαι σίγουρη ότι θα σας έχουμε και κοντά μας, θα

παραμείνετε όλοι φίλοι και συνεργάτες όλων μας· είτε εκλεγούμε είτε δεν εκλεγούμε, η φιλία θα παραμείνει εσαεί.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ την κ. Βασιλείου.

Κύριε Πρόεδρε, ήρθε η ώρα να σας εκφράσω για άλλη μια φορά τις θερμότερες των ευχών μας. Να σας δώσω το λόγο, αν θέλετε να δευτερολογήσετε.

ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αν μου επιτρέψετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαιότατα.

ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Θα ήθελα πολλή ώρα, για να σχολιάσω τα όσα λέχθηκαν, τα πολύ τιμητικά, για μένα και για τους άλλους συναδέλφους που αποχωρούν. Θα ήθελα να μείνω στα όσα είπα, αλλά προσθέτοντας την ευγνωμοσύνη μου προς όλους όσοι μίλησαν, προς τον Προεδρεύοντα της Βουλής, το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ τον κ. Χριστόφια, τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο, τον κ. Βάσο Λυσσαρίδη, την κ. Βασιλείου, πραγματικά δε βρίσκω λόγια να ευχαριστήσω για τα τόσο καλά λόγια που είπατε για μένα, για όλη την προσπάθειά μου καθ' όλη αυτή τη διάρκεια των πέντε ετών· αλλά και πέραν από τα πέντε έτη, καθ' όλη τη διάρκεια της πολιτικής μου σταδιοδρομίας, αν μπορούμε να την περιγράψουμε έτσι.

Θα ήθελα να τελειώσω εκφράζοντας ξανά αυτό που είπα στο τέλος της ομιλίας μου, το μεγάλο ευχαριστώ.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Σπύρος Κυπριανού αποχωρεί από την αίθουσα χαιρετώντας τους βουλευτές.)

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Χειροκροτήματα)

ΣΠ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δίνω το λόγο στον κ. Μάτση.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μετά από είκοσι χρόνια παρουσίας στη Βουλή, νομίζω ότι δικαιούμαι να πω λίγα λόγια τώρα ή αργότερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μάτση, στη χθεσινή σύσκεψη είχαμε συμφωνήσει ότι θα δινόταν η ευκαιρία, βεβαιότατα, σε όσους από τους αποχωρούντες συναδέλφους θα ήθελαν να μιλήσουν, να μιλήσουν. Νομίζω ότι μετά την αποχώρηση του Προέδρου, είναι η ώρα, μιας και είμαστε στο συναισθηματικό στάδιο, να δώσουμε... Θέλετε να κάνουμε ένα μικρό διάλειμμα ή να συνεχίσουμε τώρα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να συνεχίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Κύριε Μάτση, έχετε το λόγο.

Γ. ΜΑΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι,

Πριν είκοσι ακριβώς χρόνια είχα την τιμή, με την ψήφο των ψηφοφόρων του Δημοκρατικού Συναγερμού, να εισέλθω στην κοινοβουλευτική δραστηριότητα της Βουλής των Αντιπροσώπων. Θέλω να ευχαριστήσω θερμά όλους εκείνους που με ψήφισαν, όχι μόνο το 1981, αλλά και στις επόμενες άλλες τρεις κοινοβουλευτικές

περιόδους... οι οποίοι τόσο γενναιόδωρα με τίμησαν με τις ψήφους τους.

Θα πω λίγα λόγια, όχι περιοριζόμενος στα ευχάριστα, όπως ακριβώς έχουν μόλις λεχθεί στην ομιλία του απερχόμενου Προέδρου της Βουλής. Είναι με καθαρή σκέψη και απόφαση που αποφάσισα να μη διεκδικήσω την κοινοβουλευτική έδρα, παρά την εισήγηση του αγαπητού προέδρου του κόμματος και της κοινοβουλευτικής μου ομάδας. Πιστεύω ότι μετά από είκοσι χρόνια είναι ορθό και δίκαιο να δώσουμε την ευκαιρία σε νέους ανθρώπους να κοσμήσουν τα έδρανα της Βουλής, υπό μια προϋπόθεση, δική μου: Ότι οι νέοι άνθρωποι θα είναι όχι μιμητές των λαθών του παρελθόντος, αλλά θα έχουν την ικανότητα να αποβάλουν τα τρωτά και τα μειονεκτήματα που επεκράτησαν από το 1960 μέχρι σήμερα και να σταθούν στέρεοι υπερασπιστές της γης μας και του πεπρωμένου αυτού του λαού, εφαρμόζοντας την πολύπλευρη γνώση που οι σημερινές συνθήκες έχουν προσδώσει στους νέους ανθρώπους. Διαφορετικά δε θα είναι νέοι άνθρωποι στη Βουλή, αλλά θα είναι νέοι άνθρωποι με παλαιά παρωπίδα.

Το 1960, κύριοι συνάδελφοι, είχα εκλεγεί βουλευτής της Ελληνικής Κοινοτικής Συνέλευσης. Παρέμεινα στη θέση μου για λίγα μόνο χρόνια και αποχώρησα πιστεύοντας, τότε, ότι έπρεπε να αποφύγουμε πάση θυσία τις πλεκτάνες και τις παγίδες που ξένα συμφέροντα δημιουργούσαν στον τόπο μας και να αποφύγουμε οποιασδήποτε μορφής προσβολή των συμφωνιών της Ζυρίχης εκείνη την περίοδο ή σύγκρουσή μας με τους Τουρκοκυπρίους. Είχα την άποψη ότι με τη Ζυρίχη, παρ' όλα τα μειονεκτήματα και τα τρωτά σημεία της, είχαμε καταστεί σε μεγάλο βαθμό κύριοι της τύχης και του τόπου μας. Χρειαζόταν σύνεση και προσοχή προσέγγισης με κατανόηση των Τουρκοκυπρίων συμπατριωτών μας, για να παρακάμψουμε τις δυσκολίες και τα εμπόδια που οι εμπνευστές της Ζυρίχης τόσο έντεχνα έστησαν ανάμεσά μας.

Αποχωρώντας από την Κοινοτική Συνέλευση, δεν αναμείχθηκα ξανά στην πολιτική ζωή μέχρι το 1976, όταν υπό τις νέες συνθήκες που δημιουργήθηκαν στον τόπο μας,

μετά την προδοσία του 1974, έκρινα επιβεβλημένο να δώσω το παρόν μου με δύο βασικά στόχους: Την πραγματική ενότητα του κυπριακού ελληνισμού, για να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις της τουρκικής κατοχής και την πορεία προς την Ευρώπη. Είχα τονίσει το 1977 ότι η Ευρώπη θα ίδρυε ευρωπαϊκό κοινοβούλιο... τα ανθρώπινα δικαιώματα... και τον ευρωπαϊκό κεκτημένο, όπως το υπερασπιζόμαστε τώρα, θα δέσποζε σε όλο τον ευρωπαϊκό χώρο και ότι δεν μπορούσε η Κύπρος να μείνει αμέτοχη αυτών των προτερημάτων. Λυπούμαι, γιατί ενωρίτερα δεν είχαμε καταφύγει προς αυτή την πορεία, διότι, αν το πράτταμε, έχω τη βεβαιότητα ότι η Κύπρος θα ήταν μέλος της Ενωμένης Ευρώπης μαζί με τις τέσσερις ευρωπαϊκές χώρες, τη Σουηδία, την Αυστρία, τη Νορβηγία και τη Δανία. Τώρα αγωνιζόμαστε, και καλώς πράττουμε, να επιτύχουμε σε αυτό το στόχο, που είναι και το μοναδικό μας καταφύγιο.

Το 1981 είχα εκλεγεί βουλευτής με την ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού και άρχισε η ομαλότερη κοινοβουλευτική ζωή να εδραιώνεται στο σώμα αυτό. Είχα, κατά την περίοδο αυτή, υπερασπιστεί με σθένος πολύ τους θεσμούς και τις αξίες. Και ως πρόεδρος της επιτροπής Ελέγχου είχα εγείρει το θέμα το οποίο συζητήθηκε εν εκτάσει από αυτό το βήμα, κατά τη δεκαετία του ογδόντα, υπερασπιζόμενος τη μόνιμη θέση μου, ότι δεν υπάρχουν ίσοι και άνισοι πολίτες και δεν υπάρχουν προνομιούχοι και μη, σε οποιονδήποτε ιδεολογικό ή κομματικό χώρο και αν ανήκουν, ότι η Κύπρος είναι κτήμα όλων των Κυπρίων και ότι η εκάστοτε εξουσία πρέπει να αντιμετωπίζει το λαό μέσα απ' αυτό το πρίσμα. Σήμερα, διαπιστώνοντας -με τις εξελίξεις που πραγματοποιούνται, τα σκάνδαλα- ότι οι θεσμοί και πολλές άλλες αξίες έχουν βρεθεί στο χαμηλότερο επίπεδο και ότι όσοι υπερασπίζονται ή προβάλλουν τα σκάνδαλα καταντούν γραφικοί σε μια κοινωνία όπως η δική μας, η οποία έχει διαβρωθεί από τη συμπεριφορά και της πολιτικής ηγεσίας στο σύνολό της ή την ανοχή που επιδεικνύουμε... Είμαι ωμός, αλλά δεν μπορώ να εγκαταλείψω αυτό το βήμα, μετά από

είκοσι χρόνια, χωρίς να πω κάποιες αλήθειες.

Κατά την περίοδο της παρουσίας μου στη Βουλή, είχα τη μεγάλη τιμή να αντιπροσωπεύσω αυτό το σώμα σε ευρωπαϊκά σώματα και ιδιαίτερα στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Θέλω να τονίσω ότι το κυπριακό ζήτημα ήταν το πρώτο θέμα που δέσποζε σε όλες τις επιτροπές του Συμβουλίου της Ευρώπης και ότι με τη συνεργασία των εκάστοτε προέδρων –μία θέση είχαμε τότε στο Συμβούλιο της Ευρώπης– πραγματοποιούσαμε ένα αξιόλογο έργο. Και θέλω να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον πρόεδρο της τότε ΕΔΕΚ, του σημερινού ΚΙΣΟΣ, δρα Λυσσαρίδη, τον οποίο είχα τη τιμή να αντιπροσωπεύω για πολλά χρόνια στο Συμβούλιο της Ευρώπης. Πρώτιστο θέμα που μας απασχόλησε και που εγείραμε ήταν ο εποικισμός, το οποίο θεωρώ και σήμερα ότι είναι το μέγιστο πρόβλημα που θα αντιμετωπίσει ο κυπριακός ελληνισμός, αλλά και οι Τουρκοκύπριοι, το σύνολο των Κυπρίων που κατοικούσαν σ' αυτή τη γη.

Και ρωτώ με όλη την ειλικρίνεια όλους μας το ερώτημα: Αν αύριο η Άγκυρα μας πει ότι αποδέχεται τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία, με ποιους θα εφαρμόσουμε αυτή την ομοσπονδία; Με τις πέραν των διακοσίων χιλιάδων εποίκους που βρίσκονται σήμερα στα σπίτια και τις περιουσίες μας, κατά παράβαση της Συνθήκης της Γενεύης και όλου του διεθνούς νόμου, ή με τις πλην σαράντα χιλιάδες Τουρκοκυπρίων που παρέμειναν σ' αυτή τη γη; Παράλληλα, υπερασπίσαμε όλοι με σθένος την ανάγκη διατήρησης της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, καταργήσαμε την πρόθεση της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης να δώσει δικαίωμα στις ευρωπαϊκές αεροπορικές εταιρείες να πετούν στην Τύμπου και πολλά άλλα για τα οποία λυπούμαι, γιατί ορισμένα από αυτά έχουν πλήρως εγκαταλειφθεί, και είναι αξιόλογη η προσπάθεια της Βουλής τώρα να τα αναβιώσει μετά από πολλά χρόνια.

Μέσα σ' αυτή την περίοδο είχα την καθαρή σκέψη και διαμόρφωσα τη θέση ότι η προσπάθεια του κυπριακού ελληνισμού έπρεπε να στραφεί προς τους συμπατριώτες

μας Τουρκοκυπρίους και ότι έπρεπε να επιδείξουμε το μέγιστο των ενδιαφερόντων προς αυτή την κοινότητα με ειλικρίνεια παρ' όλες τις δυσκολίες που αντιμετωπίζοντο και αντιμετωπίζαν και οι ίδιοι.

Είχα προσκαλέσει το 1978 τέσσερις ηγέτες της τουρκοκυπριακής κοινότητας στις ελεύθερες περιοχές με πολύ αξιοσημείωτα δεδομένα και είχα προσκαλέσει τον υιό Ντενκτάς, τον Ραΐφ Ντενκτάς, με τη σύζυγό του και είχε αποδεχτεί ο Ραούφ Ντενκτάς την παραμονή του γιου του για δέκα μέρες στο σπίτι μου σαν φιλοξενούμενου μου. Δυστυχώς, υπό μυστηριώδεις συνθήκες μια εβδομάδα πριν την άφιξή του στην ελεύθερη περιοχή ο Ραΐφ Ντενκτάς ενεπλάκη σε ένα αυτοκινητιστικό δυστύχημα και απεβίωσε.

Κύριε Πρόεδρε, όταν εισήλθα στη Βουλή το 1981 -και είπα ότι θα πω κάποια πράγματα, όχι τα ευχάριστα αλλά τα σημαντικά σημεία, τα οποία σημειώνω πολύ περιληπτικά, όσον αφορά τη δική μου σταδιοδρομία στη Βουλή- η κατάσταση στο σώμα αυτό δεν ήταν αυτή που παρουσιάζεται σήμερα. Η μία πλευρά δε μιλούσε στην άλλη πλευρά και, όταν λέγω ότι δε μιλούσε, είναι με όλη τη σημασία της λέξεως που αναφέρομαι σ' αυτό. Θυμάμαι ότι είχα μια εξαιρετικά σημαντική συνομιλία με τον Εζεκία Παπαϊωάννου στο καφενείο της Βουλής σε μια προσπάθεια να σπάσουμε αυτό τον πάγο που επικρατούσε τότε και δεν επέτρεπε τη σωστή πορεία αυτού του λαού προς το μέλλον. Και άρχισε να σπάζει ο πάγος. Και θέλω να χαιρετίσω τη σημερινή σύνθεση της Βουλής με επικεφαλής το Γενικό Γραμματέα του ΑΚΕΛ, Δημήτρη Χριστόφια, και το νέο πνεύμα, το πραγματικά νέο πνεύμα που επικράτησε έκτοτε και που ελπίζω ότι θα επικρατήσει πολύ εντονότερα στο μέλλον.

Θέλω μ' αυτή τη σύντομη παρέμβασή μου να ευχαριστήσω τους συναδέλφους βουλευτές όλων των περιόδων της παρουσίας μου στη Βουλή, να ευχαριστήσω τους τέσσερις Προέδρους της Βουλής, κατά τη διάρκεια της θητείας των οποίων έτυχε να

ευρίσκομαι στο σώμα, και να ευχηθώ εκ βάθους καρδιάς οι επόμενοι ηγέτες αυτής της Βουλής, που προφανώς θα είναι ο Νίκος Αναστασιάδης, ο Δημήτρης Χριστόφιας, ο Τάσος Παπαδόπουλος και ο Βάσος Λυσσαρίδης, να δώσουν δημιουργικά το παρών τους κτίζοντας την πραγματική ενότητα αυτού του λαού και επιδιώκοντας τους μόνιμους στόχους μας, που είναι η απαλλαγή μας από την τουρκική κατοχή και η επανένωση της Κύπρου μέσα στο σύγχρονο ευρωπαϊκό πνεύμα και με κατάκτηση του ευρωπαϊκού κεκτημένου, που σημαίνει και τη λύση των προβλημάτων του λαού μας.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν άλλοι εκ των συναδέλφων που θέλουν να μιλήσουν;

Ο κ. Αβραάμ Αντωνίου και στη συνέχεια ο κ. Αγαπίου.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή η ώρα, κατά την οποία συντελείται η αποχώρησή μου, όπως και μερικών άλλων συναδέλφων, από το αξίωμα του μέλους της Βουλής των Αντιπροσώπων, θεωρώ ότι αποτελεί μια κορυφαία στιγμή στη σταδιοδρομία μου στα συνδικαλιστικά, πολιτικά και κοινωνικά πράγματα του τόπου -τέτοιες στιγμές είχα ζήσει και άλλοτε, όταν είχα τερματίσει τη σταδιοδρομία μου στο συνδικαλισμό. Ειλικρινά πιστεύω ότι η συμμετοχή μου σ' αυτό το σώμα μου έδωσε τη δυνατότητα να αναπτύξω μια δραστηριότητα η οποία μπορεί να κρίνεται σχετικά ικανοποιητική- δεν είμαι εγώ που θα κρίνω το έργο το οποίο επιτέλεσα ως μέλος της Βουλής. Εκείνο το οποίο θέλω να βεβαιώσω είναι ότι στα δέκα χρόνια της παρουσίας μου στο νομοθετικό σώμα είχα πάντοτε ένα στόχο, να κάνουμε το καλύτερο δυνατό για τον τόπο και να τον υπηρετήσουμε μέσα από την πιο δυνατή συναίνεση και συνεργασία με όλες τις πλευρές του σώματος.

Ιδιαίτερα θέλω να ευχαριστήσω πρώτα τα μέλη της επιτροπής Εργασίας, τα μέλη της επιτροπής Οικονομικών αλλά και όλους τους βουλευτές και βουλευτίνες για τη συνεργασία την οποία είχαμε όλα αυτά τα χρόνια.

Η αποχώρησή μου από το αξίωμα του μέλους της Βουλής των Αντιπροσώπων δε σημαίνει ασφαλώς και τερματισμό του ενδιαφέροντός μου για τα κοινά. Με όλους τους τρόπους που θα μου δοθεί η ευκαιρία να το κάνω θα συνεχίσω να προσφέρω τις υπηρεσίες μου εκεί και όπου κριθεί τούτο χρήσιμο.

Πριν εγκαταλείψω το βήμα, θέλω ιδιαίτερα να ευχαριστήσω τους υπηρεσιακούς παράγοντες της Βουλής, από το γενικό διευθυντή μέχρι τους γραμματείς των επιτροπών αλλά και όλο το προσωπικό της Βουλής, τους οποίους θεωρώ ως τους αφανείς ήρωες σ' αυτό το σώμα για όλο το έργο το οποίο επιτελείται στη Βουλή. Πιστεύω ότι η συμβολή τους και η βοήθειά τους προς τα μέλη της Βουλής είναι πάρα πολύ σημαντική και νομίζω ότι χωρίς αυτή τη συνεισφορά και τη συμβολή τους το έργο της Βουλής δε θα μπορούσε να ήταν αυτό που είναι σήμερα. Ευχαριστώ όλους. Δε σας αποχαιρετώ, γιατί με όλους θα έχουμε την ευκαιρία να συναντώμαστε πολύ συχνά.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Αντωνίου. Ο κ. Αγαπίου έχει το λόγο.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Όπως ο συνομήλικός μου, αγαπητός Σπύρος Κυπριανού, και εγώ αποφάσισα να μην αποδεχτώ υποψηφιότητα με την ελπίδα πως ο αντικαταστάτης μου θα είναι σε τέτοια ηλικία, που δικαιολογημένα θα μπορώ να πω «τόπο στα νιάτα».

Εγκαταλείπω τα έδρανα της Βουλής όχι χωρίς συγκίνηση και συναισθηματισμό. Τα δέκα αυτά χρόνια της συμμετοχής μου στο νομοθετικό σώμα ήταν μια πρόκληση και

μια καινούργια εμπειρία, που αποτέλεσε για μένα σημαντικό σταθμό στη ζωή μου και στην πενήντάχρονη πολιτική μου δραστηριότητα. Πόσο χρήσιμη ήταν η παρουσία μου δεν είναι σ' εμένα να το κρίνω. Εκείνο όμως για το οποίο μπορώ να περηφανεύομαι πραγματικά είναι ότι συνέβαλα σ' αυτό που ο φίλος μου, ο Γιαννάκης ο Μάτσης, ανέφερε προηγουμένως, ότι δηλαδή με την παρουσία μου βοήθησα στο να δημιουργηθούν καλύτερες σχέσεις μεταξύ όλων των συναδέλφων, ανεξάρτητα από τις πολιτικές αντιπαραθέσεις που είχαμε μεταξύ μας.

Και θέλω μ' αυτή την ευκαιρία να εκφράσω τις ευχαριστίες μου σε όλους τους συναδέλφους όλων των κομμάτων, όπως και ιδιαίτερες ευχαριστίες στη διεύθυνση και το προσωπικό της Βουλής, που με τόση φροντίδα βοηθούν τόσο δημιουργικά το έργο της Βουλής. Ευχαριστώ επίσης τους συναδέλφους μου στην κοινοβουλευτική ομάδα για την κατανόηση, τη συναντίληψη και την αγάπη που είχαμε μεταξύ μας. Πάνω απ' όλα, όμως, θέλω απ' αυτό το βήμα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες στο κόμμα και στην παράταξή μου που με έκριναν άξιο να βρεθώ σ' αυτό το ανώτερο πολιτειακό αξίωμα.

Εγκαταλείποντας τα βουλευτικά έδρανα θέλω να σας διαβεβαιώσω πως δεν εγκαταλείπω και τον πολιτικό στίβο. Με όσες δυνάμεις μου απομένουν θα προσφέρω τις υπηρεσίες μου από το χώρο της Αριστεράς για την απελευθέρωση και την επανένωση της πατρίδας μας, για την ειρήνη και τη δημοκρατία και ένα καλύτερο μέλλον για το λαό και τη νεολαία μας.

Εύχομαι η επόμενη Βουλή να είναι αντάξια της Βουλής που τελειώνει σήμερα τις υπηρεσίες της και ιδιαίτερα το κτίριο που θα στεγάζει την επόμενη Βουλή να στεγάσει το κοινοβούλιο στο οποίο θα αντιπροσωπεύονται και οι δύο κοινότητες της πατρίδας μας και οι θρησκευτικές ομάδες.

Εύχομαι στους συναδέλφους που εγκαταλείπουν τα έδρανα κάθε προσωπική και

οικογενειακή ευτυχία. Σε όλους σας ό,τι ποθείτε, στους υποψήφιους καλή επιτυχία και στην καινούργια Βουλή καλές δουλειές.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Αγαπίου. Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, τον αποχαιρετισμό μου τον είχα κάνει με την κατάθεση της ομιλίας μου κατά τους προϋπολογισμούς. Είχα πει ότι πιστεύω στην ανανέωση, και εδώ θέλω να πω σε κάποιους αιθαλείς νέους, όπως στο φίλο, τον Βάσο τον Λυσσαρίδη, ότι είναι προσωπικό θέμα. Εγώ αισθάνομαι ότι κουράστηκα και θεωρώ ότι ίσως κάναμε ένα λάθος: Γεννηθήκαμε κάπως πρόωρα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Όμως, μετά από αυτό το λάθος η πείρα της ζωής με δίδαξε και από τη διδασκαλία αυτή πήρα μια απόφαση: Δεν πρόκειται να πεθάνουμε, αν δε δούμε τη δικαίωση του τόπου μας. Υπάρχει πάντως η συνταγή της μακροζωίας και αυτή είναι να αγωνίζεσαι συνεχώς για ανεκπλήρωτους στόχους, για ιδανικά και οράματα και να διεξάγεις ευγενείς αγώνες για τον τόπο, για τον κόσμο. Αυτό θα κάνω, για να μπορέσω να ζήσω και να δω την ανάσταση του τόπου μας. Σας ευχαριστώ και θέλω με τη σειρά μου να ευχαριστήσω το προσωπικό της Βουλής. Δε θα πω παραπάνω, γιατί άρχισα να συγκινούμαι. Γεια σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε, κύριε Μουσιούττα. Ο κ. Μούσκος.

Α. ΜΟΥΣΚΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Είναι πραγματικά με ανάμικτα αισθήματα που ανεβαίνω για τελευταία φορά στο βήμα της Βουλής. Πιστεύω ότι τα τελευταία δέκα χρόνια σε αυτό το σώμα έχω προσφέρει όσα μπορούσα, αλλά έχω διδαχθεί και πάρα πολλά. Παρά τις πολλές εμπειρίες που είχα στη ζωή, νομίζω ότι είναι μοναδική εμπειρία να είσαι βουλευτής και να συνεργάζεσαι με συναδέλφους άλλων κομμάτων. Πιστεύω ότι η συνεργασία μαζί τους ήταν άφογη και, αν καμιά φορά έχω πικράνει ή προσβάλει τον οποιοδήποτε συνάδελφο, αυτή τη στιγμή απολογούμαι, διότι δεν το έκαμα με κακή πρόθεση, αλλά ήταν ίσως σε μια στιγμή στην οποία ο καθένας από εμάς μπορεί να βρίσκεται, όταν θέλει να επιβάλει καμιά φορά την άποψη τη δική του.

Θέλω να ευχαριστήσω, κύριε Πρόεδρε, όλους τους συναδέλφους για τη συνεργασία τους, θέλω να ευχαριστήσω το προσωπικό της Βουλής και να ευχηθώ σε όλους, σε εκείνους οι οποίοι δεν επαναδιεκδικούν έδρα ό,τι καλό και σε εκείνους που επαναδιεκδικούν ό,τι καλύτερο, ευχόμενος να βρίσκονται στην επόμενη θητεία της Βουλής.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ, κύριε Μούσκο.

Ο κ. Δημήτρης Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ομολογώ ότι δεν είμαι έτοιμος να αποχαιρετήσω κανέναν. Ομολογώ ότι αισθάνομαι ότι χαιρετώ φίλους και φίλες, συναγωνιστές και συναγωνίστριες. Ήταν μεγάλη τιμή να είμαι μέλος αυτού του σώματος και ήταν ύψιστη τιμή να συνυπάρξω με εκείνους οι οποίοι έγραψαν τη νεότερη ιστορία του τόπου σε αυτή την αίθουσα. Με το Σπύρο Κυπριανού, με το Γλαύκο Κληρίδη. Με πολλούς που

είναι εκτός σώματος ή έχουν φύγει από τη ζωή. Με τον Εζεκία Παπαϊωάννου, με τον Ανδρέα Φάντη, με τον Ανδρέα Ζιαρτίδη. Να είσαι στα ίδια έδρανα με το Βάσο Λυσσαρίδη, ακριβώς στα ίδια έδρανα, είναι μεγάλη τιμή. Και δεν μπορεί κανείς να μην αναφέρει τον Ευστάθιο Ευσταθίου, το Ρένο Πρέντζα και πολλούς άλλους. Η Βουλή συνεχίζει με μας ή χωρίς εμάς.

Ήταν επιλογή μου να μην είμαι υποψήφιος σε αυτές τις βουλευτικές εκλογές. Συνειδητή επιλογή. Δεν αποχωρώ από την πολιτική. Παραμένω μάχιμος απολύτως και θα συνεχίσω να αγωνίζομαι μέσα από τις τάξεις του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών για την Κύπρο και τα ιδανικά του δημοκρατικού σοσιαλισμού.

Αισθάνομαι ότι οφείλω πέντε, ίσως και έξι μεγάλα ευχαριστώ.

Ευχαριστώ και τιμώ το λαό που με τίμησε σε τρεις διαδοχικές εκλογές στέλλοντάς με στη Βουλή.

Ευχαριστώ και τιμώ όλους τους συναδέλφους με τους οποίους, μέσα από το δημοκρατικό διάλογο της συμφωνίας και της διαφωνίας, καταφέρναμε να συνυπάρχουμε σε ένα κλίμα συναίνεσης, με στόχο το καλύτερο μέλλον αυτού του τόπου.

Ευχαριστώ ιδιαίτερα τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος και αρκούμαι να αναφέρω ότι σε μια ολόκληρη πενταετία υπήρξε το μοναδικό φαινόμενο, πιστεύω, στην ιστορία του κοινοβουλίου μας, όλες οι αποφάσεις -και ήταν όλο με αποφάσεις που ασχολούμασταν, όχι τόσο με νομοθεσίες- να είναι ομόφωνες. Τους ευχαριστώ για την εντιμότητά τους, την καλοπιστία τους, την καλή τους διάθεση και για τη συναίνεση που μας επέτρεψε να συναντιόμαστε στα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τόπος μας και όχι να διχάζουμε με αφορμή τα προβλήματα.

Θέλω να ευχαριστήσω -είναι το τέταρτο ευχαριστώ- τον πρόεδρο και τα μέλη της κοινοβουλευτικής ομάδας της ΕΔΕΚ και σήμερα ΚΙΣΟΣ. Θεωρώ τιμή μου που υπήρξα

μέλος της και εκφράζω ευγνωμοσύνη, γιατί λειτουργήσαμε με τις ίδιες αρχές, αλλά και με σεβασμό στην ελεύθερη συνείδηση, που κανένας ποτέ δεν επιχείρησε να την παραβιάσει με οποιοδήποτε τρόπο.

Χρωστώ ένα μεγάλο ευχαριστώ και μια βαθιά αναγνώριση στο γενικό διευθυντή, τους λειτουργούς και το προσωπικό της Βουλής. Με το έργο τους, με τη συνεισφορά τους συμβάλλουν όχι στην ομαλή διεξαγωγή, αλλά στην αναβάθμιση του μεγάλου έργου το οποίο επιτέλεσε και επιτελεί αυτό το σώμα. Είναι άξιοι της ευγνωμοσύνης και των συγχαρητηρίων μας για τον επαγγελματισμό τους, την καλή τους διάθεση, τον πολιτισμό τους και την τεράστια προσφορά προς τον τόπο.

Ένα τελευταίο ευχαριστώ, για το οποίο προβληματίστηκα, απευθύνω προς τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τους λειτουργούς των μέσων, όταν και εφόσον ασχολούνταν προβάλλοντας το σοβαρό έργο αυτής της Βουλής και παρακάμπτοντας, κάτι που συνήθως δεν το έκαναν, τους λαϊκισμούς και την εντυπωσιοθηρία.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δηλώνω ότι είμαι πρόσφυγας από το Λευκόνοικο και, λόγω αυτής της ιδιότητας, απαγορεύεται αυστηρώς η μη συμμετοχή στους αγώνες αυτού του λαού.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ τον κ. Ηλιάδη.

Νομίζω ότι η κ. Παντελίδου θέλει το λόγο.

Κ. ΠΑΝΤΕΛΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όταν πριν από πέντε χρόνια ανέβαινα τα σκαλοπάτια της Βουλής, γεμάτη περηφάνια και όραμα για την Κερύνεια, σίγουρα δε φανταζόμουν την έκβαση της θητείας μου. Η απόφασή μου να μη διεκδικήσω έδρα οφείλεται σε συνειδησιακή κρίση

γύρω από πολλά θέματα και κυρίως γύρω από το εθνικό θέμα, δεν είναι όμως του παρόντος να αναπτύξω τις απόψεις μου.

Πιστεύω ότι έκανα το καθήκον μου προς τους Κερυνειώτες. Τους ευχαριστώ για την εμπιστοσύνη που μου έδειξαν και απολογούμαι απέναντι σε όσους με κάποιες πράξεις ή παραλείψεις μου έχω βλάψει.

Ευχαριστώ την κοινοβουλευτική ομάδα του Δημοκρατικού Συναγερμού, όλους τους συναδέλφους μου βουλευτές όλων των κομμάτων, το γενικό διευθυντή και το προσωπικό της Βουλής και ιδιαίτερα τους προέδρους των κοινοβουλευτικών επιτροπών στις οποίες υπήρξα μέλος. Τον κ. Αριστοφάνη Γεωργίου, πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, και τον κ. Ανδρέα Παρισινό, πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας. Ιδιαίτερα ευχαριστώ το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ κ. Δημήτρη Χριστόφια και την κ. Λία Γεωργιάδου για τη συμπαράσταση που είχαμε ο ένας προς τον άλλο όσον αφορά τα θέματα της Κερύνειας. Τους εύχομαι να επανεκλεγούν. Είμαι σίγουρη ότι ο κ. Χριστόφιας θα επανεκλεγεί. Εύχομαι στην αγαπητή συνάδελφο να εκλεγεί και, αν δεν εκλεγεί, σε αυτούς που θα μπουν στη Βουλή θα έλεγα «την Κερύνεια και τα μάτια τους».

Επίσης, θέλω να ευχαριστήσω τον αποχωρούντα Πρόεδρο της Βουλής κ. Σπύρο Κυπριανού για το έργο που έχει δείξει στη Βουλή και του εύχομαι κάθε προσωπική, οικογενειακή και επαγγελματική επιτυχία.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας της κ. Κατερίνας Παντελίδου, τον προεδρεύοντα της Βουλής κ. Νίκο Αναστασιάδη αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ο κ. Ισίδωρος Μακρίδης.

I. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μερικοί από εμάς είχαμε και την ευτυχία και την ατυχία για ένα σχεδόν ολόκληρο βίο να αναμειγνυόμαστε στα κοινά. Τη στιγμή τούτη θέτουμε το ερώτημα στους εαυτούς μας: Φεύγουμε ικανοποιημένοι, άξιζε τον κόπο; Αυτό είναι το βασικό ερώτημα που έχουμε να απαντήσουμε πρώτα στους εαυτούς μας και στη συνέχεια να δώσουμε το μήνυμα στις επερχόμενες γενιές και στους υποψηφίους που θα επιτύχουν να εκλεγούν. Ναι, άξιζε τον κόπο και αισθανόμαστε ικανοποιημένοι.

Το τίμημα ήταν βαρύ και τιμήματα πληρώθηκαν βαριά. Συγκινημένος, αφήνω το μυαλό μου στα χρόνια τα δύσκολα με το Γλαύκο Κληρίδη σχεδόν νεαρό παιδί, τον Τάσσο Παπαδόπουλο νεαρότερο, το γιατρό το Λυσσαρίδη, το Νίκο Μουσιούττα. Ήμουν μαθητής στη Λευκωσία, απ' όπου ξεκίνησα την ανάμιξή μου στα κοινά -μετά από το σπίτι μου- τους δύσκολους εκείνους καιρούς. Πραγματικά άξιζε και αξίζει να συνεχίσουμε όσο μας κρατούν οι δυνάμεις μας, και ως Ελληνοκύπριοι και ως πρόσφυγες, όπως ανέφερε ο αγαπητός συνάδελφος και συγχωριανός κ. Ηλιάδης. Ναι, αξίζει να ενθαρρύνουμε τους νεότερους όχι να δημιουργήσουν το όραμα, αλλά να έρθουν με όραμα και ξεκάθαρα να απαντήσουν τα ερωτήματα και τις προκλήσεις των καιρών.

Ερωτήματα παραμένουν πολλά και δύσκολα, όσο απλά και αν φαίνονται. Πόσο αυτή η παγκοσμιοποίηση επηρεάζει τα κράτη; Πόσο επηρεάζει εμάς τους μικρούς; Το ερώτημα για την ελευθερία έχει απαντηθεί; Ναι, με κάποιους παλιούς όρους έχει απαντηθεί, με τους νεότερους όχι. Αυτά είναι μερικά από τα βασικότερα ερωτήματα τα οποία θα αναγκαστούμε να απαντήσουμε και να απαντήσουν οι νεότεροί μας, όπως και πλείστα τόσα άλλα. Γι' αυτό ευχόμαστε οι καλύτεροι και οι πιο άξιοι να πετύχουν και να εισέλθουν στη Βουλή και οι καλύτεροι από εσάς να παραμείνουν σε αυτό το σώμα.

Σας λέω ότι με λύπη εγκαταλείπω αυτό το σώμα, παρ' όλο που οικειοθελώς αποφάσισα να αποχωρήσω. Αισθάνθηκα και αισθάνομαι τη χαρά της ειλικρινούς επικοινωνίας με όλους σας, με αρχηγούς κομμάτων, με απλά μέλη και στελέχη των κομμάτων, με την ηγεσία του κόμματός μου, με τους φίλους και τους συναδέλφους μου στα στενά κομματικά γραφεία, στους διαδρόμους και σε αυτό το βήμα.

Πρέπει με ειλικρίνεια να εκφράζονται οι θέσεις, να εκτιμούνται οι θέσεις και άφοβα να τοποθετούμαστε. Πολλές φορές δηλώνω ότι -παρ' όλο που πάντοτε ήμουν πειθαρχημένος στο κόμμα μου και πειθαρχημένος θα παραμείνω- είχα τα ερωτηματικά μου. Πράττω ορθά που πειθαρχώ; Πράγματι η απάντηση είναι "ναι". Ως μέλη κομμάτων έχουμε την ευθύνη και την υποχρέωση να πειθαρχούμε, διότι απειθάρχητα κόμματα οδηγούμαστε στην πλήρη αταξία, στην ασυνεννοησία. Έχουμε ανάγκη της τάξης, της πειθαρχίας και της αλληλοσυνεννόησης και προπάντων της ειλικρίνειας και της έντιμης κράτησης των μυστικών των εκάστοτε συνομιλιών που κάνουμε μεταξύ μας, ανεξάρτητα αν είναι του κόμματός μας ή άλλου κόμματος. Μόνο έτσι μπορούμε να επικοινωνούμε σωστά και μόνο έτσι μπορούμε να προσφέρουμε.

Με αυτά τα λίγα λόγια θέλω να ευχαριστήσω όλους σας, ηγέτες των κομμάτων, αγαπητούς συναδέλφους και συναδέλφισσες, όλο το προσωπικό αυτού του σώματος, που εκφράζει με τον τρόπο του όχι μόνο τον επαγγελματισμό, αλλά και την ποιότητα ενός μέρους της δημόσιας υπηρεσίας, καθώς και το πόσο ορθά και αποτελεσματικά μπορούν να αποδώσουν και να προσφέρουν.

Ευχαριστώ όλους ξανά και εύχομαι στους νεότερους να εφαρμόσουν κάθε κανόνα ηθικής και αγωνιστικότητας, γιατί αυτό απαιτούν οι ανάγκες του τόπου μας.

Σας ευχαριστώ ξανά.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Ισίδωρου Μακρίδη, ο προεδρεύων της Βουλής κ. Νίκος Αναστασιάδης επέστρεψε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Ευχαριστώ, κύριε Μακρίδη.

Ο κ. Κίκης Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νιώθω την υποχρέωση από το επίσημο αυτό βήμα να ευχαριστήσω πρώτα απ' όλα το κόμμα μου που με τίμησε δίνοντάς μου την ευκαιρία επί δύο θητείες να είμαι στο ψηφοδέλιό του. Νιώθω ταυτόχρονα την υποχρέωση να ευχαριστήσω όλους εκείνους που μας τίμησαν με την ψήφο τους και μας έστειλαν για δύο πενταετίες σε αυτά τα έδρανα. Το 1991, δεκαεφτά -ας μου επιτραπεί η έκφραση- μαθητευόμενοι βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις μαζί με έναν παλαιότερο σύντροφο αντικαταστήσαμε τιμημένους συντρόφους μας, όπως ήταν ο Εζεκίας Παπαϊωάννου, ο Κυριάκος Χρίστου, ο Μιχάλης Πουμπουρής και άλλοι σύντροφοι. Κυρίως εμείς οι νεότεροι, κατά πάσα πιθανότητα, προσφέραμε πολύ λιγότερα από αυτά που πήραμε σ' αυτά τα δέκα χρόνια. Όμως προσωπικά νιώθω με τη συνείδησή μου ήσυχος ότι στο μέτρο των δυνάμεων και των δυνατοτήτων μας προσφέραμε τον καλύτερό μας εαυτό, εκφράζοντας το δημόσιο συμφέρον.

Λυπούμαι, κύριε Πρόεδρε, αν κάνω πιο καταθλιπτική την ατμόσφαιρα. Όμως είναι και κάποια αισθήματα τα οποία δεν κρύβονται. Θέλω να παρακαλέσω όλους τους συναδέλφους που επαναδιεκδικούν υποψηφιότητα, αλλά και όλους τους υπόλοιπους που θα μπουν για πρώτη φορά σε αυτή την αίθουσα, να μας δώσουν την ευκαιρία το Μάη του 2006 να αποφανθούμε ότι η επόμενη Βουλή ήταν ακόμα καλύτερη από αυτήν, την οποία κάποιοι από εμάς εγκαταλείπουμε σήμερα, ασχέτως αν δε θα είμαστε κάποιοι από εμάς μέλη της επόμενης Βουλής.

Όμως, όσο νέοι και να είμαστε, νομίζω ότι δικαιούμαστε να εκφράσουμε κάποια

ευχή και επιθυμία και προσδοκία, η επόμενη Βουλή να είναι καλύτερη στη σύνθεσή της και στην απόδοσή της και να μη συμπεριφερθεί -και είμαι σίγουρος ότι δε θα το πράξει- ως μασονική στοά, προσπαθώντας ο ένας να αλληλοκαλύπτει τον άλλο στις κακές του τις στιγμές. Η διασταύρωση πολιτικών ξιφών διανθισμένη με πολιτικά επιχειρήματα είναι υγεία στη δημοκρατία. Εκείνο το οποίο δεν επιτρέπεται είναι κτυπήματα κάτω από τη μέση. Πιθανόν κάποιοι από εμάς κάτω από τη μέση να είναι πιο ισχυροί παρά πάνω από τη μέση, γιατί δεν έχουν να φοβηθούν τίποτε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι πονηρό τούτο, κύριε συνάδελφε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κλείνοντας, κύριε Πρόεδρε -και απολογούμαι αν εφόρτισα την ατμόσφαιρα, αλλά εκφράστηκα όπως ένιωθα- θέλω να ευχηθώ σε όλους, συναδέλφισσες και συναδέλφους, που επαναδιεκδικούν βουλευτική έδρα κάθε επιτυχία στους ευγενικούς τους στόχους και, επαναλαμβάνω, να μας δοθεί η ευκαιρία το 2006 να αποφανθούμε ότι οι επόμενοι βουλευτές, καταδιώκοντας λαϊκισμούς και δημαγωγίες, θα είναι μέλη μιας καλύτερης Βουλής από αυτήν που εγκαταλείπουμε εμείς σήμερα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Καζαμία.

Κύριε Βενιαμίν.

ΧΡ. ΒΕΝΙΑΜΙΝ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν ξέρω αν εγώ έχω το δικαίωμα να μιλήσω από το βήμα τούτο, αλλά εκείνο που θα ήθελα να πω είναι ότι, μετά από πέραν των πενήντα χρόνων

δημόσια ζωή, ειλικρινά, αν δεν ερχόμουν εδώ πέρα αυτά τα λίγα χρόνια, διερωτώμαι αν θα είχα πλήρη εικόνα του κρατικού μηχανισμού· το πώς λειτουργεί ο κρατικός μηχανισμός. Τα χρόνια τούτα με έχουν διδάξει πολλά· πάρα πολλά. Και το πρώτιστο που με έχουν διδάξει είναι το πώς να εργάζεσαι ομαδικά. Στην εκτελεστική εξουσία έχεις όλη την εξουσία, όλη τη δύναμη να αποφασίζεις, χωρίς να λαμβάνεις υπόψη τίποτε εκτός από ορισμένες συμβουλές, ενώ εδώ πέρα είσαι υποχρεωμένος πραγματικά να εργαστείς ομαδικά και χωρίς αμφιβολία η ομαδική δουλειά είναι εκείνη η οποία είναι η καλύτερη.

Εκείνο δε το οποίο θα 'θελα να πω, παρ' όλο που έχω ακούσει αρκετές επικρίσεις από ανθρώπους που έχουν πολύ περισσότερα χρόνια από εμένα και έχουν το δικαίωμα να εκφέρουν τέτοιες απόψεις, είναι ότι εδώ επικρατεί το κλίμα και το πνεύμα της δημοκρατίας, για το οποίο εγώ πιστεύω ότι η Βουλή τούτη πρέπει να είναι περήφανη. Και εκείνο που εύχομαι είναι αυτό το πνεύμα να συνεχίσει να αναπτύσσεται· ο τόπος μας το χρειάζεται. Καμιά χώρα χωρίς δημοκρατία και πνεύμα δημοκρατικό δεν μπορεί να πάει μπροστά και η Κύπρος έχει κάθε δικαίωμα να πάει μπροστά και θα πάει μπροστά.

Εύχομαι σε εκείνους που θα μείνουν καλές επιτυχίες και σε εκείνους που θα μπουν επίσης καλές επιτυχίες. Και επίσης θα 'θελα να πω και κάτι άλλο. Όπως στην εκτελεστική εξουσία, έτσι και εδώ τα έδρανα στα οποία καθόμαστε δεν ανήκουν σε μας· ανήκουν στο λαό. Και όσοι κάθονται πάνω στα έδρανα αυτά πρέπει πάντοτε να έχουν υπόψη τους ότι οι πράξεις τους, οι ενέργειές τους πρέπει να αποβλέπουν προς το συμφέρον και την εξυπηρέτηση του λαού.

Ευχαριστώ, κύριοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Βενιαμίν.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχουμε, νομίζω, ολοκληρώσει ένα συναισθηματικό στάδιο της παρούσας συνεδρίας και νομίζω ότι μου επιτρέπεται εκ μέρους του συνόλου να πω στους αποχωρούντες συναδέλφους, το Γιαννάκη τον Αγαπίου, τον κ. Βενιαμίν, τον Κίκη τον Καζαμία -παίρνω με τη σειρά, έτσι όπως τους παρακολουθώ- το Δημήτρη τον Ηλιάδη, το φίλο τον κ. Μουσιούττα, την κ. Παντελίδου, τον κ. Μακρίδη, το φίλο Στέλιο Γερασίμου και, αν τον άφησα τελευταίο, δεν είναι γιατί εσκεμμένα το έπραξα, αλλά γιατί θα ήθελα να κάνω μια ιδιαίτερη αναφορά, επιτρέψτε μου, στο κάτω κάτω είμαι και εγώ άνθρωπος με αισθήματα ανάλογα, μιλώ για το Γιαννάκη το Μάτση, τον πρόεδρο Μάτση με τον οποίο...

Έχω πει τον κ. Βενιαμίν;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Τον κ. Μούσκο, τον Αβραάμ Αντωνίου.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Δε με αποδεσμεύεις, Πρόεδρε;

N. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Θέλεις τον να μείνει, για να καπνίσεις!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε δίκαιο, απολογούμαι. Νόμιζα ότι τους σημείωσα όλους. Βεβαιότατα, και για το φίλτατο τον κ. Αβραάμ Αντωνίου και για τον Ανδρέα το Μούσκο, συνεργάτη και συνάδελφο, θα ήθελα τα ίδια να εκφράσω αισθήματα.

Επανερχόμενος στο φίλτατο κ. Μάτση, θέλω να τον ευχαριστήσω θερμά, γιατί πραγματικά μαζί μπήκαμε στη Βουλή και τον θεωρώ και ηγέτη της παράταξης για πολλά χρόνια, αλλά και σαν συνάδελφο έναν από τους δασκάλους, άσχετο αν εγώ δεν υπήρξα ανάλογα καλός μαθητής.

Θέλω ειλικρινά προς όλους να εκφράσω θερμές ευχαριστίες και νομίζω ότι πράγματι με όσα έχουν λεχθεί από όλους καταδεικνύεται το ψηλό ήθος και η προσήλωσή μας σε κάποιες αξίες και αρχές, που είμαι βέβαιος ότι θα συνεχίσουμε να υπηρετούμε και ίσως αποτελεί ένα δείγμα της ποιότητας της πολιτικής μας ζωής, όσο και αν κάποιοι θέλουν πολλές φορές -θέλω να ελπίζω όχι εσκεμμένα- να την υποβαθμίζουν. Κάποιοι όχι από τους πολιτικούς, αλλά και από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, που πρέπει να είναι όπως εμάς θέλουν, στο ίδιο ύψος.

Θέλω θερμά να ευχαριστήσω... και δε γνωρίζω αν κάποιος των υπολοίπων αρχηγών των κοινοβουλευτικών ομάδων θα ήθελε να προσθέσει κάτι, νομίζω εκφράζει...

Δημήτρη, εσύ μίλησες σε ώρα άλλη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Άλλο θέλω να πω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, βεβαίως θα σου δώσω το λόγο, και αν άλλως πως το ήθελες, Δημήτρη μου.

Α! Εκείνο που θέλω να πω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επειδή υπάρχει πολλή δουλειά -αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχει άλλος που θα ήθελε να μιλήσει, γιατί ίσως εκφράζουμε όλοι το κοινό αίσθημα με τα όσα έχουν λεχθεί- είναι αν θα κάνουμε διάλειμμα σύντομο, διαφορετικά θα παρακαλούσα να συνεχίσουμε, διότι υπάρχει πάρα πολλή δουλειά ακόμα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να συνεχίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να συνεχίσουμε, διότι το διάλειμμα δε θα είναι... Νομίζω ήταν αρκετό το διάλειμμα που κάναμε αυτή την ώρα.

Δίνω το λόγο στον κ. Χριστόφια και θα συνεχίσω απ' εκεί που μείναμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Εγώ, κύριε Πρόεδρε, νομίζω, μετά που τούτη την τελετή και τη συναισθηματική φόρτιση, να αποφασίσουμε ότι διαλύεται η Βουλή και να τελειώσουμε τη συνεδρίαση.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ό,τι προλάβουμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Ό,τι επρολάβουμε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εγώ έχω πιο καλή πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να την ακούσουμε, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να αποφασίσουμε ότι ανανεώνεται η θητεία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, θέτω την πρόταση του κ. Παπαδόπουλου σε ψηφοφορία.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, θέλετε να κάνουμε ένα διάλειμμα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Να συνεχίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να συνεχίσουμε.

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι μπορούν κάποιοι να συμπεριφέρονται με άνεση, μέχρι που να γίνει η ψηφοφορία. Όταν ακούτε το κουδούνι, σημαίνει ότι πλησιάζει η ώρα της ψηφοφορίας και λέω σε όλα τα μέλη των κοινοβουλευτικών ομάδων να προσέρχονται, διότι μπορεί να αποτελεί κρίσιμη στιγμή για το κάθε κόμμα.

Λοιπόν, είχαμε μείνει στην τροπολογία που εισηγήθηκε ο κ. Καζαμίας για την περικοπή εκατό χιλιάδων από το συμπληρωματικό προϋπολογισμό που αφορά το Μέλαθρον Ευγηρίας. Νομίζω είχε ζητήσει το λόγο...

Ναι, κύριε Καζαμία, ολοκληρώστε.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει να απολογηθώ, γιατί έγινε κάποιο λάθος λόγω κεκτημένης ταχύτητας. Το κονδύλι για το οποίο επιχειρηματολόγησα προηγουμένως δε συμπεριλαμβάνεται στο νομοσχέδιο που συζητούμε. Είναι σε άλλο νομοσχέδιο και αποδεδειγμένα με άλλη διαδικασία και έτσι λυπούμαι αν ταλαιπώρησα το σώμα και δεν τίθεται θέμα συζήτησής του.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Καζαμία. Επομένως, δεν υπάρχει θέμα τροπολογίας. Νομίζω ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ... του ΚΙΣΟΣ... Μια ζωή ΕΔΕΚ, τώρα εμάθετέ μας τζαι εμάς να λέμε ΚΙΣΟΣ!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Τι συζητούμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιλούμε για το υπ' αριθμόν 1 θέμα, που είναι «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2001». Υπήρξε μια τροπολογία του κ. Χατζηδημητρίου που απερρίφθη, τώρα ήταν η τροπολογία που εκ παρεξηγήσεως είχε τεθεί από τον κ. Κίκη Καζαμία και βεβαίως είναι και μια τροπολογία που εισηγείται ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ, ο κ. Βάσος Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήταν πάντοτε η άποψή μου ότι τα κόμματα έπρεπε και πρέπει να τυγχάνουν ικανοποιητικής χορηγίας από το κράτος για την κανονική...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δεν ακούγεστε, κύριε πρόεδρε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν ξέρω γιατί δεν ακούγομαι. Η φωνή μου είναι κανονική πάντως.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Όχι, ακόμα δεν εδυνάμωσε. Έτσι κάμνεις πάντα. Ξεκινάς λάου λάου και ύστερα ανεβαίνεις.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αρχίζω σιγά. Άρα έχω κάποια πείρα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Βεβαίως.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όμως, πρέπει να πω ότι σε αυτή την περίπτωση η κυβέρνηση αποφάσισε να παραχωρήσει ένα ποσό για ειδικούς λόγους, γιατί λόγω της αποτυχίας των κατά καιρούς κυβερνήσεων να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις, ώστε οι Κύπριοι πολίτες

που είναι δικαιούχοι να λάβουν μέρος στην ψηφοφορία να το πράττουν στους τόπους διαμονής τους, αποδέχθηκε την άποψη ότι θα έπρεπε να διευκολυνθούν αυτοί οι πολίτες, για πρώτη και τελευταία φορά, να ασκήσουν τα δικαιώματά τους στην Κύπρο.

Είναι η άποψή μου ότι αυτό το ποσό δεν μπορεί να το χειρίζονται τα κόμματα, γιατί αυτό το ποσό προσφέρεται προς τους πολίτες, για να ασκήσουν ένα ειδικό δικαίωμα. Και επομένως θα έπρεπε και μπορούν να γίνουν ρυθμίσεις, ώστε το ποσό αυτό -και μιλώ για το ποσό το οποίο ουσιαστικά εκχωρείται για τη μεταφορά των ψηφοφόρων από τις διάφορες χώρες- να γίνεται με ειδικό τρόπο μέσω των πρεσβειών. Δηλαδή, ο πολίτης ο οποίος θα παρουσιάζει το εκλογικό του βιβλιάριο και ο οποίος θα παρουσιάζει είτε εκ των προτέρων είτε εκ των υστέρων -ίσως καλύτερα- την απόδειξη ότι προσήλθε στην Κύπρο, ψήφισε και επανήλθε σε μικρό χρονικό διάστημα -για να φαίνεται ότι δε διευκολύνουμε απλώς την έλευση στην Κύπρο για άλλους σκοπούς- να παίρνει αυτό το ποσό από τις πρεσβείες.

Ειλικρινά φοβούμαι ότι αυτή η μέθοδος παραβιάζει ακόμα και το δικαίωμα του πολίτη να κρατεί μυστικό τον τρόπο με τον οποίο θέλει να καταθέσει την ψήφο του. Θα υποχρεώνεται να πάει κάπου και να πει, «Εγώ είμαι ψηφοφόρος του άλφα ή του βήτα κόμματος και θα πρέπει να μεταφερθώ από αυτό το κόμμα στην Κύπρο για να ψηφίσω». Τι θα γίνει με ψηφοφόρους οι οποίοι δε θέλουν εκ των προτέρων να καταθέσουν ποια είναι η προτίμησή τους; Είναι υποχρεωμένοι να καταφύγουν σε κάποιο κόμμα.

Ειλικρινά πιστεύω ότι αυτή είναι παραβίαση της μυστικότητας της ψηφοφορίας. Για να μην πω ότι ούτε είναι δυνατόν ποτέ να ξέρει κανείς ποια είναι τα ποσοστά ενός κόμματος σε κάθε χώρα. Αν δε κρίνω από τις θέσεις που έχουν κρατηθεί στις Κυπριακές Αερογραμμές, τα ποσοστά δεν ανταποκρίνονται στα ποσοστά τα οποία τα κόμματα εξασφάλισαν στις προηγούμενες βουλευτικές εκλογές

Έχω την εντύπωση ότι ίσως ακόμα προσκρούμε και σε νομικά κωλύματα με αυτόν τον τρόπο. Δεν έχουν δικαίωμα τα κόμματα να χειρίζονται κεφάλαια προς αυτή την κατεύθυνση· και αν τα χειριστούν, θα είναι υποχρεωμένα -εφόσον πρόκειται περί κυβερνητικών χρημάτων- να δώσουν πλήρη λογαριασμό αυτών των εξόδων.

Γι' αυτό η εισήγησή μου είναι ότι αν θα υπάρξει ποσό το οποίο κάθε φορά η κυβέρνηση δίνει στα διάφορα κόμματα -το οποίο δεν είναι ασφαλώς το εκατομμύριο το οποίο αυτή τη στιγμή η κυβέρνηση εκχωρεί για τα εισιτήρια, αυτό είναι ένα θέμα... Αλλά, γι' αυτό το σκοπό εισηγούμαι το ποσό να εκχωρηθεί από την κυβέρνηση σε ειδικό ταμείο και οι διάφοροι ψηφοφόροι να καταφεύγουν στις πρεσβείες των χωρών στις οποίες βρίσκονται είτε για κάλυψη ολόκληρου του εισιτηρίου, όπως αποφασίσει η κυβέρνηση, είτε για κάλυψη μέρους αυτού του ποσού.

Αντιλαμβάνομαι ότι η άποψή μας δε γίνεται δεκτή και ότι το νομοσχέδιο παραμένει στην αρχική μορφή που το είχε υποβάλει η κυβέρνηση. Γι' αυτό εμείς θα καταψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε πρόεδρε.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, μα... Η κα Βασιλείου.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δικαιούμαι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν είναι εσάς... Είναι τον κ. Φιλίππου, ο οποίος θέλει να μιλήσει εκ μέρους του ΚΙΣΟΣ επίσης. Επειδή μόλις μίλησε ο πρόεδρος, θέλω να κάμουμε λίγο πιο συνοπτικές

τις διαδικασίες, αν θέλετε και εσείς, κύριοι συνάδελφοι...

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Εγώ θα είμαι πάρα πολύ σύντομη, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι, δεν είναι για σας. Είναι απλούστατα για τον φίλτατο Ανδρέα... επειδή μίλησε ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ...

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Απλά θέλω να εκφράσω τη δυσαρέσκεια του κόμματός μας για τον τρόπο διανομής αυτής της χορηγίας. Από το 1992 όλες οι κρατικές χορηγίες προς τα κόμματα διανέμονται με έναν καθορισμένο τρόπο. Είναι η πρώτη φορά που η κυβέρνηση δίνει αυτό το ποσό προς τα κόμματα και αποφασίσαμε εδώ, τώρα, να παρεκκλίνουμε αυτής της συνήθειας και να ακολουθήσουμε άλλη τακτική. Αυτό ήθελα απλώς να δηλώσω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κυρία Βασιλείου. Έτσι ενημερωτικά, για να μη δημιουργούνται άλλες εντυπώσεις. Ξέρετε ότι δόθηκε προς το συγκεκριμένο σκοπό, λόγω της μεταφοράς ψηφοφόρων, και συνεπώς η συναίνεση που επικράτησε ήταν ότι θα έπρεπε να πάμε με κάποια ποσοστά. Δεν παραγνωρίσαμε ποσώς τα ποσοστά των Ενωμένων Δημοκρατών, ακόμα και του ΑΔΗΣΟΚ, έτσι που να μην αισθανόμαστε ότι αδικήσαμε οποιονδήποτε. Ακόμα και για τα εκτός Βουλής κόμματα υπήρξε πρόνοια, έτσι που μέσα από μια συναίνεση όλων μας να επιτευχθεί αυτό το οποίο επιτύχαμε.

Και επειδή πρόκειται να προχωρήσουμε στην ψηφοφορία, θα παρακαλέσω...

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Φιλίππου.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με την άδειά σας. Απλώς θα πω μόνο δύο λέξεις. Βεβαίως ο πρόεδρος του Κινήματος έχει εκφράσει τις θέσεις του κινήματος. Απλώς, επειδή είχα υποβάλει την πρόταση νόμου εκ μέρους του κινήματος, για να ψηφίζουν όσοι έχουν δικαίωμα ψήφου...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λείπατε. Ακούστηκε αυτό...

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Επιτρέψτε μου, κύριε Πρόεδρε. Να ψηφίζουν εκεί όπου βρίσκονται προσωρινά ή όπου φοιτούν. Και επειδή αυτή η νομοθεσία καθυστέρησε τριάντα μέρες να έρθει στην επιτροπή Εσωτερικών, ενώ ψηφίστηκε βιαστικά βιαστικά και καταψηφίστηκε μέσα σε έξι-επτά μέρες, τον καιρό που εγώ υποχρεωτικά απουσίαζα στο εξωτερικό, για να εκπροσωπήσω τη Βουλή στη Διακοινοβουλευτική Ένωση, αισθάνομαι την υποχρέωση να το τονίσω αυτό το στοιχείο. Διότι η κυβέρνηση τότε δεν έπρεπε να υποστηρίζει ότι η νομοθεσία αυτή δε θα ήταν συνταγματική και εκ των υστέρων να έρχεται και να δίνει χρήματα για το σκοπό αυτό, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ σας ευχαριστώ, κύριε Φιλίππου. Τίθεται σε ψηφοφορία η τροπολογία του προέδρου του ΚΙΣΟΣ κ. Βάσου Λυσσαρίδη.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με πέντε ψήφους υπέρ και είκοσι δύο εναντίον, η τροπολογία απορρίπτεται.

Αντιλαμβάνομαι ότι δεν υπάρχουν άλλες τροπολογίες. Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Έγκριση πληρωμής από το λογαριασμό του Πάγιου Ταμείου ποσού £44.029.536 για τη χρήση του έτους που λήγει την 31^η Δεκεμβρίου 2001. Άρθρο 2.

Ειδίκευση των ποσών που θα δαπανηθούν. Πίνακας. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας εγκριθούν;

Μη υπάρξουσας ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 3 και ο Πίνακας εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πέντε εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με είκοσι πέντε ψήφους υπέρ, πέντε εναντίον και δύο αποχές το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 33 θέμα δεν είναι έτοιμο και συνεπώς αποσύρεται. Οι κανονισμοί με αριθμούς 75 μέχρι 87 στην ημερήσια διάταξη αποσύρονται από την εκτελεστική εξουσία.

Προχωρούμε με το θέμα υπ' αριθμόν 19, που είναι «Ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001». Είναι πρόταση νόμου και είναι ομόφωνη η έκθεση, η οποία θεωρείται αναγνωσθείσα.

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών
Ασφαλίσεων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Βοηθών**

Καταστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Γιαννάκης Θωμά

Μάριος Ματσάκης

Ανδρέας Παρισινός

Η πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από την Κοινοβουλευτική

Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ήταν αποτέλεσμα μελέτης και επεξεργασίας εισηγήσεων που υποβλήθηκαν από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τροποποίηση του περί Βοηθών Καταστημάτων Νόμου.

Σε σχέση με το ιστορικό του θέματος, αναφέρεται ότι η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ασχολήθηκε αρχικά με το θέμα του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων, στα πλαίσια της μελέτης δύο προτάσεων νόμου που κατατέθηκαν ενώπιόν της το 1998 και 1999, σκοπός των οποίων είναι η ρύθμιση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων που εξυπηρετούν τουριστικούς σκοπούς, ώστε να μη δημιουργείται καθεστώς αθέμιτου ανταγωνισμού σε βάρος των υπόλοιπων καταστημάτων.

Επειδή κατά τη συζήτηση των πιο πάνω αναφερόμενων προτάσεων νόμου δεν κατέστη δυνατό να εξευρεθεί συναινετική λύση από την επιτροπή, η τελευταία ζήτησε από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων να θέσει το θέμα ενώπιον της αρμόδιας τριμερούς τεχνικής επιτροπής, η οποία απαρτίζεται από υπηρεσιακούς παράγοντες και εκπροσώπους των συνδικαλιστικών και εργοδοτικών οργανώσεων, με στόχο την εξεύρεση συμβιβαστικής πρότασης για τη ρύθμιση των εγειρόμενων θεμάτων και την υποβολή των πορισμάτων της στην επιτροπή.

Σύμφωνα με την έκθεση της τεχνικής επιτροπής, η οποία υποβλήθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δεν υπήρχαν περιθώρια σύγκλισης των απόψεων για εξεύρεση συναινετικής λύσης. Γι' αυτό και στη συνέχεια ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων είχε χωριστές διαβουλεύσεις με όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές, ώστε να διαπιστωθεί κατά πόσο είναι δυνατό να διαμορφωθούν νέες προτάσεις επί του θέματος. Κατά τις διαβουλεύσεις αυτές συζητήθηκαν όλα τα θέματα που αφορούν το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων τόσο εντός όσο και εκτός τουριστικών περιοχών.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού μελέτησε τις απόψεις που εκφράστηκαν από όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές, κατέληξε σε συγκεκριμένες προτάσεις, οι οποίες υποβλήθηκαν για έγκριση προς το Υπουργικό Συμβούλιο. Οι εν λόγω προτάσεις εγκρίθηκαν από το Υπουργικό Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2000 και κατατέθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων το Δεκέμβριο του 2000, ύστερα από σχετική εξουσιοδότηση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Η επιτροπή μελέτησε τις εν λόγω προτάσεις σε πολλές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 14 Δεκεμβρίου 2000 και 5 Απριλίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, της Ένωσης Επιχειρήσεων Λιανικού Εμπορίου Κύπρου (ΕΝΕΛΕΚ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Τουριστικών Καταστημάτων (ΠΑΣΙΤΚΑ), του Συνδέσμου Υπεραγορών Τροφίμων Κύπρου, του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Υπεραγορών Λευκωσίας, της Ομοσπονδίας Κομμωτών και Κουρέων Κύπρου, του Συνδέσμου Μεγάλων Υπεραγορών, Πολυκαταστημάτων και Εμπορικών Κέντρων, καθώς και εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ και ΔΕΟΚ και της ΠΟΒΕΚ.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το υπουργείο τους, αφού ολοκλήρωσε τον κύκλο των διαβουλεύσεων που είχε με όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές σε σχέση με όλα τα θέματα που αφορούν το ωράριο λειτουργίας των καταστημάτων καθώς και το ωράριο εργασίας των υπαλλήλων των καταστημάτων, εισηγείται, ανάμεσα σ' άλλα, την υιοθέτηση των πιο κάτω ρυθμίσεων:

- Επέκταση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων κατά μία ώρα τόσο κατά τη χειμερινή όσο και κατά την καλοκαιρινή περίοδο.
- Κατάργηση της ημιαργίας της Τετάρτης και του Σαββάτου.

- Επέκταση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων το Σάββατο μέχρι τις 6.00 μ.μ. κατά τη χειμερινή περίοδο και μέχρι τις 7.00 μ.μ. κατά την καλοκαιρινή περίοδο.
- Υιοθέτηση συνεχούς ωραρίου εργασίας για τους υπαλλήλους που εργοδοτούνται στα καταστήματα.
- Σταδιακή μείωση του εβδομαδιαίου ωραρίου εργασίας των υπαλλήλων των καταστημάτων στις τριάντα οκτώ ώρες σε διάστημα τεσσάρων χρόνων.
- Κατάργηση της μεταμεσημβρινής ανάπαυσης.
- Καθορισμό των ορίων των τουριστικών περιοχών και του ωραρίου λειτουργίας τους από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού προηγουμένως ακούσει τις απόψεις της συμβουλευτικής επιτροπής κάθε επαρχίας.

Στο στάδιο της μελέτης του θέματος από την επιτροπή, κατατέθηκαν αναλυτικά ενώπιόν της οι απόψεις όλων των εμπλεκόμενων πλευρών, οι οποίες παρατίθενται συνοπτικά πιο κάτω.

Οι προτάσεις των εκπροσώπων των συνδικαλιστικών οργανώσεων που υποβλήθηκαν στην επιτροπή επικεντρώθηκαν κυρίως στη διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων.

Οι εκπρόσωποι της ΠΟΒΕΚ υποστήριξαν, μεταξύ άλλων, περιορισμένη παράταση του ισχύοντος ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων, διατήρηση των ισχυουσών ημιαργιών της Τετάρτης και του Σαββάτου και της μεταμεσημβρινής ανάπαυσης, καθώς επίσης και καθορισμό αυξημένου αριθμού αργιών.

Οι εκπρόσωποι του Παγκύπριου Συνδέσμου Υπεραγορών Τροφίμων υποστήριξαν περιορισμένη επέκταση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων, κατάργηση των ημιαργιών και της μεταμεσημβρινής ανάπαυσης, καθώς και καθορισμό αριθμού αργιών.

Οι εκπρόσωποι της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, του ΠΑΣΙΤΚΑ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Μεγάλων Υπεραγορών και Πολυκαταστημάτων και της ΕΝΕΛΕΚ υποστήριξαν ουσιαστική αλλαγή του ισχύοντος ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων με εκτεταμένη παράτασή του, κατάργηση των ισχυουσών ημιαργιών, καθορισμό πολύ περιορισμένου αριθμού αργιών, καθώς επίσης και κατάργηση της μεταμεσημβρινής ανάπαυσης.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της από όλες τις εμπλεκόμενες πλευρές, έπειτα από παρατεταμένες συζητήσεις και έντονες διαβουλεύσεις και προβληματισμό μεταξύ των μελών της, με γνώμονα την εξεύρεση συναινετικής ρύθμισης, κατέθεσε στη Βουλή την υπό αναφορά πρόταση νόμου, οι πρόνοιες της οποίας περιλαμβάνουν κυρίως τα ακόλουθα:

- Καθορισμό δύο περιόδων κατά τις οποίες θα ισχύουν διαφορετικά ωράρια λειτουργίας των καταστημάτων, της χειμερινής και της καλοκαιρινής περιόδου, αντί τεσσάρων περιόδων που ισχύουν σήμερα.
- Επέκταση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων κατά τη χειμερινή περίοδο μέχρι τις 7.00 μ.μ. και κατά την καλοκαιρινή περίοδο μέχρι τις 8.30 μ.μ.
- Επέκταση του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων το Σάββατο, για μεν τη χειμερινή περίοδο μέχρι τις 3.00 μ.μ., για δε την καλοκαιρινή περίοδο μέχρι τις 5.00 μ.μ.
- Σταδιακή μείωση του εβδομαδιαίου ωραρίου εργασίας των υπαλλήλων που εργοδοτούνται στα καταστήματα, από σαράντα ώρες που ισχύει σήμερα, στις τριάντα οκτώ ώρες σε διάστημα τεσσάρων χρόνων.
- Καθορισμό συνεχούς ωραρίου εργασίας των υπαλλήλων των καταστημάτων.
- Καθορισμό ειδικού ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων κατά την περίοδο των

εορτών των Χριστουγέννων και του Πάσχα.

- Καθορισμό αριθμού αργιών κατά τις οποίες τα καταστήματα θα είναι κλειστά.
- Θεσμοθέτηση συμβουλευτικών επιτροπών σε κάθε επαρχία, με αρμοδιότητα να συμβουλεύουν τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τον καθορισμό των ορίων των τουριστικών περιοχών και των τουριστικών περιόδων, καθώς και του ωραρίου λειτουργίας των καταστημάτων που εμπίπτουν σ' αυτές. Οι όροι εντολής και η λειτουργία των εν λόγω επιτροπών θα καθοριστούν με κανονισμούς που θα κατατεθούν στη Βουλή για έγκριση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, υιοθετώντας τις διατάξεις της υπό αναφορά πρότασης νόμου, ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η επιτροπή Εργασίας έχει εργαστεί πράγματι πολύ σκληρά, για να παρουσιάσει σήμερα μια ομόφωνη θέση και έκθεση ενώπιον του σώματος για το ούτω καλούμενο ωράριο. Όμως φαίνεται ότι η κατάληξη της επιτροπής αυτής δεν ικανοποιεί ούτε εκείνους που είναι εναντίον της αλλαγής -και εννοώ της αλλαγής που να διευρύνει το ωράριο- ούτε και εκείνους οι οποίοι είναι υπέρ της τροποποίησης, ώστε να ρυθμιστεί περίπου στα πλαίσια των μικροκαταστηματαρχών. Γι' αυτό το λόγο η κοινοβουλευτική ομάδα θα εισηγείτο προς το σώμα αυτό το σοβαρό θέμα, αν ήταν δυνατό, να αναβληθεί, ώστε να αντιμετωπιστεί από την επόμενη σύνοδο της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει μια εισήγηση, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για αναβολή.

Ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό το θέμα εκκρεμεί ενώπιον της επιτροπής Εργασίας για δύο, ίσως και τρία χρόνια. Πιστεύω ότι αυτό που έχει επιτευχθεί είναι μια συναίνεση που ασφαλώς έχει τα μειονεκτήματά της, αλλά τα πλεονεκτήματα αυτού στο οποίο έχει καταλήξει η επιτροπή είναι πάρα πολλά και πιστεύω είναι η μοναδική ευκαιρία αυτή τη στιγμή η Βουλή των Αντιπροσώπων να υιοθετήσει, και μάλιστα χωρίς συζήτηση, κατά έναν τρόπο συνοπτικό, την κατάληξη τη συναινετική στην οποία έχει καταλήξει η επιτροπή. Αν υπάρχουν δυσκολίες, και θα υπάρχουν, να επανέλθουμε να συζητήσουμε τις δυσκολίες. Όχι να εγκαταλείψουμε αυτό που με πολύ κόπο και με μεγάλη προσπάθεια έχει επιτευχθεί. Γι' αυτό εμείς υποστηρίζουμε την έγκριση -ούτε καν τη συζήτηση- την έγκριση της συναινετικής κατάληξης, της ομόφωνης, της επιτροπής Εργασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πάντοτε θα υπάρχουν περαιτέρω σκέψεις για οποιοδήποτε θέμα συζητούμε και καταλήγουμε. Ήταν μια μακρά διαδικασία. Ακούστηκαν, επανειλημμένα μάλιστα, όλοι οι ενδιαφερόμενοι και η αρμόδια κοινοβουλευτική επιτροπή έχει καταλήξει ομόφωνα σε μια κοινώς αποδεκτή διευθέτηση. Δε νομίζω ότι θα ήταν λογικό, ενόψει μάλιστα της επικείμενης εφαρμογής των νέων ωραρίων... Γιατί νέα Βουλή σημαίνει ότι πρέπει να ξεχάσουμε, τουλάχιστον για φέτος, οποιαδήποτε νέα ρύθμιση. Και αν υπάρξουν αδυναμίες ή ανωμαλίες στην εφαρμογή του νέου ωραρίου, το κοινοβούλιο θα είναι εδώ, για να λειτουργήσει διορθωτικά. Δε βλέπω γιατί θα πρέπει, με ή χωρίς την

παρέμβαση οποιωνδήποτε, να προχωρήσουμε σε αναβολή, αφήνοντας κληρονομιά και σε εκκρεμότητα μια ευθύνη την οποία έχουμε αναλάβει και την οποία η αρμόδια επιτροπή ορθώς έχει διεκπεραιώσει.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Πιττοκοπίτης.

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ειλικρινά, αυτό είναι ένα πολύ σοβαρό θέμα. Οι προσπάθειες που καταβλήθηκαν από όλες τις πλευρές μπορώ να πω ότι ήταν υπεράνθρωπες και πολύχρονες, όχι πολύμηνες ή πολυήμερες. Σίγουρα αυτή η φόρμουλα που μετατράπηκε σε αυτή την πρόταση νόμου, όπως φαίνεται και από την έκθεση, είναι τουλάχιστον ομόφωνη από όλη την επιτροπή Εργασίας. Σίγουρα, την ίδια στιγμή, πρέπει να παραδεχτούμε ότι εξακολουθούν να υπάρχουν προβλήματα. Και όποιο άλλο νομοσχέδιο και αν γίνει, πάλι θα εξακολουθήσουν να υπάρχουν προβλήματα.

Επομένως, μέσα από τις συνθήκες που έχουμε φτάσει και επειδή και αυτή η πρόταση νόμου, όπως και τόσα άλλα, δεν είναι το ευαγγέλιο της χριστιανικής ορθόδοξης εκκλησίας που δεν επιδέχεται την όποια αλλαγή, θα πρέπει, πιστεύω, κατά την άποψή μου, να παραμείνουμε στην ομοφωνία που είχαμε όλα τα μέλη της επιτροπής και η νέα Βουλή και μέσα από την πράξη της ίδιας της ζωής, μέσα από τις δυσκολίες που πιθανόν να φανούν, μέσα από άλλες συνθήκες που σίγουρα θα διαμορφωθούν... Και ακόμα, και πρέπει να το έχουν όλοι υπόψη τους, έχουμε μια πορεία που λέμε όλοι ότι υπερασπιζόμαστε και είναι ευρωπαϊκή. Επομένως, σε αυτή την πορεία και το κεκτημένο ή και οι οδηγίες, που είναι ένας κινητός στόχος, δεν είναι κάτι που είναι ακίνητο, θα αναγκαζόμαστε να προσαρμοζόμαστε.

Επομένως, μέσα από τις συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί, η άποψή μας είναι να

παραμείνουμε στην ομόφωνη θέση της επιτροπής Εργασίας, να περάσουμε αυτή την πρόταση νόμου και η νέα Βουλή, μέσα και από την πράξη της ζωής, να δει τις δυσκολίες τις οποίες να διορθώσει ή να κάνει τις ανάλογες διαφοροποιήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Πιπτοκοπίτη.

Άλλος ομιλητής; Ναι, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι έχει διαμορφωθεί πλέον πλειοψηφία εναντίον της πρότασης, η οποία ήταν κατά έναν τρόπο εισηγητικό που έγινε, για αναβολή. Επομένως, δεν εμμένω στην πρόταση. Ας προχωρήσουμε με την πρόταση νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 2 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Αντικατάσταση του άρθρου 4 του βασικού νόμου. Άρθρο 3.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 4.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου. Άρθρο 5.

Αντικατάσταση του άρθρου 7 του βασικού νόμου. Άρθρο 6.

Αντικατάσταση του άρθρου 8 του βασικού νόμου. Άρθρο 7.

Αντικατάσταση του άρθρου 9 του βασικού νόμου. Άρθρο 8.

Αντικατάσταση του άρθρου 20 του βασικού νόμου. Άρθρο 9.

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη ειδικών διατάξεων. Άρθρο 10.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκριθούν;

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, τα άρθρα 1 μέχρι 10 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Βοηθών Καταστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η πρόταση νόμου ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μη υπαρχούσης ενστάσεως, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 35 θέμα, που είναι «Ο περί Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Διορισμός, Αρμοδιότητες, Ίδρυση και Λειτουργία Γραφείου) Νόμος του 2000». Παρ' όλο που αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση δεν είναι βεβαίως ομόφωνη, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Διορισμός, Αρμοδιότητες, Ίδρυση και Λειτουργία Γραφείου) Νόμος του 2000»

Παρόντες:

Τάσσος Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Γιώργος Λιλλήκας

Νίκος Κλεάνθους

Τάκης Χατζηγεωργίου

Μάρκος Κυπριανού

Δημήτρης Ηλιάδης

Παναγιώτης Δημητρίου

Ανδρέας Φιλίππου

Δημήτρης Συλλούρης

Ανδρούλα Βασιλείου

Ρίκκος Ερωτοκρίτου

Λία Γεωργιάδη

Μη μέλη της επιτροπής:

Ανδρέας Χρίστου

Μάριος Ματσάκης

Δώρος Χριστοδουλίδης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε αριθμό συνεδριών της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα από το Δεκέμβριο του 2000 μέχρι και το Μάρτιο του 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και εξέφρασαν τις απόψεις τους στην επιτροπή ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας και ο επικεφαλής της διαπραγματευτικής αντιπροσωπίας για την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση κ. Γιώργος Βασιλείου.

Το πιο πάνω νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή από το Υπουργείο Εξωτερικών και παραπέμφθηκε στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, στα πλαίσια της διαδικασίας που έχει υιοθετηθεί για την ταχύτερη διεκπεραίωση της εξέτασης νομοσχεδίων που σχετίζονται με την εναρμόνιση της κυπριακής νομοθεσίας με το κοινοτικό κεκτημένο.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η ρύθμιση της παροχής τηλεπικοινωνιών και ταχυδρομείων στη Δημοκρατία σύμφωνα με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, καθώς και η δημιουργία του νομοθετικού πλαισίου και της δομής για την επίτευξη αυτού του σκοπού.

Ειδικότερα το νομοσχέδιο προβλέπει την άσκηση ρυθμιστικών αρμοδιοτήτων σε θέματα παροχής τηλεπικοινωνιών και ταχυδρομείων από πρόσωπο ανεξάρτητο από την κυβέρνηση, την Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου και τους παροχείς τηλεπικοινωνιακών δικτύων και τηλεπικοινωνιακών και ταχυδρομικών υπηρεσιών. Το πρόσωπο αυτό θα διορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο στο αξίωμα του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων και θα υποβοηθείται στην άσκηση των εν λόγω αρμοδιοτήτων του από Βοηθό Επίτροπο, επίσης ανεξάρτητο και διοριζόμενο από το Υπουργικό Συμβούλιο.

Ο Επίτροπος και Βοηθός Επίτροπος θα διορίζονται για περίοδο έξι ετών και ο πρώτος, βοηθούμενος από τον Βοηθό Επίτροπο, θα έχει ρυθμιστικές αρμοδιότητες, εξουσίες και καθήκοντα, όπως απαιτεί το κεκτημένο, σε σχέση με θέματα διαχείρισης της αριθμοδότησης, επιτήρησης τερματικού εξοπλισμού και ποιότητας υπηρεσιών.

Ο Επίτροπος θα προΐσταται γραφείου το οποίο ιδρύεται με χωριστή νομική προσωπικότητα, ενεργεί σύμφωνα με εντολές και οδηγίες του Επιτρόπου και στελεχώνεται από προσωπικό. Όλα τα έσοδα του γραφείου και τα πληρωτέα σ' αυτό ποσά θα κατατίθενται σε χωριστό ταμείο του γραφείου, από το οποίο θα γίνονται όλες οι αναγκαίες και νομικά επιτρεπτές πληρωμές.

Όπως είναι γνωστό, το υπό αναφορά νομοσχέδιο κατατέθηκε στη Βουλή το Δεκέμβριο του 2000, σε αντικατάσταση νομοσχεδίου με το ίδιο αντικείμενο, το οποίο είχε κατατεθεί στη Βουλή το Μάιο του 2000, και παραπέμφθηκε για εξέταση, στα πλαίσια της ταχύρυθμης διαδικασίας για την εναρμόνιση, στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Στα πλαίσια της εξέτασης του νομοσχεδίου, τον Ιούλιο του 2000, και μετά από έκκληση του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων για επιτάχυνση της εξέτασής του, ώστε η ψήφισή του να μην ξεφύγει εντελώς από το χρονοδιάγραμμα εναρμόνισης με το ευρωπαϊκό κεκτημένο, η πλειοψηφία της επιτροπής εισηγήθηκε στον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων την επαναδιατύπωση του νομοσχεδίου αναφορικά με ορισμένα σημεία του που εκ πρώτης όψεως φαίνεται να ευνοούσε τουλάχιστον η πλειοψηφία της επιτροπής, ώστε να είναι πιο αποδεκτό και κατά συνέπεια να μπορεί να προωθηθεί εντός των ενδεικνυόμενων χρονικών πλαισίων.

Ειδικότερα, τα σημεία ως προς τα οποία το υπό συζήτηση νέο νομοσχέδιο που αντικατέστησε το προηγούμενο αναδιατυπώθηκε, για να ανταποκρίνεται στις εισηγήσεις της πλειοψηφίας της επιτροπής, είναι τα ακόλουθα:

1. Γίνεται πρόβλεψη, ώστε η Βουλή των Αντιπροσώπων να έχει λόγο στο διορισμό του Επιτρόπου και του Βοηθού Επιτρόπου. Αυτό, σύμφωνα με γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, επιτυγχάνεται με τις σχετικές πρόνοιες με βάση τις οποίες ο Επίτροπος και ο Βοηθός Επίτροπος θα διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, μετά από διαβούλευση με την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων. Παράλληλα, ο ίδιος ο αρμόδιος υπουργός έδωσε και την πολιτική δέσμευση από μέρους της κυβέρνησης για την πρόθεσή της να λαμβάνεται υπόψη η άποψη της Βουλής·
2. καθορίζονται τα προσόντα που πρέπει να κατέχουν ο Επίτροπος και ο Βοηθός Επίτροπος·
3. συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου που απαριθμεί τις αρμοδιότητες του Επιτρόπου, ώστε να του παραχωρηθούν οι περισσότερες από τις αρμοδιότητες που πρέπει να έχει, βάσει του κοινοτικού κεκτημένου·
4. καθορίζεται ότι το προσωπικό του Γραφείου του Επιτρόπου δε θα υπάγεται στη δημόσια υπηρεσία, όπως ήταν η αρχική πρόβλεψη ·
5. ρυθμίζεται η σχέση μεταξύ της Επιτροπής Ανταγωνισμού και του Ρυθμιστή για θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες και των δύο·
6. διασφαλίζεται το δικαίωμα σε ακρόαση κάθε παροχέα τηλεπικοινωνιακού ή ταχυδρομικού δικτύου και/ή υπηρεσιών ο οποίος έχει κάνει αίτηση για “άδεια”, δηλαδή ακολουθείται η διαδικασία δημόσιων, ανοικτών προσφορών αναφορικά με την παραχώρηση αδειών·
7. καθορίζεται τι συνιστά “καθολική υπηρεσία”·
8. γίνεται ρητή πρόνοια για το δικαίωμα των καταναλωτών σε προσφυγή ή έφεση κατά των αποφάσεων του Ρυθμιστή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων,

αποδίδοντας τεράστια σημασία στη σοβαρότητα του νομοσχεδίου αυτού και τις ανάγκες για ταχεία προώθησή του, αφιέρωσε, πέραν από τις συνήθεις διαδικασίες που ακολουθεί με την εξέταση των εναρμονιστικών νομοσχεδίων, μεγάλο αριθμό πολύωρων συνεδριάσεων για την εξέτασή του μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Η επιτροπή μελέτησε το νομοσχέδιο τόσο στην ολομέλειά της όσο και στα πλαίσια συνεδριάσεων μελών της εκπροσώπων όλων των κομμάτων, στην παρουσία, αρκετές φορές, και του αρμόδιου υπουργού, καθώς και εκπροσώπων του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας. Ως αποτέλεσμα της πιο πάνω μελέτης της, η επιτροπή, έχοντας ως γνώμονά της τόσο τις αντίστοιχες κοινοτικές οδηγίες όσο και τα κυπριακά δεδομένα, αποφάσισε να επιφέρει στο νομοσχέδιο αριθμό τροποποιήσεων οι οποίες βελτιώνουν τις διατάξεις του, ειδικότερα σε ό,τι αφορά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Επιτρόπου.

Ειδικότερα, η επιτροπή έχει επιφέρει στο νομοσχέδιο, ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία, τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

- α. Η πλειοψηφία της επιτροπής εισηγείται την εγκαθίδρυση μιας ανεξάρτητης τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής, της οποίας η λειτουργία θα διέπεται από κανονισμούς για να συμβουλεύει τον Επίτροπο στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών εισηγήθηκαν, αντί της ύπαρξης μονοπρόσωπου οργάνου ως Επιτρόπου Ρύθμισης Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων και αντί του διορισμού συμβουλευτικής επιτροπής που θα τον συμβουλεύει σχετικά με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του, το διορισμό ενός συλλογικού οργάνου. Για τη θέση τους αυτή οι ίδιοι βουλευτές δήλωσαν ότι προτίθενται να καταθέσουν σχετική τροπολογία στην ολομέλεια του σώματος.
- β. Επαναδιατυπώνεται το σχετικό άρθρο, ώστε να αποδίδεται καθαρά η πρόθεση του

νομοθέτη να μην επιτρέπεται στο γραφείο του Επιτρόπου να αποδέχεται οποιεσδήποτε χορηγίες εκτός από τις κρατικές χορηγίες ή τις επιχορηγήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- γ. Επαναδιατυπώνεται το σχετικό άρθρο που αφορά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του επιτρόπου, ώστε να διασαφηνίζεται ότι σε θέματα γενικής πολιτικής σε σχέση με τις τηλεπικοινωνίες και τα ταχυδρομεία θα διαβουλεύεται με τον αρμόδιο υπουργό, χωρίς να του επιβάλλεται η πολιτική αυτή από τον υπουργό.
- δ. Καθορίζεται κατά τρόπο σαφή η σχέση του Ρυθμιστή με την Επιτροπή Ανταγωνισμού και τις σχετικές νομοθεσίες κατά τη διεκπεραίωση των καθηκόντων τους.
- ε. Γίνεται πρόνοια για τον καθορισμό με κανονισμούς των κριτηρίων για την εκάστοτε χορήγηση αδειών.
- στ. Γίνεται πρόβλεψη για την έκδοση κανονισμών που θα εισαγάγουν το μηχανισμό ελέγχου των τιμολογίων και των λογαριασμών των παροχών.
- ζ. Καθορίζονται ως παροχέας καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας τα Κυπριακά Ταχυδρομεία. Παράλληλα, εισάγεται σχετική πρόνοια για ίδρυση ταμείου αποζημιώσεων ως αντιστάθμισμα στα οικονομικά βάρη που θα φέρει ο παροχέας της ταχυδρομικής υπηρεσίας.
- η. Γίνεται πρόνοια για καθορισμό από τον Επίτροπο του πλαισίου χρεώσεων, το οποίο θα περιλαμβάνει κατώτερο και ανώτερο όριο τιμής για τη διασφάλιση θεμιτού και υγιούς ανταγωνισμού.
- θ. Γίνεται πρόβλεψη για υποχρεωτική διεξαγωγή, από πλευράς Επιτρόπου, δημόσιων ακροάσεων, πριν από την άσκηση ορισμένων αρμοδιοτήτων του, όπως είναι ο καθορισμός και η ρύθμιση χρεώσεων και τελών.
- ι. Αντικαθίσταται σε πολλές περιπτώσεις η πρόνοια για έκδοση διαταγμάτων για

καθορισμό ορισμένων από τις πρόνοιες του νόμου με έκδοση κανονισμών, εκεί όπου κρίθηκε από την επιτροπή σκόπιμο, όπως για παράδειγμα στην περίπτωση άσκησης καθηκόντων και αρμοδιοτήτων σε θέματα ραδιοεπικοινωνιών. Παράλληλα, η επιτροπή τροποποίησε τη σχετική πρόνοια για την έναρξη της ισχύος άρθρων του σχετικού νόμου, ώστε αυτά να τίθενται σε εφαρμογή σε ημερομηνίες που θα καθορίζονται με κανονισμούς που θα εγκρίνει η Βουλή, αντί με διάταγμα του υπουργού, όπως προέβλεπε το νομοσχέδιο.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, αφού διαμόρφωσε το πιο πάνω νομοσχέδιο με βάση τις κατά πλειοψηφία ή ομόφωνες θέσεις της, έχει την άποψη ότι το τελικό κείμενο το οποίο τίθεται για ψήφιση αποτελεί βελτιωμένη μορφή τόσο του αρχικού νομοσχεδίου που είχε κατατεθεί το Μάιο του 2000 στη Βουλή όσο και του υπό συζήτηση νομοσχεδίου που το αντικατέστησε. Ωστόσο, έχει την άποψη ότι αυτό μπορεί και θα πρέπει να βελτιωθεί περαιτέρω και να συμπληρωθεί, στα πλαίσια πάντοτε του κεκτημένου, κάτι που θα πραγματοποιηθεί σε μεταγενέστερο χρόνο, αφού, σύμφωνα και με τις δηλώσεις των αρμοδίων, στόχος της κυβέρνησης είναι να καταθέσει συμπληρωματικό νομοθέτημα για το όλο θέμα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η επιτροπή εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο, όπως αυτό έχει τελικά διαμορφωθεί.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών δήλωσαν ότι για τις θέσεις τους τις οποίες έχουν εκφράσει πάνω σε ορισμένες διατάξεις του νομοσχεδίου σύμφωνα με τα πιο πάνω, θα καταθέσουν σχετική τροπολογία κατά τη συζήτησή του ενώπιον της ολομέλειας.

Πρόσθετα, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-

Αριστερά-Νέες Δυνάμεις υποστηρίζουν ότι η διαχείριση των συχνοτήτων στις επικοινωνίες, λόγω της τεράστιας εμπορικής τους σημασίας, θα πρέπει να αποτελεί αρμοδιότητα του Επιτρόπου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ίσως κάποιες τροπολογίες που θα γίνουν, εισηγήσεις. Παρακαλώ το ΑΚΕΛ, αν έχει... νομίζω ότι το ΑΚΕΛ και το ΚΙΣΟΣ έχουν κάποια τροπολογία. Μιλούμε για το θέμα του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Το υπ' αριθμόν 35 στην ημερήσια διάταξη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Θα ήθελα να επισημάνω πρώτα ότι το νομοσχέδιο περί Ρυθμιστή είναι εναρμονιστικό και αποτελεί ένα από τα τρία βασικά βήματα για την ελευθεροποίηση των τηλεπικοινωνιών. Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων συζητά αυτό το θέμα για οκτώ σχεδόν μήνες, όχι εξαιτίας των αραιών συνεδριών ή του λίγου χρόνου που αφιέρωσε σ' αυτό, αλλά εξαιτίας του ότι και το πρώτο νομοσχέδιο που κατατέθηκε στην επιτροπή Εξωτερικών αλλά και το δεύτερο δεν ήταν ολοκληρωμένα, δεν ήταν επαρκώς μελετημένα, δεν περιείχαν όλα εκείνα τα στοιχεία που, κατά την άποψή μας, θα έπρεπε να συγκροτούν ένα νομοσχέδιο τόσο σημαντικό, τόσο σοβαρό για την παραπέρα εξέλιξη των θεμάτων των τηλεπικοινωνιών.

Η επιτροπή Εξωτερικών αφιέρωσε στην ολομέλεια και σε ομάδες εργασίας είκοσι συνεδριάσεις συνολικά και επέφερε σημαντικές τροπολογίες που το κάμνουν πιο λειτουργικό, πιο δημοκρατικό, με περισσότερους ελέγχους κοινωνικούς και πολιτειακούς, γιατί μιλούμε για ένα νομοσχέδιο το οποίο δίνει στο ρυθμιστή πάρα πολύ μεγάλες εξουσίες. Εξουσίες τεράστιες και δυνατότητες διαχείρισης του τηλεπικοινωνιακού τοπίου, το οποίο, αν μπορούμε σε αριθμούς, αντιπροσωπεύει αγορά

πεντακόσιων εκατομμυρίων λιρών. Πέρα από τις τροπολογίες που έχουν υιοθετηθεί από την επιτροπή - σημαντικό μέρος των οποίων καταθέσαμε και εμείς και το ΚΙΣΟΣ - υπάρχει μια τροπολογία η οποία δεν έγινε αποδεκτή από την επιτροπή και την επαναφέρουμε ενώπιον του σώματος. Αφορά το διορισμό, αντί επιτρόπου, επιτροπής ρύθμισης. Αντί δηλαδή μονοπρόσωπης αρχής, εμείς εισηγούμαστε να οριστεί στο νόμο και να διορίζεται πολυπρόσωπη, συλλογική ομάδα. Υπάρχει τροπολογία η οποία βασίζεται στα πρότυπα των μισών περίπου ευρωπαϊκών χωρών και εγγύτερα από όλους της Ελλάδας. Πιστεύουμε ότι είναι τέτοιες οι εξουσίες αυτού του επιτρόπου που η συλλογική σοφία θα δώσει καλύτερα αποτελέσματα, πιο σωστές λύσεις και λύσεις οι οποίες να ανταποκρίνονται περισσότερο στο ευρύτερο συμφέρον και στην ευρύτερη αντίληψη αυτών των θεμάτων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε κυκλοφορήσει την τροπολογία, κύριε Χρίστου;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Μάλιστα. Η τροπολογία έχει κυκλοφορήσει και από την περασμένη συνεδρία βρίσκεται στα χέρια όλων των συναδέλφων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει άλλη τροπολογία που θέλει...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Πέραν τούτου, κύριε Αναστασιάδη, εμείς έχουμε ως ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις μια δεύτερη τροπολογία, που αφορά τις ραδιοεπικοινωνίες. Υπάρχουν οι τηλεπικοινωνίες και υπάρχουν και οι ραδιοεπικοινωνίες. Στο νομοσχέδιο δεν υπάρχει πρόβλεψη. Στις συζητήσεις που έγιναν στην επιτροπή οι εκπρόσωποι της κυβέρνησης είχαν πει ότι αυτό το θέμα θα ρυθμιστεί μεταγενέστερα. Εμείς θεωρούμε ότι δεν μπορεί να αφηθεί στο απώτερο μέλλον και εισηγούμαστε με την τροπολογία μας οι

ραδιοεπικοινωνίες να τεθούν υπό τον έλεγχο του ρυθμιστή, έξι μήνες μετά από το διορισμό του. Είναι επίσης ένα θέμα σημαντικό το οποίο πηγαίνει μαζί, κατά την άποψή μας, με τις τηλεπικοινωνίες. Το... Ένα τρίτο σημείο το οποίο έχουμε επισημάνει - και πιστεύω είναι λάθος - κατά τη διαμόρφωση του νομοσχεδίου είναι στη σελίδα εξήντα έξι, στην παράγραφο τέσσερα είχαμε καταλήξει, και με τη σύμφωνη γνώμη του υπουργού, ότι ο επίτροπος ασκεί έλεγχο με τον ίδιο τρόπο στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών όπως ασκεί έλεγχο στους ιδιωτικούς φορείς. Κατά συνέπεια, έπρεπε το «δύναται να» στη σελίδα...στο άρθρο είκοσι τέσσερα, στην παράγραφο τέσσερα, στην όγδοη γραμμή του κειμένου που έχω μπροστά μου, να είχε απαλειφθεί. Φαίνεται ότι λόγω του μεγάλου όγκου και της ταχύτητας με την οποία έγιναν οι τελευταίες διορθώσεις δεν επισημάνθηκε. Αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν συμφωνούν όλες οι πλευρές ότι ...προτού σας δώσω το λόγο, κύριε Ηλιάδη...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι το άρθρο είκοσι τέσσερα, κύριε Παπαδόπουλε, άρθρο είκοσι τέσσερα, Ποιότητα Υπηρεσιών, παράγραφος τέσσερα.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Σελίδα;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Στην εξήντα έξι, στο κείμενο το δικό μου, αλλά, επειδή είναι πολλά τα κείμενα...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εξήντα έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα θέσω πρώτα σε ψηφοφορία τις τροπολογίες του ΑΚΕΛ, εκτός αν ταυτίζονται έτσι.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι γεγονός ότι αυτό το νομοσχέδιο το εναρμονιστικό εκκρεμεί ενώπιον της επιτροπής Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων εδώ και πολύ καιρό. Και η δική μας η προσέγγιση ήταν ότι έπρεπε να κάνουμε όσες βασικές τροπολογίες μπορούσαμε να κάνουμε, τροποποιήσεις του νομοσχεδίου, ώστε να προχωρήσουμε στην ψήφισή του, γιατί είχαμε πληροφορηθεί από τον αρμόδιο για τις διαπραγματεύσεις Κύπριο αντιπρόσωπό μας, τον κ. Βασιλείου, ότι υπήρχε πολλή πίεση από μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προχωρήσουμε ακόμη με τις υποσχέσεις μας τον προηγούμενο χρόνο στην ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου.

Έχουν επενεχθεί από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων όλες οι βασικές τροπολογίες που νομίζω διορθώνουν όσο γίνεται τα πράγματα. Όμως υπήρχε και κάτι το οποίο λάβαμε υπόψη: Ο Υπουργός Συγκοινωνιών και Έργων είχε πει ότι αυτό το νομοσχέδιο ήταν ένα πλαίσιο νόμου και ότι θα τύχει περαιτέρω επεξεργασίας μετά, όταν θα υπάρχει μεγαλύτερη άνεση. Γι' αυτό το λόγο δεν προχωρήσαμε να υποβάλουμε οποιεσδήποτε τροποποιήσεις είχαμε κατά νουν να κάνουμε, γιατί θέλαμε να επισπευσθεί η ψήφιση αυτού του νομοσχεδίου. Χαιρόμαστε, διότι, έστω και την τελευταία ημέρα, αυτό γίνεται, δηλαδή προωθείται προς ψήφιση. Όσον αφορά τις τροπολογίες, ο ρυθμιστής δε θα είναι ένας ο οποίος θα διοριστεί και θα είναι μόνιμος. Είναι ένας θεσμός προσωρινός και επομένως, αν δημιουργήσουμε επιτροπή, δημιουργούμε περιπλοκότερη λειτουργία αυτού του θεσμού

ο οποίος, επαναλαμβάνω, είναι προσωρινός θεσμός. Διότι μετά, αν υπάρξει, όπως ευχόμαστε, η περίπτωση της ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τότε αυτά τα πράγματα θα ρυθμίζονται απευθείας από την Ευρωπαϊκή Ένωση σε μεγάλο βαθμό. Εν πάση όμως περιπτώσει, πιστεύω ότι θα είναι αποτελεσματικότερη η λειτουργία του θεσμού, αν προωθηθεί για ψήφιση το νομοσχέδιο ως έχει, με έναν ρυθμιστή και έναν βοηθό ρυθμιστή, που έχουμε συμφωνήσει όλοι να συμπληρώσουμε, για να αναπληρώνει τον ρυθμιστή αυτόν.

Οι θέσεις μας επομένως, ως κόμμα, είναι, παρά τις οποιεσδήποτε δυνατόν επιφυλάξεις που έχουν κάποιοι που μελέτησαν και μελετούν το νομοσχέδιο αυτό, να προχωρήσουμε στην ψήφιση όπως έχει διαμορφωθεί από την επιτροπή και αν υπάρξει στο μέλλον οποιαδήποτε ανάγκη διαφοροποίησης των πραγμάτων, τότε, εδώ είμαστε, η Βουλή θα μπορεί να αλλάξει κάποια πράγματα που αισθάνεται έντονα και πρέπει να αλλάξουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ηλιάδης. Κύριε Ηλιάδη, επί της τροπολογίας; Διότι...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Και της τροπολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι από κοινού η τροπολογία;

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Η βασική.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Να πει δυο λόγια, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να πείτε.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να αναφέρω ότι αυτό το νομοσχέδιο ήταν χαρακτηριστικό παράδειγμα του τρόπου λειτουργίας με τον οποίο προσέγγισε όλα αυτά τα χρόνια σοβαρά εναρμονιστικά νομοθετήματα η επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, υπό την προεδρία του κ. Παπαδόπουλου. Εκάναμε σωρεία εισηγήσεων, τόσο εμείς όσο και το ΑΚΕΛ, και είμαι πολύ ικανοποιημένος να πω ότι όλες, με μία εξαίρεση - μόνο μία εξαίρεση και είναι σεβαστή η επιθυμία - έγιναν αποδεκτές και πιστεύουμε ότι έχουμε ένα άρτιο νομοθέτημα, με λειτουργικότητα και αποτελεσματικότητα, ώστε ο νέος θεσμός να λειτουργήσει μέσα στα ευρωπαϊκά πρότυπα. Δε θα επαναλάβω όσα έχει πει ο κ. Χρίστου για την κοινή τροπολογία, της υπεροχής της συλλογικής σοφίας έναντι της σοφίας του ενός. Αυτή είναι η φιλοσοφία και είναι γι' αυτόν το λόγο που θα υπερψηφίσουμε ...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Υπάρχει και η επιτροπή.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Υπάρχει και η συμβουλευτική επιτροπή, υπάρχει και η υποχρέωση της εκτελεστικής εξουσίας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την εντύπωση ότι εδιαμορφώθησαν οι πλειοψηφίες...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

...κύριε Πρόεδρε, να διαβουλευέται με το κοινοβούλιο πριν ορίσει τον ρυθμιστή και ήθελα να τονίσω ότι θα υπερψηφίσουμε και την κοινή τροπολογία και προσυπογράφουμε και την άλλη τροπολογία η οποία έχει υποβληθεί από πλευράς ΑΚΕΛ. Εν τέλει βεβαίως, αν δεν εγκριθούν οι τροπολογίες, θα υπερψηφίσουμε το νομοθέτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Κύριε Παπαδόπουλε, θέλετε να μιλήσετε;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγνώμη, κύριε Πρόεδρε, είμαι ο πρόεδρος της επιτροπής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε δίκαιο. Κανέναν δε θα αποτρέψω από του να μιλήσει, αλλά υπάρχει ακόμα έργο πολύ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θέλω να πω δυο πράγματα. Πρώτον, αυτό το νομοσχέδιο είναι αναγκαίο, αλλά και προκαταρκτικό για τη λεγόμενη ελευθεροποίηση των τηλεπικοινωνιών. Δεν είναι το νομοσχέδιο που προνοεί την ελευθεροποίηση των τηλεπικοινωνιών. Όπως λέχθηκε από το υπουργείο, νομοσχέδιο για την ελευθεροποίηση των τηλεπικοινωνιών θα έρθει τον Ιούνιο· δεν είναι αυτό, αλλά αυτό είναι αναγκαία προϋπόθεση, ώστε πριν την ελευθεροποίηση να οριστεί ο ρυθμιστής που θα ασκεί τα καθήκοντά του. Αυτό το λέω, επειδή έγινε μεγάλη συζήτηση ότι δήθεν η επιτροπή καθυστερεί να ελευθεροποιήσει τις επικοινωνίες.

Δεύτερον, αυτό το νομοσχέδιο έπρεπε να είχε εγκριθεί από τον Ιούνιο του 2000. Η κυβέρνηση ανέλαβε να καταθέσει νομοσχέδιο μέχρι το Σεπτέμβριο του 2000, δεν το κατέθεσε και η κυβέρνηση ζήτησε και πήρε παράταση από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι το τέλος του 2000. Πάλι δεν το κατέθεσε ή δεν ήταν ολοκληρωμένο το νομοσχέδιο που κατέθεσε και τελικά δόθηκε παράταση για την 31η Μαρτίου και έχουμε παραβεί σήμερα και αυτή την προθεσμία.

Θέλω κατηγορηματικά να δηλώσω ότι με κανένα τρόπο η επιτροπή δεν ευθύνεται για την οποιαδήποτε καθυστέρηση· μα με κανένα τρόπο! Όπως έχει λεχθεί

προηγουμένως από τον κ. Χρίστου, είναι μεγάλος ο αριθμός των συναντήσεων που έγιναν και ακόμα μεγαλύτερος ο αριθμός των εισηγήσεων που έγιναν για τροποποιήσεις, όχι μόνο από το ΚΙΣΟΣ και το ΑΚΕΛ -εγώ θυμούμαι τις πρώτες τροποποιήσεις που έβαλε η κ. Βασιλείου και όλα τα άλλα κόμματα- και έχει σημασία ότι όλες τις τροποποιήσεις που εμείς εισηγηθήκαμε, εννοώ η επιτροπή, τις υιοθέτησε όλες η κυβέρνηση ως σωστές, εκτός από μια, κατά πόσο θα ήταν τριμελής επιτροπή ή ένα άτομο.

Εμείς υποστηρίζουμε το ένα άτομο, όχι γιατί δε δεχόμαστε ότι οι περισσότεροι μπορεί να έχουν μεγαλύτερη σοφία, αλλά μας ελέχθη ότι, λόγω των ιδιοτήτων και ειδικοτήτων και προσόντων που πρέπει να έχει αυτός ο ρυθμιστής, υπάρχει πρόβλημα αν θα βρουν έναν, όχι να βρουν τρεις! Το πρώτο.

Δεύτερον, εμείς θέλουμε η ευθύνη να αποδίδεται στον έναν, και πολιτική και νομική, όχι σε συλλογικό όργανο που είναι ακαθόριστο ποιος θα φταίει.

Τρίτον, το έχει υποδείξει ο κ. Δημητρίου ήδη, παράλληλα με το ρυθμιστή ιδρύεται μια τριμελής συμβουλευτική επιτροπή, η οποία υποτίθεται συμβουλεύει το ρυθμιστή για τις εξουσίες που έχει.

Εμείς υποστηρίζουμε το να είναι ένας και όχι τρεις και θέλω να πω δυο παρατηρήσεις για τα σημεία που έχει εγείρει ο κ. Χρίστου. Πρώτον, για το θέμα του να εμπíπτουν οι αρμοδιότητες του ελέγχου των ραδιοεπικοινωνιών στην αρμοδιότητα του ρυθμιστή, αυτό δεν κρίθηκε ότι ήταν σωστό να γίνει τώρα, για τον απλούστατο λόγο ότι ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ακόμη δεν έχει αποφασίσει ποιος θα τις ελέγχει, ποιος θα τις κατανέμει, ποιος θα τις δίνει. Συζητείται, θα συζητηθεί για πρώτη φορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση το Νιόβρη τι θα γίνει για τις ραδιοεπικοινωνίες. Και νομίζω ότι δεν έχουμε ούτε την τεχνική δυνατότητα τώρα ούτε την υπηρεσιακή, για να μπορέσει ο ρυθμιστής να αναλάβει αυτά τα καθήκοντα, χωρίς όμως να αποκλείεται. Γιατί έχει

παρεμβληθεί πρόταση μέσα ότι το Υπουργικό Συμβούλιο δικαιούται με απόφασή του που θα κατατεθεί στη Βουλή να αποφασίσει να εκχωρήσει τέτοιες εξουσίες, αν και όταν κρίνει σωστό, σε αυτό το ρυθμιστή. Εγείρονται πολλά διαδικαστικά προβλήματα: Ποια είναι η σχέση με την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης; Ποια είναι η... του; Επομένως, νομίζω, δεν είναι σοβαρό πρόβλημα.

Δεν έχω αντιληφθεί τη δεύτερη εισήγηση του κ. Χρίστου και του ΚΙΣΟΣ όσον αφορά το άρθρο 24(4), που αναφέρει ότι ο ρυθμιστής έχει εξουσία να διεξάγει διάφορες έρευνες για όλους τους παροχείς υπηρεσιών και λέει, αν καλά αντιλαμβάνομαι την πρόνοια στην ένατη γραμμή του εδαφίου (4), «και δύναται να διεξάγει». Δηλαδή, εκτός από το “δύναται”, τι θα του πούμε; «Υποχρεούται να διεξάγει;»

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

“Διεξάγει”.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μα, το ίδιο πράγμα είναι, κύριε Χρίστου, είτε δύναται είτε διεξάγει, διότι πάλι η κρίση είναι δική του. Ή θα το κάνουμε υποχρεωτικό «θα διεξάγει ετήσιο έλεγχο» ή θα το κάνουμε “δύναται”, ώστε να παραμένει στην εξουσία του. Όμως, αν δείτε τα πλαίσια αυτής της έρευνας, είναι πάρα πολύ και δαπανηρά και χρονοβόρα. Λέει ότι θα κάνει τις ανεξάρτητες έρευνες, δηλαδή πρέπει να διορίσει εμπειρογνώμονες υπό την εποπτεία του, για να τις διεξάγουν, «για σκοπούς διακρίβωσης της συμμόρφωσής του», του παροχέα δηλαδή, «με τις αναφερόμενες στο εν λόγω άρθρο προδιαγραφές ποιότητας υπηρεσιών, ως και να ετοιμάζει και δημοσιεύει σχετικές εκθέσεις για ό,τι έγινε περιέχουσες τα συμπεράσματα αυτού και τη λήψη των αναγκαίων από μέρους του παροχέα διορθωτικών μέτρων».

Είναι μεγάλη υπόθεση αυτή η έρευνα και δε νομίζω ότι μπορούμε να το βάλουμε επιτακτικά ότι θα την κάνει κάθε χρόνο. Αν η πρόθεση ήταν η έρευνα να γίνεται κάθε

πέντε χρόνια, να το συζητήσω, αλλά κάθε πέντε χρόνια είναι αντιφατικό, διότι μπορεί στους έξι μήνες να είναι αναγκαία ή στους δεκαοχτώ.

Άρα, εγώ πιστεύω ότι η πρόνοια όπως είναι πρέπει να θεωρηθεί ικανοποιητική, για να εγκριθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χρίστου, θέλετε... Ζήτησε το λόγο ο κ. Ρότσας, να το δώσω, για να δευτερολογήσει και να κλείσουμε, ώστε να προχωρήσουμε στην ψήφιση των τροπολογιών; Αν δε σας ενοχλεί, να...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Στην Ευρώπη ο επίτροπος είναι ένα άτομο ή είναι επιτροπή;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Μισές μισές.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Υπάρχει ακριβώς σε όλες τις ρυθμιστικές αρχές μια ποικιλία στον ευρωπαϊκό χώρο. Αλλού είναι μονοπρόσωπες, αλλού είναι πολυπρόσωπες. Δεν υπάρχει απόλυτο μοντέλο.

Για το θέμα που συζητούμε, κύριε Πρόεδρε, μια μόνο διευκρίνιση. Είχαμε αναφέρει -και υπενθυμίζω- στην επιτροπή την εξής παρατήρηση: Στη σελίδα 65 στο άρθρο 24(3)(β) αναφέρεται ότι ο επίτροπος υποχρεούται τουλάχιστο μία φορά κατ' έτος να διεξάγει ανεξάρτητη έρευνα για τη συμμόρφωση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών και του κυπριακού ταχυδρομείου, όσον αφορά τις προδιαγραφές ποιότητας. Για τους άλλους δημόσιους παροχείς, δηλαδή αυτούς που δεν είναι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή άλλως πως, "δύναται να" -είναι δυνητικό- και είχαμε πει ότι, όπως δεσμεύεται να διεξάγει έρευνα για τα επίπεδα ποιότητας στην Αρχή Τηλεπικοινωνιών και στο κυπριακό ταχυδρομείο, είναι η άποψή μας ότι πρέπει να υπάρχει αυτή η δέσμευση και για τους

άλλους, τους ιδιωτικούς οργανισμούς. Κατά μείζονα λόγο μάλιστα πρέπει εκεί ο επίτροπος να ασκεί έλεγχο και να κάνει ανεξάρτητη έρευνα σε σχέση με την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Είχαμε εισηγηθεί το “δύναται να”, το “δύναται” να αφαιρεθεί και όπως είναι υποχρεωτικό στην περίπτωση της παραγράφου (β) να είναι και εδώ. Αυτό είχε γίνει δεκτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω έχει δίκαιο ο κ. Χρίστου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αυτό είχε γίνει δεκτό, κύριε Πρόεδρε, αλλά εδώ δεν απεικονίζεται αυτή η αποδοχή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε θυμούμαι αν έγινε δεκτό. Και, επειδή μια φορά είπα ότι δε θυμούμαι αν πούλησε το ΔΗΚΟ μετοχές και μου είπαν «ναι, είπες ψέματα ότι δεν πούλησε», δε θυμούμαι, άρα δε διαψεύδω αυτό που λέει ο κ. Χρίστου.

Όμως είναι διαφορετικές οι ευθύνες που έχει ο ρυθμιστής για τους άλλους παροχείς, διότι το άρθρο 24(3)(β) δεν προνοεί την πλήρη έρευνα -που προνοεί το εδάφιο (4), το οποίο διάβασα προηγουμένως- αλλά όπως αναφέρει «διασφαλίζει τουλάχιστον μία φορά κατ’ έτος διεξαγωγή ανεξάρτητης έρευνας προς το σκοπό διακρίβωσης της συμμόρφωσης του Κυπριακού Ταχυδρομείου με τις αναφερόμενες στο εδάφιο (2) προδιαγραφές ποιότητας». Άλλο να ελέγχει τις προδιαγραφές ποιότητας και άλλο να ελέγχει την έρευνα, την οποία είπα. Όμως εξακολουθώ να πιστεύω και το επαναλαμβάνω: Το “δύναται” δεν είναι μεν υποχρεωτικό, αλλά του παρέχει την ευχέρεια, όποτε κρίνει σκόπιμο, να διεξάγει την έρευνα, η οποία είναι και πολύχρονη και

πολυδάπανη και, πιστεύω, δεν μπορεί να διεξάγεται κάθε χρόνο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επιπρόσθετα προς όσα έχει πει ο κ. Παπαδόπουλος, έχω να πω ότι πράγματι εδώ παρέχεται η δυνατότητα και δε δημιουργείται η υποχρέωση. Μάλιστα. Αλλά γιατί υπάρχει η διαφορά; Διότι στην περίπτωση των ταχυδρομείων τα πράγματα είναι πιο απλά και πιο εύκολα. Όχι ταχυδρομείων, του κυπριακού ταχυδρομείου, δηλαδή μιας αρχής, θα έλεγα. Εδώ, αν το διευρύνουμε και το κάνουμε υποχρεωτικό, θα δημιουργήσουμε μια περιπλοκή στη διαδικασία ελέγχου πολλών άλλων καταστάσεων. Και εξυπακούεται ότι εκεί πρέπει να υπάρχουν και ειδικοί, οι οποίοι δεν ξέρω αν θα υπάρχουν, που να μπορούν να αποτελέσουν μια επιτροπή για ανεξάρτητη έρευνα. Η δυνατότητα υπάρχει και συνεπώς ο σκοπός του νόμου, που είναι η παροχή αυτής της δυνατότητας στο ρυθμιστή να ελέγχει, επιτελείται, γιατί παρέχεται αυτή η δυνατότητα και συνεπώς έτσι πρέπει να μείνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την εντύπωση ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση. Τίθεται σε ψηφοφορία η πρώτη τροπολογία του ΑΚΕΛ, που αφορά την πολυπρόσωπη επιτροπή αντί του ενός ως στο νομοσχέδιο υπάρχει.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

ΑΚΕΛ, ΚΙΣΟΣ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

ΑΚΕΛ, ΚΙΣΟΣ, συγνώμη. Σημασία έχει να συγκεντρώσεις την πλειοψηφία, διότι ακούστηκαν οι απόψεις.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Βοηθάτε να τη συγκεντρώσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε φαίνεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι ψηφίζουν εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται με είκοσι τέσσερις ψήφους υπέρ και είκοσι έξι εναντίον.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη τροπολογία για τις ραδιοεπικοινωνίες.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της δεύτερης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται με είκοσι δύο ψήφους υπέρ και είκοσι έξι εναντίον.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Υπάρχει μια άλλη τροπολογία σε αυτό το στάδιο. Είναι η φράση “δύναται να”.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τρίτης τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται με είκοσι τρεις ψήφους υπέρ και είκοσι οκτώ εναντίον.

Προχωρούμε τώρα στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Διορισμός Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων και Βοηθού

Επιτρόπου. Άρθρο 3.

Παύση του Επιτρόπου και Βοηθού Επιτρόπου. Άρθρο 4.

Άσκηση καθηκόντων σε περίπτωση μόνιμης ή προσωρινής ανικανότητας του
Επιτρόπου ή Βοηθού Επιτρόπου. Άρθρο 5.

Απολαβές κ.λπ. Επιτρόπου και Βοηθού Επιτρόπου και Φιλοδώρημα επί τη
αποχωρήσει. Άρθρο 6.

Υποχρεώσεις Επιτρόπου και Βοηθού Επιτρόπου όταν παύσουν να κατέχουν το
αξίωμά τους. Άρθρο 7.

Ίδρυση Γραφείου του Επιτρόπου. Άρθρο 8.

Εξουσίες του Γραφείου του Επιτρόπου σε σχέση με απόκτηση, διάθεση και επένδυση περιουσίας. Άρθρο 9.

Ταμείο του Γραφείου του Επιτρόπου. Άρθρο 10.

Προσωπικό του Γραφείου του Επιτρόπου. Άρθρο 11.

Ανεξαρτησία του Γραφείου. Άρθρο 12.

Καταβολή από την Κυβέρνηση στο Γραφείο των μισθών κ.λπ. του προσωπικού του Γραφείου. Άρθρο 13.

Εκπροσώπηση του Γραφείου. Άρθρο 14.

Πληρωμές από το Ταμείο του Γραφείου του Επιτρόπου. Άρθρο 15.

Εξασφάλιση υπηρεσιών από τον Επίτροπο. Άρθρο 16.

Υποχρέωση προαγωγής ορισμένων σκοπών από τον Επίτροπο κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Άρθρο 17.

Τρόπος άσκησης των αρμοδιοτήτων του Επιτρόπου. Άρθρο 18.

Παροχή αρμοδιοτήτων. Άρθρο 19.

Εξουσίες και καθήκοντα του Επιτρόπου σε σχέση με την Αριθμοδότηση. Άρθρο 20.

Τερματικός εξοπλισμός. Άρθρο 21.

Χορήγηση έγκρισης τερματικού εξοπλισμού. Άρθρο 22.

Τέλη και δικαιώματα για έγκριση τερματικού εξοπλισμού. Άρθρο 23.

Ποιότητα υπηρεσιών. Άρθρο 24.

Εξασφάλιση πληροφοριών. Άρθρο 25.

Άλλες εξουσίες. Άρθρο 26.

Έκδοση διαταγμάτων. Άρθρο 27.

Παράβαση διατάγματος. Άρθρο 28.

Διεξαγωγή έρευνας. Άρθρο 29.

Παράπονα σε σχέση με παροχές. Άρθρο 30.

Διαβουλεύσεις. Άρθρο 31.

Καθίδρυση Συμβουλευτικής Επιτροπής και διορισμός Συμβουλευτικών Σωμάτων.

Άρθρο 32.

Δημοσίευση πληροφοριών και εγγράφων από τον Επίτροπο. Άρθρο 33.

Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 34.

Έκδοση διαταγμάτων από τον Υπουργό και τον Επίτροπο. Άρθρο 35.

Προϋπολογισμός. Άρθρο 36.

Τήρηση βιβλίων. Άρθρο 37.

Έκθεση. Άρθρο 38.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 39.

Κατάργηση αρμοδιοτήτων, εξουσιών και καθηκόντων της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου. Άρθρο 40.

Εργοδότηση του προσωπικού σε περίπτωση που παύει να υφίσταται το Γραφείο του Επιτρόπου. Άρθρο 41.

Περιουσιακά στοιχεία του Γραφείου, σε περίπτωση που παύει να υφίσταται Επίτροπος. Άρθρο 42.

Προσφυγή στο Ανώτατο Δικαστήριο εναντίον πράξεων του Επιτρόπου. Άρθρο 43.

Ευθύνη Επιτρόπου, Βοηθού Επιτρόπου και προσωπικού του Γραφείου. Άρθρο 44.

Παροχέας καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας. Άρθρο 45.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση για την έγκριση των άρθρων 1 μέχρι 45;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 μέχρι 45 εγκρίνονται.

Προχωρούμε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Διορισμός, Αρμοδιότητες, Ίδρυση και Λειτουργία Γραφείου) Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση για την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 57 θέμα στην ημερήσια διάταξη, που είναι «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001». Δεν είναι ομόφωνο, αλλά η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς που τιτλοφορούνται «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001»

Παρόντες:

Αβραάμ Αντωνίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Αριστοφάνης Γεωργίου

Νίκος Πιπτοκοπίτης

Ανδρέας Παρισινός

Μάριος Ματσάκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε πολλές συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ 9 Μαρτίου 2000 και 5 Απριλίου 2001. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή οι Υπουργοί Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Οικονομικών, καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, του Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου, των αγροτικών οργανώσεων ΠΕΚ, ΕΚΑ,

Αγροτικής και Παναγροτικού Συνδέσμου, της Οργάνωσης Αυτοτελώς Εργαζομένων Κύπρου (ΟΑΕΚ), της ΠΟΒΕΚ, του Συνδέσμου Κτηματομεσιτών Επιχειρηματιών Κύπρου, της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελεύθερων Επαγγελματιών, Μελετητών, της Ένωσης Κυπρίων Συνταξιούχων (ΕΚΥΣΥ), της Παγκύπριας Επιτροπής Συνταξιούχων ΣΕΚ, της ΔΕΟΚ, της ΠΕΕΑ, της ΟΕΒ, του ΚΕΒΕ, της ΠΑΣΥΔΥ, του Παγκύπριου Συλλόγου Φυσιοθεραπευτών, του Συνδέσμου Αυτοεργοδοτούμενων Ηλεκτρονικών και του Συνδέσμου Ηλεκτρολόγων Αυτοκινήτων Κύπρου.

Με τους υπό αναφορά κανονισμούς, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 73 του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, σκοπείται η αναδιάρθρωση των επαγγελματικών κατηγοριών των αυτοτελώς εργαζομένων και ο καθορισμός νέου τεκμαρτού εισοδήματος για κάθε επαγγελματική κατηγορία, το οποίο να ανταποκρίνεται περισσότερο στα σημερινά δεδομένα.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που συνοδεύει τους υπό συζήτηση κανονισμούς, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων οι αυτοτελώς εργαζόμενοι καταβάλλουν εισφορές στο σχέδιο κοινωνικών ασφαλίσεων, όχι με βάση το πραγματικό τους εισόδημα, αλλά με βάση το κατώτατο εβδομαδιαίο ποσό εισοδήματος της επαγγελματικής κατηγορίας στην οποία υπάγονται, η οποία ορίζεται στους ισχύοντες κανονισμούς περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Λόγω της μη πληρωμής των εισφορών των αυτοτελώς εργαζομένων με βάση το πραγματικό τους εισόδημα, ο μέσος όρος των ασφαλιστέων αποδοχών τους ανέρχεται μόνο στο 60% περίπου εκείνου των μισθωτών. Επειδή το επίπεδο και οι ετήσιες αυξήσεις των βασικών συντάξεων καθορίζονται με βάση το γενικό μέσο όρο ασφαλιστέων αποδοχών, η πιο πάνω κατάσταση επηρεάζει αρνητικά τις συντάξεις, οι οποίες είναι σήμερα κατά 5,5% περίπου χαμηλότερες από ό,τι θα ήταν, αν ο μέσος όρος ασφαλιστέων αποδοχών των αυτοτελώς εργαζομένων ήταν ο

ίδιος με αυτόν των μισθωτών.

Το πρόβλημα της μη πληρωμής εισφορών από τους αυτοτελώς εργαζομένους με βάση το πραγματικό τους εισόδημα συζητήθηκε επανειλημμένα τόσο στα πλαίσια του Συμβουλίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων όσο και στα πλαίσια του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος. Με σκοπό την επίλυσή του το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατέθεσε στη Βουλή των Αντιπροσώπων και στο παρελθόν τροποποιητικούς κανονισμούς που προέβλεπαν τη διαφοροποίηση του καθορισμού των εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων με βάση τα οποία πληρώνονται εισφορές, ώστε αυτοί να πληρώνουν εισφορές με βάση το πραγματικό τους εισόδημα, οι οποίοι όμως δεν εγκρίθηκαν από τη Βουλή.

Το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, συνεχίζοντας τις προσπάθειές του για εξεύρεση λύσης στο πρόβλημα, επανέφερε τούτο για συζήτηση ενώπιον του Συμβουλίου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και, αφού μελέτησε τις απόψεις που εκφράστηκαν σ' αυτό, καθώς και τις απόψεις του Εργατικού Συμβουλευτικού Σώματος, κατέθεσε τους υπό συζήτηση κανονισμούς με τους οποίους προτείνονται τα ακόλουθα:

- Αναδιάρθρωση των επαγγελματικών κατηγοριών των αυτοτελώς εργαζομένων από δέκα, όπως καθορίζονται σήμερα, σε είκοσι οκτώ.
- Καθορισμός νέου κατώτατου ποσού εισοδήματος για κάθε επαγγελματική κατηγορία, το οποίο να ανταποκρίνεται στα σημερινά δεδομένα.
- Υποχρέωση σε κάθε αυτοτελώς εργαζόμενο ο οποίος έχει εισόδημα ψηλότερο από το τεκμαρτό της κατηγορίας του να υποβάλλει σχετική δήλωση και να καταβάλλει εισφορές με βάση το πραγματικό του εισόδημα μέχρι και το ανώτατο όριο ασφαλιστέων αποδοχών.

Οι εκπρόσωποι των επηρεαζόμενων οργανώσεων που παρευρέθηκαν στην επιτροπή διαφώνησαν στην πλειοψηφία τους με τις προτεινόμενες αυξήσεις των

τεκμαρτών εισοδημάτων για κάθε επαγγελματική κατηγορία, θεωρώντας τις υπερβολικές. Επιπρόσθετα, ορισμένοι από αυτούς διαφώνησαν με την προτεινόμενη αναδιάρθρωση των επαγγελματικών κατηγοριών.

Οι εκπρόσωποι των συνταξιούχων όλων των συνδικαλιστικών οργανώσεων υιοθέτησαν τις πρόνοιες των υπό συζήτηση κανονισμών, με τους οποίους, όπως υποστήριξαν, θα αρθεί η αδικία που υφίσταται σε βάρος των συνταξιούχων των οποίων οι συντάξεις είναι σήμερα κατά 8% χαμηλότερες από όσο έπρεπε να ήταν, αν ο μέσος όρος των εισφορών των αυτοτελώς εργαζομένων βρισκόταν στα ίδια επίπεδα με αυτόν των μισθωτών.

Στο στάδιο της μελέτης των υπό αναφορά κανονισμών, η επιτροπή ζήτησε πρόσθετες πληροφορίες σε σχέση με τα στοιχεία στα οποία βασίστηκε το αρμόδιο υπουργείο, για να καταλήξει στους προτεινόμενους κανονισμούς. Επιπρόσθετα, υπέβαλε εισήγηση στους Υπουργούς Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για ρύθμιση του θέματος των βασικών συντάξεων, ώστε αυτές να αυξηθούν από την 1η Ιουλίου 2001 κατά 5% και με τη δαπάνη αυτή να επιβαρυνθεί ο κρατικός προϋπολογισμός.

Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων δήλωσε πως το θέμα της αύξησης των βασικών συντάξεων ήταν ένα από τα θέματα τα οποία ανατέθηκαν στον αναλογιστή του σχεδίου κοινωνικών ασφαλίσεων να εξετάσει, στα πλαίσια της τελευταίας αναλογιστικής μελέτης που έγινε με χρόνο αναφοράς το μέσο του 1997. Ο αναλογιστής στην έκθεσή του εισηγήθηκε το θέμα, λόγω της σοβαρότητάς του, να εξεταστεί κατά την επόμενη αναλογιστική μελέτη η οποία θα γίνει με έτος αναφοράς το μέσο του 2000.

Ο Υπουργός Οικονομικών, σχολιάζοντας την πιο πάνω εισήγηση της επιτροπής, δήλωσε πως εκ πρώτης όψεως η κυβέρνηση δε θα επιθυμούσε να επιβαρυνθεί στο

παρόν στάδιο ο κρατικός προϋπολογισμός, δεν απέκλεισε όμως το ενδεχόμενο η αύξηση των βασικών συντάξεων να εξεταστεί σε συνδυασμό με την επικείμενη φορολογική μεταρρύθμιση.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν πως η κοινοβουλευτική τους ομάδα διαφωνεί με τις αυξήσεις των τεκμαρτών εισοδημάτων που προτείνονται και υποστηρίζει τα ακόλουθα:

- Σταδιακή αύξηση των τεκμαρτών εισοδημάτων κατά 4% για χρονική περίοδο τεσσάρων χρόνων. Η πρώτη αύξηση να τεθεί σε εφαρμογή από την 1η Ιανουαρίου 2002.
- Προσθήκη πρόνοιας στους κανονισμούς με βάση την οποία να δικαιούται ο διευθυντής των Κοινωνικών Ασφαλίσεων να απαιτεί την καταβολή από τους αυτοτελώς εργαζομένους εισφοράς υψηλότερης από αυτήν που τους αναλογεί με βάση το τεκμαρτό τους εισόδημα, αφού λάβει υπόψη τις δηλώσεις που υποβάλλουν στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων ή το εισόδημα που λαμβάνεται υπόψη για την καταβολή της έκτακτης εισφοράς για την άμυνα.

Περαιτέρω, οι ίδιοι βουλευτές δήλωσαν πως η κοινοβουλευτική τους ομάδα, λαμβάνοντας υπόψη τις δυσκολίες που προκαλούνται εδώ και πολλά χρόνια στους ογδόντα χιλιάδες συνταξιούχους εξαιτίας των χαμηλότερων συντάξεων που τους χορηγούνται, εισηγείται όπως η κυβέρνηση παραχωρήσει αύξηση στις βασικές συντάξεις ύψους 5%, δαπάνη η οποία να επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό και να μειώνεται σταδιακά ανάλογα με την αύξηση του μέσου όρου εισφορών των αυτοτελώς εργαζομένων.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού δήλωσαν πως η κοινοβουλευτική τους ομάδα εισηγείται την αναβολή της συζήτησης του θέματος για τους πιο κάτω λόγους:

- Παρ' όλο που κατανοούν ότι θα ήταν χρήσιμο να επέλθει σταδιακή αύξηση των τεκμαρτών εισοδημάτων των αυτοτελώς εργαζομένων κατά εκατοστιαία αναλογία για χρονική περίοδο τεσσάρων χρόνων, εντούτοις, πριν τοποθετηθούν για το ύψος της αύξησης που θα επιβληθεί, θεωρούν αναγκαίο να έχουν ενώπιόν τους τα στοιχεία και τη σχετική μελέτη που θα βεβαιώνει ότι οι αυξήσεις που θα προταθούν ανταποκρίνονται στα πραγματικά δεδομένα.
- Υιοθετούν τις αυξήσεις των βασικών συντάξεων, ωστόσο όμως υποστηρίζουν πως οποιεσδήποτε αυξήσεις πρέπει να εξεταστούν στα πλαίσια της επικείμενης φορολογικής μεταρρύθμισης.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν πως η κοινοβουλευτική τους ομάδα θα εκφράσει αναλυτικά τις απόψεις της στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αντιλαμβάνομαι ότι γίνεται κάποια εισήγηση, κάποια σκέψη για αναβολή.

Ναι, κύριε Αβραάμ.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η έκθεση δεν είναι ομόφωνη. Επειδή υπάρχει πρόταση από τη δική μας κοινοβουλευτική ομάδα, είμαι υποχρεωμένος να εξηγήσω αυτή την πρόταση, για να δούμε αν πράγματι θα προχωρήσουμε στην υιοθέτησή της ή στην απόρριψή της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, αφού γίνεται εισήγηση...

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, βεβαίως εδώ είμαστε... Εάν πρόκειται να μιλήσουμε για θέμα αναβολής -δεν ξέρω αν υπάρχει αυτή η πρόταση- τότε θα εξηγήσω γιατί δεν πρέπει να υπάρξει αναβολή. Αυτό το θέμα -προηγουμένως είχαμε πει ότι το ωράριο μας ταλαιπώρησε τρία, τέσσερα χρόνια- λυπούμαι να πω -και συγγνώμη που θα χρησιμοποιήσω μια βαριά φράση- αυτό το θέμα αυτό το νομοθετικό σώμα το ταλαιπωρεί για δεκαέξι χρόνια!

Συνεπώς, παρακαλώ να αντιληφθούμε ότι, ενώ από την εκτελεστική εξουσία από το 1984, το 1986, το 1988, το 1991 και το 1999 ήρθε συγκεκριμένη πρόταση, αυτό το σώμα, παρ' όλο που η πρόταση υποστηρίζεται πάντοτε από το Εργατικό Συμβουλευτικό Σώμα στο οποίο συμμετέχουν όλοι οι κοινωνικοί εταίροι, αυτό το σώμα, επαναλαμβάνω, δεν προχώρησε στο να ρυθμίσει αυτό το πρόβλημα, το οποίο ταλαιπωρεί, αδικώς ταλαιπωρεί, ογδόντα χιλιάδες συνταξιούχους των οποίων οι συντάξεις βρίσκονται κατά 8%, κατά μία εκδοχή, και κατά 5,5% κατά μία άλλη εκδοχή, χαμηλότερα από ό,τι θα έπρεπε να ήταν.

Αν αυτό το σώμα θέλει να συνεχίσει να ταλαιπωρεί αυτό το πρόβλημα και να στερεί από τους δικαιούχους τα νόμιμα δικαιώματα που έχουν, είναι στην κρίση του να το αποφασίσει. Αλλά πρέπει να έχει επίγνωση ότι με αυτή τη στάση, με αυτή τη θέση που παίρνει, επαναλαμβάνω, κρατά σε εκκρεμότητα ένα θέμα για δεκαέξι χρόνια και δεν ξέρω ακόμα πόσα χρόνια θα συνεχίσει να το κρατεί σε εκκρεμότητα.

Γι' αυτό, πιστεύω ότι είναι η ώρα, με βάση μάλιστα την πρόταση η οποία τίθεται από την κοινοβουλευτική μας ομάδα, που δεν είναι πρόταση που θα προκαλέσει είτε προβλήματα και αντιδράσεις από τους αυτοτελώς εργαζομένους, αλλά θα μπορεί με μια προϋπόθεση να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις των ογδόντα χιλιάδων συνταξιούχων, είναι η γνώμη μας ότι πρέπει να συζητηθεί και να μην αναβληθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όποτε συζητούμε θέμα κοινωνικών ασφαλίσεων και ταμείων, έχω ιδιαίτερη ευαισθησία. Και θέλω να πω ότι έχει δίκαιο ο κ. Αβραάμ Αντωνίου ότι, σχεδόν από την ίδρυση του ταμείου, οι εργοδοτούμενοι, οι κανονικοί μισθωτοί, επιχορηγούν, με τεράστια ποσά, τους αυτοεργοδοτούμενους. Άμα λέω τεράστια ποσά, για να καταλάβουμε, μιλώ για περίπου £212 εκατομ. περισσότερα από όσα έχουν εισφέρει αυτά τα ποσά έχουν εισπράξει. Και αυτό είναι σωστό. Κι εγώ δε θα περιοριστώ στο να πω “ταλαιπωρείται τόσα χρόνια”. Ούτε το υπουργείο είχε ποτέ το θάρρος να έρθει να επιβάλει στους αυτοεργοδοτούμενους το ύψος των αυξήσεων που επιβάλλει αναλογιστικά η μελέτη -για το πόσα δίνουν, πόσα παίρνουν- που δεν είναι 72%, που πρέπει να είναι τώρα. Έπρεπε να είναι 160% και πάνω, για να είναι τώρα ισορροπημένο. Για να μην πω ότι έπρεπε να αναπληρωθούν τα προηγούμενα εισοδήματα.

Όμως υπάρχει μια βασική αρχή στο σχέδιο κοινωνικών ασφαλίσεων -και είμαι υπερήφανος, γιατί επέμενα- και είναι βασική πρόνοια: Όποτε πρέπει να δίνονται αυξήσεις στις συντάξεις, πρέπει παράλληλα να αυξάνονται και οι εισφορές, με βάση αναλογιστική μελέτη. Και η αναλογιστική μελέτη είναι υποχρεωτικό να γίνεται, για να συμπεραίνεται πόσα μπορούν να δίνονται και πόσα δεν μπορούν να δίνονται. Έχουμε κάμει δύο παρεκκλίσεις ως Βουλή, που είναι πάρα πάρα πολύ επικίνδυνες. Δηλαδή δίνουμε συντάξεις χωρίς το ποσό των συντάξεων αναγκαστικά να αναπληρώνεται πλήρως από την αύξηση των εισφορών. Δυο φορές το εκάμαμε, ελαφρώς ευτυχώς. Αν ξεκινήσουμε ακόμα μια φορά να κάμνουμε αυτό το πράγμα, θα έχει και το δικό μας ταμείο, που λειτουργεί από το '62 και είναι ισχυρότατο, αφού δανείζει την κυβέρνηση, την τύχη που είχαν τα ταμεία στην Ελλάδα, που τρεις φορές χρεοκόπησαν.

Άρα, ως κόρην οφθαλμού, εγώ θα δεχόμουν την πρόταση του ΑΚΕΛ, την οποία συνδυάζουν με αύξηση και των συντάξεων, που πρέπει να αυξηθούν.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, το έχετε μέσα στην πρότασή σας. Αλλά θα είναι κλιμακωτή, λέτε. Εμείς δεν έχουμε ένσταση σε τούτο το πράγμα. Όμως, ειλικρινά, πιστεύω ότι πρέπει να είναι κανόνας απαραβάτος, πρέπει να προηγηθεί αναλογιστική μελέτη προτού αποφασισθεί.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έχουμε αναλογιστές, κύριε Παπαδόπουλε;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχουμε αναλογιστές. Έχω αμφιβολίες τελικά αν είναι...

(Ακούγεται ο θόρυβος κινητού τηλεφώνου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θέλω να παρακαλέσω κάποιους που κρατούν κινητά τηλέφωνα ή να τα απενεργοποιήσουν ή να περάσουν αμέσως έξω είναι θέμα τάξης! Και αυτό δεν προέρχεται από τους κυρίους βουλευτές. Δυστυχώς είναι από τους άλλους. Δε θα ανεχτώ ξανά κινητά τηλέφωνα μέσα στην αίθουσα της Βουλής είναι αδιανόητο! Σε κανένα κοινοβούλιο του κόσμου, την ώρα που μιλούν οι βουλευταί, δεν ακούονται είτε οι ομιλίες είτε τα τηλέφωνα του καθενός!

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε, με συγχωρείτε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, έχετε δίκαιο, αλλά βεβαίως...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ακόμα μια ευαισθησία του κ. Παπαδόπουλου, κύριε Πρόεδρε!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ξέρετε, είμαι πολύ ευαίσθητος. Υποθέτω, όμως, τα μηνύματα που παίρνουν -δεν ξέρω, από φίλες ή φίλους- είναι πιο σημαντικά από τις συζητήσεις στη Βουλή· έτσι θεωρούν. Άρα, δεν ενοχλούνται να έχουν τα κινητά τους ανοικτά, μήπως χάσουν τα σοβαρά μηνύματα που έχουν. Και δεν ξέρω αν έχει κανέναν από τούτους που έχει πιο επείγουσες...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ είναι άλλο που θα έλεγα, κύριε Παπαδόπουλε. Δεν ξέρω αίθουσα κοινοβουλίου που να επιτρέπεται η παρουσία είτε κοινού είτε δημοσιογράφων. Είναι χώρος ιερός. Πουθενά όπου είναι κοινοβουλευτική δημοκρατία δεν επιτρέπεται πέραν των βουλευτών και των υπουργών να παρευρίσκονται άλλοι. Τα θεωρεί είναι άλλο πράγμα. Συνεπώς, όσοι κάθονται μέσα σε αυτή την αίθουσα θα πρέπει να συμμορφώνονται και με τους κανόνες του σώματος.

Κύριε Παπαδόπουλε, συγνώμη.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα τελειώσω με δυο λόγια. Εγώ πιστεύω ότι, επειδή η πρόταση που έχει υποβάλει το υπουργείο είναι κάπως περίπλοκη, από τις δεκαοκτώ, δώδεκα -δεν ξέρω πόσες είναι οι κατηγορίες- προτείνουν τριάντα...

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Είκοσι οκτώ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είκοσι οκτώ. Νομίζω ότι δεν είναι θέμα που μπορούμε έτσι, με ένα “ναι” ή ένα “όχι”, να αποφασίσουμε σήμερα. Συμφωνώ πλήρως ότι ταλαιπωρείται το θέμα, συμφωνώ, και υπερθεματίζω, με αυτά που λέει ο κ. Αντωνίου, ότι πρέπει οι αυτοεργοδοτούμενοι να προσφέρουν πολύ πολύ περισσότερα, περισσότερα από αυτά

που εισηγείται το υπουργείο, αλλά δε νομίζω ότι μπορεί αυτή η Βουλή τώρα να αποφασίσει για ένα τόσο σοβαρό θέμα και εισηγούμαι αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να είμαστε δίκαιοι, όταν απεφασίσθη το ύψος των τεκμαρτών εισοδημάτων -και θα ήθελα να με βεβαιώσει ή να με διαψεύσει ο κ. Παπαδόπουλος- ειπώθηκε ότι, ως αντάλλαγμα, θα ήσαν λιγότερα τα ωφέληματα των αυτοτελώς εργαζομένων την εποχή που λειτούργησε ο θεσμός.

Όμως σήμερα έχει απόλυτο δίκαιο ο πρόεδρος της επιτροπής ότι ασχολούμεθα πάρα πολλά χρόνια με το θέμα και έγιναν πολλές προσπάθειες και πολλές προσεγγίσεις. Η τελευταία ήταν να χωρισθούν σε είκοσι οκτώ κατηγορίες. Επαρήλασαν μπροστά στην επιτροπή εκπρόσωποι δεκάδων οργανώσεων και δεν το κρύβω ότι εκείνος που ήταν πολύ πιο έντονος ήταν ο πρόεδρος των δικηγόρων, συνεργάτης του κ. Παπαδόπουλου, ο οποίος εντονότατα ετάχθη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ως πρόεδρος του συμβουλίου, όχι ως άτομο.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

...εντονότατα ετοποθετήθη, αναλύοντας αριθμούς, επιπτώσεις, κινδύνους για το κλείσιμο γραφείων κ.λπ. κ.λπ. Η πρόταση του υπουργείου προνοούσε για αύξηση μέχρι και 130% του τεκμαρτού εισοδήματος κ.λπ. Ζητήσαμε να μας ενημερώσουν για το πού εστηρίχθη αυτός ο διαχωρισμός, αυτή η διατύπωση, σε ποιες συγκεκριμένες μελέτες, αλλά ομολογώ ότι δε μας ικανοποίησαν. Εδώ εμείς, ως Δημοκρατικός Συναγερμός, λέμε "ναι". Σίγουρα, υιοθετούμε την ανάγκη αύξησης των παρεχομένων

συντάξεων στο ποσό που επιβάλλεται, αλλά, εφόσον αυτή τη στιγμή συζητείται η φορολογική μεταρρύθμιση, δε θα είμαστε σύμφωνοι στο να έρθουμε και να αποφασίσουμε μία συγκεκριμένη αύξηση, κάτι που σίγουρα είναι αντισυνταγματικό και θα προκαλέσει την αναπομπή του νόμου.

Το δεύτερο σημείο της εισήγησης, να υπάρξει μία σταδιακή αύξηση των τεκμαρτών κατά εκατοστιαία αναλογία για τέσσερα χρόνια, ναι, μας βρίσκει σύμφωνους, αλλά ζητήσαμε κι εμείς να υπάρξει μελέτη που να μας αποδεικνύει ότι αυτή η πρακτική θα αποδώσει τα αναμενόμενα. Άρα, γι' αυτό το λόγο ζητήσαμε την αναβολή του θέματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Αβραάμ και τελειώνουμε.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εδώ το θέμα έχει δύο πτυχές. Η μία πτυχή είναι η αναγκαιότητα για την αναθεώρηση των τεκμαρτών εισοδημάτων των αυτοεργοδοτούμενων, προκειμένου να σμικρύνει το χάσμα μεταξύ του μέσου όρου εισφορών των αυτοεργοδοτούμενων και του μέσου όρου των εισφορών των εργοδοτούμενων. Οι πρώτες είναι μόλις το 60% των δεύτερων. Αυτό το πράγμα είναι αναγκαίο να γίνει, προκειμένου να κάμει ένας οποιαδήποτε σκέψη για να διορθώσει την αδικία που γίνεται εις βάρος των συνταξιούχων. Αν δε γίνει δηλαδή αλλαγή, η διόρθωση των συντάξεων δεν μπορεί να γίνει.

Το πρόβλημα όσον αφορά τους αυτοεργοδοτούμενους έχει ως εξής: Το υπουργείο, στη βάση μελετών και συζητήσεων που έκαμε με τους κοινωνικούς εταίρους, κατέληξε στο ότι τα τεκμαρτά εισοδήματα πρέπει να αυξηθούν από 0% μέχρι 133%, στη βάση ενός διαχωρισμού των κατηγοριών. Δεν υιοθετούμε αυτή την πρόταση

του υπουργείου. Επομένως, ο διαχωρισμός από δέκα σε είκοσι οκτώ δεν έχει καμία σημασία. Η δική μας πρόταση τι λέει; Η πρόταση η δική μας είναι να αυξηθούν τα τεκμαρτά εισοδήματα σταδιακά, κατά 4% για τέσσερα χρόνια, εκείνων των κατηγοριών οι οποίες έχουν περιθώριο μέχρι 16%. Για εκείνες που έχουν πρόταση για μικρότερη αύξηση δε θα ισχύσει το 16%. Επομένως, υπολογίζουμε ότι κατά ένα μέσο όρο θα υπάρξει γύρω στο 14% αύξηση των τεκμαρτών εισοδημάτων.

Σε ό,τι αφορά το τι θα αποδώσει αυτή η πρόνοια, κανένας αναλογιστής δεν είναι σε θέση εκ των προτέρων να υπολογίσει το τι θα αποδώσει. Γιατί κανένας δεν μπορεί να ξέρει πόσοι αυτοεργοδοτούμενοι θα διεκδικήσουν δικαίωμα να πληρώνουν χαμηλότερες εισφορές από ό,τι είναι τα τεκμαρτά εισοδήματα, αυτό που τους δίνει δικαίωμα ο νόμος, και, αντίστροφα, κανένας δεν μπορεί να ξέρει πώς το υπουργείο και το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων θα εφαρμόσει τη μέθοδο κατά την οποία θα πρέπει να πληρώνουν εισφορές στη βάση των πραγματικών τους εισοδημάτων, με βάση φορολογικές δηλώσεις. Συνεπώς, καμία εκ των προτέρων αναλογική μελέτη δεν μπορεί να δώσει απαντήσεις σ' αυτό το ερώτημα. Εκείνο που θα δώσει την απάντηση είναι η ίδια η ζωή, όταν θα λειτουργήσει η αύξηση τον πρώτο χρόνο, το δεύτερο, τον τρίτο και τον τέταρτο. Εκείνο που λέμε, σαν συμπλήρωμα, για τη διόρθωση του κακού των συντάξεων, είναι ότι ο κρατικός προϋπολογισμός θα επιβαρυνθεί από τώρα, προκαταβολικά, με ένα ποσό γύρω στα £9,5 εκατομ., που είναι το συνολικό κόστος της αύξησης του 5%, και αυτό το ποσό του προϋπολογισμού θα αποσβένεται, ανάλογα με την αύξηση που θα προκύπτει από τις εισφορές των αυτοεργοδοτούμενων. Δηλαδή, αν το 60% τον πρώτο χρόνο θα γίνει 66% ή 68% και το δεύτερο χρόνο 70% ή 72% κ.λπ., κατ' αυτό τον τρόπο, θα αποσβένεται το ποσό και, επομένως, οι κοινωνικές ασφαλίσεις θα αναλαμβάνουν οι ίδιες το βάρος. Δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Προσέξτε, η πρότασή μας δεν προνοεί για νόμο ο οποίος θα αυξήσει τις εισφορές. Η πρότασή μας τι λέει; Να αυξηθούν οι εισφορές των αυτοεργοδοτούμενων. Και κάμνουμε, την ίδια στιγμή, έκκληση στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και στην εκτελεστική εξουσία να δεχθούν να αυξήσουν τις εισφορές και να αναλάβουν αυτό το κόστος.

Έχω την αίσθηση δε, χωρίς να δεσμεύω τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ότι θα δει αυτή την έκκληση της Βουλής με πολλή συμπάθεια. Συνεπώς, δεν παραβαίνουμε ούτε το σύνταγμα ούτε θέτουμε σε κίνδυνο το ίδιο το ταμείο. Γι' αυτό, εάν συμφωνούμε ότι πρέπει να διορθωθεί το πρόβλημα των εισφορών των αυτοτελώς εργαζομένων, είναι το ελάχιστο που μπορούμε να κάμουμε το να ορίσουμε το 4% το χρόνο, αντί αυτού που εισηγείται το υπουργείο, αύξηση γύρω στο 50% κατά μέσο όρο. Είναι το ελάχιστο που μπορεί να κάμει αυτό το σώμα. Εάν βεβαίως η Βουλή αυτά τα απλά πράγματα δε θέλει αυτή τη στιγμή να τα συζητήσει, είναι δικαίωμά της, αλλά εμείς πιστεύουμε ότι ούτε το ταμείο τίθεται σε κίνδυνο ούτε προκαλούμε αντιδράσεις στους αυτοτελώς εργαζομένους, με την πρόταση που κάμνουμε. Αλλά, την ίδια στιγμή, κάμνουμε μία έκκληση προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και την κυβέρνηση να δεχθούν να αναλάβουν το κόστος.

Γι' αυτά που έχει πει ο κ. Παρισινός, ότι το θέμα μπορεί να εξεταστεί σε σχέση με τη φορολογική μεταρρύθμιση, λυπούμαι να παρατηρήσω ότι αυτό είναι άλλο θέμα. Διότι, αν με τη φορολογική μεταρρύθμιση θα επιβάλουμε πρόσθετα βάρη στους συνταξιούχους, δε σημαίνει ότι θα έρθουμε να τους δώσουμε αυτό που δικαιούνται μόνο. Συνεπώς, να λύσουμε αυτό το πρόβλημα και, αν η φορολογική μεταρρύθμιση θα επιβαρύνει πρόσθετα...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ή θα ελαφρύνει.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

... ή θα ελαφρύνει -δεν ξέρω- τους συνταξιούχους αυτό το πράγμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρόθεση είναι μάλλον να ελαφρύνει, όχι να επιβαρύνει, για να μην αφήσουμε...

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Όχι, θα επιβαρύνει, κύριε Πρόεδρε, με την εξής έννοια: Αν, για παράδειγμα, ο φόρος προστιθέμενης αξίας αυξηθεί, πέστε από το 10% στο 15%, λέω έναν αριθμό, τότε όλες οι ελαφρύνσεις που θα δοθούν από το φόρο εισοδήματος δε θα εξυπηρετούν με κανένα τρόπο τους συνταξιούχους. Επομένως, πρέπει να υπάρξουν ειδικές ρυθμίσεις για παροχές. Συνεπώς, δε νομίζω ότι το ένα μπορούμε να το συσχετίσουμε με το άλλο.

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Απλώς, κύριε Πρόεδρε, ενημερωτικά προς το σώμα, θέλω να αναφέρω ότι ήδη ο υπεύθυνος υπουργός, ο Υπουργός Οικονομικών, απέρριψε την πρόταση να αναλάβει η κυβέρνηση την καταβολή του κόστους των δέκα περίπου εκατομμυρίων και ο ίδιος εισηγήθη ότι θα το έβλεπε πολύ καλύτερα να συζητηθεί στα πλαίσια...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θεωρώ ότι η συζήτηση εξηντλήθη και ερωτώ πόσοι τάσσονται ουσιαστικά υπέρ της απόρριψης;

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είχαμε ζητήσει αναβολή, Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αναβολή, αλλά, αν είναι κανονισμοί και εκπνέουν, ουσιαστικά πρέπει να απορριφθούν, δεν αναβάλλονται. Είναι νομοτεχνική η απόρριψη.

Πόσοι είναι υπέρ της αναβολής που σημαίνει απόρριψη;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Βασιλείου είναι μέσα; Όχι.

Ο κ. Χριστοφίδης; Όχι.

Πόσοι είναι υπέρ της έγκρισης των κανονισμών ως έχουν κατατεθεί;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι επτά ψήφους εναντίον και είκοσι τρεις ψήφους υπέρ, οι κανονισμοί απορρίπτονται.

Προχωρούμε στο υπ' αριθμόν 34 θέμα, προ της συζητήσεως του μεγάλου θέματος που είναι το ΕΣΥ. Το υπ' αριθμόν 34 θέμα της ημερησίας διατάξεως είναι η πρόταση νόμου «Ο περί Κατάργησης Ορισμένων Νόμων Νόμος του 1999». Παρ' όλο που η έκθεση δεν είναι ομόφωνη, θεωρείται αναγνωσθείσα.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων για την πρόταση νόμου που τιτλοφορείται «Ο περί Κατάργησης Ορισμένων Νόμων Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Αριστοφάνης Γεωργίου, πρόεδρος

Λία Γεωργιάδη

Κώστας Παπακώστας

Λευτέρης Χριστοφόρου

Κίκης Γιάγκου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, που κατατέθηκε από τους

βουλευτές μέλη της επιτροπής Κατερίνα Παντελίδου και Λευτέρη Χριστοφόρου, σε τέσσερις συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα μεταξύ Ιουλίου 2000 και Απριλίου 2001. Στα πλαίσια της μελέτης της πρότασης νόμου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών και της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων.

Όπως είναι γνωστό, η Βουλή στις 4 Δεκεμβρίου 1997 ψήφισε τους ακόλουθους νόμους:

1. Ο περί Προϋπολογισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 1997. [Νόμος Αρ. 17(II) του 1998].
2. Ο περί Ειδικεύσεως Πιστώσεως (Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997. [Νόμος Αρ. 18(II) του 1998].
3. Ο περί Αναγκαστικής Απαλλοτριώσεως (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997. [Νόμος Αρ. 30(I) του 1998].
4. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997. [Νόμος Αρ. 31(I) του 1998].
5. Ο περί Κτηματικού και Χωρομετρικού Τμήματος (Τέλη και Δικαιώματα) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997. [Νόμος Αρ. 32(I) του 1998].
6. Ο περί Τουρκοκυπριακών Περιουσιών (Διαχείριση και Άλλα Θέματα) (Προσωρινές Διατάξεις) (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997. [Νόμος Αρ. 33(I) του 1998].

Η ψήφιση των νόμων αυτών κρίθηκε αναγκαία, ώστε να εμποδιστεί η μαζική μεταβίβαση σε εκτοπισθέντες της κρατικής, χαλίτικης, ελληνοκυπριακής απαλλοτριωθείσας ή τουρκοκυπριακής περιουσίας που χρησιμοποιήθηκε για σκοπούς στέγασής τους σε κυβερνητικούς οικισμούς και οικισμούς αυτοστέγασης, με βάση τα σχέδια της Υπηρεσίας Μερίμνης και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων. Οι πιο πάνω νόμοι αναπέμφθηκαν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αλλά η Βουλή αποφάσισε να

εμμένει στην προηγούμενη απόφασή της σε σχέση με αυτούς.

Σκοπός της υπό αναφορά πρότασης νόμου είναι η κατάργηση των πιο πάνω νόμων, ώστε τελικά να αρθεί η προβλεπόμενη από τους πιο πάνω νόμους απαγόρευση της μεταβίβασης περιουσιών στις προαναφερθείσες περιπτώσεις.

Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας δήλωσε ότι το θέμα είναι πολιτικό και πρόσθεσε ότι οι κανονισμοί εφαρμογής της νομοθεσίας έχουν ετοιμαστεί, αλλά δεν κατατέθηκαν στη Βουλή, αφού αναμένονται οι απαντήσεις του Προέδρου της Δημοκρατίας και του Υπουργικού Συμβουλίου, γιατί, κατά τη γνώμη του, δεν μπορούν να γίνουν τιτλοποιήσεις στις ακόλουθες περιπτώσεις:

1. Για όσες κατοικίες έχουν ανεγερθεί σε τουρκοκυπριακές περιουσίες·
2. για όσες κατοικίες έχουν ανεγερθεί σε εκκλησιαστική περιουσία και σε περιουσία που ανήκει στο ΕΒΚΑΦ·
3. για όσες κατοικίες έχουν ανεγερθεί σε ελληνοκυπριακή περιουσία που απαλλοτριώθηκε για λόγους δημόσιου συμφέροντος και ειδικότερα για τη στέγαση προσφύγων.

Τέλος, ο Γενικός Εισαγγελέας διευκρίνισε ότι τιτλοποιήσεις θα μπορούσε να γίνουν μόνο σε όσες κατοικίες ανεγέρθηκαν σε κυβερνητική και χαλίτικη γη.

Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών δήλωσαν ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες του υπουργείου θα εφαρμόσουν την απόφαση που θα πάρει η Βουλή για το συγκεκριμένο νομοθέτημα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων, επισυνάπτοντας στην παρούσα έκθεση το κείμενο της πρότασης νόμου, όπως έχει τελικά νομοτεχνικά διαμορφωθεί, θέτει το θέμα ενώπιον της Βουλής για λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές;

Ο κ. Κυπριανού.

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι ότι η έκθεση δεν έχει καθόλου θέσεις βασικά και στέλλεται το θέμα για απόφαση στην ολομέλεια. Εμείς θα ζητούσαμε, κύριε Πρόεδρε...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γίνεται φασαρία.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Μ. ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Είναι ο ενθουσιασμός της τελευταίας ημέρας, κύριε Πρόεδρε, γι' αυτό υπάρχει αυτή η φασαρία.

Εμείς θα ζητούσαμε να αναβληθεί, κύριε Πρόεδρε, για μετά τις εκλογές. Υπάρχουν σοβαρά προβλήματα που εγείρονται όχι μόνο νομικά και συνταγματικά, όπως τα έχει εγείρει ο Γενικός Εισαγγελέας ενώπιον της αρμόδιας επιτροπής, αλλά και θέματα δικαιοσύνης και ίσης μεταχείρισης και αντιμετώπισης των ίδιων των προσφύγων. Δεν είμαστε ενάντια στο να συζητηθεί αυτό το θέμα, πιστεύω όμως ότι χρειάζεται και άλλη μελέτη, για να μπορέσει να βρεθεί η ευκαιρία και να βρεθεί η μέθοδος για καλύτερη εφαρμογή, όποια τελική απόφαση και να πάρει αυτό το σώμα, αφού ακόμα και η κυβέρνηση δεν μπόρεσε να βρει τη σωστή μέθοδο, για να εφαρμόσει αυτή την πολιτική και αυτή τη διαδικασία. Και επίσης, κύριε Πρόεδρε, για να απεξαρτηθεί το θέμα από το προεκλογικό κλίμα που υπάρχει σήμερα, ούτως ώστε να μπορεί να αντιμετωπιστεί και πιο σοβαρά και με περισσότερη ψυχραιμία, για να βρεθεί η σωστή λύση. Γι' αυτό η παράκληση είναι, μια και δεν υπάρχουν και θέσεις, να αφεθεί, αν θέλετε, ακόμα και για

την πρώτη, δεύτερη συνεδρία μετά τις εκλογές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφόρου.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τέθηκε θέμα αναβολής, γι' αυτό δεν μπορούμε να εμπλακούμε στην ουσία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, εκείνο στο οποίο μπορεί να απαντήσει είναι το γιατί δεν πρέπει να αναβληθεί.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Συμφωνώ, αλλά τον είδα να έρχεται με τα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι ακριβώς το ίδιο που έγινε προηγουμένως με τον κ. Αβραάμ Αντωνίου, ο οποίος επιχειρηματολόγησε για το ότι δε θα έπρεπε να αναβληθεί ένα θέμα, υποστηρίζοντας ουσιαστικά την πρόταση. Έτσι είναι.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Απορώ γιατί φοβίζεται τόσο πολύ η επιχειρηματολογία μου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Αν κάποιος γνώριζε πραγματικά, κύριε Πρόεδρε, το ιστορικό αυτού του θέματος και πόσο δεινοπάθησε -ίσως δεινοπάθησε περισσότερο από ό,τι δεινοπάθησαν τα προηγούμενα που ανέφερε ο κ. Αντωνίου- πραγματικά δε θα αποτολμούσε σ' αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση να ζητούσε αναβολή του θέματος. Αναβολή του θέματος, και αναλύοντας το ιστορικό θα επεξηγήσω γιατί, σημαίνει προσβολή απέναντι στον

προσφυγικό κόσμο. Σημαίνει εμπαιγμό. Και γιατί σημαίνει εμπαιγμός; Ενώ εδώ αναλύθηκαν πολλά επιχειρήματα για το ότι πρέπει...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα τάξης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Να κοιτάζετε τον Πρόεδρο και τη Βουλή και όχι τις κάμερες, κύριε Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Όχι, κοιτάζω και στους συναδέλφους δεξιά.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Όι, έν' ποτζει που κοιτάζετε συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστόφια, κύριε Χριστόφια...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, συγνώμη, δηλαδή.

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα τάξης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν εγείρεται θέμα τάξης, δίνω το λόγο. Θερμή όμως παράκληση...

Δ. ΗΛΙΑΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε δεχόμαστε η αντίθετη άποψη να χαρακτηρίζεται ως εμπαιγμός απέναντι στους πρόσφυγες. Σεβόμαστε τις απόψεις του κ. Χριστοφόρου, αλλά να μη χαρακτηρίζει έτσι, σε καμία περίπτωση, την αντίθετη άποψη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τέθηκε το σημείο σας. Να παρακαλέσω κάτι: Κύριε Χριστοφόρου, αποφεύγετε χαρακτηρισμούς. Μπορεί να πείτε ότι δε γίνεται δεκτή ή είναι απαράδεκτη η θέση, αλλά

μη χρησιμοποιείτε φράσεις ή χαρακτηρισμούς οι οποίοι μπορεί να προκαλέσουν, ιδιαίτερα μέσα στο συναινετικό κλίμα που επικρατεί σήμερα, που νομίζω ότι είναι και αντάξιο του πολιτικού επιπέδου μας.

Λοιπόν, συνεχίστε.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, να εκφράσω τη λύπη μου, γιατί για δέκα τόσες ώρες, με ιώβειο υπομονή και με σεβασμό προς όλους τους συναδέλφους που μίλησαν, τους άκουσα χωρίς να παρέμβω ή να διακόψω οποιοδήποτε συνάδελφο. Ακόμα και το που θα εκφέρω τις απόψεις μου δυστυχώς, λυπούμαι να πω, ενοχλεί, και μάλιστα κάποιους που είναι ηγέτες κομμάτων. Λυπούμαι πραγματικά. Δεν ενόχλησα κανέναν και δε διέκοψα κανέναν, και παρακαλώ όπως ακούσουν με σεβασμό τις απόψεις μου, που είναι απόψεις για θέματα τα οποία άπτονται μιας μεγάλης κατηγορίας πολιτών, που είναι ο προσφυγικός κόσμος. Και, όπως ανέφερα, είναι ένα θέμα το οποίο η Βουλή...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ο κ. συνάδελφος δικαιούται να μας πείσει για τους λόγους που θεωρεί ότι πρέπει να συζητηθεί τώρα το θέμα και όχι μετά.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Θα μου πείτε και τι θα πω δηλαδή;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι, δεν...

Αν πρόκειται, για να μας πείσει ότι πρέπει να συζητηθεί τώρα, να συζητήσει ολόκληρη την ουσία του θέματος, τότε είναι περιττό να συζητούμε για αναβολή. Δικαιούται να δώσει εκείνα τα επιχειρήματα, π.χ. ότι επείγει το θέμα και η τυχόν αναβολή μέχρι τον Ιούνιο θα έχει τις άλφα, βήτα καταστροφικές συνέπειες, ότι, αν δε συζητηθεί τώρα, υπάρχει κίνδυνος ματαίωσης κ.λπ., αλλά όχι να μας εκθέσει τις

απόψεις του επί της ουσίας, και μάλιστα για ένα θέμα το οποίο -είναι και προσβολή αυτό που είπε, για την ταλαιπωρία- απαιτεί αναίρεση νόμων τους οποίους ψήφισε αυτή η Βουλή. Άρα η ταλαιπωρία προέρχεται από το γεγονός ότι απαιτείται τώρα αναίρεση υπάρχοντων νόμων, για να εξαναγκάσουμε τότε την κυβέρνηση να προσαρμοστεί στη θέληση της Βουλής. Να περιοριστεί λοιπόν σε αυτό το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λυσσαρίδη, για να είμαστε δίκαιοι προς κάθε κατεύθυνση, θέλω να πω το εξής: Προηγουμένως, όταν ζητήσαμε την αναβολή των κανονισμών για τα θέματα κοινωνικών ασφαλίσεων, δώσαμε την ευκαιρία στον κ. Αβραάμ Αντωνίου, με τον εύσχημο τρόπο της αιτιολόγησης της άποψης για μη αναβολή, να επιχειρηματολογήσει επί της ουσίας. Και το πράξαμε ενσυνείδητα, διότι δε θέλαμε να αποστερήσουμε από κανέναν το δικαίωμα του λόγου και των επιχειρημάτων. Νομίζω ότι το να θέσουμε αυστηρά πλαίσια μέσα στα οποία να μπορεί να κινηθεί ο συγκεκριμένος συνάδελφος θα ήταν όντως αποστέρηση του δικαιώματος του λόγου.

Συνεχίστε, κύριε Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Είναι γνωστό ότι, μετά την ψήφιση από την πλειοψηφία της Βουλής, από την αντιπολίτευση, της ανάκλησης ουσιαστικά ή μάλλον της αφαίρεσης από την κυβέρνηση του δικαιώματος να εκδίδει τίτλους ιδιοκτησίας, με την υπερψήφιση από την πλειοψηφία, την αντιπολίτευση, έξι συγκεκριμένων νομοθετημάτων, σταμάτησε η τιτλοποίηση των προσφυγικών οικιών. Μάλιστα, τότε λέχθηκε ως βασικό και κύριο επιχείρημα το ότι θα δημιουργείτο μέχρι και πολιτικό θέμα, ότι οι πρόσφυγες δεν ήθελαν τους τίτλους, ότι ουσιαστικά θα δυσχεραίνετο η ζωή των προσφύγων. Στην πορεία και με την εφαρμογή αυτού του μέτρου, που κράτησε τρία χρόνια, κονιορτοποιήθηκαν πραγματικά αυτά τα επιχειρήματα, γιατί τίποτε απ' όλα αυτά δε συνέβη. Κανένας

πρόσφυγας, από οποιαδήποτε παράταξη κι αν προέρχεται, δεν επέστρεψε τον τίτλο ιδιοκτησίας, κανένας πρόσφυγας, σε οποιαδήποτε παράταξη κι αν ανήκε. Όλος ο προσφυγικός κόσμος που έλαβε τους τίτλους ιδιοκτησίας αισθάνθηκε μεγάλη ανακούφιση, γιατί αποδείχτηκε πρακτικά αποτελεσματικό αυτό το μέτρο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πιστεύετε ότι, αν ψηφιστεί τώρα η πρόταση νόμου, αυτό θα αυξήσει τη φερεγγυότητα του προσφυγικού κόσμου; Δώστε μία αιτία για το γιατί πρέπει τώρα, για να συντομεύσουμε, κύριε Χριστοφόρου. Είναι καλά γνωστό ότι η προσπάθεια είναι να αρθούν τα εμπόδια, προκειμένου να τιτλοποιηθούν...

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρέπει να επισημάνω, επειδή κάποιοι θα εγερθούν και θα μας πουν ότι τέθηκε και πάλι προεκλογικά το θέμα -εκεί θα καταλήξω- ότι αυτή η πρόταση είναι κατατεθειμένη εδώ και δύο χρόνια στη Βουλή, στην επιτροπή Προσφύγων της Βουλής, της οποίας δεν προεδρεύει πρόεδρος που προέρχεται από το Δημοκρατικό Συναγερμό. Αφήσαμε το θέμα να συζητηθεί μέχρι εξαντλήσεως. Γιατί; Δε θέλαμε πολιτική εκμετάλλευση αυτού του θέματος. Θέλαμε να βρούμε συναινετική λύση. Καλέσαμε όλους τους φορείς, καλέσαμε το Γενικό Εισαγγελέα και, όταν φτάσαμε στο σημείο εκείνο που ο Γενικός Εισαγγελέας μάς έδωσε το πράσινο φως και μας ανέφερε χαρακτηριστικά στην τελευταία συνεδρίαση ότι οποιαδήποτε απόφαση της Βουλής είναι και σεβαστή, είναι και νομικά ορθή, είναι και πρακτικά εφαρμόσιμη, τότε και μόνο τότε τοποθετηθήκαμε, ακριβώς και μόνο για να είμαστε αντικειμενικοί και έναντι των συναδέλφων που μπορεί να είχαν τις αμφιβολίες τους και έναντι αυτού καθεαυτού του θέματος που συζητούσαμε. Έτσι, εκ των πραγμάτων, εξαντλήσαμε όλα τα όρια και φθάσαμε όχι από ευθύνη δική μας, που υποβάλαμε την πρόταση νόμου, μέσα από τη διαδικασία, αλλά και από ευθύνη ολόκληρης της επιτροπής να το συζητούμε στην

τελευταία συνεδρίαση.

Πιστεύω ότι, ακόμα και τώρα, υπάρχει δυνατότητα συναινετικής λύσης. Όμως περαιτέρω αναβολή για ένα θέμα με το οποίο κρατούμε σε αγωνία και σε εκκρεμότητα χιλιάδες κόσμο που δεν έλαβαν τίτλους ιδιοκτησίας, που δημιουργεί δυσμενή και άνιση μεταχείριση του προσφυγικού κόσμου, θέλω και επιμένω να λέω ότι πραγματικά συνεχίζει την ταλαιπωρία του προσφυγικού κόσμου χωρίς λόγο. Αν πράγματι υπάρχει βούληση και θέληση να το ψηφίσουμε, θα το ψηφίσουμε τώρα, χωρίς οποιαδήποτε αναβολή, γιατί το θέμα συζητήθηκε πολύ, το θέμα κρατά εδώ και χρόνια, δεν πιστεύω να υπάρχει λόγος αναβολής.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ τον κ. Χριστοφόρου.

Ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ κ. Λυσσαρίδης.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Υπάρχει μία όχι απλώς διαφοροποίηση των δύο καταστάσεων στις οποίες έγινε αναφορά, αλλά πλήρης διαφοροποίηση. Εις την περίπτωση που επιτράπηκε στον κ. Αβραάμ να εκφράσει απόψεις, εξέφραζε τις απόψεις της ομοφωνίας. Απλώς όλοι μας αναζητούσαμε μεθόδους, πολύ σωστά είπε ο κ. Τάσος Παπαδόπουλος «μήπως αυτό το πράγμα θα είχε συνέπειες στο αναλογιστικό ταμείο». Κανένας δεν είπε ότι το θέμα που έφερε ο κ. Αβραάμ δεν τύγχανε της ομοφωνίας αυτής της Βουλής. Ο κ. συνάδελφος φέρει ένα θέμα για το οποίο γνωρίζει ότι δεν υπάρχει ομόφωνη τοποθέτηση.

Προσπάθησα, με πολλή κατανόηση προς το φίλτατο κ. συνάδελφο, να δω αν πράγματι αυτό δεν έχει προεκλογική σκοπιμότητα. Με όλη την καλοσύνη και με όλη την καλή διάθεση, δεν μπορώ να αποδώσω τίποτε άλλο, γιατί γνωρίζει ότι αυτή η συζήτηση

θα έχει τα ίδια αποτελέσματα που είχε πριν. Άρα ο μοναδικός στόχος αν ήτο στόχος να πετύχει αυτό το πράγμα, να ξέρετε ότι... ήταν ο χειρότερος τρόπος να το πετύχει. Πολύ φοβούμαι, ναι, ότι όλη αυτή η ιστορία αποτελεί μία προεκλογική κίνηση η οποία θα έρθει εις βάρος του, διότι δε λύνονται αυτά τα θέματα με αυτή την προχειρότητα. Δεν είναι η ίδια περίπτωση, με όλο το σεβασμό. Στην προηγούμενη περίπτωση υπήρχε η ομόφωνη άποψη της Βουλής ότι πράγματι πρέπει να υπάρξουν αυξήσεις των συντάξεων. Απλώς έπρεπε να υπάρξουν κάποιες διαδικασίες. Και πείστηκε η πλειοψηφία της Βουλής ότι δεν είναι εύκολο γι' αυτή τη Βουλή να συζητήσει αυτές τις διαδικασίες. Τώρα θα εμπλακούμε σε ένα θέμα για το οποίο υπάρχουν έντονες διαφωνίες και θα ακουστούν απόψεις και δε νομίζω πως γι' αυτό το θέμα θα θέλουμε λιγότερο από τρεις και τέσσερις ώρες για να το συζητήσουμε, διότι δε θα αφήσουμε αναπάντητο το ότι καταστρατηγούνται τα δικαιώματα των προσφύγων. Αυτό δε θα μείνει αναπάντητο. Θα πούμε πώς καταστρατηγούνται και πώς δεν καταστρατηγούνται, ποιοι είναι υπέρ των προσφυγικών δικαιωμάτων και ποιοι δεν είναι, ποιοι είναι υπέρ μιας νομιμότητας, ποιοι είναι οι οποίοι θέλουν τη φερεγγυότητα των προσφύγων, χωρίς αυτό να επεμβαίνει σε ζητήματα εθνικής επιβίωσης, να έχουν τα ίδια δικαιώματα τα οποία θα είχαν, αν ήταν κάτοχοι. Θα εμπλακούμε σ' αυτό το διάλογο; Και, επομένως, αν θα εμπλακούμε σ' αυτό το διάλογο, να είναι αποφασισμένη αυτή η Βουλή ότι θα πρέπει να κάνουμε και τα ρολόγια μας να πάνε πέραν των δώδεκα, γιατί πέραν των δώδεκα δε θα μπορούμε να συζητήσουμε το ΕΣΥ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα δώσω το λόγο στον κ. Χρίστου, για να πει γιατί πρέπει να δοθεί η αναβολή.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, παρά τη φυσιολογική επιθυμία να απαντηθούν ορισμένα θέματα που προκύπτουν από την ομιλία του συναδέλφου, τέθηκε θέμα αναβολής. Και πιστεύω

ότι ενώπιον του σώματος, και μετά από την επιχειρηματολογία του κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, υπάρχει το θέμα της αναβολής. Αν αποφασίσουμε ότι δεν αναβάλλεται το θέμα, τότε θα συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ρωτώ πόσοι είναι υπέρ....

Κύριοι συνάδελφοι, έχω την εντύπωση ότι πάρα πολύ ορθά θίγηκε και από τον πρόεδρο του ΚΙΣΟΣ και από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του ΑΚΕΛ.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Είναι θέμα διαδικασίας. Παρακαλώ! Θέλω να μου εξηγήσετε και εσείς ως Πρόεδρος, αλλά και όλη η Βουλή εδώ, και οι πιο παλιοί, οι πιο πεπειραμένοι, αν θα ακολουθούμε αυτή τη διαδικασία, και μάλιστα την τελευταία ημέρα, για όποιο νομοθέτημα αποφασίσουμε ότι πρέπει να αναβληθεί -ένας βουλευτής ή μια κοινοβουλευτική ομάδα- να μπαίνει αμέσως σε ψηφοφορία η αναβολή. Έχει παρατηρήσει ο κ. Λυσσαρίδης, και τον άκουσα με πολλή προσοχή προηγουμένως, ότι δε δόθηκαν ικανές ίσως εξηγήσεις για τη μη αναβολή. Μα, όταν ζητείται αναβολή, κατά την άποψή μου -και η λογική το λέει- το βάρος της απόδειξης ότι χρειάζεται αναβολή είναι σ' αυτόν που ζητά την αναβολή. Γιατί να μπούμε κατευθείαν σε ψηφοφορία, χωρίς να εξηγήσουμε ποιος είναι ο λόγος; Επειδή είναι πολύπλοκο; Μα πιο πολύπλοκο είναι το ΕΣΥ, που θα συζητήσουμε μετά. Πιο πολλή ώρα θα θέλει το ΕΣΥ. Αυτά είναι τα επιχειρήματα;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται φωνές.)

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Με συγχωρείτε, κύριοι! Με συγχωρείτε κύριοι! Μιλώ! Τα καθαρά τεχνικά; Ότι θέλουμε πολλή ώρα να το συζητήσουμε και ότι είναι πολύπλοκο; Όλα τα νομοσχέδια είναι πολύπλοκα. Και, επαναλαμβάνω, πιο πολύπλοκο είναι το ΕΣΥ απ' αυτό που συζητούμε τώρα και λιγότερο έχει συζητηθεί το ΕΣΥ απ' αυτό το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εις ένα σημείο, πιθανότατα ο κ. Συλλούρης να έχει δίκαιο που εγείρει ένα θέμα, διότι όντως, τουλάχιστον έτσι πληροφορούμαι, ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος -δικαίωμά του και κανένας δεν του το αποστειρεί- θα επιχειρηματολογεί για μια ώρα για το γιατί πρέπει να αναβληθεί. Κατά τον ίδιο τρόπο πιστεύω ότι μπορεί να επιχειρηματολογήσει και ο κ. Χριστοφόρου. Αλλά ακούστηκαν τα επιχειρήματα του κ. Χριστοφόρου και, παρά το γεγονός ότι ηγέρθησαν κάποια διαδικαστικά θέματα, έχω την εντύπωση ότι ελέχθησαν όσα επιχειρήματα έπρεπε να λεχθούν. Και είναι γι' αυτό που θα έθετα την πρόταση για αναβολή σε ψηφοφορία, διότι δε θέλουν κάποιοι να δώσουν τους λόγους της αναβολής. Είπαν ότι «είμαστε έτοιμοι, αν και εφόσον εγερθεί, να το ξανασυζητήσουμε». Τουλάχιστον αυτή ήταν η αιτιολογία του κ. Κυπριανού.

Ναι, κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Σε σχέση με την αναβολή, επειδή εγώ δε βλέπω ποια σημασία πραγματικά μπορεί να έχει η ψήφιση η επιδιωκόμενη της πρότασης νόμου, θέλω να μάθω: Το δικαίωμα ιδιοκτησίας δε συνιστά και δικαίωμα κληρονομικής διαδοχής σε νόμιμους κληρονόμους; Ασφαλώς, ναι. Θέλω να μάθω γιατί τότε εκδιώκει, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η παρούσα κυβέρνηση, όταν αποθάνει κάποιος ο οποίος δικαιωματικά...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό έχει σχέση με την αναβολή τώρα; Διότι, συγνώμη, ηγέρθη σωρεία θεμάτων,

διαδικαστικά, τάξεως κ.λπ. Εγείρω θέμα τάξης, διότι είναι άσχετο τούτο που λέτε με το θέμα για την αναβολή, κύριε Κλεάνθους.

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Δεν επείγει. Αποδεικνύοντας, λέγοντας αυτό το πράγμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα πάμε εις αυτό, το οποίο ορθά έθιξε ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ, ότι στο τέλος θα εμπλακούμε σε έκταση στο θέμα της συζήτησης και έχω την εντύπωση ότι...

Μην προχωρήσετε, διότι θα υπάρξει οπωσδήποτε απάντηση!

Ν. ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ:

Το άσχημο είναι ότι εκείνος που προχώρησε είχε προχωρήσει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κλεάνθους, θέλω να επισημάνω κάτι. Δεν είναι επιλεκτικά που επιτρέπουμε σε κάποιους να επιχειρηματολογούν και σε άλλους όχι. Και ερωτώ: Όταν θα επιχειρηματολογεί για την αναβολή του ΕΣΥ ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος, θα του πούμε «έχεις περιορισμένο χρόνο»; Εγώ θα ήθελα να του βάλω περιορισμένο χρόνο δηλαδή, για να τελειώνουμε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αλλά έχω την εντύπωση ότι δε θα του το πούμε, διότι ο άνθρωπος θα ζητά αναβολή και θα επιχειρηματολογεί για μια ώρα για το γιατί πρέπει. Να του το απαγορεύσουμε; Δεν υπάρχουν δύο μέτρα, δύο σταθμά. Νομίζω ότι μέχρι τώρα η όλη διαδικασία κύλησε πάρα πολύ σωστά. Να παρακαλέσω να μείνουμε μέχρι εδώ· ακούστηκαν τα επιχειρήματα. Θέτω σε ψηφοφορία την εισήγηση του Δημοκρατικού Κόμματος περί αναβολής, κατά πόσο γίνεται αποδεκτή ή όχι.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της αναβολής;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον ή υπέρ της ψήφισης σήμερα; Εναντίον της αναβολής δηλαδή.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το νομοσχέδιο αναβάλλεται για συζήτηση στο νέο νομοθετικό σώμα.

Και φτάνουμε στο τελευταίο των θεμάτων, το λεγόμενο ή επιλεγόμενο εθνικό σχέδιο υγείας. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα πρέπει να πω ότι κανένας δεν υπολόγιζε την έκταση και υπάρχουν και ανειλημμένες υποχρεώσεις από ορισμένους από εμάς. Θερμή παράκληση, είτε να παρατείνετε την ομιλία σας επ' αόριστον, κύριε Παπαδόπουλε, να πάω να τελειώσω την υποχρέωσή μου και να έρθω -μιλούμε για περιφερειακή συγκέντρωση- και γι' αυτό είναι που λέω και είναι πολύς ο κόσμος που θα ταλαιπωρηθεί...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να το αναβάλουμε, να μην έχουμε πρόβλημα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να το αναβάλουμε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τάσσονται υπέρ της αναβολής;

Πόσοι εναντίον της αναβολής;

Αντιλαμβάνομαι ότι μόνο το ΔΗΚΟ είναι υπέρ. Το νομοσχέδιο, επομένως, θα συζητηθεί σήμερα, απόψε.

Προχωρούμε. Οι δύο εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εθνικού Συστήματος Υγείας Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος

Μάριος Ματσάκης

Ισιδωρος Μακρίδης

Ζαχαρίας Κουλίας

Κατερίνα Παντελίδου

Δώρος Θεοδώρου

Δώρος Χριστοδουλίδης

Θάσος Μιχαηλίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Κυριάκος Τυρίμος

Ανδρούλα Βασιλείου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε πολλές συνεδρίες της που πραγματοποιήθηκαν μεταξύ Μαρτίου 1999 και Μαρτίου 2001. Στα πλαίσια μελέτης του πιο πάνω νομοσχεδίου, κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής οι διατελέσαντες κατά την εν λόγω περίοδο Υπουργοί Υγείας, κρατικοί λειτουργοί και εκπρόσωποι όλων των ενδιαφερόμενων οργανώσεων που αναφέρονται αναλυτικά στο επισυναπτόμενο παράρτημα.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η εισαγωγή ενός ολοκληρωμένου εθνικού σχεδίου υγείας, το οποίο να παρέχει ιατροφαρμακευτική κάλυψη σ' ολόκληρο τον πληθυσμό.

Συγκεκριμένα, η συμμετοχή στο προτεινόμενο σύστημα υγείας είναι καθολική και υποχρεωτική για όλους τους πολίτες της Δημοκρατίας και για τη λειτουργία του θα εισφέρουν οι εισοδηματίες, οι εργαζόμενοι, οι εργοδότες και η κυβέρνηση. Τα κρατικά και ιδιωτικά νοσηλευτήρια θα παρέχουν υπηρεσίες με τους ίδιους όρους, ενώ

παράλληλα διασφαλίζονται τα δικαιώματα των δημόσιων υπαλλήλων.

Ειδικότερα, με το νόμο που προτείνεται:

1. Ιδρύεται νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου με την επωνυμία “Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας”, το οποίο θα διοικείται από διοικητικό συμβούλιο και θα έχει ως κύριες αρμοδιότητες τη διαχείριση του ταμείου που ιδρύεται, την εξασφάλιση της απαιτούμενης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους δικαιούχους, την επιμόρφωση του προσωπικού και το διορισμό του απαραίτητου προσωπικού.
2. Παρέχεται η δυνατότητα σύστασης εξειδικευμένων επιτροπών, για να βοηθούν το συμβούλιο του οργανισμού στο έργο του.
3. Καθορίζονται ως δικαιούχοι ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης όλοι οι πολίτες της Δημοκρατίας που έχουν μόνιμη διαμονή στην Κύπρο, οι εξαρτώμενοί τους, καθώς και κάθε εισφορέας που είναι μόνιμος κάτοικος ή εργάζεται στην Κύπρο.
4. Καθορίζεται το ποσοστό υποχρεωτικής εισφοράς ως ακολούθως:
 - α. Μισθωτοί, ποσοστό 2% επί των αποδοχών τους
 - β. Εργοδότες, ποσοστό 2,55% επί των αποδοχών κάθε μισθωτού τους
 - γ. Αυτοτελώς εργαζόμενοι, ποσοστό 3,55% επί των φορολογητέων αποδοχών τους
 - δ. Συνταξιούχοι, ποσοστό 2% επί της σύνταξής τους
 - ε. Πρόσωπα που ασκούν ή κατέχουν αξίωμα, ποσοστό 2% επί των αποδοχών τους
 - στ. Εισοδηματίες, ποσοστό 2% επί του εισοδήματός τους
 - ζ. Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας, ποσοστό 4,55% επί των αποδοχών και των συντάξεων των μισθωτών, των αυτοτελώς εργαζομένων και των συνταξιούχων.
5. Εισάγεται η εθελοντική ασφάλιση σε πρόσωπα που εξαιρούνται από την

υποχρεωτική εισφορά.

6. Διαχωρίζονται οι γιατροί σε δύο ομάδες, σ' αυτούς που προσφέρουν υπηρεσίες γενικής ιατρικής και σ' αυτούς που προσφέρουν υπηρεσίες ειδικοτήτων. Απαραίτητη προϋπόθεση, για να συμβληθεί ο οργανισμός με τους γιατρούς πρωτοβάθμιας φροντίδας, είναι να έχουν ειδική εκπαίδευση στη γενική ιατρική και να έχουν καταχωρισμένο στον κατάλόγό τους ορισμένο αριθμό δικαιούχων, οι οποίοι δεν μπορεί να είναι λιγότεροι από πεντακόσιους και περισσότεροι από δύο χιλιάδες πεντακόσιους.
7. Παρέχεται το δικαίωμα στους δικαιούχους να επιλέγουν το γιατρό τους, ο οποίος υποχρεούται να τους εξυπηρετεί σε εικοσιτετράωρη βάση. Οι δικαιούχοι δικαιούνται ν' αλλάζουν τον προσωπικό τους γιατρό κάθε έξι μήνες.
8. Καθορίζεται η παρεχόμενη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη ως ακολούθως:
 - α. Περίθαλψη από γιατρούς γενικής ιατρικής και ειδικότητας σε εξωτερική βάση ή νοσηλεία σε νοσηλευτήρια
 - β. Αναγκαίες διαγνωστικές και παρακλινικές εξετάσεις
 - γ. Χορήγηση αναγκαίων φαρμάκων
 - δ. Προληπτική οδοντιατρική περίθαλψη σε δικαιούχους μέχρι δεκαπέντε ετών
 - ε. Κατ' οίκον επισκέψεις από προσωπικούς γιατρούς
 - στ. Μεταφορά του δικαιούχου, αν το επιβάλλει η κατάσταση της υγείας του
 - ζ. Ιατρική αποκατάσταση σε σχέση με προσθετικά και ορθοπεδικά είδη.
9. Καθορίζεται η διαδικασία παραπομπής ασθενών από τον προσωπικό γιατρό στο γιατρό ειδικότητας.
10. Παρέχεται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στο εξωτερικό, σε περίπτωση που η απαιτούμενη φροντίδα δεν προσφέρεται στην Κύπρο.
11. Ελέγχεται από τον οργανισμό η παρεχόμενη φροντίδα.

12. Καθορίζονται οι αμοιβές των γιατρών γενικής ιατρικής και ειδικοτήτων.
13. Διορίζεται Επίτροπος Εποπτείας με αρμοδιότητα τη διερεύνηση παραπόνων σχετικά με τις παραλείψεις στις παρεχόμενες υπηρεσίες ή τις παραλείψεις του οργανισμού.
14. Προστατεύονται οι προσωπικές πληροφορίες που αφορούν τους δικαιούχους.
15. Παρέχονται κίνητρα για τη σύσταση και λειτουργία κέντρων υγείας για την παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας.
16. Ιδρύεται ιατροσυμβούλιο, για να αποφασίζει σχετικά με τη μετάβαση ασθενών στο εξωτερικό, τη διασφάλιση συνεχούς παροχής φροντίδας και την αγορά και παροχή δαπανηρών φαρμάκων ή φαρμάκων αμφιβόλου αποτελεσματικότητας.
17. Ιδρύεται Επιτροπή Ιατρικού Ελέγχου με σκοπό τη διασφάλιση της παροχής υψηλής ποιοτικής φροντίδας.

Στα πλαίσια μελέτης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η επιτροπή είχε την ευκαιρία να ενημερωθεί για τη φιλοσοφία, το σκοπό και τις επιδιώξεις του προτεινόμενου σχεδίου υγείας από τον Υπουργό Υγείας, καθώς και από τους κρατικούς λειτουργούς οι οποίοι ανέλυσαν σε βάθος και επεξήγησαν λεπτομερώς τις πρόνοιες του νομοσχεδίου.

Οι απόψεις της κυβερνητικής πλευράς, καθώς και οι απόψεις των εμπλεκόμενων φορέων, όπως αυτές διατυπώθηκαν ενώπιον της επιτροπής, έχουν ως ακολούθως:

Ο Υπουργός Υγείας, αφού έκανε μια αδρομερή ιστορική αναφορά για το θέμα, επισήμανε την ανάγκη για την εφαρμογή ενός εθνικού συστήματος υγείας το οποίο πρέπει να βασίζεται στις αρχές της ισότητας, της ποιότητας, της επάρκειας και του ελέγχου των δαπανών. Ειδικότερα, ο υπουργός τόνισε τ' ακόλουθα:

1. Το κράτος θα καλύπτει το 56% των δαπανών που θα απαιτηθούν για τη λειτουργία του εθνικού συστήματος υγείας και επιπρόσθετα θα καλύπτει τις δαπάνες για τις ψυχιατρικές και οδοντιατρικές υπηρεσίες.

2. Η κατανομή της εισφοράς μεταξύ του κράτους, των εργοδοτών και των μισθωτών είναι ισοζυγισμένη και καθορίστηκε στη βάση της κυπριακής πραγματικότητας σε σχέση με τις εισφορές σε άλλα κοινωνικά ταμεία, τις σημερινές δαπάνες για την υγεία και τη σημερινή δημοσιονομική κατάσταση.
3. Η παροχή των υπηρεσιών υγείας παρουσιάζει προβλήματα, γιατί οι υπηρεσίες είναι εγκλωβισμένες σε δομές παρωχημένων εποχών και ως αποτέλεσμα παρατηρείται κατακερματισμός, ανεπάρκεια, ανισότητα και αύξηση των δαπανών. Επιπρόσθετα, η ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας, η αύξηση του προσδόκιμου ορίου ζωής και η επικράτηση χρόνιων και εκφυλιστικών νοσημάτων ασκούν πολλαπλές πιέσεις στον τομέα της υγείας.
4. Η εφαρμογή του εθνικού συστήματος υγείας επιβάλλεται και από την πορεία ένταξής μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, γιατί σε αντίθετη περίπτωση η Κύπρος θα βρεθεί ανέτοιμη σε σχέση με την ελεύθερη διακίνηση εργαζομένων, τη διακίνηση και διαχείριση φαρμάκων και του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού γενικά, την προστασία του καταναλωτή και την κοινωνική πολιτική στον τομέα της υγείας.
5. Η εφαρμογή εθνικού συστήματος υγείας αποσκοπεί:
 - α. Στη διασφάλιση ισότητας σε σχέση με τη δυνατότητα πρόσβασης των πολιτών στις υπηρεσίες υγείας και στη διασφάλιση ισότητας στις χρηματοδοτήσεις
 - β. Στη διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών
 - γ. Στη βελτίωση της αποδοτικότητας των πόρων που επενδύονται στον τομέα της υγείας
 - δ. Στον έλεγχο της αύξησης του κόστους που έχει καταστεί ο κυριότερος κίνδυνος στον τομέα της υγείας.

Οι εκπρόσωποι της μεγάλης πλειοψηφίας των εμπλεκόμενων φορέων χαιρετίζουν

και συμφωνούν με την εισαγωγή ενός σχεδίου υγείας που θα παρέχει πλήρη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη στον κυπριακό λαό. Επιπρόσθετα, οι ίδιοι εκπρόσωποι είχαν την ευκαιρία να υποβάλουν τις επιμέρους εισηγήσεις τους κατά την κατ' άρθρον συζήτηση του νομοσχεδίου.

Οι εκπρόσωποι των συνδικαλιστικών οργανώσεων των κρατικών υπαλλήλων ΠΑΣΥΔΥ, ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ, ΠΟΕΔ, ΟΕΔΕ και Συνδέσμου Αστυνομίας με υπόμνημά τους προς τη Βουλή διαφωνούν με τη διαδικασία που ακολούθησε η κυβέρνηση για την ετοιμασία του υπό συζήτηση νομοσχεδίου και επιπρόσθετα η ΠΑΣΥΔΥ με υπόμνημα προς τη Βουλή επισημαίνει ότι πρέπει:

1. Το κράτος να διατηρήσει την ευθύνη για την παροχή υπηρεσιών υγείας στο σύνολο των πολιτών.
2. Η διαχείριση του εθνικού συστήματος υγείας ν' ανατεθεί στις κρατικές υπηρεσίες.
3. Να αναβαθμιστούν τα εξωτερικά ιατρεία, ώστε να παρέχουν πρωτοβάθμια ιατρική και νοσηλευτική φροντίδα, προληπτική φροντίδα υγείας, κοινωνική φροντίδα και να συμβάλουν στην προαγωγή της υγείας.
4. Να διατηρηθεί το υπηρεσιακό καθεστώς, οι προοπτικές ανέλιξης και τα άλλα δικαιώματα του προσωπικού των κρατικών νοσηλευτηρίων.
5. Να εφαρμοστούν οι θεσμοί του οικογενειακού γιατρού και της παραπομπής, σύμφωνα με τις εισηγήσεις των εμπειρογνομόνων.

Οι εκπρόσωποι της Ένωσης Τραπεζικών Υπαλλήλων Κύπρου επισήμαναν ότι δεν αντιτίθενται στην εισαγωγή σχεδίου υγείας, αλλά ζητούν την εξαίρεση των μελών της οργάνωσής τους από το υπό συζήτηση σχέδιο υγείας, γιατί ήδη λειτουργούν ταμεία υγείας σε ικανοποιητικό βαθμό και χωρίς να προκαλούνται προβλήματα, αδικίες ή παρεξηγήσεις.

Υπό το φως των πιο πάνω, το αρχικό κείμενο του νομοσχεδίου διαμορφώθηκε

ανάλογα και υποβλήθηκε στην επιτροπή, αφού ενσωματώθηκαν σε αυτό οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Το ένα τουλάχιστον εκ των μελών του συμβουλίου του οργανισμού που αντιπροσωπεύουν την κυβέρνηση έχει ακαδημαϊκά προσόντα στον τομέα της υγείας και σημαντική πείρα.
2. Τα καθήκοντα του προέδρου του οργανισμού καθορίζονται από το συμβούλιο και παράλληλα παρέχεται το δικαίωμα στο συμβούλιο να εκχωρεί ορισμένες από τις εξουσίες του στον πρόεδρό του.
3. Δεν απαιτείται ομόφωνη απόφαση του συμβουλίου σε περίπτωση παραχώρησης οποιασδήποτε αρμοδιότητας σε μέλος του συμβουλίου.
4. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των μελών του συμβουλίου και των υπαλλήλων του οργανισμού καθορίζονται στα οικεία συμβόλαια.
5. Το συμβούλιο του οργανισμού, αντί του Υπουργού Υγείας, προβαίνει στη σύσταση συμβουλευτικής επιτροπής.
6. Οι αλλοδαποί και οι εξαρτώμενοί τους μπορεί να είναι δικαιούχοι ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις.
7. Ο Παγκύπριος Ιατρικός Σύλλογος συμμετέχει στη λήψη αποφάσεων για τον καθορισμό προτύπων στους χώρους ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
8. Η αγορά ιατρικών και φαρμακευτικών ειδών απευθείας από τον οργανισμό πραγματοποιείται σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις.
9. Ο Επίτροπος Εποπτείας κατέχει ακαδημαϊκά προσόντα, τουλάχιστο μεταπτυχιακού επιπέδου, στους κλάδους της νομικής ή της ιατρικής ή της οικονομικής επιστήμης, και πείρα τουλάχιστον επτά ετών στον τομέα του.
10. Παροχή κινήτρων για την αγορά, εκτός των άλλων, και ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού από τα κέντρα υγείας.

11. Καταγραφή έκτακτων περιστατικών, σε συνεργασία με τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο, για τα οποία παρέχεται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για όλο το εικοσιτετράωρο, συμπεριλαμβανομένων και επισκέψεων στο σπίτι.
12. Συμμετοχή στην Επιτροπή Ιατρικού Ελέγχου και εκπροσώπου της οικείας ιατρικής εταιρείας, αναλόγως με το υπό εξέταση θέμα.
13. Οι κανονισμοί που εκδίδει ο οργανισμός εγκρίνονται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, αφού μελέτησε ενδελεχώς τα πιο πάνω, έχει διαμορφώσει τις ακόλουθες θέσεις:

Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών καθώς και οι βουλευτές των Ενωμένων Δημοκρατών, με γνώμονα την παροχή υψηλής ποιοτικής φροντίδας σε ολόκληρο τον κυπριακό λαό και την ανάγκη εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανάμεσα στους πολίτες και διαπιστώνοντας ότι το προτεινόμενο σύστημα υγείας αποτελεί ένα σύγχρονο και ανθρωπιστικό σύστημα παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης που ανταποκρίνεται και στις μελλοντικές ανάγκες του κυπριακού λαού, εισηγούνται στη Βουλή την ψήφιση σε νόμο του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, όπως έχει νομοτεχνικά διαμορφωθεί.

Επιπρόσθετα, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού πιστεύουν ότι με το προτεινόμενο εθνικό σχέδιο υγείας παρέχονται:

1. Υψηλή ποιοτική ιατροφαρμακευτική φροντίδα όλων των πολιτών
2. Ελεύθερη επιλογή ιατρού και νοσηλευτηρίου
3. Ισότητα στη δυνατότητα πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών
4. Κατοχύρωση των εργασιακών σχέσεων των λειτουργών υγείας

5. Κίνητρα για αύξηση της παραγωγικότητας και της προσφοράς υπηρεσιών
6. Ισότιμη κατανομή της εισφοράς ανάλογα με τα εισοδήματα του κάθε πολίτη.

Τέλος, τα ίδια μέλη καλούν την κυβέρνηση και ειδικότερα τον Υπουργό Υγείας να προχωρήσει στις ακόλουθες ενέργειες:

1. Άμεση στελέχωση του Υπουργείου Υγείας, ώστε το προτεινόμενο σχέδιο υγείας να εφαρμοστεί γρήγορα και αποτελεσματικά
2. Διοικητική και λειτουργική αναδιάρθρωση των κρατικών νοσηλευτηρίων, ώστε να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στο ρόλο τους
3. Τεχνοοικονομική μελέτη που να επιβεβαιώνει ότι το ύψος της εισφοράς θα παραμείνει για πολύ καιρό στα ίδια επίπεδα
4. Κατάλληλη ενημέρωση των πολιτών για την επερχόμενη εισαγωγή του σχεδίου.

Τα μέλη της επιτροπής, βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν ότι το ΑΚΕΛ από την ίδρυσή του αγωνίζεται για την παροχή δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε ολόκληρο το λαό και, για να επιτευχθούν οι στόχοι του υπό συζήτηση νομοσχεδίου, πρέπει να επενεχθούν οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Το ποσοστό εισφοράς των εργαζομένων να μειωθεί από 2% σε 1,5%.
2. Οι συνταξιούχοι των οποίων η σύνταξη δεν υπερβαίνει τις £300 μηνιαίως να μην καταβάλλουν εισφορά.
3. Ο δημόσιος τομέας της υγείας, τα κρατικά νοσηλευτήρια και οι λειτουργοί υγείας του δημοσίου να συνεχίσουν να αποτελούν το βασικό άξονα εφαρμογής του εθνικού συστήματος υγείας.
4. Οι κοινωνικοί εταίροι να εκπροσωπούνται ισομερώς στο διοικητικό συμβούλιο του Οργανισμού Ασφάλισης Υγείας, του οποίου ο πρόεδρος να είναι ανεξάρτητος και να εγκρίνεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Επιπρόσθετα, τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις πρότειναν ουσιαστική συζήτηση του νομοσχεδίου στην επιτροπή με συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, έτσι ώστε να διαμορφωθεί ένα σχέδιο υγείας που να εκφράζει τα συμφέροντα και να τυγχάνει της αποδοχής και της υποστήριξης της συντριπτικής πλειοψηφίας του κυπριακού λαού.

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος δήλωσαν ότι τάσσονται υπέρ της εισαγωγής ενός εθνικού συστήματος υγείας, αλλά ο νόμος που προτείνεται πρέπει να τύχει ριζικών τροποποιήσεων, πριν δημιουργηθούν δεσμεύσεις και υποχρεώσεις που θα είναι δύσκολο να ανατραπούν, όταν το νομοσχέδιο καταστεί νόμος του κράτους. Τα ίδια μέλη της επιτροπής προτείνουν την αναβολή της συζήτησης του θέματος για την ερχόμενη βουλευτική περίοδο, για να δοθεί χρόνος ενδελεχέστερης μελέτης εκτός προεκλογικού κλίματος, γιατί οι πρόνοιες του νομοσχεδίου ρυθμίζουν τη λειτουργία ενός σημαντικότερου θεσμού που αφορά γενικά τον τομέα της υγείας και ειδικότερα την παροχή ιατροφαρμακευτικής φροντίδας στο σύνολο του κυπριακού λαού.

Με βάση τις πιο πάνω θέσεις των μελών της, η επιτροπή θέτει το θέμα ενώπιον της Βουλής για λήψη τελικής απόφασης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

- Ο τέως Υπουργός Υγείας κ. Χρίστος Σολωμής
- Ο νυν Υπουργός Υγείας κ. Φρίξος Σαββίδης
- Εκπρόσωποι των οργανώσεων:

ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΠΑΣΥΔΥ, ΠΟΕΔ, ΟΕΛΜΕΚ, ΟΛΤΕΚ, ΕΤΥΚ, Παγκύπριου Συνδέσμου Νοσοκόμων, Παγκύπριας Συντεχνίας Νοσοκόμων, Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, Παγκύπριας Συντεχνίας Κυβερνητικών Ιατρών, Παγκύπριας Οργάνωσης Πολυτέκνων, ΕΚΑ, Παναγροτικού, Αγροτικής, ΠΕΚ,

ΚΕΒΕ, ΠΟΒΕΚ, Οργανώσεων Ημικρατικών Οργανισμών, ΠΟΑΣ, Συνδέσμου Εισαγωγέων Φαρμακευτικών Ειδών Κύπρου, ΠΕΕΑ, ΣΕΑΚ, Οργάνωσης Αυτοτελώς Εργαζομένων, Συλλόγου Επιστημόνων Κλινικών Εργαστηρίων, Παγκύπριου Φαρμακευτικού Συλλόγου, Παγκύπριου Οδοντιατρικού Συλλόγου, Συνδέσμου Διευθυντών Κλινικών Εργαστηρίων, Συνδέσμου Φαρμακοβιομηχανιών Κύπρου, Συνδέσμου Αστυνομίας, Ινστιτούτου Βιοϊατρικών Εργαστηρίων, Παγκύπριου Συλλόγου Φυσιοθεραπευτών, ΚΙΔΔΑ, Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιωτικών Ιατρικών και Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων και Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το νομοσχέδιο που τιτλοφορείται «Ο περί Εθνικού Συστήματος Υγείας Νόμος του 1999»

Παρόντες:

Ανδρέας Παρισινός, πρόεδρος

Ζαχαρίας Κουλίας

Ισιδωρος Μακρίδης

Δώρος Θεοδώρου

Δώρος Χριστοδουλίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Θάσος Μιχαηλίδης

Στάθης Κιττής

Κυριάκος Τυρίμος

Ανδρούλα Βασιλείου

Μάριος Ματσάκης

Όπως είναι γνωστό, η έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας για το πιο πάνω νομοσχέδιο κυκλοφόρησε στα μέλη της Βουλής στις 4 Απριλίου 2001, αλλά, λόγω του ότι προέκυψαν νεότερα στοιχεία, η επιτροπή επανεξέτασε το θέμα σε συνεδρία της που πραγματοποιήθηκε στις 5 Απριλίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκε και παρευρέθηκε ο Υπουργός Υγείας.

Ως αποτέλεσμα της επανεξέτασης αυτής, η επιτροπή έκρινε σκόπιμο να ενσωματώσει στο νομοσχέδιο ορισμένες τροποποιήσεις νομοτεχνικής και ουσιαστικής

φύσεως, που κατατέθηκαν από τον Υπουργό Υγείας, οι οποίες ήταν το αποτέλεσμα των διαβουλεύσεων του Υπουργείου Υγείας και εμπλεκόμενων μερών.

Ειδικότερα, οι νέες τροποποιήσεις που ενσωματώθηκαν στο νομοσχέδιο αφορούν τα ακόλουθα:

1. Διευρύνεται ο ορισμός του όρου “προμηθευτής”, ώστε να συμπεριλαμβάνονται σ’ αυτόν οι κυβερνητικές υπηρεσίες υγείας.
2. Οι εργατικές οργανώσεις αντιπροσωπεύονται με τρεις αντί δύο εκπροσώπους.
3. Διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο αναπληρωτές των ως εκ της θέσης τους μελών του συμβουλίου.
4. Για να επιτευχθεί απαρτία του συμβουλίου, απαιτείται η παρουσία του προέδρου και έξι μελών ή η παρουσία του αναπληρωτή προέδρου και οκτώ μελών.
5. Οι συνταξιούχοι που παίρνουν βασική σύνταξη απαλλάσσονται από την υποχρέωση καταβολής εισφορών στο ταμείο του οργανισμού. Ειδικότερα, η εισφορά για συνταξιούχους των οποίων η μηνιαία σύνταξη δεν υπερβαίνει τις £300 καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.
6. Ο οργανισμός συμβάλλεται και με τις υπηρεσίες υγείας της Δημοκρατίας που παρέχουν υπηρεσίες γενικής ιατρικής.
7. Τα κρατικά νοσηλευτήρια παραμένουν ιδιοκτησία του κράτους και το Υπουργείο Υγείας έχει υποχρέωση εκσυγχρονισμού τους.
8. Τα υφιστάμενα ταμεία ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης συνεχίζουν να λειτουργούν μέχρι της πλήρους εφαρμογής του Εθνικού Συστήματος Υγείας.
9. Οι εισφορές αρχίζουν να καταβάλλονται από την έναρξη της παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
10. Για το διορισμό του προέδρου του συμβουλίου του οργανισμού απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Η επιτροπή, επισυνάπτοντας την παρούσα έκθεση στο νομοσχέδιο, όπως έχει τελικά διαμορφωθεί, θέτει το θέμα ενώπιον της Βουλής για λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

(Στο σημείο αυτό ο κ. Αβραάμ Αντωνίου αντικαθιστά τον προεδρεύοντα κ. Νίκο Αναστασιάδη στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ)

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Βέβαια, αντιλαμβάνομαι σε πόσο εχθρικό περιβάλλον είναι που μιλώ γι' αυτό το πολύ σοβαρό θέμα. Προπάντων, ελπίζω να δείξετε κατανόηση για το πόσο άβολα αισθάνομαι, γνωρίζοντας από πριν ότι, ό,τι και να πω, δεν πρόκειται να μεταπείσω κανέναν. Αν τα λέω αυτά, τα λέω, γιατί ειλικρινά πιστεύω ότι, πριν να βγει ο χρόνος, αυτοί που θα είναι στη Βουλή θα μπορούν να πουν ότι «σας τα είπαμε και δεν τα ακούσετε». Γιατί η πρόβλεψή μου είναι ότι, πριν να βγει ο χρόνος, αυτό το νομοσχέδιο, αν εγκριθεί απόψε -που θα εγκριθεί, όπως ξέρω- θα ακυρωθεί, πλήρως θα ακυρωθεί. Εκτός από τον τίτλο, όλα τα άλλα θα ακυρωθούν.

Δε θα ασχοληθώ σε μεγάλη έκταση για να πω για την αξία ενός τέτοιου σχεδίου, γιατί, νομίζω, όλοι συμφωνούμε σ' αυτό. Και παρακαλώ να δεχτείτε ότι δεν είναι λιγότερη η δική μου επιθυμία να εφαρμοστεί στην Κύπρο ένα εθνικό σχέδιο υγείας, που ίσως να είναι το μεγαλύτερο έργο που αναλήφθηκε ποτέ, από την Ανεξαρτησία μέχρι σήμερα, κοινωνικής αλληλεγγύης και υποστήριξης του λαού. Χωρίς συζήτηση. Σας παρακαλώ να δεχτείτε ότι αυτή είναι πεποίθησή μου και, αν χρειάζεται να δώσω

μαρτυρία γι' αυτό το πράγμα, σας λέω: Κοιτάξτε μέσα στους φακέλους του Υπουργείου Υγείας και θα δείτε ότι η πρώτη προσπάθεια, η πρώτη μετάκληση ειδικών, η πρώτη σοβαρή προσπάθεια για εισαγωγή ενός τέτοιου σχεδίου έγινε το 1967, όταν εγώ ήμουν Υπουργός Υγείας. Δεν υπάρχει πιο μεγάλο σχέδιο. Και γι' αυτό, παρ' όλο που είναι προχωρημένη η ώρα, ζητώ την υπομονή σας, για να πω όχι γιατί πρέπει να γίνει ένα σχέδιο υγείας -διεκδικώ πρωτοπορία σε αυτό το θέμα- αλλά γιατί αυτό ειδικά το σχέδιο υγείας όχι μόνο δεν είναι εφαρμόσιμο, στη σύλληψή του και στις αρχές του όχι μόνο οικονομικά δεν είναι βιώσιμο, αλλά εμπεριέχει, αν εγκριθεί, τρεις σοβαρούς κινδύνους.

Πρώτον, οι σοβαρές οικονομικές επιπτώσεις θα υπάρξουν όχι μόνο για τους ασφαλισμένους και τον οργανισμό που θα ιδρυθεί, που θα υποσκάψουν τη δυνατότητα εφαρμογής του, αλλά είναι δυνατό να συμπαρασύρουν ολόκληρη την οικονομία του τόπου. Αυτός είναι ο δεύτερος κίνδυνος, όπως είναι διαμορφωμένο, όπως έχει διαμορφωθεί το σχέδιο. Και, τρίτον, αυτό το σχέδιο θα οδηγήσει στο μεσοδιάστημα στην παράλυση έστω και του σημερινού σχεδίου υγείας, το οποίο λειτουργεί. Έτσι λέει ο νόμος όχι εγώ. Θέλω να πω δύο-τρία πράγματα, τα οποία μπορεί να είναι γνωστά στους βουλευτές, αλλά δεν είναι γνωστά στον κόσμο.

Αν εγκριθεί αυτό το σχέδιο, δε θα εφαρμοστεί σήμερα ούτε αύριο ούτε του χρόνου ούτε μετά τέσσερα χρόνια, αλλά, κατά τους πιο καλούς υπολογισμούς, τους πιο ευοίωνους υπολογισμούς της κυβέρνησης, θα εφαρμοστεί σε πέντε ή επτά χρόνια. Εγώ λέω σε δέκα.

Και, επομένως, αυτό που εμείς εισηγούμαστε και ζητούμε είναι μια αναβολή έξι μηνών, για να μελετηθούν μερικά στοιχεία τα οποία δεν έχουν μελετηθεί, όχι γιατί οι εμπειρογνώμονες δεν μπορούσαν να τα μελετήσουν, αλλά γιατί δεν πήραν τέτοιες οδηγίες. Για να δουν οι αρμόδιοι τις διευθετήσεις που έκαναν, για να εξασφαλίσουν γενικότερη υποστήριξη και ειδικότερα για την κατανομή των εισφορών ανάμεσα στους

εισφορείς να δουν ότι έπρεπε να διαμορφωθούν μέσα σε άλλο πλέγμα και μέσα σε ένα άλλο πλαίσιο.

Άρα, αν υπάρχουν μερικοί που ελπίζουν ή νομίζουν ότι, με την έγκριση αυτού του σχεδίου, από τα τέλη που πληρώνουν σήμερα, όσοι πληρώνουν, με βάση το νέο σχέδιο τελών που έχει εφαρμοστεί, θα απαλλαγούν, αν είναι μερικοί που πιστεύουν ότι από αύριο ή σε δύο χρόνια ή σε πέντε ή σε επτά χρόνια θα επιτευχθεί αυτό το οποίο λένε, δηλαδή η ελεύθερη πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη είκοσι τέσσερις ώρες την ημέρα, η ισότιμη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη μεταξύ υπαίθρου και αστικών περιοχών ή η ελευθερία επιλογής ιατρού, κάνουν λάθος. Είναι μύθοι όλα αυτά. Δεν προνοεί για τέτοια πράγματα αυτό το νομοσχέδιο· αντίθετα αποκλείει. Είναι η σύλληψη του σχεδίου που είναι λανθασμένη και όχι μόνο είναι λανθασμένη, αλλά, επαναλαμβάνω, είναι επικίνδυνη.

Ξεκινώ από το θέμα της οικονομικής επιβάρυνσης για να σας πω, να σας υποδείξω ότι οικονομικά δεν είναι βιώσιμο αυτό το σχέδιο. Και δεν είναι βιώσιμο, γιατί έγιναν λανθασμένοι υπολογισμοί των εισφορών και, στην προσπάθεια να επιτευχθεί συμφωνία μεταξύ των εισφορέων, να τεθεί το οικονομικό θεμέλιο, το οικονομικό υπόβαθρο για το σχεδιασμό αυτού του σχεδίου, έχουμε πέσει σοβαρά έξω, πολύ σοβαρά. Μιλώ για εκατομμύρια. Όχι για πέντε ή έξι ή δέκα ή δεκαπέντε εκατομμύρια· μιλώ για διακόσια εκατομμύρια ετήσια. Πρόσθετα, στην προσπάθεια να κερδηθεί η υποστήριξη πολλών, έχουν γίνει τέτοιες παραχωρήσεις στους ιδιώτες γιατρούς, ώστε τελικά το σχέδιο καταλήγει στο εξής: Οι ιδιώτες γιατροί, αν θέλουν, μπορούν να ενταχθούν στο σχέδιο και να εισπράτσουν το μισθό, που είναι ακαθόριστος από το σχέδιο, αλλά ταυτόχρονα να διατηρούν και την ευχέρεια για ιδιωτική άσκηση ιατρικής για δικό τους όφελος. Και ας μη λεχθεί ξανά το επιχείρημα «μα ποιος θα πάει κοντά τους;», γιατί θα σας πω παρακάτω ποιοι θα παν κοντά τους και πώς θα γίνει.

Όλα τα σχέδια τα οποία μέχρι την ώρα έχουν τύχει επεξεργασίας, όλα βασίζονται σε μερικές βασικές αρχές. Και σας διαβεβαιώ ότι έχω διαβάσει όλα τα σχέδια τα οποία έχουν γίνει μέχρι τώρα, που έχουν υποβληθεί από τον Άμπελ Σμιθ (Brian Abel-Smith), από το πανεπιστήμιο του Λιντς, από το πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ, τη μελέτη που έγινε γι' αυτό ειδικά το σχέδιο.

Και όλα συγκλίνουν σε τέσσερις ή πέντε αρχές, ότι πρέπει οι εισφορές να βασίζονται πάνω στα συνολικά εισοδήματα -παρακαλώ, προσέξτε αυτή τη φράση- στα ολικά εισοδήματα. Δεύτερον, ότι το σχέδιο πρέπει να έχει καθολική εφαρμογή και να μην υπάρχουν εξαιρέσεις και, τρίτον, να υπάρχει ισότητα προσφοράς υπηρεσιών σ' αυτούς που τις ζητούν.

Δε θα συζητήσω τώρα αν αυτές οι αρχές είναι αναγκαστικά οι σωστές, γιατί έχουμε δαιμονοποιήσει την ιστορία, ότι δεν πρέπει να υπάρχουν εξαιρέσεις. Αυτή είναι μια δαιμονοποίηση εντελώς αβάσιμη, και από πλευράς κοινωνικής αλληλεγγύης και από πλευράς πρακτικής εφαρμογής όλων των σχεδίων στον κόσμο.

Μόνο δυο σχέδια υπάρχουν στον κόσμο τα οποία είναι βιώσιμα, του Καναδά και της Γερμανίας. Και τα δύο επιτρέπουν εξαιρέσεις· εξαιρέσεις όμως που δεν πλήττουν και δε θα πλήξουν την κοινωνική αλληλεγγύη. Γιατί δε θα πλήξουν, τι προνοούν; Προνοούν ότι ορισμένα οργανωμένα σύνολα τα οποία έχουν δικά τους σχέδια ή μπορούν να δημιουργήσουν δικά τους σχέδια -και στις πλείστες χώρες δεν υπάρχει ένα σχέδιο, αλλά τέσσερα ή πέντε· ακόμα και στην Ελλάδα- εισφέρουν εις το εθνικό σχέδιο υγείας ένα ποσοστό -δεν εξετάζω τα ποσοστά, στη Γερμανία ξέρω ότι είναι 3% επί συνόλου 10%- χωρίς να δικαιούνται οποιασδήποτε υπηρεσίας από το σχέδιο. Προσφέρουν 3%, για να δείξουν την κοινωνική τους αλληλεγγύη προς την κοινωνία, χωρίς να δικαιούνται υπηρεσίες από το σχέδιο. Με παράλληλο νόμο είναι υπόχρεοι να κάνουν τέτοιες διευθετήσεις για το δικό τους σχέδιο, που να προσφέρει υπηρεσίες όχι

λιγότερο ευνοϊκές απ' αυτές που προσφέρει το εθνικό σχέδιο υγείας. Αυτό ισχύει σε πέντε από τις πολιτείες της Γερμανίας και σε τρεις από τις πολιτείες του Καναδά, των οποίων τα σχέδια είναι τα μόνα που επιβιώνουν. Όλα τα άλλα στον κόσμο είναι χρεοκοπημένα, της Αγγλίας, της Ελλάδος, της Ιταλίας, τα πάντα είναι χρεοκοπημένα, εκτός απ' αυτά τα τρία.

Εγώ δε λέω ότι για την Κύπρο αυτό είναι σωστό, ότι αυτή δηλαδή η εξαίρεσις - τονίζω, τηρουμένης της κοινωνικής αλληλεγγύης, διότι προσφέρουν χωρίς να παίρνουν - είναι καλή λύση για την Κύπρο. Εγώ δεν το εισηγούμαι, διότι δεν ξέρω. Όχι μόνο εγώ δεν ξέρω, κανένας δεν ξέρει. Γιατί; Γιατί η κυβέρνηση δεν έδωσε εντολές σε κανέναν να μελετήσει αυτό το ενδεχόμενο. Δεν υπάρχει αναλογιστική μελέτη γι' αυτό το θέμα, για το πόσοι μπορεί να εξαιρεθούν, κάτω από ποιους όρους, πόσα πρέπει να πληρώνουν χωρίς να παίρνουν υπηρεσίες, ποιοι πρέπει να είναι οι όροι των σχεδίων που έχουν. Βέβαια, έχουμε εμείς τους τραπεζικούς υπαλλήλους, αλλά, επαναλαμβάνω, δεν ξέρω αρκετά, γιατί δεν υπάρχει αναλογιστική μελέτη, ώστε να μπορεί ένας να πει αν είναι βιώσιμο κάτι τέτοιο.

Εμείς δεν εισηγούμαστε την απόρριψη του σχεδίου· εμείς ζητούμε παράταση για έξι μήνες. Και λέγεται το επιχείρημα: «Αν αναβληθεί για έξι μήνες, τότε είναι σαν να το παραπέμπουμε στις ελληνικές καλένδες». Αλλά εγώ ρωτώ, με όλη την ταπεινότητα της κρίσης μου: Εάν δηλαδή δεν είναι λειτουργήσιμο αυτό το σχέδιο, απλώς και μόνο για να πούμε ότι δεν παραπέμπεται στις ελληνικές καλένδες, θα το εγκρίνουμε, για να ακυρωθεί το Δεκέμβρη; Για να μην εφαρμοστεί ποτέ; Τι είναι που επιδιώκουμε; Την έγκριση του τίτλου ή την εφαρμογή ενός λειτουργήσιμου σχεδίου; Εάν τα δεδομένα δείχνουν ότι δεν είναι λειτουργήσιμο το σχέδιο, πρέπει να το εγκρίνουμε, για να πούμε ότι το έχουμε εγκρίνει; Και τότε είναι που δημιουργούνται πραγματικά υποψίες... Μήπως μερικοί που το εισηγούνται έχουν άλλες σκοπιμότητες πίσω από το μυαλό τους;

Για να λεχθεί ότι αυτή η Βουλή, μετά που το σχέδιο έχει τλαιπωρηθεί τριάντα χρόνια, δεν ξέρω, σαράντα χρόνια, επιτέλους αυτή η Βουλή -για να μην πω η κυβέρνηση, να νομισθεί ότι μιλώ κομματικά ή πολιτικά- έχει κατορθώσει να λύσει αυτό το θέμα; Μα πώς θα το λύσει; Διότι, κατά τη λαϊκή ρήση, πίσω έχει η αχλάδα την ουρά. Τα αποτελέσματα θα τα δούμε μετά πέντε ή επτά χρόνια, όταν θα εφαρμοστεί. Και τότε ούτε αυτή η Βουλή θα είναι η ίδια, για να δώσει λόγο, και, ελπίζουμε, ούτε η ίδια η κυβέρνηση θα είναι, για να δώσει λόγο.

Και εμείς μιλούμε για μια Βουλή στην οποία μετέχουν κόμματα, σοβαρά κόμματα, τα οποία έχουν πολιτική, τα οποία, ανεξάρτητα από το ποια είναι τα άτομα που μετέχουν στη Βουλή, υποθέτω, έχουν βάσεις-θέσεις πολιτικής και δεσμεύουν και το διάδοχο σχήμα των βουλευτών που θα είναι εδώ. Αφού μελετηθούν, και μπορούν να μελετηθούν, όπως θα πω στη συνέχεια, τρεις με τέσσερις βασικές πτυχές που δεν έχουν μελετηθεί από τον αναλογιστή -όλες οι αναλογιστικές εκθέσεις στο τέλος λεν «ναι, είναι εφικτό», «όχι, δεν είναι εφικτό»- και αν η αναλογιστική μελέτη που θα γίνει για τις πτυχές που λέμε εμείς λέει «ναι, είναι εφικτό», εμείς, ως Δημοκρατικό Κόμμα, δεσμευόμαστε να το ψηφίσουμε πριν από το τέλος του χρόνου. Δεσμευόμαστε να εισάξομεν εμείς πρόταση νόμου, αν άλλος δεν την εισάξει, για να εφαρμοστεί ως το τέλος του χρόνου.

Αυτό σημαίνει αναβολή, θα μου πείτε, στην εφαρμογή του; Μα ξέρετε τι λέει το νομοσχέδιο; Συγγνώμη! Αποσύρω τη... Σίγουρα ξέρετε τι λέει το νομοσχέδιο! Και σίγουρα ξέρετε ότι το άρθρο 68(4) του νομοσχεδίου λέει: Μετά την ψήφιση του νόμου το συμβούλιο που θα διαχειρίζεται, θα μελετά γενικά τον οργανισμό και τα κονδύλια θα διοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του νόμου και ακολούθως το διοικητικό συμβούλιο διορίζει εντός τριών μηνών από τη σύστασή του το γενικό διευθυντή και αξιωματούχους του οργανισμού. Άρα, κατά τα τεκμήρια, εκτός

βεβαίως αν η κυβέρνηση προχωρήσει και εγκρίνει αύριο το συμβούλιο, πριν εκπνεύσουν οι έξι μήνες, και σε τρεις μήνες βρουν και το διευθυντή -εκτός αν τον έχουν έτοιμο, γιατί, απ' ό,τι ακούω, απ' ό,τι φαίνεται από τα σχέδια υπηρεσίας, είναι φωτογραφημένος ο διευθυντής- διοριστεί πριν περάσει ο Σεπτέμβρης... Και επομένως ποια είναι η καθυστέρηση η οποία θα επέλθει για ένα σχέδιο που θα εφαρμοστεί μετά επτά χρόνια, αν εμείς ζητούμε να γίνουν στο μεταξύ οι μελέτες που ζητούμε να γίνουν, οι οποίες είναι ανύπαρκτες στο σχέδιο;

Και μη νομίσετε ότι αυτό το σχέδιο θα εφαρμοστεί, διότι έχω καταγράψει... Από τα εξήντα οκτώ άρθρα αυτού του νόμου δεκαπέντε άρθρα δεν τίθενται σε εφαρμογή παρά μόνο με την έγκριση κανονισμών ή μετά από αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου. Δεν αφορά... αλλά άρθρα τα οποία είναι σημαντικά. Για την εγγραφή των γιατρών, ποιοι θα είναι και ποιοι δε θα είναι, για την καταγραφή των προμηθευτών, για τις τιμές, για τους όρους. Άρα δεν πρόκειται να εφαρμοστεί και ούτε να αρχίσει να εφαρμόζεται και να μελετάται δεν μπορεί αυτό το σχέδιο, πριν περάσουν έξι μήνες και γίνουν οι μελέτες που σας λέω.

Υπάρχουν διάφοροι μύθοι που επικρατούν σχετικά με αυτό το σχέδιο. Πολλοί νομίζουν ότι, με την ψήφιση του νομοσχεδίου, αύριο θα αρχίσει η βελτίωση της ποιότητας και της έκτασης της ιατρικής περίθαλψης που σήμερα προσφέρεται από τα κυβερνητικά νοσηλευτήρια. Όμως η έκθεση που υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο το 1996 -και ό,τι λέω είναι από τις εκθέσεις τις κυβερνητικές, όχι από άλλες- λέει: «Επειδή, για να εφαρμοστεί το σχέδιο, χρειάζονται τετρακόσιοι γιατροί γενικής ιατρικής, δεν πρέπει η κυβερνητική υπηρεσία να προσλαμβάνει άλλους γιατρούς, για να μη δημιουργηθεί συμφόρηση αργότερα στην εκπαίδευση αυτών των τετρακόσιων γιατρών». Άρα δεν ξέρω αν ηθελημένη πολιτική της κυβέρνησης είναι να μην προσλαμβάνει, αλλά έτσι λέει η έκθεση πάνω στην οποία βασίστηκε αυτό το

νομοσχέδιο.

Λέγεται ότι πρέπει να εγκριθεί σήμερα το νομοσχέδιο-πλαίσιο, ώστε να αρχίσει ο σχεδιασμός της πρακτικής εφαρμογής του και ώστε να μπορέσει το συμβούλιο του ΕΣΥ να αρχίσει να εφαρμόζει τα προκαταρκτικά μέτρα που απαιτούνται, ώστε το σχέδιο να εφαρμοστεί σε πέντε, επτά χρόνια. Μα, δε θα υπάρχει συμβούλιο για να αρχίσει την εφαρμογή, πριν περάσουν έξι μήνες ή εννιά, που χρειάζονται για να διοριστεί ο διευθυντής. Δεύτερον, δεν μπορεί ν' αρχίσει ο σχεδιασμός, έτσι λέει το άρθρο 68(4), συνάδελφοι, διαβάστε το. Επίσης, δεν μπορεί ν' αρχίσει ο σχεδιασμός, αν δεν ξέρουμε προηγουμένως πόσοι γιατροί θα δεχτούν όχι να ενταχθούν στο σχέδιο... Σας είπα, όλοι θα θέλουν να ενταχθούν, γιατί διατηρούν την ιδιωτική τους άσκηση και παίρνουν και έναν πρόσθετο μισθό από το σχέδιο. Δεν είναι γι' αυτό το λόγο, αλλά διότι πρέπει να εκπαιδευτούν, πρέπει να τύχουν εκπαίδευσης, ως γενικοί ιατροί, για να έχουν ειδίκευση. Και βέβαια έγινε μια προσπάθεια προηγουμένως εις την Κύπρο με το σχέδιο του Πανεπιστημίου Surrey, που στοίχισε και στην κυβέρνηση, αν δεν κάνω λάθος, κάπου £700.000, για να δοθεί κάποια εκπαίδευση, όμως το Ιατρικό Συμβούλιο της Κύπρου δεν αναγνωρίζει αυτή την εκπαίδευση που έγινε. Και το Ιατρικό Συμβούλιο της Κύπρου πρέπει να αναγνωρίσει το γενικό ιατρό, σύμφωνα με το νόμο. Άρα δεν αρκεί μόνο να δεχτούν οι γιατροί να παν να εκπαιδευτούν, για να μπορέσει να γίνει ο σχεδιασμός, αλλά χρειάζονται άλλα πρόσθετα τρία στοιχεία.

Πρώτον, ποιος θα πληρώνει τα έξοδα της εκπαίδευσης των γιατρών στο εξωτερικό; Και δεν είναι μόνο τα δίδακτρα. Το να παν οι γιατροί για εκπαίδευση σημαίνει να εγκαταλείψουν την εργασία τους, να πάρουν υποτροφία για τα δίδακτρα και κάποιος να τους δίνει ένα εισόδημα, ώστε στο μεταξύ να ζει η οικογένειά τους στη διάρκεια της εκπαίδευσής τους. Δεύτερον, πρέπει να πάρουν την εκπαίδευση και να έρθουν πίσω με δίπλωμα που το αναγνωρίζει το Ιατρικό Συμβούλιο της Κύπρου, που

δεν είναι -άλλο από το υπουργείο- εξαρτημένο από το υπουργείο. Και, τρίτον, πρέπει να γίνει, γεωγραφικά, κατανομή αυτών των ανθρώπων σε όλη την ύπαιθρο. Διαφορετικά, πού πάει η ελεύθερη πρόσβασις σε όλα τα νοσηλευτήρια; Διότι γεωγραφικά η συμφόρησης των γιατρών είναι στα αστικά κέντρα. Και δεν μπορεί να υπάρχει ελεύθερη πρόσβασις, ας πούμε στα Κελοκέδαρα, αν δεν έχει κοντά κάποιο ιατρικό κέντρο ή έστω νοσηλευτήριο άλλου είδους -αγροτικά νοσοκομεία- εξ ου και εγείρεται η μεγάλη ένσταση των ιδιωτών γιατρών, να ασκούν τη γενική ιατρική, και είναι οι οικογενειακοί γιατροί που θα παραπέμπουν εις τους παρακάτω. Ε, δεν υπάρχει πρόνοια μέσα στο νομοσχέδιο ούτε συνταγματικά μπορεί να γίνει υποχρεωτική η εργοδότησις κάποιου. Δεν υπάρχει μέσα στο νομοσχέδιο καμιά πρόνοια για παροχή κινήτρων σ' αυτούς τους ανθρώπους, για να παν. Δεν υπάρχει πρόνοια ούτε καν να αναγνωρίζονται τα αγροτικά ιατρικά κέντρα που θα δίνουν την πρωτοβάθμια περίθαλψη, που είναι το κέντρο, είναι η δεύτερη αρχή κάθε σχεδίου που έγινε, είναι το κλειδί, είναι το βάθρο, για να μπορέσει να λειτουργήσει ένα σχέδιο, η ύπαρξις οικογενειακού γενικού γιατρού που θα παραπέμπει παρακάτω. Διαφορετικά, δε δουλεύει το σχέδιο. Και προκαλώ οποιοδήποτε από αυτούς που έχουν ασχοληθεί, είτε τον πρόεδρο της επιτροπής Υγείας είτε οποιονδήποτε άλλο, να πει αν υπάρχει έστω και μια από τις πέντε εκθέσεις -πέντε και μισή· η άλλη είναι διαφοροποιημένη- η οποία λέει ότι μπορεί να λειτουργήσει σχέδιο χωρίς το παραπεμπτικό. Και αυτό ήταν εκείνο που καθυστέρησε την εισαγωγή του σχεδίου για τριάντα χρόνια, αν θέλετε, το ότι ο Ιατρικός Σύλλογος, οι γιατροί γενικά της Κύπρου, μέχρι το 1996 τουλάχιστο δε δεχόντουσαν το παραπεμπτικό. Αυτό ήταν το κύριο μέλημα. Και το μεγάλο επίτευγμα της κυβέρνησης είναι ότι έπεισε τους γιατρούς να δεχτούν αυτό το παραπεμπτικό, δίνοντάς τους βεβαίως τα άλλα ανταλλάγματα τα οποία είπα, κάτι που σημαίνει κόστος για το σχέδιο.

Και εδώ να κάνω μια παρένθεση. Επειδή λέγεται ότι το σχέδιο υγείας

ταλαιπωρείται εδώ και τριάντα χρόνια... Όχι, αγαπητοί φίλοι, δεν ταλαιπωρείται για τριάντα χρόνια· ταλαιπωρείται από το 1996. Τα σχέδια που έγιναν προηγουμένως ήταν άλλα, εντελώς διαφορετικά σχέδια. Και, μετά από αναλογιστικές και επαγγελματικές και πρακτικές μελέτες, αποδείχτηκε ότι ήταν ανεφάρμοστα στην Κύπρο και τα τέσσερα που έγιναν.

Μόνο το 1996 υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο συγκεκριμένη ολοκληρωμένη πρόταση για ένα σχέδιο υγείας που να έχει κατά τεκμήριο τη συγκατάθεση των εμπλεκόμενων παραγόντων -κατά κύριο λόγο των γιατρών- ώστε να μπορέσει να προωθηθεί. Άρα, άμα μιλούμε για ταλαιπωρία αυτού του σχεδίου, μιλούμε από το 1996 μέχρι σήμερα. Όχι προηγουμένως. Δεν υπήρχε προηγουμένως. Αυτό το σχέδιο έχει ηλικία πέντε ετών και αυτό το σχέδιο έχει ηλικία πέντε ετών, βασισμένο όμως -παρακαλώ ακούστε το- σε αναλογιστική μελέτη του 1992, η οποία αναθεωρήθηκε το 1996 και ξανά αναθεωρήθηκε το 1998. Αναλογιστική μελέτη. Θα πω στη συνέχεια τι σημασία έχει αυτή η καθυστέρηση και αυτή η καθυστερημένη -αν θέλετε- αναλογιστική μελέτη.

Είπα προηγουμένως ότι βασικό οικονομικό θεμέλιο αυτών των σχεδίων, όλων των σχεδίων τα οποία έγιναν, είναι η εισφορά πάνω στα συνολικά εισοδήματα. Παρακαλώ προσέξτε το αυτό το πράγμα! Σας παρακαλώ, δώστε όση σημασία πρέπει! Έτσι λέει ο νόμος, έτσι λέει το σχέδιο, έτσι λεν οι εισηγήσεις όλων των εμπειρογνομόνων, όλων των εποχών: «ολικά εισοδήματα». Τι γίνεται όμως στην πράξη με αυτόν το νόμο; Οι εισφορές -και αυτό μπορεί να είναι και επίκαιρο με το θέμα που συζητούσαμε προηγουμένως- δεν είναι πάνω στα ολικά εισοδήματα, αγαπητοί συνάδελφοι. Είναι πάνω στα ασφαλιστέα εισοδήματα. Και τι σημαίνει αυτό το πράγμα; Σημαίνει ουσιαστικά ότι οι εργοδοτούμενοι και οι χαμηλά αμειβόμενοι επιχορηγούν τους εργοδότες και τους

αυτοεργοδοτούμενους. Και έχω δει την πρόταση που προτείνει το ΑΚΕΛ. Προσπαθείτε να βελτιώσετε λίγο αυτή την αδικία, όχι όμως στο επίπεδο που πρέπει.

Το άρθρο 2(1) του νόμου, το (α), λέει: «“Αποδοχές” σε σχέση με μισθωτό, έχει την έννοια που δίνει στον όρο ο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμος». Και αν ήταν μόνο για τους μισθωτούς, χαλάλι. Και οι μισθωτοί δεν είναι, τέλος πάντων, οι πλουσιότεροι στην Κύπρο, οι ισχυρότεροι οικονομικά. Όμως το 2(1)(β) τι λέει; «Σε σχέση με αυτοτελώς εργαζόμενο, σημαίνει το εισόδημα που κερδίζει και που σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι χαμηλότερο του ποσού βάσει του οποίου υπολογίζεται η εισφορά για τους σκοπούς του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου». Τι σημαίνει όμως παρακάτω «για τον εργοδότη»; Θέλω να τονίσω εδώ ότι ο εργοδότης δεν πληρώνει. Ο εργοδότης δεν πληρώνει! Ο εργοδότης πληρώνει με βάση το μισθολόγιο των υπαλλήλων του. Και το μισθολόγιο των υπαλλήλων του, που είναι εργοδοτούμενοι, που είναι μισθωτοί, είναι αυτό το οποίο επιβάλλεται από το Νόμο περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Και να μιλούμε για συγκεκριμένα πράγματα. Τι είναι τα ασφαλιστέα εισοδήματα του Νόμου περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων; Πρόσωπα που ασκούν ελεύθερο επάγγελμα... Επειδή διαμαρτύρεστε, κύριε Ρότσα, λέω σας -για καλή ώρα- οι ελεγκτές, που αναφέρονται ειδικά.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Οι εργοδότες, κύριε Παπαδόπουλε, έχουν τον ίδιο μισθό που πληρώνουν στους υπαλλήλους τους τον ίδιο μισθό δηλώνουν και στις κοινωνικές ασφαλίσεις. Η μόνη περίπτωση να μη συμφωνούν τα δύο είναι στους αυτοτελώς εργαζόμενους.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Λέω, πληρώνουν πάνω στο μισθολόγιό τους.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Που είναι το πραγματικό μισθολόγιό τους.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αυτό είπα. Οι ίδιοι όμως.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Γιατί είναι κακό;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το εισόδημά τους, κύριε, πού είναι;

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ποιο εισόδημα;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Του εργοδότη, εμένα.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ε, είναι από την αμοιβή σου που παίρνεις από την εταιρεία.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Πού; Πού δηλώνεται μέσα στο νόμο; Πληρώνει, λέει, ο εργοδότης 2,55% πάνω στο μισθολόγιο των υπαλλήλων του. Δε λέει αν πληρώνει τίποτε άλλο. Πληρώνει εισοδήματα...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Μιλάτε...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, δκιαβάστε το νόμο, κύριε...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Όχι, μιλάτε για τον εργοδότη ως άτομο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα. Αυτό είπα.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Μάλιστα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, είντα, είπα άλλο πράμα; Εγώ τούτο είπα.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Μα είναι δηλωμένο πόσα πληρώνεις στις κοινωνικές ασφαλίσεις.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Νομίζω να αποφευχθεί, διότι, να τελειώσουμε...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ε, δεν είμαι εγώ, κύριε Λυσσαρίδη!

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

....

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

... να αποφευχθεί... Όχι, συγνώμη, κύριε Παπαδόπουλε, εννοούσα το αντίθετο από αυτό που θεωρήσατε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Υποχρέωση για καταβολή εισφορών, κύριε Ρότσα. Κάθε μισθωτός, ποσοστό 2% επί των ολικών απολαβών, τις οποίες σας εξήγησα ποιες είναι οι ολικές απολαβές. Κάθε εργοδότης, σε ποσοστό 2,55% επί των ολικών αποδοχών κάθε μισθωτού του. Όχι του ιδίου. Κάθε αυτοτελώς εργαζόμενος, -ο εργοδότης δεν είναι αυτοτελώς εργαζόμενος, διότι μπορεί να είναι εργοστασιάρχης ή βιομήχανος- σε ποσοστό 3,55% επί των ολικών αποδοχών του. Κάθε συνταξιούχος, 2%, κάθε πρόσωπο που κατέχει ή ασκεί οποιοδήποτε αξίωμα, ποσοστό 2% επί των ολικών αποδοχών του -αυτοί είναι οι υπουργοί, οι βουλευτές, οι αξιωματούχοι- κάθε εισοδηματίας, που ορίζει ο νόμος τι είναι οι εισοδηματίες -παίρνουν ενοίκια, παίρνουν τόκους από καταθέσεις- 2% επί του εισοδήματος και το πάγιο της Δημοκρατίας ποσοστό 4,55%. Σήμερα πληρώνει 5,22%.

Λοιπόν, υπολογίσθηκε το κόστος του ταμείου σε ποσοστό 8,6% το 1992, όταν τα εισοδήματα, το σύνολο των εισοδημάτων, όπως βγαίνει, -σύνολο των εισοδημάτων, όχι των ασφαλιστέων- έβγαине, σύμφωνα με τις στατιστικές της κυβέρνησης, ένα δισεκατομμύριο επτακόσια είκοσι τέσσερα και κάτι εκατομμύρια λίρες. Μπορεί να κάνω λάθος καμιά δεκαριά εκατομμύρια, αλλά μιλούμε για δισεκατομμύρια.

Το 1986 υπολογίστηκε το κόστος του ταμείου -και όταν λέγω το κόστος του ταμείου, μιλώ τα ιατρικά κόστη στα κυβερνητικά νοσηλευτήρια και στα ιδιωτικά- σε £126 εκατομ. Και το σύνολο των ολικών απολαβών πάνω σε τούτα τα ποσοστά ήταν λίγο διαφορετικό, διότι μετά από τις διαπραγματεύσεις τα μείωσαν, ήταν £87 εκατομ. Σήμερα, απ' ό,τι εγώ ξέρω -αν θέλετε το από πού το ξέρω, από τον Υπουργό Υγείας- ο υπολογισμός των ιατρικών κόστων είναι £273 εκατομ. και οι εισφορές από τις ολικές απολαβές, όχι τις ασφαλιστέες απολαβές, είναι £185 εκατομ. Του χρόνου το ολικό κόστος ιδιωτικής και κυβερνητικής ιατρικής περίθαλψης θα είναι £295 εκατομ. και το 2006 που προνοείται θα είναι £310 εκατομ. Και να μου πείτε, «θα αυξηθούν παράλληλα και τα εισοδήματα;» Τα έξοδα από το 1991 μέχρι το 1999 έχουν αυξηθεί από 7,63% σε 9,36%. Στην ίδια περίοδο το κόστος για την υγεία αυξήθηκε κατά 11,18%, ενώ τα εισοδήματα αυξήθηκαν με ρυθμό 8,38%. Εδώ έχουμε ένα έλλειμμα 3%. Και για να εξηγούμαστε, για να μη σας ταλαιπωρώ με αριθμούς, κάθε 0,5%, κάθε μισό τοις εκατόν, σημαίνει £15 εκατομ. Κάθε 1% σημαίνει £30 εκατομ. Η πρόταση του ΑΚΕΛ για μείωση της εισφοράς των εργοδοτούμενων από 2% σε 1,5% θα στοιχίσει £15 εκατομ. περίπου.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αν αφορούσε όλους...

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν αφορούσε όλους. Θα έρθω σε τούτο. Θα έρθω σε τούτο, για να σας πω ότι

δεν έχει μελετηθεί.

Άρα, 1% είναι £30 εκατομ. Άρα, £3 εκατομ. που μιλούμε, μιλούμε για £90 εκατομ. το χρόνο έλλειμμα. Ενενήντα εκατομμύρια λίρες το χρόνο έλλειμμα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε, αλλά, με βάση τον ίδιο υπολογισμό, 3% στα £3 δισεκατομ. είναι £270 εκατομ. το χρόνο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγνώμη, το...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Με τον ίδιο υπολογισμό, το 9,1% στα £3 δισεκατομ. είναι £270 εκατομ. το χρόνο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Βεβαίως. Μα, δε μιλούμε για το σύνολο της δαπάνης. Περίμενε. Θα σας πω και για το σύνολο της δαπάνης. Εκείνο που σας λέω είναι ότι οι εισφορές είναι πάνω στα ολικά εισοδήματα, τα οποία αυξάνουν 8,38%, ενώ τα έξοδα αυξάνουν κατά 11,38%. Άρα, είτε £3 δισεκατομ. είναι είτε £7 δισεκατομ. είναι, η διαφορά του 3% παραμένει. Όσο περισσότερο μεγαλώνει η ψαλίδα μεταξύ των κόστων και των εισοδημάτων τόσο μεγαλύτερο θα είναι το έλλειμμα του ταμείου. Δεν έχει διαφορά αυτό που λέτε.

Όσον αφορά τώρα τα... Επαναλαμβάνω, το κρίσιμο σημείο, το κρίσιμο σημείο είναι η διαφορά μεταξύ ασφαλιστέων εισοδημάτων και ολικών εισοδημάτων. Το σχέδιο βασίστηκε πάνω στα ολικά εισοδήματα. Και είναι εδώ που δεν μπορούμε να λογαριάσουμε, αγαπητέ συνάδελφε, πόσα είναι, αν είναι όλοι μέσα. Διότι τα ολικά εισοδήματα περιλαμβάνουν διάφορες κατηγορίες εργοδοτούμενων, μισθωτών, που είναι διαφορετικά τα ασφαλιστέα τους εισοδήματα. Για παράδειγμα, ο ασκών ελεύθερο επάγγελμα για περίοδο δέκα χρονών είναι £124 τη βδομάδα, δηλαδή, £6.448 το χρόνο. Τόσα θα πληρώνει. Δύο τοις εκατόν πάνω στις £6.448. Εγώ τόσα θα πληρώνω! Εγώ!

Και θα με επιχορηγούν οι εργοδοτούμενοι. Για χρονική περίοδο πέραν των δέκα χρόνων είναι £249 ή £12.948. Άρα, δεν έγινε η μελέτη πόσοι είναι δέκα χρόνια και πόσοι είναι είκοσι χρόνια, για να ξέρουμε πόσους εργοδοτούμενους αφορά το 0,5% που αφαιρείται.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου τον κ. Αβραάμ Αντωνίου αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Νίκος Μουσιούττας.)

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για τους μισθωτούς υπάλληλους υπάρχουν στοιχεία από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Υπάρχουν στοιχεία μόνο όσον αφορά τα συνολικά εισοδήματά τους που δηλώνουν στο Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων ...δεν υπάρχουν.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Για τους μισθωτούς είναι όσα δηλώνουν οι εργοδότες.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, δεν υπάρχει ο διαχωρισμός μεταξύ των δέκα χρόνων και των είκοσι χρόνων. Πρόσωπα που απασχολούνται στο χοντρικό εμπόριο, διακόσιες σαράντα εννιά λίρες τη βδομάδα ή £12.000 το χρόνο περίπου. Τεχνίτες, εκατόν είκοσι τέσσερις λίρες ή £6.448. Δηλαδή, εγώ θα πληρώνω το ίδιο με τον τεχνίτη. Οδηγοί μεταφορικών μέσων, χειριστές εκσκαφών και συναφή επαγγέλματα, £124, £6.448. Το ίδιο σαν εμένα. Και ακόμα, αν επιτρέπεται, ακόμα και εισηγήσεις που έχει κάνει το υπουργείο και που δεν έχουν εγκριθεί διότι εγώ δε συμφωνώ με τον κ. Αβραάμ Αντωνίου που είπε να αυξηθούν, δώδεκα, να πάει δεκαέξι. Γιατί, επαναλαμβάνω, είναι εγκληματική η επιχορήγηση που παίρνουν οι αυτοτελώς εργοδοτούμενοι από τους εργοδοτούμενους. Ακόμα και με τις προτάσεις που κάνει το υπουργείο, που δεν εγκρίναμε σήμερα, μιλά...Ε, θα πω, για

παράδειγμα, πρόσωπα που ασκούν το επάγγελμα του εγκεκριμένου λογιστή.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, μιλάτε πάντα για...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Άστε τον, κύριοι, να το πει. Όσο το λέει τόσο θα φανεί ότι δεν ξέρει τι λέει το σχέδιο.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε...

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Είναι για τους δικηγόρους, που δε θιγόμαστε, κύριε.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Όχι. Αν μου επιτρέπετε. Κύριε Παπαδόπουλε, μιλάτε πάντα για μια τάξη ανθρώπων, των αυτοτελώς εργαζομένων και καμιά άλλη. Δώστε άλλο παράδειγμα που οι ασφαλιστές αποδοχές τους δεν είναι ίδιες με τα δηλωμένα εισοδήματά τους. Δεν υπάρχει.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα. Οδηγοί μεταφορικών μέσων.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Α, είναι και αυτοί αυτοεργοδοτούμενοι!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ποιοι, κύριε; Οι οδηγοί, λέω σου! Ο ταξιτζής.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Δεν είναι υπάλληλοι. Αν είναι υπάλληλοι στην...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Άλλο, κύριε. Να σου πω. Οι οικοδόμοι.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Αν είναι υπάλληλοι στην...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Ρότσα, σου απαντώ. Έτσι λέει ο νόμος περί...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Διαβάζετε όμως από τους “αυτοτελώς εργαζόμενους”, οι οποίοι έχουν πενήντα κατηγορίες.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, κύριε, έχεις λάθος.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Λογιστές, γιατροί, δικηγόροι.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Ρότσα, ελληνικά λαλώ και είναι καλά τα ελληνικά μου. Δεν είναι αυτοεργοδοτούμενοι. Λέω σου, οικοδόμοι, εργοδοτούμενοι, οικοδόμοι, εργάτες, υπάλληλοι. Εκατόν πενήντα έξι λίρες. Τεχνίτες, που απασχολούνται σε αστικές περιοχές. Γιατί λείεις ότι μιλώ... Ακριβώς το αντίθετο λέω. Και με το νέο νόμο, τις νέες προτάσεις που κάνει η κυβέρνηση, που είναι οι κατηγορίες είκοσι οκτώ, πόσες είναι, είναι όλοι επαγγελματίες, όχι αυτοεργοδοτούμενοι. Τέσσερις είναι οι κατηγορίες των αυτοεργοδοτουμένων.

Βασικά, για να μη σας ταλαιπωρώ με αριθμούς, είναι δυνατό να έχει υπολογιστεί ένα σχέδιο στο σύνολο των ολικών απολαβών και να γίνονται οι λογαριασμοί πάνω στο σύνολο των ασφαλιστέων απολαβών; Αυτό είναι το ερώτημα που λέω. Σας λέω. Και δε λέω εγώ ότι κακά έκανε η κυβέρνηση, να εξηγούμαστε. Διότι, με τις ασφαλιστέες

εισφορές ξέρει πόσα θα εισπράξει. Εξ ου και ο νόμος προνοεί ότι εισπράσσονται οι εισφορές μέσω του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Δεν το αμφισβητώ αυτό το πράμα. Λέω όμως ότι... Κύριε, ο αναλογιστής, στους έξι μήνες που προτείνω εγώ να αναβληθεί, να μας κάνει αναλογιστική μελέτη, με βάση την κατανομή των εισοδημάτων των ασφαλιστέων και να έρθει να μας πει: «Θα έχει εδώ, κύριε, εξήντα εκατομμύρια», για παράδειγμα, «έλλειμμα». Και να πούμε εμείς -και αυτή είναι και πρόταση συγκεκριμένη, που θα πω παρακάτω, για το σφαιρικό προϋπολογισμό- αυτή τη διαφορά, αυτό το έλλειμμα να το πληρώσει η κυβέρνηση. Από τον προϋπολογισμό, να το πληρώσει η κυβέρνηση.

Αφού το 9,1% είναι, υποτίθεται, η συμφωνημένη συνολική δαπάνη... Και καταλαβαίνω πόσο δύσκολο είναι να δεχθούν οι εργοδότες το 2,55% να γίνει 3%. Η αρχική εισήγηση, παρεμπιπτόντως, ήταν 3% για τους εργοδότες, ύστερα το έκαναν 2,55%, και η κυβέρνηση, αντί να πληρώνει 4,55%, να πληρώνει μίνιμουμ το 5,2%, που πληρώνει σήμερα. Κάθε μισό τοις εκατόν σημαίνει δεκαπέντε εκατομμύρια λίρες, κάθε 1% τριάντα εκατομμύρια λίρες.

Εγώ λέγω να το δούμε σε έξι μήνες το θέμα, για να δοθούν ρητές εντολές στον αναλογιστή να μελετήσει αυτά τα οικονομικά στοιχεία. Και η δεύτερή μου πρόταση αφορά συγκεκριμένη εισήγηση στο νόμο. Τι λέγει η κυβέρνηση; «Αυξάνω τα έξοδα με γεωμετρική πρόοδο». Σας είπα περίπου τα ποσοστά, 3,88 περισσότερο απ' ό,τι αυξάνονται να εισοδήματα. Και είναι αυτό που οδηγεί την κυβέρνηση στο να εγκρίνει το νόμο· σας το λέγω. Διότι, όπως λέγει η έκθεση που υποβλήθηκε το 1996 στο Υπουργικό Συμβούλιο, αν δεν ελεγχθούν αυτά τα έξοδα, θα καταστεί αδύνατη η εφαρμογή σχεδίου στο μέλλον. Και τα έξοδα είναι πέραν των οικονομικών δυνατοτήτων του κράτους, άρα πρέπει να συγκεντρωθούν. Γι' αυτό κάμνει αυτό το σχέδιο· είναι ένας από τους κυριότερους λόγους. Εξ ου και φαίνεται από το ποσοστό. Από 5,52%

πληρώνει 4,55% το χρόνο, λιγότερα απ' ό,τι πληρώνει τώρα. Και τι λέει; «Μα θα ελέγξουμε το κόστος, διότι θα υπάρχει σφαιρικός προϋπολογισμός». Τι σημαίνει σφαιρικός προϋπολογισμός, για να μιλούμε με τους ίδιους όρους; Έρχεται και λέει: «Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας: ο σφαιρικός προϋπολογισμός του είναι πενήντα εκατομμύρια». Και λέγει ότι πενήντα εκατομμύρια είναι τα ποσά που θα πληρώνει στους γιατρούς, που ακόμα είναι ακαθόριστα. Εκεί θα είναι η μάχη η μεγάλη, όταν θα έρθει να τους πληρώνει τα διάφορα τέλη τους, τα φάρμακα, τις προμήθειες, τα κτίρια, τον εξοπλισμό που πρέπει να εξασφαλιστεί. Και πάει, ας πούμε, η δαπάνη του σφαιρικού προϋπολογισμού στα πενήντα τέσσερα εκατομμύρια. Σας ρωτώ: Τι θα γίνει; Είναι σφαιρικός προϋπολογισμός. Επομένως, ή το νοσοκομείο Λευκωσίας θα μειώσει το επίπεδο των υπηρεσιών που προσφέρει ή θα μειώσει τα τέλη των γιατρών, τα ποσά που τους πληρώνει. Και δεν το λέγω εγώ αυτό το πράγμα ως εικασία, αγαπητοί μου συνάδελφοι, έτσι λέγει το άρθρο 48 (2) του νόμου. Να σας το διαβάσω: «Αν σε οποιοδήποτε οικονομικό έτος το ποσό της πραγματικής δαπάνης για οποιαδήποτε υπηρεσία υπερβεί το προϋπολογισθέν για την εν λόγω υπηρεσία κονδύλι, που προσυμφωνήθηκε στο σφαιρικό προϋπολογισμό, τότε τα αντίστοιχα τέλη μειώνονται ανάλογα, ώστε η πραγματική δαπάνη να περιοριστεί στα όρια του εγκεκριμένου κονδυλίου».

Εισήγησή μου: Εφόσον το συμβούλιο ελέγχει, και περιοδικά και με το λεγόμενο medical audit (ιατρικό έλεγχο), τις δαπάνες, οι δαπάνες του κάθε νοσοκομείου είναι ελεγχόμενες. Θα μας στοιχίζει 5%, παρεμπιπτόντως, η διοίκηση αυτού του σχεδίου από ολόκληρη υπηρεσία. Πέντε τοις εκατόν πάνω σε τριακόσια εκατομμύρια, μιλούμε για δεκαπέντε εκατομμύρια διοικητικά έξοδα μόνο του σχεδίου αυτού. Άρα, αφού τα ελέγχει, πρότασή μου είναι, συγκεκριμένη πρόταση, κάθε υπέρβαση του σφαιρικού προϋπολογισμού να βαρύνει το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Αν θέλουμε να

εισαγάγουμε σχέδιο υγείας το οποίο να λειτουργεί, που να συνιστά προσφορά προς τον πολίτη και όχι εξοικονόμηση κρατικών δαπανών και μεταβίβαση, μετακύληση των δαπανών πάνω στους εισφορείς, ας βάλουμε στο νόμο πρόνοια, κάτω από το άρθρο 32, που να λέει: Κάθε υπέρβαση του σφαιρικού προϋπολογισμού βαρύνει το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

Καταλαβαίνω ότι ενοχλείστε, επειδή σας μιλώ· τα άλλα θα τα πω εντελώς περιγραφικά.

Άλλη πρόνοια.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κανονικά, πρόεδρε, κανονικά.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Άλλη πρόνοια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Τάσσο, κάμε την ομιλία σου κανονικά. Ειλικρινά, δηλαδή, είναι πολύ ενδιαφέροντα αυτά που λες και είμαι σίγουρος ότι προβληματίζουν τους πάντες, είτε το θέλουμε είτε όχι! Έτσι, για να είμαστε δίκαιοι!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Η έκθεση που υποβλήθηκε το 1996 προς το Υπουργικό Συμβούλιο κατηγορηματικά δηλώνει ότι με κανένα τρόπο δεν πρέπει να επιτραπεί σε ιδιωτικό γιατρό να χρεώνει κατά πράξη. Δηλαδή, έκαμα, κύριοι, μια εγχείρηση κήλης που στοίχισε τόσα. Λέγει η έκθεση -του υπουργείου προς το Υπουργικό Συμβούλιο, όχι η δική μου- αυτό σημαίνει ενθάρρυνση -να μην προσβάλουμε και κανένα γιατρό- της διεξαγωγής περιττών εξετάσεων, διεξαγωγής περιττών...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Επεμβάσεων.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μπορεί να είναι προκαταρκτικές, μπορεί και να είναι άλλες. Κάνει την εισήγηση που έκαμε ο Άμπελ Σμιθ, από το 1982, ότι πρέπει να βρεθεί ειδική μέθοδος πληρωμής των ειδικών ιατρών που να είναι κατ' αποκοπή κατά περίπτωση. Δηλαδή, κύριε, δεν ξέρω πόσες επισκέψεις θα κάμεις, πόση θεραπεία θα δώσεις για κήλη. Το σύνολο του κόστους για τη θεραπεία της κήλης είναι τόσα. Και δεν είναι τίποτε το αφύσικο αυτό το πράγμα, αγαπητοί συνάδελφοι. Αυτό το εφαρμόζουν σήμερα τα ιδιωτικά ιατρικά σχέδια των τραπεζών, της ΕΠΟΕΤ, των διαφόρων ημικρατικών οργανισμών.

Τρίτον, υπάρχει πρόνοια που λέγει ότι καθορίζει το συμβούλιο το επίπεδο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, εξοπλισμού, σκευασμάτων, όλα τα άλλα πράγματα. Δε μας λέγει, όμως, ποιος αποφασίζει για την επένδυση για να γίνουν αυτοί οι εξοπλισμοί στα ιατρεία. Και μη νομίζετε ότι είναι εικονικό το θέμα που λέγω. Για παράδειγμα, παγκόσμια είναι γνωστή η θεωρία. Χρειάζεται ένας αξονικός τομογράφος για κάθε εξακόσιες χιλιάδες πληθυσμό· έτσι είναι.

Κύριε Παρισινέ, επικαλούμαι τη δική σας μαρτυρία, διότι ξέρω ότι λέχθηκε στην επιτροπή σας. Ένας τομογράφος για κάθε εξακόσιες χιλιάδες. Στην Κύπρο έχουμε τέσσερις ήδη. Και έχουμε κι έναν υπό παραγγελία.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Αναμένουμε άλλους δύο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Άλλους δύο!

Ν. ΠΙΤΤΟΚΟΠΙΤΗΣ:

Διεκδικούμε κι έναν για την Πάφο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριοι, εγώ δε λέγω· μπορεί να έχουμε δέκα, αν θέλετε. Στην προκείμενη

περίπτωση, όμως, τα τέλη που θα μας επιβάλλει η κλινική θα είναι με βάση και την απόσβεση των χρεών για τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό που έχει πάρει. Και δεν έχει ο νόμος μέσα πρόνοια, για να λογαριάζεται η επένδυση. «Αν θέλεις, κύριε, να μου φέρεις scanning machine -δεν ξέρω πόσοι το ξέρετε, στοιχίζει δυο εκατομμύρια το ένα, δολάρια τούτη τη φορά- αν θέλεις να φέρεις εσύ ένα scanning machine, για να κάμνεις πέντε bone scan το χρόνο, φέρ' το. Δεν είμαι εγώ υπόχρεος -το σχέδιο- να λογαριάζω την απόσβεση γι' αυτά τα μηχανήματά σου». Ούτε αυτά έχουν λογαριαστεί μέσα. Ούτε έχει γίνει καταγραφή των εξοπλισμών που έχουν τα διάφορα ιατρεία.

Τέταρτον, τα φάρμακα και οι προμηθευτές. Θα αγοράζει τα φάρμακα, λέγει, η κυβέρνηση από καθορισμένους προμηθευτές γενικά. Αυτό είναι σωστό. Διότι ένας ελπίζει ότι, άμα αγοράζει σε μεγάλη ποσότητα, θα εξασφαλίζει καλύτερες τιμές από αυτόν που παίρνει λίγα λίγα, όπως γίνεται σήμερα. Δεν έχει όμως κανένα έλεγχο πάνω στη χρήση των φαρμάκων. Και τόσο ο Άμπελ Σμιθ όσο και η έκθεση που υποβλήθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο -τις έχω εδώ και είναι στη διάθεση όποιου θέλει, να σας πω και τη σελίδα, να τα βρείτε- λένε: Πιο σημαντικό από τον έλεγχο των ιατρικών υπηρεσιών, δηλαδή από το αν θα κάμει πέντε βίζιτες ή επτά βίζιτες ένας γιατρός, είναι ο έλεγχος της χρήσης των φαρμάκων. Ο έλεγχος της χρήσης των φαρμάκων, που ο νόμος μας δεν προβλέπει. Προβλέπει μόνο το σφαιρικό προϋπολογισμό, για τον οποίο σας είπα. Και, άμα υπερβεί το σχετικό προϋπολογισμό, τι θα γίνει; Θα κόψει τα φάρμακα; Δε θα δίνει ιντεστορίν, πώς λέγεται, διότι είναι ακριβό;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Υπάρχει, κύριε Παπαδόπουλε...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν υπάρχει.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...ο σχετικός έλεγχος που...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν υπάρχει!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...αφορά...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν υπάρχει, κύριε...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Υπάρχει! Το medical audit. Βεβαίως! Υπάρχει. Αφορά...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγνώμη, αρπάξατε τη λέξη...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...αφορά και τη θεραπεία, αφορά και τα φάρμακα, τα αφορά όλα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αρπάξατε τη λέξη και σας άρεσε πολύ, το medical audit. Ξέρετε τι λέγει ο νόμος;

Γίνεται ισολογισμός τον Οκτώβρη και γίνεται προϋπολογισμός το Δεκέμβρη.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν είναι medical audit.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ακριβώς! Ο νόμος...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ναι, αλλά αναφέρεται και σε ιατρικά...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Θεοδώρου, σας παρακαλώ, επειδή έδωσα χρόνο πολύ. Πέστε μου το άρθρο που λέγει για το medical audit. Ξέρετε τι σημαίνει medical audit;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Βεβαίως, ξέρω τι σημαίνει medical audit, κύριε Παπαδόπουλε, όπως ξέρετε κι εσείς.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Πού το λέγει ο νόμος σας;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αναφέρεται σε ιατρικό συμβούλιο το οποίο θα ελέγχει αυτά τα πράγματα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Άλλο το “ελέγχει”...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ελέγχει, βεβαίως, και σημαίνει πολλά πράγματα το “ελέγχει”.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Θεοδώρου, εγώ είμαι δικηγόρος. Εγώ θέλω να το δω μέσα στο νόμο. Το “ελέγχει” είναι άλλο και ο ιατρικός έλεγχος είναι άλλο. Θα πει: «Από τις τρεις θεραπείες που μπορώ να σου κάνω, είτε θα σου κάνω χημειοθεραπεία είτε θα σου κάνω ακτινοθεραπεία είτε θα σου κάνω εγχείρηση, θα έρθω να ελέγξω ποια είναι η πιο οικονομική και η πιο αποδοτική». Το ξέρω, σας λέγω, δεχτείτε το λόγο μου, διότι...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αυτό δεν έχει σχέση και με τα φάρμακα δηλαδή;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Βεβαίως, έχει σχέση με τα φάρμακα. Μα δε λέγει μέσα το...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μα, λέγει, κύριε Παπαδόπουλε!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Λέγει μόνο για έλεγχο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Βεβαίως λέγει, για όνομα του Θεού!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, αν επιτρέπετε μια παρέμβαση.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Καλό!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Έχω την εντύπωση ότι υπάρχει και θα καταρτιστεί κατάλογος των φαρμάκων, πρώτον. Δηλαδή, αναφορικά με τον αριθμό, θα καταρτιστεί κατάλογος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δηλαδή αφορά...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κατάλογος ιατρικός, είπα· αυτό είπα. Δε σημαίνει έλεγχο τέτοιου είδους;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Θεοδώρου, αν επιτρέπετε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Με συγχωρείτε, με συγχωρείτε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Δεύτερον, έχω την εντύπωση...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Επειδή μας έδωσε το δικαίωμα ο κ. Παπαδόπουλος, πήραμε όλοι φόρα!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Έχω την εντύπωση ότι υπάρχει η διατύπωση. Ίσως η ερμηνεία που δίνετε εσείς να είναι ορθότερη, να υπάρχει καθαρότερη διατύπωση μέσα στα άρθρα του νόμου για τον έλεγχο των φαρμάκων, δηλαδή της χρήσης ή της πολυφαρμακίας, της λεγόμενης.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι. Εγώ είναι άλλο που είπα, κύριε Χριστοδουλίδη, αν μου επιτρέπεται. Βεβαίως, θα το εγκρίνετε απόψε, χαλάλι! Εγώ όμως θα σας στείλω, στην επόμενη Βουλή, το πρωτόκολλο το οποίο έχω από το Mayor Clinic για το τι σημαίνει medical audit και ποιες είναι οι νομικές πρόνοιες που καθορίζουν τι πρέπει να ελέγξει. Είναι εξήντα δύο σελίδες. Εγώ δεν το βλέπω μέσα στο νόμο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Θα είναι μέσα στους κανονισμούς.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δυο λεπτά, κύριε... Α, ευτυχώς που μου το θύμισες, γιατί είναι ένα από τα κύρια μου θέματα τούτο!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ελέχθη: «Βεβαίως, έχει κενά». Και θα σας απαριθμήσω τα κενά τα οποία έχει. Αλλά θα σας πουν με κανονισμούς, λέτε! Ευτυχώς, έμειναν ακόμα μερικοί δικηγόροι εδώ μέσα, για να σας πουν ότι οι κανονισμοί δεν μπορούν να εγκριθούν, αν είναι πέραν των προνοιών του νόμου...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να αλλάξει το νόμος, κύριε...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μα, δεν είναι πέραν των προνοιών του νόμου.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κι εγώ προβλέπω ότι το 2001, το Νιόβρη, θα αλλάξει όλος ο νόμος. Θα μείνει μόνο ο τίτλος!

Άρθρο 6, με κανονισμούς, λέγει. Άρθρο 11, με κανονισμούς. Άρθρο 12 (5), καθήκοντα και αρμοδιότητες του γενικού διευθυντή, με κανονισμούς. Άρθρο 14 (3), καθήκοντα λειτουργίας συμβουλευτικών επιτροπών, με κανονισμούς.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είναι είκοσι πέντε όλα.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχω εδώ γράψει δεκαπέντε από τα εξήντα τέσσερα άρθρα που θα γίνουν με κανονισμούς. Μόνο τούτα μπορεί να γίνουν με κανονισμούς. Δεν μπορείς να αλλάξεις με κανονισμούς τα τέλη. Δεν μπορείς να αλλάξεις τις εισφορές, δεν μπορείς να αλλάξεις την εργοδότηση των γιατρών, το αν θα τους πεις να είναι στο αστικό κέντρο Μακαρίου ή αν θα πάνε στο Παλαιχώρι. Και, πέστε μου, πού λέγει μέσα στο νόμο, πού υπάρχει οποιαδήποτε πρόνοια που να δίνει δικαίωμα στο διευθυντή ή στο συμβούλιο να υποχρεώνει το γιατρό να πάει στο Παλαιχώρι. Και μια και μιλούμε για τα αγροτικά κέντρα... Κι αυτό δεν το θέλουν οι ιδιώτες γιατροί, παρεμπιπτόντως. Δε θα πω, γιατί θα παρεξηγηθώ, ότι είμαι εναντίον των γιατρών· δεν είμαι. Αντίθετα, πολύ τους αγαπώ και πολύ τους εκτιμώ.

Λέει, για παράδειγμα, ότι ο οικογενειακός γιατρός -που δε δικαιούται παρεμπιπτόντως να έχει άλλους από εκείνους που είναι στον κατάλογό του- είναι υπόχρεος να υπηρετεί είκοσι τέσσερις ώρες την ημέρα. Στον Πύργο της Τηλλυριάς,

έχω γράμμα από τον αρμόδιο, έχει ένα γιατρό. Αυτή η Βουλή έχει ψηφίσει νόμο, διεθνή σύμβαση της Ευρώπης, που λέει ότι δεν επιτρέπεται μέσα σε σαράντα οκτώ ώρες να δουλεύει ένας overtime πάνω από δέκα ώρες. Αν δουλέψει, πρέπει μέσα στις επόμενες σαράντα οκτώ ώρες να του δοθεί time off. Αυτός είναι νόμος της Δημοκρατίας μας. Δεν μπορεί ο ένας γιατρός που είναι στα αγροτικά μας κέντρα να δουλεύει επί είκοσι τέσσερις ώρες. Και δεν προνοεί ο νόμος μέσα αυτό που προνοεί για τους γιατρούς της γενικής ιατρικής. Να σας πω και τούτο τι προνοεί. Προνοεί να κάνουν συνασπισμούς. Κάνουν ομάδες από τέσσερις και, για να καλύψουν το εικοσιτετράωρο, μπορούν, λέει, να πληρώσουν άλλο γιατρό να το κάνει. Δεν προνοεί για τους οικογενειακούς γιατρούς. Μόνο στους γενικούς γιατρούς επιτρέπεται να κάνουν συνασπισμό. Να σας πω το άρθρο. Το άρθρο για τους συνασπισμούς που γίνονται -μόνο οι γενικοί γιατροί δικαιούνται να το κάνουν, κοινοπραξία- είναι το άρθρο 58(1). Δεν μπορείς να το κάνεις με κανονισμό, αν δε λέει ο νόμος ότι και ο οικογενειακός γιατρός μπορεί να το κάνει.

Όμως θα ρωτήσω και κάτι άλλο για τις κοινοπραξίες: Γιατί λέμε του κόσμου το μύθο ότι θα έχει ελεύθερη επιλογή του γιατρού της προτίμησής του, όταν θα πηγαίνει στο συνασπισμό των τεσσάρων ή πέντε επαγγελματιών γιατρών και, ενώ με διάλεξε εμένα για γιατρό του, ελεύθερη επιλογή, εγώ τη νύχτα, επειδή έχω και λεφτά, πληρώνω τον κ. Θεοδώρου να πάει να του κάνει τη δουλειά; Και ούτε αυτό που λέω είναι εικονικό.

Η "Sunday Times", στις 12 Φεβρουαρίου, έγραφε μισή σελίδα γι' αυτή την ταλαιπωρία, αν θέλετε, των καλυπτομένων από το σχέδιο της Αγγλίας. Πηγαίνεις, λέει το σχέδιο της Αγγλίας, στο συνασπισμό των γιατρών που υπάρχει, αν ευδοκήσει να σε δει μετά επτά μέρες και δεν πεθάνεις, θα σε παραπέμψει, λέει, ο γιατρός που διάλεξες εσύ, διότι ήταν ξώπρωτος, στον έβδομο βοηθό του που έχει προσλάβει στο συνασπισμό. Γιατί δεν τα προνοεί όλα αυτά ο νόμος; Όμως να με συγχωρήσετε που παρασύρθηκα να πω για αδυναμίες του νόμου, για να αποδείξω ότι αυτός ο νόμος...

Θέλω να πω ότι ο νόμος όπως έγινε, κύριε πρόεδρε της επιτροπής Υγείας, είναι πολύ καλός και οι βουλευτές μας που ήταν στην επιτροπή έχουν εγκρίνει τη διατύπωση του νόμου. Μόνο ένα λάθος έχει, το ότι παραπέμπει στο άρθρο 14, ενώ προνοεί για το άρθρο 18. Δεν πειράζει, αυτό ξέφυγε εκείνου που το έγραψε στο τέλος. Άλλο να είναι καλή η διατύπωση του νόμου και άλλο ο νόμος να διατυπώνει το σωστό πλαίσιο του νόμου. Και το πλαίσιο δυστυχώς δεν το διατυπώνει ο νόμος και δε φτιάχνονται αυτά τα κενά με κανονισμούς δηλαδή είναι καθ' υπέρβαση εξουσιοδότησης του νόμου. Έχουμε εδώ αρκετούς δικηγόρους. Πέστε. Είναι δυνατό να κάνετε κανονισμούς, κύριοι, καθ' υπέρβαση του νόμου; Είναι δυνατό να διορθωθεί με κανονισμούς κενό του νόμου; Είναι άκυροι οι κανονισμοί εξ υπαρχής.

Πιστεύω ότι το βασικό επιχείρημα που είπα είναι ότι η σύλληψη του σχεδίου του οικογενειακού ιατρού, του γενικού ιατρού και του ειδικού ιατρού χωρίς να μπορεί να γίνει η γεωγραφική κατανομή των γιατρών, χωρίς η πρωτοβάθμια ιατρική να μπορεί να αποδοθεί στον ιδιωτικό τομέα ή να γίνει αντικατάσταση αγροτικών ιατρικών μονάδων στην περιοχή, στο χωριό, αποστερεί από την ισότητα της μεταχείρισης μεταξύ του αγροτικού και του αστικού κόσμου, εμποδίζει την επιλογή από τον ασθενή του γιατρού της προτίμησής του, εμποδίζει τη λειτουργία του οικογενειακού γιατρού. Απλώς παρέχει σε μερικούς επίλεκτους γιατρούς την ευχέρεια να καταγράψουν στον κατάλογό τους μέχρι δυόμισι χιλιάδες ασθενείς -και δεν ξέρω πόσα είναι τα τέλη που θα παίρνουν- δικαιούχους, πρόσθετα προς την ιδιωτική ιατρική περίθαλψη που θα κάνει είτε για σχέδια υγείας που είναι συμπληρωματικά, όπως, καλή ώρα, έμεινε της ΕΤΥΚ, είτε για πρόσωπα που εξαιρούνται από το νόμο είτε διότι ακόμα και οι δικαιούχοι μπορεί να προτιμούν να πάν σε ιδιωτικό γιατρό. Καλή ώρα, εγώ δικαιούμαι από εκατό μεριές να πάρω ιατρική περίθαλψη στο νοσοκομείο, ως πρώην, πρώην... ή ως νυν βουλευτής, και δεν πάω. Όχι γιατί δεν είναι καλοί οι γιατροί των νοσοκομείων μας, είναι καλύτεροι από

τους έξω -να μην πω καλύτεροι, είναι πολύ υψηλού επιπέδου- αλλά δεν μπορώ να πάω να σταθώ για μια ώρα σε ουρά και ούτε θα δεχτώ να με πάρει ο γιατρός από την άκρη της ουράς, λέγοντάς μου «ελάτε, κύριε Παπαδόπουλε, περάστε πρώτος», και να με βρίζουν όλοι οι άλλοι που θα τους προσπεράσω. Πάω σε ιδιώτη γιατρό. Του τηλεφωνώ, ρωτώ τι ώρα να περάσω, μου λέει την ώρα, πάω και κάνω τη δουλειά μου. Άρα θα έχει ιδιωτική ιατρική. Προπάντων δε η σύλληψη του σχεδίου που επιτρέπει την πληρωμή των ειδικών γιατρών κατά πράξη θα είναι θάνατος γι' αυτό το ταμείο· και δε θα δουλέψει.

Θα τελειώσω, επαναλαμβάνοντας ξανά ότι πρέπει -είμαι σίγουρος, θα με αφήσετε να σας πω και λίγα ύστερα- κατά κύριο λόγο, πραγματικά, να σκεφτείτε αυτά που σας λέω, να υπολογιστεί αυτό το σχέδιο με βάση τις ολικές απολαβές και να λογαριάζεται ο νόμος ότι είναι στις ασφαλιστέες απολαβές. Δηλαδή, εγώ θα πληρώνω σε ετήσιο μισθό £12.000; Αφού πληρώνω φόρο εισοδήματος παραπάνω. Κι αν εγώ πληρώνω £12.000 και τις ίδιες £12.000 πληρώνει ο οδηγός οχημάτων, όχι ο αυτοεργοδοτούμενος, αλλά ο υπάλληλος οδηγός οχήματος, νομίζω ότι εκείνος επιχορηγεί εμένα. Και η όλη σύλληψη αυτού του σχεδίου είναι οι μισθωτοί να επιχορηγούν τους αυτοεργοδοτούμενους, τους ασκούντες ελεύθερο επάγγελμα και αυτούς που έχουν μεγάλα εισοδήματα. Εδώ είναι ένα λάθος του σχεδίου. Έτσι έγινε, για να υπολογίσουν τα διοικητικά έξοδα είσπραξης των εισφορών, και εγώ απλή, αθώα εισήγηση κάνω: Αναβάλτε το θέμα για έξι μήνες, ώστε να γίνει αυτή η μελέτη. Μπορεί, για παράδειγμα, όπως βρίσκουμε τεκμαρτά εισοδήματα για το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, να γίνει μία μελέτη για τεκμαρτά εισοδήματα αναλόγως των επαγγελματιών και των υπολογισμένων, κατά επικρατούντα επίπεδα, εισοδημάτων. Ξέρουμε οι δικηγόροι πόσα παίρνουν, ξέρουμε οι γιατροί πόσα παίρνουν, άλλοι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι εγκεκριμένοι ελεγκτές κτλ. Και, αν βάλουμε σε κάποιον παραπάνω, να έχει δικαίωμα να προσφύγει στο δικαστήριο, με

βάση πόσο φόρο εισοδήματος πληρώνει, και να εισπράξει.

Επαναλαμβάνω, όταν γίνει μια αναλογιστική μελέτη που θα τελειώνει με τις λέξεις «είναι εφικτό αυτό το σχέδιο», εμείς ή όσοι θα είναι οι βουλευτές του Δημοκρατικού Κόμματος τότε δεσμευόμαστε να το ψηφίσουμε.

Λυτούμαι που σας ταλαιπώρησα, δε φταίω εγώ, αν το αφήσατε τελευταίο.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Υπολογίζεται πως θα εφαρμοστεί μετά από επτά χρόνια.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν μπορώ να τελειώσω, αν δεν αναφερθώ σ' αυτό που λέει ο κ. Χατζηγιάννης. Κύριε συνάδελφε, εγώ έχω ακούσει αυτή τη φράση. Και την έχω ακούσει από οργανωμένα σύνολα. Την έχω ακούσει από την ΠΑΣΥΔΥ. Όταν ρώτησα την ΠΑΣΥΔΥ γιατί δεν πήγε στην επιτροπή να τα πει, η ΠΑΣΥΔΥ είπε ότι είχε κυβερνητικές διαβεβαιώσεις πως δε θα εφαρμοστεί. Και ακόμα σήμερα πολύς κόσμος έχει διαβεβαιώσεις ότι δε θα εφαρμοστεί. Και να σας πω ότι εψές αξιωματούχοι του ΚΕΒΕ και της ΟΕΒ, στην παρουσία άλλων τριών, μου είπαν εμένα «μα δε θα εφαρμοστεί». Γι' αυτό δεν υπάρχουν παραπάνω αντιδράσεις γι' αυτό το σχέδιο. Και, όταν εφαρμοστεί μετά επτά χρόνια, επαναλαμβάνω, τουλάχιστον υποθέτω, λογαριάζω ότι το κόμμα σας δε θα έχει κυβέρνηση για να λογοδοτήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ)

Τζι εννά μπερτέψουμε εμείς δηλαδή.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Λυσσαρίδης.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Γιαννάκης Αγαπίου αντικαθιστά τον κ. Νίκο Μουσιούττα στην έδρα.)

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προτού μπω στην ουσία του θέματος, θα σταθώ σ' αυτό το τελευταίο που είπε ο κ. Τάσσος Παπαδόπουλος. Εγώ συμφωνώ μαζί του ότι οποιαδήποτε κυβέρνηση θα επηρεάζεται από τα μεγάλα οικονομικά συμφέροντα, από την εργοδοσία και από τις ασφαλιστικές εταιρείες, πράγματι, αν έχει τρόπο να μην υλοποιήσει αυτό το σχέδιο, θα το πράξει. Αυτό όμως αποδεικνύει κάτι, ότι το σχέδιο είναι λαϊκό. Ποιοι θα αντιδρούν; Οι μεγάλοι οικονομικοί κύκλοι, οι μεγάλες ασφαλιστικές εταιρείες, οι εργοδότες και η οποιαδήποτε κυβέρνηση -εγώ δε θέλω να ψέξω την παρούσα- η οποία θα εξυπηρετεί αυτά τα συμφέροντα. Αυτό και μόνο αποδεικνύει την άκρα λαϊκότητα του μέτρου. Άλλωστε, έχω την εντύπωση ότι θα ήταν άσκοπο να πείσω είτε τη Βουλή είτε το λαό ότι η παροχή ισότιμης ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σ' όλους τους πολίτες αποτελεί ίσως τη μεγαλύτερη κοινωνική κατάκτηση. Αν υπάρχουν προνομιούχοι σε άλλα θέματα, που έχουν μεγάλα αυτοκίνητα ή γιοτ, ενώ άλλοι έχουν διπλοκάμπινα, μπορεί κανείς να το ανεχθεί. Περπατούν και τα διπλοκάμπινα. Όμως, όταν υπάρχουν προνομιούχοι σε θέματα ζωής και θανάτου, σε θέματα υγείας, νομίζω ότι καμία κοινωνία η οποία θέλει να σέβεται τον εαυτό της δεν μπορεί να δεχτεί αυτού του είδους τη μεταχείριση. Και υπάρχει μόνο ένας τρόπος. Αν δεν υπάρξει γενικό σχέδιο υγείας, δεν μπορεί ποτέ να δοθεί κατά το δυνατόν, εγώ θα έλεγα σχεδόν απόλυτα, ισότιμη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, που δε θα πληρώνεται την ώρα της παροχής των ιατρικών υπηρεσιών. Θα πληρώνεται από το σχέδιο εκ των προτέρων.

Μπορεί το σημερινό σύστημα να διορθωθεί; Εγώ θα καταλήξω στο συμπέρασμα πως, αν δεχτούμε όλα όσα έχουν λεχθεί, τότε δεν πρέπει να μιλούμε για σχέδιο. Πρέπει να εγκαταλείψουμε την ιδέα σχεδίου. Το πρώτο ερώτημα λοιπόν είναι: Είναι το

σημερινό σύστημα ικανοποιητικό; Και, αν όχι, μπορεί να διορθωθεί; Το σημερινό σύστημα ούτε ικανοποιητικό είναι ούτε οικονομικά είναι βιώσιμο, διότι, αν η κυβέρνηση, έστω κι αν ξοδεύει αυτά που ξοδεύει, θα αναγκαστεί και με το γηράσκοντα πληθυσμό να αναβιβάσει τη στάθμη των παρεχομένων υπηρεσιών, το σημερινό σχέδιο, κι αν ακόμα προνοεί μόνο για τους δήθεν απόρους -ξέρουμε όλοι πόσοι εκμεταλλεύονται αυτή την απορία- και τους κυβερνητικούς υπαλλήλους, θα είναι εντελώς ανίκανο να απορροφήσει τις νέες τεχνικές, τις νέες τεχνολογίες, γιατί αυτές θα είναι ασφαλώς υψηλού κόστους.

Θα καταρρεύσει αυτό το σχέδιο. Θα καταρρεύσει σίγουρα. Και θα καταρρεύσει εις βάρος της υγείας κυρίως των οικονομικώς μη προνομιούχων. Σήμερα όλοι ξέρουμε πόσο οι πλούσιοι απολαμβάνουν την τεχνολογική πρόοδο. Όλοι είμαστε μάρτυρες του ότι, αν χρειάζεται κάτι το εξειδικευμένο, θα καταφύγουμε στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, θα καταρρακώσουμε την αξιοπρέπειά μας και θα ζητιανεύουμε, για να μη δούμε το παιδάκι μας... Γιατί για τον εαυτό του μπορεί κανείς να μην το κάνει, αλλά όσοι έχουν παιδιά θα το κάνουν -και εγώ που δεν έχω ακόμα θα το κάνω για ένα μικρό παιδί- να ζητιανέψουν. Για να μη μιλήσω για το τι είδους ιατροφαρμακευτική περίθαλψη δίνεται σήμερα. Πολύ σωστά είπε ο κ. Παπαδόπουλος πως, αν πάτε στα νοσοκομεία, και ελπίζω όλοι να τα έχετε επισκεφτεί, θα διαπιστώσετε ότι δεν είναι μόνο μία ώρα που περιμένεις. Θα πάρεις πρώτα μία ουρά, για να πάρεις αριθμό, θα φύγεις απ' εκεί και θα πάρεις δεύτερη, για να πληρώσεις, και θα πάρεις τρίτη, για να δεις το γιατρό, και όχι το γιατρό της δικής σου αρεσκείας, της έστω μειωμένης, όπως θα πω παρακάτω, αρεσκείας, αλλά τον οιονδήποτε γιατρό είναι εκεί επί καθήκοντι. Εξευτελισμός και της αξιοπρέπειας, εξευτελισμός ακόμα και του ανθρώπου που υφίσταται αυτή την τλαιπωρία, εκτός, όπως πολύ σωστά είπε ο κ. Παπαδόπουλος, αν έχεις τον τρόπο -και συμφωνώ μαζί του ότι θα ήταν αναξιοπρεπές για εκείνον που το κάνει- να αποφύγεις αυτή την ουρά.

Σήμερα, στο σημερινό καθεστώς, ζούμε μια κατάσταση στην οποία ένα μικρό ποσοστό των γιατρών εξυπηρετεί το μέγιστο αριθμό του πληθυσμού. Μπορεί, λοιπόν, ένα μικρό ποσοστό γιατρών, όση ικανότητα και αν έχει, όση διάθεση να εξυπηρετήσει και αν έχει, να εξυπηρετήσει τον αριθμό τον οποίο καλείται να εξυπηρετήσει; Όχι. Θα αυξήσουμε τον αριθμό και θα κάνουμε ένα σχέδιο που θα είναι εντελώς εκτρωματικό, με τη συνεχή αύξηση του κυβερνητικού αυτού μηχανισμού, ο οποίος και πάλι δε θα προσφέρει τις σωστές υπηρεσίες!

Δε θα μιλήσω για την υποδομή, η οποία σίγουρα δεν είναι η πρόπυσα ούτε για το γεγονός ότι ουδέποτε μιλήσαμε για την προληπτική ιατρική. Μιλούμε για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Ένας από τους βασικούς στόχους του σχεδίου θα πρέπει να είναι η προληπτική ιατρική. Σήμερα η προληπτική ιατρική είναι πολύ πιο ψηλής σημασίας από τη θεραπεία.

Ναι, το σχέδιο αποτελεί και μια μορφή κοινωνικής αλληλεγγύης. Και, αν ένα σχέδιο δεν παίρνει από τους πλούσιους για να δίνει στους φτωχούς, δεν είναι κοινωνική αλληλεγγύη. Αλλά είναι έτσι τα πράγματα; Παίρνει αυτό το σχέδιο από τους φτωχούς και δίνει στους πλούσιους ή παίρνει από τους πλούσιους και δίνει στους φτωχούς; Εγώ θα ανέμνα ενστάσεις από τους έχοντες επιχειρήσεις, από τους εργοδότες. Όταν έχω διακόσιους εργοδοτούμενους, πρέπει να πληρώνω 2,55% για κάθε εργοδοτούμενο, πέραν του ότι θα πληρώσω για τον εαυτό μου, σύμφωνα με το εισόδημά μου. Θα πληρώσω όλα αυτά τα πράγματα. Γι' αυτό συμφωνώ με τον κ. Παπαδόπουλο, ότι, έστω και αν σιωπούν τώρα οι εργοδοτικές οργανώσεις -για να πω καθαρά κυπριακή έκφραση- «κάθονται στην κλούβα», με την ελπίδα πράγματι ότι το σχέδιο δεν πρόκειται ποτέ να υλοποιηθεί. Ποιο είναι το καθήκον μας; Να δεχθούμε οποιαδήποτε αναβλητική πολιτική που θα επιτρέψει αυτές τις επιδράσεις των μεγάλων οικονομικών κύκλων; Και δεν είναι μόνο οι εργοδότες. Είπα ότι είναι οι ασφαλιστικές εταιρείες. Γιατί ένα μεγάλο

μέρος του πληθυσμού τι θα κάνει πλέον; Θα αναγκάζεται να ασφαρίζεται έναντι ασθενειών. Ξέρετε τι στοιχίζει όσοι είσαστε ασφαλισμένοι; Εγώ δεν είμαι, γιατί έχω δωρεάν ιατρική περίθαλψη, σε όποιο γιατρό κι αν πάω, δεν πληρώνω, όχι γιατί είμαι βουλευτής, αλλά γιατί είμαι γιατρός. Έστω και αν δεν είμαι γιατρός, εξακολουθώ να θεωρούμαι γιατρός και, επομένως, δεν έχω αυτό το δυστύχημα να είμαι υποχρεωμένος...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Νόμιζα πως θα πεις «δεν αρρωστώ και δε χρειάζομαι γιατρό»!

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν έχεις άδικο, διότι δεν έχω καταφύγει ακόμα και ελπίζω να μην...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Μήπως πάνω από σαράντα χρονών δεν τους ασφαλίζουν;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως, διότι υφίστασαι πλέον μια τέτοια κατάσταση, που τίποτε δε σε πειράζει!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εδώ οι πιο εύποροι εισφέρουν στα οικονομικώς ασθενέστερα στρώματα. Βέβαια, αν υπήρχε τρόπος να μην πληρώνουν τίποτε οι εργαζόμενοι, θα ήμουν κι εγώ ευτυχής, αλλά, δυστυχώς, δεν υπάρχει αυτός ο τρόπος. Και καταλήξαμε σε ένα συμπέρασμα, μετά από πάρα πολύ μακρές συζητήσεις, ποιο θα ήταν το ποσοστό, για να είναι βιώσιμο το σύστημα, αλλά για να έχουμε και το κοινωνικό consensus, διότι όλοι γνωρίζουμε ότι, αν υπάρχουν κοινωνικές ομάδες οι οποίες θα αντιδράσουν έντονα, θα έχουμε πρόβλημα. Και καταλήξαμε ότι αυτές οι εισφορές ήταν εκείνες που ικανοποιούσαν και το βιώσιμο οικονομικά του ταμείου αλλά και τις διάφορες

εμπλεκόμενες τάξεις πολιτών.

Θα πρέπει επίσης να υπενθυμίσω -γιατί φοβούμαι την αναβολή· και λέγεται, απ' ό,τι φαίνεται εκ πρώτης όψεως, «γιατί όχι μια αναβολή;»- ότι αυτό το σχέδιο μελετάται όχι από το '63, όπως λένε οι στατιστικές. Εγώ θυμούμαι, όταν ήμουν πρόεδρος του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, από την πρώτη μέρα θέσαμε θέμα σχεδίου υγείας. Και έκτοτε δεν ξέρω πόσους αναλογιστές φέραμε και πόσες αναλογιστικές μελέτες έγιναν, πόσες φορές αυτές οι αναλογιστικές μελέτες εκσυγχρονίστηκαν! Και αναβάλλεται από τη μια περίπτωση στην άλλη. Και πρέπει να σας υπενθυμίσω ότι, αν συζητούμε σήμερα σχέδιο, είναι γιατί εμείς θέσαμε ως όρο για τη συμμετοχή μας τότε στην κυβέρνηση ότι έπρεπε να κατατεθεί σχέδιο υγείας πριν από τον προηγούμενο προϋπολογισμό. Και κατατέθηκε και βρίσκεται ενώπιον της Βουλής τώρα, από την κατάθεση του τότε προϋπολογισμού μέχρι σήμερα. Και υπήρχε όλο το χρονικό διάστημα, υπήρχαν όλες οι ευκαιρίες, οποιεσδήποτε απόψεις υπήρχαν, οποιεσδήποτε βελτιώσεις λεγόταν ότι ήταν απαραίτητο να γίνουν να τεθούν, να συζητηθούν, να υιοθετηθούν ή να απορριφθούν. Δεν είναι, επομένως, το σχέδιο σημερινό. Συζητιέται στην επιτροπή της Βουλής, κύριε Πρόεδρε, πέραν του ενός χρόνου.

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Δύο.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Συζητιέται στην επιτροπή δύο χρόνια.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Λυσσαρίδη, μου επιτρέπετε;

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως. Εσύ δεν άφησες κανέναν στον οποίο να μην επιτρέψεις.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Για να μη θεωρηθεί ότι εγώ λέω τις απόψεις τώρα, σας πληροφορώ ότι αυτές τις απόψεις εγγράφως τις υπέβαλα στον πρώην Υπουργό Υγείας, τον κ. Σολωμή, και στο νέο υπουργό, άρα δεν είναι της τελευταίας ώρας. Δεν πήρα καμιά απάντηση· άλλη ιστορία εκείνη.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι, υπήρχε η επιτροπή Υγείας, στην οποία μπορούσε να γίνουν όλες οι συζητήσεις.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και στον κ. Παρισινό...

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αυτό μπορεί να το απαντήσει ο κ. Παρισινός· δεν το ξέρω.

Ναι, καλούμαστε να εγκρίνουμε νόμο πλαίσιο. Διαφωνώ σε αυτό με το φίλτατό μου Τάσσο. Είναι νόμος πλαίσιο. Όποιο νόμο πλαίσιο και αν κάνουμε, ακόμα κι αν κατεβεί θεία έμπνευση και αυτός ο νόμος είναι ο καλύτερος που μπορεί να γίνει, θα ήταν αφέλεια να πιστεύουμε ότι αυτός ο νόμος θα διατηρηθεί ως έχει. Εδώ η ζωή κινείται, όχι μόνο οι οικονομικές καταστάσεις αλλάζουν, αλλά και τα ιατρικά δεδομένα αλλάζουν από μέρα σε μέρα. Αν θα έχουμε αύξηση του ορίου ζωής σε εκατόν είκοσι χρόνια μετά από είκοσι χρόνια -και θα έχουμε- φανταστείτε τι είδους σχέδια πρέπει να έχουμε! Χρειάζεται να αρχίσουμε από κάπου. Και, όποιο σχέδιο και αν έχουμε, ναι, θα χρειαστεί, είτε με κανονισμούς είτε με τροπολογίες νόμων, να βελτιώνεται συνεχώς και να προσαρμόζεται προς τις συνεχώς διαφοροποιούμενες καταστάσεις.

Ακόμα κι αν αυτά τα οποία είπε ο κ. Παπαδόπουλος ήταν ορθά -με μερικά συμφωνώ, με μερικά δε συμφωνώ- και πάλι τα ίδια θα είχαμε μετά από έξι μήνες. Οι έξι μήνες δε θα αλλάξουν τίποτα, διότι, όποιο νόμο πλαίσιο και αν κάνουμε, μετά από έξι μήνες θα ισχύουν όλα αυτά τα οποία λέχθηκαν. Πρέπει να αρχίσουμε από κάπου. Και,

όταν αρχίσουμε, εδώ είμαστε ως Βουλή να παρέμβουμε, εκεί που χρειάζεται να παρέμβουμε.

Ναι, είμαι εγώ ο οποίος είπα ότι αναβολή σημαίνει ματαίωση. Και με επιβεβαιώνει ο κατεξοχήν υπερασπιζόμενος την αναβολή για άλλους λόγους, για τους λόγους τους οποίους ο ίδιος ανέπτυξε από αυτό το βήμα. Ναι, φοβούμαι ότι, αν δεν αρχίσουμε έστω με το νόμο πλαίσιο, για να βάλουμε, όπως λέμε, το νερό στο αυλάκι, ναι, θα παρέμβουν άλλες δυνάμεις, τις οποίες ανέφερα πριν, και θα ματαιώσουν το οποιοδήποτε σχέδιο. Αν επρόκειτο δε να δεχθώ όλα όσα λέχθηκαν ως ορθά, τότε αυτό θα ισοδυναμούσε με ματαίωση. Αν είχα πεισθεί από την επιχειρηματολογία την οποία έχω ακούσει, θα έλεγα ότι σχέδιο δε γίνεται υπό αυτές τις προϋποθέσεις.

Είναι αυτός ο στόχος μας, να πούμε ότι είναι ανέφικτο το σχέδιο, είτε λόγω οικονομικών δυσχερειών είτε δεν ξέρω εγώ για ποιους άλλους λόγους; Όχι. Στόχος μας είναι να είναι βιώσιμο και οτιδήποτε χρειάζεται, για να γίνει βιώσιμο, να το υιοθετήσουμε, έστω και αν θα αποδεχθούμε κάποιες από τις εισηγήσεις που θα γίνουν από αυτό το βήμα. Αλλά αρχίζουμε με ένα νόμο πλαίσιο και αυτό δεν είναι το άπαν.

Ναι, υπάρχει ελεύθερη επιλογή γιατρού σε ένα βαθμό. Τίποτε το απόλυτα ελεύθερο δεν υπάρχει. Εγώ δικαιούμαι να γραφτώ στο γιατρό που θέλω και σε έξι μήνες τον αλλάζω, αν δε μου κάνει. Το ότι κάποια φορά θα λείπει είναι φυσικό· όλοι μας λείπουμε. Και εγώ, όταν ήμουν γιατρός και έβλεπα εκατόν αρρώστους την ημέρα, έτυχε να λείπω ένα μήνα. Τι θα έκαναν οι άρρωστοι; Κάποιον άλλο θα έπρεπε να δουν. Δεν μπορείς να πεις σε ένα γιατρό ότι θα βλέπει για είκοσι τέσσερις ώρες το εικοσιτετράωρο όλους τους αρρώστους. Αν θα τους βλέπει, δε θα τους κάνει καλά, γιατί δε θα μπορεί να αντεπεξέλθει. Αλλά υπάρχει διαφορά -για τους άπορους μιλώ- σε σύγκριση με το σημερινό σύστημα. Ποια είναι η διαφορά σήμερα μεταξύ της επιλογής ενός αρρώστου που πηγαίνει στο νοσοκομείο για περίθαλψη και αυτού που προνοεί

αυτό το σχέδιο; Ούτε πιστεύω ότι αυτό θα κάνει τους γιατρούς να βλέπουν πολλούς αρρώστους εκτός από εκείνους που έχουν εγγραφεί. Ή θα πρέπει κάποιος να είναι κάπως παράδοξος, να το πω, για να επισκέπτεται κάποιο γιατρό, ενώ είναι εγγεγραμμένος σε άλλον, που σημαίνει έκανε την επιλογή του, ή πολύ πλούσιος και θέλει να έχει είκοσι γνώμες· και υπάρχει αυτό το φαινόμενο. Δεν καταλαβαίνω για ποιους άλλους λόγους μπορεί να το κάμει. Οικογενειακός και γενικός γιατρός είναι το ίδιο και οι παραπομπές γίνονται πάλι με επιλογή. Θα αγοράζει υπηρεσίες ο οργανισμός από τους ειδικούς και, επομένως, και εκεί θα υπάρχουν κανονισμοί με τους οποίους θα γίνεται η αγορά. Άρα ούτε και εκεί υπάρχει οποιοδήποτε κώλυμα και ούτε οικονομική επίπτωση υπάρχει, διότι θα αγοράζει ακριβώς και θα αναγκάσει εκείνους οι οποίοι προσφέρουν υπηρεσίες προς αγορά για το σχέδιο, λόγω ανταγωνισμού, να κάνουν καλές προσφορές.

Χωρίς καθολική συμμετοχή του πληθυσμού δεν μπορεί να γίνει σχέδιο υγείας. Αν κάποια τάξη αφαιρεθεί και κάποια άλλη θα θέλει να αφαιρεθεί. Πολύ σωστά λέχθηκε ότι και εκεί που έγινε πληρώνουν. Όπως έκαμε η ΕΤΥΚ. Ενώ στην αρχή η ΕΤΥΚ είπε «εμείς δε δεχόμαστε», μετά είπε «εμείς θέλουμε να διατηρήσουμε το σχέδιό μας και, αν αρχίσει να λειτουργεί και είμαστε ικανοποιημένοι, το διαλύουμε». Θέλουν να το κρατήσουν. Τι με πειράζει εμένα, αφού θα πληρώνουν στο σχέδιο; Αν θέλουν να κρατήσουν το δικό τους, με γεια τους, με χαρά τους, να το κρατήσουν! Αλλά δεν μπορούμε να έχουμε σχέδιο στο οποίο να μην είναι υποχρεωτική η καθολική συμμετοχή όλων, διότι δε θα είναι βιώσιμο.

Προβλήθηκαν ορισμένες επιφυλάξεις από ορισμένες συνδικαλιστικές οργανώσεις και ιδιαίτερα από την ΠΑΣΥΔΥ. Και την ΠΑΣΥΔΥ βαθύτατα την εκτιμώ· όχι στο σύνολό της. Υπάρχουν και εξαιρέσεις. Κι ακούσαμε να αναφέρονται φράσεις οι οποίες κάθε άλλο παρά χαρακτηρίζουν συνδικαλιστές ηγέτες. Αλλά, στο σύνολο της ηγεσίας και του

κόσμου της ΠΑΣΥΔΥ, ναι, εκφράζω και την αγάπη μου και το σεβασμό μου, γιατί είναι μια οργάνωση με αρκετό ήθος. Τι μας είπαν; Μας είπαν: «Φοβούμαστε ότι τα κρατικά νοσηλευτήρια, αν τυχόν υιοθετηθεί το κρατικό σχέδιο υγείας, θα καταργηθούν, θα διαλυθούν, θα υποτιμηθούν». Ακριβώς το αντίθετο θα γίνει. Αν δε γίνει σχέδιο υγείας και αν η κυβέρνηση θα προσφέρει υπηρεσίες μόνο στους άπορους και στους κυβερνητικούς υπαλλήλους, δεν πρόκειται να κάμει τις αναβαθμίσεις που χρειάζονται, δεν πρόκειται να έχει τον εξοπλισμό που χρειάζεται και θα καταστήσουν πράγματι υποβαθμισμένα ιδρύματα. Διότι δε θα έχει εισοδήματα η κυβέρνηση, θα προσφέρει μόνο υπηρεσίες χωρίς εισοδήματα. Εφόσον ο ιδιωτικός τομέας συνεχώς ανεβαίνει -και όλοι το ξέρουμε- ένας ο οποίος πληρώνει θα πάει στον ιδιωτικό τομέα· δε θα καταφύγει στο νοσοκομείο. Και σήμερα ελάχιστοι καταφεύγουν από αυτούς που πληρώνουν τις πραγματικές τιμές στο νοσοκομείο. Άρα, θα αναβαθμιστούν τα νοσοκομεία.

Εμείς θέλουμε τα νοσοκομεία να είναι οι κύριοι πυλώνες της εφαρμογής του σχεδίου. Γιατί; Γιατί υπάρχουν νέες τεχνολογίες πολύ ψηλές, πολυδάπανες, που κανένας ιδιώτης δε θα ήθελε να ρισκάρει. Το νοσοκομείο θα ρισκάρει· είναι υποχρεωμένο. Κάτι το νέο το οποίο δεν είναι ακόμα δοκιμασμένο πού θα το βρεις; Στα νοσηλευτήρια τα κρατικά. Άρα, όχι μόνο δε θα υποβαθμιστούν, αλλά θα αναβαθμιστούν. Όχι όμως με γραφειοκρατία. Γι' αυτό, λέμε, ναι, η ιδιοκτησία των νοσοκομείων και η διαχείριση θα παραμείνει στα χέρια του κράτους. Όχι με ασυδοσία, όχι όπως γίνεται τώρα, και γινόταν και παλαιότερα, να στοιχίζει στο κράτος ένα δωμάτιο στο νοσοκομείο δεκαπλάσια από την πιο ακριβή τιμή που υπάρχει στον ιδιωτικό τομέα. Μας συμφέρει ως κράτους, μας συμφέρει ως πολιτών αυτό το πράγμα; Δε μας συμφέρει. Θέλουμε αναβαθμισμένα νοσοκομεία, αλλά θέλουμε νοσοκομεία εν ενεργεία τα οποία θα είναι σε θέση να είναι καλύτερα από τον ιδιωτικό τομέα.

Το δεύτερο επιχείρημα της ΠΑΣΥΔΥ αφορά τους υπαλλήλους που σήμερα

υπηρετούν στον κρατικό τομέα. Αυτή η Βουλή είμαι βέβαιος, όλες οι πλευρές της Βουλής, ουδέποτε θα δεχθεί οποιαδήποτε μείωση δικαιωμάτων -διότι έχουν και τα δικαιώματα ανέλιξης, δεν είναι μόνο τι έχουν σήμερα- οποιαδήποτε μείωση δικαιωμάτων του συνόλου του προσωπικού -όχι μόνο του ιατρικού και του παραϊατρικού προσωπικού- το οποίο εργάζεται σήμερα στις κρατικές υπηρεσίες. Πιστεύω ότι, αν γίνει σωστή δουλειά, θα χρειαστεί περισσότερο προσωπικό. Θα πρέπει να αναλάβουν ειδικοί, όπως είπα πριν, τα θέματα της προληπτικής ιατρικής, τα θέματα της ανοσίας. Θα υπάρξουν πολλά πράγματα μπροστά στα οποία θα βρεθούμε.

Ναι, συμφωνώ ότι το σχέδιο δεν πρόκειται να γίνει αύριο. Το σχέδιο, αν θα γίνει, πολύ σωστά ελέγχθη, θα γίνει μετά από πέντε ή και δέκα χρόνια. Επομένως, δεν είναι θέμα άμεσης εφαρμογής του σχεδίου. Είναι λάθος να λέμε ότι θα πληρώνουν τέλη τώρα. Όχι. Τέλη θα αρχίσει να πληρώνει ο πολίτης, όταν αρχίσει η λειτουργία του σχεδίου, όχι από τώρα. Άρα, δεν έχει να χάσει τίποτα ο πολίτης. Αν υποθέσουμε ότι αποτυγχάνει το πείραμα -και αυτό σημαίνει ότι αποτυγχάνει η κοινωνία μας και μετατρέπεται σε κοινωνία ζούγκλας- θα πληρώσει απλώς το κράτος ορισμένα έξοδα που θα κάμει για την προπαρασκευαστική εργασία για το σχέδιο. Σε καμιά περίπτωση ο πολίτης, ως πολίτης, δεν πρόκειται να επιβαρυνθεί.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Μου επιτρέπετε κάτι;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως, επιτρέπω.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Η τυχόν μείωση των υπηρεσιών...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ)

Δε θέλω να σας διακόψω, αλλά ο κανονισμός λέει ότι παίρνετε την άδεια του ομιλητή, αφού ζητήσετε και την άδεια του προεδρεύοντος.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Με την άδειά σας, κύριε Πρόεδρε, απλώς να πω κάτι. Η μείωση όμως των παρεχομένων υπηρεσιών, μέχρις ότου εφαρμοστεί, θα αρχίσει από τώρα.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Η μείωση;

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Η μείωση, διότι δε θα προσλαμβάνονται, δε θα αναπληρώνονται. Διότι δεν μπορούν τα νοσηλευτήρια τα οποία δε θα είναι νοσηλευτήρια πλέον...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Τότε δε θα έχουμε ποτέ σχέδιο. Αν θέλετε να γίνει αυτό που λέτε, να πούμε δε θέλουμε σχέδιο, να κλείσει το θέμα. Κάθε μεταβατική περίοδος έχει ορισμένα πράγματα. Μπορεί να πάρεις επί συμβάσει για ορισμένο χρονικό διάστημα. Υπάρχουν χίλιοι τρόποι να κάνεις τη δουλειά σου, αρκεί να θέλεις να κάνεις σχέδιο. Άρα να είμαστε ειλικρινείς και να λέμε «δε θέλουμε σχέδιο» ή, αν θέλουμε σχέδιο, «υπάρχουν δυσχέρειες τις οποίες θα αντιμετωπίσουμε». Ούτε μπορούμε να επιβάλουμε στους γιατρούς να είναι μέσα στο σχέδιο· δε γίνεται, είναι αντισυνταγματικό. Αλλά ας μείνουν έξω και να δούμε. Αν θα μείνουν, ακόμα και οι πιο καλοί, αν δε θέλουν να πουλήσουν υπηρεσίες στο σχέδιο, θα βρεθούν σε δύσκολη μοίρα, διότι δεν είναι η εποχή που στην Κύπρο υπήρχαν δυο, τρεις καλοί γιατροί παθολόγοι, δυο, τρεις χειρουργοί. Σήμερα, προς τιμήν τους, πρέπει να πω ότι όχι η ερευνητική ιατρική αλλά η εφαρμοζόμενη ιατρική στην Κύπρο ευρίσκεται σε ένα αξιόλογο ψηλό επίπεδο. Μπορεί ο ένας να ξεχωρίζει κάπως από τον άλλο, αλλά δεν έχουμε τις εποχές που ζήσαμε, ό,τι υπήρχε το είχαν δυο, τρεις γιατροί στην Κύπρο και αυτό ήταν το άπαν. Έπρεπε κάποιος να μην

έχει χρόνο, για να μπορεί να δει αρρώστους ο άλλος, να πάρει δουλειά απ' εκείνον που δεν είχε χρόνο να δει τους αρρώστους· δεν υπάρχουν αυτά τα πράγματα. Και ότι θα υπάρξουν θέματα αποκέντρωσης, θα υπάρξουν και πρέπει να δοθούν κίνητρα! Σε αυτό συμφωνώ. Δεν είναι εύκολο πράγμα να πείσεις κάποιον να πάει στην ύπαιθρο, με τους ίδιους όρους που θα μείνει στη Λευκωσία. Ή μπορούν να γίνουν κανονισμοί, όπως έγιναν στην Ελλάδα, για τον αγροτικό γιατρό, ώστε να πρέπει να κάμεις ορισμένη υπηρεσία πρώτα στην ύπαιθρο. Υπάρχουν τρόποι να λυθούν, ασφαλέστατα, αυτά και ευτυχώς η Κύπρος είναι μικρή σε έκταση και επομένως αυτό το φαινόμενο, το οποίο σωστά έχει προβληθεί, είναι πολύ μικρότερο παρά σε εξελιγμένες χώρες που οι αποστάσεις είναι τεράστιες. Στο Λονδίνο, αν έχεις κάποιο δυστύχημα, θα είσαι ευτυχής, αν σε μια, μιάμιση ώρα φθάσεις στο νοσοκομείο, με τόσα νοσοκομεία που υπάρχουν. Εδώ, άμα κάμουμε πέραν των είκοσι λεπτών, αρχίζουμε να διαμαρτυρόμεθα και σωστά κάνουμε.

Αν το σχέδιο θα χρεοκοπήσει, χρεοκοπεί η κοινωνία. Εγώ συμφωνώ ότι, αν χρειαστεί η παρέμβαση του κράτους, για να μη χρεοκοπήσει, το κράτος θα πρέπει να την κάνει. Είναι μία κρατική ευθύνη η παροχή σωστής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Και, αν αυτό σημαίνει περισσότερα έξοδα, να αναληφθούν, αλλά με τον ανταγωνισμό ο οποίος θα υπάρχει και με την πληθώρα γιατρών που υπάρχουν θα μειωθούν, αντί να αυξηθούν, τα έξοδα, διότι εδώ είναι θέμα αγοράς υπηρεσιών. Αγοράς!

Ούτως ή άλλως, η εγγραφή των γιατρών δεν μπορεί να γίνει. Πώς θα γραφτώ γιατρός του σχεδίου, εάν δεν υπάρχει σχέδιο; Άρα, είτε τώρα είτε μετά από έξι μήνες θα υπάρχει αυτό το πρόβλημα.

Θα κλείσω λέγοντας το εξής: Δεδομένου ότι καμία πλευρά της Βουλής δεν αμφισβητεί τη χρησιμότητα, αλλά και το επείγον της εφαρμογής ενός σχεδίου υγείας,

όσο περνά ο χρόνος, τόσο θα δυσκολευόμαστε, γιατί τα συμφέροντα θα εμπλέκονται πιο έντονα και το σχέδιο δυστυχώς θα γίνεται συνεχώς και πιο δύσκολο. Το να πω ότι αυτό το σχέδιο το οποίο έχουμε μπροστά μας είναι τέλειο θα είναι υπερβολή άνευ προηγουμένου. Το να πω ότι επιβάλλεται σήμερα η εισαγωγή του νόμου πλαισίου, νομίζω πως βρίσκομαι μέσα σε λογικά πλαίσια.

Επαναλαμβάνω ότι είναι και σχέδιο κοινωνικής αλληλεγγύης, γιατί, αν μελετηθεί σωστά και από πλευράς αριθμητικής, θα δούμε ότι, ενώ σήμερα η εργοδοτική τάξη δεν πληρώνει τίποτε για τους εργαζομένους, τίποτα, τώρα θα πληρώνει 2,55% για κάθε εργοδοτούμενο. Για τους αυτοεργοδοτούμενους; Ναι, υπάρχουν τρόποι να βρεθούν ποια είναι τα εισοδήματα. Και σήμερα χάνουμε. Στις κοινωνικές ασφαλίσεις πόσα χάνουμε, από το γεγονός ότι οι μεγαλοαυτοεργοδοτούμενοι δε δηλώνουν τα εισοδήματά τους! Σ' αυτό, δυστυχώς, δεν είμαστε αρκετά αυστηροί, γιατί, αν ήμασταν αυστηροί, θα είχαμε πολύ περισσότερα εισοδήματα. Στον πρώτο ο οποίος θα βρίσκαμε ότι αποκρύπτει εισοδήματα αν έπιπτε πέλεκυς, θα είχαμε σήμερα ίσως άλλης μορφής κοινωνία. Γι' αυτό κάνω έκκληση απόψε...

Α, ελέχθη επίσης ότι υπάρχουν ορισμένες εισηγήσεις. Οι χαμηλόμισθοι, οι χαμηλοσυνταξιούχοι δε θα πληρώνουν. Είναι ομόφωνο· δεν υπάρχει θέμα. Δε νομίζω ότι πρέπει να υπάρχει ασυδοσία στα νοσοκομεία, κάμετε ό,τι έξοδα θέλετε, τα ξοδεύουμε. Τότε, αντί σαράντα λίρες, το δωμάτιο θα στοιχίζει ογδόντα, αλλά θα πρέπει να είναι η διαχείριση και η...

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Εκατό σαράντα λίρες η κλίνη, κύριε Πρόεδρε.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εκατό σαράντα η κλίνη. Άρα, δεν μπορεί να γίνει αυτό το πράγμα, γιατί αυτό είναι πλέον υδροκέφαλη αγελάδα, η οποία, αντί να αρμέγεται, αρμέγει. Αλλά να τα

βοηθήσουμε να εξοπλιστούν σωστά, ούτως ώστε όχι μόνον να είναι στην ίδια μοίρα με αυτά του ιδιωτικού τομέα από πλευράς προσφοράς υπηρεσιών, αλλά να είναι σε καλύτερη και να ζηλεύουν οι ιδιώτες τα νοσοκομεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Λυσσαρίδη.

Ο κ. Παρισινός, παρακαλώ.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πριν μερικές ώρες από αυτό το βήμα, σε μια ατμόσφαιρα φορτισμένη από συγκίνηση, κατά τον αποχαιρετισμό του Προέδρου του σώματος, έγινε αναφορά σε κάποιες ανθρώπινες στιγμές που αφορούσαν την υγεία πρωτοκλασάτων πολιτικών ηγετών και στη συνέχεια όλοι όσοι πέρασαν από το βήμα αυτό, ευχόμενοι στον απερχόμενο Πρόεδρό μας, τον Πρόεδρο της Βουλής, η πρώτη και βασική ευχή που ανέφεραν ήταν “υγεία”. Αυτό το εξαιρετικό αγαθό είναι εκείνο που αφορά το συζητούμενο νομοσχέδιο πλαίσιο, το σχέδιο πλαίσιο νόμου για τα θέματα υγείας. Και θα ήθελα εξ υπαρχής να τονίσω ότι θεωρώ πολύ σημαντική την ώρα αυτή -ίσως να μου επιτραπεί να πω ιστορική- γιατί είναι πιστεύω, κύριε Πρόεδρε και κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σημαντικότερο νομοσχέδιο το οποίο έχει ενώπιόν της αυτή η ολομέλεια της παρούσης περιόδου της Βουλής, της τελευταίας πενταετίας. Γιατί, αν πράγματι όλοι παραδεχθήκαμε, παρά τις έντονες αντιδράσεις τότε -και ο κ. Παπαδόπουλος θυμάται πάρα πολύ καλά- όταν έγιναν οι προσπάθειες να εισάξουμε το νομοσχέδιο για τις κοινωνικές συντάξεις... Ναι, υπήρχαν εντονότερες αντιδράσεις και μάλιστα από τις ίδιες πλευρές που πρόσφατα είχαμε αντιδράσεις για το εθνικό σχέδιο υγείας. Ρωτήστε σήμερα: Υπάρχει κανείς παραπονεμένος για το σύστημα το οποίο σήμερα ισχύει στην πολιτεία μας; Ίσα ίσα! Προσωπικά ονομάζω το ασημένιο σκαλοπάτι κοινωνικής προσφοράς το θέμα των κοινωνικών ασφαλίσεων και

τολμώ να πω και χρυσό σκαλοπάτι της κοινωνικής προσφοράς και της κοινωνικής αλληλεγγύης το εθνικό σχέδιο υγείας. Γιατί πραγματικά σε τούτο, το καλύτερο αγαθό, το θέμα της φροντίδας, της ιατροφαρμακευτικής φροντίδας για την υγεία μας, για πρώτη φορά θα δώσουμε το δικαίωμα σε όλους ανεξαιρέτα τους πολίτες να εξυπηρετούνται με τον ίδιο τρόπο, να έχουν τις ίδιες ευκαιρίες και τις ίδιες δυνατότητες να ασχοληθούν με το θέμα της υγείας τους, όπου και αν βρίσκονται, όποιας κοινωνικής τάξεως και αν είναι και όποιας οικονομικής ευρωστίας είναι. Με μόνη συνεισφορά το 2% του εισοδήματός τους, θα εξασφαλίσουν από τη γέννηση, με συγχωρείτε, από τη σύλληψη μέχρι και το θάνατο την πλήρη ιατροφαρμακευτική φροντίδα και εντός και εκτός της Κύπρου, αν χρειαστεί· και ελέχθη.

Ο κ. Παπαδόπουλος ξέρει πόσο εκτιμώ όλως ιδιαιτέρως τις απόψεις του. Είχα τη χαρά να είμαι συνδικαλιστής, όταν υπηρέτησε για ένα διάστημα ως Υπουργός Υγείας και σίγουρα με ικανοποίηση αναφέρω το πόσο πάντοτε μελετημένος είναι και λεπτομερής στις θέσεις τις οποίες υποστηρίζει.

Θα 'θελα λοιπόν... Λυπούμαι ειλικρινά γιατί η ώρα είναι περασμένη και σέβομαι το χρόνο των συναδέλφων. Και για μένα δεν είναι ευχάριστο τούτο το κορυφαίο νομοσχέδιο να συζητείται σήμερα, στην εκπνοή των εργασιών της Βουλής μας, αλλά, επειδή ακούστηκαν ορισμένες φωνές να λεν ότι υπάρχει προεκλογική σκοπιμότητα, θα 'θελα εξ υπαρχής να ξεκαθαρίσω το θέμα αυτό. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο Γλαύκος Κληρίδης, στην προεκλογική πολιτική του διακήρυξη, κάτω από το γενικό τίτλο "Η στρατηγική Κληρίδη για το αύριο", για το εθνικό σχέδιο υγείας αναφέρει: «Αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα της πολιτικής μας. Θα καταστεί δυνατή η κατάθεση του σχετικού νομοσχεδίου στη Βουλή μέχρι τον Ιούλιο του 1998». Τελικά, κατατέθηκε το Φεβρουάριο του 1999. Πότε; Δυόμισι σχεδόν χρόνια πριν από την περίοδο των εκλογών. Θέλω να είμαι απόλυτα δίκαιος, γιατί το ανέφερε προηγουμένως ο σεβαστός πρόεδρος του

ΚΙΣΟΣ. Ναι, κατετέθη από την κυβέρνηση Κληρίδη, όταν στην κυβέρνηση συμμετείχαν ο Δημοκρατικός Συναγερμός, η τότε ΕΔΕΚ και οι Ελεύθεροι Δημοκράτες.

(Στο σημείο αυτό τον κ. Γ. Αγαπίου αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Ν. Αναστασιάδης.)

Όταν κατατέθηκε στις 25 Φεβρουαρίου το 1999, αμέσως η επιτροπή Υγείας άρχισε πρώτα τη μελέτη, την ενημέρωση των μελών της. Και θέλω με την ευκαιρία αυτή να ευχαριστήσω θερμότατα όλους τους συναδέλφους μέλη της επιτροπής Υγείας: Τον κ. Μακρίδη, την κ. Παντελίδου, τον κ. Τυρίμο, τον κ. Θάσο Μιχαηλίδη, τον κ. Χριστοδουλίδη, τον κ. Ματσάκη, τον κ. Κουλία και την κ. Βασιλείου, η οποία κατά καιρούς παρακολουθούσε τις συνεδριάσεις από ενδιαφέρον...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Το Δώρο;

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Συγνώμη, το βασικότατο στέλεχος, τον κ. Δώρο Θεοδώρου, για την ειλικρινέστατη, εποικοδομητική, άψογη -τολμώ να πω- συνεργασία που είχαμε όλα αυτά τα χρόνια, ιδιαίτερα στο θέμα του εθνικού σχεδίου υγείας. Γιατί, πρέπει να το πω, όλα τα μέλη της επιτροπής, από την πρώτη στιγμή, αγκάλιασαν με μεγάλο ενδιαφέρον και πολύ ευνοϊκά την αναγκαιότητα να προχωρήσουμε στην έγκριση του εθνικού σχεδίου υγείας. Για να αποδείξουμε τη σοβαρότητα με την οποία αντιμετωπίζουμε το θέμα, δώσαμε δυο μήνες χρόνο να μελετηθεί από όλους τους συναδέλφους και στη συνέχεια ζητήσαμε και πετύχαμε ολοήμερο σεμινάριο στη Λάρνακα, στο οποίο συμμετείχαν οι τεχνοκράτες που ετοίμασαν το νομοσχέδιο, οι εκπρόσωποι της Τράπεζας Αναπτύξεως, του Γραφείου Προγραμματισμού κ.λπ., και συζητήσαμε και πετύχαμε να λύσουμε απορίες, υποβάλαμε ερωτήσεις για ένα σωρό από τις λεπτομέρειες που είχαμε μπροστά μας. Και στη συνέχεια, με απόλυτα καλή διάθεση και απόλυτα ευήκοον ους, προσκαλέσαμε όλους τους ενδιαφερομένους. Όχι μόνο οι τριάντα πέντε οργανώσεις που πέρασαν

στην προετοιμασία του σχεδίου, αλλά οποιαδήποτε οργάνωση θεωρούσε αναγκαίο ή χρήσιμο να πει κάποια άποψη έστελλε επιστολή ή απευθυνόταν προς το γραμματέα, τον οποίο θερμότατα θέλω από του βήματος να ευχαριστήσω, τον κ. Ανδρέα Παυλάκη. Εκλήθησαν στις συνεδριάσεις. Φτάνει να πω τούτο, ότι καμία αίθουσα της Βουλής δε μας εχωρούσε και αναγκαζόμαστε εκ περιτροπής να χρησιμοποιήσουμε τις μεγάλες αίθουσες των συντεχνιών· τη μια βδομάδα της ΠΕΟ, την άλλη βδομάδα της ΣΕΚ, για να καλύψουμε τις ανάγκες. Και ακούσαμε με πολλή προσοχή, πολλή υπομονή όλες τις απόψεις.

Σε τούτο το σημείο θέλω να πω κάτι που ανέφερε ο κ. Παπαδόπουλος για το θέμα των εισφορών. Ναι, γραπτώς και προφορικώς, οι εργοδοτικές οργανώσεις είχαν διαμαρτυρηθεί και είπαν: «Θέλουμε ισομερή καταβολή εισφοράς, γιατί σε οποιαδήποτε κοινωνική προσπάθεια μέχρι σήμερα στην πολιτεία μας πάντοτε συμμετέχουμε κατά 50% οι εργαζόμενοι και κατά 50% οι εργοδότες». Για πρώτη φορά, στο νομοσχέδιο τούτο, ερχόμεθα να επιβάλουμε στους εργοδότες εισφορά ύψους 2,55% έναντι εισφοράς ύψους 2% των εργαζομένων. Παρά την αντίδρασή τους, στη συνέχεια δεν υπήρξε επαναφορά έντονη. Όσον αφορά τις συντεχνίες, ναι, γραπτώς είπαν: «Θα είμαστε πιο ευτυχείς, εάν η συνεισφορά μας ήταν στο 1,5%». Όμως θα το πω ξεκάθαρα. Η ΔΕΟΚ είπε: «Συμφωνώ απόλυτα με το νομοσχέδιο και δεν επιμένω», η ΣΕΚ απόλυτα συνεφώνησε και η ΠΕΟ ποτέ, μα ποτέ, δεν ήρθε με νέα τοποθέτηση, για να ζητήσει το 1,5%, εκτός από την αρχική. Μάλιστα, θέλω σήμερα να αναφερθώ σε μία χθεσινή δήλωση του γενικού γραμματέα της μεγάλης συντεχνίας της ΣΕΚ, ο οποίος είπε: «Τα στενά ταξικά συμφέροντα θα πρέπει να υποχωρούν έναντι των γενικότερων συμφερόντων». Μια θαυμάσια ρήσις, στην οποία σίγουρα πρέπει να γίνει αναφορά, και δημόσια θέλω να τον συγχαρώ.

Τι προσφέρει; Εμείς θεωρούμε ότι αυτό το σύστημα που έχουμε μπροστά μας

είναι εκσυγχρονισμένο, ισορροπημένο, ανθρωποκεντρικό, ανταποκρίνεται τόσο στις σύγχρονες υγειονομικές ανάγκες όσο και στις μελλοντικές απαιτήσεις ολόκληρου του κυπριακού λαού. Βασικά, τα πλεονεκτήματα τα οποία θα αναλύσουμε σε λίγο. Την παροχή υψηλής ποιότητας ιατροφαρμακευτικής φροντίδας στο σύνολο των πολιτών. Ελεύθερη -και το τονίζω- ελεύθερη επιλογή θεράποντα ιατρού και θεραπευτηρίου, την εξασφάλιση υγειονομικής ισότητας μεταξύ αστικών και αγροτικών κέντρων, τη δυνατότητα πρόσβασης όλων των ασθενών προς όλες τις εξειδικευμένες μονάδες και νοσοκομεία, την κατοχύρωση των εργασιακών σχέσεων των λειτουργών υγείας, την παροχή κινήτρων για αύξηση παραγωγικότητας και προσφοράς βελτιωμένων υπηρεσιών και τη δίκαιη κατανομή των εισφορών των πολιτών, σύμφωνα με τα πραγματικά τους εισοδήματα.

Σήμερα, στη συζήτηση που έγινε προηγουμένως από του βήματος, τέθηκαν ορισμένες διαφορετικές θέσεις. Και θα ήθελα να αναφερθώ.

Πρώτον: Παροχή υψηλής ποιότητας ιατροφαρμακευτικής φροντίδας στο σύνολο των πολιτών. Ναι. Διότι για πρώτη φορά, στο σχέδιο αυτό, στην πολιτεία μας, προνοείται ο ιατρικός έλεγχος. Που σημαίνει έλεγχος της ποιότητας της προσφοράς των παρεχόμενων υπηρεσιών, είτε προσφέρονται από τα δημόσια νοσηλευτήρια είτε προσφέρονται από τον ιδιωτικό τομέα. Διότι όποιος είναι συμβεβλημένος, όποιος πουλά υπηρεσίες στον οργανισμό ασφάλισης υγείας που προνοεί το σχέδιο νόμου, υπόκειται αμέσως στον έλεγχο που η επιτροπή η επιστημονική θα δύναται να επιβάλλει.

Ελεύθερη επιλογή θεράποντα ιατρού: Λέχθηκε ότι είναι μύθος η πρόσβαση και η ελεύθερη επιλογή. Με όλο το σεβασμό! Το να μου δώσει το δικαίωμα να επιλέξω τον οικογενειακό μου γιατρό, το να μου δώσει το δικαίωμα, κάθε έξι μήνες, αν δε με ικανοποιεί αυτός ο γιατρός, να τον αλλάξω και αν υπάρχει συνεργασία μεταξύ των γιατρών και αν με παραπέμπει σε δεύτερο, τρίτο ή τέταρτο, αν αυτή η ομάδα δε με

ικανοποιεί, καμία δυσκολία στο να αλλάξω το γιατρό ή την ομάδα των γιατρών στους έξι μήνες.

Αλλά, απ' εκεί και πέρα δόθηκε μια εντύπωση προς τους πολίτες -και εδώ είναι που εξέφρασα στον υπουργό τη δυσαρέσκειά μου- ότι το υπουργείο, όλο αυτό το χρονικό διάστημα, δεν έδωσε προς τα έξω την ανάλυση, την ενημέρωση που έπρεπε να δοθεί προς το σύνολο των πολιτών. Χαίρομαι που απόψε είναι παρόντες ο γενικός διευθυντής του υπουργείου με μεγάλη ομάδα συνεργατών, αποδεικνύοντας το άμεσο ενδιαφέρον του υπουργείου.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Ο υπουργός πού είναι;

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Ο υπουργός είναι εκτός Κύπρου, εξ όσων πληροφορούμαι.

Απ' εκεί και πέρα, όταν ο γενικός σου γιατρός σου πει ότι χρειάζεσαι, για παράδειγμα, γαστρεντερολόγο, ποια η δυσκολία, αμέσως, όταν έχεις το δικαίωμα, από τη Δερύνεια μέχρι την Πάφο και την Πόλη της Χρυσοχούς, να πας σε οποιονδήποτε εσύ νομίζεις ότι είναι ο κατάλληλος για να σε εξυπηρετήσει; Καμιά δυσκολία και καμιά απαγόρευση. Αυτό σημαίνει ελεύθερη επιλογή. Και από εκεί και πέρα, θες να πας στο νοσοκομείο; Θες να πας στο αγροτικό υγειονομικό κέντρο; Θες να πας σε κλινική; Έχεις το απόλυτο δικαίωμα, χωρίς καμιά επιφύλαξη και χωρίς καμιά απαγόρευση. Άρα, πώς είναι μύθος;

Θα υπάρχει γεωγραφική κατανομή γιατρών. Ναι, συμφωνώ απόλυτα. Είναι επιβεβλημένη. Γι' αυτό ζητήσαμε και μας αναλύθηκε ότι θα υπάρξουν ουσιαστικά κίνητρα που θα βοηθήσουν τους γιατρούς να εγκατασταθούν σε διάφορες περιφέρειες, ώστε να μπορέσει να επιτευχθεί αυτή η σωστή γεωγραφική κατανομή. Αλλά, από την άλλη, λέχθηκε ότι κάποιοι επιτυχημένοι, κάποιοι μεγαλογιατροί, δε θα ενταχθούν στο

σύστημα. Θα ήθελα να πω τούτο: Οι γενικές συνελεύσεις των γιατρών -και όχι μόνο του παγκυπρίου, αλλά όλων των επαρχιών- ομόφωνα δέχθηκαν, υποστήριξαν την ένταξη και συνεργασία στο εθνικό σχέδιο υγείας, όταν τους αναλύθηκε λεπτομερειακά. Προηγουμένως είχα δει τον πρόεδρο του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου. Ίσως ο άνθρωπος να είχε υποχρεώσεις και να μην μπορούσε να μας περιμένει μέχρι τα μεσάνυχτα.

Όμως εκείνο που δε λέχθηκε στους πολίτες είναι το εξής: Τους φέρνουν για παράδειγμα την Αγγλία, όπου υπάρχουν οι διάσημοι μεγαλογιατροί οι οποίοι δουλεύουν με τον τρόπο που δουλεύουν. Μάλιστα, ναι, κύριε Ματσάκη. Βεβαίως το γνωρίζουμε! Και το σεβόμαστε! Όμως δε ρώτησε κανένας ή δεν μπήκε στον κόπο να πει στους πολίτες: Ποιοι είναι οι πελάτες αυτών των μεγαλογιατρών στη Χάρλεϊ Στριτ ή σε οποιοδήποτε άλλο σημείο; Είμαστε εμείς οι Κύπριοι και είναι και οι γείτονές μας οι πετρελαιοπαραγωγοί των διαφόρων αραβικών χωρών. Και πάμε εκεί με γεμάτα τα πορτοφόλια και πληρώνουμε εκεί για να εξεταστούμε. Και ερωτώ: Στην Κύπρο, οποιοσδήποτε γιατρός μείνει εκτός συστήματος, πώς θα επιβιώσει επαγγελματικά, όταν ο κάθε πολίτης, ανά παν δευτερόλεπτο, έχει την ευχέρεια να προσφύγει σε όποιο γιατρό θέλει από τις εκατοντάδες που υπάρχουν στις διάφορες ειδικότητες; Άρα, δε νομίζω ότι είναι απλό και εύκολο να μείνει ο οποιοσδήποτε εκτός συστήματος. Συμφωνώ με τον κ. Λυσσαρίδη ότι ο γιατρός που θα μείνει εκτός δε θα έχει δυνατότητα επιβίωσης.

Όσον αφορά την αναφορά για τις κλινικές, ότι θα έρθουμε να επιδοτήσουμε ή να συμμεριστούμε τα έξοδα κάποιου εξοπλισμού πολυδάπανου, θα ήθελα να ενημερώσω το σώμα και κατ' επέκταση τους πολίτες ότι σήμερα το πρωί όλοι εμείς ομόφωνα ψηφίσαμε τους νέους κανονισμούς τού τι σημαίνει ιδιωτική κλινική. Και καμιά ιδιωτική κλινική, όταν θα έρθει το πλήρωμα του χρόνου να μπει σε εφαρμογή το σχέδιο, δε θα μπορεί να αποταθεί και να εξασφαλίσει τη δυνατότητα να πουλά υπηρεσίες στον

οργανισμό, αν δεν έχει τις προδιαγραφές του νομοσχεδίου που ψηφίσαμε το πρωί. Άρα δεν έχουμε εμείς καμιά σχέση και καμιά ανάμειξη στο τι θα θέλει ο οποιοσδήποτε γιατρός να εισαγάγει για τη δική του κλινική.

Ταυτόχρονα, στην προσπάθεια αυτή, πολύ πρόσφατα η Βουλή μας ψήφισε για τα νέα τέλη τα οποία τέθηκαν σε εφαρμογή από την πρώτη του χρόνου. Εμείς όλοι θεωρήσαμε, τουλάχιστον στην επιτροπή Υγείας, ότι ήταν μια προϋδέαση αυτή, για να συνειδητοποιήσει ο κόσμος ότι πρέπει να συμμετέχει στην εξασφάλιση της ιατροφαρμακευτικής του περίθαλψης. Και θεωρούμε ότι είναι χρήσιμο, αναγκαίο, λογικό και ανθρώπινο, βεβαίως, να συμμετέχεις, έστω και με τα πενιχρά σου εισοδήματα. Είναι θέμα αξιοπρέπειας και θέμα αυτοεκτίμησης το ότι πρόσφερες έστω και ένα μηδαμινό ποσό και εξασφαλίζεις την ίδια μεταχείριση, τις ίδιες ευκαιρίες με τον οποιοδήποτε μεγαλοεισοδηματία στο τέλος της ημέρας. Γιατί και ο χαμηλά αμειβόμενος και ο πολύ ψηλά αμειβόμενος θα έχουν την ίδια μεταχείριση και τις ίδιες ευκαιρίες. Ενώ σήμερα, πολύ σωστά είπε ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ ότι υπάρχει μεγάλη διαφορά. Και είναι απλούστατο. Ο οποιοσδήποτε έχει την οικονομική ευχέρεια, ό,τι και να του συμβεί, μπορεί να μπει στο αεροπλάνο και να φύγει, να πάει στην Αγγλία, να πάει στην Αμερική, να πάει στο Ισραήλ, να πάει οπουδήποτε. Δεν μπορεί όμως να το κάνει ο οποιοσδήποτε πολίτης. Ενώ τούτο το σχέδιο είναι το σχέδιο που θα του προσφέρει την ευκαιρία να έχει πραγματικά ισότιμη πρόσβαση στην ιατροφαρμακευτική φροντίδα.

Ας έρθουμε να δούμε λίγο τις αντιδράσεις. Χαίρομαι να παρατηρήσω -δεν ξέρω αν το έχετε προσέξει όλοι- ότι τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, από το πρώτο μέχρι το τελευταίο, αντίκρισαν πολύ ευνοϊκά αυτή την αναγκαιότητα της εισαγωγής εθνικού σχεδίου υγείας. Δε νομίζω ότι είναι τυχαίο. Είναι γιατί παίρνουν τον παλμό του πολίτη που εκφράζεται μέσω τους, πιστεύω. Και υπήρξαν κάποιες αντιρρήσεις. Οι φίλοι μας της ΕΤΥΚ· ήταν ξεκάθαροι οι άνθρωποι. Είπαν από την πρώτη στιγμή την άποψή τους:

«Εμείς έχουμε ένα σχέδιο. Κατά την άποψή μας, είναι ικανοποιητικό. Μη μας συμπεριλάβετε». Θέλω να σας τονίσω ότι καμιά πλευρά στην επιτροπή Υγείας της Βουλής, εξ αρχής δεν αποδέχθηκε την πιθανότητα ή τη δυνατότητα να εξαιρεθούν κάποιες τάξεις. Η συνολική συμμετοχή θεωρήθηκε “εκ των ων ουκ άνευ”. Άρα, δεν έγινε μεγάλη συζήτηση.

Όμως χαίρομαι, γιατί πιστεύω ότι σήμερα, με τον καλπασμό του κόστους και την εξέλιξη της επιστήμης, οι σοβαρές ασθένειες που απαιτούν πλέον τεράστια ποσά για να αντιμετωπιστούν... Πιστεύω ότι κανένα ταμείο μικρό, όσο εύρωστο και αν είναι, δεν μπορεί να αντεπεξέλθει. Και το ίδιο το υπουργείο μάς έδωσε εκατοντάδες επιστολές από ανθρώπους που εργάζονται στους χώρους που είχαν αντιρρήσεις, οι οποίοι ζητούσαν κάλυψη από το υπουργείο των όποιων περισσοτέρων χρημάτων ξόδεψαν, εκτός από εκείνα που τους έδωσε η δική τους οργάνωση, το δικό τους ταμείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Κύριε Παρισινέ, να μου επιτρέψετε μια παρένθεση μόνο. Επειδή απόψε δίνεται ένα δείπνο προς τιμήν των αποχωρούντων βουλευτών, έχω πει στην Υπηρεσία Κοινοβουλευτικών Επιτροπών της Βουλής που το έχει οργανώσει -και τους συγχαίρω γι' αυτή την πρωτοβουλία- ότι η ώρα είναι 10.05 μ.μ.. Όσοι θέλουν να συμμετάσχουν, μπορούν να παρευρεθούν και μέχρι τις 11.30 μ.μ. να είναι πίσω. Έτσι, αν κάποιος αρχηγός κόμματος θέλει να παρευρεθεί, θέλω να πω ότι δεν υπάρχει πρόβλημα, φτάνει μέχρι τις 11.30 μ.μ. να είναι πίσω. Διότι αντιλαμβάνομαι ότι και ο κ. Χριστοδουλίδης έχει αρκετά να πει, καθώς και κάποιοι άλλοι. Ο κ. Τυρίμος και ο κ. Ματσάκης, ίσως. Επομένως, υπάρχει το περιθώριο χρόνου. Απλώς προσπαθώ με κάθε τρόπο να διευκολύνω, μέσα στα δεδομένα που υπάρχουν, κάποιες παρεκκλίσεις.

Συγγνώμη, κύριε Παρισινέ. Παρακαλώ συνεχίστε.

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Και είχαμε την εντύπωση, κύριε Πρόεδρε, ότι θα πάρουμε μέρος και της άλλης ημέρας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε;

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Ότι θα μπορούμε και στην άλλη ημέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από ό,τι προβλέπω, βεβαίως, δε θα διαλυθεί στις δεκαεννέα, αλλά στις είκοσι του μήνα. Αυτό δεν έχει καμιά σημασία.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι;

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν έρθει η ώρα που θα απαντήσω, τι θα γίνει;

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα κάμω διάλειμμα να σας αναμένουμε. Αυτό ήθελα να πω και μου διέφυγε.

T. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θέλω να πω, αν διαλυθεί στις είκοσι, αντί στις δεκαεννέα του Απρίλη, οι εκλογές δεν μπορεί να γίνουν στις είκοσι επτά του Μάη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γιατί;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Γίνονται, κύριε Παπαδόπουλε. Υπάρχουν τρεις ημέρες περιθώριο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχουμε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τι είπατε, κύριε Χρίστου;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Υπάρχουν τρεις ημέρες περιθώριο, λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, νομίζω ότι είναι το μίνιμουμ. Έτσι, επομένως... Συνεχίστε, κύριε Παρισινέ, ενώπιον κενών εδράνων, για να πείσετε τα έδρανα πλέον, όχι τους βουλευτές.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Ειλικρινά χαίρομαι, γιατί οι φίλοι μας της ΕΤΥΚ αποδέχτηκαν την εισήγηση του υπουργού, εκείνο που για μας ήταν πάντοτε αυτονόητο να συμπεριληφθεί και σε μια παράγραφο. Ασμένως το αποδεχτήκαμε, διότι κανείς δε διανοήθηκε ποτέ να ενοχλήσει αυτά τα ταμεία, τα οποία θα μπορέσουν και μετά τη λειτουργία του σχεδίου, να λειτουργήσουν ως συμπληρωματικά για ό,τι τυχόν ήθελαν επιπλέον να προσφέρουν στα μέλη τους.

Οι φίλοι μας της ΠΑΣΥΔΥ, από την πρώτη στιγμή που αποφάσισαν να έρθουν, διότι πέρασε κάποιο χρονικό διάστημα για να έρθουν στην επιτροπή Υγείας, είχαν τρία βασικά αιτήματα: Το πρώτο έλεγε κατοχύρωση των εργαζομένων. Ναι, όλες οι πλευρές ομόφωνα είπαμε ότι δεν είχαμε καμιά απολύτως αντίρρηση. Μάλιστα είπαμε ότι ήταν ισχυρότατο το άρθρο, αλλά, αν ήθελαν να το κάνουν πιο ισχυρό, ήταν ευπρόσδεκτοι να το κάνουν, ακόμα και σε συνεννόηση με τη Γενική Εισαγγελία.

Το θέμα κατοχύρωσης των νοσηλευτηρίων, ότι θα παραμείνουν στην ιδιοκτησία του κράτους και ότι θα βοηθά το κράτος στον εκσυγχρονισμό τους, στην επάνδρωση και

στη στελέχωση, στον εξοπλισμό τους και λοιπά, και πάλι καμιά πλευρά δεν είχε αντίρρηση. Ίσα ίσα ήταν και απαίτηση όλων των κομμάτων και είδαμε με ευχαρίστηση ότι το υπουργείο το κάλυψε και αυτό. Το τρίτο βασικό που υπέβαλαν ήταν ότι ήθελαν να μην πληρώνουν, διότι υπάρχει κεκτημένο. Σε αυτό το θέμα απαντήσαμε αμέσως ότι δεν αφορούσε το νομοσχέδιο. Ήταν θέμα δικής τους συνεννόησης με τον εργοδότη τους και πιστεύω ότι θα ακολουθήσουν αυτή τη μέθοδο.

Όμως στη συνέχεια υπήρχαν και κάποιες άλλες διάφορες τοποθετήσεις. Παραδείγματος χάριν, εζητούσαν οι φίλοι μας της ΠΑΣΥΔΥ να παραμείνει η διοίκηση του εθνικού σχεδίου υγείας στις κρατικές υπηρεσίες. Εδώ καμιά πλευρά δεν ήθελε καν να συζητήσει αυτή την προσέγγιση. Χαίρομαι σήμερα, διότι ουσιαστικά και βασικά η ΠΑΣΥΔΥ, τα μέλη, οι φίλοι της ΠΑΣΥΔΥ, έχουν βεβαιωθεί ότι τα ουσιαστικά θέματα τα οποία ζήτησαν έχουν οριστικά λυθεί και έχουν εξυπηρετηθεί. Όμως, στο τελευταίο που ανέφερα θα ήθελα πολύ έντονα να σταθώ και να πω ότι είμαι πολύ αισιόδοξος ότι τούτο το σύστημα θα είναι επιτυχές, θα είναι επιτυχεστάτο. Και αυτό το βασίζω πάνω στα εξής συγκεκριμένα δεδομένα: Και το πρώτο και το κύριο είναι ότι στη διοίκησή του ο Οργανισμός Ασφάλισης Υγείας... Θα συμμετέχουν εκπρόσωποι των πολιτών, των άμεσα ενδιαφερομένων, των ασφαλισμένων, διότι η σύνθεσή του, η οποία αποτελείται από έντεκα μέλη, είναι η εξής: Πρόεδρος, ανεξάρτητος, εγνωσμένου κύρους και αξίας, άνθρωπος τον οποίο θα εισηγείται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και θα εγκρίνει η ολομέλεια της Βουλής. Στη συνέχεια θα είναι καθηκόντως ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Υγείας, ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Οικονομικών, διότι η κυβέρνηση συμμετέχει με το 50% της συνεισφοράς και δύο επιστήμονες γνώστες του αντικειμένου, οι οποίοι θα βοηθούν επιστημονικά, τεχνοκρατικά το συμβούλιο στη δραστηριότητά του. Απ' εκεί και πέρα, έξω από αυτούς τους τέσσερις που εκπροσωπούν την κυβέρνηση, θα είναι τρεις εκπρόσωποι των εργαζομένων, δύο

εκπρόσωποι των εργοδοτών και ένας των αυτοτελώς εργαζομένων.

Τι σημαίνει τούτο; Δε θα είναι ένας κυβερνητικός υπάλληλος ο οποίος θα δώσει όλες του τις δυνάμεις, όλη του την απόδοση, θα κλείσει ο άνθρωπος, θα πάει στο καφενείο του, θα πάει στο σπίτι του και απ' εκεί και πέρα συνήθως δεν έχει να δώσει και αναφορά· αν όχι καθόλου, τουλάχιστον όχι τακτικά. Όμως δεν μπορώ να διανοηθώ ότι η ΣΕΚ, η ΠΕΟ δε θα επιλέξουν τον καλύτερο, τον ικανότερο, τον εξυπνότερο, το συνεπέστερο εκπρόσωπο, για να συμμετέχει στη διοίκηση αυτού του οργανισμού. Και δεν μπορώ να διανοηθώ ότι οι συντεχνίες αυτές δε θα ζητούν αναφορά και ότι αυτός ο άνθρωπος δε θα κάθεται σε πολύ θερμή καρέκλα, διότι θα αισθάνεται την πίεση των δεκάδων χιλιάδων συναδέλφων του που τον έστειλαν εκεί να τους εκπροσωπήσει. Άρα, τούτο είναι το μεγαλύτερο ατού που μας κάνει αισιόδοξους ότι θα προσεχθεί αυτό το σχέδιο ως κόρη οφθαλμού, για να λειτουργήσει με τον καλύτερο τρόπο.

Όσον αφορά δε το θέμα της εγγραφής σε κάποιους γιατρούς οικογενειακούς και της παραπομπής εις τους ειδικούς, και τούτο με κάνει πολύ αισιόδοξο για τον εξής λόγο: Πρώτον, ο γιατρός ο οποίος έχει συγκεκριμένο αριθμό εγγεγραμμένων στη δική του λίστα, στο δικό του κατάλογο, πιστεύω θα πρέπει να δώσει τον καλύτερό του εαυτό στους ασθενείς του, για να μπορέσει να τους κρατήσει, όπως και ο ειδικός θα κάνει το παν για να εξυπηρετήσει τον πολίτη, τον ασθενή, για να μπορέσει να έχει το μεγαλύτερο δυνατό αριθμό κοντά του, ώστε να έχει και το ανάλογο εισόδημα. Από την άλλη έχουμε τον ειδικό επίτροπο, όπου δίνουμε για πρώτη φορά το δικαίωμα στον κάθε πολίτη να κάμει το οποιοδήποτε παράπονο. Είμαστε μικρός χώρος και πιστεύω ότι είναι πολύ δύσκολο σε οποιονδήποτε προμηθευτή υπηρεσιών στο σχέδιο να μην εκτελέσει ευόρκως τα καθήκοντα του και την προσφορά του, διότι η καταγγελία και η διερεύνηση θα αποτελέσουν, αν αποδειχθούν, αιτίες να τον πετάξουν έξω από το σύστημα και διερωτώμαι πώς θα μπορέσει να επιβιώσει επαγγελματικά, όταν βρεθεί έξω από τον

Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας.

Άρα, όλες αυτές οι προϋποθέσεις μάς οδηγούν στη βεβαιότητα ότι θα πρέπει να προσβλέπουμε ότι το σχέδιο πρέπει να είναι επιτυχές. Έκανε μια νύξη ο κ. Λυσσαρίδης: αν δεν προχωρήσουμε τάχιστα στην εισαγωγή σχεδίου, πώς εξελίσσονται τα πράγματα; Ναι, είναι απλούστατο. Σίγουρα τα νοσοκομεία μας θα καταντήσουν γηροκομεία...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Γιατί;

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Θα το απαντήσω, κύριε Χριστοδουλίδη.

Και όσοι έχουν την οικονομική δυνατότητα, θα τρέχουν να ασφαρίζονται. Και να μην ξεχνούμε ότι πέρσι είδαμε να κατεβαίνουν από την Ελλάδα τα επιτελεία των διαφόρων οργανώσεων που ενδιαφέρονται να ανοίξουν μεγάλες μονάδες θεραπευτικές στην Κύπρο με το σύστημα της ασφάλισης. Δηλαδή, στο τέλος θα καταλήξουμε όπως είναι το σύστημα των Ηνωμένων Πολιτειών, όπου όποιος έχει την οικονομική ευρωστία, κάνει ασφάλειες όπου πληρώνει ένα πολύ μεγάλο ποσό και ανά πάσα στιγμή έχει πλήρη εξυπηρέτηση και όποιοι δεν έχουν την οικονομική ευρωστία, τους βλέπουμε στο δρόμο και πώς τους συμπεριφέρονται. Ελέγχθη προηγουμένως για τα φάρμακα. Σίγουρα, περιλαμβάνεται σαφέστατα στο νομοσχέδιο διάταξη που λέει για τον έλεγχο και τους κανονισμούς οι οποίοι θα διέπουν αυτή την προσέγγιση.

Έγινε μεγάλος λόγος για τα κόστα. Εδώ θέλω να πω ξεκάθαρα ότι στην επιτροπή μάς εδόθη η διαβεβαίωση από τους τεχνοκράτες, από τους εμπειρογνώμονες, από τους αναλογιστές ότι σήμερα, αν την ώρα τούτη που μιλούμε ήταν δυνατό να εφαρμόσουμε εθνικό σχέδιο υγείας, το κόστος θα ήταν διακόσια με διακόσια τριάντα εκατομμύρια ετήσια, ενώ παράλληλα ξέρουμε ότι το κόστος του Υπουργείου Υγείας για τη φροντίδα

την ιατροφαρμακευτική ανεβαίνει σήμερα στα εκατόν τριάντα εκατομμύρια, ενώ το κόστος στον ιδιωτικό τομέα ανεβαίνει στα εκατόν εβδομήντα εκατομμύρια. Δηλαδή διατίθενται στο σύνολο σήμερα περίπου τριακόσια εκατομμύρια και, σίγουρα, μας βεβαιώνουν ότι αναλογική θα είναι η αύξηση και της συνεισφοράς και των κόστων.

Όμως θα ήθελα να πω το εξής: Εζήτησε ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ να περιμένουμε έξι μήνες και μετά. Ο λόγος που επιμένουμε αυτή τη στιγμή να ψηφιστεί σήμερα είναι γιατί πιστεύουμε απόλυτα, ακράδαντα, ότι από την ώρα της επιψήφισης το αρμόδιο υπουργείο είναι υποχρεωμένο να δρομολογήσει όλες τις διαδικασίες και να μπούμε πλέον στην προσπάθεια προσέγγισης του θέματος. Σίγουρα, ελέχθη ότι είναι μύθος ότι από τη μια μέρα στην άλλη θα βελτιωθούν τα νοσοκομεία ή ότι θα γίνει αύριο εδώ. Ποτέ, μα κανένας... Πάντοτε... Εξηγήσαμε ότι χρειάζονται περίπου πέντε χρόνια από την ώρα της επιψήφισης μέχρι την εφαρμογή. Χρειάζονται δεκάδες κανονισμοί να ετοιμαστούν, διαπραγματεύσεις, συμφωνίες και από την άλλη προετοιμασία του ίδιου του υπουργείου, που έχει καθήκον να πηγαίνει παράλληλα στις δικές του υπηρεσίες με τον ιδιωτικό τομέα. Και θα ήθελα να πω ότι οι φίλοι μας, οι γείτονές μας οι Ισραηλίτες - που θεωρούνται, τουλάχιστον στην περιοχή, οι καλύτεροι όσον αφορά την παροχή ιατροφαρμακευτικής φροντίδας- μάς εβεβαίωσαν, «Μην έχετε ψευδαισθήσεις, αποκλείεται προ των πέντε χρόνων να εφαρμόσετε σχέδιο». Δεν το λέμε εμείς, το λεν οι αρμόδιοι.

Και να πω και κάτι: Όταν το 1992 έγινε η ουσιαστική προσπάθεια, τότε - προς τιμήν των τότε υπευθύνων - μετακάλεσα στην Κύπρο τους κατά τεκμήριο ικανότερους μελετητές σχεδίων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ανά τον κόσμο. Και σε συνεργασία με τις δικές μας οργανώσεις, όπως είπα προηγουμένως, Τράπεζα Αναπτύξεως, Γραφείο Προγραμματισμού, Υπουργείο Υγείας, Υπουργείο Οικονομικών, Υπουργείο Εργασίας, έγιναν οι μελέτες. Και με ρωτούν, «Ποιου σχεδίου είναι αντιγραφή το σχέδιο

που θα εφαρμόσουμε στην Κύπρο; Του αγγλικού, του ελληνικού; Μα το αγγλικό έχει αυτά τα προβλήματα, το ελληνικό έχει τα άλλα προβλήματα». Η απάντηση - διότι και εμείς υποβάλλουμε τις ερωτήσεις αυτές- ήταν απλή: Οι άνθρωποι αυτοί είχαμε εμείς την τύχη να φέρουν την πείρα και τη γνώση από πολλά σχέδια που είχαν προετοιμάσει και είχαν εφαρμόσει σε διάφορες χώρες και τους δόθηκε η ευκαιρία να εντοπίσουν τα διάφορα μειονεκτήματα, τα διάφορα λάθη. Μακρηγορώ, Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν πρόκειται να διακόψω κανέναν. Απλώς ερωτώ πόσοι ομιληταί απέμειναν για να ... Με συγχωρείτε, κύριε Παρισινέ, που σας διακόπτω, αντιλαμβάνομαι ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης... Πόση ώρα, κύριε Χριστοδουλίδη;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ως μία ώρα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Τυρίμος;

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Εγώ, έως δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή σοβαρομιλάτε;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Εγώ, δέκα λεπτά να μιλήσω πρώτος, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, ναι, συγγνώμη, σας παρακαλώ, εσείς θέλετε να μιλήσετε για περίπου ένα δεκάλεπτο. Ο κ. Χριστοφίδης;

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Το ίδιο, κύριε Πρόεδρε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μισή ώρα, εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μισή, μια, εσείς;

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Δέκα λεπτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, συνεχίστε, κύριε Παρισινέ. Υπάρχουν άλλοι ομιλητές;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δηλαδή, αύριο το πρωί ποσπαζούμαστε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι νομίζω, απ' ό,τι βλέπω, ναι, κύριε Θεοδώρου. Είναι γι' αυτό που ρωτώ, για να πάω τζαι σε άλλη εκδήλωση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παρισινέ, με συγχωρείτε.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Νομίζω με βάρδιες πρέπει να λειτουργούμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι μια μαραθώνια συνεδρίαση σήμερα, νομίζω ότι πήγαμε πάρα πολύ καλά.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Συγνώμη, συνάδελφε που είσαστε στο βήμα,...

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Παρακαλώ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έν νά ειδοποιήσουμε τους συναδέλφους να έρτουν;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Έντεκα και τριάντα θα έρθουν.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω πει το εξής, κύριε Θεοδώρου...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είπα, αν θα το ψηφίσουμε και είμαστε μόνο εμείς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι βεβαίως. Αντιλαμβάνομαι ότι υπάρχουν συνάδελφοι που είχαν υποχρεώσεις τους έχουμε ενημερώσει, δίνεται μια ... κύριε Θεοδώρου,...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εν εκατάλαβα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου, κύριε Θεοδώρου, δίνεται ένα δείπνο προς τιμήν των αποχωρούντων συναδέλφων μας και του Προέδρου της Βουλής, βεβαίως...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μάλιστα, και εμείς εκάτσαμε εδώ πέρα ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαιότατα, ναι, έχουμε παρακαλέσει να τελειώσει το δείπνο η ώρα έντεκα και τριάντα, έτσι που να είναι παρόντες. Πολλοί άλλοι των συναδέλφων συμμετέχουν σε τηλεοπτικές συζητήσεις. Τους έχουμε ενημερώσει ότι θα πρέπει να είναι παρόντες. Αντιλαμβάνομαι ότι εξαιτίας της σοβαρότητας του θέματος και της μακράς διάρκειας των ομιλιών, μπορεί κάποιοι να απουσιάζουν, αλλά απόψεις έχουν σχηματίσει λόγω της μακράς συζήτησης του θέματος. Συνεπώς, να παρακαλέσω, υπολογίζω μια ώρα ο κ.

Δώρος Χριστοδουλίδης, περίπου μισή ώρα εσείς, συν άλλα τριάντα λεπτά, είναι ακόμα δύο ώρες. Επομένως, μάλιστα, είμαστε μέσα στα πλαίσια.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, άμα άλλοι είναι σε δείπνο, άλλοι σε συζητήσεις, εμείς είντα που συζητούμε μεταξύ μας, για να πείσουμε ποιον;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Τι συζητούμε εμείς μεταξύ μας;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι κάποιες θέσεις, κύριε Ματσάκη, που καταγράφονται, χάριν και της ιστορίας, αν θέλεις, στα πρακτικά του κοινοβουλίου.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Είναι μόνο για τούτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει σημασία, ναι.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Φαίνεται, φαίνεται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παρισινέ, συνεχίστε για όσο θέλετε.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Φαίνεται, κύριε Πρόεδρε, ότι είμαστε αδιόρθωτοι. Ενώ ξέρουμε κάθε χρόνο ότι πρέπει να περάσουν τα μεσάνυχτα για να τελειώσουμε σε τέτοιες συνεδριάσεις, και σαν κόμματα προγραμματίζουμε εκδηλώσεις και σαν Βουλή προγραμματίζουμε εκδηλώσεις, χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη την πεπατημένη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι, έχετε απόλυτο δίκαιο, είναι όντως μια από τις σοβαρότερες συζητήσεις που γίνονται. Ο κόσμος μάς ακούει, γιατί η συζήτηση μεταδίδεται απευθείας από το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, από το πρώτο πρόγραμμα. Συνεπώς, οι συζητήσεις που γίνονται είναι ωφέλιμες, καταγράφονται στα πρακτικά και η ιστορία θα καταγράψει τις θέσεις του καθενός.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Να καταγράψει και τους παρόντες, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Ματσάκη!

Κύριε Παρισινέ, έχετε το λόγο.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε. Επανέρχομαι να πω ότι στην εισήγηση του προέδρου του ΔΗΚΟ, του κ. Παπαδόπουλου, να αναβληθεί για έξι μήνες και να απασχολήσει τη νέα Βουλή, ναι, εκφράσαμε την ανησυχία μας, γιατί μια νέα επιτροπή πιθανώς να ήθελε να ξαναρχίσει ένα γύρο επαφών, συνομιλιών και δε θα ξέραμε πότε μπορεί να ολοκληρωθεί ξανά νομοσχέδιο που να φθάσει στην ολομέλεια. Τώρα όμως μας δίδεται η ευκαιρία να το ψηφίσουμε, να υποχρεωθεί πλέον και να λυθούν τα χέρια του υπουργείου να δρομολογήσει όλη την προετοιμασία που το ίδιο θα αναλάβει, τεράστιος φόρτος εργασίας και το λέμε. Ποτέ κανέναν δεν κοροϊδέψαμε, λέμε την αλήθεια. Χρειάζεται πάρα πολλή δουλειά, γι' αυτό επειγόμεθα. Και απαντώ απλά: Αν, ο μη γένοιτο, παρά τις διαβεβαιώσεις όλων, εμείς απαιτήσαμε να γίνει άμεσα μετά την επιψήφιση νέα τεχνοοικονομική μελέτη, σήμερα, αν αυτή η μελέτη αποδείξει ότι το σχέδιο θα χρειαστεί τα τριπλάσια ή τετραπλάσια κ.λπ., ποιος εμποδίζει να σταματήσουμε την εξέλιξη;

Αν υπάρχουν προβλήματα που επισημάνθηκαν ότι δε λύνονται με τους κανονισμούς, ποιος εμποδίζει να κάνουμε τροποποίηση νόμου; Γιατί μας λένε ότι ο νόμος είναι υπέρτερος των κανονισμών. Και, μεταξύ των άλλων, μας είχαν πει ότι στο θέμα κοινωνικής αλληλεγγύης κάπου σε κάποια συστήματα κάποιες ομάδες οι οποίες μένουν έξω από εθνικά συστήματα υγείας υποχρεούνται να καταβάλουν ένα ποσοστό που ανέρχεται στο 2% ή 3%. Δεν μπορώ να διανοηθώ, όταν σήμερα μιλούμε για διάφορες ομάδες ότι θα πρέπει να καταβάλλουν ένα 2% του εισοδήματός τους, για να έχουν απόλυτη εξυπηρέτηση και οι ίδιοι και οι οικογένειές τους και όμως αντιδρούν, πώς είναι δυνατό να πείσουμε να δεχθούν κάποιες ομάδες πολιτών να καταβάλλουν, χωρίς να έχουν οποιοδήποτε όφελος ή οποιαδήποτε συμμετοχή!

Και να σας πω και τούτο; Ήδη αυτές τις μέρες το Γραφείο της Βουλής και το δικό μου γραφείο κατακλύζεται από επιστολές και αιτήματα διαφόρων οργανώσεων, με αίτημα ποιο; Να εξαιρεθούν από την καταβολή εισφοράς. Και ποιες είναι αυτές οι οργανώσεις; Είναι οργανώσεις που θα κάνουν τη μεγαλύτερη χρήση των υπηρεσιών του εθνικού σχεδίου υγείας. Άρα, αν αρχίσουμε να εξαιρούμε οργανώσεις, δεν μπορώ να διανοηθώ πού θα σταματήσουμε!

Από την άλλη, θέλοντας να καταλήξω, για να μη σας κουράζω, θέλω να επανέλθω και να πω ότι ένα σύστημα όπως αυτό που προσφέρεται σήμερα με το σχέδιο πλαίσιο - και το επαναλαμβάνω, για να γίνει κατανοητό από όλους, είναι πλαίσιο νόμου- και το οποίο είδα όλα τα κόμματα στη Βουλή να το προσεγγίζουν ευνοϊκά, που θα προσφέρει, επαναλαμβάνω, πλήρη ιατροφαρμακευτική κάλυψη σε όλους τους πολίτες από τη γέννηση μέχρι το θάνατο, που θα καλύπτει τις οικογένειες και θα καλύπτει τις θυγατέρες μέχρι τα είκοσι τρία και τους άρρενες, τα παιδιά, τα αγόρια μέχρι τα είκοσι πέντε χρόνια της ηλικίας, πιστεύω ότι πραγματικά είναι μια εκπληκτική κοινωνική προσφορά που πρέπει να την αγκαλιάσουμε όλοι με εμπιστοσύνη. Χαίρομαι ιδιαίτερα, πραγματικά,

που σήμερα μιλώντας δεν υπάρχουν οι οποιεσδήποτε έντονες αντιρρήσεις που υπήρχαν μέχρι προ τινός, γιατί επείσθησαν οι φίλοι μας των διαφόρων οργανώσεων ότι όχι μόνο δε θα μειωθεί η φροντίδα την οποία έχουν, αλλά ίσα ίσα θα επεκταθεί και θα αναβαθμιστεί και αυτό είναι το μήνυμα που πρέπει να περάσουμε στο σύνολο του λαού μας.

Σας ευχαριστώ. Και για τα θέματα κάποιων τροποποιήσεων που υπεβλήθησαν, σίγουρα θα μας δοθεί η ευκαιρία να σχολιάσουμε ή να τοποθετηθούμε, την ώρα που θα υποβάλλονται.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Παρισινού, τον κ. Νίκο Αναστασιάδη αντικατέστησε στην έδρα ο κ. Κίκης Γιάγκου.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κ. ΓΙΑΓΚΟΥ)

Ο κ. Ματσάκης.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, συγνώμη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε συνάδελφε, αν μπορούσα να κάνω μια εισήγηση... Επειδή εσείς θα υποστηρίξετε το εθνικό σύστημα υγείας, εμείς...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ναι, αλλά έχει μιλήσει ο κ. Παπαδόπουλος. Να μιλήσουν απ' όλα τα κόμματα και...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Η πλευρά μας δε μίλησε, κύριε Ματσάκη, ακόμα!

Κύριε Κίκη Γιάγκου, προεδρεύων της σημερινής συνεδρίασης, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κυρίες και κύριοι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υγείας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι που βρίσκεστε εκτός της αίθουσας, κυρίες και κύριοι δημοσιογράφοι που βρίσκεστε αυτή τη στιγμή εκτός της αίθουσας...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δηλαδή εντός της αίθουσας έχει κανέναν να πούμε;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κανένα δημοσιογράφο! Να το ακούσουν από το ράδιο, για να ξέρουν. Να εκεί, έφυγαν όλοι. Μας κατηγορούν ότι εμείς φεύγουμε· δεν έχει ούτε έναν! Μόνο οι κάμερες έμειναν στημένες.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Αν έχω το λόγο, κύριε Πρόεδρε, μπορώ να συνεχίσω;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τον έχεις, κύριε Χριστοδουλίδη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Εγώ θα ξεκινήσω, καταθέτοντας στην ολομέλεια ένα σχετικό ιστορικό ντοκουμέντο. Είναι το πρόγραμμα του Ανορθωτικού Κόμματος Εργαζόμενου Λαού, όπως εγκρίθηκε από το 10ο συνέδριο του κόμματος, που έγινε στις 8, 9, 10 και 11 του Μάρτη το 1962 στη Λευκωσία. Ανάμεσα στα πολλά του προγράμματος αναφέρεται: «Το ΑΚΕΛ ζητά να οργανωθεί ένα πληρέστερο σύστημα δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για την εξυπηρέτηση όλων των εργαζομένων». Αυτό είναι για ιστορική, αντικειμενική μνήμη και επειδή έγινε και εδώ αναφορά στην πατρότητα των προτάσεων για τη δημιουργία ενός σχεδίου ιατροφαρμακευτικής περιθάλψεως, άσχετα αν ονομάζεται εθνικό, κρατικό ή άλλως πως. Ενός σχεδίου που να στοχεύει στην παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης προς τον κυπριακό λαό.

Ε! νομίζω, για να σπάσει και λίγο η κούραση, θα παρακαλούσα το μοναδικό δημοσιογράφο που βρίσκεται αυτή την ώρα στην αίθουσα να μιλά λίγο πιο χαμηλά, για να μπορέσω να συγκεντρωθώ στην κατάθεση και στην έκθεση των απόψεών μου.

Ως δεύτερο ιστορικό ντοκουμέντο, που έχει άμεση σχέση με τη σημερινή συζήτηση, καταθέτω την τοποθέτηση της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις στην επιτροπή Υγείας της Βουλής των Αντιπροσώπων για το εθνικό σχέδιο υγείας -το συγκεκριμένο- ημερομηνίας 18 Ιανουαρίου του 2001. Ανάμεσα στα λίγα που αναφέρονται σε αυτή την τοποθέτηση, να μου επιτρέψετε να διαβάσω τα πιο κάτω: «Σε σχέση με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο το ΑΚΕΛ προτείνει τη συνέχιση πιο ουσιαστικής συζήτησης στην επιτροπή Υγείας της Βουλής με συμμετοχή όλων των κοινωνικών εταίρων και των ενδιαφερομένων φορέων, σε μια προσπάθεια που να στοχεύει στη διαμόρφωση ενός σχεδίου υγείας, που να εκφράζει τα συμφέροντα του κυπριακού λαού και να τυγχάνει της αποδοχής και υποστήριξης από τη συντριπτική πλειοψηφία του κυπριακού λαού».

Ως τρίτο ιστορικό γεγονός αναφέρω ότι αυτή η τοποθέτηση και ανακοίνωση της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις συγκέντρωσε τους μύδρους και τις επιθέσεις της κυβέρνησης και του κυβερνώντος κόμματος, ότι τάχατες το ΑΚΕΛ δε συζητά εθνικό σχέδιο υγείας, δεν ενδιαφέρεται για το συγκεκριμένο ή για γενικό σχέδιο υγείας και ότι στοχεύει στη μη συζήτησή του, για να μη θεωρηθεί ως ένα πολιτικό επίτευγμα της παρούσας κυβέρνησης.

Ως τέταρτο ιστορικό στοιχείο αναφέρω ότι η συζήτηση ολοκληρωμένου σχεδίου υγείας είχε ολοκληρωθεί το 1992. Όταν ανέλαβε τη διακυβέρνηση ο Πρόεδρος Κληρίδης το 1993, ενώ ο αρμόδιος τότε υπουργός του είχε καταθέσει τον προϋπολογισμό στη Βουλή και είχε αναφέρει ότι επί της θητείας του θα έχουμε την εφαρμογή του εθνικού σχεδίου υγείας στην πράξη, η κυβέρνηση τοποθέτησε κάπου στα

συρτάρια του Υπουργείου Υγείας εκείνο το τουλάχιστον ολοκληρωμένο επιστημονικά και τεχνοοικονομικά τεκμηριωμένο σχέδιο υγείας μέχρι το 1996. Οπότε έγινε ακόμα μια νέα οικονομικοτεχνική έρευνα και από το 1996 μέχρι το 1999 ξαναδιπλοκλειδώθηκε στα συρτάρια του Υπουργείου Υγείας και κατατέθηκε -και εδώ είναι η παραξενιά και η εξυπνάδα της κυβέρνησης Κληρίδη- ο σκελετός του σχεδίου του 1992 με την πλήρη οικονομικοτεχνική μελέτη εκείνης της περιόδου, εκείνης της εποχής, με κάποιες συμπληρώσεις ή κάποιες συμφωνίες με ενδιαφερομένους ή με άλλους ενδιαφερομένους για το σχέδιο υγείας που έγιναν το 1996. Επανεμφανίσθη το 1999, όχι εκεί που έπρεπε, στο επίπεδο δηλαδή της εκτελεστικής εξουσίας, η οποία είχε την ευθύνη της συμπλήρωσής του, της επανεκτίμησής του, της προσπάθειας για συναίνεση, αλλά, όπως χαρακτηριστικά ο τότε υπουργός είπε: «Μετατίθεται τώρα η ευθύνη στη Βουλή» στη Βουλή η οποία δεν είναι ικανή. Σχολιάζοντας αρκετά από όσα έχει πει ο κ. Τάσσος Παπαδόπουλος, τα οποία ουδείς μπορεί να αμφισβητήσει -και μιλώ για τα οικονομικά και κάποια τεχνικής φύσεως θέματα που θα προκύψουν ή που προκύπτουν- λέω ότι η Βουλή δεν ήταν και δεν είναι σε θέση να τα επιβεβαιώσει ή να τα αμφισβητήσει. Και έχουν τεράστια σημασία τα οικονομικά δεδομένα αναφορικά με τη λειτουργικότητα του σχεδίου και βασικά σε σχέση με τη βιωσιμότητα του σχεδίου. Μετατέθηκε η ευθύνη και ο ρόλος από την κυβέρνηση στη Βουλή!

Πέμπτο ιστορικό στοιχείο. Όταν διεφάνη ότι, μετά τη συζήτηση στο σκέλος που αφορούσε τις δυνατότητες και τις ευθύνες της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, ότι είχε φθάσει κάπου, σε κάποια κατάληξη η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Υγείας, παρά την εκτίμηση και αναγνώριση των δυσκολιών για τις οποίες όλοι σήμερα προβληματιζόμαστε, είχαμε την εξαγγελία ότι πάει τώρα στην ολομέλεια -και μιλούμε για τις 14 Ιανουαρίου 2001- και ο καθένας ας επιμετρήσει και τις δικές του ευθύνες. Ταυτόχρονα μας έλεγαν, μετά τη δική μας τοποθέτηση: «Εσείς, κύριοι του ΑΚΕΛ, δε

θέλετε σχέδιο υγείας»! Και εμείς απαντήσαμε από την πρώτη στιγμή ότι, παρ' όλο που θεωρούμε ότι υπάρχουν πάρα πολλές αδυναμίες, παρ' όλο που συγκεκριμένες τροπολογίες δικές μας από τότε ή ως έχουν μετεξελιχθεί κατόπιν είναι ουσιαστικές και θα βελτίωναν εκείνο το σχέδιο, είπαμε, εκφράσαμε την ετοιμότητα της άμεσης συζήτησης στην ολομέλεια, από τις 14 Ιανουαρίου 1999, τη στιγμή που είχαμε ζητήσει συνέχιση του διαλόγου και σε επίπεδο Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, αλλά ειδικά σε επίπεδο υπουργείου, με την πιθανότητα μετακλήσεως αναλυτών, επιστημόνων που μας έδιναν εκείνους τους αριθμούς που υποψιάζεται πως είναι δυνατοί ο κ. Τάσσος Παπαδόπουλος. Μας είπαν: «Όχι, εδώ και τώρα»! Παρήλθαν όμως -σήμερα έχουμε Απρίλιο, 19 Απριλίου- τρεις μήνες, χωρίς η έκκλησή μας να γίνει αποδεκτή, τρεις μήνες αναμονής και ουδεμιάς πρακτικής προσπάθειας να απαντηθούν εκείνα τα ουσιαστικά ερωτήματα και της δικής μας της πλευράς και της πλευράς των άλλων κομμάτων. Τουλάχιστον το Δημοκρατικό Κόμμα είναι το μόνο κόμμα το οποίο είχε πει: «Κύριοι, δε θα σας το ψηφίσουμε, διότι έχουμε αυτή την άποψη, την, κατά την άποψή μας, τεκμηριωμένη ορθά, για τις αριθμητικές παραμέτρους του σχεδίου».

Και ποια ήταν η προσπάθεια της εκτελεστικής εξουσίας; Δε θα έκαμνα αναφορά, αν δεν έκαμνε ο κ. Παρισινός, ο ηγέτης της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού στην επιτροπή Υγείας. Επέισθη η ΕΤΥΚ, η οποία συνειδητά, με απόφαση συνεδριακή της, είχε αποφασίσει ότι δεν αποδέχεται το σχέδιο για αυτούς και αυτούς τους λόγους. Και ήρκεσε μία συνάντηση, προ κάποιων εβδομάδων, δεκαπέντε λεπτών για να μεταπεισθεί η ΕΤΥΚ. Και από σφοδρός πολέμιος τμήματος της φιλοσοφίας αυτής, της κοινωνικής αλληλεγγύης... Και δε μου αρέσει να σχολιάζω τη θέση οποιασδήποτε οργάνωσης, και μάλιστα συνδικαλιστικής, αλλά το κάνω, επειδή έγινε αναφορά και παρουσιάστηκε ως επιχείρημα το ότι και αυτή η ΕΤΥΚ επέισθη. Έξι χρόνια δεν άρκεσαν να την πείσει η εκτελεστική εξουσία αυτή τη συνδικαλιστική και

άλλες οργανώσεις δεκαπέντε λεπτά, δύο μήνες πριν τις εκλογές, ήρκεσαν. Και ήρθη τι; “Η παρεξήγηση”. Αυτά δεν είναι δικά μου λόγια. Είναι του επίσημου Υπουργού Υγείας της Κύπρου. «Ήρθη η παρεξήγηση». Δεν είχε καταλάβει η συντεχνία εκείνη ότι με το σχέδιο δεν καταλύονται τα διάφορα ιατροφαρμακευτικά ταμεία. Ποιος ποιον κοροϊδεύει;

Σε ποια πρόνοια του νόμου ή του νομοσχεδίου του σημερινού υπήρξε ή είναι δυνατό να υπάρξει πρόνοια για διάλυση οποιουδήποτε ταμείου που έχει σχέση με συμβαλλόμενα μέρη; Ένα το ερωτούμενο. Δεύτερον: Πώς ήρθη αυτή η παρεξήγηση, με το να λέμε ότι θα συνεχίσουν να υφίστανται; Ναι, χωρίς τον ξενοδόχο, όμως, κάμνουν μπαϊράμι! Έχουν ερωτηθεί τα συμβαλλόμενα μέρη -λέω, απλώς, σαν παράδειγμα, για να προβληματιστούμε για το πόσο σοβαρά έχει χειριστεί αυτή η κυβέρνηση ένα υπεύθυνο νομοσχέδιο- τα συμβαλλόμενα μέρη για το ταμείο των ημικρατικών, της ΕΤΥΚ ή για κάποια άλλα ιδιωτικά ταμεία, έχουν ερωτηθεί οι εργοδότες αν αποδέχονται να συνεχίσουν να εισφέρουν το 2%, που προνοεί το δικό τους το ταμείο, και το δύο κόμμα κάτι, που προνοεί το εθνικό σχέδιο υγείας; Δεν άκουσα καμία αντίδραση ούτε από τις τράπεζες, που τους είπε ο εκπρόσωπος της συντεχνίας «εννά συνεχίσουμε να λειτουργούμε». Δεν αντέδρασαν οι εργοδότες, να πουν «μα εμείς εν τζαι να βάλλουμε τέσσερα εμείς βάλλουμε δκυο εννά βάλλουμε τέσσερα;». Ένα. Οι εργαζόμενοι; Αποτάθηκαν πάρα πολλοί εργαζόμενοι του κλάδου αυτού κοντά μου και με ρώτησαν: «Με ποιου το δικαίωμα η συντεχνία μας εννά μας βάλει να πκιερώνουμε 1,5%, που πληρώνουμε τώρα, τζαι ακόμα 2%, 3,5%;». Δε θα απαντήσω για το γιατί σε δεκαπέντε λεπτά ελήφθη μία τέτοια ιστορικής σημασίας αξιομνημόνευτη απόφαση από τον εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού σήμερα. Η αιτιολόγηση ας γίνει από όλους όσους ακούουν και προβληματίζονται. Και καταδεικνύω την έλλειψη σοβαρότητας της κυβέρνησης σε αυτό τον τομέα.

Για την ΠΑΣΥΔΥ μάς είπε ο Υπουργός Υγείας και η κυβέρνηση ότι «ελύθη το

πρόβλημα δεν υφίσταται πρόβλημα», μετά από ολιγόλεπτη συνάντηση με την ηγεσία της ΠΑΣΥΔΥ. Και σε δεκαπέντε λεπτά βλέπουμε τη ζωντανή συνέντευξη του γενικού γραμματέα ή του προέδρου της ΠΑΣΥΔΥ, που λέει: «Μα ποιος είπε έτσι πράμα; Θα συνέλθουν τα σώματα τα αρμόδια τα συλλογικά μας, θα μελετήσουμε και θα αποφασίσουμε».

Έχει κανένας αντιληφθεί σήμερα αν έχει διαφοροποιηθεί η επίσημη θέση της συντεχνίας των κυβερνητικών υπαλλήλων; Και δεν παίρνω θέση για το αν είναι σωστά όλα τα αιτήματά τους, αν δεν είναι σωστά, αν είναι δικαιολογημένα ή όχι. Άρα, εκείνη η συναίνεση, η βασική τουλάχιστο, που αφορά εισφορές και άμεσα επηρεαζόμενους, δεν έχει επιτευχθεί. Τι έχει μεσολαβήσει σ' αυτό το διάστημα που η πλευρά της κυβέρνησης και η πλευρά του Δημοκρατικού Συναγερμού -δεν αναφέρομαι σε άλλες πολιτικές παρατάξεις- δεν έχει κατανοήσει ή κάνει πως δεν το έχει κατανοήσει;

Για να φτάσει το τελικό σχέδιο σήμερα στη Βουλή και υπό τη μορφή που έχει διαμορφωθεί, συντριπτικό λόγο, ουσιαστικό λόγο, είχαν οι κατατεθείσες τροπολογίες της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις. Και ακούσαμε απ' όλους να λένε «μα ποιος έλεγε οι συνταξιούχοι μας που παίρνουν σύνταξη μέχρι £300 να μην εισφέρουν;». Το νομοσχέδιο έλεγε ότι όλοι θα εισφέρουν. Καταθέσαμε την τροποποίησή μας και έγινε, με το ίδιο επιχείρημα που κατετέθη σήμερα από τον κ. Παρισινό, θα έλεγα, προσπάθεια να γίνουμε περιγέλαστοι, ότι είναι ακόμη... Και επανεφέρθη και σήμερα. «Είναι δε και προσβλητικό ο οποιοσδήποτε να μη νιώθει την ικανοποίηση ότι εισφέρει κάτι για να παίρνει κάτι» μας ελέχθη τότε και μας ελέχθη σήμερα. Αλλά στην πρόταση να μην εισφέρουν αυτοί που έχουν £300 εισόδημα σαν σύνταξη φαίνεται -τουλάχιστον η κυβέρνηση την έχει αποδεχθεί σε κάποιο βαθμό- ότι καμιά παράταξη δεν αντιδρά. Εάν δεν αντιδρούσε το ΑΚΕΛ, με τη συγκεκριμένη τροπολογία του, το νομοσχέδιο θα εψηφίζετο πιθανότατα και αυτός που παίρνει £156

σύνταξη θα συνεισέφερε το 2%. Μετρούν οι £2 στις £100 στο εισόδημα κάποιων που παίρνουν £156. Μπορεί να μην υπολογίζονται γι' αυτόν που παίρνει £1.000, £2.000, £3.000, £4.000, £5.000 το μήνα, αλλά γι' αυτόν που παίρνει τόσο λίγα μετρούν και υπολογίζονται. Άρα, αυτή η τροπολογία ήταν και παραμένει βασική για μας και θα εγκριθεί σήμερα, αν γίνει αποδεκτή από την πλειοψηφία της Βουλής.

Το δεύτερο, στο οποίο αντιδρά όχι μόνο η ΠΑΣΥΔΥ, η οποία εκφράζει, και ορθά εκφράζει, τα συνδικαλιστικά συμφέροντα των κυβερνητικών γιατρών, αφορά την κατοχύρωση του τομέα της δημόσιας υγείας. Και τι δεν ακούσαμε, όταν προβάλαμε, στις 14 Ιανουαρίου 2001, αυτή την τροπολογία, αυτή τη θέση. Και τι, και τι, δεν ακούσαμε! «Μα ποιος σας είπε, καλέ, ότι θα αφεθεί ο κυβερνητικός τομέας, ο κρατικός, ο δημόσιος τομέας να καταβαραθρωθεί από την κυβέρνηση αυτή υπό τον Πρόεδρο Κληρίδη;».

Θα σχολιάσω πάλι κάτι που έχει πει τώρα ο κ. Παρισινός. «Ποια θα είναι η εξέλιξη του δημόσιου τομέα της υγείας, αν δεν εγκριθεί σήμερα το σχέδιο; Η καταβαραθρωσή του». Και ρώτησα “γιατί;”. Και μου απάντησε ο προεδρεύων της Βουλής και κάτι προσπάθησε να πει ο κ. Παρισινός, ότι έρχονται κάποια ξένα ιατρικά συμφέροντα, που εννά καταφάγουν την κυπριακή ιατρική.

Ισχυριζόμαστε ότι, από το 1996 τουλάχιστον, η συνειδητή πολιτική αυτή της κυβέρνησης είναι πράγματι να οδηγηθεί ο δημόσιος τομέας στην καταβαραθρωσή αφήνεται να οδηγηθεί. Δεν είναι τυχαία που αναφέρθηκε ο αριθμός των τετρακόσιων ιατρών, των γενικών ιατρών, που για σκοπούς σχεδίου υγείας θα ήταν ικανοποιητικός. Με τις προσλήψεις, τη στελέχωση, τους εξοπλισμούς, καθημερινώς, καθημερινώς, βλέπουμε πού καταντά, πού καταντούν, θα έλεγα, ή πού προσπαθούν να καταντήσουν το δημόσιο τομέα της υγείας! Με τη χθεσινή ακόμη αποκαλυπτική είδηση για το νερό το πόσιμο ή το υπό χρησιμοποίηση -πού;- στο κόσμημα το επιστημονικό της Κύπρου που

ονομάζεται Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας. Τυχαία αποκάλυψις!

Πού είναι η πολυθρύλητη στήριξη του τομέα της δημόσιας υγείας από τη διακυβέρνηση Κληρίδη από το '93 μέχρι σήμερα; Τι έγινε η εξαγγελία της δημιουργίας του νέου επαρχιακού νοσοκομείου της Αμμοχώστου, το '93, που θα εκτίζετο και θα λειτουργούσε εντός του '94; Τώρα έχουμε 2001. Πριν δύο-τρεις μήνες είχαμε ένα ατυχέστατο συμβάν, που κακώς συνεδέθη με τη μη ύπαρξη εκείνου του νοσοκομείου. Ενώ εγίνονταν μελέτες με οδηγίες και εντολές της εκτελεστικής εξουσίας, δηλαδή της κυβέρνησης και του υπουργού, για την αυτοδιαχείριση τη λεγόμενη του νοσοκομείου της Αμμοχώστου, για τη μη δημιουργία γυναικολογικής, καρδιολογικής, εντατικής μονάδας στο νοσοκομείο Αμμοχώστου, και μας ετεκμηρίωναν αυτή την άποψη οι υπουργοί της κυβέρνησης Κληρίδη, όταν συνέβη εκείνο το ατυχέστατο συμβάν, σε είκοσι τέσσερις ώρες είχαμε εξαγγελία ότι άλλαξαν τα σχέδια. Θα γίνει και γυναικολογική και εντατική και καρδιολογική μονάδα. Η κυβέρνηση θα τις κάμει.

Για ποια μέριμνα μιλούμε του τομέα της δημόσιας υγείας; Με τη μη λειτουργία μέχρι σήμερα ορόφων σε δύο εξαιρετικά ιατρικά ιδρύματα της Λεμεσού και της Λάρνακας; Με τη συνεχή άρνηση στελέχωσης από παραϊατρικό προσωπικό; Συνεχή άρνηση από την κυβέρνηση. Με τη συνεχή άρνηση από την εκτελεστική εξουσία της επιστημονικής στελέχωσης της ιατρικής με ειδικότητες, του εξοπλισμού με μηχανήματα που είναι απαραίτητα; Διαφωνώ με κάποιες τεχνικές λεπτομέρειες, για το ότι οι μελέτες, οι στατιστικές, λένε ότι χρειάζεται για κάθε εξακόσιες χιλιάδες ανθρώπους ένας αξονικός τομογράφος. Μα δε μιλούμε για μία καθυστερημένη περιοχή της Αφρικής! Μιλούμε για την υπό ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση Κυπριακή Δημοκρατία! Όταν θέλουμε να πούμε ότι το βιοτικό μας επίπεδο είναι ψηλό, είμαστε οι δεύτεροι, λέμε, από τις ήδη ενταγμένες δεκαπέντε χώρες και, όταν θέλουμε να πούμε ότι πρέπει να εναρμονιστούμε, θέλουμε να εναρμονιστούμε μόνο με τα κακά της Ευρωπαϊκής

Ένωσης! Και προκαλώ: Πού εναρμονίστηκε στον τομέα της υγείας αυτή η κυβέρνηση με την Ευρώπη; Στον τομέα της παροχής ιατρικών υπηρεσιών; Ο μέσος όρος στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τις δαπάνες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης ανέρχεται στο 8% επί του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ). Όχι ο μέσος όρος αυτός των πιο καθυστερημένων χωρών, όπως της Ελλάδας, που είναι η τελευταία, είναι 8%, ενώ ο μέσος όρος είναι 10% με 12% στη Γερμανία, στην οποία έγινε και μία αναφορά. Γιατί δεν εναρμόνισε και τον τομέα της δημόσιας υγείας η τόσο κοπτόμενη πάντα κυβέρνηση Κληρίδη για την εναρμόνιση με τα άλλα; Αλλά σε ό,τι αφορά κοινωνικές παροχές, όσον αφορά ευθύνες του κράτους ξεχνά την εναρμόνιση! Δίνεται μόνο το 5,1% επί του ΑΕΠ το 2001 σ' αυτή την ευημερούσα, ευδαίμονα, σ' αυτή την εναρμονιζόμενη Κυπριακή Δημοκρατία, που εναρμονίζεται τάχιστα με την Ευρώπη. Όσον αφορά, όμως, τα καθήκοντα των πολιτών και τις ευθύνες των πολιτών! Όσον αφορά τα καθήκοντα του κράτους, η θλιβερή διαπίστωση είναι ότι καμία προσπάθεια εναρμόνισης με τα καλά της Ευρωπαϊκής Ένωσης δε γίνεται.

Θα μετατραπούν σε γηροκομεία τα νοσοκομεία μας, έχει λεχθεί, αν δεν ψηφιστεί σήμερα. Γιατί; Τι σημαίνει γηροκομεία; Θα τα μετατρέψουμε σε οίκους ευγηρίας των ηλικιωμένων; Οι γιατροί μας μήπως, αυτοί οι γιατροί, οι κυβερνητικοί γιατροί, που προσφέρουν, έχουν προσφέρει και προσφέρουν εξαιρετικές υπηρεσίες στο δημόσιο, που είναι τώρα, θα αφεθούν μέχρι συντάξεως χωρίς την ανανέωση; Ύποπτη, κατ' εμένα, αυτή η διαπίστωση. Όχι τυχαία διαπίστωση, όχι εν τη ρύμη του λόγου σε κάποιο δημόσιο διάλογο. Εδώ, από το βήμα της Βουλής, καταγραμμένη από τον πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Υγείας, τον κύριο εκπρόσωπο των απόψεων της κυβέρνησης, κατ' εμένα, και του Δημοκρατικού Συναγερμού επιβεβαιωμένα, από τον κ. Ανδρέα Παρισινό. Θα μετατραπούν σε γηροκομεία, η εξέλιξη θα είναι αρνητική, θα καταβαραθρωθούν. Αυτή ήταν η ουσιαστική πολιτική θέση της διακυβέρνησης Κληρίδη,

από το Φεβρουάριο του '93 μέχρι και σήμερα, των διαδοχικών κυβερνήσεων, των διαδοχικών Υπουργών Υγείας.

Γι' αυτό, δικαιολογημένα, πιστεύω, ο αντικειμενικός παρατηρητής θα έλεγε σήμερα αυτό που είχαμε πει στις 14 Ιανουαρίου 2001: “καθαρά προεκλογική σκοπιμότητα”. Εμείς δε λέμε ότι δεν έχει να επιδείξει κανένα άλλο θετικό η κυβέρνηση στην οκταετία· έχει να επιδείξει θετικά. Είναι το θέμα του ισολογισμού, του θετικού με τον αρνητικό, των μη εκπληρωθεισών υποσχέσεων. Αλλά είναι θέμα άλλης πιθανώς συνεδρίας της νέας της Βουλής. Και πώς αποδεικνύεται τούτο;

Έχετε μελετήσει, κύριοι, αυτά τα επιτεύγματα της διακυβέρνησης, πώς έχουν κυκλοφορήσει στις μπροσούρες; Παρακαλώ να ανοίξετε στο κεφάλαιο που μιλά για την υγεία. Επίτευγμα η εισαγωγή εθνικού σχεδίου υγείας από την κυβέρνηση Κληρίδη! Πού είναι η εισαγωγή αυτού του εθνικού σχεδίου υγείας; Πότε εισήχθη και δεν το αντελήφθημεν; Πότε θα λειτουργήσει αυτό το εθνικό σχέδιο υγείας; Για να λέμε ότι έχουμε εθνικό σχέδιο υγείας! Σήμερα η κυβέρνηση παραδέχεται ότι χρειάζονται τουλάχιστο πέντε έως επτά χρόνια, για να τεθεί σε ισχύ. Εγώ δε θα αμφισβητήσω ούτε τα πέντε ούτε τα επτά. Για ποιο σχέδιο υγείας μιλούμε; Που, αν δεν εγκριθεί σήμερα, θα καταβαραθρώσει τον τομέα της δημόσιας υγείας, θα μετατρέψει τα νοσοκομεία σε γηροκομεία, δε θα προσφέρει στο λαό τη σωστή ιατροφαρμακευτική περίθαλψη! Ένα εθνικό σχέδιο υγείας το οποίο πιθανώς να εφαρμοστεί, έτσι νομίζαμε προτού ακούσουμε τον κ. Παρισινό, μετά πέντε ή επτά χρόνια! Αλλά τι άλλο μας αποκάλυψε σήμερα ο κ. Ανδρέας Παρισινός; Μας είπε: «Ποιος είπε -κάτι που είχε πει ο κ. Παπαδόπουλος ως υποψία- ότι, αν, όταν γίνει αυτή η μελέτη, τα στοιχεία τα αντικειμενικά, τα οικονομικά δεδομένα, δείξουν ότι είναι επιζήμιο, θα το εφαρμόσουμε; Να μην το εφαρμόσουμε!». Τι διαφορετικό είχαμε πει εμείς στις 14 Ιανουαρίου 2001; Μας το διεκήρυξε ο Υπουργός Υγείας, ο πλέον επίσημος κυβερνητικός εκπρόσωπος,

στη δημόσια συζήτηση που είχαμε την περασμένη εβδομάδα σε έναν τηλεοπτικό σταθμό για το εθνικό σχέδιο υγείας. «Ε, καλά, πόσο είναι το σημερινό κόστος, αν εφαρμοστεί;» ήταν η ερώτηση. «Διακόσια εβδομήντα τρία εκατομμύρια» απαντά. «Αν κατά την περίοδο της πρακτικής πλέον εφαρμογής του, που θα είναι μετά ένα χρόνο, μετά πέντε, μετά επτά χρόνια -δεν ξέρω αν μας είπε καλά- αν το κόστος θα είναι ένα-ενάμισι δισεκατομμύριο, ποιος είπε ότι θα το εφαρμόσουμε;». Το «ποιος είπε ότι θα το εφαρμόσουμε» αποδεικνύει πέραν πάσης λογικής αμφισβητήσεως και αμφιβολίας την πρόθεση αυτής της κυβέρνησης. Η πληροφορία που κατατέθηκε σήμερα από τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος, ότι οι κύκλοι της ΠΑΣΥΔΥ αλλά και οι κύκλοι του ΚΕΒΕ και του εμπορικού επιμελητηρίου, που δεν αντέδρασαν... Και διερωτήθηκε και ο αρχηγός του ΚΙΣΟΣ γιατί δεν αντιδρούν. Του έχουν πει.... έχουν πει σε στενό κύκλο: «Ε, ποιος είπε ότι θα εφαρμοστεί; Γι' αυτό, δεν αντιδρούμε. Επειδή ξέρουμε ή έχουμε τις διαβεβαιώσεις ή εξ αντικειμένου, λόγω των οικονομικών παραμέτρων των προβλεπομένων, ότι δεν μπορεί να εφαρμοστεί».

Επομένως, έχουμε μπροστά μας ένα νομοσχέδιο, νομοσχέδιο το οποίο είχε ουσιαστικά συμπληρωθεί το 1992 -καταλήγω, κύριε Πρόεδρε- το 1992. Αν εφαρμοζόταν το 1992-93, θα ήταν μέσα στις οικονομικές παραμέτρους εκείνης της εποχής. Ανεβάλλετο, ανεβάλλετο, ανεβάλλετο! Ο εκσυγχρονισμός, εγώ θα έλεγα, αυτού του σχεδίου μου θυμίζει το αεροδρόμιο των Σπάτων -συγνώμη- το οποίο είχε σχεδιαστεί πριν δεκαπέντε χρόνια και τέθηκε σε κατασκευή πριν ένα χρόνο και τέλειωσε σήμερα. Εξαιρετικό αεροδρόμιο για τα δεδομένα προ δεκαετίας, που έγινε η τεχνική μελέτη, όχι για ένα υπερσύγχρονο του 2001. Το ίδιο και με το συγκεκριμένο σχέδιο.

Όλες οι αδυναμίες που έχουν προβληματίσει το Δημοκρατικό Κόμμα, ως έχουν κατατεθεί από τον πρόεδρό του, μας προβληματίσαν και μας προβληματίζουν και εμάς ως κοινοβουλευτική ομάδα που έχει κομματική απόφαση και δέσμευση να προωθήσει

από το 1962 την εισαγωγή γενικού σχεδίου ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Μας έχει δεσμεύσει εκείνο το συνέδριο και δεν έχει ανατραπεί αυτή η δέσμευση. Και έχουμε προβληματιστεί και με τον κόσμο μας. Και όλοι οι δημοσιογράφοι δεν είχαν τίποτε άλλο να ρωτήσουν -αν παρακολουθείτε τις εξελίξεις από τον Ιανουάριο- παρά για το τι θα κάνει το ΑΚΕΛ. Θα ψηφίσει ή θα καταψηφίσει; Παρ' όλο που υπήρχε πλειοψηφία, τουλάχιστον τρία κόμματα έχουν ταχθεί υπέρ, Δημοκρατικός Συναγερμός, ΚΙΣΟΣ και οι Ενωμένοι Δημοκράτες, και υπάρχει πλειοψηφία, ανησυχούσε αυτή η πλειοψηφία και συνεχίζει να ανησυχεί, όπως και ο κυπριακός λαός, όπως και τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, για το τι θα κάνει το ΑΚΕΛ. Γιατί; Γιατί ξέρουν ότι το ΑΚΕΛ είναι συνεπές κόμμα ως προς τις δεσμεύσεις του. Γιατί ξέρουν ότι το ΑΚΕΛ και η κοινοβουλευτική του ομάδα έχουν αρχές και δεν ενδιαφέρονται για το αν η προσπάθεια της κυβέρνησης σήμερα είναι καθαρά προεκλογική. Τους ενδιαφέρει από την άποψη της αποκάλυψης αυτής της πραγματικότητας. Αλλά, αν είναι ένα σχέδιο το οποίο απαντά στους στόχους του ΑΚΕΛ, το ΑΚΕΛ δεν έχει δίλημμα και δε θα έχει δίλημμα να το ψηφίσει και ας θεωρηθεί από κάποιους ότι είναι το επίτευγμα της οκταετίας Κληρίδη, το επίτευγμα της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού!

Δυστυχώς, ούτε επίτευγμα δεν μπορούμε να το πούμε. Αν δε διασφαλιστούν οι τροπολογίες που έχουν τεθεί από τις 14 Ιανουαρίου 2001, η βασική, που αφορά την απαλλαγή των συνταξιούχων από την καταβολή εισφοράς για τις πρώτες £300, όλων των συνταξιούχων, η μείωση του συντελεστή του ποσοστού εισφοράς για τους εργαζόμενους σε 2%, και έχουμε καταθέσει τη σημερινή μας τροπολογία, όταν οι αποδοχές τους υπερβαίνουν τις £6.000 και σε 1,5%, όταν το ετήσιο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει τις £6.000, η μείωση για τους αυτοεργοδοτούμενους που έχουν εισόδημα μέχρι £6.000 ετησίως κατά 0,5%, αν δε διασφαλιστεί διά του νόμου το ιδιοκτησιακό και το λειτουργικό καθεστώς όχι των κτιρίων των νοσοκομείων μόνο αλλά και του τομέα της

δημόσιας υγείας, αν δεν κατοχυρωθεί το παρόν και το μέλλον αυτού του δημόσιου τομέα, αν δε γίνει αποδεκτή η τροπολογία μας για τη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου -και το θέμα δεν είναι ότι εννά 'χουν τους δυο καλύτερους οι συντεχνίες ή τους τρεις καλύτερους, άρα λύεται· όχι, υπάρχουν συσχετισμοί· δεν είναι της στιγμής να τους αναλύσουμε- τότε δε θα έχει πρόβλημα το ΑΚΕΛ να πει την τοποθέτησή του. Δε θα έχει. Διότι το ΑΚΕΛ θα αποδειχθεί συνεπές, συνεπέστατο με αυτά που διακήρυττε πριν σαράντα τόσα χρόνια, με αυτά τα οποία διαμόρφωσε ως κόμμα σύγχρονο που ακολουθεί τις σύγχρονες εξελίξεις. Τροποποίησε εκείνες τις θέσεις της πλήρους γενικής δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης με τις αναγκαιότητες και τις πραγματικότητες των καιρών και δε θα κάνει πίσω η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ απ' αυτό που κατέθεσε και αναλλοίωτο παραμένει.

Κύριε Πρόεδρε, αναφορικά με μία δήλωση στην οποία έγινε πάλι αναφορά από τον αγαπητό συνάδελφο -τίποτε το προσωπικό, απλώς είναι πολιτικά σχόλια που γίνονται εδώ- τον κ. Παρισινό, τη δήλωση του γενικού γραμματέα της ΣΕΚ, ότι εγκληματούν ενώπιον του κυπριακού λαού αυτοί που έχουν διαφορετική άποψη για το νομοσχέδιο από την κυβέρνηση ή έστω από τη σημερινή τοποθέτηση της ΣΕΚ... Αυτό για τους μισθωτούς, αυτό για τους συνταξιούχους, το οποίο υιοθέτησε το ΑΚΕΛ στις τροπολογίες του, ήταν κοινό αίτημα των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ και όλων των άλλων. Αν η ΣΕΚ υπαναχώρησε για τον άλφα ή βήτα ή γάμα λόγο, ας διερωτηθούν τα μέλη της γιατί. Δε δεχόμαστε εμείς μαθήματα συμπεριφοράς φιλολαϊκισμού από τη ΣΕΚ ούτε από κανέναν άλλο. Δεν παραδίδουμε μαθήματα, αλλά δε δεχόμαστε και δεν ανεχόμαστε να θεωρούμαστε από το γενικό γραμματέα της ΣΕΚ, εμείς που έχουμε τη συγκεκριμένη άποψη, εγκληματούντες σε βάρος του κυπριακού λαού. Άλλοι πιθανώς να έχουν εγκληματήσει, άλλοι πιθανώς να διαπράξουν κάποια εγκλήματα, όχι η δική μας η πλευρά!

Τελειώνοντας, κύριε Πρόεδρε, επαναλαμβάνω ότι στην κατάλληλη στιγμή από τον κοινοβουλευτικό μας εκπρόσωπο θα γίνει η κατάθεση των συγκεκριμένων τροπολογιών.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ματσάκης.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, καταρχάς να παρατηρήσω, για να καταχωρισθεί στα πρακτικά, ότι αυτή τη στιγμή μέσα στην αίθουσα της Βουλής έχει περίπου δέκα βουλευτές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν έχει τόσους.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Εννιά, εννιά με δέκα. Με τον Πρόεδρο μέσα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε σε ικανοποιούν, κύριε συνάδελφε;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ξέρω, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι δεν πρόκειται να αλλάξω τη γνώμη κανενός, αλλά νιώθω την ανάγκη να πω κάποια πράγματα, να επιχειρήσω, με αυτά που θα πω, να καταρρίψω κάποιους μύθους. Και θα το πράξω αυτό, αντλώντας από τις γνώσεις μου και από την πείρα μου, ως ο μόνος γιατρός μέσα σ' αυτή τη Βουλή, που σπούδασα...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μα, κύριε Ματσάκη...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Περιμένετε, αγαπητέ συνάδελφε. Σπούδασα, εκπαιδεύτηκα και εργάστηκα στη

χώρα που γέννησε το εθνικό σύστημα υγείας, την Αγγλία, και που προσπαθεί ακόμη να το διορθώσει παρεμπιπτόντως.

Ο πρώτος μύθος, κύριε Πρόεδρε. Ακούστηκε σ' αυτή την αίθουσα ότι με το δεδομένο εθνικό σύστημα υγείας θα υπάρχει ελεύθερη επιλογή γιατρού. Αυτό, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι μύθος. Για ποιο λόγο; Όλοι γνωρίζουμε ότι υπάρχει ένα ανώτατο όριο στον αριθμό των ασθενών που μπορεί να εγγραφούν σε έναν οικογενειακό γιατρό. Αυτό το όριο είναι 2 500 ασθενείς. Οι “καλοί” γιατροί, κύριε Πρόεδρε, πολύ γρήγορα θα συμπληρώσουν αυτό τον κατάλογο, των 2 500 ατόμων, γιατί όλοι θα τρέχουν στους “καλούς” γιατρούς. Αν ένας ασθενής θέλει να εγγραφεί σε έναν τέτοιο γιατρό και έχει συμπληρωθεί αυτός ο αριθμός, τότε δε θα μπορεί να εγγραφεί και θα πρέπει να επιλέξει ανάμεσα σ' αυτούς τους γιατρούς που θα μείνουν, τους υπόλοιπους, οπότε δε θα έχει ελεύθερη επιλογή γιατρού.

Ακούστηκε βεβαίως και ότι θα υπάρχει ισότητα των ασθενών. Δεν υπάρχει μεγαλύτερος μύθος. Γιατί; Διότι, στην περίπτωση εκείνη, για παράδειγμα, που ένας “καλός” γιατρός συμπληρώσει τη λίστα του και πάει ένας ασθενής, δε θα μπορεί να τον δει, να τον εγγράψει μέσα στο εθνικό σύστημα υγείας, στα πλαίσια, αλλά ως ιδιώτη θα μπορεί να τον δει. Δηλαδή αυτός που κρατά λεφτά θα έχει πρόσβαση σε όποιο γιατρό θέλει, οπότε δε θα υπάρχει, κύριε Παρισινέ, ελεύθερη επιλογή γι' αυτούς που βαστούν λεφτά!

Βεβαίως, αν θεωρείτε ότι αυτό που θέλετε να επιτύχετε με το εθνικό σύστημα υγείας είναι η ελεύθερη επιλογή για όσους βαστούν τα περισσότερα λεφτά, τότε θα το επιτύχετε με αυτό το εθνικό σύστημα υγείας!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αυτός που βαστά λεφτά δε θα σπεύσει να πάει στον “καλό” γιατρό, θα σπεύσει εκείνος που δε βαστά τα λεφτά και ο άλλος θα πληρώσει.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Όχι, αγαπητέ συνάδελφε, δεν ξέρω αν παρακολουθήσατε· είναι αργά τώρα και ίσως να είναι δύσκολο να γινόμαστε κατανοητοί.

Αν συμπληρώσει τις 2 500 ασθενείς του, δεν μπορεί να εγγράψει περισσότερους. Ο περαιτέρω θα είναι αυτός που θα μπορεί να τον πληρώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι διαλογική συζήτηση.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Απολογούμαι.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Όσον αφορά δε την ελεύθερη επιλογή του ειδικού γιατρού, αυτόν στον οποίο θα τον παραπέμψει... Πού είναι αυτή η ελεύθερη επιλογή; Αν εγώ έχω την ιδιαίτερη σχέση, που θέλει αυτό το εθνικό σύστημα υγείας να έχω, με τον οικογενειακό μου γιατρό -και θα είναι αυτός που θα με νοουητήσει, θα με συμβουλευσει και θα με παραπέμψει τη στιγμή της κρίσης μου, που θα χρειαστώ κάτι, μια επείγουσα επέμβαση χειρουργική- τότε θα ακούσω ή δε θα ακούσω τον οικογενειακό μου γιατρό για το πού θα πάω και θα κάνω ελεύθερη επιλογή, θα ανοίξω καταλόγους και θα βρω ποιος χειρουργός στην Κύπρο έχει τη λιγότερη θνησιμότητα, για να πάω κοντά του να μου κάνει την κήλη μου; Θα πάω σε αυτόν που θα με παραπέμψει ο οικογενειακός γιατρός! Και, αν δεν το πράττουν όλοι, θα το πράττει το 90%. Οπότε αν γνωστές οι διαπλοκές που μπορεί να υπάρξουν. Δε θα υπάρχει ελεύθερη επιλογή του ασθενούς· θα υπάρχει επιλογή του οικογενειακού του γιατρού.

Έρχομαι τώρα, κύριε Πρόεδρε, στο θέμα, στο μύθο ότι με το εθνικό σύστημα υγείας δε θα υπάρχουν ουρές. Ουδέν αναληθέστερον, αγαπητοί συνάδελφοι. Εις την Αγγλία ο μέσος όρος αναμονής στις πρώτες βοήθειες των μεγάλων νοσοκομείων, του

Λονδίνου για παράδειγμα, είναι έξι με οκτώ ώρες και υπάρχουν συχνές αναφορές για ασθενείς που περιμένουν στις πρώτες βοήθειες για σαράντα οκτώ ώρες. Αυτό θα πει να είναι μικρότερη η ουρά; Μιλώντας για τις ουρές, το παράδειγμα αυτού που βαστά λεφτά και μπορεί να υπερπηδήσει τις ουρές αναφέρθηκε ήδη από τον κ. Τάσσο Παπαδόπουλο και δε θα το ξαναπώ. Αυτό βεβαίως ισχύει, όχι μόνο για τα εξωτερικά ιατρεία, αλλά ισχύει και για τις λίστες αναμονής, οι οποίες θα αυξηθούν, δε θα μειωθούν, αγαπητοί συνάδελφοι και θα αυξηθούν, γιατί αυτό μας λέει η εμπειρία άλλων χωρών. Για παράδειγμα, για τα ψυχρά ορθοπεδικά περιστατικά έχουμε λίστες αναμονής μερικών χρόνων σε χώρες που έχουν εθνικό σύστημα υγείας, όπως την Αγγλία. Αλλά οι λίστες θα είναι ακόμη μεγαλύτερες. Για ποιο λόγο; Γιατί “οι καλοί ορθοπεδικοί”, που θα τους προτιμά ο πολύς ο κόσμος, θα έχουν μεγάλες λίστες αναμονής, αφού όλοι εκεί θα πηγαίνουν, στους λίγους, αυτούς που θεωρούνται οι καλοί. Και, επειδή αυτοί που θεωρούνται οι καλοί θα επιλέγονται και από αυτούς που θα πηγαίνουν ιδιωτικά και θα κάνουν τις εγχειρήσεις τους την επόμενη μέρα από την ώρα που διάλεξαν να πάνε κοντά τους, αναγκαστικά οι ασθενείς του εθνικού σχεδίου υγείας θα περιμένουν στην ουρά, διότι θα τους υπερπηδούν αυτοί που θα βαστούν τα λεφτά.

Ο άλλος ο μύθος που ακούστηκε είναι για το εξωτερικό και τους ασθενείς του εξωτερικού και για τους επώνυμους και την ισότητα. Μα συγγνώμη, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ποτέ δυνατό να δεχθούμε ότι οι επώνυμοι δε θα εξακολουθούν να πηγαίνουν στο εξωτερικό για τις εγχειρήσεις τους; Μήπως υπάρχει καμία πρόνοια μέσα στο εθνικό σύστημα υγείας ότι οι επώνυμοι θα μένουν στην Κύπρο να εγχειρίζονται; Μήπως θα υπάρχει πρόνοια ότι όλες οι ιατρικές παρεμβάσεις, όλες οι εγχειρήσεις, θα γίνονται αναγκαστικά στην Κύπρο; Θα ισχύει το ίδιο ακριβώς πράγμα που ισχύει και σήμερα είτε περάσουμε αυτό το εθνικό σύστημα υγείας είτε όχι! Όλοι επώνυμοι, εγώ σας υπογράφω σήμερα εδώ... Βεβαίως θα πρέπει να πω σ' αυτό, έστω και την

τελευταία ημέρα της Βουλής, ότι λαμπρό παράδειγμα κάποιου που δεν το έκανε ήταν ο Πρόεδρος Κληρίδης και αυτό πρέπει να λεχθεί, έστω και από τα χείλη κάποιου που ανήκει στην αντιπολίτευση, ότι δεν πήγε στο εξωτερικό, αλλά όλοι οι υπόλοιποι, από όλα τα κόμματα, πάντοτε επιλέγουν να πάνε στο εξωτερικό.

A. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Όχι από όλα τα κόμματα.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Από τα περισσότερα. Τι από όλα τα κόμματα; Γιατί όχι από όλα τα κόμματα; Εν πάση περιπτώσει, μιλώ για τους γνωστούς επώνυμους που ακούστηκαν τα ονόματά τους, αγαπητέ συνάδελφε. Αν κάποιος πήγαν και δεν το γνωρίζω, απολογούμαι και μπράβο τους, αν δεν το έπραξαν. Ούτε εγώ, όταν χρειάστηκε να πάω, δεν το είπα, αλλά εγώ δεν είμαι τόσο επώνυμος για να ακουστεί. Εγώ πήγα στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας, όταν είχα πέτρα στο νεφρό, αλλά δεν ακούστηκε, γιατί εγώ δεν είμαι τόσο επώνυμος.

T. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ήταν πριν γίνεις επώνυμος.

M. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Όχι, έγινε όταν ήμουν βουλευτής.

Άλλος μύθος, αγαπητοί συνάδελφοι είναι ότι αυτό το εθνικό σύστημα υγείας θα εφαρμοστεί σε πέντε, έξι χρόνια. Μα ο ακρογωνιαίος λίθος αυτού του συστήματος είναι ο ούτω καλούμενος οικογενειακός γιατρός, όχι ο γενικός γιατρός, ο οικογενειακός προσωπικός γιατρός. Ο οικογενειακός γιατρός, αγαπητοί συνάδελφοι, που δεν είσατε γιατροί, είναι ειδικότητα της ιατρικής. Δηλαδή όπως γίνεσαι χειρουργός, όπως γίνεσαι ιατροδικαστής, πηγαίνεις και ειδικεύεσαι και γίνεσαι οικογενειακός γιατρός και θέλεις τέσσερα, πέντε, έξι χρόνια, για να αποκτήσεις την ειδικότητα του οικογενειακού γιατρού.

Αυτή τη στιγμή στην Κύπρο έχουμε, δεν ξέρω, πέντε, έξι, δέκα οικογενειακούς γιατρούς. Εδώ θα χρειαστούμε τουλάχιστον τετρακόσιους. Μα, πού θα τους βρούμε, αγαπητοί συνάδελφοι; Σε πέντε χρόνια θα εξειδικεύσουμε περίπου το ένα τέταρτο του ιατρικού δυναμικού του τόπου; Βεβαίως, υπάρχει ένα παραθυράκι στο νόμο. Και ξέρετε τι λέει; Εάν δεν έχουμε, θα βάλουμε γενικούς γιατρούς, μπορεί να βάλουμε και ανειδίκευτους γιατρούς, αλλά θα τους κάνουμε σεμινάρια.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Εάν θα γίνει σε έξι μήνες που ζητάτε την αναβολή, πού θα τους βρούμε;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Αγαπητέ συνάδελφε, εγώ λέω ότι αυτό το εθνικό σύστημα υγείας έχει κενά και χρειάζεται να τα εξετάσουμε. Πιστεύω ότι, εάν εξετάσουμε το εθνικό σχέδιο υγείας για ακόμη έξι μήνες ή για ένα χρόνο, ίσως βρούμε μια καλύτερη λύση. Εγώ δε γνωρίζω πού θα τους βρούμε. Εγώ δεν έχω απάντηση!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Υπάρχουν προβλήματα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Βεβαίως υπάρχουν προβλήματα! Δεν έχω απάντηση εγώ σε αυτό το θέμα: ούτε έχει το Υπουργείο Υγείας. Αυτούς τους εκατόν ογδόντα, πόσοι είναι, που έστειλε και τους έκαναν κάποια σεμινάρια τους άφησε στη μέση. Και φέραμε το θέμα στην επιτροπή Υγείας πριν τρεις εβδομάδες, για να εξετάσουμε τι θα κάνουμε με αυτούς τους ανθρώπους, που το ίδιο το υπουργείο ανέλαβε να τους εκπαιδεύσει σε συνεργασία με το πανεπιστήμιο του Σάρρεϊ και τους άφησε στα κρύα του λουτρού. Και οι άνθρωποι αυτοί τώρα δεν έχουν ούτε ειδικότητα ούτε τίποτα!

Θ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ:

Επάσαρέ μας τους εμάς και δεν τους αναγνωρίζουμε.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δεν μπορούμε να τους αναγνωρίσουμε. Πώς, αφού εμείς δεν έχουμε καν ιατρική σχολή, πώς θα αναγνωρίσουμε ιατρικές ειδικότητες;

Άλλος μύθος. Το θέμα του medical audit, του ποιοτικού ελέγχου της ιατρικής φροντίδας. Κύριε Πρόεδρε, τι σημαίνει αυτό; Εάν φέρ' ειπείν ένας χειρουργός κάνει χίλιες προστατεκτομές το χρόνο, ενώ εδικοιούνται να κάνει μόνο οκτακόσιες, ποιος είναι αυτός που θα έρθει και να του πει ότι στις διακόσιες περιπτώσεις δεν έπρεπε να κάνει την προστατεκτομή; Ποιος είναι αυτός που θα πει ότι στην αφαίρεση σκωληκοειδίτιδας ένας παιδοχειρουργός ή ένας χειρουργός, αντί να κάνει εξακόσιες το χρόνο, έκανε εφτακόσιες; Και πώς θα υπάρχει ο τρόπος, με τον οποίο θα σταματήσει από του να κάνει τις έξτρα αυτόν ο οποίος αποφασίζει βάσει των δικών του των δεδομένων και κλινικών κριτηρίων ότι πρέπει να κάνει; Και ποιος θα πληρώσει γι' αυτές τις έξτρα χειρουργικές επεμβάσεις, αν ο σφαιρικός προϋπολογισμός του θεραπευτηρίου στο οποίο εργάζεται του λέει ότι πρέπει να κάνει μόνο χίλιες και αυτός χρειάζεται να κάμει χίλιες εκατόν; Ποιος θα πληρώσει για τις υπόλοιπες εκατόν; Ή μήπως θα σταματήσει στις χίλιες; Αν κάνει τις χίλιες στους πρώτους δέκα μήνες, τους υπόλοιπους δύο μήνες θα κλείσει και δε θα κάνει χειρουργικές επεμβάσεις! Αυτό λέει το εθνικό σύστημα υγείας που πάμε να ψηφίσουμε.

Το ίδιο βεβαίως ισχύει για όλες τις ιατρικές παρεμβάσεις. Ακούστηκε για τον αξονικό τομογράφο και για το MRI. Μα ποιος θα αποφασίσει ποιος πράγματι χρειάζεται να έχει μια εξέταση στον αξονικό τομογράφο και ποιος όχι; Θα έρθει το συμβούλιο να παρέμβει στην ιατρική κρίση του γιατρού και να του πει: «Όχι, δε θα κάνεις δέκα MRI τη βδομάδα, θα κάνεις οκτώ»; Και ποιος θα αποφασίσει ποιους ασθενείς θα αφήσει πίσω ο γιατρός; Και ποιος θα έχει την ευθύνη, αν παρεμπιπτόντως, χωρίς να κάνει αυτή την εξέταση, προκύψει κάποιο ιατρικό λάθος ή αμέλεια;

Ακούστηκε και ο μύθος ότι το σύστημα που έχουμε τώρα καταρρέει, θα καταρρεύσει, έπαθε έμφραγμα. Κάποιος ακούγοντας αυτά τα πράγματα θα νομίσει ότι εδώ δεν έχουμε ιατρική φροντίδα σε αυτό τον τόπο. Λυπούμαι, αλλά τα πράγματα δεν είναι έτσι. Έχουμε ένα επίπεδο ιατρικής φροντίδας σε αυτό τον τόπο, μπορεί να ασκούμε κριτική και καλώς κάνουμε πολλοί από εμάς, αλλά το επίπεδο ιατρικής φροντίδας σε αυτό τον τόπο δεν είναι άσχημο. Και αυτό δε το λέω εγώ. Αυτό το λένε οι δείκτες της υγείας. Και οι δείκτες προέρχονται από τις στατιστικές έρευνες και βρίσκονται έγγραφα κατατεθειμένες στο Υπουργείο Υγείας και θα χρησιμοποιήσω μόνο τρεις δείκτες υγείας, πολύ βασικούς: Είναι το προσδόκιμο έτος ζωής, είναι το ποσοστό βρεφικών θανάτων και είναι το ποσοστό γενικής θνησιμότητας. Σε αυτούς τους τρεις δείκτες, που μετρούν την ποιότητα ιατρικής φροντίδας, πρέπει να σας πω ότι είμαστε τουλάχιστον το ίδιο, αν όχι καλύτεροι, από χώρες όπως την Αγγλία και την Ελλάδα, οπότε το σύστημα που έχουμε τώρα είναι καλό. Μπορεί να χρειάζεται κάποιες βελτιώσεις, αλλά δεν είναι άσχημο σύστημα. Και είμαστε τυχεροί που έχουμε αυτό το σύστημα. Βεβαίως, μπορούμε να το καλύτερεύσουμε με απλούστατες μεθόδους, χωρίς να αναμιχθούμε με πειραματισμούς τεράστιου κόστους. Για παράδειγμα, γνωρίζουμε ότι κάθε χρόνο χάνονται ζωές, γιατί δεν έχουμε αρκετά ασθενοφόρα. Τι είναι το πρόβλημα; Χρειαζόμαστε, κύριε Παρισινέ, ακόμα είκοσι πέντε, νομίζω, νέα ασθενοφόρα για να συμπληρωθεί ο στόλος; Περίπου. Αλλάζουμε τέσσερα κάθε χρόνο. Γιατί να μην τα αλλάξουμε και τα είκοσι πέντε; Να δώσουμε μισό εκατομμύριο λίρες - τόσο κοστίζει- να τα αλλάξουμε!

Γνωρίζουμε ότι στη Λεμεσό δεν έχουμε ογκολογικό τμήμα και έχουμε τέσσερις χιλιάδες ασθενείς από την Πάφο και τη Λεμεσό να έρχονται στη Λευκωσία, για να τους δοθεί ιατρική φροντίδα. Μπορούμε αυτό το πράγμα να το αλλάξουμε αύριο. Τον έναν ογκολόγο μόνο που έχουμε στη Λεμεσό, ένα μόνο ογκολόγο, ο οποίος μένει στη Λεμεσό

μόνο μία ημέρα, κάθε Τετάρτη πρωί, και βλέπει εκατόν ασθενείς και ο οποίος προέρχεται από τη Λεμεσό, μπορεί ο Υπουργός Υγείας αύριο να του κάνει ένα τηλέφωνο και να του πει: «Να μένεις στη Λεμεσό κάθε μέρα». Απλούστατα! Και να εξυπηρετεί τους καρκινοπαθείς της Λεμεσού. Το ίδιο ισχύει για τη νευροχειρουργική κλινική, την οποία παρεμπιπτόντως ο Υπουργός Υγείας εξήγγειλε ότι θα κάνει στη Λεμεσό, μετά και την αναγγελία της £600.000 δωρεάς του μακαρίτη του Γαλαταριώτη και έκτοτε δεν ξανακούσαμε τίποτε. Τι έγινε; Θα κάνει αυτή τη νευροχειρουργική κλινική ο Υπουργός Υγείας; Ναι ή όχι;

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε θα το κάνει απόψε, κύριε Ματσάκη.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Πουργουρίδη, εμείς μείναμε εδώ στην αίθουσα, εσείς πήγατε, φάγατε, ήπιατε, δεν ξέρω τι κάνατε, εμείς μείναμε εδώ συνέχεια και ακούσαμε όλους όσους μίλησαν. Νομίζω χρειάζεται σεβασμός, να ακούσουμε τι έχουμε να πούμε.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Σε ακούγαμε και όταν ήμαστε απόντες: είναι και στο ράδιο.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Έρχομαι τώρα, αγαπητοί συνάδελφοι, και σε κάτι άλλο. Ακούστηκε ότι για την ύπαιθρο θα υπάρχει ο θεσμός του αγροτικού που υπάρχει στην Ελλάδα, δηλαδή κάθε νέος γιατρός, για να του δοθεί η άδεια να εξασκεί το επάγγελμα, πρέπει να πάει ένα χρόνο σε ένα αναγνωρισμένο κέντρο στην ύπαιθρο. Το ίδιο πράγμα θα κάνουμε και στην Κύπρο, ακούστηκε. Δηλαδή έναν οικογενειακό γιατρό, με την ειδικότητα του οικογενειακού γιατρού, θα τον στέλνομε πρώτα στον Πύργο της Τηλλυριάς για ένα χρόνο, για να ικανοποιεί ότι θα κάνει αγροτικό, και μετά θα έρχεται πίσω στη Λευκωσία για να εντάσσεται;

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Τι έχει ο Πύργος της Τηλλυριάς;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Δεν έχει κανένα πρόβλημα ο Πύργος. Το πρόβλημα είναι ότι ο οικογενειακός γιατρός, η όλη φιλοσοφία του θεσμού του οικογενειακού γιατρού είναι ότι θα γνωρίζει την κοινότητα και τους ασθενείς του και θα είναι μαζί τους μια ζωή, διότι θα πρέπει να τους ξέρει. Αυτή είναι η όλη φιλοσοφία του οικογενειακού γιατρού και όχι να είναι ένας γιατρός που θα τον βλέπουμε για ένα χρόνο και μετά θα φεύγει να πηγαίνει κάπου αλλού και μετά θα φεύγει να πηγαίνει κάπου αλλού.

Τώρα έρχομαι, και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, στο Υπουργείο Υγείας το οποίο εν τη σοφία του έκανε την τελευταία στιγμή, κυριολεκτικά, κάποιες πολύ σημαντικές τροποποιήσεις στο νομοσχέδιο. Αυτές τις σημαντικότερες τροποποιήσεις βεβαίως δεν είχαμε την ευκαιρία να τις εξετάσουμε ή να ακούσουμε τις απόψεις όλων των εμπλεκομένων. Δεν ακούσαμε τις απόψεις της ΠΑΣΥΔΥ, της ΕΤΥΚ, του Παγκύπριου Ιατρικού Συνδέσμου. Ακούσαμε τις αντιδράσεις τους από τα ράδια και από τις τηλεοράσεις και από τις εφημερίδες τις διαβάσαμε. Εμείς σαν επιτροπή Υγείας αυτές τις τόσο σημαντικές τροποποιήσεις δεν είχαμε την ευκαιρία να τις εξετάσουμε και να ακούσουμε τις απόψεις τους, μέσα στα πλαίσια της εξέτασης της επιτροπής Υγείας. Αν νομίζετε ότι μπορούμε να παρακάμψουμε αυτή τη διαδικασία και να έρχεται ένα νομοσχέδιο, να τροποποιείται από την εκτελεστική εξουσία και να έρχεται κατευθείαν για ψήφιση στη Βουλή, χωρίς να περνά και πάλι από την επιτροπή Υγείας, αυτό είναι θέμα δικό σας! Εγώ θα νόμιζα ότι θα έπρεπε να πάει πάλι στην επιτροπή Υγείας, να ξανακούσουμε τις απόψεις των εμπλεκομένων και μετά να έρθει στη Βουλή.

Πιστεύω ότι το γεγονός και μόνο ότι έγιναν αυτές οι σημαντικές τροποποιήσεις και έγιναν με τον τρόπο που έγιναν, δηλαδή της τελευταίας στιγμής αλλαγές, δείχνει κάποια

έλλειψη σοβαρότητας. Και έχουμε να κάνουμε -ακούστηκε από πολλούς- με ίσως το πιο σοβαρό νομοθέτημα, το οποίο καλούμαστε να ψηφίσουμε. Πιστεύω λοιπόν ότι η αναβολή και η περαιτέρω εξέταση αυτού του νομοσχεδίου για ακόμη έξι μήνες θα ήταν μία σοφή απόφαση. Έχουμε το κακό παράδειγμα του χρηματιστηρίου, όπου είχαμε εκείνη τη φούσκα, όσον αφορά τα λεφτά, που ξεφούσκωσε και έχασε ο κοσμάκης τόσα εκατομμύρια. Εδώ έχουμε, πιστεύω, επανάληψη και θα έχουμε με το εθνικό σύστημα υγείας μία φούσκα που αφορά την υγεία του κόσμου και, όταν θα ξεφουσκώσει, μετά από δύο χρόνια, τρία χρόνια, πέντε χρόνια, θα είμαστε υπόλογοι στον κυπριακό λαό για το γεγονός ότι βιαστήκαμε να το περάσουμε και κάναμε τα λάθη που κάναμε.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφίδης.

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι,

Θέλω καταρχήν να διαβεβαιώσω το συνάδελφο Ματσάκη ότι, αν και απών, ήμουν παρών ηχητικά και τον άκουσα από το ράδιο και έτσι να μην παραπονιέται ότι δεν τον ακούσαμε πολλοί. Γι' αυτό, μου δίδει την ευκαιρία να του πω ότι, εάν η αξιοπιστία του για όσα είπε είναι ανάλογη με την αξιοπιστία του στην πρόβλεψη του χρόνου που θα μιλούσε, τότε να μου επιτρέψει να πω ότι δε με έπεισε, διότι ασφαλώς βγήκε πολύ έξω από τα όρια...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ελπίζω να μην είναι αυτό το κριτήριο, για να αποφασίσεις, συνάδελφε!

Γ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ:

Βέβαια, εγώ, κύριε Πρόεδρε, δεν πρόκειται να βγω από τα δέκα λεπτά, γιατί, πιστεύω, θα ήταν πλεονασμός να επαναλάβω τα όσα ακούστηκαν και μάλιστα με τόσο

εμπεριστατωμένο τρόπο τόσο από τον πρόεδρο της αρμόδιας επιτροπής όσο και από άλλους συναδέλφους, πιο ειδικούς από μένα πάνω σ' αυτό το θέμα. Εγώ με τον κοινό νου περισσότερο και ιδιαίτερα και εκ του γεγονότος ότι θα μιλούσε η Ανδρούλα η Βασιλείου, η οποία προφανώς έχει ένα κώλυμα, αλλά ελπίζω να έρθει στη συνέχεια, γιατί φαίνεται θα χρειαστούμε όλους τους ψήφους, καλούμαι να πω δυο λόγια, υποστηρίζοντας τη θετική ψήφο που το κόμμα μου θα έχει γι' αυτό το πολύ σημαντικό σχέδιο, νομοθέτημα, το σχέδιο υγείας.

Πιστεύω ότι δεν είναι προνόμιο χωρών μεγάλων, όπως η χώρα που σπούδασε ο συνάδελφος Ματσάκης, να πειραματιστούν. Εγώ θα δεχτώ ότι είναι ένας πειραματισμός αυτός, αλλά και η μικρή μας πατρίδα θα μπορούσε να ξεκινήσει ορθολογιστικά πάνω σε ένα τέτοιο σοβαρό θέμα, όπως είναι το θέμα της υγείας. Όλοι μας γνωρίζουμε από την επαφή που έχουμε με τον κόσμο πόση ανάγκη υπάρχει για αυτό που λέγεται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, πόση ανάγκη υπάρχει γι' αυτόν που δεν έχει λεφτά να του προσφερθεί στο ίδιο επίπεδο ιατροφαρμακευτική περίθαλψη με εκείνον που έχει λεφτά και πόση ανάγκη υπάρχει για το κράτος και τα ταμεία του να μην επιβαρύνονται σε βαθμό τέτοιο, που στο τέλος να μην υπάρχει χρονικός ορίζοντας μπροστά μεγάλος, αλλά ένας περιορισμένος χρονικός ορίζοντας ο οποίος ίσως να άρχισε να κτυπά τα κουδούνια του κινδύνου για την αδυναμία να σηκώσει το υφιστάμενο σύστημα, αυτό που λέγεται ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Πιστεύω ότι τα όσα λέχθηκαν στην επιτροπή τα τελευταία δύο χρόνια, πιστεύω τα όσα συζητήθηκαν και δημόσια και ιδιαίτερα τους τελευταίους ένα με δύο μήνες επιτρέπουν σ' αυτή τη Βουλή να έχει σχηματίσει γνώμη, ώστε να μπορέσει να τοποθετηθεί αντικειμενικά κατά πόσο θα πρέπει αυτή τη στιγμή να προχωρήσουμε σ' αυτό το νομοθέτημα.

Θέλω να σας πω ότι το κόμμα μου έχει ως δεύτερο αντιπρόεδρο τον πρώην

Υπουργό Υγείας που πριν από δέκα και πλέον χρόνια είχε προχωρήσει μια τέτοια ιδέα, τον Πανίκο Παπαγεωργίου, και θέλω να πω ότι ωρίμασε -υπερωρίμασε, θα έλεγα- ο καιρός για να τοποθετηθούμε επ' αυτού του θέματος.

Όσον αφορά τις τροποποιήσεις, πιστεύουμε και εμείς ότι δε θα ήταν σωστό να ξεφύγομε από τη βάση πάνω στην οποία έχουν καθοριστεί οι εισφορές, αλλά θα μπορούσαν να γίνουν κάποιες άλλες κοινωνικού περιεχομένου τροποποιήσεις, όπως αυτή που αφορά το όριο πάνω από το οποίο οι συνταξιούχοι θα εισφέρουν, και εμείς σ' αυτή την περίπτωση θα είμαστε θετικοί. Αλλά δεν μπορούμε ασφαλώς να δεχτούμε την αλλαγή της βάσης πάνω στην οποία γίνεται η εισφορά, γιατί πιθανότατα... Και συμφωνούμε μ' εκείνους που λένε ότι αυτό θα ανατίναζε αυτή τη βάση ασφάλειας και θα δημιουργούσαμε περαιτέρω προβλήματα ίσως και βιωσιμότητας αυτού του σχεδίου.

Βέβαια, από τη στιγμή που θα ψηφιστεί αυτό το νομοσχέδιο -σε περίπτωση που ψηφιστεί- είναι φυσικό το βάρος να πέφτει στην κυβέρνηση και ασφαλώς και στη Βουλή με τις ανάλογες πιέσεις που πρέπει να κάνει, ώστε να προχωρήσει άμεσα στην εξεύρεση ατόμων με ειδικότητα στη διοίκηση νοσηλευτικών ιδρυμάτων και, αν, όπως πιστεύουμε, δεν υπάρχουν τέτοιοι ειδικοί, θα πρέπει, χωρίς άλλη καθυστέρηση, να αποστείλει πρόσωπα ικανά για απόκτηση τέτοιας ειδικότητας στο εξωτερικό. Θα πρέπει επίσης να προχωρήσει το κράτος σε περαιτέρω και συνεχή επιμόρφωση του ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Θα πρέπει ο εκσυγχρονισμός των δημόσιων νοσηλευτηρίων τόσο από άποψη διοίκησης και λειτουργίας όσο και από άποψη εξοπλισμού να γίνει τέτοιος, ώστε να συνάδει ανταγωνιστικά με τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια. Θα πρέπει η προετοιμασία όλων των απαραίτητων κανονισμών που προνοεί ο νόμος, χωρίς καθυστέρηση, να γίνει και, τέλος, να υπάρξει η άμεση στελέχωση της αρχής του ΕΣΥ με άτομα με ικανότητες και κύρος.

Για όλους λοιπόν αυτούς τους λόγους, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, εμείς θα ψηφίσουμε υπέρ αυτού του νομοθετήματος του σχεδίου υγείας.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της ομιλίας του κ. Γ. Χριστοφίδη, ο κ. Ν. Αναστασιάδης επανήλθε στην έδρα.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Ν. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ)

Αντιλαμβάνομαι ότι σειρά στους ομιλητές έχει ο κ. Δώρος Θεοδώρου.

Πάντως, θέλω να χαιρετίσω μερικούς ήρωες που παρευρίσκονται, όπως τον πρόεδρο του ΠΙΣ, τους υπηρεσιακούς του Υπουργείου Υγείας, τους οποίους πραγματικά... Βεβαίως έχω δει ότι εξαφανίστηκε... Ο κ. Μάτσης;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Επήε να φάει τζι εννά 'ρτει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Α, επήε να φάει!

Πού έν' ο κ. Θεοδώρου;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εδώ είμαι, εδώ είμαι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή έβλεπά τον σε άλλη θέση προηγουμένως.

Κύριε Θεοδώρου, έχετε το λόγο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Πρώτ' απ' όλα θέλω να ξεκινήσω με κάτι το οποίο νομίζω ότι, ως Βουλή, θα πρέπει να αποκαταστήσουμε. Ελέχθη ότι οι δημοσιογράφοι μάς εγκατέλειψαν· δε μας

εγκατέλειψαν. Ήταν, την ώρα που έγινε αναφορά, εις την αίθουσα τύπου μαζεμένοι πολλοί εκεί πέρα και άκουγαν από τα μεγάφωνα της αίθουσάς τους τις συζητήσεις μέσα στην αίθουσα της ολομέλειας και νομίζω ότι πρέπει να τους ευχαριστήσουμε κιόλας, διότι έχουν αυτό το κουράγιο. Επίσης, νομίζω, πρέπει να χαιρετίσουμε την παρουσία και των εκπροσώπων των υπουργείων -όχι μόνο ενός υπουργείου- του προέδρου του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου και όσων άλλων ενδιαφερομένων βρίσκονται εδώ πέρα και βεβαίως να χαιρετίσουμε και το κουράγιο όσων από τις εννιά το πρωί μέχρι τώρα, σχεδόν χωρίς διακοπή, παρακολουθούμε αυτή τη συζήτηση.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχήν πρέπει να πω ότι διάβασα με προσοχή, με πολλή προσοχή, το κείμενο είκοσι μίας σελίδων που το Δημοκρατικό Κόμμα έχει δώσει εις την επιτροπή Υγείας της Βουλής. Σε αυτό το κείμενο η όλη ένσταση, αν θέλετε, του ΔΗΚΟ περιστρέφεται γύρω από δύο κεντρικά σημεία· δε λέω ότι μόνο αυτά ήσαν. Το ένα εκ των δύο κεντρικών σημείων ήταν ο φόβος για τον κίνδυνο να καταρρεύσουν τα δημόσια νοσηλευτήρια ή να ιδιωτικοποιηθούν αυτά τα δημόσια νοσηλευτήρια και το δεύτερο ήταν ο φόβος για τη βιωσιμότητα του προτεινόμενου σχεδίου, λόγω κυρίως -έτσι τουλάχιστον κατάλαβα- της έλλειψης πρόσφατης αναλογιστικής μελέτης επί του καθαρά οικονομικού μέρους του συστήματος υγείας, με το επιχείρημα ότι, από το 1996 που έγινε η τελευταία, έστω και αναθεωρημένη κατά τι το '98, μέχρι σήμερα έχουν αλλάξει τα δεδομένα. Βεβαίως, θα ασχοληθώ με αυτά τα δύο επιχειρήματα, αν και ήδη το ένα νομίζω ότι δεν υπάρχει εκ των πραγμάτων, δηλαδή το θέμα των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Δεν υπάρχει αυτό το θέμα πλέον. Δεν υπήρχε, κατά τη γνώμη μου, ούτε στην αρχή, αλλά τώρα είναι εντελώς ξεκαθαρισμένο.

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Πρώτος το είχες θέσει, κύριε συνάδελφε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Όμως, κύριοι συνάδελφοι...

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Πρώτος το είχες θέσει!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ε, ασφαλώς, ναι! Εν πάση περιπτώσει, το είχα θέσει ως φόβο και έγινε ειδική συζήτηση στην επιτροπή Υγείας της Βουλής.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, σήμερα, ακούγοντας τις ομιλίες των εκπροσώπων του Δημοκρατικού Κόμματος, διερωτήθηκα και διερωτώμαι ακόμα γιατί μετά από όσα έχουν πει ζητούν αναβολή. Εγώ, αν εκατάλαβα καλά, με όσα μπορώ να καταλάβω από τα μηνύματα που εξέπεμψαν οι ομιλίες του κ. Παπαδόπουλου και του κ. Ματσάκη, αυτό που το ΔΗΚΟ θέλει είναι ακύρωση στην πραγματικότητα· δεν είναι αναβολή που ζητά το ΔΗΚΟ, με τη δική μου την αντίληψη και με τη δική μου τη λογική. Διότι όλα τα επιχειρήματα που έχουν εκτεθεί και ιδίως της μυθοποίησης των στόχων του εθνικού συστήματος υγείας που είναι η ισότιμη μεταχείριση η ιατροφαρμακευτική, που είναι η ελευθερία επιλογής και που είναι, τέλος πάντων, η ίση μεταχείριση, όπως θέλετε... Είναι τρεις οι στόχοι, τους οποίους ανέφερε ο κ. Παπαδόπουλος, ένα δευτερόλεπτο και θα τους αναφέρουμε: ισότιμη μεταχείριση, ελεύθερη πρόσβαση και ελευθερία επιλογής. Και τους χαρακτήρισε ως μύθο, χρησιμοποιώντας ακριβώς την ίδια φράση που χρησιμοποίησε και ο κ. Ματσάκης, επαναλαμβάνοντας τα επιχειρήματά του πάνω στο ίδιο θέμα. Εάν λοιπόν αυτά είναι μύθος και, αν, όπως μας εξετέθη, δεν υπάρχει στην πραγματικότητα τρόπος να αντιμετωπιστούν αυτά τα ζητήματα, εγώ διερωτώμαι γιατί το ΔΗΚΟ ζητά αναβολή! Είναι ακύρωση που συνεπάγεται η λογική που εξετέθη εδώ πέρα σε ό,τι αφορά την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων. Υπάρχουν και άλλα θέματα πιο λεπτομερειακά με τα οποία θα ασχοληθώ. Θα προσπαθήσω να μη μακρηγορήσω,

κύριε Πρόεδρε.

Νομίζω ότι το σφάλμα το οποίο διαπράττει το Δημοκρατικό Κόμμα είναι ότι συγκρίνει αυτό το οποίο υπάρχει, που ασφαλώς είναι πλαίσιο -και το τονίζω, όσο και αν ο κ. Παπαδόπουλος το αντιμετώπισε με μία ειρωνεία- είναι πλαίσιο. Είναι πλαίσιο, διότι θα ακολουθήσουν δεκάδες -κατά τη γνώμη μου, έν' εκατοντάδες- κανονισμοί που θα δώσουν τη μορφή σε αυτό το ζήτημα και εμείς -εννοώ η Βουλή, όποιοι θα είναι εις τη Βουλή- είναι που θα δώσουμε αυτή τη μορφή. Είναι η Βουλή που θα δώσει τη μορφή με τους κανονισμούς που θα ψηφίσει. Συγκρίνει λοιπόν αυτό το πλαίσιο, που ακόμα δεν είναι εντελώς διευκρινισμένο, με κάτι το ιδανικό, με κάτι το ιδεατό, με κάτι το τέλειο και βρίσκει ατέλειες. Ομιλώντας, παραδείγματος χάριν, για την ισότιμη μεταχείριση, ανεφέρθησαν τα παραδείγματα των ουρών που για τον κοσμάκη θα εξακολουθήσουν να είναι ουρές, αλλά για τους επώνυμους δε θα είναι ουρές. Ομιλώντας για το πώς οι γιατροί θα λειτουργήσουν, ανεφέρθησαν τα κυκλώματα και πάλι -για να μιλούμε την καθομιλουμένη- τα οποία υπάρχουν ασφαλώς και σήμερα. Απολογούμαι, κύριε πρόεδρε του Παγκύπριου Ιατρικού Συλλόγου, αλλά λέω μια πραγματικότητα· υπάρχουν και σήμερα αυτά τα κυκλώματα.

Ανεφέρθησαν πάρα πολλά άλλα πράγματα για τα οποία ο κ. Ματσάκης είπε ότι δεν ξέρει τρόπο θεραπείας. Και, αν δεν ξέρουμε τρόπο θεραπείας, δε ζητούμε αναβολή για έξι μήνες για ένα θέμα που απασχολεί δεκάδες χρόνια αυτό τον τόπο. Ε, είναι ουσιαστικά σαν να ζητούμε ακύρωση! Το λάθος βρίσκεται στο ότι συγκρίνουμε με το ιδεατό. Να συγκρίνουμε με αυτό που υπάρχει σήμερα. Και να καταλήξουμε αν γίνεται αναβάθμιση, αν γίνεται πρόοδος ή αν δε γίνεται πρόοδος, έστω με τους στόχους που βάζουμε. Μπορεί να είναι υψηλοί, μπορεί να έχουν προβλήματα -και έχουν- μπορεί να υπάρξουν δυσκολίες -και υπάρχουν- αλλά να καταλήξουμε αν γίνεται αναβάθμιση.

Ανεφέρθησαν τα μειονεκτήματα του αντίστοιχου εθνικού σχεδίου υγείας της

Αγγλίας, του NHS. Βεβαίως. Διερωτηθήκαμε πώς θα ήταν η κατάσταση, αν δεν υπήρχε το εθνικό σχέδιο υγείας στην Αγγλία; Για τον κοσμάκη! Εκείνοι που τα έχουν δεν έχουν πρόβλημα να έχουν...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Του Ανιούριν Μπέβαν τού εστήσαν άγαλμα εις το Cardiff για το σχέδιο υγείας.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Βεβαίως!

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

... στην Αγγλία.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Βεβαίως! Εκείνοι που τα έχουν δεν έχουν πρόβλημα, για να έχουν τέλεια ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Και θα επαναλάβω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κουλία, αντί να ομιλείτε εσείς, καλύτερα ο κ. Ματσάκης.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...την περίπτωση...

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Κύριε Θεοδώρου, αν μου επιτρέψετε...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...και θα επαναλάβω... Παρακαλώ, ναι.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Το εθνικό σύστημα υγείας της Αγγλίας έγινε το '48, μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, και ήταν πολύ καλό για την εποχή εκείνη και τα δεδομένα της εποχής εκείνης. Γι' αυτό του εστήσαν άγαλμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εμείς δεν προλάβαμε να υιοθετήσουμε εκείνο του '48.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Ε, μα άγαλμα έχουμεν τζι εμείς του Κολοκοτρώνη από το '21!

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ε! Έν' κακός και ο Κολοκοτρώνης;

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Και καλώς το έχουμε! Και καλώς το έχουμε!

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έν' κακός και ο Κολοκοτρώνης;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Και θα επαναλάβω, αν και το έχω πει δεκάδες φορές σήμερα, την περίπτωση των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και ποιος είπε ότι θα... Κύριε Δώρο Θεοδώρου, έτσι για να γίνει λλίσος διάλογος, να ζωντανέψουμε, να ξυπνήσουμε και να επανέλθουν όσοι λείπουν. Ποιος είπε ότι θα υιοθετηθεί το σύστημα της Αγγλίας του '48 και όχι του 2001;

Ευχαριστώ. Συνεχίστε, κύριε...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Θα επαναλάβω, επαναλαμβάνω...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα, έν' για τον Κολοκοτρώνη που μιλούμε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έν' Θεόδωρος τζαι τζείνος τζαι μεν με συγχύζετε!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Σχόλια και γέλια)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Θα επαναλάβω, λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι και κυρίες, την περίπτωση των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, όπου εις τον ιδιωτικό τομέα, όσοι έχουν τη δυνατότητα να εξασφαλίσουν ασφάλεια υγείας, έχουν μία τέλεια, μπορεί να πει κανείς, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Νομίζω ότι το μόνο που δεν μπορούν να κάνουν είναι να αναστήσουν νεκρούς! Όσοι δεν έχουν όμως τη δυνατότητα και είναι υποχρεωμένοι να απευθυνθούν εις τα κρατικά νοσηλευτήρια, παρ' όλο που αναβαθμίστηκαν επί της διακυβέρνησης Κλίντον, έχουν πολύ χαμηλότερης στάθμης ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Μέχρι την περίοδο Κλίντον ήταν περίπου εκεί πέρα τα μέρη όπου κάποιοι επήγαιναν, για να πεθάνουν -ένα περίπου- αν η αρρώστια τους ήταν πάνω από γρίπη. Πάνω από γρίπη, έπρεπε να επικαλεσθούν τη βοήθεια του Θεού! Καλύτερα να επήγαιναν σε ναό να προσευχηθούν να τους θεραπεύσει ο Θεός, παρά να επήγαιναν σε τέτοια νοσοκομεία.

Κρίνουμε λοιπόν και συγκρίνουμε με αυτό που εμείς, εμείς, σήμερα έχουμε. Τι έχουμε σήμερα; Λυπούμαι διότι μας διαφεύγει και κάτι άλλο και μιλούμε για το σχέδιο το οποίο είχαμε πριν οκτώ μήνες. Σήμερα δεν έχουμε εκείνο που είχαμε πριν οκτώ μήνες. Σήμερα μας διαφεύγει ότι έχουμε ψηφίσει κανονισμούς και νέα τέλη για τα νοσοκομεία. Μας διαφεύγει σήμερα ότι όσοι έχουν εισόδημα άνω των £8.000 -κάπου εκεί, δεν είμαι εντελώς βέβαιος- πληρώνουν και πληρώνουν 50% και άλλοι πληρώνουν

100%.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για σκοπούς πρακτικών, άνω των £6.000.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έξι. Εγώ είπα οκτώ, κύριε συνάδελφε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Εκάμετε λάθος!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Εν πειράζει! Εν πειράζει! Να είμαστε λάθος!

Μας διαφεύγει αυτό το πράγμα, ότι ο κόσμος πληρώνει και πληρώνει αδρά. Από εκείνους δε που πληρώνουν 100% -και ας μην ξεχνούμε ότι δεν είναι οι εκατομμυριούχοι, είναι όσοι πιάνουν πάνω από £15.000, £16.000 που πληρώνουν 100%- αυτή τη στιγμή υφίστανται τρομακτική πίεση όσοι αρρωστήσουν, τρομακτική πίεση!

Υπάρχουν περιπτώσεις... Εγώ έχω υπόψη μου πολλές περιπτώσεις, πολλές περιπτώσεις. Μια είναι χαρακτηριστική και μάλιστα σχετίζεται και με την ΕΤΥΚ. Και θα το πω: Ένα ζευγάρι, η σύζυγος είναι τραπεζική υπάλληλος με ένα μισθό κάπου £400 το μήνα -δεν είμαι εντελώς βέβαιος, δεν είναι παλιά υπάλληλος- και ο σύζυγος πιάνει λιγότερα από εκείνη, δεν έκαμε παιδιά, ακολούθησε τη μέθοδο, την πολύ δαπανηρή, της τεχνητής γονιμοποίησης και έκανε παιδιά, τα οποία γεννήθηκαν πρόωρα, έμειναν στο Μακάριο για τρεισήμισι-τέσσερις μήνες στη θερμοκοιτίδα και, όταν βγήκαν από το νοσοκομείο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σσσ...

(Κτυπά τη σφύρα.)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...κύριοι συνάδελφοι και κυρίες, τους ήλθε μια “λυπητερή” £13.000! Όταν οι άνθρωποι είπαν: «μα εμείς είμαστε δικαιούχοι, διότι μας καλύπτει το σχέδιο, τα εισοδήματά μας, να οι αποδείξεις, είναι κάτω», τους απάντησαν: «ναι, αλλά εσύ, κυρία μου, είσαι της ΕΤΥΚ, είσαι τραπεζική υπάλληλος και να πάεις να σου τα πληρώσει η ΕΤΥΚ». Και, βεβαίως, η ΕΤΥΚ είπε: «έτσι πράματα εμείς εν πληρώνουμε, εννά πληρώσουμε, αν πληρώσουμε, καμιά πεντακοσιά λίρες». Και ο άνθρωπος έκλαιε κυριολεκτικά, γιατί δεν ήξερε τι να κάμει. Να πουληθεί, που έκαμε τα δκυο μωρά, τα οποία περίμενε οκτώ χρόνια, εφτά χρόνια να τα κάμει; Έκλαιε ο άνθρωπος για το τι θα κάμει με αυτή την υπόθεση.

Υπάρχουν προβλήματα, κύριοι συνάδελφοι. Και, όταν μιλούμε για τη σημερινή κατάσταση, να μη μας διαφεύγει το ότι η μάζα του λαού μας -και μιλούμε για τη μάζα που αντιπροσωπεύει τουλάχιστο το 60%- δεν έχει δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σήμερα. Δεν την έχει αυτή την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Και δεν είναι τυχαίο που οι ασφάλειες έχουν κυριολεκτικά μουντάρει, αν επιτρέπεται η φράση. Και δεν είναι τυχαίο που έγιναν απεργίες. Υπάρχει ψωμί. Διότι ο κόσμος, όταν βρίσκεται στην κατάσταση που βρέθηκε ο φίλος με τα δίδυμα τα πρόωρα, δεν έχει άλλη λύση παρά να κάμει μια ασφάλεια στο τέλος. Και οι ασφάλειες πληρώνονται ακριβά. Εκεί θέλουμε να οδηγήσουμε με τις καθυστερήσεις;

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, δεν είναι μόνο η σύγκριση με το ιδεατό ή με το σημερινό. Είναι και κάτι άλλο το οποίο επίσης μας διαφεύγει. Αυτό το στοιχείο της κοινωνικής αλληλεγγύης δεν το λάβαμε υπόψη μας. Εγώ σας λέω ότι, ναι, θα υπάρχουν εκείνοι που δε θα μπαίνουν στις ουρές. Ναι, θα υπάρχουν και κάποιοι που θα διούν μπιλιεπούδκια! Ναι, κάποιοι θα έχουν ιδιαίτερη μεταχείριση. Όμως, όλοι αυτοί, οι οποίοι έχουν τη δυνατότητα να δίνουν τα μπιλιεπούδκια ή να πηγαίνουν να

εξετάζονται από ιδιώτη γιατρό πληρώνοντας, θα καταβάλλουν τη συνεισφορά τους στο ταμείο. Προς όφελος ποίων; Προς όφελος εκείνων που δεν έχουν αυτή τη δυνατότητα. Αυτό δεν το είδαμε. Και δεν αντιληφθήκαμε ότι με αυτό τον τρόπο ο άνθρωπος ο φτωχός και ο μεσαίος σε ώρα δύσκολης περίπτωσης και σοβαρής αρρώστιας δε θα έχει το άγχος για το τι θα κάνει. Θα μου πείτε «πληρώνει το κράτος σ' αυτές τις περιπτώσεις». Ναι, πληρώνει ή πλήρωνε. Αλλά το κράτος ήρθε και μας είπε ότι πρέπει να κάνουμε αυτό το σχέδιο υγείας, γιατί κατάληξε στο συμπέρασμα ότι δε θα μπορεί να σηκώσει τις δαπάνες για την υγεία, δε θα μπορεί να τις αντέξει, επειδή οι δαπάνες μας για την υγεία αυξάνονται με γρηγορότερο ρυθμό απ' ό,τι αυξάνεται το εθνικό εισόδημα ή το εθνικό μισθολόγιο: 11% το χρόνο η αύξηση των δαπανών υγείας 5, 6, 7, 8% η αύξηση στο εθνικό εισόδημα ή στο εθνικό μισθολόγιο. Αυτό σημαίνει ότι, με μαθηματική ακρίβεια, εφόσον και ο πληθυσμός γηράσκει, εφόσον τζέινιοι που δουλεύουν λλιανίσκουν τζαι πολλυνίσκουν εκείνοι οι οποίοι πληρώνονται, παίρνουν τις συντάξεις, δηλαδή, χωρίς να εργάζονται, οδηγείται και αυτό το σύστημα το οποίο είχαμε σε κατάρρευση. Και είναι γι' αυτό που έπρεπε να αυξηθούν τα έσοδα, γι' αυτό το σκοπό, για την υγεία. Πώς θα αυξάνονταν τα έσοδα;

Άκουσα τον κ. Παπαδόπουλο να μιλά για απόκλιση από το αρχικό σχέδιο που μιλούσε για εισφορά επί των ολικών εισοδημάτων. Εγώ συμφωνώ απόλυτα, αλλά δεν άκουσα τον κ. Παπαδόπουλο να πει ότι προτείνει φορολογική μεταρρύθμιση, να πει να εισαχθεί το τεκμαρτό. Γιατί δεν το είπε αυτό ο κ. Παπαδόπουλος; Γιατί δεν το είπε οποιοσδήποτε διαφωνών; Εκεί είναι το πρόβλημα: η ΠΑΣΥΔΥ έχει δίκαιο. Και εμείς είμαστε υπέρ της αλλαγής του φορολογικού συστήματος, ναι, γιατί μόνο τότε θα υπάρξει περισσότερη δικαιοσύνη. Αλλά, όταν αναφερόμαστε στο ότι κάνουμε παρεκκλίσεις, να προτείνουμε και τη θεραπεία. Και η θεραπεία είναι να πάμε στο ολικό εισόδημα, αφού όμως καταστήσουμε εφικτή την πρόσβαση στο ολικό εισόδημα. Και η εφικτή πρόσβαση

μόνο με φορολογική μεταρρύθμιση και εισαγωγή του τεκμαρτού θα επιτευχθεί. Έχω σπίτι £1 εκατομ., έχω αυτοκίνητο πολυτελείας, έχω κότερο, δηλώνω εισόδημα £12.000 το χρόνο. Πού τα ηύρες, κύριε Δώρο, τζι εγόρασες όλα αυτά τα πράματα; Να πληρώσεις πάνω σε αυτά τα οποία έχεις. Να δούμε αν θα έχουμε πόρους για να στηρίξει το κράτος μόνο του, εγώ λέω, ένα σύστημα υγείας, χωρίς αυτές τις συνεισφορές. Δυστυχώς, αυτοί που κυβερνούν τόσα χρόνια δε θέλουν τέτοια φορολογική μεταρρύθμιση. Και εκείνοι που διαμαρτύρονται, από πλευράς δημόσιων υπαλλήλων και άλλων υπαλλήλων, που λένε ότι εκείνοι πληρώνουν τους φόρους -πληρώνουν περισσότερους φόρους σε σύγκριση με τους υπόλοιπους- να στρέψουν τα πυρά τους προς την κατεύθυνση της εκτελεστικής εξουσίας για αλλαγή του φορολογικού συστήματος. Και τα κόμματα τα οποία λένε ότι γίνεται παρέκκλιση από τις αρχικές πρόνοιες και τις οδηγίες του σχεδίου να στρέψουν τα πυρά τους και τις προσπάθειές τους, αφού θέλουν να γίνουν και κυβέρνηση, προς την κατεύθυνση διαφορετικής φορολογίας. Να φορολογείται ο πλούτος. Να ποια είναι η λύση. Όλα τα άλλα είναι απλώς άρες και κατάρες, τίποτε άλλο!

Ελέχθη, κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτό το σύστημα θα καταρρεύσει από τις διάφορες “σπατάλες και καταχρήσεις”, οι οποίες θα γίνονται. Βεβαίως και θα καταρρεύσει όποιο σύστημα από τέτοιου είδους υπερβάσεις, σπατάλες και καταχρήσεις, αν δεν έχει ένα δρακόντειο σύστημα ελέγχου λογιστικού, διαχειριστικού και ιατρικού. Τα δύο πρώτα τα καταλαβαίνουμε όλοι. Για το άλλο, επειδή ο κ. Παπαδόπουλος έκαμε πολύ λόγο -και ολίγον ειρωνικά- να πούμε μερικά παραδείγματα.

Είπε και ο κ. Ματσάκης για τους προστάτες. Γνωρίζετε, κύριοι συνάδελφοι, ότι σε άλλες χώρες, στην Αμερική, η οποία έχει την ιδιωτική ασφάλιση και τα ιδιωτικά νοσοκομεία ως επί το πλείστον, κάμνει χειρουργός εγχείριση το τυφλό και δεν επιτρέπεται να το πετάξει στο σκουπιδοτενεκέ; Πηγαίνει για εξέταση και ανάλυση. Και,

αν το τυφλό αυτό αφαιρέθηκε χωρίς να υπάρχει λόγος, αν δεν ήταν μολυσμένο, την πρώτη φορά γίνεται παρατήρηση από το αρμόδιο συμβούλιο της ασφαλιστικής εταιρείας εκεί πέρα: «Κύριε συνάδελφε, γιατρέ, παρατηρήσαμε ότι την τάδε ημερομηνία κάνατε αυτή την εγχείριση, το δε τυφλό που αφαιρέσατε δεν είχε στοιχεία μόλυνσης. Παρακαλούμε να είσαστε πιο προσεκτικός!». Τη δεύτερη φορά προειδοποίηση, την τρίτη φορά απόλυση! Μου είπαν δε -ο γιατρός Λυσσαρίδης- ότι δεν είναι απλώς απόλυση του στερούν και την άδεια άσκησης του επαγγέλματος.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Βεβαίως. Και με τους προστάτες. Αν αφαιρέθηκαν προστάτες χωρίς λόγο, να υπάρχει ο έλεγχος, να υπάρχει ο έλεγχος για τα φάρμακα. Και υπάρχει επιστημονικό συμβούλιο, υπάρχει επιστημονική επιτροπή στα πλαίσια του εθνικού σχεδίου υγείας που θα έχει αυτή την αποστολή, να είναι άγρυπνος φύλακας, να ελέγχει την ιατρική, να ελέγχει την άσκηση της ιατρικής, να ελέγχει την ποιότητα της ιατρικής και την ορθότητα της ιατρικής, αν ασκήθηκε, με βάση διεθνώς παραδεδεδεγμένες αρχές και πρακτικές, πρωτόκολλα, δεν ξέρω πώς τα λέτε οι γιατροί, και ούτω καθεξής. Και, βεβαίως, χρειάζεται και αυστηρότατος οικονομικός έλεγχος και αυστηρότατος διαχειριστικός έλεγχος. Ασφαλέστατα! Δεν μπορούμε να μιλούμε για ένα τέτοιο σχέδιο χωρίς να υπάρχει αυτός ο έλεγχος. Και διαλαμβάνεται μέσα στο νομοσχέδιο η ύπαρξη τέτοιων ελέγχων και τέτοιων επιτροπών. Πώς; Με κανονισμούς. Οι κανονισμοί θα διευθετήσουν όλα αυτά τα πράγματα.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Μου επιτρέπετε μια ερώτηση, κύριε συνάδελφε;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Παρακαλώ.

Μ. ΜΑΤΣΑΚΗΣ:

Γνωρίζετε ότι στην Ελλάδα από της εφαρμογής του εθνικού συστήματος υγείας οι καισαρικές τομές διπλασιάστηκαν;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, δεν αποκλείω αυτά που λέτε. Εγώ όμως λέω ότι...

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ποιος το αποκάλυψε; Ο Υπουργός Υγείας.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μάλιστα.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Και δημιούργησε θέμα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μάλιστα. Είναι θέμα ελέγχου. Αν υπάρχει έλεγχος, αυτά θα ελαχιστοποιηθούν. Αν δεν υπάρχει έλεγχος, θα τιναχτεί στον αέρα από τον πρώτο χρόνο το ταμείο. Ασφαλώς! Ασφαλέστατα!

Θέλω να προχωρήσω και σε ορισμένα άλλα ζητήματα, τα οποία εθίγησαν ιδιαίτερα από τον κ. Παπαδόπουλο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Υπάρχει θέμα διαδικασίας.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, επειδή είναι ουσιαστικές ερωτήσεις, πρέπει, και με την άδεια του ομιλούντος, να διευκρινιστεί, αν αναβληθεί για έξι μήνες...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Το είπα τέλεια στην αρχή, κύριε συνάδελφε, τούτο!

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

...αν αναβληθεί για έξι μήνες, δε θα διπλασιαστούν και πάλι οι καισαρικές;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, το είπα εντελώς στην αρχή, ότι, με όσα είπαν, δε βλέπω γιατί ζητούν αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Απευθύνομαι σε άλλους. Είναι κατάργηση που θέλουν και όχι αναβολή στην πραγματικότητα, με αυτά τα επιχειρήματα τα οποία μπαίνουν κάτω. Διότι, αν ο κίνδυνος να διπλασιαστούν οι καισαρικές υφίσταται, δε θα αλλάξει η κατάσταση με έξι μήνες αναβολή.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Θέμα διαδικασίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κιττής.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Με όλο το σέβας προς το φίλο Δώρο Θεοδώρου, που μιλά τώρα, αλλά και τους επόμενους που αναμένουν...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα πόσους επόμενους;

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

...όλα αυτά τα θέματα τα έχουμε πει και πιστεύω ότι έχουν αναλυθεί από όλες τις

πλευρές επί αρκετό καιρό, από χρόνια τώρα. Ακούονται πάρα πολλά τον τελευταίο καιρό. Πιστεύω ότι έχουν εκτεθεί οι θέσεις όλων και είναι γνωστές. Δε θα πείσουμε ο ένας τον άλλο, φαντάζομαι, διότι η κάθε κοινοβουλευτική ομάδα έχει πάρει τις θέσεις της και έχει πάρει τις αποφάσεις της.

Τ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Γιατί μίλησες;

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Μιλήσαμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να θεωρηθεί εξαντληθείσα η συζήτηση, για να σας διαλύσω!

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Λοιπόν, εισηγούμαι, να συντομεύσουμε όλοι τις ομιλίες μας, κύριε Πρόεδρε...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

...

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Παρακαλώ, κύριε, έχω θέσει ένα θέμα διαδικασίας.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε συνάδελφε...

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Και λέω ότι η παράκληση είναι, όταν ολοκληρώσει ο φίλος, ο Δώρος, τον οποίο θα παρακαλέσουμε όλοι μας...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μα, νομίζω, τελειώνουμε. Εννά μιλήσει και ο κ. Τυρίμος τζαι τελειώσαμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα ο κ. Τυρίμος τι θα πει παραπάνω από το Δώρο, ο οποίος τα ανέλυσε εν

εκτάσει;

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

Ακόμα, κύριε Πρόεδρε, ένα σημείο μόνο, είπαμε ότι θα διαλύσουμε τη Βουλή 19 του Απρίλη τζαι πάμε για τις 20 του Απρίλη...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν αλλάζει τίποτε, κύριε συνάδελφε.

ΣΤ. ΚΙΤΤΗΣ:

...σε λίγα λεπτά αλλάζει η μέρα. Αν είναι δυνατό, να ολοκληρώσουμε και να κλείσουμε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Γέλια)

Θα σας διαλύσω σε ελάχιστο χρόνο! Μείνετε ήσυχοι!

Κύριε Θεοδώρου, δεν αμφιβάλλω ότι η φαρέτρα σας έχει πολλά επιχειρήματα, αλλά φαίνεται ότι οι πλευρές έχουν ήδη τοποθετηθεί.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μας διαφεύγει κάτι. Δε μιλούμε για να πείσουμε ο ένας τον άλλο. Μιλούμε για να πληροφορήσουμε το λαό, γι' αυτό μιλούμε εδώ πέρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι ώρα...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αν δε μας ακούει τώρα, θα μας ακούσει αύριο. Και καταγράφονται αυτά τα πράγματα, κύριοι συνάδελφοι. Αλλά εγώ θα σεβαστώ την παράκληση των συναδέλφων και θα συντομεύσω, αν, βεβαίως, δε γίνουν διακοπές, όχι διότι δε θέλω -αν μου κάμετε

διακοπή, θα τη δεχτώ- αλλά, αν θέλετε να τελειώσουμε πιο γρήγορα, αν δεν κάμετε διακοπή, θα τελειώσουμε πιο γρήγορα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε θα επιτρέψω καμιά διακοπή.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Λοιπόν, σύντομα, λοιπόν.

Ο κ. Παπαδόπουλος μας είπε ότι ζητά αυτή την αναβολή, διότι το σχέδιο δεν είναι εφαρμόσιμο, δεν είναι βιώσιμο, οι οικονομικές επιπτώσεις θα συμπαρασύρουν ολόκληρη την οικονομία της Κύπρου, θα οδηγήσουν στην παράλυση του σημερινού σχεδίου που λειτουργεί και γι' αυτό ζητά αναβολή έξι μηνών.

Ελέχθησαν όλα εκείνα τα περί μύθων, για τα οποία ήδη έχω απαντήσει. Θα σταθώ στο θέμα του αν είναι ή δεν είναι βιώσιμο αυτό το σχέδιο. Το επιχείρημα το οποίο μας ελέχθη είναι ότι οι δαπάνες για τη λειτουργία αυτού του σχεδίου, ενώ αρχικά ήταν £130 εκατομ., ανέβηκαν στα £190 εκατομ., τώρα είναι στα £230 εκατομ. και ούτω καθεξής. Εγώ λέω ότι ύστερα από δυο χρόνια θα είναι ακόμα £20 εκατομ. πιο πάνω και μετά περισσότερο. Γιατί; Γιατί αυξάνονται συνεχώς οι δαπάνες για την υγεία. Δεν είναι τυχαία που λέμε 11% αυξάνονται οι δαπάνες για την υγεία, 7, 6, 5% αυξάνεται το εθνικό εισόδημα. Να το πάρουμε απόφαση, κύριοι, αν θέλουμε να έχουμε υγεία επιπέδου, θα την πληρώνουμε. Αν δε θέλουμε, να πούμε ότι όσοι έχουν λεφτά θα την έχουν, όσοι δεν έχουν δε θα την έχουν! Εμείς δε δεχόμαστε αυτή την άποψη. Εμείς λέμε να πληρώνουμε όλοι, για να έχουν και αυτοί που δεν έχουν μόνοι τους τη δυνατότητα την ίδια περίθαλψη, του ίδιου επιπέδου, που έχουν και οι άλλοι. Και δε δεχόμαστε γι' αυτό αναβολή.

Είναι βιώσιμο το σχέδιο; Βεβαίως, είναι βιώσιμο το σχέδιο. Ήδη ο ίδιος ο κ. Παπαδόπουλος έκανε μια αναφορά η οποία αποδεικνύει μόνη της ότι τώρα είναι

βιώσιμο. Είπε ότι τώρα μιλούμε για 9,1% συνολικές εισφορές επί ενός εθνικού μισθολογίου £3 δις. Τρία επί εννέα, είκοσι επτά, £279 εκατομ., πόσα είναι. Τη στιγμή που τώρα οι δαπάνες που προϋπολογίζονται στο σχέδιο είναι πολύ χαμηλότερες. Και είναι επί του εθνικού μισθολογίου, κύριοι. Διότι υπάρχουν και αποταμιεύσεις, καταθέσεις κάμποσων δισεκατομμυρίων λιρών, υπάρχουν ενοίκια κάμποσων δισεκατομμυρίων λιρών, τα οποία επίσης θα φορολογούνται. Και άλλα εισοδήματα. Και είναι απόκρυψη αυτό το πράγμα, το οποίο δεν αναφέρεται ρητά και κατηγορηματικά. Είναι η ρεζέρβα του σχεδίου. Είναι η ρεζέρβα. Εγώ λέω ακόμα κάτι, κύριοι. Αν...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Εν τζαι είπε έτσι όπως λέτε...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είπε ο κύριος...

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έν' άλλως πως που είπε, αλλά...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έτσι το είπε τζαι εσημείωσά το δαμαί κατά λεππώς. Αν έκαμα λάθος, να μου το εξηγήσετε τζαι να απολογηθώ, αν έκαμα λάθος. Αυτά άκουσα, αυτά έγγραφα.

Το σχέδιο, λοιπόν, είναι καταρχήν βιώσιμο. Μόνο, όμως, αν ακολουθήσουμε τις προϋποθέσεις της τακτικής παρακολούθησης, αν γίνεται αυτή η έρευνα που πρέπει να γίνεται κάθε ένα-δυο χρόνια και ο έλεγχος ο συστηματικός πάνω στα οικονομικά, πάνω στη διαχείριση και πάνω στον ιατρικό τομέα. Καταλήγω...

ΧΡ. ΠΟΥΡΓΟΥΡΙΔΗΣ:

Άτε, Δώρο, τέλειωνε!

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Με όλη την εκτίμηση που σου έχω, με στενοχωρείς.

Τζαι, άμα με στενοχωρείς εσύ, ξέρεις ότι είναι βαρετή η στενοχωρία μου! Τζαι ίσια πάνω στην ώρα που ετέλειωνα! Είπε μου το ίσια πάνω στην ώρα που ετέλειωνα. Είντα που να κάμουμε! Τέλος πάντων.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Λοιπόν, κύριοι και κυρίες....

ΕΥ. ΣΑΜΜΟΥΤΑΣ:

Τέλειωνε, Δώρο.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Καταλήγω...

Ευχαριστώ, κύριε συνάδελφε. Με όλη την εκτίμηση που σου έχω, με στενοχωρείς· με στενοχωρείς. Κι αν με στενοχωρείς εσύ, ξέρεις ότι είναι βαρετή η στενοχώρια μου. Τζαι ίσια πάνω στην ώρα που τέλειωνα. Είπες μού το, ίσια πάνω στην ώρα που τέλειωνα. Είντα που να κάμουμε. Τέλος πάντων!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Λοιπόν, κύριοι και κυρίες, εμείς πιστεύουμε ότι αυτό πρέπει να ψηφιστεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τελευταία είναι “κυρίες και κύριοι” που λέμε, κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν πειράζει, έχουμε ισότητα. Γιατί να πω πρώτα “κυρίες”; Ήρτε μου “κύριοι και κυρίες”, το ίδιο πράγμα είναι. Δε διαμαρτυρήθηκαν οι κυρίες, διαμαρτυρήθηκε ο κ. Αναστασιάδης!

Λοιπόν, εμείς πιστεύουμε ότι, ναι, πρέπει να ψηφιστεί τώρα. Και εκείνο που μας κάμνει να αισθανόμαστε πολύ έντονα ότι πρέπει να ψηφιστεί τώρα είναι η συνειδητοποίηση ότι υπάρχουν τεράστια συμφέροντα που δε θέλουν να ψηφιστεί. Αυτό μας κάμνει να αισθανόμαστε πάρα πάρα πολύ έντονα και να θέλουμε να επισπεύσουμε την ψήφισή αυτού του νομοσχεδίου. Αν τώρα δεν το ψηφίσουμε, δεν πρόκειται ποτέ να ψηφιστεί. Αυτό δεν είναι προφητεία, είναι φως φανάρι. Γι' αυτό, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σας καλούμε όλους, εκείνους που διαφωνούν, να αναθεωρήσετε τις απόψεις σας και να ψηφίσετε υπέρ του εθνικού σχεδίου υγείας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ τον κ. Θεοδώρου.

Αντιλαμβάνομαι ότι η συζήτηση εξαντλήθηκε. Να καλέσω τους κυρίους και τις κυρίες συναδέλφισσες να προσέλθουν στην αίθουσα, για να ψηφίσουν. Ο κ. Τυρίμος θα μιλήσει από τη θέση του, γιατί ελάχιστα έχει να προσθέσει σε όσα σοφά είπε ο κ. Δώρος Χριστοδουλίδης, για να προχωρούμε. Εκείνο που άκουσα είναι το "φως φανάρι", δεν ξέρω αν είπε και το φαναρά, μεταξύ άλλων, κύριε Χρίστου.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γεγονός ότι έχω εξαντληθεί να σας περιμένω, διότι φύγατε όλοι. Τώρα που ήρθατε, να μου δώσετε χρόνο δέκα λεπτών και θα τελειώσω.

Όπως είπε και ο συνάδελφος Δώρος Χριστοδουλίδης, το εθνικό σχέδιο υγείας ήταν πάγιο αίτημα του κόμματός μας από το 1962. Και είναι μια κοινωνική...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Είμαστε στις τριάντα παρά μία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντέξτε και τελειώνουμε.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

Και είναι μια κοινωνική κατάκτηση που τόσο στο περιεχόμενο όσο και στη διαμόρφωση η συμβολή του κόμματός μας ήταν πολύ ουσιαστική, όπως και σ' αυτό που διαμορφώθηκε το 1991.

Πιστεύουμε ότι το εθνικό σύστημα υγείας θα δώσει λύσεις στην ανεπάρκεια του παρόντος συστήματος, το οποίο είναι κατάλοιπο της αγγλικής αποικιοκρατίας. Θα δώσει λύσεις στην ανεξέλεγκτη αύξηση των δαπανών. Οι δαπάνες σήμερα αυξάνονται και λόγω των νέων επιδημιών, όπως είναι το έιτς, οι διάφορες μορφές καρκίνου και ούτως καθεξής, αλλά και λόγω της νέας τεχνολογίας και των νέων φαρμάκων. Και το κυριότερο είναι ότι είναι ανύπαρκτη η επικοινωνία μεταξύ ιδιωτικού και κρατικού τομέα. Έχει λεχθεί ότι σήμερα υπάρχουν πέντε αξονικοί τομογράφοι και ούτω καθεξής. Ένας λόγος για τον οποίο υπάρχουν αυτοί οι τομογράφοι είναι διότι αυτή η επικοινωνία μεταξύ του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα είναι ανύπαρκτη. Γνωρίζετε ότι το 65% των δαπανών στον τομέα της υγείας δαπανάται από τον ιδιωτικό τομέα και δυστυχώς οι δαπάνες μένουν ανεκμετάλλετες; Αυτός είναι ένας από τους λόγους που αυξάνεται το κόστος.

Επίσης, είναι ανύπαρκτος ο ποιοτικός έλεγχος στην ιατρική. Έχουν διερωτηθεί ποιοι θα ασκούν τον ιατρικό έλεγχο. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι η Κύπρος διαθέτει άριστους επιστήμονες και στην Κύπρο, αλλά πάρα πολλοί εργάζονται στο εξωτερικό και προσφέρουν τις υπηρεσίες τους· και στο εξωτερικό διαπρέπουν. Πώς μπορεί να μην μπορούν να ασκήσουν ιατρικό έλεγχο στην Κύπρο; Επίσης, είναι ανύπαρκτη η πρόληψη και ο έλεγχος στη δημόσια υγεία. Κάλλιστο παράδειγμα είναι αυτό το οποίο

βλέπουμε σήμερα με τις λοιμώξεις που υπάρχουν στο σύστημα ύδρευσης του γενικού νοσοκομείου.

Τι προτείνουμε για το εθνικό σχέδιο Υγείας: Πρώτα πρώτα θα δώσει αξιοπρέπεια στον ασθενή μέσα από τη διαδικασία του δικαιώματος επιλογής γιατρού και νοσηλευτηρίου. Έχει λεχθεί από συναδέλφους ότι αυτοί οι οποίοι είναι καλοί γιατροί θα γράψουν δυόμισι χιλιάδες ασθενείς, οι υπόλοιποι τι θα γράψουν; Σήμερα στην Κύπρο δεν ξέρω μονάδες να είναι οι καλοί γιατροί, πιστεύω ότι έχουμε αρκετούς άριστους επιστήμονες. Και μην ξεχνάτε ότι για κάθε γιατρό αναλογούν μόνο τριακόσιοι ασθενείς. Αν λάβουμε υπόψη πόσοι ετοιμάζονται και θέλουν με την εφαρμογή του σχεδίου υγείας να επιστρέψουν στην Κύπρο, τότε οπωσδήποτε δε θα υπάρχει πρόβλημα σε ποιους θα εγγραφούν.

Επιτυγχάνεται επίσης η δυνατότητα πρόσβασης στις υπηρεσίες υγείας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Νομίζω ότι η αριστερά θορυβεί σε βάρος του βουλευτή που μιλά. Πρώτα συνέλαβα δύο άλλους, τώρα συλλαμβάνω τρεις άλλους. Κύριε Χριστοδουλίδη, στο έδρανό σας.

Κ. ΤΥΡΙΜΟΣ:

...μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών. Από τον κ. Ματσάκη έχει λεχθεί ότι θα υπάρξει ο αγροτικός γιατρός. Έχω μελετήσει πάρα πολλές φορές το σχέδιο, αλλά το θεσμό του αγροτικού γιατρού δεν τον έχω δει οπουδήποτε. Ούτε ειδικότητα οικογενειακού γιατρού υπάρχει. Υπάρχει ειδικότητα στη γενική ιατρική· είναι τέσσερα χρόνια. Στην Κύπρο έχουμε γιατρούς οι οποίοι ασχολούνται με τη γενική ιατρική -και μιλώ για την πρωτοβάθμια ιατροφαρμακευτική περίθαλψη- για αρκετά χρόνια, από δέκα μέχρι είκοσι πέντε. Και είναι γύρω στους διακόσιους αυτοί οι οποίοι έτυχαν

μετεκπαίδευσης διάρκειας δύο χρόνων, βάσει της συμφωνίας που είχαμε με το πανεπιστήμιο του Σάρρεϊ. Εκτός τούτου έχουμε και συμφωνία με το πανεπιστήμιο της Κρήτης, με βάση την οποία θα συνεχίσει η μετεκπαίδευση των γιατρών. Και κάθε γιατρός, όπως ξέρετε, κύριε Ματσάκη, κάθε τρία χρόνια πρέπει να τυγχάνει αυτής της μετεκπαίδευσης.

Η εισφορά όλων ως ένδειξη κοινωνικής αλληλεγγύης και ανάλογα με τα εισοδήματά τους. Με την εισφορά επιτυγχάνεται η ιατρική κάλυψη στον κάθε πολίτη όπως και τα εξαρτώμενά του και επιτυγχάνεται η πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας όλο το εικοσιτετράωρο από τη γέννηση μέχρι και το θάνατό τους.

Θα αναφερθώ σε συντομία και σε κάποια άρθρα τα οποία έχουν αναφερθεί. Πρώτα πρώτα στο 58(1) το οποίο λέγει ότι ο οργανισμός θα παρέχει κίνητρα για σύσταση και λειτουργία συνεταιρισμών για παροχή πρωτοβάθμιας ιατρικής φροντίδας. Είναι κι εδώ που βασίζεται μια από τις τροπολογίες μας. Το κράτος το οποίο έχει τη διαχείριση των κρατικών νοσηλευτηρίων, εκεί και όπου δεν υπάρχει τέτοια ανταπόκριση, όπως έχει αναφερθεί στον Κάμπο ή στον Πύργο ή στον Αγρό και ούτω καθεξής, όπου υπάρχει ένας γιατρός, θα έχει την ευθύνη το κράτος να στελεχώσει αυτά τα ιατρεία με περισσότερους γιατρούς. Σήμερα τι γίνεται; Ναι, υπάρχει ένας γιατρός μόνο σ' αυτά τα νοσηλευτήρια και είναι υπόχρεος κάθε δεύτερη μέρα να είναι on call. Το δυστύχημα είναι ότι σ' αυτούς τους γιατρούς που κάθε δεύτερη μέρα εργάζονται το κράτος δίνει υπερωρίες μόνο £65 μηνιαίως.

Το άλλο άρθρο στο οποίο θα ήθελα να αναφερθώ είναι αυτό που αφορά την παραπομπή, το άρθρο 29. Δεν απαιτείται παραπομπή για όλες τις περιπτώσεις και αυτό έχει συμφωνηθεί με τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο. Δηλαδή, όταν ένας κτυπήσει το μάτι ή έχει κάταγμα στο πόδι, δε χρειάζεται να πάει στο γιατρό της πρωτοβάθμιας ιατροφαρμακευτικής φροντίδας, αλλά μπορεί να απευθυνθεί, βάσει αυτού του άρθρου,

στο γιατρό που απαιτείται· ούτε και η γυναίκα, όταν είναι έγκυος, θα αποτείνεται στο γιατρό της πρωτοβάθμιας.

Θα αναφερθώ και στις τροπολογίες τις οποίες έχει καταθέσει το κόμμα μας. Η πρώτη τροπολογία είναι η διατήρηση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της διαχείρισης και λειτουργίας των κρατικών νοσηλευτηρίων ως τμήματος του δημοσίου. Η δεύτερη τροπολογία είναι η απαλλαγή από την εισφορά των συνταξιούχων με χαμηλή σύνταξη. Πολύ ορθά έχει λεχθεί ότι για έναν που παίρνει δύο και τρεις χιλιάδες λίρες οι πενήντα και οι εκατό δε φαίνονται, αλλά για έναν που παίρνει σύνταξη £135 και η μια λίρα έχει σημασία. Η τρίτη τροπολογία είναι η ισομερής εκπροσώπηση στο διοικητικό συμβούλιο και η τέταρτη είναι η μείωση της εισφοράς των εργαζομένων με χαμηλά εισοδήματα.

Υπενθυμίζω ότι μέχρι σήμερα όσοι έχουν μισθό μέχρι έξι χιλιάδες λίρες δικαιούνται δωρεάν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Και αναφέρομαι και στα δικαιώματα των λειτουργών υγείας του δημοσίου τομέα, τα οποία με βάση τα άρθρα του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι κατοχυρωμένα μέχρι και την τελευταία τελεία.

Οι τροπολογίες μας είναι ουσιώδεις και σε όλα αυτά στα οποία έχετε αναφερθεί δίνουν λύσεις, γι' αυτό τις έχουμε προτείνει και πιστεύουμε ότι, αν υιοθετηθούν, αν ψηφιστούν από όλους, τότε δε θα υπάρχουν τα προβλήματα και οι φοβίες οι οποίες έχουν εκφραστεί.

Ήμουν όσο το δυνατό πιο σύντομος. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Τυρίμο. Πράγματι, όντως τηρήσατε τα...

Ο κ. Παπαδόπουλος θέλει να δευτερολογήσει άλλες δύο ώρες!

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Προκαταλαμβάνετε εχθρικά το ακροατήριο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είστε ελεύθερος να μιλήσετε για όσο θέλετε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα μιλήσω πέντε λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Νομίζω δικαιούμαι... Με συγχωρείτε δηλαδή που... Είμαι η πηγή του σκανδάλου, διότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι φαίνεται, κύριε Παπαδόπουλε, γι' αυτό δεν έχω πρόβλημα...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Νομίζω δικαιούμαι να πω δυο τρεις κουβέντες.

Το πρώτο που θέλω να πω είναι ότι όλα όσα έχω πει είναι με αποσπάσματα από την έκθεση που υποβλήθηκε από το υπουργείο στο Υπουργικό Συμβούλιο. Όλα ως το ένα! Και, όταν θέλετε να με ρωτήσετε, θα σας πω σελίδα και παραπομπή. Δεν το έκαμνα, διότι η πρώτη μου ομιλία αντί μιάμισης ώρας θα ήταν δυο ώρες. Αν μέχρι σήμερα η κυβέρνηση, και δυστυχώς αυτό συμβαίνει, δεν ξέρει, δεν έχει αντιληφθεί ότι οι εισφορές είναι πάνω στις ασφαλιστέες απολαβές και όχι πάνω στα ολικά εισοδήματα, αυτό ας γίνει μέτρο για σας πόσο μελετημένο και πόσο βιώσιμο είναι αυτό το σχέδιο. Αν από την άλλη είναι πάνω στα ολικά εισοδήματα και όχι στις ασφαλιστέες απολαβές, τότε το σχέδιο δε δουλεύει καθόλου, διότι ο νόμος καθορίζει πού θα γίνουν οι εισφορές. Ας αποφασίσουν τι θέλουν! Εγώ απλώς τονίζω ότι αυτό το βασικό θέμα δεν το γνωρίζει η κυβέρνηση ή το σχέδιο έχει γίνει λάθος.

Δεύτερον, όλα αυτά είναι ωραία για εκθέσεις και έλεγχο που γίνονται εκ των υστέρων, παρεμπιπτόντως. Ο Άμπελ Σμιθ λέει μια πολύ σοφή αποστροφή στην έκθεσή

του. «Τούτο το σχέδιο», μιλά για το δικό μας, «για να πετύχει εξαρτάται από την άψογη και αλτρουιστική συμπεριφορά των ασθενών, των γιατρών και των άλλων εμπλεκομένων». Αν όλοι εσείς είστε βέβαιοι ότι η νοοτροπία, η φιλοσοφία στην Κύπρο, θεμελιώνει άψογη και αλτρουιστική συμπεριφορά των γιατρών και των ασθενών στην Κύπρο -να μην πω για την κυβέρνηση- τότε δικαιούστε να έχετε την αισιοδοξία που έχετε ότι θα δουλέψει!

Τελικά, και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, θέλω να κάμω σαφέστατη τη θέση μου. Εμείς είμαστε υπέρ ενός λειτουργικού, οικονομικά εφικτού σχεδίου υγείας. Απλούστατα, αυτό ειδικά το σχέδιο υγείας δε θα δουλέψει. Και, αν έφαγα ώρα για να τα πω από το βήμα, όσοι θα είναι ξανά στη Βουλή θα τους τα υπενθυμίσω σε ένα χρόνο, όταν ούτε το σχέδιο θα εφαρμοστεί ούτε αυτός ο νόμος θα ισχύει, διότι αναγκαστικά, αναγκαστικά, είτε θα αλλάξουν το νόμο και θα αφήσουν μόνο τον τίτλο είτε θα έχει τέτοιες τροποποιήσεις, που θα είναι αγνώριστο το σχέδιο το οποίο σήμερα θα εγκρίνετε. Δεν είναι πλαίσιο που μπορεί να συμπληρωθεί. Είναι ένα βάθρο ανεφάρμοστο. Είναι πλαίσιο που δε δουλεύει. Και είναι κρίμα, μετά από τόσες προσπάθειες, τόσες μελέτες που έκανε η επιτροπή Υγείας -επαναλαμβάνω, τους συγχαίρω και για την υπομονή τους και για την προσπάθεια που έκαναν, για να συντονίσουν και να βρουν ένα είδος συναίνεσης- είναι κρίμα να εγκριθεί ένα σχέδιο που δε θα εφαρμοστεί, γιατί θα μας πάρει πίσω δεκαπέντε χρόνια. Τελικά, δεν είναι απλώς να εγκρίνουμε ένα σχέδιο που, αν δεν εφαρμοστεί, ούτε γάτα ούτε ζημιά. Γιατί από την επομένη της εφαρμογής του δημιουργούνται συμβατικές υποχρεώσεις -παρακαλώ σημειώστε το- συμβατικές υποχρεώσεις με τους γιατρούς που θα πάνε να εκπαιδευτούν, με τις κλινικές που πρέπει να απαλλοτριωθούν, για να κάμουν συμβατικές σχέσεις, ώστε να ενταχθούν στο σχέδιο, με τους προμηθευτές, που δε θα μπορεί το κράτος να τις ακυρώσει, εκτός αν πληρώσει εκατομμύρια αποζημιώσεις και αυτό θα είναι ο τάφος του σχεδίου. Δεν

ψηφίζουμε έγκριση σχεδίου, ψηφίζουμε τον ενταφιασμό της δυνατότητας να εφαρμοστεί ένα σωστό σχέδιο υγείας, όπως εμείς το θέλουμε, το οραματιζόμαστε και μπορούμε να το εφαρμόσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παπαδόπουλε, ύστερα απ' όσα ελέχθησαν, θα κάνω μια εισήγηση και, παρακαλώ, δεν αποτελεί δέσμευση για καμιά των πλευρών. Εάν με όσα έχετε πει, τις επιφυλάξεις, τις ανησυχίες, τους προβληματισμούς, σήμερα εγκριθεί αυτό σαν θέμα βάσης και ανασταλεί η εφαρμογή του μέχρι την πρώτη Ιανουαρίου του 2002, για να δοθεί όλη η ευχέρεια και νέας αναλογιστικής μελέτης και ανάλυσης και των περαιτέρω λεπτομερειών κ.λπ., ποιο θα είναι το πρόβλημα, έτσι ώστε να υπάρξουν οι βελτιώσεις; Διαφορετικά, όπως το λέτε, είναι σαν να θέλετε νέο εκ βάθρων σχέδιο το οποίο θα πάρει άλλα τόσα χρόνια όσα πήρε τούτο για να έρθει στην ολομέλεια.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η εισήγηση που λέτε επιβεβαιώνει αυτά που λέω εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν το λέω...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Το να εφαρμοστεί σε δύο χρόνια τι σημαίνει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι για να υπάρξει συναίνεση και σύγκλιση απόψεων...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Με συγχωρείτε, εγώ προτείνω κάτι λιγότερο, έξι μήνες. Σας λέω τρεις βασικές αρχές. Πρώτον, η κυβέρνηση να αποφασίσει ότι οι εισφορές είναι πάνω στα ολικά εισοδήματα και επειδή αυτό δεν μπορεί να εφαρμοστεί, να κάνει αναλογιστική μελέτη με τεκμαρτά εισοδήματα, κάτι που γίνεται σε έξι μήνες. Δεύτερον, να αναλάβει η

κυβέρνηση ότι όλα τα ελλείμματα από το σφαιρικό προϋπολογισμό θα καλύπτονται από το κράτος και τρίτον, να διασφαλιστεί από την αρχή ότι ο κόσμος δε θα πληρώσει εισφορές, εκτός αν η αναλογιστική μελέτη αποδείξει ότι τα τεκμαρτά εισοδήματα πάνω στα οποία θα πληρώνονται εισφορές μπορούν όντως να εισπραχθούν. Εκείνο που λέτε εσείς, να εφαρμοστεί από την πρώτη Ιανουαρίου 2002, τι σημαίνει; Δε θα λειτουργεί το συμβούλιο, δε θα μπορούν να γίνουν μελέτες. Δε θα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, μελέτες θα μπορούν να γίνουν.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Πώς θα γίνουν;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με παράλληλη μεταβατική διάταξη ότι στο μεσοδιάστημα θα πρέπει να ληφθεί μια σειρά μέτρων, όπως είναι η αναλογιστική μελέτη, όπως είναι η περαιτέρω συζήτηση, ώστε να εξαντληθεί κάθε περιθώριο.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Βεβαίως, αυτό που λέτε είναι μια ευχή και επιβεβαιώνει αυτό που λέω εγώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε νομίζω να είναι το ίδιο, κύριε Παπαδόπουλε. Απολογούμαι που...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Να σας κάνω άλλη εισήγηση. Να ληφθεί απόφαση τώρα από τη Βουλή -και υποθέτω πως όλα τα κοινοβουλευτικά κόμματα θα αντιπροσωπευτούν και στην επόμενη Βουλή με λιγότερους ή περισσότερους βουλευτές-, δέσμευση ότι εμείς όλα τα κόμματα, αναλαμβάνουμε, με βάση την επινόηση τεκμαρτών εισοδημάτων πάνω στα οποία θα επιβάλλονται εισφορές, ώστε οι μισθωτοί να μην επιχορηγούν εμάς τους αυτοεργοδοτούμενους και τους επιχειρηματίες, ότι θα το εγκρίνουμε όχι αργότερα από

την τριακοστή πρώτη Δεκεμβρίου. Γιατί δεν ψηφίζετε τίποτα άλλο από ένα ευχολόγιο, έναν τίτλο! Τίποτα άλλο δεν ψηφίζετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βεβαίως είναι τελείως διαφορετική η δική μου η θέση, διότι υπάρχει θεσμοθετημένο πλαίσιο, απλά αναστέλλεται η εφαρμογή του, μέχρι να εξακριβωθεί η σύγκλιση και...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι ανεφάρμοστο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θεωρώ ότι δεν έγινε η εισήγηση.

Ο κ. Λυσσαρίδης θέλει να προσθέσει κάτι;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα επαναλάβω τα επιχειρήματα τα οποία νομίζω ότι επί μακρόν έχω αναλύσει. Δεν τίθεται θέμα αναβολής, ούτε με τον έναν τρόπο ούτε με τον άλλο. Έχει κλείσει η συζήτηση, έχουν ακουστεί τα επιχειρήματα όλων των πλευρών. Να προχωρήσουμε θετικά ή αρνητικά με τη ψήφισην αυτού του πλαισίου νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ο κ. Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πολύ σύντομα, κύριε Πρόεδρε, δύο πολύ σύντομες παρατηρήσεις. Το εγχείρημα που επιχειρείται από τη Βουλή σήμερα είναι ένα πολύ σημαντικό εγχείρημα, αφορά το σημαντικότερο αγαθό, την υγεία του λαού. Ψηλά - χαμηλά, με το σύστημα υγείας που υπάρχει σήμερα, με τα κρατικά νοσηλευτήρια και τον ιδιωτικό τομέα, σίγουρα είναι ένας τρόπος που στη δύσκολη ώρα ο καθένας από εμάς και ιδιαίτερα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δυσκολεύεται περισσότερο!

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δυσκολεύεται, αλλά σίγουρα γλιτώνει ζωές. Και τα νοσηλευτήριά μας σήμερα, επειδή καταλήγουμε όλοι στα νοσοκομεία, εκεί σίγουρα υπάρχουν γιατροί και ομάδες και μηχανισμοί που σώζουν ζωές. Το ερώτημα είναι, αν ξεκινήσει το καράβι και προχωρήσει και επιστρέψει πίσω, θα είναι χωρίς κόστος; Και άλλο ένα σημαντικό ερώτημα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και το να ξεκινήσει έχει κόστος και το να επιστρέψει έχει κόστος.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτό σίγουρα δεν αφορά εμάς τους πενήντα έξι βουλευτές εδώ. Αφορά ολόκληρο τον κυπριακό λαό. Και το ερώτημα που τίθεται είναι: Αυτός ο λαός που θα υποστεί τις συνέπειες ενημερώθηκε, ξέρει τι τον αναμένει από αυτή την υπόθεση; Λέμε ότι κάναμε συζητήσεις επί συζητήσεων. Τον έχουμε ενημερώσει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Νομίζω ότι η συζήτηση έχει εξαντληθεί. Προχωρούμε στις τροπολογίες. Υπάρχουν τροπολογίες από πλευράς του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Ο κ. Χρίστου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, οι τροπολογίες μας έχουν διανεμηθεί και βρίσκονται στα χέρια όλων των συναδέλφων. Εισηγούμαι να ξεκινήσουμε από την πρώτη, η οποία

αναφέρεται στο άρθρο 2. Εισηγούμαστε να προστεθεί τι σημαίνει ο όρος “κρατικό νοσηλευτήριο”, γιατί παραπέμπουμε μετά με άλλες τροπολογίες σ’ αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας την οποία εισηγείται ο κ. Χρίστου;

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς διαφωνούμε με τη φιλοσοφία αυτού του σχεδίου. Θέλουμε ένα σχέδιο λειτουργήσιμο και ομολογώ ότι οι προτάσεις που υποβάλλει το ΑΚΕΛ βελτιώνουν, αλλά δε λύνουν τα προβλήματα που έχει αυτό το σχέδιο. Έχει μία σοβαρή αδυναμία η πρόταση του ΑΚΕΛ, αλλάζει σοβαρά τη δαπάνη, τις εισφορές δηλαδή. Το μισό τοις εκατόν σημαίνει δεκαπέντε εκατομ. το χρόνο, το θέμα των συνταξιούχων είναι άλλα δυόμισι με τρία εκατομ., αναλόγως ποιοι είναι. Και έτσι, επειδή μια από τις βασικές μας ενστάσεις είναι ότι τα οικονομικά δεδομένα, το οικονομικό υπόβαθρο αυτού του σχεδίου είναι σαθρό και μη βιώσιμο, δεν μπορούμε να ψηφίσουμε τις τροπολογίες, παρ’ όλο που, όπως είπα, βελτιώνουν θεωρητικά το σχέδιο, αλλά οικονομικά το κάνουν ακόμα δυσμενέστερο και λιγότερο εφαρμόσιμο απ’ ό,τι είναι. Γι’ αυτό εμείς θα δηλώσουμε αποχή στις εισηγήσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Παπαδόπουλε.

Λοιπόν, τίθεται σε ψηφοφορία η πρώτη τροπολογία του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Ναι, κύριε Παρισινέ.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Επειδή τα ελληνικά μας είναι καλά, “κρατικό νοσηλευτήριο” είναι απόλυτα αυτονόητο ότι σημαίνει κάθε νοσηλευτήριο, είτε αυτό είναι περιφερειακό είτε είναι

αγροτικό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, απορρίψετε την τροπολογία του ΑΚΕΛ. Τη θέτω σε ψηφοφορία.

Ναι, κύριε Χριστόφια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Ένα λεπτό, αν επιτρέπεται. Εφόσον είναι έτσι, κύριε Παρισινέ, ποιο είναι το πρόβλημα να ψηφιστεί αυτή η τροπολογία, για να ψηφίσουμε και εμείς υπέρ του νομοσχεδίου; Διότι θέλω να προειδοποιήσω ότι θεωρούμε πως δε διασφαλίζονται, κατά την εκτίμησή μας, το κρατικό νοσηλευτήριο και ο δημόσιος τομέας και δεν πρόκειται να ψηφίσουμε το νομοσχέδιο, εάν και εφόσον δε γίνουν αποδεκτές αυτές οι τροπολογίες. Θέλω να είμαι ξεκάθαρος σ' αυτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει, αυτή είναι η θέση του ΑΚΕΛ.

Κυρίες και κύριοι, τίθεται η πρώτη τροπολογία σε ψηφοφορία. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας που εισηγείται το ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα πέντε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη τροπολογία, για την οποία παρακαλώ τον κ. Χρίστου να πει με απλά λόγια τι εισηγείται το κόμμα.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η δεύτερη τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, αναφέρεται στην πρότασή μας για μείωση της εισφοράς των μισθωτών από δύο σε ένα και μισό τοις εκατόν. Είναι άποψή μας ότι τουλάχιστο μέχρι του ύψους των έξι χιλιάδων λιρών ετησίως αυτό τεκμηριώνεται πλήρως και με βάση το σημερινό σύστημα που έχουμε. Σήμερα, όποιος έχει έξι χιλιάδες ετήσιο εισόδημα, απολαμβάνει δωρεάν περίθαλψης στα νοσοκομεία. Εμείς λέμε αυτός που παίρνει μέχρι έξι χιλιάδες να πληρώνει ενάμισι αντί δύο τοις εκατόν που πληρώνουν οι υπόλοιποι μισθωτοί. Και το ύψος αυτής της δαπάνης, κατά τη δική μας άποψη, μαζί και με τους αυτοεργοδοτούμενους, που είναι η επόμενη τροπολογία, δεν είναι πάνω από πέντε εκατομμύρια λίρες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τίθεται σε ψηφοφορία η επόμενη τροπολογία που προτείνει το ΑΚΕΛ. Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Και αιτιολόγηση ψήφου. Δώσαμε αρνητική ψήφο και θέλουμε να τη

δικαιολογήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Στην τροπολογία δώσατε αρνητική ψήφο και θέλετε να...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Υπάρχει αιτιολόγηση ψήφου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα σας δώσω το δικαίωμα, αφού ακούσουμε πρώτα τις αποχές.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είναι τέτοιο το θέμα που δεν υπάρχει περίπτωση να μην αιτιολογήσουμε την ψήφο μας. Εμείς λέμε ότι αν η κυβέρνηση δεχόταν και το ενάμισι και το μισό και το μηδέν, πολύ ευχαρίστως θα ψηφίζαμε υπέρ αυτής της τροπολογίας. Δεν είμαστε όμως διατεθειμένοι να δώσουμε οιαδήποτε πρόφαση στην κυβέρνηση να ακυρώσει αυτή τη νομοθεσία με αναφορά στο συνταγματικό δικαστήριο. Και μάλιστα για ένα τέτοιο ζήτημα που είναι πολύ ήσσονος σημασίας και για τους χαμηλούς. Το ίδιο ισχύει και για την επόμενη τροπολογία που προτείνεται από το ΑΚΕΛ με το επιπρόσθετο επιχείρημα ότι στους αυτοεργοδοτούμενους δεν είναι, όπως είπε και ο κ. Παπαδόπουλος, αυτό που δηλώνουν το εισόδημά τους. Και δεν μπορούμε να κάνουμε την εισφορά ακόμα πιο χαμηλή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ. Πάμε στην τρίτη τροπολογία του ΑΚΕΛ.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν γι' αυτό το πράγμα η κυβέρνηση θα αναπέμψει το νομοσχέδιο, είναι η κυβέρνηση που θα έχει την ευθύνη.

Λοιπόν, για τους αυτοτελώς εργαζομένους εισηγούμαστε ακριβώς την ίδια πρόνοια. Μείωση κατά μισό τοις εκατόν της εισφοράς τους, η οποία εισφορά είναι σχεδόν διπλάσια των μισθωτών, για όσους έχουν ετήσιο εισόδημα μέχρι έξι χιλιάδες λίρες. Είναι η ίδια τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται.

Υπάρχει άλλη τροπολογία;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Βεβαίως!

Η τέταρτη τροπολογία αναφέρεται σε κάτι που η κυβέρνηση έχει εκ πρώτης όψεως αποδεχτεί. Αφορά τη μη καταβολή εισφοράς από τους συνταξιούχους για το μέρος

εκείνο της σύνταξης που ισούται με τις βασικές ασφαλιστέες αποδοχές, δηλαδή περίπου...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Δεν είναι έτσι που το αποδίδει.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Θεοδώρου, η αρχική διατύπωση της κυβέρνησης ήταν τούτη που ανέφερα και δεν υπήρχε η φράση «των εκάστοτε βασικών ασφαλιστέων αποδοχών».

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Με συγχωρείτε, ένα λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να ολοκληρώσει ο κ. Χρίστου και, αν θέλει ο κ. Θεοδώρου, θα του δώσω την ευκαιρία να μιλήσει.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Έγινε συζήτηση και περιστράφηκε αυτή η συζήτηση γύρω από το ποσό των £300 το μήνα, η κυβέρνηση δέχθηκε τις £300 το μήνα και είναι στο νομοσχέδιο που έχουμε ενώπιόν μας, πλην όμως αυτή η πρόνοια δημιουργεί την εξής αντίφαση: Ένας συνταξιούχος που παίρνει μέχρι £300 δε θα πληρώνει τίποτε και στις £310 θα πληρώνει 2% επί των £310. Με τη διατύπωση στην τροπολογία του ΑΚΕΛ προνοείται γι' αυτόν που παίρνει £310 για τις πρώτες £300 να μην πληρώνει και να πληρώνει για τις υπόλοιπες £10. Αυτό είναι το σύστημα που εφαρμόζεται σε όλο το χώρο της φορολογίας και των εισφορών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποια είναι η εισήγηση του ΑΚΕΛ;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου, να ολοκληρώσει την εισήγηση της τροπολογίας ο κ. Χρίστου και να σας δώσω το λόγο.

Η τροπολογία που εισηγήστε εσείς, κύριε Χρίστου, ποια είναι;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η τροπολογία, κύριε Πρόεδρε, βρίσκεται καταγραμμένη στο κείμενο ενώπιόν σας.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Θέλει φτιάξιμο.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν ξέρω αν θέλει φτιάξιμο· μπορεί γραμματικά να θέλει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με δυο λόγια, κύριε Χρίστου, τι λέει;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Από πλευράς περιεχομένου λέει ότι για το μέρος των βασικών ασφαλιστέων αποδοχών ο συνταξιούχος των κοινωνικών ασφαλίσεων, όχι της ΑΤΗΚ ή της ΑΗΚ, δεν πληρώνει για το ΕΣΥ. Από εκεί και πέρα, για το υπόλοιπο μέρος της σύνταξής του των κοινωνικών ασφαλίσεων, πληρώνει. Αυτό λέει η τροπολογία μας.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα γίνεται συζήτηση πάνω στην τροπολογία; Όχι, για να καταλάβουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μπορεί να υιοθετηθεί, κύριε Κατσουρίδη. Να αποτρέψω την πιθανότητα της σύγκλισης;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Δε θα την υιοθετήσετε, κύριε Πρόεδρε. Είσαστε αποφασισμένοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακούστε να σας πω κάτι: Δε δέχομαι τη δική σας τακτική. Εγώ προεδρεύω, εγώ θα δώσω το λόγο στον κ. Θεοδώρου.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα δεν μπορεί να γίνεται συζήτηση. Εγώ θέτω θέμα κανονισμών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Θεοδώρου, έχετε το λόγο. Εγώ βγάζω ruling.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

...δεν είναι για να βγάξετε ruling. Στις τροπολογίες την ώρα της ψηφοφορίας δε γίνεται συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει δικαίωμα ο οποιοσδήποτε να προτείνει τροπολογία πάνω στην τροπολογία, προς πληροφορία σας.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Για τροπολογία, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, σας παρακαλώ! Επιτρέψτε να γίνει όπως έγινε μέχρι τώρα, τόσο ωραία, η όλη συνεδρία. Πιστεύω ότι μπορεί να υπάρξει μια συναίνεση που να ωφελήσει όλους, και ιδιαίτερα εκείνους που ενδιαφερόμαστε να εξυπηρετήσουμε.

Κύριε Θεοδώρου, εξηγήστε τι θέλετε να πείτε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η διαφοροποίηση την οποία δέχθηκε η κυβέρνηση -και εδώ είναι που θέλω να διορθώσω κάτι που λέχθηκε από το συνάδελφο κ. Χρίστου- αφορά την

απαλλαγή από την υποχρέωση εισφοράς για τη βασική σύνταξη, η οποία μάλιστα ονοματίστηκε ότι είναι η σύνταξη των £300 το μήνα. Και έγινε καθαρό από τον υπουργό ότι, £301 να είναι η σύνταξη, θα πληρώνουν 2% οι συνταξιούχοι. Αυτό βεβαίως μπορεί να αποτελεί αδικία γι' αυτόν που παίρνει £301, όμως, αν γενικευθεί με τον τρόπο που εισηγείται η κοινοβουλευτική ομάδα του ΑΚΕΛ, και εκείνος που παίρνει £1.000 και εκείνος που παίρνει £2.000 σύνταξη θα απαλλάσσονται από την εισφορά για τις £300. Η οικονομική επιβάρυνση δε θα είναι του ύψους που δέχθηκε η κυβέρνηση, αλλά πολλαπλάσια. Και, επειδή φοβούμαστε ότι στην κυβέρνηση αφορμή γυρεύουν να το τουμπάρουν, δε θέλουμε να τους δώσουμε αυτή την αφορμή, γι' αυτό θα καταψηφίσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επειδή έχω την εντύπωση ότι πολλά λέγονται περί της κυβερνήσεως, που κατέθεσε το νομοσχέδιο, λίγο περισσότερος σεβασμός αν επιδεικνυόταν, θα ήταν καλύτερα. Ας μη μονοπωλούμε νομοσχέδια.

Ο κ. Χριστόφιας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Καταρχάς, κύριε Πρόεδρε, οι συντάξεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων αυτή τη στιγμή, στο μάξιμούμ τους, δεν ξέρω αν υπερβαίνουν τις £400, μπορεί να είναι £450 το πολύ. Δηλαδή, σε μερικά χρόνια, από το σύστημα των κοινωνικών ασφαλίσεων οι ασφαλισμένοι θα παίρνουν μόνο £500. Δε μιλούμε για ασφαλισμένους σε διάφορα άλλα ασφαλιστικά ταμεία κυβερνητικών και ημικρατικών οργανισμών που μπορεί να παίρνουν £1.000 ή για τους βουλευτές οι οποίοι, όταν φύγουν από εδώ, θα παίρνουν £1.500 σύνταξη. Δε μιλούμε γι' αυτά και δεν μπαίνουν ούτε αυτά στην πρόνοια τη δική μας. Περιλαμβάνεται στην εισήγησή μας ο φτωχός άνθρωπος ο οποίος παίρνει σήμερα £300 και αύριο θα παίρνει £350.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστόφια, από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, το αναλογικό σχέδιο των κοινωνικών ασφαλίσεων. Αυτό θέλουμε να καλύψουμε. Δε γίνεται σήμερα να παίρνει ο συνταξιούχος £300 και να του λες «κύριε, δεν πληρώνεις» και αύριο να παίρνει £301 και να του λες «κύριε, πληρώνεις».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστόφια, ξεκάθαρη η θέση σας.

Να ρωτήσω κάτι άλλο, γιατί είναι αυτό που είπα, ότι, αν γίνει συζήτηση, θα βοηθήσει. Εγώ θα ρωτήσω: Ποια ήταν η εισήγηση της κυβέρνησης περί τροποποιήσεως -μας δόθηκε η εντύπωση ότι αποδέχθηκε αυτή την πρόταση- ή είχε ανάλογη πρόταση;

Κύριε Παρισινέ...

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η κυβέρνηση είχε καταθέσει εισήγηση να εξαιρούνται οι εκάστοτε βασικές ασφαλιστέες αποδοχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι πιο ξεκάθαρο τούτο που λέει το ΑΚΕΛ.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Ένα λεπτό. Το ΑΚΕΛ εκεί επέμεινε στο ποσό των £300, για να είμαστε σωστοί και δίκαιοι. Ήρθε η κυβέρνηση, ενώ ο κ. Γιάλλουρος επέμεινε συγκεκριμένα στην αρχική τοποθέτηση, και έκαμε τη διατύπωση που έχουμε ενώπιόν μας, η οποία λέει: «Νοείται ότι για τους συνταξιούχους των οποίων η μηνιαία σύνταξη δεν υπερβαίνει τις £300 η εισφορά καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας». Και η συναντίληψη

μεταξύ μας ήταν στο ότι δεν είχαμε επιθυμία για όσους έχουν σύνταξη μεγαλύτερη να απαλλάσσουμε ποσοστό της σύνταξης. Απλώς εκείνους που παίρνουν μέχρι £300 να τους απαλλάσσουμε πλήρως, αλλά από εκεί και πέρα να μην απαλλάσσονται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αλλά εγείρεται εύλογα το ερώτημα, με συγχωρείτε -και είναι ορθά που εγείρεται το ερώτημα- στις £300 τον απαλλάσσω, στις £301 τον υποχρεώνω να πληρώνει από την αρχή μέχρι το τέλος;

Επομένως, όπως τέθηκε η πρόταση του ΑΚΕΛ, και είναι γι' αυτό που είπα στον κ. Κατσουρίδη να περιμένει, γιατί υπάρχει λογική και συναντίληψη μεταξύ μας και υπάρχει κοινή επιθυμία όλοι να συμβαδίσουμε προς την αυτή πορεία... Αν μιλούμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για τις ασφαλιστές αποδοχές του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων και μόνο, που σημαίνει τους συνταξιούχους που είναι ασφαλισμένοι στο ταμείο, δε βλέπω ειλικρινά πού είναι η λογική εκείνος που παίρνει £310 να πληρώνει από το μηδέν μέχρι τις τριακόσιες δέκα, γιατί παίρνει £10 πάνω από τις £300, όταν όλοι αναγνωρίζουμε ότι μέχρι τις £300 είναι δίκαιο να απαλλάσσεται.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Και £301 να παίρνει, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το είδα, κύριε Αγαπίου.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Να γίνει ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαδόπουλος.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δε θέλω να δημιουργώ προβλήματα. Η πρόταση της κυβέρνησης είναι για τις

£300 για όλους τους συνταξιούχους. Η πρόταση του ΑΚΕΛ είναι μόνο για τη σύνταξη του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Απλώς το λέω, για να ξέρουμε τι λέμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει άλλος συνταξιούχος που παίρνει λιγότερα από £300;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Δεν ξέρω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οποιοδήποτε άλλου ταμείου;

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι σοβαρή η διαφορά και εγώ λέω ότι σ' αυτό που λέτε, όταν είναι £301 ή £310, έχετε απόλυτο δίκαιο, όπως έχει απόλυτο δίκαιο και το ΑΚΕΛ. Είναι άδικο στις £300 να μην πληρώνει ο συνταξιούχος και στις £301 να πληρώνει 2%. Η διαφορά είναι αλλού. Μιλούμε για όλες τις συντάξεις ή μιλούμε μόνο, όπως το προτείνει το ΑΚΕΛ, για τις συντάξεις του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων; Εμείς δε θα ψηφίσουμε, αλλά καλά είναι να ξέρετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, έχετε δίκαιο, κύριε Παπαδόπουλε, αλλά έχω την εντύπωση ότι ήταν ξεκάθαρη η θέση του ΑΚΕΛ.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Του ΑΚΕΛ, ναι, της κυβέρνησης δεν είναι.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε. Εκείνος με τις £300 από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, που παίρνει άλλες £300 από οποιαδήποτε άλλη πηγή, θα φορολογείται για τις £300 της άλλης πηγής. Είναι καθαρή η άποψή μας ότι οι πρώτες £300 από το Ταμείο των Κοινωνικών Ασφαλίσεων μόνο δε θα φορολογούνται. Θα επωφελείται και

εκείνος που παίρνει άλλες £300 από άλλη πηγή, αλλά θα επωφελείται και εκείνος που παίρνει μόνο £300 από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία είναι ξεκάθαρη όμως;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χρίστου, να ρωτήσω κάτι, για να είμαστε ξεκάθαροι, γιατί έχει δίκαιο ο κ. Παπαδόπουλος. Ήγειρε ένα θέμα, και πάρα πολύ σωστά το ήγειρε. Μιλούμε και ξεκαθαρίζουμε: Μέχρι τις £300, που είναι σύνταξη από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, απαλλάσσονται εκείνοι που τις παίρνουν, πάσα άλλη σύνταξη πέραν αυτής επιβαρύνεται;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έτσι είναι;

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μάλιστα. Το λέει καθαρά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σημειώνεται από τη γραμματεία, ούτως ώστε, νομοτεχνικά, και η διεύθυνση της Βουλής και οι νομοτεχνικές μας υπηρεσίες να το διαμορφώσουν ανάλογα;

Ο κ. Χριστοδουλίδης.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Η τροπολογία μας είναι αδιαμφισβήτητα πεντακάθαρη. Λέει: «...το ύψος του ποσού των εκάστοτε βασικών ασφαλιστέων αποδοχών, δυνάμει του περί Κοινωνικών

Ασφαλίσεων Νόμου...».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δε νομίζω να υπάρχει βασική διαφορά από το νόμο. Αντίθετα, ίσως ο νόμος να έδινε, κύριε Παπαδόπουλε, την ευχέρεια περισσότερης επιβάρυνσης. Όπως γίνεται τώρα, εξειδικεύεται και περιορίζεται σε ένα συγκεκριμένο ποσό.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται ομιλίες.)

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Δεν έχουμε ισχυρή άποψη. Εφόσον το υπουργείο το είχε ήδη αποδεχθεί, δε μας ενοχλεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα, ένα λεπτό. Αν έν' πιο γενναιόδωρη η κυβέρνηση, μήπως είμαστε εμείς οι τσιγκούνηδες και θα αποστερήσουμε άλλους από ανάλογες...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Είναι πιο γενναιόδωρος ο νόμος από την πρόταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ.

Ε, αφήστε να αναπτυχθεί ένας προβληματισμός· δεν είμαστε όλοι σοφοί.

Ο κ. Αβραάμ Αντωνίου.

Α. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο που ήθελα να διευκρινίσω εδώ είναι ότι και το νομοσχέδιο το οποίο είχε κατατεθεί είχε στόχο να απαλλάξει από την εισφορά το μέρος της βασικής

σύνταξης από το κρατικό σχέδιο κοινωνικών ασφαλίσεων. Για μερικούς ήταν £156, για μερικούς ήταν £200, για μερικούς ήταν £262 ή £282 το ανώτερο. Αυτό ήταν το σκεπτικό. Και η πρόταση του ΑΚΕΛ περίπου αυτό το σκεπτικό έχει, όταν διατυπώνουμε το θέμα των ασφαλιστέων αποδοχών, να απαλλάξει το μέρος εκείνο των συντάξεων των βασικών. Και δεν μπορεί να το περιορίσουμε μόνο γι' αυτούς που το ύψος της σύνταξης είναι μόνο εκεί, διότι θα υπάρχει μια αντινομία. Πέστε ότι ένας που παίρνει σύνταξη £400 θα αποκλείεται, ενώ ένας που παίρνει σύνταξη £300 συν £800 άλλο εισόδημα θα έχει το ευεργέτημα το ποσό της σύνταξής του να εκπίπτεται της εισφοράς. Συνεπώς, το όλο σκεπτικό και η όλη φιλοσοφία πρέπει να είναι να απαλλάξουμε από την εισφορά το μέρος των βασικών συντάξεων από το κρατικό σχέδιο κοινωνικών ασφαλίσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Λυπούμαι, αλλά να ξέρουμε τι ψηφίζουμε. Το άρθρο 19(δ) του νόμου όπως είναι, όχι η τροποποίηση, λέει για την καταβολή εισφοράς: «Κάθε συνταξιούχος σε ποσοστό 2% επί του ποσού της σύνταξής του: Νοείται ότι για τους συνταξιούχους», δε λέει των κοινωνικών ασφαλίσεων, «των οποίων η μηνιαία σύνταξη δεν υπερβαίνει τις £300 η εισφορά αυτή καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας». Όχι των συνταξιούχων των κοινωνικών ασφαλίσεων, των οποιωνδήποτε συνταξιούχων. Τούτο είναι πιο γενναιόδωρο...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Αγαπίου, έχει δίκαιο ο κ. Παπαδόπουλος. Είναι πιο γενικό...

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Για τις £301 σίγουρα έχετε δίκαιο, άλλο εκείνο. Το άρθρο 19(δ) λέει για κάθε συνταξιούχο, εσείς το περιορίσατε μόνο στους συνταξιούχους των κοινωνικών ασφαλίσεων.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τουλάχιστο να είμαστε σωστοί και ιστορικά. Υπάρχει το νομοσχέδιο της κυβέρνησης όπως είχε καταρτισθεί, που δεν είχε λάβει υπόψη τις τροπολογίες του ΑΚΕΛ -εγώ δε θα το διαβάσω- όπου δε γίνεται καμιά πρόνοια απαλλαγής. Το ΑΚΕΛ εισηγήθηκε τη συγκεκριμένη τροπολογία του, η οποία δε διελάμβανε την απαλλαγή αυτών που παίρνουν πέραν των £300 και η κυβέρνηση είχε νομική γνωμάτευση ότι πιθανόν να προβληθεί το επιχείρημα ότι είναι αντισυνταγματικό, γιατί κάμνει διάκριση γι' αυτούς που παίρνουν £301. Το ΑΚΕΛ τροποποίησε την τροπολογία του, η οποία είναι πλουσιότερη σε παροχή από αυτή της κυβέρνησης, γιατί η κυβέρνηση με το τελικό της νομοσχέδιο, κύριε Πρόεδρε, δε λέει ότι από όλους αφαιρούνται οι πρώτες £300. Όταν μιλούμε για αριθμούς, να μιλούμε. Εμείς μιλούμε για όλους που παίρνουν τη σύνταξη του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Τουλάχιστον η πλευρά μας διατυπώνει σαφέστατα τη θέση της.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Συλλούρης και μετά ο κ. Ρότσας.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι μετά την παρέμβαση του κ. Παπαδόπουλου, εάν συμφωνούμε όλοι στο πνεύμα, θα πρέπει να γίνει μια αναδιατύπωση, κατά την άποψή μου, ως εξής: Πρώτον, να παραμείνει η διάταξη του νόμου, δηλαδή η παράγραφος (δ) του άρθρου 19, και, δεύτερον, να προστεθεί ότι, σε περίπτωση συντάξεων των κοινωνικών ασφαλίσεων, δεν υπάρχει όριο. Τη διατύπωση, το λεκτικό θα τα βρούμε,

αλλά πρέπει...

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Θα παττίσει...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν παττίζει καθόλου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι, είναι πολλά... Υπάρχει κάτι άλλο.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Δεν παττίζει καθόλου, διότι...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, συγγνώμη, να μου επιτρέψετε. Κύριε Θεοδώρου, με την άδειά σας. Εκείνο το οποίο αντιλαμβάνομαι ότι είναι επιθυμία όλων είναι οι πρώτες £300 συντάξιμες να απαλλάσσονται, εφόσον πρόκειται για συνταξιούχους με χαμηλή σύνταξη ή χαμηλά αμειβομένους. Η πρόταση της κυβέρνησης είναι γενικότερη και ευρύτερη και δεν περιορίζεται μόνο στους συνταξιούχους του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Εκείνο το οποίο θα μπορούσε να διατυπώσουμε ως ασφαλιστική δικλίδα, χωρίς να ανατρέψουμε το όλο σύστημα, είναι: Συνταξιούχος που λαμβάνει μέχρι £300 δεν πληρώνει καθόλου. Για συνταξιούχο που λαμβάνει μέχρι £400 ίσως, που το μέγιστο της σύνταξής του... δε λαμβάνονται υπόψη οι πρώτες £300. Πέραν εκείνου, λαμβάνονται υπόψη και οι πρώτες £300. Νομίζω ότι αυτό θέλαμε να δώσουμε. Να απαλλάξουμε εκείνους που παίρνουν μέχρι τριακόσιες, αλλά και τους άλλους που παίρνουν μέχρι τετρακόσιες και μπορεί να θεωρείται ότι δεν είναι επαρκής η σύνταξη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, μια και έχω το λόγο, να ολοκληρώσω πάνω σε αυτό.

Όπως το έχετε τοποθετήσει, είναι κατά... Κύριοι, επειδή...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι συνάδελφοι...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Θεοδώρου, επειδή μπορεί ύστερα να μας απαντήσετε, ακούστε τι θα πούμε τουλάχιστον.

Επειδή η προσέγγιση η τεχνική είναι σωστή, ότι πρέπει να υπάρχουν δύο άρθρα, το υφιστάμενο του νόμου, που να απαλλάσσει όλες τις συντάξεις από £300 και κάτω, και το δεύτερο... Ο κ. Αναστασιάδης είπε το αυθαίρετο £400, το ΑΚΕΛ εννοεί τις συντάξεις των κοινωνικών ασφαλίσεων, που η μέγιστη μπορεί να είναι £380, μπορεί να είναι £400, μπορεί να είναι £420, γύρω στις τετρακόσιες, και, κατά την άποψή μου, είναι πιο σωστή η τοποθέτηση του ΑΚΕΛ, γιατί δεν αλλάζει την ουσία. Και το τετρακόσιες είναι αυθαίρετο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να πω γιατί το είπα. Γιατί παίρνουμε ένα μέσο όρο σύνταξης...

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ένα λεπτό να τελειώσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

...για να μην πάμε στο τετρακόσιες μια και να πούμε ότι πληρώνει το δύο τοις εκατόν.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Έτσι θα το διευρύνουμε και στις άλλες πάλι όμως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η πρόταση του νόμου... Με συγχωρείτε, κύριοι, αλλά η πρόταση της κυβέρνησης καλύπτει όλους. Δεν πιστεύω το ΑΚΕΛ ή οποιαδήποτε πλευρά της Βουλής να μην ήθελαν να καλύψουν όσους είναι συνταξιούχοι, αλλά δεν παίρνουν πέραν των £300. Ποια ήταν η ανησυχία όλων μας; Δεν μπορεί μέχρι τις £300 να τους απαλλάττω, αλλά

στις £301, όπως είπε και ο κ. Αγαπίου, να τους βάλλω να πληρώνουν δύο τοις εκατόν από μηδενική βάση. Είπα και εγώ ότι ορθό θα είναι, εάν η σύνταξη κυμαίνεται μεταξύ £300 και £400, δηλαδή η υπέρβαση του ποσού είναι £300 μέχρι £400 -δε θα λογίζονται ή δε θα λαμβάνονται υπόψη οι πρώτες £300- να πληρώνει ο συνταξιούχος που τις £300 και πέρα.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να πω και εγώ δυο λόγια;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ρότσας και μετά, κύριε Χατζηγιάννη. Προηγείται ο κ. Ρότσας.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, για να γνωρίζουμε για τι ποσά μιλούμε, διότι φαίνεται ότι πήραμε το δύο τοις εκατόν και δε γνωρίζουμε για ποιο πράγμα μιλούμε, λέω τα εξής: Εάν κάποιος παίρνει £300 σύνταξη, δεν πληρώνει. Εάν παίρνει £310, πληρώνει £6. Και, αν εφαρμόσουμε αυτό που λέτε, στις τριακόσιες, μηδέν, μέχρι τετρακόσιες, δύο τοις εκατόν, μιλούμε για £2. Δηλαδή, κάποιος ο οποίος παίρνει £400 σύνταξη θα πληρώνει £2 για υγεία. Σε λίρες δε μιλούμε για τόσο μεγάλα ποσά, ώστε και το σύστημα να γίνεται πολυπλοκότερο και τελικά να μη δουλεύει. Ο κ. Αβραάμ Αντωνίου έχει βάλει τον δάκτυλον επί τον τύπον των ήλων. Κάποιος που παίρνει υψηλή σύνταξη για τις πρώτες £300 απαλλάσσεται· δεν είναι πρόθεση ούτε του ΑΚΕΛ ούτε της Βουλής να τον απαλλάξει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Οι πρώτες £300 απαλλάσσονται, εάν προέρχονται από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Αλλά και πάλι να μην ξεχνούμε ότι από τις £400 ως τις £410 πληρώνει £6 στο

ταμείο υγείας. Τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστόφιας και αμέσως μετά εσείς, κύριε Χατζηγιάννη.

Σ. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ:

Δυο πράγματα να πω.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Δεν είναι θέμα ποιος θα μιλήσει, κύριε Χατζηγιάννη. Θέλω να κάμω μια προσπάθεια, πέρκιμον τελειώσουμε και ψηφίσουμε.

Η γνώμη μου, κύριε Πρόεδρε, είναι ότι ξεκαθαρίζει το πράγμα, εάν κάμουμε τη διατύπωση ότι οι συνταξιούχοι των κοινωνικών ασφαλίσεων απαλλάσσονται για τις πρώτες £300 της σύνταξής τους. Τίποτε άλλο, τελεία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και στο κάτω κάτω, αν δούμε ότι αδικούμε κάποιους, επανερχόμεθα, κύριοι.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Τα ταμεία να μην απαλλαχθούν. Τα ταμεία που σου δίνουν £800 και £1.000 σύνταξη -είναι έξτρα σύνταξη- να μην απαλλαχθούν.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Το πρώτο σκέλος είναι τούτο. Το δεύτερο είναι ότι συμπληρώνεται αυτό το ποσό από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Άρα πρέπει...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Ε, να μείνει τζέινο.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έχω κάμει μια διατύπωση...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Να μείνει το ότι συμπληρώνεται που το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται ομιλίες.)

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, «νοείται ότι για τις εκάστοτε βασικές ασφαλιστές αποδοχές συνταξιούχων οι οποίοι συνταξιοδοτούνται δυνάμει του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου η εισφορά αυτή καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας». Αυτή είναι στο πνεύμα, αντιλήφθηκα, η πρόταση του ΑΚΕΛ, όπως την έχω διατυπώσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, δυστυχώς φαίνεται ότι, επειδή ακριβώς υπεβλήθη η πρόταση αυτή τώρα, ούτε οι υπηρεσίες εκείνες είναι σε θέση να μας δώσουν ακριβείς ή τέλος πάντων σχετικές με το κόστος αυτής της υπόθεσης πληροφορίες. Το μόνο που γνωρίζουμε, μάλλον τα μόνα σημεία που γνωρίζουμε είναι ότι η επιβάρυνση του Πάγιου Ταμείου από την απαλλαγή των £300 μόνο, όχι των πρώτων £300, είναι £4,5 εκατομ. Αυτό μου δηλώθηκε από τους υπευθύνους.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Τριάμισι εκατομ.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Τεσσεράμισι εκατομ. μου είπαν, και είπαν και στην επιτροπή. Θα ακούσουμε τους αρμοδίους, κύριε Παπαδόπουλε. Είτε έχουν λάθος είτε είναι σωστοί, δεν μπορώ εγώ αυτή τη στιγμή να ελέγξω το τι μας είπαν.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εν πάση περιπτώσει.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Λοιπόν, δεύτερο στοιχείο που πρέπει να λάβουμε υπόψη μας -κάπου μας διαφεύγει- είναι το ανώτατο ύψος που μπορεί να δώσουν οι κοινωνικές ασφαλίσεις ως σύνταξη με το αναλογικό σχέδιο, που αυτή τη στιγμή είναι πέραν των £700. Και πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι μέχρι του ποσού αυτού...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είναι, κύριε συνάδελφε, και το γνωρίζω πολύ καλά αυτό το πράγμα. Υπάρχουν συντάξεις των κοινωνικών ασφαλίσεων που κτυπούν αυτό το ύψος. Θα πρέπει να υπολογίσουμε λοιπόν κατά πόσο η ψήφιση αυτής της πρότασης...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έχει, κύριε συνάδελφε. Με βάση το αναλογικό... Αφού ασφαλίζουν αποδοχές πέραν των £2.000 πλέον! Βεβαίως, έχει!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Επιτρέψτε μου να τελειώσω, αν θέλετε· μισό δευτερόλεπτο και τελειώνω.

Επομένως, εκείνο το οποίο πρέπει να υπολογίσουμε εμείς είναι το κατά πόσο η επιβάρυνση που θα προκύψει με την πρόταση που κάμνει το ΑΚΕΛ είναι μεγαλύτερη ίσως -και είναι κατά τη γνώμη μου- από την επιβάρυνση των £4,5 εκατομ., που ήδη ανεφέρθη. Εγώ νομίζω ότι πρέπει να είναι υπερδιπλάσια.

Θέλω να υπενθυμίσω και κάτι άλλο, κύριε Πρόεδρε, το εξής: Μόλις σήμερα αυτή η Βουλή ένα πολύ ευαίσθητο και ανθρωπιστικό θέμα -για ποσό αξίας £80.000 - δεν το

ψήφισε, με το φόβο ότι θα αναπέμψει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας το νόμο. Δεν μπορούμε αυτό το σχέδιο, το οποίο είναι τόσο σημαντικό, να το θέσουμε σε κινδύνους. Εγώ λέω και το επαναλαμβάνω: Φοβούμαι ότι αφορμή γυρεύκουσι. Έτσι, το φοβούμαι αυτό το πράγμα. Θα το αναπέμψουν και, αν το αναπέμψουν, θα γυρεύουμε το λάθος. Εσείς αναλαμβάνετε ευθύνη ότι δε θα υπάρξει αναπομπή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα μπορώ να αναλάβω εγώ ανάλογη ευθύνη;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Τότε, είναι κάμνετε συστάσεις, κύριε Πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ εκείνο το οποίο ξέρω είναι ότι υπήρξε κυβερνητική πρόταση για να απαλλάττονται οι ασφαλιστές αποδοχές. Εάν εμείς τις καθορίζουμε τριακόσιες και εκείνοι είναι αορίστως που τις καθορίζουν, σημαίνει ότι είμαστε μέσα. Και δε βλέπω γιατί πρέπει ο Πρόεδρος να την αναπέμψει.

Ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι έγινε μία συμβιβαστική πρόταση -και από εσάς και από άλλους- που μπορεί να λύσει το πρόβλημα. Οι πρώτες £300 -ούτως ή άλλως και η κυβέρνηση το έχει αποδεχθεί- δεν πρόκειται να φορολογούνται. Από τις £300 μέχρι τις £400 ή £500 έστω θα πληρώνει κάποιος μόνο για ό,τι είναι επιπλέον των £300. Δε θα είναι μεγάλη επιβάρυνση. Επομένως, νομίζω ότι αυτό λύει το πρόβλημα, και να κλείσουμε τη συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Εγώ συμφωνώ με την πρόταση του γιατρού, του προέδρου του ΚΙΣΟΣ κ. Λυσσαρίδη να βγούμε μέχρι τις £500. Δηλαδή, πέραν των £300 και μέχρι τις £500 θα

επιβαρύνεται κάποιος με το δύο τοις εκατόν. Πέραν εκείνου η επιβάρυνση θα είναι από μηδενικό συντελεστή.

A. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Αν βάλουμε ο καθένας επί τοις εκατόν πάνω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, εκείνο σημαίνει ότι πληρώνει, κυρία Βασιλείου, το δύο τοις εκατόν, απλώς απαλλάσσονται οι πρώτες £300.

Εγώ θα το βάλω σε ψηφοφορία και όσοι θέλετε ψηφίστε το, όσοι θέλετε απορρίψτε το.

Ναι, κύριε Αντωνίου.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, προσπαθούμε να επιφέρουμε μία διόρθωση η οποία να έχει λογική. Γι' αυτό επαναλαμβάνω ότι η ορθότερη διατύπωση θα ήταν: Το ανώτερο ποσό των βασικών συντάξεων, που σήμερα δεν υπερβαίνει τις £280, θα απαλλάσσεται από την εισφορά στις κοινωνικές ασφαλίσεις.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Το εκάστοτε.

A. ΑΝΤΩΝΙΟΥ:

Το εκάστοτε. Σήμερα είναι τόσο... Και επομένως δεν έχουμε το στατικό τριακόσιες, οπότε θα χρειάζεται κάθε λίγο να το αλλάζουμε. Απ' εκεί και πέρα, εάν βάλουμε τον όρο ότι πέραν των £500 δε θα υπάρχει αυτή η εξαίρεση, θα έχουμε μία αντινομία -θέλω να το επαναλάβω- διότι σήμερα έχουμε συνταξιούχους που παίρνουν μεν συντάξεις £800, £1.000 από τις υπηρεσίες τους κ.λπ. -και αυτούς θα τους εξαιρούμε- και την ίδια στιγμή έχουμε συνταξιούχους οι οποίοι δουλεύουν και έχουν εισόδημα όχι £800, αλλά £1.000 ή £1.500. Δηλαδή, αυτούς που έχουν εισόδημα £1.500

και έχουν σύνταξη μέχρι £500 θα τους απαλλάσσουμε και αυτούς που έχουν σύνταξη £600 θα τους φορολογούμε; Είναι αντινομία αυτή και δεν μπορεί να λειτουργήσει.

Συνεπώς, επαναλαμβάνω ότι η πιο σωστή διατύπωση, εάν θέλουμε να λύσουμε το πρόβλημα, θα είναι: Απαλλάσσεται της εισφοράς το ανώτερο ποσό των βασικών συντάξεων, το εκάστοτε, το οποίο σήμερα, επαναλαμβάνω, είναι £280, αύριο θα γίνει £300 και δεν ξέρω τι άλλο.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Εάν συμφωνούμε, κύριοι συνάδελφοι, η διατύπωση είναι τούτη στην τροπολογία μας. Εάν συμφωνούμε, αυτή είναι η διατύπωση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν υπάρχει άλλη διατύπωση, εάν συμφωνούμε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Δεν αποδίδει η διατύπωση γι' αυτό που συμφωνούμε όλοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να παρακαλέσω κάτι; Να πω κάτι; Δεν υπάρχει το έν' δική μας ή έν' δική σας. Ή είναι εμάς το ΕΣΥ ή είναι εσάς το ΕΣΥ! Να αποφασίσουμε.

Ο κ. Λυσσαρίδης.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εγώ δε συμφωνώ ότι ένας ο οποίος παίρνει £1.000 θα πρέπει να απαλλάσσεται της φορολογίας των £280. Εκείνος θα πρέπει να πληρώνει στο ακέραιο. Εμείς μιλούμε για εκείνους των οποίων το εισόδημα από πλευράς συντάξεως είναι αυτό. Εάν εγώ αύριο, ως βουλευτής, θα παίρνω £1.000 -δεν ξέρω εγώ τι- δε σημαίνει ότι για τις πρώτες £280 πρέπει να απαλλάττομαι! Θα πληρώνω επί του συνόλου των...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ασφαλώς!

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Επομένως, είναι για εκείνους των οποίων η ολική σύνταξη δεν υπερβαίνει ορισμένο όριο.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται ομιλίες.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγνώμη, για να τελειώνουμε...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αυτή είναι η τροπολογία μας, κύριε Αναστασιάδη, βάλτε τη σε ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να σας πω κάτι; Εάν υπάρχει τρόπος που να...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Καταψηφίστε τη, ρε παιδιά, να τελειώνουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, με συγχωρείτε. Σας ενδιαφέρει να περάσει κάτι το οποίο θα είναι προς όφελος αυτών που θέλουμε να υπηρετήσουμε ή φτάνει να είναι τζέινη του ΑΚΕΛ τζαι εν παν να...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, συγνώμη!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ! Γιατί βλέπω... τούτη έν' η δική μας, τούτη εννά περάσει. Δώστε την ευκαιρία μιας...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ένα λεπτό. Το νομοσχέδιο έχει δύο βασικά λάθη. Και εμείς με την πρότασή μας προσπαθούμε να τα άρουμε. Έχει πρώτα πρώτα λάθος, γιατί αναφέρεται σε όλες τις συντάξεις, με αποτέλεσμα ο συνταξιούχος της ΑΤΗΚ, των £1.000, να απαλλάσσεται για τις πρώτες £300, πράγμα με το οποίο διαφωνούμε εμείς -και δεν ήταν αυτή μας η πρόθεση- και, δεύτερον, στέκει στατικά στις £300. Αύριο θα γίνουν £350 και εμείς θα τρέχουμε πίσω να αλλάσουμε το νόμο. Με τη δική μας πρόταση η αναπροσαρμογή γίνεται με τις εκάστοτε ετήσιες προσαυξήσεις και προσαρμογές της ΑΤΑ. Γι' αυτό λέμε ότι αυτή η πρόταση είναι σωστή, κάτω που τις £300.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Προδρόμου.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Ένα λεπτό. Πιστεύω ότι είναι εσφαλμένη η ερμηνεία, διότι εδώ λέει σαφέστατα: «Νοείται για τους συνταξιούχους των οποίων η μηνιαία σύνταξη δεν υπερβαίνει τις £300». Δε μιλά γι' αυτούς που παίρνουν £800, £1.000...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Οποθενδήποτε όμως.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Ναι, σύμφωνα, αλλά μόνο για τις £300, τίποτε άλλο. Είναι ξεκάθαρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προδρόμου.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Η πρόταση του ΑΚΕΛ είναι καθαρή. Είναι όπως την έχουν διατυπώσει εδώ και λέει: «Πέραν του ποσού των εκάστοτε βασικών ασφαλιστέων αποδοχών θα

πληρώνουν δύο τοις εκατόν οι συνταξιούχοι». Άρα θα επωφελούνται της απαλλαγής όλοι. Δηλαδή, το αντίθετο από αυτό που μόλις είπε ο κ. Λυσσαρίδης, που δεν επιθυμούν...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όλοι των κοινωνικών ασφαλίσεων.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ναι, εντάξει, αλλά...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Η σύνταξη του βουλευτή δεν είναι από τις κοινωνικές ασφαλίσεις.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Εντάξει, αλλά όλοι μπορεί να έχουν ένα κομμάτι κοινωνικών ασφαλίσεων. Όπως είπε ο κ. Αντωνίου, δεν είναι απλές περιπτώσεις. Στην πράξη μπορεί ένας να έχει δουλέψει και αλλού, να έχει και άλλα εισοδήματα. Άρα έχει αυτό το χαρακτηριστικό η πρότασή σας -και να το ξέρουμε- ότι θα δίνει ίσως και σε υψηλά εισοδήματα, μικτά, συντάξεις συν άλλα εισοδήματα, αυτή την απαλλαγή. Δηλαδή είναι επιλογή κοινωνικού χαρακτήρα. Εγώ θα έτεινα να συμφωνήσω με αυτό που είπε ο κ. Λυσσαρίδης, ότι δεν πρέπει όλους, αλλά δεν ξέρω πώς θα το διαχωρίσουμε. Θα βάλουμε οροφή; Υπάρχει και διαφορά από το νομοσχέδιο, η οποία έχει διασαφηνιστεί. Η πρότασή σας μπορεί να γίνει δεκτή, η διατύπωση που είχε κάνει ο κ. Δημητρίου θα μπορούσε να βοηθήσει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο πρόεδρος του ΚΙΣΟΣ.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Είναι εύκολη, κύριε Πρόεδρε... Κάθε συνταξιούχος, σε ποσοστό δύο τοις εκατόν, του οποίου η μηνιαία ολική σύνταξη δεν υπερβαίνει... Η ολική, όχι η από κοινωνικές ασφαλίσεις. Εάν η ολική μου σύνταξη, είτε από κοινωνικές ασφαλίσεις είτε από αλλού,

δεν υπερβαίνει το ύψος του ποσού των εκάστοτε βασικών ασφαλιστέων αποδοχών, τότε να απαλλάττομαι. Αλλά όχι να απαλλάττομαι και όταν η σύνταξή μου είναι £2.000!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, κύριε Χριστοδουλίδη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Η άποψη του προέδρου του ΚΙΣΟΣ δεν ανταποκρίνεται σε αυτό που εμείς είχαμε θέσει ως στόχο μας. Σεβαστή, αλλά είναι εντελώς διαφορετική. Εμείς στοχεύουμε σε κάτι άλλο και η πρότασή του διαφοροποιεί αυτό το στόχο, κάτι το οποίο δε μας βρίσκει σύμφωνους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημητρίου και μετά ο κ. Μουσιούττας.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Είτε θεωρήσετε την πρόταση ότι είναι τροποποίηση της τροπολογίας είτε ότι είναι νέα τροπολογία. Προτείνω το εξής: Νοείται ότι, στην περίπτωση συνταξιούχων οι οποίοι δεν έχουν άλλα έσοδα πέραν των εκάστοτε υψηλοτέρων ασφαλιστέων αποδοχών που λαμβάνουν δυνάμει του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ουδεμία εισφορά καταβάλλεται, το δε ανάλογο ποσοστό καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Αυτό αντιλήφθηκα ότι θέλετε όλοι να πούμε και αυτό είναι που διατυπώνω. Και ζητώ αυτή η τροπολογία να μπει σε ψηφοφορία, κύριε Πρόεδρε.

Γ. ΑΓΑΠΙΟΥ:

Μια ερώτηση, κύριε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Μουσιούττας.

Ν. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, παρ' όλο που δε μετέχουμε, εγώ εισηγούμαι μια διατύπωση η οποία να λέει: Κάθε σύνταξη που δεν υπερβαίνει τις βασικές ασφαλιστέες αποδοχές απαλλάσσεται. Αυτό γιατί, πέραν των συνταξιούχων του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μπορεί να έχει και άλλους συνταξιούχους που η σύνταξή τους είναι μέχρι τις £300, που αναφέρεται μέσα στο νόμο, και είναι δίκαιο να απαλλαγούν και εκείνοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν μιλούμε για κοινωνική δικαιοσύνη, νομίζω ότι δικαιότερο είναι τούτο που λέμε. Επομένως, νομίζω να προχωρήσουμε είτε με την κυβερνητική πρόταση είτε με την πρόταση του ΑΚΕΛ, διότι δυστυχώς...

Λοιπόν, θέτω την πρόταση...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα τάξης. Έχω τροπολογία επί της τροπολογίας και δυνάμει του κανονισμού...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Λυσσαρίδη, έχετε τροπολογία εσείς άλλη επί της τροπολογίας;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Βεβαίως! Όταν η ολική μηνιαία σύνταξη είναι κάτω -είναι το ίδιο δηλαδή, είναι άλλη έκφραση- η ολική μηνιαία σύνταξη δεν υπερβαίνει αυτό το πράγμα. Διαφορετικά, θα απαλλάξουμε και τους εκατομμυριούχους από του να πληρώνουν για τις πρώτες £300.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι, κύριε, με την πρότασή μας δεν τους απαλλάσσουμε.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αν η πρότασή σας δεν τους απαλλάσσει, τότε αυτό είναι που λέω.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι, δεν είναι...

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δεν καταλαβαίνετε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει εξαντληθεί το θέμα.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα θα συνεχίσουμε επ' άπειρον; Τρεις ώρες θα συζητούμε μια τροπολογία; Υπάρχει η τροπολογία του ΑΚΕΛ. Αν το ΑΚΕΛ επιμένει, να μπει σε ψηφοφορία, κύριοι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κατσουρίδη, άμα θέλετε, να εγείρετε θέμα διαδικασίας. Πρώτα πρώτα ο συνάδελφός σας κ. Αγαπίου ζήτησε το λόγο και του έδωσα το λόγο.

N. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Μα είναι πρωτάκουστο πράγμα! Έχει τρεις ώρες που κάμνουμε στην ολομέλεια διαπραγμάτευση! Υπάρχει η τροπολογία μας. Να ψηφιστεί ή να καταψηφιστεί. Αν θέλει άλλος, να κάμει άλλη.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, αφαιρώ το λόγο από τον κ. Αγαπίου. Θεωρώ ότι λέχθηκε... Θέτω την τροπολογία της τροπολογίας σε ψηφοφορία.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ακριβώς! Εγώ επιμένω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θεωρώ τη συζήτηση λήξασα, και τελείωσε.

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Η τροπολογία -έβαλά την πρώτος- είναι η εξής: Κάθε συνταξιούχος σε ποσοστό 2% του ποσού κατά το οποίο η ολική... Είναι η ίδια του ΑΚΕΛ, μπαίνει μόνο «η ολική μηνιαία σύνταξή του δεν υπερβαίνει». Αυτή είναι η τροπολογία μου.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Μιλούν μεταξύ τους.)

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Μιλώ για όλους. Κάθε πρόσωπο του οποίου η ολική μηνιαία σύνταξη δεν υπερβαίνει...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριοι, το λόγο έχει ο κ. Δημήτρης Χριστόφιας και θα θεωρήσω ότι λήγει οριστικά η συζήτηση και θα θέσω εγώ σε ψηφοφορία αυτά τα οποία ακούω.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Απλώς θα πω στον κ. Λυσσαρίδη ότι, με την τροπολογία του επί της τροπολογίας μας, εκείνος που θα παίρνει £301 σύνταξη θα πληρώνει 2%. Αυτό εμείς το θεωρούμε άδικο. Εμείς θεωρούμε ότι οι άνθρωποι οι οποίοι είναι ασφαλισμένοι στο σύστημα των κοινωνικών ασφαλίσεων θα πρέπει να απαλλάσσονται στο ποσό εκείνο που είναι οι βασικές ασφαλιστέες αποδοχές -δηλαδή τώρα είναι £280, αύριο θα γίνουν £300, μεθαύριο £310- και να μη χρειάζεται κάθε φορά να ερχόμαστε να κάνουμε νέα τροποποίηση του νόμου. Και, αν συνολικά ο συνταξιούχος παίρνει £500, οι πρώτες £300 δηλαδή να απαλλάσσονται. Αυτή είναι η δική μας η πρόταση. Δεν ξέρω πώς θα διατυπωθεί επιτέλους, αλλά αυτή είναι η δική μας η πρόταση.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αν είναι αυτή μόνο γι' αυτούς, εάν δε θα περιλαμβάνει...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Δεν περιλαμβάνει, Βάσο μου.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Τότε να βάλουμε όριο. Τι θα γίνει με εκείνους που έχουν £100 και έχουν και £200 από κάπου αλλού; Θα πληρώνουν;

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Όπως το βάζετε, σημαίνει μόνο σύνταξη από τις κοινωνικές ασφαλίσεις.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αφού δε θα περάσει ο νόμος, θα περάσει τούτο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, κυρίες και κύριοι, λυπούμαι πάρα πολύ. Φαίνεται ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση. Αν υπάρχει τροπολογία της τροπολογίας, να την ακούσω.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχουμε τροπολογία της τροπολογίας, παρακαλώ να την ακούσει και το σώμα και να τεθεί σε ψηφοφορία πρώτη. Η τροπολογία μας είναι αυτή: Νοείται ότι, στην περίπτωση συνταξιούχων οι οποίοι δεν έχουν άλλα έσοδα -όχι μόνο συντάξεις, αλλά και οποιαδήποτε άλλα- πέραν των εκάστοτε υψηλοτέρων βασικών ασφαλιστέων αποδοχών...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα οι υψηλότερες είναι £700, κύριε Δημητρίου.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε. Είναι οι βασικές...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Των εκάστοτε βασικών...

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έν' οι χαμηλότερες τούτες, ένεν οι υψηλότερες.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

...που λαμβάνουν δυνάμει του περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων Νόμου, ουδεμία εισφορά καταβάλλεται, η δε εισφορά των καταβάλλεται από το Πάγιο Ταμείο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα, τούτες οι υψηλότερες βασικές αποδοχές εκαταλάβετε είναι πόνι ή εν ηξέρουμεν είναι πόνι;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή, συγγώμη, αλλά κάποια στιγμή να ξέρουμε τι υπολογίζουμε.

Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Ξέρουμε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δεν ξέρουμε, κύριοι. Ο κ. Θεοδώρου λέει ότι είναι £700. Ο κ. Αβραάμ Αντωνίου λέει ότι είναι £280.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Για όνομα του Θεού, πόν' £280! Για όνομα του Θεού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, ώστε...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι η έκφραση που υπάρχει και στην τροποποίηση του ΑΚΕΛ. Είναι οι εκάστοτε ασφαλιστέες αποδοχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη, να εισηγηθώ κάτι; Να εισηγηθώ κάτι, κύριοι; Να υιοθετήσουμε την κυβερνητική θέση και, αν χρειάζεται διευκρίνιση, να προχωρήσουμε στη συνέχεια να δεχθούμε ή να επεξεργασθούμε, κύριε Χριστόφια, διότι...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΑΚΕΛ:

Όχι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εδώ θα συμφωνήσω με τον κ. Κατσουρίδη. Έχει δύο ώρες που συζητούμε, χωρίς να καταλαβαίνουμε λόγω άγνοιας τι εισηγούμεθα, με όλο το σέβας προς κάθε πλευρά. Προχειρολογούμε όλοι προσπαθώντας να εξυπηρετήσουμε κοινό στόχο και έχω την εντύπωση ότι πιθανότατα να είναι τέτοια η γκάφα στην οποία θα περιπέσουμε όλοι, που είτε εσείς δε θα θέλετε να ζημιώσετε χαμηλά αμειβόμενους συνταξιούχους ούτε εμείς να ευνοήσουμε άλλους.

Πέστε, κύριε Χριστόφια.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι θέμα προθέσεων. Εμείς έχουμε μελετήσει σοβαρά αυτή την τροπολογία μαζί με το συνδικαλιστικό κίνημα της ΠΕΟ, για να είμαι έτσι... Δεν κάτσαμε τώρα πρόχειρα να πούμε αυτή την κουβέντα, ακριβώς για να καλύπτονται εκείνοι που πρέπει να καλύπτονται.

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Ισχύει εκείνο που είπε ο κ. Λυσσαρίδης όμως.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Ε, νομίζω ότι...

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Απαλλάσσονται και πιο υψηλά εισοδήματα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Όχι!

ΠΡ. ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ:

Για το ποσό εκείνο, το μικρό.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Θέλω μια απάντηση από το φίλο μου το Χριστόφια. Εννοούν -εδώ υπάρχουν πολλές ερμηνείες- ότι και εκείνοι που έχουν σύνταξη των £2.000 θα απαλλάσσονται για το ποσό...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Όχι.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αν όχι, να βρούμε τη διατύπωση.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Όχι, πρόεδρε. Όχι!

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αν η πρόθεση είναι να απαλλάσσονται εκείνοι των οποίων το εισόδημα ή η σύνταξη είναι μέχρι αυτού του σημείου, δε διαφωνώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Μάλιστα.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ναι, αλλά να δοθεί η ερμηνεία αυτή που λέω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Πρόεδρε του ΚΙΣΟΣ, είχα κάμει μια εισήγηση η οποία φαίνεται ότι δεν έγινε αντιληπτή. Είπα ότι από £300 μέχρι £500 θα πληρώνεται το 2%. Πέραν εκείνου, ξεκινούν από τη μηδενική βάση. Έχει μια ώρα που το είπα. Φάγαμε δέκα ώρες και δεν καταλάβαμε ότι αυτό ίσως ήταν το σοφότερο και το σωστότερο.

Επανέρχομαι στην πρόταση, για να δούμε αν τη δέχεστε. Κύριε Χριστόφια, λέω ότι ορθά ηγέρθη το θέμα «μα είναι δυνατόν εκείνος που παίρνει £301 να ξεκινά από τη μηδενική βάση;». Και είπαμε “όχι”. Να πούμε ότι όσοι παίρνουν μέχρι £300 δεν πληρώνουν τίποτε. Όσοι παίρνουν μέχρι £500 θα πληρώνουν το 2% στις £300 μέχρι τις £500, όσοι παίρνουν πέραν των £500 θα πληρώνουν από μηδενική βάση.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, με συγχωρείτε, αυτή η πρόταση, όταν είχε κατατεθεί για προβληματισμό στην κοινοβουλευτική επιτροπή, καταρρίφθηκε από την κυβέρνηση ως μη πρακτικά εφαρμόσιμη, κάτι παρόμοιο που είχε απορριφθεί σε κάποιες προτάσεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία, λοιπόν, προχωρώ.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Μα δεν είναι τυχαία που καταλήξαμε στην...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έκλεισε το θέμα. Θεωρείται λήξασα η συζήτηση οριστικά και αμετάκλητα. Ουδεμίαν άλλην εισήγησιν δέχομαι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Κύριε πρόεδρε του ΚΙΣΟΣ, έχετε πρόταση;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Αυτό που είπατε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αυτό το οποίο είπα.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας που προνοεί ότι μέχρι τις £300 δεν πληρώνεται τίποτε, μέχρι τις £500, από £300 μέχρι £500, πληρώνεται 2% και πέραν των £500 πληρώνεται από μηδενική βάση το 2%;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται ομιλίες.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και είκοσι επτά, είκοσι επτά σημαίνει ότι απορρίπτεται, κύριοι.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Όχι, όχι, δε θα το αφήσω αναπάντητο, γιατί ξαναλέχθηκε. Οι αποχές δεν είναι καταψήφιση. Αν υπάρχει μία θετική ψήφος και όλες οι άλλες είναι αρνητικές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό.

Πόσες αποχές υπάρχουν;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Είκοσι επτά.

Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ:

Αποχές όμως!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα είναι αποχές, με συγχωρείτε, τώρα είναι που συζητάτε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Εσείς συζητάτε.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγνώμη, είναι από η ώρα εννιά το πρωί που είμαι εδώ και πήγα και σε άλλες υποχρεώσεις.

Μάλιστα! Συνεπώς εγκρίνεται η τροπολογία.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση.

Τ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέμα τάξης. Θα το πω ξανά και όποιου δεν του αρέσει, ας το πει. Απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου: Όταν οι αποχές είναι περισσότερες ή ίσες με τις ψήφους τις θετικές, δεν υπάρχει απόφαση. Όποιος θέλει ας το πιστέψει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να ξαναγίνει καταμέτρηση να τελειώνουμε, κύριοι.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Συγνώμη, αλλά η Βουλή δεν είναι παράρτημα κανενός δικαστηρίου. Αν ήθελαν κάποιοι να ψηφίσουν αρνητικά, θα ψηφίζαν αρνητικά. Όταν απέχεις, σημαίνει ότι δεν ενδιαφέρεσαι ποιο είναι το αποτέλεσμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Διά παν ενδεχόμενο...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Και τριακόσιες αποφάσεις Ανωτάτου Δικαστηρίου να υπάρχουν, αυτό το σώμα πρέπει να έχει αυτοσεβασμό και να ξέρει ότι η θετική ψήφος είναι θετική, η αρνητική είναι αρνητική και η αποχή δε μετριέται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ δε διαφωνώ με τον πρόεδρο του ΚΙΣΟΣ. Όμως, διά παν ενδεχόμενο, παρακαλώ -πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας- να ξαναγίνει σωστή καταμέτρηση.

Κύριε Χριστόφια...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Θέλω να κάμω μια πρόταση η οποία μπορεί να φανεί και πολύ παράξενη ή δεν ξέρω τι. Εφόσον η κοινή βούληση είναι να περάσει μια τροπολογία η οποία να καλύπτει αυτό τον κόσμο, να διακόψουμε και να έρθουμε αύριο το πρωί.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ε, όχι!

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Ε, όχι, εντάξει! Άμα περάσουμε τροπολογία η οποία να είναι δίκαιη, εμένα να μου τρυπήσετε τη μύτη. Ειλικρινά, δηλαδή!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστόφια, συγνώμη, αλλά νομίζω ότι θετικότερο είναι να εισηγηθούμε τούτο και να την τροποποιήσουμε, αν δούμε ότι είναι άδικη, ή να τη βελτιώσουμε στο μέλλον, παρά να πούμε ότι θα επανέλθουμε αύριο, διότι έχω την εντύπωση ότι την επομένη κάποιοι θα μας κακομεταχειριστούν χωρίς λόγο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Καλά, γιατί δε δέχεστε τη δική μας την τροπολογία, η οποία, με συγχωρείτε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ετέλειωσε. Τούτο εβάλαμέν το σε ψηφοφορία, Δημήτρη μου. Ε, δε γίνεται να επανέλθουμε.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Ω ω ω! Νομίζω...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας, ως είχε διατυπωθεί; Και η μέτρα τούτη τη φορά, κύριε Θάσο, να είναι σωστή.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Μα, καλά, για είντα τροπολογία μιλούμε τωρά;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μιλούμε για τις £300, £500, που είχαμε ψηφίσει, κύριε Θεοδώρου.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Ξαναψηφίζουμε δηλαδή;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα! Απλώς για καταμέτρηση, κύριοι.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Να ξαναψηφίσουμε άλλη μια φορά δηλαδή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι επτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είκοσι οκτώ, κύριοι, συγνώμη, είκοσι οκτώ υπέρ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εγώ είκοσι επτά ήβρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είκοσι οκτώ· ξαναμέτρα τους, κύριε Θάσο μου. Είναι είκοσι οκτώ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ξανά, παρακαλώ.

Λ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ:

Και εγώ είκοσι οκτώ έχω μετρήσει, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είναι είκοσι οκτώ. Είναι και ο κ. Μάτσης πίσω από τους άλλους.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είδα τον. Είκοσι επτά είναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εμένα έβαλές με, κύριε Θάσο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, δεν είναι έτσι, κύριε Θάσο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εγώ είκοσι επτά ήβρα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είκοσι επτά. Έχει δίκαιο ο κ. Θάσος Μιχαηλίδης. Είκοσι επτά είναι οι ψήφοι υπέρ.

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είκοσι πέντε οι αποχές, κύριοι.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εν πάση περιπτώσει, είτε είκοσι πέντε είτε είκοσι έξι, η τροπολογία εγκρίνεται.

Προχωρούμε στη δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Υπάρχουν άλλες τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχει άλλες τροπολογίες;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Ασφαλώς!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έλεος πια!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είναι δύο σελίδες ενώπιόν σας. Λοιπόν, οι τροπολογίες πέντε, έξι, επτά και οκτώ είναι ουσιαστικά μια ομάδα τροπολογιών που έχει σαν στόχο να δώσει υπόσταση σ' αυτό που όλοι λέμε για το ρόλο των κρατικών νοσηλευτηρίων. Διότι, πέρα από το διακηρυκτικό μέρος, ότι θα έχουν τα κρατικά νοσηλευτήρια, θα διατηρηθούν και και και ο ρόλος τους στο σύστημα δεν εκφράζεται. Με αυτές τις τέσσερις τροπολογίες δίνουμε, κατά την άποψή μας, ρόλο σ' αυτό που λέμε "τα κρατικά νοσηλευτήρια" και "το εθνικό σχέδιο υγείας".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαοκτώ υπέρ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δώδεκα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Η τροπολογία απορρίπτεται με είκοσι ψήφους εναντίον, δεκαοκτώ υπέρ και δώδεκα αποχές.

Υπάρχουν άλλες τροπολογίες, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Υπάρχει. Το εννέα. Η τροπολογία νούμερο εννέα.

A. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Έχει περιληφθεί.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Όχι, δεν έχει συμπεριληφθεί. Εμείς εισηγούμαστε να διαγραφεί, κύριε Παρισινέ. Εμείς εισηγούμαστε όπως οι γιατροί ή οι νοσοκόμοι ή οι άλλοι οποιοιδήποτε λειτουργοί των κρατικών νοσηλευτηρίων προσληφθούν και μετά την εφαρμογή του σχεδίου τυγχάνουν της ίδιας μεταχείρισης όπως και οι ευρισκόμενοι αυτή τη στιγμή ή μέχρις ότου ψηφιστεί ή εφαρμοστεί το ΕΣΥ στα κρατικά νοσηλευτήρια. Γιατί εμείς θέλουμε τα

κρατικά νοσηλευτήρια να διατηρήσουν το δημόσιό τους χαρακτήρα, να μη μετατραπούν σε ανώνυμες εταιρείες. Αυτή είναι η διαφορά μας, γι' αυτό εισηγούμαστε να διαγραφεί αυτή η φράση από το άρθρο εξήντα πέντε. Να μην αναφέρεται περιοριστικά σ' αυτούς που υπηρετούν τούτη τη στιγμή ή σ' αυτούς που θα υπηρετούν τη στιγμή της εφαρμογής του σχεδίου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο πρόεδρος της ΕΔΕΚ...του ΚΙΣΟΣ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Έχουμε ένσταση, αρκεί. Διότι όπως είπαμε μπορεί να χρειαστεί ένα προσωρινό προσωπικό. Το είπαμε όλοι μας κατά τη διάρκεια των συζητήσεων, ότι στο μεταβατικό στάδιο υπάρχει η πιθανότητα να γίνουν πολλές προσλήψεις. Αυτές οι προσλήψεις τότε πρέπει να γίνονται επί τη βάσει συμβολαίων και όχι επί τη βάσει μονιμότητας. Αλλά για εκείνους οι οποίοι θα προσληφθούν για να εκτελούν τα καθήκοντα που επιβάλλονται για τη συντήρηση, πράγματι, των κρατικών νοσηλευτηρίων δεν υπάρχει ένσταση. Γι' αυτό πρέπει να γίνει σαφές ότι αυτό δεν αφορά προσωπικό το οποίο θα χρησιμοποιηθεί μόνο σε μεταβατικό στάδιο, μέχρις ότου υπάρξουν οι κατάλληλες συνθήκες. Θα σταλεί, όπως ελέχθη παραδείγματος χάριν, σωρεία ιατρών, οι οποίοι πρέπει να πάρουν την ειδικότητα του γενικού ιατρού ή του οικογενειακού ιατρού. Στο μεσοδιάστημα μπορεί να χρειαστούν, πράγματι, επανδρώσεις που να μην είναι μόνιμες· όταν θα έρθουν αυτοί πίσω, θα πάνε στα νοσοκομεία, άρα δε θα χρειάζεται το προσωπικό το οποίο θα πάρουμε εκτάκτως. Αν αυτή είναι η έννοια, ότι το προσωπικό θα προσλαμβάνεται για να συντηρηθεί η παρούσα μορφή - και ακόμα η αναβαθμισμένη μορφή - των νοσοκομείων, εμείς δεν έχουμε ένσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παρισινός και μετά ο κ. Θεοδώρου.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Ήταν μια βασική απαίτηση της ΠΑΣΥΔΥ την οποία υιοθετήσαμε όλοι και διετύπωσε το υπουργείο ακριβώς με αυτή την αναφορά τη συγκεκριμένη. Και μάλιστα όχι μόνο όσους υπηρετούν...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Διαβάστε την, κύριε Παρισινέ.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Βεβαιότατα. «...τα δικαιώματα των δημόσιων υπαλλήλων που υπηρετούν στις ιατρικές υπηρεσίες, υπηρεσίες δημόσιας υγείας, φαρμακευτικές και σε οποιοσδήποτε άλλες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και οι οποίοι βρίσκονται στην υπηρεσία κατά την ημερομηνία που τίθεται σε πλήρη εφαρμογή ο παρών νόμος...». Ενώ προηγουμένως έλεγε το νομοσχέδιο την ημερομηνία της επιψήφισης και ετροποποιήθη. Και όχι μόνο αυτό, αλλά «...και τα συμφέροντα των υπηρετούντων εκτάκτων και όλων των άλλων κατηγοριών εργαζομένων που υπηρετούν πάνω σε μόνιμη βάση.»

Ι. ΜΑΚΡΙΔΗΣ:

Καλύφουν τον περί Δημοσίας Νόμο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δώρο μου, θέλεις κάτι να προσθέσεις;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Θέλω, κύριε Πρόεδρε, να προσθέσω ότι αρχικά το νομοσχέδιο, στην πρώτη διατύπωση για τούτο το ζήτημα, περιελάμβανε την κατοχύρωση αυτών που θα υπηρετούσαν μέχρι την ψήφιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τώρα έχει βελτιωθεί, μάλιστα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Έγινε αργότερα αυτή η τροποποίηση, η οποία επεκτείνει το καθεστώς για όσους θα προσληφθούν μέχρι την ημέρα πλήρους εφαρμογής του ΕΣΥ. Αν αυτό το πράγμα παραταθεί, σημαίνει ότι η όλη προσπάθεια αναδιάρθρωσης, αναδιάταξης, εκσυγχρονισμού των νοσοκομείων μπαίνει σε κάποια καλούπια ασφυκτικά, τα σημερινά, και άρα τίθεται σε κίνδυνο. Εμείς δεν μπορούμε να ψηφίσουμε τα ίδια.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ψηφοφορία, ψηφοφορία.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να ξεκαθαρίσουμε με δύο λόγια τη διαφορετικότητα της άποψής μας. Εμείς πιστεύουμε ότι στα νοσοκομεία, και μετά την εφαρμογή του εθνικού σχεδίου υγείας, θα προσλαμβάνεται προσωπικό, γιατροί, νοσοκόμοι και άλλοι· εμείς θέλουμε και οι νέες προσλήψεις να διέπονται από το ίδιο καθεστώς. Το νομοσχέδιο λέει ότι το καθεστώς το δημοσιοϋπαλληλικό τερματίζεται με την εφαρμογή του σχεδίου υγείας. Εμείς λέμε ότι δεν μπορούμε στα νοσοκομεία ...

(Ακούγονται ομιλίες.)

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Σας παρακαλώ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Δεν μπορούμε στα νοσοκομεία να έχουμε προσωπικό δύο ταχυτήτων, δύο καθεστώτων, με προσωπικά συμβόλαια και με δημοσιοϋπαλληλική ιδιότητα, αυτό λέμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, η τροπολογία του ΑΚΕΛ τίθεται σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι μία ψήφοι υπέρ.

Το ΚΙΣΟΣ τι λέει;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τρεις από το ΚΙΣΟΣ είναι υπέρ.

Πόσοι εναντίον;

Ο Ηλίας διαβάζει βιβλίο πάλι!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κάμνει επανάληψη!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις εναντίον.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εννέα αποχές.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται με είκοσι τρεις ψήφους εναντίον, είκοσι μία ψήφους υπέρ και εννέα αποχές.

Έχετε άλλη τροπολογία;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Το άρθρο εξήντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, αφήστε και τίποτε στο σχέδιο!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Θέλω να παρακαλέσω την προσοχή των συναδέλφων, γιατί για μας αυτό το άρθρο είναι το δεύτερο κυρίαρχο όλων αυτών των τροπολογιών. Εζητήσαμε και υπήρξε μια καταρχήν κατάφαση για την κατοχύρωση όχι της ιδιοκτησίας απλά, αλλά και του καθεστώτος διαχείρισης των νοσοκομείων ως τμήμα του δημοσίου και της συνέχισης παροχής των αναγκαίων χορηγιών και ενισχύσεων από τον κρατικό προϋπολογισμό. Η διατύπωση που υπάρχει στο νομοσχέδιο εμάς δε μας καλύπτει και δε διατυπώνει με τον τρόπο τον πλέον ξεκάθαρο - που εμείς αντιλαμβανόμαστε- το τι εννοούμε για διασφάλιση της ύπαρξης, λειτουργίας, ανάπτυξης των κρατικών νοσηλευτηρίων. Δεν είναι θέμα ιδιοκτησίας, δεν είναι θέμα σε ποιον θα ανήκουν τα κτίρια, αλλά αν θα παραμείνουν τα νοσοκομεία, ως μέρος του δημόσιου τομέα, ο πυλώνας του σχεδίου υγείας. Πιστεύουμε ότι εάν δε γίνουν οι προσθήκες όπως τις έχουμε εισηγηθεί, αυτό το μέρος...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χρίστου, μα είδετε πυλώνες με κολοβακτηρίδια! Τι τους θέλετε αυτούς τους πυλώνες;

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αυτό το μέρος ... οι θάνατοι στις ιδιωτικές κλινικές είναι περισσότεροι παρά στα νοσοκομεία. Λοιπόν, εάν αυτά τα πράγματα δε γίνουν δεκτά, κύριε Πρόεδρε, χωρίς να θέλουμε να κινδυνολογήσουμε, για μας υφίσταται θέμα συνολικής τοποθέτησης στο σχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Στο άρθρο εξήντα έξι.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Είπαμεν τα που την αρχή, κύριε...

A. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Είπαμεν τα με ακόμα πιο έντονο τρόπο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ... Θέλετε να μιλήσετε, κύριε πρόεδρε;

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Ναι. Εμείς, όπως είπα και στην πρωτολογία μου, είμεθα υπέρ της άποψης ότι τα νοσοκομεία θα είναι ...

(Ακούγονται θόρυβοι.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

B. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Τα κρατικά νοσοκομεία θα είναι οι πυλώνες της υλοποίησης του σχεδίου, όχι όμως υπό το καθεστώς διαχείρισης που έχουν σήμερα. Υπό το καθεστώς διαχείρισης που έχουν σήμερα δεν μπορούν να είναι πυλώνες, διότι, όπως ελέχθη, τα έξοδα τα οποία έχουν είναι δυστυχώς υπέρογκα. Επομένως...αλλά πρέπει να είναι η διαχείριση ως τμήμα του δημοσίου. Εμείς είχαμε και για τις κρατικές υπηρεσίες την άποψη ...Ναι, αλλά υπάρχει παρακάτω κάτι που, έστω και αν είναι αθώο, δίνει την εντύπωση εις αυτούς που θα λειτουργούν εκεί πέρα ότι, «κάντε όσες δαπάνες θέλετε, κάντε ό,τι θέλετε και εμείς εδώ είμεθα, για να πληρώνουμε τα σπασμένα». Όχι. Το ότι όμως τα νοσοκομεία πρέπει να επανδρώνονται επαρκώς, ότι η διαχείριση πρέπει να μείνει στα χέρια του δημοσίου, ότι ποτέ δεν μπορούν να αλλάξουν το καθεστώς ιδιοκτησίας ούτε της διαχείρισης, σ' αυτό συμφωνούμε απόλυτα με την εισήγηση η οποία γίνεται και από πλευράς ΑΚΕΛ. Δε βλέπω γιατί χρειάζονται τα παρακάτω, τα παρακάτω είναι αυτονόητα.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Ποια έν' τα παρακάτω;

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

«Το κράτος έχει την υποχρέωση να λαμβάνει όλες τις πρόνοιες και να διαθέτει όλες τις αναγκαίες δαπάνες», αφού είναι η διαχείριση, «από τον κρατικό προϋπολογισμό, ούτως ώστε να στελεχώνονται, να εκσυγχρονίζονται» και τα λοιπά. Σαν να τους λέμε...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Δε διαφωνώ, εγώ δεν είπα ότι διαφωνώ. Κάνω σαφές ότι δε χρειάζεται και αυτό που θα είναι είναι μόνο μηνύματα για γραφειοκρατία. Δεν είναι ότι διαφωνώ, διότι αφ' ης στιγμής θα πούμε ότι δε θα επηρεάσει το ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη διαχείρισή τους από το κράτος ως τμήμα του δημοσίου όλα αυτά κατοχυρώνονται. Από εκεί και κάτω να ξέρουν και εκείνοι ότι δε σημαίνει ότι επειδή η διαχείριση είναι του κράτους, θα κάνουν ό,τι θέλουν, όσα έξοδα θέλουν, ό,τι γραφειοκρατικές διαχωρίσεις θέλουν και το κράτος θα πληρώνει τα σπασμένα. Δεν είναι το κράτος, είναι ο πολίτης που θα τα πληρώσει! Και με αυτόν τον τρόπο δε θα αγοράζει το ΕΣΥ υπηρεσίες από αυτούς, γιατί να μην ξεχνάμε ότι το ΕΣΥ θα αγοράζει υπηρεσίες από όλους και από το δημόσιο. Αν δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστικά, δε θα αγοράζει, θα μείνουν μόνο για τους φτωχούς - όπως είπα πριν - και για τους δημόσιους υπαλλήλους και τα νοσοκομεία θα καταντήσουν αχούρια. Για να αγοράζει υπηρεσίες το κράτος, πρέπει αυτές οι υπηρεσίες να είναι άκρως ποιοτικώς επαρκείς, αλλά και από πλευράς οικονομικής να μην είναι πολύ επιβαρυντικές. Κάπου, πράγματι, θα υπάρχουν επιβαρύνσεις, το είπα και στην πρωτολογία μου. Δηλαδή, ένα νοσοκομείο το οποίο θα πρέπει να είναι το

καλύτερο στην τριτοβάθμια παροχή υπηρεσίας θα έχει εξοπλισμό δυσανάλογο με τον εξοπλισμό που θα έχουν τα ιδιωτικά. Εκεί δεν μπορεί να μπαίνει μέσα στα έξοδα διαχείρισης, διότι αν προσθέσουμε τα καλά εξοπλιστικά μηχανήματα, τα οποία θα θέλει το κράτος για να κάνει αυτά τα νοσοκομεία επαρκή, τότε πράγματι το έξοδο θα είναι τεράστιο. Άρα εκεί θα έχουμε μόνο τα έξοδα διαχείρισης και όχι τα έξοδα εξοπλισμού, τα οποία, πράγματι, πρέπει να επιβαρύνουν το κράτος. Εγώ θέλω ...Ξέρετε ότι υπάρχει μια νομολογία - είσαστε νομικοί - ότι και η πρόθεση του νομοθέτη αποτελεί νόμο τον οποίο λαμβάνει υπόψη το δικαστήριο και θα ξέρετε καλύτερα από μένα εάν η πρώτη...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κατά το ελληνικό δίκαιο μπορεί να πάει στο πνεύμα του νόμου, αλλά κατά το αγγλοσαξωνικό...

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Οπωσδήποτε... είχαμε συζητήσεις και στο Ανώτατο Δικαστήριο επ' αυτού. Επομένως, η πρόθεσή μας είναι τα νοσηλευτήρια να είναι άριστα, τα κρατικά, να είναι ανταγωνιστικά, αλλά όχι στο σημείο που να μην μπορεί να γίνονται επενδύσεις, οι οποίες λόγω του ότι θα είναι υπέρογκες δε θα τα κάνουν ανταγωνιστικά. Εκείνες οι επενδύσεις δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στα διαχειριστικά έξοδα... το παρακάτω μπορεί να κάνει το αντίθετο αυτών που προτίθενται, μπορεί να κάνει ακριβώς το αντίθετο του επιδιωκόμενου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, μάλιστα.

Ο κ. Παρισινός.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Νομίζω ότι θα είναι χρήσιμο να δούμε και το τελικό κείμενο, κύριε Πρόεδρε, όπως διατυπώνεται στο ενώπιόν μας νομοσχέδιο. Λέει: «Τα κρατικά νοσηλευτήρια

παραμένουν ιδιοκτησία του κράτους και η εισαγωγή του εθνικού συστήματος υγείας δε θα επηρεάσει το ιδιοκτησιακό καθεστώς. Το κράτος έχει την υποχρέωση να λαμβάνει όλες τις πρόνοιες, ούτως ώστε τα νοσηλευτήρια αυτά να εκσυγχρονίζονται στους τομείς της οργάνωσης, διαχείρισης, διοίκησης και εξοπλισμού και να αξιοποιούν με τη μέγιστη δυνατή ωφελιμότητα και αποδοτικότητα τους διαθέσιμους σε αυτά πόρους». Εμείς πιστεύουμε ότι αυτό καλύπτει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω την εντύπωση ότι συζητούμε χάριν της συζήτησης. Τι διαφέρει τούτο από το άλλο, κύριε...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Ακούγονται ομιλίες.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, θέτω σε ψηφοφορία την τροπολογία του ΑΚΕΛ. Τίθεται σε ψηφοφορία η τροπολογία του ΑΚΕΛ. Έχει εξαντληθεί οριστικά και αμετάκλητα αυτή η συζήτηση και δεν πρόκειται να συνεχίσουμε να συζητούμε μέχρι πρωίας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι θέμα διαδικασίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιας διαδικασίας;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Με συγχωρείτε. Εμείς που καταθέσαμε την τροπολογία γραπτώς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Την επεξήγησε τόσο...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι, μιλά άλλη πλευρά παρερμηνεύοντας κατ' ισχυρισμόν δικό μας τη θέση της

τροπολογίας. Έχουμε το δικαίωμα, πιστεύω, να...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θεωρώ ότι εξαντλήθηκε η συζήτηση. Έγινε επαρκής επεξήγηση από τον κοινοβουλευτικό σας εκπρόσωπο. Σας παρακαλώ, κύριε Χριστοδουλίδη! Δεν μπορεί επ' άπειρον να εγείρεται κάποιος και να συνεχίζει. Θεωρώ -και αυτό είναι, όπως έλεγε ο αείμνηστος Λαδάς, ruling- ότι έκλεισε η συζήτηση.

Θέτω την τροπολογία του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις σε ψηφοφορία.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχω μια συμβιβαστική πρόταση την οποία και οι συνάδελφοί μου τώρα θα ακούσουν. Όπως είναι η κυβερνητική, να προστεθεί η λέξη "διαχείριση".

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αφού υπάρχει η λέξη "διαχείριση".

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Να γίνει «ιδιοκτησιακό καθεστώς και διαχείριση». Δεν υπάρχει η λέξη "διαχείριση".

Να προστεθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

«Διαχείριση και διοίκηση» μάλιστα, λέει, ρε παιδιά.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ξαναδιαβάστε το και, αν δεν υπάρχει, προσθέστε την, να τελειώνουμε.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σήκωσε εκείνο το μικρόφωνο, κύριε, σε παρακαλώ, να ακούεσαι καλά.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

«Τα κρατικά νοσηλευτήρια παραμένουν ιδιοκτησία του κράτους. Η εισαγωγή του εθνικού συστήματος υγείας δε θα επηρεάσει το ιδιοκτησιακό τους καθεστώς. Το κράτος έχει την υποχρέωση να λαμβάνει όλες τις πρόνοιες, ούτως ώστε τα νοσηλευτήρια αυτά να εκσυγχρονίζονται στους τομείς της οργάνωσης, διαχείρισης, διοίκησης και εξοπλισμού και να αξιοποιούν με τη μέγιστη δυνατή ωφελιμότητα και αποδοτικότητα...».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ωραία! Ο κ. Κατσουρίδης λέει εκεί που αναφέρεται το ιδιοκτησιακό καθεστώς να μπει και η λέξη “διαχείριση”. Αφού την προβλέπει πιο κάτω... βάλτε την πιο πάνω. Προστίθεται η λέξη “διαχείριση”.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, διαφωνούμε με την προταθείσα τροποποίηση της τροποποίησεως. Η τροπολογία του ΑΚΕΛ ως έχει μελετηθεί...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με ποιον διαφωνείτε; Με τον κ. Κατσουρίδη;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε! Με τον κ. Κατσουρίδη, ναι! Είναι έκφραση της κοινοβουλευτικής μας ομάδας αυτή η τροπολογία και έχουμε το δικαίωμα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του κ. Κατσουρίδη, που είναι τροπολογία της τροπολογίας;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Δώρο, συγγνώμη, αλλά κάποια ώρα να τελειώνουμε. Δεν μπορεί να

συνεχίσουμε μέχρι πρωίας.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ο κ. Κατσουρίδης είπε, αν δεν είναι σε γνώση... και έχει θέσει ο ίδιος ότι, αν γίνει αποδεκτή από την ομάδα... Η κοινοβουλευτική ομάδα δε δέχεται αυτή την τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, καλά, και τι σημαίνει; Είναι βουλευτής στη Βουλή και έθεσε μια τροπολογία. Εγώ θέτω την τροπολογία του κ. Κατσουρίδη επί της τροπολογίας σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του κ. Κατσουρίδη επί της τροπολογίας;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Να με συγχωρέσετε πάρα πολύ! Θα καλέσω τον κ. Κατσουρίδη να αποσύρει την τροπολογία του, διότι τούτα έν' μασκαραλλίκκια.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Από εμάς, κύριε Χριστόφια;

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Ναι, και από εσάς!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ε, λυπούμαι πάρα πολύ, κύριε Χριστόφια! Πρέπει να σας καλέσω σε τάξη· δεν είναι βουλευτής του κόμματός μου ο κ. Κατσουρίδης. Αν είπε ο άνθρωπος μια συμβιβαστική πρόταση και σηκώστηκε με τον τρόπο που σηκώστηκε ο κ. Χριστοδουλίδης να διαφωνήσει, δεν είναι εμείς που φέρουμε την ευθύνη. Εγώ έχω υποχρέωση κάποια στιγμή να τερματίσω αυτή τη συνεδρίαση.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Όχι όποτε θέλετε, αυθαίρετα, κύριε Πρόεδρε, με όλο το σέβας!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με συγχωρείτε...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗΣ:

Με όλο το σέβας, κύριε Πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακούστε να σας πω. Αν θέλετε τώρα, την τελευταία στιγμή, να προκαλέσετε πρόβλημα... Από η ώρα 9.00 το πρωί δε νομίζω να έδωσα αιτία ή αφορμή σε οποιονδήποτε να πει ότι μερολήπτησα υπέρ οποιασδήποτε ομάδας. Θα είστε όχι μόνο άδικοι, αλλά ίσως φανεί ότι και εσκεμμένα προσπαθείτε να δημιουργήσετε πρόβλημα.

Εγώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θεωρώ ότι έληξε η όλη συζήτηση.

Κύριε Κατσουρίδη, θεωρώ ότι την αποσύρετε, για να μην υπάρχει παρεξήγηση μέσα στην κοινοβουλευτική σας ομάδα.

Θέτω την τροπολογία του ΑΚΕΛ, ως εξετέθη από τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο, σε ψηφοφορία.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεπτά υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι τρεις εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Έντεκα αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία απορρίπτεται με δεκαεπτά ψήφους υπέρ, είκοσι τρεις εναντίον και έντεκα αποχές.

Δίνω το λόγο στον πρόεδρο του ΚΙΣΟΣ.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Εγώ δεν έλαβα μέρος στην ψηφοφορία, γιατί -δεν ξέρω αν τα ελληνικά μου είναι καλά ή κακά- δεν αντιλήφθηκα τη διαφορά μεταξύ των δύο τροπολογιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχετε δίκαιο.

Β. ΛΥΣΣΑΡΙΔΗΣ:

Επειδή υπήρχε ήδη η τροπολογία, απλώς συντάχθηκα με την υπάρχουσα άποψη, χωρίς να βρίσκω ότι υπάρχει οιαδήποτε διαφορά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, πρόεδρέ μου.

Υπάρχει άλλη τροπολογία;

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Υπάρχει ακόμα μία στο άρθρο 68(1). Το νομοσχέδιο προβλέπει ότι η ισχύς του παρόντος Νόμου αποφασίζεται, καθορίζεται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Εμείς, επειδή θεωρούμε ότι η έναρξη ισχύος αυτού του νόμου είναι πάρα πολύ σημαντικό θέμα, εισηγούμαστε και έχουμε στην τροπολογία την πρόταση η ισχύς του να καθορίζεται με κανονισμούς οι οποίοι θα κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τροπολογίας του ΑΚΕΛ;

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, μια διευκρίνιση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Αν η διευκρίνιση αφορά το πότε θα αρχίσει να δίνει εισφορές ο κόσμος, νομίζω ότι αυτό δεν είναι θέμα κανονισμών της κυβέρνησης· είναι θέμα της Βουλής.

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε συνάδελφε, αναφέρομαι στο 68(1). Αναφέρομαι στο άρθρο 68(1), όπως είναι μπροστά σας. Δέστε το στο νομοσχέδιο. Λέει ότι η ισχύς του παρόντος Νόμου θα καθοριστεί από το Υπουργικό Συμβούλιο. Αυτό λέει το νομοσχέδιο. Εμείς λέμε να καθοριστεί με κανονισμούς οι οποίοι θα κατατεθούν στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Διευκρίνιση, κύριε Πρόεδρε. Αν εννοούμε απλώς ότι θα κατατεθεί κανονισμός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Παρισινέ, χρησιμοποιείτε εκείνο το ευλογημένο το μικρόφωνο, να σας καταγράψουν κιόλας!

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Αφού πέφτει, κύριε Πρόεδρε.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια)

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

Λέω ότι, αν είναι απλώς να περάσει κανονισμός που να αναφέρεται στην έναρξη ισχύος, δεν έχουμε καμιά αντίρρηση. Αλλά, αν περιμένουμε να κατατεθούν όλοι οι κανονισμοί...

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Αναφερόμαστε σε άρθρο του νομοσχεδίου, δεν παράγουμε νέο άρθρο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι υποστηρίζουν την άποψη ότι διά κανονισμών τίθεται εν ισχύ ο νόμος;

Άπαντες πλην των απεχόντων, οι οποίοι είναι...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα τέσσερις υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία εγκρίνεται με σαράντα τέσσερις ψήφους υπέρ και οκτώ αποχές.

Προχωρούμε στη δεύτερη...

Μα υπάρχει άλλη τροπολογία; Κύριε Χρίστου, μη μου πεις ότι υπάρχει άλλη τροποποίηση!

Α. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλουμε πέντε λεπτά διάλειμμα, για να συνέλθει η κοινοβουλευτική μας ομάδα, μετά την καταψήφιση των τροπολογιών, να αποφασίσει το χειρισμό της.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Μιλούν όλοι μαζί.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, εντάξει, μάλιστα! Η άλλη τροπολογία...

Περίμενε, είναι ο κ. Ρότσας που έχει καταθέσει γραπτή τροπολογία, κύριε, και αντιλαμβάνομαι... Είναι τροπολογία των κ. Κίκη Καζαμία και Χρίστου Ρότσα.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Η τροπολογία την οποία βάζουμε σκοπό έχει να καλύψει τρεις υπαλλήλους του Παγκύπριου Συνεργατικού Ταμείου Υγείας Λτδ, εταιρεία η οποία υπάρχει με

αποκλειστικό σκοπό να διαχειρίζεται τα της υγείας των υπαλλήλων του συνεργατισμού. Όταν θα τεθεί σε λειτουργία το ΕΣΥ, αυτομάτως παύει να υπάρχει λόγος ύπαρξης της εταιρείας. Συνεπώς, τρία άτομα θα χάσουν τη δουλειά τους.

Α. ΠΑΡΙΣΙΝΟΣ:

...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Ένα λεπτό, κύριε Παρισινέ, να τελειώσω. Και, βάσει του άρθρου 65, με το οποίο προστατεύουμε τα συμφέροντα των κρατικών υπαλλήλων, και των μόνιμων και των εκτάκτων, θεωρούμε δίκαιο και επιβεβλημένο να προστατευθούν και τα δικαιώματα τριών μόνων υπαλλήλων, εφόσον το ταμείο των τραπεζών, τα άτομα εκεί εργάζονται οικειοθελώς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Σας παρακαλώ, σταματήστε, να δούμε περί ποίων θα γίνει ο νόμος! Είναι ο περί άλφα νόμος, ο περί βήτα και γάμα νόμος... Τριών ανθρώπων η περίπτωση πρέπει να περάσει από νομοθεσία.

Πέστε, κύριε Ρότσα.

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Δεύτερον, κύριε Πρόεδρε, τα ταμεία της ΑΗΚ, τα ταμεία της ΠΕΟ και της ΣΕΚ έχουν είτε προσωπικό το οποίο είναι μόνιμο σε αυτές τις συντεχνίες ή προσωπικό το οποίο εργάζεται αμισθί. Οι μόνοι οι οποίοι θα θυματοποιηθούν μόλις τεθεί σε ισχύ το ΕΣΥ είναι τρία άτομα και προσπαθούμε να τους προστατεύσουμε, όπως κάναμε με τους δημόσιους υπαλλήλους, μόνιμους και εκτάκτους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε, η πρόταση που κάνουν οι αγαπητοί συνάδελφοι είναι πρόταση πενταετίας με επταετίας. Δε βλέπω το λόγο τώρα εμείς να σπεύσουμε να κάνουμε οτιδήποτε, το οποίο θα προκατάλαβει κάτι που πιθανόν να συμβεί, εκτός του ότι δεν είναι υπάλληλοι... Δηλαδή, η κυβέρνηση αναλαμβάνει την ευθύνη αυτών τους οποίους εργοδοτεί. Πώς θα αναλάβει ευθύνη για εκείνους που δεν εργοδοτεί; Αλλά πέστε ότι στη μεγαλοψυχία της η Βουλή μπορεί να πράξει ανορθόδοξα γι' αυτό το πράγμα. Δηλαδή, θα έρθουμε να προεξοφλήσουμε τι θα γίνει σε επτά, οκτώ χρόνια;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Καζαμίας.

Κ. ΚΑΖΑΜΙΑΣ:

Θα ήθελα να εισηγηθώ στο συνεισηγητή της τροπολογίας όπως αποσύρουμε την πρόταση. Και, έχοντας υπόψη ότι οι άνθρωποι ανήκουν σε συνεργατική εταιρεία η οποία με την έναρξη ισχύος του σχεδίου ουσιαστικά θα διαλυθεί -το συνεργατικό κίνημα είναι μεγάλο- μπορούμε να κάνουμε τις επαφές μας με τους αρμοδίους, ώστε να μη θυματοποιηθούν αυτά τα τρία άτομα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Έκλεισε. Ευχαριστώ και τους δύο, διότι είχατε...

ΧΡ. ΡΟΤΣΑΣ:

Να ενημερώσω το σώμα ότι η τροποποίηση έγινε με τη σύμφωνη γνώμη και του υπουργείου. Απλώς...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Ρότσα, ο Κοκής, ο Γιαννής και ο Κωστής δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο νομοθεσίας έτσι μεμονωμένα. Ορθά έθιξε ο κ. Καζαμίας ότι -και πιστεύω ότι όλοι συμφωνούμε- αφού είναι μέλη του κινήματος του συνεργατισμού, κάπου θα

καλυφθούν οι ευλογημένοι!

Ο κ. Φιλίππου. Η τελευταία τροπολογία.

Α. ΦΙΛΙΠΠΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μου τροπολογία, κατά τη γνώμη του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών, είναι απλή και αναμένω να γίνει αποδεκτή ομόφωνα. Αντί να λέμε εθνικό σχέδιο υγείας, όπου αναφέρεται αυτή η φράση... Επειδή ακριβώς η Κύπρος δεν είναι έθνος, η Κύπρος είναι κράτος, παρακαλώ, αντί να λέγεται εθνικό, το σχέδιο να λέγεται γενικό σχέδιο υγείας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πάντως, εγώ ακούω κάθε πρωί το Λάζαρο Μαύρο που λέει “ΚΡΑΣΥ”, όχι “ΕΣΥ”. Έπρεπε να λέγεται κρατικό σχέδιο υγείας, οπότε σε συντομία θα λεγόταν “ΚΡΑΣΥ”, λέει, και πολύ σωστά.

Τώρα όμως στο γενικό σχέδιο υγείας αλλάσσει ο τίτλος, συνεπώς...

Πόσοι συμφωνούν με την εισήγηση του κ. Φιλίππου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκατέσσερις αποχές, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η τροπολογία του κ. Φιλίππου εγκρίνεται με είκοσι ψήφους υπέρ, ουδεμίαν εναντίον και δεκατέσσερις αποχές.

Γίνεται διάλειμμα για δέκα λεπτά και επανερχόμεθα ακριβώς στις 2.00 η ώρα, για να διαλυθούμε, να πάτε στα σπίτια σας.

(Ωρα διακοπής: 1.41 π.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 2.05 π.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προχωρούμε πλέον προς την τελική διαδικασία.

Βεβαίως, κύριε Χριστόφια. Αντιλαμβάνομαι ότι θέλετε κάτι να...

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το νομοσχέδιο που συζητούμε προβλέπει την εισαγωγή του γενικού σχεδίου υγείας. Το ΑΚΕΛ και η Αριστερά μπορώ να πω ότι ήταν ο πατέρας αυτής της άποψης από της ίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αν πιστέψουμε ότι η κυβέρνηση είναι η μητέρα...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

(Γέλια.)

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Και η κυβέρνηση η μητέρα - όπως θέλετε.

Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ:

Είναι σαραντάσπορο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Χριστόφια, με συγχωρείτε, ήταν χάριν αστεϊσμού η παρέμβαση.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα, κύριε Πρόεδρε, κανένα πρόβλημα απολύτως.

Εργαστήκαμε... εγώ, από τον καιρό που ήμουν παιδί, άκουα τον Ζιαρτίδη ως ηγέτη του συνδικαλιστικού κινήματος της Αριστεράς και διάφορους άλλους ηγέτες του κινήματος να μιλούν για δωρεάν σχέδιο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, για σχέδιο δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης. Τώρα, το δωρεάν έγινε γενικό σχέδιο υγείας με εισφορές. Οι συνθήκες είναι όντως τέτοιες, που δε σηκώνει το κράτος την προσφορά δωρεάν ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Εμείς θέλαμε με τις προτάσεις τις οποίες είχαμε κάμει να διασφαλίσουμε πλήρως το δημόσιο τομέα της υγείας και σε ό,τι αφορά την ιδιοκτησία και όχι μόνο αλλά και τη διαχείριση και τη λειτουργία. Έγινε μία τροποποίηση, έφερε δηλαδή το υπουργείο μία τροποποίηση. Δε μας εκάλυπτε πλήρως και εκάμαμε την τροποποίησή μας. Αυτό που ενεκρίθη δε μας καλύπτει πλήρως εν πάση περιπτώσει μας καλύπτει μερικώς. Η πρόταση για τους συνταξιούχους μπορεί να μην είναι η δική μας διατύπωση, αλλά σε μεγάλο βαθμό μας καλύπτει. Είναι κάποιες ανησυχίες οι οποίες παραμένουν εκεί και θα φανεί κατά πόσο αυτές οι ανησυχίες θα επαληθευτούν ή όχι. Πέραν τούτου και μερικώς η πρότασή μας για την επιτροπή διαχείρισης του σχεδίου επίσης καλύπτεται.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Και η εντελώς πρώτη.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Ποια ήταν η εντελώς πρώτη, Νίκο;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Τι είναι κρατικό νοσηλευτήριο.

Δ. ΧΡΙΣΤΟΦΙΑΣ:

Ναι, και το τι είναι κρατικό νοσηλευτήριο επίσης έχει καλυφθεί.

Παρ' όλο που δεν είμαστε πλήρως ικανοποιημένοι από τις τροπολογίες που έχουν γίνει αποδεκτές και από το νομοσχέδιο όπως πάει να εγκριθεί από τη Βουλή των

Αντιπροσώπων, όπως διαμορφώνεται ως τελικό σχέδιο νόμου, θέλω να πω ότι η κοινοβουλευτική μας ομάδα δεν μπορεί παρά να ψηφίσει υπέρ του νομοσχεδίου επιφυλασσόμενη, βέβαια, με βάση αυτά που είπα, όπως όλοι επιφυλασσόμεθα, και νοούμενου ότι το σχέδιο αυτό θα εφαρμοστεί σε επτά χρόνια, να προβεί σε νέες κινήσεις και σε νέες πρωτοβουλίες για ακόμα μεγαλύτερη βελτίωση του νόμου στα σημεία στα οποία έχω αναφερθεί.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κι εγώ ευχαριστώ τον κ. Χριστόφια. Θέλει κανένας άλλος να προσθέσει οτιδήποτε;

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νομίζω ότι έχουμε ολοκληρώσει τη συζήτηση. Προχωρούμε εις την δευτέραν ανάγνωσιν.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Ίδρυση οργανισμού. Άρθρο 3.

Σκοπός και αρμοδιότητες του οργανισμού. Άρθρο 4.

Διοικητικό συμβούλιο. Άρθρο 5.

Αντιμισθία προέδρου και μελών του συμβουλίου. Άρθρο 6.

Τερματισμός υπηρεσιών, παραίτηση και αντικατάσταση προέδρου και μελών του συμβουλίου. Άρθρο 7.

Ασυμβίβαστο προέδρου και μελών του συμβουλίου. Άρθρο 8.

- Απαρτία. Άρθρο 9.
- Εκχώρηση αρμοδιοτήτων. Άρθρο 10.
- Διαδικασία συνεδριάσεων του συμβουλίου. Άρθρο 11.
- Διορισμός γενικού διευθυντή και υπαλλήλων του οργανισμού. Άρθρο 12.
- Ιδιότητα των μελών του συμβουλίου και των υπαλλήλων του οργανισμού. Άρθρο 13.
- Σύσταση εξειδικευμένων σωμάτων και επιτροπών και διορισμοί επιθεωρητών. Άρθρο 14.
- Συμβουλευτική επιτροπή. Άρθρο 15.
- Δικαιούχοι. Άρθρο 16.
- Ειδικές περιπτώσεις. Άρθρο 17.
- Ίδρυση και πόροι του ταμείου. Άρθρο 18.
- Υποχρέωση καταβολής εισφορών. Άρθρο 19.
- Τρόπος είσπραξης εισφορών. Άρθρο 20.
- Εθελοντική ασφάλιση. Άρθρο 21.
- Κατηγορίες ιατρών. Άρθρο 22.
- Συμβάσεις για παροχή υπηρεσιών γενικής ιατρικής. Άρθρο 23.
- Εκπαίδευση προσωπικών ιατρών. Άρθρο 24.
- Όροι σύμβασης προμηθευτή. Άρθρο 25.
- Εγγραφή, δικαιώματα και υποχρεώσεις δικαιούχων. Άρθρο 26.
- Αλλαγή, άρνηση και προβλήματα εγγραφής. Άρθρο 27.
- Παρεχόμενη ιατροφαρμακευτική φροντίδα. Άρθρο 28.
- Παραπομπή σε ειδικό ιατρό. Άρθρο 29.
- Τήρηση αρχείων. Άρθρο 30.
- Απαγόρευση αναδρομικής παραπομπής. Άρθρο 31.

Ιατροφαρμακευτική φροντίδα στο εξωτερικό. Άρθρο 32.

Οδοντιατρική φροντίδα. Άρθρο 33.

Έλεγχος απόδοσης προμηθευτών. Άρθρο 34.

Επίπεδα φροντίδας εσωτερικών ασθενών και αμοιβή ιατρών. Άρθρο 35.

Αμοιβή και εισοδήματα προσωπικών ιατρών. Άρθρο 36.

Αμοιβή και εισοδήματα ειδικών ιατρών. Άρθρο 37.

Αμοιβή οδοντιάτρων, φαρμακοποιών, κλινικών εργαστηρίων και άλλων προμηθευτών. Άρθρο 38.

Κάλυψη φαρμάκων και άλλων υλικών. Άρθρο 39.

Υπηρεσίες ατυχημάτων και επειγόντων περιστατικών. Άρθρο 40.

Δικαιώματα άρνησης οργανισμού να συμβληθεί με προμηθευτή. Άρθρο 41.

Διορισμός, καθήκοντα και αμοιβή επιτρόπου εποπτείας. Άρθρο 42.

Αρμοδιότητες. Άρθρο 43.

Θέματα τα οποία δεν υπόκεινται σε έρευνα. Άρθρο 44.

Δικαιούμενοι να υποβάλουν παράπονο. Άρθρο 45.

Διαδικαστικές πρόνοιες. Άρθρο 46.

Εκθέσεις επιτρόπου. Άρθρο 47.

Ετήσιοι προϋπολογισμοί. Άρθρο 48.

Λογαριασμοί. Άρθρο 49.

Απολογισμός και ισολογισμός. Άρθρο 50.

Έλεγχος λογαριασμών. Άρθρο 51.

Απαλλαγή από φορολογία. Άρθρο 52.

Ετήσια έκθεση. Άρθρο 53.

Υποχρέωση για εχεμύθεια. Άρθρο 54.

Προστασία από αυτοματοποιημένη επεξεργασία προσωπικών πληροφοριών.

Άρθρο 55.

Ασφαλιστική κάλυψη για αποζημιώσεις λόγω αμέλειας. Άρθρο 56.

Κίνητρα για σύσταση συνεταιρισμών. Άρθρο 57.

Κοινοπραξίες ιατρών. Άρθρο 58.

Ιατροσυμβούλιο. Άρθρο 59.

Επιτροπή ιατρικού ελέγχου. Άρθρο 60.

Αδικήματα. Άρθρο 61.

Καταβολή στο ταμείο χρηματικών ποινών, τελών και εξόδων. Άρθρο 62.

Άσκηση ποινικής δίωξης. Άρθρο 63.

Κανονισμοί. Άρθρο 64.

Προστασία δικαιωμάτων των εργαζομένων στα δημόσια νοσηλευτήρια. Άρθρο 65.

Κατοχύρωση ιδιοκτησίας των κρατικών νοσηλευτηρίων. Άρθρο 66.

Υφιστάμενα ιατροφαρμακευτικά ταμεία. Άρθρο 67.

Έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου. Άρθρο 68.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 68;

Εφόσον δεν υπάρχει, τα άρθρα 1 έως 68 εγκρίνονται. Προχωρήστε στην τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμος του 2001.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Σαράντα έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι απέχουν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Κανένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο με σαράντα έξι ψήφους υπέρ, οκτώ ψήφους εναντίον και καμία αποχή.

Και φτάσαμε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, μετά από μία μαραθώνια συνεδρίαση στο τέλος και της τελευταίας των συνεδριάσεων της παρούσας θητείας της Βουλής και έφτασε η ώρα της μεγάλης απόφασης, της απόφασης που, τουλάχιστον με βάση την ημερήσια διάταξη που έχω, μία είναι, εκείνη που, με βάση το άρθρο 67 του συντάγματος, προβλέπει τη διάλυση της Βουλής, την προκήρυξη εκλογών, την επανασύγκληση του σώματος διά εκλογήν νέου Προέδρου και βεβαίως τις διαδικασίες πλέον της ανασύνθεσης του σώματος με τη νέα του μορφή. Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

**Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων, δυνάμει του άρθρου 67 του
συντάγματος**

Η Βουλή των Αντιπροσώπων, ενεργώντας σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 67 του συντάγματος, αποφασίζει:

1. Τη διάλυσή της, με βάση την παράγραφο 1 του άρθρου 67 του συντάγματος, από σήμερα, 20 Απριλίου 2001.
2. Τον καθορισμό της ημερομηνίας διενέργειας γενικών εκλογών νέων μελών της Βουλής των Αντιπροσώπων για τις 27 Μαΐου 2001, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 67 του συντάγματος.
3. Τον καθορισμό της πρώτης συνεδρίας της νεοεκλεγόμενης Βουλής για την Πέμπτη, 7 Ιουνίου 2001, στις 4.00 το απόγευμα, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 67 του συντάγματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως η απόφαση εγκριθεί;

Μη υπάρχουσας ενστάσεως, η απόφαση λαμβάνεται από τώρα και στο εξής η Βουλή βρίσκεται εν διαλύσει.

Θέλω να ευχαριστήσω θερμά όλους για τη συνεργασία τους και να απολογηθώ, εάν περί το τέλος υπήρξαν οποιεσδήποτε, λόγω κοπώσεως, αντιπαραθέσεις, που ήταν, νομίζω, ασήμαντες. Εύχομαι καλή δουλειά μέχρι τις εκλογές, κάθε καλό και ιδιαίτερα υγεία, προσωπική ευτυχία και ό,τι επιθυμούν εις όσους αποχωρούν από το σώμα.

Καληνύχτα σας ή καλημέρα σας.

(Ωρα λήξης: 2.13 π.μ.)

Απαντήσεις υπουργών σε ερωτήσεις βουλευτών που στάλθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων πριν από τη διάλυσή της και παρατίθενται πιο κάτω, επειδή η ημερήσια διάταξη της συνεδρίας της 19^{ης} Απριλίου 2001 δεν περιλαμβάνει
Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και Απαντήσεις:

Απάντηση ημερομηνίας 6 Απριλίου 2001 του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Ανδρέα Μουσιούττα στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.032, ημερομηνίας 14 Νοεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Σχετικά με τη δημιουργία κέντρου για τους αλλοδαπούς, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

Επιβεβαιώνω για μια ακόμα φορά τη βούληση της κυβέρνησης να προχωρήσει στη δημιουργία κέντρου για τους ξένους εργάτες. Οι δυσκολίες χρησιμοποίησης του κτιρίου που έχει εξευρεθεί επεξηγήθηκαν στην επιστολή μου, ημερομηνίας 27 Φεβρουαρίου 2001, ως απάντηση προηγούμενης επερώτησής σας.

Το υπουργείο συνεχίζει τις προσπάθειες για εξεύρεση νέου κατάλληλου κτιρίου και ελπίζει ότι οι προσπάθειες αυτές θα ευοδωθούν. Ήδη σας έχω ενημερώσει για τις προσπάθειες αυτές προφορικά σε προχθεσινή συνάντησή μας.

Θα σας τηρήσω ενήμερο για τις εξελίξεις.»

Απάντηση ημερομηνίας 19 Απριλίου 2001 του Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ουράνιου Ιωαννίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.036, ημερομηνίας 23 Νοεμβρίου 2000, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Τάκη Χατζηδημητρίου.

«Αναφορικά με το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Ιωάννη Μαλούντας, σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού σε συνεργασία με τα άλλα κυβερνητικά τμήματα έχει εκπονήσει μελέτη και έχει καταρτίσει πρόγραμμα, πάνω σε παγκύπρια βάση, για αντισεισμική αναβάθμιση των σχολείων εκείνων για τα οποία έχει διαπιστωθεί ότι χρειάζονται τέτοια αναβάθμιση. Στα πλαίσια αυτού του

προγράμματος το Δημοτικό Σχολείο Αγίου Ιωάννη Μαλούντας θα τύχει εργασιών αναβάθμισης κατά τη διάρκεια του 2001. Στις εργασίες αυτές περιλαμβάνεται και η συντήρηση της παλαιάς αίθουσας διδασκαλίας.

2. Για την ανέγερση αποχωρητηρίων είχαν προκηρυχθεί προσφορές, οι οποίες όμως ακυρώθηκαν, και θα ξαναπροκηρυχθούν νέες σύντομα.
3. Η κατασκευή κυρτωμάτων, όπως και πεζοδρομίων, μπροστά από το σχολείο εντάσσεται μέσα στα μέτρα οδικής ασφάλειας και προωθείται από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων.
4. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει υπογράψει συμβόλαιο για προμήθεια ηλεκτρονικών υπολογιστών και αναμένεται πολύ σύντομα η παράδοσή τους από τον ιδιώτη προμηθευτή. Με την παραλαβή των ηλεκτρονικών υπολογιστών δύο συσκευές θα παραχωρηθούν στο υπό αναφορά σχολείο.
5. Η εγκατάσταση συστημάτων κλιματισμού στις αίθουσες διδασκαλίας μελετάται από το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού ως θέμα γενικότερης πολιτικής. Μετά τη λήψη τελικής απόφασης το σχολείο αυτό θα τύχει της ίδιας μεταχείρισης όπως όλα τα άλλα σχολεία.»

Απάντηση ημερομηνίας 9 Απριλίου 2001 του Υπουργού Άμυνας κ. Σωκράτη Χάσικου στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.046, ημερομηνίας 3 Ιανουαρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Ηλία Μυριάνθους.

«Σχετικά με το θέμα των μεταθέσεων και τοποθετήσεων των μόνιμων στελεχών της Εθνικής Φρουράς, σας ενημερώνω για τα αποτελέσματα της εξέτασης του θέματος.

Τόσο οι τοποθετήσεις όσο και οι μεταθέσεις των στελεχών της Εθνικής Φρουράς πραγματοποιούνται με βάση κανόνες και κριτήρια που καθορίστηκαν μετά από σοβαρή μελέτη όλων των παραγόντων που δυνατό να επηρεάζουν τα στελέχη και την υπηρεσία. Οι κανόνες αυτοί και τα κριτήρια περιέχονται σε πάγιες διαταγές της Εθνικής Φρουράς

και έχουν απόλυτη εφαρμογή, έτσι ώστε οι τοποθετήσεις και μεταθέσεις να γίνονται με αντικειμενικότητα και δικαιοσύνη.

Το Υπουργείο Άμυνας και το ΓΕΕΦ έχουν την άποψη ότι οι κανόνες και τα κριτήρια που ισχύουν σήμερα για τις τοποθετήσεις και μεταθέσεις των στελεχών της Εθνικής Φρουράς ανταποκρίνονται στην κυπριακή πραγματικότητα και δε χρειάζεται προς τον παρόν αναθεώρησή τους.

Σε ό,τι αφορά το θεσμό των μορίων, στον οποίο αναφέρεται ο κ. Μυριάνθους, σας γνωρίζουμε ότι αυτός εφαρμόζεται στον ελληνικό στρατό μόνο για την επιλογή των στελεχών που θα υπηρετήσουν σε θέσεις στο εξωτερικό και στην Κύπρο και όχι για τις μεταθέσεις στο εσωτερικό, για τις οποίες ισχύουν κανόνες αντίστοιχοι με αυτούς που ισχύουν στην Εθνική Φρουρά.»

Απάντηση ημερομηνίας 18 Απριλίου 2001 του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Νίκου Ρολάνδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.049, ημερομηνίας 9 Φεβρουαρίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Σχετικά με τα ερωτήματά σας, αναφέρονται τα ακόλουθα:

Η πρώτη φάση του Ηλεκτροπαραγωγικού Σταθμού Βασιλικού είναι ένα μεγάλο έργο με προϋπολογισμό της τάξης των 160 εκατομ. λιρών Κύπρου. Προνοούσε για ανέγερση δύο μονάδων 120MW έως 130MW η καθεμιά. Ο χρόνος κατασκευής, εγκατάστασης και δοκιμαστικής λειτουργίας ήταν τριάντα ένα μήνες για την πρώτη και τριάντα τέσσερις για τη δεύτερη. Η πρώτη μονάδα θα παρεδίδετο τη 18η Νοεμβρίου 1999 και η δεύτερη τη 18η Φεβρουαρίου 2000.

Για το έργο αυτό ακολουθήθηκε η διαδικασία πολλών συμβολαίων για καλύτερη ποιότητα και χαμηλότερο συνολικό κόστος, όμως με πλήρη επίγνωση ότι η διαδικασία αυτή -στην προκειμένη περίπτωση εννέα συμβόλαια- απαιτεί μεγαλύτερη προσπάθεια

συντονισμού και ελέγχου. Η Αρχή, λόγω της πολυπλοκότητας και για καλύτερο συντονισμό και έλεγχο του έργου, διόρισε σύμβουλους μηχανικούς, τους Mott MacDonald, και λειτουργούς της Αρχής, που συμμετείχαν ενεργά στην όλη διαχείριση. Από τη διεθνή πρακτική σε παρόμοια έργα αναμένεται κάποια καθυστέρηση και τεχνικά προβλήματα, αφού οι μονάδες σχεδιάζονται και κατασκευάζονται στο μέγεθος και στις απαιτήσεις μας. Δεν υπάρχουν τυποποιημένα μεγέθη και δεν υπάρχουν ακριβώς ίδιες μονάδες κάπου αλλού.

Υπήρξαν κάποιες καθυστερήσεις στα δομικά έργα και στα έργα ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και στη συνέχεια μερικά τεχνικά προβλήματα τόσο στην περίπτωση των λεβήτων όσο και στην περίπτωση των στρόβιλων. Με τον κατάλληλο συντονισμό και την ορθή διαχείριση του έργου η καθυστέρηση περιορίστηκε στους τρεις μήνες. Ενώ η πρώτη μονάδα θα παρεδίδετο το Φεβρουάριο 2000, παρουσιάστηκε πρόβλημα δονήσεων στο στρόβιλο υπ' αριθμόν 1, που καθυστέρησε την παράδοση της μονάδας μέχρι τον Ιούλιο 2000, δηλαδή για ακόμα πέντε μήνες. Σημειώνεται ότι η δεύτερη μονάδα παραδόθηκε τον Ιούνιο 2000, δηλαδή με συνολική καθυστέρηση τεσσάρων μηνών, που αντικειμενικά θεωρείται επιτυχία για ένα τόσο μεγάλο και πολύπλοκο έργο.

Για το τεχνικό πρόβλημα που παρουσιάστηκε στο στρόβιλο υπ' αριθμόν 1 και την καθυστέρηση που προκάλεσε, ο εργολάβος προσυπόγραψε συμφωνία που, μεταξύ άλλων, προνοεί όπως η Αρχή αποζημιωθεί με ποσό της τάξης των 1,6 εκατομ. λιρών Κύπρου και ο ρότορας μέσης/χαμηλής πίεσης αντικατασταθεί δωρεάν με καινούριο. Η αποζημίωση αυτή κρίνεται ικανοποιητική και αντανακλά τη διαφορά στη χαμηλότερη απόδοση που είχαν οι δύο άλλοι σταθμοί, της Μονής και της Δεκέλειας, σε σύγκριση με το Βασιλικό. Σε εξέλιξη ευρίσκεται διεκδίκηση αποζημιώσεων της Αρχής και από τον εργολάβο των λεβήτων.

Τα τεχνικά προβλήματα έχουν τελικά επιλυθεί προς ικανοποίηση τόσο των συμβούλων μηχανικών όσο και της Αρχής και δεν επηρεάστηκε η μακροβιότητα, η απόδοση, η ασφάλεια, η λειτουργικότητα και η συντήρηση του σταθμού.

Η ομάδα του έργου είχε στενή συνεργασία με την Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας σε όλα τα στάδια του έργου και σε πολλές περιπτώσεις ζητήθηκε και λήφθηκε η συμβουλή της υπηρεσίας αυτής.»

Απάντηση ημερομηνίας 17 Απριλίου 2001 του Υπουργού Εξωτερικών κ. Ιωάννη Κασουλίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.062, ημερομηνίας 22 Μαρτίου 2001, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κίκη Γιάγκου.

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην επιστολή σας που αφορά την ερώτηση με αρ. 23.06.007.05.062 και ημερομηνία 27 Μαρτίου 2001 και να σας πληροφορήσω ότι στο Υπουργείο Εξωτερικών δεν έχει υποβληθεί καταγγελία εναντίον συγκεκριμένου επίτιμου προξένου ξένης χώρας στην Κύπρο για το ότι είναι συνδεδεμένος, συνεπεία της προξενικής του ιδιότητας, με επαγγελματικές σχέσεις με πολύ μεγάλο αριθμό υπηκόων της χώρας που εκπροσωπεί.

Επειδή οι διορισμοί επίτιμων προξένων πραγματοποιούνται από ξένες χώρες και γι' αυτούς απαιτείται μόνο η συγκατάθεση της Κυπριακής Δημοκρατίας, είναι θέμα της ξένης αυτής χώρας, η οποία διόρισε το συγκεκριμένο πρόξενο, εάν υπάρχει πρόβλημα λόγω τυχόν πράξεών του που είναι ασυμβίβαστες με την ιδιότητα του επίτιμου προξένου, να αποφασίσει για την αντικατάστασή του. Εάν υπάρχουν συγκεκριμένες καταγγελίες για αντιδεοντολογικές ενέργειες εις βάρος του προσώπου που έχετε υπόψη σας, αυτές πρέπει να υποβληθούν προς το Υπουργείο Εξωτερικών της χώρας που τον έχει διορίσει. Εξάλλου, εάν το πρόσωπο αυτό για τους λόγους που αναφέρασθε καταπατεί τον κώδικα επαγγελματικής δεοντολογίας, καταγγελία μπορεί να γίνει και στο κυπριακό επαγγελματικό σώμα στο οποίο ανήκει.»

Παρόντες βουλευτές

Αγαπίου Γιαννάκης	Μαυροκορδάτος Χρίστος
Αναστασιάδης Νίκος	Μιχαηλίδης Θάσος
Αντωνίου Αβραάμ	Μουσιούπτας Νίκος
Βασιλείου Ανδρούλα	Μούσκος Ανδρέας
Βενιαμίν Χριστόδουλος	Μυριάνθους Ηλίας
Γερασίμου Στέλιος	Παντελίδου Κατερίνα
Γεωργιάδη Λία	Παπαδόπουλος Τάσος
Γεωργίου Αριστοφάνης	Παπακώστας Κώστας
Γιάγκου Κίκης	Παρισινός Ανδρέας
Δημητρίου Παναγιώτης	Πιπτοκοπίτης Νίκος
Ερωτοκρίτου Ρίκκος	Πουργουρίδης Χρήστος
Ηλιάδης Δημήτρης	Προδρόμου Πρόδρομος
Θεοδώρου Δώρος	Ρότσας Χρίστος
Θωμά Γιαννάκης	Σαμμούτας Ευάγγελος
Καζαμίας Κίκης	Στυλιανού Στέλιος
Καράς Αντώνης	Συλλούρης Δημήτρης
Κατσουρίδης Νίκος	Τυρίμος Κυριάκος
Κιττής Στάθης	Φιλίππου Ανδρέας
Κλεάνθους Νίκος	Χατζηγεωργίου Γεώργιος
Κληρίδη Καίτη	Χατζηγεωργίου Τάκης
Κουλίας Ζαχαρίας	Χατζηγιάννης Σοφοκλής
Κυπριανού Μάρκος	Χατζηδημητρίου Τάκης
Κωνσταντίνου Κώστας	Χριστοδουλίδης Δώρος

Λιλλήκας Γιώργος	Χρίστου Ανδρέας
Λυσσαρίδης Βάσος	Χριστόφιας Δημήτρης
Μακρίδης Ισίδωρος	Χριστοφίδης Γιώργος
Ματσάκης Μάριος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Μάτσης Γιαννάκης	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Καλαϊτζιάν Πετρός

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του προεδρεύοντος κ. Νίκου Αναστασιάδη στην τριακοστή τέταρτη επέτειο της κατάλυσης της δημοκρατίας στην Ελλάδα από τη χούντα των συνταγματαρχών, καθώς και στην ογδοηκοστή έκτη επέτειο της γενοκτονίας των Αρμενίων, και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη των θυμάτων.
2. Ομιλία προ ημερησίας διατάξεως του κ. Πετρός Καλαϊτζιάν με αφορμή την επέτειο της γενοκτονίας των Αρμενίων.
3. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τη Μεταφορά Καταδίκων (Κυρωτικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
4. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Ποιότητας του Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης (Παρακολούθηση και Έλεγχος) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς:
 - α. «Ο περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Έλεγχος Ποιότητας, Προμήθειας και Τιμών) Νόμος του 2001»,
 - β. «Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Διαδικασία και Περιεχόμενο

- Εξετάσεων για Άδεια Χονδρικής Πώλησης) Κανονισμοί του 2001»,
- γ. «Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Τέλη) Κανονισμοί του 2001»,
- δ. «Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Κανόνες Καλής Παρασκευής) Κανονισμοί του 2001»,
- ε. «Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Παρουσίαση και Περιεχόμενο Αίτησης Έκδοσης Άδειας Κυκλοφορίας) Κανονισμοί του 2001»,
- στ. «Οι περί Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης (Χρωστικές Ουσίες) Κανονισμοί του 2001»,
- παρατηρήσεις [Τ. Παπαδόπουλος, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Α. Παρισινός, Α. Χρίστου, Δ. Συλλούρης], ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
6. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων (Επαγγελματική Εκπαίδευση) Κανονισμοί του 2001», «Οι περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων (Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Ελέγχου των Δημόσιων Ενισχύσεων (Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο και για τους κανονισμούς:
- α. «Ο περί Βελτίωσης των Ζώων Νόμος του 2001»,
- β. «Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφένων, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία και Όροι Αποδοχής των Βοοειδών Καθαρής Φυλής) Κανονισμοί του 2001»,
- γ. «Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφένων, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία ή Μητρώα και Όροι Αποδοχής των Χοιροειδών Καθαρής Φυλής και Υβριδικών Χοίρων) Κανονισμοί του 2001»,
- δ. «Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφένων, Κριτήρια Εγγραφής

- στα Γενεαλογικά Βιβλία και Όροι Αποδοχής των Αιγοπροβατοειδών Καθαρής Φυλής) Κανονισμοί του 2001»,
- ε. «Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Σύνδεσμοι Εκτροφένων, Κριτήρια Εγγραφής στα Γενεαλογικά Βιβλία, Αγώνες Ιπποειδών) Κανονισμοί του 2001»,
- στ. «Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Διαδικασία και Προϋποθέσεις Έγκρισης Εισαγωγής Ζώων και Γενετικού Υλικού από Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2001»,
- ζ. «Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Διαδικασία και Προϋποθέσεις Έγκρισης Εξαγωγής Ζώων και Γενετικού Υλικού σε Τρίτες Χώρες) Κανονισμοί του 2001»,
- η. «Οι περί Βελτίωσης των Ζώων (Κανόνες Συντονισμού Συνδέσμων Ιπποειδών) Κανονισμοί του 2001»,
- παρατήρηση του κ. Τάσσου Παπαδόπουλου, ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
9. Έκθεση για τα νομοσχέδια «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001» και «Ο περί Τροποποιητικού Προϋπολογισμού του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμος (Αρ. 1) του 2001» και ψήφισή τους σε νόμους.
10. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Προϋπολογισμού του Ταμείου του Κέντρου Επαγγελματικής Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρίες για το Έτος 2001 Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
11. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού της

- Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Νόμος (Αρ. 1) του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
12. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2001» και ψήφισή του σε νόμο.
 13. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 14) Νόμος του 2000» και ψήφισή της σε νόμο (με αριθμό 7 του 2001).
 14. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 15) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Β. Λυσσαρίδης, Μ. Κυπριανού, Γ. Λιλλήκας, Πρ. Προδρόμου) και ψήφισή της σε νόμο (με αριθμό 8 του 2001).
 15. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο (με αριθμό 6 του 2001).
 16. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Συντάξιμη Υπηρεσία Υπαλλήλων που Υπηρέτησαν στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο.
 17. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Κυρώσεως της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Δημοκρατίας της Κύπρου (Παιχνίδια που Διεξάγονται από τον ΟΠΑΠ ΑΕ) Νόμος του 2001», παρατηρήσεις (Γ. Λιλλήκας, Τ. Παπαδόπουλος, Σ. Χατζηγιάννης, Τ. Χατζηδημητρίου) και ψήφισή του σε νόμο με τίτλο «Ο περί Κυρώσεως της Συμφωνίας μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Δημοκρατίας της Κύπρου (Παιχνίδια που Διεξάγονται από τον ΟΠΑΠ ΑΕ) Νόμος του 2001».
 18. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αναγνώρισης Διπλωμάτων ή Τίτλων Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Κύπρου (Συμπληρωματικές

- Σπουδές) Νόμος του 2001», οι αναφορές των κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και Ανδρέα Φιλίππου και ψήφισή της σε νόμο με τίτλο «Ο περί Εξομοίωσης Διπλωμάτων ή Τίτλων Ιδιωτικών Σχολών Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Κύπρου (Συμπληρωματικές Σπουδές) Νόμος του 2001».
19. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο με τίτλο «Ο περί Αποχετευτικών Συστημάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
 20. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Γραφείων Τουρισμού και Ταξιδίων και Ξεναγών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο.
 21. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ιδιωτικών Νοσηλευτηρίων (Έλεγχος Ίδρυσης και Λειτουργίας) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Χρίστου, Α. Παρισινός, Μ. Ματσάκης) και ψήφισή του σε νόμο.
 22. Συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αρχείου Καταγραφής Μητρικών και Περιγεννητικών Θανάτων Νόμος του 2001» και ψήφισή της σε νόμο.
 23. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Καθηγητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001», παρατήρηση του κ. Σοφοκλή Χατζηγιάννη και απόρριψή τους.
 24. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση των Πρώτων Τμημάτων) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 25. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Λειτουργίας των Δημοσίων Σχολείων Μέσης Εκπαίδευσης (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 26. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού, Λειτουργού, Τεχνικού και Γραφέα (Σχέδια

- Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001», η παρέμβαση του κ. Χρίστου Ρότσα και έγκρισή τους με τίτλο «Οι περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου - Θέση Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001».
27. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Σχολής Κωφών Παιδιών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
28. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων - Θέσεις Πρώτου Υδραυλικού Μηχανικού, Ηλεκτρολόγου Μηχανικού 1ης Τάξης, Ηλεκτρολόγου Μηχανικού 2ης Τάξης και Μηχανολόγου Μηχανικού 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Τμήματος Δασών - Θέση Ανώτερου Συντηρητή Δασών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
29. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος και Λειτουργού Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
30. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Γενικού Γραμματειακού Προσωπικού - Θέσεις Γραμματειακού Λειτουργού και Γραφέα (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Γενικού Βοηθητικού Προσωπικού - Θέση Βοηθού Γραφείου (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
31. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπουργείου Οικονομικών (Υπηρεσία Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών) - Θέσεις Ανώτερου Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών, Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών 1ης Τάξης και Λειτουργού Ελέγχου Ασφαλιστικών Εταιρειών 2ης Τάξης (Σχέδια Υπηρεσίας)

- Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
32. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Υπηρεσίας Κοινωνικών Ασφαλίσεων - Θέσεις Ασφαλιστικού Λειτουργού 1ης Τάξης και Ασφαλιστικού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 33. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Πολιτικής Αεροπορίας - Θέση Επιθεωρητή Αερολιμένα (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
 34. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001», η παρέμβαση του κ. Παναγιώτη Δημητρίου και αναβολή του θέματος.
 35. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000» και ψήφισή του σε νόμο.
 36. Έκθεση για τον αναπεμφθέντα νόμο «Ο περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001», αποδοχή της αναπομπής και θέσπιση νέου νόμου.
 37. Παρέμβαση του κ. Μάρκου Κυπριανού για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2001» και αναβολή του θέματος.
 38. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 2001 Νόμος του 2001», οι παρεμβάσεις των κ. Μάρκου Κυπριανού και Ανδρέα Χρίστου και αναβολή του θέματος.

39. Συζήτηση για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» (Π. Δημητρίου, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Χρίστου) και αναβολή του θέματος.
40. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Διεξαγωγής των Εισαγωγικών Εξετάσεων για τα Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Κύπρου και της Ελλάδας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Σ. Χατζηγιάννης, Α. Φιλίππου, Ν. Μουσιούττας, Μ. Κυπριανού, Γ. Λιλλήκας, Α. Βασιλείου, Ι. Μακρίδης) και ψήφισή του σε νόμο.
41. α. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001» και για τους κανονισμούς «Οι περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμοί του 2001» και «Οι περί Μηχανισμού Έγκαιρης Εντόπισης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμοί του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε για την πρόταση νόμου (Σ. Χατζηγιάννης, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Λιλλήκας, Α. Βασιλείου) και ψήφισή της σε νόμο.
- β. Συζήτηση για τους κανονισμούς «Οι περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμοί του 2001» [(Γ. Λιλλήκας, Σ. Χατζηγιάννης, Ν. Κατσουρίδης, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Α. Βασιλείου, Στ. Κιπτής, Α. Φιλίππου)] και έγκρισή τους.
- γ. Έγκριση των κανονισμών «Ο περί Μηχανισμού Έγκαιρης Εντόπισης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Κανονισμοί του 2001».
42. Συμπληρωματική έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ταχύπλων Σκαφών

- (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Π. Δημητρίου, Γ. Χριστοφίδης, Χρ. Μαυροκορδάτος, Α. Καράς, Δ. Ηλιάδης, Α. Βασιλείου, Ν. Πιπτοκοπίτης, Κ. Γιάγκου, Ν. Μουσιούπτας, Μ. Ματσάκης, Ν. Κατσουρίδης) και ψήφισή της σε νόμο.
43. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Πρ. Προδρόμου, Ν. Κατσουρίδης, Δ. Ηλιάδης, Στ. Κιπής, Τ. Χατζηγεωργίου, Α. Βασιλείου) και απόρριψή της.
44. Έκθεση για τις προτάσεις νόμου «Ο περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2001» και «Ο περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2001», οι σύντομες παρεμβάσεις των κ. Νίκου Κατσουρίδη και Πρόδρομου Προδρόμου και ψήφισή τους σε νόμους.
45. Ψήφιση σε νόμο της πρότασης νόμου «Ο περί Τύπου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
46. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Πολιτικού Γάμου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», σχόλιο του κ. Αριστοφάνη Γεωργίου και ψήφισή του σε νόμο.
47. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2000», αίτημα του κ. Ανδρέα Χρίστου για αναβολή, καθώς και σχόλια των κ. Δημήτρη Ηλιάδη και Χρήστου Πουργουρίδη, και αναβολή του θέματος.
48. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί της Αντιμισθίας του Προέδρου της Επιτροπής Προστασίας του Ανταγωνισμού Νόμος του 2001», σχόλια (Κ. Καζαμίας, Ν. Πιπτοκοπίτης, Δ. Συλλούρης) και ψήφισή του σε νόμο.
49. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Τροφίμων (Έλεγχος και Πώληση)

- (Τροποποιητικός) Νόμος του 1997», συζήτηση (Δ. Συλλούρης, Γ. Λιλλήκας, Ν. Κλεάνθους, Α. Παρισινός, Στ. Κιπτής, Π. Δημητρίου, Δ. Χριστοδουλίδης, Λ. Γεωργιάδη) και ψήφισή της σε νόμο (με αριθμό 2 του 2001).
50. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2000» και για τους κανονισμούς «Οι περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικοί) (Αρ. 4) Κανονισμοί του 2001», απόρριψη του νομοσχεδίου και έγκριση των κανονισμών.
51. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Δικαστικής Υπηρεσίας - Θέση Βοηθού Αρχιπρωτοκολλητή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
52. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του καταλόγου θέσεων εισδοχής στη δημόσια υπηρεσία σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Αξιολόγησης Υποψηφίων για Διορισμό στη Δημόσια Υπηρεσία Νόμων του 1998 έως 2001, ανάγνωση της απόφασης και έγκρισή της.
53. Έκθεση για το θέμα της προσωρινής αναστολής είσπραξης οφειλών από συνομολογηθέντα για επενδυτικούς σκοπούς χρέη προς όφελος του επενδυτικού κόσμου.
54. Αναβολή, έπειτα από εισήγηση του κ. Παναγιώτη Δημητρίου, του θέματος «Ο Τροποποιητικός του περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμου του 2001 Νόμος του 2001».
55. Συζήτηση αναφορικά με την αντιμετώπιση των αθιγγάνων που εισέρχονται στο έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας και την ανάγκη για τροποποίηση του ποινικού κώδικα [Γ. Αγαπίου, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Τ. Χατζηδημητρίου, Ρ. Ερωτοκρίτου, Κ. Παντελίδου, Μ. Ματσάκης, Γ. Χριστοφίδης, Ν. Πιπτοκοπίτης].
56. Σχόλιο του κ. Παναγιώτη Δημητρίου για τους κανονισμούς «Οι περί Τμήματος

- Κτηματολογίου και Χωρομετρίας - Θέσεις Ανώτερου Φωτολιθογράφου, Φωτολιθογράφου, Βοηθού Κτηματολογικού Λειτουργού, Κτηματολογικού Γραφέα, Ανώτερου Χωρομέτρη, Χωρομέτρη, Ανώτερου Σχεδιαστή και Σχεδιαστή (Σχέδια Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001» και έγκρισή τους.
57. Συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2000», αίτημα του κ. Δημήτρη Συλλούρη για αναβολή του θέματος, η συζήτηση που ακολούθησε [Τ. Παπαδόπουλος, Π. Δημητρίου, Δ. Ηλιάδης, Α. Χρίστου, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Δ. Συλλούρης, Δ. Θεοδώρου] και ψήφισή του σε νόμο με τίτλο «Ο περί Εταιρειών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001».
58. Συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2001» και η συζήτηση που ακολούθησε [Τ. Χατζηδημητρίου, Π. Δημητρίου, Μ. Κυπριανού, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Β. Λυσσαρίδης, Κ. Καζαμίας, Ν. Μουσιούττας].
59. Αποχαιρετιστήρια ομιλία του Προέδρου της Βουλής κ. Σπύρου Κυπριανού, οι ομιλίες που ακολούθησαν [προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης) Δ. Χριστόφιας, Τ. Παπαδόπουλος, Β. Λυσσαρίδης, Α. Βασιλείου] και οι ευχαριστίες του Προέδρου.
60. Αποχαιρετιστήριες ομιλίες των αποχωρούντων βουλευτών (Γ. Μάτσης, Α. Αντωνίου, Γ. Αγαπίου, Ν. Μουσιούττας, Α. Μούσκος, Δ. Ηλιάδης, Κ. Παντελίδου, Ι. Μακρίδης, Κ. Καζαμίας Χρ. Βενιαμίν) και έκφραση των ευχαριστιών του προεδρεύοντος (Ν. Αναστασιάδης) εκ μέρους του σώματος της Βουλής.
61. Συνέχιση της συζήτησης για το νομοσχέδιο «Ο περί Συμπληρωματικού Προϋπολογισμού Νόμος (Αρ. 3) του 2001» [Κ. Καζαμίας, Β. Λυσσαρίδης, Α. Βασιλείου, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Α. Φιλίππου] και ψήφισή του σε νόμο.
62. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Βοηθών Καταστημάτων

- (Τροποποιητικός) Νόμος του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Π. Δημητρίου, Α. Χρίστου, Δ. Ηλιάδης, Ν. Πιπτοκοπίτης) και ψήφισή της σε νόμο.
63. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Επιτρόπου Ρυθμίσεως Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Διορισμός, Αρμοδιότητες, Ίδρυση και Λειτουργία Γραφείου) Νόμος του 2000», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Χρίστου, Π. Δημητρίου, Δ. Ηλιάδης, Τ. Παπαδόπουλος) και ψήφισή του σε νόμο.
64. Έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2001», η συζήτηση που ακολούθησε (Α. Αντωνίου, Τ. Παπαδόπουλος, Α. Παρισινός) και απόρριψή τους.
65. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Κατάργησης Ορισμένων Νόμων Νόμος του 1999», η διαδικαστική συζήτηση που ακολούθησε έπειτα από την εισήγηση του κ. Μάρκου Κυπριανού για αναβολή του θέματος [Β. Λυσσαρίδης, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Λ. Χριστοφόρου, Δ. Ηλιάδης, Α. Χρίστου, Δ. Συλλούρης, Ν. Κλεάνθους] και αναβολή του θέματος.
66. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εθνικού Συστήματος Υγείας Νόμος του 1999», η συζήτηση που ακολούθησε [Τ. Παπαδόπουλος, Χρ. Ρότσας, Β. Λυσσαρίδης, Α. Χρίστου, Δ. Θεοδώρου, Σ. Χατζηγιάννης, Δ. Χριστόφιας, Α. Παρισινός, Δ. Χριστοδουλίδης, Στ. Κιπτής, Κ. Τυρίμος, Μ. Ματσάκης, Γ. Χριστοφίδης, Α. Φιλίππου, Ζ. Κουλίας, προεδρεύων (Ν. Αναστασιάδης), Πρ. Προδρόμου, Ν. Κατσουρίδης, Γ. Αγαπίου, Α. Αντωνίου, Δ. Συλλούρης, Π. Δημητρίου, Ν. Μουσιούπτας, Κ. Καζαμίας] και ψήφισή του σε νόμο με τίτλο «Ο περί Γενικού Συστήματος Υγείας Νόμος του 2001».
67. Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων, δυνάμει του άρθρου 67 του συντάγματος, έγκρισή της και διάλυση της Βουλής.
68. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών: Η ανάγκη

προώθησης της δημιουργίας κέντρου αλλοδαπών - Προβλήματα στο σχολείο Αγίου Ιωάννη Μαλούντας - Μεταθέσεις και τοποθετήσεις μόνιμων στελεχών της Εθνικής Φρουράς - Θέμα σχετικά με τον Ηλεκτροπαραγωγικό Σταθμό Βασιλικού - Οι επαγγελματικές σχέσεις προξένου με τους συμπατριώτες του που βρίσκονται στην Κύπρο.